保加利亚语汉语词典

БЪЛГАРСКО-КИТАЙСКИ РЕЧНИК

北京外国语大学《保加利亚语汉语词典》编写组　编

外语教学与研究出版社

保加利亚语汉语词典

БЪЛГАРСКО-КИТАЙСКИ РЕЧНИК

责任编辑：李忠清
封面设计：张　峰

ISBN 978-7-5600-5695-1

9 787560 056951 >

定价：498.00元

外研社
一个学术性教育性
出版机构

网址：http://www.fltrp.com

БЪЛГАРСКО-КИТАЙСКИ РЕЧНИК

保加利亚语汉语词典

北 京 外 国 语 大 学
《保加利亚语汉语词典》编写组　编

外语教学与研究出版社
北　京

图书在版编目(CIP)数据

保加利亚语汉语词典／北京外国语大学《保加利亚语汉语词典》编写组编 .— 北京：外语教学与研究出版社，2007.11
ISBN 978-7-5600-5695-1

Ⅰ. 保… Ⅱ. 北… Ⅲ. ①保加利亚语—词典 ②词典—保、汉 Ⅳ. H746.6

中国版本图书馆 CIP 数据核字（2006）第 062601 号

出 版 人：于春迟
责任编辑：李忠清
封面设计：张 峰
出版发行：外语教学与研究出版社
社　　址：北京市西三环北路 19 号（100089）
网　　址：http://www.fltrp.com
印　　刷：北京新丰印刷厂
开　　本：787×1092 1/16
印　　张：89
版　　次：2007 年 11 月第 1 版 2007 年 11 月第 1 次印刷
书　　号：ISBN 978-7-5600-5695-1
定　　价：498.00 元

* * *

《保加利亚语汉语词典》编委会

主　编　杨燕杰

编　委（以姓氏笔画为序）

刘知白（Б，З，Л，М，По — Помяуквам，Пор — Потягам，При — Проносиран，Р，Т，У，部分附录）

杨燕杰（前言，用法说明，略语表，В，Е，Н，Пра — Преяждам，С，部分附录）

金丕良（Г，Ж，И — К，Поубедявам — Poяхвам）

葛志强（А，Д，О，П — Пневмоторакс，Понабавям — Попявам，Пропаганда — Пясъчников，Ф — Я，缩写，地名，部分附录）

前　言

《保加利亚语汉语词典》约收60 000词条，连同附在词条内的派生词，如反身动词、动名词、抽象名词、副词，所收单词超过80 000。本词典是以保加利亚科学院出版社1955—1959年出版的三卷《现代保加利亚规范语词典》和保加利亚科学艺术出版社1955年出版的《保加利亚语详解词典》(1973年第三版)为基础，吸收其他多种词典的内容编写而成的。在编写过程中还参阅了中国和保加利亚出版的一些专业词典。

本词典完稿于1982年，由于种种原因未能及时出版。从那时至今，时间过去了20多年。在此期间，由于社会变动和科学技术的飞速发展，又出现了许多新的词汇。为了使词典跟上时代，我们又进行了增补，主要参考材料为保加利亚科学艺术出版社1994年出版的由迪·波波夫增补修订的第四版《保加利亚语详解词典》和保加利亚埃尔皮斯出版社1995年出版的修订增补第二版《现代保加利亚语详解词典》。

本词典主要反映100多年来保加利亚文学作品的语言，因此词典中包括不少古词、旧词和方言词。词典还收了许多学科词汇，这些词汇的注释均参考了中国和保加利亚近年来出版的双语词典和术语词典。

本词典是编者20多年的劳动成果。两位保加利亚同行索非亚大学保加利亚语教授米哈伊尔·维登诺夫(Михаил Виденов)和汉学家克鲁姆·阿采夫(Крум Ацев)1983年曾为我们校阅了大部分词条，并且提出了许多宝贵意见和补充；对他们以及曾以各种方式帮助过我们的叶明珍、张庆才、田建军、林温霜、周毅、王远大、牛劳、葆拉·贝莉万诺娃(Бора Беливанова)、莉莉娅·伊莉埃娃(Лилия Илиева)、伊利亚·内丁(Илия Недин)、斯维特兰娜·斯托伊切娃(Светлана Стойчева)、米拉·克勒斯特娃(Мила Кръстева)等中国和保加利亚同行，我们谨表示衷心的感谢。

编写《保加利亚语汉语词典》在我国还是初次尝试，因此本词典中遗漏、不足之处在所难免。我们恳切希望海内外同行和读者提出批评和建议，以便今后加以改正。

编　者

2006年12月

略 语 表

语法部分

[阳] 阳性名词
[阴] 阴性名词
[中] 中性名词
[复] 复数名词
[集] 集合名词
[形] 形容词
[不变] 不变化
[数] 数词
[代] 代词
[未] 未完成体动词
[完] 完成体动词
[中态] 中态动词
[反身] 反身动词
[被动] 被动动词
[互及] 互及动词
[命] 动词命令式
[呼] 名词呼格形式
[现主形动] 现在时主动形动词
[过主形动] 过去时主动形动词
[过被形动] 过去时被动形动词
[只单] 只用单数
[只复] 只用复数
[只三] 只用第三人称
[只三单] 只用第三人称单数
[只复和三单] 只用复数和第三人称单数
[无单] 无单数
[无复] 无复数
[常复] 常用复数
[无人称] 无人称动词
[副] 副词
[前] 前置词
[连] 连词
[语气] 语气词
[感] 感叹词
[缩] 缩写词

修辞部分

〈转〉转义
〈口〉口语
〈方〉方言
〈民〉民间用语
〈古〉古语
〈旧〉旧时用语
〈罕〉罕用语
〈谚〉谚语
〈俗〉俗语
〈俚〉俚语
〈昵〉亲昵语
〈粗〉粗野语
〈婉〉委婉语
〈讽〉讽刺语
〈儿〉小儿用语
〈公文〉公文用语
〈书〉书面语
〈正〉正式语文

〈不赞〉含有不赞成意思的用语
〈新〉新词
〈谑〉玩笑语
〈诗〉诗中用语
〈报〉报刊用语
〈政〉政治用语
〈蔑〉蔑视语
〈藐〉轻藐语
〈骂〉骂词
〈扩〉扩展用法
〈限〉局限用法
〈庄〉庄重语
〈责〉含有责备意思的用语
〈不拘〉不拘礼节语
〈行〉行话

学 科 部 分

〈心〉心理学
〈艺〉艺术
〈史〉史学
〈乐〉音乐
〈民俗〉民俗学
〈军〉军事
〈戏〉戏剧
〈运〉运动
〈财〉财政
〈宗〉宗教(包括教堂)
〈罗神〉罗马神话
〈经〉经济
〈法〉法律
〈语言〉语言学
〈哲〉哲学
〈商〉商业
〈银〉银行
〈摄〉摄影
〈无〉无线电
〈计〉计算机
〈天〉天文学
〈化〉化学
〈水〉水利
〈电〉电学
〈印〉印刷
〈生〉生物
〈动〉动物学
〈植〉植物学
〈机〉机械
〈农〉农业
〈医〉医学
〈冶〉冶金
〈技〉技术
〈矿〉矿物和矿业
〈林〉林业
〈空〉航空
〈建〉建筑
〈药〉药物学
〈海〉航海
〈测〉测量学
〈理〉物理学
〈解〉解剖学
〈数〉数学
〈专〉专门学科(指不便分类的专门名词)

注:未经缩略或意义自明的,均未收入此表,如〈地理〉等。

用 法 说 明

(一)各种符号

1. 代字号（～）代表词目中竖线以前的部分，如词目无竖线，则代表全词，如：

在 **икономическ|и** 中，～ 代表 икномическ；

在 **нарòд** 中，～ 代表 нарòд。

2. 小横（-）作用与代字号（～）同，只在词形变化中使用。

在以上两种情况下，重音也同时省略。重音在移动时，情况如下：

нарòдност 的 -тà 和 ～тà，表示重音后移，即 народносттà；

дълж|жà 的 -жен 和 ～жен，表示重音前移，即 дължен。

3. 粗横（—）代表词目全词，如：

在 **чет|à** 中，— се 等于 четà се。

4. 斜线（/）表示诗的分行。
5. 圆括号（()）用于：

(1) 加注内容或意义等方面的补充说明。如：
(表示实现动作的手段)用，以，靠
撒都该(古代犹太教中的高级神职人员)

(2) 括出可以省略的部分。如：
晚(熟的)苹果

(3) 括出替换的部分。如：
“садя царевица(домати) 种玉米(西红柿)”表示可以分为“садя царевица 种玉米”、“садя домати 种西红柿”两条。
“抢劫(掠夺)行为”可分为“抢劫行为”和“掠夺行为”。

(4) 在某些及物动词和不及物动词的释义中注明宾语或主语。如：
让(鸟类)孵卵…
(大风、子弹等)呼啸、吼叫…

(5) 注明拉丁文。如：
肥皂草（*Saponaria officinalis*）。

6. 方括号（[ ]）用于语法和读法的注释。如：
[无复，阳] [只三] [а-пе] 等。
7. 尖括号（〈〉）用于修辞和学科注释。
8. 菱形号（◇）用于区分成语。

(二) 名　词

1. 名词只注词性。
2. 阳性名词除单音节词外不注复数形式、在数字后的复数形式和冠词，但有音变或有省略元音的例外。如：

бор -*ът*, -*а*, -*ове*

русѝз|ъм -*мът*, -*ма*, -*ми*

ученѝ|к -*ци*

другàр -*ят*, -*я*

китà|ец -*йци*

3. 以 -а,-я 结尾的阳性名词注冠词和复数形式。如：

бащ|à -*àта*, -*ѝ*

бояджѝ|я -*ята*, -*и*

4. 阴性名词以辅音结尾的注冠词。如：

ос -*тà*

сол -*тà*

5. 中性名词注复数。如：

учѝлищ|е -*а*

гърнè -*та*

знàме -*нà*

сèл|о -*à*

6. 从形容词变来的抽象名词一般都放在形容词的后面，用黑体，不注复数，不加释义。如：

свенлѝв -*а* ［形］腼腆的，羞怯的 ～**о**［副］～**ост** -осттà［阴］

7. 从理论上说，凡未完成体动词都可以有动名词，这种动名词也有复数。本词典只收了较常用的部分。这类从动词变来的动名词，一般都放在动词的最后，用黑体，不注复数(特殊变化的例外)，不加释义。如：

глèда|м［未］❶ … ～**не**［中］

перà *перèш*, *прах*［未］… **пранè** -*та*［中］

(三) 形容词

1. 形容词一般只注单数阴性形式。如：

вехт -*а*

бòд|ър -*ра*

доб|ър -*рà*

злàт|ен -*на*

зелèн -*а*

2. 有可变的 я 的形容词或有其他音变的形容词则增注复数或其他性数变化。如：

гол|ям -*яма*, -*èми*

пàч|и -*а*, -*е*

(四) 动　词

1. 属于第一、第二变位法的动词注现在时的第二人称单数形式和过去完成时的第一人称单数形

式，以区别它们的变位法，有特殊变化的则适当多注；属于第三变位法的动词不注。如：

би|я *-еш*，*-х*，过被形动 *-т*

сп|я *-иш*，*-ах*

живѐя *-ѐеш*，*-ях*，过主形动 *-ял*，*-яла*，*-ѐли*，过被形动 *-ян*，*-яна*，*-ѐни*

че|та̀ *-тѐш*，*-тох*，*-те*，过被形动 *-л*

сѐп|вам［未］，**сѐпна** *-неш*，*сѐпнах*

2. 动词的反身形式（表示被动、中态、反身、互及）一般放在词条的后面，用粗横（—）代表原形动词，词尾变化与原形动词相同，也不另给释义。如：

безпоко|я *-иш*，*-их*［未］使不安　　**— се**［中态］

3. 从理论上说，凡及物动词（从释义和例证中可以看出）都可以有加 се 的被动形式。本词典只收了较常用的部分，放在词条的后面（见上项说明）。

（五）副　词

从形容词变来的副词，一般都放在形容词的后面，不另给释义。如：

вѐсел *-а*［形］❶…～**о**［副］

прия̀т|ен *-на*［形］❶…～**но**［副］

（六）重　音

词目、词形变化和例证都注重音。单音节的词目不注重音，但在词组或句子中则根据实际情况加注重音。词形变化的重音以词目竖线前的部分为准，如变化部分有重音，则竖线前的重音脱落，反之亦然。一词注两个重音的一般表示有两种读法。如：

вѐд|я *-иш*，*вѐдѝх* 表示 вѐдя 的现在时第二人称单数是 вѐдиш，过去完成时第一人称单数是 вѐдих 或 водѝх。

че|та̀ *-тѐш*，*-тох*，*-те* 表示 чета̀ 的现在时第二人称单数是 четѐш，过去完成时第一人称单数是 чѐтох，过去完成时第二人称单数是 чѐте。

сѐл|о *-а̀* 表示 сѐло 的复数是 села̀。

ма̀сло̀ 可读成 ма̀сло 或 масло̀。

зет *-ят*，*-я*，*-ьове*…，但 Зѐт като̀ мѐд。

（七）其　他

1. 汉语释义中的儿化词，除“一会儿”、“干活儿”等少数词外，均未加“儿”字，如“老头”、“玩扑克”、“小孩”等。
2. 少数引自著名诗人的例句仅在原文中加注作者名。
3. 用含义完全相同的保语词解释某词目时，如二者的首字母相同，则不注出中文释义，首字母不相同时，则注出。如：

монастѝр［阳］同 манастѝр

мироздани|е *-я* [中]〈书〉同 вселèна（宇宙）

4. 部分动植物的拉丁学名依据保加利亚学术界编纂的词书注明。

5. 部分国名、地名的释义中标注了在历史上某一阶段的曾用名。

保加利亚语字母表

А а	Б б	В в	Г г	Д д	Е е	Ж ж	З з
И и	Й й	К к	Л л	М м	Н н	О о	П п
Р р	С с	Т т	У у	Ф ф	Х х	Ц ц	Ч ч
Ш ш	Щ щ	Ъ ъ	Ь ь	Ю ю	Я я		

目　　录

А

а[1] ❶ а 音❷保加利亚语字母表第 1 个字母：печатно а 印刷体 а ръкописно а 手写体 а ❸第一：вход А 甲门 точка а 第一点 Живея на булевард „Ботев" 15ª. 我住在波特夫大街甲 15 号。

а[2] ［连］❶（表示对比）而，可；同时：Практиката без теорията е сляпа, а теорията без практиката е безплодна. 没有理论的实践是盲目的，而没有实践的理论是无用的。Девойките пеят. А часовете летят, нощта пада все по-дълбока и непрогледна. 姑娘们在唱歌。时间在飞逝，夜色越来越深，越来越黑。❷（表示对立）而，却：Не живеем, за да ядем, а ядем, за да живеем. 我们活着不是为了吃，而吃是为了活着。Чакай ме утре, а не днес. 你明天等我，今天不要等。Не приспиване, а бдителност и решителен отпор са необходими. 需要的不是催眠，而是警惕和坚决回击。❸（表示接续、添加新意）：Стана дума за пакостите от вълците, а от там разговорът премина и върху кучетата. 大家谈到狼的危害，接着又谈到狗。След няколко дни, а именно на 4 септември 1896 год., излезе първият брой на „Работнически глас". 几天以后，即 1896 年 9 月 4 日，出版了第一张《工人之声报》。◇ **а..., а...** 一…，就马上…：А се обърнеш още веднъж, а ти светих маслото. 你再一次回头，我就干掉你。**а пък, а пък то, а то**〈口〉（表示加强语气）然而，其实，原来：Той мислеше, че е вървял на север, а то било в противоположна посока. 他以为是朝北走，其实是朝相反的方向走。**а че**〈口〉同 ами че（回答问题时表示不乐意或不一定的意思）：— Какво има бе, момчета, какво има? — А че болни сме. "怎么了，小伙子们，怎么了？""唉，我们病了。"

а[3] ［语气］❶（表示敦促）来，快：Кажи де, а кажи! 说呀，快说！❷（用于发问）啊，什么，怎么样；是不是：— Ей момче! — извика високо и дрезгаво господинът. — А? — обърна се момъкът. "喂，小伙子！"先生厉声喊道。"干吗？"小伙子回过头来问。Какво ще правим, а? 我们怎么办？啊？❸（表示肯定）是这样，噢：— Вие, господине, за къде? — За Варна. — А, за Варна! "先生，您去哪里？""去瓦尔纳。""噢，去瓦尔纳！" — Как беше ти името? — Андрешко. — А-а — Андрешко. "你叫什么名字？""安德列什科。""噢，安德列什科。" ❹（表示加强语气）是啊：И ний работим, ама и тези синковци не падат по-долу, а-а, не падат по-долу, пипат синковците. 我们干活，可这些家伙也干得不赖，是啊，干得不赖，这些家伙在干活。❺（表示就要开始的动作）这就：Разперила криле, а-а да хвръкне. 它展开双翅，就要飞了。

а[4] ［感］❶（表示惊讶）啊：А, тук ли си била. 啊，原来你在这里！Аа! … Ох, лели, прощавай, не те познах! 啊，…唷，我的孩子，对不起，我没认出你来。❷（表示满意、赞美）啊：А! Браво! Виното е чудесно. 啊！好！酒好极了。❸（表示不同意、不满、威胁）哼：Ако го съдиш за побой, ще го затворят. Ааа, не ща да го затворят. 你如果因为他打人而审判他，他就会被关起来。哼，我可不愿意让他们把他关起来。❹（表示想起某事）噢：Какво имаше още? Ааа! 还有什么？噢 — 噢！А, сега ми дойде на ум! 噢，现在我想起来了！

А ［缩］〈理〉ампер 安（培）（电流强度单位）

а- ［复合词第一部］表示"不"、"非"之意，例如 анормален（不正常的），аполитичен（不问政治的）

АБ ［а-бе］［缩］авиационна база 空军基地，航空基地

аба ［阴］❶〈旧〉厚粗呢 ❷厚粗呢男上衣

абаджийск|и *-а* абаджия 的形容词

абаджийство ［无复，中］生产或贩卖厚粗呢及其制品的行业

абаджилък ［无复，阳］同 абаджийство

абаджи|я *-ята, -и* ［阳］〈旧〉❶制作或贩卖厚粗呢或厚粗呢制品的人 ❷制作厚粗呢上衣的裁缝

абажур ［阳］灯伞，灯罩

абанос ［无复，阳］乌木（*Diospyros ebenum*）

абаносов *-а* ［形］乌木的；乌木般的

абат ［阳］❶天主教修道院院长 ❷〈扩〉天主教神甫

абатств|о *-а* ［中］❶天主教修道院及其财产 ❷天主教修道院院长职务

абдал ［阳］〈旧，口〉同 глупак（笨蛋）

абдикация ［阴］退位，让位；辞去职位（爵位、官衔）

абдикира|м ［未，完］❶退位，逊位 ❷〈转〉放弃（权利），放弃（职责）～**не**［中］

абе ［亦可无重音，语气］〈口〉（用于句首，对亲近的人的称呼，常用于对男人的称呼）喂，嗨：Абе знаете ли защо идва? 嘿，您知道我是为什么来的吗？Абе да пием за тяхно здраве. 来，让我们为他们的健康干杯！Абе какво сте се изплашили? 嗨，你们怕什么呀？

абен *-а* ［形］厚粗呢的，厚粗呢制的：～и дрехи 厚粗呢衣服

абзац ［阳］❶（文章每段起首的）空格 ❷（文章、条文等的）一段

Абиджан 阿比让（科特迪瓦港市）

абисал|ен *-на* ［形］〈地理〉深海的，海洋深处的（指深度在 1000 米以上）

абитуриент ［阳］，**абитуриентка** ［阴］中学应届毕业生

абитуриентск|и *-а* абитуриент 的形容词

абонамент ［阳］❶（预）订：записвам ～ за вестник 订报 ❷订费：Абонаментът на списанието за една година е 60 лева. 杂志的订费一年是 60 列弗。

абонаментн|ен *-на* абонамент 的形容词：～на карта 订书（报）卡 ～на система 预订办法 ～ен списък 订户名单

абонат ［阳］，**абонатка** ［阴］订户，用户，预约的人：телефонен ～ 电话用户

абонира|м ［未，完］给…（预）订：～м някого за вестник 为某人订报 — **се** ［反身］：～м се за списание 订杂志 **～не** ［中］

абордаж ［阳］接舷战（古时一种水战法，即将船驶近敌船，钩住对方船舷，进行肉搏战）

аборигѐн -*и* ［阳,常复］❶原有居民,本地人,土著：австралѝйски ～и 澳大利亚土著 ❷〈生物〉固有种,本地种,乡土种

аборигѐн|ен -*на* ［形］本地的,本地生的,土生的：～на порòда свинѝ 本地品种的猪 ～на порòда ябълки 本地种苹果

абòрт ［阳］〈医〉流产,小产;堕胎,打胎

абортѝв|ен -*на* ［形］❶〈医〉早产的,流产的;顿挫的：～ен мѐтод 顿挫疗法 ～но срѐдство 堕胎剂 ❷〈生物〉败育的,发育不全的：～ен òрган на растѐнието 发育不全的植物器官

абортѝра|м ［未,完］人工流产;堕胎,打胎 **～не** ［中］

абразѝв ［阳］磨料

абревиатỳра ［阴］❶〈语言〉缩语,略语(例如 изпълкòм 执委会)❷〈语言〉简写,缩写(例如 БАН (保加利亚科学院))❸〈乐〉略号,略符

àбрихт ［阳］刨板机

абсѐнт ［阳］苦艾酒

абсолвѐнт［阳］,**абсолвѐнтка**［阴］大学应届毕业生

абсолвѐнтск|и -*а* абсолвѐнт 的形容词：～и ѝзпит 大学毕业考试

абсолю̀т|ен -*на* ［形］绝对的,无条件的;完全的,十分的,纯粹的;无限的：～на ѝстина 绝对真理 ～но болшинствò 绝对多数 ～ен централѝзъм 绝对集中 ～на ненамѐса във вътрешните рàботи на чуждестрàнните дъжàви 绝不干涉别国内政 ～на монàрхия 君主专制制度 ～на тишинà 绝对安静 ◇ **～ен слу̀х**〈乐〉(能精确辨定音的高度的)绝对辨音力 **～на аритметѝчна величинà, ～но значѐние на числò**〈数〉绝对量 **～на нỳла**〈理〉绝对零度(摄氏零下 273.1 度)**～на принàдена стòйност**〈经〉绝对剩余价值 **～но**［副］：Товà е ～но невъзмòжно. 这是绝对不可能的。**～ност** -осттà ［阴］绝对性,无条件性

абсолютизàция［阴］绝对化

абсолютизѝрам［未,完］把…绝对化,使成为无条件的

абсолютѝз|ъм -*мът*,-*ма* ［无复,阳］〈政〉君主专制政体,专制制度 ◇ **просветѐн ～ъм**〈史〉(18 世纪后半叶欧洲的)开明专制制度

абсорбѐнт［阳］吸收剂,吸收质,吸收体

абсòрбер［阳］❶吸收器 ❷吸收体,吸收剂 ❸减震器

абсорбѝра|м ［未,完］〈理、化〉吸收,吸取：Водàта ～ кислорòда. 水吸收氧气。**～не**［中］：～не на гàзовете 气体的吸收

абсòрбция ［无复,阴］〈理、化〉吸收,吸取;吸收作用 ◇ **～ на гàзовете** 气体(被液体)的吸收 **～ на светлинàта** 光的吸收 **～ на звỳка** 声音的吸收

абстинѐнция ［阴］❶禁酒;〈医〉禁戒,戒除(麻醉品、酒精饮料等)❷节欲

абстрàкт|ен -*на* ［形］抽象的：～на идѐя 抽象的思想 ～но понятие 抽象的概念 **～но** ［副］**～ност** -осттà ［阴］

абстракционѝз|ъм -*мът*, -*ма* ［无复,阳］〈艺〉抽象主义,抽象派

абстракционѝст ［阳］, **абстракционѝстка**［阴］抽象派艺术家

абстракционѝстк|и-*а* абстракционѝзъм 和 абстракционѝст 的形容词：～а живопѝс 抽象派绘画

абстрàкция ［阴］〈哲〉❶［只单］抽象;抽象法 ❷抽象概念

абстрахѝра|м［未,完］〈哲〉使抽象(化)— **се** ［被动］：От истòрията на прирòдата и на човѐшкото обществò се ～т закòните на диалѐктиката. 辩证法的规律是从自然界和人类社会的历史中加以抽象得出来的。**～не**［中］

абстрахѝра|м се［未,完,中态］忽视,忽略;不注意：Катò се ～ме от врѐменните неудòбства, нѝе трябва да израбòтим цялостен плàн за рàбота за едѝн пò-продължѝтелен периòд. 我们且不去管那些暂时的不便,要订出一个较长时期的完整的工作计划。**～не** ［中］

абсỳрд ［阳］同 безсмѝслица(谬论,谬说,荒诞无稽)

абсỳрд|ен -*на* ［形］荒谬的,谬论的,荒诞的：～но предложѐние 荒谬的建议 **～но** ［副］**～ност** -осттà［阴］

абсурдѝст［阳］,**абсурдѝстка**［阴］荒诞派艺术家

абсцѐс ［阳］〈医〉脓肿

абсцѝса ［阴］〈数〉横坐标

Абу̀-Дàби 阿布扎比(阿拉伯联合酋长国首都)

Абу̀джа 阿布贾(尼日利亚首都)

Абхàзия 阿布哈兹(自治共和国,在格鲁吉亚境内)

авàл ［阳］票据保证

авангàрд ［阳］❶〈军〉前卫,前卫队(与 ариергàрд (后卫)相对)：Авангàрдът завърза бòй с протѝвника. 前卫队跟敌人接火了。❷〈转〉先锋队

авангàрд|ен -*на* авангàрд 的形容词：～ен бòй 前卫战 ～на рòля 先锋作用

авангардѝз|ъм -*мът*,-*ма* ［无复,阳］〈艺〉先锋主义,先锋派

авангардѝст［阳］,**авангардѝстка**［阴］先锋派艺术家

аванпòрт ［阳］外港,(便于抛锚停泊的)港口外部

аванпòст -*ове* ［阳］〈军〉前哨

авàнс［阳］❶预付;预支;预付款;预支款;垫款：получàвам ～ 预支 дàвам в ～ 预付 ❷〈运〉(赛跑时强者对弱者的)让步：дàвам ～ 做出让步 ◇ **прàвя ～**〈转〉做出让步：Тòй му прàви вѐче ～и. 他已经对他做出让步了。

авансѝра|м［未,完］❶预付款项;垫付 ❷〈转〉(在职务上)晋升 — **се** ［被动］**～не** ［中］

авàнсов -*а* авàнс 的形容词

авансцѐна ［阴］舞台的前部,台口

авантàж［阳］优势,有利状态;利益

авантю̀ра ［阴］❶冒险(行为);盲目(行为);险事,奇遇;猎奇：политѝческа ～ 政治冒险 воѐнна ～ 军事冒险 любòвна ～ 风流韵事 ❷〈口〉冒险家,盲动者

авантю̀р|ен -*на* ［形］❶冒险的,侥幸的,盲动的 ❷(情节)惊险的：～ен ромàн 惊险小说

авантюрѝз|ъм -*мът*,-*ма* ［无复,阳］冒险主义,盲动主义

авантюрѝст［阳］,**авантюрѝстка** ［阴］冒险家,冒险主义者,盲动者

авантюристѝч|ен -*на* ［形］❶冒险的：～ни наклòнности 冒险倾向 ❷盲动的,不顾后果的：～на политѝка 盲动政策 ～на войнà 冒险战争 ❸探险的,惊险的：～ен живòт 冒险的生涯 ～ен (приключѐнски) ромàн 惊险小说

авàр|ин -*и* ［阳］〈史〉阿瓦尔人(古代突厥民族的一个部族,中国史书上称柔然、芮芮、茹茹等)

авàрия ［阴］❶遇险,失事;罹难;事故,破损,损坏：претърпявам ～ 遇险,失事 ❷〈商〉海损

авàрск|и -*а* авàрин 的形容词

авг. [缩] àвгуст 8 月
àвгиев -*а* [形] **～и обòри** ❶奥革阿斯王的牛圈(在希腊神话中,奥革阿斯王的牛圈 30 年未打扫,后来赫剌克勒斯引来河水,一天就把牛圈洗净) ❷〈转〉极肮脏的地方,藏污纳垢之所
àвгуст [阳] 8 月: през ～ 在 8 月份 през мèсец ～ тàзи (мѝналата) годѝна 今(去)年 8 月(里) на 2-и ～ (在) 8 月 2 日
августèйш|и -*а* [形]〈古〉至圣的,至尊的: ～и владèтел 至圣的君主
àвгустов -*а* [形] 8 月的: ～ дèн 8 月的一天
àвгустовск|и -*а* [形] 同 àвгустов: през еднà ～а вèчер 在 8 月的一个晚上 ～о съвещàние 8 月会议
авджѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈口〉猎人
авиàтика [阴] 航空学,航空
авиàтор [阳], **авиàторка** [阴] 飞行员
авиàторск|и -*а* авиàтор 的形容词: ～а шàпка 飞行帽
авиàторство [中] 飞行员职务
авиациòн|ен -*на* авиàция 的形容词: ～на бàза 航空基地,空军基地 ～ни завòди 飞机制造厂 ～на мрèжа 航空网 ～ен цèнтър 飞行中心 ～на шкòла 航空学校
авиàция [阴] ❶ [只单] 航空学 ❷航空;全部飞机,航空队: воèнна ～ 军用航空;空军 грàжданска ～ 民(用)航(空) бомбардировàчна ～ 轰炸机(队) изтребѝтелна ～ 歼击机(队) ❸空军部队: Слýжи в ～та. 他在空军服役。
авѝзо [无复,中]〈银行〉汇款通知单;发货通知单
авио- [复合词第一部] 表示"航空"之意,例如 авиобàза (空军基地), авиотранспòрт (航空运输)
авиобàза [阴] 空军基地,航空基地
авиобòмба [阴] 飞机炸弹,(空投)炸弹
авиобригàда [阴]〈军〉航空兵旅
авиодесàнт [阳]〈军〉❶空降 ❷空降兵
авиодесàнт|ен -*на* авиодесàнт 的形容词: ～ни войскѝ 空降兵部队
авиозавòд [阳] 飞机制造厂
авиозвен|ò -*à* [中] 航空组
авиокомпàния [阴] 航空公司
авиокомплèкс [阳] (管理几个国内机场的)航空综合体,航空分公司
авиолѝния [阴] (空中)航线
авиомоделѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 航空器模型制造;航空模型运动
авионòсец [阳]〈军〉航空母舰
авиоотрѝд [阳] 航空队;航空兵分队
авиопромѝшленост -*та* [阴] 航空工业
авиоремòнт|ен -*на* [形] 修理飞机的
авиотранспòрт [阳] 航空运输
авитаминòза [阴]〈医〉维生素缺乏症
авлѝга [阴]〈动〉黄鹂,黄莺(*Oriolus galbula*)
авоàр [阳]〈银行〉银行存款
авокàдо [中]〈植〉油梨,鳄梨(*Persea*)
австралѝ|ец -*йци* [阳], **австралѝйка** [阴] 澳大利亚人
австралѝйск|и -*а* Австрàлия 和 австралѝец 的形容词
Австрàлия 澳大利亚(大洋洲)
австрѝ|ец -*йци* [阳], **австрѝйка** [阴] 奥地利人
австрѝйск|и -*а* Àвстрия 和 австрѝец 的形容词
Àвстрия 奥地利(欧洲)
автàркия [阴] 自给自足政策,国家的经济孤立政策;自给自足的经济体系
автентѝч|ен -*на* [形] 真正的,确实的;准确的;与原本(原文)无异的: ～ен докумèнт 原件 **～ност** -*ността* [阴]
авто- [复合词第一部] ❶表示"自己的"、"自动化"之意,例如 автобиогрàфия (自传) ❷表示"汽车的"之意,例如 автопàрк (汽车(停车)场), авторемòнт(汽车修理), автобàза (汽车场)
автоаптèка [阴] 汽车(急救)药箱
автобетоносмесѝтел -*ят*, -*я* [阳] 汽车式混凝土搅拌机
автобиографѝч|ен -*на* автобиогрàфия 的形容词: ～ен òчерк 自传性特写 ～ни свèдения 自传材料
автобиографѝческ|и -*а* [形] 同 автобиографѝчен
автобиогрàфия [阴] 自传,生平自述
автобиогрàфск|и -*а* [形] 同 автобиографѝчен
автобояджѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 汽车喷漆工
автобýс [阳] 公共汽车;(多座位的)大汽车,大轿车: „пèещ" ～ 歌咏车(载送儿童往各地表演节目的汽车)
автобýс|ен -*на* автобýс 的形容词: ～на спѝрка 公共汽车站 ～ен прèвоз 公共汽车运输
автобюр|ò -*à* [中] 公共汽车票预售处
автовлàк [阳] 汽车列车
автогàра [阴] 长途汽车站
автогарнитýра [阴] 汽车(成套)配件
автогèн [阳] 气焊设备,熔焊设备
автогòл [阳]〈运〉(比赛时)把球射入自家球门,乌龙球
автоградчè -*та* [中] 交通规则讲习场(训练儿童遵守交通规则的场所)
автогрàф [阳] (亲笔)题词,题名;手稿,墨迹: колèкция от ～и 签名册;题词集
автогрèйдер [阳] 挖掘平土机
автогýм|а [阴] 汽车轮胎: вътрèшни ～и 汽车内胎 вънпши ～и 汽车外胎
автоекскурзиòн|ен -*на* [形] (乘坐)汽车旅游的: ～ни маршрýти 乘坐汽车旅游的路线
автоинспèкция [阴] 汽车检查局
автокабинèт [阳] (口腔疾病)巡回医疗车
автокàр [阳] 自动搬运车,自动小货车
автокефàл|ен -*на* [形]〈宗〉不受康斯坦丁堡大主教管辖的,独立的 ◇ **～на цъ̀рква** 独立教会
автокомплèкс [阳] (展销汽车并出售汽车零件的)汽车综合服务部
автоконсултàция [无复,阴] (在载有医务人员和医疗设备的汽车上进行的,主要指对儿科疾病的)巡回医疗
автокрòс -*ове* [阳] 汽车越野赛
автолѝния [阴] 公路
автомагистрàла [阴] 公路干线
автомàт [阳] ❶自动机,自动装置: билèтен ～ 自动售票机 ❷〈转〉像机械一样的人(没有自己的主张,没有意识地动作的人): вървя̀ катò ～ 下意识地走 ❸〈军〉自动枪;冲锋枪
автоматизàция [无复,阴] ❶自动化 ❷使人的动作成为无

意识的、机械的

автоматизѝра|м [未,完] ❶使机械化,使成为自动的,使自动化,采用自动化装置:～м произво̀дството 使生产自动化 ❷使变成像机械一样的人 — **се** [反身,被动] ～**не** [中]

автоматѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳]〈书〉自动性,自动作用;无意识性

автоматѝч|ен *-на* [形] ❶自动的:～на пу̀шка 自动步枪 ～на телефо̀нна центра̀ла (АТЦ) 自动电话局 ～на писа̀лка 自来水笔 ～на лѝния 自动作业线 ❷〈转〉机械的;无意识的;不由自主的;自然而然的 ～**но** [副]

автоматѝческ|и *-а* [形] 同 автоматѝчен ～**и** [副]

автома̀тчи|к *-ци* [阳] ❶管理自动机械的工人 ❷〈军〉自动枪手,冲锋枪手

автомѝвка [阴] (汽车修理行内的)洗车处

автомобѝл [阳] ❶汽车:бронѝран ～ 装甲汽车 това̀рен ～ (运)货(汽)车,卡车 открѝт ～ 敞篷汽车 ❷〈限〉小汽车,小轿车 ◇ **～-самосва̀л** 自卸汽车

автомобѝл|ен *-на* автомобѝл 的形容词:～на гу̀ма 汽车轮胎 ～но движѐние, ～ни съобщѐния 汽车交通 ～на инду̀стрия 汽车工业 ～ен па̀рк 汽车总数 ～ен транспо̀рт (прѐвоз) 汽车运输

автомобилиза̀ция [无复,阴] 汽车化

автомобилѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] ❶汽车事业 ❷〈限〉汽车运动,汽车竞赛

автомобилѝст [阳], **автомобилѝстка** [阴] 汽车竞赛运动员

автомобилово̀з [阳] 汽车运载船

автомоделѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 汽车模型制作(指体育竞赛项目)

а̀вто-мо̀то [不变,形] ❶汽车摩托车的:～ дѐло 汽车摩托车事业 ❷[用作名,无复,中] 汽车摩托车运动,汽车摩托车旅游

а̀вто-мо̀то- [复合词第一部] 表示"汽车摩托车的"之意,例如 а̀вто-мо̀тоспорт (汽车摩托车运动),а̀вто-мо̀токлуб (汽车摩托车俱乐部)

автомоториза̀ция [无复,阴] 汽车摩托车化

автонаклонѝтел *-ят, -я* [阳] 自动汽车车斗

автоно̀м|ен *-на* [形] 自治的,有自治权的;自主的:～ен раŭо̀н 自治区 ～**но** [副]

автономѝст [阳]〈政〉自治论者,主张自治者

автоно̀мия [无复,阴]〈政〉自治;自治权;自主

автопило̀т [阳] 自动驾驶仪

автоплоща̀дка [阴] 公共汽车起点站停车场

автополиго̀н [阳] (汽车)试车场

автопортрѐт [阳] 自画像

автопо̀ход [阳] 自驾车旅行

автопринадлѐжност *-тта* [阴] 汽车附件

а̀втор [阳], **а̀вторка** [阴] ❶作者,著者:Ва̀зов е ～ на „Под ѝгото". 伐佐夫是《轭下》的作者。❷作家:класѝчески ～и 古典作家 ❸做了某事的人;肇事者:То̀й бѝл ～ът на това̀ злодеяние. 这一暴行是他干的。

авторемо̀нт|ен *-на* [形] 汽车修理的,修理汽车的:～ен заво̀д 汽车修理工厂

автореферѐт [阳] 自己作品的摘要叙述(内容提要)

авторизѝра|м [未,完] (对于自己作品的翻版、翻译等)表示赞同 — **се** [被动] ～**не** [中]

авторизѝран *-а* [形]〈文学〉～ **прѐвод** ❶经作者赞同的译本 ❷(作者自己把用外文写的作品译成本国文字的)自译本 ❸意译本

авторита̀р|ен *-на* [形] 使人盲目服从的,专横的,霸道的 ◇ ～**но управлѐние** 专横的管理 ～**ен режѝм** 专横的制度 ～**но** [副]

авторитѐт [阳] ❶[只单] 威信,威望;权威,声望:ѝмам (ня̀мам) ～ 有(没有)威信 повдѝгам (уро̀нвам) ～а на ня̀кого 提高(降低)某人的威信 запа̀звам (загу̀бвам) ～а си 保持(丧失)威信 създа̀вам (изво̀звам) си ～ с нѐщо 用某事树立(赢得)威信 подбѝвам (подрѝвам, подкопа̀вам) ～а на ня̀кого (暗中)破坏某人的威信,使某人威信扫地 Междунаро̀дният ～ на на̀шата страна̀ се издѝга от дѐн на дѐн. 我国的国际声望日益提高。по̀лзвам се с голя̀м ～ пред ня̀кого 在某人心目中享有很高的威信 ❷〈转〉权威(人士):～ в нау̀ката 学术权威 ～ в областта̀ на пра̀вото 法律界的权威 ～ по стопа̀нски въпро̀си 经济问题权威

авторитѐт|ен *-на* [形] ❶权威的,有威信(声望)的;完全可靠的,可相信的:～но мнѐние 权威性的意见 ～ен у̀чен 有声望的学者,学术权威 ❷命令式的,不容违抗的:～ен то̀н 命令式的口气 ～**но** [副] ～**ност** *-ността̀* [阴]

а̀вторка 见 а̀втор

а̀вторск|и *-а* а̀втор 的形容词 ◇ ～**о пра̀во** 著作权,版权

а̀вторство [无复,中] 作品出于(某人)手笔,由(某人)著作:припѝсвам му ～то на тѐзи пѐсни 认为这些歌曲的作者是他

автосало̀н [阳] 汽车展厅

автосапу̀н [阳] 汽车洗涤剂

автосервѝз [阳] 汽车服务业;汽车修理站

автоста̀нция [阳] 公共汽车站

автостра̀да [阴] 公路干线

автотапицѐрия [阴] 汽车靠垫业

автотапицѐрск|и *-а* автотапицѐрия 的形容词

автотенекеджѝйство [无复,中] 汽车车身修复业

автотранспо̀рт [阳] 汽车运输

автотранспо̀рт|ен *-на* автотранспо̀рт 的形容词:～на слу̀жба 汽车运输站

автотуристѝческ|и *-а* [形] 汽车旅游(者)的:～и цѐнтър 汽车旅游中心

автофѝлия [无复,阴] 自我欣赏

автофурго̀н [阳] 带篷的运货汽车,厢式汽车

автохро̀м [阳] 彩色胶片

автохто̀н [阳] 同 аборигѐн

автохто̀н|ен *-на* [形] 本地的,原地的,土著的;土产的:～но населѐние 土著居民 ～**ност** *-ността̀* [阴]

авточа̀ст [阳] 汽车零件(配件)

автошампоа̀н [阳] 汽车香波(汽车洗涤剂)

аг|а̀ *-а̀та* [阳]〈史〉❶阿迦(奥斯曼帝国时期伊斯兰教国家对文武大官或长者的尊称) ❷〈扩〉同 ту̀рчин(土耳其人) ❸对土耳其人的尊称 ❹阿哈(置于土耳其人名字之后的一种头衔):Хаса̀н ～а̀ 哈桑阿哈 ◇ **Кажѝ му ～о, да му е дра̀го.**〈俗〉拍他马屁,让他满意。

агалъ̀к [无复,阳]〈旧,罕〉做官当老爷;富足,富裕

агàмия [无复,阴] ❶同 безбрàчие (独身,不婚) ❷〈生物〉无性生殖,单性生殖

агарян|ец -*ци* [阳],**агарянка** [阴]〈旧,蔑〉非基督徒,异教徒(特指伊斯兰教徒);土耳其人

агарян|ин -*и* [阳] 同 агарянец

агарянск|и -*а* агарянец 的形容词: ~а вяра 异教徒的信仰 ~о иго 异教徒的奴役

агенèзия [阴]〈医〉发育不全;无生育能力

агèнт[1] [阳] ❶代理人,代办: търгòвски ~ 商务代理人,商业代办 дипломатѝчески ~〈旧〉外交代表 застрахователен ~ 保险公司代理人 ❷奸细,侦探,间谍;走狗,爪牙: тàен полицèйски ~ 警察局密探 ❸〈旧〉争取保加利亚解放的活动家 ◇ **~-провокàтор** 内奸

агèнт[2] [阳]〈理〉动因,能因;〈化〉剂: химѝчески ~ 化学试剂 сушѝтелен ~ 干燥剂

агèнтск|и -*а* агèнт 的形容词

агèнтств|о -*а* [中] ❶(企业、机关等的)代理处,代办处 ❷外交代表机构(公使馆、大使馆等): дипломатѝческо ~о 外交代表机构 търгòвско ~о 商务代表处

агентỳр|а [阴] ❶[只单,集] 代理人,代理机构: Опортюнѝстите са буржоàзна ~а в рабòтническото движèние. 机会主义者是资产阶级在工人运动中的代理人。❷代理处,代办处;支行,分店;代理店,分销处,经理处: клòнове и ~и на бàнката 银行的支行和办事处

агèнция [阴] ❶通讯社: Българска телегрàфна ~ (БТА) 保加利亚通讯社 ❷售票处,广告社,发行处: автомобѝлна ~ 汽车售票处 реклàмна ~ 广告社

агиогрàфск|и -*а* [形] 圣徒行传的: ~а литератỳра 圣徒行传文学

агѝт- [复合词第一部]表示"宣传鼓动"之意,例如 агѝтпункт (宣传鼓动站),агѝтколектив (宣传鼓动团体),агѝттабло (宣传板)

агитàтор [阳],**агитàторка** [阴] 鼓动员,宣传员: политѝчески ~ 政治鼓动员

агитàторск|и -*а* агитàтор 的形容词: ~и кỳрс 宣传方针

агитациòн|ен -*на* агитàция 的形容词: ~но срèдство 宣传手段,宣传工具 ~ен апарàт 宣传机构 ~на брошỳра 宣传手册 ~на дèйност (宣传)鼓动工作 ~ен материàл 宣传品

агитàция [阴] 鼓动,宣传: вòдя пропагàнда и ~ 进行宣传鼓动 ѝзборна (предѝзборна) ~ 竞选宣传 ◇ **наглèдна ~** 直观宣传(指图片、标语、墙报、宣传画、宣传牌等)

агѝтвлàк [阳] 宣传鼓动列车

агѝтгрỳпа [阴] 宣传鼓动组

агитѝра|м [未] 宣传,鼓动 **~не** [中]

агѝтка [阴] ❶(宣传性的)短小音乐作品或文艺作品 ❷宣传鼓动队

агѝтпроп [阳,缩] 宣传部,宣传鼓动部

агѝтпрòп|ен -*на* агѝтпроп 的形容词

агѝтпункт -*ове* [阳] 宣传鼓动站

агѝттабло [中]〈旧〉宣传板,宣传架,宣传台

аглѝка [阴]〈方〉同 иглѝка (报春花)

агломерàт [阳]〈矿〉块集岩;〈转〉混合体: Тỳрската импèрия представàваше ~ от нарòдности. 土耳其帝国曾是一个多种民族的混合体。

àгне -*та* [中] ❶羊羔,小(绵)羊 ❷〈转〉(性格)温顺的人 ◇ **И вълкът сит, и ~то цяло.**〈俗〉狼也饱了,羊也保全了;两全其美。

àгнец [无复,阳]〈宗〉❶祭祀用的羊 ❷〈转〉作为祭祀象征的、带十字架花纹的面包

àгнешк|и -*а* ❶ àгне 的形容词: ~о месò (小)羊肉 ~а кòжа 羔皮 ❷[用作名] **~о** [中] (小)羊肉: ~о пèчено 烤羊肉

агнѝл|ен -*на* [形] 产羊羔的: ~ен периòд 产羔期

агнѝл|о -*а* [中] ❶产羔棚(室) ❷产羔季节

агностицѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈哲〉不可知论

àгн|я се -*иш се*, *агнѝх се* [未,中态](绵羊)产羔 **~ене** [中]

агонизѝра|м [未,完] 濒死;临死苦闷,垂死挣扎 **~не** [中]

агòния [无复,阴]〈医〉濒死(状态)

агорафòбия [阴]〈医〉广场恐怖

агравѝческ|и -*а* [形] 失重的,无重力的

агрàр|ен -*на* [形] 土地的,农田的;农业的: ~на рефòрма 土地改革 ~ен въпрòс 土地问题 ~на политѝка 农业政策 ~ен закòн 土地法

аграрикономѝст [阳] 农业经济学家,农业经济学工作者

агрàрно-промѝшлен -*а* [形] 农工的: ~ комплèкс (АПК) 农工综合体,农工综合企业

аграфѝя [阴]〈医〉书写不能

агрегàт [阳] ❶集合体,组合物 ❷〈技〉联合机,联动机,复合机,机组

агрегàт|ен -*на* агрегàт 的形容词 ◇ **~ни състояния** (物质的)聚集态(固态、液态、气态)

агремàн [阳]〈外交〉(派大使、公使前向驻在国征求的)同意

агресѝв|ен -*на* [形] 侵略性的: ~ен àкт 侵略行为 ~на политѝка 侵略政策 **~но** [副] **~ност** ~остта [阴]

агрèсия [阴] 侵略(行为),侵犯(行为);侵略势力

агрèсор [阳] 侵略者;侵略国

агрикултỳра [阴] 农艺,农作技术

агрикултỳр|ен -*на* агрикултỳра 的形容词: ~ни мèрки 改善农作技术的措施

агро- [复合词第一部] 表示"农业"、"农艺"、"农作"之意,例如 агротèхника (农业技术),агрохѝмия (农业化学),агробиолòгия (农业生物学)

агробиолòг -*зи* [阳] 农业生物学家

агробиологѝч|ен -*на* агробиолòгия 的形容词: ~на наỳка 农业生物学

агробиологѝческ|и -*а* [形] 同 агробиологѝчен

агробиолòгия [阴] 农业生物学

агрогрàд -*овè* [阳] 绿化城(市)

агрокомплèкс [阳] 农业综合体

агрокултỳра [阴] ❶农业 ❷农作物

агрокултỳр|ен -*на* агрокултỳра 的形容词: ~на кàрта 农作物分布图

агролòгия [阴] 农业土壤学

агромелиорàтор [阳] 农业土壤改良专家;农业土壤改良工作者

агромелиорàция [阴] 农业土壤改良

агрометеоролòгия [阴] 农业气象学

агронòм [阳],**агронòмка** [阴] 农学家,农艺师,农业工作者

агрономѝч|ен -*на* агронòмия 的形容词
агрономѝческ|и -*а* [形] 同 агрономѝчен
агронòмия [无复,阴] 农学,农艺学,农艺
агронòмск|и -*а* агронòм 的形容词
агронòмств|о -*а* [中] ❶同 агронòмия ❷农业(工作)
агротèхника [阴] 农业技术
агротехнѝческ|и -*а* агротèхника 的形容词
агроучàсть|к -*ци* [阳] 农业地段,农业作业区
агъ̀л [阳]〈方〉羊圈
àгънц|е -*а* [中] àгне 的指小和表爱
ад -*ът*, -*а* [无复,阳] ❶地狱(与 рай (天堂)相对),阴间 ❷〈转〉阴森可怕的地方;苦境 ❸〈转〉悲恸
АД [à-дè] [缩] акционèрно дру̀жество 股份公司
адàжио〈乐〉❶[副] 缓慢地 ❷[用作名,中] 柔板;(舞剧中)缓慢的、抒情的舞蹈
адамѝт [常复 -*и*,阳]〈史〉亚当派教徒(14 世纪保加利亚主张教徒平等的异端教派的信徒)
адамѝтство [中]〈史〉亚当派(14 世纪保加利亚主张教徒平等的异端教派)
адàмов -*а* Адàм (亚当)的形容词 ◇ **～а я̀бълка**〈解〉(男人的)喉结,喉核 **от ～о врèме** 自远古以来
адаптàция [阴] ❶〈生物〉适应 ❷适应(新的工作、环境、生活条件等) ❸改写(常指外语作品,使初学者易于接受)
адàптер [阳] 同 адàптор
адàптор [阳] ❶〈无线电〉拾音器,附加器,接续器 ❷(机器的)接合器,接头,(适于某种用途的)附加设备,适配器
адàш [阳]〈口〉同 еднойменник (同名的人)
адвèнт|ен -*на* адвентѝст 的形容词
адвентѝст [阳], **адвентѝстка** [阴] 耶稣复临论者
адвербиàл|ен -*на* [形]〈语言〉使副词化的
адвокàт [阳], **адвокàтка** [阴] ❶律师 ❷〈转,口,扩〉辩护人,庇护人
адвокàтск|и -*а* адвокàт 的形容词: ～а профèсия 律师职业 ～и колектѝв 律师团体 **～и** [副]: Говòри по ～и. 他像律师那样讲话。
адвокàтство [无复,中] 律师业
адвокàтст[ву]ва|м [未] 当律师 **～не** [中]
адвокату̀ра [阴] ❶同 адвокàтство ❷[集] 律师们,律师界
адвокàтщина [阴] 狡辩,诡辩
адеквàт|ен -*на* [形] 完全相符的,完全适合的,相等的,相同的: ～ен прѐвод 与原文完全相符的译文 **～но** [副]
Àделейд 阿德莱德(澳大利亚港市)
Àден 亚丁(也门港市)
аденокарцинòма [阴]〈医〉腺癌
адèпт [阳] (某种学说或主义的)信仰者,信徒
адèт [阳]〈口〉❶同 обичàй (风俗习惯) ❷脾气,性格
аджамѝйск|и -*а* [形]〈口〉没有经验的人的,无阅历的人的: ～а рàбота 没有经验的人干的事
аджамѝ|я -*ята*, -*и* ❶[阳] 没有经验的人,无阅历的人,年轻人 ❷[不变,形]〈口〉没经验的,无阅历的
Аджàрия 阿扎尔(自治共和国,在格鲁吉亚境内)
Àджерпрèс [阴,缩] Agerpres(Agentsia Română de Presă) — Румъ̀нска агѐнция по печàта 罗通社(罗马尼亚通讯社)
àджио 同 àжио
адиектѝв|ен -*на* [形]〈语言〉形容词的
Адѝс Абèба 亚的斯亚贝巴(埃塞俄比亚首都)
адм. [缩] администратѝвен 行政的
администратѝв|ен -*на* администрàция 的形容词: ～ен цѐнтър 行政中心 ～на едини̇̀ца 行政单位 ～ни мѐрки 行政措施 ◇ **～но прàво** 行政法
администрàтор [阳], **администрàторка** [阴] 行政领导人,管理员;负责人
администрàторск|и -*а* администрàтор 的形容词: ～и способности 行政管理才能
администрàция [阴] ❶行政机关,行政当局;管理机关;管理处 ❷[集] 管理人员,主管人员,负责人员 ❸行政机关驻地,管理机关驻地 ❹报刊发行处
администрѝра|м [未,完] 管理,领导,指挥 **～не** [中]
адмирàл [阳] 海军上将
адмирàлск|и -*а* адмирàл 的形容词: ～и чѝн 海军上将衔 ～и кòраб 旗舰
адмиралтѐйство [中] ❶海军的最高领导机构 ❷(某些国家的)海军部
адмиралтѐйск|и -*а* адмиралтѐйство 的形容词
адмирàлство [中] 海军上将衔;海军上将职务
адмирàция [阴] 同 възхищѐние (钦佩,赞叹): ～ към нѝкого 对某人的钦佩
адмирѝра|м [未,完] 叹赏,赞叹;钦佩 — **се** [被动] **～не** [中]
адоптàция [阴] 收养(为养子、养女)
адреналѝн [阳] 肾上腺素,副肾素
адрѐс [阳] ❶(收信人或收件人的)姓名地址: тòчен ～ 准确的姓名地址 ❷地址,住址,通讯处: Кажѝ ми ～а си. 把你的住址告诉我。Знàеш ли ～а на Никòлов? 你知道尼科洛夫的地址吗? ❸感谢信,贺信,问候信: поднàсям ～ 呈交贺信 ◇ **говòря (пѝша) по ～ на нѝкого** 讲某人的坏话 **Сбъ̀ркал съм ～а.**〈口,谑〉打错了算盘;搞错了;上当了。
адресàнт [阳], **адресàнтка** [阴] 寄信人,寄件人
адресàт [阳], **адресàтка** [阴] 收信人,收件人
адрѐс|ен -*на* адрѐс 的形容词: ～на кнѝга 地址簿 ～но бюрò 居民住址查询处 ◇ **～на кàрта** 户口卡 **～на слу̀жба** 户籍处
адресѝра|м [未,完] ❶(在邮件等上)写姓名、地址 ❷寄往,寄给,致: писмò, ～но до нѝкого 写给某人的信 — **се** [被动] **～не** [中]
адрѐсни|к -*ци* [阳] 地址簿
адриатѝческ|и -*а* [形] **Адриатѝческо морѐ** 亚得里亚海 ◇ **～и странѝ** 亚得里亚海沿岸国家
àдск|и -*а* [形] ❶地狱的;凶恶的,恶魔的: ～а бѐздна 地狱的深渊 ～и плàмък 地狱之火 ❷〈转〉非常厉害的,要命的,拼命的,极端的,可怕的;难以忍受的,严酷的: ～а жàжда 极度的干渴 ～а бòлка 难以忍受的疼痛 ◇ **～а машѝна** 定时炸弹 **～и кàмък**〈化〉硝酸银 **～и** [副]
адсорбѐнт [阳] 吸附剂
адсорбѝра|м [未,完] 吸附 **～не** [中]
адсòбция [阴]〈理,化〉吸附作用
адютàнт [阳] ❶〈军〉副官 ❷〈转,口〉助手,左右手
адютàнтск|и -*а* адютàнт 的形容词

АЕК [аѐк] [缩] Комѝсия по а̀томна енѐргия 原子能委员会(国际组织)

аера̀ри|й *-ят, -я* [阳]〈书〉空气浴场

аеро- [复合词第一部]表示"空气"、"航空"之意,例如 аерозо̀л(烟雾剂),аерога̀ра(机场),аеропо̀ща(航空邮政),аерошко̀ла(航空学校)

аеробалѝстика [阴]航空弹道学

аеро̀бика [阴]健美操

аеробиоло̀гия [阴]高空生物学

аерога̀ра [阴]机场,航空站

аеродина̀мика [无复,阴]〈理〉气体动力学,空气动力学

аеродинамѝч|ен *-на* аеродина̀мика 的形容词

аеродинамѝческ|и *-а* 同 аеродинамѝчен

аеродру̀м *-ове* [阳]同 летѝще(机场)

аерозо̀л [阳]烟雾剂,喷雾剂

аерозо̀л|ен *-на* [形] **~на опако̀вка** 喷雾式包装

аероклиматоло̀гия [阴]高空气候学

аероклу̀б *-ове* [阳]航空俱乐部,航空协会

аероконя̀|к *-ци* [阳]加汽白兰地

аерокосмѝческ|и *-а* [形]航空航天的,航空宇航的:~и мѐтод 航空宇航方法

аеролѝт [阳]〈天〉陨石

аероло̀|г *-зи* [阳]高空气象学家,大气学家

аероно̀м [阳]高层大气物理学家,高空物理学化学家

аероно̀мия [无复,阴]〈理〉高层大气物理学,高空物理学化学

аеропла̀н [阳]〈旧〉同 самолѐт(飞机)

аеропла̀н|ен *-на*〈旧〉аеропла̀н 的形容词:~ни нападѐния 空袭

аеропристанѝщ|е *-а* [中]水上飞机停泊场

аероснѝмка [阴]航摄照片

аероста̀т [阳]〈空〉气球,高空气球;浮升器

аеротранспо̀рт [无复,阳]空中运输,空运

аерофотографѝране [中]航空摄影

аерофотоснѝмане [中]同 аерофотографѝране

аерохо̀д [阳]气垫(汽)车;气垫船

АЕЦ [аѐц] [阳,缩] а̀томна електрѝческа центра̀ла 原子能发电站

аждѐр [阳] ❶(神话中的一种)龙,莽龙 ❷〈转〉风驰电掣的奔马

а̀жио [无复,中]〈银行〉贴水

ажиота̀ж [阳] ❶(操纵物价和证券价格的)投机,倒把 ❷骚动,风潮,利害争执

ажу̀р[1] [阳]精细透花织物,透花织绣细工

ажу̀р[2] [副]按期完成,如期完成:Тòй е вѝнаги ~ в ра̀ботата си. 他总是按时完成自己的工作。

ажу̀рен *-а* [形]透花的,透孔的:~и чора̀пи 透花袜子

аз[1] [人称代词]宾格 *мѐне*,短形 *ме*,加强 *мѐне ме*;与格 *на мѐне*,短形 *ми*,加强 *мѐне ми* ❶我:А̀з са̀м ще го напра̀вя. 我要自己把它做好。Това̀ съм ~. 这就是我。Вѝкат мѐне, а нѐ тѐбе. 他们喊的是我而不是你。спорѐд мѐне 我认为 Тòй ме вѝжда. 他看见我了。Мѐне ме вѝкат Ива̀н. 我叫伊万。Тòй ми говòри. 他对我说。Кажѝ ми. 告诉我吧!Да̀йте ми. 请给我吧!Мѐне ми се ка̀за всѝчко. 一切都告诉我了。бра̀т ми 我哥哥(弟弟) ❷ [中]〈哲〉我,自我,自我意识:нѐговото „~" 他的"自我"

аз[2] [无复,阳]〈旧〉古保加利亚语中基里尔字母表第一个字母的名称

аза̀лия 和 **азалѐя** [阴]〈植〉杜鹃花,石南(Azalea)

аза̀рт [阳]同 хаза̀рт(赌博)

аза̀рт|ен *-на* [形]同 хаза̀ртен(赌博的)

а̀збест [阳]〈矿〉石棉

а̀збестов *-а* а̀збест 的形容词:~ шну̀р 石棉电线

а̀збука [阴] ❶字母;字母表:бъ̀лгарска ~ 保加利亚语字母(表) латѝнска ~ 拉丁字母(表) ❷符号,字码:~ за слѐпи 盲文符号 но̀тна ~〈乐〉乐谱符号 ❸〈转〉初步知识,入门:~ на маркс̀изма 马克思主义的初步知识 ◇ **мо̀рзова ~** 莫尔斯电码

а̀збуч|ен *-на* а̀збука 的形容词:по ~ен рѐд 按字母顺序 ~ен катало̀г(спѝсък)按字母顺序排列的目录(名单) ◇ **~на ѝстина** 起码的道理,简单的常识

а̀збучни|к *-ци* [阳](按字母顺序排列的)目录,索引,名单

азѐр [阳],**азѐрка** [阴]阿塞拜疆人

Азербайджа̀н 同 Азърбайджа̀н

азиа̀т|ец *-ци* [阳],**азиа̀тка** [阴] ❶亚洲人 ❷〈限,旧〉土耳其人;无文化、粗鲁、残暴的人(此含义是由于过去人们对土耳其压迫者的仇视而产生的)

азиа̀тск|и *-а* А̀зия 和 азиа̀тец 的形容词

А̀зия 亚细亚,亚洲

азо̀вск|и *-а* [形] **Азо̀вско морѐ** 亚速海

азо̀т [无复,阳]〈化〉氮

азо̀т|ен *-на* азо̀т 的形容词:~на киселина̀ 硝酸 ~ни то̀рове 氮肥

азо̀тното̀ров *-а* [形]氮肥的:~ заво̀д 氮肥厂

АЗПАК [азпа̀к] [缩] ASPAC (Asian and Pacific Council) — Азиа̀тско-Тихоокеа̀нски съвѐт 亚洲及太平洋理事会

Азърбайджа̀н 阿塞拜疆(亚洲)

азърбайджа̀нск|и *-а* ❶ Азърбайджа̀н 的形容词 ❷ [用作名] **~и** [阳]阿塞拜疆语

ай [感] ❶(表示惊讶、害怕、疼痛)哎哟,啊呀:А̀й да се не вѝди!〈俗〉啊呀,真该死! ❷(表示惊异、赞许、高兴)嗬:А̀й че ху̀баво! 嗬,真好啊! ❸(表示同情、怜悯)嗨,唉:А̀й бѐдният Доверчѝнов, какво̀ ли му се е слу̀чило? 唉,可怜的多韦尔奇诺夫,他出什么事了?

айваня̀ [阴]艾瓦尼亚苹果(一种橙红色的甜苹果)

айгъ̀р [阳]〈民〉种马;公马,牡马

айла̀нт [阳]樗,臭椿(*Ailanthus*)

айла̀нтус [阳]同 айла̀нт

айра̀н [阳]加水搅拌的酸奶

айря̀н [阳]同 айра̀н

а̀йсберг [阳](海上浮流的)冰山

академѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] ❶(哲学、科学或文学、艺术中的)学院派,经院派:Картѝните му не затро̀гват, от тя̀х лъ̀ха су̀х ~зъм. 他的画不动人,有枯燥的学院派味道。❷纯理主义;学院式,学院风气;墨守成规

академѝ|к *-ци* [阳](科学院的)院士

академѝч|ен *-на* [形] ❶ 符合科学院工作要求的,具有科学

院水平的；严肃认真的，符合要求的：～ен трýд 高水平的学术著作 ❷（指绘画、雕塑、音乐等艺术）完美的，经典的：～но изпълнѐние 完美的表演 ❸ 同 академѝчески：～ен хòр 大学合唱团 **～но**［副］：свѝря ～но 演奏得极好

академѝческ|и -*а*［形］科学院的，最高研究院的，高等学府的，大学的：～и съвѐт 科学院委员会 ～а младѐж 大学青年 ～ен чàс 学时

акадѐмия［阴］❶科学院，最高研究院：Бъ̀лгарска ～ на наýките（БАН）保加利亚科学院 ❷专科大学，学院：музикàлна ～ 音乐学院 медицѝнска ～ 医学院 воѐнна ～ 军事学院

àка|м［未］〈儿〉拉屎 **～не**［中］

акàри［复］螨虫

акатѝст［阳］〈宗〉（教堂内站立着唱的）颂歌；颂歌集

акàциев -*а* акàция 的形容词：～а горѝчка 小槐树林 ～ мѐд 槐花蜜

акàция［阴］〈植〉洋槐，刺槐（*Robinia pseudoacacia*）

аква-［复合词第一部］表示"水的"之意，例如 аквакултýра（水产养殖）

аквакултýра［阴］水产养殖；人工养殖的水产品（鱼、虾、藻类等）

аквалъ̀нг［阳］水中呼吸器，水中供气装置（指潜水员用的氧气瓶和面罩）

аквалънгѝст［阳］潜水运动员，蛙人

акваплàн［阳］（由小汽艇拖行的）滑水板，驾浪板

акварѐл［阳］❶水彩（水溶）颜料 ❷〈扩〉水彩画

акварѐл|ен -*на* акварѐл 的形容词：～ен пейзàж 水彩风景画 ～на излòжба 水彩画展览

акварелѝст［阳］，**акварелѝстка**［阴］水彩画家

аквàриум［阳］❶鱼缸，玻璃鱼缸；养殖水生植物的玻璃缸 ❷水族馆

акватòрия［阴］（某地的）水域，水区；港境水区；水上机场

акведýк［阳］同 акведýкт

акведýкт［阳］渡槽，桥渠

акламàци|я［常复 -*и*，阴］（众人表示赞成的）欢呼和掌声：С нестѝхващи ～и е гласýвана привѐтствена телегрàма. 贺电在经久不息的欢呼声中获得通过。

акламѝра|м［未，完］向…欢呼，向…喝彩：Събрàнието ～ орàтора. 与会者向演说者欢呼。**～не**［中］

аклиматизàция［阴］服水土，适应新的生活条件

аклиматизѝра|м［未，完］使服水土，使适应新的生活条件：— **се**［反身］服水土，适应新的生活条件 **～не**［中］

акò［连］❶表示条件：1.如果，假如：Войвòдата не е войвòда, ～ не знàе да пàзи момчѐтата си. 首领如果不知道保护他的战士，就算不上首领。2.（表示对比）如果说：Акò нѝе тýка сме скѝтници и голàци, в Бъ̀лгàрия нàшите бѐдни брàтя са хилядо пъ̀ти пò-злѐ.（Вазов）如果说我们在这里是流浪汉和穷光蛋，那在保加利亚的兄弟比我们的处境还差一千倍。3.〈口〉虽说：Акò ми е брàт, не мѝ е ортàк на кесѝята.〈俗〉虽说他是我的兄弟，那也不能跟我合用一个钱袋。Акò кàзах, не отрѐзах.〈俗〉我虽说过，可没说定。4.（常用于过去时并和 да 连用，表示与现实情况相反）如果：Акò знàех, нямàше да пѝтам. 我要是知道，就不会问了。Акò да не бѐше закъснѐл, щѐше да изпъ̀лни пò-добрѐ задàчата си. 如果不是去晚了，他会更好地完成任务的。5.（与 ли 连用，表示同另一条件相反的条件）如果：Акò ти са лòши децàта, не ѝм трѝбва имòт. Акò ли са добрѝ, защò им е.〈俗〉你的子女如果不争气，就不要给他们财产；如果争气，他们为什么还要财产呢？❷（只与 и，и да，ще би 等连用，表示让步）尽管，即使；虽然：Акò и заѐт, тòй сѝгурно ще дòйде. 他虽然忙，也一定会来。Акò и да е къ̀сно, да вървѝм! 尽管天色晚了，我们还是走吧！Главà да съм, че ～ ще би и лýкова.〈俗〉尽管是个洋葱头，我总还是个头。

àко［副］〈方〉这有什么；随它去吧，没关系；好：Àко е далѐч, бàе Лýлчо, нѝщо от товà. 远就远吧，卢尔乔大叔，这没什么。

акомодàция［无复，阴］适合，配合；适应；调节：～та на окòто 眼调节

акомодѝра|м се［未，完，中态］适应；调节 **～не**［中］

акомпанимѐнт［阳］〈乐〉伴奏：～ на пиàно 钢琴伴奏 пѐя с ～ на голѐм оркѐстър 在大型乐队的伴奏下演唱

акомпанѝра|м［未］〈乐〉伴奏：～м на нѐкого 为某人伴奏 — **си**［反身］：Тòй си ～ с пиàно. 他用钢琴为自己伴奏。**～не**［中］

акòрд[1]［阳］〈乐〉和弦，和音，谐音：Прозвучàха пъ̀рвите ～и на пиàното. 响起了钢琴的第一批谐音。заключѝтелен ～ 尾声；收场，结局

акòрд[2]［无复，阳］**на ～** 按件付酬的协议：рабòтя на ～ 干包工活 дàвам（взѐмам）на ～ 发（承）包 плàщане на ～ 按件付款 рабòтник на ～ 包工，计件工

акордàнт［阳］包工，计件工

акордеòн［阳］〈乐〉手风琴

акордеòн|ен -*на* акордеòн 的形容词

акордеонѝст［阳］，**акордеонѝстка**［阴］手风琴手

акордѝра|м［未，完］〈乐〉调准（乐器的）音：Пиàното е ～но нѝско（висòко）. 钢琴的音调得低（高）了。～м цигýлката по пиàното 按钢琴调准小提琴的音 — **се**［被动］**～не**［中］

акордьòр［阳］（钢琴的）调音师

акостѝра|м［未，完］（船）靠岸 **～не**［中］

Àкра 阿克拉（加纳首都）

акрàн|ин -*и*［阳］，**акрàнка**［阴］〈民〉同龄人；伙伴

акредитѝв［阳］❶〈银行〉信用证券；付款凭单 ❷〈外交〉任命使节的国书

акредитѝв|ен -*на* акредитѝв 的形容词：～на фòрма на плàщане 使用信用证（券）的付款形式 ◇ **～ни писмà**（任命外交使节的）国书

акредитѝра|м［未，完］❶〈外交〉派驻，派往，派遣 ❷〈银行〉委任，委托，信托 — **се**［被动］**～не**［中］

акрѝл［无复，阳］阿克利纶（丙烯腈合成纤维）

акробàт［阳］，**акробàтка**［阴］技巧运动员：цѝрков ～ 杂技团技巧演员

акробàтика［阴］技巧运动

акробатѝч|ен -*на* акробàтика 的形容词：～ни упражнѐния 技巧运动练习

акробàтск|и -*а* акробàт 的形容词

акробàтство［无复，中］技巧运动员的技能

акрòпол［阳］〈史〉卫城；城堡

акростѝх［阳］〈文学〉贯顶诗（由各行第一个字母构成一个词或一句话的诗），离合诗

акростѝщ|ен -на [形] 贯顶诗的,离合诗的

аксамѝт [阳]〈古〉同 кадифѐ(天鹅绒,绒布)

аксамѝтен -а [形]〈旧〉天鹅绒做的: ~и завѐси 天鹅绒幕布

акселба̀нт|и [复,单 -,阳](参谋及副官军服肩上所饰的)穗带

акселера̀ция [无复,阴] ❶加速,促进;(机体的)加速生长 ❷加速度

аксесоа̀ри [复] 附属品,点缀物;衬托部分

аксиологѝческ|и -а аксиоло̀гия 的形容词

аксиоло̀гия [无复,阴]〈哲〉价值说,价值哲学(现代哲学中一种关于价值性质及其判断的学说)

аксио̀м|а [阴] ❶公理,原理: математѝчески ~и 数学公理 ❷〈扩〉明显的道理,公理,自明之理

акт -ът,-а,-ове [阳] ❶行动,行为,举动: политѝчески ~ 政治行动 враждѐбен ~ 敌对行动 ~ на вежлѝвост 有礼貌的举动 ❷〈法〉状,证明文件,证书;文据;正式记录;交接书: съставя̀м ~ 拟写(违章情况等的)证明书 ~ за встъпване в длъ̀жност 委任状 смъ̀ртен ~ 死亡证明书 ~ за ра̀ждане 出生证 нотариа̀лен ~ 公证(书) обвинѝтелен ~ (检察员的)起诉书 ~ за женѝтба 结婚证书 ❸〈戏剧,旧〉幕: пиѐса в чѐтири ~а 四幕话剧 ❹(学校)典礼: годѝшен ~ 学年结业典礼 ❺〈绘画〉裸体画 ◇ **взѐмам ~ (от нѐщо)** 考虑到(某事);注意到(某事)

актѝв [阳] ❶[集]〈政〉积极分子,活动分子;骨干力量: партѝен ~ 党的积极分子 ❷〈财〉资产(与 пасѝв(负债)相对) ❸[只单]〈转〉成绩,成就,功劳,长处,优点: Това̀ е цѐлият му ~. 这就是他的全部功绩(意思是仅有的功绩)。

актѝв|ен -на [形] ❶积极的(与 пасѝвен(消极的)相对): ~ен борѐц 积极的战士 ~но уча̀стие 积极的参加 ~на отбра̀на 积极防御,攻势防御 ❷〈经〉资产(方面)的;(贸易)出超的: ~ен бала̀нс 出超,顺差 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]: политѝческа ~ност 政治积极性

активизѝра|м [未,完] 使积极起来,使有积极性,使活跃: ~м ра̀ботата 使工作活跃 ~м младежта̀ 使青年积极起来 — **се** [中态]: Напослѐдък тя̀ мно̀го се ~. 近来她表现得很积极。**~не** [中]

активѝст [阳], **активѝстка** [阴] 积极分子

актинѝдия [阴]〈植〉猕猴桃(*Actinidia*)

актинотера̀пия [阴]〈医〉射线疗法,放射疗法

актрѝса 见 актьо̀р

актуа̀л|ен -на [形] 当前的,迫切的,现实的: ~ен въпро̀с 现实问题 ~на зада̀ча 当前的任务 **~ност** -ността̀ [阴]

актуализа̀ция [无复,阴] 实现;现实化

актуализѝра|м [未,完] 使成为现实,使实现 **~не** [中]

актьо̀р [阳], **актрѝса** [阴] 演员

актьо̀рск|и -а актьо̀р 的形容词: ~о ма̀йсторство 演员技巧 ~а по̀за 演员的姿势

актьо̀рство [无复,中] 演员职业

актьо̀рст[ву]ва|м [未,完] 当演员 **~не** [中]

аку̀ла [阴] ❶〈动〉鲨鱼,鲛(*Squalus carcharias*) ❷〈转〉贪婪的剥削者,豺狼

акумула̀тор [阳] 积蓄器;蓄电池: хидравлѝчен ~ 蓄水器 ~ на топлина̀ 蓄热器 оло̀вен ~ 铅板蓄电池

акумула̀тор|ен -на акумула̀тор 的形容词

акумула̀ция [无复,阴] 积累,积聚,积蓄: ~ на енѐргия 能量蓄存,蓄能 ~ на капита̀л 资本积累

акупресу̀ра [阴]〈医〉点穴医疗

акупункту̀ра [无复,阴]〈医〉针刺,针刺疗法,扎针术

акупунктурѝст [阳]〈医〉针刺医生

акура̀т|ен -на [形] 准确的;认真的,仔细的: ~ен човѐк 仔细认真的人 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

аку̀стика [无复,阴] ❶〈理〉声学 ❷(礼堂等的)音响效果: Та̀зи за̀ла ѝма добра̀ ~. 这个大厅的音响效果很好。

акустѝч|ен -на аку̀стика 的形容词: ~ен ефѐкт 音响效果

акустѝческ|и -а [形] 同 акустѝчен ◇ **~а тръба̀**(检查机器运转情况等用的)听管

акушѐр-гинеколо̀г [阳] 妇产科医生

акушѐрка [阴] 女助产士,助产妇

акушѐрск|и -а акушѐрка 和 акушѐрство 的形容词

акушѐрство [无复,中] ❶产科学;产科 ❷助产;助产业

акушѐрст[ву]ва|м [未,完] 当助产士;当妇产科医生 **~не** [中]

акушѝра|м [未,完] 助产,接生 — **се** [被动] **~не** [中]

акцелера̀ция [阴] 同 акселера̀ция

акцѐнт [阳] ❶〈语言〉重音 ❷口音,腔调: Гово̀ри бъ̀лгарски с чу̀жд ~. 他讲保加利亚语有外国腔(调)。

акцѐнт|ен -на акцѐнт 的形容词: ~ни осо̀бености 重音特点

акцентоло̀гия [无复,阴]〈语言〉重音学

акцентѝрам [未,完] ❶用重音读 ❷加重音 ❸〈转,旧〉强调,着重说

акцентуа̀ция [阴]〈语言〉❶某种语言的重音体系 ❷标重音法 ❸强调,着重说

акценту̀вам [未,完]〈旧〉同 акцентѝрам

акцесио̀н|ен -на [形](指条约、名单等)加入原先已签订的条约等之中的,附加的

акцѝз [阳] 消费税

акцѝз|ен -на акцѝз 的形容词: ~ни вла̀сти 消费税局

акцио̀н|ен -на а̀кция[1] 的形容词: ~ен комитѐт 行动委员会

акционѐр [阳], **акционѐрка** [阴] 股东,股票持有人

акционѐр|ен -на акционѐр 的形容词: ~но дру̀жество 股份公司

а̀кци|я[1] [阴] ❶行动,运动: въоръжѐна ~я 武装行动 предприѐмам ~я 采取行动 революцио̀нни ~и 革命行动 по̀мощна ~я 募捐运动 ❷战斗(行动)

а̀кци|я[2] [阴]〈财〉股票;股份,股: А̀кциите па̀дат (се вдѝгат). 股票跌(涨)了。◇ **Вдѝгат се (па̀дат) ~ите на ня̀кого.**〈转,口〉某人的声望提高(降低)了。

акъ̀л -и [阳]〈口〉智慧,理智

акъллѝя [不变,形]〈口〉聪明的,理智的

Ал А̀юн 阿尤恩(西撒哈拉首府)

ала̀ [连] ❶(表示对立)可是,但是;然而;却: Тѐ бя̀ха та̀м, ~ то̀й не гѝ вѝдя. 他们在那里,可他没有看见。Я̀денето е ма̀лко, ~ вку̀сно. 饭菜虽少,却很好吃。А̀з го подка̀них да тръ̀гне, ~ то̀й не тръ̀гна. 我催他走,可是他不走。Стра̀нно, ~ вя̀рно. 这虽奇怪,然而确实如此。Езѝкът ко̀сти ня̀ма, ~ ко̀сти трошѝ.〈谚〉舌虽无骨,却能碎骨。❷(表示加重语气)可真: Избу̀хна една̀ стра̀шна бу̀ря, ~ каква̀ бу̀ря! 来了一场可怕的暴风雨,那是一场什么样的暴风雨啊!

àла-бàла〈口〉❶〈感〉(表示愚蠢、荒唐)简直是傻瓜;真荒唐 ❷[用作名,阴]荒唐事

алабàстров -*а* алабàстър 的形容词

алабàстър[无复,阳]雪花石膏

алабàш[阳]〈植〉苤蓝,球茎甘蓝(*Brassica caulorapa*)

алабрòс[阳]背头(发式)

аладжà[阴]〈方〉花布

аламинỳт[副]❶同 веднàга(马上,立刻)❷[用作名](饭店应顾客要求)现做的菜:Порѐчих си ~. 我已要了现做的菜。

алàрма[阴]❶警报 ❷〈口〉恐慌,惊扰,骚扰:вдѝгам ~ 引起骚乱

алàрмаджѝ|я -*ята*, -*и*[阳],**алàрмаджѝйка**[阴]〈口〉引起恐慌的人

алàрмен -*а* алàрма 的形容词:~ сигнàл 警报(信号)

алармѝра|м[未,完]❶向…报警:Нощѐс пожàрната комàнда бѐше ~на трѝ пъ̀ти. 夜里消防队接到三次警报。❷引起恐慌,引起惊慌 ~**не**[中]

алàт[阳]〈口〉(匠人的)家伙,工具 ◇ **Събѝрай си ~ите.** 从这里滚开!

алатỳрка[副,不变,形]土耳其的,土耳其式的:кафѐ ~ 土耳其式咖啡

алафрàнга[副]〈旧〉按欧洲样式(主要指法国样式):Облѐчен бѐше ~. 他欧式打扮。

алашà[阴]〈方〉(只能拉水车的)老马,劣马:À катò остаря̀, напрàвиха го ~. 马老了,人们让它拉水车。

алашѝк[不变,形]〈口〉习惯了的,适应了的

алащѝсвам[未],**алащѝсам**[完]〈口〉(养成)习惯

албàн|ец -*ци*[阳],**албàнка**[阴]阿尔巴尼亚人

Албàния 阿尔巴尼亚(欧洲)

албàнск|и -*а* ❶ Албàния 和 албàнец 的形容词:~а носѝя 阿尔巴尼亚服装 ❷[用作名]~**и**[阳]阿尔巴尼亚语

албатрòс[阳]〈动〉信天翁(*Diomedeidae*)

албигò|ец[常复-*йци*,阳]〈史〉阿尔比派(起源于 11 世纪法国阿尔比的基督教派别,13 世纪被诬为异教徒,遭十字军镇压)

албинѝз|ъм -*мът*, -*ма*[无复,阳]白化病,白化(现象)

албинòс[阳],**албинòска**[阴]患白化病的人(或动物)

албỳм[阳]❶册,簿:~ за мàрки 集邮册 ~ за снѝмки 像册,影集 ~ за кàртички 明信片册 ❷画册,画集:~ от гравю̀ри 版画集 ~ на нарòдни носѝи 民族服饰画册

албỳм|ен -*на* албỳм 的形容词:~ен каталòг 画册目录

албумѝн[阳]白蛋白;白朊

албумѝнов -*а*[形]白蛋白的,含白蛋白的

àлгебра[阴]❶[只单]代数,代数学:Полỳчих по ~ отлѝчен. 我代数得了优。❷代数课本

алгебрѝч|ен -*на* àлгебра 的形容词:~на фòрмула 代数公式 ~но уравнѐние 代数方程式

алгебрѝческ|и -*а*[形]同 алгебрѝчен ~**и**[副]

алгорѝт|ъм -*мът*, -*ма*[阳]〈数〉算法;规则系统

алебàрда[阴]钺,长柄斧,开山斧

алегорѝч|ен -*на* алегòрия 的形容词:~ен ràзказ 寓意故事,寓言 ~**но**[副] ~**ност** -*носттà*[阴]

алегорѝческ|и -*а*[形]同 алегорѝчен ~**и**[副]

алегòрия[阴]寓意,譬喻;讽喻

алегрѐто〈乐〉❶[副]用缓快板的速度 ❷[用作名,中]缓快板乐曲

алѐгро〈乐〉❶[副]快速地,快活地,用快板的速度 ❷[用作名,中]快板调,快板乐曲

Александрия 亚历山大(埃及港市)

алексѝя[阴]〈医〉失读症,无读字能力

àлен -*а*[形]鲜红(色)的:~а кръв 鲜红的血 ~ мàк 红罂粟

аленѐ|я -*ѐеш*, -*я̀х*[未]同 аленѐя се:От кръв ~ѐе снегъ̀т. 鲜血染红了雪地。~**ѐене**[中]

аленѐ|я се -*ѐеш се*, -*я̀х се*[未,中态]发红,发鲜红色,显出鲜红色 ~**ѐене**[中]

Алѐпо 阿勒颇(叙利亚城市)

àлест -*а*[形](指马)枣红色的:~ кòн 枣红马

алергѐн[阳]〈医〉变(态反)应源,过敏源

алергѝч|ен -*на*[形]〈医〉变(态反)应的,过敏的

алѐргия[阴]〈医〉变(态反)应性,过敏性

алѐя[阴](花园或公园中的)小径;林阴道 ◇ ~**-стъ̀лбище** 林阴登山路

Алжѝр ❶阿尔及利亚(非洲)❷阿尔及尔(阿尔及利亚首都)

алжѝр|ец -*ци*[阳],**алжѝрка**[阴]阿尔及利亚人;阿尔及尔人

алжѝрск|и -*а* Алжѝр 和 алжѝрец 的形容词

àлиби[无复,中]〈法〉不在现场,不在现场的证实(案件发生时被告并未在场,证明被告与此案无关):Тòй докàза свòето ~ и съдъ̀т го оправдà. 他证明自己不在现场,法庭宣告他无罪。

алигàтор[阳]〈动〉短吻鳄,鼍(*Alligator*)

алилодидактѝч|ен -*на*[形]〈史〉同 взаимоучѝтелен(小先生制的,互学的,互教的)◇ ~**ен мѐтод** 小先生制(在老师的指导下由学习好的学生教学习差的学生)

алилодидактѝческ|и -*а*[形]同 алилодидактѝчен

алилỳя[感]〈宗〉哈利路亚(犹太教和基督教圣歌曲终时用语,意为"赞美上帝")

аликментàнт[阳]〈法〉赡养者,有赡养义务的人

алиментàция[阴]〈法〉赡养,赡养义务

алинѐя[阴](法令或条文中的)款:съгласно ~ втòра от члѐн 76 根据第 76 条第 2 款

алитерàция[阴]〈文学〉同音法,头韵法(在诗歌中,若干以同音或同音节为首的词连续排列的方法,例如:Пѝем, пѐем бỳйни пѐсни. Дѐн денỳвам — пъ̀тища потàйни, / нòщ нощỳвам — пъ̀тища незнàйни.)

алкàл|ен -*на*[形]〈化〉碱的:~на реàкция 碱性反应

алкàли[只复,旧]〈化〉碱,强碱

алкалòид[常复 -*и*,阳]〈化〉生物碱,有机碱

алкалòид|ен -*на* алкалòид 的形容词

алкохòл[阳]❶〈化〉同 спѝрт(酒精,乙醇,醇)❷〈扩〉含酒精的饮料;酒

алкохòл|ен -*на* алкохòл 的形容词:~но питиѐ 含酒精的饮料

алкохолизѝра|м[未,完]❶〈化〉使醇化 ❷ 提高含酒精度 ~**не**[中]

алкохолизѝра|м се[未,完,中态]嗜酒过度,酗酒 ~**не**[中]

алкохолѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 酗酒,酒癖,嗜酒过度;酒精中毒

алкохолѝ|к -*ци* [阳],**алкохолѝчка** [阴] 嗜酒成癖者,酒鬼

алкохолѝч|ен -*на* алкохолѝк 的形容词: ~ен вѝд 酒鬼的样子

алкохолистѝческ|и -*а* [形]〈罕〉同 алкохолѝчен

алла̀х [无复,阳] 安拉(又称阿拉),(伊斯兰教的)真主

а̀лма-ма̀тер [阴] ❶(大学生的)母校 ❷对大学的尊称

алмана̀|х -*си* [阳] ❶(一个时期的文艺作品等的)选集,文选: литерату̀рен ~х 文学作品选 търго̀вски ~х (载有一定时期的商品价格和货币比价等的)商业期刊 ❷〈旧〉(附有科学普及知识和游戏的)日历

Алматѝ 阿拉木图(哈萨克斯坦城市)

а̀ло [感] ❶(打电话时用语)喂! ❷〈扩〉(呼唤用语)喂: А̀ло, пла̀щам. 喂,(我)付款。

алогѝч|ен -*на* [形] 不合逻辑的 ~**ност** -ността̀ [阴]

ало̀е [中]〈植〉芦荟(*Aloe*)

алопа̀тия [阴]〈医〉对抗疗法

алотро̀пия [阴]〈化,生物〉同素异形(现象),同素异性(作用)

алпака̀ [无复,阴] 阿尔帕克锌,白铜

А̀лпи 阿尔卑斯山脉(欧洲)

алпѝ|ец -*йци* [阳] 阿尔卑斯山区居民

алпѝйск|и -*а* А̀лпи 的形容词;高山的: ~и пейза̀ж 阿尔卑斯山风光 ~а растѝтелност 高山植物

алпинѐум [阳](植物园或公园种植区的)高山植物

алпинѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 登山运动

алпинѝст [阳],**алпинѝстка** [阴] 登山运动员

алпѝнк|и [复,单 -*а*,阴] 一种登山鞋

алт -*ът*,-*а*,-*и* [阳]〈乐〉❶女中音;童音 ❷唱女中音(童音)者: В хо̀ра постъ̀пиха два̀ ~а и еднѝн ба̀с. 合唱团来了两个女中音和一个男低音。❸(声乐中的)女中音部,(四部和声中的)中音部 ❹中音乐器

Алта̀й 阿尔泰山(亚洲)

алтернатѝва [阴] 非此即彼的选择;(几种选择中)必择其一: Ѝменно затова̀ тѐ го поста̀виха пред ~та: илѝ да приѐмат предизвика̀телството за борба̀, илѝ да се предада̀т без борба̀. 正因为如此,他们才要他两者取一:或者接受挑战,或者不战而降。

алтернатѝв|ен -*на* алтернатѝва 的形容词: ~но решѐние 两者挑一的决定,必择其一的决定

алтерна̀тор [阳] 交流发电机

алтерна̀ция [阴] ❶〈书〉交替 ❷〈语言〉(词的变化的)音的交替,音的变化

алтѝст [阳],**алтѝстка** [阴] ❶中音乐器演奏者 ❷女中音歌唱家

а̀лтов -*а* алт 的形容词: ~а па̀ртия 女中音部

алтруѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 利他主义(与 егоѝзъм (利己主义)相对)

алтруѝст [阳],**алтруѝстка** [阴] 利他主义者

алтруистѝч|ен -*на* алтруѝзъм 的形容词: ~на постъ̀пка 利他主义的行为 ~на проя̀ва 利他主义的表现 ~**но** [副]

алтруистѝческ|и -*а* [形] 同 алтруистѝчен ~**и** [副]

алтъ̀н ❶[阳] 金币 ❷[不变,形] 金子的,〈转〉美好的,美丽的: ~ Кало̀фер 美丽的卡洛费尔

алувиа̀л|ен -*на* алу̀вий 的形容词: ~ен пла̀ст 冲积层

алу̀ви|й -*ят*,-*я* [无复,阳]〈地质〉冲积层

алумѝниев -*а* алумѝний 的形容词: ~ съ̀д 铝制器皿 ~а инду̀стрия 制铝工业 ~ о̀кис 氧化铝

алумѝниен -*а* [形] 同 алумѝниев

алумѝни|й -*ят*,-*я* [无复,阳]〈化〉铝(Al)

а̀лфа [阴] 阿尔法(希腊字母表的第一个字母 α 的名称);〈扩〉(系列中的)第一个,最初,开端 ◇ ~ **и омѐга** 始末;全部,整体;主要的东西,基本的东西

алфавѝт [阳] 同 а̀збука

алхимѝ|к -*ци* [阳] 炼金术士

алхимѝч|ен -*на* алхѝмия 的形容词

алхимѝческ|и -*а* [形] 同 алхимѝчен

алхѝмия [阴] 炼金术(欧洲中世纪术士妄图把普通金属变成金银的点金术)

а̀лч|ен -*на* [形] 贪婪的,贪得无厌的: ~ен за парѝ 贪钱的 ~ен по̀глед 贪婪的目光 ~ни експлоата̀тори 贪婪的剥削者 ~**но** [副] ~**ност** -ността̀ [阴]

алъш-верѝш [无复,阳]〈口,旧〉❶买卖,交易: Алъш-верѝшът му ста̀ва всѐ по̀-голя̀м. 他的买卖越做越大。Тя̀я днѝ ѝма сла̀б ~. 这些天生意不好。❷来往,交往;打交道: С такъ̀в човѐк да ня̀маш ~. 不要跟这样的人来往。

алю̀зия [阴] 暗示,暗语;隐喻: Пра̀ви ~, че не ѐ дово̀лен. 他做出不满的暗示。Тя̀ пра̀веше ~ за предсто̀ящия годѐж. 她暗示不久将举行的订婚仪式。

алю̀р [阳](马的)走法

Аля̀ска[1] 阿拉斯加半岛(美国)

Аля̀ска[2] 阿拉斯加(美国州名)

а̀ма [感]〈口〉(表示惊讶、愤怒)哟,嗬,真是的: А̀ма си глу̀пава, защо̀ не ка̀жеш на Бъзунѐка? (Елин Пелин) 哎呀,你真是个笨蛋,为什么不告诉伯祖内克一声呢? А̀ма че неприя̀тна ра̀бота. 真是一件麻烦事。

ама̀ [连]〈口〉但是,可;而且: Ко̀нят ти е гото̀в навъ̀н, ~ пъ̀тят е ло̀ш за Троя̀н. 你的马已在外面备好,但是到特罗扬去的路很不好走。Ра̀двай се, ~ мно̀го да се ра̀дваш, чу̀ ли? 高兴吧,而且要非常高兴,听见了吗?

Амазо̀нка[1] 亚马孙河(南美洲)

амазо̀нка[2] [阴] ❶(古希腊神话中的)阿玛宗人,勇猛善战的女人 ❷女骑士,骑马的女人 ❸〈转〉妇女骑马穿的衣服

амалга̀ма [阴]〈化〉汞合金,汞齐

амалга̀м|ен -*на* [形] 汞合金制的,汞合金的

амалгамѝра|м [未,完] 镀汞,镀水银: ~м стъкло̀ за огледа̀ла. 把玻璃镀上汞做镜子。~**не** [中]

Ама̀н 安曼(约旦首都)

ама̀н [感]〈口〉(表示厌恶、痛苦或请求)够了;真够呛;求求你: Ама̀н от прево̀зни срѐдства. 这么多车真够呛。Ама̀н, господѝн кмѐте, не правѝ така̀, мо̀ля ти се! 唉,村长先生,我求求你,不要这样做。

аманѐт [阳]〈民〉❶存物 ❷抵押品,押金,赌注 ❸送件,信件: Пра̀тиха ме да ти донеса̀ то̀я ~. 他们派我给你送这封信。

амара̀нт [阳]〈植〉苋(*Amaranthus*)

аматьòр [阳] 爱好者,业余爱好者;〈转,谑〉外行:～-фотограф 摄影爱好者 ～-футболист 足球爱好者

аматьòрск|и -*а* аматьòр 的形容词:～а снимка 业余摄影者拍的照片;外行拍的照片

амбалàж [阳] ❶包装 ❷包装材料

амбалàж|ен -*на* амбалàж 的形容词:～на хартия 包装纸 ～ни разнòски 包装费用

амбивалèнт|ен -*на* [形] 双重感情的;双重性质的 **～ност** -нosттà [阴]

амбициòз|ен -*на* [形] 自负的,傲慢的;有虚荣心的,追求功名的;有抱负的:～ен човèк 自负的人

амбицирà|м [未,完] 引起…的虚荣心;鼓起…的志气:Амбицирах го да се ўчи добрè. 我鼓起他的志气,让他好好学习。— **се** [中态] **～не** [中]

амбиции|я [阴] ❶虚荣心,功名心;自负:човèк с ～и 自负的人 бòлни ～и 病态的虚荣心 дрèбни ～и 小市侩的功名心 ❷野心;抱负,志向,志气:благорòдна ～я 崇高的抱负 ❸古怪的毛病,任性的要求,离奇的想法:Нямa да се вòдим по нèговите ～и! 我们不会跟着他的怪脾气转!

амблиòпия [阴]〈医〉弱视

амбразўра [阴](碉堡等的)枪眼,炮眼,射击孔

амбреàж [阳]〈专〉离合器

амбрòзия [无复,阴](古希腊神话中的)神仙食品

амбулàнт|ен -*на* [形](指商贩、匠人等)流动的,走街串巷的:～ен търгòвец 沿街叫卖的商贩,货郎 ～на търговия 流动商业

амбулатòр|ен -*на* амбулатòрия 的形容词:～но лекўване 门诊治疗 **～но** [副]:～но бòлни 门诊病人

амбулатòрия [阴]诊疗所;门诊部(与 клиника(有病床的医院)相对)

амвòн [阳]〈宗〉(教堂的)讲教台,读经台

амèба [阴]〈动〉变形虫,阿米巴(*Amoeba*)

амèб|ен -*на* амèба 的形容词 ◇ **～на дизентèрия**〈医〉阿米巴痢疾

аменорèя [阴]〈医〉经闭,无月经

Амèрика 亚美利加,美洲

америкàн [阳] 本色粗棉布

америкàнен -*а* америкàн 的形容词:～а престилка 粗布围裙

америкàн|ец -*ци* [阳], **америкàнка** [阴] ❶美国人 ❷美洲人

американизирà|м [未,完] 使美国化 **～не** [中]

американѝз|ъм -*мът*,-*ма*,-*ми* [阳] ❶[只单] 美国作风,美国派头 ❷〈语言〉美国词语;美国英语的特点

америкàнка[1] 见 американец

америкàнка[2] [阴] 小印刷机

америкàнск|и -*а* Амèрика 和 америкàнец 的形容词 **～и** [副]

аметѝст [阳]〈矿〉紫晶,紫石英

аметѝстов -*а* аметѝст 的形容词:～ прьстен 紫石英戒指

амѝ[1] [连]〈口〉❶ 1.(表示对立)但是,而:Не глèдай шàпката,～ главàта. 你别看他的帽子,而要看他的脑袋。2.(加强语气)即使:Нè часòвник,～ цял будѝлник ще ти намèря. 我要给你找来的不仅是个钟,而且是个闹钟。❷(用于疑问句,在对比时强调理由)怎么能,怎么会;却:Нѝщо не мòга да прикàзвам с нèго. — Амѝ àз как прикàзвам с тèбе? "我什么都不能跟他谈。""那我怎么能跟你谈呢?" Амѝ защò плàчеш? 你却为什么哭呢? ❸(回答问题时表示不乐意或不一定的意思)就是;就算:Чèсто ли се срèщаш с нèго? — Амѝ чèсто го вѝждам. "你经常和他见面吗?""可以算是经常见到他。" Каквò е? — Амѝ че знàм ли. "是什么?""我怎么会知道呢?" ❹(用于句首,表示不坚决)要不,不行就;要是…多好:Амѝ да бèше ни преглèдал, господѝн дòкторе. 要是给我们检查一下多好,大夫先生。

амѝ[2] [语气]〈口〉❶(表示确认)是的,是这样:Тўка ли бяха? — Тўка,～. "当时他们是在这儿吗?""对,是在这儿。" ❷(表示不信任,怀疑,否定)不,哼:Ще дòйдеш ли с мèне? — Амѝ! "你和我一起来吗?""不!" Амѝ! Товà нѝкога нямa да стàне! 哼,这永远不可能!

амидофèн [阳] 一种镇痛药,退烧药

амѝн [感] ❶阿门(基督教祈祷结束语,表示"但愿如此") ❷〈扩〉结局,结束

àмка|м [未]〈儿,昵〉同 ям(吃) **～не** [中]

амнèзия [阴]〈医〉健忘,记忆缺失

амнистирà|м [未,完] 对…实行大赦,赦免 — **се** [被动] **～не** [中]

амнѝстия [阴] 大赦,赦免:дàвам ～(给予)赦免 политѝческа ～ 政治赦免

амòниев -*а* амòний 的形容词

амòни|й -*ят*,-*я* [无复,阳]〈化〉铵

амоняк [无复,阳] ❶氨,阿摩尼亚 ❷〈药〉氨液,阿摩尼亚水

амонячен -*на* амоняк 的形容词:～на сòда 含氨苏打,氨碱

аморàл|ен -*на* [形] 不道德的,无道德的,非道德的,否认道德的;淫荡的:～ен човèк 不道德的人 ～на постъпка 不道德的行为

амортизàтор [阳](汽车等的)减震器,缓冲器

амортизациòн|ен -*на* амортизàция 的形容词:～ен фòнд 折旧基金

амортизàция [阴] ❶〈财,经〉折旧;折旧提成,折旧摊提;分期摊还(债务等) ❷〈技〉减震

амортизирà|м [未,完]〈经〉折旧,折旧提成,分期摊还 **～не** [中]

амортисьòр [阳] 同 амортизàтор

амòрф|ен -*на* [形] 非结晶的,无定形的:～на мàса 非晶体,无定形体 **～ност** -нosттà [阴]

ампелогрàфия [阴]〈农〉葡萄品种学

àмпер [阳]〈电〉安(培)(电流强度单位)

àмпермèтър [阳] 安培计,电流表

амплитўда [阴]〈理〉幅,幅度,振幅:～ на махàлото 钟摆的摆幅 ～ на денонòщното изменèние на температўрата 温度昼夜变化的幅度

амплоà [无复,中]〈戏剧〉(某演员适于扮演的)角色

ампўла [阴]〈药〉(装针剂用的)安瓿,细颈玻管

ампутàция [阴]〈医〉截肢,切除

ампутирà|м [未,完]〈医〉截(肢),切除,割去 — **се** [被动] **～не** [中]

Àмстердам 阿姆斯特丹(荷兰首都)

Амўдаря 阿姆河(中亚地区)

амулèт [阳]〈旧〉避邪物(迷信的人认为戴着可以避邪除灾的小物件);护身符,驱邪符

амунициòн|ен -*на* амунѝция 的形容词

амунѝция [阴,集]〈军〉❶装具(一个士兵除武器外的全部装备) ❷(马的)套具,鞍具: кòнска ~ 鞍具 ❸佩带武器用的皮带

Амỳр 阿穆尔河(即黑龙江)

амỳр [阳]〈神话〉爱神(罗马神话中的阿摩尔爱情之神,一个手持弓箭、长着翅膀的小男孩)

амфѝбия [阴] ❶〈动,植〉两栖动(植)物 ❷〈军〉水陆两用坦克(或装甲车)

амфибрàхи|й -*ят*,-*я*,-*и* [阳]〈文学〉(诗律中的)抑扬抑格或短长短格(每个音节中第二个音节带重音或是长元音)

амфитеатрàл|ен -*на* амфитеàтър 的形容词: ~но разположѐние 半圆形阶梯式布局 **~но** [中]

амфитеàт|ър -*ри* [阳] ❶(古希腊、罗马时代观众座位层层递高的)半圆形剧场 ❷(有排成半圆形递高座位的)建筑物(礼堂、音乐厅、讲堂等)

àмфора [阴]〈考古〉(古代盛酒、油等的)双耳瓶

анаболѝз|ъм -*мът*,-*ма* [阳]〈生物〉合成代谢,组成代谢

анагалактѝческ|и -*а* [形]〈天〉(银)河外的

анагрàма [阴] 字母换位

Анадòл 安纳托利亚(土耳其的亚洲部分)

анадòл|ец -*ци* [阳], **анадòлка** [阴] ❶小亚细亚人 ❷土耳其人

анадòлск|и -*а* Анадòл 和 анадòлец 的形容词

аналгѝн [阳]〈药〉安乃近(镇痛剂)

анàл|ен -*на* [形]〈解〉肛门的

анàли [复,无单] 编年史,纪年史;年鉴,年刊;史册: ~ на Нарòдното събрàние 国民议会年刊

анàлиз [阳] 分析,分解,解析;化验 (与 синтѐз (综合)相对): психологѝчески ~ 心理分析 синтактѝчески ~ 句法分析 ~ на худòжествено произведѐние 文艺作品分析 химѝчески ~ 化学分析 кàчествен(колѝчествен) ~ 定性(定量)分析 ~ на кръвтà 验血 звỳков ~ 音素分析 спектрàлен ~ 光谱分析

анàлиза [阴] 同 анàлиз

анализàтор [阳] ❶分析器 ❷分析员,化验员

анализѝра|м [未,完] 分析;分解,解析;化验;研究: ~м трỳдностите 分析困难 ~м кръв 验血 — **се** [被动] **~не** [中]

аналитѝч|ен -*на* анàлиз 的形容词: ~ен мѐтод 分析法 ~ен ỳм 善于分析的头脑 ~на спосòбност 分析能力 ~на хѝмия 分析化学 ~на геомѐтрия 解析几何 ◇ **~ен езѝк**〈语言〉分析语 **~но** [副]

аналò|г -*зи* [阳] 相似现象,类似事物

аналогѝч|ен -*на* [形] 类似的,相似的: ~ен слỳчай 类似情况 ~ен прѝмер 类似例子 ~ни услòвия 相似条件 **~но** [副]

аналòгия [阴] 类似,相似;相同;类比,类推,类推法: заключѐние по ~ 用类推法得出的结论

аналò|й -*ят*,-*я*,-*и* [阳]〈宗〉读经台

анамнѐза [阴]〈医〉既往症;(既往)病历

ананàс [阳]〈植〉凤梨,菠萝 (*Bromelia ananas*)

анапѐст [阳]〈文学〉(诗律中的)抑抑扬格或短短长格(每三个音节中最后一个音节带重音或是长元音)

анархѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 无政府主义

анархѝст [阳], **анархѝстка** [阴] 无政府主义者

анархистѝч|ен -*на* анархѝзъм 和 анархѝст 的形容词 **~но** [副]

анархистѝческ|и -*а* [形] 同 анархистѝчен: **~и** [副]

анархѝстк|и -*а* анархѝст 的形容词: ~и уклòн 无政府主义倾向

анархѝч|ен -*на* анàрхия 的形容词: ~но òбществò 混乱的社会 **~но** [副]

анàрхия [无复,阴] 无政府状态;无秩序,混乱(现象) ◇ **~ в произвòдството** 生产中的混乱状态

анархосиндикалѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 无政府工团主义

анархосиндикалѝст [阳] 无政府工团主义者

анасòн [无复,阳]〈植〉茴芹,茴香 (*Pimpinella anisum*)

анасонлѝйка [阴] 茴香酒

анасòнов -*а* анасòн 的形容词: ~о маслò 茴香油

анатѐма [阴]〈宗〉❶革出教门 ❷诅咒 ❸ [用作感]〈旧,口〉该诅咒的,该死的

анатемòс|вам [未], **анатемòсам** [完] ❶革出教门 ❷〈转〉诅咒;驱逐 **~ване** [中]

анатòм [阳] 解剖学家;解剖学者

анатомѝч|ен -*на* анатòмия 的形容词: ~но изслѐдване 解剖检查 **~но** [副]

анатомѝческ|и -*а* [形] 同 анатомѝчен: ~и нòж 解剖刀 **~и** [副]

анатòмия [阴] ❶解剖学;解剖 ❷解剖图,构造

анафилàксия [阴]〈医〉过敏性

анàфора [阴]〈文学〉头语重叠(一种诗体,诗行或诗段开头的词、语句或个别的音是重复的),例如 Чỳй кàк стѐне горà и шỳма,/ чỳй кàк ечàт бỳки векòвни.

анахронѝз|ъм -*мът*,-*ма*,-*ми* [阳] ❶时代错乱现象(指与时代不合而引起的错误);弄错年代 ❷落后于时代的事物、现象、意识等

анахронѝч|ен -*на* анахронѝзъм 的形容词

анахронѝческ|и -*а* [形] 同 анахронѝчен

ангажимѐнт [阳] ❶义务、责任、允诺: поѐмам ~ 承担责任 ❷约会,约定 ❸聘期;聘约,合同: Ангажимѐнтът ви изтѝча след двà мѐсеца. 您的合同过两个月就到期了。

ангажѝра|м [未,完] ❶聘请,雇用: ~м рабòтници за строѐж 雇用建筑工人 ❷〈转〉借助: ~м авторитѐта на нѝкого 借助某人的威信 ❸预订: ~м билѐт за представлѐние 预订戏票 ~м мѝсто в самолѐт 预订飞机座位 ❹占去: Тàя рàбота ми ~ мнòго врѐме. 这件工作占去了我很多时间。— **се** [反身,被动] **~не** [中]

ангажѝра|м се [未,完,中态] 接受邀请,受聘请;答应;负责: Щòм си се ~л, трѝбва да отѝдеш. 你既然接受了邀请,就应该去。~м се да приготвя доклàд по тòя въпрòс 答应起草一份关于这个问题的报告 **~не** [中]

Ангарà 安加拉河(俄罗斯)

ангарѝя [无复,阴] ❶〈史〉无偿劳动(土耳其奴役时期的一种剥削方法) ❷ [用作副] 被迫无代价地

àнгел [阳] ❶〈宗〉天使,天神: ~ пазѝтел 守护神 ❷〈口,昵〉安琪儿,可爱的人: ~ мòй 我的安琪儿 ❸〈转〉化身: ~ на красотàта 美丽的化身 ◇ **бѝя (блъскам) си ~ите** 不知怎样好,力图弄明白,力图解决难题: Тòй си блъскаше ~ите с

въпрòса каквò поведèние да държѝ. 他不知道采取什么态度。 **изкàрвам ～ите на нàкого**〈口〉吓唬某人

ангелѝка［阴］〈植〉当归（*Archangelica officinalis*）

àнгелск|и -*а* àнгел 的形容词

ангѝна[1]［阴］〈医〉咽峡炎

ангѝна[2]［阴］一种织得很密实的棉布

англѝйск|и -*а* ❶ Àнглия 和 англичàнин 的形容词 ❷［用作名］～**и**［阳］英语 ◇ ～**а бòлест**〈医〉英国病，佝偻病 ～**а сòл**〈药〉硫酸镁，泻盐

англикàнск|и -*а*［形］〈宗〉英国圣公会的：～а цъ̀рква 英国圣公会（教会）～и пàстор 英国圣公会牧师

англичàн|ин -*и*［阳］，**англичàнка**［阴］英国人

Àнглия 英吉利，英格兰（欧洲）

англосаксòн|ец -*ци*［阳］盎格鲁撒克逊人

англосаксòнск|и -*а* англосаксòнец 的形容词：～и племенà 盎格鲁撒克逊部落

англофѝл［阳］，**англофѝлка**［阴］亲英分子，亲英派

англофѝлск|и -*а* англофѝл 的形容词

англофѝлство［无复，中］亲英，亲英主义

англофòб［阳］，**англофòбка**［阴］反英者，反英派

англофòбск|и -*а* англофòб 的形容词

англофòбство［无复，中］仇英，反英主义

Ангòла 安哥拉（非洲）

ангòл|ец -*ци*［阳］，**ангòлка**［阴］安哥拉人

ангòлск|и -*а* Ангòла 和 ангòлец 的形容词

ангòрск|и -*а* Ангòра（安哥拉，今名安卡拉）的形容词 ◇ ～**и зàек** 安哥拉兔（一种细长毛兔）～**а вълна** 安哥拉兔毛；山羊绒毛 ～**а кòтка** 安哥拉猫（一种长毛猫）

ангрò［副］〈罕，口〉（贸易中的）批发

ангросѝст［阳］，**ангросѝстка**［阴］〈旧〉批发商人

андàнте〈乐〉❶［副］用行板的速度（演奏）❷［用作名，中］行板，行板乐曲

андàрт［阳］希腊起义者

àнджек［副］〈口〉也就是，正是

Àнди 安第斯山脉（南美洲）

Андòра ❶安道尔（欧洲）❷同 Андòра ла Вѐля

Андòра ла Вѐля 安道尔（安道尔首都）

андòр|ец -*ци*［阳］，**андòрка**［阴］安道尔人

андòрск|и -*а* Андòра 和 андòрец 的形容词

андрогѐн［阳］〈生物〉雄激素

андролòгия［阴］男科学（与 гинеколòгия（妇科学）相对）

анекдòт［阳］趣闻，奇闻，笑话：разкàзвам ～ 讲笑话

анекдотѝч|ен -*на* анекдòт 的形容词：～ен рàзказ 笑话，可笑的故事 ～**но**［副］～**ност** -носттà［阴］

анексѝра|м［未，完］并吞，兼并 ～**не**［中］

анѐкси|я［阴］〈政〉并吞，兼并；割地：мѝр без ～и и контрибỳции 不割地也不赔款的媾和

анемѝч|ен -*на*［形］❶贫血的，苍白的 ❷〈转〉虚弱的；萎靡的：～но детѐ 虚弱的孩子 ～**но**［副］：Детѐто се развѝва ～но. 小孩长得很虚弱。～**ност** -носттà［阴］

анѐмия［阴］❶〈医〉贫血（症）：стрàдам от ～ 患贫血症 злокàчествена ～ 恶性贫血 ❷〈转〉虚弱；萎靡

анестезиолòг -*зи*［阳］麻醉师；麻醉学专家

анестезиолòгия［阴］麻醉学

анестѐзия［阴］〈医〉❶ 感觉缺失 ❷麻醉（法）

АНЗЮС［анзюс］［缩］ANZUS（Australia，New Zealand and the United States）Военнополитѝчески блòк на Австрàлия，Нòва Зелàндия и САЩ 澳新美安全条约

АНИ［àни］［缩］ANI（Agencia Nacionale de informacoes）Телегрàфна агѐнция на Португàлия 葡萄牙通讯社

анилѝн［无复，阳］〈化〉苯胺，阿尼林，生色精

анилѝнов -*а* анилѝн 的形容词：～и бой 苯胺染料

аниматòр［阳］动画片制作者

анимациòн|ен -*на*［形］～**ен фѝлм** 动画片

анимàция［无复，阴］动画片制作

анимѝз|ъм -*мът*，-*ма*［无复，阳］万物有灵论；泛灵论

анимитѝч|ен -*на* анимѝзъм 的形容词

аниòн［阳］〈理〉阴离子

АНК［а-не-кà］［缩］Африкàнски национàлен конгрѐс 非洲人国民大会（南非共和国）

Àнкара 安卡拉（土耳其首都）

анкѐта［阴］调查，征询意见，测验：прàвя（провѐждам）～ 进行调查

анкѐт|ен -*на* анкѐта 的形容词：～на комѝсия 调查委员会 ～ен лѝст 调查表

анкетѝра|м［未，完］调查，征询意见 ～**не**［中］

анкетьòр［阳］调查员，征询意见的人

анклàв［阳］飞地

анòд［阳］〈理〉阳极（与 катòд（阴极）相对）

анòд|ен -*на* анòд 的形容词

аномàл|ен -*на*［形］反常的，不合常规的；畸形的

аномàлия［阴］❶反常，异常，不合常规 ❷畸形：вродѐна ～ 先天性畸形

анонѝм［阳］❶匿名作者 ❷假名，笔名 ❸作者不明的作品

анонѝм|ен -*на*［形］匿名的；无名的，隐名的，不记名的：～ен àвтор 匿名作者 ～ен конкỳрс 弥封考试 ～но писмò 匿名信，无名信 ～**но**［副］

анонѝмка［阴］〈口〉匿名信

àнора|к -*ци*［阳］滑雪衣，防风衣

анормàл|ен -*на*［形］反常的，不依常规的；畸形的：～но положѐние 不正常的状态 ～**ност** -носттà［阴］

анотàция［阴］（书刊的）简介，简评

АНП［à-не-пѐ］［缩］Австрѝйска нарòдна пàртия 奥地利人民党

АНП［à-не-пѐ］［缩］ANP（Algemeen Nederlandisch Persbureau）— Информациòнна агѐнция на Холàндия 全荷通讯社（荷兰）

АНСА［àнса］［缩］ANSA（Agenzia Nazionale Stampa Associata）— Италиàнска информациòнна агѐнция 安莎通讯社（意大利）

ансàмблов -*а* ансàмбъл 的形容词

ансàмб|ъл -*ли*［阳］❶〈书〉（各部配合得当的）整体局势，（各部相称的）格局 ❷〈艺〉（演出中演员的）协调，一致：Тòзи оркѐстър ѝма съвършѐн ～ъл. 这个乐队配合得十分好。❸演员全体，演奏团，剧团，乐团，文工团，合奏组：～ъл за пѐсни и тàнци 歌舞团 балѐтен ～ъл 芭蕾舞剧团 худòжествен

～ъл 艺术团 стру̀нен ～ъл 弦乐队

антагонѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 对抗;对抗性;对立;敌对;无法调和的矛盾: кла̀сов ～ъм 阶级对抗

антагонѝст [阳], **антагонѝстка** [阴] 反抗者,反对者,对手,敌手

антагонистѝч|ен -*на* антагонѝзъм 的形容词: ～ни противорѐчия 对抗性矛盾 ～ни кла̀си 敌对阶级

антагонистѝческ|и -*а* [形] 同 антагонистѝчен

Антарктѝда 南极洲

Анта̀рктика 南极地区,南极地方

антарктѝч|ен -*на* [形] 同 антарктѝчески

антарктѝческ|и -*а* Анта̀рктика 的形容词

антѐна [阴] ❶〈技〉天线: предава̀телна ～ 发射天线 приѐмателна ～ 接收天线 ❷〈动〉触角

антерѝя [阴]〈民〉❶棉袄 ❷男式粗呢短上衣

анти- [复合词第一部] 表示"反"、"反对"、"抗"之意,例如 антициклѝн (反气旋),антифашѝст (反法西斯者),антирелигиѝзен (反宗教的)

антибиотѝ|к -*ци* [阳]〈医〉抗生素

антиболшевѝшк|и -*а* [形] 反布尔什维克的

антибъ̀лгарск|и -*а* [形] 反保加利亚的

антивибра̀тор [阳] 防震器,减震器

антигѐн [阳]〈生化〉抗原

Антѝгуа и Барбу̀да 安提瓜和巴布达(北美洲)

антидемократѝч|ен -*на* [形] 反民主的: ～ен бло̀к 反民主集团

антидо̀т [阳] 解毒剂

антиелектро̀н [阳] 反电子,正电子,阳电子

антиимпериалистѝч|ен -*на* [形] 反帝国主义的

антиисторѝческ|и -*а* [形] 反历史的,反历史主义的

антѝка [阴]〈民〉❶古董,古玩 ❷〈转,口〉滑头,狡猾的人;机灵鬼: Стра̀шна ～ излѐзе. 他原来是个大滑头。～ човѐк 机灵的人

антикапиталистѝческ|и -*а* [形] 反资本主义的

антѝква [无复,阴] 拉丁体铅字,圆体铅字

антиква̀р -*ят*,-*я* [阳] 古董商,古玩商;古玩家,喜爱古董的人

антиква̀р|ен -*на* антиква̀р 的形容词: ～на книжа̀рница 旧书店 ～на цѐнност 珍贵的古玩

антиква̀рск|и -*а* [形] 同 антиква̀рен: ～и магазѝн 古玩店

антиквариа̀т [阳] ❶古书店 ❷古玩生意 ❸(收藏的全部)古玩或古书

антикомунѝз|ъм -*мът*,-*ма* [阳] 反共产主义

антикомунѝст [阳] 反共分子

антиконституцио̀н|ен -*на* [形] 反宪法的

антикоро̀зия [阴] 同 противокоро̀зия (防蚀;防锈)

антило̀па [阴]〈动〉羚羊 (*Antilope cervicapra*)

антималарѝ|ен -*йна* [形]〈医〉抗疟疾的: ～йни срѐдства 抗疟疾药

антимарксѝстк|и -*а* [形] 反马克思主义的: ～а тео̀рия 反马克思主义的理论

антимикотѝч|ен -*на* [形] (指织袜用的丝)防癣的,防脚癣的: ～ни чора̀пи 防脚癣袜

антимилитарѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 反军国主义

антимилитарѝст [阳] 反军国主义者

антимо̀н [无复,阳]〈化〉锑 (Sb)

антимо̀нов -*а* антимо̀н 的形容词: ～и съединѐния 锑化物

антинеутрѝно [中]〈理〉反中微子

антинеутро̀н [阳]〈理〉反中子

антино̀мия [阴]〈哲〉二律背反,两法相反,自相矛盾

антипаса̀т [阳]〈气象〉反信风,反贸易风

антипатѝч|ен -*на* [形] 令人嫌恶的,令人厌恶的,引起反感的,讨厌的

антипа̀тия [阴] 反感,厌恶,嫌恶,憎恶 (与 симпа̀тия (好感,喜欢,同情)相对)

антипиретѝк [阳]〈药〉退热剂,解热剂

антипирѝн [阳]〈药〉安替比林(解热镇痛剂)

антипо̀д [阳] ❶(地球两面)正相对的地方,对跖点: По̀люсите на зѐмното кълбо̀ са ～и. 地球两极是对跖点。❷(观点、性格、爱好)正相反的人

антиправѝтелствен -*а* [形] 反政府的

антиракѐта [阴] 同 противоракѐта (反导弹导弹)

антирелигиѝз|ен -*на* [形] 反宗教的: ～но възпита̀ние 反宗教教育

антисемѝт [阳], **антисемѝтка** [阴] 反犹太人者,排斥犹太人者

антисемитѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 反犹太主义,反犹太运动,排斥犹太人运动

антисемѝтск|и -*а* антисемѝт 和 антисемитѝзъм 的形容词: ～а пропага̀нда 排犹宣传

антисептѝч|ен -*на* [形] 防止化脓的,防腐的: ～но срѐдство 防腐剂

антисоциа̀л|ен -*на* [形] 反社会的,反社会利益的

антисъвѐтск|и -*а* [形] 反苏联的,反苏的;反苏维埃政权的

антитѐза [阴] ❶〈哲〉反题 ❷〈文学〉对照,对照法 ❸ 对立,对立性

антитоксѝн [阳] 同 противоотро̀ва (抗毒素)

антитоксѝч|ен -*на* [形] 抗毒的,解毒的: ～ни срѐдства 抗毒剂

антитя̀ло -*ела̀* [中]〈生化〉抗体

антифашѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 反法西斯主义

антифашѝст [阳], **антифашѝстка** [阴] 反法西斯(主义)者

антифашѝстк|и -*а* антифашѝст 和 антифашѝзъм 的形容词: ～о движѐние 反法西斯运动 Септемврѝйско ～о въста̀ние 九月反法西斯起义(指 1923 年保加利亚反法西斯武装起义)

антифрѝз [阳] 阻冻剂,防冻液

антихрѝст [阳]〈宗〉❶(按照基督教的说法,在世界末日前出现的)基督的敌人,反基督者 ❷〈扩〉反对基督(或基督教)的人 ❸〈旧,骂〉该死的人

антихудо̀жествен -*а* [形] 不合艺术的,无艺术味道的,无艺术性的,反艺术的

антихума̀н|ен -*на* [形] 反人道的,不人道的

антѝч|ен -*на* [形] ❶古希腊罗马的;古希腊罗马文化的;古希腊罗马风味的;古代文化的,古风的: ～ен свя̀т 古代世界 ～ен мѝт 古希腊罗马神话 ❷(指人脸的轮廓、体态)像古希腊罗马雕像那么端正美好的

антѝчност -*тà* ［阴］古希腊罗马时代；古风

антиядрò［中］反核子

антолòгия［阴］文选，诗选：～ на българската поèзия 保加利亚诗选

антонѝм［常复 -*и*，阳］〈语言〉反义词（例如 добър（好的）— лош（坏的），свѐтъл（光明的）— тъмен（黑暗的），живòт（生）— смърт（死））

антонѝмия［阴］〈语言〉反义（现象）

àнтракс［阳］〈医〉炭疽

антрàкт［阳］幕间休息，中间休息

антрацѝт［阳］〈矿〉无烟煤

антрацѝт|ен -*на* антрацѝт 的形容词：～на мѝна 无烟煤矿 ～ни вѫглища 无烟煤

антрè -*та*［中］❶前室，穿堂，前厅 ❷〈烹饪〉（正餐宴会的）第一道菜 ❸（杂技演出前的）小型滑稽表演 ❹［感］〈旧〉请进：Антрè！— извѝка дòкторът извътре.“请进！”大夫从里面喊道。

антрепòзит［阳］❶（海关、车站、港口的）来货仓库 ❷来货存放费

антрепозѝт|ен -*на* антрепòзит 的形容词

антрефилè -*та*［中］（报刊上的）简讯

антропо-［复合词第一部］表示“人”、“人类”之意，例如 антрополòгия（人类学），антропоѝди（类人猿），антропосоциолòгия（人类社会学）

антропоѝди［复，阳］〈动〉类人猿

антрополòг -*зи*［阳］人类学家

антропологѝч|ен -*на* антрополòгия 的形容词：～ни изслѐдвания 人类学研究 ～ен музèй 人类学博物馆

антропологѝческ|и -*а*［形］同 антропологѝчен

антрополòгия［阴］人类学

антрополòжк|и -*а* антрополòг 和 антрополòгия 的形容词：～и конгрèс 人类学家代表大会

антропоморфѝзъм -*мът*，-*ма*［无复，阳］❶拟人观，拟人说 ❷神人同形说，神人同形同性论

антропоморфѝч|ен -*на* антропоморфѝзъм 的形容词

антропоморфѝческ|и -*а*［形］同 антропоморфѝчен

антропонѝмия［阴］❶（某地区或民族的）姓氏 ❷姓氏学，姓名学

антропопѝте|к -*ци*［阳］〈动〉人猿

антропосоциолòгия［阴］人类社会学

антропоцентрѝз|ъм -*мът*，-*ма*［无复，阳］人类中心论，人类中心说

антурàж［阳］（某人——常指身居高位的人的）周围的人们；环境

анулѝра|м［未，完］废除，宣告无效，取消：～м дòговор 废除条约 ～м постановлѐние 宣告决定无效 ～м ѝзпит 取消考试 — **се**［被动］～**не**［中］

àнус［阳］肛门

анфàс［副］正面，从正面看：Портрѐтът е рисуван ～. 肖像是从正面画的。фотографѝрам се ～ 照正面像

Анхўей 安徽（中国省名）

àнцу|г -*зи* 和 -*зи*［阳］（针织的、厚的）运动服（包括衣和裤）

Аншàн 鞍山（中国城市）

аншòа［无复，阴］鳀，安抽鱼（*Engraulis encrasicholus*）

анюитèт［阳］每年还本付息的公债；每年偿付的还本付息公债的款额

Àомън 澳门（中国，亦作 Макàо）

аòрист［阳］〈语法〉（印欧语中的）过去完成时（形式）

аòрист|ен -*на* аòрист 的形容词：～ни окончàния（动词）过去完成时的词尾

аòрта［阴］〈解〉主动脉，大动脉

аòрт|ен -*на* аòрта 的形容词：～но разширèние 大动脉扩张

АП［à-пè］［缩］AP（Associated Press）— Асошиейтед прес（Информациòнна агѐнция на САЩ）美联社（美国联合通讯社）

АПА［à-пе-à］［缩］APA（Austria Presse-Agentur）— Австрѝйска агѐнция по печàта 奥新社（奥地利新闻社）

апандисѝт［阳］〈医〉阑尾炎

апарàт［阳］❶器具，器械；机器；仪器；装置：фотографѝчески ～ 照相机 телефòнен ～ 电话机 измерѝтелен ～ 测量仪器 ❷（身体的）器官：дихàтелен ～ 呼吸器官 храносмилàтелен ～ 消化器官 ❸机关，部门，机构：държàвен ～ 国家机关 административен ～ 行政部门 ◇ **научен ～**（某一科学著作的作者所引证的）全部科学资料

апарàт|ен -*на* ❶ апарàт ①解的形容词：～ни чàсти 机器零件 ❷［用作名］～**на**［阴］机房：мòрзова ～на 电报机房

апаратўра［阴，集］（全部）器具，器械，器材；仪器；设备，装置：～ за запѝсване на грамофòнни плòчи 灌制唱片的设备

апаратўр|ен -*на* апаратўра 的形容词

апарàтчи|к -*ци*［阳］操纵机器的人

апартамèнт［阳］（公寓里的一套）住宅：двустàен（тристàен）～ 一套两（三）居室的住宅

апартамèнт|ен -*на* апартамèнт 的形容词

апартèйд 和 **апàртхейд**［阳］〈政〉种族隔离；对非白人的歧视（尤指南非白人对有色人种的歧视）

апатѝч|ен -*на*［形］淡漠的，冷淡的；漠不关心的；寡情的，无情的：～ен пòглед 冷淡的目光 ～**но**［副］～**ност** -*ността*［阴］

апàтия［无复，阴］冷淡，冷漠；漠不关心；消极；寡情，无情：Тòй бèше изпàднал в ～. 他变得冷漠。

апàш［阳］小偷；扒手；流氓，地痞

апатрѝд［阳］同 безотèчественик（失去国籍的人，无国籍者）

апàшк|и -*а* апàш 的形容词 ◇ **～и ключ** 一种能开各种普通锁的钥匙，百宝钥匙，万能钥匙

апèл［阳］号召，呼吁，告…书：～ към мàсите 向群众发出的号召 отпрàвям ～ 发出呼吁

апелатѝв|ен -*на* апелàция 的形容词 ◇ **～ен съд** 上诉法院 **～на жàлба** 上诉（状）

апелациòн|ен -*на* апелàция 的形容词：～ен срòк 上诉期限

апелàция［阴］〈法〉❶〈旧〉上诉书，上诉状：подàвам ～ 上诉 ❷〈口，旧〉上诉法院：Дѐлото е в ～та. 案子到了上诉法院。

апелѝра|м［未，完］❶呼吁，要求；求助（于），诉诸：～м към всѝчки да гласўват ... 呼吁大家表决… ～м към здрàвия смѝсъл 求助于健全的理性 ❷〈法〉上诉，上告 ～**не**［中］

апèндикс［阳］〈解〉阑尾

апендицѝт［阳］同 апандисѝт

Апенѝни 亚平宁山脉(意大利)

аперитѝв [阳] ❶开胃酒 ❷小酒馆

аперцѐпция [阴]〈心理〉统觉

апетѝт [阳] ❶ [只单] 食欲,胃口: нѝмам ~ 没有食欲 Отвà-ря ми се ~. 我胃口大开。убѝвам ~ 倒胃口 Добър ~! 祝您胃口好!(对正在吃东西的人一种客气的招呼语) ❷〈转,扩〉欲望,贪欲,野心

апетѝт|ен -*на* [形] 引起食欲的,开胃的,美味的: ~на храна̀ 美味的食品 **~но** [副]

À пия 阿皮亚(萨摩亚首都)

апитерàпия [阴]〈医〉蜂刺疗法,蜂螫疗法

АПК [à-пе-кà] [中,缩] агра̀рно-промѝшлен комплѐкс 农工综合体(农工联社)

аплѝ|к -*ци* [阳] 壁灯

апликàци|я [阴] ❶(以色布剪花缝在布上的)补花法 ❷补花: ро̀кля с ~и 有补花的连衣裙

аплодѝра|м [未,完] 为(向)…鼓掌: ~м ора̀тора 为演说者鼓掌 Многобро̀йната пу̀блика бу̀рно ~ артѝстите. 众多观众为演员们热烈鼓掌。**~не** [中]

аплодисмѐнт [常复-*и*,阳] 鼓掌,掌声: бу̀ря от ~и 暴风雨般的掌声 гръм от ~и 掌声如雷 Избу̀хват бу̀рни ~и. 忽然响起暴风雨般的掌声。прекъ̀свам нѝкого с възто̀ржени ~и 以热烈的掌声打断某人的讲话 Артѝстът бѐ възнаградѐн със сѝлни ~и. 演员赢得了热烈的掌声。

аплòмб [无复,阳] 过于自信,过于自负,刚愎自用;很有把握的态度: говоря̀ с ~ 过于自信地说

АПО [à-пе-ò] [缩] Агитациòнно-пропага̀нден отдѐл 宣传鼓动部

апогѐ|й -*ят*, -*я* [无复,阳] ❶最高峰,极盛之时,极点,顶点,极端: в ~я на сла̀вата 处在荣誉的最高峰 То̀й се намѝра в ~я на сво̀ята мо̀щ. 他处在极盛时期。❷〈天〉(月球距地球的)远地点

апозитѝв|ен -*на* [形] 同 апозициòнен

апозициòн|ен -*на* апозѝция 的形容词

апозѝция [阴]〈语法〉同位语

апокалѝпсис [阳]〈宗〉(基督教《圣经·新约》中的)启示录;〈转〉难于忍受的状况,恐怖

апокалиптѝч|ен -*на* апокалѝпсис 的形容词;〈转〉神秘的,莫名其妙的;恐怖的

апокалиптѝческ|и -*а* [形] 同 апокалиптѝчен

апокрѝф [阳] ❶〈文学〉伪经,经外书 ❷〈转〉不足凭信(或作者不明)的书籍

апокрѝф|ен -*на* [形] ❶假的,伪的,不足信的: ~на кнѝжнина 不足信的文献 ~но изда̀ние 假的版本 ❷非正式的,非经典的 **~но** [副]

аполитѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 不问政治,不参与政治

аполитѝч|ен -*на* [形] 不问政治的,不管政治的,不参与政治的 **~ност** -*ността̀* [阴]

аполо̀|г -*зи* [阳] ❶寓言故事 ❷同 апологѐт

апологѐт [阳] 辩护者;赞扬者

апологѐтика [阴]〈宗〉辩护(一种为基督教教义辩护的神学课)

апологетѝч|ен -*на* апологѐтика 和 апологѐт 的形容词

аполо̀гия [阴]〈书〉(为某人、学说、思想等的)辩护;赞扬

апоплѐксия [阴]〈医〉中风,卒中

апоплектѝ|к -*ци* [阳], **апоплектѝчка** [阴] 中风者,卒中者

апоплектѝч|ен -*на* апоплѐксия 的形容词: ~ен у̀дар 中风,卒中,脑溢血

апоплектѝческ|и -*а* [形] 同 апоплектѝчен

апо̀рия [阴]〈哲〉(古希腊哲学中的)难题

апостерио̀р|ен -*на* апостериòри 的形容词 (与 априо̀рен (先验的)相对)

апостерио̀ри [副]〈书〉根据经验地,根据事实地,由经验而来地 (与 априòри (先验地)相对)

апо̀стол [阳] ❶〈宗〉(耶稣的)弟子,使徒,圣徒 ❷传道者 ❸〈扩〉(学说、思想等的)信徒,提倡者,传播者: ~ на свобода̀та 自由的传播者 ❹〈宗〉使徒行传

апо̀столск|и -*а* апо̀стол 的形容词: ~и дея̀ния 使徒行传 **~и** [副]〈转,旧〉徒步

апостро̀ф [阳] 省字符号(')(例如 наш'та)

апостро̀ф|а [阴] ❶〈文学〉顿呼(修辞学上的一种方法,把不在场的人、物或自己当作在场的人招呼) ❷ [只复]〈转,口〉插话;打断讲话: Бѐз ~и! 别插嘴!

апострофѝра|м [未,完] 插话,打断讲话: То̀й не преста̀на да го ~. 他仍然常常打断他的讲话。**~не** [中]

апотео̀з [阳] 和 **апотео̀за** [阴] ❶〈史〉尊奉为神,崇拜为神 ❷〈转〉公众的颂扬,隆重的赞颂: пра̀вя тържѐствен ~ на нѝкого 隆重赞扬某人 ❸〈剧〉(以赞扬…而)庄严落幕: Представлѐнието се увенча̀ва с ~ата на̀ нѝкого. 演出以赞扬某人的隆重场面结束。

апрѝл [阳] 4 月: Сѐчко сечѐ, ма̀рта дерѐ, ~ ко̀жи прода̀ва. 〈俗〉二月似刀割,三月如扒皮,四月卖皮袄。

апрѝл|ец -*ци* [阳] 四月起义参加者(指参加保加利亚 1876 年四月起义的人)

апрѝлск|и -*а* апрѝл 的形容词 ◇ **Апрѝлско възста̀ние** 四月起义(指 1876 年 4 月 20 日保加利亚人民的起义) **~а лъжа̀ (шега̀)** 四月的谎言(4 月 1 日"愚人节"的谎言)

априо̀р|ен -*на* [形] 非根据经验的,非根据事实的,臆断的、先验论的,先天的: ~но твърдѐние 臆断

априо̀ри [副]〈书〉先验地,非根据事实地,臆断地(与 апостерио̀ри (根据经验地)相对)

апропо̀ [副]〈口〉正好,恰好,正合适;顺便说说

АПС [à-пе-сѐ] [缩] Австрѝйска па̀ртия на свобода̀та 奥地利自由党

АПС [à-пе-ѐс] [缩] APS (Algerie Press Service) — Информациòнна агѐнция на Алжѝр 阿尔及利亚通讯社

аптѐка [阴] ❶药房,配药室 ❷药箱,药包,急救药包: дома̀шна ~ 家庭药箱 по̀ходна ~ 行军药箱

аптека̀р -*ят*, -*я* [阳], **аптека̀рка** [阴] 药剂师,司药;药店主人

аптека̀рск|и -*а* аптека̀р 的形容词: ~а длъ̀жност 药剂师的职务 ~и помо̀щник 药剂师的助手 ◇ **~а до̀за**〈口〉一丁点儿 **мѐря с ~и везнѝ**〈口〉非常准确地称量

аптека̀рство [无复,中] ❶药剂师的职业 ❷药剂学;药学

аптѐч|ен -*на* аптѐка 的形容词: ~ен склад 药库 ~но предприя̀тие 制药厂

ар -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 公亩(等于 100 平方米)

арабаджѝйск|и -*а* арабаджѝя 的形容词

арабаджи|я *-ята, -и* [阳]〈民〉❶载货马车夫 ❷大车匠

арабеска [阴] ❶〈美〉阿拉伯式花纹(或图案) ❷ [只复]〈文学〉精雕细刻的短小作品 ❸〈乐〉装饰音很多的乐曲 ❹迎风展翅(古典芭蕾舞的一个姿势)

араб|ин *-и* [阳], **арабка** [阴] 阿拉伯人

арабист [阳], **арабистка** [阴] 阿拉伯学专家,阿拉伯学工作者

арабистика [阴] 阿拉伯学

Арабия 阿拉伯半岛(亚洲)

арабия|я *-ята, -и* [阳]〈口〉通情达理的人,宽宏大量的人,善良的人,大方的人,慷慨的人: Баща му е ～я, ще му даде пари. 他父亲是个大方的人,会给他钱的。

арабск|и *-а* ❶ Арабия 和 арабин 的形容词: ～и кон 阿拉伯马(一种良种马) ～и цифри 阿拉伯数字(即1,2,3…) ❷ [用作名] ～**и** [阳] 阿拉伯语

аракчеевск|и *-а* [形] 军警式的,军警统治的

аракчеевщина [无复,阴] ❶军警暴虐制度(19世纪俄国亚历山大一世时代陆军大臣 Аракчеев 所推行的制度) ❷〈转〉军警式统治,军警式肆虐

аралск|и *-а* [形] **Аралско море** 咸海(中亚)

аралък [阳]〈口〉(两块木板间的)隙,缝,裂缝

аранжимент [阳] ❶〈乐〉改编乐曲 ❷〈书〉安排

аранжира|м [未,完]〈乐〉改编(把一种乐谱改为多声部或乐器用的曲谱) — **се** [被动] ～**не** [中]

аранжировка [阴] 同 аранжимент

аранжор [阳] 改编乐曲的人

арап [阳]〈罕〉同 арапин ◇ **черен** ～ 黑阿拉普(民间史诗中的大力士,克拉利·马尔科的对手)

арап|ин *-и* [阳], **арапка** [阴]〈民,旧〉❶阿拉伯人 ❷〈口〉黑人 ◇ **черен** ～**ин** 同 черен арап

арапск|и *-а* арапин 的形容词

Арарат 阿拉拉特山(土耳其)

арбитраж [阳] ❶〈法〉仲裁,调解 ❷ 仲裁法庭 ◇ **държавен** ～ 国家仲裁(局)

арбитраж|ен *-на* арбитраж 的形容词: ～на комисия 仲裁委员会 ～ен съд 仲裁法院

арбит|ър *-ри* [阳] 仲裁人,仲裁者;公断人

аргат [阳]〈罕〉同 аргатин

аргат|ин *-и* [阳]〈旧〉长工,仆人

аргатск|и *-а* аргатин 的形容词

аргатува|м [未] 当长工,当用人 ～**не** [中]

арго [无复,中]〈语言〉行话;黑话,暗语

аргумент [阳] 论据,理由,论证: неопровержим ～ 无法反驳的理由 убедителни ～и 令人信服的论据 изтъквам болестта си като ～ 把疾病作为理由 Ругатните са доводи за ония, които нямат ～и. 骂人是讲不出道理的人的道理。Аргументите ти не са състоятелни. 你的论证是站不住脚的。

аргументация [阴] ❶引证,论证,提出论证;陈述(说明)理由: Тая теза се нуждае от ～. 这个论题需要论证。❷(全部)论据(理由)

аргументира|м [未,完] 引证,论证,提出论证;陈述(说明)理由: Критиката трябва да бъде добре ～на. 批评应该是充分说理的。— **се** [反身,被动] ～**не** [中]

ареал [阳](某种动物、植物、语言现象等的)分布区,自然分布区

арена [阴] ❶演技场 ❷〈转〉活动场所,舞台: политическа ～ 政治舞台 световна ～ 世界舞台 историческа ～ 历史舞台

аренда [阴] ❶租,租赁,租借: давам (вземам) под ～ 出(承)租 ❷ 租金,租费,赁金

арендатор [阳] 租户,承租人;佃户

арендаторск|и *-а* арендатор 的形容词

ареопа|г *-зи* [阳] ❶〈史〉(古代雅典的)最高法庭 ❷〈转〉(政治和文化问题的)评判会

арест [阳] ❶逮捕;拘留,监禁,羁押: строг ～ 监禁 домашен ～ 软禁 ❷拘留处

арестант [阳], **арестантка** [阴] 被捕者,被拘留者;囚犯

арестант|ин *-и* [阳] 同 арестант

арестантск|и *-а* арестант 的形容词: ～и дрехи 囚衣

арестува|м [未,完] ❶ 逮捕,拘捕;拘留 ❷〈转〉使困在: Арестувани сме в стаята от дъжда (снега). 雨(雪)把我们困在屋里了。— **се** [被动] ～**не** [中]

арестуван *-а* ❶ арестувам 的过被形动 ❷ [用作名] ～**ият** [阳] ～**ата** [阴] 被捕者

Аржентина 阿根廷(南美洲)

аржентин|ец *-ци* [阳], **аржентинка** [阴] 阿根廷人

аржентинск|и *-а* Аржентина 和 аржентинец 的形容词

ариергард [阳]〈军〉后卫(与 авангард(前卫)相对)

ариергард|ен ариергард 的形容词: ～ни боеве 后卫战

ари|ец *-йци* [阳], **арийка** [阴] ❶〈史〉阿利安人(指印欧族东支:印度人,伊朗人) ❷〈旧〉印欧族人

арийск|и *-а* ариец 的形容词

аристократ [阳], **аристократка** [阴] 贵族,显贵

аристократиз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 贵族性,贵族式,贵族派头,贵族态度,贵族作风: Той носи печата на някакъв ～ъм. 他身上带有某种贵族派头的烙印。духовен ～ъм 精神贵族

аристократич|ен *-на* аристократ 和 аристокрация 的形容词: ～ни маниери 贵族派头 ～**но** [副]: държа се много ～но 举止很有贵族派头

аристократическ|и *-а* [形] 同 аристократичен: ～и род 贵族世家 ～**и** [副]

аристокрация [无复,阴] ❶贵族: родова ～ 世袭贵族 феодална ～ 封建贵族 ❷〈转〉特殊阶级,有势力的上层: търговска ～ 商阀,商界的上层分子

аритметика [阴] ❶ [只单] 算术,算术课: Получих по ～ отличен. 我的算术得优。❷算术课本: Дай ми ～та си. 把你的算术课本给我。

аритметич|ен *-на* аритметика 的形容词: четири ～ни действия〈数〉四则

аритметическ|и *-а* [形] 同 аритметичен: ～а прогресия 算术级数,等差级数 ～**и** [副]

ария [阴] 咏叹调: Той изпя ～ на Ленски от (из) операта „Евгений Онегин". 他唱完了歌剧《叶夫根尼·奥涅金》中连斯基的咏叹调。

арка [阴]〈建〉❶拱,拱弧,弓形结构: порта с ～ отгоре 拱门 ❷拱门,弓形门;桥拱: триумфална ～ 凯旋门

аркада [阴]〈建〉连拱,列拱;拱廊

аркадаш [阳]〈口〉伙伴: Ние с него сме ～и. 我和他是哥儿

们。

Àрктика [阴] 北极地带;北极圈;北极地区

арктѝч|ен -*на* [形] 北极地带的,北极的: ~ни земѝ 北极地

арктѝческ|и -*а* [形] 同 арктѝчен

армагàн [阳]〈民〉(远方的)礼物

армàда [阴] ❶大舰队 ❷部队

арматỳра [阴] ❶(机器等的)附件,配件,附属装置 ❷钢筋,钢骨,钢架

арматỳр|ен -*на* арматỳра 的形容词

арматурѝст [阳] 钢筋工

армèев -*а* [形] 酸圆白菜的: ~а миризмà 酸菜味 ~а чорбà 酸圆白菜汤

армè|ец -*йци* [阳]〈运〉军队中央体育俱乐部代表队的运动员

армèйск|и[1] -*а* армèец 的形容词

армèйск|и[2] -*а* àрмия 的形容词 ◇ **~и генерàл** 大将

армèн|ец -*ци* [阳], **армèнка** [阴] 亚美尼亚人

Армèния 亚美尼亚(欧洲)

армèнск|и -*а* ❶ Армèния 和 армèнец 的形容词 ❷ [用作名] ~**и** [阳] 亚美尼亚语

армèя [阴]〈方〉❶酸圆白菜 ❷酸圆白菜汁

армѝра|м [未,完]〈建〉加钢筋,加固 — **се** [被动] **~не** [中]

армѝран -*а* ❶ армѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 加钢筋的: ~ бетòн 钢筋混凝土 ~о стъклò 钢丝网玻璃

армиpòвка [阴]〈技〉❶加钢筋 ❷钢筋,钢骨

àрмия [阴] ❶军;军队: дèйствуваща ~ 作战部队 редòвна ~ 正规军 Китàйска народоосвободѝтелна ~ 中国人民解放军 ❷集团军;军: Òсма ~ 八路军 Нòвата четвъ̀рта ~ 新四军 Пъ̀рва ~ се състоѝ от двà кòрпуса. 第一集团军是由两个兵团组成的。❸〈转〉大军,大众: ~ на трудà 劳动大军 ~ на безработните 失业大军

арнаỳт|ин -*и* [阳]〈民〉❶阿尔巴尼亚人 ❷〈转〉难于相处而又暴虐的人

арнаỳтск|и -*а* арнаỳтин 的形容词

арогàнт|ен -*на* [形] 无耻的;粗鲁的;无赖的: ~но държàне 粗鲁的举止 ~ен òтговор 粗鲁的回答 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

аромàт [阳] 香气,香味,馨香,芬芳: тъ̀нък ~ 淡淡的香味 придàвам ~ 使…有香味 Какъ̀в ~! 多么香啊! Въздухът бè-ше напоèн от смèсения ~ на гòрските тревѝ. 空气里充满了森林中各种青草的混杂香味。

аромàт|ен -*на* [形] 香的,芳香的,芬芳的,有香味的: ~ен дъх 香味 ~ни маслà 芳香油 ◇ **~ни съединèния**〈化〉芳(香)族化合物 **~ност** -носттà [阴]

ароматизѝра|м [未,完] 使…有香味 **~не** [中]

ароматѝч|ен -*на* [形] 同 аромàтен **~ност** -носттà [阴]

арпà [阴]〈民〉稻谷

арпаджѝк [无复,阳] 洋葱秧

арсèн [无复,阳]〈化〉砷 (As)

арсенàл [阳] ❶军火库,军械库,武库,军需库: мòрски ~ 海军军火库 инженèрен ~ 工兵火药库 ❷兵工厂,军械制造厂 ❸〈转〉武库;大量;大量的准备品: ~ от аргумèнти 大量论据

арсенàлск|и -*а* арсенàл 的形容词

арсèник [无复,阳]〈化〉砷

арсèников -*а* арсèник 的形容词: ~ препарàт 含砷制剂

арсèнов -*а* арсèн 的形容词: ~ двуòкис 二氧化砷

арслàн 和 **аслàн** [阳]〈旧,口〉同 лъв (狮子)

арсъ̀з [阳]〈口〉不害臊的人;不要脸的人

арсъ̀з|ин -*и* [阳] 同 арсъ̀з

артезиàнск|и -*а* [形] 自流水的,喷水的: ~а водà 自流水 ~и клàденец 自流井

артèл [阳] (劳动)组合: селскостопàнски ~ 农业劳动组合

артèлна [阴] 军需仓库,兵站仓库

артèлчи|к -*ци* [阳]〈军〉军需仓库管理员

артериàл|ен -*на* артèрия 的形容词: ~на кръв 动脉血

артèри|ен -*йна* [形] 同 артериàлен: ~ен съд 动脉血管 ~йно запỳшване 动脉栓塞

артèриосклерòза [阴]〈医〉动脉硬化

артèриосклерòз|ен -*на* артèриосклерòза 的形容词

артèри|я [阴] ❶〈解〉动脉 ❷〈转〉(交通)干线,要道,动脉: Желèзните пъ̀тища са глàвните ~и на странàта. 铁路是国家的主要交通动脉。Дунав е вàжна съобщѝтелна ~я. 多瑙河是交通命脉。

àртика [阴] 同 нàртика (教堂门廊)

артѝкул [阳] (某类)商品,(商品的)类: Захартà е ~ от пъ̀р-ва необходѝмост. 食糖是一种日用必需品。~ за ширòка упо-трèба 日用消费(商)品,日用品类

артикулациòн|ен -*на* артикулàция 的形容词: ~ен апарàт 发音器官

артикулàция [阴]〈语法〉发音器官的动作,发音,语音的形成

артикулѝра|м [未,完]〈语言〉发音 — **се** [被动] **~не** [中]

артѝк|ъл -*ли* [阳] (某些语言中的)冠词

артилерѝйск|и -*а* артилèрия 的形容词: ~и òгън 炮火 ~и бòй 炮战 ~а шкòла 炮兵学校

артилерѝст [阳]〈军〉炮兵战士;炮兵军官

артилèрия [阴] ❶炮兵,炮兵部队: След пехòтата напрèдва-ше ~та. 炮兵部队跟着步兵前进。❷炮,轻型炮: тèжка ~ 重炮 пòлска ~ 野战炮 планѝнска ~ 山炮 бреговà ~ 海防炮 зенѝтна ~ 高射炮 далгобòйна ~ 远程炮 самохòдна ~ 自动推进炮 противотàнкова ~ 反坦克炮 ◇ **тèжка ~**〈转,口〉1.动作非常迟钝的人,非常不好动的人: Каквà тèжка ~ си тѝ! 你简直像一辆重型坦克! 2.(在辩论中)最有力的论据: изкàрвам тèжка ~ 射出重型炮弹;提出难以反驳的论据

артѝс|вам [未], **артѝсам** [完]〈口〉❶剩下,留下: Артѝса ли ти от хля̀ба? 给你留下面包了吗? Акò не ~а, не стѝга.〈俗〉(常指招待大家吃的食物)不剩下就是不够。❷落在后面,丢下;留下: Влàкът потèгли и тòй ~а на гàрата. 火车开了,他落在车站上了。**~ване** [中]

артѝст [阳], **артѝстка** [阴] ❶演员,艺人: òперен ~ 歌剧演员 драматѝчен ~ 话剧演员 цѝрков ~ 杂技演员 ~ от балèт 芭蕾舞演员 фѝлмов ~ 电影演员 ❷〈扩〉艺术家: Артѝстът живèе с красотàта. 艺术家同美生活在一起。❸〈转〉能手: Тòй е ~ в гòтвенето. 他是一个烹饪能手。◇ ~ **по душà** 有审美能力的人,爱好艺术的人 **~-оркестрàнт** 乐队队员

артистѝч|ен -*на* [形] ❶演员的;艺术家的,艺人的: ~ен със-

тàв 全体演员 ～на дѐйност 演员的活动 ❷〈转〉艺术的，技艺的；优美的；精巧的；巧妙的：～ни наклòнности 喜爱艺术的倾向 ～но изпълнѐние 优美的表演 ～на израбòтка 精巧的制作品 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

артрѝт [无复，阳]〈医〉关节炎

артрòза [阴]〈医〉关节病

àртък [副]〈口〉终于，最后，毕竟；真的(表示惊讶)：Сегà ～ си в ръцѐте ми вѐче! 你终于落在我的手里！Àртък без тѐбе не стàва. 没有你毕竟还是不行。Àртък и тòй акò не ѐ симпатѝчен. 连他都不可爱，那就没有人可爱了。Àртък, мнòго ти е вѐсела и пъргава невѝстата, кàко Вѐнковице! 真的，文科维察大姐，你的媳妇真活泼灵巧！

артък [不变，形]〈口〉剩余的，多余的，更多的：Нѝмам ～ парѝ. 我没有多余的钱。

àрумън|ин -и [阳]〈书〉阿罗蒙人(居住在巴尔干半岛，说一种罗马尼亚方言)

àрфа [阴]〈乐〉竖琴

арфѝст [阳]，**арфѝстка** [阴]〈乐〉竖琴演奏者，竖琴家

архаизàция [阴]（文学、艺术形式上的）仿古，拟古

архаизѝра|м [未，完]〈文艺〉仿古，拟古 — **се** [反身] **～не** [中]

архаѝз|ъм -*мът*，-*ма* [阳] ❶〈语言〉古语，古词；古旧的说法 ❷ 旧时的残余

архаѝч|ен -*на* [形] ❶古代的；古老的：～ен стѝл 古老的文体 ～ен пàметник 古代文物 ❷ 古旧的，陈腐的：～ен възглед 陈腐的观点 **～ност** -носттà [阴]

архàнгел [阳]〈宗〉天使长，大天使：～ Михаѝл 米歇尔大天使

Архàнгеловден [无复，阳] 圣米歇尔大天使节(宗教节日，11月8日)

археолò|г -*зи* [阳]，**археолòжка** [阴] 考古学家

археологѝч|ен -*на* археолòгия 的形容词：～на нахòдка 考古发现 ～на наỳка 考古科学

археологѝческ|и -*а* [形] 同 археологѝчен：～и институ̀т 考古研究所 ～и музѐй 出土文物陈列馆

археолòгия [阴] 考古学，古物学

археолòжк|и -*а* археолòгия 和 археолòг 的形容词：～и издѝрвания 考古学家的探索

археоптѐрикс [阳]〈古生〉始祖鸟

архи- [复合词第一部] 表示：❶ 宗教头衔中的“第一的”、“最大的”之意，例如 архиепѝскоп（大主教），архиерѐй（高级僧侣），архидякон（修士大辅祭）❷“头等的”、“超级的”之意，例如 архиподлѐц（头等卑鄙的家伙）

архѝв [阳] ❶(机关或个人的)档案，文献：～ на Бъ̀лгарската екзàрхия 保加利亚东正教会档案 ～ на Г. С. Ракòвски 格·斯·拉科夫斯基的档案材料 ❷档案馆，档案室；(档案馆的全部)档案：Държàвен ～ 国家档案馆 ～ при институ̀та 研究所的档案室 ❸文献汇编，(研究)资料：～ за социàлна политѝка 社会政策研究汇编 стопàнски ～ 经济研究资料

архѝва [阴] ❶行政文书，行政档案：～ на дру̀жество 协会档案 ❷（行政）档案室，档案库：прàвя спрàвка в ～та 到档案室查阅资料 ❸ 同 архѝв ①解：из ～та на Н. Гѐров 录自奈·格罗夫档案材料 ◇ **влѝзам (минàвам) в ～та**〈口〉过时，失去意义 **За ～та съм.** 我年老无用了。**извàждам от ～та**〈口〉重新起用 **прàщам нѐщо в ～та** 遗忘；认为某物不再有用，束之高阁

архивàр -*ят*，-*я* [阳]，**архивàрка** [阴] 档案管理员

архивàрск|и -*а* архивàр 的形容词

архѝв|ен -*на* архѝв 和 архѝва 的形容词：～ен нòмер 档案号 ～ен материàл 档案材料 ～ни проу̀чвания 档案研究 ～но дѐло 档案卷宗

архивàрство [无复，中] 档案工作

архивѝстика [阴] 档案(保管)学；档案工作

архидякон [阳]〈宗〉修士大辅祭

архиепѝскоп [阳]〈宗〉大主教

архиепископѝя [阴]〈宗〉大主教管区

архиерѐй -*ят*，-*я*，-*и* [阳]〈宗〉(主教、大主教、都主教等的总称)高级僧侣

архиерѐйск|и -*а* архиерѐй 的形容词：～а слу̀жба 高级僧侣职务

архимандрѝт [阳]〈宗〉修士大司祭

архимандрѝтск|и -*а* архимандрѝт 的形容词

архимѐдов -*а* [形]（古希腊科学家 Архимѐд）阿基米德的：～ закòн 阿基米德定律

архипелà|г -*зи* [阳]〈地理〉群岛，列岛：Малàйски ～г 马来群岛

архитѐкт [阳] 建筑师，建筑学家

архитектòника [阴] ❶〈建，文艺〉建筑结构；艺术结构；艺术作品的布局，结构设计：сгрàда с прекрàсна ～ 结构极好的建筑物 ～ на дрàма 戏剧的结构 ❷〈地质〉地壳的构造

архитектонѝч|ен -*на* архитектòника 的形容词

архитѐктск|и -*а* архитѐкт 的形容词

архитекту̀ра [阴] ❶建筑学，建筑艺术，建筑术：въ̀нш на (въ̀трешна) ～ 外(内)部建筑 модѐрна ～ 现代建筑 антѝчна ～ 古代建筑 грàжданска ～ 民用建筑 промѝшлена ～ 工业建筑 ❷建筑式样，建筑风格：～ на пострòйка 建筑物的式样

архитекту̀р|ен -*на* архитекту̀ра 的形容词：～ен стѝл 建筑风格 ～но бюрò 建筑工程局

архòнт [阳]〈史〉(古希腊的)执政官

аршѝн [阳]〈旧〉❶阿尔申(旧保长度单位，量布匹时等于 0.68 米，用于建筑业时等于 0.758 米 ❷俄尺(旧俄长度单位，等于 0.71 米) ❸阿尔申尺；一俄尺长的尺子 ◇ **мѐря със своѝ ～** 以自己的准绳度人

ас -*ът*，-*а*，-*ове* [阳] ❶爱司(牌) ❷第一名，王牌：～ в гру̀пата летцѝ-изтребѝтели 歼击机飞行员组的第一名

асамблѐя [阴]〈书〉大会，(联合国)代表大会

асансьòр [阳] 电梯

асансьòростроѐне [无复，中] 电梯制造

АСЕАН [асеàн] [阴，阳，缩] ASEAN (Association of South-east Asian Nations) — Асоциàция на странѝте от Югоизточна Àзия 东南亚国家联盟

Асѐновград 阿森诺夫格勒(保加利亚城市)

асѐптика [阴]〈医〉(外科)无菌法，防腐法

асептѝч|ен -*на* асѐптика 的形容词：～но срѐдство 防腐剂

асиметрѝч|ен -*на* [形] 不对称的，不匀称的：～на фѝгура 不对称形 **～но** [副]

асиметрѝческ|и -*а* [形] 同 асиметрѝчен

асимѐтрия [阴] 不对称，不匀称

асимилатѝв|ен -*на* [形] 同 асимилациòнен

асимилàтор [阳] ❶强使同化者 ❷〈生物〉同化者,同化丝体,光合丝体

асимилàторск|и -*а* асимилàтор 的形容词: ~а политѝка (对异族的)同化政策

асимилациòн|ен -*на* асимилàция 的形容词: ~ен процèс 同化过程

асимилàция [阴] ❶〈生物〉同化(作用),吸收(作用) ❷(对异族或异族语言的)同化: насѝлствена ~ 强迫同化 ❸〈语言〉(发音的)同化:(与 дисимилàция (异化)相对) ~ на съглàсни 辅音的同化

асимилѝра|м [未,完] ❶使(与自己)同化 ❷消化;吸收: ~м хранà 消化食物 Растèнията ~т въглерòд от въздуха. 植物从空气中吸收碳。❸〈转〉掌握: ~м знàния 掌握知识 — **се** [被动] **~не** [中]

асимилѝран -*а* ❶ асимилѝрам 的过被形动 ❷[用作形] 被同化的;被消化的: ~а хранà 消化了的食物

асировавилòнск|и -*а* 〈史〉Асѝрия 和 Вавилòния 的形容词;亚述巴比伦的: ~а култýра 亚述巴比伦文化

асистèнт [阳], **асистèнтка** [阴] 助手,助理;助教: ~ при ѝзпит 主考的助手,助考 ~ при оперàция (医生的)手术助手

асистèнтск|и -*а* асистèнт 的形容词

асистèнтство [无复,中] 助手(助教)的职务

асистѝра|м [未,完] (给教授、医师等)当助手,作助手: ~м при оперàция 做手术时当助手 **~не** [中]

аскарѝди [复,阴] 〈动,医〉蛔虫类 (*Ascaridae*)

аскèр [阳] 〈旧,口〉❶军队 ❷士兵

аскèт [阳] ❶〈宗〉苦修教徒,持戒教徒,苦行僧 ❷〈转〉禁欲主义者,清心寡欲的人

аскетѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 禁欲主义;〈扩〉清心寡欲的生活

аскетѝч|ен -*на* аскèт 的形容词: ~ен живòт 清心寡欲的生活

аскетѝческ|и -*а* [形] 同 аскетѝчен

аскофèн [阳] 〈药〉阿司可芬(比阿司匹林成分复杂的解热镇痛药)

аслàн 见 арслàн

аслъ [副] 〈口〉其实,真的: Аслъ от нèго дрýго не мòже да се очàква. 其实他只能是这样。

асмà [阴] 葡萄架

Асмарà 阿斯马拉(厄立特里亚首都)

АСН [à-се-нè] [缩] Акадèмия на селскостопàнските наýки 农业科学院

àс|о -*а* [中] 同 ас

асонàнс [阳] 〈文学〉❶叶韵;谐音,类音,和音 ❷元音重复,元音相协,半谐音,准押韵(只押元音的韵,如 незатѝхнала — вѝхрите; красѝва — зарѝха)

асортѝ [形,不变] 什锦,配选的东西;拼盘

асортимèнт [阳] (商品的)品种,种类;花色品种: ~ на стòките 商品种类 богàт ~ на платовè 衣料种类繁多

асоциàл|ен -*на* [形] ❶不善交际的 ❷反社会的,危害社会的

асоциатѝв|ен -*на* асоциàция 的形容词: ~на връзка 联想关系 ~на пàмет 联想记忆 запòмням нèщо по ~ен път 用联想的方法记住某事 **~но** [副]

асоциàция [阴] ❶〈心理〉联想: ~ на предстàви (идèи, мѝсли) 联想 по ~ 用联想的方法 ❷〈书〉联合会,协会

асоциѝра|м [未,完] ❶联想 ❷使合并,使并入 — **се** [被动,反身] **~не** [中]

АСП [à-се-пè] [缩] Австралѝйска социалистѝческа пàртия 澳大利亚社会党

АСП [à-се-пè] [缩] Австрѝйска социалистѝческа пàртия 奥地利社会党

АСП [à-се-пè] [缩] Арàбска социалистѝческа пàртия 阿拉伯社会党

аспарàгус [阳] 〈植〉天门冬,文竹 (*Asparagus*)

аспèкт [阳] ❶样子,状态 ❷方面: разглèждам въпрòса в дрýг ~ 从另一方面看问题 ❸〈语法〉(动词的)体

аспèрж|и [复,单 -*а*,阴] 芦笋,龙须菜

аспирàнт [阳], **аспирàнтка** [阴] ❶(大学或研究机关的)研究生: редòвен (задòчен) ~ 正式(函授)研究生 ❷〈旧〉(某种地位、职务等的)追求者

аспирàнтск|и -*а* аспирàнт 的形容词: ~и ѝзпит 研究生考试

аспирантýра [阴] (大学或研究机关的)研究班,研究科;研究生制

аспирàта [阴] 〈语言〉送气音

аспирàция [阴] 企图,要求,希望;怂恿: Аспирàцията на тèзи хòра към властта е безкрàйна. 这些人的权欲是没有止境的。

аспирѝн [阳] 〈药〉阿司匹林

аспирѝра|м [未,完] 企图;要求;希望 **~не** [中]

àспра [阴] ❶〈史〉(值三分之一帕拉 (парà) 的)小币 ❷〈旧,口〉小币: Нѝмам нѝто ~. 我一文不名。

Астàна 阿斯塔纳(哈萨克斯坦首都)

астенѝя [阴] 〈医〉无力,虚弱,衰弱

астенòпия [阴] 〈医〉眼疲劳,视力衰弱

астерòид [阳] 〈天〉(火星与木星之间的)小行星

астигматѝз|ъм -*мът*,-*ма* [阳] 〈理〉像散性,像散现象;〈医〉散光

àстма [阴] 〈医〉气喘(症),哮喘: сърдèчна ~ 心病性气喘 бронхи-

àлна ~ 支气管性气喘

астматѝ|к -*ци* [阳], **астматѝчка** [阴] 患气喘的人

àстра [阴] 〈植〉翠菊,紫菀 (*Aster*)

астрагàн [无复,阳] 阿斯特拉罕羔皮(一种黑色卷毛羔皮)

астрагàн|ен -*на* астрагàн 的形容词: ~ калпàк 卷毛羔皮帽子 ~но палтò 卷毛羔皮大衣

астрàл|ен -*на* [形] ❶星的: ~ен свят 星界 ❷神秘的: ~на светлинà 神秘的光

Астрахàн 阿斯特拉罕(俄罗斯城市)

астробалѝстика [阴] 天文弹道学

астробиолòгия [阴] 天体生物学

астрогнòзия [阴] 〈天〉星学(研究星的分布的学科)

астролò|г -*зи* [阳] 占星家,星相家

астрологѝч|ен -*на* астролòгия 的形容词: ~ни тàблици 星相表

астрологѝческ|и -*а* [形] 同 астрологѝчен

астролòгия [阴] 占星术,星相术,星卜术

астронàвт [阳] 同 космонàвт (航天员,宇航员)

астронàвтика [阴] 航天学,宇宙航行学

астрономѝ [阳] 天文学家

астрономѝч|ен -*на* астрономия 的形容词

астрономѝческ|и -*а* [形] ❶同 астрономѝчен: ～и календàр 天文日历 ～а обсерватòрия 天文台 ❷〈转〉(指数字)非常大的: ～о числò 天文数字(非常大的数字) ～и печàлби 巨大利润

астрономѝя [阴] 天文学

астрофѝзика [阴]〈天〉天体物理学

Асунсиòн 亚松森(巴拉圭首都)

АСУП [асу̀п] [缩] автоматизѝрани систѐми за управлѐние на производството 生产管理自动化系统

асфàлт [无复,阳] ❶沥青,柏油 ❷〈转〉柏油路(面)

асфàлтен -*а* [形] 同 асфàлтов: ～а настѝлка 沥青铺面 ～ път 柏油路

асфалтѝра|м [未,完] ❶铺沥青,加一层沥青,上柏油 ❷灌沥青 — **се** [被动] ～**не** [中]

асфалтѝран -*а* ❶ асфалтѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 铺过沥青的: ～а ỳлица 沥青路,柏油路

асфалтобетòнов -*а* [形] 沥青混凝土的: ～ смесѝтел 沥青混凝土搅拌机

асфàлтов -*а* [形] 沥青的,柏油的: ～а настѝлка 沥青路面

асфѝксия [阴]〈医〉窒息

асфодѐл [阳]〈植〉同 бърдỳн (阿福花)

асфодѐл|ен -*на* [形] 长有阿福花的: ～на полянa 开着阿福花的林间草地

асцѝт [阳]〈医〉水腹,腹水

àсъл[1] [不变,形]〈口〉真正的,名副其实的: Той е ～ майстор. 他是一个名副其实的能手。

àсъл[2] [副] 真正地,名副其实地

ат[1] [缩]〈理〉атмосфѐра 大气压(测量压力单位)

ат[2] -*ът*,-*а*,-*ове* [阳] ❶骏马: Àтовете се рѝтат, магàретата тѐглят.〈谚〉财主吵架,穷人遭殃。❷种马

АТА [àта] [缩] Албàнска телегрàфна агѐнция 阿尔巴尼亚通讯社

атавѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳]〈生物〉返祖现象,隔代遗传

атавистѝч|ен -*на* атавѝзъм 的形容词: ～ен бѐлег 返祖迹象 ～**но** [副]

атавистѝческ|и -*а* [形] 同 атавистѝчен

атàка [阴] ❶〈军〉攻击;进攻: Ротата получи зàповед за ～. 连队接到进攻的命令。хвърлям се в ～ 发起进攻 ❷〈转〉攻击,抨击: словѐсна ～ 口头攻击 ❸〈医〉发作,爆发: сърдѐчна ～ 心脏病发作 ～ в бъбреците 肾病发作

атакỳва|м [未,完] ❶攻击,进攻: ～м протѝвник 攻击敌人 Насòчват се на ѝзток, а ～т от зàпад. 他们声东击西。❷〈转〉攻击,抨击: ～м го по слàбото място 攻其弱点 Прогресѝвният печàт ～ безпощàдно реакциòнното правѝтелство. 进步报刊无情地抨击反动政府。— **се** [被动] ～**не** [中]

атамàн [阳] ❶(帝俄哥萨克的)长官,首领 ❷匪首,土匪头目

аташѐ -*то*,-*та* [阳]〈外交〉(使馆的)随员;(商务等的)专员: ～ от посòлството 大使馆随员 търгòвски ～ 商务专员 ～ по печàта 新闻专员 ～ по финàнсите 财政专员 ～ по култỳрните въпрòси 文化专员 воѐнен ～ 武官

аташѝра|м [未,完] 暂时调到…工作,暂时派归…指挥: Аташѝран съм към грỳпа чỳжди журналѝсти. 我被派到一个外国记者组工作。— **се** [被动] ～**не** [中]

атеѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 无神论

атеѝст [阳], **атеѝстка** [阴] 无神论者

атеистѝч|ен -*на* атеѝзъм 和 атеѝст 的形容词: ～ен мироглѐд 无神论的世界观

атеистѝческ|и -*а* [形] 同 атеистѝчен

ателиѐ -*то* [中] ❶(艺术家的)工作室,画室 ❷(工艺美术品等的)制作车间: фотогрàфско ～ 照相馆 шивàшко ～ 裁缝店 мòдно ～ 时装设计加工店 часовникàрско ～ 钟表修理店

атентàт [阳] (有政治目的的)暗杀,谋杀,谋害,刺杀: устрòйвам ～ 进行谋害 жѐртва на ～ 谋杀的受害者,遭谋杀的人 извършвам ～ срещỳ някого 谋杀某人

атентàтор [阳], **атентàторка** [阴] 暗杀凶手,刺客

атентàторск|и -*а* атентàтор 的形容词: ～и дѐйствия 暗杀活动

атеросклерòза [阴]〈医〉动脉粥样硬化

атеросклеротѝк [阳], **атеросклеротѝчка** [阴] 动脉粥样硬化症患者

атестàт [阳] ❶〈旧〉毕业文凭,证书: дòкторски ～ 博士证书 ❷ 鉴定(书),评语

атестациòн|ен -*на* атестàция 的形容词: Вѝсша ～на комѝсия (ВАК) (部长会议)最高鉴定委员会

атестàция [阴] 鉴定(书),评语: получàвам лòша ～ 得到不好的评语

атестѝра|м [未,完] 做鉴定,写评语: Началникът го ～ добрè. 上司给他做了很好的鉴定。— **се** [被动] ～**не** [中]

АТЗ [à-те-зè] [阳,〈口〉,中,缩] Азòтнотòров завòд 氮肥厂

Атѝна 雅典(希腊首都)

атинян|ин -*и* [阳], **атинянка** [阴] 雅典人

атѝческ|и -*а* Атѝка (阿提喀,古希腊的一个地区,雅典所在地)的形容词: ～и стѝл (古希腊)雅典风格 ◇ **～а сòл**〈转〉风雅的俏皮语

атлàз [阳] 缎子

атлàзен -*а* атлàз 的形容词: ～а ро̀кля 缎子连衣裙 ～ блясък 缎子的光泽

Атлàнта 亚特兰大(美国城市)

атлантѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 大西洋主义(西方的一种政治思想潮流)

атлантѝческ|и ～а [形] ❶ **Атлантѝчески океàн** 大西洋 ❷ 大西洋沿岸的: ～и държàви 大西洋沿岸国

атлàс [阳] (地)图册,图集,图表册: геогрàфски ～ 地图集(册) анатомѝчен ～ 解剖图册 зоологѝчески ～ 动物图鉴 астрономѝчески ～ 天文图集

атлàск|и -*а* [形] **Атлàски планѝни** 阿特拉斯山脉(非洲)

атлѐт [阳], **атлѐтка** [阴] 竞技运动员;〈扩〉大力士

атлѐтика [无复,阴]〈运〉竞技运动: ◇ **лѐка ～** 田径运动(跑、跳高、跳远、投掷等) **тѐжка ～** 重竞技(摔跤、拳击、举重等)

атлетѝч|ен -*на* [形] 同 атлетѝчески

атлетѝческ|и -*а* атлѐтика 和 атлѐт 的形容词: ～и състезàния 竞技比赛 ～о телосложѐние 大力士的体格

атмаджà [阳]〈旧,方〉同 ястреб (鹞鹰)

атмосфѐр|а [阴] ❶ [只单]〈天〉大气(层) ❷ [只单] 空气;

〈转〉气氛,环境,情势,氛围: Атмосфѐрата в стàята е дýшна. 屋子里空气闷热。дрýгарска ~а 同志式的气氛 благоприя́тна ~а 良好的气氛 натѐгната ~а 紧张的气氛 ❸〈理〉大气压(压力单位): наля́гане от 10 ~и 10 个大气压的压力

атмосфѐр|ен -*на* атмосфѐра 的形容词: ~ни влия́ния 大气的影响 ~но налягане 大气的压力

àтом [阳]〈理,化〉原子

атомàр|ен -*на* [形] 原子的,原子态的: ~ен кислорòд 原子氧

àтом|ен -*на* àтом 的形容词: ~но ядрò 原子核 ~на енѐргия 原子能 ~на бòмба 原子弹 ~на теòрия 原子理论

атомѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 原子论,原子说

атомистѝч|ен -*на* атомѝзъм 的形容词: ~на теòрия 原子论

атомистѝческ|и -*а* [形] 同 атомистѝчен

атомификàция [阴] 原子能化

àтомност -*тà* [阴]〈化〉❶原子价 ❷原子性 ❸原子数

атомохòд [阳] 原子船(以原子能为动力的轮船或潜艇)

атофàн [阳]〈药〉阿托方

атрактѝв|ен -*на* [形] 招人喜欢的,吸引人的,有魅力的,美丽的,漂亮的 **~ност** -носттà [阴]

атракциòн|ен -*на* [形] 精彩的,吸引人的: ~на прогрàма 精彩的节目

атрàкция [阴] 精彩节目,特技表演

атрибýт [阳] ❶(事物、现象的)本质属性: Движѐнието е ~ на матѐрията. 运动是物质的特性。❷象征物,标志物 ❸〈语法〉限定语: Прилагàтелното е ~ на съществѝтелното. 形容词是名词的限定语。

атрибýт|ен -*на* атрибýт ①②解的形容词

атрибутѝв|ен -*на* атрибýт ③解的形容词: ~но свързване на дýмите 词的限定联系 ~на слýжба 限定语的作用

атропѝн [阳]〈药〉阿托品,颠茄碱

атрофѝра|м се [未,完,中态] 萎缩;衰退,(机能)丧失: ~но обоня́ние 衰退的嗅觉 **~не** [中]: ~не на мýскулите 肌肉萎缩

атрòфия [无复,阴]〈医〉萎缩,消瘦,干瘦;衰退,(机能的)丧失: ~ на опàшката 尾巴的退化 ~ на чýвствата 感觉的衰退

АТЦ [à-те-цѐ] [阴,(口)中,缩] Автоматѝчна телефòнна централа 自动电话总机(局)

àу [感](表示惊奇)哟,哎哟,嗬: Àу, кòлко мнòго хòра! 嗬,人真多啊!

аудиѐнция [阴](高层人士的)接见

àудио- [复合词第一部] 表示"听力的"、"听觉的"之意,例如 àудиовизуàлен (视听的), аудиомѐтър (听度计、听力计、音波计)

àудиовизуàл|ен -*на* [形] 视听的,音像的(能同时看到图像,听到声音的);视听教学的: ~ен кýрс за интензѝвно обучѐние по бъ̀лгарски езѝк 保加利亚语强化视听教学班

аудитòрия [阴] ❶(尤指高等学校的)讲堂,教室 ❷〈转〉听众: многобрòйна, пъ̀стра ~ 人数众多的、形形色色的听众 Аудитòрията посрѐщна доклàдчика с бýрни ръкопля́скания. 听众以暴风雨般的掌声欢迎报告人。◇ **читàтелска** ~ (某一类书籍或文献的)读者

аудифòн [阳]〈医〉助听器

аукциòн [阳] 拍卖

аукциòн|ен -*на* аукциòн 的形容词: ~на къ̀ща 拍卖行 ~на ценà 拍卖价格

аукционѝст [阳] 主持拍卖的人,拍卖商

àула [阴](高等学校的)大礼堂

àура [阴] 先兆,兆头

ауреомицѝн [阳]〈药〉金霉素

аускултàция [阴]〈医〉听诊

àуспуф [阳] 排气管

àуспух [阳]〈口〉同 àуспуф

àут [阳]〈运〉❶(球类运动中)界外球,出界;出局 ❷击败(拳击比赛中被击倒者认输时裁判员的口令)

аутѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳]〈医〉孤僻症

аутистѝч|ен -*на* аутѝзъм 的形容词: ~но детѐ 性情孤僻的孩子

àутлиния [阴]〈运〉(球类场地的)出界线,边线

аутобàн [阳] 高速公路

аутодафѐ [无复,中](中世纪对于异教徒所施的)火刑;焚毁: книжòвно ~ 焚书

аутопсѝра|м [未,完] 剖检(尸体): ~м трýп 验尸 — **се** [被动] **~не** [中]

аутòпсия [阴]〈医〉验尸,剖验尸体

аутострàда [阴] 同 автострàда

àутсайдер [阳] ❶局外人(组织),不被某社会团体接纳的人(组织),不具备被接纳条件的人(组织),局外企业 ❷〈运〉成绩最差的运动队或运动员

афàзия [阴]〈医〉失语症

Афганистàн 阿富汗(亚洲)

афганистàн|ец -*ци* [阳], **афганистàнка** [阴] 阿富汗人

афганистàнск|и -*а* Афганистàн 和 афганистàнец 的形容词

афѐкт [阳]〈心理〉❶感情激动,激情: изпàдам в ~ 感情冲动 ❷〈医〉情感倒错

афектàция [无复,阴] 同 афектѝране

афѐкт|ен -*на* афѐкт 的形容词

афектѝра|м [未,完] 使激动;使装腔作势 **~не** [中]

афектѝра|м се [未,完,中态] 激动;装腔作势: Тòй лѐсно се ~. 他容易激动。**~не** [中]

афѐра [阴] 投机勾当;赚黑心钱,非法赢利;欺诈行为;黑幕: шпиòнска ~ 特务勾当 ~ за търговѝя с чýжда валýта 外币投机交易

àферим [感]〈口〉好哇,好极了,太妙了: Àферим бѐ, момчѐ! 好哇,小伙子!

аферѝст [阳], **аферѝстка** [阴] 投机者,奸商;欺诈者;骗子

АФЖ [à-фе-жѐ] [缩] Антифашѝстки фрòнт на женѝте 妇女反法西斯阵线

афѝкс [阳]〈语法〉词缀,词的附加成分(前缀和后缀的统称)

афинитѐт [无复,阳] ❶〈化〉亲合性,亲合力 ❷〈转,罕〉共同性,相同,类似,共鸣: душѐвен ~ 精神上的共鸣

афиòн [阳] 阿片

афионля̀ [不变,形] 使用阿片的;麻醉的: ~ мòзъци 麻醉了的头脑

афѝш [阳](关于大会、音乐会、戏剧、讲演等的)海报,广告: театрàлен ~ 戏报 ~ за събрàние 大会海报 реклàмен ~ 广告 разлѐпвам ~и 张贴海报

афѝш|ен -*на* афѝш 的形容词: ~ен стъ̀лб 广告柱 ~на бýдка

广告亭 ～на пропагàнда 海报宣传

афишѝра|м [未,完]〈罕〉❶用海报宣传;宣扬,宣传,造声势:Събрàнието не è добрè ～но. 对大会没有好好宣传。❷展示 — **се** [被动,中态] **～не** [中]

афòния [阴]〈医〉失音症,失音

афорѐс|вам [未],**афорѐсам** [完]❶〈宗〉革出教门 ❷〈转〉开除,逐出;诅咒:Ще бъдеш ～ан от всѝчки,акò не сѐ попрàвиш. 如果不改正,你就要被大家唾骂。— **се** [被动] **～ване** [中]

афорѝз|ъм *-мът,-ма,-ми* [阳]格言,警句,箴言

афористѝч|ен *-на* афорѝзъм 的形容词:～ен стѝл 格言(警句)式的文体 **～но** [副]

афористѝческ|и *-а* [形]同 афористѝчен

Àфрика 非洲,阿非利加洲

африкàн|ец *-ци* [阳],**африкàнка** [阴]非洲人

африканизѝра|м [未,完]使非洲化 **～не** [中]

африканѝст [阳]非洲学家

африканѝстика [阴]非洲学

африкàнск|и *-а* Àфрика 的形容词:～а държàва 非洲国家 ～и лъв 非洲狮

африкàт [阳]和 **африкàта** [阴]〈语言〉塞擦音

африкатѝв|ен *-на* [形]〈语言〉塞擦音的:～ни съглàсни 塞擦辅音

афродизиàк [阳]〈药〉催欲剂,春药,性药

афрòнт [阳]❶当众受辱,当众丢脸;屈辱,丢脸:прàвя му ～ 使他当众受辱 ❷极不尊重,极度藐视,侮辱

афронтѝра|м [未,完]〈书,旧〉使当众受辱(丢脸)— **се** [被动] **～не** [中]

АФТ [à-фе-тѐ] [缩] Америкàнска федерàция на трудà 劳联(美国劳工联合会)

АФТ-КПП [à-фе-тѐ-кà-пе-пѐ] [缩] Америкàнска федерàция на трудà и Конгрѐс на произвòдствените прòфсъюзи 劳联—产联(美国)

àфта [阴]口疮

афȳз 和 **афȳзали** [无复,阳]〈旧〉一种白葡萄;保加尔葡萄

афъ̀ск|а [阴]〈方〉樱桃李:компòт от ～и 糖水樱桃李

ах [感]❶(表示遗憾、怜悯、痛苦、害怕)哎哟,哎呀,咳,唉:Àх,амѝ сегà? 唉,可现在呢? Àх,кòлко ми е тѐжко! 唉,我是多么沉痛啊! Àх,извинявàйте! 哎呀,对不起! Àх,горкòто детѐ! 唉,苦孩子! ❷(表示高兴、惊叹、赞叹)嗬,啊,哟,噢,哎呀:Àх,кòлко е хȳбаво тȳк! 啊,这里多么好啊! Àх,кòлко се рàдвам! 哎呀,我多么高兴啊! Àх,каквà хȳбава глѐдка! 噢,多美的风景啊! ❸(表示愤怒、责备、威胁)哼:Àх,стрàшно ще си отмъстѝм за мъ̀ките му! 哼,我们一定要为他的痛苦狠狠报仇! Àх,да ми пàднеш в ръцѐте! 哼,等你落到我手里再说! Àх,къдѐ ти бѐше умъ̀т! 真是的,你的脑子用到哪儿去了! ❹(表示惊讶、忆起)哟,噢:Àх,каквò е товà? 哟,这是什么呀? Àх,сѐтих се. 噢,我想起来了! ❺(表示请求)得了:Àх,простѐте ме! 得了,原谅我吧! ❻〈修辞〉(表示愿望、渴望)啊

ахà [感]❶(表示证实、赞同、想起)噢,是的,对,可不,嗯:Ахà,вѝрно е товà. 对,这是真的。Ще дòйдеш ли? — Ахà,ще дòйда. "你来吗?""嗯,我来。" Ахà,знàя! 噢,我知道! ❷(表示威胁、警告)哼:Ахà,нѝма да ми се изплъ̀знеш из ръцѐте. 哼,你逃不出我的手心。❸(表示惊讶)哎呀:— Ахà! — извѝка тòй. 他喊了一声:"哎呀!" ❹(表示就要发生的动作)你看

àха|м [未]同 àхкам:Стѝга си ～ла. 别唉声叹气了。**～не** [中]

ахàт [阳]玛瑙

ахàтов *-а* ахàт 的形容词:～ пръ̀стен 玛瑙戒指 ～и обѝци 玛瑙耳坠(耳环)

àх|вам [未],**àхна** *-неш,àхнàх* [完] àхам 的一次或连续几次的动作:Всѝчки ～наха от учȳдване. 大家都惊奇地叫了起来。От врѐме на врѐме нѝкой ～ва от изненàда. 时常有人因为惊讶而叫起来。**～ване** [中]

ахилѐсов *-а* Ахилѐс(阿喀琉斯,古希腊神话特洛伊战争中的英雄。据传说,他出生时被母亲海神捏住脚跟倒浸在冥河水中,因此全身除脚跟外,任何地方都不可能受到伤害,后被箭射中脚跟而死)的形容词 ◇ **～а петà** 阿喀琉斯脚踵;致命之处,要害,最弱的一环

àхка|м [未]发 ах 的声音,唉声叹气,发惊奇的声音:Недѐй ～ тòлкова. 不要这么唉声叹气的。**～не** [中]

Ахмадабàд 艾哈迈德阿巴德(印度城市)

ахмà|к *-ци* [阳]〈口〉笨蛋

ахмàшк|и *-а* ахмàк 的形容词 **～и** [副]:Тѝ пàк прикàзваш ～и. 你又在说蠢话。

àхна 见 àхвам

ахпàп [阳]〈口〉朋友

ахроматѝз|ъм *-мът,-ма* [阳]❶无色;〈理〉消色差(性)❷〈乐〉无变音,无半音

ахроматѝч|ен *-на* [形]❶无色的;消色差的:～ен обектѝв 消色差镜头 ❷无变音的,无半音的:～на гàма 无半音音阶

ахроматѝческ|и *-а* [形]同 ахроматѝчен

ахроматопсѝя [阴]〈医〉(全)色盲

ахтàр [阳]〈旧〉杂货商人

ахтàр|ин *-и* [阳]同 ахтàр

ахчàк [阳]〈方〉羊奶酪

ахчѝйница [阴]〈口〉小饭馆

ахчѝйск|и *-а* [形]〈口〉厨师的;厨房的

ахчѝ|я *-ята,-и* [阳],**ахчѝйка** [阴]〈民,口,罕〉❶厨师 ❷小饭馆掌柜

ацетàт [阳]〈化〉醋酸盐,乙酸盐

ацетизàл [阳]同 аспирѝн

ацетилѐн [无复,阳]〈化〉乙炔

ацетилѐнов *-а* ацетилѐн 的形容词:～а лàмпа 电石灯,乙炔灯

ацетòн [无复,阳]〈化〉丙酮

ацтѐки [复]阿兹特克人(墨西哥的印地安人)

ачигъ̀оз [不变,形]〈口〉机灵的;大方的:～ момчѐ 机灵的男孩

ачѝк [不变,形]〈口〉清楚的,明显的:Рàботата е ～. 事情是清楚的。Всѝчко е вѐче ～. 一切都已清楚了。

ашѝ|к[1] *-ци* [阳]❶蹄腕骨 ❷羊拐(一种游戏):Хàйде да игрàем на ～ци. 来,我们玩羊拐。

ашѝ|к[2] *-ци* [阳]〈旧〉❶情人 ❷游吟歌手

ашикерѐ [副]〈口〉明显地,公开地:Вѝжда се ～. 可以明显地看到。

ашколсун [感]〈口〉(喝彩声)好啊,好(常用于嘲笑):Ашколсун брѐ,калпазанино! 好哇,大废物!

ашладисвам [未], **ашладисам** [完]〈方〉嫁接,接枝:~вам дървò 嫁接树木 — **се** [被动] ~**ване** [中]

ашламà [阴]〈口〉❶嫁接过的植物,嫁接活的植物:Тàзи ро̀за е ~. 这株玫瑰是嫁接的。❷嫁接果树结的果子

АШП [à-ше-пѐ] [缩] Пàртия Афро-Ширàзи 非洲—设拉子党(坦桑尼亚)

ашурѐ [中]〈旧〉葡萄干麦粥(一种甜食)

Ашхабàд 阿什哈巴德(土库曼斯坦首都)

Аюн 同 Àл Аюн

аязма [阴] 和 **аязмо** [中]〈宗〉❶能治病的泉水,圣泉❷圣泉的水❸有这种泉水的地方(常在修道院或教堂附近)

аянин -*и* [阳] ❶〈史〉(奥斯曼帝国时期的)省长 ❷〈旧〉(土耳其)贵族

аятолàх [常单,阳] 阿亚图拉(对伊朗等国伊斯兰教什叶派领袖的尊称)

Б

б ❶ б 音 ❷保加利亚语字母表第 2 个字母 ❸(表示顺序)第二(读作 бе): гру̀па а и гру̀па б 第一组和第二组

б [缩]〈理〉бел 贝(耳)(声音强度单位)

ба [语气]〈口〉❶(表示异议、反对)得了吧,才不是呢,哎,哼: Тя̀я ги не бѝва. — Бà, хѝбаво, хѝбаво е. "这些不行。""得了吧! 挺好,挺好。" Бà! Не щѐ мо̀жеш лѐсно да напрàвиш товà. 哎,你是不容易做到这一点的。❷(重复使用,以加重反对的语气)得了吧,才不是呢: Àз хвъ̀рлих бастѝна след нѐго и удàрих госпожàта съвсѐм мàлко. — Бà, ~, съвсѐм мàлко. "我把手杖扔在他身后,只稍稍碰着了那位太太。""得了吧,才不是只稍稍碰着了点呢!"

ба 和 **бàа** [感]〈口〉(表示惊讶、意外)哎呀,啊呀,咦: Бà, тѝ си донѐсъл и карабѝната? 啊呀,你把卡宾枪也带来了?

БААС [баàс] [缩] Пàртия на арàбското социалистѝческо възрàждане 阿拉伯复兴社会党

бàб|а[1] [阴] ❶祖母,奶奶;外祖母,外婆 ❷老妇人,老太太,老奶奶,老太婆,老妪: Ѝмало еднò врѐме едѝн дя̀до и еднà ~а. 从前有一个老头和一个老太太。❸岳母 ❹接生婆 ❺用草药等给人治病的老太婆;巫婆,占卜婆 ❻〈转,责备〉优柔寡断的人,不中用的人,脆弱的人: Не стàвай ~а да плàчеш. 别那么脆弱,哭什么! ◇ **~и** (бàба 的与格)好孩子(祖母、外祖母或老太太对孙辈、小孩或年轻人的称呼) **Еднò си ~а знàе, еднò си бàе.** 〈口〉不听劝告;自行其是。**Мнòго ~и — хѝлаво детѐ.** 〈俗〉奶奶多,孩子瘦;人多手杂,反倒误事。**от дя̀до и ~а** 〈口〉很久很久以前,自古以来 **Такà и ~а знàе.** 〈口〉谁都会这么做;就连三岁小孩都会做。**Трàй (тъ̀рпи), ~о, за хѝбост.** 〈口〉白白地等待着(不可能实现的事)。

бàба[2] [阴]〈方〉❶胎盘 ❷小肚(将肉馅和猪杂碎灌入猪肚制成的食品)

бабàйт [阳]〈口〉❶壮汉,好汉,大力士,彪形大汉 ❷〈讽〉自称力气非常大的人,爱显示自己力大的人

бабайт|ѝн -*и* [阳]〈口〉同 бабàйт

бабàйтка [阴] 强壮的女人,大块头女人

бабайтлъ̀|к -*ци* [阳] 同 бабàйтство

бабàйтск|и -*а* бабàйт 的形容词: ~а про̀ява 好汉的行为

бабàйтство [中] ❶壮汉(好汉、大力士、彪形大汉)的行为(性格、举动) ❷无济于事的勇敢行为: Тук ня̀ма нѝжда от ~. 这里不需要无谓的勇敢。

бабалъ̀|к -*ци* [阳]〈口〉丈人,岳父

бабàнка [阳,阴] 壮汉,彪形大汉;高大、强壮的女人

бабàнко -*вци* [阳] 同 бабàнка

бабѐ -*та* [中] 猪头肉泥小肚

Бабелмандѐбски про̀ток 曼德海峡(红海的南口,Баб ел Мандѐб)

бàберка [阴] (第一次收割后)未收净的粮食或果实(如小玉米棒子、小串葡萄等)

баберкѝва|м [未] 收割(采摘)未收净的粮食(或果实) **~не** [中]

бàбешк|и -*а* [形]〈讽〉老太太的,老太婆的;巫婆的;像老太婆一般的: ~и цàр 巫婆的(草)药 ◇ **~и прѝказки** 〈口〉废话,空话,蠢话 **~и** [副]

бàби 见 бàба

бàбин -*а* [形] ❶祖母的,外祖母的;老太太的;巫婆的;接生婆的: ~а къ̀ща 奶奶的房子 ❷ [用作名] **~ата** [阴], **~ото** [中]〈口〉好孩子(祖母、外祖母或老太太对孙辈、小孩或年轻人的称呼) ❸ [用作名] **~и** [复]〈口〉奶奶(姥姥)家: У ~и ще йдем. 我们要到姥姥家去。◇ ~ **дѐн** 〈民〉接生婆节 **~и деветѝни** 〈口〉无稽之谈;空话

бàбинден [阳] 接生婆节(对助产的妇女表示尊敬的民间节日)

бàбица [阴]〈方〉反刍动物的胃(肚子)

бàбици [只复,阴]〈方〉❶皮肤有皱纹的地方 ❷胃酸过多

бабичàсва|м [未], **бабичàсам** [完]〈方〉❶(人的皮肤)发皱,起皱: Бабичàсаха ми ръцѐте от пранѐ. 我洗衣服洗得两手起皱了。❷胃酸过多,爱吐酸水 **~не** [中]

бàбичка [阴] ❶老奶奶,老婆婆,老太婆,老妇: Срѐщнах еднà ~. 我遇到了一位老奶奶。❷老伴: Бàбичката му отдàвна бѐше умря̀ла. 他的老伴早就去世了。

бабишкѐра 和 **бабушкѐра** [阴]〈口〉老婆子,讨厌的老太婆

бàбка[1] [阴] бàба ①②解的表爱

бàбка[2] [阴] 古时的小银币

бàбки [复]〈民〉报春花、白头翁、草马兜铃等几种植物的统称

бабу̀ва|м [未]〈民〉❶(用民间方法)接生,助产 ❷用巫术治病 **~не** [中]

бабу̀ин [阳] 同 павиàн (狮尾狒,狒狒)

бабушкѐрни|к -*ци* [阳] 老婆子,讨厌的老太婆

Бавàрия 巴伐利亚(德国州名)

бавàчка [阴] 保姆

бавѐж [阳] 同 бàвене: Тя̀ се притеснѝ от ~а на Трàйчев. 她因特赖切夫迟迟不来而感到不安。

бàв|ен -*на* [形] ❶慢的,缓慢的(与 бъ̀рз(快的)相对): Стъ̀пките му стàнаха тѐжки и ~ни. 他的步子变得沉重、缓慢了。~ен процѐс 缓慢的过程 ❷慢吞吞的: Тòй бѐше възрастен човѐк, ~ен, спокòен. 他是一个上了年纪的人,动作缓慢、安详。**~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

бàв|я -*иш*, *бàвих* [未] 耽搁,拖延: Тòй ~и решѐнието на въпро̀са. 他使问题迟迟不得解决。Не гò ~й, че ще изпу̀сне влàка. 别耽搁他了,他要误火车了。**~ене** [中]

бàв|я -*иш*, *бàвих* [未] 哄(孩子),照料(孩子): Тя̀ му пѐеше, за да го ~и. 她唱歌哄着他。**~ене** [中]

бàв|я се -*иш се*, *бàвих се* [未,中态] ❶不按时来: Ня̀ма го … Защò ли се ~и? 他不在…,为什么他不按时来? ❷拖拉,拖延: От тогàз тòй всѐ се ~и, всѐ отлàга. 从那时起他总是拖

延，总是往后推时间。❸呆着，逗留，耽搁：Едвà ли нè цял час се ～ихме тỳка. 我们在这里几乎耽搁了一个小时。**～ене**［中］

багабòнт［阳］〈民〉见 вагабòнтин（二流子，骗子）

багабòнт|ин -*и*［阳］〈民〉同 багабòнт

багàж［阳］行李，（携带的）东西：прибѝрам（стя̀гам）～а си 收拾行装 Трỳдно се пъ̀тува с мнòго ～. 带着很多行李旅行很不方便。◇ **ỳмствен ～**〈书〉积累的知识

багàж|ен -*на* багàж 的形容词：～на рàзписка 行李单

багàжни|к -*ци*［阳］（小汽车放行李的）背箱，后备箱；（摩托车、自行车的）行李架；（飞机的）行李舱

багатèли［复］〈口〉行李，东西

Багдàд 巴格达（伊拉克首都）

бàгер［阳］〈技〉挖掘机，掘土机，电铲：еднокòшов（многокòшов）～ 单斗（多斗）式挖掘机

багерѝст［阳］，**багерѝстка**［阴］挖掘机司机，电铲司机

багèта［阴］（寻找水源、矿藏时使用的）卜棒

багетѝз|ъм -*мъ̀т*，-*ма*［阳］用卜棒勘察（水源、矿藏等）

бàгн|я се -*иш се*，*бàгнѝх се*［未，中态］〈方〉同 àгня се（产羔）

бàгр|а［阴］❶颜色，色彩：я̀рки ～и 鲜艳的颜色 рисỳвам（представя̀м）нèщо в нàй-свèтли，нàй-рòзови（нàй-чèрни，нàй-мрàчни）～и 用最明朗（最阴暗）的色彩描绘某事；极为乐观（悲观）地描绘某事 ❷颜料，染料：С тàя ～а ще нашàрим яйцàта. 咱们用这种颜料来染彩蛋。

бàгрен -*а*［形］深红的，血红的：～и лъчѝ 血红的光（线）

багренѝца［阴］〈古，史〉绛色皇袍，绛袍

багренорòд|ен -*на*［形］〈书〉（中世纪保加利亚和拜占庭）出身于统治者家族的

багрѝл|ен -*на* багрѝло 的形容词：～ни веществà 颜料，染料

багрѝлка［阴］❶颜料，染料 ❷颜色，色彩

багрѝл|о -*à*［中］颜料，染料

бàгр|я -*иш*，*бàгрѝх*［未］❶染（涂）上（颜色）❷染红：Слъ̀нцето ～и горàта. 太阳把树林染红了。**～ене**［中］

бàгъ̀нц|е -*а*［中］〈昵〉常用于 **àгъ̀нце ～е**（童话中对小羊的称呼）小羊，小羊羔

бàдана［无复，阴］❶（石）灰浆，高岭土浆 ❷（抹墙用的）灰泥

баданàрка［阴］（粉刷墙壁用的）刷子

баданòс|вам［未］，**баданòсам**［完］（用灰浆或高岭土浆）刷墙：Ще ～аме всѝчки стàи. 我们要粉刷所有的房间。**～ване**［中］

бадевà［副］〈旧，口〉（常与前置词 за 和 на 连用）❶白白地，白费劲地，徒劳地：Защò ще стоѝ за ～ бỳден? 他为什么要白白地熬夜呀？❷无报酬地，无偿地，白白地；极便宜地：рабòтя ～ 白干（没有报酬）Тàя къ̀ща е продàдена ～. 这栋房屋是以极低的价钱卖出去的。

бадèм［阳］❶扁桃树，巴旦杏树（*Amygdalus communis*）❷扁桃，巴旦杏 ❸扁桃仁，巴旦杏仁

бадèмов -*а* бадèм 的形容词：～о мàсло 扁桃仁油，（巴旦）杏仁油 ～а тòрта 巴旦杏仁蛋糕

бàджà［阴］〈方〉❶同 комѝн（烟囱）❷壁炉（灶）的上部 ❸房顶的小窗户，天窗

баджà|к -*ци*［阳］〈方〉❶同 бедрò ❷〈罕〉小腿

баджанà|к -*ци*［阳］连襟

баджанàшк|и -*а* баджанàк 的形容词

бàдминтон［阳］〈运〉羽毛球

бадминтонѝст［阳］，**бадминтонѝстка**［阴］羽毛球运动员

бадявà［副］〈口〉同 бадевà

бàе -*вци*［阳］〈方〉❶哥哥：～ му Стòйчо 他哥哥斯托伊乔 ❷（常与人名连用，指年长的亲戚或熟人）哥哥；大哥；大叔：Бàе Гèорги，каквò говòриш? 格奥尔基大叔，您说什么？Бàе Стоя̀н отѝде при колàрите на рàзговор. 斯托扬大叔到车夫们那儿聊天去了。

бàза［阴，常单］❶基础；根基；底部；根据：ширòка мàсова ～ 广泛的群众基础 на ～та на тѐзи прѝнципи 在这些原则的基础上（根据这些原则）Товà твърдèние е лишèно от здрàва ～. 这一论点缺乏有力的根据。❷（经济上的）基础：～ и надстрòйка 基础和上层建筑 ❸〈军〉根据地，基地：революциòнна ～ 革命根据地 воèнна ～ 军事基地 авиациòнна ～ 空军（航空）基地 ❹服务站：технѝческа ～ 技术服务站 ❺（供应物资的）基地，供应站（点）：фурàжна ～ 饲料基地 суровѝнна ～ 原料基地

базàлт［阳］〈矿〉玄武岩

базàлтов -*а* базàлт 的形容词：～и плòчи 玄武岩石板

базàр［阳］❶商场，市场：излòжба-～ 展销会 ❷〈旧〉（为募捐而进行的）拍卖，义卖

базèдов -*а*［形］**～а бòлест** 巴塞杜氏病，突眼性甲状腺肿

Бàзел 巴塞尔（瑞士城市）

базѝлика［阴］〈建〉（古希腊罗马和中世纪式的）长方形大厅（内有两长排大柱子，多用作交易场或审判厅）；长方形神庙

базѝра|м［未］〈书〉把…置于…的基础上 — **се**［未，中态］以…为根据（基础）；凭借，依据；根据：Държàвният бюджèт се ～ на развѝтието на ця̀лото нарòдно стопàнство. 国家预算以整个国民经济的发展为依据。**～не**［中］

базиргя̀н［阳］〈旧〉❶同 търгòвец（商人）❷奸商

базиргя̀н|ин -*и*［阳］〈旧〉同 базиргя̀н

бàзис［阳］〈罕〉同 бàза

бàзов -*а* бàза 的形容词：～о учѝлище 基础学校（有资格进行示范教学的学校）

базѝс|ен -*на* бàзис 的形容词

базофѝл［阳］嗜碱细胞；嗜碱性白血球

базỳка［阴］（美制）反坦克火箭筒，反坦克火箭炮；手发火箭弹

баилдѝсвам［未］，**баилдѝсам**［完］〈方〉失去知觉，昏迷

бàилк|а［阴］行巫术，念咒：Не помàгат нѝ бѝлки，нѝ ～и. 使用草药和念咒都没有效果。

бàйр［阳］〈民〉小山丘，岗子，丘陵：Нѝе прехвъ̀рлихме ～а. 我们翻过了小山丘。◇ **Àз го кàрам на чàйра，а тò бя̀га въ̀з ～а.**〈俗〉赶它上草地，可它偏要往秃山岗上跑；不识抬举；不知好歹。**Крàставите магàрета през дèвет ～а се подỳшват.**〈俗〉臭味相投。**Не мѝ трябва на ～ лòзе.**〈口〉我不想找麻烦；我不想管头疼（没有把握）的事。**Сля̀по когà прогледне，през дèвет ～а вѝжда.**〈俗〉有一点点成绩就忘乎所以。

бай［бàйо 的简写］〈口〉（置于男子名字之前表示尊敬）哥哥，大哥；大叔：～ Гèорги 格奥尔基大叔 ◇ **～ Гàньо** 甘纽大叔（阿列科·康斯坦丁诺夫的作品《甘纽大叔》中的主人公，是一个市侩投机商的典型形象，为19世纪下半叶保加利亚新兴资产阶级的代表）

байгàньовск|и -*а*［形］缺少文化的，不文明的；小市民的，市

ш的：～и［副］：Държѝ се ～и. 他的举止不文明。

ба̀йга̀ньовщина［阴］缺少文化，不文明，粗俗，市侩作风（习气）

байгъ̀н［副］〈民〉常用于 ～ **ми е, ста̀ва ми** ～ ❶我不舒服，我难受 ❷我厌烦了：Байгъ̀н ми е от ва̀шите прѝказки. 你们这些话我听烦了。

байда̀рка［阴］（鲁）皮艇；小艇

Байка̀л（**Байка̀лско ѐзеро**）贝加尔湖（俄罗斯）

ба̀йко *-вци*［阳］〈方〉哥哥；大哥；大叔

ба̀йков *-а* ❶ ба̀йко 的形容词：～о детѐ 哥哥的孩子 ❷［用作名］～**и**〈口〉哥哥家；哥哥家里的人

ба̀йно *-вци*［阳］〈方〉❶大哥；老乡 ❷（含讽意，表示不是出自内心的尊敬）老兄：Ма̀лко сте позакъснѐли, ～вци! 老兄们，你们来晚了一点！

ба̀йнов *-а*［形］～**а бу̀лчица**〈方〉同 невесту̀лка（伶鼬）

ба̀йо *-вци*［阳］〈方〉同 ба̀е

ба̀йов *-а* ❶ ба̀йо 的形容词 ❷好弟弟（好妹妹）：Ба̀йовата, влѐз. 好妹妹，进来！❸［用作名］～**и**［复］〈口〉哥哥家；哥哥家里的人：Хо̀дила била̀ у ～и си. 她上哥哥家去了。

байонѐт［阳］同 щик（刺刀）

байра̀|к *-ци*［阳］〈民〉同 зна̀ме（旗帜，旗子）

байракта̀р *-ят, -я*［阳］，**байракта̀рка**［阴］〈民〉❶同 знаменосец（旗手）❷〈转，口，讽〉同 главата̀р（头领，首领）：Ива̀н е ～ на всѝчки деца̀ в махала̀та. 伊万是村子里小孩们的头头。

байра̀м［阳］（伊斯兰教的）拜兰节

байт［阳］〈计〉字节

байц *-ът, -а, -ове*［阳］（木材的）着色剂

ба̀йцва|м［未，完］〈技〉腐蚀，浸渍；媒染；酸洗 ～**не**［中］

байцу̀ва|м［未，完］同 ба̀йцвам ～**не**［中］

ба̀йчо *-вци*［阳］〈方〉❶同 ба̀йко ❷〈口〉（中小学生口语中对学校工友的称呼）大叔

ба̀йчов *-а* ❶ ба̀йчо 的形容词 ❷［用作名］～**и**［复］〈口〉哥哥家；哥哥家里的人

БАК［бак］［缩］Бъ̀лгарски алпѝйски клу̀б〈旧〉保加利亚登山俱乐部

ба̀ка［阴］〈军，旧〉（士兵用的）饭盒

бакала̀в|ър *-ри*［阳］❶学士 ❷（法国和其他一些国家的）中学毕业生

бака̀л|ин *-и*［阳］〈旧〉食品杂货商人

бакалѝя［无复，阴］〈集〉（以食品为主的）杂货

бака̀лка［阴］〈旧〉❶卖食品杂货的女商人 ❷食品杂货商人之妻

бака̀лница［阴］〈旧〉食品杂货铺

бака̀лск|и *-а* бака̀лин 和 бакалѝя 的形容词：～и сто̀ки 食品杂货 ◇ ～**и смѐтки**〈口〉（钱数不多的）小账目 ～**и тефтѐр**〈口〉弄得很脏的记事本或练习本

бака̀р［阳］（用饭盒送饭的）炊事兵

бакара̀［阴］（欧洲赌场流行的）巴卡拉纸牌戏

бакелѝт［无复，阳］电木

бакелѝтен *-а*［形］电木（做）的：～а кутѝя 电木盒

бакелѝтов *-а*［形］同 бакелѝтен：～а дръ̀жка 电木柄

бакемба̀рди［无单，阴］〈旧〉（剃光下巴，在两颊留下的）连鬓胡，颊髯

бакенба̀рди［无单，阴］同 бакемба̀рди

бакѝя［常复，阴］〈民〉❶欠账中尚未还清的部分，欠账的余额 ❷应纳税款中的少量余额 ❸搁下（未做完）的事

бакла̀［无复，阴］蚕豆（*Vicia faba*）

баклава̀［阴］蜜汁核桃仁甜馅饼

ба̀кпулвер［阳］发酵粉，焙粉

бакра̀ч［阳］〈方〉（挑水或煮水用的）铜桶，铜锅

бактериа̀л|ен *-на*［形］细菌的：～на инфѐкция 细菌感染 ～ни то̀рове 细菌肥料

бактѐри|ен *-йна* бактѐрия 的形容词

бактериолѝза［阴］〈生物〉溶菌作用

бактериолѝзини［只复］〈生物〉溶菌体

бактериоло̀|г *-зи*［阳］细菌学家

бактериологѝч|ен *-на* бактериоло̀г 和 бактериоло̀гия 的形容词：～на войнà 细菌战 ～но оръ̀жие 细菌武器

бактериологѝческ|и *-а*［形］同 бактериологѝчен：～и институ̀т 细菌研究所

бактериоло̀гия［阴］细菌学

бактериофа̀|г *-зи*［阳］〈生〉噬菌体

бактерицѝд［阳］〈医〉杀菌剂

бактѐри|я［阴］〈生物〉细菌：болестотво̀рни ～и 病（原）菌

бактѝсва|м［未］，**бактѝсам**［完］〈口〉厌烦，腻烦：Бактѝсах от тѝя разпра̀вии. 我对这些纠纷感到厌烦了。～**не**［中］

бактриа̀н［阳］〈动〉双峰骆驼（*Camelus bactrianus*）

Баку̀ 巴库（阿塞拜疆首都）

бакшѝш［阳］小费：да̀вам му ～ 付给他小费

бакъ̀р［阳］〈民〉❶［只单］铜 ❷［只单，集］铜器 ❸同 котѐл（铜桶，铜锅）

бакърджѝйск|и *-а* бакърджѝя 的形容词：～и чира̀к 铜工学徒

бакърджѝйство［无复，中］铜匠手艺（行业）

бакърджѝ|я *-ята, -и*［阳］〈旧〉铜匠，铜工

бакъ̀рен *-а*［形］❶铜的：～ котѐл 铜桶，铜锅 ❷制铜器的：～а фа̀брика 铜器厂 ❸〈转〉红铜色的

бал[1] *-ът, -а, -ове*［阳］跳舞晚会，舞会：костюмѝран ～ 化装舞会 ～ с ма̀ски 假面舞会，化装舞会

бал[2] *-ът, -а, -ове*［阳］❶（用以评定学生成绩或比赛结果的）分数：висо̀к ～ 高分 по ～ 按分数 ❷（用以评定某种现象程度的）分级，级，度，点：～ на земетресѐние 地震级

ба̀л|а 和 **ба̀ля**［阴］〈商〉一包，一捆：Скла̀дът се изпъ̀лни с ху̀баво подредѐните ～и. 仓库里装满了堆放得很整齐的货包。～а хартѝя 一捆纸 ～а паму̀к 一包棉花 ～а сла̀ма 一捆干草

бала̀да［阴］❶〈文学〉抒情叙事诗（欧洲一种历史的或传奇的短篇诗），巴拉达诗体 ❷〈乐〉叙事曲

бала̀д|ен *-на* бала̀да 的形容词：～ен сюжѐт 叙事题材

баладѝч|ен *-на*［形］抒情叙事诗的，巴拉达诗体的：～ен стѝл 抒情叙事诗体裁

балала̀йка［阴］巴拉莱卡琴（俄罗斯民间一种三弦的三角琴）

ба̀лама［阳］〈口〉傻子，傻瓜，笨蛋：пра̀вя се на ～ 装傻

баламо̀сва|м［未］，**баламо̀сам**［完］〈口〉欺骗，愚弄，耍弄：

Ще ни помо̀гнеш ли, илѝ са̀мо ни ～ш? 你是要帮我们忙呢，还是仅仅在耍弄我们?

баламу̀рни|к -*ци* [阳]〈民，行〉同 ба̀лама

бала̀нс [阳]〈财，商〉❶平衡；(出入的)对照；平衡表，对照表，差额：съставя̀м ～ 造(编制)平衡表 ❷〈书〉平衡，均衡，均势 ◇ **актѝвен** ～ 出超，顺差 **бюджѐтен** ～ 预算平衡 **пасѝвен** ～ 入超，逆差 **търго̀вски** ～ 贸易平衡，进出口货的对照

балансѝр [阳] ❶(机器、钟表内的)摆轮，摆坠 ❷平衡杆，平衡杠 ❸平衡器

балансѝра|м [未，完] ❶保持(自己身体的)平衡：～м върху̀ опъ̀нато въжѐ 在绷紧的钢丝上保持平衡 ❷使(保持)平衡：～м смѐтките 使账目平衡 Фина̀нсовите прѝходи и ра̀зходи са ～ни. 财政收支平衡。— **се** [被动，中态] ～**не** [中]

бала̀нсов -*а* бала̀нс 的形容词：～а смѐтка 平衡账目

бала̀ст [无复，阳] ❶(使船身、机身稳定的)压载，压舱物，底货 ❷(调整气球等飞行高度的)沙囊 ❸〈转〉累赘，无益的负担，无用的重物，包袱：Нѐговият стѝх е извънрѐдно сбѝт, лишѐн от ～ на ду̀ми. 他的诗句非常简练，没有累赘的词。❹〈专，技〉同 бала̀стра

бала̀стра [阴]〈技〉(拌混凝土用的、和好砂子的)石子

баласу̀р|ец -*ци* [阳]〈方〉同 дангала̀к (大个子，傻大个)

бала̀та [阴] ❶〈植〉巴拉塔树(*Mimosops balata*) ❷巴拉塔树胶

бала̀тум [阳] 地板革

балбу̀т|ин -*и* [阳]〈方〉二流子；傻子

балва̀н [阳]〈方〉❶巨石，岩石 ❷傻大个，个子高大笨拙的人

балдахѝн [阳] 华盖，天盖形的篷帐

балдъ̀за [阴] 妻姊(妹)，大(小)姨子

балеа̀рск|и -*а* [形] **Балеа̀рски о̀строви** 巴利阿里群岛(地中海西部，西班牙)

ба̀л|ен -*на* бал[1] 的形容词：～на ро̀кля 参加舞会穿的连衣裙，舞会裙衣 ～на за̀ла 舞厅

балѐна 见 банѐла

балерѝна [阴] 芭蕾舞女演员，女舞蹈家，女舞蹈演员 ◇ **прѝма** ～ 芭蕾舞主要女演员，芭蕾舞女主角

балѐт [阳] ❶舞剧艺术 ❷芭蕾舞；舞剧：класѝчески ～ 古典芭蕾舞 ❸ [集]〈转〉芭蕾舞团；舞剧团；舞蹈队：～ът при о̀перата 歌剧院的舞蹈队

балѐт|ен -*на* балѐт 的形容词：～но изку̀ство 芭蕾舞艺术 ～ен анса̀мбъл 芭蕾舞团；舞剧团

балетѝст [阳] 芭蕾舞男演员，男舞蹈家，男舞蹈演员

балѐтма̀йстор [阳]，**балѐтма̀йсторка** [阴] 芭蕾舞剧导演；芭蕾舞教员；舞剧导演；舞蹈教员

балимѐз [阳]〈旧〉老式的大口径炮

балѝрам [未，完] 捆成捆(把)：～ сено̀ 把干草捆成捆

балѝстика [无复，阴]〈军〉弹道学

балка̀н [阳] ❶同 планина̀ (山) ❷ [大写]〈地理〉巴尔干山(即斯塔拉山，欧洲东部) ❸ [大写，只复] Балка̀ните 巴尔干半岛；巴尔干半岛各国和人民 ◇ **хва̀щам(ула̀вям)** ～а〈口〉上山打游击

балканджѝ|я -*ята*, -*и* [阳]，**балканджѝйка** [阴] 山地居民，山民，山里人

балканджѝйск|и -*а* балканджѝя 的形容词：～а носѝя 山民的服装

балка̀н|ец -*ци* [阳]〈罕〉❶巴尔干半岛的居民，巴尔干半岛人 ❷山地居民，山民，山里人

балканиа̀да [阴] 巴尔干国家运动会

балканиза̀ция [阴]〈书〉巴尔干化(把某一国家或地区分裂成为若干对立的小地区，使其互相牵制，像第一次世界大战前西方强国对巴尔干半岛各国那样的做法)；(变得)具有巴尔干特点

балканѝз|ъм -*ми* [阳] (在生活、文化、语言等方面的)巴尔干特色，巴尔干特点

баканѝст [阳]，**балканѝстка** [阴] 巴尔干学家

балканѝстика [阴] 巴尔干学

балка̀нск|и -*а* ❶ балка̀н ①解的形容词：～о сѐло 山村 ～а приро̀да 山间自然景色 ❷балка̀н ③解的形容词：～и наро̀ди 巴尔干半岛各国人民 ～и езѝци 巴尔干半岛各国的语言 ◇ **Балка̀нска война̀** 巴尔干战争(巴尔干国家同土耳其在 1912 年至 1913 年期间进行的战争) **Балка̀нски полуо̀стров**〈地理〉巴尔干半岛

Балка̀нтурѝст [阳] 巴尔干旅行社

балко̀н [阳] ❶(突出的，有栏杆的)阳台 ❷(剧场或电影院的)楼座；楼上：пъ̀рви ～ 楼上，二楼(楼座) вто̀ри ～ 三楼(楼座)

балко̀нск|и -*а* балко̀н 的形容词

балнео- [复合词第一部] 表示"矿泉(浴)的"之意，例如 балнеосанато̀риум (矿泉疗养院)，балнеотера̀пия (矿泉疗法)

балнеолечѐбница [阴] 矿泉疗法医院，矿泉治疗所

балнеоло̀|г -*зи* [阳] 矿泉疗法专家

балнеоло̀гия [阴]〈医〉矿泉治疗学，浴疗学

балнеоло̀жк|и -*а* балнеоло̀г 和 балнеоло̀гия 的形容词：～и изслѐдвания 矿泉治疗研究

балнеосанато̀риум [阳] 矿泉疗养院

балнеотера̀пия [阴]〈医〉矿泉疗法

ба̀л|о -*а̀* [中]〈方〉土法制的厚呢，粗呢

бало̀н [阳] ❶〈空〉气球，浮升器：метеорологѝчен ～ 气象气球 свобо̀ден ～ 自由气球 пу̀скам ～ 放气球 ❷(玩具)气球，小气球 ❸(玻璃、金属、橡皮的)瓶，罐：кислоро̀ден ～ 氧气罐

бало̀нче -*та* [中]〈指小〉(玩具)气球，小气球

балота̀ж [阳] (由于未获足够票数而进行的)重新表决，再次投票

балотѝра|м [未，完] ❶(由于未获足够票数而进行)重新表决，再次投票 ❷〈旧〉同 гласу̀вам (表决) ～**не** [中]

балса̀м [阳] ❶树香脂，树香胶，香膏，香油，香液；护发膏，焗油 ❷灵药，(用香液做的)镇痛剂 ❸〈转，诗〉安慰物，宽心丸：Ду̀мите му подѐйствуваха като̀ ～. 这些话对他来说像一剂宽心丸。

балса̀мин [阳]〈植〉凤仙花(*Balsamina*)

балсамѝра|м [未，完] (给尸体)涂(香料)防腐剂 — **се** [被动] ～**не** [中]

балса̀мов -*а* [形] 提取树香脂(树香胶、香液)用的

ба̀лсуджу|к -*ци* [阳] 一种用葡萄汁、淀粉、核桃制成的香肠形甜食

балтѝйск|и -*а* [形] 波罗的海的：Балтѝйско морѐ 波罗的海

Ба̀лтимор 巴尔的摩(美国城市)

балтѝя [阴]〈方〉斧子

балтòн [阳](男)冬大衣

балу̀шка [常复,阴]〈方〉洋葱秧

Балхàш 巴尔喀什湖(哈萨克斯坦)

бам [感] ❶(用力锤击、爆炸等的声音)砰,嘣 ❷飞快地跑到,飞快地做(某事): Решѝл да се оплàче и ~ при начàлника. 他决定去申诉,于是飞快地向上司那儿跑去。

Бамàко 巴马科(马里首都)

бàмбашка [不变,形]〈口〉完全另一个样的,非常特别的,不寻常的: ~ рàбота 不寻常的事情 ~ човèк 非常特别的人

бамбу̀к [无复,阳]〈植〉竹(*Bambusa arundinacea*): млàди издѣнки на ~ 竹笋

бамбу̀ков -*а* бамбу̀к 的形容词: ~и прѣчки 竹竿 ~ басту̀н 竹手杖 ◇ **~а мѐчка** 大熊猫

бàмя [无复,阴] 秋葵(*Hibiscus esculentus*)

бан[1] -*ът*,-*а*,-*ове* [阳]〈史〉❶(中世纪某些巴尔干国家的)州长或地区长官 ❷〈旧〉(南斯拉夫的)州长

бан[2] -*ът*,-*а*,-*ове* [阳]〈旧〉班尼(罗马尼亚小硬币,相当于百分之一列伊)

БАН [бан] [阳,阴,缩] Българска акадèмия на нау̀ките 保加利亚科学院

банàл|ен -*на* [形] (指话、意思等)乏味的,庸俗的,陈腐的: ~ни фрàзи 陈词滥调 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

банализѝра|м [未,完] 使乏味,使陈腐 — **се** [中态] **~не** [中]

банализу̀вам 同 банализѝрам

банàн [阳]〈植〉❶香蕉树;芭蕉(*Musa*) ❷香蕉

банàнов -*а* банàн 的形容词: ~ аромàт 香蕉味 ~ цвят 香蕉色 ~а градѝна 香蕉园

Бангалòр 班加罗尔(印度城市,Бенгалу̀ру)

Бангѝ 班吉(中非首都)

Бàнгладеш 孟加拉国(亚洲)

бангладèш|ец -*ци* [阳], **бангладèшка** [阴] 孟加拉人

бангладèшк|и -*а* ❶ Бàнгладеш 和 бангладèшец 的形容词 ❷ [用作名] **~и** [阳] 孟加拉语

бàнда [阴] ❶匪帮,匪团,一群恶棍: фашѝстка ~ 法西斯匪帮 ❷〈口〉一群奏管乐的人

бандàж [阳] ❶绷带,腹带 ❷〈技〉护箍,轮箍,轮缘

Бандàр Серѝ Бегавàн 斯里巴加湾市(文莱首都)

бандерòл [阳] ❶ 纳税签条,税签;(消费税)查验证: тютю̀нов ~ 烟草税签 ❷ (包报刊、书籍用的)宽纸条 ❸印刷品邮件,用宽纸条包着的邮件

бандерòл|ен -*на* бандерòл 的形容词

бàнджо [无复,中] 班卓琴(一种类似吉他的弦乐器)

Банджу̀л 班珠尔(冈比亚首都)

бандѝт [阳] 同 разбòйник (匪徒,强盗)

бандитѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 强盗行径,匪祸

бандѝтск|и -*а* бандѝт 的形容词 **~и** [副]

бандѝтство [无复,中] 同 разбòйничество (强盗行径)

Банду̀нг 万隆(印度尼西亚城市)

банду̀нгск|и -*а* [形] 万隆的: Банду̀нгска конферèнция 万隆会议

банду̀ра [阴] 班杜拉琴(乌克兰的一种弹拨乐器)

бандурѝст [阳], **бандурѝстка** [阴] 班杜拉琴手,班杜拉琴的演奏者

банèла 和 **балèна** [阴] (撑衣领、紧身围腰等用的)柔韧的金属、塑料薄片或细条

бàница [阴](用奶酪等作馅的)(大)起酥,酥皮饼,巴尼察: Кнѝгата е заприлѝчала на ~. 书皱得像起酥了。Тѣрся на ~та мèкото и на рàботата лèкото.〈俗〉起酥吃软的,干活挑轻的。

баничàр -*ят*,-*я* [阳], **баничàрка** [阴] 做(卖)起酥的人

баничàрница [阴] 起酥(巴尼察)店

баничàрск|и -*а* баничàр 的形容词

бàничка [阴] бàница 的指小

бàнка[1] [阴] ❶银行: инвестициòнна ~ 投资银行 спестòвна ~ 储蓄银行 внàсям (влàгам) парѝ в ~та 把钱存人银行 ❷(赌牌时)庄家面前的赌本: Кòй държѝ ~та? 谁做庄?

бàнка[2] [阴] ❶ [常复] (会议厅中的)坐位 ❷〈旧〉长椅

банкèр [阳] ❶银行家,银行业主,银行大股东 ❷〈转〉同 богатàш

банкèр|ин -*и* 〈旧,罕〉同 банкèр

банкèрск|и -*а* банкèр 的形容词: ~и крѣгове 银行界

банкèрство [中] 开设银行,银行业,办理银行业务: Занимàва се с ~. 他开银行。

банкèт[1] [阳] (正式)宴会,大宴会: дàвам ~ 举行宴会

банкèт[2] [阳] ❶(公路或铁路两侧的)护道;挡水埝,挡土埝 ❷〈军〉踏垛

банкèт|ен -*на* банкèт[1] 的形容词: ~на зàла 宴会厅

банкнòта [阴]〈财〉纸币,钞票

банкнòт|ен -*на* банкнòта 的形容词: ~но обращèние 纸币流通

бàнк|о -*а* [中]〈专〉(鞋匠用的)小桌子

бàнков -*а* бàнка[1] 的形容词: ~ капитàл 银行资本 ~а оперàция 银行业务 ~а гарàнция 银行担保

Банкòк 曼谷(泰国首都)

банкру̀т [阳] ❶破产: намѝрам се пред ~ 面临(濒于)破产 ❷〈转〉破产,垮台,身败名裂: политѝчески (идèен) ~ 政治上(思想上)的破产 претърпя̀вам пѣлен ~ 彻底垮台,遭到彻底破产

банкрутѝра|м [未,完] ❶破产 ❷〈转〉破产,垮台,身败名裂 **~не** [中]

бàнск|и -*а* бàня 的形容词: ~и костю̀м 游泳衣,泳装 ~и сезòн 游泳季节

Бàнско 班斯科(保加利亚城市)

бàнств|о -*а* [中]〈史〉(封建时代的)州: Софѝйско ~о 索非亚州

бàнту [不变] ❶班图人(非洲的一些民族) ❷班图语

бàнциг [阳] 条锯,带锯

бàнцигов -*а* бàнциг 的形容词

бàн|я [阴] ❶澡堂,浴室,洗澡间: мѣжка ~я 男浴室 апартамèнт с ~я 带洗澡间的套间 ❷洗澡: прàвя ~я 洗澡 отѝвам на ~я 去洗澡 ❸ [常复] 矿泉,温泉: минерàлни ~и 矿泉 кàлни ~и 泥疗室(地) ❹〈转〉(沐)浴: слѣнчеви ~и 日光浴 възду̀шни ~и 空气浴 мòрски ~и 海水浴 ❺冲洗(底片等): прàвя ~я на фотогрàфски негатѝв 冲洗底片 ◇ **кървава ~я** 〈转〉流血;屠杀 **прàвя ~и** 进行浴疗

ба̀ня|м [未]〈方〉给…洗澡 — **се** [反身] ~**не** [中]

баоба̀б [阳]〈书,植〉波巴布树,猴面包(非洲产,木棉科巨树之一种)(*Adansonia digitata*)

баптѝз|ъм *-мът,-ма* [无复,阳]〈宗〉浸礼教派,浸礼会,洗礼教派(基督教的一个派别)

баптѝст [阳]〈宗〉浸礼派教徒,洗礼派教徒

баптѝстк|и *-а* [形] 浸礼教派的,洗礼教派的

бар *-ът,-а,-ове* [阳] ❶酒吧间: ~ на хотѐл 旅馆的酒吧间 ❷(卖酒的)柜台,酒类小卖部 ❸夜总会

ба̀ра [阴] ❶小河,小溪,沟: През двѐра течѐ ~. 有一条小水沟穿过院子。❷(积)水潭

бара̀ба [阳]〈口〉无忧无虑的流浪汉;二流子

бараба̀н [阳] ❶鼓: бѝя ~ 敲(击)鼓 Гърмя̀т ~и. 鼓声隆隆。❷〈技〉鼓形轮,鼓轮,圆筒 ❸(转轮手枪的)转轮 ◇ **на** ~ 仓促地: подпѝсвам мѝр на ~ 仓促地签订和约 **бѝя** ~〈口〉宣扬(某事)

барабанджѝ|я *-ята,-и* [阳] ❶〈民〉鼓手,打鼓的人 ❷传令人,传令官

бараба̀н|ен *-на* бараба̀н 的形容词: ~ни у̀дари 击鼓声 ◇ ~**ен о̀гън**〈军〉极为密集的炮轰

барабанѝст [阳](乐队中的)司鼓,打鼓的人,鼓手

барабанлѝ|я [单,不变,复*-и*;形]〈口〉❶(指手枪)带转轮的 ❷ [用作名,阳]〈口〉转轮手枪,左轮手枪

бараба̀нче *-то* [中] бараба̀н 的指小

бараба̀нчи|к *-ци* [阳] ❶鼓手,打鼓的人 ❷〈限〉传令人,传令官

бараба̀н|я *-ѝш* [未](有节奏地)扣击,敲打,捶: Тӧй по̀чна да ~й с пръ̀сти върху̀ ма̀сата. 他用手指敲起桌子来。Дъждъ̀т продължа̀ваше да ~й по стъ̀клата на прозо̀рците. 雨点继续敲打着玻璃窗。

бараба̀р [副]〈口〉一块儿,一起,一同 ◇ ~ **Петко с мъжѐте**〈讽〉跟别人(大家)一块儿,随大流;力量不足却要同别人较量

барабо̀|й *-ят,-я,*(罕) *-и* [阳,集]〈方〉同 карто̀фи (土豆)

барабо̀нка [阴] 同 брабо̀нка

бара̀ж [阳] ❶坝,拦河坝,埝,堤 ❷〈军〉障碍物,拦阻线: възду̀шен ~ 空中拦阻线 ❸〈转〉(巨大)障碍

бара̀ж|ен *-на* бара̀ж 的形容词: ~на стена̀ 坝

бара̀ка [阴](临时用的)简易木房,棚,营棚,临时宿舍;专用病舍: каранти̇̀нна ~ 临时检疫站 ~ за дърва̀ и въ̀глища 煤柴堆放棚

ба̀ра|м [未]〈口〉❶摸,碰 ❷招惹: Не го̀ ~й! 别惹他! — **се** [反身,被动] ~**не** [中]

бара̀че *-то* [中] 长卷毛小狗,卷毛哈巴狗

бара̀чест *-а* [形] 长毛的,多毛的

Барбѐйдос 巴巴多斯(北美洲)

барбѐйдос|ец *-ци* [阳], **барбѐйдоска** [阴] 巴巴多斯人

барбѐйдоск|и *-а* Барбѐйдос 和 барбѐйдосец 的形容词

барбарѝз|ъм *-мът,-ма* [阳] 外来词,外来语

барбекю̀ *-то* [中] ❶露天烤肉架 ❷(围坐在露天烤肉架旁)吃烧烤(的聚会)

барбитура̀т [阳]〈专〉巴比妥酸盐

барбу̀ня [阴] 和(旧) **барбу̀н** [阳]〈动〉红鲻鱼,红鲱鲤鱼(*Mullus barbatus*)

барбу̀т [阳] 掷色子(骰子)(一种赌博)

ба̀р|вам [未], **ба̀рна** *-неш, ба̀рна̀х*, 过被形动 *-нат* [完] 摸(碰)一下或几下 ~**ване** [中]

бард *-ът,-а,-ове* [阳]〈书〉❶(古代凯尔特族的)游吟诗人 ❷〈扩〉诗人;歌手

барда̀|к[1] *-ци* [阳]〈方〉同 сто̀мна (水罐)

барда̀|к[2] *-ци* [阳] 妓院

ба̀рда̀ма [阴](酒吧间的)陪酒女郎

бардѐ *-то* [中] барда̀к 的指小

барду̀|к *-ци* [阳]〈方〉同 барда̀к[1]

барду̀че *-то* [中] барду̀к 的指小

ба̀рѐ 和 **ба̀рѐм** [副]〈口〉同 понѐ (至少)

барѐл [阳] 琵琶桶(英美量名,美国制等于 119.24 升,英国制等于 163.65 升)

барелѐф [阳] 半浮雕,浅浮雕: мра̀морни ~и 大理石半浮雕

ба̀ренцев *-а* [形] **Ба̀ренцево морѐ** 巴伦支海(北冰洋)

барѐта 和 **барѐтка** [阴] 圆形软帽,无檐帽: моря̀шка ~ 水兵帽 учени̇̀ческа ~ 学生帽

бар-ѝглу [阳](为滑雪者提供茶、咖啡、三明治等热饮食的)露天饮食店

ба̀риев *-а* [形] 含钡的: ~ о̀кис 氧化钡

бариѐра [阴] ❶〈铁路〉隔栏: вдѝгам ~ 抬起隔栏 ❷(对旅客或货物进行检查的)检查站 ❸(跨越障碍竞赛使用的)高墙,栏架: ~ при ко̀нски надбя̀гвания 赛马时使用的高墙 ❹〈转〉障碍,障碍物: поста̀вям (създа̀вам) ~ 设置障碍

бариѐр|ен *-на* бариѐра 的形容词: ~на лѝния 障碍线

бариерѝст [阳], **бариерѝстка** [阴] 跨栏运动员

ба̀ри|й *-ят,-я* [无复,阳]〈化〉钡(Ba)

барика̀д|а [阴] 街垒,防栅: Сража̀ваме се на ~ите. 我们在街垒中战斗。

барика̀д|ен *-на* барика̀да 的形容词

барикадѝра|м [未,完] 给…构筑街垒,给…设障碍;堵上: Тѐ се заѐха да ~т вхо̀дната врата̀. 他们动手堵大门。~**не** [中]

барикадѝра|м се [未,完,反身] ❶构筑街垒(防栅),用街垒(防栅)自卫 ❷〈转〉(靠某人或某事)自卫 ~**не** [中]

барито̀н [阳]〈乐〉❶男中音 ❷男中音歌唱家,男中音歌手 ❸上低音号(铜管乐器中的一种)

барито̀нов *-а* барито̀н 的形容词: ~ гла̀с 男中音(嗓音) ~а па̀ртия 男中音部

барѝч|ен *-на* [形] 大气压的

ба̀ришница [阴]〈方〉小溪旁的小磨坊

ба̀рка [阴] 内河木驳船;(无甲板的)齐端木驳;平底船

баркаро̀ла [阴]〈乐〉(意大利威尼斯的)船夫歌;船歌体乐曲

ба̀рман [阳], **ба̀рманка** [阴] 酒吧间招待

ба̀рна 见 ба̀рвам

Барнау̀л 巴尔瑙尔(俄罗斯城市)

ба̀ров|ец *-ци* [阳]〈行〉大款,阔佬;爱摆阔的人

баро̀к [无复,阳]〈艺〉巴罗克式(欧洲 16—18 世纪盛行的建筑物等的样式): дворѐц в стѝл ~ 巴罗克式宫殿

ба̀рока̀мера [阴] 气压试验室,压力室;〈医〉高压氧气舱

баро̀ков *-а* баро̀к 的形容词: ~а фаса̀да 巴罗克式建筑物的正面

барометрѝч|ен *-на* [形] ❶气压的: ~ен ма̀ксимум 最高气压

❷用气压表量的

барометрѝческ|и -а［形］同 барометрѝчен

баромѐт|ър -ри［阳］晴雨计;气压表:Баромѐтърът показва бу̀ря! 晴雨计表明将有暴风雨。◇ **Баромѐтърът спа̀да (се ка̀чва).** 气压在降低(升高)。

баро̀н［阳］男爵

баронѐса［阴］❶男爵夫人 ❷男爵小姐,男爵的女儿

баро̀нск|и -а баро̀н 的形容词:~а тѝтла 男爵爵位

бароста̀т［阳］气压调节器;恒压器

Барсело̀на 巴塞罗那(西班牙城市,Барцело̀на)

ба̀ртер［阳］(各国公司之间的)易货,物物交易,以物易物

бару̀т［无复,阳］火药:бездѝмен ~ 无烟火药 седя̀ като̀ на бъ̀чва с ~ 像坐在火药桶上似的 ◇ **Мирѝше на ~.** 可以闻到火药味;战云弥漫。**Язѝк за ~а.**〈口〉唉,白费劲!

бару̀т|ен -на бару̀т 的形容词:~ен по̀греб 火药库;〈转〉容易引起国际战争的地方

бару̀тница［阴］❶(旧时使用的)火药桶 ❷火药库

ба̀рхет［阳］绒布,里绒布

ба̀рхет|ен -на［形］绒布做的:~ни пеленѝ 绒布包被

ба̀рче -та［中］❶ бар ①解的指小 ❷酒柜;(组合柜中)放酒的格子

бас[1] -ът,-а,-ове 和 -и［阳］〈乐〉❶男低音 ❷男低音歌唱家,男低音歌手 ❸低音乐器;低音提琴 ◇ **~-барито̀н** 低的男中音

бас[2] -ът,-а,-ове［阳］打赌:хва̀щам се (ловя̀ се) на ~ 打赌 Да се хва̀нем ли на ~? 咱俩打赌吗? На какво̀ ще се хва̀нем на ~? 咱们赌什么? ◇ ~ **държа̀**〈口〉我打赌

басѐйн［阳］❶贮水池,蓄水池,游泳池 ❷〈地理〉流域,(某一湖、海等的)区域:черномо̀рски ~ 黑海区域 ~ на река̀ Марѝца 马里察河流域 ❸〈地质〉矿区:каменовъ̀глен ~ 煤矿区

басѝра|м се［未,完,中态］打赌:~м се с нѐго на нѐщо 同他赌某物 **~не**［中］

басѝст［阳］❶男低音,男低音歌唱家,男低音歌手 ❷低音乐器演奏者

ба̀скет［阳］❶(篮球运动中的)篮 ❷〈口〉同 ба̀скетбол

ба̀скетбол［无复,阳］〈运〉篮球

ба̀скетбол|ен -на ба̀скетбол 的形容词:~ни състеза̀ния 篮球比赛 ~но игрѝще 篮球场

ба̀скетболист［阳］,**ба̀скетболистка**［阴］篮球运动员,篮球队员

басма̀［阴］印花布:пола̀ от ~ 印花布裙子 ◇ ~ **тютю̀н** 保加利亚南方种植的一种小叶优质烟草

басмаджѝ|я -ята,-и［阳］织(出售)印花布的人

басмѐн -а［形］印花布(做)的:~а ро̀кличка 印花布小连衣裙

ба̀сни|к -ци［阳］〈旧〉寓言集

баснопѝс|ец -ци［阳］寓言作家

баснословѐн|ен -на［形］❶神话的,传说中的 ❷〈口〉特别大的;难以置信的,不可思议的:~ни размѐри 极大的范围 ~ни печа̀лби 巨额利润 **~но**［副］

баснословие［中］〈旧〉神话

ба̀сн|я［阴］❶寓言:езо̀пови ~и 伊索寓言 ❷〈转〉臆造,无稽之谈:Не мѝ разпра̀вяй ~и! 别跟我胡说八道!

ба̀сов -а бас[1] 的形容词:~ гла̀с 男低音 **~о**［副］:Го̀вори ~о. 他的语音低沉。

Ба̀сра 巴士拉(伊拉克港市)

ба̀ст|а［阴］(密缝在织物上的极细的)皱褶:блу̀за на ~и 带细褶的女衬衫 ръка̀в с ~а 打了细褶的袖子

ба̀ста［副］〈口〉够了,得了,完了,停止吧

Бастѐр 巴斯特尔(圣基茨和尼维斯首都)

Бастѝлия［阴］❶〈史〉巴士底狱(法国 14—18 世纪在巴黎的城堡,16 世纪开始用作监狱,法国大革命开始时于 1789 年 7 月 14 日被起义的人民攻克并捣毁)❷〈转〉(监禁政治犯的)戒备森严的大监狱

бастио̀н［阳］〈建〉❶五角堡垒,棱堡 ❷〈扩〉防卫牢固的地方,堡垒

бастѝс|вам［未］,**бастѝсам**［完］〈旧〉❶突然袭击,突然进攻:Налѝ ка̀заха,че го билѝ ~али по пъ̀тя,че го убѝли? 人们不是说在路上有人突然袭击他,把他打死了吗? ❷超过,胜过,战胜:**~ване**［中］

басто̀н［阳］同 басту̀н

басту̀н［阳］手杖,拐杖:подпѝрам се на ~а 拄着拐杖

басурма̀н|ин -и〈罕〉［阳］异教徒(多指伊斯兰教徒)

Басутола̀нд 巴苏陀兰(Лесо̀то(莱索托)的曾用名,非洲)

бата̀|к -ци［阳］〈口〉❶泥泞地,沼泽,泥坑,泥潭:Кола̀та затъ̀на в ~ка. 车子陷进了泥坑。❷〈转〉困境,窘境 ❸呆账

батакчѝйск|и -а〈口〉батакчѝя 的形容词:~а ра̀бота 没有指望的事

батакчѝйств|о -а［中］赖账,故意不还账

батакчѝ|я -ята,-и［阳］,**батакчѝйка**［阴］〈口,不赞〉赖账的人

бата̀л|ен -на［形］❶描写战斗的:~на живопѝс 专门描绘战争场面的画派 ❷和战斗有关的,战争的,战斗的:~ни сцѐни 战斗场面

баталѝст［阳］战事画家;战事作家

баталио̀н［阳］〈军〉同 батальо̀н

баталио̀н|ен -на баталио̀н 的形容词

батальо̀н［阳］〈军〉营;大队;队伍

батальо̀н|ен -ни батальо̀н 的形容词:~ен командѝр 营长

батарѐ|ен -йна ❶ батарѐя 的形容词 ❷［用作名］~**йният**［阳］〈口〉炮兵连长

батарѐя［阴］〈军〉炮兵连;炮垒

бата̀т［常复,阳］❶白薯,红薯,番薯(*Convolvulus batatas*) ❷〈方〉同 карто̀ф(马铃薯)

ба̀те -вци［阳］〈口〉❶哥哥 ❷(常与人名连接,用作称呼)哥哥;大哥;大叔:~ Пѐтър 彼得大哥(大叔) ~ Пѐтре 彼得大哥(大叔)(仅用于称呼)

ба̀тев -а ❶ ба̀те 的形容词:~ата къ̀ща 哥哥的家(房子) ❷［用作名］**~и**［复］〈口〉哥哥家:Отѝвам у ~и. 我到我哥哥家去。

батѐри|ен -йна батѐрия 的形容词:~йно ра̀дио 用电池的收音机

батѐрия［阴］❶〈理〉电池(组):акумула̀торна ~ 蓄电池组 ❷〈口〉小手电筒

батиска̀ф［阳］海底考察潜水箱,深潜箱

батѝста［阴］麻纱,细亚麻布:кърпичка от ~ 麻纱手绢

батѝстен -а［形］麻纱的,用麻纱做的:~а блу̀за 麻纱衬衫

бàтка|м [未]〈口〉(由于对某事无把握而进行猜测时)不流畅地讲话,结结巴巴说话 **~не** [中]

бàтко -*вци* [阳] 同 бàте

бàтков -*а* [形] 同 бàтев

батòза [阴] (不带马达的)脱谷机,脱粒机

Батỳми 巴统(格鲁吉亚城市)

батỳт [阳] (体育和杂技用的)弹网,绷床

Бàтърст 巴瑟斯特(冈比亚首都 Банджỳл (班珠尔)的曾用名)

бàтьо -*вци* [阳] 同 бàте

бàтьов -*а* ❶ бàтьо 的形容词 ❷(哥哥或小伙子对弟妹、小孩或岁数较小的人表示亲昵的称呼)好弟弟,小弟;好妹妹,小妹;好孩子: Не вървѝ, Мàленко, ~ото! 马伦科,小弟弟,你别走! ❸ [用作名] **~и** [复]〈口〉哥哥家

бàу 同 бàу-бàу

бàу-бàу [感] ❶(狗叫声)汪,汪 ❷(做游戏时吓唬人的喊声)嘿

баỳч|а -*еш*, -*ах* [未]〈口〉❶(狗)狂吠 ❷发出近似"汪汪"的声音 **~ене** [中]

бахàм|ец -*ци* [阳], **бахàмка** [阴] 巴哈马(群岛)人

Бахàми 巴哈马(北美洲)

бахàмки [复] (夏天穿的)短裤,(中长)短裤

бахàмск|и -*а* Бахàми 和 бахàмец 的形容词 ◇ **Бахàмски òстрови** 巴哈马群岛(北美洲)

бахàр [无复,阳] 胡椒(*Eugenia pimenta*)

Бахрèйн[1] 巴林(国)(亚洲)

Бахрèйн[2] 巴林(岛)(巴林)

бàхур [阳]〈方〉❶(牲口的)大肠 ❷(灌有大块肉的)血肠

бахчà [阴]〈民,旧〉菜园;果园

бахчеванджѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 同 бахчевàн

бахчевàн -*и* [阳]〈方〉菜农;果农;园丁

бахчевàн|ин -*и* [阳]〈方〉同 бахчевàн

бацѝл [阳]〈生物〉杆菌,杆状菌: туберкулòзни ~и 结核杆菌

бацѝл|ен -*на* бацѝл 的形容词

бацилоносѝтел -*ят*, -*я* [阳], **бацилоносѝтелка** [阴] 带菌者(指人或动物)

бач[1] -*ът*, -*а* [无复,阳]〈史〉(货物)人境税

бач[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈民〉制作奶酪等奶制品的牧羊人

бачѝя [阴]〈民〉(村外挤羊奶并制作奶制品的)奶制品作坊 ◇ **Товà не è ~.**〈口〉这里没有那么多东西可以挥霍。

бачкаджѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈行〉干体力活的工人,卖力气的,干粗活的

бàчкам [未]〈行〉❶同 рабòтя (干活) ❷ 同 прàвя (做)

бачкàтор [阳]〈行〉同 бачкаджия

бàчко -*вци* [阳]〈方〉同 бàте

бàчо -*вци* [阳]〈方〉同 бàте

бàчов -*а* ❶ бàчо 的形容词 ❷ [用作名] **~и** [复]〈口〉哥哥家

баш[1] [不变,形]〈旧〉主要的,第一个,头一个: ~ кавалджѝя 第一长笛手

баш[2] [副]〈口〉正好: Баш сегà му е врèмето да си мълчѝм. 现在正该是咱们不吭声的时候。

башѝбозу|к -*ци* [阳] ❶〈史〉18—19 世纪土耳其非正规军中的士兵 ❷ [只单,集]〈史〉土耳其非正规军 ❸〈转〉为非作歹的人,为所欲为的人;骚扰者、做坏事的人

башѝбозушк|и -*а* башѝбозук 的形容词

башѝбозущина [阴] 为非作歹,胡作非为,烧杀抢掠

башкà[1] [不变,形]〈方〉另外的,单独的: ~ рàбота 另外的事情

башкà[2] [副]〈方〉❶单独地 ❷特殊地,与众不同地

Башкѝрия 巴什科尔托斯坦(俄罗斯)

бащ|à -*àта*, -*ѝ* [阳] ❶父,父亲: Бèше му катò ~à. 他像父亲那样对待他。стàвам ~à 当父亲 Не è лèсно да бъдеш ~à. 父亲不好当。❷〈转〉创始者,发明者,奠基人,…之父: Тè го нарѝчали ~à на тàзи литератỳрна шкòла. 他们称他为这一文学流派之父。❸〈转〉庇护人,保护人 ◇ **духòвен ~à** 精神之父,导师 **Ѝска ~à си и мàйка си.**〈口〉他要价非常高(敲竹杠)。**от ~à на сѝн** 一代传一代,一代一代地 **тѝ ~à, тѝ мàйка**〈口〉求求你,行行好,一切拜托你了: Бàй Стоѝне, на тèбе го оставям ..., тѝ ~à, тѝ мàйка. 斯托扬大哥,我把他交给你,一切拜托你了。

бàщин -*а* [形] ❶ бащà 的形容词: ~о ѝме 父名 ❷祖传下来的;家乡的;故乡的;本族的;祖国的: ~ крàй 家乡,故乡 ~ езѝк 本族语 ◇ ~ **и мàйчин (сѝн)**〈口〉1.果断的人,勇士 2.〈口,不赞〉浪子,败家子 **~о огнѝще** 自己的家,老家

бàщинà [阴] 同 бащинѝя

бащинѝя [阴] ❶祖上留下来的不动产、土地 ❷祖国

бàщинск|и -*а* [形] 父亲的,父亲般的: ~и дълг 父亲的义务 ~и грѝжи 父亲般的关怀 **~и** [副]

бàщинство [无复,中] 父亲的身份,父亲对子女的关系,当父亲

бащѝца [阳] ❶(对父亲的爱称)好爸爸,亲爸爸 ❷(对年长者表示亲昵的称呼)好伯伯

бàщичка [阴] 外貌和性格都酷似父亲的孩子

бàщичко -*вци* [阳]〈口〉同 бàщичка

бащнинà [无复,阴]〈方〉同 бàщинà

бà|я -*еш*, *бàях* [未] 行巫术,念咒;用巫术治病 — **си** 1.去求巫术治病 2.〈转,口〉自言自语,嘟哝(一些谁都不注意听的话) ◇ **~я си под носà**〈口〉嘟囔 **Тъй знàе бàба, тъй ~е.**〈口〉按照自己懂得的那样去做。**~яне** [中]: 1.бàя 的动名词 2.咒语,巫语

бàя [副]〈口〉相当多

баядèрка [阴] 印度舞女

баялдѝсва|м [未], **баялдѝсам** [完]〈方〉昏迷,失去知觉,不省人事 **~не** [中]

баян [阳] 键钮式手风琴(俄罗斯式大手风琴)

бàянка [阴]〈方〉同 бàяне

баят [不变,形] 陈旧的,不新鲜的: ~ хлàб 陈面包

баяч [阳] 术士,巫师

баячка [阴] 巫婆

ББИ [бè-бе-ѝ] [缩] Българскѝ библиогрàфски инститỳт 保加利亚图书学研究所

ББК [бè-бе-кà] [缩] Бàнка бъ̀лгарски крèдит 保加利亚信贷银行

БВБ [бè-ве-бè] [缩] Бъ̀лгарска външнотърговска бàнка 保加利亚外贸银行

БГА [бѐ-ге-à] [阴,(口)中,缩] Българска грàжданска авиàция 保加利亚民用航空公司: БГА„Балкàн"保加利亚巴尔干民航公司

бдѐни|е -я [中] ❶不眠,不寐,开夜车 ❷密切的注视,不倦的关怀 ❸〈宗〉夜间的礼拜: нòщно ~е 夜间的礼拜

БДЖ [бѐ-де-жѐ] [复,(口)中,缩] Бъ̀лгарски държàвни желѐзници 保加利亚国家铁路局

бдѝтел|ен -на [形] 警惕的,警戒的,警觉的: Нѝе трябва да бъ̀дем достàтъчно ~ни. 我们应该保持充分的警惕。~**ност** -носттà [阴]: запàзвам висòка ~ност 保持高度警惕 засѝлвам ~носттà 提高警惕 приспѝвам ~носттà му 麻痹他,使他丧失警惕

БДК [бѐ-де-кà] [缩] Бъ̀лгарска държàвна консерватòрия 保加利亚国立音乐学院

БДС [бѐ-де-сѐ] [缩] Бъ̀лгарски държàвни стандàрти 保加利亚国家标准

БДМ [бѐ-де-мѐ] [缩] Бъ̀лгарска демократѝчна младѐж 保加利亚民主青年

БДТМ [бѐ-де-те-мѐ] [缩] Бъ̀лгарски държàвен тютю̀нев монопòл〈旧〉保加利亚国家烟草专卖公司

бд|я -иш,-ях [未] ❶不睡觉,不眠,醒着: Всѝчко спѐше. Бдѐше сàмо рòтният. 所有人都睡着,只有连长醒着。❷警惕,放哨,守卫: Дълбòко спят другàрите. Бдѝ сàмо часовòят. 同志们都在沉睡,只有哨兵在放哨。◇ **~я̀ за нѐщо** 注视,关心 **~я̀ над нѝкого (над нѐщо)** 守护,保护,关心某人(某事): Лѐкарят ~ѝ над бòлния. 医生守护着病人。**~ѐне** [中]

бе[1] [语气]〈口〉❶(在称呼一个或几个亲近的人时使用)欸,喂: Ивàнчо,тѝ ли си,~? 欸,伊万乔,是你吗? ❷(称呼人时用以加强语气,在规劝、邀请、要求、赞同、钦佩、不同意、不满意时使用)啊,嘛,呀: Тàте,елà ~! 爸爸,你来啊! Бѐ Ивàне, кажѝ! 伊万,你说啊! Брàво ~,момчѐ! 小伙子,好啊! Мълчѝ ~! 你别说啦! ❸(表示惊讶)呀,啊: Брѐ,че голя̀мо нѐщо. У̀,тò ця̀ла мѐчка ~! 哎呀,真大呀! 嘛,简直有狗熊那么大! ❹(表示责备、不同意、威胁)哼,啊: Бѐ вѝе каквѝ сте хòра ~! 哼,你们是什么人啊! Бѐ àз ще ви дàм да разберѐте. 我要惩罚你们! ❺ [用作连](在列举已进行的动作时用)还,又: Бѐ лòквите пресушѝха из у̀лиците,~ рекàта подградѝха. 他们把街上的水洼填平了,还把河道加固了。

бе[2] 见 съм

бѐбе -та [中] 婴儿: очàквам ~ 快生孩子了 ◇ **ѝмам си ~** 生孩子了: Сестрà ми си ѝма ~. 我姐姐生孩子了。

бѐбе|к -ци [阳]〈方〉男孩子玩的一种投石游戏中用来瞄准的圆石

бѐбенц|е -а [中] бѐбе 的指小;〈昵〉小毛毛,小不点儿

бѐбешк|и -а бѐбе 的形容词: ~о бельò 婴儿服

бѐбче -та [中] бѐбе 的指小

бег -ъ̀т,-а,-ове [阳]〈方〉同 бей

бегàч [阳] ❶快跑能手;飞毛腿;〈运〉赛跑运动员: ~ на дъ̀лги (къ̀си) разстоя̀ния 长(短)跑运动员 ~ на 100 мѐтра глàдко бя̀гане 百米赛跑运动员 ❷赛车(比赛用的自行车) ❸(可用来参加赛马的)奔跑速度快的良种马 ◇ **жѝтен ~** 〈动〉麦地岬,麦步行虫(*Zabrus tenebreid*)

бег|лѐц -лецѝ 和 -ълцѝ [阳],**бегълкà** (罕) [阴] 逃跑者,逃亡者;逃兵

беглѝ|к -ци [阳]〈史〉❶养羊税 ❷(旧时的)实物税

бегликчѝйск|и -а〈旧〉бегликчѝя 的形容词

бегликчѝйство [无复,中] 购买征收养羊税权利的行当

бегликчѝ|я -ята,-и [阳]〈旧〉(土耳其统治时代)购买征收养羊税权利的人

беглѝшк|и -а [形]〈旧〉❶养羊税的 ❷同 бегликчѝйски

бѐгло 见 бѐгъл

бѐгов[1] -а [形]〈运〉赛跑的: ~и дисциплѝни (径赛中的)赛跑项目

бѐгов[2] -а [形] 别伊的: ~и чифлѝци 别伊的庄园

бегòм [副] 跑着,跑步: Послѐдните стотѝна мѐтра тòй измѝна ~. 最后的一百来米他是跑过去的。◇ **Бегòм марш!** (**Бегòм!**) 跑步走!

бегòния [阴]〈植〉秋海棠(*Begonia*)

бѐг|ъл -ла [形] 急速的,迅速的,仓促的;草草的,约略的;浮光掠影的,走马观花的: ~ъл пòглед 扫一眼 ~ъл анàлиз 粗略的分析 ~ло описàние 粗线条的描写 ѝмам сàмо ~ли впечатлѐния от нѐщо 对某事只有淡薄的印象 **~ло** [副]: Преглѐдах ~ло стàтията. 我把这篇文章粗粗地看了一遍。

бегълкà 见 беглѐц

бедà [阴] 不幸,灾祸,灾难;倒霉: Сполетя̀ го ~. 他遇到了不幸。Товà не ѐ голя̀ма ~. 这不是什么了不起的灾祸。◇ **ту̀на** (**ту̀ня**) ~〈口〉无辜受祸,飞来横祸

бѐд|ен -на [形] ❶贫穷的,贫苦的,贫寒的: ~ен човѐк 穷人,贫苦人 Детѐ на ~ни хòра съм. 我是一个穷人家的孩子。❷〈转〉贫乏的,缺乏(某物)的;简陋的,不丰富的: ~на пòчва 贫瘠的土壤 ~на ру̀дница 贫矿 хранà,~на откъ̀м витамѝни 缺乏维生素的食物 ~на обстанòвка 简陋的陈设 духòвно ~ен 精神贫乏的 ❸(加定冠词或用于称呼)不幸的,可怜的: ~ното момчѐ 可怜的孩子 Àй ~ният Доверчѝнов,каквò ли му е слу̀чило? 唉,可怜的多韦尔奇诺夫,他出什么事了? Бѐдни,~ни Македòнски! 不幸的马其顿斯基啊! ❹ [用作名] 同 бедня̀к: ~ните и богàтите 穷人和富人 **~но** [副]: Живѐя ~но. 我生活贫困。**~ност** -носттà [阴]

беднѐя -ѐеш,-ях [未] 变穷,变贫困: Нарòдът ~ѐеше за смѐтка на спекулàнтите. 人民因为投机商而变得贫困。

бѐднич|ък -ка [形] бѐден 的指小 **~ко** [副]: Облѐчен ~ко. 他穿得有点寒酸。

беднотѝя [无复,阴]〈集,口,贬〉同 беднотѝя ②解

беднотà [阴] ❶贫穷,贫困: Тѐ живѐят в ~. 他们生活在贫困中。❷ [集] 贫民,贫苦阶层,穷人们

беднотѝя [无复,阴] ❶贫穷,贫困: Налѐгнала го е ~та. 他被贫困缠身。❷ [集] 贫民,贫苦阶层,穷人们: Тѐ лъ̀жат и обѝрат ~та. 他们敲诈勒索穷人。

бедня̀|к -ци [阳],**бедня̀чка** [阴] ❶穷人,贫穷的人 ❷贫农: ~ци и средня̀ци 贫农和中农

бедня̀чество [中] 贫苦阶层;贫农(阶层)

бедня̀шк|и -а бедня̀к 的形容词: ~и квартàл 贫民区

бедонòс|ен -на [形] 带来灾难的

бѐдрен -а бедрò 的形容词: ~а кòст 股骨

бѐдрест -а [形] 大腿很粗的

бедр|ò -à [中] ❶大腿 ❷等腰三角形的腰

бѐдствен -а [形] 充满灾难的,困苦的: ~о положѐние 受苦受难(困苦)的境地 ~ живòт 困苦的生活

бѐдстви|е -я [中] 灾难,灾祸: стихѝйно ~е 天灾 природно

~е 自然灾害,天灾 търпя̀ ~е 遭(受)灾(难)

бѐдст[ву]ва|м [未] ❶过穷苦生活,过苦日子,受穷 ❷〈旧〉冒着危险,面临灾难: На всѐки миг ~х да се подхлъ̀зна по канарите. 我每时每刻都有滑下峭壁的危险。**~не** [中]

бедуѝн [阳], **бедуѝнка** [阴] 贝督因人(在北非和阿拉伯半岛沙漠中游牧的阿拉伯人)

бедуѝнск|и -*а* бедуѝн 的形容词

бедя̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 诬蔑,无理指责,非难 **~ѐне** [中]

бѐе [感] 咩咩(羊叫声)

беж[1] ❶ бя̀гам 的命令式第二人称单数,(复) -*те*〈口〉同 бя̀гай: Ка̀нят ли те — ѐж, го̀нят ли те — ~.〈俗〉请你吃你就吃,赶你跑你就跑。❷ [用作语气] (在表明某人已跑掉时用): Бѐж да го ня̀ма. 他一溜烟跑了。

беж[2] [不变,形] 同 бѐжов

бежан|ѐц -*цѝ* [阳], **бежанка̀** [阴] 逃难者,难民

бежа̀нов -*а* [形] **Бежа̀нова ма̀йка не пла̀че, (а Стоя̀нова).** 逃跑的得救,留下的倒霉。

бежанск|и -*а̀* бежанѐц 的形容词: ~о̀ сѐло 难民村

бежешка̀та [副] 同 бежешко̀м: Тѐ пристѝгнаха ~. 他们是跑来的。

бежешко̀м [副] 跑着,跑步

бежлѝв -*а* [形] 快的,迅速的,急速的;不停顿的: ~а речѝца 水流湍急的小河

бѐжов -*а* [形] 驼色的,淡褐色的: ~и чора̀пи 驼色的袜子

без [前] ❶没有,无,未,缺乏,不 (与 с, със(同,和)相对): ду̀ма ~ ударѐние 无重音词 Побѐда ~ жѐртви ня̀ма. 不付出牺牲的胜利是没有的。минѝстър ~ портфѐйл 不管部部长 Излѐзе ~ ша̀пка и го̀рна дрѐха. 他没戴帽子,没穿外衣就出去了。❷差: Часъ̀т е два̀ ~ дѐсет минỳти. (时间是)两点差10分。двѐ кила̀ ~ 100 гра̀ма 差 100 克两公斤 ❸减(去): Дѐсет ~ трѝ е сѐдем. 10 减 3 等于 7。❹(与某些名词连用构成带有副词含义的短语)无,不: ~ съмнѐние 无疑 ~ послѐдствие 无结果 ~ изключѐние 无例外 ~ прекъ̀сване 不停地 ◇ **~ врѐме** 过早地: Умря̀ ~ врѐме. 他过早地死了。**~ да** 没(有),不…(就): Замѝнал, ~ да се оба̀ди. 他没打招呼就走了。**~ дрỳго** 一定,肯定;反正: Вѝе ~ дрỳго ще го намѐрите вътре. 您在里面一定能找到他。**~ ма̀лко** 差一点(没);几乎: Без ма̀лко щѐше да па̀дне. 他差点没摔倒。**~ о̀глед на (към)** 不管,不顾: То̀й изпълня̀ва задължѐнията си ~ о̀глед на (към) трỳдностите, ко̀ито срѐща. 他尽管遇到许多困难,还是履行着自己的义务。**нѐ ~** 不是没有,不无: Нѐ ~ основа̀ние бѐше критикỳван. 他不是无缘无故受批评的。

без- [前缀] ❶组成形容词,表示"没有"、"无"之意,例如 безво̀ден (没有水的), безпло̀ден (不孕的;无效的), безкра̀ен (无边无际的) ❷组成以 -е 和 -ство 为结尾的抽象名词,表示"缺乏"、"少"之意,例如 беззако̀ние (不法,违法), безбра̀чие (未婚), бездѐлие (不做事,闲散), безỳмство (狂妄行为)

безаварѝ|ен -*йна* [形] 没有故障的,未出事故的

безакцѝз|ен -*на* [形] 免收消费税的: ~на за̀хар 免收消费税的白糖

безалкохо̀л|ен -*на* [形] 无(不含)酒精的: ~но питиѐ 不含酒精的饮料

безапелацио̀н|ен -*на* [形] ❶〈法〉不得上诉的: ~на присъ̀да 不得上诉的判决 ❷〈转〉不容反驳的;断然的,武断的: ~но решѐние 武断的决定 **~но** [副]

безапетѝтие [无复,中]〈书〉食欲不振,没有胃口

безбо̀ж|ен -*на* [形] ❶不信神的,无神论的,反对宗教的 ❷〈转〉残酷的;无耻的;岂有此理的;极高的,勒索性的: ~на постъ̀пка 无耻的行为 ~на лѝхва 极高的利息 **~но** [副]: Лъ̀же ~но. 他无耻地撒谎。**~ност** -*ността̀* [阴]

безбо̀жие [无复,中] ❶不信神,无神论;反对宗教论 ❷〈转〉没良心;无耻

безбо̀жни|к -*ци* [阳], **безбо̀жница** [阴] ❶不信神的人,无神论者 ❷〈转,口〉没良心的人;无耻的人

безбо̀жническ|и -*а* безбо̀жник 的形容词: ~и о̀бир 无耻的勒索(盗窃)

безбо̀жничество [中] ❶不信神 ❷没良心;无耻

безболѐзнен -*а* [形] ❶无痛的,不觉得痛的: ~а опера̀ция 无痛手术 ❷〈转〉不痛苦的;不引起困难的,无损害的 **~о** [副] **~ост** -*остта̀* [阴]

безбоя̀знен -*а* [形] 无畏的,大胆的,无所顾虑的 **~ост** -*остта̀* [阴]

безбра̀д -*а* [形] 没有胡须的: ~о лицѐ 没有胡须的脸

безбра̀ч|ен -*на* [形]〈罕〉未婚的

безбра̀чие [无复,中] 未婚

безбрѐж|ен -*на* [形]〈诗〉无边的,无界限的,一望无际的: ~но морѐ 一望无际的大海 ~на равнина̀ 广阔无边的平原 **~ност** -*ността̀* [阴]

безбро̀д|ен -*на* [形] ❶无浅滩的,不能涉过的: ~на река̀ 不能涉过的河 ❷无边无际的,广阔无垠的

безбро̀|ен -*йна* [形] 无数的,数不清的,非常多的: ~йни фа̀кти 无数事实 ~йни чердѝ добѝтък 数不清的畜群 ~йни като̀ песъчѝнките на мо̀рския бря̀г 像海滩上的砂粒一样数不清的 **~йно** [副]: ~йно мно̀го пъ̀ти 无数次

безбро̀|й[1] -*ят*, -*я* [无复,阳]〈诗,罕〉无数的人(或其他东西): в ~я 在无数的人(或其他东西)中

безбро̀й[2] [副] 无数,极多: Пъ̀тят се изка̀чва с ~ заобика̀лки. 道路蜿蜒向上延伸。

безбỳр|ен -*на* [形]〈诗〉无暴风雨的,风平浪静的,宁静的: ~но морѐ 风平浪静的大海 ~ен живо̀т 平静的生活 **~ност** -*ността̀* [阴]

безвѐр|ен -*на* [形]〈旧〉❶不信神的,无神论的,不信教的 ❷〈转〉同 друговѐрски (异教的) ❸阴险的,虚伪的,坏的

безвѐрие [无复,中] ❶不信教,无宗教信仰 ❷〈转〉缺乏信心,不相信: Усѐщам ~ в дỳмите му. 我从他的话里感到他缺乏信心。

безвѐрни|к -*ци* [阳], **безвѐрница** [阴] ❶不信教的人 ❷同 друговѐрец (异教徒) ❸〈转〉悲观的人,悲观主义者

безвѐст [副]〈方〉情况不明(不知在何处和怎样)地: Загѝнал ~. 他在什么地方死的,怎样死的,都不清楚。

безвѐст|ен -*на* [形]〈罕〉无消息的,情况不明的,无人知晓的,不知的: ~ни творѐния 无名(不知作者是谁的)创作

безвѐтрен -*а* [形] 无风的,不刮风的,宁静的: ~ дѐн 无风的日子

безвѐтрие [无复,中] 无风,平静

безвѝзов -*а* [形]〈外交〉免签证的: ~ режѝм 互免签证制度

безвкỳс|ен -*на* [形] ❶没有滋味(味道)的,淡而无味的: ~но питиѐ 没有滋味的饮料 ❷〈转〉无审美感的,缺乏审美力的,不美观的,趣味低劣的: ~на укра̀са 俗气的装饰 **~но**

[副]

безвку̀сие [无复,中] 无欣赏力,无鉴赏力,无审美力,趣味低劣

безвку̀сица [阴] ❶无审美力,趣味低劣 ❷无审美力的人制作出来的东西,不美观的东西

безвла̀с -*а* [形]〈罕〉没有头发的,秃头的:~о тѐме 秃顶

безвла̀ст|ен -*на* [形] ❶无政府状态的,无人掌握政权的:~на страна̀ 无人掌握政权的国家 ❷无权的,被夺了权的:~ен господа̀р 被夺了权的统治者 ❸同 безстопа̀нствен:~ни имо̀ти 无主财产

безвла̀сти|е -*я* [中] 无政府状态,无人掌握政权

безвла̀стни|к -*ци* [阳]〈罕〉无政府状态的拥护者,无政府主义者

безво̀д|ен -*на* [形] ❶无水的,缺水的,干旱的:~на мѐстност 缺水的地方 ~на пустѝня 无水的沙漠 ❷无水的,不含水分的:~ен спѝрт 无水酒精

безво̀дие [无复,中] 无水,缺水,干旱:Ня̀кога Лудого̀рието стра̀даше от ~. 从前卢多戈里埃地区很干旱。

безво̀лев -*а* [形] 同 безво̀лен

безво̀л|ен -*на* [形] 意志薄弱的,无意志力的,没有决心的;优柔寡断的 **~но** [副]

безво̀ли|е -*я* [中] 意志薄弱,无意志力,没有决心,优柔寡断

безврѐд|ен -*на* [形] 无害的,没有害处的,不害人的:~ни лека̀рства 无害的药物 **~ност** -ността̀ [阴]

безврѐмен|ен -*на* [形] 过早的,不是时候的

безврѐмие [无复,中]〈罕〉❶缺乏理想、意志消沉的平淡时期 ❷对时光的流逝失去感觉

безвретѐн|ен -*на* [形]〈纺〉无锭的:~но прѐдене 无锭纺纱 ~ни машѝни 无锭纺机

безвъзвра̀т|ен -*на* [形] ❶一去不复返的,不可挽回的:~на за̀губа 不可挽回的损失 ❷〈转〉不能代替的,断然的:~но решѐние 断然的决定 **~но** [副]:~но пропа̀днал човѐк 不可救药的堕落者 **~ност** -ността̀ [阴]

безвъзду̀ш|ен -*на* [形] 没有空气的,真空的 ◇ **~но простра̀нство** 〈理〉真空(区)

безвъззѝв|ен -*на* [形] 不得上诉的

безвъзмѐзд|ен -*на* [形] 无代价的,无报酬的,义务的,无偿的:~ен тру̀д 无偿劳动 имо̀т, придобѝт по ~ен на̀чин 无偿获得的财产 **~но** [副]

безга̀зов -*а* [形] 无气体的

безгла̀в -*а* [形]〈罕〉无头的,砍掉脑袋的:~а ста̀туя 无头雕像

безглаго̀л|ен[1] -*на* [形]〈语法〉无动词的:~но изречѐние 无动词句

безглаго̀л|ен[2] -*на* [形]〈旧,书〉无声的,不出声的,沉默的

безгла̀с|ен -*на* [形] ❶无声的,不发声的:~на пу̀шка 无声步枪 ❷〈转〉不发表意见的,不敢反驳的,忍气吞声的 ◇ **~на бу̀ква** 1.不发音的字母,无音字母(指旧时写于词尾的 ъ 和 ь) 2.〈转〉沉默寡言、逆来顺受、有耐性的人 3.被人看不起的人,无足轻重的人 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безгра̀жданство [中] 无国籍

безграмо̀т|ен -*на* [形]〈罕〉❶不识字的,文盲的 ❷〈转〉缺乏起码常识的,无知识的:политѝчески ~ен 政治上无知的 **~ност** -ността̀ [阴]

безгранѝч|ен -*на* [形] ❶无边际的,无界限的;无涯的、一望无际的:~на шѝр 广阔无垠 ❷无限度的,无止境的,无穷的;极端的:~но дovѐрие 无限的信任 ~на прѐданост към револю̀ционното дѐло 对革命事业的无限忠诚 **~но** [副]:~но прѐдан 无限忠诚的 **~ност** -ността̀ [阴]

безгрѐш|ен -*на* [形]〈宗〉❶无罪(过)的,遵守宗教训诫的 ❷无辜的,纯洁的:~но детѐ 无辜的孩子 ❸没有错误的,不犯错误的:Ня̀кой от на̀с не ѐ ~ен. 我们中间谁都不能没有错误。**~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безгрѝж|ен -*на* [形] 无忧无虑的,无牵挂的:~ни деца̀ 无忧无虑的孩子 ~но и вѐсело лицѐ 无忧无虑的、愉快的面孔 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безгрѝжие [无复,中] ❶无忧无虑,无牵挂 ❷漠不关心,冷漠

безгръбна̀ч|ен -*на* [形] ❶无脊椎(骨)的:~но живо̀тно 无脊椎动物 ❷ [用作名] **~ни** [复], **~но** [中]〈动〉无脊椎动物 ❸〈转〉没有气节的,卑躬屈膝的,爱逢迎的 **~ност** -ността̀ [阴]

безда̀р|ен -*на* [形] 无才(能)的,庸庸碌碌的;平庸的 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴] 1. безда̀рен 的抽象名词 2.〈转,口〉无能的人

безда̀рие [中]〈书〉无才,无能,平庸

безда̀рни|к -*ци* [阳], **безда̀рница** [阴] 无才能的人,平庸的人

бездѐ|ен -*йна* [形] 无所作为的,没有行动的:Дру̀жеството во̀деше ~йно съществу̀ване. 这个协会无所作为。**~йно** [副] **~йност** -йността̀ [阴]

бездѐйствен -*а* [形] 无作为的,无所事事的,消极的:~ човѐк 无所事事的人

бездѐйстви|е -*я* [中] 无作为,无行动,不起作用,消极:сто̀й в ~е 呆着无所作为 Дължѝ се на дирѐкторско ~е. 这归咎于厂长的消极。

бездѐйст[ву]вам [未]〈书〉不动,无所作为,无所事事,没有行动

бездѐл|ен -*на* [形] 游手好闲的,不干活的:~ен живо̀т 游手好闲的生活 **~но** [副]

бездѐлие [无复,中] 不做事,无所事事,闲散

бездѐлица [阴]〈罕〉同 бездѐлие

бездѐлни|к -*ци* [阳], **бездѐлница** [阴] 游手好闲的人,懒惰的人,二流子

бездѐлнич|а -*иш*, *бездѐлничѝх* [未] 游手好闲,无所事事 **~ене** [中]

бездѐлническ|и -*а* бездѐлник 的形容词

бездѐлничество [无复,中] 游手好闲,无所事事

бездѐлнишк|и -*а* [形] 同 бездѐлнически

бездѐт|ен -*на* [形] ❶无子女的 ❷不能生育的:~на женà 不育的女人 ❸ [用作名] **~на** [阴] 同 бездѐтка **~ност** -ността̀ [阴]

бездѐтка [阴]〈民〉不能生育的女人

бездеткѝня [阴] 同 бездѐтка

бездѐтни|к -*ци* [阳], **бездѐтница** [阴] 结了婚而无子女的人

бездѐтство [无复,中] 无子女

безды̀м|ен -*на* [形] 无烟的:~ен бару̀т 无烟火药 ~но горѐне 无烟燃烧 **~но** [副]

бездихàн|ен -*на* [形]〈书〉不再呼吸的,咽了气的,死了的

бѐздна [阴] ❶深渊;无底洞,极深处: стоя̀ на ръбà на ~та 面临深渊,十分危急 Дълбòка ~ ни раздѐля. 我们中间隔着一条鸿沟。❷〈转〉无边无际的空间: възду̀шна ~ 无际的天空

бездòм|ен -*на* [形] ❶无住处的,无家可归的: скѝтник ~ен 无家可归的流浪汉 ❷没有家的,孤身的

бездòмни|к -*ци* [阳],**бездòмница** [阴] ❶无住处的人,无家可归的人 ❷〈旧〉没有家的人,孤身的人

бездòмническ|и -*а* бездòмник 的形容词

бездòмничествò [中] 无住处,无家可归,没有家,孤身

бездòход|ен -*на* [形] 无收入的

бездру̀го [副] 反正,不管怎么说;必然,一定: Напу̀снала е рàботата — ~ билà назначѐна за еднà годѝна. 她离开了这个工作岗位,反正她只被任命了一年。Тòй ще пѝше, ~ ще пѝше. 他会写的,一定会写的。

безду̀ш|ен -*на* [形] ❶无生命的,无生气的,死气沉沉的;死了的: ~ен тру̀п 死尸 ❷无情的,无心肝的,冷酷的,残忍的: ~ен егоѝст 冷酷的利己主义者 **~но** [副]

безду̀шие [无复,中] 无情,冷漠,冷酷: бюрократѝческо ~ 官僚主义的冷漠态度

безду̀шни|к -*ци* [阳],**безду̀шница** [阴] 冷酷无情的人

бездъжд|ен -*на* [形] 同 бездъждòвен: ~ен периòд 无雨期

бездъждѝ|е -*я* [中] 无雨,干旱: продължѝтелно ~е 长期不下雨,长期干旱

бездъждòв|ен -*на* [形] 无雨的,未下雨的: ~но ля̀то 无雨的夏天

бездъ̀н|ен -*на* [形] ❶无底的: ~на дѐлва 没有底的缸 ❷〈转〉非常深的,无底的: ~на прòпаст 无底深渊 ~на горà 无尽头的森林

безжàлост|ен -*на* [形] 无怜悯心的,无同情心的,冷酷的,残忍的,残酷的: ~но сърцѐ 冷酷的心 **~но** [副]

безжѝзнен -*а* [形] ❶无生命的,死的: ~ тру̀п 死尸 ❷〈转〉没有生气的,无神的,没有精神的,无表情的: ~ пòглед 无神的目光 ~о лицѐ 无表情的面孔 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

безжѝч|ен -*на* [形]〈旧〉无线的: ~ни врѐзки 无线(电)联系 ◇ **~ен телегрàф**〈理〉无线电报

беззавѐт|ен -*на* [形] 奋不顾身的,忘我的,无限真诚的: ~на любòв към родѝната 对祖国的无限热爱 ~ен героѝзъм 奋不顾身的英勇精神 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]: С ~ност слу̀жи на нарòда си. 他忘我地为人民服务。

беззакòн|ен -*на* [形] 非法的,犯法的,违法的: ~ни срѐдства 非法手段 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

беззакòни|е -*я* [中] 非法,违法,不法行为,非法行为: въ̀рша ~е 搞非法活动 Нарòдната влàст не мòже да тъ̀рпѝ нѝкакви ~я. 人民政权不能容忍任何违法行为。

беззащѝт|ен -*на* [形] 无保护的,无防御的;无法自卫的,无力自卫的,无助的,弱的: ~ни децà и стàрци 无助的老幼 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

беззвѐзд|ен -*на* [形] 无星的: ~на нòщ 无星的夜晚

беззву̀ч|ен -*на* [形] 没有声音的,无声的 ◇ **~на съглàсна**〈语言〉清辅音 **~ност** -носттà [阴]

беззѐм|ен -*на* [形] 没有土地的,无地的

беззѐмлен -*а* [形] 同 беззѐмен: ~и сѐляни 无地农民

беззлòб|ен -*на* [形] 无恶意的,善意的,和气的,善良的: ~на душà 善良的心 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

беззлòбие [中] 无恶意,善意,和气,善良

беззрàч|ен -*на* [形]〈诗〉❶盲的,瞎的 ❷黑暗的,无光的

беззъ̀б -*а* [形] 无牙齿的: ~а бàба 没牙的老太太 ◇ **~а крѝтика**〈书〉不痛不痒(没有棱角)的批评

безидѐ|ен -*йна* [形] 无思想性的,缺乏思想的;无原则性的: ~йна крѝтика 无原则的批评 **~йно** [副] **~йност** -йносттà [阴]

безизку̀с|ен -*на* [形]〈罕〉同 безхѝтростен

безизку̀ствен -*а* [形]〈罕〉自然的,不做作的,不装腔作势的 **~ост** -осттà [阴]

безѝзраз|ен -*на* [形] 无表情的: ~но лицѐ 无表情的面孔

безизхòд [无复,阳]〈罕〉无出路,无办法,进退维谷

безизхòд|ен -*на* [形] 无出路的,无办法的,束手无策的: ~но положѐние 无出路的状况(境地),进退维谷 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

безизхòдица [阴] 无出路的状况,进退维谷

безѝмен -*а* [形] 同 безѝменен: ~ герòй 无名英雄 ◇ **~ пръ̀ст** 无名指

безѝмен|ен -*на* [形] 无名的,无人知道的,不知名的: ~на рекà 无名河 ~ни грòбове 无名坟墓 ◇ **~ен пръ̀ст** 无名指

безимòт|ен -*на* [形] ❶无地的;无不动产的: ~ни и малоимòтни стопàни 无地和少地农民 ❷贫穷的 **~ност** -носттà [阴]

безинтерѐс|ен -*на* [形]〈罕〉无趣味的,没有意思的,引不起兴趣的,乏味的: ~ен ромàн 乏味的小说 **~но** [副]

безѝр [阳] 亚麻油,干性油

безѝрен -*а* безѝр 的形容词: ~а боя̀ 干性油漆

безистѐн [阳]〈旧〉(卖手工织物、珠宝首饰等的)商场

безкàсов -*а* [形]〈财〉不付现款的,用记账方式的,划拨的: ~а оперàция 不付现款的业务 ◇ **~о плàщане** 非现金支付

безквàс|ен -*на* [形] 不发酵的,死面的: ~ен хля̀б 死面面包,饼

безклàс -*а* [形] 没抽穗的: ~и стръ̀кове 没抽穗的茎

безклàс|ен -*на* [形] 同 безклàс

безклàсов -*а* [形] 无阶级的: ~о обществò 无阶级的社会

безкнѝж|ен -*на* [形]〈罕〉同 неграмòтен(文盲的,无文化的)

безкозиркà [阴] 无檐帽

безкомпромѝс|ен -*на* [形] 不妥协的,不让步的,不调和的;坚定的: ~ен харàктер 不肯妥协的性格 ~на крѝтика 不妥协的批评 **~но** [副]

безконѐч|ен -*на* [形]〈书〉无限的,无尽的,无穷的,无止境的;反复无数次的: ~но морѐ 无边无际的大海 ◇ **~но въжѐ**〈专〉滑车,起重滑车 **~но** [副]: Нощтà бѐше ми се видя̀ла ~но дъ̀лга. 我觉得这一夜长得简直没有尽头。**~ност** -носттà [阴]

безконтàктов -*а* [形] 无触点的,无接触器的

безконтрòл|ен -*на* [形] ❶无监督的,不受监督的: ~на влàст 不受监督的政权 ❷松懈的;不克制的: ~но държàне 不克制的态度 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

безконфлѝкт|ен -*на* [形] ❶无冲突的 ❷不参与冲突的,不引起冲突的: ~на лѝчност 不会引起冲突的人物

безкòрист|ен -*на* [形] 无私的,大公无私的: ~ен слу̀жител 不谋私利的职员 ~на пòмощ 无私的援助 **~но** [副] **~ност**

-нostтà [阴]

безкорѝстие [无复,中]〈书〉(大公)无私

безкòс -*а* [形]〈罕〉没有头发的,秃的

безкòст|ен -*на* [形] 无骨(骼)的: ~но живòтно 无骨骼动物

безкра̀|ен -*йна* [形] ❶无边无际的,无限的,无止境的,无休止的: ~йно небè 无垠的天空 ~ен път 无尽头的道路 ~йни прѐговори 无休止的谈判 ❷〈转〉无限的,极大的: ~йна мъка 无限的痛苦 ~йна ра̀дост 极大的喜悦 **~йно** [副] **~йност** -йността̀ [阴]

безкра̀|й[1] -*ят*, -*я* [无复,阳]〈诗〉无际空间; 无止境的时间: Профучѝ дълъг пътнишки вла̀к / и изчѐзне па̀к нѐйде в ~я. (Радевски) 长长的一列客车飞驰而来,又消失在无际的空间。

безкра̀й[2] [副]〈诗〉无限地,无止境地,无休止地

безкра̀к -*а* [形]〈罕〉无腿的,无足的

безкрѝл -*а* [形]〈书〉❶无翼的,无翅的: Мра̀вките бѝват крилàти и ~и. 蚂蚁可分为有翅的和无翅的。~о насекòмо 无翅昆虫 ❷〈转〉缺乏创造精神的;缺乏热情的

безкритѝч|ен -*на* [形] ❶无批判力的: ~ен ум 无批判力的头脑 ❷缺乏批判的: ~но отношѐние 缺乏批判的态度 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безкръ̀в|ен -*на* [形] ❶无血的,贫血的,没有血色的: ~но лицѐ 无血色的脸 ❷〈转〉(指文艺作品)内容贫乏的,无生命力的: ~ни куплѐти 内容贫乏的诗节 ❸不流血的,没有流血的: ~на войнà 不流血的战争 **~но** [副]

безкръ̀вие [无复,中]〈罕〉贫血,缺血

безкръ̀ст|ен -*на* [形] (指坟墓)无十字架的,无名的: ~ни грòбове 无名坟墓

безкулту̀рие [中]〈书〉文化落后,不文明

безкъ̀щни|к -*ци* [阳]〈罕〉无家可归的人,没有家的人

безлѐс|ен -*на* [形] 无(缺乏)树林的: ~на равнинà 无树林的平原

безлѐсие [中] 缺少树林(森林)

безлѝк -*а* [形]〈诗〉同 безлѝчен

безлѝст|ен -*на* [形] 没有叶子的,叶子落光的: ~ни клòни 秃枝

безлѝхвен -*а* [形]〈财〉无利息的: ~ за̀ем 无息借债 ~ крѐдит 无息贷款

безлѝч|ен -*на* [形] 无个人面貌的,无个性的,不确定的: ~ен човѐк 无个性的人 В картѝната ня̀ма нѝто еднà ~на фѝгура. 整幅画中没有一个无个性的人物。◇ **~ен глаго̀л**〈语法〉无人称动词 **~но изречѐние**〈语法〉无人称句 **~но** [副]

безлѝчи|е -*я* [中]〈书〉❶[只单] 无个人面貌,无个性 ❷〈转〉无个人面貌的人,无个性的人

безлу̀н|ен -*на* [形]〈诗〉没有月亮的,不出月亮的: ~на нòщ 没有月亮的夜晚

безлу̀ние [无复,中] 没有月亮,没有月光

безлю̀д|ен -*на* [形] 无人的,无人烟的,人烟稀少的: ~но сѐло 无人烟的村庄 ~на у̀лица 没有行人的街道 **~ност** -ността̀ [阴]

безлю̀дие [无复,中] 同 безлю̀дност

безма̀слен -*а* [形] 不含黄油的,不含油的,脱脂的: ~о я̀стие 不含油的菜 ~ крѐм 不含黄油的(奶)羹 ~о сѝрене 脱脂奶酪

безмѐр|ен -*на* [形]〈诗〉无法计量的;无限大的;极端的: ~ни простра̀нства 无法计量的空间 ~на скръ̀б 无比的悲痛,极大的悲痛 ~на любо̀в 无限的爱 **~но** [副]

безмѐс|ен -*на* [形] ❶没有肉的,不含肉的,素的: ~на хранà 素食 ❷(指时间、期间)吃素的,吃斋的,不吃肉的: ~ни днѝ 吃斋日,斋戒日

безметѐж|ен -*на* [形]〈罕〉未被扰乱的,宁静的,安宁的: ~ен живòт 宁静的生活 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безмѝлост|ен -*на* [形] 无怜悯心的,无情的,残酷的: ~ен човѐк 无情的人 ~на кла̀сова борба̀ 残酷的阶级斗争 **~но** [副]

безмѝслен -*а* [形]〈罕〉不思考的,没有思想的

безмѝт|ен -*на* [形] 免税的,无税的: ~ен внòс 免税进口 **~но** [副]: ~но внѐсени стòки 免税进口的货物

безмлѐч|ен -*на* [形] 没有奶的,不含奶的

безмòзъч|ен -*на* [形] ❶没有脑子的;没有骨髓的: ~на кòст 无髓骨 ❷〈转〉愚蠢的

безмото̀р|ен -*на* [形] 无马达的,无发动机的;把马达关停的: ~ен самолѐт 滑翔机 ◇ **~но летѐне** 滑翔

безмото̀рни|к -*ци* [阳] ❶滑翔机 ❷从事滑翔的运动员

безмото̀рница [阴] 无发动机的船

безмъ̀лв|ен -*на* [形] ❶沉默的,不说话的: Стоѝ ~ен. 他不吭声地站在那里。❷无言的,缄默的: ~ен гня̀в 无言的愤怒 ❸〈转,诗〉寂静的,僻静的: ~на нòщ 寂静的夜晚 **~но** [副]

безмъ̀лвие [无复,中]〈书〉❶同 мълча̀ние (沉默,不说话) ❷〈转,诗〉寂静,宁静: В лесà владѐеше тишинà и ~ дълбòко. 森林中一片沉寂。

безмъ̀лвни|к -*ци* [阳]〈罕,书〉同 исиха̀ст (静修派)

безнадѐжд|ен -*на* [形] 没有希望的,无望的,无指望的;不可救药的;绝望的,无出路的: ~но положѐние 无望的处境 ~ен пòглед 绝望的目光 Оставѐте го — тòй е ~ен. 别管他了,他已不可救药。**~но** [副]: ~но бòлен 病人膏肓的 **~ност** -ността̀ [阴]

безнадзòр|ен -*на* [形]〈书〉无人监视(监督)的,无人照管的: Оста̀нал от ма̀лък без бащà, тòй прекàрва детѝнството си в сиромашѝя и в ~но скѝтане. 他从小失去了父亲,无人照管,在贫困和流浪中度过了童年。

безнака̀зан -*а* [形]〈书〉不受惩罚的,不受制裁的,逍遥法外的,无报应的: Провинѐнието ти не щѐ оста̀не ~о. 你犯了罪,不能逍遥法外。**~о** [副] **~ост** -остта̀ [阴]

безнаслѐдствен -*а* [形] ❶〈法〉无人继承的,绝户的: ~имòт 无人继承的财产,绝户产 ❷没得到遗产的: ~и децà 未得到遗产的孩子 **~ост** -остта̀ [阴]无继承权

безнача̀л|ен -*на* [形] 没有开端的

безнача̀лие [无复,中]〈书〉无人领导,无人管理,无政府状态: Хòрата вървя̀т в безрѐдие и ~. 这些人没有人领头,无秩序地走着。

безнòг -*а* [形] 没有腿(脚)的,无足的

безнòс -*а* [形] 没有鼻子的

безнра̀вствен -*а* [形] 不道德的,品行不端的,淫乱的: ~ човѐк 道德败坏的人 ~а постъ̀пка 不道德的行为 **~о** [副] **~ост** -остта̀ [阴]

безнра̀вствени|к -*ци* [阳], **безнра̀вственица** [阴] 不道德的人,品行不端的人,淫乱的人

безобѝд|ен -*на* [形] 无恶意的,不会得罪人的,不伤人的;无

害的：～на шега̀ 无恶意的玩笑 ～ен ста̀рец 不会得罪人的老头 ～ни насеко̀ми 无害的昆虫 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

безо̀блач|ен -*на*［形］❶无云的，晴朗的：～но небѐ 无云的天空 ❷〈转〉极完满的，毫无波折的，安逸的：～ни днѝ 安逸的日子 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

безоблю̀ж|ен -*на*［形］不征税的

безо̀браз|ен -*на*［形］❶无诗意形象的：～на поѐзия 缺乏诗意形象的诗歌 ❷无定形的，不成形的

безобра̀з|ен -*на*［形］❶极难看的，不成样子的，丑陋的：～но лицѐ 丑陋的脸 ❷〈转〉质量极劣的：～на хранà 劣等食品 ❸〈转〉无耻的，不知羞耻的，令人生厌（生气）的：～ен човѐк 无耻的人 ～на постъ̀пка 无耻行径

безобра̀зи|е -*я*［中］不像样子（不成体统）的事；无耻：Та̀м се въ̀ршат ～я. 那里在搞不成体统的事。Товà е въ̀рхът на ～ето. 这简直无耻到了极点。

безобра̀зни|к -*ци*［阳］，**безобра̀зница**［阴］胡作非为的人；无耻之徒

безобра̀знича|а -*иш*，*безобра̀зничих*［未］胡作非为，干无耻（不成体统）的事 **～ене**［中］

безоглѐд|ен -*на*［形］不顾一切的，不择手段的：～ен ламтѐж за печа̀лби 不择手段赚钱的欲望 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

безо̀к -*а*［形］〈罕〉❶没有眼睛的（与 окà т（有眼睛的）相对）❷〈转〉瞎的，看不见东西的

безопа̀с|ен -*на*［形］❶安全的，无危险的，保险的：Колѝте се изтѐглят на по̀-～но мя̀сто. 汽车撤往较安全的地方。❷无危险的，无害的：◇ **～на игла̀** 别针 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］：～ност на трудà 劳动安全 намѝрам се в ～ност 处境安全 о̀ргани на общѐствената ～ност 公安部门

безопаша̀т -*а*［形］❶没有尾巴的，无尾的 ❷秃尾的，失掉尾巴的 ❸［用作名］**～и**［复］〈动〉无尾目

безоси̇̀лест -*а*［形］（禾穗等）无芒的：～а пшенѝца 无芒小麦

безоснова̀тел|ен -*на*［形］无根据的，不真实的，假的：～ен слу̀х 无根据的传闻 **～ност** -носттà［阴］

безоснòв|ен -*на*［形］〈罕〉同 безоснова̀телен：～но твърдѐние 无根据的说法 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

безотвѐт|ен -*на*［形］〈书〉❶不加回答的，不作答的；哑口无言的；没有反应的，漠不关心的：Безотвѐтен на на̀шите скъ̀рби，/бъ̀рзо живо̀тът минà ва край на̀с.（П. Р. Славейков）生活不理会我们的痛苦，它在我们身边迅速消逝。❷无回答的，得不到回答的：На ба̀бината Га̀нчовичина вра̀тня уда̀риха мно̀го пъ̀ти，но нѝкой не ѝм отво̀ри. Подѝр тя̀я ～ни тро̀пания тѐ изгу̀биха надѐжда. 他们在甘乔维察奶奶的院门上敲了很多下，可是谁也没来开门。敲了这么多下门而得不到回答，他们失望了。**～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

безотговòр|ен -*на*［形］〈书〉❶不负责任的，无责任心的，无责任感的：～на постъ̀пка 不负责任的行为 ❷没有责任的，不承担责任的，不须追究责任的：Детѐто е ～но за ста̀налата злополу̀ка. 这孩子对所发生的不幸事件是没有责任的。❸不作答的 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

безотѐчествен -*а*［形］无祖国的

безотѐчественни|к -*ци*［阳］，**безотѐчественница**［阴］〈书〉❶无祖国的人 ❷背叛祖国的人

безотка̀з|ен -*на*［形］不停顿的，无阻碍的，不间断其作用的：～но дѐйствие 不间断的作用

безотка̀т|ен -*на*［形］无后坐力的：～но оръ̀дие 无后坐力炮

безотлага̀тел|ен -*на*［形］刻不容缓的，紧急的

безотлъ̀ч|ен -*на*［形］不离开的，寸步不离的

безотпа̀д|ен -*на*［形］同 безотпа̀дъчен：～ни технолòгии 无废料工艺

безотпа̀дъч|ен -*на*［形］不产生废料的，无废料的

безотра̀д|ен -*на*［形］无乐趣的，寡欢的，惨淡的，凄凉的：～на пустѝня 凄凉的荒漠 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

безотчѐт|ен -*на*［形］不报销的，无须报销的；无须报告的：～ни парѝ 无须报销的钱 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

безо̀чие［无复，中］厚颜无耻，不要脸

безочлѝв -*а*［形］厚颜无耻的，不要脸的：～ човѐк 不要脸的人 ～о държа̀не 厚颜无耻（的态度）**～о**［副］**～ост** -осттà［阴］

безочлѝв|ец -*ци*［阳］〈罕〉厚颜无耻的人，不要脸的人

безпа̀мет|ен -*на*［形］❶无记忆力的，失去记忆的：Ра̀ните му са оздравѐли，но ще си оста̀не глу̀х，ня̀м и ～ен. 他的伤已经养好，但是他变得又聋、又哑、又没有记忆力。❷不省人事的 ❸〈转〉无理智的，疯狂的，非常激烈的：～на ра̀дост 狂喜 ～на зло̀ба 刻骨仇恨 ❹没留下深刻印象的，平淡的：～ни днѝ 平淡的日子 **～но**［副］

безпа̀метство［中］无记忆力

безпардо̀н|ен -*на*［形］〈罕〉粗暴的，厚颜无耻的

безпарѝч|ен -*на*［形］❶没有钱的 ❷不用现款的，记账的，划拨的：～на търговѝя 不用现款结算的贸易，划拨贸易

безпарѝчие［无复，中］没有钱，贫穷，贫困：изпа̀дам в ～ 陷于贫困

безпартѝ|ен -*йна*［形］❶无党派的：～йна организа̀ция 无党派组织 ❷非党的 ❸［用作名］**～ен**［阳］，**～йна**［阴］无党派人士，非党员 **～йност** -йносттà［阴］

безпастѝр|ен -*на*［形］无放牧人的：～но отглѐждане 无需放牧人的（牲畜）饲养法

безперспектѝв|ен -*на*［形］无前途的，前途不明的，前途无望的 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

безпѐч|ен -*на*［形］〈旧〉同 безгрѝжен：～ни ю̀ноши 无忧无虑的少年 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

безпило̀т|ен -*на*［形］无人驾驶的：～ен лета̀телен апара̀т 无人驾驶飞行器

безпѝсмен -*а*［形］❶不识字的，文盲的 ❷无文字的：～и езѝци 无文字的语言

безпла̀нов -*а*［形］无计划的：～о стопа̀нство 无计划的经济 **～о**［副］**～ост** -осттà［阴］

безпла̀т|ен -*на*［形］免费的，无偿的，无工资的：～на медицѝнска по̀мощ 免费医疗 ～но обучѐние 免费教育 ～ен вхо̀д 免费入场 ～ен тру̀д 无偿劳动 **～но**［副］

безплòд|ен -*на*［形］❶无生育力的，不生育的；〈医〉不妊的；〈植〉不结果的：～на овцà 不产羔的母羊 ～но дървò 不结果的树 ❷同 неплодоро̀ден（不肥沃的，贫瘠的，不毛的）：～на земя̀ 不毛之地 ❸〈转〉无结果的，无效的；徒然的，枉然的：～ни усѝлия 徒劳无益 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

безплòдие［无复，中］❶无生育力，不育，不孕；不妊（症）；不结果：～ у дома̀шните живо̀тни 家畜的不能生殖现象 ❷同 неплодоро̀дие（不肥沃，贫瘠）❸〈转〉无结果，无效：тво̀рческо ～ 创作上的无成效

безплъ̀т|ен -*на* [形] ❶无肉体的,无形体的: ~на сянка 幽灵,怪影 ❷〈转〉非实体的,非物质的 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безвъзвра̀т|ен -*на* [形] 永不复返的,一去不复返的;不可挽回的;绝不改变的

безпогрѐш|ен -*на* [形] ❶没有错误的,不(会)犯错误的: Той е ~ен в дѐйствията си. 他的行动没有错误。Ня̀ма ~ни хо̀ра. 没有不犯错误的人。❷准确的,准确无误的: ~на стрелба̀ 准确的射击 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безподо̀б|ен -*на* [形] 无(可)比(拟)的,无与伦比的,再好没有的: ~ен по̀двиг 无与伦比的英雄事迹 ~но наха̀лство 罕见的厚颜无耻 ~но постижѐние 无可比拟的成就 ~на игра̀ 再精彩不过的表演 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безподсло̀н|ен -*на* [形] 无住处的,无处下榻的

безпоко̀|ен -*йна* [形] 不安静的,不安的;不安定的,骚动的;打扰的,使人麻烦的: ~ен по̀глед 不安的目光 ~йно врѐме 动荡不安的年代 **~йно** [副]

безпоко̀йстви|е -*я* [中] 同 безпоко̀йство

безпоко̀йств|о -*а* [中] 烦扰,麻烦;惊动;不安,惊慌: Извинѐте за ~ото. 打扰您(你们)了,请原谅! 麻烦您(你们)了。

безпоко|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 使不(得)安(宁),打扰: Не йсках да ги ~я̀ и предпазлѝво влязох в ста̀ята си. 我不想打扰他们,所以轻轻地走进了自己的房间。Безпокоя̀ ли ви? 我是不是打扰你们了? — **се** [中态] 不安,担心,挂念,不放心: Мо̀ля, не сѐ ~йте! 请放心! Мно̀го се ~я̀ за здра̀вето ѝ. 我很担心她的健康状况。**~ѐне** [中]

безполѐз|ен -*на* [形] 无益的,无用的,无效果的,徒劳无益的: ~ни уси̇лия 徒劳无益,白费力气 ~на ра̀бота 徒劳无益的事 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безпо̀лов -*а* [形]〈生物〉无性别的,无性的,无雌雄之分的 ◇ **~о размножа̀ване** 无性生殖(繁殖) **~ост** -остта̀ [阴]

безпо̀мощ|ен -*на* [形] 孤立无援的;本身无能为力的,软弱无力的: ~ен вѝд 软弱无力的样子 Ту̀к съм напълно ~ен да напра̀вя какво̀то и да било̀. 在这方面我完全无能为力。**~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безпоро̀ч|ен -*на* [形] 无瑕疵的;无过失的,端正的: ~ен живо̀т 无瑕疵的一生(生活) **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безпоря̀дъ|к -*ци* [阳] 无秩序,紊乱,混乱,杂乱无章

безпоря̀дъч|ен -*на* [形] 无秩序的,紊乱的,混乱的,无条理的: ~на стрелба̀ 乱射

безпо̀чвен -*а* [形]〈罕〉无基础的;无根据的,无依据的: ~и твърдѐния 无根据的论断 **~ост** -остта̀ [阴]

безпочи̇в|ен -*на* [形]〈罕〉不休息的;不停顿的;不倦的: ~ен тру̀д 不停顿的劳动 **~но** [副]

безпоща̀д|ен -*на* [形] 无情的,毫不宽恕的;残酷的: ~на борба̀ 无情的斗争 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безпра̀в|ен -*на* [形] 无权利的,无权的: ~ни ро̀би 无权利的奴隶 ~но положѐние 无权地位 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безпра̀вие [无复,中] ❶不守法制,无法纪 ❷无权利,无权地位

безпредѐл|ен -*на* [形] 无限的,无止境的,无穷的,无尽的;极度的,非常的: ~на прѐданост 无限忠诚 ~на любо̀в към роди̇ната 对祖国的无限热爱 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безпредмѐт|ен -*на* [形] 无对象的,无内容的,无目的的,无意义的,空洞的: ~ен спо̀р 无目的的争论 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]: Безпредметността̀ на то̀зи ра̀зговор е очеви̇дна. 这次谈话显然没有意义。

безпрекосло̀в|ен -*на* [形] ❶绝对服从的,绝对遵行的,毫无抗辩的: ~но подчинѐние 绝对的服从 ❷不可抗辩的,不许推诿的,断然的,绝对的: ~на вла̀ст 绝对的权力 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безпрепя̀тствен -*а* [形] 无阻碍的,畅通无阻的,无困难的: ~о нахлу̀ване 未受到阻碍的入侵 **~о** [副]: Войски̇те ми̇наха гра̀ницата ~о. 部队没遇到什么障碍就越过了边界。

безпретенцио̀з|ен -*на* [形] 不提出要求的,不追求…的,无要求的 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безпрецедѐнт|ен -*на* [形] 无先例的,无前例的: ~ен слу̀чай 没有先例的事情(情况) **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безпризо̀р|ен -*на* [形] ❶无家可归的;无人照顾(照管)的;被遗弃的: ~но детѐ 流浪儿 ❷ [用作名] **~ни** [复] 流浪儿

безпри̇мер|ен -*на* [形] 无先例的,无比的,不可比拟的: ~ен геройзъм 不可比拟的英雄行为

безпри̇нцип|ен -*на* [形] 无原则(性)的,无定见的: ~но отношѐние 无原则的态度,无原则性 ~на борба̀ 无原则的斗争 ~ен човѐк 无定见的人 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безпристра̀ст|ен -*на* [形] 公平的,公道的,公正的,不偏不倚的;客观的: ~ен съдия̀ 公正的裁判(法官) ~на кри̇тика 公正的批评 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безпристра̀стиi|е -*я* [中] 公平,公道,公正,不偏不倚

безпричи̇н|ен -*на* [形] 没有原因的,无缘无故的,无理由的: ~ен смя̀х 无缘无故的笑 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безприю̀т|ен -*на* [形] 无家可归的,无所依归的,无处安身的: ~ен скѝтник 无家可归的流浪者 **~ност** -ността̀ [阴]

безпросвѐт|ен[1] -*на* [形] ❶极黑(暗)的: ~на но̀щ 漆黑的夜晚 ❷〈转〉没有一线光明的,暗无天日的,毫无希望的;阴暗的,没有快乐的: ~ен живо̀т 暗无天日的生活 **~но** [副]〈罕〉

безпросвѐт|ен[2] -*на* [形] 未受教育的,无文化的 **~ност** -ността̀ [阴]

безпъ̀т|ен -*на* [形] 放荡的,轻佻的,狂荡的,不务正业的: ~ен живо̀т 放荡的生活 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безпъ̀тица [阴] 混乱,无正确道路;无出路: иде̇йна ~ 思想混乱 нами̇рам се в ~ 处于混乱状态

безпъ̀тство [中] 放荡,不道德的生活方式

безрабо̀т|ен -*на* [形] ❶没有工作的,失业的: ~ен гра̀жданин 失业公民 ❷ [用作名] **~ен** [阳] 失业者: а̀рмията на ~ните 失业大军

безрабо̀тица [无复,阴] 失业,失业现象

безра̀дост|ен -*на* [形] 无乐趣的,不快乐的;惨淡的,凄凉的: ~ен живо̀т 无乐趣的生活 **~но** [副]

безсловѐс|ен -*на* [形]〈书〉❶不会说话的: ~на тва̀р 不会说话的动物 ❷〈罕〉沉默寡言的,不爱说话的;无怨言的: ~ни ро̀би 沉默寡言的奴隶 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]〈罕〉

безразбо̀р|ен -*на* [形] 无次序的,紊乱的,无选择的: ~но чѐтене 乱读,无选择的阅读 **~но** [副]: Четѐ ~но вся̀какви кни̇ги. 他无选择地阅读各种各样的书。**~ност** -ността̀ [阴]

безразли̇ч|ен -*на* [形] ❶漠不关心的,冷淡的,无所谓的: ~ен по̀глед 冷淡的目光 ❷无意义的;引不起兴趣的: Ти̇ си ми ~ен. 我对你不感兴趣。**~но** [副] ◇ **Безразли̇чно ми е.**

对我来说全都一样(怎么都行)。

безразлѝчие [无复,中] 漠不关心,冷淡,无所谓: изпа̀дам в ~ 变得漠不关心

безразмѐр|ен -*на* [形] 弹力的: ~ни чора̀пи 弹力袜

безразсъ̀д|ен -*на* [形] 不顾利害的,不加考虑的;轻率的,冒失的;狂妄的: ~ен младѐж 冒失的青年 ~на постъ̀пка 轻率的行为 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безразсъ̀дство [中] 不加考虑;轻率;冒失;狂妄

безрѐда [阴] 同 безрѐдие

безрѐд|ен -*на* [形] 无次序的,无条理的,乱七八糟的: ~ни мѝсли 无条理的思想 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безрѐди|е -*я* [中] ❶无次序,混乱,紊乱: Какво̀ е това̀ ~е в къ̀щи? 家里怎么这么乱呀? Разбѝтият протѝвник отстъ̀пва в ~е. 被击溃的敌人乱成一片地撤退了。❷风潮,乱子

безрѐдиц|а [阴] ❶[只单] 无次序;混乱,紊乱: Та̀м владѐеше голя̀ма ~а. 那里极为混乱。❷[常复] **~и** 骚乱,骚动,扰乱社会治安: Наста̀наха голѐми ~и. 发生了大骚乱。

безрезѐрв|ен -*на* [形] 无保留的,无条件的: ~на подкрѐпа 无保留的支持 **~но** [副]

безрезулта̀т|ен -*на* [形] 无结果的,无效果的: ~ни усѝлия 无效果的努力,徒劳无益 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безрѐлсов -*а* [形] 无轨的: ~ транспо̀рт 无轨运输

безрѝби|е -*я* [中] 无鱼,缺鱼

безро̀г -*а* [形] 无角的: ~а кра̀ва 无角的母牛

безро̀д|ен[1] -*на* [形] ❶不生育的 ❷无亲属的

безро̀д|ен[2] -*на* [形] 脱离本国人民的;无祖国的

безро̀пот|ен -*на* [形] 无怨言的,顺从的: ~но подчинѐние 无怨言的顺从 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безръ̀к -*а* [形] 无臂(手)的;缺一只胳臂(手)的

безръка̀вка [阴]〈方〉(农民常穿的一种)坎肩,无袖短衣

безсв|ѐстен -*я̀стна*, -*ѐстни* [形] 无知觉的,无意识的,缺乏知觉的,不清醒的: ~ѐстни прѝказки 胡话 **~я̀стно** [副]

безсѐмен|ен -*на* [形] 无核的,无籽的: ~но гро̀зде 无核葡萄

безсѝл|ен -*на* [形] ❶无力的;衰弱的: Тя̀ се отпу̀сна ~на на сто̀ла. 她无力地倒在椅子上。❷〈转〉无能为力的,没有可能的: То̀й е ~ен да му помо̀гне. 他无力帮助他。**~но** [副]

безсѝлие [无复,中] ❶无力,衰弱,虚弱,软弱: Това̀ ~ е от болестта̀. 这样虚弱是由于生病。❷〈转〉无能,无能为力,无应付能力: То̀й чу̀встваше ~то си да решѝ то̀я въпро̀с. 对解决这一问题他感到无能为力。

безсистѐм|ен -*на* [形] 无系统的;无秩序的: ~но чѐтене 无系统的阅读 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безскру̀пул|ен -*на* [形] 露骨的,无耻的;肆无忌惮的,不择手段的: ~ен спекула̀нт 黑心的投机商 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безсла̀в|ен -*на* [形] 不名誉的,可耻的,耻辱的,丢脸的: ~на смъ̀рт 可耻的死 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]〈罕〉

безсла̀вие [中] 不名誉,耻辱

безслѐд|ен -*на* [形]〈罕〉无痕迹的,无影无踪的 **~но** [副]: Безслѐдно изчѐзнал. 他失踪了。

безсловѐс|ен -*на* [形] 不会说话的: Живо̀тните са ~ни съществà. 动物是不会说话的生物。

безслъ̀нчев -*а* [形] 没有太阳的,阴沉的: ~ дѐн 阴天

безсмѐн|ен -*на* [形] 不换班的,不停的,连续不断的: ~на ра̀бота 不换班的工作

безсмѝсл|ен -*а* [形] ❶无意义的,没有意思的,不可理解的,无谓的,无目的的,无对象的: ~и ду̀ми 毫无意义的话 ~ спо̀р 无谓的争论 ~а жѐртва 无谓的牺牲 ❷没有意识的,没有思想的 **~о** [副] **~ост** -остта̀ [阴]

безсмѝслие [中] ❶缺乏思想,不思索,不理解 ❷无意义的东西(事情)

безсмѝслиц|а [阴] 没有意义的东西(言词、行为等);废话: Гово̀ри ~и. 他在说废话。

безсмъ̀рт|ен -*на* [形] ❶永垂不朽的,万古流芳的: ~ен по̀двиг 永垂不朽的功绩 Ко̀йто умрѐ за наро̀да, то̀й е ~ен. 为人民而死的人永垂不朽。❷〈宗〉不死的,永生的,长生不老的 **~ност** -ността̀ [阴]

безсмъ̀ртие [无复,中]〈书〉❶永垂不朽,万古流芳: Па̀дналите за родѝната ги оча̀ква ~. 为祖国而捐躯的人永垂不朽。❷〈宗〉不死,永生,永存;长生不老

безсмъ̀ртниче [中](干后形状和色彩不变的)干鲜花卉,旱花(如年枯草、灰毛菊等)(*Xeranthemum*)

безснѐж|ен -*на* [形] 不下雪的,无雪的,缺雪的: ~на зѝма 无雪的冬天 ~но полѐ 无雪的田野

безсова̀лков -*а* [形]〈纺〉无梭的 ~ ста̀н 无梭织机

безсо̀л|ен -*на* [形] ❶无盐的,淡的,不够咸的: Чорба̀та е ~на. 汤太淡了。❷〈转,口〉乏味的,平淡无味的: ~на шега̀ 没有意思的玩笑 **~но** [副]: Го̀твя ~но. 我做的菜口轻。

безспѝр [副] 不停地,不间断地: Ра̀ната струѝ ~. 伤口不停地流血。

безспѝр|ен -*на* [形](连绵)不停的,连续不断的: ~ен дъ̀жд 下个不停的雨 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]〈罕〉

безспо̀р|ен -*на* [形] 无可争辩的,无可置疑的,无疑义的,显然的,公认的: ~ен фа̀кт 无可争辩的事实 ~ни доказа̀телства 无可置疑的证据 ~на ѝстина 公认的真理 **~но** [副]: Безспо̀рно, то̀й е голя̀м поѐт. 毫无疑义,他是一位大诗人。**~ност** -ността̀ [阴]

безсра̀м|ен -*на* [形] ❶(厚颜)无耻的,不知害臊的,不要脸的: ~ен лъжѐц 厚颜无耻的骗子 ❷不道德的,下流的: ~на постъ̀пка 下流的行为 **~но** [副]: Лъ̀же ~но. 他不知羞耻地说谎。**~ност** -ността̀ [阴]

безсра̀мие [无复,中] 无耻,恬不知耻,下流

безсра̀мни|к -*ци* [阳], **безсра̀мница** [阴] 不知羞耻的人,不要脸的人,无耻的人,下流的人

безсрѐбрени|к -*ци* [阳]〈旧〉❶免费为人治病的(基督教)圣徒 ❷〈转,罕〉不爱财的人,廉洁的人

безсрѐбърни|к -*ци* [阳], **безсрѐбърница** [阴] ❶没钱的人,穷人 ❷不爱财的人,廉洁的人

безсрѐбърничество [中] 不爱财,廉洁

безсро̀ч|ен -*на* [形] 无限期的,无(定)期的: ~ен за̀ем 无限期的贷款 ~ен о̀тпуск 无限期的休假 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [无复,阴]

безстопа̀нствен -*а* [形] 无主的: ~ имо̀т 无主财产(土地) **~ост** -остта̀ [阴]

безстра̀ст|ен -*на* [形] 缺乏热情的,冷淡的,淡漠的,漠不关心的: ~ен по̀глед 冷淡的目光 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

безстра̀стие [无复,中] ❶不热情,冷淡,淡漠,漠不关心 ❷沉着,镇静,心平气和,泰然: Проявя̀ва завѝдно ~. 他表现得极

为沉着。

безстра̀ш|ен -*на* [形] 无畏的，勇敢的：～ен борѐц 无畏的战士 **～но** [副]

безстра̀шие [无复，中] 无畏，勇敢：Тò й е прекра̀сен образѐц на ～ и геройзъм пред лицѐто на враговѐте. 他是在敌人面前英勇无畏的杰出典范。

безстра̀шлив -*а* [形]〈旧，罕〉同 безстра̀шен **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

безсъвѐст|ен -*на* [形] 没有良心的，昧良心的，无耻的：～ен човѐк 没有良心的人 ～на постъ̀пка 昧良心的行为，无耻行径 **～но** [副]：Лъ̀же ～но. 他昧着良心说谎。**～ност** -ността̀ [阴]

безсъдържа̀тел|ен -*на* [形] 无内容的，空泛的，空洞的：～на рѐч 空洞的演说 ～на пиѐса 内容贫乏的话剧 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

безсъзна̀ние [无复，中] 无知觉(状态)，失去知觉，不省人事：изпа̀дам в ～ 失去知觉 лежа̀ в ～ 不省人事地躺着

безсъзна̀тел|ен -*на* [形] ❶无意识的，不知不觉的，无心的：～но движѐние 无意识的动作 ❷不自觉的：～ен човѐк 不自觉的人 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

безсъ̀лз|ен -*на* [形] 没有眼泪的，不流眼泪的：～ен пла̀ч 无泪的哭泣

безсъмнѐн -*а* [形] 毫无疑义的，无疑的，显然的：～а ѝстина 不容怀疑的真理 **～о** [副]

безсъ̀н|ен -*на* [形] 不眠的，不睡的，睡不着的：～на нòщ 不眠之夜 **～но** [副]

безсъ̀ние [无复，中] 失眠(症)：стра̀дам от ～ 失眠，患失眠症

безсъ̀ница [阴] 同 безсъ̀ние：Безсъ̀ници го мъ̀чат. 失眠折磨着他。

безсърдѐч|ен -*на* [形] 无同情心的，无恻隐心的，冷酷无情的：Всѝчки тѝя хòра сега̀ ѝ се видя̀ха далѐчни, чỳжди и ～ни. 现在她觉得所有这些人都是疏远的、陌生的、冷酷无情的。**～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

безсърдѐчие [无复，中] 无怜悯心，无恻隐心，冷酷无情

безсъю̀з|ен -*на* [形]〈语法〉无连接词的，省略连接词的：～но слòжно съчинѐно изречѐние 无连接词并列复合句

безся̀нков -*а* [形] 无阴影的：～а ла̀мпа 无影灯

безта̀кт|ен -*на* [形] 不知深浅的，不知分寸的；不懂人情的；不策略的；令人难为情的，很不妥当的；极不委婉的：～на постъ̀пка 不知分寸的做法 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

безтеглòв|ен -*на* [形] 无重量的，失重的 **～ност** -ността̀：състоя̀ние на ～ност 失重状态

безтелѐс|ен -*на* [形] 无实体的，无形(体)的，非物质的：～но видѐние 无实体的幻影

безтрѐв|ен -*на* [形] 没有草的：～на пло̀щ 没有草的地 ◇ **～но хра̀нене** (冬季)不用青饲料的喂养

безтревòж|ен -*на* [形]〈书〉平静的；无风波的；安然的：～на атмосфѐра 平静的气氛

безу̀кор|ен -*на* [形] 无可指责的，完美无缺的，无瑕的：～на ра̀бота 无可指责的工作(完美无瑕的作品) ～но изпълнѐние на дълга̀ 很好地履行义务 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

безукорѝзнен -*а* [形] 同 безу̀корен **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

безу̀м|ен -*на* [形] ❶疯狂的，精神错乱的，失去理智的：～ен човѐк 失去理智的人，狂人 ～ен пòглед 疯狂的目光 ❷同 безразсъ̀ден：～на аванто̀ра 狂妄的冒险 ❸ [用作名] **～ен** [阳]，**～на** [阴] 疯人，狂人 **～но** [副]：～но смѐл 胆大包天的；天不怕地不怕的

безу̀м|ец -*ци* [阳] 狂人，极狂妄的人，像疯人般的人：Тòй е ～ец и е спосòбен на всѝчко. 他是一个狂人，什么事都干得出来。

безу̀ми|е -*я* [中] ❶发狂，狂妄；疯狂；精神错乱：Изпа̀днал в ～е от гня̀в. 他气得发狂。❷疯狂行为；极不理智；丧失理智：Да замѝне в та̀я бу̀ря е я̀вно ～е. 在这样的暴风雨中动身简直是发疯了。

безу̀мни|к -*ци* [阳] 同 безу̀мец

безу̀мница [阴] 狂人，极狂妄的人，像疯人般的人

безу̀мств|о -*а* [中] 同 безу̀мие：смѐл до ～о 胆大包天的

безу̀мст[ву]ва|м [未]〈罕〉狂妄从事，做疯狂的事，发疯；丧失理智 **～не** [中]

безупрѐч|ен -*на* [形] 同 безу̀корен：～ен прѐвод 极好(完美)的译文 **～но** [副]：Дър̀жи се ～но. 他的举止无可指责。**～ност** -ността̀ [阴]

безуслòв|ен -*на* [形] ❶无条件的，无保留的：～на забра̀на 无条件的禁止 ～на капитула̀ция 无条件投降 ❷无疑的，必然的，一定的，绝对的：～ен успѐх 必然的(无疑的)成功 ～на прѐданост 绝对的忠诚 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

безуспѐш|ен -*на* [形] 无成效的，无效果的；徒然的：～ен òпит 无成效的尝试 **～но** [副]：Прѐговорите завъ̀ршиха ～но. 谈判结束时未取得成效。**～ност** -ността̀ [阴]

безутѐш|ен -*на* [形] 无法安慰的，极伤心的，极悲哀的：～на скръ̀б 极度的伤心，无法安慰的悲伤 ～ни днѝ 极哀痛的日子 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

безу̀х -*а* [形] 没有耳朵的；缺一只耳朵的：～о мага̀ре 缺一只耳朵的驴

безуха̀н|ен -*на* [形]〈诗〉没有香味的，失去香味的：～ни цветя̀ 没有香味的花

безуча̀ст|ен -*на* [形] 漠不关心的，冷淡的：～ен зрѝтел 漠不关心的旁观者 Са̀мо тòй бѐше ～ен към страда̀нията на сира̀ците. 只有他对那些孤儿的痛苦漠不关心。**～но** [副]：стоя̀ ～но 无动于衷地呆着

безфòрмен -*а* [形] 无定形的，形体不明的；模糊的，不清楚的，未定形的：～а ма̀са 无定形的物体 **～ост** -остта̀ [阴]

безхара̀ктер|ен -*на* [形] 意志薄弱的，性格不坚强的，优柔寡断的；无骨气的，无气节的：～ен човѐк 无骨气的人；优柔寡断的人 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

безхѝтрост|ен -*на* [形]〈罕〉不做作的；朴实的，纯朴的：Тѐзи легѐнди са ～ни. 这些传说朴实无华。**～но** [副]

безхлѐб|ен -*на* [形] ❶歉收的，收成不好的：～ни годѝни 歉收的年份 ❷赚不回面包的 ❸不吃面包的，没饭吃的：～ни днѝ 没饭吃的日子

безхлорофѝл|ен -*на* [形] (指植物)无叶绿素的

безца̀рствие [中] ❶(两代帝王之间的)王位虚悬期，皇统中断期，空位期 ❷〈转，口〉(企业、机关中的)领导空缺期，无人管时期，三不管时期

безцвѐт|ен -*на* [形] ❶无色的：～на тѐчност 无色液体 ～ен га̀з 无色气体 ❷说不出是什么颜色的，褪了色的：Постѐлките са вѐхти и скъ̀сани, ～ни. 垫子破旧，褪了色。❸〈转〉不出色的，平淡无奇的，平凡的：～ен живòт 平淡的生活 **～но** [副]：

Разкàзва монотòнно и ～но. 他讲得单调、平淡。～**ност** -носттà［阴］

безцвѐтие［中］无色

безцѐл|ен -*на*［形］❶没有目的的,无目标的：～ни рàзговори 无目的的谈话 ❷没有意义的,无益的;空虚的：～ен живòт 空虚的生活 ～**но**［副］～**ност** -носттà［阴］

безцѐн -*а*［形］〈旧〉同 безцѐнен

безцѐн|ен -*на*［形］❶无价的,极宝贵的,极贵重的;无法估价的：～ен кàмък 宝石 ～ни спòмени 珍贵的回忆 ❷没有价值的,不值钱的 ～**ност** -носттà［阴］

безцѐница［无复,阴］**на** ～ 贱价,按极低的价格：купỳвам на ～ 贱价购买 продàвам на ～ 减价抛售,甩卖

безцеремòн|ен -*на*［形］无礼貌的,毫不客气的,放肆的,肆无忌惮的：～но държàне 粗鲁的(放肆的)态度(举止) ～**но**［副］～**ност** -носттà［阴］

безчѐлюст|ен -*на*［形］❶无颚的 ❷［用作名］～**ни**〈动〉无颚类

безчѐст|ен -*на*［形］无人格的,不名誉的;不正直的,可耻的：～ен човѐк 不正直的人 ～на постъпка 可耻行径 ～**но**［副］：В тòя слỳчай тòй постъпи ～но. 在这件事中,他的做法是可耻的。～**ност** -носттà［阴］

безчѐсти|е -*я*［中］〈书〉耻辱,丧失名誉

безчѐстни|к -*ци*［阳］,**безчѐстница**［阴］不正直的人,无人格的人,无耻的人

безчест|я̀ -*ѝш*,-*ѝх*［未］同 позоря̀(使丧失名誉,败坏名誉,凌辱)：А тирàнинът върлỳва / и ～ѝ крàй нàш рòден.(Ботев)暴君横行霸道,凌辱着我们的家乡。

безчѐт［副］无数,极多,无穷多：～ звездѝ 数不胜数的繁星

безчѐт|ен -*на*［形］无数的,数不胜数的,极多的：～ни богàтства 数不清的财富 ～но мнòжество 无数;无数人 ～**но**［副］

безчѝн|ен -*на*［形］〈旧〉扰乱秩序的,不守秩序的;淘气的;不像样的：～но шумѐне на децàта 孩子们的胡闹 ～**но**［副］

безчѝнств|о -*а*［中］胡作非为,妄为;暴行

безчѝнст[ву]ва|м［未］胡作非为,妄为,为非作歹 ～**не**［中］

безчѝслен -*а*［形］无数的,数不胜数的：～о мнòжество 无数,无数人 ～и жѐртви 无数的牺牲者 ～**ост** -осттà［阴］

безчовѐч|ен -*на*［形］无人性的,惨无人道的,极残忍的：～на постъпка 惨无人道的行径 ～ен експлоататор 残忍的剥削者 ～**но**［副］～**ност** -носттà［阴］

безчовѐчие［无复,中］〈罕〉惨无人道,极残酷,极残忍

безчỳвствен -*а*［形］❶无感觉的;无知觉的,不省人事的：Тòй лежà дълго врѐме ～ на пòда. 他不省人事地在地板上躺了很长时间。❷淡漠的,无动于衷的,麻木不仁的,无所谓的：～ пòглед 冷漠的目光 ❸无同情心的,残酷的：～ човѐк 无同情心的人 ～**о**［副］～**ост** -осттà［阴］

безчỳвствие［中］无怜悯心,无同情心,冷酷

безшỳм|ен -*на*［形］❶无声的,静悄悄的;声音不大的：～ен мотòр 无声马达 ～ни стъпки 悄悄的脚步 ❷〈转〉宁静的,平静的：～ен живòт 宁静的生活 ～**но**［副］～**ност** -носттà［阴］

безя̀дрен -*а*［形］没有核武器的：～а зòна 无核区

бѐйца［阴］别伊的妻子

бе|й[1] -*ят*,-*я*,-*йове*［阳］别伊(奥斯曼帝国小封建领主和某些官员、大地主的尊号)◇ **Живѐе катò ～й.**〈口〉他生活得像大官。

бей[2]［感］〈口〉(表示惊讶)哎呀,啊：Познà ～,познà ме. 他认出来了,哎呀,他认出我来了。

бѐйзбол 和 **бѐзбол**［阳］〈运〉棒球

бѐйзбол|ен -*на*［形］棒球的：～на тòпка 棒球

бѐйов -*а*［形］(属于)别伊的：～а къща 别伊的宅子

бѐйовица［阴］同 бейца

Бейрỳт 贝鲁特(黎巴嫩首都)

бѐйск|и -*а* бей 的形容词：～и чифлѝк 别伊的庄园 ～**и**［副］：живѐя ～и 生活阔绰奢侈

бек -*ът*,-*а*,-*ове*［阳］〈运〉(足球队的)卫,后卫

бекàр［阳］〈乐〉(乐谱中的)本位号

бекàс［阳］(扇尾)沙锥,鹬,田鹬(*Limosa melanura*)

бекасѝна［阴］一种沙锥,鹬,田鹬(*Scolopax gallinago*)

бѐкерел［阳］贝可(勒尔),贝克(勒尔)(放射性活度单位)

бѐки［副］〈方〉同 бѐлки

бекòн［无复,阳］熏腌猪肉

бекри|я̀ -*я̀та*,-*и*［阳］〈方〉同 пия̀ница(醉汉,酒鬼)

бекя̀р［阳］〈罕,口〉同 бекя̀рин

бекя̀р|ин -*и*［阳］〈口〉单身汉,光棍

бекя̀рск|и -*а* бекя̀р 的形容词：～а квартѝра 单身宿舍,单身汉的住宅 ～**и**［副］：живѐя ～и 过单身汉的生活

бекярлъ̀к［无复,阳］同 бекя̀рство

бекя̀рство［中］单身(汉的)生活

беладòна［阴］颠茄(*Atropa belladonna*)

белалия̀［不变,形］同 белялия̀

Беларỳс 白俄罗斯(欧洲)

беларỳс|ин -*и*［阳］,**беларỳска**［阴］白俄罗斯人

беларỳск|и -*а* ❶ Беларỳс 和 беларỳсин 的形容词 ❷［用作名］～**и**［阳］白俄罗斯语

белàч［阳］,**белàчка**［阴］剥(树木、水果等的)皮的人：Вàкахме ～и да обѐлят цàревицата. 我们请了人来剥玉米棒子。

белàчка[1]［阴］见 белàч

белàчка[2]［阴］(用曝晒法)把布匹晒白的人

белведѐр［阳］和 **белведѐре**［中］〈建〉❶望楼,瞭望台(楼房上层的建筑物,通常为圆形)❷观景殿

белгѝ|ец -*йци*［阳］,**белгѝйка**［阴］比利时人

белгѝйск|и -*а* Бѐлгия 和 белгѝец 的形容词

Бѐлгия 比利时(欧洲)

Бѐлград 贝尔格莱德(塞尔维亚首都)

бѐле|г -*зи*［阳］❶疤痕;污迹,痕迹;胎记,痣：～г от рàна 伤疤 ～г от мръсни пръсти 脏手指印 ❷记号,标记：поставям ～г 打上记号,做上标记 ❸〈转〉特点,特征：характѐрен (отличѝтелен) ～г 特点,特征 Товà е лош ～г. 这是一个坏征兆。

белѐене 见 белѐя 和 белѐя се

бел|ѐжа -*ѐжиш*,-*я̀зах*,过被形动 -*я̀зан*［未］❶做(打上)记号,打上标记：Всѐка овцà трябва да ～ѐжиш. 你得把每只羊都打上记号。❷记录,记下,记笔记,提到,写：Сеизмогрàфите ～ѐжат,измѐрват земетръсите. 地震仪记录并测量地震。Тòй си ～ѐжи всѝчко,щò дава. 他把他发出去的东西全都记下来。Ѐто каквò ～ѐжи тòй в едѝн от пътнѝшките си òчерци. 他在自己的一篇游记中所提到的就是这个。❸表明,显示,标志着：Космонàвтиката ～ѐжи нòв етàп в тѐхниката. 宇宙航行

学标志着技术的新阶段。～**ѐжене**［中］

бележѝт *-а*［形］杰出的，卓越的；著名的，有重大意义的：～ революционѐр 杰出的革命家 ～ пòдвиг 卓越的功勋 ～о събѝтие 重大事件 ～а дàта 有重大意义的日子 **～ост** -осттà［阴］〈旧〉

белѐжк|а［阴］❶单据：служѐбна ～а 证明，证明书 кàсова ～а 付款单，账单 ❷字条；短简，便函：От нѐя полỳчих ～а, че ще дòйде. 我收到她一张字条，说她要来。❸［常复］笔记，札记：прàвя си ～и 记笔记 ❹附注，注解，注释；备考：Àвторът бѐ тỳрнал на крàя еднà ～а. 作者在最后加了一条注释。❺［只复］意见，评语；记述；简介，见闻录：критѝчни ～и 批评性意见，评语，评论 биографѝчни ～и 生平，简历 пъ̀тни ～и 游记 ❻分数：Полỳчи добрà ～а. 他得了高分。◇ **взѐмам си ～а** 考虑到 **прàвя ～а (на нѝкого)** 批评（某人），对某人提意见 **вòдя си ～и** 记笔记

бележкàр *-ят, -я*［阳］，**бележкàрка**［阴］〈口，不赞〉把得高分作为唯一目标的（中小）学生

белѐжни|к *-ци*［阳］❶小本，小记事本 ❷记分册：ученѝчески ～к（中小）学生记分册

белезѝци［只复，阳］手铐：Ръцѐте му бѝха оковàни в ～. 他的双手戴着手铐。

белезнѝкав *-а*［形］淡白色的，微白的，暗白的，发白的：～а пръст 发白的土 **～ост** -осттà［阴］

белезнѝци［只复，阳］同 белезѝци

бѐлен[1] *-а* ❶ бѐля[1] 的过被形动 ❷［用作形］变白的，晒白的：～о платнò 晒白的布

бѐлен[2] *-а* ❶ бѐля[2] 的过被形动 ❷［用作形］剥（削、去）了皮的：～а ѝбълка 削了皮的苹果

бѐлене[1] 见 бѐля[1]

бѐлене[2] 见 бѐля[2]

бѐленка［阴］同 белѝнка

белетàж［阳］❶第二层楼，二楼 ❷（剧场）二楼，楼上

белетрѝст［阳］，**белетрѝстка**［阴］小说家

белетрѝстика［无复，阴］小说文学，美文文学；小说，小说书籍

белетристѝч|ен *-на* белетрѝстика 的形容词：～на литератỳра 小说文学

белетристѝческ|и *-а*［形］同 белетристѝчен

бел|ѐя *-ѐеш, -ѐях*［未］❶变白；（头发、胡子）变白：Преминỳват годѝнките, стàрото ～ѐе.（Каравелов）岁月流逝，老夫鬓添白发。❷呈现（显出）白色：Къщици ～ѐят тỳк и тàм, / пръснати далѐко по бàйра.（П. П. Славейков）在远处的山岗上，星星点点的小房子泛着白色。**～ѐене**［中］

Белѝз 伯利兹（北美洲）

бел|ѐя се *-ѐеш се, -ѐях се*［未，中态］呈现（显出）白色，发白：Сред двòра се ～ѐеше чешмàта. 水池在院子中间泛着白色。**～ѐене**［中］

белѝл|ен *-на*［形］漂白用的 ◇ **～на вàр**〈化〉漂白粉，氯化石灰

белѝлка［阴］❶扑粉；雪花膏 ❷（抹墙和地用的）白土

белѝл|о *-à*［中］❶〈民，旧〉（含汞的）搽脸膏 ❷〈民〉香粉，扑粉；雪花膏：～о и червѝло 粉和口红

белинà［无复，阴］❶白，白色：ѝрка ～ на снегà 雪的耀眼白色 ❷同 сланѝна（肥肉）

белѝна［无复，阴］（漂白棉布用的）漂白水

бѐличѣ|ък *-ка*［形］бял 的指小

белѝя［无复，阴］〈方〉白小麦（小麦的一个品种）

бѐлка[1]［阴］〈方〉白眼珠，眼白：Бѐлките му са кръвѝсали. 他的白眼珠上有血丝。

бѐлка[2] 见 бѝлка

бѐлки 和 **бѐлким**［语气］〈旧〉❶可能会，可能要：Почàкай го, ～ дòйде. 你等他一会儿，他可能会来的。❷同 нимà（难道）：Бѐлки е ѝстина товà? 难道这是真的？

Белмопàн 贝尔莫潘（伯利兹首都）

бело-［复合词第一部］表示"白"、"白色的"之意，例如 белогрѝвест（有白色长鬃的），белокрѝл（白翅膀的）

белобрàд *-а*［形］白胡子的：～ стàрец 白胡子老头

беловà［阴］❶誊清的文稿（信件等）（与 черновà（底稿，草稿）相对）：препѝсвам на ～ 誊清 ❷白纸：～ хартѝя 白纸

беловлàс *-а*［形］白发的；白胡子的：～ стàрец 白发老人

белогвардѐ|ец *-йци*［阳］〈史〉白卫军分子，白匪

белогвардѐйск|и *-а* белогвардѐец 的形容词

белоглàв *-а*［形］❶白头的，白头发的：～ стàрец 白发老人 ❷（指禽鸟）秃头的，头上无羽毛的 ◇ ～ **орѐл**〈动〉兀鹫（*Vultur fulvus*）

белогрѝвест *-а*［形］（有）白（色）长鬃的

белогỳшка［阴］❶白颈女人 ❷白颈禽鸟

белодрѐшко *-вци*［阳］白衣人（保加利亚西北部居民的绰号，该地区男子的民族服装为白色）

белодрѐшков|ец *-ци*［阳］同 белодрѐшко

белодрòб|ен *-на*［形］肺（部）的：～на туберкулòза 肺结核

белозѐм［无复，阳］白土（与 чернозѐм（黑土）相对）

белокàмен|ен *-на*［形］白石的：～на чешмà 白石水池（水槽）

белокòж *-а* ❶［形］白皮肤的 ❷［用作名］白人，白种人：～и и чернокòжи 白人和黑人

белокòр *-а*［形］白皮的：～а дѝня 白皮西瓜 ～и брезѝ 白桦

белокòс *-а*［形］白头发的：～и стàрци 白发老人

белокрѝл *-а*［形］〈诗〉（长）白翅膀的：～и чàйки 白翅海鸥

белолѝк *-а*［形］白脸的，面孔白皙的：～о момѝченце 面孔白皙的小女孩

беломòр|ец[1] *-ци*［阳］爱琴海地区的人

беломòрец[2]［无复，阳］〈民〉从爱琴海吹来的风；南风

беломòрие［无复，中］爱琴海地区

беломòрск|и *-а* Бѝло морѐ 和 беломòрие 的形容词：～и вѝтър 从爱琴海吹来的风 ～и брѝг 爱琴海海岸

белонòг *-а*［形］〈诗〉❶白脚（腿）的，双脚（腿）雪白的：～и нѝмфи 白脚（腿）仙女 ❷［用作名］**～а**［阴］白脚（腿）女人

белопѐрка［阴］❶白鳍鱼；白鱼翅的鱼 ❷白（羽）鸟 ❸插上白羽毛的箭

белопръ̀стица［阴］（一种）白粘土

белорỳс|ин *-и*［阳］〈旧〉同 беларỳсин

белорỳск|и *-а*［形］〈旧〉同 беларỳски

белорускѝня［阴］〈旧〉同 беларỳска

белорѐк *-а*［形］白手臂的

белòс|вам［未］，**белòсам**［完］❶抹（刷）白灰（白漆），粉刷：Стàята е чѝсто ～ана. 这房间粉刷得很干净。❷〈口〉搽粉（雪花膏）：～вам лицѐто си 往脸上搽粉 **— се**［反身，

被动]～ване[中]

белоснѐж|ен -*на* [形] ❶〈诗〉雪白的：～но кокѝче 洁白的雪花莲 ～ни престѝлки 雪白的围裙 ❷（覆盖着）积雪的：～ни върховѐ 覆盖着积雪的山峰

белоствѐл -*а* [形]〈旧,诗〉白茎的,白秆的;白树干的：～и бу̀ки 白树干的水青冈

белѝт [无复,阳] 一种纸牌游戏(主牌 J 最大,先得 101 分者获胜)

белотà [无复,阴] 同 белинà：снѐжна ～ 雪白的颜色,雪白

белоцвѐт|ен -*на* [形] 白花的：～ни вѝшни 白花樱桃树

белошàт -*а* [形] 发白的,白的

белошѝйка [阴] ❶白颈女人 ❷白颈鸟

белтъ̀|к[1] -*ци* [阳] 蛋白,蛋清：～к и жълтък 蛋白和蛋黄

белтъ̀|к[2] -*ци* [阳]〈生物,化〉蛋白质,朊

белтъ̀ч|ен[1] -*на* белтъ̀к[1] 的形容词：～ен крѐм 蛋白甜羹

белтъ̀ч|ен[2] -*на* белтъ̀к[2] 的形容词：～но веществò 蛋白质 ～на хранà 蛋白质食物

белтъчинà [阴,常复]〈生物,化〉蛋白质

Белуджистàн ❶俾路支(西南亚一地区,包括巴基斯坦西南部和伊朗东南部) ❷俾路支(巴基斯坦省名)

белу̀ша [阴]〈方,昵〉❶白羊 ❷白牛

белу̀шка [阴]〈方〉(衬衫、连衣裙上的一种)绣花,花饰

бельò [无复,中,集] ❶内衣,衬衣(类)：мъжко ～ 男内衣 ❷床布(床单、被套、枕套)：～ за пранѐ 换下来的床单被套 леглò с ～ 有寝具的床

бѐл|я[1] -*иш*, *бѐлѝх* [未] ❶〈民〉(把洗净的布、床单等)曝晒(使之变得更白) ❷往…上搽粉(雪花膏)：Мнòго си ～и лицѐто. 她搽了很多粉。— **се** [反身,被动] **～ене** [中]：～ене на платнà 把布晒白

бѐл|я[2] -*иш*, *бѐлѝх* [未] 剥,削,除去(树、果实等的皮或外壳)：～я черу̀пка на яйцѐ 剥蛋壳 ～я я̀бълка 削苹果皮 — **се** [反身,被动] **～ене** [中]：～ене на цàревица 剥玉米棒子

белѝ [阴]〈口〉不幸,灾祸,灾难,倒霉：Напрàвил ～. 他闯了祸。Слу̀чи ми се голя̀ма ～. 我遭到了很大的不幸。◇ **вкàрвам нѝкого в ～**〈口〉使某人倒霉 **тъ̀рся си ～та**〈口〉自找倒霉

беля̀зан -*а* ❶ белѐжа 的过被形动 ❷[用作形] 1.〈口〉有某种生理缺陷的：～ човѐк 有生理缺陷的人 2. 注定要做一番大事业的 ◇ **～и àтоми** 示踪原子

беляля̀ [不变,形]〈民〉❶爱闯祸的：～ детѐ 爱闯祸的孩子 ❷令人操心的,令人头疼的：～ рàбота 令人操心的事

беля̀нка[1] -*ѐнки* [阴] 河边把布匹洗后晒白的地方

беля̀нка[2] -*ѐнки* [阴]〈民〉晚上青年们在一起边剥玉米棒子,边说笑的聚会

бемѝл [阳]〈乐〉(乐谱用的)降半音的符号,降号(b)

Бенàрес 瓦那纳西(印度城市)

Бенгàзи 班加西(利比亚城市)

Бенгàлия 孟加拉(南亚一地区,分属印度和孟加拉国)

бенгàлск|и -*а* Бенгàлия 的形容词 ◇ **～и огъ̀н** 五彩烟火：Площàдът е озарѐн феерѝчески от разноцвѐтни ～и огньòве. 广场被五彩缤纷的烟火照亮得有如神话世界。

бендѝсвам [未], **бендѝсам** [完]〈方〉同 харѐсвам (喜欢)

беневрѐци [无单,阳]〈方〉(农民穿的)白色粗呢紧身裤

бенедиктѝн [阳] 本尼迪克特甜酒(一种法国蜜酒)

бенефѝс [阳]〈书〉(借某一演员生日等机会举行的,使该演员多得收入的)庆祝演出,纪念演出

бенефѝс|ен -*на* бенефѝс 的形容词：～но представлѐние 庆祝演出

бенефициàнт [阳] 为某人举办庆祝演出的人

бенефициѐнт [阳] (保险、遗嘱等的)受益人

бензѝн [无复,阳] 汽油：авиациòнен ～ 航空(飞机)汽油 автомобѝлен ～ 汽车汽油 синтетѝчен ～ 合成汽油 ～ су̀пер 高级汽油 ～ обикновѐн 普通汽油 безолòвен ～ 无铅汽油

бензѝнен -*а* бензѝн 的形容词：～и пàри 汽油挥发气

бензѝнкар [阳] 以汽油作燃料的汽车

бензѝнов -*а* [形] ❶用汽油发动的;用(燃)汽油的：～ мотòр 用汽油发动的马达 ～а запàлка (汽油)打火机 ❷装汽油用的：～ резервоàр 油箱,汽油贮存器

бензинопровòд [阳] 输油管

бензиностàнция [阴] (汽车)加油站

бензоколòнка [阴] 加油塔

бензòл [无复,阳]〈化〉苯

Бенѝн 贝宁(非洲)

бенѝн|ец -*ци* [阳], **бенѝнка** [阴] 贝宁人

бенѝнск|и -*а* Бенѝн 和 бенѝнец 的形容词

бѐнка [阴] 痣：～ на шѝята 颈上的痣

бент -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶(拦河、拦洪)坝：Придошлàта рекà разкъ̀са ～а. 洪水冲坏了大坝。❷被拦住的(河)水,水库,水池：воденѝчен ～ (推动水车用的)蓄水池

бер|à -*ѐш*, *брах*, 过被形动 *бран* [未] ❶摘,采：～à черѐши 摘樱桃 ～à цветя̀ 采花 ❷〈民〉收集,收罗,积攒 ❸〈方〉盛,装(得下)：Товà шишѐ ～ѐ еднѝн лѝтър. 这个瓶子可以装一升。❹同 гноя̀ (化脓)：Пръ̀стът ми ～ѐ. 我手指化脓了。— **се** [被动] ◇ **～à грехà на нѝкого**〈口〉替某人承担责任 **～à душà**〈口〉垂死,快死了 **～à сѝли**〈口〉积蓄力量,(为做某事而)做准备 **～à страх**〈口〉害怕,怕 **～à студ** 挨冻 **～à я̀дове**〈口〉生气,遇到麻烦 **Не ～й грѝжа (за товà)**.〈口〉别(为这事)担心。

берàт [阳]〈史〉苏丹颁赐的特权书状

берàч [阳], **берàчка** [阴] 采摘…的人：～ки на грòзде 摘葡萄的妇女

бербàт -*а* [形]〈口〉不干净的,染污的,弄脏的

бербѐри [复] 柏柏尔人(北非的民族群)

бербѐр|ин -*и*〈民,旧〉同 бербѐр

бербѐрница [阴]〈民〉同 бръснàрница

бербѐрск|и[1] -*а* бербѐрин 和 бербѐрница 的形容词

бербѐрск|и[2] -*а* [形] 柏柏尔(人)的：～и езѝци 柏柏尔语

бѐр|вам [未], **бѐрна** -*неш*, *бѐрнàх* [完] (很快地)摘(采)一点：Щòм си дошѐл, ～нѝ си мàлко я̀бълки. 你既然来了,就摘些苹果吧!

бергамòт [阳] 香柠檬,佛手柑(*Citrus bergamia*)

бергамòтов -*а* [形] 香柠檬的,佛手柑的：～ есѐнция 香柠檬油,佛手柑油

бѐргманов -*а* [形]〈技〉**～а тръбà** 贝格曼管(一种电线绝缘管)

бердàна 和 **бердàнка** [阴]〈旧〉别旦式枪(旧式独弹军用步枪)

берекѐт [阳]〈民〉好收成,丰收,丰产：дòбър ～ 好收成 ◇

На ~ е. 〈口〉会有好收成。

берекѐт|ен *-на* берекѐт 的形容词：~на годѝна 丰(收)年 ~ен кукурѝз 丰产的玉米

берекетлѝя [不变,形] 高产的

бѐри-бѐри [阳] 〈医〉脚气病

бѐрингов *-а* [形] **Бѐрингов про̀ток** 白令海峡 **Бѐрингово морѐ** 白令海

берѝтба [阴] ❶采,摘,收(水果、玉米、烟叶等)：~ на памѝк 摘棉花 Берѝтбата на гро̀здето привъ̀рши. 葡萄就要摘完了。❷采摘(收获)期,采摘(收获)季节：Ще до̀йда по ~. 我在收庄稼的时候来。❸采摘下来的东西,收成：добра̀ ~ 好收成

берѝя [阴] 〈旧〉间接税

Берлѝн 柏林(德国首都)

бермѝди [复] 百慕大短裤(裤腿齐膝盖,配长袜穿)

бермѝдск|и *-а* 〈地理〉百慕大的 ◇ **Бермѝдски о̀строви** 百慕大群岛(大西洋北部)

Берн 伯尔尼(瑞士首都)

берсьо̀за [阴] 〈乐〉摇篮曲

бертолѐтов *-а* [形] **~а со̀л** 氯酸钾

бесара̀б|ец *-ци* [阳], **бесара̀бка** [阴] ❶比萨拉比亚人 ❷住在比萨拉比亚的保加利亚人

Бесара̀бия 〈史〉比萨拉比亚(地区名,黑海西北角)

бесѐда [阴] ❶谈话,交谈：во̀дя ~ с нѝкого 同某人交谈 ❷座谈(会),讲座：нау̀чнопопулѝрна ~ 科学普及讲座 държа̀ (изна̀сям) ~ 发表谈话(讲话);讲课,举行讲座

бесѐдва|м [未] 〈书〉谈话,会谈,聚谈：Бесѐдвахме като̀ ста̀ри приѝтели. 我们曾像老朋友一样地谈天。**~не** [中]

бесѐдка [阴] 亭子,凉亭

бѐсен *бя̀сна, бѐсни* [形] ❶患狂犬病的,疯的：бя̀сно ку̀че 疯狗 ❷〈转〉狂怒的,狂暴的;猛烈的,激烈的;疯狂的：бя̀сна бу̀ря 暴风骤雨 бя̀сна ско̀рост 飞快的速度 ~ вѝк 狂喊,高叫 ~ съм от я̀д 简直气疯了 ◇ **~ бу̀рен** 毛地黄,洋地黄

бесѝлка [阴] 绞(刑)架：ока̀чвам нѝкого на ~та 把某人送上绞刑架 увѝсвам на ~та 吊在绞架上

бесѝл|о *-а* [中] 同 бесѝлка

бесн|ѐя *-ѐеш, -я̀х* [未] ❶患狂犬病,发疯：Ку̀чето ~ѐе. 狗疯了。❷〈转〉疯狂,猖狂,猖獗：~ѐя над нѐщо 对…横行霸道 ❸〈转〉发狂,发疯,大发脾气,极其激动：~ѐя от я̀рост 狂怒,气得发狂 Бу̀рята ~ѐе с небѝвала сѝла. 暴风雨凶猛异常。❹十分淘气,疯闹：Стѝга са ~ѐли деца̀та из дво̀ра! 别让孩子们在院子里疯闹了！**~ѐене** [中]

беснѝче [中] 毛地黄,洋地黄

беснота̀ [阴] 疯狂,发狂,猖狂

беснотѝя [阴] 〈口〉发狂,疯狂,猖狂：Това̀ го ка̀ра до ~. 这使得他发狂。

бесну̀ва|м [未] 〈罕〉同 бесня̀ **~не** [中]

бѐсовск|и *-а* [形] 〈旧〉鬼的,魔鬼(鬼怪)的：~и пѐсни 鬼唱的歌

бѐстселър [阳] 〈书〉畅销书

бесу̀ва|м [未] 〈口,罕〉同 бесня̀ **~не** [中]

бесу̀ва|м се [未,中态] ❶(狗、狼等)发情 ❷〈转〉(耽于)淫荡,贪淫好色,乱搞男女关系 **~не** [中]

бѐс|я *-иш, бѐсѝх* [未] 吊死,绞死 — **се** [反身] ◇ **То̀й ко̀ли, то̀й ~и.** 〈口〉他说了算;他主宰着一切;他有至高无上的权力。

бетѐл [阳] 蒌叶(*Piper betle*)

бетѐр [不变,形] 〈口〉更坏,更糟,更差：Жѝлището му е мръ̀сно, ~ от ко̀чина. 他的住处简直比猪圈还差。

бето̀н [阳] 混凝土：армѝран ~ 钢筋混凝土 сгурѝен ~ 矿渣混凝土,煤渣混凝土

бето̀н-армѐ [阳] ❶〈旧〉钢筋混凝土 ❷〈转〉扑克牌的一种组法(两张爱司和两张杰克)

бетонджѝйск|и *-а* бетонджѝя 的形容词：~а бригада 混凝土作业班

бетонджѝ|я *-ята, -и* [阳] 混凝土工

бето̀н|ен *-на* 和 *-ена* бето̀н 的形容词：~ни стенѝ 混凝土墙 ~ена сгра̀да 混凝土建筑物 ~на пло̀ча 混凝土(石)板 ~ено шосѐ 混凝土公路

бетонѝра|м [未,完] 浇灌混凝土 **~не** [中]

бетонѝран *-а* ❶ бетонѝрам 的过被形动 ❷[用作形](铺了)混凝土的：~ пъ̀т 混凝土路

бетонобъ̀рка̀чка [阴] 混凝土搅拌机：пъ̀тна ~ 混凝土铺路机

бето̀нов *-а* [形] 同 бето̀нен

бетоново̀з [阳] 混凝土运载车

бетонпо̀мпа [阴] (安装在汽车上的、使混凝土在管道中移动的)混凝土泵

бешамѐл [阳] (鸡蛋、牛奶做的)白色调味汁

бѐше бя̀х 的过去未完成时第二和第三人称单数,见 съм, бъ̀да ◇ **бѐше (~ тя̀)** 〈口〉完了,过去了：Какво̀то ~, ~. 过去的事就算过去了。

бешла̀|к *-ци* [阳] 〈旧〉贝什利克(土耳其硬币名,相当于 5 格罗什或 100 斯托汀卡)

БЗКБ [бѐ-зе-ка-бѐ] [缩] Бъ̀лгарска земедѐлска и кооператѝвна ба̀нка 〈旧〉保加利亚农业合作银行

БЗМС [бѐ-зе-ме-сѐ] [缩] Бъ̀лгарски земедѐлски младѐжки съ̀юз 〈史〉保加利亚农民青年联盟(1921—1947)

БЗНС [бѐ-зе-не-сѐ] [缩] Бъ̀лгарски земедѐлски наро̀ден съ̀юз 保加利亚农民联盟

БЗТБ [бѐ-зе-те-бѐ] [缩] Бъ̀лгарска земедѐлска и тъ̀рго̀вска ба̀нка 保加利亚农商银行

би [语气] 表示估计和可能性 ❶ **мо̀же ~** 可能：Тя̀ поло̀жи за мѐне такѝва грѝжи, каквѝто не ѐ пола̀гала мо̀же ~ за со̀бствения си сѝн. 她是这样地关心我,就连对她亲生的儿子可能也没有这样。❷съм 的条件式的第三人称单数形式,在 ако̀ бѝ да, да не бѝ да, ако̀ ще бѝ 等搭配中构成表示估计和可能性的复合连词：Та̀те, да се ма̀хнем оттѝк, да не ~ да ни намѐри нѝкой. 爸爸,咱们走吧,可别让谁找着咱们。Да не ~ да дѝриш нѝкого. 你别是在找什么人吧！Да ~ мѝрно седя̀ло, не ~ чу̀до видя̀ло. 〈俗〉安分守己,就不会遇见倒霉事。

би- [复合词第一部] 表示"双"、"二"、"两"之意,例如 бипла̀н (双翼机), билингвѝзъм (双语制)

БИАД [биа̀д] [缩] Бъ̀лгарско инженѐрно-архитекту̀рно дру̀жество 〈旧〉保加利亚工程建筑协会(1893—1937)

биатло̀н [阳] 现代两项滑雪运动

биатлонѝст [阳], **биатлонѝстка** [阴] 现代两项滑雪运动员

БИБ [биб] [缩] Бъ̀лгарска инвестицио̀нна ба̀нка 保加利亚投资银行

биберòн [阳] ❶(橡皮)奶嘴;哄骗孩子用的奶嘴 ❷奶瓶

БИ-БИ-СИ [缩] BBC (British Broadcasting Corporation) 英国广播公司

библ. [缩] библиотèка 图书馆

библèйск|и -*а* бѝблия 的形容词: ~и рàзказ《圣经》(所载的)故事 ~и стѝл《圣经》文体 ~и временà 很久以前

библиогрàф [阳], **библиогрàфка** [阴] ❶目录学家;文献学家 ❷书目提要编著人;文献目录编著人

библиографѝч|ен -*на* [形] библиогрàфия 的形容词: ~ен прѐглед 书目一览

библиографѝческ|и -*а* [形] 同 библиогрàфски: ~и бюлетѝн 书目通报

библиогрàфия [阴] ❶目录学,文献学;书目提要,文献 ❷(图书)目录: ~ върху̀ Вàзов 关于伐佐夫的研究著作目录 ~ по почвознàние 土壤学书籍目录 стопàнска ~ 经济著作目录 ~ на тру̀дове по българска литерату̀ра 有关保加利亚文学的著作目录 ❸书刊评介,书刊介绍(专栏)

библиогрàфск|и -*а* библиогрàф 和 библиогрàфия 的形容词: ~и институ̀т 目录学(文献学)研究所 ~и бюлетѝн 书目通报 ~а рѐдкост 珍本,珍贵文献

библиомàн [阳], **библиомàнка** [阴] 有藏书癖的人

библиомàния [阴] 藏书癖

библиотèка [阴] ❶图书馆,图书室: подвѝжна ~ 流动(巡回)图书馆 ❷(图书馆或私人的)藏书: университèтска ~ 大学藏书 голя̀ма (богàта) ~ 丰富的藏书 ❸书库 ❹书橱,书柜: Ку̀пих си ~. 我买了一个书柜。❺丛书,文库: историческа ~ 历史丛书 нау̀чнопопулярна ~ 科学普及丛书 ~ за самообразовàние 自学丛书 ◇ **~-бàр** 装书和酒类的橱柜

библиотекàр -*ят*, -*я* [阳], **библиотекàрка** [阴] 图书馆馆员,图书室管理员

библиотекàрск|и -*а* библиотекàр 的形容词: ~и ку̀рс 图书管理教程

библиотекàрство [无复,中] 图书管理: ку̀рс по ~ 图书管理培训班;图书管理教程

библиотèч|ен -*на* библиотèка 的形容词: ~но дèло 图书事业 ~ен каталòг 图书目录 ~на сгрàда 图书馆(大)楼

библиофѝл [阳] 爱书的人,藏书家

библиофѝлск|и -*а* библиофѝл 的形容词

библиофѝлство [无复,中] 爱书,爱收藏书籍

Бѝблия [阴]〈宗〉《圣经》

бѝва 见 бѝвам

бивà|к -*ци*, [阳] 露营地,野营地;露宿处

бивалèнт [阳]〈生物〉二价染色体

бѝва|м [未] ❶同 съм (但含有经常、多次的意思): Срèщахме тàм нàй-разлѝчни хòра, ~хме свидèтели на вся̀какви слу̀чки. 我们在那里遇见过各种各样的人,我们是各种各样事件的见证者。Чèсто съм ~л у тя̀х. 我常上他们家去。❷ [常三] ~ 发生: Такъв сту̀д не è ~л отдàвна. 很久没有这么冷过了。❸ [无人称] ~ 应该,可以,行得通: Бѝва ли да попѝтам? 我可以问一下吗? Не ~ да прàвиш такà. 你不该这样做。Ще дòйдеш, дру̀го не ~. 你得来,不来不行。С òгън и водà шегà не ~.〈俗〉同水火开不得玩笑;水火无情。❹ [无人称] ~ (接人称代词的宾格)行,可以,不错,适合于,值得: Нèго за всѝчко го ~. 他干什么事都挺行的。Стòката си я ~. 这头牲口不错。Мèне не мè ~ за тàя рàбота. 我干不好这件事。Бѝва те за бригадѝр. 你当队长挺合适。◇ **не мè ~** 〈口〉我不舒服;我有病: Мèне не мѝ е добрè, а, кàкто вѝждам, и тèбе не тè ~. Да не сѝ бòлен? 我身体不好,看起来,你也不舒服,你别是病了吧?

бивàч|ен -*на* бивàк 的形容词: ~ни огньòве 篝火

бѝввам [未]〈口〉бѝя 的条件式: Бѝввам те, бòга ми! 我要打你,我的上帝!(此处 бѝввам те 同 бѝх те бѝл)

бѝв|ни [复,单 -*ен*,阳] (象、猛犸、河马、野猪等的)獠牙,门牙

бѝвол [阳] ❶水牛(*Bos bubalus*) ❷〈方〉曼陀罗;醉心花,风茄儿 ◇ **На ~а окòто всè в прòсото.** 〈谚〉水牛的眼睛老盯着黍子(喻向往(担心)什么,心里就老惦记着什么(嘴边老挂着什么))。

биволàр -*ят*, -*я* [阳], **биволàрка** [阴] 牧(水)牛人

биволàрск|и -*а* биволàр 的形容词

биволàрче -*та* [中] биволàр 的指小

бѝволица [阴] 母水牛

бѝволск|и -*а* бѝвол 和 бѝволица 的形容词: ~а кòжа 水牛皮 ~и рогà 水牛角 ◇ **~о търпèние** 极大的耐性;无感觉

бѝволче -*та* [中] 小水牛

бивш -*а*, -*о* 和 -*е* [形] 原先的,从前的;前任的: ~а учѝтелка 从前的老师 ~а женà 前妻 ~ минѝстър 前任部长

бѝвш|и -*а*, -*о* 和 -*е* [形] 同 бивш

бигàмия [无复,阴]〈书〉重婚

бѝг бàнд [阳]〈乐〉大型现代舞乐队

бѝгор [阳] 石灰石

бѝгор|ен -*на* [形] 同 бѝгоров: ~на облицòвка 石灰石砌面

бигорлѝв -*а* [形] 含石灰石的,含石灰的: ~а водà 硬水

бѝгоров -*а* бѝгор 的形容词: ~ кàмък 石灰石

бидè 见 бидòх

бидèйки 〈罕,书〉съм 的副动词

бидòн [阳] 铁(或塑料)桶: ~ за бензѝн 汽油桶

бид|òх -*è* [完] съм 和 бъда 的过去完成时(用于复合的被动形式中): В ня̀колко днѝ бу̀нтът ~è стъпкан навсякъде. 几天之内,各处的暴动都被镇压下去了。Скòро всѝчките вълци ~òха прогòнени. 很快,所有的狼都被赶跑了。

биè [中] (女服)镶边布

бѝене [中] бѝя 和 бѝя се 的动名词 ❶打,殴打: ~ по ръцè 打手心 ❷猎取,(用枪)打死(野兽): Бѝенето на елèни е забранèно. 禁止猎鹿。❸射击: ~то на неприя̀телската артилèрия 敌人的炮击 ❹打,锤,敲: ~ на нагорещèно желя̀зо 打烧红的铁 ❺(水力或气流)冲击: вòдно ~ 水力冲击 ❻搏动,跳动: слàбо ~ на пу̀лса 微弱的脉搏 ❼敲,打(铃等发出信号): ~ на клепàло 敲云板 ~ на звънèц 打铃 ❽(车、轴承等在运转中因有故障而发出的)杂音

бижу̀ -*mo*, -*ma* [中] 首饰,珠宝

бижутèр [阳] 珠宝商

бижутèри|ен -*йна* бижутèрия 的形容词: ~ен магазѝн 珠宝店 ~йни издèлия 珠宝制品

бижутèрия [无复,阴] ❶珠宝生意 ❷珠宝商品 ❸珠宝店

бижутèрск|и -*а* [形] 同 бижутèриен

бѝзнес [阳] 商业活动,生意

бѝзнесмен [阳] 商人,生意人,实业家

бизòн [阳]〈动〉北美野牛(*Bisonus*)

бийт [无复,阳]〈乐〉(爵士乐中独有的)节奏律动

би|к *-кът,-ка̀,-кове* 和 *-ци* [阳](一般指用作种牛的)公牛,牡牛:породѝст ~к 种牛 я̀к като̀ ~к 像公牛一样结实 борба̀ с ~кове 斗牛

бѝкарбонат [阳]〈化〉碳酸氢盐:на̀триев ~ 碳酸氢钠,小苏打

бикѝни [复](只有胸罩和裤衩的)女游泳衣,比基尼泳装

бикобо̀р|ец *-ци* [阳] 斗牛士

бикобо̀рств|о *-а* [中] 斗牛

бикогла̀в *-а* [形] 犟的,倔的,固执的,执拗的

бикогла̀вств|о *-а* [中] 倔(脾气),固执,执拗

бикогла̀вщина [阴] 同 бикогла̀вство

бикфо̀рдов *-а* [形]〈技〉~ **шнур** 俾氏导火线,缓燃导火线

бил *-а̀* съм 和 бъ̀да 的过主形动,见 съм

билабиа̀л|ен *-на* [形]〈语言〉同 двуу̀стнен (双唇(音)的)

Билба̀о 毕尔巴鄂(西班牙港市)

билгѝя [阴]〈民〉磨刀石

бѝле [中,集]〈民〉❶(民间传说中的)仙草,魔草:ома̀йно ~ 迷魂草 раздѐлно ~ 解迷草 ❷草药

билѐт [阳] ❶票,券:~ за теа̀тър 剧票,戏票 железопъ̀тен ~ 火车票 лотарѝен ~ 彩票 вхо̀ден ~ 入场券,门票 ❷证:партѝен ~ 党证 уволнѝтелен ~ 离职证 ло̀вен ~ 猎照(打猎许可证)~ за о̀тпуск 休假证

билѐт|ен *-на* билѐт 的形容词:~ен коча̀н 票根

билетопроверѝтел *-ят,-я* [阳](公共汽车上的)查票员

билиа̀р|ен *-на* [形] 同 жлъ̀чен (胆的)

билингвистѝч|ен *-на* [形] 双语制的;双语(现象)的,操两种语言的

билио̀н [阳] ❶(法、美计算法的) 10 亿(= милиа̀рд) ❷(英、德计算法的)万亿

билио̀н|ен *-на* билио̀н 的形容词

билирубѝн [阳]〈生理〉胆红素

бѝлк|а [阴] ❶药草,草药:по̀лска (го̀рска) ~а 田间(林间)草药 лечѐбни (лековѝти) ~и 药草,草药 пѝя ~и 吃草药,喝汤药 добѝвам цѐнни медикамѐнти от лековѝти ~и 从药草提取珍贵的药品 ❷草

билка̀р *-ят,-я* [阳], **билка̀рка** [阴] ❶采集(出售)草药的人 ❷用草药给人治病的人

билка̀р|ин *-и* [阳]〈罕〉同 билка̀р

билка̀рск|и *-а* билка̀р 的形容词:~и магазѝн 草药店

билка̀рство [无复,中] 采集(出售)草药,用草药给人治病

бѝлков *-а* бѝлка 的形容词:~а аптѐка 草药店

бѝл|о *-а̀* [中](山、屋、墙等的)脊:~о на планина̀ 山脊 ~о на къ̀ща 屋脊

било̀[1] ❶ съм 的过主形动(中性) ❷ [用作名,中] 已经发生的事,过去的事:Било̀ що̀ ~,то̀ се забра̀ви вѐче. 过去的事就过去了,人们已经忘记了。◇ **разпра̀вям ~ и не ~**〈民〉聊天(谈真真假假的事情)

било̀[2] [连](与 било̀ 或 или 连用表示选择):~ ... ~,~ ... или 或…或,或者…或者,或是…或是,要么…要么:~ а̀з,~ тѝ 或者是我,或者是你 Било̀ ту̀к,~ та̀м — все едно̀. 或是这儿,或是那儿,都一样。Било̀ с парѝ или с ра̀бота. 或者出钱,或者出力。

билю̀|к *-ци* [阳] ❶〈民〉同 мно̀жество (很多):~к деца̀ 很多孩子 ❷〈限〉同 ста̀до (畜群)

билю̀р [阳]〈旧〉❶精制玻璃,水晶玻璃 ❷精制玻璃(水晶玻璃)器皿

билю̀рен *-а* билю̀р 的形容词:~а ча̀ша 水晶玻璃杯

биля̀р *-ят,-я* [阳], **биля̀рка** [阴]〈方〉同 билка̀р

биля̀р|ин *-и* [阳] 同 биля̀р

биля̀рск|и *-а* биля̀р 的形容词

биля̀рд [阳] ❶台球,弹子(游戏):игра̀я на ~ 打台球 ❷(台球的)球台,弹子台

биля̀рд|ен *-на* биля̀рд 的形容词:~на то̀пка 台球,弹子

бѝметал|ен *-на* [形] ❶双金属的 ❷复本位制的

бѝметалѝз|ъм *-мът,-ма* [阳]〈经〉(金银)复本位制

бѝмолекуля̀р|ен *-на* [形]〈化〉双分子的,两分子之间的:~на реа̀кция 双分子反应

бина̀р|ен *-на* [形] 二元的,两重的;双层的

бинлѝ|к *-ци* [阳]〈口〉(可装三公升以上的酒或水,一般带有柳条套或藤条套的)细颈大玻璃瓶:едѝн ~к вѝно 一大细颈瓶葡萄酒

бинокуля̀р|ен *-на* [形] 双目的,双眼的

бино̀к|ъл *-ли* [阳] 望远镜:воѐнен ~ъл 军用望远镜 театра̀лен ~ъл 观剧(用望远)镜

бино̀м [阳]〈数〉二项式

бинт *-ът,-а,-ове* [阳] 绷带:обвѝвам с ~ 用绷带缠 Една̀та му ръка̀ бѐше обвѝта в ~ове. 他的一只胳臂缠着绷带。

бѝнте [不变,中] 一种(表面光滑的)马铃薯

бинто̀вам [未,完] 用绷带缠,缠(绷带)

бинту̀вам [未,完] 同 бинто̀вам

био- [复合词第一部] 表示"生"、"生命"、"生物"等意,例如 биохѝмия (生物化学),биомеха̀ника (生物力学)

биогра̀ф [阳] 传记作者:~ на Хр. Бо̀тев 赫·波特夫传记的作者

биографѝч|ен *-на* биогра̀фия 的形容词:~ен о̀черк 传略 ~ни да̀нни 履历材料

биографѝческ|и *-а* [形] 同 биографѝчен

биогра̀фия [阴] 传,传记;履历,生平:~ на Ма̀ркс 马克思的传记

биогра̀фск|и *-а* биогра̀ф 和 биогра̀фия 的形容词:~и да̀нни 履历材料

биоелектрѝчество [中] 生物电

биоинженѐрство [中] 生物工程

биокомплѐкс [阳] 经过绿化的文娱体育场地,街心公园

биолаборато̀рия [阴] 生物实验室

биоло̀|г *-зи* [阳], **биоло̀жка** [阴] 生物学家,生物学工作者

биологѝч|ен *-на* биоло̀гия 的形容词:~ен зако̀н 生物学规律

биологѝческ|и *-а* [形] 同 биологѝчен:~а нау̀ка 生物科学

биоло̀гия [阴] ❶生物学 ❷生物学教科书

биоло̀жк|и *-а* биоло̀г 和 биоло̀гия 的形容词:~и конгрѐс 生物学工作者代表大会 ~и изслѐдвания 生物学研究

биолуминесцѐнция [阴]〈生物〉生物(植物、昆虫、蠕虫、鱼、水母等)发光

биомѐтрика 和 **биомѐтрия** [阴]〈生物,数〉生物统计学

биомеха̀ника [阴] 生物力学

биомицѝн [阳]〈药〉生霉素

биòника [阴] 仿生学
бионòмия [阴] (个体)生态学
биоспъ̀тни|к -*ци* [阳] 生物卫星
биосфѐра [阴] 〈生物〉(地球)生物圈,生物环境,生物层
биотѝп [阳] 〈生物〉同型小种;生物型,生活型
биотòкове [复,阳] 〈生理〉生物电流,生物电波
биотòп [阳] 〈生物〉群落生境,生活小区
биофѝзика [阴] 生物物理学
биохимѝ|к -*ци* [阳] 生物化学家,生物化学工作者
биохимѝч|ен -*на* биохѝмия 的形容词: ~ен процѐс 生物化学过程
биохимѝческ|и -*а* [形] 同 биохимѝчен: ~и инститỳт 生物化学研究所
биохѝмия [阴] 生物化学
биоценолòгия [阴] 生物群落学
биоцѝк|ъл -*ли* [阳] 〈生物〉生物区(域)
биплàн [阳] 双翼机
биполя̀р|ен -*на* [形] 〈理〉双极的: ~ни клѐтки 双极细胞 ~ни координàти 双极坐标 ~**ност** -носттà [阴]
бѝра [阴] 啤酒
бѝраджи|я -*ята*, -*и* [阳] 〈民〉啤酒馆老板
бирàрия [阴] 〈旧〉啤酒馆
БИРД [缩] (法) BIRD(Banque internationale pour la reconstruction et le développement)—Междунарòдна бàнка за реконстрỳкция и развѝтие (联合国)国际复兴开发银行
бѝрен -*а* бѝра 的形容词: ~а фàбрика 啤酒厂 ~а чàша 啤酒杯 ~а мая̀ 啤酒酵母
бѝржа [阴] 〈旧〉同 файтòн (马车)
биржàр -*ят*, -*я* [阳] 同 файтонджѝя (马车夫)
Бѝрма 缅甸(亚洲)
бирмàн|ец -*ци* [阳], **бирмàнка** [阴] 缅甸人
бирмàнск|и -*а* ❶ Бѝрма 和 бирмàнец 的形容词 ❷ [用作名] ~**и** [阳] 缅甸语
Бѝрмингам ❶伯明翰(英国城市) ❷伯明翰(美国城市)
бѝрни|к -*ци* [阳] 税款征收人,收税人 ◇ **секретàр-~к** 〈旧〉乡公所中兼管行政和财务工作的公务人员
бѝрническ|и -*а* бѝрник 的形容词 ◇ ~**о удостоверѐние** 收税人证书
бѝрничество [中] 收税人事务所
бѝрнишк|и -*а* [形] 同 бѝрнически: ~и квитàнции 缴税收据
бис [感] 再来一次,再来一个(剧院、音乐会等观众和听众要求演员再演或再唱一次的用语): Пỳбликата ръкопля̀ска с ~. 观众鼓掌,喊"再来一个!" ◇ **на ~** (应观众要求)再演: извѝквам на ~ 喊"再来一个!",叫出来(要求出来)再演 изля̀зам на ~ (应观众要求)再演,重演: Извѝкаха го двà пъ̀ти на ~. 他们要求他重演了两次。
Бисàу 比绍(几内亚比绍首都)
бисексуàл|ен -*на* [形] 两性的,雌雄同体的;性欲上受两性吸引的
бисектрѝса [阴] 〈数〉等分线,平分线
бѝсер [阳] ❶珍珠: зръ̀нце ~ 一颗珍珠 ❷ [用作形,不变] 〈民,诗〉同 бѝсерен: ~ зъ̀рно 珍珠粒,一颗珍珠 ~ съ̀лзи 晶莹的泪珠 ~ зъ̀би 珍珠般光洁的牙齿
бѝсер|ен -*на* [形] ❶ бѝсер 的形容词: ~на огъ̀рлица 珍珠项链 ❷〈转〉珍珠般的,光亮的,发亮的: ~ен òблак 明亮的云彩 ◇ ~**на мѝда** 〈动〉珍珠贝,珠母,珍珠蚌(*Mytilus margaritiferus*)
бисѝрам [未,完] 喊再来一个(剧院、音乐会等观众和听众要求演员再演或再唱一次)
бисквѝти [复] (**бисквѝт** [阳] 和 **бисквѝта** [阴]) 饼干
бисквѝтен -*а* бисквѝт 的形容词: ~а кутѝя 饼干盒
бисквитиѐра [阴] (装有几种饼干的)精美饼干盒
бисмỳт [常复,阳] 〈化〉铋(Bi)
бистринà [阴] 同 бистротà: През ~та на ѐзерото се вѝждаха кàмъчетата по дъ̀ното му. 透过清澈的湖水可以看到湖底的小石子。
бистр|ò -*à* [中] (法国的)小餐馆,小酒馆,小吃店
бистроструѝ|ен -*йна* [形] 〈诗〉有清清流水的: ~ен потòк 流水清清的小溪
бистротà [阴] 清澈;透明: ~ на вѝното 葡萄酒的清澈
бѝстр|я -*иш*, *бѝстрѝх* [未] 澄清,使(液体)清澈,使净化 ◇ ~**я политѝка** 〈讽〉谈论政治,议论时事
бѝст|ър -*ра* [形] ❶清澈的,透明的,晶莹的(与 мъ̀тен(混浊的)相对): ~ра водà 清澈的水 ~ра рекà 清澈的河 ~ър катò съ̀лзà 晶莹如泪珠 ❷〈转〉清楚的,冷静的,清醒的: ~ра мѝсъл 清楚明确的思想 ~ър ỳм (~ра главà) 明晰(清醒)的头脑
бит[1] *бѝтът*, *бѝтà* [无复,阳] (日常)生活,生活方式;生活习惯,风俗习惯: нòв ~ 新的生活方式 нарòден ~ 民间(日常)生活,民间生活习惯 сѐлски ~ 农村生活 материàлен ~ 物质生活 домàшен ~ 家常生活 Не ѐ вля̀зло òще в ~à на нарòда ни. 这还没有在我国人民的生活中普及。
бит[2] [无复,阳] 同 байт
бит[3] [阳] 〈计〉(二进制的)位;〈电信〉比特(信息量的单位)
бит[4] -*а* ❶ бѝя 的过被形动 ❷ [用作形] ~**о сѝрене** 脱脂奶酪 ~**о мля̀ко** 脱脂(牛)奶 ~**о платнò** 细纹布 ◇ **Бѝтият (си е)** ~. 〈口〉生米已经煮成熟饭。~**о** [副]: Бѝто тъчѐ. 她织布织得很密。
битà|к -*ци* [阳] 〈口〉自由市场;旧货市场,跳蚤市场
бѝтва [阴] 〈旧,诗〉战斗,交战: къ̀рвата ~ 流血的战斗
битиѐ [无复,中] ❶〈书〉(客观的)现实,存在;生活条件;生活: общѐствено ~ 社会存在 Битиѐто определя̀ съзнàнието. 存在决定意识。слѝвам своѐто ~ със ~то на нарòда 把自己的生活同人民的生活融合在一起 ❷《创世纪》(《圣经·旧约》第一卷)
бѝтк|а [阴] 战斗,交战,会战: клàсови ~и 阶级搏斗 решàваща ~а 决定性的战斗 учàствам в ~ата 参加战斗 хвъ̀рлям се в ~ата 投入战斗 кръвопролѝтни ~и 流血斗争
бѝтни|к -*ци* [阳] (英国、美国)"垮掉的一代"成员
бѝтническ|и -*а* бѝтник 的形容词: ~а литератỳра "垮掉的一代"文学
бѝтност -*тà* [阴] **в ~тà си на** 在(某处)的时候,做(某事,执行某任务)的时候: В ~тà си на учѝтел тòй добѝ ня̀кои навѝци, по кòйто се отличàваше от дрỳгите. 他在当教师的时候养成了一些与众不同的习惯。
бѝтов -*а* [形] ❶生活的,日常生活的: ~и услòвия 生活条件 ❷民间风格的;民俗的: ~и осòбености 民间风格特点 ❸描

写民间(日常)生活的：～и ра̀зкази 描写风土人情的短篇小说 ◇ **～о разложѐние** 道德败坏;淫乱

бѝтовка [阴](供建筑和安装工人用的)更衣休息室

битоописа̀ни|е *-я* [中] 同 битопѝс

битопѝс [阳]〈书,罕〉民间日常生活的描写

битопѝс|ец *-ци* [阳] 民间日常生活的描写者

битопѝс|ен *-на* битопѝс 的形容词：～ни белѐжки 描写日常生活的短文

бѝтпаза̀р [阳] ❶旧货市场 ❷室内的紊乱状态

бѝтпаза̀рск|и *-а* бѝтпаза̀р 的形容词

биту̀вам [未,完] 存在,有,流传

битуминѐз|ен *-на* [形] 沥青质的;含沥青的

бифтѐ|к *-ци* [阳] 煎(烤)牛排

бих съм 的过去完成时的古老形式,用以组成条件式：Акò ня̀мах ра̀бота ту̀к, не ～ се ба̀вил нѝто дѐн пòвече. 我在这里如果没有事的话,一天也不会多呆的。За нѐго — живòта — / напра̀вил ～ всѝчко. (Вапцаров) 为了它——生活,我可以付出一切代价。

бѝцепс [阳]〈解〉二头肌

бич *-ът, -а, -ове* [阳] ❶鞭子：разма̀хвам ～а над нѐщо 朝…挥动鞭子 живѐя (пъшкам) под ～а 在皮鞭下生活(呻吟) ❷〈转〉不幸,灾害,灾祸：Ра̀кът е ～ за човѐчеството. 癌症对于人类是一个灾祸。◇ ～ **бòжи**〈旧〉大灾大难

бѝч|а *-иш, бѝча̀х* [未]〈方〉把(树干等)锯开 **～ене** [中]

бичѐ *-та* [中] бик 的指小：Оста̀виха ～та за разплòд. 他们把小公牛留下作种牛。

бичкиджѝйница [阴]〈方〉同 дъскорѐзница (锯木场)

бичкиджѝ|я *-ята, -и* [阳] 锯木工人

бичкѝя [阴] 锯,手锯

бичмѐ *-та* [中]〈专〉长方木

бичу̀ва|м [未] ❶〈旧〉(用鞭子)抽打,鞭笞 ❷〈转〉严厉批评,严厉谴责,抨击,鞭挞：～м недоста̀тъците 严厉批评缺点 **～не** [中]

бѝш|вам [未], **бѝшна** *-неш, бѝшна̀х* [完]〈方〉бѝшкам 的一次或连续几次的动作

бѝшка [阴]〈方〉❶同 свиня̀ (猪) ❷同 тату̀л (曼陀罗,风茄儿) ❸同 луга̀чка (川续断)

бѝшка|м [未]〈方〉推,推开 **～не** [中]

Бишкѐк 比什凯克(吉尔吉斯斯坦首都)

бѝшна 见 бѝшвам

бѝ|я *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [未] ❶打,揍,抽：～я врага̀ 打(击)敌人 ～я ня̀кого лòшо 狠狠地打某人 ～я ня̀кого до смъ̀рт (безсъзна̀ние) 把某人打得半死(不省人事) ～я ня̀кого по гърба̀ 打某人的后背 ❷打(死),猎取：～я за̀йци 打兔子 ❸射击;能射到,射程是：～я в целта̀ 朝目标射击 Пу̀шката ～е надалѐч. 这支步枪打得远。❹打败,战胜,打赢：～я ня̀кого на ша̀х 下棋赢了某人 ～я по тòчки (гласовѐ) 按比分(选票)获胜 Кòй ～ на вчѐрашното състеза̀ние? 昨天的比赛谁胜了? Бѝха ни с 2:0. 他们以 2:0 胜了我们。❺打(铁),锤炼：Бѝй желя̀зото, докатò е горѐщо.〈谚〉趁热打铁。❻打,击,敲;冲击;拍：Дъждъ̀т (вя̀търът) ～е по (в) прозòрците. 雨打着(风吹着)窗户。Морѐто бу̀рно ～е в скалѝте. 汹涌的海水冲击着岩石。❼跳(搏)动：Сърцѐто му ～е сѝлно. 他的心剧烈地跳动。❽敲,击：～я камба̀на 打(敲)钟 ❾(钟等)打点,鸣,响：Часòвникът ～е 3 ч. 钟打 3 点。Звънѐцът ～е. 铃响了。❿〈运〉射(门)：Напада̀телят ～е във врата̀та. 前锋在射门。⓫打成,打出,捣制;用搅乳器搅拌(牛奶等),捣制(黄油)：～е мля̀ко 搅拌牛奶 ⓬〈转〉冲上,冲到(使有强烈的感觉),使受刺激：Вѝното ～е в глава̀та. 葡萄酒上头了。Ла̀мпата ми ～е в очѝте. 灯光刺我的眼。⓭揭露,打击,批评：～я по злоупотрѐбата 打击舞弊行为 — **се** 1. [反身,被动,互及]：～я се по глава̀та 捶(自己的)头 По товà врѐме не сѐ ～ят за̀йци. 这不是打兔子的季节。～я се с ня̀кого 同某人打架 Учениците не бѝва да се ～ят. 小学生不应该打架。2. [中态] 战斗：герòйски (юна̀чно) се ～я 英勇地战斗 Да се ～ем до окончàтелна побѐда! 让我们战斗到最后胜利! ◇ **～е на**〈口〉(一般指颜色)像,(接)近于：Цвѐтът ～е на червѐно. 颜色接近于红色。**～я бараба̀н(а), тъпа̀н(а)** 传布,散布 **～я инжѐкция**〈口〉打针 **～я на ня̀къде**〈口〉暗指,影射：Зна̀м накъдѐ ～еш. 我知道你暗指的是什么。**～я на (в) очѝ**〈口〉引人注目,显眼 **～я на чу̀вства**〈口〉左右感情 **～я отбòй** 1. 放弃意见,退却 2. 打退堂鼓 **～я пъ̀т**〈口〉长途跋涉：Бѝхме пъ̀т в блата̀та. 我们在沼泽地里跋涉。**～я се в глава̀та**〈口〉十分懊悔,极为后悔,痛悔：Кòлко и да се ～еш в глава̀та сега̀, вѐче е къ̀сно. 现在你无论怎么后悔也已经晚了。**～я се в гърдѝте**〈口〉吹牛,夸耀(自己) **～я си глава̀та(ума̀)** 1.〈口〉绞尽脑汁地想,冥思苦想：Бѝя си ума̀ в тòзи въпрòс. 我苦苦思索这一问题。2. 深为遗憾,极为后悔,痛悔 **～я си шега̀** 开玩笑,寻开心 **～я та̀кта** 打拍子 **～я телегра̀ма** 拍电报 **～я тревòга** 提醒;敲警钟 **Едѝн ～е тъпа̀на, дру̀г събѝра па̀рсата.**〈俗〉一人卖艺,另一人收钱;坐享其成。**～ене** [中]

БКМС [бѐ-ка-ме-сѐ] [缩] Бъ̀лгарски комунистѝчески младѐжки съ̀юз〈史〉保加利亚共产主义青年联盟(1919–1938)

БКП[1] [缩] Бангладѐшка комунистѝческа па̀ртия 孟加拉共产党

БКП[2] [缩] Белгѝйска комунистѝческа па̀ртия 比利时共产党

БКП[3] [缩] Бирма̀нска комунистѝческа па̀ртия 缅甸共产党

БКП[4] [缩] Боливѝйска комунистѝческа па̀ртия 玻利维亚共产党

БКП[5] [缩] Бразѝлска комунистѝческа па̀ртия 巴西共产党

БКП[6] [бѐ-ка-пѐ] [缩] Бъ̀лгарска комунистѝческа па̀ртия 保加利亚共产党

БКТ [бѐ-ка-тѐ] [缩] Брита̀нски конгрѐс на трейдюниòните 英国职工大会

благ *-а* [形] ❶好的,善良的,慈善的,心肠软的;可爱的,温柔的：～ хара̀ктер 温柔善良的性格 ❷舒适的,柔和的：～а ду̀ма 令人感到舒服(安慰)的话 ～ клѝмат 使人感到舒适的气候 ❸〈方〉甜的,好吃的：～о вѝно 甜葡萄酒 ◇ **～а ракѝя**〈民〉加了糖的、温过的白酒(一般在婚礼期间为庆祝新娘的童贞而请来宾喝的一种酒) **～а па̀прат**〈植,方〉同 сла̀дка па̀прат (欧亚水龙骨)

блага̀т *-а* [形]〈民〉幸福的,美好的：～и днѝ 幸福的日子

благинà [阴]〈方〉荤菜,荤食

благинка̀ [阴]〈方〉благина̀ 的指小

благн|ѐя *-ѐеш, -я̀х* [未]〈口〉有甜味,发甜

бла̀г|о *-а̀* [中] ❶ [只单] 好(日子),幸福,福利,顺遂：òбщо ～о 公共幸福 ❷ [常复] 财富,富源;福利：материа̀лни ～а̀ 物质福利,财富 култу̀рни ～а̀ 文化财富

благо- [复合词第一部] 表示"好的"、"美丽的"、"令人愉快

的"之意,例如 благодушен(好脾气的),благозвучен(悦耳的)

благовѐр|ен -*на* [形] ❶〈宗〉(对基督教)虔诚的 ❷〈史〉(指保加利亚沙皇)虔诚地信仰东正教的 ❸〈讽〉(指丈夫或妻子)忠诚的;依恋…的,对…依依不舍的;贤惠的: ~ната ми съпрѝга 我的贤妻 **~ност** -ността [阴]

благовѐст -*тà* [阴]〈宗〉喜讯,佳音,好消息

благовѐсти|е -*я* [中] 同 благовѐст

Блàговец [无复,阳]〈民〉同 Благовещѐние

Благовещѐние [无复,中]〈宗〉圣母领报节,报喜节(旧历3月25日,据《圣经·新约》载,天使于此日告知圣母将生耶稣)

благовѝд|ен -*на* [形] ❶外表和善的;体面的: ~на външност 体面的外表 ❷合乎情理的,妥当的,合适的,婉转的: ~ен òтказ 婉转的拒绝 ~ен предлòг 合乎情理的借口,妥当的措词 **~но** [副] **~ност** -ността [阴]

благоволѐни|е -*я* [中]〈旧〉好意,厚意,厚待;赏识,垂青;恩泽: спечѐлвам си (пòлзвам се с) ~ето на някого 得到某人赏识 изгубвам ~ето на някого 失去某人的宠爱

благоволявам [未], **благоволя** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈旧〉厚待,赏识,垂青;屈尊: Утре ~ѐте да дòйдете пàк при мѐне. 恳请您明天再到我这儿来。Благоволѐте да приѐмете ѝскрените ми пожелàния. 请接受我最良好的祝愿。Тòй не ~ѝ да ми отговòри. 他不肯屈尊回答我。

благовòн|ен -*на* [形]〈书〉(芳)香的;芬芳的: ~ни масла 芳香油 **~но** [副]

благовòни|е -*я* [中]〈书〉❶香气,芳香 ❷同 парфюм(香水)

благоврѐмен|ен -*на* [形]〈旧〉适时的,及时的 **~но** [副]

благовъзпѝтан -*а* [形]〈书〉斯文的,文雅的,彬彬有礼的,很有礼貌的: ~ младѐж 很有礼貌的青年 **~о** [副] **~ост** -остта [阴]

благоговѐ|ен -*йна* [形]〈书〉极恭敬的,虔敬的: ~йно мълчàние 虔敬的静默 Нѝе стоѐхме в ~ен захлàс. 我们肃立不动。**~йно** [副]

благоговѐйство|о -*а* [中]〈宗〉(对牧师等的尊称,常与代词вàше,нѐгово 连用)尊敬的…阁下: Вàше ~о 尊敬的…阁下

благоговѐние [无复,中]〈书〉极恭敬,虔敬,景仰,敬仰: безгранѝчно ~ 无限敬仰

благоговѐ|я -*ѐеш*, -*ях* [未] 极恭敬,虔敬;景仰,敬仰,敬爱,崇拜: Тòй ~ѐеше пред дядо Стоян. 他十分敬爱斯托扬爷爷。**~ѐене** [无复,中]

благодàр|ен -*на* [形] ❶(表示)感谢的,感激的: Нѝе сме ~ни на експѐртите. 我们感谢专家们。Вѐчно ще ти бъда ~ен за товà. 为此我将永远感激你。~ни пòгледи 感激的目光 ❷〈口〉满意的,满足的: Мàлко получѝ тòя път, но е ~ен и на товà. 这次他得到的虽少,但是已经满足了。❸有收获的,有成效的;容易收效的: ~на рàбота 有成效的工作 ~на тѐма 好作的题目

благодарѐние [无复,中]〈旧,书〉满意,满足,高兴: Тѐ слушаха с ~ прияйтните новинѝ. 他们满意地听着好消息。◇ ~ **на** 靠,多亏,蒙;因为…,由于…: ~ на нѐго 多亏了他 Благодарѐние на чѝстия въздух тòй се съвзѐ бързо. 由于空气新鲜,他很快苏醒了过来。

благодàрност -*тà* [阴] 感谢,谢意,谢忱,感激;致谢的表示: голяма ~ 极大的谢忱 поднàсям ~ 致谢 изкàзвам ви свòята ~ 向你们表示感谢 Мòля ви да приѐмете мòята най-сърдѐчна ~. 请您接受我最衷心的谢意。в знàк на ~ 为了表示感谢 нàй-тòпли ~и 最热忱的谢意 ◇ **Дѐн на ~тà** 感恩节

благодàрствен -*а* [形]〈庄〉表示谢意的,致谢的: ~ адрѐс(感)谢词 ~о писмò 致谢函,感谢信

благодаря -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶致谢,感谢: Благодаря ви от всѐ сърцѐ (цялото си сърцѐ) за помощтà. 衷心感谢你们的帮助。Трябва да му ~ѝш, че те подсѐти. 你应该谢谢他提醒你。❷(表示谢意的话)谢谢,感谢: Благодаря. 谢谢。Благодаря мнòго! 非常感谢!

благодаря се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态]〈口〉感到满意,怀着谢意,感恩: Тя да се ~ѝ, гдѐто я взѝмаш. 她应该感谢你娶了她。Да се ~ѝте, че не завалѝ дъжд. 没下雨,你们该感到满意了。

благодàт -*тà* [无复,阴] ❶美好,富饶,丰裕;(许多)美好的东西;(大自然的)恩赐: Рекàта е ~ за сѐлото. 对这个村子来说,这条河是大自然的恩赐。❷〈宗〉神赐: бòжа ~ 神赐

благодàт|ен -*на* благодàт 的形容词: ~ни мàйски дъждовѐ 五月的喜雨(甘霖) ~ен трùд 会获得丰硕成果的劳动 ~на странà 富饶的国家 **~но** [副]

благодѐнствен -*а* [形]〈旧〉富足的,幸福的,美好的

благодѐнствие [无复,中] 幸福生活,幸福日子,好日子: ~ на нарòда 人民的幸福生活 живѐя в ~ 生活得很幸福

благодѐнст[ву]ва|м [未] 享福,过好日子,过幸福生活: Нàшата странà ще ~. 我们的国家将繁荣昌盛。**~не** [中]

благодѐтел -*ят*, -*я* [阳], **благодѐтелка** [阴] 行善的人

благодѐтел|ен -*на*〈旧〉благодѐтел 的形容词: ~ни хòра 乐善好施的人

благодеянѝ|е -*я* [中] 恩赐,恩惠,善行: прàвя ~я 行善 окàзвам му ~е 对他行善,赐予他财物

благодуш|ен -*на* [形] 温厚的,心肠软的;好脾气的,好心的,温和的: ~на кàка 好心的大姐 ~на усмѝвка 温和的笑容 **~но** [副]

благодушие [无复,中] 温和,心肠软,好脾气,好心

Благòевград 布拉戈耶夫格勒(保加利亚城市)

благожелàтел|ен -*на* [形]〈书〉有好意的,有好感的,善意待人的;友善的;优待的;赞许的;同情的: ~но отношѐние 友善的态度

благожелàтелство [无复,中] благожелàтелен 的抽象名词

благозвучен -*на* [形] 悦耳的,好听的,谐声的,音韵和谐的: ~ни стѝхове 音韵和谐的诗句 ~на рѐч 悦耳的话语 **~но** [副] **~ност** -ността [阴]

благозвучие [无复,中] 悦耳,好听,声音和谐: Нàшата рѐч се отличàва с ~. 我们的语言很好听。

благонадѐжд|ен -*на* [形] ❶可靠的,可以信赖的: ~ен източник 可靠的来源 ~ен човѐк 可以信赖的人 ❷不反对政府(人民)的 **~ност** -ността [阴]

благонамѐрен -*а* [形]〈旧〉有善良的打算的;政治上忠实的,思想上没有问题的: Желàнията му са ~и. 他的愿望是善良的。**~о** [副] **~ост** -остта [阴]

благонрàв|ен -*на* [形]〈旧〉品行(操行)良好的: ~на лѝчност 品行良好的人

благонрàвие [无复,中]〈旧〉品行(操行)良好

благообрàз|ен -*на* [形]〈旧〉仪表优雅的,仪表令人起敬的: Външността му бѐше ~на. 他的仪表令人起敬。**~но** [副]

благообрàзие [无复,中]〈旧〉仪表优雅

благопожела̀|вам [未], **благопожела̀я** *-еш*, *-х* [完] 祝福，祝愿：～вам на ня̀кого здра̀ве и дълъг живо̀т 祝某人健康长寿

благопожела̀ни|е *-я* [中] 祝愿；祝福的话，祝词：Мно̀го благодаря̀ за прия̀телските ～я. 非常感谢您的友好祝愿。честѝтки и ～я 贺卡和贺信

благопожела̀я 见 благопожела̀вам

благополу̀ч|ен *-на* [形] ❶平安的，顺利的，安全的，得手的，圆满的，令人满意的：～но пъту̀ване 平安的旅行 ～ен кра̀й 圆满的结局 ❷幸运的，幸福的 **～но** [副]：Пристѝгнахме ～но. 我们平安抵达。

благополу̀чие [无复，中] 康宁，顺遂，吉利，幸福；繁荣，昌盛，兴旺：пожела̀вам му ～ 祝他万事如意

благоприлѝч|ен *-на* [形] 端正的，像样的，体面的，合乎礼貌的（与 неприлѝчен（不像样的，不体面的）相对）：～ен вѝд 体面的样子 ～но държа̀не 端庄的举止 **～но** [副]

благоприлѝчие [无复，中] 端正（像样）的举止，体面，合乎礼貌的态度：спа̀звам ～то 保持礼貌（体面）

благопристо̀|ен *-йна* [形]〈旧〉同 благоприлѝчен：～ен на̀чин 体面的方式 **～йно** [副]

благоприя̀т|ен *-на* [形] ❶有利的，便利的，顺利的，便于…的，适于…的，良好的，优惠的：～ни усло̀вия 有利的条件 ～ен слу̀чай 有利时机，好机会 ～на по̀чва 适于农作的土壤 ❷表示同意的，赞许的，肯定的：～ен о̀тзив 肯定性的评价 ～на прецѐнка（крѝтика）好评 **～но** [副]：Чѝстият въздух влия̀е ～но върху̀ здра̀вето. 新鲜空气对健康有益。

благоприя̀тст[ву]ва|м [未，完] 有利于，便利于，适宜于，有助于，促进：Усло̀вията ～т за развѝтието. 这些条件有利于发展。Попъ̀тните ветровѐ ～ха на движѐнието на ло̀дката. 顺风有助于这条船的行驶。**～не** [中]

благоразпола̀|гам [未]，**благоразполо̀жа** *-о̀жиш*, *-о̀жих* [完] 使有好感，使对…好；使有好印象；使喜欢

благоразполо̀жен *-а* [形] ❶很看得起的，垂青的，赏识的 ❷高兴的，情绪很高的 **～ост** -остта̀ [阴]

благоразположѐние [无复，中] 很看得起，垂青，赏识

благоразсъ̀д|ен *-на* [形] 遇事加以考虑的；审慎的

благоразсъдлѝв *-а* [形] 同 благоразсъ̀ден **～ост** -остта̀ [阴]

благоразсъд|я̀ *-ѝш*, *-ѝх* [完] 考虑，得出结论，决定，拿主意

благоразу̀м|ен *-на* [形] 明理的，合乎理智的，很有道理的；适当的，不过分的，慎重的：～ен човѐк 明理的人 ～на постъ̀пка 合乎理智的行为 ～ен съвѐт 很有道理的劝告 **～но** [副]

благоразу̀мие [无复，中] 慎重，谨慎，小心：проявя̀вам ～ 表现谨慎的态度 Тря̀бва да се дѐйствува с на̀й-голя̀мо ～. 应该极其谨慎地行事。

благоречѝв *-а* [形]〈旧，书〉口才好的，能说会道的，会说话的；甜言蜜语的 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

благоро̀д|ен *-на* [形] ❶高尚的，崇高的，光明正大的：～ен човѐк 高尚的人 човѐк с ～ни по̀мисли 具有崇高意愿的人 ～на постъ̀пка 高尚的行为 ～ни чу̀вства 崇高的感情 ～на оса̀нка 高尚的姿态 ❷贵族（出身）的 ◇ **～ни га̀зове**〈化〉稀有（惰性）气体（氦、氩、氖等）**～ен ка̀мък** 宝石 **～ни мета̀ли**〈化〉贵金属（金、银、铂等）**～но** [副]

благоро̀ди|е *-я* [中]〈旧〉（对某些军官或文职官员的尊称，一般与代词 ва̀ше 和 нѐгово 连用）尊贵的（长官），阁下：То̀чно, Ва̀ше ～е！是的，长官阁下！

благоро̀дни|к *-ци* [阳]，**благоро̀дница** [阴] 贵族

благоро̀дническ|и *-а* благоро̀дник 的形容词

благоро̀дство [无复，中] 高尚，高尚气度，光明正大

благоскло̀н|ен *-на* [形] 善遇的，赏识的，垂青的；慈祥的；宽厚的，厚待的：～но отношѐние 赏识，厚待 ～но внима̀ние（客气用语）谅察 Крѝтиката е била̀ ～на към нѐговите творѐния. 评论界赏识他的创作。**～но** [副]：отна̀сям се ～но към ня̀кого 赏识（厚待）某人 **～ност** -ността̀ [阴]

благосл|а̀вям [未]，**благословя̀** *-овѝш*, *-овѝх* [完] ❶祝福：Дя̀до Стоя̀н ～а̀вяше изба̀вителя си. 斯托扬爷爷为自己的救命恩人祝福。❷致谢，感谢，赞扬：То̀й ще те ～а̀вя ця̀л живо̀т. 他会感谢你一辈子的。❸〈宗〉祝福（神职人员按基督教习俗在某人面前画十字，祈祷上帝保佑）**～а̀вяне** [中]

благосло̀в [阳] 同 благословѝя

благословѐн *-а* [形] ❶神圣的：～а вода̀ 圣水 ❷极幸福的，极美好的：Тѐ живѐят в та̀я ～а земя̀. 他们在这片美丽的土地上生活。❸值得称颂的；值得感谢的

благословѝя [阴] ❶祝福：изрѝчам ～ над нѐго 为他祝福 полу̀ча̀вам ～та му 受到他的祝福 ❷〈转〉美满，美好，幸福：Наро̀дът глѐда на труда̀ нѐ като̀ на мъ̀ка, а като̀ на ～. 人民不是把劳动看作痛苦，而是看作幸福。❸〈宗〉祝福（在某人面前画十字，祈祷上帝保佑）◇ **да̀вам ～та си за нѐщо**〈口〉赞同（赞许，允许）某事 **с ～та на ня̀кого** 得到某人同意（赞同，赞许）

благословя̀ 见 благосла̀вям

бла̀гост *-тта̀* [无复，阴] ❶仁慈，慈悲，好心肠，善良；温顺 ❷〈方〉同 сла̀дост（甜，甜味，甜蜜）

благосъстоя̀ние [无复，中] 福利；繁荣，昌盛，富足：повдѝгам ～то 提高福利 повиша̀ване на ～то на наро̀да 人民福利的提高

благотво̀р|ен *-на* [形] 有益的，有良好效力（作用）的：～но влия̀ние 有益（良好）的影响 **～но** [副]：Почѝвката му подѐйствува ～но. 休息对他起了很好的作用。

благотворѝтел *-ят*, *-я* [阳]，**благотворѝтелка** [阴] 慈善家，行善者

благотворѝтел|ен *-на* [形] 慈善的：～ен концѐрт 慈善（募捐）音乐会（文艺表演），义演 ～но дру̀жество 慈善协会 **～ност** -ността̀ [阴]：Благотворѝтелността̀ не мо̀же да изкоренѝ зло̀то. 慈善事业不能根除罪恶。

благоустро̀ен *-а* [形] 妥善安排（整理）的；设备完善的，设施完美的：～ гра̀д 公用事业完备（设施完善）的城市 ～о жилѝще 设备完善的住宅

благоустро̀йва|м [未] 同 благоустроя̀вам **～не** [中]

благоустро̀йствен *-а* благоустро̀йство 的形容词：～и мероприя̀тия 公用事业建设措施 ～ен пла̀н 公用事业建设计划

благоустро̀йство [无复，中] ❶妥善整理，整顿；设备完善，设施完美 ❷公用事业

благоустро|я̀вам [未]，**благоустроя̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 妥善地安排（整理），使有完善设备，进行（公用事业）建设 **— се** [被动，中态]：Насѐлените места̀ се ～я̀ват с усѝлени тѐмпове. 居民区的公用事业建设在加速进行。**～я̀ване** [中]

благоутро̀би|е *-я* [中]〈讽〉大肚子；肚子：◇ **Мно̀го си глѐда ～ето.** 他很注重（讲究）吃（他净吃好的）。

благоуха̀н|ен *-на* [形] 香的，芳香的，芬芳的：～на темену̀жка 芳香的紫罗兰

благоуханиe -я [中]〈诗〉香气,香味,芳香: излъчвам (изпускам) ~е 散发香气 вдъхвам (вдишвам) ~ето на цветята 闻花香 пропит (напоен) с ~ето на цветята 充满花香

благоухая -еш [未]〈诗〉散发芳香

благочестив -а [形]〈旧,宗〉笃信宗教的,虔诚的: ~ човек 笃信宗教的人 **~о** [副] **~ост** -остта [阴]

благочестие [无复,中]〈旧〉笃信宗教,虔诚: привидно ~ 表面上的笃信宗教

благочинен -на [形]〈旧〉遵守规矩的,端正的,有教养的 **~но** [副]

благувам [未] 过幸福美满的生活,过好日子

благун [阳]〈方〉(一种树皮下有甜汁的)橡树

блажа -иш, *блажих* [未](在斋期)吃荤(与 постя (吃素,吃斋)相对) **~ене** [中]

блажен -на [形] ❶荤的(指斋日禁食的肉类、蛋类和乳类食品): ~но ядене 荤食 ❷ [用作名] **~но** [无复,中] 荤食,荤菜: Дай тогава ~но: донеси печеното пиле. 那么就给我荤菜吧,把烤鸡端来! ❸(含)油(脂)的: ~на боя 油画颜料 картина с ~на боя 油画 ❹油污的: ~ни съдове 油腻的碗碟 ~но петно на дрехата 衣服上的油渍

блажѐн -а [形] 极乐的,怡然自得的,幸福的;安乐的,享福的: ~о състояние 怡然自得的状态 ~и часове 幸福的时刻 ~а старост 幸福的晚年 ~а усмивка 极其愉快的微笑 **~о** [副]: усмихвам се ~о 幸福地微笑

блаженопочивш -а [形]〈宗,旧〉升天的,仙逝的

блаженство -а [中] ❶极乐,怡然自得;幸福;享福: изпълнен от (с) ~о 充满幸福(感),感到极其快乐 разтопен (потънал) в ~о 沉浸在幸福之中 ❷〈宗〉(对教长、大主教的尊称,常与代词 ваше, негово 连用): Негово ~о екзарх Йосиф 尊敬的约瑟夫教区长

блаженст[ву]вам [未] 享受快乐,享福,怡然自得 **~не** [中]

блажнина [阴]〈方〉荤菜,荤食

блазе [副](常与人称代词与格简形 ми, ти, му 等连用)真幸福,真值得羡慕: Блазе ти, че ... 你真幸福… Блазе ви, завиждам ви! Я в какви места живеете, каква красота, какъв въздух. 真羡慕你们啊,瞧你们住的地方多么好,多么美,空气多么新鲜!

блазня -иш, *блазних* [未] 诱惑,引诱,勾引 — **се** [中态] 1. 同 подмамвам се (受骗;被叫来) 2.怀着(某种)希望而自慰: Блазни се от мисълта да заеме голяма служба. 他怀着要担任重要职位的希望而自慰。**~ене** [中]

блам -ът, -а [无复,阳] ❶(通过投票)失去信任,下台: претърпявам (преживявам) ~ 失去信任,下台 ❷失败;丢脸,出丑: Това е ~ за него. 对他来说,这是出丑。

бламирам [未,完] ❶(通过投票)使失去信任,使下台: ~м го в парламента (通过投票)使他在议会中失去信任 ❷使丢脸,使出丑 **~не** [中]

блана [阴]〈方〉同 чим (草土,草根土,草土块)

бланав -а [形]〈方〉(指味道、滋味)淡而无味的;没有特色的: Яденето е ~о. 菜淡而无味。**~ост** -остта [阴]

бланка [阴] 公文(用)纸,表格(纸),表;单: канцеларска ~ 公文纸 ~ за телеграма 电报纸,电报单 попълвам ~ 填表

бланкизъм -мът, -ма [无复,阳]〈史〉布朗基主义

бланков -а бланка 的形容词 ◇ ~ **билет** (须要填写的)车票,船票,飞机票

бланширам [未,完] 预蒸,预烫(食品加工中用开水或蒸气把蔬果烫一下或蒸一下,以保存原来的样子) **~не** [中]

бланшировка [阴,只单] 预蒸,预烫

бластема [阴]〈生物〉胚基,芽基,芽孢

бластодерма [阴]〈生物〉胚盘,胚层

бластома [阴]〈医〉真性瘤,胚细胞瘤

блатен -на блато 的形容词: ~но растение 沼泽植物 ~ен газ 沼气,甲烷 ◇ **~на треска**〈医〉疟疾

блатист -а [形] 多沼泽的: ~а местност 多沼泽地带

блато -а [中] ❶沼泽,沼地;泥泞地 ❷〈转〉泥潭,泥坑: Затънали в ~ото на контрареволюцията. 他们陷入反革命泥坑。

блатски -а [形]〈方〉同 блатен: ~а риба 沼泽中的鱼

блед -а [形] 同 бледен: ~о лице 苍白的面孔 ~и спомени 模糊的记忆 ~ образ 平淡的形象 **~о** [副]: Свещта свети ~о. 蜡烛发着微弱的光。Тя се усмихваше ~о. 她淡淡地微笑着。

бледен -на [形] ❶苍白的,无血色的,惨白的: ~но лице 苍白的面孔 ❷〈转〉平淡的,不生动的: ~ен разказ 平淡无味的小说 ❸灰白的,淡淡的,暗淡的,淡色的,浅色的: ~но небе 灰白的天空 ~на светлина 暗淡的光线 ~на боя 浅色 **~но** [副] **~ност** -ността [阴]: нездрава ~ност 病态的苍白

бледнея -еш, -ях [未] ❶变苍白,失色;变淡(白),退色: Звездите ~ят. 星星渐渐失去光亮。❷〈转〉消失,减弱,变得模糊: Спомените ~ят. 记忆模糊起来。❸逊色,不如,比不上,相形见绌,黯然失色: И най-хубавите думи, които бих могъл да кажа за тях, ще ~ят пред този мълчалив подвиг. 我能够用以形容他们的最好的词句,在这一默默的英雄行为面前也会黯然失色。**~ене** [中]

бледнина [阴] 苍白色,淡白色;淡色,浅色: смъртна ~ 死人般的苍白

бледничък -ка [形] бледен 的表爱和指小

бледо- [复合词第一部] 表示"淡"、"浅"之意,例如 бледосин (淡蓝色的), бледочервен (浅红色的), бледовиолетов (淡紫色的)

бледолик -а [形] 脸色苍白的: ~а девойка 脸色苍白的姑娘 ~а луна 苍白的月亮

бледословиe -я [中]〈书〉说废话,唠叨,啰嗦

блеене 见 блея

блейвам [未], **блейна** -неш, *блейнах* [完] ❶(羊)时而咩咩地叫 ❷(羊一下子)开始咩咩地叫,(羊)咩咩地叫了起来: Агнетата ~наха. 小羊咩咩地叫了起来。**~ване** [中]

блейзър [阳](颜色鲜艳的)运动茄克,运动上衣

бленда [阴] ❶(照相机等的)光圈,光阑 ❷遮光罩,镜头筒 ❸孔板

бленика [阴]〈植〉天仙子,莨菪(*Hyoscyamus niger*)

бленкер [阳] 指示器,信号器

бленорея [阴]〈医〉脓溢,脓性粘液溢

бленувам [未] 幻想,梦想,想望: ~м за щастие 梦想得到幸福 **~не** [中]

бленуван -а ❶ бленувам 的过被形动 ❷ [用作形] 幻想的,梦想的,热烈向往的: ~и зори 热烈向往的黎明

блескавина [阴] 光辉,光芒;辉煌,灿烂

блѐсна 见 блѝсвам

блестя̀ -ѝш,-я̀х［未］❶发光,发亮;照耀;闪耀,闪光:Нѐ всѝчко,коѐто ～ѝ,е зла̀то. 闪光的东西不一定都是金子。Сърпът ～ѐше в ръцѐте ѝ. 她手中的镰刀在闪闪发光。❷〈转〉(显得极为)出色,放异彩:Тѐхните имена̀ ще оста̀нат да ～я̀т в бо̀йния летопѝс. 他们的名字将永载战斗史册。**～ѐне**［中］

блестя̀щ -а,-о 和 -е［形］❶发光的:～и вълнѝ 闪光的波浪 ❷〈转〉辉煌的,光辉的;出色的,卓越的,杰出的;很漂亮的,豪华的:～о постижѐние 辉煌的成就 ～ прѝмер 光辉的榜样 ～ ора̀тор 出色的演说家 **～о**［副］:Изпълни ро̀лята си ～о. 他出色地扮演了自己的角色。

блефарѝт［阳］〈医〉睑(缘)炎

блех -ът,-а,-о̀ве［阳］❶(螺母底下的)金属垫圈,螺丝垫 ❷(皮带上的)金属扣钩

блѐщене 见 блѐщя 和 блѐщя се

блещу̀кам［未］闪闪发光,闪耀,闪烁:Са̀мо далѐч ～т сла̀би светлинѝ — мо̀же би села̀. 只有远处闪烁着微光,可能是村落。Звездѝте ～ха на небѐто. 星星在天空闪烁。**～не**［中］

блещя̀ -ѝш,-я̀х［未］同 блестя̀ **～ѐне**［中］

блѐщя -иш,блѐщѝх［未］**～я очѝ** 瞪眼,睁大眼睛 **～ене**［中］

блѐщя се -иш се,блѐщѝх се［未,中态］(由于愤怒、惊讶等而)瞪眼:Ба̀й Га̀ню се сърди,～и се и пра̀ви сърдѝти жѐстове. 甘纽大叔生气了,他瞪着眼,打着表示愤怒的手势。**～ене**［中］

блѐя -ѐеш,-я̀х［未］(羊)咩咩地叫:По кра̀я на сѐлото из овча̀рските коша̀ри ～ѐеха а̀гнета. 村子尽头的羊圈中,羊羔在咩咩地叫。**～ѐене**［中］

блѝжа -жеш,блѝза̀х［未］❶舔:Дѐнем му ся̀нка па̀зи орлѝца / и вълк му кро̀тко ра̀ната ～же.(Ботев)白天,鹰为他遮阴,狼为他轻舔伤口。❷〈转〉(火苗、波浪等)延及,扑到;冲刷:О̀гнените езѝци ～жеха стенѝте на къщата. 火苗延及房子的四壁。◇ **～жа калта̀ от подмѐтките (праха̀ на нозѐте) на ня̀кого** 舔某人鞋底的泥;拍某人马屁,巴结某人 — **се**［反身］**～зане**［中］

блѝжен -на［形］〈古〉❶同 блѝзък ❷［用作名］**～ният**［阳］(宗教、道德意义上的)人,同胞,他人:То̀й бѝл гото̀в да пожѐртвува и сѐбе си за добро̀то на ～ния си. 他甚至愿为他人的幸福而牺牲自己。

близа̀лка［阴］棒糖

близалщѐ -а̀［中］〈植〉(花的)柱头

блѝзвам［未］,**блѝзна** -неш,блѝзна̀х［完］舔一下(几下);舔一会儿 **～ване**［中］

блѝзичък -ка［形］блѝзък 的指小 **～ко**［副］

блѝзко 见 блѝзък

близкоизто̀чен -на［形］近东的:～ен въпро̀с 近东问题

блѝзна 见 блѝзвам

близна̀［阴］〈方〉❶(纺织品的)跳纱,缺经,疵:платно̀ с ～ѝ 疵布 ❷(裂)缝 ❸〈转〉空白,欠缺,遗漏:В нѐговите съчинѐния ѝма мно̀го ～ѝ. 他的著作中有不少遗漏。

близна̀к -ци［阳］,**близна̀чка**［阴］双胞胎之一,孪生兄弟(姐妹)之一:бра̀тя ～ци (бра̀тя-～ци) 孪生兄弟 сестрѝ ～чки (сестрѝ-～чки) 孪生姐妹 ◇ **Близна̀ци**〈天〉双子座

близна̀че -та［中］близна̀к 的指小

близна̀шки -а близна̀к 的形容词

блѝзня -иш,-их［未］同 близня̀вам

близня̀вам［未］,**близня̀** -ѝш,-ѝх［完］❶生双胞胎,生双生子(女)❷分出新枝,分蘖 **～я̀ване**［中］

блѝзо［副］❶接近,靠近,在…附近,不远:То̀й живѐе ～ до на̀с. 他住在我们家附近。❷(指时间)接近,将近:Бѐше ～ пред (предѝ) жѐтва. 是在快要收割的时候。Не съм те вѝждал ～ два̀ мѐсеца. 我将近两个月没见着你了。❸大约,大概,在…左右:То̀й ѝма ～ (о̀коло) 30 годѝни. 他30岁左右。～ до припа̀дък съм 快晕过去了

блѝзост -та̀［阴］❶近,邻近:в непосрѐдствена ～ с (до)… 同…紧紧相邻,紧挨着 ❷短时间,时间不久;临近:Близостта̀ на събѝтията държѐше на щрѐк всѝчки. 事件的逼近使大家都保持着警惕。❸〈转〉亲近,亲密关系:Между̀ тя̀х се е създа̀ла твърде голя̀ма ～. 他们之间建立了极为亲密的关系。

блѝзу［副］〈方〉同 блѝзо

блѝзък -ка［形］❶近的,不远的,附近的:～ък съсѐд 近邻 ～ко сѐло 附近的村子 ❷(迫)近的,快到的,将临的,不久的:～ко бъдеще 不远的将来 ～ко мѝнало 不久以前 в на̀й-～ки днѝ 最近几天(之内) предчу̀вствувам ～кия си кра̀й 预感到末日即将来临 Побѐдата е съвсѐм ～ка. 胜利即将到来。❸亲近的,亲密的,很接近的,有交情的,亲切的:～ки роднѝни 近亲 ～ък прия̀тел 好朋友 мно̀го ～ък прия̀тел 密友 ～ък съм с ня̀кого 同某人关系密切 завързвам (влѝзам в) ～ки отношѐния с ня̀кого 同某人开始密切地交往 намѝрам се в ～ки връзки с ня̀кого 同某人保持密切的联系 Из въздуха се разна̀сяше оня̀я пионѐрска пѐсен,～ка на тя̀х о̀ще от детѝнство. 空中回响着那首他们在童年就感到亲切的少先队员歌曲。❹近似的,相似的,相近的:ду̀ми,～ки по значѐние 意思相近的词 То̀зи прѐвод е ～ък до оригина̀ла. 这一译文接近原文。❺易懂的,易被了解的:Това̀ е ～ко до на̀шите разбѝрания. 这个我们容易了解。❻直接的:～ки свидѐтели на слу̀чката 事件的直接见证人 ❼［用作名］**～ък**［阳］,**～ка**［阴］,**～ки**［复］亲人,亲戚,亲友

близълцѐ -а̀［中］同 близалцѐ

блѝкам［未］❶涌出,迸出,喷流,溢出:Сълзи ～т. 泪水涌出。Ѝзворът ～ над скалѝте. 泉水从岩石中涌出。От ра̀ната му ～ше кръв. 血从他的伤口涌出。❷〈转〉植物茁长 ❸〈转〉洋溢;沸腾;充满:Блѝка тру̀д. 劳动如火如荼。Ту̀к ～ живо̀т и ра̀дост. 这里充满着朝气和欢快。От всѝко изречѐние на произведѐнието ～ше осо̀бено убедѝтелна сѝла. 著作中的每一句话都有极大的说服力。**～не**［中］

блѝквам［未］,**блѝкна** -неш,блѝкна̀х［完］❶开始涌出(迸出,溢出),开始喷流:Сълзи ～ват от очѝте ѝ. 泪水从她眼中涌出。❷〈转〉很快地长出:Из вла̀жната земя̀ ～ва бу̀йна растѝтелност. 湿润的土地上很快地长出了茂盛的植物。**～ване**［中］

блинда̀ж［阳］〈军〉掩蔽部,避弹所

блинда̀жен -на блинда̀ж 的形容词

блиндѝрам［未］装甲;加以掩蔽 **～не**［中］

блиндѝран -а［形］装甲的,有掩盖防护的:～ автомобѝл 装甲汽车 ～ око̀п 掩盖好的战壕

блинт［阳］〈印〉无色压印(书皮上加热压印的文字和花纹)

блиц-［复合词第一部］表示"非常快的"、"闪电式的"之意,例如 блѝцанкѐта (闪电式调查),блѝцконку̀рс (闪电式比赛)

блѝцанкѐта［阴］闪电式调查(征询意见)

блѝцвизѝта [阴] 闪电式访问

блѝцконку̀рс [阳] 闪电式比赛

блѝцкриг [阳] (第二次世界大战时德国人用语)闪击战

блѝцрепорта̀ж [阳] 闪电式采访

блѝцтурнѝр [阳] 闪电式比赛(循环赛)

блок *-ът,-а,-ове* [阳] ❶大块(坚硬的物体): лѐдени ~ове (大的)冰块 гранѝтни ~ове 大块花岗石 ❷(一栋或几栋相连的)住宅楼: пъ̀рви бло̀к 一号楼 ма̀сово изгра̀ждане на жѝлищни ~ове за рабо̀тниците 大规模地建造工人住宅 събра̀ния по ~ове и махалѝ 按楼和街区举行的会议 ❸〈转〉(大块的)耕地: Два̀ ~а са засѐти с ца̀ревица. 两块地种了玉米。❹(党派等之间的)联合,联盟,集团: разпа̀дане на ~а на фашѝстките държа̀ви 法西斯国家联盟的崩溃 ❺图画本 ◇ **надничен** ~ 日工资一览表 ~ **календа̀р** (带有画片或插图的)活页日历,挂历,台历

блока̀да [阴] ❶封锁: политѝческа (воѐнна, икономѝческа) ~ 政治(军事,经济)封锁 обявя̀вам (нала̀гам) ~ над нѐщо 对…实行封锁 вдѝгам (ма̀хам) ~та 解除封锁 пробѝвам ~та 打破封锁 ❷〈医〉封闭疗法: новокаѝнова ~ 奴佛卡因封闭疗法

блока̀д|ен *-на* блока̀да 的形容词

блокдиагра̀ма [阴]〈地质〉立体图,立体图解,框图

блокѝра|м [未,完] ❶封锁;包围: Тѐ ~ха цѐли кварта̀ли. 他们封锁了整个整个的街区。❷查封 **~не** [中]

бло̀ков *-а* блок 的形容词: ~и жѝлища 住宅楼 ~о събра̀ние (一栋或几栋楼的)居民会议 ~а политѝка 集团政策

бло̀кпост [阳]〈铁路〉闭塞(信号)所

блоксистѐма [阴]〈铁路〉闭塞系统,闭塞法

бло̀кхауз [阳]〈旧〉框舍,掩体,碉堡

бло̀кче *-та* [中] блок 的指小(主要指⑤解)

блондѝн [阳], **блондѝнка** [阴] 淡黄头发的人

БЛРС [бѐ-ле-ре-сѐ] [阳,(口)中,缩] Бъ̀лгарски ло̀вно-риба̀рски съ̀юз 保加利亚渔猎协会

БЛС [бѐ-ле-сѐ] [缩] Бъ̀лгарски лѐкарски съ̀юз〈旧〉保加利亚医师协会(1901 — 1948)

блуд *-ът,-а,-ове* [阳] ❶ [只单]〈旧〉淫乱,淫荡 ❷〈转,方〉混乱,骚乱: Ста̀ваха голѐми ~ове в града̀. 城里发生了很大的骚乱。

блу̀д|ен *-на* [形] ❶淫乱的,淫荡的: ~на жена̀ 淫荡的女人 ❷四处流浪的,无家可归的 ◇ **~ният сѝн** 浪子(《圣经》故事中所说离家长期流浪,过了花天酒地的生活后忏悔而回家的儿子)

блу̀джинс [阳] 蓝牛仔裤;蓝细斜纹布工装裤

блу̀дкав *-а* [形] ❶淡而无味的,不好吃的,引不起食欲的: ~а су̀па 没有味道的汤 ❷不好喝的,苦涩的: ~а вода̀ 难喝的水 ❸〈转〉没有意思的,平淡无味的,味如嚼蜡的;肤浅的;愚蠢的: ~а шега̀ 没有意思的玩笑 **~о** [副] **~ост** *-остта̀* [阴]: Гово̀ри ~ости. 他常说没意思的话。

блудкавина̀ [阴] 同 блу̀дкавост

блу̀дни|к *-ци* [阳], **блу̀дница** [阴]〈古〉淫乱的人,淫荡的人

блу̀дств|о *-а* [中] ❶同 развра̀т (淫乱,淫荡) ❷〈法〉通奸

блу̀дст[ву]ва|м [未] 淫乱,淫荡,乱搞男女关系 **~не** [中]

блужда̀ещ *-а* блужда̀я 的现主形动: ~ по̀глед 恍惚(茫然)的目光 ◇ **~и нѐрви** 迷走神经 ~ **бъ̀брек**〈医〉迷走肾,浮动肾 ~ **о̀гън** 磷火,鬼火

блужда̀|я *-еш,-х* [未] ❶漫无目的地走,徘徊;漂泊: Тѐ бя̀ха се заблудѝли в планина̀та и дъ̀лго ~ли. 他们在山里迷路了,徘徊了很长时间。❷〈转〉(朝四方)散(传)开,漫射,恍惚: По̀гледът ѝ ~еше. 她目光恍惚。**~ене** [中]

блу̀за [阴] ❶女衬衣;女短衫;女套头毛衣;女套头线衣 ❷工作服(上衣): рабо̀тник със ся̀ня ~ 穿蓝工作服的工人

блу̀зка [阴] блу̀за 的指小

блум [阳]〈冶〉初轧(钢)坯,大钢坯

блу̀минг [阳]〈冶〉初轧机,开坯机

блъ̀в|вам [未], **блъ̀вна** *-неш, блъ̀вна̀х* [完] 突然呕吐(吐)一次;时而呕吐: Комѝнът ~на ня̀колко гъ̀сти о̀блака дѝм. 烟囱吐出几团浓烟。

блъ̀с|вам [未], **блъ̀сна** *-неш, блъ̀сна̀х* [完] 猛打(猛击,用力敲,推,撞)一下(几下): ~вам ня̀кого на земя̀та 把某人推倒(在地) Тѐ ~наха врата̀та и нахъ̀лтаха в ста̀ята. 他们猛推开门,一窝蜂拥进房间。Блъ̀сна ме автомобѝл. 汽车撞了我。—**се** [反身,被动] ◇ **Блъ̀сна ме глава̀.** 我头疼起来了。**~ване** [中]

блъ̀ска|м [未] ❶猛打,猛击: ~м ги 猛打他们 ❷推,撞;用力关(门) ❸用力敲(捶): То̀й о̀ще ~ше на врата̀та. 他还在用力捶门。❹〈口〉打,殴打: Мълча̀те, ѝнак ще ви ~м а̀з. 你们别做声,要不然我就揍你们。❺〈转〉攻击,谴责,揭露 —**се** [被动,中态]: ~м се в нава̀лицата 在人群中挤来挤去 ◇ **~м си а̀нгелите**〈口〉力求解决(某问题、某事) **~м си глава̀та (ума̀)**〈口〉绞尽脑汁(力图弄清楚(猜出)某问题、某事) **~не** [中]

блъ̀ска|м се [未,中态] 努力,费力气,紧张(勤奋)地工作(干活): Ця̀л дѐн се ~х и нѝщо не излѐзе. 我费了一整天劲,可是没有任何成效。**~не** [中]

блъ̀сканица [阴] 拥挤,推挤,相撞: изгу̀бвам се в ~та 在拥挤的人群中(跟别人)走散 пробѝвам си пъ̀т в ~та 在拥挤的人群中开出一条道来

блъ̀сна 见 блъ̀свам

блъ̀снат *-а* ❶ блъ̀сна 的过被形动: Калпа̀кът му бѐ ~ наза̀д. 他的帽子推到了后脑勺上。❷ [用作形] (精神)不太正常的;傻头傻脑的

блъ̀съ|к *-ци* [阳]〈罕〉❶猛打,猛击;推,撞 ❷拥挤,推挤,相撞

блъф *-ът,-а,-ове* [阳] ❶(打扑克时)投机(制造自己有好牌的假象) ❷虚张声势,吓人的手段

блъфѝра|м [未,完] (打扑克时)投机;虚张声势 **~не** [中]

блю̀д|о *-а̀* [中] ❶盘子 ❷〈转〉菜: вку̀сни ~а̀ 美味的菜 пъ̀рво ~о 第一道菜 ❸一份餐具: поръ̀чвам вечѐря с двана̀йсет ~а̀ 预订一桌 12 人的晚饭 ❹圆托盘: Тя̀ донѐсе на ~о сла̀дко. 她用托盘端来了甜食。◇ **подна̀сям на ~о**〈口〉拱手献给 **сла̀гам вся̀ка ду̀ма в ~ото на везнѝте** 把每句话的分量都掂一掂(用天平称一称)

блюдолѝз|ец *-ци* [阳], **блюдолѝзка** [阴]〈蔑〉为谋私利而献媚逢迎的人,马屁精

блюдолѝзнич|а *-иш, блюдолѝзничѝх* [未]〈蔑〉献媚,逢迎,阿谀奉承,拍马屁

блюдолѝзничество [无复,中]〈蔑〉献媚,逢迎,阿谀奉承

блюстѝтел *-ят,-я* [阳], **блюстѝтелка** [阴]〈书,旧〉维持

者,维护者,监视者: ～ на закòна 法律的维护者

блян[1] *-ът,-а,-ове* [阳] 憧憬: красѝв ～ 美好的憧憬 светъ̀т на ～овете (充满)憧憬的世界

блян[2] *-ът,-а* [无复,阳]〈植〉天仙子,莨菪,非沃斯(*Hyoscyamus niger*)

блъ̀свам [未],**блѐсна** *блѐснеш,блѐснах* [完] ❶一闪,一亮;闪烁,闪耀,时而闪亮: Навъ̀н блъ̀сва светкàвица. 外面电光闪闪。Фàрът блъ̀сва в тъ̀мната нòщ всѝка минỳта. 灯塔在漆黑的夜里每分钟亮一次。❷〈转〉闪出,浮现,呈现: Нòва идѐя блѐсна в умà му. 他脑子里闪过一个新念头。❸〈转〉产生(给别人留下)强烈印象,突出;炫耀: Оратòрът блѐсна със свòето красноречѝе. 演讲者的口才给人留下了强烈印象。**блъ̀сване** [中]

блъ̀скав *-а* [形] ❶闪耀的,闪光的,发亮的: ～о облеклò 闪光的服装 ❷〈转〉辉煌的,出色的,极大的,极特殊的;豪华的,丰盛的: ～а побѐда 辉煌的胜利 ～ прѝем 盛大的招待会 **～о** [副] **～ост** *-осттà* [阴]

блъ̀ска|м [未] ❶闪耀;发出耀眼的光芒: Блъ̀скат светкàвици. 在打闪。❷〈转〉留下深刻的印象,扬名,出名 **～не** [中]

блъ̀съ|к *-ци* [阳] ❶光辉,光芒: ～к на слъ̀нцето 太阳的光辉 ～к на мъ̀лния 闪电的亮光 ❷反光,光泽: Среброто е с хỳбав бя̀л цвя̀т и сѝлен метàлен ～к. 银子具有好看的白色和强烈的金属光泽。❸〈转〉华丽,豪华: Тѐзи младѐжи не обѝчат ～ка. 这些年轻人不喜欢豪华。❹〈转〉光彩,光荣,荣耀: въ̀ншен ～к 表面上的光彩 ～к на слàвата 声誉显赫 ～к на мѝналото 过去的荣耀

блях *-ът,-а,-ове* [阳] 同 блех

БМФ [бѐ-ме-фѐ] [阳,(口)中,缩] Бъ̀лгарски мòрски флòт 保加利亚航海船队

БНА[бѐ-не-à] [阴,(口)中,缩] Бъ̀лгарска нарòдна àрмия 保加利亚人民军

БНБ[бѐ-не-бѐ] [阴,(口)中,缩] Бъ̀лгарска нарòдна бàнка 保加利亚人民银行

БНЖС[бѐ-не-же-сѐ] [缩] Бъ̀лгарски нарòден жѐнски съю̀з〈旧〉保加利亚人民妇女联盟

БНСФ[бѐ-не-се-фѐ] [缩] Бъ̀лгарска национàлна спòртна федерàция〈史〉保加利亚全国体育联合会(1923－1944)

боà [无复,阴] ❶〈动〉蟒,蟒蛇(*Constrictor constrictor*) ❷〈旧〉(妇女用的)长皮毛围巾(披肩)

боабàб [阳] 同 баобàб

боàз [阳] 狭谷,隘口,山口

боб *-ът,-а,-ове* [阳] ❶菜豆,菜豆角,四季豆,芸豆(*Phaseolus vulgaris*);煮芸豆(菜肴名): сỳх ～ (干)芸豆 ❷豆,豆粒;豆类;豆荚: зелѐн ～ 菜豆,四季豆 ◇ **глѐдам на ～, хвъ̀рлям ～** 〈口〉用豆子占卜(算命) **чѐрен (червѐн) ～** 同 баклà

бòбен *-а* боб 的形容词: ～о зъ̀рно 芸豆粒 ～а чорбà 芸豆汤

бобѝна [阴]〈技〉纱管;卷线轴;(无边的)筒子;(电)线轴;卷纸轴;(用以卷起某种线条的)轴形物

бòбищ|е *-а* [中]〈方〉豆畦

бòбов *-а* боб 的形容词: ～а градѝна 种豆的菜园 ～и растѐния 豆类作物

бобовѝд|ен *-на* [形] 芸豆(粒)状的: Бъ̀брекът ѝма ～на фòрма. 肾的形状像芸豆。

бобòвина [阴]〈方〉❶种植芸豆时为让其蔓生而插的竿或小木棍 ❷ [只单,集] 芸豆的干茎和干叶

бòбовица [阴]〈方〉同 бобòвина ①解

бобòнка [阴]〈方〉桑椹

бòбот [阳] 轰隆声,辘辘声,轰响

бобòт|я *-иш, бобòтих* [未] 发轰隆(辘辘)声,轰隆隆响: Мотòрът ～и. 马达轰隆隆响。**～ене** [中]

бòбров *-а* бòбър 的形容词: ～а кòжа 海狸皮,海龙皮

бòбсле|й *-ят,～я* [只单,阳]〈运〉山坡冰道滑橇

бòб|ър *-ри* [阳]〈动〉海狸(俗称海龙)(*Castor fiber*)

бо|г *-гъ̀т,-га*,呼 *-же,-говѐ* 和 (旧) *-зи* [阳] ❶上帝,天主;神;老天爷,上天,苍天;偶像,神像: Не вя̀рвам в ～га. 我不信上帝。～г на войнàта 战神 ～г на гръмотѐвиците 雷神 Бòг висòко, цàр далѐко.〈俗〉天高皇帝远。❷〈口〉表示感叹、打招呼等: 1.表示惊讶、惊叹、恐惧、期待等: Бòже! (Бòже милостѝви! Ò ～же! Лѐле ～же! Бòже ～жичко! Бòже гòсподи! Бòже мòй! Прàви ～же!) 上帝啊! (仁慈的上帝啊! 天啊! 老天爷啊!) 2.担心可能发生不幸时用: Не дàй ～же! (Пазѝ ～же! Да пàзи ～г! Бòже упазѝ!) 真不得了,愿上帝保佑! (千万别(摔下来)! 可别(出事)!) 3.在别人开始工作时的祝愿: Бòже помòзи! 上帝保佑你(一切顺利)! 4.跟正在干活的人打招呼用: Помàга ～г! (Помòзи ～г!) 辛苦了! 5.回答别人问候时用: Дàл ～г добрò! 托上帝的福! 你好! — Помòзи ～г, бàй Стоя̀не... — Дàл ти ～г добрò! — отвъ̀рна стàрецът. "斯托扬大叔,你好…""你好!"老人回答道。6.表示满意,感谢: слàва ～гу(благодаря̀ на ～а, сполàй ти ～же) 感谢上帝,谢天谢地,幸而,很好 7.祝福,祝愿或诅咒时用: Бòг да (го) поживѝ! 上帝保佑他健康! Да дадѐ ～г! (Дàй ～же!) 愿上帝保佑! Бòг да те (ме) убѝе! 你(我)该天打雷劈! Бòг да ме убѝе, акò лъ̀жа. 我要是撒谎就让天打雷劈。8.表示不肯定,没有把握: ～г знàе (～г знà, бòзна)(едѝн ～г знàе) 天(上帝)晓得(不知道,谁知道(谁、什么、在哪里、怎么样等),只有上帝晓得) 9.说别人言过其实时用: не ѐ ～г знàе кòлко (кòй, какво̀, къдѐ...) 没有什么(并不怎么)了不起的: Не ѐ ～г знàе кòлко заѐт. 天知道他有多忙。10.用作保证: ～га ми(ѐй ～гу, вя̀рвай ～га) 当着上帝说,确确实实是真的 11.恳切请求时用: За ～га! 看在上帝的面上吧! 12.提到死去的人时或为悼念死者而分发物品时用: Бòг да простѝ! (За ～г да простѝ!) 愿死者安息! ◇ **вѝк (шỳм) до ～га** 大声叫喊(响声震天) **за (на) прàва ～га** 〈口〉白白地,平白无故地,不值得 **предàвам ～гу дỳх** 〈宗〉归天,灵魂升天 **рабòтя за ～г да простѝ** 〈口〉(几乎是)白干活

богалѝн [阳]〈方〉心肠好(软)的人,善良的人,老好人

богалѝн|ец *-ци* [阳]〈方〉同 богалѝн

богалѝнск|и *-а*〈方〉богалѝнец 的形容词

богàт *-а* [形] ❶富的,富裕的,有钱的(与 бѐден (贫穷的)相对): ～ човѐк 富人,有钱人 ～о семѐйство 有钱人家 ❷丰富的,富足的,富饶的,富庶的,肥沃的,富于(富有)…的(与 бѐден (贫乏的,贫瘠的)相对): ～ òпит 丰富的经验 ～ ѝзбор 很大的挑选余地,花色品种繁多 ～а нѝва 肥沃的土地 ～и рỳдници 富矿 ～ ѐзик 丰富多采的语言 Планѝните са ～и с желя̀зо, злàто, мèд, олòво и дрỳги рỳди. 这些山中,铁、黄金、铜、铅和其他矿产的蕴藏量很丰富。❸富丽的,华丽的,豪华的,丰盛的: ～о облеклò 华丽的服装 ～а мебелирòвка 豪华的家具 ～а вечѐря 丰盛的晚餐(晚宴) ❹ [用作名] 富人,有钱人: Богàтите не знàят какво̀ е в душàта на бѐдния. 饱汉不知饿汉饥。**～о** [副]: ～о възнаградѐн 得到很多报酬的 Нагостѝха

ни ～о. 他们请我们吃的东西非常丰盛。

богата̀ш [阳], **богата̀шка** [阴]〈口〉富人,财主,有钱的人

богата̀шк|и *-а* богата̀ш 的形容词: ～и сѝн 富人的儿子

богат|ѐя *-ѐеш, -ѐх* [未]〈罕〉变富,发财,致富(与 беднѐя (变穷)相对) **～ѐене** [中]

богатѝр [阳] 勇士,壮士;(特指古代或神话中的)英雄,勇士

бога̀тич|ък *-ка* [形] бога̀т 的指小: по̀-～ките сѐляни 比较富裕的农民

бога̀тск|и *-а* [形] 富人的,有钱人的: ～а къща 有钱人家

бога̀тств|о *-а* [中] ❶财富,财产: общѐствено ～о 社会财富 натру̀пвам ～а 积累财富 идѐйно ～о 思想财富 ❷〈转〉丰富,富足;完美: сло̀вно ～о 语言丰富多采 ～о от фо̀рми 形式多样化 ～о от ба̀гри 色彩丰富 ❸[只复] 富源,资源,财富: минера̀лни ～а 矿藏,矿产 приро̀дни ～а 自然资源 Недра̀та на на̀шата земя̀ крѝят несмѐтни ～а. 我国大地蕴藏着数不尽的富源。

богат|я̀ *-ѝш, -ѝх* [未]〈方〉使变富

богѝня [阴] 女神: ～ на красота̀та 美神

богобо̀р|ец *-ци* [阳]〈书〉反对上帝(同上帝斗争)的人,反神(反天)斗士

богобо̀рство [中] 反对上帝,同上帝斗争,反神,反天

богобоязлѝв *-а* [形]〈书,旧〉畏神的

богобоя̀зън *-та̀* [无复,阴]〈书,旧〉畏神

боговдъхновѐн *-а* [形]〈书,旧〉受上帝启示的,上天启发的

боговѝца [阴]〈方〉宗教节日仪式上或祭祀时用的面包

богоизбра̀н *-а* [形]〈书,旧〉被上帝选中的,由上帝指定的,〈讽〉自以为比别人高明的,自以为了不起的

богомѝл [阳], **богомѝлка** [阴]〈史〉博戈米尔运动的参加者,博戈米尔分子

богомѝлск|и *-а* богомѝл 和 богомѝлство 的形容词: ～и кнѝги и легѐнди 博戈米尔书籍和传说 ～а ѐрес 博戈米尔异端

богомѝлство [无复,中]〈史〉博戈米尔运动(10 至 14 世纪保加利亚以宗教形式反对封建领主和正统教会压迫的宗教异端学说和社会运动)

богомо̀л|ен *-на* [形]〈书,旧〉拜神的,祈祷的: ～на по̀за 祈祷的姿势 **～но** [副]

богомо̀л|ец *-ци* [常复,阳], **богомо̀лка**[1] [阴]〈宗〉(信基督教的)祈祷者,拜神者,朝圣者,香客

богомо̀лка[2] [阴]〈动〉螳螂(*Mantis religiosa*)

богоотстъпнѝ|к *-ци* [阳]〈书,旧〉叛教者,背神者

богоотстъпнѝческ|и *-а*〈书,旧〉богоотстъпнѝк 的形容词

богоотстъпнѝчество [无复,中]〈书,旧〉叛教,背叛神教

богоподо̀б|ен *-на* [形]〈书,旧〉像神一般的;美丽的;雄伟的

богопома̀зан *-а* [形]〈书,旧〉由上帝确定(选定)的

богора̀в|ен *-на* [形]〈书〉像上帝似的,等同于神灵的

Богоро̀дица [阴]〈宗〉❶圣母 ❷圣母升天节 ◇ **Голя̀ма ～** 圣母升天节(8 月 15 日,天主教、正教节日) **Ма̀лка ～** 圣母圣诞节(9 月 8 日,天主教、正教节日) **пра̀вя се на ～**〈口〉装作无辜,装作无瑕疵 **Седя̀ като̀ ～.** 袖手而坐,无所事事。

богоро̀дич|ен *-на* [形] 圣母的: ～но лицѐ 圣母的脸

богоро̀дичка[1] [阴] ❶ Богоро̀дица 的指小 ❷〈转〉温顺的人,谦恭的人

богоро̀дичка[2] [阴] ❶紫菀(Aster chnensis) ❷一种类似雏菊的野花

богосло̀в [阳] ❶神学家 ❷神学院学生

богосло̀вие [无复,中] 神学

богосло̀вск|и *-а* богосло̀вие 和 богосло̀в 的形容词: ～и факултѐт 神学系

богослу̀жба [阴] 同 богослужѐние

богослужѐб|ен *-на* богослу̀жба 和 богослужѐние 的形容词: ～ни кнѝги 祈祷书

богослужѐни|е *-я* [中]〈宗〉礼拜,供奉神灵,祈祷仪式

Бого̀та 波哥大(哥伦比亚首都)

боготворѐние [无复,中] 崇拜,崇奉为神,敬若神明

боготвор|я̀ *-ѝш, -ѝх* [未]〈书〉❶极崇拜,对…崇拜如神,把…神化,把…奉若神明 ❷极其喜爱,爱慕 **～ѐне** [中]

богоуго̀д|ен *-на* [形]〈书〉上帝所喜悦的: ～но дѐло 合乎神意的事 ◇ **～но заведѐние**〈谑〉对夜总会、妓院等的谑称

богоуго̀днѝ|к *-ци* [阳], **богоуго̀дница** [阴]〈旧,书〉❶遵守基督教教规者 ❷〈罕〉行善的人,慈善家

богоху̀л|ен *-на* [形] 咒骂神(上帝)的,渎神的: ～на рѐч 渎神的讲话 ～ни дела̀ 渎神行为

богоху̀лни|к *-ци* [阳], **богоху̀лница** [阴]〈书〉咒骂神者,渎神者

богоху̀лствен *-а* [形] 同 богоху̀лен: ～ни кнѝги 渎神的书籍

богоху̀лств|о *-а* [中]〈书〉❶[只单] 咒骂神,渎神行为 ❷对神圣崇高之物的亵渎

богоху̀лст[ву]вам [未]〈书〉❶咒骂神,渎神 ❷(对神圣崇高之物)亵渎

богочовѐк [无复,阳]〈书〉神人,显身(指化成人的神,在耶稣教中指耶稣): В осно̀вата на христия̀нството е ку̀лтът към Христо̀с като̀ ～ и спасѝтел. 耶稣教的根本是对作为神人和救世主的耶稣的崇拜。

богоявлѐние [中]〈宗〉主显节(旧历 1 月 6 日纪念耶稣显灵的节日)

богу̀ва|м [未] ❶(上帝)进行统治: Бо̀г ～,— нѐка си ～. (Яворов) 上帝在统治,就让他统治吧! ❷〈转〉像神一般地发号施令,进行统治;像神一般地生活

бод[1] [阳] ❶刺,扎,戳 ❷针脚: кръсто̀сан ～ 十字花针脚

бод[2] [阳]〈技〉波特(发报速率单位)

бод|а̀ *-ѐш, -о̀х, -ѐ* [未] ❶刺,扎,戳: ～а̀ бѝвол с остѐн 用刺棒赶牛 ～а̀ ня̀кого с игла̀ 用针扎某人 ❷抵,触,(用犄角)顶: Внима̀вай, та̀зи кра̀ва ～ѐ. 当心,这头母牛爱顶人。❸扎人,刺人,有刺: Ша̀пката ～ѐ. 野蔷薇扎人。❹缝: Ба̀бичката, навѐла се над цѐва — ～ѐ лѝ, ～ѐ. 老奶奶手里拿着活计,低着头缝啊,缝啊。❺〈口〉插,别: Тя̀ ～ѐ пера̀та по ша̀пката си. 她把羽毛插在帽子上。❻〈转〉刺(激)人,刺痛人: А̀з говоря̀ ѝстината. Не съм крѝв, ако̀ тя̀ ～ѐ ня̀кого. 我说的是真话,如果这话刺痛了谁,那不能怪我。❼ **～ѐ ме** [无人称](感到)刺疼; Настѝнал съм, ～ѐ ме в гърдѝте. 我感冒了,胸口感到刺疼。— **се** [反身,被动,互及]: Бѝволите се ～а̀т. 水牛在顶架。◇ **～а̀ (в) очѝте** 使人不舒服(讨厌),刺眼: Та̀м рекла̀мите ～я̀ха очѝте по у̀лиците. 那里满街的广告很刺眼。Що̀ ще ～ѐм в очѝте на хо̀рата? 我们为什么要让人讨厌呢? **～ѐне** [中]

бо̀д|вам [未], **бо̀дна** *-неш, бо̀днах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶刺(戳,扎,抵,顶)一下(几下): Изведнъ̀ж се сѐпвам. Нѐщо като̀ че ме ～ва. 我突然惊醒过来,好像有什么东西刺了我一下。❷〈口〉种一点,播一点: Купѝ си една̀ кру̀шка да ～неш

на нѝвата за сянка. 你去买一棵梨树，种在地里，以后好乘凉。 **— се**［反身，被动］**～ване**［中］

бодèж［阳］刺痛：Усѐщам сѝлни ～и. 我觉得刺痛得很厉害。

бодибѝлдер［阳］参加健美运动者，健美运动员

бодибѝлдинг［阳］健美运动，健美操

бòдигард［阳］警卫，保镖

бодѝ|л[1] *-лѝ*［阳］刺：～ѝл на ròза 玫瑰的刺 ～лѝ на таралèж 刺猬的刺

бодѝл[2] *-и*［阳］〈植〉荆棘，带刺的草：Кракàта й бя̀ха изря̀зани от камъня̀ците и ～ите. 她的脚被石子和荆棘割破了。◇ **магàрешки ～**〈植〉飞帘（*Carduus*，*Cirsium afrum*，*Xanthium spinosum* 等）

бòдка［阴］博德卡（旧时金额最小的一种硬币）：Товà не стрỳва нѝ ～！这一文不值！

бòдкаджийск|и *-а* бòдкаджия 的形容词

бòдкаджийство［中］同 скъпèрничество（吝啬）

бòдкаджи|я *-ята*，*-и*［阳］，**бòдкаджийка**［阴］吝啬的人，一毛不拔的人，爱财如命的人

бодлѝв *-а*［形］❶有（带）刺的：～о растèние 有刺的植物 ～(а) тèл 铁蒺藜 ❷好顶（抵）人的：～а крàва 喜欢顶人的母牛 ❸〈转〉刺（痛）人的：～ езѝк 厉害（爱刺人）的舌头 **～ост** -осттà［阴］

бодлокòж *-а*［形］〈动〉❶棘皮的：～и живòтни 棘皮动物 ❷［用作名］**～и**［复］棘皮动物门（海星、海胆、海参、海百合等）

бòдна 见 бòдвам

бодò［中］〈电〉（打成字母，多路通报用的）博多机

бодрà|к *-ци*［阳］神气十足的人，故意表现得精神饱满的人

бòд|ър *-ра*［形］❶精神抖擞（饱满）的，朝气勃勃的，健旺的：～ра партизàнска колòна 精神抖擞的游击队伍 ～ър вѝд 精神饱满的样子 ～ър дỳх 饱满的情绪 ～ър стàрец 健旺的老人 ～ра смя̀на 朝气蓬勃的接班人 ❷警惕的，警觉的：～ър стрàж 警觉的卫士 **～ро**［副］：Бòдро крàчим напрèд. 我们精神抖擞地向前迈进。**～рост** -росттà［阴］

бòдърст[ву]ва|м［未］〈书〉❶不睡，不眠，醒着：Тòй не заспà лèсно，дълго ～ше. 他不是很容易就睡着的，很长时间都醒着。❷保持警惕，警觉着；守护：Ця̀ла нòщ лèкарят ～ше над бòлния. 医生整夜守护着病人。**～не**［中］

боевѝ *-à*［形］❶同 бòен：～à подготòвка 作战训练 ～ѝ патрòни 真弹，实弹 ❷〈转〉战斗性的，有战斗精神的；坚定勇敢的：～ѝ съюз 战斗联盟 ～à пàртия 有战斗精神的党 ❸同 първостèпен（首要的，重点的）：～à задàча 战斗任务，头等重要的任务 ～à прогрàма 首要的纲领（计划）

боеготòв *-а*［形］做好战斗准备的，处于战备状态的

бò|ек *-йка*［形］做好战斗准备的，富有战斗精神的；动作迅速的：～йка пèсен 节拍轻快的歌曲

бò|ен *-йна*［形］❶战斗的，作战的，交战的；军用的；武装的：～йна задàча 战斗任务 ～йно полè 战场 ～йна лѝния 战线 ～йно отлѝчие 战功 ～ен другàр 战友 ～йни прѝпаси 军需 ～йна колà 战车 ～ен кòраб 军舰，战舰 ～йно знàме 战旗 ～йна мòщ 战斗力 ～ен кòн 战马 ～ен патрòн 真弹，实弹 ❷战斗性的，有战斗精神的；关于战争（战斗）的：～ен дỳх 战斗精神 трàен ～ен съюз 牢固的战斗同盟 ～йни спòмени 战斗的回忆，战争回忆录 ◇ **～йно кръщèние** 战斗洗礼（第一次参加战斗） **～йна оперàция** 战役 **～ен теàтър** 战场，战争地区（**вдѝгам**）**на ～йна ногà** 动员…准备作战

боèне 见 бòя се

боеприпàси［只复］〈军〉军需（品）

боеспосòб|ен *-на*［形］有战斗能力的，能作战的：～на войскà 能作战的部队 **～ност** -носттà［阴］

бо|èц *-йцѝ*［阳］战斗员，士兵，战士，战斗者：командѝри и ～йцѝ 指挥员和战斗员 нòви ～йцѝ 新战士；新兵 ～йцѝ протѝв фашѝзма 反法西斯战士

бòж|а се *бòжиш се*，*бòжих се*［未，中态］〈方，罕〉请上帝作证，对上帝（天）发誓：Тя̀ се ～èше и кълнèше，че с очѝте си вѝдяла. 她对上帝发誓说这是她亲眼看见的。

бòже 见 бог

бòже|к *-ци*［阳］〈方〉同 прòсяк（乞丐）

бòжем［语气］〈民〉似乎，好像：Нали ～ обещà да дòйдеш. 你不是好像答应要来吗？

бòжеск|и *-а*［形］〈旧〉神的，上帝的，神（上帝）具有的：～и òбраз 神像

божèствен *-а*［形］❶〈书〉神的，上帝的，宗教的：～и словà 上帝之言 ～а литургѝя 圣弥撒 ❷〈转〉极好的，绝妙的，神妙的：～а мỳзика 神妙的音乐 **～ост** -осттà［阴］

божеств|ò *-à*［中］❶神，神灵：олимпѝйски ～à 奥林波斯神 егѝпетско ～ò 埃及神 ❷〈转〉崇拜的对象

бòж|и бòжà 和（旧）бòжия，бòжò 和（旧）бòжие，复 бòжи бог 的形容词：～й служѝтел 上帝的仆人 всèки ～и дèн 天天，每天 десеттè ～й зàповеди《圣经十诫》◇ **～и гроб** 圣墓（耶路撒冷） **～о дървò**〈植〉蒿（Artemisia camphorata） **～à крàвица** 1.〈动〉瓢虫（Coccinella septempunctata） 2.〈转〉宁静温顺的人 **～à мàйка** 圣母 **～а обѝтел** 修道院，寺院 **～и човèк** 温顺谦恭的人 **закòн ～и** 教义，教理 **сѝн ～и** 圣子（耶稣）

божигрòбск|и *-а*［形］圣墓的：～и кръст 圣墓上的十字架

Бòжик 和 **Бòжич**［无复，阳］〈方〉❶（基督教节日）圣诞节 ❷刚诞生的耶稣

бòжичко бог 的呼格〈指小〉❶上帝啊，神啊（对上帝、神的称呼）❷［用作感］上帝啊（表示惊讶、害怕、快乐）：Бòжичко，кàк ме уплàши！上帝啊，你可吓死我了！

божỳр［阳］芍药（*Paeonia lactiflora*）；牡丹（*Paeonia Suffruticosa*）

божỳрест *-а*［形］像红芍药般红的

божỳрищ|е *-а*［中］〈方〉芍药圃

божỳров *-а*［形］❶芍药的；牡丹的：～а пъпка 芍药花蕾 ❷紫红色的，朱红色的

бозà［阴］博扎（用黍、玉米等做的一种微带酸甜、不含酒精的饮料）

бòзав *-а*［形］〈民〉淡褐黄色的

бозаджѝйница［阴］博扎作坊；博扎店

бозаджѝйск|и *-а* бозаджѝя 的形容词

бозаджѝ|я *-ята*，*-и*［阳］，**бозаджѝйка**［阴］制作或出售博扎的人 ◇ **халваджѝята за ～ята**〈口，贬〉卖酥糖的向着卖博扎的；有同样毛病（弱点）的人相互庇护

бозàйни|к *-ци*［阳］❶〈动〉哺乳动物 ❷吃奶的孩子，乳儿；吃奶的幼兽

бозàйниче *-та*［中］бозàйник ②解的指小

бозà|я *-еш*，*-х*［未］吃（咂，吸）奶：дàвам на детè да ～е 喂孩子奶 Мàлките кòнчета ～еха от мàйките си. 这些马驹在吃各

自母亲的奶。～ене［中］

бòз|вам［未］,**бòзна** *-неш, бòзнàх*［完］咂(吸)一点(一次或几次): Детèто ～на òще мàлко и заспà. 孩子又咂了一会儿奶,睡着了。～**ване**［中］

боздùсва|м［未］,**боздùсам**［完］〈方〉弄坏,毁坏,损坏 ～**не**［中］

боздугàн［阳］〈史〉棒锤(古代武器)

бòзк|а［阴］乳房;奶头: свинѝ с дванàйсет ～и 有12个奶头的母猪 ◇ **детè на ～а**〈民〉吃奶的孩子

бòзна[1] 见 бòзвам

бòзна[2]［语气］бòг знàе 的简写,见 бог

бозỳк［不变,形］〈口〉❶坏了的,损坏的 ❷不顺利的,不成功的: Рàботата му е ～. 他的事情不顺利。

бойл［阳］〈史〉古保加利亚高级官衔名称;达官贵人,贵族

бойчка［阴］❶ боя 的指小 ❷［常复］〈口〉小的彩色铅笔或水彩

бо|й[1] *-ят, -я, -евè*［阳］❶［只单］殴打: заслужàвам ～й 该挨揍 ỳдрям еднѝ хỳбав ～й на нѝкого 狠狠地揍某人一顿 ❷战斗,作战,交战;斗争,搏斗: мòрски (въздỳшен) ～й 海(空)战 ỳличен ～й 巷战 ръкопàшен ～й (～й с хлàдно орѫжие) 肉搏战(白刃战) настъпàтелен (отбранѝтелен) ～й 进攻(防御)战 нерàвен ～й 力量悬殊的战斗 ожесточèни ～евè 激烈的战斗 ～й на живòт и смърт 生死斗争,你死我活的斗争 пòказен (учèбен) ～й 模拟战,军事演习 превзèмам с ～й 攻(打)下,攻占 взèмам без ～й 未经战斗就占领…,和平占领… влѝзам в ～й (сражèние) 开始战斗 извàждам от ～я 使伤残,使失去战斗力 завързвам (прекратявам) ～я 开始(结束)战斗 За ～й! (口令)战斗开始! на ～й с нèщо 同…进行斗争 в разгàра на ～я 在酣战的时刻 Тòз, кòйто пàдне в ～й за свобòда, тòй не умѝра. (Ботев) 在争取自由的战斗中倒下的人永生不死。◇ **дръпвам (тèгля) ～й на нѝкого**〈口〉揍某人

бо|й[2] *-ят, -я*［无复,阳］〈口〉身高,身量;(牲畜的)体高: Ръжтà е висòка кòлкото ～я ми. 黑麦长得有我那么高。◇ **човèшки ～й**〈口〉一人高: висòк двà човèшки ～я 有两人高

бòйк|и *-а*［形］同 бòяк

бòйко 见 бòяк

бòйкост 见 бòяк

бойкòт［阳］(联合)抵制;(联合)拒绝购买(经售、使用);排斥;断绝往来: обявявам ～ на нèщо 宣布对…进行抵制

бойкотѝра|м［未,完］(联合)抵制;(联合)拒绝购买(经售、使用);排斥;断绝往来: ～м реакциòнен вèстник 对反动的报纸进行抵制 Нѝе ще ～ме товà събрàние. 我们要抵制这次会议。～**не**［中］

бòйлер［阳］❶锅炉;汽锅: пàро-вòден ～ 蒸汽热水锅炉 ❷热水器,温水器,热水贮槽

бойлѝ|я *-ята, -и*［不变,形］**пỳшка ～я** (用于民歌中)细长的(步)枪

бòйни|к *-ци*［阳］和 **бòйница**［阴］炮门,碉堡炮门;碉堡枪眼

БОК[1]［бок］［缩］Българскй олимпѝйски комитèт 保加利亚奥林匹克委员会

БОК[2]［бок］［缩］Българскй организациòнен комитèт 保加利亚组织委员会

бокàл［阳］大酒杯,高脚杯

боклỳ|к *-ци*［阳］垃圾: кòфа за ～к 垃圾桶 разчѝствам ～ци 清除垃圾 изхвърлям (нèщо, нѝкого) на ～ка 把…扔进垃圾堆 Не правѝ ～к из двòра! 别在院子里乱扔(脏)东西! ◇ **за ～а** 无用之物,废物: Тàя кнѝга е за ～а. 这本书毫无用处。

боклукчѝйск|и *-а* боклукчѝя 的形容词: ～а колà 垃圾车

боклукчѝ|я *-ята, -и*［阳］,**боклукчѝйка**［阴］〈口〉清除垃圾的工人

боклỳч|а *-иш, боклỳчùх*［未］乱扔脏东西,弄脏

боклучàв *-а*［形］〈口〉有垃圾的,污秽的;脏的: ～ двòр 污秽的院子

боклучѝв *-а*［形］同 боклучàв

бокс[1] *-ът, -а, -ове*［阳］❶〈运〉拳击,拳术,拳斗: шампиòнът по ～ 拳击冠军赛 ❷指节铜套(套在四指关节上的铜套,握拳时铜套向外,用以打人)

бокс[2] *-ът, -а*［无复,阳］(制靴鞋用的)铬鞣细革

бокс[3] *-ът, -а, -ове*［阳］(牛、马、猪等)单个牲口的方形舍栏;(有特殊用途的)小单间(如隔音间、炊事间等)

бòксер［阳］〈史〉义和团员

бòксерск|и *-а* бòксер 的形容词: ～**о въстàние** (中国的)义和团运动

боксѝра|м［未,完］同 боксỳвам ～**не**［中］

боксѝра|м се［未,完,中态］进行拳击比赛,斗拳 ～**не**［中］

боксѝт［阳］铝土矿,铝土

бòксов[1] *-а* бокс[1] 的形容词: ～и състезàния 拳击比赛

бòксов[2] *-а* бокс[2] 的形容词: ～и обỳща 铬鞣细革皮鞋

бòксов[3] *-а* бокс[3] 的形容词: ～а прегрàда (单个牲口的)舍栏围墙;隔板

боксониèра［阴］(带厨房的)一居室住宅

боксỳвам［未］〈口〉同 буксỳвам

боксьòр［阳］拳击运动员;拳击家,拳击师

боксьòрск|и *-а*［形］拳击(运动员用)的: ～и ръкавѝци 拳击手套

бол［副］〈民〉很多,太多

болвàн［阳］〈方〉同 балвàн

болгàр［无复,阳］保加尔葡萄(一种浅绿色大粒葡萄)

боледỳва|м［未］生病,患病,有病: ～м от грѝп 患流感 ～м от детѝнство 从小有病 ～м от дълго врèме 病的时间很长了 чèсто ～м 经常生病 ～м дỳхом 精神上有病 Тя ～ тèжко (лèко) мѝналата годѝна. 她去年得过重病(小病)。～**не**［中］: тèжко ～не 患重病 след продължѝтелно ～не 在长期患病之后

болèж［阳］〈民〉疼痛: сѝлен ～ в гърдѝте 胸部剧烈的疼痛

болèжка［阴］〈民〉同 болèж

болèзнен *-а*［形］❶有病的,带病的;病态的;因病发生的;不健康的,不健全的,虚弱的: ～о състоя́ние 有病的状况 ѝмам ～ вѝд 面带病容 ❷(表示)疼痛的,痛苦的,难受的: ～ пѝсък 痛苦的尖叫声 ～а гримàса 疼得扭歪了脸;疼痛的表情 ❸引起疼痛的: ～ ỳдар 很痛的一击 ❹过分敏感的,近乎病态的,不正常的: ～о честолю́бие 病态的自尊心 ～**о**［副］: Сърцèто се свѝва ～о. 心痛苦地收缩着。～**ост** -осттà［阴］

болèз|ън *-ни*［常复,阴］〈方〉疾病,病痛;疼痛

бòл|ен *-на*［形］❶有病的,患病的(与 здрав(健康的)相对): ～ен съм 病了,有病 ～ен зъб 病齿 ～ен от трèска 患寒热病的 ～ен от гърло 患喉症的 душèвно ～ен 患精神病的 тèжко ～ен 患重病的,病得很厉害的 лягам (пàдам) ～ен〈口〉病倒

了 лежà ～ен 卧病在床 ❷不正常的,病态的：～но въображèние 病态的幻觉 ～на амбѝция（近乎）病态的自尊心 ❸［用作名］～ният［阳］，～ната［阴］，～ното［中］病人：амбулатòрно ～ен 门诊病人 хоспитализѝран ～ен 住院病人 Мнòго се рàдваха, катò наýчиха, че ～ният е вън от опàсност. 他们听说病人已经脱离危险时,都非常高兴。◇ ～**но врèме** 动乱时期,动荡的年代 ～**ен въпрòс** 急待解决而又难以解决的问题,棘手问题,难题 ～**но мàсто** 痛处,弱点;心病

болер|ò -*а*［中］〈旧〉❶一种女坎肩 ❷博莱罗舞,博莱罗舞曲(西班牙的民族双人舞和舞曲)

бòлест -*тà*［阴］❶(疾)病：стомàшна ～ 胃病 вѫтрешни (дѐтски) ～и 内科(儿科)病 зарàзна ～ 传染病 хронѝческа ～ 慢性病 наслѐдствена ～ 遗传病 неизлечѝма ～ 不治之症 ～и и вредѝтели по растèнията 植物病虫害 Хвàща ме ～. 我得病了。умѝрам от ～тà 病死 Повтàря ме ～тà. 我的病复发了。❷〈转,口〉嗜好,瘾：Пýшенето е цяла ～ у нèго. 他烟瘾特别大。◇ **зàхарна** ～ 糖尿病 **мòрска** ～ 晕船,晕飞机,晕车 **невѝрна** ～〈民〉疑难病,怪病 **тèжка** ～ 热病或伤寒 **чèрна** ～ 癫痫

бòлест|ен -*на* бòлест 的形容词：～ни проѝви 症状,病状

болестотвòр|ен -*на*［形］〈书〉发病的,致病的：～ен микрòб 病菌

бол|èя -*èеш*, -*àх*［未］〈罕〉❶同 боледýвам ❷难过,痛苦;想念：～èя за нѝкого 想念某人

Болѝвия 玻利维亚(南美洲)

боливѝ|ец -*йци*［阳］,**боливѝйка**［阴］玻利维亚人

боливѝйск|и -*а* Болѝвия 和 боливѝец 的形容词

болѝд［阳］〈天〉流星,陨星

бòлк|а［阴］❶疼痛;痛苦,悲伤：телèсна (душèвна) ～а 肉体(精神)上的痛苦 нетърпѝми (непоносѝми, неудържѝми) ～и 无法忍受的疼痛 òстра (пронѝзваща) ～а 剧痛(钻心的疼痛) Ѝмам ～и в гърлото. 我嗓子疼。Бòлката стѝхва (Бòлките намалѝват). 疼痛减轻了。❷〈口〉迫切的需要,急于要办的事,心事：Нѝе ѝмаме еднà голѝма ～а — чýвствуваме голѝма нýжка от водà. 我们现在有一件最迫切的事——我们非常需要水。Кажèте си ～ата. 说说你们的心事吧！❸〈方〉同 бòлест ◇ **Не è ～а за умирàлка (умѝране)**.〈口〉没什么了不起(没什么大不了)。

болкоуспокоѝващ -*а*［形］镇痛的：～и свòйства 镇痛作用

боллýк［无复,阳］〈民〉丰富,丰裕

болнàв -*а*［形］多病的,身体不好的;有点小病的,不舒服的;病态的,带病容的：～о детè 多病的孩子 ～ вѝд 病容,有病的样子 Нèщо съм ～, та не излѝзам. 我有点不舒服,所以不出门。～**ост** -осттà［阳］

болнѝ|к -*ци*［阳］,**болнѝца**［阴］〈民〉病人

бòлница［阴］医院,病院：дѐтска ～ 儿童医院 воèнна ～ 军医院 отѝвам в ～та на лечèние 到医院去看病 откàрвам бòлен в ～та 送病人去医院

болничàр -*ят*, -*я*［阳］,**болничàрка**［阴］❶护士,看护 ❷医院的工作人员

болничàрск|и -*а* болничàр 的形容词

бòлнич|ен -*на* бòлница 的形容词：～на стàя 病房 ～но леглò 病床 ～ен лѝст 诊断(证明)书,病假条 ～ен режѝм 医院(为病人订的)制度

бòлно［副］痛苦地,痛心地,伤心地,难过地：Стàва ми ～. 我感到难过。

болногледàч［阳］,**болногледàчка**［阴］看护,护理病人的人,护士

болт -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］〈技〉螺栓

болшевизàция［无复,阴］布尔什维克化

болшевизѝра|м［未,完］使布尔什维克化 — **се**［被动,中态］～**не**［中］

болшевѝз|ъм -*мът*, -*ма*［无复,阳］布尔什维主义

болшевѝ|к -*ки* 和 -*ци*［阳］,**болшевѝчка**［阴］布尔什维克,布尔什维克党党员,共产党员

болшевѝшк|и -*а* болшевѝк 和 болшевѝзъм 的形容词：～а самокрѝтика 布尔什维克式的自我批评 ～а тàктика 布尔什维主义的策略 ～**и**［副］

болшинств|ò -*à*［中］同 мнозинствò(大多数,大部分,过半数,大半)(与 меншествò 和 малцинствò(少数,小部分)相对)：Болшинствòто гласýва за напрàвеното предложèние. 大多数人对所提建议投赞成票。

бол|ѝ［只三］**болѝ** -*ѝ*［未］❶疼,痛,觉得疼：Болѝ, òх, кàк ～ѝ-и-и. 疼啊,啊呀,真疼。❷(与人称代词 ме, те, го 等连用)(觉得)疼,痛：Болѝ ме главà(та). 我头疼。Болѝ го зъб. 他牙疼。Мнòго ли те ～ѝ стомàхът? 你的胃很疼吗？Каквò (къдè) те ～ѝ? 你哪儿疼？Нѝщо не мè ～ѝ. 我哪儿都不疼。Главàта кàк ～èше от ýдара! 我的头撞得真疼啊！Рàните вèче не мè ～ят. 我的伤口已经不疼了。❸〈转〉伤心,心疼;想念,思念,怀念;为…而难过：Мèне сърцèто ме ～ѝ за Бългàрия. 我非常思念保加利亚。Болѝ ме за нèго. 我为他感到伤心。

болѝр|ин -*и*［阳］❶〈史〉(保、俄古代封建制度下)最高阶级的一分子,贵族 ❷〈旧〉有钱人,富翁,富人

болѝрка［阴］贵族妇女,贵妇人;贵族小姐

болѝрск|и -*а* болѝрин 的形容词：～и рòд 贵族世家

болѝрство［无复,中］❶〈史〉(封建制度下拥有特权的)贵族(统治)阶级 ❷〈转〉权势,显赫,富有

бòмба[1]［阴］❶〈军〉炸弹：запалѝтелна ～ 燃烧弹 фугàсна ～ 爆破弹 àтомна ～ 原子弹 водорòдна ～ 氢弹 неутрòнна ～ 中子弹 рѫчна ～ 手榴弹 ～ със закъснѝтел 定时炸弹 хвърлям ～ над (вѫрхý) нèщо 在…上空投炸弹 Бòмбата експлодѝра. 炸弹爆炸了。❷〈转,行〉(在对某人或某事物极为赞美时用)太棒了,盖了帽了：— Харèсва ли ти нòвият фѝлм? — Бòмба е! “你喜欢这部新片子吗？”“简直太棒了！”

бòмба[2]［阳］〈方〉(木)酒桶

бомбàж［阳］(罐头盒因所装食品变质而)拱起,鼓起

Бомбàй(Бомбèй) 孟买(印度港市)

бомбардѝра|м［未,完］轰炸;炮轰：～м воèнни бàзи 轰炸军事基地 ～**не**［中］

бомбардировàч［阳］〈空〉轰炸机：тèжък ～ 重型轰炸机 пикѝращ ～ 俯冲轰炸机 турбореактѝвен ～ 涡轮喷气式轰炸机

бомбардирòвк|а［阴］轰炸,轰击：～и над мòста 对大桥的轰炸 подлàгам градà на въздýшна ～а 对城市进行空袭

бомбардирòвъч|ен -*на* бомбардирòвка 的形容词：～ен самолèт 轰炸机

бомбастѝч|ен -*на*［形］夸夸其谈的,说大话的,言过其实的：～на фрàза 故意夸大的词句 ～**но**［副］～**ност** -носттà［阴］

бомбè -*та*［中］❶ 圆顶硬礼帽 ❷鞋尖,鞋的前端：обýвки

със заòстрени ～та 尖头(皮)鞋 ❸ 约能容 150 公斤物品的木桶

бòмбен -*a* бòмба[1] 的形容词: ～ атентàт 用炸弹的谋杀

бомбѝрам [未,完] (常指罐头盒)鼓起来,拱起来

бомбопускàч [阳]〈军〉❶(从飞机上扔炸弹的)投弹手 ❷投弹器

бомбохвъргàч [阳] ❶〈军〉炸弹发射炮 ❷投弹手,投弹人

бомбохвъргàчка [阴]〈军,旧〉同 бомбохвъргàч ①解

бомè [中]〈化〉波(美)度(液体浓度单位)

Бон 波恩(德国城市)

бон -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶〈银行〉支付券,债券: съкрòвищни ～ове 国库券,债券 ❷〈口,旧〉1947 年前使用的一千列弗票面的纸币 ❸〈旧〉(证明收到钱的)收据

бонапартѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 波拿巴主义,拿破仑主义

бонбòн [阳] 糖果,糖块: мèнтови ～и 薄荷糖 шоколàдови (шоколàдени) ～и 巧克力糖

бонбòнен -*а* бонбòн 的形容词: ～а фàбрика 糖果厂 ～а кутѝя 糖盒

бонбониèра [阴] (精美的)糖果盒

бонвивàн [阳] 喜欢吃喝玩乐的人;快活人

бонè -*та* [中]〈旧〉女便帽

бонз -*ът*, -*а*, -*ове* 和 **бòнза** [阳]〈书〉僧侣,和尚(欧洲人对日本、中国佛教徒的称呼)

бонификàция [阴] ❶(对于优于原定品质的商品,特别是粮食的)补价,质量加价 ❷〈运〉在分阶段进行的自行车比赛中,根据最后结果将相应阶段中的第一至第三名竞赛者的成绩提高

бонсѝст [阳], **бонсѝстка** [阴] 保加利亚全国大学生联合会会员

БОНСС [бонс] [阳,缩] Бъ̀лгарски òбщ нарòден студèнтски съ̀юз〈史〉保加利亚全国大学生联合会(1930 — 1945)

бор[1] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 松(*Pinus*)

бор[2] -*ът*, -*а* [无复,阳]〈化〉硼,硼素(B)

бор[3] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈医〉(牙医用的)牙钻

борàв|я -*иш*, *борàвѝх* [未] ❶从事;搞,弄;同…打交道;研究: ～я с литератỳра 搞文学 ～я с общèствени въпрòси 研究社会问题 ❷使用(工具等),运用;处理: Тòй добрè ～и с брàдвата. 他使用斧头很灵巧。～я с прѝмери 引用例证 **～ене** [中]

борàк[1] -*ци* [阳]〈集〉松林,松树丛

борàк[2] -*ци* [阳]〈民〉能把复活节彩蛋全部击破而自己保持完整的那个彩蛋

борàкс [无复,阳]〈化〉硼砂

борàч [阳]〈方〉同 борàк[2]

борбà [阴] ❶摔跤,扭打,搏斗 ❷(军事上的)战斗,斗争: ожесточèна ～ 激烈的战斗(斗争) ～ протѝв врагà 对敌斗争 В редовèте на ～та да си нàйда и àз грòбът. (Ботев) 让我也在战斗的行列中找到自己的坟墓。❸(阶级、阶层、社会集团之间的)斗争: клàсова ～ 阶级斗争 политѝческа ～ 政治斗争 нерàвна ～ 力量悬殊的斗争 ❹(与某种现象的)斗争;为克服(清除)…而进行的斗争,防止,防: ～ срещỳ (протѝв) епидèмията 防止流行病 ～ с бòлестите 防止疾病 ～ с предразсъ̀дъците 为消除偏见而进行的斗争 ❺为(争取)…而进行的斗争: ～ за влàст 为获取政权而进行的斗争 ～ за мѝр 争取和平(的斗争) ～ за повишàване на кàчеството 为提高质量而奋斗 ❻〈运〉摔跤,角斗,角力,扑斗: На стадиòна се провèждат състезàния по ～, бòкс и др. 运动场上正在进行摔跤、拳击等比赛。◇ ～ **за съществỳване**〈生物〉生存竞争 ～ **с бѝкове** 斗牛 **класѝческа** ～〈运〉古典式摔跤 **свобòдна** ～〈运〉自由式摔跤

бòрбен -*а* [形] 有战斗力的;好斗的: Протѝвникът ни е дòста ～. 我们的对手战斗力相当强。

бòргес [阳]〈印〉新(小)五号铅字,九点活字

борд -*ът*, -*а* [无复,阳] 船舷,侧边;(飞机)机体侧壁: дèсен ～ 右舷 на ～а на парахòда (самолèта) 在船(飞机)上

бордè|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳] ❶地下室 ❷〈扩〉陋室,棚

бордèл [阳] 同 бордèй

бòрд|ен -*на* [形] 同 бòрдов

бордерò -*à* [中] ❶〈银行〉簿记摘录 ❷清单

бордò [无复,中] ❶波尔多酒(一种红葡萄酒) ❷深红色

бòрдов -*а* борд 的形容词: ～и съоръжèния 船舷(机体侧壁)的装置

бордюр [阳] ❶(人行道旁用石块或混凝土块砌成的)石边 ❷花边,缘边的饰物,边饰;缘子;边: ～ на тавàн 顶棚边 ～ на килѝм 地毯边

бòр|ен -*на* [形] 硼(素)的: ～на киселинà 硼酸

бòрене 见 бòря 和 бòря се

бор|èц -*цѝ* [阳] ❶斗士,为…而奋斗的人,战士: ～èц протѝв (срещỳ) фашѝзма 反法西斯战士 ～èц за мѝр 为和平而奋斗的战士 безстрàшни ～цѝ 大无畏的战士 ❷〈运〉摔跤运动员,角力士: ～èц от тèжка категòрия 重量级摔跤运动员 ❸大力士,勇士 ❹〈口〉能把复活节彩蛋全部击破的那个彩蛋

борѝк|а [阴]〈植〉同 бор[1]: вèчно зелèни ～и 常青的松树

борѝков -*а* борѝка 的形容词: ～и вèйки 松枝

боримèчка [阳] 大力士,壮士,能同熊斗的人

бòрина [阴] ❶(点火、照明用的)松枝 ❷[集] 松明

боринàр -*ят*, -*я* [阳], **боринàрка** [阴] 卖松明的人

борѝчка|м се [未,互及] ❶同…打着玩,闹着玩: Борѝчкат се катò козлèта. 他们像小山羊一样地顶架玩。❷〈罕〉斗殴,搏斗,打架 **～не** [中]

боркѝня [阴] 女战士,为…而奋斗的(女)人

бòрмашина [阴] ❶〈技〉钻床,(手摇或电动)钻孔机 ❷〈医〉钻牙机

Борнèо 婆罗洲 (Калимантàн (加里曼丹)的旧称,亚洲岛屿)

бòров[1] -*а* бор[1] 的形容词: ～а горà 松林 ～и дъскѝ 松木板

бòров[2] -*а*〈化〉бор[2] 的形容词: ～а киселинà 硼酸 ～а водà 硼酸水 ～ вазелѝн 硼酸软膏

боровѝнка [阴]〈植〉越桔(*Vaccinium*)

бòрса [阴] ❶交易所: стòкова ～ 商品交易所 ❷市,市场: зеленчỳкова ～ 菜市场 ◇ ～ **на трудà** (**трỳдова** ～) 职业介绍所 **фòндова** ～ 有价证券交易所 **чèрна** ～〈口〉黑市

бòрсов -*а* бòрса 的形容词: ～и спекулàции 交易所的投机买卖 ～и ценѝ 交易所的价格

борсỳ|к -*ци* [阳]〈动,方〉同 язовец (獾)

борч -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈口〉债,债务: Потъ̀нал е в ～ове. 他满身债务。

бòрче -*та* [中] бор[1] 的指小

бòрческ|и -*а* [形] 战斗性的,有战斗精神的: ～и дỳх 战斗精

神 ～и лòзунг 战斗性的口号 **～и** [副]

бòрчлия|я [单不变,复 -и,形] ❶〈民〉欠债的 ❷有义务的,有责任的 ❸ [用作名] **～я** [阳]〈民〉欠债的人

борш -ът,-а,-ове [阳] 博尔什汤,红(甜)菜汤(用红甜菜、圆白菜、牛肉等做成的汤)

бòр|я -иш, бòрùх [未]〈罕〉折磨,使…难受: Съвестта̀ ме ～и. 良心责备着我。Сън го ～и. 梦折磨着他。**～ене** [中]

бòр|я се -иш се, бòрùх се [未] ❶ [互及] 相斗,斗殴,摔跤: Момчèтата се ～еха по трева̀та. 男孩子们在草地上摔跤。❷ [中态] 斗争,战斗,奋斗: ～я се за пра̀вда 为真理而斗争 ～я се с враговѐте на наро̀да 同人民的敌人斗争 ～я се с вълнѝте 同风浪搏斗 ～я се срещу̀ вя̀търа 同大风搏斗 ～я се до пълна побѐда 战斗到最后胜利 ❸ [互及] (心情、愿望等)相斗争,相冲突,相矛盾: В душа̀та му се ～еха разлѝчни чу̀вства. 他内心交织着各种感情。**～ене** [中]

бос[1] -а [形] ❶赤脚的,光脚的: на ～ кра̀к 赤脚,光着脚 През ля̀тото деца̀та хо̀дят ～и. 夏天孩子们光着脚。На ～ия църву̀лите взѐма.〈俗〉向光脚的人要鞋(指根本找不到的东西)。❷(指牲口)没有钉掌的: ～ кòн 没有钉掌的马 ❸〈转〉缺乏训练的,外行的: Тòй е ～ в та̀я òбласт. 他在这方面是外行。◇ **гòл и ～** 穷得什么也没有,赤贫 **～а кома̀нда** 无所事事的乱哄哄的一帮人 **～о** [副]: Обу̀л обу̀щата на ～о. 他光脚穿着鞋。

бос[2] [阳] ❶(企业的)老板,头子,上司 ❷(政党、政治机构的)头子,首领

босенѝч|ък -ка [形] **бос-～ък** 完全光着脚的

босешкòм [副] 光着脚,赤脚

босѝлек [无复,阳]〈植〉罗勒(*Ocimum basilicum*): стрък ～ 一枝罗勒花

босѝлков -а 和 **босѝлеков** босѝлек 的形容词: ～а кѝтка 罗勒花束

бòсич|ък -ка [形] бос 的指小

Бòсна и Херцегòвина 波斯尼亚和黑塞哥维那(欧洲)

бòснен|ец -ци [阳],**бòсненка** [阴] 波斯尼亚人

бòсненск|и -а Бòсна 和 бòсненец 的形容词

босокра̀к -а [形] 同 босонòг

босонòг -а [形] 赤脚的: ～и дечѝца 赤脚的孩子

босота̀ [无复,阴] ❶(打)赤脚 ❷〈转〉无知,缺乏知识: у̀мствена ～ 无知无识

босотѝя [阴]〈口〉同 босота̀ ①解

босохòд|ец -ци [阳],**босохòдка** [阴] 赤脚走路的人

боста̀н [阳] ❶瓜地,瓜园 ❷〈方〉菜园

бостанджѝйск|и -а бостанджѝя 的形容词

бостанджилък [无复,阳] 种瓜业

бостанджѝ|я -ята,-и [阳],**бостанджѝйка** [阴] 种瓜人,瓜农,种园子的

боста̀нище -а [中] 曾经种过瓜的地

боста̀нск|и -а боста̀н 的形容词 ◇ **～о плашѝло** 1.瓜地里的稻草人 2.〈转,口,讽〉丑人,丑八怪

Бòстън 波士顿(美国城市)

Бòсфор 博斯普鲁斯(海峡,欧亚之间)

bося̀|к -ци [阳],**бося̀чка** [阴] 浪人,无赖,二流子,穷光蛋

бося̀чество [中] 浪人们,浪人阶层

бося̀шк|и -а бося̀к 的形容词

ботанѝ|к -ци [阳],**ботанѝчка** [阴] 植物学家,植物学工作者

бота̀ника [阴] ❶植物学 ❷植物学教科书

ботанѝч|ен -на [形] 同 ботанѝчески: ～ен рѐчник 植物词典

ботанѝческ|и -а бота̀ника 的形容词: ～а градѝна 植物园 ～а сбѝрка 收集的(许多)植物标本

Бòтевград 波特夫格勒(保加利亚城市)

Бòтевградска котловина̀ 波特夫格勒盆地(保加利亚)

ботѐл [阳] (附有码头设施的)汽艇游客旅馆

бòт|и [复,单(罕) -а,阴] (防潮或御寒的)高靿套靴

ботѝнк|и [复,单(罕) -а,阴] 轻便的短统童靴或女靴

Ботсу̀ана 博茨瓦纳(非洲)

ботулѝз|ъм -мът,-ма [无复,阳]〈医〉肉毒中毒,腊肠毒菌病

ботулѝн [阳] 肉毒

бòтур [阳]〈方〉❶树墩;树干 ❷〈转〉大老粗,粗鲁的人

бòтурешки [副] 冷淡地,不温存地,皱着眉头地: Каквò ме глѐдаш така̀ ～? 你干吗皱着眉头看我?

ботуря̀свам [未],**ботуря̀сам** [完] 同 буторя̀свам

боту̀ш [阳] ❶靴子,长筒靴: войнѝшки ～и 军靴 гу̀мени ～и 胶靴 ❷〈转〉军阀作风,暴力压制,压迫 ◇ **под ～а на нѝкого** 在…的铁蹄下

ботуша̀р -ят,-я [阳] 皮靴匠,制靴工人

ботуша̀рница [阴] 制靴作坊

ботуша̀рск|и -а ботуша̀р 的形容词: ～и калъ̀п (做靴的)木楦

ботуша̀рство [无复,中] 制靴手艺;制靴行业

боту̀шк|и [复,单(罕) -а,阴] 女靴;童靴

бòулинг [阳] 保龄球,滚木球

Боха̀й 渤海(中国)

бохѐм [阳] 生活浪漫(自由散漫)的艺术家,名士派

бохѐм|а[1] -ата,-и [阳]〈罕〉同 бохѐм

бохѐма[2] [无复,阴,集] 名士派

бохемѝст [阳] 波希米亚学者

бохемѝстика [阴] 波希米亚学

бохѐмск|и -а бохѐм 的形容词: ～и нра̀ви 名士派性格(作风) **～и** [副]: живѐя ～и 像名士派般地生活,过名士派的生活

бохѐмство [无复,中] 名士派作风;(名士派的)浪漫生活: Прека̀рал мла̀дите си годѝни в ～. 他在名士派的浪漫生活中度过了青年时代。

бохѐмст[ву]ва|м [未] 过(名士派的)浪漫生活 **～не** [中]

бохча̀ [阴]〈民〉❶包袱皮: развъ̀рзвам ～ 打开包袱皮 ❷包袱 ❸〈口〉台布,桌布

бохчалъ̀|к -ци [阳]〈口〉(婚礼上赠送的)礼品包

боц [感]〈儿〉逗孩子玩时用手指假装戳孩子时用的拟声词

бòцам [未]〈方〉同 бòцкам — **се** [反身]

бòц|вам [未],**бòцна** -неш, бòцнàх [完]〈口〉(轻轻地)戳(刺,扎)一下(几下) — **се** [反身] **～ване** [中]

бòцка|м [未]〈口〉(轻轻地)戳(刺,扎) — **се** [反身] **～не** [中]

бòцман [阳]〈海〉水手长

бòцна 见 бòцвам

бòч|ен -на [形]〈方〉旁边的,侧面的

бòчни|к -ци [阳]〈方〉(衣服的)三角衬

бòшлаф [阳]〈口〉空谈,废话,无聊的话;谎话

бошнà|к -ци 和 **бошняк** [阳],**бошнàчка** 和 **бошнячка** [阴] 波斯尼亚的穆斯林

бо|я [阴] ❶颜料,染料;油色,油漆: червèна ~я 红颜料,红染料;红漆 блàжна (мàслена) ~я 油色,油漆 вòдни (акварèлни) ~и 水彩 анилйнови ~и 苯胺染料,阿尼林染料 ❷〈口〉颜色,色彩: ярки ~и 鲜明的色彩

бояджийница [阴] 染坊

бояджийск|и -а бояджия 的形容词: ~и цèх 印染车间 ~а чèтка 油漆刷

бояджийство [无复,中] ❶印染(手艺) ❷油漆(手艺)

бояджилък [无复,阳]〈旧〉同 бояджийство

бояджи|я -ята,-и [阳],**бояджийка** [阴] ❶油漆工(匠),粉刷工(匠) ❷染色工,印染工

боядис|вам [未],**боядисам** [完] ❶染色,着色,涂成(某色的): ~вам плàт в червèно 把布染成红色 ~вам косàта си 染发 Ще дàм да ми ~ат прèждата. 我要把这些毛线送去染色。❷刷油漆,漆: Скòро ~ано. 油漆未干。— **се** [反身,被动,中态] 1.搽(口红、胭脂或其他油彩) 2.〈转〉在表面上改变(政治)信仰: Боядисал се е,но няма кòй да му вярва. 他表面上改变了信仰,可是没有人相信他。**~ване** [中]

боязлив -а [形] 胆小的,胆怯的;畏惧的,畏缩的: ~ човèк 胆小的人 ~ пòглед 畏惧的目光 **~о** [副]: Дошлият влèзе ~о,почти на прьсти. 来者胆怯地、几乎是踮着脚尖走了进来。**~ост** -остта [阴]

боязън [无复,阴]〈书〉害怕,畏惧,恐惧,恐怖: не изпитвам никаква ~ пред (от) нèщо 对…一点也不感到害怕,毫不畏惧… без ~ от смърт 不怕死

бò|як -йка [形] 有战斗精神的,勇敢的,刚毅的: ~йка натура 刚毅的性格

боялй|я [单,不变;复 -и,形]〈民〉❶掉色的,能使…染上色的: ~я пранè 掉色的洗涤物 ~я грòзде 能(把衣服)染上色的葡萄 ❷染色的: Дай ми ~ята покривка. 把染上色的那块桌布给我。

бо|я се -иш се,-ях се [未,中态] ❶害怕,怕,畏(惧): Не сè ~й! (Не ~й се!) 别害怕! ~я се (и) от сянката си 连自己的影子都害怕(喻谨小慎微) Мòкър от дъжд се не ~и.〈谚〉衣服已湿的人不怕下雨。(喻:1.不会损失什么东西 2.算不了什么,我已对此习以为常) Кòйто се ~и от вълци — не хòди в горàта. 怕狼的人不会到树林里去。❷担心,担忧: ~я се за някого 为某人担心 Тòй се ~и да не закъснèе (Тòй се ~и,че ще закъснèе). 他担心会迟到。Боя се да не è мнòго късно. 我担心是不是已为时过晚。**~ѐне** [无复,中]

БП [缩] Българско произвòдство 保加利亚制造

б. пр. [缩] белèжка на преводàча 译者注

БПС [бè-пе-сè] [阳,(口)中,缩] Български профèсионални съюзи 保加利亚工会

бр. [缩] брой (报刊的)期,号

б. р. [缩] белèжка на редàктора (редàкцията) 编者注

брабòнка [阴] 同 бръбòнка

брàв|а [阴]〈方〉[常复] **~и** 头,只(常指羊): Брàви има двè хиляди и конè пèтстотин. 他有两千只羊,五百匹马。

бравà [阴] 锁: секрèтна ~ 暗簧锁 отвàрям ~ 开锁

бравирам [未,完]〈旧,书〉逞勇,逞强,逞能,充好汉

брависсимо [感] 好极了,妙极了

брàво [感](喝彩声)好,好得很,好极了,真棒: À! Брàво! Игрàта е чудèсна. 啊,好啊! 演得真好啊! Акò напрàвиш товà,ще ти кàжа ~. 你要是能办到这一点,我会向你喝彩。

брад|à [阴] ❶下巴,下颏 ❷下巴下面的肉: Вижте го,че е отпуснал вèче двè ~и. 你们看他已经长了双下巴。❸胡子,胡须: стàрец с бяла ~à 白胡子老头 пускам си ~à 留胡子 подстригам (обрьсвам) ~àта си 剃(刮光)胡子 Кòйто си има ~à,има и грèбен.〈谚〉留胡子的人自然会有梳子;自有解决办法。~à на козà 山羊的胡须 ❹(植物的)须: ~à на цàревица 王米须 ~à на лук 洋葱须 ◇ **~à на нивата** 最先收割下来的麦(谷)穗束 **кòзя ~à** 一种酸模菜

брадàвица [阴] 疣,瘊子

брадàвичав -а [形] 长了疣(瘊子)的

брадàт -а [形] 有胡子的: ~ мъж 满脸胡子的男子

брàдва [阴] 斧子: дялам с ~ 用斧子削 дръжка на ~ 斧柄 дървàрска ~ 板斧 За еднѝ свàтба,за други ~.〈谚〉一事的利弊因人而异。От еднà ~ дървòто не пàда.〈谚〉一斧子砍不倒一棵树。◇ **крива ~** 弯斧

брадвàр -ят,-я [阳] 做(磨)斧子的人

брàдвичка [阴] брàдва 的指小

Бразавил 布拉柴维尔(刚果(布)首都)

брадичка [阴] брадà 的指小

брадясал -а [形] 没刮胡子的,胡子拉碴的

брадясва|м [未],**брадясам** [完] 长满胡子,胡子拉碴,不刮胡子 **~не** [中]

бразд|à [阴] ❶犁沟,犁路;垄沟,墒沟;沟痕: дълбòка ~à 很深的犁沟 рòвки ~и 松软的垄沟 ❷〈方〉(灌溉用的)水沟 ❸〈转〉皱纹,纹: Чèлото му се покри с дълбòки ~и. 他前额布满了深深的皱纹。

браздулиц|а [阴] 一股水流,一道细流;一道水痕: ~и от пòт 几道汗水

бразд|я -иш,-их [未] ❶耕出犁沟,挖成小沟(垄沟): Трàктори ~ят нивите. 拖拉机正在耕地。❷〈转〉使有皱纹;使起皱纹: Дълбòки бръчки ~яха чèлото му. 他额上有很深的皱纹。❸〈转〉(在水面)遗下波纹;航行: Рибàрска лòдка ~èше сините водѝ. 渔船在蔚蓝的水上航行。

бразил|ец -ци [阳],**бразилка** [阴] 巴西人

Бразилия ❶巴西(南美洲) ❷巴西利亚(巴西首都)

бразилск|и -а Бразилия 和 бразилец 的形容词: ~о кафè 巴西咖啡

Брайла 布勒伊拉(罗马尼亚城市)

брàйко [无复,阳]〈方〉同 брàйно

брàйно -вци [阳]〈民〉❶(对兄弟的称呼)哥哥,弟弟 ❷(嫂子对小叔子的称呼)弟弟 ❸〈扩〉(对男子的称呼)大哥,哥哥;兄弟

Брайтън 布赖顿(英国城市)

брак[1] -ът,-а,-ове [阳] ❶婚姻,结婚: щастлив ~ 美满婚姻 свидèтелство за ~ 结婚证 встъпвам в ~ с някого 同某人结婚 ❷婚礼,结婚典礼: грàждански ~ 不按宗教仪式举行的婚礼 църкòвен ~ 按宗教仪式举行的婚礼 сключвам ~ 举行婚礼,结婚

брак[2] -ът,-а [无复,阳] 废品,不合格产品,有瑕疵的产品(商品);处理品: борбà за намалявàне на ~а 为减少废品而进行的斗争 Кàчеството бè значително подобрèно и ~ът пò-мà-

лък. 质量提高了很多,废品减少了。

бракодѐл|ец -*ци* [阳] 生产出废品的工人

браконие̇р [阳] (侵入禁猎地区的)偷猎者

браконие̇рск|и -*а* браконие̇р 的形容词

браконие̇рство [无复,中] (在禁猎地)偷猎

браконие̇рст[ву]ва|м [未] 〈罕〉(在禁猎地)偷猎 **～не** [中]

бракоразво̀д [阳] 离婚

бракоразво̀д|ен -*на* бракоразво̀д 的形容词: ～но дѐло 离婚诉讼(案件)

бракосъчета̀|вам [未], **бракосъчета̀я** -*еш*, -*х* [完] 结婚,举行婚礼 — **се** [反身,互及] **～ване** [中]

бракосъчета̀ние [中] 婚礼,结婚(仪式)

бракосъчета̀я 见 бракосъчета̀вам

бракŷва|м [未] 把…认为废品,剔除;淘汰: ～ни вѐщи 废品 Тѐ ～ха кòня, кòйто накŷцваше. 他们把那匹瘸马淘汰了。 **～не** [中]

браманѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 婆罗门教

брамѝн 和(罕) **бра̀хман** [阳] 婆罗门(印度婆罗门教的祭司,印度四阶级中最高者)

бран[1] -*та̀* [无复,阴] 〈古〉战争,战,战斗

бран[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈方,诗〉(水)浪

бра̀на [阴] 耙: зъ̀бна ～ 钉齿耙 дѝскова ～ 圆盘耙 лѐка ～ 轻耙

бра̀ндмауер [阳] 〈建〉防火墙

брандспо̀йт [阳] ❶消防唧筒 ❷水龙喷嘴

бранѐ -*та* [中] 见 бера̀

бра̀н|ен -*на* бран[1] 的形容词: ～ни поля̀ 战场

бранѝтел -*ят*, -*я* [阳], **бранѝтелка** [阴] 保卫者,捍卫者,庇护者: ～и на родѝната 保卫祖国的人

бранѝц|и [复;单 -*а*,阴] 买来准备育肥或屠宰的羊或牛

браничàр -*ят*, -*я* [阳] 〈民〉收购肉羊或肉牛的人

бра̀нищ|е -*а* [中] 禁止采伐和放牧牲畜的森林,禁林

бра̀нни|к -*ци* [阳] ❶〈古〉战士,士兵 ❷(1944 年 9 月 9 日以前保加利亚青年组织)战斗团团员

бра̀ннически|и -*а* бра̀нник 的形容词

брано̀сва|м [未], **брано̀сам** [完] 同 бранŷвам **～не** [中]

брантѝя [阴] 〈方〉❶废弃的田地(葡萄园);未精心耕种的田地(葡萄园) ❷(长得丑的)老处女,老妇 ❸〈口,蔑〉荡妇

бранŷва|м [未] 耙(地) **～не** [中]

бранш -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] (生产或商业)部门

бра̀ншов -*а* бранш 的形容词: ～о сдружѐние 〈旧〉行业公会

бра̀н|я -*иш*, *бра̀нѝх* [未] ❶保卫,捍卫: ～я родѝната 保卫祖国 ～я завоева̀нията на революцията 捍卫革命成果 ❷申辩,辩明,辩护: ～я станòвището си 为自己的观点(立场)辩护 ❸〈口〉阻止,阻挠,禁止: Кòй ти ～и товà? 谁禁止你这样做了? Бранѝ кŷчето, че ще ухàпе човѐка! 把狗看好,它会咬人的! ❹保护: Брòнята му ～и гърдѝте. 铠甲保护着他的胸部。 — **се** [反身,被动]

бран|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 同 бранŷвам

браслѐт [阳] 〈书〉同 грѝвна (镯子)

брат -*ът*, -*а*, -*я*, 呼格 -*е* 和 -*ко* [阳] ❶兄(哥哥),弟(弟弟),兄弟: пò-голя̀м ～ 哥哥 пò-ма̀лък ～ 弟弟 рождѐн ～ 亲哥哥(弟弟) ❷同胞 ❸(思想、感情、观点相近的)战友,志同道合的人: ～я по орѫ̀жие 战友 ❹〈口〉(用作亲昵称呼)兄弟,弟兄,大哥,老兄,老弟: Оставѝ се, ～е! 兄弟,别提了! ❺老兄,老弟,伙计: Я̀ вѝж тòя ～ какво̀ ка̀зва. 你瞧瞧这位老兄说些什么。❻〈旧,宗〉教友,基督教徒 ❼师兄,师弟 ❽[只复]〈民〉同根树,连理枝: О̀ще от земя̀та върба̀та се разклоня̀ваше на пѐт здра̀ви и една̀кво дебѐли ～я. 从地面起这棵柳树就分成了五棵很壮的、一般粗细的同根树。◇ **довѐден ～** 异父异母兄弟(后母或后父带来的兄弟) **зава̀рен ～** 异父异母兄弟(后妻带来之子与前妻之子论的兄弟关系) **природѐн ～** 同父异母兄弟;同母异父兄弟(父或母第一次结婚所生之子与再婚所生之子论的兄弟关系)

брата̀н|ец -*ци* [阳] 〈方〉侄子

братѐне 见 братя̀

брата̀ница [阴] 〈方〉侄女

бра̀т|ец -*ци*, 呼格 -*че* [阳] ❶ брат 的指小(常用于表爱): Ня̀мам ～ец, нѝ сестрѝца. 我没有兄弟,也没有姐妹。❷〈方〉同 драгѝнко (小叔子)

братим|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶使成为结义兄弟 ❷同 братя̀свам

братим|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,互及] 亲如兄弟(手足);亲善;友善,作亲密朋友: ～я̀ се с ня̀кого 同某人亲如手足 **～ѐне** [中]

Бра̀тислава 布拉迪斯拉发(斯洛伐克首都)

бра̀тко [阳] (对兄弟的昵称)哥哥,弟弟

братлѐ -*та* [中] ❶〈民〉брат 的指小 ❷〈口〉(对朋友的亲昵称呼)老兄,大哥,老弟,兄弟

бра̀тов -*а* [形] 哥哥的,弟弟的: ～а дъщеря̀ 哥哥(弟弟)的女儿,侄女

бра̀товица [阴] 〈方〉嫂子;弟媳

братовчѐд [阳] 堂(表)兄弟 ◇ **пъ̀рви ～и** 堂(表)兄弟(姐妹) **вто̀ри ～и** 父母的堂(表)兄弟姐妹所生的儿子(子女)

братовчѐдка [阴] 堂(表)姐妹

братолю̀б|ец -*ци* [阳] 爱自己兄弟的人,有手足之情的人

братолюбѝв -*а* [形] 有手足之情的

братолю̀бие [中] 手足之情

братоубѝ|ец -*йци* [阳] 杀兄(弟)者;杀害同胞的人

братоубѝйствен -*а* братоубѝйство 的形容词: ～а войнà 骨肉相残(自相残杀)的战争

братоубѝйств|о -*а* [中] 杀兄(弟);杀害亲人,杀害同胞

братоубѝйца [阳] 〈旧〉同 братоубѝец

бра̀тск|и -*а* брат 的形容词: ～а любо̀в (о̀бич) 兄弟之爱,手足之情 ～и чŷвства 兄弟情谊 ～а по̀мощ 兄弟般的援助 ～и привѐт 兄弟(般)的敬礼(问候) ～а странà 兄弟国家 ◇ **～а моги̇ла** 阵亡战士(合葬在一起的)公墓 **～и** [副]: Живѐем ～и. 我们像兄弟一样和睦相处。

бра̀тств|о -*а* [中] ❶兄弟之间的血缘关系 ❷兄弟情谊,亲密友好,兄弟般的团结: ～о междŷ наро̀дите 各国人民之间的兄弟情谊 ❸〈限〉团体: христия̀нско ～о 基督教团体 ❹(一个寺院中的)全体僧侣(教士),僧侣(教士)们

братŷва|м [未] 〈罕〉像兄弟一样和睦相处(情同手足): То̀й с тя̀х ～. 他跟他们情同手足。**～не** [中]

братŷшка [阳] 〈口,昵〉(从 1877 — 1878 年俄土战争开始流传的对俄国士兵或俄国人的称呼)老大哥

бра̀тче -*та* [中] брат 的指小

брат|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 长同根树(连理枝);分蘖: В дъждели̇ва

ѐсен жѝтото мнòго ～й. 在多雨的秋季,小麦分蘖得很多。

братява|м [未] 同 братя́ **～не** [中]

братяс|вам [未], **братясам** [完] 同 братя: Пòсевите са ～али. 禾苗分蘖了。**～ване** [中]

Брахмапутра 布拉马普特拉河(亚洲南部,中国境内称雅鲁藏布江)

брàч|ен -*на* брак[1] 的形容词: ～на двòйка 新婚夫妇,一对新人 ～ни връзки 婚姻关系 ◇ **～ен пръстен** 结婚戒指

брашнàр -*ят*,-*я* [阳], **брашнàрка** [阴] 面粉商人

брашнàрск|и -*а* брашнàр 的形容词: ～и магазѝн 面粉商店,(卖面粉的)粮店

брашнàрство [无复,中] 〈旧〉 面粉买卖,出售面粉行业

брашнèн -*а* [形] ❶面粉(做)的: ～а кàша 面糊 ❷沾满面粉的: Ръцèте ѝ бя́ха ～и. 她的两手沾满了面粉。❸装面粉用的: ～ сандъ̀к 面柜 ◇ ～ **чувàл** 〈转,口〉 1.可以不断地从他那里得到些利益(一般指钱)的人 2.复杂的(尽管已付出极大的努力,仍能不断发现差错的)工作: Рѐчникът е ～ чувàл, кòлкото пъ̀ти го преглѐждам, всè открѝвам ня́каква грѐшка. 编词典真是一件复杂的工作,我都校对多少遍了,还是能发现错误。

брашнени́|к -*ци* [阳] 〈民〉 面柜

брашнѐн|я се -*иш се*,-*их се* [未] 〈方〉 ❶沾上面粉 ❷(因患皮肤病而)脱皮

брашни́|к -*ци* [阳] 〈民〉 同 брашнени́к

брашн|ò -*à* [中] ❶面粉;(谷物磨成的)粉: пшенѝчено ～ò 面粉,小麦粉 цàревично ～ò 玉米面 бя́ло ～ò 上等面粉,精粉 ❷(干果、种子等磨成的)粉: шѝпково ～ò 野蔷薇果粉 я́бълково ～ò 苹果干粉 синàпено ～ò 芥末面 ◇ **Двà òстри кàмъка ～ò не мѐлят.** 〈谚〉 两块尖石头磨不了面粉;两个个性强的人没法合作。**На ～òто ѐвтин, на трѝците скъп.** 〈俗〉 浪费面粉,珍惜麸子;捡了芝麻,丢了西瓜。**солтà за ～òто** 〈口〉 用盐换面粉(指既无利益,又无损失的事情)

брашовàн [阳] 〈旧〉 贩卖(罗马尼亚)布拉绍夫城商品(铁器、土布、织物等)的商人

брашовàн|ин -*и* [阳] 同 брашовàн

брашъ̀нцѐ [无复,中] брашнò 的指小

бре [语气] 〈口〉 ❶在招呼一个或几个人(常指男人)时使用: 1.(加强语气)嘿,喂: Стòй, ～, къдѐ отѝваш? 喂,站住! 你到哪儿去? 2.(表示责备或不满)唉呀,瞧,哼: Брè, каквò сте напрàвили! 哎呀! 你们干了些什么事啊! Брè, не тè е срàм! 哼,你不害臊吗? ❷ [用作感] 1.(表示赞叹、钦佩、出乎意料、惊讶)嘿,啊,嗬: Брè, амà па и машѝна! Ще срѝва сину́рите, та дѝм ще се дѝга. 嘿,还有机器呐! 它会把田埂推掉,扬起灰尘。2.(表示反对、不同意、愚弄、讥笑)得了,算了: Брè, ще ги взѐмеш! Я̀ да ни дадѐш òще. 得了,你还拿什么! 你再给我们点吧! 3.(表示烦恼、不满)唉: Дъ̀лга нòщ ～! 唉,夜真长啊! 4.(表示惊讶)啊呀: Брè, далѝ не ѝде инспѐкторът? 啊呀,可别是视察员来了啊? ❸ [用作连] (在列举接连完成的动作或事情时用)又…又: Брè глобя́ваха го, ～ бòй я̀де от стопàни. 他又被罚了款,又挨了主人的打。

бреговѝ -*à* [形] 岸(上)的: ～à лѝния 海(湖)岸线 ～à артилѐрия 海防炮(兵)

бреговѝт -*а* [形] 〈民〉 陡峭的,险峻的,有悬崖的

БРДП [бе-ре-де-пè] [缩] Бъ̀лгарска радикалдемократѝческа пàртия 保加利亚激进民主党

брежѝщ|е -*а* [中] 高岸

брезà [阴] 桦树,白桦(*Betula*)

брезàк [无复,阳] 〈集〉 茂密的桦树林

брезѐнт [阳] ❶防水布,帆布;油布 ❷苫布

брезѐнт|ен -*на* [形] 同 брезѐнтов

брезѐнтов -*а* [形] 防水布的,帆布的,油布的: ～а торбà 帆布口袋

брѐзов -*а* брезà 的形容词: ～а горà 桦树林

бре|й[1] -*ят*,-*я*,-*йове* [阳] 〈植〉 泻根属植物(Tamus communis)

брей[2] [语气] 〈口〉 ❶在招呼一个或几个人(常指男人)时使用: 1.(加强语气)喂,嘿: Брѐй, юнàко, ту́ка ли си! 嘿,小伙子,你在这儿吗? 2.(表示恐吓)哼: Да си отвàряш очѝте, ～, че те одѝрам. 你小心点,哼,当心我剥你的皮! ❷ [用作感] 1.(表示惊讶)哎呀,啊呀,啊: Брѐй, че тѝ си бѝл ця̀л поѐт бѐ. 啊呀,原来你是一个不折不扣的诗人啊! 2.(表示生气、不满)哼,得了吧: Брѐй! Да си вървѝш по рàботата. 得了吧,你还是去干你的活吧! 3.(表示忽然醒悟,恍然大悟)噢,啊: Брѐй, да не тè прàщат при нàс? 噢,可别是人家把你派到我们这儿来的吧?

брѐкина [阴] 〈方〉 花楸(*Pirus*(*Sorbus*)*torminalis*)

брѐме -*нà* 和(罕) -*ma* [中] ❶负荷物,担子: нòся тѐжко ～ 负着(挑着)重物(重担) ❷ 〈转〉 负担,重担,重负,担子,包袱;痛苦: ～то на грѝжите 各种扰心事的重担 натовàрвам на плѐщите си тѐжко ～ 双肩挑起重担 отхвъ̀рлям (стовàрвам) ～то от плѐщите си 卸下包袱(担子) Тѐжко ～ се стовàрва (пàда) от душàта ми. 我心中一块石头落了地。На твòите плѐщи тежѝ (тѐгне) ця̀лото ～. 全副重担落在你的肩上。◇ **дàнъчно** ～ 沉重的捐税负担,苛捐杂税

Брѐмен 不来梅(德国港市)

брѐмен|ен -*на* ❶ [形,常阴] 怀孕的,怀胎的,受孕的,妊娠的: ～на женà 孕妇 Тя̀ е ～на от трѝ мѐсеца. 她怀孕三个月了。❷ [用作名] **～на** [阴] 孕妇: Специàлни грѝжи се полàгат за бòлните, ～ните. 对病人和孕妇给以特殊照顾。**～ност** -носттà [阴] 1.妊娠,怀孕,怀胎: напрѐднала ～ност 妊娠后期 освобождàване от ～ност 分娩 прекъ̀свам ～носттà 中断妊娠 извънмàтъчна ～ност 〈医〉 宫外孕 2.妊娠期,怀孕期: Брѐменносттà трàе дѐвет мѐсеца. 怀孕期为九个月。

брѐнди [无复,中] 白兰地

брѐн|ен -*на* [形] 〈古〉 ❶正在腐烂的,会腐烂的 ❷ 〈转〉 过渡的,短暂的,一时的: ～на слàва 一时的出名(名声) ◇ **～ни остàнки** 遗体

Брест ❶布列斯特(白俄罗斯城市) ❷布雷斯特(法国港市)

брест -*ът*,-*а*,-*ове* [阳] 同 бряст

брестà|к -*ци* [阳,集] 榆树林

брестòв -*а* [形] 同 бря́стов

Бретàн 布列塔尼(半岛,法国一地区)

бретòн|ец -*ци* [阳] 布列塔尼人(居住在法国的西北部)

брѐцам [未] 〈方〉 (水牛)哞哞叫

бригàда [阴] ❶ 〈军,旧〉 旅,旅团 ❷(工作)队,组,班: полевъ̀дна ～ 大田作业队 стройтелна ～ 建筑队 влàкова ～ (列车上的)乘务组 лѐкарска ～ 医疗队 ❸(1944 年 9 月 9 日以后保加利亚参加大型工程建设的)青年义务劳动队;青年义务劳动队运动: отѝвам на ～ 参加青年义务劳动队运动

бригàд|ен -*на* ❶ бригàда ①解的形容词: ～ен командѝр 旅长

❷［用作名］～**ният**［阳］旅长

бригадѝр［阳］，**бригадѝрка**［阴］❶生产队长，（工作）队长，组长，班长：～ овчàр 牧（羊）业队长 ❷生产队队员，工作队员 ❸青年义务劳动队队员

бригадѝрск|и *-а* бригадѝр 的形容词：～о движѐние 青年义务劳动队运动 ～и лàгер 青年义务劳动队营地

бригадѝрство［无复，中］（1944 年 9 月 9 日以后的保加利亚）青年义务劳动队运动

брѝдер［阳］（原子）增殖反应堆

бридж *-ът，-а*［无复，阳］桥牌（游戏）

бриджòр［阳］打桥牌的人，桥牌手

Брѝджтаун 布里奇敦（巴巴多斯首都）

БРИЗ［бриз］*-ове*［阳，缩］Бюрò за рационализàции и изобретèния 合理化建议和发明管理局

бриз *-ът，-а，-и*［阳］〈书，罕〉（白天从海面往陆地吹，夜间从陆地往海面吹的）轻风；山上的轻风

бризàнт|ен *-на*［形］～**на гранàта** 榴霰弹，高爆弹

бризбѝз|и［复，单（罕）-，阳］窗户下半部挂的窗帘，半截窗帘

брѝз|вам［未］，**брѝзна** *-неш，брѝзнах*［完］❶（水等）溅起：Нàколко кàпки ～наха по лицèто ми. 几个水点溅到了我的脸上。❷（人群）涌来 ❸（气流、微风等）吹来 ～**ване**［中］

бризèнт［阳］同 брезèнт

брикèт［阳］（粉末压成的）块状（球状）体；煤球，煤砖：тухлообрàзни ～и（粉碎物压成的）砖 ～ от сòл 盐砖

брикèт|ен *-на* брикèт 的形容词：～на фàбрика 煤球（煤砖）厂

брикетѝра|м［未，完］把…做成球（砖、饼）状：～м кюспè 压豆饼（把大豆或其他油料作物榨油后剩下的渣子压成饼形）～**не**［中］

брилянт[1]［阳］❶（已加工的）金刚石，钻石：прѐстен с ～ 钻石戒指 изкýствен ～ 人造金刚石 ❷光彩夺目、晶莹、珍贵的东西：～-сълзà 晶莹的泪珠

брилянт[2]［阳］羽纱，美丽绸（衣服里子料）

брилянт|ен *-на* брилянт[1] 的形容词：～ен прѐстен 钻石戒指

брилянтѝн［无复，阳］发腊，发膏；头油

брилянтов *-а*［形］同 брилянтен：～а брòшка 钻石胸针

брѝмк|а［阴］❶（针织物的）一针，一扣：изпýскам еднà ～а 织漏了一针 ❷（袜子上的）抽丝：Ѝмам ～а на чорàпа си. 我袜子抽丝了。◇ **ловя（хвàщам）～и** 织补（袜子上的）抽丝

брѝмч|а *-иш，брѝмчих*［未］织（针织物）

бриолòгия［阴］〈植〉苔藓植物学

Брѝстол ❶布里斯托尔（英国港市）❷布里斯托尔（美国城市）

британ|ец *-ци*［阳］，**британка**［阴］不列颠人，英国人

британск|и *-а* Великобритàния 和 британец 的形容词：Британска импèрия 不列颠帝国 Британска òбщност на нарòдите 不列颠联邦

Британски вирджѝнски òстрови 英属维尔京群岛（北美洲）

брѝфинг［阳］（就某事、某人或某问题所做的）简要介绍，新闻发布会，（对记者的）情况介绍会

брич[1] *-ът，-а，-ове*［阳］〈方〉同 бръснàч

брич[2] *-ът，-а，-ове*（也表示单数含义）［阳］马裤

брѝчка［阴］（不大的）四轮马车

брѝш|а *-еш，брѝсах*［未］〈方〉同 бърша

брод *-ът，-а，-ове*［阳］（能涉过的）浅滩，徒涉场

брòдене 见 брòдя

бродѐри|ен *-йна*［形］刺绣的：～йна иглà 绣花针

бродѐрия［阴］❶刺绣，绣花：бъ̀лгарска ～ 保加利亚刺绣 ❷刺绣品

бродѝра|м［未，完］刺绣，绣花：～м покрѝвка 绣台布 ～**не**［中］

бродѝран *-а* ❶ бродѝрам 的过被形动 ❷［用作形］绣花的，刺绣的：～а блýза 绣花（女）衬衫（套衫）～а покрѝвка 绣花台布

бродирàчка［阴］绣花女工

брòдни|к *-ци*［阳］，**брòдница**［阴］❶〈民〉（按照迷信的说法夜间出来游荡的）鬼魂 ❷同 магьòсник（魔法师，术士）

брòднина［阴］〈史〉过河（过浅滩）税

брòд|я *-иш，брòдих*［未］漫游，流浪，徘徊，徬徨，游荡，踱：Тòй ～еше，бездòмен и самѝн. 那时他到处流浪，无家可归，孤身一人。

бродяга［阳］同 скѝтник（流浪者，好迁移的人）

броѐж［阳］同 броѐне

брò|ен *-йна*［形］**числѝтелно ～йно**〈语法〉基数词 ～**йна фòрма**〈语法〉计量形式

броѐн *-а* ❶ броя 的过被形动 ❷［用作形］有一定数目的；有限的，屈指可数的：～и парѝ 有限的钱 ～и днѝ 屈指可数的日子 ❸［用作名，只单］～**о**［中］数过的东西：Вълкъ̀т ядè и от ～о.〈俗〉数过的羊，狼也照样吃。

броѐне 见 броя 和 броя се

броенѝца［阴］（穿成串的）珠子；念珠

брòеница［阴］一种儿童游戏，玩者数数后分成两组，再开始玩另一种游戏（如追人等）

броенѝч|ен *-на* броенѝца 的形容词：～но зъ̀рно 一颗珠子，念珠上的珠子

брò|ец *-йцѝ*［阳］❶〈银行〉计算员，计数员 ❷统计员

брожд *-ът，-а，-ове*［阳］〈植〉茜草（*Rubia tinctorum*）

брожѐни|е *-я*［中］〈旧〉风潮，纷扰，不满的表现，震动

бройтел *-ят，-я*［阳］〈书〉❶统计员，计算员，计数员 ❷〈技〉计数器，计量器，表，计：телефòнна урèдба с ～и 带计数器的电话装置

брò|й *-ят，-я，-еве*［阳］❶［只单］数，数目，数量：òбщ ～й 总数 еднà пèта от òбщия ～й 总数的 1/5 пèти на ～й 第五，五号 мàлко на ～й 少数，少量 Брòят на ученѝците е голям. 学生人数很多。❷（期刊的）一期：～й пèти 第五期 недèлен ～й на вèстник 报纸的星期日版 В днèшния ～й на вèстника е помèстено вàжно съобщèние. 今天出版的报上刊登了重要消息。❸（期刊的）一份：Отдèлен ～й струва 10 лв. 每份 10 列弗。❹〈口〉件，个：пèт ～я рѝзи 五件衬衫 ◇ **в ～й** 付现款，交现钱 **на ～й** 数目是，数量为：Стò двàдесет дýши тè бяха на ～й. 他们一共是 120 人。**нямa ～й（без ～й）** 无数

брòйк|а［阴］个，件，张，本，份：дèсет ～и лѝстове 10 张纸 дèсет ～и от списàнието 10 份杂志 Кнѝгата се отпечàта в 8000 ～и. 这本书印了 8000 册。

брòйлер［阳］〈专〉肉鸡，（鸡场饲养的专供食用的）小鸡

брокàт［无复，阳］（织有金线或银线的）锦缎

брòкер［阳］同 брòкър

брòкър［阳］经纪人，中间人，掮客

бром -ът, -а [无复,阳]〈化〉溴(Br)

бромов -а бром 的形容词: ~и соли 溴盐

бронебоен -йна [形]〈军〉穿甲的,破甲的: ~ен патрон 穿甲(子)弹 ~ен снаряд 穿甲炮弹

броневак -ци [阳]〈军〉装甲兵

броневашки -а броневак 的形容词

броневи -а́ [形] ❶同 брониран ②解 ❷穿甲的: ~и патрони 穿甲子弹

броневик -ци [阳] 装甲汽车

бронеизтребител -ят, -я [阳]〈军〉❶反坦克炮 ❷反坦克部队战士,反坦克炮兵

бронеизтребителен -на [形] 反装甲武器的,反坦克的,防坦克的: ~но оръдие 反坦克炮

броненосен -на [形]〈军〉装甲的: ~ен кръстосвач 装甲巡洋舰

броненосец[1] -ци [阳]〈军〉装甲舰,战斗舰

броненосец[2] -ци [阳]〈动〉犰狳(*Dasiyrus*)

бронетранспортьор [阳]〈军〉装甲运输车

бронз -ът, -а [无复,阳] ❶青铜: статуя от ~ (青)铜像 ❷金色或银白色颜料(漆): златен ~ 金色颜料(漆) сребърен ~ 银白色颜料(漆)

бронзирам [未,完] 涂(抹)上青铜色 ~**не** [中]

бронзов -а [形] ❶青铜的: ~ паметник 青铜纪念像 ~ медал 铜质奖章 ❷青铜色的: ~о лице 青铜色的面孔 ◇ ~**а ера**〈考古〉青铜器时代

бронирам [未,完] 装上甲 ~**не** [中]

брониран -а ❶ бронирам 的过被形动 ❷ [用作形] 装甲的: ~и коли 装甲车 ~ кораб 装甲舰 ◇ ~**и войски** 装甲部队

бронхи [复,单(罕) -, 阳]〈解〉支气管

бронхиален -на бронхи 的形容词: ~на астма 支气管性气喘,支气管哮喘

бронхит [阳]〈医〉支气管炎

бронхитен -на бронхит 的形容词: ~на кашлица 支气管炎性咳嗽

бронхоаденит [阳]〈医〉支气管腺炎

бронхопневмония [阴]〈医〉支气管肺炎

бронхоскопия [阴]〈医〉支气管镜检查

броня [阴] ❶〈史〉甲,铠甲 ❷甲,装甲,钢甲,装甲钢板 ❸〈转〉坚固的防御工具

браунинг [阳] 勃朗宁手枪

броширам [未,完] 装订(书、本) ~**не** [中]

брошировка [阴] 同 броширане

брошка [阴] 胸针,胸饰,怀花: златна ~ 金胸针

брошура [阴] 小册子: агитационна ~ 宣传手册 популярна ~ 通俗小册子

броя -йш, -ях [未] ❶数,数数,点数,算: ~я до десет 数到10 Брой до три и стреляй. 你数到3就开枪。Броя колко дни остават до края на месеца. 我在算到月底还有多少天。❷把…当作是,认为,看作是…,算是: Броя го към най-добрите си приятели. 我把他当作我最好的朋友之一。❸付款,付钱: ~я сума 付款 ❹有,拥有: Селото ~и триста къщи. 这村子有300栋房子。Съюзът ~и 450 члена. 这个协会有450名会员。~**ене** [中]

броя се -йш се, -ях се [未,中态] 被认为是…,被看作;算是: И днеска той се ~и за един от най-заможните човеци в селото ни. 如今,他仍然算是我们村里最有钱的人之一。◇ **Броят се на пръсти.** 屈指可数。

брояч [阳] ❶同 броец ❷同 бройтел ②解

броячка [阴] ❶〈银行〉计算员,计数员 ❷统计员

БРП[1] [бе-ре-пе] [缩] Бирманска работническа партия 缅甸工人党

БРП[2] [бе-ре-пе] [缩] Бразилска работническа партия 巴西工人党

БРП[3] [бе-ре-пе] [缩] Българска работническа партия〈史〉保加利亚工人党(1938 — 1944)

БРП[4] [бе-ре-пе] [阳,(口)中,缩] Българско речно плаване 保加利亚河运(公司)

БРП (к) [бе-ре-пе-ка] [缩] Българска работническа партия (комунисти)〈史〉保加利亚工人党(共产主义者)(1944 — 1948)

БРСДП (т. с.) [бе-ре-се-де-пе] [缩] Българска работническа социалдемократическа партия (тесни социалисти)〈史〉保加利亚社会民主工党(紧密派)(1903 — 1948)

БРТ [бе-ре-те] [缩] Българско радио и телевизия〈旧〉保加利亚广播电视台

брудер [阳]〈农〉育雏器

брулвам [未], **брулна** -неш, брулнах [完] ❶(用棍或石子等)打(击、敲)一下或几下(树上的果子) ❷扑(吹打)一下(几下) ~**ване** [中]

брулене 见 бруля 和 бруля се

брулна 见 брулвам

бруля -иш, брулих [未] ❶(用棍或石子等)打,击,敲(树上的果子): ~я орехи 打核桃 ❷扑,扑打,吹打: Вятърът ~и лицата ни. 风扑打着我们的脸。— **се** [被动] ~**ене** [中]

брунеец -йци [阳], **брунейка** [阴] 文莱人

Бруней 文莱(亚洲)

брунейски -а Бруней 和 брунеец 的形容词

брус -ът, -а, -ове [阳] 磨刀石

брусене 见 бруся 和 бруся се

брусница[1] [无复,阴]〈民〉麻疹

брусница[2] [阴]〈方〉红越桔

бруст [无复,阳]〈运〉蛙泳

бруствер [阳]〈军〉胸墙

бруся -иш, брусих [未]〈方〉同 бруля — **се** [被动] ~**ене** [中]

брутален -на [形] 粗鲁的;残暴的;强制性的: ~ни мерки 残暴的手段 ~**но** [副]: възстановяване на ~но потъпканите политически права 恢复被粗暴践踏的政治权利 ~**ност** -ността [阴]

брутен -на бруто 的形容词: ~но тегло 毛重 ~на цена 毛价 ~на заплата 名义工资

бруто [副] ❶〈商〉毛重,总重量(与 нето (净重)相对): Стоката струва ~ по 2 лева килограма. 这货品毛重一公斤的价格为两列弗。❷〈财〉按虚额(总额)计算: Заплатата е пресметната ~. 工资是按虚额计算的。◇ ~ **за нето** 带包装(重量)

БРФ [бе-ре-фе] [缩] Български речен флот 保加利亚江河船队

БРЦК [бè-ре-це-кà] [缩] Български революционен централен комитѐт〈史〉保加利亚中央革命委员会

бръбòнка [阴]〈方〉❶(灌木或小树的)圆形或椭圆形果实 ❷桑椹 ❸ [常复] 羊粪

бръв *-тà* [无复,阴]〈方〉架在河上的圆木或树干,独木桥

бръз *бòрза* 见 бърз

бръкˌвам [未], **бръкна** *-неш, бръкнàх* [完] 插进,插入,伸入(去掏…): ~вам в джòба си 伸进自己的衣袋里 Тòй ~ва под възглàвницата и ми подàва едѝн плѝк. 他把手伸到枕头底下掏出一个信封给我。~**ване** [中]

бръм [感] (蜜蜂、苍蝇等的)嗡嗡声

бръмбазъˌк *-ци* [阳] ❶小甲虫 ❷无用的小物品

бръмбар [阳]〈动〉甲虫,鞘翅类(*Coleoptera*) ◇ **Избѝй тòя ~ от главàта си.**〈口〉放弃这没有用的想法吧! **Ѝма ~и в главàта си.**〈口〉他脑子挺糊涂;他很傻。**мàйски ~**〈动〉五月虫,小金虫(*Melolontha melolontha*)

бръмˌвам [未], **бръмна** *-неш, бръмнàх* [完] (突然地)开始嗡嗡叫(发嗡嗡声);嗡嗡叫一会儿: Тѝхо, мухà да ~не, ще се чỳе. 很静,就是有一只苍蝇嗡嗡叫,也能听得见。Бръмва стрелà. 箭嗖嗖响。Градъ̀т ~на от обикновѐната си смèсена шумотѐвица. 日常的混杂的喧嚣声使得整个城市在轰鸣。◇ **~ва ми**〈口〉我非常想(做某事) **Не дàвам мухà да ~не.**〈口〉不准有任何一点响声。~**ване** [中]

бръмкаˌм [未] 间断地发出轻微的嗡嗡声 ~**не** [中]

бръмка [阴] 同 бръика

бръмчˌà *-ѝш, -àх* [未] 嗡嗡响,发嗡嗡声: В градѝната ~àт пчелѝ. 蜜蜂在花园里嗡嗡地飞。Над нàс ~èше самолèт. 那时飞机在我们头上嗡嗡地响。◇ **Бръмбари му ~àт в главàта.**〈口〉他脑子里尽是些怪念头。**Ушѝте ми ~àт.** 我耳鸣。~**ѐне** [中]

бръмчѝлˌо *-а* [中] 一种发嗡嗡声的哨子

брън [感] 同 бръм

бръ̀нка [阴] ❶(链条的)一环 ❷〈转〉环节: Сегàшната стàчка е сàмо еднà ~ от тàзи борбà. 现在的罢工只是这场斗争的一个环节。❸〈方〉同 брѝмка

бръсˌвам [未], **бръсна** *-неш, бръснàх*, 过被形动 *-нат* [完] ❶马马虎虎地扫(划拉,胡噜)一下(几下): Ѝ ~нѝ мàлко мàсата. 你把桌子胡噜一下。❷打一下;打几下 ~**ване** [中]

бръскàлка [阴]〈民〉(用树枝编的)扫帚

бръскаˌм [未] ❶(马马虎虎地)扫;划拉;胡噜 ❷打: Ѐсенен вя̀тър ~ше по прозòрците мъ̀ртви пожълтѐли листà. 秋风把枯死的黄叶吹打在窗户上。~**не** [中]

бръсна[1] 见 бръсвам

бръснˌà[2] *-еш, бръснàх* [未] ❶剃,刮: Тòй ~еше брадàта си. 他在刮胡子。❷〈转〉卖极高的价,敲竹杠 — **се** [反身,中态] ◇ **Кòй го ~е.**〈口,蔑〉谁注意他啊! 谁理他啊! **Не го ~а (за нѝщо).**〈口,蔑〉根本不把他当回事;不尊重他。**Умъ̀т му ~е катò бръснàч.** 他脑瓜很灵;他脑瓜来得快。**Вя̀търът ~е.** 寒风刺骨。~**ене** [中]

бръснàр *-ят, -я* [阳], **бръснàрка** [阴] 理发师,理发员

бръснàрница [阴] 理发馆

бръснàрскˌи *-а* бръснàр 的形容词: ~и салòн 理发馆 ~и нòжици 理发剪刀

бръснàч [阳] 剃刀,刮脸刀 ◇ **На такàва главà такъ̀в ~.**〈俗〉他碰了钉子,活该!(在某人遭冷遇时而别人根据他的品性认为他活该如此时的用语)

бръснещ *-а* [形] ~ **пòлет** 低空高速飞行

бръст *-ът, -а, -и* [阳] 和 *-тà, -и* [阴] [集] (给牲口吃的)嫩枝和树叶,青饲料

бръстѝна [阴]〈方〉同 бръст ◇ **Дàли му ~.** 他爱的人嫁了另一个人。

бръстỳваˌм [未]〈方〉(山羊)吃青饲料 ~**не** [中]

бръстˌя *-иш, бръстѝх* [未]〈民〉❶用青饲料喂牲口: ~я козѝте 喂山羊青饲料 ❷(山羊)吃青饲料

бръ̀твèж [阳] 废话,妄谈,无聊的话,闲话

бръ̀твˌя *-иш, бръ̀твѝх* [未]〈口〉说些没意思的话,讲空话;饶舌;空谈,闲谈: ~я глỳпости 胡说八道 ~**ене** [中]

бръчкˌа [阴] ❶皱纹: дълбòки ~и 深深的皱纹 ~и по лицѐто 脸上的皱纹 ❷皱褶,褶子,折痕: Палтòто му е сàмо ~и. 他的大衣上满是褶子。❸鳞波,涟漪

бръчкав *-а* [形] 皱纹很多的,满脸皱纹的: ~а женà 满脸皱纹的女人

бръчкаˌм [未] 皱,使起皱纹: ~м чèлото си 皱额头 Вя̀тъ̀рът ~ водàта. 风把水面吹起了鳞波。~**не** [中]

бръчнйˌк *-ци* [阳]〈方〉❶妇女服饰中的带褶围裙 ❷较肥大的带褶背心裙

бръшля̀н [阳]〈植〉常春藤(*Hedera helix*)

бръшля̀нен *-а* [形] 同 бръшля̀нов

бръшля̀нов *-а* бръшля̀н 的形容词: ~и листà 常春藤叶 ~ венèц 常春藤花环

бръщолѐвˌя *-иш, бръщолѐвѝх* [未]〈蔑〉说些没意思的话,讲空话;饶舌;空谈: ~я прàзни прѝказки 讲没意思的话,讲空话 ~**ене** [中]

Брю̀ксел 布鲁塞尔(比利时首都,Бръсъл)

брюмѐр [阳]〈史〉雾月(法国革命时 1793 — 1805 年期间所采用的共和国历的第二月,相当于公历 10 月 20 日至 11 月 20 日)

брюнѐт [阳], **брюнѐтка** [阴] 黑头发(深色眼睛)的人,黑发(以及皮肤黝黑的)人

бряг *брегъ̀т, брегà, бреговè* [阳] ❶岸,岸边,滨,涯,陆地: мòрски ~ 海岸 рèчен ~ 河岸 на брегà на морѐто 在海岸上 слѝзам на брегà 上岸,登陆 стѝгам до брегà 抵岸,靠岸 отплỳвам от брегà 离岸 рòдни бреговѐ 祖国的海岸 ❷〈扩〉崖: дълбòк дòл с отвѐсни катò стенѝ бреговѐ 两边有陡峭山崖的深谷 ❸边际,尽头,界限: Ня̀ма ~ за сѝлите на нарòда. 人民的力量大无边。

бря̀гов *-а* бряг 的形容词

бряз *-а, брѐзи* [形]〈民〉(指水牛,额上或尾巴上)有白斑的: брѐзи бѝволи 额上有白斑的水牛

бря̀зов *-а* [形] 同 брѐзов: ~а корà 桦树皮

бряст *-ът, -а, -ове* [阳]〈植〉榆树(*Ulmus Campestris*)

бря̀стов *-а* бряст 的形容词: ~а горà 榆树林 ~ фунѝр 榆木薄板片

БСД [бè-се-дè] [缩]〈史〉Българо-съвѐтско дрỳжество 保苏友好协会

БСДП [бè-се-де-пè] [缩] Българска социалдемократѝческа пàртия 保加利亚社会民主党

БСП [бè-се-пè] [缩] Българска социалистѝческа пàртия 保加

利亚社会党

БСФС [бè-се-фе-сè] [阳,(口)中,缩] Български съюз за фѝзкултура и спòрт 保加利亚体育运动协会

БТ[1] [бè-тè] [缩] Българска телевѝзия 保加利亚电视台

БТ[2] [бè-тè] [缩] Български тютюн 保加利亚烟草公司

БТА [бè-те-à] [阴,(口)中,缩] Българска телеграфна агèнция 保通社(保加利亚通讯社)

БТП [бè-те-пè] [缩] Българска търгòвска палàта 保加利亚商会

БТПП [бè-те-пе-пè] [缩] Българска търгòвско-промѝшлена палàта 保加利亚工商会

БТС [бè-те-сè] [阳,(口)中,缩] Български туристѝчески съюз 保加利亚旅游协会

БТФ [бè-те-фè] [阳,(口)中,缩] Български тàнкерен флòт 保加利亚油船船队

БТЦРК [бè-те-цè-ре-кà] [缩] Български тàен централен революциòнен комитèт 〈史〉保加利亚秘密中央革命委员会(1885)

бўб|а[1] [阴] 蚕: копрѝнена ~а 桑蚕,家蚕 хрàня ~и 养蚕

бўба[2] [阴] 〈儿〉❶虫子: Бўба лàзи. 虫子在爬。❷(用以吓唬孩子而实际并不存在的)怪物: Мълчѝ, че ще чўе ~та, та ще те грàбне да те изядè. 别出声,要不然怪物听见了,会把你抓走吃掉的。

бубàр -ят, -я [阳], **бубàрка** [阴] 养蚕人,蚕农

бубàрни|к -ци [阳] 养蚕房

бубàрница [阴] 同 бубàрник

бубàрск|и -а бубàр 的形容词: òпитна ~а стàнция 养蚕实验站

бубàрство [无复,中] 养蚕业

бўбен -а бўба[1] 的形容词: ~о сèме 蚕子,蚕卵

буболèчка [阴] ❶小甲虫,小昆虫 ❷〈转〉温顺的老实人

бубòн [阳] 〈医〉腹股沟淋巴腺结炎,横痃

бубòт|я -иш, бубòтих [未] 隆隆(嗡嗡)作响,轰鸣: Бубòтеше непрекъснат гръм. 雷声一个劲地隆隆响。Машѝни в полята ~ят. 机器在田野里轰鸣。**~ене** [中]

бубохрàнене [无复,中] 养蚕

Бўда [阳] 〈宗〉佛

будалà [阳,阴] 〈口,貶〉傻瓜,愚蠢的人,蠢货: Прàви се на ~. 他装傻。голям ~ 大傻瓜

будàлка|м [未] 〈口〉欺骗,愚弄 **~не** [中]

будàлка|м се [未,中态] (由于不知怎么办好而)浪费时间,(因犹豫不决而)耽误时间 **~не** [中]

Бўдапеща 布达佩斯(匈牙利首都)

бўд|ен -на [形] ❶没睡觉的,醒着的: Òще са ~ни. 他们还没有睡。Цяла нòщ стоѝ ~на. 她一整夜都没有睡。❷不眠的: ~ни нòщи 不眠之夜 ❸警惕的: ~но окò 警觉的眼睛 ~но вниманѝе 密切的注意,警惕 ❹充满活力的,精力充沛的,有朝气的,精神奋发的: ~на пèсен 充满朝气的歌曲 ❺有知识的,文化水平高的,聪明的: ~ен човèк 有知识的人 ~но детè 聪明的孩子 ❻有觉悟的,最自觉的: нàй-~ните синовè на народа 人民的最有觉悟的子弟 **~но** [副]: Бўдно следèше отгдè ще се явѝ опасносттà. 他警觉地注视着危险将来自何方。**~ност** -носттà [阴]

бўдене 见 бўдя 和 бўдя се

будѝз|ъм -мът, -ма [无复,阳] 佛教

будѝлни|к -ци [阳] 闹钟

будѝст [阳], **будѝстка** [阴] 佛教徒

будѝстк|и -а будѝзъм 和 будѝст 的形容词: ~и храм 佛教寺庙

будѝтел -ят, -я [阳] (保加利亚复兴时代为提高人民的民族政治地位和文化水平而工作的)文化活动家,教育家,政治活动家

бўдк|а [阴] ❶棚,哨舍;亭;(小)室: караўлни ~и 岗亭,哨舍 стрèлкова ~а 扳道房 ❷报亭,售货亭: вестникàрска ~а 报亭 ❸司机室,驾驶室: шофьòрска ~а 司机室,驾驶室

бўдкаджи|я -ята, -и [阳], **бўдкаджийка** [阴] 售货亭中的售货人(售货员)

будкàр -ят, -я [阳], **будкàрка** [阴] 〈旧〉同 бўдкаджия

будоàр [阳] ❶(贵妇的)小客厅 ❷小客厅里的家具 ❸雅致的梳妆室

будоàр|ен -на будоàр 的形容词

будўва|м [未] 不睡觉,不眠,醒着 **~не** [中]

бўд|я -иш, бўдих [未] ❶叫醒,唤醒: Бўдя го от сън. 我把他从睡梦中叫醒。Не гò ~й! 别叫醒他! ❷〈转〉打扰,打破(宁静,沉寂…): ~я тишинàта 打破沉寂 ❸〈转〉引起,唤起,激起: ~я голям интерèс 引起巨大的兴趣 ~я пòчит (състрадàние, любопѝтство, съмнèние, негодувàние) 引起敬意(同情心、好奇心、怀疑、不满) ❹〈转〉教育,唤醒(…的觉悟): Лèвски ~еше нарòда. 列夫斯基唤醒人民的觉悟。**— се** [被动,中态] 醒: Обикновèно се ~я към 6 часà. 我一般在 6 点左右醒。**~ене** [中]

бў|ен -йна [形] ❶猛烈的,激烈的,狂暴的: ~йни вѝхри 狂风 ~йна рекà 湍急的河流 ~ен òгън 烈火 ~йна игрà 热情奔放的舞蹈 ~ен смях 大笑,狂笑 ~ен харàктер 狂暴的性格 ❷茁壮的,繁盛的,茂盛的,生机勃勃的,充满活力的: ~йна тревà 茂密的草 ~йни нѝви 庄稼长得好的田地 ❸难以驾驭的,难以克制的,充满激情的,热烈的: ~ен кòн 烈马 Бўйна кръв течè в жѝлите му. 他热血沸腾。~йна млàдост 充满激情的青春时代 **~йно** [副]: Кòнят се хвърляше ~йно и бясно напрèд. 马向前狂奔。**~йност** -йносттà [阴]

Буèнос Àйрес 布宜诺斯艾利斯(阿根廷首都)

Бужумбўра 布琼布拉(布隆迪首都)

бўз|а [阴] ❶面颊,腮,脸蛋儿: червèни ~и 绯红的面颊 Майката целўна детèто по ~ата. 母亲吻孩子的脸蛋儿。❷(牲畜、动物的)腮: пўшени свѝнски ~и 熏猪腮(菜名)

Бузèма [中,缩] Българско учѝлище за земедèлски машѝни 保加利亚农机学校

бўзест -а [形] 鼓腮帮的,双颊(脸蛋儿)鼓鼓的: ~о детè 脸蛋儿鼓鼓的孩子

бўи|к -ци [阳] (美国制)别克小轿车

бўйка [阴] 〈儿〉鞋子

бўйств|о -а [中] 暴躁,狂暴,蛮横: ~о на лўд 疯人的狂暴 изпàдам в ~о 发火

бўйст[ву]ва|м [未] 表现得暴躁(狂暴),发狂: Пияният ~ цяла нòщ. 醉鬼发了一整夜的酒疯。**~не** [中]

бўк -ът, -а, -ове [阳] 水青冈树,山毛榉(*Fagus*)

бўка[1] [阴] (大)水青冈树

бўка[2] [阴] 〈方〉(水磨坊的)排水槽,泄水槽

букагѝи [只复]〈方〉同 букаѝ

букаѝ [无单] 绊马链子;铁链,锁链

бука̀|к -*ци* [阳,集] 水青冈树林

бу̀кв|а [阴] ❶字母: гла̀вна (ма̀лка) ~а 大(小)写字母 печа̀тна ~а 印刷体字母 Българската а̀збука се състоѝ от 30 ~и. 保加利亚语字母表有 30 个字母。❷(字母)铅字: счу̀пена ~а 坏铅字 ❸(法律、条例中)用字母标明的条,款: Члѐн 2, ~а "В" гласѝ: … 第 2 条第 3 款规定: … ◇ **безгла̀сна ~а** 意见不受重视的人 **~а по ~а** 逐字地,一字不差地 **държа̀ на (придъ̀ржам се към) ~ата** 机械地遵循文本的字面意思,而不注意其精神实质 **оста̀вам мъ̀ртва ~а**〈书〉只是一纸空文 **съобразѐн с ~ата на зако̀на** 完全符合法律规定的

буква̀л|ен -*на* [形] ❶按照字义的,字面上的;逐字的,一字不差的,直接的,非转用(意义)的: ~ен прѐвод 逐字的翻译,死译 ~ен смѝсъл 直接的意义,非转用的意义 ❷真正的,的确的: То̀й е ~ен идио̀т. 他是一个真正的白痴。в ~ния смѝсъл на ду̀мата 字面的(直接的)意思,不是转意 **~но** [副]: Преда̀вам ~но нѐговите ду̀ми. 我一字不差地转述他的话。Сало̀нът бѐше ~но препъ̀лнен. 大厅确确实实已挤得水泄不通。

буквализѝрам [未,完] 照字面了解(解释)(隐喻等)

бу̀к|вам [未], **бу̀кна** -*неш*, -*нах* [完]〈方〉❶很快地发芽生长,生长得很茂盛 ❷突然熊熊地燃烧起来: Бу̀кват пла̀мъци. 燃起了熊熊的火焰。~**ване** [中]

буква̀р [阳] 字母课本,初级读本,识字课本

бу̀квен -*а* бу̀ква 的形容词: ~ бѐлег 字母符号

буквоѐд [阳] 同 буквоя̀дец 和 буквоя̀д

букволея̀р -*ят*, -*я* [阳] 铸字工人

букволея̀рница [阴] 铸字厂(车间)

букволѝвница [阴] 同 букволея̀рница

буквонабира̀ч|ен -*на* [形] 排字的: ~на машѝна 排字机 ~ен цѐх 排字车间

буквопеча̀тащ [形] 电传打字的: ~ апара̀т 电传打字机

буквоя̀д [阳] 同 буквоя̀дец

буквоя̀д|ец -*ци* [阳]〈书〉只重视事物表面的人;书呆子,学究,迂儒;咬文嚼字的人

буквоя̀дск|и -*а* [形] 只重视事物表面的,书呆子式的,学究式的;形式主义的: ~о отношѐние 书呆子式的态度

буквоя̀дство [中] (对待事物的)只注重表面的态度,形式主义态度;学究气,迂腐习气;墨守成规;过度地拘泥于细节

букѐт [阳] ❶花束,花球: ~ карамфѝли 石竹花束 подна̀сям ~ 献花 Тя̀ но̀сеше в ръка̀ голя̀м ~ от бѐли хризантѐми. 她手执一大束白菊花。❷(酒的)香气和美味: ~ на вѝно 葡萄酒的香气和美味

бу̀ки [无复,中] 古保加利亚语字母表中字母 б 的名称

букинѝст [阳]〈书〉旧书商,贩卖旧书的人

бу̀кла [阴] 一束卷发

буклѐ [中] ❶用以织造珠皮呢的的纱 ❷珠皮呢

букмѐйкър [阳] (赛马时)登记赌注的人

бу̀кна 见 бу̀квам

бу̀ков -*а* бук 的形容词: ~а гора̀ 水青冈树林 ~а шу̀ма 水青冈树叶(树枝) ~и лѐтви 水青冈木板条

буколѝки [复]〈文艺,史〉牧人诗,牧歌,田园诗

буксѝр [阳] ❶拖船,拖轮 ❷曳索,拖缆 ❸牵引(滑翔机的)飞机

буксиру̀ем -*а* [形] 可(用索)拖拉(拖曳)的: ~а подво̀дна ло̀дка 可拖曳的小型潜水艇

буксу̀ва|м [未] (车轮)打滑 **~не** [中]

Бу̀курещ 布加勒斯特(罗马尼亚首都)

бул. [缩] булева̀рд 林荫大道,大街

бу̀ла[1] [阴]〈民〉土耳其女人

бу̀ла[2] [阴]〈方〉❶野罂粟花 ❷万寿菊(*Tagetes erecta*)

бу̀ла[3] [阴]〈方〉土耳其燕子(一种前颈部有白斑的燕子)

бу̀ла[4] [阴] (罗马教皇的)训谕

булама̀ч [阳]〈口〉淡而无味的菜: Такъ̀в ~ не мо̀же да се ядѐ. 这种淡而无味的菜简直没法吃。

Булга̀р- [复合词第一部] 表示"保加利亚的"之意,例如 Булга̀рпло̀д (保加利亚果品蔬菜公司), Булга̀рреклàма (保加利亚广告公司)

булга̀рикум [阳] 酸牛奶片(一种用冷冻法制成的具有疗效的酸牛奶片剂)

Булга̀римпѐкс [阳,缩] Бъ̀лгарско въ̀ншнотъргòвско предприя̀тие за вно̀с (импо̀рт) и ѝзнос (експо̀рт) 保加利亚进出口外贸公司

Булга̀рконсѐрв [阳,缩] 保加利亚罐头出口公司

Бурга̀ртаба̀к [阳,缩] 保加利亚烟草进出口公司

булгу̀р [无复,阳] 麦糁

булдо̀|г -*зи* [阳] 叭喇狗,斗犬(一种大嘴巴宽胸短腿的猛犬)

булдо̀зер [阳] 推土机,开路机,铲路机: гъсѐничен ~ 履带式推土机

булева̀рд [阳] (两旁植树的)大马路,大街,林阴道

булева̀рд|ен -*на* ❶ булева̀рд 的形容词 ❷〈转〉小市民气的,低级趣味的: ~ен фѝлм 低级趣味的电影 ◇ **~на литерату̀ра** (低级趣味的)街头文学

бу̀лин[1] -*а* бу̀ла[1] 的形容词

бу̀лин[2] -*а*〈方〉❶ бу̀ля 的形容词 ❷ [用作名] **~и** [复]〈口〉嫂子家

бу̀лка [阴] ❶新娘: ~ и младожѐнец 新娘和新郎 ❷〈民〉年轻的妻子,刚娶来的妻子,新媳妇 ❸在家中对于儿媳妇的亲切称呼 ❹〈民〉少妇 ❺(民歌中用)(同由该少妇夫名组成的名字连用)嫂子,大嫂;弟妹: ~ Ива̀ница 伊万尼察大嫂

бу̀лкин -*а* 和 **бу̀лчин** бу̀лка 的形容词: ~а ро̀кля 婚纱,(新娘的)结婚礼服 ~а премя̀на 新娘的服饰,嫁衣

бу̀ло[1] була̀ [中] (新娘蒙头的)头纱,面纱,盖头: бу̀лчинско ~ 新娘的头纱 ◇ **вдѝгам (ма̀хам, сва̀лям) ~то ня̀кому** 揭开某人的面纱;使大家看到某人的真面目 **Бу̀лото па̀да от о̀чите ми.**〈口〉蒙住我眼睛的东西掉下来了;我看清了真相。**под ~то на нѐщо** 在…的掩护下: под ~то на нощта̀ 在夜色的掩护下,在夜幕中 **спу̀скам (ту̀рям, хвъ̀рлям) ~ връху̀ нѐщо**〈口〉忘却(某事),不再提起(某事),把(某事)置诸脑后

бу̀ло[2] була̀ [中]〈民〉肠系膜

бу̀лск|и[1] -*а* [形]〈方〉同 бу̀лчински: ~и дрѐхи 新娘的衣服,嫁衣

бу̀лск|и[2] -*а* [形] 土耳其女人的: ~и дрѐхи 土耳其女人的服装

бу̀лче -*та* [中] бу̀лка 的指小

бу̀лчин 见 бу̀лкин

бу̀лчинск|и -*а* [形] 新娘(用)的：～а ро̀кля (新娘的)结婚礼服，婚纱

бу̀лчица [阴]〈方〉同 невесту̀лка (伶鼬)

бульо̀н [阳] (用肉、鸡等或蔬菜煮的)汤，清汤：говѐжди ～ 牛肉清汤

бу̀л|я [阴]〈方〉❶嫂子 ❷大嫂；大婶(一般用于称呼)：～я Ки̇̀рилица 基里利察大嫂 ～ьо Ива̀нице 伊万尼察大婶

бум [感] (爆炸、轰鸣、重物落地或捶击声)嘣，轰，砰，冬冬，突突：Хоро̀то се люлѐе и се чу̀ва са̀мо ～-～ от тъпана. 人们跳着霍罗舞，只听得到冬冬的鼓声。

бум [阳] ❶热(潮)：техни̇̀чески ～ 技术热 ❷繁荣，景气

бума̀га [阴]〈藐〉公文，文件；纸

бума̀щина [阴]〈不赞〉文牍主义

бумера̀нг [阳] 飞旋镖(澳洲土人打猎用的一种镰刀形木制器具，掷出后飞出一圈仍回到原处)，飞去来器

бу̀мка|м [末] 砰砰(冬冬，突突…)地响：Бу̀мкаха тъпани. 鼓声冬冬。～**не** [中]

бумтѐж [阳] (强烈的、不断的)砰砰(冬冬，突突…)声：～ на водопа̀д 瀑布的轰鸣 След ма̀лко уда̀ри тъпан. То̀я ръ̀зък ～ полѐка-лѐка се приближа̀ваше. 过了一会儿打起了鼓，震耳的冬冬声渐渐变得越来越近。

бумт|я̀ -*и̇̀ш*, -*я̀х* [末] ❶砰砰(冬冬，突突…)地响：Тѐ игра̀еха и по̀дът ～ѐше. 他们在跳舞，地板砰砰地响着。❷(炉火)熊熊燃烧，(炉火)烧得很旺：Пѐчката ～ѐше вѐсело. 炉火欢快地熊熊燃烧着。～**ѐне** [中]

бун [阳]〈方〉一束，一小捆；一把：～ коцря̀ва 一把狗尾草

бу̀н|а [阴]〈旧，方〉暴动，哗变，造反：сѐлски ～и 农民暴动 вди̇̀гам ～а 举行暴动，起来造反

буна̀|к -*ци* [阳]〈口〉傻瓜，笨蛋

буна̀р -*ът*, -*а* [阳]〈方〉深水井：Оти̇̀вам на ～а за вода̀. 我到井边去打水。

буна̀рск|и -*а* буна̀р 的形容词：～а вода̀ 井水

буна̀шк|и -*а* буна̀к 的形容词

бунга̀л|о -*а* [中] 同 бъ̀нгало

бу̀ндесвер [阳] (德国)联邦国防军

бу̀ндесрат [阳] ❶〈史〉(德国 1871 — 1918 年的)联邦参议院 ❷(德国)联邦参议院 ❸(瑞士)联邦行政院

бу̀ндестаг [阳] (德国)联邦议院

буни̇̀щ|е -*а* [中] 垃圾堆，垃圾坑 ◇ **Вся̀ки пѐтел на ～ето си пѐе.**〈俗〉每只公鸡都在自己的垃圾堆上打鸣；每人在自己家里都是主人。

бу̀нкер [阳] ❶〈军〉永久火力点；掩蔽部 ❷〈技〉(盛散体物的)箱，槽；漏斗；库：～ на комба̀йн 联合收割机的谷箱

бункеро̀вчи|к -*ци* [阳] (为其他船只提供燃料的)燃料船

бунт -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 暴动，造反，起义；哗变：сѐлски ～ове 农民暴动 въоръжѐн ～ 武装暴动 вди̇̀гам ～ 举行暴动 Бу̀нтът избу̀хва. 发生了暴动。потуша̀вам (сма̀звам) ～а 镇压暴动

бунта̀р -*ят*, -*я* [阳], **бунта̀рка** [阴] ❶不安分子，反抗分子 ❷暴动者，起义者

бунта̀рск|и -*а* бунта̀р 的形容词：～и дѐх 反抗精神，造反精神

бунта̀рство [无复，中] 反抗(性)；不安分的态度

бунто̀в|ен -*на* [形] 反抗的，暴动的，造反的：～на пѐсен 造反歌曲，起义者歌曲 ～ни рѐчи 号召人们起来反抗的演说

бунто̀вни|к -*ци* [阳], **бунто̀вница** [阴] 准备或参加暴动的人，造反者，起义者：Не плачи̇̀, ма̀йко, не тъжи̇̀, / че ста̀нах а̀зи хайду̀тин, / хайду̀тин, ма̀йко, ～к. (Ботев) 妈妈，我当了海杜特，参加了起义，切莫为我悲伤哭泣。

бунто̀вническ|и -*а* бунто̀вник 的形容词：～а пѐсен 造反歌曲，起义者歌曲

бунто̀вничество [无复，中] 暴动，造反，起义

бунто̀вницк|и -*а* [形] 同 бунто̀внически：～и вълнѐния 暴动 ～и чѐти 起义队伍

бунту̀ва|м [末] 号召(推动，策动)暴动，起义：Ти̇̀ ли си, гдѐто хо̀диш по села̀та да ～ш наро̀да? 那个走遍各村煽动人民造反的就是你吗？～**не** [中]

бунту̀ва|м се [末，中态] ❶举行暴动，起义，造反：～м се проти̇̀в (срещу̀) ня̀кого 起来造某人的反 ❷不满，抗议 ～**не** [中]

бу̀н|я -*иш* [末]〈方〉唤起…进行起义；起义，造反，暴动：То̀й ～и наро̀да. 他唤起人民进行起义。— **се** [中态] ～**ене** [中]

бура̀н [阳]〈方〉狂风，风暴

Бурга̀с 布尔加斯(保加利亚港市)

бурги̇̀я [阴]〈口〉小钻，小钻头，小钻孔器

бу̀ре -*та* [中] (中部宽，两头较窄的，封口的)小木桶：～ за вода̀ 水桶

буревѐстни|к -*ци* [阳] ❶〈动〉海燕，风雨鸟 (*Puffinus puffinus yelkouan*) ❷风暴的预报者

бурели̇̀в -*а* [形]〈方，罕〉(指土地等)长满杂草的，杂草丛生的：～а ни̇̀ва 长满杂草的土地

бу̀рен[1] [阳] ❶杂草：Дво̀рът е обра̀съл с ～и. 院子里长满了杂草。То̀й копа̀еше ～ите. 他在锄杂草。❷ [常复] 药草，草药：леку̀вам с ～и 用草药治病

бу̀р|ен[2] -*на* [形] ❶暴风雨的，狂风暴雨的，风浪大作的：～но врѐме 有暴风雨的天气 ～но морѐ 风浪大作的海 ❷〈扩〉暴风雨般的，激烈的，强烈的；疾速的，蓬勃的；狂热的，激情的：～ни ръкопля̀скания 暴风雨般的掌声 ～ен тѐмп 急剧的速度 ～на стра̀ст 狂热的激情 ～но разви̇̀тие 蓬勃的发展 ❸〈转〉充满斗争的，紧张的，动荡的，多风波的：～на мла̀дост 充满斗争的青春时代 ～ни времена̀ 动荡的时代 ～**но** [副]

бурена̀|к -*ци* [阳] ❶ [集] 野草丛；长满野草的地方 ❷〈口〉野菜：я̀стие от ～к 野菜菜肴

буреноо̀с|ен -*на* [形] 带雷电的，大雷雨的，暴风雨的；会带来风暴的：～ни о̀блаци 带雷电的黑云，大雷雨的乌云，阴霾 ～ни съби̇̀тия 会带来风暴的事件

бурени̇̀ас|вам [末], **бурени̇̀асам** [完] 长满杂草，杂草丛生：～ало ло̀зе 长满杂草的葡萄园 От дъждовѐте гради̇̀ната бъ̀рзо ～ва. 由于多雨，菜园的杂草长得很快。～**ване** [中]

буржоа̀ -*та* [单，复-，阳] ❶资产者，资产阶级分子：～ и пролета̀рий 资产者和无产者 охо̀лни ～ 富裕的资产者 дрѐбни ～ 小资产者 ❷〈口〉有钱人，富人，富翁：То̀й е ста̀нал голя̀м ～. 他成了大富翁。

буржоа̀з|ен -*на* буржоа̀зия 的形容词：～ен предра̀зсъдък 资产阶级偏见 ～на революция 资产阶级革命 ～ен произхо̀д 资产阶级家庭出身

буржоа̀зия [阴] ❶资产阶级：проми̇̀шлена (сѐлска) ～ 工业(农村)资产阶级 срѐдна и дрѐбна ～ 中产阶级和小资产阶级 ❷〈史〉(封建社会的)市民阶层

буржоа̀зка [阴]（女）资产者，资产阶级分子（指女性）

буржоа̀зно- [复合词第一部] 表示"资产阶级的"之意，例如 буржоа̀знодемократѝчен（资产阶级民主的），буржоа̀зномонархѝчен（资产阶级君主的），буржоа̀знонационалистѝчески（资产阶级民族主义的）

бурѝя [阴]〈方〉号，喇叭：свѝря с ～ 吹号

бурка̀н [阳]（玻璃或瓷）罐，大口瓶：～ със сла̀дко 装着蜜饯的大口瓶（罐）

бурка̀нче -*та* [中] бурка̀н 的指小：～ с пома̀да 装香脂的小瓶

Буркѝна Фа̀со 布基纳法索（非洲）

бурлѝв -*а* [形] ❶〈诗〉同 бу̀рен：～о морѐ 汹涌的大海 ❷〈转〉不安的，激动的，淘气的：～и деца̀ 淘气的孩子

бурма̀ [阴] 螺丝钉，螺丝杆：навѝвам（завѝнтвам）～ 拧上螺丝

бурмалѝя [不变，形] 螺纹的，螺丝扣的

бу̀рно 见 бу̀рен

Буру̀нди 布隆迪（非洲）

бурундѝ|ец -*йци* [阳]，**бурундѝйка** [阴] 布隆迪人

бурундѝйск|и -*а* Буру̀нди 和 бурундѝец 的形容词

бу̀ря [阴] ❶风暴，暴风雨，暴风，大风浪：снѐжна ～ 暴风雪 Ще ѝма ～．将要有风暴。Ѝдва ～．暴风雨来临了。Бу̀рята бушу̀ва（вилнѐе，беснѐе）．风暴大作。Бу̀рята премѝна（утѝхна）．暴风雨过去了。❷（政治生活中的）风暴，激烈斗争，浪潮，（群情）激昂；风波：～ от негодува̀ния（протѐсти）不满（抗议）的浪潮 ～ от ръкоплѝскания 暴风雨般的掌声 ～ на револю̀цията 革命的风暴 ❸激情：Бу̀рята на стра̀стите утѝхна．狂烈的激情平息下来了。◇ **магнѝтна ～** 磁暴

Буря̀тия 布里亚特（俄罗斯）

БУС [缩] Бъ̀лгарски учѝтелски съ̀юз〈史〉保加利亚教师协会（1895 — 1934）

бус -*ът*，-*а*，-*ове* 和 -*и* [阳]〈方〉❶长在一起的几棵灌木或树 ❷一丛草 ❸挖起来的一块（方形）草皮

бу̀сер [阳]〈方〉一大块草皮

бу̀сола [阴] 罗盘仪

бут[1] -*ът*，-*а*，-*ове* [阳] ❶（被屠宰的牲口的）大腿：свѝнски ～ 猪腿 пу̀шен ～ 熏火腿 ❷〈口〉（人的）大腿

бут[2] -*ът*，-*а*，-*ове* [阳]〈方〉春绒用的大木槌

бутако̀л [阳] 瓶装酒精

бута̀лка [阴] ❶〈民〉搅油器（槽）；搅乳器（槽）❷〈罕〉蒸汽机的活塞

бута̀л|о -*а̀* [中] ❶〈技〉活塞 ❷〈民〉（搅拌牛奶用的、固定于一根棍子上的、带孔的）木搅拌环

бу̀та|м [未] ❶推：Тря̀бва да ～ме кола̀та нагоре．咱们得把车子推上（坡）去。Отту̀к опълчѐнците са ～ли ка̀мъните въ̀з налетѐлите по у̀рвите неприя̀тели．起义军就从这里朝涌入山口的敌人身上推石头。Не мѐ ～й！别推我！❷碰，触，摸；轻轻地推：Ма̀йката ～ше полѐка детѐто си да го разбу̀ди．母亲轻轻地推自己的孩子，让他醒来。❸碰，动，拿：Да не ～ш това̀！你别碰这东西！❹〈方〉搅拌牛奶（制黄油）：～м ма̀сло 搅制黄油 — **се** [中态，互及]：Защо̀ се ～ш в мѐне？你干吗挤我？Тѐ се ～ха и се смѐеха висо̀ко．他们相互挤来挤去，高声笑着。～**не** [中]

Бута̀н 不丹（亚洲）

бута̀н|ец -*ци* [阳]，**бута̀нка** [阴] 不丹人

бу̀таница [阴]〈口〉❶同 блъ̀сканица：Пред ка̀сата ѝмаше голя̀ма ～．付款处前面挤得不得了。❷〈方〉脱脂（牛）奶

бута̀нск|и -*а* Бута̀н 和 бута̀нец 的形容词

бутафо̀рия [阴] ❶道具 ❷（摆样子的）假物品，（商店橱窗中用粘土、硬纸等材料做的）假陈列品

бу̀т|вам [未]，**бу̀тна** -*неш*，*бу̀тнах*，过被形动 -*нат* [完] ❶推（碰，撞，摸）一下（几下）：То̀й ～на врата̀та и влѐзе．他一推门进来了。Бѐз да ѝскам，го ～нах．我无意中撞了他一下。❷〈口〉很快地递给（交给），塞给：Бу̀твам 10 лѐва на нѐго．我塞给他 10 列弗。❸〈口〉放（搁）下后忘记了放（搁）在何处，塞：Гдѐ съм ～нал тая̀ кнѝга не зна̀я．我不知道把那本书塞到哪儿去了。— **се** [被动，中态]

бутербро̀д [阳] 同 са̀ндвич（三明治）

бутѝк [阳]（零售礼品、时装等的）小商店

бутилѝра|м [未，完] 灌装，把…装进细颈瓶并封盖：Вѝното тря̀бва да се ～ведна̀га．葡萄酒应立即灌装。

бутѝлк|а [阴] ❶（酒）瓶，（细颈、窄口）玻璃瓶：～а за вѝно 葡萄酒瓶 Сцу̀пиха двѐ ～и．他们打碎了两个酒瓶。❷（液量单位）一瓶：～а вѝно 一瓶葡萄酒

бутѝлков -*а* [形] 玻璃瓶的，瓶装的：～о вѝно 瓶装葡萄酒

бутилковѝд|ен -*на* [形] 酒瓶状的，窄口瓶状的

бутилково̀з [阳]（专门装载成箱的瓶子的）装瓶车

бутира̀т [阳]〈化〉丁酸盐，丁酸酯

бу̀тна 见 бу̀твам

бутнѝколѝба [阳]〈口，蔑〉傻瓜，傻头傻脑的人

бутобето̀н [阳] 毛石混凝土

буто̀н [阳]（电铃、电灯等的）按钮

бутониѐра [阴] 别胸花的小管

бутониза̀ция [阴]〈植〉孕蕾

буторя̀сва|м [未]，**буторя̀сам** [完] 用力推，猛推：Буторя̀са ме в глава̀та．他用力推我的头。～**не** [中]

бутра̀|к -*ци* [阳]〈方〉（牛蒡、龙芽草、苍耳等）刺实植物

бу̀фер [阳]〈技〉（机车、车厢等的）缓冲器，减震器；（汽车的）保险杠；缓冲装置

бу̀фер|ен -*на* бу̀фер 的形容词：～на пружѝна 缓冲器弹簧 ◇ **～на държа̀ва** 缓冲国

буфона̀да [阴]〈剧〉滑稽表演，打诨

бух [感] 扑通一声，轰的一声，砰的一声：Бу̀х на земя̀та！砰的一声倒（摔）在地上。Бу̀х по глава̀та！砰地打了他脑袋一下。

бу̀хал [阳] ❶雕鸮（*Strix bubo*）❷〈转〉黑暗主义者，黑暗势力分子；黑暗宗教的反动分子；蒙昧主义者

буха̀лка [阴] ❶（洗衣用的）棒槌，捣衣杵 ❷〈转，军〉（带木柄的）手榴弹 ❸〈运〉（艺术体操用的）体操棒

бу̀ха|м[1] [未] ❶（用力）捶打并发出啪嗒声；撞，碰 ❷用棒槌捶（衣服）～**не** [中]

буха|м[2] [未] ❶（雕鸮）厉声啸叫：Бу̀хальт ～．雕鸮在厉声啸叫。❷〈口〉同 ка̀шлям（咳嗽）：Настѝнал е и ～ ця̀ла но̀щ．他着凉了，咳嗽了一整夜。～**не** [中]

бу̀х|вам[1] [未]，**бу̀хна** -*неш*，*бу̀хнах* [完]〈口〉❶捶（敲）一下（几下）：Бухнѝ го по глава̀та！打它的头！❷（突然地、急速地）进入，落下：Нѐйде бля̀зо ～на снаря̀д．炮弹在附近某处猛然落下。— **се** [中态]：Шейна̀та се ～на в една̀ пря̀спа и

затъна. 雪橇冲进一堆积雪中，陷了进去。Бу̀хнах се във вода̀та. 我猛地跳进水中。～**ване**［中］

бух|вам^2［未］，**бу̀хна** -*неш*, *бу̀хнах*［完］❶茁壮地生长；有力地抬起：Бу̀хнаха пла̀мъци. 火苗熊熊地燃起来了。❷发，涨：Тесто̀то ～ва. 面发了。～**ване**［中］

бухла̀т -*а*［形］❶多枝的，分枝很多的：～и чимширu 多枝的黄杨 ❷蓬松的；球形的：～ о̀блак 蓬松的云彩

бу̀хна 见 бу̀хвам^1 和 бу̀хвам^2

бу̀хнал -*а* ❶ бухвам^2 的过主形动 ❷［用作形］涨得很大的，发得很厉害的：～и косѝ 蓬松的头发 ～о тесто̀ 发得很厉害的面

бу̀хта^1［阴］一种发面的油煎甜点

бу̀хта^2［阴］（风吹不进的）小海湾

бухтѐж［阳］轰隆隆的响声，砰砰的响声：～ на водопа̀дите 瀑布的轰响

бухт|я̀ -*и̇ш*, -*я̀х*［未］轰隆隆地响，砰砰地响：Морѐто па̀к ～и̇. 大海又在咆哮。～**ѐне**［中］：～ѐне на оръдия 隆隆的炮声

бу̀ца［阴］❶一块，一团（松软或易碎的东西）：～ пръст 一块土 ～ со̀л 一块盐 една̀ ～ си̇рене 一块奶酪 ❷肿，肿大，肿瘤：голя̀ма ко̀лкото яйцѐ ～ 鸡蛋那么大的肿瘤 Изля̀зла му е ～ на чѐлото. 他额头鼓了个包。◇ **Засѐдна му ～ в（на）гърлото.**〈口〉（由于情绪遭到打击、痛苦等）他胸中堵着一块石头（心里闷得慌）。

бу̀ч|а -*иш*, *бу̀чих*［未］刺，穿透：Бу̀ча месо̀ на ши̇ш. 我把肉块穿成串。～**ене**［中］

буч|а̀ -*и̇ш*, -*а̀х*［未］呼呼（哗哗，嗡嗡）响，呼啸，喧哗：Река̀та ～и̇. 河水哗哗响着。Вя̀търът ～и̇. 风在呼啸。Вършàчката ～ѐше. 脱粒机嗡嗡响着。◇ **Глава̀та ми ～и̇, ушите ми ～а̀т.**〈口〉我脑袋嗡嗡响；我耳鸣。～**ѐне**［中］：подзѐмно ～ѐне 地下的轰鸣声

буча̀рда［阴］〈专〉❶仿石水泥墙敷面 ❷凿石锤，多齿凿；（水泥表面）压花辊

бучарди̇сва|м［未］，**бучарди̇сам**［完］〈专〉敷以石状水泥面，将…凿成仿石面 ～**не**［中］

бу̀ч|вам［未］，**бу̀чна** -*неш*, -*нах*［完］刺（穿透）一下（几下）～**ване**［中］

бучѐни|е -*я*［中］〈书〉轰响；砰砰声；嗡嗡声：～е на бу̀ря 暴风雨的轰响

бучини̇ш［阳］〈植〉毒人参（*Conium maculatum*）

бу̀чк|а^1［阴］бу̀ца 的指小：～а си̇рене 一小块奶酪 ～а за̀хар 一块方糖 ◇ **за̀хар на ～и** 方糖

бу̀чка^2［阴］〈方〉捣制黄油的棒，搅乳器

бу̀чна 见 бу̀чвам

бу̀шел［阳］蒲式耳（计量谷物等的容量单位，在英国等于 36.368 升，在美国等于 35.23 升）

буши̇до［无复，中］武士道

бушо̀н［阳］（电器中的）保险装置；保险丝：Изгоря̀ха ～ите (Бушо̀ните бя̀ха изгорѐли). 保险丝烧断了。

бушу̀ва|м［未］（风）呼啸，狂吼，怒号；（水）汹涌，澎湃；（火）熊熊燃烧；（疫病）猖獗：Бу̀рята (вя̀търът) ～. 暴风雨（狂风）在呼啸。О̀гнената стихи̇я ～. 烈火在熊熊燃烧。～**не**［中］

БЦБО［бѐ-це-бе-о̀］［缩］Българско централно благотворително дружество〈史〉保加利亚慈善总会（1876 — 1877）

БЦКБ［бѐ-це-ка-бѐ］［缩］Българска центра̀лна кооперати̇вна ба̀нка〈旧〉保加利亚中央合作银行

БЧК［бѐ-че-ка̀］［阳，（口）中，缩］Български Червѐн кръ̀ст 保加利亚红十字会

бъбли̇в -*а*［形］潺潺作声的，发淙淙声的：～а речи̇ца 潺潺作声的小溪

бъбл|я̀ -*еш* 和 -*иш*, -*ах* 和 -*их*［未］❶（水）潺潺作声，发淙淙声：Пото̀чето ～е непреста̀нно. 小溪不停地淙淙作响。❷说得不清楚，嘟哝，喃喃地说：Какво̀ ～еш, та ни̇що не ти̇ разби̇рам. 你嘟哝什么，我一点儿都听不明白。～**ане** 和 ～**ене**［中］

бъбрѐж［阳］同 бъ̀бране

бъ̀бре|к -*ци*［阳］肾（脏）：възпалѐние на ～ците 肾炎 ка̀мък в ～ците 肾结石 ля̀в и дѐсен ～к 左肾和右肾 ～ци на ска̀ра 烤腰子 ◇ **като̀ ～к в ло̀й**〈口〉生活很富裕（很优裕）

бъбрекови̇д|ен -*на*［形］腰子形的

бъ̀брече -*та*［中］бъ̀брек 的指小：пѐчени ～та на ска̀ра 烤腰子

бъ̀бреч|ен -*на* бъ̀брек 的形容词：～на бо̀лест 肾（脏）病

бъбри̇в -*а*［形］爱唠叨的，多言的：Тя̀ е ма̀лко ～а. 她有点爱絮叨。～**ост** -остта̀［阴］：～ост на ста̀реца 老人的啰嗦

бъбри̇в|ец -*ци*［阳］，**бъбри̇вка**［阴］爱唠叨的人：То̀й е голя̀м ～ец. 他特别爱唠叨。

бъбри̇ца［阳，阴］爱唠叨的人

бъ̀бр|я -*еш* 和 -*иш*, -*ах* 和 -*их*［未］❶唠叨，啰嗦：Сти̇га си ～ал, оста̀ви ме да рабо̀тя. 你别唠叨了，让我工作吧！❷嘟囔，说话不清楚：Какво̀ ～еш та̀м? 你在那儿嘟囔什么？❸埋怨，发怨言，责怨 ～**ане** 和 ～**ене**［中］

бъ̀д|а -*еш*, *би̇дох*, *би̇де*, 命 -*и̇*, 过主形动 *бил*［未，完］съм 的变化形式（主要用于将来时、条件从句和命令式）：Така̀ да ～е. 就这样吧！Бъди̇ така̀ добъ̀р. 劳驾（求你帮帮忙）。Бъди̇ споко̀ен. 请放心。Не мо̀же да ～е! 不可能！И а̀з ще ～а та̀м. 我也会在那里。◇ **Ня̀ма да го（я, ги）～е.**〈口〉不能成功，办不成，不可能：Та̀зи ра̀бота ня̀ма да я ～е. 这件事是办不成的。Това̀, ко̀ето ми̇слите, ня̀ма да го ～е. 您想的这事是不可能的。**Ня̀ма да ме ～е.**〈口〉我不行了（我好不了了，我活不长了）。

бъ̀д|ен -*на*［形］〈书〉将来的，未来的，后来的，日后的：～ни поколѐния 后代，后辈 ～ни дни̇ 将来，今后的日子

бъ̀дещ -*а*［形］将来的，未来的：～а ра̀бота 将来的工作 ～ лѐкар 未来的医生 за ～ите поколѐния 为了（子孙）后代 ～ата ми жена̀ 我未来的妻子 ◇ **～е врѐме**〈语法〉将来时

бъ̀деще［无复，中］❶未来，将来，今后，前途：в бли̇зко ～ 在不远的将来 ху̀баво ～ 美好的未来 свѐтло ～ 光明的前途 насо̀чвам по̀гледа си в ～то 向前看，展望未来 Мо̀ля, това̀ в ～ да не сѐ повта̀ря. 请求你了，希望今后不要再发生这样的事情。Бъ̀дещето принадлежи̇ на младежта̀. 未来是属于青年的。❷〈语法〉将来时 ◇ **в ～, за в ～** 今后，将来 **и̇мам（ня̀мам）～** 有（没有）前途：То̀зи човѐк ня̀ма ни̇какво ～. 这个人没有任何前途。

бъ̀дещност［阴］〈旧〉同 бъ̀деще

бъ̀дн|и -*а*［形］～**и вѐчер** 圣诞节前夜，平安夜

бъ̀дни|к -*ци*［阳］〈民〉❶圣诞节前夜放在炉灶里烧一整夜的粗木头 ❷圣诞节前夜宗教仪式上使用的带硬币的饼

бъднина̀［阴］〈书〉未来的生活，未来，将来：свѐтла ～ 光辉

的未来

бъз -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈植〉❶接骨木(*Sambucus nigra*) ❷同 бъзе

бъзàк -*ци* [阳] 矮接骨木丛

бъзвам [未], **бъзна** -*неш*, *бъзнàх* [完] 刺,扎;顶;推 ~**ване** [中]

бъзе [无复,中] 矮接骨木(*Sambucus ebulus*) ◇ **Напрàвих го ~ и копрùва.**〈口〉我责骂了他;我把他打败了。

бъзùкам [未]〈口〉❶翻;鼓捣,反复摆弄: Докогà ще ~ш товà рàдио? 这台收音机你要摆弄到什么时候啊? ❷同…开玩笑;鼓动…做某事 ~**не** [中]

бъзла [阴]〈口〉同 страхлùвка (胆小的女人)

бъзлùв -*а* [形]〈口〉胆小的,胆怯的,怯懦的,畏缩的: Тòлкова ~ човèк не съм вùждал. 我没见过这么胆小的人。

бъзлùвец -*ци* [阳]〈口〉胆小鬼,胆小的人,怯懦的人

бъзльо -*вци* [阳]〈口〉同 страхлùвец (胆小鬼,胆小的人)

бъзна 见 бъзвам

бъзов -*а* бъз 的形容词: ~ цвят 接骨木花 ~а свùрка 接骨木笛

бъзòвина [阴]〈方〉❶同 бъз ❷接骨木棍

бъкам [未]〈口〉❶沸腾,翻腾,发沸腾声: Гърнèто ~ на òгъня. 开了的砂锅在火上噗噗响。❷同 гъмжà (挤来挤去并发出喧嚣声): Милиàрди микрòби ~т. 几十亿个细菌在挤来挤去。~**не** [中]

бъкел -*ели* 和(罕) -*ли* [阳](田间使用的)双口双把木桶 ◇ **Бъкел не знàя (Не знàя нù ~ел).**〈口〉我一点都不知道。

бъклица [阴](扁圆形)木酒壶: пùсана ~ с вùно 装着葡萄酒的(烙)花酒壶 ◇ **Бъклица ли чàкаш?**〈口〉你还等人家专门来邀请你吗?

бъкличàр -*ят*, -*я* [阳] 制做(出售)木酒壶的人,木酒壶匠;卖木酒壶的

бъкъл бъклù [阳]〈方〉同 бъкел

бълбòля -*иш*, *бълбòлùх* [未] 同 бълбỳкам ~**ене** [中]

бълбỳкам [未] 发汩汩声: От дя̀сно ~ше рекàта. 右边河水汩汩地流着。~**не** [中]

бълвам [未] ❶呕吐 ❷〈扩〉吐出,喷出;扔出,抛出: Орѫдията ~т òгън. 大炮喷吐着火焰。Вулкàнът ~ лàва. 火山喷发出熔岩。◇ **~м змùи и гỳщери, ~м òгън и жỳпел**〈口〉说恶毒的话攻击某人,用恶语伤人 ~**не** [中]

бълвòч [阳] ❶呕吐的食物 ❷〈转,口,不赞〉(指说或写出的东西)无耻诽谤,令人作呕的造谣中伤

българàн -*овци* [阳]〈谑〉保加利亚佬

българàновец -*ци* [阳] ❶〈不赞〉同 българин ❷〈旧〉旧时幽默报纸《保加利亚人》的撰稿人

българàновски -*а*〈不赞〉българàновец 的形容词

българàновщина [无复,阴]〈不赞〉无文化、无知识的保加利亚人的土气

българàнщина [无复,阴]〈不赞〉同 българàновщина

българèя се -*èеш се*, -*я̀х се* [未,中态] 保留保加利亚人的意识和风俗习惯 ~**èене** [中]

българùзъм -*мът*, -*ма*, -*ми* [阳] ❶〈语言〉保加利亚语中所特有的词或语句 ❷〈语言〉外国语中借用(吸收)的保加利亚词、语句或表达方式 ❸ [只单]〈旧〉保加利亚民族精神;保加利亚的土气

българин -*и* [阳], **българка** [阴] 保加利亚人

българùст [阳], **българùстка** [阴] ❶ 保加利亚语言文学专家 ❷保加利亚学学者,保加利亚学工作者

българùстика [阴] 保加利亚学

българистùчен -*на* [形] 保加利亚学的;保加利亚学学者的

Българùя 保加利亚(欧洲)

българùя ❶ [无复,阴]〈旧,罕,讽〉保加利亚人民 ❷〈方〉保加利亚大地

българо- [复合词第一部] 表示"保加利亚人的"、"保加利亚人"之意,例如 българомохамедàнин (保加利亚穆斯林), българомрàзец (仇恨保加利亚的人)

българомохамедàнин -*и* [阳], **българомохамедàнка** [阴]〈旧〉信奉伊斯兰教的保加利亚人,保加利亚穆斯林

българомохамедàнски -*а* българомохамедàнин 的形容词

българоубùец [阳]〈史〉(拜占庭皇帝瓦西里二世的绰号)屠杀保加利亚人的刽子手

българофùл [阳] 亲保加利亚者

българофùлски -*а* българофùл 的形容词

българофùлство [无复,中] 亲保加利亚

българофòб [阳] 反保加利亚者,憎恨保加利亚者

българофòбски -*а* българофòб 的形容词

българофòбство [无复,中] 反保加利亚,憎恶保加利亚

българската [副] 按(地道的)保加利亚方式

български -*а* ❶ Българùя 和 българин 的形容词: ~и нарòд 保加利亚人民 ~а истòрия 保加利亚历史 ~и езùк 保加利亚语 ❷ [用作名] ~**и** [阳] 保加利亚语: говòря добрè ~и 保加利亚语说得好 ~**и** [副]

българщинà [阴] ❶保加利亚人的特点 ❷保加利亚特点(民族特点、语言特点等) ❸保加利亚民族精神

бълнùкам [未] (把容器中的液体)摇晃(匀) ~**не** [中]

бълнỳвам [未] ❶说梦话,发呓语,发谵语: ~м на сън 说梦话 ~м в трèска 发寒热时说胡话 ~м на я̀ве 白日做梦 Нòщем тя ~ше. 夜里她说梦话了。От висòката температỳра тòй запòчна да ~. 由于发高烧他开始说胡话了。❷〈转〉梦想,狂想,渴求,渴望: Товà дорù и на сън не съм ~л. 这个我连做梦都没有想过。~**не** [中]

бълхà [阴] ❶跳蚤(*Pulex irritans*): хàпан от ~ù 被跳蚤咬了的 ❷ [复] 蚤目(*Aphaniptera*): лùстни ~ù 木虱(亚目)(*Psyllodea*) ◇ **Бълхà го ухàпала.**〈口〉(富人)遭受了微乎其微的损失;拔了他一根毫毛。**Заради ~àта изгàря и юргàна.**〈谚〉为除跳蚤而把被子烧掉;因小失大。

бънгàло -*а* [中] (避暑用的)有游廊的平房;木板平房

бърборàна [阴]〈口〉同 бърборùца

бърборàца [阴]〈口〉爱唠叨的女人

бърбòрко -*вци* [阳] 同 бъбрùца

бърбòря -*иш*, *бърбòрùх* [未] ❶唠叨,啰嗦,嘟囔 ❷闲聊,瞎扯: Тè ~еха за учùлището, за своùте съученùци и съученùчки. 他们扯了一阵学校和同学们的事。~**ене** [中]

бърбòча -*иш*, *бърбòчùх* [未] 汩汩地流: Потòчето ~и. 小溪汩汩地流。~**ене** [中]

бърдàр -*ят*, -*я* [阳] 制作或出售(织布机上的)筘的人,筘匠

бърдàрство [中] 制作或出售(织布机上的)筘的行业

бърдè -*та* [中]〈方〉小水罐

бърдо[1] -*à* [中] 高地,高坡,小丘

бърд|о² -*à* [中]（织布机上的）筘，杼

бърдòква [阴]〈民〉❶莴苣；生菜 ❷萝卜 ❸蒲公英

бърдỳн [阳]〈方〉阿福花（*Asphodelus albus*）

бърдỳче [中] 同 бърдè

бърже [副] 同 бързо：Тè ～ тръгнаха нагòре. 他们很快地动身往上走。Тòй ～-～ отѝде при стàдото си. 他飞快地奔向自己的羊群。（两个 бърже 连用时可加强语气）

бърз -*а* 和 **бръз** [形] ❶快的，迅速的：～и крàчки 迅速的步伐，快步 ～и тèмпове 很快的速度 ～ бяг 快跑 ～ кòн 快马 ～о развѝтие 迅速的发展 ❷短促的，急促的，有生气的：～ пòглед 短促的目光 ～и движèния 急促的动作 ～и атмосфèрни промèни 大气层的急剧变化 ❸节奏快的，急速的：～а мелòдия 节奏快的旋律 ～о тèмпо 急速，快拍子，快板 ❹紧急的，急迫的，刻不容缓的：～и мèрки 紧急措施 Ѝмам ～а рàбота. 我有急事。❺利落的，手脚麻利的，敏捷的：Тя̀ е работлива, пъргава и ～а във всѝчко. 她干什么都很勤快、灵巧、麻利。❻匆忙的，慌忙的，仓促的：Бързата рàбота двà пъти рàбота. 仓促的活是返工的活；欲速则不达。Тѝ си мàлко ～. 你有点草率。◇ ～ **влàк** 快车 ～**а пòмощ** 急救 ～**а пòща** 快寄（邮件），快件，快信 ～**а телеграма** 急电，加急电报 **на ～а ръкà** 三下两下地，仓促地，匆忙地

бързà|к -*ци* [阳]〈方〉走路或干活快的人，动作快的人

бързa|м [未] ❶快走，快速行进：Сèляните ～ха из ỳлиците към полèто. 农民们从各条街道快步朝田野走去。❷〈转〉急忙（做），赶紧，赶快（做某事）：Бързай! 快一点！Бързам за влàка. 我急着去赶火车。Не ～м мнòго с нèщо. 我没有太急的事。❸没有空，没时间，很忙：Дрỳг път, сегà ～м. 下一次吧，我现在没空。～**не** [中]

бързè|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳] ❶湍流，急流处 ❷水流湍急的小河 ◇ **Запънал се като рàк на ～й.**〈俗〉他（像硬要在急流中呆着的虾一样）顽固（固执）。

бързешкàта [副] 同 бързешкòм

бързешкòм [副] 很快地，迅速地，急忙地，匆忙地：вървя̀ (хòдя) ～ 走得很快

бързинà [阴] ❶速度：с голя̀ма ～ 以很快的速度 с пълна ～ 以全速 максимàлна ～ 最快速度 върша (свършвам) нèщо със светкàвична ～ 以闪电般的速度做某事 ❷匆忙，慌忙，仓促：в ～та си 在匆忙中 Бàй Гàню от ～, вѝди се, бèше забрàвил да тỳри в дисàгите закỳска. 显然，甘纽大叔由于匆忙而忘了把点心放进自己的袋子里。◇ **с голя̀ма ～**（火车）快运 **с мàлка ～**（火车）慢运

бързич|ък -*ка* [形] бръз 的指小 ～**ко** [副]

бързо 见 бърз

бързо- [复合词第一部] 表示"快的"、"快速的"之意，例如 бързонòг（快腿儿的），бързострỳен（流得快的），бързохòден（快速的）

бързовàр [阳]（烧水用具）热得快

бързодвѝжещ се -*а се* [形]〈书〉快速运动的

бързодèйст[ву]ващ -*а* [形] 动作迅速的，作用迅速的，高速的：～о релè 高速继电器 ～о лекàрство 速效药

бързокрàк -*а* [形] 跑得快的

бързокрѝл -*а* [形] 飞得快的：～а птѝчка 飞得很快的小鸟

бързолèт|ен -*на* [形] ❶飞得快的 ❷短暂的：～ни днѝ 很快就消逝的日子

бързопѝс [无复，阳] 速记

бързопѝс|ец -*ци* [阳] 字写得又快又工整的人

бързопоговòрка [阴]〈罕〉绕口令

бързоподвѝж|ен -*на* [形] 快速的：универсàлен ～ен стрỳг 高速万能车床

бързорèжещ -*а* [形]〈技〉高速切削的：～и машѝни 高速切削机床

бързорèк -*а* [形]〈口〉说话快的；答话快的：Бързорèкият обикновèно грешѝ. 说话快的人一般爱出错。

бързоречѝв -*а* [形] 说话快的

бързорък -*а* [形] 干活快的，手脚麻利的

бързосъхнещ -*а* [形] 干得快的：～а боя̀ 速干油漆

бързотèч|ен -*на* [形] 流速快的，水势急的：～на рекà 湍急的河流

бързохòд|ен -*на* [形] 走得快的，快速的，高速的：～ен парахòд 快艇 ～ен стàн 高速织布机 ～на машѝна 高速机床

бързохòд|ец -*ци* [阳] ❶腿快的人，走得快的人：Чàк до дълбòки старинѝ тòй е бѝл ～ец. 他一直到很老的时候走路仍然很快。❷〈史〉送消息的人，报信者

бързя̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈方〉❶快步走 ❷（河流、小溪等）流得快

бъркàлка [阴] ❶（搅拌或舀汤菜用的）大勺子，汤勺 ❷〈技〉搅拌棒；搅拌器，拌合器

бъркa|м¹ [未]（把手）伸入，插入，塞入，掏：～м ръцè в джобовете 把双手伸到口袋里 Тя̀ ～ше в торбàта, за да намèри мàлко хля̀б. 她在袋子里掏着，想找到一点面包。～**не** [中]

бъркa|м² [未] ❶搅（拌），和：～м яйцà 搅鸡蛋 ～м бетòн 搅拌混凝土 ～м кàрти 洗（扑克）牌 ❷摸，动：Кòй ми е ～л в нещàта? 谁乱翻我的东西了？❸干涉，插手，管：Не сè ～й в тàя рàбота. 这件事你别插手。❹同 прèча（阻挠，妨碍，干扰）：Бърка на плàна ни. 他妨碍我们实现计划。Бъркаш ми на рàботата. 你妨碍我的工作。❺搞坏，弄糟：～м рàботата 把事情搞坏 ◇ **～м в очѝте на нѝкого** 惹某人厌 **～м с пръст в рàната** 触到痛处 — **се** [中态]：В тòя рàботи àз не сè ～м. 这类事我是不爱管的。～**не** [中]

бъркa|м³ [未] ❶同 грешà（搞错，弄错，犯错误）：～ в събирàне 加错了 Кòйто не рабòти, сàмо тòй не ～. 只有不工作的人才不犯错误。❷搞混，混淆，弄错，认错：～м именà 把名字搞混 Постоя̀нно го ～м с брàт му. 我经常把他跟他弟弟搞混。— **се** [中态]：～м се в смя̀тането 算错 ～**не** [中]

бъркa|м се [未，中态] 迷路，迷失方向：～м се в горàта 在森林里迷路 ～**не** [中]

бърканица [阴] ❶混乱，紊乱：невъобразѝма ～ 不可想象的混乱 Ѝмаше голя̀ма ～. 曾经是一片混乱。❷〈转〉杂乱无章，（思维）混乱；相互矛盾的东西的混合物，大杂烩：Тàзи книга е ця̀ла ～. 这本书杂乱无章到极点。❸骚乱，乱子：Настàна стрàшна ～. 发生了很大的骚乱。❹加水稀释的酸奶

бъркàч¹ [阳]〈罕〉搅拌泥土、石灰等的工人

бъркàч² [阳] ❶〈罕〉同 бъркàчка² ②解 ❷〈技〉搅拌器

бъркàчка¹ [阴] 搅拌泥土、石灰等的女工

бъркàчка² [阴] ❶同 бъркàлка ❷〈扩〉用来搅拌他物的东西 ❸〈技〉搅拌器

бъркотѝя [阴] ❶混乱，无秩序：създàвам ～ 制造混乱 страхòтна ～ 惊人的混乱 Настъпва (настàва) ～. 发生混乱。Тàм царѝ (владèе) пълна ～. 那里是一片混乱。❷骚乱，骚动，动乱，乱子 ❸思维混乱，杂乱无章，无系统：В главàта му бèше

òще ～. 他脑子里仍是一片混乱(仍是糊涂得很)。

бърлòга [阴] (野兽住的)洞穴(窝),巢穴

бърля̀в -*а* [形] 〈方〉 爱唠叨(啰嗦)的: отвратѝтелна ～а жена̀ 唠叨得令人讨厌的女人

бърн|а [阴] 〈民〉 ❶嘴唇(尤指动物的嘴唇) ❷〈口〉(人的)厚嘴唇: напу̀кани ～и 裂开的厚嘴唇

бърнè -*та* [中] 〈方〉 **зѝмно** ～ 小野鸭 **ля̀тно** ～ 大野鸭,野鸭,凫(*Anas querquedula*, *Anas crecca*)

бърнест -*а* [形] 大嘴唇的;厚嘴唇的: ～ човѐк 厚嘴唇的人

бърнѝка|м [未] 〈口〉 (乱)翻,(未经允许)瞎翻: Деца̀та чѐсто ～т в долàпа. 孩子们经常在壁橱里乱翻。**～не** [中]

Бърно 布尔诺(捷克城市)

бърса̀лка [阴] ❶抹布: ～ за прозòрци 擦窗布 ❷(放在门口的)蹭鞋垫: ～ за крака̀ 蹭鞋垫

бърсане 见 бърша 和 бърша се

бърч|а -*иш*, *бърчѝх* [未] 皱起,使起皱纹(波纹),使有褶: ～а чѐло 皱眉头 Тѝх ветрѐц ～и езера̀та. 微风把湖水吹起了涟漪。— **се** [被动] **～ене** [中]

бърчени|к -*ци* [阳] 〈方〉 同 бръчник

бър|ша -*шеш*, *бърса̀х* [未] 擦,擦干,擦净: ～ша чинѝи 擦盘子 ～ша праха̀ от ма̀сата (～ша ма̀сата от пра̀х) 擦桌子(上的灰) ～ша потта̀ от чѐлото си 擦额上的汗 — **се** [反身,被动] **～сане** [中]

бътерфлай [阳] 〈运〉 蝶泳

Бъфало 布法罗(美国港市)

бъх [无复,阳] 〈方,罕〉 **хва̀щам (ловя̀)** ～ 掩盖(某事),不说真话,否认

бъхта|м [未] 〈方〉 同 бъхтя — **се** [被动] **～не** [中]

бъхтаница [阴] 打,殴打

бъхта|м се [未,中态] 同 бъхтя се **～не** [中]

бъхт|я -*еш* 和 -*иш*, -*ах* 和 -*их* [未] 〈口〉 打,击,捶;推: Ще го ～ят. 他们会揍他的。— **се** [被动] ◇ **～я път** 长途跋涉 **～ане** 和 **～ене** [中]

бъхт|я се -*еш се* 和 -*иш се*, -*ах се* 和 -*их се* [未,中态] 用力;紧张,辛苦,劳累: Бъхтя се по цѐли нòщи. 我整夜整夜地劳累。**～ане** 和 **～ене** [中]

бъчва [阴] (中部粗、两头较细的、封口的)大木桶 ◇ **Мирѝше на** ～. 〈口〉 他醉了(他喝多了)。

бъчва̀р -*ят*, -*я* [阳] 木桶匠,箍桶匠

бъчва̀рка [阴] 箍桶匠之妻

бъчва̀рница [阴] 木桶作坊

бъчва̀рск|и -*а* бъчва̀р 的形容词: ～и зана̀ят 箍桶手艺,箍桶业

бъчва̀рство [无复,中] 箍桶手艺,箍桶业

бъщ|а -*иш*, *бъшѝх* [未] 〈民,罕〉 隐瞒,掩饰: ～а ня̀каква ра̀бота 隐瞒某一件事 **～ене** [中]

бюджѐт [阳] ❶预算: държа̀вен ～ 国家预算 годѝшен ～ 年度预算 прѝходна (ра̀зходна) ча̀ст на ～а 预算的收人(支出)部分 разхòдвам су̀ми по ～а 按预算支出款项 ❷〈口〉(个人或家庭的)收支分配状况 ❸〈口〉经济能力,经济状况: Бюджѐтът ми не позволя̀ва. 我的经济状况不允许。

бюджета̀р|ен -*на* [形] **～на комѝсия** (负责国家预算草案的)预算委员会

бюджѐт|ен -*на* бюджѐт 的形容词: ～на годѝна 预算年度 ～ни срѐдства 预算资金

бюджетоконтрòл|ен -*на* [形] 监督预算的: ～ен òрган 预算监督机构

бюджетопроѐкт [阳] 预算草案

бюлетѝн [阳] ❶(摘要的)公告,通告: информациòнен ～ 新闻 ～ за врѐмето 天气预报 ❷通报,公报,简报(某些定期刊物的名称): библиогра̀фски ～ 图书简报

бюлетѝна [阴] (有候选人名单的)选票: избира̀телна ～ 选票 бя̀ла ～ 空白选票

бю̀ргер [阳] ❶〈史〉(德、奥等国的)市民 ❷〈貌〉小市民

бюрѐ|к -*ци* [阳] 〈方〉 一种含油极多的起酥

бюр|ò -*а̀* [中] ❶写字台,办公桌 ❷事务所: адвока̀тско ～ò 律师事务所 ❸局,处,所,室: ～ò за спра̀вки 问讯处 адрѐсно ～ò 居民住址查询处 машинопѝсно ～ò 打字室 ❹局,执行局,干事会,执行部,委员会,主席团: политѝческо ～ò 政治局 конгрѐсно ～ò (代表)大会执行委员会

бюрокра̀т [阳] 官僚主义者

бюрократизѝрам [未,完] 〈书〉 推行官僚主义,使官僚主义化 — **се** [中态]

бюрократѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶官僚政治,官僚制度 ❷官僚主义,官僚派头: борба̀ за изкореня̀ване на ～ма 根除官僚主义的斗争

бюрократѝч|ен -*на* бюрократѝзъм 和 бюрокра̀т 的形容词: ～но отношѐние 官僚主义态度 **～но** [副]

бюрократѝческ|и -*а* [形] 同 бюрократѝчен: ～о безду̀шие 官僚主义的麻木不仁(漠不关心) **～и** [副]

бюрокра̀ция [阴] ❶同 бюрократѝзъм: Бюрокра̀цията тря̀бва да бъде бѝта и добѝта. 必须彻底铲除官僚主义。❷官僚们

бюст -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶(雕刻的)半身像 ❷女人胸部,乳房 ❸(成衣店等用的)人体模型

бюфѐт [阳] ❶碗橱,碗柜 ❷食品部,小卖部,冷饮室

бюфѐтчи|к -*ци* [阳] 小卖部的服务员(招待)

бюфетчѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 小卖部(食品部)售货员

бяг *бегъ̀т*, *бега̀* [无复,阳] ❶跑,奔跑: Протѝвникът уда̀ри на ～. 敌人拼命逃跑了。❷快速的移动: Òблаците не спѝрат своя̀ ～. 云彩不停地快速移动。

бя̀га|м [未] ❶奔跑,猛跑,飞奔: Бя̀гай веднàга при рòтния и му предàй писмòто. 你马上跑步到连长那儿把这封信交给他。Колѝте ～ха една̀ след дру̀га. 汽车一辆接着一辆在飞驰。❷强烈追求: Окòто му ～ на голя̀мо. 他老想往上爬。❸跑,逃走,逃跑: Изпла̀шени, неприя̀телите ～ха в ра̀зни посòки. 敌人吓坏了,他们朝四面八方逃跑。Гу̀зен негòнен ～. 心中有愧的人没人追赶也会逃跑。❹移动,躲开: Хѐй-й-й, ～йте настрана̀, марѝ, да не упла̀шите кòнчето! 喂,你们躲开点,别把小马吓着! ❺〈转〉躲避: Тòй всѐ ～ от хòрата. 他总是躲着人。❻出走,逃离,迁移: Тòй излѐзе из Шу̀мен òще по тъ̀мно, с намерѐние да ～ в Румъ̀ния. 天还黑着,他就走出了舒门,打算跑到罗马尼亚去。❼逃避: ～м от отговòрност 逃避责任 ～м от учѝлище 逃学 ❽〈转,口〉(常用于否定)怕,害怕: Тòй не ～ от смъртта̀. 他不怕死。Не ～м от крѝтика. 我不害怕批评。— **се** [反身] 〈口〉 躲开,闪开,不妨碍: Бя̀гай се от пътя̀! 闪开道! ◇ **～м от късмѐта си** 〈口〉 放弃好机会 **～не** [中]

бя̀ганица [阴] 〈民〉 跑

бя̀гств|о -*а* [中] ❶逃开,跑开: Спасѝхме се с ～о. 我们使劲

跑开,才得救了。❷逃走,逃跑,逃离,开小差: ~о от уроци 旷课 ~о от работа 旷工 ~о от затвор 越狱

бял[1] *-а, бѐли* [形] ❶白的,白色的(与 черен (黑的)相对): ~а риза 白衬衫 ~ като сняг 雪白的 ❷变白的,发白的: бѐли коси 白(头)发 ~а глава 白头 ❸空白的,(指纸)没写过字的: Оставѐте ~о полѐ на листа. 请在纸上留下空白。❹接近白色的,颜色淡的: ~ хляб 白面包 ~о вино 白葡萄酒 ❺(指天色)亮的,清楚的,透明的: Виделината ставаше по-~а. 天更亮了。❻白党的,反革命的: ~а армия 白军 ~ терор 白色恐怖 ❼ [用作名] **бял** [阳], **бѐли** [复] 白种人 ◇ **бѐли кахъри (ядове)** 〈口〉由于芝麻大的事而引起的担忧 **бѐли нощи** 白夜 **бѐли пари за чѐрни дни** 〈民〉备急用而存的钱 **бѐли стихове** 无韵诗 **Бѐлият дом** 白宫 ~ **лук** 〈民〉蒜(*Allium sativum*) ~ **мъж** 〈民〉一种用新鲜奶酪和面粉做的食物 **~а раса** 白种(人) **~а смърт** 冻死 **вдигам ~о знаме** 举白旗,投降,要求讲和 **излизам на ~ свят** 1.(书刊)问世,出版 2.大白于天下 3.诞生 **на ~ото казвам чѐрно** 〈口〉颠倒黑白 **не виждам ~ дѐн** 〈口〉看不到安宁、欢乐 **по бѐлия свят** 在世界上,在人间 **Под ~о да лѐгнеш!** (**Под ~о да се засмѐеш!**) 你死了吧!你该死! **посред ~ дѐн** 〈口〉大白天,光天化日之下 **същият с бѐли конци** 〈口〉无法掩饰(隐瞒不了)真相的,掩饰得很蹩脚的,必然会露出马脚的 **чѐрно на ~о** 〈口〉书面(黑字写在白纸上)的证据;文件

бял[2] *-а бѐли* [形](用作河流、村庄、地方名称的修饰语)白,白的: Бѐли Искър 白伊斯克尔 Бѐли Вит 白维特 Бяла Слатина 白斯拉蒂纳 Бялата вода 白水 Бѐли бряг 白岸

бя̀лвам се [未], **бя̀лна се** *бѐлнеш се, бя̀лнах се* 和 *белна̀х се* [完][中态] ❶变白: Дървѐтата се ~наха от скрѐж. 霜使得树木变白了。❷白得耀眼,显得很白,发白: От ляво и от дясно се ~на снегът. 左右两边的雪白得耀眼。~**ване** [中]

бя̀лка *бѐлки* [阴]〈动〉貂(*Sciurus vulgaris*)

бя̀лна се 见 бя̀лвам се

бяс[1] *бесът, беса̀* [无复,阳] ❶狂犬病,恐水病 ❷〈转〉狂暴,狂怒;疯狂: изпадам в ~ 狂怒 Хва̀на ме ~. 我狂怒了。

бяс[2] *бесът, беса̀, бесовѐ* [阳](迷信说法中的)恶鬼,魔鬼,凶神 ◇ **за какъв ~** 〈口〉有什么鬼用场,为什么

бя̀сно 见 бѐсен

бях 见 съм

В

в[1] ❶ в 音 ❷保加利亚语字母表第 3 个字母：печа̀тно в 印刷体 в ръкопѝсно в 手写体 в ❸（表示顺序）第三：члѐн 15，то̀чка в 第 15 条第 3 款 V^в клас 五年级三班

в[2] 和 **във**（用于以字母 в 或 ф 开始的词之前）［前］❶（表示地点）在…里面，在，里，中，上：В ста̀ята е тѝхо．屋子里寂静无声。Деца̀та игра̀ят в градѝната．孩子们在花园里玩耍。В ча̀шата ѝма вода̀．杯子里有水。в Кита̀й 在中国 в А̀фрика 在非洲 в света̀ 在世界上 във вѐстника 在报纸上 в тила̀ и на фро̀нта 在前方和后方 в ло̀ното на приро̀дата 在大自然的怀抱里 Горчѝ ми в уста̀та．我嘴里发苦。От бо̀лки се мя̀та в легло̀то．他疼得在床上翻来翻去。обърквам пътя в тъмното 在黑暗中迷路 в социалистѝческото общество̀ 在社会主义社会（里）В бъ̀лгарския езѝк ня̀ма падѐжни фо̀рми．保加利亚语（里）没有格的形式。❷（表示动作方向）向（往）…里（面），进，入，到：нала̀вам вода̀ в ча̀шата 往杯里倒水 отѝвам в града̀ 进城 премѐствам се в но̀ва квартѝра 迁入新居 Кога̀ пристѝга вла̀кът в Пекѝн？列车什么时候到达北京？❸（表示时间）在…（时候），在…（时间）以内：в XX вѐк 在 20 世纪 в 1980 година 在 1980 年 във вто̀рник（在）星期二 През ля̀тото ста̀вам в пѐт часа̀．夏天我五点钟起床。в това̀ врѐме 这时 в деня̀ на тръ̀гването 出发那天 в сро̀к от пѐт дѐна 五天之内 То̀й завърши ра̀ботата си в продължѐние на едѝн ча̀с．他用一小时完成了自己的工作。трѝ пъ̀ти в сѐдмица（та）一周三次 в на̀й-голя̀мата су̀ша 在最干旱的时候 ❹（表示状态）成，为，到；在…中；入，进：Вода̀та се превръ̀ща в па̀ра．水变成蒸汽。Вла̀кът е в движѐние．列车在行驶中。в опа̀сност съм 处于危险中 намѝрам се във воѐнно положѐние 处于战时状态；戒严 лежа̀ в безсъзна̀ние 躺着不省人事 стихотворѐние в про̀за 散文诗 във фо̀рма на кълбо̀ 球状的（пре）мина̀вам в настъплѐние（нелега̀лност）转入进攻（地下）❺（表示触及某物）到…上面：Глава̀та му се блъ̀сна в стена̀та．他的头撞到墙上。попа̀дам в целта̀ 击中目标 целу̀вам детѐто в чѐлото 吻孩子的前额 Ла̀мпата ми бѝе в очѝте．灯光刺我的眼睛。❻（表示方式、数量、颜色等）：Дево̀йките са облѐчени в пра̀знични дрѐхи．姑娘们穿着节日的盛装。обу̀т в боту̀ши 穿着皮靴 в бя̀ла премя̀на 穿着一身白衣服 Стенѝте са боядѝсани в сѝньо．墙壁粉刷成蓝色。Протоко̀лът да се препѝше в пѐт екземпля̀ра．把记录抄写五份。рома̀н в трѝ ча̀сти 三卷的长篇小说 дра̀ма в пѐт дѐйствия 五幕话剧 Спѝртните напѝтки се измѐрват в гра̀дуси．酒精饮料按度计量。Печа̀лбата се изчисля̀ва в процѐнти．利润按百分比计算。Су̀мата е изчислѐна в бъ̀лгарски лѐвове．款项是按保加利亚列弗计算的。съмня̀вам се в ня̀кого 怀疑某人 сла̀гам в рѐд 整理 привѐждам в изпълнѐние 执行 прода̀вам в бро̀й 现款出售 ско̀рост в ча̀с 时速 сража̀вам се в защѝта на родѝната 为保卫祖国而战 То̀й пра̀веше всѝчко в ѝмето на пра̀вдата．他做的一切都是为了真理。банкѐт в чѐст на делега̀цията（为）欢迎代表团（而举行）的宴会 в зна̀к на благода̀рност 为了表示谢意 във връ̀зка с това̀ 因此 в резулта̀т на това̀ 因此，以致 в слу̀чай че 如果 в сравнѐние с 与…比较 в зависимост от 以…为转移 в ка̀чеството на 以…的资格 в значѝтелна стѐпен 在很大程度上 в съ̀щност 实质上 в осно̀вни лѝнии 基本上 в заключѐние 最后

В［缩］волт 伏（特）（电压单位）

в- 和 **въ-** 构成表示"进人"、"深入"某物之意的词的前缀，例如 вбѝвам（打入，钉入），въвѐждам（领入），врѐзвам（切入）

в.[1]［缩］вѐстник 报纸：в. „Тру̀д"《劳动报》

в.[2]［缩］век 世纪

в.[3]［缩］връх（山）峰

ВА［вѐ-а̀］［缩］Воѐнна акадѐмия 军事学院

вавило̀ния［无复，阴］〈口〉乱七八糟，混乱：невъобразѝма ～ 不可想象的混乱

вавило̀нск|и -*а*［形］〈史〉巴比伦的：～а култу̀ра 巴比伦文化 ～ата ку̀ла 巴别塔（传说中的古代巴比伦未建成的通天塔。见《圣经·旧约·创世记》第十一章）◇ **～о стълпотворѐние** 混乱（状态）

вагабо̀нт|ин -*и*［阳］〈旧〉流氓，无赖，骗子

вагабо̀нтск|и -*а* вагабо̀нт（ин）的形容词：～а пості̀лка 流氓行为

вагабо̀нтств|о -*а*［中］流氓表现（或行为）

вагѝна［阴］〈解〉同 влага̀лище ②解

вагинѝт［阳］〈医〉阴道炎

вагòн［阳］❶（列车的）车厢，车：пъ̀тнически（пъ̀тнишки）～ 客车 това̀рен ～ 货车 спа̀лен ～ 卧车 ～-рестора̀нт 餐车 ～-сало̀н 贵宾车，瞭望车 ～ с мѐки（твъ̀рди）канапѐта 软（硬）席车厢 първокла̀сен ～ 头等车厢 ❷一车厢（货物）：～ въ̀глища 一车厢煤 ～ гро̀зде 一车厢葡萄

вагòн|ен -на вагòн 的形容词：～на спирачка 车厢制动阀 ～на слу̀жба 车厢服务（组），乘务（组）◇ **～ен па̀рк**〈专〉车辆总数

вагонѐт|ен -*на* вагонѐтка 的形容词：～на лѝния 斗车铁道线，空中斗车缆线

вагонѐтка［阴］斗车，料车，空中斗车，吊斗车

вагòно-［复合词第一部］表示"车辆"、"车厢"等意，例如 вагоночиста̀ч（车辆清洁员），вагоноремо̀нтен（修理车辆的），вагоноразпределѝтелен（分配车辆的）

вагря̀нка［阴］〈技〉熔铁炉，熔炉

ва̀да［阴］❶沟，渠；灌溉渠 ❷小河，溪

ва̀дене 见 ва̀дя[1] 和 ва̀дя[2]

ва̀денка［阴］印花（一种能翻贴在另一张纸（或纺织品等）上的彩色图画）

ваджѝшк|и -*а*［形］〈方〉可恨的；倒霉的：～а бо̀лест 该死的病

ва̀дичк|а［阴］ва̀да 的指小：Тя̀ разпу̀снала всѝчки ～и，за да се напоя̀т зеленчу̀ците．她挖开所有的小渠，以便浇菜。Безбро̀йни бѝстри и студѐни балка̀нски ～и препрѐчваха въ̀рвѐжа ни．无数清澈冰冷的山间小溪挡住我们的去路。

Вадуц 瓦杜兹(列支敦士登首都)

вàд|я[1] *-иш, вàдѝх* [未] ❶拿(出),取(出);拔(出);去掉,掘(出),挖(出),刨(出):～я кърпа от джòба си 从口袋里掏出手帕 ～я водà от клàденеца 从井里汲水 ～я петнà 洗去污点 ～я зъб 拔牙 ～я трън 挑刺 ～я парѝ 掏钱 ～я пя̀сък от рекà-та 从河里挖取泥沙 ～я картòфи 刨土豆 ❷〈口〉制作: Тàзи фу̀рна ～и ху̀бав хля̀б. 这家面包坊做一手好面包。❸〈口〉获得,得到: ～я докумѐнт 弄到证件 ～я билѐт 弄到票 ❹编造,想出: Учениците ～ят пря̀кори на учѝтелите. 学生们给老师起外号。◇ **～я душàта нѝкому**〈口〉折磨某人,使某人不得安宁 **～я кѐстените от òгъня за дру̀гиго** 火中取栗 **～я кòпие (от нѐщо)** 描样子,复制 **～я очѝте нѝкому** 碍某人的眼,妨碍某人 **～я си очѝте** 干费眼力的活 **Вàдят си очѝте.**〈口〉他们彼此不和。**～я си хля̀ба**〈民〉糊口 **Гàрван гàрва-ну окò не ～и.**〈谚〉见 гàрван **на умря̀ло ку̀че нòж ～я**〈口〉死狗面前拔刀,冒充好汉 **～ене** [中]

вàд|я[2] *-иш, вàдѝх* [未]〈方〉浇,灌溉: ～я бòб 浇豆子 **～ене** [中]

важ|à *-ѝш, -ѝх* [常三,未] 有效;适用;有意义,(对…)重要: Нарѐдбата и сегà ～ѝ. 法令现在继续有效。Закòнът не ～ѝ. 这项法律已无效。Билѐтът не ～ѝ вѐче. 这张票已经不能用了。Пред фàктите нѝкакви оправдàния не ～àт. 在事实面前,任何辩解都是无用的。Товà ～ѝ за тѐбе. 这适用于你(涉及你)。Не ～ѝ каквò е кàзал. 他说过什么并不重要。

вà ж|ен *-на* [形] ❶重要的,重大的,要紧的: ～ен въпрòс 重要问题 ～на задàча 重要任务 ～но събѝтие 重大事件 смя̀там нѐщо за мнòго ～но 认为某事很重要 глѐдам на нѐго катò на нѐщо извънрѐдно ～но 把它看成是一件十分重要的事 (Ня̀-ма) нѝщо ～но. 没有什么重要的事。Товà е мнòго ～но за мѐне. 这对我很重要。❷显要的,有重要地位的: ～на лѝч-ност (重)要人(物),大人物 ❸〈讽〉神气的,自大的,傲慢的: Мнòго е ～ен. 他神气活现。**～но** [副]: разхòждам се ～но-～но 神气活现地散步 **～ност** *-носттà* [阴]: събѝтие от първостѐпенна ～ност 有头等重要性的事件 седя̀ с ～ност 神气地坐着 Не сѝ придàвай тòлкова ～ност! 别那么神气活现!

вàжнич|а *-иш, вàжничѝх* [未]〈口〉自大,摆架子,神气十足: ～а със заслу̀гите си 居功自傲 **～ене** [中]

вàза [阴] 花瓶: антѝчна ～ 古瓶

вазгещѝсвам (се) [未], **вазгещѝсам (се)** [完] [中态]〈口,罕〉拒绝;犹豫

вазелѝн [无复,阳] 凡士林(油): бòров～ 硼酸软膏

вазелѝнов *-а* вазелѝн 的形容词: ～а ту̀ба (装在软管里的)凡士林膏

вазолигату̀ра [阴] 输精管结扎术

вай [感]〈方〉❶(表示埋怨、悔恨)嗳,嗜,唉,咳 ❷(表示恐惧)唉呀 ❸(表示惊奇、意外)啊,哎呀,嘀

вàйка|м [未]〈罕〉同 вàйкам се **～не** [中]

вàйка|м се [未,中态] (因疼痛、悲痛、不满)发唉声,唉声叹气,埋怨: ～м се горчѝво за нѐщо 为某事痛苦地唉声叹气 Безполѐзно е да се ～ме, след катò самѝ си причинѝхме товà злò. 我们自己惹了这个祸,埋怨也没有用。**～не** [中]: Ня̀ма пòлза от ～не. 埋怨也无用。

вайсманѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 魏司曼学说

вайсманѝст [阳] 魏司曼学说信奉者

ВАК [вак] [阳,阴,缩] Вѝсша атестациòнна комѝсия 最高学位评定委员会

вакàнт|ен *-на* [形] (指职位)空着的: ～на длъ̀жност (слу̀ж-ба) 空缺 Ня̀ма ～ни местà в товà учреждѐние. 这个机关没有空缺。

ваканциòн|ен *-на* вакàнция ①解的形容词: ～ен мѐсец 休假月 ～ен перѝод 假期 ～ни днѝ 放假的日子

вакàнци|я [阴] ❶假期,假日: ля̀тна (зѝмна, прòлетна) ～я 暑(寒、春)假 обявя̀вам ～я (宣布)放假 във ～я съм 在度假 отѝвам във ～я 去度假 съдѐбна ～я (法庭的)休庭期 ❷〈转,口〉空缺: Сегà в учреждѐнието ня̀ма ～и. 目前机关里没有空缺。Ѝмаме ～я за учѝтел. 我们这里有一个教师空额。◇ **стъпаловѝдна ～я** 阶梯式假期(为使中小学生有更多的机会至休养地度假而分期分批放寒暑假)

ваклу̀ша [阴]〈民〉黑眼圈的绵羊

вàкса [阴]〈民〉❶(黑)鞋油 ❷同 смàзка ②解(擦地板、滑雪板等用的蜡)

вàксаджи|я *-ята, -и* [阳] 擦皮鞋的人

вàксва|м [未], **вàксам** [完]〈罕,口〉(用鞋油、蜡等)擦(皮鞋、滑雪板、地板等) **～не** [中]

вàксен *-а* вàкса 的形容词: ～а кутѝя 鞋油盒

ваксѝна [阴]〈医〉❶牛痘苗 ❷〈扩〉疫苗: противотуберку-лòзна ～ 卡介苗

ваксинàция [阴] 接种疫苗

ваксинѝра|м [未,完] 给…种疫苗 **～не** [中]

вàкуум [阳]〈技〉❶真空: висòк ～ 高度真空 ❷稀薄的空气

вàкуум|ен *-на* вàкуум 的形容词: ～на инсталàция 真空装置

вакханàлия [阴] ❶ [常复]〈史〉(古希腊和罗马的)酒神节 ❷〈转〉纵酒作乐;纵欲;胡作非为,为所欲为;放荡不羁

вàк|ъл *-ла* [形]〈民〉❶(指绵羊或其他动物)白色而有黑眼圈的: ～ло àгне 黑眼圈的羊羔 ❷(指人)黑眼睛(和黑眉毛)的: ～ла девòйка 黑眼睛姑娘

вакъ̀ф [阳]〈旧〉(伊斯兰教国家受赠用于慈善事业的)寺院不动产

вакъ̀фск|и *-а* вакъ̀ф 的形容词: ～и имòт 寺院受赠的产业

вал[1] *-ът, -а, -ове* [阳] ❶土堤;土墙,围墙: Трая̀нов ～〈史〉图拉真墙 ❷大浪,巨浪

вал[2] *-ът, -а, -ове* [阳]〈机〉轴,转轴,辊子: коля̀нов ～ 曲轴,曲柄轴

вà л|вам [未], **вàлна** *-неш, вàлнàх* [完] [只三单] (雨或雪)下一点: Òня дѐн ～на мàлко ся̀г, стопѝ се, поразмѐкна се земя̀та и вѐче мòже да се орѐ. 前天下了一点雪,融化了,地软了一些,已经可以耕了。

вàлдхорн [阳] 和 **вàлдхорна** [阴]〈乐〉法国号

валѐ *-то* [中] (扑克牌的)杰克,11

валѐж [阳] ❶降水,雨雪: Тàя ѐсен ѝмаше продължѝтелни ～и. 今年秋天淫雨连绵。Пàдналите ～и са подобрѝли съ-стоя̀нието на всѝчки пòсеви. 这几场雨改善了所有作物的情况。❷降水量,雨雪量: денонòщен ～ 一昼夜降水量 срѐден годѝшен ～ 年平均降水量 В Сòфия бѐ измѐрен по 5 лѝтра на кв. м ～. 在索非亚曾测得每平方米 5 升的降水量。

валѐне 见 валя̀

валѐнт|ен *-на* ❶〈化〉(原子)价的 ❷〈语言〉(有)搭配(能力)的: ～ен рѐчник 搭配词典

валѐнтност *-ттà* [无复,阴]〈化〉(原子)价

валѐнция [阴]〈化〉原子价,化合价

валериа̀н(罕)[阳]和**валериа̀на**[阴][无复] ❶〈植〉缬草(*Valeriana officinalis*) ❷缬草酊(一种镇静剂)

валериа̀нов -*а* валериа̀н 和 валериа̀на 的形容词: ～и ка̀пки 缬草酊

валѐт [阳]〈旧,罕〉同 валѐ

Валѐта 瓦莱塔(马耳他首都)

ва̀л|ец -*ци* [阳]〈技〉同 ва̀ляк ②解

вали̇̀д|ен -*на* [形] 有效的: ѝзгледи за врѐмето, ～ни до 18 часа̀ 18 点以前有效的天气预报 Постановлѐнието не ѐ вѐче ～но. 决定已经无效。～ен за една̀ годѝна 一年内有效 обявя̀вам (призна̀вам) за ～ен 宣布(承认)有效 **～ност** -ността̀ [阴]: запа̀звам (загу̀бвам) ～ност 继续有效(失效)

валѝйск|и -*а* валѝя 的形容词

валѝра|м [未,完](用压路机)压(平) — **се** [被动] **～не** [中]

валѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈史〉(土耳其的)省长

ва̀лмест -*а* валмо̀ 的形容词: ～и о̀блаци〈气象〉积云

валм|о̀ -*а̀* [中]〈方〉(一)团,球状物: ～о̀ вълна 一团羊毛 Димъ̀т излѝза на голѐми ～а̀. (浓)烟一团团地涌出。Не вѝжда (глѐда) ～о̀то, а влакно̀то. 只见羊毛,不见羊毛团;只见树木,不见森林。◇ **От влакно̀ — ～о̀** (**От влакно̀ ～о̀ пра̀ви**). 小题大作;过分夸大。

ва̀лна 见 ва̀лвам

ва̀ло|г -*зи* [阳] 凹地,谷地

валориза̀ция [阴]〈财〉❶(通过经济手段)维持商品的价格;维持货币(或有价证券)的行市 ❷ 维持商品价格的全部措施

валоризѝра|м [未,完]〈财〉(政府等)以各种补助形式维持…(商品)的价格 — **се** [被动] **～не** [中]

валс -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶华尔兹 ❷华尔兹舞曲,圆舞曲

валсѝра|м [未] 跳华尔兹 **～не** [中]

ва̀лсов -*а* валс 的形容词: ～а стъ̀пка 华尔兹舞步 ～а му̀зика 华尔兹舞曲

валу̀та [阴] ❶货币单位;货币本位;货币: зла̀тна ～ 金本位 кнѝжна ～ 纸币本位,虚金本位 ❷外币,外汇: чу̀жда ～ 外币,外汇

валу̀т|ен -*на* валу̀та 的形容词: ～на афѐра 货币投机 ～ен ку̀рс 外汇牌价 ～ни резѐрви 外汇储备

валц -*ът*, -*а*, -*ове* 和 -*и* [阳] 同 ва̀ляк ②解

ва̀лцов -*а* ва̀лец 和 валц 的形容词: ～а мѐлница 碾坊 ～а прѐса 轧延机

валцо̀вам [未,完] 同 валцу̀вам

валцу̀ва|м [未,完]〈技〉辊压,轧制,轧延: ～но желя̀зо 轧延铁 **～не** [中]

валцовъ̀ч|ен -*на* [形] 碾压的,轧延的

ва̀лчест -*а* [形] ❶球形的: ～и ка̀мъни 卵石 ❷圆(形)的

вал|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* 和 -*я̀х* [未] ❶ [只三单] 下雨(雪、雹等): Валѝ дъжд (сняг). 下雨(雪)。Снегъ̀т ～ѐше обѝлно на ѐдри парца̀ли. 下着鹅毛大雪。Ще ～ѝ. 要下雨啦。Запо̀чна да ～ѝ. 开始下雨了。Преста̀на да ～ѝ. 雨停了。Валѝ сѝлно (сла̀бо). 下大(小)雨。Валѝ като̀ из ведро̀ (из ръка̀в). 大雨如注;下倾盆大雨。❷〈转〉蜂拥而来,纷纷降落: Телегра̀ми ～я̀т като̀ град. 电报像雪片似的纷纷而来。Валя̀ха у̀кори. 责难纷纷而来。Валѐше дъжд от куршу̀ми. 子弹如雨。**～ѐне** [中]

валя̀вица [阴]〈方〉同 тепа̀вица (擀呢机,缩绒机)

валявича̀р -*ят*, -*я* [阳]〈方〉同 тепавича̀р (擀呢工人)

ва̀ля|к -*ци* [阳]〈技〉❶压路机 ❷碾子,滚轴,滚轮,滚筒,滚柱: печата̀рски ～к 油墨滚,胶滚 ～к на машѝна за пѝсане 打字机滚筒 боя̀джийски ～к 染色滚

ва̀ля|м [未] ❶使滚动,使翻滚 ❷滚(搓,团,揉,卷)成球状物: ～м голя̀мо кълбо̀ 揉成大球 ❸〈方〉弄脏: ～м дрѐхите си 把自己的衣服弄脏 ❹〈方〉擀(毡) — **се** [反身,被动]: Ку̀чето се ～ше в снега̀. 狗在雪里打滚。**～не** [中]

вам 见 вѝе

ва̀ма [阴]〈旧〉❶乡村地方税 ❷ 同 мито̀ (进口税)

вампѝр [阳] ❶(迷信中的)吸血鬼,僵尸 ❷〈转〉无情的剥削者,吸血鬼 ❸〈动〉妖蝠,吸血蝙蝠(*Phylostoma spectrum*)

вампѝрск|и -*а* вампѝр 的形容词

вампиря̀сва|м [未], **вампиря̀сам** [完] 变成吸血鬼(或僵尸) **～не** [中]

вампо̀р [阳]〈口,旧〉轮船

ва̀на [阴] ❶澡盆,浴盆;槽: порцела̀нова ～ 瓷浴盆 чугу̀нена ～ (铸)铁澡盆 ❷(在浴盆里)洗澡,沐浴: Взѐх една̀ ～. 我洗了一个盆浴。лечѐбна ～ 浴疗 ❸〈技〉浸洗器皿,浴池,槽盆,(洗相片用的)液盆: цѝнкова ～ 镀锌槽

вана̀диев -*а* вана̀дий 的形容词

вана̀дий [阳]〈化〉钒(V)

вандалѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 破坏文物的行为

вanда̀л 和 **ванда̀л|ин** -*и* [阳] ❶〈史〉汪达尔人(古代日耳曼的一个部族) ❷〈转〉破坏文物者;野蛮人

ванда̀лск|и -*а* ванда̀л 的形容词: ～и нашѐствия 汪达尔人的入侵 ～а постъ̀пка 破坏文物的行为

ванда̀лщина [阴] 同 вандалѝзъм

ванилѝн [阳] 香草醛;香兰素

ванѝлия [阴] ❶〈植〉香子兰,香草(*Vanilla planifolia*) ❷(做甜食调味用的)香草香精,香草粉: сладолѐд ～ 香草冰激凌

Ванку̀вър 温哥华(加拿大港市)

Вануа̀ту 瓦努阿图(大洋洲)

ва̀псам 见 ва̀псвам

вапса̀р -*ят*, -*я* [阳]〈方〉染匠

ва̀пс|вам [未], **ва̀псам** [完]〈民,旧〉染,染色 ◇ **Ва̀псахме я!** 我们(把事情)搞糟了。**～ване** [中]

вапсѝлка [阴]〈旧〉染料

вар -*та̀* [无复,阴] ❶石灰: гасѐна (негасѐна) ～ 熟(生)石灰 пека̀ ～ 烧石灰 гася̀ ～ 煮(石)灰 ❷(粉刷用的)白灰浆

вара̀к [无复,阳]〈旧〉箔: зла̀тен (срѐбърен) ～ 金(银)箔

варако̀сан -*а* ❶ варако̀сам 的过被形动 ❷ [用作形] 贴上箔的: ～а кѝтка (я̀бълка) 用金箔装饰起来的花束(苹果)

варако̀с|вам [未], **варако̀сам** [完] 给…贴上箔,饰以金箔 **～ване** [中]

вара̀нт|ен -*на* [形] **～ен крѐдит** 抵押贷款

ва̀р|вам [未], **ва̀рна** -*неш*, *ва̀рна̀х* [完]〈方〉超过

варварѝз|ъм -*мът*, -*ма*, -*ми* [阳] ❶同 ва̀рварство ❷〈语言〉外来词;(按外国语方式造的)不纯正的语句

ва̀рвар|ин -*и* [阳], **ва̀рварка** [阴] ❶〈史〉(古希腊人和罗

马人所说的)外国人,蛮夷 ❷(破坏文物的)野蛮人 ❸ 同 грубиянин (粗野的人)

вàрварск|и *-а* вàрварин 的形容词: ~и племенà 未开化的部族 ~а постъпка 野蛮行为 **~и** [副]: Тòй постъпва ~и. 他举止粗野。

вàрварство [无复,中] ❶野蛮破坏文物 ❷野蛮(行为),残忍 ❸〈史〉(人类社会发展的)野蛮时期 ❹粗野

вàрварщина [阴] 同 вàрварство ①②解

вàрда [感]〈口〉注意,当心;靠边: Вàрда! Дàй път, не пречù! 注意! 让路,别挡道!

вардàч [阳], **вардàчка** [阴]〈旧〉看守人: ~ на градùна 看园人

вàрдене 见 вàрдя

варджùйница [阴] ❶石灰窑 ❷石灰仓库

варджùйск|и *-а* варджùя 的形容词

варджù|я *-та, -и* [阳] 烧(或卖)石灰的人

вардиян [阳] 同 вардиянин

вардиян|ин *-и* [阳]〈旧〉看守人,看管人

вàрд|я *-иш, вàрдùх* [未] ❶看守,看管;守卫,守护: ~я мòст 守卫桥梁 ❷〈口〉注意,当心: Вардù! 当心! ❸窥伺: ~я го, кàкто кòтката мùшка 像猫对耗子那样窥伺他 — **се** [反身]: Вардù се от крадцù! 小心扒手! Вардù се от кỳчето! 当心狗咬! **~ене** [中]

вàре [感]〈方〉(表示疼痛、绝望)哎哟,咳,啧,唉

варèл [阳] (装汽油、食用油等的)金属桶,锌桶

вàр|ен *-на* [形] (含)石灰的: ~ен разтвòр 石灰浆 ~но млякo 石灰乳 ~на пèщ 石灰窑 ~на ямa 石灰池

варèн *-а* ❶ варя 的过被形动 ❷ [用作形] 煮的,熬的,炖的: ~а кокòшка 炖鸡 ~а цàревица 煮老玉米 ❸ [用作名] **~о** [中] 炖肉: говèждо ~о 炖牛肉

варèне 见 варя

варенùца [阴] 同 варнùца

вариàнт [阳] (同一主题、作品、方案等的不同)写法、说法、做法;方案;变体,异种;变种

вариàнта [阴]〈铁路〉(由主要线路分出来而朝同一方向行进的铁路)副线

вариàци|я [阴] ❶ 同 вариàнт ❷〈乐〉变奏(曲): тèма с ~и 同一主题的变奏曲 ❸〈数〉变分

варùв|о *-à* [中] ❶(做菜用的)豆类(如菜豆、豌豆等);用豆做的菜 ❷够一顿吃的豆荚: Набрàх си еднò ~о бòб. 我摘了够一顿吃的豆荚。

вариетè *-та* [中] 杂耍(剧)场

вариетèт [阳] 多样化;变形

вариетèт|ен *-на* вариетè 的形容词: ~на артùстка 女杂耍演员

вариклèчко *-вци* [阳]〈口,谑〉吝啬鬼,守财奴

вариклèчковск|и *-а* вариклèчко 的形容词

вариклèчковщина [阴] 吝啬,视财如命

варùола [阴]〈医〉天花

варùра|м [未]〈书〉❶变化,变动: Температỳрата ~ спорèд сезòна. 气温随着季节而变化。❷浮动,升降,涨落: Ценàта ~ от 10 до 20 лèва. 价格涨落在 10 至 20 列弗之间。Температỳрата ~ междỳ 5° и 10° над нỳлата. 温度升降在零上 5 度至 10 度之间。**~не** [中]

варицèла [阴]〈医〉水痘

вàрка [阴]〈罕〉小船

вàрка|м [未]〈方〉❶赶快,赶忙;赶着,忙着(做某事) ❷走在前面,赶在前头 **~не** [中]

вàрна 见 вàрвам

Вàрна 瓦尔纳(保加利亚港市)

варнùца [阴] ❶石灰池 ❷石灰窑

варòвни|к *-ци* [阳] 同 варòвник

варòвиков *-а* варòвик 的形容词: ~а скалà 石灰岩

варовùт *-а* [形] (含)石灰的: ~а водà 石灰水 ~ кàмък 石灰石 **~ост** *-осттà* [阴] 石灰质

варòвни|к *-ци* [阳] 石灰石

варòс|вам [未], **варòсам** [完] (用石灰)刷白,粉刷: ~вам стенà 粉刷墙壁 — **се** [被动] **~ване** [中]

вàрош [阳]〈方〉城当中: Къщата им е на ~а. 他们的房子坐落在城的中央。

вàртбург [阳]〈旧〉瓦特堡牌轿车(一种德制小轿车)

вартоломèев *-а* [形] **~а нòщ** ❶〈史〉巴托罗缪之夜 (1572 年 8 月 24 日,即圣巴托罗缪节的前夕,巴黎天主教徒对新教徒的大屠杀) ❷〈转〉大屠杀

вартоломèйск|и *-а* [形] 同 вартоломèев

варшàва [阴] 华沙牌轿车(一种波兰制轿车)

Варшàва 华沙(波兰首都)

варшàвск|и *-а* Варшàва 的形容词

вар|я *-ùш, -ùх* [未] 煮,熬,炖;熬制: ~я бòб 煮菜豆 ~я яйцà 煮鸡蛋 ~я ядене 烧菜 ~я кафè 煮咖啡 ~я билки 熬草药 ~я кокòшка 炖鸡 ~я сапỳн 熬制肥皂 ~я ракùя 熬制白酒 — **се** [被动] **~èне** [中]

варя|г *-зи* [阳]〈史〉瓦兰人(俄罗斯古代对北欧诺曼人的称呼)

вас 见 вùе

васàл [阳]〈史〉❶(封建时代的)附庸;封侯,诸侯 ❷〈转〉仆从(国家),附庸(国家)

васàл|ен *-на* [形] 从属的,附属的,隶属于…的: ~на държàва 属国

ват *-ът, -а, -ове* [阳]〈理〉瓦特,瓦: ~-чàс 瓦特小时,度 5 ~а (5 вт) 5 瓦

вàта [阴] 絮棉,絮,棉花: медицùнска ~ 药棉,脱脂棉

ваталùн [阳] 衬绒

вàтенка [阴] (面儿上露出明显绗线的)棉袄

ватерклозèт [阳] (有抽水设备的)厕所

вàтерлиния [阴]〈专〉(货船的)吃水线

вàтерполо [中]〈运〉水球

ватерполùст [阳] 水球运动员

Ватикàн 梵蒂冈(欧洲,罗马教廷所在地)

ватикàнск|и *-а* Ватикàна 的形容词

ватùран *-а* [形] ❶絮有棉花的: ~а дрèха 棉衣 ❷绒的: ~а фланèла 绒衣

вàтман [阳] 电车司机

вàтманск|и *-а* вàтман 的形容词

-вàтов *-а* [复合词第二部] 表示"瓦的"意思,例如 20-вàтови лàмпи 20 瓦的灯泡

вàучер [阳] 代金券

вафла [阴] ❶薄脆饼 ❷蛋奶烘饼,维夫饼干

вахмист|ър -*ри* [阳]〈军,旧〉骑兵司务长

вахта [阴] ❶〈海〉值班 ❷(迎接某节日的)突击劳动(突击工作)

ваш -*а*, -*е*, -*и* ❶[属有代词] 你们的,(第一字母常大写)您的:~ите къщи 你们的房子 ~ата къща 你们(您)的房子 Този молив е ~. 这支铅笔是您的。за ~е здраве 为您的健康(干杯) Аз с възхищение чета Вашите творения. 我以钦佩的心情阅读您的作品。Ваша светлост 殿下 Ваше превъзходителство 阁下 ❷[用作形](指谈话对方的亲戚、同胞、有共同思想的人)自己的:Бай Марко, не се бойте, ~ човек съм. 马尔科大叔,别害怕,我是自己人。Стрино Илчовице, рекох да дойда да те похваля: ~а Цвета станала мома. 伊尔乔维察大婶,我决定上这儿来夸你,你们的茨韦塔变成大姑娘啦。❸[用作名] 你们(您)的亲近的人;[只复]〈口〉(指谈话对方的)父母、家里人:Уловя ли се някой в нивите, бил той овчар, бил той говедар, наш, ~ — все едно, глоба на общо основание. 如果在地里抓到人,不管是放羊的还是放牛的,我们的人,你们的人 —— 全一样,一律罚款。Ходила ли си скоро у ~ите? 你最近到你父母家去了吗? ◇ **Ваша милост**〈旧或讽〉(下对上的尊称)您老人家,大人,老爷(见 милост) **~а работа**〈口〉随您的便 **~ата**〈口〉你们(您)的事情,你们(您)的那一套(生活方式):Свърши се тя ~ата, майко. Било що било. Сега по нов начин ще живеем. 您的那一套不行啦,妈妈,让过去的过去吧。现在我们要按新的方式生活了。**по ~ему**〈口〉按你们(您)的意思,照你们(您)的看法

вашен|ец -*ци* [阳], **вашенка** [阴]〈民〉你(你们,您)的同乡,你(你们,您)家乡的人

вашенск|и -*а*〈民〉вашенец 和 вашенско 的形容词:~а носия 你们家乡的服装 **~и** [副]:Говорят по ~и. 他们说您家乡的话。Как се казва по ~и? 你们家乡把这叫什么?

вашенско [无复,中]〈民〉你们(您)家乡:Какво има по ~? 你们家乡出产什么?

Вашингтон ❶华盛顿(美国首都) ❷华盛顿(美国州名)

ва|я -*еш*, *ваях* [未] 雕塑,塑造,雕刻 — **се** [被动] **~яне** [中]

ваяни|е -*я* [中] 雕刻品

ваятел -*ят*, -*я* [阳], **ваятелка** [阴] 雕刻家,雕塑家

ваятелск|и -*а* ваятел 的形容词:~о изкуство 雕塑艺术

ваятелство [无复,中] 雕刻(艺术),雕塑术:Тая статуя се счита едно от най-гениалните произведения на ~то. 这座雕像被认为是雕塑艺术的最有天赋的作品之一。

вбес|явам [未], **вбеся** -*иш*, -*их* [完] 使发狂,使狂怒:Нищо не го ~ява тъй много, както неуредицата. 没有比混乱更使他狂怒的了。— **се** [被动,中态] **~яване** [中]

вбй|вам [未], **вбия** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] 打入,敲入,钉入:~вам пирон в дъската 把钉子钉进木板 ~вам кола две педи в земята 把桩子敲进地里两拃深 — **се** [被动,中态] **~ване** [中]

вбразд|явам [未], **вбраздя** -*иш*, -*их* [完] 犁入;〈转〉刻入,深深印在…中:стъпки, ~ени в кървавия сняг 深深印在血迹斑斑的雪中的足迹 — **се** [被动] **~яване** [中]

ВВС [ве-ве-се] [复,(口)中,缩] Военновъздушни сили 空军

вглед|вам се [未,中态]〈罕〉同 вглеждам се **~ане** [中]

вгле|ждам се [未], **вгледам се** [完] [中态] 细看,端详,注视,凝视:~ждам се в него 仔细看他 Колкото и да се ~ждаше и вслушваше, нищо подозрително не можеше да забележи. 不管他多么仔细观察和倾听,他都不能发现任何可疑的东西。**~ждане** [中]:при по-внимателно ~ждане 经过更仔细的察看

вглъбен -*а* [形] ❶深入的,深刻的 ❷〈转〉聚精会神的,全神贯注的,专心一意的:~ в мисли 陷入沉思的 **~о** [副]

вглъбнатина [阴] 同 вдлъбнатина

вглъб|явам се [未], **вглъбя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态]〈罕〉❶深入:Тук пътят се ~яваше навътре в дола, извиваше се по едната и по другата страна. 这里,道路深深插入山谷,蜿蜒前进。❷〈转〉聚精会神,专心一意:~явам се в мисли 陷入沉思 **~яване** [中]

вгнезд|явам [未], **вгнездя** -*иш*, *вгнездих* [完] 使深入,使扎根,使根深蒂固:— **се** [反身]:Този пуст грях — скъперничеството — се ~ява почти от детски години. 这个该死的罪孽——吝啬——几乎从童年就扎下了根。И този поглед на мъртвешките очи се ~и дълбоко, дълбоко в сърцето ми. 死者的目光深深地印在我的心里。**~яване** [中]

вгнездя|м [未] 同 вгнездявам — **се** [反身] **~не** [中]

вгорч|авам [未], **вгорча** -*иш*, -*их* [完] ❶使变苦,使发苦:Пукнатата жлъчка ~и месото. 破了的胆把肉弄苦了。❷〈转〉使痛苦,使难受,使苦恼 ◇ **Вгорчава ми устата.** 我嘴里发苦。— **се** [中态] 变苦:Маслото се ~и. 黄油哈喇了。Царевичното брашно лесно се ~ава. 玉米面容易变苦。**~аване** [中]

вграден -*а* ❶ вградя 的过被形动 ❷[用作形] 被砌入的,活砌在里面的;嵌入的,内装式的:~а невяста (迷信中的)被活砌在建筑物里的少女 ~ микрофон 内装式话筒

вградявам [未]〈罕〉同 вграждам

вгра|ждам [未], **вградя** -*иш*, -*их* [完] 砌入,砌上;活砌;嵌入,装入:В стената е ~ден долап. 墙里砌了一个壁橱。**~ждане** [中]

вгран|явам се [未], **вграня се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态](油等)变哈喇,发腐臭味:Маслото е старо и вече се е ~ило. 黄油是陈的,已经哈喇了。**~яване** [中]

вгъ|вам [未], **вгъна** -*неш*, *вгънах*, 过被形动 -*нат* [完] 使凹进,使成凹形;使向内弯:Вятърът ~ва леко белите платна. 风把张张白帆吹得微微鼓起来。Пред него се откри бяла равнина, ~ната малко към средата. 他面前展现了一片白色的平原,平原中间略微凹进去一点。— **се** [中态]:Тук скалата се ~ваше навътре, като мидена черупка. 这里岩石向里凹了进去,像一个贝壳。**~ване** [中]

вда|вам [未], **вдам** -*деш*, -*дох*, -*де*, 过被形动 -*л* [完]〈罕〉完全献出,全部献给:Недей сърце на скърби ~ва ти. 你的心不要陷入悲痛。**~ване** [中]

вда|вам се [未], **вдам се** -*деш се*, -*дох се*, -*де се*, 过被形动 -*л се* [完] [中态] ❶伸入;深入:Брегът се ~ва в морето. 海岸伸入海洋。Морето се ~ва дълбоко в сушата. 海深入陆地很远。❷(压)弯,弯曲:Гредите на къщата са се ~ли. 房梁弯了。❸〈转〉耽于,陷于;专心于,埋头于;醉心于:~вам се в тъжни мисли 沉浸在哀思之中 ~вам се в работата си 埋头工作 ~вам се в подробности 耽于琐事 **~ване** [中]

вдаден -*а* ❶ вдам 的过被形动:~ съм дълбоко в работата си 全神贯注在工作上 Скалата е ~а в морето. 岩石深入海中。

❷［用作形］伸人的；深人的：Никоя лòдка не è пòрила тѝя сѝни вълнѝ и не сѐ е лỳтала из тѐсните му，дълбòко ～и в сỳшата зàливи. 任何小船都没有冲破过这些蓝色的波浪，也没有在这些狭窄而深入陆地很远的海湾里游荡过。

вдадинà［阴］凹处

вдетинèн -*а*［形］（指上年纪的人）稚气的；年老糊涂的，不懂事的：～ стàрец 老小孩，老糊涂

вдетиня̀вам се［未］，**вдетиня̀ се** -*ѝш се*，-*ѝх се*［完］［中态］年老幼稚；言行像小孩；年老糊涂：Дя̀до вѐче съвсѐм се ～й. 爷爷已经完全老糊涂了。～**я̀ване**［中］

вдѝг|ам［未］，**вдѝгна** -*неш*，*вдѝгнàх*，过被形动 -*нат*［完］❶使上升；举起，抬起，掀起，撩起，竖起：～ам знàме 升旗 ～ам платнàта 张帆，扬帆 ～ам температỳра 使温度升高 ～ам кòтва 起锚，离开 ～ам тѐжест 举重 ～ам гласà си 抬高声音 ～ам пердè 撩起窗帘 ～ам якàта си 竖起衣领 ❷拾起，拣起：Вдигнѝ пàдналия мòлив! 把掉了的铅笔拾起来！❸扶起，搀起：～ам бòлния да сѐдне 扶病人坐起来 ❹拿开，拣走，撤去；收（拾）起（来）；使离开；搬，迁：～ам трапѐзата（饭后从桌子上）撤去餐具，收拾饭桌 Вдигнѝ си кнѝгите! 把书收拾起来！～ам лàгер 拔营 Вдѝгнах ця̀лото семѐйство и го отвѐдох на сѐло. 我把全家搬到农村去了。Цѝганите ～наха катỳните си. 吉卜赛人把帐篷搬走了。❺提高，增加：～ам ценàта на нѐщо 提高某物的价格 ～ам заплàтите 增加工资 ❻〈口〉医好，治愈：Тя̀ лежѝ в леглò. Данò пък я ～нат. 她卧病在床。但愿能把她治好。❼叫醒：Вдѝгнаха го мнòго рàно. 他们很早就把他叫醒了。❽发动（…起义），使起来斗争：～ам нарòда протѝв госпòдството. 发动人民起来反对统治。～ам сѐлото на вълстàние 发动全村起义 ❾建造：Вдѝгнаха висòка къща. 他们盖了一座高屋。～ам плѐт 竖篱笆 ❿（与表示武装斗争的名词连用）开始（…起来）～ам въстàние 发动起义 ～ам революция 闹革命 ⓫（与表示声响的名词连用）引起，掀起：～ам шỳм（引起）喧嚣 ⓬（与某些表示暂时状态的名词连用）中止，停止，取消，解除：～ам заседàние(то) 闭会 ～ам карантѝна 解除隔离 ～ам забрàна 解禁 ～ам ембàрго 解除禁运 ～ам обсàда 解除包围 — **се**［被动］◇ **～ам вòй** 煽动不满 **～ам във въздуха** 炸毁：～ам мòста във въздуха 炸毁桥梁 **～ам главà**〈口〉1.抬头看：Вдѝгнеш главà，и каквò? — Над тѐбе летѝ щъ̀рк. 你抬头看看，结果看到什么了呢？——在你上空飞着一只鹳。2.不服管辖；暴动，造反：Младѐжите ～наха главà，не слỳшат нѝкого. 这些年轻人不服管束，谁的话也不听。3.自高自大，目空一切 **～ам на главàта си（къщата，стàята）**〈口〉大吵大嚷（得把房子都要抬起来）**～ам на кràк**〈口〉发动，动员：Бригàдата ～на на кràк 1700 дỳши и за чѐтири дѐна приклю̀чи жъ̀твата. 大队发动了 1700 人，4 天就结束了收割。**～ам на оръ̀жие** 发动…去战斗 **～ам ня̀кого на кракà** 治愈 **～ам пràх** 扬起灰尘 **～ам рамèнè** 耸肩（表示惊讶、不知道）**～ам ръкà** 1.（常后接 вързỳ ня̀кого，срещỳ ня̀кого）抬手，扬手（要打某人）：Мнòго пъ̀ти тòй ～аше ръкà да бѝе. 他多次抬手要打人。2.举手（要求发言或表决时表示同意）**～ам ръцè от нѝкого（нѐщо）**〈口〉对某人（某事）感到厌烦（不再感兴趣），放弃 **～ам свàтба**〈民〉开始举行婚礼 **～ам си парцàлите**〈口〉滚开，走开 **～ам тòст** 举杯祝酒 **～ам тревòга** 拉警报，敲警钟 **～ам ученѝк** 考问学生 **～ам чàша** 1.喝酒：Вдѝгаха чàша подѝр чàша ця̀ла нòщ. 他们整夜一杯接着一杯地喝酒。2.举杯，干杯：～ам чàша за нѐчие здрàве 举杯祝某人健康，为某人健康干杯 **～ам шỳм за (òколо) нѐщо** 对某事大肆宣扬 **не ～ам главà от нѐщо**〈口〉埋头于某事 **не ～ам очѝ от нѐщо**〈口〉目不转睛地看着某物 **～ане**［中］

вдѝг|ам се［未］，**вдѝгна се** -*неш се*，*вдѝгнàх се*［完］［中态］❶升起来，抬起来，撩起来，竖起来；〈转〉消逝：Птѝцата се ～а висòко，спỳска нѝско. 鸟高高升起，又低低降落。Пред нàс се ～аше нòв връ̀х；тòй ся̀каш се забѝваше в самòто небè. 我们面前又升起一座新的山峰，它好像直插蓝天。Мъглàта се ～а. 雾正在散去。Нощтà òще не бѐше се ～нала от планѝнските усòи. 夜还没有离开幽谷。❷上升，上涨：Водѝте на Дỳнава се ～ат. 多瑙河的水在上涨。Температỳрата на бòлния се ～на. 病人的体温升高了。Тестòто се ～а. 面发了。❸建起，盖起：Нòв грàд се ～на на товà мя̀сто. 这个地方建起了一座新城市。Покрàй рекàта се ～ат нòви сгрàди. 河边在盖一些新建筑物。❹站起来，起身；起床：Стàрецът се помъ̀чи да се ～не，но не можà. 老人想尽力站起来，但是站不起来。Хàйде，момчѐта，～айте се，врѐме е. 来，小伙子们，起床吧，到时候啦。❺痊愈，恢复健康：～ам се от болесттà 病愈 ❻〈口〉起身回去：Амѝ хàйде да се ～аме，че стàна къ̀сно. 哎，我们该回去了，天不早了。❼离去，迁走：Войнѝците се ～наха от сѐлото. 战士们离开了村庄。❽行动起来，奋起；暴动，起义：Ця̀лото сѐло се ～на. 全村行动起来了。Цѐлият нарòд се ～на. 全民已奋起。❾发生，开始…起来：Вдѝга се бỳря. 起了风暴。～**ане**［中］

вдѝш|вам［未］，**вдѝшам**［完］吸，吸入：～вам прѐсен въ̀здух 吸新鲜空气 ～вам дълбòко 深吸气 **～ване**［中］

вдлъ̀б|вам［未］，**вдлъ̀бна** -*неш*，*вдлъ̀бнàх*，过被形动 -*нат*［完］使（平面）凹进去，使凹陷 — **се**［被动，中态］～**ване**［中］

вдлъ̀бнат -*а*［形］凹进去的，凹（形）的：～и бỳзи 凹陷的面颊 ～о огледàло〈理〉凹透镜

вдлъбнатинà［阴］凹处，坑，洼；凹槽（与 издадинà（凸处）相对）

вдовѐц -*цѝ*［阳］鳏夫：От годѝна-двè тòй бѐше остàнал ～èц с мнòго децà на главàта си. 一两年来他一直是一个有许多孩子的鳏夫。слàмен ～èц 妻子不在身边的丈夫

вдовѐя -*ѐеш*，-*я̀х*，过被形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*，［未］同 вдòвствувам

вдовѝца［阴］寡妇：слàмена～ 丈夫不在身边的妻子；守活寡的妇女 остàвам ～ 成了寡妇

вдовѝшк|и -*а* вдовѝца 的形容词：～и сълзи 寡妇的眼泪

вдòвство［无复，中］〈罕〉鳏居；守寡，孀居：Нѐговото ～ не тря̀ и годѝна. 他的鳏居生活还不到一年（就再婚了）。

вдòвст[ву]ва|м［未］丧偶；过鳏夫（寡妇）生活；守寡 ◇ **～ща епархѝя** 没有任命总主教的主教辖区

вдрỳгиден［副］后天：Ще дòйда нè ỳтре，а ～. 我不是明天来，而是后天来。

вдỳхам［完］同 вдỳхна

вдỳх|вам［未］，**вдỳхна** -*неш*，*вдỳхнàх*，过被形动 -*нат*［完］吹入，注入（空气、粉末等）**～ване**［中］

вдълбà|вам［未］，**вдълбàя** -*еш*，-*х*［完］❶镶入，嵌入；使深入 ❷（在木、石等上）刻（像、字、符号等）：Тѐ са ～ли ця̀л рѐд слàвни именà на кàмъка. 他们在石头上刻了许多光荣的名字。— **се**［被动］～**ване**［中］

вдълбоч|àвам［未］，**вдълбочà** -*ѝш*，-*ѝх*［完］〈罕〉使深入：

Тòй пàк ~й очѝ в тòя задрямал лѐс. 他又注视这朦胧的森林。~**àване** [中]

вдълбоч|àвам се [未], **вдълбочà се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [反身,中态] ❶深入: ~àвам се в горàта 走到树林深处 ❷〈转〉全神贯注于: ~àвам се в спòмените си 一心回忆往事 ~àвам се в чѐтене (в рàбота) 聚精会神地读书(工作) ~**àване** [中]

вдълбочѐност *-тà* [无复,阴] 全神贯注,聚精会神

вдълб|явам се [未], **вдълбя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [反身,中态] 同 вдълбочàвам се

вдън [前] 在…的深处: ~ горѝте 在森林深处 ◇ ~ **земя̀** 隐秘的地方

вдървѐн *-а* [形] ❶僵硬的,不灵活的,麻木的: ~ крàк 僵直的腿 ~ от стýд 冻僵了的 ❷发呆的: ~ от уплàха 惊呆了的 ~**ост** -osттà [阴]

вдърв|явам се [未], **вдървя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] ❶僵硬,麻木: Кракàта ми се ~ѝха от стýд. 我的腿冻僵了(冻得麻木了)。❷发呆,发愣: ~явам се от стрàх 吓呆 Тòй се ~ѝ на мя̀стото си. 他一动不动地发呆。~**я̀ване** [中]

вдъх|вам [未], **вдъхна** *-неш, вдъхнàх*, 过被形动 *-нат* [完] ❶吸,吸入(空气): ~вам дълбòко 深吸气 ❷〈转〉激发,引起,使产生(某种思想、感情、愿望等): ~вам му вя̀ра в побѐдата 使他建立起胜利的信心 ~вам ня̀кому смѐлост (курàж) 激发某人的勇气,鼓励某人 ~вам ня̀кому довѐрие 使某人信任,博得某人的信任 ~вам симпàтии 引起同情(好感) ~вам уважѐние (пòчит) 受到(某人的)尊敬 ~вам стрàх 引起恐惧 Тòй ми ~на тàя мѝсъл. 他使我产生了这个想法。~**ване** [中]

вдъхновѐн *-а* ❶ вдъхновя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 1.(充满)灵感的,受到鼓舞的: ~ поѐт 充满灵感的诗人 ~ човѐк 精神振奋的人 2.有鼓舞力的,振奋(激励)人心的: ~а рѐч 鼓舞人心的演说 ~ пòглед 有感召力的目光 ~**о** [副]: говòря ~о 鼓舞人心地说

вдъхновѐние [无复,中] 灵感: Пòгледът ѝ пламтѐше от ~. 她的目光闪耀着灵感。Дойдѐ ми ~. 我的灵感来了。говòря с ~ 充满灵感地说 чѐрпя ~ от нѐщо 从某事汲取(得到)灵感 ѝзвор на ~ 灵感的源泉

вдъхновѝтел *-ят, -я* [阳], **вдъхновѝтелка** [阴] ❶鼓舞者,鼓励者 ❷怂恿者,教唆者

вдъхнов|я̀вам [未], **вдъхновя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶鼓舞,激励: ~я̀вам мàсите със слòвото си 用自己的讲话鼓舞群众 ❷怂恿,教唆 — **се** [被动,中态] ~**я̀ване** [中]

вдя̀|вам [未], **вдя̀на** *вдѐнеш, -нах* 和 *вдѐнах*, 过被形动 *-нат* [完] 纫,穿(针、线): ~вам иглàта 纫针 Вденѝ бя̀л конѐц в иглàта! 把针纫上白线! ~**ване** [中]

вдя̀лвам [未], **вдя̀лам** [完] 砍入,嵌入

вдя̀на 见 вдя̀вам

вдя̀сно [副] (在,从,朝)右边: Застанѝ ~ от мѐне. 站在我右边!

вѐверица [阴] 〈方〉同 кàтерица (松鼠)

вегетариàн|ец *-ци* [阳], **вегетариàнка** [阴] 素食者,吃素的人

вегетариàнск|и *-а* вегетариàнец 的形容词: ~а хранà 素食,素餐 ~и ресторàнт 素餐馆

вегетариàнство [无复,中] ❶素食,吃素 ❷素食论,素食主义

вегетатѝв|ен *-на* [形] 〈植〉植物性的;无性的;生长的,发育的,营养的: ~ни òргани (植物的)生长器官(指根、茎、叶) ~ен периòд 生长期 ◇ ~**но размножàване** 无性繁殖

вегетациòн|ен *-на* вегетàция 的形容词: ~ен периòд 生长期

вегетàция [阴] 〈植〉生长,发育;生长期,发育期

вегетѝра|м [未] ❶(植物)生长,发育 ❷〈转〉有如行尸走肉,苟且偷生,混日子,饱食终日;苟延残喘;勉强度日: Не живѐе, а ~. 他不是生活,而是混日子。~**не** [中]

вѐда [阴] (迷信中的)女妖,妖妇

вѐд|ен *-на* [形] 〈方〉分属两人或数人的,伙着的,共同的: ~на ливàда 伙用的草地

вѐди[1] [复] 韦陀,吠陀(古印度的经典)

вѐди[2] *-то* [无复,中] 古保加利亚语中第三个字母 (в) 的名称

веднàга [副] 立刻,马上: Веднàга ще дòйда. 我马上就来。Присъдата бѐ изпълнена ~. 判决已立即执行。

веднàж [副] 同 веднъж

веднò [副] 〈罕〉一同,一起,一齐: Живѐеше ~ със сѐстрините си децà. 他和他姐姐(妹妹)的孩子住在一起。

веднъ̀ж [副] ❶一次,一回: сàмо ~ 只有一次 нѝто ~ 一次都没有 òще ~ 再来一次 нѐ ~ 不止一次地 ❷有一次;从前: Веднъ̀ж ѝмало едѝн дя̀до. 从前有个老爷爷。❸〈口〉只要,但愿,…才好: Да мѝне ~ тàзи ужàсна нòщ. 只要过了这可怕的一夜就好了。Веднъ̀ж да успѐем да взѐмем рѐйса. 但愿我们赶得上搭长途汽车。❹〈口〉既然是: Веднъ̀ж напрàвена премя̀ната, носѝ си я. 既然新衣服已经做好,你就穿吧。◇ ~**-двàж** 一两次,几次: Кýчето под òреха изръмжà, джàвна ~-двàж и пàк се навѐде да се пòще. 狗在核桃树下发威,叫了一两声,又低下头捉虱子了。~ **за вѝнаги** 一下子彻底(解决),一劳永逸

вѐдомост *-тà* [阴] 〈公文〉一览表,统计表,表,单: ~ за заплàтите 工资表 вещевà ~ 〈军〉被服统计表 раздавàтелна ~ 发款单;领物单;发货单

вѐдомствен *-а* вѐдомство 的形容词: ~а комѝсия (~ комитѐт) 部门委员会

вѐдомств|о *-а* [中] (政府的某一)部门,主管部门,部;(某部门的)各机关: съдѐбно ~о 司法部门,司法机关 Товà не спàда към мòето ~о. 这不归我的部门管。◇ **под ~ото на** 在…的管辖之下

ведринà [阴] ❶晴朗,无云: сѝня ~ нà небѐто 蓝色的晴空 ❷〈转〉开朗,轻松愉快: На лицàта на всѝчки се четѐше осòбена ~. 每个人的面孔都显得非常开朗。❸凉爽,凉快 ❹早操

ведрѝца [阴] 〈方〉同 ведрò

ведр|ò *-à* [中] ❶(装水、牛奶、酒等用的)大桶 ❷〈民〉维德罗(液量单位,约等于 15 升) ◇ **Валѝ катò из ~ò.** 大雨如注;大雨倾盆。

ведролѝк *-а* [形] 面容快乐的

ведросѝн *-я, -ьо, -и* [形] 蔚蓝的: ~ьо небѐ 蓝色的晴空

вѐд|ър *-ра* [形] ❶晴朗的,无云的: ~ро небѐ 晴朗的天 ❷〈转〉开朗的,轻松愉快的;明亮的: ~ър пòглед 炯炯的目光 ❸凉爽的,凉快的: ~ър лъх 凉爽的气息 ~**ро** [副] ~**рост** -росттà [阴]

вѐене 见 вѐя

вèер [阳]〈旧〉同 ветрѝло

вèждǀа [阴] 眉毛: гъсти ~и 浓眉 сключени ~и 连眉 вѝти ~и 柳叶眉 гайтàн ~и 细眉 изпѝсвам (рисỳвам) ~и 描眉 свѝвам (мръщя, въся) ~и 皱眉 ◇ **вмѐсто да изпѝша ~и, изваждам очѝ** 没描成眉毛,倒把眼珠挖出来了;弄巧成拙 **глѐдам из под ~и** 1.敌视,怒目而视 2.偷看

вèждест -*a* [形]〈罕〉粗眉的,浓眉的

вежлѝв -*a* [形] 有礼貌的,客气的: ~и обнòски 有礼貌的举止(态度) **~о** [副]: отнàсям се ~о към нèго 对他很客气 **~ост** -osттà [阴]

вèзǀа -*еш*, *вèзах* [未]〈民〉绣: ~ана рѝза 绣花衬衫 **~ане** [中]

везбà [阴] ❶刺绣: кỳрс по ~ 刺绣(训练)班 ❷刺绣品,绣出的花

вездѐн [副]〈方〉同 весдѐн

вездесъщ -*a* [形]〈书〉无所不在的,到处存在的;处处都有他(参加)的: ~ бòг (дѐмон) 无所不在的神(魔鬼)

везѝр [阳]〈史〉(奥斯曼帝国的)大臣 ◇ **велѝк ~** 宰相

везѝрскǀи -*a* везѝр 的形容词

везѝрство [无复,中] 大臣的职位

везмò -*à* [中] 同 везбà ②解

везнѝ [复,单(罕) -*à*,阴] 天平;秤,磅秤: пружѝнни ~ѝ 弹簧秤 автоматѝчни ~ѝ 自动磅秤 аптекàрски ~ѝ 称药的天平 тѐгля (мѐря) на ~ѝте 用秤称 слàгам нѐщо във (на) ~ѝте 把某物放在天平上 стрелкà (езѝче) на ~ѝте 天平的指针

Везỳвий 维苏威(意大利火山)

вèйǀвам [未], **вèйна** -*неш*, *вèйнах* [完](风等)微吹,拂: Едѝн прохлàден ветрèц ~на във блѐдите лицà на пѫтниците. 一阵凉风拂过游子们苍白的面孔。**~ване** [中]

вèйкǀа [阴] 小(树)枝: борѝкови ~и 松(树)枝 оголѐли ~и 秃枝 Стàнала е тънка катò ~а. 她瘦得像根树枝。◇ **стàвам на ~а** 骨瘦如柴

вèйхайвей [阳,阴] 轻率的人,轻浮的人,浮躁的人: Тòй (тя) е ~. 他(她)是个轻率的人。

век -*ът*, -*à*, -*овè* [阳] ❶世纪: през (в) двàдесети ~ 在20世纪 двà ~а предѝ нàшата èра 公元前的两个世纪 през мѝналия ~ 在上一世纪 в крàя (началото) на мѝналия ~ 在上一世纪末(初) в крàя на 18 и началото на 19 ~ 在18世纪末和19世纪初 от ~ на ~ 一世纪一世纪地,世世代代地 в продължè-ние на ~овè (през ~овèте) 多少世纪中 ❷时代,时期: кàменен (брòнзов, желѐзен) ~ 石器(铜器、铁器)时代 злàтен ~ 黄金时代 ~ на тѐхниката 技术时代 ~ на голѐми (велѝ-ки) открѝтия 伟大发现的时期 ❸永世 ❹〈民〉寿命,一辈子: Акò ѝма ~, ще ѝма и лѐк.〈俗〉寿数不完,就有药治;人各有其寿数(迷信的说法)。◇ **во ~и ~òв**〈宗,古〉永世 **на ~и, във ~овѐте** 永久,永远 **от пàмти ~а (от памтивѐка)** 自太古以来,自开天辟地以来 **срѐдни ~овè**〈史〉中世纪(欧洲指自公元5世纪至15世纪之间)

векѝлин [阳]〈旧〉代表,使者 ◇ **сѐлски ~**〈旧〉农民代表(指在土耳其统治时期被指定在当局面前代表农民利益的人)

векòвǀен -*на* [形] 古老的,多年的;历来的;一世纪的;长期的: ~на горà 老林 ~ен врàг 宿敌 ~на враждà 宿仇 ~на борбà 长期的斗争 ~на традѝция 古老的传统

вековèчǀен -*на* [形]〈旧〉永恒的,永远的

вековѝт -*a* [形] 同 векòвен

векỳваǀм [未]〈口〉❶长期存在,活一个世纪 ❷过好日子,过幸福生活: С нèго ще вèк да ~ш. 你跟他会过一辈子好日子的。❸(在一个地方)久呆: Нѝма да ~ме тỳк. 我们不会在这里久呆的。**~не** [中]

велеглàсǀен -*на* [形]〈古〉(声音)洪亮的;高声的: ~на пѐсен 嘹亮的歌声

велемъдър -*ра* [形]〈古,讽〉绝顶聪明的,聪明过头的

велеречѝв -*a* [形]〈古〉爱说话的

велзевỳл [阳] ❶魔王,魔鬼,恶魔,撒旦 ❷〈转〉阴险奸诈的人

велзевỳлскǀи -*a* велзевỳл 的形容词

велѝк -*a* [形] ❶伟大的: ~ пòдвиг 丰功伟绩 ❷〈史〉(封建社会统治者的称号)大: ~ кня̀з 大公 Пѐтър Велѝки 彼得大帝 Симеòн Велѝки 西麦昂大帝 ❸非常大的,巨大的: ~о страдàние 大灾难 ~и геогрàфски открѝтия 地理大发现 ◇ **Велѝката китàйска стенà** 万里长城 **Велѝко нарòдно събрà-ние** 大国民议会 **Велѝки океàн** 太平洋 **~и пòсти** (复活节前的)四旬斋,大斋戒 **Велѝкият пòход** 长征 **~и сѝли (държà-ви)** 列强

великàн [阳] ❶(神话中的)巨人 ❷〈转〉伟人

великàнскǀи -*a* великàн 的形容词: с ~и стъпки 以巨人的步伐;一日千里地

Велѝкден [阳](基督教的)复活节(指每年春分月圆后第一个星期日): на ~ 复活节那天 òколо ~ 复活节前后 по ~ 复活节的时候 ◇ **Всѐки дèн не è ~.**〈俗〉不是每天都是复活节;不是天天都过节;好日子(事情)不能老有。**на кòнски ~**〈口〉永远不会有

велѝкденскǀи -*a* Велѝкден 的形容词: ~о яйцè 复活节彩蛋

велѝкденче -*та* [中]〈植〉(复活节前后开的草花名称)婆婆纳(*Veronica*)

велико- [复合词第一部] 表示"大"之意,例如 великобъл-гарски (大保加利亚的), великохàнски (大汉族的), велико-държàвен (大国的)

великобританǀец -*ци* [阳], **великобритàнка** [阴] 大不列颠人

Великобритàния 大不列颠,英国(欧洲)

великобритàнскǀи -*a* Великобритàния 和 великобритàнец 的形容词

великобългарскǀи -*a* [形] 大保加利亚的: ~и шовинѝзъм 大保加利亚沙文主义

великодържàвǀен -*на* [形] 大国(主义)的: ~ен шовинѝзъм 大国沙文主义

великодỳшǀен -*на* [形] 宽宏大量的,宽大的;慷慨的;宽恕的: ~ен човèк 胸襟开阔的人 ~но отношèние към военно-плѐнниците 宽待俘虏 ~на постъпка 慷慨的行为 **~но** [副]: отнàсям се ~но към нѝкого 对某人宽大

великодỳшие [无复,中] 宽宏大量,宽大;慷慨,大方: покàз-вам (проявѝвам) ~ 表现宽大

великолѐпǀен -*на* [形] ❶富丽堂皇的,壮丽的,华丽的,灿烂的,辉煌的,绝妙的: ~ен дворèц 富丽堂皇的宫殿 ~на сгрà-да 华丽的建筑物 ~на нòщ 美好的夜晚 ❷〈口〉极好的,呱呱叫的: ~ен човèк 大好人 ~но вѝно 美酒 **~но** [副]

великолѐпие [无复,中] 富丽堂皇,壮丽,华丽,灿烂辉煌

великомъченѝǀк -*ци* [阳], **великомъченѝца** [阴]〈宗〉伟

大的殉教者

великору̀с|ин -*и* [阳]〈旧〉大俄罗斯人

великору̀ск|и -*а* ❶великору̀син 的形容词 ❷大俄罗斯的

великосвѐтск|и -*а* [形] 上流社会的,贵族社会的

Вели̇̀ко Тъ̀рново 大特尔诺沃(保加利亚城市)

велича̀в -*а* [形] 庄严的,宏伟的,雄伟的: ~а глѐдка 壮观 ~**о** [副] ~**ост** -остта̀ [阴]

велича̀ене 见 велича̀я

велича̀йш|и -*а*, -*е* [形]〈旧〉极大的: ~е търпѐние 极大的忍耐

велича̀|я -*еш*, -*х* [未] 颂扬,赞美,称颂 — **се** [反身,被动,互及] ~**ене** [中]

вели̇̀чествен -*а* [形] 雄伟的,宏伟的,辉煌的,庄严的: ~ па̀метник 雄伟的纪念碑 ~а оса̀нка 庄严的姿态(外貌) ~**о** [副]: Сутринта̀ слъ̀нцето бѐше па̀к изгря̀ло ~о. 早晨,太阳又庄严地升起来。~**ост** -остта̀ [阴]

вели̇̀честв|о -*а* (与代词 ваш, нѐгов 等连用) 陛下: Ва̀ше Вели̇̀чество (国王、皇帝)陛下 Нѐйно Вели̇̀чество (女王)陛下 Тѐхни Вели̇̀чества 诸陛下 Нѐгово Вели̇̀чество кра̀лят 国王陛下

вели̇̀чи|е -*я* [中] ❶ [只单] 伟大,宏伟;庄严,庄重: Вели̇̀чието на духа̀ на Лѐвски е в нѐговата възвишѐна простота̀. 列夫斯基精神之伟大在于他崇高的纯朴。❷〈谑〉不可一世的人物,威震一方的人物: Мно̀го таки̇̀ва ~я сме ви̇̀ждали. 我们曾见过不少这类不可一世的人物。◇ **ми̇̀нало (па̀днало) ~е**〈讽〉威震一时的人物,曾是不可一世的人物;过时的人物 **ма̀ния за ~е** 自大狂

величин|а̀ [阴] ❶〈数〉数,量;值: да̀дена (непозна̀та, неизвѐстна) ~а̀ 已(未)知数 А и В са несъизмери̇̀ми ~и̇̀. А 和 В 是无公度数。❷〈天文〉(表明星亮度的)等: Си̇̀риус е звезда̀ от пъ̀рва ~а̀. 天狼星是一等星。❸〈旧〉大小,尺寸: портрѐт от естѐствена ~а̀ 与真人尺寸相等的肖像,等身肖像

велмо̀жа -*ma* [阳] ❶〈史〉廷臣 ❷〈讽,罕〉独夫;大人物

велоалѐя [阴] (公园中的)自行车道

велосипѐд [阳] 自行车: ка̀рам ~ 骑自行车

велосипѐд|ен -*на* велосипѐд 的形容词: ~на гу̀ма 自行车胎

велосипеди̇̀ст [阳], **велосипеди̇̀стка** [阴] 骑自行车者

велу̀р [阳] ❶天鹅绒 ❷翻皮

велу̀рен -*а* велу̀р 的形容词: ~а ша̀пка 天鹅绒帽 ~и обу̀вки 翻皮皮鞋

вѐл|я -*иш*, *вѐлих* [未]〈方〉说(话)

вѐна [阴]〈解〉静脉

венду̀за [阴] 同 венту̀за

Венѐра [阴] ❶维纳斯(古罗马神话中司春、司爱、司美的女神) ❷〈天〉金星 ❸〈转〉(第一个字母小写)美女

венериа̀нск|и -*а* [形] 金星的

венѐрин -*а* Венѐра ①解的物主形容词 ◇ ~ **хъ̀лм** 阴阜

венери̇̀ческ|и -*а* [形] ~**а бо̀лест**〈医〉性病,花柳病

Венесуѐла 委内瑞拉(南美洲)

венесуѐл|ец -*ци* [阳], **венесуѐлка** [阴] 委内瑞拉人

венесуѐлск|и -*а* Венесуѐла 和 венесуѐлец 的形容词

вен|ѐц[1] -*ци̇̀* [阳] ❶花冠;花环;花圈: ла̀вров ~ѐц 月桂冠 тръ̀нен ~ѐц 荆冠(苦难的象征) плета̀ (вия̀) ~ѐц 编花冠(花环、花圈) пола̀гам ~ѐц на гро̀ба 在墓前献花圈 ❷〈转〉像花冠、花环形状的东西(如树木、群山等),半圆,环: полѐ, заградѐно с ~ѐц от планини̇̀ 群山环绕的田野 ❸ [常复]〈宗〉婚礼冠 ❹〈转〉婚礼 ❺(圣像头上的)光轮 ❻〈转〉完美,完善;完满成果,圆满结局;最高成果,精华: Това̀ е ~ѐцът на нѐговото тво̀рчество. 这是他创作的最高成就。❼〈转〉荣冠、荣誉 ❽(洋葱、辣椒、玉米等的)辫,束: ~ѐц лу̀к 一辫洋葱 ◇ **като̀ ~ѐц на всѝчко**〈讽〉不愉快的结局,坏的结局: Като̀ ~ѐц на всѝчки тѝя нещѐстия ля̀вна и дъжд. 这一切不幸的最后一个(不幸)是下了倾盆大雨。

вен|ѐц[2] -*ци̇̀* [阳]〈解〉牙龈,牙床: възпалѐние на ~ѐц 龈炎

венециа̀н|ец -*ци* [阳] ❶〈史〉中世纪威尼斯城市共和国的公民 ❷威尼斯人

венециа̀нск|и -*а* [形] (意大利)威尼斯的: ~а шко̀ла 威尼斯学派 ~и прозо̀рец 威尼斯式窗,活动百叶窗 ◇ **~а вѐчер** 湖(河)边晚会 **~а моза̀йка** 威尼斯式马赛克(用大块黑白石块砌成的图案)

Венѐция 威尼斯(意大利港市)

венѐч|ен[1] -*на* венѐц[2] 的形容词: ~ни съгла̀сни〈语法〉齿龈辅音(如 д, т)

венеч|ѐн[2] -*на* венчѐ ③解的形容词: ~ни листа̀ 花瓣

вѐнзел [阳]〈书〉(以姓名等头一个字母组成的)花字,组合字

вѐно [无复,中]〈方〉❶新郎给新娘父母的礼物 ❷嫁妆

вено̀з|ен -*на* вѐна 的形容词: ~на кръ̀в 静脉血 ~на инжѐкция 静脉注射

венти̇̀л [阳]〈技〉阀(门),活门,气门,瓣

вентила̀тор [阳] 通风机,吹风机,风扇

вентилацио̀н|ен -*на* вентила̀ция 的形容词: ~на урѐдба 通风装置 ~на систѐма 通风系统

вентила̀ция [阴] ❶通风 ❷通风装置,通风系统

вентили̇̀ра|м [未,完] 使通风,使换气 ~**не** [中]

венту̀з|а [阴]〈医〉❶吸杯,拔火罐: сла̀гам ~а 用吸杯吸,用火罐拔 ❷〈医〉杯吸手术,拔罐子: Напра̀виха му ~и. 给他做了杯吸手术;给他拔了火罐。❸〈动〉吸盘

венцебо̀л [无复,阳]〈罕〉龈炎

венцено̀с|ец -*ци* [阳]〈旧〉帝王

венцехвалѐни|е -*я* [中] ❶颂歌,赞歌 ❷〈讽〉过分的赞扬,吹捧: пѐя му ~я 对他大唱赞歌 Дотѐгнаха ми тѝя ~я. 这些过分的赞扬使我厌烦。

венча̀|вам [未], **венча̀я** -*еш*, -*х* [完] ❶(在教堂)为某人举行结婚仪式: Венча̀ го по̀п Нико̀ла. 尼古拉神甫为他举行了结婚仪式。❷(为某人)主婚,当主婚人 — **се** [中态] (在教堂)结婚 ~**ване** [中]

венча̀вка [阴] (在教堂举行的)婚礼: Венча̀вката се извъ̀рши (състоя̀) в цъ̀рквата. 婚礼是在教堂举行的。

венча̀л|ен -*на* венча̀вка 的形容词: ~ен пръ̀стен 结婚戒指 ~ен о̀бред 结婚典礼,结婚仪式 ~на ро̀кля 结婚礼服 ~но свидѐтелство 结婚证书

венча̀я 见 венча̀вам

венчѐ -*ma* [中] ❶ венѐц 的指小: ~ от темену̀жки 紫罗兰小花环 ❷(新娘戴的假花)头饰 ❸〈植〉花冠: ~ на маргари̇̀тка 雏菊的花冠

венча̀л|о -*а̀* [中]〈民〉❶ 同 венча̀вка ❷婚姻生活 ◇ **мина̀вам под ~о**〈民〉结婚 **пъ̀рво (вто̀ро) ~о**〈民〉初(再)婚;

Тя̀ ми е пъ̀рво ～о. 她是我的元配。детѐ от вто̀ро ～о 第二次结婚生的孩子,再婚子女

вѐп|ър *-ри* [阳] ❶〈书〉公野猪 ❷〈方〉肥公猪

вѐпърск|и *-а* вѐпър 的形容词

вера̀нда [阴]（有顶的）阳台,凉台,（周围有玻璃的）凉亭: През ля̀тото спя̀х на ～та. 夏天我在凉台睡觉。

верба̀л|ен *-на* [形] ❶〈书〉口头的 ❷〈语法〉动词的 ◇ **～на но̀та**〈外交〉普通照会

вербу̀ва|м [未] 征募,招募;征集,募集;征求: ～м войнѝци 征兵 ～м доброво̀лци 招募志愿兵(志愿者) ～м члѐнове за да̀дена организа̀ция 征求某组织的成员,征求某会会员 **— се** [被动] **～не** [中]

вергѝя [阴]〈史〉（土耳其统治时期的）赋税: събѝрам (пла̀щам) ～ 收(交)税

Верду̀н 凡尔登(法国城市)

верѐв [副] **на ～** 斜着: кроя̀ на ～ 斜着裁

вѐр|ен *вя̀рна*, *-ни* [形] ❶(对…)忠诚的,忠实的: ～ен съю̀зник 忠实的同盟者 ～ен прия̀тел 忠实的朋友 ～ен съм на родѝната си 忠于祖国 ～ен на ду̀мата си 忠于诺言的,守信的 ～ен на сѐбе си 始终不渝的 оста̀вам ～ен на клѐтвата си 忠于誓言 ❷可靠的,可信赖的: ～ни свѐдения 可靠的情报 ❸真的,真实的,确实的: ～ни наблюдѐния 确实的观察 ～ни ду̀ми 真话 ～ен у̀сет 真实的感觉 ❹对的,正确的;准确的: вя̀рна прецѐнка 正确的评价 ～ен часо̀вник 准确的表 ～ен то̀н 准确的音调 ～ен прѐвод 准确的译文 Това̀ е вя̀рно! 这是对的! ѝмам вя̀рна па̀мет 记忆准确 ❺〈宗〉信教的,入教的 **вя̀рно** [副] **вя̀рност** -ността̀ [阴]

вересѝ|я [阴] ❶赊欠;赊卖;赊买,赊购 ❷赊账,欠账: тефтѐр с ～и 账本 ста̀ри ～и 拖欠的老账 ◇ **на ～я**〈口〉赊欠: да̀вам (прода̀вам) на ～я 赊卖,赊销 взѐмам (купу̀вам) на ～я 赊买,赊购 **на юна̀шка ～я**〈口〉欠账不还地;白(得)地,不花钱地

верѝг|а [阴] ❶链(子),链条: ко̀твена ～а 锚链 ❷[复] 锁链,镣铐;〈转〉枷锁,桎梏: окова̀вам във ～и 用铁链锁住,加以镣铐 затво̀рник във ～и 用铁链锁着的囚犯 строша̀вам (счу̀пвам) ～и 砸碎枷锁,获得解放 ❸一连串(事物、现象、行为等): ～а от изпита̀ния 一连串考验 планѝнска ～а 山脉 ❹〈军〉散兵线: Ро̀тата вървѝ в двѐ дъ̀лги ～и. 连队分两个散兵线前进。❺〈技〉电路,回路: електрѝческа ～а 电路 ◇ **гъсѐнична ～а** 履带

верига̀ло [中]〈方〉炉灶上面挂链条用的横木棍,灶棍: почерня̀л като̀ ～ 像炭一样黑的

верѝж|ен *-на* [形] ❶链子的,有链的: ～ен мо̀ст 链式吊桥 ～на по̀мпа 链泵 ～на преда̀вка〈技〉链传动(装置) ～но зъ̀бно колело̀〈技〉链齿轮 ❷链状的: ～ни планѝнски разклонѐния (山的)支脉 ❸连续(不断)的: ～ен мѐтод на ра̀бота 流水作业法 ◇ **～на дро̀б**〈数〉连分数 **～на реа̀кция**〈理,化〉链式反应,连锁反应 **～на търговѝя**〈旧〉联号贸易(商品在一个公司下属诸级联号流通最后才到消费者手中的贸易方式)

верѝжка [阴] верѝга ①解的指小: ～ за часо̀вник 表链

верму̀т [阳] 苦艾酒,味美思酒

вернопо̀дан *-а* [形] 忠君的

вернопо̀дани|к *-ци* [阳], **вернопо̀даница** [阴] ❶〈旧〉忠臣;忠诚臣民 ❷〈扩,讽〉仆从,顺民

вернопо̀даническ|и *-а* вернопо̀даник 的形容词: ～и чу̀вства（对君主）忠心耿耿(的感情)

вернопо̀даничество [无复,中]（对君主）忠心耿耿的表现

вероизповеда̀ни|е *-я* [中] 宗教;信教,信仰: свобода̀ на ～ето 宗教信仰自由 ѝзточно христия̀нско ～е 东正教

вероизповѐд|ен *-на* [形] 宗教(信仰)的: ～ен въпро̀с 宗教问题

вероло̀м|ен *-на* [形] 背信弃义的,不忠实的;奸诈的: ～на пості̀пка 背信行为 ～но нападѐние 背信弃义的攻击 ～ен човѐк 不守信义的人 **～но** [副]: напа̀дам ～но 背信弃义地攻击 **～ност** -ността̀ [阴]

вероло̀мств|о *-а* [中] 背信弃义(的行为)

верона̀л [无复,阳] 佛罗那(巴比妥的商品名,一种安眠药)

вероотстъ̀пни|к *-ци* [阳], **вероотстъ̀пница** [阴]〈书〉叛教者

вероотстъ̀пническ|и *-а* вероотстъ̀пник 的形容词

вероотстъ̀пничество [无复,中] 叛教

веротърпѝм *-а* [形] 宽容异教的,信教自由的 **～ост** -остта̀ [阴]

вероучѐние [无复,中]〈书〉❶教义,教理 ❷教义课,宗教课

веро̀ят|ен *-на* [形] 可能的,或许的,大概的;可信的: То̀зи ра̀зказ е напъ̀лно ～ен; съ̀щото нѐщо се е слу̀чвало и с мѐне. 这个故事是完全可能的;同样的事情我也遇到过。**～но** [副]: Веро̀ятно вла̀кът ще закъснѐе. 火车大概要误点。Веро̀ятно е. (很)可能。Ма̀лко ～но е. 未必!

веро̀ятност *-тта̀* [阴] 可能性;或然性,概然性;概率,或然率: Веро̀ятност за успѐх ѝмаше и една̀та и дру̀гата страна̀. 这一方和那一方都有成功的可能性。Ня̀ма нѝкаква ～ то̀й да до̀йде. 他没有任何可能来。◇ **по вся̀ка ～** 大概,多半,想必,十之八九 **тео̀рия на ～ите**〈数〉概率论

Верса̀й 凡尔赛(法国城市)

верса̀йск|и *-а* [形] 凡尔赛的: ～и мѝрен до̀говор 凡尔赛和约 ～и дворѐц 凡尔赛宫

версифика̀тор [阳], **версифика̀торка** [阴] ❶〈书〉(会)作诗的人,诗人 ❷蹩脚诗人

версифика̀торск|и *-а*〈书〉версифика̀тор 的形容词

версифика̀ция [阴]〈书〉作诗;作蹩脚诗

вѐрси|я *-и* [阴] ❶说法: официа̀лна ～я 正式的说法,官方的说法 спорѐд една̀ ～я 根据一种说法 Това̀ е съвсѐм дру̀га ～я. 这完全是另外一种说法。❷(计算机软件的)版本,文本

вѐрск|и *-а* [形] 宗教的,信仰的: ～и въпро̀с 宗教问题 ～и разлѝчия 宗教信仰的不同

верст [阳] 和 **вѐрста** [阴]〈旧〉俄里(等于 1066.8 米)

вертѐп [阳]〈旧,罕〉(藏污纳垢的)巢穴,窟,窝;卖淫窟: разбо̀йнически ～ 贼窝

вертика̀л|ен *-на* [形] 垂直的(与 хоризонта̀лен(水平的)相对): ～на лѝния 垂直线 **～но** [副]

вертолѐт [阳] 直升飞机

вертолетоноса̀ч [阳] 直升机航空母舰

вертолетоно̀сец [阳] 同 вертолетоноса̀ч

вертомобѝл [阳] 三轮三角风帆车

вѐрую [无复,中] ❶〈宗〉(基督教的)信条: Тя̀ до̀йде в чѐрква, кога̀то четя̀ха ～. 她是在大家正读信条时到教堂的。❷〈转,口〉信仰,信念: политѝческо ～ 政治信仰

вѐрующ -*а* [形]〈书〉信教的,信神的:～(християнин) съм 我信(基督)教 ◇ **блажѐни ～и**〈讽〉快乐的信徒(指天真地相信某物存在的人)

верѝ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态]〈方,旧,罕〉赌咒,发誓:Всѐ да се кълнѐ и ～й,че тòй нѝщо не знàе за тàя сỳма. 他开始发誓赌咒说他根本不知道这笔钱。

вѐс|вам се [未], **вѐсна се** -*неш се*, *вѐснах се* [完] 同 вестя̀вам се

весдѐн [副]〈方,旧,罕〉整天

вѐсел -*а* [形] ❶快乐的,快活的,愉快的,高兴的:～ живòт 快乐的生活 ～о настроѐние 愉快的心情 ～а девòйка 快活的姑娘 ❷令人开心(高兴、喜欢)的,有趣的;可爱的:～а пиѐса 令人开心的话剧 ～а пѐсен 令人高兴的歌 ～ вѝд 讨人喜欢的外貌 ～ цвя̀т 惹人喜爱的颜色 ～ рàзговор 有趣的谈话 ❸(指植物)鲜绿的,绿油油的,新鲜的:～а кѝтка 新鲜的花束 След тòя дъжд нѝвите са ～и. 下过这场雨后,庄稼绿油油的。◇ **～а пòща**(晚会上的)寄信游戏 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

веселбà [阴] ❶欢乐,作乐(指喧嚣快乐的游戏、唱歌、谈笑、饮宴等) ❷联欢会

веселѐне 见 веселя̀

весѐлни|е -*я* [中] ❶欢乐情绪,快乐心情 ❷ 同 веселбà:нарòдни ～я 民间联欢会

весел|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 使快乐,使开心,使高兴:Вѝното ～й човѐка. 葡萄酒使人开心。— **се** [中态] 1.(感到)愉快,快活 2.参加联欢会,作乐:Я̀ли, пѝли и се ～ѝли. 他们吃了,喝了,玩了。**～ѐне** [中]

веселя̀|к -*ци* [阳], **веселя̀чка** [阴] ❶(性情)快乐的人 ❷使大家快活(高兴)的人,谈吐诙谐的人

веселя̀шк|и -*а* веселя̀к 的形容词:～а компàния 一伙快活的人

вѐсене 见 вѐся се

весѝлка [阴] 同 висѝлка

веслàр -*ят*, -*я* [阳], **веслàрка** [阴]〈旧,罕〉同 гребѐц(划船者)

весл|ò -*à* [中] 桨,橹

вест -*тà* [阴] 消息,音信:тревòжна(обезпокоѝтелна) ～ 令人不安的消息 ѝмам рàдостна (блàга, добрà) ～ 有好消息 ～и от чужбѝна 国外消息 пръскам ～ 传播消息 Отдàвна ня̀маме ～(сме без ～)от нѐго. 我们好久没有他的音信了。изчѐзнал без вся̀каква ～ 杳无音信 ◇ **Нѝ ～, нѝ кòст от нѐго.** 他毫无消息;他杳无音信。скръбна ～ 讣闻

Вѐста [无复,阴]〈旧,罕,书〉❶维斯塔 ❷〈罗神〉维斯太(女灶神)

вестàлка [阴] ❶〈史〉(古罗马)维斯塔的女祭司 ❷〈转〉贞洁的少女

вѐст|вам се [未], **вѐстна се** -*неш се*, *вѐстнах се* [完] [中态] 来(一下),出现(一下):Вѐства се от врѐме на врѐме. 他不时来一下。**～ване** [中]

вестибулàр|ен -*на* [形]〈专〉◇ **～ен апарàт** 前庭器官

вестибю̀л [阳](住宅或公共建筑物内介于入口处和各室之间的)前室,前厅,过厅,穿堂

вестѝтел -*ят*, -*я* [阳], **вестѝтелка** [阴]〈书,旧〉报信者

вѐстна се 见 вѐствам се

вѐстни|к[1] -*ци* [阳] 报(纸):всекиднѐвен ～к 日报 сѐдмичен ～к 周报 хумористѝчен ～к 幽默报纸 стѐнен ～к 墙报 сỳтрешен ～к 晨报 вѐчерен ～к 晚报 получàвам ～к 收到报纸 абонѝрам се за ～к 订报 Във ～ка пѝше, че... 报纸上说…

вѐстни|к[2] -*ци* [阳]〈古,诗〉同 вестѝтел

вестникàр -*ят*, -*я* [阳] ❶(办)报(的)人;(为报纸)写稿者;记者 ❷ 同 вестникопродàвец

вестникàрск|и -*а* вестникàр 的形容词:～а бỳдка 报亭 ～а стàтия 报纸文章 ～и езѝк (стѝл) 报刊语言(文体) ～а хартѝя 白报纸

вестникàрство [无复,中]〈口〉报业

вестникопродàв|ец -*ци* [阳]〈书〉(街头)报贩,报童

вестникопродàвск|и -*а*〈旧,罕〉вестникопродàвец 的形容词

вестовò|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳]〈旧,罕〉传令兵,勤务兵

вестонòс|ец -*ци* [阳]〈旧,罕〉报信者,送信者

вест|я̀вам [未], **вестя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈罕〉报(信)

вест|я̀вам се [未], **вестя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 来(一会儿),出现(一会儿):～я̀вам се от врѐме на врѐме 经常出现 Ря̀дко се ～я̀ва у нàс. 他很少到我们家来。Тòй се ～й тъкмо наврѐме. 他来的正是时候。

вѐс|я -*иш*, *вѐсѝх* [未] 把…挂(吊)起来 — **се** [中态] 吊,挂 **～ене** [中]

вѐтва [阴]〈诗〉树枝

ветерàн [阳], **ветерàнка** [阴] ❶老兵,有经验的战士 ❷〈转〉老手,老练的人 ❸退伍军人

ветерàнск|и -*а* ветерàн 的形容词

ветеринàр [阳], **ветеринàрка** [阴]〈口〉❶兽医 ❷学兽医的人,兽医专业的学生

ветеринàр|ен -*на* [形] 兽医(学)的:～ен лѐкар 兽医 ～на медицѝна 兽医学 ～ен институ̀т 兽医学院

ветеринàрство [无复,中] 兽医学,兽医术

вѐто [无复,中]〈法〉否决:прàво на ～ 否决权

ветрѐене 见 ветрѐя

вѐтрен -*а* [形] ❶〈方,罕〉同 вя̀търен:～а мѐлница 风磨,风车 ❷〈口〉轻浮的,轻率的,轻举妄动的

вѐтрене 见 вѐтря

ветрѐц [无复,阳] вя̀тър 的指小

ветр|ѐя -*ѐеш*, -*я̀х* [未]〈罕〉❶挥动(旗帜等):～ѐя байрàк 挥动旗子 ❷飘扬:Знаменàта ～ѐят. 旗帜在飘扬。❸晾(干):Пранѐто ～ѐе на двòра. 洗好的衣服在院子里晾着。❹(汽油、酒等)挥发,蒸发;(药)失效:Вѝното ～ѐе, когàто не ѐ дòбре затвòрено. 酒不封好会蒸发。**～ѐене** [中]

ветр|ѐя се -*ѐеш се*, -*я̀х се* [未,中态] ❶飘扬,飘动:Знàмето се ～ѐе. 旗帜飘扬。❷摇晃,晃动:Каквò се ～ѐе тàм? 什么东西在那边摇晃? ❸〈转〉徘徊,漂浮,漂游:～ѐя се из ỳлиците 徘徊街头 **～ѐене** [中]

ветря̀лни|к -*ци* [阳]〈口〉有(过堂)风的房子

ветря̀л|о -*à* [中] ❶扇子:дỳхам си с ～о 扇扇子 ❷帆 ❸风筝

ветрилообрàз|ен -*на* [形] 扇形的:～на опàшка 扇形尾(如孔雀尾) **～но** [副]

ветринà [无复,阴]〈方〉同 ветровѝна

вѐтрица [无单,集] ❶大风,暴风 ❷〈转〉空洞无聊的东西

ветровàл [阳]〈林〉风倒(森林被风刮倒的部分)

ветровѝна [无复,阴]〈方〉❶风凉的地方 ❷凉爽,凉快

ветровѝт -а [形] 有风的: ~о мя̀сто 有风的地方 ~ дѐн 有风的天 ~о врѐме 有风的天气

ветрогòн [阳] ❶〈旧,罕〉轻浮的人,无聊的人 ❷〈植〉田刺芹 (*Eryngium campestre*)

ветрогòн|ец -ци [阳], **ветрогòнка** [阴]〈罕〉轻浮的人;轻举妄动的人

ветрогòнство [无复,中] 轻浮,轻率,轻举妄动

ветромѐр [阳] 测风器,测风仪

ветропоказа̀тел -ят, -я [阳] 风向标

ветрохòд [阳] 帆船;帆檣;帆板

ветрохòдство [无复,中] 帆船运动,驶帆

вѐтр|я -иш, вѐтрѝх [未]〈罕〉晾,使透风 — **се** [反身,中态] ❶乘凉 ❷穿得单薄(会着凉) ~**ене** [中]

вѐтх|и -а [形]〈古〉**Вѐтхи завѐт**〈宗〉(《圣经》的)旧约

ветхозавѐт|ен -на [形]〈旧〉〈宗〉(《圣经》)旧约的;《圣经》的

вѐхн|а -еш, *вѐхнàх* [未] ❶(植物)枯萎,凋谢,蔫: Цветя̀та ~еха в ръцѐте ѝ. 花朵在她手中凋谢了。❷〈转〉衰弱: Не гò бѝва. Всѐ съхне и ~е. 他不行了,越来越干瘪衰弱。

вехт -а [形] ❶旧的,陈旧的(与 нов(新的)相对): ~и вѐщи 旧物 ~и дрѐхи 旧衣服 ❷〈民〉破旧的: ~а къща 破房子 ❸〈转,旧〉从前的,旧日的,老的: ~и обича̀и 老习惯 разврѐждам ~ите ра̀ни 触痛旧伤 ❹[只复并加冠词] ~**ите**〈行〉同 родѝтелите (父母): Не ста̀ва, ~ите са у на̀с. 不行,父母在家里呐。◇ **Вѐхтият завѐт**〈宗〉(《圣经》的)旧约 **нòво-~о**〈口〉新闻: Какво̀ нòво-~о ѝма днѐс? 今天有什么新闻? **по ~ому** 按老样子: Всѝчко вървѝ по ~му. 一切都是按老样子进行的。~**о** [副]: купу̀вам (прода̀вам) нѐщо на ~о. 买(卖)旧东西

вехт|ѐя -ѐеш, -я̀х [未] 变旧 ~**ѐене** [中]

вехторѝ|я [阴]〈藐〉❶旧东西,破烂: За какво̀ са ти тѐзи ~и? 这些破烂对你有什么用? ❷[集] 破烂货,旧货

вехтоша̀р -ят, -я [阳], **вехтоша̀рка** [阴] ❶旧货商,买卖旧货的人 ❷爱买旧货的人

вехтоша̀рск|и -а вехтоша̀р 的形容词: ~и паза̀р 旧货市场

вехтоша̀рств|о -а [中] 旧货业

вѐхтък [只阳单,形]〈民,旧〉同 вехт

ВЕЦ [вец] -ове [阳,阴,缩] Водноелектрѝческа центра̀ла 水电站

веч 同 вѐче

вѐче [副] ❶已经,业已: Вѐче съмва. 天已经亮了。Вѐче е 10 часа̀. 已经十点了。Доклàдът трàе ~ ча̀с и половѝна. 报告已经延续了一个半小时。Тòй ~ зна̀е. 他已经知道了。Вла̀кът ~ е пристѝгнал. 列车已经到了。Товà отда̀вна ~ е забра̀вено. 这个早就被人忘记了。Òбразът на та̀я девòйка ня̀колко пъ̀ти ~ се втỳрваше в мѝслите му̀. 这个姑娘的形象已经多次进入他的脑海之中。Върна ли се ~? 他已经回来了吗? След товà тѐ отнòво заговòриха, но ~ пò-нѝско. 后来他们又开始谈起来,但是声音已经变低了。❷(与否定词连用)再(也),已经: Вѐче не сѝ детѐ. 你不再是孩子了;你已经不是孩子了。Тòй ~ не хòди та̀м. 他再(也)不去那里了。На̀мам ~ нѝщо. 我再也没有什么了。Нѝкога ~ ня̀ма да го вѝдя. 我再也不会见到他了。❸(表示条件、让步)即使,就是,哪怕: Вѐче от прилѝчие не бѝва да го вършиш. 即使出于礼貌,你也不应该做那件事。◇ **Кра̀йно врѐме е ~ да...** 早该… **на̀й-~** 主要(是)

вѐч|ен -на [形] ❶永久的,永恒的;不朽的;永不停息的: Прирòдата се намѝра във ~но движѐние. 自然界处于永恒的运动之中。Нѝщо не ѐ на тòя свя̀т ~но. 这个世界上没有什么东西是永远不变的。~ен снят (山顶上的)常年积雪 ~ни напа̀дки 不停的攻击 ~ни кавгѝ 没完没了的争吵 ❷离不开的,终身的: ~ни грѝжи 挥之不去的忧虑 ~ен спъ̀тник 终身伴侣 ◇ ~**ен календа̀р**〈旧〉百年历,万年历(一种知年月日查星期几的历表) ~**ен сън** 长眠 ~**на па̀мет** 永久的思念,永久不忘(追悼时的用语): Вѐчна му па̀мет! 让我们永远纪念他! ~**на сла̀ва** 永垂不朽: Вѐчна сла̀ва на герòите, па̀днали за свобода̀. 为自由而牺牲的烈士们永垂不朽。**за (на) ~ни времена̀** 永远 ~**но** [副]: Вѐчно закъсня̀ва. 他总迟到。~**ност** -ността̀ [阴]

вѐчер -тà [阴] ❶晚间,晚上: ля̀тна ~ 夏天的晚上 та̀зи (вчѐра, ỳтре) ~ 今(昨,明)晚 в 8 часа̀ ~та̀ (在)晚 8 点;今晚 8 点 от сỳтрин до ~ 从早到晚 Настъ̀пва ~. 晚上了;天快黑了。Вечерта̀ настъ̀пи (дойдѐ). 天黑了。❷夜晚,夜: Двѐ ~и бѐше у на̀с на гòсти. 他一连两个晚上在我们家做客。Една̀та ~ преспа̀ у лѐля си. 其中一晚是在他姨母家睡的。❸〈转〉晚会: литературно-музика̀лна ~ 文艺晚会 ~ на култỳрните деѝци 文化工作者晚会 та̀нцова ~ 跳舞晚会 ❹[用作副] 晚间,晚上: За̀ран — ~ всѐ у тя̀х дохòжда. 早晨,晚上,他总到他们那里去。◇ **Бъ̀дни ~** 圣诞节前夕,平安夜 **дòбър ~** 晚上好 **лѐка ~**〈民〉晚安 ~**-портрѐт** (为在劳动中成绩突出的个人或集体举行的)庆祝晚会

вечѐр|ен -на [形] 晚间的,晚上的,夜晚的: ~ен вѐстник 晚报 ~ен вла̀к 夜班(火)车 ~но врѐме 晚间 ~но учѝлище 夜校 ~на заба̀ва 晚会 ~на заря̀ 烟火;晚霞 ~ен здра̀ч 黄昏

вѐчери [副]〈方〉晚间

вечерѝнка [阴]〈旧〉(文艺、歌舞、音乐、跳舞或兼而有之的)晚会: Довѐчера ще ѝма литературно-музика̀лна ~. 今天晚上有文艺晚会。танцува̀лна ~ 跳舞晚会 на една̀ ~ 在一个晚会上

вечѐрник [无复,阳] 晚风: Вечѐрникът полъ̀хва. 晚风徐来。

вечѐрница [无复,阴] 长庚星(即金星、太白星)

вечѐрня [阴]〈宗〉晚祷: Токỳ-що отслỳжил ~, пòп Стѐфан излѝзаше из чѐрква. 斯特凡神甫刚刚做完晚祷,正从教堂出来。

вечѐря [阴] ❶晚饭,晚餐: гòтвя (за) ~ 做晚饭 сла̀гам за ~ (准备)开晚饭 ка̀ня на (бога̀та, скрòмна) ~ 请吃(丰盛的,简单的)晚饭 ❷吃晚饭的时候: По ~ ще дòйда у ва̀с. 我吃晚饭时到你们家来。◇ **да̀вам ~** 设晚宴 **та̀йната ~**〈宗〉(耶稣在被害前与其门徒共进的)最后的晚餐

вечѐря|м [未] 吃晚饭: Вечѐрял ли си? 你吃过晚饭了吗? ~**не** [中]

вечнозелѐн -а [形] 常青的,常绿的: ~о дървò 常绿树 ~ни бòрове 常青松

вѐчност -тà [阴] ❶永远,永久,永恒;极长的时间: Товà не щѐ (ня̀ма да) трàе ця̀ла ~. 这不会永远延续下去。Не съм те вѝждал ця̀ла ~. 我很久很久没有见到你了。Та̀зи нòщ ми се вѝжда дъ̀лга катò ~та̀. 这一夜我觉得长得没有尽头。❷〈转〉(宗教、迷信中的)彼世,阴间 ◇ **отминава̀м (пресѐлвам се) във ~та̀** 死去,逝世

вещ -тà [阴] ❶东西,物(件): лѝчни ~и (属于)个人的东西

домàшни ～и 家庭用品(包括家具、炊具等) копрѝнени (памỳчни) ～и 丝(棉)织品 Приберѝ си ～ите! 把你的东西收起来! непотрѐбна ～ 没用的东西,废物 ❷[只复]家具,家庭用品 ❸〈哲〉事物

вещ -*а* [形] 富有经验的,对…有专门知识的,熟练的,老练的: ～ наблюдàтел 经验丰富的观察家 ～ стрелѐц 熟练的射手 ～ критѝк 老练的批评家 ѝмам ～а ръкà 手巧 ～ съм в нѐщо 富有某种经验,对某事精通 ◇ **～о лицѐ**〈法〉鉴定人,专家: ～о лицѐ по пòчерците 笔迹鉴定人(专家)

вещàене 见 вещàя

вещàни|е -*я* [中]〈旧,诗〉预言,预示

вещàтел -*ят*, -*я* [阳]〈旧,诗〉预言者

вещàтел|ен -*на* [形]〈旧,诗〉预言(者)的,预示的: ～ен сън 预言性的梦

вещà|я -*еш*, -*х* [未] 预示;预告: ～я му гѝбел 预示他将死亡 Товà ～е добрò. 这是吉兆。Товà не ～е нѝщо добрò. 这不是吉兆。**～ене** [中]

вещев|ѝ -*à* [形] 物品的,装(放)东西的: ～ѝ склàд 储藏室 ～à вѐдомост 被服统计表

вѐщ|ен -*на* вещ 的形容词 ◇ **～но прàво**〈法〉物权,产权

вѐщер [阳] ❶〈方〉蝙蝠 ❷(迷信中的)恶鬼 ❸巫师

вѐщерица [阴]〈方〉❶ 同 вѐщица ❷蛾子

веществ̀ен -*а* [形] 物质的;实物的,物的: ～о доказàтелство〈法〉物证 ～и рàзходи〈公文〉用品开支 ～о богàтство 物质财富

веществò -*à* [中] 物质,实体;物,质: взрѝвни (избухлѝви) ～à 爆炸物,炸药 дъбѝлни ～à 鞣料 белтъ̀чни ～à 蛋白质 ◇ **обмѣ̀на на ～àта** 新陈代谢

вещинà [阴] 熟练,老练

вѐщица [阴] ❶(迷信中的)女妖 ❷女巫,巫婆 ❸〈扩,骂〉妖婆: дъ̀рта ～ 老妖婆 злà ～ 恶婆 ❹〈方〉蛾子 ❺〈方〉同 светỳлка (萤火虫)

вещомàн [阳] 极度重视物质利益的市侩

вѐ|я -*еш*, *вях* [未] ❶(风)吹: Вѣ̀търът ～е в полѐто. 野外在刮风。На вратѝте се прикòвàваха ѝвици плъст, за да не ～е. 门上钉了毡条,防止透风。❷吹散,吹开,刮走;使(迎风)飘扬,使飘拂: Нòщната фъртỳна ～е снѐжни прѐспи. 夜间的暴风雪刮走雪堆。～я косà 让头发迎风飘拂 ❸〈转〉现出,显出,(令人)感(觉)到: От лицѐто му ～е здрàве. 他的面貌显示(令人感到)他很健康。❹扬,簸,扇去(壳、糠皮等): Вѐят жѝтото с веѝлка. 他们用簸谷机簸谷。Кòйто не сѐе, тòй не ～е. 不种庄稼,就簸不上谷子。◇ **Вѣ̀тър го ～е.**〈口,不赞〉1.他是没用的人(这是没用的东西)。2.他是轻浮的人(不认真的人,心不在焉的人)。**Вѣ̀тър го ～е на бѣ̀ла кобѝла.** 他是个大废物。**～ене** [中]

вѐ|я се -*еш се*, *вях се* [未,中态] ❶飘扬: По фасàдите на къ̀щите се ～еха знаменà. 家家门前都飘扬着旗子。❷〈转〉闲逛,转悠: Къдѐ се ～еш нагòре-надòлу? 你在哪里游游荡荡?

веѝвица [阴]〈方〉同 виѐлица

веѝлка [阴]〈罕〉簸谷机,簸扬机

веѝни|е [中,常复-*я*]〈书,罕〉思潮,潮流;趋势,风气,风尚: нòви ～я в (областтà на) изкỳството 艺术(领域)中的新思潮

веѝч [阳] 簸谷者

веѝчка [阴] ❶ 同 веѝлка ❷女簸谷者

вж. [缩] виж, вѝжте 见

вжив|ѣ̀вам се [未], **вживѐя се** -*ѐеш се*, -*ѣ̀х се* [完][反身]〈书〉❶深入,习惯于❷〈转〉深入领会,体会,体验: Артѝстът трѣ̀бва да се ～ѣ̀ва в рòлята си. 演员应深入体验自己所扮演的角色。**～ѣ̀ване** [中]

взаѝм|ен -*на* [形] 互相的,相互(间)的,彼此的: ～на подкрѐпа 互相支持 ～но уважѐние между̀ мъжà и женàта 夫妇间互相尊重 ～но разбѝране 互相了解 ～но разбирàтелство 相互谅解 ～на изгòда 互利 ～ни отстъ̀пки 互让 ～но зачѝтане на териториàлната цѣ̀лост и суверенитѐта 互相尊重领土完整和主权 ～на любòв 相爱 ◇ **～ен глагòл**〈语法〉互及动词 **～но** [副]: Тѐ се поздравѝха ～но. 他们彼此打了招呼。Утешàваме се ～но. 我们互相安慰。～но перпендикулѣ̀рни равнинѝ 互相垂直的平面 **～ност** -*носттà* [阴]: Товà почѝва на ～-ност. 这是建立在相互基础上的。

взаимо- [复合词第一部] 表示"互相"之意,例如 взаимопòмощен (互助的), взаимоучѝтелен (互教的)

взаимодѐйстви|е -*я* [中] 相互作用,互相影响;协同动作,配合: тѣ̀сно ～е 密切合作

взаимодѐйст[ву]вам [си] [未,互及,只复] 相互作用,互相影响;协同动作,配合,合作

взаимозаменѣ̀емост -*тà* [无复,阴] 互换性: ～ на машѝнни чàсти 机器零件的互换性

взаимоотношѐни|е -*я* [中] 相互关系: ～я между̀ ... (之间)的相互关系

взаимопòмощ -*тà* [无复,阴] 互助,共济: дòговор за ～ 互助条约 бригàда за трỳдова ～ (农业)互助组 Съвѐт за икономѝческа ～ (СИВ)〈史〉经济互助委员会(经互会)

взаимоспомагàтел|ен -*на* [形] 互助的: ～на кàса 互助储蓄会

взаимоучѝтел|ен -*на* [形] 互教的: ～на мѐтода 互教(教学)法

взахар|ѣ̀вам се [未], **взахарѣ̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完][中态] 同 захарòсвам се (分解出糖粒来)

взвод -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈军〉排

взвòд|ен -*на* ❶ взвод 的形容词: ～ен командѝр 排长 ❷[用作名] **～ният** [阳]〈口〉排长

взгляд [阳]〈旧〉同 възглед

взѐмам 和 **взѝмам** [未], **взѐма** -*меш*, -*х* 和 -*мàх*, 过被形动 -*т* [完] ❶拿,取;服,吃(药): ～мам чинѝите от бюфѐта 从碗橱里拿(出)盘子 ～мам пỳшката (нòжа) 拿起枪(刀)来 ～мам детѐто (на ръцѐ) 抱起孩子来 ～мам детѐто за ръкà 拉着孩子 ～мам го под ръкà 挽住他的手臂 Вземѐте си! 请(用)吧(指吃东西)! ～мам лекàрство 吃(服)药 ❷带,携带,带领;带去,带走: Мàйката ～ма детѐто със сѐбе си. 母亲携带(着)孩子。Ще дòйда да те ～ма след вечѐря. 晚饭后我来接你。Тòй я ～ настранà и дъ̀лго прикàзва с нѐя. 他把她拉到一边,跟她说了很长时间的话。❸得到,收到,得到供应;接受,收下: Нарòдът ～ власттà в ръцѐте си. 人民把政权掌握在自己手中。～мам по 20 лѐва днѐвно. 日得(日收) 20 列弗 Тòй ～ наградàта. 他得到了奖金。Каквòто му дадѐш, товà ще ～ме. 你给什么,他收什么。Взѐха го в бòлницата. 他们接受他住院了。❹拿回,收回,收去: Взѐха му мѐбелите. 他的家具被收走了。Взѐл Кòльо — дал Кòльо.〈俗〉不输不赢;白干。❺夺取,强占,侵占,占据;占领,攻取: Взѐл му имòта. (据说)他强占了他的财产。～мам със сѝла 强占,强取 ～мам с щỳрм

猛攻;强夺 На̀шата а̀рмия ~ крепостта̀. 我军占领了要塞。❻买：~мам билѐт за кѝно 买电影票 Взѐл сенѐто мно̀го скъ̀по. (听说)他买的干草很贵。❼娶,嫁：~мам за женѝ (за мъж) 娶(嫁) ❽ (后接 да 再接其他动词) 开始(…起来)：Бо̀лният ~ да ядѐ. 病人开始吃东西了。Листа̀та ~ха да па̀дат. 树叶开始脱落。То̀й ~ да си попѝйва. 他开始喝起酒来了。❾〈口〉(后接 че 或 та) 忽然,突然,就：И ~х че скро̀йх дру̀г пла̀н. 我忽然想出了另一个计划。Като̀ вървѐше, ~ че па̀дна във вода̀та. 他走着走着,忽然掉进水里。❿(与名词连用,表示该名词的同义行为)进行,采取：~мам решѐние (做出)决定 ~мам ва̀на 洗澡(盆浴) ~мам ду̀ш 淋浴 ~мам уча̀стие в нѐщо 参加 ~мам в плѐн 俘获,俘虏 ~мам посо̀ка (направлѐние, ку̀рс) 向某方向走 ~мам преднинѝ 超过,胜过 — **се** [反身,被动]：Пуснѝ! Сърцѐто сѝлом се не ~ма. 放开! 人心用力量是夺不走的。◇ **~л-да̀л**〈口〉(人或物)不中用了：То̀й е вѐче ~л-да̀л. 他已经不中用了。**~мам вла̀к**〈口〉乘火车 **~мам връ̀х (превѐс) над...** 占…的上风,超过：Мнѐнието му ~ връ̀х. 他的意见占了上风。**~мам да̀ра** 刨(除)皮(重) **~мам жѐртви** 造成重大牺牲 **~мам живо̀та (глава̀та) на ня̀кого**〈口〉杀死某人 **~мам за по̀чест**〈军〉举枪致礼 **~мам здра̀вето ня̀кому** 毒打某人 **~мам ѝзпит**〈口〉考试及格,考试通过 **~мам мнѐнието на ня̀кого** 接受某人意见 **~мам мѐрки** 采取措施,想办法 **~мам мя̀рка** 量尺寸 **~мам на за̀ем** 借 **~мам на око̀ ня̀кого**〈口〉盯上某人 **~мам на по̀дбив (на смя̀х) ня̀кого** 嘲笑(嘲弄)某人 **~мам ня̀кого за (вмѐсто) дру̀гиго**〈口〉把某人看成另一个人,看错某人：Взѐх го за позна̀т. 我把他当作了熟人。**~мам ня̀кому ду̀мата от уста̀та**〈口〉抢某人的话：Вѝе ~хте ду̀мите ми из уста̀та. Аз ѝскам да Ви отпра̀вя съ̀щата мо̀лба. 您抢了我的话。我正要向您提出同样的请求。**~мам ня̀кому страха̀** 恐吓某人 **~мам отговѐрност върху̀ сѐбе си** 承担责任 **~мам под внима̀ние** 注意到,考虑到,估计到 **~мам под на̀ем** 租用 **~мам под своѐ покровѝтелство (своя̀ защѝта)** 庇护(保护) **~мам по̀чин (инициатѝва)** 发起,首创 **~мам предвѝд** 同 ~мам под внима̀ние **~мам прѝмер (уро̀к)** 仿效,学习(吸取教训) **~мам прѝсърце**〈口〉1.热心,关心,放在心上：~мам ра̀ботата прѝсърце 把工作放在心上。2.对…十分不安 **~мам си беля̀та**〈口〉自讨苦吃 **~мам си ду̀мите наза̀д**〈口〉收回前言 **~мам си дъ̀х**〈口〉喘口气,歇一下 **~мам си сбо̀гом** 告别 **~мам си солу̀к(а)**〈方〉同 ~мам си дъх(а) **~мам страна̀**〈口〉站在某一方面,同意某人的意见,表态(支持某人)：Тѐ о̀ще не смѐеха да ~мат страна̀. 他们还不敢表态支持谁。**~мам ума̀ на ня̀кого**〈口〉使某人失去理智(大吃一惊,十分不安);迷住某人 **Вземѝ еднѝя, та ударѝ дру̀гия.**〈口〉半斤八两;都不中用：Оставѝ ги тя̀х — и два̀мата са ~мѝ еднѝя ударѝ дру̀гия. 别管他们——两个人是一丘之貉。**Да го ~мат дя̀волите (мъ̀тните).** 见 дя̀вол **Да ѝмаш да ~маш; ще ѝмаш да ~маш.**〈口〉不行! 你别想! 没门! **За какъ̀в ме ~маш?**〈口〉你把我看成什么人啦! **не ~мам от ду̀ма**〈口〉不听劝告,固执 **~мане** [中] ◇ **~мане-да̀ване**〈口〉1.(两人间的)账目 2.来往：Да ня̀маш ~мане-да̀ване с нѐго. 别跟他来往。

взѐ|мам се 和 **взѝмам се** [未], **взѐма се** *-меш се, -х се* 和 *-ма̀х се* [完] ❶ [中态,只三] 出现,来：Сто̀ян глѐдаше настрана̀ и се чу̀деше отгдѐ се ~ у нѐго тая̀ сѝла. 斯托扬在一旁看着,心里纳闷他这股劲是从哪里来的。❷ [互及] (与…)结婚：Ня̀кога момцѝте ~маха момѝте; днѐска момцѝте и момѝте се ~мат. 从前是小伙子娶姑娘,现在是小伙子和姑娘互相结合。**~мане** [中]

взѐман|е *-ия* [中] ❶见 взѐмам ❷ [常复] (债权人的)债款：събѝрам ~ия 收债 Не мо̀же да си приберѐ ~ията. 他收不回债款。❸ [常复]〈财〉(国家应收的)税款,罚款：опроща̀вам ~ия 免除税款

взѝ|ждам [未], **взѝдам** [完]〈口〉砌入(墙内)：Ка̀мъкът с на̀дписа бѝл ~дан в еднѝ джамѝя. 碑已经砌在一座清真寺的墙内。**~ждане** [中]

взѝмам 见 взѐмам

взѝ|рам се [未], **взра се** *-реш се, -ря̀х се* [完] [中态] ❶细看,注视,凝视：~ѝрам се в тъмнина̀та 向黑暗处凝视 ❷〈转〉注意,挑剔：~ѝрам се във вся̀ка дреболѝя 挑剔每件小事 **~ѝране** [中]

взиска̀тел|ен *-на* [形]〈书〉要求严格的,严厉的;苛求的;爱挑剔的,讲究的：~ен към сѐбе си 对自己要求严格的 ~ен към облекло̀то си 衣着讲究的 **~но** [副] **~ност** *-ността̀* [阴]

взло̀м *-ът, -а* [无复,阳]〈书〉(偷盗时)撬开;破开：кра̀жба чрез (с) ~ 撬锁盗窃 влѝзам в къ̀ща с ~ 破门而入

взо̀р *-ът, -а, -и* [阳]〈诗〉同 по̀глед (目光)：впѝвам ~ 注视,凝视 хвъ̀рлям жа̀ден ~ към нѐщо 渴望某事 догдѐто ~ът стѝга 目光所及 явя̀вам се пред ~а му 出现在他眼前

взра се 见 взѝрам се

взрѝв *-ът, -а, -о̀ве* [阳] ❶爆炸：сѝлен ~ 猛烈的爆炸 ❷爆炸物,炸药：разбѝвам скала̀ с ~ 用炸药炸碎岩石 ❸〈哲〉爆发(新旧质的一种转变形式);爆炸：демогра̀фски ~ 人口爆炸

взрива̀тел [阳]〈军〉(起爆)信管,引信

взрѝв|ен *-на* [形] ❶ взрив 的形容词：~но веществѐ 爆炸物,炸药 ❷靠爆炸推动的,喷气的：~на ракѐта 喷气火箭

взривоопа̀с|ен *-на* [形] 有爆炸危险的,爆炸性的：Обстано̀вката е ~на. 形势是爆炸性的。

взрив|я̀вам [未], **взривя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使爆炸,引爆

ви ❶ 见 вѝе ❷ (前接名词,物主代词 ваш 的简形) 你们的;(第一字母常大写)您的：къ̀щата ~ 你们(您)的房子 ба̀ща ~ 你们(您)的父亲

виаду̀кт [阳] 高架桥,跨线桥

вибрацио̀н|ен *-на* вибра̀ция 的形容词：~ни явлѐния 颤动现象

вибра̀ци|я [阴]〈理〉振动,颤动：тъ̀нки ~и 微颤

вибрѝра|м [未,完]〈书〉同 трептя̀ (颤动) **~не** [中]

вибро- [复合词第一部] 表示"振动"之意,例如 вибробето̀н (振捣混凝土), виброгра̀ф (示振器), вибромѐтър (测振表), виброско̀п (振动观测仪)

виброгасѝтел *-ят, -я* [阳] 减振器,消振器

виброгра̀ма [阴] 振动图

виброизола̀ция [阴] 防振

виброчу̀к [阳] 振动棒

вид[1] *-ът, -а̀, -о̀ве* [阳] ❶外表,外貌;状貌,容貌,样子;神态,姿态：външен ~ 外表 тържѐствуващ ~ 得意洋洋的样子 здра̀в (серио̀зен) ~ 健康(严肃)的样子 прида̀вам си ва̀жен ~ 摆架子,做出了不起的样子 То̀й ѝма смѐшен ~. 他样子可笑。❷在场,出现：Вѝдът на дру̀ги жѝви хо̀ра в такъ̀в пущина̀к е ѝстинска ра̀дост. 在这荒芜的地方有别的活人出现真是

件喜事。❸〈旧〉风光,风景: Оттàм се отвàряше прекрàсен ~ към морèто. 从那里展现了一幅优美的海景。◇ **в завършен ~** 已准备好的,已完成的 **във ~ на** 以…的形式,像…似的: във ~ на стàтия 以文章的形式 Тòй го кàза във ~ на шегà. 他开玩笑似的谈了这点。**не дàвам ~** 使人看不出,使人不了解: Не даде ~, че стрàда. 他不让人看出他难受(痛苦)。**дàвам (си) ~** 装作: Дàва си ~ на бòлен (дàва си ~, че е бòлен). 他装作生病的样子。**едѝн ~** 有点像: Тàзи пèсен бèше тогàва едѝн ~ българска марсилèза. 这首歌当时有点像是保加利亚的马赛曲。**ѝмам ~ на** 看来像是,好像;显得: Тòй ѝма ~ на чèстен човèк. 他看来像是一个诚实的人。ѝмам ~ на петдесетгодѝшен човèк 像五十岁的人 **ѝмам пред ~** 注意,留心;记住;考虑到: Ще ѝмам пред ~ товà, коèто ми кàзвате. 我会注意您对我说的。**на ~** 看样子,外表上,从表面看来: здрàв на ~ 看起来健康的 **пред ~ на** 由于,因为: пред ~ на товà 因此

вид² *-ъ̀т, -à, -ове* [阳] ❶种,种类;类型: съдѝлища от всѝчки ~ове 各种法院 различен ~ пýшки 各种枪支 ❷〈哲,生〉种: рàзни ~ове орлѝ 各种鹰 „Произхòдът на ~овете"《物种起源》(达尔文著) ❸〈文,艺〉类型,流派,风格 литератýрен ~ 文学类型 ❹〈语法〉(动词的)体: свъ̀ршен ~ на глагòла 动词的完成体 глагòл от несвъ̀ршен ~ 未完成体动词

видамѝд [阳] 维定聚酰胺(一种结实的合成纤维)

вѝдел *-а* [形]〈方〉同 свèтъл (亮的)

виделѐ|я се [只三单 *-е се*, 无过去完成时,无人称,未]〈方〉(天)朦朦亮: Стàнахме рàно. Едвà се ~еше. 我们起得很早。天刚朦朦亮。

виделинà [阴] 同 светлинà (光,光亮)

вѝдело¹ [无复,中]〈方〉同 светлинà (光,光亮)

вѝдело² [无复,中]〈方〉❶〈旧〉煤油 ❷蜡烛;灯: запàлвам си ~то 点上灯(蜡烛)

вѝдело³ [副]〈罕〉光亮地,明亮地: Стàва ~. (天)变亮;亮起来。◇ **на ~** 〈口〉在亮处 **по ~** 〈口〉白天(里),在白天

видèло [无复,中]〈罕〉一种制鞋用的牛皮

вѝд|ен *-на* [形] ❶〈罕〉可以看见的,看得见的: Нàй-~ните нещà нàй-чèсто не довѝжда човèк. 人经常看不见最容易看到的东西。❷著名的,杰出的,引人注目的,重要的: ~ен ýчен 著名的学者 ~ен представѝтел 杰出的代表 ~на лѝчност (著)名人(物),(重)要人(物) на ~но мя̀сто 在引人注目的地方;在显著地位 игрàя ~на рòля 起重要作用 ◇ **Вѝдно е, че ...** 显然,显而易见

видѐни|е *-я* [中] 幻象,幻影;幽灵;梦中的人(或物)

вѝдео [中]〈口〉同 вѝдеомагнетофòн

вѝдео- [复合词第一部] 表示"看的"、"供观看的"之意,例如 вѝдеотелефòн (可视电话)

вѝдеовèстни|к *-ци* [阳] 通过电视播放的带有图像和文字的新闻,电视新闻

вѝдеодетèктор [阳] 视频检波器

вѝдеозала [阴] (电影、录像等的)放映厅

вѝдеозапис [阳] 磁带录像

вѝдеоигрà [阴] 电子游戏

вѝдеоимпỳлс [阳] 视频脉冲

вѝдеокàмера [阴] 摄像机

вѝдеоканàл [阳] 视频波道

вѝдеокасèта [阴] (盒式)录像带

вѝдеокасетофòн [阳] 盒式录像机

вѝдеомагнетофòн [阳] 录像机

видеотèка [阴] 出售饮料并放映录像的饮食店(饭馆)

вѝдеотелефòн [阳] 可视电话;可视电话机

вѝдеоутр|о *-а* [中] 电影早餐会(每星期六和星期日上午10时在甜食店为孩子们举办的边看动画片边吃早点的聚会)

вѝдиев *-а* вѝдия 的形容词

вѝдим *-а* [形] ❶可见的,看得见的: ~ и невѝдим свя̀т 可见的和不可见的世界 ~ с прòсто окò 用肉眼看得见的 ❷显著的,显而易见的,显然的,明显的: ~а грèшка 明显的错误 ~о подобрèние 显著的改善 **~о** [副]

вѝдимост *-тà* [无复,阴] 可见性,能见度,明视度: добрà ~ 良好的能见度;看得远;看得明显 полèто на ~тà 视野 Поради слàбата ~ се заблудѝхме. 由于看不清,我们迷了路。ѝмам добрà ~ 看得清 Ѝма добрà ~. 能见度好。

Вѝдин 维丁(保加利亚城市)

видиот|я̀вам [未], **видиотя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使成白痴,使变傻 — **се** [中态] 变成白痴,变傻 **~я̀ване** [中]

вѝдия [阴] ❶〈专〉金属陶瓷,合金陶瓷 ❷金属陶瓷切削工具

видлòн [阳] 维德隆(保加利亚维丁市生产的一种聚酰胺化学纤维)

вѝдня [阴]〈民〉熔(铁)炉;铁匠坊,打铁铺

вѝдов *-а* вид² 的形容词: ~о понятие 种的概念 ~и различия 类型的不同

вѝдовден [无复,阳]〈民〉见分晓的日子;报仇的日子: Вcè ще дòйде ~. 总有见分晓的一天。

видоизменèн *-а* ❶видоизменя̀ 的过被形动 ❷[用作形] 变态的,变形的,变种的,变相的

видоизменèни|е *-я* [中] ❶变态,变形,变相 ❷变种

видоизмен|я̀вам 和 **видоизмèням** [未], **видоизменя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使变形,使变态,使变相;使变种;改变 — **се** [反身,被动]

видослòвие [无复,中]〈语法,罕〉同 морфолòгия (词法)

вѝдра [阴]〈动〉水獭 (*Lutra vulgaris*)

вѝдров *-а* вѝдра 的形容词: ~а кòжа 水獭皮

вѝдя 见 вѝждам

вѝе 宾格 *вас*, 简形 *ви*, 加强 *вас ви*; 与格 *вам* (罕), 简形 *ви*, 加强 *вам ви* [人称代词] ❶你们: Вѝе сте нàши гòсти. 你们是我们的客人。На вàс такà ви се чѝни, амà тò не è такà. 你们以为是这样,可它并不是这样。Дòбър ви дèн! 你们好! заради вàс 为了你们 Тòй е катò вàс. 他像你们一样. ❷(第一个字母常大写)您: Вѝе сте ми ръководѝтел и образèц. 您是我的领导人和楷模。◇ **Вàм лъжà, мèне ѝстина.** 虽然难于置信,但是请相信我。**ѝдвам от вàс** 从你们那里来 **у (към, до, по, при) вàс** 在你们家;在你们那里: У вàс ли бèше тòй? 他曾在你们家吗? Каквò нòво-вèхто ѝма по вàс? 你们那里有什么新闻?

виèлица [阴] 暴风雪,雪旋风;雪暴: снèжна ~ 暴风雪,雪旋风 Излѝза (повдѝга се) ~. 暴风雪开始了。Виèлицата затѝхва. 暴风雪停下来了。

Вѝена 维也纳(奥地利首都)

вѝене 见 вѝя[1,2]

вѝенск|и *-а* [形] 维也纳的 ◇ **~и стòл** 〈旧〉弯木椅

Виентя̀н 万象(老挝首都)

виенча̀нин -и [阳],**виенча̀нка** [阴] 维也纳人

Виетна̀м 越南(亚洲)

виетна̀мец -ци [阳],**виетна̀мка** [阴] 越南人

виетна̀мски -а ❶ Виетна̀м 和 виетна̀мец 的形容词 ❷ [用作名] **~и** [阳] 越南语

виж [语气](вѝдя 的命令式) 至于,关于: Вѝж,за това̀ ня̀ма какво̀ по̀вече да се говòри. 关于这个没有更多可说的。Вѝж, това̀ момчѐ Заха̀рчо,харѐсвам го и а̀з,йска го и тя̀. 至于扎哈尔乔这个小伙子,我也喜欢他,她也需要他。◇ **Вѝж тѝ!** 〈口〉(表示惊讶)你看! 看你! 你可别这么说! 真的! 好,好! 真是这样! **Вѝж какво̀ (ще ти ка̀жа)**. 〈口〉(为了让谈话对方注意)你听着;听我说。

вѝждам [未],**вѝдя** -диш,-да̀х; 命令式 -ж,复 -жте,过主形动 -дя̀л,-дя̀ла,-дѐли [完,(口)未] ❶看,看见,看到: Тѝ не ~ждаш хѝбаво(добре); намерѝ си очила̀та. 你看不清楚:把你的眼镜找来。Не тѐ ~дя̀х снòщи на концѐрта. 昨晚在音乐会上我没有看到你。Дай да го ~дя. 让我看看。„Ела̀те ни ~жте!"《请来看看我们!》Вѝж стр.10. 见第 10 页。~ждам нѐщо през рòзови (чѐрни) очила̀ 戴着粉红色(黑色)眼镜看某事 ~ждам нѐщо съвсѐм в дру̀га светлина̀ 完全从另一角度(观点)看某事 ~ждам го насъ̀н 在梦中见到他 ~ждам го със собствените си очѝ 亲眼看见他 ❷想象 ❸〈转〉得到,收到,挣到: Отка̀к сме излѐзли,троха̀ хля̀б не смѐ ~дѐли. 我们自从出来以后,还没有弄到一丁点儿面包渣。❹〈转〉看出,明白,懂得,了解;意识到: ~ждам си грѐшките 看出自己的错误 Нѝщо не ~ждам. 我一点也不懂。Докòлкото ~ждам. 就我所了解的。Видя̀х,че не ѐ друга̀р. 我看明白了,他不是同志。Вѝж добрò ли е на вку̀с. 尝尝味道好不好。❺看望,访问: Ѐ,~дя̀ ли ма̀йка си? 喂,看望你母亲了吗? ❻〈转〉经历,阅历: Видя̀л е мнòго изпита̀ния. 他经历过很多考验。Мнòго е ~дя̀л. 他阅历丰富。Да би мѝрно седя̀ло,не бѝ чу̀до ~дя̀ло. 〈俗〉要是老实呆着,就见不到鬼。❼考虑,想想;想办法,关照: — Кога̀ ще замѝнете? — Ще ~дя. "您什么时候出发?""我要考虑考虑。" Ще ~дя за билѐти. 我来想办法弄票。Ще ~дя да… 我要注意(使)… ❽做(事情): Не мòга да ~дя дру̀га ра̀бота! 我不能做别的事! ◇ **~ждам бя̀л свя̀т** 〈口〉出生,出世 **~ждам в** 认为,认定: Вѝждам в тѐбе своя̀ на̀й-добър прия̀тел. 我把你看作是我最好的朋友。**~ждам свя̀т** 〈口〉见世面;到远方游历 **Да ти ~дя гъ̀рба.** 〈口〉滚开。**Докъ̀дето ти очѝ ~дя̀т.** 〈口〉到目力所及的地方。**Доскòро ~ждане.** 再见,回头见。**Кога̀то си ~диш врата̀(уши̇те).** 〈口〉看到自己后脑勺(耳朵)的时候;永远看不到。**когò къдѐ ~дя** 〈口〉不管是谁,任何人,每个人: Разпѝтваше когò къдѐ ~ди. 他见谁问谁。**Кòй (на)къдѐто ~ди.** 〈口〉向四面八方: Пръ̀снаха се кòй къдѐто ~ди. 人们四散了。**Къдѐто (накъдѐто) ми ~дя̀т очѝте.** 〈口〉没有一定的方向,随便,信步(走或跑): Бя̀гай, къдѐто ти ~дя̀т очѝте. 随便往哪里跑(都行)。**не ~ждам бя̀л свя̀т (дѐн)** 过苦日子 **Окò да ~ди.** 我要亲自验证。**Очѝте му до дѐн днѐшен не съм ~ждал.** 〈口〉我不认识他。**Ще ~ди и ще па̀ти.** 〈口〉他要吃很多苦。**Ще му ~дя смѐтката (ра̀ботата).** 〈口〉我要干掉他;我要跟他算账;我要整他。**~ждане** [中]: до ~ждане 再见

вѝждам се [未],**вѝдя се** -диш се,-дя̀х се [完] [中态] ❶看得见,可以看见;现出,显出: В полѐто се ~ждат ра̀ботници. 田野里可以看见干活的人。Тя̀ глѐдаше настрана̀ и лицѐто ѝ не сѐ ~ждаше. 她望着一边,(所以)看不见她的脸。Оттỳк се ~жда добрѐ. (从)这里看得清楚。❷知道,意识到;发现: ~ждам се принỳден да напра̀вя нѐщо 意识到不得不做某事 ~ждам се изма̀мен в оча̀кванията си 发现大失所望 ❸ [互及] 相见,见面: Чѐсто се ~ждаме. 我们常见面。◇ **вѝжда се (~ди се)** 〈口〉看来;很明显: Вѝди се,че ще валѝ. 看来要下雨。От това̀ се ~жда,че… 由此可见 **~ждам се в чу̀до** 〈口〉处于困境 **вѝжда (~ди) ми се** 我觉得: Ка̀к ти се ~жда? 你觉得怎样? Ѐньо ѝ се ~дя̀ чу̀жд и стра̀шен. 她觉得埃尼奥生疏、可怕。**Да му се не ~ди.** 该死(咒骂用语,表示不满)。**Да се не ~ди (мака̀р).** 活见鬼(咒骂用语,表示不满、遗憾)。**~ждане** [中]

вѝза [阴] 签证;签署: вхòдна (ѝзходна, транзѝтна, туристѝческа) ~ 入境(出境,过境,旅游)签证 (из)да̀вам (получа̀вам) ~ 发给(领到)签证 отка̀звам ~ 拒发签证

византѝец -ѝйци [阳],**византѝйка** [阴] ❶〈史〉拜占庭人 ❷〈转〉阴险奸诈的人,两面派

византѝйски -а [形] 拜占庭的;拜占庭人的: Византѝйска импѐрия 拜占庭帝国(东罗马帝国)

византѝйщина [阴] 口是心非,两面派作风,狡诈,虚伪,阴险

византинѝзъм -мът,-ма [阳] 拜占庭文化

византолòг -зи [阳],**византолòжка** [阴] 拜占庭学家

взиантолòгия [无复,阴] 拜占庭学

византолòжки -а византолòг 和 византолòгия 的形容词: ~и конгрѐс 拜占庭学(家)代表大会

визѝрам[1] [未,完]〈公文〉签发,签署;在…加签证: Далѝ заповедта̀ е ~на? 命令签发了吗? ~м паспòрт 在护照上加签证 **— се** [被动] **~не** [中]

визѝрам[2] [未,完] 指,指的是: Когò ~ш с тѝя ду̀ми? 你这些话指的是谁? 你这些话是指谁说的? Тòй не ѝскаше да ~ ѝмето му. 他不想指出他的名字。**— се** [被动] **~не** [中]

визѝта [阴] ❶(正式)访问;拜会: пра̀вя ~ 进行访问 връ̀щам ~та 回访,回拜 ~ от учтѝвост 礼节性拜会 ❷(医生)出诊;巡诊: пра̀вя ~ на (у) бòлен 出诊看病 Всѐка ~ се запла̀ща отдѐлно. 每次出诊另收诊金。

визита̀ция [阴](医生在医院)查房,巡诊;出诊: пра̀вя ~ 查房

визѝтен -на визѝта 的形容词: **~на ка̀ртичка** 名片: да̀вам (оста̀вям) ~ната си ка̀ртичка 递交(留下)名片

визитѝрам [未,完](医生)查房: ~ бòлните 查房

визѝтка [阴] 名片

вѝзия [阴]〈书〉眼光;远见;想象力

визòн [阳] ❶水貂 ❷貂皮

визуа̀лен -на [形] 看的,视觉的,目视的

визьòр [阳]〈摄〉(照相机的)取景器

ВИИ [вѝ-ѝ] [缩] Вѝсш икономѝчески инститỳт 经济学院

ВИИИ [вѝий] [缩] Вѝсш инститỳт за изобразѝтелни изкỳства 美术学院

вик -ът,-а̀,викòвѐ [阳] 叫喊;叫喊声;〈转〉呼声: дочỳвам ~ 听到喊声 изда̀вам сѝлен ~ 发出高叫声 нада̀вам ~ 叫喊起来 Нада̀де ~ за пòмощ. 他高声呼救。гнѐвен ~ 愤怒的叫喊声 бòен ~ (作战时的)喊杀(声)

вика̀ло -а [中](伊斯兰教堂高塔上供教士呼喊教徒祈祷用的)阳台

вѝка|м [未] ❶喊叫,呼喊: ~м от бо̀лка (у̀жас) 痛(吓)得叫起来 ~м ко̀лкото ми гла̀с държѝ 极声喊叫 ❷大叫大嚷,大喊大叫: Не ~й, говорѝ по̀-нѝско! 别嚷,小点声说! ❸呵斥,吵嚷: Недѐй да ми ~ш. 别责骂我。❹叫(某人来),邀请;〈转〉呼唤,召唤: ~м лѐкар 请医生来 ~м го на по̀мощ 请他来帮忙 Всѝчки са ~ни за свидѐтели. 大家被叫来作证。Вѝкат Ви в деканата. 请您到系主任办公室去。~м на го̀сти 邀请来做客 ~м за по̀мощ 呼救 ❺〈方〉说(话) ❻〈口〉(名字)叫,叫做: Вѝкат ме Ива̀н. 我叫伊万。Ка̀к те (го) ~т? 你(他)叫什么名字? ❼〈方〉哭泣 ◇ **~м до бо̀га** 〈口〉拼命喊叫 **~м ня̀кого на(по) телефо̀на** 请某人听电话 **~не** [中]: Прегра̀кна ми гла̀сът от ~не. 我嗓子都喊哑了。

вѝка|м се [未,中态]〈方〉(名字)叫,叫做: То̀й се ~ Ива̀н. 他叫伊万。◇ **вѝка се** 〈口〉正如通常所说的,常言说得好;就是说,换句话说: От пия̀ния, гдѐто се ~, и лу̀дият бя̀га. 常言道,疯子也躲着酒鬼。**~не** [中]

вѝканица [阴]〈口〉吵吵嚷嚷,(众人)喊叫声

викàри|й -*ят*, -*я* [阳]〈宗〉助理教务主教

вѝк|вам [未], **вѝкна** -*неш*, *вѝкнàх* [完] ❶ вѝкам 的一次或连续几次的动作: Ще ~нем нѝй: хля̀б или свинѐц. 我们要高呼:面包或者子弹。❷开始唱(起来): Ня̀кои от момѝте ~ват вѐсела пѐсен. 其中的几个姑娘开始唱起快活的歌。❸吵架,呵斥: Ѝдеше му да ѝ ~не. 他想骂她。❹非常不满: Протѝв нѐго е ~нал цѐлият гра̀д. 全城都对他不满。❺叫(来): изпра̀щам да ~нат лѐкаря 派人去叫医生来 Викнѝ го да до̀йде! 去叫他来。

вѝком [副]〈民〉喊着: Вѝком се притѐче на по̀мощ. 他喊着跑来援救。

викòнт [阳] 子爵

вѝкот [阳]〈民〉高声喊叫

виктимоло̀гия [阴] 被害者研究

викторѝна [阴] 维多利纳游戏(要求参加者口头或书面回答各种知识的问题)

Викто̀рия ❶维多利亚(塞舌尔首都) ❷维多利亚(澳大利亚州名) ❸维多利亚(加拿大港市)

вѝла[1] [阴] 大叉,干草杈: дърве́на ~ 木杈 желя̀зна ~ 铁叉 двоеро̀га (троеро̀га) ~ 双齿(三齿)叉

вѝла[2] [阴] 别墅

вѝла[3] [阴] 同 самовѝла (仙女)

Вѝла 维拉港(瓦努阿图首都, Порт Вѝла)

вилаѐт [阳]〈史〉(奥斯曼帝国的)省: Дуна̀вски ~ 多瑙河省

вилаѐтск|и -*а* вилаѐт 的形容词

вила̀зка [阴]〈军,罕〉突围

вѝл|ен -*на* вѝла[2] 的形容词: ~на зо̀на 别墅区

вѝлест -*а* [形] 叉形的

вѝлица [阴] 餐叉,叉子

вѝлка [阴] 叉形零件,叉形装置: ~ на телефо̀н 电话听筒座 ~ на велосипѐд (自行车的)前叉

вилнѐя -*ѐеш*, -*я̀х* [未] ❶(风)狂吹,怒吼: Бу̀рята ~ѐе. 暴风雨在怒吼。❷狂暴;肆虐,猖獗: В страна̀та ~ѐеше бя̀л теро̀р. 国内白色恐怖曾十分猖獗。❸(孩子)打闹,吵闹 **~ѐене** [中]

Вѝлнюс 维尔纽斯(立陶宛首都)

вилообра̀з|ен -*на* [形] 叉形的

Вѝлхелмсха̀фен 威廉港(德国港市)

вѝме -*то* [中](牲畜的)乳房: Вѝмето на кра̀вата е пъ̀лно с мля̀ко. 母牛的乳房涨满了奶。

вѝмест -*а* [形](有)大乳房的: ~а кра̀ва 大乳房的母牛

вѝмпел [阳](船上表示国籍的)长旗;三角旗

винà [无复,阴] 罪过;过错,过失,咎,责任,(造成损失和不良后果的)原因: ѝмам ~ (за) (对…)有过错 призна̀вам (отрѝчам) ~та си 认(不认)错 разка̀йвам се за ~та си 悔过 Са̀мо аз но̀ся ~. 完全是我的过错;全怪我。изку̀пвам ~та си 赎过 хвъ̀рлям (стова̀рвам) ~та въ̀рху ня̀кого 委过于某人,归罪于某人 Вина̀та е мо̀я (е в мѐне). 过在我;我之过。Катастро̀фата ста̀на по ~ на дежу̀рния чино̀вник. 这个事故的发生,是由于值班人员的过失。По мо̀я ~ то̀й изтърва̀ вла̀ка. 由于我的原因,他才误了火车。

вѝнаги [副] 总是,始终,永远;向来,历来: по̀мня ~ 永远记住 за ~ 永远 Вѝнаги гото̀в! 时刻准备着! ~ съм в добро̀ настроѐние 情绪总是很好 То̀й изглѐждаше споко̀ен, ка̀кто ~. 他看起来很平静,像平时一样。◇ **веднъ̀ж за ~** 见 веднъ̀ж

винàр -*ят*, -*я* [阳] 酿造葡萄酒的人;卖(葡萄)酒的人,酒商

вина̀рка [阴] ❶вина̀р 的女性 ❷[常复](酿造酒、醋或果品发酵时生长的一种)果蝇(*Drosophila funebris*)

вина̀рна [阴](葡萄酒)酒馆

вина̀рск|и -*а* вина̀р 的形容词: ~а ѝзба (葡萄酒)酒窖

вина̀рство [无复,中] ❶葡萄酒酿造(业) ❷(葡萄酒)酿酒学

Вѝндхук 温得和克(纳米比亚首都)

вѝнен -*а* [形] ❶酒的: ~ дъ̀х 酒的气味 ~ оцѐт 果醋 ~а бъ̀чва 酒桶 ~а ча̀ша (葡萄)酒杯 ❷葡萄酒颜色的,深红色的: ~ цвя̀т 深红色 ~ пла̀т 深红色的衣料 ◇ **~ ка̀мък** 酒石 **~а киселина̀** 〈化〉酒石酸,果酸

винѐтка [阴](书籍中文章前后的)小插图,小花饰;(文章开头用的)花体字母

винзаво̀д [阳] 葡萄酒厂

винилхлорѝд [阳]〈化〉氯乙烯

винипла̀ст [阳]〈化〉聚氯乙烯(硬)塑料

винѝтел|ен -*на* [形]: **~ен падѐж** 〈语法〉受格,宾格

вѝнкел [阳] ❶〈技〉曲尺,矩尺,(直)角尺 ❷〈口〉角铁

вѝн|о̀ -*а̀* [中] ❶葡萄酒: бя̀ло (червѐно) ~о 白(红)葡萄酒 ста̀ри ~а̀ 陈(葡萄)酒 ❷〈扩〉(各种)果子酒: я̀бълково (я̀бълчно) ~о 苹果酒 мѐдово ~о 蜜酒 ◇ **безалкохо̀лно ~о** 葡萄汁 **Вѝното ме хва̀ща.** 〈口〉我容易醉,我酒量小。

винобѐр [阳] 和 **винобѐрма** [阴]〈方〉同 гроздобѐр (采摘葡萄;摘葡萄季节)

винова̀т -*а* [形]〈罕〉同 вино̀вен: Винова̀т! 〈口〉对不起! **~о** [副]

вино̀в|ен -*на* [形] ❶有罪的,犯罪的;有过错的: призна̀вам се за ~ен в нѐщо 承认对某事有罪(过错) чу̀вст[ву]вам се ~ен за нѐщо 感到对某事有过错(有某种过错) ~ен съм за (в) нѐщо 对某事有过错 без вина̀ ~ен 无辜受过的 Вино̀вен съм пред ва̀с. 我对不起您。❷表示认罪的;懊悔的,抱歉的: ~на усмѝвка 悔愧的微笑 ~ен по̀глед 抱歉的目光 ❸[用作名] **~ният** [阳], **~ната** [阴] 同 вино̀вник: Вино̀вният призна̀ кра̀жбата. 犯罪者承认了盗窃。Вино̀вната ще бъ̀де наказа̀на. 犯罪者将受到惩罚。**~но** [副]: навѐждам ~но глава̀ 悔恨地低下头 **~ност** -ността̀ [阴]: Вино̀вността̀ му е дока̀зана. 他的罪过已被证实。установя̀вам ~ността̀ на обвиня̀емия 查明被

告的罪状

винòвни|к -*ци* [阳], **винòвница** [阴] ❶犯罪者,罪人;肇事者: Тòй е ~кът за всѝчко. 他是这一切的祸首。❷〈口〉发端者,造因者: ~к за (на) тържествòто 受贺者,欢迎(庆贺)的对象

винопѝ|ец -*йци* [阳]〈罕〉爱喝葡萄酒的人

винопродàв|ец -*ци* [阳]〈罕〉卖葡萄酒的人

винопроизводѝтел -*ят*, -*я* [阳], **винопроизводѝтелка** [阴] 葡萄酒酿造者

винопроизводѝтел|ен -*на* [形] 葡萄酒酿造(业)的: ~ен цèнтър 葡萄酒酿造中心

винопроизводѝтелск|и -*а* винопроизводѝтел 的形容词: ~о сèло 盛产葡萄酒的村庄

винопроизвòдство [无复,中] 葡萄酒酿造(业)

вѝнопром|ец -*ци* [阳] 葡萄酒厂工人

виночèрп|ец -*ци* [阳]〈史〉司酒官(给帝王、大臣斟酒的人)

вѝнпром [阳,缩] Винàрска промѝшленост 酒品公司

ВИНС [винс] [缩] Вѝсш институ̀т за нарòдно стопàнство 国民经济学院

ВИСИ [висѝ] [阳,〈口〉中,缩] Вѝсш инженèрно-стройтелен институ̀т 建筑工程学院

вѝнск|и -*а* [形] 葡萄酒(用)的: ~а чàша 葡萄酒杯

винт -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈技〉❶螺丝(钉): завѝвам ~ 拧螺丝 ❷〈旧〉(轮船的)螺旋桨

вѝнтер [阳]〈方〉多瑙河上用的一种渔网(由几个大小不同的网组成)

вѝнтов -*а* винт 的形容词 ~ нàрез 螺纹

винтòвка [阴] 来福枪,步枪

винтокрѝлни|к -*ци* [阳] 旋翼飞行器,旋翼飞机

винтонàрез 和 **винторèз** [阳] 螺纹车刀

винтя̀га [阴] (一种防水布做的)短旅行风衣

винтя̀ж|ен -*на* [形] 做旅行风衣用的: ~ен плàт 旅行风衣料

вѝнцè [无复,中] винò 的指小和表爱: Кòйто ~ попѝва, на ледèца поспѝва. 〈俗〉谁喝了酒,谁就在冰上睡觉(意思是说回不了家或被拒之门外)。

вин|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 认为有罪;归咎于,归罪于;责备,怪罪: Тòй е съвършèно невѝнен. Вѝе всѝчки сте прибъ̀рзали да го ~ѝте. 他完全是无辜的,你们都太急于责怪他了。

виòла [阴] 中提琴

виолèтка [阴] 同 темену̀жка (堇菜;紫罗兰)

виолèтов -*а* [形] 紫罗兰色的,(淡)紫色的: ~ цвя̀т 紫色 ~ зàлез 紫色的晚霞

виолѝна [阴] 同 цигу̀лка (小提琴)

виолонѝст [阳], **виолонѝстка** [阴] 小提琴手

виолончелѝст [阳], **виолончелѝстка** [阴] 大提琴手

виолончèл|о -*а* [中]〈乐〉大提琴

вѝпуск [阳] 毕业生(们);(毕业生的某一)届,期: Нѝе сме от едѝн ~. 我们是同届毕业生。~ от 1981 1981 届

вир -*ът*, -*à*, -*ове* [阳] ❶渊,潭 ❷池,塘;水坑,洼: Кàпка по кàпка — стàва. 〈俗〉涓滴之水可以成渊。◇ ~ **водà** (~-**водà**)〈口〉浑身湿透: стàвам ~ водà 成落汤鸡 Дъждъ̀т ме напрàви ~ водà. 雨把我浑身淋透。~-водà съм 浑身湿透

вѝра [感] (码头工人劳动时的喊声)抬啊,往上拉(与 мàйна (往下放)相对)

вирàж [阳] ❶〈专〉(汽车、自行车等)转弯 ❷(内倾的)弯道

вирàн [形,不变]〈口,方〉垮了,筋疲力竭了

вѝр|вам [未], **вѝрна** -*неш*, *вѝрнàх*, 过被形动 -*нат* [完] вѝря 的一次或连续几次的动作: Елèнът пасèше по ця̀ла нòщ, алà бèше неспокòен, страхлѝв и от всѐки шу̀м трèпваше и ~ваше главà. 鹿整夜在吃草,但是很不安静,容易受惊,每有一点声音它都一怔,把头抬一下。— **се** [中态] ◇ ~**вам главà** 1. 骄傲起来,趾高气扬: Вѝрнал е главà, та не вѝжда къдè стъ̀пя. 他趾高气扬,目空一切。 2. 不服管束,造反: Мнòго си е ~нал главàта. 他太不服管教了。~**нал нòс** 骄傲起来 ~**ване** [中]

Вирджѝнски òстрови 美属维尔京群岛(北美洲)

вѝрене 见 вѝря 和 вѝря се

вир|èя -*èеш*, -*я̀х* [未] ❶(植物)生长: По нàшите местà орѝзът ~èе отлѝчно. 我们那里水稻长得非常好。Товà растèние ~èе на всѐка пòчва. 这种植物在任何土壤中都能生长。❷〈转〉蔓延,滋长;发展,发达: В днèшното обществò кариерѝзмът не бѝва да ~èе. 我们的社会不允许滋长个人名利主义。Тàм ~èят изку̀ствата и нау̀ките. 那里各种艺术和科学都十分发达。~**èене** [中]

вир|èя се -*èеш се*, -*я̀х се* [未,中态] 竖立,矗立: Вирèят се кòпия, стърчàт алебàрди. 枪钺林立。~**èене** [中]

вѝрищ|е -*а* [中] ❶大渊,大潭 ❷干涸的水坑

вѝрна 见 вѝрвам

вѝрнат -*а* ❶ вѝрна 的过被形动 ❷[用作形] 抬起的,仰起的: ~а главà 仰起的头 ~а опàшка 翘起的尾巴 с ~ нòс 鼻孔朝天的

вироглàв -*а* [形] 不服管教的;任性的,顽固的,固执的: ~о детè 顽童

вироглàв|ец -*ци* [阳], **вироглàвка** [阴] 不服管教的人;任性的人,刚愎自用的人

вироглàвство [无复,中] 不服管教;任性;固执,顽固不化;刚愎自用: проявя̀вам ~ 表现固执 от ~ 由于任性

вироглàвщин|а [阴]〈贬〉固执,顽固,任性;固执的表现(行为): Омръ̀знаха ми твòите ~и. 你的顽固表现使我感到厌烦。

виртуòз [阳], **виртуòзка** [阴] ❶技艺精湛的演奏家: ~ цигулàр, ~ на цигу̀лка 小提琴大师 ❷〈转〉(某方面的)能手,行家: ~ на стихà 作诗能手,大诗人

виртуòз|ен -*на* [形] 技艺精湛的,造诣精深的: ~но изпълнèние 精湛的表演 ~но свѝрене 精湛的演奏 ~**ност** -*носттà* [阴]: Стихъ̀т е докàран до вѝсша ~ност. 诗写得十分高超。

вирулèнт|ен -*на*〈专〉(指细菌等)有毒性的

вѝрус [阳]〈生物〉病毒: Освèн микрòбите, причинѝтели на редѝца зарàзни бòлести са и различните ~и. 除了病菌外,各种病毒也是许多传染病的病原体。компю̀търен ~ 计算机病毒

вѝр|я -*иш*, *вѝрѝх* [未] 竖起;抬起: ~я главà 扬起头 ~я опàшка 翘起尾巴 ~я ушѝ 竖起耳朵 ◇ ~**я главà**〈口〉倔强,固执;任性;不服管教 ~**я нòс**〈口〉1.骄傲自大,趾高气扬 2.发火,生气 ~**я чàшата**〈口〉(爱)喝酒 ~**ене** [中]

вѝр|я се -*иш се*, *вѝрѝх се* [未,中态] 抬起来,竖起来,直起来,挺起来 ~**ене** [中]

вис[1] -*тà* [无复,阴]〈诗,罕〉苍穹,天空;高空: небèсна ~ 天空 ◇ **на** ~〈诗〉向上,直上云霄

вис² -ът,-а,-ове [阳]〈诗〉❶高地;山丘;丘陵 ❷〈罕〉高峰

висѐне 见 вися́

виси̇лка [阴]〈运〉单杠

висина̀ [阴,常复]〈诗〉高空,高处,云霄: Орѐл се вѝе в далѐчни ~ѝ. 一只鹰在远空翱翔。от ~ѝте 从高空

висинѐ [无复,中]〈民〉同 висина̀

вискѐза [阴] 黏胶

вискѐзен -на [形] 黏胶的: ~ни влакна̀ 黏胶纤维

Вѝсла 维斯瓦河(波兰)

вѝсна -еш, вѝснах [未]〈民〉❶悬挂: Над града̀ ~ат тѐжки оло̀вни о̀блаци. 城市上空悬浮着铅灰色的浓云。Мра̀чна ѐсен ~е над земя̀та. 大地上是一片阴郁的秋色。❷〈转,口,不赞〉闲呆着,闲泡: ~а в кръ̀чмата 在酒馆里闲泡

висо̀к -а [形] ❶高的,高大的: ~а планина̀ 高山 ~ на ръст 高个子的 ~ чове̇к 身材高大的人 Планина̀та е ~а 2000 м. 山高 2000 米。❷(在)高处的;高空的: ~а мѐстност 高地 ~и о̀блаци 高空云彩 ❸高度的: ~о напрежѐние 高度紧张 ~и ценѝ 高价 ~а температу̀ра 高温;高体温 ~а актѝвност 高度积极性 страна̀ с ~а култу̀ра 有高度文化的国家 ❹高级的,高等的,优等的;〈转〉重要的,负责的: ~о ка̀чество 高质量 ~ го̀ст 贵宾 съвеща̀ние на на̀й-~о равнѝще 最高级会议 ❺崇高的,高尚的: ~и мѝсли 崇高的思想 ~и подбу̀ди 崇高的动机 ❻(指声音等)高的,高亢的: чета̀ на ~ гла̀с 高声朗读 ~а но̀та〈乐〉高音,高音符 ◇ ~ **стѝл** 高雅的风格;庄重的文体: говоря̀ на ~ стѝл 谈吐高雅 **~а пѐщ**〈冶〉高炉 **Висо̀ката по̀рта**〈史〉奥斯曼帝国政府 **~о чѐло** 崇高的(智慧的)头脑 **във ~а стѐпен** 在很大程度上,很,十分 **ѝмам ~о мнѐние за нѐго** 重视(看得起,钦佩)他 **~о** [副]: ценя̀ ~о 高度评价 Ко̀йто хвъ̀рчѝ ~о, то̀й нѝско па̀да. 飞得高,摔得重。◇ **глѐдам от ~о** 骄傲自大 **стоя̀ ~о** 超过,胜过: По заслу̀ги то̀й стоѝ ~о над дру̀гите. 他的贡献比别人大。

високо- [复合词第一部] 表示"高"、"高度"、"高等"、"高级"等意,例如 високопланѝнски (高山的), високово̀лтов (高压的)

високоблагоро̀дие -я [中]〈旧〉(只同代词 Ваш, Нѐгов 等连用)(对高级官员和贵族的尊称)大人: Ва̀ше Високоблагоро̀дие 大人(您)

високоговорѝтел -ят,-я [阳]〈技〉扬声器: у̀личен ~ 街头扬声器,大喇叭

високодо̀бивен -на [形] 高产的,产量高的: ~ни растѐния 高产作物

високодоговаря̀щ се -а се [形] 参加高级国际条约的;参加高级国际会谈的: ~и се страни̇ 参加高级国际会议(谈判)的国家

високоета̀жен -на [形] 高层的: ~ни жѝлищни сгра̀ди 高层住宅楼

високоефективен -на [形] 高功效的,高效率的: ~ен мѐтод 高功效的方法

висококалорѝчен -на [形] 高热量的,含热量高的: ~на храна̀ 高热量食物

високока̀чествен -а [形] 高质量的,优质的: ~а стома̀на 优质钢

висококвалифицѝран -а [形] 有高等技能的,有高等专门知识的,极熟练的: ~ специалѝст 有高等专门知识的专家

високомѐрен -на [形] 傲慢的,高傲自大的: ~ен чове̇к 高傲的人 ~ен то̀н (по̀глед) 傲慢的腔调(目光) **~но** [副]: държа̀ се ~но 举止傲慢 **~ност** -ността̀ [阴]

високомѐрие [无复,中] 高傲,傲慢: отна̀сям се с ~ към колѐгите си 傲慢地对待同事

високомолекуля̀рен -на [形]〈专〉高分子的: ~ни съединѐния 高分子化合物

високообѐмен -на [形]〈纺〉膨体的

високопа̀рен -на [形]〈旧〉过尚词藻的;言过其实的,夸张的;做作的: ~на рѐч 词藻华丽的演说 ~ен стѝл 夸张的文体

високопланѝнски -а [形] 高山的: ~и па̀сища 高山牧场 ~а растѝтелност 高山植物

високоповдига̀ч [阳] 电瓶叉车

високополимѐр [阳] 高分子聚合物,高聚物

високопоста̀вен -а [形] 居高位的,社会地位高的,职位高的: ~о лицѐ, ~а лѝчност 高级人士 **~ост** -остта̀ [阴]

високопочита̀ем -а [形]〈书〉同 високоуважа̀ем

високопревъзходѝтелство -а [中](只同代词 Ваш, Нѐгов 等连用)(对地位高的人士如国家元首的尊称)阁下

високопреосвещѐн -а [形](形容都主教和大主教用)尊贵的

високопреосвещѐнство -а [中]〈宗〉❶(只同代词 Ваш, Нѐгов 等连用)(对都主教和大主教的尊称)阁下: Нѐгово Високопреосвещѐнство 都主教(或大主教)阁下 ❷〈口〉(指享有这种尊称的人)都主教(或大主教)

високопреподо̀бие -я [中]〈宗〉(只同代词 Ваш, Нѐгов 等连用)(对修士大司祭和大司祭的尊称)阁下: Ва̀ше Високопреподо̀бие 大司祭阁下

високопроизводѝтелен -на [形] 具有高度生产效能的,生产率高的

високо̀сен -на [形] **~на година** 闰年

високостѐблен -а 和 **високостъ̀блен** [形](指植物)高杆的,高茎的;高干的;乔木的: ~а гора̀ 乔木林

високоуважа̀ван -а [形]〈书〉深受尊敬的,极受敬重的

високоуважа̀ем -а [形]〈书,旧〉(常与称呼连用)最尊敬的: ~и го̀сти 最尊敬的客人们

високочесто̀тен -на [形] 高频的: ~ен генера̀тор 高频发电机

висота̀ [阴] ❶高空: Нѝкакъв орѐл не сѐ вѝе из сѝните ~ѝ. 蓝天里没有任何鹰在飞翔。❷ [无复] 高度: издѝгам нѐщо на ну̀жната (небѝвала досега̀) ~а̀ 将某物提到需要的(空前的)高度 ❸〈军〉高地: заѐмам ~а̀ 350 占据 350 高地 ◇ **на ну̀жната (необходѝмата) ~а̀ съм** 达到标准 **стоя̀ на ~а̀та, намѝрам се на ну̀жната ~а̀** (能)胜任,应付自如,称职

височа̀йши -а, -е, -и [形] ❶ 皇上的: ~а осо̀ба 皇上 ~и у̀каз 皇帝的命令,圣旨,诏书 ❷最大的,最高的: ~е довѐрие 最大的信任

висо̀чество -а [中]〈旧〉(与代词 Ваш, Нѐгов 等连用)(对公、大公、亲王、皇族的尊称)殿下: Нѐгово Висо̀чество кня̀зът 亲王殿下

височина̀ [阴] ❶高,高度: ~а̀ на чове̇к 人的身高 ~а̀ на къ̀ща 房屋的高度 ~а̀ на зву̀к 声音的高度 ско̀к на ~а̀ 跳高 Нѝе сме на една̀ква ~а̀. 我们一般高。На ~а̀ то̀й е ко̀лкото мѐне. 他同我一般高。Паго̀дата се издѝга на 22 мѐтра ~а̀. 塔高 22 米。Та̀зи певѝца взѐма лѐко голѐми ~ѝ. 这位女歌唱家不费力就把高音唱上去了。❷ 高处;高空: надмо̀рска ~а̀ 海

拔(高度) Самолѐтите летя̀ха на голя̀ма ～а̀. 飞机在高空飞行。Самолѐтът взѐ ～а̀. 飞机向高处飞去。❸高地,山丘: Сѐлото е разполо̀жено на една̀ ～а̀. 村庄坐落在一个山丘上。заѐмам ～а̀〈军〉占据高地 ❹〈数〉顶垂线,高: ～а̀ на триъ̀гълник 三角形的高 ◇ **набѝрам ～а̀** (常指飞行器)升高

височинка̀ [阴] височина̀ ③解的指小,小丘: ～ от пя̀сък 沙丘

висо̀ч|ък -*ка* [形] висо̀к 的指小,稍高的: ～ко момѝче 个子稍高的姑娘

вист[1] -*ът*, -*а* [阳] 惠斯特(类似桥牌的一种纸牌游戏)

вист[2] [感]〈专〉(打惠斯特等牌时说的)进牌,跟进

вѝстрел [阳]〈罕〉同 я̀стрел (射击)

висту̀вам [未]〈专〉(打惠斯特等牌时)进牌,跟进

вису̀лк|а [阴] ❶垂饰;缨,穗子,流苏;坠子: завѐса с ～и 带穗子的幕布 ❷〈方〉(屋檐下的)冰锥: лѐдени ～и 冰锥,冰柱

висш -*а*, -*е* [形] ❶高等的;高级的: ～е учѐбно заведѐние 高等学校 ～а матема̀тика 高等数学 ～е образова̀ние 高等教育 ～ медицѝнски (селскостопа̀нски) институ̀т 医(农)学院 ～а партѝйна шко̀ла 高级党校 ～ офицѐр 高级军官 отна̀сям се до по̀-～а инста̀нция 找上一级机关(接洽) ❷最高的: ～ идеа̀л 最高理想 Империалѝзмът е ～ ста̀дий на капиталѝзма. 帝国主义是资本主义的最高阶段。◇ **във (до) ～а стѐпен** 最,非常,极端地: Ра̀ботата е във ～а стѐпен ва̀жна. 这项工作极端重要。

висшѝст [阳], **висшѝстка** [阴] 受过高等教育的人

вис|я̀ -*ѝш*, -*я̀х* [未] ❶悬,挂,吊;下垂,耷拉: Ла̀мпата ～ѝ. 灯吊着。По лоза̀та ～я̀ха узрѐли гро̀здове. 葡萄架上挂着一串串成熟的葡萄。Дрѐхата ～ѝ на закача̀лката. 衣服挂在衣架上。❷悬在…之上: Скала̀та ～ѝ над пропастта̀. 峭壁悬在深渊之上。❸〈转,口,不赞〉闲呆着,闲泡: ～я̀ по кръ̀чмите 在酒馆里闲呆着 ❹(长时间地)等待;磨蹭: ～я̀ с часовѐ на опа̀шката 排了好几个钟头的队 ◇ **～я̀ във въ̀здуха** 毫无着落,悬而未决 **～я̀ на ко̀съм (конѐц)** 千钧一发 **～я̀ ня̀кому над глава̀та** 纠缠某人 **Над глава̀та ми ～ѝ беда̀ (нещѐстие, опа̀сност).** 我灾难临头。**～ѐне** [中]

вися̀щ -*а*, -*е* [形] 悬(吊)着的: ～а ла̀мпа 吊灯 ◇ **～ въпро̀с** 悬而未决的问题 **～ мост** 吊桥

вит -*а* ❶ вѝя[1] 的过被形动 ❷ [用作形] 1.螺旋形的,盘旋的;绞扭的: ～а стъ̀лба 螺旋梯 ～а коло̀на 螺旋形柱 ～о хоро̀ 转圈霍罗舞 ～и грѝвни 绞形镯 ～а прѐжда 合股纱 2.拱形的,弓形的,弯的: ～и по̀рти 拱形门 ～и вѐжди 柳叶眉 ～а мѐбел 弯木家具 3.匀称挺秀的: ～а снага̀ 匀称挺秀的身材 ～а ела̀ 匀称挺秀的冷杉

вита̀л|ен -*на* [形]〈书〉生命的;维持生命所必需的: ～на сѝла 生命力,活力

вита̀ене 见 вита̀я

витамѝн [阳]〈生〉维生素,维他命: ～ А 维生素 А бѐден (бога̀т) с (откъ̀м) ～и 缺乏(富于)维生素的 Шѝпката съдъ̀ржа ～ С(读 це). 野蔷薇果含有维生素 С.

витамѝн|ен -*на* [形] ❶ витамѝн 的形容词: ～ен съста̀в 维生素成分 ❷含维生素的: ～ен крѐм 含维生素的香脂(雪花膏)

витаминозѐн -*на* [形] 富于维生素的,含维生素的: ～на храна̀ 富于维生素的食品

вита̀|я -*еш*, -*х* [未]〈诗〉徘徊;处于,耽于;降临;出现: Мисълта̀ ми ～еше на̀около. 我的这一想法总在身边萦绕不去。Лѐка усмѝвка ～еше на у̀стните ѝ. 她唇边露出一丝微笑。◇ **～я в о̀блаците** 耽于冥想,想入非非 **Опа̀сност ～е над на̀с.** 我们处于危险之中。**～ене** [中]

Вѝтебск 维捷布斯克(白俄罗斯城市)

вѝтез [阳]〈诗,古,庄〉同 витя̀з

вѝт|ел -*ли* [阳]〈方〉(捆麦子时用的)小木棒,麦捆棒

витиева̀т -*а* [形]〈旧〉同 витѝйски: ～а рѐч 夸夸其谈的演说

ВИТИЗ [вѝтиз] [缩] Вѝсш институ̀т за театра̀лно изку̀ство 戏剧学院

витѝйск|и -*а*〈旧〉витѝя 的形容词: ～и стѝл 过尚词藻的文体

витѝйств|о -*а* [中] 雄辩术,口才

витѝйст[ву]вам [未] 夸夸其谈;玩弄词藻,雄辩

витѝя [阳]〈书〉雄辩家,巧于辞令的人,能说善辩的人: площа̀ден ～ 蛊惑家

вѝтлест -*а* [形] 同 витлообра̀зен

витло̀ -*а̀* [中] ❶〈技〉(轮船、飞机等的)螺旋推进器,螺旋桨: во̀дно (възду̀шно) ～о̀ 船用(飞机用)螺旋桨 ❷〈旧〉螺丝(钉)

витлообра̀з|ен -*на* [形] 螺旋形的: ～на стъ̀лба 螺旋梯 **～но** [副]

вѝтл|я -*иш*, -*их* [未]〈旧〉❶拧(紧,松)(螺丝) ❷车(螺纹)

виторо̀г -*а* [形] 弯犄角的: ～ овѐн 弯犄角的公绵羊 ◇ **～ мѐсец** 弯月,月牙

виторо̀жка [无复,阴]〈诗〉月亮,新月: мѐсечинка ～ 一弯新月

Вѝтоша 维托莎山(保加利亚)

витрѝна [阴] ❶橱窗 ❷(陈列展览品的)陈列橱,展橱,玻璃柜: ～ в музѐй 博物馆内的展橱

витрио̀л [无复,阳]〈旧〉(染坊用)硫酸

витя̀з [阳]〈古,庄〉勇士

ВИФ [виф] [缩] Вѝсш институ̀т за фѝзкултура 体育学院

вѝхрен -*а* [形]〈诗〉旋风似的,急速的: ～ та̀нц 旋风似的舞蹈 ～ ко̀н 飞马 ～ по̀лет 急速飞行 **～о** [副]

вихрова̀т -*а* ❶ 同 вѝхрен ❷刮暴风的: ～ дѐн 刮暴风的日子

вихрого̀н -*ят*, -*я*, 呼格 -*ьо* [阳]〈诗〉(小)快马

вихрого̀нче -*та* [中] вихрого̀н 的指小: ко̀нче ～ 小快马

вѝхром [副]〈诗〉旋风似的,风驰电掣地: Партиза̀ните ～ долетя̀ха. 游击队员们神速来到。

вихру̀шка [阴] ❶旋风,龙卷风: Извѝва се ～. 卷起一阵旋风。❷ 同 вѝхър: Лѐдената ～ нака̀ра всѝчко жѝво да се скрѝе. 凛冽的狂风使人畜都躲藏起来了。

вѝх|ър -*ри* 和 (罕) -*рове* [阳] ❶狂风,暴风,急风: тѝчам като̀ ～ър 飞跑 мина̀вам като̀ ～ър 一闪而过 бъ̀рзо като̀ ～ър, с бързина̀та на ～ър 飞快地,风驰电掣地 ❷〈转〉急剧的转变: във ～ъра на събѝтията 在时事的急剧转变中 във ～ъра на револю̀цията 在革命的风暴中 във ～ъра на та̀нца 在飞快的舞蹈中

виц -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] (小)笑话: разка̀звам (безсра̀мни, неприлѝчни, мръ̀сни) ～ове 讲(无耻的,不像话的,肮脏的)笑话 Разпра̀вяше ～ове из цѐлия пъ̀т. 他讲了一路笑话。пра̀вя ～ове за нѐщо (ня̀кого) 给某事(某人)编笑话

вице- ［复合词第一部］表示"副"、"次"等意,例如 вицегубернàтор（副总督）,вицекòнсул（副领事）

вицеадмирàл ［阳］海军中将

вицекрàл *-ят,-я*,复 *-è* ［阳］（代表国王管辖行省或殖民地的）总督

вицеолимпѝйск|и *-а* ［形］在奥林匹克运动会上获亚军的：～и шампиòн 奥运会亚军

вицепрезидèнт ［阳］副总统

вицесветòв|ен *-на* ［形］在世界锦标赛中获亚军的：～ен шампиòн 世界锦标赛的亚军

вицешампиòн ［阳］,**вицешампиòнка** ［阴］亚军,第二名

вишà *-ѝш,-ѝх* ［阳］抬(高),举(高),使高：— **се** ［中态］矗立,高耸：Над чèрквата се ～ѝ столèтен бря́ст. 教堂上空耸立着一棵百年榆树。

вишеглàси|е *-я* ［中］多数票：избрàн с ～е 以多数票当选的 решèние,взèто с ～е 以多数票通过的决议

вѝшен ［形］〈诗,旧〉～ **бог** 上帝

Вишѝ 维希(法国城市)

вишѝст ［阳］,**вишѝстка** ［阴］〈罕〉同 висшѝст

вѝшка ［阴］〈军〉瞭望塔,塔,塔楼;高台

вѝшн|а 和 **вѝшня** ［阴］〈植〉樱桃;樱桃树（*Prunus cerasus*）：сушèни ～и 樱桃干 слàдко от ～и 蜜饯樱桃

вишнà|к *-ци* ［阳,集］樱桃林,樱桃园

вишнàп ［阳］〈方〉❶(樱桃和欧洲甜樱桃杂交后的一种)浅红色樱桃 ❷樱桃酒;樱桃汁

вѝшнев *-а* ［形］❶ вѝшна 的形容词：～а градѝна 樱桃园 ～о слàдко 蜜饯樱桃 ～о дървò 樱桃树 ～а костѝлка 樱桃核 ～ сирòп（浓缩）樱桃汁 ❷樱桃色的：～а рòкля 深红色的连衣裙

вѝшнен *-а* ［形］樱桃色的,深红色的：～ цвят 樱桃色

вѝшни ［只阳,无复,形］上天的,至高无上的：～ гòспод 上帝,天神

вѝшнов *-а* ［形］同 вѝшнев

вишнòвка ［阴］樱桃酒

вѝ|я[1] *-еш,-х*,过被形动 *-т* ［未］❶使弯曲(成圆形或弧形)：～я òбръч 弯成箍 ～я хорò 跳圆圈霍罗舞 ❷搓,捻,拧,卷：～я въжè от конòп 搓麻绳 ❸缠,绕：～я прèжда в кълбò 把纱线(毛线)绕成球 ❹编,结：～я венèц 编花环(花圈) ～я гнездò 结巢,筑巢 ～я кѝтка 捆花束 Бу́бите ～ят пашку́ли. 蚕在作茧。～**ене** ［中］

вѝ|я[2] *-еш,-х* ［未］❶嗥;号叫,哀号,号哭：Псèта и вълци ～ят в полèто. 狗和狼在原野上嗥叫。Сирèната ～е. 汽笛长鸣。～я от бòлка 疼得叫唤 ❷(风)怒吼,吼叫：Вя́търът ～е. 风在呼啸。～**ене** ［中］

вѝ|я се *-еш се,-х се* ［未,中态］❶弯,弯曲：Дървòто се ～е, докàто е млàдо. 树在小的时候能弯曲。❷(植物)盘绕,爬蔓：Бръшля́нът се ～е по дървòто. 常春藤盘树而生。❸(烟、蒸汽等)缭绕上升,袅袅上升：Пу́шекът се ～е на спирàли. 烟盘旋上升。❹(道路、河流等)弯弯曲曲,蜿蜒曲折,迂回：Пъ́тят се ～е из нѝвите. 道路在田地里蜿蜒曲折。❺(鸟)盘旋,翱翔：Орèлът се ～е в небèто. 鹰在空中盘旋。❻(蠕虫、蛇)蜿蜒爬行：Змия́та се ～е. 蛇蜿蜒而行。◇ **Бу́бите се ～ят.** 蚕在作茧。**Вѝе ми се свят. Главàта ми се ～е.** 〈口〉我头昏(晕)。～**я се òколо ня́кого** 围着某人转 ～**ене** ［中］

вия́вица ［阴］同 виèлица

вия́лица ［阴］同 виèлица

в-к ［缩］同 в.（вèстник）：в-к „Ду́ма"《言论报》

ВК ［вè-кà］［缩］Ву́зовски комитèт（共青团）大学委员会

вкаменèлост *-тà* ［阴］〈地质〉化石

вкаменèн *-а* ❶ вкаменя́ 的过被形动 ❷［用作形］1.石化的,化石的：～и остàнки от пèщерни живòтни 穴居动物残骸的化石 2.〈转〉凝然不动的,呆若木鸡的：Той се спря́ катò ～. 他纹丝不动地停住。

вкамен|я́вам ［未］,**вкаменя́** *-ѝш,-ѝх* ［完］❶使变成石头;使变硬,使硬化：Варовѝтите водѝ ～я́ват телàта. 含钙盐的水会使物体变硬。❷使发呆：У́жасът го ～ѝ. 恐惧使他发呆。～**я́ване** ［中］

вкамен|я́вам се ［未］,**вкаменя́ се** *-ѝш се,-ѝх се* ［完］［中态］❶变成石头;变硬 ❷〈转〉变呆：Той се ～ѝ от у́жас. 他吓呆了。

вкàр|вам ［未］,**вкàрам** ［完］❶使进入;赶入,驱赶进,踢进：～вам конèц в иглà 纫针 ～вам кòн в обòра 把马赶进马厩 ～вам тòпката във вратàта 将球踢进球门 ～вам гол〈运〉进一球 ❷〈口〉使陷于,使遭受;引入,导致：～вам ня́кого в беля́ 使某人遭受不幸 ～вам ня́кого в разнòски 使某人破费 ～вам ня́кого в бòрч（дългове）使某人欠债 ～вам ня́кого в гря́х 将某人引入歧途,使某人犯罪 ～вам ня́кого в прàвия път（в пътя́）使某人走上正路 ～вам ня́кого без врèме в грòба 使某人过早死去 ～вам ня́кого в задъ́нената у́лица 使某人走进死胡同 ～**ване** ［中］

вкѝс|вам ［未］,**вкѝсна** *-неш,вкѝснàх* ［完］❶使变酸,使发酸：Нèдобре измѝтата бъ́чва ～ва вѝното. 没有洗干净的酒桶会使葡萄酒变酸。❷变馊：Я́денето ～на. 食物馊了。～**ване** ［中］

вкѝс|вам се ［未］,**вкѝсна се** *-неш се,вкѝснàх се* ［完］［中态］❶变酸 ❷变馊：Я́денето се ～на от горещинàта. 由于天热,食物馊了。❸变软,发软：От тòя дъжд всѝчко се ～на. 由于这场雨,一切都变软了。～**ване** ［中］

вкисля́вам ［未］,**вкисля́** *-ѝш,-ѝх* ［完］使变酸 — **се** ［中态］变酸 ～**я́ване** ［中］

вкѝсна 见 вкѝсвам

вкѝснал *-а* ❶ вкѝсна 的过主形动 ❷［用作形］变酸了的：～о вѝно 变酸了的葡萄酒 ❸［用作名］～**о** ［中］发酸的东西,馊的食物：мирѝша на лу́к и ～о 有洋葱味和馊味

вкѝснат *-а* ❶ вкѝсна 的过被形动 ❷［用作形］变酸了的;馊了的：～о я́дене 馊了的食物

вклè|йвам се ［未］,**вклèя се** *-еш се,вклèях се* ［完］［中态］〈罕〉同 вклея́вам се

вкле|я́вам се ［未］,**вклея́ се** *-ѝш се,-ѝх се* ［完］❶变粘,发粘：Смàзката се ～ѝ. 润滑油变粘了。❷(机器等)有油泥：Машѝната се е ～я́ла. 机器有油泥了。

вклисав|я́вам ［未］,**вклисавя́** *-ѝш,-ѝх* ［完］使(面包等面食因未烤好而)发粘 — **се** ［中态］

вклю́ч|вам ［未］,**вклю́ча** *-иш,вклю́чѝх* ［完］❶列入,计入;包括,包含：～вам го в спѝсъка 将他列入名单 ～вам нòв член в дòговора 把新条文列入条约 Пòщенските разнòски са ～ени в тàзи су́ма. 邮费已计入此数(包括在此数内)。～вам в скòби 括入括号 ❷开,开动,接通：Вклю́чѝ рàдиото да чу́ем новинѝте. 打开收音机,我们听听新闻。～вам мотòр 开动马

达 ～вам тòка 接通电源 — **се**［反身］：～вам се в рà̀бота（в съревновà̀ние）参加工作（竞赛）◇ **Не ～ва.**〈行〉同 Не сè досèща（没想起来）.

включѝтелно［副］包括，包括（最后一数）在内：от пъ̀рви до пèти януà̀ри ～ 从1月1日到5日止 от стрà̀ница пъ̀рва до пè-та ～ 从第一页到第五页止 òтпуск до 10 ～ 假期到10日止 ～ и пъ̀тните разнòски 包括路费在内 ～ с пòщенските разнòс-ки 邮资在内 Включѝтелно с тèбе сме четирѝма. 连你（在内）我们是四人。Стà̀ята струва 800 лèва ～ обслу̀жването（при-слу̀гата）. 房间包括服务为 800 列弗。

вков|à̀вам［未］，**вковà̀** *-èш*，*-à̀х*［完］❶敲入，钉入：～à̀вам гвòздей в стенà̀та 把钉子钉入墙内 ❷钉入（藏起来）：～à̀вам нèщо в пòда 把某物钉入地板内藏起来 ❸〈转〉使呆住，使发呆：У̀жасът го ～à̀. 他吓呆了。◇ **～à̀вам очѝ в（върху̀）нè-що（нà̀кого）** 注视，凝视，盯住某事（某人）— **се**［中态］发呆，呆住

вкокалèн *-а*［形］变得像骨头一样硬的

вкокал|я̀вам се［未］，**вкокалà̀ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*［完］［中态］变（得像骨头一样）硬 **～я̀ване**［中］

вкопà̀|вам［未］，**вкопà̀я** *-еш*，*-х*［完］埋入（以使固定）：～вам стъ̀лб（кòл）埋杆子（桩子）

вкопà̀н *-а* ❶ вкопà̀я 的过被形动 ❷［用作形］埋在地里的：стоя̀ катò ～ 站得很稳，纹丝不动地立着

вкòпч|вам［未］，**вкòпча** *-еш*，*вкòпчах* 和 *-иш*，*вкòпчих*［完］❶抓紧，抓牢：Орèлът ～ва à̀гнето. 老鹰紧紧地抓住羔羊。❷使牢牢扣住（挂住，摽住）— **се**［被动，反身，中态，互及］抓住，摽住：Детèто се ～ало за мà̀йка си. 孩子紧紧抓住母亲。Двà̀мата се ～аха едѝн в дру̀ги. 两人互相紧紧揪住。**～ване**［中］

вкорав|я̀вам［未］，**вкоравя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］使变硬：Сту̀дът ～ѝ калтà̀. 严寒把泥泞冻硬。～èна земя̀ 变硬的土地，冻硬的土地 — **се**［中态］变硬 **～я̀ване**［中］

вкоренèн *-а* ❶ вкореня̀ 的过被形动 ❷［用作形］根深蒂固的：～ нà̀вик 积习 ～ порòк 根深蒂固的恶习

вкорен|я̀вам［未］，**вкореня̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］❶使生根：～я̀-вам растèние 使植物生根 ❷〈转〉使深入（人心），使根深蒂固，使养成：～я̀вам добрѝ нà̀вици 养成好习惯 — **се**［被动］**～я̀ване**［中］

вкорен|я̀вам се［未］，**вкореня̀ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*［完］［中态］生根 **～я̀ване**［中］

вкостен|я̀вам［未］，**вкостеня̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］❶〈医〉骨化 ❷〈转〉使变（得像骨头一样）硬 — **се**［反身］**～я̀ване**［中］

вкостен|я̀л *-я̀ла*，*-èли* ❶ вкостеня̀ 的过主形动 ❷［用作形］僵化的，死硬的：～я̀л бюрокрà̀т 死官僚（主义者）～я̀л възглед 僵化的观点 придъ̀ржам се към ～èли систèми 拘泥于僵化的制度

вкочанèн *-а* ❶ вкочаня̀ 的过被形动 ❷［用作形］冻僵了的：～и пръ̀сти 冻僵了的手指

вкочан|я̀вам［未］，**вкочаня̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］使僵硬；使麻木：Лèдният вя̀тър всѝчко ～я̀. 凛冽的风使一切都僵硬了。— **се**［中态］变僵，麻木：Пръ̀стите ми са се ～я̀ли от сту̀д. 我的手指都冻僵了。**～я̀ване**［中］

вкочаня̀с|вам［未］，**вкочаня̀сам**［完］同 вкочаня̀вам се：Ръцèте ми ～аха. 我的手冻僵了。— **се**［中态］：～вам се от сту̀д 冻僵 **～ване**［中］

ВКП(б)［вè-ка-пе-бè］［缩］（俄）ВКП（б）（Всесоюзная Коммунистическая партия большевиков）— Всесъю̀зна кому-нистѝческа пà̀ртия（болшевѝки）〈史〉联共（布）

вкрà̀тце［副］〈旧〉简短地，简略地，简言之：разпрà̀вям нèщо ～ 简单地叙述某事 излà̀гам ～ съдържà̀нието на кнѝга 简略说明书的内容

вку̀пом［副］共同，一起：Дойдòха ～. 他们一起来了。всѝ-чки ～ 全部，一股脑儿

вкус *-ъ̀т*，*-à̀*，*-òве*［阳］❶［只单］味觉：Притъпѝ ми се вку̀сът. 我味觉迟钝了。❷味，味道，滋味，口味：Водà̀та е без ～ и миризмà̀. 水是无味无臭的。Зелèното грòзде ѝма кѝсел ～. 青葡萄有酸味。опѝтвам ～à̀ 尝味道 ❸（好）味道，美味：Товà̀ вѝно ня̀ма ～. 这种葡萄酒没有味道。❹〈转〉趣味，嗜好，爱好：Товà̀ е въпрòс на ～. 这是一个爱好问题。ѝмам ～ към нèщо 对某事有兴趣，爱好某物：Всèки си ѝма своѝ ～. За ～ не сè спòри. 人各有所好；不必为爱好争论。Товà̀ не è по ～à̀ ми. 这不合我的口味（趣味）。❺〈转〉审美力；鉴赏力：човèк с ～ 有鉴赏力的人 облѝчам се с ～ 穿着雅致 ◇ **на ～** 味道上：Товà̀ е приятно（горчѝво）на ～. 这东西味道好（苦）。**по ～à̀ на нà̀кого** 按某人的口味，叫某人喜欢

вку̀с|вам［未］，**вку̀ся** *-иш*，*вку̀сих*［完］❶尝（…的味道）：～вам вѝното 品（葡萄）酒 ～вам я̀дене 品尝食物 ～вам от я̀дене 尝一点食物 ❷吃（喝）到一点：Òще нѝщо не съм ～ил. 我还什么都没吃呢。❸〈转〉尝到，体验，领略：～вам от рà̀-достите на живòта 领略生活的乐趣 **～ване**［中］

вку̀с|ен *-на*［形］好吃的，可口的：～на храна̀ 好吃的食物 ～ен плòд 味道好的水果 **～но**［副］：гòтвя ～но 饭做得可口

вкуснотѝ|я *-и*［阴］〈行，口〉好吃的（东西）

вку̀сов *-а*［形］❶ вкус ①解的形容词：～о усèщане 味觉 ～и òргани 味觉器官 ❷（增添）味道的：～и веществà̀ 增添味道的东西（如蘑菇等）

вку̀ся 见 вку̀свам

вкуся̀вам［未］〈罕〉同 вку̀свам

ВКФС［вè-ка-фе-сè］［缩］Върхòвен комитèт за фѝзкултура и спòрт 体育运动最高委员会

въ̀щи［副］在家，回家：Вчèра не сѝ бя̀х ～. 昨天我不在家。отѝвам си ～ 回家

влà̀га［无复，阴］❶水分；湿度；潮湿：～ на пòчвата 土壤的水分（湿度）абсолю̀тна ～ 绝对湿度 ～ по стенѝте 墙上的潮气 Прозòрците са покрѝти с ～. 窗户上布满一层水汽。В къ̀ща-та ѝма ～. 屋子里潮湿。пронѝкнат（пропѝт）от ～ 受了潮的 ❷细雨，毛毛雨 ◇ **Товà̀ ще ми държѝ ～.**〈口〉这将使我长久不忘（给我留下深刻印象）。

влагà̀лищ|е *-а*［中］❶仓库，库房：железопъ̀тно ～е 铁路仓库 ❷〈解〉阴道

влагà̀лищ|ен *-на* влагà̀лище 的形容词：～ен персонà̀л 仓库工作人员 ～но възпалèние 阴道炎

вл|à̀гам［未］，**влòжа** *-òжиш*，*влòжих*［完］❶〈罕〉放入，装入：～à̀гам нòж в нòжница 把刀插入鞘内 ❷投入，投资；存入：Държà̀вата ～à̀га мнòго срèдства в инду̀стрията. 国家大量投资于工业。～à̀гам парѝ в спестòвната кà̀са 把钱存入储蓄所 ❸〈转〉使用；献（身）；把…贯注（于）：～à̀гам тру̀д（усѝ-лия，врèме）в нèщо 在某事上用力气（功夫，时间）～à̀гам раз-бѝране в рà̀ботата 钻研工作 ～à̀гам тендèнция в нèщо 对某事有倾向性 ～à̀гам душà̀та си в нà̀каква рà̀бота 把精神贯注在

某事上 ～а̀гам сърцѐ в нѐщо 满腔热情地做某事 ◇ **～а̀гам му ду̀ми в уста̀та** 借他的口说出(自己的意思) **～а̀гане** [中]

влагоѐмност -*тѝ* [阴]〈农,气象〉含水量,含湿量,持水量

влагозащѝт|ен -*на* [形] 防潮的

влаголюбѝв -*а* [形] 喜欢潮湿的：～о растѐние 喜潮湿的植物

влагомѐр [阳] 湿度计

влагонепроницаѐм -*а* [形] 不透水的,不透潮气的：～а тъкан 不透潮气的织物

влагорегула̀тор [阳] 湿度调节器

влагоустойчѝв -*а* [形] 耐潮的,耐湿的 **～ост** -остта̀ [阴]

владѐене 见 владѐя

владѐл|ец -*ци* [阳] 所有者,占有者,物主

владѐни|е -*я* [中] ❶ [只单] 所有,持有,占有：Къщата е във ～е на наслѐдниците. 房屋为继承人所有。премина̀вам в нѐчие ～е 转归某人所有 ❷不动产,地产；领地,统治地：колониа̀лни ～я 殖民地 ◇ **вля̀зам във ～е** 占有 **встъ̀пвам във ～е на нѐщо** 〈法〉对某物有所有权 **въвѐждам ня̀кого във ～е на нѐщо** 〈法〉判决某人对某物有所有权,将某物判归某人所有 **въвѐждане (въвод) във ～е** 〈法〉给予法定所有权

владѐтел -*ят*, -*я* [阳], **владѐтелка** [阴] ❶(最高)统治者(指国王、皇帝、君主等) ❷所有者,占有者：～ на капита̀ла 资本占有者

владѐтелск|и -*а* владѐтел 的形容词：～а дина̀стия 统治(者的)王朝 ～и права̀ 所有者的权利

владѐя -*ѐеш*, -*а̀х* [未] ❶有,持有,所有,占有：～ѐя срѐдства за производство 占有生产资料 ～ѐя обшѝрни горѝ 占有大片森林 ❷统治；控制,支配：～ѐя (над) страна̀ (наро̀д) 统治国家(人民) Разделя̀й и ～ѐй. 分而治之。Законността̀ ～ѐе в та̀я страна̀. 法制统治着这个国家。～ѐя положѐнието (ситуа̀цията) 控制局势 Бо̀лният не сѝ ～ѐе крака̀та. 病人不能支配自己的双脚。～ѐя (над) стра̀стите си 控制自己的激情 ～ѐя езѝка си 慎言❸〈转〉笼罩,充满：Ту̀к ～ѐе пъ̀лна тишина̀. 这里一片沉寂。Нао̀коло ～ѐе пустѝнна самота̀. 周围是一片沙漠般的荒凉。❹掌握,会用,通晓；精通,长于：Тя̀ ～ѐе бъ̀лгарски като̀ бъ̀лгарка. 她像保加利亚人一样精通保语。～ѐя перо̀то 长于写作 ～ѐя оръ̀жието 会用武器 **～ѐене** [中]

владѐя се -*ѐеш се*, -*а̀х се* [未,反身] 控制自己,抑制自己的感情：Не мо̀га по̀вече да се ～ѐя. 我再也不能控制住自己了。**～ѐене** [中]

Владивосто̀к 符拉迪沃斯托克(海参崴,俄罗斯港市)

владѝ|ка -*ката*, 复 -*ци* [阳] (东正教的)高级僧侣；大主教,主教 ◇ **ѝмам ву̀йчо ～ка** 〈口〉有靠山：Ѝмаш ли ву̀йчо ～ка, лѐсно ста̀ваш по̀п. 〈俗〉你要是有当主教的舅舅,你就容易当上神甫；朝中有人好做官。

владѝчество [无复,中]〈书〉统治(多指异族的)：осма̀нско ～ 奥斯曼帝国的统治 под ～то на ня̀кого 在某人的统治下

владѝчнина 和 **владѝшнина** [阴]〈史〉(基督教徒每年按户向主教献的)贡赋

владѝшк|и -*а* владѝка 的形容词：～и тро̀н 主教座(位) ～и жѐзъл 主教的权杖

вла̀ж|ен -*на* [形] ❶潮湿的；湿润的：～ен въ̀здух (клѝмат) 潮湿的空气(气候) ～на дрѐха 潮衣服 ～на трева̀ 潮湿的草地 ～ни от съ̀лзи очѝ 因流泪而湿润的眼睛 ❷〈转〉(指眼睛、目光)水灵的：～ен и свѐтъл по̀глед 水灵而明亮的目光 **～но** [副] **～ност** -остта̀ [阴] 潮湿,湿度：～ност на по̀чвата (въ̀здуха) 土壤(空气)的湿度

влажнѐя -*ѐеш*, -*я̀х* [未] 变潮湿；发潮：То̀й усѐти очѝте си да ～ѐят. 他感到两眼发潮。Нѐщо ми ～ѐе на ръка̀та. 我觉得手上有点潮湿。**～ѐене** [中]

вла̀зям [未]〈方〉同 влѝзам

влак[1] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 列车,火车：пъ̀тнически (пъ̀тнишки) ～ (旅)客(列)车 бъ̀рз (ускорѐн, експрѐсен) ～ 快(加快,特快)车 дирѐктен ～ 直达列车 това̀рен ～ 货车 пъ̀тническо-това̀рен ～ (смѐсен ～) 客货车(混合列车) увеселѝтелен ～ 游览列车 транзѝтен ～ 过境列车 Вла̀кът тръ̀гва (потѐгля, замина̀ва). 列车开了。Вла̀кът ѝдва (пристѝга, спѝра). 列车来了(到了,停了)。взѐмам ～ 〈口〉上(坐)火车 пъту̀вам с ～ 坐火车 изпу̀скам (пропу̀скам) ～а 没赶上火车；〈转〉错过机会 Вла̀кът ѝма закъснѐние. 火车误点了。Вла̀кът пристѝга без закъснѐние. 火车正点到达。

влак[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈方〉同 брана̀ (耙,特指用树枝做成的)

влака̀ [阴]〈方〉族,宗族,家族：Влака̀та им е голя̀ма. 他们的家族很大。

влакнѐн -*а* [形] 纤维制的

влакнѐст -*а* [形] ❶有绒毛的,拉毛的：～ пла̀т 绒布 ❷丝状的,线状的：～и о̀блаци 丝(毛,线)状云 ❸〈解〉纤维的：～а тъкан 纤维组织

влакно̀ -*а̀* [中] ❶(一根)毛,发：Коса̀та му над слѐпите очѝ бѐ взѐла да се прошàрва с бѐли ～а̀. 他太阳穴上面的头发已经开始花白了。～о̀ от въ̀лна 一根羊毛 ❷纤维：лѐнено (памту̀чно, копрѝнено) ～о̀ 亚麻(棉,丝)纤维 изку̀ствени (естѐствени, синтетѝчни) ～а̀ 人造(天然,合成)纤维 нѐрвни (му̀скулни) ～а̀ 神经(肌)纤维 ❸(植物表面的)茸毛：Листа̀та са покрѝти с ～а̀ (влакъ̀нца). 叶子上满是茸毛。◇ **цѐпя ～о̀то (на двѐ)** 〈口〉一根羊毛都要劈成两半用；吝啬

влакнода̀|ен -*йна* [形]：～йни растѐния 纤维植物

вла̀ков -*а* влак[1] 的形容词：～а композѝция 一列车厢(不包括车头) ～ персона̀л (全体)列车员

влакъ̀нцѐ -*а̀* [中] влакно̀ 的指小

власа̀т -*а* [形] 多毛(发)的：～о ку̀че 长毛狗,狮子狗

власа̀тка [阴] 羊茅 (*Festuca*)

власенѝца [阴]〈宗,旧〉(苦修者的)粗毛衣服

вла̀сест -*а* [形] 同 власа̀т

вла̀с|и[1] [复,单(罕) -, 阳] (人和兽身上的)毛,发；(织物、植物表面的)绒毛,茸毛：бѐли ～и 白发

вла̀си[2] 见 влах

власѝнка [阴] (一根)短毛,短发

власт -*тѝ* [阴] ❶ [只单] 权,权力：ба̀щинска ～ 父权 законода̀телна ～ 立法权 ѝмам ～ над подчинѐните си 有支配部下的权力 Това̀ не ѐ в мо̀ята ～. 这不在我的权力之内。облѝчам ня̀кого във (с) ～ 授权给某人 лицѐ, облѐчено с ～ 当权者 ❷〈转〉势力,影响；支配,控制：ня̀мам ～ над сърцѐто 控制不住自己的心 ❸政权,统治权(力),管辖权(力),权力：държа̀вна ～ 国家政权,国家权力 върхо̀вна ～ 最高政权,最高权力 В на̀шата страна̀ ця̀лата ～ принадлежѝ на наро̀да. 在我国一切权力属于人民。намѝрам се под чу̀жда ～ 处于外国统治之下 завзѐмам ～та̀ с оръ̀жие 武装夺取政权 на ～ съм 执政 ❹ [只单] 政体：народнодемократѝческа ～ 人民民主政体

(政权) съвѐтска ~ 苏维埃政体 ❺当局,机关: мѐстни ~и 地方当局 воѐнни ~и 军事当局 гражда̀нски ~и 民政当局 администрати̇вна ~ (администрати̇вни ~и) 行政当局 преда̀вам се на ~та̀ 向当局投降(自首) ❻权限,职权: превиша̀вам ~та̀ си 越权 ◇ **и̇двам на ~** 上台,执政 **и̇мам (ня̀мам) ~** 有(无)力量(能力)(支配某事) **нами̇рам се под ~та̀ на ня̀кого** 受某人管辖(控制) **Това̀ е в мо̀ята ~.** 这取决于我。

вла̀ст[ву]ва|м [未] 统治;控制;治理: Тя̀ е своенра̀вна, и̇ска да ~ над дру̀гите. 她很任性,总想统治别人(对别人发号施令)。Ту̀к ~ невѐжество. 此处缺乏文化。**~не** [中]

властели̇н [阳]〈古〉(有无限权力的)统治者;主宰者

вла̀ст|ен *-на* [形] ❶有权(力)的: Ти̇ си ~ен са̀м да разреши̇ш то̀зи въпро̀с. 你有权自己解决这个问题。❷有威风的,发号施令的;庄严的: ~ен по̀глед 威风凛凛的眼神 ~ен то̀н 庄严的腔调 **~но** [副]

власти̇тел *-ят, -я* [阳], **власти̇телка** [阴]〈诗,罕〉统治者,主宰者: ~ над умовѐте и сърца̀та 头脑和心灵的主宰者

вла̀стни|к *-ци* [阳] 专制者;掌权者,执政者,发号施令者: стро̀г ~к 严厉的统治者

вла̀стническ|и *-а* [形] 专横的;威严的: ~и то̀н 专横的腔调 ~и хара̀ктер 专横的性格

властод|ържец *-ръжци* [阳]〈书,旧〉专制者,独夫

властолю̀б|ец *-ци* [阳]〈书〉贪权者,好权的人

властолюби̇в *-а* [形] 贪权的,好权的: ~а жена̀ 贪权的女人 ~ хара̀ктер 贪权的性格

властолю̀бие [无复,中] 贪权,好权;权欲

вла|х *-си* [阳], **влахи̇ня** [阴] ❶〈民〉弗拉赫人(指罗马尼亚人) ❷〈方〉(非保加利亚族的)高山牧人 ◇ **Вла̀сите се да̀вят на кра̀я на Ду̀нава.** 〈谚〉弗拉赫人游到多瑙河口淹死了;功亏一篑;过早乐观。

влахи̇нка [阴] 同 влахи̇ня ①解

вла̀ч|а *-иш, влачи̇х* [未] ❶拖,拉,拽: ~а дърва̀ 拉劈柴 ~а плу̀г 拉犁 Влека̀чът ~и три̇ шлѐпа. 拖轮拖着三只驳船。❷〈转,口〉带来,导致,产生: Вся̀ко нововъведѐние в живо̀та ни ~и поди̇ре си ро̀й чу̀жди ду̀ми в ези̇ка. 我们生活中的每项革新都给语言带来一批外来词。Любовта̀ ~и поди̇ре си страда̀ние. 爱情带来痛苦。❸〈口〉(水)冲来,冲走;带来: Река̀та ~и ка̀мъни отдалѐч. 河水从远方冲来许多石头。~а ка̀л в къщи с нечи̇сти обу̀вки 穿着脏鞋把泥带进屋里 ❹〈口,不赞〉(把人)拖来,拉来,带,领: Сти̇га си ми ~ил таки̇ва го̀сти. 你不要再给我拉来这样的客人了。Защо̀ ~иш та̀зи ча̀нта? 你带这个提包干什么? ❺〈口〉拖延,拖住: с годи̇ни ~а тая̀ ра̀бота 一连几年拖延这件工作 ❻梳,梳理(羊毛等): ~а въ̀лна 梳羊毛 — **се** [被动] ◇ **~а и̇го (вери̇ги, хомо̀т)** 〈诗〉受压迫,当奴隶 **Ку̀че ~и, ди̇ря ня̀ма.** 无人过问,无人关心;毫无希望,毫无办法。**~ене** [中]

вла̀ч|а се *-иш се, влачи̇х се* [未,中态] ❶(在地上)拖着: Ро̀клята ти се ~и. 你的连衣裙拖在地上。❷慢慢移动: Далѐч по планина̀та се ~еха тъ̀мни мъгли̇. 远处浓雾在山间缓缓移动。❸吃力地走,拖着脚步走,一步一步地挪: То̀й не вървѐше, а едва̀м се ~еше. 他不是在走,而是勉强地一步一步向前挪。❹〈转〉(时间、生活等)过得很慢: Процѐсът се ~и вѐче вто̀ра годи̇на. 官司已经拖到第二年了。❺〈口,不赞〉常去(某处),串,闲逛,常找(某人): ~а се по у̀лиците 逛大街,逛马路 ~а се по кръ̀чмите 泡酒馆 Не можа̀х да се отървà от нѐго, всѐ с мѐне се ~еше. 我摆脱不了他,他老是到我这里来。❻(粥状物)流 ❼爬: Змия̀та се ~и. 蛇在爬行。~а се по корѐм 匍匐而行,爬行 ◇ **~а се по ума̀ на ня̀кого** 〈口〉跟着某人的主意转,听某人摆布 **~а се в опа̀шката** 〈口〉在末尾,落(于人)后 **~а се след ня̀кого** 〈口〉对某人着迷 **~ене** [中]

вла̀ченка [阴]〈方〉梳羊毛(助工)会(一种亲戚、邻居、同乡之间无报酬的互助性劳动形式,来客坐在一起边干活边谈笑)

влачешка̀та [副] 同 влачешко̀м

влачешки̇м [副] 同 влачешко̀м

влачешко̀м [副] (在地上)拖(拉)着,拽着;爬着,匍匐着

вла̀чка [阴] ❶(林中的)拖木车,拖木橇 ❷同 влак[2]

вла̀шк|и *-а* влах 的形容词: ~а земя̀ 弗拉赫人的(罗马尼亚人的)国土

Вла̀шко [无复,中]〈民〉弗拉什科(指罗马尼亚): Хо̀дил по ~ и Бо̀гданско. 他曾到过弗拉什科(指罗马尼亚)和博格丹斯科(指摩尔多瓦)。

вледенѐн *-а* ❶ вледеня̀ 的过被形动 ❷[用作形] 冻僵了的: ~и пръ̀сти 冻僵了的手指

вледеня̀вам [未], **вледеня̀** *-и̇ш, -и̇х* [完] ❶使变成冰,使结冰: Студѐният вя̀тър ~й вода̀та. 寒风把水冻成冰。❷使冰冷,使冻僵;使僵化: У̀жасът ~й тя̀лото му. 他怕得身体僵直了;他吓呆了。— **се** [被动,中态]: ~я̀вам се от у̀жас 吓呆 **~я̀ване** [中]

вледя̀вам [未], **вледя̀** *-и̇ш, -и̇х* [完]〈罕〉同 вледеня̀вам

влѐзн|а *-еш, влѐзнах* [完]〈口〉同 вля̀зна

вл|ека̀ *-ечѐш, -я̀кох, -ѐче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -ѐкли* [未] ❶ 同 вла̀ча ①解: ~ека̀ дърва̀ 拉劈柴 ❷〈转〉导致,引起,造成,带来: ~ека̀ наказа̀ние 受(招致)惩罚 Едно̀ нещა̀стие ~ѐче след сѐбе си дру̀го. 一个不幸引起(带来)另一个不幸。❸〈转〉吸引,引诱: Ня̀маше вѐче какво̀ да го ~ечѐ и задъ̀ржа та̀м, освѐн ста̀рите му спо̀мени. 除了那些对往日的回忆外,那里已经没有什么能吸引和留住他的东西了。❹带来,带去;(水流)(急速)冲来,冲走: Река̀та ~ѐче дървѐта и ка̀мъни. 河水急速地冲走树木和石头。❺(把人)拉走,拖走,带走 — **се** [被动,中态]

влека̀ч [阳]〈技〉❶拖轮: ~ на шлѐпове 拖轮 ❷牵引汽车: Тѐзи ~и тѐглят след сѐбе си ня̀колко ремаркѐта. 这些牵引汽车后面都拉着几辆拖车。◇ **гъсѐничен ~** 〈技〉履带牵引车

влетя̀ 见 влi̇там

влетя̀вам [未] 同 вли̇там

влечѐни|е *-я* [中] 爱好;嗜好;欲望;趋向: изпи̇твам (чу̀вствувам) ~е към нау̀ка(та) 爱好科学 и̇мам (ня̀мам) ~е към му̀зика(та) 喜爱(不喜爱)音乐 ~е към ня̀кого 喜欢某人

влечешка̀та [副]〈方〉同 влечешко̀м

влечешко̀м [副] 同 влачешко̀м

влечу̀г|о *-и* [中] ❶爬虫,爬行动物(如蛇、蜥蜴等) ❷〈转,蔑〉无骨气的人;阿谀奉承的人: Ця̀ло ~о е! 他是一个十足的软骨头! 他是个马屁精!

вли̇вам [未], **влѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过被形动 *-я̀н, -ѐни* 或 *-я̀т, -ѐти* [完] ❶使流入,注入: Река̀ Мари̇ца ~и̇ва во̀дите си в Бя̀ло морѐ. 马里察河流入爱琴海。❷〈方〉斟(满),注(满): Влѐйте ви̇но в ча̀шите. 请把这些杯子斟满葡萄酒。❸〈转〉灌输;带来;增加,增添: Тѐзи ду̀ми ~я̀ха бо̀дрост и ра̀дост в

сърцѐто му. 这些话使他振奋愉快。Оставѝ тàз пѐсен любо̀вна, /не ~ѝвай ми в сърцѐ отро̀ва. 丢掉这支情歌吧,别往我心中灌输毒素。~ѝвам но̀ви сѝли 增添新力量 ~ѝвам надѐжда 带来希望 ~ѝвам живо̀т в нѐщо 给某事增加生气 **~ѝване** [中]

влѝвам се [未], **влѐя се** *-ѐеш се, -ях се* [完] [中态] ❶(河等)流入: Ду̀нав се ~ѝва в Чѐрно морѐ. 多瑙河流入黑海。❷〈转〉进入: Отро̀вата вѐче се ~ѝ в кръвтà ми. 毒液已进入我的血液中。❸〈转〉参加,加入: ~ѝвам се в редовѐте на 加入…的行列 **~ѝване** [中]

влѝзам [未], **влѝза** *-ѐзеш, -я̀зох, -ѐзе*, 命令式 *-ез, -ѐзте*, 过主形动 *-я̀зъл, -я̀зла, -ѐзли* [完] ❶进,进入,进来,进去(与излѝзам(出来)相对): ~ѝзам в къщата (стàята) 进屋子(房间) ~ѝзам във водàта 下水 Да ~я̀за ли? 可以进来吗? Влѐзте, мо̀ля! 请进(来)! Колàта ~ѐзе в дво̀ра. 车开进院子里。То̀я конѐц не мо̀же да ~ѐзе в уши̇̀те на иглàта. 这根线纫不进针鼻。❷装(得)下,放(得)进去;适合于;〈数〉(除)得整数商: Всѝчкият багàж ня̀ма да ~ѐзе в то̀я ку̀фар. 这只箱子装不下所有的行李。В тàя обу̀вка не мо̀же да ~ѐзе кракъ̀т ми. 这只鞋我的脚穿不进去。Тѐзи обу̀вки не мѝ ~ѝзат. 〈罕〉这双鞋不合我脚;这双鞋对我不合适。Клю̀чът не ~ѝза в ключàлката. 这把钥匙开不了这把锁。Двѐ ~ѝза в дѐсет пѐт пъ̀ти. 二除十得五。❸包括,含有: В спѝсъка влѝзат всѝчки именà. 名单里有(名单包括了)所有人的名字。Статѝята ще ~ѐзе в слѐдния бро̀й. 这篇文章将登在下一期(杂志)上。В ценàта на билѐта ~ѝзат и разно̀ските за хранàта. 票价中包括伙食费。❹参加,加入,入,进: ~ѝзам в пàртията 入党 ~ѝзам във войскàта 参军,入伍 ~ѝзам в упрàвителния съвѐт 参加管理委员会 ❺〈口〉入(学): ~ѝзам в гимнàзията (университѐта) 入中学(大学) ❻搬进,安顿下来: На дру̀гия дѐн то̀й ~ѐзе вѐче в сво̀ята си къща. 第二天他已搬进他自己的家中。❼(与抽象名词连用)开始,进入;发生: ~ѝзам в прѐговори 开始谈判 ~ѝзам в рàзговор (с ня̀кого) (与某人)交谈起来 ~ѝзам в спо̀р 争论起来 ~ѝзам във връ̀зка 发生联系,开始往来 ~ѝзам в бо̀й 进入战斗 Заво̀дът ~ѐзе в дѐйствие. 工厂开工了。❽(玩某些牌戏时)输 ◇ **Влѝза ми (не мѝ ~ѝза) в рàбота.** 〈口〉(不)使我感兴趣,与我有(无)关。**~ѝзам в архѝвата** 〈口〉过时,失去意义 **~ѝзам в белѝ** 〈口〉倒霉,遭到不幸 **~ѝзам в годѝни** 〈口〉上年纪 **~ѝзам в грѐх** 〈口〉造孽;犯错误 **~ѝзам в дѝрите на ня̀кого** 知道某人的行踪 **~ѝзам в живо̀та** 开始过独立的生活 **~ѝзам в исто̀рията** 载入史册 **~ѝзам в капàна (в клю̀пката, в прѝмката)** 〈口〉落入圈套,上当 **~ѝзам в очѝ** 〈口〉引人注目;惹人怀疑 **~ѝзам в подро̀бности** 详细叙述 **~ѝзам в положѐнието на ня̀кого** 替某人设身处地地想,同情某人 **~ѝзам в правàта си** 行使自己的权利 **~ѝзам в пълнолѐтие** 成年 **~ѝзам в пътя̀ (в прàвия пъ̀т)** 〈口〉走上正路,改过自新 **~ѝзам в рàбота** 〈口〉有用,可用 **~ѝзам в рàзрез с нѐщо** 与某事相矛盾 **~ѝзам в сѝла** 生效 **~ѝзам в смѐтката** 〈口〉注意到,考虑到 **~ѝзам в умà (в главàта) на ня̀кого** 牢记在某人心中,印入某人的脑中: Àз бя̀х го забрàвила, отко̀ле бѐше. А сегà като̀ ~ѐзе в умà ми, вѐче не излѝза. 我把它忘记了,那是好久以前的事了,现在已印在我的脑中,再也忘不掉了。**~ѝзам в устàта на вълкà** 〈口〉落入虎口,处境危险 **~ѝзам под ко̀жата на ня̀кого** 〈口〉使某人按我的意志行动,教唆,唆使 **Не мѝ ~ѝза в главàта.** 〈口〉我弄不懂(搞不明白)。**От едѝното мѝ ухо̀ ~ѝза, от дру̀гото излѝза.** 〈口〉左耳朵进,右耳朵出(不记得或不注意人家说的话)。**~ѝзане** [中]: Влѝзането е забранѐно. 禁止入内。

влѝтам [未], **влетя̀** *-етѝш, -етя̀х* [完] ❶飞奔而入,冲进 ❷〈转,方〉(眼睛)塌陷: Очѝте ѝ са ~етѐли. 她的两眼都眍䁖了。

влия̀ние *-я* [中] ❶影响;作用: благотво̀рно (зловрѐдно) ~е 好(坏)影响 упражня̀вам (окàзвам) ~е върху̀ ня̀кого (нѐщо) 对某人(某事)施加影响 дѐйст[ву]вам под ~е на чу̀вствата 感情用事 ~е на око̀лната средà 环境影响 поддàвам се на ~е 受影响 намѝрам се под ~е на ня̀кого 处在某人的影响之下 ❷威信,威望;权威;势力: спечѐлвам (изгу̀бвам) ~е 赢得(丧失)威信 ѝмам ~е 有威信 по̀лзувам се с ~е 享有威望 сфѐри на ~е 势力范围

влия̀телен *-на* [形] 有影响的;有势力的,有威信的: ~ен човѐк 有影响的人

влия̀я *-еш, -х* [未] 影响,对…起作用: ~я добрѐ (ло̀шо) върху̀ нѐго 对他有好(坏)影响 Му̀зиката ~е на настроѐнието. 音乐影响情绪。Несъмнѐно литерату̀рите на рàзни странѝ ~ят еднà върху̀ дру̀га в развѝтието. 各国文学在发展中无疑互相影响。Влия̀ят си взаѝмно. 他们互相影响。**— се** [被动]: Лѐсно се ~е от дру̀гите. 他易受别人影响。

ВЛКСМ [вѐ-ел-ка-ес-ѐм 和 вѐл-ка-сѐм] [缩] (俄) ВЛКСМ (Всесоюзный Ленинский Коммунистический Союз Молодёжи) — Всесъю̀зен лѐнински комунистѝчески съю̀з на младежтà 〈史〉苏联列宁共产主义青年团

вло̀г *-ът, -а, -о̀ве* [名] ❶存款: спесто̀вен ~ 储蓄存款 сро̀чен (безсро̀чен) ~ 定期(活期)存款 ѝмам ~ в спесто̀вната кàса (държà парѝ на ~) 在储蓄所里有存款 ❷〈口〉贡献: дàвам сво̀я ~ за нѐщо 对某事做出贡献

вло̀гов *-а* вло̀г 的形容词: ~а кнѝжка 储蓄存折 ~а налѝчност 存款总数

вло̀жа 见 влàгам

вложѝтел *-ят, -я* [阳], **вложѝтелка** [阴] 存款人,存户

влошàвам [未], **влошà** *-ѝш, -ѝх* [完] 使变坏,使更坏,使恶化: Нередо̀вният живо̀т ~ѝ здрàвето му. 不规律的生活损害了他的健康。Тàзи слу̀чка ~ѝ отношѐнията помежду̀ ни. 这件事使我们的关系恶化了。**— се** [被动,中态]: Състоя̀нието на бо̀лния се ~ѝ. 病人的情况恶化了。**~àване** [中]

ВЛТИ [вѐ-ле-те-ѝ] [阳,(口)中,缩] Вѝсш лесотехнѝчески институ̀т 林学院

влудя̀вам [未], **влудя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 полудя̀вам (使发狂)

влъ̀хва *-та* [阳] 〈旧〉❶哲人,贤人,圣人 ❷〈转〉扒手;骗子;强盗,贼: дипломатѝчески ~ 外交骗子 Неуловѐн ~ и от цàря по̀-голя̀м. 〈俗〉漏网的强盗比皇帝还厉害。❸魔法家,术士,巫师;占卜家

влю̀бвам се [未], **влю̀бя се** *-иш се, влю̀бѝх се* [完] [中态] 爱上,迷恋于,醉心于: То̀й се ~и в нѐя с ця̀лата си душà. 他一心爱上她了。~вам се в тѐзи пѐсни 醉心于这些歌曲 **~ване** [中]

влю̀бен *-а* [形] ❶钟情的,迷恋的,热爱的,醉心的: ~а дево̀йка 热恋着的姑娘 ~ по̀глед 含情脉脉的目光 ~ съм в рàботата си 热爱(醉心于)自己的工作 ~а дво̀йка 一对情人 ❷[用作名] **~ият** [阳], **~ата** [阴] 恋人,恋爱者 **~о** [副]: глѐдам ~о 含情脉脉地望着

влюбчѝв -*а* [形] 易钟情的,容易迷恋的;多情的: ~а натỳра 多情的天性 ~а натỳра съм 天性多情 **~ост** -осттà [阴]

влю̀бя се 见 влю̀бвам се

вля̀во [副] (在,从,朝)左边

вля̀за 见 влѝзам

вля̀звам [未], **вля̀зна** -*ѐзнеш*, -*я̀знах* 和 -*езна̀х* [完]〈方,旧〉同 влѝзам

вмагар|я̀вам се [未], **вмагаря̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态]〈口〉发驴脾气,变得倔犟,固执起来: Добър човѐк бѐше, но по̀сле се ~ѝ. 他本来是个好性子人,可后来变倔了。Я̀ недѐй се ~я̀ва, амѝ си вършѝ ра̀ботата. 别犯倔,干活儿吧。

вманиач|а̀вам 和 **вманиа̀чвам** [未], **вманиача̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使狂躁,使发狂 — **се** [中态] 发狂,成为狂人;酷嗜,成瘾: вманиачѝл се е в нѐщо 对某事上瘾了 **~а̀ване** 和 **вманиа̀чване** [中]

вманиачѐн -*а* [形] 发狂的;酷嗜的,上瘾的

ВМЕИ [вѐ-ме-ѝ] [阳,(口)中,缩] Вѝсш машѝнно-електротехнѝчески институ̀т 机械电气技术学院

вмен|я̀вам [未], **вменя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 归于,认定: ~я̀вам нѐщо във винà (в грях) на ня̀кого 把某事归咎(归罪)于某人;认定某人有某罪 ~я̀вам нѐщо в дълг (задължѐние) на ня̀кого 认定某人有责任做某事,责成某人做某事

вменя̀ем -*а* [形] (刑事上)有责任能力的 (与 невменя̀ем (无责任能力的)相对)

вмѐс|вам 和 **вмѐсям** [未], **вмѐся** -*иш*, *вмѐсих* [完]〈罕〉掺和;牵连,连累: Не ~вай и нѐго в тàя ра̀бота. 别把他也牵连到这件事情里去。Тѝ не ~вай сво̀ите ра̀боти в нѐговите. 你别把自己的事情跟他的掺和起来。— **се** [反身,中态] **~ване** 和 **~яне** [中]

вмѐст|вам 和 **вмѐстям** [未], **вмѐстя** -*иш*, *вмѐстих* [完] 放入,装入;插入: А̀вторът ще ~и но̀в паса̀ж в ста̀тията си. 作者将在他的文章中加一新段落。Къдѐ ~вате то̀лкова го̀сти в то̀я ма̀лък ха̀н? 在这小旅店里你们把这么多旅客安顿在哪里? — **се** [反身,被动]: Мѐбелите едва̀ се ~иха в ста̀ята. 房间刚刚能摆下这些家具。**~ване** 和 **~яне** [中]

вместѝлищ|е -*а* [中] 存储所: ~а за вода̀ 贮水池

вместѝмост -*тà* [阴] 容量,容积: ~ на скла̀д (резервоа̀р) 仓库(蓄水池)的容量 мя̀рка за ~ 容量量器 Бъ̀чвата ѝма ~ 300 лѝтра. 木桶的容量为 300 升。бъ̀чва с ~ 500 лѝтра 500 升容量的木桶

вмѐсто [前] 替,代;不(没有)…而(却)…: Идѝ тѝ ~ мѐне. 你替我去吧。едѝн ~ дру̀г 一个代替另一个 Вмѐсто смърт спасѐние. 没有死,而得救了。Вмѐсто нѐго, дойдѐ нѐговият бра̀т. 他没来,他的弟弟却来了。◇ ~ **да** [连] 1.不是…,而是…;不但不…,反而…: То̀й прѐчи, ~ да пома̀га. 他不但没帮忙,反而碍事。Вмѐсто да изпѝше вѐжди, изва̀дил очѝ.〈谚〉不但没有描成眉,反而把眼睛挖出来了;弄巧成拙。2.(前接比较级)与其…,不如…: По̀-добрѐ да умрѐш, ~ да живѐеш ско̀тски. 与其像畜牲一样活着,不如死去。

вмѐстя 见 вмѐствам

вмѐся 见 вмѐсвам

вмѐтна 见 вмя̀там

вмѐтнат -*а* ❶вмѐтна 的过被形动 ❷ [用作形] **~а ду̀ма**〈语法〉插入语 **~о изречѐние**〈语法〉插入句 **~а гла̀сна**〈语法〉插入元音

вмеша̀телств|о -*а* [中] 同 намѐса (干涉,干预): въ̀шно (чу̀ждо) ~о 外来的(外国的)干涉 ~о във вѝтрешните ра̀боти на една̀ страна̀ 干涉一个国家的内政

ВМИ [вѐ-ме-ѝ] [阳,(口)中,缩] Вѝсш медицѝнски институ̀т 医学院

вмирѝсан -*а* ❶ вмирѝша 的过被形动 ❷ [用作形] 腐臭的,有臭味的: ~о яйцѐ (мѐсо) 臭鸡蛋(肉) ~а сланѝна 变了味的肥猪肉

вмирѝ|свам [未], **вмирѝша** -*шеш*, -*сах* [完] 使有臭味;使有(某种)味道: Та̀зи бъ̀чва акò не сѐ измѝе, ще ~ше вѝното. 这个桶如果不洗净,会使葡萄酒变味。— **се** [中态]: Рѝбата се ~сва от глава̀та.〈谚〉鱼先从头部臭起。~свам се на ракѝя (тютю̀н, чѐсън) 有酒(烟,蒜)味 **~сване** [中]

ВМС [вѐ-ме-сѐ] [复,缩] Военномо̀рски сѝли 海军

вмък|вам [未], **вмъ̀кна** -*неш*, *вмъкна̀х*, 过被形动 -*нат* [完] ❶放入,推入;引入,导入;掺入,添入,加进;〈转〉带入,领入: ~вам извъ̀нрѐден но̀мер в програ̀мата 在节目单里加进一个额外的节目 Отво̀ри врата̀та и го ~на в ста̀ята. 他打开门,把他领进屋内。❷(悄悄地)拿进,搬进: Кога̀ си ~нал в ста̀ята то̀зи ку̀фар? 你是什么时候把这只箱子弄到房间里来的? — **се** [被动]: В ста̀тията тря̀бва да се ~не нѐщо и за послѐдните съ̀бѝтия. 文章里还应该加点关于最近发生的事件的内容。**~ване** [中]

вмък|вам се [未], **вмъ̀кна се** -*неш се*, *вмъкна̀х се* [完] [中态] 突然进入,闯入;混入: Изведнъ̀ж хо̀п! В ста̀ята при тя̀х се ~на полица̀ят. 突然砰的一声!警察闯进他们屋里。~вам се в сало̀на (без билѐт) (没有票)混进大厅里 **~ване** [中]

вм|я̀там [未], **вмѐтна** -*ѐтнеш*, -*ѐтнах* [完] 插入,插进: Досу̀щ така̀ го разпра̀вяше Нѐда,— ~ѐтна па̀к стрѝна Бо̀гданица. "内达完全是这样说的,"博格丹尼察大婶又插嘴说。**~я̀тане** [中]

вна̀|ждам [未], **вна̀дя** -*диш*, *вна̀дих* [完]〈方〉补上,接上,镶上: Вна̀дих еднò парчѐ в пола̀та, за да я разширя̀. 为了把裙子放宽些,我给它接了一块。— **се** [被动] **~ждане** [中]

вн|а̀сям [未], **внеса̀** -*есѐш*, -*ѐсох*, -*ѐсе*, 过主形动 -*ѐсъл*, -*ѐсла* [完] ❶拿进,搬进,运进: ~а̀сям дъ̀рва̀ в зѝмника 把劈柴搬进地下室 ❷进口,输入: ~а̀сям сто̀ки от чужбѝна 从国外进口货物 ❸加以;加进: ~а̀сям но̀ви ду̀ми в езѝка 给语言增添新词 ~а̀сям попра̀вки (изменѐния) 加以修改(改变) ❹〈转〉引起,致使: ~а̀сям сму̀т (безрѐдие) 引起骚乱(混乱) ~а̀сям рѐд 建立秩序;整理,整顿 ❺存入: ~а̀сям парѝ в ба̀нка 将钱存入银行 ❻提交讨论,提出: ~а̀сям предложѐние 提议 ~а̀сям законопроѐкт 提出法律草案 — **се** [被动] **~а̀сяне** [中]

внедр|я̀вам [未], **внедря̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使生根,巩固;使深入;贯彻,灌输;培植;运用,推广,实行: ~я̀вам мѐтод (о̀пит) 推广方法(经验) ~я̀вам на̀вик 培养习惯 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

внеза̀п|ен -*на* [形] 突然的,骤然的;急速的;意外的: ~но нападѐние 突然袭击 ~ен въпро̀с 意料不到的问题 ~на смърт 暴卒 ~ен заво̀й (路上的)急转弯 **~но** [副]

внеса̀ 见 вна̀сям

внѝк|вам [未], **внѝкна** -*неш*, *внѝкна̀х* [完] 深入地思考(研究),彻底了解,密切注意: ~вам в същина̀та на ра̀ботата 深入

研究事物的实质 ~вам в подробностите на нещо 深人研究某事的细节 ~вам основно в нещо 彻底了解某事 Вникни подълбоко във въпроса. 你要更深人地研究这个问题。**~ване**［中］

внимава|м［未］❶注意：Внимавайте в това, което говоря. 请注意我说的话。❷当心：Внимавай! 当心！Внимавай да не паднеш! 小心别跌倒！Внимавай какво говориш. 说话当心。Внимавай за детето! 当心孩子！Внимавай пред него! 在他面前要当心！**~не**［中］

внимани|е -я［中］❶〈心理〉注意,用心;注意力：слушам с ~е 注意听 съсредоточавам своето ~е 集中注意力 насочвам ~ето си към нещо 集中注意力(专心)于某事 привличам (отвличам) ~ето на някого 引起(转移)某人的注意 Това заслужава ~е. 这值得注意。оставям без ~е 不过问,不管 ❷照顾,关心;殷勤,周到;厚意：отнасям се с ~е към някого 关心某人,殷勤对待某人 оказвам ~е на някого 注意照料(殷勤款待)某人 ◇ **Внимание!** 注意！小心：Внимание, стъпало! 小心台阶！**вземам под ~е** 注意到,考虑到,估计到 **не му обръщам ~е**〈口〉不理他 **обръщам ~е върху (на)** 注意：Обърни ~е на това, което той говори. 注意他说的话。**обръщам ~ето на някого върху нещо** 使某人注意某物：Обърнаха ми ~ето върху неговото поведение. 他们让我注意他的表现。

внимател|ен -на［形］❶注意的,留心的,小心的;用心的;细心的：~ен ученик 用心的学生 ~ен в постъпките си 行为谨慎的 ~ен поглед 留心的目光 ~ен преглед 细心的检查 ❷〈转〉殷勤的,周到的;关心的：~ен съпруг 体贴妻子的丈夫 ~ен съм към някого 对某人关心 **~но**［副］：отнасям се ~но към него 对他关心

внйсам［未］〈方〉同 внасям

внос -ът,-а［无复,阳］❶进口,输入,入口：~ и износ 进出口 ~ на суровини (хранителни продукти) 原料(食品)进口 ❷进口货,输入品 ❸纳费,费：членски ~ 会费;党费 плащам членския си ~ 交纳会费(党费)

внос|ен -на внос 的形容词：~на търговия 进口贸易 ~ни стоки 进口货 ~но мито 进口税 плат от ~на вълна 进口羊毛织成的料子 ◇ **~ен лист** 会费卡,缴费证

вносител -ят,-я［阳］❶缴费者;存款人 ❷〈商〉进口商(人)：~ на машини 机器进口商

вноск|а［阴］定期缴纳的费;分期所付的款：застрахователна ~а 保险费 членска ~а 会费,党费 връщам дълг на ~и 分期还债

ВНС［缩］Велико национално събрание 大国民议会(罗马尼亚)

ВНС［缩］Върховно народно събрание 最高人民会议(朝鲜民主主义人民共和国)

ВНС［缩］Велико народно събрание 大国民议会

внук -кът,-ка,-ци［阳］❶孙子,外孙 ❷〈方〉侄子,外甥 ❸子孙,后代：Внуците ни ще са по-щастливи от нас. 我们的子孙后代会比我们更加幸福。

внуче -та［中］внук 和 внучка 的指小

внучка［阴］❶孙女,外孙女 ❷〈方〉侄女,外甥女

внуш|авам［未］,**внуша** -йш,-йх［完］引起(情感、意思等);授意,提示,暗示;使相信：~авам идея 授意 ~авам уважение 令人尊敬 ~авам му страх 使他感到害怕 ~авам му да се откаже от този план 暗示他放弃这个计划 Йречек се старае да му ~й, че квартирата е тясна за домашните му. 伊雷切克尽力使他相信,这个住宅对他一家来说是狭窄的。**~аване**［中］

внушени|е -я［中］❶授意;劝诫：действувам по чуждо ~е 照别人的意思做 по мое ~е 根据我的授意 по ~е на родителите си 遵照父母的劝诫 ❷〈医,心理〉提示,暗示

внушител|ен -на［形］❶给人深刻(强烈)印象的;庄严的,壮丽的：~ен вид 雄伟的外观 ~на картина 壮丽的景色 ❷巨大的：~на сума 巨款 ~ни размери 巨大的规模 ~ен на ръст 身材高大的 **~но**［副］**~ност** -ността［阴］

ВНХ［缩］Велик народен хурал 大人民呼拉尔(蒙古)

внят|ен -на［形］〈书〉(指声音)清晰的

во［前］〈方〉同 в

воал［阳］❶面纱 ❷纱

воалаж［阳］(制做坤袜等用的)透明纱,薄纱

воалажен -а воалаж 的形容词：~и чорапи 薄丝袜,玻璃丝袜

воалетка［阴］(女帽上的)短面纱

воглаве［副］〈旧〉同 начело (以…为首的)：Пристигна делегация ~ с кмета. 以市长为首的代表团已到达。

вод|а［阴］❶水：~а за пиене 饮用水 преварена (непреварена) ~а 开(生)水 морска (изворна, дъждовна) ~а 海(泉、雨)水 сладка ~а 淡水 пия (наливам) ~а 喝(倒)水 ❷溶液(饮料、药水、化妆品等)：плодова ~а 果子露,果汁 газирана ~а 汽水 минерална ~а 矿泉水 тежка ~а〈化〉重水 дестилирана ~а 蒸馏水 царска ~а〈化〉王水 розова (розова) ~а 玫瑰水 ❸水面;水路：пътувам по ~а 乘船,走水路 плувам под ~а 潜泳 ❹〈转〉江河湖海,水域：териториални ~и 领海;领水 ◇ **в мътна ~а риба лова** 混水摸鱼 **вир ~а**〈口〉(因雨淋或出汗)浑身湿透：Станах вир ~а. 我浑身湿透了。По пътя ни свари дъжд; върнахме се вир ~а. 我们在路上遇雨了,回来已成落汤鸡。**Върви ми като по ~а.**〈口〉我一帆风顺,一切顺利,很幸运。**жива ~а** (神话中起死回生的)神水,仙水 **Кръвта ~а не става.**〈俗〉血变不成水;血浓于水。**минал през огън и ~а** 历尽千辛万苦 **Много ~а изтече от тогава.**〈口〉离现在很久了;那是很久以前的事了。**мътя някому ~ата**〈口〉搅扰某人,给某人制造麻烦(障碍) **наливам ~а в чужда воденица**〈口〉往别人磨盘里注水;助长别人的声势 **пия ~а от извора** 使用第一手材料 **поливам някому ~а** 阻挠某人 **правя дупка във ~ата** 水里打洞,徒劳无益 **Приличат си като две капки ~а.** 见 капка **светена ~а**〈宗〉圣水 **тиха ~а**〈口〉喜怒不形于色的人 **чувствувам се като риба във ~а**〈口〉如鱼得水

водар -ят,-я［阳］〈民〉同 водоносач

водач[1]［阳］❶向导,带路人;(博物馆等的)解说员：~ в музей 博物馆讲解员 ❷领袖,领导人：народен ~ 人民的领袖 ❸司机：~и на моторни превозни средства 机动车司机 ❹〈旧〉游览指南：~ по българските старини 保加利亚古迹游览手册 ◇ **~-нарушител** 违章机动车司机

водач[2]［阳］冠军队

водачка［阴］водач[1] ①②③解的女性

водачество［无复,中］领导,指导;引导

водевил［阳］❶轻歌舞剧 ❷(带歌唱的)独幕轻松喜剧

водевил|ен -на［形］❶ водевил 的形容词：~ен театър 轻歌舞剧院 ~на пиеса 轻歌舞剧本 ❷〈转〉可笑的,滑稽的,喜剧

的；不严肃的：～ен крàй на домàшна сцèна 家庭吵架的喜剧结局

вòд|ен -*на* [形] ❶水的；水(面)上的：～на пàра 水蒸汽 ～но равнѝще 水平 ～ен нàтиск 水压 ～на стихѝя 水灾，洪水 ～ен спòрт 水上运动 ～на чàша 水杯 ～на пòмпа 水泵 ～на инстала̀ция 供水设备 ～ен простòр 辽阔的水面 ～ни глъбинѝ 深渊 ❷水生的：～ни живòтни (растèния) 水生动(植)物 ～на змиѝ 水蛇 ❸含水的，多汁的；稀的：～ни крýши 多汁的梨 ～но мля̀ко 稀奶 ❹水利的；水力的：～но стопàнство 水利经济 ～на турбѝна 水轮机 ～на (електрѝческа) централа 水力发电站 ❺水路的：～ен път 水路，水道 ～ен транспòрт 水路运输(交通) ◇ **～ен плеврѝт** 〈医〉水性胸膜炎 **～на лѝлия** 〈植〉(白)睡莲 (*Nymphaea alba*) **～ни бои** 水彩 **～но кòнче** 蜻蜓 (*Libellulla depressa*) **～но стъклò** 〈技〉水玻璃

воденѝца [阴] ❶水磨：мèля жѝто на ～ 用水磨磨小麦 ❷〈扩〉磨：рѫчна ～ 手(推)磨 вя̀търна (вѐтрена) ～ 风磨 ～ за кафè 咖啡磨 ❸胗：Във ～та на пѝлето ѝма кàмъчета. 小鸡的胗里有很多小石子。◇ **дрънкам катò (прàзна) ～** 〈口，藐〉好说(空)话 **налѝвам водà във ～та на нѝкого** 〈口〉助某人的声势 **прàзна ～** 〈口〉满口空话的人：Тòй е прàзна ～. 他是一个好说空话的人。

воденичàр -*ят*, -*я* [阳] 磨坊主；磨坊工人

воденичàрка [阴] ❶ воденичàр 的女性 ❷磨坊主(磨坊工人)的妻子

воденичàрск|и -*а* воденичàр 的形容词：～а дъщеря̀ 磨坊主的女儿

воденичàрство [无复，中] 磨面业

воденѝч|ен -*на* [形] 磨(坊)的：～ен кàмък 磨盘 ～на вàда 引到磨坊的水渠 ～ен ýлей 推动水磨用的木制水管

вòдещ -*а* [形] ❶领头的，率领的；〈转〉主导的，领导的；主要的，首要的：～ самолèт 长机(主机) ～а фѝгура в политѝческия живòт 政治生活中的主导人物 ～а звездà 领衔明星 ❷〈技〉主动的，引动的：～о колелò 主动轮 ❸ [用作名] 主持人：телевизиòнен ～ 电视主持人

водѝл|о -*а* [中] 缰绳：Дръж кòня за ～ото. 抓住马的缰绳；牵住马。

водѝтел -*ят*, -*я* [阳]，**водѝтелка** [阴] 〈书〉❶领导者，领袖：～ка на жèнското движèние 妇女运动的(女)领袖 пàртия ～ка на рабòтници и сèляни 领导工农的政党 ❷〈军〉向导

водѝтелск|и -*а* водѝтел 的形容词

водѝтелство [无复，中] 领导，指导

водѝца [阴] водà 的指小：Бѝстра ～，мѝрна главѝца. 〈俗〉喝清水，不头疼；不喝酒，不惹祸。

Водѝци [无单] 〈民〉同 Богоявлèние：на ～ 在耶稣受洗节(主显节)那天(旧历一月六日)

вòдка [无复，阴] 伏特加酒，俄国烧酒

воднѝк [阳] 〈方〉❶湿地；沼泽 ❷(农舍中的)器皿架，(器皿架上)放盛水用具的地方：На ～а нѝмаше нѝто еднò котлè. 器皿架上一个小水锅都没有。

воднѝкав -*а* [形] 含水的；吸水的，可溶于水的；含水过多的：～а боя̀ 太稀的颜料

воднѝст -*а* [形] 含水过多的；多汁的：～и крýши 多汁的梨

воднѝц|а [阴] 一种多汁的梨：крýши-～и 水梨

вòдноелектроцентрàла [阴] 水电站

водносѝлов -*а* [形] 水力的：～и ѝзточници 水力资源

водо- [复合词第一部] 表示"水"之意，例如 водопровòден (输水的)，водоснабдя̀ване (供水)

водобоя̀зън [阴] 恐水症，狂犬症

водовместѝлищ|е -*а* [中] 〈书〉蓄水池，水库

водовместѝмост -*тà* [阴] 〈书〉容水量

водовòз [阳] 运水工

водовъртèж [阳] 漩涡：попàдам във ～а 陷入漩涡 ～ на събѝтията 事件的漩涡

вододѐл [阳] 分水岭，分水线：Стàра планинà е нàй-вàжният ～ в Бълrария. 老山(巴尔干山)是保加利亚最重要的分水岭。

вододѐл|ен -*на* вододѐл 的形容词：～на лѝния 分水线

водоèм [阳] 水库，水池

водоизместѝмост -*тà* [无复，阴] 〈书〉排水量：кòраб с ～ 3000 тòна 排水量 3000 吨的船

Водокръ̀ст 和 **Водокръ̀щ** [阳] 〈方〉同 Богоявлèние (耶稣受洗节，主显节)

водолàз [阳] 潜水员

водолàз|ен -*на* водолàз 的形容词：～ен костю̀м 潜水服

Водолè|й -*ят*, -*я* [无复，阳] 〈天文〉宝瓶(星)座

водолетѝщ|е -*а* [中] 水上飞机场

водолечèб|ен -*на* [形] 水疗(法)的：～ен институ̀т 水疗研究所

водолечèние [无复，中] 水疗(法)

водолюбѝв -*а* [形] (指动植物)喜湿的

водомàйстор [阳] 水管工

водомèр [阳] (量)水表

водомотòр|ен -*на* [形] 摩托艇的

водоносàч [阳] 担水者，运水者

водоотвòд [阳] (引)水管，排水管

водоотвòд|ен -*на* [形] 引水的，排水的：～на тръбà 排水管

водопàд [阳] 瀑布

водоплàващ -*а* [形] ～а птѝца 水禽，水鸟

водоподèм|ен -*на* [形] 扬水的：～ни съоръжèния 扬水设备

водопò|ен -*йна* водопòй 的形容词

водопò|й -*ят*, -*я* [阳] ❶饮牲口 ❷饮牲口的地方 ❸饮牲口的时候

водопровòд [阳] 自来水(输水)管道，上水道：рѝлският ～ 里拉山输水管道

водопровòд|ен -*на* водопровòд 的形容词：～на мрèжа 自来水网 ～на тръбà 自来水管 ～но крàнче 自来水龙头 ～ни чàсти 自来水(用的)零件

водопровòдчи|к -*ци* [阳] 自来水工人；水管安装工人

водорàв|ен -*на* [形] 水平的(与 отвèсен (垂直的)相对)：～на лѝния 水平线 **～но** [副]

водораздѐл [阳] 同 вододѐл

водораздѐл|ен -*на* водораздѐл 的形容词：～на лѝния 分水线

водорàсл|и [复，单 -*о*，中] 藻，水草：мòрски ～и 海藻，海草

водорòд [无复，阳] 〈化〉氢(H)

водорòд|ен -*на* водорòд 的形容词：～ни съединèния 氢化合物 ～на бòмба 氢弹

водосамолèт [阳] 水上飞机

водосвèт [阳] 〈宗〉圣水式，圣水祭：прàвя ～ 举行圣水式

богоявлѐнски ～ 主显节圣水式

водоскò|к -*ци* [阳] ❶(人造)喷泉,喷水池 ❷小瀑布

водослѝв [阳] (水)堰

водоснабдѐн -*а* [形] 安装好自来水(设备)的,有供水设备的: ～о сѐлище 有自来水的居民点 Сгра̀дата още не ѐ ～а. 这座建筑物还没有装自来水。

водоснабдѝтел|ен -*на* [形] 供水的: ～на слу̀жба 供水站

водоснабдя̀вам [未], **водоснабдя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 供水,给水;给…安装自来水设备: Сѐлото е ～ѐно. 村庄已安上自来水(设备)了。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

водостò|к -*ци* [阳] (排屋顶雨水用的)水槽,排水管: Водостòците са замръ̀знали. 排水管冻上了。

водостòч|ен -*на* водостòк 的形容词: ～на тръба̀ 排水管 ～ен у̀лей 排水槽

водотера̀пия [阴] 水疗法

водохранѝлищ|е -*а* [中] (蓄)水库

вòд|я -*иш*, *вòдих* [未] ❶带,领,引;陪,送;拉,牵;驱赶: ～я деца̀та си на планина̀ 带孩子们到山上去 Тѐ ни ～иха из града̀. 他们陪(领)我们参观了市容。～я бòлния при (на) лѐкар 送病人到医生那里 ～я ня̀кого за ръка̀ 拉着某人的手走 ～я слепѐц 给盲人带路 ～я кòн 牵马 ～я овцѐте на па̀ша 赶羊群去牧场 ❷带来,领来: ～я лѐкар 带来医生 ❸通往;引向;导致: Пъ̀тят ～и в (към) сѐлото. 道路通往村庄。Пъ̀тят ～и за га̀рата. 这条路通火车站。Пия̀нството не ～и към добрò. 酗酒不会有好结果。❹带领,率领,领导,引导;居于…首位,领先: ～я чѐта 率领队伍 ～я ма̀сите напрѐд 领导群众前进 ～я ра̀ботата 领导(主持)工作 ～я лѝста 在候选名单中居首位 ❺娶,嫁: ～я за жена̀ 娶…作妻子 Вòди сестра̀та на ня̀кого. 他娶了某人的妹妹(姐姐)。Вòди сина̀ на нача̀лника. 她嫁给了上司的儿子。❻进行,作,做,搞,从事: ～я прѐговори (ра̀зговор) 进行谈判(谈话) ～я спòр (диску̀сия) (进行)争论(讨论) ～я търговѝя 进行交易,做买卖 ～я процѐс 进行审判 ～я борба̀ протѝв (срещу̀) ня̀кого 同某人进行斗争 ～я война̀ 打仗 ～я кореспондѐнция 通讯 ～я домакѝнство 料理家务 ～я упражнѐния (протокòл) 做练习(记录) ～я днѐвник 记日记 ～я (си) белѐжки 记笔记 ～я смѐтки 记账 ～я организациòнен живòт 过组织生活 ～я усамотѐн живòт 过孤独生活 ～я двулѝчна политѝка 搞两面政策 ◇ **～я до** (与动名词连用,与该动名词同义)导致: ～я до откъ̀сване от ма̀сите 导致脱离群众 ～я до подценя̀ване на врага̀ 导致轻敌 ～я до отсла̀бване на бòйната вòля 松懈战斗意志 **～я нача̀лото (потѐклото) си от** 发源于,起源于 **～я ня̀кого за носа̀** 〈口〉牵着某人鼻子走,完全控制某人 **～я хорòто** 1. 领跳霍罗舞 2. 〈转〉领导 — **се** [被动] **～ене** [中]

вòд|я се -*иш се*, *вòдих се* [未,中态] ❶结交,往来: ～я се с добрѝ друга̀ри 同好朋友来往 ❷(牛)受胎,受孕: Кра̀вата се ～ѝ. 母牛受孕了。❸适应,合乎: Правопѝсът тря̀бва да се ～и по ѝзговора. 正写应合乎发音。◇ **～я се по ума̀ на ня̀кого** 〈口〉盲目追随某人,盲从某人 **Нѝ се ～и, нѝ се ка̀ра.** 〈俗〉别扭;好歹不吃。**～ене** [中]

водя̀нка [无复,阴] 〈医〉水肿,浮肿

воевòда -*ма* [阳] 〈旧〉同 войвòда: ～ на чѐта 起义队伍的首领

воевòдск|и -*а* [形] 〈旧〉同 войвòдски

воевòдство [无复,中] 〈旧〉同 войвòдство

военача̀лни|к -*ци* [阳] 军事首长,部队首长

военача̀лническ|и -*а* военача̀лник 的形容词

воѐн|ен -*на* [形] ❶战争的,战时的;作战的,武装的;军事的,军用的,军人的: ～на подготòвка 战备 във ～но врѐме 在战时 ～на та̀ктика 战术 ～ен пòдвиг 战功 ～ен съвѐт (съд) 军事委员会(法庭) ～ен съю̀з 军事同盟 ～на пòща 军邮 ～но изку̀ство 兵法 ～но обучѐние 军训 ～на слу̀жба 兵役 ～на акадѐмия 军事学院 ～ен флòт 海军 ～на авиа̀ция 空军 ～ен кòраб 军舰 ～ен аташѐ 〈外交〉武官 ～но положѐние 战时状态;戒严 ❷ [用作名] **～ен** [阳] 军人: два̀ма ～ни 两个军人

военно- [复合词第一部] 表示"军"、"军事"、"战时"、"战争"等意,例如 военномòрски (海军的), военноучѐбен (军事教育的)

военноврѐмен|ен -*на* [形] 战时的: ～ен кабинѐт 战时内阁

военновъздỳшн|ен -*на* [形] 空军的: ～ни сѝли 空军 ～ни ба̀зи 空军基地

военноинвалѝд [阳] 残废军人

военноинвалѝд|ен -*на* военноинвалѝд 的形容词: ～на пѐнсия 残废军人抚恤金

военноинженѐр|ен -*на* [形] 工兵的

военнолю̀б|ец -*ци* [阳] 同 войнолю̀бец

военномедицѝнск|и -*а* [形] 军医的

военномòрск|и -*а* [形] 海军的: ～и флòт (сѝли) 海军

военноплѐнни|к -*ци* [阳] 战俘

военнополев|ѝ -*а̀* [形] 战时的,野战的: ～ѝ съд 战地法庭

воѐнно-полицѐйск|и -*а* [形] 军队和警察的,军警的: ～и моторизѝрани òтреди 军警摩托化部队

военнопредста̀вител|ен -*на* [形] (代表)部队的,军队的: ～ен хòр 军队合唱团 ～ен анса̀мбъл 军队歌舞团

военнопрестъ̀пни|к -*ци* [阳] 战犯

военнореволюциòн|ен -*на* [形] 革命军事的: ～ен комитѐт 革命军事委员会

военнослу̀жещ -*а* 和 **военнослу̀жащ** [形] ❶现役的,服役的 ❷ [用作名] 〈公文〉(现役)军人

военносъдѐб|ен -*на* [形] 军事法庭的,军法的

военноучѐб|ен -*на* [形] 军事教育的,军事训练的: ～но заведѐние 军事学校

воѐнщина [无复,阴] ❶军人作风 ❷ [集] 军人 ❸ 〈不赞〉军阀主义;黩武主义

вожд -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳] ❶ 〈旧〉酋长,首领,头目 ❷领袖: ～ на нарòда 人民领袖 духòвен ～ 精神领袖

вождѝз|ъм -*мъ̀т*, -*ма* [阳] 〈书,不赞〉领袖至上(主义)

воза̀ч [阳] 马车夫

вòзене 见 вòзя 和 вòзя се

возѝлница [阴] 〈方〉(装葡萄或葡萄酒的)大木箱

возѝл|о -*а* [中] 运输工具

возѝтба [阴] 运,运送(干草、禾捆);运送干草(禾捆)的时候: ～ на сенò (на снòпи) 运干草(禾捆) ◇ **по ～** 运送禾捆(干草等)的时候

вòз|я -*иш*, *вòзих* [未] (用车)运,运送: Ще ～ят снòпи. 他们就要运禾捆了。Кола̀та ～и гла̀дко. 车走得平稳。～я ня̀кого 用车送某人 **～ене** [中]

вòз|я се -*иш се*, *вòзих се* [未,中态] 乘坐(交通工具): ～я се на лòдка 划船 ～я се на велосипѐд 骑自行车 ～я се на кола̀

(шейнà) 坐车(雪橇) ◇ **не сè ~я на нèговата колà** 〈口〉不坐他的车,不买他的账,不听他那一套 **~ене** [中]

вòин 和 **воѝн** [阳]〈诗〉战士,勇士

вòинство [中] 同 воѝнство

войщ|е -*а* [中] 犁镜

во|й -*ят*, -*я* [无复,阳] ❶嗥叫: вълчи (кỳчешки) ~й 狼(狗)嗥 ❷〈转〉号叫;怒号,呼啸;叫嚣: бѐсен ~й 狂暴的呼啸 ~й на буржоàзната прèса 资产阶级报刊的叫嚣 ◇ **надàвам ~й** 〈不赞〉发出叫嚣

войвòда -*ma* [阳] (反对土耳其奴役时期起义队伍的)首领,头目

войвòдск|и -*а* войвòда 的形容词

войвòдство [无复,中] 首领职务(地位)

войнà [阴] ❶战争: справедлѝва (отèчествена, национàлноосвободѝтелна, нарòдна) ~ 正义(卫国,民族解放,人民)战争 несправедлѝва (агресѝвна, грабѝтелска, империалистѝческа, кòнтрареволюциòнна) ~ 非正义(侵略,掠夺,帝国主义,反革命)战争 сухопъ̀тна (въздỳшна, подвòдна) ~ 陆(空,潜水)战 ~ по сỳша (по морè, във въздуха) 陆(海,空)战 партизàнска ~ 游击战 студèна ~ 冷战 ~ на нèрви 神经战 вòдя ~ 打仗,进行战争 обявя̀вам ~ 宣战 Войнàта избỳхна. 战争爆发了。❷〈口〉仇恨,敌对,仇视: Междỳ двèте селà ѝмаше вèчна ~ зарàд пàшата на добѝтъка. 两村之间由于牲口的牧场问题而存在着长期的敌对关系。◇ **грàжданска (междуосòбна) ~** (国)内战(争)

войнѝ|к -*ци* [阳] 士兵,战士,军人: прòст (обикновèн) ~к 普通兵 наèмен ~к 雇佣兵 отѝвам (хòдя, постъ̀пвам) ~к 入伍,参军,当兵

войниклъ̀к [无复,阳]〈口〉兵役,士兵生活: Наỳчил се да пỳши на ~а. 他在当兵时学会了抽烟。

войнѝшк|и -*а* войнѝк 的形容词: ~а унифòрма 军装 ~и дълг 军人的职责 ~и живòт 士兵生活 ~и стоèж (因军训而养成的)军人的姿势,军人的立正姿势 **~и** [副]: по ~и 像军人一样(地)

вòйно -*вци* [无冠词形式,阳]〈方〉小伙子

войнолю̀б|ец -*ци* [阳] 好战者,战争贩子

войнолюбѝв -*а* [形] 好战的,黩武的

войнолю̀бие [无复,中] 好战

войноподпалвàч [阳]〈书〉战争贩子,准备或挑起战争的人

вòйнствен -*а* [形] ❶好战的,好斗的,尚武的: ~о плèме 尚武的部族 ~ дỳх 尚武精神 ~о настроèние 好斗的情绪 ❷〈转〉雄赳赳的,威武的;英勇的: ~а фѝгура 威武的身材 ~а рèч 气势磅礴的演讲 **~ост** -осттà [阴]

вòйнство [无复,中]〈庄〉军队: хрàбро ~ 英勇的军队

вòйнст[ву]ващ -*а* [形] 战斗的,好战的,好斗的,有战斗精神的

войск|à [阴] 军(队),部队: сухопъ̀тни (военномòрски, военновъздỳшни) ~ѝ 陆(海,空)军 редòвна ~à 正规军 инженèрни (свързòчни) ~ѝ 工程(通讯)兵部队 рòд ~à 兵种 наèмна ~à 雇佣军

войскàр -*ят*, -*я* [阳]〈民,诗〉同 войнѝк

войсков|ѝ -*à* войскà 的形容词: ~à чàст 部队 ~à бòлница 部队医院 парашỳтни ~ѝ чàсти 伞兵部队

вокàл [阳]〈语法〉元音: В бъ̀лгарски езѝк ~ът **о** без ударèние в ня̀кои ѝзточни райòни се изговàря блѝзо до **у**. 保加利亚语的非重读元音 **о** 的发音在东部某些地区近似 **у**。

вокàл|ен -*на* ❶〈语法〉вокàл 的形容词: ~на систèма 元音体系 ❷〈乐〉声乐的,歌唱的: ~на мỳзика 声乐 ~ен концèрт 歌唱音乐会

вокалѝза [阴]〈乐〉练声曲

вокализàция [阴]〈语言〉元音化: ~ на èрове **ъ** 和 **ь** 的元音化

вокалѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈语言〉❶(某种语言的)元音体系 ❷(语音学中的)元音(部分);元音的特征

вол -*ът*, -*а*, -*òве* [阳] ❶犍牛,阉牛: орàтни ~òве 耕牛 Вòл се връ̀зва за рогàта, а човèк за езѝка (устàта). 〈俗〉拴牛拴角,拴人拴舌(嘴)。Kaкъ̀вто ~ът, такъ̀в и остèнът. 〈俗〉对什么样的牛用什么样的赶牛杖。❷〈转〉粗野的人,无知的人,笨蛋 ◇ **глèдам катò ~** 傻呆呆地望着 **рабòтя катò ~** 像老黄牛一样干活儿,辛勤地工作 **тъ̀рся под ~а телè** 〈口〉吹毛求疵,鸡蛋里挑骨头

волàн [阳] ❶(女人衣服上的)皱边,荷叶边: рòкля с ~и 带荷叶边的连衣裙 ❷(汽车等的)方向盘: завъ̀ртам ~а 转方向盘

вòлга [阴] 伏尔加(俄罗斯制造的一种轿车的牌名);伏尔加牌轿车: Товà е ~та на дирèктора на фàбриката. 这是厂长的那辆伏尔加。

Вòлга 伏尔加河(俄罗斯)

Вòлгогрàд 伏尔加格勒(旧称"察里津"、"斯大林格勒",俄罗斯港市)

волè -*ma* [中]〈运〉(球着地前的)截击,截踢 ◇ **от ~** 〈行,口〉一下子;不费力地

вòлев -*а* [形] 意志的: ~ стремèж 意向 ~и проя̀ви 意志表现,主张,决心 ~ импỳлс 意志的冲动

волев|ѝ -*à* [形] 意志坚强的,刚毅的: ~à натỳра 意志坚强的天性 ~ѝ човèк 刚毅的人

волеизя̀ва [阴] 意志(愿望)的表达

вòлейбол [无复,阳]〈运〉排球: игрàя (на) ~ 打排球

вòлейбол|ен -*на* вòлейбол 的形容词: ~но състезàние 排球比赛 ~но игрàще 排球场

вòлейболѝст [阳], **вòлейболѝстка** [阴] 排球运动员,排球队员

вòл|ен -*на* [形] ❶自由的,自由自在的: ѝмам ~ен дỳх 有自由精神 вòдя ~ен живòт 过自由自在的生活 ~ен съм катò птѝчка 像小鸟一样自由自在 ❷有意(识)的: ~ни и невòлни греховè〈宗〉有意无意的罪过 ❸自愿的: ~на пòмощ 自愿的帮助 ~ни пожертвовàния (自愿)捐款 ❹〈诗〉(指山脉、原野等)广阔的: ~но полè 开阔的原野 **~но** [副]

вòл|ец -*òвци* [阳]〈民〉вол 的指小

вòл[е]ю-невòл[е]ю [副] 不管愿意不愿意: Ще го напрàвиш ~. 不管愿意与否你都得做(这件事)。

вòлжк|и -*а* [形] 伏尔加河的: ~и бъ̀лгари 住在伏尔加河畔的保加利亚人

волнодỳм|ен -*на* [形] ❶说话直爽的 ❷(有)自由思想的

волнодỳм|ец -*ци* [阳]〈旧〉❶说话直爽的人 ❷有自由思想的人

волнодỳмство [无复,中]〈罕〉❶说话直爽 ❷自由思想

волнокрѝл -*а* [形]〈诗〉自由飞翔的: ~и чàйки 自由翱翔的海鸥

волномѝслие [中] 同 волнодýмство

волнонаѐм|ен -*на* [形]〈旧〉额外雇用的,编制以外的,短期雇用的（与 редòвен（额内的,正式的）相对）◇ **~ен учѝтел** 编外教师

вòлност -*тà* [阴] ❶ [只单] 自由,自主,无忧无虑 ❷自由散漫;放纵,放肆(行为): Не си позволя̀вай ~и! 别放肆! 不许无礼! Не допýскай ~и с жените! 不许调戏妇女! ◇ **поетѝческа ~**〈文学〉诗的破格

воловàр -*ят*, -*я* [阳], **воловàрка** [阴] 牧牛人

воловàрск|и -*а* воловàр 的形容词: ~а тоя̀га 赶牛棍(杖)

воловàрство [无复,中] 牧(牛)业

воловàрче -*та* [中] воловàр 的指小

воловòдец [阳] 同 сѝня кѝтка (肉苁蓉)

волòвци 见 вòлец

вòлск|и -*а* вол 的形容词: ~а колà 牛车 ~и рогà 牛角 ◇ **~и езѝк**〈植〉牛舌草 (*Scolopendrium vulgare*) **~о търпèние** 极大的耐性,非常顺从

волт -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 伏特,伏: крýшка от 220 ~а 220 伏特的灯泡

волтàж [阳] 电压: ~ на софѝйската електрѝческа мрèжа 索非亚电力网的电压

волтериàн|ец -*ци* [阳]〈旧〉伏尔泰信徒,伏尔泰派;自由思想者

волтериàнство [无复,中]〈史〉伏尔泰派思想

вòлтмер 和 **вòлтметър** -*ри* [阳] 电压表,伏特计

вòлтов -*а* [形] 伏特式的 ◇ **~а дъгà**〈理〉电弧

вòлфрам [阳]〈化〉钨 (W)

вòля [阴] ❶〈心〉意志: желя̀зна ~ 钢铁般的意志 твъ̀рда (сѝлна) ~ 坚强的意志 човèк със слàба ~ 意志薄弱的人 калявам ~та си 锻炼自己的意志 ❷毅力,决心,志向: непреклòнна ~ 不屈不挠的毅力 ~ за побèда над трýдностите 战胜重重困难的决心 ѝмам ~ да напрàвя нèщо 有决心完成某事 ❸愿望,要求;心意,用意: нарòдна ~ 人民的愿望 добрà (лòша, злà) ~ 善(恶)意 въ̀рша всѝчко по тя̀хна ~ 一切都是按照他们的愿望做的 по свòя сòбствена ~ 按照本人的愿望,根据自愿 нè по свòя ~ 不是自己所愿意的 не мѝ е по ~(та) 不合我的心意,非我所愿 смèя се протѝв ~та си 违心地笑 ❹〈诗〉自由 ◇ **вàша (твòя) ~** 随您(你)的便吧 **дàвам ~ на нèщо** 听任,放任: дàвам ~ на чýвствата си 纵情 дàвам ~ на въображèнието си 耽于幻想 **дàвам ~ ня̀кому**〈旧〉允许(某人做某事) **на ~** 自由地,随意地 **послèдна ~** 遗愿

вонèне 见 воня̀

вонèни|е -*я* [中]〈书〉散发臭味,气味难闻

вонèщ -*а* [形] 发臭的: ~а рѝба 有臭味的鱼

вонèщица [阴] 椿象,放屁虫 (*Hemiptera*, *Mormidea baccarum*)

вонѐ|я -*èеш*, -*я̀х* [未] 同 воня̀: Кракàта му ~èят. 他的脚有臭味。

вонлѝв -*а* [形] 同 вонèщ

воня̀ [阴] 臭味,臭气: издàвам ~ 散发臭气

вон|я̀ -*ѝш*, -*я̀х* [未] 发臭(味),发出难闻的气味: Ў, тýк ~ѝ на гнѝли крýши. 嘴,这里有一股烂梨的臭味。**~èне** [中]

вòп|ъл -*ли* [阳] 号叫(声),哭号,哀号;呻吟: надàвам ~ли 发出哀号

Ворòнеж 沃罗涅日(俄罗斯城市)

вòсък -*ци* [阳] 蜡: жъ̀лт катò ~к 蜡黄,黄如蜡 ◇ **червèн ~к** 火漆,封蜡

вòсъч|ен -*на* [形] ❶蜡制的: ~на свèщ 蜡烛 ~на пѝта 蜂巢 ~на фѝгура 蜡像,蜡人 ❷〈转〉如蜡的,蜡黄的: ~но лицè 蜡黄的脸色 ~ен цвя̀т 蜡黄色 ◇ **~на зрѐлост** (谷类作物的)蜡熟期,黄熟期 **~на хартѝя** (刻写或打字用的)蜡纸

восъчножъ̀лт -*а* [形] 蜡黄的

вот -*ът*, -*а* [无复,阳] 投票,表决: ѝскам ~ на довèрие 要求投信任票 ~ на недовèрие 不信任票 дàвам ~а си за нèщо 投赞成某事的票

вòщен -*а* [形]〈方〉同 вòсъчен

вощенѝца [阴]〈民〉蜡烛

воюва|м [未] ❶作战,打仗: Нѝе ~хме с (срещý) фашѝстите. 我们同法西斯分子打过仗。❷〈转〉为…而斗争(奋斗),争取: ~м протѝв (срещý) недостàтъците в рàботата 为克服工作中的缺点而斗争 ~м за изпълнèнието на плàна 为完成计划而奋斗 ~щи държàви 交战国 **~не** [中]

впѐр|вам 和 **впѐрям** [未], **впѐря** -*иш*, *впèрѝх* [完] (眼睛、目光)注视,凝视: ~вам очѝ (пòглед) в нèщо 注视(凝视)某物

впечатлèни|е -*я* [中] 印象;感想,观感;影响: Нèщо оставя трàйни ~я в мèне. 某事给我留下持久的印象。прàвя незаличѝмо ~е на (върхý) нèго 给他留下不可磨灭的印象 оставам с ~ето, че... 我的印象是… намѝрам се òще (òще съм) под ~ето на товà 我还受此事的影响 òбщо ~е 总的印象(感想) пъ̀рво ~е 初步印象 непосрèдно ~е 直接印象 произвèждам сѝлно ~е у ня̀кого 对某人产生强烈影响 Размèнят ~ята си. 他们在交换观感。Каквѝ ~я ѝмате от игрàта на артѝстите? 您对演员们的表演印象如何?

впечатлѝтел|ен -*на* [形] 易感受的,容易感动的;易受影响的;敏感的: мнòго съм ~ен 易受感动的 ~но детè 容易受影响的孩子 **~ност** -ността [阴]

впечатля̀вам [未], **впечатля̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使有印象: Нѝщо не мè ~ѝ в тàзи излòжба. 展览会上任何东西都没有给我留下印象。— **се** [中] 受影响,有印象

впѝ|вам [未], **впѝя** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] 使紧贴,使靠紧;使扎人,使戳人;使深人: ~вам пръ̀стите (нòктите) си във вратà на протѝвника си 紧紧掐住敌人的脖子 ~вам зъ̀би в ръкàта му 咬住他的手 ~вам ýстни в нèщо 嘬(吸吮)某物 Дъ̀рвòто е ~ло кòрени в земя̀та. 树深深扎根在地里。Комàрът ~ хобòта си в ръкàта му. 蚊子叮他的手臂。◇ **~вам пòглед (очѝ) в нèщо** 眼睛盯住某物 **~ване** [中]

впѝ|вам се [未], **впѝя се** -*еш се*, -*х се* [完] [中态] 紧贴(住),紧靠(住): ~вам се катò прѝлеп в скалàта с разпèрени ръцè 像蝙蝠一样两手张开趴在石头上 Детèто се ~ лàкомо в нèя. 孩子紧紧地偎在她怀里(吃奶)。Тòй стъ̀пи в блàтото и в кракà му скòро се ~ха пия̀вици. 他走进泥塘,水蛭很快就吸在他的脚上。Дрèхата се ~ва в рàмото му. 衣服紧贴在他的肩膀上。**~ване** [中]

впѝсан -*а* [形]〈专〉内接的,内切的(与 опѝсан (外接的,外切的)相对): ~ триъ̀гълник 内接三角形

впѝ|свам [未], **впѝша** -*шеш*, *впѝсàх* [完] 写入,记入,列入,登入: ~свам нèщо в тетрàдката (спѝсъка) 把某事记入笔记本(表册) ~свам рàзходи и прѝходи в тефтèра (кнѝгата) 把

支出和收入记在账本上 ~свам лѐкции в студѐнтската кни̇жка 把课程登记在记分册上 ~свам му нѐщо като̀ голя̀ма заслу̀га 把某事作为他的大功劳记下来 **~ване**［中］

впит -*а* ❶ впи̇я 的过被形动 ❷［用作形］注视的：~ по̀глед 凝视,注视

впи̇ша 见 впи̇свам

впи̇я 见 впи̇вам

впл|и̇там［未］,**вплета̀** -*етѐш*,-*ѐтох*,-*ѐте*,过主形动 -*ел*［完］编入,织入：Ще ~етѐ чѐрно в бя̀лата прѐжда. 她要在白线里搀上黑线织(毛衣)。❷〈转〉牵连,卷入：Вплѐтоха и то̀я чѐстен човѐк в тя̀я недосто̀йна исто̀рия. 他们把这个老实人也牵扯到这件不光彩的事情里去了。— **се**［反身,被动］◇ **~и̇там ня̀кого в при̇мките (мрѐжите) си** 给某人设圈套,骗某人上当 **~и̇тане**［中］

впослѐдствие［副］〈书〉后来,以后,其后：Впослѐдствие се узна̀,че това̀ било̀ лъжа̀. 其后才知道这是谎言。

впрег -*ът*,-*а*,-*ове*［阳］〈方〉同 впряг

впрега̀т|ен -*на*［形］❶(指牲畜)拉套的;拉车的,拉犁的：~ен доби̇тък 役畜 ~ен ко̀н 拉车的马 ❷(指交通工具)马拉的,牲口拉的：~на кола̀ 马车,牛车

впрѐгна 见 впря̀гам

впр|и̇дам［未］,**впреда̀** -*едѐш*,-*ѐдох*,-*ѐде*,过主形动 -*ел*［完］纺入：Тя̀ и̇ска да ~едѐ ста̀ра въ̀лна в но̀вата. 她想把旧羊毛纺入新羊毛里(把旧羊毛和新羊毛混起来纺)。— **се**［被动］**~и̇дане**［中］

впри̇мч|вам［未］,**впри̇мча** -*иш*,*впри̇мчах*［完］使人圈套,使人罗网,诱骗：оста̀вям се да ме ~ат 受人诱骗 — **се**［被动］**~ване**［中］

впро̀чем［连］❶可是,但是,不过;再说;顺便说一下：Съдба̀та ~ не го̀ пожа̀ли. 但是命运没有怜悯他。В пѐтъчен дѐн бъди̇ ту̀ка:тога̀ва е паза̀р,и̇ма бога̀т материа̀л за наблюдѐния. Впро̀чем,днѐс е сря̀да. 你星期五来吧:那时有集市,有丰富的可供观察的材料。顺便说一句,今天是星期三。❷其实;还是：А̀з ~ не вя̀рвах и тога̀ва. 其实就是那时候我也没有相信。

впръс|вам［未］,**впръ̀сна** -*неш*,*впръ̀снах*,过被形动 -*нат*［完］впръ̀сквам 的一次或连续几次的动作 **~ване**［中］

впръск|вам［未］,**впръ̀скам**［完］〈医〉注射：~вам сѐрум 注射血清 **~ване**［中］

впръ̀сна 见 впръ̀свам

впряг -*ът*,-*а*,-*ове*［阳］套在一起的一对马：Оръ̀дието се тѐгли от два̀ ~а. 大炮由两对马拉着。

впр|я̀гам［未］,**впрѐгна** -*ѐгнеш*,-*ѐгнах*,过被形动 -*ѐгнат*［完］❶套上(牲口、车、犁等)：~я̀гам конѐте (кола̀та) 套上马(车) ❷〈转〉使担任(担负);使用：~я̀гам го на ра̀бота 让他工作(干活) ~я̀гам го да пома̀га 让他帮忙 Впрѐгна ця̀лата си енѐргия за изгра̀ждане на наро̀дната вла̀ст. 他为建立人民政权而竭尽全力。— **се**［反身,被动］：Та̀зи кра̀ва се до̀й и се ~я̀га. 这头牛能产奶也能干活。**~я̀гане**［中］

ВПТ［вѐ-пе-тѐ］［缩］Виетна̀мска па̀ртия на тру̀дещите се 越南劳动党

впу̀с|кам се［未］,**впу̀сна се** -*неш се*,*впу̀снах се*［完］［中态］❶急忙奔去,猛冲,扑去：~кам се към врата̀та 朝门冲去 ~кам се в ста̀ята 冲进屋里 То̀й се ~на да го̀ни крадѐца. 他急忙追捕窃贼。❷〈转〉动手(干某事),一心(搞某事),陷入：~кам се в борба̀(та) 开始投入战斗 ~кам се в подро̀бности 详细叙述起来 ~кам се в удово̀лствие 贪玩,贪图快乐 **~кане**［中］

впу̀ща|м се［未,中态］同 впу̀скам се **~не**［中］

ВПШ［вѐ-пе-шѐ］［缩］Ва̀сша парти̇йна шко̀ла 高级党校

вр.［缩］връх (山)峰

вр|а -*еш*,-*ях*［未］〈罕〉伸入,塞入,插入,推入：~а̀ глава̀та си през прозо̀реца 把头探出窗外 То̀й си ~ѐ носа̀ (га̀гата) нався̀къде (в чу̀жди ра̀боти). 他到处插手(管人家的闲事)。— **се**［中态］〈口〉插手;(同…)在一起：Посто̀янно се ~ѐ, дѐто не му̀ е мя̀стото. 他总是在他不该插手的地方插上一手。~а̀ се между̀ друга̀рите 和同伴在一起

врабѐ|ц -*ци̇*［阳］❶公麻雀 ❷［只复］麻雀：Ко̀йто се бо̀и от ~ци̇,просо̀ не сѐе.〈俗〉因为怕麻雀,就不种黍子了;因噎废食。Ска̀рали се ~ци̇те за чу̀ждо просо̀.〈谚〉麻雀为别人的黍子吵架。◇ **пла̀ша ~ци̇те**〈口〉吓唬麻雀,吓唬不了人

вра̀бешк|и -*а* врабѐц 的形容词

вра̀бка［阴］母麻雀

врабчѐ -*та*［中］麻雀 (*Passer domesticus*)：Врабчѐтата цъ̀ркат (цвърча̀т) под стрехи̇те. 麻雀在屋檐下叽叽叫。

вра̀бч|и -*а*,-*е* 和 -*о* врабчѐ 的形容词：~о гнездо̀ 麻雀窝 ~и яйца̀ 麻雀蛋

вра̀бчов -*а* врабчѐ 和 врабѐц 的形容词

враг -*ът*,-*а̀*,-*овѐ*,复(诗) *врази̇*［阳］❶敌人;仇人,仇敌;［集］敌军：кла̀сов (вътрѐшен) ~ 阶级(内部)敌人 наро̀ден ~ 人民公敌 заклѐт ~ 不共戴天的敌人 смъ̀ртен ~ 死敌 ~ но̀мер едно̀ 头号敌人 напа̀дам ~а̀ 袭击敌军 Врагъ̀т се оттѐгля. 敌军撤退了。❷反对者：~ на пу̀шенето 反对吸烟者 ❸为害的事物：Гъ̀сеницата е ~ на дървѐтата. 毛虫是树木的敌人。

вргу̀вам［未］〈诗〉同 вражду̀вам

вражалѐц -*ци̇*［阳］,**вражали̇ца**［阴］〈民〉同 врач

вражд|а̀［阴］仇恨,怨恨;仇视,敌视：скри̇та (откри̇та) ~а̀ 内心的(公开的)仇恨 ~а̀ между̀ двѐте страни̇ 双方之间的怨恨 сѐя ~и̇ 散播仇恨的种子 изгла̀ждам ~а̀та 消除仇恨

враждѐбн|ен -*на*［形］仇敌的;仇恨的,仇视的,敌对的;敌人的,敌军的,敌方的：~ни отношѐния 敌对关系 ~ни по̀гледи 充满敌意的目光 ~ен ла̀гер 敌方阵营 ~ни кла̀си 敌对阶级 **~но**［副］：~но настро̀ен 抱着敌对情绪的 **~ност** -*ността̀*［阴］

вражду̀ва|м［未］仇视,敌对,为敌：Тѐ отда̀вна ~т помежду̀ си. 他们很久以来就互相敌视。~м с нѐго 与他为敌 **~не**［中］

вра̀жеск|и -*а*［形］〈书〉敌人的;敌对的：~и си̇ли (во̀йски) 敌军 ~и куршу̀м 敌人的子弹 ~и ла̀гер 敌方阵营 ~и дѐйствия (настроѐния,отношѐния) 敌对行为(情绪,关系) **~и**［副］：~и настро̀ен 抱着敌对情绪的

вра̀ж|и -*а*,-*е*［形］〈民〉同 вра̀жески

вразуми̇тел|ен -*на*［形］〈书〉明白的,易懂的;令人信服的

вразум|я̀вам［未］,**вразумя̀** -*и̇ш*,-*и̇х*［完］〈书〉❶使明白,使了解 ❷〈转〉使觉悟,使想通(道理),使走上正路;劝导,说服;使认错：Ни̇кой не мо̀же да го ~я̀. 谁也不能说服他。— **се**［中态］认错,想通：Вразуми̇ се на̀й-по̀сле. 他终于想通了。**~я̀ване**［中］

вран -*а*［形］〈民〉(主要指马和水牛)黑毛的;黑额头的：~

кòн 黑马

врàна [阴] 鸦,乌鸦,慈鸦（*Corvus frugilegus*, *corvus cornix*）

врана̀ [阴]〈方〉❶桶口 ❷桶塞

врàнин -*a*〈方〉врàна 的形容词：～о гнездò 乌鸦窝

врàнчо [阳]〈方〉黑马;黑水牛

врас|тà -*тèш*, -*тох*, -*те*, 过主形动 -*ъл*, -*ла* [完] 同 врàстна — **се** [中态]

врàст|вам [未], **врàстна** -*неш*, *врàстнах* [完] ❶长人,生人;扎根：Кòрените на дъбà ～наха дълбòко в земята. 橡树的根深深地扎在地里。❷〈口〉扎人,插人：канарà, ～нала в земята 一块扎进地里的巨石 — **се** [中态] **～ване** [中]

врат -*ът*, -*à*, -*овè* [阳] ❶颈,脖子：дебèл (кѪс) ～ 粗(短)脖子 ❷〈限〉项,后颈：ỳдрям го по ～à 扇他脖颈子 ◇ **висà нàкому на ～à**〈口〉成为某人的负担,靠某人养活 **извѝвам нàкому ～à** 使某人顺从 **Кòгато си вѝдиш ～à.** 见 вѝждам **нè по ～, а по шѝя**〈口〉反正一样 **На вълка ～ът е дебèл, защòто сàм си вѣрши рàботата.**〈谚〉狼脖子粗是因为它自己觅食;要想成功,就不要依赖别人的帮助。**превѝвам ～**〈口〉低三下四,顺从 **стъпвам (сядам) нàкому на ～à**〈口〉骑在某人的脖子上,制服某人 **широко ми е òколо ～à** 无忧无虑地过日子

врат|à 复 -*à* 和（旧,与形容词或动词的复数形式连用）-*à* [阴] ❶门;门口：затвàрям (отвàрям, бỳтвам) ～àта 关(开,推)门 чỳкам на ～àта 敲门 еднокрѝла (двукрѝла) ～à 单(双)扇门 странѝчна (зàдна) ～à 旁(后)门 пътна ～à 大门,院门,街门 стоя̀ (сядам) на ～àта 站(坐)在门口 ～à на хамбàр 粮仓的门 ～à на гардерòб 衣柜的门 Блàга дỳма желèзни ～à отвàря.〈俗〉好话能把铁门打开。Вратàта скърцат. 门嘎吱嘎吱响。❷(足球等的)球门,大门：пàзя ～àта 守门 ◇ **затвàрям ～àта пред носà на нàкого**〈口〉不让某人进来,拒某人于门外,当着某人的面把门关上 **затвàрям нàкому ～àта**〈口〉使某人吃闭门羹,不准某人上门,不接见某人 **отвàрям (открѝвам) широко ～àте за нèщо**〈口〉为…大开方便之门 **по чỳжди ～à**〈口〉在别人家里(干活等) **покàзвам нàкому ～àта**〈口〉令某人出去,赶某人出去 **при закрѝти ～à**〈法〉(法院开庭时)不准旁听 **разбѝвам отвòрени ～à**〈口〉证明人所共知的(无需证明的)事,白费功夫

вратàр -*ят*, -*я* [阳], **вратàрка** [阴] ❶守门人,看门人 ❷〈运〉(足球)守门员

врàт|ен -*на* врат 的形容词：～ни жѝли 脖筋

вратѝчка [阴] вратà 的指小 ◇ **оставям си ～**〈口〉留余地,留后路,留退路

врàтни|к -*ци* [阳]〈民〉(农村的)院门

врàтница [阴]〈民〉(农村的)小院门,便门

врàтня [阴]〈方〉大门,街门

вратовръзка [阴] 领带

вратолòм|ен -*на* [形]（指地点）陡峭的;令人眩晕的：～ен път 险路 **～но** [副]

Врàца 弗拉察(保加利亚城市)

врач -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 民间医生,江湖医生

врàчка [阴] ❶ врач 的女性 ❷女看相者,女占卜者,巫婆,女巫

врачỳва|м [未] 占卜,算命,看相 **～не** [中]

вращàтел|ен -*на* [形] 旋转的,回转的：～но движèние 旋转运动

вред [副] 各处,到处

вред|à [阴] 损害,损失;害处：причиня̀вам (нанàсям) ～à на нàкого 使某人遭受损失,损害某人,伤害某人 претърпя̀вам (понàсям) ～à 蒙受损失,受害 ～à от пỳшенето 吸烟的害处 ◇ **～ѝ и зàгуби**〈法〉(受害者要求被告赔偿的)损失 **във ～à на нèщо** 有害于(有损于,不利于)某事

врèд|ен[1] -*на* [形] 有害的;有害健康的;恶劣的,坏的：～ни насекòми 害虫 ～ен гàз 有害的气体 Преумòрата е ～на за здрàвето. 过度疲劳有害健康。～но влия̀ние 恶劣的影响 ～ни елемèнти 坏分子 **～ност** -*носттà* [阴]

врèд|ен[2] -*на* [形]〈民〉❶能干的,有本事的;手巧的：～на женà 能干的女人 ❷配得上的,配做…的 **～ност** -*носттà* [阴]

вредѝтел -*ят*, -*я* [阳] ❶破坏分子,危害分子,坏人 ❷〈动〉害虫,害兽,害鸟：～и по растèнията 植物的害虫 ～и на горѝте 森林的害兽(害虫) борбà с ～ите 消灭害虫

вредѝтел|ен -*на*〈旧〉同 врèден[1]

вредѝтелка [阴] вредѝтел ①解的女性

вредѝтелск|и -*а* вредѝтел 的形容词：～и дèйствия 破坏行为 **～и** [副]

вредѝтелств|о -*а* [中] 破坏,破坏活动(行为)

врèдом [副] 到处,各处：Не è ли ～ тèжък рòбският ярèм? 奴隶的枷锁不是到处都一样沉重吗?

вредонòс|ен -*на* [形]〈书〉有害的,为害的：～ни паразѝти 为害的寄生虫

вредя̀[1] -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶有害,损害,危害,伤害：Пỳшенето ～ѝ на здрàвето. 吸烟有害健康。Товà ～ѝ на интерèсите му. 这损害他的利益。❷妨碍：Страшлѝв си тѝ и тàя страшлѝвост ти ～ѝ. 你胆小怕事,而这种胆小怕事妨碍着你(前进)。◇ **Не ～ѝ.** 无关紧要,不碍事,没关系。

вредя̀[2] 见 врèждам

вреж [阳]（瓜)秧

врèжа 见 вря̀звам

врè|ждам [未], **вредя̀** -*дѝш*, -*дѝх* [完] 使排上队;安置,安排：～ждам го на рàбота в Министèрството. 把他安排在部里工作。— **се** [中态]（与…)平起平坐;获得：～ждам се между пѣрвите 位于前列 Вредѝх се за билèт. 我弄到票了。**～ждане** [中]

врекà 见 врѝчам

врелèц [无复,阳]〈方〉❶开水,极热的水(或其他液体) ❷沸腾

врел|ò -*à* [中]〈方〉❶喷泉 ❷河源,泉源 ❸河流不冻冰的地方

врèме[1] -*нà* [中] ❶ [只单] 时,时间,时候;时光;光阴：пространство и ～ 空间和时间 рàботно ～ 工作时间 скъпя̀ (пестя̀, гỳбя, убѝвам) ～ 珍惜(节省,浪费,消磨)时间 прекàрвам ～то си в бездèлие 虚度光阴 Врèмето хвърчѝ (течè). 时间飞逝(流逝)。Рàботата изѝсква мнòго ～. 这项工作需要很多时间。дòста продължѝтелно ～ 相当长的时间 в послèдно ～ 近来 по товà (оновà) ～ 这(那)时 в сѣщото ～ 当时,在同一个时候 до днèшно ～ 至今 за мàлко (крàтко) ～ 短时间内,用了很短的时间 по вся̀ко ～ 在任何时候,随时 предѝ мнòго ～ 很久以前 дàвам ти двà днѝ ～ да си помѝслиш 给你两天考虑的时间 ❷ [只单]（一年中的某段)时期,(一昼夜中的某段)时间,时刻：ля̀тно (зѝмно) ～ 夏(冬)天,夏(冬)季 ～ за жѣтва 收割季节 ～ за òбед 午饭时间 нòщно ～ 夜间

Врѐмето на представлѐнието наближа̀. 演出的时间快到了。❸时代,时期: през (по) ~то на Фрѐнската революция 在法国大革命时期 в сегашните ~на̀ 当今,当代 Това̀ е ста̀нало през ~то на Самуѝл. 这件事发生在萨穆伊尔(统治)时期。 духъ̀т на ~то 时代精神 тру̀дни (тѐжки) ~на̀ 艰难时代 ❹[只单]合适的时候,是…的时候了,该: Врѐме е да тръ̀гваме. 我们该动身了。Не ѐ ли ~ да отѝвате на га̀рата? 您不该去车站了吗? Ха̀йде, ~ е! 喂,到时候了! ❺[只单](闲)工夫;时机: ня̀мам ~ 没有工夫 ча̀кам да ми до̀йде ~то 等待时机 Сега̀ му е ~то. 现在是他的好机会。през свобо̀дното си ~ 在闲暇时 ❻〈语法〉时: сега̀шно ~ 现在时 бъ̀деще ~ в мѝналото 过去将来时 ◇ **без ~** 非其时地,过早地 **в ника̀кво ~** 〈口〉不是时候 **во ~ оно̀**〈古〉往昔,很久以前 **Врѐме ми е (дошло̀ ми е ~то).** 〈民〉1. 到结婚的年龄了。2. 快死了,临死了。**~ е (на нѐщо)**〈口〉到…季节了: Сега̀ е ~то на черѐшите. 现在是大樱桃上市的时候了。**Врѐмето ще пока̀же.** 时间会说明问题;将来会看出来。**вървѝ в кра̀к с ~то си** 随时代前进 **годѝшно ~** 季: четиритѐ годѝшни ~на̀ 四季 **до ~** 〈口〉有一定的时间,不会长久: До ~ е мла̀дост. 青春不会常驻。Всѝчко е до ~. 一切都不会一成不变。**до едно̀ ~** 〈口〉有一段时间: До едно̀ ~ и то̀й бѐше с на̀с. 有一段时间他也和我们在一起。**едно̀ ~** 很久以前,从前: Едно̀ ~ ѝмало една̀ ба̀ба и едѝн дя̀до. 从前有一个老婆婆和一个老爷爷。**Кра̀йно ~ е.** 是该立刻…的时候了,早该,…已经刻不容缓了。**Мѝна ми ~то.** 〈口〉我已经老了;我不行了。**на ~** 适时,及时,正是时候 **на ~то си** 1. 当年,曾经: На ~то си то̀й е бѝл съдия̀. 从前他是个法官;他曾经当过法官。2. 按时: Вся̀ко нѐщо на мя̀стото си и вся̀ка ра̀бота на ~то си. 每件东西都放在原处,每项工作都按时完成。**на (за) вѐчни ~на̀** 永远,永久 **нѝ в ту̀й, нѝ в ону̀й ~** 〈口〉不是时候,在不适当的时候 **от ~ на ~** 有时,时而 **от кра̀й ~** 〈口〉自古以来 **петля̀но ~** 〈民〉鸡叫的时候,拂晓 **по едно̀ ~** 突然;有一次,有一天;有过: По едно̀ ~ на врата̀та се почу̀ка. 有人敲过门。**по (в) на̀ше ~** 当今,当代 **по ня̀кое ~** 〈民〉不是时候 **предѝ ~** 太早地,过早地 **през ~ на нѐщо** 在…的时候 **с ~** 〈口〉及时,按时: прибѝрам се с ~ 按时回家 **с течѐние на ~то** 逐渐,渐渐: С течѐние на ~то всѝчко ще се уредѝ. 一切都会逐渐就绪。

врѐме² [无复,中] 天气: ху̀баво (ло̀шо) ~ 好(坏)天气 Какво̀ е ~то? 天气如何? Врѐмето е я̀сно. 天气晴朗。ветровѝто (дъждо̀вно, о̀блачно, мѐко, тѝхо, променлѝво) ~ 刮风(下雨,多云,温和,平静无风,变化不定)的天气 при ху̀баво ~ 天气好的时候 ѝзгледи (прогно̀за, предска̀зване) за ~то 天气预报 ◇ **Врѐмето омѐква (се отпу̀ска).** 〈口〉天气转暖。**Врѐмето ще се объ̀рне.** 〈口〉要变天了。**ку̀чешко ~** 〈口〉冷天气,坏天气,鬼天气

врѐмен|ен *-на* [形] 暂时的,临时的;一时的;短暂的: ~ни явлѐния 暂时的现象 ~на ра̀бота (мя̀рка) 临时的工作(措施) ~но правѝтелство 临时政府 ~ен председа̀тел 临时主席 ~но увлечѐние 一时的迷恋 ~ни ну̀жди 短期的需要 **~но** [副]: ~но управля̀ващ посо̀лството 〈外交〉(大使馆的)临时代办

времетра̀ене [无复,中]〈书〉(某事持续的)时间,时期: през ця̀лото ~ на война̀та 在战争持续的整个时期内

времея̀д|ец *-ци* [阳] 浪费别人时间者

времея̀дство [无复,中]〈书〉浪费时间

вренѐ 见 вря

врѐни|е *-я* [中]〈旧〉同 вренѐ

вреска̀л|о *-а* [中]〈口〉好哭叫(哭喊)的孩子

вреслѝв *-а* [形] 好(常)尖声叫喊的: ~а коза̀ 爱叫的山羊

врѐсна 同 вря̀сна

вретена̀р *-ят, -я* [阳], **вретена̀рка** [阴] 制作(或卖)纺锤的人(通常是吉卜赛人): цѝгани ~и 卖纺锤的吉卜赛人

вретена̀рск|и *-а* вретена̀р 的形容词: ~ стру̀г 制做纺锤的旋床

вретена̀рство [无复,中] 纺锤制造业,纺锤行业

вретенѝл *-а* ❶вретеня̀ 的过主形动 ❷[用作形](指谷物)拔了节的: ~и жита̀ 拔了节的小麦 ~и нѝви 拔了节的庄稼

вретѐн|о *-а* [中] ❶纺锤: въртя̀ ~ото 转动纺锤 ❷纺锭,纱锭 ❸〈转〉一纺锤纱(或线),一锭纱(或线)❹〈方〉(谷类作物茎节间的)一节,茎节

вретенообра̀з|ен *-на* [形] 纺锤状的: ~на о̀с 纺锤状轴

вретеня̀вам [未], **вретеня̀** *-и̇ш, -и̇х* [完]〈民〉(谷类作物)长茎;拔节: Нѝвата е ~и̇ла и ско̀ро ще кла̀си. 庄稼已经拔节,很快就要长穗了。**~я̀ване** [中]

врѐтищ|е *-а* [中]〈方〉大口袋: ко̀зено ~е 大羊皮口袋

врещя̀ *-и̇ш, -я̀х* [未]〈口〉❶(山羊)咩咩叫 ❷(孩子)哭叫: Ви̇ж защо̀ ~и̇ това̀ детѐ. 你看看这孩子为什么又哭又叫。**~ѐне** [中]

вря̀чам [未], **врека̀** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла* [完]〈方〉❶答应,允诺,允许: ~я̀чам нѐщо 答应给某物(做某事) ❷令人相信,看样子将是: Нѝвите ~я̀чаха вели̇колѐпни жѐтви. 庄稼看样子将会大丰收。**— се** [中态] 答应: ~я̀чам се на ня̀кого 答应某人(做某事) То̀й се ~ѐкъл да не ѝ пра̀ви ни̇що зло̀. 他答应不对她做任何坏事。**~я̀чане** [中]

врогов|я̀вам се [未], **врогов|я̀ се** *-и̇ш се, -и̇х се* [完] [中态]〈专〉变成角质

вродѐн *-а* ❶ вродя̀ 的过被形动 ❷[用作形]先天的,生来的: ~ недоста̀тък (нѐдъг) 先天的缺陷 **~ост** *-остта̀* [阴]

врод|я̀вам [未], **врод|я̀** *-и̇ш, -и̇х* [完]〈罕〉使成为本性(素质);使(发)生,使感到,使有 **— се** [反身,被动]

Връ̀бница [阴] 柳树节(复活节前的星期天)

връ̀в *-та̀, връ̀ви* [阴] ❶线绳,细绳: су̀ча връ̀ви от ко̀зина 搓羊毛线绳 коно̀пена ~ 细麻绳,麻线 ~ на въ̀дица 钓鱼线 ❷〈民〉项链: ~ на жълти̇ци 金币项链 ◇ **пъ̀пна ~** 〈解〉脐带

връ̀вчица [阴] връ̀в 的指小

връ̀га [阴]〈方〉瘤;树瘤

връ̀з [前]〈方〉❶在…上面: ~ ма̀сата 在桌子上 Нѐщо па̀дна ~ мѐне. 有个(什么)东西落在我的身上。скръ̀ствам кра̀к ~ кра̀к 跷起二郎腿 ❷向,对,朝(着): хвъ̀рлям се ~ ня̀кого 向某人猛扑过去 ви̇кам ~ ня̀кого 对着某人喊 ❸〈口〉(连接两个相同的名词,表示大量的意思)连,接,叠,尽是: Пи̇ше ми писмо̀ ~ писмо̀. 他一封接一封地给我写信。Цвя̀т до цвя̀т и цвя̀т ~ цвя̀т / стру̀паха се по поля̀ни. 花挨花,花摞花,林中草地上尽是花。

връ̀зва|м¹ [未], **вържа̀** *въ̀ржеш, върза̀х* [完] ❶结(上),系(上),结(系)在一起: ~м (на) въ̀зел 打结,系扣 ~м (на) клу̀п 打活扣,系活扣 ~м скъ̀сани ни̇шки 把断线接上 ~м връ̀зките на обу̀щата си 系上鞋带 ❷捆(上),绑(上),裹(上),扎(上): ~м сно̀пи с въжѐта 用绳子捆麦捆 ~м цветя̀ на ки̇тка 把花捆成花束(捆): Вържи̇ ми пръ̀ста, че се поря̀зах! 我

的手指割破了，给我缠上。～м рàна 包扎伤口 ～м ръцèте някому 把某人双手捆上；〈转〉约束(束缚)某人 ～м му ръцèте на гърбà 反绑某人(双手) ❸拴(上)；〈转,口〉缠住(使不能脱身)，约束(束缚)：～м кòня за (на) дървòто 把马拴在树上 ～м лòдката за брегà 把小船系在岸边 ～м го с клèтва 用誓言约束他 вързан съм в къщи 离不开家 — **се**［反身,被动］◇ **～м възел на нòсната си кърпа** 在手帕上打个结(以便不忘某事) **～м някому кусỳр**〈口〉找某人的过错(找某人的碴) **вързан съм в ръцèте** 见 ръкà **Вържѝ пòпа да е мѝрно сèлото.**〈谚〉把神甫拴起来，让村子安宁下来(喻指把某个捣乱的人限制起来)。**ѝмам го в кърпа вързано**〈口〉有把握，胜券在握 **Не мòжеш да му вържеш обỳвките.**〈口〉你不能同他相比。**～не**［中］

връзва|м²［未］，**вържа** *вържеш*，*вързàх*［完］(植物)结(果实)：～м плòд 结果实 Ябълката е вързала мнòго (плòд). 苹果树结了好多果。Тàя крỳша всяка годѝна цъфтѝ，но не ～. 这棵梨树每年都开花，可是不结果。◇ **цъфнал и вързал съм**〈口〉处境不好(困难) **～не**［中］

връзвàч［阳］，**връзвàчка**［阴］(收割庄稼时)捆禾的人

връзк|а［阴］❶(细)带子：копрѝнена ～а 丝带 ～а за обỳвки 鞋带 ～а на пакèт 包裹带 ❷领带 ❸一捆，一把，一束；一包：～а клю̀чове 一串钥匙 ～а лук 一捆洋葱 ～а рèпички 一把小萝卜 ～а писмà 一捆信 ～а дрèхи 一包衣服 ❹〈解〉韧带 ❺〈转〉(相互)关系，关联，联系：причѝнна ～а 因果关系 вътрешна ～а 内部联系 логѝческа ～а 逻辑联系 взаѝмна ～а 相互关系 без ～а 没有联系(地) ～а между̀ нау̀ката и практѝческата дèйност 科学与实践活动的关系 ❻［常复］联系，关系；来往，交流：～и с нарòдните мàси 同人民群众的联系 в роднѝнски ～и с някого 和某人是亲戚关系 ѝмам ～и 有联系(来往) култỳрни ～и 文化联络(交流) поддържам (установявам) ～а 保持(建立)联系 ❼爱情关系，爱情；情人：Тя ѝма ～и с нèго. 她与他有爱情关系。Товà е ～ата му. 这是他的情人。❽［只复］人情关系：Тòй е човèк с ～и и влияние. 他是一个有人情关系和有势力的人。❾联络，交通：телефòнна (въздỳшна，железопътна) ～а 电话(航空，铁路)联络 ❿联络员，交通(员)，通信员 ◇ **влѝзам във ～а с някого** 与某人联系 **във ～а с нèщо** 由于，因为，鉴于 **дàвам ～а** 接通电话 **ѝмам ～а** (交通工具)与…相衔接：Сỳтрешният влàк от Сòфия за Свѝленград ѝма ～а в Пловдив с влàка за Бургàс. 从索非亚开往斯维伦格勒的早车在普罗夫迪夫与开往布尔加斯的列车相衔接。

връзкàр *-ят*，*-я*［阳］，**връзкàрка**［阴］〈口,不赞〉(爱)拉关系的人

врънкàл|о *-а*［中］❶〈方〉陀螺 ❷〈口〉纠缠不休的人

врънка|м［未］〈口〉❶(陀螺)发嗡嗡声 ❷〈转〉纠缠不休(死乞白赖)地要求：Стѝга си ме ～л! 够了，别磨我了！～м го за нèщо 向他死乞白赖地要某物 **～не**［中］

връст *-тà*［阴］〈民,方〉同 възраст：човèк мòя ～ 和我这样大年纪的人 Тòй е мòя ～. 他同我一般大。Нѝе сме на еднà ～. 我们同岁。

връстнѝ|к *-ци*［阳］，**връстнѝца**［阴］同岁者，同龄人：Тòй е мòй ～к. 他跟我同岁。Връстнѝци сме. 我们是同龄人。

врът|вам［未］，**врътна** *-неш*，*врътнàх*［完］вертя 的一次或连续几次的动作：Врътнѝ клю̀ча. 拧一下钥匙(把门锁上)。～вам главà 扭(转)头 — **се**［中态］：Врътна се и излèзе. 他一转身就出去了。

врътка［阴］〈方〉轮把

врътна 见 врътвам

врътня̀［阴］〈方〉匆忙，紧张；忙乱；空忙，瞎忙：Òколо свàтбата ѝмаше голя̀ма ～. 婚礼前后大忙了一阵。

връх *върхъ̀т*，*върхà*，*върховè*，(数词之后) *вьрха*［阳］❶顶，巅，峰：～ на дървò 树顶，树梢 ～ на кỳла 塔顶 Изкачѝхме се на върхà на планѝната. 我们登上了山顶。❷尖(部)：～ на иглà (мèч，мòлив) 针(剑，铅笔)尖 ～ на езѝка 舌尖 ❸〈转〉极点，顶点，顶峰：～ на съвършèнство 完美到极点，尽善尽美 Тòй бèше на върхà на слàвата си. 他处于声望的顶峰。Тàя кнѝга е върхъ̀т на глупосттà. 这本书愚蠢至极。❹［只复］上级，上层；上层人物，领导人物 ◇ **взèмам ～** 见 взèмам **на ～**〈口〉(在)当天，就在那一天：на ～ Нòва годѝна 元旦那天 на ～ Кòледа 就在圣诞节那一天

връх［前］〈口〉同 върху̀

връх|ен *-на*［形］〈口〉(放在)上面的，上头的，穿在外面的：～на дрèха (～но палтò) 大衣，外套 ◇ **～на тòчка** 顶点，顶峰：～на тòчка на нèговото твòрчество 他的创作的顶峰

връхл|етя̀вам 和 **връхлѝтам**［未］，**връхлетя̀** *-етѝш*，*-етя̀х*［完］❶飞扑，猛扑；猛攻，突袭：Орèлът ～етя̀ (върху̀) пля̀чката. 鹰扑向猎获物。Войскѝте ～етя̀ха (върху̀) неприя̀теля. 部队向敌人猛攻。Връхлетя̀ ни бу̀ря. 暴风雨袭击了我们。❷(突然)碰上，撞上，遇到，遭遇：Катò вървя̀хме из горàта，～етя̀хме на разбòйници. 我们在森林里走着的时候，碰上了强盗。❸〈转〉临到…头上，落在…身上，遭遇：Връхлетя̀ло го нещàстие. 他遭到了不幸(的事情)。Пò-пòсле нòви несполу̀ки го ～етя̀ха. 后来他又遭到(许多)新的挫折。

връхнина［阴］〈旧,方〉(对死者的)周年祭奠

връхнинà［阴］〈旧〉❶剩余，余额，多余，零头：Въз хиля̀дата ѝма и нèщо ～. 一千以外还有点零头。❷(地方的)附加税

връц［感］(常叠用)(嘲笑某人矫揉造作地或局促不安地转来转去时发出的感叹声)看他(那个劲儿)

връц|вам се［未］，**връцна се** *-неш се*，*врàцнах се*［完］［中态］急转身，急拐弯：Тòй се ～на в еднà у̀лица и се изгу̀би. 他忽然拐向一条街就不见了。

връцка|м се［未,中态］(矫揉造作地或局促不安地)转来转去，走来走去：Стѝга си се ～ла! 够了，别再转来转去了！Щò се ～ка тàя，амѝ не сèдне да рабòти? 这个女人为什么走来走去而不坐下干活？**～не**［中］

връцна се 见 връцвам се

връч|вам［未］，**връча** *-иш*，*врàчих*［完］〈公文〉交给，送交，送达；递交：～вам писмò (покàна，телегрàма) 送交信件(请帖，电报) ～вам призòвка 送达传票 ～вам нòта (акредитѝвни писмà) 递交照会(国书) ～вам обвинѝтелен àкт 递交起诉书 ～вам оставка 递交辞呈 **～ване**［中］

връшни|к *-ци*［阳］〈旧〉❶(烤面包、饼等用的半球形)铁盖 ❷半球形的顶(或盖)：небèсен ～к 穹隆

връща|м［未］，**върна** *върнеш*，*върнàх*，过被形动 *върнат*［完］❶使回来，使回去，叫回；退回，退还；回绝：Върнаха ме от пътя. 他们半路把我叫了回来。Прàтих писмò，но ми го върнаха обрàтно. 我把信发了，可是给退了回来。～м остàтък (рèсто) 找钱 ～м назàд часòвника си 往回拨表 ～м колà 倒车 ～м вѝзита 回访 ～м пòздрав 还礼 ～м у̀дар 还击，回击 ～м добрò за злò 以德报怨 ～м някому по същия нàчин 以同样的方式回报某人 Не мè ～й. 别回绝我。❷还，归还，偿还：～м

пари̇ 还钱 ~м за̀ем 还债 — **се** [被动]: Со̀л се не ~. 〈民〉借盐不须还(民俗认为还盐是不吉利的事)。◇ **~м годѐж** 毁婚,退婚 **~м ду̀ма** 失信,食言 **~м живо̀та ня̀кому** 使某人起死回生 **~м му го тъ̀пкано, ~м му го с ля̀хвата** 〈口〉加重报复他 **~не** [中]: Ня̀ма ~не наза̀д. 已成过去;木已成舟;一去不返。

връща|м се [未], **въ̀рна се** *въ̀рнеш се, въ̀рнах се* [完] [中态] 回来,回去: То̀й се въ̀рна. 他回来(去)了。Та̀м е тъ̀й ху̀баво! Кога̀то ѝда та̀м, не мѝ се ~ ту̀к. 那里好极了! 我到那里就不想回来了。~м се на тѐмата 回到原来的话题 ~м се в съзна̀ние 恢复知觉 ~м се с пра̀зни ръцѐ 空手而归 ◇ **Да ти се ~.** 愿你也如此。**~не** [中]: На ~не ще се отбѝя у ва̀с. 我回来的时候顺便上你们家去。билѐт за отѝване и ~не 往返票

вр|я̀ *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [未] ❶(液体)沸,开: Вода̀та ~ѝ при 100°. 水在100度时沸腾。В едѝн голя̀м мѐдник ~ѝ кукуру̀з. 在一个大铜锅里煮着老玉米。❷〈转〉(感情等)沸腾,激昂: Кръвта̀ ми ~ѝ. 我热血沸腾。Врѝ и кипѝ. 他怒气冲冲。вътрѐшно ~я̀ от я̀д 内心愤激 ❸〈民〉(葡萄酒发酵时)起泡沫,发酵: Вѝното ~ѝ. 葡萄酒发酵了。◇ **~я̀л и кипя̀л съм** 〈口〉很有经验: То̀й е ~я̀л и кипя̀л в полѝтиката. 他很会搞政治。**Врѝ с клю̀ч.** 水大开。**~ѐне** [中]

вря̀ва [无复, 阴] 吵闹(声),喧哗: вдѝгам ~ 掀起一阵喧嚣 Чу̀ва се ~. 听到吵闹声。

вря̀з|вам [未], **врѐжа** *врѐжеш, -ах* 和 *врѐза̀х* [完] (用刀、锯等切割)使表面有凹痕,剜;安装(在切口内),镶入: ~вам греда̀ 安横梁,上梁 дълбо̀ко ~ани бръ̀чки 很深的皱纹 **~ване** [中]

вря̀з|вам се [未], **врѐжа се** *врѐжеш се, -ах се* 和 *врѐза̀х се* [完] [中态] ❶扎入,插入,刺入: Палѐшникът дълбо̀ко се ~а в ро̀вката целина̀. 犁铧深深地扎进松软的荒地。❷〈转〉伸入,深入,深陷: Брѐгът се ~ва дълбо̀ко в морѐто. 海岸深入海洋很远。Връвта̀ се ~ва в ръка̀та. 线绳勒进手臂(的肉里)。❸〈转〉深印,牢记,铭刻: Нѐговите ду̀ми се ~аха дълбо̀ко в сърцѐто ми. 他的话铭刻在我的心中。Та̀зи пѐсен се ~ва дълбо̀ко в паметта̀ ми. 这首歌深深地印在我的记忆中。

вря̀к [感] (青蛙的叫声)呱呱

вря̀ка|м [未] ❶(青蛙)叫 ❷大声尖叫,吵嚷: Деца̀та ~т. 孩子们在大声吵嚷。Стѝга си ~л! 够了,别吵嚷了! **~не** [中]

вря̀к|вам [未], **вря̀кна** *вря̀кнеш, -нах* 和 *врекна̀х* [完] вря̀кам 的一次或连续几次的动作: Детѐто ~на и млъ̀кна. 孩子尖叫了一下就不作声了。

вр|я̀л *-я̀ла, -ѐли* ❶ вря 的过主形动 ❷ [用作形] 烧开了的,煮开过的: ~я̀ла вода̀ 开水,烧开过的水 ◇ **~ѐли-некипѐли** 〈方〉空话,蠢话: прика̀звам (говоря) ~ѐли-некипѐли, прика̀звам нѝ ~ѐли, нѝ кипѐли 说空话,胡说八道 **~я̀л и кипя̀л съм** 见 вря

вря̀с|вам [未], **вря̀сна** *вря̀снеш, -нах* 和 *вресна̀х* [完] вря̀скам 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

вря̀ска|м [未] 发尖叫声,尖声叫喊: От дворо̀вете ~ха я̀рета, муча̀ха кра̀ви. 院子里羊羔咩咩叫,母牛哞哞叫。**~не** [中]

вря̀сна 见 вря̀свам

вря̀съ|к *-ци* [阳] 尖叫声

ВС [缩] върхо̀вен съд 最高法院

вса̀|ждам [未], **всадя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] ❶栽入,种入 ❷〈转〉使深入,灌输进去: ~ждам в душѝте на мла̀дите потрѐбност от дисциплѝна 把遵守纪律的必要性灌输到青年的意识中去 **~ждане** [中]

все[1] [限定代词] 〈旧〉❶ 同 всѝчки: ~ бълга̀ри 所有的保加利亚人 ❷ 同 всѝчко: Всѐ добро̀. 一切都很好。

все[2] [不变, 形] 全部的,所有的: от ~ сърцѐ 全心全意地,由衷地 с ~ сѝла (以)全力,用全部力量 с ~ гла̀с 扯着嗓子

все[3] [副] ❶(指地点)到处,处处: Къдѐто поглѐднеш: наза̀д, напрѐд, до̀лу, го̀ре — ~ бу̀к. 不管你朝哪里看:后面,前面,上面,下面——到处都是山毛榉。❷(指时间)总是,一直,始终: Всѐ напрѐд! 永远向前! Детѐто ~ пла̀че. 孩子总是哭。Всѐ валѝ. 老是下雨。❸(指数量)全部,全是: Това̀ са ~ лъжѝ. 这全是谎言。Трѝста момцѝ ~ отбо̀р юна̀ци. 三百个小伙子,全是好样的勇士。❹终究,总(会),一定: Тѐ ~ ще зна̀ят нѐщо за нѐго. 他们总会知道一些他的情况。Всѐ ня̀кой ще да го е видя̀л. 总有人会看见他。❺(与形容词或副词比较级连用,表示程度在不断增高)越加,越来越: ~ по̀-лѐсно 越来越容易 ~ по̀вече и по̀вече 越来越多,越来越大地 ◇ **~ едно̀** 反正一样: Всѐ едно̀ ми е. 对我横竖一样;我无所谓。**~ и вся̀** 〈宗〉一切,大家,全体 **~ о̀ще** 还,依然,仍然: То̀й е ~ о̀ще бо̀лен. 他仍在生病。**~ пак** 还是,到底,毕竟 **~ така̀ (тъ̀й)** 总是这样 **~ то** 〈口〉同 ~ едно̀

все- [复合词第一部] ❶表示"全"、"全部"之意,例如 всенаро̀ден (全民的), всемѝрен (全世界的) ❷表示"最"、"无限"、"完全"之意,例如 всемъ̀дър (最英明的), всесѝлен (有无限权力的)

всебла̀г *-а* [形] (对上帝的形容语)最仁慈的,最善良的

всебъ̀лгарск|и *-а* [形] 全保加利亚的

всевѐд|ец *-ци* [阳] 〈古〉全知者

всевѐч|ен *-на* [形] 永恒的

всевѝш|ен *-на* 〈宗〉❶(对上帝的形容语)至高无上的: ~ният бо̀г 至高无上的神 ❷ [用作名] **~ният** [阳] 上帝,天主

всевла̀ст|ен *-на* [形] 〈书〉有无限权力的,专制的: ~ен госпо̀дар 有无限权力的统治者 **~но** [副]

всевла̀стие [无复, 中] 无限统治权,无上权力,独裁

всевъзмо̀ж|ен *-на* [形] 各种的,种种的,各样的,形形色色的: ~ни хо̀ра (сто̀ки) 各式各样的人(货物) ~ни до̀води 种种理由

всегда̀ [副] 〈旧〉同 вѝнаги 和 вся̀кога

всегда̀ш|ен *-на* [形] 〈旧〉同 вся̀когашен

вседнѐв|ен *-на* [形] 〈旧〉❶〈罕〉同 всекиднѐвен ❷〈诗〉整日的,全天的: ~на бѝтка 整天的战斗 **~но** [副]

вседържѝтел *-ят, -я* [阳] 〈宗〉(对上帝的形容语)主,上帝,总揽一切者

всезна̀|ен *-йна* [形] 〈罕〉同 всеизвѐстен: ~йна ѝстина 人所共知的真理

всезна̀ещ *-а* [形] 无所不知的

всезна̀йко *-вци* [阳] 〈讽, 谑〉无所不知者,万事通: господѝн Всезна̀йко 无所不知先生

всеизвѐст|ен *-на* [形] 人所共知的: ~на лѝчност 有名的人物 **~но** [副]

всека̀ 见 всѝчам

вс|ѐки *-я̀ка, -я̀ко, -ѐки*, 与格 *-ѐкиму* 和 (方) *-я̀кому*, 宾格 *-ѐкиго* 和 (方) *-я̀кого* [限定代词] 每(一个),各(个),任何,

凡(是)：～ѐки човѐк 每个人;任何人 ～ѝко нѐщо 每件事(东西),凡事;任何事情 ～ѐки път 每次 ～ѝка годѝна 每年 по ～ѝко врѐме (在)任何时候 на ～ѝко мя̀сто (在)任何地方 ～ѐки два̀ дѐна 每两天 Воѐки от тя̀х ще ѝма своя̀ дя̀л. 他们每人都将有一份。На ～ѐки е я̀сно, че … 大家都明白,… От ～ѐкиго спорѐд спосо̀бностите, ～ ѐкиму спорѐд труда̀ (потрѐбностите). 各尽所能,按劳(需)分配。◇ **във ～ѐки слу̀чай** 见 слу̀чай **за ～ѐки слу̀чай** 见 слу̀чай **на ～ѝка цена̀** 见 цена̀

воѐкиго 见 воѐки

всекиднѐв|ен -*на* [形] ❶每天的,每日的,天天的;经常的,日常的：～ни грѝжи 日常操劳的事 ～на ра̀бота 日常工作 ～ен вѐстник 日报 ❷平常的,寻常的：～но явлѐние 普遍现象 ❸日常穿的：～на дрѐха 平日穿的衣服 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

всекиднѐвие [无复,中]〈书〉日常生活,平日情况：хо̀ра от ～то 日常生活中的人物

всекиднѐвни|к -*ци* [阳] 日报

воѐкиму 见 воѐки

вселѐна [无复,阴] ❶宇宙 ❷天下,世界

вселѐнск|и -*а* [形] ❶ вселѐна 的形容词 ❷〈宗,旧〉全基督教的,普世教会的;普世(东)正教会的：～и събо̀р 全世界(耶稣教会代表)大会,普世基督教会会议

всел|я̀вам [未], **вселя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈书,旧〉激发,引起,使产生(某种思想、感情),使感到：～я̀вам у̀жас 使感到害怕 Но ～я̀ваш в сърца̀та ни са̀мо скръ̀б и жа̀лост. 但是你只使我们的心灵感到悲哀和惋惜。**～я̀ване** [中]

всел|я̀вам се [未], **вселя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [反身]〈书〉❶迁入,安居 ❷〈转〉发生,产生,感到,有 **～я̀ване** [中]

всемѐр|ен -*на* [形] 尽一切可能(努力)的,尽量的,尽力的：～на подкрѐпа 全力的支援 ока̀звам ～на по̀мощ 给予尽可能的帮助 **～но** [副]

всемилостѝв -*а* [形]〈书〉(对上帝、皇帝的形容语)极仁慈的 **～о** [副]

всемѝр [无复,阳]〈诗〉全世界,天下

всемѝр|ен -*на* [形] (全)世界的：～ен конгрѐс 世界代表大会 ～но изложѐние 世界博览会

всемогъ̀щ -*а* [形]〈书〉全能的,万能的

всемогъ̀щество [无复,中]〈书〉全能,万能

всемо̀щ|ен -*на* [形]〈书〉同 всемогъ̀щ

всемъ̀дъ|р -*ра* [形]〈书〉最英明的

всенаро̀д|ен -*на* [形] 全(体人)民的,全民(参加)的：～ен пра̀зник 全民节日 ～но въста̀ние 全民起义 ～на скръ̀б 全民哀悼

всеобѐм|ен -*на* [形] 同 всеобхва̀тен **～ност** -ността̀ [阴]

всеобхва̀т|ен -*на* [形] 无所不包的,包罗万象的;贯通一切的：～на мѝсъл 贯通一切的思想 ～ен у̀м 贯通一切的智慧 **～ност** -ността̀ [阴]

всео̀бщ -*а* [形] ❶普遍的,普及的,全体(全国)人民的,大家的,公共的;总的：～о избира̀телно пра̀во 普遍选举权 ～о гласу̀ване(гласопода̀ване) 普选 ～о задължѝтелно обучѐние 普及的义务教育 ～ зако̀н 普遍规律 ❷(全)世界的：～а исто̀рия〈旧〉世界史 **～о** [副]：～о възприѐта систѐма 普遍接受的制度

всеопрощѐни|е -*я* [中]〈宗〉宽恕一切,原谅一切,大度包容

всеотда̀|ен -*йна* [形] 献出一切的,毫无保留的,忘我的,自我牺牲的：～йна слу̀жба на наро̀да 全心全意为人民服务 ～йна любо̀в към наро̀да 无限热爱人民 **～йно** [副] **～йност** -йността̀ [阴]：слу̀жба с ～йност 全心全意的服务

всепобѐд|ен -*на* [形]〈书〉战无不胜的,所向无敌的

всепризна̀т -*а* [形] 公认的：～а ѝстина 公认的真理 ～ тала̀нт 公认的能人

всерусѝйск|и -*а* [形] 全俄(国)的,全俄罗斯的

всесвѐт [无复,阳] 全世界

всесвѐтск|и -*а* [形] 全世界的：～а сла̀ва 世界声誉

всесѝл|ен -*на* [形] 有无限权力(权威、力量)的;全能的,万能的

всесѝлие [无复,中] 无限权力,无限权威;全能,万能

всесла̀в|ен -*на* [形]〈旧〉显赫的,驰名的

всеславя̀нск|и -*а* [形] 全斯拉夫的,斯拉夫各国的：～и конгрѐс 斯拉夫国家代表大会,泛斯拉夫会议

всестра̀н|ен -*на* [形] 全面的,各方面的;周密的,周到的：～на по̀мощ 全面援助 ～ни зна̀ния 各方面的知识 **～но** [副]：～но развѝт човѐк 全面发展的人

всесъжѐние [中]〈古〉牺牲：прина̀сям живо̀тни на ～ 献上动物做祭品

всесъю̀з|ен -*на* [形]〈史〉全苏(联)的,全联盟的

всеуважа̀ван -*а* [形] 受到众人尊敬的：～ профѐсор 受大家尊敬的教授

всеуслиша̀ние [无复,中]〈古〉**на ～** 让大家都听到地,大声地;故意声张地：съобща̀вам на ～〈旧〉大声宣布,宣布周知 заявя̀вам на ～ 公开(当众)声明

всеця̀л -*а* [形] 全部的,完全的,整个的 **～о** [副]：Това̀ завѝси ～о от тѐбе. 这完全取决于你。

всѐя 见 всяв̀ам

всеѝд|ен -*на* [形] 杂食的：Свиня̀та е ～но живо̀тно. 猪是杂食动物。

вси [代]〈旧〉同 всѝчки：от ～ странѝ 从各方 на ～ хо̀ра 对众人

всѝнца [复,代]〈旧,方〉(指男人或有男人在内的)全体,所有的人：Всѝнца ли сте ту̀к? — Всѝнца сме. "你们全都在这里吗?""我们全都在这里。"

вс|ѝчам [未], **всека̀** -*ечѐш*, -*я̀кох*, -*ѐче*, 过主形动 -*я̀къл*, -*я̀кла*, -*ѐкли* [完] 同 връ̀звам

всѝчки [复,限定代词] 全部,全体,整个;一切,所有;任何;大家;各,凡：～ ка̀дри 全体干部 ～ странѝ на света̀ 世界各国 ～ нещ̀а 一切事物 с ～ сѝли 全力,竭力 нѝе ～ 我们大家 Всѝчки хо̀ра са смъ̀ртни. 凡人皆有死。Всѝчки ста̀ват. 全体起立。Всѝчки говоря̀т за това̀. 大家都在谈论这件事。при ～ обстоя̀телства 在任何情况下 ～ за̀едно 所有(的一切) Всѝчки за едѝн и едѝн за ～. 大家为一人,一人为大家。◇ **～ до едѝн** 全部,全体

всѝчк|ият -*ата*, -*ото*, -*ите* [限定代词] 所有的,全部的,一切的,整个的：Изля̀х ～ия оцѐт. 我把醋全倒(出来)了。Това̀ е ～ото ми бога̀тство. 这是我的全部财富。～ите нѝе 我们大家 ◇ **не съм с ～ия си (у̀м)**〈口〉精神(有些)失常;不通情理

всѝчко[1] [限定代词] 一切;每件事,每样东西：～ това̀ 这一切

~ дру̀го 任何别的东西,其余的一切 Това̀ е ~. 这就是一切,就是这么多。Всѝчко ще се наредѝ. 一切都会安排好;每件事都会安排好。Той забра̀ви ~. 他把一切都忘了。~ или нѝщо 全部或者全不 ◇ ~ **на** ~〈口〉总共;只,仅仅:Ѝмам ~ на ~ два̀ лѐва. 我一共只有两个列弗。**отто̀ре на** ~〈口〉除此而外,这还不算,更有甚者 **предѝ** ~ 首先

всѝчко[2] [副](总)共,一共,共计:Той живя̀л ~ 70 годѝни. 他一共活了 70 岁。

вслѐдствие [前](有时与 на 连用)由于,因为:Вслѐдствие (на) нѐговата намѐса не ста̀на нѝщо ло̀шо. 由于他的调停才没有发生任何糟糕的事。◇ ~ **на това̀**〈书〉因之,因而,因此

вслу̀ш|вам се [未],**вслу̀шам се** [完][中态] ❶留心(注意)听,细听:Вслу̀шах се в ра̀зговора им. 我仔细听了他们的谈话。❷〈转〉倾听,听取:~вам се в мнѐнието (гласа̀) на ма̀сите 倾听群众的意见(呼声) Той не сѐ ~ва в нѝкакви съвѐти. 他不听任何劝告。~**ване** [中]

всмръ̀к|вам [未],**всмръ̀кна** *-неш, всмръ̀кна̀х* [完] 从鼻孔吸入(一次或连续几次) ~**ване** [中]

всмука̀телен *-на* [形] 吸取的,吸入的:~на инстала̀ция 吸水(尘等)装置 ~на по̀мпа 抽气机,抽水机

всму̀к|вам [未],**всму̀кна** *-неш, всму̀кна̀х* [完] 吸(液体或空气)(一次或连续几次) ~**ване** [中]

всму̀|ча *-чеш, всму̀ка̀х* [完] 同 всму̀кна

всмърдя̀|вам се [未],**всмърдя̀ се** *-ѝш се, -я̀х се, -ѐше се* [完][中态] 发臭,有臭味 ~**я̀ване** [中]

всред [前] ❶(指地点、时间等)在…中间,在…中心,在…之中:~ ста̀ята 在房子中央 ~ наро̀да 在人民当中 ~ но̀щ (在)午夜,半夜 ~ ля̀то 在仲夏,在夏天 живѐя ~ прирѐдата 生活在大自然当中 ❷(指地点)到…中间(之中):проника̀вам ~ населѐнието 深入到居民中去 отѝвам ~ приро̀дата 到大自然中去

ВССИ [вѐ-се-се-ѝ] [阳,(口)中,缩] Ви̇сш селскостопа̀нски институ̀т 农学院

вста̀вка [阴] ❶嵌入物,插入物 ❷〈语言〉同 инфѝкс (中缀,中加成分)

встранѝ [副] 在(从)一旁,在旁边:~ от пътя 在路旁 глѐдам ~ 在一旁看着

встраст|я̀вам се [未],**встрастя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完][中态] 对…发生极大兴趣,酷爱,迷恋,醉心于:~я̀вам се в пу̀шенето 烟瘾极大 ~**я̀ване** [中]

встъп|вам 和 **встъпям** [未],**встъпя** *-иш, встъ̀пѝх* [完] ❶〈罕〉走进,步入:~вам вѐче на пра̀га на по̀ртата 已经走进大门 ~вам в тъмния пру̀ст 步入黑暗的过厅 ❷〈转〉进入,开始:На̀шата страна̀ ~ва в но̀в ета̀п на сво̀ето разви̇тие. 我们的国家已经进入一个新的发展阶段。◇ ~**вам в бра̀к** 结婚 ~**вам в длъ̀жност**〈公文〉就职,上任,接任 ~**вам в права̀та си** 行使(自己的)权利 ~**вам в сѝла**〈法〉生效 ~**вам във владѐние**〈法〉占有 ~**ване** [中]:акт за ~ване в длъ̀жност 就职证(明)书

встъпѝтел|ен *-на* [形] 起首的,开端的;进入的;导引的,绪论的:~на рѐч, ~но сло̀во 开幕词;就职演说 ~на лѐкция (大学新任教师的)引言课,导言课 ~на вно̀ска 入会费 ~на глава̀ на съчинѐние (著作的)绪论

встъплѐни|е *-я* [中]〈书,旧〉引言,导言,绪论;序曲,前奏;开场白

встъ̀пя 见 встъ̀пвам

всу̀е [副]〈书,旧,罕〉同 напра̀зно (枉然,徒然)

всъдѐ [副]〈民〉同 навсякъде (处处,到处,各处)

всъдехо̀д [阳] 越野车

всъщност [副] 实际上,其实:Какво̀ ѝскаш ~? 你到底要什么?

вс|я̀вам [未],**всѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* 和 *-я̀т, -я̀та, -ѐти*, [完](在…中间)散布;引起,激起,致使;制造:~я̀вам па̀ника (стра̀х, трево̀га) 引起慌乱(恐惧,恐慌) ~я̀вам раздо̀р (несъгла̀сие) 制造纠纷(不和) ~**я̀ване** [中]

всяк *-а, -о* [代]〈方,旧,罕〉同 вся̀ки

вся̀как [副] 千方百计,百般;尽力,竭力,极力:мъ̀ча се да му помо̀гна ~ 尽力设法帮助他

вся̀как|ъв *-ва* [代] 各种各样的;各种;任何;一切:~ви хо̀ра 各种各样的人 ~ви мнѐния 各种各样的意见 ~ъв ро̀д (вѝд) дървѐта 各种树 по ~во врѐме 任何时候 по ~ъв на̀чин 以各种方式,用各种办法 без ~ва причѝна 没有任何原因

вся̀кога [副] 总是,始终;任何时候,随时:Мо̀жеш да ме намѐриш ~. 你随时都能找到我。Вся̀кога гото̀в! 时刻准备着!

вся̀когаш|ен *-на* [形]〈口〉经常的,永远的

вся̀кого 见 вся̀ки

вся̀ко|й *-я, -е* [代]〈旧〉同 вся̀ки

вся̀кому 见 вся̀ки

вся̀къде [副] 到处,处处

вся̀чески [副] 同 вся̀как

Вт [缩]〈理〉ват 瓦(特)(电的功率单位)

ВТАК [втак] [缩] Външнотърго̀вска арбитра̀жна комѝсия 对外贸易仲裁委员会

втас|вам [未],**вта̀сам** [完] ❶(面团、葡萄酒)发酵;发酸:Тесто̀то ~ва. 面发了。Зѐлето в ка̀цата е ~ало. 桶里(渍)的圆白菜已经酸了。❷〈口〉(饭、菜等)做好:Качама̀кът ~ва. 玉米粥已经好了。❸〈方〉(水果、庄稼)成熟:Гро̀здето е ~ало вѐче. 葡萄已经熟了。❹〈方〉干完(事情、活计等),做完:За еднѝ полѝ, ко̀йто една̀м ~ва за два̀ днѝ, пла̀щат ѝ по сто̀ парѝ. 她用了两天时间才做完的那些裙子,每件付给她 100 帕拉。❺〈口〉完成,做好:Вта̀сах с го̀твенето. 我做好饭了。Вта̀сах със ста̀ята. 我把房间整理好了。◇ **Вта̀сах я.**〈口〉陷入困境,糟糕:Сега̀ я ~ахме. Да вѝдим ка̀к ще се опра̀вим. 现在搞糟了。让我们想想怎样补救。~**ване** [中]

втвърд|я̀вам [未],**втвърдя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使变硬,使硬化:Мра̀зът ~я̀ва земя̀та. 严寒使土地变硬。— **се** [中态] ~**я̀ване** [中]

втека̀ се 见 втѝчам се

втелѐс|вам се [未],**втелѐсам се** [完][中态]〈旧,方,粗〉同 втеля̀вам се ~**ване** [中]

втеля̀ва|м се [中]〈口,粗〉装傻,装糊涂:Не сѐ ~й! 别装糊涂! ~**не** [中]

втечнѐн *-а* ❶ втечня̀ 的过被形动 ❷ [用作形](气体)液化(了)的,液态的:~ въ̀здух 液态空气 ~ га̀з 液化(天然)气

втечн|я̀вам [未],**втечня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使(气体变)成液体,液化:~я̀вам во̀дни па̀ри 使水蒸气变为液体 — **се** [中态] ~**я̀ване** [中]

вт̀икам [未] 同 вт̀иквам — **се** [反身]

вт̀ик|вам [未], **вт̀икна** *-неш*, *вт̀икнах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶塞入,推入,压入 ❷插入;别上,别住: Вт̀икна си кѝтката зад ухѝто. 她把花插在耳后。— **се** [反身]: ~вам се в тълпàта 挤进人群 **~ване** [中]

втѝчам се [未], **втекà се** *-ечèш се*, *-èкох се*, *-èче се*, 过主形动 *-èкъл се*, *-èкла се* [完] [中态] 〈旧〉(水)流入,注入: Дýнав се ~ѝча в Чѐрно морè. 多瑙河流入黑海。**~ѝчане** [中]

втор [数] 同 втòри

втòр|а [阴,数] (只与数词连用) 一半: еднà ~а 1/2, 一半 трѝ ~и 3/2, $1\frac{1}{2}$

вторàч|вам [未], **вторàча** *-иш*, *-их* [完] (目光、眼睛)注视,凝视: ~вам очѝ(пòглед) в нѐщо(нѝкого) 注视(凝视)某物(某人) **~ване** [中]

вторàч|вам се [未], **вторàча се** *-иш се*, *-их се* [完] [中态] ❶注视,凝视: Тòй сѐдаше до огнѝщето на стòла, ~ваше се нѝкъде и не мѝваше. 他坐在炉灶旁边的椅子上,凝视着某处,一动也不动。❷〈方〉盯;找(某人的)碴 **~ване** [中]

вторàчен *-а* ❶ вторàча 的过被形动 ❷ [用作形] (指目光)凝视着的,注视着的: пронѝзвам нѝкого с ~ пòглед 紧盯着某人 **~о** [副] 聚精会神地

втòр|и *-а* [序数] 第二,第二次;次(要)的;第二位的;二世: ~и нòмер 第二号 Àз съм ~и нòмер (~и порèд). 我排第二号。за ~и пъ̀т 第二次 тòм ~и 第二卷 стàя нòмер ~и 2 号房间 на ~и мàрт 3 月 2 日 на ~а стрàница 在第二页(上) Втòра грàжданска революциòнна войнà 第二次国内革命战争 през ~ата половѝна на мèсеца (在)下半月 живèя на ~ия етàж 住在二层 стòка (от) ~о кàчество 二等品 цигàри (от) ~о кàчество 二级烟 вагòн ~а клàса 二等车厢 Пъ̀рвият ми бèше познàт, а ~ият нè. 第一个人我认识,第二个人不认识。~а родѝна 第二祖国 Ивàн Асèн Втòри 伊万·阿森二世 ◇ **~а прирòда** 第二天性: Нàвикът е ~а прирòда. 习惯是第二天性。**~о пришèствие** 1. 基督再临 2. 世界末日: Ще стàне на ~о пришèствие. 永远不会发生。отлàгам нèщо до ~о пришèствие 把某事永远拖延下去 **~а ръкà** 1. (指烟叶等)第二次采摘的: ~а ръкà тютюн 第二次采摘的烟叶 2. 次等的,第二级的: ~а ръкà стòка 二等品 **~и петлѝ** 〈民〉(黎明前)第二遍鸡叫 **до ~о нарèждане** 在另行通知以前 **от ~а ръкà** 〈口〉第二手的;转手(地),非直接地,间接地 **свѝря ~а цигỳлка** 演奏第二小提琴;〈转〉居次要地位,起次要作用

вторѝч|ен *-на* [形] 〈书〉❶ 第二次的;第二性的;次生的,再生的,派生的: Матèрията е първѝчна, съзнàнието — ~но. 物质是第一性的,意识是第二性的。~ни суровинѝ 再生原料 ~ни явлèния 派生现象 ❷ 次要的,第二等的: ~но значèние 次要意义 ~ен въпрòс 次要问题

втòрни|к *-ци* [阳] 星期二: Днèс е ~к. 今天是星期二。във ~к (在)星期二 мѝналият(ѝдващият) ~к 上(下)星期二

втòрнич|ен *-на* втòрник 的形容词: ~ен пазàр 每逢星期二举行的集市

втòро [副] 第二,其次: пъ̀рво, …; ~, … 第一,… ;第二,… ;首先,…;其次,…

второ- [复合词第一部] 表示"第二"之意,例如 второкàчествен (二级(等)的), второразрèден (第二等的,第二流的)

второбрàч|ен *-на* [形] 〈旧〉第二次结婚的,再婚的: ~но детè 第二次结婚所生的孩子

второгодѝш|ен *-на* [形] 第二年的: ~ен ѝзпит 第二年的考试 ~но растèние 第二年的植物

второгòдни|к *-ци* [阳], **второгòдничка** [阴] ❶留级(的学)生 ❷二年级大学生

второжèн|ец *-ци* [阳], **второжèнка** [阴] 第二次结婚的人,再婚者

второкàчествен *-а* [形] ❶第二等(级)的 ❷较次的,次的

второклàс|ен[1] *-на* [形] 第二等的: ~ен билèт (火车或轮船的)二等票 ~ен вагòн 二等车厢

второклàс|ен[2] *-на* [形] (中小学)二年级的: ~ен учèбник (ученѝк) 二年级教科书(学生)

второклàсни|к *-ци* [阳], **второклàсница** [阴] (中小学的)二年级学生

второкỳрсни|к *-ци* [阳], **второкỳрсница** [阴] (大学的)二年级学生,二年级大学生

второразрèд|ен *-на* [形] ❶第二等(级)的,第二流的,次的: ~ен ресторàнт 二流饭店 ~ен писàтел 二流作家 ❷第二类(型)的: ~ни глагòли 〈语法〉第二类动词

второстèпен|ен *-на* [形] 次要的: ~ен въпрòс 次要问题 ~но значèние 次要意义 ~на рòля 次要角色,配角

втрèнч|вам [未], **втрèнча** *-иш*, *втрèнчих* [完] (目光、眼睛)注视,凝视: ~вам пòглед в нèя (прозòреца) 凝视她(窗户) ~вам надòлу към сèлото 凝视下面的村庄 — **се** [反身,中态]: Изведнàж очѝте му се ~иха на еднò мѝсто и се разширѝха от ỳжас. 忽然他的眼睛紧盯在一个地方,吓得瞪大了。**~ване** [中]

втрèнчен *-а* ❶ втрèнча 的过被形动 ❷ [用作形] (指目光、眼睛)注视着的,凝视着的: Тòй дъ̀лго стоѝ тàм с подпрѝна на длàн главà, с очѝ, ~и неподвѝжно в тъмнинàта. 他伫立在那里,用手掌托着头,目不转睛地望着暗处。

втресà 见 втрѝсам

втрещèн *-а* [形] 目瞪口呆的: Тòй остàна катò ~ от тàя неочàквана вèст. 他被这意外的消息弄得目瞪口呆。**~о** [副]: глèдам ~о 呆若木鸡地望着

втрещя̀вам се [未], **втрещя̀ се** *-ѝш се*, *-ѝх се* [完] [中态] (由于害怕、惊讶而)目瞪口呆: ~ѝвам се от стрàх 吓呆 **~ѝване** [中]

втрѝ|вам [未], **втрѝя** *-еш*, *-х* [完] 擦(药膏)使渗入(皮肤) — **се** [被动] **~ване** [中]

втрѝсам [只用无人称] **втрѝса ме** [未], **втрèсе ме** *-èсе ме*, 过主形动 *-èсло ме* [完] ❶(开始)发冷发热(发寒热);(开始)打哆嗦: Втрèсло го е. 他发寒热了。❷不时发冷发热(发寒热);不时打哆嗦: Чèсто го ~ѝса. 他经常发冷发热。Втрѝса ме периодѝчески. 我周期性地发冷发热。**~ѝсане** [中]

втръ̀с|вам [未], **втръ̀сна** *-неш*, *втръ̀снах* [完] 使人腻烦,使人反感,使人讨厌: Еднò и съ̀що ѝдене ~ва. 总吃一样的东西使人腻味。Втръ̀сва ми от лекàрства. 我讨厌吃药。— **се** [中态]: Втръ̀снало ми се вèче от товà. 这一套已经使我感到厌烦。Втръ̀снаха ми се нèговите глỳпости. 他的胡闹使我讨厌。Месòто ми се ~на вèче. 肉我已经吃腻了。**~ване** [中]: Ѝдох до ~ване. 我吃到发腻的程度。Повтàря се до ~ване. 重复得使人厌烦。

втỳлка [阴] 〈专〉(为减少磨擦而放入轮轴的金属)轴衬;套,套筒,套管;套垫

втỳр|вам се [未], **втỳрна се** *-неш се*, *втỳрнах се* [完] [中

态]❶冲进,闯进;冲出;急忙跑过去:~вам се в за̀лата 闯进大厅 ~вам се навъ̀н 冲到外面去 ~вам се срещу̀ врага̀ 向敌人冲去 ~вам се на по̀мощ на ня̀кого 急忙跑过去帮助某人 ~вам се да бя̀гам 急忙逃走 ❷兴致勃勃地干(某事),全神贯注地做 **~ване**[中]

в т. ч.[缩] в това̀ число̀ 其中

вти̇̀|вам[未],**втъ̀на** *-неш, -нах*[完]〈旧〉沉入,陷进 **~ване**[中]

втъ|ка̀вам[未],**втъка̀** *-чѐш, -ка̀х*[完]织入,织上:В плата̀ са ~ка̀ни червѐни ни̇̀шки. 料子里织进了一些红线。**~ка̀ване**[中]

втък|вам[未],**втъ̀кна** *-неш, втъкна̀х*,过被形动 *-нат*[完]插入;插上,别上:~вам цвѐтето на гърди̇̀(те) 把花别在胸前 **~ване**[中]

втълп|я̀вам[未],**втълпя̀** *-и̇̀ш, -и̇̀х*[完]使深入到意识中,使印入脑中,使牢记:~я̀вам му нѐщо в ума̀(глава̀та) 让他记住某事 ~я̀вам му ми̇̀сли 让他牢记这些想法 — **се**[被动,中态]:Това̀ тря̀бва да се ~и̇̀ на вси̇̀чки. 这一点要让大家牢牢记住。**~я̀ване**[中]

втъна 见 втъвам

ВУЗ[вуз] *-ове*[阳,缩] Ви̇̀сше учѐбно заведѐние 高等学校

вуз *-ове*[阳]〈口〉高等学校:студѐнти от вси̇̀чки ~ове 各高等学校的学生

ву̇̀зовск|и *-а* вуз 的形容词:~а програ̀ма 高等学校教学大纲

вуйка̀[阳]〈旧〉同 ву̇̀йчо

ву̇̀йна[阴]舅母

ву̇̀йнин *-а*[形]❶舅母的:~ си̇̀н 舅母的儿子,表兄弟 ❷[用作名]**~и**[复]〈口〉舅母家:у ~и 在舅母家里

ву̇̀йчо *-то, -вци*[阳]❶舅父,舅舅 ❷〈扩〉姨父 ❸〈扩〉表舅,叔伯舅舅 ◇ **и̇̀мам ~ влади̇̀ка** 见 влади̇̀ка

ву̇̀йчов *-а*[形]❶舅父的 ❷[用作名]**~и**[复]舅父家:у ~и 在舅父家里

ву̇̀ла[阴]❶〈旧〉(宗教当局发的)结婚许可证 ❷〈史〉(信封上的)火漆图章

вулга̀р|ен *-на*[形]❶粗野的,粗俗的:~но държа̀не 粗野的举止 ~ни ду̇̀ми 粗话 ~ен ези̇̀к 粗俗语,俚语 ❷庸俗的:~ен материали̇̀зъм(социологи̇̀зъм) 庸俗的唯物主义(社会学观点) **~но**[副]:говоря ~но 谈吐粗野 **~ност** *-ността̀*[阴]

вулгариза̀тор[阳]庸俗化者:~и на маркси̇̀зма 把马克思主义庸俗化的人

вулгариза̀торск|и *-а* вулгариза̀тор 的形容词:~и похва̀т 庸俗化(者)的手法

вулгариза̀ция[阴]庸俗化,粗俗化

вулгаризи̇̀ра|м[未,完]使庸俗化,使粗俗化 **~не**[中]

вулгари̇̀з|ъм *-мът, -ма*[阳]粗俗的词语,粗野话

вулги̇̀я[阴](装食品用的)长皮口袋:ци̇̀ганска ~ 吉卜赛人用的皮口袋

вули̇̀нка[阴]〈药〉胶囊;囊剂

вули̇̀я[阴]〈民〉同 вулги̇̀я

вулка̀н[阳]火山:дѐйствуващ(изга̀снал, уга̀снал) ~ 活(死)火山 Вулка̀нът избу̇̀хва. 火山爆发。Вулка̀нът изри̇̀гва о̀гнена ла̀ва. 火山喷熔岩。

вулка̀н|ен *-на*[形]同 вулкани̇̀чен:~но гъ̀рло 火山口

вулканиза̀тор[阳]❶硫化器 ❷加硫炼制橡胶的工人

вулканиза̀ция[阴]橡胶硫化(法)

вулканизи̇̀ра|м[未,完]❶使(橡胶)硫化,加硫炼制 ❷(以高温加硫磺)修补(橡胶制品),硫化修补,热补 **~не**[中]

вулкани̇̀з|ъм *-мът, -ма*[阳]〈地质〉火山现象

вулкани̇̀ч|ен *-на*[形]❶ вулка̀н 的形容词:~ни явлѐния 火山现象 ~на о̀бласт 火山区 ❷〈转〉因震动而随时可能发生危险的

вулкани̇̀ческ|и *-а*[形]同 вулкани̇̀чен

вулка̀нск|и *-а* вулка̀н 的形容词:~и о̀стров 火山岛

вулка̀нфиб|ър *-рът, -ра*[阳]钢纸,硬化纸板

ву̇̀ндеркинд[阳]神童

ВФСИ[вѐ-фе-се-и̇̀][缩] Ви̇̀сш фина̀нсово-стопа̀нски институ̇̀т 财经学院

вх.[缩] вход 入口

вход *-ът, -а, -ове*[阳]❶入口(处),门:гла̀вен(пара̀ден) ~ 正门 за̀ден(чѐрен) ~ 后门 ~ на пещера̀ (山)洞口 ❷进入:~ свобо̀ден(безпла̀тен) 免费入内,免票入场 ~ с про̀пуски(с пока̀ни) 凭证(凭请帖)入门(入场) ~ забранѐн 禁止入内 ❸〈转〉入场费:~ 10 лѐва 入场券 10 列弗

вхо̀д|ен *-на*[形]进入的;入场的:~на врата̀ 入口的门,入口 ~ен билѐт 入场券 ~на ви̇̀за 入境签证

входя̀щ *-а*[形]收到的,收文的:~а кореспондѐнция 收文 ~ но̀мер 收文(编)号 ◇ **~ (и изходя̀щ) днѐвник**〈公文〉收(发)文登记簿

вцепенѐн *-а* ❶ вцепеня̀ 的过被形动 ❷[用作形]呆着不动的,呆板的;发呆的;发僵的:~ от у̇̀жас 吓呆了的 ~ от сту̇̀д 冻僵了的 стоя като̀ ~ 呆若木鸡地站着 **~о**[副] **~ост** *-остта̀*[阴]

вцепенѐние[无复,中]呆板,呆滞;僵硬,僵直

вцепеня̀вам[未],**вцепеня̀** *-и̇̀ш, -и̇̀х*[完]使呆着不动,使不能动弹,使呆住;使僵直:Тѐя ду̇̀ми ~и̇̀ха вси̇̀чки. 这些话使大家都呆住了。Болестта̀ го ~и̇̀. 疾病使他动不了了。Сту̇̀дът ~я̀ва кра̀йниците. 冷得四肢发僵。— **се**[中态]:~я̀вам се от у̇̀жас 吓呆 Вцепени̇̀х се цѐлият. 我全身发僵。**~я̀ване**[中]

ВЦСПС[вѐ-це-се-пе-сѐ][缩](俄) ВЦСПС (Всесоюзный Центральный Совет Профессиональных Союзов) — Всесъю̇̀зен централен съвѐт на про̀фсъюзите〈史〉全苏工会中央理事会

вчѐпк|вам[未],**вчѐпкам**[完]〈罕〉紧紧抓住,揪住:Съдба̀та бѐше ни ~ала в желѐзните си ла̀пи. 命运把我们紧紧抓在它的铁爪中。**~ване**[中]

вчѐпк|вам се[未],**вчѐпкам се**[完] ❶[中态,互及](互相)紧紧抓住,揪住:Детѐто се ~а о ма̀йка си. 孩子紧紧抓住母亲。Два̀мата се ~аха за коси̇̀те. 两人互相揪住头发。❷[互及]〈转〉激烈争吵 **~ване**[中]

вчѐра[副]❶昨天:~ вѐчер 昨晚 ~ су̇̀трин 昨天早晨 ❷不久以前

вчѐраш|ен *-на*[形]❶昨天的:~ен хля̀б 昨天的面包 ~но събра̀ние 昨天的大会 ~ен дѐн 昨天 ❷不久以前的:А̀з съм сѐлски си̇̀н, ~ен овча̀р. 我是个农村男儿,不久以前还是牧童。◇ **~но хлапѐ** 黄口小儿,乳臭未干的小家伙 **не съм ~ен** 有经验,不易受骗:То̀й не ѐ ~ен. 他不是容易上当的。

вчерви̇̀в|ям се[未],**вчерви̇̀вя се** *-иш се, -их се*[完][中态]生蛆,长蛆:Месо̀то се ~и. 肉长蛆了。

вчѐсвам [未], **вчѐша** *-шеш, вчѐсах* [完] 梳：～свам косата си с грѐбен 用梳子梳头发 — **се** [反身]：～свам се на път 梳分头,梳头时分缝 **～сване** [中]

вчѝтам се [未], **вчетà се** *-етѐш се, -ѐтох се, -ѐте се*, 过主形动 *-ел се* [完] [中态] 深入阅读 **～ѝтане** [中]

вчовечàвам [未], **вчовечà** *-ѝш, -ѝх* [完] (使)人化,使成为人,使人道化,使有人道;使觉悟,使有理智,使懂(人)事;开导 — **се** [中态] **～àване** [中]

вшѝвам [未], **вшѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 缝入,缝上 — **се** [被动] **～ване** [中]

вшутявам се [未,中态] 〈罕〉开玩笑 **～не** [中]

въ- 见 в-³

вѝбел [阳] 〈方〉(深)井

във 见 в²

въведà 见 въвѐждам

въведѐние [无复,中] 引言;绪论;概论：～ във филосо́фията 哲学概论 ◇ **Въведѐние Богоро̀дично** (或 **Богоро̀дично**) 〈宗〉圣母显灵节(旧历 12 月 4 日)

въвѐждам [未], **въведà** *-дѐш, -дох, -де*, 过主形动 *-л* [完] ❶引入,领入,带进;牵入：Въвѐдоха го в го̀стната. 他们把他领到客厅里。То̀й ～де ко̀ня си в дво̀ра. 他把马牵到院子里。❷〈转〉导致,使陷入,使遭受：～ждам в заблуждѐние 令人得到错误的认识,令人误解 ❸奠定,建立,确立,树立;规定,制定：～ждам но̀в мѐтод на ра̀бота 制定新的工作方法 ～ждам рѐд 建立秩序 ～ждам едноча̀сова почѝвка 规定一小时的休息(制度) ～ждам нѐщо на мо̀да 使某物风行起来 — **се** [被动] ◇ **～ждам във владѐние** 〈法〉使正式取得所有权 **～ждане** [中]

въвѝрам [未], **въврà** *-рѐш, -ра̀х* [完] 塞入,插入;伸入;放入 — **се** [反身] ◇ **～ѝрам ня̀кому нѐщо в очѝте** 〈口〉把某物摆在某人面前;在某人面前反复提到某事;责备某人做了某事 **～ѝрам под носа̀ нѐщо ня̀кому** 〈口〉把某物摆在某人面前 **～ѝрам си носа̀** 〈口〉管闲事,插手 **～ѝране** [中]

въвлѝчам [未], **въвлекà** *-ечѐш, -я̀кох, -ѐче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -ѐкли*, 过被形动 *-ѐчен* [完] ❶拉入,拽入,拖入 ❷迫使,强迫 ❸〈转〉吸引,使参加;使卷入,连累：～ѝчам във войнà 使卷入战争 ～ѝчам в съревнова̀ние 使参加竞赛 **～ѝчане** [中]

въво̀д [阳] 〈旧〉❶引言,序言;绪论 ❷ 同 въвѐждане ◇ **～ във владѐние** 〈法〉给予法定所有权

въвоня̀вам [未], **въвонѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 〈罕〉使发臭,使有臭味：Изнесѝ ботѝушите, че ～ѝха стàята. 把皮靴拿出去,屋子给弄得臭哄哄的。

въвоня̀вам се [未], **въвонѐя се** *-ѐеш се, -я̀х се* 和 **въвонѝ се** *-ѝш се -ѝх се* [完] [中态] 发臭,有臭味

въврà 见 въвѝрам

въгарѐц *-цà* [阳] 〈动〉❶虻,牛虻;马蝇;狂蝇 (Oestrus bovis) ❷这种蝇的幼虫 ❸(这种蝇咬过的)伤口

въглеводоро̀д [阳] 〈化〉碳氢化合物,烃

въглеводоро̀ден *-на* въглеводоро̀д 的形容词：～ни съединѐния 碳氢化合物

въгледвуо̀кис [阳] 二氧化碳

въгледо̀бив [无复,阳] 采煤：Пла̀нът за ～а е изпълнен. 采煤计划已经完成。

въглекопа̀ч [阳] 采煤工人,矿工

въглен [阳] ❶(燃烧着的或已熄灭的)炭,木炭;炭粉,骨炭：От пѐчката па̀днаха ня̀колко ～а и изгоря̀ха чѐргата. 从炉子里掉下几块炭,烧坏了地毯。рису̀вам с ～ 用炭笔绘画 ❷〈医〉炭疽,痈 ❸〈民〉黑穗病 ◇ **жѝв ～** 〈民〉燃烧着的炭 **покрѝт ～** 〈转〉不露声色的人 **седя̀ като̀ на ～и** 焦急不安,如坐针毡

въглен *-а* [形] **～а киселинà** 〈化〉碳酸

въгленче *-та* [中] въглен 的指小

въглеро̀д [阳] 〈化〉碳(C)

въглеро̀ден *-на* въглеро̀д 的形容词：～ен двуо̀кис 二氧化碳 ～ни съединѐния 碳化物

въглехидра̀т [阳,常复] 糖,碳水化合物

въглища [只复] 煤;炭：ка̀менни ～ 煤 дъ̀рвени ～ 木炭

въглища̀р *-ят, -я* [阳], **въглища̀рка** [阴] 烧炭者;卖炭的人：Когà ста̀на ～, когà му почерня̀ вратъ̀т. 〈俗〉他一当上烧炭的,脖子马上就黑了(喻某人很快就神气起来)。

въглища̀рски *-а* въглища̀р 的形容词：～а колѝба 烧炭人的茅屋

въглища̀рство [无复,中] 烧炭业;卖炭(行)业：занима̀вам се с ～ 干烧炭行业

въглищен *-на* въглища 的形容词：～ен пла̀ст 煤层 ～ен пра̀х 煤末,煤粉 ～ни отпа̀дъци 煤渣

въдворя̀вам [未], **въдворя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 〈书〉奠定;建立,确立;恢复：～я̀вам рѐд 建立秩序 ～я̀вам мѝр 确立和平 ～я̀вам тишинà 恢复安静 ◇ **～я̀вам на местожѝтелство** 强迫迁居(某处,作为一种惩罚)

въдене 见 въдя

въдица [阴] ❶钓(鱼)竿：отпу̀скам ～ 下钓竿 ❷鱼钩 ❸缝(粗呢)衣(用的)钩 ❹〈转〉圈套：Пазѝ се, товà е ～. 当心,这是圈套。◇ **гълтвам(захàпвам) ～та** 〈口〉着迷;坠入情网 **хва̀щам(ула̀вям) се на ～та** 〈口〉上当,受骗

въдича̀р *-ят, -я* [阳], **въдича̀рка** [阴] 钓鱼者

въдича̀рски *-а* въдича̀р 的形容词：～и принадлѐжности 渔具

въдича̀рство [无复,中] 钓鱼,垂钓

въдя *-иш, въдѝх* [未] 饲养,繁殖：～я за̀йци(гъ̀лъби) 饲养兔子(鸽子) — **се** [中态]：За̀йците се ～ят лѐсно. 兔子容易繁殖。**～ене** [中]

въжа̀р *-ят, -я* [阳], **въжа̀рка** [阴] 制做绳缆的人;卖绳缆的人

въжа̀рница [阴] 绳缆作坊;绳缆店

въжа̀рски *-а* въжа̀р 的形容词：～а работѝлница(фа̀брика) 绳缆作坊(工厂) ～и магазѝн 绳缆商店

въжа̀рство [无复,中] 制绳业

въжделѐн *-а* [形] 〈书〉热望的,渴望的,梦寐以求的

въжделѐние *-я* 〈书〉热望,渴望,欲望

въжѐ *-та*, (集) *въжà* [中] ❶绳,缆,索：～ за пранѐ 晾衣绳 коно̀пено ～ 麻绳 стома̀нено ～ 钢索 тѐлено ～ 钢丝索,金属缆 ко̀рабно ～ 船缆 В къщата на обѐсения за ～ не сѐ гово̀ри. 〈俗〉在有人吊死的人家里,别提绳子。❷〈转〉绞索,绞架：загѝвам на ～то 被绞死 ❸(捆庄稼用的)麦秸绳 ◇ **игра̀я на ～** 1.(杂技中的)走绳索,走钢丝;(艺术体操中的)跳绳操 2.〈口,转〉耍滑头,使诡计,欺骗 **Нама̀зал ～то.** 他被绞死了。**ока̀чвам ня̀кому ～то** 绞死某人 **хо̀ра от ко̀л и ～** 〈口〉

(一群)败类,恶棍,坏蛋

въжеигра̀ч [阳], **въжеигра̀чка** [阴] ❶(杂技中)走钢丝者 ❷〈转〉说谎者,骗子

въжеигра̀чество [无复,中] ❶走钢丝 ❷诈骗(行为)

въжен -*а* [形] 绳子(制)的: ~а стълба 绳梯,软梯 ◇ **~а ли̇ния** 索道

въз [前]〈方〉❶在…上(面);超过: ~ ма̀сата 在桌子上 То̀й бѐ кръсто̀сал кра̀к ~ кра̀к. 他翘起了二郎腿。❷朝,向,往: хвъ̀рлям се ~ ня̀кого 扑向某人 ❸向上,往上: Побя̀гна ~ ба̀йра. 他跑上了山冈。Мра̀вката върви̇ ~ дърво̀то. 蚂蚁沿着树往上爬。❹(表示顺序或堆砌)接着,跟着: еди̇н ~ дру̀ги 一个接一个地,一个摞一个地 ◇ ~ **осно̀ва на нѐщо**〈书〉根据某事,在某事的基础上

въз- ❶[动词前缀]表示 1."向上"之意,例如 възвѐждам (向上抬,提升),възли̇зам (达到) 2."开始"之意,例如 възви̇рам (沸腾起来) 3."重新"、"再"之意,例如 възпроизвѐждам (再生产) ❷[形容词和副词的前缀]表示"略微"、"有点"、"接近"(指颜色)之意,例如 възки̇сел (有点酸的)

възблѐд -*а* 和 **възблѐден** [形]〈口〉略带(有点)苍白的: ~о лицѐ 有些苍白的脸

възбо̀г [副] 向上,向高处,向天空: Полетя̀ на ~. 它飞向天空。изди̇гам се до ~ 直上青天

възбра̀на [无复,阴]〈法〉禁止;查封: нала̀гам (сла̀гам) ~ върху̀ нѐщо 查封某物 отмѐням (вди̇гам, снѐмам) ~ 解禁 сто̀ки под ~ 被禁止(出售)的商品

възбу̀да [阴] 激动,兴奋;冲动: От си̇лна ~ не можа̀х да се нахра̀ня. 我由于非常激动而没吃好饭。

възбу̀ден -*а* ❶ възбу̀дя 的过被形动 ❷[用作形]激动的,兴奋的;冲动的: Мно̀го съм ~. 我很激动。~о настро̀ение 兴奋情绪 **~о** [副] **~ост** -остта̀ [阴]

възбу̀ден -*на* [形] 兴奋的: ~ни и задръ̀жни проце̇си 兴奋和抑制过程

възбуди̇тел -*ят*, -*я* [阳] 刺激物;兴奋剂

възбуди̇тел|ен -*на* възбуди̇тел 的形容词: ~но срѐдство 兴奋剂 **~но** [副]: Кафѐто дѐйства ~но. 咖啡有兴奋作用。

възбу̀|ждам [未], **възбу̀дя** -*диш*, -*дих* [完] ❶引起,激起: ~ждам интерѐс (любопи̇тство, апети̇т, надѐжда, подозрѐние) 引起兴趣(好奇心、食欲、希望、怀疑) ~ждам негоду̀ване 激起愤慨 ❷刺激,使激动,使兴奋: Кафѐто ~жда нѐрвната систѐма. 咖啡使神经系统兴奋。Тя̀я извѐстия ~диха о̀бществото. 这些消息轰动了社会。❸引起性欲 — **се** [被动,中态] **~ждане** [中]

възбуждѐни|е -*я* [中] 同 възбу̀да

възбу̀н|вам [未], **възбу̀ня** -*иш*, -*их* [完]〈民〉同 възбунту̀вам

възбу̀нен -*а* [形]〈诗,罕〉造反的,暴动的: ~и ро̀би 造反的奴隶

възбунту̀ва|м [未] 激起暴动(反抗、造反) ~м наро̀да 激起人民造反 — **се** [中态] 暴动,造反 **~не** [中]

възбуя̀|вам [未], **възбуя̀** -*иш*, -*их* [完] 狂暴起来

възбя̀л -*я̀ла*, -*ѐли* [形] 微白的

възва̀ни|е -*я* [形] 号召,呼吁书,告…书

възваря̀|вам 和 **възва̀рям** [未], **възваря̀** -*иш*, -*их* [完] 使沸腾,煮开: Възвари̇х мля̀кото. 我把牛奶煮开了。**~я̀ване** [中]

възвѐ|ждам [未], **възведа̀** -*дѐш*, -*до̀х*, -*дѐ*, 过主形动 -*л* [完]〈旧〉❶向上抬,扬起: ~ждам очи̇ 抬起眼来 ❷〈旧〉晋升,提升: ~ждам в по̀-висо̀к чи̇н 晋级

възвелич|а̀вам [未], **възвелича̀** -*иш*, -*их* [完]〈书〉颂扬,极力赞扬: ~а̀вам го до небеса̀та 把他捧上天 — **се** [反身,被动] **~а̀ване** [中]

възвест|я̀вам [未], **възвестя̀** -*иш*, -*их* [完]〈庄〉(郑重)宣告,宣布: ~я̀вам на ця̀л свя̀т, че ... 向全世界郑重宣告… ~я̀вам зако̀н (решѐние) 宣布法律(决定) **~я̀ване** [中]

възви̇|вам [未], **възвия̀** -*еш*, -*х* 过被形动 -*т* [完] ❶拐弯,转弯: Ста̀дото ~ваше по тя̀сната пъ̀тека. 羊群向小路拐去。❷使转向: Възви̇й кола̀та наза̀д. 把车掉过头来。❸卷起,挽起(袖子) — **се** [反身] **~ване** [中]

възви̇|рам [未], **възвря̀** -*ри̇ш*, -*ря̀х* [完] ❶沸腾起来: Вода̀та ~я̀ра. 水开了。❷〈转〉(感到)很热

възвисо̀к -*а* [形]〈口〉有点高的: ~ чове̇к 个子有点高的人

възвис|я̀вам [未], **възвися̀** -*иш*, -*их* [完] 提高(常指抽象的概念),使高尚: ~я̀вам хо̀рските сърца̀ 使人们的心灵变得高尚

възвиш|а̀вам [未], **възвиша̀** -*иш*, -*их* [完] 同 възвися̀вам: Всред приро̀дата чове̇к ~а̀ва свòя ду̀х и по̀мисли. 人(生活)在大自然中可以提高自己的精神面貌和思想境界。— **се** [反身,中态] 升高

възвишѐн -*а* ❶ възвиша̀ 的过被形动 ❷[用作形]高起的,高的: ~о мя̀сто 高地 ~ връх 高峰 **~ост** -остта̀ [阴]〈罕〉同 възвишѐние

възви̇шен -*а* [形] 高尚的,崇高的: ~и чу̀вства 高尚的情操 ~а цѐл 崇高的目标 ~и ми̇сли 崇高的思想 ~ при̇мер 崇高的榜样 **~ост** -остта̀ [阴]〈书,旧〉

възвишѐни|е -*я* [中] 高地,高处,高冈

възвия̀ 见 възви̇вам

възвра̀т [阳] **без ~** 一去不复返地,不可挽回地

възвра̀т|ен -*на* [形]〈语法〉反身的: ~ен глаго̀л 反身动词 ~но местоимѐние 反身代词 ~ен зало̀г 反身态

възвръ̀щаемост -*та̀* [阴]〈书〉报酬率,回报率: ~ на инвести̇циите 投资的报酬率

възв|ръ̀щам [未], **възвъ̀рна** -*ърнеш*, -*ърнах*, 过被形动 -*ърнат* [完] ❶返还,归还,交还,送回;恢复: ~ръ̀щам му права̀та (свобода̀та) 恢复他的权利(自由) ~ръ̀щам си̇лите си (здра̀вето си) 恢复精力(健康) ❷扭转,使转变 — **се** [中态]: Зрѐнието му се ~ъ̀рна. 他的视力恢复了。**~ръ̀щане** [中]

възвря̀ 见 възви̇рам

възвъ̀рна 见 възвръ̀щам

възгла̀вница [阴] ❶枕头: пу̀хена ~ 鸭绒枕头 калъ̀ф на (за) ~ 枕头套 ❷软垫

възгла̀вничка [阴] възгла̀вница 的指小

възглав|я̀вам [未], **възглавя̀** -*иш*, -*их* [完]〈书〉领导,率领,主持: То̀й ~я̀ва на̀шата организа̀ция. 他领导我们的组织。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

възгла̀с [阳] 呼喊(声): Чу̀ха се одобри̇телни ~и. 听到一片赞同声。

възглас|я̀вам [未], **възгласа̀** -*иш*, -*их* [完] 庄严宣布,郑重宣告

възглѐд [阳] 观点,见解,看法: полити̇чески ~ 政治观点

модѐрен ~ 现代观点 оснòвен ~ на марксѝзма 马克思主义的基本观点 изкàзвам (излàгам) своѝте ~и 表明自己的观点 Каквѝ ~и ѝмаш по тòя въпрòс? 你对这一问题有什么看法? държà настойчѝво на ~а си 坚持自己的观点

възголем|ѝвам се [未], **възголемѐя се** *-ѐеш се, -ѝх се* 和 **възголемѝ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 〈罕〉同 възгордя́вам се: Тѝ от щò си се ~ѝл такà? 你凭什么这么傲慢? **~ѝване** [中]

възгол|ѝм *-ѝма, -ѐми* [形] 〈口〉有点大的: ~яма шàпка 有点大的帽子

възгорд|ѝвам се [未], **възгордѐя се** *-ѐеш се, -ѝх се* [完] [中态] 骄傲起来,自高自大起来: Мнòго се е ~ѝл. 他变得十分傲慢。**~ѝване** [中]

възгорчѝв *-а* [形] 〈口〉有点苦的: Кафѐто е ~о. 咖啡有点苦。

възда|вам [未], **въздàм** *-дѐш, -дòх, -дѐ*, 过主形动 *-л* [完] 〈书〉酬答,报答;给以(应有的酬答): ~вам чѐст и хвàла на нѝкого 给某人以应有的荣誉和赞扬 **~ване** [中]

въздебѐл *-а* [形] 〈口〉有点胖的,不太胖的: ~ човѐк 有点胖的人

въздебѐлич|ък *-ка* [形] 〈口〉въздебѐл 的指小: ~ко детѐ 胖乎乎的孩子

въздѐйстви|е *-я* [中] 影响,作用;感化: морàлно ~е 道德上的影响;感化作用 ~е на топлинàта вѝрху метàлите 热对金属的影响 под ~ето на 在…的影响(作用)下 упражнѝвам ~е 施加影响 окàзвам (ѝмам) ~е вѝрху нѝкого 对某人有影响(作用) произвѐждам ~е 产生影响(作用)

въздѐйст[ву]ва|м [未] (有)影响,起作用,对…有作用: ~м вѝрху нѐго 对他有影响 Сàмо тѝ мòжеш да му ~ш. 只有你能影响他。**~не** [中]

въздѝг|ам [未], **въздѝгна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 〈罕〉❶建筑,建立: ~ам пàметник (建)立纪念碑 ❷抬高,提高 ❸吹捧: ~ам го до небесàта 把他捧上天 ❹提升 ❺帮助(恢复起来) ◇ **~ам в кѝлт** 膜拜,奉为神明 — **се** [中态] **~ане** [中]

въздихàни|е *-я* [中] 〈书,旧〉叹息

въздѝша|м [未] ❶出长气 ❷叹气,叹息: ~м от врѐме на врѐме 不时地叹息 ❸〈转〉发愁,伤感,伤心: ~м за нѐщо (нѝкого) 为某事(某人)发愁 ❹〈转〉怀念,思慕,恋慕: ~м по нѝкого 恋慕某人 **~не** [中]

въздѝшка [阴] ❶叹气,叹息: изпѝскам дълбòка ~ 长叹一声 ❷〈转〉思慕,爱慕;伤感

въздрѐб|ен *-на* [形] 〈口〉身材有点矮小的: ~но човѐче 个子有点矮小的人

въздух [无复,阳] 空气,大气;〈转〉空中,天空: свѐж (прѐсен) ~ 新鲜空气 чѝст (влàжен) ~ 清新的(湿润的)空气 дѝшам ~ 呼吸空气 във (из) ~а 在空中 ◇ **вдѝгам (хвърлям) нѐщо във ~а** 炸毁 **излѝзам на** ~ 〈口〉到外面(户外)去 **пѝтувам по ~а** 坐飞机走

въздуховòд [阳] 通气管道

въздухонепроницàем *-а* [形] 〈书〉不透气的: ~а матѐрия 不透气的材料 **~ост** *-осттà* [阴]

въздухообрàз|ен *-на* [形] 气态的: ~но тѝло 气体 ~но състоя́ние 气体状态

въздухоочистѝтел *-ят, -я* [阳] 空气净化器

въздухоплàване [中] 航空术,浮空术(用气球、飞艇等)

въздухоплавàтел *-ят, -я* [阳], **въздухоплавàтелка** [阴] 〈旧,书〉航空家,浮空家(参看 въздухоплàване)

въздухоплавàтел|ен *-на* [形] 〈旧〉航空的,浮空的: ~ен апарàт 航空器,浮空器

въздухоплавàтелск|и *-а* въздухоплавàтел 的形容词

въздухопровòд [阳] 导气管

въздухопроницàем *-а* [形] 透气的 **~ост** *-осттà* [阴]

въздѝш|ен *-на* [形] ❶空气的,大气的: ~на стрѝя 气流 ~но налѝгане 气压 ❷空中的,天空的;航空的,飞行的: ~ни съобщѐния 空中交通 ~на пòща 空邮 ~ни сѝли (вòйскù) 空军 ~ен бòй 空战 ~но нападѐние 空袭 ~на защѝта (отбрàна) 防空 ❸以空气为动力的,风力的,气压的: ~ен чѝк 气锤 ~на спирàчка 气闸,风闸 ❹〈转〉轻如空气的;轻盈的;非常薄的;透明的: ~на матѐрия 非常薄的衣料 ◇ **~на тревòга** 空袭警报 **градѝ (издѝгам) ~ни кѝли** 建立空中楼阁

въздушнодесàнт|ен *-на* [形] 〈军〉空军陆战的,伞兵的

въздѝшно-ракѐт|ен *-на* [形] **~на бàза** 航空火箭基地

въздъл|ъг *-га* [形] 〈口〉有点长的,不太长的: ~га косà (дрѐха) 有点长的头发(衣服)

въздърж|ам [未], **въздържà** *-ѝш, -àх* [完] 阻止;制止,抑制,克制: ~ам дъхà си 屏住气 ~ам ръкàта му 拦(挡)住他的手 ~ам го да не сѐ намѐси 阻止他进行干涉 ~ам го от еднà прибързана крàчка 劝阻他不要采取仓促的步骤 ~ам гневà си 抑制自己的怒气 **~ане** [中]

въздърж|ам се [未], **въздържà се** *-ѝш се, -àх се* [完] [中态] 自制住,约制住自己,忍住: не мòга да се ~à да не заплàча 无法抑制自己不哭 ~ам се от гласѝване (表决)弃权 ~ам се от пѝене (вѝно) 戒酒 **~ане** [中]

въздържан *-а* [形] 有自制力的,有节制的;镇定的,沉着的: ~ смѝх 有克制的笑 ~ съм в ѝдене 吃东西有节制 **~о** [副] **~ост** *-осттà* [阴]

въздържàние [无复,中] 〈书〉❶节制,克制: с ~ 有克制地 ❷〈限〉戒除

въздържàтел *-ят, -я* [阳], **въздържàтелка** [阴] 戒酒(烟等)者

въздържàтел|ен *-на* въздържàтел 的形容词: ~но дрѝжество (движѐние) 戒酒协会(运动),戒烟协会(运动)

въздържàтелск|и *-а* [形] 戒酒(烟等)的

въздържàтелство [无复] 戒除(烟、酒等)

въздъх [无复,阳] 〈诗,旧〉同 въздѝшка

въздъх|вам [未], **въздъхна** *-неш, -нах* [完] въздѝшам 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

възел[1] *-ли* [阳] ❶结,扣(指死结): връзвам (развързвам) ~ел 打(解)结 Вържѝ го на клѝп, а нѐ на ~ел. 给它打活结,别打死结。❷包袱: ~ел с парѝ 一包袱钱 ❸〈转〉交叉点,集中点;枢纽,中心;症结,交点: железопѝтен ~ел 铁路枢纽 съобщѝтелен ~ел 通讯(中心)站 планѝнски ~ел 山结(几条山脉交会处) ~ел на противорѐчия 矛盾的交点 нѐрвен ~ел 神经节 ❹〈植〉嫁接处(突起的地方),(树干上的)疖子 ◇ **гòрдиев ~ел** 戈尔迪之结;复杂而难以解决的问题,难题 **санитàрен ~ел** (建筑中的)卫生设备

въз|ел[2] *-ли*, 在数词后 *-ела* 或 *-ла* [阳] 〈海〉海里,节(计量海洋上距离的长度单位,等于 1852 米): Парахòдът прàви (взѐма) 23 мòрски ~ла в чàс. 轮船时速 23 海里。

възѐ|мам се [未], **възѐма се** *-меш се, -х се* [完] [中态] ❶徐徐上升,升高,升起: Лунàта се ~ма. 月亮徐徐升起。❷〈转〉进步,取得成就

възжела̀|вам [未], **възжела̀я** *-еш, -х* [完]〈诗〉渴望: ~вам нѐщо(нѝкого) 渴望得到某物(某人)

възжъ̀лт *-а* [形]〈口〉有点发黄的: ~ цвя̀т 微黄的颜色

въззелѐн *-а* [形]〈口〉❶(指颜色)有点发绿的,略带绿色的 ❷(指水果)没有完全成熟的,青的

възз̀е|мам се [未], **въззѐма се** *-меш се, -х се* [完] [中态] 同 възѐмам се

въ̀ззив [阳] ❶〈罕〉号召,呼吁 ❷〈法〉上诉

въззѝв|ен *-на* въ̀ззив ②解的形容词 ◇ **~на жа̀лба**〈法〉上诉〈书〉

въззѝмам се [未,中态] 同 възѐмам се

въззрѐни|е *-я* [中] 同 възглед

възка̀чам [未]〈方〉同 възка̀чвам

възка̀ч|вам [未], **възкача̀** *-ѝш, -ѝх* [完]〈罕〉❶骑上(马等): ~вам ко̀ня 骑上马 ❷登上,爬上,走上: ~вам планинàта 登山 ◇ **~вам нѝкого на престо̀ла** 使某人登基(为皇帝等) **~ване** [中]

възка̀ч|вам се [未], **възкача̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] ❶登,向高处爬: ~вам се нагоре 向上攀登 ❷骑 ◇ **~вам се на престо̀л** 登上王座,登基为王 **~ване** [中]

възкѝсел *-а* [形]〈口〉有点酸的: ~ вку̀с 有点酸的味道 ~а я̀бълка 略带酸味的苹果

възклѝ|к *-ци* [阳]〈诗,庄严〉呼喊(声): издàвам рàдостен ~к 发出欢呼声

възклѝк|вам [未], **възклѝкна** *-неш, -нах* [完] 呼喊,高呼: ~вам рàдостно 欢呼 ~вам учу̀дено 惊呼 **~ване** [中]

възклица̀ва|м [未] 同 възклѝквам **~не** [中]

възклица̀ни|е *-я* [中] 呼喊(声),高呼(声)

възклица̀тел|ен *-на* възклица̀ние 的形容词 ◇ **~ен зна̀к**〈语法,旧〉,**~на**〈口〉感叹号

възкресѐние [无复,中] 复活,再生 ◇ **Възкресѐние Христо̀во**〈宗〉复活节

възкресѝтел *-ят, -я* [阳], **възкресѝтелка** [阴]〈书〉使人复活者,使思想(理想等)重新出现者

възкресѝтел|ен *-на* [形] 复活的,复苏的,重新赋予生气的

възкрес|я̀вам [未], **възкреся̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶〈宗〉使复活,使再生: ~я̀вам го от смъртта̀ 使他死而复生 ❷〈转〉(使)恢复;使重现;使活跃起来: ~я̀вам вя̀ра(надѐжда) 恢复信念(希望),使重新抱有信念(希望) ~я̀вам спо̀мени 想起,回忆起 ~я̀вам нѐщо в паметта̀ си 想起某事

възкръ̀с|вам [未], **възкръ̀сна** *-неш, -нах* [完] ❶〈宗〉复活,再生 ❷〈转〉恢复;重现,再现;复活: Надѐждата му ~на. 他的希望复活了;他又有希望了。~вам в паметта̀ на нѝкого 重现于某人的记忆中

възкъ̀с *-а* [形]〈民〉有点短的

възл|а̀гам [未], **възло̀жа** *-о̀жиш, -о̀жих* [完] ❶放,置: ~а̀гам ла̀вров венѐц〈罕〉戴上桂冠 ❷委托,交给(某人)办,使担负: ~а̀гам му зада̀ча (ра̀бота) 交给他任务(工作) ~а̀гам му ръково̀дството на дру̀жеството 使他担负协会的领导工作 ◇ **~а̀гам надѐжди нѝкому** 把希望寄托在某人身上 **~а̀гане** [中]

възла̀зям〈方〉同 възлѝзам

възлѐгна (се) 见 възля̀гам (се)

въ̀злест *-а* ❶ въ̀зел[1] 的形容词: ~а прѐжда 有结头的纱 ❷大骨节的: ~и ръцѐ(пръ̀сти) 大骨节的手(手指)

възл|ѝзам [未], **възля̀за** *-ѐзеш, -я̀зох, -ѐзе*,过主形动 *-я̀зъл, -я̀зла, -ѐзли* [完] ❶向上走;登上,爬上: Възля̀зохме на планинàта. 我们爬到了山上。Пъ̀тят ~я̀за на върха̀ на планинàта. 这条路通到山顶。❷(总数)共达,计,共计: Възля̀захме на о̀коло двѐста ду̀ши. 我们共约 200 人。Смѐтката ~ѐзе над сто̀ лѐва. 账目在 100 列弗以上。Военнопленѐниците ~я̀зоха на нѝколко хѝляди. 战俘达数千人。**~ѝзане** [中]

възлику̀ва|м [未]〈书,旧〉欢腾,欢悦,狂欢;欢乐起来: Наро̀дът ~. 人民狂欢起来。

възл|ѝтам [未], **възлетя̀** *-етѝш, -етя̀х* [完]〈旧〉向上飞,高飞: Орѐлът ~етя̀ към висинѝте. 老鹰向高空飞去。**~ѝтане** [中]

възлия̀ни|е *-я* [中]〈古,宗〉奠酒(祭神)

възло̀в *-а* [形] ❶ въ̀зел[1] ③解的形容词: ~а га̀ра 枢纽站 ❷〈转〉中心的,关键的,主要的: ~ въпро̀с 关键(中心)问题 ~ момѐнт 关键时刻

възлова̀т *-а* [形] ❶有结的: ~о въжѐ 有结的绳子 ❷(指植物的茎、树干)有结节的: ~о стъбло̀ 有结节的树干

възловѝд|ен *-на* [形] 结状的,疙瘩状的

възло̀жа 见 възла̀гам

възлю̀б|вам [未], **възлю̀бя** *-иш, -их* [完]〈书,旧〉热烈地爱上,喜爱 **~ване** [中]

възлю̀бен *-а* [形] ❶被人热爱的,心爱的,钟爱的: мо̀й ~ сѝн 我心爱的儿子 ❷ [用作名] ~ [阳], **~а** [阴] 情人,心上人

въззлю̀блен *-а* [形]〈旧〉同 възлю̀бен

възлю̀бя 见 възлю̀бвам

възл|я̀гам (се) [未], **възлѐгна (се)** *-ѐгнеш (се), -ѐгнах (се)* [完] [中态]〈旧〉躺在上面,侧(歪)着身子躺着: ~я̀гам (се) във нѝкой сло̀г 歪着身子躺在一条田埂上

възля̀за 见 възлѝзам

възмѐзд|ен *-на* [形] 有(一定)报酬的

възмѐзди|е *-я* [中]〈书〉❶惩罚;报应;报复: да̀вам му ~е 给他以惩罚 получа̀вам заслу̀жено ~е 得到应有的报应 ❷〈罕〉奖励,报酬

възмезд|я̀вам [未], **възмездя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 给以报酬(报答,补偿): Ще го ~я̀ по подходя̀щ на̀чин. 我将以适当方式报答他。

възмечта̀|вам [未], **възмечта̀я** *-еш, -х* [完]〈诗,罕〉想望,梦想

възмо̀г|вам се [未], **възмо̀гна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态]〈书〉❶强壮起来,坚强起来: ~вам се физѝчески 身体强壮起来 ❷〈转,诗〉上升,升起,提高 ❸〈民〉繁荣(富裕)起来: ~вам се материа̀лно 物质上富裕起来 **~ване** [中]: стопа̀нско ~ване 经济繁荣

възмо̀ж|ен *-на* ❶可能(发生或存在)的: ~ни прѐчки 可能出现的障碍 ~ен резулта̀т 可能(产生)的结果 Ще напра̀вя всѝчко ~но. 我要尽一切可能去做。❷ [用作名] **~ното** [中] 可能: Напра̀вих ~ното. 我已尽可能做了。в гра̀ниците на ~ното 在可能的范围内 **~но** [副]: Не мѝ е ~но да прису̀ствувам. 我不可能出席。Ако̀ е ~но. 如果可能的话。Вед-

нàга, щòм катò (ми) е ～но, ще .... (我)一旦有可能马上就…。опùсвам нèщо с ～но нàй-голяма тòчност 尽可能以最大的准确性描述某事 ◇ (до) кòлкото е ～но 尽可能,根据可能: кòлкото е ～но пò-бързо 尽可能(尽量)快

възмòжност *-тù* [阴] ❶可能性: неограничèни ～и 无限的可能性 Възможносттà се превръща в действùтелност. 可能性变为现实。❷可能,机会: ùмам(нямам) ～ да 有(没有)可能,有(没有)机会 дàвам ～ да 使(有可能),让,给以…机会 изпỳскам(пропỳскам) благоприятна ～ 错过良机 ❸[常复]能力,力: твòрчески ～и 创作能力 произвòдствени ～и 生产能力 покупàтелна ～ 购买力 ◇ **по** ～ 尽可能 **при първа** ～ 一有可能,一有机会

възмỳргав *-а* [形]〈口〉(肤色)有点黑的: ～о лицè 有点黑的脸

възмутèн *-а* ❶ възмутя 的过被形动 ❷[用作形]愤慨的,愤怒的: Възмутèн съм от държàнето му. 他的行为使我很愤慨。～**о** [副]

възмутùтел|ен *-на* [形] 令人愤慨的,可恶的: ～на постъпка 可恶的行为 ～**но** [副]: Товà е ～но! 这真是岂有此理!

възмутявам [未] 同 възмущàвам

възму|щàвам [未], **възмутя** *-тùш, -тùх* [完] 引起愤慨,使愤恨: Държàнето му ме ～тù. 他的行为使我愤慨。— **се** [中态]: ～щàвам се от нèго 对他感到愤慨 ～**щàване** [中]

възмущèни|е *-я* [中] 义愤,愤慨,愤愤不平,愤怒: Обхвàща (овладява) ме ～е. 我充满愤慨。занемявам от ～е 气得说不出话来

възмъжàвам [未], **възмъжèя** *-èеш, -àх* [完] (男子)长大成人,成年: Тòй е вèче ～àл. 他已成了大人。～**àване** [中]

възмъжàл *-а* ❶ възмъжèя 的过主形动 ❷[用作形]成年的,发育成熟的 ～**ост** *-осттà* [阴]: душèвна ～ост 精神上的成熟

възмъжèя 见 възмъжàвам

възнагра|ждàвам [未], **възнаградя** *-дùш, -дùх* [完] 奖励,奖赏,酬劳;报酬: ～ждàвам го за нèговата вярна слỳжба 因(他)忠于职守而给予褒奖 ～ждàвам го щèдро 给予他丰厚的报酬 ～ждàвам трудà му 对他的劳动给予报酬 добрè ～дèна рàбота 报酬优厚的工作 — **се** [被动]: Усùлията ми се ～дùха. 我的努力得到了奖赏。～**ждàване** [中]

възнаграждèни|е *-я* [中] 奖励;报酬,酬金;奖金: парùчно ～е 奖金 морàлно ～е 精神奖励 ～е в натỳра 实物奖 наднòрмено ～е 超额奖 рàботя срещỳ (без) ～е 工作有(无)报酬

възнак [副] 仰面,脸朝天: пàдам ～ 仰天跌倒 Лèгна ～ на земятà. 他仰面躺倒在地上。

възнамерява|м [未] 想,打算,企图,有意: Каквò ～ш да прàвиш днèс? 你今天想干什么? ～м да зàмина 打算走 ～**не** [中]

възн|àсям [未], **възнесà** *-есèш, -èсох, -èсе* [完] ❶〈旧〉使上升,抬高;使升天 ❷〈转,口,罕〉赞扬,吹捧: ～àсям го до небесàта 把他捧上天 — **се** [中态] ～**àсяне** [中]

възнегодỳвам [未,完] 感到义愤,愤慨起来: ～ протùв нèщо (някого) 对某事(某人)强烈不满

възненавù|ждам [未], **възненавùдя** *-диш, -дях* [完]〈书,罕〉痛恨(憎恨,仇视)起来: ～ждам нèщо(някого) от дъното на душàта 从内心深处痛恨某事(某人) ～**ждане** [中]

възнесà 见 възнàсям

Възнесèние [无复,中]〈宗〉耶稣升天节(复活节后第 40 天)

възнùк|вам [未], **възнùкна** *-неш, -нах* [完] 发生,产生,出现: У нèго ～ваше и еднò неприятно съмнèние. 在他心中还产生了一种不愉快的怀疑。При разùскванията ～наха мнòго въпрòси. 在讨论中出现了很多问题。～**ване** [中]

възнùс|ък *-ка* [形]〈民〉有点矮的

възобновùтел *-ят, -я* [阳], **възобновùтелка** [阴]〈罕〉恢复者,复兴者: ～ на традùция 传统的恢复者

възобновùтел|ен *-на* [形] 恢复的,复兴的: ～ен процèс 恢复过程 ～ни мèрки 恢复的措施

възобнов|явам [未], **възобновя** *-ùш, -ùх* [完] 恢复;复原;重新开始: ～явам истòрически пàметник 修复历史古迹 ～явам картùна 修复绘画 ～явам традùция 恢复传统 ～явам спогòдба 恢复(续订)协定 ～явам врѣзките си с нèго 与他恢复联系 ～явам абонамèнт 续订 Да ～ùм прекъснатия рàзговор. 咱们再接着谈吧。пристъпвам с ～èни сùли към рàбота 又精力充沛地开始工作 — **се** [反身,被动] ～**яване** [中]

възпалèн *-а* [形] 发炎的: ～и очù 发炎的眼睛

възпалèни|е *-я* [中]〈医〉发炎: ～е на бèлия дрòб 肺炎 ～е на очùте 眼睛发炎 Възпалèнието минàва. 不发炎了。

възпалùтел|ен *-на* възпалèние 的形容词: ～ен процèс 发炎的过程

възпалявам се [未], **възпаля се** *-ùш се, -ùх се* [完] [中态] 发炎: Рàната се ～ù. 伤口发炎了。Възпалùло му се сляпото червò. 他的盲肠发炎了。～**яване** [中]

възпàл|ям се [未], **възпàля се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 同 възпалявам се ～**яне** [中]

възпèя 见 възпявам

възпùрам [未], **възпрà** *-рèш, -рàх* [完] ❶〈古〉使停一停,使暂停: Възпрù колàта да слèзем. 把车停一下,让我们下去。❷〈转〉阻止,拦阻,阻挡;阻碍: Нùкой не гò ～ùра да отùде. 谁也没有阻止他去;没有人不让他走。～ùрам настъплèнието на протùвника 阻挡敌人的进攻 ～ùрам развùтието на нèщо 阻碍某物的发展 ❸〈古〉使靠在: Не ～ùрай пỳшката о стенàта, че ще пàдне. 别把枪靠在墙上,会倒下来的。— **се** [中态]: Не мòга да се ～рà да не сè смèя. 我止不住笑。Тòй се ～рà. 他停住了。～**ùране** [中]

възпитà|вам [未], **възпùтам** [完] ❶教育,教养,教导: ～вам децà 教育儿童 ～вам го в любòв към отèчеството 教育他热爱祖国 ～вам в дỳх на патриотùзъм 以爱国主义精神教育 ❷培养,训练,使养成(某种思想、习惯等): ～вам у младèжите любòв към родùната(трудà) 培养青年对祖国(劳动)的热爱 ～вам кàдри 培养干部 ～вам добрù бойцù 培养(成)好的战士 ～вам го към трỳд 使他养成劳动的习惯 — **се** [反身,被动]: ～вам се под нèгово влияние 在他的影响下受教育 ～**ване** [中]

възпùтан *-а* ❶ възпùтам 的过被形动 ❷[用作形]受过(良好)教育的,有教养的;有礼貌的: ～о детè 有教养的孩子,有礼貌的孩子 ～**о** [副]

възпитàние [无复,中] ❶教育;教养;训练: дàвам му добрò ～ 使他受到良好的教育 ùмам (полỳчил съм) добрò ～ 有(受过)良好的教育 общèствено (домàшно) ～ 社会(家庭)教育 политùческо ～ 政治教育 ỳлично ～ 下流教育 ❷教养,修养;礼貌: човèк с (без) ～ 有(无)教养的人,有(无)礼貌的人

възпùтани|к *-ци* [阳], **възпùтаница** 和 **възпùтаничка**

[阴] 学生;(在某学校、某人那里)受过教育的人: ~к на Софийския университѐт 在索非亚大学读过书的人

възпита̀тел -*ят*, -*я* [阳], **възпита̀телка** [阴] 教育者,教养者;教导员: Учѝтелят трябва да бъде и ~. 教师必须既教书又教人。

възпита̀тел|ен -*на* [形] ❶教育的,教养的,教导的: Трудът ѝма огрòмно ~но значѐние. 劳动有巨大的教育意义。~на систѐма (цѐл) 教育体系(目的) ~ни мѐтоди 教育方法 ❷有教育作用(意义)的: ~на литератýра 有教育意义的书籍 ~ен прѝмер 有教育作用的榜样 **~но** [副]: дѐйствувам ~но 起教育作用

възпита̀телск|и -*а* възпита̀тел 的形容词: ~и похва̀т 教育者的技巧

възпла̀м|вам [未], **възпла̀мна** -*неш*, -*нах* [完]〈旧〉燃烧起来

възпламенѝтел|ен -*на* [形] ❶ 易燃的;引起燃烧的: ~но веществò 易燃物 ~на бòмба 燃烧弹 ❷〈转〉有激励(鼓舞)作用的: ~на рѐч 激昂的演说

възпламен|я̀вам [中], **възпламеня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶点燃,使燃烧起来: ~я̀вам взрѝвни веществà 点燃爆炸物 ~я̀вам войнà 点燃战火 ❷〈转〉激起,激励,鼓舞: ~я̀вам любòв(омрàза) 激起热爱(仇恨) ~я̀вам го за борбà 鼓舞他去战斗 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

възпламен|я̀вам се [未], **възпламеня̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 激烈;兴奋,激昂: Борбàта се ~я̀ва. 斗争激烈起来。**~я̀ване** [中]

възпламеня̀ем -*а* [形] 可燃的,易燃的 **~ост** -осттà [阴]

възпла̀мна 见 възпла̀мвам

възпо̀лз[у]ва|м се [未,完,中态] 利用: ~м се от удòбния слýчай 利用这个方便的机会 ~м се от нѐщо катò предлòг 利用某事作为借口 **~не** [中]

възпомена̀ни|е -*я* [中] 同 възпомина̀ние

възпомена̀тел|ен -*на* [形] 同 възпомина̀телен

възпомина̀ни|е -*я* [中] ❶回忆,回想: Ста̀рият инвалѝд се вълнýваше при ~ето на тѐя пòдвизи. 老残废军人在回忆这些丰功伟绩时很激动。❷悼念: ~е на умрѐлите 悼念死者

възпомина̀тел|ен -*на* [形] 纪念性的,用作纪念的: ~ен дѐн 纪念日 ~ен па̀метник 纪念碑 ~на значкà (плòча) 纪念章(碑) ~но събра̀ние 纪念大会 ~на кнѝга 纪念册

възпра̀ 见 възпѝрам

възпра̀в|ям [未], **възпра̀вя** -*иш*, -*их* [完] 使直立,竖起来,扶起来: ~ям тоя̀гата си във стенàта 使拐杖立着靠在墙上 Отѝдоха да ~ят снòпите, за да съхнат. 他们去把禾捆扶起来,以便晾干。**~яне** [中]

възпра̀в|ям се [未], **възпра̀вя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶站起来 ❷矗立;站立 ❸(马等用后腿)立起

възпрепя̀тст[ву]ва|м [未,完]〈书〉阻止;妨碍,阻碍: ~м го да напра̀ви нѐщо 阻止他做某事 ~м осъществя̀ването на нѐщо 阻碍某事的实现 **~не** [中]

възпрѐт|вам [未], **възпрѐтна** -*неш*, -*нах* [完]〈方,旧〉卷起,卷上: ~вам ръка̀ви 卷起袖子 — **се** [中态]〈方,转〉开始做,搞起(某事),大干起来: ~вам се да пѝша 开始写起来 **~ване** [中]

възприѐ|мам [未], **възприѐма** -*меш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] ❶感受,感觉(到): ~мам нѐщо(със сетивà) (用感官)感受到某事物 ❷领会,领悟;了解;接受(知识等);认识: ~мам ба̀вно 领会(接受)得慢 ~мам теòрия 接受理论 Товà детѐ нѝкак не ~ма. 这个孩子怎么也领会不了。❸接受: ~мам чýждо мнѐние 接受别人的意见 ❹〈宗,旧〉(从圣水盆中)取出,接出(受洗礼的人) — **се** [被动] **~мане** [中]

възприемлѝв -*а* [形]〈罕〉同 възприемчѝв

възприемчѝв -*а* [形] 容易接受(知识等)的,敏感的;领会快的: ~ ýм 领会快的头脑 ~о детѐ 接受能力强的孩子 ~ съм за всѝчко 对一切都很敏感 **~ост** -осттà [阴]

възприя̀ти|е -*я* ❶〈心理〉知觉: Възприя̀тието е пò-вѝсша стѐпен на познàние, откòлкото усѐщането. 知觉比起感觉来是更高的认识阶段。❷认识,理解,领会,领悟

възпроизвѐ|ждам [未], **възпроизведà** -*дѐш*, -*дох*, -*де*, 过主形动 -*л* [完] ❶再生产;(使)再发生 ❷回忆,回想;转述;描写(过去的情形): ~ждам сцѐна 描写场面 ~ждам нѐщо по па̀мет 回忆某事 ~ждам дýмите на ня̀кого 转述某人的话 ❸使再现: ~ждам събѝтието 再现事件 — **се** [被动] **~ждане** [中]

възпроизводѝтел|ен -*на* [形] 再生产的

възпроизвòдство [无复,中] 再生产: разширèно(прòсто) ~ 扩大(简单)再生产

възпротив|я̀вам се [未], **възпротивя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 反对,反抗: ~я̀вам се на ня̀кого 反对某人 ~я̀вам се на заповедтà 反抗命令 **~я̀ване** [中]

възпротѝв|ям се [未], **възпротѝвя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 同 възпротивя̀вам се

възп|я̀вам [未], **възпѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* 和 -*я̀т*, -*я̀та*, -*ѐти* [完] 歌颂;颂扬,赞颂: ~я̀вам юна̀шките делà 歌颂英雄事迹 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

възра̀два|м [未,完]〈书〉使喜悦起来,使高兴起来 — **се** [被动] **~не** [中]

възра̀|ждам [未], **възродя̀** -*одѝш*, -*одѝх* [完] 使复活,使复兴;恢复,重整,重建;使更新: Ба̀нята ме ~одѝ. 沐浴使我恢复了精力。— **се** [中态]: Прирòдата се ~а̀жда. 万象更新。Нарòдното стопа̀нство се ~одѝ. 国民经济已经恢复。

възра̀ждан|е -*ия* [中] ❶复活,复兴;恢复,复元,复原: ~е на изкýството 艺术的复兴 ~е на милитарѝзма 军国主义的复活 ~е на сѝлите 力量的恢复 ❷〈史〉[常大写] 文艺复兴(时代): епòха на ~ето 文艺复兴时代 ❸ [大写]〈史〉(18 世纪下半叶保加利亚民族的)复兴(运动) през Възра̀ждането 在复兴时期 Българско ~е 保加利亚的复兴(时期)

възражѐни|е -*я* [中] 异议;反对意见,不同的意见,反驳(的意见): повдѝгам(пода̀вам, пра̀вя, изка̀звам) ~е срещý нѐщо 对某事提出异议 не търпя̀ ~е 不容反驳

възраз|я̀вам [未], **възразя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 表示异议,提出不同意见,反驳,反对: Каквòто и да ка̀же, тя̀ вѝнаги ще му ~ѝ. 不论他说什么,她总是反对。Ѝмаш ли нѐщо да ~ѝш на (срещý)товà? 对此你有什么反对的吗? Ня̀мам каквò да ~я̀ на(срещý)товà. 我们对此没有什么反对的。**~я̀ване** [中]

възра̀сна 见 възра̀ствам

възраст -*тà* [阴] 年龄,年纪,岁数: дѐтска(младѐжка, срѐдна, ста̀рческа, зря̀ла) ~ 幼(青、中、老、成)年 предучѝлищна ~ 学前期 на срѐдна (в напрѐднала) ~ съм 是中(老)年人 Тòй е на мòята ~. 他和我同龄。На каквà ~ си? 你多大年

纪？За ～та̀ си тя̀ изглѐжда мла̀да. 就她的年纪来说，她看起来很年轻。То̀й е вѐче на ～ 35 годѝни. 他已经 35 岁了。◇ **критѝческа** ～ 更年期，绝经期 **навлѝзам във** ～开始上年纪了，老了 **човѐк на** ～ 成年人；上岁数的人

възра̀с|твам [未]，**възра̀сна** *-неш，-нах* [完]〈书〉长大，长高 ～**тване** [中]

възраст|ен *-на* [形] ❶成年的；上了些年纪的：～ен човѐк 成年人；有把年纪的人 ❷ [用作名] ～**ни** [复]：за ～ни и деца̀ 老幼咸宜

възрастов *-а* [形] 年龄的：～и осо̀бености 年龄特点

възрѐни|е *-я* [中]〈旧〉同 възглед

възрѝ|вам [未]，**възрѝя** *-еш，-х* [完]〈方〉给…培土，锄：～вам ло̀зе(ца̀ревица) 给葡萄(玉米)培土

възрида̀|вам [未]，**възрида̀я** *-еш，-х* [完]〈诗，罕〉开始大哭，痛哭 ～**ване** [中]

възродѐн *-а* ❶ възродя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 复活的，复兴的，恢复了的，再生的，更新的：чу̀вствувам се ～ след почѝвката 休息以后感到精力得到了恢复

възродѝтел *-ят，-я* [阳]〈书，罕〉民族复兴运动活动家

възродѝтел|ен *-на* [形] 复活的，复兴的；恢复的，更新的：～ен тру̀д 恢复精力的劳动(工作)

възродѝтелка [阴]〈罕〉复兴者

възродя̀ 见 възра̀ждам

възрожденѐ|ец *-ци* [阳]〈书〉(保加利亚民族)复兴运动活动家：бъ̀лгарски ～ци 保加利亚民族复兴运动活动家

възрожденѐск|и *-а* възрожденѐц 的形容词：～и традѝции (保加利亚民族)复兴运动的传统 ～и пѐсни 复兴运动时期的歌曲 ～и идеа̀ли 复兴运动活动家的理想

възропта̀|вам [未]，**възропта̀я** *-еш，-х* [完]〈书〉抱怨(埋怨)起来：～вам срещу̀(про̀тив)ня̀кого(нѐщо) 抱怨某人(某事) ～**ване** [中]

възру̀с *-а* [形]〈口〉浅黄发的：～а жена̀ 浅黄发(的)女子

възсѐдна 见 възся̀дам

възсѝв *-а* [形]〈口〉带点灰色的，淡灰色的

възсѝн *-я，-ьо* [形]〈口〉带点蓝色的，淡蓝的

възсня̀|вам [未]，**възсня̀я** *-еш，-х* [完]〈诗〉照耀起来，光辉灿烂地出现：Свобода̀та ～ над утру̀дения наро̀д. 自由之光开始照耀受苦受难的人民。～**ване** [中]

възсла̀б *-а* [形]〈口〉有点弱的，有点瘦的

възсла̀бичък *-ка* [形]〈口〉възсла̀б 的指小

възсла̀ва [阴]〈庄〉同 просла̀ва (颂扬，赞扬)

възсла̀в|ям [未]，**възсла̀вя** *-иш，-их* [完] 颂扬，赞美，歌颂：～ям по̀двиг 歌颂功绩 — **се** [反身，被动]

възсла̀нinfinitive [未]，**възслоня̀** *-онѝш，-онѝх* [完] 使靠(在…上) — **се** [反身，被动]：То̀й се ～оня̀ въз градѝнския стобо̀р. 他倚在菜园的墙上。～**аняне** [中]

възстановѝтел *-ят，-я* [阳]〈罕〉❶修复者，重建者 ❷〈转〉恢复剂：Захарта̀ е до̀бър ～ на сѝлите. 糖是恢复体力的良剂。

възстановѝтел|ен *-на* [形] 恢复的，修复的，重建的：～ен перио̀д 恢复时期 ～ен за̀ем 重建贷款

възстано̀вка [阴]〈书〉同 възстановя̀ване

възстанов|я̀вам [未]，**възстановя̀** *-ѝш，-ѝх* [完] 恢复；修复，重建：～я̀вам наро̀дното стопа̀нство 恢复国民经济 ～я̀вам права̀ 恢复权利 ～я̀вам дипломатѝчески отношѐния 恢复外交关系 ～я̀вам здра̀ве 恢复健康 ～я̀вам разрушѐни сгра̀ди 修复被破坏的建筑物 — **се** [被动，中态] ～**я̀ване** [中]

възста̀р *-а* [形]〈口〉稍老的，上了些年纪的

възсу̀х *-а* [形] 有点干(巴)的

възсъзда̀|вам [未]，**възсъзда̀м** *-дѐш，-до̀х，-дѐ* [完]〈书〉重建，再造，修复；再创作 ～**ване** [中]

възся̀|дам [未]，**възсѐдна** *-ѐднеш，-ѐднах* [完] 骑(上)：То̀й ～ѐдна ко̀ня и замѝна за града̀. 他骑上马就进城了。～**я̀дане** [中]

възтѐж|ък *-ка* [形]〈口〉有点重的 ～**ко** [副]

възтѐсен *-я̀сна，-я̀сно，-ѐсни* [形]〈口〉有点紧(瘦，窄)的：Ро̀клята е ～я̀сна. 连衣裙有点瘦。

възто̀пъл *-ла* [形]〈口〉有点暖和的 ～**ло** [副]

възто̀р|г *-зи* [阳] 非常高兴(兴奋，欢喜)，喜悦：във ～г съм от нѐщо 因某事而非常高兴 изпа̀дам в голя̀м ～г 非常高兴 с ～г 非常高兴地

възто̀рг|вам се [未]，**възто̀ргна се** *-неш се，-нах се* [完] [中态]〈书〉非常兴奋，极高兴；赞美：То̀й забелѐжи，че от всѝчките окръ̀жният нача̀лник на̀й-мно̀го се ～ваше от по̀двига му. 他看到，州长比谁都更加赞美他的功勋。

възто̀ржен *-а* [形] 兴高采烈的，非常兴奋的：～и слуша̀тели 热情的听众 ～и ова̀ции 非常热烈的喝采 ～а рѐч 热情洋溢的演讲 ～**о** [副] ～**ост** *-остта̀* [阴]

възтъ̀м|ен *-на* [形]〈口〉有点暗的，略黑的：～на ко̀зина 有点发黑的兽毛 ～**но** [副]

възтъ̀н|ък *-ка* [形]〈口〉有点薄(细，瘦)的

възтържеству̀ва|м [未，完] 战胜，得胜；占优势，占上风，胜过：～м над врага̀ 战胜敌人 Идѐите на социалѝзма ～ха. 社会主义思想占了上风。～**не** [中]

възхва̀ла [阴]〈庄〉赞美，颂扬，赞扬：отда̀вам (пра̀вя) ～ ня̀кому 赞扬某人

възхвал|я̀вам [未]，**възхва̀ля** *-иш，-их* [完]〈书〉称赞，赞扬；吹捧：～я̀вам го ча̀к до небеса̀та 把他一直捧上了天 ～**я̀ване** [中]

възхва̀л|ям [未]，**възхва̀ля** *-иш，-их* [完]〈罕〉同 възхваля̀вам ～**яне** [中]

възхѝта [阴]〈诗〉同 възхищѐние

възхитѐн *-а* ❶ възхитя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 狂喜的，极为高兴的；心醉的：Възхитѐната пу̀блика бу̀рно ръкопля̀скаше. 狂喜的观众热烈鼓掌。～**о** [副]

възхитѝтел|ен *-на* [形] 令人神往的，迷人的；令人赞叹的；妙不可言的：～на глѐдка 迷人的景色 ～**но** [副]

възхи|ща̀вам [未]，**възхитя̀** *-тѝш，-тѝх* [完] 令人神往，令人赞叹；令人钦佩；扣人心弦：Тѐхните дела̀ са ме ～ща̀вали вѝнаги. 他们的事业使我钦佩不已。～**ща̀ване** [中]

възхи|ща̀вам се [未]，**възхитя̀ се** *-тѝш се，-тѝх се* [完] [中态] 叹赏，赞叹，赞美；颂扬；钦佩：～ща̀вам се от нѐщо 赞叹某事 ～ща̀вам се от нѐго 钦佩他

възхищѐни|е *-я* [中] 狂喜，心醉；叹赏，惊叹；赞美；钦佩：във ～е съм от нѐщо 对某事十分赞赏 глѐдам с ～е 以钦佩的心情看着 предизвѝквам ～е 令人钦佩

възхла̀д|ен *-на* [形]〈口〉有点凉的

възхо̀д [无复，阳] 上升，高涨；发展，兴旺，繁荣，进步：на-

ми̇рам се в непрекъснат (непреста̀нен) ～ 处在不断兴旺之中

възхо̀д|ен -на［形］上升的，高涨的；新兴的

възходя̀щ -а［形］上升的，高涨的；新起的，新兴的（与 низходя̀щ（下降的）相对）：～а кри̇ва 上升曲线 разви̇тие по ～а ли̇ния 上升的发展 ～ото слъ̀нце 初升的太阳，旭日 ～а звезда̀〈转〉崭露头角的名家 ◇ **～а интона̀ция（～о ударѐние）**〈语言〉升调 родни̇ни по ～а ли̇ния 尊亲，长辈亲属

възхо̀жда|м［未］〈旧〉上升，升起，登；成长，发展：Слъ̀нцето（мѐсецът）～．太阳（月亮）升起。Съмнѐния ～т в мѐне．我起了疑心。～**не**［中］

възхо̀ждащ -а ❶ възхо̀ждам 的现主形动 ❷［用作形］同 възхо̀ден 和 възходя̀щ

възцар|я̀вам［未］，**възцаря̀** -и̇ш，-и̇х［完］〈军〉❶使登王位，使登基，使即位 ❷〈转〉使笼罩，使降临；建立，确立：～я̀вам рѐд（ми̇р）确立秩序（和平）❸ 同 възцаря̀вам се ②解：Тишина̀ ～и̇ над земя̀та．寂静笼罩大地。**～я̀ване**［中］

възцар|я̀вам се［未］，**възцаря̀ се** -и̇ш се，-и̇х се［完］［中态］❶登基，即王位 ❷〈转〉降临，笼罩：Възцари̇ се тишина̀ над земя̀та．寂静笼罩大地。**～я̀ване**［中］

възчервѐн -а［形］〈口〉有点（发）红的

възчѐр|ен -на［形］〈口〉有点（发）黑的

възшѐстви|е -я［中］〈书〉登基，即位

въ̀л|к -ко̀т，-ка̀，-ци［阳］狼（*Lupus canis*）：глу̀тница ～ци 一群狼，狼群 гла̀ден като̀ ～к 饿得像狼一样 ～к в о̀вча ко̀жа 披着羊皮的狼 Въ̀лкът ко̀зината си мени̇，а нра̀ва си не променя̀．〈谚〉狼能换皮，但换不了本性；本性难移。И ～кът си̇т，и а̀гнето ця̀ло．〈谚〉狼也饱了，羊也保全了；两全其美。◇ **влѝзам（отѝвам）на ～ка̀ в уста̀та** 见 уста̀ **За ～а говори̇м，а то̀й в кошара̀та．** 说到狼，狼就在羊圈里（相当于"说曹操，曹操到"）。**мо̀рски ～к** 老练的海员 **ста̀р ～к**〈口〉经验丰富的人

въ̀лкола̀|к -ци［阳］〈民〉（民间传说中的）狼仙；凶鬼（相传是被害者的血的化身），吸血鬼

въ̀лна［无复，阴］（兽）毛（多指羊毛）：о̀вча ～ 羊毛 ками̇лска ～ 驼毛 вла̀ча ～ 梳毛 карноба̀тска ～（保加利亚）卡尔诺巴特（产的）羊毛（一种优质羊毛）

вълна̀［阴］❶浪，波浪，波涛：голя̀ма ～а̀ 巨浪 Ко̀рабът цѐпи（по̀ри）～йте．轮船破浪（前进）。❷〈转〉波状物，波纹；浪潮：～а̀ от негодува̀ние 怒潮 ～а̀ на възхищѐние 一阵喜悦的心情 ～а̀ от смехо̀вѐ 一阵笑声 ❸〈理〉波：електромагни̇тна（светли̇нна，зву̀кова）～а̀ 电磁（光，声）波 преда̀вам на дъ̀лги（срѐдни，къ̀си）～и̇ 用长（中，短）波播送 ◇ **студѐна（то̀пла）～а̀** 寒（暖）潮

вълна̀р -ят，-я［阳］，**вълна̀рка**［阴］❶纺毛者，羊毛加工者 ❷（羊）毛商：два̀ма търго̀вци ～и 两个羊毛商人

вълна̀рск|и -а вълна̀р 的形容词：～и чува̀л 装羊毛的口袋

въ̀лнен -а［形］（羊）毛的，毛织的；制毛的：～ пла̀т 毛料子 ～а ро̀кля 毛料连衣裙 ～а прѐжда 毛线 ～а инду̀стрия 毛纺（织）工业

вълнѐни|е -я［中］❶波动，波涛，波浪：мо̀рско ～е 海的波涛 ❷〈转〉激动，着急，焦躁，忐忑不安：душѐвно ～е 内心的激动 с дълбо̀ко ～е 十分激动地，十分不安地 ❸〈转〉风潮，动乱，骚动：полити̇чески ～я 政治风潮 В та̀я страна̀ избу̀хнаха ～я．这个国家爆发了骚动。наро̀дно ～е 民众骚动 ◇ **мъ̀ртво ～е**（海中的）暗流

въ̀лнени|к -ци［阳］〈民〉毛料花围裙（系在裙子外面的一种民间女装）

въ̀лнест -а［形］❶长着（厚密）毛的：～и овця̀ 羊毛厚密的绵羊 ❷像羊毛一样的；毛茸茸的：～и ко̀сми 茸茸的毛发 ～и гъсѐници（浑身是毛的）毛虫

вълни̇ст -а［形］波状的，波浪形的：～и коси̇ 波纹发 ～а равнина̀ 波状平原 ～а мѐстност 波状地（形）

вълно̀в -а［形］波的：～а тео̀рия за светлина̀та 光的波动说

вълнода̀|ен -йна［形］产毛的：～йно живо̀тно 产毛动物 **～йност** -йността̀［阴］产毛率：голя̀ма ～йност 高产毛率

вълноло̀м［阳］防波堤

вълноло̀м|ен -на вълноло̀м 的形容词：～на стена̀ 防波墙

вълнообра̀з|ен -на［形］波（纹）状的，波浪式的：～на равнина̀ 波状平原 ～но движѐние 波浪式的运动 **～но**［副］：нагъ̀нат ～но 折成波浪形的

вълну̀ва|м［未］❶使起波浪，使波动：Бу̀рята ～ морѐто．风暴使海起波涛。❷〈转〉使激动：Та̀я ми̇съл го ～．这个想法使他很激动。❸〈转〉使骚动，使不安：～м наро̀да 使民众骚动 — **се**［被动］～**не**［中］

вълну̀ва|м се［未，中态］❶起波浪：Морѐто се ～．海起波浪了。❷〈转〉激动：То̀й се ～ше и дъ̀лго не мо̀жеше да заспи̇．他激动得久久不能入睡。То̀й се ～ от вся̀ка дребол̀ия．他为每件小事而激动；每件小事都使他激动。～**не**［中］

вълчѐ -та［中］въ̀лк 的指小

вълчѐшк|и -а［形］同 въ̀лчи **～и**［副］

въ̀лч|и -а［形］❶狼的：～и во̀й 狼嗥 ～а ко̀жа 狼皮 ～а глу̀тница 狼群 ～и капа̀н 捕狼器 ❷似狼的，豺狼一般的：～и апети̇т 如狼的食欲，贪婪的胃口 ～и нра̀в 豺狼脾气 ❸狼皮的：～и кожу̀х 狼皮袄 ◇ **～и пра̀зници**〈民，旧〉狼节（指冬季或深秋的某几天，这时妇女不做毛活，相传可避免狼伤害家畜）**～а я̀бълка** 草马兜铃（*Aristolochia clematitis*）**～а я̀ма**〈军〉陷阱

вълчи̇ца［阴］母狼

вълшѐб|ен -на［形］〈书〉❶魔法的：～на пръ̀чка 魔杖 ❷神奇的，玄妙的：～ни при̇казки 神话 ❸〈转〉有魔力的，迷人的，醉人的，令人神往的：～на глѐдка 迷人的景色 притежа̀вам ～на си̇ла 具有魅力 ◇ **～но ца̀рство** 仙境，仙国 **～но**［副］

вълшѐбни|к -ци［阳］，**вълшѐбница**［阴］〈书〉❶魔法师，魔术家，巫师 ❷有魅力的人；大师，能手：～к на сло̀вото 语言大师

вълшѐбническ|и -а вълшѐбник 的形容词 **～и**［副］

вълшѐбств|о -а［中］〈书〉❶魔法，妖术 ❷〈转〉魔力，魅力

въ̀н［副］❶外面，外头，外部（与 въ̀тре（里面）相对）：То̀й не бѐше в ста̀ята，а стоѐше ～．他不在屋里，而在外面站着。Студѐно ли е ～？外面冷吗？Изля̀з ～！出去！въ̀тре в страна̀та и ～ от нѐя 国内外 ❷（表示命令）出去，滚开 ◇ ～ **от** 1．外面，外部：～ от града̀ 市外，城外 2．在外，之外，以外；除外，超出；没有：～ от това̀ 此外 Монѐтата е ～ от обръщѐние．这种硬币已不通用。Това̀ е ～ от ма̀рката．这超出了限度。～ от опа̀сност 没有危险 ～ от съмнѐние 无疑 **～ от сѐбе си съм（изли̇зам）**〈口〉失去自制力

въ̀нка［副］〈口〉同 въ̀н

въ̀нкашн|ен -на［形］〈口〉同 въ̀нщен

въ̀нкашност -тта̀［阴］〈旧，口〉同 въ̀ншност

външ|ен *-на* [形] ❶外的,外面的,外边的,外在的,外部的;表面上的(与 вътрешен (内部的)相对): ~ен въздух 外面的空气 ~ен ъгъл〈数〉外角 ~на обвивка 外皮,外壳 ~на украса 外部装饰 ~ен вид 外貌 ~на страна на въпроса 问题的表面 ~но лекарство 外用药 ❷陌生的,外的,不是自己的: ~ен човек 外人 вход за ~ни лица строго забранен 严禁外人入内 ❸对外的,涉外的: ~на политика(търговия) 对外政策(贸易) ~но министерство (министерство на ~ните работи) 外交部 ~ен заем 外债 **~но** [副]

външно- [复合词第一部] 表示"外"、"外部"、"对外"等意,例如 външноикономически (对外经济的), външнотърговски (对外贸易的)

външнополитическ|и *-а* [形] 对外政策的;国际的: ~и коментар 国际评论

външност *-та* [阴] 外貌,外表,外观,表面: приятна ~ 令人喜爱的外表 на ~ 表面上 познавам го само по ~ 跟他只是面熟 ценя (съдя) хората по ~та 根据(凭)外表评价(判断)人,以貌取人

въображаем *-а* [形] 想象(中)的;设想的,假想的;不真实的,臆造的,虚构的: ~а картина 想象的图景 ~а линия 假想的线

въображени|е *-я* [中] ❶想象力;想象: богато ~е 丰富的想象力 Това съществува само в твоето ~е. 这只在你的想象中才存在。❷〈罕〉虚构(的东西): едно ~е 一个虚构的东西

въобразим *-а* [形] 可以设想的: с всички ~и средства 用一切可以设想的手段

въобраз|явам си [未], **въобразя си** *-иш си, -их си* [完] ❶想象,设想,假设: Въобразете си, че сме всред пустинята. 请试想一下,我们是在沙漠里。Той си ~ява, че ще успее. 他想象他会成功。❷自以为,自命;想入非非: Той си ~ява, че е поет. 他自命为诗人。Въобразяваш си, но не е така. 你在想入非非,事情并非如此。~явам си много за себе си 自命不凡,过于自负 **~яване** [中]

въобще [副]〈旧〉同 изобщо

въодушевен *-а* ❶ въодушевя 的过被形动 ❷ [用作形] 精神振奋的,热情奋发的 ~а публика 热情洋溢的观众 **~о** [副]

въодушевени|е *-я* [中] 热情奋发,精神振奋: работя с ~е 热情奋发地工作 Речта бе посрещната с голямо ~е. 演讲受到热烈的欢迎。

въодушевлени|е *-я* [中] 同 въодушевение

въодушев|явам [未], **въодушевя** *-иш, -их* [完] 激励,鼓舞;使振作,使奋发: Личният пример на войводата ~и въстаниците. 首领的个人榜样激励了起义者。~явам го за (към) подвизи 激励他去建立功勋 **— се** [被动] 受到鼓舞: ~явам се от желанието да върша добро 为做好事的愿望所鼓舞 **~яване** [中]

въоръж|авам [未], **въоръжа** *-иш, -их* [完] 武装;〈转〉装备,使具备: ~авам войската с нови оръжия 用新武器武装部队 ~авам с модерна техника 以现代化技术装备 **— се** [反身,被动]: ~авам се със знания 用知识武装自己的头脑 ~авам се с търпение 有耐心 **~аване** [中]

въоръжен *-а* ❶ въоръжа 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 携带武器的: ~ войник 带枪的战士 2. 武装(起来)的;〈转〉具备…的: ~о въстание 武装起义 ~ неутралитет 武装中立 ~и сили 武装力量 ~ до зъби 武装到牙齿的 ~ от глава до пети 全副武装的 ~ с теорията на марксизма-ленинизма 用马列主义理论武装起来的 ~ със знания 具备各种知识的 ◇ **с ~о око** 用光学仪器(望远镜、显微镜等),非肉眼 **~ост** *-остта* [阴] 装备;装备程度: Въоръжеността на армията е на нужната висота. 军队的装备水平达到了需要的高度。

въоръжени|е *-я* [中] 武装: модерно ~е 现代武装 ~е на боец 战士的武装 в пълно ~е 全副武装的 Въоръжението на войската върви бързо. 部队的武器装备工作进行得很快。

въпиещ *-а* [形]〈书〉同 вопиющ

вопиющ *-а* [形]〈旧〉公然的,明显的,极端的: ~а несправедливост 明显的不公平 ~а нужда 非常需要 ◇ **глас, ~ в пустиня** 旷野的呼声(无人响应的号召)

вопи|я *-еш, -х* [未]〈古〉高喊,高呼

въплот|явам [未], **въплотя** *-иш, -их* [完] 同 въплъщавам **— се** [中态] **~яване** [中]

въпло|щавам [未], **въплотя** *-тиш, -тих* [完] 同 въплъщавам **— се** [被动] **~щаване** [中]

въплощени|е *-я* [中] 同 въплъщение

въплътен *-а* ❶ въплътя 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 具有形体的,体现的;具体化了的,实现了的: ~ блян 实现了的幻想 2. 极完善的,至上的,成为…的化身的: Сестра му беше ~а добродетел. 她姐姐是美德的化身。

въплът|явам [未], **въплътя** *-иш, -их* [完] 使具体化,体现(出): ~явам мечтите си в образа на известен герой 使自己的理想体现在某个主人公的形象中 ~явам в себе си всички добродетели 成为一切美德的化身 **~яване** [中]

въплът|явам се [未], **въплътя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶〈宗〉(精神等)肉体化,获得肉体 ❷(得到)实现;体现: Идеята е ~ена в това стихотворение. 主题思想在这首诗中得到了体现。**~яване** [中]

въплъ|щавам [未], **въплътя** *-тиш, -тих* [完] 同 въплътявам **— се** [被动] **~щаване** [中]

въплъщени|е *-я* [中] ❶具体化,体现,具体表现: Това произведение е ~е на идеите ми за устройство на обществото. 这部作品是我关于社会制度的思想的具体表现。❷化身: Той е ~е на добротата. 他是善良的化身。

въпреки [前] 尽管,不顾,不管,与…相反,违背: Той излезе ~ дъжда. 尽管下雨,他还是出去了。~ всичко 不顾一切,无论如何 ~ това 虽然如此 Въпреки всичките си обещания и клетви той отново се пропи. 违背了自己的一切保证和誓言,他又变成酒鬼了。◇ ~ **че** [连] 尽管,不顾,不管: Въпреки че беше седемдесет и повече годишен, той избърза няколко крачки пред всички. 尽管70多岁了,他仍然加快几步走在所有人的前面。

въпрос [阳] 问题: задавам(поставям, отправям) му ~ за 向他提出关于…的问题 отговарям на ~ 回答问题 повдигам ~ 提出问题(讨论) (раз)решавам ~а 解决问题 поставям под ~ 认为有问题 разяснявам ~а 阐明问题 национален ~ 民族问题 ~ на време 时间问题 ~ на пари 金钱问题 ~ на чест 名誉问题 Още е ~, дали той ще дойде. 他是否来,还是一个问题。◇ **болен ~** 棘手的问题,难题 **висящ ~** 悬而未决的问题 ~ **на деня** 当前(社会上最关注的)问题 ~ **на живот и (или) смърт** 生死问题,生死关头 **Източен ~**〈政,旧〉东方问题(奥斯曼帝国统治下的巴尔干各国人民的命运问题) **поставям ребром ~а** 直截了当地提出问题 **Що за ~!** 这还

用问(不成问题)!

въпрòс|ен -*на* [形] ❶问题的,有许多问题的: ~ен лѝст 问题单;调查表 ❷[只用于加冠词形式] **~ният, ~ната, ~ното** 所提到的,有争论的: Въпрòсният човèк те тъ̀рси. 提到过的那个人在找你。~ното лицè 引起争论的人物

въпросѝтел|ен -*на* [形] ❶表示疑问的,发问的: ~ен пòглед 询问的目光 ❷〈语法〉疑问的: ~но местоимèние 疑问代词 ~но изречèние 疑问句 ~ен знàк 问号 ❸[用作名] **~на** [阴] 问号: слàгам ~на 打问号;(发)问 **~но** [副]

въпрòсни|к -*ци* [阳] ❶(某门课程的)问题表,问题单: ~к по матемàтика 数学问题汇编,数学习题 ❷调查表,问卷: попъ̀лвам ~к 填写调查表

въ̀п|ъл -*ли* [阳]〈旧〉同 вòпъл

върбà [阴] 柳树(*Salix*) ◇ **плàчеща (плàчуща) ~** 垂柳(*Salix babylonica*)

върбà|к -*ци* [阳,集] 柳丛

върбалà|к -*ци* [阳,集] 同 върбàк

върбѝна [阴] ❶〈植〉马鞭草(*Verbena hybrida*, *Verbena officinalis*) ❷〈方〉柳枝,柳(树)条

върбов -*а* върба 的形容词: ~ клòн 柳树枝 ~ клѝн 柳木楔 ~и плèтени издèлия 柳条编制品 ◇ **Тук не è ~а сѐнка.**〈口〉这里不是休息的地方。

вървèж [阳] ❶走,行走,行进;脚步,步子,步伐: ~ на часòвник 表的走动 бàвен ~ 慢行 забàвям ~а си 放慢步子 ❷步态,走法: лèк ~ 轻盈的步态 кòнски ~ 马的走法 познàвам го по ~а 从走路的样子认出是他 ❸〈转〉进程,过程: ~ на събѝтията 事件的进程 ~ на бòлест 病程

върв|ен -*а* [形]〈罕〉细绳制的,线绳做的: ~ камшѝк 线绳鞭子 ~а мрèжа 线网;线网兜

въ̀рвене 见 въ̀рвя

вървèне 见 вървя̀

вървешкòм 和 **вървешкàта** [副] 走着,步行: четà ~ 边走边读

въ̀рвищ|е -*а* [中]〈民〉(牲口走出来的)小路

върволѝца [阴] 一行,一列,一连串: човèшка ~ 一行人,人流 ~ (от) колѝ 一长串车,一队车 Живòтът му е ~ нещàстия. 他的生活是一连串的不幸;他屡遭不幸。

върволя̀|к -*ци* [阳]〈民〉同 върволѝца: човèшки ~к 一行人,人流

въ̀рв|я -*иш*, *въ̀рвѝх* [未]〈民〉(用线、绳等)穿(成串): ~я жълтѝци (мънѝста) 穿金币(珠子) **~ене** [中]

вървя̀ -*ѝш*, -*ях* [未] ❶走,行进;前进;行驶: ~я̀ пешà 步行 ~я̀ на пръ̀сти 踮着脚走 ~я̀ прегъ̀рбен 弯着身子走路 Войнѝците ~я̀т в стрòй. 战士列队行进。~я̀ по пъ̀тя на социалѝзма 在社会主义大道上前进 Влàкът ~ѝ със стò км в чàс. 列车以每小时100公里的速度行驶。Лòдката ~èше ỳспоредно с брегà. 小船顺着河岸行驶。❷(机器)运转,运行: Тàзи машѝна ~ѝ автоматѝчно. 这台机器是自动运转。Часòвникът ~ѝ тòчно. 表走得很准。❸走向,通往;伸展: Ръ̀товете ~я̀т на юг. 山丘是南北走向。Тòзи пъ̀т ~ѝ за Сòфия. 这条路通索非亚。Плетъ̀т ~ѝ покрàй рекàта. 篱笆沿着河边伸展。❹(时间)过,进行: Врèмето ~ѝ бъ̀рзо(бàвно). 时间过得快(慢)。❺(工作等)进行,进展: Рàботата му не ~ѝ добрè. 他的工作进行得不顺利。Пòсевите ~я̀т добрè. 庄稼长得不错。Болесттà ~ѝ към своя̀ крàй. 病快好了。❻〈转〉通用,使用: Тèзи парѝ не ~я̀т вèче. 这些钱已经不通用了。❼〈转〉值,价格是: Кàк ~я̀т яйцàта на пазàра? 市场上鸡蛋是什么价钱? Мàслото ~ѝ по дèсет лв. 黄油10列弗(一公斤)。❽〈转〉花费: Вървя̀т мнòго парѝ. 花了很多钱。❾合适,适合,配: Тàзи връ̀зка не ~ѝ добрè на свѐтъл костю̀м. 这条领带配浅色的西服不合适。◇ **~я̀ в крàк**〈口〉1. 齐步走: Войнѝците ~я̀т в крàк. 战士们在齐步走。2. 步调一致 ~я̀ в крàк с нарòда 与人民步调一致 ~я̀ в крàк с врèмето си 与时代并进 **~я̀ в прàвия пъ̀т**〈口〉走正路,守法 **~я̀ заèдно** 不可分,共存: Талàнтът вѝнаги ~ѝ заèдно със скромносттà. 才干总是同谦虚在一起。**~я̀ на добрè**〈口〉1. 康复 2. 顺利 **~я̀ по гàйдата на ня̀кого**〈口〉看某人眼色行事 **~я̀ по стъ̀пките на ня̀кого**〈口〉1. 紧随(跟踪)某人 2. 仿效某人 **~я̀ рàчешки**〈口〉倒退,开倒车,没有进展 **~я̀ си** 1. 回家,回去 2. 继续前进 **Вървѝ ми.**〈口〉顺利,走运,有大成就: Вървѝ ми в живòта. 我生活顺利幸福。Не мѝ ~ѝ! 我真倒霉! **Вървѝ ми катò по водà.** 我轻易取得成就;我非常顺利。**Вървѝ (ми) на нèщо.** 1. 经常发生: Тèзи днѝ вòе на кавгѝ ~ѝ. 这些天经常争吵。2. 顺利,得手,走运: Вървѝ ми на кàрти. 我的牌打得很顺手。**~ене** [中]

въргàля|м [未]〈方,口〉❶使滚动,使翻滚: ~м кюфтèта в брашнò 把肉饼滚上面粉 ❷弄脏 **— се** [中态] 打滚

върдàлям [未]〈口〉同 въргàлям

въ̀ржа 见 връ̀звам

въ̀рзан -*а* ❶ въ̀ржа 的过被形动: Въ̀рзан пòп — мѝрно сèло. 把神甫捆起来,村子就安宁了;制服捣乱者,秩序就恢复了。❷[用作形]〈转〉笨拙的,不灵便的: ~ човèк 笨拙的人 ~ в ръцèте 笨手笨脚的;束手束脚的 ~ в езѝка 笨嘴笨舌的;不便开口的

вързòп [阳] 一包,一捆(东西): ~ дрèхи 一包(袱)衣服

върколà|к -*ци* [阳] 同 вълколàк

вързòпче -*та* [中] вързòп 的指小

въ̀рл -*а* [形] ❶凶恶的,残暴的;厉害的: ~ врàг 凶恶的敌人 ~а бòлест 恶病,厉害的病 ❷〈转〉狂热的,酷嗜的: ~ протѝвник на тютю̀на 坚决反对吸烟的人 ❸〈民〉陡峭的: ~а пътèка 陡峭的小路 ❹[用作名] **~ото** [中]〈民〉陡处,险峻的地方 ◇ **~а ракѝя** 烈酒,辣酒

върлѝна [阴] ❶杆子: дъ̀лъг катò ~ човèк 像杆子一般细长的人 Тя̀ е ця̀ла ~. 她细长得像根杆子。❷晾衣服的杆子: Щò на гърбѝна, тò и на ~. 〈俗〉身上穿的就是杆子上晾的(喻极贫穷,只有一套衣服)。

върлинà [阴] 峭壁,悬崖

върлу̀ва|м [未] 狂暴,猖獗,肆虐: Тирàнинът ~ше тỳк жестòко. 暴君在这里肆虐。По тѝя местà ~ малàрия. 这一带疟疾猖獗。**~не** [中]

въ̀рна 见 връ̀щам

вързèж [阳] ❶旋转: ~ на колелò 轮子的旋转 ❷〈转〉漩涡: увлèчен във ~а на вèселия стòличен живòт 被吸引到愉快的首都生活的漩涡中去了 ❸刺痛,绞痛

въртèжка [阴] 同 въртелèжка

въ̀ртел [阴] ❶(烤肉用的)铁扦子 ❷[常复]〈转,口〉(故意制造的)困难,阻挠,障碍: прàвя му ~и 给他制造困难,故意给他作梗

въртелèжка [阴] ❶旋转木马,旋转摇篮(游艺场中的一种大型娱乐器械): вòзя се на ~ 坐旋转木马 ❷陀螺: игрàя на(с)

～ 玩陀螺 ❸〈转〉无定见的人 ❹(机车掉头用的)迂回铁轨

въртелѝв -*а* [形] 旋转的,回旋的: ～о движèние 旋转(回旋)运动

въртèне 见 вътрѝ

въртèни|е -*я* [中] (围绕某物或自身的)旋转,回旋: ～е на небèсните телà 天体的旋转

въртòглàв -*а* [形] ❶(家畜)有晕倒病的: ～а овцà 有晕倒病的绵羊 ❷〈转〉轻率的,冒失的;狂妄的;任性的: ～ човèк 冒失鬼;狂妄的人

въртоглàв|ец -*ци* [阳], **въртоглàвка** [阴] 冒失鬼;狂妄的人

въртоглàви|е -*я* [中] 同 въртòглàвщина

въртòглàвщина [阴] ❶冒失(行为);狂妄(举动) ❷(家畜,主要是绵羊的)晕倒病

въртокъщ|ен -*на* [形] (会)管家的,善于持家的

въртокъщни|к -*ци* [阳], **въртокъщница** [阴] 关心家务的人,善于持家的人

въртолèт [阳] 同 хеликòптер (直升机) ◇ **～-таксѝ** 出租直升机

въртòп [阳] ❶漩涡 ❷〈旧〉住处;窟,窝

върт|я̀ -*ѝш*, -*я̀х* [未] ❶使旋转,转动: ～я̀ колелò 转动轮子 ～я̀ чекрък 转动辘轳 ❷从事,经营,管理,掌管: ～я̀ търговѝя 做生意,做买卖 ～я̀ магазѝн 经营商店 ～я̀ домакѝнство 管理家务 ❸〈转〉善于(会)使用: ～я̀ чу̀к 会使锤子 ❹〈口〉哄骗;玩弄;吸引: ～я̀ клиèнти 吸引顾客 ❺拖延;推托;支来支去: Мнòго ще го ～ѝ, докатò се съглася̀. 他拖延很长时间才会同意。— **се** [反身,被动] ◇ **Вързѝ ме.** 〈口〉感到疼痛: Вързѝ ме рàмото. 我肩膀疼。Вързя̀т ме ставѝте. 我关节疼。**～я̀ опàшка** 〈口〉讨好,巴结 **～я̀ очѝ** 〈口〉(常指女人)调情 **～я̀ -су̀ча** 〈口〉尽一切可能,用一切手段;转弯抹角 **～èне** [中]

върт|я̀ се -*ѝш се*, -*я̀х се* [未,中态] ❶旋转,回转,自转,转动: Колелòто се ～ѝ. 轮子在旋转。Зему̀та се ～ѝ òколо слъ̀нцето и òколо остà си. 地球围绕太阳旋转,也绕地轴旋转。Клю̀чът (крàнчето) не сè ～ѝ добрè. 钥匙(龙头)不好使。Рàзговорите ни се ～я̀ха всè òколо въстàнието. 我们的谈话总是集中在起义的问题上。❷经常往来(接触);转来转去,转游: Тòй се ～ѝ в артистѝчни средѝ. 他常与演员来往。Вързѝ се òколо момѝте. 他围着姑娘们转来转去。Тèжки мѝсли се ～я̀ха из умовèте им. 沉重的想法萦绕在他们的脑际。◇ **Вързѝ ми се в главàта (в умà).** 〈口〉1. 老想着;忘不了。2. 想不起来;有印象,但是说不出来: **Вързѝ ми се на езѝка.** 我总想说出。**Вързѝ ми се свя̀т.** 我头晕。**～èне** [中]

вър|хà -*шѐш*, *вѐрхох*, *вѐрше* [未] 〈方〉同 вършèя

върхов -*а* [形] (指负荷等)最高的,最大的: ～о натовàрване на машѝните 机器的最大负荷 ◇ **～и часовè** 高峰时间

върхàр -*ът*, -*а* [阳] ❶树枝梢 ❷ [常复] 树梢 ❸(喂牲口的)树芽,嫩芽: Наберѝ ～ за добѝтъка. 给牲口摘点嫩树芽。❹晚收的水果或蔬菜: чу̀шки ～ 晚收的辣椒

върхòв|ен -*на* [形] 最高的: ～ен съд 最高法院 ～ен дълг 最高职责 ～ен òрган 最高机关 ～ен главнокомàндуващ 最高统帅

върхòвенство [无复,中] 最高政权,最高权力: Върхòвенството е в ръцèте на нарòда. 最高权力掌握在人民手中。

върху̀ [前] ❶在…上面: стоѝ ～ скалàта 站在岩石上 пàдам ～ пòкрива 落在房顶上 Кнѝгата лежѝ ～ мàсата. 书放在桌子上。Пòгледът му пàдна ～ кнѝгата. 他的目光落在书上。Тòй ѝма голя̀мо влия̀ние ～ нèя. 他对她有很大影响。Ця̀лата отговòрност пàдна ～ мèне. 全部责任都落在我身上了。клàсов отпечàтък ～ идèите 思想上的阶级烙印 стовàрвам винàта ～ дру̀гиго 把过错推到别人身上 ❷向,往(行为的对象);对(于);有关,关于: хвъ̀рлям се ～ врагà 向敌人扑过去 обрàтно въздѐйствие на надстрòйката ～ икономѝческата бàза 上层建筑对于经济基础的反作用 рабòтя ～ еднà интерèсна проблèма 研究一个有趣的问题 размишля̀вам ～ нèщо 全面考虑某事 ❸(表示价值、比例等)以,按;对: Ку̀пих брашнò ～ двà лèва килòто. 我买了二列弗一公斤的面粉。Ѝде ～ 1 лв. килòто. 价钱是一列弗一公斤。прàвя 5% удръ̀жки ～ нàдниците 扣除日薪的 5% ❹(在变卖、分配时)归,属于: Конèте остàнаха ～ мàлкия сѝн, а къ̀щата ～ голèмия. 马归了小儿子,房子归了大儿子。

върху̀шка [阴] (常指国家、阶级、组织中有特权的)上层(人物),上级,上级组织;头头(们),首脑

въ̀рш|а -*иш*, *вършѝх* [未] 做,作,干: ～а чудесà 做出奇迹 ～а добрò 做好事 ～а всѝчко внимàтелно 认真做一切事情 Сàмо кòйто нѝщо не ～и, тòй не грешѝ. 只有什么事都不做的人才不犯错误。Тòзи инструмèнт ～и добрà рàбота. 这个工具很得手。Добрè ～иш, че не му̀ обрѣщаш внимàние. 你不管他,做得对;你就是不该管他。◇ **～а на своя̀ главà** 独断专行,自作主张,自行其是 **～ене** [中]

вър|шà -*шѐш*, -*шàх* (*вѐрхох*) 过主形动 -*хàл*, -*шàл* 和 -*хъл*, *вря̀хла* [未] 〈方〉同 вършèя — **се** [被动] **～èне** [中]

вършàч|ен -*на* вършàчка 的形容词: ～ен апарàт 脱粒装置,脱粒机

вършàчка [阴] 脱粒机

въ̀рше [无复,中,集] 〈方〉树梢

вършèене 见 вършèя

въ̀ршене 见 въ̀рша

вършèне 见 вършà

вършèц [无复,阳] връх 的指小

вършè|я -*èеш*, -*àх* [未] 打谷,脱粒: ～èя жѝто 打麦子 ～èя с вършàчка(с конè) 用脱粒机(用马)脱粒 — **се** [被动] ◇ **～èя ня̀кому тръ̀не на главàта** 〈口〉折磨某人 **～èене** [中]

вършѝн|а [阴] ❶(未剪过的)树枝,树梢: Наберѝ ～и за козѝте. 给山羊折些树芽吃。❷ [集] 砍下来的带叶的树枝

вършѝна [阴] 〈诗,罕〉山峰,山巅

вършинà|к -*ци* [阳] (砍下并堆起来的)树枝

вършѝтба [阴] ❶脱粒,打谷,打场: ～ на овèс 燕麦脱粒 ❷打谷时期,打场期: Настàна ～. 打谷的时候到了。по ～(та) 在打谷期

вършѝтбен -*а* вършѝтба 的形容词: ～о врèме 打谷季节

вършѝтел -*ят*, -*я* [阳] 执行者: ～ на глагòлното дèйствие 动词动作的执行者

въ̀сене 见 въ̀ся

въ̀сеница [阴] 〈方〉同 гъсèница (毛虫)

въ̀си [复,无单] 〈旧〉同 мустàци (髭)

въстà|вам [未], **въстàна** -*неш*, -*нах* [完] ❶起义,起来抵抗: Нарòдът ～на. 人民起义了。❷反抗,反对: ～вам срещу̀ (протѝв) тѝя обвинèния 反对这些指责 ～вам срещу̀(протѝв) нèго 反对他 ❸(常用于诗中) 耸立,矗立,高悬 **～ване** [中]

въстанѝ|е -я [中] 起义: Апрѝлско ~е 四月起义(1876年4月20日保加利亚人民反对土耳其异族统治的武装起义) Септемврѝйско ~е от 1923 годѝна 1923年九月起义 Нанча̀нско ~е 南昌起义 обявя̀вам(вдѝгам) ~е 宣布(举行)起义 Избу̀хва ~е. 爆发起义。задушва̀м(задуша̀вам, сма̀звам) ~е 镇压起义

въстанѝ|к -ци [阳], **въстанѝчка** [阴] 起义者

въстанѝческ|и -а въста̀ние 和 въстанѝк 的形容词: ~о движѐние 起义运动 ~о облекло̀ 起义(者的)服装

въстанѝшк|и -а [形] 同 въстанѝчески

въ̀с|я -иш, въ̀сих [未]〈罕〉皱,蹙: ~я вѐжди 皱眉 ~я чело̀ (лицѐ) 蹙额 **~ене** [中]

въ̀с|я се -иш се, въ̀сих се [未,中态] ❶皱眉(表示生气),满面怒容: ~я се като̀ ста̀ра планинà 怒容满面 ❷〈转〉(天气、天色)阴暗起来,阴云密布: Небѐто се ~и. 天空阴云密布。**~ене** [中]

въ̀тор -ът, -а [阳]〈民〉(木桶的)底槽

вътрѐ [副] 在里面,在内部;在室内;往里,向内(与 вън (在外面)相对): Ѝма ли ня̀кой ~? 里面有人吗? Тѐ влязо̀ха ~. 他们进来了。Влѐз ~! 进来! Тѐ бя̀ха ~. 他们在里面。◇ ~ **в** (指空间和时间)在…之内: ~ в пѐт минỳти 五分钟之内 ~ в странà̀та 在国内 ~ **съм** 〈口〉(吃)亏了

вътревѝдов -а [形]〈生物〉种内的: ~а борба̀ 种内斗争

вътрѐщ|ен -на [形] ❶里面的;朝里的;内部的;室内的;内在的(与 вѣншен (外面的)相对): ~ен джо̀б на палто̀ 大衣的里兜 ~ен дво̀р 里院,内院 ~на архитекту̀ра 内部(室内)建筑 ~ни закòни на развѝтието на езѝка 语言发展的内部(内在)规律 ~ни причѝни 内因 ~ен смѝсъл 内在的含义 ~ни противорѐчия 内部矛盾 мото̀р с ~но горѐне 内燃机 ~ни о̀ргани 内脏 ~ен къ̀г(ъ̀гъл)〈数〉内圆(角) ❷〈转〉内心的,内在的: ~ен свя̀т(мѝр) 内心世界 ~на красота̀ 内在(内心)的美 ~ен гла̀с 内心的呼声,良心 ❸〈转〉自己的: ~ен човѐк 自己人 ❹国内的: ~ен паза̀р 国内市场 ~на политѝка(търговѝя) 对内政策(贸易) министѐрство на ~ните ра̀боти (~но министѐрство) 内务部 намѐса във ~ните ра̀боти на една̀ държа̀ва 对一个国家内政(内部事务)的干涉 пу̀скам ~ен за̀ем 发行公债 ◇ **~на клѝника** 内科诊所 **~ни бо̀лести** 内科病症 **лека̀рство за ~на употрѐба** 内服药

вътрѐшно- [复合词第一部] 表示"内"、"内部"、"中心"等意,例如 вътрешноклѐтъчен (细胞内的), вътрешноконтинента̀лен (内陆的)

вътрешноквартà̀л|ен -на [形] 街区内的,住宅区内的: ~ни простра̀нства 街区内的空地

вътрешнопартѝ|ен -йна [形] 党内的: ~ен живо̀т 党内生活

вътрешнополитѝческ|и -а [形] 内政的

вътрешносмѐн|ен -на [形] 班内的: ~но изпо̀лз(у)ване на ра̀бо̀тното врѐме 班内工时的利用

вътрѐшност -та̀ [阴] ❶[只单] 内,内部,里面: във ~та̀ на странà̀та 在国家内部,在内地 Вътрешността̀ на за̀лата бѐ украсѐна с разноцвѐтни ка̀мъни. 大厅内部用各色的石头装饰着。❷[只复] 内脏: ~и на човѐк 人的内脏 изва̀ждам ~ите на живо̀тно 取出动物的内脏

вътрешностопа̀нск|и -а [形] 内部经济的: ~а смѐтка 内部经济核算

вътрешноцѐхов -а [形] 车间内的: ~ транспо̀рт 车间内的运输

вътъ̀|к -ци [阳] 纬线,纬纱: ~к и осно̀ва 纬线和经线 памỳчен ~к 棉纬纱

въ̀шк|а [阴]〈动〉虱子(*Pediculus*): ѝмам (завъ̀ждам, хва̀щам) ~и 长虱子 по̀щя го за ~и 给他捉虱子 ◇ **лѝстна ~а** 蚜虫,腻虫

въ̀шкав -а [形] 长(有)虱子的: ~ човѐк 有虱子的人 ~ съм 长虱子了

въшлѝв -а [形] 同 въшкав: ~о детѐ 有虱子的小孩 ~ кожу̀х 有虱子的皮袄

въшльо̀ -овци [阳], **въ̀шла** [阴]〈口,藐〉有虱子的人;小人,卑鄙的人

въшля̀сал -а ❶ въшля̀сам 的过主形动 ❷[用作形] 有(长)虱子的: ~и дрѐхи 有虱子的衣服

въшля̀с|вам [未], **въшля̀сам** [完] 生(长)虱子: ~ал съм цѐлият 浑身长满虱子 **~ване** [中]

вьо̀рс [阳]〈方,罕〉同 накова̀лня (铁砧)

вя̀ждам се [未], **вя̀м се** -дѐш се, -до̀х се, -дѐ се, 过主形动 -л се [完] [中态]〈罕〉吃腻: Вя̀ждам се на едно̀ и съ̀що я̀дене. 总是一样的食物使我吃腻了。**~ждане** [中]

вя̀л -а [形]〈罕〉❶萎缩的,松弛的: ~о лицѐ 松弛的脸 ❷委靡不振的,松懈的: ~ човѐк 无精打采的人 ~о настроѐние 松懈的情绪 **~о** [副]〈罕〉: Ра̀ботата вървѝ (се во̀ди) ~о. 工作松散。**~ост** -остта̀ [阴]〈罕〉

вя̀м се 见 вя̀ждам се

вя̀ра вѐри [阴] ❶信念,信心: твъ̀рда ~ 坚定的信念 ~ в свѐтлото бъ̀деще 对光辉未来的信心 гу̀бя ~ в нѐщо 对…失去信心 ❷信任,信赖,相信: ѝмам пъ̀лна ~ в ня̀кого 完全相信某人 сля̀па ~ 盲目的信任 ❸信,相信: ~ в задгро̀бния живо̀т 相信有阴间 ~ в духовѐ 信鬼 ❹宗教,教,信仰: правосла̀вна ~ 正教 католѝческа ~ 天主教 свобода̀ на ~та 宗教信仰自由 ◇ **на ~** 赊 **хва̀щам ~ ня̀кому** 〈口〉相信某人

вя̀рва|м [未] ❶相信: ~м в нѐго 相信他 ~м в нѐговата невѝнност 相信他的无辜 ~м на ду̀мите му 相信他的话 Не ~й на вся̀ки слу̀х. 不要相信任何流言。~м в сѝлите на наро̀да 相信人民的力量 Тря̀бва да ~ш по̀вече в сѐбе си. 你应当有更多的自信。Тѝ тря̀бва да ~ш, че ще победѝм. 你应当相信我们将取得胜利。❷信任,信赖: ~м сля̀по на прия̀теля си 盲目信任自己的朋友 ❸想,认为;希望,期望;相信: Вя̀рвам, че тѝ ня̀ма да ѝмаш нѝщо протѝв. 我想你一点都不会反对。Вя̀равм, че ще се завъ̀рне скоро. 我希望他会很快回来。❹信,信奉,信仰: Не ~м в бо̀га (в духовѐ). 我不信神(鬼)。◇ **Вя̀рвай бо̀га.** 〈口〉我说的是真话;相信我吧。**не ~м на очѝте (ушѝте) си** 〈口〉不相信自己的眼睛(耳朵);简直不能相信 **Не мѝ се ~.** 〈口〉我不相信。**~не** [中]: Не ѐ за ~не. 不可信。

вя̀рване|е -ия [中] ❶ вя̀рвам 的动名词 ❷信仰: религио̀зни ~ия 宗教信仰

вя̀рващ -а ❶ вя̀рвам 的现主形动 ❷[用作名] 信神的人,信教的人

вя̀рна 和 **вя̀рно** 见 вѐрен

вя̀рно [副] ❶的确,对,不错: Вя̀рно, така̀ е. 对,是这样。Мно̀го ~! 很对! ❷准确地: препѝсвам ~ 抄录无误 стрѐлям ~ (枪)打得准,射得准 мѐря ~ 量(瞄)得准 ❸忠实地,忠诚地: обѝчам ~ 真心爱 слу̀жа ~ 忠实地服务

вя̀рност *верносттà* [无复,阴] ❶真实(性),可靠(性): Верносттà на тòзи фàкт е докàзана. 这一事实的真实性已经得到证明。заверя̀вам верносттà на докумèнт 证明证件真实无误 ❷正确(性),准确(性): ~ на прèвод 翻译(译文)的准确性 ❸忠诚,忠实,忠贞: ~ към отèчеството (в любовтà) 忠于祖国(爱情) съпрỳжеска ~ 夫妇间的忠贞 клèтва за ~ 忠诚宣誓

вя̀с|вам се [未], **вя̀сна се** *-неш се, -нах се*, [完] вя̀скам се 的一次或连续几次的动作: От двà дèна не сè е ~вал вкъщи. 他两天没有回家了。

вя̀скам се [未] 不时出现,不时露面

вя̀тър *ветровè* [阳] ❶风: сèверен ~ 北风 югозàпадни ветровè 西南风 сѝлен ~ 大风 вървя̀ срещỳ ~а 戗着风走 насрèщен (попътен) ~ 逆(顺)风 Дỳха (вèе) ~. 刮风。Вя̀търът ми дỳха на гърбà. 风吹着我的背。прàвя си ~ (с ветрѝло) (用扇子)扇风 ❷[用作感]胡说!瞎说!废话!胡闹! ◇ **вървя̀ по ~а** 适应;虚以委蛇地应付 **Вя̀тър го вèе.** 见вèя ~ **и мъглà** 〈口〉胡说,废话,空话 **гòня ~а** 〈口〉白费力气 **говòря(прикàзвам) на ~а** 〈口〉说无用的话,随便乱说 **за ~а** 〈口〉白白地,没用,空 **Какъв ~ вèе?** 社会情绪(风气,风尚)如何? **Кòй те ~ довя̀?** 〈口〉什么风把你吹来的?你来干什么? **на ~(а)** 〈口〉白白地,空空地,无益地 **обрѫщам се накъдèто дỳха ~ът** 随风转舵 **от дъжд на ~** 〈口〉偶尔,有时候 **отѝвам на (по) ~а** 〈口〉完了,吹了,付诸东流: Ця̀лата рàбота отѝде на (по) ~а. 整个工作落得一场空。**прàвя нѐкому ~** 〈口〉巴结(奉承)某人 **спорèд кàкто дỳха ~ът** 〈口〉根据情况而定 **хвърлям на ~а** 挥霍,浪费 **червèн ~** 〈医〉丹毒

вя̀тър|ен *-на* [形]: **~на мèлница** 风磨

вя̀търница [阴]〈方〉风磨

вя̀търничав *-а* [形] ❶轻浮的,轻率的: ~ човèк 轻浮的人,轻举妄动的人 ❷愚蠢的;空洞的: ~и схвàщания 荒唐的理解 **~ост** *-осттà* [阴]

Г

г ❶ г 音 ❷保加利亚语字母表第 4 个字母：печа̀тно г 印刷体 г ръкопѝсно г 手写体 г ❸(表示顺序)第四：пара̀граф 2, то̀чка г 第 2 条第 4 款

г [缩] грам 克(重量单位)

г. [缩] годѝна 年

га[1] [感] (鹅、鸟等的叫声)嘎嘎

га[2] [副] 〈方〉同 кога̀ (什么时候)

габардѝн [阳] 华达呢

габардѝнен *-а* габардѝн 的形容词：～о палто̀ 华达呢大衣

Габо̀н 加蓬(非洲)

габо̀н|ец *-ци* [阳], **габо̀нка** [阴] 加蓬人

габо̀нск|и *-а* Габо̀н 和 габо̀нец 的形容词

Габоро̀не 哈博罗内(博茨瓦纳首都)

габра̀|к *-ци* [阳, 集] 千金榆树丛

га̀бро̀в *-а* га̀бър[1] 的形容词：～о дърво̀ 千金榆树 ～а свѝрка 榆木哨

га̀бров|ец *-ци* [阳] ❶加布罗沃(市)人 ❷〈转, 口〉小气鬼, 吝啬人 ◇ **Пра̀ви си уста̀та като̀ ～ец за бо̀й (за то̀яга).** 〈口〉他转弯抹角地想占便宜。

Га̀брово 加布罗沃(保加利亚城市)

га̀б|ър[1] *-зрът, -зри* 和(罕) *-ри* [阳] 千金榆(*Carpinus*)：кѐлав ～ър 东方千金榆(*C. Orientatis*)

га̀бър[2] [阳] 同 ка̀бър (钉鞋掌或鞋跟的平头钉)

га̀бърче *-та* [中] 同 ка̀бърче (图钉, 按钉)

гава̀з|ин *-и* [阳] 〈旧〉(高级官员或使馆等的)侍卫, 卫士(一般穿民族服装)

гава̀нк|а [阴] ❶(旋成的带盖的)木罐：га̀бровски ～и 加布罗沃木罐 ❷木钵, 木碗

га̀в|вам [未], **га̀вна** *-неш, га̀внах* [完] 〈方〉❶撒一把(或几把) ❷〈转〉欺骗, 哄骗：Добрѐ ме ～на. 他骗得我好苦。

га̀вра [阴] 侮辱; 挖苦, 辛辣的讥讽：～ с па̀метта̀ на геро̀й 侮辱先烈的英灵

га̀врене [中] га̀вря се 的动名词

гавро̀ш [阳] 流浪儿

гавръ̀т|вам [未], **гавръ̀тна** *-неш, -нах* [完] 弄翻, 弄倒, 推倒：～вам сто̀л 把椅子弄倒 ～вам ва̀за 把花瓶弄倒 — **се** [被动, 中态] ◇ **～вам ча̀ша питие̇** 〈口〉(一口)喝干一杯饮料：То̀й ～на набъ̀рзо една̀ ча̀ша мастѝка. 他一口干了一杯茴香酒。～**ване** [中]

га̀вр|я се *-иш се, га̀врѝх се* [未, 中态] 侮辱, 侮弄：～я се с честта̀ на ня̀кого 侮辱某人的人格(名誉) ～**ене** [中]

гавъ̀ртам [未] 同 гавръ̀твам

га̀га [阴] 〈方〉❶鸟嘴, 喙 ❷(织东西用的)钩针 ◇ **пъ̀хам (въвѝрам) си ～та** 〈口, 貌〉多管闲事

гагау̀з|ин *-и* [阳], **гагау̀зка** [阴] 加告兹人(居住在保加利亚东北部、罗马尼亚、摩尔多瓦和乌克兰等地的少数民族, 讲土耳其语, 但信奉基督教)

гагау̀зк|и *-а* гагау̀зин 的形容词：～о сѐло 加告兹人的村庄

гад *-зът, -а, -ове* [阳] 和 **гад** *-та̀* [无复, 阴, 常集] 〈口〉❶动物(野兽、爬虫、寄生虫等)：Ѝма лѝ ту̀ка ～ове? — Ѝма ги в та̀я планина̀. "这儿有野兽吗?""这座山里有。" Из дво̀ра се върти̇ вся̀каква ～. 院子里有各种各样的动物。❷〈转, 骂〉坏蛋, 恶棍, 畜生：Изго̀нѐте то̀я ～. 把这个坏蛋撵出去。

гада̀ене 见 гада̀я

гада̀ни|е *-я* [中] 〈书〉同 гада̀ене

гада̀тел *-ят, -я* [阳], **гада̀телка** [阴] 〈书〉占卜者, 算卦者, 预言者, 巫师

гада̀|я *-еш, -х* [未] ❶猜, 猜测, 猜想：～я зага̀дка 揭谜 ～я га̀танка 猜谜语 ～я врѐмето 猜测天气 ～я му жела̀нията по очѝте 根据他的眼神猜测他的意图 ❷占卜：～я бъ̀дещето 占卜未来, 算命 ～я съ̀ница 占梦, 圆梦 ～я на кафѐ 用(杯底沉淀的)咖啡占卜 ～я на ка̀рти 用纸牌占卜 ～я на ръка̀ 看手相 ～я по звездѝте 占星 **～ене** [中]

га̀д|ен *-на* [形] 令人厌恶的, 丑恶的, 卑鄙龌龊的：～ен чове̇к 讨厌的人 ～на постъ̀пка 卑鄙行径 **～но** [副] ◇ **Га̀дно ми е.** 〈口〉我恶心; 我厌烦。

га̀дене [无复, 中] 恶心

га̀дже *-та* [中] 〈行, 口〉❶心爱的姑娘(或小伙子) ❷[只复] 恋人 ❸漂亮姑娘(或小伙子)

гадѝна [阴] 〈口〉❶动物(泛指野生或饲养的禽兽、爬虫、寄生虫等)：го̀рска ～ 森林野兽 дрѐбна ～ 小动物 Мѐчката е я̀ка ～. 熊是一种力气大的动物。❷〈转, 骂〉坏蛋, 恶棍, 畜生：отвратѝтелна ～ 使人厌恶的坏蛋 Гадѝна така̀ва! 真是个恶棍! Гадѝна проклѐта! 该死的畜生!

гадѝнка [阴] гадѝна 的指小

га̀дост *-та̀* [阴] 卑鄙行为, 下流勾当, 恶劣行径

га̀д|я *-иш, га̀дѝх* [未] 〈方〉❶弄脏, 玷污, 弄得污秽不堪 ❷骂, 斥责, 责备 ◇ **Га̀ди ми се.** 〈口〉我恶心, 我想呕吐。

га̀еч|ен *-на* га̀йка 的形容词 ◇ **～ен клю̀ч** 螺母扳手

газ[1] *-зът, -а, -ове* [阳] ❶气, 气体, 瓦斯, 煤气, 毒气：прирѐден (естѐствен) ～ 天然气 бла̀тен ～ 沼气 камено̀въглен ～ 煤气 промѝшлен ～ 工业用煤气 светѝлен ～ 照明用瓦斯 отро̀вен ～ 毒气 задушлѝв (сълзлѝв) ～ 窒息性(催泪性)毒气 мѝнен (ру̀дничен) ～ 矿井瓦斯 ❷[只复] 胃肠里的气体, 滞气, 屁：пу̀скам ～ове 放屁

газ[2] *-зът, -а* [无复, 阳] 薄纱, 薄绸

газ[3] *-та̀* [无复, 阴] 煤油：налѝвам ～ в ла̀мпата 往灯里倒煤油

газ[4] *-та̀* [阴] (汽车等的)油门：Да̀й ～! 加大油门! Пода̀й лѐка ～. 轻踩油门! с пъ̀лна ～ 用全速

газгенера̀тор [阳] (汽车用的)煤气发生炉：камио̀н с ～ 煤气发生炉卡车

газѐла [阴] 〈动〉瞪羚(*Gazella* (*antilope*) *eucnore*)

гàзен -*а* газ[3] 的形容词：～а лàмпа 煤油灯 ～а тенекѝя 煤油桶

гàзене 见 гàзя

газенѝче -*та* [中] 简易的无罩煤油灯

газèта [阴] 报纸

газѝрам [未,完] 充气,充碳酸气 **～не** [中]

газѝран -*а* ❶ газѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 充过碳酸气的,充过气的：～а водà 汽水 ～ пелѝн 加气苦艾酒

газификàция [阴] 同 газифицѝране

газифицѝрам [未,完] ❶给…安装煤气：～м квартѝра 给住宅安装煤气 ❷煤气化,瓦斯化,气化;制取煤气：～м камено-въглища 从煤炭中制取煤气 — **се** [被动] **～не** [中]

газобалòнен -*на* [形] 煤气瓶的,煤气罐的,瓦斯罐的

газобетòн [阴] 加气混凝土

гàзов -*а* газ[1] 的形容词：～а тръбà 煤气管 ～а мàска 瓦斯面罩,防毒面罩

газòвчик -*ци* [阳] 瓦斯工,煤气工;煤气装置工

газожèн [阳] 同 газгенерàтор

газожèнен -*на* [形]〈技〉煤气发生器推动的

газолѝн [阳]（由天然气制取的）汽油

газомèр [阳] 煤气表

газообрàзен -*на* [形] 气体的,气态的：～ни горивà 气体燃料

газоочистѝтелен -*на* [形] 气体净化的;煤气净化的：～на инсталàция 气体净化装置

газопровòд [阳]〈技〉煤气管道

газопровòден -*на* газопровòд 的形容词：～на тръбà 煤气（管道用的）管

газосмесѝтел -*ят*,-*я* [阳] 气体混合器

газотурбѝнен -*на* [形] 燃气涡轮的：～на инсталàция 燃气涡轮装置

газьòл [阳]〈化,技〉柴油

гàзя -*иш*, *гàзих* [未] ❶（在没过脚的水、雪、草或泥里）走,趟：～я из рекàта 趟河 ～я кàл 趟泥 Водà ～я, жàден хòдя.〈俗〉趟着水挨渴;枕着烙饼挨饿。❷踩,践踏：Не ～й тревàта! 禁止践踏草地！❸责备,剋：Началството ще те ～и. 上司要训你的。❹〈转〉压迫,践踏 ◇ **Бòлест ме ～и.**〈民〉我病了。**～я из лùка** 不走正道,走邪门歪道 **Ще те ～и мèчката.**〈民〉你要吃苦头了。**～ене** [中]

гàйда [阴] 风笛,羊皮笛（一种民间乐器）：свѝря на ～ 吹奏风笛 Глùх от ～ не разбѝра. 聋子不懂风笛。Цървýли нѝма, ～ ѝска.〈谚〉没有鞋穿,却要风笛（喻不现实）。Без ～ свàтба — същи пòмен.〈谚〉婚礼无风笛,就像追悼会（意思是节日没有欢乐,就不像节日）。◇ **вървѝ по ～та на нѝкого**〈民〉按某人的调子行事,看某人的眼色行事 **надýвам ～та**〈口〉嚎啕大哭 **Не мѝ е по ～та.**〈口〉不合我心思。

гайдàр -*ят*,-*я* [阳] 吹风笛的人,风笛手

гайдунѝца [阴]〈方〉❶（风笛上用来吹奏的）管子 ❷〈扩〉哨子,笛

гàйка [阴] ❶〈技〉螺丝帽,螺母 ❷（用布、皮等做的固定腰带、扣子用的）环,扣眼

гайлè -*та* [中]〈口〉同 грѝжа：Всèки си ѝма ～ за òран, и за сèйтба. 每个人都惦记着耕耘和播种。◇ **Берà му ～то.**〈民〉惦记他。

гайтàн [阳]（民族服装上的装饰品）花边,绦子 ◇ ～ **вèжди**〈民〉柳叶细眉

гайтанджѝя -*ята*,-*и* [阳], **гайтанджѝйка** [阴]〈旧〉做（或卖）花边的人

гайтàнен -*а* гайтàн 的形容词

гайтанѝсвам [未], **гайтанѝсам** [完] 镶花边;锁边

гайтанлѝя -*и* [形,不变] 镶花边的：～я абà 镶花边的粗呢男上衣 ～и потýри 镶花边的粗呢裤

гàла [形,不变] 盛大的,隆重的（只与某些名词连用）：～ представлèние（或 ～-представлèние）盛大的演出 ～ концèрт（或 ～-концèрт）盛大的音乐会 ～ вèчер（或 ～-вèчер）盛大的晚会

гала- [复合词第一部] 表示"盛大"之意,例如 галавечèря（盛大晚宴）,галаконцèрт（大型音乐会）

галàктика [阴] 银河系

галàнтен -*на* [形] 对妇女特别殷勤的：～ни обнòски 十分殷勤的态度 ～ен кавалèр 十分殷勤的男伴 **～но** [副] **～ност** -ността [阴]

галантерѝен -*йна* галантèрия 的形容词：～ магазѝн 服饰用品商店 ～йна стòка 服饰用品

галантерѝст [阳], **галантерѝстка** [阴] 出售服饰的人

галантèрия [无复,阴] 日用小百货,服饰用品,零星的日用品（如针线、钮扣、花带、领带、手套等）

галàтен -*на* [形]〈方〉不干净的,脏的;坏的,腐烂的：～на водà 脏水 ～ни дýми 脏话 ◇ **～ен в устàта** 嘴里不干不净的,说脏话的

галàтя -*иш*, *галàтих* [未]〈方〉❶弄脏：Защò ～иш водàта? 你为什么把水弄脏？❷〈转〉教坏,教唆：Момчèто е добрò, но дрýги го ～ят. 这孩子本不错,可是别人把他教坏了。❸诱骗（跟着做某事）❹呵斥,剋：Акò закъснèем, ще ни ～ят. 我们要是迟到了,就要挨剋。❺讲脏话 **～ене** [中]

галванизàция [阴]〈理〉同 галванизѝране

галванизѝрам [未,完]〈理〉❶电镀 ❷电疗 **～не** [中]

галванизѝран -*а* ❶ галванизѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 电镀的,镀锌的：～а ламарѝна 镀锌白铁

галванѝзъм -*мът*,-*ма* [无复,阳]〈理〉流电（学）

галванѝчен -*на* [形]〈理〉流电的,（电池）电流的;直流的

галванѝчески -*а* [形] 同 галванѝчен：～и елемèнт（原）电池,一级电池,伽伐尼电池

галваномèтър [阳]〈电〉电流计,检流表

галванопластика [无复,阴]〈技〉电铸（术）

галванотèхника [阴] 电镀技术,镀锌技术

гàлен -*а* ❶ гàля 的过被形动 ❷温存的,温柔的,温情的：～и дýми 温情话 ～о ѝме 小名,昵称 ❸心爱的：～а рòжба 心爱的孩子,宝贝 ❹娇气的：～о момѝченце 娇气的小姑娘 ◇ **～о детè** 娇子 **～о детè на съдбàта** 幸运儿 **～о** [副]

гàленик -*ци* [阳], **гàленица** [阴] ❶被娇惯的孩子,被溺爱的孩子 ❷宠儿：～к на съдбàта 幸运儿,命运的宠儿

галèнов -*а* [形]〈药〉盖仑氏制剂的,草木制剂的

галèра [阴]（中世纪）帆桨并用的大船

галерѝст [阳] 画廊主人

галèрия [阴] ❶长廊 ❷（剧场里票价最低的）顶层楼座;顶层楼座的观众;商店的阁楼：Вмèсто за ～та, тòй си взè билèт за пàртера. 他没买顶层楼座票,却买了池座票。❸画廊：кар-

тѝнна ~ 画廊 национа̀лна худо̀жествена ~ 国家美术馆 ❹一系列,一组(图象、形象): създа̀вам ця̀ла ~ о̀брази 创造一系列形象 ❺(矿井或工事的)坑道: Войнѝците бдя̀т в ~та. 战士们守卫在坑道里。

галѐта [阴] ❶烤黄的干面包,面包干,面包屑 ❷〈旧〉(士兵战时备用的)干饼

галилѐйск|и -*а* [形] (巴勒斯坦北部古代地区)加利利的

галима̀тия [阴]〈口〉毫无意义的话,胡言乱语;混乱,杂乱无章

галицѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳] ❶法语特有的说法 ❷生搬硬套的法语

гало̀н[1] [阳] (制服上的)金银带,金银边: во̀енен мундѝр със зла̀тни ~и 镶着金带的军服

гало̀н[2] [阳] 加仑(容量单位,英制为 4.546 升,美制为 3.785 升,量散体为 4.405 升)

гало̀п [阳] (马的)奔驰,大跑: ка̀рам ко̀ня в ~ 赶马奔驰

галопѝра|м [未,完] ❶使(马)奔驰,使大跑: Ко̀нете всѐ ~ше, мина̀ваше като̀ стрела̀ разсто̀янията от едѝн телегра̀фен стъ̀лб до дру̀г. 他一直在策马奔驰,像箭一样越过一根又一根电线杆。❷骑马奔驰 **~не** [中]

гало̀ш [阳] 套鞋

галфо̀н [阳]〈口〉糊涂虫,傻瓜,蠢货

гальо̀в|ен -*на* [形] ❶爱抚的,温柔的,温存的,温情的: ~ен по̀глед 爱抚的目光 ~ни ду̀ми 温存的话,温情话 ❷〈罕〉娇养的,娇纵的: ~но детѐ 娇生惯养的孩子 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]: В ду̀мите му се чу̀вствува ~ност. 他的话使人感到温暖。

гальо̀та [阴] 双轮运货马车: ~ за боклу̀к 垃圾车

га̀л|я -*иш*, *га̀лих* [未] ❶抚摩,抚爱: ~я детѐ 抚摩小孩 ❷娇,惯,宠,娇纵,溺爱: Не бѝва да я ~иш то̀лкова, тя̀ вѐче е голя̀ма. 别这样娇惯她,她已经大了。**~ене** [中]

га̀л|я се -*иш се*, *га̀лих се* [未,中态] 表示亲热: Ку̀чето се ~и в крака̀та му. 狗在他的脚上蹭来蹭去表示亲热。

га̀м|а [阴] ❶〈音〉音阶: мажо̀рна (миньо̀рна) ~а 大(小)调音阶 свѝря ~и 练奏音阶 пѐя ~и 练唱音阶 ❷〈转〉顺序渐变的一系列(事物或现象): ~а от цветовѐ 色阶 ця̀ла ~а от човѐшки чу̀вства 人的各种感情

га̀ма- [复合词第一部] 表示"伽马射线的"之意,例如 га̀ма-спектомѐтър (伽马射线分光计)

га̀ма(-)глобулѝн [阳] γ球蛋白,丙种球蛋白

га̀ма-излъ̀чване [中] 伽马辐射

га̀ма-лъчѝ [复] 伽马射线

гама̀ш|и [复,单 -,阳] ❶护腿套 ❷同 гѐтри

гамбѝт [阳]〈棋〉弃子求势(下棋时主动牺牲一子,以求取得优势)

Га̀мбия 冈比亚(非洲)

гамбѝ|ец -*йци* [阳], **гамбѝйка** [阴] 冈比亚人

гамбѝйск|и -*а* Га̀мбия 和 гамбѝец 的形容词

га̀мѐн [阳] ❶流浪儿 ❷流氓

га̀мѐнск|и -*а* га̀мѐн 的形容词: ~а постъ̀пка 流氓行为

Га̀на 加纳(非洲)

гана̀|ец -*йци* [阳], **гана̀йка** [阴] 加纳人

гана̀йск|и -*а* Га̀на 和 гана̀ец 的形容词

Ганг 恒河(亚洲南部)

гангрѐна [阴]〈医〉坏疽(病): су̀ха (вла̀жна) ~ 干(湿)性坏疽

гангрено̀з|ен -*на* [形] 坏疽的: ~ен процѐс 坏疽过程

гангреня̀с|вам [未], **гангреня̀сам** [完] 患坏疽(病) **~ване** [中]

га̀нгстер [阳] ❶(美国的)暴徒,匪徒,强盗 ❷〈转,蔑〉明目张胆的扒手

га̀нгстерск|и -*а* га̀нгстер 的形容词: ~о нападѐние 暴徒的袭击 ~и фѝлм (美国)强盗影片

Ганго̀к 甘托克(印度锡金邦首府)

Гаосю̀н 高雄(中国城市)

га̀ра [阴] ❶火车站;车站(指建筑物): Пекѝнска ~ 北京站 отѝвам на ~та 到火车站去 изпра̀щам на ~та 到车站去送行 Вла̀кът влѐзе в ~та. 火车进了站。❷火车站附近的居民区: ~ Бѐлово 贝洛沃站 ◇ сто̀чна ~ 货站

гара̀ж [阳] (汽车)车库

гара̀ж|ен -*на* гара̀ж 的形容词: ~на работѝлница 车库修理间

гара̀нт [阳], **гара̀нтка** [阴] 保证人: ~ на по̀лица 期票保证人

гарантѝра|м [未,完] ❶担保: ~м за нѐго с глава̀та си 用脑袋为他担保 ❷〈转〉保证,保障: ~м демократѝческите права̀ и свобо̀дѝ на наро̀да 保证人民享有民主与自由的权利 Гарантѝрам ти, че всѝчко ще мѝне споко̀йно. 我向你保证,一切都会顺利的。**~не** [中]

гаранцио̀н|ен -*на* гара̀нция ①④解的形容词: ~но удостоверѐние 保证书 ~на ка̀рта 保(修)单 ~ен сро̀к 保用期,保修期

гара̀нция [阴] ❶保,保证(金): парѝчна ~ 保证金 имо̀тна ~ 物保 вна̀сям (предста̀вям) ~ 提交(提供)保证金 да̀вам ~ 提供保证 ❷担保,保证: поѐмам ~ 担保 пу̀скам ня̀кого от затво̀ра под ~ 保释某人 ❸保证,保障: ня̀ма нѝкаква ~ за ... 对…没有任何保障 ❹〈商〉保用证书,保单: една̀ годѝна ~ 保用期一年 без ~ 不带保单,不保修 прода̀вам нѐщо с ~ 带保单出售某物

гара̀фа [阴]〈旧〉(一种盛水的)长颈瓶

га̀рван [阳] 大乌鸦,渡鸟(*Corvus corax*): чѐрен като̀ ~ 像乌鸦一般黑 Га̀рванът гра̀чи. 乌鸦哑哑叫。Га̀рван ~у око̀ не ва̀ди.〈谚〉乌鸦不啄乌鸦的眼睛;互不揭短;不伤其类;官官相护。

га̀рванов -*а* га̀рван 的形容词: ~о крило̀ 乌鸦的翅膀

га̀рванск|и -*а* [形]〈罕〉同 га̀рванов: ~о око̀ 乌鸦的眼睛

га̀рг|а [阴] 慈乌,寒鸦(*Corvus monedula*) ◇ **пла̀ша ~ите**〈口,讽〉只能吓唬乌鸦(即只能吓唬胆小鬼)

гаргара [阴] 漱,含漱: Бо̀лният тря̀бва да пра̀ви ~ с ла̀йка. 病人应当用甘菊浸剂漱口。

гард [阳]〈运〉❶守势 ❷(篮球比赛中的)后卫

гардеро̀б [阳] ❶衣柜,衣橱: зака̀чвам дрѐхите си в ~а 把衣服挂在衣柜里 ❷(剧院等的)存衣处,衣物寄存处: ~ в теа̀търа 剧院存衣处 да̀вам бага̀жа си на ~а на га̀рата 把行李放在车站寄存处 ❸〈转〉(个人的)全部服装: ѝмам бога̀т ~ 衣服很多 ❹存衣(权): Гардеро̀бът е безпла̀тен. 免费存衣。

гардеро̀б|ен -*на* ❶гардеро̀б 的形容词: ~ен но̀мер 存衣(牌)号 ❷[用作名] **~на** [阴] (演员的)换装室,更衣室

гардеробиѐр [阳], **гардеробиѐрка** [阴] 存衣处服务员

гарджѐ -*та* [中] 雏鸦: Га̀ргата си не оста̀вя ~тата, че били

чèрни.〈俗〉乌鸦不因雏鸦黑而不管它们(喻应原谅孩子的缺点)。

гарèз［阳］同 карèз(愤怒)。

гарѝра|м［未,完］❶存放：～м колà 存放车辆 ❷〈旧〉(汽车)停放(在某地) **～не**［中］

гàрмонд［阳］〈印〉十点铅字(十镑铅字)

гарнизòн［阳］〈军〉卫戍部队,驻防军,警备队：нача̀лник на ～а 卫戍司令,警备司令

гарнизòн|ен *-на* гарнизòн 的形容词：～на фу̀рна 卫戍部队面包房

гарнѝра|м［未,完］加配菜;修饰,点缀,装饰(衣物等)：～м ри̂ба 在(一盘)鱼里加上配菜 ～м рòкля 装饰连衣裙

гарнѝран *-а* ❶гарнѝрам 的过被形动 ❷［用作形］有配菜的;经过装饰的：～а пѝта(意大利式)烘饼

гарниту̀ра［阴］❶修饰,点缀,装饰(衣服) ❷(给烤或煎的肉食加的)配菜 ❸一副,一套,全套：～ мèка мèбел 全套软座家具 ку̀хненска ～ 一套厨房用具 зъболèкарска ～ 一套牙科器械

гарсонèтка［阴］(一种男式的)平顶草帽

гарсониèра［阴］一居室,单居室

гасèн *-а* ❶ гася̀ 的过被形动 ❷［用作形］熄灭的：～и въглища(木)炭 ◇ **～а вàр** 熟石灰

гàсн|а *-еш, гàснàх*［未］❶(火、光等)熄灭,变暗：Òгънят ～е. 火正在熄灭。Не сè гасѝ ту̀й, щò не ～е. 自己不熄灭的东西,谁也扑灭不了。На ѝзток ～еха звездѝте. 东方星光渐暗。❷〈转〉渐渐消失,渐渐衰弱,凋谢：Гàснат сѝли. 力量在枯竭。Гàсне млàдост. 青春在消逝。**～ене**［中］

гастрѝт［阳］胃炎：стрàдам от ～ 患胃炎

гастрòл［阳］巡回演出;旅行演出,访问演出：отѝвам на ～ 去巡回演出 дàвам ～ 作访问演出

гастролѝра|м［未,完］巡回演出,旅行演出 **～не**［中］

гастрольòр［阳］巡回演出的演员

гастроном[1]［阳］,**гастронòмка**［阴］美食家,饮食讲究的人

гастронòм[2]［阳］食品店

гастрономѝч|ен *-на* гастронòмия 的形容词

гастрономѝческ|и *-а*［形］同 гастрономѝчен

гастронòмия［阴］讲究饮食,美食

гас|я̀ *-ѝш, -ѝх*［未］熄灭,扑灭：～я̀ òгън 熄火,灭火 ～я̀ лàмпа 熄灯,关灯 ～я̀ пожàр 扑灭火灾,救火 ◇ **～я̀ вàр** 煮石灰 **～èне**［中］

гàтанка［阴］谜语;莫名其妙的事,闷葫芦

гàтер［阳］锯木机,电锯;〈扩〉锯木场

гатерѝст［阳］锯木工人

ГАТТ［缩］GATT(General Agreement of Tariffs and Trade) Òбщо споразумèние за митàта и търговѝята(联合国)关税及贸易总协定

гàубица［阴］〈军〉榴弹炮,曲射炮

гàубич|ен *-на* гàубица 的形容词：～на батарèя 榴弹炮连

гаф *-ът, -а, -ове*［阳］❶〈口〉不知深浅的行为,不知分寸的行为,不懂人情的行为,不妥当的行为;失礼,失言,出丑：Внимàвай да не напрàвиш ня̀кой ～. 小心别做出不妥当的事。❷〈行〉娄子

гàче［连］〈方〉似乎,好像：Прикàзва, ～ с очѝте си го е вѝдял. 他讲得好像亲眼见过似的。Лòшото врèме се забрàви, ～ ли бèше едѝн сън. 坏时光已被遗忘,像是一场梦。

гащàт *-а*［形］(指禽鸟)毛腿的：～ петèл 毛腿公鸡

гащèта［只复］(运动或旅行时穿的)短裤：бàнски ～ 游泳裤 туристѝчески ～ 旅行短裤

гàщи［只复］❶裤衩,内裤 ❷〈方〉裤子：къси(дъ̀лги) ～ 短(长)裤 обу̀вам ～ 穿裤子 ❸同 шалвàри(土耳其人穿的)肥大的灯笼裤 ◇ **дòлни(бèли)** ～ 裤衩 **завàрям ня̀кого по бèли** ～〈口〉出其不意;使人手足无措

гàщни|к *-ци*［阳］❶〈方〉裤带 ❷〈口,蔑〉(穿肥大灯笼裤的)乡巴佬,大老粗;笨货

Гаяна 圭亚那(南美洲,Гвиàна)

гая̀н|ец *-ци*［阳］,**гая̀нка**［阴］圭亚那人

гая̀нск|и *-а* Гаяна 和 гаянец 的形容词

Гваделу̀па 瓜德罗普岛(大西洋)

гвардèец *-ѝйци*［阳］〈军〉近卫军军人

гвардèйск|и *-а* гвàрдия 和 гвардèец 的形容词：～и пòлк 近卫军团 ～а унифòрма 近卫军制服

гвàрдия［阴］❶精锐部队 ❷近卫军,近卫队

Гватемàла ❶危地马拉(北美洲,Гуатемàла) ❷危地马拉(危地马拉首都)

гватемàл|ец *-ци*［阳］,**гватемàлка**［阴］危地马拉人

гватемàлск|и *-а* Гватемàла 和 гватемàлец 的形容词

гвàч|а *-иш, гвàчѝх*［未］〈方〉同 дъ̀вча(咀嚼) **～ене**［中］

гвàчка［阴］〈方〉同 дъ̀вка(口香糖)

гвинè|ец *-ѝйци*［阳］,**гвинèйка**［阴］几内亚人

гвинèйск|и *-а* Гвинèя 和 гвинèец 的形容词

Гвинèя 几内亚(非洲)

Гвинèя-Бисàу 几内亚比绍(非洲)

гвòзде|й *-ят, -я*［阳］钉子：забѝвам ～й в дъскà 往板子上钉钉子 Заковѝ сандъ̀ка с пò-голèми ～и. 你用大点儿的钉子钉木箱。◇ **закàчвам нèщо на ～й**〈口〉把某事搁置(挂)起来

Гдàнск 格但斯克(波兰港市)

где 和 **де**［副］❶哪儿,在哪里(同 къдè)：Гдè си? 你在哪儿? Гдè да слòжа товà? 我把这个放在什么地方? Гдè дру̀гаде да тъ̀рся пòмощ освèн при тèбе? 除了找你之外,我还到哪儿去求援? Дè живèеш? 你住在哪儿? Дè отѝваш? 你到哪儿去? Знàм дè се крѝе бя̀лата вълчѝца. 我知道那只白母狼躲在哪里。❷那儿,那里(同 гдèто, къдèто)：Днèс изновò àз вѝждам тèз местà, / дè днѝте ми детѝнски са мѝнали.(Величков)今天我又重新见到了我度过童年的地方。❸(表示排除可能)难道,怎能：Гдè апетѝт в такѝва мину̀ти! 这种时刻哪里还有食欲! ❹［用作连］де … де 一会儿…一会儿：Дè такà, дè онакà. 一会儿这样,一会儿又那样。◇ **Гдè го чу̀каш, ～ се пу̀ка.**〈俗〉事与愿违。**гдè да** 1.要是…多好：Èх гдè да са всѝчки в текезесèто — мѝслеше си бàй Драгàн. 德拉甘大叔心想:哎,要是大伙儿都在农业合作社多好啊! 2.哪里,谁(表示不清楚)：Дè да знàеш каквò е. 谁知道是什么。**гдè да е** 随便什么地方：Сложѝ го гдè да е. 把它随便放在什么地方。

гдèто 和 **дèто**［副］❶(表示确定某事所处的地点或做某事的地点)地方：Гдèто и да бъ̀да, всè за домà си мѝсля. 我不论在什么地方,总是想着家。❷［用作关系代词］这个,那个,这种,他：Тѝ ли си, ～ хòдиш по селàта да бунту̀ваш нарòда? 那个走遍农村煽动人民造反的就是你吗? ❸［用作连］1.同 вмèсто(不是…而是…)：Дèто ще шèташ на дру̀ги, дру̀ги на

тѐбе да шѐтат. 不是你去伺候别人,而是别人伺候你。2.同 защòто,че(因为):Тòй се рàдваше,~ са му напрàвили тàя чѐст. 他因为人们给了他这一荣誉而感到高兴。Мàйка му е тòлкова разýмна,~ не мòже повѐче. 他母亲是再通情达理不过的。◇ **~ се кàзва (се вѝка, ще речѐ)**〈口〉(也)就是说

Гдѝня 格丁尼亚(波兰港市)

ГДР [гè-де-рè] [缩] Гермàнска демократѝчна репýблика〈史〉德意志民主共和国

гевгѝр [阳]〈方〉❶石砌的墙 ❷拱门 ❸(厨房里用的)大筛子

гевгѝрен *-а* гевгѝр ①解的形容词:~ мòст 石砌的桥

геврѐ|к *-ци* [阳] 面包圈,环形小面包

геврекчѝйница [阴] 面包圈店;烤面包圈作坊

гевреқчѝ|я *-ята, -и* [阳],**гевреқчѝйка** [阴] 做(或卖)面包圈的人

гег [阳] 喜剧小品

гѐга [阴]〈民〉(一端带钩子的)牧羊棍(杖)

гѐена [阴]〈旧〉地狱

гѐйзер [阳] 间歇(热喷)泉

гейм *-ът, -а, -ове* [阳](球赛中以得分计算的)一局,一盘

гѐйша [阴](日本的)艺伎

гел [阳]〈化〉凝胶(体),冻胶

гемиджѝйск|и *-а* гемиджѝя 和 гемѝя 的形容词:~о въжѐ 小帆船上的帆绳

гемиджѝ|я *-ята, -и* [阳] 帆船船员,船工

гемѝ|я [阴] 小帆船:рибàрски ~и 打鱼的帆船,带帆的渔船 ◇ **Потъ̀нали му ~ите.**〈口〉他的船沉了;他非常忧虑;他心事重重。

ген *-ът, -а, -и* [阳]〈生〉基因

генеалогѝч|ен *-на* генеалòгия 的形容词 **~но** [副]

генеалогѝческ|и *-а* 同 генеалогѝчен **~и** [副]

генеалòгия [阴] 家系,家谱,系谱,血统,沿革;谱图,系统图;物种起源:~ на езѝците 语言的起源

генѐза [阴]〈书〉同 генѐзис

генѐзис [阳]〈书〉发生,起源,形成过程:Наýката обяснѝва ~а на явлѐнията. 科学解释现象如何发生。

гѐн|ен *-на* [形] 基因的,遗传的 ◇ **~но инженѐрство** 遗传工程(学)

генерàл [阳] 将军,将官:~-майòр 少将 ~-лѐйтенант 中将 ~-полкòвник 上将

генерàл-губернàтор [阳] ❶(最高军事与行政的)总督 ❷〈史〉东鲁麦利亚的总督

генерàл|ен *-на* [形] 总的,主要的,全体的:~ен секретàр на компàртия 共产党总书记 ~но сражѐние 总战役,决定性战役 ~ен щàб 总参谋部 ~на репетѝция〈戏〉彩排,总演习 ~но кòнсулство 总领事馆 ~на лѝния на пàртията 党的总路线 ~но пълномòщно 全权证书 **~но** [副]

генерализàция [阴] 一般化,普遍化,全面推广;概括

генерализѝра|м [未,完]〈书〉❶使一般化,使普遍化,全面推广 ❷概括,总结 **~не** [中]

генералѝсимус [阳] 大元帅,最高统帅

генералитѐт [阳,集] 将官们,将军团:На тъ̀ржествòто присъ̀ствува и ~ът. 将军们也出席了庆祝会。

генерàлск|и *-а* генерàл 的形容词:~и чѝн 将军衔 ~а унифòрма 将军服

генералщàб|ен *-на* [形] 参谋总部的,总参谋部的:~ен офицѐр 总参谋部的军官(参谋) ~на акадѐмия 高等军事学院

генератѝв|ен *-на* [形] 生殖的,繁殖的:~ни òргани 生殖器官

генерàтор [阳] ❶〈限〉发电机 ❷发生器,振荡器,发生炉

генерàция [阴]〈书〉同 поколѐние(一代,一辈):млàда ~ 年青的一代

генерѝра|м [未,完] 生殖,繁殖 **~не** [中]

генѐтика [阴]〈生〉遗传学

генетѝч|ен *-на* генѐтика 的形容词:~ен мѐтод 遗传方法 ~ни промѐни 遗传变异

генетѝческ|и *-а* [形] 同 генетѝчен

гениàл|ен *-на* [形] 天才的;独创的;极英明的,极智慧的:~ен поѐт 天才的诗人 ~на творбà 天才的作品 ~на мѝсъл 光辉的思想 ~но изобретѐние 天才的发明 **~но** [副]

гѐни|й *-ят, -я, -и* [阳] ❶天才,独创的才能:литератýрен ~й 文学天才 ❷有天才的人 ❸(古神话中的)善(或恶)神;保佑者(或害人者):добъ̀р ~й 善神 зъл ~й 恶神

генотѝп *-ове* [阳]〈生〉遗传型,基因型

Гѐнуа 热那亚(意大利港市,Джѐнова)

геноцѝд [阳] 种族灭绝,危害种族罪

гео- [复合词第一部] 表示"地"、"地球"之意,例如 геогрàф(地理学家),геополитѝчен(地理政治的,地缘政治的)

геогрàф [阳],**геогрàфка** [阴] 地理学家,地理学者

географѝч|ен *-на* геогрàфия 的形容词

географѝческ|и *-а* [形] 同 геогрàфски:~а кàрта 地图

геогрàфия [阴] ❶地理,地理学;地理课 ❷地理课本

геогрàфск|и *-а* геогрàф 和 геогрàфия 的形容词:~а кàрта 地图 ~о изслѐдване 地理考察 ~и конгрѐс 地理学者代表大会 ~а средà 地理环境

геодѐз 和 **геодезѝст** [阳] 大地测量学工作者

геодѐзия [阴] 大地测量学

геолò́г *-зи* [阳],**геолòжка** [阴] 地质学家,地质学工作者

геологѝч|ен *-на* геолòгия 的形容词

геологѝческ|и *-а* [形] 同 геологѝчен

геолòгия [阴] 地质学

геолòжк|и *-а* геолòг 和 геолòгия 的形容词:~и съоръжѐния 地质设备 ~и конгрѐс 地质工作者代表大会

геометрѝч|ен *-на* геомѐтрия 的形容词:~на фѝгура 几何图形 ~на прогрѐсия 几何级数

геометрѝческ|и *-а* [形] 同 геометрѝчен

геомѐтрия [阴] ❶几何学;几何(课) ❷几何教科书

геомѐт|ър *-ръ̀т, -ра, -ри* [阳] 几何学家

геоморфолòгия [阴] 地貌学

геополитѝка [阴] 地缘政治学,地理政治学

геополитѝч|ен *-на* геополитѝка 的形容词

геотермàл|ен *-на* [形] 同 геотермѝчен

геотѐрмика [阴] 地热学

геотермѝч|ен *-на* [形]〈地质〉地热的:~на енѐргия 地热能

геотермѝческ|и *-а* [形] 同 геотермѝчен

геотѐрмия [无复,阴]〈地质〉地热学

геофизѝ|к *-ци* [阳],**геофизѝчка** [阴] 地球物理学家

геофѝзика [无复,阴] 地球物理学

геофизѝческ|и -*а* [形] 地球物理的
геохимѝ|к -*ци* [阳], **геохимѝчка** [阴] 地球化学家
геохѝмия [无复,阴] 地球化学
геоцентрѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈天〉地球中心说
геоцентрѝч|ен -*на* [形] 以地球为中心的
гепàрд [阳] 猎豹(*Acinonyx Jubatus*)
гѐп|вам [未], **гѐпя** -*иш*, -*их* [完]〈口〉抓住,捉住,逮住
герà|к -*ци* [阳], **геракѝня** [阴]〈方〉同 ястреб (鹞)
герàн [阳]〈方〉(打水时须使用吊杆的)深井
геранѝл|о -*а* [中]〈方〉(井上打水用的)吊杆
герàнск|и -*а* герàн 的形容词: ~а водà 井水
герб -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶徽,徽章: държàвен ~ 国徽 ❷〈口,旧〉印花税
гѐрбов -*а* герб 的形容词: ~а мàрка 印花税票 ~ налòг 印花税
гергѐф [阳] (刺绣用的)绷子
гергѝна [阴] 天竺牡丹,大丽花(*Dahlia Variabilis*)
Гергьòвден [无复,阳] 圣乔治节(旧历 4 月 23 日,基督教节日,有许多民间习俗): На ~ се мѐрят с кантàр, а млàдите се люлѐят на люлки. 在圣乔治节大家都称体重,年轻人都荡秋千。
гергьòвденск|и -*а* Гергьòвден 的形容词: ~и събòр 圣乔治节的聚会 ~и пѐсни 圣乔治节的歌曲
гергьòвденче -*та* [中]〈民〉圣乔治节时开放的花(如铃兰等)的名称
гергьòвск|и -*а* [形] 同 гергьòвденски: ~о àгне 为过圣乔治节宰的羊羔 ~и дъжд 圣乔治节时下的雨,春雨
гергьòвче -*та* [中]〈民〉同 гергьòвденче
гердàн [阳] ❶项链,项圈: алтън ~ 金(币)项链 бѝсер ~ 珍珠项链 ❷(牲口脖子上套的)套包 ❸〈转,民〉(牛脖子上垂着的)脖肉
герѐн [阳]〈方〉❶河边洼地 ❷村边牧场
гѐрест -*а* [形] (指公鸡)大而羽毛鲜艳的: ~ петѐл 羽毛鲜艳的大公鸡
гериатрѝческ|и -*а* гериàтрия 的形容词
гериàтрия [无复,阴]〈医〉老年病学;老年病治疗
гериàт|ър -*ри* [阳]〈医〉老年病学家;老年病医生
герѝз [阳] 污水沟
гѐрман [无复,阳]〈民〉❶(一种在求雨时制作并被象征性埋葬的)泥娃娃 ❷埋葬泥娃娃的仪式
гермàн|ец -*ци* [阳], **гермàнка** [阴] 日耳曼人,德意志人,德国人
германизàция [阴] 日耳曼化,德意志化
германизѝра|м [未,完] 使日耳曼化,使德意志化 **~не** [中]
германѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳]〈语言〉❶(无法直译的)德文独有的词语 ❷从德语吸收进来的词语
германѝст [阳], **германѝстка** [阴] 日耳曼学家,日耳曼语文学家
германѝстика [阴] 日耳曼学,日耳曼语文学
Гермàния 德国(欧洲)
германофѝл [阳], **германофѝлка** [阴] 亲德派,崇拜德国的人
германофѝлск|и -*а* германофѝл 的形容词: ~а политѝка 亲德政策
германофѝлство [无复,中] 亲德主义,崇拜日耳曼
германофòб [阳], **германофòбка** [阴] 仇德派,仇视德国的人
германофòбск|и -*а* германофòб 的形容词
германофòбство [无复,中] 仇视德国(人)
гермàнск|и -*а* [形] ❶ Гермàния 和 гермàнец 的形容词: ~а индўстрия 德国工业 ❷ 日耳曼的: ~и племенà 日耳曼部族 ~и езѝци 日耳曼语
героизàция [阴] 同 героизѝране
героизѝра|м [未,完] 视为…英雄,把…英雄化 **~не** [中]
геройз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 英雄气概,英勇,英勇精神,英雄主义: лѝчен ~ъм 个人的英雄气概 трўдов ~ъм 劳动的英勇精神 проявявам ~ъм 表现英雄主义精神
геròика [阴]〈书〉英雄事业;英勇精神,英勇气节: ~ на Отѐчествената войнà 卫国战争的英雄业绩
геройня [阴] ❶女英雄 ❷女主角,女主人公
геройч|ен -*на* [形] ❶英雄的,英勇的: ~на постъпка 英雄行为 ~на борбà 英勇的斗争 ❷〈文学,乐〉(歌颂)英雄的: ~а увертюра 歌颂英雄的序曲 ~на поѐма 歌颂英雄的长诗
геройческ|и -*а* [形] 同 геройчен
герò|й -*ят*, -*я* [阳] ❶英雄,豪杰: ~й на трудà 劳动英雄 безѝмен ~й 无名英雄 умѝрам катò ~й за отѐчеството 作为爱国英雄而死 ❷(文艺作品、事业等中的)主角,主人公: ~й на ромàн 小说中的主人公 игрàя ролята на дàден ~й (в пиѐсата) 扮演(剧中)主人公 ◇ **~й на денѝ** 舆论的中心人物,风云人物
геройск|и -*а* [形] 英雄的,英勇的,勇敢的: ~о държàне 勇敢的举止 **~и** [副]
геройство [无复,中] 英勇行为,英雄气概;英雄行为;侠义
геронтолò|г -*зи* [阳] 老年学家
геронтолòгия [阴] 老年学
герўндиум [阳]〈语言〉(拉丁语及英语中的)动名词
гестàпо [无复,中] 盖世太保,(纳粹德国的)秘密警察
гестàпов|ец -*ци* [阳] 盖世太保分子,(纳粹德国的)秘密警察
гестàповск|и -*а* [形] 盖世太保的,(纳粹德国的)秘密警察的: ~и агѐнт 盖世太保密探
гѐта [只复] (日本)木屐
гѐт|и [复,阴-*а*] 同 гѐтри
гѐто [无复,中]〈旧〉❶犹太人区 ❷〈扩〉(某些国家城市中的)少数民族集中居住区: нѐгърско ~ 黑人居住区
гѐтри [只复] 保暖鞋罩;护腿套
гешѐфт [阳]〈蔑〉有利可图的事;乘机取利: занимàвам се с ~и 搞投机
гешефтàр -*ят*, -*я* [阳], **гешефтàрка** [阴] 投机分子,投机者,投机商人
гешефтàрск|и -*а* гешефтàр 的形容词
гешефтàрство [无复,中] 投机行为
ги 见 те
гѝбел -*тà* [无复,阴] 灭亡,死亡,毁灭,覆没,倾覆: вървя̀ към ~ 走向灭亡 тлàскам нѝкого към ~ 把某人推向死亡 обрѐчен съм на ~ 注定要死亡的
гѝбел|ен -*на* [形] 毁灭性的,极危险的,遭致灭亡的,致命的,陷人死亡的: ~ни послѐдици 毁灭性的后果 Товà бя̀ха ~ни

момѐнти. 这曾是极危险的时刻。

гибо̀н [阳] 长臂猿

Гибралта̀р 直布罗陀(地中海)

гига̀нт [阳] ❶〈神话〉巨人 ❷〈扩〉身体魁梧的人,巨人 ❸〈转〉伟人 ❹〈转〉巨物: самолѐт-~ 巨型飞机

гигантѝзъм *-мът, -ма* [无复,阳]〈医〉巨大畸形,巨人症

гига̀нтски *-а* [形] 巨大的,巨人般的: ~и напрѐдък 巨大的进步 ~и усѝлия 极大的努力 ~и кра̀чки 巨人的步伐 ~и ръст 高大的身材 ~а сѝла на убеждѐние 极大的说服力

гид [阳] 导游;带路人

гѝди [语气] 啊呀,哎哟,哎,嘿,哎呀(常同称呼语连用,表示责备、威吓、遗憾等): Гѝди па̀костнико такъ̀в! 哎呀,你这个淘气鬼!

гидѝя *-ята, -и* [阳]〈民〉勇敢果断的小伙子: Мла̀д ~я, лу̀до-мла̀до! 年青的好汉,鲁莽的小伙子!

гѝзда [阴]〈民〉❶爱打扮的女人: Гѝзда къ̀ща не гѝзди.〈俗〉好打扮的女人不理家。❷美人

гѝздав *-а* [形] 美的,美丽的,漂亮的;优美的,美妙的: ~а мома̀ 漂亮的姑娘 ~а премя̀на 漂亮的衣服 ~а снага̀ 优美的身材 **~о** [副]

гиздавина̀ [阴]〈旧〉美,美丽,美妙,美观,优雅

гиздѝло *-а̀* [中]〈民〉服饰

гиздосѝя [阴] ❶〈民〉穿戴漂亮的女人 ❷〈口〉少有的美

гѝздя *-иш, гѝздѝх* [未] 打扮,修饰,使美丽,使漂亮: ~я мо-мѝчето 给小女孩打扮 — **се** [反身] **~ене** [中]

гѝзна *-еш, гѝзна̀х* [未]〈民〉浸湿: Крака̀та ми ~ат в снега̀. 我的两只脚在雪里弄湿了。

Гѝлбърт 吉尔伯特群岛(太平洋岛国基里巴斯的旧称)

гѝлдия [阴] ❶〈史〉基尔德(中世纪西欧商人或手工业者联合成的行会) ❷〈扩〉行业组织

гѝлза [阴] ❶〈军〉弹筒,子弹壳,弹药筒 ❷带嘴香烟的纸筒 ❸(别卡子用的)薄(纸)片: ~и за ко̀пчета 别钮扣的纸板

гилотѝна [阴] 断头台,斩首机

гилотинѝрам [未,完] (用斩首机)斩首 **~не** [中]

гимназиа̀лен *-на* гимна̀зия 的形容词: ~ен ку̀рс 中学课程 ~ен учѝтел 中学教师

гимназѝст [阳], **гимназѝстка** [阴] 中学生

гимна̀зия [阴] ❶中学: девѝческа (мъ̀жка) ~ 女子(男子)中学 вечѐрна ~ 夜中学 смѐсена ~ 男女同校中学 непъ̀лна ~ 不完全中学 завъ̀ршвам ~ 中学毕业 ❷中学校舍

гимнастѝк *-ци* [阳], **гимнастѝчка** [阴] 体操运动员

гимна̀стика [阴] 体操: су̀тринна ~ 早操 у̀редна ~ 器械操 пра̀вя (игра̀я) ~ 做操 худо̀жествена ~ 艺术体操

гимнастѝчен *-на* [形] 同 гимнастѝчески

гимастѝчески *-а* гимна̀стика 的形容词: ~и сало̀н 体操馆 ~и упражнѐния 体操练习

гимнастьо̀рка [阴] (套头束腰带的)军便服,套头服

гѝна *-еш, гѝна̀х* [未] 灭亡,死亡,消失,破灭: Добѝтъци ~еха за вода̀. 牲口要渴死了。Надѐждите ~ат. 希望在破灭。Гѝнат сѝли. 精力在衰竭。

гинандроморфѝзъм *-мът, -ма* [无复,阳]〈生物〉雌雄嵌性,雌雄同体

гингивѝт [无复,阳]〈医〉齿龈炎

гинеколо̀г *-зи* [阳], **гинеколо̀жка** [阴] 妇科医师,妇科学家: акушѐр-~г 妇产科医师

гинекологѝчен *-на* [形] 同 гинекологѝчески

гинекологѝчески *-а* гинеколо̀гия 的形容词: ~а опера̀ция 妇科手术 ~о отделѐние 妇科

гинеколо̀гия [阴] 妇科学

гинеколо̀жки *-а* гинеколо̀г 和 гинеколо̀гия 的形容词: ~а клѝника 妇科诊疗所

гипс *-ът, -а* [无复,阳]〈矿〉石膏: суро̀в ~ 生石膏 стро̀ите-лен ~ 建筑用石膏

гипсѝрам [未,完] 给…填石膏,涂石膏;给…上石膏绷带 **~не** [中]

гѝпсов *-а* [形] 石膏的,石膏制的: ~ тава̀н 石膏天花板 ~а ста̀туя 石膏像 ~а превръ̀зка 石膏绷带

гипсосгуробето̀н [阳] 石膏矿渣混凝土

гѝра [阴] ❶[常复] 哑铃 ❷秤砣 ◇ **дѝгам ~и**〈口〉(跟某人)争吵

гирля̀нда [阴] ❶(用花、枝叶等编成的作装饰用的)花条,花辫: Гирля̀нди от зеленина̀ красѐха сто̀личните у̀лици. 用绿枝叶编成的花条点缀着首都的街道。❷带有用花、绿枝叶编成的花条的装饰图案

гита̀на [阴] ❶(在西班牙卡巴莱酒吧间表演歌舞的)吉卜赛(茨冈)女子 ❷西班牙吉卜赛(茨冈)舞

гишѐ *-та* [中] (售票、寄信等的)窗口,处: ~ за билѐти 售票处 ~ за пла̀щане 付款处 купу̀вам нѐщо на ~то 在窗口买东西

глава̀ [阴] ❶头,头部,脑袋: С о̀гъня шега̀ не бѝва, пазѐте со̀бствените си ~ѝ. 火不是随便玩的,小心你们自己的脑袋。Болѝ ме ~а̀та. 我头疼。сма̀чквам ~а̀та на врага̀ 砸烂敌人的脑袋 ❷头顶,颅顶: плешѝва ~а̀ 秃顶 ❸〈转〉头部,先头,前部: ~а̀ на коло̀на 纵队的先头 ❹头脑,智能,聪明: От ~а̀та си па̀тя.〈俗〉聪明反被聪明误。❺〈转〉(常同形容词连用)(体现某种特点的)人: у̀мна ~а̀ 聪明人 у̀чена ~а̀ 有学问的人 ❻〈转,扩〉生命,性命: Тѐбе те е стра̀х да не избя̀гам. — Ако̀ избя̀гаш, отѝде ~а̀та ми. "你怕我逃走。""你要是逃走,我的命就没了。" ❼[只单,阳] 做主的人,首脑,首领,头目: ~а̀ на семѐйство 家长 държа̀вен ~а̀ 国家元首 ❽(作量词用)人;头: Национа̀лният до̀ход на ~а̀ от населѐнието се увели-ча̀ва. 按人口平均计算的国民收入正在增长。Брига̀дата ѝма о̀коло 40 ~ѝ ѐдър добѝтък. 生产队约有 40 头大牲畜。❾一棵,一头(球形蔬菜): ~а̀ зѐле 一棵圆白菜 двѐ ~ѝ лу̀к 两头洋葱 ❿(钉子、螺丝钉等的)头: ~а̀ на гво̀здей 钉子头 ⓫(河流的)源头 ⓬章: Прочѐтох пъ̀рвите ~ѝ на рома̀на. 我读完了小说的前几章。⓭(指纱)绞(60 支),(纱)轴(120 支);(织机)轴(30 齿) ◇ **блъ̀скам (бѝя) си ~а̀та над нѐщо**〈口〉力求(绞尽脑汁地)弄明白,力求解决 **вдѝгам ~а̀** 造反,起义,不屈服 **вдѝгам на ~а̀та си къ̀щата (ста̀ята)**〈口〉闹得震天响;闹翻天 **взѐмам ня̀кому ~ата̀** 杀死某人 **взѐмам си беля̀ на ~а̀та**〈口〉自找麻烦 **влѝза ми в ~а̀та нѐщо** 我记住某事 **Го̀ре ~а̀та!** 抬起头来!(振作起来!) **дебѐла ~а̀** 1.顽固的人,倔脾气的人 2.迟钝的人 **Дойдѐ ми на (до) ~а̀та.** 我大难临头。**Дохо̀жда ми умъ̀т в ~а̀та.**〈口〉我醒悟了。**едно̀ за ~а̀, дру̀го за крака̀** 东抓一把,西抓一把;毫无选择地: Да разгръ̀щаме система̀тично борба̀та, а нѐ да се хвъ̀рляме от въпро̀с на въпро̀с, едно̀ за ~а̀, дру̀го за крака̀. 我们应该系统地开展斗争,而不应该一会儿抓这个问题,一会儿又转向另一个问题,东抓一把,西抓一把。**Зама̀йва (ма̀е) ми се ~а̀та.**〈口〉1.我

头晕。2.我晕头转向,不知该干什么。3.我感到惊异。**Запалила ми се е ～àта.** 我焦头烂额: Нямам време àз да посещàвам теàтъра! Мèн ～àта ми се е запалила с тйя въпрòси! 我没有工夫去看戏! 这些问题已经使我焦头烂额了! **заплàщам с ～àта си** 〈口〉以生命为代价,丧命: Акò дйгнат ръкà над нàс, нйе нйма да се забàвим. С ～йте си ще заплатйт за всйко беззакòние. 假如他们侵犯我们,那我们是不会迟迟不行动的,他们将因任何胡作非为而丧命。**завъртам нйкому ～àта** 〈口〉迷住某人,使某人倾心 **залàгам ～àта си** 〈口〉用脑袋担保;付出生命: Вйе сте добрй момчèта и за вàс човèк мòже да залòжи ～àта си. 你们是挺好的小伙子,可以用脑袋为你们担保。**избйя из ～àта си нйкаква мйсъл** 〈口〉打消某个念头 **излйзам на ～à нйкому** 〈口〉胜过某人,对付得了某人(或某事) **Ймало ～à да пàти.** 〈口〉该他倒霉。**ймам (нймам) пòкрив над ～àта си** 有(无)栖身之处(住处) **кàчвам се нйкому на ～àта** 不尊重,不服从某人 **кймвам с ～à** 点头(致意或表示同意) **клàтя ～à** 1.威胁 2.摇头(表示不同意) **лўда ～à** 狂暴的人;不顾一切的人 **лўкова ～à** 〈口〉鸡毛蒜皮;微不足道的人 **Мàхай се от ～àта ми.** 〈口〉别打搅我;让我安静一会儿。**минàва ми през ～àта** 1.我遭遇(危险) 2.我想起(某事) **мйрка се в ～àта ми** (某事)在我脑中一闪 **На такàва ～à такъв бръснàч.** 〈俗〉剃这种头就得用这种剃刀(对付什么样的人就要用什么样的办法)。**надйгам ～à** 表示不满;表示不屈服 **напълням нйкому ～àта** 〈口〉使某人开窍,使某人醒悟 **на свòя ～à** 随心所欲,不经允许 **не вдйгам ～à от рàбота** 〈口〉埋头工作 **не дàвам кòсъм да пàдне от ～àта на нйкого** 〈口〉不准别人碰某人的一根毫毛;竭力保护某人 **обръщам надòлу с ～àта** 颠倒,全弄乱,使乱套 **Òгън ми горй на ～àта.** 〈口〉我心急如焚,心乱如麻。**от ～àта до петйте** 从头到脚,从上到下: Дйдо Тòма закъснй, защòто трйбваше да се променй от ～àта до петйте. 托马爷爷来晚了,因为他得从头到脚换上新的。**отговàрям с ～àта си** 用脑袋保证 **отрйзал му ～àта** 一个模子倒出来的;一模一样的,酷似 **през ～à** 〈口〉很快地;强烈地: тйчам през ～à 飞快地跑 смèя се през ～à 笑得前仰后合 **преклàням ～à** 低头,屈服 **Сечè ми ～àта.** 〈口〉我脑子来得快,脑子灵。**с клюмнала ～à** 耷拉着脑袋,垂头丧气 **тўрям (слàгам) си ～àта в торбàта** 〈口〉把脑袋掖在腰里;干冒险的(有生命危险的)事 **Удàри ме в ～àта.** (酒)上头了: Тòй бè глàден, изморèн от рàботата и ракйята веднàга го удàри в ～àта. 他干活干得又饿又累,白酒立刻就上头了。**хвàщам се за ～àта** 不知如何是好

главатàр *-ят, -я* [阳], **главатàрка** [阴] 头目,首领: ～ на чèта 起义队伍的首领 ～ на въстàние 起义首领

главатàрство [无复,中] 统率,领导

глàв|ен *-на* [形] ❶主要的,总的,主管的,主(的): ～на ўлица 主要街道 ～ен вхòд 正门 ～ен лèкар 主治医生 ～ен герòй 主角,主要人物 ～но йдене 主菜 ～на странà 主要方面 ～на мйсъл 主要意思 ～но съдържàние 主要内容 ～ен дирèктор 总经理 ～но управлèние 总(管理)局 ～ен редàктор 总编辑,主编 ～ен инженèр 总工程师 ～ни сйли 主力 ～ен въпрòс 主要问题 ～на рòля 主角;主要作用 ❷ [用作名] **～ното** [中] 主要的事,主要之点: Товà е ～ното. 这是主要之点。◇ **～на бўква** 大写字母 **～на квартйра** 大本营 **～ен мòзък** 大脑 **～но** [副]

глàвенство [无复,中] 〈旧〉同 първенствò (首位,第一位)

глàвест *-а* [形] 大头的: ～о детè 脑袋大的孩子 ～ пирòн 大头钉 ～о зèле 大头圆白菜

глàвешки [副] 〈方〉❶快地,迅速地,急速地: Изтйчах ～. 我飞快地跑过去。❷垂下头直接用嘴在水里或大器皿里(饮水): Катò нймаше чàши, пйеха ～. 没有杯子,他们就对着嘴喝。

главйн|а [阴] ❶(轮)毂: Колелàта потъннаха до ～ите, конèте спрйха. 轮子陷到了轮毂处,马停了下来。❷〈方〉葡萄干茎: лòзови ～и 葡萄茎

главйца [阴] главà 的指小和表爱: Бйстра водйца, мйрна ～. 见 водйца

главйчка [阴] главà 的指小

главнйв *-а* [形] 患黑穗病的: ～о жйто 患黑穗病的小麦

главнйца [阴] 〈民〉(贷出或存入以收利的)本钱,本金: Дàдох парй под лйхва, не можàх да си приберà и ～та. 我把钱放出去了,可是连本钱也没收回来。

главнокомàндуващ *-ият, -ия* [阳] 总司令

главнй[1] [阴] ❶烧焦的木头: Сàмо нйколко ～й дотлйват. 只有几块烧焦的木头还没有熄灭。❷火把,火炬

главнй[2] [阴] 黑穗病(*Ustilage* 和 *Tilletialevis*)

главоблъсканица [阴] 难题

главобòл [无复,阳] 同 главобòлие ①解: стрàдам от ～ 头痛

главобòли|е *-я* [中] ❶头痛: Ймам сйлно ～е. 我头痛得厉害。❷〈转〉[常复] 不痛快的事,伤脑筋的事,烦恼: Товà ми докàра голèми ～я. 这件事给我带来很大的烦恼。създàвам ～я 制造麻烦

главобол|я *-йш, -йх* [未] 使头痛,使感到烦恼: Стйга си ме ～йл. 你别再烦我了。

главогръд [阳] 〈动〉(节肢动物的)头胸(部)

главозамà|йвам [未], **главозамàя** *-еш, -ях* [完] 冲昏头脑: Успèхите го ～йват. 胜利冲昏了他的头脑。**～йване** [中]

главозамà|йвам се [未], **главозамàя се** *-еш се, -ях се* [完] [中态] ❶头晕 ❷(因胜利而)冲昏头脑,忘乎所以 **～йване** [中]: усèщам ～йване 感觉头晕

главолòм|ен *-на* [形] ❶极快的;极大的: ～на бързинà 飞速 ～ни успèхи 飞速的成就;极大的成就 ～на бèздна 极危险的深渊 ❷极复杂的,伤脑筋的: ～ни изчислèния 极难的计算 **～но** [副]

главонòг *-а* [形] 〈动〉❶ **～и живòтни** 头足纲(动物) ❷ [用作名] **～и** [复] 头足纲(动物)

главорèз [阳] 暴徒,匪徒

глав|йвам [未], **главй** *-йш, -йх* [完] 〈方〉❶雇,雇用: ～йвам ратàй 雇长工 ～йвам го за ратàй 雇他当长工 ❷同 сгодйвам (给…订婚)

глагòл [阳] 〈语法〉动词

глагòл|ен *-на* глагòл 的形容词: ～ни временà 动词的时

глагòлица [无复,阴] 〈史〉"格拉哥里"字母(由基里尔和梅福季创始的两种古保加利亚字母中的一种): òбла ～ 圆体格拉哥里字母 ъглеста ～ 方体格拉哥里字母

глаголйческ|и *-а* глагòлица 的形容词: ～о писмò 格拉哥里文字

глагòлност *-тà* [无复,阴] 动词性

глагòлск|и *-а* [形] 〈罕〉同 глаголйчески

глад *-ъm, -à* [无复,阳] ❶饿,饥饿: изпйтвам ～ 感到饿 умйрам от ～ 饿死;饿极 уталòжвам си ～à 解饿,充饥 Бèше

вѐче обед. Тѐ премаляваха от ～. 已经到了中午,他们饿得要虚脱了。Червата кỳркат от ～. 饥肠辘辘。Гладът и вълка от горàта изкàрва.〈俗〉饥饿能把狼也从树林里赶出来。❷饥荒,饥馑: Бащà му умрѝ млàд от ～ в стàрото общество. 在旧社会,他父亲很年轻就死于饥荒。❸〈转,书〉缺乏,荒(奇缺): книжен ～ 书荒 ～ за суровинѝ 原料匮乏 ～ за земя 缺乏土地

гладàч [阳],**гладàчка** [阴] 熨衣工

гладàч|ен -*на* [形] ❶熨烫衣物的: ～ни оперàции 熨烫工序 ❷使表面变平的: ～ен инструмèнт 使器物表面平整的工具 ❸[用作名] **～на** [阴] 熨衣房

гладàческ|и -*а* [形] 同 гладàчен ①解

гладàчница [阴] 熨衣店

глàд|ен[1] -*на* [形] ❶(饥)饿的:(与 сит (饱的)相对): Глàден съм. 我饿了。Хрàня пèт ～ни гърлà. 我养活五口之家(我得填满五张等饭吃的嘴)。Глàден стомàх от дỳми не сѐ насѝща. 空话填不饱肚子。Сѝтният на ～ния не вя̀рва. 饱汉不知饿汉饥。Глàдна кокòшка прособ сънỳва.〈俗〉饿母鸡梦见糜子。Глàдна мèчка хорò не игрàе. 见 игрàя. ❷贪婪的,贪心的,贪得无厌的: ～ен за богàтства 贪财的 ◇ **～на годѝна** 歉收年,荒年 **～на земя̀ (пòчва)** 瘠土 **～на смърт** 饿死 **～на стàчка** 绝食斗争,绝食 **на ～но сърцѐ** 〈民〉空肚子,空腹

глàден[2] -*а* ❶глàдя 的过被形动 ❷[用作形](用熨斗)熨过的,熨好的: ～и дрèхи 熨好的衣服

глàдене 见 глàдя

гладиàтор [阳]〈史〉(古罗马的)角斗士

гладиàторск|и -*а* гладиàтор 的形容词: ～а борбà 角斗士的比武

гладиàторство [中]〈古罗马的〉角斗

гладѝл|о -*а* [中]〈民〉磨刀石,油石

гладиòла [阴]〈植〉唐菖蒲(*Gladiolus*)

гладѝя [无复,阴]〈民,口〉大饥荒,饥馑

глàдко 见 глàдък

гладнѝ|к -*ци* [阳],**гладнѝца** [阴]〈口〉馋鬼

гладнѝшк|и -*а* гладнѝк 的形容词 **～и** [副]

гладорѝя [阴,集]〈口〉❶(持续的)大饥荒 ❷饥民

гладỳва|м [未] 挨饿: Конèте по цèли днѝ ～ли. 马整天地饿着。Кòйто не рабòти, ще ～. 不劳动就得挨饿。**～не** [中]

глàд|ък -*ка* [形] ❶平的,平坦的,光面的,光滑的(与 грàпав (表面粗糙的)相对): ～ка повъ̀рхност 光滑的平面 ～ък като огледàло 像镜子一样光滑 ～ка кòжа 光滑的皮肤 ～ък път 平坦的路 ❷〈转〉流畅的: ～ък стѝх 流畅的诗句 ～ка рèч 流畅的讲话 ～ък стѝл 流畅的文体 **～ко** [副]: ～ко избръ̀снат 剃得光光的 Рàботата вървѝ ～ко. 工作很顺利。Всѝчко върви ～ко като по мѐд и маслò. 一切都很顺利。

глàд|я -*иш*, *глàдих* [未] ❶熨,把…熨平;把…弄平,使平整: ～я рѝза 熨衬衫 ❷同 тòча (磨): ～я кàмък 把石头磨平(光) ～я бръснàч 鐾剃刀 ❸捋,抚摩: ～я брадà 捋胡子 ～я нѝкого по чèлото 抚摩某人的前额 — **се** [反身,被动] **～ене** [中]

Глàзгоу 格拉斯哥(英国城市)

глазѝра|м [未,完] ❶上釉 ❷加糖皮,挂糖衣 **～не** [中]

глазỳра [阴] ❶釉: керàмична ～ 陶器釉 ❷(糕点、水果上的)糖皮: ～ на тòрта 大蛋糕上的糖皮

глàмав -*а* [形]〈口〉愚蠢的,糊涂的,傻的;漫不经心的,心不在焉的: ～ човèк 糊涂虫

глàмавщина [阴]〈口〉愚笨,愚蠢,糊涂;心不在焉

гланц -*ът*, -*а* [无复,阳] 光滑,光泽

гланцѝра|м [未,完] 使光滑,使发光泽,使起亮光 **～не** [中]

глàнцов -*а* [形] 有光泽的,光滑的: ～а хартѝя 有光泽的纸

глàрус [阳] 鸥(*Larus*)

глас -*ът*, -*а*, -*овè* [阳] ❶嗓音,声音,音调;歌唱的才能,歌声: шỳмни ～овè 嘈杂的声音 висòк ～ 高(大)嗓门,大声,高声 приятен ～ 悦耳的嗓音 заглушѝтелен ～ 震耳欲聋的声音 глỳх ～ 闷声(不响亮的声音) мèден ～ 甜美的声音 мèк ～ 柔和的声音 дèтски ～ 童声 писклѝв ～ 尖嗓音 Ня̀мам ～. 我嗓子哑了。изгỳбвам ～ 失声,嗓子坏了 чỳвам ～ 听到声音 Глàсът ми е прегрàкнал. 我嗓子哑了。оставам без ～ от вѝкане 喊哑了嗓子 ❷〈乐〉声部: пъ̀рви ～ 第一声部 пèсен на (за) двà ～а 二重唱歌曲 ❸〈转〉(良心等的)感召,表现,流露: вътрèшен ～ 内心的流露 ～ на съвестта̀ 良心的感召 ～ на инстѝнкта 本能的流露 ❹号召,召唤;呼声: À3 вèче пỳшка нарамѝх / и на ～ тѝчам нарòден / срещỳ врагà си безвèрни. (Ботев) 我已经扛起枪,响应人民的召唤,去反抗那异教的敌人。❺〈转〉表决权;发言权,(投票者所投的)票: решàващ ～ 决定性的一票 съвещàтелен ～ 发言权 ѝмам прàво на ～ 有表决权 дàвам ～а си за ... 投票赞成… валѝдни ～овè 有效票 решѝтелен и авторитèтен ～ 坚决的有权威的一票 Закòнът бè приèт с 50 ～а срещỳ 20. 法律以 50 票对 20 票通过。присъединя̀вам ～а си 附议 ❻〈转〉意志,意见;主张: вслỳшвам се в ～à на нарòда 倾听人民的意见 ❼消息: Изчèзна без ～ и без следà. 他销声匿迹了。◇ **в едѝн ～** 同声,同时 **～ в пустѝня** 没有反响的号召: Молбàта ми остàна ～ в пустѝня. 我的请求如石沉大海。**издѝгам ～** 坚决主张: издѝгам ～ в защѝта на мирà 坚决主张保卫和平 издѝгам ～ на протèст срещỳ ... 对…表示坚决抗议 **кòлкото ми ～ държѝ (вѝкам, пèя, плàча и др.)** 扯着嗓子(喊,唱,哭等) **четà на ～** 朗读,读出声来

гласѐж[1] [阳]〈民〉安排,准备;整理

гласѐж[2] [无复,阳]〈语法〉发音,音(或词)的发音法: ～ на звỳк а а 的发音

глàс|ен[1] -*на* [形] ❶声音的,有声音的,发音的: ～но чèтене 出声的读,朗读 ❷公开的: ～ен харàктер 公开的性质 **～но** [副]: Тòй прочèте ～но нàдписа. 他出声地读了题词。

глàс|ен[2] -*на* [形]〈语法〉元音的: ～на бỳква 元音字母 ～ен звỳк 元音 ◇ **～ни стрỳни**〈解〉声带

гласѝлк|и [复,单(罕) -*а*,阴] 声带

глàсн|а [阴]〈语法〉元音(与 съглàсна (辅音)相对): удàрени и неудàрени ～и 重读(带重音)和不重读(不带重音的)元音

глàсност -*тà* [无复,阴] 公开,公布;公开性: Рàботата ще се свъ̀рши без ～. 这件事将秘密结束。◇ **дàвам ～** 使人共知;使失去秘密性;公布: На произвòдствените постижèния трябва да се дàва ширкòка ～. 应该使大家知道生产上的成就。

глàсов -*а* [形] 声音的,嗓音的,歌唱的: ～и упражнèния 声音练习,练声 ◇ **～и дàнни**〈乐〉嗓音条件: Добрѐ пèе, но ня̀ма ～и дàнни. 他唱得不错,但是没有嗓音条件。

гласовѝт -*а* [形] 嗓音响亮的;嗓音好的: Тòй е мнòго ～. 他嗓音很响亮。～ песнопòец 嗓音好的歌手 **～о** [副]

гласоподàва|м [未]〈书〉投票,表决,选举 **～не** [中]: свобòдно ～не 自由投票 тàйно ～не 不记名投票 òбщо ～не 普选

пря̀ко ～не 直接选举

гласоподава̀тел -*ят*, -*я* [阳], **гласоподава̀телка** [阴] 投票人,表决者,选民,选举者

гла̀спапир [无复,阳] 砂纸

гласу̀ва|м [未] 投票,表决: ～м с вди̇гане на ръка̀ (с бюлети̇на) 举手(投票)表决 ～м зако̀н 表决法律 ～м за̀ (проти̇в) 投票赞成(反对) — **се** [被动] ◇ **～м довѐрие (ня̀кому)** 投(某人的)信任票;信任(某人) ～**не** [中]

глас|я̀[1] -*и̇ш*, -*и̇х* [未] ❶准备;装备,整装: ～я̀ му изнена̀да 准备给他一个惊喜(使他吃惊) ～я̀ ма̀сата 摆桌子(吃饭) ～я̀ ня̀кого за път 给某人准备行装 ❷打扮: ～я̀ моми̇чето 打扮小女孩 ❸调弦: ～я̀ кита̀ра 调吉他弦 — **се** [反身,被动]: Бѐше ѐсен. Ля̀стовичките се ～ѐха за път. 秋天到了,小燕子准备上路了。

глас|я̀[2] -*и̇ш* [只三单] 内容是,说: Заповедта̀ ～и̇: ... 命令的内容是…: Послѐдните свѐдения ～я̀т, че ... 最后的消息说…

глаукò̀ма [阴]〈医〉青光眼

глашата̀|й -*ят*, -*я* [阳] ❶古时当众宣读公文、通告等的官吏,公告人,宣布人: Глашата̀ят съобщи̇ новина̀та. 公告人宣布新闻。❷〈转〉喉舌,吹鼓手,鼓吹者;传播者,提倡者: ～й на дру̀жбата между̀ наро̀дите 各国人民友谊的传播者

глед [阳]〈旧,诗〉目光 ◇ **на ～** 表面上看来,看起来: прили̇чен на ～ човѐк 表面上看很体面的人 На ～ всѝчко бѐше добрѐ. 看上去一切都很好。

глѐда|м [未] ❶看,望,瞧;(盲人、死人)睁着眼睛: ～м любопи̇тно 好奇地望着 ～м ня̀кого отго̀ре надо̀лу 从上到下打量某人 ～м от прозо̀реца 从窗口向外看 ～м изло̀жба 看展览 ❷看(电影、剧等): ～м фи̇лм 看电影 ❸当心,留神,注意: Глѐдай да не пропу̀снеш нѐщо. 留神别漏掉什么。❹发现,判明: Глѐдам, че моми̇чето ѝ пора̀сна о̀ще по̀вече. 我发现她女儿又长高了。❺(常与人称代词连用)有印象,看样子,(从外表)观察: Не ～й го, че е ма̀лък. То̀й мно̀го ра̀боти зна̀е. 别看他小,知道很多事。❻(房间等)朝向,对着: Къ̀щата му ～ към гради̇ната. 他的房子对着花园。Прозо̀рецът ～ към за̀пад. 窗户朝西。❼努力,力图,竭力,争取: Ще ～м да тръ̀гна по̀-ско̀ро. 我尽量争取早点动身。То̀й ～ да ме убеди̇. 他力图说服我。❽〈转〉效法,模仿,学…样,比: ～м на нѐго като̀ на при̇мер за подража̀ние 以他为榜样,模仿他 Ти̇ не я̀ ～й нѐя! 你别跟她比。❾照看,照料,看管;饲养: ～м детѐ 照看孩子 ～м роди̇тели 照料父母 ～м пчели̇ 养蜂 ❿〈转〉期望,指望,等待: Ця̀лото сѐло на нѐго ～. 全村都指望着他。⓫〈转〉(后接前置词 на) 看待,对待,抱某种看法,看作,把…当作: ～м сериòзно на нѐщо 认真对待某事 не ～м така̀ на 不这么看 ～м на нѐго като̀ на бра̀т 把他当作兄弟看待 ～м на маркси̇стка тео̀рия като̀ ръково̀дство за дѐйствие 把马克思主义理论视为行动的指南 ⓬给…看病 ⓭占卜,算命: ～м на ка̀рти 用纸牌占卜 ～м на ръка̀ 看手相 — **се** [反身,被动,互及]: ～м се в огледа̀лото 照镜子 Пчели̇те се ～т лѐсно. 蜜蜂好养。Не би̇ва да се ～ лѐсно на таки̇ва въпро̀си. 不可小看这类问题。Тѐ мълча̀ха и се ～ха. 他们相视无言。На хари̇зано мага̀ре петала̀та не сѐ ～т.〈谚〉白送的驴就不要看蹄子了。◇ **(врѐмето) ～ на ...** 天气变得…,天气转…: Врѐмето ～ на опра̀вяне. 天气转晴。**Глѐдай си ра̀ботата.**〈口〉1.放心;别操心。2.没你的事;少管闲事。**～м дѐло** 审理案件 **～м из под вѐжди**〈口〉偷看;怒视 **～м на висо̀ко**〈口〉想往上爬 **～м ня̀кого като̀ пи̇сано яйцѐ** 精心照看某人;把某人当做掌上明珠 **～м ня̀кого накри̇во**〈口〉敌视(冷淡对待)某人 **～м от (из) висо̀ко** 高傲,盛气凌人 **～м през пръ̀сти** 漠不关心地对待(某事);敷衍了事 **～м с добро̀ (ло̀шо) око̀ ня̀кого** 对某人好(坏),优(虐)待某人 **～м с чѐтири очи̇** 焦急地等待 **～м си кѐфа**〈口,讽〉无忧无虑过日子,当活神仙 **～м хатър(а) ня̀кому**〈口〉投某人所好,迎合,讨好某人 **Ко̀й ти ～.**〈口〉我不管你谁管你。**Не мо̀га да ～м хо̀рата в очи̇те.**〈口〉我没脸见人。**око̀то ми всѐ на (към) нѐщо ～** 眼睛老是盯着某物;心里总是想着某物 **Тѐбе ～, мѐне ви̇жда.**〈口,谑〉他是斜眼(斜视)。**Я̀ ～й (я̀ ～й ти̇).** 你瞧,瞧你(表示惊奇或疑惑)。**～не** [中]

гледа̀ч [阳], **гледа̀чка** [阴] ❶饲养员: ～ на свинѐ 饲养猪的人,猪倌 ❷观看者 ❸〈旧〉给人算命的人;巫医

глѐд|ен -*на* [形] **～на то̀чка** 观点,看法: разглѐждам нѐщо от та̀зи ～на то̀чка 从这个观点上看某事

гледѐ|ц -*ци̇* [阳]〈民〉同 зени̇ца(瞳孔,黑眼珠)

гледжо̀сам 见 гледжо̀свам

гледжо̀сан -*а* ❶гледжо̀сам 的过被形动 ❷[用作形]上了釉的: ～и съдове 上了釉的器皿

гледжо̀с|вам [未], **гледжо̀сам** [完] 涂釉,上釉 **～ване** [中]

глѐдищ|е -*а* [中] 观点;看法;意见: от мо̀е ～е 依我看 сто̀я (заста̀вам) на пра̀вилно ～е 持正确的观点 нау̀чно ～е 科学的观点 промѐням ～ето си 改变自己的看法 Тря̀бва да умѐем да сто̀им на ～ето на маркси̇зма. 我们应当善于以马克思主义的观点看问题。

глѐдка [阴](眼前展现的)风景,风光,景色,景象,场面: ху̀бава ～ 美丽的风景 ужася̀вам се пред та̀зи ～ 面临这种景象感到害怕

глѐзен [阳] 踝骨,踝(部): нага̀звам във вода̀та до ～ите 在没踝骨深的水里走

глѐзен -*а* ❶глѐзя 的过被形动 ❷[用作形]任性的,娇纵的: ～о детѐ 任性的孩子

глѐзене 见 глѐзя

глѐзльо -*вци* [阳], **глѐзла** [阴] 撒娇的人或孩子

глезоти̇я [阴] ❶〈口,不赞〉娇气,撒娇 ❷〈口〉娇气的孩子,娇生惯养的人

глѐз|я -*иш*, *глѐзих* [未] 娇纵,娇惯,溺爱: Ма̀йките не тря̀бва да ～ят деца̀та си. 母亲不该娇惯孩子。**～ене** [中]

глѐз|я се -*иш се*, *глѐзих се* [未,中态] 撒娇: И като̀ гово̀ри, сѐ ～и. 她一讲话就撒娇。**～ене** [中]

глѐтав -*а* [形]〈口〉(指饼等)没烤好的: До̀лната ча̀ст на хля̀ба е ～а. 面包下部没烤好。

глѐтчер [阳] 冰川,冰河: алпи̇йски ～и 阿尔卑斯山的冰川

глеч -*та̀* [无复,阴] ❶釉子 ❷〈解〉(牙的)釉质,珐琅质

глечо̀свам [未], **глечо̀сам** [完] 同 гледжо̀свам

глига̀н [阳]〈动〉公野猪(*Aper*)

глига̀нск|и -*а* глига̀н 的形容词: ～и зъби 野猪的牙

гли̇г|и 和 **гли̇гове** [复,单 -,阳](野猪的)犬齿,大牙

глико̀за [阴] 葡萄糖: бонбо̀ни със заха̀р и ～ 白糖和葡萄糖制的糖果

гли̇на [阴] 粘土: бя̀ла ～ 白陶土 ～ за ту̀хли 烧砖用的粘土 грънча̀рска ～ 陶土

гли̇нен -*а* гли̇на 的形容词: ～и съдове 陶器

глѝнест -*а* [形] 含有粘土的,粘土质的: ~а по̀чва 粘土土壤

глист -*ът*,-*а*,-*и* [阳]〈动〉❶肠道(寄生)虫 ❷〈方〉蚯蚓

глѝстав -*а* [形] 有肠(道寄生)虫的,生肠(道寄生)虫的: ~о прасѐ 生肠(道寄生)虫的小猪

глѝст|ен -*на* глист 的形容词: ~ни заболя̀вания 肠虫病

глистовѝд|ен -*на* [形] 像肠虫的,类似肠虫的

глистообра̀з|ен -*на* [形] 同 глистовѝден

глицерѝн [无复,阳] 甘油

глицерѝнов -*а* глицерѝн 的形容词: ~ сапу̀н 甘油肥皂

глицѝния [阴]〈植〉紫藤(*Wistaria sinensis*)

гло̀ба [阴] 罚款,罚金: сто̀ лѐва ~ 100 列弗罚金 пла̀щам ~ 交纳罚款 събѝрам (взѐмам) ~ 收罚款 нала̀гам ~ на ня̀кого 罚某人款

глоба̀л|ен -*на* [形] 总的,整个的: ~на су̀ма 总数 ~но запла̀щане 统一付款,整付

глобулѝн [常复,阳] 球朊,球蛋白

гло̀бус [阳] ❶地球仪: зѐмен (небѐсен) ~ 地球(天球)仪 Учѝлищните посо̀бия са ка̀рти, препара̀ти, ~и и др. 教具有地图、标本、地球仪等。❷球形灯罩

глоб|я̀вам [未], **глоб|я̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 处以罚款: ~я̀вам ня̀кого сто̀ лѐва 罚某人一百列弗 **~я̀ване** [中]

глог -*ът*,-*а*,-*ове* [阳] 单子山楂(*Crataegus monogyna*) ◇ **От трън, та на ~.**〈俗〉刚离龙潭,又入虎穴;越来越倒霉。

глогѝна [阴] ❶同 глог ❷同 глогѝнка

глогѝнка [阴] 单子山楂果

гло̀гов -*а* глог 的形容词: ~ цвя̀т 山楂色 ~а то̀яга 山楂木拐杖

гложа̀|к -*ци* [阳,集] 浓密的山楂树丛

гло̀жд|я -*еш*, *гло̀ждах* [未] ❶啃: Ку̀че държѝ ко̀кал нѝто го ~е, нѝто го на дру̀го да̀ва.〈谚〉狗叼着骨头,既不自己啃,又不给别人。❷(与代词 ме, те 等连用)磨,扎,硌: Нѐщо ме ~е в обу̀вката. 鞋里有东西硌我脚。❸〈转〉折磨,使苦恼,使难过: Нѐщо ми ~е душа̀та. 有什么事苦恼着我的心。Постоя̀нно ме ~е мисълта̀. 这个念头总折磨着我。◇ **~я ня̀кому църву̀лите (подло̀гите)** 说某人坏话,中伤,诽谤 **~я ня̀кому ко̀стите** 说死者的坏话 **~ене** [中]

гло̀зга|м [未] 同 гло̀ждя ◇ **~м ня̀кому църву̀лите** 与某人吵架;说某人的坏话 **~не** [中]

гло̀са [阴]〈书〉❶难词,难句 ❷注释

глу̀м|а [阴]〈书,旧〉玩笑,笑话,讥笑,奚落: Насѝтихме се на ~и. 我们痛快地开了一顿玩笑。

глумѐ|ц -*цѝ* [阳]〈罕〉爱开玩笑的人,好逗乐的人,好说笑话的人

глумлѝв -*а* [形]〈罕〉❶好开玩笑的,爱逗乐的 ❷滑稽的,开玩笑的: ~ то̀н 滑稽的语调,开玩笑的口气 **~о** [副]: Тѝ към всѝчко се отна̀сяш ~о. 你对什么都爱开玩笑。

глу̀мчо -*вци* [阳]〈罕〉同 глумѐц

глум|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态] 开玩笑,逗笑,耍笑: ~я̀ се над ня̀кого 对某人开玩笑 Не сѐ ~ѝ с нещàстниците. 别拿不幸的人们开心。

глуп -*а* [形]〈旧〉同 глу̀пав: Глу̀п покло̀нник глу̀пави кумѝри си създа̀ва. 愚蠢的崇拜者自己制造愚蠢的偶像。

глу̀пав -*а* [形] ❶傻的,愚蠢的,糊涂的,不聪明的(与 у̀мен(聪明的)相对): ~ човѐк 愚蠢的人 ~ като̀ гъска 笨得跟鹅一样 ~а усмѝвка 傻笑 преструвам се на ~ 装傻 ❷天真的,幼稚的,无经验的: ~о момчѐ 天真的小伙子 ❸荒谬的,无聊的,乏味的,不高明的: ~ живо̀т 无聊的生活 ~а кнѝга 乏味的书 зада̀вам ~и въпро̀си 提些没意思的问题 Не обѝчам да слу̀шам тѐзи ~и прѝказки. 我不愿听这些无聊的故事。**~о** [副]

глупавина̀ [阴]〈罕〉同 глу̀пост

глу̀павич|ък -*ка* [形] глу̀пав 的指小: ~ко лицѐ 有点傻气的面孔

глупа̀|к -*ци* [阳], **глупа̀чка** [阴] 蠢人,糊涂虫,傻瓜

глупа̀шк|и -*а* глупа̀к 的形容词 **~и** [副]

глупа̀щина [阴]〈口〉愚蠢;愚蠢的行为

глупѐ|ц -*цѝ* [阳] 蠢人,糊涂虫,傻瓜

глупѐшк|и -*а* [形] 愚蠢的,糊涂的

глупѐ|я -*ѐеш*, -*я̀х* [未] 变愚蠢,变傻

глупова̀т -*а* [形]〈罕〉有点傻的,有些蠢的: ~а физионо̀мия 带点傻气的面孔

глу̀пост -*тѝ* [阴] ❶愚蠢,愚笨,糊涂: невъобразѝма ~ 不可想象的愚蠢 ❷蠢事,愚蠢行为: върша ~ 做蠢事 ❸[常复]胡闹的事;蠢话: Не правѝ ~и! 别胡闹。прика̀звам (говоря, дрънкам) ~и 胡说八道 ❹〈语气〉胡闹(表示不同意、不赞成等): Глу̀пости! 胡扯! 胡闹!

глу̀пчо -*вци* [阳]〈讽〉(称呼用语,无恶意)傻瓜;傻小子: Глу̀пчо, ~! Че тѝ какво мѝслиш? 傻小子,傻小子! 你在想什么?

глу̀тниц|а [阴,集] 狼群;〈罕〉兽群: Гла̀дни ~и вълци сновàт по бѐлия сня̀г. 一群群饿狼在白茫茫的雪地里窜来窜去。

глух -*а* [形] ❶聋的,耳聋的: ~ човѐк 聋人 ~о детѐ 聋孩子 ~ с едно̀ ухо̀ 一只耳朵聋 ро̀ден съм ~ 先天失聪 ~ като̀ пън 聋得发呆 Не крещѝ така̀, не съм ~! 别这么喊,我不聋。За ~ите ба̀би два̀ пъ̀ти камба̀на не бѝе.〈俗〉对耳聋的奶奶不敲二遍钟(喻对不爱听意见的人不多说)。❷〈转,诗〉不理睬的,不关心的,漠视的,置若罔闻的,听而不闻的: То̀й оста̀на ~ към мо̀лбата ми. 他对我的请求置若罔闻。❸暗哑的,不响亮的;闷声的: ~и гърмѐжи 不响亮的枪声 ~о стена̀ние 小声呻吟 Ра̀да с ~ гла̀с произнѐсе дру̀го ѝме. 拉达小声地叫了另一个人的名字。❹无生气的,萧条的;僻静的,偏僻的;偏远的,荒凉的: ~а у̀лица 僻静的街道 ~а но̀щ 静静的夜 ~а провѝнция 边远的省份 ❺[用作名] **~ият** [阳], **~ата** [阴], **~ото** [中] 聋人 ❻不明白表示的,暗中的,不敢说明的: ~ ро̀пот 暗中的不满 ◇ **~а до̀ба**〈民〉半夜三更(指午夜到第一遍鸡叫) **~а лѝния** (火车站停放损坏车辆的)尽头线,独头线,死岔线: бу̀там нѐщо в ~а лѝния 把某事放在次要地位 **~о** [副]

глуха̀р -*ът*, -*а* [阳], **глуха̀рка** [阴]〈动〉大雷鸟(*Tetrao urogallus*)

глуха̀рче -*та* [中]〈植〉药用蒲公英(*Taraxacum officinalle*)

глу̀хич|ък -*ка* [形] глух 的指小: Тя̀ е ма̀лко ~ка. 她有点聋。

глухоня̀м -*я̀ма*, -*ѐми* [形] ❶聋哑的 ❷[用作名] **~ѐмият** [阳], **~я̀мата** [阴], **~я̀мото** [中] 聋哑人: а̀збука на ~ѐми (聋哑人用的)手语 учѝлище за ~ѐми 聋哑学校

глухота̀ [无复,阴] ❶聋 ❷寂静,沉静,缄默无声,静悄悄

глу̀хчо -*вци* [阳]〈谑〉聋子: Глу̀хчо, не чу̀ваш ли? 聋子,你

听不见吗?

глуша -*йш*,-*йх* [未] 使听不见

глушея -*еш*,-*ах* [未] (逐渐地)变聋

глушина [阴]〈植〉(麦田中的一种杂草)野豌豆(*Vicia*)

глушител -*ят*,-*я* [阳] 消音器,减声器

глъбина [阴]〈诗〉深,深度;深处;深远: в ~йте на морето 在大海的深处 в ~йте на душата 在心灵的深处

гълтвам [未],**глътна** -*неш*, *глътнах* [完] ❶гълтам 的一次或连续几次的动作: ~вам хапка 吞下一口东西 ~вам на бърза ръка закуската си 匆忙吃完早点 Дорде змията не ~не жабата,коремът й не се издува. 蛇在没吞下青蛙前肚子是不鼓的。Глътна вода — удави се. 喝了一口水就淹死了(喻不走运)。Голям залък ~ни,голяма дума не казвай.〈俗〉吃饭可大口,说话别吹牛。❷〈转,口〉(用欺骗手段)占有: ~вам имот 侵占财产 ◇ **~вам въдицата**〈口〉1.〈罕〉迷恋 2.上钩,上当,受骗 **~вам си езика**〈口〉(由于极度惊吓、发窘、惊讶而)沉默,不吭声: Душко си ~на езика и не можа да каже нищо. 杜什科吓得什么也说不出。**~вам си граматиката**〈行〉吓呆 **~ване** [中]

глътка [阴] ❶一口(水等): ~а вода 一口水 Той приемаше на големи ~и свежия въздух. 他大口地吸着新鲜空气。❷〈罕〉吞,咽: пия на бавни ~и 慢慢地喝 ❸〈民〉嗓子眼: Залъкът ти се спря на ~ата. 你一口饭卡在嗓眼里。

глътна 见 гълтвам

глъхна -*еш*, *глъхнах* [未]〈诗〉❶(声音)渐息,静下来,沉寂下去: Гръмотевиците ~еха надалече. 雷声在远处静了下来。❷安静,平静,静默: Глъхнали са в сън поля безбрежни. 无边无际的田野已沉睡。❸(庄稼地、园子等)长满草: Широкият двор ~еше в трева и бурен. 宽敞的院子长满了杂草。

глъч -*ът*,-*а* [无复,阳] 和 **глъч** -*та* [无复,阴] 同 глъчка

глъчка [阴] 吵嚷,喧哗,大声叫喊,喊叫: Вдига се ~. 大声叫喊起来。Кръчмата се изпълни със страшна ~. 酒馆里在大吵大嚷。

гмеж -*та* [无复,阴]〈书,诗〉很多,非常多,无数;一连串,一群群: в ~та от хора 在许多人中 ~ от грешки (мисли) 无数(一连串)的错误(想法) И плаха ~ звезди обсипват свод небесен. 寂静的繁星布满了天空。

гмежен -*на* [形] 非常多的;一群群的: ~ни тълпи 非常多的人群 ~ен рой 一大群

гмеча -*иш*, *гмечах* [未]〈方〉揉,揉皱,揉坏;践踏;压迫,压制

гмурвам се [未],**гмурна се** -*неш се*, *гмурнах се* [完] [中态] гмуркам се 的一次或连续几次的动作: Плувецът се ~на във водата. 游泳的人一头扎进水里。**~ване** [中]

гмурец -*ца* [阳]〈动〉凤头鸊鷉(*Podiceps cristatus*)

гмуркам се [未,中态] 扎进水里

гмуркач [阳] 善于在水里扎猛子(潜水)的人

гмурна се 见 гмурвам се

г-н [缩] господин 先生

гнайс -*ът*,-*а* [无复,阳]〈矿〉片麻岩

гнайсов -*а* гнайс 的形容词: ~и скали 片麻岩石 ~и шисти 片麻页岩

гневен -*на* [形] 愤怒的,激怒的,发怒的,生气的: Тя скокна и го обсипа с ~ни укори. 她跳了起来,愤怒地数落了他。С ~ен поглед Гроздан я измери няколко пъти от горе до долу. 格罗兹丹用生气的目光从上到下打量了她几遍。**~но** [副] **~ност** -*ността* [阴]

гневлив -*а* [形] 易发怒的,爱生气的,好发火的

гневя -*йш*,-*йх* [未]〈罕〉激怒,使发怒,使生气: ~я някого 激怒某人 **~ене** [中]

гневя се -*йш се*,-*йх се* [未,中态] 发怒,生气: Неправдите го караха да се ~и. 不公道的事情使他生气。**~ене** [中]

гнездо -*а* [中]: ❶巢,窝: лястовично ~о 燕子窝 орлово ~о 鹰巢 ❷〈转,诗〉故乡,故居: родно ~о 故居 ❸〈转,诗〉隐蔽处,隐匿处: разбойническо ~о 匪窟 картечни ~а 机枪窝 ❹(刨好的种土豆等的)穴: десетина ~а картофи 十来簇土豆 ❺〈语法〉同根词组 ◇ **вия (свивам) ~о** 1.安家,建立家庭 2.住下: И в тяхната къща немотията беше свила ~о. 他们家也种下了穷根。**~о на зараза** 传染病灶,传染病源 **змийско ~о** 1.蛇洞 2.〈转〉匪穴 **контролно ~о**〈经〉计数产卵箱 **на ~а** 一簇簇地,一堆堆地

гнездов -*а* гнездо ④⑤解的形容词: ~а система при съставяне на речник 编词典时同根词排列体系 ~о засаждане на царевицата и картофите 玉米和土豆的窝种法

гнездовиден -*на* [形] 巢形的,窝状的

гнездя -*йш*, *гнездих* [未]〈罕〉(鸟)营巢,筑巢,做窝: Чаплите ~ят по високите дървета. 鹭在高树上做窝。**~ене** [中]

гнездя се -*йш се*, *гнездих се* [未,中态] 潜伏,隐藏,躲藏;会聚,聚居: Мечките се ~ят в дъното на гората. 熊聚居在森林深处。**~ене** [中]

гнет -*ът*,-*а* [无复,阳] 压迫,压抑,压制: империалистически ~ 帝国主义压迫

гнета -*еш*, *гнетох*, *гнете* [未] ❶〈民〉踏,踩;挤,压坏;装满,填满 ❷使痛苦到极点,折磨到极点: От самотията й е тежко. Па и някаква друга мъка ~е душата й. 孤寂的生活使她感到难受,另一种痛苦又折磨着她的心。

гнетен -*а* ❶ гнетя 的过被形动 ❷[用作形] 受难的,被压迫的,受折磨的: ~ен народ 被压迫的人民

гнетя -*йш*,-*йх* [未] 压迫,压制,压抑: Те ~ят народните маси. 他们压迫人民群众。Тази мисъл отдавна ме ~и. 这个念头老早便压抑着我。

гнида [阴] 虮(寄生虫的卵)

гнидав -*а* [形] 满是寄生虫卵的,长满虮子的: ~ кожух 长满虮子的皮袄

гниене 见 гния

гнил -*а* [形] ❶腐朽的,腐烂的;坏的: ~и плодове 腐烂的水果 ~о дърво 朽木 ~и зъби 龋齿(蛀齿) ❷〈转〉腐败的,败坏的: ~о общество 腐败的社会 ~ морал 败坏的道德 ◇ **докосвам (засягам) ~ото (болното) място** 触到痛处 **~и круши** 软梨: Яж,бабо,~и круши,да ти растат зъбите.〈俗〉老奶奶,你挑软梨吃,将来好长新牙齿(开玩笑的话)。**~ост** -*остта* [阴]

гнилак -*ци* [阳] 朽树;朽物

гнилец [无复,阳] 烂卵病(蜜蜂的一种传染病)

гнилостен -*на* [形] 腐烂性的,腐坏的,腐败的,腐化的: ~ен процес 腐烂过程

гнилоч -*та* [阴]〈方〉腐烂的东西

гния -*еш*,-*х* [未] ❶腐烂,腐败,腐朽: Сеното ~е. 干草在腐烂。❷〈转〉受苦,过苦难生活: ~я в мизерия 过贫苦生活

～я в тъмнѝца 受监禁的痛苦 **～ене** [中]：Гнѝенето се предизвѝка от различни бактèрии. 腐烂是由各种细菌引起的。

гнòй|ен -*йна* [形] ❶脓的；化脓的，生脓的：～ен апандисѝт 化脓性阑尾炎 ～йно течèние 流脓 ～йна рàна 化脓的伤口 ❷〈方〉施过肥的：～йна нѝва 施过肥的田

гнойщ|е -*а* [中]〈方〉粪堆，粪坑；垃圾堆

гно|й -*ùтà* [无复，阴] 和 **гнòй** -*ят*，-*я*，-*ове* 和 -*ùща* [阳] ❶脓：От рàната му потèче ～й，примèсена с кръв. 从他的伤口里流出带血的脓。❷〈方〉粪肥

гнòйни|к -*ци* [阳] 脓包

гнойнѝца [阴]〈民〉(身上或脸上长的)小脓包，疖子

гном -*ът*，-*а*，-*и* [阳]〈书〉❶地精(西欧神话中身材很小的守护地下宝物者) ❷同 джуджè (矮人，侏儒)

гносеологѝч|ен -*на* гносеолòгия 的形容词：～ен въпрòс 认识论的问题

гносеолòгия [阴]〈哲〉认识论

гностѝ|к -*ци* [阳] 诺斯替教教徒

гностицѝз|ъм -*мът*，-*ма* [无复，阳]〈哲〉诺斯替教(公元 1 — 3 世纪产生的宗教哲学学说，是基督教、犹太教、各种多神教以及希腊、罗马唯心主义哲学某些成分的结合体)

гнотобиолòгия [阴] 限菌生物学(在无菌条件下或在已知种类的微生物存在的条件下研究生物的科学)

гно|я̀ -*ùш*，-*ùх* [未] ❶化脓，流脓：Рàните му вèче бя̀ха пòчнали да ～я̀т. 他的伤口已开始化脓了。❷〈方〉给(地)上肥 **～èне** [中]

гноя̀с|вам [未]，**гноя̀сам** [完] 化脓 **～ване** [中]

ГНС [гè-нè-сè] [阳，(口)中，缩] Грàдски нарòден съвèт 市人民委员会

гнус [不变] ～ **ме (те...) е** 我(你…)感到恶心：Гнýс ме е от такòва поведèние. 我讨厌这种行为。

гнỳс|ен -*на* [形] 使人恶心的，龌龊的，污秽的；〈转〉下流的，低级的：～ен човèк 令人讨厌的人 ～но предàтелство 卑鄙的背叛 ～а постъпка 低级(下流)行为 ～на лъжà 无耻谎言 **～но** [副]

гнуслѝв -*а* [形] 容易感到恶心的

гнуснàв -*а* [形]〈口〉同 гнýсен **～о** [副]

гнусотà [阴] 卑鄙，丑恶，下流；卑鄙行为，下贱行为：чỳвствувам ～ 感到厌恶

гнусотѝ|я [阴]〈口〉极不洁净，肮脏；卑鄙，丑恶，下流：В ня̀кои мàлки ỳлички не мòжеш да изгàзиш от ～и. 有一些小巷脏得没法下脚。

гнус|я̀ се -*ùш се*，-*ùх се* [未，中态] 鄙弃，厌恶：Гнуся̀ се от нèго катò от лèш. 我如同厌恶尸体一样厌恶他。От такѝва безнрàвственици àз не мòга да не сè ～я̀. 对这样一些不道德的人我不能不感到厌恶。**～èне** [中]

гняв гневът，гневà [无复，阳] 愤怒，怒气：необуздàн ～ 抑制不住的愤怒 прѝстъп на ～ 勃然大怒 кипя̀ от ～ 怒火中烧 изпълнен съм от ～ към ня̀кого 充满对某人的愤怒 излѝвам гневà си върхỳ ня̀кого 对某人发泄怒气 Гневът ми се изпàри (мѝна). 我的气消了。

гня̀зд|о -*а* [中]〈方〉同 гнездò

го 见 той

Гòби [阴] 戈壁(沙漠，亚洲)

гоблèн [阳] 壁挂，织花壁毯；〈扩〉刺绣

говедàр -*ят*，-*я* [阳]，**говедàрка** [阴] 牧牛人，牛倌

говедàрни|к -*ци* [阳] (村外的)牛棚，牛圈

говедàрск|и -*а* говедàр 的形容词

говедàрство [无复，中] 放牛营生，牧牛业

говедàрче -*та* [中] говедàр 的指小

говèд|о -*а* [中] ❶(各种)牛：Пàсъл съм и овцè，и козѝ，и свинè，и ～а. 我放过羊，放过猪，也放过牛。❷〈转，骂〉笨蛋，蠢货

говедовъд [阳] (养牛的)饲养员

говедовъд|ен -*на* говедовъд 的形容词：～на фèрма 养牛场

говедовъдск|и -*а* [形] 同 говедовъден

говедовъдство [无复，中] 养牛业

говèдц|е -*а* [中] говèдо 的指小

говèжд|и -*а* ❶говèдо 的形容词：～о месò 牛肉 ～и тòр 牛粪 ～и пазàр 牛市 ❷[用作名] **～о** [中] 牛肉

гов|èя -*èеш*，-*ях* [未]〈民〉❶新媳妇以沉默不语表示对公婆的尊敬 ❷(宗教节日里)吃斋，持斋，吃素：Тòй ～èеше и ся̀да и пèтък. 他星期三、星期五都吃斋。❸不进食，禁食 **～èене** [中]

говн|ò -*à* [中] 粪便

гòвор [阳] ❶ [只单] 说话(声)，谈话(声)，语(声)：В далечинàта се чỳ шỳм от човèшки стъпки и тѝх ～. 远处传来人的脚步声和轻轻的谈话声。❷ [只单] 说话的能力：Вслèдствие на парàлиза тòй загỳби ～а си. 他由于患麻痹症而失去了说话能力。❸ [只单] 口音，腔调，说话的特点：Познàх го по ～а му. 我听口音知道是他。Тя̀ бèше чужденкà，а товà по ня̀що не личèше в ～а й. 她是外国人，可是从她的口音却一点也听不出来。❹土话，方言：зàпаднобългарски ～и 保加利亚西部方言 тèтевенски ～ 特特文(地区)方言

гòвор|ен -*на* гòвор 的形容词：～ни òргани 发音器官 ～ни осòбености 讲话特点 ～ни упражнèния 口语练习

говорѝлня [阴] 闲聊的地方

говорѝм -*а* [形] 口语的(与 пѝсмен (书面的)相对)：～ езѝк 口语

говорѝтел -*ят*，-*я* [阳]，**говорѝтелка** [阴] ❶讲话人 ❷播音员：конкỳрс за ～и 征聘播音员的考试 ❸发言人

говорлѝв -*а* [形]〈罕〉爱说话的，喜欢谈话的：**～ост** -осттà [阴]

говòр|я -*иш*，-*их* [未] ❶说，说话，讲，会讲话：～я ѝстина 说实话 ～я прѝказки 讲故事 ～я глỳпости 胡说八道 Детèто не мòже òще да ～и. 孩子还不会说话。Не глèдай каквò ～и，а каквò върши. 不是听其言，而要观其行。❷会说(外语)：～я фрèнски 会讲法语 ～я на чѝст бъ̀лгарски езѝк 讲一口地道的保加利亚语 ❸(口头或当面)告诉，讲述，描述：Ѝмам нèщо да ти ～я. 我有件事要告诉你。❹谈话，交谈：～я с нèго 跟他谈话 Ѝмам да ～я с тèбе. 我想跟你谈谈。Пò-късно ще ти ～я за товà. 以后我再跟你讲这件事。❺讲话，发言，做报告：Кòй ще ～и на събрàнието? 会上谁讲话？❻劝说：Говòрих му，но не мè послỳша. 我劝过他，但他不听。❼说情 ❽〈转〉说明，表明，证明：Постѝгнатите успèхи ～ят за геройчния и упорѝт трỳд на нàшия нарòд. 已取得的成就表明我国人民进行了英勇顽强的劳动。Нèка делàта самѝ да ～ят! 让事实自己来讲话吧！❾〈转〉勾起想法(感情等)：Тàзи картѝна ми ～и мнòго. 这张画引起我许多想法。◇ **～и се** [无人称] 传

闻，传说，听说：Говòри се, че е замùнал. 听说他走了。— **се** [被动]：Каквò ùма тýк да се ～и пòвече? 这还有什么好讲的？◇ **～я през пèто за десèто** 东拉西扯 **～ят, че** 据说，听说 **Не сà ～им.** 〈口〉我们彼此不讲话；谁也不理谁；不交往。 **～ене** [中]

год. [缩] годùна 年

гòде [语气]〈罕〉(与疑问代词连用，构成不定代词) **какъв-～** 随便什么样的，随便哪一个 **кой-～** 不管谁，不论哪一个 **кòлко-～** 不管多少，多少都行 **що-～** 随便什么

годèж [阳] 订婚，订婚礼：прàвя ～ 举行订婚礼 На ～ите дàват на свàтовете здрàвец. 订婚礼上人们向媒人们赠送天竺葵。

годежàр -*ят*, -*я* [阳]，**годежàрка** [阴]〈民〉❶媒人 ❷参加订婚礼的客人

годежàрск|и -*а* годежàр 的形容词

годèж|ен -*на* годèж 的形容词：～ен прьстен 订婚戒指 ～ни подàрьци 订婚礼物

годèжни|к -*ци* [阳]，**годèжница** [阴] 同 годежàр

гòд|ен -*на* [形] ❶胜任的，合格的：～ен за войнùк 符合当兵条件的 Тòй е ～ен за всякаква рàбота. 他胜任一切工作。❷中用的，适用的，适宜的，合适的：материàли, ～ни за употрèба 可用的材料 **～ност** -*ността* [阴]

годèн -*а* ❶ годя̀ 的过被形动 ❷[用作形] 订了婚的：～а момà 订了婚的姑娘 ❸[用作名，常复] **～ите** 未婚夫妇

годенù|к -*ци* [阳] 未婚夫

годенùца [阴] 未婚妻

годенùшк|и -*а* годенùк 和 годенùца 的形容词：～и прьстен 订婚戒指

годùн|а ❶年，年岁，岁：тàзи (текýща) ～а 今年 мùналата (изтèклата) ～а 去年 пò-мùналата ～а 前年 ùдната (слèдващата) ～а 明年 пò-слèдващата ～а 后年 еднà ～а пò-кьсно 一年以后 от дьлги ～и насàм 多年来 в продължèние на трù ～и 三年中 На кòлко си ～и? 你多大岁数？Тя̀ е на 20 ～и. 她 20 岁。Дя̀до ми скòро навьршва 75 ～и. 我祖父快满 75 岁了。Товà стàна предù двè ～и. 这件事发生在两年前。❷年度：учèбна ～а 学年 стопàнска ～а 经济年度，业务年度 ❸[只单] (前接序数词) 年，年份：през 1944 ～а 在 1944 年 на 9 септèмври 1944 ～а (于) 1944 年 9 月 9 日 Апрùлското въстàние избýхна в 1876 ～а. 四月起义爆发于 1876 年。❹[只复] (前接基数词) 年代：в шестдесеттè ～и на мùналия вèк 上世纪 60 年代 ❺[只复] 年代，岁月：тèжки ～и 艰难岁月 ❻[只复] 很长时间：Тàя дрèха ще трàе ～и. 这件衣服可以穿很长时间。❼[只复] 年，时代：на млàди ～и 青年时代，年轻时候 дèтски ～и 童年 ◇ **влùзам в ～и** 〈口〉上年纪，上岁数 **дèн ～а** 漫长的一天，度日如年 **до ～а** 明年 **За мнòго ～и.** 祝长寿。**календàрна ～а** 日历年度，历年 **Нòва ～а** 新年 **нòщ ～а** 〈口〉漫漫长夜 **от ～а на ～а** 〈口〉一年一年地，年年：Дòбивът се увеличàваше от ～а на ～а. 收成一年年增加。**от ～и** 多年来，长时间地 **пàметна ～а** 值得纪念的一年 **усùлни ～и** 〈民〉艰难岁月

годинà|к -*ци* [阳]〈方〉一岁的孩子(或家畜)

годинàче -*та* [中]〈口〉годинàк 的指小

годинýва|м [未] ❶(在某地)生活(住)一年：Отùвам на сèло и тàм ще ～м. 我到乡下去，将在那里住上一年。❷滞留(很长时间)

годиня̀с|вам [未]，**годиня̀сам** [完]〈口〉❶满一岁 ❷呆一年；〈转〉在(某处)呆很久：Да се мàхаме от тýк, че ще ～аме. 我们快离开这儿吧，否则会在这儿呆得太久的。**～ване** [中]

годùш|ен -*на* [形] ❶一年的，全年的：～на заплàта 年薪 ～ен дòход 年收入 ～на издрьжка 一年的赡养费 ～ен отчèт 一年的总结 ～ен плàн 一年的计划 ❷年度的，年终的；一年一度的：～но събрàние 每年的大会，年会 ～ен ùзпит 学年考试 ◇ **～но врèме** 季节(指春夏秋冬)

годùшни|к -*ци* [阳] 年鉴，年刊，年报：～к на Софùйския университèт 索非亚大学年刊 статистùчески ～к 统计年鉴

годùшнин|а[1] [阴] ❶周年纪念(日)，周年：～а от Апрùлското въстàние 四月起义的纪念日 чèствувам ～а 庆祝周年纪念日 ❷一年中所出版的全部报纸(或期刊)：двè ～и на списàние „Бьлгарски езùк" 两年的《保加利亚语》杂志 ❸(对死者的)周年纪念

-годùшнина[2] [阴] [复合词第二部] (第一部分为表明某人诞生或逝世以及其他重要日期的基数词)…周年：стòгодùшнината от рождèнието на В. И. Лèнин 弗·伊·列宁诞辰一百周年

годùшно [副] 一年

годя̀ -*ùш*, -*ùх* [未 (旧)，完] 同 годя̀вам

годя̀|вам [未]，**годя̀** -*ùш*, -*ùх* [完] 给…订婚，给…举行订婚礼：Снòщи ги ～ùхме. 昨天晚上我们给他们订了婚。— **се** [中态，互及] **～я̀ване** [中]

годя̀вка [阴]〈民〉同 годèж：И наскòро след ～та стàна и свàтбата. 订婚典礼后不久就举行了结婚典礼。

гò|ен -*ùна* [形] (常指牲口) 养肥的，肥壮的，有膘的：～ùно стàдо 一群肥壮的牲口

гòене 见 гòя

гòзб|а [阴] (做好的) 菜，菜肴，饭菜：Тя̀ бèше нагòтвила мнòго хýбави ～и. 她做了许多好吃的菜。

гòзбица гòзба 的指小

гол -*а* [形] ❶裸体的，裸(露)的，赤裸裸的；光秃的，空的；衣服穿得很少的：хòдя ～ 光着膀子，光着身子 спя̀ на ～а земя̀ 睡在没铺东西的地上 ～а стàя 空荡的房子 ～и стенù 没有装饰的墙，素墙 Не стòй ～ (без палтò) на студà. 别穿这么少(指没穿大衣)呆在冷的地方。❷光的，光秃的，无毛的：～ врьх 光秃的山顶 ～а главà 秃头 ～о тèме 秃顶 ～и клòни 光秃秃的树枝 ～а планинà 秃山 ❸〈转，口〉纯净的：～ чàй (不加糖或奶的)清茶 ～и фàкти 纯粹的事实 ～а водà 白开水 ❹〈转，口〉贫穷的；衣着寒酸的 ◇ **～ и бòс** 很穷的，赤贫 **～ катò тòяга (пýшка)** 〈口〉一贫如洗，穷得丁当响 **～а ùстина** 赤裸裸的真理 **～а сàбя** 出鞘的刀 **～и дýми, ～и обещàния** 空话，空口的诺言 **на (по) ～о** 光着(打，穿)，直接(骑在…上)：Тèхните конè ня̀маха седлò — бя̀ха ги възсèднали на ～о. 他们的马没有鞍，他们直接骑在马背上。**с ～и рьцè** 〈口〉空着手，赤手空拳(指没有工具或武器) **～о** [副]

гол -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈运〉进一球，(指有球门的球类如足球)得分：вкàрвам ～ 踢(射)进一球 побеждàвам протùвника с 4:3 ～а 以 4:3 胜对手

голà|к -*ци* [阳]〈旧，蔑〉穷得一无所有的人，穷光蛋

голгòта [无复，阴] 各各他(耶路撒冷附近一个高地，耶稣被钉死在那里)；殉难处，蒙难处；痛苦的源泉

големàн [阳]，**големàнка** [阴] ❶摆架子的人，自大的人 ❷

大个子

големèц -*цѝ* [阳]〈口〉大人物

големѐя -*ѐеш*, -*ях* [未] 变得越来越大，变大，粗大起来，长大，增长：Днѝте ~ѐят. 天变长了。**~ѐене** [中]

големѐя се -*ѐеш се*, -*ях се* [未，中态]〈口〉自大，摆架子，妄自尊大：Какво ми се ~ѐеш. 你跟我摆什么架子。**~ѐене** [中]

големинà [阴] 大小，长短，尺寸：чèтки от различни ~и 各种不同大小的刷子 стàтуя в естèствена ~à 跟真人一样大小的雕像

голèмичък -*ка* [形] 比较大的，稍大的：Пò-навътре, сред еднà дòста ~ка полянка, имаше бесèдка. 再往里一点，在一片相当大的草地上，有一个亭子。

големкà [阴]〈旧〉❶社会地位高的女人 ❷〈藐〉以地位高而妄自尊大的女人

големкѝня [阴]〈旧〉同 големкà

големлѝв -*а* [形] ❶高傲的，摆架子的 ❷同 величèствен（雄伟的）：~ изглед 壮丽的景色 **~ост** -остта [阴]

голèмски -*а* [形] 神气十足的

големствò [无复，中] ❶高的社会地位：жадувам за ~ 贪图高地位 ❷高傲，自大，傲慢态度

големщинà [无复，阴]〈民〉同 големствò

големѝя се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未，中态]〈口〉同 големѐя се：Па недèй се ~ѝ. Приближѝ се да си кàжем две дýми. 别摆架子，过来咱们说两句话。

голенѝчък -*ка* [形]〈口〉**гол-~ък** 完全赤裸的，完全光着的，赤身露体的

голèя -*ѐеш*, -*ях* [未]〈罕〉❶变成光(秃)的；裸露 ❷〈转〉变穷

голѝзъм -*мът*, -*ма* [阳] 戴高乐主义

голинà [阴] ❶光地，荒漠地，不毛之地 ❷被风刮走积雪的地方

голѝст [阳] 戴高乐派

голѝстки -*а* [形] 戴高乐主义的，戴高乐派的

гòличък -*ка* [形] гол 的指小

голишàв -*а* [形]〈方〉**гол-~** 赤裸裸的，赤条条的，完全光的

голишàр -*ът*, -*а* [阳]〈民〉未长出羽毛的小鸟，雏儿

голишàрче -*та* [中] голишàр 的指小

голлѝния [阴]〈运〉(足球、冰球等的)球门线

гòлмайстор [阳]，**гòлмайсторка** [阴] ❶(足球、冰球等球赛中)得分最多的球员，射门能手 ❷(球赛的)得分者

голобрàд -*а* [形] ❶没长胡子的：~о момчè 没长胡子的小伙子 ❷〈转〉年轻的，没经验的

головрàт -*а* [形] 裸颈的，光着脖子的

гологàн [阳]（从前的）十分钱铜币；〈扩〉很少一点钱

гологлàв -*а* [形] 没戴帽子的，光着头的，没扎头巾的 ◇ ~ **лешоя̀д (орèл)** 秃鹫，座山雕(几种山中猛禽的名称)

голорък -*а* [形] 光着胳膊的，没有袖子的

голосèменен -*на* [形]〈植〉**~ни растèния** 裸子植物

голослòвен -*на* [形]〈书〉无根无据的，空口的：~но обвинèние 空口无凭的指控，诬告 **~но** [副]：твърдя̀ ~но 毫无根据地断言 **~ност** -ността [阴]

голослòвие -*я* [中]〈书〉无根据的话

голотà [阴] ❶赤裸，裸体 ❷ [常复] 人体裸露的部分：покрѝвам си ~ѝте 把裸露的部分遮盖上 ❸〈转〉毫不掩饰，赤裸裸：Въпрòсът блясва в цялата си ~à. 问题极其明显地摆着。

голотѝя [阴] ❶贫穷，贫苦，贫寒 ❷ [集] 穷人 ❸〈口〉[常复] 身体的裸露部分

голтàк -*ци* [阳]，**голтàчка** [阴]〈口，蔑〉没有钱的人，穷光蛋

голтàшки -*а* голтàк 的形容词

голф[1] -*ът*, -*а* [无复，阳]〈运〉高尔夫球：тоя̀га за игрà на ~ 高尔夫球棍

голф[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 高尔夫球裤(一种紧裤脚的过膝短裤)

гòлчо -*вци* [阳] 穷光蛋

голя̀м -*я̀ма*, -*ѐми* [形] ❶大的，高大的，大范围的；大量的，巨大的(与 мàлък (小的)相对)：~я̀ма къща 大房子 ~я̀мо дърво̀ 大树 ~я̀м грàд 大城市 ~я̀м пръст 大拇指 ~я̀ма печàлба 巨额利润 ~я̀мо намалèние на цените 大减价 ~ѐми заслýги 巨大的贡献 ~я̀м размàх 大规模 ~я̀мо колѝчество 大量 ~я̀ма бýква 大写字母 ~я̀м въпрòс 大问题 ❷(指感情、自然现象等)强烈的，迅猛的：~я̀ма рàдост 极大的喜悦 ~я̀ма мъка 巨大的痛苦 ~я̀ма жèга 酷暑，炎热 с ~я̀ма бързинà 高速地 с ~я̀мо удовòлствие 十分高兴地 за ~я̀мо съжалèние 非常遗憾 ❸重要的，重大的，有重要意义的：~я̀м прàзник 重要节日 ~я̀мо събѝтие 重大事件 ❹非常的，卓越的，优秀的，出色的，著名的：~я̀м юнàк 了不起的勇士 ~я̀м ýчен 著名的学者 ~я̀м прия̀тел 好朋友，知己 ~я̀м лъжèц 大骗子 ❺大的，年长的：~я̀м брàт 哥哥 ~я̀ма сестрà 姐姐 ❻ [用作名] **~ѐмите** [复] 1.大人：Децàта сèднаха напрèд, а ~ѐмите назàд. 孩子们在前面坐下，大人们在后面坐下。2.已长大的孩子 ◇ **Голя̀м да порàснеш.**（回答孩子的祝愿时的祝贺语）快快长大。**Голя̀м зàлък лапнѝ, ~я̀ма дýма не кàзвай.**〈俗〉大口饭可以吃，大话可别说。**~я̀мо сèчко**〈民〉一月 **~я̀м човèк**〈口〉大人物 **~я̀ма рàбота**〈口〉1.(接否定语气词 не) Не è ~я̀ма рàбота. 算不了什么。2.(表示感叹) Голя̀ма рàбота! 没关系，别管它；没什么了不起！**~я̀ма мèчка**〈天〉大熊星座 **държà се на ~я̀мо**〈口〉自高自大 **èр ~я̀м** 保加利亚语字母 ъ 的名称 **мàло и ~я̀мо**〈民〉老老少少(大家) **Окòто му бя̀га на ~я̀мо.**〈民〉他贪图财产、地位；他拼命向上爬。**чýдо ~я̀мо**〈口〉同 ~я̀ма рàбота

голямокалѝбрен -*а* [形] 大口径的：~о оръдие 大口径炮

гоминдàн [阳] 国民党

гоминдàнски -*а* [形] 国民党的

гонг -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 锣，铜锣：Ýдрям ~. 他在敲锣。

гондòла [阴] ❶贡多拉，威尼斯游船(一种划桨的凤尾船) ❷(火车的)自卸车皮 ❸汽球舱

гондолиèр [阳] 贡多拉的船夫

гонèние -*я* [中]〈书〉同 преслèдване (排挤，压制；迫害)：Гонèнията и èжбите помеждý им скòро се пренèсоха и в дрýжеството. 他们之间的倾轧和敌对很快就被带到协会中来了。

гòненица [阴] 追人游戏：игрàя на ~ 玩追人游戏

гониомèтър -*ри* [阳] ❶量角仪，量角器，测角器 ❷测向器

гонѝтба [阴] ❶追，追赶 ❷排挤，压制，迫害

гонѝтел -*ят*, -*я* [阳]，**гонѝтелка** [阴] 追捕者；压迫者，迫害

者;追求者: ～ на ра̀достите в живо̀та 追求生活快乐的人

гонѝтелств|о -*а* [中] 迫害;仇视;排挤

гонорѐя [阴]〈医〉同 тра̀пер (淋病)

го̀нче -*та* [中] 一种猎犬

го̀н|я -*иш*, *го̀них* [未] ❶追;追捕: ～я пеперу̀да 捕捉蝴蝶 Ку̀чето ～и за̀ека. 狗追兔子。❷追捕,追缉;迫害: Потѐря го ～и. 追缉队在追捕他。❸赶走,轰走,撵开: Защо̀ ～иш деца̀та? 你为什么赶孩子们走? Сто̀й ту̀к, нѝкой те не ～и. 你就呆在这儿吧,没人赶你走。Ка̀нят ли те — ѐж, ～ят ли те — бѐж.〈俗〉人家请你,你就吃;人家赶你,你就跑。❹追求,贪求: не ～я лѝчна сла̀ва и положѐние 不追求个人名誉和地位 Оста̀ви пѝтомното, че ～и дѝвото.〈俗〉舍易求难;舍近求远。❺〈口〉奔,赶路: ～я дружѝната 赶队伍 ～я Со̀фия 直奔索非亚 — **се** [被动,互及] ◇ **～я вя̀търа (Миха̀ля)**〈口〉白费功夫,白费劲 **Ще те ～я до девѐта ро̀да (до ду̀пка)**.〈口〉我要对你穷追到底。**～я конѐте** 赶马快跑 **～ене** [中]

го̀н|я се -*иш се*, *го̀них се* [未,中态] (动物)发情(求偶)

гопа̀к [阳]〈医〉戈帕克舞(乌克兰民间舞);戈帕克舞曲

гор|а̀ [阴] ❶树林,林子,森林: дѐвствена ～а̀ 原始森林 широколѝстна ～а̀ 阔叶林 иглолѝстна ～а̀ 针叶林 бо̀рова ～а̀ 松林 охраня̀вам ～а̀ 护林 ❷林木,生长在森林中的树木: изсѝчам ～а̀та 砍伐林木 ❸〈方〉木材,木料: Дока̀рах си ～а̀ за къ̀ща. 我运来了盖房子的木料。❹〈转〉密如林的东西,林立之物: ～а̀ от щѝкове 刺刀如林 ～а̀ от заво̀ди 工厂林立 ❺(只用于地名)山: Срѐдна ～а̀ 中部山脉 Света̀ ～а̀ 圣山 Ско̀пска чѐрна ～а̀ 斯科普里黑山 ◇ **в ～а̀ ра̀съл**〈口〉蠢的,野蛮的 **～ѝ тилилѐйски** (用于民间诗歌)遥远的森林 **хва̀щам (ула̀вям) ～а̀та** 逃跑;上山(当海杜特或打游击)

горго̀на [阴] ❶ [大写]〈希神〉戈耳工(蛇发女怪,传说她的目光可以把人变成石头) ❷〈转〉阴险恶毒的女人

горд -*а* [形] ❶自豪的,以…为荣的: Го̀рд съм с та̀къв сѝн. 我为有这样的儿子而感到自豪。❷〈转〉雄伟的,挺拔的: Родо̀пите ня̀мат стро̀гия и ～ вѝд на Рѝла. 罗多皮山没有里拉山的那种严峻雄伟的气概。❸骄傲的,傲慢的,高傲自大的 **～о** [副] **～ост** -*остта̀* [阴]: национа̀лна ～ 民族自豪感 нана̀сям у̀дар на ～остта̀ му 打击他的自尊心 наранѝвам ～остта̀ му 伤他的自尊心

гордѐене 见 гордѐя се

горделѝв -*а* [形] ❶高傲的,自负的: ～о изражѐние по лицѐто 高傲的面部表情 ❷自豪的 ❸〈转,书〉雄伟的 **～о** [副] **～ост** -*остта̀* [阴]

горделѝв|ец -*ци* [阳], **горделѝвка** [阴]〈罕〉高傲自负的人

горд|ѐя се -*ѐеш се*, -*ях се* [未,中态] ❶以…自豪,以…为荣: Тѐ ѝмат пра̀во да се ～ѐят с по̀двизите, ко̀йто са извъ̀ршили. 他们有权为自己的功绩而自豪。❷高傲自大,傲慢 **～ѐене** [中]

го̀рдиев -*а* [形] ～ **въ̀зел** 纠缠不清的问题,难解决的问题

го̀ре [副] ❶在上面,在上边;往上,向上;在楼上,到楼上: То̀й е та̀м ～. 他在上面。отѝвам ～ 往上去 Тѐ живѐят ～. 他们住在楼上。ка̀чвам се ～ 往上去(攀登) ❷〈转,口〉上级领导,上边: за̀повед от ～ 上级的命令 ❸〈转〉(用于比较)在…以上,超过,超出…之外: сто̀й по̀-～ от о̀бщото равнѝще 高于一般水平 ◇ **Го̀ре глава̀та!** 昂起头来! **Го̀ре ръ̀цѐте!** 举起手来! **～-до̀лу**〈口〉马马虎虎,差不多 **до ～** 到顶,满了: Напъ̀лних ча̀шата до ～. 我把杯子斟满了。**от ～ до до̀лу** 1.从上到下,从头到脚地: глѐдам го от ～ до до̀лу 从头到脚地打量他 2.〈转〉自上而下地: Крѝтиката тря̀бва да се провѐжда от ～ до до̀лу и от до̀лу до ～. 应当自上而下和自下而上地进行批评。**по̀-～** (指文章、讲话等)前面的: ка̀кто е ка̀зано по̀-～ 如上所述 вѝж параграфа по̀-～ 见前面一节

го̀ре- [复合词第一部] 表示"前面"、"上面"之意,例如 гореизло̀жен (上面提出的), горека̀зан (前面说到的), горепомена̀т (前面提到过的)

го̀ре-до̀лу [副] 见 го̀ре

гореизло̀жен -*а* [形]〈罕,书〉上述的: порадѝ ～ото обстоя̀телство 由于上述情况

горека̀зан -*а* [形]〈罕,书〉上述的,上面说到的

го̀р|ен -*на* [形] ❶在上边的,上面的,上层的(与 до̀лен (下边的)相对): ～на махала̀ 上边的街区 живѐя на ～ния ета̀ж 住在楼上 ❷〈转〉上边说过的,上面提到过的: То̀й мѝ гово̀реше ～ните ду̀ми. 他对我讲了上面这些话。❸〈转〉上一级的;上一年级的: То̀й е произвѐден в по̀-～ен чѝн. 他被授予更高一级的军衔。мина̀вам в по̀-～ен кла̀с 升级 ❹〈民〉其次的,后继的,下一个的: В ～ния понедѐлник тръ̀гвам. 我下星期一动身。◇ **～на дрѐха** 外衣

горѐне 见 горя̀

горѐни|е -*я* [中] ❶同 горѐне ❷〈化〉燃烧 ◇ **го̀рно ～е** (指炉子)煤先从上部燃烧,文火炉子

горепосо̀ч|ен -*на* [形] 上面指出的,前面指出的

горепомена̀т -*а* [形]〈罕,书〉上面提及的,前面提到的

го̀рест -*та̀*, -*и* [阴] 痛苦,悲痛: неизразѝма ～ 无法形容的痛苦

го̀рест|ен -*на* го̀рест 的形容词: ～ен пла̀ч 痛哭 **～но** [副]

горесто̀ящ -*а* [形]〈书〉上级的: ～и организа̀ции 上级组织(机构)

горецитѝран -*а* [形]〈罕,书〉上面引证的: ～ прѝмер 上面引证的例子

горѐщ -*а* [形] ❶热的: ～ ча̀й 热茶 ～ дѐн 热天 ～о ля̀то 炎热的夏天 седя̀ като̀ на ～и въ̀глени 如坐针毡;像热锅上的蚂蚁 Желя̀зото се ковѐ, докато̀ е ～о.〈谚〉趁热打铁。❷〈转〉热烈的,热心的,炽热的;心急的: ～ патрио̀т 热烈的爱国者 ～а любо̀в към родѝната 对祖国的热爱 ～о жела̀ние 强烈的愿望 Горѐща кръ̀в течѐше в нѐговите жѝли. 他满腔热血。～и съ̀лзи 热泪 изка̀звам на̀й-～а благода̀рност 表示最衷心的感谢 **～о** [副]: Два̀мата прия̀тели се прегъ̀рнаха ～о. 两个朋友热烈地拥抱。

горещин|а̀ [阴] ❶热,炎热,暑热: в тѐзи ю̀лски ～ѝ 在这炎热的七月天 непоносѝма ～а̀ 无法忍受的炎热 а̀дска ～а̀ 难忍的酷热 ❷热心,尽心竭力,竭诚,极大的努力: То̀й защища̀ваше това̀ стано̀вище с необикновѐна ～а̀. 他以不寻常的热心为这一立场辩护。

горѐщни|к -*ци* [常复,阳]〈民〉民间认为的一年里最热的三天(七月底的三天)

горещ|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态] ❶急躁,焦急起来;激昂,激动;生气: Не сѐ ～ѝ то̀лкова! 你别这么激动! ❷说话激烈 **～ѐне** [中]

горѝв|ен -*на* [形] 可燃烧的,可燃的,燃性的: ～ни материа̀ли 可燃烧的材料,燃料

горѝв|о -*а̀* [中] 燃料: тѐчни ～а̀ 液体燃料 твъ̀рди ～а̀ 固体燃料 ◇ **взѐмам ～о**〈口〉饮酒,喝酒

горѝла [阴] ❶大猩猩(*Gorilla*) ❷〈转〉身上多毛的人

горѝст -*а* [形] ❶长满树木的,覆盖着树林的: ~и склѐнове 长满树木的山坡 ❷多林的

горѝтел|ен -*на* [形] 同 горѝвен: ~ни материа̀ли 可燃的材料,燃料

горѝца [阴] гора̀ 的指小

горицвѐт [阳] 同 героцвѐт

горѝчка [阴] гора̀ 的指小

горка̀на [无复,阴]〈民〉不幸的女人,倒霉的女人

горкѝят 见 гѐрък ③解

гѐркѐ ❶ гѐрък ②解的副词: ~ зарида̀вам 痛苦地放声大哭 ❷[用作感](常与人称代词与格简形连用)可怜啊,可惜啊(与 блазѐ (令人羡慕啊,真幸福啊)相对): Горкѐ му! 他真可怜! ◇ **тѐжко и ~** 倒霉,不幸,可怜: Ще изда̀вите поѐтата — тѐжко и ~ тога̀ва и на ста̀дото, и на овча̀рите. 你们会把狗勒死的 —— 那时畜群和牧人都要倒霉。Свой своегѐ не хра̀ни, тѐжко и ~ кой си го ня̀ма.〈俗〉亲人不养活亲人,但没有亲人也难过(意思是血浓于水)。

горлѝв -*а* [形] 易燃的

Гѐрна Вѐлта 上沃尔特(布基纳法索的曾用名,非洲)

гѐрнен|ец -*ци* [阳], **гѐрненка** [阴]〈方〉山里人(或住在村子高处的人)

горнѝл|о -*а* [中] ❶〈旧〉窑或炼铁炉 ❷〈转〉痛苦,苦难,折磨,考验

гѐрница[1] [阴] ❶超出…之外部分,超过的东西,除…之外的数额,补充(外加)的钱: И ~ билѐ отнѐсох — ру̀но и половѝна. 我连多余的也带来了 —— 一只半羊的羊毛。❷〈方〉上面的房间,卧室 ❸(某物)上部

гѐрница[2] [阴]〈民〉鞋(或靴等的)帮

гѐрнищ|е -*а* [中] ❶(某物的)上部: Гѐрнището на крила̀та на самолѐта бѐше заледѐно. 飞机两翼的上部结了冰。❷同 гѐрница[2]

горнокра̀|ец -*йци* [阳], **горнокра̀йка** [阴]〈方〉住在村子(或城市)高处的人

горня̀к [无复,阳]〈民〉❶北风(与 долня̀к (南风)相对) ❷从山上吹来的风

горня̀нин [无复,阳] 同 горня̀к

горолѐм [无复,阳] ❶乱伐树木的人 ❷〈转〉大风,疾风: ❸被吹倒的树林 ❹森林中树木被吹倒的地方

горолѐм|ен -*на* [形] 强大的,强有力的,猛烈的: ~на сѝла 强大的力量 ~ен вя̀тър 猛烈的风 **~но** [副]

героцвѐт [无复,阳] 山花(指报春花、铃兰等森林或山里的花草)

гѐрск|и -*а* ❶ гора̀ 的形容词: ~и път 林中道路 ~о стопа̀нство 林业;林场 ~а я̀года 野草莓 ❷[用作名] **~и** [阳] 护林人;护林警 ◇ **~и стража̀р**〈旧〉护林警察

горскопромѝшлен -*а* [形] 森林工业的

горскостопа̀нск|и -*а* [形] 林业的

гору̀н [阳]〈植〉无梗花栎(*Quercus sessiliflora*)

гору̀нов -*а* гору̀н 的形容词: ~и греда̀ 无梗花栎圆木

горча̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶发苦,有苦味: Пелѝнът ~ѝ. 艾(蒿)有苦味。❷〈转〉令人痛苦 ◇ **Горчѝ ми.** 我嘴里发苦。

горчѝв -*а* [形] ❶苦的,苦味的(与 сла̀дък (甜的)相对): ~ вкус 苦味 ~о лека̀рство 苦药 ~и бадѐми 苦巴旦杏仁 ❷〈转〉痛苦的,伤心的: ~а ѝстина 令人痛心的真相 ~а усмѝвка 苦笑 ~и ду̀ми 伤心的话 ~и у̀кори 令人痛心的责备 ѝмам ~ ѐпит 有沉痛的经验 проля̀вам ~и сълзи 流伤心的泪 ◇ ~ **ха̀п**〈转〉苦药丸(指不可避免的、令人不愉快的事) **~о кафѐ** (未加够糖的)苦咖啡 изпѝвам до дъ̀но ~ата ча̀ша〈书〉饮尽苦杯(指经受全部痛苦)

горчивина̀ [阴] ❶苦,苦味: Той усѐщаше ~ на езѝка си. 他舌头感到苦。❷〈转〉伤心,痛苦,委屈: препъ̀лнен с ~ 满肚子委屈

горчѝвка [阴] ❶(带苦味的)药酒 ❷〈方〉菊苣(*Cichorium intybus*)

горчѝво [副] ❶痛苦地,伤心地: усмѝхвам се ~ 苦笑 пла̀ча ~ 伤心地哭 ❷非常厉害地,大大地: ~ се разка̀йвам 非常后悔 изльѐгвам се ~ 受了大骗

горчила̀|к -*ци* [阳]〈口,貌〉苦药,苦的食物,苦东西

горчѝлк|а [阴] ❶苦味的东西: Дотѐгна ми да пѝя тѐз ~и. 我已厌烦喝这些苦东西了。❷〈转〉痛苦,苦楚,苦恼

горчѝл|о -*а̀* [中] 同 горчѝлка

горчѝца[1] [无复,阴] 芥末

горчѝца[2] [阴]〈植〉带苦味的草药(指金丝桃、啤酒花等)

горчѝч|ен -*на* горчѝца 的形容词 ◇ **~ен га̀з** 芥子气(一种糜烂性毒气)

гѐр|ък -*ка* [形]〈书〉❶同 горчѝв ❷〈转〉充满痛苦的,苦痛的,伤心的: ~ка пѐвест 悲痛的故事 ❸[加冠词] **~кѝят, ~ка̀та, ~кѐто** 可怜的,令人惋惜的

гор|я̀[1] -*ѝш*, -*я̀х* [未] ❶烧,燃烧,着火: Тѐзи въ̀глища не ~я̀т добрѐ. 这些煤不好烧。❷起火,着火: Къ̀щата ~ѝ. 房子着火了。❸发光,照耀: Ла̀мпата му ~ѝ ча̀к до свѐтло. 他房间的灯一直亮到天明。Слъ̀нцето ~ѐше сред небѐто. 太阳当空照。❹〈转〉红似火: Горѝ небѐто. 天空红似火。❺〈转〉发热,发烧: ~я̀ в ѐгън и трѐска 发烧,发寒热 ❻〈转〉变红,发红,发烧: Лицѐто му ~ѝ. 他的脸通红。❼〈转〉燃起(某种热烈的情绪): ~я̀ от жела̀ние да отѝда 非常想去 ~я̀ от нетърпѐние 急不可耐 Гла̀вите се изпра̀виха, в пѐгледите ~ѐше твъ̀рдата и непоколебѝма вя̀ра в побѐдата на борба̀та. 他们昂起头,目光中燃烧着斗争必胜的坚定信念。◇ **Ѐгън ми ~ѝ на глава̀та.**〈口〉我焦虑万分。**~ѐне** [中]: дърва̀ за ~ѐне 木柴 гѐрно ~ѐне 见 горѐние

гор|я̀[2] -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶焚烧,烧毁,焚毁: Завоева̀телите ~ѝха села̀та. 侵略者烧毁了村庄。❷烧,用…作燃料: Нѝе ~ѝм ка̀менни въ̀глища и дърва̀. 我们烧煤和木柴。❸点,用…照明: В мѝналото по села̀та ~я̀т бѐрина. 过去农村用松树明子照明。Тѐ ~я̀т мнѐго електрѝчество. 他们用很多电。❹(烈日)晒;灼痛,刺痛,晒伤: ~я̀ лицѐ 暴晒面部 Слъ̀нцето го ~ѝ. 太阳晒伤了他的皮肤。❺烧制: ~я̀ въ̀глища 烧炭 ~я̀ ва̀р 烧石灰 ❻〈转〉折磨,使痛苦,使不安: Мисълта̀ за неизпълнѐнието на зада̀чата го ~ѝ. 想到没有完成任务他很痛苦。— **се** [反身,被动] **~ѐне** [中]

горя̀н|ин -*и* [阳]〈民〉❶住在山上的人,山里人 ❷山风 ◇ **змѐй-~ин** 山上的怪兽

гѐспод 呼格 -*и* [无复,阳] ❶(基督教的)上帝,天主: Гѐспод го прибра̀ при сѐбе си. 上帝把他召回去了。дя̀до ~〈民〉上帝,老天爷 ❷(口语中用来表示感叹、惊奇、意外等)上帝啊!天哪!: Гѐсподи! Бѐже ~и! 上帝啊! Гѐспод да му е на пѐмощ! 愿上帝助他! Да те па̀зи ~. 愿主保佑你(当别人进行

某种危险工作时说)。Да те поживѝ ～！愿主赐你长寿(表示感谢时说)。❸表示诅咒,发誓：Да те убѝе ～！天打雷劈！◇ **Гдѐ то̀я ～！**〈口〉要能实现多好(意思是不可能实现)！**Добър е ～.**〈口〉有希望,没理由灰心丧气。**дървен ～**〈口,讽〉同 бой (棍打) **Едѝн ～ зна̀е.**〈口〉天晓得。**Ка̀кво̀то да̀л ～.** 有什么算什么,现有的,将就：Ще ви гостѝм ка̀кво̀то да̀л ～. 有什么就请你们吃什么。**Ка̀кто да̀л ～.**〈口〉跟平常一样。**Ту̀к е друг ～.** 这是另一个天地;这里更好。**Чул те ～.** 但愿你的话能实现。

господа̀р -*ят*, -*я* [阳], **господа̀рка** [阴] ❶雇主,企业主,东家 ❷统治者,主宰者：Нàм тря̀бва нè ～, а свобода̀ и човѐшко ра̀венство. 我们需要的不是统治者,而是自由和人的平等。❸所有者,主人：～ на кръ̀чмата 酒馆的主人 Ку̀чето не ла̀е ～я си.〈俗〉狗不朝主人叫。❹〈转〉主宰者：～ на сѐбе си 能主宰自己的人,能自己做主的人 ～ на положѐнието 能左右局势的人 ❺阔老,财东,老爷

господа̀рка [阴] ❶见 господа̀р ❷господа̀р 的妻子

господа̀рск|и -*а* господа̀р 的形容词：～а къ̀ща 财主的房子 ～и то̀н 统治者的腔调 ～а за̀повед 主宰者的命令

господа̀рств|о -*а* [中]〈旧〉❶国,王国 ❷统治,控制,统治地位：До ту̀к ми бѐше ～ото. 我的统治曾达到此地。

господа̀рст[ву]вам [未] 同 господару̀вам 和 вла̀ствувам (当主人,统治)

господару̀ва|м [未] 当主人,做主宰;管事,当家,作主;发号施令,统治：Едѝн слугу̀ва, дру̀г ～. 有人当奴仆,有人当主子。～**не** [中]

госпо̀д|ен -*ня*, -*не*〈书〉го̀спод 的形容词：ѝме ～не 主的名字 ◇ **～ня молѝтва (молѝтва ～ня)** 祈祷文《我等的上帝》

господѝн 呼格 -*ѝне*, 与格 (旧) -*ѝну*, 复 -*а̀* [阳] ❶先生,君：то̀зи ～ѝн 这位先生 ～ѝн председа̀тел 主席先生 Това̀ е ～ѝн Ивано̀в. 这是伊万诺夫先生。уважа̀еми ～ин Попо̀в 尊敬的波波夫先生 Господа̀, заседа̀нието е открѝто. 诸位先生,会议开始了。❷〈民,旧〉东家,老爷,财主,先生

господѝнчо -*вци* [阳]〈讽,蔑〉(对人的称呼)先生,大人

госпо̀дск|и -*а* [形]〈旧〉**～и пра̀зници** 与耶稣基督有关的(宗教)节日

госпо̀дствен -*а* [形] 统治的：～о положѐние 统治地位

госпо̀дств|о -*а* [中] ❶统治,统治地位;霸权：установя̀вам (нала̀гам) светѐвно ～о 称霸世界 Нѐговото ～о не тря̀я дъ̀лго. 他的统治没有延续很久。❷〈旧,讽〉～о му (对地位高的人的尊称)先生,大人,阁下,老爷：Госпо̀дство му е пристѝгнал сно̀щи. 大人是昨晚到的。

госпо̀дст[ву]ва|м [未] ❶统治,控制,支配：Та̀м над всѝчко ～ всемогъ̀щият капита̀л. 那里万能的资本统治着一切。❷占优势,盛行,大多数是：Като̀ поѐт Велѝчков бѐше лирѝк, лирѝчната стру̀я ～ у нѐго. 韦利奇科夫是一位抒情诗人,他的作品里抒情情调占支配地位。❸〈转〉高出,高耸于…之上：Та̀зи могѝла ～ над равнина̀та. 这个山岗高耸于平原之上。～**ве** [中]

госп|ожа̀ 呼格 -*о̀жо* 和 -*ожа̀*, 复 -*о̀жи* [阴] ❶女士,太太,夫人：Госпо̀жи и господа̀ 女士们,先生们 уважа̀ема ～ожа̀ Попо̀ва 尊敬的波波娃女士(称呼) уважа̀ема ～о̀жо 尊敬的女士(称呼) ❷(加在名字前面)对女修道院长或女修士的尊称

госпо̀жиц|а [阴] 小姐,女士：Позволѐте, ～е, да ви запозна̀я. 小姐,请允许我给您介绍。

гост -*ът*, -*а*, -*и* [阳], **го̀стенка** [阴] 客人,宾客,来客：скъ̀п ～ 贵客 ря̀дък (чѐст) ～ 稀(常)客 нека̀нен ～ 不速之客 жела̀н ～ 受欢迎的客人 ѝмам ～ 有客人 Пъ̀рвите места̀ в сало̀на са запа̀зени за ～и. 大厅前几排的座位是留给来宾的。◇ **на ～и** 做客：отѝвам на ～и у ня̀кого 到某人那里去做客 пока̀нвам ня̀кого на ～и 邀请某人做客 на ～и съм у ня̀кого 在某人家里做客

го̀стба [阴] 同 го̀зба

го̀стбица [阴] 同 го̀збица

го̀ст|ен -*на* [形] ❶ **～на стая** 客房(客人住的房间) ❷ [用作名] ～**на** [阴] 同 ～на ста̀я

го̀стен|ин -*и* [阳]〈罕〉, **го̀стенка** [阴] 同 гост

гостѝлница [阴]〈口〉❶饭铺 ❷〈旧,罕〉同 хотѐл (旅馆,饭店)

гостилнича̀р -*ят*, -*я* [阳], **гостилнича̀рка** [阴]〈旧〉饭铺(旅店、客栈的)老板;饭铺(旅店、客栈的)伙计

гостилнича̀рск|и -*а* гостилнича̀р 的形容词：～а престѝлка 饭馆伙计的围裙 ～о дру̀жество 饭馆同业公会

гостилнича̀рство [无复,中]〈旧〉饭馆(旅馆)业

гостѝлнич|ен -*на*〈旧〉гостѝлница ②解的形容词：～на ста̀я 旅店的房间

го̀стна 见 го̀стен

гостолю̀б|ен -*на* [形] 同 гостолюбѝв

гостолюбѝв -*а* [形] 好客的,厚待客人的,殷勤招待的：～и хо̀ра 好客的人们

гостолю̀бие [无复,中] 好客,殷勤待客

гостоприѐм|ен -*на* [形] 好客的,殷勤待客的：～но семѐйство 好客的人家 ～на страна̀ 好客的国家 Тѐ са мно̀го ～ни. 他们非常好客。

гостоприѐмство [无复,中] 好客,殷勤待客：ока̀звам ～ 给予殷勤的招待 Благодаря̀ ви за ～то. 感谢你们的殷勤招待。

госту̀ва|м [未] ❶做客：～м у прия̀теля 在朋友家做客 То̀й чѐсто ～ при сво̀ите роднѝни. 他常去亲戚家做客。❷(演员)特约演出,访问演出,客场演出 ～**не** [中]

гостя̀ 见 гоща̀вам

гот [不变]〈行〉❶ [用作形] 好的,棒的 ❷ [用作副] 好,棒：Живѐем си ～. 我们生活得很好。

готва̀рница [阴] (军营、宿舍等的)伙房,厨房

готва̀рск|и -*а* [形] 烹调的,食用的：～а кнѝга 烹饪指南,菜谱 ～а со̀л 食盐 ～и но̀ж 切菜刀 ～а пѐчка 厨灶 ～а тѐхника 烹调技术 ～о изку̀ство 烹调艺术 ～и съ̀дове 烹饪用器皿,炊具(如锅等)

готва̀рство [无复,中] 烹饪法,烹调术,烹调手艺：ку̀рсове по ～ 烹饪训练班

готва̀ч [阳], **готва̀чка** [阴] 厨师,炊事员：дипломѝран ～ 正式厨师,科班厨师

го̀твен -*а* ❶ го̀твя 的过被形动 ❷ [用作名] ～**о** [中] (煮或炸的,非烤的)菜肴：Го̀твеното бѐше карто̀фи, фасу̀л, с една̀ сла̀ба запръ̀жка от ня̀колко главѝ лу̀к. 菜是土豆、菜豆加上几头微微煎了一下的洋葱。

го̀тв|я -*иш*, *го̀твѝх* [未] ❶做(饭,菜)：～я о̀бед 做午饭 ～я едно̀ ху̀баво я̀стие 做一个好菜 ❷准备,预备：～я уро̀ците си 准备功课,预习 ～я деца̀та за ѝзпит 帮助学生准备考试 ～я наро̀да към бу̀нт 发动人民准备暴动 ～я на ня̀кого изнена̀да

为某人准备使他感到意外的东西 — **се**［被动，中态］：~я се за изпит 准备考试 ~я се да излязa 准备出去 У нас се ~и всèки дèн. 我们家每天做饭（指有热饭吃）。~**ене**［中］

гòтен -*а*［形］同 гот

гòт|и［复，单（罕）-，阳］〈史〉哥特族，哥特人（古日耳曼民族的一支）

гòтика［无复，阴］〈书〉哥特式（建筑），尖拱式建筑

гòтин -*а*［形］〈行〉同 хỳбав（棒的）：Дойдè ми на ỳм нèщо ~о. 我想起一件好事。

готѝческ|и -*а* гòтика 的形容词：~и стѝл 哥特式风格 ~а архитектỳра 哥特式建筑 ◇ **~а àзбука，~и шрѝфт** 哥特体（字），黑体字

готòв -*а*［形］❶已做好的，做成的，现成的：магазѝн за ~и дрèхи 服装店 Ядèнето е ~о. 菜已做好。❷预备好的，准备好的，〈转〉成熟的：~ за бòй 做好战斗准备的 вѝнаги ~ 时刻准备着 Нѝе сме ~и — чàкаме сàмо зàповед. 我们已准备好，只等下命令。Рàботата е напълно ~а. 工作已全部干完了；东西已经完全做好了。Ечемѝкът е ~. 大麦已经成熟。❸愿意的，同意（做某事）的：~ е да услỳжа 愿意效劳 ~ съм да премèря сѝлите си с нѝкого 愿同某人较量一番 Готòв съм на всѐкакви жèртви за родѝната. 我愿为祖国做出任何牺牲。❹［用作名］~**ото**［中］现成的东西：живèя от ~ото 吃现成的；过不劳而获的生活 ◇ **~и парѝ** 积攒的钱；存款：Готòви парѝ лèсно се хàрчат.〈俗〉攒起来的钱很容易就花掉。**Готòво!** 好了，得了！**на ~о** 坐享其成地，不劳而获地 ~**о**［副］

готовàн -*овци*［阳］，**готовàнка**［阴］〈口〉吃闲饭的人，好吃懒做的人，寄生虫

готовàн|ин -*и*［阳］〈口〉同 готовàн

готовàн|ец -*ци*［阳］，**готовàнка**［阴］〈方〉同 готовàн

готовàнск|и -*а* готовàн 的形容词 ~**и**［副］

готовàнство［无复，中］吃闲饭，好吃懒做

готòвност -*тà*［无复，阴］愿意；情愿；准备妥善，已准备好（的状态）：Тòй изявѝ ~ да ми помòгне. 他表示愿意帮助我。стоя в пълна бòйна ~ 处于临战状态，一切准备就绪 ◇ **с ~** 情愿

гòтск|и -*а* гòти 的形容词

гофрѝрам［未，完］（把纸、铁板等）折出波纹

гощàвам［未］，**гостя̀** -*стѝш*，-*стѝх*［完］请（客人）吃饭，宴请：Гостѝха ни кàкто трàбва. 他们好好地款待了我们一番。— **се**［被动，中态］：Сѝт гòстенин лèсно се ~щàва.〈俗〉吃饱的客人好招待。~**щàване**［中］

гощàвка［阴］午宴（或晚宴），酒席，宴席

го|я̀ -*ѝш*，-*ѝх*［未］肥育，养肥，喂肥：~я̀ свиня̀ 育肥猪 — **се**［被动］~**èне**［中］

го|я̀ се -*ѝш се*，-*ѝх се*［未，中态］长肥，长膘，蹲膘：Мàлко ядè，но се ~ѝ. 吃得不多，但长得挺肥。~**èне**［中］

ГПК［гè-пе-кà］［缩］Грàдски партѝен комитèт 党的市委员会

ГПК［гè-пе-кà］［缩］〈法〉Грàждански процесуàлен кòдекс 民事诉讼法典

ГПУ［гè-пе-ỳ］［缩］Глàвно политѝческо управлèние（на Нарòдната àрмия）（人民军）总政治部

гр.［缩］град 城市：гр. Плòвдив 普罗夫迪夫市

грàб|вам［未］，**грàбна** -*неш*，*грàбнàх*［完］❶抓住，抓起，拿住，拿起：~вам кàмък 抓起石头 ~вам орѫжие 拿起武器 ~вам нѝкого за ръкàта 抓住某人的手 ❷抢去，夺走，拿走，带走，拉去，（风）刮走：Грàбнах кнѝгата от ръцèте му. 我从他手里把书抢走。❸〈转〉吸引住：Мỳзиката ме ~на. 音乐把我吸引住了。~**ване**［中］

грàб|вам се［未］，**грàбна се** -*неш се*，*грàбнàх се*［完］［中态］〈口〉（急忙）出发，奔向（某处）~**ване**［中］

грабѐж［阳］❶掠夺，抢，抢劫：Цѐлата истòрия на капитàла е истòрия на насѝлия и ~，кръв и мръсотѝя. 资本的全部历史都是压迫、掠夺、血腥和污秽的历史。❷掠夺品

грàбене 见 грàбя

грабѝтел -*ят*，-*я*［阳］，**грабѝтелка**［阴］掠夺者，抢劫者：~ на чỳжди благà 掠夺别人财富的人

грабѝтелск|и -*а* грабѝтел 的形容词：~а войнà 掠夺战争 ~а политѝка 掠夺政策 ~и капитàл 掠夺的资本 ~**и**［副］

грабѝтелств|о -*а*［中］抢劫，掠夺；抢劫（行为）

граблѝв -*а*［形］（指禽兽）凶猛的；残暴的，掠夺的：~а птѝца 猛禽 ~а прирòда 掠夺的本性 ~**ост** -*осттà*［阴］

грàбна 见 грàбвам

грàб|я -*иш*，*грàбѝх*［未］❶抢，夺，掠夺，抢劫：Тè ~ят чỳжди парѝ，чỳжд трỳд. 他们掠夺别人的钱财和劳动。❷迅速抓起，拿起：~я с шèпи 大把地抓 Вѝтърът ~и снегà. 风把雪卷走。— **се**［被动］◇ **~я момà**〈旧〉抢亲 ~**ене**［中］

гравимѐт|ър -*ри*［阳］重力仪，重差仪

гравѝра|м［未，完］（在金属、玻璃、木头等上面）雕刻：~м на дървò 在木头上雕刻 ~**не**［中］

гравитациòн|ен -*на* гравитàция 的形容词

гравитàция［无复，阴］〈理〉万有引力，重力：~ на Лунàта 月球的引力

гравитѝрам［未，完］❶受重力（引力）作用，受重力吸引而移动 ❷〈转〉倾向（某人或某事）

гравьòр［阳］雕刻家，雕刻工

гравьòрск|и -*а* гравьòр 的形容词

гравю̀ра［阴］雕刻作品；版画；木刻；铜版画

град[1] -*ът*，-*à*，-*овè* 和（罕）-*ѝща*［阴］❶城市：голя̀м ~ 大城市 стòличен ~ 首都，京城 провинциàлен ~ 外省的城市 открѝт ~ 开放城市 ~ Пекѝн 北京市 ~ на централно подчинèние 直辖市 отѝвам в ~à 进城 ❷〈转〉城市居民，市民：Цѐлият ~ говòри за товà. 全市的人都在谈论这件事。❸（用于民歌中）城堡：Грàд градѝла самовѝла. 仙女建了城堡。◇ **~-домакѝн** 东道主城市，主办城市

град[2] -*ът*，-*à*［无复，阳］❶雹子，冰雹：Валѝ（бѝе）~. 下冰雹。Грàд глàд не прàви，тèжко му когò удàри.〈俗〉冰雹虽不致饿死人，但谁遇上都不好过。❷〈转〉如冰雹之多，无数：~ от куршỳми 弹雨 обсѝпвам нѝкого с ~ от въпрòси 向某人提出一连串问题 Пòт се лèеше катò ~. 汗流如雨。

-град［复合词第二部］表示"城"之意，例如 Бòтевград（波特夫格勒），Благòевград（布拉戈耶夫格勒）

градàция［阴］递增，递减，渐变，层次，度；（修辞学中的）排比：В товà отношèние мòже да се проследѝ какво-гòде постепèнно развѝтие и ~ в талàнта му. 在这方面大致可以看出他的才能的不断发展和进步。възходя̀ща（низходя̀ща）~ 递增的（递降的）排比

градѐж［阳］❶建筑，建设；〈转〉创建，创造：~ на здàние 建楼，建造建筑物 ~ на нòв живòт 建设新生活 ❷正在建设中的房屋，工程 ❸围墙

градѐж|ен -*на*［形］建筑用的

гра̀дел [无复,阳] 一种厚棉布

градѐне 见 градя̀

град|ѐц -*овцѐ* [阳] град 的指小: ма̀лък планѝнски ~ѐц 小山城

градѝв|ен -*на* [形] ❶建筑的,施工的: ~ен материа̀л 建筑材料 ❷〈转〉创造性的,建设性的 ~ен тру̀д 创造性的劳动 ~на крѝтика 建设性的批评

градѝво [无复,中] ❶建筑材料: Тѐ отѝват навъ̀тре в планина̀та, за да сека̀т дърва̀ за ~. 他们进山去砍伐建筑木料。❷〈转〉材料,素材: Градѝво за та̀зи творба̀ са наро̀дните пѐсни. 这一作品的素材是民歌。

градѝна [阴] 园;花园,公园: зеленчу̀кова ~ 菜园 я̀бълкова ~ 苹果园 овоѝщна ~ 果园 гра̀дска ~ (城市)公园 ботанѝческа ~ 植物园 дѐтска ~ 幼儿园 зоологѝческа ~ 动物园 ◇ **Тѐзи ка̀мъни се хвъ̀рлят в мо̀ята ~.** 这些暗示是针对我的。

градина̀р -*ят*, -*я* [阳], **градина̀рка** [阴] ❶园丁,花匠,园艺工人 ❷菜农

градина̀рск|и -*а* градина̀р 的形容词 ◇ **~а су̀па** 〈烹饪〉(用几种蔬菜做的)菜汤

градина̀рство [无复,中] 园艺;蔬菜业

градѝнка [阴] градѝна 的指小

градѝнск|и -*а* градѝна 的形容词: ~о цвѐте 栽培的(非野生的)花 ~о растѐние 栽培的植物 ~и плѐт 花园的篱笆 ◇ **~и чай** 〈植〉鼠尾草(*Salvia officinalis*)

градѝра|м [未,完]〈书〉分等级;刻度,分度 — **се** [被动] **~не** [中]

градѝща 见 град

градѝщ|е -*а* [中] 古城(堡)遗迹;古城堡遗址

градобѝт|ен -*на* [形] ❶下过雹子的: ~на годѝна 下过雹子的一年 ❷遭雹害的: ~но ло̀зе 被雹子打过的葡萄园

градобѝтнина [阴] 受雹灾的庄稼(或葡萄等)

градонача̀лни|к -*ци* [阳]〈旧〉市警察局局长

градонача̀лническ|и -*а* градонача̀лник 的形容词

градонача̀лнишк|и -*а* 同 градонача̀лнически

градонача̀лство [无复,中]〈旧〉❶市警察局 ❷市警察局大楼

градоно̀с|ен -*на* [形] (指云)有冰雹的,带雹子的: ~ни о̀блаци 冰雹云

градостро̀йтел|ен -*на* [形] 城市建设的: ~ен отдѐл 城市建设局

градоустро̀йствен -*а* [形] 城市建设的: ~ пла̀н 城市建设规划 ~и мероприя̀тия 城市(公用事业)建设措施

градоустро̀йство [无复,中] 城市建设;(城市)公用事业

гра̀дск|и -*а* град 的形容词 (与 сѐлски (农村的)相对): ~и комитѐт 市委员会 ~и часо̀вник 城市大钟 ~и живо̀т 城市生活 ~о облекло̀ 城市人穿的服装,都市服装 ~а бо̀лница 市立医院 ~о населѐние 市民 **~и** [副]: Облѝча се ~и. 他城里人打扮。

градуѝрам [未,完] 在…上画刻度

градуѝран -*а* ❶ градуѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 带刻度的: ~ съд 带刻度的器皿,量杯

гра̀дус [阳] (温度、液体浓度、角等的)度,度数: Ко̀лко ~а ѝма днѐс? 今天温度多高? Пѐт ~а над (под) ну̀лата е. 零上(下)5 度。Термомѐтърът па̀да под ну̀ла ~а. 温度计降到零度以下。спѝрт 70 ~а 70 度酒精 ракѝя 50 ~а 50 度白酒 ъ̀гъл от 45 ~а 45 度角 при два̀десет ~а сѐверна шириена̀ 在北纬 20 度 ◇ **на ~ съм** 〈口,谑〉喝醉了,(因喝酒而)兴奋 **обръ̀щам се на 180 ~а** 〈转〉180 度的大转弯;完全改变;接受完全相反的观点或采取完全相反的行动

гра̀дус|ен -*на* [形] 同 гра̀дусов

гра̀дусов -*а* [形] (与数词连用)度的: 60-~а ракѝя 60 度白酒 два̀йсет-~ сту̀д 零下 20 度严寒

граду̀шка [阴] 同 град[2]: Нечу̀вана бу̀ря се зада̀де едѝн дѐн и ѐдра ~ избѝ нѝвите на дѐсет села̀. 有一天来了空前的风暴,大冰雹打坏了十个村子的庄稼。~ от куршу̀ми 弹雨

градчѐ -*та* [中] град[1] 的指小

град|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶建筑,建造,盖: ~я̀ къ̀ща 盖房子 ❷(用围墙等)围起,圈起: ~я̀ дво̀р 圈上院子,把院子圈起来 ❸〈转〉建设,建立,创造: ~я̀ благосъсто̀янието на пото̀мството 为后代造福 ~я̀ социалѝзъм 建设社会主义 — **се** [被动] **~ѐне** [中]

граждан|ѐя се -*ѐеш се*, -*я̀х се* [未,中态]〈口〉(在言谈、穿戴、举止上)像城里人;模仿城里人

гражда̀н|ин -*и* [阳], **гра̀жданка** [阴] ❶市民(城市人): софѝйски ~ин 索非亚市民 ❷城里人(指在城市里出生并长大的人): Тѝ ~ин ли си? 你是城里人吗? Жъ̀не като̀ ~ка. 她割麦子的姿势像城里人。❸公民,国民: китàйски ~ин 中国公民 ◇ **по̀четен ~ин** 荣誉市民: пра̀вя нѐкого по̀четен ~ин на Со̀фия 授予某人索非亚荣誉市民的称号

гра̀жданск|и -*а* [形] ❶市民的,城里人的: ~и обно̀ски 城里人的举止 ❷公民的: ~и права̀ 公民权利 ~и дълг 公民义务 ~о съзна̀ние 公民意识(觉悟) ❸〈法〉民事的: ~о пра̀во 民法 ~и ѝск 民事诉讼 ~и съдѝлища 民事法庭 ❹非军事的,民用的,文的: ~о облекло̀ 便服 ~а авиа̀ция 民用航空 ❺非宗教的: ~и бра̀к 未按宗教仪式举行的婚礼 ◇ **~а война̀** 内战

гра̀жданственост -*та̀* [无复,阴] ❶公认 ❷〈旧〉文明

гра̀жданство [无复,中] ❶ [集] 市民: софѝйско ~ 索非亚市民 ❷国籍: приѐмам китàйско ~ 加入中国国籍 ◇ **пра̀во на ~** 同 гра̀жданственост ①解: Мно̀го чу̀жди ду̀ми са добѝли пра̀во на ~ у на̀с. 许多外来语在我国得到公认。

гра̀йфер [阴]〈技〉(吊车上的)抓斗;轮胎花纹;鞋底花纹

грак [无复,阳] (鸟的)尖叫,乌鸦叫,哑哑叫: зловѐщ ~ 不祥的乌鸦叫(声)

гра̀ка|м [未] 同 гра̀ча: Зловѐщо ~т вра̀ни. 乌鸦在不吉利地叫着。**~не** [中]

гра̀к|вам [未], **гра̀кна** -*неш*, *гра̀кнах* [完] ❶(乌鸦等)突然尖叫(哑哑叫) ❷〈转,口〉叫喊着扑向某人: Всѝчки ~на̀ха върху̀ мѐне. 大家边叫边朝我扑过来。**~ване** [中]

грам -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 克(公分): сто̀ ~а брашно̀ 100 克面粉 Килогра̀мът ѝма 1000 ~а. 1 公斤是 1000 克。◇ **~-а̀том** 〈理,化〉克原子 **~ове** 砝码 **~-молеку̀ла** 〈物〉克分子 **нѝто ~** 〈口〉一点也不,丝毫不,决不

грама̀да [阴] ❶大堆(东西): ~ дѐнкове 一大堆包袱 ~ ка̀мъни 一大堆石头,大石堆 ❷山岩;大石堆

грама̀д|ен -*на* [形] 巨大的,庞大的,极大的: ~на ся̀нка 巨大的影子 ~на ра̀злика 巨大的区别 ~но значѐние 巨大的意义 ~но мнозинство̀ 绝大多数 получа̀вам ~ен успѐх 取得巨大成绩 **~ност** -*ността̀* [阴]

грамадя̀ се -ѝш се, -ѝх се［未，中态］〈民〉聚成大堆：Над на̀с се ～я̀ха пепеля̀ви о̀блаци. 我们的上空聚集着大片的灰云。

грама̀ж［阳］（一份食品或一件物品的）克重(量)

граматѝк -ци［阳］❶语法学家 ❷〈民〉读书人，有学问的人

грама̀тика［阴］❶［只单］语法：препода̀вам ～ 教语法 исторѝческа ～ 历史语法 сравнѝтелна ～ 比较语法 ❷语法书(课本)：Ку̀пих една̀ ～. 我买了一本语法书。

граматика̀р -ят, -я［阳］❶〈藐〉平庸的语法学家 ❷编写语法课本的人

граматѝчен -на грама̀тика 的形容词：～ни правила̀ 语法规则 ～ен разбо̀р 语法分析

граматѝчески -а［形］同 граматѝчен：～и строѐж на езѝка 语言的语法结构 ～а грѐшка 语法错误

грамота̀［阴］❶奖状：похва̀лни ～ѝ 奖状 ❷〈史〉（君主国家首脑的）敕令，圣旨：～ѝ на бъ̀лгарските царѐ 保加利亚沙皇圣旨

грамо̀тен -на［形］❶识字的，能读能写的，有文化的：～ен човѐк 识字的人 ❷语法上无错误的：～но пѝсане 无语法错误的书写 ～но чѐтене 正确的诵读 ❸〈转〉（在某方面）具有相当知识的，在行的：политѝчески ～ен 政治上在行的 **～но**［副］：Пѝсмо̀то е напѝсано ～но. 信写得没有文字(指语法和正写方面的)错误。**～ност** -остта̀［阴］

грамофо̀н［阳］唱机，留声机：пу̀скам (спѝрам) ～а 开(关)电唱机

грамофо̀нен -на грамофо̀н 的形容词：～на пло̀ча 留声机唱片 ～ни иглѝ 留声机唱针

грамофо̀нче -та［中］〈植〉牵牛花，喇叭花(*Convolvulus tricolor*)

гран[1] -ът, -а, -ове［阳］〈旧〉克冷(医药计量单位，等于 0.062 克)

гран[2] 和 **гра̀на** 见 гра̀ни

грана̀т［阳］〈矿〉石榴石

грана̀та［阴］〈军〉❶榴弹：фуга̀сна ～ 爆破榴弹 ❷手榴弹 ◇ **ръ̀чна** ～ 手榴弹

грана̀тен -на грана̀та 的形容词：～на запа̀лка 榴弹的引信 ～ни къ̀сове 榴弹的弹片

грана̀тов -а［形］石榴石的，石榴石制的：～а грѝвна 石榴石手镯 ～ пръ̀стен 石榴石戒指

гранатомѐт［阳］〈军〉掷弹筒，火箭筒

гранатохвъргàч［阳］〈军〉投弹手

гранатохвъргàчка［阴］〈军〉掷弹筒

гранд［阳］〈史〉西班牙世袭贵族的最高爵位(1931 年废除)；享有西班牙世袭贵族最高爵位的人(大公)

гра̀ндама［阴］阔夫人，阔太太

грандио̀зен -на［形］宏大的，宏伟的，规模很大的：～но зда̀ние 宏伟的大厦 **～ност** -остта̀［阴］

грандома̀н［阳］，**грандома̀нка**［阴］❶自大狂患者，患夸大狂的人 ❷妄自尊大的人

грандома̀ния［阴］自大狂，夸大狂；自命不凡，妄自尊大：стра̀дам от ～ 患自大狂，有狂妄自大的毛病

грандома̀нски -а грандома̀н 的形容词：～о държа̀не 自命不凡的态度

грандома̀нство［无复，中］自命不凡，妄自尊大

грандома̀нщина［阴］同 грандома̀нство

гра̀нд-хотѐл［阳］豪华的大旅馆，大饭店

гра̀ни［复，单 -，阳和 -а，阴］〈诗〉树枝，枝子

гранѝв -а［形］（指油类）哈喇的，变质的：～о масло̀ 哈喇的(黄)油

гранѝт［阳］〈矿〉花岗石，花岗岩：твъ̀рда като̀ ～ вя̀ра 坚如磐石的信念

гранѝтен -на［形］❶花岗岩制的，花岗石的：～ни у̀рви 花岗岩的峭壁 ～ен па̀метник 花岗岩纪念碑 ❷〈转〉坚强的，坚定的：～на во̀ля 坚强的意志

гранитиза̀ция［阴］〈地质〉花岗岩化作用

гранито̀л［阳］格兰尼托皮(一种人造革)

гра̀ница［阴］❶边界，边境，疆界，国界，国境：на ～та 在边界上，在国境线上 охраня̀вам ～та 守卫边界 Река̀ Ду̀нав е сѐверната естѐствена ～ на Бълга̀рия. 多瑙河是保加利亚北部的天然国境线。❷区别，不同，界线：Ня̀ма ря̀зка ～ между̀ фѝзѝчни и химѝчни явлѐния. 物理现象和化学现象之间没有截然的区别。❸〈转〉界限，限度，止境，范围：～ на търпѐнието 忍耐的限度 спа̀звам ну̀жната ～ 保持必要的界限 надхвъ̀рлям (премина̀вам) ～ 越出范围(界限) стѝгам до ～та на нѐщо 达到…的界线 Тря̀бва да ка̀жем открѝто, че на̀шите отстъ̀пки ѝмат ～. 坦率地说，我们的让步是有限度的。◇ **Вся̀ко нѐщо си ѝма** ～. 什么事情都有个限度。**замина̀вам зад** ～〈口〉去国外，出国

гранѝца［阴］〈植〉英国栎(*Quercus pedunculata*)

гранѝча -иш, гранѝчѝх［未］❶同…交界，接壤，毗邻：Бълга̀рия ～и с Румъ̀ния, Съ̀рбия, Македо̀ния, Ту̀рция и Гъ̀рция. 保加利亚与罗马尼亚、塞尔维亚、马其顿、土耳其和希腊接壤。❷〈转〉接近，近似：Постъ̀пката му ～и с лу̀дост. 他的行为近乎疯狂。

гранича̀р -ят, -я［阳］边防战士，边防军人

гранича̀рски -а гранича̀р 的形容词：～а унифо̀рма 边防军军装

гранича̀рство［无复，中］边防军的职务

гранѝчен -на гра̀ница 的形容词：～ни войскѝ 边防部队 ～ен по̀ст 边防哨 ～на лѝния 边防线，国境线

гра̀нка[1] гра̀на 的指小：вѝти ～и 弯枝

гра̀нка[2]［阴］〈民〉一桄线

гранови̇̀т -а［形］〈民〉(指树)多枝杈的；枝杈茂盛的

грану̀ла［阴］小颗粒

грануля̀ция［无复，阴］❶粒化，使成粒状 ❷〈医〉(伤口)长出肉芽 ❸〈天〉(日面)米粒组织

гранулѝрам［未，完］使成为颗粒 **～не**［中］

грануло̀м［阳］〈医〉肉芽瘤

грануло̀ма［阴］同 грануло̀м

гра̀нче -та［中］гра̀нка[2] 的指小：еднò ～ прѐжда 一桄线

граня̀ -ѝш, -ѝх［未，只三单］(油、肥肉等)有哈喇味：Това̀ масло̀ вѐче ～ѝ. 这油已经有哈喇味了。

граня̀свам［未］，**граня̀сам**［完］［只三单］(油、肥肉等)变哈喇，变坏；有哈喇味：Слани̇̀ната ～ва. 肥肉哈喇了。**～ване**［中］

гра̀па［阴］铁耙；木耙：мина̀вам нѝва с ～ 用耙耙地

гра̀пав -а［形］❶不平坦的，不光滑的，表面粗糙的(与 гла̀дък (光滑的)相对)：～а пътѐка 不平的小路 ～а ко̀жа 不光

滑的皮肤 ~и ръцѐ 粗糙的手 ❷〈转〉(指语言、文体等)生涩的,不流畅的:~ стѝл 生涩的文体 **~ост** -осттѐ [阴]

грапавин|а̀ [阴] ❶ [只复] (表面上的)坑坑洼洼,不平,粗糙:Колàта подскàчаше тѐжко по пѫтните ~ѝ. 车在坑坑洼洼的路上剧烈地颠簸着。❷〈转〉(指语言、文章等)不流畅,生涩,粗糙:~а̀ на езѝка 语言(文笔)不流畅

гра̀павич|ък -ка гра̀пав 的指小:~ко лицѐ 疙疙瘩瘩的脸

гра̀п|я -ѝш, -ѝх [未] 耙地:На прѝлет ~ят нѐколко пѫти, за да не сѐ изпàри влàгата и за да бѫде пòчвата вѝнаги рòхкава. 他们春天耙几次地,以防水分蒸发,并保持土壤经常松软。**~ене** [中]

гра̀тис [副] ❶免费地,无代价地,白送地:Дàдоха ми двà билѐта за кѝно ~. 他们送了我两张电影票。получàвам спѝсанието ~ 得到一份赠阅杂志 ❷ [用作名] ~ [阳]〈口〉免费票(电影票等):Ѝмам двà ~а за теàтър. 我有两张免费戏票。

гра̀тис|ен -на [形] 免费的,赠送的

гратисчѝ|я -ята, -и [阳], **гратисчѝйка** [阴]〈口〉喜欢要(或善于弄)免费票的人,白看戏(或电影等)的人

граф -ът, -а, -ове [阳] 伯爵:~ Игнàтов 伊格纳托夫伯爵

графа̀ [阴] (表格的)纵行,行,栏:попълвам ~ 填写表格

гра̀фи|к -ци [阳] ❶(生产)进度表:чàсов ~к 时进度表 днѐвен ~к 日进度表 работя стрòго по ~ка 严格按进度表工作 ❷曲线图,图表

графѝ|к -ци [阳], **графѝчка** [阴] 线条画家

гра̀фика [阴] ❶线条画(不用油彩,只用线条的绘画艺术,包括各种素描、版画等) ❷线条画作品 ❸字体;书写法

графѝня [阴] 伯爵夫人;伯爵小姐

графѝт [无复,阳] ❶〈矿〉石墨 ❷笔铅,(铅笔的)笔芯

графѝт|ен -на графѝт 的形容词:~ни бòй 石墨颜料

графѝти [只复] ❶陶片上的文字(或图形) ❷(壁上的)题词

гра̀фич|ен -на гра̀фик 的形容词:~ен строѝтелен плàн 建设进度计划

графѝч|ен -на гра̀фика 的形容词:~но изкỳство 线条(画)艺术

графѝческ|и -а [形] 同 графѝчен

графолò|г -зи [阳] 笔相家,笔迹学家

графолòгия [阴] ❶笔相术,笔迹学(凭笔迹测人性格) ❷〈法〉笔体分析,签字鉴定

графома̀н [阳], **графома̀нка** [阴] ❶写作狂患者 ❷蹩脚作家

графома̀ния [无复,阴] 写作狂(没有写作才能的人对写作的病态爱好)

гра̀фск|и -а граф 的形容词:~а тѝтла 伯爵爵位

гра̀фств|о -а [中] ❶〈史〉伯爵领地 ❷伯爵爵位

грах -ът, -а [无复,阳] ❶豌豆(*Pisum sativum*) ❷豌豆粒

гра̀хов -а грах 的形容词:~о зърно 豌豆粒

граховѝд|ен -на [形] 像豌豆一样的,类似豌豆的

грахокоса̀чка [阴] 豌豆收割机

грациòз|ен -на [形] 优雅的,优美的;娇媚的,秀丽的,轻盈的,袅袅婷婷的:~ на похòдка 轻盈的步态 ~на снагà 袅娜的身段 ~ен стѝл 优美的风格 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

гра̀ци|я [无复,阴] 优雅,优美;娇媚,轻盈,秀丽,袅袅婷婷:непринỳдена ~я 自然的优雅 ◇ **трѝте ~и** (希腊神话中)赐人美丽和欢乐的三女神

гра̀ч|а -иш, гра̀чѝх [未] 乌鸦叫;哑哑叫:Гàрванът ~и зловѐщо. 乌鸦不祥地叫着。**~ене** [中]

греб|а̀ -ѐш, -а̀х [未] ❶舀,汲,舀取(液体、半液体或颗粒物):~а̀ водà 舀水 ~а̀ чорбà с лъжѝца 用勺子舀汤 ❷铲,掘,挖掘:Гребѐте снегà. 你们把雪铲掉! ❸〈转〉吸取,汲取,获得,得到:~а̀ знàние с пълни шѐпи 贪婪地汲取知识 ❹同 веслỳвам (荡桨,划船)

греба̀лка [阴] 舀子,舀勺

греба̀л|о -а [中] 同 гребàлка

грѐбане [中] ❶划(船),荡桨 ❷〈运〉划船比赛

греба̀ч [阳]〈旧〉❶同 гребѐц ❷同 гребàлка

греба̀чка [阴] 同 гребàлка

грѐб|вам [未], **грѐбна** -неш, грѐбнах [完] гребà 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

грѐбен [阳] ❶梳子,篦子:срѐшвам косà с ~ 用梳子梳头 Кòйто си ѝма брадѝ, ѝма си и ~. 〈谚〉有胡须的人就有梳子(意思是自有解决办法)。❷〈技〉梳刷器,梳状物:~ на вършàчка 脱谷机的篦子 ❸(鸟的)冠子:~ на петѐл 公鸡冠子 ❹(山)脊,(浪)峰:~ на планинà 山脊 ~ на вълнà 浪峰 ❺〈方〉(纺织机的)筘

грѐб|ен -на [形]〈运〉划船的:~на лòдка 划艇 ~ен спòрт 划船运动 ~но състезàние (~ен пòход) 划船比赛

гребена̀р -ят, -я [阳], **гребена̀рка** [阴] 制造(或卖)梳子的人

гребена̀рск|и -а гребенàр 的形容词:~и занаят 制梳业

гребена̀рство [无复,中] 制造(或卖)梳子的行业

гребеновѝд|ен -на [形] 像梳子一样的,梳状的

грѐбенче -та [中] грѐбен ①解的指小

гребѐ|ц -цѝ [阳], **гребкѝня** [阴] 荡桨人,划船人

гребл|ò -а̀ [中] ❶耙,铁耙子,草耙 ❷桨,橹:Тòй пỳсна ~àта и лòдката забàви вървѐжа си. 他放下桨,小船慢了下来。❸〈技〉(收割机上的)梳状器 ❹(木制的)铲雪耙 ❺同 гребàлка

грѐбна 见 грѐбвам

греда̀ [阴] ❶圆木;梁木 ❷(建筑用的)钢梁:желѐзна ~ 铁梁,工字钢

гредорѐд [阳] (地板、天花板等的)托梁,龙骨:Потòнът е със слàб ~, затовà се люлѐе. 天花板的托梁太细,因而颤悠。

грѐ|ен -йна [形]〈方〉❶发光的,闪光的:~йно златò 闪光的金子 ❷烧热的,加过温的:~йна ракѝя 温过的白酒

грѐене[1] 见 грѐя[1]

грѐене[2] 见 грѐя[2]

грѐзде|й -ят, -я, -и [阳]〈方〉(木桶的)塞子,软木塞;栓

грѐй|вам [未], **грѐйна** -неш, грѐйнах [完] ❶开始发光,亮起来,(光亮的东西)出现,出来:Зорà зорѝ, дѐн настàна, / слънце ~на в небесàта. (П. П. Славейков) 天方亮,白天降临,太阳出现在天空。❷一闪,闪烁:В очѝте му ~ва тънка усмѝвка. 他眼里闪出一丝微笑。**~ване** [中]

грѐйдер [阳]〈技〉平土机,平路机,筑路机

грѐйка[1] [阴]〈口〉热,热气,温暖:Еднà мàлка желѐзна пѐчка хвърля ~ от ъгъла. 一个小铁炉子从屋角发出热气。приятна слънчева ~ 令人舒适的暖和的阳光

грѐйка[2] [阴]〈运〉(滑雪运动员穿的)夹克

грѐйка[3] [阴] 发热器具(如热水袋、电枕、烧热的砖等)

грѐйпфрут [阳]〈植〉葡萄柚,葡萄柚(*Citrus paradisi*)

Гренàда 格林纳达(北美洲)

гренàд|ец *-ци* [阳],**гренàдка** [阴] 格林纳达人

гренадѝр [阴]〈史〉(某些欧洲国家军队和帝俄军队中的一种用手榴弹武装起来的)精兵,掷弹兵: фрѐнски ~ 法兰西掷弹兵,法兰西精兵

гренадѝрск|и *-а* гренадир 的形容词: ~и пòлк 精兵团

гренàдск|и *-а* Гренàда 和 гренàдец 的形容词

гренлàнд|ец *-ци* [阳],**гренлàндка** [阴] 格陵兰人

Гренлàндия 格陵兰(北美洲)

гренлàндск|и *-а* Гренлàндия 和 гренлàндец 的形容词: ~и кѝт 格陵兰鲸鱼

грес *-тà* [无复,阴] 润滑脂油

гресѝра|м [未,完] 涂润滑脂 **~не** [中]

гресьòрка [阴]〈技〉涂油器,注油器

грехòв|ен *-на* [形] ❶有罪恶的,造孽的,罪孽的: ~ни хòра 有罪的人们 ~ен живòт 罪恶的一生 ❷(促使)犯罪的: ~ни пòмисли 罪恶的意图 **~но** [副] **~ност** -osттà [阴]

грехòвни|к *-ци* [阳]〈旧〉同 грѐшник

грехопадѐние [无复,中]〈旧〉❶〈宗〉堕落,犯罪(指《圣经》传说中亚当与夏娃偷吃禁果) ❷违背道德,背叛,不道德行为,堕落

грехотà [无复,阴] **грехотà е**〈口〉罪过;这是有罪的: Грехотà е да прàвиш тъй. 你这么做是罪过。

грещ|à *-ѝш*, *-ѝх* [未] ❶做错,弄错,犯错误;不正确,不对: ~à в нѐщо 在…上犯错误 ~à по отношѐние на нѐщо 在某方面犯错误 Кòй ~ѝ? 谁不对? Сàмо кòйто нѝщо не вѝрши, тòй не ~ѝ. 只有什么都不干的人,才不犯错误。❷〈宗〉犯罪,作孽,破戒,违背教规 **~ѐне** [中]

грѐш|ен *-на* [形] ❶有罪的,罪恶的,作恶多端的: ~ен човѐк 有罪的人 ~на душà 有罪的灵魂 ❷〈口〉错误的,谬误的: ~но твърдѐние 错误的说法 ~но разсъждѐние 错误的论断 прàвя си ~на смѐтка 算错账,打错算盘 набѝрам ~ен нòмер 拨错号码 ❸ [用作名] **~ни** [复] 同 грѐшници: прàведни и ~ни 遵守宗教训诫的人和有罪的人 **~но** [副]

грѐшк|а [阴] 错,错误,过失,过错: грýба ~а 大错 правопѝсна ~а 书写错误 печàтна ~а 印刷错误 политѝческа ~а 政治错误 прàвя (допýскам) ~а 犯错误 ѝмам ~а 有错误 попрàвям ~и 改正错误 Тàзи ~а трябва да се осъзнàе и да се попрàви. 必须认识和纠正这一错误。При изчислѐнието е стàнала ~а. 计算中有错误。Акò ѝма ~а, ѝма и прòшка.〈俗〉即使有了错也可以原谅(意思是允许改正错误)。◇ **печàтни ~и** 勘误表

грѐшни|к *-ци* [阳],**грѐшница** [阴] ❶〈宗〉犯教规的人,破戒的人,有罪的人: Отдòлу на икòната се вѝждат ~ци кàк се мъчат в пъкъла. 在圣像下面可以看到有罪的人怎样在地狱中受折磨。❷有过失者,罪犯,犯人: политѝчески ~ци 政治犯

гр|ѐя[1] *-ѐеш*, *-ях*,过主形动 *-ял*, *-яла*, *-ѐли* [未] ❶发热,散热: Ѐсенното слънце ~ѐеше приветлѝво и тòпло. 秋天的太阳暖洋洋。Пѐчката ~ѐе. 火炉发热。❷发光,发亮,照耀,闪耀: На небѐто ~ѐе пълната лунà. 一轮明月当空照。❸〈转〉容光焕发,喜气洋洋: Очѝте му ~ѐят от рàдост. 他的一双眼睛高兴得炯炯发光。**~ѐене** [中]

гр|ѐя[2] *-ѐеш*, *-ях*,过主形动 *-ял*, *-яла*, *-ѐли*,过被形动 *-ян*, *-яна*, *-ѐни* 和 *-ят*, *-ята*, *-ѐти* [未] 使热,使暖,烧热,烤热: ~ѐя ядене 热饭 ~ѐя ръцѐте си на òгъня 在火上烤手 — **се** [被动]: В еднà тѐнджера се ~ѐе водà. 在一个锅里正烧着水。◇ **Товà ме не ~ѐе.** 这对我没有好处,这于我无益。**~ѐене** [中]

гр|ѐя се *-ѐеш се*, *-ях се* [未,中态](在火旁边,在太阳底下)取暖: ~ѐя се на слънце 晒太阳

грив *-а* [形]〈方〉(常指动物)同 сив (灰色的): ~и гълъби 灰鸽子

грѝва [阴] 鬣,鬃

грѝвест *-а* [形] 长鬃的: ~ кòн 长鬃马

грѝвица 见 грѝвяк

грѝвна [阴] ❶镯子,手镯 ❷环,圈

грѝвничка [阴] грѝвна 的指小

гривоòк *-а* [形]〈方〉(有)灰色眼睛的

грѝвя|к *-ци* [阳],**грѝвица** [阴]〈动〉斑尾林鸽(*Columba palumbus*)

григориàнск|и *-а* [形]: **~и календàр** 格里高里历法(新历,教皇格里高里在 13 世纪所颁布的现行的公历)

грѝж|а [阴] ❶关心,关怀;关照,操心,照顾: ~а за човѐка 对人的关怀 мàйчини ~и 母亲的关怀 семѐйни ~и 家庭中的操心事 домакѝнски ~и 家务上的操心事 Тòй ограждàше бащà си с осòбени ~и. 他特别关心他的父亲。Тѐ са заѐти с ~и по мàлките си. 他们忙于照顾孩子们。Пъ̀рвата ми ~а бѐше да вѝдя бòлната си мàйка. 我最关心的是看望生病的母亲。❷担心,忧虑;心事: живѐя без ~и 无忧无虑地生活 ѝмам ~и 有心事 създàвам на нѝкого ~и 给某人添麻烦 отбѝвам (отървавам се от) ~а 摆脱麻烦 Мизѐрията и ~ите го отчàйваха. 贫困和忧虑使他绝望。◇ **взѐмам (поѐмам) ~ата за нѐщо** 着手做某事 **Грѝжа ми е!**〈讽〉我才不愿管呢!(我不想知道!) **Ѝмай ~а.** 请关照! **Мàлко ме е ~а.**〈口〉我不关心;我不感兴趣;我不管。**Налягат ме ~и.**〈口〉我有一大堆麻烦。**Не берѝ ~а.**〈口〉别担心,请放心! **Не ме е ~а.**〈口〉我不感兴趣;不关我的事。**полàгам ~и** 关心

грѝж|а се *-иш се*, *грѝжих се* [未,中态] ❶关心,关怀,关照;照顾;注意: ~а се за живòта на нарòда 关心人民的生活 ~а се за вънишносттà си 注意自己的外表 ❷忧虑,不安,担心,操心: Не ~и се, сѝнко, àз ще ти помòгна в твòето нещàстие. 别发愁,孩子,你遭到不幸,我会帮助你的。**~ене** [中]

грѝж|ен *-на* [形] 忧虑的: ~на мàйка 心事重重的母亲

грижлѝв *-а* [形] ❶关心的,关怀的,关切的: ~а катò мàйка 像母亲一样关心的 ❷精心的 ~а и тъ̀нка рàбота 精心而细致的工作 ~о лечѐние 精心的治疗 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

грижòв|ен *-на* [形] 同 грижлѝв: ~на стопàнка 关怀备至的女主人 **~но** [副]

гриз|à *-ѐш*, *грѝзах* [未] ❶啃,咬: ~à кòкал 啃骨头 ~à сýх комàт 啃干面包 Кòнят ~ѐ юздàта. 马在啃(咬)笼头。Джòбовете на палтòто му сякаш са ги ~àли плъ̀хове. 他的大衣口袋好像给老鼠咬了似的。❷〈转〉[只三单] 慢慢毁坏,使…虚弱,使…精力衰竭: Нѝкакъв незнàен недъ̀г ~ѐше здрàвето на товà детѐ. 一种不知名的病在慢慢损坏这孩子的身体。❸〈转〉使苦恼,使难受,折磨: Гризàт го съмнѐния. 疑虑使他苦恼。Мъ̀ка я ~ѐ. 痛苦折磨着她。◇ **~à кòстите нѝкому**〈口〉说某人(常是死者)的坏话 **~à цървýлите на нѝкого**〈口〉诽谤(中伤)某人: Не пропýща слýчай да ми ~ѐ цървýлите. 他不放过任何诽谤我的机会。**Гризѐ ме съвесттà.** 我良

心上有愧。～ане［中］

гризач［阳］〈动〉啮齿动物

гриз|вам［未］,**гризна** -*неш*, *гризнах*［完］гриза 的一次或连续几次的动作：Детето всеки ден си ～ваше по малко захар. 孩子天天都咬点糖吃。

гризени|е -*я*［中］〈书〉～**е на съвестта** 良心的责备

гризка|м［未］〈行〉同 ям（吃）～**не**［中］

гризли -*та*［中］灰熊（*Ursus horribilis*）

гризу［无复,阳］〈专〉矿井瓦斯

грил -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］（烤鸡、肉等的）转炉烤箱

грим -*ът*, -*а*,（罕）-*ове*［阳］❶［集］（演员的）化装用品：театрален（сценичен）～ 演剧用（舞台用）化装品：слагам ～ 化妆 ❷化装；化妆：сполучлив ～ 成功的化妆 силен（лек）～ 浓（淡）妆

гримас|а［阴］装出的面孔,神情,鬼脸：презрителна ～а 表示蔑视的面孔 болезнена ～а 疼痛的神情 правя ～и 作鬼脸

гримаснич|а -*иш*, *гримасничих*［未］作鬼脸,作怪相 ～**ене**［中］

гримира|м［未,完］给（演员）化装；化妆,勾脸,打扮 — **се**［反身,被动］～**не**［中］

гримиран -*а* ❶гримирам 的过被形动 ❷［用作形］化了装（妆）的：～ артист 化了装的演员

гримировка［阴］化装；化妆

гримьор［阳］（剧院中的）化装师

гримьор|ен -*на*［形］❶化妆的,用于化妆的 ❷［用作名］～**на**［阴］化装室

Гринуич 格林威治（英国大伦敦东南部的一个区,原设有皇家天文台,为本初子午线所经过的地方）

грип -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］〈医〉流行性感冒：Той е болен от ～. 他得了流行性感冒。

грипав -*а*［形］患流感的

грип|ен -*на*［形］流感的

грис -*ът*, -*а*［阳］麦糁,粗面粉：～-халва（халва от ～）麦糁酥糖 На бебетата варят кашичка от ～. 他们给婴儿煮麦糁粥吃。

гриф -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］（弦乐器的）指板,按弦板,琴颈

грифон[1]［阳］（古代神话中）狮身鹰首怪兽

грифон[2]［阳］泉眼

гроб -*ът*, -*а*, -*ове*,（集）-*е*［阳］❶墓穴,坟坑：копая ～ 挖坟坑 Гърбавия само ～ът може да（го）изправи.〈谚〉不可救药。❷坟,坟墓,坟头：незнаен（безкръстен）～ 无名墓 ❸〈转〉死：верен до ～ 至死不渝；一生忠于… ◇ **Божи ～**〈民〉圣墓（指耶路撒冷）**завличам（отвеждам, завеждам）в ～а**〈口〉导致某人死亡 **занасям в ～а си**〈民〉至死保守秘密,至死不说 **като от ～а излязъл**〈口〉像从坟墓里出来的人,像死人一样 **копая ～ някому** 为某人挖坟墓,想整死某人：Който копае ～ другиму, сам пада в него.〈俗〉为别人掘墓的人,自己先掉进去；害人者害己。**мълча като ～**〈书〉像坟墓一般沉默,不泄露秘密 **С единия крак съм в ～а.** 我一条腿已经进了坟墓；行将就木。

гробар -*ят*, -*я*［阳］,**гробарка**［阴］❶掘（埋）坟穴的工人,掘墓人 ❷看坟人

гробарск|и -*а* гробар 的形容词

гроб|ен -*на*［形］❶坟墓的：～ен камък 墓碑 ～но място 墓地 ❷〈转〉坟墓般的,死人般的；死一般暗淡的,阴沉的,低沉的：～но мълчание（～на тишина）死一般的寂静 ～**но**［副］

гробищ|а［复,单（集）-*е*,中］坟地,墓地,公墓：на ～ата 在墓地

гробище［中,集］〈诗〉同 гробища

гробищ|ен -*на* гробища 的形容词：～ен пазач 看墓人 ～на ограда 墓地围墙

гробни|к -*ци*［阳］〈方〉棺材

гробница［阴］❶（有碑石的）坟,坟墓：тракийска ～ 色雷斯古墓 ❷葬身地,坟墓：～ на агресорите 侵略者的葬身地 ❸（阵亡者的）公墓,烈士公墓

гробов|ен -*на*［形］〈诗〉死一般的,坟墓般的；黯淡的,阴沉的,低沉的：～на тишина 死一般的寂静 ～ен напев 低沉的曲调 ～ен сън 沉睡

гробокопател -*ят*, -*я*［阳］〈书〉同 гробокопач

гробокопач［阳］同 гробар ①解

гроги［不变,形］〈行〉同 уморен（疲倦的）：Аз съм ～. 我累了。

грозд -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］❶一串葡萄,一嘟噜葡萄：Трапезата бе сложена под голям свод от лози, по който висяха узрели ～ове. 饭桌摆在一个大葡萄架下边,架上挂着一串串熟了的葡萄。❷（花、水果等的）串,嘟噜

грозданка［阴］〈口〉（用）葡萄（做的）烧酒

гроздар -*ят*, -*я*［阳］,**гроздарка**［阴］〈口〉❶卖葡萄的人 ❷〈转〉喜欢吃葡萄的人：Иван е голям ～. 伊万特别爱吃葡萄。

гроздарск|и -*а* гроздар 的形容词

грозде［中,集］葡萄：бяло ～ 白葡萄 черно ～ 紫葡萄 десертно ～（直接食用而非用于酿酒的）葡萄 зърно ～ 一粒葡萄 чепка ～ 一串葡萄 ◇ **сухо ～**〈口〉同 стафиди（葡萄干）

гроздице［无复,中］грозде 的指小

гроздобер［阳］❶收葡萄 ❷收葡萄的季节：Сега е ～. 现在正是收葡萄的时候。по ～ 在收葡萄的时候

гроздоберач［阳］,**гроздоберачка**［阴］同 гроздоберец

гроздобер|ец -*ци*［阳］,**гроздоберка**［阴］收葡萄的人

гроздоберск|и -*а* гроздобер 的形容词：～и огньове 采葡萄时点的篝火

гроздов -*а* ❶ грозде 的形容词：～о зърно 葡萄粒 ～а реколта 葡萄的收成 ～а ракия 葡萄烧酒 ～ мармелад 葡萄酱 ～ мед 葡萄蜜 ～ сок 葡萄汁 ～а захар〈化〉葡萄糖 ❷［用作名］～**а**［阴］葡萄烧酒

гроздовид|ен -*на*［形］像葡萄一样的,葡萄状的：Акацията има ～ни съцветия. 刺槐有葡萄状花序。

гроздовица［阴］〈民〉葡萄烧酒

гроздовка［阴］〈口〉同 гроздовица

гроздокомбайн［阳］葡萄联合收割机

гроздолечение［无复,中］〈医〉葡萄疗法（用吃大量新鲜葡萄治疗疾病）

гроздороначка［阴］（酿葡萄酒时使用的）葡萄脱粒机

гроздче -*та*［中］грозд 的指小

гроз|ен -*на*［形］❶不好看的,不美观的,难看的,丑陋的（与хубав, красив（漂亮的）相对）：～но лице 不好看的面孔 ❷〈转〉不好的：～но време 坏天气 ～ни мисли 坏想法 ❸极大的,厉害的：～ен вихър 大旋风 ～на кашлица 很厉害的咳嗽

❶可怕的：～на вèст 可怕的消息 ～ен вѝд 可怕的景象，可怕的样子 ～**но**［副］：Шàпката му стои ～но. 这顶帽子他戴着难看。

грознѐя -*èеш*，-*ях*［未］〈罕〉变得不好看，变丑：Алà намèсто да захубавèе，пò-мнòго хвàна да ～èе. 她非但没长漂亮，反而变得更丑了。

грознѝ|к -*ци*［阳］，**грознѝца**［阴］难看的人，丑人

грòзничък -*ка*［形］有点丑的，有点难看的：Дòста ～ка，но самà се мѝсли за хỳбава. 她相当丑，但自己却认为长得美。

грозновàт -*а*［形］有点丑的，有点难看的

грозотà［阴］❶丑，丑陋（与 хỳбост，красотà（美丽）相对）❷不成体统：нрàвствена ～ 道德上的不成体统，道德败坏

грозотѝя［阴］〈口〉❶同 грозотà ①解 ❷非常丑陋的人，丑八怪

гроз|я́[1] -*ѝш*，-*ѝх*［未］使…变难看，使变丑：Тѝя дрèхи я ～я́т. 这身衣服使她变得难看。

гроз|я́[2] -*ѝш*，-*ѝх*［未］威胁：Грозѝ ме опàсност. 我有危险。

грòмол［阳］枪声，炮声；（自远处传来的）巨大响声，轰隆声，轰鸣：Тòй слỳшаше с разтуптя̀но сърцè ～а на бòя. 他心里怦怦地听着战斗的轰鸣。

громол|я́ -*ѝш*，-*ѝх*［未］发出轰隆声

грòм|ък -*ка*［形］同 гръмък：～ък смя̀х 大声的笑 ～ки аплодисмèнти 响亮的掌声 ～ко урà 震天的乌拉声 ～ка слàва 巨大的名望 ～ки фрàзи 大话 ～**ко**［副］：В прòпастите ～ко бухтя̀т водопàди. 瀑布在深谷中轰鸣。

гром|я́ -*ѝш*，-*ѝх*［未］〈书〉摧毁，粉碎：Нàшите войскѝ ～я́т отстъпващите в безпорядък неприятели. 我军在摧毁溃退中的敌人。

грòса［阴］〈商〉罗（12 打或 144 个）：（еднà）～ мòливи 一罗铅笔

грòсмайстор［阳］特级象棋大师

гротèска［阴］❶风格奇异的装饰（或图案）❷〈转〉漫画式人物 ❸怪诞作品

грохàлка［阴］〈方〉发响的玩具（如拨浪鼓）

грòха|м［未］〈方〉❶（摇动时）发出响声：Òрехите в торбàта ～т. 袋子里的核桃咯吱咯吱地响。❷摇动（以发出响声）：～м дèтска дрънкàлка 摇动小孩的拨浪鼓 ❸同 грỳхам²：～м жѝто 打麦子 ～**не**［中］

грòх|вам［未］，**грòхна** -*неш*，*грòхнах*［完］❶（由于疲劳、负重等）扑通一声倒下：～вам от умòра 累得倒下 ～вам по гръб 仰天倒下 ❷〈转〉衰老，老朽；疲惫不堪：Тòй съвсèм ～на. 他完全衰老了。～вам от стàрост 老得不中用，老朽 ～**ване**［中］

грòхнал -*а* ❶грòхна 的过主形动 ❷［用作形］（因为年迈或疲劳过度）没有力气的，疲惫不堪的

грòхот［阳］轰隆声，砰砰声：～ на орѫдията 隆隆的炮声，炮的轰鸣

грòхот|ен -*на*［形］轰隆响的：～на стрелбà 隆隆的枪炮声

грохотлѝв -*а*［形］发出轰隆响的，哒哒响的

грохòт|я -*иш*，*грохòтих*［未］发出隆隆响声，轰鸣；噼啪响，哒哒响 ～**ене**［中］

грош -*ът*，-*а*［阳］❶格罗什（旧时相当于 10 或 20 斯托汀卡的硬币）❷零钱：Товà не стрỳва нѝто ～. 这一文不值。◇ **през кỳп за** ～〈俗〉漫不经心，粗枝大叶，马马虎虎

груб -*а*［形］❶粗糙的，粗笨的（与 фин，изя́щен，нèжен（精致的，雅致的）相对）：～ плàт 粗布 ～и ръцè 粗糙的手 ～а рàбота 粗活，粗工 ❷〈转〉原始的，粗俗的，粗野的：～и нрàви 原始的习俗 ❸〈转〉粗暴的，粗鲁的，不礼貌的，不文明的：～а намèса 粗暴的干涉 ～и дỳми 粗鲁的话 ～ òтговор 不礼貌的回答 ❹过度的，极端的；（指缺点等）很大的：～ материалѝзъм 极端唯物主义 ～а грèшка 严重错误 ❺〈转〉大概的，约略的，草草的：～и цѝфри 大概的数字 Плàнът е дàден в ～и чертѝ. 计划是粗略的。～а смèтка 粗账 ～**о**［副］：отнàсям се ～о 粗鲁对待 ～**ост** -остта̀［阴］

грỳбич|ък -*ка*［形］груб 的指小：～ък тòн 有点粗鲁的声调

грубия̀н［阳］，**грубия̀нка**［阴］粗鲁的人，粗野的人

грубия̀н|ин -*и*［阳］同 грубия̀н

грубия̀нск|и -*а*［形］无礼的，粗鲁的：～и обнòски 无礼的态度

грубовàт -*а*［形］有点粗糙的；有点粗鲁的：～о лицè 有些粗糙的脸

грỳдест -*а*［形］有块茎的，有块根的：～и кòрени 块根

грỳдка［阴］❶块茎，块根 ❷〈方〉（一）块：～ сѝрене 一块奶酪

грузѝн|ец -*ци*［阳］，**грузѝнка**［阴］格鲁吉亚人

грузѝнск|и -*а* ❶ Грỳзия 和 грузѝнец 的形容词 ❷［用作名］～**и**［阳］格鲁吉亚语

Грỳзия 格鲁吉亚（欧洲）

грỳлка［阴］〈方〉一种小李子

грунд［无复，阳］〈专〉（油漆、绘画的）底子，底色，底漆

грундѝра|м［未，完］给…打底子，涂底色：～м с безѝр 用亚麻子油打底子

грỳп|а［阴］❶一群，一批；一簇，一丛；几个：～а òстрови 一群岛屿 Тè се разхòждат на ～и. 他们成群结队地散步。～а рабòтници 一批工人 ～а дървèта 一丛树 ❷（构成一个整体的）同类事物的总和，群像：езѝкова ～а 语组（群）скулптỳрна ～а 雕塑的一组（群）像 ❸组，系，班；派；社，团体：произвòдствена ～а 生产小组 тàнцова ～а 舞蹈组 антипартѝйна ～а 反党集团 общèствена ～а 社会团体 нелегàлна ～а 秘密小组 парламентàрна ～а 议会党团 малцѝнствена ～а 少数民族团体 ◇ **кръвна** ～**а** 血型

групѝра|м［未，完］❶把…分成组：～м ученѝците 把学生分成组 ❷联合，团结 — **се**［中态］～**не**［中］

групирòвк|а［阴］❶编组，分组 ❷派别，集团：политѝчески ～и 政治派别 антипартѝйна ～а 反党集团

грỳпов -*а* грỳпа 的形容词：～ отговòрник 班（组）的负责人，班（组）长 ～и интерèси 集团利益 ～**о**［副］：Тè дàдоха своѝте обещàния ～о. 他们共同提出了自己的保证。

груповòд［阳］，**груповòдка**［阴］〈旧〉（农业合作社的）生产组长

грỳповщина［阴］〈不赞〉派别主义，派别活动

групòр|г -*зи*［阳，缩］грỳпов организàтор 小组长

грух［感，常重叠使用 ～-～］（猪的）哼哼声

грỳха|м[1]［未］同 грухтя̀ ～**не**［中］

грỳха|м[2]［未］〈方〉❶（为脱粒或去掉麦糠）打（麦子）：～м жѝто 打麦子 ❷（为使玉米脱粒）打（玉米）：～м цàревица 打玉米 ❸舂 — **се**［被动］：Жѝто за кòливо се ～，па товàва се

варѝ. 做蜜粥(一种葬礼之后用以飨客的粥)用的麦子要舂碎才煮。~не[中]

грӯх|вам[未],**грӯхна** *-неш, грӯхнах*[完] грухтя̀ 的一次或连续几次的动作 ~**ване**[中]

грухт|я̀ *-ѝш, -я̀х*[未](猪)哼哼 ~**ѐне**[中]

гръб *гърбът, гърба̀, гърбовѐ*[阳] ❶背,脊背:но̀ся нѐщо на гърба̀ си 背上背着东西 Уда̀ри кӯчето по гърба̀. 他打了狗的脊背。пока̀звам му гърба̀ си (обръ̀щам му ~) 背向着他;不理睬他 лежа̀ по ~ 仰卧 сла̀гам ръцѐ на гърба̀ 背着手 плӯвам на (по) ~ 仰泳 ❷背面(与 лицѐ(正面)相对):~ на дрѐха 衣服的后背 ~ на къ̀ща 房子背面 На чӯжд ~ и сто̀ тоя̀ги са ма̀лко.〈谚〉在别人背上打一百棍子也嫌少。Ко̀тката по гърба̀ си не па̀да.〈谚〉猫不会仰着摔下来(喻狡辩,永不承认错误)。~ на чѐк 支票的反面 ~ на кня̀га 书背,书脊 ❸山脊:по гърба̀ на планина̀та 沿山脊 ❹〈转,军〉背后,后方 ◇ **говоря̀ зад гърба̀ на ня̀кого**〈口〉背后议论某人 **Да ти видя̀ гърба̀.**〈口〉滚开!走开! **живѐя на чӯжд ~** 靠别人活着 **забѝвам но̀ж в гърба̀ на ня̀кого** 在某人背上插刀,背后捅刀子 **крия̀ се зад гърба̀ на ня̀кого**〈口〉把某人当挡箭牌,躲在某人背后 **На гърба̀ си го изпи̇̀тах.**〈口〉我可亲自体验过了(指人、事或病等)。**напа̀дам в ~** 偷袭,伏击 **не па̀дам по ~**〈口〉不承认失败 **но̀ся ня̀кого на гърба̀ си** 负担某人的费用,养活某人 **обръ̀щам ~** 转过背去(不想知道) **Па̀дна ми това̀р от гърба̀.**〈口〉我摆脱了重负。**подла̀гам ~**〈口〉卑躬屈膝,讨好,献媚,逢迎 **сто̀я зад гърба̀ на ня̀кого** 1.支持某人,做某人后盾 2.指使某人 **Сърбѝ го гърбъ̀т.**〈口〉他背上痒痒;他找打。

гръ̀бльо *-вци*[阳],**гръ̀бла**[阴]〈蔑〉罗锅儿

гръбна̀|к *-ци*[阳] ❶脊柱,脊椎,脊梁 ❷〈转〉基础,支柱;骨干 ◇ **превѝвам му ~ка** 使他屈服,制服他 **То̀й ня̀ма ~к.** 他没有骨气。

гръбна̀ч|ен *-на* ❶гръбна̀к ①解的形容词:~ен стълб 脊柱 ~ен мо̀зък 脊髓 ~ен прѐшлен (脊)椎骨 ~ни живо̀тни 脊椎动物 ❷[用作名] ~**ни**[复]脊椎动物

гръд *-та̀*[阴]〈诗〉❶同 гърдѝ ①解:разкопча̀на ~ 赤露的胸 притѝскам го до ~та̀ си 把他紧紧抱在怀里 ❷(女人的)乳房:Ѝма ра̀на на една̀та ~. 她一个乳房上有伤。То̀й гра̀бна детѐто от ~та̀ ѝ. 他把正在吃奶的孩子从她怀里抢走。

гръ̀д|ен *-на* гръд 的形容词:~на широчина̀ 胸宽 ~на обико̀лка 胸围 ◇ **~ен гла̀с** 低沉宏亮的声音 **~ен ко̀ш** 胸腔 **~на бо̀лест** 肺病 **~на жа̀ба**〈医〉心绞痛 **~но**[副]

гръдобо̀л|ен *-на*[形] ❶肺病的,患肺病的 ❷患肺病病人的:~но отделѐние (医院的)肺结核科 ❸[用作名] ~**ен**[阳]肺病患者 санато̀риум за ~ни 肺病疗养院

грък *гъ̀ркът, гъ̀рка, гъ̀рци*[阳],**гърки̇̀ня**[阴]希腊人

гръкля̀н[阳]喉,喉头:стѝскам го за ~а 卡住他的喉咙

гръкля̀нов *-а* гръкля̀н 的形容词:~ хрущя̀л 喉头软骨

гръкома̀н[阳],**гръкома̀нка**[阴]同 гъркома̀н

гръкома̀н|ин *-и*[阳]同 гъркома̀н

гръкома̀нск|и *-а* гръкома̀н 的形容词

гръко-ри̇̀мск|и *-а*[形]希腊罗马的

гръм[1] *гърмъ̀т, гърма̀, -ове* 和 *гъ̀рмове*[阳] ❶雷:Далѐч ня̀къде се чӯ ~. 远处传来了雷声。учӯден като̀ от ~ 大吃一惊 Сѝлен ~ разтърсѝ ця̀лата око̀лност. 一声霹雳震撼了周围大地。❷闪电,雷电:убѝт от ~ 被雷劈死 Гръм да го уда̀ри. 让雷劈死他(咀咒)。Върхӯ това̀ дърво̀ е па̀днал ~. 这棵树被雷劈了。❸(枪、炮、马达等的)隆隆声,轰隆响:то̀пoвен ~ 隆隆炮声 Вла̀кът потѐгли на ѝзток с ~. 火车隆隆地向东驶去。~ от аплодисмѐнти 雷鸣般的掌声 ◇ **като̀ ~ от я̀сно нѐбе** 如晴天霹雳

гръм[2] *-ъ̀т, -а̀, -ове*[阳]〈方〉矮小多枝的灌木

гръ̀м|вам[未],**гръ̀мна** *-неш, гръ̀мнах*,过被形动 *-нат*[完] ❶гърмя̀ 的一次或连续几次的动作:бѐз да ~не пӯшка 没放一枪地 ❷(突然地)轰鸣,鸣响:Гръ̀мват ръкопля̀скания. 掌声雷动。Гръ̀мнаха нестѝхващи ова̀ции. 响起了经久不息的欢呼声。

гръ̀м|вам се[未],**гръ̀мна се** *-неш се, гръ̀мнах се*[完][反身] ❶〈口,旧〉用枪自杀 ❷〈行〉惊奇

гръ̀мко 见 гръ̀мък

гръ̀мкост 见 гръ̀мък

гръмли̇̀в *-а*[形](指噪音或响声)响亮的,雷鸣般的:~ смя̀х 响亮的笑声 ~ гла̀с 响亮的嗓音 Гръмли̇̀вият шӯм на река̀та е заглуши̇̀телен. 雷鸣般的流水声震耳欲聋。

гръ̀мна 见 гръ̀мвам

гръ̀мнат *-а* ❶гръ̀мна 的过被形动 ❷[用作形]被雷击了的;惊呆的:~о дърво̀ 被雷劈了的树 То̀й сто̀й като̀ ~. 他震惊地站着;他惊呆了。

гръмо̀в|ен *-на*[形]〈书〉(声音)响彻四方的,雷鸣般的:~но „ура̀" 响彻四方的乌拉声 **~но**[副]

гръмовѐржец *-ци*[阳]雷公,雷神(古代神话中宙斯和朱比特的别名)

гръмови̇̀т *-а*[形]如雷的,雷鸣般的:~ гла̀с 如雷的声音 Разнѐсе се ~о ура̀. 传出了雷鸣般的"乌拉"声。~**о**[副]

гръмо̀вник[无复,阳]〈民〉基督教《圣经》中的先知圣以利亚的修饰词

гръмовъ̀ржец *-ци*[阳]同 гръмовѐржец

гръмогла̀с|ен *-на*[形]〈书〉嗓音宏亮的;雷鸣般的,响彻四方的:Ско̀ро из ӯлицата ѐкна задрӯжна ~на пѐсен. 街上很快响起了众人雷鸣般的歌声。~но „ура̀" 响彻四方的"乌拉"声 **~но**[副]

гръмозащи̇̀та[阴]避雷;避雷装置

гръмоно̀с|ен *-на*[形](指云)带雷电的

гръмоотво̀д[阳]避雷针,避雷器

гръмоотво̀д|ен *-на* гръмоотво̀д 的形容词:~ен пръ̀т 避雷针,避雷棒

гръмотѐвиц|а[阴] ❶同 гръм ①解:Сѝлни ~и разтърсѝха земя̀та. 隆隆的雷声震撼了大地。❷同 гръм ②解:На това̀ дърво̀ е па̀днала ~а. 这棵树被雷击了。

гръмотѐвич|ен *-на*[形] ❶有雷的:~ни бӯри 雷电交加的暴风雨 ❷〈转〉闪电般的,闪电式的,快速的:~но настъплѐние 闪电式的进攻

гръ̀м|ък *-ка*[形] ❶大声的,高声的,响亮的:~ко „ура̀" 雷鸣般的"乌拉"声 ~ки ръкопля̀скания 响亮的掌声 ❷〈转〉夸大的,夸张的,言过其实的,空洞的,有名无实的:~ки фра̀зи 夸夸其谈 ❸〈转〉驰名的,轰动一时的:~ко ѝме 鼎鼎大名 ~ка сла̀ва 轰动一时的名声 **~ко**[副]:То̀й се смѐеше ~ко и вѐсело. 他响亮地、愉快地笑着。**~кост** *-костта̀*[阴]

гръ̀нци 见 гърнѐц 和 гърнѐ

грънча̀р *-ят, -я*[阳],**грънча̀рка**[阴]制作(或卖)陶器的

人：работник ～ 陶器工人

грънча̀рница [阴] 陶器厂；陶器店

грънча̀рск|и -*а* грънча̀р 的形容词：～и занаят 制陶业；制陶手艺 ～и изделия 陶器

грънча̀рство [无复，中] 陶器业：занима̀вам се с ～ 从事陶器业

грънча̀рство [无复，中] 陶器业：занимавам се с ～ 从事陶器业

гръст -*mà* [无复，阴]〈方〉(一手能抓起来的或把手掌弯成碗形舀的)一把

гръста 见 гръсти

гръсте [无复，中，集]〈民〉同 гръсти

гръстѐлни|к -*ци* [阳]〈方〉大麻地

гръст|и [复，单(罕) -*а*，阴]〈民〉❶同 конòп ①解(大麻)：сѐя ～и 种大麻 ❷大麻杆，大麻茎：Гръстите още кѝснат в топѝлото. 大麻杆还在河里泡着。◇ **Напра̀вих го на ～и от бой.** 我狠揍了他一顿。

гръцк|и -*а* ❶ Гърция 和 грък 的形容词：～и наро̀д 希腊人民 ～а култу̀ра 希腊文化 ❷[用作名] **～и** [阳] 希腊语

гръцму̀л [阳]〈民〉同 гръклян

гръч [阳] 惊厥，痉挛，抽搐，抽筋

гръчка [阴]〈罕〉皱纹，褶

гряду̀щ -*а* [形] ❶〈庄〉未来的，后来的，将来的：～ите поколѐния 后代 ❷ [用作名] **～е** [中] 将来，未来

грях *грехъ̀т*，*греха̀*，*греховѐ* [阳] ❶〈宗〉违背教规，罪孽：ѝмам греховѐ 有罪 пра̀вя (извършвам) ～ 造孽，作孽 Изповя̀дан ～ не ѐ ～. 忏悔过的罪不算罪。Дълг неплатѐн，～ непростѐн.〈俗〉没有还的债，就是没有得到饶恕的罪。Гря̀х，не ～ — ще се облъ̀жа. 管他有罪没罪，我要开斋了。❷〈转〉罪，罪过；过错，过失：признавам си греха̀ 认罪 потъ̀нал в греховѐ 罪行累累 Преда̀телството е тѐжък ～. 叛变是严重的罪行。Не ѐ ～，че си забра̀вил. 你忘记了，这不算过错。◇ **вка̀рвам в** ～〈口〉促使(某人)犯罪 **Гря̀х ме е.** 我造孽了。**Гря̀х ти на душа̀та.**〈口〉(用于诅咒或责备)你有罪。**смъртен** ～ 不可饶恕的罪行

Гс [缩]〈理〉га̀ус 高斯(磁场强度或磁通密度单位，磁感应单位)

ГСДП [гѐ-се-де-пѐ] [缩] Герма̀нска социалдемократѝческа па̀ртия 德国社会民主党

ГСО [гѐ-се-о̀] [阳，(口)中，缩] Гото̀в за санита̀рна отбра̀на 卫生救护制

ГТО [гѐ-те-о̀] [阳，(口)中，缩] Гото̀в за тру̀д и отбра̀на 劳卫制(准备劳动与卫国制度)

ГТП [гѐ-те-пѐ] [缩] Гра̀дско търго̀вско предприя̀тие 市商业企业

гу，гу̀у，гу-гу [感] (鸽子等的叫声)咕咕

Гу̀ам 关岛(美，太平洋)

Гуанджо̀у 广州(中国城市，Канто̀н)

Гуанду̀н 广东(中国省名)

Гуанси̇̀ 广西(中国壮族自治区名)

Гуатема̀ла 见 Гватема̀ла

гу̀бене 见 гу̀бя

гу̀бер [阳] 厚毯；地毯

губѐрка [阴] (缝麻袋等用的)弯尖大针

губерна̀тор [阳] ❶(帝俄的)省长，(英法等国驻殖民地的)总督，(美国的)州长 ❷〈转，责备〉(常指地方的)滥用职权者，发号施令者

губерна̀торск|и -*а* губерна̀тор 的形容词

губерна̀торств|о -*а* [中] ❶〈史〉省：Предѝ Съединѐнието от 1885 г. Ю̀жна Бъ̀лгария предста̀вяше отдѐлно ～о. 1885 年统一之前，保加利亚南部是一个单独的省。❷ [只单] 省长职务，总督职权，州长职位：Свърши се с нѐговото ～о. 他的省长职务结束了。

губерна̀торче [中]〈讽〉同 губерна̀тор ②解

губѐрния [阴]〈史〉(帝俄及苏俄初期的)省

губѐрнск|и -*а* губѐрния 的形容词：～и гра̀д 省会，省城

губидѐлни|к -*ци* [阳]〈方〉虚度光阴的人，懒汉

гу̀б|я -*иш*，*гу̀бих* [未] ❶失去，失掉，丧失：～я зрѐнието си 失明 ～я вя̀ра 失去信心 ～я търпѐние 失去耐心 ～я надѐжда 失去希望 ～я сѝли 失去力量 ～я самооблада̀ние 失去自制 ～я апетѝт 没有食欲，没有胃口 ～я смѝсъл 失去意义 ～я пра̀во 丧失权利 ❷遗失，丢失(与 намѝрам (找到)相对)：～я клю̀чове 遗失钥匙 Детѐто постоя̀нно ～и неща̀та си. 这孩子常丢东西。То̀й го не ～еше от очѝте си. 他总盯着他。❸受损失，吃亏，亏损，赔(与 печѐля (赚)相对)：От това̀ нѝщо не ～им. 在这上边我们一点也不吃亏。Това̀ не ～и нѝщо от стойността̀. 这一点也不影响价值。～я игра̀ 比赛输了 Едѝн ～и，дру̀г печѐли.〈俗〉有人赔，有人赚。❹白费，浪费：～я мла̀дост 虚度青春 Са̀мо си ～им врѐмето. 我们只是在白白地浪费时间。Ня̀ма защо̀ да ～иш ду̀мите си за това̀. 你没有必要为这个白费口舌。❺杀害，毁灭，消灭：Ста̀ро ～иха，мла̀до ро̀биха. 他们把老的全杀掉了，让年轻的全当奴隶。◇ **～я из пред вѝд** 没注意到，忽略 **～я по̀чва под крака̀та си** 失去立足之地，失去支持 **～я си ума̀ по ня̀кого (или по нѐщо)** 对某人(或某事)着迷 **～я и у̀ма и ду̀ма** 不知所措，迷失方向 **～ене** [中]：Ня̀ма врѐме за ～ене. 不能再耽搁了。

гу̀б|я се -*иш се*，*гу̀бих се* [未，中态] ❶不见，一去不复返，不露面，不知去向：Къдѐ се ～иш? 你到哪儿去了？По̀мня са̀мо，че дъ̀лго врѐме след ту̀й ма̀ма до късно се ～еше нѐйде. 我只记得，在此以后很长时间妈妈不知到什么地方去了，很晚才回来。❷迷失方向，迷路：В тя̀я гора̀ се ～ихме мѝналата годѝна. 去年，我们在这个树林里迷了路。❸不见，不知下落，失踪，遗失：Пари̇̀те му се ～ят. 他的钱常丢。Мо̀же би се ～ят писма̀та му. 可能他的信寄丢了。❹消失，隐没(不见)，逐渐消失：～я се в тълпа̀та 消失在人群里 ～я се в далечина̀та 消失在远方 ❺减少，没有：Вода̀та на ѝзвора се ～и лѐте. 夏天泉水减少。Пътѐката се ～и. 小路没有了。❻陷人，沉没在，忙于，耽于，注重：～я се в мечтѝ 沉浸于幻想之中 ～я се в грѝжи за нѐщо 太为某事操心 ～я се в подро̀бности 太注意细节 **～ене** [中]

гуверна̀нтка [阴] (富裕家庭中的)家庭女教师(常为外国人)

гу̀гла [阴]〈民〉❶(连在雨衣上的)尖顶风雨兜帽 ❷(翻毛的)尖顶皮帽

гу̀глест -*а* [形] 尖顶的：～а ша̀пка 尖顶帽

гугу̀ка|м [未] 同 гу̀кам **～не** [中]

гугу̀к|вам [未]，**гугу̀кна** -*неш*，-*нах* [完] 同 гу̀квам

гугу̀тка [阴] 灰斑鸠(*Turtur risorius*)

гудро̀н [阳]〈化〉软沥青，柏油

гудро̀нен -*а* гудро̀н 的形容词

гу̀ждам [未]，**гу̀дя** -*диш*，*гу̀дих* [完]〈方〉摆，放，置，放在

一定的地方：～ждам очилата в кутийката 把眼镜放进小盒里 ～**ждане**［中］

гу̀з|ен -*на*［形］愧悔的，内疚的，抱歉的；难为情的：～на съвест 问心有愧，亏心 имам ～ен вид 面有愧色 Гузен негонен бяга.〈谚〉心中有愧的人，没人追赶也会逃跑；做贼心虚。**～но**［副］**～ност** -ността［阴］

Гуйджоу 贵州(中国省名)

Гуйян 贵阳(中国城市名)

гу̀ка|м［未］❶(鸽子、斑鸠等)咕咕叫：Гълъбите ～т в близката гора. 鸽子在附近的树林里咕咕地叫。❷〈转〉(小孩)咿呀地说话 ❸〈转〉亲密地交谈，窃窃私语：Двамата си ～т щастливи. 两人幸福地交谈着。**～не**［中］

гу̀к|вам［未］，**гу̀кна** -*неш*, *гукнах*［完］❶гукам 的一次或连续几次的动作 ❷开始咕咕叫：Пролетта дойде и гълъбите ～наха. 春天来了，鸽子开始咕咕叫起来。**～ване**［中］

гула̀ш［阳］牛肉焖土豆，土豆烧牛肉

гу̀лден［阳］盾(荷兰前本位货币)

гулия̀［阴］〈植〉❶苤蓝(*Brassica caulorapa*) ❷洋姜，菊芋(*Helianthus tuberosus*) ❸〈方〉同 кочан(圆白菜的根心)

гуля̀|й -*ят*, -*я*［阳］(痛快的)聚餐，欢宴，酒宴：устройвам ～й 举行欢宴

гуляйджия̀|я -*ята*, -*u*［阳］〈口〉喜欢聚餐的人，爱痛饮者，好大吃大喝的人

гуля̀|я -*еш*, -*х*［未］参加酒宴，大吃大喝：Гулял съм нощес. 昨晚我去参加酒宴了。

гу̀ма［阴］❶橡胶 ❷轮胎：автомобилна ～ 汽车轮胎 велосипедна ～ 自行车轮胎 външна (вътрешна) ～ 外(内)胎 предна (задна) ～ 前(后)胎 помпам ～ 给轮胎打气 Спукват ми се ～та на велосипеда. 我的自行车胎放炮了。❸(擦字的)橡皮：～ за молив 擦铅笔字的橡皮 ～ за мастило 擦钢笔字的橡皮 ～ за машина 打字时用的橡皮 ❹树脂；胶质物

гу̀мен -*а*［形］橡胶制的：～а топка (橡)皮球 ～и подметки 胶皮鞋底

гу̀менищ|и［复，单 -*а*，阴］〈口〉胶鞋，球鞋

гу̀менк|и［复，单 -*а*，阴］〈口〉(布面)胶底鞋，球鞋

гу̀милак［阳］〈化〉虫漆，虫胶

гу̀мн|о -*а̀*［中］打谷场，脱粒场

гумира̀м［未］灌胶，涂橡胶

гу̀нка|м［未］〈儿，昵〉搂抱 **～не**［中］

гу̀ня［阴］(过膝的)粗呢长外衣

гурбѐт［无复，阳］〈民〉到国外去挣钱：Стяга се момче за ～. 小伙子准备到国外去挣钱。◇ **на (по) ～ хо̀дя (оти̇вам)** 到国外去挣钱，到国外去谋生：Някога това си беше редното: мъжете идат на ～ по Стамбул и по Влашко и с години седят там. 过去这是常有的事：男人到伊斯坦布尔和罗马尼亚去谋生，一连呆几年。

гурбѐтувам［未］在国外赚钱，在国外谋生

гурбетчи̇йск|и -*а* гурбетчия 的形容词

гурбетчи̇йство［无复，中］同 гурбет

гурбетчи̇|я -*ята*, -*u*［阳］，**гурбетчи̇йка**［阴］到国外去挣钱的人，去国外谋生的人

гу̀р|вам［未］，**гу̀рна** -*неш*, *гурнах*，过被形动 -*нат*［完］гуркам 的一次或连续几次的动作 — **се**［中态］**～ване**［中］

гу̀ргули̇ца［阴］欧洲斑鸠(*Streptopelia turtur*)

гургури̇ца［阴］〈方〉同 гургулица

гу̀рел［阳］眼屎，眼眵：Възпалени му са миглите, та затова се образуват ～и. 他眼皮发炎了，因此有眼眵。

гурели̇в -*а*［形］❶有眼屎的，带眼屎的：～о дете 有眼屎的孩子 ～и очи 有眼屎的眼睛 ❷〈转〉没有洗脸的

гурелясв|ам［未］，**гуреля̀сам**［完］有眼屎(眼眵)：Очите му бяха ～али. 他的眼睛有眼屎。**～ване**［中］

гу̀рка|м［未］使浸入(水中)，使钻入水中：～м главата си във водата 把头扎进水中 — **се**［中态］钻进水中，扎猛子，潜水：Патиците обичат да се ～т. 鸭子喜欢扎猛子。**～не**［中］

гу̀рльо -*вци*［阳］〈口，不赞〉有眼屎的脏孩子

гу̀рна 见 гурвам

гу̀сла［阴］古斯拉(一种单弦或双弦的用弓子拉的保加利亚民间乐器)：свиря на (с) ～ 演奏古斯拉

гусла̀р -*ят*, -*я*［阳］古斯拉手：Гуслари свиреха стари юнашки песни. 古斯拉手演奏古老的勇士歌曲。

гусла̀ров -*а*［形］(属于)古斯拉手的：～а майка 古斯拉手的母亲

гусла̀рск|и -*а*［形］古斯拉手的：～и песни 古斯拉歌曲

гу̀сл|я -*иш*, *гуслих*［未］〈民〉弹奏古斯拉

гутапѐрча［无复，阴］马来树胶，古塔波(橡)胶

гута̀тор［阳］吸(量)管，滴管

гута̀ция［阴］〈植〉吐水，滴泌

ГУТП［гу̀-те-пѐ］［中，缩］Главно управление на трудовата повинност 义务劳动管理局

гу̀ца|м［未］❶(猪)发哼哼声：Прасенцата се надварят и ～т и квичат. 小猪互相追逐，发出哼哼声和尖叫声。❷〈儿〉同 гукам：Детето ги познава вече, подава си ръчицата, клати си главенцето, смее се, ～. 小孩已经认识他们了，伸手，点头，笑，咿呀地说话。**～не**［中］

гу̀ци-гу̀ци［感］喽喽(唤猪声)

гу̀ш|а［阴］❶下颌的下部，颈前部：От много ядене и спокоен живот пусна двойна ～а. 他因吃得过多和安逸生活而长了双下巴。❷颈，颈部，脖子：Хванаха се ～а за ～а. 他们互相掐住了脖子。❸甲状腺肿(*Struma*) ❹(鸟等的)嗉子：Гушите на патиците са издули от ядене. 鸭嗉子都吃得鼓鼓的。◇ **до ～а**〈口〉满了(不能再多)，到顶，很大程度地：Потънал съм до ～а в дългове. 我欠了一身债。**Затънал е до ～а в затруднѐние.** 他陷入极端困境。**Дойдѐ ми до ～а.**〈口〉我感到厌烦透了。**стѝскам ня̀кого за ～ата**〈口〉掐着脖子逼迫某人

гу̀ш|а -*иш*, *гушѝх*［未］搂住…的脖子；拥抱 **～ене**［中］

гу̀ш|а се -*иш се*, *гушѝх се*［未，中态］❶偎依，紧贴着，紧靠：Момиченцето се ～и в (до) майка си. 小女孩偎依着妈妈。❷隐藏，躲藏，躲避：Докато валя силният дъжд, ние се ～ихме под един мост. 下大雨时，我们躲在一座桥下。Търся те под камък два дена, а ти се ～иш тука. 我到处找了你两天，你却躲在这里。**～ене**［中］

гу̀шав -*а*［形］患甲状腺肿大的：～а жена 甲状腺肿大的女人

гу̀ш|вам［未］，**гу̀шна** -*неш*, *гушнах*［完］〈民〉гуша 的一次或连续几次的动作：～вам някого в прегръдките си 拥抱某人 **～ване**［中］

гу̀ш|вам се［未］，**гу̀шна се** -*неш се*, *гушнах се*［完］［中态］

гу̀ша се 的一次或连续几次的动作：Тя̀ се ～на вътре като̀ врабѐц в гнездо̀. 她好像一只麻雀钻进窝里一样躲在里面。～**ване**［中］

гу̀шест -*а*［形］（指鸟等）大嗉子的，粗脖子的：Мъжѐте им всѐ охра̀нени，～и. 她们的丈夫都吃得很好，脖子粗粗的。

гу̀шка［阴］❶〈民〉гу̀ша ①解的指小 ❷〈方〉一把（麦秸或草等）❸〈方〉同 сарма̀（圆白菜肉卷，葡萄叶肉卷）

гу̀шка|м［未］〈民〉抱（某物），抱紧，使紧贴自己，搂抱 ～**не**［中］

гу̀шка|м се［未，中态］〈民〉偎依，紧贴着，紧靠：В такѝва мину̀ти тя̀ се ～ше до нѐго. 这种时候她就紧靠着他。～**не**［中］

гу̀щер［阳］蜥蜴（*Lacerta vivipаris*）：Прилѝча се като̀ ～ на пря̀пек.〈俗〉像蜥蜴在晒太阳（喻懒洋洋）。

гу̀щеров -*а* гу̀щер 的形容词：～а опа̀шка 蜥蜴尾巴

гу̀щерче -*та*［中］гу̀щер 的指小

ГХС［гѐ-хе-сѐ］［缩］Герма̀нски християн-демократѝчески съюз 德国基督教民主联盟

гъ̀б|а[1]［阴］蘑菇；菌，真菌（*Fungus*）：бѐли ～и 白蘑 ядѝвни ～и 食用菌（蘑菇）отро̀вни ～и 毒蕈，有毒的蘑菇 чорба̀ от ～и 蘑菇汤 а̀томна ～а（原子弹爆炸形成的）蘑菇云 дървѐсна ～а 木耳 ◇ **Ня̀кнат като̀ ～и.**〈口〉多如雨后蘑菇；如雨后春笋。

гъба̀[2]［阴］❶海绵（*Spongia*）❷（洗澡等用的）海绵：мѝйна ～ 洗澡用的海绵 изтрѝвам чѐрната дъска̀ с ～ 用海绵板擦擦黑板 ❸软木塞，塞子，瓶塞

гъба̀в -*а*［形］长满蘑菇的；有很多…的，盛产…的：Предѝ годѝни та̀я река̀ бѐше ～а от рѝба. 前些年这条河里的鱼很多。◇ ～ **с пара̀**〈口〉有很多钱的人：Чорбаджѝята е ～ с пара̀. 财主有的是钱。

гъба̀р -*ят*，-*я*［阳］，**гъба̀рка**［阴］❶采集（培育或卖）蘑菇的人 ❷〈口〉喜欢吃蘑菇的人

гъба̀рск|и -*а* гъба̀р 的形容词

гъба̀рство［无复，中］采集（培育或卖）蘑菇业

гъ̀бен -*а*［形］用蘑菇做的：～а чорба̀ 蘑菇汤

гъ̀бест -*а*［形］海绵状的，多细孔的：～а платѝна 铂棉

гъ̀бичка［阴］❶ гъ̀ба[1] 和 гъба̀[2] 的指小 ❷［常复］酵母菌

гъбовѝд|ен -*на*［形］蘑菇形的

гъбопроизводѝтел -*ят*，-*я*［阳］培育蘑菇的人

гъбя̀с|вам［未］，**гъбя̀сам**［完］❶长霉菌，发霉：По̀дът е ～ал порадѝ ло̀ша вентила̀ция. 地板因通风不好而生了霉。❷〈口〉（人的皮肤在水中浸泡后）起皱褶，起皱纹：От пранѐ ръцѐте ми ～аха. 由于洗衣服我的手起了皱纹。～**ване**［中］

гъ̀вкав -*а*［形］❶柔韧的，柔软的，易弯曲的，柔性的：～и пръ̀чки 柔韧的枝条 ～ ста̀н 柔软的身躯 ❷〈转〉（指语言）表达手段丰富的 ❸〈转〉灵活的，伸缩自如的，随机应变的，善于适应的：～а политѝка 灵活的政策 ～ у̀м 灵活的头脑 ～**о**［副］：～**ост** -остта̀［阴］

гъвкавина̀［阴］同 гъ̀вкавост

гъв|ъ̀к -*ка*［形］〈罕〉同 гъ̀вкав：～ко тя̀ло 柔软的身体

гъгн|а̀ -*еш*，*гъгна̀х*［未］用听不清的鼻音说话，齉着鼻子说话 ～**ене**［中］

гъгня̀в -*а*［形］〈口〉鼻音特别重的，齉鼻儿的：～ гла̀с 鼻音特别重的嗓音 ～ човѐк 齉鼻儿（的人）～**ост** -остта̀［阴］

гъгрѐц -*и* 和 *гъгрцѝ*［阳］〈罕〉同 гъгрѝца

гъгрѝца［阴］谷象，谷蠹，象鼻虫（成虫和幼虫）（*Calandra granaria*）

гъгрѝчав -*а*［形］被谷象（谷蠹）咬过的：～о жѝто 生了谷象的麦子

гъ̀дел［阳］❶胳肢，呵痒：ѝмам ～ 怕胳肢，怕痒痒 Гъ̀дел ме е. 我感到痒。❷〈转〉舒服，愉快：чу̀вствувам прия̀тен ～ 感到舒服 ❸〈转，口〉短处，弱点；毛病；嗜好，癖好：напѝпвам му ～а 触动了他的弱点

гъделѝчка|м ❶胳肢，使发痒：～м го по гу̀шата 胳肢他的脖子 Нѐщо ме ～ по крака̀. 有什么东西使我的脚发痒。❷〈转〉挑逗，激起（某种爱好）；使（自尊心等）得到满足：～м ня̀кому самолю̀бието 满足某人的自尊心 ～**не**［中］

гъдула̀р -*ят*，-*я*［阳］格杜尔卡弹奏者：Гъдула̀р къ̀ща не хра̀ни. 靠弹琴养不了家。

гъдула̀рск|и -*а* гъдула̀р 的形容词：～а пѐсен（适于）格杜尔卡（演奏的）歌曲

гъду̀лка［阴］格杜尔卡（一种三至五弦、用弓子拉的民间乐器）：свѝря на（с）～ 拉格杜尔卡琴

гъ̀жва［阴］❶〈民〉（把东西拴在桩子上的）用枝条编的环子，套：～ на вра̀тник 扣院门的套子 ～ на кола̀（把轭固定在车上的）车环 ❷（伊斯兰教男人的）缠头巾，缠头 ❸〈方〉线桄

гъз -*ъ̀т*，-*а̀*，-*ово̀*［阳］同 за̀дник（屁股）

гъ̀зер［阳］❶半边屁股 ❷（东西的）后部，尾部

гъзя̀ се -*иш се*，-*их се*［未］把屁股扭向…

гък［感］（常用否定形式）**нѝ** ～ 一句话不说，一声不吭：Не рѐче нѝ ～. 他一声没吭。Мълчѝ，～ да не сѝ ка̀зал! 住口，你一句话也不准讲！Не смѐя да ка̀жа ～. 我一声也不敢吭。Нѝто ～! 一声不准吭！不许说！

гъ̀ка|м ❶急而不清地说话 ❷（讲不出话时）发"嗯，嗯"声，讷讷而言 ～**не**［中］

гъ̀к|вам［未］，**гъ̀кна** -*неш*，*гъ̀кнах*［完］（常与否定词连用）一句话不说，一声不吭：Не мо̀же да ～не. 他一句话也说不出。То̀й излѐзе，бѐз да ～не нѐщо. 他什么也没说就出去了。

гъл-гъл［感］（从细脖器皿往外倒液体的声音）咕噜，咕嘟

гъ̀лта|м［未］❶咽下，吞下：～м ха̀пове 吞药丸（片）Болѝ го гъ̀рлото，та не мо̀же да ～. 他嗓子痛，不能吞咽东西。❷〈转，口〉大口吸气：～м прѐсен въ̀здух 吸新鲜空气 ～м пра̀х 吃灰尘 ❸〈转〉贪婪地接受：～м жа̀дно кнѝга 贪婪地读书 Тя̀ ～ вся̀ка нѐгова ду̀ма. 她贪婪地听着他的每句话。❹〈转〉忍受：～м оскърблѐние 忍受凌辱 ～м сълзѝте си 忍气吞声 ❺需要，耗费，消耗：Мото̀рът ～ мно̀го бензѝн. 发动机消耗很多汽油。❻攫取，侵吞 ～**не**［中］

гълтъ̀|к -*ци*［阳］〈方〉同 глъ̀тка

гълч|а̀ -*ѝш*，-*а̀х*［未］〈民〉❶责备，斥责，责骂，申斥：Момчѐто дѐн хо̀деше на учѝлището，два̀ отсъ̀ствуваше. Учѝтелят по̀чна да го ～ѝ. 男孩三天两头不上学，老师开始责备他。❷大声说话，高声喊：Ко̀й ～ѝ то̀лкова къ̀сно，та ме бу̀ди? 谁这么晚还大声说话，把我吵醒？❸谈话，说话：～а̀ вѐсело с нѐго 愉快地跟他讲话 ～**а̀не**［中］

гълча̀ва［阴］大声说话，叽叽喳喳

гъ̀лъб［阳］鸽子（*Columba*）：по̀щенски ～ 信鸽 Гъ̀лъбите гу̀кат в блѝзката гора̀. 鸽子在附近林中咕咕叫着。

гълъба̀р -*ят*，-*я*［阳］，**гълъба̀рка**［阴］养鸽者

гълъбарни|к -*ци* [阳] ❶(家鸽的)鸽子窝,鸽子房 ❷〈转〉又高又小的住宅 ❸〈转,讽〉阁楼;顶楼 ❹〈转,口〉班房

гълъбарск|и -*а* гълъбар 的形容词

гълъбарство [中] 养鸽业

гълъбинка [阴]〈方〉若干种食用蘑菇的名称

гълъбица [阴] ❶雌鸽子 ❷小鸽子(对所爱的女人的称呼)

гълъбов -*а* [形] ❶鸽子的: ~о перо 鸽子羽毛 ~о месо 鸽子肉 ~о яйце 鸽子蛋 ❷鸽子色的,浅灰色的: ~а риза 浅灰色的衬衫 ◇ **~а опашка** 小天蛾(*Macroglassa stellatarum*)

гълъбче -*та* [中] гълъб 的指小

гъмжа -*иш*, -*ах* [未] ❶乱挤乱拥,蜂拥: На улицата тълпата ~и. 街上人群拥挤。❷〈转〉很多,到处都是: Партизански отреди ~ат във всички окупирани земи. 被占领的土地上处处都有游击队。❸大量,充满;涌现: Площадът ~и от народ. 广场上挤满了人。Книгата ~и от печатни грешки. 书里印刷错误百出。Тази местност ~и от комари. 这一带蚊子极多。В главата му ~ат разни идеи. 他头脑中涌现各种想法。**~ене** [中]

гъмжило [无复,中] 闹哄哄的许多人,乱哄哄的一群(人等): По улицата ~ — мъже, жени, деца. 街上挤满了人:男人、女人、小孩。Продължихме с кола сред ~ от обози, коне, войници. 我们在一大帮乱哄哄的辎重、马匹、士兵中继续驱车前进。

гъмза [阴] ❶一种酿酒用的紫葡萄 ❷紫葡萄酒,红葡萄酒

гъна|а -*еш*, *гънах* [未]〈罕〉❶折叠(布和衣服等),弄上褶 ❷弄弯,使弯曲,使倾斜: Бурята ~еше дърветата. 暴风把树刮弯了。

гъна|а се -*еш се*, *гънах се* [未,中态] (走路时)扭(身子): Той гледаше как снагата й се превива и се ~е в плавния й вървеж. 他看着她迈着轻盈的步子,扭动着身躯。

гънк|а [阴] ❶褶,褶痕,皱褶: ~а на дреха 衣服褶 правя ~и на рокля 把连衣裙打上褶 Дрехата има (прави) ~и. 衣服有(竖)褶。Ризата е цялата на ~и. 衬衫上全打了褶。❷皱纹: ~и на лицето 脸上的皱纹 ❸〈地质〉褶皱: ~и на земната кора 地壳褶皱

гърбав -*а* [形] ❶驼背的: ~ човек 驼背的人,罗锅 ❷弯凸的,弯钩的: ~ нос 鹰钩鼻子 ❸驼的,背有点驼的: ~ старец 背有点驼的老头

гърбав|ея -*еш*, -*ях* [未] 变成驼背

гърбавина [无复,阴] 驼背

гърбат -*а* [形] 同 гърбав: Защо си се родила тъй ~а? — попитало магарето една камила. "你怎么生来就是这样的罗锅?"驴子问一头骆驼。

гърбач [阳]〈方〉❶(牛筋或牛皮)鞭子 ❷〈转〉(用鞭子)打: Той изял пет-шест ~а. 他挨了五六鞭子。

гърбене 见 гърбя се

гърбест -*а* [形]〈罕〉同 гърбав

гърбина [阴]〈口〉同 гръб: бия по ~та 打后背 Що на върлина, то и на ~. 〈俗〉见 върлина

гърбица [阴] ❶驼背,罗锅: Голяма му е ~та. 他是个大罗锅。❷(某些动物如骆驼的)峰

гърбом [副] ❶背向着,背朝着: Тя седеше ~ към мене. 她背向我坐着。❷背朝地,仰脸朝天: Легна ~ на земята. 他仰面躺在地上。

гърбуша [阴]〈口〉驼背的女人,女罗锅

гърбушка [阴]〈方〉❶同 гърбуша ❷山峰,山脊

гърб|я се -*иш се*, *гърбих се* [未,中态] ❶背向某人(或某物) ❷折腰,弯背 **~ене** [中]

гъргор|я -*иш*, -*их* [未] 发出咕嘟咕嘟的响声

гърда [阴] 同 гръд ②解

гърдест -*а* [形] 胸脯宽大的;(指女人)有大乳房的

гърд|и [复,单(罕) -*а* 和(诗) гръд,阴] ❶胸,胸部,胸脯: широки ~и 宽阔的胸部 изпъчвам ~и 挺胸 скръствам ръце на ~и 把手叉在胸口 Нещо ляга като камък въз ~ите ми. 像有块石头压在我胸口。❷胸腔,肺部: Сърцето туптй в ~ите. 心在胸中跳动。дишам с пълни ~и 深呼吸,大口吸气 Боли го в ~ите. 他胸部痛。❸胸怀,心中,心怀: заключвам тайна в ~ите си 把秘密藏在心里 ❹(女人的)乳房 ◇ **бия се в ~ите** 1.拍着胸脯自夸,自我吹嘘 2.后悔 **~и срещу ~и** 面对面地 **кокоши ~и** 鸡胸(病态)

гъркиня 见 грък

гъркоман [阳], **гъркоманка** [阴] ❶〈史〉土耳其欧洲部分的希腊语狂热拥护者 ❷希腊化了的人;假希腊人;亲希腊派

гъркоман|ин -*и* [阳] 同 гъркоман

гъркоманск|и -*а* гъркоман 的形容词

гъркофил [阳]〈书〉亲希腊的人;崇尚希腊文化的人

гъркофилство [中]〈书〉亲希腊;崇尚希腊文化

гърлен -*а* [形] ❶咽喉的,喉咙的: ~и болести 咽喉疾病 ❷(指嗓音)粗的,浑厚的: ~ глас 浑厚的嗓音 ◇ **~и гласни или съгласни**〈语言〉喉元音或喉辅音 **~о** [副]: говоря ~о 用粗嗓门说话

гърлене 见 гърля

гърлест -*а* [形] ❶大声的,宏亮的,扯着嗓门喊的: ~ смях 大声的笑 ❷(指嗓音)低的,粗的: ~ говор 粗声说话 ❸(指人)声音大的,声音响亮的 **~о** [副]: смея се ~о 大声笑

гърлица [阴]〈方〉❶(牲畜,主要指猪患的)腺疫 ❷白喉: Гърлица да те хване. 让你得白喉(咒骂语)。

гърлица [阴]〈方〉同 гургулица

гърл|о -*а* [中] ❶咽,咽喉,喉咙,嗓子: възпаление на ~ото 咽炎,咽喉发炎 Боли ме ~ото. 我嗓子痛。Прегракваа ми ~ото от викане. 我喉咙喊哑了。Гърлото ми е пресъхнало от жажда. 我嗓子渴得发干。❷气管: Влезе ми храна в ~ото. 食物呛到我气管里了。❸前颈,脖子: хващам някого за ~ото 掐住某人的脖子 ❹〈转〉咽喉炎,喉咙痛: страдам от ~о 喉咙痛 ❺〈转,口〉[常复](若干)人,(几口)人: храня 5 ~а 养五口之家 ❻〈转〉(瓶)颈,(壶)嘴: шише с дълго и тясно ~о 细长颈瓶子 ❼山峡,峡谷 ◇ **Буца ми е заседнала на ~ото.**〈口〉一块东西噎在我嗓子里(我感到难受)。**викам, крещя със цялото ~о (из цяло ~о)**〈口〉扯开嗓子喊叫 **дера си ~ото** 扯着嗓子喊 **дихателно ~о**〈解〉气管 **из едно ~о два гласа**〈民〉唱得好;金嗓子 **имам широко ~о** 吃得多 **криво ~о**〈民〉气噪 **лошо ~о**〈民〉白喉 **намокрям (поливам, наквасвам) си ~ото**〈谑〉润嗓子(指喝点酒) **Нещо ме стиска за ~ото.**〈口〉有什么东西卡在我嗓子眼里(感到难受)。

гърлобол [无复,阳] 嗓子痛,咽峡炎,喉头炎: страдам от ~ 嗓子痛,患喉头炎

гърл|я -*иш*, *гърлих* [未]〈方〉给(玉米、马铃薯等)培土: Ела да похапнем, да си отпочинем, па заран рано-рано картофи ще ~им. 来,咱们一起吃点,休息一下,明天一大早去给土豆培

土。~ене [中]

гърмѐж [阳] ❶枪声,炮声,噼啪响,哒哒声: ~ от револвѐр 手枪声 топо̀вни ~и 炮声 ❷轰鸣,轰隆: ~ на водопа̀д 瀑布的轰鸣 От ~а на маши̇ната ни̇що не се̇ чу̀ва. 因为机器轰隆响什么也听不见。❸〈罕〉雷声

гърмотѐвица [阴] 同 гръмотѐвица

гърмотѐвич|ен *-на* [形] 同 гръмотѐвичен

гърм|я̀ *-и̇ш, -я̀х* [未] ❶ [无人称] 打雷: Зи̇ме не ~и̇. 冬天不打雷。Кога̀ мно̀го ~и̇, ма̀лко вали̇. 〈谚〉雷声大,雨点小。❷打枪,打炮,射击: ~я̀ с пу̀шка 放枪,打枪 Ця̀ла но̀щ ~я̀-ха оръ̀дията. 整夜炮声隆隆。❸响,轰鸣,发出吼声,回荡: Гърми̇ лу̀дешки смя̀х. 发出一阵大笑。Водопа̀дът ~и̇ наблѝ-зо. 瀑布在附近轰鸣。Гла̀сът му ~ѐше из за̀лата. 他的声音响彻大厅。❹〈转〉充满(某种声音): Землянката ~ѐше от мла̀да пѐсен. 地道里充满青春的歌声。❺ [只三] (消息等)轰动: И̇мето му ~и̇ в ця̀лата страна̀. 他的名字轰动全国。❻ [只三] (报纸等)广为宣传: Всѝчки вѐстници ~я̀т за нѐго. 所有报纸都为他大肆宣传。**~ѐне** [中]

гърнѐ *-та* 和 *гръ̀нци* [中] ❶陶罐,砂锅: варя̀ еднò ~ фасу̀л 煮一砂锅菜豆 ❷同 цука̀ло (便盆,尿盆) ◇ **На (във) вся̀ко ~ меру̀дия.** 〈俗,谑〉到处插手。**но̀щно ~** 尿盆 **Търку̀лило се ~то, та си намѐрило похлупа̀ка.** 〈谚,谑〉臭味相投。

гърнѐц *гръ̀нци̇* [阳] 〈方〉(腌咸菜的)缸,大盆,大罐: Като̀ сварѝм едѝн ~ бо̀б, ядѐм по два̀ дѐна. 我们煮一大罐芸豆,可以吃两天。

гърцѝз|ъм *-мът, -ма, -ми* [阳] ❶〈语言〉希腊语特有的词汇 ❷〈语言〉(语言中)借用的希腊词语 ❸希腊精神

Гъ̀рция 希腊(欧洲)

гъ̀рч *-ът, -а, -ове* [阳] 痉挛,抽搐: получа̀вам ~ове 发生痉挛 предсмъ̀ртни ~ове 死前的抽搐

гъ̀рч|а *-иш, гъ̀рчѝх* [未] 皱起,使起皱纹: Смѐхът ~и лицѐто му. 笑使他的脸上起了皱纹(喻难看)。~а чѐрга 把毯子弄皱 **~ене** [中]

гъ̀рч|а се *-иш се, гъ̀рчѝх се* [未,中态] ❶蜷曲,蜷缩: ~а се от бо̀лки 痛得蜷曲起身体 ~а се в предсмъ̀ртна аго̀ния 死前挣扎 ❷(蛇、蚯蚓等)蠕动 ❸起皱纹,皱: Дрѐхата му се ~и по гъ̀рба. 他的衣服后背皱了。**~ене** [中]

гъ̀рчав *-а* [形] 〈方〉瘦弱的,干瘦的,干瘪的: Мно̀го ядѐ, но всѐ си е ~. 他吃得很多,但仍旧干瘦。

гърчав|ѐя *-ѐеш, -я̀х* [未] 变瘦弱

гърч|ѐя се *-ѐеш се, -а̀х се* [未,中态] (非希腊人)装成希腊人,把自己当成希腊人 **~ѐене** [中]

гърчоля̀ *-та* [复,集] 〈口,蔑〉希腊人

гъса̀|к *-ци* [阳] 公鹅

гъса̀р *-ят, -я* [阳], **гъса̀рка** [阴] 养鹅人

гъсѐ *-та* [中] 小鹅

гъсѐниц|а [阴] ❶毛虫,鳞翅目幼虫 ❷〈技〉(坦克、拖拉机等的)履带: Гъсѐницата на та̀нка е скъ̀сана. 坦克履带断了。

гъсѐничав *-а* [形] 长满毛虫的: ~ кло̀н 长满毛虫的树枝

гъсѐнич|ен *-на* гъсѐница 的形容词: ~но гнездо̀ 毛虫巢 ~на верѝга 履带 ~ен тра̀ктор 履带拖拉机

гъ̀ск|а [阴] ❶鹅 (*Anser*): дѝва ~а 野鹅 ста̀до ~и 鹅群 бъ̀рбо̀ря като̀ ~а 絮叨得像只鹅 паса̀ ~и 放鹅,牧鹅 ❷〈转,口,讽〉蠢人,糊涂虫 ◇ **Ще пасѐш ~ите!** 将来你只能放鹅(意思是没有出息)。**Чу̀ждата коко̀шка по̀-голя̀ма от на̀шата ~а.** 人家的母鸡比咱们的鹅大(意思是别人的东西比自己的好)。

гъсо̀|к *-ци* [阳] 同 гъса̀к

гъ̀ст *-а* [形] 密的,稠的,稠密的,浓的,浓密的(与 ря̀дък (稀的)相对): ~а трева̀ 浓密的草 ~а гора̀ 密林 ~а нава̀лица 密集的人群 ~а пшенѝца 密植的小麦 ~а коса̀ 浓发 ~о мля̀ко 浓牛奶 ~а ка̀ша 稠粥 ~а мъгла̀ 浓雾 ~ о̀блак 密云 ~ ди̇м 浓烟 ~и сѐнки 密荫 **~о** [副]

гъста̀|к *-ци* [阳,集] 同 гъстала̀к

гъстала̀|к *-ци* [阳,集] 茂密的幼树林;茂密的灌木丛

гъст|ѐя *-ѐеш, -я̀х* [未] 变稠,变密,变浓厚: Но̀щният мра̀к ~ѐеше. 夜色越来越黑。

гъстонасѐлен *-а* [形] 人口稠密的

гъсторѐд *-а* [形] 密植的: ~а ца̀ревица 密植玉米

гъстота̀ [阴] 密,稠密,茂密,繁茂,浓度,稠度: ~ на населѐние 人口密度 ~ на тъка̀н 布的密度 ~ на разтво̀р 溶液浓度

гъ̀стък [形,只阳单] 〈民〉同 гъст

гъ̀там [未] 〈方〉使倒下,推倒,弄翻

гъ̀т|вам [未], **гъ̀тна** *-неш, гъ̀тна̀х* [完] гъ̀там 的一次或连续几次的动作: Гъ̀тна ча̀шата и я счу̀пи. 他碰倒了杯子,把它摔碎了。— **се** [中态] 倒下;〈转〉死

гъ̀тор [阳] 〈方〉(路上)不平的坡,陡坡: Подпѝрайте това̀ра, че ту̀к е ~. 扶一下车上拉的东西,这里是陡坡。

гъ̀ци-гъ̀ци [感] 同 гу̀ци-гу̀ци

гъ̀ш|и *-а, -е* гъ̀ска 的形容词: ~а ма̀с 鹅油 ~е перо̀ 鹅的羽毛 ~е яйцѐ 鹅蛋 ~и кра̀к 鹅掌

гьобѐ|к *-ци* [阳] 〈民〉同 пъп (肚脐) ◇ **мя̀там (хвъ̀рлям) ~к** (土耳其舞蹈中的)扭肚子

гьол *-ът, -а, -ове* 和 *-и̇ща* [阳] 〈口〉水洼,一洼水,池塘: Вся̀ка жа̀ба да си зна̀е ~а. 〈俗〉每只蛤蟆都应当知道自己的池塘在哪儿(意思是人人都应知道自己的地位,各守本分)。

гьон *-ът, -а, -ове* [阳] (做皮鞋掌、皮带、皮条等用的)厚牛皮

гьо̀са, гьо̀серица 和 **гьо̀совица** [阴] 〈方〉(未削光的)木棍,粗棍,粗棒

гьо̀тере [副] 〈口〉粗心地;粗枝大叶地,太随便地,草率地

гюбрѐ [中] 〈方〉粪;垃圾

гювендѝя [阴] 荡妇

гюверджилѐ [中] 〈旧〉同 селѝтра (硝石)

гювѐч [阳] ❶(烧菜用的粘土制的)陶罐,(小)砂锅: То̀й изпра̀зни ~а. 他把一陶罐的菜都吃了。❷用陶罐(砂锅)做的菜(一般是肉烧蔬菜等),砂锅菜: по̀стен ~ 素砂锅菜 тюрлю̀-~ (тюрлю̀гювѐч) 什锦砂锅菜 ❸〈转〉(烧菜用的)罐头什锦蔬菜

гюзѐл [不变,形] 〈民〉漂亮的,非常美丽的: ~ момѝче 非常漂亮的姑娘

гюл *-ът, -а, -ове* [阳] 〈民〉❶同 ро̀за (玫瑰) ❷ [复 *-ища*] 种玫瑰的地,玫瑰园

гюллѐ 和 **гюлѐ** *-та* [中] 〈民〉❶(圆形的)炮弹头,弹丸 ❷〈运〉铅球

гюллетласка̀ч [阳], **гюллетласка̀чка** [阴] 〈运〉铅球运动员

гю̀лов *-а* [形] 〈民〉同 ро̀зов (玫瑰的): ~о ма̀сло 玫瑰油 ~а вода̀ 玫瑰水

гю̀ловица [阴] 〈方〉玫瑰烧酒

гюм -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈民〉(细脖的)大铁桶: пълен ~ с мля̀ко 满满一大桶牛奶

гюмѐ -*та* [中]〈民〉(在河边和池塘等附近筑起的)捕鸟用的棚

гюндулу̀|к -*ци* 和 **гюнлу̀к**〈旧〉同 на̀дница (一天的工钱;零工,日工活): рабо̀тя на ~к 做短工,打零工

гюня̀я [阴]〈旧〉同 ва̀нкел (直角板)

Гю̀ргево 朱尔朱(罗马尼亚城市,Джу̀рджу)

гюру̀|к -*ци* [阳]〈民〉(可折叠的)马车篷,(汽车、婴儿车的)车篷

гюрултаджѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **гюрултаджѝйка** [阴]〈口〉爱吵闹的人

гюрултѝя [阴]〈口〉吵闹,吵嚷,大声呼叫: Дѝгна се една̀ ~. 掀起一阵吵嚷。

гяву̀р [阳] 同 гяу̀р

гяу̀р [阳], **гяу̀рка** [阴]〈旧〉(伊斯兰教徒所指的)异教徒

гяу̀р|ин -*и* [阳] 同 гяу̀р

Д

д ❶ д 音 ❷保加利亚语字母表第 5 个字母：печа̀тно д 印刷体 д ръкопѝсно д 手写体 д

да[1] ［语气］❶（在回答问题时表示肯定或同意）是，是的，对；（在加强肯定语气时常重复使用 да，да）对，对：Съгла̀сен ли си? — Да̀. "你同意吗？""我同意。" Навя̀рно вѝе и мѐн сте забра̀вили. А̀з съм На̀дя. — А̀ ～，～，прия̀тно ми е. "您大概已把我也忘了，我是娜迪亚。""噢，对，对，见到您我很高兴。" ❷（在重复前面的意思或词时，表示强调所说的话）真的，的确，不错，当然：Да̀，това̀ е вя̀рно. 的确，这是真的。❸〈口〉（在回答别人的呼唤时用，用疑问语调说）什么事，噢，我听见了：Ма̀мо! — Да? Кажѝ! "妈妈！""有什么事？你说吧！" ❹（在别人敲门时表示允许进来时用）请，请进 ❺〈罕〉（在提出表示意外、惊讶、不信任的问题，同时想得到肯定的回答时用）是吗，对吧：Ви̇й разби̇рате фрѐнски，господи̇не，～? Бо̀же мо̀й，ко̀лко ми е дра̀го. 先生，您懂法语，是吗？上帝啊，我真高兴！

да[2] ［语气］（在主句中使用）❶（表示愿望、希望、祝愿或在诅咒时用）让，但愿，祝：Да живѐе пъ̀рви ма̀й! 五一节万岁！Да пребъ̀де във вековѐте на̀шата дру̀жба! 祝我们的友谊万古长青！❷（表示催促、提醒、劝导）：Бъ̀рзо ～ вървѝм. 咱们快走吧！Тѝ ～ не забра̀виш. 你可别忘了。❸（表示命令、禁止）：Тѝ ～ мълчѝш! 你别说话！Да не сѝ посмя̀л ～ закъснѐеш! 你敢迟到！你可别迟到！❹（表示反对、不满、恫吓）：Да не мѝслиш，че ме е стра̀х? 你难道以为我害怕了？❺（表示满意、赞叹、高兴）：А и каква̀ мома̀ бѐше ста̀нала Ра̀йка! Една̀ стро̀йна，па гѝздава — ～ ѝ се не наглѐдаш! 莱卡出落成了一个什么样的大姑娘啊！苗条、漂亮，真让你看不够！

да[3] ［连］（用以连接从属句和主句）❶（表示主句中所完成动作的目的，亦可与前置词 за 和 та 连用，组成复合连词 за да 和 та да）为了，以便：Та̀м отѝвах с цѐл ～ преноща̀вам. 我到那里去是要在那里过夜。Би̇й го по крака̀та，～ не сѐ бѝе по глава̀та. 打他的脚为的是使他别撞头；现在要求严，免得他以后吃苦头。Капита̀нът，за ～ смекчѝ доня̀къде де̇йствието на бу̀рята，изменѝ посо̀ката，по ко̀йто се дви̇жеше парахо̀дът. 船长改变了轮船的航向，这样可以使风暴的作用缓和一些。У̀тре ще оста̀неш на о̀бед，та ～ се запозна̀еш със сѐлото. 明天你要留在这儿吃午饭，好了解这个村庄。❷（表示有何打算，有何愿望）：Го̀твех се ～ замѝна. 我打算动身。❸〈扩〉（用以补充或说明主句的动作）：От вълнѐние не можа̀х ～ заспя̀. 我激动得睡不着觉。❹（表示估计、无把握、担心）：Не щѐ ～ е то̀й. 不会是他。Мла̀д човѐк：～ ѝма，～ ѝма на̀й-мно̀го трѝдесет годѝни. 是个年轻人，可能最多有三十岁。❺（与连词 като̀ 连用，组成复合连词 като̀ да，表示相似）好像，似乎：Прорева̀（елѐнът）глу̀хо，като̀ ～ мо̀леше по̀мощ отня̀къде. 鹿大声叫了起来，像是从什么地方求援似的。❻（表示条件，亦可与连词 ако̀ 连用，组成复合词 ако̀ да）假如，如果，在…情况下：Да бѝ мѝрно седя̀ло，не бѝ чу̀до видя̀ло.〈俗〉老老实实地呆着，就不会遇到麻烦事。Да бя̀х в Со̀фия，щя̀х ～ вѝдя но̀вия па̀метник. 我如果在索非亚，就会看到新建的纪念碑了。Ко̀лко бѝ изгу̀била бъ̀лгарската сто̀лица от красота̀та на панора̀мите си，ако̀ ～ ня̀маше Вѝтоша. 如果没有维托莎山，保加利亚首都的美景该受到多大损失啊！❼（表示退一步说，常组成 ако̀ и да，и да，мака̀р да，мака̀р и да，дорѝ да，дорѝ и да 等搭配）即使，尽管，虽然：Ако̀ и ～ не жела̀я，всѐ пак тря̀бва ～ до̀йда. 尽管我不愿意，我还得来。❽（作为 ко̀йто и да е，какъ̀вто и да е，ка̀к да е，ка̀кто и да е，ко̀лкото и да е 等复合不定人称代词或复合不定代词性副词的组成部分）◇ **бѐз** ～（表示方式方法的复合从属连词，说明不存在某一动作）：Замѝна，бѐз ～ се оба̀ди. 他没打招呼就走了。**вмѐсто** ～（表示用一种可能代替另一种可能的复合从属连词）：Вмѐсто ～ изпѝше вѐжди，изва̀дил очѝ.〈谚〉没描成眉毛，倒把眼珠挖出来了；弄巧成拙。**предѝ** ～（表示时间的复合从属连词，说明动作发生在从属句动作之前）：Зна̀ех го，предѝ ～ мѝ ка̀жеш. 在你告诉我之前，我就知道这事了。

даалѝйка ［阴］〈旧〉达阿利卡（达阿利人使用的一种老式步枪的名称）

даалѝйск|и *-а* даалѝя 的形容词：～и о̀рди 达阿利匪帮

даалѝ|я *-ята，-и* ［阳］❶［常复］〈史〉达阿利（18 世纪末 19 世纪初保加利亚国土上穆斯林居民组成的匪帮）。❷〈方〉山民（保加利亚罗多皮东南山区的居民）

да̀|вам ［未］，**дам** *-деш，-дох，-де*，命 *-й，-йте*，过主形动 *-л*，过被形动 *-ден* ［完］❶给，给予；交给，托付；发放：Да̀й ми пи̇смо̀то. 把信给我。Да̀дохте ли зо̀б на конѐте? 你们给马加料了吗？Парѝ ще ти ～м，ко̀лкото ѝскаш. 你想要多少钱，我就给你多少钱。Ба̀ща ни те да̀де на мо̀ите ръцѐ. 爸爸把你托付给我了。～вам стипѐндия 发助学金 ～вам по̀мощи 发放救济金 ❷〈口〉付；花费：Че а̀з си пла̀щам，господѝне! — Но от една̀ недѐля，нѝщо не стѐ ～вали. "先生，我会付钱的！""可是一个星期以来，您一点钱也没付过。" ❸同 прода̀вам（卖）：Та̀я ѐсен прода̀дохме сѝчко，що̀ можа̀хме да изва̀дим от градѝната，и го ～дохме на добра̀ цена̀. 今年秋天我们把能从菜园里刨出来的东西全卖了，而且卖的好价钱。❹估计（确定）（价格、年龄等），给价：Продава̀чът дъ̀лго се бо̀ри. Ѐньо бѐ упорѝт. То̀й ～де една̀ цена̀ и оста̀на та̀м. 卖东西的人争了半天，但埃尼奥不肯让步，他出了一个价就再也不肯加价了。Да̀вам му нѐ по̀вече от 30 годѝни. 我看他超不过 30 岁。❺给，提供，容许（时间、期限）：Да̀вам ви сро̀к о̀ще едѝн дѐн. 我再给你们一天的期限。Да̀вам ти трѝ ча̀са сро̀к да се очѝстиш от ту̀ка. 限你在三小时之内从这里滚开。❻许可，允许：Стѝга! Не тѝ ～вам да пѝеш ка̀пка по̀вече. 够了！我连一滴酒都不许你喝了。❼（与 възмо̀жност，по̀чит，основа̀ние 等抽象名词连用）创造，提供：Да̀вам му възмо̀жност да гово̀ри. 我给他提供讲话的机会。Това̀ ～де по̀вод за спо̀р. 这件事引起了争论。❽举行，举办：～вам банкѐт（вечѐря）举行宴会（晚宴）～вам концѐрт 举行音乐会 ❾〈口〉同 предста̀вям（演出）：Какво̀ ～ват днѐс в о̀перата? 今天歌剧院演什么？❿提供；产生，生出：～вам по̀-голѐми до̀ходи 提供较多的收人 Дѝв глѐг пѝтомно гро̀зде не ～ва.〈谚〉野山楂长不出家葡萄；狗嘴里

吐不出象牙来。⓫(与某些名词连用,表示这些名词所表达的动作):～вам гла̀сност(公布),～вам за̀повед(命令),～вам клѐтва(宣誓),～вам кура̀ж(鼓舞),～вам обеща̀ние(允诺),～вам отпо̀р(反击),～вам свѐдения(告知),～вам съгла̀сието си(同意),～вам си тру̀д(付出努力,努力地干),～вам уро̀к(1.教书,授课 2.〈转〉教训)⓬(命令式单数形式 дай 与人称代词与格连用)酷爱:На мѐне ми ～й да хо̀дя, да скѝтам. 我很喜欢漫游。— **се**[被动]:Кѝтка се ～ва за о̀бич,/ когѝ се зора̀ зазорѝ.(П. Р. Славейков)在黎明来临时,献上一束爱之花。◇ **взѐл-～л**〈口〉已经一钱不值,毫无用处 **～вам ду̀ма** 同 обеща̀вам(答应,允诺) **～вам ду̀мата на ня̀кого** 让某人(在会上)发言 **～вам душа̀ за нѐщо**〈口〉非常喜欢某物 **～вам душа̀та си за ня̀кого или̇ за нѐщо**〈口〉对某人或某物热爱并愿为之牺牲一切 **～вам мѝло за дра̀го**〈口〉愿意牺牲一切 **～вам мома̀** 许配 **～вам прѝмер за нѐщо** 树立某种榜样 **～вам прѝмер на ня̀кого** 为某人作榜样 **～вам рѝтник**〈口〉同 изго̀нвам(驱逐,赶走) **～вам то̀н** 1.(唱歌前的)定调 2.〈转〉(对某事)起主导作用,定调子 **～вам ухо̀** 留意,重视:Не ～вай ухо̀ на слу̀хове, а по̀вече ～вай ухо̀ на мо̀ите съвѐти. 你别去注意传闻,而要重视我的劝告。**Дай бо̀же!**(表示祝愿)愿上帝保佑! **Дал бог добро̀!**(回答问候时用语)托上帝的福!你好! **ѝмам да ～вам на ня̀кого**〈口〉欠某人… **не ～вам мира̀ на ня̀кого**〈口〉打扰某人,使某人不得安宁 **Не ～й бо̀же!**〈口〉(表示担心)千万别(出事)! **пѐй ～вам за нѐщо**〈口〉十分喜爱某事 **пѐт пара̀ не ～вам** 丝毫不关心,不感兴趣;不担心 **Ще му ～м да разберѐ.**〈口〉(表示威胁、恐吓时用)我得教训教训他,让他尝尝我的厉害。**Ще ти ～м а̀з на тѐбе да разберѐш ко̀й съм а̀з.** 我要让你知道知道我是谁;我要让你尝尝我的厉害。**～ване**[中]

да̀|вам се[未],**дам се** *-дѐш се, -до̀х се, -дѐ се*[完][反身](常用于否定形式)让别人抓住;屈服,让步;退让:Защо̀ му се ～ваш, та не бя̀гаш? 你为什么不跑,而让他把你抓住呢? То̀й е сѝлен, но и а̀з не сѐ ～вам. 他劲头很大,但我也不示弱。**～ване**[中]

да̀вене 见 да̀вя[1], да̀вя[2], да̀вя се[1] 和 да̀вя се[2].

дави̇лов *-а*[形] **～и ка̀пки**〈医〉胃疼药水

давѝчка|м се[未,反身]〈方〉同 борѝчкам се(打着玩儿) **～не**[中]

давѝя[阴]〈旧〉诉讼案

давлѐние[无复,中]压制,压迫,强迫:ока̀звам ～ 对…施压力,压迫

да̀вност *-тѝ*[无复,阴]〈法〉时效

даврандѝсва|м се[未],**даврандѝсам се**[完][中态]〈口〉(身体)健壮起来,恢复(健康) **～не**[中]

да̀в|я[1] *-иш, да̀вѝх*[未] ❶掐死,勒死,窒死,扼杀 ❷(雾等)使呼吸困难,使出不来气 ❸〈转〉折磨,使痛苦,使难过,使苦恼:В това̀ съ̀щото врѐме то̀й чу̀вствaше, че нѐщо го ～и в гърдѝте. 当时,他感到胸中有什么东西使他很难受。— **се** 1.[中态]喘不过气来:～я се от смя̀х(ка̀шлица)笑(咳嗽)得喘不过气来 2.[互反]:Ку̀чето и въ̀лкът бя̀ха се ～или и къ̀сали ця̀ла но̀щ. 狗和狼厮咬了整整一夜。**～ене**[中]

да̀в|я[2] *-иш, да̀вѝх*[未] ❶使沉没,使淹死:～я ку̀чето в река̀та 把狗沉到河里淹死 ❷〈转〉压抑,消除,解除:～я с вѝно(в алкохо̀л) мъ̀ката си 借酒浇愁 — **се**[中态]淹死;跳水自杀:Да̀вещият се и за сла̀мка се хва̀ща. 落水的人连一根稻草也要抓住。**～ене**[中]

Дагеста̀н 达吉斯坦(俄罗斯)

да̀ден *-а* ❶ дам 的过被形动 ❷〈书〉[用作形] 1.规定的,指定的:～ сро̀к 规定的期限 Събѝрат се в ～о врѐме и на ～о мя̀сто. 他们在指定的时间地点集中。2.一定的,该,本:Това̀ е възмо̀жно са̀мо в ～ исторѝчески момѐнт. 这只有在一定的历史条件下才是可能的。в ～ата ста̀тия 在本文中 в ～ия момѐнт 此刻 ◇ **по ～ зна̀к** 按约定的信号 **Да̀дено!**〈口〉好吧!行! **～ост** *-остта̀*[阴]

да̀деност *-тѝ*[阴]〈书〉(客观的)现实

да̀жба[阴](定量供应品的)定量,一份;(一天的)口粮:днѐвна ～ 一天的定量 получа̀вам ～та си 领口粮

да̀жбен *-а* да̀жба 的形容词:～ режѝм 定量制,供应制 ～о снабдя̀ване 定量供应

да̀жди|е *-я*[中]〈旧〉同 да̀нък

да̀же[语气] ❶(用以强调和加强语气)甚至,(甚至)连…也(都):То̀й се впу̀сна бъ̀рзо навъ̀н, като̀ забра̀ви да взѐме ～ ша̀пката си. 他匆忙地跑了出去,甚至连自己的帽子也忘了拿走。Да̀же деца̀та си не позна̀ва. 他连自己的孩子都不认识了。❷(用作连,词义接近连词 и;有时和 и 连用,使语气更强)连;就是,即使:Нао̀коло съвсѐм утѝхна, ～ звъ̀нчето преста̀на да дрън̀ка. 周围完全安静下来了,连铃也不响了。В та̀я ста̀я хаджѝ Гѐнчо ня̀кого не пу̀ща, ～ и сво̀ята жена̀. 哈吉·根乔不准任何人进这个房间,连自己的妻子也不让进。

ДАИ[да̀и][阴,阳,缩] Държа̀вна автомобѝлна инспѐкция 国家汽车检验局

дайрѐ *-та*[中]铃鼓,板鼓

Да̀ка 达卡(孟加拉首都)

Дака̀р 达喀尔(塞内加尔首都)

да̀ки[只复,阳]〈史〉(公元 5 世纪生活在多瑙河下游以北的)色雷斯人部落;达基人部落

дакро̀н[阳]大可纶(美国产涤纶)

дактѝл[阳]〈文学〉扬抑抑格,长短短格

дактѝл|ен *-на* дактѝл 的形容词:～ен стѝх 扬抑抑格诗

дактилоло̀гия[阴]〈专〉❶(聋哑人用的)手语,哑语 ❷哑语"字母"

дактилоскопѝч|ен *-на* дактилоскопѝя 的形容词

дактилоско̀пия[无复,阴]指纹鉴定术

далавѐра[阴]〈口〉❶肮脏买卖;诡计,狡猾手段 ❷(对记不得或叫不出名称的东西的称呼)东西,玩意儿:Счу̀пи се та̀я ～, дѐто се зака̀чваше писа̀лката. 别自来水笔的那个玩意儿断了。

далавѐраджи|я *-ята, -и*[阳],**далавѐраджийка**[阴]〈口〉搞买卖的人;乘机取利的人;骗子手

дала̀й-ла̀ма[阳]达赖喇嘛

дала̀|к *-ци*[阳] ❶脾(脏) ❷〈方〉炭疽(病):Бѝволицата умря̀ от ～к. 母牛得炭疽病死了。

дала̀че[中]烤羊脾(一种菜名)

дала̀ч|ен *-на* дала̀к 的形容词:～но възпалѐние 脾脏发炎

далга̀[阴]〈方〉浪,水波,涟漪

далдѝсва|м[未],**далдѝсам**[完]〈方〉❶潜水,潜游 ❷沉入水中 ❸〈转〉全神贯注于(工作等),完全沉浸于(…的思想中) **～не**[中]

далдърма̀[阴]〈方〉(葡萄、花等的)压条

далѐко[副]同 далѐче

далекобо̀д|ен -*йна* [形] 远射程的：～йно оръ̀дие 远射程炮

далеко̀глед[1] [阳] ❶望远镜 ❷〈天〉天文望远镜

далекоглѐд[2] -*а* [形] 远视眼的，患远视的（与 късоглѐд（近视眼的）相对）

далекоглѐд|ен -*на* далекоглѐд[1] 的形容词

далекоглѐдство [无复，中] 远视（与 късоглѐдство（近视）相对）：очила̀ за ～ 远视眼镜

далекоиз̀точ|ен -*на* [形] 远东的：～ен въпро̀с 远东问题

далекомѐр [阳]〈理〉测距仪

далекомѐр|ен -*на* далекомѐр 的形容词：～ни у̀реди 测距仪器

далекопѝшещ -*а* [形] **～а машѝна**〈专〉国防自动电报系统；用户电报机

далекопрово̀д [阳]（电力、石油、水等）长距离运输管（线）；输电干线：електрѝчески ～ 输电干线 петро̀лен ～ 输油管

далекопрово̀д|ен -*на* далекопрово̀д 的形容词：～на мрѐжа 输电干线网

далекострѐл|ен -*на* [形] 同 далекобо̀ен

далѐч [副] 同 далѐче

далѐче [副] ❶远（与 блѝзо（近）相对）：～ от отѐчеството 远离祖国 по̀здрав от ～ 来自远方的问候 ～-～ нѐйде 在很远很远的地方 Ко̀лко е ～ до гра̀да? 离城有多远？Сѐлото лежѝ ～ отту̀к. 村庄离这里很远。Кру̀шата не па̀да (по̀-)～ от ко̀рена си (дърво̀то).〈谚〉梨子不会掉到离树根很远的地方；有其父，必有其子。❷（表示时间）久远，在很长时间之前（之后）：Зѝмата е о̀ще ～.（离）冬天还远着呢。Ля̀тото вѐче не бѐше ～. 夏天已经不远了。❸很，完全，远远：Това̀ ～ не ѐ доста̀тъчно. 这是远远不够的。То̀й е ～ по̀-работлѝв от ва̀с. 他比你们勤快得多。То̀й стоѝ ～ над (под) тѐбе. 他比你强（差）得多。Това̀ ～ не отгова̀ря на ѝстината. 这完全不符合事实。На̀шите мнѐния ～ се различа̀ват. 我们的意见完全不同。～，ко̀лкото от земя̀та до небѐто 有天壤之别 ◇ **～ съм от нѐщо** 同某事格格不入；无意做某事：Далѐче съм от мисълта̀, че мо̀ят докла̀д изчѐрпва всѝчки проблѐми. 我绝不认为我的报告能包含所有问题。**отѝвам (стѝгам) ～** 1.过分，超出…范围，走得太远：Тя̀ отѝде мно̀го ～ в ѝсканията. 她的要求太过分了。2.迅速发展，进展很快：Всѝчко е на̀ше! Далѐче отѝдохме нѝе! Да до̀йдеш сега̀ — не мо̀жеш позна̀ къдѐ си попа̀днала. 一切都是我们的！我们发展得很快！要是你现在到我们这儿来，会认不出你到了什么地方。

далѐч|ен -*на* [形] ❶远的，遥远的，远距离的（与 блѝзък（近的）相对）：～ни планинѝ 远山 ～ен път 遥远的（漫长的）路途 ～ен кра̀й 远方 ❷（表示时间）远的；早的：в ～ното мѝнало 在很久以前 ～но бъ̀деще 遥远的未来 Това̀ е ～на ра̀бота. 这是很久以后的事情。❸不很亲近的，疏远的：～ни роднѝни 远亲

далечина̀ [阴] ❶遥远的地方，远处：гу̀бя се в ～та 消失在远方 глѐдам в ～та 凝视远方；远眺 ❷[只单] 远度，远距离，久远：голя̀ма ～ 很远的距离 ～ на по̀лета 飞行距离 прицѐлна ～ 瞄准距离

далѐчко [副]〈口〉далѐче 的指小：Ма̀лко ～ та̀м, ѝнак гра̀дът е ху̀бав. 那儿只是远了点，城市可是挺漂亮的。

далѝ [语气] ❶（提问题时用）1.（表示怀疑、无把握、犹豫）是否，是不是：Далѝ да му ка̀жа? 我是否要告诉他呢？Далѝ да отѝда илѝ нѐ? 我去还是不去？2.〈罕〉（加强肯定的语气）难道：Та ～ а̀з не обѝчам Бълга̀рия? 难道我不爱保加利亚吗？❷[用作连]（在提间接的问题时用，表示不肯定、犹豫）是否；（在与 илѝ 搭配组成 далѝ ... илѝ 时表示无把握）是…还是：Не зна̀м ～ това̀ е ѝстина. 我不知道这是否是真的。Мѝсля ～ така̀ ще е по̀-добрѐ. 我在考虑这样做是不是更好些。Тя̀ не сѐ чу̀встваше ～ е бу̀дна илѝ спѝ. 她自己感觉不出来是醒着还是睡着。

да̀лия [阴]〈植〉同 георгѝна（天竺牡丹）

далматѝн|ец -*ци* [阳]，**далматѝнка** [阴]（居住在亚得里亚海边的）达尔马提亚人

далматѝнск|и -*а* Далма̀ция 和 далматѝнец 的形容词

Далма̀ция 达尔马提亚（克罗地亚一地区）

Далиѐн 大连（中国城市）

далнина̀ [阴]〈诗〉远方

далновѝд|ен -*на* [形] 有远见的，眼光远大的，有先见之明的 **～ност** -ността̀ [阴]

далтонѝз|ъм -*мът*，-*ма* [无复，阳] 色盲

далтонѝст [阳]，**далтонѝстка** [阴] 色盲患者

да̀м[1] -*ът*，-*а*，-*ове* [阳]〈方〉同 обо̀р（牲畜棚，牲畜圈）

да̀м[2] 见 да̀вам

да̀ма[1] [阴] ❶夫人，太太，女士 ❷〈口〉女舞伴 ❸（扑克牌的）皇后，12(Q)：～ ку̀па 红心皇后；（国际象棋的）王后

да̀ма[2] [阴] ❶对阵双方用不同色的石子或豆粒等玩的一种游戏 ❷（儿童游戏名称）跳房子，跳格子

дамаджа̀на [阴]（用藤条套住的）大玻璃水瓶

дамазлъ̀к [无复，阳] 家畜；良种的牲畜

дама̀р [阳] ❶〈地质〉脉，矿脉；岩脉；水脉 ❷（反刍动物的）瘤胃，第一胃 ❸用瘤胃做的汤

дама̀ск [无复，阳] 同 дама̀ска

Дама̀ск 大马士革（叙利亚首都）

дама̀ска [阴]（用亚麻或布做的）织花家具布，沙发布

дамаскѝн [阳]〈史〉（17 至 19 世纪流传于保加利亚的、用通俗的语言写成的）宗教格言集

дамаскина̀р -*ят*，-*я* [阳]〈史〉编著或抄写宗教格言集的人

дамаскѝнск|и -*а* дамаскѝн 的形容词：～а литерату̀ра 宗教格言书籍

дамаскѝня [阴] **са̀бя ～**（用于民歌）一种锋利的剑

дамга̀ [阴]〈民〉❶（由于被打、压或烫等而留下的）痕迹；斑，斑点 ❷〈旧〉同 печа̀т（烙印，印记，图章）

дамго̀с|вам [未]，**дамго̀сам** [完] ❶打上烙印 ❷弄上污点 **～ване** [中]

дамла̀ [阴]〈口〉❶中风，脑溢血：Умря̀л от ～. 他死于脑溢血。❷心力衰竭

дамо̀клев -*а* [形]〈书〉**～ мѐч** 达摩克利斯的剑，一发千钧的危险，随时可能发生的危险

да̀мск|и -*а* да̀ма 的形容词：～и чора̀пи 女袜 ～а ча̀нта 女式提包 ～и часо̀вник 坤表 ～и шива̀ч 专门做女式服装的裁缝

дамя̀т [无复，阳] 同 димя̀т

да̀н[1] [感]（敲打某物或打枪、打炮、打雷时发出的声音）当，砰，嘭，轰

да̀н[2] [无复，阳]〈古〉同 да̀нък ◇ **отда̀вам ～** 尊敬，表示尊重 **пла̀щам ～ на нѐщо**（由于自己做过的一些事或自身的毛病而）吃苦头，吃苦果

дана̀|ец -*йци* [阳]〈书〉达耐人（曾居住在爱琴海地区的古希

腊部落）

данà|к -*ци*［阳］〈方〉断了奶的小公牛

данàче -*та*［中］данàк 的指小

дангалà|к -*ци*［阳］〈口，貌〉❶举止粗鲁、缺乏教养的人 ❷又瘦又高的，有点傻的年轻人

данданѝ|я -*и*［阴］〈口〉喧哗，大声喊叫

дандỳркам［未］〈方〉（把孩子放在膝盖上）摇晃，颠

Дàния 丹麦（欧洲）

дàнни［无单，阴］❶〈书〉同 свèдения（资料，材料）：събѝрам ～ 收集资料 биографѝчни ～ 生平，履历材料 статистѝчески ～ 统计资料 цѝфрови ～ 数字材料 спорèд непъ̀лни ～ 据不完全统计 ❷条件；才能；根据：Не съществỳват протѝв нèго нѝкакви ～. 不存在反对他的任何根据。Тя ѝма ～ да стàне добрà работничка. 她有当个好工人的条件。Той нѝма ～ за тàзи слỳжба. 他没有胜任这个职务的条件。

данò［语气］（表示愿望、目的）但愿：Данò да е такà！但愿如此！Данò се вѝдим пàк. 但愿我们能再见面。Данò успèеш. 愿你成功。Данò нѝкой не узнàе тàйната ни. 但愿谁都不知道我们的秘密。Побъ̀рзай，～ ни настѝгнеш. 你快点，好赶上我们。

дàнсинг -*и*［阳］舞厅；舞池

дантèла［阴］同 тантèла（花边，花边布）

дантèлен -*а*［形］同 тантèлен（花边的，花边布的）

дàнъ|к -*ци*［阳］税：～к върхỳ òбщия дòход 所得税 прàк ～к 直接税 кòсвен ～к 间接税 ергèнски ～к 单身税 прогресѝвен ～к 累进税 освободèн от ～к 免税的 облàгам нèщо с висòки ～ци（налàгам висòки ～ци върхỳ нèщо）对某物课以重税 взèмам ～к от нѝкого 向某人征税 ◇ **плàщам ～к на нèщо**〈转〉承受…的后果，吃了…的苦头：плàщам ～к на демагòгията 吃了蛊惑煽动的苦头 плàщам ～к на грèшките（глупосттà，неопитносттà）吃了犯错误（做蠢事，没经验）的苦头。

данъкоплàт|ец -*ци*［阳］，**данъкоплàтка**［阴］纳税人

дàнъч|ен -*на* ❶дàнък 的形容词：～но управлèние 税务局 ～на политѝка 税务政策 ～на систèма 税收制度 ❷［用作名］**～ен**［阳］〈口，旧〉1.征税人，收税人 2.交壮丁税的人；交税而免除兵役的人

даоѝз|ъм -*мът*，-*ма*［无复，阳］道教；道家的哲学

дàпаджи|я -*ята*，-*и*［阳］在国营汽车公司工作的人

дар -*ът*，-*à*，*дàрове* 和〈民，诗〉-*и*［阳］❶礼物，赠品：принàсям нèщо в ～ 赠送某物 надарѝвам го с богàти ～овè 向他赠送丰富的礼品 ❷〈限〉［常复或集］新娘送的礼物（婚礼中新娘向参加婚礼的亲友赠送的手帕、衬衫等）❸［只单］才能，才干，天赋：писàтелски ～ 写作才能 ～ слòво，словèсен ～ 口才 ❹（大自然等的）恩赐：прирòдни ～овè 大自然的恩赐

дàра［阴］〈商〉皮重 ◇ **взèмам ～та**（称容器的重量以）确定皮重 **взèмам си ～та**〈转〉（常有藐视之意）离开某处（再也不打算回去），逃跑

дарà|к -*ци*［阳］❶梳毛机；梳棉机 ❷〈民〉手工梳理器 ❸梳棉（梳毛）工场（作坊）

даракчѝйница［阴］梳棉（梳毛）作坊

даракчѝйск|и -*а* дарàк 和 даракчѝя 的形容词

даракчѝ|я -*ята*，-*и*［阳］，**даракчѝйка**［阴］梳棉（梳毛）工人

дарàч|а -*иш*，*дарàчих*［未］用梳棉机（梳毛机）梳理 **— се**［被动］**～ене**［中］

дàрб|а［阴］天才，天赋，天资；才能，才干；本领：музикàлни ～и 音乐才能 орàторска ～а 演说才能 ѝмам прирòдна ～а 有天赋 изпòлзувам добрè ～ите си 很好地发挥自己的才能

дарвинѝз|ъм -*мът*，-*ма*［无复，阳］达尔文主义，达尔文学说

дарвинѝст［阳］，**дарвинѝстка**［阴］达尔文主义者

Дарданèли 达达尼尔海峡（欧亚之间，Дарданèлски прòток）

Дар Ес Салàм 达累斯萨拉姆（坦桑尼亚首都）

дарèни|е -*я*［中］捐款，捐品，赠物：прàвя ～е 捐赠

дарѝтел -*ят*，-*я*［阳］，**дарѝтелка**［阴］捐赠者

дàрмадан［副］〈俚〉无秩序地，紊乱地，混乱地，杂乱无章地：Напрàвили го ～. 他们把它弄得乱七八糟。

дармоèд［阳］，**дармоèдка**［阴］〈蔑〉好吃懒做的人，寄生虫

даровàни|е -*я*［中］〈书〉❶同 дàрба ❷〈转〉多才多艺的人

даровѝт -*а*［形］有天赋的，有才能的；有本领的，多才多艺的：～ поèт 有才能的诗人 ～ орàтор 有才能的演说家 ～ артѝст 多才多艺的演员 ～о детè 天资高的孩子 **～ост** -осттà［阴］

дàром［副］❶无代价地，不花钱地；白白地：рабòтя ～ 无代价地劳动 Полỳчих го ～. 这是我白得的。❷白费地，无益地，徒然，枉然：Усѝлията ни нѝма да отѝдат ～. 我们的努力不会白费。❸不劳动地，不努力地：Трѝбва да порабòтим. Дàром нѝщо не ѝде. 我们得干点工作，不劳动任何东西都不会有的。

дарохранѝтелница［阴］〈宗〉圣餐保藏器

дарỳва|м［未］〈民〉同 дарѝвам **～не**［中］

дарчѝн［阳］〈烹饪〉肉桂；桂皮

дар|ѝвам［未］，**дарѝ** -*ѝш*，-*ѝх*［完］赠与，赠送；献给；赐与，赏给：Тѝ ми ～ѝ нàй-скъ̀пите нàкити，кòйто е вѝждала женà. 你把一个女人有可能见到的最珍贵的装饰品送给了我。**— се**［被动］**～ѝване**［中］

дàскал［阳］，**даскалѝца**［阴］〈民，旧〉同 учѝтел（教师）

даскалèтина［阳，阴］〈口，貌〉小教员

даскалъ̀к［无复，阳］〈民，旧〉同 учѝтелство ①解（教师职业）

дàскалск|и -*а*〈民，旧〉дàскал 的形容词：～и сѝн 教师的儿子

даскалỳва|м［未］〈民，旧〉同 учѝтелствувам（教书，当教师）**～не**［中］

дàт|а［阴］❶日期，日子；年月日：писмò с ～а 1 мàй 5 月 1 日的信 От коя ～а е тòзи вèстник? 这是哪天的报纸？Постàви ～а на писмòто! 你在信上写上日期！Коя ～а е днèс? 今天几号？Писмòто е без ～а. 信上没写日期。пàметна ～а 值得纪念的日子 бележѝти ～и 极有意义的日子，重要的日子 Запомнѝ тàзи ～а! 你记住这个日子吧！

дàтел|ен -*на*［形］〈语法〉**～ен падèж** 与格

дàт|ен -*на*［形］日期的：～ен печàт 日期戳

датѝра|м［未］〈书〉❶注明日期：～м писмò（завещàние，дòговор）在信件（遗嘱、条约）上注明日期 ❷确定（规定）时间：～м нахòдка 确定文物的年代 ❸起源，发端，开始：Нàшето приятелство ～ от двàйсет годѝни. 我们的友谊 20 年前就开始了。**～не**［中］

да̀тни|к -*ци* [阳] ❶日期戳 ❷日历上标日期的部分 ❸钟表上的日历

да̀тск|и -*а* ❶ Да̀ния 和 да̀тчанин 的形容词 ❷ [用作名] ~**и** [阳] 丹麦语

дату̀ва|м [未]〈罕〉同 датѝрам ②解 ~**не** [中]

да̀тчан|ин -*и* [阳], **да̀тчанка** [阴] 丹麦人

дау̀р [阳], **дау̀рка** [阴] 达斡尔人

дафѝна [阴] 月桂树(*laurus nobilis*)

дафѝнов -*а* дафѝна 的形容词: ~и хра̀сти 月桂树丛 ~о дърво̀ 月桂树 ◇ ~**и листа̀** (作调料用的)月桂叶

Дахомѐй 达荷美(非洲, Бени̇н(贝宁)的旧称)

да̀ча [阴]〈罕〉别墅

да̀ч|ен -*на* да̀ча 的形容词: ~ен живо̀т 住别墅的生活

да̀чни|к -*ци* [阳], **да̀чница** [阴] 住别墅(度夏)的人

да̀ш|ен -*на* [形] 慷慨的, 大方的

дая̀|к -*ци* [阳]〈口〉❶木桩 ❷同 бой (殴打): Ще ядѐш ~к. 你要挨揍了。

дайни̇|е -*я* [中]〈旧〉赠(与)物; 捐助物

дб [缩]〈理〉децибѐл 分贝(声音强度单位)

ДВ [дѐ-вѐ] [复, 缩] дълги въл̀ни 长波

два -*та* [阳], **две** -*те* [阴, 中] [数] 2, 二, 两: ~ дѐна 两天 двѐ деца̀ 两个孩子 Двѐ ди̇ни под една̀ ми̇шница не сѐ но̀сят.〈谚〉一个胳肢窝挟不了两个西瓜; 同时不能做两件事; 一心不能二用。ся̀дам между̀ ~ сто̀ла 脚踏两只船 ◇ ~-**три̇**, **двѐ-три̇** 几个, 两三个 **двѐ ду̀ми**〈口〉几句话: Ѝскам да ти ка̀жа са̀мо двѐ ду̀ми. 我只有几句话要对你说。**Ду̀мата ми на двѐ не ста̀ва**〈口〉我说话算数; 我决不会食言。**едва̀ свъ̀рзвам ~та кра̀я**〈口〉勉强混得过去; 勉强度日 **за ми̇г-~, ча̀с-~, мину̀та-двѐ, мѐсец-~** 很短的时间, 很快 **загъ̀звам с ~та крака̀**〈口〉陷入困境 **зна̀я и двѐ и двѐсте**〈口〉富日子穷日子都能过得下去 **като̀ двѐ и двѐ чѐтири**〈口〉就像二加二等于四那样明显 **с двѐ ду̀ми**〈口〉三言两语

два̀десет -*тѐ* [数] 同 два̀йст

два̀десета [阴] 同 два̀йсета

двадесета̀рка [阴]〈口〉同 двайсета̀рка

двадесета̀че -*та* [中]〈口, 旧〉同 двайсета̀че

двадесетгоди̇ш|ен -*на* [形] 同 двайсетгоди̇шен

двадесетгоди̇шнина [阴] 同 двайсетгоди̇шнина

двадесетднѐв|ен -*на* [形] 同 двайсетднѐвен

двадесетднѐвка [阴] 20 天的展览(演出、会演等): ~ на ри̇бата 20 天鱼展

два̀десет|и -*а* [序数] 同 два̀йсети

двадесети̇на [数] 同 двайсети̇на

двадесетолѐвка [阴] 同 двайсетолѐвка

два̀ж [副] 两次: Два̀ж мери̇, веднъ̀ж режи̇. 量两次再裁; 三思而后行。◇ ~-**тра̀ж** 两三次

два̀жди [副]〈旧〉同 два̀ж

два̀йсет [数] 20: Два̀йсет годи̇ни не смѐ се ви̇ждали. 我们有 20 年没见面了。

два̀йсета [阴] 1/20

двайсета̀к [阳], **двайсета̀че** [中]〈口〉面值为 20 斯托汀卡的硬币

двайсета̀рка [阴]〈口〉面值为 20 列弗的纸币

двайсета̀че [中]〈口〉面值为 20 斯托汀卡的硬币

двайсетгоди̇ш|ен -*на* [形] 20 年的; 20 岁的: ~ен мо̀мък 20 岁的小伙子 ~ен до̀говор 20 年的条约

двайсетгоди̇шнина [阴] 20 周年(纪念)

двайсетднѐв|ен -*на* [形] 20 天的: ~но детѐ 20 天的小孩 ~ен сро̀к 20 天的期限

два̀йсет|и -*а* [序数] 第 20 的: ~и вѐк 20 世纪

двайсети̇на [数] 20 左右, 大约 20: Влѐзе еди̇н мо̀мък на годи̇ни. 进来一个约莫 20 岁的小伙子。

двайсетолѐвка [阴]〈口〉面值为 20 列弗的钞票

два̀ма -*та* [数, 阳] 两个人(只指男人或一男一女): ~ ду̀ши 两个人 Ба̀ща му и ма̀йка му, и ~та са жи̇ви. 他父亲和母亲两个人都健在。Два̀ма непозна̀ти дойдо̀ха. 来了两个陌生人。

двами̇на [数, 阳]〈民〉两个人(只指男人或一男一女): Ня̀кое врѐме и ~та мълча̀ха. 有一段时间, 两个人都不作声。

два̀мка [数, 阳]〈口〉два̀ма 的指小

два̀мца [数, 阳]〈口〉два̀ма 的指小: Ха̀йде, деца̀, вървѐте по ~. 孩子们, 你们两个两个地走。

двана̀десет [数] 同 двана̀йсет

дванадесетгоди̇ш|ен -*на* [形] 同 дванайсетгоди̇шен

двана̀десет|и -*а* [序数] 同 двана̀йсети

дванадесети̇на [数] 同 дванайсети̇на

дванадесетопръ̀ст|ен -*на* [形] ~**но черво̀** 同 дванадесетопръ̀стник

дванадесетопръ̀стни|к -*ци* [阳]〈解〉十二指肠

дванадесетостѐн|ен -*на* [形] 12 边的, 12 面的

двана̀йсет [数] 12

дванайсетгоди̇ш|ен -*на* [形] 12 岁的: ~но мо̀мче 12 岁的小男孩 ~на слу̀жба 12 年供职

двана̀йсет|и -*а* [序数] 第 12 的: ◇ **Двана̀йсетият ча̀с настъ̀пва.**〈书〉关键的(最后的)时刻来到了。

дванайсети̇на [数] 12 个左右

дванайсетки̇ня [阴]〈民〉一次下 12 只小猪的母猪

две 见 два

двегоди̇ш|ен -*на* [形] 两岁的; 两年的: ~но детѐ 两岁的孩子 ~ен пла̀н 两年计划

двегоди̇шнина [阴] 两周年(纪念): ~ от освобожда̀ването 解放两周年

двенедѐл|ен -*на* [形] 两周的, 两星期的: ~на почи̇вка 两周休息

двѐнки [数, 阴, 中]〈口〉две 的指小

двѐри [复, 无单]〈古〉同 врата̀ (门)

двѐста 和 **двѐсте** [数] 200 ◇ **зна̀я и двѐ и двѐсте** 见 два

двѐчки [数] две 的指小

двига̀тел -*ят*, -*я* [阳] ❶〈技〉发动机: електри̇чески ~ 电动机 па̀рен ~ 蒸汽机 ❷〈转, 书〉动力, 推动力: могъ̀щ ~ 强大的推动力

двига̀тел|ен -*на* [形] 发动的, 推动的; 运动的: ~на си̇ла 推动力 ~ен нѐрв 运动神经

дви̇ж|а -*иш*, *дви̇жих* [未] ❶使动, 使转动, 带动, 开动: Мо̀торът ~и ма̀шините. 发动机带动机器。Вода̀та ~и воденѝчното колело̀. 水带动水磨轮子。❷挪动, 移动: След ту̀й то̀й, като̀ ~еше бъ̀рзо мо̀лива си, събра̀ и една̀ите и дру̀гите

цѝфри. 在这之后,他快速地移动着铅笔,把各种数字加起来。❸〈转〉推动,促进,使发展;促使,怂恿,激励: Всѐки ва̀ш успѐх ~и напрѐд дѐлото на социалѝзма. 你们的每个成就都推动了社会主义事业向前发展。Двѝжеше го чу̀вство на отмъщѐние. 复仇心在激励着他。— **се**［被动］**~ене**［中］

двѝжа се *-иш се, двѝжих се*［未,中态］❶动,转动,运动,行驶: Кола̀та се ~и ба̀вно. 车在慢慢行驶。Ко̀работ се ~и срещу̀ течѐнието. 船逆水而行。Автобу̀сът се ~и редо̀вно по та̀я лѝния през нѐкои 10 минѝти. 这条线路的公共汽车每隔十分钟有一趟。Колелото на историята се върти, ~и се напрѐд. 历史的车轮在转动,在前进。❷摇摆,摆动: Цените се ~ат от 100 до 120 лѐва. 价格在100至120列弗之间摆动。❸〈转〉发展,发生变化: Сега̀ тѐхниката се ~и с бъ̀рзи тѐмпове. 现在技术在迅速发展。❹(与前置词 с, между̀, сред, в 连用)来往,交往,活动: А̀з се ~а между̀ търго̀вския свя̀т. 我同商界人士有来往。**~ене**［中］

движѐни|е *-я*［中］❶［只单］〈哲〉运动: Ня̀ма матѐрия без ~е и ~е без матѐрия. 没有无运动的物质,也没有无物质的运动。Движѐнието е едѝнство на противорѐчията. 运动是矛盾的统一。❷［只单］转动,移动;运行: ~е на земя̀та 地球的运行 ~е на войска̀ 部队的移动 ~е на вла̀к 火车的运行 ❸(机器、发动机等的)运转,运行,运动: пу̀скам машѝна в ~е 开动机器 Ма̀йсторът внимателно следѐше ~ето на машѝната. 师傅聚精会神地注视着机器的运转。❹［只单］〈转〉发展: ~е на обществото 社会的发展 ❺动作: То̀й напра̀ви еднò ~е с ръка̀та. 他用手做了一个动作。❻［只单］〈口〉通行,来往: Движѐнието на у̀лицата е мно̀го оживѐно. 街上车来人往非常热闹。❼［只单］交通,运输: тролѐйбусно ~е 无轨电车交通 ~е на пъ̀тници 客运 правила̀ на у̀личното ~е (市内)交通规则 ❽〈转〉社会活动,运动: комунистѝческо ~е 共产主义运动 ста̀чно ~е 罢工运动 ❾变动,变化: ~е на населѐнието 人口变动 температу̀рни ~я 温度的变化 ❿(村镇中人们在傍晚散步的)主要街道: Ще се вѝдим на ~ето. 咱们逛大街时见。

двѝжим *-а* ❶ двѝжа 和 двѝжа се 的现被形动 ❷［用作形］〈法〉动(产)的,可以移动的: ~и и недвѝжими имо̀ти 动产和不动产 ~о иму̀щество 动产 **~ост** *-остта̀*［阴］: 1.［只单］двѝжим 的抽象名词 2.［常复］〈法〉动产

движѝтел *-ят, -я*［阳］〈专〉推进装置,推进器,螺旋桨

двѝзец［阳］,**двѝзка**［阴］〈方〉一两岁的羊羔

д-во［缩］дру̀жество 协会

двѐе［数］〈方〉两双;两个: ~ чора̀пи 两双袜子 ~ га̀щи 两条短裤

двоелѝк *-а*［形］不分正反面的,双面的,两面的: ~ пла̀т 不分正反面的布 ◇ **~а лопа̀та**〈转〉两面三刀的人,两面派

двò|ен *-йна*［形］❶双料的,双重的,两层的: ~йно дъ̀но 双底 ~ен прозо̀рец 双层的窗户 ❷双的,双倍的,重复的: ~ен шѐв 双缝 ~йно легло̀ 双人床 ~йна съгла̀сна 双辅音 ~йна цена̀ 双倍的价格 **~йно**［副］: ~йно по̀-ѐвтин 便宜一半 ◇ **~йно и тро̀йно**〈口〉好多倍;慷慨地,丰盛地;出乎预料地: То̀й ми се отплатѝ ~йно-тро̀йно. 他几倍地报答了我。

двоебо̀р|ец *-ци*［阳］两项滑雪运动员,参加两项竞技的运动员

двоеро̀г *-а*［形］双角的: ~а вѝла 双齿叉 ~ мѐсец 弦月

двоето̀чи|е *-я*［中］〈语法〉冒号(:)

двоѝца［数,阳］〈方〉同 два̀ма: Та̀я вѐчер са на го̀сти ту̀ка и ~. 今晚两个人都来这里做客。

дво|ѝ *-я*［阳］〈方〉一对,一双,两个: трѝ ~я чора̀пи 三双袜子 ~ѝ воло̀ве (一同拉犁、拉车的)两头牛

двоѝк|а［阴］❶ 2,二: При събѝране е пропу̀сната ~ата. 做加法时漏掉了2。❷(评定成绩的) 2分,差: Полу̀чил ~а по матема̀тика. 算术他得了2分。❸二人(小组);一对(常指一男一女): патру̀лна ~а 二人巡逻小组 съпру̀женска ~а 一对夫妻 мла̀ди ~и 一对对青年男女 ❹(扑克牌等的)两点: ~а каро̀ 红方块2 ❺(城市的) 2路(无轨或有轨)电车,2路公共汽车: А̀з ще пъ̀тувам с ~ата. 我坐2路电车。

двоѝкаджѝ|я *-ята, -и*［阳］,**двоѝкаджѝйка**［阴］〈口〉同 двоѝка̀р

двоѝка̀р［阳］,**двоѝка̀рка**［阴］〈口〉常得2分的学生

двоѝни|к *-ци*［阳］❶相貌与另一个人(或物)完全相同的人(或物) ❷〈技〉双刀刨

двоѝно 见 дво̀ен

двоѝнодѝшащ *-а*［形］〈动〉**~и рѝби** 肺鱼(亚纲)

двоѝнокопѝт|ен *-на*［形］〈动〉同 чифтокопѝтен (偶蹄的,分趾蹄的)

двоѝствен *-а*［形］❶双重的,二重的;二元的: ~а цѐл 双重目的 ~ хара̀ктер 双重性 Свѐтът не ѐ ~, а е едѝнен. 世界不是二元的,而是统一的。❷两面的,两手的,虚伪的: ~а политѝка 两面政策 ~а та̀ктика 两手策略 ◇ **~о числò**〈语法〉(古保加利亚语的)双数 **~ост** *-остта̀*［阴］: ~ост в политѝката 政策中的两重性

двор[1] *-ът, -а, -ове* 和 *-ища*, (诗) *-и*［阳］院子,庭院: сѐлски ~ 场院 учѝлищен ~ 校园 ◇ **стопа̀нски ~** 建有畜棚和农具棚的场地 **монѐтен ~** 铸币厂

двор[2] *-ът, -а*［无复,阳］宫廷,皇室,朝廷: ца̀рски (императо̀рски) ~ 宫廷,皇宫

дво̀р|ен *-на* двор[1] 的形容词: ~на врата̀ 院门 ~но мя̀сто 院落,院子

дворѐц *-ци*［阳］❶皇宫,宫殿: зѝмен ~ѐц 冬宫 ❷王室 ❸宫: ~ѐц на пионѐрите 少年宫 ~ѐц на култу̀рата 文化宫

дво̀рищ|е *-а*［中］❶围起来作院子的地方 ❷大庭院

дво̀рищен *-на* дво̀рище 的形容词

дво̀рск|и *-а* двор[1] 的形容词: ~а врата̀ 院门 ~а огра̀да 院墙

дворцо̀в *-а* дворѐц 的形容词: ~ прѐврат 宫廷政变 ~а стра̀жа 宫廷侍卫 ~а камарѝла 宫廷中的佞臣,奸臣

дворя̀н|ин *-и*［阳］,**дворя̀нка**［阴］贵族

дворя̀нск|и *-а* дворя̀нин 和 дворя̀нство 的形容词: ~и бѝт 贵族生活 ~о гнездо̀ 贵族之家 ~о съсло̀вие 贵族阶层

дворя̀нство［无复,中］贵族(阶层)

двоумѐние［无复,中］动摇不定,犹豫不决

двоумя̀ се *-ѝш се, -ѝх се*［未,中态］犹豫不决,迟疑: Не сѐ ~ѐте, амѝ тръ̀гвайте с на̀с. 你们别犹豫了,跟我们一块走吧! **~ѐне**［中］

дво|я̀ *-ѝш, -ѝх*［未］分为两个,分为两半 ◇ **Двоя̀т ми очѝте.** 我复视。**~ѐне**［中］

дво|я̀ се *-ѝш се, -ѝх се*［未,中态］❶分成两个 ❷分开,离开;避开: То̀й се ~ѝ от на̀с. 他避开我们。**~ѐне**［中］

двоя̀к *-а*［形］双重的,两种的: ~о разрешѐние на въпро̀са 问题的两种解决办法 ~ ѝзговор на ду̀мата 一个词的两种读法 ~ смѝсъл 双重意思,两种涵义 ~о чу̀вство 两种感觉 ~о

значèние 双重意义 **～о**［副］**～ост** -осттà［阴］

двойнец［阳］〈方〉❶双管笛 ❷有两个蛹的大蚕茧 ❸孪生果

ДВТУ［дè-ве-те-ỳ］［缩］Държàвно вѝсше театрàлно учѝлище〈旧〉国立高等戏剧学校

дву-［复合词第一部］表示"两个"、"双的"之意，例如двувекòвен（两个世纪的），двуезѝчие（用两种语言），двулàмпов（指收音机——二灯的）

двуàкт|ен -*на*［形］〈戏剧〉两幕的：～на пиèса 两幕话剧

двуàтом|ен -*на*［形］〈化〉双原子的；两价的

двубàгрен -*а*［形］同 двуцвèтен

двубòжие［中］二神教，善恶二神说

двубò|й -*ят*，-*я*［无复，阳］搏斗，决斗：кървав ～й 血战 словèсен ～й 争辩，舌战 Рабòтниците влязоха в непримирѝм и решѝтелен ～й с брàка. 工人们投入了消灭废品的不妥协的、坚决的斗争。В клàсовия ～й срèден път нямa. 在阶级搏斗中，中间道路是没有的。

двубрàч|ен -*на*［形］重婚的：～ен живòт 重婚生活

двубрàчи|е -*я*［中］重婚

двувлàст|ен -*на*［形］**～ни имòти** 在边界地区跨越两国而所有权归同一个人的不动产

двувлàсти|е -*я*［中］两重政权；两个政权并存的局面

двувлàстни|к -*ци*［阳］，**двувлàстница**［阴］在边界地区跨越两国的不动产的所有者

двувлàстническ|и -*а* двувлàстник 的形容词：～и имòти（边界地区）跨越两国的不动产

двуврѝх -*а*［形］有两个顶的；双峰的；有两个尖的：～а могѝла 有两个顶的山冈

двуглàв -*а*［形］双头的：～ орèл（某些徽记上的）双头鹰 ◇ ～ мỳскул〈解〉二头肌

двуглàс|ен -*на*［形］❶二人合唱的；两个声部的：～ен хòр 两个声部的合唱队 ～на пèсен 两个声部的歌曲 ❷［用作名］**～на**［阴］〈旧，语言〉同 дифтòнг

двуг|ръб -*ърба*［形］双峰的：～ърба камѝла 双峰驼

двуднèв|ен -*на*［形］两天的：～ен òтпуск 两天假期 ～ен пòход 两天的行军 ～на почѝвка 两天休息

двудòм|ен -*на*［形］〈植〉**～но растèние** 雌雄异株的植物；雌雄异花的植物

двуезѝч|ен -*на*［形］❶双语的，用两种语言编（或写）成的：～ни нàдписи 两种语言的字牌 ～ен рèчник 双语辞典 ❷用两种语言的，说两种语言的：～но населèние 使用两种语言的居民

двуелектрòд|ен -*на*［形］〈电〉双电极的

двуетàж|ен -*на*［形］两层楼的：～на къща 两层的住宅

двуетàп|ен -*на*［形］〈书〉两个阶段的：～ен развòй 分为两个阶段的发展过程

двужèн|ец -*ци*［阳］❶重婚的人，有两个妻子的人 ❷同 второжèнец（结过两次婚的男人）

двужèнств|о -*а*［中］同 двубрàчие

двузнàч|ен -*на*［形］❶两位数字的：～но числò 两位数 ❷双重含义的，双关语的：～на дỳма 双义词 ❸可作两种解释的，模棱两可的：～ни фрàзи 模棱两可的话

двукàмар|ен -*на*［形］**～ен парламèнт**〈法〉两院制议会 **～на систèма**〈法〉两院制

двуколèс|ен -*на*［形］（指摩托车）两轮的：～ни motòрни превòзни срèдства 两轮摩托车

двукòлка［阴］双轮轻便马车

двукòн|ен -*на*［形］双马的：～на карỳца 双套马车

двукопѝт|ен -*на*［形］〈动〉❶双蹄的：Вòлът е ～но живòтно. 牛是双蹄(偶蹄)动物 ❷［用作名］**～ни**［复］〈动〉双蹄目

двукрàк -*а*［形］两足的，两条腿的

двукрàт|ен -*на*［形］两次的：～на покàна 两次邀请 **～но**［副］

двукрѝл -*а*［形］❶同 двукрѝлен：～а вратà 双扇门 ❷［用作名］**～и**［复］〈动〉双翅目

двукрѝл|ен -*на*［形］（指门、窗等）双扇的；（指昆虫）双翅的：～на вратà 双扇大门 ～ен гардерòб 双扇门衣柜

двулàмпов -*а*［形］（指收音机）二灯的，两个电子管的：～ радиоприèмник 二灯收音机

двулèвка［阴］面值为两列弗的硬币或纸币

двулèвов -*а*［形］两列弗的：～а монèта 两列弗的硬币

двулѝк -*а*［形］同 двоелѝк

двулѝцев -*а*［形］双面的，（衣料等）两面相同的：～о одеялo 双面毯 ～ плàт 双面衣料

двулѝч|ен -*на*［形］口是心非的，两面派的，阳奉阴违的，伪善的：～ен човèк 伪君子，假仁假义的人 ～на политѝка 两面政策 ～на игрà 两面手法，阳奉阴违的把戏 **～но**［副］

двулѝчи|е -*я*［中］口是心非，阳奉阴违，伪善，假仁假义，两面三刀

двулѝчни|к -*ци*［阳］假仁假义的人，两面三刀的人

двулѝчнича|а -*иш*，*двулѝчничих*［未］口是心非，阳奉阴违，虚伪，耍两面派 **～ене**［中］

двумàчтов -*а*［形］双桅的：～ кòраб 双桅船

двумашѝн|ен -*на*［形］看(管)两台机器的：～но обслỳжване 看管两台机器

двумèсеч|ен -*на*［形］两(个)月的，双月的：～но детè 两个月的孩子 ～ен срòк 两个月的期限 ～на ваканция 两个月的假期 ～ен плàн 两个月的计划 ～но списàние 双月刊

двумèсечни|к -*ци*［阳］双月刊

двумèст|ен -*на*［形］两个座位的，双座的：～ен самолèт 双座飞机 ～на колà 双座车

двумèтров -*а*［形］❶两米长的：～а тръбà 两米长的管子 ❷〈转〉（指人的个子）特别高的

двумотòр|ен -*на*［形］双发动机的，双引擎的：～ен самолèт 双引擎飞机 ～ен бомбардировàч 双引擎轰炸机

двунòг -*а*［形］同 двукрàк：～о живòтно 两足动物

двуòкис［阳］〈化〉二氧化物：въглерòден ～ 二氧化碳 сèрен ～ 二氧化硫

двуòс|ен -*на*［形］双轴的：～ни колѝ 双轴车

двуòст|ър -*ра*［形］❶有两面刃的：～ър нòж 双刃刀 ❷〈转〉有利又有弊的，正反两方面的，能引起两种相反后果的：～ро мероприятие 有利又有弊的措施

двупалàт|ен -*на*［形］**～на систèма** 两院制

двупартѝ|ен -*йна*［形］**～йна систèма** 两党制

двупѝстов -*а*［形］〈专〉（指录音机或录音）双轨的：～ магнетофòн 双轨录音机 ～ зàпис 双轨录音

двуплòщни|к -*ци*［阳］双翼飞机

двупòлов -*а*［形］〈生物〉❶雌雄同体的 ❷雌雄同序的

двупо̀люс|ен -*на* [形] ❶〈电〉双极的,双向的: ～ни телефо̀нни слуша̀лки 双向电话听筒 ❷有两种截然相反性质的

двурѐд|ен -*на* [形] 双排扣的: ～но палто̀ 双排扣的大衣

двуро̀г -*а* [形] 双角的: ～а ви̇ла 两齿叉 ～а луна̀ 弦月

двусѐдмич|ен -*на* [形] 两个星期的,双周的: ～ен ку̀рс 两周的训练班(学习班) ～на вака̀нция 两周的假期 ～но изда̀ние 双周刊

двусѐдмични|к -*ци* [阳] 双周刊

двусемедѐл|ен -*на* [形]〈植〉**～ни растѐния** 双子叶植物

двусѐмен|ен -*на* [形]〈植〉双仁的,双核的,双子的: ～ен пло̀д 双核水果

двусѐри|ен -*йна* [形] 两集的,上下集的: ～ен фи̇лм 上下集的电影

двусло̀ж|ен -*на* [形] 同 двусри̇чен

двусмѐн|ен -*на* [形] 两班(轮流)的,(分为)两班的: ～на ра̀бота 两班轮流的工作: ～но предприя̀тие 两班倒的企业

двусми̇слен -*а* [形] 模棱两可的,语意双关的: ～ о̀тговор 模棱两可的(含糊的)回答 ～и ду̀ми 双关语 **～о** [副]: говоря̀ ～о 一语双关地说 **～ост** -остта̀ [阴]

двусми̇сли|е -*я* [中] 和 **двусми̇слица** [阴] 含糊话,双关语: ка̀зано без ～ци 打开天窗说亮话

двусри̇ч|ен -*на* [形] 双音节的: ～на ду̀ма 双音节词

двуста̀|ен -*йна* [形] 两个房间的: ～ен апартамѐнт 两间一套的住宅

двустѐн|ен -*на* [形]〈专〉两面墙的,两面的: ～ен ъ̀гъл 二面角

двусти̇щ|ен -*на* [形] 二行诗的

двусти̇ши|е -*я* [中] 二行诗;二行的诗段

двустра̀н|ен -*на* [形] 双方的,双边的: ～на спого̀дба 双边协定 ～ен до̀говор 双边条约 **～ност** -ността̀ [阴]

двустъ̀п|ен -*на* [形] (指诗)两音步的

двута̀ктов -*а* [形] ❶〈乐〉二拍子的: ～ моти̇в 二拍子的旋律 ❷〈机〉二冲程的: ～ двига̀тел 二冲程发动机

двуто̀м|ен -*на* [形] 两卷(本)的: ～ен рѐчник 两卷(本)的词典

двуто̀мни|к -*ци* [阳] 两卷集

двуто̀н|ен -*на* [形] ❶两吨重的: ～на бо̀мба 两吨重的炸弹 ❷载重两吨的: ～на камионѐтка 载重两吨的小卡车

двуу̀стнен -*а* [形]〈语言〉双唇(音)的: Съгла̀сната Б е ～а. 辅音 Б 是双唇音。

двуутро̀б|ен -*на* [形] 有(育儿)袋的: ～но живо̀тно 有袋类动物

двухлори̇д [阳]〈化〉二氯化物

двуцвѐт|ен -*на* [形] 双色的,两色的: ～но зна̀ме 两色旗 ～ен печа̀т 两色印刷 ～ен мо̀лив 两色铅笔

двуцѐв|ен -*на* [形] 双筒的: ～на пу̀шка 双筒枪

двуцѐвка [阴] 双筒枪

двуцили̇ндров -*а* [形] (指发动机)双(汽)缸的

двуци̇френ -*а* [形] 两位数的: ～о число̀ 两位数

двуча̀сов -*а* [形] 两小时的: ～ престо̀й 两小时的停留 ～а аудиѐнция 两小时的接见 ～о сражѐние 两小时的战斗

двучлѐн [阳]〈数〉二项式

двучлѐн|ен -*на* [形] 两个成员的,二人的: ～на коми̇сия 二人委员会 ～но семѐйство 两口人的家庭

ДДТ [дѐ-де-тѐ] [阳,(口)中,缩]〈化〉дихлордифени̇лтрихлорета̀н 滴滴涕

де[1] 见 где

де[2] [语气] ❶(表示催促、鼓励或加强催促、鼓励、命令的语气)吧,来,啊: Ка̀звай ～! 说吧! Ха̀йде ～! 开始吧! 走吧! Вля̀зте ～! 进来吧! Дѐ да ви̇дим! 来,我们看看! ❷(表示厌烦、不满)啦;倒: Сти̇га ～! 得啦! 够啦! Бъ̀рзай ～! 你倒是快点啊! Разбра̀х ～! 我懂啦! 我知道啦! Без глу̀пости ～! 少废话! ❸(与 е 连用,表示反对);得了吧: Ѐ ～, не сѐ сърди̇. А̀з на шега̀ го рѐкох. 你别生气,我说这个是开玩笑的。❹(常与 тъй, нали̇, пра̀во 连用,表示强调讲过的事情)真的,的确,是这样: Пра̀во ～! 说得对! 是这样! Така̀ ～, нали̇ зна̀ете. 就是这样,您是知道的。❺(两个 де 连用,表示怀疑)得了,不见得吧: Дѐ, ～! Това̀ не ѐ възмо̀жно! 得了,这是不可能的。❻(表示责备、威胁): Дѐ тоя̀га ～. Дѐ бо̀й ～. 小心挨揍! 当心点! ◇ **～ га̀ди** (民,诗)(表示惊奇、赞赏)嘿 **Дѐ да ви̇дим** 1.咱们走着瞧吧! 2.谁知道会怎么样啊!

де[3] [感] (赶牲畜往前走的吆喝声)嘚儿

деаера̀тор [阳]〈理〉除气器

деаера̀ция [阴]〈理〉除气,除气法(排除溶于液体中的气体)

дебаркадѐр [阳]〈书〉❶浮码头 ❷(火车站的)站台,月台

дебарки̇ра|м [未,完]〈军〉❶上岸,登陆: Чѐтата ～ на еди̇н стръ̀мен бря̀г. 队伍在一个陡峭的岸边登陆。❷使…登陆: ～м войски̇ 使部队登陆 **～не** [中]

деба̀ти [复,无单]〈书〉(就某问题进行的)争论,辩论;讨论: ～ в парламѐнта 议会里的辩论 ～ по законопро̀ект 关于法案的辩论 След ска̀зката се разви̇ха оживѐни ～. 演讲后展开了热烈的讨论。

дебати̇ра|м [未,完] 争论,辩论;讨论: Дебати̇рахме по докла̀да. 我们就报告进行了讨论。**～не** [中]: Въпро̀сът е поста̀вен за ～не. 问题已提出来供讨论。

дебѐл -*а* [形] ❶粗的(与 тъ̀нък (细的)相对): ～о дърво̀ 粗的树 ～и вѐжди 粗眉 ❷厚的: ～а кни̇га 厚书 дъска̀ ～а 3 см 三公分厚的板子 ❸胖的,肥的,壮的(与 сла̀б, мъ̀ршав, су̀х (瘦的)相对): ～ човѐк 胖人 ◇ **～ гла̀с** 浑厚低沉的嗓音 **～а глава̀**〈口〉1.顽固的人 2.笨蛋 **～а лъжа̀**〈口〉弥天大谎 **～а ся̀нка** 浓密的树阴;〈转〉美差 **～и очи̇**〈口〉同 безочли̇вост (不要脸,厚脸皮,无耻) **～о черво̀**〈解〉大肠 **обръ̀щам ～ия кра̀й**〈口〉采取严厉的、极端的手段 **Ще ви̇диш ～ия кра̀й.**〈口〉我对你会采取严厉手段。**～а ма̀ра**〈植〉大景天 (*Sedum maximum*) **～о** [副] ◇ **подчерта̀вам ～о**〈书〉着重指出,强调

дебела̀|к -*ци* [阳]〈蔑〉❶没教养的人;粗野无礼的人;下流胚;笨手笨脚的人 ❷同 дебела̀н

дебела̀н [阳], **дебела̀на** [阴]〈谑〉胖子

дебела̀нко -*вци* [阳] ❶ дебела̀н 的指小和表爱 ❷〈藐〉同 дебела̀н

дебела̀шк|и -*а*〈藐〉дебела̀к 的形容词: ～а ра̀бота 做工不细的活,粗糙的活 ～о държа̀не 粗鲁的举止 **～и** [副]

дебела̀щина [无复,阴]〈蔑〉同 простащина (无文化,无教养)

дебелѐ|я -*ѐеш*, -*а̀х* [未] 发胖;长肥;上膘: Су̀х хля̀б ядѐ и па̀к ～ѐе. 他只啃干面包还是发胖。**～ѐене** [中]

дебелина̀ [阴] ❶厚度;粗(度),直径: ～ на кни̇га 书的厚度

~ на стъкло 玻璃的厚度 дъска с ~ 4 сантимѐтра 四公分厚的板子 ❷肥胖 ❸［常复］臀(部)

дебѐличѐк -*ка* ［形］略肥的，稍胖的

дебелобу̀зест -*а* ［形］鼓腮帮的，双颊鼓鼓的

дебелоб̀ърнест -*а* ［形］厚嘴唇的

дебеловра̀т -*а* ［形］粗脖子的

дебеловра̀тест -*а* ［形］同 дебеловра̀т

дебелогла̀в -*а* ［形］〈贬〉❶迟钝的，笨的，蠢的 ❷顽固的，死硬的；倔的，执拗的

дебелогла̀в|ец -*ци* ［阳］顽固的人，固执的人；死脑筋，迟钝的人

дебелогла̀вие ［无复，中］顽固，固执，死硬；笨拙，迟钝

дебелогла̀вщина ［无复，阴］〈罕〉同 дебелогла̀вие

дебелоко̀ж -*а* ［形］❶皮厚的，厚皮的：~о живо̀тно 厚皮动物 ~а чу̀шка 肉厚的青椒，柿子椒 ❷〈转〉同 безчу̀вствен (无感觉的；麻木不仁的)

дебелоко̀жие ［中］无动于衷，麻木不仁，不敏感

дебелоко̀р -*а* ［形］皮厚的，厚皮的：~а дѝня 厚皮西瓜

дебеломѐр ［阳］〈技〉厚度测定器

дебело̀к -*а* ［形］厚颜无耻的，厚脸皮的

дебело̀чие ［无复，中］厚颜无耻，厚脸皮

дебелосло̀|ен -*йна* ［形］厚厚一层的；厚厚几层的：~йни ута̀йки 厚厚几层沉淀

дебелоство̀л -*а* ［形］粗茎的，树干粗的：~а черѐша 树干很粗的樱桃树

дебелоство̀лест -*а* ［形］同 дебелоство̀л

дебелостѐн|ен -*на* ［形］厚墙的，厚壁的：~на ка̀са 厚壁的钱柜

дебелост̀ъблен -*а* ［形］粗茎(杆、秸)的，粗树干的：~и дървѐта 粗大的树 ~а трева̀ 粗茎的草

дебелу̀шка ［阴］〈方〉胖子

дебѝл|ен -*на* ［形］〈医〉❶轻度痴呆的 ❷瘦弱的，软弱无力的 **~ност** -ността̀ ［阴］

дебѝт[1] ［阳］〈簿记〉借方(与 крѐдит (贷方)相对)

дебѝт[2] ［阳］(水、石油、气体等在一定时间内放出或流出的)数量，流量，涌出量：~ на нѐфтения ѝзвор 油井的出油量 По̀мпата ще ѝма от 200—250 лѝтра ~ в мину̀та по̀вече от досега̀шните по̀мпи. 这个水泵每分钟的流量将比现有水泵多200至250公升。

дебѝт|ен -*на* дебѝт[1] 的形容词：~но са̀лдо 借余

дебѝтор ［阳］，**дебѝторка** ［阴］〈书〉债务人

дебѝтор|ен -*на* ［形］借方的：~на смѐтка 借方账目

дебѝторск|и -*а* дебѝтор 的形容词

деблѝв -*а* ［形］窥伺的，跟踪的：~ по̀глед 窥伺的目光

деблокѝра|м ［未，完］〈军〉打破封锁，解除封锁 — **се** ［被动］**~не** ［中］

дѐбн|а -*еш*，*дѐбнах*，过被形动 -*ат* ［未］❶(埋伏着)守伺，窥伺：~а слу̀чай (възмо̀жност) 伺机 ~а из заса̀да 埋伏着等待 Ко̀тката ~е мѝшката. 猫窥伺着老鼠。Враговѐте ~ат. 敌人在窥伺着。❷(暗中)跟踪 — **се** ［被动，互及］**~ене** ［中］

дебнешка̀та ［副］同 дебнешко̀м

дебнешко̀м ［副］悄悄地，偷偷地，暗中：вървя̀ ~ след ня̀кого 偷偷地跟踪某人 следя̀ (глѐдам) ня̀кого ~ с очѝте 暗中注视(偷偷地看)某人

дѐбри ［复，无单］〈诗〉(不能通行的)深林，密林

дебушѐ ［无复，中］〈书〉出海口

дебю̀т ［阳］❶初次登台；(文艺作品的)处女作；初进社交界，首次露面 ❷〈棋〉开局

дебюта̀нт ［阳］，**дебюта̀нтка** ［阴］初次登台的人；发表处女作的人；初进社交界的人

дебютѝра|м ［未，完］初次登台(表演)；初次出现于…：Ще ~м в ро̀лята на Ива̀нко. 我初次登台将扮演依万科的角色。 **~не** ［中］

дѐб|я -*иш*，*дѐбих* ［未］〈旧，方〉同 дѐбна

дѐва ［阴］〈诗，旧〉同 девѝца

девалва̀ция ［阴］〈经〉(货币)贬值：~ на фра̀нка 法郎贬值

девалвѝра|м ［未，完］〈财〉使(货币)贬值 — **се** ［被动］**~не** ［中］

девалориза̀ция ［阴］〈经〉同 девалва̀ция

девалоризѝра|м ［未，完］〈财〉同 девалвѝрам — **се** ［被动］**~не** ［中］

дѐвер ［阳］❶大伯子；小叔子 ❷(婚礼中的)男傧相 ❸〈方〉男主婚人

деверѝца ［阴］〈方〉女傧相

дѐверка ［阴］〈方〉同 деверѝца

дѐверов -*а* дѐвер 的形容词

деверу̀ва|м ［未，完］〈方〉❶当主婚人 ❷侍候(某人) **~не** ［中］

девесѝл ［阳］〈植〉❶独活(*Heracleum*) ❷旋覆花(*Inula*)

дѐвет -*тѐ* ［数］9，九：~ ду̀ши 九个人 ~ мѐсеца 九个月 То̀й е бѝл на слу̀жба цѐли ~ годѝни. 他已经供职整整九年了。◇ **докарвам вода̀ от ~ кла̀денеца** 抬出千条理由 **през ~ села̀ (байра, морѐта) (в десѐто)** 〈民，诗〉经过万水千山，从很远的地方

девѐта ［阴］〈数〉1/9：една̀ ~ 1/9

девета̀|к -*ци* ［阳］〈方〉❶两手共九个手指头的人 ❷九岁的孩子 ❸九岁的牲口 ❹九拃长的东西

деветгодѝш|ен -*на* ［形］❶九岁的：~на дъщеря̀ 九岁的女儿 ❷九年的：~на война̀ 九年的战争 ~но вѝно 九年的陈葡萄酒

деветдесѐт -*тѐ* ［数］90：◇ **~ и дѐвет (пъ̀ти)** 〈口〉非常多的，无数的：Деветдесѐт и дѐвет пъ̀ти ти ка̀зах да не хо̀диш та̀м. 我已经对你说过无数次不要到那里去。

деветдесѐтгодѝш|ен -*на* ［形］90岁的：~на ба̀ба 90岁的老太太 ~ен дъ̀б 90年的柞树

деветдесѐт|и -*а* ［序数］第90的

девѐт|и -*а* ［序数］第9的：~ рѐд на па̀ртера 池座第9排 ~а стра̀ница 第9页 ~а симфо̀ния на Бетхо̀вен 贝多芬第九交响乐 То̀й се класѝра ~и. 他名列第9。◇ **Девѐти септѐмври** 9月9日 —— 1944年保加利亚人民反法西斯起义日 **До ~а ро̀да (до ~о колѐно) ще го го̀ня.** 他就是逃到天涯海角，我也不放过他；为了复仇，我决不饶他。**~а разкла̀дка** 〈口〉丰盛的酒宴

деветѝма ［数］九个人(指男人或男人和女人)：С жѐните и деца̀та сме ~. 连妇女和儿童我们是九个人。

деветѝна ［数］〈民〉同 деветѝма：~ бра̀тя 九兄弟 ~ ду̀ши 九个人

деветѝни ［阴，只复］〈口〉回九(人死后第9天，别人为之举

行的宗教悼念仪式）◇ **ба̀бини** ～〈口〉废话，妄谈，空话

деветѝнка［阴］〈口〉1/9

деветѝца［阴］同 девѐтка ①解

девѐтка［阴］❶9，九 ❷(扑克牌的)9点：～ спатѝя 梅花9 ❸(城市的)9路电车(或汽车)

деветмѐсеч|ен -*на*［形］九个月的：～но детѐ 九个月的孩子 ～ен ку̀рс 九个月的训练班(学习班)

деветмѝна［数］〈方〉九个人

деветнадесет -*тѐ*［数］同 деветна̀йсет

деветна̀десет|и -*а*［序数］同 деветна̀йсети

деветна̀йсет -*тѐ*［数］19

деветна̀йсетгодѝш|ен -*на*［形］19岁的；19年的

деветна̀йсет|и -*а*［序数］第19：～и вѐк 19世纪

деветò̀р|ен -*на*［形］九倍的，比…多(大)八倍的：пла̀щам в ～ен размѐр 付九倍的款

деветò̀рка［阴］❶(数目字)九 ❷九个人或物组成的一组：у̀дарническа ～ 九人突击小组 ❸〈口〉同 девѐтка ②解

деветосептемврѝйск|и -*а*［形］(1944年)9月9日的：～о въста̀ние 九九起义

деветою̀нск|и -*а*［形］(1923年)6月9日的：～и преврàт 六九(6月9日)政变

деветою̀н|ец -*ци*［阳］〈政〉六九政变的参加者

дѐветстò̀тин -*тѐ*［数］900

деветчлѐн|ен -*на*［形］九人的；九个成员组成的：～но сeмѐйство 九口之家

девѝз[1]［阳］座右铭，箴言，格言；口号：революциòнен ～ 革命口号

девѝз[2]［阳］(招标的)基价：Търгъ̀т е утвърдѐн с 10% под ～а. 招标比基价低10%成交。

девѝз|ен -*на* девѝз[2] 和 девѝзи 的形容词 ◇ **～на полѝтика** 外汇政策

девѝзи［复，无单］〈财〉外汇支付手段(外汇的支票、汇票、期票、信用证券等)：свобò̀дни ～ 自由外汇支票

девѝца［阴］姑娘，少女；处女

девѝческ|и -*а*［形］少女的，处女的：～о учѝлище 女子学校 ～а рàдост 姑娘们的欢乐 ◇ **～и манастѝр** 女修道院

девò̀йк|а［阴］姑娘，少女：младѐжи и ～и 男女青年们

девò̀йче -*та*［中］девò̀йка 的指小

девò̀н［阳］〈地质〉泥盆纪

девò̀нск|и -*а*［形］〈地质〉泥盆纪的：～и периò̀д 泥盆纪时期

дѐвствен -*а*［形］❶处女的；贞洁的，童贞的：～о момѝче 处女 ❷〈转〉未动用过的，原封未动的，处女的，原始的：～а горà 原始森林，处女林 ～а земя̀ 处女地 ◇ **～а душа̀** 纯洁的心灵 **～о**［副］**～ост** -осттà［阴］

дѐвственик -*ци*［阳］童男，童贞的男子

дѐвственица［阴］处女

дѐвство［无复，中］❶童贞 ❷少女时代

девя̀тка［阴］同 девѐтка

дегазàтор［阳］〈化〉❶防毒气的药剂；除气剂 ❷毒气消除器；除气器 ❸消除毒气者，消毒者

дегазàция［阴］消除毒气，解毒气

дегазѝра|м［未，完］消除毒气，解毒气 **～не**［中］

дегенерàт［阳］〈书〉精神变质者；退化的人

дегенератѝв|ен -*на*［形］〈医〉变性的，变质的；变劣的

дегенерàция［阴］〈书〉(生理或心理上的)变性，变质，变劣；退化

дегенерѝра|м［未，完］同 изрàждам се（退化，蜕化，变劣）：～л плò̀д 畸形胎儿，退化的果实 ～ло растѐние 变态植物 **～не**［中］

дегенерѝран -*а*［形］同 изродѐн（蜕化的，变性的，变质的；变劣的）：～ тѝп 蜕化分子，堕落者

дѐгиди 和 **дѐ-гиди**［感］(在富有情感地称呼人或物时用)啊：Дѐгиди млàди юнàци! 年轻的勇士们啊！

дегизѝра|м［未，完］给…化装，打扮，装扮 — **се**［反身，被动］(给自己)化装，打扮，装扮：Дегизѝрал се катò стàрец. 他化装成老头。**～не**［中］

дегизирò̀вка［阴］〈书〉❶同 дегизѝране ❷伪装衣，伪装物，乔装用的衣物

дѐ-годе［副］〈方〉不论在什么地方

деградàция［阴］降级，降职，降衔；堕落

деградѝра|м［未，完］使…降级，降…的职(衔)：Провинѝ се и го ～ха. 他犯了错误，被降级了。**～не**［中］

дегумѝра|м［未，完］〈专〉去胶(指用肥皂水煮生丝) — **се**［被动］**～не**［中］

дегустàтор［阳］〈书〉(食物等的)品味者，尝味者，试味者：～ на винàрска ѝзба 葡萄酒窖中的品酒员

дегустàция［阴］〈书〉尝(食物等的)滋味，品味，试味

дегустѝра|м［未，完］〈书〉尝食物等的滋味，品味，试味 — **се**［被动］**～не**［中］

дедà［阳］〈方〉同 дя̀до

дедектѝв［阳］〈口〉同 детектѝв

дедектѝвск|и -*а*［形］同 детектѝвски

дедѝ［复，单 *дя̀до* 和 -*à*，阳］祖辈，祖先

дедуктѝв|ен -*на*［形］〈哲〉演绎(法)的：～ен мѐтод 演绎法

дедýкция［无复，阴］〈哲〉演绎法(与 индýкция（归纳法)相对)

дедуцѝра|м［未，完］❶〈哲〉演绎，用演绎法推论 ❷〈转，书〉缩减，减少 — **се**［被动］**～не**［中］

дѐе［感］(赶牲口时的吆喝声)哒，嘚儿

дѐ|ен -*йна*［形］积极的；有活动能力的，有精力的：～йна подкрѐпа 积极的支持 ～йно учàстие 积极的参加 ～ен човѐк 工作积极的人 ～ен живò̀т 精力充沛的生活 **～йно**［副］

деепричàст|ен -*на* деепричàстие 的形容词：～на фò̀рма 副动词形式

деепричàсти|е -*я*［中］〈语法〉副动词

дееспосò̀б|ен -*на*［形］有活动能力的：～на организàция 有活动能力的组织 **～ност** -носттà［阴］

де|ѐц -*йцѝ*［阳］活动家：политѝчески ～ѐц 政治活动家 култу̀рен ～ѐц 文化活动家，文化工作者 обществен ～ѐц 社会活动家

дежу̀р|ен -*на*［形］❶值班的，值日的：～ен ученѝк 值日生 ～на аптѐка 值班药房 ❷［用作名］**～ният**［阳］，**～ната**［阴］值日者，值班员：Повѝкайте ～ния! 请把值班员喊来！❸［用作名］**～на**［阴］值班室：Прекàрах нощтà на пò̀ст в ～ната. 我在值班室值了一夜班。

дежу̀рств|о -*а*［中］值班，值日，当值：нò̀щно ～о 值夜班 ～о по охрàната 值勤警戒 През мò̀ето ～о нямàше произшѐствия.

在我值班期间没有发生什么情况。

дежу̀р|я *-иш, дежу̀рѝх* [未] 值班,值日;看守,守护: ~я над леглото на болния 守护在病人床边 **~ене** [中]

дезавуѝра|м [未,完]〈书〉宣布免掉,宣布解除,宣布剥夺,不再承认: Правѝтелството ~ своя представител. 政府宣布免掉自己的代表。**~не** [中]

дезактивация [阴] ❶减活(化)作用,钝化作用 ❷消除放射性污染

дезертѝра|м [未,完] 临阵逃脱,开小差;〈转〉逃避义务: Дезертѝрал от поста. 他从岗哨上开小差了。**~не** [中]

дезертьо̀р [阳] ❶逃兵,临阵逃脱的人,开小差的人 ❷〈转〉不履行自己义务的人

дезертьо̀рск|и *-а* дезертьо̀р 的形容词

дезертьо̀рств|о *-а* [中] 逃营,临阵逃脱,开小差;逃避职责: осъден за ~о 因开小差而被判刑

дезинсекцио̀н|ен *-на* [形] 除虫的,杀虫的: ~на ста̀нция 灭虫站

дезинсѐкция [阴] 杀虫

дезинтегра̀тор [阳]〈技〉粉碎机,碎石机

дезинтегра̀ция [阴] ❶分解,粉碎 ❷〈转〉分崩离析

дезинтересѝра|м се [未,完,中态] 不理睬,不再感兴趣 **~не** [中]

дезинфектѝн [阳] 一种治疗上呼吸道感染病症的含服片剂

дезинфектѝра|м [未,完]〈罕〉同 дезинфекцѝрам **~не** [中]

дезинфѐктор [阳] ❶消毒剂 ❷消毒者

дезинфекцио̀н|ен *-на* дезинфѐкция 的形容词: ~но срѐдство 消毒用具

дезинфекцѝра|м [未,完] 消毒 — **се** [被动] **~не** [中]

дезинфѐкция [阴] 消毒

дезинформа̀ция [阴]〈书〉(故意的)虚伪报道;以虚伪报道蒙蔽

дезинформѝра|м [未,完]〈书〉(故意)虚伪报道,以虚伪报道蒙蔽(迷惑) — **се** [被动,互及] **~не** [中]

дезодора̀нт [阳] ❶〈专〉去臭剂 ❷〈限〉除汗臭剂

дезодора̀ция [阴]〈化〉去臭,除臭(法)

дезодорѝра|м [未,完]〈专〉除去臭味,消除…的臭味 — **се** [被动] **~не** [中]

дезоксида̀ция [阴]〈化〉去氧(作用),脱氧

дезоксидѝра|м [未,完]〈化〉除去…的氧,使脱氧 **~не** [中]

дезорганиза̀тор [阳] 破坏(瓦解)组织者,破坏秩序者,捣乱者

дезорганиза̀торск|и *-а* дезорганиза̀тор 的形容词

дезорганиза̀ция [无复,阴] 破坏(组织、秩序、纪律等);捣乱;无秩序,紊乱

дезорганизѝра|м [未,完] 破坏,捣乱;使混乱,使紊乱 — **се** [被动]: Ра̀ботата се ~. 工作变得混乱。**~не** [中]

дезорганизѝран *-а* ❶ дезорганизѝрам 的过被形动 ❷[用作形] 被瓦解的,遭到破坏的,搞乱了的: ~ стопа̀нски живо̀т 遭到破坏的经济生活 **~о** [副] **~ост** *-остта̀* [阴]

дезориента̀ция [无复,阴] 陷入迷途,迷失方向

дезориентѝра|м се [未,完,中态] 迷失方向,走入迷途 **~не** [中]

деѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳]〈哲〉自然神论

деѝст [阳] 自然神论者

дѐйност *-тта̀* [阴] 活动;工作;动作: нау̀чна ~ 科学活动 просвѐтна ~ 教育工作 политѝческа ~ 政治活动 революцио̀нна ~ 革命活动 у̀мствена ~ 脑力工作 физѝческа ~ 体力工作 Произво̀дствената ~ на хо̀рата е на̀й-осно̀вната им практѝческа ~. 人们的生产活动是他们最基本的实践活动。

дѐйствен *-а* [形] ❶积极的,发生作用的,有效能的: ~а по̀мощ 积极的帮助 ~о лека̀рство 有效的药物 ❷有积极作用的,有积极影响的 **~ост** *-остта̀* [阴]

дѐйстви|е *-я* [中] ❶动作;作用;行动,行为,举动,活动: революцио̀нни ~я 革命行动 ❷[只单] 作用,影响: под ~ето на 在…的影响(作用)下 обра̀тно ~е 反作用 ~е на разхо̀дката 散步的作用 Ду̀мите му оста̀наха без вся̀какво ~е. 他的话没有起任何作用。Зако̀нът на меха̀никата гласѝ, че ~ето е ра̀вно на противодѐйствието. 力学的定律告诉我们,作用相当于反作用。❸[只单] (文艺作品中构成故事情节的)事情,事件,情节: Дѐйствието ста̀ва в за̀падната ча̀ст на Бълга̀рия. 事情发生在保加利亚的西部。❹〈戏剧〉幕: дра̀ма в чѐтири ~я 四幕话剧 о̀пера в трѝ ~я 三幕歌剧 ❺〈语法〉(由动词表示出的)动作,行为: ~е и състоя̀ние 行为和状态 ❻[只单]〈法〉有效,效力: възстановя̀вам ~ето на зако̀на 恢复法律的效力 ❼〈数〉运算: Четѝрите аритметѝчни ~я са: събѝране, изва̀ждане, умножѐние и делѐние. 算术四则是:加、减、乘、除。◇ **воѐнни ~я** 军事行动 **пу̀скам (вли̇зам) в ~е** 开工,投产 **коефициѐнт на полѐзното ~е** 效率

действѝтел|ен *-на* [形] ❶实在的,实际的;确实的,真实的,真正的: ~ен фа̀кт 实在的事实 ❷真正的,称职的,合乎要求的: ~ен ръководѝтел 称职的领导者 ❸有效的,有效力的,在有效期间的: ~на бюлетѝна 有效的选票 Докумѐнтът не ѐ вѐче ~ен. 这一文件已经失效了。◇ **~ен зало̀г**〈语法〉主动态 **~ен члѐн** (某组织的)正式成员 **~на слу̀жба**〈军〉现役 **~но число̀**〈数〉实数

действѝтелно ❶[副] 真正,确实: Това̀, от ко̀ето Тра̀йко се страху̀ваше, ~ се сбъ̀дна. 特赖科所害怕的事情真的发生了。❷[用作语气] 对,是这样,的确

действѝтелност *-тта̀* [阴] ❶〈哲〉现实: недовѐрие към ~та̀ 不相信现实 ❷〈限〉情况,状况: съврѐменна ~ 目前情况 Така̀ва е била̀ тога̀вашната ~. 这就是当时的情况。❸现实性 ◇ **в ~** 实际上,其实: Но ту̀й, ко̀ето видя̀хме в ~, надмѝна всѝчките на̀ши оча̀квания. 然而我们所看见的,超过了我们所预料的一切。

дѐйства|м [未] ❶行动;采取行动;工作,做(某事),从事: Цѐлият хо̀д на историческото развѝтие ~ в по̀лза на ра̀ботническата кла̀са. 历史发展的整个进程有利于工人阶级。❷起作用,有影响: Вѝното бѐше запо̀чнало да ~ вѐче на Ирѝна. 葡萄酒已经开始在伊丽娜身上起作用。❸〈医〉生效,起作用: Лека̀рството ~ добрѐ. 药品的效力很好。❹正常运转,能用: Телефо̀нът не ~. 电话机坏了。**~не** [中]

дек. [缩] декѐмври 12 月

дека- [复合词第一部] 表示"10"、"10 倍"之意,例如декалѝтър (10 升), декагра̀м (10 克)

декабрѝст [阳]〈史〉(俄国)十二月党人

декавѐ *-та* [阳]〈口,旧〉(在第二次世界大战期间被动员入伍服役至战争结束时的)预备役军官

декагра̀м [阳] 10 克

дека̀да [阴]〈书〉❶ 10 天,旬: ~ на бъ̀лгарската култу̀ра 保

加利亚文化旬 ❷〈罕〉10 年 ❸〈罕〉10 件东西;10 个人(或其他动物)

декада̀нс [无复,阳]〈文艺〉颓废,文化堕落;颓废派文艺,颓废派作风

декадѐнт [阳] 颓废派(分子): писа̀тел ~ 颓废派作家

декадѐнтск|и *-а* [形] 颓废派的,颓废作风的: ~о изку̀ство 颓废派艺术 ~а поѐзия 颓废派诗歌

декадѐнтство [无复,中] 颓废派文艺,颓废派作风

декалѝт|ър *-ри* [阳] 10 升

декало̀|г *-зи* [阳] (《圣经》)十诫

декалцина̀ция [阴] 脱石灰作用,脱钙,脱石灰质

декамѐт|ър *-ри* [阳] 10 米

дека̀н [阳] (高等学校的)系主任

декана̀т [阳] ❶(高等学校的)系领导机构 ❷系主任办公室

дека̀нск|и *-а* дека̀н 的形容词

дека̀нство [无复,中] (高等学校的)系主任职衔

дѐкар [阳] 狄卡尔(保加利亚土地面积单位,等于 1000 平方米): нѝва от 5 ~а 5 狄卡尔的土地 Тракторѝстът изора̀ 20 ~а. 拖拉机手耕了 20 狄卡尔的地。

декарбониза̀ция [阴]〈化〉去碳(作用)

деквалифика̀ция [无复,阴] 失掉专门技能;取消专门资格

деквалифицѝра|м се [未,中态] 失掉专门技能 **~не** [中]

декѐмври [阳] 12 月

декемврѝйск|и *-а* декѐмври 的形容词: ~о слъ̀нце 12 月的太阳

деклама̀тор [阳], **деклама̀торка** [阴] 朗诵者;善于朗诵的人

деклама̀торск|и *-а* [形] 朗诵的;朗诵演员的: ~о изку̀ство 朗诵艺术 ~и то̀н 朗诵的腔调 ~и жѐстове 朗诵演员的动作 **~и** [副]

деклама̀торство [无复,中] ❶朗诵(艺术) ❷不自然地慷慨激昂,造作的说话

деклама̀ция [阴] ❶朗诵 ❷朗诵似的、有腔有调地读或说(在朗读或说话时造作,追求表面效果,慷慨激昂得很不自然)

декламѝра|м [未,完] ❶朗诵: ~м стихотворѐние 朗诵诗 ❷〈转〉朗诵似的说,有腔有调地说: Стѝга си ~л! 你别拿腔拿调了! — **се** [动] **~не** [中]

декларатѝв|ен *-на* [形] 宣言式的,宣言性的;郑重的: ~ен то̀н 宣言式的腔调 **~но** [副] **~ност** *-ността̀* [阴]

деклара̀тор [阳] 发表宣言的人

деклара̀ция [阴] ❶(郑重)声明,宣言: правѝтелствена ~ 政府声明 да̀вам ~ 发表声明 подпѝсвам ~ 签署声明 ❷申请书: пода̀вам ~ 递交申请书 ◇ **клѐтвена ~** 誓词,宣誓书 **мѝтническа ~** 海关申报表

декларѝра|м [未,完] ❶(郑重)声明,宣布;发表宣言 ❷递交申请 — **се** [被动] **~не** [中]

декласѝран *-а* [形] 失掉本阶级属性的,脱离社会的;精神上堕落的: ~ тѝп 堕落分子

деклина̀тор [阳]〈理〉磁偏计

деклина̀ция [阴] ❶〈理〉磁偏角 ❷〈天〉赤纬 ❸〈语法〉同 склонѐние (变格)

дековѝл|ен *-на* [形] 窄轨铁路的;窄轨火车的: ~на лѝния 窄轨铁路线 ~ен пъ̀т 窄轨铁路

дековѝлка [阴]〈技〉❶窄轨铁路 ❷窄轨火车

деколтѐ *-та* [中] ❶(女衣上部)袒胸露肩的领口: ро̀кля с голя̀мо ~ 袒胸露肩的连衣裙 ❷(从女衣大领口)袒露的颈、肩和胸的一部分

деколтѝра|м [未,完] 裁剪(缝制)袒胸露肩的领口: ~на блу̀за 袒胸露肩的女上衣 **~не** [中]

декомпенса̀ция [无复,阴]〈医〉代偿机能衰退,代偿失调

декомпенсѝра|м [未,完]〈医〉代偿机能衰退,代偿失调 **~не** [中]

декомпрѐсия [无复,阴] ❶〈医〉减压,减压病态(由于周围气压骤然降低而发生的病态) ❷〈技〉减压,压力降低

декомпрѐсор [阳]〈技〉去压器,减压器,减压杠杆

деко̀р [阳]〈戏剧〉❶ [常复] 布景 ❷ [只单,集] 舞台装置,舞台美术

декоратѝв|ен *-на* [形] 装饰用的,观赏的: ~но изку̀ство 装饰艺术 ~но дърво̀ 观赏树 **~ност** *-ността̀* [阴]

декора̀тор [阳], **декора̀торка** [阴]〈旧〉❶画布景的美术家 ❷室内布置师,房屋装置师

декора̀ция [阴] ❶ [集]〈戏剧〉布景,舞台装置 ❷同 укра̀са (装饰品;摆设,陈设) ❸勋章,奖章

декорѝра|м [未,完] ❶同 украся̀вам (装饰,点缀): Сцѐната е ~на. 舞台装饰起来了。Всѝчки порцела̀нови издѐлия са худо̀жествено ~ни с разлѝчни по фо̀рма и цвя̀т кра̀ски. 对所有的瓷器都进行了不同形状和不同颜色的艺术彩绘。❷给…戴上奖章(勋章) **~не** [中]

декрѐт [阳] (政府的)决定;(有法律效力的)命令,法令

декретѝра|м [未,完] (政府)颁布命令,(关于某事)颁布有法律效力的命令: Рабо̀тническите съвѐти ~ха 8-ча̀совия рабо̀тен дѐн. 工人委员会作出八小时工作日的决定。— **се** [被动] **~не** [中]

декстрѝн [无复,阳]〈化〉糊精

декстрѝнов *-а* декстрѝн 的形容词

декстро̀за [阴]〈旧,化〉葡萄糖

декувѐр [阳] (财产价值与保险总额的)差价

делба̀ [阴] ❶(共同财产、遗产等的)瓜分,划分,分配,分开: Тѐ разделѝха хля̀ба по ра̀вно на чѐтири дя̀ла. Делба̀та бѐ справедлѝва. 他们把面包平均分成四份,分配是公平的。❷〈转,诗〉命运

дѐлва [阴] 瓦罐,坛子

делега̀т [阳], **делега̀тка** [阴] 代表: ~и на конгрѐса 大会代表 избѝрам за ~ 选…为代表

делега̀тск|и *-а* делега̀т 的形容词

делега̀ция [阴,集] 代表团: правѝтелствена ~ 政府代表团 ◇ **ра̀зпит по ~**〈法〉委托审问

делегѝра|м [未,完] 派出代表,派遣代表,派…为全权代表 ◇ **~м крѐдит** (**су̀ми**) 借款 **~м права̀** 授权 — **се** [被动] **~не** [中]

делѐж [阳] 同 делба̀

делѐни|е *-я* [中] ❶分,划分;劈,分配: изку̀ствено ~е на света̀ на Ѝзток и За̀пад 把世界人为地划分为东方和西方 ❷分度,度: ~я на термомѐтъра 寒暑表的分度 ❸〈数〉除法 ❹〈生物〉(低等有机体的)分裂,无性生殖(繁殖): Клѐтките се размножа̀ват чрез ~е. 细胞通过分裂而繁殖。

делѝ [不变,形]〈民〉(用以形容性格狂暴的、胆大的人)楞头

愣脑的：～ Пèтко 愣头青佩特科

делибàш 同 делибашѝя

делибашѝ|я -*ята*，-*и*［阳］〈旧〉❶奥斯曼帝国中土耳其巴夏的骑兵卫士 ❷18世纪末、19世纪初肆意烧杀抢掠的土耳其士兵 ❸性格暴躁的人，不顾一切的人

делѝйск|и -*а* делѝя 的形容词

деликàт|ен -*на*［形］❶娇柔的；脆弱的；精致的：красѝви и ～ни чертѝ на лицèто 面部美丽娇柔的线条 ～но здрàве 脆弱的体质 ❷精细的：～ни издèлия 精细的制品，容易碰碎的物品 ❸有礼貌的，谦恭的，对人温和的，委婉的：～но отношèние 彬彬有礼的态度 ❹微妙的，奥妙的：～ен въпрòс 微妙的问题 ～но положèние 微妙的处境（形势） **～но**［副］ **～ност** -носттà［阴］

деликатèс［阳］美（味的）食（品），特别讲究的食品

деликатèс|ен -*на* деликатèс 的形容词：～ен магазѝн 美味食品店

делѝм -*а*［形］❶可分的；可分割的；可除尽的：～о числò 可除尽的数 ❷［用作名］～**о**［中］〈数〉被除数 **～ост** -осттà［阴］

делѝриум［无复，阳］〈医〉谵妄，神志昏迷，说胡话

делѝтба［阴］❶分，均分（共同财产、遗产等）❷分类：～ на европèйските езѝци 欧洲语言的分类

делѝтел -*ят*，-*я*［阳］〈数〉除数，因子，约数：Числàта дèсет и двàдесет ѝмат òбщ ～. 10和20有公约数。

делѝя［阳］〈民，诗〉❶楞小伙子 ❷勇敢的人，勇士

дèлни|к -*ци*［阳］平日，工作日，非假日（与 прàзник（节日，假日）相对）：◇ **Не знàе нѝ ～к, нѝ прàзник.**〈口〉对他来说，从来没有节假日；他废寝忘食地工作。

делнѝ|к -*ци*［阳］〈民〉（分地产时得到的）一份

дèлнич|ен -*на*［形］❶工作（日）的，非假日的；平时的：～ни днѝ 平日，工作日 ～на дрèха 平时穿的衣服 ❷〈转〉日常的，平常的，平凡的：～ен живòт 日常的生活 ～ни грѝжи 日常的操心事 **～ност** -носттà［阴］

дèл|о -*à*［中］❶事业：велѝко ～о 伟大的事业 революциòнно ～о 革命事业 ❷［只单］活动：живòтът и ～ото на Васѝл Лèвски са прѝмер за нàс. 瓦西尔·列夫斯基的一生和他的活动是我们的榜样。❸同 рàбота：държàвни ～à 国家事务 колектѝвно ～о 集体的事情 Товà не è мòе ～о. 这不是我的事。❹［常复］同 деяние：Нàшите дỳми не сè различàват от ～àта. 我们的言论和行动是一致的。Тòй извърши еднò добрò ～о. 他做了一件好事。❺［只单］专门事业，专业：наỳчно ～о 科学事业 учèбно ～о 教育事业 воèнно ～о 军事 мѝнно ～о 矿业 ❻〈法〉诉讼案件，案：наказàтелно ～о 刑事案（件） грàжданско ～о 民事案（件） завèждам ～о 对某人起诉 глèдам ～о 审理案件 вòдя ～о（срещỳ）нѝкого за нèщо 为某事同某人打官司 ѝмам ～о 办案：Днèс адвокàтът ѝма двè ～à. 今天律师有两个案子要办。❼〈公文〉案，案卷：към ～о 归档 пàпка за ～à 卷宗，文件夹 лѝчно ～о 人事卷宗 ◇ **вòдя ～о**（法官）审理案件；（律师）辩护案件：Адвокàтът вòди ～о умèло. 律师善于辩护案件。**на ～о** 实际上，在行动上 **превръщам в жѝво ～о** 实现

деловѝ -*à*［形］❶同 деловѝт：能干的，能办事的；有进取精神的；实事求是的：～й човèк 能干的人，精明强干的人 ～й кàчества 求实的品质 Потрèбни ни са ～й хòра. 我们需要的是认真的、能干的人。❷事务上的；公务上的；业务上的：～й рàзговор 事务上的谈话 ～й отношèния 业务关系 ～ò заседàние 工作会议 ～й книжà 公文，文件 ◇ **～й президиум** 会议执行主席团 **～й кръгове** 工商界，实业界 **～à чàст**（大会、会议等的）正式部分（指作报告、讨论、选举主席团等） **～ò**［副］

деловѝт -*а*［形］❶能干的，精明强干的：～ човèк 能干的人 ❷简明扼要的 **～ост** -осттà［阴］

деловòд|ен -*на*［形］公文处理的：～ни книжà 公文

деловодѝтел -*ят*，-*я*［阳］，**деловодѝтелка**［阴］文书，文牍：секретàр-～ 公文秘书

деловòдство［无复，中］〈公文〉❶公文处理 ❷秘书处

дèлта［阴］〈地理〉三角洲：～та на р. Дỳнав 多瑙河三角洲

дèлтаплан［阳］三角滑翔机

делỳви|й -*ят*，-*я*［无复，阳］〈地质〉坡积层

делфѝн[1]［阳］〈动〉海豚（*Delphinus delphis*）

делфѝн[2]［阳］〈运〉（指游泳）海豚式

делфѝниум［阳］〈植〉翠雀，飞燕草（*Delphinium*）

делфѝнов -*а* делфѝн 的形容词：～а мàс 海豚油 ～а кòжа 海豚皮 ～о филè 海豚肉

Дèлхи 德里（印度首都，Дèли）

дел|я̀ -*ѝш*，-*ѝх*［未］❶分，分开，劈，分成块，分配：～я̀ хля̀ба на двè чàсти 把面包分成两份 ～я̀ ѝмот 分财产 ～я̀ плячка 分配猎物（战利品） ～я̀ я̀бълките от крỳшите 把苹果和梨分开 ～я̀ по рàвно 平均分配 ❷〈数〉除：～я̀ 10 на 2. 把10除以2。❸当作界线，用界线区分开，标定边界：Дỳнав ～ѝ България от Румъния. 多瑙河把保加利亚和罗马尼亚隔开。❹拆散，使分开，使分离；分出，隔开，分散，分开：Часовè сàмо ни ～èха от решѝтелния момèнт. 我们离决定性时刻的到来只有几个小时了。Дълбòка прòпаст ни ～ѝ. 一道鸿沟把我们分隔开了。❺共同使用；〈转〉分享，分担：Но пàк по нèгово настоя̀ване бя̀х принỳден да ～я̀ всѝчко с вàс. 又是由于他坚持，我不得不与你们共同分享（使用）一切。Тòй ～ѝ с мàсите рàдост и мъка. 他与群众同甘苦。— **се**［被动］：Печàлбата се ～èше между̀ двàмата по рàвно. 利润由两个人平分。～я̀ зàлъка си с нѝкого〈口〉1.与某人有饭同吃 2.与某人在同样的条件下生活 ◇ **～я̀ мегдàн с нѝкого**〈民〉同某人竞争，与某人决一雌雄 **～я̀ от зàлъка（гърлото）си**〈口〉节衣缩食，省吃俭用 **～èне**［中］

дел|я̀ се -*ѝш се*，-*ѝх се*［未，中态］❶能除尽：Òсем се ～ѝ на двè. 8可以被2除尽 ❷〈民〉分家，分遗产：Пòмня，че го вѝкаха чèсто да размèрва нѝвите，когàто нѝкои брàтя се ～я̀ха. 我记得，一些家庭的兄弟们分家时，经常把他找去丈量土地。❸同某人分开：Детèто за пъ̀рви пъ̀т се ～ѝ от мàйка си. 这孩子是第一次离开母亲。**～èне**［中］

деля̀ка|м се［未，中态，互及］〈方〉（同某人）争吵，争论；吵架 **～не**［中］

деля̀нка［阴］〈植〉缬草（*Valeriana*）

демагнетизàтор［阳］消磁器，脱磁器

демагнетизàция［阴］消磁，脱磁

демагò|г -*зи*［阳］蛊惑家，恶意煽动者，造谣惑众的人

демагòгия［阴］蛊惑行为，蛊惑宣传，恶意煽动，造谣惑众：Нѝе не сè нуждàем от èвтина ～. 我们不需要一钱不值的蛊惑宣传。

демагòгск|и -*а* демагòг 的形容词：～и похвàти 蛊惑宣传的手段 ～и лòзунг 蛊惑人心的口号 прàзен ～и бръ̀твèж 骗人的空话，恶意煽动的胡言乱语

демагòжк|и -*а* [形] 同 демагòгски

демагòгст[ву]ва|м [未] 进行蛊惑煽动,造谣惑众 ~**не** [中]

демарàж [阳]〈专〉加速

демаркациòн|ен -*на* [形] 分界的,划界的: ~на лѝния 分界线,划定的界限

демаскѝра|м [未,完] 揭发,揭破,揭露,揭穿 — **се** [被动]: Трябва безпощàдно да се ~т двулѝчниците. 应该无情地揭露两面派。~**не** [中]

дембèл [阳]〈口,蔑〉懒虫,懒汉,懒鬼

дембèл|ин -*и* [阳] 同 дембèл

дембелльк [无复,阳]〈口,军〉懒惰,贪懒,怠惰

демèнция [阴]〈医〉痴呆

демилитаризàция [阴] 取消武装,废除军备,非军事化

демилитаризѝра|м [未,完] 取消武装,废除军备;非军事化 — **се** [被动] ~**не** [中]

демилитаризѝран -*а* ❶ демилитаризѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 不设防的,不驻兵的: ~а зòна 非武装地带

деминутѝв [阳]〈语法〉指小词;指小形式;昵称,爱称

демисезòн|ен -*на* [形] 春秋两季穿的

демиýр|г -*зи* [阳] ❶〈哲〉造化;(柏拉图唯心主义哲学中的)创造者 ❷〈转,书〉创造者,缔造者

демобилизàторск|и -*а* [形] 懈怠的,忽视的: ~и настроèния 太平观念

демобилизациòн|ен -*на* демобилизàция 的形容词: ~ен плàн 复员计划

демобилизàция [阴] ❶〈军〉复员(与 мобилизàция (动员) 相对) ❷〈转〉松弛,懈怠;不再坚持: ~ на сѝлите 力量的松弛,力量的懈怠

демобилизѝра|м [未,完] ❶〈军〉使复员(与 мобилизѝрам (动员)相对): ~м войскà 使部队复员 ❷〈转〉使松弛,使恢复平时状态: ~м дýховете 使精神松弛 — **се** [被动,中态]: Порадѝ чèсти промèни в плàна рабòтниците се ~т. 因计划经常变动,工人变得松弛了。~**не** [中]

демогрàф [阳] 人口学家

демогрàфия [阴]〈专〉人口学

демогрàфск|и -*а* демогрàфия 的形容词: ~и проýчвания 人口调查

демодè [不变,形]〈口〉❶(常用作表语)不时髦的,过时的: Тя бèше облèчена в нòва ròкля от виолèтово ламè, но изглèждаше нѝкак ~. 她穿着一件淡紫色锦缎的新连衣裙,可是显得有点过时。❷具有陈旧观点的,古板的

демодѝрам се [未,完,反身] 过时,不时兴,不时髦

демодѝран -*а* [形] 过时的,不时兴的,不时髦的: ~а дрèха 不时髦的衣服

демодулàция [无复,阴]〈电〉反调制,反调幅

демокрàт [阳], **демокрàтка** [阴]〈政〉❶民主主义者,民主派 ❷民主党党员,民主党人

демократизàция [阴] 民主化: ~ на вътрешно-партѝйния живòт 党内生活的民主化

демократизѝра|м [未,完] 使成为民主的;使民主化 — **се** [被动,中态] ~**не** [中]

демократѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶民主主义 ❷民主性,民主作风,大众化: Тòй ни спечèли със свòята справедлѝвост и ~ъм. 他以自己的公正和民主作风赢得了我们的好感。

демократѝч|ен -*на* [形] ❶民主的,民主制的: ~ен рèд 民主秩序 ~но управлèние 民主管理 нарòдна ~на влàст 人民民主政权 ❷民主性的,民主作风的,大众化的: ~ни нрàви 民主的风气 ~ни обнòски 民主的态度 ~ен живòт 民主生活 ~ен мèтод 民主方式 ❸不摆架子的,平易近人的: ~ен човèк 不摆架子的人 ~**но** [副] ~**ност** -носттà [阴]

демократѝческ|и -*а* [形] 民主的,民主制的: ~а репýблика 民主共和国 ~и стрòй 民主制度 ~а пàртия 民主党 ~а диктатýра на нарòда 人民民主专政 ~и централѝзъм 民主集中制

Демократѝчна репýблика Кòнго 刚果民主共和国(非洲)

демокрàтск|и -*а* [形] 民主(制度)的;民众的

демокрàция [阴] 民主制;民主政治 ◇ **буржоàзна** ~ 资产阶级(的)民主(制) **социалистѝческа** ~ 社会主义民主 **нарòдна** ~ 人民民主 **вътрешнопартѝйна** ~ 党内民主

дèмон [阳] 魔鬼,恶魔

демонѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 同 демонѝчност

демонѝч|ен -*на* [形] ❶魔鬼的,恶魔的 ❷同 ковàрен (阴险的,凶恶的,凶狠的): ~ен смях 阴险的笑,奸笑 ~на натýра 凶恶的本性 ~на красотà 透着凶恶的美 ~**ност** -носттà [阴]

демонѝческ|и -*а* [形] 同 демонѝчен

демонолòгия [阴] 魔鬼学,鬼神学;迷信鬼神

дèмонск|и -*а* дèмон 的形容词: ~а сѝла 魔力

демонстрàнт [阳], **демонстрàнтка** [阴] 游行示威者

демонстратѝв|ен -*на* [形] 示威式的,意在示威的;表示抗议的;故意令人注意的: ~на стàчка 示威性的罢工 ~ен òтговор 表示抗议的回答 ~**но** [副]: Тòй ~но напýсна заседàнието. 他示威性地离开了会场。

демонстрàци|я [阴] ❶示威,游行示威: първомàйска ~я 五一游行(示威) мàсова ~я 群众游行 рабòтнически ~и 工人的游行示威 устрòйвам ~я 组织游行 ❷〈口〉抗议(的行动): Стѝга си прàвил ~и! 别再抗议了! ❸(多指学术上的)演示,表演: При скàзката ще ѝма ~я с картѝни. 举行讲座时将出示图片。◇ ~**я на сѝла** 炫耀力量

демонстрѝра|м [未,完] ❶游行(示威),举行示威: Рабòтниците излязоха на ýлиците да ~т. 工人们走上大街,参加示威游行。❷表演,演示: ~м дèйствието на нòвата машѝна 演示新机器的运转 ❸表示;显示;炫耀: ~м нежелàние 表示不愿意 — **се** [被动] ~**не** [中]

демонтѝра|м [未,完] (机器、设备等的)拆除,拆卸: — **се** [被动] ~**не** [中]

деморализàция [阴] ❶道德败坏,精神堕落 ❷〈限〉纪律紊乱;士气沮丧: внàсям (създàвам) ~ 引起(造成)纪律紊乱

деморализѝра|м [未,完] 使道德败坏;使精神堕落;使纪律紊乱;使士气沮丧(涣散) — **се** [被动] ~**не** [中]

дèмпфер [阳] ❶〈技〉阻抑器;减震器,缓冲器;消振器 ❷〈乐〉抑音器

демултипликàтор [阳]〈技〉(汽车的)副变速箱

ден -*ят*, -*я*, *дни* [阳] ❶天,白天,昼(与 нощ (夜晚)相对): прòлетен ~ 春日 (през) едѝн слънчев ~ (在)一个晴天 ❷同 денонòщие: на дрýгия ~ 第2天 Апрѝл ѝма 30 днѝ. 四月份有30天。Закòнът влѝза в сѝла трѝ днѝ след обнарòдването му. 法律在颁布后三天生效。❸(表示在一定时间内持续某种活动的)日: осемчàсов рабòтен ~ 八小时工作日 трýдов ~

劳动日 пазарен ～ 集日 присъствен ～ 办公日 в дѐлничен ～ 在平日 ❹节日,纪念日,日: ～ на жената 妇女节 имен ～ 命名日 рождѐн ～ 生日,诞辰 Настъпва ～ят Първи май. 五一节到了。Най-после урѐченият ～ дохожда и ние тръгваме. 约定的日子终于来到,我们动身了。❺［只复］时期,时代,日子: през днѝте на Октомврийската революция 在十月革命时期 в днѝте на нашето детство 在我们的童年 Бели парѝ за черни днѝ.〈俗〉积攒起来备急用(在遇到灾祸等时候)的钱。❻同 живот (生命): Кой знае къде ще си свърша днѝте, ще умра може би в чужбѝна аз. 谁知我的生命将在何处结束,也许我会死在异国。❼(计量路途长度或工作量等的单位)天,日: До сѐлото има едѝн ～ път. 到村子有一天的路程。трѝ днѝ оране 三天的耕作 ◇ **Бял ～ не съм видял.**〈口〉我从来没过过好日子。**въпрос на днѝ** 即将发生的事情 **～-годѝна** 度日如年 **Дѐн да мѝне (друг да дойде).** 混日子;做一天和尚撞一天钟。**～-два**〈口〉一两天,在很短的时间内 **～ до пладне** 很短的时间 **～ за ～**〈口〉过一天算一天,只想到今天(而不管未来) **Дѐн ми е.**〈口〉今天是我的命名日。**～ и нощ**〈口〉总是,不断地,日夜地: Той работи ～ и нощ. 他日日夜夜地工作。**днѝ наред** 长时间,一连许多天: Днѝ наред все валѝ. 一连许多天总是下雨。**～ през ～**〈口〉经常,三天两头地: Дѐн през ～ затваряше кръчмата, докато съвсѐм я затвори. 他的酒店三天两头地关门,最后他把它完全关了。**Днѝте му са преброени.** 他已死到临头;他的日子屈指可数了。**Добър ～!** 日安! 白天好! 你好! **до ～ днешен**〈口〉到现在 **другѝ ～** 后天 **едѝн ～** 1.同 някога (以后,总有一天): Едѝн ～ ще се каеш за тия думи. 总有一天你会为这些话后悔的。2.同 веднаж (有一次,有一回): Едѝн ～, той дойдѐ у нас. 有一次他上我们家来了。**злобата на ～я**〈书〉耸人听闻的事件;目前大众所关注的问题 **като ～**〈民〉每天 **някой и друг ～**〈口〉一段时间: Ще постоя някой и друг ～ на сѐло. 我准备在村子里呆一段时间。**онѝя днѝ, оня ～**〈口〉那些天,不久以前 **след ～, из ～ в ～, от ～ на ～** 一天天地,越来越: Бунтът напредва и от ～ на ～ става по-сѝлен. 暴动在发展着,声势变得越来越大。**на ～**〈口〉一天,每天: Станала ударничка, защото срѐдно на ～ изработва колкото за трима добрѝ работници. 她成了突击手,因为她平均每天干相当于三个优秀工人的活。**някой ～** 有一天,将来的某一时候 **онзи ～** 前天 **посрѐд бял ～**〈口〉大白天,光天化日之下 **през ～** 隔日 **през ～, през два**〈口〉经常,常常 **през ～я** (在)白天,白天的时候 **с днѝ** 同 бързо (快,迅速地): Новият град расте с днѝ, расте с часовѐ. 新城市发展得非常快。**сѝлен на ～я** 有势力的人 **тѐзи днѝ** 这些天 **трѝ днѝ далеч**〈口〉遥远,很远: Бягай от нѐго трѝ днѝ далеч. 你远远地躲开他吧! **утрешният ～**〈口〉同 бъдещето (将来,未来) **ясно като бял ～** 再明显不过

-ден［节日名称的第二部］表示"节"、"日"之意,例如 Петровден (彼得节,彼得命名日), Димитровден (迪米特尔节,迪米特尔命名日)

денатурализация［无复,阴］〈政〉丧失国籍,脱离国籍

денатурант［阳］变性剂

денатурѝра|м［未,完］使(酒精、白糖等)变性 — **се**［被动］**～не**［中］

денатурѝран *-а*［形］变性的,变性作用的(一般指酒精、白糖): ～ спирт 变性酒精

денационализаторск|и *-а*［形］丧失民族特征的: ～а политика 1.使丧失民族特征的政策 2.将收归国有的财产退还原主的政策

денационализация［阴］❶丧失民族特征(如语言、文化等) ❷发还收归国有的财产

денационализѝра|м［未,完］❶使丧失民族特征(如语言、文化等) ❷发还收归国有的财产 — **се**［被动］**～не**［中］

денацификация［无复,阴］〈政〉肃清纳粹主义

денгуба［阴］❶(由于发生意外或者工作组织不好而造成的)停工时间,损失的时间: ～ на машѝна 机器的停工时间 ❷(因停工而支出的)补偿费,赔偿费,赔款: Не разтоварихме вагона на врѐме и платѝхме ～. 我们没有按时卸完车皮,所以付了赔偿费。

дѐнди *-та*［阳,中］同 контѐ (花花公子,穿着时髦的男子)

дендрариум［阳］〈书〉树木园

дендрѝт［阳］❶〈解〉(神经的)树状突 ❷〈矿〉松林石 ❸树枝状晶体

дендрология［阴］树木学(植物学的一部分)

денѐ ❶［副］〈民〉(在)白天: Гората нощем има съвсѐм друг живот, отколкото ～. 森林在夜晚有同白天完全不同的生活。❷〈方〉同 днѝ

дѐнем［副］(在)白天(与 нощем (在夜里)相对): Дѐнем ходеше по полска работа, а вѐчер се връщаше късно. 他白天下地干活,晚上很晚才回家。◇ **～ и нощем**〈口〉日日夜夜地,不停地,经常地: Трябваше да се работи бързо и енергѝчно, да се тича и ～ и нощем, за да се запълни загубата. 为了弥补损失,那时只能迅速地、积极地工作,日日夜夜地奔波。

денѐси［副］〈方〉**през ～** 几天以前,不久以前

денитрификация［无复,阴］〈专〉反硝化(作用),去氮(作用)

денк *-ът, -а, -ове*［阳］一大包东西: правя ～ 打包

деннѝца［阴］〈民〉启明星,金星

деноминация［阴］❶〈语言〉名称,命名 ❷票面价值改变,货币改值 ❸宗派,派别

денонощ|ен *-на*［形］❶一昼夜的: ～но дежурство 昼夜值班 ❷〈转〉日日夜夜的,连续不断的,不停顿的: ～ен труд 日日夜夜的劳动 **～но**［副］: За отоплѐние отѝват по два тона въглища ～но. 一昼夜取暖需用两吨煤。Работим ～но. 我们日日夜夜地工作。

денонощи|е *-я*［中］一昼夜: Той прекара пѐт ～я в укреплѐнията. 他在工事里度过了五昼夜。

денонсѝра|м［未,完］〈外交〉声明废止(终止),声明无效: ～м договор 声明废止条约 **～не**［中］

дентиатрия［阴］牙科学

дентал|ен *-на*［形］〈语言〉同 зъбен (牙齿的): ～ звук 齿音

дентѝст［阳］牙医

денува|м［未］〈民〉度过白天 **～не**［中］

денувка［阴］❶(旅游者白天在山间旅店或旅馆休息所付的)费用,旅馆费 ❷(行军、旅游、考察途中在山间旅店或旅馆)停留一个白天 ❸〈军〉(部队行军中)一日的休息,一天的停留

денят［副］〈方〉同 дѐнем

депалатализация［无复,阴］〈语言〉(辅音)硬化

департамѐнт［阳］〈书〉❶(俄罗斯和其他一些国家高级机关的)司 ❷(法国的)行政区,省 ❸(美国和瑞士的)部 ◇

държа̀вен ～（美国）国务院
депѐша［阴］〈旧〉同 телегра̀ма（电报）
депигмента̀ция［阴］〈生物,医〉脱色,色素减少;去色素法
депилатоа̀р［阳］〈书〉脱毛剂,脱毛粉,脱毛膏(化妆用品)
депо̀ -а̀［中］❶车库,车房,车场：трамва̀йно ～о̀（有轨）电车场,电车车库 локомотѝвно ～о̀ 机车库 вагѝнно ремо̀нтно ～о̀ 车厢修理厂 ❷仓库,储藏所;书库：библиотѐчно ～о̀ 书库
депозѝрам［未,完］❶存放：～м су̀ми в ба̀нката 把款存入银行 ❷提出(递,呈递,呈交)书面声明(意见),书面上提出：～м оста̀вката си 提出辞呈,书面提出辞职 — **се**［被动］～**не**［中］
депозѝран -а ❶ депозѝрам 的过被形动 ❷［用作形］存起来的;提出来的：～а су̀ма 存款 ～о предложѐние 提出的建议
депо̀зит［阳］❶提存,寄存,(暂)存款：сро̀чен (безсро̀чен) ～ 定期(活期)存款 ❷保证金,押金：～ за бутѝлки 瓶子的押金 ❸库存,积存：～ на платовѐ 布匹的库存
депо̀зитен -на депо̀зит 的形容词：～ен крѐдит 提存贷款 ～на ра̀зписка 寄存收据 ～на су̀ма 提存(暂存)款项 ～ен скла̀д 存放仓库
депорта̀ция［无复,阴］〈书〉驱逐出境
депортѝрам［未,完］〈书〉把…驱逐出境 — **се**［被动］～**не**［中］
депрѐсия［阴］❶〈地质〉(低于海面的)洼地,凹地：тихоокеа̀нска терѐнна ～я о̀коло Япо̀ния, Филипѝните, Индонѐзия 日本、菲律宾、印尼周围的太平洋洼地 ❷〈气象〉低气压区 ❸〈经〉萧条,不景气 ❹〈医〉抑郁症,忧郁;机能降低
депута̀т［阳］,**депута̀тка**［阴］代表;议员：～ в (на) На-ро̀дното съ̀бра̀ние 国民议会议员(代表) ～ на тру̀дещите се 劳动者代表 ～ в парламѐнта 国会议员
депута̀тски -а депута̀т 的形容词：～и ѝзбори 议员的选举 ～и места̀ 议席
депута̀ция［阴］〈旧〉代表团
дера̀ *дерѐш, дра̀х*［未］❶剥,剥皮：～ овца̀ 剥羊皮 ～ во̀л 剥牛皮 ❷〈转〉同 измъ̀чвам（折磨,使苦恼,虐待）：～ наро̀д 勒索人民 ❸撕,撕扯,撕碎,撕破：～ си дрѐхите 把自己的衣服撕破 ❹(用指甲、爪子等)抓,抓破,抓伤,划破：～ като̀ ко̀те 像猫一样抓挠 ～ си очѝте 把眼睛划破 ◇ ～ **жѝв**〈口〉折磨,虐待 ～ **ко̀жата ня̀кому**〈口〉(对某人)敲骨吸髓,残酷剥削某人,无情地勒索某人 ～ **си гъ̀рлото**〈口〉扯着嗓子喊,喊破嗓子 **Дерѐ ме гъ̀рлото, ～т ме гърдѝте.**〈口〉我嗓子痛,我胸口痛。**дранѐ**［中］
дера̀ се *дерѐш се, дра̀х се*［未,中态］〈口〉❶大声喊叫;大哭 ❷厉害地咳嗽,猛咳：Ста̀рецът се дерѐ по цѐли но̀щи. 老人整夜整夜很厉害地咳嗽。**дранѐ**［中］
дерайлѝрам［未,完］❶(火车、有轨电车等)出轨,脱轨：Вла̀кът е ～л. 火车出轨了。❷〈转〉走人歧途,走上邪路 ❸〈转〉精神错乱 ～**не**［中］
дератиза̀ция［无复,阴］灭鼠,消灭鼠害
дервенджѝя -я̀та, -и［阳］〈旧,方〉❶(山口、隘口、狭谷的)看守人,守卫者 ❷［常复］(由土耳其政权机构责成)守卫山口或道路的村庄中的居民
дервѐнт［阳］〈方〉山口,隘口,峡谷,隘路
дервѝш［阳］(伊斯兰教的)托钵僧,苦行僧：Въртѝ се като̀ ～.〈俗〉动个不停。
дервѝшин -и［阳］同 дервѝш
дервѝшки -а дервѝш 的形容词：～и во̀й 大声怒吼
дерѐ -та［中］❶沟壑,深谷 ❷(雨水汇集成的)冲沟,溪谷：пресъ̀хнало ～ 干涸的溪谷
деребѐй -я̀т, -я, -йове［阳］❶〈史〉专横的土耳其封建统治者 ❷〈口〉压迫者,暴君,霸主,霸王
деребѐйски -а деребѐй 的形容词
деребѐйство［无复,中］〈口,不赞〉靠权势为所欲为,专横跋扈
деребѐйст[ву]вам［未］〈口〉专制,横行霸道,残暴,为所欲为 ～**не**［中］
деребѐйщина［阴］同 деребѐйство
дереджѐ［无复,中］〈口〉(多指坏的)状况,状态;情况,处境：Пия̀ница! На каквò си ～! 醉鬼！你都成了什么样子啦！
дерза̀ние -я［中］敢作敢为;大胆的志愿：младѐжки ～я 青年人的大胆志愿
дерза̀я -еш, -х［未］〈书〉敢作敢为;敢,敢去：Дерза̀йте, дру-га̀ри, ще преодолѐем всѝчки прѐчки. 同志们,勇敢地干吧,我们将会克服一切障碍。～**ене**［中］
дерибѐй［阳］同 деребѐй
дерибѐйски -а［形］同 деребѐйски
дерива̀т［阳］❶派生物,产物;衍生物：Бензѝнът е ～ на нѐф-та. 汽油是石油的衍生物。❷〈语言〉派生词 ❸电话分局
дерива̀ция［阴］❶(自河流主道通向沟渠的)引水道 ❷(子弹、炮弹的)射程偏差;偏流 ❸［只单］〈语言〉派生,派生关系;词源
дѐрма［阴］〈解〉真皮
дерматѝт［阳］〈医〉皮炎
дермато̀за［阴］〈医〉皮肤病
дерматоло̀г -зи［阳］皮肤科医生
дерматологѝчески -а［形］皮肤学的,皮肤病学的
дерматоло̀гия［无复,阴］皮肤病学;皮肤学
дерменджѝйски -а дерменджѝя 的形容词
дерменджѝя -я̀та, -и［阳］,**дерменджѝйка**［阴］〈方〉磨坊主;磨坊工人
дермоѝд［阳］〈医〉皮囊瘤
дерт -ъ̀т, -а, -ове［阳］〈口〉操心,忧虑,担心,惦念;苦痛：Доштъ̀л да ми разпра̀вя ～а си. 他来跟我谈他的心事。лѝчни ～ове 个人的操心事
дертлѝя［单,不变,形］〈俚〉❶心事重重的,非常不安的,忧虑重重的 ❷凶狠的,怨恨的：Не ѝскам да се разпра̀вям с ～и хо̀ра. 我不愿意同凶狠的人打交道。
деса̀нт［阳］❶登陆;降陆：извъ̀ршвам ～ 登陆 мо̀рски ～ 海军登陆 възду̀шен ～ 空降 парашу̀тен ～ 降落伞登陆 ❷〈限〉登陆队,陆战队
деса̀нтен -на деса̀нт 的形容词：～ни войскѝ 登陆(部)队 ～ен ко̀раб 登陆舰
десегрега̀ция［无复,阴］取消种族隔离,废除种族歧视
дѐсен *дя̀сна, дя̀сно, дѐсни*［形］❶右的,右方的,右边的,右面的：дя̀сна страна̀ 右边 дя̀сна ръка̀ 右手 дя̀сно око̀ 右眼 ❷〈政〉右的,右派的,右倾的,右翼的：дѐсни елемѐнти 右派分子,右倾分子,右翼分子 дѐсни па̀ртии 右翼党,右派党 дя̀сна опозѝция 右派反对党 ◇ **говоря̀ на ля̀во и на дя̀сно**〈口〉到处乱说 **дя̀сна ръка̀ на ня̀кого**〈口〉某人最好的助手
десѐн［阳］(布、纸、塑料布等的)图案,花样,花纹：свѐтъл ～

浅色的图案 тъмен ～ 深色的图案 асортимѐнт от платовѐ и ～и 料子和花色的品种

десѐрт [阳] 甜食,甜点心(如水果、蛋糕、酸牛奶、冰淇淋等,作为正餐的最后一道)

десѐрт|ен *-на* десѐрт 的形容词：～ни прѝбори 甜食餐具 ◇ **～но вѝно** 含糖量高的葡萄酒 **～но грòзде** 直接食用(非酿酒用)的葡萄

дѐсет *-тѐ* [数] 10,十：смя̀тане до ～ 十位数以内的四则运算 Дѐсет е чѐтно числò. 10 是偶数。

дѐсет- [复合词第一部] 表示"10"之意,例如 десетгодѝшен (10 年的),десетча̀сов (10 小时的),десетднѐвен (10 天的),десетмѐтров (10 米的)

десѐт|а [阴] 1/10：36 гра̀дуса и трѝ ～и (36,3°) 36.3 度 Дѐвет ～и от члѐновете са отчѐтени. 9/10 的成员已经进行了总结。

десета̀|к *-ци* [阳]〈口〉面值为 10 (列弗、斯托汀卡等)的钞票或硬币

десета̀р *-ят, -я* [阳] (领导 10 个人的)班长,组长

десета̀рка[1] [阴] 同 дѐсетничка

десета̀рка[2] [阴]〈口〉面值为 10 列弗的纸币或硬币

десета̀рск|и *-а* десета̀р 的形容词

десета̀че *-та* [中] ❶旧时面值为 10 个大钱的硬币 ❷〈口〉面值为 10 斯托汀卡的硬币

десета̀чка [阴]〈口〉同 десетолѐвка

десетгодѝш|ен *-на* [形] ❶ 10 岁的：～но момѝче 10 岁的小女孩 ❷10 年的：～на войнà 10 年战争 ～ен пла̀н 十年计划

десетднѐв|ен *-на* [形] 10 天的,一旬的：～на почѝвка 10 的休息 ～но бѐбе 10 天的婴儿

десѐт|и *-а* [序数] 第 10：на ～о числò от мѐсеца 本月 10 号

десетилѐт|ен *-на* [形] 十年的;几十年的：～ен пла̀н 十年计划 ～ни борбѝ срещу фашѝзма и капитализма 几十年的反对法西斯主义和资本主义的斗争

десетилѐти|е *-я* [中] 十年

десетилѐтка [阴] ❶十年计划 ❷十年制中学

десетѝна [数] 十个左右,十来个：Ѝмам у сѐбе си ～ лѐва. 我有十来个列弗。Оста̀наха òще ～ минỳти до тръгването на вла̀ка. 还有十来分钟火车就要开了。

десетѝнка [阴] 1/10：Всѐки взѐ по еднà ～. 每人拿了 1/10。

десетѝца [阴] ❶10,十,十个 ❷(多位数的)十位

десетѝч|ен *-на* [形]〈数〉十进位的：～на систѐма 十进位制 ◇ **～на дрòб** 小数 **～на тòчка** 小数点 **～но числò** 小数数字

десѐтк|а [阴] ❶10,十;十人小组：Пъ̀рвата ～а от поръ̀чаните машѝни пристѝгна. 订购的第一批十台机器到了。Ра̀ботата протѐче в съревнова̀ние по ～и и индивидуа̀лно. 工作是在十人小组之间和个人之间的竞赛中进行的。❷〈扩〉[只复] 几十,数十：ня̀колко ～и тòна въ̀глища 几十吨煤 ❸(扑克牌的) 10 点：карò ～а 方块 10

десетмѝна [数]〈方〉10 个人(指男人或男人和女人)

дѐсетни|к *-ци* [阳],**дѐсетничка** [阴] ❶(领导 10 个人的)组长,班长,工长 ❷〈旧〉(部队中领导 10 名士兵的)班长,十人队长

десѐтническ|и *-а* дѐсетник 的形容词：～и апара̀т 十人机构

десето- [复合词第一部] 表示"10"之意,例如 десетосрѝчен (10 个音节的),десеточлѐнен (10 个成员的),десетокра̀тно (10 次的)

десетобо̀|ец *-йци* [阳]〈运〉十项全能运动员

десетобо̀|й *-ят, -я* [阳]〈运〉十项全能运动

десетогодѝшнина [阴] 十周年(纪念)

десетокла̀с|ен *-на* [形] 有十个年级的：～но учѝлище 十年制学校

десетокла̀сни|к *-ци* [阳],**десетокла̀сничка** [阴] 十年级学生

десетокра̀к *-а* [形] 有十只脚的,十足的：～и ракообра̀зни〈动〉十足目(甲壳纲)

десетокра̀т|ен *-на* [形] ❶十次的：～ен за̀лп 十声炮响 ❷十倍的 **～но** [副]

десетолѐвка [阴] 面值为 10 列弗的钞票或硬币

десето̀р|ен *-на* [形] 十倍的;十次的：～ни усѝлия 十倍的努力 **～но** [副]

десето̀рка [阴] 同 десѐтка ①③解

десетостѐпен|ен *-на* [形]〈口〉极差的,微不足道的,无足轻重的：～ен писа̀тел 蹩脚作家

десетоъ̀гъл|ен *-на* [形] 十个角的

десетоъ̀гълни|к *-ци* [阳] 十角形,十边形

десетпроцѐнтов *-а* [形] 10% 的：～а печа̀лба 10% 的利润 ～а лѝхва 10% 的利息 ◇ ～ **за̀ем** 利息为 10% 的贷款

десетча̀сов *-а* [形] 10 小时的：～о пъту̀ване 10 小时的旅行

десѐтъ|к *-ци* [阳]〈史〉旧时数量为农业收成 1/10 的实物税,什一税

дескриптѝв|ен *-на* [形]〈书〉同 описа̀телен (描述的,描写的) ◇ **～на геомѐтрия** 画法几何(学) **～на лингвѝстика** 描写语言学

дѐсн|и [复,单(罕) *-а*,阴]〈方〉齿龈,牙龈,牙床

деснѝца [阴] ❶右手：Пода̀й си ～та в ѝмето на разбира̀телство. 伸出右手来以示相互谅解！здра̀ва ～ 有力的右手 ❷〈政〉(资产阶级议会中的)右翼(党派)：депута̀т от ～та 右翼党派的议员

десничàр *-ят, -я* [阳],**десничàрка** [阴] ❶习惯于(主要)用右手干活的人 ❷〈转〉政见右倾的人;保守派,右翼(右派)分子

десничàрск|и *-а* [形] 右倾的,保守的;右派的：～а политѝка 右倾政策

деспо̀т [阳] ❶〈史〉暴君,专制君主 ❷〈史〉(中世纪保加利亚和拜占庭的)地区封建领主 ❸〈转〉独裁者,压制者,专断者 ❹〈旧〉正教男修道院院长

деспотѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 专制,专制主义;暴政,独裁

деспотѝч|ен *-на* [形] 专制的;独裁的：～на вла̀ст 专制政权,独裁政权 **～но** [副]

деспотѝческ|и *-а* [形] 同 деспотѝчен **～и** [副]

деспо̀тск|и *-а* деспо̀т ②解的形容词

деспо̀тств|о *-а* [中] ❶暴君(独裁者)的权力和尊严 ❷由封建领主管辖的地方(领地)

дестабилиза̀ция [阴]〈书〉破坏稳定,不稳定,动摇

дестила̀т [阳] 蒸馏液,馏出液：петро̀лни ～и 石油的馏出物

дестила̀тор [阳] 蒸馏器

дестилациòн|ен *-на* дестила̀ция 的形容词：～ен апара̀т 蒸馏装置,蒸馏器

дестилàция [无复,阴]〈技〉蒸馏: сỳха ~ 干馏

дестилѝра|м [未,完] 蒸馏,用蒸馏法提取: ~м водà 将水蒸馏 — **се** [被动] **~не** [中]

дестилѝран -*а* [形] 蒸馏的: ~а водà 蒸馏水

деструкция [无复,阴]〈专〉破坏,毁坏;分解

десѝтка [阴] 同 десèтка

десѝтък [阳] 同 десèтък

детàйл [阳] ❶ [常复] 同 подрòбност (细情,细节,详细内容): излàгам нèщо с всѝчки ~и 详细说明某事 ❷(画、雕塑等的)相对独立的部分,细部 ❸〈技〉(机器的)零件,元件,配件 ❹(机器、部件、建筑物等的)标准模型;详图: изработено тòчно по ~а 按详图准确加工的

детàйл|ен -*на* [形] 同 подрòбен (详细的,周详的,仔细的): ~но описàние 详细的描述 ~ен плàн 详细的计划 **~но** [副] **~ност** -ността [阴]

детайлѝра|м [未,完] 详细说明,详细规定;使详细化: ~м плàн 详细制定计划 — **се** [被动] **~не** [中]

детайлѝран -*а* ❶ детайлѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 详细制定的,详尽研究的,仔细做成的: ~ плàн 详细制定的计划

детайлѝст [阳]〈旧〉小商贩(与 ангросѝст (批发商人)相对)

де|тè -*цà* [中] ❶小孩,孩子,儿童: Сѝн му е òще ~тè. 他的儿子还是个孩子。Плàче катò ~тè. 他像孩子一样哭。❷〈扩〉儿女,子女: Ѝмам двè ~цà. 我有两个孩子。Всѝчките му ~цà се изжèниха. 他的子女们都结婚了。❸〈转〉孩子气的人,天真幼稚的人,具有童心的人: Тòй е цѝло ~тè. 他孩子气十足。Не стàвай ~тè. 你别像孩子一样。❹〈书〉(属于某时代、某阶层等的)人物,人;(某种环境等的)产儿,产物: ~тè на свòя вèк 时代的人物 ~тè на ỳлицата 街头流浪儿 ◇ **Детè в мàйка е пропищàло.** (由于某人的残酷统治)人民生活在水深火热之中。**И ~цàта ще му се смèят.** 连孩子们都要耻笑他。**от ~тè** 从小,从童年时代: Познàвам го òще от ~тè. 我从小就认识他。

детектѝв [阳] 侦探,密探

детектѝвск|и -*а* детектѝв 的形容词 ◇ **~и ромàн** 侦探小说

детèктор [阳] ❶检波器 ❷矿石收音机

дèтел [阳]〈方〉啄木鸟

детелѝна [阴] ❶〈植〉三叶草;和兰翘摇(*Trifolium*) ❷立交桥

детелѝнов -*а* детелѝна 的形容词: ~о сèме 三叶草籽

де|тèнце -*чùца* [中] детè 的指小

детергèнт [阳] 去污剂,除垢剂,清洁剂

детерминѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈哲〉决定论

детерминѝра|м [未,完] 决定 — **се** [被动] **~не** [中]

детерминѝст [阳], **детерминѝстка** [阴] 决定论者

детерòд|ен -*на* [形] **~ни òргани** 生殖器,性器官

детеубѝ|ец -*йци* [阳], **детеубѝйца** [阴] ❶杀死儿女者 ❷杀死孩子的凶手

детеубѝйств|о -*а* [中] 杀死儿女;杀死孩子

детешàр [阳], **детешàрка** [阴]〈口〉喜欢并善于同孩子们相处(打闹)的成年人,孩子王,孩子头

детинè|я се -*èеш се*, -*àх се* [未,中态] 同 детинѝ се

детѝнск|и -*а* [形] ❶儿童的,童年的: ~а вѣзраст 童年 ~и смѝх 孩子的笑声 ~и злàтни днѝ 金色童年 ❷幼稚的,孩子似的,欠考虑的: ~а постѣпка 幼稚行为,轻举妄动 ~а рàбота 幼稚的行为

детѝнств|о -*а* [中] ❶童年;童年时期: спòмени от ~о 童年的往事 Познàваме се от ~о. 我们在童年时就相识了。❷同 детѝнщина: Оставѝ тѝя ~а. 别干这些孩子气的事了。

детѝнщина [阴](一般指成年人的)幼稚行为,不严肃的事,孩子气: проявявам ~ 耍孩子气

детин|ѝ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态] 举止像孩子,孩子气地胡闹: Стѝга си се ~ѝл! 别再像孩子一样胡闹了! Дръж се прилѝчно, недèй да се ~ѝш. 规矩点,别淘气! **~èне** [中]

детинѝр -*ят*, -*я* [阳], **детинѝрка** [阴]〈方〉同 детешàр

детѝщ|е -*а* [中] 令人讨厌的大孩子

дèтма|г -*зи* [阳,缩] дèтски магазѝн 儿童用品商店

дèто ❶ [副] 那里,在那里,在…地方: Не сè навѝрай ~ не тѝ е мѝстото. 你不该去的地方就不要挤进去。❷ [代]〈方〉同 кòйто, коѝто, коèто: Дойдè пàк онàзи, ~ те търсеше. 找过你的那个女人又来了。◇ **~ ще** 与其…,不如…;没有…,而…: Дèто ще стоѝш прàзен, помогнѝ ми. 你与其白白地站着,还不如帮帮我。

детонàтор [阳] 引信管,雷管,爆管;起爆剂

детонàция [阴] 传爆,起爆,爆燃: ~ на бòмби 炸弹的起爆

детрѝт [阳] 痘苗 ◇ **вариòлен ~** 痘苗

Детрòйт 底特律(美国城市)

детронàция [阴] 推翻帝位(王位)

детронѝра|м [未,完] 推翻…的帝位(王位);〈转,讽〉把…从占据的位置拉下来 — **се** [被动] **~не** [中]

дèтск|и -*а* [形] ❶儿童的,孩子的;儿童用的: ~и ѝсли 托儿所 ~и дòм (градѝна) 幼儿园 ~и дрèхи 童装 ~и глàс 童声 ~а бòлница 儿童医院 ~а игрàчка 儿童玩具 ~а колѝчка 童车 ~и бòлести 儿科疾病 ~и гòвор 孩子的语声 ❷天真的,幼稚的: ~а рàдост 天真的欢乐 ~и очѝ 稚气的眼睛 **~и** [副]

дèтство [无复,中] 同 детѝнство

де фàкто [副]〈书〉事实上

дефанзѝва [阴]〈军〉防御,守势,防御战术(与 офанзѝва (进攻,攻势)相对)

дефанзѝв|ен -*на* дефанзѝва 的形容词: ~ни дèйствия 防御行动

дефèкт [阳] 缺点,残缺,缺陷,疵病,瑕疵,毛病: прирòден ~ 先天性缺陷 стòка с ~ 有瑕疵的商品 ~ в гòвора 说话方面的毛病

дефèкт|ен -*на* [形] 有残缺的,有毛病的: ~ни чорàпи 有瑕疵的袜子 ~ни платовè 疵布,有瑕疵的衣料 ~на стòка 残品,有瑕疵的商品

дефектѝв|ен -*на* [形](生理或心理上)有缺陷的,有残疾的,不健全的: ~но детè 有残疾的孩子,不健全的孩子 ◇ **~ен глагòл**〈语法〉不完全变化动词

дефектолòгия [阴] 儿童缺陷学;残疾儿童教育学

дефектоскòп [阳]〈专〉疵病检查器,探伤器,毁损测验器

дефилè -*та* [中] 隘口,峡谷,嶂谷

дефилѝра|м [未,完] 列队行进,隆重地成队走过: Шèствието ~ из градà. 游行队伍在城里浩浩荡荡地行进。След пионèрите ~ха спòртните организàции. 在少先队员后面行进的是体育运动团体的队伍。**~не** [中]

дефинѝра|м [未,完] 下定义: ~м понѝтие 给概念下定义 — **се** [被动] **~не** [中]

дефинитѝв|ен -*на* ［形］最后的,最终的;彻底的;已确定的：～ен тговор 最后的答复

дефинѝция ［阴］定义,释义：～ на поня̀тието "а̀том" "原子"概念的定义 ◇ **да̀вам** ～下定义

дефѝс ［阳］连字符号;移行符号

дефицѝт ［阳］❶〈财〉亏空(额),赤字：бюджѐтен ～ 预算的赤字 ❷缺乏,不足

дефицѝт|ен -*на* ［形］❶有亏空的,亏本的,有赤字的：～но предприя̀тие 亏本的企业 ～ен бюджѐт 有赤字的预算 ～на су̀ма 亏空额 ❷缺乏的,稀缺的,不敷应用的,不足的：～на сто̀ка 稀缺商品 ～ни материа̀ли 不敷应用的材料

дефлора̀ция ［阴］破贞(使处女膜破裂)

дефлорѝра|м ［未,完］〈书〉破贞,使失去处女的贞洁 **～не** ［中］

дефолиа̀нт ［阳］〈专〉脱叶剂,除叶剂

дефолиа̀ция ［阴］使用脱叶剂去叶

деформа̀ци|я ［阴］❶形状损坏 ❷〈专〉变形 ❸畸形：тѐлесни ～и 身体畸形

деформѝра|м ［未,完］使变形：Кра̀къ̀т му е ～н. 他的腿变形了。— **се** ［被动,中态］：От дъжда̀ обу̀щата ми се ～ха. 我的鞋因着雨变形了。**～не** ［中］

деформѝран -*а* ❶ деформѝрам 的过被形动 ❷［用作形］变了形的：～ кра̀к 变了形的腿

дехелминтиза̀ция ［阴］〈医〉驱虫(法)

дехидрата̀ция ［阴］〈化,医〉脱水(作用)

ДЕЦ ［дец］［阴,阳,缩］дѝзелова електрѝческа центра̀ла 柴油发电站

децентрализа̀ция ［阴］(管理权等的)分散;分权制度,地方分权：～ на инду̀стрията 工业(管理权)的分散 ～ на управлѐнието 管理的分散

децентрализѝра|м ［未,完］使(管理权)分散,(把集中)改为分散 — **се** ［被动］**～не** ［中］

децерна̀т ［阳］一长制

децернѐнт ［阳］一长制的负责人

деци- 〈数〉［复合词第一部］表示公制某一单位的"十分之一"之意,例如 децигра̀м (分克),децилѝтър (分升)

децибѐл ［阳］〈理〉分贝(电讯和声学中用以测量各种电量和声量大小的对数单位)

децигра̀м ［阳］分克

децилѝт|ър -*ри* ［阳］分升

дѐцима ［阴］❶〈乐〉十度音程;第十度音程 ❷〈文艺〉十行诗节

децима̀л ［阳］(秤砣和货物重量比为 1:10 的)磅秤

децимѐт|ър -*ри* ［阳］分米

дечѝца ［复］деца̀ 的指小和表爱：Двѐ ～ ѝма дъщеря̀ ми. 我的女儿有两个小宝宝。

дечурлѝга ［只复,集］〈口〉孩子们：Дечурлѝгата се го̀нят по двора. 孩子们在院子里追逐。В градѝната е пъ̀лно с ～. 公园里满是孩子。

дечурлѝя ［只复,集］〈方〉同 дечурлѝга

дешифрѝра|м ［未,完］❶释译,译出,破译(密码、密电、暗号等);判读(不认识的古代文字、不清楚的照片等) ❷〈转,谑〉读出,辨认出(不清楚的字等)：Едва̀м му ～х писмо̀то. 我好不容易才辨认出他信上的字。— **се** ［被动］**～не** ［中］

дешифро̀ва|м ［未,完］〈书〉同 дешифрѝрам **～не** ［中］

дешифру̀ва|м ［未,完］同 дешифрѝрам **～не** ［中］

де ю̀ре ［副］〈书〉法律上,正式地

дея̀ни|е -*я* ［中］〈书,旧〉行为;所做的事;事业：престъ̀пно ～е 罪行 извъ̀ршвам добро̀ ～е 做好事 ◇ **Дея̀ния на апо̀столите** 〈宗〉(基督教《圣经·新约》中的)《使徒行传》

дѐйтел -*ят*, -*я* ［阳］, **дѐйтелка** ［阴］活动家,工作者：култу̀рен ～ 文化活动家 стопа̀нски ～ 经济活动家 про̀фсъюзен ～ 工会活动家 ◇ **заслу̀жил ～ на изку̀ството и култу̀рата** 功勋文艺工作者 **заслу̀жил ～ на нау̀ката** 功勋科学工作者

дѐйтел|ен -*на* ［形］积极的,很活跃的;有精力的：～ен човѐк 工作积极的人 ～на организа̀ция 活动能力很强的组织

дѐйтелност -*тта̀* ［无复,阴］〈旧〉活动;工作;动作;作用：книжо̀вна ～ 文学活动

Дж ［缩］〈理〉джа̀ул 焦耳(能量单位)

джа̀вка|м ［未］(狗)(有间断地)汪汪叫：Ку̀чето ～ на дво̀ра. 狗在院子里汪汪地叫。**～не** ［中］

джа̀гала ［阴］〈方〉同 джа̀нка

джадѐ ［中］〈旧〉同 шосѐ (公路)

джадѝя ［阴］〈口〉讨厌的老太婆,老恶婆

джаз -*ът*, -*а*, -*ове* ［阳］爵士乐队;爵士乐：свѝря ～ 演奏爵士乐

джа̀зов -*а* джаз 的形容词：～ оркѐстър 爵士乐队 ～а му̀зика 爵士乐

Джака̀рта 雅加达(印度尼西亚首都)

джа̀кпот ［阳］巨额赌资

джам -*ът*, -*а*, -*ове* ［阳］〈口〉窗玻璃;玻璃

джамада̀н ［阳］〈方〉❶坎肩,背心 ❷同 ку̀фар (箱子)

джама̀л ［阳］〈方〉壁炉

джамба̀з ［阳］❶牲口贩子;牲畜转卖商 ❷〈转〉能讨价还价的人

джамба̀з|ин -*и* ［阳］同 джамба̀з

джамбазлъ̀к ［阳］〈口〉贩卖(转卖)牲口的营生

джамджѝ|я -*ята*, -*и* ［阳］出卖并安装玻璃的人,镶玻璃工

джамѝя ［阴］清真寺,伊斯兰教堂 ◇ **Кога̀то влѐзе свѝнка в** ～. 除非猪进了清真寺;除非太阳从西边出来;永远不可能;任何时候也办不到。

джамлѝ|я ［单数,不变,形］〈旧,口〉安(镶)着玻璃的：～я врата̀ 镶玻璃的门 ～и прозо̀рци 安着玻璃的窗户

джамлъ̀|к -*ци* ［阳］〈旧〉❶(商店的)橱窗 ❷(陈设展品用的)玻璃柜,玻璃罩 ❸(装有玻璃窗的)凉台,阳台

джамфѐз ［阳］同 джанфѐз

джамфѐз|ен -*на* ［形］同 джанфѐзен

джанда̀р -*ят*, -*я* ［阳］〈旧〉警察

джанда̀р|ин -*и* ［阳］同 джанда̀р

джанда̀рск|и -*а* ［形］〈旧〉警察的：～а унифо̀рма 警察制服

джан-джѝн ［阳］〈方〉活人 ◇ **Ня̀ма** ～. 一个人也没有,了无一人。

джан-джу̀н ［阳］同 джан-джѝн

джа̀нка ［阴］〈植〉樱桃李(*Prunus myrobalana*)

джа̀нков -*а* джа̀нка 的形容词：～а ракѝя 樱桃李烧酒

джа̀нковица ［阴］〈方〉樱桃李烧酒

джа̀нта ［阴］(汽车、自行车等轮子的)钢圈,瓦圈

джанфѐз [阳]〈旧〉塔夫绸

джанфѐз|ен -*на* [形] 塔夫绸的：～ен малако̀ф 塔夫绸钟式裙

джа̀нъм [语气]〈口〉(对亲近的人的称呼以及在邀请、请求人时使用的称呼,也可用以表示轻微的不满)亲爱的：Оставѝ ме,～. 饶了我吧,亲爱的。Недѐй,～,недѐй пра̀ви така̀. 别这样,亲爱的,不要这样。

джа̀па|м [未] 在稀泥里走,在泥泞地里走;在水里趟：Къдѐ ～ш из калта̀? 你趟着泥往哪儿去? **～не** [中]

джа̀п|вам [未], **джа̀пна** [完] джа̀пам 的一次或连续几次的动作：Джа̀пнах с едѝния кра̀к в лю̀квата. 我一只脚踩进了水洼里。**～ване** [中]

джа̀са|м [未] 用力打(击,敲,拍,捶)：Не ～й врата̀та! 不要用力打门! **～не** [中]

джа̀с|вам [未], **джа̀сна** -*неш*, -*нах* [完] джа̀сам 的一次或连续几次的动作：Ще го ～на по глава̀та, та да ме запо̀мни. 我要捶他的脑袋,让他记住我。— **се** [反身,被动] **～ване** [中]

джа̀с|вам се [未], **джа̀сна се** -*неш се*, *джа̀снах се* [完] [中态] 精神失常,发疯 **～ване** [中]

джа̀ска|м [未]〈口〉同 джа̀сам：Защо̀ ～ш врата̀та? 你干吗用力打门? **～не** [中]

джа̀снат -*а* [形]〈不赞,口〉糊涂的,精神不正常的,有精神病的,疯疯癫癫的

джа̀ста-пра̀ста [副] 乱七八糟地,漫不经心地,粗心大意地,草率地

джа̀ул [阳]〈理〉焦耳(能量单位)

джаф [感] (狗叫声)汪汪

джа̀ф|вам [未], **джа̀фна** -*неш*, *джа̀фнах* [完] (带间歇地)汪汪叫;汪汪叫起来 **～ване** [中]

джа̀фка|м [未] ❶对…汪汪叫(而不咬人)：По̀-добрѐ да̀й на ку̀чето едѝн ко̀кал да те не ～. 最好你给狗一块骨头,让它别冲着你叫唤了。❷〈转〉攻击 — **се** [互及] **～не** [中]

джа̀фна 见 джа̀фвам

джеб -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 同 джоб

джѐб|ен -*на* [形] 同 джо̀бен

джѐб-парасъ [阳]〈口〉零用钱

джебчѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **джебчѝйка** [阴] 小偷

джезвѐ -*та* [中] 同 кафенѝче (咖啡壶)

Джеймзта̀ун 詹姆斯敦(圣赫勒拿岛首府)

джела̀т [阳] ❶刽子手 ❷〈转〉吸血鬼,残酷无情的剥削者

джела̀т|ин -*и* [阳] 同 джела̀т

джела̀тск|и -*а* джела̀т 的形容词

джелѐп [阳]〈旧〉(把牲口收购、育肥再成批卖出的)牲口商人,牲口贩子

джелѐп|ин -*и* [阳] 同 джелѐп

джелѐпск|и -*а* джелѐп 的形容词

джелѐпство [无复,中] 贩卖牲口的营生

джелѝк [阳] 同 челѝк[2] (击短棍游戏)

джѐмпър [阳] 单的紧身女西服上装

дженабѐт [阳]〈旧〉坏蛋,坏人;恶棍,恶汉：То̀я ～ па̀к ни изигра̀. 这个坏蛋又愚弄了我们。

дженабѐт|ин -*и* [阳] 同 дженабѐт

джендѐм [阳]〈旧,口〉地狱 ◇ **Вървѝ, идѝ в ～а.**〈口,骂〉滚开,滚出去,滚你的吧;见鬼去吧!

джентлемѐн [阳] 同 джѐнтълмен

джентлемѐнск|и -*а* [形] 同 джѐнтълменски

джентлемѐнство [无复,中] 绅士作风

джѐнтълмен [阳] 有礼貌的人;有教养的人;(具有贵族习气的)绅士,高尚人士,君子,先生

джѐнтълменск|и -*а* джѐнтълмен 的形容词：～а постъ̀пка 有礼貌的举止 ◇ **～о споразумѐние**〈外交〉君子协定

джепанѐ -*та* [中]〈军,旧〉弹药

джѝбри [复,无单] 压榨后的葡萄或其他水果渣(做烧酒的原料);渣滓

джѝбров -*а* джѝбри 的形容词：～а ракѝя 葡萄烧酒

джѝбровица [阴]〈方〉葡萄烧酒

джибу̀т|ец -*ци* [阳], **джибу̀тка** [阴] 吉布提人

Джибу̀ти ❶吉布提(非洲) ❷吉布提(吉布提首都)

джибу̀тск|и -*а* Джибу̀ти 和 джибу̀тец 的形容词

дживга̀р [阳] 同 чивга̀р (套在一辆车或一张犁上的两头牛)

джѝв-джѝв [感] (麻雀的叫声)唧唧喳喳,啾啾

джигѐр [阳]〈口〉肝;肺

джигито̀вка [阴] 特等骑术

джѝджан -*а* [形]〈儿〉好的;好看的,漂亮的：～о детѐнце 漂亮的小孩

джѝджи|и -*а* [形] 同 джѝджан

джин [阳] 金酒

джинджифѝл [阳] 姜,地姜(*Radix zingiberis*)

джинс -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈口〉族系;起源;来历

джѝнси [只复,阳] 牛仔裤,紧士裤

джип -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 吉普车

джѝро [无复,中] ❶(商店的)周转额 ❷(票据的)背书

джиро̀с|вам [未], **джиро̀сам** [完] ❶(通过在票据上背书)转到…名下,转让给…,转账 ❷〈转,谑〉转嫁,推在…身上;把不受欢迎的人派到某人处 — **се** [被动] **～ване** [中]

джѝу-джѝцу [中]〈运〉(日本的)柔术

джиха̀д [阳] (伊斯兰教的)圣战

джоб -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶口袋,衣袋,衣兜：въ̀ншен ～ 外兜 въ̀трешен ～ 内兜,里兜 Приберѝ къ̀рпичката в ～а си. 你把手帕放在口袋里。Джо̀бът ми е пъ̀лен с о̀рехи. 我衣袋里装满了核桃。Пъ̀хнал ръцѐ в ～овете си. 他把手插在衣兜里。❷〈转〉钱：Това̀ не ѐ споро̀д ～а ми. 这不是我的财力所能办到的。◇ **Джо̀бът ми е пъ̀лен.** 我有钱。**пла̀щам от ～а си** 用自己的钱支付 **пъ̀лня ～а ня̀кому** 亏了我,肥了他 **пъ̀лня ～овете си** 发财;装满自己的腰包 **ту̀рям ня̀кого в ～а си**〈口〉大大胜过(优于)某人

джо̀б|ен -*на* [形] 衣袋的,衣兜的;放在衣袋里的;袖珍的：～ен часо̀вник 怀表 ～ен рѐчник 袖珍词典 ～ен форма̀т 袖珍本(型) ～но но̀жче 小折刀 ◇ **～ни парѝ** 零用钱

джо̀бче -*та* [中] джоб 的指小

джо̀джен [阳]〈植〉绿薄荷,留兰香(*Mentha viridis*)

джо̀кер [阳] (纸牌中的)百搭(可作任何点数的牌或王牌)

джола̀н [阳]〈烹饪〉牛的小腿;猪肘

Джомолъ̀нгма (Чомолу̀нгма) 珠穆朗玛峰(中国,尼泊尔)

джомо̀л|я -*иш*, -*их* [未] 嘟嘟哝哝地说,不清楚地说;嘟哝

～ене [中]

Джон Бул [阳] ❶约翰牛(英国人的外号) ❷〈转〉英国

джòнгали [复]〈方〉大腿;长腿

джòнка [阳](中国的)木船(水上人家居住的地方)

Джòрджтаун 乔治敦(圭亚那首都)

джубè *-та* [中]〈旧,口〉冬季穿的(常带皮里的)呢绒外衣

джỳвка [阴] 同 джỳфка

джуджà|к *-ци* [阳] 男侏儒,男小矮人

джуджè *-та* [中] ❶侏儒,矮人,矮子;矮小的东西: дървò- ～ 盆景 ❷(童话人物)小矮人: Снежàнка и седемтè ～та 白雪公主和七个小矮人

джудѝст [阳]〈运〉柔道运动员

джỳдо [中] 柔道

джуздàн [阳]〈方〉皮夹,皮钱包

джỳка [阴]〈口〉唇,嘴唇

джумбỳш [阳]〈口〉玩乐,娱乐: Стàна голя̀м ～. 举行了盛大的娱乐活动。◇ **прàвя си ～ с ня̀кого** 同某人开玩笑

джумбушлѝя [不变,形]〈口〉快活的,快乐的,取笑逗乐的;娱乐的

джумèрка 〈方〉❶ [阴] 同 пръ̀жка (熬脂油时剩下的油渣) ❷ [阳,阴]〈转〉同 скъпèрник (吝啬人,小气鬼,守财奴)

джỳна [阴]〈口〉嘴唇,唇

джỳнгла [阴](印度等地的)丛林,密林,莽丛

джунджурѝ|я *-и* [常复,阴]〈口〉❶小饰物,小玩物,小巧精致的东西 ❷调料,调味品,作料: чорбà с ～и 各种调味品做的汤

джỳнест *-а* [形] 嘴唇大的

джỳрка|м [未] ❶捣碎,捣成浆;研碎,研成粉末: ～м бòб 把菜豆捣碎 ❷摸索,搜寻;翻寻 — **се** [被动] **～не** [中]

джурỳля|к *-ци* [阳] ❶(捣豆子、荨麻等用的下端为十字形的)杵,槌,捣棒 ❷〈转〉无知识的人,乡巴佬 ❸〈方〉猪的拱嘴

джỳфка [阴]〈口〉(系在头发、衣服等上的)花结,蝴蝶结

Джъдзя̀н 浙江(中国省名)

Джъндж ỳ 郑州(中国城市)

дзвизà|к *-ци* [阳], **дзвѝзка** [阴]〈民〉一两岁的羊

ДЗИ [дè-зе-ѝ] [阳,(口)中,缩] Държàвен застраховàтелен институ̀т 国家保险公司

дзивгàр [阳] 同 чивгàр (同拉一辆车或一张犁的两对牛)

Дзилѝн (Гирѝн) ❶吉林(中国省名) ❷吉林(中国城市)

Дзинàн 济南(中国城市)

дзѝп|ам [未], **дзѝпна** *-неш, -нах* [完]〈方〉同 рѝтам (踢)

дзỳка [阴] 灯芯草(*Juncus*)

дзукàш [阳]〈方〉长满灯芯草的地方

дзифт *-ът, -а* [无复,阳] 黑色树脂;沥青

ДЗС [дè-зе-сè] [中,缩] Държàвно земедèлско стопàнство 国营农场

дзън [感](形容铃声和玻璃破碎等声音)丁当,丁冬

дзъ̀н|кам [未], **дзъ̀нна** *-неш, -нах* [完]〈方〉弹冬不拉 **～кане** [中]

Дзянсѝ 江西(中国省名)

Дзянсỳ 江苏(中国省名)

ДИ [缩] Държàвно издàтелство 国家出版社

диабèт [阳]〈医〉❶糖尿病 ❷多尿症

диабетѝ|к *-ци* [阳], **диабетѝчка** [阴] 糖尿病患者

диабетѝч|ен *-на* [形] 糖尿病的;糖尿病患者的: ～ни прѝзнаци 糖尿病的症状 ◇ **～ен хля̀б**〈口〉糖尿病患者吃的特制面包

диагнòза [阴]〈医〉诊断: постàвям (слàгам) ～ 作出诊断,诊断 непрàвилна ～ 不正确的诊断,误诊 Каквà ～ ти постàвиха? (大夫)怎么给你诊断的?

диагностѝ|к *-ци* [阳] 诊断医生,诊断医师

диагнòстика [无复,阴]〈医〉诊断学;诊断

диагонàл [阳] 对角线,中斜线;斜线: ◇ **по ～** 斜向,斜着: вървя̀ по ～ 斜穿着走

диагрàма [阴] 图表,图解: ～ за развѝтието на индỳстрията 工业发展图表

диагрàм|ен *-на* диагрàма 的形容词: ～но таблò 图表牌

диадèма [阴] ❶〈旧〉沙皇的冠冕 ❷(妇女的)冠状头饰

диакритѝч|ен *-на* [形] **～ен знàк**〈语言〉字母上的(发音)符号(例如 保语中的 й,ѝ,俄语中的 ё 等字母上的符号)

диакритѝческ|и *-а* [形] 同 диакритѝчен

диалèкт [阳] 方言: североизточен ～ 东北(部)方言 литератỳрен езѝк и ～и 文学语言(标准语)与方言 Говòри на шòпски ～. 他讲绍普(保加利亚西部某些地区的农民)地区方言

диалèкт|ен *-на* [形] 方言的: ～на дỳма 方言词 ～на кàрта 方言分布图 ～ни осòбености 方言特点

диалектѝз|ъм *-ми* [阳](在文学语言中使用的)方言词或语句

диалектѝ|к *-ци* [阳] 辩证家,辩证法学家

диалèктика [阴] ❶雄辩术 ❷〈哲〉辩证法 ❸辩证的发展过程或运动过程: Такàва е ～та на нещàта. 这就是事物发展的辩证过程。

диалектѝческ|и *-а* [形] 辩证法的: ～и мèтод 辩证方法 ～и материалѝзъм 辩证唯物主义,辩证唯物论

диалектолò|г *-зи* [阳] 方言学家,研究方言者

диалектологѝч|ен *-на* диалектолòгия 的形容词

диалектологѝческ|и *-а* [形] 同 диалектолòжки

диалектолòгия [阴] 方言学

диалектолòжк|и *-а* диалектолòг 和 диалектолòгия 的形容词: ～о изслèдване 方言学研究

диàлиза [阴]〈专〉透析,渗析

диалò|г *-зи* [阳] 对话;对白: вòдя ～г 谈话,进行对话

диалогѝч|ен *-на* [形] 对话的;对白的: ～на рèч 对话(对白)语体

диалогѝческ|и *-а* [形] 同 диалогѝчен

диамагнетѝз|ъм *-мът, -ма* [阳]〈理〉抗磁性,反磁性

диамàнт [阳] ❶金钢石,钻石: пръ̀стен с ～ 钻石戒指 ❷〈印〉四磅铅字

диамàнтен *-а* диамàнт 的形容词: ～ пръ̀стен 钻石戒指 ～а брòшка 钻石胸针

диамàнтов *-а* [形] 同 диамàнтен

диамàт [阳,缩]〈口〉диалектѝчески материалѝзъм 辩证唯物主义

диаметрàл|ен *-на* [形] **～на противоположност** 正相反,正相对,完全相反 **～но** [副]: ～но противоположни харàктери 完全相反的性格

диамѐт|ър *-ри* [阳] 直径

диапазо̀н [阳] ❶〈乐〉音域 ❷〈转〉(学问、知识、兴趣等的)领域,范围

диапозитѝв [阳] (放映幻灯使用的)幻灯片;玻璃照片

диапозитѝв|ен *-на* диапозитѝв 的形容词: ~ен апара̀т 幻灯放映机

диа̀рия [阴]〈医〉腹泻

диаспо̀ра [阴]〈史〉流亡,向国外逃亡(指被迫逃离故乡,如犹太人等)

диатѐрмия [阴]〈医〉❶透热疗法 ❷透热医疗机

диато̀ника [阴]〈乐〉自然音体系

диафаноско̀п [阳] ❶〈医〉透照镜,透照器 ❷〈技〉检种器,含粉率检定器 ❸(空气)透度计,透明计

диафѝлм [阳] 幻灯片

диафра̀гма [阴] ❶〈解〉隔膜,膈,横膈 ❷〈技〉光阑

диафра̀гмен *-а* диафра̀гма 的形容词

диахро̀ния [阴]〈语言〉(语言发展的)历代性,贯时性

дибидю̀с [副]〈方〉完全,十分,到底,彻底: Изгрѐбахме го ~. 我们把它全掏出来了。

див *-а* [形] ❶野蛮的,原始的,未开化的: ~и племена̀ 原始部落 ~ човѐк 野人;〈转〉野蛮人 ❷野的,野生的(与 пѝтомен (家的,家养的)相对): ~и растѐния 野生植物 ~и живо̀тни 野生动物 ~ за̀ек 野兔 ~а свиня̀ 野猪 ~и зверовѐ 野兽 ~а лоза̀ 野葡萄 Дѝв глѐг пѝтомно грѐзде не ра̀жда.〈谚〉野山楂结不出家葡萄。❸不文明的;无教养的;粗野的;野蛮的: ~и нра̀ви 粗野的性格 Не ста̀вай ~! 不要那么粗野! ❹〈转〉荒芜的,偏僻的,荒无人迹的: ~и планинѝ 荒山 ~и стѐпи 荒凉的草原 ~и пущина̀ци 荒野 ❺〈转〉强烈的,猛烈的;疯狂的,发狂似的: ~а зло̀ба 疯狂的凶狠 ~а я̀рост 狂怒 ~а ра̀дост 狂喜 ❻〈转〉羞怯的,腼腆的,认生的;不喜欢与人交往的: ~о детѐ 腼腆的孩子 ❼ [用作名] **~ото** [中] 不需要的东西;毫无用处的东西,毫无价值的东西: Оста̀вил пѝтомното, та го̀ни ~ото.〈俗〉舍利求废。**— о** [副] **~ост** *-остта̀* [阴]

дива̀|к *-ци* [阳], **дива̀чка** [阴] ❶蒙昧人,野人 ❷〈转〉野蛮人;没有礼貌的人;粗暴的人;残酷的人;大老粗

дива̀н[1] [阳] 软榻,长软椅,(有扶手靠背的)长沙发

дива̀н[2] [阳]〈史〉(奥斯曼帝国的)枢密院 ◇ **стоя̀ ~ ня̀кому** 对某人立正站着以表示尊敬 **стоя̀ ~ чапра̀з** (两手交叉在腰部)站着

диванѐ *-та* [中]〈口〉愚笨的人,顽固的人;蠢货,笨蛋

дива̀чество [无复,中]〈书〉蒙昧时代: прѐход от ~ към ва̀рварство 从蒙昧时代向野蛮时代的过渡

дива̀чка [阴] ❶见 дива̀к ❷〈方〉野生的小树(幼芽,新茎)

дива̀шк|и *-а* [形] 野人的,野蛮的: ~и обича̀и 野人的习惯 ~и вѝкове 野蛮的叫喊 ~а постъ̀пка 野蛮的行为 **~и** [副]

дива̀щина [阴] 野蛮行为;粗野的行为

дѝв|ен *-на* [形] 奇怪的,令人惊讶的;妙不可言的;极好的,非常美好的: ~на приро̀да 美妙的大自然 **~но** [副] **~ност** *-остта̀* [阴]

дивергѐнция [阴] ❶〈语言〉音素分离,音变 ❷〈生物〉(达尔文学说中的)分歧,歧异

диверса̀нт [阳], **диверса̀нтка** [阴] (由敌方钻人的或反革命的)破坏者;破坏分子;扰乱者,捣乱者

диверса̀нтск|и *-а* диверса̀нт 的形容词: ~а гру̀па 破坏(颠覆)小组

диверсио̀н|ен *-на* [形] 破坏的: ~ен а̀кт 破坏行为 ~на дѐйност 破坏活动

дивѐрсия [阴] ❶〈军〉佯动,佯攻;牵制;声东击西,诱击: предприѐмам нападѐние за ~ 采取佯攻 ❷(在敌方进行的)破坏行为

дивертисмѐнт [阳] 余兴(戏剧演出后或音乐会后各种短小节目的表演)

дѝвеч [阳]〈集〉❶猎物(野鸟、野兽);野味: месо̀ от ~ 野兽(野鸟)的肉 полѐзен ~ 益鸟,益兽 врѐден ~ 有害的禽兽 ❷〈限〉野兽

дѝвечка [阴] 同 дива̀чка ②解

див|ѐя *-ѐеш, -ѐях* [未] ❶过野人似的孤独生活;与世隔绝: Разпра̀вям се с дѝвеч и са̀м ~ѐя. 我跟野兽打交道,自己也像野人一样。❷〈转〉变得荒芜起来: До̀лът ~ѐеше всѐ по̀вече и по̀вече и ста̀ваше безжѝзнен и стра̀шен. 山谷变得越来越荒芜,变得无生气,阴森可怕。**— се** [中态] **~ѐене** [中]

дивидѐнт [阳]〈财〉(股东的)红利,股息

дивизио̀н [阳]〈军〉(炮兵、骑兵、装甲兵等的)营: ко̀нен ~ 骑兵营 артилерѝйски ~ 炮兵营

дивизио̀н|ен *-на* ❶ дивѝзия 和 дивизио̀н 的形容词: ~ен щаб 师部 ~ен командѝр 师长 ~на бо̀лница 师部医院 ❷ [用作名] **~ният** [阳] 师长

дивѝзия [阴]〈军〉师,师团: пехо̀тна ~ 步兵师 та̀нкова ~ 坦克师 моторизѝрана ~ 机械化师(摩托化师)

дивѝт [阳]〈民,旧〉笔筒和墨水瓶连在一起的金属文具

дивота̀ [阴] ❶荒野 ❷粗野行为,不礼貌行为

диво̀тѝ|я [阴] ❶荒野的地方,荒凉的地方,偏僻的地方: Прѐди годѝни в сѐло бѐше една̀ ~я. 几年前村子里是一片荒凉。❷粗野,粗暴,粗鲁,不礼貌,不文明,无教养: Не мо̀га да търпя̀ нѐговите ~и. 我无法忍受他的粗野。❸缺乏理智的行为,疯狂: разпра̀вям ~и 说疯话

дѝвчо *-вци* [阳]〈口〉野人,无教养的人;孤僻的人

див|я̀ *-ѝш, -ѝх* [未] 使觉得奇怪,使感到惊奇,使惊讶: Дивѝ ме. 他使我吃惊。**— се** [中态]: Ѝма да се ~ѝш, като̀ вѝдиш това̀. 当你看到这个会感到吃惊的。**~ѐне** [中]

дѝга [阴] 堤,坝,堰

дѝг|ам [未], **дѝгна** *-неш, -нах* [完]〈口〉同 вдѝгам (举起,抬起) **— се** [被动,中态] **~ане** [中]

дигрѐсия [阴]〈书〉离题,超出范围

дида̀ктика [阴] ❶ [只单] 教学法,教学理论 ❷教学法课本

дидактѝч|ен *-на* [形] ❶教学法的: ~ен мѐтод 教学法 ❷有教导作用的,教导的,有教育意义的;教训的: ~ен то̀н 教训的语气 ~на поѐзия 醒世诗,教训诗 **~ност** *-остта̀* [阴]: ~ност на дѐтската литерату̀ра 儿童文学的教导性

дидактѝческ|и *-а* [形] 同 дидактѝчен: ~а литерату̀ра 醒世文学

диѐз [阳]〈乐〉升号(♯)

Диѐп 迪耶普(法国港市)

диѐта[1] [阴]〈医〉规定的饮食;饮食制度;(适合某种疾病患者的)特种饮食,病人食物: стро̀га ~ 严格规定的饮食 млѐчна ~ 乳食 безсо̀лна ~ 无盐饮食 па̀зя ~ 遵守饮食制度 предпѝсвам ~ 规定饮食 На ~ съм. 我吃规定的饮食。

диèта[2] [阴]〈史〉(普鲁士、波兰、匈牙利、瑞士、瑞典等国的)议会,国会

диетèтика [阴] 饮食学,饮食卫生法;营养学

диетѝч|ен *-на* диèта[1] 的形容词: ~ен режѝм 病人饮食的规章制度 ~на храна̀ 规定的饮食,病人饮食 ~на ку̀хня 病人饮食厨房;营养灶

диетѝческ|и *-а* [形] 同 диетѝчен

диетотерапѝя [阴]〈医〉饮食疗法

диза̀йн [阳] 工业品艺术设计

диза̀йнер [阳] 设计者,制图者

дизартрѝя [阴]〈医〉发音困难

дизгѝн|и [复,单(罕)-,阳]〈俚〉缰绳

дѝзел [阳]〈口〉柴油机;柴油卡车

дѝзелкар [阳]〈技〉柴油汽车

дѝзелмотòр [阳]〈技〉柴油机

дѝзелов *-а* [形] 柴油的;柴油机的: ~ локомотѝв 柴油机车 ~ тра̀ктор 柴油拖拉机

дизентерѝ|ен *-йна* дизентѐрия 的形容词: ~йни бацѝли 痢疾杆菌 ~йна зара̀за 痢疾传染

дизентерѝч|ен *-на* [形] 患痢疾的

дизентѐрия [阴]〈医〉痢疾

дизòсмия [阴]〈医〉嗅觉障碍,嗅觉不良

дий [感](车夫催马、牛走的喊声)哒,嘚儿

дика̀ня [阴](一种简陋的由马或牛拉的)脱粒机

дикѐл [阳]〈方〉锄头;两齿镐

дикѝш [阳]〈口〉缝,缝线: Двòен ~ пò-здра̀во дъ̀ржи.〈俗〉双缝两道更结实,两次更牢靠。◇ **Не хва̀на ~.** 没有成功;没有抓住要害。

дикта̀т [阳] ❶国际间强迫订立的条约 ❷〈转〉(国际关系中的)强制,强迫;操纵 ◇ **политѝка на ~** (帝国主义强国对其他国家奉行的)强制政策

дикта̀тор [阳] 独裁者,专制者

дикта̀торск|и *-а* дикта̀тор 的形容词: ~а власт 专制政权

дикта̀торство [无复,中] ❶(某人的)独裁统治 ❷〈口〉独裁行为,独裁作风;专制行为,专制习气

дикта̀торст[ву]ва|м [未,完]〈书〉独裁,专制 **~не** [中]

диктату̀ра [阴] ❶独裁,专制: воѐнна ~ 军事独裁(专制) ❷专政 ◇ **~ на пролетариа̀та** 无产阶级专政 **демократѝческа ~ на нарòда** 人民民主专政

диктòвк|а [阴] ❶听写: Днѐс ѝмаме ~а по бъ̀лгарски езѝк. 今天我们有保加利亚语听写。да̀вам ~а 口授听写材料 пра̀вя ~а 听写 ❷听写作业(试卷): прѐглед на ученѝческите ~и 批改学生听写作业 ◇ **под (по) ~ата на нѝкого** 按某人的命令,受某人的指使

дѝктор [阳], **дѝкторка** [阴](电台、电视台的)节目主持人,播音员

дикту̀ва|м [未] ❶口授默写,口述: ~м урòк 口述课文 ~м на нѝкого да пѝше на машѝна 向某人口述,让他打字 ❷〈转,书〉迫使接受,迫使照办;强加: ~м на нѝкого услòвията 迫使某人接受条件 ❸〈转〉主使,指使,吩咐: На̀шите враговѐ не спя̀т. Тѐ пра̀вят всѝчко, за да ни омаломощя̀т, защòто така̀ ~т интерѐсите им. 我们的敌人没有睡大觉,他们想尽办法来削弱我们的力量,因为他们的利益指使他们这样做。**— се** [被动]: Ликвидѝрането на колониа̀лния режѝм се ~ от цѐлия хòд на светòвната истòрия. 消灭殖民主义制度是整个世界历史进程所要求的。**~не** [中]

дѝкция [阴] ❶(说话的)口音,语音: Позна̀вам го по ~та. 我从口音上听出是他。❷发音清楚的程度: артѝст с добра̀ ~ 发音清楚的演员

дила̀ф [阳]〈方〉火钳

дилбѐр [不变,形](民歌中)美丽的,好看的,标致的;迷人的

дилѐма [阴](非彼即此的)抉择,二者择一: разреша̀вам ~ 做出抉择 поста̀вен (изпра̀вен) съм пред тру̀дна ~ 面临困难的抉择 поста̀вям нѝкого пред ~ 使某人处于两者择一的境地

дилета̀нт [阳], **дилета̀нтка** [阴] 略识门径者,非专家,(爱搞艺术、科学等而)专门知识不够的人: ~ поѐт 略识门径的诗人

дилета̀нтск|и *-а* дилета̀нт 的形容词: ~а му̀зика 水平不高的音乐

дилета̀нтство [无复,中] 不求甚解的态度,不认真钻研的态度

Дѝли 帝力(东帝汶首都)

дилижа̀нс [阳]〈旧〉(西欧铁路发达以前的)公共马车,四轮驿车

дилòгия [阴] ❶模棱两可,语意双关 ❷(古希腊的)两幕剧 ❸〈文艺〉二部曲

дилувиа̀л|ен *-на* дилу̀виум 的形容词: ~ни пла̀стове 洪积层

дилу̀ви|й *-ят, -я* [无复,阳]〈地质〉洪积世;洪积层

дилу̀виум [阳] 同 дилу̀вий

дѝлър [阳](外币、有价证券等交易所的)经纪人

дим *-ъ̀т, -а̀* [无复,阳] 烟: кълба̀ ~ 烟团 òблак ~ 烟云 бару̀тен ~ 硝烟 изчѐзвам като̀ ~ 如烟一样消失;消失得无影无踪 Издѝга се ~. 冒烟。Димъ̀т се пръ̀ска. 烟散了。Нѐма ~ без òгън.〈谚〉无火不生烟;无风不起浪。Дѐто комѝн, та̀м и ~.〈谚〉哪里有烟囱,哪里就有烟。◇ **Дѝм да ме нѝма.**〈口〉一溜烟跑掉了(不见了),无影无踪地消失了。**Дѝм ще се дѝга.** 将要热火朝天地干。

дѝм|ен *-на* [形] ❶烟的: ~ни кълба̀ 烟团 ~на мъгла̀ 烟雾 ~на завѐса 烟幕 ❷冒烟的;有烟的;带烟的: ~ен пожа̀р 冒烟的大火 ~ен бару̀т 有烟火药 ❸多烟的,充满烟气的,烟气弥漫的: ~но кафенѐ 充满烟气的咖啡馆

Димѝтровград 季米特洛夫格勒(保加利亚城市)

Димѝтровден [阳] 迪米特尔节(基督教的节日,11月8日,旧历10月26日)

димѝтровск|и *-а* [形] 季米特洛夫的,与季米特洛夫有关的,以季米特洛夫命名的: ~а награ̀да 季米特洛夫奖金

димѝтровче *-та* [中]〈植〉意大利紫菀 (*Aster amellus*)

димѝ|я [阴]〈方〉一种做男服用的家织布料 ◇ **~и** 同 пòтури (肥裆裤)

дѝмни|к *-ци* [阳]〈方〉同 комѝн (烟囱)

дѝмнина [阴]〈史〉按户征的税

дѝмов *-а* дим 的形容词: ~а тръба̀ 烟囱

димòрфен *-а* [形] 具有二形的,同种二形的,同质异形的,双晶的

дим|я̀ *-ѝш, -я̀х* [未] ❶冒烟,出烟,起烟,散放烟气,漏烟: Цига̀рата ~ѝ. 香烟在冒烟。Комѝните на всѝчки къ̀щи ~я̀ха. 每家的烟囱都冒着烟。❷〈转〉冒气: От нòздрите им ~ѐше тòпла па̀ра. 它们的鼻子冒着热气。**~ѐне** [中]

димя̀т [阳] ❶迪米亚特葡萄(一种籽硬,略带蜜味的食用和酿酒用的白葡萄) ❷迪米亚特葡萄酒

димя̀щ *-а* [形] 冒烟的;冒热气的:～и комѝни 冒着烟的烟囱 ～ чай 冒热气的茶 ～а кръв 热血

дѝна [阴]〈理〉达因(力的单位)

динамѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 同 динамѝчност

динàмика [无复,阴] ❶动力学 ❷进程:～ на промѝшленото произвòдство 工业生产进程 ❸动力,原动力;活力:～ на живòта 生命的活力

динамѝт [无复,阳] 黄色炸药,甘油炸药

динамѝт|ен *-на* динамѝт 的形容词:～на бòмба 甘油炸弹 ～на експлòзия 甘油炸药爆炸

динамѝч|ен *-на* [形] ❶〈理〉力的,动力的:～но равновèсие 动力平衡 ❷〈转〉有生气的,能动的,有力的,活跃的,动作感强的;急剧的,紧张的(与 статѝчен(静止的,静态的)相对):～но врèме 活跃的时代 ～ен стѝл 活跃的作风 ～ен ръ̀зказ 生动的叙述 **～но** [副] **～ност** *-ността* [阴]

динамѝческ|и *-а* [形] 同 динамѝчен

динàм|о *-а* [中]〈技〉❶同 динàмомашѝна ❷同 динàмомотòр

динàмомашѝна [阴]〈直流〉发电机

динамомèт|ър *-ри* [阳]〈专〉功率计,测力计;拉力表

динàмомотòр [阳]电动机

дѝнар [阳] ❶(塞尔维亚、黑山、伊拉克等国的本位币名)第纳尔 ❷〈史〉(古罗马本位币名)第纳尔

династѝч|ен *-на* [形] 皇朝的,王朝的;朝代的:～ни борбѝ 改朝换代的斗争

династѝческ|и *-а* [形] 同 династѝчен

динàстия [阴] 皇朝,王朝,朝;朝代

дингѝл [阳]〈方〉❶车轴 ❷〈转〉(身材不匀称的)高个子

дѝнен *-а* дѝня 的形容词:～и сèмки 西瓜籽 ～и листà 西瓜叶 ◇ **тѝрям (слàгам, подлàгам) нѝкому ～а корà**〈口〉骗某人,愚弄某人,哄某人

динозàвр|ър *-ри* [阳]〈古生〉恐龙(*Dinosauria*)

динòрнис [阳]〈古生〉恐鸟(*Dinornithes*)

динотèри|й *-ят, -я, -и* [阳] 恐兽

дѝня [阴] ❶〈植〉西瓜(*Citrullus vulgaris*):Двè ～и под еднà мѝшница не сѐ нòсят.〈谚〉一只胳膊夹不了两个西瓜;一心不能二用。❷〈方〉同 пъ̀пеш(香瓜,甜瓜)

ДИО [диò] [缩] Държàвно индустриàлно обединèние〈旧〉国营工业联合公司

диòд [阳]〈无线〉二极管

диòптрика [阴]〈理〉屈光学

диòптрия [阴]〈理〉屈光度(透镜光学强度单位)

диòпт|ър *-ри* [阳] 屈光度,折光度

дип [副]〈口〉非常,很,完全,十分:Дѝп добрè го познàвам. 我非常了解他。Тòй не è ～ здрàв. 他不是很健康。◇ **～ че** 只因,碰巧:Дѝп че съм заèт, ѝнак щя̀х да дòйда. 碰巧我有事,不然的话我会来的。

ДИП [дип] *-ове* [阳,缩] Държàвно индустриàлно предприя̀тие 国营工业企业

дѝпла [阴] 褶,皱褶,皱纹:рòкля на ～и 褶裙

дѝплене 见 дѝпля

дѝпленѝца [阴]〈史〉(有大褶的)长外衣

дѝплом [阳] 和 **дѝплома** [阴] ❶证书;毕业证书:университèтска ～а 大学毕业证书 ❷(在展览、比赛中获得优胜的)奖状,奖励:пòчетна ～а със злàтен медàл 金质奖章证书

дипломàт [阳], **дипломàтка** [阴] ❶外交官;外交家:～ от кариèрата 职业外交官 ❷〈转,口〉有外交手腕者;外交家

дипломатѝч|ен *-на* [形] ❶外交式的,巧妙的,有外交手腕的:～ен òтказ 外交式的拒绝 ～ен òтговор 外交式回答 ❷同 дипломатѝчески **～но** [副]

дипломатѝческ|и *-а* [形] ❶外交的:～и представѝтел 外交代表(使节) ～а мѝсия 外交使团(代表机关),使馆 ～о тя̀ло 外交使团 ～и отношèния 外交关系 по ～и път 通过外交途径 ❷同 дипломатѝчен:Дàде му ～и òтговор. 他给予他外交式的回答。◇ **～а бòлест** 外交病(假托有病而不在某处露面) **～и** [副]

дипломàтск|и *-а* дипломàт 形容词

дипломàтст[ву]ва|м [未]〈书〉耍手腕;采取外交手腕 **～не** [中]

дипломàция [阴] ❶ [只单] 外交:истòрия на ～та 外交史 ❷〈转〉外交手腕,外交态度:Àз не съм любѝтел на нѝкаква ～, на нѝкакво хитроýмство. 我不爱耍任何外交手腕,不爱耍任何滑头。

дѝплом|ен *-на* дѝплом 和 дѝплома 的形容词 ◇ **～на рàбота** 毕业论文

дипломѝра|м [未,完] ❶把毕业证书发给… ❷把奖状授予… **— се** [中态] 1.领取毕业证书 2.获得奖状 **～не** [中]

дипломѝран *-а* [形] ❶持有文凭的,获得毕业证书的;持有执照的:～ инженèр 持有文凭的工程师 ～ шивàч 持有执照的裁缝 ❷手艺好的,有能力的,技术高的:～ шахматѝст 棋艺极高的棋手 ～ готвàч 手艺很高的厨师

диплòпия [阴]〈医〉复视(看物成双)

дѝпл|я *-иш, -их* [未] ❶打上褶;折:～я дрèха 把衣服打上褶 ❷垛起来,叠起来,摞起来:～я тютю̀н 把烟叶摞起来 **— се** [被动] **～ене** [中]

дѝпл|я се *-иш се, дѝплѝх се* [未,中态] 出褶:Напрèде се ～еше àлено червèно знàме. 鲜红的旗帜在前面飘扬。**～ене** [中]

диплянка [阴] 折叠式印刷品,折叠式画片,画片册:～ с изглèди от грàд Вèлико Тъ̀рново 大特尔沃诺市折叠式风景画片

дир. [缩] дирèктор 经理,厂长;(中小学及专科学校)校长;院长;(研究所)所长

дирè|к *-ци* [阳]〈民〉〈木〉柱子,杆,标,支柱:телегрàфен ～к 电线杆

дирèкт|ен *-на* [形] ❶直的,直接的:～на връ̀зка 直接联系 ～но осветлèние 直接照明 ❷直达的,直通的:～ен влàк (самолèт) 直达列车(飞机)

директѝв|а [阴]〈书〉(扼要的,不讲细情的)指示:дàвам ～и 下指示;作指示 ～а на Централния комитèт 中央委员会的指示

дирèктор [阳], **дирèкторка** [阴] 经理;校长;厂长:～ на бàнка 银行行长 ～ на учѝлище 中学校长 ～ на фàбрика 工厂厂长 замèстник-～ 副经理;副厂长;副校长

дирèкторск|и *-а* дирèктор 的形容词:～и кабинèт 经理(校长、厂长、社长等的)办公室

дирèкторство [无复,中] 经理(校长、厂长、社长等)的职务

дирекциòн [阳] ❶(雪橇或汽车的)方向盘 ❷〈口〉有方向

盘的雪橇

дирекцио̀н|ен *-на* дирѐкция 的形容词

дирѐкция [阴] ❶(部属的)局,管理局,公司: ~ на кинематогра̀фията 电影局,电影管理局 ~ за геоло̀жки и мѝнни проу̀чвания 地质和矿业勘探局 ~ на статѝстиката 统计局 ~ на полѝция 警察局 ❷(机关、企业或学校的)管理处,经理处: ~ на фа̀бриката 工厂经理处 ❸(经理、厂长、校长、社长等的)办公室: Отѝвам в ~та на фа̀бриката. 我到厂长办公室去。

дѝр|ен *-на* [形]〈方〉同 за̀ден(后的,后面的,后部的,后边的): ~на врата̀ 后门 ~на ча̀ст 后一部分

дирижѐнт [阳], **диригѐнтка** [阴](乐队或合唱团的)指挥: ~ на о̀пера 歌剧院的指挥

диригѐнтск|и *-а* диригѐнт 的形容词: ~а пръ̀чка 指挥棒 ~о изку̀ство 指挥艺术

диригѐнтство [无复,中] 指挥;指挥艺术 ◇ **под ~то на ня̀кого** 在某人的指挥下,由某人任指挥: Концѐртът ще се състо̀й под ~то на проф. Са̀шо Попо̀в. 音乐会将由萨绍·波波夫教授任指挥。

дирижа̀бъ|л *-ли* [阳]〈空〉飞艇,飞船

дирижѝра|м [未,完] ❶〈乐〉指挥(乐队、合唱团或芭蕾舞等的演出) ❷〈转〉领导;管理,指导;控制: ~м цените 管理价格 ~м положѐнието 控制局势 — **се** [被动] **~не** [中]

дирижьо̀р [阳]〈罕〉同 диригѐнт

дѝрни|к *-ци* [阳]〈口〉同 за̀дник(臀部,屁股) ◇ **Я̀йце му се печѐ на ~а.** 〈口〉他处于非常困难的境地。

диру̀га [阴]〈方〉❶车辙 ❷痕迹

дѝр|я [阴] ❶脚印,足迹: ~я от елѐн 鹿的足迹 прѐсни ~и по снега̀ 雪地上的新脚印 ~и от кола̀ 车辙印,车轮压过的痕迹 ❷痕迹,遗迹: ~и от сълзи 泪痕 ~и от наводнѐние 水灾的痕迹 ◇ **влѝзам в ~ите на ня̀кого** 〈口〉发现某人的踪迹(去向和行动) **вървя̀ по ~ите на ня̀кого** 〈口〉 1.追随某人 2.〈转〉信仰某人的学说;以某人为榜样,模仿某人 **изгу̀бвам (изпу̀скам) ~ите на ня̀кого** 〈口〉已不知某人的行踪(去向) **Ку̀че вла̀чи, ~я ня̀ма.** 〈谚〉处于完全无人监督的状况。**попа̀дам в ~ите (открѝвам, ула̀вям ~ите) на ня̀кого** 〈口〉察明(找到,得到)有关某人的材料、情况

дѝр|я *-иш, дѝрих* [未] 找,寻找,寻觅,寻求: ~я ѝзход 找出路 ~я по̀мощ 求援 ~я ру̀да 勘探矿藏;找矿 ◇ **не ~я ня̀кого** 对谁都漠不关心,对谁都不闻不问 **~я смѐтка** (找某人)算账,讨账 — **се** [被动] **~ене** [中]: съдѐбно ~ене 法庭侦查

диса̀г|и [复,单(罕)-,阳]〈民〉褡裢

дисбала̀нс [阳]〈书〉不平衡度,平衡差度

дисекцио̀н|ен *-на* [形] 解剖(用)的: ~на за̀ла 解剖室

дисѐкция [阴]〈生物,医〉解剖

дисерта̀нт [阳], **дисерта̀нтка** [阴] 考学位者,学位论文答辩者

дисертацио̀н|ен *-на* дисерта̀ция 的形容词: ~на ра̀бота 学位论文

дисерта̀ция [阴] 学位论文: до̀кторска ~ 博士论文 защища̀вам ~ 答辩论文 кандида̀тска ~ 副博士(硕士)论文

дисидѐнт [阳] 不同意的人,持异议的人,持不同政见者

дисимила̀ция [阴] ❶〈生〉异化作用(与 асимила̀ция(同化作用)相对) ❷〈语言〉(音的)异化

диск *-ът, -а, -ове* [阳] ❶〈运〉铁饼 ❷圆盘,圆板,盘状物 ❸同 кръг(圆,环): ~ на слъ̀нцето 日轮

диска̀нт [阳]〈乐〉唱最高音部的人(常为童声)

диска̀нтов *-а* диска̀нт 的形容词

дисквалифика̀ция [阴] ❶认为失去专门技能(技巧);变得不熟练 ❷〈运〉取消(比赛)资格

дискѐта [阴](电子计算机用的)磁盘

дѝско- [复合词第一部] 表示"迪斯科"之意,例如 дѝскоклу̀б(迪斯科俱乐部)

дѝсков *-а* [形] 圆盘形的,圆盘式的;带圆盘的: ~ трио̀н 圆盘锯,片锯 ~а бра̀на 圆盘耙 ~а редосея̀лка 圆盘式条播机

дѝсковечѐр *-та̀* [阴] 迪斯科音乐晚会

дѝскоклу̀б *-ове* [阳] 迪斯科俱乐部(供青年们跳舞和聚会的场所)

дѝскому̀зика [阴] 迪斯科音乐

дискомфо̀рт [阳]〈书〉(生活上的)不方便,不舒适

диско̀нто [中]〈财〉(期票的)贴现,贴现率

дѝскос [阳] ❶〈宗〉(做弥撒时用的)圣盘 ❷〈旧〉金属圆托盘 ❸教堂里募捐到的钱

дискотѐка [阴] ❶收集的唱片或录音带;唱片或录音带收藏室 ❷(在播放录音的舞厅或青年俱乐部举行的)舞会 ❸迪斯科舞厅,迪斯科酒吧间

дискохвърга̀ч [阳], **дискохвърга̀чка** [阴] 铁饼运动员

дискредитѝра|м [未,完] 破坏…的威信,使威信扫地: Него̀дната сто̀ка ще ~ фа̀бриката. 次品将使工厂的信誉遭到损失。— **се** [反身,被动] **~не** [中]

дискрѐт|ен[1] *-на* [形] ❶善于保密的: ~ен човѐк 善于保密的人 ❷秘密的: ~но съобщѐние 秘密通知 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

дискрѐт|ен[2] *-на* [形] 离散的,不连续的 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

дискриминацио̀н|ен *-на* дискримина̀ция 的形容词: ~ен режѝм 歧视制度 ~ни мѐрки 歧视措施 ~на полѝтика 歧视政策

дискримина̀ция [阴] 歧视,不平等的对待: ра̀сова ~ 种族歧视

дискусио̀н|ен *-на* [形] 讨论的,辩论的,争论的: ~ въпро̀с 辩论的问题;争论的问题

дискусѝ|я [阴] 讨论,辩论,争论: свобо̀дна ~я 自由讨论 устро̀йвам ~я 举行讨论会

дискутѝра|м [未,完] 讨论,辩论,争论 — **се** [被动] **~не** [中]

дислока̀ция [阴]〈地质〉断层,断错

дисменорѐя [阴]〈医〉痛经,月经困难

дисолу̀ция [阴] ❶分解(作用) ❷溶解,溶化

дисона̀нс [阳] ❶〈乐〉不协和音;不协和音程;不协和和弦 ❷〈转〉不调合,不一致,不相称: вна̀сям ~ в нѐщо 使不调和,使不一致,引起不一致

дисоциа̀ция [阴] ❶〈理,化〉离解(作用),分解,分离 ❷〈心理〉分裂;〈医〉(精神)散漫 ❸〈转〉(联盟的)解体,分裂

диспансѐр [阳]〈医〉防治所: противотуберкуло̀зен ~ 结核病防治所

диспѐпсия [阴]〈医〉消化不良

диспѐрсия [阴]〈专〉色散,频散;分散,弥散

диспѐчер [阳](行车、生产进程的)调度员

диспѐчерск|и -*а* диспѐчер 的形容词：～а грỳпа 调度组 ～а слỳжба 调度室

дисплѐй [阳]（电脑的）显示器

диспозѝция [阴]〈军〉同 разположѐние（布置）：～ на воѐнните чàсти 部队的作战布置

диспропорционàл|ен -*на* диспропòрция 的形容词

диспропòрция [阴] 不成比例，不相称，不均衡

диспỳт [阳]（公开的）学术辩论；辩论会：излѝзам на ～ 参加辩论

диспутѝра|м [未，完] 辩论，争论 **～не** [中]

дистàнция [阴] 距离；间隔；路程：Спàзвайте ～та междỳ грỳпите. 保持组与组之间的距离！◇ **държà нѝкого на ～** 〈口〉与某人保持一定的距离；不与某人亲近，对某人持冷淡态度

дистилàтор [阳]〈专〉同 дестилàтор

дистилациòн|ен -*на* [形] 同 дестилациòнен

дистилàция [阴] 同 дестилàция

дистилѝра|м [未，完] 同 дестилѝрам：～м водà 把水蒸馏 — **се** [被动] **～не** [中]

дистѝх [阳]〈文艺〉二行诗

дистихòн [阳] 同 дистѝх

дистòрсия [阴]〈医〉扭伤，扭曲，挨伤

дистрибỳция [阴] 分布，分配

дистрѝкт [阳]〈书〉区（美、英等国的行政、选举和司法单位）

дистрòфия [阴]〈医〉营养不良，失养症

дисфагѝя [阴]〈医〉吞咽困难

дисфỳнкция [阴]〈医〉官能不良，官能紊乱

дисхармонѝра|м [未] 不合调，不和谐；引起不协调（不协和，不一致）**～не** [中]

дисхармонѝч|ен -*на* дисхармòния 的形容词 **～но** [副]

дисхармòния [阴] ❶〈乐〉不合调，不和谐，引起不协调 ❷〈转〉不协调，不协和，不一致

дисциплѝна[1] [阴] ❶纪律：трỳдова ～ 劳动纪律 воѐнна ～ 军纪 държàвна ～ 国家纪律 стрòга ～ 严格的纪律 спàзвам ～та 遵守纪律 поддържам ～та 维护纪律 ❷〈转〉同 стрòгост（严厉，严格）❸条理性：～ на умà 思想的条理性

дисциплѝн|а[2] [阴] ❶（一门）学科，（学术的）一门，一科：хуманитàрни ～и 人文学科，社会学科 прàвни ～и 法律学科 ❷（运动的）项目

дисциплинàр|ен -*на* [形] 纪律的，惩戒的；纪律处分的：～ен прàвилник 纪律条令 ～но наказàние 纪律处分，惩戒 ◇ **～на рòта**〈军，旧〉（为犯罪的士兵而设的）惩戒连，军事感化连 **～но** [副]

дисциплинѝра|м [未，完] 使惯于守纪律，使守纪律 — **се** [反身，被动] **～не** [中]

дисциплинѝран -*а* ❶ дисциплинѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 遵守纪律的，严守秩序的：～а войскà 纪律严明的部队 ～ рабòтник 遵守纪律的工人 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

дитирàмб [阳] ❶（古希腊）对酒神的赞美歌 ❷〈文学〉狂热的诗歌 ❸〈转，讽〉吹捧：пѐя ～и нѝкому 吹捧某人

дитирамбѝч|ен -*на* дитирàмб 的形容词：～ен тòн 赞扬的腔调，歌颂的语气

ДИТККП [缩] Държàвна инспѐкция за технѝчески контрòл по кàчеството в промѝшлеността〈旧〉国家工业质量技术检验局

диуретѝч|ен -*на* [形]〈医〉利尿的：～но срѐдство 利尿剂

дифамàция [阴]〈书〉诽谤（多半指刊物上的文字）

диферѐнт [阳] ❶〈商〉（订货与取货时的）差价 ❷〈海〉纵倾，倾差（船首和船尾吃水之差）

диференциàл[1] [阳]〈数〉微分

диференциàл[2] [阳]〈技〉（汽车等的）差速器，差动装置

диференциàл|ен -*на* [形] ❶ диференциàл 的形容词：～но уравнѐние 微分方程式 ❷〈专〉有差别的，级差的：～на тарѝфа 级差税率 ◇ **～ен рѐчник** 区分词典（此种词典只纳入两种语言中形式和意义不同的词）

диференциàция [阴] 分析，分别；分化：клàсова ～ 阶级分化 ～ на фỳнкциите в органѝзма 机体中各种功能的分化

диференцѝра|м [未，完] 区别，区分；划分 — **се** [被动，中态] **～не** [中]

диференцѝран -*а* ❶ диференцѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 有区别的，不一致的；因人（或事）而异的：～ подхòд 因人而异的态度 ～и нòрми 区别定额 **～о** [副]

дифрàкция [阴]〈理〉衍射，绕射

дифтерѝт [阳]〈医〉同 дифтѐрия

дифтерѝт|ен -*на* [形]〈口〉同 дифтерѝен

дифтерѝ|ен -*йна* дифтѐрия 的形容词：～йни бацѝли 白喉杆菌 ～йно отделѐние в бòлница 医院里的白喉科

дифтѐрия [阴]〈医〉白喉（症）

дифтòнг [阳]〈语言〉双元音

дифỳз|ен -*на* дифỳзия 的形容词：～ен процѐс 扩散过程 ～на светлинà 漫射光

дифỳзия [阴]〈理〉扩散，弥漫；漫射；扩散作用：～ на тѐчностите 液体的渗出 ～ на гàзовете 气体的扩散 ～ на светлинà 光线的漫射

дих -*ъ̀т*，-*à* [无复，阳]〈诗〉同 дъх

дихàни|е -*я* [中] ❶〈旧，诗〉呼吸；气息，呼出的气息：до послѐдно ～е 到死为止；直到最后一口气 ❷〈方〉动物；人

дихàтел|ен -*на* [形] 呼吸的：～ни òргани 呼吸器官 ～на тръбà 气管 ～на систѐма 呼吸系统 ～ни пътища 呼吸道

дихотòмия [阴]〈书〉二分法；对分法

дѝша|м [未] ❶呼吸：～м прѐсен въздух 呼吸新鲜空气 ～м с пълни гърдѝ 深呼吸 ～м тѐжко 呼吸困难，喘不过气来 ❷〈转〉生活，生存，存在：Òще ～ под слънцето. 他还活在人世上。Такъв разпàлен дỳх мòже да ～ сàмо в свободàта. 这种火热的精神只有在自由中才能存在。❸〈转〉表现，流露（某种精神、情感等）；呈现（某种气象、景色、象征等）：От цѝлото му съществò ～ стрàшна и непоколебѝма сѝла. 他全身都显露出惊人的、毫不动摇的力量。Обгорѝлото му лицѐ ～ше свѐжест. 他晒红的面孔显得精神焕发。Всѝчко ～ покòй. 一切都显得十分宁静。— **се** [被动]：Прохлàдният въздух се ～ше със слàдост. 清凉的空气吸起来觉得香甜。**～не** [中]：ускорѐно ～не 急促的呼吸

дѝшла [阴]（大车的）辕杆

дѝш-парасъ [阴]〈史〉磨牙费，补偿牙齿磨损费（在土耳其统治保加利亚时期，保加利亚人请土耳其人吃饭后，土耳其人借口吃东西时牙齿受到了磨损而向请客的保加利亚人索取赔偿费）

дѝш-хакъ [中] 同 дѝш-парасъ

дка [缩] дèкар 狄卡尔(保加利亚土地面积单位,等于 1000 平方米)

ДКК[1] [дè-ка-кà] [缩] Държàвен консèрвен комбинàт 国营罐头联合企业

ДКК[2] [дè-ка-кà] [缩] Държàвен корабостроѝтелен комбинàт 国营船舶制造联合企业

ДКМС [дè-ка-ме-сè] [阳,(口)中,缩]〈史〉Димѝтровски комунистѝчески младѐжки съю̀з 季米特洛夫共产主义青年团

ДКНТП [дè-ка-ен-те-пè] [缩] Държàвен комитèт за наỳка и технѝчески прогрèс 国家科学技术进步委员会

ДКП [дè-ка-пè] [阳,(口)中,缩] Държàвен комитèт за планѝране 国家计划委员会

дл [缩] децилѝтър 分升

длаб *-ът, -а, -ове* [阳] 榫眼,卯眼

длàбам [未] 凿,打眼,挖

длàка [阴]〈方〉❶样子,长相,容貌: Познàвам те по ～та, че бя̀хме прия̀тели с бащà ти. 我从长相上认出你来,因为我和你父亲是朋友。❷毛皮 ❸(动物的)毛;羽毛: Кỳчето си смѐня ～та. 狗在换毛。

длан *-тà, -и* [阴] 手掌 ◇ **Вѝжда се (открѝва се) катò на ～.** 〈口〉看得一清二楚;了如指掌。**Сърбѝ го ля̀вата (дя̀сната) ～.** 他将得到钱(破财,出钱)。

дланови̇̀д|ен *-на* [形] 手掌形的,巴掌形的: Я̀ворът ѝма ～ни листà. 槭树有掌形树叶。

длèтав *-а* [形] (指面包等)夹生的;没烤透的;发得不好的

длет|ò *-à* [中] (木工或石匠用的)凿子,錾子;冲击钻头: дърводѐлско ～ò 木工凿子 стругàрски ～à 旋(削)切钻头

дльгнест *-а* [形] 长方形的;长圆形的;过长的(与 вàлчест (圆形的)相对): ～о лицѐ 长脸 ～о яйцѐ 长圆形的鸡蛋

дльж [阴]〈口〉**на ～** 1.长度,长里: мѐря стàята на ～ 量房子的长度 2.沿着,顺着: на ～ по рекàта 沿着河 ◇ **на ～ и на шѝр** 纵横,通;到处: Изхòдих полèто на ～ и на шѝр. 我走遍了原野。На ～ и на шѝр не сѐ вѝждаше жѝва душà. 四处连个人影也没有。

дльж|ен *-на* [形] ❶欠(债)的: Тòй ми е ～ен 20 лѐва. 他欠我 20 列弗。❷有责任的,有义务的;应有的,应分的: Когàто отèчеството се намѝра в опàсност, нѝе сме ～ни да му помòгнем с всѝчките си сѝли, да му дадѐм дорѝ живòта си. 当祖国处于危急的时候,我们有责任全力帮助她,甚至为她献出生命。Дльжен ли съм да дòйда? 我必须来吗? ◇ **не остàвам ～ен** 〈口〉回敬,给予回击,不肯善罢甘休;予以报复

дльжнѝ|к *-ци* [阳], **дльжнѝца** [阴] 债务人,负债者,债户: изпрàвен ～к 守信用的欠债人 От лòш ～к и кòш пля̀ва е кя̀р.〈谚〉(从赖账的人那里)收点儿什么总比不收强。

дльжност *-тà, -и* [阴] ❶职务,职位: щàтна ～ 编制内的职务 ваканàнтна ～ 空缺 встъпвам в (постъпвам на) ～ 接任,就职 пренебрèгвам (занемаря̀вам) ～тà си 玩忽职守 освобождàвам от ～ 免职,解除职务 изпълня̀ващ ～тà председàтел 代主席 ❷〈旧〉责任,职责,义务: Всѐки тря̀бва да знàе свòите правà и ～и. 每个人都应该知道自己的权利和义务。

дльжност|ен *-на* [形] **～но лицѐ** 负责人员;官员

дм [缩] децимèтър 分米

ДМЗ [дè-ме-зè] [阳,(口)中,缩] Държàвен машинострòителен завòд 国营机械制造厂

ДМЗ [дè-ме-зè] [阳,(口)中,缩] Държàвен металургѝчен завòд 国营冶金厂

ДМП [дè-ме-пè] [中,缩] Държàвно мѝнно предприя̀тие 国营采矿企业

ДМРК [дè-ме-ре-кà] [缩] Държàвен миннорудодобѝвен комбинàт 国营采矿联合公司

ДМС [дè-ме-сè] [阳,(口)中,缩] Допълнѝтелно материàлно стимулѝране 附加物质鼓励(基金)

ДНА [дè-не-à] [阳,(口)中,缩] Дòм на Нарòдната àрмия 人民军之家

деневàл|ен *-на* [形]〈军〉❶值日的,值勤的 ❷ [用作名] **～ният** [阳] 值勤兵

деневàлств|о *-а* [中]〈军〉值日,值勤

днѐв|ен *-на* [形] ❶白天的,白昼的(与 нòщен (夜晚的)相对): ～на светлинà 白昼的光亮 ～на смя̀на 白班 ～ен дèтски дòм 日托幼儿园 ❷一天的,一日的: ～но произвòдство 日产(量) ～на нòрма 一天的定额 ～на заплàта 日薪 ❸当天的,当日的,今天的: ～ни новинѝ 今日新闻 ～ни грѝжи 日常的操心事 ❹ [用作名] **～ни** [复]〈公文〉(按日计算的)出差费: пътни и ～ни 旅差费 ◇ **～ен рèд** 议事日程;议程: преминàвам към ～ния рèд 转入议事日程 **на ～ен рèд съм** 〈口〉是谈话(讨论)对象;引起兴趣: За сегà представлѐнието на Гèновева бѐше òще на ～ен рèд. 目前,格诺韦娃的表演仍然是话题。**слàгам (постàвям) на ～ен рèд** 列入议事日程 **сля̀зам от ～ния рèд** 〈口〉失去现实意义;已不是谈论的对象(话题) **снѐмам (свàлям) от ～ния рèд** 〈口〉从议事日程上撤消 **～но** [副]

днѐвни|к *-ци* [阳] ❶日记,日志;日记本: вòдя ～к 写日记 ❷记事簿,记录本: ～ци на Нарòдното събрàние 国民议会记录本 ❸(中小学生的)考勤簿,成绩考核簿 ◇ **входя̀щ (изходя̀щ) ～к** 〈公文〉收(发)文簿

Днепропетрòвск 第聂伯罗彼得罗夫斯克(乌克兰城市)

Днèпър 第聂伯河(白俄罗斯、乌克兰、俄罗斯)

днес [副] ❶今天,今日,本日: ～ сутринтà (вечертà) 今天早晨(晚上) до ～ 到今天为止,至今 за ～ 当前 от ～ натàтък 从今以后 Днѐс хòдих на събрàние. 今天我开会去了。Òще ～ ще го напрàвя. 今天我就把它做完。❷〈转〉现在,如今,现今: Китàй ～ 今日中国 Днѐс живѐем при дрỳги услòвия. 如今我们的生活条件不同了。◇ **～ за ～** 〈口〉过一天算一天: живѐя ～ за ～ 糊里糊涂混日子,醉生梦死 **～-ỳтре** 〈口〉这一两天,日内,最近: Днѐс-ỳтре ще замѝна за Шанхàй. 最近我要去上海。

днèска [副]〈口〉同 днес

днèскашн|ен *-на* [形]〈口〉同 днѐшен

Днèстър 德涅斯特河(乌克兰、摩尔多瓦)

днѐш|ен *-на* [形] ❶今天的,今日的: ～ен вèстник 今天的报纸 ～ен дèн 今天 Днѐшната рàбота не оставя̀й за ỳтре.〈俗〉今日事今日毕。Днѐшният дèн не сѐ стѝга нѝкога. 逝去的时光不会再有;时不再来。❷〈扩〉现在的,当今的,现代的,当代的(与 ня̀когашен (过去的)相对): ～ната младѐж 当代青年 ◇ **до дèн ～ен** 〈口〉至今,到目前为止: До дèн ～ен не съм го видя̀ла. 我至今没有见到他。

днѝщ|е *-а* [中]〈方〉(垛的)底部,底座

до [前] ❶在…旁边,靠近,挨着: Седнѝ ～ мѐне. 你挨着我坐下! Стоя̀ ～ вратàта. 我站在门旁。На ня̀колко пъти тòй отѝваше ～ мàлкото прозòрче и чỳкаше тѝхо. 他几次走近小窗

口,轻轻地敲着。❷到,至(常与 от 连用,表示从…到);到…为止;到…时候;离…: от домà ~ учѝлището 从家到学校 от понедѐлник ~ сѫбота 从星期一到星期六 Стѝгнахме ~ горàта. 我们到达了森林。Рабòтих ~ вечертà. 我工作到晚上。Ще броѝш ~ стò. 你数到一百。До трѫгването на влàка остàват 10 минѝти. 离火车开车还有十分钟。До градà ѝма пèт киломèтра. 离城有五公里。~ къдѐ 到哪儿 ~ послѐдния миг 到最后一刻 ~ смърттà си 至死 ~ тогàва 到那时 ~ когàто 直至…的时候 ям ~ насѝта 吃得很饱 измòкрен ~ кòсти 湿透 смях ~ сълзи 笑出眼泪 изплàшен ~ смърт 吓得要死 ѝдвам ~ убеждѐние 断定,坚定地认为 ~ трохà 完全,彻底 Чàшите се изпѝваха на едѝн дъх ~ кàпка. 他们一口气把酒喝得一滴不剩。❸(连结两个重复的名词)并列着,一个挨一个,一起: Кòн ~ кòня, юнàк ~ юнàка. 马挨着马,勇士挨着勇士。На небèто спокòйно си трептяха звездà ~ звездà. 天上一颗挨一颗的星星在宁静地闪耀着。❹不多于,少于,差不多,将近: Ѝмаше ~ двàйсет дýши. 有近二十人。Накосѝхме ~ трѝ колѝ сенò. 我们割了不到三车草。❺(同某些名词连用)在…以前,在…时候之前;直到…: ~ Освобождѐнието 直到解放前 ~ Девѐти септѐмври 在九九之前 ~ недѐля 到星期日 ~ годѝна 一年中,一年之内 До вчѐра не сѐ познàвахме. 直到昨天我们还不认识呢。До мѝналата годѝна не бях хòдил на морѐ. 直至去年之前我都没到海边去过。❻〈民〉取决于…;因…而变;根据…: Тò е ~ врѐмето. 这要取决于时间。Тò е ~ мястото. 这要根据地点而定。Не ѐ ~ брадàта, амѝ е ~ главàта. 〈俗〉不在于胡子,而在于头脑。❼(用于称呼、致函等)致…,给…: ~ начàлника 致首长 допѝтване ~ нарòда 征询民意 Двà пѫти бѐше пѝсал писмò ~ бащà си. 他曾经两次给他父亲写信。Ще отнесѐм въпрòса ~ съдà. 我们要把问题提交法庭。❽〈书〉(在某些第三人称动词如 отнàся се, касàе се 等之后,表示动作所涉及的客体)涉及到,牵涉到,与…有关: Рàзговорът им се отнàсяше ~ нòвия плàн. 他们谈的是有关新计划的问题。Щò се касàе ~ мѐне, àз съм на дрýго мнѐние. 至于我嘛,我有另外一种意见。◇ **не мѝ е ~** 〈口〉不想…,不愿…;没有心思: Не мý бѐше нѝ ~ рàзговор, нѝ ~ срѐща с когòто и да билò. 他不愿意同任何人谈话,也不愿意同任何人见面。Не мѝ е ~ шегà. 我没有心思开玩笑。Не мѝ е ~ пѐсни. 我不想唱歌。**не мѝ е ~ нѝкого илѝ нѐщо** 〈口〉对某人或某事不感兴趣: Не мѝ е ~ годенѝка, за нѐго не мѝсля сегà. 我对找未婚夫不感兴趣,对这件事现在我还没考虑。

до- Ⅰ 动词前缀: ❶表示动作已全部完成,终了,例如 дояждàм (吃光), дошѝвам (缝完), дожънвам (收割完) ❷表示动作到了某种程度,例如 доближàвам (靠近), догòнвам (追上), доживявам (活到), дочàквам (等到) ❸表示对不足的东西补足,添加,例如 доплàщам (补付,付足), додàвам (补给) ❹组成某些第三人称中态动词,表示某些情感和情绪达到新的状况,例如 доядява ме (生起气来), дожалява ми (产生怜悯心), домилява ми (想念,怀念), домързява ме (发懒), домъчнява ми (伤心起来) ❺组成某些第三人称中态动词,表示愿意做某种动作或转向另一种状态,例如 доигрàва ми се (想玩), допѝва ми се (想喝), додрѝмва ми се (想打盹), доплàква ми се (想哭), досмешàва ме (想笑), доспѝва ми се (想睡觉) Ⅱ 形容词前缀,表示"…之前的",例如 доисторѝчески (史前的), дореволюциòнен (革命前的)

до [无复,中]〈乐〉❶长音阶的第一音(do) ❷do 音音符

ДО [дѐ-ò] [缩] Държàвно обединѐние 国营公司

доайѐн [阳]〈外交〉使团长

дòба [阴]〈旧,诗〉时间,时候;晚间: нòщна ~ 夜晚

добàвк|а [阴] 补充的东西,补助物;补助金,增加的东西: ~а към заплàтата 附加工资 ~а към ядѐнето 配菜 ◇ **семѐйни ~и** 子女补助金

добàвъч|ен *-на* [形] 补加的,补充的,额外的,增补的,附加的,规定以外的: ~но възнаграждѐние 额外报酬 ~ен дòход 额外收入

добав|ям [未], **добàвя** *-иш, -их* [完] ❶添上,增加,加上;补加,增补,附加,补…的不足: Заплàтата му не стѝга за издрѫжка на семѐйството му и тòй, за да ~и нѐщо, е принýден да рабòти и нòщно врѐме. 他的工资不够维持家庭生活,为了得点补贴,他不得不在夜间也工作。❷〈转〉补充说,补充写道: Няма каквò пòвече да ~я. 我不准备补充什么了。— **се** [被动] ~**яне** [中]

добѐл|вам[1] [未], **добѐля** *-иш, -их* [完] 同 добялвам[1] ~**ване** [中]

добѐл|вам[2] [未], **добѐля** *-иш, -их* [完] 同 добялвам[2] ~**ване** [中]

добѐля 见 добялвам[1], добѐлвам[1], добялвам[2] 和 добѐлвам[2]

доберà 见 добѝрам

доберà се 见 добѝрам се

дòбив [阳] 收成,收获;产量,收获量;产品;(矿物)开采(量): висòк ~ 高产 нѝсък ~ 低产 повишàвам (увеличàвам) ~а 增产 плàн за ~ на зѫрнените култýри 粮食生产计划 ~ по 500 кг от дѐкар 每狄卡尔产 500 公斤 ~ на чугýн 生铁的产量 ~ на рýда 矿石开采 пѐщ за ~ на чугýн 炼铁炉

добѝ|вам[1] [未], **добѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶打完,完全打碎;彻底击溃 ❷同 доубѝвам ~**ване** [中]

добѝ|вам[2] [未], **добѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶获得,生产出,造出;开采,采掘: В шàхтите рабòтниците мѝслят кàк да ~ят пòвече вѫглища. 工人们在矿井中考虑怎样开采更多的煤炭。❷挣得,赚得;取得,谋得: Акò рабòтиш чѐстно и ýмно, пòвече ще ~еш. 你如果诚实地、灵巧地干活,就能多挣一些了。❸〈转〉接受,有;得到,获得: ~вам правà 获得权利 ~вам влияние 获得威望 По зàник слѫнце Вѝтоша ~ва осòбено обаятелен вѝд. 日落时的维托莎山景色特别迷人。Лицѐто му ~ предѝшното изражѐние: полутѫжно, полунасмешлѝво. 他的脸上又恢复了原先的表情:有些忧伤,又带些讥讽。— **се** [被动]: Свободàта се ~ва с борбà и жѐртви. 自由是用斗争和牺牲赢得的。◇ ~**вам възмòжност** 有可能 ~**вам навѝк** 同 навѝквам (养成…的习惯,习惯于) ~**вам надмòщие над нѝкого** 强于某人,胜过某人 ~**вам òпит** 获得经验 ~**вам плът и крѫв** 〈书〉实现,完成;成为事实 ~**ване** [中]

добѝ|вам[3] [未], **добѝя** *-еш, -х* [完]〈民〉同 рàждам (生,生育): Добѝла Слàвка момѝче. 斯拉弗卡生了个小女孩。— **се** [中态]: Добѝ ни се рòжба. 我们生了一个孩子。~**ване** [中]

добѝв|ен *-на* [形] 开采的,采掘的: ~на индýстрия 开采(工)业

дòбир [阳] **нѝма ~** 采不完,摘不完,收不尽: Грòздето е тòлкова мнòго, та нѝма ~. 这么多的葡萄,摘都摘不完。

добѝрам [未], **доберà** *-ерѐш, -рàх* [完] 采光,摘光,摘尽,收完: Добрàхте ли лòзето? 你们把葡萄摘完了吗? — **се** [被动] ~**ѝране** [中]

доб|ѝрам се [未], **доберà се** *-ерèш се, -рàх се* [完] [中态] ❶勉强走到,勉强达到;很不容易地达到;(经过若干时间才)达到,做到: Добрàхме се до вързà. 我们好不容易到达了顶峰。❷〈转〉得到,追求到: ~ѝрам се до влàсттà 得到政权 ~ѝрам се до ѝстината 接触到真理 Тòй се ~рà до висòка длъжност. 他谋到了很高的职位。**~ѝране** [中]

добѝтъ|к *-ци* [阳] ❶ [集,只单]牲口,牲畜,家畜(马、牛、猪、羊等): èдър ~к 大牲畜 дрèбен ~к 小牲畜 рогàт ~к 牛羊 рабòтен ~к 耕畜 впрегàтен ~к 役畜 ❷一头(一匹)牲口 ❸〈转〉蠢人,蠢货,蠢牛

добичàр *-ят, -я* [阳], **добичàрка** [阴]〈方〉同 скотовъдец (饲养员;从事畜牧业的人)

добѝче *-та* [中](农用)牲畜,牲口;一头牲口

добѝя 见 добѝвам[1], добѝвам[2] 和 добѝвам[3]

дòблест *-тà* [无复,阴]英勇,豪迈精神,勇敢精神;忘我精神: ѝмам (нѝмам) ~ да призная нèщо 有(没有)勇气承认某事 грàжданска ~ 公民的忘我精神

дòблест|ен *-на* [形]英勇的,勇敢的;豪迈的: ~ен вòин 英勇的战士 ~на постъпка 勇敢的行为 **~но** [副]: държà се ~но 表现出豪迈的气概

доблѝжа 见 доблѝзвам

доближà 见 доближàвам

доближà се 见 доближàвам се

доближ|àвам [未], **доближà** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶接近,走近,靠近;快到,渐近;达到: ~àвам до градà 接近城市 ❷挪近,移近,使靠近,使接近: Тòй ~и стòла до мàсата. 他把椅子移到桌子旁边。— **се** [被动] **~àване** [中]

доближ|àвам се [未], **доближà се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] ❶同 доближàвам ①解: Заптиèтата пàзеха сегà отвън и не пýщаха нѝкой да се ~и до вратàта на затвòра. 警察们把守在外面,不允许任何人靠近监狱的大门。❷〈转〉像;近似,接近,与…相似: Нèговите възгледи се ~àват до мòите. 他的观点和我的相近。По видà си пѝринските върховè се ~àват до алпѝйските. 皮林山群峰的形状有些像阿尔卑斯山群峰。**~àване** [中]

доблѝ|звам [未], **доблѝжа** *-жеш, -зах* [完]舔完,舔净,舔光: Кòтките ~заха панѝците. 猫把碗都舔干净了。**~зване** [中]

доблю̀ва ми се [完,反身]想呕吐,恶心

доботза|вам [未], **добозàя** *-еш, -х* [完] ❶把奶吃(咂,吸)光: Телèто ~ всѝчкото млякò. 小牛把奶都吃光了。❷把奶吃(咂,吸)饱(足) **~ване** [中]

добол|ява[1] [未], **доболѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] [只三单] **доболява ме** [未], **доболѝ ме** [完] [无人称]感到痛苦,难过: Понякога ме ~ява за домàшните ми, за рòдното сèло. 有时我很想念家人和故乡。

добол|явам[2] [未], **доболèя** *-еèш, -ях* [完] [只三单] **доболява ме** [未], **доболѝ ме** *-ѝ ме* [完] [无人称]开始痛;开始同情(怜悯)起来

добояди̇с|вам [未], **добоядѝсам** [完]染完;漆完,油完 **~ване** [中]

добрè [副] ❶好,好好地(与 злè, лòшо (坏,不好)相对): Машѝната рабòти ~. 机器运转得不错。Ученѝците отговàрят ~. 学生们回答得好。Двè очѝ пò-~ вѝждат от еднò.〈俗〉两只眼睛总比一只眼睛看得清楚;两人总比一人强。Добрè съм съсздрàвето. 我的身体不错。~ подгòтвен 训练有素的 ~ изпълнена задàча 完成得不错的任务 Нахрàних се ~. 我吃饱了。❷(同 по 连用组成比较级,表示宁肯、宁取或作为插入语)比较好,还是…好些;更好: Пò-~ късно, откòлкото нѝкога.〈谚〉晚做总比不做强。Пò-~ днèс хляб и сòл, откòлкото ýтре пèчена кокòшка.〈俗〉远水解不了近渴。Решѝ се да напрàви товà, коèто тя го съвèтваше или, пò-~, коèто му заповядваше. 他决定按她的劝告,或者更确切地说,按她的命令去做。❸(与 че 连用,表示对所做的事的赞许)好在,多亏,幸亏: Добрè че ми се обàди. Ѝнак нямаше да те познàя. 幸亏你跟我打了招呼,要不然我不会认出你来。Добрè че се видяхме, ѝначе щях да те търся. 好在我们见面了,不然我还得找你。❹[用作语气](表示同意、赞同、满意)好,好吧,行,可以: Добрè, нèка дòйде. 好,让他来吧! ◇ **Добрè дошъл (дошлѝ)!** (迎接客人时用语)欢迎! **Добрè е.** 好,对: Не è ~ да стрàдат няколко дýши за еднòго. 几个人为一个人而受苦,这样不好。**Добрè намèрил (завàрил)!**〈民〉(对"Добрè дошъл!"的回答)见到你我真高兴,你好! **Добрè дошлò е.**〈口〉正是时候,恰好,正合适,正需要: Сегà в крàя на мèсеца тия парѝ са ми ~ дошлѝ. 现在是月底,这些钱来得正是时候。**Добрè ми е, ~ съм**〈口〉1.我很愉快: У вàс катò дòйда, ~ ми е. 到你们家来,我感到很愉快。2.身体健康,身体很好: Напослèдък боледýвах, но сегà ми е ~. 最近我病过,但现在身体不错。3.经济状况好: Дѝмо се хвàлеше, че са ~: помѝнъкът им не è лòш. 迪莫夸耀他们的经济状况很好:他们的营生不错。**Добрè са ме наредѝли.**〈口,讽〉他们可把我安顿得挺好(反意,实指置我于不利地位)。**добрè съм с нѝкого**〈口〉同某人相处得好 **намѝрам за ~**〈口〉认为…做好(对,应该,必要): Каквòто намèри за ~, товà да напрàви. 他觉得怎样做好,就怎样做。**нòся се ~**〈口〉穿着讲究 **тръгвам (отѝвам) ~ (на ~)**〈口〉开始顺利发展;开始好转: След сèдмица-двè, настанèн в еднà бòлница, рòтният отѝваше на ~. 一两个星期后住医院的连长开始好转。

добринà [阴] ❶ [只单]善良,善心,慈善,仁慈: Спечèли ни с ~àта си. 他的善良赢得了我们的信服。❷好事,善事: прàвя ~ѝ 做好事,行善 Видял съм мнòго ~ѝ от нèго. 我看见他做了很多好事。❸幸福;成功,顺利;好处: Мàлко ~ѝ съм видяла в живòта си. 我一生中没有多少顺心的事。❹ [只复]〈民〉福利,财富,物质福利: Всѝчки ~ѝ на еднò място не сè събѝрат.〈俗〉不能全都好,不能十全十美。◇ **Ѝмай ~àта.**〈口〉劳驾,费心,费神;请: Приложèният тýк прèвод ѝмайте ~àта да го напечàтате катò подлѝстник. 请你们费心把附上的译文作为底栏文章刊登出来。

добрò [无复,中] ❶善,好,善良(与 зло (恶)相对): Добрòто самò се хвàли.〈俗〉好事不用夸,自有人知道。~то и злòто 善与恶 ❷好事,善行,好处: прàвя ~ 做好事 Няма да ти забрàвя ~то. 我忘不了你的恩惠。Добрòто с ~ се заплàща.〈俗〉善有善报。Напрàви ~, па го хвърлѝ в морèто.〈谚〉做好事不图夸奖。❸好,幸福,顺遂,成功: За твòе ~ те съвèтвам. 我劝你是为了你好。Всяко злò за ~. 弊中有利;祸中有福。Всèки трябва да желàе ~то на отèчеството си, на нарòда си. 每个人都应该希望自己的祖国昌盛,人民幸福。Дoдè не изпѝташ злòто, не познàваш ~то.〈谚〉不吃苦中苦,安知甜上甜。❹〈方〉财产,财富 ◇ **вѝждам ~**〈口〉走运,得益,得到好处(幸福): От тия парѝ àз не видях ~, не видя ~ и Брàтоя. 我没有因为这些钱而走运,布拉托亚也没有因为这些钱而走运。**говòря ~ за нѝкого**〈口〉夸奖某人;说某人的

好话 **Да̀л бо̀г ～!** 〈民〉(回答别人的问候时用语)你好！上帝赐福予你！**за ～** 〈口〉好心地,善良地：Ти̇ нима̀ за ～ си дошъ̀л? 你难道是怀着好意来的吗？**мѝсля нѐкому ～то** 〈口〉关心某人的幸福(前途) **на ～** 〈民〉预兆幸福(成功,顺利) **не взѐмам (не разбѝрам) от ～** 〈口〉不听劝告,不知好歹 **Не è на ～.** 不是吉兆;要遭殃。**с ～** 〈口〉1.好好地：Да се разберѐм с ～. 让我们好好地谈清楚。2.同 доброво̀лно (与 наси̇ла (强制地)相对)：Ако̀ с ～ не го̀ дадѐш, наси̇ла ще ти го взѐмат. 如果你不自动把它交出来,他们就要把它夺走。**Тръ̀гва ми на ～.** 〈民〉我开始走运;情况开始好转。

доброво̀л|ен -*на* [形] 自愿的,志愿的(与 принуди̇телен (强迫的)相对)：～но уча̀стие 自愿参加 ～но пожертвова̀ние 自愿的捐助 ～ен тру̀д 义务劳动 ～на по̀мощ 自愿帮助 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]：ТКЗС се изгра̀ждат на осно̀вата на пъ̀лната ～ност. 农业劳动合作社在完全自愿的基础上成立。

доброво̀л|ец -*ци* [阳], **доброво̀лка** [阴] 〈军〉志愿兵,义勇兵;志愿者,自愿做某事的人：постъ̀пвам ～ец 志愿参军 запи̇свам се ～ец 报名当志愿兵 То̀й е вѐчния ～ец за вся̀ка опа̀сна слу̀жба. 他总是自告奋勇地干各种危险的工作。

доброво̀лск|и -*а* [形] 同 доброво̀лчески

доброво̀лческ|и -*а* доброво̀лец 的形容词：～и отря̀д 志愿队

добро̀д|вам [未], **добро̀дя** -*иш*, *добро̀дих* [完] 流浪到,漫步走到,遛达到;经反复思考得出(某种想法、认识) **～ване** [中]

добродѐтел -*тà*, -*и* [阴] 道德,美德;优点,长处(与 поро̀к (恶习)相对)：чо̀век с ～и 有美德的人 гра̀ждански ～и 公民的美德

добродѐтел|ен -*на* [形] 合乎道德的;具有美德的：～ен човѐк 有美德的人 ～ен живо̀т 合乎道德的生活 **～ност** -ността̀ [阴]

доброду̀ш|ен -*на* [形] 好心肠的,心地善良的;温厚的：～ен човѐк 好心肠的人 ～на усми̇вка 和蔼可亲的微笑 ～ен по̀глед 和蔼的目光 **～но** [副]

доброду̀шие [无复,中] 好心肠,心地善良,温厚：Жена̀ му бѐше тъ̀й ху̀бавичка, тъ̀й гиздава и с тако̀ва ～ в лицѐто. 他的妻子那么漂亮,那么利落,面孔那么和蔼。

добро̀дя 见 добро̀двам

доброжела̀ни|е -*я* [中] 好意,善意：Вѝе, госпо̀жо, не стѐ до- шлѝ ту̀к от ～е. 夫人,您并不是怀着好意到这里来的。

доброжела̀тел -*ят*, -*я* [阳], **доброжела̀телка** [阴] 对某人怀好意的人,关怀者,同情者：От нѐин вра̀г се превъ̀рнах в нѐин ～. 我由她的敌人变成了她的同情者。

доброжела̀тел|ен -*на* [形] 好意的,关怀的,友好的：～но отношѐние 友好的态度 ～ни намерѐния 善良的意图 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

доброжела̀телство [无复,中] 好意,友善的态度

доброка̀чествен -*а* [形] 质量好的,优质的;品质好的;良性的：～а сто̀ка 优质商品 ～а ра̀бота 高质量的工作 ～ ту̀мор 良性肿瘤 **～ост** -остта̀ [阴]

добро̀м [副] 〈民,旧,口〉**с ～** 好好地;自愿地：Ма̀йка ѝ не взѐ да я хо̀ка и да ѝ се ка̀ра, амѝ полѐкичка, с кро̀тост и с ～, захва̀на да я съ̀ди и поуча̀ва. 她母亲没有斥责她,而是慢慢地、温和地、平心静气地批评她、教训她。

добронамѐрен -*а* [形] 〈罕〉善意的,好意的,好心的,怀有良好愿望的 **～ост** -остта̀ [阴]

добронра̀вен -*а* [形] 品行好的;性格好的;和顺的;老实的

добросъвѐст|ен -*на* [形] 有良心的,诚挚的,极认真的：～ен рабо̀тник 认真负责的工人 ～на ра̀бота 认真完成的工作 **～но** [副] **～ност** ～ността̀ [阴]

добросърдѐч|ен -*на* [形] 好心肠的,善心的：～ен човѐк 好心肠的人 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

добросърдѐчие [无复,中] 好心肠,心地善良

добросъсѐдск|и -*а* [形] **～и отношѐния** 睦邻关系

добросъсѐдство [无复,中] 邻里和睦,睦邻,善邻

доброта̀ [无复,阴] 善心,善良,慈善,仁慈：Ко̀лко предa- ност, ко̀лко съчу̀вствие, ко̀лко ～ пока̀за то̀й към нѐго! 他对于他多么忠诚,多么同情,多么仁慈！

добротво̀р|ен -*на* [形] 行善的;有好结果的

доброчѐст -*а* [形] 〈旧〉同 доброчѐстен

доброчѐст|ен -*на* [形] 〈民〉幸福的,幸运的,走运的：～ен наро̀д 幸福的人民

доброчѐстие [中] 〈旧〉幸福,幸运;顺遂

доброчестина̀ [阴] 〈民〉同 ща̀стие (幸福)

добро|я̀вам [未], **доброя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 数完 — **се** [被动] **～я̀ване** [中]

добру̀ва|м [未] 〈民〉享福,过幸福生活：Добру̀ва тя̀ при си̇н и при снаха̀. 他在儿子和儿媳身边享福。

До̀бруджа 多布罗加(巴尔干半岛东北部)

добруджа̀н|ец -*ци* [阳], **добруджа̀нка** [阴] 多布罗加(До̀бруджа)地区的居民

добруджа̀нск|и -*а* [形] 多布罗加的;多布罗加人的：～а но- си̇я 多布罗加人的服装 ～о сѐло 多布罗加村庄

добру̀л|вам [未], **добру̀ля** -*иш*, -*их* [完] 把…全打下,把…打光 — **се** [被动] **～ване** [中]

добру̀тро [中] 〈口〉同 добро̀ у̀тро (早上好) ◇ **от голя̀мото ～** 重要的,(社会)地位高的,富有的

добръ̀с|вам [未], **добръ̀сна** -*неш*, -*нах* [完] 把…的脸(胡子)刮完,把…的脸(胡子)刮净 **～ване** [中]

добря̀|к -*ци* [阳], **добря̀чка** [阴] 〈口〉好心肠的人,善心的人

добря̀шк|и -*а* [形] 好心人的;好心人具有的：～а физионо̀- мия 好心人的面容 ～о лицѐ 好心人的面孔 **～и** [副]

добу̀т|вам [未], **добу̀там** [完] 把…推到(某处)：Добу̀тахме кола̀та до плѐвнята. 我们把车推到了草棚旁边。**～ване** [中]

добъ̀лва ми се [未,无人称] 想吐(呕吐)

добъ̀|р -*ра̀* [形] ❶善心的,善良的,好心肠的,慈善的,仁慈的,厚意的,好的(与 ло̀ш (坏的)相对)：～ър човѐк 善良的人,好人 ～ро̀ сърцѐ 善心,好心肠 ～ър хара̀ктер 善良的性格,好性格 ～ър по̀глед 善意的目光 ～ра̀ усми̇вка 善良的微笑 Добра̀ ду̀ма надалѐч, ло̀ша о̀ще по̀-далѐч. 〈俗〉好话传得远,坏话传得更远。❷好的,良好的,质量好的,完善的：～ър учени̇к 好学生 ～ър ма̀йстор 好师傅 ～ър у̀чен 优秀的学者 ～ра̀ па̀мет 好记性 ～ро̀ зрѐние 好视力 ～ро̀ здра̀ве 好身体 ～ро̀ ви̇но 好酒 ～ър друга̀р 好同志 Два̀ у̀ма от еди̇н по̀-～ри̇. 〈俗〉两个脑袋比一个脑袋强。❸好的,亲密的,亲爱的,尊敬的：～ър прия̀тел 亲密的朋友,好朋友 ❹好的,有益的,有利的：～ро̀ дѐло 有益的事,好事 ～ра̀ постъ̀пка 好的举动,善举 ～ър съвѐт 好主意 ～ри̇ свѐдения 好资料 ～ри̇ о̀тзиви 良好的反应 ～ър слу̀чай 好机会,良机 ❺收入高的,(数目)可观的,

相当大的，合算的：～pà профèсия 好职业 ～ър дòход 可观的收入 ～pà печàлба 相当大的利润 ❻幸福的，幸运的，吉祥的：～ър живòт 幸福的生活 ～pò бъдеще 幸福的未来 ～ър чàс 幸运的时刻，顺利的时候 ◇ **Бъдѝ такà (тьй) ～ър.**〈口〉劳驾，谢谢，请多费心：Бъдèте такà ～ър да ми подадèте хля̀ба. 麻烦您把面包递给我。**в нàй-～рия случàй**〈口〉在最好的情况下，顶多，充其量 **глèдам с ～pò окò ня̀кого**〈口〉对某人好，欢迎某人：Хòрата не гò глèдаха с ～pò окò. 人们都对他冷眼相待。**～pà вòля**〈口〉真诚的愿望，善意，好意：При ～pà вòля всѝчко мòже да се уредѝ. 有了真诚的愿望—切都好办。**～pòто стàро врèме**〈口，有时有讽义〉过去的好时光；不久以前 **～pò ỳтро; дòбър дèн; дòбър вèчер**（见面时的问候用语）早安，早上好；日安，您好；晚上好 **～ър провòдник**〈理〉良导体 **на ～ър чàс, ～pà сполу̀ка, ～ър пѫт, на ～ър пѫт, ～pà срèща, ～pà стѝга**〈民〉见 чàс, сполу̀ка, пъ̀т, срèща, стѝга. **изкàрвам на ～ър край**〈口〉使圆满结束 **и тàз ～pà**〈口〉（表示不愉快的意外或不赞成）你看，怎么会是这样；你看，真没想到 **лòш-～ър**〈口〉不管怎样，不管好坏：Тòй не è лòш. Па и лòш-～ър, тòлкова ми чинѝ. 他不坏。况且他好和坏与我不相干。Не мѝ е ～pà рàботата. 我的事情不妙；坏了，糟了；我的情况（处境）不好。

добъ̀рк|вам［未］，**добъ̀ркам**［完］搅完 **～ване**［中］

добъ̀р|свам［未］，**добъ̀рша** *-шеш*，*-сах*［完］擦完，擦净 **～сване**［中］

добъ̀хт|вам［未］，**добъ̀хтя** *-иш*，*-их*［完］打完，打到底，打到最后 **～ване**［中］

доб|я̀лвам[1]［未］，**добèля** *-èлиш*，*-èлих*［完］把…在阳光下曝晒，使漂白；使变白：Добèлих платнàта. 我把布全漂白了。**～я̀лване**［中］

доб|я̀лвам[2]［未］，**добèля** *-èлиш*，*-èлих*［完］把…剥净；把…削完：Чàкай да ～èля картòфите. 等我把土豆削完。**～я̀лване**［中］

довар|я̀вам［未］，**доваря̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］把…煮熟，把…煮透，把煮完：Почàкай да ～я̀ сỳпата и ще тръ̀гна с вàс. 等我把汤做好就跟你们去。Òгънят загàсна и не можàх да ～я̀ бòба. 火灭了，我没能把芸豆煮熟。— **се**［被动，中态］**～я̀ване**［中］

доведà 见 довèждам

довèдени|к *-ци*［阳］，**довèденица**［阴］（妻子）前夫的孩子，再婚女子带来的孩子

довè|ждам［未］，**доведà** *-дèш*，*-дох*，*-де* 过主形动 *-л*［完］❶领到，引到，带到，带来；牵到：Ỳтре ще го ～дà у вàс. 明天我把他领到你们那儿去。Довèдоха при мèне бòлното детè. 他们把有病的孩子带到我这里来了。❷〈转〉使获得，使达到，使走上，使产生，造成，导致，引向（一般与前置词 до 连用）：Възгордя̀ването ～жда човèка до изостàване, а скромносттà съдèйствува за нèговия прогрèс. 骄傲使人落后，虚心使人进步。～ждам до отчая̀ние 使陷于绝望 ❸娶（妻）：Довèл си женà от съсèдното сèло. 他从邻村娶了个妻子。— **се**［被动］◇ **～ждам до знàние**〈书〉通知，告知，传达 **～ждам до крàй** 进行到底，结束 **～ждам до прòсешка тоя̀га**〈口〉使沦为乞丐 **～ждане**［中］

довèз|вам［未］，**довезà** *-èш*，*-àх*［完］绣完：Бъ̀рза да ～è възглàвницата. 她忙着绣完枕头。— **се**［被动］**～ване**［中］

довèка［副］〈民〉❶永远，永久，无论何时：Рàзговорът за човèка е катò рекѝте за морèто. Довèка текàт и пàк не гò напълват. 关于人的谈话就像河流之于大海，永远流着，但永远也填不满大海。❷终生，至死，一辈子：Довèка ще го пòмня. 我对他将终生不忘。

довèки［副］〈民〉同 довèка

довèрен *-а*［形］受委托的；值得信任的，可靠的；亲近的：～ човèк 值得信任的人 ◇ **～о лицè**〈法，旧〉代理人，受托人 **～ост** *-осттà*［阴］〈罕〉

довèрени|к *-ци*［阳］，**довèреница**［阴］❶亲信，受托人 ❷〈口〉同 доверѝтел

довèрие［无复，中］信任，信赖；信仰：пòлзувам се с ～ 受到信任 вдъ̀хвам ～ 令人信任 оправдàвам ～то на ня̀кого 不辜负某人的信任 спечèлвам ～то на ня̀кого 取得某人的信任 ѝмам (ня̀мам) ～ в ня̀кого 信得过（信不过）某人 лишàвам от ～ 对…失去信任 Двàмата бя̀ха живèли в òбич и ～. 两人曾生活在互爱互信中。

доверѝтел *-ят*，*-я*［阳］，**доверѝтелка**［阴］〈法〉委托人

доверѝтел|ен *-на*［形］〈罕〉秘密的；亲密的：～ен рàзговор 密谈 **～но**［副］

доверчѝв *-а*［形］❶轻信的：найвен и ～ човèк 天真的、容易轻信他人的人 ❷（表示）信任的：～ пòглед 信赖的目光 **～о**［副］**～ост** *-осттà*［阴］：Тòй се усмѝхна горчѝво, трòгнат от тàя простодỳшна ～ост. 他被这种心地忠厚的轻信态度所感动而苦笑了。

довер|я̀вам［未］，**доверя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］吐露（秘密）、告诉：～я̀вам ня̀кому тàйна 向某人吐露秘密 ～я̀вам ня̀кому всѝчко 把一切都告诉某人 **～я̀ване**［中］

довер|я̀вам се［未］，**доверя̀ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*［完］［中态］❶吐露秘密，倾诉衷肠：Тя̀ и мèн се ～я̀ва за всѝчко. 她对我也是什么心事都说。❷信任，信赖：Тя̀ напъ̀лно се ～я̀ва на Пèтър. 她完全信任彼得。**～я̀ване**［中］

довèчера［副］今晚，晚上：Гòстите ще дòйдат ～. 客人将在今晚到（来）。

довечèр|вам［未］，**довечèрям**［完］吃完晚饭 **～ване**［中］

довѐя 见 довя̀вам

довзè|мам[1]［未］，**довзèма** *-меш*，*-х*，过被形动 *-т*［完］拿光，取光，收足 **～мане**［中］

довзè|мам[2]［未］，**довзèма** *-меш*，*-х*，过被形动 *-т*［完］（常用于诗歌）听到，听见 **～мане**［中］

довзѝма|м［未］同 довзèмам[1] 和 довзèмам[2] **～не**［中］

дов|ѝвам［未］，**довѝя** *-еш*，*-х*［完］缠完，绕完：Тя̀ ～ваше кълбòто. 她快把线团绕完了。**～ване**［中］

дов|ѝждам［未］，**довѝдя** *-диш*，*-дя̀х*［完］（只与否定词 не 连用）没有看全；没有看到：Нàй-вѝдните нещà нàй-чèсто не ～жда човèк. 人常常看不到最容易看到的东西。

дов|ѝрам［未］，**довря̀** *-рѝш*，*-рѝх*［完］煮透，炖完；熬干 **～ѝране**［中］

довѝя 见 довѝвам

довлàч|вам［未］，**довлàча** *-иш*，*-их*［完］梳理完：Ще поседѝм да ～им вълната. 我们要再坐一会把羊毛梳理完。**～ване**［中］

довл|ѝчам［未］，**довлекà** *-ечèш*，*-якох*，*-èче*，过被形动 *-èчен*［完］❶拉到…，搬到…，拖到…，拽到…：Довля̀коха кàмъка до крàй стенàта. 他们把石头拖到墙边。❷带来：Отдè ～я̀коха тàзи кàл? 他们从哪里带来的泥？❸〈扩，貌〉拖来：Онàя недèля пàк го ～я̀коха. 那个礼拜天他们又把他拖来

了。❹〈转〉招致,引起,惹起:～ѝчам бедѝ 招灾,惹祸 — **се**［被动］～**ѝчане**［中］

довлѝчам се［未］,**довлекà се** *-ечѐш се, -ѝкох се, -ѐче се*［完］［中态］❶勉强到达,吃力地走到:Едвà можà да се ～ечѐ до къщи. 他好不容易走到了家。❷〈口,貶〉(不受欢迎地)来到,跑来:Довлѝкло се е и сляпо, и сакàто! 瞎子残废都来了;阿猫阿狗都来了!～**ѝчане**［中］

довнàсям［未］,**довнесà** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе*［完］❶全部带人(放人,存人)❷补付;付清:～àсям тàкса 付清费用 ～**àсяне**［中］

дòвод［阳］〈书〉论据,理由;道理:несъстоятелен ～ 站不住脚的理由 привѐждам рàзни ～и 援引种种论据 Ругатнѝте са ～и за онѝя, които нѝмат аргумѐнти. 骂人是没有道理的人的道理。Тòй е сѝлен и прàв в ～ите си. 他讲的道理正确而且有说服力。

довоѐнен *-на*［形］战前的:～но произвòдство 战前的产量 ～ни ценѝ 战前的价格

довòзвам［未］,**довòзя** *-иш, -их*［完］❶运到,拉到 ❷运完,拉完 — **се**［被动］～**ване**［中］

довòлен *-на*［形］满意的,心满意足的:～ен пòглед 满意的目光 ～ен ѝзглед 满意的样子 Довòлен съм от рàботата ти. 我对你的工作感到满意。Оставам ～ен от представлѐнието. 我对演出感到很满意。Родѝтелите са ～ни, че синът им се ỳчи усърдно. 父母因儿子努力学习而感到满意。

довòлно［副］❶满意地:Тòй се усмѝхна ～. 他满意地笑了。❷〈书〉相当地;够:Пътят е ～ широк. 路相当宽。

довòлство［无复,中］❶满意,满意的神情:сияя от ～ 显出极满意的样子 Довòлството е изпѝсано на лицѐто му. 他的脸上显出满意的神情。❷富足,富裕,优裕:живѐя в ～ 过着满足的生活

довря̀ 见 довѝрам

довтàсвам[1]［未］,**довтàсам**［完］❶(面团)发好:Хлябът òще не ѐ ～ал. 面包还没有发好。❷〈方〉做完,完成:Почàкай да ～ам и тѝя двѐ кенѐта. 等我把这两朵花也绣完。～**ване**［中］

довтàсвам[2]［未］,**довтàсам**［完］〈口,貶〉突然到来:～вам у домà 突然到家 ～**ване**［中］

довчѐра［副］到昨天(为止),昨天以前:Довчѐра бѐше жѝв и здрàв. 到昨天他还好好的。

довчѐрашен *-на*［形］不久以前的:Довчѐрашни приятели, тѐ днѐс не мòгат да се понàсят. 他们昨天还是朋友,今天就互不相容了。

довързвам［未］,**довържа** *-жеш, -зах*［完］捆完,扎完:Довързахте ли снòпите? 你们把禾捆捆完了吗?— **се**［被动］～**зване**［中］

довършàвам［未］,**довършѐя** *-ѐеш, -àх*［完］打完谷,打完场:Докатò не ～ѐем, нѝкаква дрỳга рàбота не мòжем да зàпочнем. 打不完场,其他任何工作都不能开始。～**àване**［中］

довършвам［未］,**довърша** *-иш, -их*［完］❶做完,完成;完结,补充,完善;说完,讲完:Довърших писмòто. 我写完信了。Днѐс ～их орàнето. 今天我把地耕完了。❷用尽,花光;消耗完:Довършихме си въглищата. 我们把煤用完了。❸〈口〉结果(性命),打死;毁坏,破坏:Пиянството го ～и. 酗酒把他毁了。И тòй грàбна сàбята си от земѝта, за да го ～и. 为了结果他的性命,他从地上把马刀抄了起来。— **се**［被动,中态］:Хранàта за добѝтъка се ～и. 饲料用完了。～**ване**［中］

довършек［无复,阳］结束,终了

довършѐя 见 довършàвам

довѝвам［未］,**довѐя** *-ѐеш, -ѝх*［完］❶把…吹到:Вятърът ～ѝ плѝвата към нàс. 风把谷糠吹到我们这边来了。❷(扬场)扬完,簸完:Тѐ сегà ～ѝват жѝтото. 他们快把麦子扬完了。～**ѝване**［中］

дог *-ът, -а, -ове*［阳］(一种短毛)大猛犬

догàдка［阴］推测,猜想:смътни ～и 模糊的猜测 борàвя с ～и 进行猜测

догàждам[1]［未］,**догàдя** *-диш, -дих*［完］〈方〉想到,了解到;猜想到,猜透:Бащàта отрàно ～ди каквò замѝслят синовѐте му. 父亲早就猜到了他的儿子们想些什么。～**ждане**［中］

догàждам[2]［只三单］,**догàжда ми се**［未］,**догàди ми се** *-ди ми се*［完］［无人称］开始恶心,作呕,因…而恶心,很不好受 ～**ждане**［中］

догàждам[3]［未］,**догодя̀** *-одѝш, -одѝх*［完］使适合,使适应

догàждам се［未］,**догàдя се** *-диш се, -дих се*［完］［中态］领悟,想到,了解到;猜想到,猜透 ～**ждане**［中］

догàн［阳］猎鹰

доганджѝйски *-а* доганджѝя 的形容词

доганджѝя *-ята, -и*［阳］〈史〉(在土耳其统治时期被指派每年向苏丹宫廷)交猎鹰的人;驯养猎鹰的人;［只复］〈转〉猎鹰老爷(由于为宫廷驯养猎鹰而享有特权的人)

догàрям[1]［未］,**догоря̀** *-орѝш, -орѝх*［完］燃尽,烧完;熄灭:Свещтà вѐче ～àря. 蜡烛快烧完了。～**àряне**［中］

догàрям[2]［未］,**догоря̀** *-орѝш, -орѝх*［完］使(把)烧完,使(把)烧尽:Догорѝхме въглищата. 我们把煤烧完了。～**àряне**［中］

догàсвам［未］,**догàсна** *-неш, -нах*［完］燃尽,烧完;熄灭:Òгънят ～ва. 火快熄灭了。～**ване**［中］

догасѝвам［未］,**догася̀** *-ѝш, -ѝх*［完］使全熄灭 ～**ѝване**［中］

догдѐ 和 **додѐ**［副］〈口〉❶到什么地方,到什么地步:Догдѐ стѝгнахме? 我们到了什么地方?❷［用作连］1.(用于间接问句,表示空间的范围)到什么地方,到什么程度,到什么地步:Тòй ѝскаше да се уверѝ сàм, додѐ се простѝраше големинàта на злòто. 他想亲自看看祸害的程度有多大。2.(表示时间)同докатò, дордѐ:Додѐ е човѐк здрàв, и водàта му е слàдка. 人身体健康,喝水也觉得甜。Бѝй желязото, ～ е горѐщо. 〈谚〉趁热打铁。

догдѐто 和 **додѐто**［副—连］〈口〉❶到什么地方:На тàя странà полѐто постепѐнно се снишàва и бѝга далѐч, далѐч, ～ очѝ вѝждат. 在这个方向,田野逐渐低下去,一直延伸到视线所及的很远很远的地方。❷到什么时候:Па акò обѝчате, съглàсен съм и у вàс да остàна, ～ съм в Прàга. 要是您愿意的话,我同意我在布拉格的时候也一直住在您家。

доглàждам［未］,**доглàдя** *-диш, -дих*［完］熨完:Доглàждам пранѐто. 我快把洗过的衣服熨完了。Доглàдих рѝзата. 我把衬衫熨完了。～**ждане**［中］

доглѐждам［未］,**доглѐдам**［完］❶看完,看到底:～ждам фѝлм 看完电影 ❷(一般用于否定句,与 не 连用):看见,注意:Тòй чѐсто не ～жда грѐшките. 他经常看不出错误。❸

〈方〉照料,供养(到底):Синовѐте ще ме ～дат. 儿子们将供养我到老。～ждане［中］◇ **за ～ждане** 抚养:Тя̀ взѐ бащà си за ～ждане. 她把爸爸接去赡养。

доглозг|вам［未］,**доглозгам**［完］啃完:Обѝча да ～ва кòкали. 它喜欢把骨头啃干净。～**ване**［中］

догма［阴］〈书〉教条,武断的定理:～ на цъ̀рквата 教义,教理,信条 Марксѝзмът не ѐ ～, а ръковòдство за дѐйствие. 马克思主义不是教条,而是行动的指南。

догмат［阳］〈罕〉同 дòгма

догматѝз|ъм -*мът*, -*ма*［无复,阳］〈书〉教条主义:Марксѝзмът е врàг на всѝкакъв ～ъм. 马克思主义是形形色色教条主义的敌人。

догматѝ|к -*ци*［阳］教条主义者

догмàтика［阴］〈书〉❶同 догматѝзъм ❷〈宗〉讲述教义,说教

догматѝч|ен -*на*［形］同 догматѝчески ～**ност** -*носттà*［阴］

догматѝческ|и -*а*［形］教条的,教条式的,教条主义的;武断的,独断的;阐明教义的:～о богослòвие 说教的神学 ～**и**［副］

догнев|я̀вам［只三单］,**догневя̀ва ме**［未］,**догневѐе ме** -*я ме*［完］［无人称］生气,气愤:Катò го ～ѐе, не знàе каквò прàви. 他一生起气来,就失去自制。～**я̀ване**［中］

догнѝ|вам［未］,**догнѝя** -*еш*, -*х*［完］烂透;烂完 ～**ване**［中］

догнус|я̀вам［只三单］,**догнуся̀ва ме**［未］,**догнусѐе ме** -*я ме*［完］［无人称］感到厌恶:Догнуся̀ва ме, катò го глѐдам. 我一看见他就觉得讨厌。～**я̀ване**［中］

догов|àрям［未］,**договòря** -*òриш*, -*òрих*［完］签订条约,订合同;商议,商定;承包,承办:Остàна да ～àрям цените на òще двѐ стòки. 我还要商定另两种货的价格。

догов|àрям се［未］,**договòря се** -*òриш се*, -*òрих се*［完］［互及］❶签订条约,缔约:Двѐте странѝ се ～òриха предѝ еднà годѝна да си сътрỳдничат тя̀сно и всестрàнно. 两国在一年前签订了条约,进行密切和全面的合作。❷达成协议,商量好,商定,约定 ～**àряне**［中］

договѐ|ждам се［未］,**договѐдя се** -*диш се*, -*дих се*［完］［中态］〈方〉想到,猜想到,明白 ～**ждане**［中］

дòговор［阳］契约,合同;条约:～ за ненападѐние 互不侵犯条约 ～ за взаѝмна пòмощ 互助条约 мѝрен ～ 和约 търгòвски ～ 通商条约 воѐнен ～ 军事条约 трỳдов ～ 劳动合同 сключвам ～ 订契约(合同);缔结条约

договòр|вам［未］,**договòря** -*иш*, -*их*［完］说完,说全,说尽 ～**ване**［中］

дòговор|ен -*на* дòговор 的形容词:～ни отношѐния 契约关系,合同关系;条约关系

договòря се 见 договàрям се

догодѝна［副］明年,来年:～ по товà врѐме 明年这个时候

догòн|вам［未］,**догòня** -*иш*, -*их*［完］❶赶上,追上:～вам ня̀кого 追上某人 ～вам напрѐдналите странѝ в развѝтието им 赶上先进国家的发展 старàя се да ～я образѐц 努力赶上楷模 ❷追回,补上(漏掉的东西):Влàкът ще ～и закъснѐнието. 火车将追回晚点的时间。— **се**［被动］～**ване**［中］

догòре［副］到头,到顶;满满地:Съдъ̀т е пъ̀лен с водà ～. 器皿装满了水。

догоря̀ 见 догàрям[1] 和 догàрям[2]

догор|я̀вам[1]［未］,**догоря̀** -*ѝш*, -*я̀х*［完］同 догàрям[1] ～**я̀ване**［中］

догор|я̀вам[2]［未］,**догоря̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］同 догàрям[2] ～**я̀ване**［中］

догра|ждам［未］,**градя̀** -*дѝш*, -*дѝх*［完］❶建完,(盖房子)盖完:～ждам къ̀щата 盖完房子 ❷(在已有的建筑物旁)补建,增建,接上:Доградѝх òще еднà стàичка към къ̀щата. 我又给这所房子增建了一间小房。— **се**［被动］～**ждане**［中］

дограмà［阴,集］〈口,方〉建筑物的木结构部分(如门、窗)

дограмаджѝйск|и -*а*［形］〈口,方〉木工的:～а рàбота 木工活 ～и материàли 木工材料

дограмаджѝ|я -*ята*, -*и*［阳］〈口,方〉木工,木匠

догрѐб|вам［未］,**догребà** -*ѐш*, -*àх*［完］舀完,舀光:Тòй ～а чорбàта. 他把汤舀光了。～**ване**［中］

догреша̀|вам［只三单］,**догреша̀ва ме**［未］,**догрешѐе ме** -*à ме*［完］［无人称］惭愧,内疚:Нѝто го досрамя̀ва, нѝто го ～ва. 他既不感到害羞,又不觉得惭愧。

догрѐя 见 догря̀вам

догр|ѝбам［未］,**догребà** -*ебѐш*, -*ѐбах*［完］〈方〉同 догрѐбвам ～**ѝбане**［中］

догрѝз|вам［未］,**догризà** -*ѐш*, -*ах*［完］嚼完;啃完 — **се**［被动］～**ване**［中］

догрỳхвам［未］,**догрỳхам**［完］把(小麦、玉米等的)皮(壳、粒、仁、核)剥(脱)完

догр|я̀вам［未］,**догрѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*［完］温好,热透:～я̀вам я̀денето 把食物热透 — **се**［被动,中态］

ДОД［дод］［缩］〈经〉дàнък върхỳ òбщия дòход 所得税

дòд|а -*еш*, -*òх*, -*ѐ*［完］〈方〉同 дòйда

додà|вам［未］,**додàм** -*дѐш*, -*дох*, -*де*, 过被形动 -*ден*［完］❶给完,给光 ❷添给,添上,增加,增补,附加;补充说:Додàй му òще ня̀кой лѐв и тòй ще се съгласѝ. 你再给他添个把列弗,他就会同意了。Ще ～дѐм òще мàлко над уговòрената ценà. 我们将在谈定的价格之外再多给一些。～**ване**［中］

додàтъ|к -*ци*［阳］同 добàвка

додѐ 见 догдѐ

додерà 见 додѝрам

додѐто 见 догдѐто

додѐя 见 додя̀вам

дод|ѝрам［未］,**додерà** -*ерѐш*, -*рàх*, 过被形动 -*рàн*［完］❶剥完,剥光:～ѝрам вòла 剥完牛皮 ❷〈口〉(把衣服、鞋等)穿破,穿坏:Детѐто ～рà обỳщата си. 小孩把鞋穿破了。— **се**［被动］～**ѝране**［中］

дòдола［阴］〈方〉(迷信说法中的)求雨姑娘

додо|я̀вам［未］,**додоя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］给…挤完奶;再挤一点奶

додр|я̀мвам［只三单］,**додря̀мва ми се**［未］,**додрѐме ми се** -*я̀ма ми се*［完］［无人称］困,想打瞌睡:От изпѝтото вѝно и от умòра нѐму се ～я̀ма. 他因喝了酒和疲倦而困了。～**я̀мване**［中］

додỳмвам［未］,**додỳмам**［完］〈民〉说完,讲完

додỳмвам се［未］,**додỳмам се**［完］［中态］说妥,商量好,约定

дод|я̀вам［未］,**додѐя** -*ѐеш*, -*ѐях*［完］令人厌烦,使生厌,使

人厌恶：～я̀вам му 使他讨厌 А̀х, че мѐн, дя̀до, ～ѐя / любо̀вни пѐсни да слу̀шам. (Ботев) 啊，爷爷，老听情歌我已感到厌烦。～я̀ване［中］

додя̀л|вам［未］，**додя̀лам**［完］锛完，锛好；削完，削光，削好；砍完，砍光：Додя̀лах всѝчки гредѝ. 我把所有的圆木都削好了。～**ване**［中］

до̀|ен -*йна*［形］（指家畜）产奶的：～йна кра̀ва 乳牛，奶牛 ◇ ～**ен перио̀д** 挤奶期，产乳期

доѐне 见 доя̀

дож［阳］〈史〉（中世纪威尼斯和热那亚共和国的）首领

дожал|я̀вам［只三单］，**дожаля̀ва ми**［未］，**дожалѐе ми** -*я̀ ми*［完］［无人称］对…同情，对…怜悯；想念，怀念：Като̀ глѐдах ка̀к се измъ̀чва над та̀я непосѝлна ра̀бота, мѐн ми ～я̀ваше за нѐя. 当我看到她痛苦地干着力所不及的工作时，我对她怜悯起来。Дожаля̀ му за бра̀тя и сестрѝ, за бащà и ма̀йка. 他怀念兄弟姐妹和双亲。～**я̀ване**［中］

дожѐн|вам［未］，**дожѐна** -*еш*，-*ах*［完］同 дожъ̀нвам

доживѐя 见 дожива̀вам

доживо̀т|ен -*на*［形］终身的，直到死亡的：осъ̀ждам ня̀кого на ～ен затво̀р 判某人无期徒刑（终身监禁）

дожив|я̀вам［未］，**доживѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*［完］过完，活到（某时）：～я̀вам до дълбо̀ки старинѝ 活到很老 ～я̀вам послѐднитe си днѝ 过完最后的日子 ～я̀вам своя̀ вѐк 活到本世纪末 Ба̀ба ～я̀ да вѝди вну̀ци и пра̀внуци. 奶奶活到看见孙子和重孙子。Ѐх, ～я̀хме да се вѝдим. 啊，我们还真活到能再见面了。～**я̀ване**［中］

дожъ̀н|вам［未］，**дожъ̀на** -*еш*，-*ах*［完］收割完，刈完：Вчѐра ～ахме и голя̀мата нѝва. 昨天我们把那块大的麦田也收割完了。— **се**［被动］～**ване**［中］

до̀з|а［阴］❶（一次服的）药量，服量，剂量：Лѐкарят увеличѝ ～ата. 医生增加了药量。❷〈扩〉份：На козуна̀ците сло̀жих двѐ ～и за̀хар. 我在甜面包里面放了双份糖。❸［只单］〈转，书〉部分：В съобщѐнието му ѝма извѐстна ～а ѝстина. 在他的报道中有一定的真实情况。Каквà ～а от ѝстина има в товà преда̀ние, не сѐ зна̀е. 这一传说中有多少真实情况就不清楚了。

доза̀тор［阳］量杯，量器

дозарѐждане［中］空中加油

дозву̀ков -*а*［形］亚音速的

дозѐ|мам［未］，**дозѐма** -*меш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］〈口〉同 довзѐмам

до̀земи［副］〈口〉低到地面：Поклонѝ му се ～. 他向他鞠了一个深躬。Дървѐтата се прегъ̀ваха ～. 树弯到地面。

доз|ѝмам［未］，**дозѐма** -*ѐмеш*，-*ѐх*，过被形动 -*ѐт*［完］同 довзѐмам

дозѝра|м［未，完］把（药）按服量分开 — **се**［被动］～**не**［中］

дозиро̀вка［阴］同 дозѝране：непра̀вилна ～ 错误的剂量

дозна̀ни|е -*я*［中］〈法〉（初步的）调查，讯问：пра̀вя ～е 进行调查，进行讯问 пѝша ～е 写调查材料

дозр|я̀вам［未］，**дозрѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*［完］长熟，成熟，熟透 ～**я̀ване**［中］

догра̀|вам［未］，**догра̀я** -*еш*，-*х*［完］玩完，下完（棋），赌完；跳完（舞）：В понедѐлник бѐ ～на о̀смата па̀ртия от ма̀ча между̀ кандида̀тите за свето̀вно шахма̀тно първенство̀. 世界象棋冠军赛的选手们在星期一下完了第八盘。— **се**［被动］◇ ～**ва ми се**［无人称］想玩 ～**ване**［中］

доиз-［复合词第一部］表示“做完”、“完成”之意，例如 доизглѐдам（看完），доизка̀звам（说完），доизпя̀вам（唱完），доизсуша̀вам（晒完，晾完；晒干，晾干）

доизбѐл|вам［未］，**доизбѐля** -*иш*，-*их*［完］（漂白）漂完；粉刷完

доизбел|я̀вам［未］，**доизбелѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*［完］〈罕〉颜色完全褪掉：На товà сѝлно слъ̀нце ро̀клята ми ще ～ѐе. 在这样强烈的阳光下，我的连衣裙要褪得没有颜色了。～**я̀ване**［中］

доизберà 见 доизбѝрам

доизбѝ|вам［未］，**доизбѝя** -*еш*，-*х*［完］打完，完全打碎；彻底击溃 ～**ване**［中］

доизбѝрам［未］，**доизберà** -*ерѐш*，-*ра̀х*［完］挑完，选完 ～**ѝране**［中］

доизбѝстр|ям［未］，**доизбѝстря** -*иш*，-*их*［完］使（液体）完全澄清，使完全净化 — **се**［中态］：Почака̀ха да се ～и кла̀денчето. 人们等待着水井里的水彻底变清。～**яне**［中］

доизбро|я̀вам［未］，**доизбро̀я** -*ѝш*，-*ѝх*［完］数完 ～**я̀ване**［中］

доизб|ѐлвам［未］，**доизбѐля** -*ѐлиш*，-*ѐлих*［完］同 доизбѐлвам — **се**［被动］～**ѐлване**［中］

доизва̀|ждам［未］，**доизва̀дя** -*диш*，-*дих*［完］取完，掏完，取光，掏光 ～**ждане**［中］

доизвар|я̀вам［未］，**доизварà** -*ѝш*，-*ѝх*［完］煮好，熬好；煮完，熬完：Оста̀ваше о̀ще о̀коло половѝн ча̀с, за да ～я̀т дрѐхите. 把衣服煮好（消毒），还要半个小时左右。Доизварѝхте ли ракѝята? 你们把酒热好了吗？— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

доизвъ̀р|звам［未］，**доизвъ̀ржа** -*жеш*，-*зах*［完］全捆上；捆完

доизвъ̀рш|вам［未］，**доизвъ̀рша** -*иш*，-*их*［完］做完，完成

доизг|а̀рям[1]［未］，**доизгорà** -*орѝш*，-*оря̀х*，过主形动 -*оря̀л*，-*оря̀ла*，-*орѐли*［完］烧完，烧光：Главнѝте о̀ще не сà ～орѐли. 炭火还没有烧完。～**а̀ряне**［中］

доизг|а̀рям[2]［未］，**доизгорà** -*орѝш*，-*орѝх*［完］把…烧完，把烧光：Ра̀но ～орѝхме въ̀глищата. 我们过早地把煤烧光了。～**а̀ряне**［中］

доизга̀с|вам［未］，**доизга̀сна** -*неш*，-*нах*［完］渐渐熄灭：Еднà мъждѐеща ла̀мпа ～ва. 一盏闪烁的灯正在渐渐熄灭。～**ване**［中］

доизгас|я̀вам［未］，**доизгасѝ** -*ѝш*，-*ѝх*［完］同 доизга̀сям ～**я̀ване**［中］

доизга̀с|ям［未］，**доизгасѝ** -*ѝш*，-*ѝх*［完］使全部熄灭 ～**яне**［中］

доизгла̀|ждам［未］，**доизгла̀дя** -*диш*，-*дих*［完］熨完，熨光 ～**ждане**［中］

доизглѐ|ждам［未］，**доизглѐдам**［完］看完，看到底：Доизглѐдах внима̀телно изло̀жбата. 我认真地看完了展览。Ста̀на тъ̀мно и не успя̀хме да ～даме изло̀жбата. 天黑了，我们没能看完展览。

доизгорà 见 доизга̀рям[1] 和 доизга̀рям[2]

доизгра̀|ждам［未］，**доизградѝ** -*дѝш*，-*дѝх*［完］建成，建好建完：Догодѝна ще ～дѝм къ̀щата. 明年我们将把房子建成。— **се**［被动］～**ждане**［中］

доизгрѐб|вам [未], **доизгреба̀** *-ѐш, -ах* [完] 舀完,舀光 ～**ване** [中]

доизгр|ѝбам [未], **доизгреба̀** *-ебѐш, -ѐбах* [完] 同 доизгрѐбвам

доизгрѝз|вам [未], **доизгриза̀** *-ѐш, -ах* [完] 啃完,啃光: Ку̀чето ～а ко̀кала. 狗把骨头啃完了。～**ване** [中]

доизда̀|вам [未], **доизда̀м** *-дѐш, -дох, -де* [完] 全部交出;全部出版,出版完: Войнѝците ～доха вѐщите си. 士兵们把自己的东西全部交出。～**ване** [中]

доиздѝр|вам [未], **доиздѝря** *-иш, -их* [完] 查找完;调查完 ～**ване** [中]

доиздо|я̀вам [未], **доиздоя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 给…挤完奶 ～**я̀ване** [中]

доиздра̀ск|вам [未], **доиздра̀скам** [完] 把…全部划上(刻上,刮上)道;划完,刻完,刮完 ～**ване** [中]

доизду̀м|вам [未], **доизду̀мам** [完] 说完,讲完 ～**ване** [中]

доизду̀х|вам [未], **доизду̀хам** [完] (风等)吹光,吹净,吹完 ～**ване** [中]

доиздълба̀|вам [未], **доиздълба̀я** *-еш, -х* [完] 全部挖完(剜完) — **се** [被动] ～**ване** [中]

доизжѐн|вам [未], **доизжѐня** *-иш, -их* [完] 给所有的…娶亲: Бѐ жѝва да ～и деца̀та си. 她活着的时候给所有的孩子都娶了亲。～**ване** [中]

доизжъ̀н|вам [未], **доизжъ̀на** *-еш, -ах* [完] 收割完: Доизжъ̀нахме всѝчки нѝви. 我们把所有的地都收割完了。～**ване** [中]

доизигра̀|вам [未], **доизигра̀я** *-еш, -х* [完] 把…玩完(玩到底) ～**ване** [中]

доизка̀|звам [未], **доизка̀жа** *-жеш, -зах* [完] 说完,全说出: Не можа̀ да си ～же прѝказката. 他没能把故事讲完。— **се** [中态]: Оставѐте го да се ～же. 让他说完。～**зване** [中]

доизка̀р|вам [未], **доизка̀рам** [完] 做完,进行到底: Тя̀ ～а до кра̀й песента̀. 她把歌唱完了。～**ване** [中]

доизка̀стр|ям [未], **доизка̀стря** *-иш, -их* [完] 修剪完: Доизка̀стрихме дръвчѐтата. 我们把小树修剪完了。～**яне** [中]

доизкѝс|вам [未], **доизкѝсна** *-неш, -нах* [完] 泡完;泡够,泡好 ～**ване** [中]

доизко̀л|вам [未], **доизко̀ля** *-иш, -их* 和 доизкла̀х [完] 砍完,杀光,宰完 ～**ване** [中]

доизкопа̀|вам [未], **доизкопа̀я** *-еш, -х* [完] 刨完,掘完,挖光 — **се** [被动] ～**ване** [中]

доизкорен|я̀вам [未], **доизкореня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 连根拔完,拔光 — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

доизко̀с|вам [未], **доизкося̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 доизкося̀вам ～**ване** [中]

доизкос|я̀вам [未], **доизкося̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 割完,割光(草等) ～**я̀ване** [中]

доизкра̀д|вам [未], **доизкрада̀** *-ѐш, -ох, -е* [完] 偷完,偷光 ～**ване** [中]

доизкрив|я̀вам [未], **доизкривя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 把…全部弄弯 ～**я̀ване** [中]

доизку̀п|вам [未], **доизку̀пя** *-иш, -их* [完] 同 доизкупу̀вам — **се** [被动] ～**ване** [中]

доизкуп|у̀вам [未], **доизку̀пя** *-иш, -их* [完] (全部)买完,买光 — **се** [被动] ～**у̀ване** [中]

доизкърт|вам [未], **доизкъртя** *-иш, -их* [完] 砸完,砸光 ～**ване** [中]

доизла̀вям [未], **доизловя̀** *-овѝш, -овѝх* [完] 捕尽,捉光 ～**а̀вяне** [中]

доизла̀п|вам [未], **доизла̀пам** [完] 狼吞虎咽地吃完(吃光) — **се** [被动] ～**ване** [中]

доизлежа̀|вам [未], **доизлежа̀** *-ѝш, -ѐх* [完] 把(监禁期)全部度完 ～**а̀ване** [中]

доизлежа̀ва|м се [未,中态] (醒后)再多躺一会 ～**не** [中]

доизлеку̀ва|м [未,完] 完全治好,使…痊愈 — **се** [被动] ～**не** [中]

доизлѐп|вам [未], **доизлепя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 糊完,粘贴完 ～**ване** [中]

доизлѝ|вам [未], **доизлѐя** *-ѐеш, -я̀х* [完] 倒完,斟完,倒光 — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

доизлич|а̀вам [未], **доизлича̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 全部擦掉,擦完 ～**а̀ване** [中]

доизловя̀ 见 доизла̀вям

доизма̀|звам [未], **доизма̀жа** *-жеш, -зах* [完] 粉刷完;涂抹完: Свършѝхме варта̀ и не можа̀хме да ～жем къ̀щата. 石灰用完了,我们未能把房子粉刷好。— **се** [被动] ～**зване** [中]

доизма̀чк|вам [未], **доизма̀чкам** [完] (全部)弄皱: Ще ～аш дрѐхата си. 你会把衣服全弄皱的。～**ване** [中]

доизмѐр|вам [未], **доизмѐря** *-иш, -их* [完] 量完: ～вам зѐмлището 把村子里的土地丈量完 ～**ване** [中]

доизмѐс|вам [未], **доизмѐся** *-иш, -их* [完] 揉和完,搅和完;揉和好,搅和好 — **се** [被动] ～**ване** [中]

доизмета̀ 见 доизмѝтам

доизмѝ|вам [未], **доизмѝя** *-еш, -х* [完] 洗完,洗净: ～вам ста̀ята 洗刷完房间 — **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

доизмѝсл|ям [未], **доизмѝсля** *-иш, -их* [完] 多想出(一些东西)

доизм|ѝтам [未], **доизмета̀** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте* [完] 清扫完: ～ѝтам ста̀ите 扫完房间 — **се** [被动] ～**ѝтане** [中]

доизмѝя 见 доизмѝвам

доизн|а̀сям [未], **доизнеса̀** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе* [完] 全部拿出: ～а̀сям бага̀жа 把行李全部取出来 ～**а̀сяне** [中]

доизно̀с|вам [未], **доизно̀ся** *-иш, -их* [完] 把…穿到不能再穿,完全穿破: ～вам дрѐхата си 把自己的衣服完全穿破 — **се** [被动] ～**ване** [中]

доизо̀п|вам [未], **доизо̀пна** *-неш, -нах* [完] 全部拉直(拉好,拉紧): ～вам въжѐто 把绳子全部拉直 ～**ване** [中]

доизор|а̀вам [未], **доизора̀** *-ѐш, -ѝх* [完] 耕完: ～а̀вам нѝвите 耕完田地 — **се** [被动] ～**а̀ване** [中]

доизо̀стр|ям [未], **доизо̀стря** *-иш, -их* [完] 把…削尖,把…完全弄尖: ～ям мо̀лива 把铅笔削尖 ～**яне** [中]

доизпека̀ 见 доизпѝчам

доизпера̀ 见 доизпѝрам

доизпѐя 见 доизпя̀вам

доизпѝ|вам [未], **доизпѝя** *-еш, -х* [完] 喝完,喝干,喝尽: ～вам вѝното 把葡萄酒喝光 — **се** [被动] ～**ване** [中]

доизп|ѝрам [未], **доизпера̀** *-ерѐш, -ра̀х* [完] (全部)洗,洗

好,洗干净:～ѝрам дрѐхите 把衣服全洗完 — **се**[被动,中态]～**ѝране**[中]

доизпѝ|свам[未],**доизпѝша** *-шеш,-сах*[完]写完;写满:Доизпѝсах тетрàдката. 我把练习本用完了。～**сване**[中]

доизпѝт|вам[未],**доизпѝтам**[完]❶(把尚未考过的学生)全部考完:～вам учениците 把学生全部考完 ❷考完,全面考问:Доизпѝтах ученѝка. 我已经把这个学生全面考过了。— **се**[被动]～**ване**[中]

доизпѝ|чам[未],**доизпекà** *-ечѐш,-ѐкох,-ѐче*[完]烤完,烤好,烤透;烧完,烧好 — **се**[被动]～**ѝчане**[中]

доизпѝша 见 доизпѝсвам

доизплàв|ям[未],**доизплàвя** *-иш,-их*[完]涮洗完 — **се**[被动]～**яне**[中]

доизплàк|вам[未],**доизплàкна** *-неш,-нах*[完]涮洗完,冲洗完 — **се**[被动]～**ване**[中]

доизплà|щам[未],**доизплатя̀** *-тѝш,-тѝх*[完]全部付足,全部付清;全部偿还 — **се**[被动]～**щане**[中]

доизпр|ѝдам[未],**доизпредà** *-едѐш,-ѐдох,-ѐде*[完]纺完 — **се**[被动]～**ѝдане**[中]

доизпъл|вам[未],**доизпълня** *-ниш,-них*[完](全部)装满,装完;填满 — **се**[被动]～**ване**[中]

доизп|ѝвам[未],**доизпѐя** *-ѐеш,-я̀х*,过被形动 *-я̀н,-я̀на,-ѐни* 和 *-я̀т,-я̀та,-ѐти*[完]唱完:～ѝвам песентà 把歌唱完 — **се**[被动]～**ѝване**[中]

доизработ|вам[未],**доизработя** *-иш,-их*[完]制造完,做完;加工完 — **се**[被动]～**ване**[中]

доизрѐ|ждам[未],**доизредя̀** *-дѝш,-дѝх*[完]顺序做完;顺序讲完 ～**ждане**[中]

доизр|ѝчам[未],**доизрекà** *-ечѐш,-ѐкох,-ѐче*,过被形动 *-ѐчен*[完]说完,讲完 — **се**[被动,中态]～**ѝчане**[中]

доизрòн|вам[未],**доизрòня** *-иш,-их*[完]剥完 — **се**[被动]～**ване**[中]

доизс|ѝчам[未],**доизсекà** *-ечѐш,-я̀кох,-ѐче*,过被形动 *-ѐчен*[完] — **се**[被动]～**ѝчане**[中]

доизслỳж|вам[未],**доизслỳжа** *-иш,-их*[完]服完(兵役等):～вам войникльќа си〈口〉服完兵役 — **се**[被动]～**ване**[中]

доизслỳш|вам[未],**доизслỳшам**[完]听完:Децàта не ～аха прѝказката и заспàха. 孩子们没有听完故事就睡着了。— **се**[被动]～**ване**[中]

доизсмỳ|квам[未],**доизсмỳча** *-чеш,-ках*[完]咂完,吸完,吮完,抽完:Пòмпата се повредѝ и не можà да ～че водàта. 水泵坏了,没能把水抽完。— **се**[被动]～**кване**[中]

доизстѝск|вам[未],**доизстѝскам**[完]拧完,挤完,榨完:Доизстѝскай лимòна,па тогàва го хвърлѝ. 把柠檬榨干后再把它扔掉。— **се**[被动]～**ване**[中]

доизсуш|àвам[未],**доизсушà** *-ѝш,-ѝх*[完]晒完,晾完;晒干,晾干:Печѐм слѝвите в пещтà,пòсле ги ～àваме на слънце. 我们先把李子在炉里烤,然后再晒干。— **се**[被动]～**àване**[中]

доизсъх|вам[未],**доизсъхна** *-неш,-нах*[完]干透,完全干:Дрѐхите са мàлко влàжни — оставѝ ги да ～нат. 衣服有点潮,让它们干透。～**ване**[中]

доизтѝк|вам[未],**доизтѝкам**[完]全部推出;全部挪出 — **се**[被动]～**ване**[中]

доизтлàск|вам[未],**доизтлàскам**[完]全部推出;全部挤出:Спỳснаха се òще нѐколко дỳши и ～аха пиянѝте. 又跑来几个人,把醉汉们都推出去了。— **се**[被动]～**ване**[中]

доизтòч|вам[未],**доизтòча** *-иш,-их*[完]倒完,倒光:Доизтòчих вѝното,не остàна нѝто кàпка. 我把葡萄酒都倒光了,一滴没剩。— **се**[被动]～**ване**[中]

доизтрѐб|вам[未],**доизтрѐбя** *-иш,-их*[完]完全消灭,全部歼灭;全部毁灭;灭绝,根绝 — **се**[被动]～**ване**[中]

доизтрѐп|вам[未],**доизтрѐпя** *-иш,-их*[完]杀完,杀光 — **се**[被动]～**ване**[中]

доизтрѝ|вам[未],**доизтрѝя** *-еш,-х*[完]擦完;全擦干;全部擦掉;全部消除 — **се**[被动]～**ване**[中]

доизтрошàвам[未],**доизтрошà** *-ѝш,-ѝх*[完]全部打碎,全部捣碎:Доизтрошѝхме чàшите. 我们把杯子全都打碎了。— **се**[被动]～**àване**[中]

доизтрòшвам[未]同 доизтрошàвам

доизтъ|кàвам[未],**доизтъкà** *-чѐш,-кàх*[完]织完:Доизтъкàх платнòто. 我把布织完了。— **се**[被动]～**кàване**[中]

доизтъкм|я̀вам[未],**доизтъкмя̀** *-ѝш,-ѝх*[完]全部准备好 — **се**[被动]～**я̀ване**[中]

доизтърс|вам[未],**доизтърся** *-иш,-их*[完]全抖掉,抖干净 — **се**[被动]～**ване**[中]

доизуч|àвам[未],**доизỳча** *-иш,-их*[完]学完;研究完 — **се**[被动,中态]～**àване**[中]

доизỳч|вам[未],**доизỳча** *-иш,-их*[完]同 доизучàвам — **се**[被动,中态]～**ване**[中]

доизхаб|я̀вам[未],**доизхабя̀** *-ѝш,-ѝх*[完]使完全变钝:Бръснàчът бѐше изхабѐн,а тѝ си го ～ѝл. 刮脸刀已经钝了,可你使它钝得不能用了。— **се**[被动,中态]～**я̀ване**[中]

доизхàрч|вам[未],**доизхàрча** *-иш,-их*[完]用光,用完,花光:Доизхàрчих и послѐдните парѝ. 我把最后一点钱也花光了。— **се**[被动]～**ване**[中]

доизхрàн|вам[未],**доизхрàня** *-иш,-их*[完]供养好;饲养好;抚养到底:Доизхрàнихме добѝтъка. 我们把牲畜养大了。Умря̀ и не можà да си ～и децàта. 他死了,没能亲自把孩子抚养成人。— **се**[被动,中态]:През тѐжките зѝми едвàм се ～ихме. 在那几个艰苦的冬天,我们好不容易才活过来。～**ване**[中]

доизцѐ|ждам[未],**доизцедя̀** *-дѝш,-дѝх*[完]拧完,挤完,榨光:Не можàх да ～дя̀ пранѐто. 我没能把洗过的衣服全部拧干。— **се**[被动]～**ждане**[中]

доизцер|я̀вам[未],**доизцеря̀** *-ѝш,-ѝх*[完](彻底)医治好,使…痊愈:Надя̀вам се,че бàните ще ～я̀т ревматѝзма му. 我希望浴疗能把他的风湿病彻底治好。— **се**[被动,中态]～**я̀ване**[中]

доизч|ѝтам[未],**доизчетà** *-етѐш,-ѐтох,-ѐте*,过主形动 *-ѐл*[完]读(看)完:Òще не съм ～ѐл кнѝгата. 我还没有把这本书读完。— **се**[被动]～**ѝтане**[中]

доизчỳп|вам[未],**доизчỳпя**[完] *-иш,-их*[完]都打碎,打光 — **се**[被动]～**ване**[中]

доизя̀|ждам[未],**доизя̀м** *-дѐш,-дох,-де*,过主形动 *-л*[完]吃完,吃光:Доизя̀ж си хля̀ба и тръгвай с нàс. 把面包吃完,跟我们一起走。— **се**[被动]～**ждане**[中]

доизясн|я̀вам[未],**доизясня̀** *-ѝш,-ѝх*[完]说清楚,解释清

楚：Доизяснèте ми мнèнието си по въпрòса. 请把您对问题的意见向我解释清楚。— **се**［被动，中态］：С изкàзванията всѝчки въпрòси се ～ѝха. 发言把所有的问题都解释清楚了。Не мỳ дàдоха възмòжност да се ～ѝ. 他们没给他机会把情况解释清楚。～**ѝване**［中］

дойлка［阴］❶〈方〉乳母，奶妈 ❷〈方〉（一次）挤奶量；一次挤奶制成的干酪 ❸〈技〉挤奶器：електрѝческа ～ 电动挤奶器 ❹（制奶酪用的）包布

дойск|вам［只三单］，**дойсква ми се**［未］，**дойска ми се** *-а ми се*［完］［无人称］想要…，想起（做某事），非常希望…：Дойскали му се гнѝли крỳши. 他想吃软梨。～**ване**［中］

доисторѝч|ен *-на*［形］同 доисторѝчески

доисторѝческ|и *-а*［形］有史以前的，史前的：～о врèме 史前期 ～и племенà 史前部落

дòйда 见 дохòждам

дòйка［阴］奶妈，乳母

док[1] *-ът，-а，-ове*［阳］船坞：плàващ ～ 浮动船坞 сỳх ～ 干船坞

док[2] *-ът，-а*［无复，阳］帆布，粗布：престѝлка от ～ 用粗布做的围裙

докàжа 见 докàзвам

доказàтелств|о *-а*［中］证据；论证，论证方法：～о за (протѝв) мèне 对我有（无）利的证据 Товà е красноречѝво ～о за нèговата винà. 这是他的罪过的无可驳辩的证据。привèждам ～а 援引证据 Теорèмата ѝма някòлко ～а. 这个定理有几种论证的方法。◇ **веществèни ～а**〈法〉物证

докà|звам［未］，**докàжа** *-жеш，-зах*［完］证明，证实：～звам теорèма 证明定理 Фàктите ～зват мòите дỳми. 事实证明了我的话。Човèшката прàктика ～зва правѝлносттà на материалистѝческата теòрия на познàнието. 人类的实践证明唯物主义认识论的正确性。Докажѝ, че си бѝл тàм. 你证明一下你曾到过那里。— **се**［被动］：Сàмо в прàктиката на нарòда мòже да се ～же правѝлносттà или неправѝлносттà на политѝката. 只有在人民的实践中才能证明一项政策正确与否。～**зване**［中］

докàпч|а *-иш，-их*［完］〈口〉喝干，喝净，榨干

докàр|вам［未］，**докàрам**［完］❶赶到，赶来；送到；开到，开来；弄到，弄来：Докàрай овцèте насàм. 把羊赶到这边来。Вчèра ни ～аха едѝн тòн вѫглища. 昨天他们给我们运来一吨煤。Приготвѝха се и сè качѝха на колàта, кòйто Червенàков бèше ～ал. 他们收拾好，上了切尔韦纳科夫开来的车。❷〈转〉带来，带到；导致，引起：～вам го до отчаяние 把他推到绝望的境地 ～вам запòчнатото дèло докрàй 把已经开始的工作进行到底 ～вам някому белà на главàта 给某人带来灾祸 Механизàцията ще ～а голèми промèни в земедèлието. 机械化将使农业发生很大变化。Тòя вѝтър ще ～а дъжд. 这阵风要带来一场雨。❸〈口〉做完，做好，完成：～вам дрèха 做好衣服 Бояджѝята не можà да ～а цветà, кòйто ѝсках. 染色工染不出我想要的颜色。❹提供，供应，供给：В дрỳгото сèло са ～али нòва вършàчка. 他们向另外一个村庄提供了一台新脱粒机。❺制作，加工：Нòвият готвàч добрè ～ва ястията. 新厨师很会做菜。— **се**［被动］：Лòдката бèше ～ана в зàлива до пòста. 船被带到河湾的岗哨旁边。Дървàта трябва да се ～ат òще днèс. 木柴今天就应该送来。◇ **～вам вълкà в кошàрата**〈口〉引狼入室 **～вам някого до прòсешка тоягà**〈口〉使某人倾家荡产；使某人沦为乞丐 **～вам си**〈口〉赚钱 **До къдè я ～ах.**〈口〉我自作自受。～**ване**［中］

докàр|вам се［未］，**докàрам се**［完］❶［中态］献殷勤，逢迎，说好话 ❷［反身］打扮，盛装：обѝчам да се ～вам 喜欢打扮；讲究穿戴 ❸［中态］打扮得像…；装成…样子：Тòй помъ̀чи да се ～а като търгòвец. 他尽量打扮得像一个商人。❹［中态］做作，摆架子：Вѝжте я кàк се ～ва пред гòстите. 看，她在客人面前是多么做作。～**ване**［中］

докатò［连］❶（用于连接状语从属句）1.当…的时候，趁…的时候：Кòви желязото, ～ е горèщо.〈谚〉趁热打铁。Докатò е жѝв, човèк се ỳчи. 活到老，学到老。Опѝчай си умà, ～ е врèме. 趁着还来得及，你要慎重考虑。Тòй ще ме пòмни, ～ е жѝв. 只要他活着，就会记得我。Не щè спрèм борбàта, ～ не победѝм. 不获全胜，决不收兵。2.到…时候：Почàкай, ～ се вѫрна. 你等到我回来。Тòй глèда, глèда, ～ му се замъглѝ пòгледът. 他望着，望着，一直望到两眼模糊。❷〈书〉（用于某物的比较、对比、比拟，一般表示对立事物）当…的时候，却…；一方面…，而另一方面却…：Докатò еднѝ предприятия се гърчат под ỳдарите на крѝзата, в дрỳги предприятия се разгръща мòщен подèм на произвòдството. 当一些企业在危机的打击下痉挛的时候，另一些企业的生产却蒸蒸日上。

докач|àвам［未］，**докачà** *-ѝш，-ѝх*［完］使难过，刺痛，刺伤；冒犯，得罪；侮辱：～àвам гòста 冒犯客人 — **се**［被动，中态］：Тòй се ～ѝл и от петнàдесет годѝни не сѝ прикàзват с нèя. 他见怪了，15 年没有跟她说过话。～**àване**［中］

докàча|м［未］同 докàчвам — **се**［被动］～**не**［中］

докàч|вам［未］，**докачà** *-ѝш，-ѝх*［完］❶〈民〉（向上）够到，够着；摸到，摸着：Едвàм ～вам черèщите. 勉强够得着樱桃。Докачѝ ми еднò клòнче. 给我够一根树枝。Не мòга да ～à гòрния прàг. 我摸不着门楣。❷碰到：～вам едѝн кòсъм на главàта ѝ 碰到她一根头发 ❸〈转〉触犯：～вам интерèсите на някого 触犯某人的利益 ❹同 докачàвам：Нàшата шегà тèжко ～ѝ стàреца. 我们的玩笑严重地冒犯了老人。❺〈民〉（轻易地）获得，得到；弄到手：Тòй глèда сàмо да ～ѝ нèщо за ядене. 他只想弄到一点吃的东西。❻〈口〉抢到：Кỳчето ～ѝ кòкала и побягна. 狗抢到骨头跑了。— **се**［被动，中态］：Не сè ～вайте от дỳмите ми. 请对我的话不要见怪。～**ване**［中］

докачèни|е *-я*［中］〈旧〉欺负，欺侮，欺凌；委屈，生气，见怪 ◇ **без ～е**〈口〉不要见怪：кàзвам ти без ～е 告诉你请别见怪

докачѝтел|ен *-на*［形］使人难受的，使人生气的；得罪人的，使人难堪的：～ни дỳми 使人生气的话，刺人的话

докачлѝв *-а*［形］爱抱怨的，爱见怪的，器量小的：Не гò дразнèте, че е мнòго ～. 您别惹他，他是一个器量很小的人。～**ост** *-осттà*［阴］

дòкер［阳］〈旧〉码头装卸工

докип|явам［只三单］，**докипява ми**［未］，**докипѝ ми** *-ѝ ми*［完］［无人称］使…忍耐不住，使…发火：Докипява ми да слỳшам вѐе еднò и сѫщо. 总听同样的话，使我感到恼火。～**яване**［中］

докисел|явам［只三单］，**докиселява ми**［未］，**докиселèе ми** *-ѝ ми*［完］［无人称］❶使口里发酸：Чорбàта ми ～ѝ. 我喝汤喝得嘴里发酸了。❷〈转，口〉使不愉快，使不舒服 ～**яване**［中］

доклàд［阳］❶（有关学术、社会、政治、组织等问题的）报告，报告书：～ за междунарòдното положèние 关于国际形势的

报告 прàвя ~ 作报告 отчèтен ~ 总结报告 четà (държà, изнàсям) ~ 作报告 изслýшвам ~ 听取报告 На заседàнието разглèдахме двà ~а. 会上我们讨论了两个报告。❷(口头或书面的)报告,汇报,呈报: Адютàнтът отйде на ~ при командира. 参谋到指挥员那里汇报去了。

доклàдва|м [未] 作报告;报告,汇报;呈报: Секретàрят на грàдския комитèт ~ за изпълнèнието на производствения плàн в грàда. 市委书记作关于城市生产计划完成情况的报告。— **се** [被动] ~**не** [中]

докладвàч [阳] 同 доклàдчик

доклàд|ен -*на* доклàд 的形容词: ~на книга 工作日志 ~на зàписка 报告,呈文

доклàдчи|к -*ци* [阳], **доклàдчица** [阴] 报告人

доклè [连]〈民〉同 докатò: Доклè е млàдост, ѝма рàдост. 青春在,欢乐亦在。

доклèп|вам [未], **доклèпя** -*еш*, -*ах* [完] 敲打完: ~вам косàта 把草镰刃打直 — **се** [被动] ~**ване** [中]

докову|вам [未], **доковà** -*èш*, -*àх* [完] (把金属)打完,全部锻造完;给马钉完掌: Доковàх кòня, но ~àх и клѝнците. 我给马钉完掌了,可掌钉也用完了。— **се** [被动] ~**àване** [中]

докогà [副] 到什么时候: Докогà ще чàкаме? 我们要等到什么时候呢?

докогàто [副—连] 到什么时候,一直到…的时候: Ще стойш на пòст, ~ те сменят. 你要坚守在岗位上,直到有人来替换你。

док|òлвам [未], **докòля** -*òлиш*, -*òлих* 和 -*лàх* [完] 杀完,宰光: Докòлихме àгнетата òще през пролеттà. 春天没过我们就把羊羔都宰光了。— **се** [被动] ~**òлване** [中]

доколèнни|к -*ци* [常复,阳]〈方〉同 кàлец (护腿,一种用厚布做的无底长袜)

докòлко [副] ❶到什么程度;多么: Не мòжеш да си представиш ~ се смутих. 你想象不出我是多么难为情。❷大概多少,大约多少: Докòлко мляко дàва крàвата? 这头奶牛大约出多少奶?

докòлкото [副—连] ❶据…,就…,如此,这样多的: Докòлкото знàм, вѝе сте роднѝни. 据我所知,你们是亲戚。Срèщаме се дотòлкова, ~ рàботата ни го изѝсква. 工作要求我们会见多少次,我们就见多少次。~ е извèстно досегà … 就目前所知… ❷到…程度;尽(可能): Бòрим се, ~ мòжем. 我们奋力战斗。

докòля 见 докòлвам

докомплектýва|м [未,完] 配成套;补足: ~м инсталàцията 把设备配全 ~м бригàдата 补足班组的人数 — **се** [被动] ~**не** [中]

докопà|вам [未], **докопàя** -*еш*, -*х* [完] 掘完;锄完: Ýтре трябва да ~ем лòзето. 明天我们要把葡萄园锄完。— **се** [被动] ~**ване** [中]

докòп|вам [未], **докòпам** [完]〈口〉❶抓住,揪住: ~вам го с ръцè 用手把他揪住 ❷抢劫,掠夺,侵占: Докòпал нàй-добрите нѝви. 他掠夺了最好的土地。❸〈转〉盗窃,偷 ◇ ~**вам кòкал**〈口〉得到肥缺 ~**ване** [中]

докòп|вам се [未], **докòпам се** [完] [中态]〈口〉勉强走到,勉强达到,很不容易地达到,(努力或以不光彩的手段)获得: Докòпах се до брегà. 我好不容易才游到岸边。Докòпал се до слýжба. 他搞到了这个差事。~**ване** [中]

докòпч|вам [未], **докòпча** -*еш*, -*ах* 和 **докòпчам** [完]〈口,方〉同 докòпвам — **се** [中态] ~**ване** [中]

докòс|вам [未], **докòсна** -*неш*, -*нах* [完] ❶(轻轻)触到,触及,摸到,碰到: Не мè ~вай! 不要碰我! ❷〈转〉涉及,牵涉;提到,提及,说到: Орàторът ~на мнòго въпрòси. 报告人谈到了许多问题。◇ ~**вам бòлното мàсто** 触到痛处 ~**ване** [中]

докòс|вам се [未], **докòсна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] 触到,触及,摸到,碰到: Не сè ~вай до мèне! 不要碰我! ~**ване** [中]

докос|явам [未], **докосà** -*ѝш*, -*ѝх* [完] (把草等)割完,割净;刈完,刈净 — **се** [被动] ~**яване** [中]

докрàй [副] ❶到底,到最后,到尽头,到终结: Устояхме ~. 我们坚持到了最后。Да доведèм революцията ~. 将革命进行到底。❷彻底;完全: Пролетариàтът е едѝнствената ~ револющиòнна клàса. 无产阶级是唯一彻底革命的阶级。Нѝе трябва ~ да изпълним дългà си. 我们必须彻底履行自己的职责。Дрèхата е износена ~. 衣服已经完全穿破了。

докреп|явам [未], **докрепà** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 搀扶(到某地): Докрепѝхме ранèния до бòлницата. 我们把伤员搀扶到医院。— **се** [被动]

доккрив|явам [未], **докривèя** -*èеш*, -*àх* [完] ❶使难受,使难过;使反感: Чýмав ли си, щò ли, та тòлкова ~я на хòрата? 你得瘟疫了吗? 你怎么了,让人这么反感? ❷[只三单,无人称] 难受,难过: Не сè смèй, че мнòго ми е ~яло. 你别笑了,我已经很难过了。

докрòйвам [未] 同 докроявам

докро|явам [未], **докроя** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 裁完,裁好: Шивàчката ~й рòклята и вèче я шѝе. 女裁缝已经把连衣裙裁好,正在做。

доксàн-докуз [副]〈口〉很多: Тàм ме чàкат ~ рàботи. 那里有很多事情等着我做。

дòктор [阳] ❶博士: ~ по философия 哲学博士 ~ по прàвните наýки 法学博士 ~ на филологѝческите наýки 语言文学博士 ❷〈口〉医生,大夫: извѝквам ~а 请医生 прàщам за ~ 派人去请医生 ◇ ~ **хонòрис кàуза** 名誉博士 **кòнски** ~〈口,谑〉兽医

докторàнт [阳] 准备考博士学位的人,博士研究生

докторàт [阳] ❶博士论文 ❷博士学位: Ѝма ~ от Софѝйския университèт. 他在索非亚大学获得博士学位。

дòкторка [阴]〈口〉女医生

докторлък [阳]〈口〉医生职业;医术: Тòй разбѝра мàлко и от ~. 他还略懂医术。

дòкторск|и -*а* [形] ❶博士的: ~о звàние 博士学位 ~а дисертàция (тèза) 博士论文 ❷〈扩〉医生的: ~и кабинèт 医生诊室 ~а рецèпта 医生的处方(药方)

дòкторство [无复,中]〈口〉医生职业,当医生

докторýвам [未]〈口〉行医,当医生

доктрѝна [阴]〈书〉学说,主义,理论;教条: философска ~ 哲学理论

доктринèр [阳] 学理主义者,空论主义者,持落后理论者,教条主义者

доктринèрск|и -*а* доктринèр 的形容词: ~и разсъждèния 空泛的议论

доктринèрство [无复,中] 学理主义,(理论上的)保守主义,

教条主义

докумѐнт [阳] ❶文件,文书,公文;单据;文献: оправда̀телен ~ 证明文件 програ̀мен ~ 纲领性文件 исторѝчески ~ 历史文献 ❷[只复]身份证;证书: ~и за прослу̀жено врѐме 服役(供职)期限证书 Да̀й си ~ите! 把证件给我看一下! представям ~ите си 出示证件

документа̀л|ен -*на* [形] 证据确凿的,有根据的,根据文件的;纪录的: ~ни снѝмки 文献照片 ~ни обвинѐния 有根据的控告 ~ен фѝлм 纪录影片 ~на фотоизло̀жба 图片展览 **~но** [副]

документа̀ция [阴] ❶用文件证明: Ня̀ма добра̀ ~. 没有很好地用文件证明。❷[集](关于某问题的)文件

документѝра|м [未,完] 以文件证明 — **се** [被动,中态]: Ако̀ се ~ш добрѐ, ще успѐеш. 如果你用文件好好加以证明,你就会成功。**~не** [中]

доку̀п|вам [未], **доку̀пя** -*иш*, -*их* [完] 同 докупу̀вам — **се** [被动] **~ване** [中]

докуп|у̀вам [未], **доку̀пя** -*иш*, -*их* [完] ❶购完,买光 ❷补买,添购: Доку̀пих о̀ще ма̀лко пла̀т, да ѝмам за кърпѐжи. 我又补买了点布料留做修补用。— **се** [被动] ◇ **Не сѐ ~у̀ва.** 非常贵;买不起。**~у̀ване** [中]

докусу̀р|вам [未], **докусуря̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 把某事办利落,做好;安排好,处理完

докусуря̀вам [未] 同 докусу̀рвам

доку̀ц|вам [未], **доку̀цам** [完] 一瘸一拐地走到: Едва̀ ~ах до ту̀ка. 我好容易才一瘸一拐地走到这里。**~ване** [中]

докъдѐ [副] ❶到什么地方,到哪里: Докъдѐ смя̀тате да хо̀дите? 您打算到什么地方去? ❷到什么程度,到什么地步: Вѝжте го ~ е стѝгнал със своѐто безу̀мие! 你们看他狂妄到了什么地步!

докъдѐто [副—连] …那么远,远到,直到;就…,尽…: Докъдѐто ти очѝ вѝдят, всѐ е гора̀. 你视线所及,都是森林。

докълв|а̀вам [未], **докълва̀** -*ѐш*, -*а̀х* [完] 啄完,啄光: Ко̀кошките ~а̀ха ечемѝка. 母鸡把大麦都啄光了。

докъ̀п|вам [未], **докъ̀пя** -*еш*, -*ах* [完] 给(某人)洗完澡: О̀ще не съм ~ала детѐто. 我还没有给小孩洗完澡。— **се** [反身] **~ване** [中]

докърм|я̀м [未], **докърмя̀** -*иш*, -*их* [完] 给…喂饱(好)奶 — **се** [被动]

докърп|вам [未], **докъ̀рпя** -*иш*, -*их* [完] 修补好,缝补完 — **се** [被动,中态] **~ване** [中]

докърш|вам [未], **докъ̀рша** -*иш*, -*их* [完] 折完,掐光: Вчѐра ~ихме ло̀зето. 昨天我们给葡萄打完枝了。— **се** [被动] **~ване** [中]

докъ̀с|вам [未], **докъ̀сам** [完] ❶撕完,撕光 ❷(把衣服等)完全穿破: Докъ̀сах дрѐхите си. 我把衣服都穿破了。— **се** [被动,中态]: Обу̀щата ми се ~аха. 我的靴子完全穿破了。Докъ̀сал съм се съвсѐм. 我的衣服全穿破了。**~ване** [中]

докъ̀сно [副]〈口〉到很晚的时候: Нѝе се заседя̀хме ~ през нощта̀. 我们坐到深夜。

дол -*ъ̀т*, -*а̀*, -*ове* 和 -*о̀ве* 或 -*ѝща* [阳] 谷,峪,凹地,沟壑;山涧: дълбо̀к ~ 深谷 стръ̀мен ~ 陡沟 Но̀сим си вода̀ от ~а̀. 我们从山涧里打水。◇ **от едѝн ~ дрѐнки** 〈口,贬〉一丘之貉

дол|а̀вям [未], **доловѝ** -*овѝш*, -*овѝх* [完] ❶抓住,捉住: ~а̀вям едѝн кло̀н 抓住一根树枝 ❷〈转〉听到,听出: ~а̀вям шу̀м 听到喧闹的声音 ~а̀вям далѐчна пѐсен 听到远方的歌声 ❸〈转〉理解到,明白,觉察: То̀й не ~овѝ смѝсъла на ду̀мите. 他没有明白话的意思。То̀й веднъ̀га ~овѝ ка̀к ста̀ва това̀. 他马上明白这是怎么一回事。В чертѝте му ста̀рият ~овѝ умо̀ра и тъга̀. 老人从他的表情中觉察到疲倦和忧伤。❹全部捕捉 — **се** [被动]: В ду̀мите му се ~а̀вя възмущѐние. 在他的话里能觉察出愤怒的情绪。**~а̀вяне** [中]

дола̀гам [未], **доло̀жа** -*о̀жиш*, -*о̀жих* [完] ❶(口头)报告,汇报: ~а̀гам му за нѐщо 向他报告某事 Тѐ вля̀зоха вѫтре да ~о̀жат, че са ме довѐли. 他们进去报告说已经把我带到。❷补放,添上 — **се** [被动] **~а̀гане** [中]

дола̀з|вам [未], **дола̀зя** -*иш*, -*их* [完] 爬到: Детѐто бѐше ~ило до кра̀я на крева̀та. 小孩已爬到床边。

дола̀ктени|к -*ци* [阳] 和 **дола̀ктанка** [阴]〈民,方〉短袖外衣

долама̀ [阴]〈民〉长袖粗呢外衣

дола̀ни [副] 直到去年,去年以前: Дола̀ни ту̀к ня̀маше нѝкакви сгра̀ди. 直到去年,这儿还没有任何建筑物。

дола̀п [阳] ❶壁橱;橱柜: Приберѝ хля̀ба в ~а. 把面包收拾到壁橱里去。Голя̀м ~ до стената̀ па̀зи дрѐхите и постѐлките. 靠墙的大橱柜里放着衣服和被褥。❷水车 ❸炒咖啡豆用的器皿 ❹〈民〉缫丝用的器具 ❺〈方〉桥孔

дола̀пче -*та* [中] дола̀п 的指小 ◇ **но̀щно ~** 床头柜

дола̀п|вам [未], **дола̀пам** [完] 大口吃完,吃光 **~ване** [中]

до̀лар [阳] 美元;元(加拿大、澳大利亚、埃塞俄比亚、新西兰等国家或香港等地区本位币名)

до̀лар|ен -*на* [形] 以美元计算的: ~ни крѐдити 以美元计算的贷款 ~на валу̀та 以美元计算的外汇

до̀ларов -*а* до̀лар 的形容词: ~а банкно̀та 美钞 ~а полѝтика 美元政策 ~о покрѝтие 美元储备

до̀ле 见 до̀лу

долеж|а̀вам [未], **долежа̀** -*ѝш*, -*а̀х* [完] ❶躺到(某时间): С тая̀ ра̀на тря̀бва да ~ѝш до два̀йсетия дѐн. 有这样的伤你应当躺二十天。❷(发面、酒、采下的水果等)放熟,酿熟: Вѝното о̀ще не ѐ ~а̀ло. 葡萄酒还没有酿熟。❸服满刑 ◇ **~а̀вам си** 躺够,躺腻 **~а̀ване** [中]

долеку̀вам [完] 同 доизцеря̀вам

до̀л|ен -*на* [形] ❶下面的,下边的,底下的,下层的(与 го̀рен (上面的)相对): ~на у̀стна 下嘴唇 ~на чѐлюст 下颌 в до̀~ния ета̀ж 在下面一层 ~но течѐние на река̀ 河的下游 ❷穿在里面的,贴身的: ~ни дрѐхи 内衣 ~ни га̀щи 裤衩 ❸〈方〉南方的,南面的: Отѝваха пра̀во към ~ните села̀. 他们直奔南边的村庄去了。❹〈民〉劣质的,次等的: ~ни сто̀ки〈民〉劣质商品,次品 ❺〈转〉下贱的,卑鄙的,下流的: ~ни инстѝнкти 下流的本能 ~ни срѐдства 卑鄙的手段 ~ен човѐк 小人,贱人,下流人 ❻〈转〉低级的,下级的,基层的,衔级低的 ❼〈民〉贫穷的: ~ни хо̀ра 穷人 ◇ **~ен ку̀рс, ~ни класовѐ** (学校的)低年级 **~ен свя̀т** 1.人间,尘世 2.地狱,冥府,阴间

долѐп|вам [未], **долепя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使紧靠,使偎倚在: О̀ще по̀вече ~ѝ слу̀шалката до ухо̀то си. 他把耳机更贴紧了耳朵。Долепѝла чѐло до хла̀дното стъкло̀. 她把前额紧贴在冰冷的玻璃上。❷粘完,糊完,贴完: Оста̀ваха ми да ~я̀ о̀ще трѝ картѝни. 我还有三张画没有贴上。— **се** [反身,被动]: ~вам се до стената̀ 紧靠墙 **~ване** [中]

долѐп|ям [未], **долепя̀** -ѝш, -ѝх [完] 同 долѐпвам — **се** [反身,被动] ~**яне** [中]

долет|я̀вам [未], **долетя̀** -ѝш, -я̀х [完]〈罕〉见 долѝтам ~**я̀ване** [中]

дол|ѝвам [未], **долѐя** -ѐеш, -я̀х [完] 倒满,灌满;添满: Долѐй ча̀шите. 把杯子斟满! Долѝваха ма̀сло в кандила̀та. 他们把油添在神灯里。— **се** [被动,中态] ◇ ~**ѝвам ма̀сло в о̀гъня** 火上浇油 ~**ѝване** [中]

долѝ|звам [未], **долѝжа** -жеш, -зах [完] 舔完,舔净: Оста̀ви кра̀вата да си ~же телѐто. 让母牛把小牛犊全身舔完。~**зване** [中]

долина̀ [阴] ❶谷,山谷 ❷河谷,流域: ~ на Марѝца 马里察河流域 ◇ **Ро̀зова** ~〈地理〉玫瑰谷(保加利亚盛产玫瑰的地方,在巴尔干山和中部山脉之间)

долѝн|ен -на [形] 山谷的,谷地的;山谷形的: ~на мѐстност 谷形地 ~ни полѐта 山谷中的原野

долѝнка [阴] долина̀ 的指小

дол|ѝтам [未], **долетя̀** -етѝш, -етя̀х [完] ❶飞来: Долетя̀ха ця̀ло я̀то га̀рвани. 飞来一大群乌鸦。❷〈转〉飞奔过来,飞驰到,疾驰过来: Деца̀та ~етя̀ха и вдѝгнаха вря̀ва. 孩子们飞奔过来,掀起一阵喧哗。Но̀в о̀ще по̀-сѝлен вя̀тър ~етя̀. 袭来又一阵更猛烈的风。❸〈转〉(声音)传来,传到: До на̀с ~етя̀ вълна̀ от смехо̀ве и висо̀к го̀вор. 一阵谈笑声传到我们这里来。~**ѝтане** [中]

долѝща 见 до̀л 和 долѝще

долѝщ|е -а [中] 大山沟,大山谷,凹地

долѝя [阴]〈方〉大杯子

долма̀ [阴]〈口〉❶(菜名)肉馅青椒(酿青椒),肉馅番茄(酿番茄) ❷包馅用的大青椒

до̀лнен|ѐц до̀лненцѝ [阳], **до̀лненка̀** [阴] 平川上住的人;住在村南的人

до̀лница [阴]〈口〉(某物的)下面,下部,底部,底边

до̀лнищ|е -а [中] ❶(袜子、鞋等的)底部 ❷〈方〉洼地,低处,低田,村庄里的低处

до̀лно [副] 下贱地,鄙陋地,卑鄙地,下流地: постъ̀пвам ~ 行为卑鄙

долнозѐмец [阳], **долнозѐмка** [阴]〈民〉南部地区的人,南方人

долнозѐмск|и -а [形] 南部地区的;南方人的

долнока̀чествен -а [形] 劣质的,劣等的: ~и сто̀ки 劣等商品 ~**ост** -остта̀ [阴]

долнокра̀|ец -йци [阳], **долнокра̀йка** 和 **долнокра̀йчанка** [阴] 住在村南或城南的居民(与 горнокра̀ец (村北或城北人)相对): Еднò врѐме горнокра̀ец не взѐмаше ~йчанка. 从前村北人不娶村南人。

долнопро̀б|ен -на [形] ❶(指贵金属)成色低的,成色次的;质量差的,劣等的: ~но зла̀то 成色不好的金子 ❷〈转〉卑劣的,卑鄙的,可耻的,无人格的: ~ни клеветѝ 卑鄙的诽谤 ~ен човѐк 卑鄙的人 ~на постъ̀пка 卑劣的行径 ~**ност** -остта̀ [阴]

долня̀к [无复,阳]〈方〉❶南风 ❷〈方〉固定磨扇,下片的磨扇

долнянѐц [阳], **долнянка̀** [阴]〈方〉同 долнозѐмец

долнянѝн [阳] (民歌中的)南风的修饰语

доловѝм -а [形] 能觉察到的,能琢磨出来的,能听出来的,能看出来的,明显的: едва̀ ~а усмѝвка 几乎觉察不到的微笑 ~и прѝзнаци 可以觉察出来的迹象 ~о смущѐние 明显的窘态

доловя̀ 见 дола̀вям

доло̀жа 见 дола̀гам

доломѝт [阳]〈矿〉白云石

доло̀свам [未]〈旧〉喊"打倒"

долош|а̀вам [只三单], **долоша̀ва ми** [未], **долошѐе ми** -а̀ ми [完] [无人称]〈罕〉感到(身体状况)不好,难受 ~**а̀ване** [中]

до̀лу 和(方) **до̀ле** [副] ❶(在)下面,(在)底下,(在)下边,(在)下部;下文(与 го̀ре (上文)相对): живѐя ~ 住在下面(楼下,山下等) ~ под сѐлото 在村子下面 слѝзам ~ 到下面去;下去 ❷〈民,旧〉便宜: Двѐ хѝляди наполео̀на, бо̀дка по̀-~ не бѝва. 两千金币,少一个子儿也不成。❸ [用作感] 1.(表示不赞成、抗议等)打倒,废除,消除;滚开: До̀лу империалѝзма! 打倒帝国主义! ~ ръцѐте от ... 不准干预… 2.(表示严厉命令)下来,卧倒,弄倒,蹲下 ❹〈方〉同 по̀-до̀лу (比…差): не па̀дам ~ от ня̀кого 不比某人差 ◇ **го̀ре-~** 1.大体上,差不多,大约: А̀з позна̀вам го̀ре-~ мѐстността̀. Вървѐте отту̀к. 我大体上认识那个地方,请从这里走。2.(对"您怎么样"的回答)一般,马马虎虎,平平常常,凑合 **не па̀дам (не съм) по̀-~ от ня̀кого** 不次于某人,不亚于某人,不逊于某人 **от го̀ре до ~** 从上到下,完全,全部: Шка̀фът е пъ̀лен с кнѝги от го̀ре до ~. 柜子从上到下满是书。**Ша̀пки ~!** 脱帽!

долуозначѐн -а [形]〈书〉下面提到的: ~ни вѐщи (да̀нни) 下面提到的物品(资料)

долуподпѝсан -а [形]〈书〉下面签名的,署名于下的: Долуподпѝсаният удостоверя̀ва, че ... 签署人证明… ~ият тъжѝтел 下面签了名的申诉人

долчѝна [阴] ❶小谷地 ❷溪,小河

долюл|я̀вам [未], **долюлѐя** -ѐеш, -я̀х [完] 摇晃完,摇动完,摇荡完,摇摆完 ◇ **Ка̀квàто го залюля̀ла, така̀ва ще го ~ѐе.**〈谚〉生活怎样开始的,也将怎样结束。~**я̀ване** [中]

долют|я̀вам [只三单], **долютя̀ва ми** [未], **долютѐе ми** -я ми [完] [无人称] 感到辛辣 ~**я̀ване** [中]

до̀м -ъ̀т, -а̀, до̀мовѐ [阳] ❶(一家住的)房子;家 ❷〈民〉家具: Гро̀зната бу̀лка ~ берѐ, ху̀бавата сбо̀р берѐ.〈俗〉丑媳妇看家,俊媳妇贪耍。❸家里人,全家人,家庭: Дома̀ си да вѝдиш. 看看你的家里人吧。гостоприѐмен ~ 好客之家 ❹故乡,祖国: Ѝскам да се завъ̀рна у ~а̀ си. 我想回家;我想回故乡;我想回到自己的祖国去。❺院,所,馆,家: дѐтски ~ 幼儿园,儿童保育院 почѝвен ~ 休养所 култу̀рен ~ 文化馆 родѝлен ~ 产院 До̀м на наро̀дната а̀рмия ~ 人民军之家 ◇ **Бѐлият** ~ 白宫(美国总统府) **пу̀бличен** ~ 妓院

дома̀ [副]〈民〉一般用于词组 **у** ~ 在(自己)家里: Тя̀ си отѝде у ~ бъ̀рзо и развълну̀вана като̀ мла̀до момѝче. 她很快回家了,激动得像小姑娘一样。Чу̀вствувайте се като̀ у ~ (си). 请像在自己家里一样;不要客气。

дома̀|звам [未], **дома̀жа** -жеш, -зах [完] 涂完,抹完,刷完: Дома̀зах ста̀ята. 我把房间粉刷完了。

домазѐт [无复,阳]〈口,罕〉赘婿

домазлъ̀к [无复,阳] 自家繁育和喂养的(非买来的)牲口

домакѝн [阳], **домакѝня** [阴] ❶主人,东道主 ❷会理家的

人,好管家: Тòзи човèк е дòбър ~. 这个人是个好管家。❸(机关、企业的)总务,管理员: Тòй е нèщо катò ~ на учѝлището. 他像是学校的总务主任。❹[只阴]〈正〉家庭主妇

домакѝнск|и -*а* домакѝнство 和 домакѝн 的形容词: ~и нỳжди 日常需要 ~и принадлèжности 日用品

домакѝнств|о -*а*[中] ❶家,家产,家业: нарèждам си свòй дòм и ~о 安家 ❷户,家: Сèлото се състòй от 723 ~а. 村子里有 723 户人家。❸[只单]家务: грѝжа се за ~ото 料理家务,持家 помàгам на мàйка си в ~ото 帮助母亲做家务事 ❹(机关、企业等的)总务部门: Занимàва се с ~ото на тòзи завòд. 他在这个工厂搞总务工作。

домакѝня 见 домакѝн

домàт[阳]西红柿,蕃茄(*Lycopersicum esculentum*): Нòсът му прилѝча на ~. 他的鼻子红得像西红柿(他有酒糟鼻子)。◇ **сѝн** ~ 茄子

домàтен -*а* домàт 的形容词: ~о пюрè 蕃茄酱 ~ сòк 蕃茄汁 ~ сòс(~а сàлца)蕃茄沙司(调味汁)

домашàр -*ят*, -*я*[阳], **домашàрка**[阴]〈口〉不喜欢出门的人,好呆在家里的人

домашàрск|и -*а* домашàр 的形容词

домàш|ен -*на*[形] ❶家庭的,家里的,家常的: ~ни рàботи 家事,家务 ~на рàбота(~но упражнèние)家庭作业 ~ни рàзпри 家庭纠纷(争吵,争执) ~на помòщничка 女佣 ~на обстанòвка 家庭陈设 за ~на употрèба 家用的 ❷家制的,非买来的: ~но платнò 家织粗布 ~ен хлỳб 家里做的面包 ❸(指动物、植物等)家里饲养的,不是野生的: ~но живòтно 家畜,宠物 ~на птѝца 家禽 ❹在家用的,非正式场合用的: ~ни пантòфи 便鞋 ❺[用作名] ~**ни**[复]〈口〉家里人,亲人: Поздравѝ ~ните си. 问全家人好。❻[用作名] ~**но**[中](学生的)家庭作业: Напѝсах ~ното си. 我做完了家庭作业。◇ ~**ен арèст** 软禁 **по** ~**ни причѝни** 因私事: отсъствувам по ~на причѝна 因私事缺席

домèля 见 домѝлам

дòмен|ен -*на*[形]〈冶〉高炉的,炼铁炉的: ~на пèщ 高炉 ~ен цèх 高炉车间

дòменни|к -*ци*[阳]炼铁工人

домèр|вам[未], **домèря** -*иш*, -*их*[完] ❶量完;称出来 ❷称足 — **се**[被动] ~**ване**[中]

домèс|вам[未], **домèся** -*иш*, -*их*[完](把面等)和完,揉完: ~вам тестòто 和完面,揉完面 — **се**[被动] ~**ване**[中]

доместикàция[无复,阴]〈专〉驯养(野生动物)

домета 见 домѝтам

домѝ|вам[未], **домѝя** -*еш*, -*х*[完]洗完,洗净,洗好: Тя ~ваше съдовете. 她就快洗完锅碗了。— **се**[被动] ~**ване**[中]

домѝ|лам[未], **домèля** -*èлеш*, -*ля̀х*, 过被形动 -*ля̀н*, -*ля̀на*, -*лèни*[完]磨完: ~йлам кафèто 磨完咖啡 — **се**[被动] ~**йлане**[中]

домиля̀|вам[未], **домилèя** -*èеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли*[完] ❶使感到亲切;使想念: Тòй ѝска да ме вѝди, ~я̀х му. 他想看望我,我使他感到亲切。Ня̀колко дèна не съм хòдила у тя̀х. Домилèли са ми и голèмите, па и децàта. 我有好几天没有到他们那里去了,我既想念大人,也想念孩子们。❷[只三单] ~**я̀ва ми**, ~**èе ми** 想念,怀念;可怜,怜惜;难过: Домиля̀ ми за рòдното мя̀сто. 我怀念故乡。Домиля̀ ми за нèя. 我真可怜她。~**я̀ване**[中]

доминàнт|ен -*на*[形]〈书〉支配的,统治的;占优势的;〈生〉显性的: ~на идèя 占优势的思想 ~ни прѝзнаци 显性特征

Доминѝка ❶多米尼克(北美洲) ❷ 多米尼加岛(北美洲)

доминикàн|ец -*ци*[阳], **доминикàнка**[阴]多米尼加人

Доминикàнска репỳблика 多米尼加共和国(北美洲)

доминикàнск|и -*а* Доминѝка 和 доминикàнец 的形容词

доминиòн[阳](英帝国的)自治领国

доминѝрам[未,完]〈书〉占主要地位,占优势;高出(…之上)

дòмин|о[1] -*а*[中] ❶多米诺(化妆跳舞时所穿的带风帽的斗篷) ❷〈扩〉穿多米诺的人

дòмино[2][无复,中]多米诺骨牌

домѝ|там[未], **доментà** -*етèш*, -*èтох*, -*èте*[完] ❶扫完,扫净: ~ѝтам стàята си 打扫完房间 ❷扫到(某地): Дометѝ пля̀вата до кỳпището. 把谷壳扫到垃圾堆旁。

домицля̀р[阳], **домицля̀рка**[阴]〈方〉机灵鬼;考虑周到的人

домицля̀р|ин -*и*[阳]同 домицля̀р

домѝя 见 домѝвам

домкрàт[阳]〈技〉千斤顶,举重器

дòмну 和 **дòмнул**[阳]罗马尼亚人的绰号: Дòмнуле Петрèску 罗马尼亚人彼得列斯库

домов|ѝ -*à*[形]〈正〉~**à кнѝга** 户口簿

домовѝт -*а*[形]〈民〉关心家事的,留心家务的,善于持家的

домовладèл|ец -*ци*[阳]〈旧〉房主,房东

домовладèтел -*ят*, -*я*[阳]同 домовладèлец

домовладѝ|ка -*ци*[阳]〈旧〉一家之主,家长;房东,房主

домòвни|к -*ци*[阳], **домòвница**[阴]〈民〉关心家事的人,管家人;好管家

домòг|вам се[未], **домòгна се** -*неш се*, -*нах се*[完][中态]强求,追求: ~вам се до слàва 追求名誉 ~вам се до мя̀сто 追求地位 ~вам се до благоволèнието му 力求博得他的赏识 ~**ване**[中]

домоначàлни|к -*ци*[阳](居民)楼长

домопритежàтел -*ят*, -*я*[阳], **домопритежàтелка**[阴]房主,房东

домопритежàтелск|и -*а* домопритежàтел 的形容词

доморàс|ъл -*ла*[形] ❶土生土长的,本地的,当地的: ~ъл специалѝст 当地的专家,土专家 ❷〈转,藐〉土的,不够资格的;不够程度的;太简单的;自学的: ~ъл ỳчен 不够资格的学者 ~ъл поèт 不大高明的诗人

доморòдство[中]〈旧〉家,家人

домосèд[阳], **домосèдка**[阴]〈方〉同 домашàр

домостроѝтел -*ят*, -*я*[阳]〈书〉房屋建筑者

домостроѝтелство[无复,中]房屋建筑

домотà|вам[未], **домотàя** -*еш*, -*х*[完]缠完,绕完: ~вам прèждата 缠完线(纱)

домоупрàвител -*ят*, -*я*[阳] ❶住所管理人,房屋管理人 ❷〈旧〉(王宫里的)房舍总管

домофòн[阳](一栋住宅大楼的)内部呼叫电话

домочàди|е -*я*[中] ❶〈旧〉家庭,全家人: Àз обѝчам да се съвèтвам с всѝчкото си ~е. 我喜欢同全家人商量事情。❷

〈口,谑〉一家子

домрѐжвам се［只三单］,**домрѐжва ми се**［未］,**домрѐжи ми се**［完］［无人称］惺忪起来,朦胧起来,发困

домузлу̀к［阳］〈方〉(水)磨心,(水)磨眼

домъ̀к|вам［未］,**домъ̀кна**［完］❶拉到,拉来;拖到,拖来;搬到,搬来: Той ～ваше от някъде нарамък дърва̀, насичаше ги на къ̀сове и ги внасяше в со̀бата. 他从某处拖来一捆木柴,劈成小块,然后放进炉子里去。❷(用强力)拽来: То̀й ～на изпла̀шеното момчѐ. 他把那受惊的孩子拉过来了。❸〈转,口,貌〉(把不受欢迎的、意外的东西)弄来,带来: Всяка вѐчер ～ва го̀сти. 他每晚都领来几个客人。**～ване**［中］

домъ̀к|вам се［未］,**домъ̀кна се** *-неш се, -нах се*［完］［中态］❶勉强走到,勉强达到: Едва̀ се ～нах до къщи. 我好不容易才走到了家。❷(不请)自来,(不受欢迎地)自来,自找上门: Тя̀я пак се е ～нала. 她又找上门来了。**～ване**［中］

домързя̀|вам［只三单］,**домързя̀ва ме**［未］,**домързя̀ ме** *-я ме*［完］［无人称］懒得,懒于: Домързя̀ ме да отѝда на разхо̀дка. 我懒得去散步。**～я̀ване**［中］

домъчня̀|вам［只三单］,**домъчня̀ва ми**［未］,**домъчнѐе ми** *-я ми*［完］［无人称］觉得(感到)难过,忧郁,发愁;想念,思念,怀念: Домъчня̀ло ми е за ста̀рите прия̀тели. 我想念老朋友。Домъчня̀ва ми за дома̀. 我想家。**～я̀ване**［中］

дон［不变,阳］(在西班牙对贵族的称呼,加在名字前面)先生,老爷,唐: ～ Диѐго 迪埃戈先生 „Дон Кихо̀т"《唐·吉诃德》

Дон 顿河(俄罗斯)

до̀на［不变,阴］(在西班牙对贵族的称呼,加在名字前面)夫人,太太: ～ Кла̀ра 克拉拉太太

дона̀борник［阳］适龄(应征)青年

дона̀|ждам［未］,**дона̀дя** *-диш, -дих*［完］再加长,再延长,再放长,再接长 **～ждане**［中］

донанма̀［阴］〈旧〉(庆祝用的)彩灯

дона̀|сям［未］,**донеса̀** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе*,过主形动 *-ѐсъл, -ѐсла*［完］❶拿来,带来;携来,送来;吹来,漂来,传来: Донесѝ вода̀. 拿水来。Донѐсох ви писмо̀то. 我把信给您带来了。Ба̀ба чѐсто ни ～а̀ся о̀рехи. 外婆经常给我们带核桃来。Пъ̀ргави войнѝци запо̀чнаха да ～а̀сят вечѐрята. 麻利的战士已经开始送晚饭了。Сегѝс-тогѝс ветрѐцът ～а̀сяше дотъ̀к отдалечѐно дрънкане на звънцѝ на стада̀. 微风不时把远方畜群的铃声送到这里。❷带来(好处),使得到(利益等): ～а̀сям печа̀лба 带来利润 ～а̀сям му утѐха 使他得到安慰 ❸〈转〉致使,造成,引起: Нѝкой не зна̀еше какво̀ мо̀же да ～есѐ врѐмето. 谁也不知道天气将引起什么后果。❹〈转〉带来(消息);〈公文〉报告,呈报,通知,报道,通报,宣布;告密,告发: Връ̀щаха се войнѝци от града̀ и ～а̀сяха новинѝ. 士兵常常从城里回来,带来新闻。Напослѐдък вѐстниците ～ѐсоха редѝца интерѐсни вѐсти. 近来报纸上登了许多很有意思的消息。～а̀сям за състоя̀нието на (по) фро̀нта 报告前线的情况 ～а̀сям за нѐго на полѝцията 向警察局告他的密 ～а̀сям за ученѝк на учѝтеля 向老师告发学生 **～а̀сяне**［中］

донѐгде［副］〈口〉同 доня̀къде 和 донѐйде

донѐйде［副］〈口〉❶同 доня̀къде: Отѝдох ～ и се въ̀рнах. 我到了某地又回来了。Нѝе сме ～ позна̀ти. 我们有些相识。И то̀й, и а̀з бя̀хме ～ изли̇̀шни хо̀ра. 他和我在某种程度上都曾经是多余的人。❷(与 си 连用) ～ **си** 同 доня̀къде си

донеса̀ 见 дона̀сям

донесѐни|е *-я*［中］〈公文〉❶报告,通报,情报;呈报: по ～е на ня̀кого 根据某人的报告 През това̀ врѐме телефо̀нът непрекъ̀снато звънѐше и постоя̀нно прии̇̀ждаха трѐво̀жни ～я. 这时,电话不断地响着,不断传来令人忧虑的情报。❷告发,告密;诽谤,污蔑: Ня̀кой е напра̀вил ～е протѝв мѐне. 有人告发了我;有人对我进行了诽谤。

Донѐцк 顿涅茨克(乌克兰城市)

донжуа̀н［阳］〈讽〉好色的人,色鬼

донжуа̀нск|и *-а* донжуа̀н 的形容词: ～и похождѐния 桃色事件,风流事件

донжуа̀нство［无复,中］❶好色 ❷艳遇

донѝгде［副］同 донѝкъде

донѝ|звам［未］,**донѝжа** *-жеш, -зах*［完］把穿完: ～звам манѝстата на гердА̀на 穿完项链的珠子

донѝйде［副］〈民〉同 донѝкъде 和 донѝгде

донѝкъде［副］哪里也不,什么样都不,任何地方也到不了: Та̀зи пътѐка ～ не во̀ди. 这条小路哪里也不通。С ва̀шата отпу̀снатост ～ не щѐ стѝгнете. 照你们的懈怠劲,你们什么也做不成。

донѝне［副］〈旧〉同 досега̀

донѝсам［未］〈方〉同 дона̀сям ①②解

донкихо̀товск|и *-а*［形］同 донкихо̀тски

донкихо̀товщина［阴］〈讽〉唐·吉诃德的行为;唐·吉诃德式的作风

донкихо̀тск|и *-а*［形］唐·吉诃德(西班牙作家塞万提斯小说《唐·吉诃德》中的主人公,喻无私而可笑的空想家,追求不能实现的理想的人)式的

до̀нове［复］〈方〉裤衩,短内裤

до̀нор［阳］〈书〉献血者,供血者

до̀нос［阳］告密,告发: пра̀вя ～ 告密,打小报告

доно̀с|вам［未］,**доно̀ся** *-иш, -их*［完］❶(把衣服、鞋子等)穿得不能再穿,完全穿破,完全穿坏: ～вам дрѐхите си 把衣服穿破 Детѐто бъ̀рзо изра̀сна и не ～и дрѐхите. 小孩长得很快,衣服都没有穿破。❷怀(足月): Това̀ детѐ е седма̀че. Ма̀йка му не го̀ е ～ила. 这个孩子是个七月婴儿,他母亲没有把他怀足月。

доно̀сни|к *-ци*［阳］,**доно̀сница**［阴］告密人;诽谤者

доно̀снича|а *-иш*, *доно̀сничѝх*［未］告发,告密;诽谤,诬蔑 **～ене**［中］

доно̀счи|к *-ци*［阳］,**доно̀счица**［阴］同 доно̀сник

доно̀ся 见 доно̀свам

до̀нск|и *-а* Дон 的形容词: ～и стѐпи 顿河草原 ◇ **～и каза̀ци**〈民〉顿河哥萨克(对在保加利亚参加俄土战争的俄国骑兵的称呼)

доня̀вга［副］〈方〉同 доня̀кога

доня̀кога［副］到某个时候

доня̀къде［副］❶到某个地方,到某个时候,到某种程度: изпра̀щам го ～ 送他一段路 Щѐ трА̀е ～. 要拖延一段时间。Доня̀къде ѝмаш пра̀во. 在一定程度上你是对的。Водени̇̀цата щѐ ра̀бо̀ти ～ и щѐ спрѐ. 水磨还能用一段时间,以后就要停了。Стѝгнахме ～ и та̀м нощу̀вахме. 我们到了一个地方,就在那里过夜了。Разбѝрам ～ и от търговѝя. 我也懂得一点商业。❷(与 си 连用,加重语气) ～ **си** 也就到某种程度,也就到某

种地步

доовърļзвам［未］, **доовържа** *-жеш -зах*［完］(全部)缠住;约束,限制 ～**зване**［中］

дообгербваļм［未,完］贴足印花税票 ～**не**［中］

дообелļвам［未］, **дообеля** *-иш, -их*［完］削完,剥完: Дообелих ябълката. 我把苹果削完了。Помогни ми да ～им картофите. 请帮我把土豆皮削完。— **се**［被动］～**ване**［中］

дообработļвам［未］, **дообработя** *-иш, -их*［完］加工完;(把资料、作品等)整理完,修改完: ～вам произведението си 把自己的作品修改完 — **се**［被动］～**ване**［中］

дообядвам си［完,反身］吃完午饭: От бързане не можах да си ～. 由于忙,我没能吃完午饭。

дообяснļявам［未］, **дообясня** *-иш, -их*［完］解释完,全部说明 — **се**［被动,中态］～**яване**［中］

дооздравļявам［未］, **доздравея** *-еещ, -ях*［完］痊愈,完全康复 ～**яване**［中］

дооктомврийскļи *-а*［形］〈书〉(俄国)十月革命前的

доопļирам［未］, **доопера** *-ерѐш, -рах*［完］(把衣服等)洗完,全洗干净: Доопрах дрехите. 我把衣服全洗完了。— **се**［被动］～**иране**［中］

доорļавам［未］, **доора** *-еш, -ах*［完］耕完,耕遍,全耕松: Доорахме нивите. 我们把田(地)耕完了。— **се**［被动］～**аване**［中］

доосвобожденскļи *-а*［形］〈罕〉解放(指保加利亚从土耳其统治下获得的解放)前的: ～а литература 解放前文学

дооформļявам 和 **дооформям**［未］, **дооформя** *-иш, -их*［完］使最后成形;完全办好…的手续 ～**яване**［中］

дооценļявам［未］, **дооценя** *-иш, -их*［完］**не** ～**явам** (对事物)估计不足,估计过低;轻视 — **се**［被动］～**яване**［中］

допадļам［未］, **допадна**［完］讨…喜欢;使…合意,使…中意;看得上眼;赞成: Ако ви ～ам, вземете и мене. 如果我合您的意,请把我也带上。Тази песен много ни ～на. 我们很喜欢这首歌。— **си**［互及］相互亲近,互相喜欢,双方合意: Двамата приятели много си ～аха. 两个朋友很投缘。

допаднļа *-еш, -ах*［完］❶(突然地,偶然地)来到,来临,出现: Откъде ～ахте при нас? 您是从哪里来到我们这里的? ❷(从远处)到达: Кога си ～ал? 你是什么时候到达的?

допарļвам［只三单］, **допарва ми**［未］, **допари ми** *-и ми*［完］［无人称］(开始感到)灼痛,烫痛: Дрямах край огъня, докато ми ～и. 我在火旁打瞌睡,直到烫着才醒。

допека 见 допичам

допера 见 допирам[2]

допечатļвам［未］, **допечатам**［完］印(刷)完,出完: ～вам книгата си 把自己的书出完 — **се**［被动］～**ване**［中］

допечатļя *-иш, -их*［完］同 допечатам

допея 见 допявам

допиļвам[1]［未］, **допия** *-еш, -х*［完］喝完,喝干,饮尽: Допий си чая и да се залавяме за работа. 把茶喝完,咱们好开始工作。— **се**［被动］～**ване**［中］

допиļвам[2]［只三单］, **допива ми се**［未］, **допие ми се** *- ми се*［完］［无人称］想喝(水、酒等) ～**ване**［中］

допилļявам се［未］, **допилея се** *-еещ се, -ях се*［完］［中态］〈口,贬〉(不受欢迎地)来到: Откъде се ～я този некането гост? 从哪来的这个不速之客? ～**яване**［中］

допинг［阳］❶〈化〉(赛马前给马注射的)赛马兴奋剂 ❷〈转〉兴奋剂

допипļвам［未］, **допипам**［完］〈口〉捕住,捉到;抓住,逮住;〈转〉弄到,得到,获得: Допипахме големия шаран. 我们捉住了那条大鲤鱼。～вам короната 夺取王位 — **се**［被动,中态］

допир［无复,阳］联系,接触;来往: Детето се събужда от най-лек ～. 孩子轻轻一碰就会醒。В запушения съд няма никакъв ～ на въздух. 密封的器皿与空气完全隔绝。Нямам никакъв ～ с него. 我同他没有任何来往。намирам се в ～ (в ～ съм) 有接触;发生联系 влизам в ～ с някого 同某人接触

допļирам[1]［未］, **допра** *-рѐш, -рях*［完］❶使接触,使靠近,使贴近: ～ирам челото си до студеното стъкло 把额头紧贴在冰冷的玻璃上 ❷同 допирам се ❸(与…)有接触 ❹短暂停留: Допрях до вас и се върнах. 我到你们那里停了一下就回来了。— **се**［反身］: Не се ～ирайте до електрическите жици. 请不要接触电线。Допрях се до стената и си изцапах дрехата. 我靠了一下墙,把衣服弄脏了。◇ **Като ～рѐ ножът до кокала …**〈口〉无法忍受;火烧眉毛。～**иране**［中］

допļирам[2]［未］, **допера** *-ерѐш, -рах*［完］洗完: ～ирам дрехите 洗完衣服 От сутринта е запрала и още не е ～рала. 她从早晨就开始洗,到现在还没有洗完。— **се**［被动］～**иране**［中］

допирателļен *-на*［形］〈数〉～**на права** 切线 ～**на точка** 切点 ～**на линия** 切线

допирļен *-на*［形］接触的,交往的,有关联的,相干的: ～на точка 接触点 Ние с вас нямаме ～ни връзки. 我们同你们没有关联。

допиļсвам［未］, **допиша** *-шеш, -сах*［完］写完: Дописах писмото. 我写完信了。— **се**［被动］～**сване**［中］

дописļен *-на*［形］～**ен член**〈旧〉科学院通讯院士

допискļа［阴］通讯,简讯,报道: Той пише ～и до чуждите вестници. 他常给外国报纸写通讯。

дописниļк *-ци*［阳］, **дописничка**［阴］(报刊的)通讯员,报道员: специален ～к 特派通讯员,特约报道员

дописническļи *-а* дописник 的形容词: ～а работа 通讯报道工作

допитļвам се［未］, **допитам се**［完］［中态］❶同…商量,向…征询意见,请教: ～вам се до народа 征求人民的意见;向人民请教 Допитай се до някой лекар. 你向某位医生请教吧! ❷〈旧〉了解 ～**ване**［中］◇ ～**ване до народа** 全民投票,全民公决

допļичам［未］, **допека** *-ечѐш, -екох, -ѐче*［完］烤熟,烤好: ～ичам хляба 把面包烤熟 — **се**［被动］～**ичане**［中］

допиша 见 дописвам

допия 见 допивам

доплавам［完］同 доплувам: Доплаваха до брега. 他们游到了岸边。

доплакļвам[1]［未］, **доплакна** *-неш, -нах*［完］涮完: ～вам чашите 把杯子涮完 — **се**［被动］～**ване**［中］

доплакļвам[2]［只三单］, **доплаква ми се**［未］, **доплаче ми се** *-а ми се*［完］［无人称］想哭,要哭;感到沉痛;心里郁闷,感到忧愁: Като го видях така изпаднал, ～а ми се. 看到他这样潦倒,我感到痛心。～**ване**［中］

доплатя 见 доплащам

доплаче ми се 见 доплаквам[2]

допла|щам [未], **доплатя** *-иш, -их* [完] ❶(把钱、工资等)付足,交足,交够,全部支付: Старият скъперник не ~шаше на работниците. 那个老吝啬鬼不给工人发足工资。❷补付,补发,补交: Доплатих му още 20 лева. 我又给他补付了20列弗。— **се** [被动] **~щане** [中]

допл|итам [未], **доплета** *-етеш, -етох, -ете* [完] ❶织完,织到: Още не съм ~ела пуловера. 我还没有把毛衣织完。❷补织,接长(织物): Доплети още малко на дължината. 往长里再织一点。— **се** [被动] **~итане** [中]

доплу|вам [完] 游到,浮到,航行到: ~вам до брега 游到岸边 **~ване** [中]

доподвър|звам [未], **доподвържа** *-жеш, -зах* [完] 装订完: Ходих в книговезницата, но още не са ~зали книгите. 我到过书籍装订厂,但是书还没有装订完。**~зване** [中]

допокри|вам [未], **допокрия** *-еш, -х* [完] 盖完;盖好…的房顶: Трябва да ~ем сградата, докато не са започнали дъждовете. 在雨季到来之前我们要把建筑物的顶盖好。— **се** [被动] **~ване** [中]

допотоп|ен *-на* [形] (《圣经》传说中的)大洪水之前的,太古的;〈讽〉陈腐的,太过时的,太落后的: ~но животно 太古动物 ~но чудовище 太古时期的怪兽 ~ни възгледи 陈腐的见解,太过时的观点 ~но рало 太落后的犁

допра 见 допирам

допра|вям [未], **доправя** *-иш, -их* [完] 做完,做到底;建造完: Правил си го, майсторе, но не си го ~ил. 师傅,你把它做了,可是没有做完。— **се** [被动] **~яне** [中]

допра|щам [未], **допратя** *-тиш, -тих* [完]〈民〉同 пращам (送去,寄): Допратиха ми от село армаган. 他们从农村给我寄来了礼物。**~щане** [中]

допреда 见 допридам

допреди [副] 在…之前,不久之前: Допреди няколко дни не се познавахме. 几天前我们还不认识。Допреди две години той беше дете. 两年前他还是个孩子。

допр|идам [未], **допреда** *-едеш, -едох, -еде* [完] 纺完,纺织完: Те ~идаха къделите. 她们纺完了梳好的羊毛。— **се** [被动] **~идане** [中]

доприна|сям [未], **допринеса** *-есеш, -есох, -есе* [完] 帮助,协助;有助于,促成,促进;助长;做出贡献: Тази политика ~ся за укрепване на социализма. 这一政策有助于巩固社会主义。— **се** [被动] **~сяне** [中]

доприпк|вам [未], **доприпкам** [完] (轻轻地)跑到(某地) **~ване** [中]

допроч|итам [未], **допрочета** *-етеш, -етох, -ете* [完] 读完,看完: ~итам книгата 读完书 — **се** [被动] **~итане** [中]

допус|кам [未], **допусна** *-неш, -нах* [完] ❶(允)许,容(许),准许,容忍,许可(参加): Не ~кам да се подиграват с мене. 我不许他们嘲弄我。Няма да ~нем да се извърши това беззаконие. 我们不允许有这种不法行为。Историческата истина не ~ка нито съмнения, нито претълкувания. 历史真相不容怀疑,不容歪曲。Пазачът не ни ~ка да влезем. 守卫不准许我们进入。Не ме ~наха до състезание. 他们不许我参加比赛。❷〈转〉认为可以,认为可能;假设,假定,设想: Добре, да ~нем, че това е истина. 好,就假设这是真的。Да ~нем, че е така. 就算是这样吧。❸(纵容自己)做,犯,放任(某种不应有的行为等): ~кам слабости 放任(自己的)弱点 ~кам брак 出废品 ~кам грешки 犯错误 — **се** [被动]: Да не се ~ка доверчиво отношение към обещанията на враговете. 不要轻信敌人的诺言。**~кане** [中]

допустим *-а* [形] ❶可容许的,可允许的;可能的: ~о закъснение 可允许的迟到 ~а грешка 允许的错误 При едно ~о заболяване работата ще се забави. 一生病工作就会耽搁下来。❷[用作名] **~ото** [中]: в границите на ~ото 在允许的范围内 Това преминава границите на ~ото. 这已超出允许的范围。

допу|швам[1] [未], **допуша** *-иш, -их* [完] 吸完,抽完: Допуших си цигарата. 我把香烟吸完了。— **се** [被动] **~ване** [中]

допу|швам[2] [只三单], **допушва ми се** [未], **допуши ми се** *-и ми се* [完] [无人称] 想吸烟 **~ване** [中]

допуща|м [未] 同 допускам — **се** [被动] **~не** [中]

допълва|м [未] ❶补充,增补,附加;补足,追加,补…的不足;倒满,灌满,添上: ~м чашите 斟满杯子 ~м мисълта си 补充自己的想法 Тъмните багри на килима ~т тоновете на стенния тапет. 地毯的深色与壁纸的色调很协调。❷补充说 — **се** [被动,互及]: Двамата се ~т чудесно. 两人正好取长补短。**~не** [中]

допълз|явам [未], **допълзя** *-иш, -ях* [完] 爬到(某处) **~яване** [中]

допълнени|е *-я* [中] ❶(对谈话和文章等的)补充,增补;补充部分,附加部分,附录: За ~е към казаното ще посоча още някои данни. 为了补充上次的讲话,我再指出一些材料。В ~е на вчерашното си писмо ви съобщавам още следното .... 继昨天的信,我再通知您如下事项… ❷〈语法〉宾语: пряко ~е 直接宾语 непряко (косвено) ~е 间接宾语

допълнител|ен *-на* [形] ❶补充的,增补的,附加的;规定以外的,另外的: ~ен доход 额外收入 ~но възнаграждение 附加工资 ~ен член 补充条款 ~ни части във войската 后备部队 ~на дажба 补充定量 ❷〈语法〉宾语的: подчинено ~но изречение 宾语从句 **~но** [副]: давам ~но 补给 ~но вписвам 补写 плащам ~но 补付

допълн|ям [未], **допълня** *-иш, -их* [完] 同 допълвам: ~ено издание 增订版(本) Имам само едно нещо да ~я. 我只有一件事要补充。— **се** [被动,互及] **~яне** [中]

допълз|ям [未], **допълзя** *-еш, -ах* [完] 爬到(某处) — **се** [被动] **~яне** [中]

допърж|вам [未], **допържа** *-иш, -их* [完] 煎(炸)完;煎(炸)熟: Допържи кюфтетата. 你把肉饼煎熟! — **се** [被动] **~ване** [中]

допъти [副]〈民〉下一次,另一次,下一回: Допъти ще ти пиша повече. 下一次再给你多写点。Сега ако няма, ~ ще има. 如果现在没有,下一回会有的。Допъти ще ви кажа. 下一次再告诉你们。

доп|явам [未], **допея** *-еeш, -ях* [完] 唱完;唱到 — **се** [被动] **~яване** [中]

дор [副]〈民〉дори

доработ|вам [未], **доработя** *-иш, -их* [完] 做完,做成,完成,做好 — **се** [被动] **~ване** [中]

доразб|ирам [未], **доразбера** *-ереш, -рах* [完] 完全明白(了解,懂得,领悟,认清): Доразбрах задачата. 我完全明白了任

务是什么。— **се**［被动］**～ѝране**［中］

доразвѝ|вам［未］，**доразвѝя** *-еш*，*-х*［完］充分（进一步）发挥（发扬，发展）：Оставѐте го да ～е мисълта̀ си. 让他把自己的想法都发挥出来。～вам постижѐнията от мѝналото 发扬过去的成绩 **～ване**［中］

доразвѝ|вам се［未］，**доразвѝя се** *-еш се*，*-х се*［完］［中态］得到充分的发展，充分发育，发育成熟：Пъпките на дървѐтата се ～ха. 树芽长大了。Цвѐтето о̀ще не сѐ е ～ло. 花还没有完全开放。**～ване**［中］

доразка̀|звам［未］，**доразка̀жа** *-жеш*，*-зах*［完］讲完，说完：Ива̀н не бѐше ～зал исто̀рията си，но，като̀ ня̀маше ко̀й да го слу̀ша，и то̀й замълча̀. 伊万没有把自己的故事讲完，不过，因为没有人听他的，他也不说了。— **се**［被动］**～зване**［中］

доразкрѝ|вам［未］，**доразкрѝя** *-еш*，*-х*［完］完全揭开，彻底揭示，展开，完全揭穿；完全查明：Илюстра̀цията ѝма за зада̀ча да доизяснѝ и ～е осно̀вните прогресѝвни за̀мисли на писа̀теля. 插图的目的是清楚说明和充分揭示作家的进步的基本构思。— **се**［被动］**～ване**［中］

доразнѝщ|вам［未］，**доразнѝщя** *-иш*，*-их*［完］把…全部抽成线；〈转〉全部弄清楚；〈转〉使彻底垮掉 — **се**［被动］**～ване**［中］

доразпл|ѝтам［未］，**доразплета̀** *-етѐш*，*-ѐтох*，*-ѐте*［完］完全拆开，拆完：～ѝтам чора̀па 把袜子拆完 — **се**［被动］**～ѝтане**［中］

доразрабо̀т|вам［未］，**доразрабо̀тя** *-иш*，*-их*［完］加工完；完全开发；练好（乐器等）；详尽地研究：～вам тѐмата 详细研究（某一）课题 — **се**［被动］**～ване**［中］

доразтрѐб|вам［未］，**доразтрѐбя** *-иш*，*-их*［完］收拾完，整理完，整顿完：Нѝе тря̀бва да ～им и да пометѐм. 我们应当收拾整齐并打扫干净。— **се**［被动］**～ване**［中］

доразцъф|тя̀вам［未］，**доразцъфна̀** *-неш*，*-нах*［完］使全开放，使盛开 — **се**［被动］**～тя̀ване**［中］

доразясн|я̀вам［未］，**доразяснѝ** *-ѝш*，*-ѝх*［完］完全讲清楚，充分阐明：～я̀вам въпро̀са 把问题完全讲清楚 — **се**［被动］**～я̀ване**［中］

доралѝя［不变，形］同 до̀рест：～ ко̀н 枣红马

дора̀мка［阴］〈方〉同 дора̀мник

дора̀мни|к *-ци*［阳］〈方〉（粗呢）坎肩

дора̀мниче *-та*［中］〈方〉同 дора̀мник

дора̀сна 见 дора̀ствам

дораста̀ *-ѐш*，*-ох*，*-е*［完］同 дора̀сна

дора̀с|твам［未］，**дора̀сна** *-неш*，*-нах* 和 **дораста̀** *-тох*，*-те*［完］❶长到（…年龄）；长成，长大：Синовѐте му са ～ли за войнѝци. 他的儿子已到当兵的年龄了。Не впря̀гайте ко̀нчето，докато̀ си ～тѐ. 在小马没有长大之前，不要套它拉车。❷〈转〉发展到，达到…程度；进步到：О̀ще не сѝ ～тъл да разберѐш всѝчко. 你还没有达到什么都能理解的程度。Ва̀зов не ～на до социалѝзма，но се отна̀сяще критѝчески към капиталѝзма. 伐佐夫的思想没有进步到理解社会主义，但是他对资本主义却抱着批判的态度。**～тване**［中］

дордѐ［副］〈民〉同 докато̀，доклѐ 和 догдѐ

дордѐто［副］同 докато̀

дореволюцио̀н|ен *-на*［形］革命（一般指十月革命）前的：～ен перио̀д 革命前的时期 ～на Ру̀сия（十月）革命前的俄国

до̀реда［副］〈方〉下一次，另一次，下一回：За сега̀ то̀лкова. Дру̀гото пък ～. 这次就这么多，别的等下次。

доредя̀ 见 дорѐждам

дорѐжа 见 доря̀звам

дорѐ|ждам［未］，**доредя̀** *-дѝш*，*-дѝх*［完］整理完，整理好；安排完，安排好；布置完，布置好：Доредѝх кнѝгите си. 我把书整理好了。— **се**［被动］**～ждане**［中］

дорека̀ 见 дорѝчам

дорѐ|свам［未］，**дорѐша** *-шиш*，*-сах*［完］梳完，梳好（头发等）。— **се**［反身，被动］**～сване**［中］

до̀рест *-а*［形］（一般指马）枣红色的：～ ко̀н 枣红马

дорѐша 见 дорѐсвам

дореш|а̀вам［未］，**дорешà** *-ѝш*，*-ѝх*［完］解决完（问题等）；解答完，解完（习题、谜语等）：Дорешѝх зада̀чите си. 我把习题做完了。— **се**［被动］**～а̀ване**［中］

дорѝ ❶［副］甚至，（甚至）连…也都；直到：По̀мня всѝчко，～ с пъ̀лни подро̀бности. 一切我都记得，甚至连全部细节都记得。Не сѐ сърдя，～ се ра̀двам，че ста̀на така̀. 事情变成这个样子，我不仅不生气，甚至还高兴。Ня̀кой не ѐ мѝгнал ～ за мину̀тка. 所有的人连一分钟都没有合眼。❷［用作连］即使，纵然：Дорѝ да е вя̀рно，ня̀ма защо̀ да го разпра̀вяш. 即使是真的，你也没有理由说出来。Дорѝ и да си пра̀в，тря̀бваше да премълчѝш. 你就是正确，也不该提。

дорѝйск|и *-а*［形］**～и стѝл**〈建〉多利斯式的 **～а коло̀на**〈建〉多利斯式圆柱

дорису̀ва|м［未］画好，画完：Дорису̀вах картѝната. 我把画画完了。— **се**［被动］**～не**［中］

дор|ѝчам［未］，**дорека̀** *-ечѐш*，*-ѐкох*，*-ѐче*［完］讲完，说完

до̀родъ|к *-ци*［阳］〈方〉同 изтърса̀к（父母最小的孩子）

До̀ртмунд 多特蒙德（德国城市）

До̀рчо［阳］多尔乔（对枣红马的称呼，小红马）

дор|я̀звам［未］，**дорѐжа** *-ѐжеш*，*-я̀зах*［完］切完，割完，剪完：Доря̀захте ли ло̀зето? 你们给葡萄剪完枝了吗？— **се**［被动］

доса̀да［无复，阴］厌烦，烦闷，苦恼，懊丧：Обхва̀на ме ～. 我感到厌烦。изпѝтвам голя̀ма ～ 感到十分烦闷 Ня̀каква ～ и ня̀каква мъ̀ка се набѝраше в гърдѝте му. 他内心充满烦恼和痛苦。

доса̀д|ен *-на*［形］❶令人苦恼（懊丧、难过）的，不愉快的，伤脑筋的；遗憾的，很可惜的：～на грѐшка 令人遗憾的错误；使人难过的错误 ～но недоразумѐние 令人遗憾的误会 ～ни въпро̀си 伤脑筋的问题；令人不快的问题 ❷枯燥无味的，无聊的，烦闷的：～ен живо̀т 无聊（烦闷）的生活 ～на ра̀бота 枯燥无味的工作 ❸令人厌恶的，讨厌的，令人厌烦的；单调的：～ен човѐк 令人讨厌的人 ～но еднообра̀зие 令人厌烦的单调 ◇ **～на муха̀**〈口〉讨厌的人，纠缠不休的人 **～но**［副］

досадлѝв *-а*［形］同 доса̀ден：настойчѝв и ～ дъ̀жд 下个不停的令人厌烦的雨

доса̀|ждам[1]［未］，**досадя̀** *-дѝш*，*-дѝх*［完］使厌烦，使苦恼：Отнача̀ло ми бѐше заба̀вно，а по̀сле взѐ да ми ～жда. 开头我觉得好玩，而后我就开始厌烦了。**～ждане**［中］

доса̀|ждам[2]［未］，**досадя̀** *-дѝш*，*-дѝх*［完］栽完；补栽 — **се**［被动］**～ждане**［中］

доса̀м［前］〈方〉紧靠，紧挨着：Куршу̀мът мѝнал ～ глава̀та му. 子弹擦他头而过。Къ̀щата им е ～ учѝлището. 他们家的房子紧靠着学校。

досвид|ѝвам (се) [只三单], **досвидява ми (се)** [未], **досвидѐе ми (се)** -*я ми (се)* [完] [无人称] (觉得)可惜,遗憾;舍不得: Досвидя ми да дам толкова пари. 我舍不得给这么多钱。Ако ти се ~й маслото, не ще ти стане сладка кашата. 〈谚〉舍不得搁黄油,做不出香甜的粥。**~ѝване** [中]

досвѝр|вам [未], **досвиря** -*иш*, -*их* [完] 吹奏完;拉完;弹完: ~вам песента 奏完歌曲 — **се** [被动] **~ване** [中]

досвърш|вам [未], **досвърша** -*иш*, -*их* [完] 做完,用完,完成,完结,结束: Досвърши работата си. 把你的工作全部做完。

дòсег [无复,阳] 接触;联系;交际,交往: влизам в ~ с някого 同某人发生联系,与某人接触

досега̀ [副] 到现在,至今: оттогава ~ 从那时到现在

досега̀шен -*на* [形] 到现在的,至今的

досѐгна 见 досягам

досед|ѝвам [未], **доседя** -*иш*, -*ях* [完] 坐到,呆到(某时),坐到最后: Той не ~я до края на представлението. 他没有把演出看完。Доседях до второто действие и си отидох. 我看到第二幕就回家了。**~ѝване** [中]

досѐжно [前] 〈书〉至于,关于,与…有关: Какво ще кажете ~ повдигнатия въпрос? 关于提出的问题您有什么可谈的?

досека̀ 见 досичам

досѐнова [副] 〈方〉同 досега

досетлѝв -*а* [形] 颖悟的,聪明的,机灵的,机智的,敏捷的: ~ човек 机灵人,聪明人 Тя е ~а и от малко разбира. 她是个机灵的人,一看(一听)就明白。**~ост** -остта [阴]: У него има природна ~ост. 他天生聪颖。

досѐ|щам [未], **досѐтя** -*тиш*, -*тих* [完] 〈罕〉感觉到,察觉到,觉得,闻到: ~щам неспокойството на някого 觉察到某人的不安情绪 **~щане** [中]

досѐ|щам се [未], **досѐтя се** -*тиш се*, -*тих се* [完] 领悟,猜到,猜透: Досетих се къде е била грешката. 我领悟到错在哪里。Досещате ли се какво искам да кажа? 您猜到我要说什么了吗? Не беше трудно за никого да се ~ти кой бяха виновниците и на това злодеяние. 任何人都不难猜到谁又是这次暴行的罪人。Изведнъж той се ~ти за нещо забравено. 他忽然想起一件忘了的事情。**~щане** [中]

досѐя 见 досявам

досиѐ -*то* [中] 〈书〉(关于某事、某人的)案卷,档案: служебно ~ 公文案卷 лично ~ 个人档案

досѝп|вам [未], **досѝпя** -*еш*, -*ах* [完] 再倒,再添,再洒;倒完,添完,洒完: ~вам ядене 再添些菜 Досипвай брашното по малко. 一点一点地倒面粉! Трябва да ~я още малко вода. 我还得再添点水。— **се** [被动] **~ване** [中]

дòсита [副] 〈民〉饱,够: Нахраних се ~. 我吃得饱饱的。

дос|ѝчам [未], **досека̀** -*ечѐш*, -*якох*, -*ѐче*, 过主形动 -*якъл*, -*якла*, -*ѐкли* [完] 伐完,砍完: ~ичам дърветата 伐完树 — **се** [被动] **~ѝчане** [中]

доск|а̀чам [未], **доскòча** -*òчиш*, -*òчих* [完] 跳到(某处)

доскòро [副] (到)不久之前,刚才: Доскоро работихме заедно. 不久以前我们还在一起工作。Той ~ беше тука. 他刚才在这里。Стъклото на прозореца, ~ тъмно, сега пламна огнено-червено. 窗子上的玻璃不久前还是黑的,现在呈现出火红的颜色。

доскòрошен -*на* [形] 不久以前的: ~но минало 不久之前

доскỳб|вам [未], **доскỳбя** -*еш*, -*ах* [完] 拔完,揪完;(把鸡、鸭等的毛)煺完: Доскубах перушината на кокошката. 我煺完了母鸡的毛。— **се** [被动] **~ване** [中]

доскуч|а̀вам [只三单], **доскуча̀ва ми** [未], **доскуча̀е ми** -*а ми* [完] [无人称] 感到厌烦(无聊,无趣) **~а̀ване** [中]

досл|а̀гам [未], **дослòжа** -*òжиш*, -*òжих* [完] 添上,加上,补上: Доложи въглища в печката. 往火炉里添点煤。

дослòв|ен -*на* [形] 逐字逐句的,一字不差的,完全准确的: ~ен превод 直译 **~но** [副]

дослỳж|вам [未], **дослỳжа** -*иш*, -*их* [完] 服务到(…时期);供完职;服完兵役: Дослужих до пенсия. 我一直供职到领养老金的时候。**~ване** [中]

дослỳшвам [未], **дослỳшам** [完] 听完

досмещ|а̀вам [只三单], **досмеша̀ва ме** [未], **досмешѐе ме** -*а ме* [完] [无人称] 想笑,觉得好笑: Не те ли ~ава, като гледаш как се надпират децата? 看到孩子们在吵闹,你不觉得好笑吗? **~а̀ване** [中]

досмъд|ѝвам [只三单], **досмъдя̀ва ме** [未], **досмъдѝ ме** -*я ме* [完] [无人称] 发痒,感到痒: Досмъдяла ме е лявата длан. 我左手掌发痒。**~ѝване** [中]

ДОСО [досо] [阴,(口)中,缩] Доброволна организация за съдействие на отбраната 志愿支援国防协会

досол|ѝвам [未], **досолѝ** -*иш*, -*их* [完] 腌完,腌好: ~явам рибата 腌好鱼 — **се** [被动] **~ѝване** [中]

досòсвам[1] [未], **досòсам** [完] 〈方〉供应,提供

досòсвам[2] [只三单], **досòсва ми** [未], **досòса ми** [完] [无人称] 〈方〉够了,足够了;厌烦,令人讨厌

доспѐхи [复,无单] 〈古〉(中世纪的)盔甲,甲胄: бранни ~ 甲胄 рицарски ~ 骑士的盔甲

доспѝвам[1] [未], **доспя̀** -*иш*, -*ах* [完] 〈诗〉睡足: Природата ~йваше последния си златен сън. 大自然睡足最后一个金色的觉。

доспѝвам[2] [只三单], **доспѝва ми се** [未], **доспѝ ми се** -*а ми се* [完] [无人称] 想睡觉,要睡觉: Сега да си лягаме, че ми се ~а. 我们现在躺下吧,我困了。Когато и ви се ~й, влезнете и си легнете. 当你们也想睡的时候,就进去躺下。**~ѝване** [中]

доспѝвам си [未], **доспя̀ си** -*иш си*, -*ах си* [完] [中态] 睡足,睡够;好好地睡一觉 **~ѝване** [中]

досрам|ѝвам [只三单], **досрамя̀ва ме** [未], **досрамѐе ме** -*я ме* [完] [无人称] 害羞,惭愧,很不好意思,羞于: Как не ги ~я тия хора да ме лъжат. 这些人欺骗我怎么不感到害羞呢! **~ѝване** [中]

досрѐд [前] (指地点、时间)直到…的中间,当中: Досред нощ бях у него. 我在他那里呆到深更半夜。~ пътя 中途 Достигна вече ~ моста. 他已走到桥当中。

досрỳт|вам [未], **досрỳтя** -*иш*, -*их* [完] 拆完(房屋、墙等): ~вам къщата 把房子拆完 — **се** [被动] **~ване** [中]

дост -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈民,旧〉同 приятел (朋友)

дòста [副] ❶相当多地,很多地: Книгите бяха ~ много. 书相当多。Тя е вече ~ стара. 她已经相当老了。Минаха ~ дни. 过了许多天。Има още ~ път до гарата. 到车站还有很长的路。Това е вече ~ мнòжко наведнъж. 对一次来说这已经相当多了。То беше ~ голямо село и лежеше в една живописна местност. 它是一个相当大的村庄,坐落在一个美丽如

画的地方。Пѝсал е ～ по̀вести и дра̀ми. 他写了很多中篇小说和剧本。❷足够地;〈民〉够: Тѐ иска̀рват ～. 他们挣的钱够多了。До̀ста вѐче! 够了! 得了吧! До̀ста сме я̀ли. 我们吃得够多了。

доста̀вк|а [阴] ❶供应,供给: ～а на строѝтелни машѝни (материа̀ли) 建筑机械(材料)的供应 ～а на месо̀ (мля̀ко) 肉(牛奶)的供应 ❷供应品: воѐнни ～и 军需品 ◇ **държа̀вни ～и** 向国家交售的农产品

доста̀вчи|к -*ци* [阳], **доста̀вчица** [阴] 供应者,供给者;供应机关;交售者: ～к на зъ̀рнени хранѝ 粮食的供应(供给)者 Доста̀вчикът е добросъ̀вестен. 交售者是认真的。

доста̀в|ям [未], **доста̀вя** -*иш*, -*их* [完] ❶供应,供给,提供: ～ям землѐделски машѝни 提供农业机械 ～ям сто̀ката в къ̀щи 送货上门 ❷〈转〉引起,招致,致使,带来: ～ям ра̀дост (удово̀лствие) на ня̀кого 使某人高兴 — **се** [被动] **～яне** [中]

доста̀тъч|ен -*на* [形] 足够的,充分的,充足的: ѝмам в ～но количество 有足够的数量 Едѝн хля̀б бѐ ～ен за два̀ма. 一个面包足够两个人吃了。Защо̀ не сѐ оба̀ждаш? Една̀ ду̀мица мака̀р. За мѐне и тя̀ е ～на. 你为什么不来信呢? 哪怕一个字也好,这一个字对我就足够了。

доста̀тъчно [副] 够,足够: То̀й ѝма на сво̀е разположѐние ～ срѐдства. 他有足够的钱可以自由支配。◇ ～ **е да …** 只要… Доста̀тъчно е да му ка̀же една̀ ду̀ма и то̀й ще го послу̀ша. 他只要对他说一个字,他就会听从。

достѝг|ам [未], **достѝгна** -*неш*, -*нах* [完] ❶到达,走到,传到: ～ам до бреговѐте на далѐчни морѐта 到达远方的海边 На̀й-сѐтне ～наха върха̀. 他们终于到达顶峰。Изведнъ̀ж до ухо̀то ми ～ат тъ̀пи, глу̀хи зву̀кове. 一阵低沉的声音突然传到我耳边。❷达到…地点,到…程度: Вода̀та едва̀ ～а до коленѐте ни. 水刚没到我们的膝盖。❸追上,赶上: То̀й ～на на височина̀ бра̀т си. 他的个子赶上他哥哥了。❹触到,摸到,够到: Венѐцът е висо̀ко, та едва̀м го ～а. 花环放得(很)高,他好容易才够到。❺〈转〉(经过努力)获得,取得: ～ам благополу̀чие 得到幸福 ～ам целта̀ си 达到自己的目的 ❻足够,够,能够: Ще ни ～нат сѝли и умѐние да изпъ̀лним та̀зи зада̀ча. 我们将有足够的能力完成这一任务。Кома̀й не ～ат па̀рите за хля̀ба. 钱好像不够买面包的。— **се** [被动]: Бѐз едѝнството на рабо̀тническата кла̀са бѝ било̀ невъзмо̀жно да се ～не до побѐдата на пролета̀рската револю̀ция. 没有工人阶级的团结,就不能实现无产阶级革命的胜利。◇ **～ам (до) дълбо̀ка ста̀рост, ～ам до дълбо̀ки старинѝ** 活到高龄 **～ане** [中]

достижѐни|е -*я* [中] 同 постижѐние

достижѝм -*а* [形] 可以达到的;能够赶上的;可做到的;可以得到的

достлу̀к [阳]〈旧〉友谊,交情 ◇ ～ **на колѝно** 不持久的友谊

достовѐр|ен -*на* [形] 确实的,可靠的,可信的: ～ни свѐдения 可靠的消息 ～ен ѝзточник 可靠的来源 **～ност** -ността̀ [阴]

досто̀|ен -*йна* [形] ❶应得到…的,值得…的,应受到…的,配做…的,不愧为…的: ～ен за внима̀ние 应受到注意的 ～ен за похва̀ла 值得称赞的 ～ен замѐстник 够格的副手 Не съм ～ен за тя̀я чѐст. 我不配得到这种荣誉。❷公道的;应有的,适当的: ～йна оцѐнка 公正的评价 ～йно наказа̀ние 应得的惩罚 **～йно** [副]: държа̀ се ～йно 行为端正 изпълня̀вам ～йно дълга̀ си 忠实地履行自己的职责

досто̀йнств|о -*а* [中] ❶ [只单] 高尚品格;尊严,威容;体面;自尊感,自尊心: човѐшко ～о 人格 лѝчно ～о 个人尊严 прика̀звам с ～о 带着自尊心讲话 Чу̀вството за мо̀ето ～о се наранѝ. 我的自尊心受到伤害。❷优点,长处,好处: Досто̀йнствата на това̀ произведѐние са очевѝдни. 这部作品的优点是明显的。◇ **оценя̀вам по ～о** 作正确的评价;作正确的判断

достолѐп|ен -*на* [形]〈古〉可尊敬的,重要的;仪表堂堂的

достопа̀мет|ен -*на* [形]〈书,古〉值得纪念的: ～ни днѝ 值得纪念的日子

достопочтѐн -*а* [形]〈旧〉极可尊敬的

достоп|я̀вам [未], **достопя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 炼完(油脂等),熔解完,熔化完: Достопѝх слани̇̀ната. 我炼完了肥肉。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

досто|я̀вам [未], **достоя̀** -*ѝш*, -*я̀х* [完] 站到(某时);呆到最后: Тя̀ не ～я̀ до кра̀я на фѝлма. 她没有把电影看完。**～я̀ване** [中]

достоя̀ние [无复,中]〈书〉财产,财富;所有物: общѐствено ～ 公共财产 наро̀дно ～ 人民的财产 ◇ **ста̀вам** ～〈书〉成为人所共知的事: Та̀йната, че се го̀тви въста̀ние, бѐше ста̀нала ～ отда̀вна и на деца̀та. 准备起义的秘密连孩子们都早已知道了。**пра̀вя нѐщо** ～〈书〉使…成为人所共知的事

дострашц|а̀вам [只三单], **дострашц̀ава ме** [未], **дострашѐе ме** -*а̀ ме* [完] [无人称] 感到可怕: Достраша̀ ме за тѐбе. 我为你担惊受怕。**～а̀ване** [中]

достр|ѝгвам [未], **дострѝжа** -*жеш*, -*гах* [完] 推完,剪完(头发等) **～гване** [中]

достро|я̀вам [未], **достроя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 建完,盖完: Достро̀ѝх къ̀щата. 我把房子盖完了。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

достъкм|я̀вам [未], **достъкмя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 准备好,安排好,料理妥当

до̀стъп [无复,阳]〈书〉❶许可进入;开放: До̀стъпът в за̀лата е забранѐн. 禁止进入大厅 ❷通路,入口(处): ня̀ма ～ 没有通路 ◇ **ѝмам свобо̀ден** ～ 可以自由出人

достъ̀п|ен -*на* [形] ❶容易到达的;可进入的,可通行的;可接近的;开放的: Могѝлата е ～на са̀мо от за̀дна страна̀. 上山冈只能从后面上。Изло̀жбата е ～на за всѝчки. 展览会对所有的人开放。❷〈转〉容易懂的,容易了解的,通俗的: ～ен езѝк 通俗的语言 ❸便宜的,廉价的: ～ни ценѝ 低廉的价格 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

досуш|а̀вам [未], **досуша̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 完全晒干,完全晾干,完全烤干: ～а̀вам дрѐхите 晾干衣服 — **се** [被动] **～а̀ване** [中]

досу̀щ [副] 完全,充分,彻底;没有任何区别地,丝毫不差地: Досу̀щ прилѝча на ба̀ща си. 他完全像自己的父亲。Явѝла се една̀ бя̀ла ла̀стовичка! Досу̀щ бя̀ла, като̀ сня̀г. 出现了一只白色的燕子! 全白的,像雪一样白。

досъбо̀|ря̀м [未], **досъбо̀ря** -*ориш*, -*орих* [完] 全部拆毁: Досъбо̀рихме стена̀та. 我们把墙全拆了。— **се** [被动] **～а̀ряне** [中]

досъбѝ|рам [未], **досъбера̀** -*ерѐш*, -*ра̀х* [完] 收足,收齐;收集完,全采下 — **се** [被动] **～ѝране** [中]

досъбл|ѝчам [未], **досъблека̀** -*ечѐш*, -*я̀кох*, -*ѐче* [完] 给…脱(光)衣服,脱去…全部衣服: Досъблечѝ детѐто. 把小孩的

衣服全脱掉。— **се**［反身，被动］~**ѝчане**［中］

досъбòря 见 досъбàрям

досъд|ѝрам［未］，**досъдерà** *-ерѐш*，*-рàх*［完］剥完，撕完 — **се**［被动］~**ѝране**［中］

досърб|вам［未］，**досърбам**［完］（带着响声）喝完（热菜汤、热粥等）— **се**［被动］~**ване**［中］

досърб|ѝвам［只三单］，**досърбява ме**［未］，**досърбѝ ме** *-ѝ ме*［完］［无人称］感到痒，发痒 ~**ѝване**［中］

досъх|вам［未］，**досъхна** *-неш*，*-нах*［完］干透，完全干：Дрѐхите òще не сà ~нали. 衣服还没有干透。~**ване**［中］

досъщ［副］同 досу̀щ

дос|ѝвам［未］，**досèя** *-èеш*，*-ях*［完］❶播完（种子），播种完；筛完：~ѝвам нѝвата 播种完田地 Досѝх брашнòто. 我筛完了面粉。❷补播；再筛，筛够：~ѝвам сèме 补播种子 ~ѝвам пя̀сък 筛够沙子 — **се**［被动］~**ѝване**［中］

дос|ѝгам［未］，**досèгна** *-èгнеш*，*-èгнах*［完］触及，够到，达到：Гъ̀стите опàшки на конèте ~ѝгаха земя̀та. 浓密的马尾触到地面。— **се**［反身，被动］~**ѝгане**［中］

дотàм［副］❶到那里，到某地：Дотàм ѝма òще мнòго пъ̀т. 到那里还有很多路程。Хòдих ~ и се въ̀рнах. 我到了那儿，又回来了。❷到那种程度（地步），那样：Не è ~ лѐсно. 没有那么容易。Тòй не è чàк ~ добъ̀р. 他没有那么好。

дотàция［阴］〈财〉补助金，补贴

дотеглѝв *-а*［形］〈方〉使人厌烦的，讨厌的；无聊的，枯燥无味的：~ човѐк 讨厌的人

дотѐгл|ям[1]［未］，**дотѐгля** *-иш*，*-их*［完］拉到…，拖到…：Дотеглѝ колàта до къ̀щата. 把车拉到屋门口！~**яне**［中］

дотѐгл|ям[2]［未］，**дотѐгля** *-иш*，*-их*［完］称足；称够 ~**яне**［中］

дотѐгна 见 дотя̀гам

дотеж|àвам［未］，**дотежà** *-ѝш*，*-àх*［完］❶发重，沉重；使觉得沉重，使疲劳不堪；压疼：Кýфарът ми ~à. 箱子把我压得疲劳不堪。Кòлкото и да бѐше лѐкичкото телѐнцето, вcè пàк бѐше жѝво нѐщо, ~àваше. 尽管小牛犊很轻，但毕竟是个活东西，沉甸甸的。❷〈转〉令人厌烦，讨厌。❸［只三单］~**àва ми**, ~**ѝ ми**〈转〉苦恼，难过，痛心：Дотежàва ми на душàта. 我心里难过。Дотежà ми от тѐзи ду̀ми. 这些话使我痛心。

дот|ѝчам[1]［未］，**дотекà** *-ечѐш*，*-èкох*，*-èче*［完］❶流到；流来，淌出来：Водàта ~èче до нѝвите. 水流到田里。❷流尽，流完：Водàта от чешмàта ~èче и спрѝ. 水龙头的水流完了，停止了。~**ѝчане**［中］

дотѝчам[2] 见 дотѝчвам

дотѝч|вам［未］，**дотѝчам**［完］跑来，跑到：Еднà женà ~а откъ̀м мѐлницата. 一个女人从磨房那边跑来。Тòй ~а из отдалечѐното крàйще. 他从远处跑来。~**ване**［中］

дотлàск|вам［未］，**дотлàскам**［完］推到（某处）— **се**［被动］~**ване**［中］

дотл|ѝвам［未］，**дотлèя** *-èеш*，*-ях*，过主形动 *-ял*，*-я̀ла*，*-èли*［完］燃尽，烧完 ~**ѝване**［中］

дотоваp|вам［未］，**дотоваря** *-иш*，*-их*［完］❶装完：Дотовàрих стòката. 装完货物 ❷装足，装满：Дотовàрих колàта. 我把车装满了。— **се**［被动］~**ване**［中］

дотовàр|ям［未］，**дотовàря** *-иш*，*-их*［完］同 дотовàрвам — **се**［被动］~**яне**［中］

дотогàва［副］到那时候，到那时为止：Дотогàва ѝма òще мнòго врѐме. 离那时还有很多时间呢。

дотогàвашен *-на*［形］到那时为止的，当时的，从前的

дотòлкова［副］到那种程度（地步）；那么；这样（地），如此，简直…，完全：Тòй е ~ уморѐн, че не мòже да се мръ̀дне от мя̀стото си. 他疲倦得都不能移动地方了。~，докòлкото е необходѝмо 以必要为限

дотòлкоз［副］〈方〉同 дотòлкова

дотор|ѝвам［未］，**доторѝ** *-ѝш*，*-ѝх*［完］给…施完肥：Наторѝхме нѝвата. Ѝма òще двè лехѝ да ~ѝм. 我们给田地施了肥，还有两畦就施完了。

дотòч|вам[1]［未］，**дотòча** *-иш*，*-их*［完］倒完，倒光：Дотòчихме вѝното из бъ̀чвата. 我们把酒桶里的葡萄酒全倒出来了。~**ване**［中］

дотòч|вам[2]［未］，**дотòча** *-иш*，*-их*［完］❶擀完：Дотòчих тестòто. 我把面擀完了。❷再擀一些：~вам корѝ за бàницата 再擀些做起酥的皮。~**ване**［中］

дотòч|вам[3]［未］，**дотòча** *-иш*，*-их*［完］磨好，磨快：Дотòчих си нòжа. 我把刀子磨快了。~**ване**［中］

дотрà|йвам［未］，**дотрàя** *-еш*，*-ях*［完］经受住；持续到底，坚持住；忍耐住，忍受住：Едвàм ~ях до крàя. 我好不容易才坚持到底。Акò бѐше ~ял до нàши днѝ, тòй бѝ кàзал: сегà дойдѐ врѐме да пòчнем борбàта за свободà! 如果他坚持到我们的时代，他会说：现在是我们为自由而开始斗争的时候了。~**йване**［中］

дотрѐп|вам［未］，**дотрѐпя** *-еш*，*-ах*［完］〈口〉完全打死，杀光：Дотрѐпах змия̀та. 我把蛇完全打死了。— **се**［被动］~**ване**［中］

дотр|ѝвам［未］，**дотрѝя** *-еш*，*-х*［完］擦完；擦光；完全擦净 — **се**［被动］~**ване**［中］

дотрош|àвам［未］，**дотрошà** *-ѝш*，*-ѝх*［完］❶完全弄碎：Дотрошѝ стòла. 他把椅子完全弄坏了。❷全部弄碎，劈完：Дотрошѝх и послѐдните òрехи. 我把最后一点核桃也敲碎了。— **се**［被动］~**àване**［中］

дотрѝбва|м［完］需要，有需要，用得着：Кнѝгата ще ~. 这本书会有用的。Ще те повѝкам, когàто ми ~ш. 当我需要你的时候，我会叫你的。Тòй ще ми ~. 我会用得着他。◇ **Дотрѝбвал си ми.**〈口，不赞〉我不需要你了。

дотýк 和 **дотýка**［副］到这里，到此（为止），到这个地方；到这个时候，直到现在：оттàм ~ 从那里到这里 Дотýк всѝчко вървѐше глàдко. 直到现在一切进行得很顺利。Дотýк пъ̀рвите трѝма пъ̀тници не бя̀ха завъ̀рзали рàзговор с послѐдния. 直到这时，早来的三个旅客都没有同那个后来的说话。

дотýр|ям［未］，**дотýря** *-иш*，*-их*［完］添给，添上；增加，加上；补充 — **се**［被动］~**яне**［中］

дотъдя̀ва［副］〈方〉大概到这里

дотъ|кàвам［未］，**дотъкà** *-чѐш*，*-àх*［完］织完（布）：Дотъкàх платнòто. 我把布织完了。— **се**［被动］~**кàване**［中］

дотъкм|ѝвам［未］，**дотъкмѝ** *-ѝш*，*-ѝх*［完］〈民〉❶充分准备好，全安排好，布置好，打算好：Тòй поръ̀ча на женà си да ~ѝ всѝчко в отсъ̀ствието му, за да мòгат да тръ̀гнат веднàга на гàрата. 他托付自己的妻子在他不在的时候把一切准备好，以便他们能马上去车站。❷添上，添足；补足：Дотъкмѝ пàрите до 100 лѐва. 他把钱添到 100 列弗。— **се**［被动］~**ѝване**［中］

дотькм|ѝвам се [未], **дотькмѝ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [反身] 〈民〉打扮好,化好妆: Дотькмѝ се и отѝде на хорòто. 她打扮好就去跳霍罗舞了。~**ѝване** [中]

дотьмн|ѝвам [只三单], **дотьмнѝва ми** [未], **дотьмнѐе ми** *-я̀ ми* [完] [无人称] (觉得)两眼发黑

дотърп|ѝвам [未], **дотърпя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 忍受到底,忍耐到底 **~ѝване** [中]

дотърч|а̀вам [未], **дотърча̀** *-ѝш, -а̀х* [完] 〈方〉跑到(某处);跑来: От ня̀къде ~а̀ха деца̀ и пòчнаха да вѝкат. 不知从哪里跑来许多孩子,开始喊叫起来。~**а̀ване** [中]

дотътрӯз|вам [未], **дотътрӯзя** *-иш, -их* [完] 同 дотътрям

дотътр|ям [未], **дотътря** *-еш, -ах* [完] 〈口〉拉到,拉来;拖到,拖来: Тòй ~а от ня̀къде скъсаната рогòзка и я прòсна на ъгъла. 他从哪儿拖来这块破席,把它铺在角上。~**яне** [中]

дотътр|ям се [未], **дотътря се** *-еш се, -ах се* [完] [中态] 〈口〉❶勉强走到: Едва̀ се ~ах до в къщи. 我勉强走到了家里。❷〈不赞〉不请自来,不受欢迎而来: Дотътрал ми се е в къщи, не зна̀я ка̀к да го отпра̀тя. 他不请自来,我不知道该怎么把他打发走。~**яне** [中]

дот|ѝгам [未], **дотѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах* [完] 令人厌烦,讨厌: Тòй ~ѐгна на всѝчки. Нѝкой вѐче не гò жа̀леше. 大家都讨厌他,谁都不可怜他了。~**ѝгане** [中]

доубѝ|вам [未], **доубѝя** *-еш, -х* [完] ❶杀光: Доубѝ и послѐдната мра̀вка. 他把最后一只蚂蚁也弄死了。❷完全打死,完全杀死。— **се** [被动] ~**ване** [中]

доувар|ѝвам [未], **доуваря̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 煮熟,炖透: Доуварѝх картòфите. 我把马铃薯煮熟了。— **се** [被动,中态]: Месòто се ~ѝ. 肉煮熟了。~**ѝване** [中]

доув|ѝрам [未], **доувря̀** *-рѝш, -ря̀х* [完] 煮熟,煮开 ~**ѝране** [中]

доугас|ѝвам [未], **доугасѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 完全熄灭,全部熄灭;完全扑灭,全部扑灭: Доугасѝ свѐщите. 他把蜡烛全熄掉。Доугасѝха пожа̀ра. 他们把火灾彻底扑灭了。— **се** [被动] ~**ѝване** [中]

доугнѝ|вам [未], **доугнѝя** *-еш, -х* [完] 熟透: Ще оста̀вим крӯшите да ~ят. 我们让梨熟透。~**ване** [中]

доугоя̀|вам [未], **доугоя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 养肥,喂肥: Като̀ ~ѝм прасѐто, ще го закòлим. 我们把小猪养肥以后,就把它宰掉。— **се** [中态] ~**я̀ване** [中]

доунищож|а̀вам [未], **доунищожа̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 完全歼灭,消灭光;彻底破坏掉: Врагът тря̀бва да бъде ~ѐн. 敌人必须全部消灭。— **се** [被动] ~**а̀ване** [中]

доӯч|вам [未], **доӯча** *-иш, -их* [完] ❶学完: Доӯчих си урòка. 我学完了功课。Тòй ~и занаята и ста̀на хлеба̀р. 他学完了手艺,成了面包师。❷教完,教会: Доӯчих го да четѐ. 我教会他读书了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

доушѝ|вам [未], **доушѝя** *-еш, -х* [完] 缝好,做完(衣服等): Доушѝх си рòклята. 我把连衣裙做好了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

дофта̀свам[1] [未], **дофта̀сам** [完] 同 довта̀свам[1]

дофта̀свам[2] [未], **дофта̀сам** [完] 同 довта̀свам[2]

Дòха 多哈(卡塔尔首都)

doха̀жда|м 见 дохòждам ~**не** [中]

дòхак [副] 同 дòхаки

дòхаки [副] 〈民〉 **дохòждам му** ~ 〈口〉对付他;给他应得的惩罚

доха̀рч|вам [未], **доха̀рча** *-иш, -их* [完] 花完,用尽(钱、材料等);消耗完,耗费完: Доха̀рчихме всѝчките си парѝ. 我们花完了所有的钱。Доха̀рчихме брашнòто. 我们把面粉用完了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

дохва̀|щам [未], **дохва̀на** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 捉住,抓住

дòход [阳] 〈经〉收入,进款: парѝчен ~ 现金收人 òбщ ~ 总收入 странѝчен ~ 副业收入 годѝшен ~ 年收入 национа̀лен ~ 国民收入

дòход|ен *-на* [形] 有利的,可获利的,能盈利的,有利润的;收入多的: ~ни култӯри 能赚钱的作物 ~на ра̀бота 收入高的工作 ~но предприя̀тие 盈利的企业 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

до|хòждам[1] 和 **доха̀ждам** [未], **дòйда** *-йдеш, -йдòх, -йдѐ*, 过主形动 *-шъл* 和 *-шѐл, -шла̀* [完] ❶来,走来,来到,到: Ӯтре ще ~йда у ва̀с на гòсти. 明天我到你家做客。Илѝ тѝ ще ~йдеш при мѐне, илѝ а̀з ще ~йда при тѐбе. 或者你到我这儿来,或者我到你那儿去。Тòй бѐше уда̀рен от куршӯма, кòйто ~йдѐ от коша̀рата. 他被从羊圈那边飞来的子弹打中了。Дошлѝ им гòсти. 他们来客了。❷(表示时间、状况等)到…时候,到来,来临,降临: Дойдѐ врѐме да вървѝм. 我们该走了。Тӯк тѐ щя̀ха да оста̀нат, докато̀ ~йдѐше врѐме за вършѝтба. 他们本将在这里停留到收割季节到来的时候。Кра̀я му ще ~йде скòро. 他的末日即将来临。❸达到: 1.(表示大小、重量)〈口〉: А̀гнето ~йдѐ 8 кила̀. 小羊八公斤重了。2.(表示程度): Вода̀та му ~йдѐ пò-гòре от цѝците. 水已淹到他胸脯了。Чѐсто да̀же жестокостта̀ им ~хòждаше до та̀м, щòто самѝ довършваха с едѝн куршӯм ня̀кой ранѐн. 他们的残酷经常达到用子弹结果某个伤员性命的地步。❹(加前置词 в, до 等与抽象名词连用表示转入该名词所表达的状态)达到,达成,得出,得到,来,发生,陷于,充满,感到: ~хòждам до убеждѐние 确信 ~хòждам до споразумѐние 达成协议 ~хòждам до ѝзвод 得出结论 ~хòждам в съзна̀ние 恢复知觉,清醒过来 ~хòждам в ӯжас 感到恐怖,害怕起来 ~хòждам в (до) отча̀яние 陷于绝望 ~хòждам на пòмощ 来帮助,来支援 ~хòждам до мисълта̀ за ... 产生…的念头 ◇ **~хòждам в настроѐние** 情绪高涨,心情好起来 **Добрѐ ~шъл ~шлѝ!)** 〈民〉(对来客表示欢迎时用语)欢迎! **Добрѐ ~шлò ми е.** 〈口〉来得正是时候: Тѝя парѝ ми са добрѐ ~шлѝ сега̀. 这些钱对我来说来得正是时候。**Дойдѐ дӯма за ня̀кого (нѐщо).** 〈口〉正谈起某人(某事),正说到某人(某事)。**~хòждам дòхаки ня̀кому** 〈口〉要管教管教某人,给某人点厉害看看,能对付某人,斗得过某人(指顽强、倔强的人) **~хòждам на вла̀ст** 获得政权,执政,掌握政权 **Да си ~йда на дӯмата.** 〈口〉让我回到正题,让我回到原来所说的问题上去。**~хòждам на крака̀ ня̀кому** 〈口〉亲自拜访某人 **~хòждам на свя̀т** 出世,出生;出现 **~хòждам на сѐбе си** 恢复知觉,恢复常态,清醒过来,镇静下来: Тòй ~йдѐ на сѐбе си, обикновѐното му хладнокръ̀вие се повъ̀рна. 他清醒过来,恢复了他固有的冷静。**Дойдѐ ми до глава̀.** 〈口〉我倒霉了,灾难临头了。**Дойдѐ му врѐмето.** 〈口〉是机会了,好时机到来了。**Дойдѐ ми добрѐ.** 〈口〉我走运了,我遇到好事了。**Дойдѐ ми до гӯша.** 〈口〉我非常厌烦,我受够了。**Дойдѐ ми до ушѝте.** 〈口〉我听说了;我听到了;传到我的耳朵里了: Та̀зи клю̀ка ~йдѐ и до мòите ушѝ. 这个流言也传到了我的耳

里。**Дойдè ми на ум.** 我(忽然)想起来了,我想出来了;我(忽然)想要…,我灵机一动:Дойдè му на ум за конèте и скòчи от карùцата. 他突然想到了马,就从马车上跳了下来。**Дойдè (ми) нòжа до кòкала.**〈口〉到了千钧一发的地步;处于不能容忍的境地。**Дохòжда ми рèд(ът).** 轮到我了,排队排到我了:Бòлните чàкат,докатò им ~йде рèд за прèглед. 病人等着轮到他们检查。**Дойде (ли) му рèд.**〈口〉1.如果需要的话,一旦必要时:Товà е кулàк. Сàмо да му е да гр̀аби от сиромашùята ... А ~йде ли рèд държàвата да крепù, бригадùри да подпомàга,тàм го нùма. 这就是富农分子,只知道剥削穷人,而当国家需要他支持,工作队需要他帮助的时候,就看不见他了。2.到适当时候 **Дойдè ми сърцè на мàсто.**〈口〉我如愿以偿;我感到高兴。**Дойдè ми умът (акълът) в главàта.**〈口〉我明白过来了,我开窍了。**~шъл-недошъл**〈口〉刚刚来到:Дошъл-недошъл,облàстният лèкар започна стрòга ревùзия. 区里的医生刚刚来到就开始了严格的检查。**идù-~йдù**〈口〉1.不太好,不怎么样,中等:Кàк си,—— Идù-~йдù. "你好吗?""马马虎虎。"2.管他呢,反正都一样 **~хòждане**[中]

до|хòждам[2][只三单],**дохòжда ми**[未],**дòйде ми** *-йде ми* [完][无人称]想…:Дойдè ми да заплàча. 我想哭。Дойдè ми да извùкам. 我想喊叫。

до|хòждам си[未],**дòйда си** *-йдеш си, дойдох си, дойдè си* [完][中态]回家,回来 **~хòждане**[中]

дохрàн|вам[未],**дохрàня** *-иш, -их* [完]喂完;喂饱:Дохранù детèто,че àз ùмам рàбота. 你把孩子喂完,因为我有事。— **се**[被动]**~ване**[中]

дохристиùнск|и *-а* [形]〈史〉基督教以前的:~а епòха 基督教以前的时代

доц.[缩]доцèнт 副教授

доцедù 见 доцèждам

доцедùвам[未]同 доцèждам

доцè|ждам[未],**доцедù** *-дùш, -дùх* [完]滤完 — **се**[被动]**~ждане**[中]

доцèл|ен *-на* [形]〈运〉定点的:грýпов ~ен скòк 集体定点跳伞

доцèнт[阳],**доцèнтка**[阴]副教授

доцèнтск|и *-а* доцèнт 的形容词:~а хабилитàция 取得副教授资格

доцентýр|а[阴]副教授职务(职称或职位):Открùха се двè ~и. 设了两个副教授职位。

доцèп|вам[未],**доцèпя** *-иш, -их* [完]劈完:Доцепù дървòто. 把木头劈完。— **се**[被动]**~ване**[中]

доцер|ùвам[未],**доцерù** *-ùш, -ùх* [完]医好,治愈 **~ùване**[中]

доцъфт|ùвам[未],**доцъфтù** *-ùш, -ùх* [完]开完花:Черèшата не è òще ~ùла. 樱桃树还没有开完花。**~ùване**[中]

дочàк|вам[未],**дочàкам**[完]❶等到(某人来或某时),等到底:Тòй не бèше го ~ал и отùваше сàм. 他没有等他来就自己走了。Тòй не ~а крàя на òтпуската си,а замùна. 他没等到假期结束就走了。Не ~ах òтговора му. 我没有等到他的答复。❷〈转〉同 доживùвам:До каквù старинù доживùх, тýй ли трùбваше да ~ам. 我活到这么大年纪,难道就是为了要看到这种事情吗?— **се**[被动]**~ване**[中]

дочàс[副]一会儿,马上,即刻

дòчен *-а* [形]帆布做的:~и панталòни 帆布裤子

дочèпк|вам[未],**дочèпкам**[完]梳完:Дочèпкаха вълната. 他们把羊毛梳理完了。— **се**[被动]**~ване**[中]

дочерн|ùвам[常三单],**дочернùва ми**[未],**дочернèе ми** *-ù ми* [完][无人称]眼前发黑:Дочернù ми на очùте. 我两眼发黑。**~ùване**[中]

дочертà|вам[未],**дочертàя** *-еш, -х* [完]绘制完,画完:Ýтре ще си ~я чертèжа. 我明天将绘制完图样。— **се**[被动]**~ване**[中]

доч|ùтам[未],**дочетà** *-етèш, -èтох, -èте*,过主形动 *-èл* [完]读完:Тòй хвърли сàтирата,бèз да я ~етè до крàя. 他把那部讽刺小说扔下了,没有把它看完。След мàлко тòй си спòмни,че не бèше ~èл до крàя писмòто. 过一会儿他想起来,信还没有看完。— **се**[被动]**~ùтане**[中]

дочý|вам[未],**дочýя** *-еш, -х* [完]❶听见,听清,听到:Дочýвахме вùкове на жèрави. 我们听到了鹤的叫声。Послèдните дýми тòй произнèсе тùхо,но тя ги ~. 他最后的一些话说得很轻,但她还是听见了。❷〈转〉听说:Дочýх,че тòй е отùшъл в Пекùн. 我听说他到北京去了。— **се**[被动]:Откъм пътя се ~ва вèсел глъч. 从大路上传来愉快的喧哗声。◇ **не ~вам** 有点聋,耳背 **~ване**[中]

дочýк|вам[未],**дочýкам**[完]捣完:Дочýкай солтà в гавàнката. 把小钵里的盐全捣碎!— **се**[被动]**~ване**[中]

дочýп|вам[未],**дочýпя** *-иш, -их* [完]完全打碎,完全折断 — **се**[被动]**~ване**[中]

дочýя 见 дочýвам

дошù|вам[未],**дошùя** *-еш, -х* [完]缝完:Дошùх си чаршàфите. 我缝完了被单。Дошùвам си рòклята. 我快做好连衣裙了。— **се**[被动]**~ване**[中]

дò ще〈口〉同 ще дòйде(将要到来):Дò ще врèме. 这样的时候会来的。

дощ|ùвам[只三单],**дощùва ми се**[未],**дощè ми се** *-ù ми се* [完][无人称]有…的愿望,想要(做某事):Дощù му се да знàе коè бè оновà момùче,гдèто вървèше с Дòнка. 他想知道,与东卡在一起走的那个姑娘是谁。Дощù ми се да разглèдам пò-подрòбно хотèла. 我想更仔细地看看旅馆。

до|ù *-ùш, -ùх* [未]❶挤奶:~ù крàва 挤牛奶 ~ù овцà 挤羊奶 ❷〈方〉(给小孩)喂奶,哺乳:~ù детè 给小孩喂奶 ❸〈转〉掠夺,剥夺,剥削,榨取:~ù нùкого катò крàва 敲骨吸髓地剥削某人 — **се**[被动]**~èне**[中]

доядèе ме 见 доядùвам

доядè ми се 见 доùждам

доядùвам[只三单],**доядùва ме**[未],**доядèе ме** *-ù ме* [完][无人称]恼火,生气;发火;愤怒 **~ùване**[中]

доù|ждам[1][未],**доùм** *-дèш, -дох, -де*,过主形动 *-л*,过被形动 *-ден*,命令式 *-ж* [完]吃完,吃光:Доùдох гòзбата. 我把菜吃光了。— **се**[被动]**~ждане**[中]

доù|ждам[2][只三单],**доùжда ми се**[未],**доядè ми се** *-де ми се* [完][无人称]想吃:Доùл му се е кашкавàлец на момчèнцето. 小男孩想吃干酪。Доùдоха ми се кùсели слùви. 我想吃酸李子。

доù|ждам си[未],**доùм си** *-дèш си, -дох си, -де си*,命令式 *-ж си* [完][中态]❶吃饱,吃够:Макàр и да бùха бèдни и сàм да не сù ~ждаше,прàти го в пò-гòрно учùлище. 虽然他们很穷,他自己吃不饱饭,但还是把他送到高一级的学校去

了。❷吃完,吃光:След нèговото излѝзане нѝе отнòво сѝдаме на паралѝята да си ~дèм. 他出去之后,我们重新坐到饭桌旁把饭吃完。**~ждане**[中]

дойр[阳],**дойрка**[阴]同 дойч

дойрни|к -*ци*[阳]〈方〉挤奶场,挤奶房

дойч[阳],**дойчка**[阴]挤奶员

ДП[1][де-пè][缩]Демократѝческа пàртия(保加利亚)民主党

ДП[2][де-пè][缩]Държàвно предприя̀тие 国营企业

ДПА[дè-пе-à][缩]DPA(Deutsche Presse－Agentur) Информациòнна агèнция на Гермàния 德新社(德意志新闻社)

ДПК[дè-пе-кà][缩]Държàвна плàнова комѝсия 国家计划委员会

ДПП[дè-пе-пè][缩]Държàвно промѝшлено предприя̀тие 国营工业企业

ДПС[де-пе-сè][缩]Движèние за правà и свободѝ 争取权利和自由运动

ДПУ[дè-пе-ỳ][缩]Държàвно предприя̀тие за услỳги 国营服务企业

др.[1][缩]другàр 同志

др.[2][缩]дрỳги 另外;其他

д-р[缩]дòктор 博士;大夫

Дрàва 德拉瓦河(欧洲)

драг -*а*[形]亲爱的,可亲的,可爱的,亲切的:~и другàри 亲爱的同志们 ~и мòй 亲爱的 Tѝ си ~ гòст у нàс. 你是我们欢迎的客人。Дрàги прия̀телю, тѝ се лъ̀жеш. 亲爱的朋友(表示亲昵),你受骗了。◇ **на ~о сърцè, на ~а вòля** 很愉快地,很高兴地,情愿地,乐意地 **дàвам мѝло и (за) ~о** 献出最宝贵的东西 **~о**[副]

драгѝнко -*вци*[阳]〈民〉❶夫弟,小叔子:Драгѝнко, дрàги дèвере. 小叔子,我的好小叔子 ❷同 шàфер(婚礼中的男傧相,伴郎)

драговòл|ен -*на*[形]〈罕〉情愿的,乐意的,甘愿的:~ен подàрък 自愿送的礼品 **~но**[副]

драголю̀б|ен -*на*[形]〈旧〉亲爱的,可爱的,亲切的;令人高兴的,愉快的 **~но**[副]:Грèеше ме ~но я̀сно слъ̀нце от нèбето. 天空明亮的太阳亲切地照耀着我。

драгомàн -*и*[阳]❶〈民〉(收割班组里的)领班 ❷〈外交〉〈书,旧〉(外交代表机构或领事馆的)翻译人员,翻译官

драгомàн|ин -*и*[阳]同 драгомàн

дрàгост -*тà*[阴]〈民,诗〉同 рàдост(高兴,喜悦,快乐):неизразѝма ~ 无法形容的喜悦

драгоцèн|ен -*на*[形]〈罕,旧〉珍贵的,宝贵的,贵重的,可贵的:~ен кàмък 宝石 ~но здрàве 可贵的健康 **~ност** -*осттà*[阴]

дражè -*та*[中]❶糖衣药丸 ❷夹心糖

драгỳн[阳]〈史〉(某些欧洲军队里的)骑兵

дрàзнене 见 дрàзня 和 дрàзня се

дразнѝм -*а*[形]对刺激有反应的,易受刺激的,易激动的;容易生气的:Жѝвата матèрия е ~а матèрия. 生物是对刺激有反应的物质。**~ост** -*осттà*[阴]:~ост на клèтките 细胞的应激性

дразнѝтел -*ят*,-*я*[阳]〈专〉刺激物,刺激素,兴奋剂

дрàзн|я -*иш*, *дрàзних*[未]❶惹恼,使生气,使发怒;招惹:Стàрецът не допỳщаше лòша мѝсъл илѝ съмнèние прòтив синà си,но товà нèгово поведèние го ~еше. 老人从不对自己的儿子有不好的想法和怀疑,但是他儿子的这种行为却使他恼怒。❷刺激,引起,激起,惹起,触犯:~я апетѝта 刺激食欲,引起食欲 ~я любопѝтството 引起好奇心 ~я самолю̀бието му 刺激他的自尊心 ❸〈生理〉刺激(神经):Сѝлната светлинà ~и очѝте. 强烈的光刺激眼睛。Òстрият шỳм ~и слухà. 剧烈的响声刺激听觉。— **се**[被动]**~ене**[中]

дрàзн|я се -*иш се*, *дрàзних се*[未,中态]恼怒,生气,发怒:Тòй ставàше òще пò-нèрвен, лèсно се ~еше. 他变得更加神经质了,很容易恼怒。**~ене**[中]

драйв[阳]〈计〉驱动器

дрàйвер[阳]〈计〉驱动程序

дрàка[阴]❶多刺的灌木,荆棘 ❷〈转,口,不赞〉爱吵架的人,刺头:Тòй е ця̀ла ~. 他是个十足的刺头。

дрàкон[阳]❶〈神话〉龙 ❷〈天〉天龙(星)座

дрàконов -*а*[形]龙的:~и лàпи 龙爪

дрàконовск|и -*а*[形]〈书〉极残暴的,残酷的(由古希腊立法者德拉古的名字而来):~и закòни 残酷的法律 ~а присъ̀да 残酷的判决 ~и мèрки 残暴的手段

драм -*ът*,-*а*,-*ове*[阳]〈口〉❶特拉姆(旧重量单位)(1 特拉姆＝$\frac{1}{400}$奥卡,1 奥卡＝1.283 公斤)❷[常复]〈民〉砝码,秤砣 ◇ **мèря на ~** 分毫不差地称(或量)

дрàма[阴]❶[只单]〈文学〉戏剧:истòрия на китàйската ~ 中国戏剧史 ❷话剧,剧:~ в трѝ дèйствия 三幕话剧 постàвям ~ в репертоàра 把话剧列入剧目 В. Дрỳмев е àвтор на ~та „Ивàнко". 瓦·德鲁梅夫是话剧《伊万科》的作者。❸〈转〉悲剧,悲惨的事情:семèйна ~ 家庭悲剧 душèвна ~ 精神上的悲剧

драматизàция[阴]❶改编成剧本 ❷〈转〉使某情况成为悲剧

драматизѝра|м[未,完]〈书〉把(小说等)改编成剧本;使成为悲剧 — **се**[被动]**~не**[中]

драматѝз|ъм -*мът*,-*ма*[无复,阳]❶〈文学〉(内心的)紧张,激动,戏剧性:Дèйствието на пиèсата е наситено с мнòго ~ъм. 话剧充满了紧张情节。❷〈扩〉紧张性;无出路:~ъм на положèнието 情势的紧张性 сражèние, необикновèно по своя̀ ~ъм 格外紧张的战斗

драматѝ|к -*ци*[阳]〈罕〉同 драматỳрг ①解

драматѝч|ен -*на*[形]❶(话)剧的,戏剧的:~ен теàтър 话剧院 ~ни произведèния 剧作 ~ен актьòр 话剧演员 ❷紧张的,激动人心的;戏剧性的:~на борбà 紧张的斗争 ~ен конфлѝкт 戏剧性的冲突 ❸虚构的 **~но**[副]**~ност** -*осттà*[阴]

драматѝческ|и -*а*[形]同 драматѝчен

драматỳр|г -*зи*[阳]❶(话)剧作家 ❷〈戏〉选剧人

драматỳргия[阴]❶剧作艺术;剧作学,编剧理论 ❷[集]话剧,话剧作品:класѝческа ~ 古典话剧(作品)

драмбòй[阳]单簧口琴

дрангòлник 见 дрънгòлник

драндàр 见 дръндàр

дранè -*та* 见 дерà 和 дерà се

дрàпа|м[未]〈方〉(用力)挠,搔 — **се**[反身]**~не**[中]

драпèрия[阴]❶折褶帷幔,幕布:~ на прозòреца 折褶窗帘 ❷折褶帘帐

драпѝра|м [未,完] ❶把(织物)打上褶(作装饰用) ❷用多褶的织物装饰,用多褶的织物围上(蒙上): Централната колона в залата е ~на с разноцветни пъстри платовѐ. 大厅中央的柱子用五彩缤纷的褶纹布装饰着。— **се** [被动] ~**не** [中]

драпиро̀вка [阴] ❶用褶纹布装饰: Дрѐхите са без блясък, без ~. 衣服都没有光泽,没有褶饰。❷同 драпѝране

драс *-ът, -а, -ове* [阳]〈方〉大个子,巨人

дра̀с|вам [未], **дра̀сна** *-неш, -нах*,过被形动 *-нат* [完] ❶ дра̀скам 的一次或连续几次的动作: Ко̀нят ~на ня̀колко пъти със за̀дните си крака̀ по земя̀та. 马用后腿在地上划了几下。Детѐто ~на с тебешѝр по стена̀та и изба̀га. 小孩用粉笔在墙上乱画了一下就跑了。Да̀ли да ѝ ~на ня̀колко прощални ду̀ми? 我是否应草草给她写几句告别的话呢? ❷〈口〉一溜烟地跑 ◇ **~вам клѐчка кибрѝт** 划火柴 — **се** [被动] **~ване** [中]

дра̀ск|а [阴]〈罕〉❶痕迹,刻痕,划痕: ~и от тебешѝр 粉笔道 ❷〈转〉(特指伊凡·伐佐夫的)特写,随笔,漫记: „Дра̀ски и ша̀рки" 《漫记》

драска̀ло [中] 火柴盒上擦火的部分,磷面

дра̀ска|м [未] ❶(用指甲、爪、尖物)抓,划,刮,划上纹(痕): А котара̀кът го ~л със сво̀ите о̀стри но̀кти за ръка̀ва. 公猫用尖爪子抓了他的袖子。❷乱写;潦草地写;乱画: Не ~й с мо̀лив по стена̀та! 不要用铅笔在墙上乱写! ❸〈口,藐〉瞎写(文章、诗等) — **се** [反身,被动] ◇ **~м клѐчка кибрѝт** 划火柴 **~не** [中]

дра̀сканиц|а [阴] ❶同 дра̀скане ❷抓伤的痕迹,划痕: Ѝмаше ра̀зни ~и и бѐлези по лицѐто. 他脸上有各种划痕和伤痕。❸胡乱写出来的东西: Това̀ не са̀ ра̀зкази, а пра̀зни ~и. 这不是短篇小说,而是空洞的、胡乱写出来的东西。

драска̀ч [阳]〈藐〉蹩脚作家(或记者),写匠

драско̀тене 见 драско̀тя

драскотѝн|а [阴] 抓痕,划痕,道子 ◇ **отърва̀вам се са̀мо с ~и** 很容易地摆脱(或逃脱)

драско̀т|я *-иш, -их* [未]〈口,蔑〉瞎写,乱写,潦草地写 **~ене** [中]

драску̀лка [阴] (弯曲的)划痕

дра̀сна 见 дра̀свам

драстѝч|ен *-на* [形] 激烈的;尖锐的,严厉的: ~на постъпка 激烈的行为 ~ни мѐрки 严厉的措施 **~но** [副]

дра̀хма [阴] ❶古希腊的银(或金)币 ❷德拉克马(希腊前本位币名)

дра̀щ|я *-еш, дра̀сках* [未] ❶同 дра̀скам ❷(钢笔、铅笔、粉笔等)不好用: Перо̀то ~е. 笔尖划纸。❸(因磨擦而)发出刺耳声(嘶哑声,沙哑声): ~я с но̀жче по ма̀сата 用小刀在桌子上刮发出刺耳的响声 ❹引起难受的感觉: Нѐщо ми ~е на (в) гърлото. 有什么东西使我嗓子难受。Гърлото ме ~е. 我嗓子难受。❺(声音)沙哑 ❻(猫)有抓人的习惯,好挠人: Та̀я ко̀тка ~е. 这只猫好抓人。— **се** [反身,被动] **~ене** [中]

дреб *-ът, -а̀* [无复,阳] 和 **дреб** *-та̀* [无复,阴] [集] ❶梳下来的东西,梳下来的碎屑 ❷(用旧毛料拆成的)劣质羊毛,毛絮

дрѐбав *-а* [形] 用毛絮做的: ~ плат 粗呢

дрѐб|ен *-на* [形] ❶小的,细的;矮的,矮小的(与 ѐдър, голя̀м (大的)相对): ~но човѐче 矮人,小个子 ~но лицѐ 小脸 ~ен на ръст 矮个儿的,身材矮小的 ~ни снежѝнки 小雪花 ~ен дъждѐц 小雨,毛毛雨 ~ни кру̀ши 小梨 ~ни зъби 小齿,细齿 ~на рѝба 小鱼 ~ни ка̀мъни 小石块,碎石 ~ни въпро̀си 小问题,细节 ❷〈转〉无关紧要的,意义不大的;渺小的,微小的,小小的,微不足道的;小气的,打小算盘的;吹毛求疵的: ~на услу̀га 微不足道的帮忙 ~ни отстъпки 小小的让步 ~ен недоста̀тък 小缺点 ~на ра̀бота 微不足道的事情,小事情,不重要的事,琐事 ~ни душѝ 小气的心肠 ~ни интерѐси 微小的利益 ~ни смѐтки 小算盘 ~ни зака̀чки 小玩笑 ❸价值不大的,零星的,微小的,不大的,不多的: ~ни ра̀зходи 零星开销,零星费用 ~ни су̀ми 不大的款项 ❹〈经〉(指规模小的私有经济或经济单位)小的: ~но произво̀дство 小生产 ~но стопа̀нство 小农场 ~но предприя̀тие 小企业 ❺(指小私有者的、社会地位和经济地位低下的)小的: ~ен производѝтел 小生产者 ~ен занаятчѝя 小手工业者 ~ен стопа̀нин 小业主,小农庄主 ~ен со̀бственик 小私有者 ~ен чино̀вник 小官吏 ~ен търго̀вец 小商人,小商贩 ❻[用作名] **~ни** [复] 小额的硬币或纸币;零钱 ◇ **~на буржоа̀зия** 小资产阶级 **~ни деца̀** 〈民〉小孩子 **~ен доба̀тък** 小牲口(指绵羊、山羊) **~на ша̀рка** 麻疹,疹子(*Morbili*) **~но** [副] ◇ **на ~но** 小量,零售: прода̀вам (прода̀жба) на ~но 零售 цена̀ на ~но 零售价格 търговѝя на ~но 零售贸易

дребна̀в *-а* [形] 小气的,爱打小算盘的;吹毛求疵的,喜欢小题大作的;心胸狭隘的: ~ човѐк 小气人,爱打小算盘的人 ~и его̀изъм 斤斤计较的利己主义 ~и интерѐси 微末的利益 ~о тщесла̀вие 狭隘的虚荣心 **~о** [副] **~ост** *-оста̀* [阴]

дребнѐя *-ѐеш, -я̀х* [未] 变小;显得小

дрѐбнич|ък *-ка* [形] дрѐбен 的指小: То̀й е ~ък мо̀мък. 他是个矮个的小伙子。

дрѐбно- [复合词第一部] 表示"小的"、"小型的"、"细小的"之意,例如 дребнозърнест (小粒的), дребнолюспест (细鳞的), дребнособственически (小私有者的), дребнотѐмие (小主题)

дребнобуржоа̀з|ен *-на* [形] 小资产阶级的: ~на па̀ртия 小资产阶级政党 ~на идеоло̀гия 小资产阶级思想

дребнозърнест *-а* [形] 小粒(组成)的,细粒的: ~а структу̀ра на по̀чвата 微粒土壤结构 ~ боб 小粒菜豆

дребнолѝст|ен *-на* [形] 小叶的: ~на липа̀ 小叶椴树 Бреза̀та и трепетлѝката са ~ни дървѐта. 白桦和山杨是小叶树。

дребнолю̀спест *-а* [形] ❶细鳞的 ❷有细小鳞片的

дребносо̀бственическ|и *-а* [形] 小私有者的: ~о стопа̀нство 小私有者经济

дребносто̀ков *-а* [形]〈经〉小商品的: ~о стопа̀нство 小商品经济

дребнотѐмие [无复,中] (无关宏旨的,不涉及要害的)小主题,小题目

дреболѝ|я [阴] ❶小东西,小物件;〈转〉小事,微不足道的事,无关紧要的事: Това̀ е ~я. 这是小事情。За така̀ва ~я не заслу̀жа̀ва да се мѝсли. 这种小事不值得费心。❷[只复]〈口〉(羊、鸡等供食用的)内脏、杂碎,下水: а̀гнешки ~и 羊杂碎 пѝлешки ~и 鸡杂碎

дребосъ̀|к *-ци* [阳]〈口〉❶小个子 ❷[集] 小孩;小物件 ❸零钱 ❹〈转〉琐碎小事;微不足道的东西

дребосъ̀че *-та* [中] дребосъ̀к 的指小

дрѐв|ен *-на* [形]〈书〉❶古时的,古代的,古老的,很老的: ~на исто̀рия 古代史 ~ният Рѝм 古罗马 ~на Ела̀да 古希腊 ~на кнѝга 古书 ~ни обича̀и 古代风俗 ~ни па̀метници 古

迹,古物 Китàй е странà с дълга истòрия и ～на цивилизàция. 中国是具有悠久历史和古老文化的国家。❷［用作名］～**ните**［复］古希腊人和古罗马人

древногръцк|и *-а*［形］古希腊的：～о изкýство 古希腊艺术 ～а митолòгия 古希腊神话 ～а литератýра 古希腊文学

дрèвност *-тà*［无复,阴］〈书〉古时,古代：дълбòка ～ 太古时代

дрèднаут［阳］〈旧〉无畏舰,主力舰

дрèзгав *-а*［形］❶(指声音、噪音)干哑的,嘶哑的,沙哑的,难听的：～ глàс 嘶哑的声音 ❷(指光亮)昏暗的,暗淡的,黄昏的,暮色的,晦暗的,微明的：～а светлинà 暗淡的光线 Из прозòрците наднѝкна ～ото ýтро. 从窗户上看到了微明的早晨。

дрезгавинà［阴］❶沙哑,嘶哑,干哑 ❷(天亮前或日落后的)半明半暗,朦胧,昏暗,曙光,暮色,鱼肚白,微明：ýтринна ～ 黎明,拂晓 вечèрна ～ 黄昏,暮色 През прозòрчето влèзна първата сýтринна ～. 从窗子里射进了第一束黎明的曙光。

дрèзгаво［副］(声音)嘶哑地：говòря ～ 嗓音沙哑地说话

дрèзгавост *-тà*［无复,阴］(声音)嘶哑,沙哑,干哑

Дрèзден 德累斯顿(德国城市)

дрезѝна［阴］铁路上用手摇(或马达开动)的四轮小车;道轨车

дрейф［阳］〈专〉(船舶等的)偏航;(大陆等的)漂移

дремешкòм 和 **дремешкàта**［副］半睡半醒地,蒙眬中,打盹中,打瞌睡中,昏沉欲睡中：Тòй ме слýшаше ～àта. 他边听我说话边打瞌睡。

дрèмла 见 дрèмльо

дремлѝв *-а*［形］❶没有睡醒的,犹有睡容的：～и очѝ 欲睡的眼睛 ❷催人入睡的,使发困的;死气沉沉的：Чýват се сàмо монотòнните и ～и ýдари на дъждà. 只能听到雨水单调的和催人入睡的淅沥声。～**о**［副］～**ост** -осттà［阴］

дрèмльо *-вци*［阳］,**дрèмла**［阴］〈罕〉爱打瞌睡的人,好睡觉的人

дрèм|я *-еш, дря̀мах* 和 *дремàх*［未］❶半睡,打盹,打瞌睡,微睡：Кòлко врèме съм ～àл, не знàя — но веднàга се сèпнах и скòкнах в просъ̀ница, разбýден от голèми вѝкове. 我打了多久瞌睡,自己也不知道,但大声的喊叫立刻使我从蒙眬中惊醒并跳了起来。❷〈转〉不动,不工作,停滞,闲着,无所事事,处在消极状态中,不起作用：Рàботата ～е. 工作没有进展。❸〈转〉失去警惕(性),麻痹,思想开小差 ❹〈转〉蕴藏,隐藏：～ещи сѝли 潜力 ～ещи дàрби 还没有发挥出来的天赋 Тàйни ～ят в гърдѝте ми. 秘密隐藏在我的心里。

дрен［阳］(清理伤口用的)吸管

дренàж［阳］❶〈技〉(沼泽地等的)排水 ❷排水系统 ❸〈医〉(利用橡胶管或玻璃管)排脓,排液

дренàж|ен *-на* дренàж 的形容词

дренà|к *-ци*［阳］梾树丛,山茱萸丛

дренѝра|м［未,完］❶〈技〉排水 ❷〈医〉排脓 ～**не**［中］

дресѝра|м［未,完］❶训练(动物等)：～м живòтни 训练动物 ❷〈转,藐〉使驯服,使盲目服从 — **се**［被动］～**не**［中］

дресѝран *-а* ❶ дресѝрам 的过被形动 ❷［用作形］(指动物)学会特别技能的;受过训练的：～о кýче 受过训练的狗 ～а мèчка 会耍把戏的熊

дресировàч［阳］训练动物者,驯兽的人

дресировòвка［阴］同 дресѝране

дресьòр［阳］,**дресьòрка**［阴］驯兽员

дрèх|а［阴］❶衣服,衣裳：гòрна ～а 外衣,外套 връ̀хна ～а 外衣(指大衣、短外衣等) дòлна ～а 内衣 мъ̀жки ～и 男装 дàмски ～и 女装 грàждански ～и 普通衣服,便服 рабòтни ～и 工作服 готòви ～и 成衣 нòся ～а 穿衣服 да облекà новокýпена ～а 穿上新买的衣服 чѝстя ～а 刷衣服 къ̀рпя ～а 补衣服 глàдя ～а 熨衣服 сгъ̀вам ～и 叠衣服 ❷［只复］〈扩,民〉衣服和铺盖

дрехàр *-ят, -я*［阳］,**дрехàрка**［阴］〈旧〉成衣商,服装商

дрехàрница［阴］〈旧〉服装店

дрехàрск|и *-а*〈旧〉дрехàр 的形容词：～и магазѝн 服装店

дрехàрство［中］〈旧〉服装业,服装买卖

дрèш|ен *-на*［形］〈方〉衣服的,成衣的：Кýпих нèщо ～но. 我买了一些穿的东西。

дрèшк|а［阴］дрèха 的指小：～и за децà 孩子的衣服,童装

дрèшни|к *-ци*［阳］〈罕〉存衣处;衣柜

дриàда［阴］〈神话〉山林女神

дрик *-ът, -а -ове*［阳］灵车,柩车

дрѝп|а［阴］❶布头,零布,碎布;破布 ❷［只复］破衣烂衫 ◇ **Наля̀гай си ～ите!** 没你什么可说的！老实呆着！

дрѝпав *-а*［形］❶撕破的;撕坏的,撕碎的：～и дрèхи 撕破了的衣服 ❷〈转〉衣服破烂的,褴褛的：～ прòсяк 衣衫褴褛的乞丐 ～**о**［副］：Бèше бèден човèк, ～о облèчен. 他是个穷人,穷得衣不蔽体。

дрѝпел［阳］破布,烂布;碎布,布头

дрѝпльо *-вци*［阳］,**дрѝпла**［阴］〈口,藐〉衣衫褴褛的人,衣服破旧的人

дрѝс|вам［未］,**дрѝсна** *-неш, -нах*［完］дрѝскам 的一次或连续几次的动作

дрѝска|м［未］〈口〉拉稀,泻肚 ～**не**［中］

дрислѝв *-а*［形］❶拉稀的,泻肚的：～а кравà 拉稀的奶牛 ❷(指水果)多汁的,软的：～и слѝви 多汁的李子 ❸使拉稀的,引起泻肚的;治疗泻肚的：～а тревà 引起泻肚的草 ～ шибòй 治疗泻肚的紫罗兰

дрѝсльо *-вци*［阳］,**дрѝсла**［阴］拉稀(泻肚)的人(或动物)

дрѝсъ|к *-ци*［阳］〈口〉拉稀,泻肚

дрѝщ|я *-иш, -их*［未］同 дрѝскам

дроб[1] *-ът, -а, -ове*［阳］❶**бял** ～（常复）**бèли ～ове** 肺：дѝшам с пъ̀лни ～ове 深呼吸 Полýчих възпалèние на бèлите ～ове. 我得了肺炎。❷**чèрен** ～ 肝脏：възпалèние на чèрния ～ 肝炎 ❸(食用的动物的)肝：Изпъ̀ржих ～ за вечèря. 我为晚餐煎了肝。◇ ～ **сармà** 肝丁饭(把肝切碎和大米一起放在肠衣中做成的菜)

дроб[2] *-тà, -и*［阴］〈数〉分数：десетѝчна ～ 十进分数 прòста ～ 简分数

дрòб|ен *-на*［形］〈数〉❶含分数的：～но числò 分数 ❷分数的：～на чертà 分数线

дробèне 见 дробя̀

дробинè *-та*［中］〈民〉用切碎的肝、大米等和好的馅

дробѝнка［阴］(猎枪用的)霰弹

дрòб-сармà［阴］肝丁饭(一种用肠衣裹着羊肝、大米等做成的菜)

дрòбче *-та*［中］❶ дроб[1] 的指小 ❷［常复］烤(羊)肝;煎(羊)肝

дробя́ -*и́ш*, -*и́х* [未] 粉碎,破碎: ~я́ хляб за попа̀ра 把面包弄碎做奶泡面包渣 Ко̀лкото си ~йл, то̀лкова ще сърбаш.〈谚〉做多少吃多少。— **се** [被动] **~ѐне** [中]

дрѐга [阴] 提炼物,制剂

дрогерѝен -*йна* [形]〈旧〉药品杂货店的,医药商店的

дрогерѝст [阳], **дрогерѝстка** [阴]〈旧〉药品杂货店老板;药店店员

дрѐжди [复] 酵母

дрогѐрия [阴]〈旧〉药品杂货商店,医药商店

дрозд -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶〈动〉白眉歌鸫(*Turdus musicus*) ❷〈方〉同 кос(乌鸫)

дрѐпла [阴]〈动〉鸨(*Otis tarda*)

дрѐтик -*ци* [阳] 镖枪

друг[1] -*а* [形] ❶别的,其他的,另一个;不同的,另一种,另一样;对面的,对立的: Кажѝ ми ~о нѐщо. 给我讲讲别的事情。За мѐн ня̀маше нѝщо ~о освѐн борба̀та. 对我来说除了斗争没有任何其他的东西。Отѝвам в ~о сѐло. 我到另一个村庄去。То̀й ста̀на съвсѐм ~ човѐк. 他完全变成另一个人了。Колѐната е изга̀зила река̀та и се събѝра на ~ия бря̀г. 纵队趟过了河,在对岸集结。❷ [用作代,宾格 -*иго*, 与格 -*иму*] 别人,另一个人: А̀з па̀днах, ~ ще ме сменѝ. 我倒下了,别人将会替换我。Ка̀зах ви, че дрѐхите харѝзах ~иму. 我对你们说过,衣服送给别人了。❸ [用作序数] 第二的,其次的,下一次的: Дъжд валя̀ и през нощта̀, и на ~ия дѐн. 夜里和第二天都下了雨。За това̀ ще говѐрим ~ път. 这件事我们下次再谈。❹ [用作名] **~ото** [只单,中] 其他一切: Дру̀гото то̀й нау̀чи от нѐго самѝя. 其他的一切都是他从他本人那里学来的。◇ **без ~о**〈口〉必定,一定,毫无疑问 **~и дѐн** 后天 **едѝн ~** (或根据动词的需要加前置词 **едѝн за ~**, **едѝн на ~**, **едѝн от ~** 等)互相: Тѐ се лъ̀жат едѝн ~. 他们互相欺骗。Грѝжим се едѝн за ~. 我们互相关心。Тѐ си прилѝчат едѝн на ~. 他们长得很相像。Да се у̀чим едѝн от ~. 让我们互相学习。**едѝн през ~**〈民〉一个赛一个地,争先恐后地: Говѐрят едѝн през ~. 他们争先恐后地说。**едѝн след ~** 一个接一个地: Дойдѐха едѝн след ~. 他们一个接一个地来了。У̀дарите се заредѝха едѝн след ~. 打击接踵而来。Ра̀достни вѐсти ѝдват една̀ след ~а. 捷报频传。**еднѐ-~о**〈口〉一些东西: Ще си пренеса̀ еднѐ-~о в града̀. 我要带一些东西到城里去。**и др.** (**и ~и**) …等,…等等 **между̀** (**покра̀й**) **~ото** 顺便,此外,顺便提一下,顺便说说 **ня̀кой и ~** 一些,几个: ня̀кой и ~ лѐв 几个列弗 ня̀коя и ~а нѝва 几块地 **с ~и ду̀ми** 或者说,换句话说

друг[2] [阳]〈旧〉同志,朋友: Ста̀р ~ вра̀г не ста̀ва.〈俗〉老朋友成不了敌人。

дру̀гаде [副] 在别的地方,在另外的地方: Ще се вѝдим ~. 我们将在别的地方会面。Тѐ дорѝ не гѝ поглѐднаха. Тя̀хното внима̀ние бѐше ~. 他们甚至连看都没看他们一眼,他们的注意力在另外的地方。Ня̀маше през дѐ ~ да мѝнат, освѐн през Антѝмово. 他们除了穿过安蒂莫沃村外没有别的地方好走。

друга̀р -*ят*, -*я*, 呼格 -*ю* [阳], **друга̀рка** [阴] ❶朋友,同事,同学,伙伴: ~ от детѝнство 幼年的朋友 Нѝе сме ~и от учени̇ческата скамѐйка. 我们是中(小)学时代的朋友。~ по оръ̀жие, бо̀ен ~ 战友 ~ из пътя̀ 同路 ~ по слу̀жба 同事 Вино̀вният призна̀ кра̀жбата, посо̀чи и ~я си. 罪犯承认了偷盗行为,并指出了自己的同伙。❷(党或其他社会集体的成员)同志: партѝйни и безпартѝйни ~и 党员同志和非党同志 вѐрен ~ 忠实的同志 Повѝкайте ~ката Лѝ. 请您喊一声李同志。❸(对官方人士、熟人、生人等的称呼)同志: ~ю нача̀лник 首长同志 ~ю командѝр 指挥员同志 ~ю Петрѐв 彼得罗夫同志 Друга̀рки и ~и! 同志们! Друга̀рю, ко̀лко е часъ̀т? 同志,几点钟了? ❹(阳性为)丈夫;(阴性为)夫人,妻子: Къдѐ рабо̀ти Ва̀шият ~? 您的丈夫在哪儿工作? Ѐто мо̀ята ~ка. 这就是我的妻子。❺〈口〉(成对的物品如鞋、袜等,一只对另一只而言)另一个: Къдѐ е на то̀зи чора̀п ~ят му? 跟这只一对的另一只袜子呢?

друга̀рски -*а* [形] ❶同志(间)的: ~а срѐща 同志间的会见 ❷同志(式)的,友谊的,友爱的,友好的: ~и отношѐния 同志关系 ~о сътру̀дничество 友好合作 ~и чу̀вства 同志感情 **~и** [副] 同志式地: постъ̀пвам (отна̀сям се) ~и 同志式地对待 Тря̀бва ~и и търпелѝво да му се помо̀гне да попра̀ви своя̀та грѐшка. 必须用同志式的态度耐心地帮助他改正错误。

друга̀рство [无复,中] 同志关系;友谊: Тя̀хното ~ во̀ди нача̀лото си от детѝнство. 他们的友谊从儿童时代就开始了。

другару̀вам [未] 与…交好,与…相好,与…交朋友: ~м с нѐго 同他交朋友 То̀й бѐше мо̀й връстнѝк. За̀едно сме игра̀ли и ~ли. 他和我同岁。我们一块儿玩过,很要好。**~не** [中]

друга̀рче -*та* [中] друга̀р ①解的指小

дру̀ги [形] 同 друг

дру̀гиго 见 друг

дру̀гиден [副] 后天 ◇ **у̀тре-~** 明后天;最近

дру̀гиму 见 друг

друговѐрец -*ци* [阳] ❶异教徒 ❷非基督徒

друговѐрски -*а* друговѐрец 的形容词: ~и обича̀и 异教徒的风俗

другосѐлец -*ци* [阳], **другосѐлка** [阴] 外村人;外乡人

другосѐлски -*а* другосѐлец 的形容词

дру̀гояче [副]〈口〉按另一种样子,按另一种方法(方式)

дружа̀ -*и́ш*, -*и́х* [未] 同…要好,同…交好,同…交朋友;同…交往;同…接近: Ѝскаш ли да разберѐш какъ̀в човѐк е, пѝтай с когѐ ~й. 如果想知道他是什么样的人,只要问他和谁交朋友就明白了。То̀й ста̀на затво̀рен, не ~ѐше мно̀го с хо̀рата. 他成了一个孤僻的人,同人们交往不多。**~ѐне** [中]

дру̀жба [阴] ❶友谊,友好,交情,友爱,亲善,亲睦: бо̀йна ~ 战斗友谊 ~ между̀ наро̀дите 各国人民之间的友谊 Дру̀жба—~, слу̀жба — слу̀жба.〈俗〉交情是交情,公事是公事;公事公办。❷(保加利亚农民联盟盟员的地方组织)协会: земедѐлска ~ 农民协会 ❸〈旧〉同乡会: плѐвенска ~ 普列文同乡会

дружба̀ш [阳]〈旧,藐〉(农民联盟的地方组织)农民协会会员

дружба̀шки -*а* дружба̀ш 的形容词

дру̀же [阳]〈口〉друг 的呼格,同 прия̀телю, друга̀рю

дружелю̀бен -*на* [形] ❶友好的,友善的: ~ен по̀глед 友善的目光 ~но отношѐние 友好的态度 ❷热情的,殷勤的: ~ен прѝем 热情的接待 **~но** [副] **~ност** -*ността̀* [阴]

дружелю̀бие [无复,中] 友好(友善)态度

дру̀жен -*на* [形] 共同的,同心的: ~ни усѝлия 共同的努力 ~на пѐсен 同声唱的歌 **~но** [副]

дружѐне 见 дружа̀

дру̀жески -*а* [形] 友谊的,友爱的,友好的: ~и отношѐния

友好关系 ~и съвѐт 友好的劝告,同志式的劝告 ~а бесѐда 友好的谈话

дру̀жествен -*а* [形] 协会的: ~ имо̀т 协会的财产 ~ о̀рган 协会机关报 ~а ра̀бота 协会工作

дру̀жеств|о -*а* [中] ❶协会,会,社,团体: основа̀вам (образу̀вам, учредя̀вам) ~о 建立协会,结社 постъ̀пвам в ~о 加入协会 приѐмам го в ~ото 吸收他入会 Кита̀йско ~о на „Червѐния кръст" 中国红十字会 геогра̀фско ~о 地理学会 ❷公司: акционѐрно ~о с ограничѐна отгово̀рност 股份有限公司 застрахова̀телно ~о 保险公司

дружѝна [阴] ❶〈军,旧〉中队;营: инженѐрна ~ 工兵营 командѝр на ~ 营长 ❷〈史〉海杜特队伍 ❸武装行动队,队: бо̀йна ~ 战斗队 ❹〈民〉(协作)组,(工作)队: вѐсела ~ 一伙快乐的人 Сгово̀рна ~ планинà повдѝга.〈谚〉团结的队伍能把大山抬起来;人心齐,泰山移。

дружѝн|ен -*на* [形] ❶营的;中队的: ~ен командѝр 营长;中队长 ~ен лазарѐт 营医院 ❷[用作名] ~**ният** [阳] 营长;中队长

дру̀жка [阴]〈民〉女友,女伴

дру̀за [阴]〈矿〉晶洞;晶簇

друм -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* 和 -*ища* [阳]〈民〉同 път (路)

дру̀мни|к -*ци* [阳], **дру̀мница** [阴]〈民,诗〉同 пъ̀тник (旅客)

друс [感] 摇啊,摇晃啊,颠啊

дру̀са|м [未] ❶颠动,颠起;颠簸: Ма̀йката ~ детѐто да не пла̀че. 母亲颠动着孩子,好使他不哭。Кола̀та ~. 车颠簸着。❷摇撼,摇晃,晃动: ~м кло̀н 摇晃树枝 ~м я̀бълка 摇晃苹果树 — **се** [反身,被动] ~**не** [中]

дру̀с|вам [未], **дру̀сна** -*неш*, *дру̀снах*, 过被形动 -*нат* [完] дру̀сам 的一次或连续几次的动作: Друснѝ кру̀шата, да напа̀дат зрѐлите кру̀ши. 你把梨树摇晃一下,让熟了的梨掉下来。— **се** [反身] ~**ване** [中]

дру̀ска|м [未] 同 дру̀сам — **се** [反身,被动] ~**не** [中]

дру̀сканица [阴]〈口〉同 дру̀сане

дру̀сла [阴]〈口,貌〉肥胖邋遢的女人

дру̀сна 见 дру̀свам

дръвнѝ|к -*ци* [阳]〈民〉❶(砍、劈木柴用的)树墩,树桩 ❷砍柴和堆放木柴的地方,柴堆 ❸〈转,蔑〉蠢人,笨蛋

дръвц|ѐ -*а̀* [中] ❶ дърво̀ 的指小: Нѝ едно̀ ~ѐ. 连一棵小树都没有。Наберѝ ~а̀ от гора̀та. 你到树林里拣些小木柴来。❷一小块木头

дръвчѐ -*та* [中] дърво̀ 的指小: ово̀щни ~та 小果树

дръгла̀ш [阳]〈方〉❶瘦弱的动物 ❷(动物的)死体

дръглѝв -*а* [形]〈民〉(常指动物)瘦弱的,半死不活的: ~ ко̀н 瘦马 ~**ост** -остта̀ [阴]

дръ̀гльо -*вци* [阳], **дръ̀гла** [阴] ❶瘦人 ❷(经常搔痒的)不干净的人

дръгн|а̀ -*еш*, *дръгна̀х* [未] ❶〈民〉用力挠,用力搔 ❷〈方〉梳,梳理(麻等) — **се** [反身] ~**ене** [中]

дръж -*те* държа̀ 的命令式: Дръж ми палто̀то, да се облека̀. 给我提着大衣,我要穿上。Го̀нят ли те — бѐж, да̀ват ли ти — ~.〈谚〉赶你就跑,给你就拿着。

дръ̀жка [阴] ❶把,柄,把手,拉手: ~ на лопа̀та 铁锹把 ка̀нче с дъ̀лга ~ 长把小缸子 ~ на бра̀два 斧子把 ~ на врата̀ 门拉手 ❷(花、叶等的)柄,梗,把: ~ на ли̇̀ст 叶柄 ~ на кру̀ша 梨把 ~ на цвѐте 花梗

дръз|вам [未], **дръ̀зна** -*неш*, *дръ̀знах* [完] 敢,敢于,敢做: ~вам да напра̀вя нѐщо 敢于做某事 ~вам да да̀вам прецѐнка за нѐщо 敢于对某事做出评价 ~вам да деля̀ мегда̀н с нѐго 敢同他竞争(较量) А̀з не ~вам да отѝда у нѐго. 我不敢到他那儿去。~**ване** [中]

дръ̀зко 见 дъ̀рзък

дръ̀зна 见 дръ̀звам

дръзновѐн -*а* [形]〈书,旧〉勇敢的,大胆的,无所畏惧的 ~**о** [副]

дръзновѐние [无复,中]〈书〉胆量;果敢精神

дрън[1] [感] ❶(敲打金属时发出的)丁当声 ❷〈转〉(重复使用 ~, ~ 或 ~-~)唠唠叨叨,说废话,说空话

дрън[2] -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳]〈方〉一块: ~ сѝрене 一块奶酪

дрън|вам [未], **дръ̀нна** -*неш*, *дръ̀ннах* [完] дръ̀нкам 的一次或连续几次的动作: На въ̀ншната врата̀ е окачѐн звънѐц. Що̀м ~не — а̀з съм на щрѐк. 大门上挂了一只铃铛,一响,我就警惕起来。~**ване** [中]

дрънго̀лни|к -*ци* 和 **дранго̀лник** [阳]〈口,讽〉同 затво̀р (监狱)

дръндà̀р -*ят*, -*я* 和 **дранда̀р** [阳], **дрънда̀рка** 和 **дранда̀рка** [阴] 弹棉花(羊毛等)的人: Дрънда̀р света̀ не пла̀ши, гдѐто сѐдне пъ̀тя пра̀ши.〈谚〉大声叫喊的人不可怕,但是讨厌。

дрънда̀рск|и -*а* дрънда̀р 的形容词: ~и лъ̀к 弹棉花用的弓子

дрънда̀рство [中] 弹花行业

дрънка̀лка [阴] 摇时发响的玩具;哗啦棒: Бѐбето си игра̀е с ~та. 婴儿在玩哗啦棒。

дрънка̀ло [中]〈口,貌〉爱唠叨的人;爱说空话的人

дръ̀нка|м[1] [未] ❶(常指金属或玻璃制品)丁当作响: Звънчѐтата ~т. 小铃丁当响。Дръ̀нкат око̀ви. 镣铐丁当响。❷使丁当响: ~м съдо̀вете 使器皿丁当响 ~м грѝвни 使手镯丁当响 ~м с парѝ в джо̀ба 使口袋里的钱丁当响 ~м със звънѐц 打铃 ❸〈旧〉弹奏: ~м на лѝра 弹七弦琴 ❹〈转,貌〉乱弹,拙劣地弹(琴等): ~м на пиа̀но 乱弹钢琴 ~м на кита̀ра 拙劣地弹吉他 ❺〈转,口,貌〉说些没意思的话;讲空话;饶舌: ~м глу̀пости 说废话,胡说八道 ~м врѐли-некипѐли 乱说一气 ~м непреста̀нно 没完没了地说 ❻〈转,口,不赞〉苦求,央求,缠;死乞白赖地求: Пък тѝ му откажѝ веднъ̀ж за вся̀кога, та да те не ~ вѐче. 你干脆拒绝他吧,免得他再纠缠你。◇ ~**м на вя̀търа** 白说,白费口舌 ~**м оръ̀жие**, ~**м със са̀бята** 耀武扬威;以战争相威胁 — **се** [被动] ~**не** [中]

дръ̀нка|м[2] [未]〈方〉弹(羊毛、棉花等) — **се** [被动] ~**не** [中]

дръ̀нка|м се [未,中态]〈口〉(同…)争吵: ~м се с нѐго 同他争吵 обѝчам да се ~м за нѝщо 喜欢无事生非 ~**не** [中]

дрънка̀ниц|а [阴]〈口,不赞〉同 дръ̀нкане: Стѝга си ми доса̀ждала с тво̀ите ~и. 你别再啰里啰嗦让我厌烦了。

дрънку̀лк|а [阴,常复 -*и*] ❶廉价的小饰物,小玩艺儿 ❷同 дрънка̀лка

дръ̀нна 见 дрънвам

дрънча̀ -*ѝш*, -*а̀х* [未]〈方〉同 дръ̀нкам ①解

дрънча̀ се -*ѝш се*, -*а̀х се* [未,中态] 吵闹,嘶叫: Ку̀четата се ~а̀т през огра̀дата. 狗隔着围墙嘶叫。

дръп|вам [未], **дръпна** -*неш*, *дрѝпнах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶拉,扯,拖,抻,拽: ～вам го за ръкàва 拉他的袖子 ～вам го за ушите 扯他的耳朵 ～вам звънèца 拉铃 ～вам юздите 拉住缰绳 ～вам спирàчката 拉制动闸 ～вам мàската от лицèто 扯下面具 Янко дигна пỳшката през клòните на хрàста, премèри се и ～на спỳсъка. 扬科在灌木丛中举起枪,瞄准后扣动了扳机。❷拔出,拔掉;拉出,揪出: Тогàз я видях, че се разсърди, ～на си ръкàта и го блъсна. 那时我看见她大发雷霆,抽出手来推了他一下。❸推开,移开,挪开,扯开: Предлàгам да ～нем мàсите край стенѝте. 我建议我们把桌子移到墙边去。Той ～на настранà момчèто, завèде го вкъщи. 他把小男孩扯到一边,带回家去了。Дръпнѝ волòвете пò-настранà! 把牛靠边上拉一拉! ❹(与某些表示动作的名词连用,表示该名词的动作达到充分的程度): ～вам му едѝн бой 打他个痛快 ～вам му еднò ядене (еднà чàшка) 吃(喝)他个痛快 ～вам му едѝн сън 睡他个够 ～вам му еднò слòво 说他个够 ～вам му едѝн калàй 骂他个够 — **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

дръп|вам се [未], **дръпна се** -*неш се*, *дрѝпнах се* [完] [中态] дъ̀рпам се 的一次或连续几次的动作: Той хвàна нèжно момѝченцето за ръкà ..., но тò се ～на и пò-сѝлно се разревà. 他温柔地拉住小女孩的手,但她甩开,哭叫得更厉害了。Дръпнèте се! 让开! 闪开! ～**ване** [中]

дръпнат -*а* ❶ дръпна 的过被形动 ❷ [用作形] 不和气的;生硬的,不顾情面的,爱发火的: ～ човèк 爱发火的人 ～ òтговор 尖刻的回答 ～**о** [副]

дръс|вам [未], **дръсна** -*неш*, *дрѝснах* [完] 〈民〉 дрѝскам 的一次或连续几次的动作 — **се** [被动] ～**ване** [中]

дръска|м [未] 〈民〉(把毯子、粗布等在河水里)捶洗,打洗 — **се** [被动] ～**не** [中]

дръст|я -*иш*, *дрѝстих* [未] 〈方〉 ❶同 дрѝскам ❷同 мъ̀на (揉碎(亚麻、大麻的茎)) ❸同 запỳшвам (堵塞(木板间的缝隙))

дрязг|а [常复,阴] 口角,无谓的争吵: В звенòто àз нѝкога не допỳсках да ѝма някакви ～и. 在小组里我从来不许有任何无谓的争吵。

дрям|вам [未], **дрямна** -*ѐмнеш*, -*ямнах* 和 -*емнàх* [完] 打盹,打瞌睡,昏昏欲睡,半睡: Всèки дèн следòбед ～ямвам по десетѝна минỳти. 每天下午我要打十来分钟的瞌睡。Оставèте го да ～èмне мàлко. 请让他打一会儿瞌睡。Той счѝте за пò-практѝчно да си ～èмне. 他认为打打瞌睡更实际些。～**ямване** [中]

дрямка [无复,阴] 打盹,瞌睡,昏昏欲睡,半睡状态: Дрямка ми се дрèме, сън ми не дохòжда. 我总打瞌睡,可就是睡不着。Налèгна ме ～. 我打瞌睡了。унàсям се в ～ 昏昏欲睡

дрямна 见 дрямвам

дрян -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈植〉欧亚山茱萸,雄梾木(*Cornus mascula*);石楂子树,石枣

др|янка -*ѐнки* [阴] 雄梾木的果实: Дойдòха ли ～ѐнките, ѝдат и седèнките. 〈俗〉雄梾树结了果(指秋收以后),编织晚会也就快开始了。

дрянов -*а* дрян 的形容词: ～ кривàк 雄梾木拐杖 ～о листò 雄梾树叶

дряновица [阴] 雄梾木拐杖,雄梾树枝

ДСК [дè-се-кà] [阴,(口)中,缩] Държàвна спестòвна кàса 国家储蓄银行

ДСНМ [дè-се-не-мè] [阳,(口)中,缩] Димѝтровски съюз на нарòдната младèж 〈史〉季米特洛夫人民青年联盟(1949－1953)

ДСО[1] [дè-се-ò] [缩] Държàвна стопàнска организàция 国营经济组织

ДСО[2] [дè-се-ò] [中,缩] Държàвно стопàнско обединèние 国营经济联合公司

ДСО[3] [дè-се-ò] [中,缩] Държàвно стрòително обединèние 国营建筑公司

ДСО[4] [дè-се-ò] [中,缩] Държàвен симфонѝчен оркèстър 国家交响乐团

ДСП [дè-се-пè] [缩] Държàвно стопàнско предприя̀тие 国营经济企业

ДСУ [дè-се-ỳ] [缩] Държàвно строѝтелно управлèние 国家建设管理局

ДТ [дè-тè] [缩] Дипломатѝческо тàло 外交使团

ДТО [дè-те-ò] [缩] Държàвно търгòвско обединèние 国营商业协会

ДТП [дè-те-пè] [缩] Държàвно търгòвско предприя̀тие 国营商业企业

Дуàла 杜阿拉(喀麦隆港市)

дуалѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶〈哲〉二元论(与 монѝзъм (一元论)相对) ❷〈史〉二元帝国制(两个自治国家联合成一个有共同元首的国家) ❸〈宗〉(善与恶)二元论;二神论

дуалѝст [阳], **дуалѝстка** [阴] 〈书〉二元论者

дуалистѝч|ен -*на* [形] 二元论的;二元帝国制的: ～на държàва 二元帝国制的国家 ～но учèние 二元论的学说

дуалистѝческ|и -*а* [形] 同 дуалистѝчен

дубàра [阴] ❶(色子的)双两点: Хвърлих еднà ～. 我掷了一个双二。❷〈旧〉欺骗,诡计: Изигрàха ми еднà ～. 他们对我耍了一个诡计。

дỳбла [阴] 鹬(*Scolopox maior*)

дублàж [阳] (电影的)配音

дублè [无复,中] ❶金箔,镀了两道金的金属: грѝвна от ～ 镀金手镯 ❷金色的铜合金 ❸〈转〉假金 ❹ [用作形]: пръ̀стен ～ 镀金戒指

дублèт [阳] ❶〈语言〉双式词(如 òбед 和 обя̀д; невя̀ста 和 невèста) ❷(博物馆、图书馆中的)重复物,复本

дублèт|ен -*на* [形] 双式的;复本的

дубликàт [阳] 副本,复件: ～ от дѝплома (毕业)证书副本

дублѝра|м [未,完] ❶复制 ❷替代(演员),同演(某一角色),做预备演员(运动员): ～м рòля в представлèние 在演出中做预备(替补)演员;与另一演员扮演同一角色 Тàзи вèчер ～ артѝстът …. 今晚由某某演员替代演出。❸(玩扑克牌赌博时)加倍: ～м залòженото 把赌注加倍 ❹译制(影片),配音复制 — **се** [被动] ～**не** [中]

дубльòр [阳], **дубльòрка** [阴] ❶预备演员(准备表演同一角色的第二演员),B 角;(拍影片时的)替身 ❷配音演员

дỳбъл [阳] (电影的)复制,配音

дувàр [阳] 〈民〉(石)墙

Дỳвър 多佛尔(英国港市)

дуд -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈方〉同 чернѝца (桑树)

дỳд|а [阴] 〈方〉桑葚: зрèли ～и 熟桑葚 Найдòхме се с ～и. 我们吃足了桑葚。

дўдн|а -*еш*, *дўднах* [未]〈方〉❶[常三单] ～е 同 тътне(发出震耳欲聋的响声) ❷唠叨,啰啰嗦嗦;争吵: Тя̀я женà всè ～е. 这个女人总是唠叨个没完。

дўдов -*а* дуд 的形容词: ～а шу̀ма 桑叶;桑林 ～о бу̀ре 桑木桶

дудўк [阳]〈乐〉木笛

дуѐл [阳] 决斗: обявя̀вам му ～ 向他宣布决斗 вѝкам го на ～ 要求同他决斗

дуелѝст [阳] 决斗者,好决斗的人

дуелѝрам се [未,完,中态] 决斗

дўене 见 ду̀я се

дуѐт [阳]〈乐〉❶二部合唱歌曲;二部合奏曲 ❷(二人)合唱;(两种乐器)合奏: Пѐят ～. 他们在唱二重唱。

дузѝна [阴] 一打,十二个: ～ чора̀пи 一打袜子 ～ но̀сни кърпи 一打手帕

дўзпа [阴]〈运〉(足球的)罚十二码球,罚点球;直接任意球

ДУИ [дуи] [缩] Държа̀вно управлѐние за информа̀ция 国家情报局

дук -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈史〉(封建社会一些西欧国家中的)公爵;公爵爵位

дукàт [阳]〈旧〉达克特(旧时在欧洲许多国家通用的金币或银币名)

дукàт|о -*а* [中]〈民,旧〉零钱: Ня̀мам нѝ ～о. 我一分钱都没有。

дукѐса [阴] 公爵夫人

дўл|о -*à* [中] (枪炮的)口: оръдѐйни ～à 炮口 ～о на пистолѐт 手枪口

дулцинѐя [阴]〈谑〉所崇拜的女人,所爱的女人,情人(由唐·吉诃德理想中的爱人的名字而来)

дўля [阴]〈植〉同 дю̀ля

дум [感] (敲击时的)咚咚声

дўм|а [阴] ❶(单)词,(单)字: многосрѐчна ～а 多音节词 телегра̀ма от 10 ～и 10 个字的电报 прена̀сяне на ～ите 词的移行 Ду̀ма не продума. 他一个字没说。То̀й проверя̀ва ～а по ～а. 他一个字一个字地检查。За ～ите не ѝскаме да спо̀рим. 我们不想作字眼上的争论。❷[常复] 语言,话,说话;一句话,所说的话: Помнѝ ми ～ата. 记住我的话吧! Ма̀рко довъ̀рши ～ата си. 马尔科把话说完了。Не вя̀рвайте на ～и. 别相信空话。Ко̀лко сѝлно, ко̀лко жѝво звуча̀т днѐс предсмъртните му ～и. 他临终之前的话今天听起来多么有力,多么生动。Дадѐш ли ～а, сто̀й си на ～ата! 说了话要算数! Ка̀зана ～а, хвъ̀рлен ка̀мък. 说出来的话就跟抛出来的石头一样;说出去的话,泼出去的水。Бла̀га ～а желѐзни врата̀ отва̀ря. 〈谚〉受听的话能把铁门打开。Бъ̀рз ко̀н се стѝга, бъ̀рза ～а не сѐ стѝга. 一言既出,驷马难追。❸(关于某事的)谈话,对话: Ста̀на ～а за мно̀го нещà. 谈到许多事情。Не отва̀ряй ～а за мѝналото. 别提往事。❹〈口〉[只复] 歌词: Не зна̀я ～ите на та̀я пѐсен. 我不知道这首歌的歌词。❺想法,评价;言论: Ду̀мата ми е, че тря̀бва да се разберѐте доброво̀лно. 我的想法是你们应当自愿讲和。Кажѝ си ～ата. 说说你的意见。❻发言权,发言: ѝскам ～ата 要求发言 да̀вам му ～ата 允许他发言 ѝмам ～ата (得到允许)发言 Ня̀мате ～ата. 您无权发言。отнѐмам ～ата 取消发言权,不准发言 ◇ **в буква̀лния смѝсъл на ～ата**〈书〉真正是,简直是 **взѐмам ～ата** (会上)发言,讲话 **взѐмам си ～ите наза̀д** 收回自己说过的话 **Взѐ ми ～ата от уста̀та.** 他说出了我刚要说的话。**в пъ̀лния смѝсъл на ～ата** 真正的,名副其实的 **гово̀ря голѐми ～и**〈口〉说大话,大吹大擂 **да̀вам ～а** 答应,允诺,许诺 **да си до̀йда на ～ата**〈口〉回到原来的话题 **Ду̀ма да не ста̀ва.**〈口〉绝对不行,根本谈不上。**～а по ～а** 1.在谈话中 2.逐字逐句地,依照字面意义地 **Ду̀мата ми не минава.**〈口〉我的话不管用。**Ду̀мата ми се чу̀ва.**〈口〉我的话有人听;我有威信。**Ду̀мата му на двѐ не ста̀ва.**〈口〉他说了算;他说怎样就怎样。**държа̀ на ～ата си** 履行自己的诺言;不食言 **загу̀бвам и ума̀ и ～а**〈口〉非常窘;不知所措 **изпу̀скам, изтърва̀вам ～а** 失言 **изя̀ждам ～ите** 说话不清楚,吐字不清 **мѐря си ～ите** 说话注意分寸 **на ～и** 口头上,表面上 **не взѐмам от ～а** 不听劝告,不接受劝告 **не разбѝрам от ～а** 固执,不明事理 **Не щѐ и ～а.**〈口〉不用说,毫无疑问。**Нѝ ～а за това̀!** 对此只字别提! **от ～а на ～а** 在谈话中 **подмя̀там, подхвъ̀рлям ～и** 暗示,暗指,暗示地说 **послѐдна ～а на на̀уката (тѐхниката)** 科学(技术)的最新成就 **пра̀зни ～и** 空话,废话: гово̀ря пра̀зни ～и 说空话;说废话 **с дру̀ги ～и** 换句话说 **с една̀ ～а** 总而言之,一言以蔽之,一句话 **сро̀дни ～и** 同根词 **ста̀ва ～а за нѐщо** 谈的是,说的是… **сто̀я на ～ата си**〈口〉遵守诺言 **удъ̀ржам ～ата си** 遵守自己的诺言 **чѐстна ～а** 真的,这是真的,说实话 **чу̀жди ～и** 1.别人(说过)的话 2.外来词,外来语

Ду̀ма [无复,阴] 杜马(俄国执行立法和行政职能的议会)

ду̀ма|м [未] ❶〈民〉说,讲: Та и а̀з това̀ ～м. 我也是这么说。Ду̀маха ми за тѐбе. 他们对我谈到过你。Тѐбе ～м, дъ̀ще, сѐщай се, снахо. 〈谚〉指桑骂槐;旁敲侧击。❷〈方〉称作,叫作: Ду̀маха го Дѝмо. 他叫迪莫。— **се** [被动,反身] ◇ **Не ～й! Що̀ ～ш!**〈口〉真的吗? 是吗? 难道会这样! **～не** [中]

дума̀н [阳]〈方〉❶同 мъгла̀ (雾) ❷(空气中的)灰尘,烟雾

думба̀з|ин -*и* 和 **думба̀з** [阳]〈口,蔑〉财主

думба̀зк|и -*а* думба̀зин 的形容词

думбазѝ [复,集] 富豪们,权贵们: Думбазѝте тру̀пат ло̀й. 富豪们大发横财。

ду̀мба-лу̀мба [感] (打鼓的声音)咚咚

дум-ду̀м[1] [感] (打雷、敲打时发出的声音)隆隆,咚咚

дум-ду̀м[2] [不变,形] ～ **патро̀ни (куршу̀ми)**〈军〉达姆弹(第一次世界大战中使用过的一种杀伤力很强的子弹,已由国际公约禁止)

ду̀мица [阴] ду̀ма 的指小: Защо̀ не сѐ обажда̀ш? Една̀ ～ мака̀р. 你为什么不来信? 哪怕写来一个字也好。

ду̀мка|м [未] ❶敲打(中空的东西): ～м (на) тъпа̀н 打鼓 ❷(鼓等)咚咚响: Тъпа̀нът ～. 鼓声咚咚。**～не** [中]

думпка̀р [阳]〈铁路〉翻斗车

Ду̀нав 多瑙河(欧洲)

ду̀навец[1] [无复,阳]〈方〉(从多瑙河吹来的)北风;北方人

ду̀нав|ец[2] -*ци* [阳], **ду̀навка** [阴] 生于(或住在)多瑙河附近的人

ду̀навск|и -*а* Ду̀нав 的形容词: ～и бря̀г 多瑙河岸 ～а рѝба 多瑙河的鱼 ◇ **～а равнѝна** 多瑙河流域平原(指北保加利亚多瑙河和巴尔干山之间的平原)

дунапрѐн [阳] 泡沫塑料

дунапрѐнов -*а* дунапрѐн 的形容词

ду̀нда [阴]〈口,藐〉胖女人;胖姑娘

ду̀ндест -*а* [形]〈口,藐〉(指人)肥胖的: ～о детѐ 肥胖的孩子

дўндьо [阳] 胖子

Дунтинхў 洞庭湖(中国)

дўня [阴]〈方〉同 дюля

дуня̀ [阴]〈旧〉同 свят (世界)

дўо [中]〈乐〉同 дуѐт

дуодѐнум [阳]〈解〉同 дванадесетопръстник

дўп|вам [未], **дўпна** -*неш*, -*нах* [完] 扎,刺: ~вам ко̀ня с шпо̀рите 用马刺刺马(使快跑)

дўпе [中]〈口〉(人或动物的)屁股;肛门: ◇ **Сўхо ~ ръ̀ба не ядѐ.**〈谚〉不湿屁股别想吃鱼;不入虎穴,焉得虎子。

дупеда̀вец [阳]〈俚〉❶同性恋者 ❷〈转,藐〉出卖人格的人

дўпест -*а* [形]〈口〉大屁股的

дўпк|а [阴] ❶窟窿,孔,洞;坑,穴;眼: о̀чни ~и 眼窝 но̀сни ~и 鼻孔 ~а в дърво̀ 树洞 Дрѐхата ѝма ~а на ла̀ктите. 衣服的胳臂肘部位有洞。През ~ата на ко̀фата течѐ вода̀. 水从桶的窟窿里流出来。пробѝвам ~а в стена̀та 在墙上打洞 Хо̀рата копа̀еха ~и в земя̀та и се крѝеха в тя̀х като̀ звя̀рове. 人们在地上挖洞,像野兽一样藏在里面。❷〈限〉(动物居住的)巢,窝,洞: мѝша ~а 老鼠洞 лисѝча ~а 狐狸洞 мѐча ~а 熊洞,熊窝 ❸〈转,口〉窄小而无光线的住所: живѐя в ~а 住在黑暗窄小的小房子里 ❹同 шўпла (小孔,小洞): Хля̀б с ~и, сѝрене без ~и.〈俗〉面包要暄腾的,奶酪要瓷实的。❺〈转〉监牢: Тѝкнаха го в ~ата. 人们把他送进监狱。◇ **го̀ня ня̀кого до ~а**〈口〉把某人追到老巢 **запъ̀лнил ~ата** 死了 **ѝмам ~и за запъ̀лване**〈口〉有窟窿要填补;缺钱用 **крѝя се в мѝша ~а**〈口〉怯懦地藏到秘密的地方 **на кава̀ла сѐдмата (девѐтата) ~а** 牧笛的第七(九)个孔(喻在集体中作用不大的人) **напра̀вил ~а в морѐто**〈口〉在海水里打洞;白费力气 **Ще те навра̀ (натѝкам) в мѝша ~а.**〈口〉我要把你塞到老鼠洞里去;让你瞧瞧我的厉害;我饶不了你。**Дўма ~а не пра̀ви.** 辱骂和恐吓是不顶用的。

дўплекс [阳]〈电〉双工;(电报、电话的)双工通讯法

дўплексов -*а* дўплекс 的形容词: ~а апаратўра 双工通讯装置

дуплика̀т [阳] 同 дўбликат: ~ от дѝплома 证书的副本

дўпна 见 дўпвам

дўпч|а -*иш*, *дўпчѝх* [未] ❶在…上穿窟窿,做孔,开洞: ~а рѐмък 在皮带上打眼 ❷〈罕〉用马刺刺马(使快走) — **се** [被动] ~**ене** [中]

дўпчест -*а* [形] 有洞的,有孔的: ~и лѝста 活页纸 ~а плѐтка 带孔的毛衣

дупчѝло [中] 打孔机

дўпчиц|а [阴] дўпка 的指小: Лицѐто му бѐше покрѝто с ма̀лки ~и от ша̀рка. 他的脸上满是小麻子。

дўп|я се -*иш се*, -*их се* [未,反身] 撅着屁股,弯腰

дур [阳]〈乐〉长音阶

дура̀|к -*ци* [阳]〈旧,骂〉同 глупа̀к (笨蛋,蠢货)

дўралумѝн|[ий] [阳] (铝铜等合金)硬铝,杜拉铝

Дўръси 都拉斯(阿尔巴尼亚港市,Дуръс)

дўспа [阴]〈运〉同 дўзпа

дух -*ъ̀т*, -*а̀*, *дўховѐ* [阳] ❶精神: бо̀дър ~ 精神抖擞 бо̀ен ~ 战斗精神 В здра̀во тя̀ло здра̀в ~. 有健全的身体,才有健全的精神。❷心情,心绪,情绪;[常复](众人的)精神状态: ~ на ра̀дост 高兴的心情 повдѝгам ~а̀ 提高情绪 смуща̀вам ~овѐте 使心乱如麻 ра̀бо̀тя без ~ 没精打采地工作 Намѐрих ~овѐте в пъ̀лно възбўждане. 我发现人们情绪激昂。❸特征,特点,特性;性情;精神: в ~а̀ на врѐмето 符合时代的特征(时代精神) възпѝтавам в ~ на социалѝзъм 以社会主义精神进行教育 ~ на отрица̀ние 否定精神 ❹呼吸,气息 ❺神;灵魂;鬼魂: Вя̀рваш ли в ~овѐ? 你信鬼神吗? планѝнски ~овѐ 山神 Пра̀вят сеа̀нси да вѝкат ~овѐ. 举行招魂仪式。Дўхът му вита̀е всрѐд на̀с. 他的灵魂在我们当中游荡。❻[只单]精神实质,本质: ~ на марксѝзма-ленинѝзма 马克思列宁主义的精神实质 ◇ **в ~а̀ на** 按…的精神 **гўбя присъ̀ствие на ~а̀** 失去自制力 **~ът и бўквата на зако̀на** 法律的精神与文字 **запа̀звам присъ̀ствие на ~а̀** 保持镇静 **зля̀т ~**〈宗〉魔鬼 **поддъ̀ржам ~а̀ на ня̀кого** 给某人打气;使某人提高勇气 **преда̀вам бо̀гу ~**〈宗〉归天 **Светѝ Дух**〈宗〉圣灵;降灵节

духа̀л|о -*а̀* [中] ❶风箱: Духа̀лото отно̀во запъхтя̀. 风箱又呼哧呼哧响起来了。❷〈民〉风笛的吹气管

дўха|м [未] ❶口吹,吹: ~м о̀гън 吹火 ~м ла̀мпа 吹灯 ~м (на) сўпата 吹吹汤(使变凉) ~м си на ръцѐте 呵手(使暖和) Дўхай чая̀, че е горѐщ. 把茶吹一吹,太烫了。❷吹风: ~м с духа̀ло 用风箱鼓风 ~м с ветрѝло 用扇子扇 ❸[常三单](风)吹,拂,刮: Дўхаше лѐк, прохла̀ден вя̀тър. 凉风轻拂。❹[无人称]刮风;有风: Притворѝ врата̀та след сѐбе си, че ми ~ от та̀м. 你随手把门关严,风从那里吹着我了。◇ **Го̀ня то̀я, що ~.**〈口〉白费劲。**Па̀рен ка̀ша ~.**〈谚〉一朝被蛇咬,十年怕井绳。**за то̀я, що ~**〈口〉白白地,空空地,徒劳地: Всѝчките ми дўми отѝдоха за то̀я, дѐто ~. 我说的话一点作用也不起。— **се** [被动] ~**не** [中]

духа̀ч [阳]〈口〉❶吹奏管乐器的人 ❷吹制玻璃器皿的工人

дўх|вам [未], **дўхна** -*неш*, *дўхна̀х* [完] ❶(风、气流)忽然吹起来,忽然刮起来,一下子刮起来: Дўхна вя̀тър и опъ̀на платна̀та. 忽然刮起一阵风,把帆鼓得满满的。❷(用嘴)吹(一下);吹灭: Една̀га си лѐгна и ~на ла̀мпата. 他马上睡下,并把灯吹灭了。❸(用扇子等)扇(一下),吹(一下) ❹吹掉,掀掉: Вя̀търът ми ~на ша̀пката. 风把我的帽子吹掉了。❺〈转,口〉跑,逃跑,逃走: То̀й ~на като̀ дѝм. 他一溜烟跑了。Вѝдят ли пъда̀ря, ~ват през лозя̀та. 他们一看见看园人就穿过葡萄园逃跑了。— **се** [被动] ◇ **Да го ~неш, ще па̀дне.**〈口〉你一吹他,他就会倒下;他弱不禁风。~**ване** [中]

духло̀ [中] ❶过堂风口: Стоя̀хме на ~то, та изстѝнахме. 我们站在过堂风口处,所以伤风了。❷通气孔,通风口

дўхна 见 дўхвам

дўхов -*а* [形] ❶吹奏的: ~ инструмѐнт 吹奏乐器,管乐器 ❷管乐的: ~ оркѐстър 管乐队 ~а мўзика 吹奏乐,管乐

духо̀в|ен -*на* [形] ❶精神的,精神上的: ~ен живо̀т 精神生活 ~ни нўжди (интерѐси) 精神上的需要 ~на красота̀ 精神美,心灵美 ~на сѝла 精神力量 ~на храна̀ 精神食粮 ❷宗教的,教堂用的: ~на семина̀рия 宗教学校 ~ен глава̀ 宗教领袖 ~ен са̀н 教职 ~но лицѐ 宗教界人士,神职人员 ~ен пастѝр 牧师

духо̀венство [无复,中,集] 僧侣们,神职人员;宗教界 ◇ **бя̀ло ~** 结婚的神职人员 **чѐрно ~** 不结婚的神职人员,出家的僧侣

духовѝт -*а* [形] ❶巧妙的,机智的;敏锐的,机敏的;俏皮的: ~ човѐк 机智的人 ~ събесѐдник 机敏的对话人 ~а забелѐжка 妙语 ❷滑稽可笑的,快乐的,令人开心的,有趣的;幽默

的,诙谐的: ~ ра̀зказ 有趣的故事 ~ о̀тговор 幽默的回答 ~и шегѝ 有趣的玩笑 **~о** [副]: говòря ~о 说话很幽默

духовѝтост -*mà* [阴] ❶ [常复] 俏皮话,俏皮的说法;巧妙的想法,灵敏的猜测 ❷ [只单] 机智,机灵,机巧,随机应变的能力;幽默感: Той се отлича̀ваше с ра̀дка ~ и остроу̀мие. 他以罕见的幽默和机智著称。

духòвни|к -*ци* [阳] ❶接受忏悔的牧师 ❷神职人员,僧侣

духòвническ|и -*а* духòвник 的形容词: ~и са̀н 教职

духòвно духòвен ①解的副词: Той бѐ ~ почтѝ мъ̀ртъв човѐк. 他在精神上几乎是一个死人。

ду̀хом [副] 精神上: Въ̀рнѐте се укрѐпнали и физѝчески, и ~, пò-бòдри и с обогатѐн òпит. 你们要这样回来:在体质上和精神上都得到锻炼,更加朝气蓬勃,取得丰富的经验。◇ **ограничѐн (бѐден)** ~ 精神上贫乏的,灵魂空虚的 **па̀дам** ~ 〈书〉精神上垮掉,绝望 **тѐлом и** ~ 〈书〉肉体上和精神上;整个,完全

душ[1] -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳] ❶淋浴器,莲蓬头: ба̀ня с ва̀на и ~ 带澡盆和喷头的浴室 ❷淋浴: взѐмам ~, пра̀вя си ~ 洗淋浴 Напра̀вих едѝн хла̀ден ~. 我洗了一个凉水淋浴澡。◇ **полѝвам (облѝвам) го със студѐн** ~ 〈书〉使他冷水浇头;使他大吃一惊;使他大失所望

душ[2] [复] 〈方〉人们: В тъмнѝца и на бесѝло тòлкоз ~ изпра̀ти. 他把那么多人投入牢房,送上绞架。

ду̀ш|а -*иш*, *ду̀шѝх* [未] (一般指动物)闻,嗅: Ку̀чето ~еше внима̀телно обу̀вките ми. 狗仔细地闻我的鞋子。**~ене** [中]

душ|а̀ -*ѝ* 和 -*и* [阴] ❶灵魂;心,心灵,内心;精神: с ця̀лата си ~а̀ 全心全意地 ❷心肠,心眼;〈转,扩〉(具有某种心肠和性格的)人: благорòдна ~а̀ 高尚的心灵 злòбни ~ѝ 坏心眼 добра̀ ~а̀ 好心肠 широ̀ка ~а̀ 心胸宽广的人 открѝта ~а̀ 诚恳坦率的人 ❸(用于数词和不定数量代词之后时)人: ня̀колко ~и 几个人 два̀ма ~и 两个人 Бя̀ха дѐсет ~и. 他们是十个人。❹ [只单] 感情: Гла̀вното, коѐто лѝпсва в поѐзията му, тò е живòтът, ~а̀та, затова̀ нѐговата поѐзия е мъ̀ртва поѐзия. 在他的诗里缺少主要的东西,那就是生活和感情,因此他的诗是死气沉沉的诗。❺ [只单]〈转〉主脑,主导人物;灵魂: ~а̀ на дѐлото 事业的主脑 ~а̀ на компа̀нията 一伙人的主导人物 ❻〈宗〉灵魂: Доклѐ тѐз ду̀ми издума, той се от ~а̀ отделѝ. 他说完这几句话,就离开灵魂而去。❼呼吸,吸气: Запря̀ ми се ~а̀та. 我觉得憋气。Едва̀ си поѐмам ~а̀та. 我好容易才喘过气来。◇ **бера̀ ~а̀** 〈口〉濒死,临死挣扎 **ва̀дя ~а̀та ня̀кому** 〈口〉折磨某人,使某人不得安宁 **взѐмам ~а̀та ня̀кому** 〈口〉杀死某人 **да̀вам ~а̀та си за ня̀кого илѝ за нѐщо** 〈口〉非常喜欢某人或某物并准备为之牺牲一切 **до дън ~а̀** (用于形容心境、心情)非常,很 **Душа̀ и свя̀т ми е.** 〈口〉我非常喜欢,非常爱,是我的心肝。**~а̀ човѐк, ~а̀-човѐк** 〈口〉好心肠的人 **~о мо̀я** (对情人的昵称)我的心肝 **Жѝва ~а̀ ня̀ма.** 〈口〉空无一人,一个人也没有。**Изгоря̀ ми ~а̀та.** 〈口〉我深受折磨。**Излѐзе ми ~а̀та.** 〈口〉我精疲力尽。**крива̀ си ~а̀та** 〈口〉撒谎 **от ~а̀ и сърцѐ** 〈口〉真诚地,衷心地,全心全意地 **мъ̀ртви ~ѝ** 〈书〉充数的人;(虚报的)空额 **Олѐква ми на ~а̀та.** 〈口〉我感到放心,安心;我心里感到轻松。**Стя̀га ми се ~а̀та.** 〈口〉我心里难过。

душ|а̀ -*ѝш*, *ду̀шѝх* [未] ❶掐死,勒死,绞死,窒死,扼杀: ~а̀ го 掐死他 ❷ [只三单] 使呼吸困难,使出不来气: Нѐщо ме ~ѝ. 有什么东西使我出不来气。Гня̀в ме ~ѝ. 我气得出不来气。Ка̀шлицата ме ~ѝ. 我因为咳嗽而呼吸困难。❸ [只三单]〈转〉压迫,摧残,摧毁: Мизѐрията го ~ѝ. 贫穷压得他喘不过气来。— **се** [反身,被动] **~ѐне** [中]

Душанбѐ 杜尚别(塔吉克斯坦首都)

душева̀д|ец -*ци* [阳]〈口〉同 душева̀дник

душева̀дни|к -*ци* [阳], **душева̀дница** [阴]〈口〉使人痛苦的人,折磨人者,要命鬼

душевѐд|ец -*ци* [阳]〈旧〉善于捉摸人们心理的人,善于了解人们心理的人: писа̀тел-~ец 善于描写心理的作家

душѐв|ен -*на* [形] 心灵的,内心的;精神上的: ~но велѝчие 心灵的伟大 ~на сѝла 精神力量 ~на мъ̀ка 精神上的痛苦 ~на борба̀ 内心的斗争 ◇ **~на бòлест** 精神病 **~но** [副]: ~но бòлен 患精神病的

душѐвност -*mà* [无复,阴]〈书〉精神品质,精神世界: бѝт и ~ на бъ̀лгарина 保加利亚人的生活方式和精神世界

душегу̀б|ен -*на* [形] 丧心病狂的;极有害的,危害极大的: ~на стра̀ст 有害的欲望 ~ен гря̀х 极大的罪恶,罪孽

душегу̀б|ец -*ци* [阳] 凶手,杀人者: дя̀вол-~ец 杀人魔鬼

душегу̀бка [阴]〈书〉(德国法西斯集中营里杀人时用的)毒气室

душегу̀бство [无复,中]〈书,旧〉杀人,行凶

ду̀ш|ен -*на* [形] 令人憋闷的,不通风的,闷热的: ~ен дѐн 闷热的日子 Оставѐте ~ните кафенѐта. 别去那些令人憋闷的咖啡馆了。**~но** [副]

душеприка̀зчи|к -*ци* [阳], **душеприка̀зчица** [阴] ❶遗嘱执行人 ❷〈转,讽〉(对之言听计从的)顾问,心腹

душеспасѐни|е -*я* [中]〈旧〉拯救灵魂

душеспасѝтел|ен -*на* [形] 拯救灵魂的,救人的,劝人为善的: ~ни молѝтви 拯救灵魂的祈祷 ~на кнѝга 圣经

душѝтел -*я*, -*ят* [阳]〈书〉窒杀者,摧残者;压制者: ~ на крѝтиката 压制批评者

душѝца [阴] душа̀ 的指小 ◇ **дрѐбна** ~ 〈蔑〉心胸狭窄的人;小人物,微不足道的人

душѝчка [阴] душа̀ ②解的指小 ◇ **позна̀вам ~та му** 〈蔑〉我很了解他;我看透他了

ду̀шк|а [阴] душа̀ ②解的指小和昵称,常用于呼格 **~е** [阴], **~о** [阳,中]

ду̀шка|м [未] 闻,嗅: Кра̀вата ~ телѐто си. 母牛闻着自己的小牛犊。Ку̀чето ~ по слѐдите. 狗顺着足迹嗅着。

душлѝв -*а* [形] 有臭味的

душма̀н|ин -*и* [阳], **душма̀нка** [阴]〈民,旧〉敌人: въ̀рли ~и 凶狠的敌人

душманлъ̀к [阳]〈旧〉仇恨

душма̀нск|и -*а* душма̀нин 的形容词

душнѝ|к -*ци* [阳]〈民〉(器皿、房屋等的)通风口,透气孔: ~к на бъ̀чва 木桶的通气孔

ду̀|я се -*еш се*, -*х се* [未,中态]〈方〉❶生气 ❷自高自大,骄傲 **~ене** [中]

ДЦЗ [дѐ-це-зѐ] [缩] Държа̀вен целулòзен заво̀д 国营纤维厂

дъб -*ъ̀т*, -*а̀*, -*ове* [阳]〈植〉柞树,橡树,栎树(*Quercus*)

дъба̀|к -*ци* [阳]〈方〉❶ [集] 柞(橡、栎)树林 ❷ [只复] 大柞(橡、栎)树

дъ̀бене 见 дъ̀бя

дъбѝл|ен -*на* [形]〈技〉鞣革用的: ~ни веществà 鞣质,鞣料;单宁酸 ~ен екстра̀кт 单宁精

дъбител -*ят*,-*я*［阳］鞣料

дъбица［阴］〈方〉柞树

Дъблин 都柏林(爱尔兰首都,Бел Òха Кляк)

дъбов -*а* дъб 的形容词：～а горà 柞树林 ～и листà 柞树叶 ～о бюрò 柞木写字台 ～а бъчва 柞木桶

дъбрàв|а［阴］❶幼林：зелèна ～а 绿色的幼林 ❷未采伐过的密林：в сèнчестите ～и на балкàна 在浓荫蔽日的山林里

дъб|я -*иш*, *дъбùх*［未］鞣(革),硝(皮),熟(皮)：～я кòжа 鞣革 — **се**［被动］～**ене**［中］

дъвка［阴］口香糖

дъвкане 见 дъвча

дъвкàтел|ен -*на*［形］咀嚼的,嚼碎的：～на повърхност на зъбите 牙齿的咬合面 ～ни чèлюсти на насекòми 昆虫的咀嚼颚

дъв|ча -*чеш*, *дъвкàх*［未］❶咀嚼,嚼：Едвà си ～ча хранàта. 我费力地咀嚼着食物。❷〈转〉说得又慢又不清楚,嘟哝 — **се**［被动］～**кане** 和 ～**чене**［中］

дъг|à［阴］❶〈数〉弧形,弧线,弧：извѝт катò ～à 弯得像条弧线 опѝсвам ～à 画弧 ❷〈扩〉弧形线,弧形带,拱形物：Двè тъмни ～ѝ се изобразѝха под очѝте ѝ. 她眼睛下面有两条弧形黑线。❸虹：небèсна ～à 虹 цветовè на ～àта 虹的颜色 ❹(木桶等的)拱形木板 ◇ **вòлтова ～à** 〈电〉电弧

дъговѝд|ен -*на*［形］弓形的,弧形的,拱形的：～ни вèжди 弯弯的眉毛 ～**но**［副］

дъгообрàз|ен -*на*［形］同 дъговѝден ～**но**［副］

дъгоцвèт|ен -*на*［形］五彩的,多色的,彩虹色的：～но знàме 彩旗

дъдрене 见 дъдря

дъдрѝв -*а*［形］〈口〉饶舌的,好说话的,絮叨的

дъдр|я -*еш* 和 -*иш*,-*ах* 和 -*их*［未］〈口,蔑〉好说空话;絮絮叨叨,爱说话,说起来没完 ～**ене**［中］

дъжд -*ъ̀т*,-*à*,-*овè*［阳］❶雨：прòлетен ～ 春雨 пролѝвен ～(倾盆)大雨 порòен ～ 暴雨 напоѝтелен ～ 毛毛雨,牛毛细雨 изкỳствен ～ 人工降雨 Дъжд валѝ. 下雨。～ на òблак 阵雨 След ～ качỳлка.〈俗〉雨后送伞。Мòкър от ～ се не бой.〈谚〉衣服湿了不怕下雨;破罐子破摔。❷〈转〉纷纷,无数,一片：～ от куршỳми (枪林)弹雨 ～ от цветя̀ 花的海洋 звèзден ～ 流星雨 ◇ **от ～ на вя̀тър**〈口〉很不经常,很少,偶尔

дъждел̀ив -*а*［形］多雨的;霪雨连绵的：～о врèме 多雨的天气 ～а прòлет 多雨的春天 ～а èсен 多雨的秋天

дъждèц［无复,阳］дъжд 的指小

дъждобрàн［阳］❶〈旧〉雨伞 ❷(一种薄的)雨衣

дъждобрàнка［阴］尼龙雨衣

дъждовàл|ен -*на*［形］降雨的：～ни агрегàти 人工降雨联合机

дъждòв|ен -*на* ❶ дъжд 的形容词：～ен дèн 下雨天 ～на кàпка 雨点 ～на водà 雨水 ～ни òблаци 雨云 ❷多雨的：～но ля̀то 多雨的夏天 ◇ ～**ен чèрвей** 蚯蚓 ～**ност** -носттà［阴］

дъждовѝт -*а*［形］同 дъждел̀ив：～а прòлет 多雨的春天 ～а èсен 霪雨连绵的秋天 ～**ост** -осттà［阴］

дъждòвни|к -*ци*［阳］❶斑螈(*Salamandra maculos*) ❷同 пчелоя̀д (八角鹰)

дъждомèр［阳］〈技〉雨量计

дъждонòс|ен -*на*［形］(带)雨的：～ен òблак 雨云 ～ен вя̀тър 雨风

дъждосвѝр|ец -*ци*［阳］鸻(*Charadius*)

дълбàене 见 дълбàя

дълбàло［中］凿子,刻刀,刻刀

дълбàч［阳］木工凿子

дълбà|я -*еш*,-*х*［未］刻,凿,刻,雕;挖,掘;开采：～я бỳкви с нòж 用刀子刻字母 Войнѝците продължàваха да ～ят окòпите. 战士们继续挖战壕。Чèстата кàпка ～е кàмъка.〈谚〉滴水穿石。— **се**［被动］～**ене**［中］

дълбà|я се -*еш се*,-*х се*［未,中态］深入研究 ～**ене**［中］

дълбèй -*ят*,-*я*［阳］❶(窗、门等的)直沟 ❷凹处、沟、堑：～ѝ на планинàта 山上的沟堑

дълбинà［阴］深处;底部：～ѝте на душàта 灵魂(内心)深处

дълбòк -*а*［形］❶深的,深处的(与 плѝтък (浅的)相对)：～о морè 深海 ～а чиня̀ 深盘,汤盘 ～а òран 深耕 Клàденецът е шестнàйсет мèтра ～. 井有 16 米深。Тук рекàта е ～а едѝн мèтър. 这里河水有一米深。❷〈转〉深远的,深刻的;深厚的;深奥的,高深的：～а скръб 深切的悲痛 ～а крѝза 深刻的危机 ～а тàйна 深藏的秘密 ～ смѝсъл 深刻的含义 ～а мъ̀дрост 深邃的智慧 ～а тишинà 幽静 ～о чỳвство 深情 ～а последовàтелна революциòнност 坚定的革命性 ～и промèни 深刻的变化 ◇ ～ **глàс** 胸音,低声 ～**а дрèвност**〈书〉远古 ～ **пòглед** (**очѝ**) 聪明而富有表情的目光;深邃的目光 ～**а провѝнция**〈口〉边远省份(地区) ～**а стàрост**, ～**и старинѝ** 晚年,暮年 ～ **сън** 酣睡 ～**а нòщ** 深夜 ～ **сня̀г** 大(厚)雪 ～ **поклòн** 深躬 ～ **тѝл**〈军〉大后方

дълбòко［副］❶深深地：Дълбòко в сърцèто си / мъ̀ката крѝе. (Вапцаров) 他把痛苦深藏在心中。❷很,非常,完全：～ умѝслен (陷入)深思的 Товà обѝждаше ～ стàреца. 这使老人非常难过。Товà е ～ реакциòнно глèдище. 这是反动透顶的观点。

дълбòко-［复合词第一部］表示"极强烈地"、"极高度地"、"深深地"之意,例如 дълбокохумàнен (极人道的), дълбокоуважàван (十分尊敬的)

дълбокомѝслен -*а*［形］意义深刻的;〈讽〉貌似重要的 ～**о**［副］～**ост** -осттà［阴］

дълбочинà［阴］❶深,深度：～à на рекà 河的深度 ～à на сцèна 舞台的进深 Сòндата достѝгна 50 мèтра ～à. 探测器达到了 50 米的深度。❷深处;深远：Ненадèйно из ～ѝте на лесà изгрàка ня̀каква птѝца. 在森林的深处一只鸟忽然叫了起来。Лѝниите на планинѝте бя̀гаха в ～ѝте на хоризòнта. 山脉的轮廓延伸到地平线的深处。❸〈转〉十分,极端;深度;深刻;深奥;深远：В тòя сбòрник худòжническата му и поетѝческа душà се е изля̀ла във всѝчката си красотà, във всѝчката си ～à. 在这部集子里他的艺术家和诗人的灵魂已表现得尽善尽美、极为深刻。◇ **в** (**от**) ～**àта на душàта** (**сърцèто**) **си**〈书〉在(从)灵魂(内心)深处：Тòй съзнàваше в ～àта на душàта си, че тя̀ ѝмаше прàво. 他从心底里意识到她是对的。Тòй се трòгна от мòите дỳми нè на шегà, въздъ̀хна от ～àта на сърцèто си. 他真的被我的话感动了,从内心深处叹了一口气。

дълг[1] -*ъ̀т*,-*à*,-*овè*［阳］债,债务：тèжки ～овè 沉重的债务 държàвен ～ 国债 парѝчен ～ 现金债 ～ в натỳра 实物债 прàвя ～овè 负债 плàщам ～ 还债 ◇ **затъ̀вам** (**потъ̀вам**) **до**

шия (гуша) в ～ове〈口〉一身是债

дълг² -*ът*, -*а̀* [无复,阳] 义务,天职,职责,责任: ～ към отѐчеството 对祖国的义务 изпълня̀вам ～а̀ си 履行职责;尽义务 гражда̀нски ～ 公民的义务 сино̀вен ～ 子女的义务 върхо̀вен ～ 最高职责 глѐдам на това̀ като̀ на мо̀й ～ 把这看成是我的义务 смя̀там (счи̇̀там) нѐщо за сво̀й ～ 认为…是自己的责任 върша нѐщо от чу̀вство за ～ 出于责任感做某事 ◇ **вменя̀вам в ～**〈书〉责成

дълга̀ [阴]〈方〉同 вълна̀ (波浪)

дъ̀лго [副] 长时间地,久久地: Дъ̀лго мѝслихме. 我们思考了很久。Не мо̀га да ча̀кам по̀-～. 我不能等得再久了。То̀й ～ сто̀й на шосѐто и глѐда подѝр кару̀цата. 他久久地站在公路上,注视着马车。Дъ̀лго се ба̀виш. 你耽搁了很久。◇ **на ～ и на широ̀ко**〈口〉非常详细地

дълго- [复合词第一部] 表示"长的"、"长时间的"、"长久的"之意,例如 дългобра̀д (留长胡子的), дълговла̀кнест (长纤维的), дългогодѝшен (长期的), дълговѐчен (永久的)

дългобо̀|ен -*йна* [形]〈军〉同 далекобо̀ен: ～йно оръ̀дие 远射程炮

дългобра̀д -*а* [形] 留长胡子的: ～ ста̀рец 长胡子老头

дълговѐк -*а* [形]〈方〉长寿的: Да сте честѝти и ～и! 祝你们幸福长寿!

дълговѐч|ен -*на* [形]〈书〉长寿的,长生的,长命的;永久的: ～на дру̀жба 永恒的友谊 **～ност** -ността̀ [阴]

дълговла̀кнест -*а* [形] 纤维长的,长纤维的: ～ паму̀к 长纤维棉花

дълговла̀с -*а* [形]〈罕〉长毛的: ～ маму̀т 长毛猛犸

дълговрѐмен|ен -*на* [形] 长期的,长久的: ～но укреплѐние〈军〉永久工事 ～на оба̀да 长期包围

дългогодѝш|ен -*на* [形] 多年的,长期的: ～ен о̀пит 多年的经验 ～на слу̀жба 长期供职 ～на бо̀лест 多年的疾病 ～ен учѝтел 多年的教师 ～на борба̀ 长期的斗争

дългодѐнствие [无复,中]〈书,庄〉长寿,长存: Жела̀ем ти щастие и ～. 我们祝你幸福长寿。

дългоко̀с -*а* [形] 长发的: ～а дево̀йка 长发姑娘

дългокра̀к -*а* [形] 长腿的,长脚的: ～и щъ̀ркели 长腿的鹳

дълголѐт|ен -*на* [形]〈书〉同 дългогодѝшен: ～ен живо̀т 长寿 ～на борба̀ 长期的斗争

дълголѐтие [无复,中]〈书〉长寿,长生,长命

дълголѝк -*а* [形] 长脸的(与 кръглолѝк (圆脸的)相对): ～ мо̀мък 长脸的小伙子

дългометра̀ж|ен -*на* [形] 大型的,长的(与 късометра̀жен (小型的,短的)相对): ～ен фѝлм 大型影片,长(影)片

дългоно̀г -*а* [形]〈民〉同 дългокра̀к

дългоно̀с -*а* [形] 长鼻子的: ～а ло̀дка 长鼻子(船头长的)小船

дългоча̀кван -*а* [形] 盼望很久的,长久期待的,望眼欲穿的: ～ дѐн 盼望很久的一天 ～ го̀ст 盼望已久的客人 Най-по̀сле дойдѐ ～ата про̀лет. 盼望已久的春天终于来到了。

дългопо̀л -*а* [形] 长下摆的: ～ кожу̀х 长下摆的皮袄 ～а ро̀кля 长连衣裙

дългора̀н [阳]〈方〉大个子(人),高个子(人)

дългоръ̀к -*а* [形]〈罕〉长臂的,长手的

дългосро̀ч|ен -*на* [形] 长期的: ～ен до̀говор 长期条约 ～но изпла̀щане 长期付款 ～ен крѐдит 长期贷款 ～ен о̀тпуск 长期休假

дълготра̀|ен -*йна* [形] 长期的,长时间的;持久的,长久的: ～ен ку̀рс 长期训练班 ～ен мѝр 持久的和平 **～йност** -йността̀ [阴]

дълготърпелѝв -*а* [形]〈书〉很有耐心的;能长期忍耐的: ～ наро̀д 有耐心的人民

дълготърпѐние [中]〈书〉坚忍,长期忍耐

дългоу̀х -*а* [形] 长耳朵的: ～о мага̀ре 长耳朵驴

дългу̀ч 和 **дългъ̀ч** [阳]〈方〉同 дългора̀н

дълж|а̀ -*ѝш*, -*а̀х* [未] ❶欠,该: Дължѝш ми 20 лѐва. 你欠我 20 列弗。То̀й ѝмаше ну̀жда от парѝ, при това̀ ～ѐше на Ѐньо голя̀ма су̀ма. 他需要钱用,此外还欠了埃尼奥一大笔款。❷有责任(做某事),有义务(做某事),应该: Дължѝш ми обяснѐние. 你应该给我解释。～а̀ да ка̀жа нѐщо 应该说某事 ～а̀ да подчертя̀я 应该着重指出 ❸归功于…,有赖于…,多亏…,受恩于…,由于…(才有): То̀й ～ѝ сво̀ите успѐхи на благоприя̀тните усло̀вия. 他认为自己的成功是由于条件有利。То̀й бѐше от онѝя лѝчности, на които България ～ѝ то̀лкова мно̀го за възра̀ждането си. 他是保加利亚能够获得复兴在很大程度上要归功于那些人中的一个。**— се** [被动,中态]: Та̀зи побѐда се ～ѝ на пра̀вилната лѝния на па̀ртията. 这一胜利是由于有党的正确路线才取得的。Болестта̀ му се ～ѝ на просту̀да. 他的病是由于受凉才得的。◇ **～а̀ на Миха̀ля**〈口〉心不在焉

дължѝм -*а* [形] ❶应付的,应缴纳的: ～а су̀ма 应付款项 ❷〈转〉应有的;应得的: ～о внима̀ние 应有的注意 То̀й получѝ ～ото презрѐние. 他受到了应有的蔑视。

дължина̀ [阴] ❶ [只单] 长度,长: ～ на у̀лицата 街道的长度 Предмѐтите се измѐрват на ～, широчина̀ и височина̀. 物体按长、宽和高测量。Дво̀рът е ма̀лък — 15 мѐтра на ～ и 10 на широчина̀. 院子很小,有 15 米长,10 米宽。～ по диагона̀ла 对角线长度 ～ на денят̀ 昼长 ～ на вълна̀та〈理〉波长 ❷〈地理〉经度: Со̀фия се намѝра на 23° 19′ 39″ ѝзточна ～. 索非亚位于东经 23° 19′ 39″。◇ **на ～, по ～та** 按长度: Премѐрих го на ～ и на ширина̀. 我把它的长和宽都量了。

дъ̀л|ъг -*га* [形] ❶长的(与 къс (短的)相对): ～го въжѐ 长绳 ～ъг коно̀ц 长线 ～ги ръка̀ви 长袖子 Тя̀ ѝма ～га коса̀. 她有很长的头发。Мо̀ливът е ～ъг 18 сантимѐтра. 铅笔 18 公分长。❷(身材)高的 ❸长久的,时间长的: ～ъг живо̀т 长寿 ～ъг сро̀к 长的期限 ～го отсъ̀ствие 长期缺席 ～го (врѐме) предѝ това̀ 在这之前很久 Тѐ во̀диха ～ъг и прия̀тен ра̀зговор с нѐя. 他们同她进行了长时间愉快的谈话。◇ **Дъ̀лга коса̀, къс у̀м.** 头发长,见识短(喻女人愚蠢)。**～ги годѝни (днѝ, часовѐ)** 多年(日,时) **ѝмам ～ги ръцѐ**〈口〉好偷东西 **заспа̀л ～гия (сън)** 死了,长眠 **Тя̀ е (ста̀на) ～га и широ̀ка.** (工作)做起来费事;(事情)说起来话长。

дъ̀мпинг [阳]〈经〉倾销

дъ̀н (只用于下列词组,当前置词用) **в ～** 在…底部, **до ～** 到…底部 **из ～, от ～** 从…底下: в ～ гора̀та 在树林深处 в ～ морѐто 在海底 ◇ **до (от) ～ душа̀** 到(从)内心深处,十分,非常: възмутѐн съм, до ～ душа̀ 十分愤慨 Ще въздъ̀хне от ～ душа̀. 他将从内心深处长叹一声。**в ～ земя̀**〈民〉在地底下,在十分隐蔽的地方 **Ѝде ми да потъ̀на (да се провалят) в ～ земя̀.**〈口〉无地自容。

дъ̀нене 见 дъ̀ня

дънер [阳] ❶树干 ❷树干靠根的部分

дънест -*а* [形] **~и потури (гащи)** 肥裆裤(裤衩)

дънки [复] 斜纹布牛仔裤

дън|о -*а̀* [中] ❶ [只单] (海、河、山谷等的)底: мо̀рско ~о 海底 ~о на кла̀денец 井底 Вода̀та е тъй бѝстра, че ка̀мъчетата се броя̀т на ~ото. 水清得连水底的石头都历历可数。❷(器皿、木箱等的)底,底部: ~о на панѝца 碗底 ❸ 〈转〉深处: Възмутѝх се до ~ото на душа̀та си. 我一直恨到内心深处。в ~ото на у̀лицата 在街的尽头 В ~ото на двъ̀ра стой но̀ва ка̀ру̀чка с желя̀зна обко̀вка. 在大院深处停放着一辆新铁皮小马车。❹(裤子的)后裆 ◇ **до ~о** 1.(在宴会上或喝酒时互相祝愿的用语)干杯 2.到底: От врѐме на врѐме то̀й си налѝваше вѝно и изпѝваше ча̀шата до ~о. 他不时为自己斟上葡萄酒,一杯一杯地喝光。

дънови̇̀з|ъм -*мът*, -*ма* [阳] 〈宗〉德诺夫主义(即由保加利亚人德诺夫于20世纪初在保加利亚创立的宗教神秘派别"白色兄弟会",相信灵魂再生和万物都有灵魂)

дъ̀н|я -*иш*, *дъ̀них* [未] 〈民〉❶(用拳头)打,敲,捶: ~я врата̀та 敲门 ❷ 〈口,贬〉大吃特吃: Дъ̀нят като̀ разпра̀ни. 他们没完没了地大吃着。**~ене** [中]

дърва̀ 见 дърво̀

дърва̀р -*ят*, -*я* [阳] 樵夫,砍柴人

дърва̀рск|и -*а* дърва̀р 的形容词: ~а бра̀два 樵夫的斧头 ~и път 樵夫走的路,小山路

дърва̀рство [无复,中] 砍柴业

дъ̀рвен -*а* [形] ❶木制的,木头的: ~а лъжѝца 木勺 ~ мо̀ст 木桥 ~ чу̀к 木槌 ~и въ̀глища 木炭 ❷ 〈转〉死板的,没有表情的: ~а похо̀дка 死板的步伐 ~а физионо̀мия 没有表情的面孔 ◇ **~ го̀спод** 〈口,谑〉(用木棍)殴打: Дъ̀рвен го̀спод за така̀ва като̀ тѐбе. 像你这样的人就该打。**~ материа̀л** 木材 **~ филосо̀ф** 〈口,讽〉道学先生,空谈家 **~а глава̀** 笨头笨脑 **~о масло̀** 橄榄油

дървенѝц|а [阴] 臭虫(*Acanthia lectularia*): Изха̀пали го ~и. 臭虫咬了他。срѐдство протѝв ~и 臭虫药

дървеня̀|к -*ци* [阳] 〈口,蔑〉傻瓜

дървеса̀ 见 дърво̀

дървѐс|ен -*на* [形] 木的,木材的;树的: ~на пѐпел 木灰 ~ни стъргото̀ни 木屑,刨花 ~на кора̀ 树皮 ~ни поро̀ди 树的种类

дървеси̇̀на [无复,阴] ❶ 〈植〉木质: Дървеси̇̀ната на това̀ дърво̀ е загнѝла. 这棵树的木质开始腐烂了。❷粘胶人造纤维;粘胶丝: пла̀т с ~ 粘胶人造纤维布 ро̀кля от ~ 粘胶丝做的连衣裙 ❸纸浆

дървеси̇̀нен -*а* [形] 含有粘胶人造纤维的,粘胶人造纤维制的: ~ пла̀т 含有粘胶人造纤维的布 ~а тъ̀кан 粘胶纺织品

дървесновла̀кнест -*а* [形] 木质纤维的: ~а пло̀ча 纤维板

дърв|о̀ -*ѐта*, -*еса̀*, -*а̀* [中] ❶ [复数为 -*ѐта* 或(诗) -*еса̀*] 树,树木: ово̀щни ~ѐта 果树 иглоло̀стни (широколо̀стни) ~ѐта 针(阔)叶树 Дърво̀то се превѝва, докато̀ е мла̀до. 〈谚〉幼树能揻。❷ [复数为 -*ѐта*] (砍下的)树枝,树干: бря̀стови ~ѐта за подпо̀ри на сайва̀нта 支棚子用的榆树干 ~о за бо̀й (打人用的)木棍 ❸ [复数为 -*а̀*] 木柴,劈柴: су̀хи ~а̀ 干柴 сѐка ~а̀ 砍柴 кола̀ ~а̀ 一车柴 ❹ [只单] (做家具等用的)木料,木材,木头: гравю̀ра на ~о̀ 木刻,木雕 мѐбели от о̀рехово ~о̀ 核桃木家具 ❺ 〈转〉粗鲁的人,迟钝的人,愚蠢的人: Не съм като̀ тѐбе ~о̀! 我不像你那样呆头呆脑的。❻木制的东西(如拐杖、木柄等) ◇ **Ко̀ледно ~о̀** 〈旧〉圣诞树 **Пу̀сто ~о̀!** 〈口〉揍死你! **стова̀рвам въ̀рху̀ ня̀кого кра̀вите ~а̀** 〈口〉把全部过错都推在某人身上 **тъ̀рся ня̀кого (нѐщо) под ~о̀ и ка̀мък** 〈口〉四处寻找 **Ще ядѐш ~о̀то.** 〈口〉你快挨揍了。

дървобето̀н [阳] 木筋混凝土

дърводѐл|ец -*ци* [阳] 木匠,木工

дърводѐлск|и -*а* дърводѐлец 和 дърводѐлство 的形容词: ~а работѝлница 木材加工厂,木工房 ~и отдѐл 木工组

дърводѐлство [无复,中] 木匠业,木匠手艺;木工

дърводо̀бив [阳] 木材采运;木材采伐

дърводобѝв|ен -*на* дърводо̀бив 的形容词: ~на инду̀стрия 木材采伐工业

дърволя̀|к -*ци* [阳,集] 树丛

дървообрабо̀тване [无复,中] 木材加工

дървообработва̀тел|ен -*на* [形] 木材加工的: ~на инду̀стрия 木材加工工业

дървообрабо̀тка [无复,阴] 同 дървообрабо̀тване

дървопреработване [无复,中] 〈专〉木材再加工

дървопреработва̀тел|ен -*на* [形] 木材精制的,木材再加工的: ~на инду̀стрия 木材再加工工业

дърворѐз [阳] 同 дърворезба̀р

дърворезба̀ [阴] ❶木雕 ❷木刻品;木雕品: Тава̀нът е укра̀сѐн с ~. 天花板上装饰着木雕。

дърворезба̀р [阳] 木刻家;木雕工

дървоснабдѝтел|ен -*на* [形] 木材供应的: ~ен отдѐл 木材供应组(部门)

дървоснабдя̀ване [无复,中] 木材供应

дървоя̀д|ец -*ци* [阳] 蠹虫(*Cossus cossus*)

дърда̀в|ец -*ци* [阳] 长脚秧鸡(*Crex pratensis*)

дърдо̀рене 见 дърдо̀ря

дърдо̀рко -*вци* [阳] 〈口,不赞〉饶舌的人,说话喋喋不休的人;好说空话的人

дърдо̀ря -*о̀риш*, -*о̀рѝх* [未] 〈口,贬〉饶舌,多嘴多舌;唠唠叨叨;胡说八道: Позна̀ваш ли о̀нзи юна̀к, ко̀йто та̀м ~о̀ри? 你认识那个在那里啰啰嗦嗦说话的小伙子吗? Кога̀то ня̀мам ра̀бота, с нѐго ~о̀ря. 当我没事的时候,就和他闲聊天。**~о̀рене** [中]

държа̀ -*ѝш*, -*а̀х*, 命令式 *дръ̀ж*, *дръ̀жте* [未] ❶拿着,持,握;拉着;抓着;勒住: Нѝе ~ѝм здра̀во пу̀шки в ръцѐте! 我们紧握手中枪。То̀й ~ѝ здра̀во ко̀ня за юзда̀та. 他紧紧抓住马的缰绳。Дръ̀жте крадѐца да не избя̀га! 抓住小偷,别让他跑掉! ❷把…放在(身边),把…抱在(怀里),把…拿在(手里): ~а̀ на ръцѐ 拿在手里 ~а̀ в прегръ̀дките 抱在怀里 А Стоя̀ница седѐше въ̀тре и ~ѐше на коленѐте си Ива̀нчо и нѐговото сѐстрѝче. 斯托扬尼察坐在里面,把伊万乔和他的小妹妹抱在自己的膝盖上。❸使…待在,不让离开;扣留: Ще го ~ѝш в община̀та, докато̀ до̀йда а̀з. 你要把他扣留在乡公所里,直到我回来。❹使…处在…状态,使…保持…状态;使…受(某种作用): ~а̀ в нева̀жество 使…保持无知 ~а̀ в плѐн 俘虏 ~а̀ на щрѐк 使…保持警惕 ~а̀ под наблюдѐние 使受到监视 ~а̀ чѝсто 使保持清洁 ~а̀ то̀пло 保暖 ~а̀ в рѐд 使保持整齐 ~а̀ в ся̀нка 把…放在阴凉处 ~а̀ под сво̀я вла̀ст 把…置于自己的统治之下,使…受统治 Нѝе тря̀бва да ~ѝм сво̀ята отбранѝтелна мо̀щ на необходѝмото равнѝще. 我们必须使自己的国防力量

保持应有的水平。～à ръцѐте си в джо̀бовете си 把双手放在口袋里 То̀й вървѐше ба̀вно, споко̀йно, равноду̀шно и ～ѐше глава̀та си го̀рдо. 他缓缓地、平静地、无所谓地走着，骄傲地扬着头。❺支持，支撑：Дебѐлата греда̀ ～ѝ цѐлия по̀крив. 这根粗圆木支撑着整个屋顶。❻存放，保存，收藏；有，养：То̀й е ～а̀л оръ̀жия в къ̀щата си. 他在自己家里藏有武器。Вѝлиците ～à в чекмеджѐто на ма̀сата. 我把餐叉放在桌子的抽屉里。Тѐ не обѝчат да ～а̀т нѝ ку̀че, нѝ ко̀тка. 他们不爱养狗，也不爱养猫。❼〈转〉掌握，拥有；占有，占据：～à инициатѝвата 掌握主动权 ～à двѐте възвишѐния на отво̀ра 占据出口的两个高地 ❽租借，租赁；拥有，开(铺子)：Ра̀нгов ～ѐше двѐ ста̀и — спа̀лня, до нѐя кабинѐт. 兰戈夫租了两间房子——寝室和它旁边的书房。～à дюка̀н 开小铺 ❾〈口〉雇用：Освѐн това̀, Лѝбен и на ста̀ри годѝни ～ѝ ня̀колко слугѝ. 除此之外，利本在晚年仍雇了几个仆人。❿坚持；保留，遵守：～à вѐрния ку̀рс 坚持正确方针 По села̀та всѐ о̀ще ～а̀т ста̀рите обича̀и. 农村还保留着旧的风俗习惯。⓫〈转，口〉(朝着、对着、沿着某方向)前进：Вдя̀сно, вдя̀сно дръж! 靠右走！靠右走！Дръ̀жте всѐ покра̀й река̀та. 一直沿河边走！⓬〈转，口〉延伸，继续，延续，持续：До о̀нзи ръ̀т ～ѝ на̀шето стопа̀нство. 我们的农场延伸到那个山岗。Зѝмата ～à чѐтири мѐсеца. 冬天持续了四个月。⓭(与前置词 на, за 或连词 да 连用)提倡，坚持；珍视，爱惜，珍爱：～à на твъ̀рда и пра̀вилна политѝческа ориентиро̀вка 提倡坚定正确的政治方向 То̀й ～ѝ да ня̀ма размѐствания на офицѐрите. 他坚持不调动军官们。Идѝ, мо̀ля ти се ... Ако̀ ～ѝш за мѐне. 如果你体谅我的话，请你走吧。То̀я ста̀р обича̀й е едѝн от на̀й-ху̀бавите на̀ши обича̀и и а̀з ～à за нѐго. 这个老风俗是我们最好的风俗之一，我珍爱它。— **се** [被动] ◇ **ба̀с ～à** 打赌 **нѝкам ко̀лкото ми гла̀с ～ѝ** 〈口〉尽力喊，声嘶力竭地喊 **～à връ̀зка с ня̀кого** 同某人保持经常的联系 **～à в ръцѐте си** 掌握，控制 **～à в течѐние на** 使随时知道(某事) **～à (на) ду̀мата си** 遵守诺言，不食言 **～à ѝзпит** 参加考试 **～à лѐкция** 讲课 **～à ня̀кого отгово̀рен** 要求某人负责 **～à определѐно поведѐние** 遵循既定的行动路线 **～à под клю̀ч** 封存，锁起来 **～à под (на) око̀ (очѝ)** 密切注视；监视 **～à рѐч (ска̀зка, сло̀во)** 发表演说(谈话、讲话) **～à си езѝка (уста̀та)** 〈口〉沉默，默不作声，一言不发 **～à смѐтка** 1.估计到，考虑到，注意到：～à смѐтка за интерѐсите на ця̀лото 顾全大局 2.〈转〉记账；记在心里：За всѝчко смѐтка нѝй ～ѝм / и лю̀то ще си отмъстѝм. (Л. Бобевски) 这一切我们都记在心头，总有一天要狠狠复仇。**～à си белѐжка** 看到，记住 **～à (си) смѐтка за ра̀зходи** 记(开支)账 **～à смѐтка ня̀кому** 〈口〉干预某人的事情；企图影响某人：Тѝ ня̀ма да ми ～ѝш смѐтка, чу̀ ли? 你不要干预我的事情，听到了吗？**～à страна̀та на ня̀кого** 支持某人，站在某人一边 **Крака̀та ми не (мѐ) ～а̀т.** 〈口〉我两腿发软。**Държѝ ми вла̀га.** 〈口〉给我留下深刻的印象；使我常记不忘。**～а̀не** [中]

държа̀ се *-ѝш се, -а̀х се* [未，中态] ❶抓住，捉住，拿住：Пуснѐте ръцѐте ни, не сѐ дръ̀жте за на̀с. 请你们放开我们的手，不要拉住我们。Дръж се за кло̀на. 抓住树枝。❷支持，维持，坚持，坚守：Па̀дам ..., дръ̀жте се, другàри! 我倒了…，同志们，你们要顶住！Надя̀вам се, че ще запа̀зиш бодростта̀ си и ще се ～ѝш здра̀во на позѝцията си. 希望你能振作精神，坚守住阵地。❸〈转〉支撑，有力量(一般指老人或病人)：Ху̀бав човѐк! Ста̀р е, ама̀ се ～ѝ! 好样的！上年纪了，可还挺结实！❹对待，举止，表现：～à се прилѝчно 举止有礼貌(有分寸) То̀й е изоста̀нал, но нѝе, нѐговите приятели, тря̀бва да го възпита̀ваме, не бѝва да се ～ѝм с нѐго хла̀дно. 他是落后，但我们作为他的朋友，应该教育他，不该冷淡他。То̀й се ～ѐше стро̀го към всѝчки. 他对大家都很严格。Обѝчам смѐлите, които се ～а̀т досто̀йно, които рабо̀тят и се у̀чат добрѐ. 我喜欢那些工作好、学习好、表现正派的勇敢的人们。❺保持一定的距离，保持一定的状态：Ѐньо излѐзе с ко̀ня от дру̀гия кра̀й на гора̀та и тръ̀гна за града̀ през нѝви и лива̀ди, като̀ се ～ѐше далѐч от во̀еки пъ̀т. 埃尼奥骑着马从林子的另一头出来，穿过耕地和草地朝城里走去，和每一条路都保持很远的距离。◇ **～ѝ се за (на)** [无人称] 重视：У на̀с за тру̀довата дисциплѝна се ～ѝ извънрѐдно мно̀го. 我们那里对劳动纪律特别重视。**～à се на голя̀мо (на висо̀ко)** 〈口〉神气活现；自高自大 **～à се на страна̀** 不参与；袖手旁观 **Не мо̀га да се ～à на крака̀та.** 〈口〉我无力站直，无力走路。**～а̀не** [中]

държа̀в|а [阴] ❶国，国家：народнодемократѝческа ～а 人民民主国家 незавѝсима ～а 独立国(家) суверѐнна ～а 主权国(家) „Държа̀вата и револю̀цията" 《国家与革命》 европѐйски ～и 欧洲国家 ❷〈方〉(某人的或某居民点的)不动产(土地、果园等)：А̀нгел ня̀ма нѝ дука̀то, нѝ пѐдя ～а. 安格尔既无一文钱，又无一垄地。

държа̀в|ен *-на* [形] 国的，国家的，国立的，国营的，国力的：～ен имо̀т 国家财产 ～ен бюджѐт 国家预算 ～ни разно̀ски 国家开支 ～на вла̀ст 国家政权 ～но пра̀во 国家法 ～ен стро̀й 国体 Държа̀вен съвѐт (中国的)国务院，(某些国家的)国务委员会 ～на хазна̀ 国库 ～но преда̀телство 叛国

държа̀виц|а [阴] държа̀ва 的指小：Балка̀нски ～и 巴尔干诸国

държа̀вни|к *-ци* [阳] 政府要员，国务活动家：вѝден ～к 著名国务活动家

държа̀вническ|и *-а* [形] ❶政府要员的；国务活动家的：～и тала̀нт (похва̀т) 理国才能 ❷国家利益的，国家的：～и съображѐния 符合国家利益的意见 **～и** [副]

държа̀вничество [中] 政府要员的品质；管理国务的才能

държавнопра̀в|ен *-на* [形] 国家法的：～ни на̀уки 国家法学科

държа̀вност *-тта̀* [阴] 国家组织，国家体制

държавностопа̀нск|и *-а* [形] 国家经济的：～и пла̀н 国家经济计划

държа̀ле [中] 同 държа̀ло

държа̀л|о *-а* [中] 〈方〉(斧头、铁锹等的)柄，把：Гора̀та не пла̀че от секѝрата, амѝ от ～ото. 〈谚〉森林不怕斧子，而怕拿斧子的人。

държа̀не [中] ❶见 държа̀ 和 държа̀ се ❷行为，表现；操行，品行；举止：Ня̀ма добро̀ ～. 他表现不好。

държа̀ние [无复，中] 同 държа̀не ②解

държа̀нка [阴] 〈貌〉情妇，姘妇

държа̀тел [阳] 〈技〉扶手，把手

държелѝв *-а* [形] 〈民〉(常指老人)强健的，有耐力的：я̀к и ～ ста̀рец 强壮的老人 **～ост** *-остта̀* [阴]

дъ̀рзост *-тта̀* [阴] ❶ [只单] 勇猛，果敢：ѝмам ～та̀ да твърдя̀, че ... 敢断言… ❷粗鲁，无礼貌；粗鲁行为，无礼貌的话：Позволѝ си да ми говòри ～и. 他竟敢对我说无礼的话。

дързост|ен *-на* [形] 〈旧〉同 дъ̀рзък ①解：～но момчѐ 勇猛的小伙子 ～ни мѝсли 大胆的想法 ～ни жела̀ния 奢望 **～но** [副]

дързък *дръзка* [形] ❶果敢的,胆大的,勇猛的: ~ пòглед 果敢的目光 Безстрàшна и дръзка, тя тръгна по висòкия бряг на рекàта. 她无所畏惧,勇敢果断,沿着高高的河岸走去。❷无礼貌的,粗鲁的: ~ език 粗鲁的语言

дърл|я се -*иш се*, *дърлùх се* [未,中态]〈口,蔑〉争吵,吵嘴,发生口角: Не сè ~й напрàзно! 不要瞎吵了! **~ене** [中]

дърми [复,无单,阴] 同 дрùпи ◇ **взèмам си ~те**〈讽〉收拾铺盖,回去

дърмòн [阳]〈民〉(筛小麦等用的)大眼筛子

дърмòн|я -*иш*, *дърмòнùх* [未] 用大眼筛子筛

дърнат -*а* [形]〈方〉好生气的,爱发脾气的,易怒的,暴躁的: ~ стàрец 爱发脾气的老人

дърпа|м [未] ❶扯,拉: Пò-стàрата ѝ дъщеря я ~ше за ръкà да мълчù. 她的大女儿拉她的手,让她不要说了。❷搬,移: ~м мàсата, за да се отвòри мя̀сто 搬开桌子,以便腾出地方 — **се** [被动] ◇ **Дърпат ме навсякъде.**〈口〉我忙得不得了,应付不过来。**~не** [中]

дърпа|м се [未,中态] ❶向后(或向一边)退: Момùчето се уплàши. Тò извùка ря̀зко и пòчна да се ~. 姑娘害怕了,她尖叫了一声,开始向后退。❷〈转,口〉不同意,不让步,固执: Не сè ~й такà! 你不要这样固执了! **~не** [中]

дърт -*а* [形] ❶〈民〉同 стар (老的): ~о кýче 老狗 ❷〈貌〉(只指人)同 стар (老的): Мнòго ми е притря̀бвала тàя ~а кукумя̀вка. 这个老丑八怪对我才没用呢! ❸〈民〉[用作名] **~ият** [阳], **~ата** [阴], **~ите** [复] 老家伙;〈转〉父亲,母亲,父母

дъртà|к -*ци* [阳]〈蔑〉老头子,老家伙

дъртàчка [阴]〈蔑〉老婆子

дъртел [阳]〈方〉同 дъртàк

дъртèшк|и -*а* дърт 的形容词 **~и** [副]

дърт|èя -*èеш*, -*àх* [未]〈民〉变老,见老

дъск|à [阴] ❶板,板子,木板: чàмова ~à 松木板 ~ѝ за пòд 地板用板 ~à за пранè 洗衣板,搓板 ~à за хля̀б 案板 ❷〈口〉[只复] 地板: измùвам ~ùте 擦洗地板 чèтка за ~ѝ 地板刷,拖把 ◇ **на гòли ~ѝ**〈口〉(睡)在光地板上(未铺东西) **Хлòпа му ~àта.**〈口,貌〉他心不在焉。**чèрна ~à** 1.黑板 2.黑榜(记载犯过错误或工作落后者的名字的木板) **червèна ~à** 红榜 **шахмàтна ~à** (国际象棋的)棋盘

дъскорѐз|ен -*на* [形] 锯木材的: ~на фàбрика 锯木厂,木板厂

дъскорѐзница [阴] 锯木厂,木板厂

дъсчен -*а* [形] 木板的,木板制的: ~а огрàда 木板围墙 ~ пòкрив 木板屋顶 ~ пòд 木地板

дъсчùца [阴] дъскà 的指小

дъх -*ъ̀т*, -*à* [无复,阳] ❶呼吸,气息: поèмам си ~ 吸一口气 ❷气味,味: ароматùчен ~ 香味 Слàдък ~ от рòзи плýваше из въздуха. 玫瑰的香甜气味在空中飘游。Рùбата ùма вèче лòш ~. 鱼已经有臭味了。◇ **до послèдния си ~** 到最后一口气;到死 **затаявам (притаявам) ~** 屏住气 **на едùн ~**〈口〉一口气,一下子

дъхав -*а* [形]〈诗〉有浓香的,芳香的,芬芳的,发出强烈气味的: теменýжки ~и 芳香的紫罗兰

дъха|м [未] ❶发…气味,有…气味;发香味;发臭味: Стрàстно ~т цветовѐте. 花儿散发出强烈的气味。❷〈转〉闪耀着,散发着: Пролеттà бѐше дъждòвна и от прозрàчния въздух ~ше свèжест и прохлàда. 春天是多雨的,从透明的空气中散发着清新和凉爽的气息。❸〈方〉呼吸: Македòнски не ~ше. 马其顿斯基屏住呼吸。

дъхан|е -*ия* [中]〈方〉同 дùшане: Тòй след мàлко чý лèкото ~е на девòйката, кòйто заспùваше. 过了一会儿,他就听到开始入睡的姑娘的轻微呼吸声。

дъх|вам [未], **дъхна** -*неш*, -*нах* [完] ❶呼出,呼气,吹气 ❷吸,吸入: Стрèмски излèзе на ýлицата, гдèто ~ на свèжия въздух издълбòко. 斯特雷姆斯基走到街上,深深地吸了一口清新的空气。

дъхт|я̀ -*ùш*, -*я̀х* [未] 散发气味: И ця̀лата земя̀ ~ѝ на цвя̀т. 整个田野都散发着花的香味。

дъще 见 дъщеря̀

дъщѐрка [阴]〈民〉同 дъщеря̀

дъщер|я̀ 呼格 *дъще* [阴] 女儿: Дъщеря̀ ми завърши вùсше образовàние. 我的女儿大学毕业了。Тòй прегърна за главàта ~я̀ си. 他搂住他女儿的头。Тòй изстùна към ~ùте си, катò че не бя̀ха нèгови децà. 他对他的女儿们变得冷淡了,好像她们不是他的孩子。◇ **Тèбе дýмам, дъще, сèщай се, снàхо.**〈俗〉指桑骂槐;旁敲侧击。

дьонмè -*та* [中]〈旧〉叛教者

дю̀бел [阳]〈专〉合(缝)钉,缀缝钉,方销钉

дю̀беш [阳] (色子的)五五点,对五

дюдю̀ка|м [未] ❶对某人吹口哨(表示取笑等): ~м на нѝкого 向某人吹口哨 ❷打口哨,吹口哨: ~м пèсен 用口吹歌 — **се** [被动] **~не** [中]

дюз [不变,形]〈口〉❶(一般指衣服)单色的,一色的: Рòклята ѝ е ~. 她的连衣裙是单色的。❷(指颜色)完全一样的: ~ чèрно 完全一样黑

дю̀за [阴] 阀门

дю̀застабàн [不变,形]〈民〉平足的,平蹠的

дюйм -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳] 英寸(英美制长度单位,约等于 25 毫米)

дю̀ймов -*а* дюйм 的形容词: дванàдесет ~и орѝдия 12 英寸大炮

дюкя̀н [阳]〈口,旧〉❶小铺,杂货铺: бакàлски ~ 杂货铺 ❷手工作坊 ❸〈转,谑〉裤子上的开口: Затворѝ си ~а. 把裤子的开口拉上。

дюкянджùйск|и -*а* дюкянджѝя 的形容词

дюкянджѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **дюкянджùйка** [阴]〈口,旧〉小铺掌柜

дюкя̀нск|и -*а* дюкя̀н 的形容词: ~о помещѐние 小铺的房子

дюкя̀нче [中]〈口,旧〉дюкя̀н 的指小

дю̀ла [阴] 同 дю̀ля

дюлгѐр|ин -*и* [阳]〈民〉泥瓦匠,瓦工

дюлгерлъ̀к [无复,阳]〈民〉同 дюлгѐрство

дюлгѐрск|и -*а* дюлгѐрин 的形容词: ~и мòлив 瓦工用的铅笔 ~и занаят 瓦工业 ~и мѐтър 瓦工米尺

дюлгѐрство [无复,中] 瓦工业

дюлгерýва|м [未] 当泥瓦匠,做瓦工 **~не** [中]

дю̀лев -*а* дю̀ля 的形容词: ~и сèмки 榅桲籽 ~о слàдко 木梨酱

дю̀л|я [阴] 榅桲(树),木梨(树)(*Cydonia vulgaris*): Нацъфтя̀ха я̀бълките и ~ите. 苹果树和木梨树都开花了。конфи-

тю̀р от ～и 木梨酱

дю̀н|и [复,单(罕) -а,阴]（风吹积的）海滨沙丘

Дюнкѐрк 敦刻尔克（法国港市,Дьонкѐрк）

дюс [不变,形] 同 дюз

дю̀стаба̀н [不变,形] 同 дю̀зтаба̀н

дюшѐ|к -*ци* [阳] 褥子

дюшеклъ̀|к -*ци* [阳]〈民〉（做褥子用的）粗布

дюшемѐ -*та* [中]〈民〉（木板）地板

дю̀шеш [阳] ❶（色子的）六六点,对六：Като̀ хвъ̀рля два̀ ～а,ще спечѐля игра̀та. 我掷上两个六六点就会赢了。❷〈旧〉赚大钱;好运

дя̀вам [未],**дя̀на** *дѐнеш*,*дя̀нах* 和 *денàх*,过主形动 *дя̀нал* 和 *денàл*,过被形动 *дя̀нат* [完]〈民〉（一般与疑问副词 къдѐ 连用）❶放在,丢在,搁在：Къдѐ ми дя̀нахте ша̀пката? 你们把我的帽子放在哪里了? Къдѐ да дѐне деца̀та си та̀я бѐдна вдови̇ца? 这个贫穷的寡妇把自己的孩子们放在哪儿呢? ❷花掉,耗费掉：А къдѐ дя̀ват то̀лкова пари̇? 可是他们到哪儿去花这么多钱呢?

дя̀вам се [未],**дя̀на се** *дѐнеш се*,*дя̀нах се* 和 *денàх се* [完] [中态]〈民〉（一般在疑问副词 къдѐ 之后用）到（某处）,不见,不露面：Къдѐ се дя̀вате то̀лкова врѐме? 这么久你们到哪儿去了? Къдѐ се дя̀на,брѐ детѐ? 孩子,你跑到哪儿去了? ◇ **не зна̀я къдѐ да се дя̀на** 不知如何是好：Безпоко̀йство го обзѐма и то̀й не зна̀е къдѐ да се дѐне. 不安笼罩着他全身,他简直不知如何是好。

дя̀вол [阳] ❶鬼,魔鬼,恶魔：Ни̇ в бо̀га,ни̇ в ～а вя̀рват. 他们不信神也不信鬼。❷〈转,口〉机灵鬼,滑头;好开玩笑的人,会说笑话的人：А̀ма то̀й таки̇ва смехори̇и пра̀ви,такъ̀в ～,умря̀хме да се смѐем. 他做了这许多滑稽动作,机灵鬼,真把我们笑死了。❸〈口〉机敏的人,有办法的人：Сирома̀х човѐк — жѝв ～.〈谚〉穷小子,鬼精灵;人穷智多。❹〈口〉[用作感,只复] ～**и**（**те**）（表示怀疑,否认,不同意）见鬼：Ще до̀де вълкъ̀т …,～и ще до̀де. 狼要来…,没那事。❺〈口〉（与疑问代词 какъ̀в,кой 连用,加强不满、厌烦等的语气）：За какъ̀в ～ ме ви̇кате сега̀? 你们有什么鬼事现在喊我? Ко̀й ～ ме ка̀раше да се зала̀вям с полити̇ка,с и̇збори. 是哪个鬼让我搞政治,搞竞选。◇ **Взѐха го ～ите.**〈口〉他生气了;发脾气了;烦躁了。**Върви̇ (иди̇) по ～ите!**〈口,藐〉滚蛋吧! 随你的便吧! **Да не чу̀е ～ът.**〈俗〉千万别让魔鬼听见（表示担心好事变坏）。**Дя̀вол да го взѐме! (Да го взѐмат ～ите!)**〈口〉1.（表示不满、愤怒）真见鬼,活见鬼：Не ви̇ждам вѐче,～ да го взѐме. 我已经看不见了,真见鬼! 2.（表示惊叹、高兴）嘿,真太好了：Ту̀к ни поднѐсоха едно̀ деветгоди̇шно зла̀тно ви̇но — некта̀р,да го взѐме ～ът. 这儿给我们端来一瓶九年的陈葡萄酒,简直是琼浆玉液,真太好了。**Дя̀вол зна̀е.**〈口〉天晓得;鬼才知道：Мно̀го хо̀ра разпра̀вяха,че тря̀бва да се напра̀ви нѐщо,но какво̀ и с кого̀ — ～ зна̀е. 很多人都说应该做点事,但做什么事,跟谁去做,只有鬼才知道。**Ня̀ма човѐк (ня̀кого,нѐщо),ня̀ма ～.**〈口,藐〉一个人影也没有。**оти̇вам по ～ите**〈口〉完蛋,化为乌有：Вси̇чките му обеща̀ния оти̇ват по ～ите. 他的一切诺言都成为泡影。**По ～ите!**〈口,藐〉随他便吧! 管他呢! Болестта̀ се усложни̇? По ～ите болестта̀! 病情复杂了? 随它便吧! **пра̀щам нѐщо (ня̀кого) по ～ите**〈口〉赶跑,排除 **Хва̀щат ме ～ите.**〈口〉我发怒,发火。

дяволѐтина [阴] 阴险狡猾的人

дяволи̇т -*а* [形] 调皮的：～ по̀глед 调皮的目光 ～и деца̀ 调皮的孩子 ～а усми̇вка 调皮的微笑 ～**о** [副]：Тѐ се поглѐждат ～о. 他们调皮地互相看了一眼。～**ост** -остта̀ [阴]：ка̀звам с ～ост 调皮地说

дя̀волица [阴]〈民〉调皮的姑娘,调皮的女人

дяволи̇я [阴]〈口〉❶滑头的办法（行为）,狡猾的办法（行为）;巧计,机智;骗局 ❷神奇的东西,巧妙的东西,怪事

дя̀волск|и -*а* [形] ❶恶魔的：А̀нгел му и̇мето,～и му дела̀та.〈谚〉名字叫天使,干的却是魔鬼勾当。～а ра̀бота 魔鬼的勾当 ❷〈转〉可怕的,可恨的,极厉害的：～и сту̇д 严寒 ～а война̀ 酷战 ❸〈转〉调皮的,狡黠的：～и очи̇ 调皮的眼睛 ～о подми̇гване 狡黠的眨眼 ◇ ～**а пеперу̇да** 小苎麻赤蛱蝶（*Pyramus cardui*）～**и** [副] 1.〈罕〉同 дяволи̇то 2.非常强烈地;非常地：Ка̀кто го зна̀еш,то̀й е мечта̀тел и ～и се увли̇ча. 正像你知道的那样,他是一个幻想家并且非常容易入迷。

дяволу̇ва|м [未]〈口〉❶耍滑头,使诡计 ❷调皮,顽皮 ～**не** [中]

дя̀волче -*та* [中] дя̀вол 的指小

дя̀волщина [阴] ❶同 хитрина̀（狡猾手段,诡计）❷一团糟,莫名其妙的东西

дя̀дк|а -*и* [阳]〈口,不拘〉老人,老头,老爷爷

дя̀до -*то*,-*вци* 和 *деди̇* [阳] ❶ [复 -*вци*] 祖父,爷爷;外祖父,姥爷：Ня̀мам ни̇то ～,ни̇то ба̀ба. 我既无祖父也无祖母。❷ [复 -*вци*]〈方〉岳父,丈人：Пари̇ при пари̇ оти̇ват. И ～то милионѐр,и зѐтят милионѐр. 有钱人找有钱人。岳父是百万富翁,女婿也是百万富翁。❸老人,老头：И̇мало едно̀ врѐме еди̇н ～ и една̀ ба̀ба. 从前有一个老爷爷和一个老婆婆。❹（只用单数,后接名字或神职,对年长者的尊称）老爷爷：～ Стоя̀н 斯托扬老爷爷 ～ по̀п 神甫老爷爷 ❺ [只复 *деди̇*] 祖宗,祖先：Оста̀нало ни е от деди̇ и пра̀деди. 这是老祖宗留给我们的。◇ ～ **бо̀же**〈儿〉上帝,老天爷 ～ **го̀спод**〈民〉上帝,主 ～ **Ива̀н**〈民〉伊万爷爷（指俄罗斯）**от ～ и ба̀ба**〈民〉从前,很早以前

дя̀дов -*а* [形] ❶（属于）爷爷的：～а къ̀ща 爷爷的家 ～а ръкави̇чка 爷爷的手套 ❷ [用作名] ～**ото** [中],～**ата** [阴]（老人对孩子或年轻人的称呼）孩子,宝贝 ❸ [用作名] ～**и** [复]〈口〉祖父的家;外祖父的家;岳父的家

дя̀кон [阳]〈宗〉（正教教堂的）助祭,执事 ◇ ～**ът**〈民〉助祭（瓦西尔·列夫斯基的别名）

дя̀конов -*а* дя̀кон 的形容词

дя̀конск|и -*а* дя̀кон 的形容词：～и одѐжди 助祭的法衣

дя̀конство [无复,中] ❶助祭（执事）的职务 ❷助祭（执事）生涯

дял *делъ̀т*,*дела̀*,-*ове* [阳] ❶份,一份,份额：Раздели̇хме го на три̇ ～а. 我们把它分成了三份。Синѐт си пои̇ска дела̀ от имо̀та. 儿子要求得到自己那份财产。❷（一）部分：Меха̀никата е ～ от фи̇зиката. 力学是物理学的一部分。❸股,股份;股票：притежа̀вам ～ове от коопера̀цията 拥有合作社的股份 ❹ [只单]〈转,诗〉命运：На зѐмна тва̀р е да̀ден зѐмен ～. 尘世的人有尘世的命。❺参加,参与：Ня̀мам ～ в та̀зи ра̀бота. 我没有参与这件事。да̀вам своя̀ ～ в нѐщо 参加,参与,加人 и̇мам голя̀м ～ в нѐщо 积极参加,积极参与,积极加人 ❻ [只单]〈方〉山丘,高岗;峰;山脊：стръ̀мен ～ 陡山冈 ❼〈生物〉目

дя̀ла|м [未]（用刀、斧等）切,削,刮,砍（使平或光）：～м дърво̀ 削木头 ～м ка̀мъни 凿石头 То̀й седѐше на пра̀га и

~ше нѐщо, пра̀веше си но̀ва лъжѝца. 他坐在门槛上在削什么东西，他在做一把新勺子。— **се**［被动］~**не**［中］◇ **ѝмам трескѝ за ~не**〈口〉有必须克服的缺点(毛病)

дял|вам［未］, **дя̀лна** *дѐлнеш*, *-нах* 和 *делна̀х*，过被形动 *-нат*［完］дя̀лам 的一次或连续几次的动作：Да го ~на о̀ще веднъ̀ж, та данò дòйде на мя̀рата. 我把它再削一下，但愿大小合适。~**ване**［中］

дя̀лка|м［未］〈口〉дя̀лам 的指小 ~**не**［中］

дя̀на 见 дя̀вам

дя̀на се 见 дя̀вам се

дя̀сно［副］(与前置词 в, на, от 等连用)靠右边，向右边：от ~ 从右边 в ~ от пъ̀тя 在路右边

дя̀ч|а *-иш*, *-их*［未］〈民〉授与…助祭(执事)职位

E

e[1] ❶ e 音 ❷保加利亚语字母表第 6 个字母：печàтно е 印刷体 е ръкопѝсно е 手写体 е

e[2] ［语气］（有时重复 е-е）❶（表示指明、指出，一般与 там，тъй 等连用，以加强其意）就（是）：Ѐй го е тàм，до дю̀лята. 他就在那里，在榅桲树旁。Голя̀ма мѐлница — бучѝ，трещѝ，брашнòто течѐ ѐй тъ̀й е — катò чешмà. 大磨隆隆，发出巨响，面粉就这样流下来 —— 像水龙头一样。❷（用作独立的问话）1.（期望对话继续下去）后来呢，那么以后呢：Усѐти ли те ня̀кой? — Ѐ? 有谁发现你了吗？—— 后来呢？2.（表示答应，有"什么事"的意思）嗯 ❸（用于句子开始）1.（引出问话）那么：Ѐ，къдѐ мѝслиш сегà да вървѝш? 那么，你现在想到哪里去？2.（表示异议或愤怒）哼，嗯 ❹（用于句子开始）1.（表示确认和同意）唉：Вѝкай и мѐне зарàн，щѐш ли? — Ѐ，ще те вѝкам. "明早也叫上我，行吗？""唉，我叫你。" Ѐ добрѐ，ỳтре ще бъ̀дем всѝчки събрàни. 好啊，明天我们就聚会了。2.（表示异议、不同意、不满、责备）唉 ❺（表示敦促、规劝、命令，常与语气词 де 连用）唉，嘿：Ѐ，да хòдим，тàм ни чàкат. 唉，走吧，他们在那里等着我们呢。Ѐ，кàзвай дѐ! 嘿，你倒说呀！❻［用作感］1.（表示大怒、愤怒、不满）哼，哎：Ѐ，стѝга дѐ! 哎，别说了！2.（表示无所谓、迁就、容忍）哎，好吧，算了：Ѐ，нѐка бъ̀де и такà. 哎，就让它这样吧。

e[3] 见 съм

ЕАСТ ［еàст］［缩］Европѐйска асоциàция за свобòдна търговѝя 欧洲自由贸易联盟

ѐбен ［阳］乌木

ебонѝт ［阳］胶木

ебонѝт|ен -*на* 同 ебонѝтов

ебонѝт|ов -*ова* 和 -*на* ебонѝт 的形容词：～ова писàлка 胶木钢笔

еВ ［缩］електровòлт 电子伏（特）

Ѐва ［阴］夏娃（《圣经》传说中的第一个女人）：òще от врѐмето на（дя̀до）Адàм и（бàба）～ 自太古以来

евакуациòн|ен -*на* евакуàция 的形容词：～ен плàн 撤退计划

евакуàция ［阴］❶撤退，疏散，撤出，撤兵 ❷疏散时期：През ～та живѐехме в еднò планѝнско сѐло. 疏散时期我们住在一个山村里。❸〈军〉（伤员的）后送，转移

евакуѝра|м ［未，完］撤退，疏散，撤出：～м населѐнието от застрашѐната òбласт 把居民从受（战火、灾害等）威胁的地区撤出 — **се** ［反身，被动］～**не**［中］

евàнгели|е -*я* ［中］❶（基督教《新约全书》中的）福音，福音书：„Евàнгелие от Матѐя"《马太福音》❷〈转，书〉（某学说的）基本著作；最重要的书；经书 ❸〈谑〉申斥，训诫：Ще му четàт ～е. 他们要教训他一番。◇ **четà ня̀кому（кòнско）～е** 〈口，蔑〉呵斥某人

евангелѝст[1] ［阳］〈宗〉福音书编述者（指马太、马可、路加、约翰四人）

евангелѝст[2] ［阳］，**евангелѝстка** ［阴］福音会会员

евангелистѝч|ен -*на* ［形］同 евангелѝстки

евангелѝстк|и -*а* евангелѝст[2] 的形容词：～а цъ̀рква 福音（教）堂

евàнгелск|и -*а* евàнгелие 的形容词：～а прòповед 福音讲道 ～о четивò 福音书 ◇ **～о изповедàние** 福音教派

Евбѐя 埃维亚岛（希腊）

евгѐника ［阴］优生学

евгенѝч|ен -*на* ［形］优生学的

евдемонѝз|ъм -*мът*，-*ма* ［无复，阳］〈哲〉快乐论，幸福说

евѐнк -*и* ［阳］❶埃文基人（俄罗斯少数民族）❷ 鄂温克族（中国少数民族）

евентуàл|ен -*на* ［形］可能（发生）的，万一的，不测的：～но нападѐние 可能的进攻 ～ен неуспѐх 万一的失败 при еднò ～но забàвяне 万一耽搁时 **～но** ［副］**～ност** -носттà ［阴］◇ **за（при）всѐка ～ност** 以防万一

Ѐверест 〈旧〉埃佛勒斯峰（即珠穆朗玛峰，亚洲）

еветчѝя ［阳］〈旧〉唯唯诺诺的人

евзòн ［阳］（持轻武器的）希腊士兵

евзòнск|и -*а* евзòн 的形容词

ѐвин -*а* Ѐва 的形容词 ◇ **Ѐвина дъщеря̀** 〈讽，旧〉女性，女人 **в ～о облеклò** 裸体（指女人）～ **плàж**（只供女性使用的）妇女裸浴沙滩

евкалѝпт ［阳］〈植〉桉树（*Eucalyptus*）

евкалѝптов -*а* евкалѝпт 的形容词：～и насаждѐния 桉树种植区

евклѝдов -*а* ［形］（希腊数学家）欧几里得的：～а геомѐтрия 欧几里得几何

евнỳ|х -*си* ［阳］宦官，太监，阉人

евнỳшеск|и -*а* евнỳх 的形容词

еволюѝра|м ［未，完］进化；发展，进步 **～не** ［中］

еволюциòн|ен -*на* еволю̀ция 的形容词：～ен процѐс 进化的过程 ◇ **～на теòрия** 进化论 **～но** ［副］

еволюционѝз|ъм -*мът*，-*ма* ［无复，阳］〈书〉进化论

еволюционѝст ［阳］〈书〉进化论者

еволю̀ция ［无复，阴］进化，进步，演变：теòрия на ～та 进化论

евразѝйск|и -*а* Еврàзия 的形容词

Еврàзия ［阴］〈地理〉欧亚大陆，欧亚

Еврàтом ［阳，缩］Европѐйска òбщност за àтомна търговѝя 欧洲原子能联营

еврѐ|ин -*и* ［阳］，**еврѐйка** ［阴］犹太人

еврѐйск|и -*а* еврѐин 的形容词：～и квартàл 犹太人（居住）区

еврѐйче -*та* ［中］еврѐин 的指小

еврѐйство ［无复，中，集］犹太人（们）

ѐврика ［感］（表示满意、发现、解决问题等时的兴奋心情）好，妙，找到了，有了

еврѝстика [阴]〈教育〉启发法;科学创造规律学

евристѝч|ен -*на* еврѝстика 的形容词: ~ен мèтод на преподàване 启发式教学法

èвро [中,不变] 欧元: мнòго ~ 很多欧元 трѝ ~ 3 个欧元

Еврòпа 欧罗巴洲,欧洲

европèец -*ùци* [阳],**европèйка** [阴] 欧洲人

европеизàция [阴] 欧(洲)化

европеизѝрам [未,完] 使欧化

европèйск|и -*а* [形] 欧洲;欧洲式的;〈口〉西欧的: ~и държàви 欧洲国家 ~а войнà 欧洲战争 ~а цивилизàция 欧洲文明,西欧文明 ◇ **Европèйски съюз** 欧洲联盟

евсайбѝя [阳]〈民〉主人,户主(见于民歌中)

èвтин -*а* ❶便宜的,廉价的(与 скъп (贵的)相对): ~а рѝза 便宜的衬衫 купу̀вам нèщо на ~а ценà 以低廉的价格买某物 Живòтът стàна пò-~. 生活(费用)变得便宜一些了。❷容易得到的: ~а слàва 轻易得来的荣誉 ❸〈转,蔑〉没有什么价值的,没有任何意义的(与 цèнен (珍贵的)相对): ~а демагòгия 没有价值的蛊惑宣传 ~и ефèкти 微不足道的效果 ~и хвàлби 廉价的夸奖 ◇ **На трѝците скъп, на брашнòто ~.**〈俗〉浪费面粉,珍惜麸子;捡了芝麻,丢了西瓜。**~о** [副] 1. 廉价,便宜: купу̀вам нèщо ~о 便宜地买来某物 С чу̀жди парѝ ~о се купу̀ва.〈俗〉用别人的钱买什么都便宜。2.〈转〉轻易地,便宜地: отървàвам се ~о 轻易地逃脱

евтинджѝ|я -*ята*,-*и* [阳],**евтинджѝйка** [阴]〈口〉贱卖者,要价低的人(与 скъпчѝя (贵卖者)相对)

евтинѐ|я -*èеш*,-*ях*,过主形动 -*ял*,-*àла*,-*èли* [未]〈罕〉(变得)便宜;〈转〉(著作等)没有价值: Тàя стàтия ~èе. 这篇文章没有价值。

евтинѝя [阴] ❶物价低廉(与 скъпотѝя (物价昂贵)相对): при òбщата ~ 在物价普遍低廉的情况下 ❷便宜货,廉价品

евфемѝз|ъм -*мът*,-*ма*,-*ми* [阳]〈书〉委婉语(例如用женà с лекò поведèние (举止轻浮的女人)代替 проститу̀тка (妓女),用 почѝна (逝世)代替 умрѝ (死)等)

евфòния [阴] 同 еуфòрия

евфуѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳]〈文艺〉夸张,绮丽文体

егà [语气]〈方〉但愿: Хàйде сбòгом, па ~ се вѝдим пàк. 好,再见,但愿还能见面。Егà го порàзата поразѝ! 让他灾祸临头!(咒骂语) Егà пу̀кнеш! 你该死!

егалитàр|ен -*на* [形] егалитарѝзъм 的形容词

егалитарѝз|ъм -*мът*,-*ма* [阳] 均产主义,财产平均主义

егèйск|и -*а* [形] 爱琴海的: Егèйско морè 爱琴海 ~и òстрови 爱琴海中的岛屿

èгеров -*а* [形](指内衣、裤衩等)羊毛的: ~а фланèла 羊毛卫生衣

егѝда [无复,阴]〈书〉保护,庇护: под ~та на закòна 在法律的保护下

Егѝпет 埃及(非洲)

егѝпет|ец -*ци* [阳],**егѝпетка** -*а* [阴] 埃及人

егѝпетск|и -*а* Егѝпет 和 егѝпетец 的形容词: ~и пирамѝди 埃及金字塔 ◇ **~и трýд** 埃及的劳役(出自《圣经》);极艰苦的工作

египтолòгия [无复,阴]〈书〉古埃及学,古埃及研究

египтя̀н|ин -*и* [阳],**египтя̀нка** [阴] 埃及人

егѝра [阴] 伊斯兰教历的元年元旦(公元 622 年 7 月 16 日) ◇ **от ~** 伊斯兰历(…年)

èго [中]〈书〉我,自我

егоѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 利己主义(与 алтруѝзъм (利他主义)相对)

егоѝст [阳],**егоѝстка** [阴] 利己主义者(与 алтруѝст (利他主义者)相对)

егоистѝч|ен -*на* [形] 利己主义的,利己的,自私的: ~ен човèк 自私的人 ~ни интерèси 私利 от ~ни съображèния 出于利己主义的考虑 **~но** [副]

егоистѝческ|и -*а* [形] 同 егоистѝчен: ~а постъ̀пка 自私的行为

еготѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 自大,妄自尊大

еготѝст [阳] 妄自尊大的人

егоцентрѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] ❶〈哲〉自我中心说 ❷极端利己主义

егрèк -*ци* [阳]〈方〉(夏季设在草地上的)活动羊圈

ед. [缩]〈语法〉едѝнствено (числò) 单数

едвà 和 **едвàм** [副] ❶好(不)容易,很勉强地,几乎不,差一点不: Едвà го предуу̀мах да дòйде. 我好(不)容易才说服他来。Едвà се държèше на кракàта си. 他勉强站着。❷仅有一点点,微弱地: ~ дѝшам 奄奄一息,气息奄奄;喘不过气来 Сèлото ~ се вѝжда. 村庄若隐若现。На у̀стните му игрàеше ~ доловѝма усмѝвка. 他唇上露出一丝微笑。❸刚,刚刚: момчè ~ на дèсет годѝни 刚满十岁的男孩 Рекàта ~ достѝга до колèнете ни. 河水刚刚浸没我们的膝盖。Едвà се качѝх и влàкът потèгли. 我刚上去,火车就开了。❹直到…才,只有…才: Такѝва дрèхи ~ сегà взèха да нòсят. 这些衣服他们直到现在才开始穿。Едвà тогàва можà да бъ̀де добѝт едѝн ѝстински резултàт. 只是在那个时候才能产生真正的结果。◇ **~ ли** 大概不,未必,不见得,难望,恐怕不: Едвà ли ще се намèри дру̀г катò нèго. 未必能找到另一个像他一样的人。Без желя̀зна дисциплѝна ~ ли бè възмòжно да осъществѝм свòите задàчи в течèние на двè годѝни. 没有铁的纪律,我们要在两年内完成自己的任务恐怕是不可能的。**~ ли не** 几乎(都)是,差不多,大概,怕是: Революцията дàва ~ ли не всѝка сèдмица поразѝтелно богàтство от политѝчески материàли. 革命几乎每星期都提供极其丰富的政治材料。**~ не** 差一点,险些: Ху̀леха се помежду̀ си и ~ не сè сбѝха. 他们互相辱骂,差一点(没)打起来。Едвà не извѝках от възтòрг. 我差一点(没)兴奋得喊起来。Едвà не забрàвих. 我差一点(没)忘了。Тòй ~ не пàдна. 他险些跌倒。**~ що** 刚(一): Слъ̀нцето, ~ що изгря̀ло, се отразя̀ваше в ку̀пола на цъ̀рквата. 太阳刚刚升起就反照在教堂的圆顶上。**~-~** 非常微弱地,略微,缓缓地 **~ свъ̀рзвам двàта кра̀я**〈口〉勉强度日,勉强糊口

è-двòйно [中]〈旧,口〉双重 е(保加利亚语旧字母 ѣ 的名称)

èделвайс [阳]〈植〉火绒草(*Leontopodium*)

едèм [无复,阳](基督教《圣经》中人类始祖亚当和夏娃居住的)伊甸园;人间乐园

едèмск|и -*а* едèм 的形容词: ~и рàй 伊甸乐园

èди- [语气] 放在疑问代词和疑问副词之前,构成不定代词和不定副词,表示"某"之意,例如 èди-кòй, èди-кòй си (某人), èди-кòлко (某数), èди-когà (某时)

èди-кàк [**си**] [副] 不知怎地,以某种方式,随便怎样

èди-когà［**си**］［副］某时,有个时候,随便什么时候：Отсъствувал си от рàбота ～ и ～ — всѝчко пèт дèна. 你什么时候、什么时候没有来工作,一共五天。

èди-кòй［**си**］［不定代词］某,随便谁：господѝн ～ 某先生

едѝкт［阳］〈史〉法令,敕令,布告

èди-къдè［**си**］［副］某处：Кàзвали му, че ～ живèел едѝн стàрец. 人家告诉他某地住着一个老人。

едѝн -*нà*,复 -*нѝ*,加冠词 -*ѝният*,-*нàта*；宾格 -*ногò*,与格 -*номỳ*［数］❶［只单］1,一：Тòй дàде комàнда：Еднò, двè, трѝ. 他发出口令：一,二,三！❷一,一个：～ѝн килогрàм зàхар 1 千克糖 ～нà пèта 1/5 С ～ѝн кàмък зѝд не стàва.〈谚〉一块石头砌不成墙。❸［用作形］1.(同类事物中的)一个：Еднàта девòйка пèе,а дрỳгата отпява. 一个姑娘唱,另一个跟着唱。2.〈民,诗〉惟一的,单独,独自：Щò дрàскаше тòй тàм,умѝслен,～ѝн? 他在那里写什么,若有所思,独自一个？3.同一个；同样的：децà от ～нà мàйка 同一个母亲生的孩子 Нѝе сме от ～нò сèло и на ～нѝ годѝни. 我们是一个村的,又是同龄。4.〈口〉(加强语气)这样的,特别的 ❹［用作不定代词］1.一个,某个；一种,某种：Еднò врèме ѝмало ～ѝн дядо и ～нà бàба. 从前有一个老爷爷和一个老奶奶。Трябваш ми по ～нà рàбота. 我需要你为我做一件事。2.［只单,中］(用于句子、词组或名词化的语言成分)一个(一声、一句)：Тòй кàзва ～нò „да си жѝв,благодарѝм" и влѝза в квартѝрата. 他说了一声"你好,谢谢",接着就走进住宅。3.(没有特别意义,只是为了使句子完整,有时相当于汉语的量词)个,杯：Изкàрах ～ѝн сън. 我睡了一觉。Да пѝем по ～нà водà. 我们喝杯水吧。❺［用作名］1.一个人：Нѝ ～ѝн не сè обàди. 没有一个人回话。Едѝн за всѝчки и всѝчки за ～ѝн. 一人为大家,大家为一人。Убѝха знаменòсеца и òще ～ногò. 他们打死了旗手和另一个人。Зарàд ～ногò нѝма да остàвим всѝчките. 我们不会为一个人而不管大家。2.(用于对比)一个：Едѝн глèда свàтба, дрỳг брàдва.〈俗〉有人欢喜有人愁。На дỳми е ～нò,а на дèло — дрỳго. 说的是一套,做的是另一套。Еднò му е на сърцèто,а дрỳго на езѝка. 他口是心非。Към ～нà цèл ～нѝ ще тръ̀гнат такà,дрỳги ѝначе. 朝同一个目标走时,有的人可以这样走,有的人可以那样走。Едномỳ мàйка, дрỳгиму мàщеха. 对一个亲得像妈妈,对另一个狠得像后娘；厚此薄彼。3.(后接 друг)互相；一个一个地：～ѝн подѝр (след) дрỳг 一个接一个地 ～ѝн от дрỳг пò-хỳбав 一个比一个漂亮 Тè се лъ̀жат ～ѝн дрỳг. 他们互相欺骗。Нѝе се ỳчим ～ѝн от дрỳг. 我们互相学习。Грѝжим се ～ѝн за дрỳг. 我们互相关心。Рàдостни вèсти ѝдват ～нà след дрỳга. 捷报频传。Седѝм ～ѝн до дрỳг. 我们一个挨一个地坐着。4.(后接 от)…中的一个,…之一 5.［只单,中］〈口〉一点,一件事：Мàйстор си тѝ,амà ～нò ти е лòшото — мàй мнòго пѝеш. 你是能手,可有一点你不好,看来你喝得挺多。❻［用作副］**～но** 1.第一,首先(后接 дрỳго(第二,其次)等) 2.〈口〉有点,在某种程度上 ◇ **всè ～нò**〈口〉1.没有分别,反正一样；没有关系：Всè ～нò далѝ ще дòйде илѝ нè. 他来不来全一样。2.(完全是)一回事 **(всѝчки) до ～ѝн** 全部：Войнѝците от картèчния взвòд загѝнаха до ～ѝн,но нѝкой не напỳсна бòйния си пòст. 机枪排的战士全部牺牲了,没有一个人离开自己的战斗岗位。**всѝчки катò ～ѝн (човèк)** 一致,像一个人一样 **～ѝн вѝд** 见 вид **Едѝн гòспод знàе.**〈口〉只有上帝知道；天晓得；谁也不知道。**～ѝн-двà, ～ѝн-двàма**〈口〉一两个(人),几个(人)：Веднъ̀ж си ударѝх ръкàта и ～ѝн-двà днѝ не можàх да пѝша. 一次我跌伤了手,有一两天不能写字。**～ѝн дèн**〈口〉从前；以后；一天；(有)一次 **～ѝн едѝнствен** 只有一个的,独一无二的 **～ѝн и същ** 同一个 **～ѝн по ～ѝн**〈口〉一个一个地,一个接一个地,鱼贯地：Едѝн по ～ѝн се разотѝдоха. 一个一个地散了。**～ѝн през дрỳг**〈口〉杂乱地,乱七八糟地；争先恐后地 **～ѝн пъ̀т** 1.(有)一次 2.〈口〉非常好：Ядèнето е ～ѝн пъ̀т! 菜好极了！**～нò врèме**〈口〉从前,很久以前 **～нò дрỳго**〈口〉各种东西：Кỳпих си ～нò дрỳго. 我买了各种各样东西。**～нò на ръкà**〈口〉完全有把握 **на ～ѝн дъ̀х** 一下子,一口气 **На ～ѝн ỳм са.**〈口,蔑〉他们一样昏头昏脑。**нѝто ～ѝн** 没有(一个)人：Нѝто ～ѝн не знàе. 没有一个人知道。**от ～ѝн дòл дрèнки**〈口,蔑〉一丘之貉；臭味相投 **по ～нò врèме** 在某一时刻,在一个规定的时刻 С **～ѝния крàк съм в грòба.**〈口〉我人土半截了。**с ～нà дỳма** 一句话

единàдесет［数］同 единàйсет

единàдесет|и -*а*［数］同 единàйсети

единàйсет［数］11

единàйсет|и -*а*［数］第 11 ◇ **еднà ～а** 1/11

единà|к -*ци*［阳］❶无亲无故的人；孤儿 ❷孤狼(指单独活动的狼) ❸孤狼崽(指一窝狼崽中仅剩下的一只) ◇ **вълк ～к** 孤狼(指凶狠自私的人)

Èдинбург 爱丁堡(英国城市)

едѝн|ен -*на*［形］❶统一的：～ен фрòнт 统一战线 ～ни държàвни ценѝ 国家统一价格 по ～ен плàн 根据统一的计划 ❷一致的,共同的；团结一致的：～ни интерèси 一致的利益 Всѝчки сме ～ни в борбàта. 我们在斗争中团结一致。**～но**［副］**～ност** -носттà［阴］：～ност в борбàта 在斗争中团结一致

единèние［无复,中］团结；统一；一致：постѝгам ～ с природàта 达到与大自然的统一

единѝц|а［阴］❶(数目字)1：Над ～ата не сè пѝше тòчка. "1"上面不打点。❷［只复］〈数〉个位：Събѝрай ～и с ～и. 把个位和个位加起来。❸单位：парѝчна ～а 货币单位 Единѝцата за топлинà нòси ѝмето калòрия. 热量单位的名称是卡路里。стопàнска ～а 经济单位 администратѝвна ～а 行政单位 войсковà ～а 部队单位 селскостопàнска продỳкция от ～а плòщ 农产品单位面积产量 ❹(对社会而言)个人,个体 ❺［只复］个别人,少数人：От грỳпата състезàтели отпàднаха сàмо ～и. 一组比赛者中只有个别人被淘汰。❻一分,劣(保加利亚学生成绩或操行的最低分数)：слàгам (получàвам) ～а 打(得)一分 ❼〈口〉(电车或无轨电车等的)一路：пътỳвам с ～ата 乘(坐)一路车 ◇ **～а мя̀рка** 计量单位：Мèтърът е ～а мя̀рка за дължинà. 米是长度(计量)单位。

единѝч|ен -*на*［形］❶单个的,个别的,唯一的,仅有的：～ен фàкт 个别事实 ～на ценà 单价 ～ен слỳчай 个别情况 ❷单的,单独的,单个的(与 двòен(双的)、трòен(三重的)相对)：～на вратà 单扇门 ～ни прозòрци(许多)单扇窗户 ～ни подмèтки 单层鞋掌 ❸单人(用)的：～но леглò 单人床 ❹［只复］个别的,分散的,稀疏的,零星的：Нòщем,когàто всѝчко заспѝваше,по мастѝленото небè бръмчàха ～ни самолèти. 夜里,当一切都已沉睡时,在湛蓝色的天空轰鸣着零星的飞机。**～но**［副］：по ～но 个别地,一个一个地 **～ност** -носттà［阴］

едино-［复合词第一部］表示："一"、"一致"、"统一"之意,例如 единовèрец(同教者,同一信仰者,教友),единовлàстие(独裁,专制),единоглàсие(一致同意),единодèйствие(一致行动)

единовла̀ст|ен -*на* 〈书〉 единовла̀стие 的形容词 **～но** [副]

единовла̀стие [无复,中] 独裁;一人掌权;专制

единогла̀с|ен -*на* [形] 一致同意的,全体一致的: ～но решѐние 一致同意的决定 **～но** [副]

единогла̀сие [无复,中] 一致同意,全体一致

единодѐйствие [无复,中] 一致行动

единоду̀ш|ен -*на* [形] 同心的,全体一致的,完全一致的,万众一心的: При гласу̀ването вси̇̀чки бя̀ха ～ни. 在表决时,大家完全一致。◇ **～но мнозинство̀** 全体一致(通过) **～но** [副]

единоду̀шие [无复,中] 同心同德,一致: при пъ̀лно ～ 完全一致地 По то̀зи въпро̀с владѐе пъ̀лно ～ между̀ на̀с. 我们之间在这个问题上完全一致。Не мо̀же да се постѝгне ～ в прецѐнката на … 在对…的评价上达不到一致。

единомѝслие [无复,中] 思想一致,意见一致,一条心,志同道合: Конгрѐсът изразѝ пъ̀лно ～ и единоду̀шие по осно̀вните въпро̀си на партѝйната полѝтика. 代表大会在党的政策的基本问题上表现了同心同德和团结一致。

единонача̀лие [无复,中] 〈书〉 一长制

единоро̀д|ен -*на* [形] 独生的: ～ен сѝн 独生子

единосъ̀щ -*а* [形] 同 единосъ̀щен

единосъ̀щ|ен -*на* [形] 〈宗〉(圣三位一体(耶稣教中指圣父、圣子和圣灵合成为一个上帝的说法)的修饰语)一体的,不可分的: тро̀ица ～на и нераздѐлна 一体的和不可分的三位一体

едѝнствен -*а* [形] 唯一的,单一的,单独的,只有一个的: ～ ѝзход 唯一的出路 ～а дъщеря̀ 独女 ～о зако̀нно правѝтелство 唯一的合法政府 ◇ **～ по рода̀ си** 独特的 **～о число̀** 〈语法〉 单数

едѝнство [无复,中] 共同(性),一致(性);统一;团结: пъ̀лно ～ в мнѐнията 意见的完全一致 ～ между̀ а̀рмията и наро̀да 军民一致 мора̀лно-политѝческо ～ 精神上和政治上的团结一致 ～ в ду̀ми и дела̀ 言行一致 ～ на тео̀рията и пра̀ктиката 理论和实践的统一 диалектѝческо ～ 辩证统一(体) бо̀йно ～ 战斗团结

ѐди-що [си] [不定代词] 某物,某种东西,随便什么东西

една̀ж [副] 同 еднъ̀ж

една̀к|ъв -*ва* [形] 一样的,同样的,同一的: ～во запла̀щане за ～ъв тру̀д 同工同酬 Женѝте в на̀шата страна̀ ѝмат ～ви права̀ с мъжѐте. 我国妇女有与男子同等的权利。**～во** [副] **～вост** -востта̀ [阴]

еднѝч|ък -*ка* [形] (едѝн 的指小和表爱)只有一个的,独一无二的: Тѝ си ми ～ък. 你是我独一无二的宝贝儿。

едно̀ 见 едѝн

едно- [复合词第一部] 表示: 1.一,单,独,例如 едноета̀жен (一层的,单层的), едноо̀к (独眼的), едноклѐтъчен (单细胞的) 2.一,同,例如 едновалѐнтен (〈化〉一价的), едноплѐменен (同部族的), еднотѝпен (同型的)

едноа̀кт|ен -*на* [形] 独幕的: ～на пиѐса 独幕话剧

еднoба̀грен -*а* [形] 单色的

еднобо̀жие [无复,中] 一神教;一神论

еднобра̀ч|ен -*на* [形] 一夫一妻制的

еднобра̀чие [无复,中] 一夫一妻制

едновѐр|ен -*ѐрна*, -*ѐрни* [形] 同教的,同一信仰的

едновѐр|ец -*ци* [阳], **едновѐрка** [阴] 同教者,同一信仰者;教友

едновѐрие [无复,中] 同教,同一信仰

едновремѐнен|ен -*на* [形] 同时(发生)的: ～ни дѐйствия 同时进行的动作 ～ни явлѐния 同时产生的现象 **～но** [副]: ～но с това̀ 与此同时 **～ност** -ността̀ [阴]: ～ност на съ̀битията (这些)事件的同时发生

едноврѐмеш|ен -*на* [形] 〈罕〉 过去的,以前的;老的: ～на носѝя 老式服装 Променѝла се е. Не ѐ ～ното нео̀питно детѐ. 她变了,不再是过去的那个缺乏经验的孩子了。

едноврѐмск|и -*а* [形] 〈方〉 同 едноврѐмешен

едновръ̀стни|к -*ци* [阳], **едновръ̀стница** [阴] 同龄人

еднов|ръ̀х -*ъ̀рха* [形] (指山)只有一座山峰的: ～ъ̀рха могѝла 孤峰山

еднoгла̀с|ен -*на* [形] ❶〈乐〉单声部的: ～ен хо̀р 齐唱 ～на пѐсен 单声部歌曲,齐唱歌曲 ❷异口同声的,共同的,一致的: ～ни похва̀ли 一致的赞扬 **～но** [副]

едного̀ 见 едѝн

едногодѝшн|ен -*на* [形] ❶一岁的: ～но детѐ 一岁的孩子 ❷(为期)一年的: ～ен сро̀к 一年期限 ～ен ста̀ж 一年实习(期) ❸一年生的: ～но растѐние 一年生植物

едног|ръ̀б -*ъ̀рба* [形] (指骆驼)单峰的

едноднѐв|ен -*на* [形] 一天的,一日的;为期一天的: ～ен ѝзлет 一天的郊游 ～но заседа̀ние 为期一天的会议 ～ен до̀ход 一天的收入 ～на запла̀та 一天的工资 ～на да̀жба 一天的口粮,一天的定量

едноднѐвка[1] [阴] ❶延续时间极短的东西: вѐстник -～ 一日专刊(只发行一天的报纸) ❷〈动〉蜉蝣(*Ephemera vulgata*)

едноднѐвка[2] [阴] (装供一人食用一天的口粮的)旅行袋

еднодо̀м|ен -*на* [形] 〈植〉 雌雄同株的: ～но растѐние 雌雄同株的植物

еднодръ̀вка [阴] 〈书,罕〉 独木舟

едноета̀ж|ен -*на* [形] (指房屋)一层的,单层的

едножѐнство [无复,中] 同 еднобра̀чие

еднозву̀ч|ен -*на* [形] 单音的;单调的: ～на пѐсен 单调的歌曲

еднозна̀ч|ен -*на* [形] ❶同义的: ～ни ду̀ми 同义词 ❷〈数〉单名的: ～но число̀ 单名数 **～ност** -ността̀ [阴]

едноѝмен|ен -*на* [形] 同名的: ～ни села̀ 同名的村庄 Корѐя е располо̀жена на ～ен полуо̀стров на ѝзточния бря̀г на А̀зия. 朝鲜位于亚洲东岸的一个同名半岛上。

едноѝменни|к -*ци* [阳], **едноѝменница** [阴] 同名者

едноѝм|ец -*ци* [阳], **едноѝменка** [阴] 同 едноѝменник

еднокалѝбрен -*а* [形] 〈军〉 同口径的: ～и орѫ̀дия 同口径的炮

еднока̀мар|ен -*на* [形] 同 еднопала̀тен

еднока̀т|ен -*на* [形] 〈罕〉 同 едноета̀жен

еднoко̀н|ен -*на* [形] 单马的,一匹马的: ～на кола̀ 单套马车 ～ен плу̀г 单马拉的犁

еднокопѝт|ен -*на* [形] 〈动〉 ❶奇蹄类的: ～но живо̀тно 奇蹄类动物 ❷[用作名] **～ни** [只复] 奇蹄类

еднокра̀|ец -*ѝци* [阳], **еднокра̀йка** [阴] 同乡

еднокра̀к -*а* [形] 独脚的,一条腿的: ～а ма̀са 独脚桌 ～ сто̀л 独脚椅(或凳) ◇ **～ия̀т** 魔鬼

еднокра̀т|ен -*на* [形] (只进行、发给)一次的: ～на по̀мощ 一次性补助(金) ～на вно̀ска 一次性缴费 ◇ **～ен вѝд** 〈语法〉

一次体 **~но**［副］

еднокрѝл -*а*［形］同 еднокрѝлен

еднокрѝлен -*на*［形］(指门、窗)单扇的：~на врата 单扇门

еднокръвен -*на*［形］❶同宗的；同血缘的，血亲的；同族的 ❷〈限，专〉同父异母的：~ни брàтя 同父异母兄弟

еднолѝк -*а*［形］(指布料)单面的

еднолѝчен -*на*［形］❶独揽的，独裁的：~на власт 一人掌权；独裁政权 ~но управлèние 一长管理制；一人管理 ❷个体的，单干(农户)的：~но стопàнство 个体经济，个体农场 ❸由一个人组成的 **~но**［副］

еднолѝчник -*ци*［阳］〈经〉个体农民，单干户

едномàн［副］〈方〉❶不断地，不停地：Сèднал и мърмòри ~. 他坐了下来，唠叨个没完没了。❷一起，一道：Вървèте ~. 你们一道走吧！

едномàчтов -*а*［形］(指船)单桅的：~ кòраб 独桅船

едномèсечен -*на*［形］❶(为期)一个月的：~ен срòк 一个月的期限 ~ен кýрс 为期一个月的训练班 ❷一个月(大)的：~но детè 一个月的婴儿 ~но àгне 一个月的羊羔 ❸(一个)月的：~но възнаграждèние 月薪

едномèтров -*а*［形］(指长度、高度、厚度等)一米的：~и дървèта 一米高的树 ~а ограда 一米高的围墙

едноминýтен -*на*［形］(延续)一分钟的：~но мълчàние 静默一分钟

едномотòрен -*на*［形］单发动机的：~ен самолèт 单发动机飞机

едномý 见 едѝн

еднообрàзен -*на*［形］❶一样的，同样的，一律的：~ен пейзàж 一样的风景 ~ни явлèния 同样的现象 ~ни фòрми 同样的形式 ❷单调的，千篇一律的：вòдя ~ен живòт 过单调的生活 **~но**［副］**~ност** -ността［阴］

еднообрàзие［无复，中］一样，同一样式，形式上划一；单调，千篇一律(与 разнообрàзие (多样)相对)：Тàм живòтът ни се видя досàден със своèто ~. 那里的单调生活使我们厌烦。

едноòк -*а*［形］独眼的

еднопалàтен -*на*［形］(指议会)一院(制)的：~на систèма 一院制

еднопартѝен -*йна*［形］一党的，由一党组成的

еднопл̀еменен -*на*［形］同一部族的

еднопосòчен -*на*［形］(路)单行的：~на ýлица 单行路，单行线

еднорèден -*на*［形］(指衣服)单排(扣)的：~но палтò 单排扣的大衣

еднорòден -*на*［形］❶同类的，同种的；一样的；相同的，同等的：~на смèс 同类物的混合体 ❷均质的，均匀的，成分相同的 ◇ **~ни чàсти на изречèнието**〈语法〉句子的同等成分 **~ност** -ността［阴］

еднорък -*а*［形］独臂的，一只手的：~ инвалѝд 独臂的残疾人

еднослец -*ци*［阳］，**еднослка**［阴］〈方〉同村人：Тè са ~ци. 他们是同村的。

едносемедèлен -*на*［形］〈植〉单子叶的

едносèменен -*на*［形］〈植〉单种子的，单籽的

еднослòжен -*на*［形］同 едносрѝчен

едносрѝчен -*на*［形］单音节的：~на дýма 单音节词

едностàвен -*на*［形］❶整的(不是装配起来的)：~на òс 整轴 ~но колелò 整轮 ❷同质的，均质的

едностàен[1] -*йна*［形］独间的，只有一个房间的：~ен апартамèнт 一间一套的住宅

едностàен[2] -*йна*［形］〈方〉❶同 едностàвен ❷不停的，不间断的：~йно квàкане на жàбите 不停的蛙叫声 **~йно**［副］

еднострàнен -*на*［形］❶(指刀、锯等)单面的，单刃的：~на ножòвка 单面钢锯 ❷一面的，一边的，单侧的，单方面的：~ен парàлич 半身瘫痪 ~но настъплèние 单方面的进攻 ❸一国的，(指国家)单方面的：~но нападèние 单方面的侵略 ~но нарушèние на дòговор 单方面违反条约 ~но затвàряне на грàницата 单方面关闭边界 ❹〈罕〉同 едностранчѝв

едностранчѝв -*а*［形］❶片面的，偏向一方的：~о мнèние 片面的意见 ~и разбѝрания 片面的理解 ~о обяснèние 片面的解释 ~о гòнене на колѝчеството 片面追求数量 ❷单方面发展的：~ харàктер (човèк) 单方面发展的性格(人) ~о възпитàние 片面教育 **~о**［副］**~ост** -остта［阴］

еднострýнен -*на*［形］(指乐器)单弦的

едностръ́к -*а*［形］❶单枝的，独枝的 ❷〈转〉独自一人的

еднотòмен -*на*［形］一卷本的(书)，单卷本的：~но издàние 一卷本 ~ен рèчник 一卷本的词典

еднотòмник -*ци*［阳］一卷本：Освèн събрàние на съчинèнията ще бъ̀де пýснат ~к от избрàни произведèния на писàтеля. 除了全集外还将出版这位作家的一卷本选集。

едноутрòбен -*на*［形］同母异父的：~ни брàтя 同母异父兄弟

еднофàзен -*на*［形］〈电〉单相的：~ен тòк 单相电流

едноцвèтен -*на*［形］一色的，单色的：~но знàме 单色旗 ~ни листà 一色的叶子 ~ен печàт 单色印刷 ~ни илюстрàции 单色插图

едноцèвен -*на*［形］单筒的：~на пýшка 单筒(猎)枪

едноцèвка［阴］单筒猎枪

едноцилѝндров -*а*［形］(指内燃机)单缸的

едночàсов -*а*［形］(延续)一小时的：~а рèч 一小时的演说 ~а почѝвка 一小时休息 ~о сражèние 一小时的战斗

едночлèн［阳］〈数〉单项数

едночлèнен -*на*［形］❶单人的，一个成员的：~но домакѝнство 单人户 ~но семèйство 独口之家 ~ен състàв 一人组成 ❷〈数〉单项(式)的，一项(式)的：~на фòрмула 单项式

еднъ̀ж［副］〈口〉同 веднъ̀ж (一次；有一次)

едрèя -*èеш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*ала*，-*èли*［未］变大，粗大起来；长大：Лозùте са пòчнали вèче да натежàват — грòздовото зъ̀рно ~èе. 葡萄藤压得越来越沉了，葡萄粒越长越大了。**~èене**［中］

едринà［阴］èдър 的抽象名词：Тòй нямаше òще трѝйсет годѝни, но ~та му го прàвеше пò-стàр. 他还不到 30 岁，可他的大个头使他显得老一些。

èдричък -*ка*［形］èдър 的指小：Хýбаво е (телèнцето) и, акò да е на първескѝня, ~ко е. 牛犊挺好，以头生来说，个子蛮大。

едро-［复合词第一部］表示"大"之意，例如 едрозъ̀рнест (大粒的)，едроклàс (大穗的)，едрокапиталистѝчески (大资本家的)

едроглàв -*а*［形］大头的：Тòй бèше стàрец, ~, нѝсък. 他是

个老头,大脑袋,小个子。～ лук 大头洋葱 ～о зѐле 大头圆白菜

едрозърнест -*а* [形] 大(颗)粒的：～а пшенѝца 大粒小麦 ～ пя̀сък 大粒沙子

едрокапиталистѝческ|и -*а* [形] 大资本主义的,大资本家的

едроклàс -*а* [形] 大穗的：～а пшенѝца 大穗小麦

едролѝст -*а* [形] 大叶的：～а липà 大叶椴 ～ тютю̀н 大叶烟

едролѝст|ен -*на* [形] 同 едролѝст

ѐд|ър -*ра* [形] ❶大的,大型的,大尺寸的,个子大的(与 дрѐбен(小的,个子小的)相对)：～ър човѐк 大个子 ～ро яйцѐ 大个鸡蛋 ～ро лицѐ 大脸庞 ～ри крàчки 大步 ～ри кàпки 大滴 ❷粗的,颗粒大的(与 сѝтен(细的,颗粒小的)相对)：～ър пя̀сък 粗沙 ～ър шрѝфт 大号字体 ～ро брашнò 粗面(粉) ❸大的,大规模的,大量的：～ро произвòдство 大(规模)生产 ～ра индýстрия 大工业 ～ро земедѐлие 大农业 ～ро предприя̀тие 大企业 ～ър земевладѐлец 大土地占有者 ～ър капитàл 大资本 ～ра буржоàзия 大资产阶级 ～ър търгòвец 大商人 ◇ **～ър добѝтък** 大牲畜(牛、马等) **～ри парѝ** 大额货币 **～ра шàрка** 天花 **～ро** [副] ◇ **говòря на ～ро** 说大话,吹牛 **на ～ро** 1.批发：търговѝя на ～ро 批发贸易 ценà на ～ро 批发价格 продàвам на ～ро 批发 2.大块地：надробя̀вам хля̀ба на ～ро 把面包掰成许多大块

еж -*ът*,-*а*,-*ове* [阳] 同 таралѐж(刺猬)

ѐж|а -*иш*,*ѐжих* [未] 使(毛、发、羽毛)竖起：Пу̀якът ～и перàта си. 公火鸡把羽毛竖了起来。— **се** [中态] ❶竖起羽毛(或毛、发等) ❷〈转,口〉怒容满面,怒发冲冠

ѐжб|а [常复,阴] 仇恨,不和;争吵,吵架;打架：Живѐем в ～и. 我们不和。изглàждам ～ите със съсѐдите си 消除同邻居的不和

еже- [复合词第一部] 表示"每"之意,例如 ежемѐсечен(每月的),ежечàсен(每小时的),ежеминýтен(每分钟的)

ежегòд|ен -*на* [形] 每年(举行)的,年年的,一年一度的,按年的：～ен панаѝр 每年举行的博览会 **～но** [副]：Внòските се прàвят двà пъти ～но. 会费每年交纳两次。

ежеднѐв|ен -*на* [形] 每天的,天天的：～ни занимàния 每天的功课,每日的作业 ～на рàбота 每天的工作 **～но** [副]

ежеднѐвие [无复,中] 日常生活,平日情况

ежеднѐвни|к -*ци* [阳] 日报,日刊

ежеднѐвност -*тà* [无复,阴] 同 ежеднѐвие

ежемѐсеч|ен -*на* [形] 每月的,月月的,按月的：～ен отчѐт 每月的总结,每月的结算 ～но издàние 月刊

ежемѐсечни|к -*ци* [阳] 月刊

ежеминýт|ен -*на* [形] 每分钟(发生)的：～ни колебàния 每分钟一次的摆动

ежеседѐл|ен -*на* [形] 每周(发生或出版)的：～ен бюлетѝн 每周通报 ～ен вѐстник 周报

ежеседмѝч|ен -*на* [形] 同 ежеседѐлен

ежечàс|ен -*на* [形] 每小时的,经常的,时时刻刻的：～ни грѝжи 经常的关怀 **～но** [副]：Произвòдството се засѝлва ～но. 生产每时每刻都在加紧。

ежечàсов -*а* [形] 同 ежечàсен

ѐжко [阳] еж 的指小,常用于 Ѐжко-Бѐжко(童话中刺猬的名字)

ѐжов -*а* еж 的形容词：～а кòжа 刺猬皮 ◇ **държà го в ～и ръкавѝци** 十分严厉地对待他 **пѝпам с ～и ръкавѝци** 态度十分粗暴(或严厉)

ѐжовѝна [阴] 像刺猬一样扎人的东西：Брадàта му бодѐ като ～. 他的胡子像刺猬一样扎人。

ездà [无复,阴] ❶骑马：разбѝрам от ～ 会骑马 ❷〈运〉赛马

ездàч [阳],**ездàчка** [阴] 骑马的人,骑手

ездешкàта [副] 同 яздешкàта(骑着马)

ездешкòм [副] 同 яздешкòм(骑着马)

ездѝт|ен -*на* [形] 同 яздѝтен(供骑用的)

ездов|ѝ -*à* [形] 供骑用的：～ѝ конѐ 乘马

ѐзер|ен -*на* ѐзеро 的形容词：～на повъ̀рхност 湖面 ～но дъно 湖底 ～ни водѝ 湖水 ～на рѝба 湖鱼

ѐзер|о -*à* [中] 湖(泊)：～о Тайхý 太湖 Бургàско ～о 布尔加斯湖 солѐно ～о 咸水湖 изкýствено ～о 人工湖 пресъ̀хнало ～о 干涸湖

езѝ [中] 字儿(硬币中有数字的一面)：～ илѝ турà 字儿还是幂儿 ◇ **хвъ̀рлям ～-турà** 以投币决定

езѝ|к[1] -*ци* [阳] ❶舌,舌头：лѝжа с ～к 用舌头舔 опѝтвам (прòбвам) с ～ка си 用舌头尝 Езѝкът ми е побеля̀л. 我的舌头上生了舌苔。Еднò на умà,а дрýго на ～ка. На ～ка еднò, а на сърцѐто дрýго. 心口不一;口是心非。Вòлът се връ̀зва за рогàта, а човѐкът за ～ка. 〈谚〉牛拴角,人拴舌。Езѝкът кòсти ня̀ма,а кòсти трошѝ. 〈谚〉舌头无骨,但能碎骨。❷像舌头一样的东西：òгнени ～ци 火苗,火舌,火焰 ～к на камбàна 钟锤 ～к на бравà 暗锁的舌 ◇ **глъ̀твам си ～ка** 〈口〉(由于吃惊、害怕、高兴而)说不出话来 **говòря каквòто ми пàдне на ～ка** 〈口〉想到什么说什么 **Дръж си ～ка!** 〈口〉别胡说八道! **злѝте ～ци** 〈口〉拨弄是非者 **Изплѐзил съм ～к.** 〈口〉我累垮了。**ѝмам дъ̀лъг ～к** 〈口〉非常爱说话 **къ̀лча си ～ка** 〈口〉(多指外语)结结巴巴(说不出话来) **На ～ка ми е.** 〈口〉 1.话到嘴边。2.表达不出来。**Преплѝта ми се ～кът.** 〈口〉(由于醉酒、激动、愤怒而)说不清话;结结巴巴。**прехàпвам ～к** 〈口〉 1.(由于惧怕、愤怒、惊讶而)说不出话来 2.闭口不言 **развъ̀рзвам си ～ка** 〈口〉打开话匣子 **Сърбѝ ме ～кът.** 〈口〉我舌头痒痒(很想说不该说的话)。**чèша си ～ка** 〈口〉说废话;聊天

езѝ|к[2] -*ци* [阳] ❶说话能力：Глухонѐмите са лишѐни от ～к. 聋哑人丧失了说话的能力。❷语言,话：рòден ～к 本族语 китàйски ～к 汉语 говòря на бъ̀лгарски ～к 讲保加利亚语 говòря чýжд ～к 说外(国)语 ❸ [只单] 语言,语体,文体：говорѝм ～к 口语 пѝсмен (кнѝжен) ～к 书面语 литературен (книжòвен) ～к 规范语 бѐден ～к 贫乏的语言 поетѝчески ～к 诗的语言 вестникàрски ～к 报刊语言 наýчен ～к 科学语言 ～кът на Бòтев 波特夫的语言(文体) ◇ **държà òстър ～к** 〈口〉用锋利的语言 **～кът на цѝфрите** 数字语言,数字表明(显示) **～кът на сърцѐто** 内心的表白 **живѝ ～ци** 现代语言 **мъ̀ртви ～ци** 死语(指非现行语言,如古希腊语、拉丁语等) **намѝрам (ѝмам) òбщ ～к с ня̀кого** 同某人找到(有)共同语言

езѝков -*а* езѝк[2] 的形容词：～ ýсет 语感 ～а систѐма 语言系统 ～ материàл 语言材料

езиковѐд [阳] 语言学家

езиковедѐние [无复,中] 〈旧〉同 езикознàние

езиковѐдск|и -*а* езиковедѐние 和 езиковѐд 的形容词：～а литератýра 语言学书籍 ～а подготòвка 语言学修养

езикòв|ен -*на* [形]〈罕〉同 ези̂ков

езикознàние [无复,中] 语言学

езикослòв|ен -*на* [形]〈罕,旧〉同 ези̂ков 和 езиковѐдски

езѝче -*та* [中] ❶ езѝк 的指小 ❷(枪等的)扳机 ❸(暗锁的)舌头

езѝч|ен -*на* езѝк[1] 的形容词: ～ нѐрв 舌神经

езѝческ|и -*а* езѝчество 和 езѝчник 的形容词: ～и хрàм 多神教庙堂 ～о божествò 多神教的神

езѝчество [无复,中] 多神教,偶像崇拜

езѝчец [无复,阳]〈讽〉езѝк[1] 的指小

езѝчни|к -*ци* [阳],**езѝчница** [阴] 多神教徒,偶像崇拜者

езòпов -*а* [形] ❶(古希腊寓言家)伊索的: ～и бàсни 伊索寓言 ❷〈转〉(指语言、文风)寓言式的

езòповск|и -*а* [形] 同 езòпов

езотерѝч|ен -*на* [形]〈书〉秘传的(与 екзотерѝчен (公开的)相对)

езотерѝческ|и -*а* [形] 同 езотерѝчен

езофагоскòп [阳]〈医〉食管镜

езуѝт [阳] 同 езуѝтин

езуѝт|ин -*и* [阳] ❶〈史〉(天主教)耶稣会教徒 ❷〈转,蔑〉伪善者,诡谲者,狡猾的人

езуѝтск|и -*а* езуѝт 的形容词: ～и òрден 耶稣会 ～о държàне 狡猾的行为

езуѝтство [无复,中] 同 езуѝтщина

езуѝтщина [阴] 伪善,诡谲,狡猾

ЕИБ [ейб] [缩] Европѐйска инвестициòнна бàнка 欧洲投资银行

ЕИМ [ейм] [阴,阳,缩] електронноизчислѝтелна машѝна 电子计算机

ЕИО [ейо] [缩] Европѐйска икономѝческа òбщност (òбщ пазàр) 欧洲经济共同体(共同市场)

ей[1] [语气] ❶(表示指示)这就是,那就是,在这里,在那里: Àз съм Лѐвски! Ѐй ме нà! 我是列夫斯基! 我就在这里! Ѐй нàшето сѐло,— нàшия дòм. 那就是我们村,那就是我们家。❷(强调后接的副词或形容词)就: Ѐй сегà ще дòйда. 我马上就来。Ѐй такà е пò-добрѐ. 这样就更好。Ѐй такъв ѝскам да бъда. 我想做的就是这样的(人)。Ѐй сегà тя̀ ще дòйде при нàс. 她现在就会到我们这里来。❸(表示招呼)喂,唉: Ѐй другàрю,почàкай мàлко! 喂,同志,等一会儿! Ѐй, слу̀шай, хѐй! 嘿,你听着!

ѐй[2] [感](表示惊讶、不解、喜悦)嗬,呦,嘿;真的: Ѐй че ху̀баво! 嗬,可真好! Ѐй,каквò стàна? 嘿,发生什么事了? ◇ ～**бòгу**〈口〉真的,不骗你,向上帝保证

Ѐйре Ирлàндия (爱尔兰)的曾用名

ек -*ът*, -*а*, -*овѐ* [阳] ❶回声: Шу̀мът и бучѐнето на рекàта пълни цялата окòлност с ～. 附近充满了河水喧嚣轰鸣的回响。Пронизѝтелният пѝсък се разнѐсе из долà и се повтòри от ～овѐте на канарѝте. 尖叫声在山谷中回荡并在岩山间激起回响。Ѐкът ѐква. 有回声。❷〈转〉回响,响应,反响,反应 ❸悠扬的声音: От блѝзкото сѐло се нòсеше набòжен ～ на камбàна. 从附近村庄传来虔诚、悠扬的钟声。

ѐкав -*а* [形] 把可变的 я 都读成 е 的(人); ～ гòвор 把可变的 я 都读成 е 的方言

ѐкав|ец -*ци* [阳] 把可变的 я 都读成 е 的人(与 я̀кавец (把可变的 я 都读成 я 的人)相对): В нàше сѐло ѝма сàмо ～ци. 我们村的人都把可变的 я 读成 е。

ѐкам [未] 把可变的 я 都读成 е (如把 грях, вя̀ра, ня̀кой 读成 грех, вѐра, нѐкой, 与 я̀кам (把可变的 я 都读成 я)相对)

екарисàж [阳]〈专〉❶兽尸处理,兽尸焚化: Развалѐните колбàси бя̀ха изпрàтени за ～. 腐烂的肉肠已经送去进行兽尸处理。❷兽尸焚化场: Откàрайте умрѐлия кòн в ～а. 你们把死马送到兽尸焚化场去。

екарисàж|ен -*на* екарисàж 的形容词

Екатеринбу̀рг 叶卡捷琳堡(俄罗斯)

ѐк|вам [未],**ѐкна** -*неш*, *ѐкнàх* [完](开始)轰隆作响,轰鸣;响,鸣响,发出声音: Тòй бѐше голя̀м песнопòец, и нѐ едѝн пъ̀т букàците на Стàра планинà са ～вали от гласà му. 他是一个大歌手,巴尔干山上的水青冈树林里不止一次地响起他的声音。Ѐкнаха пѐсни. 响起了一阵歌声。И далѐч в полѐто ～на вря̀ва и безгрѝжен смя̀х. 在远处田野上响起了喧嚣声和无忧无虑的笑声。

Еквадòр 厄瓜多尔(南美洲,Екуадòр)

еквадòр|ец -*ци* [阳],**еквадòрка** [阴] 厄瓜多尔人

еквадòрск|и -*а* Еквадòр 和 еквадòрец 的形容词

еквàтор [无复,阳]〈地理〉赤道

екваториàл|ен -*на* [形] 赤道的,近赤道的: ～на òбласт 赤道地区 ～ен кръ̀г 赤道圈 ～на Àфрика 赤道非洲

Екваториàлна Гвинѐя 赤道几内亚(非洲)

еквивалѐнт [阳] ❶等价物 ❷〈化〉当量,等值,等效 ❸(不同语言中的)相等的词,相当的词

еквивалѐнт|ен -*на* [形] 等价的,等值的,等效的,当量的;相当的: ～ни величинѝ 等量 **～ност** -*носттà* [阴]

еквилибрѝст [阳],**еквилибрѝстка** [阴] ❶平衡表演演员(如走钢丝演员等) ❷〈转〉随机应变者

еквилибрѝстика [无复,阴] ❶平衡表演;保待平衡 ❷〈转〉随机应变

екзàкт|ен -*на* [形]〈书〉准确的,精确的,精密的: ～на мѝсъл 准确的思想 ～ни нау̀ки 精密科学 **～ност** -*носттà* [阴]

екзалтàция [无复,阴]〈书〉(过度)兴奋;狂喜;得意: изпàдам в ～ 兴奋异常 в ～та си 在兴奋中

екзалтѝра|м [未,完] 使兴奋: Орàтора ～ пу̀бликата. 演说家使听众群情激昂。— **се** [被动,中态] **～не** [中]

екзалтѝран -*а* ❶ екзалтѝрам 的过被形动 ❷ [用作形](过度)兴奋的,激昂的,狂热的 **～о** [副] **～ост** -*осттà* [阴]

екзàмен [阳]〈书,旧〉(学校的)考试,测验: провѐждам ～ 举行考试 преминàвам ～ 通过考试

екзаменàтор [阳],**екзаменàторка** [阴]〈罕〉主考人

екзаминàтор [阳],**екзаминàторка** [阴]〈书〉同 екзаменàтор

екзантѐма [阴]〈医〉疹

ѐкзар|х -*си* [阳]〈宗〉(正教独立教区的)教区长,牧首,大主教(比 патриàрх (大牧首,宗主教)在教职上低一级): ～х Йòсиф 约瑟夫大主教 Свобòдàта не щѐ ～х, ѝска Карàджàта. 自由不需要大主教,而需要卡拉贾(保加利亚 19 世纪反抗异族压迫的革命者、起义队伍首领)。

екзархàт [阳]〈宗,史〉❶大主教辖区,教区长辖区 ❷大主教的职位,教区长的职位

екзархѝйск|и -*а* екзархѝя 的形容词: ～и у̀став 全国正教章

程

екзархѝст [阳]〈宗,史〉大主教派(承认保加利亚大主教,而不是希腊宗主教为自己宗教首脑的保加利亚正教徒)

екзархѝя [阴]〈宗〉❶(以大主教为首的)全国正教会 ❷全国正教会管理处

екзекватỳра [阴] ❶〈外交〉(驻在国发给的)领事证书 ❷〈法〉(对外国判决外国人法律行为的)执行认可书

екзекутѝв|ен -*на* [形]〈书〉执行的: ~ен пла̀н 执行计划

екзекутѝра|м [未,完] ❶处死,执行死刑: ~м го 把他处死 Тѐ бя̀ха осъ̀дени на смъ̀рт и ~ни. 他们被判处死刑并已被处决。❷执行(法院的判决或法律规定) **~не** [中]

екзекỳтор [阳] ❶〈旧〉强制收税人 ❷〈书〉(法院判决的)执行官,执行者: бѝрник-~ 收税执行官 ❸刽子手;死刑执行人

екзекỳция [阴] ❶死刑的执行 ❷法院判决的执行

екзѐма [阴]〈医〉湿疹: стра̀дам от ~ 患湿疹 Ръцѐте му са изпрѐхнали от ~. 他的双手因患湿疹而脱皮。

екземпля̀р [阳] ❶(印刷品或抄写物的)本,份,册,件: а̀вторски ~ 作者应得的一份(出版物) Протоко̀лът да се препѝше в пѐт ~а. 记录要抄写五份。Ѝмам два̀ разлѝчни ~а от „Под ѝгото". 我有两种不同(版本)的《轭下》。❷(同类物品、动物、植物等的)个,样品,标本 ❸〈口〉独特的人,怪人: Такъ̀в ~! 有这样的怪人!

екзистенциалѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳]〈哲〉存在主义

екзистѐнцминимум 和 **екзистѐнц-мѝнимум** [阳]〈书〉起码(最低)的生活费

екзистѝрам [未]〈书〉生存

екзо̀т [阳]〈书〉外来的(异国的)植物或动物

екзотерѝч|ен -*на* [形]〈书〉公开的,公开传授的(与 езотерѝчен (秘传的)相对)

екзотѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 异国风味,异国情调

екзо̀тика [无复,阴] 异国风味,异国情调

екзотѝч|ен -*на* [形] ❶异国的,异地的(一般指遥远的东方或南方),外国的: ~но растѐние 异国植物 ❷〈转〉奇异的,异样的,非常看不惯的 **~ност** -ността̀ [阴]

екзотѝческ|и -*а* [形] 同 екзотѝчен

** екѝн** [阳]〈方〉❶田地 ❷庄稼

екѝп[1] [阳] ❶(参加比赛的)运动(员)队: грѐбен ~ 划船运动队 колоездя̀чен ~ 自行车运动队 ❷〈扩〉组,小队: лѐкарски ~ 医疗队 снима̀чен ~ 摄影组

екѝп[2] [阳]〈运〉(某项运动的)全部服装配备,装备: водола̀зен ~ 潜水装备 скио̀рски ~ 滑雪装备 туристѝчески ~ 旅游装备

екипа̀ж[1] [阳,集](轮船、飞机、坦克等的全体)乘务员,乘务组: ~ на ко̀раб (全体)船员 ~ на самолѐт 机组 Ко̀рабът потъ̀на с цѐлия си ~. 轮船和全体船员都沉没了。

екипа̀ж[2] [阳]〈旧〉(包括车夫在内的)轻便马车;豪华马车

екѝп|ен -*на* екѝп[1] 的形容词: ~ни състеза̀ния 分队比赛,团体比赛

екипѝра|м [未,完] 供给全部必需品,装备 — **се** [反身,被动] **~не** [中]

екипиро̀вка [阴] ❶同 екипѝране ❷同 екѝп[2]

еклектѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳]〈哲〉折衷主义

еклектѝ|к -*ци* [阳]〈哲〉折衷主义者

еклектѝч|ен -*на* [形] 折衷主义的,折衷的: ~на филосо̀фия 折衷主义的哲学

ѐклер [阳] 奶油卷

еклѝв -*а* [形] ❶轰响的,轰鸣的,隆隆作响的: ~а гора̀ 呼啸的森林 ~ водопа̀д 轰鸣的瀑布 ❷响亮的,嘹亮的: ~а пѐсен 嘹亮的歌声 ~ смя̀х 爽朗的笑声 **~о** [副] **~ост** -остта̀ [阴]

ѐкна 见 ѐквам

екологѝч|ен -*на* [形] 生态的,生态学的

еколо̀гия [阴] ❶〈生物〉生态学 ❷〈口〉生态

ѐком [副] 轰鸣地;嘹亮地;悠扬地;回响地: Пѐсента̀ ~ се разна̀ся. 歌声嘹亮传四方。

ЕКОСОС [екосо̀с] [缩](俄) ЭКОСОС (Экономический и социальный совет ООН) — Икономѝчески и социа̀лен съвѐт при ООН 联合国经济及社会理事会

ѐкот [阳] 呼啸,轰鸣,隆隆声,巨响: ~ на горѝте 森林的呼啸声

екотѝп [阳] 生态型

екоцѝд [阳] 生态灭绝

екра̀н [阳] ❶银幕;〈扩〉电影: появя̀вам се (явя̀вам се, пока̀звам се) на ~а 在银幕上出现 Нѐщо минава̀ (се изнѝзва) пред очѝте ми като̀ на ~. 某事像电影一样一幕幕在我眼前掠过。❷(电视机的)屏幕 ❸屏蔽

екранизѝра|м [未,完] 把…搬上银幕;把…改编成电影 **~не** [中]

екс [副]〈口〉(用杯饮酒时)干杯: Пъ̀рвите ча̀ши изпѝхме ~. 最初几杯我们都是一口喝干的。Да пѝем на ~. 让我们干杯。

екс- [复合词第一部] 表示"前"、"前任"之意,例如 ексминѝстър (前部长),ексгенера̀л (前将军)

екселба̀нт [阳] 同 акселба̀нт (军官制服肩上的穗带)

екселѐнц [无复,阳]〈书〉(对大使、部长等的尊称)阁下

ексѝк ❶ [不变,形]〈民,旧〉不够数量: Мѐсото е ~. 肉不够分量。❷ [副] 少了,不够数量(与 артъ̀к (多了)相对): мѐря ~ 量少了 прода̀вам ~ 卖的分量不足 ◇ **Са̀мо това̀ му е ~!** 〈讽,口〉他就缺这个!

екскава̀тор [阳]〈技〉挖土机,挖掘机

екскремѐнт|и [复,单(罕) -,阳]〈书〉排泄物,粪便: за̀ешки ~и 兔粪 Изслѐдвай ~ите на бо̀лния. 把病人的大便检查一下。

екскрѐт|и [复,单 -,阳] 排泄物

екскурзиа̀нт [阳],**екскурзиа̀нтка** [阴] 游览者,旅游者

екскурзиа̀нтск|и -*а* екскурзиа̀нт 的形容词: ~а грỳпа 旅游团 вѐсели ~и компа̀нии 一伙伙快活的旅游者,快活的游览团

екскурзио̀н|ен -*на* екскỳрзия 的形容词: ~но летỳване 旅游度夏

екскỳрзия [阴] 旅行,游览;参观: отѝвам на ~ 去旅游 наỳчна ~ 学术参观 пра̀вя ~ 游览

екскурзово̀д [阳],**екскурзово̀дка** [阴] 导游,游览向导员

екслѝбрис [阳] 藏书票

експанзѝв|ен -*на* [形]〈书〉情感外露的,不能控制感情的,不沉着的;暴躁的: ~на натỳра 暴躁的性格 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

експанзионѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 扩张主义

експанзионистѝч|ен -*на* [形] 扩张主义的

експа̀нзия [无复,阴] 扩张(指行为或政策): колониа̀лна ~ на империалѝзма 帝国主义的殖民扩张

експатриѝрам [未,完]〈书〉使移居国外;将(某人)从祖国驱逐出去 ~**не** [中]

експедѝрам [未,完] ❶〈专〉发送,发行(货物、信件、报刊等): ~м бага̀ж 发送行李 ~м по̀щата 发送邮件 ❷〈转,口,讽〉打发走,轰走,赶走: ~м го по делика̀тен на̀чин 把他婉转地打发走 — **се** [被动] ~**не** [中]

експедитѝвен -*на* [形] 迅速(完成)的,敏捷的;效率高的: ~ен на̀чалник 办事麻利的上司 ~**ност** -ността̀ [阴]

експедѝтор [阳] ❶发送员,发行员,发货员 ❷(转运他人商品的)代运员

експедѝторски -*а* експедѝтор 的形容词: ~а канто̀ра 发行所;代运所

експедицио̀нен -*на* експедѝция[1,2] 的形容词: ~на ра̀зписка 发货收据 ~ни войскѝ 远征军 ~ен ко̀рпус 考察团

експедѝция[1] [阴] ❶(书籍、报刊、货物等的)发送,发行: ~ на кнѝги (сто̀ки) 书籍(货物)的发送 То̀я пъ̀т закъсня̀хме с ~та. 这次我们发送迟了。❷(机关里分发邮件、报刊等的)收发室,分发科: колѐтна ~ 包裹分发处

експедѝция[2] [阴] ❶考察,勘察;远征;探险: нау̀чна ~ 科学考察 воѐнна ~ 军事远征 ~ до Сѐверния по̀люс 北极探险 ❷考察团,勘察队: Експедѝцията се състоѝ от два̀десет ду̀ши. 考察团由二十人组成。

експеримѐнт [阳]〈书〉实验,试验: химѝчески ~ 化学实验 пра̀вя ~и 做试验 опа̀сен ~ 危险的试验 сполучлѝв ~ 成功的试验 по пътя на ~а 通过试验

експеримента̀лен -*на* експеримѐнт 的形容词: ~на психоло̀гия 实验心理学 ~ен мѐтод 试验方法 по ~ен път 通过试验 ~**но** [副]: дока̀звам ~но 以实验证明

експеримента̀тор [阳], **експеримента̀торка** [阴] 实验者,试验者

експеримѐнтен -*на* [形] 同 експеримента̀лен

експѐрт [阳] ❶专家: ~ по тютю̀ните (тютю̀нев ~) 烟草专家 ~ по вина̀та 酒类专家 воѐнен ~ 军事专家 ❷鉴定人: съдѐбен ~ 法院鉴定人 мнѐние на ~ите 鉴定人意见 ◇ **~-счетоводѝтел** 查账员

експѐртен -*на* експѐрт 的形容词: ~на комѝсия 专家委员会;鉴定委员会

експертѝза [阴] 鉴定;检验,检定: съдѐбна ~ 法院鉴定 медицѝнска ~ 医学鉴定 заключѐние от ~та 鉴定结论 резулта̀т от ~та 检验结果 произвѐждам ~ 进行检验

експирато̀рен -*на* [形]〈语言〉呼气的,吐气的

експлика̀ция [阴] ❶说明 ❷图例

експлицѝтен -*на* [形] 明显表现出来的,显现出来的

експлоата̀тор [阳], **експлоата̀торка** [阴] 剥削者: а̀лчни ~и 贪婪的剥削者

експлоата̀торски -*а* експлоата̀тор 的形容词: ~а кла̀са 剥削阶级

експлоатацио̀нен -*на* експлоата̀ция[2] 形容词: ~ен перио̀д 经营期,使用期 ~ни възмо̀жности 可开发的潜力

експлоата̀ция[1] [阴] 剥削: ~ на човѐк от човѐка 人剥削人(的制度或现象)

експлоата̀ция[2] [阴] 经营;开垦;开发,开采;利用,使用: ~ на желѐзниците 经营铁路 ~ на горѝте 开发森林 ~ на приро̀дните бога̀тства 开发自然富源 Ко̀рабът е гото̀в за ~. 船可交付使用。◇ **пу̀скам в ~** 使(工厂)开始生产,使(机器)开始运转

експлоатѝрам[1] [未,完] 剥削 — **се** [被动] ~**не** [中]: ~не на жѐнския и дѐтския тру̀д 剥削妇女和儿童的劳动

експлоатѝрам[2] [未,完] 经营,开采,开发;使用,利用 — **се** [被动] ~**не** [中]: ~не на подзѐмните бога̀тства 开采地下富源

експлодѝрам [未,完] (榴弹、炸弹等)爆炸 ~**не**[中]

експлозѝв [阳] 爆炸物

експлозѝвен -*на* [形] 爆炸(性)的;爆发(性)的: ~ни вещества̀ 爆炸物 ~ен мото̀р〈旧〉内燃机 ~но съединя̀ване на водоро̀д с хло̀р 氢与氯的爆炸化合 ◇ **~ни съгла̀сни**〈语言〉塞音,爆破音 ~**ност** -ността̀ [阴]: Нитроглицерѝнът ѝма голя̀ма ~ност. 硝酸甘油有很大的爆炸性。

експло̀зия [阴] 爆炸: причиня̀вам (предизвѝквам) ~ 引起爆炸

експозѐ -*та* [中] ❶摘要,节略 ❷(政府官员对国会的)政策述要

експозимѐтър -*ри* [阳]〈摄〉曝光计,曝光表

експозицио̀нен -*на* експозѝция ②解的形容词

експозѝция [阴] ❶〈文艺〉(关于情节或人物的)交代;〈乐〉呈示部 ❷陈列 ❸曝光

експона̀т [阳] 展(览)品,陈列品

експонѝрам [未,完] ❶展览,陈列 ❷〈摄〉使曝光 ~**не** [中]

експо̀рт [无复,阳] (商品的)出口,输出: ~ на тютю̀н 烟草的出口

експо̀ртен -*на* [形] (供)出口的,输出的: ~ни цига̀ри 出口香烟 ~ни сто̀ки 出口商品

експортѝрам [未,完] 出口,输出 — **се** [被动] ~**не** [中]

експортьо̀р [阳], **експортьо̀рка** [阴] 出口者,输出者

експортьо̀рски -*а* експортьо̀р 的形容词: ~а фѝрма 出口公司

експрѐс [阳] 特别快车;快船;特快公共汽车

експрѐсен -*на* [形] (指火车、轮船、公共汽车等)特快的

експресѝвен -*на* [形]〈书〉表达的;有表达力的;富于表情的: ~ни срѐдства 表达方式 ~**но** [副] ~**ност** -ността̀ [阴]

експресионѝзъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 表现主义

експресионѝст [阳], **експресионѝстка** [阴] 表现主义者

експресионистѝчен -*на* [形] 表现主义(者)的: ~ен стѝл 表现主义的风格

експресионистѝчески -*а* [形] 同 експресионистѝчен

експрѐсия [阴] 表达力;有力的表情

експро̀мт [阳] ❶即席致词 ❷〈文艺〉即兴诗;即兴曲;即兴之作

експро̀мто 和 **експро̀мтом** [副] 临时(安排等);即兴,即席,当场(作诗、作曲等)

експроприа̀тор [阳] 剥夺者

експропириа̀ция [阴] ❶〈法〉没收 ❷〈经,政〉剥夺: Капиталѝзмът во̀ди до ~ на дрѐбните производѝтели от ѐдрите капиталѝсти. 资本主义导致大资本家剥夺小生产者。~ на експроприа̀торите 剥夺者的剥夺

експроприѝра|м [未,完] 没收;剥夺 **~не** [中]
екстàз [无复,阳] 神魂颠倒,销魂,心醉神迷: изпàдам в ~ 神魂颠倒 религиòзен ~ 宗教性的神魂颠倒
екстàз|ен -*на* екстàз 的形容词: ~но състоя̀ние 入迷(状态)
екстатѝч|ен -*на* [形]〈罕〉同 екстàзен: ~на забрàва 忘乎所以
екстензѝв|ен -*на* [形] 博而不精的;涣散的,粗放的(与 интензѝвен (集约的,精细的)相对): ~но земедѐлие 粗放的耕作
екстѐнзия [阴]〈医〉牵引(术)
екстериториàл|ен -*на* [形] 享有治外法权的 **~ност** -носттà [阴] 治外法权: прàво на ~ност 治外法权
екстернàнт [阳],**екстернàнтка** [阴] 校外考生
екстернàт [阳] 校外考生制(度)
екстернѝра|м [未,完] 将(某人)驱逐出境 — **се** [被动] **~не** [中]
èкстра ❶ [不变,形] 极好的,超级的,非常好的: Закỳската бѐше ~. 早餐好极了。~ кàчество 超级 цигàри ~ 超级香烟 ~ стòка 超级商品 ❷ [副]〈口〉好极了: Нахрàнихме се ~. 我们吃得好极了。
екстравагàнт|ен -*на* [形] 古怪的,怪僻的: ~но облеклò 古怪的服装 ~ни обнòски 乖僻的举止 **~но** [副]: облѝчам се ~но 穿着怪僻 **~ност** -носттà [阴]
екстрадѝра|м [未,完]〈法〉引渡 — **се** [被动] **~не** [中]
екстрадѝция [阴]〈法〉引渡
екстрàкт [阳] 提取物;浸膏;精汁: чернодрòбен ~ 肝精
екстрàкция [阴] 提取
екстралингвѝстика [阴] 外部语言学
екстраординà|рен -*рна* 和 **екстраординѐрен** [形] 非常的,特别的,异乎寻常的
екстрасѐнзор|ен -*на* [形]〈书〉超感官的,超感觉的
екстрасѐнс [阳] 具有超感觉的人,有特异功能者
екстремàл|ен -*на* [形]〈书〉同 екстрѐмен
екстрѐм|ен -*на* [形]〈书〉极端的,极度的: ~ни услòвия 极其异常的条件
екстремѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 极端主义
екстремѝст [阳],**екстремѝстка** [阴] 极端(派)分子
èкстрен -*а* [形]〈书〉紧急的,迫切的;特别的,非常重要的: ~о съобщѐние 紧急通知 ~ слу̀чай 特殊情况 ~а телегрàма 急电
ексхибиционѝз|ъм -*ът*,-*а* [阳]〈心理〉裸露癖
ексхумàция [阴]〈书〉(从墓内)掘出尸体(进行检验)
ексцентрѝ|к[1] -*ци* [阳],**ексцентрѝчка** [阴] 独特的人,古怪的人
ексцентрѝ|к[2] -*ци* [阳]〈机〉偏心轮,凸轮
ексцентрѝч|ен -*на* [形] ❶〈数〉(指圆)偏心的,离心的(与 концентрѝчен (同心的)相对): ~на òс 偏心轴 ❷〈转〉古怪的,反常的,奇特的: ~но държàне 古怪的举止 ~ен тàнц 奇特的舞蹈 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]: вършa ~ности 干古怪的事
ексцерпѝра|м [未,完](从书中)摘,选,引用 **~не** [中]
ексцèс [阳]〈书〉过度,过分,无节制: чу̀вствени ~и 情欲过度
ектѐния [阴]〈宗〉连祷;应答祈祷

екю̀[1] [中] 埃居(法国古代钱币名,种类很多)
екю̀[2] [中]〈旧〉埃居(欧洲统一货币单位的简称,自 1999 年 1 月 1 日起改为 èвро(欧元))
елà[1] [阴] 银枞,云杉,冷杉(*Abies alba*)
елà[2] 复 -*те* [动词命令式] 来,来吧: Тàте, ~ да обя̀дваме. 爸爸,来吃饭吧。Елà дè, ~ мàлко! 来呀,来一下! Елà у нàс! 到我们家来! Елà ни на гòсти! 到我们家来做客! Елà, злò, че без тѐбе пò-злò! 祸害,你来吧,没有你更糟糕! 两害相权取其轻。— **си** [反身]: Бàрем за дѐн, за двà си ~, бѐ сѝнко. 你哪怕回来一两天也好,我的儿子。◇ **Елà на сѐбе си!**〈口〉清醒过来!
елà|к -*ци* [阳] 银枞林
еластѝч|ен -*на* [形] ❶有弹力的,弹性的: ~на матѐрия 弹性物质 ❷柔韧的,柔软的: ~на прѐчка 柔韧的枝条 ~но тя̀ло 柔韧的身体 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]
Èлба 易北河(欧洲,Лàбе)
Елбру̀с 厄尔布鲁士峰(俄罗斯)
èлда [阴]〈方〉荞麦(*Polygonum fagopyrum*)
Елдорàдо [中]〈书〉(神话中的)黄金国,安乐国
èле 和 **хèле** [副]〈口〉❶特别,尤其: Èле като разберѐ ця̀лата рàбота, мнòго ще се зарàдва. 尤其是当他知道了事情的始末时,他会很高兴。❷最后,终于,幸而: Èле едѝн човѐчец ми отвòри пòртата си, та се закрѝх. 幸而有个人给我打开了他的大门,我才得以躲藏起来。
елевàтор [阳] 起卸机;升降机
елегàнт|ен -*на* [形] 雅致的,优美的;文雅的: ~ен кострòм 雅致的服装 ~на женà 文雅的女人 **~но** [副]: облѝчам се ~но 衣着雅致 **~ност** -носттà [阴]
елегѝч|ен -*на* [形] 伤感的,悲伤的,多愁善感的: пѐсен в ~ен тòн 有伤感情调的歌曲 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]
елѐгия [阴]〈文学〉哀诗;〈乐〉悲歌
елѐ|й -*ят*,-*я* [无复,阳] ❶〈宗,诗〉(教堂用的)橄榄油 ❷〈转〉(精神上的)安慰物: Товà е ~й за душàта ми. 这对我的精神是一种安慰。
елè|к -*ци* [阳]〈民〉坎肩,背心
елексѝр [无复,阳] ❶ 仙水: ~ на живòта (жѝзнен ~) 长命水 ❷〈口〉非常好的饮料: Товà вѝно е ~. 这葡萄酒是仙酒。
електорàл|ен -*на* [形] 选举的,选举人的
електорàт [阳](某政党或候选人的)全体选民
електризàци|я [阴] ❶使有电,使带电 ❷〈口〉电疗: Хòдя да ми прàвят ~и. 我去电疗。
електризѝра|м [未,完] 使有电,使带电 — **се** [被动] **~не** [中]
електрѝк [不变,形](指衣料)蓝绿色的,电光色的
електрѝка [阴]〈民,口〉❶同 електрѝчество ❷〈限〉灯泡: Запалѝ ~та. 开灯。
електрификациòн|ен -*на* [形] 电气化的: ~ен плàн 电气化计划 ~на мрѐжа 电气化网
електрификàция [阴]〈技〉电气化: ~ на насѐлените местà 居民点的电气化
електрифицѝра|м [未,完] 使电气化 — **се** [被动] **~не** [中]
електричàр -*ят*,-*я* [阳]〈口〉电气技师,电工
електрѝч|ен -*на* [形]〈罕〉同 електрѝчески: ~ен мотòр 电动

机 ~ен пълнѐж 带电,充电,电荷

електрѝческ|и -*а* [形] 电的,电力的,电动的;发电的: ~и ток 电流 ~а топлина 电热 ~а йскра 电火花 ~о осветлѐние 电气照明 ~и влак 电气火车 ~и звънѐц 电铃 ~а мрѐжа 电力网 ~а инсталация 电气设备 ~а централа 发电站 отварям (затварям) ~и ключ 开(关)电钮

електрѝчество [无复,中]〈理〉❶电;电学: учѐние за ~то 电学 статѝческо ~ 静电 положѝтелно (отрицателно) ~ 阳(阴)电 индукциóнно ~ 诱导电 ❷电光,电灯

електро- [复合词第一部] 表示"电的"、"电动的"、"发电的"等意,例如 електроагрегат (发电机组),електробаза (发电基地),електровлак (电气火车),електровършачка (电动脱粒机)

електроагрегат [阳]〈机〉发电机组

електроакустика [阴]〈理〉电声学

електроапаратура [阴] 电器,电气器械

електробус [阳] 电动公共汽车

електровакуум|ен -*на* [形] 电真空的: ~ни прѝбори 电子管;电真空仪器

електрòд [阳]〈理〉电极: положѝтелен (отрицателен) ~ 阳(阴)电极

електродвигател -*ят*, -*я* [阳]〈技〉电动机

електродвигател|ен -*на* електродвигател 的形容词

електродинамика [阴]〈理〉电动力学

електродòбив [阳] 发电量

електродобѝв|ен -*на* електродòбив 的形容词

електродоѐне [无复,中] 电动挤奶

електродойлка [阴] 电动挤奶器

електроенѐргия [阴] 电能

електроенцефалография [阴]〈医〉脑电流描记术

електрожѐн [阳]〈技〉❶电焊,电弧焊接 ❷电焊枪

електроженѝст [阳] 电焊工

елетроизмервател|ен -*на* [形] 测量电能的: ~ни уреди 电工测量仪表

електроизолация [阴] 电气绝缘

електроинженѐр [阳] 电气工程师

електроинженѐрство [无复,中] ❶电气工程学 ❷电气工程师的职业

електроинсталация [阴] 电气设备

електрокар [阳] 电动搬运车,电瓶车

електрокардиограма [阴]〈医〉心电图

електрокардиограф [阳]〈医〉心电描记器

електрокардиография [阴]〈医〉心电描记术

електрокарѝст [阴],**електрокарѝстка** [阴] 电瓶车司机

електрокерамика [阴] 电陶瓷

електрокитара [阴] 电吉他,电六弦琴

електролечѐб|ен -*на* [形] 电疗的

електролечѐни|е -*я* [中] 电疗学,电疗(法)

електролѝза [阴]〈理〉电解

електролѝт [阳]〈理〉电解质,电离质;电解液

електролѝт|ен -*на* [形] 电解的,电离的: ~на мѐд 电解铜 ~на вана 电解池,电解槽

електромагнетѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈理〉❶电磁 ❷电磁学

електромагнѝт [阳]〈理〉电磁铁

електромагнѝт|ен -*на* [形] 电磁的;电磁铁的: ~ни вълнѝ 电磁波

електромѐр [阳] (计算用电量的)电(度)表

електромеханика [阴] 机电学,电力机械学

електромотòр [阳] 电动机

електронагревател -*ят*, -*я* [阳] 电热器

електрòн [阳]〈理〉电子

електрòн|ен -*на* електрòн 的形容词: ~на теòрия 电子论,电子学说

електрòника [阴]〈理〉电子学

електронноизчислѝтел|ен -*на* [形] 电子计算的: ~на машѝна 电子计算机

електрообработка [阴] 电气加工

електроодеял|о -*а* [中] (装有电热元件的)电热毯,电褥

електропояльник [阳] 电烙铁,电焊铁

електропровòд [阳] 电线,导线

електропровòд|ен -*на* [形] 导电的,传电的: ~на мрѐжа 输电网 **~ност** -*ността* [阴]〈理〉导电性;电导率

електропроизводѝтел|ен -*на* [形] 生产电力的

електропроводнѝ|к -*ци* [阳] ❶导体,电导体: Медта е добър ~к. 铜是良导体。❷导线,电线,电缆

електропроизвòдствен -*а* [形] 电力生产的: ~ план 电力生产计划

електропроизвòдство [无复,中] 电力生产

електропромѝшлен -*а* [形] 电气工业的: ~ завòд 电气工业工厂

електропромѝшленост -*та* [无复,阴] 电气工业

електроразпределѝтел|ен -*на* [形] 分配电量的: ~но таблò 配电盘

електроскòп [阳]〈理〉验电器

електроснабдѝтел|ен -*на* [形] 供电的: ~но предприятие 供电企业

електроснабдяване [无复,中] 供电

електроспойлнѝ|к -*ци* [阳]〈技〉电焊枪

електростанция [阴] 发电站

електростомана [阴] 电炉钢

електротерапия [无复,阴]〈医〉电疗学,电疗(法)

електротѐрмия [阴] 电热,电热学

електротехнѝ|к -*ци* [阳],**електротехнѝчка** [阴] ❶电工学家: инженѐр-~к 电工工程师 ❷电工技师,电工

електротѐхника [无复,阴] 电工学;电机工程,电工技术

електротехнѝческ|и -*а* [形] 电工的;电工学的: ~о учѝлище 电工学校 ~и курс 电工训练班

електроуред [阳] (一般指家用的)电动器械,家用电器

електрохѝмия [阴] 电化学

електроцентрала [阴] 发电站 термо~ (ТЕЦ) 热力发电站(热电站) вòдна ~ (ВЕЦ) 水力发电站(水电站) атомна ~ 原子能发电站

електроютѝя [阴] 电熨斗

елемѐнт [阳] ❶〈化〉元素: химѝчески ~и 化学元素 ❷成分,(组成)部分: В дýмите му се долавя ~ на ирòния. 在他

的话里可以觉察到讽刺的成分。съставни ~и 组成部分 ❸成员,分子,人士: Всѝчки сме свòи, нѝма чỳжди ~и. 全是自己人,没有外人。съмнѝтелен ~ 可疑分子 врèдни ~и 坏分子 вражески ~и 敌对分子 прогресѝвен ~ 进步人士 ❹因素,要素: революциòнен ~ 革命因素 ❺〈理〉电池,电瓶: галванѝчески ~ 贾法尼电池 батèрия от трѝ ~а 由三个电池组成的电池组

елементàр|ен -*на* [形] ❶初级的,初等的,基本的: ~ен кỳрс 初级教程 ~ни познàния 基本知识 ~на теòрия 基本理论 ❷最简单的,人人知道的,起码的: ~на ѝстина 人人皆知的真理 задоволявам ~ните си нỳжди 满足起码的需要 спàзвам ~ните правилà на вежлѝвост 有起码的礼貌 ◇ **~на частѝца** 〈理〉元粒子,原质点(组成物质的最小单位) **~но** [副]

елèн [阳] 鹿(*Cervus elaphus*)

елèнов -*а* елèн 的形容词: ~и рогà 鹿角 ~а кòжа 鹿皮

елèнск|и -*а* [形] 同 елèнов: ~и рогà 鹿角 ~о месò 鹿肉 ◇ **~и езѝк** 〈方〉同 вòлски езѝк 〈植〉荷叶蕨;水龙骨科的一种植物(*Scolopendrium vulgare*)

елèче -*та* [中] ❶ елèк 的指小 ❷儿童背心: дèтско ~ 儿童背心

елѝзиум (елѝзий) [阳]〈书〉(古代神话中的)乐土,极乐世界;天堂

елѝзия [阴]〈语言〉(一般在诗句中)元音省略(如: кат' 代替 катò)

еликсѝр [无复,阳] 同 елексѝр

елиминатòр|ен -*на* [形] 淘汰的: ~ен ѝзпит 甄别考试,选拔考试

елиминѝра|м [未,完]〈书〉消除,排除,除去;淘汰: ~м игрàч от състезàние 把运动员从比赛中淘汰出去 Елиминѝрай от òбщата смèтка мòето чàстно задължèние. 从总数中把我的私人欠账扣除出去。— **се** [被动] **~не** [中]

èлин [阳] 希腊人,古希腊人

елинизѝра|м [未,完] 使希腊化 — **се** [被动] **~не** [中]

елинизѝра|м се [未,完,反身] 掌握希腊语和希腊文化,希腊化

елинѝз|ъм -*мът*, -*ма*, -*ми* [阳] ❶ [只单]〈史〉马其顿征服近东一带后一段时期(公元前 3 世纪到公元前 1 世纪)的古希腊文化;希腊化时代: епòха на ~ма 希腊化时代 философия на ~ма 希腊化时代的哲学 ❷〈语言〉(借用的)希腊词(或词组)

елинѝст [阳] ❶〈书〉古希腊语言文学家,古希腊文化专家 ❷〈史〉古希腊文化崇拜者

елинистѝч|ен -*на* [形] 同 елинистѝчески: ~на епòха 希腊化时代

елинистѝческ|и -*а* елинѝзъм ①解的形容词: ~а епòха 希腊化时代

èлинск|и -*а* èлин 的形容词: ~а култỳра 希腊文化

èлипса [阴] ❶〈数〉椭圆(形) ❷〈语言〉省略(如: Рèкли на лисѝцата, а тя — на опàшката си.)

елипсовѝд|ен -*на* [形] 椭圆形的: ~но огледàло 椭圆形的镜子 ~на кòшничка 椭圆形的小提篮

елиптѝч|ен -*на* èлипса 的形容词: ~ни уравнèния 〈数〉椭圆方程式 ~ни изречèния 省略句

елиптѝческ|и -*а* [形] 同 елиптѝчен

елисèйск|и -*а* [形]〈书〉**~и полèта** 同 елѝзиум

елѝт [阳]〈书〉(社会的)精华,精英,杰出人物: ~ на младежтà 优秀青年 ◇ **духòвен** ~ 文化名流

елитàр|ен -*на* [形] 杰出(人物)的

елѝт|ен -*на* елѝт 的形容词: ~на àрмия 精锐部队

èлка [阴] 埃尔卡(一种电子计算器的牌子名);埃尔卡牌电子计算器

елмàз [阳] ❶同 диамàнт(钻石) ❷玻璃刀

елмàзен -*а* елмàз 的形容词: ~ пръстен 钻石戒指 ~ блясък 钻石的闪光

èлов -*а* [形]〈语法〉以 л 结尾的: ~о причàстие 以 л 结尾的形动词

елòв -*а* елà 的形容词: ~а горà 银枞林 ~и клòнки 银枞枝

елпезè -*та* [中] ❶〈旧〉同 ветрѝло(扇子) ❷〈专〉一串排好弄平的烟叶

Èлпром [阳,缩] Èлектрѝческа промѝшленост 电气工业(公司)

Ел Салвадòр 萨尔瓦多(北美洲)

èлф|и [复,单 -,阳] 和 **èлфа** [阴]〈书〉爱尔菲(斯堪的纳维亚神话里的空中精灵,分善恶两种)

елхà[1] [阴]〈植〉赤杨,桤(*Alnus*)

елхà[2] [阴] (缀满蜡烛和玩具的)新年枞树;圣诞(枞)树: новогодѝшна ~ 新年枞树

елхòв -*а* елхà[1] 和 елхà[2] 的形容词: ~и хрàсти 桤树丛 ~а корà 桤树皮 Над всèки клòн ~ / горѝ светà любòв. 在新年枞树的每个枝头,都在燃烧着神圣的爱情之火。

елчѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈旧〉使者

елшà [阴]〈口,方〉同 елхà[1]

елшà|к -*ци* [阳,集] 桤树丛

емàйл [无复,阳] ❶搪瓷;珐琅,彩釉 ❷〈解〉珐琅质,牙釉质

емайлѝра|м [未,完] 给…上搪瓷釉;给…涂珐琅;给…上彩釉 **~не** [中]

емайлѝран -*а* ❶ емайлѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] (涂上)搪瓷的;挂上釉的: ~и сѪдове 搪瓷器皿

емàйллак [阳] 瓷漆

емàйлов -*а* емàйл 的形容词: ~ пласт 搪瓷层,珐琅层,彩釉层 ~а покрѝвка 搪瓷面,珐琅面,釉面 ~и плòчки 瓷砖

еманàция [阴] ❶〈理〉[只单] 放射 ❷〈理,化〉射气: рàдиева ~ 镭射气(氡) ❸〈旧,理,化〉氡

еманципàция [阴]〈书〉(摆脱偏见或从属地位而得到的)解放: ~ на женѝте 妇女解放

еманципѝра|м [未,完]〈书〉解放: ~м женàта от рòбската подчинèност на мъжà 把妇女从对男子的奴隶般的从属地位中解放出来 — **се** [反身,被动] **~не** [中]

ембàрго [无复,中]〈法〉❶禁运,禁止进出口;禁止贸易令: налàгам ~ на нèщо 禁运某物 ❷禁止出入港口;封港令(指禁止外轮进港、禁止本国轮船入外国港口等)

емблèма [阴] 标志,(标志出来的)象征,表记: Кòтвата е ~ на надèждата. 铁锚是希望的象征。

емболѝя [阴]〈医〉(血管的)栓塞

ембриолòгия [阴]〈生〉胚胎学

ембриòн [阳]〈生〉胚胎

ембрионàл|ен -*на* ембриòн 的形容词: ~но развѝтие 胚胎发育

èм|вам [未], **èмна** -*неш*, *èмнах* [完]〈口〉❶(迅速)举起,抬

起,抱起: Дойде ли на обѐкта, ～ва лопатата и започва. 他一到工地,就立刻拿起铁锹干起来。Ѐмнах детѐто и ги настѝгнах. 我急忙抱起孩子,赶上了他们。❷出发,仓促上路: ～вам нанякъде 匆匆到某地去 ❸〈转〉(开始)嘲笑,攻击,责骂: Тѐ така ще го ～нат, ако напрàви товà. 如果他干了这事,他们要狠狠责骂他的。～**ване**[中]

ѐм|вам се[未],**ѐмна се** -*неш се*, *ѐмнах се*[完][中态]迅速开始做: Тѐ се ѐмнаха и за трѝ днѝ свъ̀ршиха рàботата. 他们迅速开始工作,三天就把活儿干完了。

еменѝ|и[复,单 -*я*,阴]〈旧〉一种翘头矮靿无后跟皮鞋

емигрàнт[阳],**емигрàнтка**[阴](常因政治原因)迁居他国的人,(迁移到外国去的)移民,(长期侨居的)侨民: ～и в Амѐрика 到美洲去的移民 политѝчески ～ 政治移民(流亡者) икономѝчески ～ 经济移民(到国外去谋生者)

емигрàнтск|и -*а* емигрàнт 的形容词: ～и живо̀т 侨居生活 ～а коло̀ния 移民区;(全体)侨民

емигрàнтство[无复,中](常因政治原因)迁居外国,侨居国外: Бя̀х се завъ̀рнал наско̀ро от ～ в чужбѝна. 我刚从国外侨居回来。

емиграцио̀н|ен -*на* емигрàция 的形容词

емигрàция[阴]❶(由于政治、经济或其他原因)迁居外国,侨居国外: Емигрàцията ту̀ка взѐма до̀ста сериозни размѐри. 到这里侨居的人很多。❷侨居生活: живѐя в ～ 侨居国外 връ̀щам се от ～ 从国外侨居回来 ❸(全体)侨民,侨民们: издàние на ～та 侨民出版物

емигрѝра|м[未,完](由于政治或其他原因)迁居国外,侨居外国: Тѐ бя̀ха принӯдени да ～т. 他们被迫侨居外国。～**не**[中]

емѝр[阳]埃米尔(某些伊斯兰教国家统治者的称号)

емисàр[阳]〈书〉特使,密使

емисио̀н|ен -*на* емѝсия 的形容词: ～на бàнка(发行纸币的)发行银行

емѝсия[阴]❶〈财〉发行(指纸币、债券等): ～ на парѝ 货币的发行 ～ на държàвен заѐм 国家公债的发行 ❷〈技〉(无线电)播音;(电视)播放: информацио̀нна ～(电视)新闻 ❸〈技〉(电子等的)发射,发射物

емѝш[阳,集]〈民,方〉水果

емишчѝ|я -*ята*, -*и*[阳]〈方〉卖水果的

емля̀|к -*ци*[阳]〈旧〉❶不动产 ❷不动产税

емля̀ч|ен -*на* емля̀к 的形容词: ～ен спѝсък 不动产税表 ～на кнѝга 不动产登记簿 ～на оцѐнка 不动产的估价

ѐмна 见 ѐмвам

ЕМОС[емо̀с] Едѝнен младѐжки общоученѝчески съюз〈史〉统一青年学生联盟(1945－1947)

емоционàл|ен -*на*[形]〈书〉❶激动人心的,激起情感的: ～на рѐч 激动人心的演说 ～но преживя̀ване 动人的经历 ❷感情(上)的,情绪(上)的: ～но въздѐйствие 感情上的作用,情绪的影响 ❸易激动的,易动感情的: ～ен харàктер 易激动的性格 ～ен човѐк 易动感情的人 ～**но**[副]: ～но наситена рѐч 充满感情的演说 ～**ност** -ността̀[阴]

емо̀ци|я[阴]〈书〉情绪,情感;激情: Нѐговата пѐта симфо̀ния е пъ̀лна със свѐтли ～и. 他的第五交响乐充满了明快的情绪。

емпиѐма[阴]〈医〉积脓;脓胸

емпирѝз|ъм -*мът*, -*ма*[无复,阳]〈哲〉经验论,经验主义

емпирѝ|к -*ци*[阳]〈书〉经验论者,经验主义者

емпириокритицѝз|ъм -*мът*, -*ма*[无复,阳]〈哲〉经验批判主义

емпирѝч|ен -*на*[形]〈书〉❶经验的,经验过的,凭经验的: ～на фо̀рмула〈数〉经验公式 ❷经验论的,经验主义的: ～ен ѝзвод 经验主义的结论 ～**но**[副]

емпирѝческ|и -*а*[形]同 емпирѝчен

емӯлзия[阴]同 емӯлсия

емӯлсия[阴]〈化〉❶乳状液,乳胶,乳浊液;乳剂 ❷感光乳剂

емфàза[阴]〈文艺〉加重表情,加强语势

емфатѝч|ен -*на* емфàза 的形容词

емфиѐ -*то*[中]同 енфиѐ: смъ̀ркам ～ 吸鼻烟

емфизѐм[阳]和 **емфизѐма**[阴]〈医〉气肿: ～ на бѐлия дро̀б 肺气肿

емфия̀н -*а* емфиѐ 的形容词: ～а кутѝйка 鼻烟盒

ѐмч|а се -*иш се*, *ѐмчих се*[未,完,中态]〈口〉神气活现,傲慢自大,逞能: Стѝга си се ～ил. 别逞能了。

ендемѝч|ен -*на*[形]地方的: ～ни бо̀лести 地方病

ендѐмия[阴]〈医〉地方病

ендокрѝн|ен -*на*[形]〈医〉内分泌的

ендокринолòгия[阴]〈生理〉内分泌学

ендокринопàтия[阴]〈医〉内分泌病

ѐндшпил[阳]〈棋〉残局,残棋

Енѐвден[阳]同 Ѐньовден

енѐвче -*то*[中]同 ѐньовче

енервѝра|м[未,完]〈旧〉同 нервѝрам(使着急)～**не**[中]

енергетѝ|к -*ци*[阳]动能学家,力能学家;动力工程师

енергѐтика[阴]❶〈理〉动力学,动能学,力能学 ❷〈技〉动力工程学,动力技术

енергетѝч|ен -*на* енергѐтика 的形容词: ～ни ѝзточници 动力来源 ～на бàза 动力基地

енергетѝческ|и -*а*[形]同 енергетѝчен: ～и ресӯрси 动力资源

енергѝ|ен -*йна* енѐргия ①解的形容词: ～йна бàза 能源基地

енергѝч|ен -*на*[形]精力充沛的;活动能力强的;强有力的: ～ен човѐк 精力充沛的人 ～на бо̀рба 有力的斗争 ◇ ～**ни мѐрки** 强有力的措施,效力很大的措施 ～**но**[副]: протестѝрам ～но 强烈抗议 ～**ност** -ността̀[阴]

енергѝческ|и -*а*[形]〈旧〉同 енергѝчен

енѐргия[阴]〈理〉❶能,能量;动力: електрѝческа ～ 电能 слъ̀нчева ～ 太阳能 àтомна ～ 原子能 скрѝта ～ 潜能 ❷〈扩〉劲头,干劲;力气;活力: рàбо̀тя с ～ 工作带劲 влàгам ～ в рàботата си 工作有干劲 с удво̀ена ～ 以加倍的干劲 ❸〈转〉决心,毅力: човѐк без ～ 缺乏毅力的人

енерго-[复合词第一部]表示"动力的"之意,例如 енергокомбинàт(动力联合企业), енергообединѐние(动力公司), енергостро̀й(动力建筑公司), енергохидропроѐкт(水力设计公司)

енергоѐм|ен -*на*[形]〈书〉同 енергоѐмък

енергоѐм|ък -*ка*[形]〈书〉动力耗量大的,电能耗量大的

ензѝм|и[阳,单 -]〈生化〉同 фермѐнти(酶)

енѝгма[阴]〈书〉同 загàдка(谜): намѝрам оттàтка на ～та 找到谜底

енигматѝч|ен -*на* [形]〈书〉谜样的,不可解的,令人纳闷的

Енисѐй 叶尼塞河(俄罗斯)

енѝчар|ин -*и* 和 **янѝчарин** [阳]〈史〉埃尼恰林(公元 14 世纪建立的由被迫归顺土耳其的信奉基督教青年组成的土耳其陆军中的士兵)

енѝчарск|и -*а* енѝчарин 的形容词: ~и кòрпус 埃尼恰林兵团

енѝчарство [无复,中] ❶〈史〉埃尼恰林制度 ❷埃尼恰林军

енклѝтика [阴]〈语言〉重读词后词(与 проклѝтика(重读词前词)相对)

енклитѝч|ен -*на* енклѝтика 的形容词: ~ни дýми 重读词后词

енориàш [阳], **енориàшка** [阴](某)教区的教民: Пòп Дòчо поздравѝ ~ите си. 多乔神甫向自己的教民致意。

енорѝйск|и -*а* енòрия 的形容词: ~и свещѐник 教区的神甫

енòрия [阴](一名神甫服务的)教区

енòт [阳] 浣熊(*Procyon*)

ѐнт|и -*а* [形] **на ~а стѐпен**〈口〉十足的: Глýпав е на ~а стѐпен. 他愚蠢万分。

ентомолòг -*зи* [阳] 昆虫学家

ентомологѝч|ен -*на* ентомолòг 和 ентомолòгия 的形容词

ентомологѝческ|и -*а* [形] 同 ентомологѝчен: ~а сбѝрка 昆虫收集

ентомолòгия [无复,阴] 昆虫学

ентусиазѝра|м [未,完] 鼓舞,鼓励,使振作,使奋发: Вдъхновѐната му рѐч ~ мàсите. 他的热情洋溢的演讲鼓舞了群众。— **се** [被动] ~**не** [中]

ентусиазѝран -*а* ❶ ентусиазѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 充满热情的: ~а младѐж 热情的青年(们) ~**о** [副]

ентусиазѝст [阳], **ентусиазѝстка** [阴] 同 ентусиàст

ентусиàз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 热情,热忱: трýдов ~ъм 劳动热情 говòря с ~ъм 热情地讲(话)

ентусиàст [阳], **ентусиàстка** [阴]〈书〉❶有热情的人,对…热心的人: Нàшите ~и ще преодолѐят всѝчки мъчнотѝи. 我们的热心人会克服一切困难。❷易受鼓舞的人

енфиѐ -*та* [中] 鼻烟

енцефалѝт [阳]〈医〉(大)脑炎

енциклопедѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 百科知识,博学多识,学识渊博

енциклопедѝст [阳] ❶知识渊博的人,有百科知识的人 ❷〈史〉百科全书派(的一员)(18 世纪法国一部分启蒙思想家在编纂百科全书的过程中结成的派别)

енциклопедѝстка [阴] енциклопедѝст ①解的女性

енциклопедѝч|ен -*на* енциклопѐдия 的形容词: ~ни познàния 百科知识 ~ен рѐчник 百科辞典

енциклопедѝческ|и -*а* [形] 同 енциклопедѝчен

енциклопѐдия [阴] ❶百科全书,百科辞典: „Крàтка бъ̀лгарска ~"《简明保加利亚百科全书》технѝческа ~ 技术百科全书 ❷〈旧,罕〉百货商店 ◇ **пъту̀ваща (подвѝжна)** ~ 活百科全书(指知识渊博的人)

Ѐньовден [无复,阳] 圣约翰节(7 月 7 日,旧历 6 月 24 日,民间宗教节日,据认为是日白昼最长)

еньовдѐнск|и -*а* Ѐньовден 的形容词

ѐньовка [阴]〈方〉同 кумонѝга(草木樨,零陵香)

ѐньовче -*та* [中] ❶蓬子菜(*Galium verum*) ❷几种在圣约翰节开花的野花的名称

ѐня [阴]〈口,方〉意为"在乎"、"在意"、"介意",常用于下述词组: ~ **ме е** 在乎,在意,介意 **не мѐ е** ~ 不在乎,不在意,不介意,不关心,不想知道: Каквò говòрят за нѐго хòрата, тòй знàеше, но мàлко го бѐше ~. 人们讲他什么,他知道,但他很少介意。Хѝч не мѐ е ~ за товà. 我对这个根本不在意。

ѐо 和 **ѐхо** [感] 唉嗬,唉噢(旅行者的呼唤声、招呼声)

ЕО [е-ò] [缩] Европѐйска òбщност 欧洲共同体

ЕОВС [еòвс] [阳,缩] Европѐйско обединѐние за въ̀глища и стомàна 欧洲煤炭钢铁联合公司

ЕОД [ѐ-о-дѐ] 和 **ЕООД** [ѐ-ò-о-дѐ] [缩] еднолѝчно дру̀жество с ограничѐна отговòрност 个体有限责任公司

ЕОПО [ѐ-о-пѐ-о] [缩] Едѝнна общѐственополитѝческа организàция 统一社会政治组织

епархѝйск|и -*а* епàрхия 的形容词: ~и съвѐт 教区会议

епàрхия [阴]〈宗〉主教辖区,教区

епатрихѝл [阳]〈民〉同 епитрахѝл

ѐпек [阳]〈口〉(在玩掷骰子和十五子游戏时)一比一 ◇ **Рàботата е** ~. 事情不好。

епентѐза [阴]〈语言〉(为便于发音而增的)插音,插入字母

епигòн [阳]〈书〉模仿者,追随(某种艺术、学术流派)者

епигòнск|и -*а* епигòн 的形容词: ~а поѐзия 模仿别人的诗作

епигòнство [无复,中] 追随(者的)作风,模仿

епигрàма [阴]〈书〉❶(古希腊建筑物上的)短文、铭文 ❷(古代的、主要是讽刺性的)短诗 ❸嘲讽(某人的)短诗

епигрàф[1] [阳] ❶〈专〉(古希腊的)碑铭,碑文,墓志铭 ❷〈文学〉(写在文学作品卷首、章前的)题词,格言

епигрàф[2] [阳] 铭文学家,金石学家

епигрàфика [阴] 铭文学,金石学

епидемиолòгия [阴]〈医〉流行病学

епидемѝч|ен -*на* епидѐмия 的形容词: ~ни заболѝвания 流行病 Болесттà взѐма ~ен харàктер. 此病具有流行病的性质。

епидемѝческ|и -*а* [形] 同 епидемѝчен: ~и бòлести 流行病

епидѐми|я [阴] ❶(传染病的)传播,流行,蔓延: тѝфусна ~я 伤寒的流行 ~я на дѐтски парàлич 小儿麻痹症的传播 ❷〈口〉流行病: Избу̀хва ~я. 流行病广泛蔓延。Бащà му умрѐ от ~ята в 1918 годѝна. 他父亲死于 1918 年的流行病。

епидѐрма [无复,阴] 同 епидѐрмис

епидермàл|ен -*на* епидѐрмис 的形容词: ~ни клѐтки 表皮细胞

епидѐрмис [无复,阴]〈解〉表皮,上皮

епидиаскòп [阳] 实物幻灯机,透射反射两用幻灯机

епизòд [阳] ❶(发生的)一件事,事件,事故: разкàзвам рàзни ~и 讲述各种事情 ❷偶然的事,无关紧要的事,琐碎事: Товà бѐ сàмо едѝн ~ в живòта ѝ. 这只是她生活中的一件小事。❸〈文学〉插曲;一段情节;(电视剧的)一集

епизодѝч|ен -*на* [形] ❶偶然的;不重要的: ~но явлѐние 偶然现象 ~ни преживявàния 偶然的经历 ❷插曲的,一段情节的: ~на картѝна 一场插曲 ~но лицѐ 插曲中的(偶尔出现的、不重要的)人物 ~**но** [副]: Òбразите са дàдени ~но. 这些人物形象只在个别场合出现。~**ност** -носттà [阴]

епизодѝческ|и -*а* [形] 同 епизодѝчен

епизоòтия [阴]〈兽医〉动物流行病,兽疫

епѝ|к -*ци* [阳]〈文学〉史诗作者,史诗诗人

èпика [无复,阴]〈文学〉史诗(集)

епикурè|ец *-йци* [阳] ❶〈史〉(古希腊哲学家)伊壁鸠鲁(学说)的信徒 ❷享乐至上主义者

епикурèйск|и *-а* епикурèец 的形容词: ~а философия 伊壁鸠鲁哲学 ~и живòт 享乐主义者的生活

епикурèйство [无复,中] ❶伊壁鸠鲁学说(或主义) ❷贪欢取乐,贪图享受

епилèпсия [阴]〈医〉癫痫,羊痫风

епилептѝ|к *-ци* [阳], **епилептѝчка** [阴] 癫痫患者

епилептѝч|ен *-на* епилептѝк 和 епилèпсия 的形容词: ~ен припадък 癫痫发作

епилептѝческ|и *-а* [形] 同 епилептѝчен

епилò|г *-зи* [阳] ❶(文学作品的)结束语,尾声(与 прòлог (序幕)相对) ❷〈转,书〉(事件的)结局

епѝскоп [阳]〈宗〉主教

епископà|лен *-на* [形] 承认主教并受主教管辖的,主教制的: ~на цъ̀рква (英国)主教制的教会

епископàт [阳]〈宗〉❶ 同 епѝскопство ❷主教团;主教制

епископѝя [阴] 主教辖区;主教所在地,主教教邸

епѝскопск|и *-а* епѝскоп 的形容词: ~и сàн 主教教职

епѝскопств|о *-а* [中] ❶同 епископѝя ❷主教职务

епистолàр|ен *-на* [形]〈文学〉书信体的: ~на литератỳра 书信体文学,名人尺牍 ромàн в ~на фòрма (以)书信(形式写的)小说

епистрòфа [阴]〈文艺〉结句反复,叠句,叠字

епиталàми|й *-ят, -я* [阳]〈书〉婚礼歌;贺新婚的诗

епитàфия [阴] 墓志铭

епитèл [阳]〈解〉上皮组织

епитèл|ен *-на* епитèл 的形容词: ~ни клèтки 上皮组织细胞

епитèт [阳]〈文学〉❶修饰语,形容语: худòжествен ~ 艺术修饰语 постоя̀нен ~ 常用的修饰语 емоционàлни ~и 感情色彩的修饰语 употребя̀вам сѝлни ~и 使用强烈的修饰语 ❷〈口,讽〉外号,绰号: прикàчвам му рàзни ~и 给他取了各种外号

епитрахѝл [阳]〈宗〉(神甫、牧师等在举行仪式时披的)圣带,长巾

епѝтроп [阳] ❶(负责财务、出售圣物的)教堂主持,首席神甫 ❷〈旧〉学校董事 ❸〈口〉老租

епѝтропск|и *-а* епѝтроп 的形容词

епѝфора [阴]〈文学〉语句反复

епицèнт|ър *-ърът, -ъра, -рове* [阳] ❶〈地质〉震中 ❷〈转〉(炸弹的)落点,(地下爆炸试验等的)爆炸中心

епѝч|ен *-на* [形] ❶ èпос 的形容词: ~на поèзия 史诗 ~но произведèние 史诗作品 ❷如史诗般的;叙事的: ~на широтà 如史诗般的开阔 ❸〈转〉壮烈的,英勇的;庄严沉着的;为人传颂的: ~на борбà 壮烈的斗争 ~но дèло 英雄事业 **~ност** -носттà [阴]

епѝческ|и *-а* [形] 同 епѝчен: ~а поèзия 史诗 ~о произведèние 叙事作品

епòд [阳] 长短句抒情诗

епоксѝд|ен *-на* [形] 环氧的: ~на смолà〈化〉环氧树脂

еполèт [阳,常复] 带穗的肩章

епопè|я [阴] ❶〈文学〉(长篇)史诗;长篇历史小说 ❷〈转〉(富有英雄业绩的)一系列事件,(一段有重大意义的)光辉历史

èпос [阳]〈文学〉❶叙事文学 ❷(常指歌颂英雄事迹的)歌谣: нарòден ~ 民谣 хайдỳшки ~ 海杜特歌谣

епòха [阴] ❶时代;纪元;时期: ~ на възражданeто 复兴时期 предисторѝческа ~ 史前时代 Запòчва (изгря̀ва) нòва ~. 开始一个新时代(纪元)。Товà бèше ~та на нàй-рàдостните ни, на нàй-щастлѝвите ни днѝ. 这是我们最快乐、最幸福的一段日子。❷〈地质〉世,时期: лèдникова ~ 冰期(冰河时代) ◇ **прàвя (създàвам) ~**〈书〉划时代,开新纪元

епохà|лен *-на* [形] 划时代的,开新纪元的: ~ни борбѝ 开新纪元的斗争 ~ни събѝтия 划时代的事件

епрувèтка [阴]〈化,理〉试管

ЕПС [è-пе-сè] [缩] Европèйски платèжен съ̀юз 欧洲支付同盟

ер *-ът, -а, -ове* [阳]〈语言〉基里尔字母表中 Ъ (èр голя̀м) 和 Ь (èр мàлък) 的名称: двàта ~а в славя̀нския езѝк-оснòва 斯拉夫基础语言中的两个 ер

èра [阴] ❶纪元: нàшата ~ (нòвата ~, християя̀нска ~) 公元(新纪元,基督纪元) мохамедàнска ~ 伊斯兰纪元,伊历 IV в. предѝ нàшата ~ 公元前 4 世纪 ❷时代: ~ на електрѝчеството 电的时代 Нòва ~ изгря̀ва. 新时代开始了。С нèго запòчва нòва ~. 以它开始了一个新时代。открѝвам нòва ~ 开辟新时代 ❸〈地质〉代: палеозòйска ~ 古生代 мезозòйска ~ 中生代

ербàп [不变,形]〈口〉❶有办法的,能干的: ~ човèк 能干的人,有办法的人 Щòм си ~, хà склонѝ бащà си да влèзе в кооператѝвното. 你既然能干,那就劝你父亲进合作农场吧。Ѝма от тèбе пò-~ хòра. 有比你更能干的人。❷大胆的;神气的

ергелè *-та* [中]〈方〉同 хергелè (群): Тòй събѝрал в къ̀щата си цèли ~та конè. 他把整群整群的马匹都赶到自己家里。

ергèн [阳]〈民,口〉❶(适婚的)小伙子: Децàта му стàнаха вèче ~и. 他的孩子们都成了大小伙子了。❷单身汉,光棍: Òще ли ~ ще хòдиш? 你还要继续打光棍吗? ◇ **стàр ~** 老光棍(指 30-35 岁以上的未婚男子)

ергенàш [阳]〈口〉光棍,小光棍

ергенè|я се *-èеш се, -èях се* (罕) 和 *-àх се* [未,中态]〈口〉当光棍,打光棍 **~èене** [中]

ергèн|ин *-и* [阳]〈口〉同 ергèн

ергенлъ̀к [无复,阳]〈口,旧〉同 ергèнство

ергèнск|и *-а* ергèн 的形容词: ~и живòт 单身汉生活 ~а квартѝра 单身住宅 ◇ **~и дàнък**〈财〉单身税(对 50 岁以下未婚者或已婚而无子女者所课的税)

ергèнство [无复,中] ❶单身,单身汉生活 ❷过单身汉生活的时候

ергенỳва|м [未,完]〈民,口〉过单身汉生活,打光棍: Дèсет годѝни ~ме заèдно. 我们一起打了十年光棍。**~не** [中]

èрго [副]〈书〉(只用作插入语)因此

èр-голя̀м [阳] 大 ер (字母 Ъ 的名称)

ергонòмика [阴] 同 ергономѝя

ергономѝч|ен *-на* [形] 工效学的

ергономѝя [阴] 工效学

Ереван 埃里温(亚美尼亚首都)

ерèкция [阴]〈书〉(器官,主要指阴茎的)勃起

èрес *-тà* [阴]〈宗〉❶邪说,异端;异教 ❷〈转〉歪门斜道;左

道：Товà звучѝ катò ～. 这听起来像邪说。

еретѝ|к -ци［阳］，**еретѝчка**［阴］异端者；异教徒；邪说拥护者

еретѝч|ен -на еретѝк 的形容词：～ни мѝсли 异端思想

еретѝческ|и -а［形］同 еретѝчен

еретѝчество［无复，中］〈书〉（信仰）异端，邪说，邪道

ерзàц［阳］（比原物差的）代用品：～ кафè 咖啡代用品

ерѝ［无复，中］〈语言〉斯拉夫字母表中字母 ы 的名称

Еритрèя 厄立特里亚（非洲）

еритромицѝн［阳］红霉素

еритроцѝт［常复，阳］〈生物〉红血球

ерихòнск|и -а［形］〈口〉同 йерихòнски：**～а тръ̀ба**〈口，谑〉耶利哥城的号角（喻惊人的嗓门，宏大的声音）

èркер［阳］〈建〉悬楼，凸窗：пердè на лèвия прозòрец на ～а 悬楼左窗上的窗帘

ерлѝ|я［阳］，**ерлѝйка**［阴］〈方〉本地人，土生土长的人：В нàше сèло ѝма и пресèлници, и ～и. 我们村既有外来户，又有本地人。

èр-мàлък［阳］小 ер（字母 ь 的名称）

èров -а ер 的形容词：～ звỳк（вокàл）ер 的音 ～ знàк ер 的符号

еродѝра|м［未，完］侵蚀 **～не**［中］

ерозѝв|ен -на ерòзия 的形容词：～ни скалѝ 风化岩 ～ни наслоѐния 侵蚀层，风化层

ерозиòн|ен -на［形］同 ерозѝвен

ерозѝра|м［未，完］同 еродѝрам **～не**［中］

ерòзия［阴］〈地质〉侵蚀，风化：～ на скалѝте 岩石的侵蚀 Вàжна мя̀рка за борбà с възду̀шната и вòдната ～ и със су̀шата е прàвилното стопанѝсване на горѝте. 正确地营造森林是防止风雨侵蚀和干旱的重要措施。

Èрос［阳］〈神话〉厄洛斯（希腊神话中的爱神）

еротѝз|ъм -мът，-ма［无复，阳］（过分）好色

ерòтика［无复，阴］❶（文艺作品中的）色情（成分），色欲 ❷ 同 еротѝзъм

еротѝч|ен -на ерòтика 的形容词：～на поèзия 色情诗 ～на му̀зика 色情音乐

еротѝческ|и -а［形］同 еротѝчен：～и стихотворèния 色情诗

еротомàния［阴］〈医〉色情狂，性欲躁狂

Ер Рия̀д 利雅得（沙特阿拉伯首都）

ЕРСК［è-ре-се-кà］［缩］Едѝнна републикàнска спòртна класификàция 共和国统一运动等级制

ерудѝран -а［形］〈书〉学识渊博的

ерудѝция［无复，阴］〈书〉博学，博识；学问：огрòмна ～ 学问（极为）渊博

еруптѝв|ен -на［形］〈地质〉火成的，火山喷出的，喷岩的：～ни скалѝ 火成岩

еру̀пция［阴］❶〈地质〉（火山的）喷发 ❷〈天文〉（太阳等的）爆发

Èрусалим 耶路撒冷（以色列首都，巴勒斯坦国首都，Йèрусалим）

èрцхерцо|г -зи［阳］〈史〉大公（奥地利帝国太子的称号）

èрцхерцогиня［阴］〈史〉大公妃

ес 和 **ъс**［感］〈方〉（赶牛往后走时用）倒！

ЕС［è-сè］［阳］Европèйски съю̀з 欧盟

èс|вам［未］，**èсна** -неш，-нах［完］〈方〉把（牲口或车）往后赶：Èсна волòвете. 他把牛往后赶了一下。

есè -та［中］〈文学〉小品文，随笔；短论，杂文

есèйст［阳］小品文（或随笔）作者，杂文作者

есеистѝч|ен -на есè 的形容词

èсен -тà［阴］秋天，秋季：злàтна ～ 金色的秋天 през ～тà 在秋季 Есентà бѐше запòчнала рàно с мъглѝ и дъждовè. 雾气重，雨水多，秋季很早就开始了。

èсен|ен -на èсен 的形容词：～ен вя̀тър（дъжд）秋风（雨）～ни цветя̀ 秋天开的花 ～ни днѝ 秋日 ～но врѐме 秋天的天气（时候）～ни пòсеви 秋播作物 ～на òран 秋耕 ～ен панаѝр 秋季博览会

есенèс［副］〈民，口〉（在春季时指）去年秋天，（在冬季时指）今年秋天：Есенèс я̀дохме мнòго грòзде. 今年秋天我们吃了很多葡萄。

есенèска［副］〈民〉同 есенèс

есенèш|ен -на［形］去年（或今年）秋天（发生）的：～ни кру̀ши 去年秋天的梨 Òще не съм се съвзѐл от ～ната бòлест. 自从秋天病后，我还没有恢复过来。

èсени［副］〈民，方〉（在）秋天：Грòздето зрèе ～. 葡萄秋天成熟。Хризантѐмите цъфтя̀т ～. 菊花秋天开。

есèнк|а［阴］〈方〉深秋成熟的水果：я̀бълки ～и 晚秋苹果

èсенник［无复，阳］〈诗〉秋风

èсенница［阴，常复］秋播作物，越冬作物；冬小麦

есèнция［阴］❶精（汁）；香精：～ от рòзи 玫瑰香精 малѝнова ～ 马林果精 лимòнова ～ 柠檬精 оцèтна ～ 醋精 ❷〈转〉精华

есèнче -та［中］〈方〉秋天出生的婴儿或动物：пѝлета ～та 秋天孵出的小鸡

есèр［阳］（социалѝст-революционèр 的缩写）〈史〉（俄国）社会革命党（人）

есèсов|ец -ци［阳］〈书，史〉（纳粹德国的）党卫军分子（军官或士兵）

есèсовск|и -а〈书，史〉есèсовец 的形容词：～а унифòрма 党卫军制服

есèтра［阴］鲟，鳇（*Accipenser sturio*）

есèтров -а есèтра 的形容词：～ хайвèр 鲟鱼子

ескàдра［阴］〈军〉分舰队；航空中队

ескàдрен -а ескàдра 的形容词：～ миноносèц 驱逐舰

ескадрѝла［阴］〈军〉航空小队

ескадрòн［阳］〈军〉骑兵连

ескадрòн|ен -на ескадрòн 的形容词：～ен командѝр 骑兵连长

ескалàтор［阳］自动扶梯

ескалàция［阴］〈书〉（战争等的）逐步升级

ескѝз［阳］❶〈艺〉画稿，草图 ❷〈文学〉草稿

ескимòс[1]［阳］，**ескимòска**［阴］爱斯基摩人

ескимòс[2]［阳］〈口〉一种儿童冬外衣，棉猴

ескимòск|и -а ескимòс[1] 的形容词：～о населèние 爱斯基摩居民

ескимòсче -та［中］ескимòс[2] 的指小

ескòрт［阳］护送队，护卫队：воèнен ～ 武装卫队

ескòрт|ен -*на* ескòрт 的形容词
ескортùра|м［未,完］护送,护卫 — **се**［被动］**～не**［中］
èсна 见 èсвам
еснàф［阳］❶〈史〉行会: кожàрски ～ 皮匠行会 бакърджùйски ～ 铜匠行会 ❷工匠,手工业者;行会会员 ❸〈蔑〉小市民,市侩
еснàф|ин -*и*［阳］,**еснàфка**［阴］〈口,旧〉同 еснàф 的②③解
еснафлùя［阳］〈旧〉行会会员
еснàфск|и -*а* еснàф 和 еснàфин 的形容词: ～о сдружèние 工匠行会 ～и морàл 小市民道德 ～и предразсъдъци 小市民的偏见 ～о семèйство 工匠家庭;小市民家庭
еснàфство［无复,中,集］工匠阶层;行会;小市民阶层
еснàфщина［阴］〈不赞〉小市民习气;狭隘;偏见
еспадрòн［阳］〈运〉佩剑
еспарзèта 和 **еспарсèта**［阴］驴喜豆(*Onobrychis sativa*)
есперантùст［阳］,**есперантùстка**［阴］使用(提倡)世界语者,世界语学者
есперàнто［无复,中］世界语
есперàнтск|и -*а* есперàнто 的形容词: ～и конгрèс 世界语代表大会
еспрèсо［不变,形,中］(用蒸汽加压煮出的)咖啡(的)
естакàда［阴］高架桥,天桥,栈桥;立体交叉桥
естезиолòгия［阴］〈解〉感觉学,感官学(研究感觉器官,为解剖学的一部分)
èстер［阳］(化)酯
естèствен -*а*［形］❶自然的,自然界的,天然的: ～и богàтства 天然富源 ～а грàница 天然边界 ～и нàуки 自然科学 ～и горù 自然林 ～и ливàди 天然牧场 ～а копрùна 天然丝,真丝 ～ подбòр 自然选择 ❷自然的,自然而然的,由于自然的;天生的,天赋的;本来的: ～ цвят на кòжата 皮肤的本来颜色 ～о развùтие 自然发展 рисýвам в ～а величинà (големинà) 照原物大小画 портрèт в ～ ръст 与真人一样大小的肖像 (умùрам от) ～а смърт 自然死亡 ～ ход на нещàта 事物的本来进程 ～ ùзвод 自然的(合乎逻辑的)结论 ùмам ～о държàне 举止自然 ～а пòза 自然的姿势 Тя е ～а. 她很自然。◇ **～а истòрия** 博物学 **～но**［副］: Тя ùма ～о кѐдрава косà. 她有天然卷发。Тòй не оригинàлничи, а говòри прàко и ～о. 他并没有标新立异,讲话很直率自然。**～ост** -осттà［阴］: ～ост в обнòските 举止的自然
естèственик -*ци*［阳］,**естèственичка**［阴］❶博物学家,自然科学家 ❷〈口〉自然学科大学生
естèствено［副,用作表示加强语气的词］自然,当然: Мнòго ～о! 很自然!
естественоисторùч|ен -*на*［形］同 естественоисторùчески
естественоисторùческ|и -*а*［形］博物学的,自然学科的
естествò［无复,中］❶本质,本性: Товà лежù в ～то на тàзи рàбота. 这寓于这一事物的本质之中。Товà е от дрýго ～. 这是属于另外一种性质的问题。трýдности от обективно ～ 客观(性质的)困难 ❷〈旧〉自然,自然界
естесвовèдение［无复,中］〈旧〉同 естествознàние
етествознàние［无复,中］自然,自然科学,博物(学)
естествоизпитàтел -*ят*, -*я*［阳］,**естествоизпитàтелка**［阴］自然科学家,博物学家
естествоизпитàтел|ен -*на*［形］研究自然的,博物学的: ～ни нàуки 自然科学
естèт［阳］,**естèтка**［阴］〈书〉唯美主义者,审美家,美学家: Тòй е голùм ～. 他是一个唯美主义者。
естетизàция［阴］〈书〉❶美化 ❷渲染 ❸唯美主义,艺术至上
естетизùра|м［未,完］❶美化,使合乎美学要求 ❷渲染: В мнòго от фùлмите се ～ насùлието. 很多影片渲染暴力。
естетùзъм -*мът*, -*ма*［无复,阳］❶唯美主义 ❷爱美性
естèтика［无复,阴］❶〈哲〉美学: марксùстко-ленùнска ～ 马克思列宁主义美学 ❷美学观点 ❸〈口〉美,雅致 ❹〈口〉高度的审美力,很高的鉴赏力
естетùч|ен -*на*［形］雅致的,美观的: ～ен вид 雅致的样子 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］
естетùческ|и -*а*［形］美学的;美的;审美的,美学观点的;美感的;爱美的: ～а преценка 美学评价 ～и проблèми 美学问题 ～и анàлиз 美学分析 ～а наслàда 美的享受 ～а стòйност 美学价值 ～и вкýс 审美力 ～о преживùване 美的感受 ～и ýсет 美感
естòн|ец -*ци*［阳］,**естòнка**［阴］爱沙尼亚人
Естòния 爱沙尼亚(欧洲)
естòнск|и -*а* Естòния 和 естòнец 的形容词
естрàда［阴］❶台,(露天)舞台: На специàлна ～ свùри воèнна мýзика. 在一个专门修起的台子上奏着军乐。❷〈转〉游艺节目,流行歌舞节目
естрàд|ен -*на* естрàда 的形容词: ～но изкýство 流行歌舞表演艺术 ～ен концèрт (露天)流行歌舞(游艺)会
естрогèн［阳］〈生化〉雌激素
етàж［阳］层,层楼: пъ̀рви ～ 一层 втòри ～ 二层 призèмен ～ 齐地面的一层,一层,底层 Стàята ни е на гòрния ～. 我们的房间在楼上(在上面一层)。Къ̀щата им е на едùн ～. 他们的房子是平房。на дòлния ～ 下面一层,楼下
етàж|ен -*на* етàж 的形容词: ～но отоплèние 分层取暖设备 ◇ **～на собственост** 分层所有住宅(每层房屋分属不同所有者的住宅楼)
етажèрка［阴］(放书或其他物品的)格子架,架子,书架
еталòн［阳］❶标准,标准器,原器 ❷(货币的)本位制: злàтен ～ 金本位
етамùн［阳］筛布(一种可供刺绣用的纹理稀疏的布),十字布: лèнен ～ 亚麻十字布
етамùнен -*а* етамùн 的形容词: ～а покрùвка 十字布做的桌布
етамùнов -*а*［形］同 етамùнен: ～и завèси 十字布窗帘
етàн［阳］〈化〉乙烷
етанòл［阳］〈化〉乙醇
етàп［阳］❶阶段,时期: Посещèнието на тòзи град бèше пъ̀рвият ～ на нàшата обиколка. 访问这个城市是我们周游的第一阶段。～ на развùтие 发展阶段 в начàлния, срèдния и крàйния ～ на тàзи борбà 在这一斗争的开始阶段、中间阶段和最后阶段 през дàден ～ от нèговото развùтие 在其发展的某一阶段 ❷〈军〉兵站 ❸〈运〉(赛跑的)一段 ◇ **на ～и** 分阶段地,逐步地
етàп|ен -*на* етàп 的形容词: ～ен пýнкт 兵站 ～но комендàнтство 兵站司令部 ～но надбя̀гване (състезàние) 接力赛跑 ～но плỳване 分段游(泳),接力泳 ◇ **по ～ен ред** 押解(犯

人)：завèждам го по ～ен рèд на грàницата 把他押解到边境

етатизàция [阴]〈财,政〉国有化,收归国有

етатизùрам [未,完] 使…国有化,把…收归国有

етатùз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 国家主义

èтер[1] [阳] ❶ [只单]〈理,哲,旧〉以太 ❷〈转〉太空,天空,天际：Рàдиото предàва по ～а. 电台通过太空播放(节目)。

èтер[2] [阳]〈化〉酯,醚

èтер|ен -*на* èтер[1] 和 èтер[2] 的形容词：◇ ～**ни маслà** 香精油

етерùч|ен -*на* èтер[2] 的形容词

етернùт [无复,阳] 石棉水泥(制品)

етернùтов -*а* етернùт 的形容词：～и тръбù 石棉水泥管 ～ завòд 石棉水泥制品厂

èтика [无复,阴] ❶〈哲〉伦理学 ❷道德,伦理：партùйна ～ 党的道德 буржоàзна ～ 资产阶级道德 лèкарска ～ 医德 нùмам елементàрна ～ 没有起码的道德

етикèт[1] [阳] 标签：бутùлки с пъстри ～и 贴有各色标签的瓶子 Всùка стòка, излòжена за продàжба, трùбва да ùма ～ с означèние на продàжната ù ценà. 陈列的每种商品都必须有标明售价的标签。залèпвам (слàгам) ～ 贴标签;〈转〉扣帽子

етикèт[2] [无复,阳]〈罕〉同 етикèция：спàзвам (съблюдàвам) ～а 遵守礼节

етикèт|ен[1] -*на* етикèт[1] 的形容词：～ен нàдпис 标签上的字 ～на хартùя 标签纸

етикèт|ен[2] -*на* етикèт[2] 的形容词

етикетùра|м [未,完] 给…贴上标签 — **се** [被动] ～**не** [中]

етикетирòвка [阴] 贴标签

етикèция [阴] (外交、上流社会等的)礼节：спàзвам ～та 遵守礼节 съобразùвам се с ～та 照顾礼节

етùл [阳]〈化〉乙基;乙烷基

етилèн [阳]〈化〉乙烯

етùлов -*а* [形] ～ **алкохòл** 乙醇,酒精

етимолò|г -*зи* [阳] 词源学家

етимологùч|ен -*на* етимолòгия 的形容词：～ен анàлиз 词源分析 ～ен рèчник 词源词典 ◇ ～**ен правопùс** 词源正字法

етимологùческ|и -*а* [形] 同 етимологùчен

етимолòгия [阴]〈语言〉❶ [只单] 词源学,词源研究 ❷词的来源,词源：Етимолòгията на тàзи дýма остàва и до днèс неùсна. 这个词的词源至今不详。◇ **нарòдна** ～ 大众词源学,民间词源学(一种根据发音近似而对词源进行的不科学的解释)

етиолòгия [无复,阴]〈医〉病源学

етиòп|ец -*ци* [阳], **етиòпка** [阴] 埃塞俄比亚人

Етиòпия 埃塞俄比亚(非洲)

етиòпск|и -*а* Етиòпия 和 етиòпец 的形容词

етùч|ен -*на* [形] (合乎)道德的：～на постъпка 合乎道德的行为 ～**но** [副] ～**ност** -*носттà* [阴]

етùческ|и -*а* [形] 同 етùчен

Èтна 埃特纳火山(欧洲最高的活火山)

етнùч|ен -*на* [形] 民族的;人种上的,种族的：～на грýпа 民族集团 ～ен състàв 民族成分

етнùческ|и -*а* [形] 同 етнùчен：～и произхòд 民族(或种族)起源

етногенèзис [无复,阳] 民族(或种族)起源(学)

етногрàф [阳] 民族学家,民族志学家

етнографùч|ен -*на* [形]〈旧〉同 етногрàфски

етнографùческ|и -*а* [形]〈旧〉同 етногрàфски

етногрàфия [阴] ❶民族学 ❷民族志;(某民族的)民族风俗

етногрàфск|и -*а* етногрàф 和 етногрàфия 的形容词：～и музèй 民族学博物馆

етнолò|г -*зи* [阳] 民族学家;人类学家

етнологùч|ен -*на* [形] 同 етнолòжки

етнолòгия [无复,阴] 民族学;人类学;人类文化学

етнолòжк|и -*а* етнолòг 和 етнолòгия 的形容词：～и конгрèс 民族学代表大会 ～и изслèдвания 民族学研究

èтнос [阳]〈书〉民族,民族集团

èто [语气] (指示用语)(在)这里,(在)那里,这就是,那就是;你看(就是);正是,就是：Èто ме (и мèне)! 我就在这里! Èто го! 那就是他! Èто я Рàйка, че е тръгнала с дрýжки за хорòто. 你看那就是赖卡,跟同伴跳霍罗舞去了。Èто еднò писмò, коèто вчèра намèрих на ýлицата. 这就是昨天我在街上捡到的一封信。Èто горàта се свърши иширòка полùна се открùва. 树林到此为止,再过去就是广阔的草地。Предлàгам ～ каквò: …我的建议就是:… Èто каквò ùсках да ти кàжа. 这就是我要对你说的(话)。Èто в каквò се състоù рàботата. 事情正是这样。Èто къдè билà рàботата! 这就是症结之所在。Голùмата смèлост, дързосттà и хитросттà, с който напàднахме врагà — ～ коè осигурù нàшата побèда. 我们袭击敌人时的大勇、大无畏和大智 —— 正是这些保证了我们的胜利。Èто нà, стòпли ми човèкът душàта. 你看哪,正是这个人温暖了我的心。Èто че тàм зад бàйра е нàшето сèло. 你看那里,岗子的后面,就是我们的村庄。◇ ～ **ти**, ～ **че** (表示出乎意料)怎么,竟是,那样的…,如此之…,真是的：Èто ти белù (бедà). 如此之糟。Но ～ че стàдото се разбùга, из храсталàка с шýм изскòчи гòрският. 羊群忽然四处逃散,护林人从树丛中刷地一下跳了出来。Èто ти тèбе! 你看,怎么成这样了! 你看,真没有想到! 你看,不行啦(吹啦)! ～ **защò, и** ～ [复合连词] 因此,这就是为什么：Временàта са тèжки. Èто защò всùчки трùбва да бъдат готòви за жèртви. 时代是艰难的,因此所有的人都必须准备牺牲。Èто защò ùсках да се срèщна с тèбе. 这就是为什么我要同你会面(的缘故)。

етърва [阴] 妯娌

етървин -*а* етърва 的形容词：～о детè 侄子 Тòй ми се пàда ～ сùн. 他是我(丈夫)的侄子。

етòд [阳] ❶〈艺〉(造型艺术的)习作;草稿,草图 ❷研究,探讨：филосòфски ～и 哲学上的一些探讨 ～ вързý твòрчеството на Бòтев 波特夫创作研究 ❸〈乐〉(某种乐器的)练习;练习曲(一种难度较大的短小音乐作品)：～и за пиàно 钢琴练习曲

еуфòния [阴]〈书〉语言悦耳;推敲音韵

еуфòрия [阴]〈医,心理〉欣快,精神愉快

ЕФЕ [èфе] [缩] (西) EFE (Editorial Falange Espanola) — Испàнска информациòнна агèнция 埃菲通讯社(西班牙)

ефèкт [阳] ❶ [只单] 效果,效力,效验;作用,影响,印象：ùмам (дàвам, окàзвам) ～ 有效 произвèждам (предизвùквам) ～ 产生效果,造成印象 обрàтен ～ 反效果 ❷〈理〉效应 ❸帮助产生或加强印象的事物,效果：светлùнен ～ 灯光效果 звýков ～ 音响效果 ◇ **търсÿ (преслèдвам)** ～**и** 追求效果,哗众

取宠

ефѐкт|ен -*на* [形] 使人得到(强烈)印象的,动人的;为了给人印象的: ～на укрàса 动人的装饰 ～ни фрàзи 动人的辞藻 ◇ **～но** [副]: ～но украсѐна сцѐна 装饰动人的舞台 **～ност** -носттà [阴]

ефектѝв [阳] ❶〈财〉现款,现金,现有财物 ❷ [常复]〈军〉(实际可以作战的)兵力,有生力量

ефектѝв|ен -*на* [形] 有效的: ～ни мѐрки 有效措施 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]: ～ност на лечѐнието 疗效 слàба ～ност 效力不大

ефемѐр|ен -*на* [形]〈书〉同 ефимѐрен

ефѐнди [阳]〈旧〉(旧时对有知识的人或有钱的(土耳其)人的尊称)先生: Мустафà ～ 穆斯塔法先生

ефикàс|ен -*на* [形] 有效验的,有成效的,有效果的,有功效的: ～ни мѐрки 有效措施 ～ен контрòл 有效的控制 ～но срѐдство 有效手段 ～но лекàрство 有疗效的药 **～но** [副]: Товà лекàрство дѐйствува мнòго ～но. 这药很有效。**～ност** -носттà [阴]

ефѝмер|ен -*на* [形]〈书〉昙花一现的,瞬息即逝的,短暂的 **～ност** -носттà [阴]

ефимѐри|й -*ят*, -*я* [阳]〈旧〉值班神甫

ефѝр [无复,阳] ❶同 ѐтер[1] ①解 ❷〈诗〉天空,太空,苍天: Пòгледът се рѐе из ～а. 目光在空中四处眺望。❸清澈的大气: небѐсен ～ 清澈的穹苍

ефѝр|ен -*на* [形] ❶ ефѝр ①解的形容词 ❷〈诗〉空气一样的,轻飘飘的;无形体的: тъ̀нка ～на мъглѝца 轻飘飘的薄雾 ～на матѐрия 无形体物质 **～но** [副]

ефòрия [阴]〈书〉(私人医院、学校等的)董事会

ефрѐйтор [阳]〈军〉上等兵

ефрѐйторск|и -*а* ефрѐйтор 的形容词: ～и пагòни 上等兵肩章

ех [感] ❶(表示满意、高兴、惊叹)啊: Ѐх, хỳбава усмѝвка бѐше тя̀. 啊,那是一个美丽的微笑。Ѐх, кòлко хỳбаво бѐше! 啊,多好啊! ❷(表示遗憾、伤感)嗐,嗳,咳: Ѐх, жàлно! 咳,真可惜。Ѐх, да бѐше жѝва мàйка ми! 嗳,要是我母亲活着(多好啊)! ❸(表示期望、愿望)啊: Ѐх, да мòжех да свѝря катò тѐбе! 啊,我要是能弹得像你一样多好啊! ❹(表示同意、容忍)算了,得了 ❺(表示不同意、不满、愤怒、厌恶)哼,吓,哎: Ѐх, стѝга вѐче! 哎,别说了!

ехѐ [感] ❶(表示称赞、自夸、自我牺牲精神)嘿 ❷(表示嘲弄、不同意)哼: Ехѐ, а бѐ карỳца без конѐ хòди ли? 哼,马车没马能走吗? ❸(表示惊讶、意外)哎呀,哎,咦: Ехѐ, къдѐ си тръ̀гнал тòлкова рàно! 哎,你这么早上哪儿去? Ехѐ, такà бѝлò! 咦,原来是这样!

ехѐй [感] 唉,喂: Ехѐй, почàкай! Накъдѐ отѝваш? 唉,等等! 你上哪儿去?

ехѝд|ен -*на* [形] 阴险的,奸毒的;毒辣的,挖苦的: ～ен смя̀х 阴险的一笑 ～ен глàс 挖苦的腔调 Ехѝдна усмѝвка мѝна по лицѐто му. 他的脸上掠过一丝奸毒的冷笑。～ен човѐк 狠毒的人 **～но** [副]: смѐя се ～но 阴险地笑

ехѝдна [阴] ❶(产于澳洲和太平洋岛屿上的)针鼹 ❷〈诗,书〉毒蛇

ѐхо[1] [无复,中] 回声,反响;响应,反应,共鸣: Ѐхото дъ̀лго кънтя̀ над ця̀лото полѐ. 回声在整个原野上空长时间回荡。Ѐхото (се) отклѝква. 有回声。намѝрам ～ при нѐго 得到他的响应 ～ от голѐмите събѝтия 对巨大事件的反应

ѐхо[2] [感] 见 ѐо

ехтѐж [阳] 轰鸣,隆隆声: горолòмен ～ 震动山河的隆隆巨响

ехт|я̀ -*ѝш*, -*я̀х* [未] ❶(空间、建筑物)充满…的声音,响彻,回荡: Градѝната ～ѝ от дѐтски смя̀х. 花园里充满孩子们的笑声。Зàлата ～ѝ с ръкопля̀скания. 大厅里掌声如雷。❷(声音)轰鸣,响彻: Внезàпно тàм „урà" чудòвищно гръ̀мна и въ̀здуха раздрà — ～ѝ до небесàта. 忽然那边"乌拉"喊声如雷大作,撕碎太空 —— 响彻云霄。Бỳрята ～ѝ. 暴风雨在轰鸣。**～ѐне** [中]

еч|à -*ѝш*, -*àх* [未] ❶(声音、风等)发出巨响,隆隆作响,轰鸣;呼啸: Ечѝ мòмински вòлен смя̀х. 响起了一阵姑娘们纵情的欢笑声。Бỳрята ～ѝ. 暴风雨在呼啸。Вя̀търът ～ѝ. 风在吼。❷(空间或建筑物)充满巨大的声响,响彻,回荡: Горàта ～ѝ от шумà на рекàта. 树林响彻河水的轰鸣声。**～ѐне** [中]

ечемѝ|к[1] -*ци* [阳] 大麦(*Hordeum satiarum*): Жъ̀твата на ～ка запòчва нàй-рàно. 大麦的收割开始得最早。Назобѐте кòня с ～к. 你们给马喂点大麦。Колàта пàк тръ̀гна междỳ зелѐните ～ци. 马车又在绿色的大麦地里走了。пивовàрен ～к 酿啤酒用的大麦

ечемѝ|к[2] -*ци* [阳]〈方〉针眼,睑腺炎: ѝмам ～к на окòто 长针眼 Изля̀зъл му на клепàча голя̀м ～к. 他眼皮上长了个大针眼。

ечемѝч|ен -*на* ечемѝк[1] 的形容词: ～но зъ̀рно 大麦粒 ～но брашнò 大麦面 ～на ярмà 大麦糁 ～на слàма 大麦秸

ечѐни|е -*я* [中] 回声

ечмѐн[1] -*а* [形]〈方〉同 ечемѝчен: ～а слàма 大麦秸

ечмѐн[2] [阳]〈方〉同 ечемѝк[1]

еш -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈民〉一对中的一个,相同(或相配)的东西(动物或人): Ѝмам едѝн вòл, сегà му тъ̀рся ～. 我有一头牛,现在要给它配个对儿。Тъ̀рся си ～а. 找对儿,找相匹配的人(或其他东西)。Не игрàй с товà момчѐ, тò не тѝ е ～. 别跟这小伙子玩,他跟你配不上。◇ **Ѐшът му ня̀ма.** 〈口〉没有像他那样的,他是独一无二的: Ѐшът му ня̀ма на товà нахàлство. 没有像他那样厚颜无耻的人了。

ешàрп [阳]〈罕〉(一种薄的)头巾,围巾

ешафòд 和 **ешафòт** [阳]〈史〉断头台: кàчвам се на ～а 上断头台 умѝрам на ～а 死在断头台上

ешелòн [阳] ❶梯队 ❷军用列车,团体列车;团体车队 ❸(大批运送人员时的)一队人,一批人

ешелòн|ен -*на* ешелòн 的形容词

ешмедемѐ -*та* [中]〈口,谑〉请客,酒宴,欢宴: устрòйвам ～ 请客,举行欢宴

еякулàция [阴]〈生理〉射精

Ж

ж ❶ ж 音 ❷保加利亚语字母表第 7 个字母：печатно ж 印刷体 ж ръкописно ж 手写体 ж

ж.[1]［缩］〈语法〉жѐнски (рòд) 阴性

ж.[2]［缩］жѝтел 人口；居民

жàб|а[1]［阴］蛙（*Rana*）：зелѐна ～а 池蛙 крàстава ～а 蟾蜍，癞蛤蟆 Жàбите крякат. 蛤蟆在叫。грòзен като ～а 丑得跟蛤蟆一样 Всяка ～а да си знàе гьòла (лòквата).〈俗〉每只蛤蟆都应当知道自己的池塘在哪儿（人人都应知道自己的地位）。На сỳхо ～а не крякa.〈俗〉要润润嗓子，不能干喊。◇ **кòстена ～а**〈方〉乌龟

жàба[2]［阴］**гръдна ～**〈医〉心绞痛，狭心病（*Angina pectoris*）：Прѝстъпът на гръдната ～ бѐше премѝнал, но върхỳ чѐлото му блестяха сѝтни кàпчици пòт. 一阵心绞痛过去了，但在他额头上渗出了许多发亮的小汗珠。

жабàр *-ят, -я*［阳］和 **жабàрка**［阴］❶［只阳］〈方〉鹳，鹭 ❷〈口〉喜欢吃田鸡的人（或鸟）❸〈口〉意大利佬

жàб|вам［未］，**жàбна** *-неш, жàбнах*［完］〈方〉жàбя 的一次或连续几次的动作：Подàдох му да си вземе двѐ-трѝ черѐши, а тòй ～на цяла шѐпа. 我叫他拿两三颗樱桃，他却抓了一大把。

жàбест *-а*［形］〈方〉豁嘴的，唇裂的，兔唇的

жàбешк|и *-а* жàба 的形容词：～о крякане 青蛙的叫声 ～и очѝ 蛤蟆眼，鼓眼

жàб|и *-я, -е*［形］同 жàбешки：～и яйцà 蛙卵

жàбин *-а*［形］〈民，罕〉蛤蟆的

жàбица［阴］〈方〉口蹄疫

жàбка［阴］❶ жàба 的指小 ❷（各种器物上固定部件用的）扣，鼻儿

жàбна 见 жàбвам

жаб|ò *-à*［中］（男女衬衫胸口的）皱褶花边（或领子）

жабò|к *-ци*［阳］❶大青蛙 ❷雄青蛙

жàбри［复］〈旧〉同 хрилѐ（鳃）

жабỳня|к *-ци*［阳］❶丝藻类（*Spirogyra*）❷ 同 лъчевица（小萍）❸〈扩〉发绿的死水

жабунясвам［未］，**жабунясам**［完］（积水）长出水藻 **～ване**［中］

жабỳрка|м［未］❶（搅）出泡沫：Тя глѐдаше кàк ～т и клокòчат от ỳдарите на лопàтите вълнѝте. 她看着波浪在双桨的拍打下泛起泡沫，发出哗哗的声音。❷（流水）发潺潺声，哗哗响，发沸腾声 **～не**［中］

жабỳрка|м се［未，中态］同 жабỳря се **～не**［中］

жабỳр|я се *-иш се, жабỳрих се*［未，中态］（用液体）漱口，含漱：～я се с лàйка 用甘菊浸剂漱口

жабърня|к *-ци*［阳］〈儿〉同 жабòк

жàб|я *-иш, жàбих*［未］〈方〉抓一把，拿一把

жабяс|вам［未］，**жабясам**［完］〈方〉❶同 прежаднявам（口渴）：～вам за водà 想喝水 На тàя жѐга човѐк лѐсно ～ва. 这样的大热天人容易渴。❷（牲口）患口蹄疫 **～ване**［中］

жавѐл［阳］〈化〉漂白水，次氯酸钠液

жàга［阴］大锯

жад *-ът, -а*［无复，阳和阴 *-тà*］〈诗，旧〉渴，口渴

жàд|ен[1] *-на*［形］❶渴的，口渴的，发渴的：Жàден кòн и мътна водà пѝе.〈俗〉渴马连浑水也喝；饥不择食。Клàденецът не е далѐко, акò си ～ен, идѝ пѝй. 水井不远，你要是渴了，就去喝水吧。❷〈转〉渴望的，渴求的，热望的，渴慕的：～ен за знàние 渴求知识的 ～ен за живòт 渴望生命的 ～ен за слàва 沽名钓誉的 Зàлата не мòже да поберѐ пỳбликата, ～на да чỳе дỳмата на тòзи ỳчен. 大厅里容纳不下那些渴望听到这位学者讲话的人们。❸贪的，贪婪的，贪求的：～ен човѐк 贪婪的人 ～ен за парѝ 贪财的 ～ен пòглед 贪婪的目光 ～но любопѝтство 贪婪的好奇（心）глѐдам с ～ни очѝ 用贪婪的目光望着 **～но**［副］：～но пѝя 渴得大口喝 ～но впѝвам пòглед в нѐщо 贪婪地注视着某物 **～ност** *-носттà*［阴］：Младежтà с ～ност се стремѝ към знàние. 青年渴求知识。

жàден[2] *-а*［形］〈民，诗〉热望的，喜爱的，亲爱的，令人喜爱的：～а дъщерѝ 可爱的女儿

жаднѐя *-ѐеш, -àх*［未］〈诗〉渴求，渴望，渴慕：～ѐя за покòй 渴望安宁 Светът ～ѐе за мѝр. 世界渴望和平。

жадỳва|м［未］❶渴，口渴，想喝：～м за глътка водà 想喝一口水 Земятa ～ за дъжд. 地里急需雨。❷渴求，渴望，渴慕；贪求：～м за знàние 渴求知识 ～м за мѝр 渴望和平 Угнетѐните нарòди ～т за свободà. 被压迫人民渴望自由。**～не**［中］

жàжда［阴］❶渴，口渴，发渴，想喝：измъчвам се от ～ 渴得难过 чỳвствувам (изпѝтвам) ～ 感到口渴 утолявам (угасявам) ～та си 解渴，止渴 Гърлото ми е пресъхнало от ～. 我渴得喉咙发干。❷〈转〉渴求，渴望，渴慕；贪婪：～ за знàние 渴求知识 ～ за отмъщѐние 渴望复仇 ～ за парѝ 贪财

жакàрд［阳］〈纺〉提花机；提花织物

жакàрдов *-а*［形］❶（指织布机）专织各色提花的 ❷（指布匹）带提花的：～и одеялà 提花毯

жакѐт［阴］❶短女上衣：лѐтен ～ 夏季穿的短上衣 ❷一种单排扣的男短外衣

жал *-тà*［阴］❶悲伤，忧郁，忧愁，苦闷：Жàл ми пàдна на сърцѐ. 我心里感到难受。❷怜惜，怜悯，惋惜；同情；怜悯心，恻隐之心：чỳвствувам ～ 觉得惋惜 изпѝтвам ～ към нѝкого 怜悯（同情）某人 ◇ **Жàл ми е.** 我感到难过。Жàл ми е за тѐбе. 我为你感到难过。**Стàва ми ～.** 我（为某人或某事）感到难过。

жàлб|а［阴］❶痛苦，悲痛；忧郁，忧愁，忧伤，悲愁，悲伤 ❷申诉，控诉；控诉书（状），申诉书：касациòнна ～а 上诉书 подàвам ～а срещỳ нѝкого 递交对某人的控诉书 разглѐждам ～а 审理控诉状 бюрò ～и 申诉处

жàлва|м се［未，中态］〈民〉申诉，控诉，提出申诉：Давѝд се докàчил и се ～л. Ще ме съдѝ. 达维德恼了，他提出了控诉。要审理我。**～не**［中］

жалѐ|ен -*йна* [形] 志哀的,送殡的;哀悼的,追悼的: ~ен крѐп 志哀的黑纱(箍) ~йни дрѐхи 丧服

жалѐйка [阴]〈书〉❶讣告 ❷〈旧〉丧服;黑纱,表示哀悼的黑蝴蝶结

жàл|ен -*на* [形] 忧郁的,忧愁的,愁苦的,悲戚的,悲哀的: ~на мàйка 悲哀的母亲 ~ен пòглед 忧郁的目光 ~на пѐсен 悲歌 ~ен глàс 令人悲伤的声音,悲伤的声调 **~но** [副]: Жàлно ми е. 我感到悲伤。

жàлене 见 жàля 和 жàля се

жалѐ|я -*ѐеш*, -*ях* [未] ❶为…而悲伤,哀痛,哀悼,忧郁,伤心;(忧愁地)想念,思念: ~ѐя го 怀念他 ❷(与否定词连用)吝惜: не ~ѐя кръвтà си за свòята родùна 为自己的祖国不惜流血牺牲 ❸(为死者)服丧,戴孝: Когò ~ѐеш? 你为谁戴孝? Не сѐ е брѐснал, защòто ~ѐе бащà си. 他没刮胡子,因为在为他父亲服丧。**~ѐене** [中]

жàлко [副]❶ 可怜地,可惜地;不幸地,悲惨地: провàлям се ~ 悲惨地失败,惨败 ❷ (后接 е, че, да 等词)可惜,遗憾,惋惜: Мнòго ~, че не дойдѐ. 很可惜他没有来。❸ [用作感] 真遗憾: Не слỳша ли концѐрта? — Нѐ! — Жàлко! "你没有听音乐会吗?""没有!""真遗憾!" Жàлко, но фàкт. 令人遗憾,但却是事实。

жаловàние [无复,中]〈旧〉同 заплàта (薪水,薪俸,薪饷)

жалòв|ен -*на* [形]〈民〉同 жàлен: ~ен глàс 悲戚的声音 **~но** [副]

жаловѝт -*а* [形] 悲哀的,愁苦的: ~а пѐсен 悲哀的歌 ~а женà 悲伤的女人 ◇ **~а върбà** 〈方〉垂柳 **~о** [副]

жалòн [阳]〈技〉标杆

жалоньòр [阳]〈专〉❶拿标杆的人 ❷(检阅时的)标兵

жàлост -*тà* [阴] ❶忧愁,悲伤,难过,痛苦: лю̀та ~ 极大的忧愁 Сърцѐто му се късa от ~. 他难过得心都碎了。❷怜悯(心),同情,恻隐心: Фашѝстите ~ нѝмат: пàлят, гдѐто стъпят. 法西斯分子没有任何恻隐之心,他们走到哪里,就放火烧到哪里。◇ **за ~** 很遗憾

жàлост|ен -*на* [形] ❶悲哀的,悲伤的,悲戚的: ~на мàйка 悲伤的母亲 ~ни сълзи 悲伤的眼泪 ~ен пòглед 悲伤的目光 ❷令人伤心的,可悲的: ~на пѐсен 悲伤的歌曲 ~но положѐние 可悲的处境 **~но** [副]

жалостѝв -*а* [形] ❶怜悯的,有怜恤心的: ~о сърцѐ 怜悯之心 ❷忧愁的,忧郁的,悲哀的,悲伤的,悲戚的: ~ пòглед 忧郁的目光 ~а слỳчка 悲伤的事情 **~о** [副]

жалузѝ 和 **жалюзѝ** [复] 风窗,百叶窗,鱼鳞板

жàл|ък -*ка* [形] ❶可怜的,悲惨的,不幸的: ~ък вѝд 可怜的样子 ~ка смърт 惨死 ~ка картѝна 悲惨的景象 ❷小得可怜的,微不足道的: ~ка ỳлица 小街,陋巷 ~ко положѐние 卑微的地位 ❸毫无价值的,卑贱的,可鄙的: ~ка кнѝга 毫无价值的书 ~ък драскàч 可鄙的(蹩脚的)写作者 ~ки слугѝ 可鄙的奴才

жàл|я -*иш*, *жàлùх* [未] ❶为…而悲痛,哀痛,忧伤,悲伤,哀悼: Едѝн ще ~и, дрỳг ще ме проклѝна. 有人会为我感到悲痛,有人则要诅咒我。~я покòйник 哀悼死者 ❷表示同情,怜悯: не ~я нѝкого 不同情任何人 ❸(前接 не 或 без да)吝惜: не ~я нѝ трỳд, нѝ срѐдства 不惜付出劳动与钱财 ❹〈口〉(为某人)戴孝: ~я мàйка си 为母亲戴孝 — **се** [被动] **~ене** [中]: Тòй не ѐ за ~ене. 他不值得同情。

жàл|я се -*иш се*, *жàлùх се* [未,中态]〈口〉同 оплàквам се (诉苦,抱怨,发牢骚) **~ене** [中]

жамбòн [无复,阳]〈旧〉(熏)火腿

жамборѐ -*та* [中] 同 джамборѐ (童子军大会)

жандàр [阳]〈旧,民〉宪兵

жандàр|ин -*и* [阳] 同 жандàр

жандàрм [阳]〈罕,旧〉同 жандàр

жандармерѝйск|и -*а* жандармѐрия 的形容词: ~и кòрпус 宪兵团 ~а дружѝна 宪兵队

жандармерѝст [阳] 宪兵

жандармѐрия [阴] 宪兵队: моторизѝрана ~ 摩托化宪兵队

жанр -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶〈艺〉(文艺作品的)种类;式;流派;风格;体裁: литератỳрни ~ове 文学作品的种类 белетристѝчен ~ 小说体裁 драматѝчен ~ 戏剧体裁 симфонѝчен ~ 交响乐体裁 ❷〈艺〉风俗画;生活写实画,世态画

жàнров -*а* [形] ❶ жанр 的形容词: ~о разнообрàзие 体裁的多样化 ❷日常生活的: ~а картѝна 风俗画 ~а сцѐна 描写日常生活的场面

жар -*тà* [无复,阴] 和 **жар** -*ът*, -*а* [无复,阳] ❶(常用阴性)烧红的炭: Разровѝ ~тà в огнѝщето. 你把灶里的炭火拨一下。пѐчено на ~ 用炭火烤的肉 ❷酷热,暑热,炎热: Из полѐто е стрàшна ~. 田里热得要命。❸(常用阳性)〈转〉强烈的情感,激情,热情,烈火: революциòнен ~ 革命的激情 младѐжки ~ 青年的热情 запрѐтвам се за нѐщо с ~ 热心从事某事 Двубòят ни се вòди с ~ от дъ̀лги днѝ. 我们之间的搏斗多少天来一直激烈地进行着。

жарàва [阴] 烧红的炭,火炭: червѐн катò ~ 像火炭一样红

жàр|вам [未], **жàрна** -*неш*, *жàрнàх* [完] жàря 的一次或连续几次的动作 — **се** [反身] **~ване** [中]

жаргòн [阳] ❶〈语言〉同行语,行话;(某一阶级或阶层的)特殊语言: клàсов ~ 阶级的特殊语言 търгòвски ~ 商人的行话 ученѝчески ~ 中学生的俚语 ❷〈口〉黑话;暗语,隐语,切口: апàшки ~ 扒手的黑话 говòря неразбирàем ~ 讲人们听不懂的黑话

жаргòн|ен -*на* жаргòн 的形容词: ~на дỳма 行话词

жаргонѝз|ъм -*мът*, -*ма*, -*ми* [阳] 行话词,行话词组

жàркам [未]〈方〉用荨麻打(使感到刺痛)

жàрна 见 жàрвам

жàрни|к -*ци* [阳]〈方〉(泥)火盒

жàр-птѝца [阴](俄国童话中的)火鸟,羽毛发光的神鸟

жарсѐ -*та* [中] 同 жерсѐ

жарсѐн -*а* жарсѐ 的形容词: ~а блỳза 丝针织女衫

жартиѐр [阳,常复] 吊袜带,袜带

жàр|ък -*ка* [形] ❶热的;灼热的,炎热的,酷热的: ~ки днѝ 热天 ~ко слъ̀нце 灼热的太阳 ~ко лято 酷热的夏天 ❷〈转〉热烈的,炽热的: ~ки чỳвства 热烈的感情 ~ко сърцѐ 炽热的心 ~ка целỳвка 热烈的亲吻 **~ко** [副]: Слъ̀нцето грѐе ~ко. 太阳炎热地照着。

жàр|я -*иш*, *жàрùх* [未] ❶(太阳)灼痛,晒得厉害,热得厉害: Слъ̀нцето сѝлно ~и. 烈日暴晒。❷(荨麻)刺痛 ❸〈罕〉在炭火上烤 ❹(用武器)射击,击中

жасмѝн [阳] 素馨,茉莉;类似素馨的植物(如栀子等)(*Jasminum officinale*)

жасмѝнов -*а* жасмѝн 的形容词: ~ чàй 花茶,茉莉花茶

жвàка|м [未]〈口〉❶(大声)咀嚼,嚼: ~м жѝлаво месò 咯吱

地嚼带筋的肉 ❷(趟稀泥或水时)发出的声音 **~не** [中]

жвàч|а *-еш, жвачàх* [未] 同 жвàкам

жвàчка [阴] 同 дъвка (橡皮糖,口香糖)

ждрàпам [未]〈方〉❶(用指甲、爪等)抓,抓破,抓伤,抓出爪痕;(用尖端)划,刮,划上纹(痕) ❷(大把地)揪,薅: ~ бурени 薅草 ❸ 趟(泥或浅水)

ждрèбе *-та* [中] 同 жрèбе

ждрèб|я се *-иш се, ждрèбих се* [未,中] 同 жрèбя се

ждрел|о *-à* [中]〈民〉❶山涧,山谷,峡谷,隘谷 ❷狭窄的河床 ❸泉眼

жèга [阴] 热,热气,炎热,暑热,酷热: плàднешка ~ 中午的炎热 непоносѝма ~ 难忍的酷热 Премалнял от ~та. 他热得虚脱了。Навън е стрàшна ~. 外边热得要命。

жегàр [阳]〈方〉因为天热而身上没劲,发懒

жегàр|ен *-на* [形]〈方〉容易因热而发懒的

жèг|вам [未] **жèгна** *-неш, жèгнах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶〈罕〉(用尖的或灼热的东西)刺,扎: ~вам волòвете да вървят 扎(赶)牛往前走 ❷〈转〉(用话)刺痛,挖苦,触犯,伤及: Тѝя дýми ме ~наха. 这些话触犯了我。глèдам всè да го ~на 总想挖苦他 **~ване** [中]

жеглà [阴]〈民,方〉同 жèгъл ◇ **Вървѝ на ~.** 他固执(死心眼儿)。**Удàри на ~.** 他离开了工作;他不干活。

жèгъл *жеглѝ* [阳](套牲口用的、横插在牛轭上的)木条(或金属条,有里外之分): Дàй жèглите да впрèгнем волòвете. 把牛轭上的木条拿来,咱们把牛套上。◇ **Избѝ ~а.**〈口〉他跑了;他溜走了。

жèд|ен *-на* [形]〈方〉同 жàден

жеж|à *-ѝш, -ѝх* [未] ❶(太阳)晒,灼痛: Слънцето ~èше от безòблачното небè. 晴空烈日。❷(在火上)烧热,加热,烤热: ~à желязото 把铁烧热 ❸〈转〉激起…的强烈感情: Всèки пòглед я ~èше в сърцèто. 每道目光都使她内心感到激动。**~èне** [中]

жежè-печè [中]〈方〉同 жътвàр[2]

жежчинà [阴]〈方〉同 жèга

жèж|ък *-ка* [形]〈口〉❶热的,极热的,晒热的,烧红的: ~ка водà 热水,很烫的水 ~ки днѝ 炎热的日子 ~ка маранà 酷热 ❷〈转〉非常热烈的,炽烈的,满腔热情的,激烈的,狂热的: ~ка вяра 强烈的信念 **~ко** [副]

жèзъ|ъл *-ълът, -ъла, -ли* [阳] 权杖(权力的象征): маршàлски ~ъл 元帅杖 цàрски ~ъл 沙皇权杖 ◇ **магѝчески ~ъл** 魔杖

желàн *-а* ❶ желàя 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 期望着的,盼望着的;亲爱的: ~ гост 盼望已久的客人,受欢迎的客人 ~ прия̀тел 亲爱的朋友 Дойдè ~ият чàс. 盼望的时刻来到了。2. 适当的,适应的,恰当的,相当的,相符合的,合乎…的;预期的: ~и размèри 合适的尺寸 придàвам ~ата фòрма 使具有合适的形式 Постѝгна ~ия успèх. 他取得了预期的成绩。

желàни|е *-я* [中] ❶愿望,心愿,希望;要求: ~е за свободà (争取)自由的愿望 ѝстинско ~е 真实的愿望 задоволя̀вам (изпълня̀вам) ~ята му 满足他的愿望 Горя̀ от ~е да го вѝдя. 我渴望见到他。Ѝмам нàй-добрòто ~е да ти помòгна. 我非常愿意帮助你。При нàй-добрò ~е не съм в състоя̀ние да му помòгна. 即使我十分愿意帮助他,也帮不了。Ѝмам еднò ~е. 我有一个要求。изкàзвам (изразя̀вам, изявя̀вам) ~е 表明愿望 По нèговото ~е изпълнèнието бèше повторèно. 应他的要求重新表演了一遍。Бòлният ня̀ма ~е да ядè. 病人不想吃东西。❷〈转〉欲,情欲 ◇ **без ~е** 不乐意,不情愿: отговàрям на въпрòсите без ~е 不情愿地回答问题 ◇ **концèрт по ~е** 由听众点节目的音乐会 **по ~е** 随意

желàтел|ен *-на* [形] 所希望的,预期的,合乎愿望的: ~ен успèх 预期的成绩 нàй-~но разрешèние на въпрòса 问题最适当的解决办法 ~но решèние 合乎愿望的决定 ~на развръзка 合乎愿望的结局 **~но** [副]

желатѝн [无复,阳](白)动物胶,(白)明胶,(食用或药用的)胶;凝胶体

желатѝнен *-а* [形] 用明胶(动物胶)制造的,用凝胶做的,含动物胶的: ~ крèм 冻儿

желатинѝра|м [未,完] ❶使成胶 ❷成胶 **~не** [中]

желатѝнов *-а* 同 желатѝнен: ~ плàст 凝胶层

желà|я *-еш, -их* [未] ❶愿意,希望,想: ~я спокòйствие 希望得到安宁 Желàя да те вѝдя. 我想见你。Желàе или не ~е. 不管愿意不愿意。Каквò ~ете? 您想买(吃)点什么? Бя̀х ~л да знàя ... 我很想知道… ❷爱恋(某人) ❸祝,祝愿,愿望: Желàя Ви успèх в рàботата. 祝您工作取得成绩。Желàя ти всѝчко хýбаво. 祝你一切顺利(一切都好)。Желàя Ви добрò здрàве. 祝您健康。Желàя Ви бързо оздравя̀ване. 愿您早日康复。◇ **Здрàве ~ем!** (军队里下级对上级问候的回答)首长好: Здравèйте, другàри! — Здрàве ~ем! "同志们好!""首长好!"

жèлба [阴] 同 желàние

жèлва [阴]〈方〉同 костенýрка (龟)

желè *-та* [中] ❶(用骨头等熬成的)胶冻,凝胶;冻,膏: говèждо ~ 牛肉冻 варèна кокòшка в ~ 鸡冻 ❷果子冻: лимòново ~ 柠檬冻 ~ от дю̀ли 榅桲冻

железà 见 желя̀зо

железàр *-ят, -я* [阳] 铁匠;卖铁器的人

железарѝ|я [阴] ❶[集] 铁制品,铁器: магазѝн за бой и ~я 油漆和铁制品商店 търгòвец на ~я 铁器商人 ❷铁器,铁制零件: В къщи ѝмам различни ~и. 我家里有各种铁器。

железàрница [阴] 铁匠铺,铁匠炉

железàрск|и *-а* [形] ❶铁匠的: ~а кооперàция 打铁合作社 ~и чук 铁匠锤 ❷五金的,小五金的: ~и магазѝн 五金商店 ~а стòка 小五金(商品)

железàрство [无复,中] 铁匠业,铁匠行

жел|èзен *-я̀зна, -èзни* [形] ❶铁的: ~èзен òбръч 铁圈(箍) ~я̀зна òс 铁轴 Блàга рèч (дýма) ~èзни вратà отвàря.〈俗〉好话能把铁门打开。❷含铁的: ~я̀зна рýда 铁矿 ~я̀зна сплàв 铁合金 ~èзен хлорѝд 氯化铁 ❸加工铁器用的: ~я̀зна пилà 钢锉 ❹〈转〉铁(一般)的,钢铁般的,特别结实的,坚定的,不动摇的: ~я̀зна вòля 钢铁般的意志 ~я̀зно здрàве 铁打的身板 ~èзен юмрýк 铁拳 ~я̀зна дисциплѝна 铁的纪律 ❺〈民〉金属(制)的,金属般的: ~èзни парѝ 硬币 ~я̀зна лъжѝца 金属勺,铁勺 ~èзен звън (碰击金属器物发出的)丁当声 ◇ **~èзен път** 铁路 **~èзен вèк** 铁器时代

желèзниц|а[1] [阴] ❶火车,列车;铁路: подзèмна ~а 地下火车 Надалèче се зачý свѝрката на ~ата. 远处传来火车的汽笛声。въздýшна ~а 高架铁路 зъбчàта ~а 齿轨铁路 ❷[只复]〈口〉铁路运输部门: дирèкция на ~ите 铁路管理局 министèрство на ~ите 铁道部 Рабòтя в ~ите. 我在铁路部门工作。чинòвник по ~ите 铁路职员 Българск и държàвни ~и

（БДЖ）保加利亚国家铁路局 ◇ **глѐдам като телѐ в ~а** 目瞪口呆

желѐзница²［阴］〈方〉❶一种分蘖的石竹，瞿麦（*Dianthus barbatus*）❷ 同 мушкàто（天竹葵）

железничàр -ят，-я［阳］，**железничàрка**［阴］铁路员工，铁路工作人员

железничàрск|и -а железничàр 的形容词：~а унифòрма 铁路员工制服 ~и хòр 铁路员工合唱队

железничàрство［无复，中］❶铁路工作，铁路人员的职业 ❷（一个国家的）铁路界

желѐзнич|ен -на［形］同 железопъ̀тен：~ен мòст 铁路桥梁

железо-［复合词第一部］表示"铁"之意，例如 железодобѝвен（开采铁的），железопъ̀тен（铁路的）

железобетòн［阳］钢筋水泥，钢筋混凝土

железобетòн|ен -на железобетòн 的形容词：~ен строѐж 钢筋混凝土建筑，钢筋水泥结构 ~ен мòст 钢筋混凝土桥梁

железодобѝв|ен -на［形］开采铁的，生产铁的：~ен завòд 炼铁厂 ~на индỳстрия 炼铁工业

железопъ̀т|ен -на［形］铁路的，铁路部门的：~на лѝния 铁路 ~на мрѐжа 铁路网 ~на стàнция 火车站 ~ни съобщѐния 铁路交通 ~ен прѐвоз 铁路运输

желѐзц|е -à［中］❶铁的指小；小的铁器或一小块铁：Детѐто си игрàеше с нѐкакво ~е. 孩子在玩一个铁东西。❷［常复］（钉于鞋后跟防磨损的）铁鞋掌

жѐл|ен -на［形］〈方〉非常期望而没有的，梦寐以求的：Жѐлна мàйка и на слѐпо детѐ се рàдва. 非常想有孩子的母亲就是生了瞎孩子也高兴。Жѐлен е за хỳбави дрѐхи сиромàшкият. 穷小子想穿漂亮衣服；癞蛤蟆想吃天鹅肉。

желѝра|м［未，完］把…制成冻，做冻（膏）；制冻胶，做凝胶；用凝胶做（食品等）**~не**［中］

желѝран -а ❶ желѝрам 的过被形动 ❷［用作形］做成冻的：~а кокòшка 鸡冻 ~и плодовѐ 水果冻

жѐлка［阴］〈方〉同 костенỳрка（龟）

желнà［阴］〈方〉同 жълнà

желт -а［形］〈方〉同 жълт

желтѝца［阴］〈方〉同 жълтѝца

желỳдъ|к -ци［阳］〈方〉同 стомàх（胃）

жѐлъд［阳］❶（山毛榉或橡树结的果实）橡子，橡实 ❷［只单，集］橡子：берà ~ 采橡实 Свинѐте са хрàнени с бỳков ~. 猪是用橡实喂的。

жѐлъдов -а жѐлъд 的形容词：~о брашнò 橡子面 На бòлния дàваме ~о кафѐ. 我们给病人橡子面咖啡喝。

жѐля［阴］〈方〉同 желàние 和 страст（渴望）

жел|ѝзо -езà［中］❶［只单］铁：бетòнно ~ѝзо（混凝土）铁筋 вàлцово ~ѝзо 轧延用铁 произвòдство на ~ѝзо 生产铁 твърд като ~ѝзо 如铁一般坚硬 Желѝзото се ковѐ, дордѐ е горѐщо.〈谚〉趁热打铁。❷铁制品，铁器：Натрỳпал рàзни ръждѝви ~езà. 他收集了一大堆生锈的铁器。❸［只复］〈转〉镣铐，枷锁，铁链：оковàвам го в ~езà 给他套上镣铐 ◇ **обущàрско ~ѝзо**（鞋匠用的）钉拐子

жен|à 呼格 -о［阴］❶女人，女性，妇女：Междунарòден дѐн на ~àта 国际妇女节 рàвенство на мъжѐте и ~ѝте 男女平等 ❷已婚妇女，妇人：Събрàли се момѝ и ~ѝ. 姑娘们和媳妇们集合在一起。❸（与物主代词连用）妻，爱人，老婆：Попѝтай ~à си. 去问一下你老婆。Женà ти ми кàза къдѐ си отѝшъл. 你爱人告诉我你到哪里去了。❹［只单］~àта〈口〉我爱人，我老婆：Женàта порѐча да кỳпя нѐкои рàботи. 我老婆叫我买一些东西。❺〈方，口〉（对女人、男人或牲畜的一种斥责的称呼）家伙：Тàя ~à пàк е забъ̀ркал нѐкоя кàша. 这家伙又把事情搞糟了。Къдѐ си хòдил бѐ，~о? 你到哪里去了，你这家伙？Дръж го ~àта，че ще избѐга! 抓住这家伙，他要跑！◇ **лѐка ~à**〈书〉荡妇，淫妇 **ỳлична ~à** 妓女

жѐна 见 жъ̀на

Женѐва 日内瓦（瑞士城市）

женѐвск|и -а Женѐва 的形容词：~а конферѐнция 日内瓦会议

жѐнен -а ❶ жѐня 的过被形动 ❷［用作形］（常指男人）已婚的：~ младèж 已婚青年 Тѐ са ~и хòра. 他们是已婚的人。~а сестрà 已出嫁的姐姐（妹妹）

женѝло［中］〈民〉同 женѝтба

жѐнин -а〈民〉женà ③解的形容词：~ имòт 老婆的财产 ~а мàйка 岳母 Жѐнини парѝ — змѝйска кòст.〈俗〉花老婆的钱如同吃毒药。

женѝтба［阴］结婚：прàвя предложѐние за ~ 求婚 прàвя ~ 举行婚礼 цàрска ~ 隆重的婚礼

женѝтбен -а женѝтба 的形容词

женѝх［阳］〈诗〉❶求婚的男子 ❷未婚夫；新郎

женѝца［阴］женà 的指小：слàба ~ 瘦弱的（小个子）女人

женѝчка［阴］женà 的指小和表爱

женѝщ|е -а［中］〈不赞〉高大（或肥胖）的女人：Я каквò ~е е стàнала! 瞧她变成了多么胖的女人！

жѐнка［阴］〈口〉❶〈藐〉同 женà ❷对男人表示斥责的说法：Вѝж я тѝ тàя ~ грàжданска! 你瞧瞧这个城里人！

женкàр -ят，-я［阳］〈口〉爱追求、挑逗女性的男人，对妇女献殷勤的男人

женкàрск|и -а〈口〉женкàр 的形容词

женолю̀б|ец -ци［阳］〈书〉同 женкàр

женомрàз|ец -ци［阳］厌恶女人者，不喜欢和女人在一起的人

женорà［阴，集］〈口〉很多女人，许多女人：Из пазàра е пъ̀лно с ~. 市场上挤满了女人。

жѐнск|и -а［形］❶女人的，女子的，妇女的，女用的：~а косà 女发 ~и дрѐхи 女服 ~и глàс 女声 ~а бàня 女浴池 ~о движѐние 妇女运动 ~и хòр 女声合唱队 ~и манастѝр 女修道院 ❷女性的，雌的，母的：~а чѐляд 女孩 ~о телѐ 小母牛 ~и въ̀лк 母狼 ❸（指某些树）结果实的：~а черница 结桑葚的桑树，母株桑树 ❹（指有洞或有坑的东西，如锁、按扣、子母扣、螺栓等有眼的那一半）母的，阴的 ❺［用作名］~**а**［阴］〈口，粗〉（指女人或姑娘）女的：Тръ̀гнал из пàрка с еднà ~а. 他跟一个女人逛公园去了。❻［用作名］~**ият**［阳］，~**ата**［阴］，~**ото**［中］雌性动物：Жѐнското на елѐна се кàзва кошỳта. 雌鹿叫 кошỳта（母鹿）。◇ **~а рàбота** 家务事，家庭妇女的活 **~о вѝно**〈口〉（妇女饮用的）低度葡萄酒 **~а пàпрат** 蹄盖蕨（*Athyrium filix femina*）**~а рѝма** 阴性韵，二重韵（重音在倒数第二音节）**~и рòд**〈语法〉阴性

жѐнствен -а［形］女性的，女人气（质）的，女性所特有的；温柔的，纤弱的：~а фигỳра 女性身段 ~ харàктер 女人的性格 ~о лицѐ 女人的面孔 ~а красотà 女性美 **~о**［副］**~ост** -осттà［阴］

женшѐн [阳]〈植〉人参（*Panax ginseng*）

жѐн|я -*иш*, *жѐних* [未] ❶使…娶妻；使…结婚：～я синà си 给儿子娶亲 Жѐнихте ли дъщерята си? 你们把女儿嫁出去了吗? ❷参加婚礼：Хòдихме да ～им сестрà ми. 我们参加了妹妹的婚礼。～**ене** [中]

жѐн|я се -*иш се*, *жѐних се* [未,反身] 结婚：Тя бъ̀рза да свъ̀рши всѝчко, защòто подѝр двà дѐна ще се ～и. 她急着把一切都做好，因为两天后就要结婚了。Не съм се ～ил и не мѝсля да се ～я. 我还没有结婚，也不想结婚。～**ене** [中]

жѐрав [阳] 鹤（*Grus cinerea*）：Въздухът е напоѐн с хлàдна влàга и ～и катò дъ̀лги верѝги отлѝтат далѐче. 空气中充满了清凉的潮气，鹤群像一条条长链飞向远方。

жердà [阴]〈方〉同 върлѝна（长棍）

жѐрка [阴]〈方〉同 воденѝца（磨坊；磨；胗）

жѐркам [未]〈方〉同 бръмчà ①解（(蜂、甲虫等)作嗡嗡声）

жерсѐ -*та* [中] ❶一种丝针织料 ❷丝针织衣服

жѐртв|а [阴] ❶(用于祭祀的)祭品，供物；牺牲：принàсям ～а 献上供品 принàсям нѐщо в ～а 用某物上供，把某物当祭品 ❷(为某事物的)牺牲者，牺牲品；受害者，受难者，蒙难者；受损失者；俘获物：～а на наводнѐнието 水灾的受难者 ～а на фашѝзма 法西斯主义的受害者 ～а на алкохòла 酒精的受害者 ～а на свòите стрàсти 私欲的受害者 Сокòлчето настѝгна ～ата. 小鹰追上了自己的猎物。❸〈转〉(情愿的)牺牲，自我牺牲：понàсям ～а 遭受牺牲 Нѝе сме готòви на всѝякакви ～и. 我们准备作出任何牺牲。не жàля нѝкакви ～и за нарòда 为了人民不惜任何牺牲 Всѝчки сме готòви да се принесѐм в ～а за свободàта. 我们大家决心为自由而作出牺牲。◇ **пàдам ～а** 牺牲 **стàвам ～а на нѐщо** 成为某事的牺牲品，因某事而蒙受损失

жѐртвен -*а* [形] 祭祀时作为牺牲的，祭祀用的：～о живòтно 祭祀用的牲畜 ～а клàда 祭祀篝火 ～ алтàр 祭坛，供台 ～ дàр 供品，祭品

жѐртвени|к -*ци* [阳] ❶〈史〉祭台，祭坛：езѝчески ～к 多神教的祭坛 ❷〈转〉(隆重纪念活动时放在公共场合的、冒烟的)瓶状墓饰

жертвоприношѐни|е -*я* [中] 祭祀仪式，祭祀

жѐрт[ву]ва|м [未] ❶〈旧〉把…作祭品，用…上供 ❷牺牲；(为某种目的等)舍弃(某事)：～м живòта си 牺牲自己的生命 ～м сънѝ си 牺牲(放弃)睡眠 ～м лѝчните си интерѐси 牺牲个人利益 — **се** [反身,被动]：～м се за свободàта на родѝната 为祖国的自由捐躯 ～**не** [中]

жест -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶手势，姿势；姿态：прàвя ～ 作(打)手势 говòря с мѝмики и ～ове 带着表情打着手势说话 заканѝтелен ～ 威胁的架势 Рѝдко тòй кàзваше нѝкоя дума, бѐз да я придружѝ с нѝкой ～. 他讲话不做手势的时候很少。❷慷慨的捐赠，慷慨大度的行为或表现：Нѝма ли да напрàвиш нѝкой ～? 你不捐赠点什么吗? Товà е ～ от нѐгова странà. 这是他慷慨大度的表现。

жестикулàция [阴] 手势，以手示意

жестикулѝра|м [未] 打手势，以手示意 ～**не** [中]

жестòк -*а* [形] ❶残忍的，残酷的，无情的，惨无人道的：～ човѐк 残酷无情的人 ～ тирàнин 残忍的暴君 ～а борбà 残酷的斗争 ～и ỳдари 无情的打击 ❷剧烈的，激烈的，很厉害的：～о оскърблѐние 严重的侮辱 Поỳката от истòрията е ～а, но е полѐзна. 历史的教训是沉痛的，但却是有益的。～**о** [副]：～о измàмен 受了大骗的 ～о разочарòван 非常失望的 измъ̀чвам го ～о 使他极其痛苦 Окупàторите се отнàсят ～о с мѐстните жѝтели. 占领军非常残酷地对待当地居民。～**ост** -осттà [阴]：звѐрска ～ост 野兽般的残忍 чудòвищни ～ости 骇人听闻的残忍行为

жестокосърдѐч|ен -*на* [形] 狠心的；毫无怜悯心的，残酷无情的 ～**ност** -носттà [阴]

жестокосъ̀рдие [无复,中] 残酷无情

жѐтва 见 жъ̀тва

жетвàр[1] [阳]，**жетвàрка** [阴] 见 жътвàр[1]

жетвàр[2] [阳] 见 жътвàр[2]

жетвàрка[1] [阴] 见 жетвàр[1]

жетвàрка[2] [阴] 见 жътвàрка[2]

жетвàрск|и -*а* [形] 同 жътвàрски

жѐтвен -*а* [形] 同 жъ̀твен

жетòн [阳] (玩牌等用的)筹码，码子；领款牌，号牌

жив -*а* [形] ❶活的，活着的，有生命的，生存的，存在着的(与 мъ̀ртъв(死的)相对)：～ организъ̀м 活的有机体 ～и рàци 活虾 Бàба му е òще ～а. 他祖母还活着。Днѐс ～ нѝма да ме хвàнете! 今天你们别想活着捉住我! Тòй е ～а енциклопѐдия. 他是一本活字典(活百科全书)。Човѐк се ỳчи, докатò е ～. 活到老，学到老。❷〈转〉活泼的，灵活的，活跃的，生动的，富有朝气的：～о детѐ 活泼的小孩 ～ темперамѐнт 活泼的气质 ～и очѝ 一双活泼的眼睛 ～ ỳм 灵活的头脑 ❸热闹的，生气勃勃的，积极的：～а препирнѝ 热闹的争论 ～о учàстие 积极的参加 следѝ с ～ интерѐс 以极大的兴趣注视，密切注视 ❹生动的，活生生的，栩栩如生的，真实的：～ рàзказ 生动的故事 ～о описàние 栩栩如生的描述 ～а действѝтелност 活生生的现实 ❺真正的：～ хайдỳк 真正的强盗 Сиромàх човѐк — ～ дявол.〈俗〉穷小子，鬼精灵。❻鲜明的，明显的：～о свидѐтелство 明显的证据 ～ спòмен 记忆犹新 ❼[用作名] 活人，活着的人：～и и умрѐли 活着的和死去的人们 ◇ **Бъдѝ (ми) ～ и здрàв!** 祝你健康! **всѝчко ～о** 〈口〉1. 所有的人：Всѝчко ～о в къ̀щи се вдѝгнало на крака̀. 家里所有的人都起来了。2. 一切活的东西，一切有生命的东西：Блàго прòлетно слъ̀нце печѐ над сѐло. Всѝчко ～о се размъ̀рдало. 温暖的春阳照耀着村庄，一切有生命的东西都开始动起来了。**Да си ～ и здрàв!** 祝你健康! **～а водà** (能起死回生的)神水 **～а картѝна** 活画 **～а раздѝла** 生离 **～а рàна** 没长好的伤口，没愈合的伤口 **～а сѝла** 有生力量 **～а стòка**〈民〉牲口 **～ въ̀глен**〈口〉燃烧着的(未灭的)炭 **Жѝв да го оплàчеш.**〈口〉(在谈到某人悲惨处境时的用语)他真惨哪! **Жѝв да си!**〈口〉求求你! **～ езѝк**：1. 口语 2. 活语言，现在通行的语言 **～ инвентàр** 耕畜 **～и цветѝ** 鲜花 **～о месò**〈口〉生肉 **～о теглò** (牲畜的)毛重 **～ плѐт** (用灌木植成的)绿篱笆，灌木篱笆 **～-умрѝл**〈口〉半死不活的 **нѝ ～, нѝ умрѝл**〈口〉(因害怕、激动等)发呆，(吓得)半死 **Нѝма ～а душà (Нѝма ～ човѐк).**〈口〉什么人也没有；连个人影都没有。

живàк [阳] ❶汞，水银(Hg) ❷〈转,口〉好动的小孩(或大人)：Товà детѐ е цял ～ — не сѐ свъ̀рта на еднò мѝсто. 这孩子真是好动，不能在一个地方呆一会儿。

живàч|ен -*на* живàк 的形容词：～ен термомѐтър 水银温度计(表) ～ен òкис 水银氧化物，氧化汞

жѝв|вам [未]，**жѝвна** -*неш*, -*нах* [完]〈口〉活起来，有生

气：Спàдна му температу̀рата и ～на,развеселѝ се. 他的体温降下来了,人有精神了,快活了。

живѐене［中］见 живѐя

живѐлищ|е -*а*［中］〈旧〉同 жѝлище

живенѝца［阴］〈方〉❶瘰疬脖子 ❷〈转〉不治之症

живенѝчав -*а*［形］〈方〉得了瘰疬的

живенѝче -*та*［中］〈植〉白夏枯草（*Brunella abla*）

живенѝчен -*а* живенѝца 的形容词：～а рàна 瘰疬疮口

живенѝч|ък -*ка*［形］〈口〉**жѝв-～ък** 活得好好的,完全活着的

живѐц[1]［无复,阳］〈民〉❶脉,脉搏：Опѝпай му ～а. 摸摸他的脉！❷〈转〉核心,本质,实质,最敏感的部分

жив|ѐц[2] -*цѝ*［阳］〈民〉指甲(下面的)肉;指甲周围的皮：Забѐлил се е ～ѐцът и ме болѝ. 我指甲旁边的皮撕开了,很疼。

жив|ѐя -*ѐеш*,-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли*，过被形动 -*я̀н*,-*я̀на*,-*ѐни*［未］❶活,活着,生存：Тòй бѐше ～я̀л петдесѐт годѝни. 他活了50岁。Тòй ～ѐе в сърцàта на ця̀л нарòд. 他活在全体人民心中。Да ～ѐеш стò годѝни! 愿你长命百岁！❷生活,过日子,过活;〈口〉过好日子：～ѐя скрòмно 生活俭朴 ～ѐя добрѐ 生活得不错 ～ѐя безгрѝжно 无忧无虑地生活 Тѐ ～ѐят щастлѝв живòт. 他们过着幸福的生活。❸居住,住：～ѐя на сѐло (в градà) 住在农村(城市) На коя̀ у̀лица ～ѐеш? 你住在哪条街? ～ѐя вратà до вратà с нѐго 同他是邻居 ❹(与 с,от 等前置词连用) 以…为生,靠…度日：～ѐя от сòбствен тру̀д 靠自己的劳动生活 С тѝя парѝ тòй ще ～ѐе еднà годѝна. 用这些钱他可以过一年。～ѐя дѐн за дѐн (днѐс за у̀тре, дѐн да мѝне,дру̀г да дòйде) 混日子 ❺〈转〉(与 с 连用)全副精神集中在(某事上),全神贯注于(某事),整个精神寄托在(某事)上：～ѐя с надѐжда 全副精神寄托在…的希望上 Тѐ нòсят в гърдѝте си велѝкия идеа̀л на комунѝзма,～ѐят с нѐго. 他们胸怀共产主义的伟大理想,全副精神都贯注于这一理想之中。❻(与 с 连用)与…关系密切,相处得好：Живѐем брàтски с нѐго. 我与他相处得如同兄弟。❼〈口〉(与 с 连用)(两性)同居,私通 ◇ **Да ～ѐе!** 万岁！Да ～ѐе свободàта! Да ～ѐе революцията! 自由万岁！革命万岁！**Живѐе се.**［无人称］生活条件可以;过得去。**～ѐя на гърбà на нѝкого** 靠某人劳动过活,剥削某人 **～ѐя на чу̀жд гръ̀б**〈口〉依赖他人生活 **～ѐя си живòта** 生活得很好 **Живѐем си.** 我们和睦相处。

живинà［阴］〈民〉活的东西,动物：Между̀ чѐрните бу̀ци прѐст нѐщо хòди,двѝжи се ня̀каква ～. 在黑色的土块中间有个活物在走动。

живинкà［阴］живинà 的指小

живѝтел|ен -*на*［形］给予力量的,使兴奋的,使生气勃勃的;使清爽愉快的：～на сѝла 振奋人心的力量 ～ен лъх 清爽的风

жѝвич|ък -*ка*［形］жив 的指小和表爱

жѝвн|а 见 жѝввам

жѝво［副］❶活泼地,灵活地;生气勃勃地,富有朝气地,生动地：Хлъ̀тналите му очѝ ～ свѐтеха из тъ̀мните и дълбòки òчни клàденци. 他一双凹进去的眼睛在深陷的眼窝里炯炯有神。Спòмените ～ изпъ̀кват. 往日的回忆生动地浮现出来。❷积极地,活跃地：～ у̀частвам в ... 积极参加… ❸强烈地,深深地 ❹热闹地,热烈地,栩栩如生地,生动地：～ коментѝрам 热烈评论 Напѝсано е ～,сбѝто и прàви сѝлно впечатлѐние. 写得生动而紧凑,给人以深刻印象。❺明显地,明白地,清楚地：Òбразът на Слàвка се изпрѐчи ～ пред нѐго и пòчна рѐд по рѐд да му напòмня еднò щастлѝво мѝнало. 斯拉芙卡的容貌明晰地出现在他面前,他开始一幕一幕地回忆起幸福的过去。

живòвля|к -*ци*［阳］同 жилòвлак

живодѐр［阳］残酷的人,狠心的人

живопѝс -*тà*［阴,无复］❶画,绘画术：мàйстор на ～тà 绘画大师 ❷［集］彩色画,绘画：старѝнна ～ 古代绘画 византѝйска ～ 拜占庭绘画 ～ от Ренесàнса 文艺复兴时期的绘画 китàйска ～ 中国画 монохрòмна ～ 单色画

живопѝсвам［未］〈书〉绘(画)

живопѝс|ен -*на*［形］❶绘画的：～но изку̀ство 绘画艺术 ～на творбà 绘画作品 ❷美丽如画的：～на долинà 美丽如画的山谷 ～на мѐстност 风景美丽的地方 ～на носѝя 美丽的服装 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

живопѝс|ец -*ци*［阳］(彩色)画家

живородѐн -*а*［形］生下来活着的,成活的：～о детѐ 生下来是活的孩子 ～и àгнета 成活的羊羔

живор|я̀ -*ѝш*,-*ѝх*［未］〈民〉同 животу̀вам **～ѐне**［中］

жѝвост -*тà*［无复,阴］❶活泼,灵活,活跃,生气勃勃,富有朝气：～ на (в) движѐнията 动作敏捷 В пòгледа му се четѐ ～. 他的目光富有朝气。❷鲜明,富有表达力,含有深意：～ на картѝните 绘画的丰富表达力

живòт［无复,阳］❶生活;生命;生存：В тàзи борбà дàдоха и нàй-скъ̀пото,коѐто ѝмаха — ～а си. 在这一斗争中他们献出了他们最宝贵的东西 —— 生命。спася̀вам ～а на ня̀кого 拯救某人的生命 с рѝск за ～а си 冒着生命的危险 Живòтът му е в опàсност. 他的生命处于危险之中。прекрàсен ～ 美好的生活 ～ът на вселѐната 宇宙的生存 брàня с ～а си 用生命捍卫 с ценàта на ～а си 以生命的代价 жѐртвувам ～а си 牺牲自己的生命 общѐствен ～ 社会生活 партѝен ～ 党的生活 организациòнен ～ 组织生活 култу̀рен ～ 文化生活 семѐен ～ 家庭生活 вòдя скрòмен ～ 过着简朴的生活 Без здрàве ня̀ма ～.〈俗〉没有健康,就没有生活。❷一生,生平;生涯：През свòя крàтък,но пъ̀лен с борбà ～ нѝкога не ѐ опетнѝл ѝмето на пàртията. 在那短暂而饱经战斗的一生中,他从没玷污过党的名字。дъ̀лъг ～ 长寿 за ця̀л ～ 一辈子 през цѐлия си ～ 在一生中 ～ът на Лу Сюн 鲁迅的生平 ❸实际,现实;实际生活,生活环境：претворя̀вам в ～а 付诸实现,落实 с лицѐ към ～а 面向实际生活 не намѝрам приложѐние в ～а 在实际上没有得到应用 ❹生气,生机,生命力：Из у̀лиците движѐнието и ～ът кипѐше. 街上车水马龙,充满了生气。◇ **борбà на ～ илѝ на смъ̀рт** 你死我活的斗争 **в зàлеза на ～а** 晚年,暮年,末日 **взѐмам (отнѐмам) ～а ня̀кому** 使某人丧命 **вълчи ～** 流浪生活 **въпрòс на ～ и на смъ̀рт** 生死攸关的问题 **дàвам ～** 1.生 2.救活 **дарѝвам ～а ня̀кому** 饶某人一命,饶恕 **до ～**〈口〉在活着的时候,永远 **ѐвтин (скъ̀п) ～** 日子好(难)过,生活费低廉(昂贵) **живѐя нòв ～** 重生,新生 **Живòтът ми висѝ на кòсъм.** 我的生命系于一发。**Живòт и здрàве да е.**〈口〉愿平安健康！(祝福语) **зачѐрням ～а на ня̀кого** 毁掉某人的生活 **Ня̀ма ～.**〈口〉1.没法活,生活困难。2.无法和睦相处：Ня̀ма ～ с тѝя хòра. 跟这些人没法相处。**слàгам крàй на ～а си** 自杀 **Ударѝх го на ～.** 我开始花天酒地;我开始过轻浮的生活。

животвòр|ен -*на*［形］给予生气的,使生气勃勃的,使精神健旺的,使生动活跃的：～но слъ̀нце 赋于生气的阳光 ～ен лъх

на пролетта̀ 使人精神焕发的春天的微风 ~ен планѝнски въздух 清新的山间空气 **~но** [副]: Слъ̀нцето дѐйствува ~но. 阳光给万物以生机。**~ност** -ността̀ [阴]

животворя̀щ -*а* [形] 同 животво̀рен : ~а топлина̀ 给人以生气的温暖

живо̀тец [无复,阳] ❶〈讽〉живо̀т ①解的指小: Пазѝ си ~. 保你的小命吧。❷有生命的小东西,小生物: О̀хлюв! Живо̀тец в една̀ черу̀пка. 蜗牛!一个由外壳包着的小生物。◇ **глѐдам си ~а** 〈口〉珍重自己,过可心的生活

животѝна [阴] 同 животѝнка

животѝнка [阴]〈民〉❶小动物,小虫 ❷动物

животѝнск|и -*а* [形] ❶动物的,牲畜的,牲口的,野兽的: ~а мазнина̀ 动物油,动物脂肪 ~о влакно̀ 动物纤维 ~и то̀р 牲口粪,厩肥 ~и проду̀кти 畜产品 ~и съста̀в 动物(如动物脂肪等的)成分 следа̀ от ~и кра̀к 动物的蹄印 ❷肉体的,畜牲似的,兽性的,粗野的: ~а я̀рост 野兽般的狂怒 ~и инстѝнкт 禽兽的本能 ~и стра̀х 无理性的恐惧 ~а стра̀ст 兽欲 **~и** [副]

животѝнче -*та* [中] 同 житотѝнка: Какво̀ ма̀лко ~, ко̀лкото едно̀ зъ̀рно, пък на̀, и то̀ си ѝма до̀м. 多么小的动物,像米粒大,可是它也有家。

живо̀тн|о -*и* [中] ❶动物: гръбна̀чни (безгръбна̀чни) ~и 脊椎(无脊椎)动物 дѝви ~и 野生动物,野兽 во̀дно ~о 水生动物 ❷畜类;牲畜: дома̀шни ~и 家畜 ❸〈转,骂〉畜生,野人

животновъ̀д [阳], **животновъ̀дка** [阴] 饲养员;畜牧工作者

животновъ̀д|ен -*на* [形] 畜牧业的: ~на фѐрма 畜牧场 ~на нау̀ка 畜牧学

животновъ̀дство [无复,中] ❶畜牧业 ❷畜牧学

животоописа̀ни|е -*я* [中]〈旧〉同 животопѝс

животопѝс [阳] 传、传记;生平

животопѝс|ен -*на* животопѝс 的形容词: ~ни белѐжки 生平简述,简历

животопѝс|ец -*ци* [阳] 传记作者

животоспася̀ващ -*а* [形] 救命的,挽救生命的: ~и лека̀рства 救命的药

животрептя̀щ -*а* [形] ❶〈诗〉剧烈震颤的: ~о сърцѐ 剧烈震颤的心 ❷(常与 въпро̀с 连用) 非常重要的

животу̀ва|м [未] 凑合活着 **~не** [中]

живу̀ва|м [未]〈民〉和睦相处 **~не** [中]

живу̀ка|м 和 **живу̀ркам** [未]〈口〉同 животу̀вам **~не** [中]

живу̀щ -*а* [形]〈旧〉同 живѐещ

жиг [阳]〈方〉❶(牲畜身上的)烙印,火印 ❷(用以穿洞、烙火印、施刑的)铁器,烙铁

жѝголо -*а* [阳] 面首

жиго̀сва|м [未], **жиго̀сам** [完] ❶〈旧〉给(牲畜、犯人)打上烙印 ❷〈转〉痛斥,抨击 **~не** [中]

жид -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶〈旧〉同 еврѐин (犹太人) ❷ [常复]〈方,旧〉(神话中的)巨人

жѝдов|ец -*ци* [阳]〈方,旧〉同 жид ②解

жѝдовка [阴]〈方,旧〉同 еврѐйка (犹太女人)

жѝдовск|и -*а* [阳]〈旧〉同 еврѐйски (犹太人的)

жѝжница [阴]〈方〉❶(烧制陶器、砖瓦、石灰等的)窑 ❷炭坑

жизнелюбѝв -*а* [形]〈书〉热爱生活的: ~ човѐк 热爱生活的人 ~а поѐзия 热爱生活的诗歌

жизнелю̀бие [无复,中]〈书〉热爱生活

жѝзнен -*а* [形] ❶生命的,生活的,生活必需的: ~ о̀пит 生活经验 на ~ото по̀прище в среда̀та 在生活道路的中途 ~о равнѝще 生活水平 ❷生命攸关的,切身的,迫切的,非常重要的: ~ интерѐс 切身利益 ~а необходѝмост 迫切的需要 ❸朝气蓬勃的: ~а мла̀дост 朝气蓬勃的青春 ~о поколѐние 朝气蓬勃的一代

жѝзненост -*та̀* [阴] жѝзнен ③解的抽象名词

жизнера̀дост -*та̀* [阴] 乐观愉快,朝气勃勃

жизнера̀дост|ен -*на* [形] 乐观愉快的,朝气蓬勃的: ~ен човѐк 乐观愉快的人 ~ен хара̀ктер 乐观愉快的性格 ~на пѐсен 富有朝气的歌曲

жизнеспосо̀б|ен -*на* [形] 富有生命力的,生命力强的;有生命力的: ~ен наро̀д 富有生命力的人民 ~ен организъ̀м 生命力很强的机体 **~ност** -ността̀ [阴]

жизнеутвържда̀ващ -*а* [形] 生气勃勃的,富有朝气的,乐观的,乐天的;富有创造力的: ~и идѐи 充满乐观精神的思想 ~а литерату̀ра 生气勃勃的文学

жѝл|а [阴] ❶同 сухожѝлие (腱,筋): вра̀тни ~и 脖筋 бѝч от во̀лска ~а 牛筋鞭 ❷〈口〉血管: Юна̀шка кръ̀в течѐ в ~ите му. 他的血管中流着勇士的血。изду̀ти ~и 暴出的青筋 ❸叶脉 ❹(木、石等的)细纹,纹理: бя̀л мра̀мор с тъ̀мни ~и 有深色纹理的白大理石 ❺(矿、水等的)脉: ру̀дна ~а 矿脉 во̀дна ~а 水脉

жѝлав -*а* [形] ❶柔韧的: ~а пръ̀чка 能弯不折的枝条 ❷粘的: ~о тесто̀ 粘面团 ❸〈转〉坚强的,有韧性的: ~ човѐк 坚强的人 ~о плѐме 坚强的部族 ❹(指肉)多筋的 **~ост** -остта̀ [阴]

жилавина̀ [阴] 同 жѝлавост

жѝл|вам [未], **жѝлна** -*неш*, *жѝлнах* [完] ❶ жѝля 的一次或连续几次的动作: Жѝлна ме една̀ пчела̀. 一只蜜蜂蜇了我一下。❷〈口〉刺,扎,杵 **~ване** [中]

жѝлест -*а* [形] ❶多脉的;多筋的: ~и лиска̀ 多脉的叶子 ~о месо̀ 多筋的肉 ❷青筋突出的: ~и ръцѐ 满是青筋的手 ❸〈转〉坚强的,有坚持力的

жилѐтк|а [阴] ❶男式西装背心: Жилѐтките сега̀ са на мо̀да. 现在男式背心很时兴。❷开衫,对襟毛衣: Наметнѝ се с ~ата, че захладя̀. 披上毛衣,天凉了。

жѝлищ|е -*а* [未] 住宅,住房: хигиенѝчно ~е 合乎卫生要求的住宅 пѐщерно ~е 窑洞 нако̀лно ~е 建在木桩上的住房 вѐчно ~е 永久住处

жѝлищ|ен -*на* жѝлище 的形容词: ~на сгра̀да 住房 ~ен бло̀к 居民楼 ~ен кварта̀л 住宅区 ~но строѝтелство 住宅建设 ~на крѝза 住房危机

жѝлк|а [阴] ❶ жѝла 的指小: сѝни ~и под ко̀жата 皮下的蓝色小血管 ~и по листа̀та 叶子上的细脉 ❷(酒中的)杂味,余味: Вѝното ѝма възкѝсела ~а. 葡萄酒有微微的酸味。❸〈转〉(爱好或适合某事的)能力,才能,天赋,秉性: поетѝчна ~а 诗歌的天赋 ❹家族,家系,祖先: Жѝлката му е балканджѝйска. 他的祖先是山民。❺〈口〉干瘦而有力的人

жилку̀ване [中]〈专〉脉序: мрѐжесто ~ 网状脉序

жѝлна 同 жѝлвам

жѝл|о -*а̀* [中] ❶(蜜蜂等的)刺: Не му̀ ща̀ нѝ меда̀, нѝ ~ото.

〈俗〉我既不要他的蜜，也不要他的刺。❷荨麻的细毛 ❸〈旧〉(蛇的)毒牙 ❹(脓疮中的)硬块 ❺(有绝缘层电线里的)导线

жилòвлек, **жилòвляк** 和 **жилòвлак** [阳]〈植〉车前(*Plantago*)

жѝл|я *-иш, жѝлѝх* [未] ❶蜇：Пчелѝте сякаш познàват пчелàря, та не го ～ят. 蜜蜂好像认识养蜂人，不蜇他。❷(荨麻)使刺痛 ❸〈转〉(用言语)刺伤，挖苦

жирàф [阳] 和 **жирàфа** [阴] 长颈鹿(*Grus*)

жироскòп [阳] 陀螺仪，回转仪

житàр *-ят, -я* [阳]，**житàрка** [阴] 小麦商人

житàрск|и *-а* [形] 小麦商人的

житàрство [中] 小麦交易

житèйск|и *-а* [形] 生活的，日常生活上的，平常的：～и грѝжи 生活的烦恼 ～и път 生活道路 ～а мъ̀дрост 处世秘诀

жѝтел *-ят, -я* [阳]，**жѝтелка** [阴] 居民：софѝйски ～и 索非亚居民 ～ на Велѝко Тъ̀рново 大特尔诺沃居民 мèстни ～и 本地居民

жѝтелство [中] ❶〈罕〉居住 ❷居住权，户籍，户口：получàвам софѝйско ～ 取得索非亚市的居住权(户口)

жѝт|ен *-на* [形] ❶小麦的：～ен клàс 麦穗 ～но зъ̀рно 麦粒 ～ни стъбла̀ 麦杆 ～но брашно̀ 面粉，白面 ～на слàма 麦秸 ～ен снòп 麦捆 ❷ [用作名] **～ни** [复] 麦(类) ◇ **～на ръжда̀** (麦)锈病 **～ни храни̇̀** 粮食

житиѐ *-я̀* 和 *-èта* [中] ❶〈宗〉生活记述，传记，言行录，圣者传：„Житиѐ на светѝ Ивàн Рѝлски"《圣伊万·里尔斯基言行录》❷〈扩，旧〉生活，传：„Житиѐ и страдàния на грèшния Софрòний"《罪人索弗罗尼苦难的一生》～èто на една̀ мàйка 一位母亲的生活经历 ◇ **～è-битиè** 生活

житѝ|ен *-йна* житиѐ 的形容词：～йна литератỳра (圣者的)传记文学

житѝйск|и *-а* 同 житѝен

жѝтница [阴] ❶粮仓 ❷〈扩〉产粮(丰富)地区，谷仓：Добрỳджа е ～ на Бълга̀рия. 多布罗加是保加利亚的粮仓。

жѝт|о̀ *-а̀* [中] ❶小麦，麦子：сèя ～о 播种小麦 Житàта изкласявàт. 小麦吐穗了。❷ [只单，集] 麦粒：отвя̀вам пля̀вата от ～ото 扬麦子 прибѝрам ～ото в хамба̀ра 把麦子装入谷仓 мèля ～ото 磨麦子 ❸麦地，麦田 ❹蜜粥(葬礼之后，为悼念死者而煮的酬宾粥)：варèно ～о за пòмен 悼念死者的蜜粥

Житòмир 日托米尔(乌克兰城市)

житопроизводѝтел *-ят, -я* [阳] 粮食生产者

житопроизводѝтел|ен *-на* [形] 生产小麦的，产小麦的：～ен крàй 产粮区，生产粮食的地方

житопроизво̀дство [无复，中] 小麦生产

житòйд [阳] 同 гъгрѝца (象鼻虫)

жѝу-жѝцу [中]〈运〉同 джѝу-джѝцу (柔道，柔术)

жѝц|а [阴] ❶电线，导线：телегра̀фна ～а 电报线 телефòнна ～а 电话线 мèдна ～а 铜线 електропровòдни ～и 电线 ❷(乐器的)弦：～а на тамбỳра 冬不拉弦 ❸〈口，旧〉(织物的)线：пресỳкана ～а 多股线

жѝч|ен *-на* жѝца ①解的形容词：～на радиофика̀ция 有线广播 ～ен (безжѝчен) телегра̀ф 有线(无线)电报

жлеб[1] *-ът, -а, -ове* [阳] 槽：дюшемè с ～ 有槽的地板(条) Кра̀ят на една̀та дъска̀ влѝза в ～а на дру̀гата. 一块板的一端插进另一块板的槽里。

жлеб[2] *-ът, -а, -ове* [阳]〈方〉(用以捣碎和运送葡萄的)葡萄桶

жлебѝна [阴]〈方〉[常复] 同 венèц[2] (牙龈)

жлез|а̀ [阴] ❶腺：слюнчени ～ѝ 唾液腺，涎腺 щитовѝдна ～а̀ 甲状腺 стомàшни ～ѝ 胃腺 пòтни ～ѝ 汗腺 млѐчна ～а̀ 乳腺 ～ѝ с вътрешна (въ̀ншна) секрèция 内(外)分泌腺 лимфатѝчни ～ѝ 淋巴腺 ❷〈口〉[只复] 支气管腺炎：стра̀дам от ～ѝ (ѝмам ～ѝ) 患支气管腺炎

жлезѝст *-а* [形] (指器官)腺的，多腺的；有类似腺分泌物的：～ епитèл 腺状上皮 ～а клèтка 腺细胞

жълт|вам се [未]，**жълтна се** *-неш се, жълтнàх се* [完][中态] 发黄，变黄：Жъ̀лтнаха се кру̀шите в дървèтата. 树上的梨已经变黄了。

жлъч *-тà* [无复，阴] ❶胆汁 ❷味道极苦的东西 ❸〈转〉尖酸、挖苦的话；愤怒；凶狠，仇恨：изли̇̀вам (лѐя) ～ прòтив ня̀кого 恶毒攻击某人 ❹〈旧〉毒药

жлъ̀ч|ен[1] *-на* жлъ̀чка 的形容词：～ни заболя̀вания 胆病 ～ен канàл 胆道 ～ен кàмък 胆结石 ～ен мехỳр 胆囊

жлъ̀ч|ен[2] *-на* [形] 凶狠的，毒的；尖酸刻薄的，冷嘲热讽的：～на подигрàвка 尖酸刻薄的戏弄 ～ен езѝк 刻薄的语言 ～ен човèк 尖刻的人 **～но** [副] **～ност** *-ността̀* [阴]：В гласа̀ му звучèше ～ност. 他的声音里带有尖刻的味道。

жлъ̀чка [阴] ❶胆，胆囊：възпалèние на ～та 胆囊炎 ѝмам кàмъни в ～та 患胆结石 изва̀ждам ～та на рѝба 摘除鱼的苦胆 ❷胆汁 ❸〈转〉同 жлъч ③解 ❹〈方〉某些苦味植物 ◇ **Пу̀кна му се ～та от стра̀х.** 他吓破了胆。

жмѝчка [无复，阴]〈方〉同 крѝеница (捉迷藏)

жм|я *-иш, -ях* [未]〈方〉同 жумя̀

жн|а *-еш, -ах* [未]〈方〉同 жъ̀на

жня̀|я *-еш, -х* [未]〈方〉同 жна

жокè|й *-ят, -я* [阳]〈运〉(赛马的)骑手

жокèйск|и *-а* жокèй 的形容词：～а ша̀пка 骑手帽

жонглѝра|м [未，完] ❶耍手技 ❷〈转〉玩弄，耍花招 **～не** [中]

жонгльòр [阳] ❶(耍盘、球、碟等的)杂技演员：цѝрков ～ 杂技演员 ❷〈转，蔑〉玩弄文字(或事实等)的人：～и на перòто 舞文弄墨的人 ❸(中世纪西欧的)流动喜剧演员(乐师，诗人)

жонгльòрск|и *-а* жонгльòр 的形容词

жонгльòрство [无复，中] 耍盘(球、碟等的)技艺；玩弄(笔墨)；耍花招：～ на перòто 玩弄词藻，舞文弄墨 стихотвòрско ～ 诗文游戏

жонгльòрст[ву]вам [未]〈罕〉巧妙地歪曲(话，事实)，曲解(话，事实)；耍花招

жоржèт [阳]〈纺〉乔其纱

ЖП 和 **жп** [жè-пè] [缩] железопъ̀тен 铁路的

ЖПУ [жè-пе-ỳ] [中，缩] железопъ̀тно учѝлище 铁路学校

жрèбе *-та* [中] 一岁以内的小马，马驹

жрèб|ен *-на* [形] (多指马)怀孕的，怀驹的

жрèбене [中] 见 жрèбя се

жребèц *-цѝ* [阳] ❶公马，种马 ❷〈口〉烈马

жрèбие [中] 签，阄：хвъ̀рлям ～ 抛签，投签 тèгля ～ 抽签 реша̀вам чрез ～ 用抽签的办法决定

жрèби|й *-ят, -я, -и* [阳] ❶同 жрèбие：Жрèбият се па̀дна на

нѐго. 他中签了(他抓着阄了)。❷〈转,诗〉[只单] 命运,遭遇,前途: Тѐжък ~й му се пàдна. 他命苦。

жребчѐ -*та* [中] жребѐц 的指小

жрèб|я се -*иш се*, *жрèбùх се* [未,中态] (母马)生小马,下驹 **~ене** [中]

жрелò [中] 同 ждрелò

жрец -*ът*, -*а*, -*ù* [阳], **жрùца** [阴] ❶(多神教的)祭司;术士: ~ на Аполòн 祭祀阿波罗的术士 ❷〈转,庄〉(为艺术、科学等的)献身者: ~ на изкỳството 献身艺术者 ~ на наỳката 献身于科学的人

жрèческ|и -*а* жрец ①解的形容词: ~о съслòвие 祭司阶层,祭司界 ~и жѐзъл 祭司杖

жрèчество [无复,中,集] 祭司界

жубèрка|м [未]〈方〉吃一点: Децàта игрàят и ~т сушѐни слùви. 孩子们边玩边吃着李子干。

жубòл|я -*иш*, *жубòлùх* [未]〈方〉(水)发潺潺声,发淙淙声

жỳжел [阳]〈方〉同 жътвàр²

жуж|à -*ùш*, -*àх* [未] 嗡嗡,作嗡嗡声,作营营声: Пчелùте ~àт из въздуха. 蜜蜂在空中嗡嗡地飞。**~èне** [中]

жужỳка|м [未] (昆虫)发出微弱的嗡嗡声 **~не** [中]

жỳл|вам [未], **жỳлна** -*неш*, *жỳлнàх*, 过被形动 -*нат* [完] ❶жỳля 的一次或连续几次的动作 ❷用棍子打,敲 **— се** [反身,被动] **~ване** [中]

жỳл|я -*иш*, *жỳлùх* [未] ❶磨,磨擦:Седлòто ~и кòня. 鞍子磨马背。Обỳвката ~и кракà. 鞋磨脚。❷擦: ~я дъскùте 擦地板 ~я съдовете с пѐпел 用灰擦器皿 ❸打: ~я òрехи с прът 用棍子打核桃 Вятърът ме ~и по лицѐто. 风扑打着我的脸。❹〈转,口〉狂饮: ~я ракùя 无节制地喝烧酒 **— се** [反身,被动] **~ене** [中]

жумèрка [阴]〈方〉❶[常复] 同 пръжка (油渣) ❷〈转〉守财奴,吝啬鬼

жумешкàта [副]〈口〉同 мижешкàта (眯着眼)

жумешкòм [副]〈口〉同 мижешкòм (眯着眼)

жум|я̀ -*ùш*, -*я̀х* [未] 眯缝着眼睛: Тòй ~ù срещỳ слънцето. 他朝太阳眯缝着眼睛。**~èне** [中]

жупàн [阳]〈史〉(古代南部斯拉夫人的)省长

жупàнств|о -*а* [中]〈史〉(南部斯拉夫人的)省

жỳпел [无复,阳]〈旧〉溶解的硫磺 ◇ **òгън и ~** 1.酷热 2.〈转〉凶狠,极端仇视: сùпя òгън и ~ срещỳ нѐго 对他发泄满腔仇恨

жур -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈旧〉❶(家庭中每星期规定的)接待客人日: Лèля му ùма ~ в четвъртък. 他姨母家每星期四有聚会。❷〈口〉人数不多的聚会,欢聚: хòдя по ~ове 参加欢聚

жỳри -*то* [无复,中,集] (展览、竞赛等评奖的)评判组,评判委员会: Жỳрито класùра го пръв. 评判委员会评他为第一名。Жỳрито класùра за първенѐц шанхàйската театрàлна грỳпа. 评判委员会将上海话剧团评为第一名。

журùра|м [未] 评判 **~не** [中]

журнàл [阳] 时装(家具等)杂志: мòден ~ 时装杂志 рабòтя по ~ 照时装杂志做

журналùст [阳], **журналùстка** [阴] 新闻撰稿人,新闻工作者,新闻记者

журналùстика [无复,阴] 新闻业,报章杂志业,新闻记者业

журч|à -*ùш*, -*àх* [未]〈方〉同 жужà **~èне** [中]

жъд|ен -*на* [形] 同 жàден

жъдỳвам [未] 同 жадỳвам

жълнà [阴]〈民〉同 зелѐн кълвàч (啄木鸟)

жълт -*а* [形] ❶黄的,黄色的: ~ цвят 黄色 ~а крàска 黄色颜料 ~а иглùка 迎春花,报春花 ~и цветя̀ 黄花 ❷(指病态的脸色)蜡黄的: ~ катò вòсък 像蜡一样黄 ~ и слàб 又黄又瘦的 Стàнал си ~ катò смùн. 你变得像蜡菊一样黄。❸[用作名] **~о** [中]〈口〉黄色或黄色的东西 ◇ **~а прèса** 庸俗的、喜欢刊载耸人听闻消息的、格调不高的报刊 **~а ràса** 黄种人 **~ата гòстенка** 结核病,痨病 **ùмам ~о òколо устàта** 〈口〉乳臭未干(喻年轻没有经验) **~о** [副]

жълтевинà [阴] 黄色

жълтенùкав -*а* [形] 发黄的,略带黄色的: ~а кòжа 略黄的皮肤 ~и лùшеи 发黄的苔藓

жълтенùца [阴] 黄疸(病): ùмам (страдам от) ~ 患黄疸病

жълтенùчав -*а* [形] ❶患黄疸病的 ❷黄疸病人的,黄疸病的: ~о лицѐ 有黄疸病的脸色 ~ цвят 黄疸病的颜色 ~ бỳрен 治黄疸病的草药

жълт|èя -*èеш*, -*я̀х* [未] ❶变黄: Листàта по дървèтата ~èят. 树叶变黄了。❷同 жълтèя се: Надалèче ~èят хълмове. 远处的山冈一片黄色。**~èене** [中]

жълт|èя се -*èеш се*, -*я̀х се* [未,中态] 发黄: Узрèлите нùви се ~èят. 已成熟的庄稼地一片黄色。Пшенùчен клàс в полèто се ~èе. 地里的麦穗一片金黄。**~èене** [中]

жълтинà [阴] 同 жълтевинà

жълтùц|а [阴] ❶金币: Изкопàл цяло гърнè ~и. 他挖出一罐金币。❷[只复] 一串金币

жълтич|ък -*ка* [形] жълт 的指小

жълтозелѐн -*а* [形] 黄绿色的: ~и листà 黄绿色的树叶

жълтоклàс -*а* [形]〈罕〉长着黄穗的: ~и нùви 满是黄穗的庄稼地

жълточервѐн -*а* [形] 橙黄色的: ~и я̀бълки 橙黄色的苹果

жълтỳрка [阴] ❶黄鹀 (*Emberiza citrinella*) ❷同 авлùга (黄莺)

жълтỳрче -*та* [中] 毛茛,白屈菜 (*Ranunculus ficaria*)

жълтъ̀к -*ци* [阳] 蛋黄,卵黄: разбùти ~ци 搅过的蛋黄

жълтъч|ен -*на* жълтък 的形容词

жълъд [阳] 同 жѐлъд

жълъдов -*а* [形] 同 жѐлъдов

жън|а -*еш*, *жъ̀нàх* 和 **жѐн|а** -*еш*, *жѐнàх* [未] ❶割,收割,刈: ~а пшенùца 收(割)麦子 ~а нùвите 收割庄稼 ❷〈转〉获得,得到,博得,收获: ~а успѐхи 获得成绩 ~а лàври 享受荣誉,享受成功的果实 ~а плодовѐте на свòя трỳд 得到自己劳动的果实 Кòйто е посѐял, ще ~е.〈谚〉谁种谁收。Каквòто е посѐял, товà и ще ~е. 种瓜得瓜,种豆得豆。

жън-шѐн [阳] 同 женшѐн

жъртва [阴]〈旧〉同 жѐртва

жътва [阴] ❶收割(庄稼),刈割,收获: усùлна ~ 繁忙的收割 Врѐме е за ~. 是收割的时候了。Всùчки сѐляни са по ~. 所有农民全在收割。❷收割期,刈割期: Жътва е сегà. 现在正是收割的时候。по ~ 在收割时 ❸收获的庄稼,收成: прибùрам ~та 把庄稼收回来 Жътва е добрà (лòша). (庄稼)收成好(坏)。

жътва̀р[1] -*ят*, -*я* 和 **жетва̀р**[1] [阳], **жътва̀рка**[1] 和 **жетва̀рка**[1] [阴] 割麦人,割谷人,刈禾人

жътва̀р[2] -*ът*, -*а* 和 **жетва̀р**[2] [阳] 蝉 (*Cicada orni*)

жътва̀рка[2] 和 **жетва̀рка**[2] [阴] 收割机

жътва̀рск|и -*а* 和 **жетва̀рски** жътва̀р[1] 和 жетва̀р[1] 的形容词: ~а брига̀да 收割队

жъ̀твен -*а* 和 **жѐтвен** жъ̀тва 和 жѐтва 的形容词: ~ сезо̀н 收割季节 ~а кампа̀ния 收割运动,大收割

З

з ❶ з 音❷保加利亚语字母表第 8 个字母：печа̀тно з 印刷体 з ръкопѝсно з 手写体 з

з. [缩] за̀пад 西

за [前] ❶(表示动作所触及的对象)…住，…着：во̀дя детѐто ～ ръка̀ 牵着孩子的手 държа̀ ко̀н ～ юзда̀та 牵住马的缰绳 Ня̀каква сѝлна ръка̀ го хва̀на ～ ра̀мото. 一只有力的手抓住了他的肩膀。❷(表示目标、去向)向…的那一边：пъту̀вам ～ Пекѝн 到北京去 бъ̀рзам ～ вла̀ка 赶火车 ❸用…时间，于，在…时间内：～ едѝн мѝг 一下子，转瞬间 Са̀мо ～ 15 мину̀ти завладя̀ха набеля̀заните обѐкти. 他们只用了 15 分钟就攻克了预定的目标。Вся̀ко чу̀до ～ трѝ днѝ.〈俗〉什么新奇事也新鲜不过三天，三天的新鲜。❹(表示预定将延续的时间)呆，延续…时间：Дойдо̀х ～ една̀ сѐдмица. 我来这儿呆一个星期。Разделѝха се ～ вѝнаги. 他们永远分别了。❺为过节、纪念日等而做某事：За сва̀тбата дойдо̀ха мно̀го го̀сти. 很多客人前来参加婚礼。❻(表示目的)为了，为的是要，去…：отѝвам ～ вода̀ 去打水 го̀твя се ～ пъ̀т 准备行装 (Пѝя) За ～ Ва̀ше (тво̀е) здра̀ве. (祝酒时用语)祝您(你)健康！мо̀ля ～ про̀шка 请原谅(饶恕) пода̀вам ръка̀ ～ сбо̀гом 伸手握别 изпра̀щам ня̀кого ～ лѐкар 派某人去请医生 ❼(表示用途等)为…而用的，用于…的：чѐтка ～ зъ̀би 牙刷 кърпа ～ лицѐ (洗脸)毛巾 лека̀рство ～ главобо̀лие 头痛药 ка̀рти ～ игра̀ 纸牌，扑克牌 го̀ден ～ я̀дене 可以吃的 Ня̀мам врѐме ～ гу̀бене. 我没有时间可耽搁。То̀зи пода̀рък е ～ момѝченцето. 这件礼物是给小女孩的。Та̀я ра̀бота не ѐ ～ нѐго. 他不适于干这件事。❽主张，赞成，拥护：за̀ и протѝв 赞成和反对 Всѝчки гласу̀ваха ～ нѐго. 所有人都选了他。❾对于，关于，论：учѐние ～ езѝка 关于语言的学说 Тру̀дът е дълг ～ вся̀ки работоспосо̀бен гра̀жданин. 劳动是每个有劳动能力的公民应尽的义务。За това̀ не ста̀ва и въпро̀с. 这根本不成问题。За мѐне всѝчко това̀ ѝмаше голя̀мо възпита̀телно значѐние. 对我来说，这一切都具有巨大的教育意义。❿(与 гово̀ря，мѝсля，пѝтам，спо̀мням си，грѝжа се，копнѐя，надя̀вам се 等动词连用，表示行为的对象)：Тя̀ се грѝжеше ～ всѝчко. 她照料着一切。мѝсля ～ наро̀да 为人民着想 ⓫(与 жѐня се，годя̀ се 等动词连用，表示行为的对象)与，同：То̀й се ожѐни ～ сестра̀ ми. 他跟我妹妹结婚了。То̀й се сгодѝ ～ Марѝя. 他同玛丽亚订婚了。⓬由于，因为：То̀й бѐше тврърде о̀бичан от младежта̀ ～ сво̀я вѐсел откро̀вѐн нра̀в. 他由于性情愉快、坦率而受到青年们的喜爱。⓭(与 смя̀там，мѝсля，ценя̀，избѝрам，назнача̀вам，обявя̀вам 等动词连用)当作，认为，看作，作为：намѝрам ～ подходя̀щ 认为…是适宜的 Избра̀ха го ～ председа̀тел. 人们选他当了主席。Не сѐ призна̀ва ～ винòвен. 他不承认自己有过错。Мина̀ва ～ прогресѝвен човѐк. 他被当成思想进步的人。То̀й е жѝв，а нѐго го мѝслят ～ умря̀л. 他活着，而人们以为他已经死了。За чужденѐц то̀й прика̀зва добрѐ бъ̀лгарски. 作为一个外国人，他的保加利亚语讲得很好。⓮(表示等值或比例关系)花(若干钱)，按…价，值，换，抵，替，顶：Око̀ ～ око̀，зъб ～ зъб. 以眼还眼，以牙还牙。кръв ～ кръв 血债要用血来还 Ку̀пих та̀зи кнѝга ～ дѐсет лѐва. 我花十列弗买来了这本书。То̀й ра̀боти ～ трѝма. 他一个人顶三个人工作。⓯(表示第几次)第：～ послѐден пъ̀т 最后一次 Тру̀дещите се ～ пръ̀в пъ̀т в истòрията ста̀ват господа̀ри на сво̀ята страна̀. 劳动人民在历史上第一次成为自己国家的主人。⓰(与某些抽象名词连用，表示满意、遗憾、意外等)：～ ща̀стие 幸亏，幸好，谢天谢地 ～ съжалѐние (很)遗憾，遗憾的是 ～ мо̀я голя̀ма изнена̀да 我感到非常意外 ～ голя̀мо учу̀дване на ня̀кого 使…感到非常惊讶，令…感到惊讶的是 ⓱(与 да 连用，组成表示目的的复合连词 за да)：Тря̀бва да отстъ̀пиш，～ да ско̀чиш по̀-добрѐ. 为要远跳，必须后退。◇ **Вся̀ко зло̀ ～ добро̀.** 但愿坏事变成好事。**днѐс ～ днѐс** 暂时(还)，暂且，目前；只顾眼前 **～ всѐки слу̀чай** 以防万一：За вся̀ки слу̀чай взѐхме си по̀-дебѐли дрѐхи. 我们带了厚点的衣服，以防万一。**～ бо̀га** 看在上帝的面上，行行好！(恳求或劝告时的用语) **～ мно̀го го̀дини** 祝(您)长寿 **～ очѝ，～ лицѐ** 为了做做样子，为装饰门面起见 **～ чу̀до и прѝказ**〈口〉极好的，好得不得了的，极美的：Стро̀ителните рабо̀тници вдѝгнаха бло̀к ～ чу̀до и прѝказ. 建筑工人们盖起了一栋特别漂亮的大楼。**изку̀ство ～ изку̀ството** 为艺术而艺术 **ѝма ～ цѐл** 目的在于 **ръка̀ ～ ръка̀** 手携手，共同，团结一致地 **сега̀ ～ сега̀** 目前，现在，就目前来说，暂时 **що̀ ～** (用于疑问句，表示有些惊讶)什么样的：Що̀ ～ човѐк бѐше，ня̀кой не зна̀еше. 他是什么样的人，谁也不知道。

за- [动词前缀] ❶表示动作的开始，例如 забръмча̀вам (开始嗡嗡响)，закреща̀вам (开始喊叫)，заскрибу̀цвам (吱吱响起来) ❷表示动作的结果或极限，例如 загърля̀м (埋上)，задуша̀вам (使窒息)，зажѐглям (安上木棍)，запа̀рвам (用开水冲、泡) ❸表示动作在表面完成，例如 залѝвам (洒上，浇上)，засѐлвам (定居；住满)，засѝпвам (撒满)，затру̀пвам (堆起) ❹表示具有某种性质，陷入某种状态，例如 забременя̀вам (怀孕)，затлъстя̀вам (发胖)，затъпя̀вам (变钝) ❺用于中态动词，表示完全深入到动作中，例如 заглѐждам се (注视，盯着)，запѝвам се (酗酒)，заседя̀вам се (长住，长时间地坐着)，заслу̀швам се (细听，谛听)，зачѝтам се (读得入迷) ❻表示动作在轻微程度上的完成，例如 забъ̀рсвам (擦一擦)，замѝвам (洗一洗)，замѝтам (轻轻扫)

заа̀гн|ям се [未]，**заа̀гня се** *-иш се*，*-их се* [完] (母羊)开始产羔

заангажѝра|м [未，完] 同 ангажѝрам (预订，占去)：Та̀я ра̀бота ми ～ мно̀го врѐме. 这件事占去了我很多时间。**— се** [反身，被动，中态]：Не сѐ ～й с мно̀го ра̀бота. 你别承担太多的工作。**～не** [中]

заа̀хвам [未]，**заа̀хам** [完]〈罕〉喊起"啊"("哎呀"、"唉")来

заа̀хквам [未]，**заа̀хкам** [完] 喊起"啊"("哎呀"、"唉")来 **— се** [中态]

забабу̀вам [未]〈民〉❶开始接生 ❷开始做巫术，做起巫术来

заба̀ва[1] [阴] ❶联欢会，文艺表演，(文艺)晚会；舞会 ❷娱

乐,消遣,开心

забàва² [无复,阴]〈罕〉延迟,耽搁

забавàчка [阴]〈口〉同 забавàчница

забавàчница [阴] 幼儿园: Детèто ми хòди на ~. 我孩子上幼儿园。

забàв|ен¹ -*на* [形] ❶好玩的,有趣的,有意思的,开心的: ~ни истòрии 有趣的事情 ~на мýзика 轻音乐 ❷会逗人发笑的,滑稽的,会逗哏的: ~ен човèк 会逗哏的人 **~но** [副]: Бàба Гèна разкàзва ~но. 格娜奶奶讲得很有意思。 **~ност** -ността [阴]

забàвен² -*а* [形] 缓慢的,迟缓的,迟延的(与 ускорèн(加快的)相对): човèк със ~и реàкции 反应迟钝的人 ~ пýлс 心动过缓

забавѝтел|ен -*на* [形] 同 забàвен¹ ①解: ~ни рàзкази 有趣的短篇小说 **~но** [副]: Забавѝтелно е да глèдаш кàк игрàят вèселите децà. 看着快活的孩子们玩耍是件开心的事。

забавлèни|е -*я* [中] 娱乐,游玩,消遣: Тýк тè си устрòйваха ~я. 他们常在这里举办娱乐活动。

забавлявà|м [未] ❶使开心,使解闷,逗乐: Тòй не умèе да ~ гòсти. 他不善于使客人开心。❷哄(孩子) — **се** [反身,被动] **~не** [中]

забавлявà|м се [未,中态] 消遣,玩,娱乐: Децàта бя̀ха оставèни да се ~т самѝ. 他们让孩子们自己玩。**~не** [中]

забàвя 见 забàвям

забавявà|м [未] 同 забавлявам — **се** [反身,被动] **~не** [中]

забавявà|м се [未] 同 забавлявам се **~не** [中]

забàв|ям [未],**забàвя** -*иш*,-*их* [完] ❶使减慢(速度): Трàпищата с прèспи ~яха вървèжа на пъ̀тниците. 有积雪的小坑使行人放慢了速度。❷阻碍,使停止;扣留: ~ям прàтка 扣留包裹 ❸耽误,延期,拖延: Тòй нарòчно ~я рàботата. 他故意拖延这项工作。— **се** [被动] **~яне** [中]

забàв|ям се [未],**забàвя се** -*иш се*,-*их се* [完] [中态] ❶减慢(速度): Тòй се ~и и остàна назàд. 他减慢速度,落在后面了。❷停,耽搁,呆(一段时间): Забàвих се в канцелàрията. 我在办公室耽搁了一阵。❸来晚,迟到: Извинèте,че се ~их. 对不起,我来晚了。**~яне** [中]

заб|àждам [未],**забодà** -*òдох*,-*òде* [完]〈方〉同 забòждам

забà|йвам [未],**забàя** -*еш*,-*ях* [完] 行起巫术来,跳起大神来,念起咒来

забарабàн|ям [未],**забарабанѝ** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 开始叩击(敲打,捶): Тòй ~ѝ по мàсата. 他敲起桌子来。

забатàч|вам [未],**забатàча** -*иш*,-*их* [完]〈口〉❶欠,欠债,欠债不还: Тòй ми ~и стò лèва. 他欠我一百列弗。❷弄错,搞得一团糟: Забатàчих смèтките. 我把账搞乱了。Забатàчих рàботата. 我把事情搞得一团糟。— **се** [中态] **~ване** [中]

забàя 见 забàйвам

забвèние [无复,中]〈古〉同 забрàва: предàвам на ~ 忘却,遗忘

забèжк|а [阴] 偏差,倾向: лèви ~и 左的倾向(偏差) ~а вдя̀сно 右边的偏差 прàвя ~и встранѝ 发生偏差

забèл|вам¹ [未],**забèля** -*иш*,-*их* [完] ❶开始削(剥): Тъкмо ~их картòфите и ме извѝкаха. 我刚开始削土豆,他们就把我喊走了。❷割(削)掉一点点(皮): Забèлих си кòжицата на нòкътя. 我把指甲旁边的皮削掉了一点。

забèл|вам² [未],**забèля** -*иш*,-*их* [完]〈方〉❶同 забя̀лвам ❷在菜里加上鸡蛋、奶酪、酸奶等

забелèжка 见 забелязвам

забележѝм -*а* [形] 看得见的,看得出来的,可以察觉的: едвà ~а усмѝвка 一丝笑意 едвà ~а рàзлика 极细微的差别 **~о** [副]

забележѝтел|ен -*на* [形] 卓越的,优秀的,出色的,出众的,非常好的,美妙的,美好的: ~ен човèк 优秀人物,卓越的人 ~ни постижèния 卓越成就 **~но** [副]: ~но нòви възглèди 极新的观点

забележѝтелност -*тà* [阴] ❶ [常复] 名胜古迹: Ще посетѝм(разглèдаме) ~ите на Прàга. 我们要去参观游览布拉格的名胜古迹。❷〈转,罕〉杰出的人物

забелèжк|а [阴] ❶附注,注解,注释,批注,备考: ~а на полèто на кнѝгата 在书中空白处的批注 Към пъ̀рвия члèн на закòна ѝмаше двè ~и. 法律第一条有两点注释。❷建议: Тòй напрàви ~а въ̀рху редà,по кòйто се вòди заседàнието. 他就会议议程提了建议。❸批评,意见: напрàвям му ~а 给他提意见 Ученѝкът получàва ~а. 这个学生挨了批评。Забелèжката бè умèстна. 这批评是恰当的。Забелèжката не è на мя̀стото си. 批评得不在点子上。❹在学生手册上作的有关学生过错(操行差)的记录

забèля 见 забèлвам

забел|я̀вам [**се**] [未],**забелèя** [**се**] -*èеш* [*се*],-*я̀х* [*се*] [完] 开始发白(变白,显得白);开始变亮: Върховèте на планинàта ~я̀ха от снегà. 白雪覆盖着山峰。

забел|я̀звам [未],**забележà** -*èжиш*,-*я̀зах* 和 -*èжих* [完] ❶看见,看到: Забеля̀звам,че нèщо се движѝ. 我看见有什么东西在动。❷〈转〉觉察,注意到,发现,了解到;感到,理会,识别: Не ~я̀зах нѝкаква промя̀на. 我没有发现任何变化。Тòй не ~я̀за кàк мѝна врèмето. 他没有觉察到时间是怎么过去的。❸〈转〉注意,考虑到: Забележèте,че мнозѝна от тя̀х ѝмат слàби нèрви. 请注意,他们中的大多数人神经都怕受刺激。❹补充道,说: Òще гърмѝ оттàтък,— ~я̀за тòй. "那边还在打炮。"他补充道。❺埋怨,责备: Елèнка всè ми ~я̀зва: „Мàмо,смущàваш ме". 埃伦卡老埋怨我:"妈妈,你总是打扰我。"❻记下,作标记,打上记号: Товà ще си ~èжа в тефтèрчето. 我要把这个记在小本上。— **се** [被动] **~я̀зване** [中] ◇ **за ~я̀зване** 值得注意

забèлям [未] 同 забя̀лвам²

заберà 见 забѝрам

забесн|я̀вам [未],**забеснèя** -*èеш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*èли* [完] ❶患起狂犬病来,开始发疯 ❷〈转〉猖狂(猖獗)起来: Дъждъ̀т ~я̀. 雨大起来了。**~я̀ване** [中]

забѝ|вам¹ [未],**забѝя** -*еш*,-*х* [完] 开始打(揍,射击,敲,搏动,搅): Завà студèн вя̀тър; сѝтни дъждòвни кàпчици ~ха лицàта ни. 刮起了冷风,细细的雨点开始打在我们的脸上。Тè ~ха барабàните. 他们敲起了鼓。**~ване** [中]

забѝ|вам² [未],**забѝя** -*еш*,-*х* [完] ❶钉入,敲入,打入;扎进去;插入: ~вам гвòздей до кpàя 把钉子全钉进去 Катò че ли ~ нòж в сърцèто ми. 就像在我心上插进一把刀子;心如刀割。Пехòтата ~ва знàмето на побèдата. 步兵插上了胜利的旗帜。❷〈口〉去(进入)(难走的地方): Тòй ~ към горàта. 他朝(难通行的)树林走去。— **се** [被动] ◇ **~вам главà** (**нòс**) **в кнѝгата** 埋头看书 **~вам кòрен** 长时间(永远)留下

来,深深扎下根 **~вам нож в гърба на някого** 背后插刀(下毒手) **~вам поглед в нещо** 集中注意力于… **Йде ми да ~я света.** 〈民〉我想走到天涯海角。**~ване** [中]

забикалк|а [阴]〈口〉同 заобикалка ◇ **без ~и** 直接地,直截了当地

забик|алям [未],**забиколя** *-олиш,-олих* [完]〈口〉同 заобикалям **— се** [被动] **~аляне** [中]

забинтова|м [未,完] 缠绷带,用绷带包扎: Забинтоваха му цялата ръка. 他们把他的整条胳膊都缠上了绷带。**~не** [中]

заб|ирам [未],**забера** *-ереш,-рах* [完] ❶〈口〉开始摘(采): Забрали сме лозето от вчера. 我们从昨天起开始摘葡萄。❷开始化脓 ❸〈民〉带领: Забрал всички деца от улицата и ги води на разходка. 他把街上所有的孩子都领到一块儿,带着他们散步去了。❹〈民〉(指年龄)开始第…年头: Забрал десетата година. 他九岁了。❺〈方〉开始斥责(殴打): Като ме ~ра,едва успях да избягам. 他揍起我来,我好容易才逃脱。**~иране** [中]

забит|ин *-и* [阳]〈旧〉(城市或乡村的)土耳其军事长官

забия 见 забивам¹ 和 забивам²

заблаговременно [副]〈书〉适时,及时;预先

заблагоразсъд|я *-иш,-их* [完] 认为适当,认为应该,认为是: Заблагоразсъди да се оттегли. 他认为自己应该离开这里了。

заблагославям [完] ❶开始祝福 ❷开始致谢(赞扬) ❸开始行祝福仪式

заблаж|вам [未],**заблажа** *-иш,заблажих* [完] 在斋日开始吃荤 **— си** [中态] 吃好的,吃荤的

заблазн|ям [未],**заблазня** *-иш,заблазних* [完] 开始引诱(诱惑,迷惑,使向往,使神往): Заблазнил го е дяволът. 鬼把他迷住了。

заблаз|явам [未],**заблазя** *-иш,-их* [完] 羡慕某人,对某人说"真羡慕你"

заблатен *-а* [形] 变成沼泽地的: ~и низини 变成沼泽地的低地

заблат|явам [未],**заблатя** *-иш,-их* [完] 使变成沼泽: Подпочвени води ~яват околността. 地下水使周围变成沼泽地。**— се** [中态]: Ливадата се ~и. 草地变成了沼泽地。**~яване** [中]

заблe|йвам [未],**заблея** *-еш,-ях* [完] (羊)开始叫,开始咩咩叫: Стадото му ~яло из ливадите. 他的羊群在草地上叫起来。**~йване** [中]

заблe|йвам се [未],**заблея се** *-еш се,-ях се* [完] [中态] 发呆,发愣,耽搁: Къде си се ~ял? 你在哪儿耽搁了? **~йване** [中]

забленувам [完] 开始幻想(梦想,向往)

заблест|явам [未],**заблестя** *-иш,-ях*,过主形动 *-ял,-яла,-ели* [完] 开始发光(发亮,照耀,闪光): Заблестяха звездите по небето. 天上的星星闪耀起来。Очите му ~яха от сълзи. 他的眼睛闪起了泪花。

заблещ|вам се [未],**заблещя се** *-иш се,-их се* [完] [中态] 开始瞪眼: Какво си се ~ил срещу мене? 你干吗瞪我?

заблещук|вам [未],**заблещукам** [完] 开始闪闪发光(闪耀,闪烁): Редки звезди ~аха по небето. 稀疏的星星在天空闪烁起来。

заблещя се 见 заблещвам се

заблея 见 заблейвам

заблея се 见 заблейвам се

забл|извам [未],**заближа** *-жеш,-зах* ❶开始舔: Овцете ~заха солта. 绵羊舔起盐来。❷(火苗、波浪等)开始延及(扑到,冲刷): **— се** [反身]

забликвам [未],**забликам** [完] ❶开始涌出(迸出,喷流) ❷开始茁壮成长

заблуд|а [阴] ❶错误意见,错误看法,错误认识,误解,谬见 ❷迷惑,迷惑的状态: намирам се в ~а 迷惑,处于迷惑状态 ◇ **въвеждам в ~а** 同 заблуждавам **държа в ~а** 使不明真相,蒙蔽

заблу|ждавам [未],**заблудя** *-диш,-дих* [完] (有意无意地)使人陷入错误认识,令人误解,使人迷惑,骗,蒙蔽: Той ме ~ди,че е болен. 他骗我说他病了。**— се** [反身,被动]: Ти се ~ждаваш! 你搞错了。Заблуждават се всички,който го мислят за честен човек. 所有认为他诚实的人都受骗了。**~ждаване** [中]

заблу|ждавам се [未],**заблудя се** *-диш се,-дих се* [完] [中态] ❶迷路,走错路: Заблудих се в гората. 我在森林里迷了路。❷弄错,误解,迷惑,受骗 **~ждаване** [中]

заблуждени|е *-я* [中] 同 заблуда ◇ **въвеждам в ~е** 同 заблуждавам **държа в ~е** 蒙蔽,使不明真相 **изпадам в ~е** 受蒙蔽,受骗

заблъск|вам [未],**заблъскам** [完] ❶开始猛打(猛击) ❷开始推(撞) ❸开始用力敲: Пияният ~а нетърпеливо по масата. 醉汉不耐烦地用力敲起桌子来。❹开始打 **— се** [反身,被动]

заблъсквам се [未],**заблъскам се** [完] [中态] 开始紧张地工作,开始努力

заблясквам [未],**заблясвам** [完] ❶开始闪耀 ❷〈转〉开始扬名(出名)

забобот|вам [未],**заботя** *-иш,-их* [完] 开始隆隆(辘辘)响

забогат|явам [未],**забогатея** *-ееш,-ях*,过主形动 *-ял,-яла,-ели* [完] 发财,变富,致富: незаконно ~ял 非法致富的 **~яване** [中]

забода 见 забождам

забо|ен *-йна* забой 的形容词: ~йна галерия 矿井坑道(巷道)

забо|ждам [未],**забода** *-деш,-дох,-де*,过主形动 *-л* [完] ❶开始刺(扎,戳): Той ~де с остена воловете. 他用赶牛棍戳起牛来。❷刺;刺入,插入,钉入: Забоде в земята един кол. 他把一个桩子打进地里。Това го ~де в сърцето. 这刺痛了他的心。❸别上: Забоди му едно цвете на гърдите. 你给他的胸口别上一朵花。**— се** [被动,中态] **~ждане** [中]

забоза|вам [未],**забозая** *-еш,-х* [完] 开始吃(咂,吸)奶

забо|й *-ят,-я,-и* [阳] (矿井中的)工作面,掌子(头),迎头;钻孔底

забойчи|к *-ци* [阳] 采矿工,采煤工

заболеваемост *-тта* [无复,阴] 同 заболяемост: Заболеваемостта от скарлатина е намаляла. 猩红热的发病率降低了。

заболедувам [完] 开始生病,生起病来

заболея 见 заболявам¹

заболя 见 заболявам²

забол|явам¹ [未],**заболея** *-ееш,-ях*,过主形动 *-ял,-яла,*

-*ели* [完] 生病,得病,患病,病倒: Заболя от малария. 他得了疟疾。~**яване** [中]: епидемични ~явания 流行病 гръдно ~яване 肺病

забол|явам² [只三] **заболява ме** [未], **заболи ме** -*я ме* [完] [无人称] 开始疼,疼起来: Заболя ме глава. 我头疼起来了。Заболя ме зъб. 我牙疼起来了。~**яване** [中]

заболяемост -*тà* [无复,阴] 患病率,发病率: Повишава се ~тà от сърдечни болести. 心脏病的患病率增高了。

заборав|ям [未], **заборавя** -*иш*, -*их* [完] 〈方〉同 забравям

забор|вам се [未], **заборя се** -*иш се*, -*их се* [完] [互及] 开始相斗

заборичк|вам се [未], **заборичкам се** [完] [互及] 开始打(闹)着玩儿: Децата се ~аха в стаята. 孩子们在房间里打闹起来。

заборч|авам [未], **заборчея** -*ееш*, -*ах* [完] 〈口〉欠债,欠钱,欠账

заборчл|явам [未], **заборчлея** -*ееш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* [完] 〈口〉同 задлъжнявам

заборя се 见 заборвам се

забрава [阴] ❶忘记,忘却: Много имена са покрити със ~. 很多名字被忘却了。❷麻木不仁,昏昏沉沉,意志消沉(什么事都不去想): Във виното търси утеха и ~. 他从酒中寻找安慰和麻醉(他借酒浇愁)。

забраван -*овци* [阳], **забравана** [阴] 〈口〉好忘事的人,忘性大的人

забрав|ям [未], **забравя** -*иш*, -*их* [完] ❶忘记,忘却,忘掉;不再想,不再提: Забравих Ви адреса. 我忘了您的地址。Не ~яй да й кажеш. 别忘了告诉她。❷忘带,忘拿,遗忘: Забравил си чадъра в автобуса. 你把雨伞忘在公共汽车上了。❸忽视,不重视,不顾,忘记: Заради игрите започна да си ~я уроците. 他由于贪玩,开始忽视功课了。Забравила срам. 她忘记了羞耻。— **се** [被动]: Всяко знание, което не се затвърдява чрез повторения, постепенно се ~я. 任何知识,如果不通过复习加以巩固,都会逐渐忘记。~**яне** [中]

забрав|ям се [未], **забравя се** -*иш се*, -*их се* [完] ❶入神,入迷,出神;不能克制自己: ~ям се в игра 玩得入了迷 Никой не умееше да свири на кавал като него. Пътниците се спираха, ~яха се на конете си и не можеха да му се наслушат. 谁也不如他吹笛子吹得那么好。旅客们停下来,骑在马上入了神,听不够。❷〈不赞〉忘乎所以: Как можа да се ~иш до такава степен. 你怎么会忘乎所以到这种程度! ~**яне** [中]

забрадк|а [阴] 〈民〉头巾: Бялата ~а пази от слънчев удар. 系白头巾可以防止中暑。черна ~а (服丧戴的)黑头巾

забра|ждам [未], **забрадя** -*диш*, -*дих* [完] 给…系上头巾 — **се** [反身,被动]: Тя тъй беше се ~дила, че лицето й не се виждаше. 她的头巾系得使别人看不见她的脸。~**ждане** [中]

забразд|явам [未], **забраздя** -*иш*, -*их* [完] 开始耕出犁沟(挖出垄沟)

забрана [阴] 禁止,禁令: налагам ~ върху нещо 对…施行禁令,对…加以禁止 вдигам ~ 解除禁令 нещо е под ~ 某事是被禁止的 пълна ~ и окончателно унищожаване на ядреното оръжие 全面禁止和彻底销毁核武器 ~ срещу вноса на някои стоки 禁止进口某些商品 Митко не обръщаше внимание на ~та на майка си. 米特科不理睬他母亲对他下的禁令。

забранèн -*а* ❶ забраня 的过被形动: Вход ~! 禁止入内 Пушенето е ~о! 禁止吸烟 ❷被禁止的: ~а песен 禁歌 ~и книги 禁书

забранител|ен -*на* [形] 禁止的(与 разрешителен (允许的) 相对): ~ни разпоредби 禁令

забранувам [未] 耙(地)

забраня 见 забранявам¹

забраня 见 забранявам 和 забранявам²

забран|явам [未], **забраня** -*иш*, -*их* [完] 禁止,不准: ~явам да се говори високо 禁止高声谈话 Това никой не може да ти ~и. 在这一点上谁也不能禁止你。Тогава цензурата ~и всички прогресивни издания. 那时书刊检查机关禁止了一切进步书刊。— **се** [被动] ~**яване** [中]

забран|ям¹ [未], **забраня** -*иш*, -*их* [完] 保卫,捍卫;保护,防护 — **се** [反身,被动]

забран|ям² [未], **забраня** -*иш*, -*их* [完] 同 забранявам — **се** [被动] ~**яне** [中]

забремен|явам [未], **забременея** -*ееш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели*, [完] 怀孕: Жена му е ~яла. 他妻子怀孕了。~**яване** [中]: предпазване от ~яване 避孕

забримч|вам [未], **забримча** -*иш*, -*их* [完] (把针织物脱落的针)织上,勾上: Забримчи ми чорапите. 你把我袜子的抽丝给勾上吧! — **се** [被动] ~**ване** [中]

заброд|вам [未], **забродя** -*иш*, -*их* [完] 开始漫游(游荡,流浪): Живко притихна, смълча се, ~и съвсем като сянка. 日夫科沉静下来,不吭声,像个影子般地游荡起来。

забро|явам [未], **заброя** -*иш*, -*их* [完] ❶开始数 ❷〈民〉数错,计算错 ~**яване** [中]

забрул|вам [未], **забруля** -*иш*, -*их* [完] ❶开始(用棒、石头等)打(树上的果子) ❷(开始)猛打(扑打,刺,打): Вятърът го ~и по лицето. 风扑打着他的脸。

забръмч|авам [未], **забръмча** -*иш*, -*ах* [完] 开始嗡嗡响: Щом се затоплú времето, мухите ~аха. 天气一变暖,苍蝇就嗡嗡地飞了起来。Трактор ~а из полето. 拖拉机在田野里嗡嗡地响起来。~**аване** [中]

забръс|вам [未], **забръсна** -*неш*, -*нах* [完] 〈罕〉开始剃(刮) — **се** [反身]

забръсквам [未], **забръскам** [完] 开始扫(划拉,胡噜)

забръсна 见 забръсвам

забръст|вам [未], **забръстя** -*иш*, -*их* [完] 〈民〉❶开始用青饲料喂牲口 ❷(山羊)开始吃青饲料

забрътв|ям [未], **забрътвя** -*иш*, -*их* [完] 〈口〉开始讲空话(饶舌)

забръщолев|ям [未], **забръщолевя** -*иш*, -*их* [完] 开始嘟哝(讲空话,饶舌)

забул|вам [未], **забуля** -*иш*, -*их* [完] ❶蒙头纱(面纱): Тънко було ~ваше главата на невестата. 薄薄的面纱蒙着新娘的头。Това е гората. Отгоре я ~ва синя мъгла. 这是森林,上面笼罩着蓝色的雾。❷〈转〉遮着,遮掩,掩饰 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]: ~ване на истината 掩盖真相

забулен -*а* ❶ забуля 的过被形动 ❷ [用作形] 蒙头纱(面纱)的: ~о лице 蒙着面纱的脸

забуля 见 забулвам

забу̀ля|м［未］同 забу̀лвам ①解 — **се**［反身，被动］～**не**［中］

забу̀мк|вам［未］，**забу̀мкам**［完］开始砰砰（咚咚、突突）地响：Тъпанът ～а. 鼓声咚咚地响了起来。

забумтя̀|вам［未］，**забумтя̀** -*и̇ш*, -*я̀х*，过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［完］开始隆隆（轰轰）地响：Вършачката отново ～я̀. 脱粒机又隆隆地响了起来。Пѐчката ～я̀. 炉火烧得旺起来。～**я̀ване**［中］

забу̀н 和 **забъ̀н**［阳］〈方〉坎肩，短袖上衣（农民穿的一种民族服装）

забу̀там 见 забу̀твам[1] 和 забу̀твам[2]

забу̀тан -*а* ❶ забу̀там[2] 的过被形动 ❷［用作形］〈口〉边远的，荒凉的，隐蔽的，隐秘的：най-～ото мя̀сто на градѝната 花园里最隐秘的地方

забу̀т|вам[1]［未］，**забу̀там**［完］〈口〉开始推：Ма̀йката ～а детѐто и го събу̀ди. 妈妈推推孩子，把他叫醒。

забу̀т|вам[2]［未］，**забу̀там**［完］〈口〉搁在某处而找不着，放进深处，湮没：Къдѐ си ～ала но̀жиците? 你把剪刀搁在哪儿了？— **се**［反身，被动］～**ване**［中］

забу̀хвам[1]［未］，**забу̀хам**［完］开始用力捶打（用棒槌捶衣服）

забу̀х|вам[2]［未］，**забу̀хам**［完］❶（雕鸮）开始厉声啸叫：Бу̀хал ～а на къ̀щата. 雕鸮在房子上啸叫起来。❷〈口〉很厉害地咳嗽起来：Настѝнал е, та е ～ал, не спѝра. 他着凉了，一个劲儿地猛咳起来，止不住。❸〈口〉开始发闷声（暗哑的声音）：Ста̀рецът ～а су̀ха ка̀шлица зад върбѝте. 老人在柳树后闷声地干咳起来。

забухтя̀|вам［未］，**забухтя̀** -*и̇ш*, -*я̀х*，过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［完］开始轰隆隆地响（砰砰地响）：Парахо̀дът ～я̀. 轮船轰隆隆地响起来。～**я̀ване**［中］

забу̀ча 见 забу̀чвам

забуча̀|вам［未］，**забуча̀** -*и̇ш*, -*а̀х*［完］开始呼呼（哗哗，嗡嗡）响，呼啸起来：Ветровѐте ～а̀ват зловѐщо в мра̀ка. 风在黑暗中凄厉地呼啸起来。Гръ̀мко ～а̀ват мото̀рите. 马达嗡嗡地轰响起来。～**а̀ване**［中］

забу̀ч|вам［未］，**забу̀ча** -*иш*, -*их*［完］刺人，扎人，戳人，插人：Забу̀чил два̀ ко̀ла в земя̀та и завъ̀рзал конѐте за тя̀х. 他在地上打了两个桩子，把马拴在上面。— **се**［被动］～**ване**［中］

забушу̀ва|м［完］开始呼啸（狂吼，怒号，汹涌，熊熊燃烧，猖獗）：Бу̀рята ～. 风暴怒号起来。Гня̀в ～ в душа̀та му. 他心中燃起了怒火。

забъ̀бл|ям［未］，**забъ̀бля** -*иш*, -*их*［完］开始潺潺作声（发淙淙声）

забъ̀бр|ям［未］，**забъ̀бря** -*еш*, -*ах*［完］开始唠叨（絮叨，嘟囔）

забъ̀бр|ям се［未］，**забъ̀бря се** -*еш се*, -*ах се*［完］［中态］一个劲儿地唠叨，絮絮叨叨地说相当长时间

забълбо̀л|вам［未］，**забълбо̀ля** -*иш*, -*их*［完］开始发汩汩声

забълбу̀квам［未］，**забълбу̀кам**［完］开始发汩汩声

забъ̀лва|м［未］❶开始呕吐 ❷开始吐出（喷出，扔出）：Парахо̀дът ～ гъ̀сти о̀блаци пу̀шек. 轮船吐出一团团浓烟。Та̀нковете отново ～ха о̀гън. 坦克重新喷出火焰。❸胡说八道，信口雌黄，讲粗鲁话

забълну̀ва|м［完］开始说梦话（发呓语，说胡话）：Ненадѐйно бо̀лната отново ～. 病人突然又说起了胡话。

забърбо̀р|вам［未］，**забърбо̀ря** -*иш*, -*их*［完］开始唠叨（啰嗦，嘟囔）

забъ̀рз|вам［未］，**забъ̀рзам**［完］赶紧（忙着）做起某事来：Дъждъ̀т заваля̀ сѝлно и всѝчки ～аха към домовѐте си. 雨下大了，所有人都急忙往家里跑。

забъ̀рз|вам се［未］，**забъ̀рзам се**［完］［中态］同 забъ̀рзвам：Ѐй, Я̀нко, ча̀кай бѐ, къдѐ си се ～ал? 喂，扬科，等一会儿，你忙着到哪儿去啊？

забъ̀ркам 见 забъ̀рквам[1] 和 забъ̀рквам[2]

забъ̀ркан -*а* ❶ забъ̀ркам 的过被形动 ❷［用作形］1. 乱的，混乱的，杂乱的，不清楚的：～и смѐтки 混乱的账目 ～а ра̀бота 搞不清楚的事情 2.〈转〉惊惶不安的，不知所措的：А̀з стоя̀ при тя̀х упла̀шен и ～. 我惊惶失措地站在他们旁边。～**о**［副］～**ост** -остта̀［阴］：Та̀м цару̀ва голя̀ма ～ост. 那里是一片混乱。

забъ̀рк|вам[1]［未］，**забъ̀ркам**［完］❶开始伸人（插入，塞人，掏）：Забъ̀рка из джо̀бовете си, дано̀ намѐри ня̀кой лѐв. 他在所有的口袋里掏着，但愿能找到个把列弗。❷开始翻寻（仔细地找）：То̀й ～а из шка̀фа. 他在柜子里翻了起来。

забъ̀рк|вам[2]［未］，**забъ̀ркам**［完］❶搅拌，和：Забъ̀ркай ма̀лко ва̀р с пя̀сък. 你掺上砂子和点石灰。❷开始搅拌（和）：Тя̀ ～а мля̀кото. 她搅拌起牛奶来。❸〈转〉弄错：Забъ̀ркахме пъ̀тя. 我们走错了路。Забъ̀ркахме смѐтките си. 我算错了账。❹〈转〉搅糊涂，扰乱：Забъ̀ркаха го с разлѝчни въпро̀си. 他们用各种各样的问题把他搅糊涂了。❺〈转〉把某人牵涉进（某事）：Забъ̀ркаха го в една̀ исто̀рия и мъ̀чно ще се опра̀ви. 他们把他卷进一件事里，他很难对付。— **се**［反身，被动］：Димѝтър се ～ва и не мо̀же да произнесѐ ѝмето на сѐлото. 迪米特尔糊涂了，他说不出那个村子的名字。◇ ～**вам ка̀ша**〈口，不赞〉搞成一锅粥，搞乱某事，制造混乱 ～**ване**［中］

забърня̀квам［未］，**забърня̀кам**［完］〈口〉开始乱翻（寻找）

забъ̀р|свам［未］，**забъ̀рша** -*шеш*, -*сах*［完］❶开始擦：То̀й па̀к ～са лицѐто си с къ̀рпата. 他又用毛巾擦起脸来。❷〈口〉擦一擦，轻轻擦：Забъ̀рши дъска̀та. 你把木板擦一擦。— **се**［反身，被动］～**сване**［中］

забъ̀рч|вам［未］，**забъ̀рча** -*иш*, -*их*［完］使皱起来；使开始起皱纹（有褶）

забъ̀рша 见 забъ̀рсвам

забъ̀хт|вам［未］，**забъ̀хтя** -*еш*, -*ах*［完］开始打（击，捶，推）

забъ̀щ|вам［未］，**забъ̀ша** -*иш*, -*их*［完］〈方〉隐瞒真相，掩饰，遮掩

забя̀га|м［完］开始跑（逃）：Едѝн човѐк се хвъ̀рли на дво̀ра, па ～ към за̀дната му страна̀. 一个人冲到院子里，朝院子后半边跑去。

заб|я̀гвам［未］，**забя̀гна** -*ѐгнеш*, -*я̀гнах*［完］逃离，离开家乡（家园）出走，离乡背井：Забя̀гнал от сѐло и ста̀нал партиза̀нин. 他离开村子，当上了游击队员。～**я̀гване**［中］

заб|я̀лвам[1]［未］，**забѐля** -*ѐлиш*, -*ѐлих*［完］❶开始曝晒（使洗的东西发白）❷使发白：Снегъ̀т заваля̀ и ～ѐли бѝлото на планина̀та. 雪下了起来，使山脊发白。

заб|я̀лвам[2]［未］，**забѐля** -*ѐлиш*, -*ѐлих*［完］开始剥（皮、壳等）— **се**［被动，中态］～**я̀лване**［中］

завàд|я -*иш*, -*их* [完] 开始拿(取,拔,去掉,掘,挖,刨): Откàкто сме ~или водà, стò пъ̀ти е дохàждал да пиè. 从我们开始(从井里)打水起,他已经来喝过上百次水了。

завàйквам [未], **завàйкам** [完]〈罕〉同 завàйквам се

завàйквам се [未], **завàйкам се** [完] [中态] (因病痛、痛苦、不满而)开始哼哼(呻吟,发怨声)

завалèн -*а* [形] (指语言、讲话)不纯的,不地道的,不正确的: ~ езѝк 不地道的语言 Тè ме попѝтаха на ~ фрèнски езѝк за пъ̀тя към Чèрни връх. 他们用不地道的法语问我到黑峰怎么走。~**о** [副]

завалѝ|я -*ята*, -*и* [不变,形]〈口〉可怜的,不幸的

завалѝ 见 завалѝвам 和 завàлям[1]

завалѝ се 见 завàлям се

завал|ѝвам [未], **завалѝ** -*ѝш*, -*ѝх*, 过主形动 -*ѝл*, -*ѝла*, -*èли* [完] [只三] 开始下雨(雪等): Неочàквано ~ѝ порòен дъжд. 突然下起倾盆大雨来。~**ѝване** [中]

завàл|ям[1] [未], **завалѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使倒下,弄倒: Вя̀тъ̀рът се втỳрва като пия̀н и ~я дърветàта. 风像醉汉一样闯了过来,把树刮倒了。❷〈转〉说话(发音、用词等)不标准,说话带外国味或外族语口音 ~**яне** [中]

завàля|м[2] [完] ❶(开始)使滚动(翻滚,转动) ❷开始滚(搓,抟,揉,卷): ~м тестòто 揉起面来

завàл|ям се [未], **завалѝ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] (走路时)摇摇晃晃 ~**яне** [中]

завàр|вам [未], **завàря** -*иш*, -*их* [完] ❶(到某处时)正看见(某人做某事),(正)遇见,正碰着,赶上: Завàрих го в градѝната. 我在花园里碰见了他。Завàрили го на местопрестъплèнието. 他们在犯罪现场看见了他。❷当后妈(指嫁给有孩子的鳏夫的女人对丈夫前妻所生子女的关系): Двè децà ~ила, еднò завèла и двè природѝла. 丈夫的前妻留下两个孩子,她带来了一个,又生了两个。— **се** [被动,互及]: Веднъ̀ж случàйно тè се ~иха в сèлската бакàлница. 有一次,他们偶然在村子里的杂货铺碰上了。Добрè ~ил.〈民〉(回答别人说的 „Добрè дошъ̀л!"(欢迎!)时的用语)谢谢;你好: Ò, дя̀до Стàнчо, добрè дошèл! — Добрè ~ил, Никòлчо. "噢,斯坦乔爷爷,欢迎你!""你好,尼科尔乔!" ~**ване** [中]

завàрд|вам [未], **завàрдя** -*иш*, -*их* [完] ❶〈口〉保卫,守卫,保护: ~вам вратѝте 守卫大门 Сèляните от рàно са ~или ливàдите за сенò. 农民们从一大早就看守着牧草地。❷埋伏着准备袭击(某人) ❸开始守卫(守护,埋伏,守候) — **се** [被动] ~**ване** [中]

завàрдям [未] 同 завàрдвам

завàрен -*а* [形] (在某人来到或发生某事时)已有的,现有的: ~о детè 丈夫前妻所生的孩子,异母孩子 ~о положèние 现有状况

завàрени|к -*ци* [阳] 丈夫前妻所生的儿子(与 довèденик (带来的儿子)相对)

завàреница [阴] 丈夫前妻所生的女儿(与 довèденица (带来的女儿)相对)

завàрениче -*та* [中] 丈夫前妻所生的孩子

завàрка [阴] ❶焊接,熔接: прàвя ~ 焊接 ~ с оксижèн 氧气焊接 ❷焊接点,焊接部位: Завàрката не личѝ. 焊接部位看不出来。❸焊料(焊条)

завàрквам [未], **завàркам** [完]〈方〉快步走起来,赶快(赶忙,忙着)做起某事来

завàрчи|к -*ци* [阳] 焊接工,电焊工

завàря 见 завàрвам

заварѝ[1] 见 заварѝвам

завар|ѝ[2] -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶开始煮(熬,炖): От сутринтà съм ~ѝла бòб. 从早晨起我就煮上芸豆了。❷开始蒸馏(酿造)

завар|ѝвам [未], **заварѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 焊,焊接: Заварѝ го с оксижèн и ще стàне пò-здрàво. 你用氧焊机把它焊一下就会结实一些。— **се** [被动] ~**ѝване** [中]

завàря|м [未] 同 завàрвам — **се** [被动,互及] ~**не** [中]

завàсвам [未], **завàсам** [完]〈方〉赶上

завдѝгам [完] 开始举(抬,搬,掀,竖,唤起,叫醒)

заведà 见 завèждам

заведèни|е -*я* [中] ❶企业,作坊,店: питèйно ~е 酒店,酒馆 индустриàлно ~е 工业企业 увеселѝтелно ~е 娱乐场所 ❷机关,单位: вѝсше учèбно ~е 高等学校 бòлнични ~я 医院 изпрàвително ~е 教养所 ◇ **богоугòдно ~е**〈旧,谑〉酒吧间,夜总会

завèдующ -*а* 同 завèждащ

завè|ждам[1] [未], **заведà** -*дèш*, -*дòх*, -*дè*, 过主形动 -*л* [完] ❶领,带领,领走,牵走: Заведѝ децàта на разхòдка. 你把孩子们带去散步吧! Стàрче, знàеш ли пъ̀тя за Кỳла? Мòжеш ли да ни ~дèш тàм? 老爷爷,您知道去库拉的路吗? 您能领我们到那儿去吗? ❷载,送,运: Тролèят ви ~жда тàм. 无轨电车可以把你们送到那儿。❸(与名词连用表示动作的开始)开始进行: ~ждам рàзговор 谈起话来 ~ждам спòр 争论起来 — **се** [被动] ◇ **(Товà) ще ме ~дè в грòба.**〈口〉这会使我送命的。**~ждам дèло(процèс)** 开始审理诉讼案件 **~ждане** [中]

завè|ждам[2] [未], **заведà** -*дèш*, -*дòх*, -*дè*, 过主形动 -*л* [完] ❶领导,主管,负责: ~ждам отдèл 领导(主管)一个科 ~ждам стопàнство 主管经济 ❷〈公文〉登记,注册,记录: В склàда ѝма 500 кг пирòни, кòйто не са ~дени òще. 仓库里有500千克钉子还没有登记入册。— **се** [被动] ◇ **~дена е (нѝкаква) прàктика**〈书〉有这样的做法 **~ден е (нѝкакъв) рèд**〈书〉有这样的规章制度 **~ждане** [中]

завèждащ -*а* завèждам 的现主形动: ~ учèбната чàст 教务主任,教务处长 ~ отдèла 司长;局长;处长;科长 ~ канцелàрията 办公室主任

завèки [副]〈罕〉永远(地)

завèра -*та* [无复,阴]〈史〉❶1821—1828 年的希腊解放运动(许多被君士坦丁堡总主教管辖区绑架的保加利亚手工业者和商人也参加了这一运动) ❷保加利亚信基督教的居民反土耳其政权的起义 ◇ **Вèлчовата ~** 1835 年特尔诺沃起义

завèраджи|я -*ята*, -*и* [阳]〈史〉❶1821—1828 年希腊解放运动的参加者 ❷保加利亚信基督教的居民反土耳其政权起义的参加者

завербỳва|м [未,完]〈政〉征募,招募,征求,征集: ~м привъ̀рженици 征求拥护者 ~м агèнти 招募间谍 — **се** [被动] ~**не** [中]

заверѝтел -*ят*, -*я* [阳] 负责证明签字、文件等无误的公务员,证明人,证实人: Пòдписът на ~я не è я̀сен. 证明人签字不清楚。

завèрка [阴] (用签字、盖章等)证明无误,签注: ~ на железопъ̀тни билèти (докумèнт, пòдпис) 证明火车票(文件、签字)无误 ~ на паспòрт 护照上的背签

заверя̀вам [未], **заверя̀** -*и̇ш*, -*и̇х* [完]〈公文〉(用签字、盖章等)证实,证明,使确信(文件无误);签注:~я̀вам докумѐнт 证明文件无误 — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]: ~я̀ване на по̀дписи 验证签字

завѐса [阴] ❶幕,帐幕,(舞台上的)幕:~ата се спу̀ска (па̀да) 幕落 Завѐсата се вди̇̀гна и представлѐнието запо̀чна. 幕升起来了,演出开始了。❷窗帘,门帘:Спусни̇̀ ~ите на прозо̀реца. 把窗帘放下来吧!◇ **ди̇̀мна ~а** 〈军〉烟幕 **вди̇̀гам ~ата** 揭露真相 **желя̀зна ~а** 铁幕

завѐсвам [未], **завѐся** -*иш*, -*их* [完]〈罕〉挂(幕、窗帘等),(用幕、窗帘等)挡上,遮上:Завѐсих прозо̀рците от си̇̀лното слъ̀нце. 我拉上窗帘挡住强烈的阳光。

за̀вет [无复,阳] 背风的地方:Застани̇̀ на ~ до огра̀дата. 站到围墙根下背风的地方吧!◇ **пра̀вя ~** 避风

завѐт [阳]〈书〉❶遗教,遗训,遗嘱,遗言,遗书:Тѐ слѐдват ~а на възрождѐнците! 他们遵循复兴时代活动家的遗训。❷(历史上)流传下来的东西,历史遗产:Отѐчество ми̇̀ло лю̀бя, нѐговия ~ па̀зя. 我爱我可爱的祖国,我保护它的历史遗产。◇ **Ста̀р(и) ~** 《旧约》**Но̀в(и) ~** 《新约》

за̀ветен -*на* [形] 背风的:~но мя̀сто 背风的地方

завѐтен -*на* [形] ❶遗传下来的,遗留下来的,前辈嘱咐的:~ен дъ̀лг 前辈嘱咐(我们)应尽的义务 ❷秘藏(在心中)的,珍藏的,极宝贵的,朝夕思慕的:на̀й-~ни та̀йни 隐藏在内心最深处的秘密 ~ен идеа̀л 朝夕思慕的理想

завѐхна 见 завя̀хвам

завечеря̀вам се [只三单] **завечеря̀ва се** [未], **завечери̇̀ се** -*и̇ се* [完] [无人称]〈方〉天黑,夜幕降临

завеща̀вам [未], **завеща̀я** -*еш*, -*х* [完] ❶遗嘱交给(某人),遗赠,分配遗产:~вам имо̀та си 分配遗产 То̀й ни ~ сво̀ята всеотда̀йност на нау̀ката. 他把他对科学的一片忠诚遗留给了我们。❷〈转〉遗言嘱咐,留遗嘱,写遗书:На деца̀та си ще ~я да ста̀нат добри̇̀ гра̀ждани. 我要留遗嘱让孩子们成为好公民。— **се** [被动]

завеща̀ние -*я* [中](关于死后如何分配财产的)遗嘱;遗书,遗言:пра̀вя ~е 立遗嘱 изпълня̀вам ~е 按遗嘱办,执行遗嘱 уми̇̀рам, бѐз да оста̀вя ~е 未留下遗嘱而死去

завеща̀тел -*ят*, -*я* [阳], **завеща̀телка** [阴] 立遗嘱人:Наслѐдниците ще изпъ̀лнят во̀лята на ~я. 继承人将按照立遗嘱人的心愿去做。

завеща̀я 见 завеща̀вам

завѐя 见 завя̀вам

завѐян -*а* ❶ завѐя 的过被形动:~о със сня̀г полѐ 积雪的田野 ❷ [用作形]〈蔑〉漫不经心的,发呆的,傻的,蠢的;疯疯癫癫的 ~**ост** -остта̀ [阴]

завзѐмам [未], **завзѐма** -*меш*, -*х*, 过主形动 -*л*, 过被形动 -*т* [完] ❶占据,攻占,占领:~мам гра̀д (крѐпост) 占领城市(要塞) ~мам пози̇̀ция на проти̇̀вника 占领敌人的阵地 ❷攫取,据为己有,侵占,占去,占有:Тѐ са ~ли всѝчко в ръцѐте си. 他们把一切都据为己有。❸〈罕〉占,占据(指面积、空间):Тѐ ~мат и̇̀зточната ча̀ст на то̀зи о̀стров. 他们占据着这个岛的东部。— **се** [被动] ~**мане** [中]

завзи̇̀мам [未] 同 завзѐмам

завзи̇̀рам се [完] 开始注视:Какво̀ си се ~л в лицѐто ми? 你干吗盯着我的脸啊?

зави̇̀вам¹ [未], **зави̇̀я** -*еш*, -*х* [完] ❶转弯,拐弯,改变方向:~вам наля̀во 向左拐 ~вам в ма̀лка у̀личка 拐进一条小巷 Пъ̀тят ~ва. 道路变了方向。❷盖上;裹住,包住,卷起来:То̀й взѐ еди̇̀н ямурлу̀к и ~ детѐто. 他拿了一件毡斗篷把孩子裹了起来。~вам кни̇̀гата във вѐстник 用报纸把书包起来 ❸系上,绕上,缠上:Моми̇̀чето ~ваше ша̀пката с цветя̀. 女孩把花绕在帽子上。❹拧紧,上紧:~вам ви̇̀нт 拧紧螺丝 — **се** [被动] ~**ване** [中]

зави̇̀вам² [未], **зави̇̀я** -*еш*, -*х* [完] 嗥叫(长号,怒号)起来:Ку̀четата са ~ли като̀ въ̀лци. 狗像狼一般嗥叫起来。Зи̇̀мната бу̀ря бучи̇̀ и ~ва в нощта̀. 冬天的暴风在深夜呼啸着。~**ване** [中]

зави̇̀вам се [未], **зави̇̀я се** -*еш се*, -*х се* [完] ❶[反身]裹住(包住,盖住)自己:Деца̀та се ~ха с одея̀лото. 孩子们盖上了毯子。❷[中态]盘旋(回旋)起来:Орли̇̀ се ~ха високо в небѐто. 老鹰高高地在天空盘旋起来。❸(由于忧虑而)惊呆,惊愕 ❹(蚕)开始作茧:Бу̀бите по̀чнаха да се ~ват в пашку̀ли. 蚕开始结茧了。◇ **~ва ми се свя̀т** 头晕,头昏:Свя̀т му се ~. 他头晕。Зави̇̀ му се свя̀т и ча̀к му прилоша̀. 他头晕,甚至虚脱了。~**ване** [中]

зави̇̀вка [阴] 卧具,被盖,被褥;毯子:сгу̀швам се в ~ите 蜷缩在被子里 О̀ще лежа̀ в ~ите. 我还躺在被窝里。Ня̀мах за лежа̀не ни̇̀ пости̇̀лка, ни̇̀ ~а. 我睡觉既没有铺的,也没有盖的。

завиделя̀вам се [只三单] **завиделя̀ва се** [未], **завиделѐе се** -*я̀ се*, 过主形动 -*я̀ло се* [完] [无人称] 天开始亮

зави̇̀ден -*на* [形] 令人羡慕的,可羡慕的;能引起忌妒的;非常好的,很难得的:~но положѐние 令人羡慕的地位 ~ен успѐх 令人羡慕的成就

зави̇̀длив -*а* [形]〈罕〉同 завистли̇̀в

зави̇̀ждам [未], **зави̇̀дя** -*диш*, -*дя̀х*, 过主形动 -*дя̀л*, -*дя̀ла*, -*дѐли* [完] 忌妒;羡慕:~ждам му за нѐщо 为…而忌妒(羡慕)他 Не ~ждам на ща̀стието му. 我不羡慕他的幸福。На това̀ ни̇̀кой ня̀ма да ти ~ди. 在这一点上谁也不会羡慕你。~**ждане** [中]: Тѐхният живо̀т сега̀ е о̀ще по̀-честѝт и по̀ за ~ждане. 现在他们的生活更幸福,更令人羡慕了。

зави̇̀квам [未], **зави̇̀кам** [完] 开始喊叫:„Мѐчка, мѐчка!" — ~аха деца̀та. "熊,熊!"孩子们喊了起来。

завилня̀вам [未], **завилнѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] ❶狂吹起来 ❷开始肆虐,猖獗起来 ❸吵闹起来

зави̇̀наги [副] 永远,永久,终生:Проща̀вай ~! 永别了! Сприятели̇̀хме се ~. 我们成了终生的朋友。◇ **веднъ̀ж ~** 一劳永逸地;一成不变地

зави̇̀нтвам [未], **зави̇̀нтя** -*иш*, -*их* [完] 拧紧,旋紧,上紧(螺丝等)— **се** [被动] ~**ване** [中]

зави̇̀рам¹ [未], **завра̀** -*ре̇ш*, -*я̀х*, 过主形动 -*ря̀л*, -*ря̀ла*, -*рѐли*, 过被形动 -*ря̀н*, -*ря̀на*, -*рѐни* [完] 把…伸进,插进,塞进:А̀гънцата ~и̇рат муцу̀ни под въ̀лнестите корѐми на ма̀йките си. 小羊羔把嘴伸到它们妈妈的毛茸茸的肚子底下。~и̇рам си носа̀, дѐто не ми̇̀ е ра̀бота 插手与我无关的事,管闲事 — **се** [中态] ◇ **~ря̀н зѐт** 上门女婿,入赘的女婿 ~**и̇ране** [中]

зави̇̀рам² [未], **завра̀** -*ре̇ш*, -*ря̀х*, 过主形动 -*ря̀л*, -*ря̀ла*, -*рѐли* [完] ❶开始沸腾,开了起来:Вода̀та ~ря̀. 水开了。❷热得出了满身大汗:Завря̀х от по̀т. 我出了满身大汗。~**и̇ране** [中]

завѝр|вам [未], **завѝря** *-иш, -их* [完] (往水库、水池里)蓄水,灌水 — **се** [被动,中态]

завнр|я̀вам [未], **завиря̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 завѝрвам — **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]

завѝсим *-а* [形] 依从的,依赖的,依属的,附属的,附庸的,依附的: ~а държа̀ва 附庸国 намѝрам се в ~о положѐние 处于从属(依从)地位 Не съм ~ от ня̀кого. 我不从属于任何人。~и еднò от дру̀го (помежду̀ си) 相互依从的

завѝсимост *-тà, -и* [阴] ❶ [只单] 依从性,依赖性,依属性;依赖地位,从属地位: намѝрам се под чу̀жда ~ 依赖别人 ❷依赖关系,依从关系: Трудъ̀т се запла̀ща в ~ от колѝчеството и ка̀чеството на извъ̀ршената ра̀бота. 按照所完成工作的数量和质量来支付劳动报酬。в ~ от товà 由于这一点 в ~ от обстоя̀телствата 看情况而定,以情况为转移 За вся̀ки триъ̀гълник получа̀ваме ~и между̀ страна̀те и ъ̀глите му. 每个三角形的边和角之间都有依从关系。

за̀вист *-тà* [无复,阴] 忌妒,忌妒心: бу̀дя (събу̀ждам) ~ в ня̀кого 引起某人忌妒 изпъ̀лнен съм от ~ 充满了忌妒 глѐдам със ~ на нѐщо 以忌妒的眼光看待某事 Нѐговото ла̀комо окò глѐдаше със ~ вся̀ки пò-ху̀бав имòт. 他贪婪的眼睛忌妒地看着每一块更好的田地。

завистлѝв *-а* [形] ❶好忌妒的,忌妒心强的: Той е ~ човѐк. 他是一个好忌妒的人。❷忌妒的: глѐдам го със ~и пòгледи (очѝ) 带着忌妒的眼光看他 **~о** [副] **~ост** -осттà [无复,阴]

завѝстни|к *-ци* [阳], **завѝстница** [阴] 爱忌妒别人的人: Тòй ѝма мно̀го ~ци. 有许多人忌妒他。

завѝс|я *-иш, -их* [未] ❶取决于,靠…,以…为转移,要看…来决定,依赖于: Товà не ~и от мѐне. 这不取决于我。Ѝзходъ̀т на та̀я ра̀бота ~и от мно̀го обстоя̀телства. 这件事的出路要由很多情况来决定。Рационàлното познàние ~и от сетѝвното познàние. 理性认识依赖于感性认识。Съзнàнието на човѐка, нѐговите идѐи ~ят от материàлната въ̀ншна средà. 外界的物质环境决定人的意识和思想。❷ [只三单] 看情况,有可能: Ще дòйдеш ли днѐс? — Завѝси. "你今天来不来?""要看情况。"

завѝтл|ям [未], **завѝтля** *-иш, -их* [完] 拧紧,旋紧,上紧(螺丝等)

завѝхр|ям [未], **завѝхря** *-иш, -их* [完] 使(流体)形成旋涡 — **се** [中态] ❶(流体)形成旋涡,做旋涡运动 ❷〈行,口〉(以极大的力量)形成(产生,表现): Завѝхри се голя̀м скандàл. 发生了一场极厉害的吵闹。

завѝя 见 завѝвам[1] 和 завѝвам[2]

завлад|я̀вам [未], **завладѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* [完] ❶占据,占领,侵占,攫取;掌握: ~я̀вам имòт 侵占财产 Тѐ ~я̀ха крепосттà. 他们占领了要塞。❷〈转〉吸引住,掌握,征服: Песентà ~я̀ всѝчки и в стàята настъ̀пи пъ̀лна тишинà. 这支歌吸引了所有的人,房间里鸦雀无声。Та̀я мѝсъл го ~я̀. 这个念头把他吸引住了。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

завл|ѝчам [未], **завлекà** *-ечѐш, -я̀кох, -ѐче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -ѐкли*, 过被形动 *-ѐчен* [完] ❶带走,卷走;绑走,硬拉走: Течѐнието (тълпàта) го ~ѐче. 水流(人流)把他卷走了。Болесттà без врѐме го ~ѐче в грòба. 疾病使他过早地去世了。❷耙地: Посѝх нѝвата и я ~я̀кох. 我在地里撒了种,耙了土。❸〈转,口〉拖欠着不还: Тòй ми ~ѐче трѝста лѐва. 他欠我三百列弗不还。❹〈方〉带走泥沙,堆积(埋上)泥沙: Порòищата са изрòвили стръмнинѝте и ~ѐкли пъ̀тищата. 急流把陡坡冲毁,泥沙把道路埋上了。— **се** [被动] **~ѝчане** [中]

завл|ѝчам се [未], **завлекà се** *-ечѐш се, -я̀кох се, -ѐче се*, 过主形动 *-я̀къл се, -я̀кла се, -ѐкли се* [完] [中态] 〈口〉很勉强地(艰难地)走到,好不容易走到: С мъ̀ка се ~я̀кох дотàм. 我好不容易走到那里。**~ѝчане** [中]

завòд [阳] ❶(大)工厂: металургѝчен ~ 冶金厂 азòтнотòров ~ 氮肥厂 ~ за химѝчески тòрове 化肥厂 обу̀вен ~ 皮鞋厂 ~-внедрѝтел 使设计得到实际应用的工厂,试验厂 ~-производѝтел 生产厂家 ❷种畜场(多指培育良种马的养马场)

завòдск|и *-а* завòд 的形容词: ~и ра̀бòтник 工厂的工人 ~о учѝлище 工厂的附属学校

завоевàвам [未] 同 завою̀вам

завоевàни|е *-я* [中] ❶占领,征服: хра̀бро съпротивлѐние на нарòда при ~ето 在被占领期间人民的英勇反抗 ❷〈转〉成就,成果,成绩,斗争的(劳动的)果实: исторѝчески ~я 有历史意义的成就 ~я на нау̀ката 科学成果

завоевàтел *-ят, -я* [阳], **завоевàтелка** [阴] 征服者,侵略者: странà ~ка 侵占别国领土的国家,占领国

завоевàтел|ен *-на* [形] 征服(性)的,侵略的: ~на войнà 侵略战争 ~на полѝтика 侵略政策

завоевàтелск|и *-а* [形] 征服性的,侵略性的: ~и намерѐния 侵略企图

завò|ждам се [未], **завòдя се** *-диш се, -дих се* [完] (母牛)怀孕,怀崽

завòз|вам [未], **завòзя** *-иш, -их* [完] ❶开始运送(搬运,运输) ❷开始驾驶;开始赶

завò|й *-ят, -я, -и* [阳] ❶转弯处,转弯,弯: Катастрòфата е стàнала на ~я на пъ̀тя. 车祸发生在路拐弯的地方。Ту̀к рекàта прàви голя̀м ~й. 河在这里拐了一个大弯。❷大转变,大转弯,大变动: ~й на 180 грàдуса 180 度的大转弯 Тѐ напрàвиха неочàкван ~й в полѝтиката. 他们的政策突然来了个大转弯。

завон|я̀вам [未], **завоня̀** *-ѝш, -ѝх* 和 **завонѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 开始发臭(发出难闻的味道)

завою̀ва|м [完] ❶征服,占领,夺取: ~на землѐ 被占领的土地 Нарòдъ̀т се убеждàва, че тря̀бва да ѝма сѝла да ~ свободàта. 人民确信必须有夺取自由的力量。❷〈转〉获得,争得,争取到,得到,赢得: ~м довѐрие (òбщи симпàтии) 赢得信任(一致的好感) ~м побѐда над ня̀кого 战胜某人 Завою̀вал сърцàта на хòрата. 他赢得了人心。— **се** [被动] **~не** [中]

заврà 见 завѝрам

заврещ|я̀вам [未], **заврещя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] (山羊)开始咩咩叫: Чѐрната козà отнòво ~я̀. 黑山羊又叫起来了。Детѐто се уплàши и ~я̀. 孩子吓着了,叫了起来。

за̀връз [阳] 结住的果实,挂住的果实,未熟的果实: Тàзи прòлет ~ът не можà да се задържѝ. 今年果树没能挂住果。

завръ̀зва|м [完] 开始系(扎,捆): От вчѐра сме ~ли пакѐтите. 从昨天起我们开始把(纸)包扎起来。

завръ̀зка [阴] ❶〈文学〉开始,开端,起始,发端(与 развръ̀зка (结局)相对): Завръ̀зката на тàзи дрàма е дàдена мнòго

сполучлѝво. 这个剧的开端写得很成功。❷〈扩〉发端,开端: ~ на бòя 战斗的开端 ❸(系东西用的)带子,绳子

заврънгàчка [阴] ❶同 заврънкỳлка ❷物件或机件的零星部分或小零件(其用途及名称一般为人们所不知)

заврънк|вам [未], **заврънкам** [完] ❶(陀螺等)嗡嗡地响起来: Машѝнката пàк ~а. 小机器又嗡嗡地响了起来。❷〈转〉纠缠不休,死乞白赖地要求: Стѝга си ме ~вал. 你别跟我纠缠不休了!

заврънкỳлк|а [阴]〈口〉(手写花体字上或物件上的)花饰: пòдпис със ~и 带花饰的签字

зав|ръщам[1] [未], **завърна** *-ѐрнеш, -ѐрнах* [完]〈方〉❶使回转,使转方向: Завърнѐте редѝцата насàм. 请把队列转到这边来。❷(把牲口)赶回来: Завърнах овцѐте от нѝвата. 我把羊从地里赶回来了。❸朝边上稍稍转一点: ~ръщам главà 微微转一下头 ~ръщам ръкàви (крàчоли) 卷袖子(裤脚) **~ръщане** [中]

завръща|м[2] [完] 开始还: От когà е ~л дългà си и òще не гò е изплатѝл напълно. 他从很久以前就开始还债,到现在还没有还清。

зав|ръщам се [未], **завърна се** *-ѐрнеш се, -ѐрнах се* [完] [中态] ❶回,回去,回来,返回: ~ръщам се в къщи 回家 ~ръщам се от чужбѝна 从国外回来 ❷〈口〉转向一侧(一边): Завърна се налѝво. 他转到左面。**~ръщане** [中]

заврѝ 见 завѝрам[2]

заврѝквам [未], **заврѝкам** [完] 青蛙呱呱地叫起来: Заврѝкаха жàбите. 青蛙呱呱地叫了起来。

заврѝн *-а* [形] ~ **зèт** 上门女婿,入赘女婿

заврѝск|вàм [未], **заврѝскам** [完] 开始大声喊叫: Изведнъж детѐто ~а и не спрѝ цѝла нòщ. 孩子突然哭闹起来,一夜都没停。

завсегдà [副]〈古〉同 завѝнаги

завтекà се 见 завтѝчвам се

завтѝк|вам [未], **завтѝкна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完]〈方〉同 завтъквам

завт|ѝчвам се[1] [未], **завтѝчам се** 和 **завтекà се** *-ечѐш се, -ѐкох се, -ѐче се*, 过主形动 *-ѐкъл се, -ѐкла се* [完] [中态] 跑去,跑到(不远的地方): Завтѐкох се веднàга към нѐго. 我马上朝他跑去。

завт|ѝчвам се[2] [未], **завтѝчам се** 和 **завтекà се** *-ечѐш се, -ѐкох се, -ѐче се*, 过主形动 *-ѐкъл се, -ѐкла се* [完] 开始流入,开始注入

завтък|вам [未], **завтъкна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完]〈民〉插入,插上,别上: Завтъкнала кѝтка на чѐло. 她额前的头发上插着一小束花。**~ване** [中]

зàвуч [阳] (завѐждащ учѐбната чàст 的缩写)(中小学的)教务主任,教导主任

завчàс [副]〈口〉很快,马上,一下子,一会儿工夫: Свършил рàботата ~. 他一会儿工夫就把活干完了。Отѝде и се върна ~. 他走了,马上又回来了。

зàвчера [副] 前天: Гдѐ бѐше ~ и вчѐра? 前天和昨天你到哪儿去了?

зàвчерашен *-на* [形] 前天的,前天发生的;前天剩下的: ~но представлѐние 前天的演出 ~но ѝдене 前天剩下的食物

завъ|ждам [未], **завъдя** *-диш, -дих* [完] 使繁殖起来,开始饲养(培育): ~ждам кокòшки 开始饲养母鸡 Завъдихме си цветѝ. 我们养起花来了。— **се** [中态]: Завъдиха се мѝшки. 老鼠繁殖起来了。**~ждане** [中]

завъзкачà се 见 завъзкàчвам се

завъзкàчам се [未]〈方〉同 завъзкàчвам се

завъзкàч|вам се [未], **завъзкачà се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 开始往上爬(攀登): Тѐ се ~ваха нагòре. 他们开始往上爬。

завълнỳва|м се [完,中态] ❶开始起波浪,波动起来: Лѐко се ~ха узрѐлите класовѐ. 熟了的麦子起了微微的波浪。❷开始激动,开始不安,激动起来: Сърцѐто му се ~. 他的心激动起来。

завървѝвам [未], **завървѝ** *-ѝш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] 开始走: Откàк се е зорà зазорѝла / от тогàз е войскà ~ѝла. (Нар. пес.) 从黎明起,队伍开始行进。

завъргàлям [完] 使滚动(翻滚)起来 — **се** [反身]

завържа 见 завързвам

завързà|к *-ци* [阳]〈民〉❶长得不够好的植物或果实 ❷个子小但结实的人或牲口 ❸难分开的东西,交织在一起的东西: дървò ~к 难劈的木头

завър|звам [未], **завържа** *-жеш, -зах* [完] ❶系上,扎住,捆上,拴上,绑上: ~звам торбѝчката 把小口袋扎上 ~звам нѝкого за дървò 把某人捆在大树上 ~звам му ръцѐте на гърбà 反绑着他的双手 Въжѐто е здрàво ~зано. 绳子系得很结实。Тòй ~зва бѝла кърпа на лѝвата си ръкà. 他在自己的左臂上绑上白方巾。❷结果,挂果,结果实: Дървѐтата тàзи прòлет рàно ~заха. 今年春天这些树的果实结得早。❸开始系(扎,捆,绑): От сутринтà сме ~зали снòпи. 从早晨起我们就开始捆麦子了。❹(与某些抽象名词连用,表示这些名词所指动作的开始或实现)开始,起来: ~звам сражѐние 开始战斗 ~звам рàзговор 开始谈话 ~звам спòр 争论起来 ~звам приѝтелство 结为朋友 ~звам врѐзки 建立联系,结识 — **се** [反身,被动,中态] **~зване** [中]

завърлỳва|м [完] 猖獗起来: В сѐлото ~ бòлест. 疾病在村子里蔓延开来。

завърна[1] 见 завръщам

завърн|а[2] *-еш, -ах* [完]〈口〉找到,碰上,遇上: Всѐки орè, гдѐто ~е. 每个人都是走到哪儿就在哪儿耕地。

завърна се 见 завръщам се

завърт|ам [未], **завъртѝ** *-ѝш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли*, 过被形动 *-ѝн, -ѝна, -ѐни* [完] ❶使转动起来: Завъртѝ колелòто. 把轮子转起来! ❷开始转(动): Кỳчето рàдостно ~а опàшката. 狗高兴地摇起尾巴来。❸弯来弯去地跳(霍罗舞) ❹拧(螺丝、龙头等) ❺同 ỳдрям (打): Обръща се и му ~а еднà плеснѝца. 转过身来,给了他一个耳光。❻留,保留,保存: Не ~а лѐв у сѐбе си. 他自己连一个列弗都不存。**~ане** [中]

завърт|ам се [未], **завъртѝ се** *-ѝш се, -ѝх се*, 过主形动 *-ѝл се, -ѝла се, -ѐли се* [完] [中态] ❶呆一会儿,停留一会儿: Не сѐ ~а в къщи. 他在家里连一会儿也呆不住。❷转身: Завъртѝ се налѝво! 朝左转! ❸开始转(动): Колелòто вѐче се ~ѝ. 轮子已经开始转动了。**~ане** [中]

завърт|вам [未], **завъртѝ** *-ѝш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли*, 过被形动 *-ѝн, -ѝна, -ѐни* [完] 同 завъртам — **се** [反身,被动,中态] **~ване** [中]

завъртỳлка [阴]〈口〉同 заврънкỳлка

завъртя 见 завъртам, завъртвам 和 завъртявам

завъртя се 见 завъртам се

завъртявам [未], **завъртя** -*йш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели*, 过被形动 -*ян*, -*яна*, -*ени* [完] ❶使转动起来: От вчера съм ~ял тази машина. 从昨天起我就开始操作这台机器了。❷弯来弯去地跳(霍罗舞): Хорото ~я два пъти около чешмата. 霍罗舞圈围着泉水池绕了两转。❸〈转,口〉同 замайвам: ~явам му главата 使他头发晕 ❹〈转,口〉开始打扰; 引起疼痛: Кракът пак ме ~я. 我腿又疼了。❺〈转,口〉挥动起来,挥舞起来: Той пак ~я брадвата. 他又挥起了斧头。❻〈口〉建立,发展: ~явам къща 盖房子 — **се** [反身,被动,中态] **~яване** [中]

завършавам [未], **завършея** -*ееш*, -*ах* [完] 开始打谷,开始脱粒

завършвам [未], **завърша** -*иш*, -*их* [完] ❶做完,完成,完毕,完结,结束: Въпреки всички трудности, който стоят пред нас, ние ще ~им успешно своите задачи. 尽管我们面前有许多困难,但我们一定能够胜利地完成任务。Язовирът ще бъде ~ен тази година. 水库将于今年之内竣工。Съвещанието ~и привечер. 会议在傍晚时结束。❷毕业,结业: ~вам техникума 中等技校毕业 ❸谈完,结束: Ще измрем до един, но няма да се предадем! — ~иха партизаните. "我们宁愿全都死掉,但是我们决不投降!"游击队员们结束了他们的话。❹以…结尾,结束于,极限为,最边上是: Обикновено имената от женски род ~ват на -*а*. 阴性名词一般以 -*а* 结尾。❺〈罕〉划界限 ❻开始做: Завършила съм една работа, да видя кога ще я свърша. 我开始做一项工作,看看什么时候能把它完成。— **се** [被动] **~ване** [中]

завършек -*ци* [阳] 同 завършък

завършен -*а* ❶завърша 的过被形动 ❷[用作形] 1.已完成的,已结束的,已做好的: ~о образование 已完成的学业 ~а работа 已经结束(完成)的工作 2.完善的,完美的,不用修改的: предавам ръкописа в ~ вид 交定稿 **~ост** -остта [阴]: ~ост на образа 形象的完美

завършея 见 завършавам

завършък -*ци* [阳] ❶同 край (结尾,末尾,结局,尽头,止境,终点): Работата ще има лош (добър) ~к. 事情将有不好的(好的)结局。❷词尾: ~к на дума 词尾

завъсвам [未], **завъся** -*иш*, -*их* [完] 皱起(眉): Какво си ~ил вежди? 你干吗皱起眉头啊? — **се** [中态]: Какво си се ~ил? 你干吗皱眉啊?

завявам [未], **завея** -*ееш*, -*ях* 和 -*еях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* 和 -*еял*, -*еяла*, -*еели*, 过被形动 -*ян*, -*яна*, -*ени* 和 -*еян*, -*еяна*, -*еени* [完] ❶吹起来,刮起来: Завея есенен вятър. 刮起了秋风。❷使飘扬起来,使摇动起来: Завя байрака. 他摇起了旗子。❸吹散,吹开,刮走: Вятърът ми ~ея шапката някъде. 风把我的帽子吹到什么地方去了。❹风吹起(沙土、雪等)而覆盖,铺上: от снеговете ~ени окопи 被吹来的雪覆盖了的战壕 — **се** [被动] ◇ **Завя друг вятър.** 〈转〉风向变了;(政局等)发生了变化。**~яване** [中]

завяхвам [未], **завехна** -*ехнеш*, -*ехнах* [完] ❶开始枯萎(凋谢): Мама натопва китката в менчето, та да не ~ехне цветето. 妈妈把花束浸在小桶里,免得花蔫了。❷稍稍发蔫: Цветята са ~ехнали. 花有点发蔫了。❸〈转〉变憔悴,变虚弱,变得无力: Промени се след това Райка. Посърна, ~ехна. 在这之后,拉伊卡变了,变虚弱了,憔悴了。❹(伤口)长好,愈合 **~яхване** [中]

загаврям се [未], **загавря се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 开始侮辱(侮弄)

загадвам [只三单] **загадва ми се** [未], **загади ми се** -*й ми се* [完] [无人称] 开始恶心(想呕吐)

загади ми се 见 загадвам

загадка [阴] ❶谜,闷葫芦,秘密: разгадавам ~ата 解谜 намирам ключ на ~ата 找到解开秘密的办法 Науката е разрешила вече много ~и. 科学已经解开了很多谜。Това е (остава) ~а за мене. 对我来说,这(仍然)是个谜。❷暗示: говоря със ~и 不明说

загадъчен -*на* [形] 令人纳闷的,须要猜度的,难以猜测的,神秘的,不可理解的: ~на личност 神秘人物 ~но поведение 令人纳闷的行为 ~на усмивка 神秘的微笑 **~но** [副] **~ност** -остта [阴]: Този човек прави впечатление със своята ~ност. 这个人因为神秘莫测而给人留下了印象。

загазвам [未], **загазя** -*иш*, -*их* [完] ❶(在没脚的水、雪、草、泥里)走,涉,趟: ~вам до колене в тинята(калта) 在齐膝深的稀泥中趟着 Какво си ~ил из студената вода? 你干吗在冰凉的水里趟来趟去啊? ❷〈转,口〉陷入困境,遇到不幸: Хубаво ~ихме сега. 我们真倒霉啊! ❸开始趟 ◇ **Загазих до гуша(шия).** 〈转,口〉我非常倒霉;我陷入非常糟糕的境地。**Загазила съм.** 我来例假了。**~ване** [中]

загалвам [未], **загаля** -*иш*, -*их* [完] 抚摩起来,爱抚起来: Загалиха детето. 他们抚摩起孩子来。

загалвам се [未], **загаля се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 开始围着…转来转去(表示亲热)

загалям [未], **заголя** -*олиш*, -*олих* [完] 〈方〉同 заголвам — **се** [反身] **~аляне** [中]

загар[1] [无复,阳] 黝黑,皮肤晒黑的颜色: Лицата им с чудния ~ на здравето са напрашени. 他们那健美黝黑的脸上满是风尘。

загар[2] [阳] 〈方〉(一种)大猎犬

загария [无复,阴] 硬粒春小麦(主要产于旧扎戈拉地区)

загарям[1] [未], **загоря** -*ориш*, -*орях*, 过主形动 -*орял*, -*оряла*, -*орели* [完] ❶(煮或烤)糊,焦: Хлябът е ~орял. 面包烤焦了。Тенджерата ~оря. 锅烧焦了。❷(庄稼)被晒枯,被晒蔫 ❸(皮肤)晒黑(或被风吹黑): Лицето ми е ~оряло от слънцето и вятъра. 我的脸因日晒风吹而变黑了。❹干,凝结,结痂: Кръвта по лицето му беше ~оряла. 他脸上的血已经凝结起来了。❺渴望,强烈地希望得到: Загорях за вода. 我真想喝水啊! **~аряне** [中]

загарям[2] [未], **загоря** -*ориш*, -*орих* [完] 开始烧: Тези дърва сме ги ~орили от една седмица. 我们从一个星期前开始烧这些劈柴。**~аряне** [中]

загасвам[1] [未], **загасна** -*неш*, -*нах* [完] ❶(渐渐)熄灭,渐渐微弱: Огънят ~на. 火灭了。❷不再发亮,发暗,失去光泽: Звездите ~ваха една след друга. 星星一颗接一颗地消失。Лицето ѝ повехна, очите ѝ ~наха. 她的脸憔悴了,两眼失去了光泽。**~ване** [中]

загасвам[2] [未], **загася** -*йш*, -*йх* [完] 同 загасявам

загасявам [未], **загася** -*йш*, -*йх* [完] 熄灭,扑灭,吹灭,吹熄: ~явам лампата 关(熄)灯 Загасете огъня. 你们把火熄灭了吧! — **се** [被动] **~яване** [中]

загатвам [未], **загатна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶

暗示，暗指，隐喻：Сàмо да му ～неш и веднàга разбѝра. 你只要对他暗示一下，他马上就能明白。❷提到，涉及，简单地谈到：Товà нѐщо в доклàда е сàмо ～нато. 这一点在报告里仅仅提了一下。— **се**［被动］～**ване**［中］

загàщ|вам［未］，**загàщя** *-иш，-их*［完］〈口〉四面围住，包围，四面挡（堵）住：Загàщихме вълкà и го убѝхме. 我们包围了狼，把它打死了。～**ване**［中］

загàщ|ям［未］，**загàщя** *-иш，-их*［完］〈口〉同 загàщвам

загдѐто 和 **задѐто** ❶［连］由于，因为：Тòй се сърдеше，～му се бърка в рàботата. 因为别人插手他的工作，他生气了。❷［副］在那个地方

загѝ|вам［未］，**загѝна** *-неш，-нах*［完］死亡，灭亡；遇难；牺牲，捐躯；毁灭：Пò-скòро ще ～нем，откòлкото да се предадѐм. 我们宁肯死也不投降。Загѝнал при катастрòфа. 他因遭遇车祸而死。Та，акò Клисýра ～не，нѝма да ～не Бългàрия，а！即使克里苏拉会毁灭，保加利亚也是不会毁灭的！～**ване**［中］

загѝзд|вам се［未］，**загѝздя се** *-иш се，-их се*［完］［反身］开始打扮（修饰）：От когà си се ～ила? 瞧你都打扮多长时间了！

загѝна 见 загѝвам

заглàв|ен *-на*［形］标题的：～на стрàница 扉页 ～ни бýкви 标题上使用的字母，大写字母

заглàви|е *-я*［中］标题，（书）名：под ～е 以…为题

заглавѝк|вам［未］，**заглавѝкам**［完］〈口〉用无关紧要的事与某人纠缠（打扰某人）：Децàта ме ～аха，та закъснàх. 因为孩子们的纠缠，我迟到了。Стѝга си ме ～вал. 你别跟我纠缠不休了。— **се**［反身］做无关紧要的事 ～**ване**［中］

заглàвка[1]［阴］〈印〉（书籍卷首和章首）带花饰的、很大的大写字母，艺术体大写字母

заглàвка[2]［阴］〈民〉木楔子

заглàв|ям［未］，**заглàвя** *-иш，-их*［完］塞入，勉强装入，使挤入，压入 — **се**［反身，被动］

заглàден *-а* ❶ заглàдя 的过被形动 ❷［用作形］1. 光滑的，平滑的，服贴的：～а косà 服服贴贴的头发 2.〈转〉同 охрàнен（壮的，肥的）：～а юнѝца 喂得壮壮的小母牛 ～**ост** -осттà［阴］：～осттà на фòрмите 形状的平整

загладýва|м［完］开始挨饿，挨起饿来：От двà дѐна ～ха. 他们挨了两天饿了。

заглà|ждам［未］，**заглàдя** *-диш，-дих*［完］❶弄平：Майсторът добрѐ е ～дил стенàта. 师傅把墙抹得挺平。❷鐾（刀）❸〈转〉调解（误会或纠纷），调停；弥补缺陷：Заглàдихме рàботата. 我们调解了这件事情。Тòй се мъчи да ～и тѐзи недостàтъци. 他想弥补这些缺陷。❹开始熨：От сутринтà съм ～ила пранѐто. 从早晨起我就开始熨洗干净的东西了。— **се**［被动］◇ **Заглàдил кòсъма.**〈口〉他长胖了。～**ждане**［中］

заглà|ждам се［未］，**заглàдя се** *-диш се，-дих се*［完］［中态］❶长胖，变胖 ❷变光滑，变锋利：Товà нòжче мъчно се ～жда. 这把小刀很难磨快。～**ждане**［中］

заглѐдам[1]［完］开始看

заглѐдам[2] 见 заглѐждам

заглѐдам се 见 заглѐждам се

заглѐдва|м［未］〈方〉同 заглѐждам ～**не**［中］

заглѐдва|м се［未］〈方〉同 заглѐждам се ～**не**［中］

заглѐжда|м［未］，**заглѐдам**［完］同 заглѐждам се：Заглѐжда женѝте. 他盯着妇女们。～**не**［中］

заглѐжда|м се［未］，**заглѐдам се**［完］［中态］注视，仔细地看，盯着看，看得出神：～м се в нѐго（пред сѐбе си）盯着他（注视着前面）～м се по витрѝните 在橱窗前看得出神 ～**не**［中］

заглѐз|вам се［未］，**заглѐзя се** *-иш се，-их се*［完］［中态］开始撒娇，撒起娇来：Каквò си се ～ил? 你干吗撒起娇来了？Заглѐзил се катò детѐ. 他像孩子般撒起娇来。

заглòб|вам［未］，**заглòбя** *-иш，-их*［完］〈口〉❶使陷入（泥坑、泥潭）：Мѝстото е мочурлѝво，ще ～ите колàта. 这个地方是块沼泽地，你们会把车子陷进去的。❷〈转〉（冒着风险或白白地）投资（投入钱财物资）：Заглòбихме сýма парѝ и тàя къща. 我们白白地投了一大笔钱和这栋房子。

заглòжд|вам［未］，**заглòждя** *-еш，-ах*［完］开始啃，啃起来：Кýчето ～а кòкала. 狗啃起骨头来。

заглòзгва|м［未］，**заглòзгам**［完］开始啃，啃起来：～м сухàр 啃起面包干来

заглушà|вам[1]［未］，**заглушà** *-ùш，-ùх*［完］❶使变聋，震聋，使听不见：Не вѝкай тòлкова，че ще ни ～ùш. 你别喊得这么厉害，你简直要把我们震聋啦！❷（一个很响的声音把另一个声音）淹没，遮盖住，压住：Бýрята ～àва дýмите му. 暴风雨把他的话音淹没了。～àвам бòлката с рàбота 用工作来压制创痛 ❸〈转〉使长不好，摧残，使窒息：Плѐвелите са ～ùли нѝвата. 杂草使庄稼长不好。❹压制，摧残：～àвам гласà на съвесттà 昧着良心 ❺〈无线〉干扰：～àвам чýжда стàнция 干扰外国电台 — **се**［被动］～**àване**［中］

заглушà|вам[2]［未］，**заглушѐя** *-ѐеш，-àх*［完］开始变聋：Ушѝте му ～àха. 他耳朵开始聋了。～**àване**［中］

заглýшва|м［未］〈方〉同 заглушàвам — **се**［被动］ ～**не**［中］

заглушѐя 见 заглушàвам[2]

заглушѝтел *-ят，-я*［阳］〈技〉消音器，减声器

заглушѝтел|ен *-на*［形］震耳（欲聋）的：～ен гръм（рѐв）震耳欲聋的雷声（吼声）～**но**［副］

заглъз|вам［未］，**заглъзна** *-неш，-нах*［完］❶〈民〉淹进，没入，陷入：Заглъзнахме в калтà. 我们陷进了泥里。❷〈转，方〉同 изпàдам（陷入）：Заглъзнали сме до гýша в дългове. 我们背了一身的债。～**ване**［中］

заглъх|вам[1]［未］，**заглъхна** *-неш，-нах*［完］❶（由于听持续的强噪音而）变聋：Заглъхнах от трясъка на машѝните. 机器的轰鸣把我耳朵震聋了。❷不再被人们听见：Ѝмето му ～на. 他的名字听不见了。❸变得喑哑和不清晰：Гласът му е съвсѐм ～нал. 他的嗓子完全哑了。◇ **Ушѝте ми ～ват.** 我耳朵有点聋了（我耳朵开始背了）。～**ване**［中］

заглъх|вам[2]［未］，**заглъхна** *-неш，-нах*［完］长满杂草，长满草：Еднà тѐсна еднокрѝла вратà почтѝ цѐла е ～нала във висòк бýрен. 单扇的窄门几乎被高高的杂草完全淹没了。

заглъхнал *-а* ❶ заглъхна 的过主形动 ❷［用作形］无声响的，无生气的，荒芜的：～о сѐло 荒芜的村庄 ～**ост** -осттà［阴］

загмѐч|вам［未］，**загмѐча** *-иш，-их*［完］〈方〉开始揉（皱），揉皱，揉坏

загмýркам се［完，中态］开始潜水

загнѐзд|вам 和 **загнѐздям**［未］，**загнѐздя** *-иш，-их*［完］安放（某物）在其他物体之间，把…挤在某物之间 ～**ване**［中］

загнѐзд|вам се [未], **загнѐздя се** *-иш се, -их се* [完] [反身] ❶聚居;紧靠着坐落在…,紧贴在…: Клису̀ра стоѐше ~ена в дълбо̀к до̀л. 克里苏拉坐落在一个深谷中。❷〈转〉深深地留在: Ня̀какво разочарова̀ние се ~и у нѐго. 他怀着一种失望的心情。 **~ване** [中]

загни̇|вам [未], **загния̀** *-еш, -х* [完] 腐烂(腐败)起来: Гро̀здето ~. 葡萄开始烂了。 **~ване** [中]

загноя̀|вам [未], **загноя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 开始化脓: Ра̀ната ~ѝ. 伤口开始化脓了。 **~я̀ване** [中]

загноя̀свам [未], **загноя̀сам** [完] 同 загноя̀вам

загова̀|рям[1] [未], **загово̀ря** *-о̀риш, -о̀рих* [完] ❶开始说,说起来: Що̀м ~о̀ри и го позна̀хме по гласа̀. 他刚开始说话,我们就听出是他。❷同某人开始谈话;引某人讲话: Тя̀ чѐсто пъ̀ти ѝскаше да го ~о̀ри, но то̀й мълчѐше. 她好几次想引他说话,但是他沉默不语。❸〈转〉(良心、感情、愿望等)觉醒,激发,燃起: У нѐго е ~о̀рило чу̀вство на ли̇чно достоѝнство. 在他身上激起了自尊心。 **— се** [被动] **~а̀ряне** [中]

загова̀р|ям[2] [未] 搞阴谋,进行秘密活动 **~яне** [中]

загова̀рям се [未], **загово̀ря се** *-о̀риш се, -о̀рих се* [完] [中态]说得出神(来劲),只顾讲话: Загово̀рих се на у̀лицата и забра̀вих, че ме ча̀каш. 我在街上只顾聊天,忘了你在等我。 **~а̀ряне** [中]

За̀говезни [复,无单] (斋戒期前)最后一个荤食日

заговѐя 见 загов я̀вам

за̀говор [阳] (共同策划的)阴谋,串通,密约: пра̀вя ~ про̀тив (срещу̀) ня̀кого 搞阴谋反对某人 кроя̀ ~ 策划阴谋 смазвам (потуша̀вам) ~а 粉碎阴谋

загово̀р|вам [未], **загово̀ря** *-иш, -их* [完] 同 загова̀рям[1]

загово̀рни|к *-ци* [阳], **загово̀рница** 和 **загово̀рничка** [阴] 搞阴谋的人,阴谋家

загово̀рнич|а *-иш, -их* [未] 搞阴谋 **~ене** [中]

загово̀рническ|и *-а* [形] 阴谋家的,阴谋的: ~а организа̀ция 阴谋组织 ~и дѐйствия 阴谋活动

загово̀рничеств|о *-а* [中] 搞阴谋,搞阴谋的活动方式

загово̀ря 见 загова̀рям[1] 和 загово̀рвам

загов|я̀вам [未], **заговѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] ❶不再吃荤,开始吃斋: От вчѐра сме ~ѐли. 我们从昨天开始吃斋。❷在斋戒期前的最后一个荤食日晚上吃饭: Довѐчера ще ~я̀ваме. 今天晚上我们最后一次吃荤。 **~я̀ване** [中] 1. загов я̀вам 的动名词 2. 〈罕〉同 За̀говезни

заго̀л|вам [未], **заго̀ля** *-иш, -их* [完] (撩起衣服边、袖子或裤腿,使身体某部分)裸露,赤露: Кра̀к ли е то̀ — су̀хо дърво̀, — говорѐше то̀й, като̀ ~ваше бо̀лния си кра̀к. "这能叫腿吗? 简直是一截干木头。"他说着说着,露出他的病腿给人看。 **— се** [反身] **~ване** [中]

заголем|я̀вам [未], **заголемѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 开始变大(长大),大起来了: Деца̀та вѐче ~я̀ха. 孩子们已经长大了。

заголем|я̀вам се [未], **заголемѐя се** *-ѐеш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态] 〈口〉开始骄傲,骄傲(自高自大)起来

заго̀ля 见 заго̀лвам

заго̀н [阳] 〈方〉扎贡(土地计量单位,约等于一狄卡尔)

заго̀н|вам [未], **заго̀ня** *-иш, -их* [完] 开始追赶(追捕,撵,追求): Па̀к ~и ку̀чето. 他又追赶起狗来。 **— се** [互及]: Деца̀та се ~иха из дво̀ра. 孩子们在院子里互相追逐着。

заго̀н|вам се [未], **заго̀ня се** *-иш се, -их се* [完] [中态,只三] 〈方〉(母牛)怀胎: Кра̀вата се ~и. 母牛怀胎了。 **~ване** [中]

загорд|я̀вам се [未], **загордѐя се** *-ѐеш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态] 开始骄傲(自高自大),骄傲(自高自大)起来

заго̀ре [无复,中] 〈民〉后山(位于某座山后的地方或地区的名称)

заго̀р|ец *-ци* [阳], **заго̀рка** [阴] 山(常指巴尔干山)后地区的居民,后山人

загорещѐн *-а* [形] 〈罕〉变热的: ~о лицѐ 发热(烫)的脸

загори̇тенджера [阳,阴] 〈口,谑〉长时间站在某处聊天的人(尤指妇女)

заго̀рск|и *-а* [形] ❶山(常指巴尔干山)后地区的,后山的: селя̀ци от ~ите кра̀ища 山后地区的农民 ❷山后地区居民的,后山人的: ~а нося̀ 山后地区居民的服装

загорч|а̀вам [未], **загорча̀** *-ѝш, -а̀х* [完] [只三] 开始发苦: Я̀денето ми ~а̀. 我吃这东西觉得苦。 **~а̀ване** [中]

загоря̀ 见 зага̀рям[1], загоря̀вам[1] 和 загоря̀вам[2]

загор|я̀вам[1] [未], **загоря̀** *-ѝш, -я̀х* [完] ❶ [只三] 开始燃烧,着起来: Загоря̀ла бѐше на̀й-напрѐд но̀вата къ̀ща. 新房子最先着起火来。❷开始闪光(冒火花): Лица̀та се проясня̀ваха, очѝте ~я̀ваха. 脸变得开朗起来,眼睛闪起光来。❸〈转,口〉开始渴望(渴求): Па се поуморѝх и ~я̀х за вода̀. 我有点累了,非常想喝水。

загор|я̀вам[2] [未], **загоря̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 开始烧(用…作燃料): От есента̀ сме ~я̀ли въ̀глищата и о̀ще ѝма. 从秋天起我们开始烧煤,到现在还有得烧。

загор|я̀л *-я̀ла, -ѐли* ❶ загоря̀ 的过主形动 ❷ [用作形] 1. 晒黑的: ~я̀ло лицѐ 晒黑的脸 2. 糊了的,烧焦的: ~я̀ло я̀дене 烧糊的食物 3. 熏黑的,烧黑了的,烧焦的: ~я̀ла тѐнджера 烧黑了的锅

загото̀вка [阴] 待加工的半成品,毛坯,毛料;剪样(尤指做鞋用的皮革剪样)

загоя̀|вам [未], **загоя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 开始育肥(养肥,催肥): Загоѝхме свиня̀та за Ко̀леда. 我们开始让猪长膘,准备在圣诞节时宰掉。

загра̀б|вам [未], **загра̀бя** *-иш, -их* [完] ❶抢劫,抢夺,掠夺: ~вам вла̀ст 夺取政权 ~вам земя̀ 掠夺土地 На ко̀лко сирома̀си е ~ил нѝвите! 他把多少穷人的土地给抢走了啊! ❷拿(得)很多,抱(一大堆): Ко̀й ко̀лкото можа̀, ~и и отнѐсе. 每个人都尽力拿起一大堆抱走了。❸开始抢夺 **— се** [被动] **~ване** [中]

загра̀бч|вам [未], **загра̀бча** *-иш, -их* [完] ❶猛地抓住 ❷抢劫,抢夺 ❸拿(抱)一大堆

загра̀бя 见 загра̀бвам

загра̀да [阴] 〈罕〉同 огра̀да (围墙,栅栏,篱笆)

заградѐн *-а* ❶ заградя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 有围墙的: ~ дво̀р 有围墙的院子 2. 被包围的,围上…的: Поля̀ната е ~а от всѝчки страни̇ с гора̀. 草坪四周都被林子围着。

загра̀|ждам [未], **заградя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] ❶围木栅,建围墙,树篱笆: Ще ~дя̀м лива̀дата да не вли̇за добѝтък. 我们要把草地围上木栅栏,防止牲口进去。❷包围,围住: Заградѝхме скрива̀лището и ги уловѝхме жѝви. 我们包围了掩蔽所,

把他们活捉了。❸开始建造：От кога̀ сте ~дѝли та̀я постро̀йка! 你们开始建这栋房子已经有多长时间了啊！— **се**［被动，中态］~**ждане**［中］

заграждѐни|е -я［中］〈专〉障碍(物)，阻塞(物)，拦阻(物)：телѐни ~я 铁丝网 мѝнни ~я 地雷(水雷)障碍 Тълпа̀та съборѝха ~ята. 人群推倒了隔栏。

загра̀к|вам［未］，**загра̀кам**［完］(乌鸦)开始叫，叫起来：Чѐрен га̀рван прелетя̀ над тя̀х и ~а. 一只黑乌鸦从他们头上飞过，叫了起来。

загра̀ч|вам［未］，**загра̀ча** -*иш*，-*их*［完］(乌鸦或其他叫声难听的鸟)开始叫，叫起来

За̀греб 萨格勒布(克罗地亚首都)

загрѐб|вам[1]［未］，**загреба̀** -*ѐш*，-*ах*［完］❶开始划(桨)：Тѐ се намѐстиха на два̀та кра̀я на ло̀дката и ~аха. 他们坐到船的两头划了起来。❷开始舀：Вси̇чки усъ̀рдно ~ахме вода̀та от ло̀дката. 我们所有人都奋力把船舱里的水舀出来。❸舀，捧起，掬起，拿起(一大把，一捧)：Тя̀ развъ̀рза торбѝчката и ~а шѐпа черѐши. 她解开袋子，捧出一捧樱桃。❹深挖，挖掘：Ба̀герът ~ва по 4 то̀на пръ̀ст. 掘土机每次可挖四吨土。~**ване**［中］

загрѐб|вам[2]［未］，**загреба̀** -*ѐш*，-*ах*［完］〈方〉(掩)埋：Сѐляните не ~ват ежего̀дно лозя̀та. 农民们并不是每年都把葡萄枝埋起来。— **се**［被动］~**ване**［中］

загрѐя 见 загря̀вам[1] 和 загря̀вам[2]

загрѝбам［未］〈民〉同 загрѐбвам[1]

загрѝж|вам［未］，**загрѝжа** -*иш*，-*их*［完］使担心，引起担心，使忧虑：То̀я сня̀г，гдѐто па̀дна то̀лкова ра̀но，мно̀го хо̀ра ~и，защо̀то със снега̀ ѝде и студъ̀т. 这场雪下得这么早，使很多人都担心起来，因为寒冷会伴随着雪到来。~**ване**［中］

загрѝж|вам се［未］，**загрѝжа се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］开始操心，担心，关注，关心，照料，照顾：Загрѝжих се за тѐбе. Глѐдам，глѐдам да до̀йдеш — ня̀ма те. 我为你担起心来了。我等着，等着你来，可是你没来。Загрѝжил се като̀ вълка̀ за овца̀та.〈谚〉像狼关心羊一样地关怀(他)；黄鼠狼给鸡拜年。~**ване**［中］

загрѝжен -*а* ❶ загрѝжа 的过被形动 ❷［用作形］为…操心的，有操心事的，心事重重的，忧虑的：~а ма̀йка 操心的母亲 ~о лицѐ 忧虑的面孔 ~ вѝд 忧心忡忡的样子 ~**о**［副］~**ост** -остта̀［阴］：Загрѝженост е изпъ̀лнила душа̀та ѝ. 她心中充满了忧虑。

загрѝз|вам［未］，**загриза̀** -*ѐш*，-*ах*［完］啃(咬，嚼)起来：Дѐтѐто ~а с удово̀лствие парчѐ шокола̀д. 这孩子有滋有味地嚼起了一块巧克力。Ку̀чето е ~ало ко̀кала. 狗啃起了骨头。

загро̀б|вам［未］，**загро̀бя** -*иш*，-*их*［完］❶〈方〉同 погрѐбвам (埋葬) ❷〈转，口〉损失，毁掉，毁坏：Мно̀го парѝ са ~ени в то̀я строѐж. 为了这项工程损失了很多钱。— **се**［反身］：Ще се ~иш мла̀да и зелѐна. 你年纪轻轻的就要毁掉自己。

загроз|я̀вам［未］，**загрозя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］使变丑，使变得难看：Загрозѝха ху̀бавото учѝлище. 他们把漂亮的学校弄得很难看。Но̀сът му го ~я̀ва. 他的鼻子使他变丑了。— **се**［被动］~**я̀ване**［中］

загроз|я̀вам се［未］，**загрозя̀ се** -*ѝш се*，-*ѝх се*［完］［中态］变丑，变难看：Ко̀лкото и да бѐше разсъ̀рдена，ху̀бавото ѝ лицѐ не мо̀жеше да се ~ѝ. 不管她怎么生气，她漂亮的面孔都不会变丑。~**я̀ване**［中］

загро̀х|вам［未］，**загро̀хам**［完］(器皿中微小的东西因摇动而)响起来：Пиро̀нчетата ~аха в кутѝйката. 小钉子在小盒子里哗啦哗啦地响起来。

загруб|я̀вам［未］，**загрубѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*［完］变粗糙：Ръцѐте ми съвсѐм ~я̀ха. 我的手变得非常粗糙。◇ **игра̀та ~я̀ва**〈口〉人际关系变糟(开始耍手腕)~**я̀ване**［中］

загрубя̀л -*я̀ла*，-*ѐли* ❶ загрубѐя 的过主形动 ❷［用作形］1.(皮肤)粗糙的，粗硬的：~ѐли ръцѐ 粗糙的手 ~я̀ло лицѐ 皮肤粗糙的脸 2. 冷冰冰的，冷酷无情的：~ѐли сърца̀ 冷酷的心

загру̀х|вам[1]［未］，**загру̀хам**［完］开始打谷(脱粒)：~вам жѝто 打起麦子来

загру̀х|вам[2]［未］，**загру̀хам**［完］(猪)哼哼起来：Свиня̀та ~а. 猪哼哼起来。

загрухт|я̀вам［未］，**загрухтя̀** -*ѝш*，-*ѝх*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］(猪)哼哼起来：Шопа̀рът ~я̀ва. 骟猪哼哼起来。

заг|ръ̀щам［未］，**загъ̀рна** -*ъ̀рнеш*，-*ъ̀рнах*，过被形动 -*ъ̀рнат*［完］❶包上，裹上，围上：~ръ̀щам с палто̀то 用大衣裹上 ~ръ̀щам с ша̀л 围上头巾 Спя̀т върховѐ планѝнски，~ъ̀рнати в мъгла̀. 山峰沉睡在雾霭中。Загъ̀рнах пакѐта с дебѐла хартѝя. 我用厚纸包住了这包东西。❷〈转〉围上，包围住：Гига̀нтските стенѝ отдя̀сно и отля̀во ~ръ̀щаха тѐсния про̀ход. 高大的墙壁从左右两边围住了狭窄的通道。— **се**［反身，被动］：Дя̀до Ру̀си се ~ръ̀щаше в шу̀бата си. 鲁西爷爷用皮大氅裹住了身子。~**ръ̀щане**［中］

загря̀вам[1]［未］，**загрѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*，过被形动 -*я̀т*，-*я̀та*，-*ѐти*［完］❶把…烧热(晒热)，把…烧(晒)暖，使感到温暖：Що̀м детѐто е настѝнало，~ѐй му ху̀баво крака̀та. 孩子既然已经着凉了，你好好给他暖暖脚吧！❷〈口〉明白，弄懂，领悟：Кажѐте му по̀-я̀сно，че то̀й ба̀вно ~я̀ва. 你跟他说明白点，他脑子转得慢。❸(运动或参加比赛前)做准备活动，热身：Футболѝстите излѝзат на терѐна да ~я̀ват. 足球队员们到球场上来做准备活动。— **се**［中态，被动］~**я̀ване**［中］

загря̀вам[2]［未］，**загрѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］开始照耀(发光)：Слъ̀нцето небѐсно па̀к ~я̀ свобо̀дно. 太阳又自由地照耀起来。~**я̀ване**［中］

загр|я̀вка -*ѐвки*［阴］烤电；透热疗法，热敷：пра̀вя ~ѐвки 烤电；热敷

за̀губ|а［阴］❶亏损，亏本，损失，丧失(与 печа̀лба (利润，利益)相对)：чѝста ~а 净亏损 претърпя̀вам голя̀ма ~а (пона̀сям тѐжки ~и) 遭受巨大(严重)损失 обезвъзмездя̀вам (обезщетя̀вам) за ~ата 赔偿损失 прода̀вам на(със) ~а 亏本出售 ~а на кръ̀в 失血 ~а на врѐме 时间上的损失，耗费时间 ~а на па̀мет 丧失记忆力 пъ̀лна ~а на трудоспосо̀бност 完全丧失劳动能力 причиня̀вам ~и на нѐщо 给…带来损失 За̀губите се оценя̀ват на 200 000 лѐва. 损失估计为 20 万列弗。Ѝма 100 000 лѐва ~а. 他损失了 10 万列弗。❷〈军〉伤亡：спѝсък на ~ите 伤亡名单 ~и в хо̀ра 人员伤亡(损失) ❸〈转〉(亲近的人)去世，失去(某人)：Нѝе чу̀встваме тѐжко ~ата на на̀шата ма̀йка. 我们对母亲的逝世感到十分悲痛。

загу̀б|вам［未］，**загу̀бя** -*иш*，-*их*［完］❶失，丢失，遗失：Загу̀бих си часо̀вника. 我的表丢了。❷丧失，失去：~вам зрѐнието си (слуха̀ си，паметта̀ си) 失明(丧失听力，丧失记忆力) ~вам търпѐние (самооблада̀ние，разсъ̀дъка си) 失去耐性(自

制力,理智）~вам влия̀ние (от влия̀нието си, от престѝжа си) 失去威信（威望）~вам пра̀во на гла̀с 丧失投票权 ~вам нѝшката на ра̀зговора 抓不住谈话的线索 ~вам ша̀нс 失去良机 Детѐто ~и ба̀ща си. 孩子失去了父亲。Не тря̀бва да ~им бдѝтелността. 我们不应丧失警惕。❸受损失;赔钱,亏本：Загу̀бих мно̀го врѐме по това̀. 在这件事上我耗费了很多时间。Нѝщо ня̀ма да ~иш от това̀. 你不会因此而受到任何损失。Железа̀рят не спечѐли, а ~и. 那个铁匠没赚钱而是赔本了。— **се**［被动］◇ **~вам път (посо̀ка)** 迷路（迷失方向）**~вам съзна̀ние (свяст)** 失去知觉,昏迷 **~вам ума̀ си** 发疯,发狂 **~вам (и) ума̀ и ду̀ма**〈口〉目瞪口呆,（吓得,惊异得）晕头转向 **~ване**［中］

загу̀б|вам се［未］,**загу̀бя се** *-иш се, -их се*［完］［中态］❶不见,找不着,消失,无影无踪：Писмо̀то се е ~ило. 信丢了。Загу̀биха се в мно̀жеството (в тълпа̀та, всред наро̀да). 他们在人群中消失了（淹没在人群中）。❷迷路,迷失方向：Загу̀бих се в тъмната гора̀. 在黑暗的森林中我迷了路。❸失去知觉,昏迷：В то̀зи момѐнт се ~их и не по̀мня нѝщо. 这时候我昏迷了,什么也不记得了。**~ване**［中］

загу̀бен *-а* ❶ загу̀бя 的过被形动 ❷［用作形］1. 丢掉的,遗失的：~а вѐщ 失物,丢掉的东西 ~и парѝ 遗失的钱 2.〈转〉毫无希望的,不可救药的;愚蠢的,不严肃的,堕落的：~ човѐк 不可救药的人 ~а ка̀уза 毫无希望的事业 ❸［用作名］**~ото**［中］未完成的事情,未做完的事情：Йска да нава̀кса ~ото. 他想做完剩下的事。

загу̀бя 见 загу̀бвам

загу̀бя се 见 загу̀бвам се

загугу̀квам［未］,**загугу̀кам**［完］（鸽子等）咕咕叫起来

загу̀к|вам［未］,**загу̀кам**［完］（鸽子等）咕咕叫起来：Гълъ̀бите ~аха. 鸽子咕咕叫起来。

загъ̀|вам［未］,**загъ̀на** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат*［完］包起来,裹起来：То̀й ~на детѐто в палто̀то си. 他把孩子裹在自己的大衣里。Загънѐте поку̀пките. 请把买的东西包起来。— **се**［反身,被动］**~ване**［中］

загъвач|ен *-на*［形］包装的,包装用的：~на машѝна 包装机 ~но отделѐние 包装部,包装车间

загъдели̇̀чквам［未］,**загъдели̇̀чкам**［完］开始胳肢,胳肢起来

загълт|вам［未］,**загълтам**［完］❶开始咽（吞）：Поѐ ка̀нчето с двѐ ръцѐ и ~а от то̀плото мля̀ко. 他双手接过了小缸子,喝起热乎乎的牛奶来。❷张口吸起气来 ❸〈转〉开始贪婪地接受：Ни̇̀е всѝчки ~ахме жа̀дно слова̀та на учи̇̀теля. 我们所有人都如饥似渴地听着老师讲的话。

загълч|а̀вам［未］,**загълча̀** *-и̇̀ш, -а̀х*［完］〈民〉❶大声说起话来,高声喊起来 ❷斥责（责骂）起来：Па̀к ~а̀ то̀я сърди̇̀т дя̀до. 这位发怒的老爷爷又责骂起人来。

загъмж|а̀вам［未］,**загъмжа̀** *-и̇̀ш, -а̀х*［完］乱挤,拥挤起来：Мравуня̀кът ~а̀. 蚁群乱挤乱拥起来。И ско̀ро цѐлият дво̀р ~а̀ва от ма̀лки момчѐта. 一会儿整个院子挤满了小男孩。

загъ̀на 见 загъ̀вам

загърб|вам［未］,**загъ̀рбя** *-иш, -их*［完］❶转过身来使背朝着某人（某物）,背向：Не мѐ ~вай. 你别背朝着我。❷不再注意某人或某事：Не ~вай интерѐсите си. 别忽视自己的利益。— **се**［中态］：Що̀м ме ви̇̀ди, ~ва се. 他一看见我就转过身去。**~ване**［中］

загъ̀рбям се［未,中态］同 загъ̀рбвам се

загърд|вам се［未］,**загърдя се** *-иш се, -их се*［完］把衣服扯好（扣好）以遮住胸口：Загърди̇̀ се да не сѐ простуди̇̀ш. 你把衣服扯好,挡上胸口,以免着凉。Загърди̇̀ се, че е срамота̀. 把胸口挡上吧！怪羞人的！

загърл|ям［未］,**загърля** *-иш, -их*［完］〈方〉培土,埋上 — **се**［被动］**~яне**［中］

загърм|я̀вам［未］,**загърмя̀** *-и̇̀ш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］❶开始打雷,打起雷来：Навъ̀н заваля̀ дъжд, засвя̀тка се, ~я̀. 外面下起雨,打起闪和雷来。❷开始射击（轰击）：Оръ̀дията ~я̀ха. 大炮开始轰击。

загъ̀рна 见 загръ̀щам

загъ̀рча се 见 загъ̀рчвам се

загърчав|я̀вам［未］,**загърчавѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］〈方〉开始变瘦,消瘦起来：Ко̀нят ~я̀. 马消瘦了。

загъ̀рч|вам се［未］,**загъ̀рча се** *-иш се, -их се*［完］［中态］（因为痛而）蜷缩起身子,直不起腰来：Загъ̀рчи се от бо̀лки. 他疼得直不起腰来。

зад［前］❶在…之后,在…之外,在…那边：~ мѐне 在我之后,在我后面 ~ къ̀щата 屋后 ~ планина̀та 山后 ~ хоризо̀нта 地平线外 ~ гра̀ница 在国界之外,在国外 ~ река̀та 在河那边,在河对岸 говѐря ~ гърба̀ му 背后议论他,背地里讲他 ❷接着,跟着;受支持,有后盾：Хо̀рата вървя̀ха непосрѐдно еди̇̀н ~ дру̀г. 人们一个挨着一个走。

зада̀|вам［未］,**зада̀м** *-дѐш, -до̀х, -дѐ*［完］❶布置（工作,任务）,指定,定出,提出：~вам зада̀ча 布置（指定）任务 ~вам дома̀шно 留家庭作业 ❷〈民〉引起,制造,导致：~вам (му) стра̀х (я̀дове) 使（他）害怕（生气）~вам гри̇̀жи 使…操心（担心）❸〈罕〉开始给（发）：От вчѐра са ~вали пѐнсиите. 从昨天起开始发退休金。◇ **~вам въпро̀с** 同 пи̇̀там（问）**~ване**［中］

зада̀|вам се［未］,**зада̀м се** *-дѐш се, -до̀х се, -дѐ се*［完］［中态］出现：Откъ̀м площа̀да се ~дѐ манифеста̀цията. 从广场那边出现了游行队伍。

зада̀вен *-а* ❶ зада̀вя 的过被形动 ❷［用作形］（指呻吟声、诉苦声、哭声等）压低了的;哽咽的,隐约的：~ гла̀с 压低的嗓音 **~о**［副］

зада̀вка［阴］〈罕〉同 зада̀ча：математи̇̀ческа ~ 数学习题

зада̀в|ям［未］,**зада̀вя** *-иш, -их*［完］❶卡住,噎住：Една̀ ри̇̀бена ко̀ст го ~и. 一根鱼刺把他嗓子卡住了。❷呛,闷,使窒息,使喘不过气来;压抑,抑制,压住：Зада̀ви ме ди̇̀мът от пѐчката. 炉子的烟把我呛得透不过气来。Зада̀ви го ра̀дост. 他高兴得简直喘不过气来。Съ̀лзи ~яха гласа̀ му. 他泣不成声。❸妨碍…正常生长,使…干死,堵死：Бу̀рените ~иха ло̀зето. 杂草使葡萄长不好。Не сла̀гай мно̀го сно̀пи, ще ~иш върша̀чката. 麦束别放得太多,你会把脱粒机塞住的。❹〈罕〉开始掐：Вълк ~и овца̀та. 狼掐住了绵羊的脖子。— **се**［被动］

зада̀в|ям се［未］,**зада̀вя се** *-иш се, -их се*［完］［中态］❶呛：Не говори̇̀, като̀ ядѐш, че ще се ~иш. 你吃东西时别说话,不然会呛着的。❷（由于一口吃得太多而）噎住

зада̀м 见 зада̀вам

зада̀м се 见 зада̀вам се

задàни|е -я [中] 派定的工作,任务: Изпълнихте ли ～ето? 你们完成了派定的工作吗?

задàч|а [阴] ❶任务,使命;宗旨: историческа (отговòрна, първостèпенна) ～а 历史性的(重大的,首要的)任务 натовàрвам го със ～а (възлàгам му ～а) 给他任务,把任务交付给他 изпълнявам ～ата 执行任务 издѝгам нòва ～а 提出新的任务 ❷〈限〉习题,算题;题;问题: решàвам ～и 答题,解题 шахмàтна ～а 棋题 На клàсното ни дàдоха трѝ ～и. 做课堂作业时老师给我们出了三道习题。

задвѝж|вам [未], **задвѝжа** -иш, -их [完] ❶开始动,开始推(拉)动: Артѝстът ～и лъ̀ка. 演员拉动了弓弦。❷发动: Опѝтах се и àз да ～а машѝната. 我也试着发动这台机器。— **се** [反身,被动] **～ване** [中]

задгранѝч|ен -на [形] 外国的,国外的: ～ен паспòрт 出国护照 ～на вѝза 出境签证 ～на стòка 外国货,进口货 ～но правѝтелство 流亡政府 ～ен печàт 外国报刊

задгрòб|ен -на [形] 死后的,阴间的: ～ен свя̀т (мѝр) 阴间

задèб|вам [未], **задèбна** -неш, -нах, 过被形动 -нат [完] ❶开始(埋伏着)守候(窥视),暗中等待起来

задебел|я̀вам [未], **задебелѐя** -èеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -èли [完]〈罕〉开始发胖

задèбна 见 задèбвам

задèйст[ву]ва|м [未,完] ❶ [只完] 开始行动,行动起来: Предприя̀тието ще ～ ỳтре. 工厂明天开工。❷开动,使(机器等)开动起来: Ня̀кой е ～л сигнàлната урèдба. 有谁开动了信号系统。

задекламѝрам [未,完] 开始朗诵

задèл|ям [未], **заделя̀** -ѝш, -ѝх [完] 分出,分给: Да ми ～ѝш мàлко от маслѝните. 你分给我一点油橄榄吧! Всèки мèсец ～ям чàст от заплàтата за култỳрни нỳжди. 每个月我都从工资里分出一部分来用于文化方面的消费。

зàд|ен -на [形] 后面的,后部的(与 прèден (前面的,前部的) 相对): ～ен вхòд 后门 ～ен кràк 后腿 ～ни чàсти 臀部 ～на охрàна 后卫,殿后 ～но колелò 后轮 ～на чàст на кòраб 船尾 ～ен двòр 后院 ◇ **～ен хòд** 开倒车: Дрỳгите колѝ дàдоха ～ен хòд. 其余的车开了倒车。**влѝзам през ～ната вратѝчка** 通过走后门进来 **доставям си нèщо през ～ната вратѝчка** 通过走后门得到某物

заден|я̀вам се [只三单] **заденя̀ва се** [未], **задена̀ се** -ѝ се [完] [无人称]〈方〉天开始亮

задерà 见 задѝрам

задèто 见 загдèто

заджàвк|вам [未], **заджàвкам** [完] (狗)汪汪地叫起来: Кỳчето ～а. 狗汪汪地叫起来。

задѝга|м[1] [完]〈罕〉同 завдѝгам: Ученѝците ～ха ръцѐ. 学生们举起了手。

задѝг|ам[2] [未], **задѝгна** -неш, -нах, 过被形动 -нат [完]〈口〉夺走,抢走,偷走,扒走: Задѝгнаха и послèдните остàнали вèщи. 他们把剩下的最后一点东西也抢走了。Задѝгнаха ми ръкавѝците в тролèя. 我的手套在无轨电车上被人扒走了。**～ане** [中]

задимèн -а ❶ задимя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 烟雾腾腾的,充满烟的: ～а кръ̀чма 烟雾腾腾的酒店

задим|я̀вам[1] [未], **задимя̀** -ѝш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -èли [完] 开始冒烟: Задимя̀ха парахòди. 轮船开始冒烟了。Скòро ще ～ѝ и нàшият комѝн. 咱们家的烟囱很快也会冒烟的。**～я̀ване** [中]

задим|я̀вам[2] [未], **задимя̀** -ѝш, -ѝх, [完] 使充满烟: Пушàчите ～я̀ха стàята. 抽烟的人弄得满屋子都是烟。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

задѝпл|ям [未], **задѝпля** -иш, -их [完] 开始弄皱(打褶): Задѝплила полѝте си. 她把衣服下摆弄皱了。**～яне** [中]

зад|ѝрам [未], **задерà** -ерѐш, -рàх, 过被形动 -рàн [完] ❶开始剥(皮),开始撕(扯) ❷刺激喉咙,引起咳嗽,呛 ❸(声音)变得嘶哑,变得喑哑 — **се** [中态]

задѝр|вам[1] [未], **задѝря** -иш, -их [完] 开始找(寻找)

задѝрва|м[2] [未]〈方〉要求高,过分要求;挑剔: Не мỳ ～й, той е òще детѐ. 别对他要求太高,他还是个孩子。

задѝрка [阴]〈民〉开玩笑的话,玩笑,逗着玩的话;挑逗

задѝря 见 задѝрвам[1]

задѝря|м [未] ❶〈民〉同某人开玩笑 ❷讨欢心,(对妇女)献殷勤,追求: Не ～ѝй момѝчето! 你别招惹这个姑娘! ❸〈方〉对某人或某事要求高,挑剔: Нèка нѝе мнòго-мнòго не мỳ ～ме. 咱们对他别太挑剔了。— **се** [互及,中态] **～не** [中]

задѝш|вам [未], **задѝшам** [完] 开始呼吸: Тòй ～а тèжко. 他艰难地呼吸起来。

задкулѝс|ен -на [形] 幕后的,后台的;暗中的,秘密的: ～ни машинàции 幕后搞的诡计 **～но** [副]: дèйствам ～но 搞幕后活动

задкулѝсие [中]〈书〉❶剧院舞台幕后的部分,后台 ❷幕后活动

задлъжн|я̀вам [未], **задлъжнѐя** -èеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -èли [完] 借债,有债务,欠债,负债: Тòй захвàна да ～я̀ва, да залàга и да продàва чàсти от оскъ̀дното си имỳщество. 他开始负债、典当和出卖一部分他那有限的家当。◇ **～я̀вам до гỳша** 〈口〉满身是债

задмѝнавам [未], **задмѝна** -ѝнеш, -ѝнах, 过被形动 -ѝнат [完] ❶(赶上并)超过,追过: Тòй ～ѝна всѝчки учàстници в надбя̀гването. 他超过了所有参加赛跑的人。❷〈转〉超出,超过,胜过,在…之上: Десеттè милиòна ще бъ̀дат скòро достѝгнати и ～ѝнати. 很快就要达到并超出一千万。Тòй го ～ѝна по смèлост. 论勇敢他胜过了他。— **се** [被动] **～инàване** [中]

задмòрск|и -а [形] 外洋的,海外的,外国的: ～и странѝ (земѝ) 外国

заднешкòм 和 **заднешкàта** [副]〈口〉同 заднишкòм 和 заднишкàта

зàдни|к -ци [形] ❶臀部,屁股: Седнѝ на ～ка си да рабòтиш. 你坐下好好工作! лѝжа му ～ка 巴结他 ❷衣服的后身: Задникът на ròклята ти е провѝснал. 你的连衣裙的后身耷拉下来了。

зàдним [副]〈方〉同 заднишкòм

заднѝсва|м се [未], **заднѝсам се** [完] [中态] 背转身,向后转: Не сè ～ѝ, амѝ елà да помàгаш. 别背转身去,来帮忙吧!

зàдница [阴] ❶臀部,屁股 ❷车的后部(包括后轮),车后身 ❸衣服的后身(后背)

заднишкàта [副] 同 заднишкòм

заднишкòм [副] 背向,背朝前: Децàта се мъ̀чат да вървя̀т ～. 孩子们竭力想倒退着走。

задноезѝч|ен -на [形]〈语言〉后舌的,舌根的: ～ни съгласс-

ни 后舌辅音

задòблач|ен -*на* [形]〈诗〉云外的,九霄云外的,极高的：～ни височѝ 九霄云外,极高(的高度)

задобрỳвам [完] 开始过幸福生活

задоволèн -*а* ❶задоволя́ 的过被形动 ❷[用作形] 满意的,满足的：～ човèк 感到满意的人 ～и амбѝции 得到满足的强烈愿望 **～ост** -осттà [阴]

задоволѝтел|ен -*на* [形] 可以视为满意的,能对付过去的,过得去的;中等的,(刚)及格的：～ен успèх 及格的成绩 ～ен резултàт 可以视为满意的结果 **～но** [副]：Рабòти ～но. 他工作干得还不错。

задовòлство [无复,中] 满意,满足：с я́вно ～ 显然很满意地 изразя́вам ～ 表示满意 Задовòлството му растèше с всèки нòв дèн. 他一天比一天感到满意。

задовол|я́вам [未],**задоволя́** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 使满意,使满足,使如愿以偿,符合…的要求：～я́вам нỳждите(ѝсканията, желàнията) му 满足他的需要(要求、愿望) ～я́вам любопѝтството му 满足他的好奇心 Òтговорът ти не мè ～я́ва. 你的答复不能使我满意。Такъ̀в òтговор мòже да ～ѝ сàмо децàта. 这种回答只能哄小孩子。Обстанòвката е такàва, че бѝ ～ѝла и нàй-изѝскания вкỳс. 这样的摆设能使在审美方面要求最高的人也满意。— **се** [被动] **～я́ване** [中]

задовол|я́вам се [未],**задоволя́ се** -*ѝш се*,-*ѝх се* [完] [中态] ❶感到满意,感到满足：～я́вам се с мàлко 容易知足,要求不高 ❷(与 да 和其他动词连用)仅限于,满足于：Тòзи пъ̀т тя̀ се ～ѝ да му напрàви забелèжка. 这次她仅限于对他提出批评。**～я́ване** [中]

задокеàнск|и -*а* [形] 大洋以外的,海洋外的：～и странѝ 大洋以外的国家

задом|я́вам [未],**задомя́** -*ѝш*,-*ѝх* [完]〈民〉给…成家,给…成亲,让…结婚：Нежèнените я́деха самѝ, ～èните с челядтà си. 没结婚的自己来,结了婚的带着孩子来。Врèме е вèче да го ～я́те. 你们该给他成亲了。**～я́ване** [中]

задом|я́вам се [未],**задомя́ се** -*ѝш се*,-*ѝх се* [完] [中态]〈民〉成家,成亲,结婚：Двèте внỳчки израснàха и се ～ѝха. 两个孙女长大了,成了家。**～я́ване** [中]

задохòждам|м [完] (开始)来到：Гòстите ～ха. 客人们开始来了。

задòч|ен -*на* [形] ❶背后的,非当面的;不见面的;〈法〉缺席的：～на присъ̀да 缺席判决 ❷通信方式的,函授的：～но обучèние 函授教学 ～на аспирантỳра 函授研究生(班) **～но** [副]：Ỳча агронòмство ～но. 我函授学农。Осъ̀ден ～но. 他被缺席判决。

задòчни|к -*ци* [阳],**задòчничка** 和 **задòчница** [阴] 函授生

задо|я́вам [未],**задоя́** -*ѝш*,-*ѝх* [完] ❶开始挤奶：Отнòво ～ѝхме кравàта. 我们又开始给母牛挤起奶来。❷让新生婴儿(或幼畜、幼兽)第一次吃奶：В ця̀лото сèло не сè намèрила нѝ еднà млèчна женà да ～ѝ сирàчето. 全村都找不到一个喂奶的妇女来奶这个孤儿。◇ **в лòш чàс ～èн** 同 несрèтник (不幸的人) **на тръ̀н ～èн** 〈民〉固执的,执拗的 **～я́ване** [中]

задпоставèн -*а* [形] 置于后部的,后置的：～ определѝтелен члèн 后置定冠词

задрàз|вам 和 **задрàзням** [未],**задрàзня** -*ниш*,-*них* [完] ❶开始逗弄,开始撩惹：Децàта пàк ～ниха кỳчето. 孩子们又撩惹起狗来。❷开始刺激：Флèйтата ～ни ухòто ми. 笛声刺激起我的耳朵来。

задрà|сквам [未],**задрàскам** 和 **задрàщя** -*щеш* 和 -*щиш*, -*скахм* 和 -*щих* [完] ❶开始抓(划,刮);开始潦草地写(写几句)：Иглàта на грамофòна ～ска. 唱针划起唱片来了。Тòй грàбна перòто и ～а по хартѝята. 他抓起蘸水钢笔在纸上划拉起来。❷划掉,涂去,抹去：Трябва да ～скаш тѝя дỳми. 你得把这几个词划掉。

задребн|я́вам [未],**задребня́** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 同 заситня́вам

задрèмвам [未] 同 задря́мвам

задрèмя 见 задря́мвам

задрỳга [阴] ❶〈史〉大家族(南部斯拉夫人实行的家长制的家族公社) ❷生产合作社：сèлска ～ 农业生产合作社 товаропреносвàческа ～ 运输(搬运)合作社

задругарỳвам [完] 与某人开始交朋友

задрỳж|ен -*на* [形] 共同的,协同的,合作的,一致的,配合的：～на рàбота 相互配合的工作 Със ～ни сѝли ще стройм. 我们将同心协力地进行建设。**～но** [副]：Живèем ～но. 我们生活得很融洽。**～ност** -носттà [阴]

задрỳс|вам [未],**задрỳсам** [完] 开始摇晃(摇动,晃动,颠簸)：Колàта ～а по нерàвното шосè. 车子在不平的大路上颠起来。

задрỳсквам [未],**задрỳскам** [完] 同 задрỳсвам

задръ̀г|вам [未],**задръ̀гна** -*неш*,-*нах* [完] 用力挠起来;开始梳

задръ̀ж|ен -*на* [形] 抑制的：～ни процèси в мòзъка 脑中的抑制过程

задръ̀жк|а [阴] ❶停滞,阻留,耽搁,延缓：бèз ～и 不迟延,立即 ❷障碍,妨碍：преодоля́вам ～ите 克服障碍

задрънк|вам[1] [未],**задрънкам** [完] 丁零零(丁当)响起来：Мàлкото звънчè ～а. 小铃铛响了起来。

задрънк|вам[2] [未],**задрънкам** [完]〈口〉唠叨起来,(为要某东西而)纠缠起来：Всèки дèн ме ～ват за парѝ. 他每天都为要钱而跟我纠缠。

задрънквам се [未],**задрънкам се** [完] [中态]〈口〉一个劲地唠叨(啰嗦)

задрънч|àвам [未],**задрънчà** -*ѝш*,-*àх* [完] 丁零零(丁当)响起来

задръст|вам[1] [未],**задръстя** -*иш*,-*их* [完] 充满,占满,挤满,堵塞：Навàлицата ～и ỳлицата. 人群挤满大街。— **се** [被动] **～ване** [中]

задръст|вам[2] [未],**задръстя** -*иш*,-*их* [完] (洗衣时)捶打起衣服来

задръстям [未] 同 задръствам[1]

задр|я́мвам [未],**задрèмя** -*èмеш*,-*я́мах* [完] 打起瞌睡来,打起盹来：Прилепèн тъ̀й до пещтà, неусèтно и ～я́мвам. 我紧贴在灶旁,不知不觉地打起盹来。

задстомàш|ен -*на* [形] **～на жлезà** 胰(腺)

задтѝл [副] 一个挨一个地站立：Застанѝ ～! 成一列纵队!

задỳ|вам [未],**задỳя** -*еш*,-*х* [完]〈口〉走远(了),走得很远,到远处去：Говèдата ～ха из горàта. 牛群在树林中走得很远。

задỳмвам [未],**задỳмам** [完] 开始说话(讲话)

задỳмквам [未],**задỳмкам** [完] 开始发出咚咚(砰砰)的声

音

задўпч|вам [未], **задўпча** *-иш, -их* [完] 开始凿洞(穿孔,打眼)

задух[1] [无复,阳] ❶闷热: Превалѝ плàдне. Зàдух стрàшен. 中午雨停了,闷热异常。❷闷气,不通风,污浊的空气: От вратàта ме посрèщна едѝн ~. 一股污浊的空气从门里向我扑来。

задух[2] [无复,阳] 气喘病,哮喘,呼吸困难,气短: стрàдам от ~ 患哮喘

задуха [无复,阴] 〈方〉同 зàдух[1]

задўх|вам [未], **задўхам** [完] 开始吹,刮起: Задўха вятър мразовѝт. 刮起了寒风。Задўха дрўг вятър. 〈口〉风向转了;发生了变化(一般指朝好的方向变)。

задўша 见 задўшвам[2]

задуш|àвам [未], **задушà** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使呼吸困难,使出不来气;折磨: В блатàта отрòвните пàри ~àват. 沼泽地里有毒的气体使人出不来气。Задушàваше я стрàшна мъ̀ка. 巨大的痛苦折磨着她。❷掐死,勒死,窒息,扼杀 ❸〈转〉压迫,摧毁;镇压;使生长不好: Бўрените ~àват зърнцàта. 野草使种子发不出芽来。❹焖: ~àвам бўтче 焖小肘子 — **се** [被动,中态] ~**àване** [中]

задўшвам[1] [未] 同 задушàвам

задўш|вам[2] [未], **задўша** *-иш, -их* [完] 开始闻(嗅): Кўчето ~и и тръ̀гна по следѝте. 狗开始嗅起来,然后沿着足迹往前走。

задушèв|ен *-на* [形] 亲切的,知心的,倾心的,出自内心的,衷心的,极诚恳的: ~ен рàзговор 倾心之谈 ~на рàдост 由衷的喜悦 ~на атмосфèра 亲切的气氛 Нѝе сме ~ни прия̀тели. 我们是知心朋友。~**но** [副] ~**ност** *-носттà* [阴]: Прѝемът мѝна при голя̀ма ~ност. 招待会在极为亲切的气氛中结束。

задўш|ен *-на* [形] 闷人的,令人喘不过来气的,发闷的: ~ен въ̀здух 闷人的空气 ~но помещèние 闷人的房间 ~ни горещинѝ 闷热 ~**но** [副]: Вътре бèше тòпло и ~но като̀ в бàня. 里面就像在澡堂子里一样闷热。

задушèн *-а* ❶ задушà 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 被掐死的,被勒死的,被扼杀的: ~о детѐ 被掐死的孩子 2. 焖的: ~о месо̀ 焖肉 тèлешко ~о 焖牛肉 3. [用作名] ~**о** [中] 焖肉,焖熟的菜: Порѝчах си ~о. 我点了焖肉。

задушѝтел|ен *-на* [形] 〈旧〉令人窒息的,令人憋气的,出不来气的: ~ни хълцания 令人窒息的抽泣

задушлѝв *-а* [形] 窒息的,令人憋气的,出不来气的: ~а атмосфèра 令人窒息的气氛 ◇ ~ **газ** 〈化〉窒息性毒气 ~**ост** *-осттà* [阴]

задўшница [阴] 〈民〉(天主教)万灵节: Най̀л се като̀ пòпско детѐ на ~. 〈俗〉他饱得犹如神甫的孩子过万灵节。

задўя 见 задўвам

задъв|квам [未], **задъвкам** 和 **задъвча** *-чеш, -ках* [完] 开始咀嚼: Хўбавият кòн извѝ шѝята си като̀ лèбед, ~ка юздàта и заўдря крàк в земя̀та. 这匹漂亮的马像天鹅般转过脖子,嚼起缰绳,蹄子敲起地来。

задълба|вам [未], **задълбàя** *-еш, -х* [完] ❶开始挖掘(刻) ❷走进深处: Тòй ~ в горàта по еднà тя̀сна пътèка. 他沿着一条狭窄的小路走进树林深处。❸(物品,东西)进入: Докато̀ изорàт тàя нѝва, òще на ня̀колко пъ̀ти плўгът ~ваше в трòскота и спѝраше. 他们把这块地耕完后,犁又进到冰草里几次,又停下来几次。❹〈转,口〉深入,接触(某事物的详情): Тòй ~à в мѝслите си. 他陷入了深思。— **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

задълбоч|àвам [未], **задълбочà** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶〈旧〉使陷得深: Тòй се заблудѝ в тресàвището. Всяко движèние да се повъ̀рне го ~àва пòвече. 他在沼泽地迷路了,想往回走的每一个动作都使他陷得更深。❷〈转〉(使)加深,(使)加强: ~àвам познàнията си 加深认识 ~àвам противоречѝята (разлѝчията) 加深矛盾(分歧) — **се** [被动] ~**àване** [中]

задълбоч|àвам се [未], **задълбочà се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] ❶进入深处: Тòй се ~ѝ в горàта. 他进入树林深处。❷〈转〉深入;全神贯注,集中精力: Мисълтà му всѐ пòвече и пòвече ~àваше. 他想得越来越深入。~àвам се в нèщо (в кня̀гата, в мѝсли) 全神贯注在…(书上,思索上)~**àване** [中]

задълбочèн *-а* ❶ задълбочà 的过被形动: Задълбочèн в мѝслите си, тòй не усèти когà мѝна покрàй общинàта. 他全神贯注地想事情,没注意到什么时候已经走过了乡公所。❷ [用作形] 1. 深入的,深刻的: ~ анàлиз 深入的分析 ~и знàния 深刻的知识 2. 集中精力的,埋头的,全神贯注的 ~**о** [副]: Тè четя̀ха ~о. 他们埋头读书。~**ост** *-осттà* [阴]

задъ̀лго [副] 用很长时间,在很长时间内,延续很长时间: Ня̀ма да е ~. 不会延续很长时间;不会长久。

задължà се 见 задължàвам се

задълж|àвам [未], **задължà** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶责成,使担负责任,使有义务: Конгрèсът ~àва мèстните организàции да разгъ̀нат тàзи рàбота. 代表大会责成地方组织开展这项工作。Задължѝха ме да се погрѝжа за леглà. 他们让我负责准备床位。❷〈转,口〉使过意不去,使非常感激: Мнòго ме ~àвате с тàзи услўга. 您这样帮助我,使我很过意不去。Тòя подàрък мнòго ме ~àва. 送我这件礼品,使我很过意不去。◇ ~**àвам смèтка** 〈商〉把账记在某人头上 — **се** [被动] ~**àване** [中]

задълж|àвам се [未], **задължà се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 承担义务: Не мòга да се ~à с товà. 我不能承担这个义务。~**àване** [中]

задължèни|е *-я* [中] ❶义务,责任,职责,任务: интернационàлно ~е 国际主义义务 обществèни ~я 社会义务 поѐмам (нагъ̀рбвам се със) ~ето 承担义务 изпълня̀вам ~ята си 履行自己的义务(职责) глèдам на нèщо като̀ на своѐ ~е 把…当成自己应尽的责任 Товà не ѐ моѐ ~е. 这不是我的义务。Ня̀ма правà бèз ~я и ня̀ма ~я бèз правà. 没有无义务的权利,也没有无权利的义务。❷债务,欠债: ѝмам ~я 有债务,欠债

задължѝтел|ен *-на* [形] 必须的,必须遵行的,义务的,强制的: ~но постановлèние 必须遵守的决议;硬性规定 ~но образовàние 义务教育 ~на воѐнна слўжба 义务兵役制 Присъ̀ствието на всѝчки е ~но. 所有人必须出席。Товà не ѐ ~но (ня̀ма ~на сѝла) за мèне. 这对我没有约束力。~**но** [副] ~**ност** *-носттà* [阴]

задъ̀н|вам [未], **задъ̀ня** *-иш, -их* [完] ❶安上底,钉上底: Задъ̀них бўрето. 我给小圆木桶安上了底。❷塞上,堵上 — **се** [被动] ~**ване** [中]

задъ̀нен *-а* ❶ задъ̀ня 的过被形动 ❷ [用作形] 安了底的,有底的: ~о бўре 安了底的小圆木桶 ◇ ~**а ўлица** 1. 无出口的街道,死胡同 2. 〈转〉困难的境地,绝境;绝路

задъ̀нка [阴] 〈方〉车后(前)的活动挡板

задъ̀ня 见 задъ̀нвам

задъ̀ням [未] 〈方〉同 задъ̀нвам

задържам [未], **задържà** -*ùш*, -*àх* [完] ❶使耽搁(延迟,延缓,留下): Задържàха ме на òбед. 他们留我吃午饭了。Бя̀х на гòсти и ме ~àха до къ̀сно. 我做客去了,他们留我呆到很晚。Не ѝскам да Ви ~ам пòвече. 我不想再耽搁您了。Зѝмата ги ~à на еднò мя̀сто. 冬天使他们老在一个地方呆着。❷拦阻,阻止,阻碍,妨碍,阻留: Нѐщо ~à развѝтието. 有什么东西在阻碍着发展。Каквò те ~à да напрàвиш товà? 有什么东西妨碍你这么做呢? ❸克制,抑制,控制,遏止: Едвà ~ам смехà си. 我勉强忍住了笑。~ам дъхà си 屏住呼吸 ❹扶住,抓住,搀扶,支持: Тя̀ ~à гърнѐто, та се не разсѝпа. 她把罐子扶住了,水没洒出来。❺保持,保存,留给自己;积蓄,存: À3 ѝмам òще чѐтири патрòна. Едѝния ~ам за сѐбе си. 我还有四颗子弹,其中一颗留给自己。Не ~а парѝ у сѐбе си. 他存不下钱。❻没收,扣下: Оръ̀жието му ~àха. 他的武器被扣下了。❼扣留,拘留;逮捕: Задържàха го за крàжба. 他因偷窃而被拘留了。— **се** [反身,被动] **~ане** [中]

задърж|ам се [未], **задържà се** -*ùш се*, -*àх се* [完] [中态] 滞留,停止,停滞: Задържа се като светѐна водà в я̀з. 〈俗〉他一点也呆不住。Децàта не сѐ ~ат у домà. 孩子们在家里呆不住。**~ане** [中]

задържàн -*а* ❶ задържà 的过被形动 ❷ [用作形] 被扣留的,被扣押的: ~и вѐщи 被扣留的物品 ❸ [用作名] 被拘留的人,被逮捕的人: Разпѝтаха ~ите. 他们审问了被拘留的人。

задърп|вам [未], **задърпам** [完] 开始拉(拖): Хвàнал го за ръкàта и го ~ал насѝла в къ̀щи. 他抓住他的胳膊,硬把他拉回家去。— **се** [中态]

задъхам 见 задъхвам

задъхам се 见 задъхвам се

задъхан -*а* ❶ задъхам 的过被形动 ❷ [用作形] 上气不接下气的,气喘的,气急的: ~ глàс 上气不接下气的说话声 **~о** [副]: говòря ~о 说话时上气不接下气

задъх|вам[1] [未], **задъхам** [完] 使呼吸急促,使气喘: Задъ̀хва я трѐскава рàдост. 狂喜使她呼吸急促起来。**~ване** [中]

задъхва|м[2] [完] 呼吸起来;开始散发出气味来: И прѐсен аромàт ~ от бѝлките. 草药散发出清新的香气。**~не** [中]

задъхва|м се [未], **задъхам се** [完] [中态] 呼吸急促,气喘: Уморѝх се, кракà не държàт и се ~м. 我累了,两腿发软,气喘吁吁。**~не** [中]

задюдюквам [未], **задюдюкам** [完] 向…吹起口哨来;表示不赞成,轻蔑;发出嘘嘘声、嘘声(表示不赞成)

зад|я̀вам[1] [未], **задя̀на** -*ѐнеш*, -*я̀нах* [完] 扛,背: ~я̀вам торбѝчката на гъ̀рба си 把小口袋背在背上 — **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]

зад|я̀вам[2] [未], **задя̀на** -*ѐнеш*, -*я̀нах* [完] 惹,戏谑,打扰,触犯: Не мѐ ~я̀вай! 别招惹我! — **се** [被动,中态,互及] **~я̀ване** [中]

зад|я̀вка -*ѐвки* [阴] 招惹人的话,招惹,挑逗,触犯

задя̀л|вам [未], **задя̀лам** [完] ❶锛(削,砍)起来(使平或光): Тѐ отся̀коха еднà брезà и бъ̀рзо я ~аха. 他们砍倒了一棵桦树,很快地锛起树干来。❷(在锛、砍、削的时候)劈下来

задя̀на 见 задя̀вам[1] 和 задя̀вам[2]

задя̀нат -*а* ❶ задя̀на 的过被形动 ❷ [用作形] 背着的,扛着的: С ~и рàници войнѝците едвà крàчеха. 背着背包的士兵们很吃力地迈着步子。

задя̀ч|вам [未], **задя̀ча** -*иш*, -*их* [完] 授与神甫职位

заèдно [副] ❶共同,一道,一块儿,一起,一齐,会同: всѝчки ~ 大家一同 Дѐйствувам ~ с тя̀х. 我与他们共同行动。Дойдòхме си ~. 我们一块儿来的。❷同时,同时又…: ~ с товà 同时,与此同时 Заèдно с мрачинàта, и студъ̀т растѐше. 天越来越黑,也越来越冷。

заèж|вам се [未], **заèжа се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶毛发(开始)竖起来 ❷生起气来,发怒;摆架子,装腔作势,傲慢,抖威风

зà|ек -*йци* [阳] 兔(*Lepus*) ◇ **С едѝн куршу̀м двà ~ека.** 〈俗〉一弹二兔,一箭双雕,一举两得。**спя̀ катò ~ек** 〈口〉睡觉特别轻(特别容易惊醒)

заèк|вам [未], **заèкна** -*неш*, -*нах* [完] 口吃,结巴 **~ване** -*вания* [中]: Говòри със ~ване. 他结结巴巴地说。

заеклѝв -*а* [形] 口吃的,结巴的

заèкна 见 заèквам

заèм [阳] 贷款,借款,借债,债: въ̀ншен (въ̀трешен) ~ 外(内)债 държàвен ~ 公债,国库券 ли̂хвен(безли̂хвен) ~ 有息(无息)贷款 безвъзврàтен ~ 无须偿还的贷款 дàвам ~ 贷款,发放贷款 дàвам му парѝ(нѐщо) в ~ 把钱(东西)借给他 взѐмам парѝ на(в) ~ (от нѐго) 从(他那里)…借钱 Дàй ми на ~ двѐ яйцà. 你借给我两个鸡蛋吧!

заèма 见 заèмам[1] 和 заèмам[2]

заèма се 见 заèмам се

заè|мам[1] [未], **заèма** -*меш*, -*х*, 过主形动 -*л*, 过被形动 -*т* [完] ❶借(出),借给,出借: ~мам му нѐщо 借给他某物 Библиотѐката ~ма кнѝги безплàтно. 图书馆免费出借书籍。Заемѝ ми 100 лѐва. 你借给我 100 列弗吧! ❷借(来),借用: ~мам нѐщо от нѐго 从他那里借来某物 Чадъ̀рът не è мòй — ~х го от едѝн прия̀тел. 这把伞不是我的,是我从一个朋友那儿借的。❸借用,吸收: Българският езѝк е ~л мнòго ду̀ми от ру̀ски. 保语从俄语吸收了很多词汇。— **се** [被动] **~мане** [中]

заè|мам[2] [未], **заèма** -*меш*, -*х*, 过主形动 -*л*, 过被形动 -*т* [完] ❶占,占用,占去: ~мам мя̀сто(пространство) 占着地方 ~мам мàса в ресторàнт 在餐厅占桌位 Градъ̀т ~ма голя̀ма плòщ. 这个城市占很大面积。Женѝте ~ха рàвно положѐние с мъжѐте. 妇女占有和男子同等的地位。Игрàчите ~мат местàта си на игрѝщето. 队员们在球场上各就各位。❷住: Гòстите са ~ли всѝчки стàи. 客人们住满了所有的房间。❸〈转〉占满,占据,充满: Тàя рàбота ~ цѐлия ми дѐн. 这件事占去我一整天的时间。❹占领 — **се** [被动]: Сѐлото се ~маше от авангàрда. 村子被前卫部队占领。◇ **~мам вàжно(пъ̀рво) мя̀сто нàкъде** 〈书〉在某处占有重要(首要)地位 **~мам длъ̀жност(слу̀жба, пòст)** 担任职务 **~мам позѝция** 〈书〉1.〈军〉占据(有利)地形: Артилѐрията бѐ успя̀ла да ~ме позѝции. 炮兵占据了有利的地形。2.(对某问题)采取立场: Тòй не мòжеше да решѝ каквà позѝция да ~ме. 他决定不了该采取什么立场。**~мане** [中]

заè|мам се [未], **заèма се** -*меш се*, -*х се*, 过主形动 -*л се* [完] 开始干(某事,某项工作),抓(工作),承担: Дру̀г да се ~ме с тàзи рàбота ще е пò-добрè. 另一个人来做这件事比较好。Тòй се ~ да помàга на стàрия сѐлянин. 他着手帮老农。Заèх се да организѝрам ѝзлет. 我承担了组织郊游的任务。**~мане** [中]

заемàч [阳]借者,向别人借…的人,借方

зàем|ен *-на* зàем 的形容词：～ен лѝхвен процѐнт 贷款利率

заѐм|ен *-на* [形] ❶借债的,借款的：～ен лѝст 借据,借券,借条 ❷可以出借的：～на вѐщ 出借的东西

заѐмк|а [阴] ❶外来词,借用语：В бъ̀лгарски езѝк ѝма мно̀го ～и от ру̀ски. 保加利亚语中有许多来自俄语的外来词。❷借用(外来)的东西(指外来风俗、文艺作品等)

заемодàв|ец *-ци* [阳] 债权人,债主,贷款人,贷方

заемодàтел *-ят -я* [阳], **заемодàтелка** [阴] 债权人,债主,放债人

заемообрàзно [副] 以借贷的形式,以借用的方式：～ взѐти материàли 借用的材料

заесен|ѝвам [未], **заесенѝ** *-ѝш, -ѝх* 和 **заесенѐя** *-ѐеш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] 秋天来临,进入秋季

заесен|ѝвам се [只三单] **заесенѝва се** [未], **заесенѝ се** *-ѝ се* [完] [无人称] 秋天来临

заѐт[1] *-а* ❶ заѐмам[1] 的过被形动 ❷ [用作形] 借的,借来的：～а су̀ма 借款 Заѐто брашно̀ тъ̀пкано се връ̀ща. 〈俗〉还人家面粉时应把面粉压实;借来的东西要加倍偿还。

заѐт[2] *-а* ❶ заѐмам[2] 的过被形动 ❷ [用作形] 有事的,忙的：В послѐдно врѐме бя̀х ～ с извънрѐдна ра̀бота и не мо̀жех да намѐря свобо̀ден ча̀с. 最近我有特殊的事,没有找到空时间。 **～о** [副] 有人,已占用：На мно̀го ма̀си видя̀х на̀дпис „Заѐто". 我看见很多桌上都有写着"已预订"的牌子。 **～ост** *-остта̀* [阴]：Въпрѐки голя̀мата си ～ост, то̀й свъ̀рши всѝчко. 尽管非常忙,他还是把所有的事都做了。

заехт|ѝвам [未], **заехтѝ** *-ѝш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] ❶开始发回声：То̀й се засмя̀ тъ̀й, че до̀лът ～ѝ. 他大笑得连山谷都发出了回声。**～ѝване** [中]

заеч|àвам [未], **заечà** *-ѝш, -àх* [完] 开始发出回声：Гърмѐжът процѐпи въ̀здуха и ～à из планинѝте. 枪炮声划破空气,在群山中回响。

зàешк|и *-а* зàек 的形容词：～а ко̀жа 兔皮 ～о месо̀ 兔肉 ◇ **～и сън** 睡得惊醒(睡觉很轻)：Сънят му бѐше ～и: от на̀й-ма̀лкия шу̀м отва̀ряше очѝ. 他睡觉很惊醒,很小的声音都能使他睁开眼睛。**～о сърцѐ** 〈口,讽〉胆小的人 **～а тупурдѝя** 〈口,讽〉一场虚惊

зажабу̀ркам се [完] 开始冒泡

зажабу̀р|ям се [未], **зажабу̀ря се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 开始漱口

зажадн|ѝвам [未], **зажаднѐя** *-ѐеш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] ❶开始觉得很渴：～ѝвам за водà 觉得很渴 Земя̀та е ～ѝла за дъ̀жд. 大地渴望着雨水。❷开始渴望(渴求)：То̀й ～ѝ да се срѐщне с хо̀рата. 他开始渴望见到人们。**～ѝване** [中]

зажаду̀ва|м [完] 开始渴望：Ма̀йка ти отко̀га е ～ла за отмя̀на. 你母亲早就渴望有一个替手。

зажàл|я *-иш, -их* [完] 难过(伤心)起来

зажѐгл|ям [未], **зажѐгля** *-иш, -их* [完] 〈民〉(套牲口时)往轭上插木销或铁销 — **се** [被动] **～яне** [中]

зажѐнва|м[1] [未] 同 зажъ̀нвам **～не** [中]

зажѐн|вам[2] [未], **зажѐня** *-иш, -их* [完] ❶开始给…成亲：То̀й ～ни вѐче синовѐте си. 他已经开始给他的儿子们成亲了。❷开始操办婚礼：Тъ̀кмо тога̀ва еднà на̀ша роднѝна ～ва своя̀ дъщеря̀. 正好那时我的一个亲戚给女儿操办起婚礼来。 — **се** [反身,中态] **～ване** [中]

зажив|ѝвам [未], **заживѐя** *-ѐеш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] ❶开始(过)生活：～ѝвам но̀в живо̀т 开始过新生活 То̀й ще ～ѐе тѐжък нелега̀лен живо̀т. 他要开始过地下工作者艰苦的生活。Не ～ѝха добрѐ свекъ̀рвата и снаха̀та. 婆媳之间相处得不好。❷〈方〉(伤口)长好 ◇ **～ѝвам с женà** 与女人同居 — **си** [中态,互及]

зажужу̀квам [未], **зажужу̀кам** [完] (蜜蜂)开始发嗡嗡声(嗡嗡叫)

зажу̀л|вам [未], **зажу̀ля** *-иш, -их* [完] ❶开始揩(擦,拭)：Зажу̀лих вратà си с къ̀рпа. 我用毛巾擦起脖子来。❷开始剥(皮) — **се** [被动,中态] **～ване** [中]

зажу̀лям [未] 同 зажу̀лвам

зажум|ѝвам [未], **зажумѝ** *-ѝш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] 〈方〉眯缝(眼)：Запламтя̀ мно̀го бя̀ла светлинà…и всѝчки ～ѝхме. 亮起了很白的光,我们全都眯起了眼睛。**～ѝване** [中]

зажълт|ѝвам [未], **зажълтѐя** *-ѐеш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] 开始变黄(发黄)：Нѝвите ско̀ро ще ～ѐят. 庄稼很快就要黄熟了。**～ѝване** [中]

зажълт|ѝвам се [未], **зажълтѐя се** *-ѐеш се, -ѝх се*, 过主形动 *-ѝл се, -ѝла се, -ѐли се* [完] [中态] 开始变黄 **～ѝване** [中]

зажъ̀н|вам [未], **зажъ̀на** *-еш, -ах*, 过被形动 *-ат* [完] 开始收割：По на̀шите местà о̀ще не смѐ ～али. 我们这片地方还没有开镰收割。**～ване** [中]

зазавръ̀ща|м се [完,中态] 开始纷纷回来：Хо̀рата се ～ха. 人们纷纷回来了。

зазар|ѝвам се [只三单] **зазарѝва се** [未], **зазарѝ се** *-ѝ се* [完] [无人称] 天开始亮 **～ѝване** [中]

зазà|рям се [只三单] **зазàря се** [未,无人称] 同 зазаря̀ва се

зазвезд|ѝвам се [只三单] **зазвездѝва се** [未], **зазвѐздя се** *-и се* [完] 布满星星：ра̀но ～илото се небѐ 早早就布满星星的天空

зазвѐздям се [只三单] **зазвѐздя се** [未] 同 зазвездя̀вам се

зазвѐр|вам се [未], **зазвѐря се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 开始惊讶地看

зазвуч|àвам [未], **зазвучà** *-ѝш, -àх* [完] 开始发声音(出声) **～àване** [中]

зазвънт|ѝвам [未], **зазвънтѝ** *-ѝш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] 丁零(丁当)响起来：Ко̀нски подко̀ви ～ѝха. 马蹄声得得地响起来。

зазвън|ѝвам [未], **зазвънѝ** *-ѝш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] 丁零零地(丁当地)响起来：Телефо̀нът ～ѝ. 电话铃响了起来。— **се** [被动] **～ѝване** [中]

заздравѐя 见 заздравя̀вам[1]

заздравя̀свам се [未], **заздравя̀сам се** [完] [互及] (见面时)打起招呼来,问起好来：Заздравя̀сали се жѝво като̀ добрѝ прия̀тели. 他们像好朋友那样热情地打起招呼来。

заздравѝтел|ен *-на* [形] 加强的,加固的,使坚实的,巩固的：～ни ра̀боти 巩固工作

заздравя̀ 见 заздравя̀вам[2]

заздрав|ѝвам[1] [未], **заздравѐя** *-ѐеш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] (伤口)开始长(长好,愈合)：Ра̀ната ～ѝваше полѐка. 伤口逐渐在长好。**～ѝване** [中]

заздрав|ям² [未], **заздравя** -*иш*, -*их* [完] ❶加强,加固,使坚实,巩固: ～явам къщата 加固房屋 ～явам дисциплината 加强纪律 ～явам положението си 巩固自己的地位 ❷使(伤口)愈合,使长好 **～яване** [中]

заздравя|м [末] 同 заздравявам¹: Тежка рана ～, лоша дума не се забравя. 〈谚〉重伤易好,恶语难忘。**～не** [中]

заздрач|ава се [只三单] **заздрачава се** [末], **заздрачи се** -*и се* [完] [无人称] 天开始黑下来: Заздрачаваше се, гъста мъгла падаше във снежното поле. 天黑下来了,浓雾笼罩着雪原。**～аване** [中]

зазелен|явам [末], **зазеленея** -*еeш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* [完] [只三单] 开始发绿: ～ялото поле 开始发绿的田野 **～яване** [中]

зазелен|явам се [末], **зазеленея се** -*еeш се*, -*ях се*, 过主形动 -*ял се*, -*яла се*, -*ели се* [完] [中态,只三单] 开始发绿,呈绿色 **～яване** [中]

заземя|вам [末], **заземя** -*иш*, -*их* [完] 〈专〉(使)接地,通地: ～явам радио 使收音机通地(给收音机接地线) — **се** [被动] **～яване** [中]

зазидам 见 зазиждам

зазидва|м [末] 同 зазиждам **～не** [中]

зази|ждам [末], **зазидам** [完] ❶(用砖、石等)砌上,堵上: ～ждам врата 把门堵上 Да ～даме прозореца откъм двора. 咱们把朝院子的窗户堵上吧! ❷(用砖、石等)围砌: Те изкопаха дълга вада и ～даха циментови тръби. 他们挖了一条很长的水渠,围砌了水泥管道。❸开始砌 — **се** [被动] **～ждане** [中]

зазимувам [完] 开始过冬

зазим|явам [末], **зазимя** -*иш*, -*их* [完] ❶开始过冬 ❷在某处碰上冬天,正赶上在某处迎接冬天 ❸为牲口、机器等过冬做准备

зазим|явам се [只三单] **зазимява се** [末], **зазими се** -*и се* [完] [无人称] 〈民〉冬天来临

зазоб|вам [末], **зазобя** -*иш*, -*их* [完] 开始吃(葡萄之类的一粒一粒的水果)

зазор|явам [只三单] **зазорява** [末], **зазори** [完] [无人称] 同 зазорявам се: Зора ～и. 天亮了。**～яване** [中]

зазор|явам се [只三单] **зазорява се** [末], **зазори се** -*и се* [完] [无人称] 天开始亮: Зора се ～и. 天开始亮了。Зазоряваше се. 天亮了起来。**～яване** [中]

зазр|явам [末], **зазрея** -*еeш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* [完] 开始成熟: ～ялата нива 开始成熟的庄稼

зазубрен -*а* ❶ зазубря 的过被形动 ❷ [用作形] 不求了解地背熟的,死记的,死记硬背的: ～ урок 死记的课文

зазубр|ям [末], **зазубря** -*иш*, -*их* [完] 〈口〉不求了解地背熟,死记硬背: Без да разбира, наизуст ～и маса стихотворения. 他生吞活剥地死背了一大堆诗。— **се** [被动] **～яне** [中]

зазъб|вам се [末], **зазъбя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶(动物)开始龇牙 ❷说起刺人的话来

зазъбица [阴] 〈方〉(马的一种疾病)齿龈炎 ◇ **хващам (ямам)** ～ 〈谑〉(由于某种食品在我眼前而)特别想吃,发馋: Не яж халва пред децата, че ще хванат ～. 你别在孩子面前吃酥糖,免得他们馋嘴。

зазъбя се 见 зазъбвам се

зазъз|вам [末], **зазъзна** -*неш*, -*нах* [完] 冷得开始发抖

зазяп|вам [末], **зазяпам** -*аш* [完] 开始发呆地看,开始呆望 **～ване** [中]

зазяп|вам се [末], **зазяпам се** [完] 一个劲地呆望,看得出神: ～вам се в нещо 看…看得出神 Какво си се ～ала там? 你在那儿发什么楞? **～ване** [中]

заигра|вам [末], **заиграя** -*еш*, -*х* [完] ❶开始玩(游戏);跳起舞来 ❷〈转〉很快地动起来;跳动起来: Пръстите му ～ха по дупките на кавала. 他的手指在笛孔上很快地动起来。Сърцето му се сви болно и ～. 他的心痛苦地收缩着,怦怦地跳起来。**～ване** [中]

заигра|вам се [末], **заиграя се** -*еш се*, -*х се* [完] [中态] 玩得起劲(而忘了别的事) **～ване** [中]

зайд|а -*еш*, -*ох*, -*е* [完] 〈民〉开始下(雨、雪等),下起(雨、雪)来

зайдва|м [末] ❶开始来,开始拜访: От това лято тя ～ често у дома. 从今年夏天起她开始经常回家来。❷ [只复] 开始一个接着一个来: После ～ха подробности по поражението и пленяването на Осман паша. 后来,关于奥斯曼巴夏失败和被俘的详情一个接一个地传来。

заиз- [复合前缀] 组成动词,表示开始做一系列动作(一般指从里到外或从下到上的动作),例如 заизваждам (开始一个接一个地往外拿), заизлизам (开始一个接一个地出来)

заизважда|м [完] 开始一个接一个地往外拿(掏,挖): Отвори сандъка и бързо ～ дрехите. 他把木箱打开,很快地把衣服一件一件地拿出来。

заизви|вам [末], **заизвия** -*еш*, -*х* [完] ❶开始弄弯(弯折,盘绕) ❷开始转向(扭);蜿蜒起来: Пътеката бързо ～ва нагоре. 小路急剧地向上蜿蜒。❸抑扬婉转地唱起来: Жътварките ～ваха песен. 割麦子的妇女抑扬婉转地唱起歌来。— **се** [反身,中态] **～ване** [中]

заизлиза|м [完] 开始出来(走出,出去): От разбитите прозорци ～ дим. 从被打碎的窗户里开始冒烟了。

заизмъквам [末] ❶开始往外拉(拽,拖,拔) ❷开始摸(掏,拿)出

заизпращам [末] ❶开始派(派遣) ❷开始寄(汇,拨发,送)出

заимст[ву]ва|м [末] 〈书〉借用,采用: ～м тема 借用题材 Думата е ～на от немски. 这个词是从德语来的。— **се** [被动] **～не** [中]

заинат|явам се [末], **заинатя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶固执己见起来,发起倔脾气来: Понякога някоя овца се ～яваше и не искаше да излезе. 间或有个把只羊发起倔脾气,不肯出来。[被动] **～яване** [中]

заинтересовам [未,完] 〈旧〉同 заинтересувам

заинтересован -*а* [形] ❶对…发生(感)兴趣的,觉得有兴趣的,为…所动的: Силно съм ～ от сключването на тоя договор. 我对签订这项合同很感兴趣。❷有利害关系的,有利益的,有好处的 ◇ **～а страна** 〈法〉当事人一方,有关方面,有利害关系者: Съдът призовава ～ите страни. 法庭传来当事人双方(各方)。

заинтересованост -*тта* [阴] 〈书〉利害关系;得到利益的希望,利益的动因(鼓励);有利益,有好处: лична ～ 个人利益 проявявам(показвам) жива ～ към нещо 对某事物很感兴趣 материална ～ 物质上的利害关系,物质利益

заинтересу̀ва|м [未,完] 使感兴趣,引起好奇,使注意(某事):Tàзи истòрия мнòго ме ~. 这件事引起我很大的兴趣。— **се** [中态]

заинтересу̀ван -*а* [形] 同 заинтересòван ~**ост** -осттà [阴]

заинтригу̀ва|м [未,完] 引起(某人的)好奇心,使急于知道所以然(详情):~м го с нèщо 以某事引起他的好奇心 Товà ме ~ извънрèдно мнòго. 这使我非常好奇。~**не** [中]

Зайр 扎伊尔(刚果(金)的曾用名,非洲)

зайр|ец -*ци* [阳],**зайрка** [阴] 扎伊尔人

зайрск|и -*а* Зайр 和 зайрец 的形容词

зайсквам [未],**зайскам** [完] 开始(迫切地)要求,开始要:Зайска Стоя̀н Димàнка. 斯托扬开始使劲地追求迪曼卡。

заискря̀вам [未],**зайскря** -*иш*, *зайскрях* [完] 开始闪耀(闪烁,闪光);开始炯炯发光(冒出光亮):По небèто ~я̀ват звездѝ. 星星在天空闪烁起来。Лицàта се съживѝха, очѝте ~иха. 面孔变得有生气,眼睛开始炯炯发光。

зàйд|а -*еш*, -*дòх*, -*дè* [完] [只三单]〈民〉见 захòждам

зàйка 和 **зайкàня** [阴] 母兔

зàйо -*вци* [阳] (常用于 Зàйо бàйо 的搭配中)(童话中对兔子的爱称)小兔:Зàйо бàйо подскòчи и се скрѝ в храсталàка. 兔哥哥跳起来,藏到灌木丛中。

зайрè [中]〈方〉谷物,粮食作物

зайцевъ̀д|ен -*на* [形] 养兔的,养兔人的:~на фèрма 养兔场

зайцевъ̀дство [中]〈农〉养兔业

зайчàр -*ят*, -*я* [阳] ❶猎兔人,以打兔为主的猎人 ❷(被训练得)会追捕兔子的猎犬

зайчàрни|к -*ци* [阳] 兔舍

зàйче -*та* [中] ❶小兔 ❷斑斑点点的阳光:Слъ̀нчеви ~та игрàят по стенѝте. 斑斑点点的阳光在墙上跳动。❸面包里的空隙

зàйч|и -*а*, -*е* 和 -*о* [形] 同 зàешки:~а мàс 兔油 ◇ ~**а сянка** 石刁柏(*Asparagus officinalis*)

закад|я̀вам [未],**закадя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶开始摇炉散香(烧香) ❷开始冒烟 ❸开始熏 — **се** [被动]

закà|звам [未],**закàжа** -*жеш*, -*зах* [完] 开始说(讲)

закакан|ѝзвам [未],**закаканѝжа** -*жеш*, -*зах* [完] (母鸡)开始咕哒咕哒叫

закàлвам[1] [未],**закàлям** [完]〈方〉使沾上泥,弄脏,染污

закàлвам[2] [完]〈方〉杀,宰

закалèн -*а* ❶ закаля̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 久经锻炼的,锻炼得坚强的;有持久力的,有耐力的:~а стомàна 炼出的钢 ~о тя̀ло 久经锻炼的身体 ~ в борбà(бòй) 在斗争(战斗)中得到锻炼的 ~**ост** -осттà [阴]

закалѝтел|ен -*на* [形] 用来锻炼的:~ни процеду̀ри 锻炼疗法

закàлка [无复,阴] ❶硬化,淬火(热处理):Иглѝте по израбòтка и ~ са добрѝ. 这些针从制作和淬火方面来说是好的。❷〈转,书〉锻炼:революциòнна ~ 革命锻炼

закалугер|я̀вам [未],**закалугеря̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使某人成为修士 — **се** [中态] 当修士

закал|я̀вам [未],**закаля̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶〈技〉使变硬,淬火:~я̀вам стомàна 把钢淬火 ❷〈转〉锻炼:~я̀вам здрàвето си 锻炼身体 ~я̀вам вòлята (харàктера) си 锻炼自己的意志(性格) Тру̀дностите ги ~я̀ват. 困难锻炼着他们。— **се** [反身,被动]:В боевѐте с врагòвете се ~я̀ваше и възмъжàваше нàшата àрмия. 我军在同敌人作战中受到锻炼,成长壮大。~**я̀ване** [中]:~я̀ване на стомàна 炼钢 ~я̀ване на вòлята 锻炼意志

закàлям[1] 见 закàлвам[1]

зак|àлям[2] [未],**закòля** -*òлиш*, -*лàх* 和 -*òлих* [完]〈方〉同 закòлвам ~**àляне** [中]

закàна [阴] 威胁,威吓,恫吓,恐吓:говòря с ~ 用威胁的口气说(威吓说) Нѝе ня̀ма да се уплàшим от тя̀хната ~. 我们不怕他们的威胁。

закàн|вам [未],**закàня** -*иш*, -*их* [完] 开始请(请吃)

закàн|вам се [未],**закàня се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶威胁,威吓,恫吓,恐吓:~вам му се с тоя̀гата 举起棍子威吓他 Тòй ми се ~и грòзно. 他狠狠地威胁我。❷准备,打算 ~**ване** [中]

заканѝтел|ен -*на* [形] 威胁的,威吓的,恫吓的,恐吓的:~ен пòглед 威胁的目光 ~ни жèстове 威胁的手势 ~**но** [副]

закàня 见 закàнвам

закàня се[1] 见 закàнвам се

закàн|я се[2] -*иш се*, -*их се* [完,中态] 打算,准备:Отдàвна съм се ~ил да свъ̀рша запòчнатата рàбота. 我早就打算把已经开始的工作干完。

закàнням се [未]〈方〉同 закàнвам се

закàп|вам [未],**закàпя** -*еш*, -*ах* [完] 开始滴(落,漏):От очѝте ѝ ~ват èдри съ̀лзи. 从她眼里滴下了大颗大颗的泪珠。Настъ̀пи èсен, ~аха листàта. 秋天来了,叶子开始落了。

закàр|вам [未],**закàрам** [完] ❶开始做,开始:Закàраха еднà ху̀бава нарòдна пèсен. 他们唱起了一支好听的民歌。❷开始赶:Закàрай волòвете в обòра. 把牛赶进棚里去!❸(用车等)运载到:Вчèра ~а на пазàр колà тѝкви. 昨天他把一车南瓜运到集市上去。❹(指年龄)开始过第…个年头:От Нику̀лден е ~ал девèта годѝна. 从尼古拉节那一天起他就九岁了。❺押送:След мèсец и половѝна ни ~аха в затвòра. 过了一个半月,他们把我们押送到监狱里。— **се** [被动] ~**ване** [中]

закàр|вам се [未],**закàрам се** [完] ❶ [中态] 开始同某人吵(争吵,吵架) ❷ [互及] 开始吵架:Брàтята ти, откàкто се е съмнàло, са се ~али. 你的兄弟们从天一亮就吵起架来了。

закàстр|ям [未],**закàстря** -*иш*, -*их* [完] ❶开始剪(树枝等) ❷〈转,口〉开始责骂某人:Ивàн го настѝгна и го ~и. 伊万赶上他,责骂起他来。

закатèр|вам се [未],**закатèря се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 开始爬(攀登):Нѝе се ~ихме по едѝн гòл каменѝст ръ̀т. 我们开始攀登一座光秃秃的石山。

закахър|я̀вам се [未],**закахаря̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态]〈口〉开始担心(担忧,不放心):Ця̀л мèсец ня̀мам писмò, мнòго се ~ѝх. 我整整一个月没收到信了,很不放心。

закачà[1] 见 закàчвам

закачà[2] 见 закàчам

закачàлка [阴] ❶衣架:стèнна ~ 墙上的衣架 ❷(衣服上的)挂衣环,悬纽:Скъ̀сала ми се е ~та на палтòто. 我大衣上的挂衣环断了。

закàч|ам [未],**закачà** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶碰着,擦着,挂着,钩着:Глèдай да не ~ѝш рàлото в ня̀коя къпѝна. 当心别叫悬钩子把犁挂住。Едѝн кавалерѝст замàхна със сàбята си и ~ѝ

с върхà рàмото му. 一个骑兵挥动他的马刀,刀尖擦着了他的肩膀。❷［只三］卡住：Еднòто колелò на колàта ～а и тя̀ не мòже да вървѝ. 一个车轮卡住,车走不了了。❸碰,摸：Не ～ай рàната,че ще я развредѝш. 别碰伤口,不然又要破了。❹〈转〉招惹;欺负;损害：Нѝкой не посмя̀ да я ～ѝ. 谁都不敢欺负她。❺开玩笑,逗哏 ❻挑逗,戏谑,调情 ❼打扰,烦扰,找麻烦：Ще спя̀. Недѐйте ме ～а. 我要睡觉了,你们别打扰我。❽〈转,口〉白白得到物质上的好处,占便宜,捞油水：Прàвеха си смѐтка да ～àт нѐщо от подàръците. 他们企图从礼品里捞点油水。— **се**［被动,中态］◇ **С пръст ня̀ма да те ～à.**〈口〉对你我不会做任何一点坏事;我不会碰你一根毫毛。**С трън да мàхнеш,нѝщо не мòжеш да ～ѝш.**〈民〉(在这个房间里)挥动荆棘也不会钩着东西(房间陈设简陋,一无所有)。～**ане**［中］

закàч|вам［未］,**закачà** *-ѝш,-ѝх*［完］❶挂：～вам картѝната на стенàта 把画挂在墙上 ～вам си значкà 别上纪念章 Тòй ～й на закачàлката шàпката си. 他把自己的帽子挂在衣架上。❷钩挂(在钩上)：～вам плу̀гове 把犁挂上 ～вам синджѝри на теглѝча 用铁链钩住单辕杆 — **се**［被动］◇ ～**вам нѐщо на гвòздея(пирòна)**〈口〉把某事搁下(搁置起来) ～**вам си обицà на у̀хото**〈口〉认真接受批评,以免重犯错误 ～**ване**［中］

закàчва|м се［未,中态］开始往上,开始(往上)登 ～**не**［中］

закàчк|а［阴］开玩笑的话,戏谑语：Ня̀кои се шегу̀ваха,подхвърляха си ～и. 有几个人在开玩笑,相互说着引人发笑的话。

закачлѝв *-а*［形］❶爱开玩笑的,爱跟别人逗着玩的：Тѐ стàнаха вѐсели,～и. 他们变得高兴和爱开玩笑。❷包含着玩笑的 ～**о**［副］～**ост** -осттà［阴］

закачу̀л|вам［未］,**закачу̀ля** *-иш,-их*［完］〈方〉戴上风雨帽,用…遮住头

закàшл|я *-иш*［完］同 закàшлям

закàшля|м［完］开始咳嗽：Тòй ～ от тютю̀на. 他因为抽烟而咳嗽起来。— **се**［中态］：Тòй се ～ изведнъ̀ж. 他突然咳嗽起来。～**не**［中］

закашлю̀квам［未］,**закашлю̀кам**［完］〈口〉轻微地、有间歇地咳嗽起来

заквàка|м［完］(青蛙、鸭子等)开始呱呱地叫：Жàбите ～ха. 青蛙呱呱地叫了起来。

заквàса［阴］酵母,曲,留下来使鲜奶发酵的少量酸奶

заквàс|вам 和 **заквàсям**［未］,**заквàся** *-иш,заквàсѝх*［完］❶开始把酸奶放进鲜奶使之发酵 ❷同 подквàсвам(将酸奶放进鲜奶使之发酵)

заквàска［阴］同 заквàса

заквичà|вам［未］,**заквичà** *-ѝш,-ѝх*［完］尖叫(尖嗥)起来,发出刺耳的尖声来：Чѐрното му ку̀ченце след мѐне ～à. 他的小黑狗在我后面尖叫起来。

закелав|я̀вам［未］,**закелавѐя** *-ѐеш,-я̀х*,过主形动 *-я̀л,-я̀ла,-ѐли*［完］开始凋萎(枯萎)：～я̀ла горà 枯萎的树林 ～**я̀ване**［中］

закикòт|вам се［未］,**закикòтя се** *-иш се,-их се*［完］［中态］〈口〉哈哈地笑(嘿嘿地窃笑)起来

закѝм|вам［未］,**закѝмам**［完］开始点头：Тòй ～а с главà. 他点起头来。

закип|я̀вам［未］,**закипя̀** *-ѝш,-ѝх*,过主形动 *-я̀л,-я̀ла,-ѐли*［完］❶沸腾起来,开起来：Котлѐнцето ～я̀. 小水锅开锅了。❷〈转〉紧张(激动)起来;沸腾起来,生起气来,发起火来：Закипя̀ва бригадѝрската рàбота. 义务劳动热火朝天地开始了。Омрàза и гня̀в ～я̀ва в душàта му. 仇恨和愤怒的火焰在他心中燃烧。～**я̀ване**［中］

закѝс|вам［未］,**закѝсна** *-неш,-нах*［完］〈方〉❶(往干裂的木制容器中)灌水浸泡(以免漏水)：～вам кàцата за зѐле 浸泡渍酸白菜的大木桶 ❷〈转〉在某处呆(泡)很长时间 — **се**［被动］～**ване**［中］

закисел|я̀вам［未］,**закиселя̀** *-ѝш,-ѝх*［完］开始变酸(发酸)：Вѝното ～я̀ва мàлко. 葡萄酒有点发酸。

закиселя̀ва ми［未］,**закиселѐе ми**［完］［无人称］开始觉得酸

закѝск|вам се［未］,**закѝскам се**［完］［中态］嘻嘻地笑(嘿嘿地窃笑)起来 ～**ване**［中］

закѝсна 见 закѝсвам

закѝт|вам［未］,**закѝтя** *-иш,-их*［完］同 закѝчвам — **се**［反身］

закѝтям［未］同 закѝтвам

закѝх|вам［未］,**закѝхам**［完］开始打喷嚏：Тòй неудържѝмо ～а. 他不由自主地打起喷嚏来。

закѝч|вам［未］,**закѝча** *-иш,-их*［完］❶开始装饰 ❷戴(花)：На главѝте им са ～ени червѐни лалѐта. 她们头上戴着红色的郁金香。— **се**［反身,被动］～**ване**［中］

заклà|ждам［未］,**закладà** *-дѐш,-дòх,-дѐ*,过主形动 *-л*［完］开始点火,点起火来

закламер|я̀вам［未］,**закламерà** *-ѝш,-ѝх*［完］(用钉书钉)钉上：Закламерѝх стрàниците на доклàда. 我把几页报告钉上了。

заклàн *-а* ❶ заклòля 的过被形动 ❷［用作形］被杀的,被宰杀的：～и птѝци 被宰杀的家禽 ◇ **вѝкам катò** ～〈口〉(一般指在惊吓、遇到危险时)高声尖叫,没命地叫 **спя̀ катò** ～〈口〉死睡,沉睡,睡得像死人一样

заклàням се［完,中态］弯下身子长时间地鞠躬,鞠起躬来

заклàт|вам［未］,**заклàтя** *-иш,-их*［完］使开始晃动起来,开始摇：Стàрецът ～и недоверчѝво главà. 老人不信任地摇起头来。— **се**［反身,被动］～**ване**［中］

заклату̀шквам се［未］,**заклату̀шкам се**［完］［中态］〈口〉开始摆动(摇晃,摇摆,摇荡)

заклàтя 见 заклàтвам 和 заклàщам

заклàтя се 见 заклàщам се

заклà|щам［未］,**заклàтя** *-тиш,-тих*［完］同 заклàтвам：Тòй ～ти лòдката и щѐше да ни издàви. 他摇晃起小船来,差一点没把我们全都淹死。— **се**［反身,被动］～**щане**［中］

заклà|щам се［未］,**заклàтя се** *-тиш се,-тих се*［完］［中态］摇摇晃晃地、勉强地往前走：Волòвците бàвно се ～тиха подѝр мàлкия водàч. 牛在小牛倌后面慢慢地、摇摇晃晃地走着。～**щане**［中］

зак|лѐвам［未］,**закълнà** *-ълнѐш,-лѐх* 和 *-ълнàх*,过主形动 *-лѐл* 和 *-ълнàл*,过被形动 *-лѐт* 和 *-ълнàт*［完］❶使发誓(宣誓),让…发誓(宣誓)：～лѐвам млàдите войнѝци във вя̀рност към репу̀бликата 让年轻战士宣誓忠于共和国 ❷坚持让…做某事;(为了某种重要的原因或事情)恳求,祈求：Дòкторе,～лѐвам те,не правѝ товà. 大夫,我恳求你别这样做！Заклѐвам те в паметтà на мàйка ти！看在你死去的母亲的

面上,我恳求你。❸〈罕〉开始诅咒: Слу̀шай ка̀к е ～лѐла та̀я ма̀йка чѐдото си. 你听听这个母亲怎么诅咒起自己的孩子来!～**лѐване**[中]

зак|лѐвам се[未],**закълна̀ се** -*ълнѐш се*,-*лѐх се* 和 -*ълна̀х се*,过主形动 -*лѐл се* 和 -*ълна̀л се*[完][中态]❶发誓,宣誓: ～лѐвам се във вя̀рност 宣誓忠于…(保持忠诚) Заклѐвам се, че ще му отмъстя̀. 我发誓要找他报仇。～лѐвам се пред(в) паметта̀ на ня̀кого 为了纪念某人而(向死者)宣誓 ❷担保,保证,绝对肯定,完全能证明: ～лѐвам се на̀й-тържѐствено 最郑重地保证 ～лѐвам се в нѐговата невѝнност 担保他是无辜的 Заклѐвам се,че то̀й не ѐ извъ̀ршил това̀. 我绝对肯定这件事不是他做的。Мо̀га да се ～ълна̀ за нѐго. 我可以为他担保。～**лѐване**[中]

заклеймѐн -*а* ❶ заклеймя̀ 的过被形动 ❷[用作形]被打(烫)上烙印的,被盖上印记的

заклейм|я̀вам[未],**заклеймя̀** -*ѝш*,-*ѝх*[完]〈书〉❶打(烫)上烙印;盖上印记,打上戳子: ～я̀вам го с петно̀то на позо̀ра 给他打耻辱的印记 ❷痛斥,折辱: ～я̀вам го като̀ престъ̀пник 像痛斥罪犯般痛斥他 — **се**[被动]～**я̀ване**[中]

заклѐк|вам[未],**заклѐкна** -*неш*,-*нах*[完]〈方〉耽误(某人的)时间: Заклѐкнаха ме го̀сти, та не можа̀х да прочета̀ кни̇̀гата. 客人们占去了我的时间,所以我没能看完这本书。

заклѐп|вам[未],**заклѐпя** -*еш*,-*ах*[完]开始敲击(云板),打(捶)起来: Клепа̀лата ～ват — на̀й-напрѐд дъ̀рвеното, а слѐд нѐго и желя̀зното. 他们敲起了云板,先敲木头的,后敲铁的。Кова̀чът ～а сърпо̀вете. 铁匠打起镰刀来。

заклѐт -*а* ❶ закъ̀лна 的过被形动 ❷[用作形] 1. 极可恶的,万恶的,该死的: ～ вра̀г 万恶的敌人,死敌 2. 始终不渝的,铁了心的: ～ ергѐн 下定决心不结婚的单身汉 ～ пуша̀ч 烟瘾大的人,死不戒烟的人 ◇ ～ **експѐрт-счетоводѝтел**〈旧〉(法院聘请的)账目鉴定人

заклѐщ|вам[未],**заклѐщя** -*иш*,-*их*[完]夹住,夹紧,钳住,挤住 — **се**[被动]～**ване**[中]

заклѐщя|м[未]同 заклѐщвам — **се**[被动]～**не**[中]

заклѝмвам[未],**заклѝмам**[完]❶开始点头,点起头来 ❷开始打盹,打起盹来

заклѝнам[未]〈诗〉(为了某种重要的原因)恳求,祈求: Заклѝнам те,нѐ правѝ това̀! 恳求你别这样做!

заклѝнам се[未,中态]〈诗〉同 заклѐвам се

заклина̀ни|е -*я*[中]〈书〉❶咒语,咒: прого̀нвам духовѐ със ～я 念咒驱鬼 изрѝчам ～я 念咒 ❷同 увеща̀ние(训戒,规劝,训话)

заклина̀тел -*ят*,-*я*[阳],**заклина̀телка**[阴]〈书〉念咒的人

заклина̀тел|ен -*на*[形]用来念咒的,用来作咒语的: ～ни ду̀ми 咒语 ～ни зна̀ци 咒符

заклѝн|вам[未],**заклѝня** -*иш*,-*их*[完](把楔子)打入,楔入,楔紧,楔住 — **се**[被动]～**ване**[中]

заклю̀квам[未],**заклю̀кам**[完]❶水沸腾(翻滚)起来 ❷涌起,潮涌,涌现

заклоко̀ч|вам[未],**заклоко̀ча** -*иш*,-*их*[完]发出汩汩声(咕嘟声)来

заклопа̀ч[阳]〈方〉(可以折叠的)小刀

заклю̀п|вам[未],**заклю̀пя** -*иш*,-*их*[完]〈方〉掩上,蒙上,盖上,覆上,闭上: ～вам клепа̀чи 闭上眼睛 ◇ ～**вам очѝ** 死,合上眼 — **се**[被动]～**ване**[中]

заклю̀мвам[未],**заклю̀мам**[完]❶开始点头,点起头来 ❷开始打盹,打起盹来

заклю̀ча[1] 见 заклю̀чвам

заклю̀ча[2] 见 заключа̀вам

заключ|а̀вам[未],**заклю̀ча** -*иш*,-*их*[完]〈书〉❶做出(得出)结论,断定: от това̀ ～а̀вам,че... 由此得出结论… ❷结束,收尾,完结 — **се**[被动]: По стъ̀пките мо̀жеше да се ～и,че въ̀лкът не ѐ от обикнове̇̀ните. 从脚印可以判断,这条狼不是一般的狼。

заключа̀ва|м се[未,中态]〈书〉在…内,(被)包含,含有,在于…,是…: На̀й-ва̀жното се ～ в това̀,че... 最重要的在于…

заключа̀лка[阴]门闩,门闩鼻,锁柱,关闭用的装置

заклю̀ч|вам[未],**заклю̀ча** -*иш*,-*их*[完]❶锁: Заклю̀чих ста̀ята. 我把房门锁上了。❷关严实,封住: Заклю̀чих го в зѝмника. 我把他关在地窖里了。Чове̇̀кът си ～ил уста̀та и мълчѝ. 那个人紧紧封住口不说话。— **се**[反身,被动]～**ване**[中]

заключѐни|е -*я* ❶结论,结语,断定,鉴定: ѝдвам до ～е(стѝгам до ～е,ва̀дя ～е,пра̀вя си ～е)得出(做出)结论 прибъ̀рзано ～е 匆忙的结论 От това̀ мо̀же да се изва̀ди(извлечѐ) ～ето,че... 由此可以得出结论… Заключѐнието ти почѝва на погрѐшна осно̀ва. 你这个结论的根据是错误的。❷结尾,终结,末尾 ◇ **в ～е**〈书〉最后 **тѐгля си ～ето**〈口〉从…得出结论

заклю̀чени|к -*ци*[阳],**заклю̀ченица**[阴]〈罕〉同 затво̀рник

заключѝтел|ен -*на*[形]终结的,完结的,结束的,最后的: ～но сло̀во 结束语,闭幕词 ～ни ду̀ми 结(束)语 ～на ча̀ст 结尾部分 ～ен ма̀ч 决赛 ～но засед̀ание 闭幕会议

закля̀квам[1][未],**закля̀кам**[完]蹲下;(动物)坐(到后腿上),蹲坐

закмету̀вам[完]开始当市长(镇长、乡长、村长)

закнѝж|вам[未],**закнѝжа** -*иш*,-*их*[完]用纸糊上(窗等)

закнѝжен -*а*[形]〈民〉糊了纸的: ～ прозо̀рец 糊了纸的窗

закова|̀вам[未],**закова̀** -*ѐш*,-*а̀х*[完]❶钉上(钉子): ～а̀вам дъскѝте 把木板钉上 Връ̀зху̀ лѐтвите ще ～ѐм пиро̀ни. Това̀ ще бъ̀дат закача̀лките. 我们要在木条上钉上钉子,这就成了衣架。❷〈转〉使停住,使不能动弹: Болестта̀ я ～а̀ на легло̀. 病使她下不了床。❸〈旧〉使戴上脚镣(手铐) ❹开始煅造(打铁) — **се**[被动,中态]: От кога̀ ка̀звам да се ～ѐ та̀з дъска̀. 我早就说过把这块木板钉上。Ро̀тата се бѐ ～а̀ла на мя̀сто. 连队被牵制在原地。～**а̀ване**[中]

закова̀н -*а* ❶ закова̀ 的过被形动 ❷[用作形]不动的: То̀й оста̀на ～ на мя̀стото си, ся̀каш ня̀кой свъ̀рза крака̀та му. 他呆在那里一动不动,就好像谁把他的腿绑住了似的。

закодѝрвам[未],**закодѝрам**[完]译成电码,用代码标出(写出),编成代码

закоко̀р|вам се[未],**закоко̀ря се** -*иш се*,-*их се*[完]开始睁大眼睛盯着看

зак|о̀лвам[未],**зако̀ля** -*о̀лиш*,-*ла̀х* 和 -*о̀лих*[完]❶杀死,屠宰: ～о̀лвам пѝле 杀鸡 Тѐ са го ～ла̀ли. 他们把他杀了。❷〈罕〉开始杀(宰): Като̀ си го ～ла̀л, тря̀бва да го доко̀лиш. 你既然宰它,就应该彻底把它杀死。— **се**[反身,被动]～**о̀лване**[中]

заколѐние [无复,中] **на ~** (常用于 вòдя, отѝвам 等动词之后)〈书〉走向灭亡,必死无疑: прàщам на ~ 送…去死 Пищѝ(ревѐ), сякаш го вòдят на ~. 他尖叫着,就像人们要送他去死似的。

заколя 见 закòлвам

закòн [阳] ❶规律,定律,律,法则: ~ за отрицàние на отрицàнието 否定之否定规律 ~ за запàзване на енѐргията 能量守恒定律 Нютонови ~и на механиката 牛顿力学定律 ❷法,法律,法规,法则: избирàтелен ~ 选举法 наказàтелен ~ 刑法 дѐйствуващ ~ 现行法律 изпълнявам ~а 执行法律 спàзвам (съблюдàвам) ~а 遵守法律 прилàгам ~а 施行法律 нарушàвам(престъпвам, погàзвам) ~а 违法 Закòнът е вѐче в сѝла(не ѐ вѐче в сѝла). 法律已经生效(已经无效)。отмѐням ~ 废除法律 обявявам го вън от ~ите 宣布它非法 ❸规则,规矩,常规,风俗习惯,传统: Във тяхната странà е ~ първорòдният син да наследѝ бащàта. 他们国家的习惯是长子继承父亲遗产。❹教规: християнски ~ 基督教教规 ◇ **в грàниците (рàмките) на ~а**〈书〉在法律允许的范围内,遵照法律的规定 **дрàконовски ~и**〈书〉德拉古法律(因古希腊立法者德拉古而得名);残酷的法律 **Думата му е ~.**〈口〉他的话就是法律;要求别人无条件地服从他。**~ божи**〈旧〉(学校中的)宗教课程 **Закòнът влѝза(встъпва) в сѝла.** 法律开始生效。**извън ~а**〈书〉不受法律保护 **над ~а** 不受任何限制(约束)

закòн|ен -*на* [形] ❶合法的,基于法律的,法定的,合乎规定的(与 незакòнен, противозакòнен (非法的)相对): ~но оснòвание 合法根据 ~ни срѐдства за борбà 合法斗争的手段 ~ен път 合法途径 ~но прàво 合法权利 ~ен наслѐдник 法定继承人 ~ен брàк 合法婚姻 ~но детѐ 婚生子女 влѝзам в ~на сѝла 在法律上开始生效 ѝмам(нямам) ~на сѝла 在法律上有(无)效 ❷〈转〉合理的,应有的,正当的,理所当然的,合乎人情的: ~но възмѐздие 应得的报应 ~на гòрдост 理所当然的自豪 ~но недовòлство 理所当然的不满 **~но** [副]: Ѝзборите се провѐдоха спокòйно, ~но, в рѐд. 选举进行得很平静,合乎法律规定,有秩序。

закòнни|к[1] -*ци* [阳] 法典

закòнни|к[2] -*ци* [阳] 通晓法律的人,恪守法律的人

закòнност -*тà* [无复,阴] ❶合法性,合理性,正当性 ❷法律制度,法制,法纪

законоблюстѝтел -*ят*, -*я* [阳]〈古〉严格遵守和维护法律的人,法律的维护者(监视者)

закòнов -*а* закòн 的形容词: ~ рѐд 法律程序

законовѐд [阳]〈书〉法律学家,法学家

законоведѐние [无复,中]〈法,旧〉法学,法律学,法律常识

законовѐд|ец -*ци* [阳] 法律学家,法学家

законодàтел -*ят*, -*я* [阳] ❶立法者,制定法律者 ❷〈转,口〉提倡人,倡导人,示范的人: ~ на мòдата 时装潮流的倡导者

законодàтел|ен -*на* [形] 立法的: ~ен òрган 立法机关 ~на влàст 立法权 ~ен àкт 立法行为 ◇ **~ни ѝзбори** 国民议会的选举 **~но** [副]

законодàтелств|о -*а* [中] ❶立法,制定法律 ❷(某一国的或有关某方面的)法律,法令,法制: рѝмско ~о 罗马法 трỳдово ~о 劳动法

законодàтелст[ву]вам [未]〈书〉参与立法,制定法律

закономѐр|ен -*на* [形] 合乎规律的,合乎定律的,合法的,合理的,理所当然的: ~но явлѐние 合乎规律的现象 ~но развѝтие 合乎规律的发展 Светът е ~но движѐние на матѐрията. 世界是物质的有规律的运动。**~но** [副] **~ност** -*носттà*, -*ности* [阴] 定律性,(合乎)规律性,适法性,合理性,合法性: историческа ~ност 历史规律性 ~ност на явлѐнията 现象的规律性

закононарушѐни|е -*я* [中] 违法,犯法,犯法行为

закононарушѝтел -*ят*, -*я* [阳]〈书〉违法者,犯法者

законоположѐни|е -*я* [中] 法律上的规定,法则,法规

законопрестъпни|к -*ци* [阳], **законопрестъпница** [阴]〈书〉违法者,犯法者,罪犯

законопроѐкт [阳] 法律草案,法案: разглѐждам ~ 研究法律草案 внàсям ~ 提出法案

законородѐн -*а* [形]〈旧〉合法婚姻的父母所生的: ~о детѐ 合法婚姻所生的孩子,婚生子女

законосъобрàз|ен -*на* [形] 与法律相符的,与法律相适应的,合乎法律的 **~но** [副] **~ност** -*носттà* [阴]

законспирѝрам [未,完] 使成为秘密的,搞秘密活动: Законспирѝрахме дейносттà си. 我们把自己的活动隐蔽起来。

закопà|вам [未], **закопàя** -*еш*, -*х* [完] ❶埋入,埋好: Бил си ~л парѝте някъде в градѝната. 他把钱埋在花园的什么地方了。❷埋葬,掩埋: Трỳповете бяха нахвърляни в долà и тàм ги ~ха. 尸体被扔到山谷,埋在那里了。❸〈转〉使倾家荡产,使破产;毁灭 ❹〈罕〉开始挖(掘,刨) — **се** [被动] **~ване** [中]

закопн|явам [未], **закопнѐя** -*ѐеш*, -*ях* 和 -*ѐях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ѐли* [完] 开始想念(幻想,追求);(因为想念…而)苦闷(焦虑)起来

закопчà|вам [未], **закопчàя** -*àеш*, -*àх* 和 **закопчѐя** -*ѐеш*, -*àх* [完] 扣上纽扣: Тòй ~à разгърдената си рѝза. 他把敞开的衬衫扣上。— **се** [反身,被动]: Да се ~àват джòбовете пò-солѝдно. 把衣袋上的扣子扣牢一点! **~àване** [中]

закопчàлка [阴] 扣钩,扣环

закопчàя 见 закопчàвам

закòпч|вам [未], **закòпча** -*иш*, -*их* [完]〈方〉同 закопчàвам

закопчѐя 见 закопчàвам

закорав|явам [未], **закоравѐя** -*ѐеш*, -*ях* [完] ❶变硬: Такъв хляб по няколко дѐня не ~ява. 这种面包几天都不变硬。❷〈转〉养成习惯(嗜好) **~яване** [中]

закорав|ял -*яла*, -*ѐли* ❶ закоравѐя 的过主形动 ❷[用作形] 1. 变硬的,发硬的;〈转〉变得冷酷的,无情的: ~ѐли пръсти 变硬的手指 ~яло сърцѐ 冷酷的心 2.〈转〉很难改变的,难改的,不可救药的,养成嗜好(习惯)的,积习很深的: ~ял пиянища 不可救药的醉鬼 ~ял консерватор 十足的保守分子 ~яла привѝчка 很难改的习惯 **~ялост** -*ялосттà* [阴]

закорен|явам[1] [未], **закоренѐя** -*ѐеш*, -*ях* [完] ❶(植物)生根,发根,开始生长 ❷〈转〉确立,养成…习惯,巩固

закорен|явам[2] [未], **закоренѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使生根

закорен|явам се [未], **закоренѝ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 获得发展的条件;得到加强(巩固)

закорен|ял -*яла*, -*ѐли* [形] 积习很深的,根深蒂固的;顽固的;怙恶不悛的: ~яла привѝчка 年深日久的习惯 ~ял престъпник 怙恶不悛的罪犯 **~ялост** -*ялосттà* [阴]

закостен|явам [未], **закостенѐя** -*ѐеш*, -*ях* [完] ❶硬化,硬

得像骨头;僵硬,发僵 ❷〈转〉处于某种不变的状态,停滞 **～яване**[中]

закостен|ял -яла,-ели ❶ закостенея 的过主形动 ❷[用作形] 停滞的,不变的;落后的;保守的;僵化的:～ели възгледи 僵化(保守)的观点 ～ели разбирания 一成不变的看法 **～ялост** -ялостта[阴]

закос|явам[未],**закося** -иш,-их[完]〈罕〉开始刈(割)

закотв|ям[未],**закотвя** -иш,-их[完]停船抛锚,下碇:Закотвихме кораба в един непознат залив. 我们把轮船停在一个陌生的海湾。— **се**[被动] **～яне**[中]

закотк|вам[未],**закоткам**[完] ❶开始讨好,开始投…所好,开始客气,开始周到地对待某人(以赢得其好感) ❷哄骗:Тя го ～а около себе си и му взе имота. 她把他哄得围着她转,然后就拿走了他的钱财。

закраставя|вам[未],**закраставея** -ееш,-ях,过主形动 -ял,-яла,-ели[完]长癣,传染上了癣

закрач|вам[未],**закрача** -иш,-их[完] ❶开始迈步:Спира се, почива и пак ～ва. 他停下来,休息一下又开始走了。❷用力迈步

закре|йвам[未],**закрея** -еш,-ях[完]开始变憔悴(变虚弱)

закреп|вам[1] [未],**закрепя** -иш,-их[完]同 закрепявам: ～вам нещо да не падне 把…弄结实(牢固),免得掉下来 ～вам положението си 巩固自己的地位 ～вам здравето си 增强身体健康 — **се**[中态] **～ване**[中]

закреп|вам[2] [未],**закрепна** -неш,-нах[完] ❶变得健康,身体好起来:Тя си прекарал болестта, ще ～неш. 你的病好了,身体会好起来的。❷巩固,变得巩固:В огъня на борбата ～ваше народната власт. 在斗争的烈火中,人民政权巩固起来了。**～ване**[中]

закрепост|явам[未],**закрепостя** -иш,-их[完]〈史〉❶使成为农奴 ❷〈转〉奴役,(使)奴化 — **се**[反身,被动] **～яване**[中]

закрепост|явам се[未],**закрепостя се** -иш се,-их се[完][中态]〈口〉长时间逗留,呆得很久,滞留 **～яване**[中]

закреп|явам[未],**закрепя** -иш,-их[完] ❶开始支撑 ❷安结实,接牢,使牢固,放稳:Той ～ява свещта. 他把蜡烛粘结实。❸〈转〉(使)稳固,(使)稳定,(使)巩固:Ние сме длъжни да ～им успехите, които сме достигнали. 我们必须巩固我们已取得的成绩。— **се**[反身,被动] **～яване**[中]

закреп|явам се[未],**закрепя се** -иш се,-их се[完][中态] ❶稳定下来,保持,固定下来:Закрепи се хубаво време. 好天气保持下来了。❷〈转,口〉经济情况好起来,富有起来 **～яване**[中]

закреп|ям[未],**закрепя** -иш,-их[完]同 закрепвам[1] 和 закрепявам — **се**[反身,被动] **～яне**[中]

закрет|вам[未],**закретам**[完]开始蹒跚地走,摇摇摆摆地走起来:Детето ～а с неукрепналите нозе. 小孩迈开还没长结实的两腿,摇摇摆摆地走了起来。**～ване**[中]

закрещ|явам[未],**закрещя** -иш,-ях,过主形动 -ял,-яла,-ели[完]开始喊叫,叫喊起来 **～яване**[中]

закрея 见 закрейвам

закри|вам[未],**закрия** -еш,-х,过被形动 -т[完] ❶盖上,遮掩,蒙住;(遮)挡住:～вам очи (лицето си) с ръце 用手遮住眼睛(脸) Високият хълм пред нас ～ваше всичко. 我们前面高高的山丘把一切都挡住了。❷宣布闭幕(结束),关闭:～вам заседание 宣布会议结束,宣布散会 ～вам изложба 宣布展览会闭幕 ～вам предприятие 关闭企业 ❸保护:Планината ни ～ва от студените ветрове. 这座山为我们挡住了寒风。❹掩饰,避而不谈:Майката ～ваше недостатъците му. 母亲掩饰他的缺点。— **се**[反身,被动]:Те се ～ваха зад къщите. 他们躲在屋后。**～ване**[中]:～ване на изложба 展览会闭幕

закривен -а ❶ закривя 的过被形动 ❷[用作形]弯的,弯折的,不直的:～ нос 鹰钩鼻 ～ меч 弯剑

закрив|явам[未],**закривя** -иш,-их[完] ❶扭弯,使变曲,折 ❷〈口〉转弯,拐弯:Колесницата ～й вече зад завоя. 马车已经转过弯去。❸一瘸一拐地走起来 — **се**[被动,中态] **～яване**[中]

закрила[阴]保护,庇护;掩护:търся ～ 寻求庇护 намирам се под неговата ～ 处于他的保护之下 под ～та на тъмнината (нощта) 在黑暗(夜幕)的掩护下 вземам го под своя ～ 把他置于自己的保护之下 заставам (поставям се) под неговата ～ 受他的保护 давам ～ 给予保护(庇护)

закрилни|к ～ци[阳],**закрилница**[阴]保护者,庇护者,靠山:Хайдутите се явяват като ～ци на самия народ. 海杜特是人民的保护者。

закрил|ям[未],**закриля** -иш,-их[完]保护,庇护,保卫,掩护:Те ～ят родината срещу врага. 他们保卫祖国免遭敌人侵犯。Бог да те ～и! 愿上帝保佑你!— **се**[被动] **～яне**[中]

закрит -а ❶ закрия 的过被形动:Изложбата е ～а. 展览会闭幕了。Линията е ～а. 线路已经封闭了。Магазинът е ～. 商店关门了。❷[用作形] 1. 关闭的;被遮盖的;封闭的;隐蔽的:～о място 隐蔽的地方 2. 非公开的,范围有限的;专为内部用的:～о заседание 非公开的会议,内部会议 ◇ **～ автомобил** 带顶篷的(非敞篷的)汽车 **при ～а врата**〈法〉禁止旁听:Съвещанието е минало при ～а врата. 会议是在禁止旁听的情况下开的。**～о**[副]:на ～о 在隐蔽的地方

закрити|е -я[中]〈军〉掩蔽所,掩蔽部,掩体

закрия 见 закривам

закройвам[未]同 закроявам

закро|явам[未],**закроя** -иш,-их[完]开始裁(剪裁)

закръглен -а ❶ закръгля 的过被形动 ❷[用作形] 1. 圆的,圆形的,椭圆形的:～о лице 圆圆的脸 2. 整(数)的:～а сума 一整笔款子 **～ост** -остта[阴]:хармонична ～ост 相称的圆形

закръгление[中]同 закръгляване 和 закръгляне:Бюджетните приходи се приемат с известно ～. 计算预算中的收入时在一定程度上凑成整数。

закръгля 见 закръглям

закръгл|явам[未],**закръгля** -иш,-их[完]同 закръглям **～яване**[中]:художествено ～яване на бай Ганьо. 甘纽大叔的形象在艺术上的完整

закръгл|ям[未],**закръгля** -иш,-их[完] ❶使成圆形,弄(成)圆(形) ❷使成整的,凑成整的:～ям сума 把款子凑成整数 ～ям число 凑成整数 ～ям дворно място 把院子弄方整了 ❸按照 10 或 5 的整数计算:Баба ти е на 73 години, но ги ～я на 70. 你奶奶 73 岁,但是她说整数,算作 70 岁。— **се**[被动] **～яне**[中]

закръгл|ям се[未],**закръгля се** -иш се,-их се[完][中态] ❶成圆形,变圆:Очите се ～иха в недоумение. 由于惊

异,眼睛睁得圆圆的。❷〈转,口〉同 напълнявам(发胖,长胖)~**яне**[中]

закръпка[阴]补丁

закръст|вам се 和 **закръстям се**[未],**закръстя се** *-иш се,-их се*[完]❶开始画十字(祈祷)❷起劲地画十字:Като се ~или онйя ми ти бабички! 那些老太太十字画得真起劲啊!

закръстосвам[未],**закръстосам**[完]使交叉起来,使成十字形;开始穿过(横过)— **се**[被动,互及]

закръстя се 见 закръствам се

закряквам[未],**закрякам**[完](青蛙或禽鸟)呱呱地叫起来

закрясквам[未],**закряскам**[完]高声尖叫起来,大声喊叫起来

закук|вам[未],**закукам**[完]❶咕咕叫起来:Кукувицата ~а. 布谷鸟咕咕叫起来。❷〈民〉(布谷鸟)预言某人的未来,算命:Кукувицата ме ~а ратай на чужбина. 布谷鸟预言我要到国外去当长工。

закукува|м[未],**закукам**[完]〈民〉❶同 закуквам ❷〈转〉开始过孤身生活,开始孤独地过日子 ~**не**[中]

закукуриг|вам[未],**закукуригам**[完](公鸡)喔喔啼起来 — **се**[被动]~**ване**[中]

закуп|вам[未],**закупя** *-иш,-их*[完]同 закупувам — **се**[被动]~**ване**[中]

закупвач[阳],**закупвачка**[阴]采买人,采购员,采办人

закупни|к *-ци*[阳],**закупница**[阴]同 закупвач

закуп|увам[未],**закупя** *-иш,-их*[完]❶(大量地、成批地)购买,采购:Той ~и огромни количества тютюн по намалени цени. 他按削价买进了大量烟草。❷赎回,赎出,赎买 ❸开始(购)买:От заранта съм ~увал и още не съм привършил. 我从早晨就开始买东西,现在还没买完。— **се**[被动]~**уване**[中]:~уване на материали 采购材料

закупувач[阳]同 закупвач

закупчи|к *-ци*[阳]采买人,采购员,采办人

закупя 见 закупвам 和 закупувам

закурк|вам[未],**закуркам**[完]咕噜咕噜(呼噜呼噜,咕嘟咕嘟)地响起来:Червата ми ~аха от глад. 我肚子饿得咕咕叫起来。

закусвалня[阴]早点铺,小吃店;快餐店

закус|вам[未],**закуся** *-иш,-их*[完]吃早点,吃点心:~вам с хляб 吃面包当早点 ~**ване**[中]:нощно ~ване 吃夜宵

закуск|а[阴]❶早点,点心:Донасят ми ~а — чаша прясно мляко с печен хляб. 给我端来了早点 —— 一杯鲜牛奶和烤面包。❷吃早点(早饭):Отивам на ~а. 我去吃早点。На ~а пихме чай. 早饭时我们喝了茶。Лекциите се четяха сутрин рано, пред ~а. 课是在大清早,在早饭前讲的。◇ **студени ~и** 冷盘,拼盘,下酒菜 **~и на скара** 烤肉丸子,烤肉串

закуся 见 закусвам

закуц|вам[未],**закуцам**[完]一瘸一拐地走起来:Раненият си взе пушката и ~а надолу. 伤员拿起步枪,一瘸一拐朝下边走去。

закуцукам[完]〈口〉❶微跛地走,有点瘸地走 ❷微跛地走起来,有点瘸地走起来

закуч|вам се[未],**закуча се** *-иш се,-их се*[完][只三]〈口〉(门、螺丝等)卡住,阻住,绞住:Вратата се ~и. 门卡住了,打不开。◇ **Работата се ~и.**〈口〉事情进行不下去了(出现障碍)。

закъде[副]到哪里,朝哪里,朝哪个方向:Закъде си се забързал? 你忙着到哪儿去?

закъдето[副,代]朝哪里,朝哪个地方

закъдр|ям се[未],**закъдря се** *-иш се,-их се*[完]❶[反身]卷起头发来,打起卷来 ❷[中态](头发)开始变卷曲

закъкр|ям[未],**закъкря** *-еш,-ах*[完](煮开的东西)咕嘟咕嘟响起来:Огънят се засили и котлето пак ~а. 火变旺了,水锅又咕嘟咕嘟响起来。~**яне**[中]

закълв|авам[未],**закълва** *-еш,-ах*[完]❶(鸟禽)开始啄(啄食,鸽)起来:Кокошките лакомо ~аха житото. 母鸡贪婪地啄起麦粒来。❷〈转,口〉逐字逐句地背书,死记硬背:Той ~аваше уроците, но не ги разбираше. 他没弄懂这些课文,只是死记硬背 。

закълна 见 заклевам 和 закълнавам

закълн|авам[未],**закълна** *-еш,-ах*[完]同 заклевам

закълна се 见 заклевам се

закълн|явам[未],**закълня** *-иш,-их*[完](植物)开始发芽,萌芽:На топло място картофите лесно ~яват. 土豆在暖和的地方很容易发芽。

закълч|вам[未],**закълча** *-иш,-их*[完](由于某种心情的影响而使指头、四肢等关节)错位(变弯曲):~вам си пръстите от болка 手指头疼得都弯了 — **се**[被动]

закънт|явам[未],**закънтя** *-иш,-ях*,过主形动 *-ял,-яла,-ели*[完]开始发出回响(回声),回荡起来:Песента ~я в залата. 歌声在大厅里回荡。

закървав|явам[未],**закървавя** *-иш,-их*[完]使染上血迹:Закървавили си ножовете. 他们使得自己的刀子染上了血迹。

закърв|явам[未],**закървя** *-иш,-их* 和 *-ях*,过主形动 *-ил* 和 *-ял,-яла,-ели*[完]开始流血:Венците ми ~яха. 我的牙床开始出血了。

закържав|явам[未],**закържавея** *-ееш,-ях*[完],过主形动 *-ял,-яла,-ели*[完](开始)停止生长,发育不良,发育不正常:Закържавели прасета. 小猪不好好长了。

закърквам[未],**закъркам**[完]开始咕噜咕噜(咕嘟咕嘟,汩汩)响

закъркор|вам[未],**закъркоря** *-иш,-их*[完]开始咕噜咕噜(咕嘟咕嘟,汩汩)响:Той надигна бинлийка и виното ~и в гърлото. 他举起瓶子,咕嘟咕嘟地喝起葡萄酒来。

закъркорям[未]同 закъркорвам

закърмен *-а* ❶ закърмя 的过被形动 ❷[用作形]从小受到…哺育(熏陶,教育)的:Ботев е ~ с духа на народната песен. 波特夫从小受到民歌的熏陶。

закърм|ям[未],**закърмя** *-иш,-их*[完]❶第一次喂奶,开始哺乳,第一次喂饲料:Закърми детето на втория ден след раждането. 在孩子出生后第二天她开始喂奶。❷开始喂奶,开始喂(牲口):Тъкмо бях ~ила детето и дойдоха гости. 我刚开始奶孩子,客人就来了。❸哺育,熏陶,(以某种思想、精神)教育 — **се**[反身,被动]~**яне**[中]

закърн|явам[未],**закърнея** *-ееш,-ях*,过主形动 *-ял,-яла,-ели*[完]发育不足,发育不良,尚未完全发育,没有长好

закърп|вам [未], **закърпя** -*иш*, -*их* [完] ❶打补丁,缝补,织补,修补: ~вам дрèха(чорàпи) 补衣服(袜子) ~вам стенàта 补墙 ❷〈转,口〉改善,加强,巩固: Закърпих здрàвето си. 我增强了健康。Ще ~им рàботата. 我们将改进工作。❸〈谑〉骗钱,赖账不还: Закърпи ме със 200 лèва. 他骗走了我200列弗。— **се** [反身,被动,中态] **~ване** [中]

закърпен -*а* ❶ закърпя 的过被形动 ❷[用作形]打了补丁的,补了的,织补过的: ~и дрèхи 打了补丁的衣服 ~и обỳща 补了的鞋子

закърпя 见 закърпвам

закърп|ям [未], **закърпя** -*иш*, -*их* [完] 同 закърпвам

закърт|вам [未], **закъртя** -*иш*, -*их* [完] ❶开始撬(凿,撞,击): Тè ~иха бèлите кàмъни. 他们凿起白石头来。❷〈谑〉沉睡,熟睡: Тòй вèче ~и — не гò будèте. 他已睡得很死,别叫醒他。

закърт|ям [未], **закъртя** -*иш*, -*их* [完] 同 закъртвам

закърш|вам [未], **закърша** -*иш*, -*их* [完] ❶开始折(掰)树枝(枝条) ❷弯(折,曲)起(手臂、身体等): Тòй ~и ръцè. 他弯起两臂。~вам глàс 使声音抑扬婉转 — **се** [中态] **~ване** [中]

закъсам 见 закъсвам[1] 和 закъсвам[2]

закъс|вам[1] [未], **закъсам** [完] 开始撕(扯): Вълчицата го захàпа, ~а дрèхите му. 母狼咬了他,扯起他的衣服来。— **се** [被动,中态]: Сърцèто ѝ се ~а. 她的心碎了。

закъс|вам[2] [未], **закъсам** [完]〈口〉陷入恶劣境地,陷入困境: От дèн на дèн ~вам със здрàвето. 我的健康状况一天比一天糟。**~ване** [中]

закъснèни|е -*я* [中] ❶迟到,晚到: пристѝгам със ~е 迟到 ❷误点,晚点;因迟到而耽搁的时间: Влàкът ѝма половѝн чàс ~е. 火车晚点半小时。Стàтията бè предàдена с голя̀мо ~е. 文章交得很晚。

закъснèя 见 закъсня̀вам

закъснѝтел -*ят*, -*я* [阳]〈技〉❶减速器,迟延器,延缓装置 ❷(炸弹中控制雷管的)定时器: бòмба със ~ 定时炸弹

закъснѝтел|ен -*на* [形] 减速的,减慢的(与 ускорѝтелен(加速的)相对): ~но движèние 减速的运动,减慢的动作

закъсн|я̀вам [未], **закъснèя** -*èеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли* [完] ❶迟到,晚到: Не бѝва да ~я̀ва за рàбота. 他上班不该迟到。Закъсня̀х 10 минỳти. 我迟到了 10 分钟。Тòй ~я̀ва редòвно на рàбота. 他上班经常迟到。Обя̀дът ще ~èе. 午饭要推迟了。Послèдиците ня̀ма да ~èят. 恶劣后果很快就能看到。❷拖(呆)到很晚: Ля̀гайте си пò-рàно, не ~я̀вайте. 你们早点睡吧,别拖得太晚了。❸拖延,延迟: Закъсня̀х с предàването на стàтията. 这篇文章我交晚了。**~я̀ване** [中]

закъ̀там 见 закъ̀твам

закъ̀тан -*а* ❶ закъ̀там 的过被形动 ❷[用作形]隐秘的,隐藏的: ~а стàя 隐秘的房间 ~о сèло 偏僻的村庄

закъ̀т|вам [未], **закъ̀там** [完] 藏起,隐藏,把…放在隐秘处 — **се** [被动] **~ване** [中]

зàла [阴] 厅,大厅,厅堂: театрàлна ~ 剧场 концèртна ~ 音乐厅 заседàтелна ~ 会议厅 съдèбна ~ 法庭 излòжбена ~ 展览厅

зал|à̀вям [未], **заловя̀** -*овѝш*, -*овѝх* [完] ❶抓住,牵: Момчèто ~овѝ стàреца за ръкà и го повèде. 男孩牵着老人的手,领着他走。❷抓住,捉住,捕获,俘虏: ~à̀вям крадèц на местопрестъплèнието 当场抓住小偷 ❸〈口〉开始,着手: ~à̀вям рàбота 着手工作 Ѝска да ~овѝ търговѝя в градà. 他想在城里做生意。— **се** [反身,被动,互及]: Момѝте се ~овѝха под ръкà и запя̀ха. 姑娘们手拉着手唱了起来。**~à̀вяне** [中]

зал|à̀вям се [未], **заловя̀ се** -*овѝш се*, -*овѝх се* [完][中态] ❶抓住,握住 ❷开始,着手: Ня̀колко пъ̀ти се ~à̀вям с тая рàбота и всè не я̀ довъ̀ршвам. 这项工作我着手干了好几次,总没能完成。❸〈转〉找碴儿,挑刺儿,寻衅,找理由: Залà̀вя се за всѐка дỳма, сърдѝ се от всѝчко. 每一个词他都要挑毛病,什么事情都使他生气。**~à̀вяне** [中]

зал|à̀гам[1] [未], **залòжа** -*òжиш*, -*òжих* [完] 支上,设置,安放(渔网、鱼钩、陷阱、捕鼠器等): ~à̀гам капàн 设陷阱 — **се** [被动] **~à̀гане** [中]

зал|à̀гам[2] [未], **залòжа** -*òжиш*, -*òжих* [完] ❶典当,典质,典押: ~à̀гам часòвник в залòжна къ̀ща 在当铺当表 ❷用…担保,用…打赌: Залà̀гам си главàта, акò товà не è вя̀рно. 如果这不是真的,我把脑袋赌给你。❸押宝,押赌注: На еднà кàрта ~à̀гат по 50 лèва. 每张牌他们押 50 列弗。— **се** [被动] ◇ **~à̀гам сàмо на еднà кàрта**〈口〉把赌注只押在一张牌上;把希望只寄托在一点上 **~à̀гане** [中]

зал|à̀гам се [未], **залòжа се** -*òжиш се*, -*òжих се* [完][中态] 埋伏: Залòжи се ловèц в усòи. 猎人埋伏在树阴中。**~à̀гане** [中]

залà̀з|вам [未], **залà̀зя** -*иш*, -*их* [完] 开始爬: Детèто ~и от еднà сèдмица насàм. 一个星期前孩子开始会爬了。

залà̀|йвам [未], **залà̀я** -*еш*, -*ях* [完](狗)开始叫,吠起来: Чỳ се вълчи вòй. Кỳчетата на ця̀лото сèло ~яха. 传来了狼嗥,全村的狗都叫了起来。

залà̀пвам [未], **залà̀пам** [完] ❶大口大口地吞咽起来: Залà̀паха качамàка. 他们大口大口地吞咽起玉米糊来。❷〈口〉咬,叼: Залà̀пал цигàрата и скръ̀стил ръцè. 他叼着香烟,两手叉着。

залà̀я 见 залà̀йвам

залèгна 见 заля̀гам

заледèн -*а* ❶ заледя̀ 的过被形动: ~о месò 冻肉 ❷[用作形]结冰的,覆盖着冰的,结冻的: ~о èзеро 结了冰的湖

заледен|è̀я -*è̀еш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*è̀ли* [完] 结冰,冻冰,冻住

залед|я̀вам [未], **заледя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使结冰,使冻住;冰冻: Стỳд ~я̀ва прозòрците. 寒冷使窗户结了冰。Студèн вя̀тър ~ѝ снегà. 寒风使雪结成了冰。— **се** [被动,中态]: Прозòрецът се е ~ѝл. 窗户结了冰。**~я̀ване** [中]

залеж|à̀вам [未], **залежà** -*ѝш*, -*à̀х* [完] ❶[常用完成体]长期卧病在床 ❷(货物)长期积压(售不出),(材料)存放过久未被利用: Тèзи стòки ~à̀ха по магазѝните и склàдовете. 这些商品长期积压在商店和仓库里。❸〈方〉过夜

залеж|à̀вам се [未], **залежà се** -*ѝш се*, -*à̀х се* [完][中态] ❶多躺一阵,躺的时间较长 ❷长期卧病在床 **~à̀ване** [中]

залежà̀л -*а* ❶ залежà 的过主形动 ❷[用作形]长期积压(售不出)的,存放过久(未被利用)的: ~и стòки〈商〉滞销商品,陈货

залèжи [无单,阳] 矿藏,矿层,矿床,矿体: петрòлни ~ 油层 каменовъ̀глени ~ 煤矿床 Родòпите ѝма богàти рỳдни ~. 罗多皮山有丰富的矿藏。

зà̀лез [阳] ❶(日、月、星的)没,落下山时,日暮: предѝ(слèд)

~ слънце 太阳下山之前(之后) Мѐсецът е на (към) ~. 月亮快落了。Ще тръгнем по ~. 我们要在太阳下山的时候动身。❷〈转〉末期,暮年,末日: Живо̀тът му е към ~. 他已到暮年。

залеку̀вам [完] 开始医治(治疗) — **се** [反身,被动]

залѐп|вам[1] [未], **залепя̀** -*и̇ш*, -*и̇х* [完] ❶粘上,贴上: ~вам ма̀рка 贴邮票 ~вам пли̇к 粘信封 ~вам счу̀пена ва̀за 把打破的花瓶粘上 ❷〈转〉把…紧靠在…上,倚在…上: ~вам чѐлото си до стъкло̀то на прозо̀реца 把额头抵在玻璃窗上 — **се** [反身,被动]: То̀й веднъ̀га се ~и̇ о земя̀та. 他立刻伏下身子,紧贴着地面。Тру̀пата бѐше се пригото̀вила вѐче и обявлѐнията се ~и̇ха по у̀лиците. 剧团已经准备好,大街上已经贴了海报。◇ **~вам ня̀кому плесни̇ца(шама̀р)** 〈口〉打某人一个耳光 **~ване** [中]

залѐп|вам[2] [未], **залѐпна** -*неш*, -*нах* [完] ❶粘在…上,粘住: Крака̀та ~ват в гъ̀стата ка̀л. 双脚被稠的泥浆粘住了。Вла̀жните дрѐхи ~наха по гърба̀ му. 湿衣服粘在他的背上。❷〈转,口〉靠着(倚着)…不动: Ма̀йката ~на на прозо̀реца и се заглѐда към у̀лицата. 母亲靠着窗户朝街上张望。**~ване** [中]

залепя̀ 见 залѐпвам, залепя̀вам, залѐпям[1] 和 залѐпям[2]

залеп|я̀ се -*и̇ш се*, -*и̇х се* [完,中态] ❶靠(倚)着某物;立着不动,停住: То̀й се ~и̇ зад една̀ тали̇га. 他在一辆大车后面站着。❷寸步不离(形影不离)地挨着某人站着

залепя̀вам [未], **залепя̀** -*и̇ш*, -*и̇х* [完] 同 залѐпвам

залѐп|ям[1] [未], **залепя̀** -*и̇ш*, -*и̇х* [完]〈方〉同 залѐпвам — **се** [反身,被动]

залѐп|ям[2] [未], **залепя̀** -*и̇ш*, -*и̇х* [完]〈方〉同 залѐпвам[2] — **се** [反身,被动]

залесѐн -*а* ❶ залеся̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 绿化的,造了林的,种了树的: Тѐзи планини̇ са сла̀бо ~и. 这些山绿化得不好。

залеси̇тел -*ят*, -*я* [阳] 植树人,造林人,搞绿化的人

залеси̇тел|ен -*на* [形] 造林的,绿化的: ~ен по̀яс 绿化林带

залес|я̀вам [未], **залеся̀** -*и̇ш*, -*и̇х* [完] (把某地方)栽上树: Тѐ ~и̇ха тѐзи ба̀йри. 他们在这些山丘上种上了树。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

залетя̀ 见 залетя̀вам 和 зали̇там

залет|я̀вам [未], **залетя̀** -*и̇ш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完]〈民〉开始飞(飞驰,飞奔),飞(飞驰,飞奔)起来: Жѐрави ~я̀ха висо̀ко над гла̀вите ни. 鹤群在我们头顶上高高地飞了起来。

залет|я̀вам се [未], **залетя̀ се** -*и̇ш се*, -*я̀х се* [完], 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*ѐли се* [完] [中态]〈民〉飞奔,飞快地跑

залѐя 见 зали̇вам

залѐя се 见 зали̇вам се

зали̇б|вам [未], **зали̇бя** -*иш*, -*их* [完]〈方〉同 залю̀бвам

за̀лив [阳] 湾: мо̀рски ~ 海湾

зали̇вам[1] [未], **залѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* 和 -*я̀т*, -*я̀та*, -*ѐти* [完] ❶浇上,洒上,倒上: Припа̀дна му. Заля̀хме го с вода̀, та така̀ го свести̇хме. 他晕过去了,我们往他身上浇水,使他苏醒过来。~и̇вам покри̇вката с масти̇ло 把墨水洒在台布上 ❷泛滥,淹没,浸满: Придошла̀та река̀ ~и̇ва полѐто. 上涨的河水淹没了田野。От очи̇те ми течѐха оби̇лни сълзи, ~и̇ваха лицѐто. 我泪流满面。❸〈转〉充满: Ослепи̇телна светлина̀ ~и̇ва цѐлия сало̀н. 耀眼的光亮充满了整个大厅。Безкра̀йна тъга̀ ~и̇ваше душа̀та му. 他心中充满了极大的痛苦。Мно̀жеството ~я̀ площа̀да. 人群挤满了广场。— **се** [反身,被动] **~и̇ване** [中]

зали̇вам[2] [未], **залѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* [完] 焊上,填补,粘补: ~и̇вам с кала̀й 用锡焊 ~и̇вам проби̇т съд 把漏了的家什补好 — **се** [被动] **~и̇ване** [中]

зали̇вам се [未], **залѐя се** -*ѐеш се*, -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*ѐли се* [完] [中态] 开始溢出(流出) ◇ **~и̇вам се от смя̀х** 大笑 **~и̇вам се от пла̀ч** 大哭 **~и̇ване** [中]

зали̇вка [阴] (勾砖缝用的)灰浆

заливо̀с|вам [未], **заливо̀сам** [完] ❶涂上水,用水弄平: ~м хля̀б 把做面包的面团抹上水 ❷〈转〉遮掩,掩盖: И̇маше нѐщо нѐ за пред хо̀ра, но го ~аха. 有什么见不得人的事,但是他们把它掩盖了。

залига̀в|ям се [未], **залига̀вя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态]〈口〉开始流口水

зали̇жа 见 зали̇звам

зали̇зан -*а* ❶ зали̇жа 的过被形动: ~о ко̀те 把毛舔平的小猫 ❷ [用作形]〈转,口,讽〉修饰得过于细致的;整齐得不自然的,打扮过分的,做作的: ~ младѐж 油头粉面的小伙子

зали̇|звам [未], **зали̇жа** -*жеш*, -*зах* [完] ❶开始舔: Кра̀вата ~за телѐто. 母牛舔起牛犊来。❷用湿的东西弄平: Зали̇зала си коса̀та. 她把头发打湿弄平。— **се** [反身]

залику̀вам [完] 欢跃(欢呼)起来

залин|я̀вам [未], **залинѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 开始变憔悴(变虚弱) **~я̀ване** [中]

за̀лис [阳]〈民〉❶同 залися̀ ❷眩晕,昏眩

зали̇сам 见 зали̇свам

зали̇сан -*а* ❶ зали̇сам 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 全神贯注于…的: Зали̇сани в прибѝрането на гро̀здето, тѐ бя̀ха забра̀вили гри̇жи и я̀дове. 他们全神贯注地收摘葡萄,忘却了忧虑和恼怒。2. 惊呆的,愕然的: Тя̀ бѐше ~а, че не внима̀ваше какво̀ пра̀ви. 她惊呆得简直没注意自己在干什么。**~о** [副] **~ост** -остта̀ [阴]

зали̇с|вам [未], **зали̇сам** [完] ❶转移…的注意力,把…的注意力吸引开,引诱…离开: Не сѐ опи̇тай да ме ~ваш. 你别想转移我的注意力。Зали̇сват го друга̀ри, та не мо̀же да си у̀чи уро̀ците. 伙伴们吸引了他的注意力,所以他没学会功课。❷妨碍某人,耽搁某人: Детѐто я мно̀го ~ваше. 孩子把她拖累得很厉害。❸哄骗,逗着玩: ~вам ма̀лки деца̀ 哄小孩子 — **се** [被动,中态] **~ване** [中]

зализ|я̀ [阴]〈口〉❶注意力集中(于他事),注意力转移(于他事): Залися̀та о̀коло гроздобѐра прого̀ни гри̇жите. 大家的注意力都集中到摘葡萄上,这驱散了心事。в ~я̀та 在全神贯注于…的情况下,在注意力集中于…的情况下 ❷(次要的)使人分心的事: От ~и не мо̀жем да се съберѐм. 由于各种叫人分心的事我们没能聚会。❸同 объ̀рканост (弄乱,搞错)

зали̇т|ам [未], **зали̇тна** -*неш*, -*нах* [完] ❶走路摇晃,东倒西歪地走,踉跄: ~ам като̀ пия̀н 像喝醉了一样东倒西歪地走 ❷〈转,口,不赞〉(在自己的主张和行动上)背离一般原则,发生偏差: Чѐсто ~аме и въ̀ршим грѐшки. 我们经常发生偏差,犯错误。❸〈转〉努力、勤奋地干起来: Бя̀ва си го

момчето — ~а за работа. 小伙子不错，干活很卖力。❹〈民〉倾心于…，醉心于…，追求 **~ане**［中］

залич|авам[1]［未］，**залича** -*иш*，-*их*［完］❶勾掉，抹去，擦掉，刷去：~авам написаното 把写好的擦掉 ~авам магнитофонен запис 把录音抹掉 Комисията ~и четирима кандидати от списъка. 委员会把四个候选人从名单上勾掉。❷〈转〉除去(涂掉，抹去，擦去)痕迹：~авам следите 抹去痕迹 ~авам нещо от паметта си 忘掉，忘却 Как да ~и тая позорна постъпка? 他怎么才能抹去这可耻行径的痕迹呢？— **се**［反身，被动］：Името му напълно се е ~ило от паметта ми. 我已完全忘了他的名字。◇ **~авам от лицето на земята** 消灭 **~аване**［中］

залич|авам[2]［未］，**залича** -*иш*，-*ах*［完］开始显现(看得见)：Още от далеч ~аха високите комини на фабриките. 工厂的高烟囱很远就可以看见。— **се**［反身］

заличвам［未］同 заличавам

залова 见 залавям

залог[1] -*зи*［阳］❶抵押品，保证金：откупвам ~г 赎回抵押品 Оставих двеста лева ~г. 我留下二百列弗的押金。❷〈转〉担保，保证：Това е ~г за успех. 这是成功的保证。

зало|г[2] -*зи*［阳］〈语法〉(动词的)态：действителен ~г 主动态 страдателен ~г 被动态 възвратен ~г 反身态

заложа 见 залагам[1] 和 залагам[2]

заложб|а［阴，常复］天赋，天资，禀赋，才能：артистични ~и 表演才能 музикални ~и 音乐天资 имам ~и за това 在这方面有才能

заложен[1] -*а*［形］❶(为了某种目的而)安放的，安置的：Край брега има ~и мрежи за риба. 水边布下了渔网。❷抵押的：~и пари 押金 ~ имот 抵押的财产

залож|ен[2] -*на* залог[1] 的形容词 ◇ **~на къща** 当铺，押店 **~на банка** 信贷银行

заложни|к -*ци*［阳］，**заложница**［阴］❶充当人质的士兵；人质：Ние бяхме ~ци，а не пленници. 我们曾是人质，而不是俘虏。❷〈史〉被另一部落扣留下当人质的名门子女 ❸〈方〉新婚夫妇的一位年长的负责主持婚礼各项事宜的亲戚，主婚人

заложничество［中］当人质，作为人质

зало|квам［未］，**залокам** 和 **залоча** -*чиш*，-*чих*［完］开始舔食：Кучетата ~каха суроватката. 狗开始舔起乳浆来。

заломот|вам［未］，**заломотя** -*иш*，-*их*［完］〈口〉嘟哝起来，喃喃地说起话来

залост|вам［未］，**залостя** -*иш*，-*их*［完］❶(用门闩、插销)插上门：Той ~и вратата отвътре с дълъг железен прът. 他用长铁杠从里面把门闩上。❷挤入，塞人 — **се**［被动］**~ване**［中］

залост|вам се［未］，**залостя се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］〈口〉❶停在一处不能动：В седло от скали кораб се ~и. 在礁石形成的凹处轮船停住不能动了。❷〈转〉(在舒适的地方)长时间逗留 **~ване**［中］

залостя 见 залоствам

залостя се 见 залоствам се

залостям［未］〈方〉同 залоствам

залостям се［未，中态］〈方〉同 залоствам се

залоча 见 залоквам

зало|явам се［未］，**залоя се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态，只三］表面结了一层油：Тлъсто ястие лесно се ~ява. 油腻的菜很容易结一层油。

залп -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］〈军〉齐射，齐放，排射，排炮(枪)：оръдеен ~ 排炮，炮弹的排射 пушечен ~ 排枪

залпов -*а* залп 的形容词：~ огън 排射的火力

залудея 见 залудявам

залудо［副］〈民〉白白地，枉然地，徒劳无益地：Залудо пилееш дни и нощи. 你白白浪费光阴。

залудува|м［完］❶发起狂来，发起疯来 ❷(孩子)疯闹起来：То ~ от радост. 他高兴得疯闹起来。

залуд|явам［未］，**залудея** -*ееш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ели*［完］❶发起狂来，发起疯来 ❷疯闹起来 **~яване**［中］

залутам се 见 залутвам се

залутан -*а*［形］❶隐秘的，偏僻的，边远的：В една ~а местност видях диви кози. 我在一个偏僻的地方看见了野山羊。❷徘徊的，迷路的，远离人们的

залут|вам се［未］，**залутам се**［完］［中态］❶漫无目的地乱走起来，徘徊起来 ❷迷路：Залутах се сам из планината. 我独自一人在山中迷路了。**~ване**［中］

залъгалк|а［阴］❶哄小孩的玩意儿，哄小孩的故事(绕口令等)：детска ~а 哄小孩的玩意儿 ❷〈转〉欺骗，谎言：Това са празни ~и. 这是无稽的谎言。

залъг|вам［未］，**залъжа** -*жеш*，-*гах*［完］❶(用某种办法)转移…的注意力(或把事情拖延下去)，把注意力吸引开 ❷(用玩具、讲故事等)哄(逗)(孩子)：Обичам да ~гвам деца. 我喜欢哄孩子玩。❸(用空话、不予实现的诺言等)欺骗某人：Той не можеше да я ~гва с обещания，който нямаше сили да изпълни. 他不能用他无力实现的诺言去欺骗她。Залъгаха го да не си иска парите. 他们哄骗了他，让他不要讨回那些钱。❹开始欺骗某人：Нашият Хитър Петър пак ~га. 我们的希特尔·彼得又骗起人来了。— **се**［反身，被动］：Те се ~гват с мечтите. 他们用幻想欺骗自己。◇ **~гвам глада си** 吃点东西，稍微解一点饿：Хапнах малко，колкото да ~жа глада. 我吃了一点，只能稍解一点饿。**~гване**［中］

зал|ък -*ци* 和 -*ъци*［阳］❶一口面包(食物)，一小块面包(食物)：Не мога да преглътна нито ~ък. 我连一口面包都咽不下去。Още не съм хапнал един ~ък хляб. 我连一口面包还没吃呢！❷〈转〉饭，(赖以维持生命的)食物 ◇ **броя ~ците някому**〈口，不赞〉1. 看别人吃我的东西感到心疼 2. 坐在某人对面看着他吃东西 **вземам(изтръгвам，грабя) някому ~ъка от устата**〈口〉把某人维持生活的最后一点东西敲诈干净 **деля(късам) от ~ъка си**〈口〉节衣缩食，省吃俭用(来供养…) **деля с някого ~ъка си**〈口〉把自己仅有的一点维持生活的东西分给别人 **изкарвам ~ъка си**〈民〉赚钱糊口；混饭吃 **корав ~ък** 简陋的生活，贫困的生活 **Не ми се туря ~ ък в устата.**〈民〉我吃不下饭，我不想吃饭。**Оставам без ~ък хляб.**〈口〉我连一块面包都没有了；我揭不开锅了。

залъкатуш|вам［未］，**залъкатуша** -*иш*，-*их*［完］开始蜿蜒(弯曲，盘旋)：Пътят ~и между посеви от зелени ленове и царевица. 道路在绿色的亚麻和玉米之间弯弯曲曲地延伸开去。

залъх|вам［未］，**залъхам**［完］(风)开始吹：И свеж зефирен ми ~а / и птичка зазвучà в листата.(Вазов) 清新的微风向我吹拂，小鸟在绿叶中歌唱。

залъщ|явам [未], **залъщя** -*иш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* [完] 开始发光(闪耀,发亮): Желязната броня на параходите ~я на слънцето. 轮船的铁甲在阳光下闪闪发光。

залюб|вам [未], **залюбя** -*иш*, -*их* [完]〈民〉同 обиквам (爱上) — **се** [被动] ~**ване** [中]

залюб|вам се [未], **залюбя се** -*иш се*, -*их се* [完] ❶ [中态]〈民〉同 залюбвам: Александър се беше ~ил в Сара. 亚历山大爱上了萨拉。❷ [互及] 相互爱慕,相互倾心 ~**ване** [中]

залюл|явам [未], **залюлея** -*ееш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели*, 过被形动 -*ян*, -*яна*, -*ени* [完] ❶开始摇动,使摇(晃,荡)起来: ~явам люлката 摇起摇篮来 ❷长时间地摇(摇动) ❸〈转〉确定人的命运 — **се** [被动,中态] ◇ ~**явам песен**〈民〉唱得好,唱得动听;高歌 ~**явам хоро**〈民〉欢快地跳霍罗舞 ~**яване** [中]

залютее ми 见 залютявам[2]

залюти ми 见 залютявам[2]

залют|явам[1] [未], **залютя** -*иш*, -*ях* [完] [只三] 开始变辣: Не слагай много от арнаутските чушки в гозбата, защото ще ~и. 你不要往菜里放很多阿尔巴尼亚辣椒,要不然就太辣了。

залют|явам[2] [只三单] **залютява ми** [未], **залютее ми** 和 **залюти ми** -*я ми* [完] [无人称] 觉得辣,被辣着: Залютя ми на очите от сапуна. 肥皂刺激我的眼睛。~**яване** [中]

залюш|квам [未], **залюшкам** 和 **залюшна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] (使)摇动(摇荡,摇晃)起来: Бързеят ~ка лодката. 急流使船摇晃起来。— **се** [反身,被动,中态]

залющ|вам [未], **залющя** -*иш*, -*их* [完] ❶开始剥皮(去壳),嗑: Залющихме вече фасула. 我们已经开始剥菜豆了。❷剥(嗑)一点: Заяк е ~ил кората на дървото. 兔子嗑掉了树皮。❸〈转〉打一记(响亮的)耳光: Залющих му една по врата. 我往他脖子上打了一记响亮的耳光。— **се** [被动,中态]

залющям [未]〈方〉同 залющвам

зал|ягам[1] [未], **залегна** -*егнеш*, -*егнах* [完] ❶〈军〉卧倒,埋伏: Войниците ~егнаха край могилата и откриха огън. 士兵们在山丘旁卧倒,开火了。❷〈转〉(思想等)深入,贯彻,铭刻: Думите на учителя здраво ~егнаха в съзнанието на момчето. 老师的话深深地铭刻在男孩的心中。❸成为…的基础 ❹(情感)强烈地笼罩 ~**ягане** [中]

зал|ягам[2] [未], **залегна** -*егнеш*, -*егнах* [完] 努力,力图达到,努力争取: Всички ~ягаме да изпълним възложената ни работа. 我们大家都在努力完成交付给我们的工作。~**ягане** [中]

зал|ягвам [未], **залягам** [完] 开始躺下

зал|язвам [未], **залязя** -*езеш*, -*язох*, -*езе* [完] ❶(日、月、星)没,落,下山: Лете слънцето рано изгрява и късно ~язва. 夏天太阳出得早,落得晚。Залязва слънцето и мрак настъпва. 太阳下山了,天黑了。❷〈转〉走下坡路,没落: Славата му ~язва. 他的声望在下降。~**язване** [中]

зам.- [复合词第一部] 表示"副职"、"副"之意,例如 зам.-директор (副经理), зам.-началник (副主任)

зама|ен -*йна* [形] 迷人的,令人神往的;极可爱的,极美的,极好的: ~йни песни 极好听的歌

зама|звам [未], **замажа** -*жеш*, -*зах* [完] ❶腻塞,腻住,填(腻)上: Замазаха пукнатините по стените. 他们把墙的裂缝填上了。❷抹(刷,涂)灰泥: Замазахме стаята. 我们把房间粉刷了。❸染污,弄脏 ❹〈口〉遮盖,掩饰: ~звам грешки (слабости) 掩饰错误(缺点) ❺开始抹 — **се** [被动] ◇ ~**звам очите (някому)** 掩人耳目 ~**зване** [中]

замазка [阴] 腻子,油石灰,油灰: циментова ~ 水泥油灰

зама|йвам [未], **замая** -*еш*, -*ях* [完] ❶使头晕: Виното ме ~я. 喝葡萄酒使我头晕了。❷使惊异不已,使震惊: Дивните планински красоти го ~яха. 山间奇异的美景使他惊讶不已。❸使冲昏头脑,使忘乎所以: Успехът ~я главата му. 成绩冲昏了他的头脑。❹〈民〉延缓,耽搁: Замая ме с приказки. 他跟我聊天耽搁了我的时间。~**йване** [中]

зама|йвам се [未], **замая се** -*еш се*, -*ях се* [完] [中态] 头晕;惊异不已,震惊 ◇ ~**йва ми се главата** 1. 头晕,发晕 2. 惊异不已,震惊,非常惊讶 ~**йване** [中]

замам|вам [未], **замамя** -*иш*, -*их* [完] ❶开始欺骗 ❷开始(扔食物给鸟、兽)诱骗,用食物引诱

замамям 同 замамвам

заман [阳]〈方〉同 време (时间): за зор-~ 为了困难的时刻;以备万一

заман [副]〈方〉任何时候,永远: Това и други път щеш гледа, ами такова хоро ~ има ли го? 别的时候你也可以看到这个,可是像这样的霍罗舞难道任何时候都有吗?

замаскир|вам [未], **замаскирам** [完] ❶〈军〉把…伪装起来,掩蔽: Войниците бързо ~аха оръдията. 战士们很快地把大炮伪装起来。❷〈转〉掩饰,掩盖: ~вам истината 掩盖真相 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

замах [无复,阳] 挥动,一挥,挥舞: Широк мигновен ~ на остра коса, след който остава дълга редица легнала трева. 在锐利的扇镰快速挥动一下之后,长长一行青草倒下了。◇ **със** ~ 有魄力: Той работи упорито и със ~. 他工作很刻苦并有魄力。**с един** ~ 一下子,一举,迅猛地: С един ~ не може да се очисти всичко гнило. 不可能一下子把所有腐朽的东西都消除。

замаха|м [完] 开始挥动;开始招手: Той ~ с ръце. 他招起手来。Той ~ с фуражката си и завика. 他挥动制帽并喊了起来。

замах|вам [未], **замахна** -*неш*, -*нах* [完] 挥起,扬起: Замахна да ме удари, но се въздържа. 他举起手想打我,但是停住了。Един кавалерист ~на със сабята си. 一名骑兵挥起了马刀。~**ване** [中]

замацва|м [未], **замацам** [完] ❶染污,弄脏 ❷〈罕〉开始染污(弄脏),开始涂抹 — **се** [被动] ~**не** [中]

замащ|ен -*на* [形] 挥舞的,挥动的;有力的: ~ен удар 有力的一击

замашк|а [阴]〈不赞〉(表现某种习气的)举动(作风,派头): Оставете тия ~и. 你们还是别耍这种派头吧!

замая[1] 见 замайвам

замая[2] [无复,阴]〈诗〉同 омая (头晕)

замаян -*а* ❶ замая 的过被形动 ❷ [用作形] 发晕的,头晕的: Той пиеше ракия чаша след чаша и лягаше ~. 他一杯接着一杯地喝白酒,然后就昏沉沉地躺下了。~**о** [副] ~**ост** -*остта* [阴]

замба [阴] 凿子

замба|к -*ци* [阳]〈方〉百合花

Замбѐзи 赞比西河(非洲)

замбѝ|ец -*ѝци* [阳],**замбѝйка** [阴] 赞比亚人

замбѝйск|и -*а* Зàмбия 和 замбѝец 的形容词

Зàмбия 赞比亚(非洲)

зàмдирѐктор [阳]〈口〉副经理,副厂长,副校长

замѐз|вам 和 **замѐзям** [未],**замѐзя** -*иш*,-*их* [完] 吃下酒菜,吃冷盘

зам|ѐля -*ѐлеш*,-*лях* [完] 开始磨(粉)

заменѝм -*а* 和 **заменя̀ем** [形] 可以代替的,可以替换的

заменя̀ 见 замѐням

заменя̀ва|м [未]〈罕〉同 замѐням — **се** [被动] **～не** [中]

заменя̀ем 见 заменѝм

замѐн|ям [未],**заменя̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 代替,代换,替换: Невѝдима ръкà ся̀каш грàбна бòлката от вся̀ка душà и я ～й веднъ̀га с весѐлие. 好像有一只无形的手把痛苦从每一颗心中抓走并立即代之以欢乐。— **се** [被动] **～яне** [中]

замѐр|вам [未],**замѐря** -*иш*,-*их* [完] ❶开始量(计量、测量): От заранта̀ е ～ил и òще не ѐ домѐрил. 从早晨起他就开始测量,现在还没量完。❷开始瞄准: ～вам с пу̀шка 用步枪(开始)瞄准 ❸向…投掷,扔;用…砍: ～вам го с кàмъни (развалѐни яйцà) 用石子(臭鸡蛋)砸他 — **се** [中态,互及] **～ване** [中]

замержел|я̀вам се [未],**замержелѐя се** -*ѐеш се*,-*я̀х се* [完][只三] 开始隐约(模糊)地显(露)出

замѐря|м [未] 同 замѐрвам: Тòй ме ～ със снѐжни тòпки. 他向我扔雪球。

замѐс|вам 和 **замѐсям** [未],**замѐся** -*иш*,-*их* [完] ❶和(面): ～вам тестò 和面 ～вам хля̀б 和(烤面包用的)面 ❷〈罕〉开始和面 ❸〈转〉使卷入(犯罪的事,不好的事情),拉…下水;使受牵连: И мѐне ли ～ихте в тая̀ ра̀бота? 你们把我也卷进这件事了吗? — **се** [反身,被动] **～ване** [中]

замѐст|вам [未],**замѐстя** -*иш*,-*их* [完] ❶代替,替换,顶替: Товà облеклò ～ва днѐс ня̀когашните нарòдни носѝи. 当今,这种服装代替了从前的民族服装。Картòфите ～ват хля̀ба. 土豆代替面包。❷代理,代行职务,代管工作: Начàлникът е бòлен,～ва го пòдначалникът. 主任病了,副主任代理他。— **се** [被动] **～ване** [中]

заместѝтел -*ят*,-*я* [阳] 代替物,代用品,代用物: Маргарѝнът е ～ на мàслото. 人造黄油是黄油的代用品。

замѐстни|к -*ци* [阳],**замѐстница** [阴] ❶代替者,代理人: Кòй да бъ̀де ～кът на свалѐния минѝстър? 将由谁来代替被撤职的部长呢? ❷副职,副手: ～к-председа̀тел 副主席 ～к-минѝстър 副部长

замѐстническ|и -*а* замѐстник 的形容词

замѐстничество [中] 副职;代职

замѐстя|м [未]〈口〉同 замѐствам — **се** [被动] **～не** [中]

замѐся 见 замѐсвам

заметà 见 замя̀там

заметà се 见 замя̀там се

замѐтна 见 замя̀там

замечтà|вам [未],**замечтàя** -*еш*,-*х* [完] 开始幻想(梦想,想望): А когàто се опрàви съвсѐм млàдата партизàнка,～ да ѝде при другàрите си. 年轻的女游击队员痊愈后,想望回到同志们那里去。

замечтà|вам се [未],**замечтàя се** -*еш се*,-*х се* [完][中态] 沉溺于幻想 **～ване** [中]

замечтàн -*а* ❶ замечтàя 的过被形动 ❷ [用作形] 耽于幻想的: ～ пòглед 耽于幻想的目光 **～о** [副]: глѐдам ～о 耽于幻想地看着 **～ост** -осттà [阴]

замечтàя 见 замечтàвам

замечтàя се 见 замечтàвам се

замѝ|вам [未],**замѝя** -*еш*,-*х*,过被形动 -*т* [完] ❶开始洗 ❷马马虎虎地(三下两下地,稍微)洗洗: Замѝх пòда. 我草草地擦洗了地板。**～ване** [中]

замѝгвам [未],**замѝгам** [完] 开始眨眼,开始使眼色;闪烁起来

замижà|вам [未],**замижà** -*ѝш*,-*àх* [完] ❶闭上眼睛;眯缝眼睛: Тòй отвòри очѝ,па пàк ～à,заслепѐн от блескавинàта. 他睁开眼睛,又因光线刺眼而闭上了。❷〈转〉不再发出强烈的(明亮的)光;变昏暗: Лàмпата ～àва и пàк свѐтва. 电灯变昏暗了,然后又变亮了。**～àване** [中]

замѝлва|м [完] 抚爱起来,抚摩起来: Бòне отѝде пред добѝчетата и ги ～ по челàта. 博奈走到小牲口面前,抚摩起它们的额头来。— **се** [被动,互及]

замин|àвам [未],**замѝна** -*еш*,-*ах* [完] ❶动身,出发,到…去: ～àвам с влàк(самолѐт) за Прàга 乘火车(飞机)去布拉格 Тѐ са ～али от Сòфия. 他们已从索非亚动身了。Влàкът ～àва в 12 ч. 火车在 12 点钟开。❷〈民〉走过,路过;顺便到…去(来),顺便去(来)看看: Тòй съглѐда от прозòреца, че покрàй тя̀х ～а Ивàн. 他从窗户往外望,看见伊万从他们家旁边走过。❸〈民〉越过;超过,赶过: Тòй ги стѝгна и ги ～а. 他赶上并超过了他们。❹〈旧〉穿过: Замѝнах през горàта. 我穿过了树林。❺〈方〉同 оставя̀м (离开,抛弃): Не ѝскам да си ～а женà и дòм. 我不愿意抛弃我的妻子和家庭。◇ **Мѝна и ～а.** 过去了,完了。**От мѐн да ～е.** 〈口〉我答应让步。**～àване** [中]

замин|àвам си [未],**замѝна си** -*еш си*,-*ах си* [完][反身] ❶回去: Тѐ си ～àваха. 他们回去了。❷〈转,诗〉同 умѝрам (死) **～àване** [中]

замину̀вам [未]〈方,旧〉同 заминàвам

замѝрам [未],**замрà** -*рѐш*,-*ря̀х*,过主形动 -*ря̀л*,-*ря̀ла*,-*рѐли* [完] ❶(声音等)静下来;(运动等)渐渐地停顿,停息: Ку̀чешкият лàй ～ря̀. 狗叫声停了。❷衰落,没落,衰败 ❸走向灭亡,快要咽气 **～ѝране** [中]

замирѝс|вам [未],**замирѝша** -*шеш*,-*сах* [完] ❶开始散发气味: Чу̀брината ～са. 香薄荷散发出气味。❷开始发臭,开始有(不好闻的)气味: Мѐсото ～сва. 肉变味了。❸开始闻到味: Из съсѐдната градѝна лю̀ляка ми ～са. 我闻到了邻居花园里丁香的气味。❹〈转〉开始感到…的征兆: Небѐто бъ̀рзо потъмня̀ от чѐрни òблаци,～са на дъ̀жд. 乌云使天很快地暗下来,马上就要下雨了。❺开始嗅(闻) ◇ **Замирѝса на бару̀т.** 散发着火药味;很快就要打仗了;很快就要出现骚乱了。**Замирѝса на бòй.** 快打起来了。

замѝслен -*а* ❶ замѝсля 的过被形动 ❷ [用作形] 1.沉思的: Ня̀колко врѐме остàна ～ върху̀ тòя въпрòс. 对这个问题他考虑了一阵。2. 心思重重的,心情沉重的,焦虑的: ～о лицѐ 忧虑的面孔 3. 事先考虑好的,事先确定的: отдàвна ～ плàн 事先早就考虑好的计划 **～о** [副]: Тòй ～о заговòри на сѐбе си. 他沉思地自言自语起来。**～ост** -осттà [阴]: В пòгледа ѝ се

четеше тъга и ～ост. 她的目光中流露着悲哀和沉思。

замисл|ям［未］, **замисля** -*иш*, -*их*［完］❶打算,准备,考虑,预计,决定：Те ～или да основат едно дружество. 他们打算成立一个协会。❷〈方〉开始想(今后的事) **～яне**［中］

замисл|ям се［未］, **замисля се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］❶思考,思索,考虑,沉思：Това кара човек да се ～и. 这使人深思。**～яне**［中］

замис|ъл -*ли*［阳］〈书〉❶策划,计谋,计划;意图,打算,企图,意向：привеждам в изпълнение ～ъл 实现计划 пъклени ～ли 令人十分厌恶的企图 ❷［只单］〈书〉(艺术、学术作品的)构想(构思)：творчески ～ъл 创作的构思

замитам［未］, **заметà** -*етèш*, -*èтох*, -*èте*［完］❶轻轻地(马虎地)扫：Излезте за малко да ～етà стаята. 你们出去一会儿,我把房间稍微扫一扫。❷(把垃圾等)扫到一边 ❸〈罕〉开始扫 — **се**［被动］**～итане**［中］

зам|итам се［未］, **заметà се** -*етèш се*, -*èтох се*, -*èте се*［完］［中态］〈口,藐〉❶走开,离开;滚开 ❷不知去向,不知到哪里去了：Замете се по светà. 他已不知去向。**～итане**［中］

замия 见 замивам

замк -*ът*, -*а*［无复,阳］〈旧〉阿拉伯树胶

замлàт|вам［未］, **замлàтя** -*иш*, -*их*［完］〈方〉开始打(揍) — **се**［反身,互及］

замлък|вам［未］, **замлъкна** -*неш*, -*нах*［完］开始沉默,不再出声;不再响：～вам от ужас 吓得不出声了 Разговорът ～на. 谈话停了下来。Погледът му накара всички да ～нат. 他的目光使所有人都沉默下来。**～ване**［中］

замляск|вам［未］, **замляскам**［完］(吃东西时)吧嗒起嘴来：Стефан апетитно ～а. 斯特凡很有滋味地吧嗒着嘴吃起来。

замог|вам се［未］, **замогна се** -*неш се*, -*нах се*, 过被形动 -*нат*［完］［中态］变富裕,变得有钱 **～ване**［中］

замогнат -*а*［形］〈方〉变富裕的,已经致富的

замож|ен -*на*［形］富裕的,殷实的,富足的,有钱的：～ен живот 富裕的生活 ～ен човек 有钱的人 **～ност** -*ността*［阴］

замол|вам［未］, **замоля** -*иш*, -*их*［完］❶请求,要求：Замоли го, дано ти услужи. 你求求他吧,但愿他能帮你的忙。❷开始请求(要求) — **се**［被动,中态］

замомея се 见 замомявам се

замомувам［完］〈民〉(开始)成大姑娘,成了快出嫁的大姑娘

замомувам се［完,中态］〈方〉同 замомявам се

замом|явам се［未］, **замомея се** -*ееш се*, -*ях се*［完］［中态］(开始)成大姑娘,成了快出嫁的大姑娘;举止和装束都变得合乎大姑娘的身份 **～яване**［中］

заморен -*а* ❶ заморя 的过被形动 ❷［用作形］显出倦意的,疲倦的,劳累的：В стаята беше тихо, чуваше се само бързото и ～о дишане на болната. 房间里很安静,只能听到病人急促的、疲倦的呼吸声。

замор|явам[1]［未］, **заморя** -*иш*, -*их*［完］〈口〉使疲劳,使疲倦,使劳累：Не карай силно, ще ～иш конете. 你别用力赶车,要不然会把马累着的。— **се**［中态］：Заморих се от дълъг път. 由于走了很远的路,我累了。**～яване**［中］

замор|явам[2]［未］, **заморя** -*иш*, -*их*［完］［只三］〈民〉❶(疾病、疫病)开始引起死亡,使…死去 ❷开始折磨(使痛苦)：А болестта ～и по-често и по-често. 疾病越来越经常地折磨起人来。

замотà|вам［未］, **замотая** -*еш*, -*х*［完］❶搅乱,弄乱,使混乱：～вам мислите си 把自己的思想搞乱 ❷〈罕〉开始缠(绕)：Откак съм ～ла това кълбо, мина много време. 从我开始绕这个线团起,已经过去很长时间了。— **се**［被动,中态］**～ване**［中］

замотан -*а* ❶ замотая 的过被形动 ❷［用作形］1. 绕上的,缠上的;纠缠在一起的 2.〈转〉难懂的,复杂的,复杂化的：～а работа 复杂的事情 **～о**［副］

замотая 见 замотавам

замрà[1] 见 замирам

замр|à[2] -*еш*, -*ях*［完,只复］开始一个接一个地死去：Те ～яха като мухи. 他们像苍蝇那样一个接一个地死去。

замраз|вам［未］, **замразя** -*иш*, -*их*［完］开始憎恨(痛恨,仇恨)：Замразил съм го още от дете. 我从小就恨他。

замразен -*а* ❶ замразя 的过被形动 ❷［用作形］1. 变成冰的,冻成冰的 2. 结成冰的;覆盖着冰层的：～ сняг 结了冰的雪 3. 冰冻的：～ зеленчук 冷冻蔬菜 ～о месо 冻肉 4.〈经〉冻结的：～и парични средства 冻结的钱 ～ капитал 冻结的资本

замразител -*ят*, -*я*［阳］冷冻器,冷冻机;冰柜

замразя 见 замразвам

замраз|явам［未］, **замразя** -*иш*, -*их*［完］冰冻,使冻上(冰),(将果、蔬、肉等)冷冻起来储存 — **се**［被动］**～яване**［中］

замрач|àвам［未］, **замрачà** -*иш*, -*их*［完］❶使变得昏暗(黑暗)：Мъглите ～ават слънцето. 雾使太阳变得昏暗。❷〈罕〉使阴暗,使晦暗：Споменът за Борислав пак ～и душата му. 对鲍里斯拉夫的回忆又使他的心蒙上了阴影。

замрач|àвам се［只三单］**замрачава се**［未］, **замрачи се** -*и се*［完］变昏暗,变黑暗：Два дена преди да тръгна, небето надвечер се ～и и страшна буря избухна. 在我动身前两天,黄昏时分天空昏暗下来,突然起了可怕的风暴。

замреж|вам［未］, **замрежа** -*иш*, -*их*［完］❶织补,缀补：～вам чорапи 织补袜子 ❷〈罕〉布上(撒下)网,用网罩上：～вам гъста гора 把密林布上网 ❸〈转〉遮盖,蒙上：Гъст черен дим се заиздига и ～и слънцето. 浓密的黑烟升起来,遮住了太阳。— **се**［被动］**～ване**［中］

замръз|вам［未］, **замръзна** -*неш*, -*нах*［完］❶结冰,冻冰,凝结,凝固;冻上,上冻,封冰：Водата ～ва при 0°. 水在零度结冰。Спиртът ～ва при по-ниска температура от водата. 酒精的冰点比水低。Дунавът сега е ～нал и пеши може да се мине. 多瑙河现在已经结冰了,可以步行过去。Земята ～на, не можеше да се оре. 地上冻了,耕不了了。Маслото и мастà, като изстинат, ～ват. 黄油和猪油冷却后会凝固。❷冻死;冻坏,冻僵,冷得难受：Те ～наха от студ една нощ. 一天夜里,他们被冻坏了。Ще ～нем в тоя змийрник. 在这么冷的屋子里咱们要冻僵的。❸〈转〉惊呆,吓呆,吓得发愣;静止不动,停住：Кръвта ～на в жилите му. 他吓得连血都凝住了。Думите ～наха на устата му. 他已到嘴边的话没说出来。❹〈转〉停在…,停留,滞留：Общественото развитие не ～ва на едно място. 社会发展不会停滞在一个地方。**～ване**［中］◇ **точка на ～ването** 冰点

замрък|вам［未］, **замръкна** -*неш*, -*нах*［完］赶上天黑(与

осъмвам（赶上天亮）相对）：На нивата осъмнахме, на нивата ～нахме. 我们起早贪黑地在地里干活。Снощи аз ～нах на връх на Стара планина. 昨晚天黑时，我正在老山山顶上。～ване［中］

замрял -а［形］不动的，无生气的 **～ост** -остта［阴］

замръщ|вам［未］，**замръщя** -иш，-их［完］开始皱起（眉头、额头）：Замръщил е чело. 他皱起了额头。

замръщ|вам се［未］，**замръщя се** -иш се，-их се［完］［中态］开始皱眉，皱起额头来

замуквам［未］，**замукам**［完］（牛）哞哞地叫起来：Замукват изведнъж и воловe，и крави. 公牛和母牛一下子都叫了起来。

замуч|авам［未］，**замуча** -иш，-ах［完］（牛）哞哞叫起来

замущ|вам［未］，**замуша** -иш，-их［完］❶开始刺（扎，戳）❷钉上，刺入，扎入

замъглèн -а ❶ замъгля 的过被形动 ❷［用作形］1. 笼罩着雾的，有雾的：лèко ～а равнина 薄雾笼罩的平原 2. 不明亮的，不很透明的，浑浊的：～и стъкла на прозорците 不明亮的窗玻璃 ～ поглед 浑浊的目光 3.〈转〉不清楚的，不清晰的，没法弄懂的：～и думи 没法弄懂的话 **～ост** -остта［阴］

замъгл|явам［未］，**замъгля** -иш，-их［完］❶（雾、烟、水汽等）笼罩，蒙住，遮住：Сълзи ～яват очите му. 泪水遮住了他的眼睛。❷使不透明：Малки водни капчици ～яха прозореца. 小水珠使玻璃窗模糊了。❸〈转〉使意识变得不清楚，使变得模糊：Умората ～ява съзнанието. 疲倦使意识模糊起来。— **се**［被动，中态］1.［无人称］下雾 2. 被雾笼罩 **～яване**［中］

замъгля|м［未］同 замъглявам **～не**［中］

замъдр|ям се［未］，**замъдря се** -иш се，-их се［完］［中态］〈口〉温顺（恭顺、谦恭）起来：Замъдрил се като млада булка пред свекър. 他就像新媳妇在公公面前那样变得恭顺起来。

замъждèя 见 замъждявам

замъждук|вам［未］，**замъждукам**［完］开始发出微光，若隐若现：Пред тях ～аха прозорците. 在他们面前窗户发出微光。Замъждукаха звезди. 星星闪烁着。**～ване**［中］

замъжд|явам［未］，**замъждèя** -èеш，-ях，过主形动 -ял，-яла，-èли［完］［只三］开始发微光（微微发光）：Лампата ～я. 电灯发出了微光。

замъ|к -ци［阳］❶〈史〉城堡，城寨 ❷王公住的宫殿 ❸大宅子 ◇ **градя въздушни ～ци** 建造空中楼阁

замък|вам［未］，**замъкна** -неш，-нах，过被形动 -нат［完］〈口〉❶拉走，拖走，拽走，拉到，拖到：Една едра риба ги ～ва със себе си под водата. 一条大鱼把它们拖到水下面去。Замъкнете го у дома. 你们把他拉回家去吧！❷开始拖（拉，拽）：Замъкнаха чергите по реката да ги перат. 他们把毯子拖到河边去洗。❸〈转，口〉借了不还，拿走不还（据为己有）：Комуто съм услужил с книги, все ги ～ва. 我把书借给别人看，别人总是不还给我。❹〈转，口，不赞〉（借东西不还而）使…遭受损失：Дадох му сто лева назаем и ме ～на. 我借给他一百列弗，结果他坑了我。— **се**［被动］**～ване**［中］

замък|вам се［未］，**замъкна се** -неш се，-нах се［完］［中态］〈口〉吃力地走到，费力地到达：Едва се ～нах до в къщи. 我勉强走到家里。**～ване**［中］

замълч|авам［未］，**замълча** -иш，-ах［完］❶开始沉默，沉默起来：Двамата ～аха. За миг като че ли всичко утихна. 两个人沉默起来，顷刻间好像一切都静下来了。❷故意不说，隐瞒：Той им разказваше бягството си, но ～аваше някои подробности. 他对他们讲着自己是如何逃跑的，但故意不说某些细节。**～аване**［中］

замъмр|ям［未］，**замъмря** -еш，-ах［完］❶开始斥责（申斥，谴责，训诫）❷开始嘟哝

замънк|вам［未］，**замънкам**［完］❶开始嘟哝 ❷开始吞吞吐吐地说：Тоест, не сме го виждали — ～а смутèн ханджията. "也就是说，我们没看见他。"旅店老板困窘地、吞吞吐吐地说。

замърд|вам［未］，**замърдам**［完］开始动，动起来，动弹起来：Събраните наоколо ～аха, шушукането се усили. 聚集在周围的人动了起来，悄语声变大了。— **се**［中态］

замърквам［未］，**замъркам**［完］（猫）开始打呼噜

замърл|ям［未］，**замърля** -иш，-их 和 -ях［完］（公羊）使（母羊）受孕

замърмор|вам［未］，**замърморя** -иш，-их［完］嘟哝（唠叨，埋怨）起来：Старецът ～и нещо сърдито. 老人生气地嘟哝起什么来。

замърсèн -а ❶ замърся 的过被形动 ❷［用作形］弄脏的，被污染的，不干净的；感染的：～а вода 被污染的水 ～а рана 感染了的伤口

замърсител -ят，-я［阳］污染源，污染者：Заводът е голям ～ на въздуха. 这家工厂使空气受到很大污染。радиоактивни ～и 放射性污染源

замърс|явам［未］，**замърся** -иш，-их［完］❶弄脏，染污：Мухите ～яват продуктите. 苍蝇把食物弄脏了。❷（由于不清洁而）引起感染：Внимавай да не ～йш раната. 注意别把伤口感染了。— **се**［反身，被动］**～яване**［中］

замът|вам[1]［未］，**замътя** -иш，-их［完］❶弄浑，搅浑 ❷〈转〉弄乱，搅乱 — **се**［被动］**～ване**［中］

замът|вам[2]［未］，**замътя** -иш，-их［完］❶（禽鸟）开始孵卵 ❷〈转〉策划，准备（做某事）— **се**［被动］**～ване**［中］

замът|вам се[1]［未］，**замътя се** -иш се，-их се［完］［中态］变浑浊：Водата в дерето се ～и. 小河沟里的水变浑了。Погледът му се ～и. 他的目光浑浊起来。**～ване**［中］

замът|вам се[2]［未］，**замътя се** -иш се，-их се［完］［中态］❶（幼禽）开始孵出来 ❷〈转，口〉开始准备，开始实现

замътен ❶ замътя 的过被形动 ❷［用作形］1. 变浑的，浑浊的，模糊的：～ поглед 浑浊的目光 ～а глава 不清晰的头脑，发晕的头脑 2.（指蛋）开始孵化的

замътя 见 замътвам[1] 和 замътвам[2]

замътя се 见 замътвам се

замъч|вам［未］，**замъча** -иш，-их［完］开始折磨（使痛苦，使苦恼）：В сърцето ти заседна скръб и те ～и. 你心中积压着悲伤，它使你感到痛苦。— **се**［中态］

замяз|вам［未］，**замязам**［完］〈方〉同 заприличвам：Сьхне момичето ми, ～ало е на сянка. 我女儿消瘦下来，简直变得像个影子一样。

замяквам［未］，**замякам**［完］同 замяуквам

замяна -èни［阴］替代，代替；替换，变换：Направихме ～яна. 我们进行了交换。Трябва да се организира широка ～яна на семена. 应该广泛地替换种子。◇ **в ～яна（на）** 以…替代，代之以

замярк|вам се［未］，**замяркам се**［完］［中态］开始闪现

(闪烁,偶然露出,隐约显出): Замя̀ркаха се сѐнки по двòра. 院子里开始闪现黑影。

замя̀та|м [完] 开始扔(投,掷): ~м кàмъни 开始扔石子 — **се** [中态](开始)辗转不安,翻过来覆过去;折腾起来,向…不住地猛扑起来: Замя̀та се катò ря̀ба в мрèжа. 他就像网中的鱼一样扑腾起来。Бòлната се ~ в леглòто. 病人在床上不安地翻来翻去。**~не** [中]

замя̀та|м [未] 同 замя̀твам — **се** [反身,被动,中态] **~не** [中]

зам|я̀твам [未], **замѐтна** *-ѐтнеш, -ѐтнах*, 过被形动 *-ѐтнат* [完] ❶同 намя̀там (披上,搭上,抛到上边): ~я̀там мушамà 披上雨衣 ❷〈方〉(用门闩等)插上门: И тòй ~ѐтна вратàта след момчѐто. 男孩出去后,他插上了门。❸〈民〉同 понакỳцвам (微跛,稍瘸地走)

замяỳквам [未], **замяỳкам** [完] (猫)喵喵地叫起来

замяỳч|а *-еш* [完] (猫)喵喵地叫起来

занавля̀за|м [完] 开始进入,开始涌入: Нарòдът ~ в учѝлището. 人们开始朝学校里涌。

занагл|ася̀вам [未], **занагла̀сям** [完] ❶开始安排(调整,整理) ❷开始调弦(定弦,调准音): Тòй ~àся тамбурàта. 他开始调冬不拉的弦。

занадня̀ча|м [完] 开始偷看(窥探): Хòрата любопя̀тно ~ха през ря̀тлите. 人们从车子木挡板缝中好奇地偷看起来。

занадпреварвам се [完] 开始竞赛(比赛,比试)

занадпреварям се [完] 同 занадпревàрвам се

занадѐя се 同 занадя̀вам се

занадя̀вам се [完] 开始希望(盼望,期待,指望)

занаизля̀за|м [完,只复和三单] 开始一个接一个地出去(鱼贯而出): Депутàтите ~ха еднѝ в коридòрите, дрỳги към бюфѐта. 议员们一个接一个地出去,有的进了走廊,有的到小卖部去。

занапрѐд [副] 今后,以后: Занапрѐд вѝе ще поѐмете рàботата. 今后你们将承担起这一工作。

занарѐжда|м[1] [完] ❶开始整理(归置): Занарѐжда кнѝгите. 他开始整理书籍。❷开始发号施令,开始命令: Влѐзе и веднàга ~ кòй каквò да прàви. 他进来以后立即安排起谁干什么事来。

занарѐжда|м[2] [完] 大声哭诉起来,带着哭声叙述起来;哭诉起(死者)来: Тя̀ ~ свòята крàтка истòрия. 她哭着讲了自己的简历。

зан|àсям[1] [未], **занеса̀** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе* [完] 拿去,带去;送去;呈交: Скòро ~есѝ му водà и пàк донесѝ стòмничката. 你快把水给他送去,再把小水罐拿回来。Занѐсе ли хля̀ба на фỳрната? 你把面包送到烤房去了吗? **~àсяне** [中]

зан|àся|м[2] [完]〈口〉开玩笑,逗着玩,寻开心: Не сѐ ~й! 别开玩笑! Каквò ~ш стàреца! 你别拿老人寻开心了! **~не** [中]

зан|àсям се [未], **занеса̀ се** *-есѐш се, -ѐсох се, -ѐсе се* [完] [中态] ❶出神: Децàта се ~ѐсоха в игрà. 孩子们玩得忘掉了一切。❷(由于发烧或病重而)昏迷,开始失去知觉 ❸〈口〉矫揉造作,装模作样 ◇ **~àсям се по ня̀кого**〈口〉向某人献殷勤,追求某人 **~àсяне** [中]

занатя̀скам [完] 开始压(按,挤)

занахлỳва|м [完,只复和三单] 开始拥入: Посетя̀телите рàно ~ха в пя̀вницата „Червѐн рàк". 顾客们早早地拥进了"红虾酒店"。

занахълтвам [未], **занахълтам** [完] [只复和三单] 开始一个接一个地拥进来: Занахълтаха във вагòните. 他们一个个地拥进了车厢。

занаят [阳] 手艺,行业;手工业: ỳча (изучàвам) ~ 学手艺 ◇ **изпѐкъл ~а**〈口〉很好地(熟练地)掌握了某种技能的

занаятчѝйск|и *-а* [形] 手工业的: ~и издѐлия 手工(业)制品 ~а кооперàция 手工业合作社

занаятчѝйство [无复,中] ❶手工业 ❷手工业者(阶层)

занаятчѝ|я *-ята, -и* [阳] **занаятчѝйка** [阴] 手工业者,手艺人,工匠

занда̀н [阳]〈旧〉监狱,监牢

занемарѐн *-а* ❶ занемаря̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 无人照管的,被抛弃的,荒废的,被遗忘了的: ~а къща 无人照管的房屋 ~а градѝна 荒废的花园 ~о детѐ 被抛弃的孩子 **~ост** *-осттà* [阴]

занемар|я̀вам [未], **занемаря̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 不再照管,抛弃,遗弃,使荒废: ~я̀вам къщата си 抛弃自己的家 — **се** [反身,被动] **~я̀ване** [中]

занема̀рям [未] 同 занемаря̀вам

занем|я̀вам [未], **занемѐя** *-ѐеш, -я̀х* [完] 变哑,变得没有声音;沉寂起来,静下来;说不出话来: ~я̀вам от стрàх (учỳдване) 由于害怕(惊讶)而说不出话来 **~я̀ване** [中]

занем|я̀л *-я̀ла, -ѐли* ❶ занемѐя 的过主形动 ❷ [用作形] 无声无息的,无声响的,沉静下来的: ~ѐли къщи 寂静的房屋

занеса̀ 见 занàсям

занеса̀ се 见 занàсям се

занѐсен *-а* ❶ занесà 的过被形动 ❷ [用作形]〈转,口〉1. 出神的,走神的: ~ пòглед 出神的目光 2.〈貶〉漫不经心的;有点不正常的: ~ човѐк 有点不正常的人 **~о** [副]: Глѐдам ~о пред сѐбе си. 我愣神(出神地)朝前看。**~ост** *-осттà* [阴]

Занзиба̀р ❶桑给巴尔(坦桑尼亚岛屿) ❷桑给巴尔(坦桑尼亚港市)

зан|я̀звам [未], **занѝжа** *-жеш, -зах* [完] 开始(用铜钱、绳等)穿成串

зан|я̀звам се [未], **занѝжа се** *-жеш се, -зах се* [完] [中态,只复和三单] 开始鱼贯而行,开始一个接一个地过去: Заня̀зват се колàта на дъ̀лга обòзна колòна. 车子一辆接一辆地过来,成了一个长长的辎重纵列。Хỳбави сгрàди се ~зват по двѐте странѝ на пъ̀тя. 道路两旁漂亮的建筑物一栋接着一栋。

за̀ник [无复,阳]〈诗〉❶日落,暮,夕阳西下: на ~ 日落时 От ~ слъ̀нце озарѐни / алѐят мòрски ширинѝ. (Яворов) 辽阔的大海被夕阳照得血红。❷没落;减少,消失 ❸〈转〉暮年,晚年: мѝрен ~ 宁静的晚年

заня̀кна [完] 见 заня̀чам

занима̀|вам [未], **занимая̀** *-еш, -х* [完] ❶使不空闲,使有事做,使不烦闷,使感兴趣,引起兴趣;引起注意,使娱乐;周旋,照应(客人): Ще ви ~я с едѝн вàжен въпрòс. 我要告诉你们一个重要问题。нѐщо ме ~ва жѝво 某事使我极感兴趣 ~вам децàта 使孩子们得到消遣,哄孩子玩 ~вам гòстите 照应客人 ❷(多指校外的)教(课),训练: ~вам ученѝците по геогрàфия 给学生讲地理课 **~ване** [中]

занима̀|вам се [未], **занимая̀ се** *-еш се, -х се* [完] [中态] ❶从事,致力于,做,干,经营: С каквò се ~вате? 您是搞什么工作的? Занимàвам се с мỳзика. 我是搞音乐的。Занимàй се с

попрàвката на машѝната. 你来修这台机器吧! ❷张罗,周旋,照应: Тỳй да остàвим за дрỳг път, а сегà да се ~ем със скъпия си гòст. 这个咱们以后再说,现在该照应咱们的贵客了。Бащà ѝ бѐше морѝк и нѝмаше врѐме да се ~ва с нѐя. 她爸爸曾经是海员,那时没有时间照料她。❸研究: Ще се ~я пò-подрòбно с тòзи въпрòс. 我要更仔细地研究这一问题。❹学习,读书,研究,用功,把心血花在…上: ~вам се усърдно 刻苦学习 **~ване** [中]

занимàвка [阴]〈口〉占用时间的一些琐事;娱乐,消遣: Намерѝ му нѝкаква ~! 你给他找点事做吧!

занимàлня [阴] 自习室

занимàни|е *-я* [中] ❶(做)事情,工作: Тòй продължàваше ~ето си спокòйно. 他继续沉静地干着自己的事。❷[常复] 课,课业,课程: Първите днѝ учениците ѝдеха редòвно на ~я. 头几天学生上课不缺勤。

занимàтел|ен *-на* [形] 引起兴趣的,引人入胜的,有趣的: ~ен събесѐдник 引人入胜的对话者 **~но** [副] **~ност** *-носттà* [阴]

занимàя 见 занимàвам

занимàя се 见 занимàвам се

занимлѝв *-а* [形]〈罕〉引起兴趣的,有趣的: Натъкнах се на еднà ~а подрòбност. 我碰见了一个有趣的细节。

занѝсам [未]〈方〉同 занàсям[1]

занѝт|вам [未], **занѝтя** *-иш, -их* [完] 铆上,铆紧,铆接

занѝ|чам [未], **занѝкна** *-кнеш, -кнах* [完]〈口〉仔细看,注意看: Тòй преглѐжда внимàтелно всѝчко, ~ча тàм, ~ча тỳк — рàботата бѐше свършена хỳбаво. 他细致地检查着一切,仔细地看看这里,看看那里,活计做得不错。**~чане** [中]

занòс|вам [未], **занòся** *-иш, -их* [完] ❶开始提(运,搬): Отнòво ~ихме кòфите с водà. 我们重新提起盛了水的桶。❷开始(经常)穿: Тòй ~и нòвите си дрѐхи всѐки дѐн. 他开始天天穿他的新衣服。❸(鸟禽)开始下蛋: Кокòшките ~иха от февруàри. 母鸡从二月份开始下蛋。— **се** [被动]

занулѝвам [未], **занулѝ** *-ѝш, -ѝх* [完]〈电〉接中性线,接零

занѝти|е *-я* [中] ❶事情,工作;(学校的)课,功课: учѐбни ~я (功)课 практѝчески ~я 实践课 ❷职业,职务,事务: Избирàтели и избирàеми са всѝчки грàждани без рàзлика на пòл, нарòдност, образовàние и ~е. 一切公民不分性别、民族、文化程度和职业都有选举权和被选举权。

заобàжда|м се [完,中态] 开始回答,开始答应;开始出声,叫起来;开始打招呼: Нѝкои рàнни птѝчки се ~ха. 一些早起的小鸟叫了起来。

заобикàлк|а [阴,常复] ❶绕弯子,绕远: Мѝнахме през рекàта да не прàвим ~и. 我们为了不绕远,趟河过去了。❷转弯抹角,绕着弯说: Кажѝ го напрàво, бѐз ~и. 你直截了当地说吧,别转弯抹角!

заобик|àлям[1] [未], **заобиколѝ** *-олѝш, -олѝх* [完] ❶围起来,围住,围绕,环绕;包围: Децàта ~олѝха учѝтеля. 孩子们围住了老师。Заобиколѝха врагà. 他们把敌人包围了。Тѐ го ~àлят с привързаност и доверчѝвост. 他们依恋他,信任他。❷绕远: Тѐ трѝбваше да ~àлят мнòго и тогàва да излѝзат на мòрския брѝг. 他们得绕很远才能到达海岸。❸〈转〉转弯抹角地说,绕着弯说: Бѐз да ~àля, тѝ захвàна напрàво за оновà, коѐто ѝскаше да му кàже. 她不转弯抹角,而是开门见山地说出她想告诉他的话。❹〈口〉(时而去)拜访,顺便来呆一会儿: Домàшните помòлиха дòктора да ~àля пàк всѐки дѐн. 家里人请求大夫每天仍然来看看。— **се** [被动] ◇ **~àлям закòна** 规避法律 **~àлям фàктите** 回避事实 **~àляне** [中]

заобикàлям[2] [完] 开始绕行

заобѝк|вам[1] [未], **заобѝкна** *-неш, -нах* [完] 同 заобѝчвам

заобикòлен *-а* [形] 绕行的;拐弯抹角的,绕弯子的,不直接的: ~и пътища 绕行的路 Кажѝ го по ~н нàчин. 你绕弯子把它说出来吧!

заобиколѝ 见 заобикàлям

заобѝчва|м [未], **заобѝчам** [完] 开始爱(爱好,喜爱,喜欢): Човѐк ~ товà, за коѐто се грѝжи. 一个人会喜爱上他所照料的生灵。

заоблачà|вам се [只三单], **заоблачàва се** [未], **заоблачѝ се** *-ѝ се* [完] [无人称] ❶(被)笼罩着云层,变得多云,变阴: Кàкто се ~àва, навѝрно ще валѝ. 天在变阴,可能要下雨。❷〈转〉变得阴沉: Лицѐто му се ~ѝ. 他的脸变得阴沉起来。**~àване** [中]: Предѝ плàдне в Сѐверна и Ѝзточна Бългàрия ще настъпи постѐпенно ~àване. 上午在保加利亚北部和东部将逐渐变得多云。

заòблачва|м се [未,只三] 同 заоблачàвам се **~не** [中]

заòблен *-а* ❶ заòбля 的过被形动 ❷ [用作形] 流线型的,圆形的: ~и върховѐ на Срѐдна горà 中部山脉的弧形山峰 ~а брадѝчка 圆圆的下巴颏儿 ~и рамене 浑圆的肩膀 **~ост** *-осттà* [阴]

заоблѝва|м [完] ❶开始浇(冲) ❷突然出起汗来 **~не** [中]

заоблѝзва|м [完] 开始舔 — **се** [反身] **~не** [中]

заоблѝча|м [完] 开始穿 — **се** [反身] **~не** [中]

заòбл|ям [未], **заòбля** *-иш, -их* [完] 使成为流线型的,使成为圆形的: Остàва сàмо да ~им ръбовете на мàсата с пилà. 现在我们只剩下把桌子棱锉圆了。— **се** [被动,中态] **~яне** [中]

заобръща|м [完] 开始使转向(把…转向): Ненадѐйно хòрата се размърдаха и ~ха главѝ. 突然人们动了起来,把头转了过来。— **се** [中态] **~не** [中]

заобỳва|м [完] 开始穿(鞋、袜) **~не** [中]

заобяснѝва|м [完] 开始解释(说明,阐明) **~не** [中]

заоглѐжда|м [完] 开始四处张望(环顾周围);开始回顾(回头看) — **се** [反身,中态] **~не** [中]

заогъва|м [完] 开始弄弯(使弯曲): Стàрият брѝст ~ клòните си и зашумѝ. 老榆树弯下了枝条,树叶沙沙响起来。— **се** [反身,中态] **~не** [中]

заозърт|вам се [未], **заозъртам се** [完] [中态] 四面张望(环顾)起来;回头看起来: Тòй се ~а из чѝновете — търсеше нѝкого с пòгледа си. 他环顾着一张张书桌,用目光寻找着什么人。**~ване** [中]

заокàйва|м [完] 怜悯(怜恤,怜惜)起来 — **се** [反身] **~не** [中]

заоплàква|м [完] (因某人或某事而)开始痛哭 **~не** [中]

заоплàква|м се [完] 开始埋怨(抱怨,诉苦) **~не** [中]

заоправдàва|м се [完,反身] 替自己辩护起来,开始洗刷(表白)自己 **~не** [中]

заопрàвя|м [完] ❶开始整理(弄整齐) ❷开始改正(纠正,更正,修正,修改,校正): Марѝя сръчно ~ обърканите нѝшки. 玛丽亚麻利地理起弄乱的线来。**~не** [中]

заопъва|м [完] 开始(拉紧,上紧,牵紧): То̀й ~ юздите на конѐте. 他扯起马缰绳来。— **се** [中态]

заор|а̀вам [未], **заора̀** -*ѐш*, -*а̀х* [完] ❶开始耕(耕地): От зори̇ съм о̀ще ~а̀л. 我天刚亮就开始耕地了。❷〈转〉很重地摔趴下(摔倒在地): Уда̀ри го еди̇н куршу̀м и то̀й ~а̀ в земя̀та. 一颗子弹打中了他,他重重地摔倒在地上。— **се** [被动,中态] **~а̀ване** [中]

заостр̀ен -*а* ❶ заостря 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 尖的,有尖端的: ~ връх 尖顶,尖儿 ~ но̀с 尖鼻子 2.〈转〉强调提出的,特别注意的,作为重点的,突出的,尖锐的: със ~о внима̀ние 特别注意地 ~а бди̇телност 高度的警惕性 полити̇чески ~ 在政治上变得尖锐的 **~ост** -остта̀ [阴]

заостр|ям [未], **заостря** -*иш*, -*их* [完] ❶使尖锐,削尖;使锋利,磨快: Заостри̇ но̀жа. 你把刀子磨快点。❷使尖锐化,加强: ~ям внима̀нието си 使注意力更加集中 ~ям бдителността̀ си 提高警惕 ❸开始削(弄锋利,磨): Взѐ но̀жчето и ~и мо̀лива си. 他拿了小刀,削起铅笔来。— **се** [被动,中态] **~яне** [中]

заотва̀рям [完] 开始开(打开) — **се** [被动]

заотка̀чам [完] 同 заотка̀чвам

заотка̀чвам [完] (开始)拿下(取下,摘下,揭下,拆下,卸下,弄下)

заотстъпва|м [完] 开始向后退(倒退),开始退却(撤退),开始退让(不坚持): Тѐ бързишката ~ха наза̀д. 他们开始迅速往后撤退。

заохк|вам [未], **заохкам** [完] 开始叹气(呻吟): Бо̀лният се събуди и ~а. 病人醒了,呻吟起来。

за̀пад [无复,阳] ❶西,西方,西边,西部(与 и̇зток (东,东方,东边,东部)相对): разполо̀жен на ~ 位于西面 на ~ от Со̀фия 在索非亚西面 Слъ̀нцето е на ~. 太阳已经在西边了。От ~ се зада̀ват о̀блаци. 西边出现了乌云。Сега̀ е при̇вечер, ~ е в кръв обля̀н. 现在是黄昏,西边天空像是沐浴在血中一般。❷ [用作专名] 西欧,西方(多指西欧和美国): влия̀нието на За̀пада 西方的影响 То̀й е доби̇л ви̇сшето си образова̀ние на За̀пад. 他是在西方受的高等教育。

запа̀д|ам[1] [未], **запа̀дна** -*неш*, -*нах* [完] ❶破产,失去财产,变穷;遭到破坏: Това̀ семѐйство съвсѐм ~на. 这个家庭完全破产了。❷逐渐衰败,衰落: Произво̀дството ~на. 生产衰落了。❸〈民〉体力上开始变得虚弱,开始变得疲惫不堪 ❹ [只三]〈转,民〉铭记,铭刻(在心中) **~ане** [中]

запа̀да|м[2] [完,只复和三单] 开始(一个一个地)落下来: Я̀бълките ~ха. 苹果一个一个地掉下来了。Ѐдри ка̀пки дъжд ~ха по шосѐто. 大滴大滴的雨点开始掉在公路上。

за̀пад|ен -*на* [形] ❶西方的,西边的,西部的(与 и̇зточен (东方的,东边的,东部的)相对): ~ен вя̀тър 西风 ~на гра̀ница 西部边界 ❷西欧的,西方的,西洋的: ~ни литерату̀ри 西方文学 ◇ **~на църква** (罗马)天主教会

запа̀дна 见 запа̀дам[1]

За̀падна Само̀а 西萨摩亚(萨摩亚的旧称,大洋洲)

За̀падна Саха̀ра 西撒哈拉(非洲)

запа̀днал -*а* ❶ запа̀дна 的过主形动 ❷ [用作形] 1. 破产的,变得贫困的: ~и търго̀вци 破产商人 ~ гра̀д (变得)贫困化的城市 2. (指手工业、商业、工业等)衰落的,衰败的,没落的: ~а търговѝя 衰落的商业

за̀падничество [中]〈书〉(俄国 19 世纪的文化流派)西欧主义

за̀падноевропѐйск|и -*а* [形] 西欧的: ~а литерату̀ра 西欧文学 ◇ **За̀падноевропѐйски съю̀з** 西欧联盟

западня̀к -*ци* [阳], **западня̀чка** [阴]〈口〉❶保加利亚西部的人 ❷西欧人

запа̀з|вам [未], **запа̀зя** -*иш*, -*их* [完] ❶保存,保持,保留: ~вам си живо̀та 保住性命 ~вам си обича̀ите 保留风俗习惯 ❷保管,保存: Запа̀зиха плодовѐ за ця̀лата зи̇ма. 他们储存了整个冬天吃的水果。❸保持,保留,保守: ~вам хладнокръ̀вие(споко̀йствие) 保持冷静(镇静) ~вам равновѐсие 保持平衡 ~вам мълча̀ние 保持沉默 ~вам си пра̀вото 保留权利 ~вам си по̀данството 保留国籍 ~вам та̀йна 保守秘密 ❹留,占,事先订: ~вам ма̀са в рестора̀нта 在餐厅订一桌席位 Места̀та в купѐто са ~ени. 车厢里的座位已有人预订了。❺〈转〉保护,护卫,保卫: ~вам го от враговѐте 保护他不受敌人伤害 ~вам от дъжд 防雨 — **се** [反身,被动] **~ване** [中]

запа̀зен -*а* ❶ запа̀зя 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 保存(保全)下来的: ~и плодовѐ 储存的水果 ~о здра̀ве 保养得好的身体 2. 保持着青春容貌的: Жена̀та е възра̀стна, но ~а и о̀ще ху̀бава. 女人岁数已经大了,但不显老,仍然漂亮。◇ **~а ма̀рка** 注册商标

запа̀зя 见 запа̀звам

запа̀л|вам [未], **запа̀ля** -*иш*, -*их* [完] ❶点,点燃,点着: ~вам о̀гън(цига̀ра, свѐщ) 点火(烟,蜡烛) ~вам ла̀мпата 开(点着)灯 ~вам пѐчката 生炉子 Тѐ ~иха и изгори̇ха къ̀щата му. 他们放火烧毁了他的房子。❷〈转〉激起,燃起,鼓起: Ора̀торът ~и слуша̀телите. 演讲人使听众情绪激昂。— **се** [反身,被动,中态] ◇ **Глава̀та ми се е ~ила.** 我心急如火(心如火燎,焦虑万分)。**~вам глава̀та на ня̀кого** 鼓励某人去做某事,激励某人 **~вам ня̀кому чѐргата** 给某人带来极大的麻烦(造成极大的损失) **~ване** [中]

запа̀лен -*а* ❶ запа̀ля 的过被形动 ❷ [用作形] 精神振奋的,热情奋发的: ~и младѐжи 热情奋发的小伙子们 ~и глави̇ 热情奋发的人

запали̇м -*а* [形] 可燃的,易燃的

запали̇тел|ен -*на* [形] ❶点火的,发火的,引火的,燃烧的: ~на бо̀мба 燃烧弹 ❷易燃的: ~ни материа̀ли 易燃物 **~ност** -ността̀ [阴]: Запалителността̀ на бензи̇на е голя̀ма. 汽油非常易燃。

запа̀лка [阴] ❶打火机 ❷〈军〉引信: чувстви̇телна ~ 灵敏的引信 ❸ [只复] 引火的柴禾

запа̀ля 见 запа̀лвам

запа̀лям [未] 同 запа̀лвам — **се** [反身,被动,中态]

запаля̀нко -*вци* 和 **запаля̀нковец** [阳]〈口〉对某事人迷的人;(球)迷,发烧友: фу̀тболни ~вци 足球迷

запаметя̀вам [未], **запаметя̀** -*и̇ш*, -*и̇х* [完]〈方〉❶记住: То̀й мно̀го лѐсно ~я̀ва всѐки уро̀к. 他很容易就能记住每一课书。❷背会,会背诵: Тря̀бва да ~я̀ до довѐчера ця̀лото стихотворѐние. 在今晚之前我必须把全诗背下来。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

запаметя̀ващ -*а* [形] **~о устро̀йство** 存储器,存储装置 телефо̀н със ~о устро̀йство 带存储装置的电话

запа̀р|вам [未], **запа̀ря** -*иш*, -*их* [完] ❶蒸,(用蒸汽)熏 ❷用开水浇木制器皿使其发胀: ~вам бъ̀чви 用开水浇木桶 ❸用开水冲(泡): ~вам ча̀й 泡茶 ❹ [只三] 开始烫,开始刺激

(使感到辣得疼等)：Изведнъж нѐщо ~и на гъ̀рлото на Я̀нко. 突然有什么东西呛起扬科的喉咙来。— **се** [被动,中态] 1. 喝热东西或捂着(以发汗)：~вам се с ча̀й 喝茶来发汗 2.(水果等)由于捂而开始腐烂(发霉),捂热：Сенòто се е ~ило. 干草捂热了(开始发霉)。~**ване** [中]

запа̀рен *-а* ❶ запа̀ря 的过被形动 ❷ [用作形] 蒸过的,用蒸汽熏过的;由于蒸汽过多而变热的;发霉的：~о сенò 发霉的干草 ◇ ~ **въздух** 污浊的空气

запа̀рка [阴](煮出的)汁,汤汁：~ от мѐнта 薄荷汤

запа̀ря 见 запа̀рвам

запа̀рям [未] 同 запа̀рвам — **се** [反身]

запа̀с [阳] ❶储备(品),储藏(物),备用品,预备(品)：бога̀ти ~и 丰富的储备 натру̀пвам ~и 储备,储存 Запа̀сите се свъ̀ршват(намаля̀ват). 储备品快用完(减少)了。Ѝма голя̀м ~ от брашнò. 储存的面粉很多。❷〈转〉[只单] 蓄积量,贮存量,储存,(知识、印象、情感的)蕴积,造诣：~ от енѐргия 能量的蓄积 ~ от зна̀ния 知识的积累 ❸ [只单,集]〈军〉预备兵(役)：офицѐр от ~а 预备役军官 мина̀вам в ~а 转入预备役 ❹ [只单]〈口〉对已服过兵役的公民进行临时性的军训：отѝвам ~ 去受军训 Вѝкат го ~. 他被召去受军训。❺放头(折着缝在衣服里边以备放宽用的衣料)：Оставѝ пò-голя̀м ~ отдòлу на панталòна. 在裤脚下面多留些放头。◇ **неприкосновѐн** ~ 不可随便动用的储存品,紧急备用品

запас|а̀ *-ѐш,-ох,-ѐ*, 过主形动 *-ъл,-ла* [完] ❶开始放牧：Запа̀съл е овцѐте òще от ма̀лък. 他从小就开始放羊。❷开始吃草：Кòнчето ~ѐ крѐхката трева̀. 小马吃起嫩草来。

запаса̀ се *-ѐш се,-ох се,-ѐ се*, 过主形动 *-ъл се,-ла се* [完,中态] ❶(长时间地)放牧 ❷(长时间地)吃草

запа̀|свам [未], **запа̀ша** *-шеш,-сах* [完] ❶系(扎)上腰带(皮带等)：~свам престѝлка 系上围裙 ❷用腰带(皮带等)系上,把…别(插,佩带)在腰上：Червѐният пòяс ~сваше панталòните му. 红腰带系着他的裤子。~свам са̀бя 在腰间佩带上马刀 — **се** [反身] ~**сване** [中]

запа̀с|ен *-на* [形] ❶备用的,预备的,储备的,储存的;后备的：~ни ча̀сти 备用零件 ~ни хранѝ 储备食物 ~ни фòндове 储备基金 ❷预备役的：~ен полкòвник 预备役上校 ~ен войнѝк 预备兵 ❸ [用作名] ~**ният** [阳] 预备役兵;预备役军官：Обявѝ се мобилиза̀цията. Запòчнаха да ѝдат ~ните от села̀та. 已下了动员令,在农村的预备役官兵纷纷来了。

запасня̀|к *-ци* [阳]〈口〉预备役军人

запас|я̀вам [未], **запася̀** *-ѝш,-ѝх* [完] 给…储存(储藏,储备)：Запася̀вам семѐйството си с хранѝтелни продỳкти. 我为家里人储备食品。— **се** [反身]：Стопа̀нствата се ~ѝха с мнòго зелѐн фура̀ж. 农场储备了很多青饲料。~**я̀ване** [中]

запа̀т|я *-иш,-их* [完] 开始受苦(受罪)：Òще от детѐ е ~ил. 他从小就开始受苦。

запа̀ша 见 запа̀свам

за̀пѐв [阳](领唱人所唱)歌曲的起句,首段,引子

за̀пек [阳,只单] 便秘

запека̀ 见 запѝчам

запелтѐч|вам [未], **запелтѐча** *-иш,-их* [完] 口吃起来,(说话)结巴起来 ~**ване** [中]

запѐн|вам [未], **запѐня** *-иш,-их* [完] 开始使起泡沫

запѐн|вам се [未], **запѐня се** *-иш се,-их се* [完] [中态] ❶起泡沫,冒泡,翻泡沫,充满泡沫：От сапу̀на вода̀та се ~и. 由于有肥皂,水起了泡沫。❷〈转〉气得嘴冒白沫,盛怒,极为生气 ~**ване** [中]

запѐнен *-а* ❶ запѐня 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 起泡沫的,冒泡的;吐白沫的：~и конѐ 吐白沫的马 ~а уста̀ 满是唾沫的嘴 2.〈转〉盛怒的,极为生气的

запѐня 见 запѐнвам

запѐня се 见 запѐнвам се

запѐня|м се [未,中态]〈方〉同 запѐнвам се ~**не** [中]

запера̀ 见 запѝрам

заперда̀ш|вам [未], **заперда̀ша** *-иш,-их* [完]〈口〉❶开始打(敲) ❷开始抹(灰泥)

запѐрч|вам се [未], **запѐрча се** *-иш се,-их се* [完] [中态]〈口,不赞〉神气活现起来;自大起来,摆起架子来：Каквò си се ~ил с нòвите си дрѐхи? 你干吗那样显摆你的新衣服啊?

запета̀йка [阴]〈语法〉同 запета̀я

запета̀я [阴]〈语法〉逗号：сла̀гам(поста̀вям) ~ 打逗号 ◇ **тòчка и** ~〈语法〉分号

запеча̀там 见 запеча̀твам

запеча̀тан *-а* ❶ запеча̀там 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 印封住的,封贴的,封闭的,查封的：~а ка̀са 封住的钱柜 2.〈口〉贴上的,封住的：~о писмò 封好的信

запеча̀т|вам [未], **запеча̀там** 和 **запеча̀тя** *-иш,-их* [完] ❶盖上印章,印封,贴封;封闭,查封：~вам колѐт 把包裹印封住 ~вам ка̀са 封上钱柜 ~вам магазѝн 把商店贴上封条;查封商店 Тòй заклю̀чва избира̀телната кутѝя и я ~ва на трѝ места̀ с печа̀т на мѐстния òрган. 他把投票箱锁住,在三个地方用地方机构的印封上。❷〈口〉封(信)：~вам писмò 封信 ❸〈转〉使长期得到巩固 — **се** [被动] ◇ ~**ва се в памета̀ ми**〈书〉铭记,牢记 ~**ване** [中]

запечѐл|вам [未], **запечѐля** *-иш,-их* [完] 开始挣(钱),开始赚钱

запѐчен *-а* ❶ запека̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 烤熟的,烤出脆皮的;(血液)凝结的：~и ра̀ни 结了血痂的伤口 ◇ ~ **стома̀х** 同 за̀пек

запѐя 见 запя̀вам

за̀пив [阳]〈方〉❶同 годѐж(订婚,订婚礼) ❷订婚后女方家中的宴请

запѝ|вам [未], **запѝя** *-еш,-х* [完] 开始喝(饮)：От сутринта̀ катò ~е, до вечерта̀ не преста̀ва. 他经常从早晨就开始喝酒,到晚上还不停止。— **се** [被动] ~**ване** [中]

запѝ|вам се [未], **запѝя се** *-еш се,-х се* [完] [中态] 大量喝酒,酗酒 ~**ване** [中]

запиля̀вам [未], **запилѐя** *-ѐеш,-я̀х*, 过主形动 *-я̀л,-я̀ла,-ѐли* [完]〈口〉随便放,乱放,扔：Къдѐ си ~я̀л чѐтката за обу̀вща? 你把皮鞋刷扔到哪儿去了?

запил|я̀вам се [未], **запилѐя се** *-ѐеш се,-я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се,-я̀ла се,-ѐли се* [完] [中态]〈口〉(无一定方向地)朝某处走,动身走向某处：Запиля̀л се из града̀. 他在城里漫无目的地走来走去。

запѝп|вам [未], **запѝпам** [完] 开始摸(触,触动)：— **се** [反身]：Тòй се ~а по за̀дния джòб, катò да изва̀ди оръ̀жие. 他摸起后面的口袋来,好像想掏出武器。

за̀пир [无复,阳]〈民〉停止;休息：Тòй не зна̀е ~. 他不知道休息。◇ **на** ~ 有间歇地,有停顿地：Воденѝцата мѐле на ~. 磨坊磨一阵粉,停一阵。

запѝрам [未], **запра̀** -*рѐш*, -*ра̀х*, 过主形动 -*ра̀л*, -*ра̀ла*, -*рѐли*, 过被形动 -*ра̀н*, -*ра̀на*, -*рѐни* [完]〈民〉❶使停顿,使停止,使不动: Запря̀х ста̀на. 我把织布机停了下来。❷不让…走,留住: Па ста̀нала да си вървѝ. Невя̀стата я ~ѝра да седѝ. 她站起来要走,新媳妇不让她走,要她坐着。❸停住,止住,停留不动: Не ~ѝрай насрѐд пъ̀т, че прѐчиш на движѐнието. 你别停在路当中妨碍交通。❹拘留,扣留,逮捕;把(动物)关起来: Запрѝ ку̀чето в мазѐто. 把狗关在地窖里吧! ❺〈方〉把(应给的东西)扣下 ❻〈转,民〉身体变虚弱,筋疲力竭 — **се** [中态]: От врѐме на врѐме тя̀ се ~ѝраше да си отдъ̀хне. 她时常停下来休息。**~ѝране** [中]

запѝрам [未], **запера̀** -*ерѐш*, -*ра̀х* [完] 开始洗(衣服等) **~ѝране** [中]

за̀пис [阳] ❶汇款单,汇票: по̀щенски ~ 汇款单 телегра̀фен ~ 电汇单 ❷同 по̀лица (期票;借条): Дълж̀а по ~ 5000 лѐва. 按借条我欠款5000列弗。❸录音: ~ на магнитофо̀нна лѐнта 磁带录音

запѝсвам [未], **запѝша** -*шеш*, -*сах* [完] ❶记录下来,记(写)下来,记(笔记);录下来: ~свам (си) нѐщо (в белѐжника) 把…记在(小本上) ~свам нѐщо на магнитофо̀нна лѐнта 把…录制在磁带上 ❷记入(名单),列入,给注册,给挂号;给报名: Запѝсах имена̀та на присъ̀стващите. 我把出席人的名字记下来了。~свам доброво̀лци 把报名当志愿兵(志愿者)的人列入名单 Запѝсах синъ̀ си за ученѝк. 我给儿子报名上小学。— **се** [反身,被动,中态] **~сване** [中]

за̀писк|а [阴] ❶字条,短简,便函: А̀з ще ви пра̀тя ~а. Обеща̀йте, че що̀м я полу̀чите, ще до̀йдете. 我会给你们送字条去,请答应我,只要一接到字条,你们就来。❷节略,简述,简要报告: служѐбна ~а 公事简报 доклад̀на ~а 签呈,呈报,报告 ❸[只复]笔记: во̀дя (си) ~и 记笔记 у̀ча по ~и 按记下的笔记学习 ❹〈文学〉[只复]回忆录,见闻录,笔记: „Запѝски по бъ̀лгарските въста̀ния"《保加利亚起义回忆录》

запѝск|вам [未], **запѝскам** [完] 开始尖声(吱吱,喳喳,啾啾)地叫: Пѝлетата ~аха по ма̀йка си. 小鸡朝着它们的妈妈啾啾地叫起来。

запису̀кам [完] 吱吱叫(尖声叫)起来

запѝт|вам [未], **запѝтам** [完] 问,询问,提问题: Кого̀ тъ̀рсиш? — ~а то̀й. "你找谁?"他问道。Акò те ~а, кажѝ ко̀й си. 如果问你,你就告诉他你是谁。— **се** [反身,被动]: Това̀ не ѐ ли съ̀н? — ~а се то̀й. "这是不是做梦啊?"他自问道。**~ване** [中]

запитва̀ч [阳], **запитва̀чка** [阴] 询问者,提问者: Тря̀бва по рѐд да отговѐриш на вся̀чки ~и. 你得按顺序来回答所有提问者的问题。

запѝчам [未], **запека̀** -*ечѐш*, -*ѐкох*, -*ѐче*, 过主形动 -*ѐкъл*, -*ѐкла* [完] ❶烤(得结一层硬皮): Запѐкох мусака̀та във фу̀рната. 我把肉末土豆鸡蛋饼放在烤箱里烤了。❷引起便秘: Дрѐнките ~ѝчат. 石枣容易引起便秘。— **се** [被动,中态] 便秘: Детѐто пàк се е ~ѐкло. 孩子又便秘了。◇ **Работата се ~ѝча.** 事情遇到很大障碍。**~ѝчане** [中]

запѝша 见 запѝсвам

запищя̀вам [未], **запищя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 尖声叫起来;哭闹(吵闹)起来: Едва̀м го уда̀рих и то̀й ~я̀. 我刚轻轻打了他一下,他就尖叫起来。

запѝя 见 запѝвам

запѝя се 见 запѝвам се

запла̀ва|м [完] ❶开始游泳(浮水,游) ❷在水面上漂行起来,开始航行: Лѐтвата ~ по течѐнието ба̀вно. 板条顺着河水慢慢地漂流起来。

запладня̀вам [未], **запладнѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈民〉❶(羊在中午)开始歇凉(歇晌): Овцѐте ~я̀ха. 羊开始歇晌了。❷把羊赶到阴凉处歇凉(歇晌): Всѐки дѐн ~я̀ваше ста̀дото всѐ на тая̀ поля̀на. 他每天总是把羊群赶到这片林中草地来歇凉。**~я̀ване** [中]

запладня̀вам се [只三单], **запладня̀ва се** [未], **запладнѝ се** -*ѝ се* [完] [无人称] 到中午(时分),中午到了: Запладнѝ се и врѐме е вѐче да обя̀дваме. 已经是中午了,咱们该吃午饭了。**~я̀ване** [中]

запла̀квам[1] [未], **запла̀ча** -*чеш*, -*ках* [完] 哭起来: ~квам от бо̀лка 因为疼而哭起来 **~кване** [中]

запла̀к|вам[2] [未], **запла̀кна** -*неш*, -*нах* [完] ❶开始涮…一下 ❷开始漱一下(口): Идѝ си ~нѝ уста̀та, за да не тѝ оста̀не горчѝв вку̀с. 你去漱一下口,免得留下苦味。— **се** [被动]

запламтя̀вам [未], **запламтя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 熊熊燃烧起来: О̀гънят по̀-сѝлно ~я̀. 火着得更旺了。Очѝте му ~я̀ха. 他的两眼炯炯发光。**~я̀ване** [中]

запланѝра|м [未,完] 计划,订入(纳入)计划: Запланѝрахме двѐ командиро̀вки. 我们计划出差两次。— **се** [被动] **~не** [中]

запланѝран -*а* ❶ запланѝрам 的过被形动 ❷[用作形]作出规划的,订出计划的,纳入计划的: ~и зада̀чи 规划好的任务 ~а ра̀бота 计划准备要做的工作

заплану̀ва|м [未,完] 同 запланѝрам: Заплану̀вал съм да издържа̀ вся̀чките си ѝзпити наврѐме. 我打算按时把所有的科目都考了。— **се** [被动] **~не** [中]

запла̀т|а [阴] 工资;工钱,薪水: мѐсечна ~а 月工资 осно̀вна ~а 基本工资 реа̀лна ~а 实际工资 изпла̀щам ~и 付工资,发工资 повиша̀вам(понижа̀вам) ~ите 提高(降低)工资 за ра̀вен тру̀д — ра̀вна ~а 同工同酬

заплатя̀ 见 запла̀щам

запла̀х|а [阴] ❶威胁,威吓,恫吓,恐吓: Не сѐ бо̀я от нѐговите ~и. 我不怕他的威胁。❷(可能的)危险性,危险,…之虞: ~а от война̀ 爆发战争的危险

запла̀ча 见 запла̀квам

запла̀ш|вам [未], **запла̀ша** -*иш*, -*их* [完] ❶威胁,威吓,恫吓: ~вам деца̀та с бо̀й 以揍来吓唬孩子们 Запла̀шват го, че ще го въ̀ржат. 他们威吓他说要把他绑起来。❷[只三]有…的危险,有引起…的危险: Стена̀та ~ва да па̀дне. 这面墙有倒塌的危险。❸开始威胁(威吓,恫吓) **~ване** [中]

заплашѝтел|ен -*на* [形] 威胁的,恐吓的: ~ен то̀н 威胁的语调 ~ен по̀глед 威胁的目光 ~но писмо̀ 恐吓信 **~но** [副]

запла̀щам [未], **заплатя̀** -*тѝш*, -*тѝх* [完] ❶付,支付,付钱,付款: ~щам поку̀пка 买东西付款 Тря̀бва да ~тѝш поръ̀чаните кнѝги. 你订的那些书该付款了。❷〈转〉为…付出代价,为…作出牺牲,抵偿,偿付: ~щам с живо̀та си 付出生命的代价 ❸因…受到(得到)报复(报应、惩罚等): ~щам за наха̀лството 因为无耻而得到报应 ❹报复,报仇,算账: Ча̀кай са̀мо, ще ти ~тя̀ а̀з на тѐбе за това̀! 你等着吧! 为这件事我要找你算账的! — **се** [被动]: Тѐхният слъ̀нчев живо̀т е ~тѐн със страда̀нията на ста̀рото поколѐние. 他们充满阳光的生活是老一辈人的困苦换来的。**~щане** [中]: Тѐ ра̀ботят

извънрèдно без вся̀какво ～щане. 他们干着不领取任何报酬的额外工作。

заплев|я̀вам［未］,**заплевя̀** -*ùш*,-*ùх*［完］开始除草

заплèвям［未］〈方〉同 заплевя̀вам

заплен|я̀вам［未］,**запленя̀** -*ùш*,-*ùх*［完］〈罕〉❶俘虏,俘获 ❷〈转〉具有迷惑力;使心醉;征服：Товà неотразѝмо очаровàние ～я̀ва вся̀ка душà. 这种无法形容的魔力使每个人心醉。

зàплес［阳］〈口〉心不在焉的人,注意力极易分散的人：Тòй е голя̀м ～. 他是一个注意力极易分散的人。～ детè 心不在焉的孩子

заплèс|вам［未］,**заплèсна** -*неш*,-*нах*,过被形动 -*нат*［完］〈口〉(用一些不重要的事)把…的注意力分散开,把…的注意力吸引到(一些不重要的事上去) **～ване**［中］

заплèс|вам се［未］,**заплèсна се** -*неш се*,-*нах се*［完］［中态］〈口〉❶心不在焉,(由于一些不重要的事而)分散注意力,注意力不集中：Стѝга си се ～вал! 你别再那样心不在焉了! ❷目瞪口呆地注视,呆看：～вам се по ỳлицата 在街上呆看 **～ване**［中］

заплесеня̀свам［未］,**заплесеня̀сам**［完］开始发霉

заплèсквам[1]［未］,**заплèскам**［完］弄脏,染污：Заплèскал си с кàл дрèхата. 你的衣服沾上了泥。**— се**［反身,被动］

заплèсквам[2]［未］,**заплèскам**［完］同 запля̀сквам

заплèсна 见 заплèсвам

заплèсна се 见 заплèсвам се

заплетà 见 заплѝтам

заплетà се 见 заплѝтам се

заплèтен -*а* ❶ заплетà 的过被形动 ❷［用作形］乱的,绞在一起的;不清楚的,紊乱的,错乱的,很复杂的,千头万绪的;难以解决的：～и концѝ 绞在一起的线 ～а рàбота 很复杂的事情 ～о положèние 很复杂的情况 ～а мѝсъл 千头万绪的思想 ～ вѝпрос 难以解决的问题 **～о**［副］：изразя̀вам се ～о 表达得很不清楚 **～ост** -осттà［阴］

заплèщ|я -*иш*,-*их*［完］〈口,不赞〉开始瞎说(胡说,乱说,讲空话,饶舌)

запля̀ск|вам［未］,**запля̀скам**［完］❶(水、波浪等)开始发出拍击声(哗啦哗啦的声音),拍击起来：Вълнѝ ～аха по стенѝте на парахòда. 浪哗啦哗啦地拍击起船舷来。❷灌,倾注：Дъждъ̀т ～а. 下起大雨来。

заплѝ|там［未］,**заплетà** -*етèш*,-*èтох*,-*èте*,过主形动 -*èл*［完］❶开始编结(织);编织一点(作样子)：Заплèла мѝ е фланèла. 她开始给我织毛衣了。❷编(辫子)：～ѝтам косàта си 编辫子 ❸缠进,绕进,编进：Тя̀ съвсèм ～èте прѐждата. 她把线全缠进去了。❹〈转〉把某人牵连进去,连累某人：Тòй ме ～èте в тàзи неприя̀тна истòрия. 他把我牵连到这件不愉快的事里去了。❺〈转〉搅乱,扰乱,弄乱：～ѝтам ня̀коя рàбота 把某事搅乱 ◇ **～èл концѝте** 搞错了,弄错了 **～ѝтане**［中］

заплѝ|там се［未］,**заплетà се** -*етèш се*,-*èтох се*,-*èте се*,过主形动 -*èл се*［完］［中态］❶缠上,绕上：Въжèто се ～èте в кракàта ѝ. 绳子缠住了她的脚。Бàбо, полèка, че ня̀шките се ～èтоха. 奶奶,慢一点,线都乱了。Заплèтох се в еднà къпинà. 我被黑莓丛缠住了。Заплèте се катò петèл в кълчѝща. 〈俗〉(像公鸡缠上大麻纤维般地)陷于窘境;遇到意外的倒霉事,无出路。❷〈转〉弄乱,弄糊涂：Рàботата се ～ѝташе. 事情搞乱了。◇ **Заплѝта ми се езѝкът.** 〈口〉我(因害怕、发窘而)结结巴巴说得不清楚。**～ѝтане**［中］

заплод|я̀вам［未］,**заплодя̀** -*ùш*,-*ùх*［完］(动物)授胎,使受精 **— се**［被动］**～я̀ване**［中］

заплòжда|м［未］同 заплодя̀вам **— се**［被动］**～не**［中］

заплỳва|м［完］开始游泳(浮水,游);开始航行：Лàдията ～ по Ѝскър. 木船沿着伊斯科尔河开始航行。

заплю̀вам［未］,**заплю̀я** -*еш*,-*х*［完］❶开始吐(唾沫等)：И тòй ～ва кръв, но се изцерѝ. 他吐起血来,但是后来治好了。❷唾,吐唾沫(表示鄙视)：Акò го срѐщне, ще го ～е. 要是碰见他,他会朝他吐唾沫。Заплю̀х го в лицèто. 我唾了他的脸。❸鄙视 ❹〈民〉(根据迷信的说法)朝某人身上吐唾沫使之免遭(由于听了夸奖或被不吉利的人看了而可能引起的)不幸 **— се**［反身,被动］**～ване**［中］

заплю̀вка［阴］〈罕〉同 заплю̀ване：Товà бѐше еднà ～ въ̀з мòето лицè. 这等于是朝我脸上吐一口唾沫。

заплющ|я̀вам［未］,**заплющя̀** -*ùш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*èли*［完］［只三］❶抽打起来,鞭挞起来：Камшѝкът ～я̀. 鞭子抽打起来。❷哗哗地冲(流)起来：Дъждъ̀т ～я̀ и потѐче катò из ведрò. 倾盆大雨哗哗地下起来。❸(船帆、旗子等在空中)啪啪响起来

заплю̀я 见 заплю̀вам

запля̀ск|вам［未］,**запля̀скам**［完］❶(因击水而)开始发出啪啪的响声：Вълнѝ ～аха към крàищата. 浪在接近边缘的地方啪啪地响起来。❷拍起手来;开始打：Запля̀скаха с ръцè и заигрàха. 他们拍起手,跳起舞来。

заповдѝгам［完］开始稍稍抬(举,提)起 **— се**［反身］

заповдѝг|ам се［只三］,**заповдѝга ми се** -*а* ми се［完,无人称］开始觉得恶心,开始想吐

зàповед -*тà*［阴］❶命令：дàвам(издàвам) ～ 下命令 издàвам ～ за арестỳване 下逮捕令 подчиня̀вам се на ～тà 服从命令 откàзвам да изпъ̀лня ～тà 拒绝执行命令 съглàсно(съобрàзно със) ～тà 根据命令 Тòй полỳчи ～ да замѝне веднàга за Сòфия. 他接到让他马上动身去索非亚的命令。❷指示,决定,指令,号令：връ̀чвам ～ 送交指示 подпѝсвам(отменя̀вам) ～ 签署(取消)指令 ❸〈宗〉戒条,圣训 ◇ **дèсет бòжи ～и** (摩西)十戒

заповèд|ен -*на*［形］命令性的,命令式的,命令意味的;严厉的：～ен тòн 命令的口气 ～ни дỳми 命令意味的话 ◇ **～на кнѝга**〈公文〉机关中书写命令的公文簿 **～но наклонèние**〈语法〉命令式

заповèдни|к -*ци*［阳］,**заповèдница**［阴］〈口〉❶〈旧〉君主,国王,元首,统治者 ❷喜欢发号施令的人,喜欢支使人的人：Голя̀м е ～к, амà ня̀ма кòй да го слỳша. 他非常喜欢发号施令,但是没什么人听他的。

заповèдническ|и -*а*［形］命令式的,命令性的,命令意味的,喜欢发号施令的：～и тòн 命令的口气 ～о държàне 喜欢发号施令的作风 **～и**［副］

заповèднишк|и -*а*［形］同 заповèднически

заповтàря|м［完］开始重复(重说,重做,复习) **— се**［反身,被动］**～не**［中］

заповя̀да|м[1]［完］(常用命令式,较少用于现在时(与 да, нèка да 连用)和将来时(第二和第三人称)) ❶请,请进,请…来：Добрè дошлѝ, добрè дошлѝ! Заповя̀дайте! 欢迎,欢迎! 请进! Ѝдва да Ви покàня да ～те на представлèнието. 我来请您去看

演出。❷请吧,请吃(喝,拿)吧:Заповя̀дайте! Седнѐте! 请坐!Заповя̀дайте у домà. 请到我们家来。Заповя̀дайте òще еднà ча̀ша. 请再喝一杯。❸请说吧,请问吧,请安排吧:Извинѐте,йскам да Ви задàм едѝн въпрòс. — Заповя̀дайте! "对不起,我想向您提一个问题。""请提吧!"

заповя̀дам² 见 заповя̀двам

заповя̀д|вам[未],**заповя̀дам**[完]❶下命令,命令,指示,安排:Командѝрът ~а войнѝците да настъ̀пят. 指挥员命令战士们发起进攻。❷有统治权,占统治地位,说了算:В товà семѐйство бащàта ~ва. У вàс кòй ~ва? 这一家父亲说了算,你们家谁说了算? — **се**[被动]**~ване**[中]

заподкà н|вам[未],**заподкà ня** -*иш*,-*их*[完]❶开始提醒 ❷开始请(邀请)❸开始驱赶 **~ване**[中]

заподкà ня|м[未]同 заподкà нвам:Пòсле колàрите стàнаха и с висòки непрекъ̀снати вѝкове ~ха бѝволите. 后来车夫们站起来,不停地大声吆喝起水牛来。**~не**[中]

заподоз|ѝрам[未],**заподозрà** -*рèш*,-*ря̀х*,过主形动 -*ря̀л*,-*ря̀ла*,-*рèли*[完]❶开始怀疑(疑心):~ѝрам го(в крàжба)开始怀疑他(偷窃)❷对(某人、某事)怀疑,起疑心 — **се**[被动]

заподскà ча|м[完]❶开始往上跳 ❷(在同一个地方)跳跃起来 **~не**[中]

заподслу̀ шва|м[完]〈罕〉开始偷听:Тòй се скрѝ зад пещтà, нагодѝ ухò и ~. 他藏到炉灶后面,竖起耳朵偷听起来。

заподсмъ̀рч|вам[未],**заподсмъ̀рчам**[完]❶(用鼻子)大声吸起气来 ❷抽泣起来 **~ване**[中]

запозлатя̀ва|м[完]〈罕〉开始镀金(镀上金色):Слъ̀нчевите лъчѝ ~ха зелèната одѐжда на горàта. 阳光给森林的绿装镀上了金色。**~не**[中]

запознà|вам[未],**запознà я** -*еш*,-*х*,过被形动 -*т*[完]❶介绍(某人同别人认识):~вам женà си с прия̀телите си 把自己的妻子介绍给朋友们(跟他们相识)Запознàх гòстите си помежду̀ им. 我介绍客人们相互认识。Àз забрàвих да ви ~я: господѝн Бръ̀чков,нàш вѐрен другàр. 我忘了给你们介绍:这是布勒奇科夫先生,是我们忠实的同志。❷介绍(某种知识),提供情况,使了解,使知道:Водàчът ни ~ със старинѝте на градà. 向导给我介绍了城市的古迹。— **се**[互及,中态]:Бя̀х желàл да се ~я пò-отблѝзо с тòзи въпрòс. 我希望能进一步了解这个问题。**~ване**[中]:Пъ̀рвото ~ване на Дòнча с тàя момà стàна у домà му. 顿乔和这个姑娘是在他的家里相识的。

запознà нств|о -*а*[中]〈罕〉相识,认识(某人): случàйно ~о 偶然相识 избя̀гвам вся̀какви ~а 避免同任何人结识

запознà я 见 запознàвам

запò|й -*ям*,-*я*,-*и*[阳]大量喝酒,酗酒

запòйва|м[未]同 запоя̀вам:~м с калàй 用锡焊接 — **се**[被动]**~не**[中]

запòйка[阴]焊,焊接

запокатѐр|вам се[未],**запокатѐря се** -*иш се*,-*их се*[完][中态]〈罕〉开始攀登:Тѐ се ~иха по отсрѐщното възвишѐние. 他们开始沿着对面的高地往上爬。

запокѝт|вам[未],**запокѝтя** -*иш*,-*их*[完]开始用力往远处扔(投):~вам кàмък 开始扔石头

запокѝтям[未]〈方〉同 запокѝтвам

запòмн|ям[未],**запòмня** -*иш*,-*их*[完]记住(与 забрàвям (忘记)相对):~ям лѐсно(мъ̀чно)容易(难)记住 ~ям урòк 记住课文 Запомнѝ добрѐ каквò ти кàзвам. 记住我对你说的话。Ще си ~я товà. 我会把这一点记住的。Нѝщо не мòга да ~я. 我什么都记不住。— **се**[被动]**~яне**[中]

запò п|вам[未],**запòпя** -*иш*,-*их*[完]授予僧位,授予神甫(牧师、教士)职位 — **се**[被动,中态]**~ване**[中]

запоправя̀м[完]开始修理(修改,改正)

запопрà|щам[未],**запопрà тя** -*тиш*,-*тих*[完]用力扔(抛,掷,投)

запòпя 见 запòпвам

запòпям[未]〈方〉同 запòпвам — **се**[被动,中态]

запòр[阳]〈法,财〉扣押财物:налàгам ~ 扣押财物 ◇ ~ **на заплàтата** 从工资项下扣除,扣发工资

запòр|вам[未],**запòря** -*иш*,-*их*[完]❶开始拆(缝好的衣服)❷开始冲开(冲破);开始劈开:Кòрабът ~и вълнѝте. 轮船冲破了波浪。— **се**[被动]

запорѝра|м[未,完]〈公文〉扣押财物:~на су̀ма 扣押的款子

запорòж|ец -*ци*[阳]"扎波罗热人"牌轿车

запòря 见 запòрвам

запосещà вам[完]❶开始访问(拜访,探望)❷开始参观(看,听)

запосрѐщам[完]开始迎接

зà пост[阳]〈方〉同 заговя̀ване

запòст|вам[未],**запòстя** -*иш*,-*их*[完]开始吃素(吃斋)

запостенѐ[无复,中]〈方〉同 зàпост

запòстя 见 запòствам

запостя̀вам[未]同 запòствам

запося̀г|вам[未],**запося̀гам**[完]❶开始伸手,伸出手来(拿东西或做事)❷开始打

запотѐн -*а* ❶ запотя̀ 的过被形动 ❷[用作形] 1. 出汗的,流汗的:~и конѐ 流汗的马 2. 潮湿的,带水汽的:~и прозòрци 带水汽的玻璃窗

запот|я̀вам[未],**запотя̀** -*ѝш*,-*ѝх*[完]引起出汗,使出汗 **~я̀ване**[中]

запот|я̀вам се[未],**запотя̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се*[完][中态]出汗 **~я̀ване**[中]

запофѝч|вам[未],**запофѝча** -*иш*,-*их*[完]〈方〉开始用力扔(抛,掷,投)向远处 — **се**[被动]**~ване**[中]

запòч|вам[未],**запòчна** -*неш*,-*нах*,过被形动 -*нат*[完]❶开始,着手,入手;渐现,渐呈:~вам рàботата 开始工作 ~вам рàзговор 开始谈话 ~вам да говòря 开始说 ~вам нòв живòт 开始新生活 Представлѐнието ~ва в 19 часà. 演出在晚上七点钟开始。Университѐтът ~на вѐче. 大学已经开学了。~ва да валѝ 开始下雨 ~вам да остаря̀вам 开始变老,见老 ❷[只三]从…开始,以…开端,起源于,发源于,由…而来,开端是:Трудъ̀т ~ва с израбòтването на орѐдия. 劳动是从制造工具开始的。За да се стѝгне до голя̀мото,тря̀бва да се ~не от мàлкото. 要成就大事业,必须从小事做起。❸开始使用,动用:Запòчнахме бъ̀чвата с вѝно. 我们新打开了一桶葡萄酒。— **се**[被动]**~ване**[中]:Врѐмето за ~ване на събрàнието наближàваше. 会议开始的时间就要到了。

запо|я̀вам¹[未],**запоя̀** -*ѝш*,-*ѝх*[完]❶开始饮(牲口)❷开始浇(水),开始灌溉 ❸给…第一次吃(喝)某种东西,让…尝

到：Поѐзията на Бо̀тев е ～йла мно̀го поколѐния с омра̀за към потиснициτе. 波特夫的诗歌以对压迫者的仇恨教育了好几代人。～**я̀ване**［中］

запоя̀вам[2]［未］，**запоя̀** -*йш*，-*йх*［完］焊，焊接 ～**я̀ване**［中］

запра̀ 见 запи̇рам[1]

запра̀в|ям［未］，**запра̀вя** -*иш*，-*их*［完］开始做（干，制造，修建）：Отда̀вна е ～ил но̀ва къща. 他早就开始盖新房子了。

запра̀з|вам 和 **запра̀зням**［未］，**запра̀зня** -*ниш*，-*них*［完］装满，充满，填满，塞满，占据：Защо̀ си ～нила тѐнджерите? 你为什么把这些锅都占用了？Тѐзи неща̀ ～нят ця̀лата ста̀я. 这些东西塞满了整个房间。

запразну̀вам［完］开始庆祝，开始过节

запра̀сквам［未］，**запра̀скам**［完］〈口〉开始劈劈啪啪地响：Запра̀ска，догоря̀ послѐдна свѐщ. 最后一根蜡烛劈劈啪啪地响起来，燃尽了。

запра̀тя 见 запра̀щам[1] 和 запра̀щам[2]

запра̀ш|вам[1]［未］，**запра̀ша** -*иш*，-*их*［完］扬起灰尘，使沾满灰尘：～ени боту̀ши 沾满灰尘的靴子 — **се**［被动］

запра̀ш|вам[2]［未］，**запра̀ша** -*иш*，-*их*［完］〈口〉冲向，朝…飞跑：То̀й，качѐн на колело̀，～и към града̀. 他骑上车，向城里飞驰而去。

запра̀|щам[1]［未］，**запра̀тя** -*тиш*，-*тих*［完］开始派（派遣）；开始寄（送出）：Отда̀вна са ни ～щали ра̀зни вѐстници и списа̀ния. 他们早就开始给我们邮寄各种报章杂志了。

запра̀|щам[2]［未］，**запра̀тя** -*тиш*，-*тих*［完］（用力朝远处）扔，投，掷：Запра̀ти слѐд нѐго ка̀мък. 他朝他背后扔石头。～**щане**［中］

запращ|я̀вам［未］，**запращя̀** -*йш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］劈劈啪啪地响起来：Накла̀деният о̀гън ～я̀. 篝火劈劈啪啪地响起来。

запрева̀р|ям се［未］，**запрева̀ря се** -*иш се*，-*их се*［完］［只复和三单，互及］开始比赛（竞赛，比试）

запревз|ѐмам 和 **запревзи̇мам**［完］开始占领（占据）：Тѐ ～и̇махa еднò по еднò укреплѐнията. 他们开始占领一座又一座堡垒。— **се**［被动］

запревзѐмам се 和 **запревзи̇мам се**［完，中态］开始矫揉造作，做作起来

запреви̇ва|м［完］开始把…对折起来（使弯折，折起）— **се**［反身］：Жетва̀рите се ～ха от смя̀х. 割麦人笑得直不起腰来。

запреглѐжда|м［完］开始察看（观看）；开始检查：То̀й ту̀ри очила̀та си и ～ книжа̀та. 他戴上眼镜，看起文件来。

запрѐгна 见 запря̀гам

запрегръща|м［完］开始拥抱：То̀й я ～ лу̀до и зацелу̀ва. 他狂热地拥抱并吻起她来。— **се**［互及］

запреда̀ 见 запря̀дам

запрежи̇вя|м［完］ 开始反刍（倒嚼）：Воло̀вете лѐгнаха и ～ха. 牛卧倒并倒嚼起来。

запрели̇вам［完］❶开始转注（斟，倒）❷开始溢出（满出）❸（开始）洋溢 — **се**［中态］

запрели̇ст|вам［未］，**запрели̇стя** -*иш*，-*их*［完］开始（连续）翻（掀）（若干页）；开始翻阅（浏览）：Фи̇лип ～ва тефтѐрите си. 菲利浦翻起他的小本子来。

запрели̇стям［未］〈方〉同 запрели̇ствам

запрели̇та|м［完］开始飞：Нeбѐто ту̀ се заоблачи，повѐе вя̀търъ т и ～т снежи̇нки. 天空忽然变阴了，起风了，开始飘雪花了。

запремя̀та|м［完］❶开始使翻过 ❷开始把…搭在…上 ❸开始转动（翻动，翻转）：То̀й ～ нѐрвно броени̇цата си. 他神经质地转动起自己的念珠来。— **се**［反身］

запрепи̇ра|м се［完，互及］开始争论（辩论，争吵）：Тѐ се ～ха ко̀й да излѐзе по̀-напрѐд да се разговаря с то̀зи човѐк. 她们为谁最先出去同这个人谈话而争论起来。

запреплѝтам［完］❶使交叉起来 ❷开始重新织（编）— **се**［中态］

запрепу̀скам［完］❶开始赶牲口快跑 ❷快跑（奔跑，飞奔）起来

запрепъвам се［完，中态］❶（走路时）开始绊腿 ❷（由于有东西妨碍走路而）跌跌绊绊地走起来

запрескàч|вам［未］，**запрескàчам**［完］开始跳过（跳越，越过）：Лиси̇чката бъ̀рзо ～а хра̀стите. 狐狸很快地跳过了灌木丛。— **се**［互及］

запрѐт|вам［未］，**запрѐтна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］卷（袖子等）：～вам ръка̀ви（кра̀чоли）卷袖子（裤腿）— **се**［反身，被动］◇ ～**вам ръка̀ви**〈口〉努力地干起工作来，挽起袖子大干起来 ～**ване**［中］

запрѐт|вам се［未］，**запрѐтна се** -*неш се*，-*нах се*［完］［中态］〈口〉努力地干起工作来：Рабо̀тниците се ～ват да напра̀вят голѐмия мо̀ст. 工人们干劲十足地建造起大桥来。～**ване**［中］

запретя̀ 见 запретя̀вам 和 запреща̀вам

запрет|я̀вам［未］，**запретя̀** -*йш*，-*йх*［完］〈书〉同 запреща̀вам — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

запрехвъ̀рлям［完］开始（从一个地方）扔到另一个地方；开始扔到（某物）之外（扔过，投过）

запрехвъ̀рчам［完，只三］❶开始飞过（飞越，飞行，飞到）❷开始飘：Запрехвъ̀рча сня̀г. 开始飘雪花了。

запрѐч|вам［未］，**запрѐча** -*иш*，-*их*［完］❶挡，阻挡，阻碍，设置障碍：Това̀ дърво̀ ми ～ва прозо̀реца. 这棵树挡住了我的窗户。Шка̀фовете са ～или ця̀лата ста̀я，та не мо̀же да се ми̇не. 这几个柜子把整个房间走路的地方都挡住了，连过都过不去。❷开始挡（阻挡，阻碍）— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

запре|ща̀вам［未］，**запретя̀** -*тѝш*，-*тѝх*［完］〈旧〉同 забраня̀вам：Влѝзането е ～тѐно. 禁止入内 — **се**［被动］～**ща̀ване**［中］

запрещѐни|е -*я*［中］〈罕〉同 забра̀на ◇ **нами̇рам се（поста̀вен съм）под** ～**е**〈法〉被查封（财产）

заприби̇рам［完］开始收拾（整理，收拢）：Заприби̇ра коса̀та си，коя̀то се разси̇пваше върху̀ плѐщите ѝ. 她开始拢披散在肩上的头发。

запригла̀ся|м 和 **запригла̀шам**［完］和着（别人）唱歌，和：Еди̇ният запя̀，а дру̀гият ведна̀га му ～. 一个唱起来，另一个马上就和着他唱。

заприго̀твя|м［完］开始准备（预备）— **се**［反身］：То̀й се ～ да сви̇ри. 他开始准备演奏。

запр|я̀дам［未］，**запреда̀** -*едѐш*，-*ѐдох*，-*ѐде*［完］❶开始纺（纺纱，纺线）：Запрѐдох но̀ва къдѐля. 我开始纺新的一轴纱。

❷稍微纺一点(作样子) **~йдане** [中]

заприйжда|м [完,只复和三单] ❶(人群)开始来到(抵达): Отвсякъде ~ха тичешката хора. 人们从四面八方(开始)跑到这里来。❷(水)开始上涨: Водите на реката ~ха. 河水开始上涨了。

заприка|жа *-жеш, -зах* [完] 同 заприказвам ②解

заприка|жа се *-жеш се, -зах се* [完] 同 заприказвам се

заприказва|м [未,完] ❶开始说话(讲话);开始谈话(聊天): Той ~ бавно и тихо. 他慢慢地、轻声地说起话来。И тримата седнаха. Заприказваха. 三个人坐下,聊了起来。❷同…谈话;引…谈话: Той се мъчеше по всякакъв начин да го ~. 他力图用各种办法引他开口讲话。

заприказва|м се [未,完,中态,互及] 谈得起劲,大谈起来: Заприказвах се с баща ти и закъснях. 我跟你父亲谈得起劲,结果迟到了。Заприказвахме се за едно, за друго. 我们东拉西扯地起劲谈了一阵。

заприлич|вам [未], **заприличам** [完] ❶开始像(与…相似): Синът ~а на баща си. 儿子开始像父亲了。❷变得像(类似,好像): Заприличал си на плашило. 你变得像个稻草人一样。

запримиг|вам [未], **запримигам** [完] 开始眨眼: Той бързо ~ва, заслепен от ярката слънчева светлина. 由于被强烈的阳光刺花了眼,他很快地眨起眼来。

запримч|вам [未], **запримча** *-иш, -их* [完]〈罕〉❶用绳索(圈套)套住 ❷锁住,关住: Тя притвори добре вратата и я ~и отвън със закачалката. 她把门关好,从外面插上门闩。— **се** [反身,被动] **~ване** [中]

запринася|м [完] 开始拿来(带来): Мама ~ от къщи каквото е приготвила. 妈妈开始从家里带来她做好的东西。

заприпк|вам [未], **заприпкам** [完]〈民〉开始(轻快地)跑: Детето ~а към майка си. 孩子轻快地朝他妈妈跑去。— **се** [中态]

запристига|м [完,只复和三单] 一个接一个地开始到达(抵达,来到): От всички градове ~ха делегати за конгреса. 参加代表大会的代表们开始陆续从各市到达。

запристъп|вам [未], **запристъпя** *-иш, -их* [完] ❶一步一步慢慢地开始走 ❷开始走近

запристъпям [未] 同 запристъпвам

заприщ|вам [未], **заприщя** *-иш, -их* [完] ❶(以坝)堵住,拦截(河流): ~вам река 拦截河流 ❷堵住(堵塞住,挡住)(街道、道路等): Народът ~и улицата. 人群堵住了大街。— **се** [被动,中态] **~ване** [中]

заприщя|м [未] 同 заприщвам — **се** [被动] **~не** [中]

запробивам [完] ❶开始打透(打穿,凿),开始凿孔 ❷打通,开辟(道路) — **се** [被动]

запровеждам [完] ❶开始带领 ❷开始举行 — **се** [被动]

запровиквам се [完,中态] 开始高声喊叫: Запровикват се селяни. 农民们高声喊叫起来。

запровира|м [完] 开始伸进去(把…伸进…去,从狭小地方送进去,塞过去,推进去) — **се** [中态]: Той се ~ напред през гъстата навалица. 他从密密的人群中挤到前面去。

запродавам [完] 开始卖(出售) — **се** [被动]: Запродаваха се имоти. 财产开始被变卖。

запрозявам се [完,中态] 开始打哈欠,开始伸懒腰

запролет|явам се [只三单] **запролетява се** [未], **запролетя се** *-и се* [完] [无人称] 春天来临,春天来到: Щом се ~и, селянинът заизлиза на работа в полето. 春天一到,农民就到田野里去干活。**~яване** [中]

запромъквам се [完,中态] 开始钻(穿过去)

запропрявя|м [完] 开始开路,开始打通道路: Той си ~ път между навалицата. 他开始从人群中为自己开出一条路来。

запрос|вам [未], **запрося** *-иш, -их* [完] 开始乞讨(要饭)

запростирам [完] ❶开始晾(衣服等) ❷开始向前伸 — **се** [中态]

запротестирам [完] 开始抗议(提出抗议,表示抗议)

запротягам [完] 开始伸(伸展) — **се** [中态]

запръжка [阴] (用作配菜的)脂油煎洋葱或辣椒(常拌以面粉)

запръск|вам [未], **запръскам** [完] 开始喷(洒,泼,浇): Запръска дъжд. 下起雨来了。Запръскахме лозята. 我们开始给葡萄浇水了。— **се** [被动] **~ване** [中]

запръхт|явам [未], **запръхтя** *-иш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] [中态] (马或别的牲口)开始打响鼻: Конят ~я и тръгна по-бързо. 马打起响鼻来,走得快了一些。

запр|ягам [未], **запрегна** *-егнеш, -егнах*, 过被形动 *-егнат* [完] 开始套(车),开始驾(马): ~ягам воловете в колата 把牛套在车上 Запрегнах каруцата. 我把马车套上了。— **се** [被动] **~ягане** [中]

запр|ятам [未], **запретна** *-етнеш, -етнах* [完]〈方〉同 запретвам

заптие *-та* [中]〈史〉(保加利亚解放前的)土耳其警士

заптисвам [未], **заптисам** [完]〈口〉同 възпирам (劝止,阻止)

запук|вам [未], **запукам** [完] 开始迸裂作响(干裂作响,劈劈啪啪地迸裂): Някъде ~а картечница. 机枪在什么地方哒哒地响起来。

запуска|м [完] 一个接一个地开始放开(释放,放走,放掉): Децата ~ха камъчета във водата. 孩子们往水里丢起石子来。

запусна 见 запущам²

запуснат *-а* ❶ запусна 的过被形动 ❷ [用作形] 荒芜的,荒废的,弃置的,无人照管的: ~а къща 无人照管的房屋 **~ост** *-остта* [阴]

запустение [无复,中]〈旧〉荒芜,荒废

запустея 见 запустявам¹

запустя 见 запустявам²

запуст|явам¹ [未], **запустея** *-еещ, -ях* [完] 成为空旷无人的;变荒凉,变荒芜: Денем всички отиваха на работа и селото ~яваше. 白天所有人都去干活,村子里变得空旷无人。

запуст|явам² 和 **запуствам** [未], **запустя** *-иш, -их* [完]〈罕〉使变荒芜(荒凉),使荒废: Запустили сте градината. 你们把花园给荒废了。

запуст|ял *-яла, -ели* ❶ запустея 的过主形动 ❷ [用作形] 荒芜的,荒废的,弃置的,无人照管的: ~яла воденица 荒废的磨坊

запухвам [未], **запухам** [完] ❶开始打(敲,拍)(软的东西) ❷开始抖(拍)灰

запухт|явам [未], **запухтя** *-иш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] ❶开始气喘吁吁 ❷开始噗噗地喷气: Запухтяха

машѝните. 机器噗噗地喷起水汽来。

запу̀ша 见 запу̀швам[1] 和 запу̀швам[2]

запуша̀лка ［阴］塞子，瓶塞

запу̀ш|вам[1]［未］，**запу̀ша** *-иш*，*-их*［完］❶开始冒烟：Ко-мѝнът ～и. 烟囱开始冒烟了。❷使充满烟，使烟雾弥漫：Отворѐте прозо̀рците，че мно̀го сте ～или ста̀ята. 打开窗户吧，你们把房间里弄得到处是烟。❸开始抽烟：То̀й изва̀ди цига̀ра и ～и. 他掏出烟卷抽起烟来。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

запу̀ш|вам[2]［未］，**запу̀ша** *-иш*，*-их*［完］塞住，塞紧，堵住：～вам шишѐ 把瓶塞塞紧 ～вам си ушѝте 把耳朵塞住 — **се**［被动，中态］◇ ～**вам уста̀та ня̀кому**〈口〉用无法驳倒的论据来驳斥某人；使无言以答 **Запушѝ я.** 算了，别谈这个了。～**ване**［中］

запу̀щам[1]［完］同 запу̀скам

запу̀|щам[2]［未］，**запу̀сна** *-снеш*，*-снах*，过被形动 *-снат*［完］抛弃，遗弃，不再照管：Тя̀ се разболя̀ и ～сна къ̀щата си. 她病了，不再照管她的家了。— **се**［被动，中态］

запъ̀|вам［未］，**запъ̀на** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат*［完］❶〈方〉支住，撑住，抵住：Запъ̀на врата̀та. 他把门抵住了。❷拉（老式步枪或手枪的）枪栓 — **се**［被动］～**ване**［中］

запъ̀|вам се［未］，**запъ̀на се** *-неш се*，*-нах се*［完］［中态］讷讷起来，打奔儿：То̀й се изразя̀ваше я̀сно，то̀чно. Ня̀кога не повта̀ряше и не сѐ ～ваше. 他表达得清楚、准确，任何时候都不重复，不打奔儿。～**ване**［中］

запъ̀л|вам［未］，**запъ̀лня** *-ниш*，*-них*［完］❶填满，装满，弄满：～вам празнина̀ 填满空处 ❷充满，占满：～вам врѐмето си с нѐщо 用…占去（消磨）时间 — **се**［被动］

запълз|я̀вам［未］，**запълзя̀** *-ѝш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］❶开始爬：Разузнава̀телните патру̀ли ～я̀ха в разлѝчни посо̀ки. 侦察巡逻队朝不同的方向爬去。❷爬到

запъ̀лня 见 запъ̀лвам

запъ̀лням［未］同 запъ̀лвам — **се**［被动］

запъ̀на 见 запъ̀вам

запъ̀на се 见 запъ̀вам се

запъ̀нато［副］不连贯地，带着停顿地，口吃地：И всѐ прика̀зваше ～. 他说话老是不连贯。

запъпл|я̀м［未］，**запъ̀пля** *-еш*，*-ах*［完］❶（昆虫、小动物）开始爬：Запъ̀плаха мра̀вки. 蚂蚁开始爬了。❷开始慢慢地（费力地）走（移动）

запържва|м［未］，**запъ̀ржа** *-иш*，*-их*［完］❶（稍微）炸一炸，煎一煎，炒一炒：～вам месо̀ 煎一煎肉 ❷煎（炸）洋葱等配菜 ❸开始炸（煎，炒）— **се**［被动］～**ване**［中］

запъ̀рп|вам［未］，**запъ̀рпам**［完］（鸟、禽）开始扑（拍打）翅膀；（鱼）抖动鳍：Между̀ кло̀нките ～аха птѝци. 鸟在树枝间扑打起翅膀来。

запърпо̀л|вам［未］，**запърполя̀** *-ѝш*，*-ѝх* 和 *-я̀х*［完］开始发簌簌声（沙沙声）：Една̀ жена̀ ～я̀ с полѝте си и влѐзе в кафенѐто. 一个女人的裙子簌簌地响了起来，她走进了咖啡店。

запърпо̀р|вам［未］，**запърпо̀ря** *-иш*，*-их*［完］同 запърпо̀лвам

за̀пъртъ|к *-ци*［阳］❶孵不出小鸡（小家禽）的陈（鸡）蛋 ❷坏（鸡）蛋，臭（鸡）蛋

запъ̀рх|вам［未］，**запъ̀рхам**［完］开始打响鼻：Запѐнени ～аха конѐ. 口吐白沫的马打起响鼻来。

запъстр|я̀ се *-иш се*，*-их се*［完］〈罕〉❶变成花的，变成各种颜色的 ❷变得多样化的

запъ̀т|вам се［未］，**запъ̀тя се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态］动身，出发，开始上路：Закъдѐ си се ～ил? 你动身到哪里去啊？То̀й се ～и бъ̀рзо към ку̀лата. 他很快地朝塔那边走去。

запъ̀хам[1] 见 запъ̀хвам

запъ̀хам[2]［完］开始塞（装，推）：Запъ̀ха ра̀зни лѝстчета в джо̀ба си. 他开始把各种各样的纸片塞进衣袋里。

запъ̀х|вам［未］，**запъ̀хам**［完］同 запъхтя̀вам — **се**［中态］：Тѝнка бѐше се ～ала от умо̀ра. 廷卡累得喘起气来。

запъхт|я̀вам［未］，**запъхтя̀** *-ѝш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］❶大声喘起气来，气喘吁吁起来 ❷开始发出喷气声；呼呼地响起来：Духа̀лото отно̀во ～я̀. 风箱又呼呼地响起来。Вла̀кът ～я̀ва. 火车噗噗地放起汽来。～**я̀ване**［中］

запъхт|я̀вам се［未］，**запъхтя̀ се** *-ѝш се*，*-я̀х се*，过主形动 *-я̀л се*，*-я̀ла се*，*-ѐли се*［完］［中态］大声喘气，重重地喘气，气喘吁吁：Не бъ̀рзайте，че ста̀рият лѐсно се ～я̀ва. 老头很容易气喘，你们别走得太快。～**я̀ване**［中］

запъ̀шк|вам［未］，**запъ̀шкам**［完］呻吟（哼哼）起来：Какво̀ си ～ал то̀лкова? 你为什么哼哼得这么厉害？

зап|я̀вам［未］，**запѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*，过被形动 *-я̀т*，*-я̀та*，*-ѐти*［完］❶开始唱：Нѝе ～я̀хме партиза̀нска пѐсен и с ра̀вна кра̀чка поѐхме отно̀во към планина̀та. 我们唱起了游击队员之歌，迈着整齐的步伐，重新朝山那边走去。❷定调 — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

зар *-ът*，*-а*，*-ове*［阳］色子，骰子：игра̀ на ～ове 掷色子游戏（或赌博）игра̀я на ～ове 掷骰子 реша̀вам нѐщо чрез хвъ̀рляне на ～ове 用掷色子来决定某事

за̀ра［阴］〈民〉同 сия̀ние（光辉，返光，光轮）：червѐна ～ 红霞 ～ на я̀згрева 朝霞

зарабо̀т|вам［未］，**зарабо̀тя** *-иш*，*-их*［完］❶开始工作（劳动），干起活来：Ско̀ро ще ～им о̀ще по̀-добрѐ. 很快我们就能更好地干起来。❷挣得，赚得

зарабо̀т|вам се［未］，**зарабо̀тя се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态］全神贯注地工作（干活），干得起劲

зарабо̀тка［阴］挣到的钱；工资，工钱，薪金：днѐвна ～ 日工资

заравн|я̀вам 和 **зара̀вням**［未］，**заравня̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］弄平，使平整：～ям леха̀ 把畦弄平整 — **се**［被动］～**яне**［中］

зара̀|вям[1]［未］，**заро̀вя** *-о̀виш*，*-о̀вих*［完］❶埋，埋入，掩埋：Камѝлската птѝца ～а̀вя глава̀та си в пя̀съка при приближа̀ване на опа̀сност. 驼鸟在危险逼近时把脑袋埋在沙堆里。Заро̀вил си пара̀те в земя̀та. 他把钱埋在地下。❷〈口〉埋葬：～а̀вям мъртвѐц 埋死人 ❸（在根的周围）培土：Вся̀ка ѐсен ～а̀вя ово̀щните дръвчѐта. 每年秋天他都给果树苗培上土。❹〈转〉伸进，插进，埋进：Заро̀ви пръ̀сти в коса̀та си. 他把手指插进头发里。Тя̀ ～а̀вяше лицѐто си в бя̀лата възгла̀вница. 她把脸埋到白枕头里。— **се**［反身，被动］◇ **Заро̀вил съм се в кнѝги**（**в ра̀бота и др.**）.〈口〉我埋头看书（埋头工作…）。

зара̀|вям[2]［未］，**заро̀вя** *-о̀виш*，*-о̀вих*［完］❶开始掘（挖，刨）；От сутринта̀ е ～о̀вил из градѝната. 从早晨起他就在菜园里刨起来。❷开始乱翻：То̀й ～о̀ви из книжа̀та. 他在公文堆里乱翻起来。

зара̀д 见 зарадѝ

зара̀два|м [完] 引起高兴,使高兴: Тѐзи ду̀ми ме ~ха. 这些话使我高兴。

зара̀два|м се [完,中态] 高兴,喜悦: Зара̀двахме се от тѐзи ху̀бави вѐсти. 我们因这些好消息而高兴。Всѝчки се ~ха на ѝстинския пролетен дѐн. 所有人都为真正的春日而高兴。Ба-ща̀ му неизка̀зано се ~,че го видя̀ жѝв и здра̀в. 他父亲看见他好好的,有说不出的高兴。

зарадѝ 和 **зара̀д** [前] ❶为,为了,为的是: Нѝе ра̀ботим нѐ ~ награ̀ди. 我们不是为奖励而工作的。Зарадѝ тя̀х съм гото̀в да жѐртвувам всѝчко,дорѝ и живо̀та си. 为了他们,我准备牺牲一切,甚至自己的生命。❷〈口〉因为,由于: Зарадѝ тѐбе закъсня̀х. 我因为你而迟到了。❸代替,替,顶: Идѝ ~ мѐне. 你替我去吧! Ра̀ботеше мъ̀жки,~ два̀ма. 他干得很棒,顶两个人。❹(与 мѝсля,гово̀ря 等动词连用,等于 за ⑩解)

зара̀жда|м[1] [完] ❶开始生(生育,生产) ❷开始结果: Та̀я вѝшня е ~ла о̀ще от съвсѐм ма̀лка. 这棵樱桃树从很小就开始结果了。

зара̀ждам[2] [未],**зародя̀** *-одѝш*,*-одѝх* [完] 使产生,使出现: Недоизка̀заните ду̀ми на До̀нка ~одѝха в сърцѐто ѝ ня̀каква сла̀дка надѐжда. 顿卡没说完的话使她的心中产生了一种甜蜜的希望。**~а̀ждане** [中]

зара̀ждам се [未],**зародя̀ се** *-одѝш се*,*-одѝх се* [完] [中态] 产生,出现: В дъ̀ното на душа̀та ѝ в то̀я мѝг се ~одѝ и дру̀га една̀ мѝсъл. 这时,在她内心深处又产生了另一个想法。**~а̀ждане** [中]

зара̀за [阴] ❶传染病源: носѝтел на ~ 传染病源,(传染病的)带菌者 ❷同 зарася̀ване: Зара̀зата на мала̀рията се пренѐся чрез кома̀ра. 疟疾通过蚊子传染。

заразва̀лям [完] 开始弄坏(毁坏,破坏,使变坏) — **се** [中态]

заразвѝва|м [完] 开始(把绕好的东西)解开(松开): Ба̀ба Ерѝна сѐдна и ~ кросно̀то. 埃里娜奶奶坐下,开始解起绕在织轴上的布来。— **се** [被动,中态]

заразвъ̀рзва|м [完] 开始解(系着的东西): Момчѐтата ~ха торбѝте си. 男孩子们开始解自己的袋子。— **се** [被动,中态]

заразглѐжда|м [完] 开始仔细看(观察): То̀й ме ~ с голя̀мо внима̀ние. 他极为仔细地观察起我来。— **се** [反身,中态]

зара̀з|ен *-на* [形] ❶传染的: ~на бо̀лест 传染病 ❷传染病患者用的: ~но отделѐние в бо̀лница 医院的传染病科

заразѐн *-а* ❶ заразя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 含有病菌(或其他病因的),成为有毒的,染(上)毒的: ~а вода̀ 含有病菌的水,被污染的水 ~и от мала̀рия 传染了疟疾的

заразигра̀вам [完] ❶开始使…跳起(舞)来 ❷开始折腾 — **се** [反身,被动]

заразѝжда|м се [完,中态,只复和三单] 开始走掉(离开),开始散去: Хо̀рата се ~ха по домовѐте си. 人们开始回家了。

заразѝтел|ен *-на* [形] ❶传染性的,能传染的: ~на бо̀лест 传染病 ❷〈转〉令人习染的,引人模仿的,有感染力的: ~ен смя̀х 有感染力的笑声 **~но** [副] **~ност** *-ността̀* [阴]

заразка̀звам [完] 开始讲(叙述,讲述)

заразма̀хва|м [未],**заразма̀хам** [完] 开始挥动(扬,抡): Тя̀ събѝра всѝчки сѝли и па̀к ~ мотѝката. 她聚集起全部力量,又挥起锄头来。— **се** [被动]

заразна̀сям [完] ❶开始分别送到 ❷开始到处散布 ❸开始驱散(赶散,吹散) — **се** [被动,中态]: Заразна̀сяха се от всѝчки странѝ гласовѐ. 从四面八方传来了声音。

заразоносѝтел *-ят*,*-я* [阳] 带菌者,带病毒者

заразотѝва|м се [完,中态,只复和三单] 开始走散(散往各处,散开): Ученѝчките изпя̀ха една̀ пѐсен и наро̀дът се ~ дово̀лен. 女学生们唱了一支歌,人们满意地开始往四处走散。

заразпа̀рям [完] ❶开始拆 ❷开始剪(割,剖)

заразпѝтвам [完] 开始询问(仔细地问,查问): Заразпѝтва ме тя̀,далѝ съм напра̀вила ка̀квото тя̀ ми заръ̀ча. 她开始仔细地问我是否把她嘱咐我的事做了。

заразпра̀вя|м [完] 开始说(讲,叙述): Като̀ ~,ня̀ма кра̀й. 他一说起来就没个完。

заразпра̀вям се [完,互及] ❶开始同…辩论 ❷开始同…打交道 ❸开始对付

заразтова̀рвам [完] 开始卸(东西、货) — **се** [被动]

заразтрѐбва|м [完] 开始收拾(整理,归置): Тя̀ ~ ста̀ята,ка-то̀ поста̀вяше вся̀ко нѐщо на мя̀стото му. 她开始整理屋子,使每件东西都各就各位。

заразтрѝва|м [完] ❶开始揉(擦,搓): То̀й изпищя̀ у̀ж от бо̀лки и ~ уда̀реното мя̀сто. 他假装由于疼而尖叫并揉起被碰着的地方来。

заразхвъ̀рля|м [完] 开始乱扔(朝四处扔): То̀й бъ̀рзо ~ кнѝгите на ма̀сата. 他开始很快地把书乱扔在桌子上。

зараз|я̀вам [未],**заразя̀** *-ѝш*,*-ѝх* [完] ❶传染,使染受: Бо̀лният от туберкуло̀за тря̀бва да се изолѝра,за да не ~я̀ва око̀лните. 结核病患者应隔离,以免传染给周围的人。❷散布病菌,染污: Неприя̀телят ~ѝ всѝчки водѝ. 敌人染污了所有的水域。❸〈转〉感染,熏染,使习染,使沾染,使染上(某种情感、想法、习惯等): ~я̀вам с добрѝя си прѝмер 以好榜样感染人 То̀зи смя̀х ~ѝ дру̀гите го̀сти. 这笑声感染了其他客人。**~я̀ване** [中]

зараз|я̀вам се [未],**заразя̀ се** *-ѝш се*,*-ѝх се* [完] ❶受传染,传染上,染上: ~я̀вам се от скарлатѝна 传染上猩红热 ❷〈转〉受感染,受熏染,染上: ~я̀вам се от усъ̀рдието му 我受到他的勤奋的感染 **~я̀ване** [中]

за̀ран *-та̀*,*-и* [阴]〈民〉❶早晨,早上: Всѐка ~ отѝвам на ра̀бота. 我每天早晨去上班。от ~ до вѐчер 从早到晚 ❷ [用作副] 早晨: ~ и вѐчер 早上和晚上

зара̀н [副]〈方〉明早,明晨,明天: Зара̀н ще ѝдем на нѝвата. 明早咱们到地里去。

зара̀на 和 **за̀рани** [副]〈方〉早晨,早上: За̀рани мно̀го ми се спѝ. 早晨我很想睡觉。

зара̀р [阳]〈旧〉亏损,亏本,损失: С та̀зи сто̀ка съм на ~. 买卖这头牲口我亏本了。

зара̀сна 见 зара̀ствам

зарас|та̀[1] *-тѐш*,*-то̀х*,*-тѐ*,过主形动 *-ъ̀л*,*-ла̀* [完] 开始长(生长)

зараста̀[2] 见 зара̀ствам

зара̀с|твам [未],**зара̀сна** *-неш*,*-нах* 和 **зараста̀** *-тѐш*,*-то̀х*,*-тѐ*,过主形动 *-ъ̀л*,*-ла̀* [完] ❶(伤口)愈合,长好: Ра̀ната ~тва. 伤口在愈合。❷同…连生,同…长在一起 ❸同 обра̀ствам (长满)

зарев|а̀вам [未],**зарева̀** *-ѐш*,*-а̀х* [完] ❶吼叫(嚎叫,哭喊)

起来：Детèто ~à. 孩子哭喊起来。❷开始粗暴地大叫(狂叫)起来：Òнзи пàк ~à. 那一位又狂叫起来了。

заревò［无复,中］(失火或日落时空中的)反光,反照,余辉,远望的火光

зарегистрѝра|м［未,完］❶登记,注册,挂号：~м новородèно детè 给新生儿登记 ~м писмàта във входящия днèвник 把信件登记在收文簿上 Вчèра ~х фѝрмата им. 昨天我给他们的公司注了册。❷〈转,书〉标志着：Нàшата индустрия ~ голèми успèхи. 我国工业取得了巨大成就。— **се**［反身,被动］

зарèд|а［阴］〈民〉**на ~а** 轮流,轮换,互相交替：Девòйките пèеха на ~и. 姑娘们轮流着唱。Рабòтим на ~а. 我们轮班工作。пъ̀рва ~а 第一班

зареден -*а*［完］❶ зaредя 过被形动 ❷［用作形］1. 成为实弹的,装上弹药的,装好弹的：~о орѫдие 装上炮弹的大炮 2.(指机器)装好的,装妥的：~ стàн 装好的织布机 ~а машѝна 装好的机器

зaредỳвам［完］开始使轮流(使互相交替,使互相更换)

зaредỳвам се［完,中态,常复］同 зарèждам се

заредя̀ 见 зарèждам[1] 和 зарèждам[2]

заредя̀ се 见 зарèждам се

зарèжа 见 заря̀звам[1] 和 заря̀звам[2]

зарè|ждам[1]［未］,**заредя̀** -*дѝш*,-*дѝх*［完］❶开始使轮流(使互相交替,使互相更换)：В сèло завърлỳва тèжка бòлест и ~дѝ да морѝ от кѫща на кѫща. 村子里流行起一种很厉害的病,使一家又一家中有人死去。❷开始一个接一个地说(唱、演奏等) ❸开始排列：От сутринтà е ~дѝл кнѝгите си. 从早晨起他就开始排列他的书籍。~**ждане**［中］

зарè|ждам[2]［未］,**заредя̀** -*дѝш*,-*дѝх*［完］❶装弹药,上子弹：~ждам пỳшка 把步枪装上子弹 ❷安装,装好,装置好：~ждам стàн 把织布机装好 ❸〈物〉充电 ❹装上燃料,灌油：~ждам мотòра 给马达加汽油 ~**ждане**［中］

зарè|ждам се［未］,**заредя̀ се** -*дѝш се*,-*дѝх се*［完］［中态,只复］开始一个接一个地来(走)：Зaредѝха се днѝ на почѝвка. 休息的日子一天天地过去了。~**ждане**［中］

Зарезàн［无复,阳］葡萄节(2月14日,按照风俗,在这一天修剪葡萄枝)

зарèз|вам［未］,**зарезя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］同 зарезя̀вам

зарез|я̀вам［未］,**зарезя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］〈方〉插上铁门闩

зар|èйвам［未］,**зарèя** -*èеш*,-*я̀х* 和 -*èях*［完］~**èйва пòглед** 开始漫无目的地远眺,开始把目光朝…漫射：Ля̀га по гръ̀б и ~èйва пòглед към звездѝте. 他仰面躺下,远望着繁星。

зарекà 见 зарѝчам

зарекà се 见 зарѝчам се

зарè|швам［未］,**зарèша** -*шиш*,-*сах*［完］❶开始梳(头)：Зарèшила го е отрàно, че ще го прàти на учѝлище. 她从很早就开始给他梳头,因为要送他上学去。❷梳(头)：Зарèшил си косàта на път. 他把头发梳成分缝的。— **се**［反身］

зарèя 见 зарèйвам

зарèя се -*èеш се*,-*я̀х се* 和-*èях се*［未,中态］〈罕〉❶开始无目的地走;走到远离人们的地方：Зарѧ̀х се самòтен из полèто. 我在田野中独自乱走起来。❷开始想到遥远的事(远远地想开去,想像到…)：Мѝслите му се ~èяха далèч в мѝналото. 他想起遥远的往事。

зарзавàт［阳］〈口〉同 зеленчỳк：Отля̀во е кỳхнята — готвàчът рèже ~а. 左边是厨房,厨师在切菜。

зарзавàтен -*а*［形］蔬菜的,用蔬菜做的：~а сỳпа 菜汤,青菜汤

зарзаватчѝйница［阴］菜店

зарзаватчѝйск|и -*а*［形］❶蔬菜的：~и магазѝн 菜店 ❷卖菜的人的

зарзаватчѝ|я -*я̀та*,-*и*［阳］,**зарзаватчѝйка**［阴］〈口〉出售蔬菜的人,卖菜的人

зàрзала［阴］❶杏树(*Prunus armeniaca*) ❷杏

зàрзалов -*а*［形］杏的,用杏做的：~ компòт 糖水杏

зарѝб|вам［未］,**зарѝбя** -*иш*,-*их*［完］同 зарибя̀вам — **се**［被动］~**ване**［中］

зарѝбен -*а* ❶ зарѝбя 的过被形动 ❷［用作形］人工养鱼的：~о èзеро (人工)养鱼湖,养了鱼的湖

зарѝбя 见 зарѝбвам

зариб|я̀вам［未］,**зарибя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］人工养鱼 — **се**［被动］~**я̀ване**［中］

зарѝбям［未］同 зарибя̀вам — **се**［被动］

зàрив［阳］〈方〉(给某些作物如玉米、向日葵等)第二次松土(以使根埋得更深)

зарѝ|вам［未］,**зарѝна** -*неш*,-*нах*,过被形动 -*нат* 和 **зарѝя** -*еш*,-*х*,过被形动 -*т*［完］❶埋,掩埋,盖上土、沙等：Редосеялката ~ва зърнàта. 条播机正把种子埋上。❷埋葬 ❸〈方〉(给土豆、玉米等)第二次松土 ❹〈罕〉开始培(铲)土 — **се**［反身,被动］~**ване**［中］

зарида̀|вам［未］,**зарида̀я** -*еш*,-*х*［完］开始号啕痛哭(大哭)：Не сдържà вълнèнието си и ~. 她抑制不住激动的心情,大哭起来。

зарѝна 见 зарѝвам

зарѝст -*а*［形］〈诗〉光辉的,光芒四射的

зарисỳвам［未,完］开始画

зарѝт|вам［未］,**зарѝтам**［完］❶开始踢,踢起来：Децàта ~аха тòпките. 孩子们踢起球来。❷踢走,踢开：Вѝж чàк къдè са ~али тòпката. 你们看他们把球踢到多远的地方去了。◇ **не съм ~ал за ня̀кого или за нèщо**〈口〉我并不太需要(不希罕)某人或某物

зарѝца［阴］заря̀ 的指小

зар|ѝчам［未］,**зарекà** -*ечèш*,-*èкох*,-*èче*,过主形动 -*èкъл*,-*èкла*［完］〈民〉禁止,告诫…不准…：Мàйка ми ме е ~èкла да не пѝя. 我母亲禁止我喝酒。

зарѝчам се［未］,**зарекà се** -*ечèш се*,-*èкох се*,-*èче се*,过主形动 -*èкъл се*,-*èкла се*［完］［中态］下决心不…,许下诺言不…,发誓不…,发誓戒绝：Зарѝчаше се, че ня̀ма да хòди ня̀къде. 他许下诺言哪儿都不去。Зарèкох се да не прекрàча прàга му. 我发誓永不跨他家的门坎。Зарѝчам се да не пỳша вèче. 我发誓不再抽烟了。~**ѝчане**［中］

заря̀ 见 зарѝвам

заро̀б|вам［未］,**заро̀бя** -*иш*,-*их*［完］奴役,使沦为奴隶：~вам ня̀кого икономѝчески 在经济上奴役(某人) ~вам нарòд 奴役人民 — **се**［被动］~**ване**［中］

заро̀б|вам се［未］,**заро̀бя се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］〈口〉(因做某事)时间完全被占去,忙于;束缚了自己,陷入(某事)：Зарòби се с кѫщна ра̀бота. 她整天忙于家务事。~**ване**［中］

заробѝтел -*ят*,-*я*［阳］〈罕〉同 поробѝтел (奴役者)

заробўва|м [完] ❶开始当奴隶,开始被奴役: От детѐ съм ~л на чорбаджѝите. 我从小孩子起就给财主们当奴隶。❷开始做苦役

заро̀бя 见 заро̀бвам

заро̀бя се 见 заро̀бвам се

заро̀вя 见 зара̀вям[1] 和 зара̀вям[2]

заро̀диш [阳]〈书〉❶胚,胚胎;胎,胎儿;幼芽 ❷〈转〉萌芽,初始,起源: Парѝжката комўна бѐше ~ на но̀в тѝп държа̀ва. 巴黎公社是新型国家的萌芽。Ло̀шите на̀вици тря̀бва да се према̀хват о̀ще в тѐхния ~. 应该在恶习刚一萌芽时就把它们除去。

заро̀дишен -*на* [形]〈书〉胚的,胚胎的,胚芽的;萌芽的: ~но състоя̀ние 萌芽状态 ~на пъ̀пка 胚芽

зародя̀ 见 зара̀ждам[2]

зародя̀ се 见 зара̀ждам се

зарозовя̀вам [未],**зарозовѐя** -*ѐеш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли* [完]〈罕〉渐渐变成玫瑰色(粉红色): Върховѐте на планина̀та ба̀вно ~я̀ха. 山顶渐渐变成玫瑰色。

заромоля̀вам [未],**заромоля̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完]〈口〉同 заро̀мнвам

заро̀мо̀н|вам [未],**заромо̀ня** -*иш*,-*их* [完] ❶开始发潺潺声(淙淙声) ❷开始轻声说

заро̀н|вам [未],**заро̀ня** -*иш*,-*их* [完] 开始掉(落,滴): Жена̀та запла̀ка и сълзи ~и. 女人哭起来了,掉眼泪了。— **се** [被动,中态]

заро̀нвям [未] 同 заро̀нвам — **се** [被动,中态]

заропта̀|вам [未],**заропта̀я** -*еш*,-*х* [完] 开始抱怨(发牢骚,说怨恨的话)

заро̀с|я̀вам [只三单],**заросѝва** [未],**заросѝ** -*ѝ* [完] 开始下毛毛雨(蒙蒙细雨): Отведнъ̀ж ~я̀ и па̀к бля̀сна слъ̀нце. 突然下起毛毛雨来,然后又出太阳了。Заро̀ся̀ва дъжд. 下起毛毛雨来了。

зарошав|я̀вам [未],**зарошавѐя** -*ѐеш*,-*я̀х* [完] 开始变蓬松(蓬乱): Зарошавя̀л си като̀ мѐчка. 你变得像狗熊一样毛发蓬乱。

заро|я̀вам се [未],**зароя̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се* [完] [中态] ❶开始形成群,(蜜蜂)随新王分新群: Ня̀колко ко̀шера се ~я̀ха едноврѐменно. 几窝蜜蜂都同时分了新群。❷〈转〉丛生,交集,一幕接一幕地涌现: И в мра̀чния му ўм злоко̀бни мѝсли се ~я̀ха. 在他阴暗的头脑中涌现出很多不吉利的想法。

заруга̀|вам [未],**заруга̀я** -*еш*,-*х* [完] 开始骂(斥骂,指斥,辱骂)

заруменѐя 见 зарумена̀вам[1]

зарумена̀ 见 зарумена̀вам[2]

зарумен|я̀вам[1] [未],**заруменѐя** -*ѐеш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли* [完] 成为(变成)绯红色,变成红色: Лицѐто ѝ ~я̀,тя̀ се засмя̀ и засра̀ми. 她脸红了,笑了,害羞了。Небѐто ~я̀. 天空变得绯红。— **се** [中态]

зарумен|я̀вам[2] [未],**зарумена̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 使绯红;使脸红;冻红: Зора̀та ~ѝ небѐто. 朝霞使天空变得绯红。— **се** [被动]

заруч|а̀вам [未],**заруча̀** -*ѝш*,-*а̀х* [完] 开始发隐约的隆隆声(发低沉的隆隆声): Заруча̀ га̀йда,ѐкна полѐто. 低沉的羊皮笛声响了起来,田野发出了回响。

зарф -*ове* [阳](垫咖啡杯的)金属小碟

заръв|а̀вам [未],**зарѐва̀** -*ѐш*,-*а̀х* [完] 开始咬(用嘴撕)

заръ̀гвам [未],**заръ̀гам** [完] 开始扎(刺,戳);开始塞: За-ръ̀га го в ребра̀та. 戳了他的肋骨。— **се** [互及]

заръ̀дам [未]〈民〉痛哭,号啕大哭

заръждав|я̀вам [未],**заръждавѐя** -*ѐеш*,-*я̀х* [完] ❶开始生锈: Желя̀зото лѐсно ~я̀ва. 铁很容易生锈。❷生锈: Гво̀здеите са ~ѐли. 钉子已经生锈了。~**я̀ване** [中]

заръ̀ка [阴]〈民,方〉委托,托咐,嘱咐

заръкома̀хвам [未],**заръкома̀хам** [完] 开始打手势,挥起手来

заръкопля̀ск|вам [未],**заръкопля̀скам** [完] 开始鼓掌(拍手),鼓起掌来,拍起手来: Го̀стите възто̀ржено ~аха и ста̀наха. 客人们热烈地鼓掌并站起来了。

заръкўва|м се [完,互及] 开始握手: То̀й се ~ с всѝчки. 他同所有人都握起手来。

заръмж|а̀вам [未],**заръмжа̀** -*ѝш*,-*а̀х* [完] ❶开始咆哮,开始(发威)吼叫: Едно̀ ѐдро кўче се хвъ̀рли към новодошлѝте и зло̀бно ~а̀. 一只大狗朝来人扑过去,凶恶地咆哮起来。❷〈转〉开始对…表示不满

заръм|я̀вам [只三单] **заръмя̀ва**[未],**заръмѝ** -*ѝ* [完] 开始下毛毛雨(下蒙蒙细雨): Заръмѝ дъжд. 下起毛毛雨来了。

заръ̀нч|вам [未],**заръ̀нча** -*иш*,-*их* [完]〈方〉(一般指狗)开始朝…咆哮(发威)吼叫,发威(作唔唿声): Кўчето го ~и. 狗朝他发威,唔唿唔唿地叫起来。— **се** [中态]

заръ̀с|вам [未],**заръ̀ся** -*иш*,-*их* [完] ❶开始浇(淋,洒)水: Заръ̀си ся̀тен дъжд. 下起毛毛雨来了。❷稍微浇(淋,洒)点水: Заръ̀сих дво̀ра да не сѐ вдѝга пра̀х. 我在院子里洒了点水,以免灰尘扬起来。

заръ̀сям [未] 同 заръ̀свам

заръ̀ф|вам [未],**заръ̀фам** [完] 开始(用嘴)咬碎(撕碎,扯碎): Кўчето ~а парчѐто месо̀,коѐто му хвъ̀рлих. 狗把我扔给它的那块肉咬碎了。

за̀ръч [阳] 同 заръ̀ка

заръ̀ч|вам [未],**заръ̀чам** [完]〈民〉❶定做,定购,定制;点定,选定: То̀й ~а вѝно. 他点了葡萄酒。❷委托,托咐,托给;交办,指派: Заръ̀чвам му да поздравѝ ма̀йка си. 我托他代我向他母亲问好。~**ване** [中]

заръ̀чк|а [阴]〈方〉同 по̀ръка (委托,托咐): Тя̀ ме затрўпа със ~и. 她托咐我一大堆事情。

зар|я̀[1] -*ѝш*,-*ѝх* [未,只三]〈诗〉照耀,辉耀;发光

зар|я̀[2] [阴] ❶霞(光),早霞,朝霞,晚霞;曙光: сўтринни ~я̀ 朝霞,早霞 вечѐрна ~я̀ 晚霞 ❷光辉,光芒,亮光: Далѐко ня̀къде свѐтеха ~я̀ от пожа̀рите. 远处闪耀着火光。❸[只复]〈诗〉光线,光芒: Слъ̀нцето па̀к грѐеше от висо̀кото небѐ и залѝваше земя̀та и хора̀та със ~ѝте си. 太阳又高高地照耀着,它的光芒沐浴着大地和人们。❹〈转〉光: ~я̀ от надѐжда 希望之光 ~я̀ на живо̀та 生命之光 ❺〈转〉初期,萌芽时期;曙光: Заря̀та на освобождѐнието ще се разга̀ря всѐ по̀-я̀рко и по̀-я̀рко. 解放的曙光将越来越明亮。❻点名号,礼号: Свѝри ~я̀. 吹点名号了。❼焰火晚会,(为纪念战斗节日而举行的)焰火庆祝会: ~я̀ с церемо̀нии 带庆祝仪式的焰火晚会

заря̀д [阳] ❶火药 ❷〈物〉电荷: положѝтелен ~ 正电荷

заря̀дка [阴]〈口〉早操,体操,体育锻炼

заря̀звам[1] [未],**зарѐжа** -*ѐжеш*,-*я̀зах* [完] ❶〈民〉刻出记号,划出标记 ❷〈罕〉开始割(剪,切) — **се** [被动] ◇ **Да го**

~ѐжем на вратата! (Тря̀бва да ~ѐжем на го̀рния пра̀г.) 让我们记下来吧,这可真是新鲜事!(在某人做了出人意料和违背他一贯表现的事时说) **~я̀зване** [中]

зар|я̀звам² [未],**зарѐжа** *-ѐжеш,-я̀зах* [完] 抛弃,丢下(不管),放弃;停止,终止,不再: ~я̀звам слѐдването си 中断(大学的)学业(辍学) Тя̀ ~я̀за всѝчко. 她把一切都抛弃了。— **се** [反身,被动] **~я̀зване** [中]

заса̀д|а [阴] ❶埋伏,隐藏,伏击: пра̀вя ~а 设埋伏,埋伏 мя̀сто,удо̀бно за ~а 便于埋伏的地点 Дѐбна из ~а. 我埋伏着等待。попа̀дам в ~а 中埋伏 убѝт из ~а 中了埋伏,被暗中击毙 ❷伏兵,埋伏哨: Попа̀днахме на неприя̀телска ~а. 我们遇到了敌军的伏兵。Тя̀ бѐ преслѐдвана,но вѝнаги умѐло се изплъ̀зваше от ~ите на полѝцията. 她被追捕着,但总是巧妙地躲开了警察局埋伏的人。❸埋伏点 ❹〈运〉越位

заса̀д|ен *-на* заса̀да 的形容词: ~ни войскѝ 埋伏的部队

засадя̀ 见 заса̀ждам

засадя̀вам 同 заса̀ждам

заса̀|ждам [未],**засадя̀** *-дѝш,-дѝх* [完] ❶(把一块地)种上,栽上: ~ждам тютю̀н 种烟草 Засадѝхме ця̀лата нѝва с карто̀фи. 我们把整块地全种上了土豆。Ще ~дя̀т дръвчѐта от двѐте странѝ на пътя̀. 他们要在路的两旁栽上小树。❷开始种,开始栽 — **се** [被动]: В су̀хите райо̀ни на на̀шата странà се ~ждат го̀рски по̀яси. 我国的干旱地区正在种植森林带。**~ждане** [中]: ра̀нно ~ждане 早植 ~ждане на тютю̀н 种植烟草,栽烟

засва̀лям [完] 开始拿(取,摘,拆下,卸): Засва̀ляха веднѐга бага̀жа. 他们马上卸起行李来。

засвѐт|вам [未],**засвѐтя** *-иш,-их* [完] ❶开始发光(发亮,照耀,照亮): Очѝте му ~иха от ра̀дост. 他高兴得两眼发光。❷(给某人)照亮,照着(使能看见): Ще ви ~я,докато̀ слѐзете по стъ̀лбата. 下楼梯的时候我给你们照亮。

засветлѐя *-ѐеш,-я̀х*,过主形动 *-я̀л,-я̀ла,-ѐли* [完] 开始变得较亮,渐渐明亮起来,开始发亮

засвѐтя 见 засвѐтвам

засвѝвам [未,完] 开始捻(搓,卷);开始蜷缩: Засвѝха го бо̀лки в корѐма. 腹痛使他直不起身子来。

засвидѐтелст[ву]ва|м [未,完]〈书〉❶证明,证实: ~м невинността̀ му 证明他无罪(无辜) То̀й ще ~ мо̀ето присъ̀ствие. 他可以证明我在场。❷确定,指明: То̀я фа̀кт е ~н от мно̀го наблюда̀тели. 很多目击者都指明了这一事实。❸表示,表明,表达: Тѐ бя̀ха ~ли вѐче гото̀вността̀ си да се жѐртвуват за свобода̀та. 他们已经表示了准备为自由而牺牲的决心。**~не** [中]

засвѝр|вам [未],**засвѝря** *-иш,-их* [完] 开始演奏(吹奏): Кава̀лът ~и. 长笛响了起来。Локомотѝвът дъ̀лго ~и. 机车汽笛长鸣。Засвѝриха щурцѝ. 蟋蟀叫了起来。— **се** [被动] **~ване** [中]

засвѝрк|вам [未],**засвѝркам** [完] 开始吹口哨(打唿哨,啸叫,吹哨): То̀й ~а с уста̀ ня̀какъв ма̀рш. 他用口哨吹起了一支进行曲。— **се** [被动]

засвѝря 见 засвѝрвам

засвоя̀|вам [未],**засво̀я** *-ѝш,-ѝх* [完]〈方〉据为已有,侵占 **~я̀ване** [中]

засвя̀тка се 见 засвя̀тквам се

засвя̀тк|вам [未],**засвя̀ткам** [完] 开始闪耀(闪烁,闪光,炯炯发光,冒出亮光): Засвя̀ткахме с фенѐрчетата из пътя̀. 在路上我们的手电筒亮了起来。Очѝте му ~аха. 他的眼睛炯炯发光。

засвя̀тк|вам се [只三单],**засвя̀тква се** [未],**засвя̀тка се** *-а се* [完] [无人称] 打起闪(电)来: Навъ̀н заваля̀ дъжд,~а се,загърмя̀. 外面下起了雨,打起了闪和雷。

засѐв|ен *-на* [形] 规定应该播种的: ~на пло̀щ 应播面积

засѐвки [复,无单,阴]〈民〉❶筛粉式(为做婚礼上用的面包而筛面粉时举行的一种仪式) ❷(举行筛粉仪式时唱的)筛粉歌

засега̀ [副] 目前,现在,现时: Засега̀ всѝчко вървѝ добрѐ. 目前一切都进行得很顺利。

засѐгна 见 zася̀гам

засѐгна се 见 зася̀гам се

заседа̀ва|м [未] 开会,出席会议: От трѝ часа̀ вѐче ~ме. 我们从三点钟就开会了。**~не** [中]

заседа̀ни|е *-я* [中] 会议,会: свѝквам (на) ~е 召开会议 открѝвам ~е 宣布开会 Вдѝгат ~е. 他们宣布休会。съдѐбно ~е 开庭 нау̀чно ~е 科学讨论会

заседа̀тел *-ят,-я* [阳],**заседа̀телка** [阴] **съдѐбен ~** 陪审员

заседа̀тел|ен *-на* [形] 会议的,开会的: ~на за̀ла 会议室,会议厅 ◇ **~ни**〈口〉参加会议的补贴

заседа̀телщина [阴]〈不赞〉喜欢多开会和开长会的毛病

засѐдна 见 зася̀дам

засѐднал *-а* ❶ засѐдна 的过主形动 ❷[用作形] 停(或站)在一个地方的,久呆不动的 ◇ **во̀дя ~ живо̀т** 过很少活动的生活

заседя̀вам се [未],**заседя̀ се** *-ѝш се,-я̀х се*,过主形动 *-я̀л се,-я̀ла се,-ѐли се* [完] [中态] ❶长时间地坐,长时间滞留: Мно̀го се ~я̀хме,а тря̀бваше отда̀вна да си вървѝм. 我们呆的时间太长了,我们早就该走了。❷长住: Цѐли петдесѐт годѝни не бѐ се ~я̀л дъ̀лго в сѐлото. 整整 50 年他没在村里长住过。

засѐка [阴]〈方〉❶林中伐尽大树的地方 ❷〈军〉鹿砦

засека̀ 见 засѝчам

засѐкн|а се *-еш се,-ах се* [完,反身] 开始擤鼻涕

засекрет|я̀вам [未],**засекретя̀** *-ѝш,-ѝх* [完] 使成为秘密,把…作为密件: Да̀нните са ~ѐни. 资料已经作为密件。

засѐл|вам [未],**засѐля** *-иш,-их* [完] ❶定居,居住;住满: Славя̀ните ~иха Балка̀нския полуо̀стров през 6—7 в. 斯拉夫人在六至七世纪定居到巴尔干半岛上。❷使移居,使迁入,使搬入,安排…居住 — **се** [被动]: Местността̀ бъ̀рзо се застроя̀ваше и ~ваше. 这个地方很快就建起房屋,住上了居民。**~ване** [中]

засѐл|вам се [未],**засѐля се** *-иш се,-их се* [完] [中态] 移居,定居,在新的地方居住下来: Тѐ се ~ват на о̀строва. 他们在岛上住了下来。**~ване** [中]

заселѐни|е *-я* [中]〈罕〉同 засѐлване: мя̀сто за ~е 移居的地方

засѐлищ|е *-а* [中] 新拓居地,移居的地方

засѐлни|к *-ци* [阳],**засѐлница** [阴] 移民

засѐля 见 засѐлвам

засѐля се 见 засѐлвам се

заселя̀вам [未]〈罕〉同 засѐлвам

засѐлям [未] 同 засѐлвам

засѐн|вам [未], **засеня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 засѐнчвам: Тъга̀ ~й добродушните селя̀шки сърца̀. 悲伤给农民们善良的心灵遮上了阴影。— **се** [被动] ~**ване** [中]

засѐнч|вам [未], **засѐнча** *-иш, -их* [完] ❶遮上阴影,使在阴影之下: Отместѝ се от прозо̀реца, че ми ~ваш. 你离开窗户吧,你挡我的亮了。❷遮住,使变暗: О̀блаците ~иха слъ̀нцето. 云彩遮住了太阳。❸手搭凉棚(遮住阳光): Шофьо̀рът ~и очѝ и хвъ̀рли по̀глед на за̀пад. 司机手搭凉棚往西边看。❹〈转〉使暗淡,冲淡,使黯然失色: Тя̀я побѐди ~ват всѝчки дру̀ги съби̇̀тия на междунаро̀дната арѐна. 这些胜利使国际舞台上其他所有事件都黯然失色。— **се** [被动] ~**ване** [中]

засеня̀ 见 засѐнвам 和 засеня̀вам

засен|я̀вам [未], **засеня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 засѐнвам — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

засѐня|м [未]〈罕〉同 засѐнчвам: Отсечѐте това̀ дърво̀ да не ~ прозо̀реца. 你们把这棵树砍了吧,免得挡住窗户。— **се** [被动] ~**не** [中]

засѐчка [阴] ❶机器突然停车;(枪弹)不发火,不响,卡壳: Пистолѐтът му напра̀ви ~. 他的手枪卡壳了。❷〈转〉不顺利,障碍: Заловѝ се то̀й с делика̀тна ра̀бота, но ста̀на ~. 他干起困难的工作,但遇到了障碍。

засѐчни|к *-ци* [阳] 无线电测向仪

засѐя 见 засѝвам

засѝл|вам [未], **засѝля** *-иш, -их* [完] ❶加强: ~вам впечатлѐнието 加深印象 ❷加快,加速: То̀й шѝбва конѐте и тѐ ~ват хо̀да си. 他抽了一下马,马加快了步子。Шофьо̀рът бѐше ~ил камио̀на на заво̀я. 司机在转弯处加快了卡车的速度。❸巩固,加强: ~вам позѝциите си 巩固阵地 ❹(给体弱的人)加强营养 — **се** [被动] ~**ване** [中]

засѝл|вам се [未], **засѝля се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶加强,变强;变健康: Шу̀мът (звъ̀кът) се ~ва. 声音在加强。Движѐнието се ~ва. 动作在变得有力。Бо̀лката се ~ва. 疼痛在加剧。❷鼓起劲来,鼓足劲: ~вам се да ско̀ча 鼓起劲准备跳 ❸(向某物)急奔去,扑去,跑过去;猛跑,快跑: Конѐте позна̀ха дво̀ра, доверчѝво и ра̀достно се ~иха вътре. 这些马认识这个院子,它们充满信任地、高兴地快跑了进去。❹〈口,讽〉为了芝麻大的事而奔忙 ~**ване** [中]: лека̀рство за ~ване 滋补药,强身药

засин|я̀вам [未], **засинѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 开始发蓝(变蓝),开始发青(变青): Небѐто ~я през о̀блаците. 透过云层的天空变蓝了。

засин|я̀вам се [未], **засинѐя се** *-ѐеш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态] 开始发蓝(呈现蓝色)

засѝп|вам [未], **засѝпя** *-еш, -ах* [完] ❶(用散体物)填满,垫平,填平,埋上;撒满,布满: ~вам ду̀пка 把洞(坑)填平 ~вам с пя̀сък 用沙子填平 ❷撒上,撒布,撒上一层,布满: Снегъ̀т ~ва всѝчки пъ̀тища. 白雪铺满了所有的道路. ❸〈转〉向…纷纷提出(问题),把(花)纷纷献给(投向)…: Засѝпват ме с ку̀п въпро̀си. 他们向我提了一大堆问题。❹开始撒(倾倒)(散体物、流体或液体) — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

засѝп|вам се [未], **засѝпя се** *-еш се, -ах се* [完] [中态] 开始散落;开始变成碎块: И жесто̀ки у̀дари се ~аха по тя̀лото му. 他身上挨了无数下毒打。~**ване** [中]

засиромаш|а̀вам [未], **засиромашѐя** *-ѐеш, -а̀х* [完] 变穷,成为穷人

засѝтвам [未]〈罕〉同 засѝщам

заситн|я̀вам [未], **заситня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶开始弄碎(弄细) ❷开始迈碎步(用细碎步走): Детѐто ~й пред ма̀йка си. 孩子在妈妈的前面迈着碎步走起来。❸开始下毛毛雨(下蒙蒙细雨)

засѝтням [未] 同 заситня̀вам

засѝтя 见 засѝщам

зас|я̀чам[1] [未], **засека̀** *-ечѐш, -я̀кох, -ѐче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -ѐкли*, 过被形动 *-ѐчен* [完] ❶开始砍(截,切): Адя̀къл дъ̀рвото и не го̀ отся̀къл. 他已开始砍树,但没把它砍断。❷从…上砍(削,凿)掉一点,从…上劈下一块来 ❸〈民〉使(道路、水沟等)转方向: Тѐ ~я̀чаха ва̀дите с мотѝки. 他们用锄头堵住田埂,让渠水流向别的方向。❹〈海,空〉测方位,定向,定方位;(无线)探向 — **се** [被动,互及]

зас|я̀чам[2] [未], **засека̀** *-ечѐш, -я̀кох, -ѐче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -ѐкли* [完] ❶(机器因有故障而)停转,停车;(枪弹)不发火,不响,卡壳: И изведнъ̀ж нѐщо ~ѐче в мото̀ра. Тра̀кторът спря̀. 突然马达里什么地方出了故障,拖拉机停了。Картѐчницата е замъ̀рсѐна със сма̀зка и ~я̀ча. 机枪的油泥太多,常卡壳。❷〈转〉突然停下不说了,突然沉默不语 ~**я̀чане** [中]: кра̀тко ~я̀чане 短暂的停顿

зас|я̀чам[3] [未], **засека̀** *-ечѐш, -я̀кох, -ѐче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -ѐкли*, 过被形动 *-ѐчен* [完]〈方〉(由于不好好洗而把衣服)弄旧: Не перѝ дрѐхите са̀мо със студѐна вода̀, ще ги ~ечѐш. 你别光用冷水洗衣服,这样会把衣服弄旧的。~**я̀чане** [中]

зас|я̀чам се [未], **засека̀ се** *-ечѐш се, -я̀кох се, -ѐче се*, 过主形动 *-я̀къл се, -я̀кла се, -ѐкли се* [完] 交叉,交织在一起: Фа̀ктите се ~я̀чат. 各种事实交织在一起。

засѝ|щам [未], **засѝтя** *-тиш, -тих* [完] 使吃饱,使觉得饱: Сладкѝшите лѐсно ~щат, но не хра̀нят. 甜食很容易饱人,但缺乏营养。— **се** [被动,中态]

засия̀|вам [未], **засия̀я** *-еш, -х* [完]〈诗〉开始照耀(辉耀,发光): Лицѐто му ~ от ра̀дост. 他高兴得容光焕发。

заска̀ч|вам [未], **заска̀чам** [完] 开始跳(跳跃): Заска̀чваме от ра̀дост. 我们高兴得跳了起来。Деца̀та ~аха о̀коло нѐго. 孩子们围着他跳跃起来。

заскимт|я̀вам [未], **заскимтя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] (哀怨地或高兴地)尖声吠叫起来,(狗)开始哀嚎: Ку̀чето пола̀йва, пола̀йва, па, като̀ му подхвъ̀рлиха парчѐнце хля̀б, ~я ра̀достно и млъ̀кна. 狗叫着,叫着,在人们扔给它一小块面包以后,它高兴地尖叫起来,然后就不出声了。

заскѝт|вам [未], **заскѝтам** [完] 开始流浪(漂泊,漫游,走来走去): Заскѝтаха от гра̀д на гра̀д. 他们开始从一个城市漂泊到另一个城市。— **се** [中态]: Войнѝците се ~аха на̀оконо. 士兵们在周围走来走去。

заско̀б|вам [未], **заско̀бя** *-иш, -их* [完]〈技〉用扒锯子(蚂蝗钉、两爪钉)卡(钩)住

заскоб|я̀вам [未], **заско̀бя** *-иш, -их* [完] ❶〈技〉用扒锯子(蚂蝗钉、两爪钉)卡(钩)住: Тря̀бва да ~им грѐдите, за да не

мърдат. 咱们得把梁用两爪钉卡住,免得松动。❷括上括弧: Заскòбените дỳми са на àвтора. 括上括弧的是作者的话。 **~ѝване** [中]

заскòбя|м [未] 同 заскобя̀вам **~не** [中]

заскò|квам [未], **заскòкна** *-кнеш, -кнах* 和 **заскòча** *-чиш, заскòчѝх* [完] (出乎意料地)来到,落到;碰到: Кàраха такà бърже, че ~кнаха в едѝн непроходѝм дòл, откъдèто едвà се измъкнаха. 他们把车开得那么快,以至于突然进到一个没有通路的峡谷,后来好不容易才从那儿走出来。

заскреж|àвам [未], **заскрежà** *-ѝш, -ѝх* [完] 使蒙上霜: Студèната мъглà ~ѝ дървèтата. 寒冷的雾气使树木挂上了霜。

заскрежèн *-а* [形] 蒙上霜的: ~а върба 蒙上霜的柳树

заскрибỳцвам [未], **заскрибỳцам** [完] 轧轧(吱吱)地响起来: Заскрибỳцаха тèжко натовàрени колѝ. 装货很多的车子吱吱地响起来。

заскрипт|я̀вам [未], **заскриптя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -èли* [完] 吱吱(吱吱嘎嘎)地响起来: Цигỳлките ~я̀ха. 小提琴吱吱嘎嘎地响了起来。**~я̀ване** [中]

заскỳб|вам [未], **заскỳбя** *-еш, -ах* [完] 开始(连根)拔,开始揪下: Заскỳбали кокòшките. 他们烟起母鸡的毛来。Ѝскаше ѝ се да ~е косѝте си. 她简直想把自己的头发揪掉。

заскъп|вам [未], **заскъпна** *-неш, -нах* [完] 同 поскъпвам (涨价): През войнàта стòките ~наха. 战争期间物价上涨了。

заскъпн|я̀вам [未], **заскъпнèя** *-èеш, -я̀х* [完] 开始贵起来,开始涨价

заскърц|вам [未], **заскърцам** [完] 轧轧(吱吱)响起来: Из крѝвите сèлски ỳлици ~аха колà. 大车在村子里弯弯曲曲的街道上吱吱响起来。Вратàта пàк ~а. 门又吱吱地响起来了。

заслàб|вам [未], **заслàбна** *-неш, -нах* [完] 〈口〉变瘦,消瘦

засла|ждам си [未], **засладя̀ си** *-дѝш си, -дѝх си* [完] [中态] (在饭后)吃点甜食: Засладѝхме си с баклавà. 饭后我们吃了糖汁核桃酥饼。

заслан|я̀вам [只三单] **засланя̀ва** [未], **засланѝ** *-ѝ* [完] [无人称] 覆盖上霜,结上霜: По нѝвите, градѝните сланà ~ѝла. 田地、菜园都结了霜。

заслàнял [未], **заслонѝ** *-онѝш, -онѝх* [完] 挡住(使看不见),掩藏,遮蔽,遮住: Заслонѝ лàмпата, че мнòго блещѝ. 灯太晃眼了,你把它挡上吧! **— се** [反身]

заслèдва|м [完] 〈罕〉开始跟…走(遵循;继续做): Àз ~х стрòго предписàнията на дòктора. 我开始严格地遵照医嘱做。

заслед|я̀вам [未], **заследя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 开始(对移动着的东西或发展着的事物)观察(注视,目送,注意,关心,留心): Заследѝх литератỳрата от мàлък. 我从小就开始注意文学。

заслепèни|е *-я* [中] (由于陶醉、兴奋、盲从、迷惑等而)失去判断力,无识别能力,盲目: Злòбата му го довèде до ѝстинско ~е. 愤恨使他完全失去了判断力。

заслепèност *-тà* [无复,阴] 同 заслепèние

заслепèя 见 заслепя̀вам

заслепѝтел|ен *-на* [形] 〈罕〉使眼睛发花的,耀眼的;使目眩的,刺眼的: ~на светкàвица 耀眼的闪电 **~но** 〈罕〉[副]: блещя̀ ~но 发出耀眼的光芒

заслеплèни|е *-я* [中] 〈旧〉同 заслепèние

заслепя̀ 见 заслепя̀вам[2]

заслеп|я̀вам[1] [未], **заслепèя** *-èеш, -я̀х* [完] 看不见,目眩,看不清: Заслепя̀х от сѝлния бля̀сък. 由于强光刺激,我眼睛看不见了。

заслеп|я̀вам[2] [未], **заслепя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使看不见;使目眩,使看不清,(汽车灯)耀眼: Сѝлните прожèктори го ~я̀ха. 强聚光灯使他目眩。❷〈转〉使盲目,使丧失理智,使失去理性: Парѝте ~я̀ват човèка. 金钱使人丧失理性。**— се** [被动,中态]

заслѝзам [完] 开始下(往下走): Заслѝзахме по стълбата. 我们开始沿着石级往下走。

заслòн [阳] 避风雨的地方,窝棚,山间小棚

заслоня̀вам [未] 同 заслàням **— се** [反身]

заслỳг|а [阴] 功劳,功勋,功绩: голя̀ма ~а 巨大功勋 възнаграждàвам(награждàвам) го спорèд ~ите 论功行赏(奖励) смя̀там го за свòя ~а 把它当作自己的功劳 Тòй ѝма голèми ~и за наỳката. 他对科学有很大贡献。

заслугỳвам [完] 开始当用人(仆人),开始伺候

заслỳжа 见 заслужàвам 和 заслỳжвам

заслуж|àвам [未], **заслỳжа** *-иш, -их* [完] ❶应分获得(博得),公道地得到(受到);应该(受到),理应得到;值得,配(得到),不愧: ~àвам наградa 应分地获得奖励 ~àвам наказàние 应受惩罚 ~àвам бòй 应该挨揍 Велѝката цèл ~àва всѝкакви жèртви. 为了伟大的目标值得付出一切牺牲。Тòй напълно е ~ил тòя висòк пòст. 他完全配担任这一高职。❷ [只完] 有功(劳),立了功: Тòй пò-мàлко ли е ~ил от тèбе? 他比你的功劳小吗? ◇ **~àва** [无人称] 值得: ~àва да се изтъкне (подчертàе) 值得指出(强调) Заслужàва също да се отбелèжи голя̀мото му влия̀ние. 同样值得指出他的巨大影响。

заслỳжвам[1] [未], **заслỳжа** *-иш, -их* [完] ❶开始为…服务(工作) ❷开始供职,服务,工作;服兵役: Заслỳжил съм по железнѝците òще от млàди годѝни. 我从年轻时就开始在铁路上工作。❸〈宗〉开始做弥撒: Свещèникът ~и литургѝя след литургѝя. 神甫做起一个又一个弥撒来。❹(狗)开始用后腿立起来(人立): Кỳченцето примѝга и ~и. 小狗眨着眼睛,用后腿立起来。

заслỳжвам[2] [未] 〈旧〉同 заслужàвам

заслỳжен *-а* [形] 应得的,应受的,应该的: ~а похвàла 应受的称赞 ~о наказàние 应得的惩罚 **~о** [副]: Тòй бè полỳчил òрдена ~о. 他配得这枚勋章。

заслỳжил *-а* ❶ заслỳжа 的过主形动 ❷ [用作形] 1. 有功(劳)的: ~ човèк 有功的人 2. (用于授给艺术和科学工作者的荣誉称号)(有)功勋的,有功绩的: ~ артѝст 功勋演员 ~ учѝтел 功勋教师

заслухт|я̀вам [未], **заслухтя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -èли* [完] 开始留心听(细听,谛听): Заслухтя̀ в тъмнинàта. 他在黑暗中留心听起来。

заслỳш|вам [未], **заслỳшам** [完] 开始听: Тòй сèдна тѝхо и ~а. 他轻轻地坐下,倾听起来。

заслỳшвам се [未], **заслỳшам се** [完] [中态] 开始留心听(细听,谛听);听得出神: Заслỳшах се в песентà на жътвàрките. 我谛听起割麦妇女们的歌来。

засм|ѝвам [未], **засмèя** *-èеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -èли* [完] 逗…笑,引…笑,使…笑: Не мè ~ѝвай! 别逗我笑! **— се** [中态]

засм|ѝвам се [未], **засмèя се** *-èеш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л*

се, *-ѝла се, -ѐли се* [完] [中态] ❶笑,微笑: Тòй не издържà и се ~ѝ глàсно. 他忍不住笑出声来了。❷开始笑,笑了起来: Засмѝха се всѝчки. 大家都笑了起来。◇ **~ѐя се до ушѝ** 特别高兴 **~ѝване** [中]

засмолѐн *-а* ❶ засмоля 的过被形动 ❷ [用作形] 涂上树脂(松香、焦油)的: ~ кòрпус на лòдката 涂上树脂的船身

засмол|ѝвам [未], **засмолѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 涂(抹)树脂(松香、焦油): ~ѝвам лòдка 给船涂树脂 — **се** [被动] **~ѝване** [中]

засмỳ|квам [未], **засмỳча** *-чеш, -ках* [完] ❶开始吸(吮): Засмỳкал мàйчино млѝко. 他吮起母奶来。❷吸,抽: Пòмпата ~ква тѐчност и пòсле я изтлàска навъ̀н. 唧筒抽了液体,再把液体推出来。

засмъд|ѝвам [只三单] **засмъдѝва ме** [未], **засмъдѝ ме** *-ѝ ме* [完] [无人称] 开始发痒: Засмъдѝ ме ràната. 我的伤口开始发痒了。

засмърд|ѝвам [未], **засмърдѝ** *-ѝш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] 开始发臭,散发起臭味来: Нѐщо ~ѝ. 有什么东西发臭了。

засмърк|вам [未], **засмъркам** [完] ❶开始用鼻子吸 ❷用鼻子吸起鼻涕来: Каквò си ~ал, осекнѝ се! 你怎么吸起鼻涕来了? 快擤擤!

засмѝн *-ѝна, -ѐни* [形] 微笑的;光明的;愉快的: Тòй е вс̀е довòлен и вѐчно вѐсел и ~ѝн. 他总是感到满意、愉快,总是笑。~ѐни лицà 笑脸 ◇ **~ѝн до ушѝ** 非常高兴的,非常愉快的 **~ѝно** [副]

засмѝта|м [完] 开始算(计算): Стàрецът присѐдна и ~ на прѣсти. 老人坐下,掰着指头算起来。

заснеж|àвам [只三] **заснежàва** [未], **заснежѝ** *-ѝ* [完] 用雪覆盖,用雪堆上(埋上): Валѐжите ~ѝха железопѣтните лѝнии. 铁路被雪埋上了。

заснеж|àвам се [只三] **заснежàва се** [未], **заснежѝ се** *-ѝ се* [完] [中态] ❶被雪埋上(覆盖,堆上): Дървѐтата се ~àват. 树木被雪覆盖了。❷ [无人称] 下雪: Ѐй сỳма мѐсеци откàк се ~ѝ. 从下雪到现在已有好几个月了。**~àване** [中]

заснежѐн *-а* [形] 被雪覆盖的,积雪的: ~и полѝни 被雪覆盖的林间平地

заснѐма|м[1] [未,完] 开始摘(除,脱,取下): Следовàтелят позеленѝ и нѐрвно ~ очилàта си. 法院侦察员气得脸发青,神经质地摘下眼镜。

заснѐма|м[2] 和 **заснѝмам** [完] 开始照相,开始摄影: Фотогрàфите веднàга защрàкаха, ~ха. 摄影师们立即咔咔地照起相来。

заснѐ|мам[3] 和 **заснѝмам** [未], **заснѐма** *-меш, -х* [完] ❶摄制,拍: Тѐзи кàдри са ~ти на морѐто. 这些镜头是在海上拍的。❷〈专〉(给已建成的建筑物)画草图

заснов|àвам [未], **заснов`а** *-ѐш, -àх* [完] ❶开始走来走去(跑来跑去): Засновàха хòра по ỳлиците. 人们开始在街上走来走去。❷开始整经: Засновàла е платнòто от двà часà. 从两点钟起她就开始给这块要织的布整经。

засол|ѝвам [未], **засолѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 放点盐,加点盐 ◇ **~ѝвам си с нѐщо** 〈口〉吃点咸东西换换口味

заспàл *-а* ❶ заспѝ 的过主形动 ❷ [用作形] 1.(已)睡着的: Намѐриха го ~ на пѐйката. 他们找到他时,他已在长椅上睡着了。2.〈转〉死气沉沉的,无精打彩的,无生气的;冷漠的: ~ пòглед 无精打彩的目光,无神的眼光 **~ост** *-остта* [阴] 死气沉沉,无精打彩,无生气,冷漠

засп|ѝвам [未], **заспѝ** *-ѝш, -àх* [完] 睡着: Съблѝчам се. Лѝгам в леглòто. Заспѝвам. 我脱了衣服,躺在床上,睡着了。◇ **~ѝвам вѐчен сън** 〈书〉与世长辞,去世 **~ѝвам на лàврите си** 〈书〉躺在自己的桂冠上,躺在自己的功劳簿上睡大觉,满足于已有的成绩而止步不前 **~ѝване** [中]

заспòр|вам [未], **заспòря** *-иш, -их* [完] 开始争论

заспỳскварм [未], **заспỳскам** 和 **заспỳщам** [完] 开始放下

заспỳскварм се [未], **заспỳскам се** [完] [中态] 开始走下去(下来,降下,降落,落下)

заспѝ 见 заспѝвам

засрàм|вам [未], **засрàмя** *-иш, -их* [完] 使感到害羞,使感到难为情;给…丢丑,使…丢脸: Стоѝн се ядòса, че го ~иха пред жетвàрките. 斯托扬因为别人让他在收麦子的妇女面前丢脸而生气。Брàво. Àз знàех, че тѝ нѝма да ме ~иш. 好啊! 我知道你不会给我丢脸的。**~ване** [中]

засрàм|вам се [未], **засрàмя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 害羞,感到害羞: Цвѐта се ~и и навѐде очѝ. 茨维塔害羞了,垂下了眼帘。Засрàмих се от дỳмите му. 我为他的话而感到害臊。**~ване** [中]

засрàмям [未] 〈罕〉同 засрàмвам

засрѐщам [完] 开始遇见(碰见,会见)

засрѐщам се [完,互及] ❶开始遇见(碰见,会见) ❷(某物相应的部分)相吻合

засрѝча|м [完] 开始一个音节一个音节很不熟练地读: И àз ~х, премалѝл от вълнѐние, писмòто. 我激动得浑身发软,一个音节一个音节地读起信来。

засрѣбвам [完] 出声地喝起来(喝饮料或流体时因大口吸气而发出声音)

застàв|а [阴] 〈军〉❶哨兵,卫兵,警卫队,守备队: Не ѐ злѐ да усѝлиш ~ите. 最好你能加强岗哨。❷哨所,岗哨,边防哨所: Спрѝха ни на ~ата. 岗哨把我们拦住了。

застà|вам[1] [未], **застàна** *-неш, -нах* [完] ❶停在(站在)某个地方: Катò влѐзе тѝ, ~на нерешѝтелно до вратàта. 她进来以后,犹疑不决地挨着门站着。Всѝчки ~наха на мѝсто. 所有人都在原地呆着。❷摆好某种姿势 ❸开始站起来 ◇ **~вам на нѐчия странà** 〈书〉站在某人(某事)的一边,成为…的支持者 **~вам начѐло** 〈书〉承担对…的领导,率领 **~ване** [中]

застàва|м[2] [完,只复] 一个接一个地站起来: Всѝчки едѝн по едѝн ~ха. 大家一个接一个地站起来了。

застàв|ям [未], **застàвя** *-иш, -их* [完] 迫使,强迫,强制,使(不得不),强使: ~ям го да пàдне на коленѐ 迫使他屈膝 Застàвих го да си признàе. 迫使他承认。— **се** [被动] **~яне** [中]

застàна 见 застàвам[1]

застарѐя 见 застарѝвам[1]

застарѝ 见 застарѝвам[2]

застар|ѝвам[1] [未], **застарѐя** *-ѐеш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] 开始变老(衰老,见老);稍稍变老: Кỳчето ~ѝ и не ѐ вѐче за лòв. 狗老了,已经不能打猎了。**~ѝване** [中]

застар|ѝвам[2] [未], **застарѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使…变老,使…衰老: Теглилàта бѝха го ~ѝли и съвсѐм изменѝли. 苦难使他衰老了,使他完全变了样。❷〈罕〉使…显得老 **~ѝване** [中]

застèля 见 застѝлам

застèн|вам [未], **застèна** *-еш*, *-ах* [完] 开始呻吟(哼哼): Бòлната се пробỳди и пàк ~а. 病人醒了,又哼哼起来。

застѝ|вам [未], **застѝна** *-неш*, *-нах* [完] ❶渐渐变冷,凉下来: Врèмето ~на. 天气渐渐变冷了。❷〈转〉(由于受到惊吓等而)呆立,呆若木鸡: Женà му ~на за мѝг, пòсле подскòчи катò бясна. 他妻子呆立了片刻,后来,像疯了似的跳了起来。❸[只三]〈转〉保持(某种表情等): На ỳстните му бèше ~йнала студèна, надмèнна усмѝвка. 他嘴唇上长时间带着高傲的冷笑。◇ **Кръвтà ми ~ва в жѝлите.** 我害怕得全身血都凉了,我害怕得全身发冷(打冷战)。~**ване** [中]

застѝг|ам [未], **застѝгна** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶赶上,追上: Тòй с децàта си ~на тълпàта. 他跟孩子们赶上了人群。❷碰上,遇上: Ще ядèм хỳбав дъждèц, но данò не ни ~не из пътя. 我们会挨一场大雨淋,可是,但愿别让咱们在路上赶上这场雨。— **се** [被动,互及]

застѝгвам [未]〈罕〉同 застѝгам

застѝгна 见 застѝгам

застѝлам [未], **застèля** *-èлеш*, *-лàх* [完] ❶[只三] 铺上,盖上: ~ѝлам леглò 铺床 Снегът ~ѝлаше всѝчко. 雪把一切都给盖上了。❷把…铺上,用…盖上 — **се** [被动] ~**ѝлане** [中]

застѝлка [阴](织或编织的)台布、床罩等

застѝна 见 застѝвам

застѝск|вам [未], **застѝскам** [完] 开始握紧(夹紧,挤紧,钳紧): Всѝчки ~аха приветлѝво ръкàта на мòмъка. 大家都同小伙子亲切地握起手来。

застò|ен *-йна* застòй 的形容词: ~ни временà 停滞的时期

застòй *-ят*, *-я*, *-и* [阳]〈书〉停滞,停顿;萧条,不景气: Всѝчко е в ~й. 一切都处于停顿状态。Днèшното врèме не è врèме на ~й, а на движèние напрèд. 当今的时代不是停滞的时代,而是前进的时代。

застоя|вам [未], **застоя** *-ѝш*, *-ях* [完] ❶〈方〉站在一个地方停住 ❷〈罕〉开始站立

застоя|вам се [未], **застоя се** *-ѝш се*, *-ях се* [完] [中态] ❶逗留,长时间停留,呆: Къдè ѝде на гòсти, всè ще се ~ѝ. 他不管到哪儿去做客,总要在那儿呆很长时间。Не мòга да се ~я на еднò място. 我在一个地方呆不住(我坐立不安)。❷[只三] 长时间地延续,持续很长时间: Застоя се сỳша и катò опустошѝтелен пожàр изгорѝ всѝчко. 旱灾延续了很长时间,它就像一场毁灭性的火灾似的把一切都烧光了。❸〈转〉(货物等)积压 ❹〈转〉(空气、水等)不流动

застоял *-а* [形](指水)不动的,不流的,死的: ~ вир (死)水塘 ~а водà 死水 ◇ ~ **въздух** 污浊的空气 ~**ост** *-осттà* [阴]

застрàн|вам 和 **застрàням** [未], **застрàня** *-иш*, *-их* [完]〈方〉给…让路,闪开: Катò срèщнеш натовàрена колà, ~ѝй. 你要是遇到装满货的车,就给它让路。

застрахòва|м [未,完] 保险,使受保险,订保险契约 — **се** [被动] ~**не** [中]

застрахòва|м се [未,完,中态]〈口〉把本身保险,把自己的财产保险;保证自己不出意外 ~**не** [中]: ~не на живòта в слỳчай на смърт 人寿保险

застраховàтел *-ят*, *-я* [阳] 承保单位,承保人,保险公司

застраховàтел|ен *-на* [形] 保险的;以防万一的,防备意外的: ~но дрỳжество 保险公司 ~на пòлица 保险单

застрахòвка [阴] ❶保险;保险契约: сключвам ~ 签订保险契约 социàлна ~ 社会保险 ~ за живòт 人寿(保)险 ~ от злополỳка 意外险 ~ на имòт 财产保险 ❷保险赔偿金

застраша|вам [未], **застрашà** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 威胁,威吓;有…的危险,有引起…的危险: В Пекѝн бяха пресушèни 3 голèми блатà, застоялата водà на кòйто ~àваше здрàвето на жѝтелите на Пекѝн. 在北京汲干了三个大水坑,这些水坑的死水曾经威胁着北京市民的健康。~**àване** [中]

застрашѝтел|ен *-на* [形] 威胁的,危险的;险恶的,有…之虞的: Епидèмията взèма ~ни размèри. 流行病流行之广令人害怕。~**но** [副] ~**ност** *-носттà* [阴]

застрèл|вам [未], **застрèлям** [完] ❶(用枪)击毙,枪杀: ~вам с пỳшка 用步枪击毙 Акò го хвàне, ще го ~я катò кỳче. 如果捉住他,会像枪杀一只狗一样地把他击毙。❷开始射击 — **се** [反身,被动] ◇ ~**вам с очѝ** 扫一眼 ~**ване** [中]

застрèлям[1] 见 застрèлвам

застрèлям[2] [完] 开始射(射击)

застрѝ|гвам [未], **застрѝжа** *-жеш*, *-гах* [完] 开始剪(毛发等)

застроèн *-а* [形] 盖上房子的,有建筑物的: ~а плòщ 盖了房子的地段

застрò|йвам [未], **застроя** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 放调料(调味品),加作料 — **се** [被动]

застрòйка [阴](用打散的鸡蛋和酸料做成的)加在汤里的调料,做汤用的打散的鸡蛋

застроя 见 застрòйвам

застроя|вам [未], **застроя** *-ѝш*, *-ѝх* [完] ❶(在某地段上)建筑房屋,(把某处)盖上房屋: ~явам парцèл 把小块土地盖上房屋 ❷〈罕〉开始建筑(建设,盖房子) — **се** [被动] ~**яване** [中]

зàструзи [复]〈方〉同 захлỳпци

застуд|явам [只三] **застудява** [未], **застудèе** *-я* [完](天气)变冷,(天气)冷起来: Врèмето ~я и посетѝтели ѝдваха мнòго рядко. 天气冷起来了,很少有人来参观。Тàзи годѝна мнòго рàно ~я. 今年冷得很早。~**яване** [中]

застуд|явам се [只三] **застудява се** [未], **застудѝ се** *-ѝ се* [完] [无人称](天气)变冷,(天气)冷起来: Оттàм минàваха и елèновите стадà, когàто се ~èше. 当天气冷起来的时候,鹿群也从那里过去。~**яване** [中]

застъп|вам [未], **застъпя** *-иш*, *-их* [完] ❶踩住: Застъпи си рòклята, та щèше да пàдне. 她踩住了自己的连衣裙,差一点摔倒。❷压住…的边(末端): Втòрата дъскà трябва да ~и пъ̀рвата. 第二块板得压住第一块的边。❸〈转〉重视,注重: В нàшето стопàнство е ~ено пчелàрството. 我们农场里重视养蜂业。❹(诉讼程序中)为…辩护(当…的辩护人) ❺叙述,讲叙,叙说: В статѝята си ~ва погрèшни схвàщания. 他在文章中讲了错误的观点。— **се** [被动] ~**ване** [中]

застъп|вам се [未], **застъпя се** *-иш се*, *-их се* [完] [中态] ❶摞,堆积: Дъскѝте трябва да се ~ват добрè. 这些木板应该摞得整整齐齐的。❷替…说情;(出面)袒护,庇护;包庇;为…鸣不平,为…辩护: ~вам се за някого 袒护某人,为某人辩护 ~**ване** [中]

застъпни|к *-ци* [阳], **застъпница** [阴] ❶庇护人,说情的

人,辩护者;包庇者 ❷(在选举中维护某党派利益的)监视人

застъпничеств|о *-a* [中] 庇护,说情,辩护,包庇: ~о за невѝнно осъден 为无辜而被判决有罪的人辩护

застъпя 见 застъпвам

застъпя се 见 застъпвам се

застъпям [未] 同 застъпвам

застъпям се [未,中态] 同 застъпвам се: Застъпял се за сиромàсите. 他为穷人说话。

застър|гвам [未], **застържа** *-жеш, -гах* [完] ❶开始刮(刨): Застъргах със стъкло̀ подмѐтката. 我用玻璃刮起鞋底来。❷开始磨(研磨)

застърчà|вам [未], **застърчà** *-ѝш, -àх* [完] ❶(高的或长的东西向上)开始直立(戳,耸立,竖起,撅起,凸出) ❷(不像样子地,不是地方地)开始站(现出): Стàнчо ~à пàк самѝн. 斯坦乔又是孤零零一个人站到那儿。

застя̀га|м [完] ❶开始系(拉,捆,束,扎): Тòй пàк ~ пòяса си. 他又开始束紧腰带。❷开始修(修理) ❸开始准备: Застя̀гаха свàтбата. 他们开始筹备婚礼。— **се** [被动]

застя̀га|м се [完,中态]〈口〉开始准备;开始收拾行装: Тѐ се ~ха за тръ̀гване. 他们已开始收拾行装,准备动身。

засуетя̀|вам се [未], **засуетя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完][中态] 开始跑来跑去(无谓奔忙,乱忙,瞎忙): Тя̀ зашѐта и се ~ѝ из къ̀щи. 她干起家务来,在家里忙来忙去。

засу̀кан *-a* ❶ засу̀ча 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 卷的,捋竖起来的;捻起来的: ~и мустàци 捻起来的小胡子 2.〈转,口〉打扮得厉害的: Вѝжте я каква е ~а! 你们看她打扮得多么厉害!

засу̀|квам[1] [未], **засу̀ча** *-чеш, -ках* [完] ❶卷起来捻紧,捻住,捆住: ~квам мустàци 捻(小)胡子 ❷〈方〉卷(袖口、裤脚等): Тя̀ ~че ръкàвите си. 她把袖口卷了起来。❸开始捻(卷) **~кване** [中]

засу̀|квам[2] [未], **засу̀ча** *-чеш, -ках* [完] 开始吸(吮,啜) **~кване** [中]

засумтя̀|вам [未], **засумтя̀** *-ѝш, -я̀х* [完] 开始用鼻子连发喘息声(呼哧声)

зàсуха [阴]〈方〉干旱,旱灾: Ливàдата бѐ слàба от ~та. 草场上的牧草因干旱而长得不好。

засу̀ча 见 засу̀квам[1] 和 засу̀квам[2]

засушà|вам [未], **засушà** *-ѝш, -ѝх* [完] 开始晒干(烘干,烤干,弄干,晾干,使干燥,使发干) — **се** [被动] **~àване** [中]

засушà|вам се [只三单] **засушàва се** [未], **засушѝ се** *-ѝ се* [完][中态](天气)变干旱,天旱: Есентà се ~ѝ, хòрата очàкваха дъ̀жд, но дъ̀жд не кàпна нѝто еднà кàпка. 秋天天旱,人们盼雨,可是连一滴雨也没下。**~àване** [中]

засушлѝв *-a* [形] 干旱的,经常发生旱灾的: ~и райòни 干旱地区,常发生旱灾的地区

засъбàрям [完] 开始破坏(毁坏,拆毁,损坏)

засъбѝра|м [完] ❶开始集中(集合,召集到一起,使聚到一起) ❷开始收集(搜集) — **се** [只复和三单,被动,中态]: Тѐ се ~ха на гру̀пи и зашѐпнаха. 他们聚集成一群一群的,低声说起话来。

засъблѝчам [完] 开始脱(衣服)

засълн|я̀м [未], **засълня̀** *-ѝш, -ѝх* [完]〈方〉❶遮盖,遮掩,挡上 ❷掩盖(真相),掩饰

засъну̀вам [未,完] 开始做梦,做起梦来

засърб|я̀вам [未], **засъ̀рбам** [完] 开始出声地喝: Тòй бъ̀рзо ~а чорбàта. 他很快地出声喝起汤来。

засърбя̀вам [只三] **засърбя̀ва ме** [未], **засърбѝ ме** *-ѝ ме* [完][无人称] 开始发痒: Засърбѝ ме гъ̀рбът. 我背发痒了。

засъск|вам [未], **засъ̀скам** [完] 开始发出嗞嗞声(沙沙声,吱吱声),嗞嗞(沙沙,吱吱)响起来: Ку̀чето подгòни гъ̀ските и тѐ ~аха. 狗追赶着鹅,鹅嗞嗞地叫起来了。

засъх|вам [未], **засъ̀хна** *-неш, -нах* [完] ❶发干,干了一点;干涸: Пранѐто ~ва. 晾的衣服有点干了。❷开始发干: Земя̀та ~ваше. 土地开始干旱了。Тòй ѝска да говòри òще мнòго, но гъ̀рлото му ~ва. 他还想说很多话,可是他的嗓子开始发干了。

засъ̀хнал *-a* ❶ засъ̀хна 的过主形动 ❷ [用作形] 干了的;凝固的,凝结的;变硬的: Тòй облѝза ~ите си у̀стни. 他舔了舔发干的嘴唇。~а кръ̀в 凝固的血,血痂

зася̀|вам [未], **засѐя** *-ѐеш, -я̀х* 和 *-ѐях*, 过被形动 *-я̀т, -я̀та, -ѐти* 和 *-я̀н, -я̀на, -ѐни*, (罕) *-ѐян* [完] ❶种上,种满: Зася̀хме двàйсет дѐкара с конòп. 我们种了二十狄卡尔的大麻。❷开始播种 ❸〈专〉做细菌培养 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

зася̀вка [阴]〈专〉培养(细菌): Присъ̀ствието на бацѝли се открѝва нàй-сѝгурно чрез ~. 通过细菌培养能够最可靠地检验有无杆菌存在。

зас|я̀гам [未], **засѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах*, 过被形动 *-ѐгнат* [完] ❶接触,触及,(轻轻)碰着: Не дàва с ръкà да го ~ѐгнеш. 他不让你用手碰他一下。❷打,击,击中,打中: Куршу̀мът не ѐ ~ѐгнал сърцѐто. 子弹没有打着心脏。Болесттà ~я̀га всѝчки òргани. 疾病蔓延到所有器官。❸〈转〉深深地激动,使深深地动感情,深深触动: Нòвото нещàстие дълбòко го ~ѐгна. 新的不幸深深触动了他。❹〈转〉刺痛,触犯,伤害: Нѐговото изкàзване сѝлно ме ~ѐгна. 他的发言深深地刺痛了我。❺有关,涉及,关涉到: Товà не гò ~я̀га. 这与他无关。❻提到,谈到: В изкàзванията колѐгите ~ѐгнаха предѝмно стопàнски въпрòси. 同事们在发言中主要提到了经济问题。— **се** [被动] **~я̀гане** [中]

зас|я̀гам се [未], **засѐгна се** *-ѐгнеш се, -ѐгнах се*, 过被形动 *-ѐгнат* [完][中态] 生气,不高兴: Тòзи човѐк се ~я̀га и от шегѝ. 这个人因为玩笑也会生气。**~я̀гане** [中]

зася̀|дам [未], **засѐдна** *-ѐднеш, -ѐднах* [完] ❶坐得过久,滞留过久,长时间地呆在…: Катò ~ѐдне ня̀къде, не мѝсли за ставàне. 他一坐到哪儿就不想站起来。❷(子弹、弹片等)打进,留在(深处): Куршу̀мът бѐ ~ѐднал в гърдѝте му. 子弹留在他的胸膛里了。❸〈转〉深深地印在,嵌入,卡住 ❹(船只)搁浅;陷进: Кòрабът ~ѐдна в пя̀съка край брегà. 轮船在岸边的沙土中搁浅了。❺(太阳、月亮)落下,下山: Мѐсецът ~ѐдна и стàна òще пò-тъ̀мно. 月亮落下去了,天更暗了。— **се** [中态] ◇ **Зася̀да ми зàлък (бу̀ца и др.) на гъ̀рлото.** 有东西卡住我的嗓子眼儿了。**~я̀дане** [中]

затаѐн *-a* ❶ затая̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 内心的,深藏在心里的;不表现出来的,隐藏的: ~ стрàх 不表现出来的恐惧 ~а рѐвност 深藏在内心的嫉妒 ◇ **със ~ дъ̀х** 屏住呼吸(紧张地,全神贯注地)

затананѝк|вам [未], **затананѝкам** [完] 开始(用鼻子)哼哼: Тя̀ ~а с тъ̀нък глàс. 她细声地哼起歌来。

затанцу̀вам [完] 开始跳舞,跳起舞来

затàп|вам [未], **затàпя** *-иш, -их* [完] ❶〈口〉塞上,堵上 ❷

〈行〉(用恰当的、机智的话)使某人闭上嘴,堵上某人的嘴

затарашу̀ва|м［完］摸索着找(搜寻)起来：Ста̀рият човѐк ～ по джо̀бовете си за кибри̇̀т. 老人摸索着他的衣兜,找起火柴来。

зата|я̀вам［未］,**затая̀** *-и̇̀ш, -и̇̀х*［完］深藏在心里,怀抱,蓄意,存心,隐藏(不宣)：В душа̀та си то̀й е ～ѝл едно̀ скри̇̀то недово̀лство. 他内心隐藏着暗暗的不满。— **се**［中态］◇ **～я̀вам дъх(ди̇̀шането си)** 屏住气;不动,不出声,全神贯注地站着

затвара̀чка［阴］(把瓶子、罐头密封起来的)封盖器,压盖器

затв|а̀рям［未］,**затво̀ря** *-о̀риш, -о̀рих*［完］❶关上,关闭;盖住,盖上(与 отва̀рям (打开)相对)：～а̀рям врата̀та (прозо̀реца) 关上门(窗) ～а̀рям кути̇̀я(сандъ̀к, ку̀фар) 盖上(关上)盒盖(木箱、箱子) ❷合上,闭上,关闭;挂上(电话)：～а̀рям чадъ̀р 收起雨伞 ～а̀рям кни̇̀га 合上书 ～а̀рям очи̇̀ 闭上眼睛 ～а̀рям чешма̀та 关上水龙头 ～а̀рям телефо̀на 挂上电话 ❸围住,堵住;封闭：Хъ̀лмът ～а̀ряше хоризо̀нта. 山丘挡住了视野。Полицѐйските кордо̀ни ～а̀рят у̀лицата. 警察队伍封锁了街道。～а̀рям гра̀ницата 封闭国境 ❹关门,不办公,不营业,不工作;〈军〉停办,关闭：Ще ～а̀ряме, че е врѐме за о̀бед. 我们要关门了,该吃午饭了。Бѐше пра̀зничен дѐн, пaза̀рът бѐше ～о̀рен. 那天是节日,市场不营业。Йорда̀н видя̀, че така̀ не мо̀же да върви̇̀, и ско̀ро ～о̀ри кръ̀чмата. 约尔丹看到这样下去不行,很快就关闭了酒店。❺关(住),圈住：В това̀ ху̀баво врѐме и при тая̀ уси̇̀лена къ̀рска ра̀бота Ко̀лчо ～а̀ря неве̇̀стата дома̀. 在这么好的天气和农活这么忙的情况下,科尔乔还把新媳妇关在家里。Хо̀рата бъ̀рзаха да ～о̀рят добитъ̀ка в обо̀рите. 人们急忙把牲口圈在圈里。❻关(在监狱里),监禁 — **се**［反身,被动］：Ра̀ната се ～а̀ря. 伤口在愈合。Непрекъ̀снато валя̀ сня̀г. Пъ̀тищата се ～о̀риха. 雪不停地下着,道路被封住了。Поня̀кога тя̀ се ～а̀ряше в ста̀ята си. 有时她一人关在屋子里(不跟人来往)。◇ **～а̀рям ня̀кому врата̀та (си)** 请某人吃闭门羹：То̀й съсѐд без по̀мощ в ну̀жда не ѐ оста̀вил и досега̀ ня̀кому врата̀та си не ѐ ～о̀рил. 他从未置需要帮助的邻居于不顾,也从未请人吃过闭门羹。**～а̀рям ня̀кому очи̇̀те**〈民〉给死人合上眼：След два̀ дѐня умря̀. Бръ̀чков му ～о̀ри очи̇̀те. 过了两天他死了,勃雷奇科夫给他合上了眼睛。**～а̀рям ня̀кому уста̀та**〈口〉使某人沉默,不让某人说下去 **～а̀рям очи̇̀те си пред нѐщо** 在…之前闭着眼(假装看不见) **Не ～о̀рих очи̇̀ (Не мо̀жа̀х да ～о̀ря очи̇̀)**. 我没能合眼,我没能睡着。**～а̀ряне**［无复,中］

затв|а̀рям се［未］,**затво̀ря се** *-о̀риш се, -о̀рих се*［完］［中态］闭门独居,不与人交往;幽闭修道,隐居修道：～а̀рям се в сѐбе си 闭门独居 **～а̀ряне**［中］

затво̀р[1]［阳］❶监狱,监牢：хвъ̀рлям(пра̀щам) в ～а 关进监狱 лежа̀ в ～а (зад решѐтките на ～а) 蹲监狱 избя̀гвам от ～а 越狱 ❷监禁,徒刑：доживо̀тен ～ 无期徒刑,终身监禁 освобожда̀вам от ～а (从监狱)释放 То̀й бѐше осъ̀ден на три̇̀ годи̇̀ни ～. 他被判三年徒刑。тъмни̇̀чен ～ 黑牢 Съдъ̀т го осъди на шѐст мѐсеца ～. 法院判他六个月徒刑。◇ **предвари̇̀телен ～**〈法〉(判决前的)羁押

затво̀р[2]［阳］〈军〉闭锁机,枪机,炮闩：Затра̀кaха ～ите на пу̀шките, ко̀йто войни̇̀ците чи̇̀стеха и пригото̀вяха за бо̀й. 枪机响了起来,士兵们正在擦枪准备战斗。

затво̀рен *-а* ❶ затво̀ря 的过被形动：～и прозо̀рци 关上的窗户 ～о о̀бщество̀ 封闭的社会 ❷［用作形］1. 孤僻的;沉默寡言的,不喜欢与人交往的：～ хара̀ктер 孤僻的性格 2. 与世隔绝的：То̀й во̀ди ～ живо̀т. 他过着与世隔绝的生活。◇ **～о писмо̀** 封口的信 **～ост** -остта̀［阴］

затво̀рни|к *-ци*［阳］,**затво̀рничка**［阴］❶囚犯,犯人,被捕者 ❷〈转〉与外界隔绝的人 ◇ **полити̇̀чески ～к** 政治犯

затво̀рническ|и *-а* затво̀р 和 затво̀рник 的形容词：～а кили̇̀я 牢房 ～и дрѐхи 囚衣

затво̀рничество［无复,中］监禁,拘禁;禁闭：През врѐме на своѐто ～ а̀з го видя̀х три̇̀ пъ̀ти. 在我被监禁期间见过他三次。

затво̀рничк|и *-а*［形］同 затво̀рнически

затво̀ря 见 затва̀рям

затво̀ря се 见 затва̀рям се

затвърдѐн *-а* ❶ затвърдя̀ 的过被形动 ❷［用作形］牢固的,稳固的,巩固的,不可动摇的：～о положѐние 稳固的局势(地位) ～о убеждѐние 不可动摇的信念

затвърд|я̀вам[1]［未］,**затвърдѐя** *-ѐеш, -я̀х*,过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］变硬：Семена̀та са вѐче ～ѐли, нами̇̀рат се във во̀съчната си зря̀лост. 籽粒已经变硬了,正处于蜡熟期。**～я̀ване**［中］

затвърд|я̀вам[2]［未］,**затвърдя̀** *-и̇̀ш, -и̇̀х*［完］使坚固,使稳固,加强,巩固：～я̀вам положѐнието си 巩固自己的地位 Затвърди̇̀хме пози̇̀циите. 我们加强了阵地。**～я̀ване**［中］

затвърд|я̀вам се［未］,**затвърдя̀ се** *-и̇̀ш се, -и̇̀х се*［完］［中态］变结实,变稳固,变巩固：Положѐнието му се ～и̇̀. 他的地位得到了巩固。**～я̀ване**［中］

затѐгл|ям［未］,**затѐгля** *-иш, -их*［完］开始拉(拖,拽)：То̀й ～и би̇̀волите. 他开始拽起水牛来。— **се**［反身,被动］

затѐгна 见 затя̀гам

затѐгнат *-а*［形］捆紧的,束紧的,系紧的

затеж|а̀вам［未］,**затежа̀** *-и̇̀ш, -а̀х*［完］开始变重,开始有分量

зате|ка̀[1] *-чѐш, -ко̀х, -чѐ*［完］❶开始流(流动) ❷开始漏(漏水)

затека̀[2] 见 зати̇̀чам[2]

затека̀ се 见 зати̇̀чам се

зати̇̀квам[1]［未］,**зати̇̀кам**［完］开始推

зати̇̀к|вам[2]［未］,**зати̇̀кна** *-неш, -нах*,过被形动 *-нат*［完］塞上,塞紧,堵住：～вам си уши̇̀те 把耳朵堵上 — **се**［被动］**～ване**［中］

зати̇̀лъ|к *-ци*［阳］〈军〉枪托的金属底板

зати̇̀р|вам［未］,**зати̇̀ря** *-иш, -их*［完］〈口〉❶开始追(追赶) ❷赶走,轰走

зати̇̀р|вам се［未］,**зати̇̀ря се** *-иш се, -их се*［完］［中态］〈方〉冲进;跑向,朝…跑去：Зати̇̀рих се и хва̀нах крадѐца. 我跑去抓住了小偷。**～ване**［中］

зати̇̀рям 同 зати̇̀рвам

зати̇̀ря|м се［未,中态］同 зати̇̀рвам се **～не**［中］

зати̇̀с|вам［未］,**зати̇̀сна** *-неш, -нах*,过被形动 *-нат*［完］堵(一次或几次)：Зати̇̀снаха ми уста̀та с къ̀рпа. 他们用毛巾堵住我的嘴。

зати̇̀с|кам［未］❶捂住,堵住;闭住,闭紧：～кам с ръка̀ уста̀та му 用手捂住他的嘴 ❷压住

затиско̀л［阳］〈方〉塞子,软木塞

зати̇х|вам [未], **зати̇хна** *-неш, -нах* [完] ❶沉寂下来,安静下来,不再出声: Глъчката ～на. 喧哗停止了。❷停息,停止: Бу̇рята ～на. 暴风雨停息了。～**ване** [中]

зати̇|чам[1] [未], **затекà** *-ечèш, -èкох, -èче* [完] ❶开始流 ❷(器官或伤口)肿;化脓: Окòто ми е ～èкло. 我的眼睛肿了。

зати̇|чам[2] [未], **затекà** *-ечèш, -èкох, -èче* [完] 〈方〉(及时)赶上;遇见,碰见: Бъ̀рзай да ги ～ечèш у домà. 你快点,好赶上他们在家的时候。

зати̇чам се 见 зати̇чвам се

зати̇чвам [未], **зати̇чам** [完] 开始跑(奔跑): Зати̇чвам сегà и àз òще пò-бъ̀рзо. 我现在也开始跑得更快了。

зати̇|чвам се [未], **зати̇чам се** 和 **затекà се** *-ечèш се, -èкох се, -èче се* [完] [中态] 朝…跑去,跑向: Тòй се ～èче към момчèто. 他朝男孩跑去。

зати̇шие [无复,中] ❶无风 ❷平静,寂静: ～ пред бу̇ря 暴风雨前的平静 По бòйното полè царѝ ～. 战场上一片寂静。

затлàск|вам [未], **затлàскам** [完] 开始推: Ивàн го ～а към вратàта. 伊万把他朝门口推去。— **се** [被动,互及]

затлàч|вам [未], **затлàча** *-иш, -их* [完] 使淤塞,(使)堵塞: Рекàта придойдè и ～и ливàдите. 洪水下来了,泥沙淤积在牧草地上。— **се** [被动] ～**ване** [中]

затлèйвам [未] 同 затля̀вам

затлèя 见 затля̀вам

затлъстя̀|вам [未], **затлъстèя** *-èеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -èли* [完] ❶开始长胖(发胖),开始变胖(变肥) ❷发胖,长胖: Èньо съвсèм се изменѝ. Тòй ～я̀, лицèто му подпу̇хна. 埃尼奥完全变了,他发胖了,脸也肿了。～**я̀ване** [中]: ～я̀ване на сърцèто 脂肪心

затля̀|вам [未], **затлèя** *-èеш, -я̀х* 和 *-èях*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -èли* [完] 开始微微有点火(隐隐地燃着一点微火)

затовà [副—连] ❶ [副] 因为,由于: Ни̇е бя̀хме голèми прия̀тели междỳ дру̇гото и ～, защòто и нèговото и мòето положèние в обществòто бèше еднò и сỳщо. 我们之所以曾是好朋友,还由于他和我在社会上所处的地位是一样的。❷ [连] 所以,因此,因而: Театъ̀рът запòчва в 7 часà, ～ тря̀бва да бъ̀рзаме. 剧从 7 点开演,所以咱们得快一点。◇ ～, **че** 由于,因为: Ши̇шко почу̇вствува омрàза към тя̀х, ～, че се гàвреха с ранèните. 希什科恨他们,因为他们肆意侮辱伤员。～ **пък и** 然而又是,同时又是: Ни̇е òще почтѝ не смè пристъ̀пили към тàзи грамàдна, тру̇дна, ～ пък и благорòдна рàбота. 我们几乎还没有着手进行这一项巨大的、困难的然而又是崇高的工作。

затòпл|ям [未], **затòпля** *-иш, -их* [完] 使变暖,使暖和,把…烧(烤,晒)热: Изпи̇й еди̇н чàй — ще те ～и. 喝杯茶吧,这样就会暖和了。— **се** [被动] ～**яне** [中]

затòпл|ям се [未], **затòпля се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶变暖(和): Помръ̀зналите му члèнове се ～иха и рàната нè тъ̀й си̇лно го болèше. 他冻僵的四肢暖和起来了,伤口已经疼得不那么厉害了。❷觉得暖和: Кàшлица ме е налèгнала — ще ми вàрне градѝнски чàй и ще ми дадè да се ～я. 我咳嗽,他会给我煮一杯洋苏草茶,让我暖和暖和。～**яне** [中]

затопу̇рк|вам [未], **затопу̇ркам** [完] 开始(带脚步声地)跑起来,开始嘚嘚地跑起来: Кони̇ците ～аха по мòста. 骑兵们在桥上嘚嘚地跑了起来。

затоп|я̀вам [未], **затопя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶开始使潮湿(弄湿) ❷开始浸湿(渍,蘸): Тòй пàк ～ѝ перòто си да пи̇ше. 他又蘸了墨水,准备写字。

затоп|я̀вам се [未], **затопя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] (一般指雪)开始化(融化): Снегъ̀т се ～я̀ва. 雪开始融化了。

затормòз|вам [未], **затормòзя** *-иш, -их* [完] 〈书〉❶开始使难受(使苦恼,折磨) ❷开始阻挠(妨碍)

затòча 见 затòчвам[1], затòчвам[2] 和 затòчвам[3]

заточ|àвам [未], **заточà** *-ѝш, -ѝх* [完] 流放,把…流放 ～**àване** [中]

затòч|вам[1] [未], **затòча** *-иш, -их* [完] ❶开始倒(灌,注,斟): Затòчихме вѝно от нòвата бъ̀чва. 我们从新打开的酒桶里灌了葡萄酒。❷开始缫(丝)

затòч|вам[2] [未], **затòча** *-иш, -их* [完] 开始擀: Бя̀х ～ила корѝ за бàница. 我已开始擀起酥的皮了。

затòч|вам[3] [未], **затòча** *-иш, -их* [完] ❶开始磨: Затòчиха ножòве. 他们磨起了刀。❷鐾(刀)

затòчвам се [未], **затòча се** *-иш се, -их се* [中态] ❶(稠的液体)开始慢慢流(淌) ❷ [只复和三单] 开始一个接一个地来(过去),开始鱼贯而行

заточèни|е *-я* [中] 流放: изпрàщам го на ～е 把他流放 Осъ̀ден на ～е в Сибѝр. 被判流放到西伯利亚。

затòчени|к *-ци* [阳], **затòченица** [阴] 被流放的人,流刑犯

зàтра [阴] 〈口〉❶无用的人,废物: Тòй е еднà ～. 他是一个没用的人。❷〈方〉费时间而益处甚小的工作,费力不讨好的工作

затрàк|вам [未], **затрàкам** [完] 咕隆咕隆(嗒嗒)地响起来: По у̇лицата ～аха колѝ. 车子在街上咕隆咕隆地响起来。Затрàкаха ми зъ̀бите от сту̇д. 我冷得牙齿打战。

затревèн *-а* [形] 种了草的

затревòж|вам [未], **затревòжа** *-иш, -их* [完] 开始使惊慌(使恐慌,使不放心,使担心,使担忧,使忐忑): Тèзи въпрòси ни ～иха. 这些问题使我们担心。— **се** [中态]

затрев|я̀вам [未], **затревя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 〈罕〉种草,种植草地

затрепèр|вам [未], **затрепèря** *-еш, -ах* [完] ❶开始震动(震颤,颤动): Плàмъкът ～а. 火焰颤动起来。❷开始哆嗦(发抖,颤抖,打战,战栗): Ръцèте му ～ват. 他的双手颤抖起来。～**ване** [中]

затрèпк|вам [未], **затрèпкам** [完] 开始哆嗦(发抖,震颤): Угàсна денят и звездѝците я̀сни / ～аха ти̇хо в небèсния свòд. (Смирненски) 白日过去了,明亮的星星在天穹静静地眨起眼来。

затрепт|я̀вам [未], **затрептя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -èли* [完] ❶开始颤动(若隐若现) ❷开始颤抖(哆嗦,心里突突跳): Гласъ̀т му нанòво ～я̀. 他的声音又颤抖起来了。

затресà 见 затръ̀сам

затрещ|я̀вам [未], **затрещя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -èли* [完] 开始迸裂作响(干裂作响;格格响着开裂,噼啪响地迸裂): Орѣдията ～я̀ха. 大炮砰砰地响了起来。～**я̀ване** [中]

зàтрив [无复,阳] 〈方〉损失: Тàя рàбота е ця̀л ～. 这件事完完全全是一个损失(完全亏了)。

затрѝ|вам [未], **затрѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 〈方〉❶遗失,丢失,失落: Затрѝх си кесѝята. 我钱袋丢了。❷危害,毁害,毁灭: Разбòйници ～ха добрѝя човèк. 匪徒们杀死了这

个好人。❸开始揩(擦,擦拭;揉搓) — се [被动,中态]: Ѝмето му се е ~ло от паметта̀ ми. 他的名字已从我的脑海中抹去。~ване [中]

затр|йсам[1] [未],**затреса̀**[2] -*есѐш*,-*ѐсох*,-*ѐсе* [完]〈罕〉开始摇撼(摇晃,晃动,颠簸) — се [被动,中态]: Си̇лните у̀дари я събу̀диха. Ця̀лата къ̀ща се ~ѐсе. 很响的敲击声把她惊醒,整个屋子都晃动起来了。

затр|йсам[2] [只三单] **затря̀са ме** [未],**затресѐ ме** -*ѐсе ме* [完][无人称]开始发冷发热,因寒热发作而开始打战

затря̀ 见 затря̀вам

затрѐг|вам [未],**затрѐгна** -*неш*,-*ах*,过被形动 -*нат* [完] 使极为感动,强烈地感动: Та̀зи пѐсен вина̀ги ме е ~вала. 这支歌总是使我极为感动。— се [中态] ~ване [中]

затрѐп|вам [未],**затрѐпам** [完] 开始敲(敲打),开始发出砰砰响声: Ста̀на по̀-тъ̀мно и по керемѝдите ~а ѐдър дъжд. 天更暗了,硕大的雨点敲得屋瓦砰砰作响。~ване [中]

затрополя̀вам [未],**затрополя̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 开始发响声;开始脚步沉重地走(踏得咚咚响地走,跺脚,顿足): Ня̀кой ~ѝ по пъ̀тя. 有人在路上咚咚地走起来。

затропо̀т|вам [未],**затропотя̀** -*иш*,-*их* [完] 开始发出响声,开始发出跺脚(顿脚)声

затроша̀вам [未],**затроша̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 开始弄碎(打碎,捻碎,粉碎): Ядо̀са се и ~ѝ хля̀ба с ръка̀. 他生气了,用手把面包捻得粉碎。

затруднѐн -*а* ❶ затрудня̀ 的过被形动: Чу̀вствувам се ~ да му отговоря. 我感到难以回答他。❷ [用作形] 困难的,艰难的,费劲的: ~о ди̇шане 呼吸困难 ~о положѐние 困难的处境 ~**ост** -остта̀ [阴]

затруднѐни|е -*я* [中] 困难(的境地),障碍,困窘,难事: парѝчно(материа̀лно) ~е 钱款上的(物质上的)困难 В това̀ не вѝждам ня̀какво ~е. 在这方面我看不到有任何困难。изпа̀дам в ~е 陷于困境,遇到困难 в голя̀мо ~е се намѝрам 处于很困难的境地 срѐщам(изпѝтвам) голѐми ~я 遇到(经受着)很大困难 То̀й ми създа̀де голѐми ~я. 他给我造成很大困难。поста̀вям го в ~е 使他陷于窘境 спра̀вям се със (преодоля̀вам) ~ята 克服困难 измъ̀квам се от ~ето 摆脱困境

затруднѝтел|ен -*на* [形] 困难的,艰难的,带来困难的: ~но материа̀лно положѐние 困难的经济状况 ~ен въпро̀с 使人为难的问题

затрудня̀вам [未],**затрудня̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 造成困难,使发生困难,使为难,使难于…: То̀я въпро̀с ~ѝ момѝчето. 这一问题难倒了女孩。Това̀ ме ~ѝ мно̀го. 这使我很为难。— се [中态]: Затрудня̀вам се да отговоря. 我难以回答。

затру̀дя се [完,中态] 开始劳动(干活)

затру̀п|вам [未],**затру̀пам** [完] ❶堆满,填满,填平,填上: Затру̀паха я̀мата с пръ̀ст. 他们用土把坑填平了。❷埋住,埋没: Дебѐл сня̀г е ~ал пъ̀тищата. 厚厚的白雪把道路埋住了。❸〈转〉向某人提出一堆问题;委托某人做很多事: Тя̀ ме ~а със зарѐчки. 她托付我做一大堆事情。❹开始堆积 — се [反身,被动] ~ване [中]

затруполя̀вам [未],**затруполя̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 同 затрополя̀вам

затру̀ф|ям [未],**затру̀фя** -*иш*,-*их* [完] 开始打扮(某人);开始装饰

затръбя̀вам [未],**затръбя̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 开始吹(号、喇叭等): То̀й ма̀хна с ръка̀ и тръбѝ ~я̀ха. 他挥了一下手,他们就就吹起了号角。

зат|ръ̀нвам [未],**затръ̀ня** 和 **затъ̀рня** -*ръ̀ниш* 和 -*ъ̀рниш*,-*ръ̀них* 和 -*ъ̀рних* [完]〈民〉用荆棘围住(隔开,挡住,覆盖住): Затръ̀ниха пъ̀тѐката. 他们用荆棘把小路挡住。— се [反身,被动] ◇ ~**ръ̀нвам ня̀кому пъ̀тя** 挡住某人的路,妨碍某人 ~**ръ̀нване** [中]

затръ̀ням [未] 同 затръ̀нвам — се [反身,被动]

затръ̀сквам [未],**затръ̀скам** [完] 开始抖掉(抖落,震落,摇落): Затръ̀ска дъ̀рвото и земя̀та се покрѝ с я̀бълки. 他摇起树来,地上便落满了苹果。— се [反身,被动]

затръ̀ш|вам [未],**затръ̀шна** -*неш*,-*нах*,过被形动 -*нат* [完] 用力关(门、窗等),(把门、窗等)用力碰上: То̀й сърдѝто ~на вра̀тата след сѐбе си. 他生气地把门在身后用力关上。

затръ̀шквам [未],**затръ̀шкам** [完] ❶开始推倒(放倒,打倒,摔倒,绊倒) ❷开始用力关(碰上,撞上)(门、窗等) — се [被动,中态]: Затръ̀шка се по земя̀та и завѝка. 他被推倒在地,喊叫起来。

затръ̀шна 见 затръ̀швам

затря̀бва|м [完] 成为必需,需要,有需要,要用,用得着: Ако̀ ти ~м, извѝкай ме. 如果你用得着我,就喊我。За какво̀ съм ти ~л? 你找我干什么?

затря̀сквам [未],**затря̀скам** [完] ❶开始发碰撞声,开始噼啪响 ❷开始轰隆隆响(轰鸣)

зату̀й [副—连] 同 затова̀: Трева̀та бѐше о̀ще мо̀кра и ~ овцѐте лежа̀ха из коша̀рите. 青草还湿,所以羊还在羊圈里卧着。◇ ~,**че** [复合副词](用以连接说明原因的状语从句同主句)因为: О̀х,зна̀я,зна̀я,тѝ пла̀чеш,ма̀йко,/ ~,че тѝ си чѐрна робѝня.(Ботев) 啊,我知道,我知道,妈妈,你在哭泣,因为你是不幸的奴隶。

за̀тул [阳]〈罕〉隐蔽的地方,僻静的地方 ◇ **на** ~ 在隐蔽的地方

зату̀л|вам [未],**зату̀ля** -*иш*,-*их* [完] ❶挡住,遮住,蒙住: Тя̀ ~и с двѐ ръцѐ очѝте си и запла̀ка. 她用两手蒙住眼睛哭了起来。❷堵上,塞上,捂住: Затулѝ шишѐто. 你把瓶子塞上!~вам ду̀пка 堵洞 ❸藏起来,掩蔽,隐匿: ~вам престъплѐние 隐匿罪行 — се [反身,被动]: Мѐсецът се ~и зад свѐтъл бѝсерен о̀блак. 月亮藏到一朵光洁明亮的云彩后面。~**ване** [中]

зату̀лка [阴]〈方〉塞子,软木塞

зату̀ля 见 зату̀лвам

зату̀ля|м [未] 同 зату̀лвам: Махнѝ се,че ми ~ш. 躲开,你把我挡住了。— се [反身,被动]

зату̀п|вам [未],**зату̀пам** [完] ❶开始敲(叩,捶,击): Зату̀паха тъ̀паните. 他们敲起鼓来。❷(心)跳,跳动: Сърцѐто ѝ всѐ по̀-бъ̀рзо ~ваше. 她的心越跳越快。

зату̀пк|вам [未],**зату̀пкам** [完] ❶开始轻轻地敲(叩,捶,击): Рѐдки дъждо̀вни ка̀пки ~аха по платно̀то на пала̀тката. 稀稀拉拉的雨点开始敲打起帆布帐篷来。❷(心)跳,跳动: Сърцѐто му ~а по̀-сърчено. 他的心跳得快起来。

затуптя̀вам [未],**затуптя̀** -*ѝш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли* [完](心)开始跳(跳动)

зату̀рвам [未] 同 зату̀рям

зату̀р|ям [未],**зату̀ря** -*иш*,-*их* [完]〈口〉乱放,乱塞,随便放(到用时找不到): Зату̀рил съм ня̀къде но̀жчето и не

мога да го намеря. 我不知把小刀塞到哪儿去了,现在找不着了。~яне[中]

затъ[副]〈口,旧〉其实,真的: Затъ и той си е виновен. 其实他自己也是有过错的。

затъ|вам[未],**затъна** *-неш,-нах*[完] ❶陷入,陷进(泥、雪等): Вълкът ~на в снега. 狼陷到雪里了。Колата ~на в калта. 车子陷进泥里了。❷〈转〉陷入(困境、窘境等): ~вам в размишления 陷入沉思 До ушите е ~нал в дългове. 他满身债务。~ване[中]

затъгува|м[完] 开始想念(怀念,为…而难过): Отколе съм ~л за село. 很久以前我就想念起农村来了。

затъж|авам[未],**затъжа** *-иш,-их*[完] 忧愁(忧郁,悲伤)起来: Момчето скоро ~и за домашните си. 男孩很快就想念起家里人来了。— **се**[中态]: Те са се ~йли за родния край. 他们想念起故乡来了。~аване[中]

затъ|кавам[未],**затъка** *-чеш,-ках*[完] ❶开始织 ❷织上花纹(图案等) ~каване[中]

затък|вам[未],**затъкна** *-неш,-ах*,过被形动 *-нат*[完] ❶刺入,扎入,插入: Затъкнала си беше стрък карамфил. 她(在头上)插上了一枝石竹。❷〈口〉堵上,闭上: Ще му ~на гърлото. 我要把他的喉咙堵上(不让他说话)。~ване[中]

затъкм|явам[未],**затъкмя** *-иш,-их*[完] 开始准备,收拾(整理)起来: Затъкмихме момата за сватба. 我们开始给新娘打扮。— **се**[反身]

затъкна 见 затъквам

затълкувам[完] 开始解释(阐明,说明,讲解): Затълкувах на достъпен език съдържанието на писмото. 我用易懂的语言解释起信的内容来。

затъмнени|е *-я*[中] ❶〈天〉(日、月)食: слънчево(лунно) ~е 日(月)食 пълно(частично) слънчево ~е 日全(半)食 пръстеновидно ~е 环食 ❷遮光设备;灯火管制: Затъмнението на залата е слабо. 大厅的遮光设备很差。~е на улиците 对街道实行的灯火管制 ❸〈医〉(透视或X光照片所显出的)阴影: ~е на белия дроб 肺部的阴影

затъмнея 见 затъмнявам[1]

затъмнител|ен *-на*[形] 遮光的: На прозореца нямаше ~на хартия и не посмя да запали лампата. 窗户上没有遮光纸,所以他没敢开灯。

затъмня 见 затъмнявам[2]

затъмн|явам[1][未],**затъмнея** *-ееш,-ях*,过主形动 *-ял,-яла,-ели*[完][只三] 开始变暗(暗下来,发暗,暗淡): Лицето му ~я. 他的脸色阴沉下来。

затъмн|явам[2][未],**затъмня** *-иш,-их*[完] ❶使成阴暗的,使变暗,(将颜色)加深 ❷遮光,使不露光,管制灯火: ~явам улицата 实行街道灯火管制 ❸〈转〉使朦胧,使模糊;使暗淡: ~явам славата на някого 损害某人的荣誉 ~явам авторитета на някого 降低某人的威信 — **се**[反身,被动] ~яване[中]

затъна 见 затъвам

затънт|вам се[未],**затънтя се** *-иш се,-их се*[完][中态]〈口〉到隐蔽(僻静,偏僻)的地方去;隐居

затънтен *-а*[形] 偏僻的,僻静的,人烟稀少的,荒凉的: ~о планинско селце 偏僻的小山村 ~**ост** -остта[阴]

затънтям се[未] 同 затънтвам се

затън|явам[1][未],**затънея** *-ееш,-ях*[完] 开始变细

затън|явам[2][未],**затъня** *-иш,-их*[完] 使变细(变尖);削细,削尖

затъпен *-а* ❶ затъпя 的过被形动 ❷[用作形] 1. 变钝的,钝的: Брадвите са много ~и, не могат вече да секат. 这些斧子很钝了,已经砍不动了。2. 变得领会力很差的,变得不善领会的,变迟钝的: Павел дълго лежа на гърба си ~, без никаква мисъл в главата си. 帕维尔长时间地呆呆地朝天躺着,脑子里什么都不想。

затъпея 见 затъпявам[2]

затъпител|ен *-на*[形] 使变得迟钝的: ~но влияние на булевардните романи 低级趣味的小说(所起的)使人思想迟钝的影响

затъп|квам[未],**затъпча** *-чеш,-ках*[完] ❶踩烂,踏烂;踩平: ~кан под 踩平的地面 ~кани в калта сухарни торби 被踩进泥里的面包干口袋 ❷填上,堵上(孔、洞等): ~квам дупките със слама 用干草把洞堵上 ❸塞上,塞住: Той ~кваше запушалката в шишето. 他正在塞瓶塞儿。❹用脚蹭(抹)掉(痕迹等): Затъпкахме дирите си. 我们把自己的脚印蹭掉了。❺开始踩(踏) — **се**[被动] ~ване[中]

затъп|явам[1][未],**затъпя** *-иш,-их*[完]〈罕〉使变钝: Затъпих си ножа от дялане на това дърво. 因为削这块木头我把刀子弄钝了。~яване[中]

затъп|явам[2][未],**затъпея** *-ееш,-ях*[完] ❶变钝 ❷变迟钝 ~яване[中]

затъп|ял *-яла,-ели* ❶ затъпея 的过主形动 ❷[用作形] 钝的,迟钝的: ~ял мозък 迟钝的脑子 ~ял от пиянство 由于酗酒而变得迟钝的 ~**ялост** -ялостта[阴]

затъргувам[完] 开始做买卖(做生意)

затъркал|вам[未],**затъркалям**[完] 开始使滚动(推滚)— **се**[反身,被动]

затърк|вам[未],**затъркам**[完] 开始搓(擦,研磨): Македонски си ~а ръцете пред пламтящата пещ. 马其顿斯基在熊熊燃烧着的炉灶前搓起双手来。

затърня 见 затрънвам

затърнявам[未] 同 затрънвам

затърс|вам[未],**затърся** *-иш,-их*[完] 开始寻找: Откога сме те ~или и все те няма. 我们从什么时候就开始找你,可你总是不在。

затърч|авам[未],**затърча** *-иш,-ах*[完] 开始跑,开始冲: Тълпата, подплашена, ~а напред. 被吓着的人群开始向前冲。— **се**[中态]

затършува|м[完] 开始(仔细地)找(寻找,翻寻): Вълко стана прав и ~ по торбите на другарите си. 沃尔科站起来,在同伴们的口袋里翻寻起来。

затътруз|вам[未],**затътрузя** *-иш,-их*[完] 开始拖(拉,拽)— **се**[反身,被动]

затътр|ям[未],**затътря** *-еш,-ах*[完]〈口〉❶拖(拉,拽)向,趿拉着走向: Той ~а чехлите си и тръгна към чардака. 他趿拉着拖鞋朝外廊走去。❷开始拖(拉,拽),开始趿拉 ~яне[中]

затътр|ям се[未],**затътря се** *-еш се,-ах се*[完][中态]〈口〉❶勉强(费劲,吃力)地走,趿拉着走: Болният едвам се ~а до леглото си. 病人很吃力地走到了床前。❷〈蔑〉去,到: Затътриха се у дъщеря си. 他们上女儿那里去了。~яне[中]

затю̀хквам се [未], **затю̀хкам се** [完] [中态] 开始唉声叹气

зат|я̀гам [未], **затѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах*, 过被形动 *-ѐгнат* [完] ❶系(拉,捆,绑)紧,扣紧: ~я̀гам колѝна си 把皮带系紧 Тѐ запо̀чнаха да ~я̀гат рѐмъците на ра̀ниците си. 他们开始把自己背包上的皮条系紧。❷修理,整修: Затѐгнахме къ̀щата. 我们修了房子。❸使延缓,拖延: То̀й ~я̀га ра̀ботата. 他在拖延工作。❹〈口〉引起便秘: Ня̀кои храни̇ ~я̀гат стома̀ха. 某些食物会引起便秘。— **се** [反身,被动] 进行得很困难,没有进展: Прѐговорите па̀к се ~ѐгнаха. 谈判又没有进展。◇ **~я̀гам дисципли̇ната(връзките)** 加强(整顿)纪律(联系) **~я̀гане** [中]

заувѝвам [完] 开始包(裹,卷)

заỳдря|м [完] 开始打(击,敲,撞): Изведнъ̀ж ня̀кой ~ сѝлно на пъ̀тната врата̀. 突然有人用力地敲起院门来。— **се** [反身,被动]

заумѝлквам се [完,中态] 开始表示亲热(表示喜爱)

заупоко̀|ен *-йна* [形] ❶为死者安魂的,慰灵的 ❷ [用作名] **~йна** [阴] 安魂祈祷

заупоко̀|й *-ят, -я, -и* [阳] 和 **заупоко̀йка** [阴] 安魂祈祷

заслу̀швам се [未], **заслу̀шам се** [完] [中态] 开始注意听(仔细听)

заỳст|вам [未], **заỳстя** *-иш, -их* [完] 〈罕〉(河、运河等)注入 — **се** [中态]

зауст|я̀вам [未], **зауст̀я** *-ѝш, -ѝх* [完] 〈口〉会背,学会背诵

заусỳква|м [完] ❶开始捻在一起(捻成一股,使绞在一起): Заусỳквах прѐждата. 我开始捻起线来。❷开始绕着弯(绕着圈子)说: Така̀ кажѝ, та да се разберѐм, какво̀ си го ~л? 你说明白点,为什么要绕着弯子说啊? — **се** [中态]

заучѝ|вам [未], **заỳча** *-иш, -их* [完] ❶学会: ~ва̀м тѐкст 学会课文 Заỳчих наизỳст. 我会背了。❷开始学: Заỳчил съм занаята от детѐ и о̀ще го ỳча. 我从小孩子时起就开始学这门手艺,现在还在学。— **се** [被动] **~а̀ване** [中]

заỳчва|м [未] 同 заучва̀м **~не** [中]

заỳчен *-а* [形] 记熟的,因重复多次自然而然记住的: ~и фра̀зи 记熟的句子

заỳшка [常复,阴] 〈医〉流行性腮腺炎

зафỳча 见 зафỳчвам

зафуч|а̀вам [未], **зафуча̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶呼呼响起来,呼啸起来: Вя̀търът с двойна сѝла ~а̀ навъ̀н. 外面,风加倍猛烈地呼啸起来。❷(从鼻子里)大声出气 **~а̀ване** [中]

зафỳч|вам [未], **зафỳча** *-иш, -их* [完] 〈口〉把…(用力地,生气地)扔(摔)在一边: То̀й ~и с я̀д ръкопѝса. 他生气地把手稿扔在一边。**~ване** [中]

зафъфл|я̀м [未], **зафъфля̀** *-еш, -ах* [完] 不清楚地说起来

захаб|я̀вам [未], **захабя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶弄钝: ~я̀вам но̀жа 把刀弄钝 ❷使变旧,穿旧,用旧,穿坏;穿脏,弄脏;(衣服)洗得不干净(而发旧): Мно̀го бъ̀рзо си ~ѝ дрѐхите. 他很快就把衣服穿旧了。Захабѝ ми пранѐто. 她把我的这些衣服洗得发旧了。❸开始弄钝 — **се** [反身,被动] **~я̀ване** [中]

заха̀п|вам [未], **заха̀пя** *-еш, -ах* [完] ❶开始咬(叮,螫): Що̀м загасѝх ла̀мпата, дървенѝците ме ~аха. 我刚一关灯,臭虫就咬起我来了。❷咬住: ~ва̀м я̀бълка 咬住苹果 Кỳчето ме ~а за крака̀. 狗咬住了我的腿。❸同 уха̀пвам(咬伤): Борба̀та бѐше жесто̀ка. Напа̀днатият се хвъ̀рли и го ~а за ръка̀та. 斗殴非常激烈,受到攻击的那个人扑过去咬住他的手。❹〈转,口〉惹…生气 **~ване** [中]

за̀хар *-та̀* [阴] ❶ [只单] 糖,白糖,食糖: тръстѝкова ~ 蔗糖 цвекло̀ва ~ 甜菜糖 сѝтна ~ 面糖,绵白糖 ~ на бỳчки 方糖 ~ на пя̀сък 砂糖 пỳдра ~(~ на пỳдра) 糖粉 ❷〈化〉[常复] 糖: млѐчна ~ 乳糖 ово̀щна ~ 果糖 гро̀здова ~ 葡萄糖

за̀хар|ен *-на* ❶糖的,糖制的: ~ни бонбо̀ни 糖块,水果糖 ~ни издѐлия 糖制品 ❷制糖的,生产糖的: ~на фа̀брика 糖厂 ~но цвекло̀ 甜菜 ~на тръстѝка 甘蔗 ~на рафинѐрия 精炼食糖的设备 ❸像糖一样的,非常甜的: ~ен пъ̀пеш 甜瓜,香瓜 ~на крỳша 糖梨 ◇ **~на бо̀лест** 糖尿病

захарѝд [阳] 〈化〉醣,糖类

захарѝн [无复,阳] 糖精

захарѝнов *-а* [形] 含糖精的,用糖精做的: ~и таблѐтки 糖精片

захарифика̀ция [阴] 〈化〉糖化

захарнѝца [阴] 糖罐

за̀харност *-тта̀* [无复,阴] 含糖成分,甜度: Гро̀здето е пло̀д с голя̀ма ~. 葡萄是含糖分很高的水果。

захародобѝв|ен *-на* [形] 制糖的

захаро̀за [阴] 蔗糖,植物糖

захаромѐт|ър *-ри* [阳] 〈专〉(旋光)糖量计

захаро̀сам 见 захаро̀свам

захаро̀сан *-а* ❶ захаро̀сам 的过被形动 ❷ [用作形] 糖渍的、裹着一层干糖稀的: ~и бадѐми 糖蘸巴旦杏仁

захаро̀с|вам [未], **захаро̀сам** [完] 使(糖汁、果酱等)结晶: Не бъ̀ркай в сла̀дкото, ще го ~аш. 你别搅和果酱,不然会引起结晶的。— **се** [被动,中态]: Сла̀дкото се ~а. 果酱结晶了。

захва̀л|я̀м [未], **захва̀ля** *-иш, -их* [完] 〈民〉❶称赞,夸奖;夸耀: Не съ̀м ти се присмѝвала, амѝ съм ти ~яла. 我没有讥笑你,而是称赞了你。❷起劲地夸耀: Като̀ ~ил сто̀ката си, кра̀й ня̀ма. 他一夸起他的牲口来就没完没了! ❸开始称赞(夸奖,夸耀) — **се** [中态] **~яне** [中]

захва̀|щам[1] [未], **захва̀на** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶〈民〉同 запо̀чвам: ~щам ра̀бота 开始工作 Захва̀на да валѝ. 开始下雨了。❷从…地方开始,起自,起源于: Ѝскърски проло̀м ~ща от Курѝло. 伊斯克尔峡谷起自库里洛。— **се** [被动] **~щане** [中]

захва̀|щам[2] [未], **захва̀на** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶占据,占: Ко̀шницата ~ща мно̀го мя̀сто. 篮子占的地方很大。Та̀зи о̀бласт ~ща еднò простра̀нство о̀коло 1000 кв. киломѐтра. 这个地区占据大约 1000 平方公里的面积。❷占领,把守: Захва̀нали пъ̀тищата, та не мо̀же да се мѝне. 他们把守着各条道路,人们无法通过。**~щане** [中]

захва̀|щам се [未], **захва̀на се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] ❶着手,入手做,开始做,搞起(某事): Вто̀ри пъ̀т не сѐ ~щам с така̀ва ра̀бота. 这种事我不再干第二次了。❷〈口〉找碴儿,寻衅,同…作对;恶作剧: Какво̀ сте се ~нали със ста̀реца? 你们干吗同老人作对啊? **~щане** [中]

захвъ̀рга|м [完] 〈方〉开始扔(投,掷,抛): Деца̀та ~ха ка̀мъни подѝр кỳчето. 孩子们在后边朝狗扔起石头来。

захвъ̀рквам [未], **захвъ̀ркам** [完] 开始飞

захвърл|я̀м[1] [未], **захвъ̀рля** *-иш, -их* [完] 扔(到一边),扔掉: ~я̀м го на земя̀та 把它扔在地上 На една̀ страна̀ ~ил

пу̀шка / на дру̀га са̀бя на два̀ строшѐна. (Ботев) 一边扔着枪，另一边扔着折断的刀。～ям го като̀ непотрѐбна вѐщ на боклу̀ка 把他像废物一样抛弃 **～яне**［中］

захвърля|м²［完］开始扔(投，掷，抛)：Заптиѐто събра̀ ка̀мъни и ～ въз нѐя. 巡警捡了一些石头朝她扔去。

захвърча̀|вам［未］，**захвърча̀** -*иш*，-*ах*［完］❶开始飞：Захвърча̀ха дрѐбни снежѝнки. 开始飘小雪花了。❷飞向远处：Ша̀пката му ～а̀ из нѝвите. 他的帽子被刮到田地里。

захѝл|вам се［未］，**захѝля се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］〈口〉❶轻声笑(不出声地笑，微笑)起来 ❷同 ухѝлвам се (微笑)

захитрѐя［完］见 захитря̀вам

захитру̀ва|м［完］开始耍滑头(使狡计)：Щѐше у̀ж да призна̀еш всѝчко, а ѐто че па̀к ～. 你似乎打算承认一切，可是瞧你又耍起滑头来了。

захитря̀|вам［未］，**захитрѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］〈口〉变精明，变得懂事，变机灵：Сега̀шните деца̀ по̀-бъ̀рзо ～я̀ват. 现在的孩子懂事早。

захладня̀|вам［未］，**захладнѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*［完］变凉，凉下来，变冷：Врѐмето ～я̀. 天气变凉了。

захладя̀|вам¹［未］，**захладѐя** -*ѐеш*，-*я̀*［完］变凉：Врѐмето па̀к ～я̀. 天气又变凉了。**～я̀ване**［中］

захладя̀|вам²［未］，**захладя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］〈方〉使变凉，使发凉；使冷却：Вя̀търът ～ѝ въ̀здуха. 风使空气变得凉爽。— **се**［中态］

захладя̀|вам се［未］，**захладя̀ се** -*ѝш се*，-*ѝх се*［完］［中态］变凉，变冷：След всѐки дъжд врѐмето се ～я̀ва. 每下一场雨，天气就变凉一些。**～я̀ване**［中］

захла̀|ждам［未］，**захладя̀** -*дѝш*，-*дѝх*［完］同 захладя̀вам

захла̀жда|м се［未］，**захладя̀ се** -*ѝш се*，-*ѝх се*［完］［中态］同 захладя̀вам се：Врѐмето се ～. 天气在变凉。

захла̀с［无复，阳］❶出神，忘却：изпа̀дам в ～ 出神 ❷欣喜；心醉，赞叹：Нѝе глѐдахме в ～ чу̀дната панора̀ма. 我们鸟瞰美丽的景色感到心醉。

захла̀с|вам［未］，**захла̀сна** -*неш*，-*нах*［完］❶使头昏目眩(晕头转向)；使极为惊讶：Новина̀та съвсѐм го ～на. 这条新闻使他全然晕头转向了。❷吸引…全部注意力，使全神贯注，使出神：Та̀зи му̀зика ме ～ва. 这音乐使我听得出神。— **се**［中态］**～ване**［中］

захла̀с|вам се［未］，**захла̀сна се** -*неш се*，-*нах се*［完］［中态］❶全神贯注，出神：Захла̀снали се в ра̀бота и забра̀вили деца̀та. 他们全神贯注在工作上，忘了孩子们。❷〈口〉喘不过气来：Детѐто от пла̀ч се ～на. 孩子哭得喘不过气来。**～ване**［中］

захла̀снат -*а*［形］出神的，全神贯注的：～ в ра̀бота 全神贯注于工作的 То̀й слу̀шаше ～. 他听得出神。**～о**［副］：глѐдам ～о 全神贯注地看着 **～ост** -остта̀［阴］

захлѐнч|вам［未］，**захлѐнча** -*иш*，-*их*［完］开始(嘤嘤地)啜泣：Детѐто ～и за ма̀йка си. 孩子嘤嘤地哭起来要找妈妈。

захлѝп|вам［未］，**захлѝпам**［完］开始抽泣 **～ване**［中］

захло̀п|вам¹［未］，**захло̀пам**［完］开始敲(叩，击，碰撞)：Тѐ сѝлно ～аха на врата̀та. 他们用力地敲起门来。

захло̀п|вам²［未］，**захло̀пна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］(很重地)关上(碰上，撞上)(门窗)：Вя̀търът е ～нал прозо̀реца и е счу̀пил стъкло̀то. 风把窗户撞上了，玻璃打碎了。— **се**［被动］**～ване**［中］

захлупа̀|к -*ци*［阳］(锅、大口瓶等的)盖子 ◇ **Търку̀лило се гъ̀рнето и си намѐрило ～ка.** 臭味相投(有同样缺点的人成为朋友)。

захлу̀п|вам［未］，**захлу̀пя** -*иш*，-*их*［完］❶盖上(盖)：Захлу̀пвай тѐнджерата, че влѝзат мухѝ. 你把锅盖上吧，免得进苍蝇。❷把器皿倒转(底朝上)，控：Захлу̀пил съм ка̀цата да се изцедѝ. 我把大木桶倒过来了，好把水控干净。❸扣住，盖住，把…置于倒转的器皿之下：Захлу̀пих го под паница. 我把它扣在钵底下了。❹蒙住(遮住)(头、脸等)：То̀й ～и лицѐ с ръцѐте си и горчѝво запла̀ка. 他用两手蒙着脸，痛哭起来。— **се**［被动］**～ване**［中］

захлу̀п|вам се［未］，**захлу̀пя се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］俯下身去；伏下，趴下：Захлу̀пила се и пла̀че. 她趴在那儿哭。**～ване**［中］

захлу̀пка［阴］同 захлупа̀к

захлу̀пци［只复，阳］〈方〉(带盖的)木钵，木罐

захлу̀пя 见 захлу̀пвам

захлу̀пя се 见 захлу̀пвам се

захлу̀пям［未］同 захлу̀пвам

захлъ̀зг|вам се［未］，**захлъ̀згам се**［完］［反身］开始滑(溜，滑溜似的走，滑行，滑动)：Дру̀г рѐд от танцу̀ващите дво̀йки се завъртя̀ваше и ～ваше по гла̀дкия лъ̀скав паркѐт. 一对一对跳舞的人组成的另一行列开始旋转，在光滑的地板上翩翩起舞。

захмѐт［阳］〈旧〉麻烦，费力，操心：Голя̀м ～ ми сто̀рихте. 你们给我造成了很大麻烦。

захметлѝя［形，不变］〈旧〉引起不安的，给人带来麻烦的，使人费力的

за̀ход¹［阳］〈民〉(日、月的)没落；日落时，日暮：Слъ̀нцето клонѝ на ～. 太阳快下山了。◇ **～-слъ̀нце** 同 за̀пад：Объ̀рна се към ～-слъ̀нце. 他朝西边转过头去。**на(по) ～-слъ̀нце** 日落时分

за̀ход²［阳］〈民〉茅房，厕所

захо̀д|вам［未］，**захо̀дя** -*иш*，-*их*［完］开始走：Огня̀нов ～и на̀зад — напрѐд край око̀пите. 奥格尼亚诺夫在战壕旁踱起步来。

захо̀ден -*а*［形］〈方〉(指未婚男女)开始有点变老的：～а мома̀ 岁数有点大的姑娘

захо̀дља|к -*ци*［阳］〈方〉老光棍，上了岁数的单身男子

захо̀дни|к -*ци*［阳］〈方〉同 захо̀дляк

захо̀дя 见 захо̀двам

за|хо̀ждам¹［未］，**за̀йда** -*йдеш*，*за̀йдох*，-*йде*［完］［常三单］**захо̀жда**［未］，**за̀йде**［完］(天体)落下，落山(与 изгря̀вам (升起)相对)：Слъ̀нцето ～хо̀жда(Захо̀жда слъ̀нце). 太阳下山了。**～хо̀ждане**［中］

захо̀ждам²［未］，**захо̀дя** -*диш*，-*дих*［完］❶同 захо̀двам：Деца̀та ～ждат към кра̀я на пъ̀рвата годѝна. 小孩子在快到一岁的时候会走路。❷不合辙，走歪：За̀дните колелѐта ～ждат. 后轮不合辙。

захо̀к|вам［未］，**захо̀кам**［完］开始责骂(斥责)：От врата̀та о̀ще ～а деца̀та. 他在门口就责骂起孩子们来。

захра̀н|вам［未］，**захра̀ня** -*иш*，-*их*［完］❶开始喂(喂养，给东西吃)：Захра̀нихме добѝтъка на я̀сли о̀ще от ля̀тото. 从夏天起，我们就已开始使用饲料槽喂牲口了。❷第一次给婴儿

吃非流质食品：От ра̀но ～вам деца̀та с о̀бща храна̀. 从很早起我就开始让孩子们吃大家吃的饮食。— **се**［被动］～**ване**［中］

захрипт|я̀вам［未］, **захриптя̀** -*йш*, -*йх*［完］❶开始喘：Настѝна ли ма̀лко, гърдѝте ми ～я̀ват. 我只要稍稍着凉，就会喘起来。❷呼哧呼哧地响起来

захрупвам［未］, **захру̀пам**［完］❶用嘴带响地撕扯起草(嫩枝)来：Ко̀зите ～аха мла̀дите кло̀нчета. 山羊咯吱咯吱地咬起嫩树枝来。❷带响地、津津有味地吃起来

захру̀сквам［未］, **захру̀скам**［完］❶嘎巴嘎巴地嚼起(硬东西)来 ❷带响地、津津有味地吃起来

захрущ|я̀вам［未］, **захрущя̀** -*йш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［完］开始发出轻微的碎裂声，噗哧噗哧(咯吱咯吱)地响起来：По една̀ врѐме отза̀д снегъ̀т ～я̀ и се зачу̀ха стъ̀пки. 忽然身后的雪噗哧噗哧地响起来，有脚步声。

захубав|я̀вам［未］, **захубавѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［完］开始变得好看(美，漂亮)

захълц|вам［未］, **захъ̀лцам**［完］❶开始打嗝儿(呃逆)：Като̀ пѝя студѐна вода̀, ～вам. 我一喝冷水就打嗝儿。❷抽泣起来：Тя ～а неудържѝмо. 她克制不住地抽泣起来。— **се**［中态］

захърк|вам［未］, **захъ̀ркам**［完］❶开始打鼾(打呼噜)：Всѝчки бя̀ха заспа̀ли и ～али. 所有人都已睡着并且打起呼噜来。❷〈口〉睡着：По една̀ врѐме то̀й сѐдна на сто̀ла, провисѝ глава̀ и ～а. 后来他坐在椅子上，耷拉下脑袋，睡着了。

захъ̀хр|ям［未］, **захъ̀хря** -*иш*, -*ах*［完］❶开始发嘶哑声(嘎哑声，嘶嘶声) ❷咯咯地笑(傻笑)起来

зацамбу̀рк|вам［未］, **зацамбу̀ркам**［完］❶开始扑通扑通地投入(扔进，浸入)(多指水中) ❷开始拍溅：Ко̀нят ～а из бла̀тото свобо̀ден. 马在沼泽中自由自在地拍溅着水走起来。

заца̀п|вам[1]［未］, **заца̀пам**［完］开始趟：То̀й ～а из калта̀. 他开始在泥水里趟起来。

заца̀п|вам[2]［未］, **заца̀пам**［完］弄脏，污染，染上：Ця̀лото му лицѐ бѐше ～ано с кръв. 他满脸是血。Заца̀пах си пръ̀стите с мастѝло. 我手指沾上了墨水。

зацару̀ва|м［未］❶开始当皇帝 ❷〈转〉开始像皇帝那样生活和发号施令 ❸〈转〉开始统治，开始笼罩：Дивота̀ и мълча̀ние ～ на̀около. 周围笼罩着荒凉和沉寂。

зацар|я̀вам［未］, **заца̀ря̀** -*йш*, -*йх*［完］开始充满(一片…)，满是，一片(某种精神、现象等)，开始笼罩(占优势)：Тишина̀ ～я̀. 一片寂静。

зацвѝл|вам［未］, **зацвѝля** -*иш*, -*их*［完］(马)开始嘶叫

зацвѝлям［未］同 зацвѝлвам

зацвъ̀рквам［未］, **зацвъ̀ркам**［完］开始唧唧叫(啾啾叫，吱吱叫)

зацвърт|я̀вам［未］, **зацвъртя̀** -*йш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［完］开始唧唧叫(啾啾叫，吱吱叫)

зацвърч|а̀вам［未］, **зацвърча̀** -*йш*, -*а̀х*［完］开始唧唧叫(啾啾叫，吱吱叫)：Из стърнѝщата ～а̀ваха хѝляди щурцѝ. 在收割过庄稼的田地里成千上万只蟋蟀唧唧叫起来。

зацед|я̀вам［未］, **зацедя̀** -*йш*, -*йх*［完］开始滤(过滤)

зацѐждам［未］同 зацедя̀вам

зацелу̀ва|м［完］开始吻：Ма̀йката прегъ̀рна детѐто и го ～. 妈妈搂住孩子，吻起他来。

зацѐп|вам［未］, **зацѐпя** -*иш*, -*их*［完］❶开始劈：Зацѐпихме дърва̀та и у̀тре ще ги доцѐпим. 我们开始劈柴了，明天能劈完。❷劈开一个小缝(未劈到头)：То̀й ～и дърво̀то до среда̀та. 他把木头劈到半截的地方。— **се**［中态］：Дъска̀та се е ～ила. 木板劈了。

зацѐпям［未］同 зацѐпвам

зациментѝра|м［未，完］❶用水泥粘固，灌(水泥)浆：Осно̀вите тря̀бва да се ～т. 地基应该灌(水泥)浆。❷〈书〉使紧密地连接起来，使连接成一块

зациркулѝра|м［未，完］开始循环(周流，回转，旋转)；开始流行(流通)；开始来回走：Вла̀ковете ～ха редо̀вно. 火车开始正常运行。

зацитѝра|м［完］❶开始引证(援引，摘录) ❷一个劲儿地引证：Като̀ ～ ра̀зни имена̀ — ня̀ма кра̀й. 他一引证起各种各样的名字来就没个完。

зацък|вам［未］, **зацъ̀кам**［完］❶开始发出啧啧的声音(表示惊讶或遗憾)：Всѝчки ～аха от недово̀лство. 所有的人都因不满而发出啧啧的声音。❷(钟表)开始发出嘀嗒嘀嗒的响声：Часо̀вникът уда̀ри трѝ и отно̀во ～а тѝхо. 钟敲了三下后重又发出轻轻的嘀嗒声。

зацъ̀рквам［未］, **зацъ̀ркам**［完］❶开始唧唧叫(啾啾叫，吱吱叫) ❷打开龙头使水或别的液体开始形成细流喷出

зацъфт|я̀вам［未］, **зацъфтя̀** -*йш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［完］❶开始开花：Кокѝчето ～я̀ва о̀ще през февруа̀ри. 二月份雪花莲就开花了。❷〈转〉开始顺利地发展(得到成功，兴旺)：Сѐлото ～я̀. 村子兴旺起来了。❸开始健康地成长

зацъ̀цр|ям［未］, **зацъ̀цря** -*еш*, -*ах*［完］开始流出(滴出，渗出，漏出)：Бу̀рето с червѐното вѝно ～а на пресеку̀лки. 红葡萄酒桶一阵一阵地往外漏酒。

зача̀квам［未］, **зача̀кам**［完］开始等(等待，等候)：Зача̀кал съм от два̀ часа̀. 我从两点就开始等候了。

зача̀тн|е -*я*［未］〈古〉同 забременя̀ване

зача̀тк|вам［未］, **зача̀ткам**［完］〈方〉开始发撞击声；嗒嗒地响起来：Картѐчниците ～аха. 机枪嗒嗒地响起来。

зача̀тък -*ци*［阳］❶同 заро̀диш ❷〈转〉萌芽，开端，肇始：～ци на но̀ви фо̀рми 新形式的萌芽

зача̀тъч|ен -*на*［形］❶胚的，胚胎的，胚芽的 ❷萌芽的，开端的，启始的：в ～но състоя̀ние 处于萌芽状态

зачебръ̀с|вам［未］, **зачебръ̀сна** -*неш*, -*нах*［完］〈方〉碰着，撞着：Зачебръ̀сна ме с пъ̀лния чува̀л, та щѐше да ме събо̀ри. 他用装得满满的麻袋碰了我，差点把我撞倒。

зачѐ|вам[1]［未］, **зачѐна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат*［完］〈民〉怀孕，怀上(胎) ～**ване**［中］

зачѐвам[2]［未］, **зачѐна** -*неш*, -*нах*［完］〈方〉开始 ～**ване**［中］

зачегърт|вам［未］, **зачегъ̀ртам**［完］❶开始掏(挖，剔，刮) ❷一个劲地掏(挖，剔，刮)：Една̀ мѝшка ～ала в дола̀па. 一只耗子在壁橱里一个劲地掏着。

зачѐк|вам［未］, **зачѐкна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат*［完］提及，提到：Между̀ дру̀гото ～нах и то̀я въпро̀с. 我顺便也提到了这个问题。— **се**［被动］～**ване**［中］

зачѐна 见 зачѐвам[1] 和 зачѐвам[2]

зачѐнк|а［常复，阴］〈罕〉同 начѐнка (最初的征兆，萌芽)：Ѝма ～и на туберкуло̀за. 他有结核病的最初征兆。

зачѐпк|вам［未］, **зачѐпкам**［完］开始梳(梳理，粗梳)：От-

когà сте ~али тàя вълна? 你们是什么时候开始梳这些羊毛的？

зачервен|явам [未], **зачервенèя** *-èеш, -ях* [完] 变红,发红: Домàтите вèче ~яха. 西红柿已经变红了。~**яване** [中]

зачервен|явам се [未], **зачервенèя се** *-èеш се, -ях се*, 过主形动 *-ял се, -яла се, -èли се* [完][中态] 变红,发红: Нèбето се ~ява. 天空在变红。Зачервенял се в лицèто катò чукундỳр. 他的脸变得像红萝卜一样红。~**яване** [中]

зачерв|явам [未], **зачервя** *-ѝш, -ѝх* [完] 使变红,使发红: Дъждът пръскаше лицàта им със студèните си кàпки и ги ~яваше. 冰凉的雨点打在他们的脸上,使脸发红了。— **се** [被动]: Върховèте на планинàта бяха се ~яли от зàлеза на слънцето. 山巅被晚霞染红。~**яване** [中]

зачерв|явам се [未], **зачервя се** *-ѝш се, -ѝх се* [完][中态] ❶开始变红,开始发红: Вѝшните вèче се ~яват. 樱桃已经开始变红了。❷变红,脸红: Тя се ~ѝ от срàм. 她因害羞而脸红。Лицèто му се бèше ~яло. 他的脸变红了。~**яване** [中]

зачèрвям се [未,中态] 同 зачервявам се

зачèрк|вам [未], **зачèркна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 划掉,涂掉,勾掉,抹去,删去: Тòй ~на една дỳма, пòсле пàк я напѝса. 他涂掉了一个词,后来又把它写上了。~**ване** [中]

зачèрня 见 зачèрням

зачерн|явам [未], **зачернèя** *-èеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -èли* [完] ❶开始变黑: Тогàва пустѝнната голинà на Чèрни врръх ~ява от човèшки мравуняк. 那时黑峰的不毛之地由于挤满了人群而变成黑色。❷变黑,发黑(显现黑色): Стопѝ се снегът и полèто се ~я. 雪化了,田野开始发黑了。~**яване** [中]

зачерн|явам се [未], **зачернèя се** *-èеш се, -ях се*, 过主形动 *-ял се, -яла се, -èли се* [完][中态] 同 зачернявам ~**яване** [中]

зачèрн|ям [未], **зачèрня** *-иш, -их* [完] ❶使(稍稍)变黑,弄黑(一点) ❷〈转〉使不幸,使成为不幸的人: Тòя изèдник ~и къщата ни. 这个吸血鬼使我们家遭到不幸。— **се** [反身,被动]: 1. 遭到不幸,倒霉: Мàйката се ~и зарадѝ децàта си. 母亲因为孩子而遭到不幸。2.〈旧〉成为修道士

зачèрп|вам[1] [未], **зачèрпя** *-иш, -их* [完] 开始请吃东西,开始端来东西请人吃喝: Зачèрпиха гòстите. 他们开始请客人们吃东西。— **се** [互及]

зачèрп|вам[2] [未], **зачèрпя** *-иш, -их* [完] ❶开始舀(汲) ❷舀;汲: Зачèрпих една кòфа водà. 我汲了一桶水。

зачертà|вам [未], **зачертàя** *-еш, -х* [完] ❶划掉,涂掉,勾掉,抹去,删去: Зачертàх ѝмето му в спѝсъка. 我把他的名字从名单上勾掉了。❷开始画(画线): Зачертàл рàзни човèчета по тетрàдката си. 他在自己的练习本上画起各种各样的小人儿来。~**ване** [中]

зачè|свам [未], **зачèша** *-шеш, -сах* [完] ❶开始挠(搔) ❷开始梳 ❸梳(头): ~свам си косàта 梳头 ❹〈转,口〉开始打: Тòй ~са магàрето с дрянова тояга. 他用石枣木棍打起毛驴来。❺开始责备人

зачèстя 见 зачèстям

зачест|явам [未], **зачестя** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶开始经常做: Прѝзори петлѝте ~яват да пèят. 黎明时,公鸡叫得勤了。Мнòго е ~ял у домà. 他开始经常回家。❷ [只三] 经常发生,变得频繁: Ỳдарите ~яха. 敲击声变得频繁了。~**яване** [中]

зачèст|ям [未], **зачèстя** *-иш, -их* [完] 同 зачестявам

зачетà 见 зачѝтам[1] 和 зачѝтам[2]

зачèша 见 зачèсвам

зачиракỳвам [完]〈罕〉开始当学徒: Зачиракỳвал съм от детè. 我从小就开始当学徒。

зачирѝквам [未], **зачирѝкам** [完]〈罕〉开始唧唧叫(啾啾叫,吱吱叫)

зачисл|явам [未], **зачислѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 列入,编入,录取,录用,记入,算入: ~явам го в спѝсъка 把他列入名单 Зачислѝхме го в нàшата бригàда. 我们把他编进我们这个队里。◇ ~**явам нèщо някому** 把…交给某人负责,把…托付给某人: На бригàдата ми са ~èни òсем чѝфта рабòтен добѝтък. 交给我这个生产队管八对役畜。— **се** [反身,被动] ~**яване** [中]

зачѝст|вам [未], **зачѝстя** *-иш, -их* [完]〈罕〉开始打扫(弄干净,使清洁,刷洗): Зачѝстихме в къщи за прàзника. 为了迎接节日我们在家里做起扫除来。

зачѝстям [未] 同 зачѝствам

зач|ѝтам[1] [未], **зачетà** *-етèш, -èтох, -èте*, 过主形动 *-èл* [完] 开始读(念),开始看(书): Сèдна и ~èте вèстник. 他坐下读起报纸来。Няколко пъти ~ѝтам тàя кнѝга и всè не мòга да я дочетà. 这本书我已经看了好几次,但是总没能把它看完。— **се** [被动] ~**ѝтане** [中]

зач|ѝтам[2] [未], **зачетà** *-етèш, -èтох, -èте*, 过主形动 *-èл* [完] ❶敬重,尊敬,尊重,景仰: Не гò ~ѝтат за човèк. 他们不把他当人看待。❷承认,注意到,考虑到;列入,计入,归人(某项,某账内);算作,作为,抵销,估计到: Зачѝтат му предварѝтелния арèст. 他们以他未决羁押时间抵销监禁期内的同等时间。~ѝтам заслỳгите на някого 承认某人的功劳 — **се** [被动] ~**ѝтане** [中]

зачѝтам се [未], **зачетà се** *-етèш се, -èтох се, -èте се*, 过主形动 *-èл се* [完][中态] 全神贯注地读(看)书,读得入迷: Тòй се ~èте внимàтелно в кнѝгата. 他全神贯注地看着书。~**ѝтане** [中]

зàчия [阴]〈旧〉硫酸

зачленỳва|м [未] 开始加入: Òще от мàлък е ~л в рàзни организàции. 他从小就加入了各种组织。

зачовърк|вам [未], **зачовъркам** [完] ❶开始掏(挖,剔): Една мѝшка ~а в долàпа. 一只耗子在壁橱里掏起东西来。❷同 загрѝзвам: Нèщо ме е ~ало. 有什么东西在扎我。Тòй се натъжѝ и познàта бòлка ~а сърцèто му. 他感到难过,一种熟悉的痛苦刺痛了他的心。

зачòпл|ям [未], **зачòпля** *-иш, -их* [完] 开始掏(挖,剔)

зачỳ|вам[1] [未], **зачỳя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶隐隐约约地听到,听到(远处传来的声音): Зачỳвам плàч у съсèдите. 我听见邻居家里有哭声。❷〈方〉听说 — **се** [被动,中态]

зачỳва|м[2] [未]〈方〉❶保存,藏起来,储藏起来: Тя всѝчко ще ~ добрè. 她会把一切都保存得很好的。Гòспод да го ~! 上帝保佑他! ❷开始保存(储藏,保护): Зачỳвал съм товà хрàнениче òще от пеленѝ. 收养的这个孩子还在襁褓中,我就开始照料他了。

зачỳд|вам [未], **зачỳдя** *-иш, -их* [完] 使惊奇,使惊讶: Глàсът му ~и всѝчки ни. 他的声音使我们大家都感到惊讶。

— **се** [被动]

зачу̀д|вам се [未], **зачу̀дя се** *-иш се, -их се* [完][中态] ❶开始感到惊奇(惊讶,诧异) ❷惊奇,惊讶,惊异

зачу̀ден *-а* ❶ зачу̀дя 的过被形动 ❷[用作形]吃惊的,惊奇的,充满惊讶的:～и очѝ 充满惊讶的目光 ～**о**[副]:Тя̀ го глѐда ～о. 她惊讶地看着他。

зачу̀дя 见 зачу̀двам

зачу̀дя се 见 зачу̀двам се

зачу̀к|вам [未], **зачу̀кам** [完] ❶打入,打进,钉入,钉上:Зачу̀кай добрѐ гво̀здея. 你把钉子好好钉上。❷一个劲地敲,长时间地敲:Зачу̀кал на врата̀та и не спѝра. 他一个劲儿敲门,敲个不停。❸开始敲(捶):Ма̀йсторите ～аха о̀коло постро̀йката. 师傅们在房子周围敲了起来。— **се** [被动]

зачу̀л|вам [未], **зачу̀ля** *-иш, -их* [完]〈方〉(给牲口)披上盖布:Зачулѐте бѝволите, че са мо̀рни. 你们给水牛披上盖布吧,它们累了。

зачумо̀сва|м [完]〈口〉开始诅咒:Зака̀рала се и ～ като̀ вѐщица. 她吵闹起来并且像巫婆一样诅咒起来。

зачу̀п|вам [未], **зачу̀пя** *-иш, -их* [完] ❶开始折(折断) ❷开始打碎(砸):Напѝха се и ～иха ча̀шите. 他们喝醉了,砸起酒杯来了。— **се** [被动]

зачурулѝк|вам [未], **зачурулѝкам** [完] 开始唧唧叫(啾啾叫,吱吱叫):Наста̀на про̀лет и сла̀вейчетата ～аха. 春天到了,小夜莺啾啾地叫起来了。

зачу̀я 见 зачу̀вам[1]

заша̀ва|м [未] 开始微微地动(颤动,动弹):Бо̀лният отню̀во ～. 病人又动弹起来了。

заша̀р|вам 和 **заша̀рям** [未], **заша̀ря** *-иш, -их* [完] 开始使五彩缤纷(使五光十色,使成花哨的),开始染上各种颜色:Заша̀рват яйца̀та с ра̀зни ша̀рки. 他们把鸡蛋染上各种各样的花纹。◇ ～**вам** (～**я**) **с по̀глед** (**с очѝ**) 目光扫来扫去

за̀ш|вам се [未], **за̀шна се** *-неш се, -нах се* [完][中态]〈方〉出神,走神

зашегу̀вам се [完,中态] 开始开玩笑

зашемедя̀вам [未], **зашемедя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 зашеметя̀вам

зашеметя̀вам [未], **зашеметя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶引起眩晕(头昏):Вѝното лѐсно ме ～я̀ва. 葡萄酒很容易使我头晕。❷使极为惊讶(惊异)— **се** [中态,被动] 头晕,发晕,头昏:Зашеметѝ ми се глава̀та от у̀чене. 我学习得头发晕。～**я̀ване** [中]

зашѐп|вам [未], **зашѐпна** *-неш, -нах* [完] 开始低声地说(附着耳朵说):То̀й се приближѝ до нѐя и ѝ ～на нѐщо на ухо̀то. 他靠近她,附着她耳朵低声说了些什么。

зашептя̀вам [未], **зашептя̀** *-ѝш, -я̀х* [完] 同 зашѐпвам

зашѐт|вам [未], **зашѐтам** [完] 开始做家务事(料理家务,忙家务);忙碌起来:Домакѝнята ～а о̀коло го̀стите. 女主人在客人周围忙碌起来。

зашѝб|вам [未], **зашѝбам** [完] 开始抽打(打,敲):Вя̀търът завѝ навъ̀н, и по стъкло̀то на прозо̀реца ～а дъжд. 外面刮起风,雨点敲打起窗玻璃来。

зашѝ|вам [未], **зашѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶缝上,缀上,钉上,连上,补好:～вам ко̀пче 钉上扣子 ～вам ра̀на 缝伤口 Зашѝй колѐта, па тога̀ва ще го надпѝша. 你把包裹缝上,然后我再在上边写字。Да̀й да ти ～ят разпра̀ната о̀бувка. 你把开线的鞋子送去缝吧!❷缝在…里:Мѝслеха ня̀кои, че то̀й ～ва пара̀те си в ня̀коя дрѐха. 有人以为他把自己的钱缝在哪件衣服里。❸开始缝 — **се** [被动] ◇ ～**вам ша̀мар**〈口〉打耳光 ～**ване** [中]

зашѝл|вам [未], **зашѝля** *-иш, -их* [完]〈方〉弄尖,使变尖

зашѝлен *-а* [形] 锥形的,圆锥形的,尖的:～ каменѝст връ̀х 锥形的石峰

зашѝр|вам се [未], **зашѝря се** *-иш се, -их се* [完][中态] ❶开始扩大(扩展) ❷开始占据(过大的面积、地方) ❸开始任意地(不受任何限制地)走动:Зашѝрил се в чу̀ждата къ̀ща. 他在别人家里走来走去,变得过于随便。

зашишкавя̀вам [未], **зашишкавѐя** *-ѐеш, -я̀х* [完] 开始长胖(变胖,变肥)

зашѝя 见 зашѝвам

зашлевя̀вам [未], **зашлевя̀** *-ѝш, -ѝх* [完]〈口〉给…一记耳光,打耳光:Ако̀ не млъ̀кнеш, ще те ～я̀. 你要是不住嘴,我就给你一个耳光。

зашлѐвям [未] 同 зашлевя̀вам

зашля̀йвам се [未], **зашля̀я се** *-еш се, -х се* [完][中态] 开始闲逛,开始(无事)走来走去

зашля̀п|вам [未], **зашля̀пам** [完] ❶开始击掌发出啪啪声、开始啪啪地击掌 ❷开始(赤脚或穿着拖鞋走而)发出啪啪的响声,开始啪嗒啪嗒地走:Детѐто ～а из калта̀. 孩子在泥里啪嗒啪嗒地走起来。

зашля̀я се 见 зашля̀йвам се

за̀шна се 见 за̀швам се

зашу̀м|вам [未], **зашу̀мя** *-иш, -их* [完] 用树叶(枝叶)密密地覆盖:Къдра̀вите листа̀ на цвекло̀то са ～или земя̀та и ня̀къде не сѐ вѝжда пръ̀ст. 甜菜的卷叶密密地覆盖了田地,什么地方都看不到土。— **се** [被动]

зашу̀м|вам се [未], **зашу̀мя се** *-иш се, -их се* [完,中态](树木、森林)密密地长满枝叶,完全被枝叶覆盖:Гъ̀сто се е ～ил зелѐн фасу̀л. 豆角的叶子长得很茂密。

зашумоля̀вам [未], **зашумоля̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 开始响(发响声,喧哗):Трепетлѝката ～я̀ва от на̀й-лѐк ветрѐц. 一丝微风也能使白杨沙沙作响。

зашу̀мя 见 зашу̀мвам

зашу̀мя се 见 зашу̀мвам се

зашумя̀вам [未], **зашумя̀** *-ѝш, -я̀х* [完] 开始响(发响声,喧哗):Гора̀ ～ѝ, вя̀тър повѐе, / Балка̀нът пѐе хайду̀шка пѐсен. (Ботев) 林海喧哗,微风吹拂,巴尔干山唱着海杜特之歌。

зашу̀мям [未] 同 зашу̀мвам

зашуртя̀вам [未], **зашуртя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完][只三](细水流)开始流(得很急):Заваля̀ дъжд и капчу̀ците ～я̀ха. 下雨了,房檐上开始流下雨水。

зашу̀ш|вам [未], **зашу̀шна** *-неш, -нах* [完] 开始低声说

зашушу̀к|вам [未], **зашушу̀кам** [完] 开始低声说(附着耳朵说,悄悄地说)

зашъ̀п|вам [未], **зашъ̀пна** *-неш, -нах* [完] 同 зашѐпвам

зашъ̀т|вам [未], **зашъ̀там** [完] 同 зашѐтвам

защѝп|вам [未], **защѝпя** *-еш, -ах* [完] ❶(用钳子、镊子、夹子)夹住,钳住:Ра̀кът ме ～а. 螃蟹夹了我一下。❷〈罕〉(用两三个手指头)紧紧地夹住,捏住,揪:Защѝпа ме за бу̀зата.

他揪住了我的脸。❸夹住，卡住，掩：Защѝпа ми ръката на вратата. 我的手被门夹了一下。❹用衣服夹(把衣服)夹住：Защѝпа ли рѝзата на въжѐто? 你有没有把绳子上的衬衫夹住？❺开始夹(钳) ~**ване**［中］

защѝта［常单，阴］❶保卫，捍卫，保护；防止；袒护，庇护：противовъздушна ~ 防空 дружество за ~ на живòтните 保护动物协会 срѐдство за ~ 防护手段 търся(намѝрам) ~ 寻求(找到)庇护 вземам го под свòята ~ 把他置于自己的保护之下 намѝрам се под ~та на закòна 处于法律保护之下 Жената се пòлзва с отдѐлна ~ в трудово отношѐние. 妇女享受特殊的劳动保护。Мнòго събрания станаха под знака на ~та на демократѝчните права. 为捍卫民主权利举行了很多集会。❷防御，防护，守卫，防务：~ на града 城市的防务 ❸〈转〉防御物，保护物，护符：Тяхната справедлѝва постъпка е най-добрата ~ срещу всяка клевета. 他们的正义行动能最有效地防御任何诽谤。❹〈法〉辩护 ❺〈转〉(刑事诉讼中的)辩护人：Тогава се даде думата на ~та. 那时让辩护人发言了。❻［集］〈运〉卫，后卫

защит|а̀вам［未］，**защитя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］同 защищавам — **се**［反身，被动，互及］~**а̀ване**［中］

защѝт|ен -*на*［形］保护的，卫护的，防护的；防止的；辩护的：~ен цвят 保护色 ~на стена 防护墙 ~на лѝния 防线 ~на реч 辩护词

защитѝм -*а*［形］容易保卫的，可以保卫的

защѝтни|к -*ци*［阳］，**защѝтничка** 和 **защѝтница**［阴］❶保护者，防卫者；庇护人，保护人：~к на крѐпост 保卫要塞的人 Атакуващите не бяха пòвече от двѐста души и ~ците ги отблъснаха лѐко. 进攻的人不超过200，守卫的人轻而易举地把他们打退了。❷〈法〉辩护人：Ивàнов му бѐше ~к и той бидѐ оправдан по недоказаност. 伊万诺夫曾当他的辩护人，他因证据不足被宣判无罪。❸〈运〉卫，后卫

защитя̀вам［未］同 защищавам

защи|ща̀вам［未］，**защитя̀** -*тѝш*，-*тѝх*［完］❶防卫，保卫，捍卫，保护；防止；袒护，庇护：~щавам правото си 捍卫自己的权利 ~щавам някого 保护某人 Конституцията ~щава брака, семѐйството, майчинството и дѐтството. 宪法保护婚姻、家庭、母亲和儿童。❷〈法〉辩护：~щавам дѐло 为…案件辩护 — **се**［反身，被动］◇ ~**щавам дисерта̀ция** 进行学位论文答辩 ~**ща̀ване**［中］

защо̀ ❶［副］为什么，由于什么原因，为了什么(目的)：Защò пѝташ? 你为什么要问？Защò не дойдѐ? 你为什么没来？Защò отѝваш в града? 你进城干什么？❷［用作连］(使从句同主句相连) 1.(表示原因或目的)为什么，为了什么：Пѝташ ме ~ бях изпълнен с такòва негодувание. 你问我为什么这么不满。Знаем кога е хòдил, ~ е хòдил и каквò е правил. 我们知道他什么时候去的，为什么去的以及干了些什么。2.(与 ѐто 组成复合结论性连词) **ѐто** ~ (表示后果、结论等)正因为如此，由于这个原因，这就是…的原因：Тоя човѐк бѐше Странджата, знаменосецът … Ѐто ~ младото момчѐ глѐдаше на нѐго с такòва страхопочитание. 这个人就是旗手斯特兰贾，正因为如此这个男孩子才这么崇敬地看着他。Ѐто ~ йсках да се срѐщна с тѐбе. 这就是我想会见你的原因。◇ ~ **нѐ**〈口〉(表示同意某事)为什么不这样，行啊，我不反对，很好：Добрѐ, ~ нѐ. 好啊，有什么不行的。**ймa(ня́ма)** ~〈口〉有(没有)理由，有(没有)根据，有(没有)必要，值得(不值得)：Няма ~ да се сърдиш. 你没有必要生气。Днѐс няма ~ да йдваш. 今天你没有必要来。**ня́ма** ~ (回答别人致谢时用语)没什么，不用谢 **кòй знàе(неизвѐстно, не знàм)** ~ 谁知道为什么，不知道为什么

защо̀то［连］(用以连接从句和主句，表示原因)因为，由于：Отсъствувах, ~ бях бòлен. 我没出席，因为我病了。В казармата го обѝкнаха, ~ бѐше вѐсел и хубавѐц. 军营里的人们都喜欢上了他，因为他生性快活，又很英俊。

защра̀к|вам［未］，**защра̀кам**［完］❶开始弹 ❷开始使咔嚓咔嚓地响(弄出啪啪的响声)；开始弹响(打响等)：Защрàка (с) пушката. 他把步枪弄得咔嚓咔嚓响起来。Защрàка ме зъбът. 我牙齿打起战来。

защрихо̀ва|м［未，完］画上线，用线标出：Съответната òбласт ~йте на картата с червѐно. 请您把地图上的相应地区用红色标出。

защу̀р|вам се［未］，**защу̀рам се**［完］［中态］❶开始闲逛(东游西荡)：Той се ~а насам-натàтък. 他东游西荡起来。❷同…混淆

защур|я̀вам［未］，**защурѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*［完］〈口〉开始变傻(变野，变疯)

заю̀зд|вам［未］，**заю̀здя** -*иш*，-*их*［完］〈罕〉(给马)套上笼头(头络)：Кòнчето да си ~и. 给小马套上笼头吧！

заявѝтел -*ят*，-*я*［阳］，**заявѝтелка**［阴］声明者，申请者，申报者

зая̀вка［阴］〈公文〉(关于某项权利的)申请；声明；申请书，声明书：Напрàвих ~ за канцеларски материали. 我写张申请领办公用品。

заявлѐни|е -*я*［中］❶申请书，声明书，申请：лист за ~е 申请单 пѝша ~е 写申请 Подàдох ~е за òтпуск. 我交了申请休假的条子。подàвам ~е с оставката си до учреждѐние 向机关递辞呈 одобрявам(отхвърлям) ~е 同意(批准)(不同意，不批准)申请 дàвам ход на ~ето 把申请书交去办理 ❷声明：прàвя ~е 发表声明

заяв|я̀вам［未］，**заявя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶声明；声称；宣称；申述，申告；(公开)表示：Вчѐра ~й, че от 15 напуска службата. 昨天他宣称从15号起离职。~явам официално(открѝто, публично) 正式(公开，当众)声明 ❷报，申报，报告：~явам в (на) полѝцията 报警察局

зая̀дам［未］〈方〉同 заяждам

заядлѝв -*а*［形］❶爱争吵的，很不和气的，爱挑眼的：~ човѐк 爱争吵的人 ❷挑衅的，刺激(人)的：~и думи 挑衅的话 ~**ост** -остта［阴］

зая̀|ждам［未］，**зая̀м** -*дѐш*，-*дох*，-*де*，过主形动 -*л*［完］❶开始吃：Той ~де хляб и сѝрене. 他吃起面包和奶酪来。❷〈转〉开始折磨(使烦恼，使不安宁)：Най-младият от тях — сън го не хващало…Заяла го мъка. 他们中最年轻的一个睡不着…痛苦开始折磨他。❸(机器等)停住，转得不好，卡住：Колелòто ~жда. 轮子卡住了。— **се**［中态］(同主动态②解) ~**жда̀не**［中］

зая̀|ждам се［未］，**зая̀м се** -*дѐш се*，-*дох се*，-*де се*，过主形动 -*л се*［完］［中态］找人寻衅，敌视：Не живѐят като добрѝ съсѐди, а самo се ~ждат. 他们不像和睦的邻居那样生活，总是互相找碴儿。~**жда̀не**［中］

зая̀зд|вам［未］，**зая̀здя** -*иш*，-*их*［完］开始骑：Заяздил е кон от детѝнство. 他从小就开始骑马。

за|я̀к -*йци*［阳］〈方〉同 заек

заяк|вам [未], **заякна** *-неш, -нах* [完] ❶变得结实(强壮,健康): Тѝнка бързо растѐ и ~ва. 廷卡长得很快,身体也结实起来了。❷〈口〉长大: Катò ~нат, дръвчѐтата ще дадàт плòд. 小树长大后会结果的。**~ване** [中]

заякч|àвам [未], **заякчà** *-ѝш, -ѝх* [完] 加强,加固,使巩固起来,使更坚固,使更结实: ~àвам оснòви 加固地基 Заякчѝха врѣзките си с трýдовия нарòд. 他们加强了同劳动人民的联系。**— се** [被动] **~àване** [中]

заѝм 见 заѝждам

зван *-а* [形]〈旧〉邀请的,召请的: ~и гòсти 邀请的客人 ◇ **~н и незвàни** 邀请的和没被邀请的;可尊敬的和不值得尊敬的

звàни|е *-я* [中] ❶称号,名称;职称,职别;学衔;军衔: ~е герòй на трудà 劳动英雄称号 ~е заслýжил артѝст 功勋演员称号 пòчетно ~е 荣誉称号 наýчно ~е 学位 ~е генерàл-майòр 少将军衔 ❷〈旧〉名位,衔,身份: учѝтелско ~е 教师身份 духòвно ~е 神职身份 Събрàха се хòра от рàзни ~я. 各种身份的人聚集在一起。

звàни|к *-ци* [阳], **звàница** [阴]〈方〉被邀请来参加婚礼的客人

звàнич|ен *-на* [形]〈书,旧〉同 официàлен (正式的,官方的)

звàтел|ен *-на* [形] **~ен падѐж, ~на фòрма**〈语法〉呼格,呼格形式

звезд|à [阴] ❶星,星辰,星宿;恒星: Небѐто е обсѝпано (осѐяно) със ~ѝ. 天空布满星星。~à зорнѝца(вечѐрница) 金星 ❷星形,星状物;星章: петолъ̀чна ~à 五角星 На пагòните му ѝма три ~ѝ. 他肩章上有三颗星。❸明星,名人: ~à на екрàна 电影明星,影视明星 ❹ [只单]〈转〉运星,命运: злокòбна ~à 厄运 ◇ **Звездàта му залѝзва.**〈口〉他的运星已落,他的声望已落,他已经不红了。**Звездàта му изгрàва.** 他开始出名,他红起来了。**Звездѝ ми свѐтват (изскàчат) пред очѝте (Вѝждам ~ѝ посред бя̀л дѐн).**〈口〉我两眼冒金星。**мòрска ~à**〈动〉海盘车,海星,星鱼 **опашàта ~à**〈民〉扫帚星,彗星 **Родѝл се под щастлѝва ~à.** 他吉星高照,他是一个幸运儿。**Свàлям му ~ѝте от небѐто.**〈口,貶〉说得天花乱坠,骗他相信。**Ще броѝ ~ѝте нощѐс.**〈口〉我得在外面露宿(挨冻)。**пàдащи ~ѝ**〈民〉陨星 **пътеводнà ~à** 指路星

звѐздел [阳]〈植,方〉三叶草;车轴草(*Trifolium*)

звѐзд|ен *-на* звездà 的形容词: ~на нòщ 星夜 ~но небѐ 星空 ~на кàрта 星图 ◇ **~на бòлест** 名家通病(多指著名运动员等名人高傲自大) **~ни войнѝ** 星球大战 **~ен миг (чàс)** 成功(胜利)的时刻

звездобрò|ец *-йци* [阳]〈旧〉❶同 астролòг (星占家,星相家) ❷同 астронòм (天文家,天文学家)

звездобрòйство [中]〈书〉❶同 астролòгия (占星术,星相术,星卜术) ❷同 астронòмия (天文学)

звездовѝд|ен *-на* [形] 星状的,星形的: ~на значкà 星形徽章 ~ни украшѐния 星形装饰

звездообрàз|ен *-на* [形] 同 звездовѝден: ~ен площàд 星状广场

звездопоклòнство [中]〈书〉星辰崇拜(一种原始宗教崇拜)

звек *-ът, -а, -ове* [阳]〈罕〉铿锵声,哗啦声: ~ на орѫ̀жия 武器的铿锵声

звѐкна [完] 见 звѝкам

звенàр *-ят, -я* [阳], **звенàрка** [阴] 存在至 1949 年 2 月 19 日的"环节"联盟的成员

звенàрск|и *-а* звенàр 的形容词: ~а организàция "环节"组织

звен|ò *-à* [中] ❶一环,环节: глàвно ~ò 主要环节 ~à в дъ̀ржàвната машѝна 国家机器中的环节 Товà са ~à на еднà верѝга. 这是同一链条中的环节。❷分队,小队,组,工作组: пионѐрско ~ò 少先队小队 ~ò от дѐсет дýши 十人小组

звенов|ѝ *-à* [形] 分队的,小队的,组的,工作组的: ~ò съвещàние 小组会 ~ѝ ръководѝтел 小队长,组长

звеновòд [阳], **звеновòдка** [阴] (生产队)小队长

звеновòд|ец *-ци* [阳] 同 звеновòд

звѐрене [中]〈粗,口,讽〉见 звѐря се

зверѝлни|к *-ци* [阳] 和 **зверѝлница** [阴] ❶关野兽的地方 ❷〈转,不赞〉人声嘈杂的地方

зверовѝт *-а* [形]〈旧,罕〉野兽的,野兽般的: ~о лицѐ 野兽般的面孔 ~ глàс 野兽般的声音

зверолòв|ец *-ци* [阳] 捕兽人,捕捉野兽的人,猎人

зверолòвство [中]〈罕〉捕猎业

звероподòб|ен *-на* [形] 野兽似的,凶残的,吓人的: ~но сѫществò 像野兽般的东西

звероукротѝтел *-ят, -я* [阳], **звероукротѝтелка** [阴] 驯兽者,驯兽员

звѐрск|и *-а* [形] ❶野兽的: ~а кòжа 兽皮 ~и рѐв 野兽的吼声 ❷〈转〉兽性的,凶残的,凶狠的,残暴的: ~и пòглед 凶狠的目光 ~а постъ̀пка 残暴的行动 ~о убѝйство 残杀,残暴的凶杀 ❸〈转〉极强的,极端的: ~и апетѝт 大得不得了的胃口 ~и усѝлия 极大的努力 **~и** [副]

звѐрств|о *-а* [中] 兽行,残暴行为,惨无人道,野蛮性,残忍性: ~а на фашѝзма 法西斯兽行(暴行)

зверчѐ *-та* [中] звяр 的指小

звѐрщин|а [阴] 同 звѐрство: средновекòвни ~и 中世纪的残暴

звѐр|я се *-иш се, -их се* [未,中态]〈口,讽〉吃惊地看,吃惊 **~ене** [中]

звон *-ът, -а* [无复,阳]〈古〉❶同 камбàна (钟,大钟,教堂的钟) ❷同 звън

звòнков *-а* [形] **~и парѝ** 同 монѐти (硬币)

зву|к *-кът, -кà, -кове* [阳]〈诗〉声(音),响声,音(响),〈语言〉音: ~кове на (от) флѐйта 笛声 Звукъ̀т се разпространя̀ва (предàва). 声音在传开。Звýците замря̀ха (заглъ̀хнаха, се изгýбиха). 声音消失了。Тя̀ не издàде нѝто ~к. 她一点声音都没出。под ~ците на мýзиката 在音乐声中 Гàмата е съставѐна от сѐдем оснòвни ~ка. 音阶由七个基音组成。глàсни (съглàсни) ~кове 元(辅)音 музикàлен ~к 乐音

звýков *-а* звук 的形容词: ~ ефѐкт 音响效果 ~и вълнѝ 声波 ~и закòни 音变规律 ~ фѝлм 有声电影 ~ сигнàл 音响信号 **~о** [副]

звукозаглушѝтел *-ят, -я* [阳]〈技〉消音器,减音器,遏声器,静噪器

звукозàпис [阳] 录音,录声

звукозаписвàтел|ен *-на* [形] 录音的: ~ен апарàт 录音机

звукозàпис|ен *-на* звукозàпис 的形容词: ~на тѐхника 录音技术 ~но стýдио 录音室

звукоизолàтор [阳]〈专〉隔音室,隔音器,隔音板

звукоизолациòн|ен *-на* звукоизолàция 的形容词: ~ни ма-

териа̀ли 隔音材料 ～ни сво̀йства 隔音性能

звукоизола̀ция [阴] 隔音,隔声

звукоопера̀тор [阳] 电影录音技师

звукопѝс -*та̀* [无复,阴]〈文学〉声响表现法(使用某种声音或字句的发音来造成某种印象的表现手法);音韵推敲,同音法

звукоподража̀ни|е -*я* [中] 拟声;〈语言〉象声词

звукоподража̀тел|ен -*на* [形] 拟声的: ～ни ду̀ми 拟声词

звукопрово̀д|ен -*на* [形] 传音性的,传音的 **～ност** -ността̀ [阴]: Вода̀та ѝма по̀-голя̀ма ～ност от въздуха. 水比空气的传音性大。

звукосъчета̀ни|е -*я* [中]〈语言〉音组,音的组合

звуч|а̀ -*ѝш*, -*а̀х* [未] ❶发声,发音,响,鸣响: Камерто̀нът ～ѝ. 音叉在响。Камба̀ните ～а̀т. 钟响了。❷听得见,传来,听起来: По нѝвите ～а̀т пѐсни. 从田野传来歌声。Това̀ ～ѝ прия̀тно на уша̀те ми. 这听起来很悦耳。Това̀ ～ѝ като̀ прѝказка. 这听起来像童话一样。❸充满响声,发出回声: Па̀ркът ～ѝ от младѐжки смя̀х. 公园里年轻人的笑声在荡漾。❹表现出(某种心情、情绪等),有,(在音调、语词中)表示出: В гласа̀ му ～ѐше тревѐга. 他的声调中含着恐慌。**～ѐне** [中]

зву̀ч|ен -*на* [形] 好听的,悦耳的,响亮的,宏亮的: ～ен смя̀х 响亮的笑声 ～на плеснѝца 响亮的耳光 ◇ **～на съгла̀сна** 浊辅音 **～но** [副]: Тя̀ се засмя̀ висо̀ко и ～но. 她高声地、悦耳地笑了起来。**～ност** -ността̀ [阴]

звън -*ът*, -*а* [无复,阳] ❶(撞击金属或玻璃器物发出的响声)丁冬声,丁当声: ～ на камба̀на(камба̀нен ～) 钟声 ～ на шпо̀ри 马镫声 Чуваше се ～ на ча̀ши. 听得见碰杯声。❷铃声

звъна̀р -*я̀т*, -*я* [阳]〈书〉(教堂的)鸣钟人

звъна̀рница [阴] 同 камбанарѝя (教堂中的钟楼)

звъна̀рня [阴]〈诗〉同 звъна̀рница

звън|вам[1] [未], **звънна** -*неш*, *звъ̀ннах* [完] 使响一下或连续几下: То̀й ～на с шпо̀рите си. 他靴子上的马刺碰响了一下。Звъннѝ му по телефо̀на. 你给他打电话吧! **～ване** [中]

звън|вам[2] [未], **звънна** -*неш*, *звъннах* [完] ❶响一下(或连续几下) ❷(歌声、声音等)传开,传向远方: Звъннаха пѐсни. 歌声传向远方。**～ване** [中]

звънѐне [无复,中] звъня̀[1], звъня̀[2] 和 звъня̀ се 的动名词

звън|ѐц -*ца̀* [阳] ❶铃: електрѝчески ～ѐц 电铃 водола̀зен ～ѐц 潜水用铃 Натѝскам ко̀пчето на ～ѐца. 按电铃。❷(作为信号的)铃声: Вто̀рият ～ѐц уда̀ри. 第二遍铃响了。◇ **Прилѝча му като̀ на свиня̀ ～ѐц.**〈俗〉像给猪挂上铃一样完全不相称(指一个人的穿戴同他这个人完全不相称)。

звънѝка [无复,阴]〈植〉金丝桃(*Hypericum perforatum*)

звънка|м [未](铃声、金属碰撞声等)断断续续地响,微微地响 **～не** [中]

звънлѝв -*а* [形] ❶(能)发出丁当(丁冬)声的,丁当响的: ～и мѐнци 丁当响的水桶 ❷清脆的: ～и смеховѐ 清脆的笑声 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

звънна 见 звънвам[1] 和 звънвам[2]

звънтѐж [阳] 同 звънтѐне (见 звънтя̀): ～ на телефо̀н 电话铃声

звънт|я̀ -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] ❶发尖细的金属响声,发像耳鸣的响声,丁零(作)响,丁当响: Ча̀шата ～ѝ при у̀дар. 杯子在敲击时丁当响。❷〈转〉声音听起来像银铃;传来银铃般的声音: Хѝ-хѝ-хѝ — ～ѝ мо̀мински смя̀х. "嘻嘻嘻!"传来姑娘们银铃般的笑声。**～ѐне** [中]

звънча̀р -*я̀т*, -*я* [阳], **звънча̀рка** [阴]〈民〉❶脖子上系着铃铛的小牲口(羊等) ❷做铃铛的工匠

звънчѐ -*то* [中] звънѐц 的指小

звъ̀нчев -*а* [形](电)铃的: ～а инстала̀ция 电铃装置

звънчевѝд|ен -*на* [形] 铃形的,钟形的,像小铃铛一样的: ～ни цветовѐ 铃形的花

звъ̀н|ък -*ка* [形]〈诗〉同 звънлѝв: Какво̀ ～ко гласчѐ ѝма това̀ детѐ! 这孩子的嗓音真清脆啊!

звън|я̀[1] -*ѝш*, -*ѝх* [未] 摇铃,按铃: Вѝж ко̀й ～ѝ на врата̀та. 你去看看谁在按门铃。

звън|я̀[2] -*ѝш*, -*я̀х* [未](铃、钟等)响,丁当响: Звънѐцът ～ѝ. 铃响了。Телефо̀нът(будѝлникът) ～ѝ. 电话铃(闹钟)响了。

зв|я̀кам [未], **звѐкна** -*ѐкнеш*, -*ѐкнах* [完]〈方〉发出金属撞击声;丁当响: В джо̀ба му ～ѐкнаха пара̀. 硬币在他口袋里丁当作响。

зв|яр -*я̀рът*, -*я̀ра*, -*еровѐ* [阳] ❶野兽: хѝщни ～еровѐ 猛兽 ❷动物 ❸〈转,骂〉人面兽心的人,兽性的人,惨无人道的人: То̀й се пока̀за същѝнски ～я̀р. 他是一个十足的人面兽心的家伙。

зда̀ни|е -*я* [中] 建筑物,(常指较大的)房屋,楼房,大厦: ка̀менно ～е 石头房屋 висо̀ки ～я 高楼,高的建筑物

здрав -*а* [形] ❶健康的,身体好的,无病的,健全的(与 бо̀лен (有病的) 相对): ～о детѐ 健康的孩子 ～о сърцѐ 健全的心脏 ～а червенина̀ 健康的绯红脸色 ～ апетѝт 好胃口 Здра̀в на бо̀лен вя̀ра не хва̀ща.〈俗〉健康人不知道病人的痛苦;饱汉不知饿汉饥。❷有益于健康的,于身体有益的: ～а храна̀ 有益于健康的饮食 ～ клѝмат 有益于健康的气候 ❸强壮有力的,结实的,坚韧的,坚固的: ～и мъжѐ 强壮有力的男人 ～ органѝзъм 结实的机体 ～ мо̀ст 坚固的桥梁 ❹好的,没坏的,完好的: Мото̀рът е ～. 马达是好的。Плѐтът ни е о̀ще ～. 我们家的篱笆还是完好的。Пред тя̀х сто̀еше безлю̀дно сѐло. Ѝмаше ня̀колко ～и къщи. 在他们面前是一个无人烟的村庄,有几栋完好的房屋。❺健全的;正确的;清醒的;正面的: ～а градѝвна крѝтика 正面的建设性批评 ～а политѝка 正确的政策 ～а мѝсъл 清醒的思想 ❻〈转〉忠实的,可靠的: ～ сѝн 忠实的儿子 ◇ **Да си жѝв и ～.** 祝你一切都好! 祝你健康! **жѝв и ～, ～ и чѝтав, ～ здравеня̀чък**〈口〉非常健康: Ка̀к е командѝрът? — Здра̀в и чѝтав, нѝщо му ня̀ма. "指挥员怎么样?""他很健康,什么事儿都没有。" **～а връ̀зка** 牢固可靠的关系

здра̀вата [副]〈口〉相当有力地,完全;很多: Хва̀на ме ～. 他紧紧地抓住我。Нахра̀них се ～. 我吃得很饱。Набѝха го ～. 他们狠狠地揍了他一顿。

здра̀ве [无复,中] 健康(与 бо̀лест (疾病)相对),身体(状况): Ѝмам добро̀(ло̀шо) ～. 我身体很好(不好)。подкопа̀вам(разсѝпвам) му ～то 把他的身体搞坏 Здра̀вето ми е разкла̀тено. 我身体变坏了。възстановя̀вам ～то си 恢复健康 Ка̀к си със ～то? 你身体怎样? Пѝя за тво̀е ～. 为你的健康干杯! министѐрство на ～то 卫生部 ◇ **Ако̀ е живо̀т и ～.** 如果一切都顺利的话,如果不发生任何坏事的话。**Здра̀ве да е!** 1.(在遇到不顺利时的自我安慰)有什么办法呢? 没关系,不是太了不起的事。2. 祝一切顺利。**Здра̀ве му кажѝ!**〈口〉(在强调某人或某物罕有的特点(好的或坏的)时的感叹用语)真不得

了：За пръв попàдна тàм … мизèрия и мръсотѝя — ～ му кажѝ！他第一次到了那个地方，贫困和肮脏 —— 真不得了！**мнòго** ～ 问候，问好：мнòго ～ на нѝкого 向某人问好 Нòся ти мнòго ～ от мàйка ти. 我给你带来你妈妈的问候。**На** ～！祝你健康（干杯）！（一般指在饮酒或吃饭时说的祝词）**Останѐте със** ～！〈口〉（告别时用语）祝您身体健康！**От товà пò-хýбаво —** ～. 〈口〉这是最好的了。

здравѐй *-те* ［感］（问候语）你好：Здравѐй — поздравѝ Милѝн. "你好！"米林问候道。Здравѐйте, момцѝ. 小伙子们，你们好！

здрàв|ен *-на* ［形］卫生的，保健的：～на просвèта 保健教育 ～на слýжба 保健机构 ～ен пýнкт 保健站

здравенѝ|к *-ци* ［阳］，**здравенѝчка** ［阴］身体特别健壮的人

здравеопàзване ［无复，中］保健，卫生：òргани на ～то 保健部门 министèрство на ～то 卫生部

здрàвец ［无复，阳］野天竺葵（*Geranium*）

здравинà ［阴］坚固性，巩固（性），结实，耐久性，强度：～ на плàт 料子的结实程度（牢度）

здравѝс|вам ［未］，**здравѝсам** ［完］〈民〉（握手、点头）问好，问候，打招呼，寒暄：～вам го 同他握手问好 — **се** ［互及］：Тя се ～ваше по рèд с всѝчки. 她同所有人都挨个握手。～**ване** ［中］

здрàвица ［阴］❶〈旧〉同 наздрàвица（祝酒词；举杯祝酒）：Да пѝем ～ за младожèнците. 让我们为新郎新娘的健康干杯。❷〈方〉用来请客人喝葡萄酒、白酒等的器皿

здрàвно ［复合词第一部］表示"健康"、"保健"、"卫生"等意，例如 здрàвно-профилактѝчен（卫生预防的），здрàвно-хигиèнен（保健卫生的），здрàвно-пропагàнден（保健宣传的）

здрàвно-съвещàтел|ен *-на* ［形］保健咨询的，提供有关保健问题的建议的：～на стàнция 保健咨询站

здрàво[1] ［副］**жѝво-здрàво, здрàво-жѝво** 〈民〉好：Кàк си, жѝво-～ ли си? 你怎么样，你好吗？Мàле, пѝша ти товà писмò, че съм жѝво и ～. 妈妈，我给你写这封信告诉你我很好。

здрàво[2] ［副］❶牢固地，结实地，有力地：Тè са обвѝти ～ с желèзни òбръчи. 它们是用铁箍结结实实地箍着的。Тòй шѝе и пò-～ и пò-èвтино, та зѝмно врèме всè ѝма рàбота. 他的裁缝活又结实，又便宜，所以他在冬天也总是有活干。❷坚定地，有信心地，不动摇地：Тòй стоèше ～ на позѝцията си. 他坚定地站在自己的立场上。❸〈口〉很厉害，非常，不是闹着玩儿的：Акò рòтният не бèше се загрѝжил, ～ щяхме да загàзим. 如果不是连长关心这事，咱们就要遭殃了。❹努力地，有毅力地，勤奋地：Тѝ си ученѝк и трябва да залягаш ～ за урòците. 你是学生，应该在功课上下功夫。◇ **държà се** ～〈口〉坚持，不让步 **пѝпам** ～〈口〉有办法，有把握

здравомѝслещ *-а* ［形］〈书〉思维健全的，有健全推断能力的：～ човèк 思维健全的人

здравослòв|ен *-на* ［形］❶健康（状况）的：～но състоя́ние 健康状况 ❷有益于健康的：～ен клѝмат 有益于健康的气候 ～на хранà 有益于健康的饮食 **～но** ［副］ **～ност** -ността ［阴］

здрàсти ［感］同 здравѐй

здрач *-ът*, *-а* ［无复，阳］❶薄明（指黄昏或黎明前的朦胧）；黄昏，暮色：от сýтрин до ～ 从早到晚 Припàда ～. 暮色降临。Вечèрният ～ бàвно и неуоèтно потъмнѝ. 天慢慢地、不知不觉地黑下来了。❷黄昏（时刻），黎明（时刻）：Върнаха се от градà по ～. 黄昏时他们从城里回来了。

здрачà|вам се ［只三单］**здрачàва се** ［未］，**здрачѝ се** *-ѝ се* ［完］［无人称］天黑下来，黄昏来到

здрачевинà ［阴］同 здрач

здрàч|ен *-на* ［形］薄明的，暮色朦胧的：～ни небесà 暮色朦胧的天空

здрачѝ се 见 здрачàвам се

зебл|ò *-à* ［中］口袋布，麻袋布

зèбн|а *-еш*, *-ах* ［未］〈方〉冷得发抖，冷得打哆嗦

зèбра ［阴］❶〈动〉斑马（*Hippotigris zebra*）❷〈交通〉斑马线，人行横道

зев *-ът*, *-а*, *-ове* ［阳］❶窟窿，洞，孔；裂口，缝：～ на пещерà 山洞口 ❷〈语言〉元音重复

зевгàр ［阳］〈方〉拉套的一对牛，一对套好的牛

зевзè|к *-ци* ［阳］〈口〉爱开玩笑的人；逗笑者，活宝

зевзеклъ̀|к *-ци* ［阳］〈口〉玩笑，逗乐的事，使人发笑的事

зевзèшк|и *-а* ［形］爱开玩笑的人的，活宝的：～и шегѝ 爱逗乐的人开的玩笑 ～о държàне 滑稽可笑的举止

зедè ［副］〈方，旧〉多余，剩余，多出来：Тòя плàт е ～. 这块布是剩下来的。

зèен|е *-ия* 见 зèя

зèй|вам ［未］，**зèйна** *-неш*, *зèйнах* 和 **зѝна** *зѝнеш*, *зѝнах* ［完］把嘴大大张开：Зинѝ да ти вѝдя гъ̀рлото. 你张开嘴，让我看看你的喉咙。

зейтѝн ［阳］同 зехтѝн

зèле ［无复，中，集］结球甘蓝，圆白菜，卷心菜（*Brassica capitata*）：Дàйте ми еднà пòрция ～. 请给我一份圆白菜。◇ **кѝсело** ～ 酸圆白菜 **цвèтно** ～ 菜花

зèлев *-а* зèле 的形容词：～и лѝста 圆白菜叶 ～ сòк 圆白菜汁

зèлен *-а* ［形］同 зèлев：～а туршѝя 酸圆白菜（用圆白菜做的酸菜）◇ **～а чòрба** 酸圆白菜汁

зелèн *-а* ［形］❶绿色的：～а ливàда 绿色草场 ～о сýкно 绿呢子 ❷长满绿草的；（有）绿荫的：～а ýрва 布满绿荫的陡坡 ❸青的，未成熟的，未熟透的：～и я́бълки 未熟的苹果 ❹〈转，口〉年轻没经验的，年轻不够资格的，太年轻的：Зелèн си òще за тàя рàбота. 你干这种事还嫌太年轻。❺［用作名］**～о** ［中］：1. 绿叶，绿草，绿茵：Сèдахме да обя́дваме на ～о. 我们在草地上坐下吃午饭。2. 绿色：Зелèното в тòя безгранѝчен шàрен килѝм бè представено в цялата си гàма. 这块无边无际的花地毯上各种深浅的不同绿色都齐全了。◇ ～ **лук** 青洋葱 ～ **фасýл** 菜豆，四季豆 **～и чýшки** 绿辣椒 **Зелèна пàртия** 绿党（坚持生态学原则的政党）**～а революция** 绿色革命 **млàд и** ～ 年轻的，年少的；没经验的 **на ～ата мàса** 在法庭上 **продàвам（купýвам）на ～о** 〈口〉卖（买）青苗 ～ **кòн** 1.〈民〉带稀疏的深色斑点的白马或浅灰色的马 2.〈罕〉特别的人，奇怪的人 **прàщам за** ～ **хайвèр** 〈口〉欺骗某人 **Трàй, кòньо, за ～а тревà.** 希望极小；有一线希望。**～о** ［副］：～о боядѝсана вратà 漆成绿色的门

зеленѐ|я *-èеш*, *-ях*，过主形动 *-ял*, *-яла*, *-èли* ［未］同 зеленèя се **～èене** ［中］

зеленѐ|я се *-èеш се*, *-ях се*，过主形动 *-ял се*, *-яла се*, *-èли се* ［未］［中态］显出绿色，呈现绿色；发绿（色），发青：Нѝвите се ～èят. 田地呈现着绿色。Нèщо се ～èе на прозòреца. 窗户那儿有一个什么东西发绿。**～èене** ［中］

зеленѝка [阴]〈植〉长春花,日日草,几种常青植物的通称
зеленѝкав -*а* [形] 发绿的,近似绿色的: ~а вода̀ 发绿的水 ~ пла̀т 近似绿色的布
зеленѝл|о -*а* [中] ❶〈方〉青的,尚未成熟的水果或蔬菜 ❷很绿的东西,碧绿的东西
зеленина̀ [阴] ❶ [集] 绿荫,绿茵,绿叶,绿色植物;(装饰用的)绿树枝: Дво̀рът е потъ̀нал в ~. 满院绿荫。Украсѝли ста̀ята със ~. 他们用绿色植物点缀了房间。❷绿色,绿 ◇ **парѝжка** ~ 巴黎绿(一种亚砒酸铜杀虫剂,亦可用作染料)
зеленинка̀ [阴] зеленина̀ 的指小
Зелѐни но̀с 佛得角(大西洋)
зеленича̀рство [无复,中]〈旧〉买青苗,放青苗
зелѐнич|ък -ка [形] зелѐн 的指小; 微绿的,微微发绿的
зеленѝш [阳]〈方〉同 зеленѝло
зелено- [复合词第一部] 表示"绿的"、"绿色的"之意,例如 зелено̀ок (绿眼睛的),зеленосѝнкав (发绿发蓝的)
зеленча̀рство [中] 蔬菜生产,种植蔬菜
зеленчу̀|к -*ци* [阳,集] 蔬菜,青菜: ра̀н ~к 早熟蔬菜 отглѐждане на ~ци 种植蔬菜
зеленчу̀ков -*а* [形] 蔬菜的,青菜的: ~и семена̀ 菜籽 ~а градѝна 菜园 ~а су̀па 菜汤 ~а консѐрва 蔬菜罐头
зеленчукопроизводѝтел -*ят*, -*я* [阳] 种菜园的人;菜农
зеленчукопроизводѝтел|ен -*на* [形] 生产蔬菜的,种植蔬菜的: ~ни села̀ 生产蔬菜的村子 ~ен райо̀н 种植蔬菜的地区
зеленчукопроизво̀дство [无复,中] 种植蔬菜,生产蔬菜;种菜业
зеленчукоснабдя̀ване [中]〈书〉蔬菜的供应
зеленя̀с|вам [未],**зеленя̀сам** [完] ❶(铜器)生锈: Котѐлът е ~ал. 铜锅生锈了。❷(由于潮湿、发霉而)长绿毛,生绿霉: ~ало сѝрене 长绿霉的奶酪 ❸长满水草 **~ване** [中]
зѐлк|а [阴] (一棵)圆白菜: дѐсет ~и 十棵圆白菜
зѐлни|к -*ци* [阳] 用蔬菜(菠菜、酸模、圆白菜、甜菜叶等)作馅的起酥,菜馅大酥饼
зѐ|мам [未],**зѐма** -*меш*, -*х* [完] 同 взѐмам
земевладѐл|ец -*ци* [阳] 土地所有者,地主: ѐдър ~ец 大地主
земевладѐлск|и -*а* земевладѐлец 的形容词: ~а аристокра̀ция 地主贵族 ~о стопа̀нство 地主的产业
земевладѐни|е -*я* [中] ❶ [只单] 土地所有: ѐдро ~е 大量的土地占有 ❷地产
земевладѐтел -*ят*, -*я* [阳]〈书〉同 земевладѐлец
землѐл|ец -*ци* [阳] ❶农民,庄稼人 ❷〈政〉保加利亚农民联盟盟员
земедѐлие [无复,中] 农业,耕作,农作: високопланѝнско ~ 高山地区的农业
земедѐлск|и -*а* ❶ земедѐлие 的形容词: ~и машѝни 农业机械 тру̀дово кооператѝвно ~о стопа̀нство 农业劳动合作社 ~о учѝлище 农业中学 ❷ земедѐлец 的形容词: ~и тру̀д 农民的劳动 ◇ **~и стопа̀нин** 农民,庄稼人
землекопа̀ч [阳] ❶挖土的人,土方工人,土工 ❷挖土机
землемѐр 和 **землемѐр** [阳]〈书〉土地测量员,土地丈量员
землемѐр|ен -*на* землемѐр 的形容词: ~ен пла̀н 土地测量平面图
землемѐрие 和 **землемѐрие** [中]〈书〉同 землемѐрство
землемѐрск|и -*а* 和 **землемѐрски** [形] 土地测量的;土地测量员的: ~и уча̀стък 土地测量地段 ~и у̀реди 土地测量仪器
землемѐрство 和 **землемѐрство** [中] 土地测量,土地丈量
зѐм|ен -*на* [形] ❶地球的;地的,陆地的;土地的,地面的: ~на о̀с 地轴 ~но притѐгляне 地球引力 ~на повъ̀рхност 地表,地面 ❷土的,土壤的: ~ни пла̀стове 土壤层 ❸〈转〉浊世的,尘世的,俗界的: Отка̀за се от ~ните удово̀лствия. 他放弃了尘世的欢乐。◇ **~на гимна̀стика** 徒手体操 **~на я̀бълка** 菊芋,菊诺(*Helianthus tuberosus*) **~но къ̀лбо** 1. 地球 2. 同 гло̀бус (地球仪) **~но ма̀сло** 石油
землеописа̀ние [无复,中]〈书,旧〉同 геогра̀фия (地理,地理学)
землепѝс [阳]〈书,旧〉同 землеописа̀ние
землепѝс|ен -*на* [形]〈书〉地理的: ~ен рѐчник 地理词典
землепѝс|ец -*ци* [阳]〈书〉同 геогра̀ф (地理学家,地理学者)
земетресѐни|е -*я* [中] 地震: стѐпен (ба̀л) на ~е 地震级 хипоцѐнтър (огнѝще, фо̀кус) на ~е 震源
земетръ̀с [阳] 同 земетресѐние: Земетръ̀сите са стихѝйни приро̀дни бѐдствия. 地震是自然灾害。
земетръ̀с|ен -*на* земетръ̀с 的形容词: ~на о̀бласт (~на зо̀на) 地震区 ~ен по̀яс 地震带
земеустро̀йствен -*а* [形] 土地整理的,土地规划的: ~ пла̀н 土地整理规划
земеустро̀йство [无复,中] 土地整理,土地规划
зѐмищ|е -*а* [中] 一个村落行政管辖区的面积
землемѐр [阳] 见 землемѐр
землемѐрие [中] 见 землемѐрие
землемѐрск|и -*а* [形] 见 землемѐрски
землемѐрство [中] 见 землемѐрство
зѐмлен -*а* [形] ❶土的: ~ на̀сип 土堆 ❷土地的,耕地的: ~ уча̀стък 一块耕地
зѐмлест -*а* [形] 含土的,有土的;像土一样的
землѝст -*а* [形] (颜色)像土一样的: Лицѐто му добѝ ~ цвя̀т. 他的脸色土灰。
зѐмлищ|е -*а* [中] 同 зѐмище: В ~ето на сѐлото ѝма мана̀стир. 在村子管辖的范围内有一座修道院。
зѐмлищен -*а* зѐмлище 的形容词
земля̀|к -*ци* [阳],**земля̀чка** [阴] 同乡,老乡;同村人: Ока̀заха се ~ци и се разприка̀зваха. 他们原来是同乡,于是就聊开了。И четирѝмата са ~ци — всѝчки от сѐло Брешля̀н. 他们四个人都是同乡,都是布雷什良村人。
земля̀нка [阴] 地下掩蔽部,地下掩蔽工事: Войнѝците прека̀рваха почѝвките си в ~та. 士兵们在地下掩蔽部里休息。
земля̀шк|и -*а* земля̀к 的形容词
земново̀д|ен -*на* [形] ❶两栖的: Жа̀бата е ~но живо̀тно. 青蛙是两栖动物。❷ [用作名] **~ни** [复]〈动〉两栖纲
земпарѐ -*та* [中]〈责〉同 женка̀р (好追逐女性的人;好色者,色鬼)
земпарлъ̀к [阳]〈责〉同 женка̀рство (好追逐女性,好女色)
зем|я̀ ❶ [只单] 地球: Земя̀та се въртѝ о̀коло слъ̀нцето. 地球围绕太阳转。❷〈转〉陆,陆地: Ло̀дката спря̀ на брега̀ и нѝе сля̀зохме на ~я̀та. 船靠岸了,我们登上陆地。❸ [只单] 地,土地,地面: Па̀дна на ~я̀та. 他倒在地上。Земя̀та замръ̀зна, не мо̀жеше по̀вече да се орѐ. 地冻了,没法耕了。❹ [只单] 土

地，田地：Земя̀та принадлежѝ на тѐзи，който я обрабо̀тват. 土地归耕者所有。❺土：Ка̀рах му ～я. 我给他运了土。❻地板，地 ❼国(家)：ро̀дна ～я̀ 祖国 балка̀нски ～ѝ 巴尔干国家 ❽田产：То̀й ня̀ма мно̀го ～я̀. 他没有很多田产。❾〈宗，诗〉人间，人世：Ту̀к е за нѐго ра̀ят на ～я̀та. 这里对他来说是人间天堂。◇ **в дън ～я̀** 在天边，在天涯海角 **Потъна в ～я̀та.** 他消失得无影无踪。**из(под) ～я̀та**〈民〉1.(形容声音)发闷，喑哑：Бубо̀ти нѐщо из под ～я̀та. 有什么东西发着闷声。2. 出人意料地，突然地，不知从哪儿来的：Не сѐ мѝна мно̀го и изведнъ̀ж като̀ из ～я̀та се пока̀за сѐло. 没走多远，一下子突然出现了村庄。**ма̀йката-～я̀** 大地母亲，养育着我们的大地 **обето̀вана ～я̀** 天国，向往之地，乐土，福地

зенгѝя［阴］〈民，旧〉同 стрѐме(马镫)

зенѝт［无复，阳］〈书〉❶天顶：Очевѝдно пла̀дне е мѝнало：слъ̀нцето отда̀вна е превалѝло ～а. 很明显，中午已经过去了：太阳早就越过了天顶。❷顶点，极点，绝顶，全盛 ◇ **достѝгам до ～а на сла̀вата си** 达到名望极盛时

зенѝт|ен -*на*［形］❶〈书〉天顶的：～но разстоя̀ние 天顶距 ❷高射的，对空射击的：～но орѫ̀дие 高射炮

зенѝтчи|к -*ци*［阳］〈军〉高射炮手，高射炮兵

зенѝц|а［阴］瞳孔 ◇ **па̀зя нѐщо като̀ ～ите на о̀чите си (～ата на о̀кото си)** 像保护自己的眼珠一样保护某物

зер［语气］〈民，旧〉❶(用于加强语气) 1.(在同意或肯定时用)当然，为什么不：Амѝ тѝ каква̀ слу̀жба ще зѐмеш тога̀ва? Зѐр，па̀да ти се на̀й-пъ̀рва слу̀жба. 那么，你打算担当什么差事呢？当然，你会摊上最好的差事。2.(在提表示怀疑或惊讶的问题时用)难道，怎么：Зѐр тѝ не мо̀жеш? 难道你不行吗？3.(在不同意、不满意、反对或轻微地责备时用)哼，难道：Зѐр за това̀ съм дошъ̀л ту̀ка，да ме хо̀каш? 难道我到这儿来就是让你来斥责我的吗？❷［用作连］(表示原因)因为，由于：То̀й ще ча̀ка да до̀йдат всѝчки，който са тръ̀гнали. Зѐр，ѝма и от далѐче，ѝма сака̀ти，слѐпи. 他要等着所有动了身的人都到齐，因为有路远的，有残疾人，有盲人。

зердѐ［中］〈方〉甜粥

зѐстра［阴］嫁妆：голя̀ма ～ 嫁妆很多

зет -*я̀т*，-*я̀*，-*ьо̀ве*，呼格 -*ко*［阳］❶女婿 ❷姐夫；妹夫 ◇ **привѐден ～** 入赘的女婿，上门女婿 **чу̀вствувам се като̀ привѐден ～** (像上门女婿一样)觉得不舒服(不自在，受拘束，尴尬)

зѐтьов -*а* зет 的形容词：～ имо̀т 女婿(或姐夫、妹夫)的财产 ～и роднѝни 女婿(或姐夫、妹夫)的亲戚

зефѝр[1]［阳］〈诗〉和风，微风，轻风

зефѝр[2]［阳］狭条府绸；加丝条布(薄纱)

зефѝр|ен[1] -*на* зефѝр[1] 的形容词

зефѝрен[2] -*а*［形］用狭条府绸做的；用加丝条布做的：～а рѝза 狭条府绸衬衫

зехтѝн［无复，阳］橄榄油

зехтѝнен -*а*［形］橄榄油的：～ дъх 橄榄油(气)味 ～ цвя̀т 橄榄油色

зехтѝнов -*а*［形］同 зехтѝнен

зехтиня̀в -*а*［形］〈口〉沾上橄榄油的，装橄榄油的：～о шишѐ 盛橄榄油的瓶子

зѐ|я -*еш*，*зя̀х*［未］❶(门、坟墓、伤口等)张开，大张着，现出，露出(大裂口、深坑等)：Врата̀та ～е. 门大开着。❷张着嘴站着；张口呆望：Детѐто ѝма слѝвици，та всѐ ～е. 孩子扁桃腺发炎了，所以老张着嘴。❸〈转，口，不赞〉大声(扯着嗓子)喊(说，唱)～ене［中］

зигза̀г -*и*［阳］曲折(线)，之字形(线)，锯齿形，电光形：Двѝжа се на ～. 曲折前进(运动)。◇ **пра̀вя ～и**〈转〉在发展过程中摇摇摆摆，曲折前进

зигзаговѝд|ен -*на*［形］曲折的，之字形的：～на пъ̀тека 曲折的小路 ～на лѝния 曲折线

зигзагообра̀з|ен -*на*［形］同 зигзаговѝден：～ни око̀пи 之字形战壕

зид -*ъ̀т*，-*а̀*，-*о̀ве*［阳］❶石墙，砖墙 ❷(石或砖的)围墙：Къ̀щата е оградѐна с висо̀к ка̀менен ～. 房子围着很高的石头围墙。

зѝда|м［未］❶砌：～м стена̀ 砌墙 ～м осно̀вите на къ̀ща 砌房子的地基 ❷建筑，建设，建造 ❸〈转〉创造：Нѝе ～ме на̀шето бъ̀деще. 我们在创造我们的未来。— **се**［被动］～**не**［中］

зида̀р -*я̀т*，-*я*［阳］❶瓦工，瓦匠：ма̀йстор ～ 瓦工师傅 ❷〈转〉创造者，创作者

зидарѝ|ен -*йна* зидарѝя 的形容词：～ен материа̀л 砌筑材料

зидарѝя［阴］❶砌造，砌铺，砌筑，瓦工活 ❷砌体，砌成的东西：Изградѝли 800 кубѝчни мѐтра ～. 他们砌好了 800 立方米的砌体。

зида̀рск|и -*а̀* зида̀р 的形容词：～и сечива̀ 瓦工工具 ～и ра̀ботник 瓦工

зида̀рство［无复，中］瓦工手艺，瓦工活，瓦工职业(营生)

зил -*ъ̀т*，-*а*，-*о̀ве*［阳］〈民〉铙，钹(的单面)

зѝма［阴］冬天，冬季，冬：студѐна ～ 寒冬 суро̀ва(мѐка) ～ 严寒(暖和)的冬天 през ～та 在冬天，冬天的时候 Зѝмата настъ̀пна. 冬天来了。

зима̀с 和 **зима̀ска**［副］〈方〉同 зимъ̀с

Зимба̀бве 津巴布韦(非洲)

зимбабвѝ|ец -*йци*［阳］，**зимбабвѝйка**［阴］津巴布韦人

зимбабвѝйск|и -*а* Зимба̀бве 和 зимбабвѝец 的形容词

зимбѝл[1]［阳］用韧皮或芦苇编的口袋

зимбѝл[2]［阳］见 зюмбю̀л

зѝме［副］冬天，在冬天，冬天的时候：Зѝме без хля̀б，лѐте без дрѐхи не ходѝ.〈俗〉冬天要是不带面包，夏天要是不带衣服，你就别动身。◇ **～-лѐте** 春夏秋冬，一年四季：От тога̀ва и досега̀，～-лѐте，тя̀ за̀пир не зна̀е. 从那时到现在，一年四季，她都不知道休息。

зѝм|ен -*на*［形］冬天的，冬季的；冬季用的：～на бу̀ря 冬天的暴风雪 ～ен дѐн 冬日 ～ен спо̀рт 冬季运动 ～но палто̀ 冬大衣 ～ни по̀севи 秋播作物，越冬作物

зѝмни|к -*ци*［阳］地窖，地下室：Слезнѝ в ～ка да изнесѐш дърва̀. 你下地窖去把劈柴拿出来！

зѝмнина̀［阴］❶［只单，集］(储备起来)过冬用的食品：Тря̀бва да се осигу̀ря̀ ～та на населѐнието. 应该保证向居民供应过冬的食品。❷［常复］同 зѝмница

зѝмница［阴，常复］❶秋播作物：Зѝмниците се подсѝлват с изку̀ствени то̀рове. 施用化肥使秋播作物长得壮。❷秋播作物打下的粮食，秋收的粮食，秋粮

зимнѝч|ен -*на*［形］地窖的，地下室的：Зимнѝчната врата̀ скръ̀цна. 地窖门嘎吱响了一下。

зимо̀вина［阴］〈方〉同 зѝмнина̀ ①解

зимо̀вищ|е -*а*［中］❶［集］同 зѝмнина̀ ①解：Тря̀бва наврѐме

да си набàвим ～е. 咱们应该及时准备好过冬用的食品。❷家畜或家禽过冬的圈或房舍

зимòрлив -*а* [形]〈方〉同 зимòрничав: Боя̀н не бѐше ～ и в тая студѐна нòщ тòй бѐше изля̀зъл бѐз балтòн. 博扬不怕冷,在这寒冷的夜晚他没穿大衣就出去了。～**о** [副]

зимòрничав -*а* [形] 怕冷的,经不起冻的: ～о детѐ 怕冷的孩子 ～**ост** -осттà [阴]

зиму̀ва|м [未] 过冬,度过冬天: Прѐлетните пти́ци ～т в тòплите страни́. 候鸟到气候温暖的国度过冬。◇ **Зна̀е къдѐ ～т ра̀ците.** 他善于利用机会取利(他会钻营)。～**не** [中]

зимъ̀с 和 **зимъ̀ска** [副] 去冬;今冬;在冬天,冬天的时候: Зимъ̀с бѐше мнòго студѐно. 去年冬天很冷。Ще ѝма с каквò да се тòплим ～. 今年冬天咱们有取暖的燃料了。

зи̇́н|вам [未], **зи̇́на** -*еш*, *зѝнах* [完] ❶张大嘴,张开嘴: Зинѝ да ти ви̇́дя гъ̀рлото. 张开嘴让我看看你的喉咙。❷〈转,口〉呆看,张口呆看: Каквò сте ～али по мѐне? 你们干吗呆呆地瞪着我啊? ❸〈转,口〉攻击某人 ❹(门、坑、坟墓等)开着

зи̇́рка [阴]〈方〉眼,孔,小洞,缝隙

зифт -*ът*, -*а* [无复,阳] 沥青,柏油

зифтòсвам [未], **зифтòсам** [完] 涂柏油,上柏油,铺沥青

зияфѐт [阳]〈方,旧〉请客,吃喝

злак -*ът*, -*а*, -*ове* [阳,集]〈民〉❶绿草,青草,嫩草 ❷绿色植物,绿茵

злат -*а* [形]〈民,诗,旧〉同 зла̀тен: ～ пръ̀стен 金戒指

злата̀р -*ят*, -*я* [阳] ❶(金银)首饰匠,金银匠 ❷同 бижутѐр (金银首饰商,珠宝商) ❸〈民〉(用原始方法)淘金的人

злата̀рка [阴] ❶首饰匠(金银匠)的妻子 ❷女首饰商(珠宝商)

злата̀рница [阴] 金银器(首饰)作坊

злата̀рск|и -*а* [形] ❶金银首饰匠的,金银匠的;金银首饰商的: ～и магази̇́н 金银首饰店 ❷金银首饰匠(金银匠)制作的: ～и издѐлия 金银首饰,金银器皿 ～и зана̀ят 做金银首饰或器皿的手艺

злата̀рство [无复,中] 金银匠手艺

зла̀т|ен -*на* [形] ❶金的,黄金的: ～на монѐта 金币 ～ен пръ̀стен 金戒指 ～ен меда̀л 金质奖章 ❷镀金的: ～ен часòвник (镀)金表 ❸(含)金的,可以提炼黄金的;采掘金子的: ～на жи̇́ла 金矿脉 ～на ми̇́на 金矿 ❹金色的,金黄的: ～ни ни̇́ви 金色的田地 ～на коса̀ 金发 ❺〈转〉极可贵的,宝贵的,极好的,卓越的: ～ен човѐк 极好的人 Нарòдът е добъ̀р, нарòдът е ～ен. 人民是优秀的,是卓越的。❻〈转〉黄金(时期)的,最幸福的,昌盛的,旺盛的: дети̇́нски ～ни дни̇́ 最幸福的童年 ❼〈转〉灵巧的,技巧高的,有才能的: ～ни ръцѐ 巧手 ～но перò 极好的文笔 ◇ **～ен вѐк**〈书〉黄金时代 **～на ми̇́на**〈口〉(物质财富)取之不尽的源泉 **～на среда̀** 中庸 **～но сърцѐ**〈口〉非常好的人,非常善良的人 **～на младѐж** (对青年表示喜爱的称呼)可爱的青年 **～ен телѐц**〈书〉金牛犊;黄金崇拜 **～на валу̀та** 金本位(制);金币 **～ни ти уста̀**〈口〉感谢你说这些好话;你说得很好 **и̇́мам ～ни ръцѐ**〈口〉非常灵巧

злати̇́рам [未,完] 涂上金色的漆;上金粉(金色的金属粉末)

злати̇́ст -*а* [形] 金黄色的,金色的: ～и лъчѝ 金色的光芒 ～и ни̇́ви 金色的田地

зла̀тка [阴]〈动〉貂(*Mustela martes*)

златно- [复合词第一部] 表示"金色的"之意,例如 златножъ̀лт (金黄色的), златнозелѐн (闪金光的绿色的)

зла̀то [无复,中] ❶黄金,金子;〈化〉金: чи̇́сто ～ 纯金 пръ̀стен от ～ 金戒指 ❷金币;金器,金饰物,金制品 ❸〈转〉宝贵的东西,宝贝: ～ човѐк 极可贵的人 ◇ **су̀хо ～**〈民〉纯金 **чѐрно ～** 煤

злато- [复合词第一部] 表示"金色的"之意,例如 златогри̇́в (金色鬃毛的), златокла̀с (金穗), златокри̇́л (金翼的)

златожъ̀лт -*а* [形]〈罕〉金黄(色)的

златокòс -*а* [形] 金发的: ～а девòйка 金发姑娘

златокри̇́л -*а* [形]〈诗〉金翼的,金翅的

златоли̇́ст -*а* [形]〈诗〉有金黄树叶的: ～а ѐсен 金色的秋天,金秋

златонòс|ен -*на* [形] 产金的,有金矿的,含金的: ～ен пя̀сък (含)金砂

златопѐрка [阴]〈诗〉金鳍鱼,金翅鱼

златорòг[1] -*а* [形]〈民,诗〉(形容月牙时用)有金角的: ～а луна̀ 金角的弯月,金色的月牙

златорòг[2] [无复,阳]〈书〉涌流出财富的金角,富足之角

златостру̀й [阳]〈古〉约安·兹拉托乌斯特言论集

златотка̀н -*а* [形]〈罕〉织上金线的: ～а ма̀нтия 织有金线的长袍

златотърса̀ч [阳] 寻金矿的人,采金者

златоу̀ст -*а* [形] ❶〈民,诗〉会讲话的,讲起话来能吸引人(引人入胜)的 ❷〈古〉对君士坦丁堡大主教、著名的教会人士约安的形容语

златоши̇́т -*а* [形]〈罕〉用金线绣的: ～и дрѐхи 用金线绣的衣服

злат|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈诗〉❶镀金,包上金箔 ❷〈转〉洒满金光,笼罩上金光: Заля̀зващото слъ̀нце ～ѐше грѐбените на вълни̇́те. 夕阳向波峰洒满金光。

зла̀ч|ен -*на* [形]〈诗〉被绿草覆盖的;绿色的: ～ни ни̇́ви 绿色的田地 ～на трева̀ 绿草

зле [副] ❶坏,不好(与 добрѐ 和 ху̀баво (好)相对): ～ облѐчен 穿得不好的 ～ бòлен 病得很重的 Тòй у̀чи ～. 他学得不好。❷带着不好的心情,带着恶感,带着反感,带着敌意: ～ настроѐн 情绪不好的 Говòреха ～ за нѐя. 大家带着反感议论她。❸不正确地,错误地: Тя̀ ～ разбра̀ ду̀мите на бащà си. 她误解了她父亲的话。◇ **～ съм** 处境困难,处境不好;不舒服: Тѐхните бра̀тя са пò-～. 他们的兄弟们的情况更不好。Днѐс съм мнòго ～ — и̇́мам непоноси̇́мо главобòлие. 今天我很不舒服,头疼得难以忍受。**～ се чу̀вствам** 不舒服,身体不好: Въ̀лча̀н се чу̀вства ～, разболя̀ се и лѐгна. 沃尔昌觉得不舒服,病倒了。**～ съм с ня̀кого**〈口〉跟某人关系不好,跟某人吵过架了 **не ѐ (ня̀ма да бъ̀де) ～** 很好,挺不错 **оти̇́вам, върва̀ ～ (на ～)**〈口〉(情况等)开始变坏,开始朝不利的方向发展: Ра̀ботата ма̀й ～ оти̇́ва. 事情好像开始变糟了。**ста̀ва ми ～** 我不舒服,我难受,我发晕

злепоста̀в|ям [未], **злепоста̀вя** -*иш*, -*их* [完] 损害名誉,使…名誉受到影响,使…处于不利地位 **～яне** [中]

злин|а̀ [阴] ❶恶,坏,恶毒(与 добрина̀ (善)相对) ❷坏事,恶劣行径,坏行为: пра̀вя ～ѝ 做坏事,作恶 ❸灾难,灾祸,祸害,不幸: Злини̇́те го бъ̀рзо налетя̀ха. 灾难很快地降临到他的头上。

зло [无复,中] ❶恶,恶事(与 добрò (善)相对): борба̀та със ～то 同恶的斗争 премахване на социа̀лните кòрени на ～то 铲

除罪恶的社会根源 ❷坏事,恶劣行为：прàвя ~то 做坏事 отплàщам на добрòто със ~то 以怨报德 ❸不幸,不顺利,灾祸,灾难：Злò ме сполетѝ. 我遇到了不幸。Еднò ~ не ѝдва нѝкога самò. 祸不单行。◇ **Да спѝ ~ под кàмък.** 别提那不幸的事吧!

злòба［阴］仇恨,愤恨,凶狠：В душàта му кипèше ~. 他心中充满了仇恨。◇ **~та на денà**〈书〉当前耸人听闻的事件,目前大众所注意的问题：Тòй не престàна да говòри по ~та на денà — предстоящия ѝзбор в тèхния околийски цèнтър. 他不停地在谈论当前大家注意的事情 —— 即将在他们县城举行的选举。

злобàр -*ят*,-*я*［阳］,**злобàрка**［阴］〈藐〉充满仇恨的人,恶狠狠的人,凶狠的人

злòб|ен -*на*［形］充满愤恨的;凶狠的,凶恶的：~ни пòгледи 凶狠的目光 ~на усмѝвка 凶狠的笑;狞笑 **~но**［副］：Тòй ~но скръцна със зъби. 他恶狠狠地把牙咬得格格响。**~ност** -носттà［阴］

злоблѝв -*а*［形］同 злòбен

злободнèв|ен -*на*［形］耸人听闻的,轰动一时的;目前大众所注意的：~ен въпрòс 目前大众所注意的问题

злободнèвка［阴］〈罕〉❶(有关目前大众所注意的问题的)微型小说或杂文 ❷目前大众所注意的问题

зловèщ -*а*［形］❶不祥的,不吉利的,凶兆的,凶险的,凶多吉少的：~о предчўвствие 不祥的预感 ❷令人极厌恶的;极恶劣的,丑恶的：~ смѝх 令人极厌恶的狞笑 ❸很可怕的,非常吓人的：~а картѝна 非常吓人的景象 **~о**［副］

зловѝд|я се［只三］**зловѝди ми се** -*я ми* се［完,无人称］对…怀恶感,厌恶;对…态度恶劣：Зловѝди им се, обѝждат се нàкои, когàто ги критикўват, а самѝ мнòго мàлко обѝчат да се критикўват. 有些人,当别人批评他们的时候怀恶感,生气,而自己则很不喜欢进行自我批评。

зловòлие［中］〈书〉同 зложелàтелство

зловòн|ен -*на*［形］〈书〉恶臭的,发臭的：~ни изпарèния 臭气 ~но блàто 臭水坑

зловòни|е -*я*［中］〈书〉恶臭,臭气：Въздухът е изпълнен със ~я. 空气中充满了恶臭。

зловрèд|ен -*на*［形］很有害的,凶险的,恶毒的：~ни слўхове 恶毒的谣言 ~но влиàние 极其有害的影响 **~ност** -носттà［阴］

злодè|ец -*йци*［阳］,**злодèйка**［阴］同 злодèй

злодè|й -*ят*,-*я*,-*и*［阳］,**злодèйка**［阴］坏人,坏蛋,罪犯：Злодèят е хвàнат на местопрестъплèнието. 罪犯在犯罪现场被拿获。

злодèйск|и -*а* злодèй 的形容词：~и плàн 罪恶的计划 убѝт от ~а ръкà 死于恶棍之手 **~и**［副］

злодèйств|о -*а*［中］凶恶行为,暴行,残暴行为

злодèйст[ву]ва|м［未,完］〈书〉做凶恶的事,作恶,行凶 **~не**［中］：Нѝе не мòжем да ги задържѝм от ~не, освèн с орѫжие. 除了用武器,我们是没有办法制止他们作恶的。

злодеяни|е -*я*［中］凶恶行为,残暴行为,暴行：кървàво ~е 血腥暴行 нечўвано ~е 骇人听闻的暴行

злодўм|ен -*на*［形］同 злоезѝчен：~ни шегѝ 刻薄的玩笑

злодўмство［无复,中］同 злоезѝчие

злоезѝч|ен -*на*［形］说话毒辣的,言辞刻薄的,恶言恶语的,爱说别人坏话的：~на женà 爱说别人坏话的女人

злоезѝчие［无复,中］恶言,恶语,诽谤,中伤,说坏话：Не сè бòй от лю̀дското ~ и зàвист. 你不要怕别人说坏话和嫉妒。

злоезѝчни|к -*ци*［阳］,**злоезѝчница**［阴］喜欢进行恶言诽谤的人,喜欢说坏话的人

зложелàние［中］期望别人不幸,怀恶意,仇视,幸灾乐祸

зложелàтел -*ят*,-*я*［阳］,**зложелàтелка**［阴］希望别人不幸的人,怀恶意的人,仇人(与 доброжелàтел (怀善意的人)相对)：Тѝ ѝмаш едѝн опàсен ~. 你有一个危险的仇人。

зложелàтел|ен -*на* зложелàтел 的形容词：~на крѝтика 怀恶意的批评 ~ни намерèния 怀着恶意的企图 **~но**［副］

зложелàтелск|и -*а*［形］希望别人不幸的,怀着恶意的,仇视的：Тòй му хвърли нàколко ~и пòгледа. 他怀着恶意看了他几眼。

зложелàтелств|о -*а*［中］希望别人不幸,心怀恶意,仇视

зложелàтелст[ву]вам［未］〈书〉希望别人不幸,怀恶意,仇视

злокàчествен -*а*［形］(常指病)恶性的：~ тўмор 恶性肿瘤,癌 ~а анèмия 恶性贫血 **~ост** -osттà［阴］

злокòба［阴］❶不祥之兆,凶兆 ❷预言将有不祥之事发生

злокòб|ен -*на*［形］不祥之兆的,凶兆的：~на вèст 噩耗 **~ност** -носттà［阴］

зломѝслен -*а*［形］希望别人不幸的,怀恶意的：~а женà 希望别人不幸的女人 **~ост** -осттà［阴］

зломѝслени|к -*ци*［阳］,**зломѝсленица**［阴］〈书〉希望别人不幸的人,怀有恶意的人,不怀好意的人

зломѝслие［中］狠毒的想法,恶毒的愿望

злонамèрен -*а*［形］恶意的,不怀好意的,包藏祸心的,居心叵测的：~и лицà 不怀好意的人 ~а постъпка 包藏祸心的行为 **~о**［副］**~ост** -осттà［阴］：Злонамеренosттà на постъпката е очевѝдна. 这种做法显然是不怀好意的。

злонамèрени|к -*ци*［阳］,**злонамèреница**［阴］〈书〉怀有恶意的人,不怀好意的人,包藏祸心的人

злонрàв -*а*［形］同 злонрàвен：~и кўчета 脾性很坏的狗

злонрàв|ен -*на*［形］性格不良的,坏脾性的：~ен кòн 脾性很坏的马 **~ност** -носттà［阴］

злонрàвие［无复,中］不良的性格,坏脾性

злопàмет|ен -*на*［形］不忘旧怨的,爱记仇的：Тà не бèше ~на и бързо забрàви свàдата. 她不爱记仇,很快就忘掉了吵嘴的事。**~ност** -носттà［阴］

злопàметство［中］同 злопàметност：Тѝ проявàваш голàмо ~. 你太爱记仇了。

злополўка［阴］不幸(事件),事故,祸事,危难：~ при рàбота във фàбрика 工伤事故 претърпàвам ~ с автомобѝл (автомобѝлна ~) 遭遇车祸 предотвратàвам ~ 防止事故 Пострàдал при ~. 他在事故中负伤(死亡、遇难)了。застрахòвка срещў ~ 意外(保)险

злополўч|ен -*на*［形］❶〈旧〉遭遇不幸的,不幸的,倒霉的：~ен човèк 不幸的人 ~ен крàй 不幸的结局 ❷不成功的,结局不好的,失败的：~ни òпити 失败的试验 **~но**［副］**~ност** -носттà［阴］

злополўчи|е -*я*［中］不幸,祸事,危难,厄运

злорàд -*а*［形］幸灾乐祸的：~ човèк 幸灾乐祸的人 ~а усмѝвка 幸灾乐祸的微笑 **~о**［副］：Отвътре нàкой се изсмà ~о. 里面有谁幸灾乐祸地笑了起来。**~ост** -осттà［阴］

злорад|ен -*на* [形] 同 злорад: ~на усмивка 幸灾乐祸的微笑

злорадств|о -*а* [中] 幸灾乐祸

злорадст[ву]ва|м [未] 幸灾乐祸: Те тайно ~ха. 他们暗暗地幸灾乐祸。**~не** [中]

злоречив -*а* [形]〈罕〉好挖苦人的,好说人坏话的,言语刻薄的: ~и съседи 好说坏话的邻居 **~ост** -остта [阴]

злоречие [无复,中]〈罕〉同 злословие

злослов|ен -*на* [形] 恶意地说人是非的,说人坏话的,诽谤的,中伤的,诋毁的

злослови|е -*я* [中] ❶坏话,中伤,诽谤 ❷好说坏话,喜欢中伤人,诽谤人: Неговото ~е е голямо. 他非常喜欢说别人的坏话。

злослов|я -*иш*, -*их* [未] 恶意地说人是非,说人家坏话;诽谤,中伤,诋毁 **~ене** [中]

злосмутен -*а* [形]〈罕〉令人惊慌的;引起忧虑的,使人忐忑不安的

злост -*тà* [无复,阴] ❶恼恨,怨恨,仇恨 ❷毒辣,刻薄: изпълнен със ~ 充满仇恨

злост|ен -*на* [形] ❶恶毒的,心肠坏的,不怀好意的 ❷恶意的,非善意的: ~ни думи 恶意的语言 ~ни клевети 恶意诽谤 ❸作恶成性的,恶行不改的: ~ен враг 作恶成性的敌人

злосторен -*а* [形] 做坏事的,作恶的

злосторни|к -*ци* [阳], **злосторница** [阴] 做坏事的人,作恶的人,罪犯

злосторнич|а -*иш*, -*их* [未]〈书〉做坏事,作恶;犯罪

злосторническ|и -*а* [形] 做坏事的人的,作恶的人的,罪犯的: ~и действия 坏事,恶行,罪行

злосторничеств|о -*а* [中] 坏事,恶行,作恶,罪行: осъден за ~о 由于作恶而被判刑

злосторств|о -*а* [中]〈旧〉同 злосторничество

злосърдеч|ен -*на* [形] 坏心肠的,心眼很坏的;狠毒的,残酷的: ~ен човек 心肠很坏的人

злосърдечие [中] 坏心肠;恶毒,狠毒

злота [阴] 兹罗提(波兰本位币名)

злотвор|ен -*на* [形]〈罕〉造成损害的,有害的,有恶果的: ~на постъпка 有害的做法 ~но въздействие 恶劣影响

злотворств|о -*а* [中]〈书〉凶恶行为,暴行,残暴行为

злоумишлен -*а* [形] 预谋犯罪的,谋害的,存心为恶的: ~о престъпление 预谋犯罪,故犯,谋害,蓄意作恶 **~о** [副]

злоупотреба [阴] ❶贪污,舞弊(行为): ~ на пари 贪污款子(钱) върша(извършвам) ~ 贪污 осъден за ~ 因贪污而被判刑 ❷滥用,非法的利用,不正当的利用: служебна ~ 滥用职权 ~ с властта 滥用权力 Това е ~ с лекарства. 这是滥用药物。

злоупотребен -*а* ❶ злоупотребя 的过被形动 ❷[用作形]舞弊的,贪污的: ~и средства 舞弊的(贪污的)钱(款子)

злоупотребител -*ят*, -*я* [阳], **злоупотребителка** [阴] 舞弊者,贪污者,贪污犯

злоупотреблени|е -*я* [中] 同 злоупотреба

злоупотреб|явам [未], **злоупотребя** -*иш*, -*их* [完] ❶贪污,舞弊: ~явам голяма сума 贪污一大笔款子 ❷滥用,非法利用,不正当地利用: Той ~ява с доверието ми. 他滥用我对他的信任。~явам със здравето си 不爱惜身体,随便糟踏身体(健康) **~яване** [中]

злоуст -*а* [形]〈旧,书〉同 злоречив

злочест -*а* [形] ❶命运不好的,苦命的,薄命的;不幸的,倒霉的: ~о сираче 苦命的孤儿 ❷充满灾祸的,充满不幸的: ~ живот 充满不幸的生活 ~а съдба 厄运

злочест|ен -*на* [形]〈罕〉同 злочест

злочестие [中] 厄运,坏命运;倒霉,不幸

злочестина [阴] ❶厄运,坏命运,倒霉: живея в ~ 处于厄运中 ❷不幸,灾难,祸事: Сполетя ме голяма ~. 我遭到很大的不幸。

злочестни|к -*ци* [阳], **злочестница** [阴] 不幸的人,倒霉的人,薄命的人: Този ~к заслужава състрадание. 这个不幸的人值得同情。

злочинств|о -*а* [中] 同 злосторство

злочинст[ву]вам [未]〈书〉作恶,做凶恶的事,做残暴的事

злощаст|ен -*на* [形]〈罕〉命运不好的,薄命的,不幸的,倒霉的: ~ен човек 不幸的人

злощасти|е -*я* [中]〈罕〉命运不好,薄命,倒霉: Злощастието на този човек е голямо. 这个人非常倒霉。

злояд -*а* [形] 吃得很少并挑食的,吃东西很挑剔的: ~о дете 吃得很少并爱挑食的孩子,不肯好好吃饭的孩子

злъч -*тà* [无复,阴] ❶胆汁 ❷〈转〉怨恨,忿恨,恶意

злъч|ен -*на* [形] ❶常恼恨的,易怒的,肝火旺的;毒辣的,恶毒的: ~на усмивка 阴笑,狰狞的笑 ~ни думи 恶毒的话 ❷胆囊的 **~но** [副] **~ност** -ността [阴]

злъчка [阴] ❶同 жлъчка (胆囊) ❷某些极苦的草药的名称

змеев -*а* [形] 蛇身怪物的;恶龙的: ~а дупка 蛇身怪物住的洞;恶龙住的洞

змеевид|ен -*на* [形] 蛇身怪物般的;恶龙形的: ~на светкавица 恶龙般的闪电

змейца [阴] ❶母的蛇身怪物;母恶龙 ❷蛇身怪物(恶龙)之妻 ❸(民歌中)对细长、锋利的马刀的形容语: Продай си пушка хайдутска / и остра сабя ~. (Вазов) 卖掉你那海杜特的枪、你那锋利的马刀!

зме|й -*ят*, -*я*, -*еве* 和 -*йове* [阳] ❶(民间传说中)蛇身或人身、嘴里喷火、带翅膀的怪物;蛇身怪物,恶龙,怪蟒: огнен ~й 嘴里喷火的蛇身怪物(恶龙) ~й горянин 住在森林中的蛇身怪物(恶龙) ❷〈转〉非常有力并且跑得极快的动物 ❸〈方〉风筝

змейно [阳]〈诗〉同 змей ①解

змейск|и -*а* змей 的形容词: ~о свърталище 蛇身怪物(恶龙)的巢穴

змиевид|ен -*на* [形] 蛇形的,弯弯曲曲的,蜿蜒的: ~ен път 蜿蜒的路 ~ни клони 弯弯曲曲的树枝 **~но** [副]

змийск|и -*а* змия 的形容词: ~а отрова 蛇毒 ~а дупка 蛇洞 обувки от ~а кожа 蛇皮鞋 ◇ **~о гнездо** 1. 蛇洞 2.〈转〉坏人的黑窝

змийче -*та* [中] змия 的指小

змиорка [阴]〈动〉鳗,鳗鲡(*Anguilla rulgaris*)

змия [阴] ❶蛇: отровна ~я 毒蛇 водна ~я 水蛇 ~я пепелянка 蝮蛇 очилата ~я 眼镜蛇 гърмяща ~я 响尾蛇 ❷〈转〉恶毒的人,阴险的人,凶狠的人: Пази се от тая ~я. 要提防这个蛇蝎般狠毒的人! ◇ **бълвам ~и и гущери**〈口〉说刺人的话以发泄不满: Той бълваше ~и и гущери срещу своя противник. 他恶狠狠地骂自己的对手。**държа ~я в пазвата**

си〈口〉把蛇揣在怀里;不知某个亲近的人包藏着蝎心(准备恩将仇报)而仍对他关怀 **Змия̀ се е свѝла в кеся̀та му.**〈口〉他是个吝啬鬼。

змия̀р -*ят*,-*я*［阳］捉蛇人;养蛇人

змия̀рни|к -*ци*［阳］❶蛇洞,蛇的巢穴 ❷〈转,口〉很冷的住宅: Та̀зи къща е ця̀л ~к. 这个屋子简直是冰窖。

зна̀|ен -*йна*［形］已知道的,知名的,认识的: ~йни и незна̀йни геро̀и 知名和无名英雄

зна̀|к -*ци* 和 -*ове*［阳］❶记号,符号,标记,标志: уговѐрен ~к 约定的记号 пътни ~ци 路标 фабрѝчен ~к(工厂)商标 ❷徽章,标志,象征: лѐвски ~ци 狮子的标志 ❸(心情、心理等的)表现;形迹;征候,预兆,兆: Ня̀ма нѝкакъв ~к за живо̀т. 没有任何生命的迹象。Това̀ е ло̀ш ~к. 这是不好的征兆。❹信号,手势,暗号: да̀вам ~к с ръка̀ (със свѝрка) 通过打手势(鸣笛)发信号 Изсвѝрването се повто̀ри трѝ пъ̀ти. Това̀ бѐ ~к за почѝвка. 吹了三遍哨,这是休息信号。❺符号,记号,号: препина̀телни ~ци 标点符号 математѝчески ~ци 数学符号 ◇ **в ~к на**(**като̀ ~к на**) 为了表示,作为…的表示: в ~к на благода̀рност 为了表示感谢 в ~к на съгла̀сие 作为同意的表示 **намѝра се**(**минава**)**под ~ка на нѐщо** 在…的指导之下,遵循着,为了: под ~ка на побѐдата 为了胜利

зна̀ков -*а* знак 的形容词: ~и систѐми 符号体系

знам 见 зна̀я

зна̀ме -*на̀*［中］❶旗,旗帜: национа̀лно ~ 国旗 воѐнно ~ 军旗 ~ на първенство̀то 优胜旗 прѐходно ~ 流动(红)旗 Червѐното ~ се развя̀ва. 红旗在飘扬。ока̀чвам(сва̀лям) ~то 挂上(摘下)旗子 забѝвам ~то на планѝнски връх 在山顶插上旗子 спу̀скам ~то до половѝна в зна̀к на тра̀ур 降半旗致哀 ❷〈转〉口号,指导思想,旗帜: всепобежда̀ващо ~ 战无不胜的旗帜 ◇ **държа̀,издѝгам висо̀ко ~то** 高举…旗帜,坚决捍卫(某一思想) **под ~то на нѐщо** 在…的旗帜下,为了… **сва̀вам ~на̀та** 停止斗争 **свѝквам под ~на̀та** 动员

знамена̀тел -*ят*,-*я*［阳］〈书,数〉分母: числѝтел и ~ 分子和分母 В дро̀бта 3/5 ~ е чѝслото 5. 在分数 3/5 中 5 是分母。◇ **подвѐждам под о̀бщ ~** 1.(把几个分数)通分 2.〈转,书〉归纳为一类 **сла̀гам под една̀къв ~**(把不同价值、不同意义的东西)归纳为一类

знамена̀тел|ен -*на*［形］❶〈书〉有重要意义的,意义重大的,值得注意的,有特别意义的: ~на да̀та 意义重大的日子 ~ен фа̀кт 值得注意的事实 ~ни ду̀ми 意义深刻的话 ❷意味深长的,含很多意思的: ~ен по̀глед 意味深长的目光 ~на усмѝвка 意味深长的微笑 **~но**［副］**~ност** -ността̀［阴］

знамѐни|е -*я*［中］表象,表征,象征;征兆,前兆,预兆: Това̀ е добро̀(ло̀шо) ~е. 这是一个好的(坏的)征兆。~е на врѐмето 时代的表征 ◇ **кръ̀стно ~е** 十字,画十字

знаменѝт -*а*［形］著名的,有名的,驰名的: ~ писа̀тел 著名作家 ~ у̀чен 著名学者 **~о**［副］

знаменѝтост -*та̀*［阴］❶〈罕〉［只单］名望,声望: Знаменитостта̀ му растѐ от годѝна на годѝна. 他的名望一年比一年增长。свето̀вна ~ 驰名于全世界 ❷名人,有名望的人,大名鼎鼎的人: То̀й е голя̀ма ~. 他是大名鼎鼎的人物。лѝкове на ~и от тога̀вашното врѐме 那个时代的名人像

знаменова̀ни|е -*я*［中］〈旧〉同 знамѐние

знамено̀с|ец -*ци*［阳］,**знамено̀ска**［阴］旗手,掌旗者: ~ец на по̀лка 团队的旗手 ~ец в борба̀та за незавѝсимост 争取独立斗争的旗手

знамену̀ва|м［未］表征,标志着,证实: Това̀ открѝтие ~ но̀в ета̀п в нау̀ката. 这一发明标志着科学发展的新阶段。

зна̀ни|е -*я*［中］❶［常复］知识,学识: ~я по латѝнски 拉丁文知识 тру̀пам(събѝрам) ~я 积累知识 жа̀жда за ~я 求知欲 Тѐ притежа̀ват(ѝмат) обшѝрни ~я. 他们有渊博的知识。❷知,知道: Предаѝте ня̀кому напѝсаното за публику̀ване и всео̀бщо ~е. 请您把写好的东西交给什么人去发表,让大家知道。Това̀ не ѐ ста̀нало с мо̀е ~е. 发生这事我是不知道的。без ~ето на ня̀кого 在某人不知道的情况下 ❸科学: Та̀зи о̀бласт на ~ето е твъ̀рде интерѐсна. 科学的这一领域是非常有意思的。◇ **довѐждам до ~ето на ня̀кого**〈公文〉通知某人

зна̀т|ен -*на*［形］❶出名的,著名的,驰名的;在劳动中有巨大成绩的: ~на тъка̀чка 著名织布女工 ~ни хо̀ра на труда̀ 知名的劳动者 ❷〈旧〉显贵的,贵族身分的: ~ен ро̀д 名门,贵族 ~ни велмо̀жи 宫廷显贵族 **~ност** -ността̀［阴］

зна̀тница［阴］〈方〉巫婆;女魔;女法师

знаха̀р -*ят*,-*я*［阳］,**знаха̀рка**［阴］(用草药治病的)民间医生;(用巫术等治病的)巫医,庸医

знаха̀рство［无复,中］民间医术;巫医术,巫医业

зна̀ч|а -*иш*［未］❶［只三］含义是,意思是,意味着: Какво̀ ~и ру̀ската ду̀ма „спо̀р"? 俄语"спор"一词是什么意思? Какво̀ ~и това̀? 这是什么意思? ❷表明,说明: Зна̀чи ли това̀, че дра̀мата е сла̀ба? 这是否就表明这个话剧不好呢? ❸等于,也就是: Вся̀ко бя̀гане от борба̀та ~и престъплѐние. 任何一次逃避斗争都等于犯罪。❹有关系,重要: Момѝчето не зна̀е нѝщо,но това̀ ма̀лко ~и. 小女孩什么也不知道,不过这没太大关系。❺［只三单,用作连］就这样,也就是说: Зна̀чи ѝмате пра̀во. 也就是说,您是对的。❻［只三单］(用作无一定含义的插入语): По̀сле ги впря̀гаме,(конѐте) влѝзат, ~и, в канцела̀рията,и то̀лкоз. 后来我们把马套上,它们就进到办公室里,只此而已。

значѐни|е -*я*［中］❶意义,意思,含义: ѝстинско и прено̀сно ~е на ду̀мата 词的真正含义和转义 обясня̀вам(тълку̀вам) ~е на ду̀мата 解释词义 ❷［只单］重要性,(重要)意义,价值,影响,威信: първостѐпенно ~е 头等重要意义 решѝтелно ~е 决定意义 от жѝзнено ~е 具有生命攸关的重要性 Иконо-мѝческият фа̀ктор ѝма голя̀мо ~е за прогрѐса. 经济因素对进步有着巨大意义。Нѐговото ~е намаля̀. 他的威望降低了。◇ **ня̀ма ~е** 没关系,不要紧

значѝм -*а*［形］〈书〉有意义的,有意思的,有作用的,有效的: ~и величинѝ 有效数(字) **~ост** -остта̀［阴］(有)意义,重要性,(有)作用: То̀й не мо̀же да съзрѐ ~остта̀ на това̀ събѝтие. 他看不到这一事件的重要性。

значѝтел|ен -*на*［形］❶相当大的,颇大的,可观的(与 незначѝтелен(微不足道的)相对): ~но разстоя̀ние 相当大的距离 ~ен успѐх 相当大的成就 ~на су̀ма 可观的款项 ❷有重大意义的,重要的,出色的: ~но събѝтие 重大事件 **~но**［副］: Тя̀ бѐше ~но по̀-мла̀да от нѐго. 她比他年轻得多。**~ност** -ността̀［阴］

значка̀［阴］徽章,证章,纪念章,牌子,章: фѝзкултурна ~ 体育纪念章

значкѝст［阳］,**значкѝстка**［阴］〈口〉某种荣誉奖章获得者

зна̀|я -*еш*,-*ях* 和 **знам**［未］❶知,知道,晓得: Зна̀м, че си до-

щъл. 我知道你来了。Тѝй всѝчко ～е. 他什么都知道。❷肯定,相信,确信 ❸(在另一动词前用于否定形式)拿定主意,知道：Тѝй не ～еше какво̀ да пра̀ви. 他不知道怎么办才好。❹了解,明白;(指语言、诗歌等)已掌握,学会,懂：Тѝй ～е бъ̀лгарски. 他懂保加利亚语。Тя̀ ～еше мно̀го пра̀казки. 她知道许多故事。❺认识,了解：А̀з те ～я добрѐ. 我很了解你。Конѐте ～ят пъ̀тя. 这些马认识路。❻重视,考虑;注意：Тѝй не ～ял почѝвка. 他不注意休息。❼会,能,懂得：～я наизу̀ст 会背诵 ～я да шѝя 会缝纫 ❽记得 ◇ **Всѐ това̀ си ～е.** 他一直坚持同一观点。**Дя̀вол ～е.** 天晓得,鬼知道,谁也不知道。**Зна̀я си своѐто.** 我想怎么做就怎么做。**ка̀кто си ～я** 尽我的能力,就我所懂得的 **кой ～е**(表示无把握,怀疑)谁知道,谁晓得：Кой ～е какво̀ ще излѐзе от всѝчко това̀. 谁知道这一切会有什么结果。**И ба̀ба ～е.** 谁都会。**не ѐ кой ～е какво̀(какъ̀в, ко̀лко)** 不是什么了不起的 **Не ѝскам да ～я.** 我管不着(不关我的事,我对此不感兴趣)。**Не ～е сра̀м.** 他不知羞耻。**не ся̀ ～я мя̀стото** 无自知之明 **～еш, ～ете**〈口〉(说服人时用的插入语)要知道,要明白,应该明白：Това̀, ～еш, е съвсѐм естѐствено. 要知道,这是非常自然的。**Не щѐ и да ～е.** 他(根本)不管(不顾,不想知道)。

зна̀|я се *-еш се, -ях се*［未］❶［只三］知道：А̀з замина̀вам и не сѐ ～е далѝ ще се вѐрна. 我要走了,不知道还回不回来。❷［反身］〈口〉了解自己,很清楚自己是什么样的人：Тѝ се ～еш какъ̀в си. 你知道自己是什么样的人。❸［互及］相互认识,相识：С нѐго нѝе се ～ем от деца̀. 我跟他从小就认识。◇ **то̀ се ～е** 不言而喻,自然如此,可以理解

знѐ|ен *-йна*［形］❶炎热的,酷热的：～ен въ̀здух 极热的空气 ～йно ля̀то 炎热的夏天 ❷〈转,诗〉火热的,炽热的,热烈的：～йно чу̀вство 热烈的感情

зно|й *-ят, -я*［无复,阳］❶暑热,酷热,炎热：Зно̀ят и за̀духата тежа̀ха върху̀ гърдѝте. 闷热使人胸口发闷。❷〈方〉同 пот(汗)

зно̀йно［副］〈诗〉热烈地,炽热地

зоб *-та̀*［无复,阴］精饲料,粮食饲料

зо̀б|ам［未］一粒一粒地吃(常指葡萄)：～ам гро̀зде 吃葡萄 **～ане** 和 **～ене**［无复,中］

зо̀б|вам[1]［未］, **зо̀бна** *-неш, зо̀бнах*［完］一粒一粒地吃(一些)：Зо̀бнах си черѐши в гради̇̀ната. 我在果园里摘吃了一点樱桃。**～ване**［中］

зо̀б|вам[2]［未］, **зо̀бна** *-неш, зо̀бнах*［完］(牲口)吃一点(精饲料) **～ване**［中］

зо̀бене 见 зо̀бам

зо̀бна 见 зо̀бвам[1] 和 зо̀бвам[2]

зобѝлница［阴］同 зо̀бница

зо̀бница［阴］(精)饲料袋,料包,料袋

зо̀б|я *-иш зо̀бѝх*［未］同 зо̀бам

зоб|я̀ *-ѝш -ѝх*［未］用精饲料(粮食饲料)喂牲口 **～ѐне**［中］

зов *-ъ̀т, -а̀*［无复,阳］〈诗〉号召,召唤,呼声：～ за борба̀ 进行斗争的号召 отпра̀вя ～ към ня̀кого 向…发号召 озова̀вам се на ～а̀ 响应号召

зов|а̀ *-ѐш, -а̀х*［未］〈诗〉❶呼唤,呼吁,召唤：～а̀ за борба̀ 号召进行斗争 ～а̀ на по̀мощ 求援 Дъ̀лгът ～ѐ … 义务驱使我们 … ❷邀请,接待：～а̀ свидѐтели 请证人 ～а̀ го̀сти 接待客人 ❸〈民〉称呼,叫：Зова̀т го Мита̀ка. 人们叫他米塔卡。

зогра̀ф［阳］〈旧〉画圣像者,圣像画家

зографѝс|вам［未］, **зографѝсам**［完］〈旧〉画圣像;绘画：Кой е ～ал тая̀ чѐрква? 这个教堂的圣像是谁画的?

зографѝя［阴］〈旧〉同 иконопѝс(画圣像)

зогра̀фск|и *-а* зогра̀ф 的形容词：～и зана̀ят 画圣像的手艺

зогра̀фство［无复,中］〈旧〉圣像绘画,画圣像的手艺

зодиа̀к［无复,阳］〈天〉黄道带

зодиака̀л|ен *-на*〈书〉зодиа̀к 的形容词：～на светлина̀ 黄道光 ～ен зна̀к 黄道宫

зо̀дия［阴］❶〈天〉黄道带 12 个星座中的每个星座：～ овѐн 白羊(星)座 ❷〈转〉同 съдба̀(命运)：Така̀ва му е ～та. 他的命运就是如此。❸〈转,口,不赞〉怪人,古怪的人：Тѝй е голя̀ма ～. 他这个人很古怪。

зо̀дчество［无复,中］〈旧〉营造学,建筑术

зо̀за［阴］〈口,旧〉不做任何有益于社会之事,专门梳妆打扮和玩乐的小姐或少妇;大小姐;少奶奶

зоку̀м［阳］〈方〉同 лиа̀ндро(欧洲夹竹桃)

зола̀［阴］〈方〉强碱液

зо̀ла［阴］〈旧〉佐拉(旧硬币名称,相当于币制改革前的十五斯托汀卡)

зо̀на［阴］❶地带,地区,区域;范围：～ на воѐнни дѐйствия 军事区 погранѝчна ～ 国境(边境)地带 забранѐна ～ 禁区 ❷(地球的)带,地带：климатѝческа ～ 气候带 растѝтелна ～ 植物(地)带 ◇ **～ на мра̀ка** 1.半阴影区,微明区 2.边缘地区;(难于明确划界的)过渡区 **～ на свобо̀дна търго̀вия** 自由贸易区

зона̀л|ен *-на*［形］〈书〉分地带的,以地带为范围的,按地带的,分区的：～ни езѝци 地区性语言

зо̀нов *-а* зо̀на 的形容词：～а защѝта 区域联防

зоогеогра̀фия［阴］动物地理学

зоолѝт［阳］动物化石

зооло̀|г *-зи*［阳］动物学家,动物学工作者

зоологѝч|ен *-на*［形］同 зоологѝчески

зоологѝческ|и *-а* зооло̀гия 和 зооло̀г 的形容词：～и институ̀т 动物研究所 ◇ **～а гради̇̀на** 动物园

зооло̀гия［阴］❶［只单］动物学 ❷〈口〉动物学教科书

зооло̀жк|и *-а*［形］同 зоологѝчески：～и проу̀чвания 动物考察

зооморфѝз|ъм *-мът, -ма*［阳］〈书〉兽形说(认为神为兽形的宗教观念)

зооно̀за［阴］〈医,农〉动物病,动物寄生虫病(家畜与人类共有的疾病)

зооно̀мия［阴］动物生理学

зоопалеонтоло̀гия［阴］古动物学

зоопа̀рк *-ът, -а, -ове*［阳］动物园

зоопатоло̀гия［阴］牲畜病理学,动物病理学

зоопсихоло̀гия［阴］动物心理学

зоотехнѝ|к *-ци*［阳］, **зоотехнѝчка**［阴］畜牧学家,畜牧工作者

зоотѐхника［无复,阴］畜牧学

зоотехнѝческ|и *-а* зоотѐхника 和 зоотехнѝк 的形容词：～и факулте̇̀т 畜牧系

зоото̀мия［阴］动物解剖学

зоофѐрма［阴］养兽场

зор -*ът*, -*а* [无复,阳]〈口〉❶困难,费劲,紧张 ❷强迫,迫使:Със ~ ме кàра да работя. 他强迫我干活。❸需要:Вѝди се, че ѝма ~, та бърза. 看得出来,他有需要,所以很着忙。❹热切的愿望,急于做…的心情,坚持:Товà му е ~ът! 这是他的迫切愿望。◇ **вѝждам ~** 处于极大的困难之中 **дàвам ~ (нѝкому)** 1. 强迫,迫使(某人) 2. 一个劲地催促(某人) **дàвам си(не сѝ дàвам) ~** 努力(不努力),付出(不付出)巨大的努力来做某事:Голѝм ~ си дàдох. 我费了很大的劲。**за ~ замàн** 以防万一 **на ~ съм** 处于窘境,遇到困难:На голѝм ~ съм. 我处于很困难的境地。**Хѝч не мѝ е ~.** 我管不着;我才不感兴趣呢;没我的事。

зор|à [阴] ❶早霞,朝霞,黎明,曙光;大清早:Зорà се зорѝ. 天开始亮起来。Зорàта се появѝваше. 朝霞出现了。❷〈转〉初期,萌芽时期;曙光:~àта на нòвия живòт 新生活的曙光 ◇ **в ~ѝ** 天刚亮,黎明时分,一大早:В ~ѝ ще тръгна. 一大早我就动身。**до ~ѝ** 到天亮 **от рàнни ~ѝ** 从清晨,从黎明时分 **от тъмни ~ѝ до късна вèчер** 从天不亮到晚上,起早贪黑 **по ~ѝ** 黎明时分,天亮的时候 **предѝ ~ѝ** 天亮前 **пỳква се(сѝпва се) ~àта** 天亮了

зòркост -*тà* [阴] 见 зòрък

зòрле(м) [副]〈口〉费劲地,吃力地,勉强地:Зòрлем го извèдох от къщи. 我费了很大劲才把他领出家门。

зорлѝя [不变,形]〈口〉需要…的,有需要的:Тѝ ~ ли си за парѝ? 你需要钱吗?

зорнѝца [阴] 在黎明时显得最亮而且亮的时间最长的星,金星

зòр|ък -*ка* [形]〈书〉聚精会神的;有洞察力的,敏慧的;机警的,警惕的:~ък пòглед 有洞察力的目光 ~ка бдѝтелност 高度的警惕 **~ко** [副]:~ко се оглèждам 警觉地环视 **~кост** -косттà [阴]

зòр|я -*иш*, *зòрѝх* [未]〈口〉强迫;使某人费劲

зор|ѝ -*ѝш*, -*ѝх* [未,只三单] **Зорà ~ѝ.** 天亮了。

зор|ѝ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [完,中态] 天亮:Петлѝте пèят, зорà се ~ѝ. 公鸡叫,天亮了。

ЗПК [зè-пе-кà] [缩] Землèделско-промѝшлен комплèкс 农工综合体(农工联社)

зра *зреш*, *зрях* [未]〈诗〉同 глèдам (看)

зра|к -*кът*, -*ка*, -*кове* 和 -*ци*, [阳,常单]〈诗〉❶光线,光亮:През цепнатинѝте на мàлкото прозòрче преминàваха ~кове. 从小窗户的缝隙里透进了光亮。❷〈转〉同 зрèние

зрèлищ|е -*а* [中] ❶景况,景象;场面;光景,景色,景致:стрàшно ~е 可怕的场面 вълшèбно ~е 奇妙的景色 ❷(吸引许多人来看热闹的)有趣的事情,趣闻:Тè са жàдни за ~а и смехорѝи. 这些人如饥似渴地想看到有趣和逗乐的事。❸〈史〉[常复](供大众观看的)演出,游艺

зрèлост -*тà* [无复,阴] 成熟,长成;成熟性;成熟期:достѝгам ỳмствена ~ 达到智力上的成熟 политѝческа ~ 政治上的成熟 ◇ **вòсъчна ~** 蜡熟期,黄熟期(谷类作物成熟阶段之一,这时谷粒的硬度像蜡一样) **ѝзпит за ~** 中学毕业考试 **свидèтелство за ~** 中学毕业证书

зрèлост|ен -*на* [形] **~ен ѝзпит** 中学毕业考试 **~но свидèтелство** 中学毕业证书

зрèлостни|к -*ци* [阳], **зрèлостничка** 和 **зрèлостница** [阴] 参加毕业考试的中学生,即将毕业的中学生

зрèние [无复,中] 视觉,视力,目力:Ѝмам добрò(слàбо) ~. 我视力好(差)。Зрèнието ми е отслàбнало. 我视力变弱了。изгỳбвам ~то си 失明,失去视力 ◇ **от тòчка ~** 〈旧〉从…的观点出发 **полè на ~** 视野 **цѝл съм слỳх и ~** 〈书〉聚精会神,注意力高度集中 **ъгъл на ~то** 视角

зр|èя -*èеш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*ѐла*, -*èли* [未] ❶成熟,在成熟(的状态中),渐成熟,正要成熟,成熟起来:Черèшите ~èят към крàя на мàй. 樱桃在近五月底成熟。❷〈转〉身体和精神上成长,发育成熟:Но нѝй растèм, закрèпваме и ~èем посрèд пожàра на двубòя лѝх. (М. Исаев) 我们在残酷斗争的烈火中成长壮大。❸〈转〉(思想、计划、文艺作品等)形成,成熟:В умà му ~èеше смèл плàн. 一个大胆的计划在他脑海中成熟起来。

зрим -*а* [形] 可以看见的

зрѝтел -*ят*, -*я* [阳], **зрѝтелка** [阴] ❶观者,看…的人,目击者,目睹者:Сàм бях ~ на товà необикновèно събѝтие. 我自己就是这一不寻常事件的目击者。❷观众:Салòнът полèка-лèка се напълняше със ~и. 大厅里渐渐地坐满了观众。

зрѝтел|ен -*на* [形] ❶视觉的,视力的,目力的:~ни усèщания 视觉 ~ен нèрв 视觉神经 ❷观众的:~на зàла 观众厅 ◇ **~на пàмет** 视觉记忆 **~но полè** 视野 **~на тръба** 同 далекоглèд (望远镜)

зрънц|е -*à* [中] зърно 的指小:~е (от) ѝстина 点滴真理

зрял -*а*, зрèли ❶ зрèя 的过主形动 ❷ [用作形] 1. 成熟的,熟了的,长成了的:~о грòзде 熟了的葡萄 2. 成熟的,已充分发展的:~ ỳм 成熟的智力 ~ мъж 发育成熟的男人 ~а възраст 成年,各方面成熟的年龄 3.〈转〉(指思想、决定、作品等)考虑周到的,已经形成的,成熟的:~о худòжествено произведèние 已经考虑好的文艺作品 ~а мѝсъл 成熟的想法 **~о** [副]

зрящ -*а* [形]〈书〉看得见的,不瞎的,有眼睛的

зубрàч [阳], **зубрàчка** [阴] 死记硬背的人,读死书的人

зỳбр|я -*иш*, *зỳбрих* [未] 死记硬背,读死书:Сàмо ~и, а нѝщо не разбѝра. 他只是死记硬背,什么都不懂。**~ене** [中]

зỳбър [阳]〈书〉欧洲野牛,欧洲犎犎(*Bos jubatus*)

зулỳм [阳]〈民〉暴力,暴行;强力,压力;掠夺,抢劫

зулумджѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈口〉暴徒;掠夺者,强盗

зỳмер [阳]〈电〉蜂音器

зỳрла[1] [阴] 拱嘴,鼻嘴,(动物的,尤指猪的)嘴巴:свѝнска ~ 猪嘴

зỳрла[2] [阴] 同 зурнà

зỳрлест -*а* [形] 长着大拱嘴的,长嘴巴的

зурнà [阴] 祖尔纳管;唢呐

зъб -*ът*, -*à*, -*и* [阳] ❶牙齿:прèдни ~и 门齿,门牙 изкỳствени ~и 假牙 пломбѝран ~ 补过的牙 ❷〈转〉(器具、机器上的)齿,锯齿:~ на грèбен 梳子齿 Зъбите на колелòто са изтрѝти. 轮齿已经磨秃了。◇ **въоръжèн съм до ~и** 〈书〉武装到牙齿 **Да са здрàви(жѝви) прèдни ~и.** 〈口〉幸亏我没说。**До очѝ свѝт, до ~и слàдост.** 〈俗〉一切都是短暂的。**Душàта ми е до ~ите.** 〈口〉我不行了,我很快就要死了。**ѝмам ~ на нѝкого** 〈口〉某人是我的眼中钉,我痛恨某人。**кỳчешки ~и** 犬齿 **млèчни ~и** 乳齿 **постоя̀нни ~и** 恒齿 **не обèлвам ~** 〈口〉不开口,一句话也不说,一言不发 **скърцам (нѝкому) със ~и** 〈口〉威胁某人 **стѝскам ~и** 〈口〉咬紧牙关,痛苦地忍受着 **тòча ~и** 〈口〉等待着极想要的东西

зъбàр -*ят*, -*я* [阳]〈旧〉民间牙医(常为理发师兼管拔牙);

治牙的庸医

зъба̀рск|и -а〈旧〉зъба̀р 的形容词：~и клѐщи 民间牙医用的钳子

зъба̀т -а［形］❶长着龇牙的，长着往前突出的长牙的：~а жена̀ 长着龇牙的女人 ~и уста̀ 长着龇牙的嘴 ❷龇牙咧嘴的；爱争吵的：Оставѝ се, то̀й е мно̀го ~. 算了吧！别理他了！他很爱吵架。❸有齿的，带齿的 ◇ **~о слъ̀нце**〈口〉冬天的（不能使人暖和的）太阳

зъ̀б|ен -на［形］❶牙齿的：~на бо̀лка 牙疼 ~ен лѐкар 牙医 ❷带齿的，有齿的：~но колело̀ 齿轮 ◇ **~ен ка̀мък** 牙垢 **~ни съгла̀сни** 齿（辅）音

зъ̀бер［阳］❶悬崖，峭壁 ❷尖的石（山）峰：планѝнски ~и 尖的石峰

зъ̀бест -а［形］❶门牙很大的：~о ку̀че 门牙很大的狗 ❷带齿的，有齿的，齿状的：~и скалѝ 犬牙交错的岩石

зъб|ѐц -цѝ［阳］❶小牙齿 ❷（机器、器械等的）齿：~цѝ на колело̀ 轮子的齿 ~цѝ на грѐбен 梳子齿

зъ̀бки［无单］зъ̀би 的指小

зъ̀бла［阴］〈口，藐〉长着大龇牙的女人

зъ̀бльо -вци［阳］〈口，藐〉长着大龇牙的男人

зъбобо̀л［无复，阳］牙疼：стра̀дам от ~ 牙疼

зъболѐкар -ям，-я［阳］，**зъболѐкарка**［阴］牙科医生

зъболѐкарск|и -а зъболѐкар 的形容词：~а поликлѝника 牙科门诊部 ~и инструмѐнти 牙科器械

зъболѐкарство［无复，中］❶牙科；牙科学：слѐдвам ~ 学牙科 ❷牙医职业：практику̀вам ~ 当牙医

зъболечѐб|ен -на［形］牙科的，牙医的，治牙的：~но отделѐние（~ен отдѐл）牙科

зъболечѐние［无复，中］医牙，治牙

зъботехнѝ|к -ци［阳］，**зъботехнѝчка**［阴］（做假牙和其他口腔矫形用品的）技师，技工

зъботехнѝческ|и -а зъботехнѝк 的形容词：~а лаборато̀рия 口腔矫形技工室

зъбочѝстка［阴］〈罕〉牙签

зъбча̀т -а［形］带齿的，齿状的：~о колело̀ 齿轮

зъ̀бчест -а［形］同 зъбча̀т

зъ̀б|я се -иш се，-их се［未，中态］❶（动物）龇牙：Ку̀чето ла̀е и се ~и. 狗叫着，龇着牙。❷〈转，口〉说刺人的话，顶嘴：Защо̀ ми се ~иш，какво̀ съм ти сто̀рил? 你干吗刺人啊，我招你惹你了？

зъзн|а -еш，зъ̀знах［未］冷得发抖，冻坏：Ця̀ла но̀щ ~а̀хме под открѝто небѐ. 我们一整夜都在露天冻得发抖。**~ене**［中］

зъл зла［形］❶恶的，凶的，厉害的，脾气坏的：зла̀ жена̀ 很凶的女人 Зло̀ ку̀че ста̀до па̀зи.〈俗〉恶狗能看好羊群。❷充满仇恨的：злѝ чу̀вства 仇恨心理 ~ по̀глед 仇恨的目光 ❸〈转〉沉重的，坏的，厉害的：зла̀ бо̀лест 重病，厉害的病 ❹受灾的，收成坏的，歉收的：зла̀ годѝна 灾年，歉收的年份 ◇ **за зла̀ чѐст**〈民〉不幸的是，很不幸 **злѝ езѝци** 爱制造和散布（诽谤人的）谣言的人 ~ **ду̀х** 恶鬼（迷信说法中带来灾难的鬼）

зъ̀лва［阴］大姑子，小姑子，丈夫的姐姐或妹妹

зъ̀лвин -а зъ̀лва 的形容词：~а дъщеря̀ 大姑子（小姑子）的女儿，丈夫的外甥女

зъмя̀［阴］〈方〉同 змия̀

зън［感］丁丁声，丁当声，丁冬声（撞击金属器皿的声音）

зъ̀р|вам［未］，**зъ̀рна**，-неш，зъ̀рнах，过被形动 -нат［完］❶看到，发现，注意到：Зъ̀рнах го вчѐра всред нава̀лицата. 昨天我在人群中看见他。❷看一眼，瞅一眼，瞥：Ѝсках са̀мо да ~на в кнѝгата. 我只想看一眼这本书。— **се**［被动］**~ване**［中］

зъ̀ркели 和 **зъ̀ркали**［无单，阳］〈口，藐〉同 очѝ（眼睛）◇ **Отва̀ряй си ~те!** 你把眼睛睁大一点！你当心一点！

зъ̀рна 见 зъ̀рвам

зъ̀рнен -а［形］粮食的：~и хранѝ 粮食 ~и култу̀ри 粮食作物，谷物

зъ̀рнест -а［形］粒状的，颗粒的，许多粒组成的：~а структу̀ра на по̀чвата 土壤的粒状结构 ~ ѝзрив 疹，颗粒状皮疹

зърнѝст -а［形］颗粒的，许多粒组成的，粒状的：~ минера̀л 粒状矿石 ~ гра̀д 颗粒状的雹子

зърн|о̀ -а̀［中］❶（谷）粒，种子：жѝтни ~а̀ 麦粒 бо̀бено ~о 豆粒 ❷［集］麦子：Жѐтвата и прибѝрането на ~ото не мо̀гат по̀вече да се отла̀гат. 麦子的收割和归仓不能再拖延了。❸〈扩〉（葡萄、悬钩子等的）果实：Гро̀здовото ~о едрѐе. 葡萄粒在逐渐长大。❹颗粒，粒，珠：пя̀съчно ~о 沙粒 бѝсерно ~о 一颗珍珠 ❺点滴：~ото на ѝстината 点滴真理 ◇ **ня̀мам нѝ ~о** 一点都没有 **на бо̀б на ~о** 星星点点地

зърноба̀за［阴］〈农〉粮食储存基地，粮库，粮站

зърнодо̀бив［阳］〈书〉粮食生产

зърнодоста̀вка［阴，常复］向国家交售粮食，交公粮

зърноплоща̀дка［阴］〈农〉净粮和晒粮的场地，晒粮场，扬谷场，场院

зърноприбѝращ -а［形］〈农〉（指康拜因）收割谷物的

зърнопроизво̀д|ен -на［形］〈罕〉同 зърнопроизводѝтелен

зърнопроизводѝтел -ям，-я［阳］粮食生产者，生产粮食的人

зърнопроизводѝтел|ен -на［形］粮食生产的，生产粮食的：~ен цѐнтър 粮食生产中心 ~ни райо̀ни 产粮区

зърносушѝлня［阴］〈农〉谷物烘干室；谷物干燥机

зърнохранѝлищ|е -а［中］粮仓，粮食仓库

зърноя̀д［阳］〈动〉食谷昆虫

зюмбю̀л 和 **зимбѝл**［阳］〈植〉风信子（*Hyacynthus orientalis*）

зян［阳］〈口〉损失，亏损

зяно̀сва|м［未］，**зяно̀сам**［完］〈口〉损坏，弄坏，糟蹋：Са̀мо ~ прѐждата. 她尽糟蹋毛线。

зя̀па|м［未］〈口〉❶张着嘴：Бръ̀чков ~ше от учу̀дване. 布勒奇科夫吃惊得张大了嘴。❷张口呆看（或听）：Какво̀ ~те, не вѝждате лѝ, че то̀й се шегу̀ва. 你们傻看什么？你们没看见他是在开玩笑吗？❸漫不经心地看，看得走神：За̀пах по витрѝните. 我在橱窗前出神地看着。◇ **~м ня̀кого в уста̀та**〈口〉1. 听（看）得出神 2. 唯命是从，在一切方面都听从某人的话 **~не**［中］

зяпа̀ч［阳］〈口，藐〉喜欢无目的地闲看的人，爱看热闹的人：Зяпа̀чи мно̀го，купува̀чи ма̀лко. 看的人多，买的人少。

зя̀п|вам［未］，**зя̀пна** -неш，зя̀пнах［完］❶（由于惊讶、出乎意料而）张大嘴：Пу̀бликата ~на от учу̀дване. 观众吃惊得张大了嘴。Зяпнѝ да ти вѝдя езѝка. 你把嘴张大，让我看看你的

舌头。❷出神地看(或听),张口呆视:Всѝчки ~нали по мѐне. 大家都张口呆视着我。◇ **~вам нѝкого в устàта**〈口〉1. 听(看)得出神:Дошѐл е нѝкой тàм, лъже ги, а тѐ го ~нали в устàта и го слу̀шат. 有个人到了那里,欺骗他们,他们则出神地听他讲着。2. 唯命是从,在一切方面都听从某人的话 **~ване**[中]

зяпла[阴]〈口,不赞〉爱看热闹(爱无目的地闲看)的女人

зяпльо -*вци*[阳]〈口,不赞〉爱看热闹(爱无目的地闲看)的人

зяпна 见 зяпвам

И

и[1] ❶ и 音 ❷保加利亚语字母表第 9 个字母：печа̀тно и 印刷体 и ръкопѝсно и 手写体 и

и[2] ❶用于连接：1.（连接简单句中的两个同等成分）和，与，及，同；并，也，又：a)连接简单句中同等成分：женѝ и мъжѐ，ста̀ро и мла̀до 男女老少 Трудъ̀т е дълг и въпро̀с на чѐст за всѐки работоспосо̀бен гра̀жданин. 劳动是每一个有劳动能力的公民的义务和荣誉。b)在说出所列举各事物的最后部分时使用：След ма̀лко воденича̀рят, Кралѝчът и Марѝйка отѝдоха към манастѝра. 过了一会儿，磨坊主、克拉里奇和玛丽卡朝修道院走去。По небѐто ба̀вно ла̀зеха дебѐли, дрѝпави, вла̀жни и мра̀чни зѝмни о̀блаци. 天空中慢慢浮动着一片片冬云，厚厚的、支离破碎的、潮湿而阴沉的冬云。c)列举各事物时加在每一事物之前，强调每一事物都同等重要：Тѐзи живо̀тни са и глу̀пави и хѝтри. 这些动物都是既愚蠢又狡猾。d)表示重复同一个词：Тя̀ ускоря̀ваше стъ̀пките си всѐ по̀вече и по̀вече. 她加快了脚步。e)在复合词中用来连接最后的数：трѝста два̀йсет и о̀сем 328 То̀й е на два̀йсет и пѐт годѝшен. 他 25 岁。f)表示算术四则运算中的加法：Пѐт и пѐт пра̀вят дѐсет. 5 加 5 得 10。g)列举各事物时，在加上已知的或单独提到的东西时使用：Слу̀шай, вземѝ си и но̀жа. 你听我说，把刀子也带着。Ива̀не, кажѝ и тѝ. 伊万，你也讲一讲。2.连接并列复合句中的简单句：a)在动作同时发生时使用：Тя̀ лежѐше неподвѝжно със затво̀рени очѝ и дѝшаше тѐжко. 她一动不动地躺着，闭着眼睛，呼吸艰难。b)在动作连续进行时使用：Идѝ при нѐго и му разкажѝ всѝчко, ко̀ето си чу̀л. 你到他那儿去把听到的一切统统告诉他。c)当列举 3 个以上的简单句时，用来连接最后一句：То̀й почу̀ка еднà вратà, бу̀тна и влѐзе вътре. 他在一扇门上敲了敲，推开门便进去了。d)在第二句是第一句的结果时使用：То̀й запа̀ли ла̀мпата и ця̀лата ста̀я се осветлѝ. 他打开灯，于是整个房间都亮了。❷(表示连续)于是，就，并且：1.在对原句所叙述的意思进一步进行说明、补充、发挥或扩展句子成分和句子时使用：Ча̀шите се изпѝваха на едѝн дъх и до ка̀пка. 他们一饮而尽，一滴不剩。Децѐто се заглѐдало — и бу̀х! във водàта. 孩子们正看得出神，突然扑通一声都掉进水里。2.当后一句是前一句的结果或结论时，加于后一句之前：Ня̀маше си дя̀до Сла̀вчо нѝ сѝн, нѝ дъщеря̀. И мно̀го му бѐше мъ̀чно затовà. 斯拉夫乔爷爷没儿没女，他为此感到十分痛苦。❸(用作对比或对立，表示第二句中的动作是某人意料之外的)而，然而，可是，但：Зна̀еш и не мѝ оба̀ждаш. 你知道却不告诉我。Заранта̀, чѝни ми се, че ця̀лото сѐло зна̀е нѐщо и са̀мо нѝе не зна̀ем. 早晨，好像全村人都知道了什么事，而只有我们不知道。❹用于加重语气：1.(表示强调)甚至，连…也，就是：И на у̀м не мѝ е дохо̀ждало да го попѝтам. 我连想也没有想过要去问问他。2.位于疑问句首，表示强调后一句与前一句的联系：А̀з видя̀х на врата̀та едѝн по̀п със сѝни очилà,— потвърдѝ еднò заптѝе. — И тѝ не го̀ хва̀на, будала̀? — изкря̀ска нача̀лникът му. "我在门口看见一个戴蓝色眼镜的神甫，"一个警士证实说。"笨蛋，你就没捉住他？"他的长官厉声地问。3.引出感叹句(表示惊奇、愤怒)：Отпрѐде на сама̀та ду̀пка па̀зи смо̀к! И какъ̀в смо̀к! Стра̀шна ра̀бота. 一条游蛇就守在洞口，多么大的一条游蛇啊！真可怕。Зна̀ете са̀мо да лъ̀жете и да хитру̀вате! … И ка̀к се престру̀вате. 你们专门会说谎和欺诈…又多么会装相。❺〈民，诗，古〉引出叙述句(位于每一句的句首)：И намѐтна тъ̀нка пу̀шка, и запа̀са чѝфт пищо̀ви. 他挎上一支长枪，别上两支手枪。❻与其他连词、副词、代词等连用，用以构成下列复合词：1.复合连词：a)让步连词 акò и, мака̀р и (да), и да, ко̀лкото и да, да̀же и 等：Акò и да ѝмаше и сѐднали, по̀вечето стоя̀ха пра̀ви. 虽说有坐着的，可是多数人都站着。b)结果连词 и тъ̀й, и такà, и ѐто, и наѝстина 等：И наѝстина, вечѐрната картѝна бѐше ху̀бава. 确实，夜景很美。2.复合不定代词 ко̀йто и да е, какъ̀вто и да е, ня̀кой и дру̀г 等：До каквѝто и до̀води да прибѐгнах, не успя̀вах да я изго̀ня от умà си. 我不论找寻什么论据，都不能把她从脑子里打消。3.复合副词 ка̀кто и да е, ко̀лкото и да е, кога̀то и да е, и без товà, са̀мо и са̀мо 等：Ка̀кто и да е, Па̀вел ѝма образова̀ние. 不管怎么说，帕维尔受过教育。

и[3]［语气］❶(强调时用来加重语气)连…也，甚至：Велѝката кита̀йска стенà стоѝ и до днѐс. 万里长城至今还矗立着。Не ѝскам и да зна̀я. 我连知道也不想知道。Ко̀йто се да̀ви в морѐто, и за сла̀мка се хва̀ща.〈俗〉掉进海里的人连根稻草也要抓住。Вълкъ̀т и бро̀ено ядѐ.〈俗〉有数的羊，狼也要吃。❷(表示不强烈的对比)而，都：Добрѐ, че ми се оба̀ди. Ѝнак ня̀маше и да те позна̀я. 幸好你先跟我打了招呼，要不然我都认不出你来。

и[4]［感］(发音拉长 ѝ-и-и) ❶(表示懊丧或愤怒)唉：Ѝ-и! Ко̀лко ми доса̀ждаш! 唉！你多么叫我厌烦！❷(表示惊奇)啊，哎，呀：Отпрѐде на сама̀та ду̀пка па̀зи смо̀к … Стра̀шна ра̀бота. — Ѝ-и! — ка̀за пла̀хо ця̀ганчето. "一条游蛇守在洞口…真可怕！""哎呀！"茨冈小孩胆怯地说。❸(表示愉快)哈，嘿：То̀ по̀-добро̀ от товà и не мо̀же да бъ̀де, налѝ Пѐнчо? Ѝ-и, ко̀лко ми е дра̀го! 这再好不过了，你说是不是，彭乔？嘿，真叫我高兴！

и[5]［缩］ѝзток 东

ѝ 见 тя

ИАТА［иа̀та］［缩］IATA(International Air Transport Association) — Междунаро̀дна асоциа̀ция за възду̀шен транспо̀рт 国际航空运输协会

ИБЕ［ѝ-бѐ］［缩］Институ̀т за бъ̀лгарски езѝк 保加利亚语言研究所

ѝбис［阳］〈书〉埃及神鹮

ибрѝк -*ци*［阳］(洗脸、洗手时浇水用的陶或铜的)带嘴高水罐

ибрикчѝя -*ята*, -*и*［阳］〈口〉❶捧着高水罐伺候有地位的土耳其人祈祷前洗手的人 ❷〈转〉卑躬屈节者，献媚者，巴结者，拍马屁的人

ибрѝче -*то*［中］ибрѝк 的指小

ибришѝм ［阳］（缝衣用的）细棉线（细丝线）

ибришѝмен -*а* ибришѝм 的形容词：～и конци̇ 细棉线

ѝва[1] ［阴］（一种生长在山上、叶子较阔的）柳树（*Salix caprea*）

ѝва[2] ［阴］〈方〉布匹两边的光边

ѝвер ［阳］〈方〉（砍木头掉下的）碎片，木屑 ◇ **Отѝде на** ～. 没有利用；白浪费掉。

ѝвиц|а ［阴］❶条，条子，带，带形物：～а плат 一长条布 ～а хартѝя 一长条纸 ❷〈扩〉长形地带，长形部分：～а земя̀ 一条耕地 ～а светлина̀ 一道光线 ❸（细长的）一条痕迹，一道：ша̀рки на ～и 条形花纹 кон с бя̀ла ～а на гърба̀ 背上有一条白道的马

ѝвов -*а* ѝва[1] 的形容词：～и листа̀ 柳树叶 ～ клон 柳树枝

ѝворка ［阴］〈方〉（岩石或木头凹陷处积存的）一汪清水，一洼清水

ИВП ［ѝ-ве-пѐ］［缩］Институ̀т за вън̀шна политѝка 对外政策研究所

иврѝт ［阳］〈语言〉希伯来语

игл|а̀ ［阴］❶针：～а̀ за шев（шѐвна ～а̀）缝衣针 ～а̀ за шѐвна машѝна（машѝнска ～а̀）缝纫机针 вдя̀вам ～а̀ 纫针，穿针 стоя̀ като̀ на ～ѝ 如坐针毡 Бѐше то̀лкова тѝхо, че ～а̀ да па̀днеше, щѐше да се чу̀е. 静得连掉一根针都听得见。❷大头针，别针；胸针，胸饰，胸花：Закопча̀х си блу̀зата с една̀ ～а̀. 我用一个胸针别住了短上衣。❸织针，毛线针：～а̀ за плѐтене 毛线针 ❹针叶；刺：бо̀рови ～ѝ 松针 ～ѝ на таралѐж 刺猬的刺 ❺针，细尖：грамофо̀нна ～а̀ 留声机的唱针 ◇ **безопа̀сна ～а̀** 别针 **Ня̀ма къдѐ ～а̀ да хвъ̀рлиш.**〈口〉人挤得水泄不通。**разка̀звам от ～а̀ до конѐц**〈口〉从头至尾地叙述，一五一十地讲

ѝглен -*а* игла̀ 的形容词：～и уши̇ 针眼，针鼻儿 ～ връх 针尖

игленѝ|к -*ци* ［阳］，**игленѝца** ［阴］❶针插 ❷针盒

иглѐнка ［阴］〈旧〉（女人的）发簪，发针

ѝглест -*а* ［形］同 игловѝден：～и листа̀ 针形的叶子，针叶 ～и снежѝнки 针形的雪花

иглѝка ［阴］报春花（*Primula*）

иглѝков -*а* иглѝка 的形容词：～ ко̀рен 报春花根

иглѝчина ［阴］同 иглѝка

игловѝд|ен -*на* ［形］针形的，针一样的，针状的：～ни листа̀ 针叶

иглоко̀ж -*а* ［形］❶棘皮的：～и живо̀тни 棘皮动物 ❷［用作名］～**и**［复］〈动〉棘皮动物（*Echinodermata*）

иглолѝст -*а* ［形］同 иглолѝстен

иглолѝст|ен -*на* ［形］针叶的：～на гора̀ 针叶林 ～но дърво̀ 针叶树 ～ни растѐния 针叶植物

иглотера̀пия ［阴］〈医〉针刺疗法

иглѐнка ［阴］～ **пу̀шка**〈民〉一种旧式的细长筒枪

игнорѝра|м ［未，完］〈书〉故意不理，不睬；忽略，忽视：Пред нас ѝма о̀ще мно̀го тру̀дности и не бѝва да ги ～ме. 我们面前困难还多，不可忽视这些困难。— **се** ［被动］～**не** ［中］

ѝго ［无复，中］奴役，压迫；桎梏，羁绊：освобожда̀ването ни от чу̀ждо ～ 我们从异族奴役下解放出来 ◇ **намѝрам се под** ～ 受压迫，在轭下，遭奴役

игр|а̀ ［阴］❶玩耍，游戏：дѐтска ～а̀ 儿童游戏 игра̀я вѐсела ～а̀ 做愉快的游戏 Деца̀та прека̀рват свобо̀дното си врѐме в ～ѝ. 孩子们用做游戏来度过空闲时间。❷竞技，比赛：спо̀ртна ～а̀ 运动竞技 ～а̀ на фу̀тбол 足球赛 ～а̀ на ка̀рти 玩（扑克）牌，打牌 хаза̀ртна ～а̀ 赌博 олимпѝйски ～ѝ 奥林匹克运动会 печѐля ～а̀ 赢得比赛 гу̀бя ～а̀ 赛输 ❸一场（一局，一盘）比赛，一场（一局，一盘）赌博：Изка̀рахме една̀ ～а̀ на во̀лейбол. 我们打了一场排球。❹舞，舞蹈：бу̀йна ～а̀ 欢快的舞蹈 ❺（光线、颜色等的）闪耀，闪烁：～а̀ на пла̀мъка 火光的闪烁 ～а̀ на цветовѐте 颜色的闪变 ❻表演，演技：артистѝчна ～а̀ 演员的表演 ма̀йсторска ～а̀ на артѝстите 演员的高超演技 Завѐсата полѐка се издѝгна. Игра̀та се запо̀чна. 大幕徐徐升起，演出开始了。❼手腕，玩弄：дипломатѝческа ～а̀ 外交手腕 ～а̀ на поня̀тия 玩弄概念 во̀дя дво̀йна ～а̀ 玩弄两面派手法 ❽儿戏，轻率，不认真的态度 ❾（棋、纸牌一类的）游戏用品，比赛用具：В дѐтмага прода̀ват ра̀зни ～ѝ. 儿童商店里卖各种比赛用具。◇ **～а̀ на ду̀ми**（**словѐсна ～а̀**）玩弄词藻 **～а̀ на приро̀дата** 怪态，变态，畸形 **～а̀ на слу̀чая**〈书〉没想到的突变，意外的巧合 **ка̀рти за ～а̀** 纸牌，扑克牌 **разкрѝвам нѐчия ～а̀** 揭露某人的秘密企图

игра̀л|ен -*на* ［形］玩的，游戏的；表演的，演出的；赌博的：～ни принадлѐжности 文娱用品 ～на за̀ла 赌博大厅 ◇ **～ен дом** 赌场 **～ен фѝлм** 故事片

игра̀л|о -*а̀* ［中］〈罕〉❶同 игрѝще ❷玩具，玩物；（一种）讽刺，（一种）挖苦

игра̀ч ［阳］，**игра̀чка** ［阴］游戏者；竞技者，比赛者；跳舞者：～ на ка̀рти 玩牌者 ～ на фу̀тбол 踢足球的人 ～ на ръченѝци 跳勒切尼查舞的人 резѐрвен ～ 预备队员

игра̀чк|а ［阴］❶玩具，游戏用具：дѐтски ～и 儿童玩具 ❷〈转〉玩物；被用来取笑的人；任人摆布的人（或物），傀儡：Оставѝ го, той е ～а на всѝчки. 别理他了，他是被大家取笑的人。Тѐ не ѝскат да бъ̀дат ～а в ръцѐте на завоева̀тели. 他们不愿受占领者的摆布。◇ **Това̀ е ～а** (**за мѐне**). （对我来说）这是轻而易举的事；易如反掌。**Това̀ не е ～а.** 这可不是容易的事；这可不是闹着玩的。

игра̀|я -*еш*, -*х* ［未］❶玩，玩耍，游戏：Деца̀та ～ят. 孩子们在游戏。～я на въжѐ 跳绳 ～я на ка̀рти 打（扑克）牌，玩纸牌 ～я на шах 下（国际）象棋 ～я на крѝеница 捉迷藏 ～я（на）фу̀тбол 踢足球 ～я гимна̀стика 做体操 ～я мач 进行比赛 ❷跳（舞）：Гла̀дна мѐчка хоро̀ не ～е.〈俗〉饿狗熊跳不了霍罗舞。～я валс 跳华尔兹舞 ❸（光、火焰等）跳动，闪动；浮现：Пръ̀стите му бъ̀рзо ～еха по кава̀ла. 他的手指在笛子上敏捷地跳动。Дяволѝта усмѝвка ～еше по у̀стните ѝ. 她的嘴上露出一丝调皮的微笑。❹演出：Игра̀ят та̀зи вѐчер „Ревизо̀р". 今晚上演《钦差大臣》。❺演，扮演：～я Ха̀млет 扮演哈姆雷特 ❻〈转，口〉哄骗，诳 ❼把…当儿戏，玩弄：Нѝкому не е позволѐно да си ～е с интерѐсите на родѝната. 任何人都不得把祖国的利益当儿戏。～я си с чу̀вствата на дру̀гите 玩弄别人的感情 ❽（衣服等）肥大；（钥匙、戒指等）松动：Отсла̀бнах мно̀го. Пръ̀стенът ми ～е на пръ̀ста. 我瘦多了，戒指戴在手指上很松。— **се** ［被动，中态，只三］和 — **си** ［反身］：Не си ～й с о̀гъня.〈俗〉别玩火。Дѐтето си ～е. 孩子在自己玩。◇ **～я** (**ва̀жна**) **ро̀ля** 起（重要）作用 **～я комѐдия** 同 преструвам се（做假，装模作样）**～я на бо̀рсата** 买卖证券进行投机 **～я на въжѐ**〈口〉耍诡计，歪曲事实，善于随风转舵 **～я нѝкому по га̀йдата** (**свѝрката**) 跟着某人的指挥棒转 **～я ро̀ля** (**на нѐщо**) 同 преструвам се（装作，扮演）**～я ро̀лята на нѝкакъв** (**нѝкого**) 装作，假装某种样子（某人）：～я ро̀лята на обѝден

(невѝнен) 装作受委屈(无辜)的样子 **～я си на ѐрехи** 〈口〉不当回事,不认真地对待某事 **～я си с живо̀та** 〈口〉拿生命当儿戏 **～я си с о̀гъня** 〈口〉玩火(指搞冒险、轻率的事情) **～я си с парѝ (милио̀ни)** 〈口〉有数不清的钱 **Ще го напра̀виш и хоро̀ ще ～еш.** 〈口〉让你怎样做就怎样做。**Око̀то ми ～е.** 〈口〉我眼跳。**Очѝте ми ～ят на чѐтири.** 〈口〉我眼睛很尖。**Сърцѐто ми ～е.** 〈口〉我心跳得厉害,我十分激动。**Хва̀неш ли се на хоро̀то, тря̀бва да ～еш.** 你一旦跳起了霍罗舞,就得跳下去;骑虎难下。

ѝгрек [阳] ❶ 拉丁字母 Y ❷ 〈数〉(第二个)未知数

игрѝв -*а* [形] 活泼的,活跃的,灵活的,快活的,生气勃勃的;顽皮的,淘气的,好闹的:～о детѐ 活泼的孩子,淘气的孩子 ～а мело̀дия 欢快的旋律 През ду̀пките на затво̀рените кепѐнци влѝзаха ～и слъ̀нчеви лъчѝ. 从关着的护窗板的小洞里透进耀眼的阳光。**～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]:～ост на мело̀дията 旋律的欢快

игрѝщ|е -*а* [中] ❶(运动的)场地,操场:спо̀ртно ～е 运动场 дѐтско ～е 儿童游戏场 ❷ 〈民,旧〉(农村的)霍罗舞场 ◇ **～е гъ̀би** 蘑菇墩,蘑菇堆

игросло̀вие [中] 〈书〉(滑稽的)双关语,双关的俏皮话,双关语的笑话

игротѐка [阴] 儿童游艺室

игу̀мен [阳], **игу̀менка** [阴] 修道院院长

игу̀менск|и -*а* [形] 修道院院长的

ѝд|а[1] -*еш* [无过去完成时,未] ❶来,到来,走来:Ѝде при мѐне жена̀та и ме пѝта. 那个女人走到我跟前问我。Ѝдем да те вѝдим. 我们来看望你。Ѝдат му вся̀ко ля̀то мно̀го го̀сти. 每年夏天他都有很多客人。❷(河、道路等)起始于:Та̀я река̀ ～е от вътрешността̀ на Родо̀пите. 这条河发源于罗多皮山脉深处。❸(包裹、新闻等)(被)递送,(被)送到,(被)传来:Нѝе следѝм вся̀ка ра̀достна новина̀, ко̀ято ～е от промѝшления фро̀нт. 我们注视着工业战线上传来的每一个喜讯。❹来临,接近,出现:Ѝде бу̀рята. 暴风雨来临了。Ѝде жѐтвата. 收割期到了。❺冒出,散发出;传播:От око̀лните лъ̀ки ～еха гласовѐте на коса̀чите. 从附近的河湾地传来了割麦人的歌声。Ѝдеше дъх от по̀лски цветя̀ и от кла̀с. 传来了野花香和稻谷香。❻〈转〉发生,起源于,出自:Тя̀ не разбѝра от къдѐ ～еше неча̀каният му гня̀в. 她不明白他突如其来的怒气从何而起。❼按顺序是,接着是:На̀й-голѐмият бѐше Божа̀н, по нѐго ～еше Пѐтър и на̀й-ма̀лкият — Па̀вел. 年龄最大的叫博让,接着是彼得,最小的是帕维尔。❽〈书〉(与连词 да 和 прида̀вам, подкрепя̀, подчерта̀я 等动词连用,用来证明、阐明事物):Тѐзи фа̀кти ～ат да подкрепя̀т нѐговото мнѐние. 这些事实能证实他的意见。◇ **～а ня̀кому на по̀мощ** 同 пома̀гам (帮助) **～а ти на крака̀** 〈口〉亲自来

ѝд|а[2] -еш [无过去完成时,完] ❶去,往,开往,到…地方:При ма̀йка ѝскам да ～а. 我想到我妈妈那儿去。Тя̀ гра̀бна мѐнците да ～е за вода̀. 她提起水桶去打水。Ще ～а в теа̀тър. 我要去剧院。Ще ～а на разхо̀дка. 我要去散步。❷〈转〉达到,到…限度,到…程度:Вода̀та ми ～е до глѐзените. 水到我踝骨那么深。При голя̀ма възбу̀да гото̀в е ся̀каш да ～е до кра̀йност. 在极其激昂的情绪下,他似乎打算走极端。❸〈口〉花费,耗费:Пара̀те да не ～ат за ракѝя. 别把钱花在酒上。❹(命令式第二人称单数 идѝ (та, че, да) 和下边的动词连用) 1.表示不可能发生的事:Ще бръ̀кне да изва̀ди ня̀кое шишѐ — ～й го гонѝ сѐтне! 他会伸手摸出个酒瓶来,然后你就别想赶他走。2.表示发生了意想不到的事:Идѝ ѝ се надя̀вай, че така̀ ще се зара̀два. 你不知她有多么高兴;你想象不到她多么高兴。— **се** [只三单,无过去完成时,中态,无人称]:Дру̀гаде ня̀къде не бѐше възмо̀жно да се ～е. 别的地方都不可能去了。◇ **～ѝ-дойдѝ** 〈口〉 1.不很好,马马虎虎,一般:А̀з говоря̀ бъ̀лгарски добрѐ, ру̀ски — ～ѝ-дойдѝ, фрѐнски — през ку̀п за гро̀ш. 我保加利亚语讲得好,俄语讲得马马虎虎,法语讲得不怎么样。2.随便怎样,反正都一样 **Идѝ по дя̀волите!** 〈骂〉见鬼去吧!滚开! **Ще ～а войня̀к** (**доброво̀лец и под.**). 我要入伍,要当兵(当志愿兵等)。**Ще ～а на въжѐто.** 我要上绞刑架了。**Ще ～а в гро̀ба.** 我要进坟墓了;我快要死了。**Ще ～а в затво̀ра.** 〈口〉我要进监牢了。**Ще ～а под венча̀ло.** 〈口〉我快要结婚了。**Ще ～е по дя̀волите.** 〈口〉(事情)要完蛋。**Ще ～е на ха̀лос.** 〈口〉(事情)要完蛋了;将白费功夫,将白费心机。

ѝд|а си[1] -*еш си* [无过去完成时,未,反身] 回家,回来,返回住处:То̀й си ～еше пѐш. 他步行回来的。Войнѝците вза̀ха да си ～ат в о̀тпуск. 战士们开始回家休假了。

ѝд|а си[2] -*еш си* [无过去完成时,完,反身] ❶返回住处去,回家去,回去:Да си ～ем у дома̀. 我们回家去吧!Го̀стите наста̀ваха да си ～ат. 客人们一个接一个地站起来要回去了。❷离开,走开:Ма̀хай се! — Пребѝй ме, ня̀ма да си ～а. "滚开!""你打死我,我也不走!"

ида̀лго [阳] 〈书〉伊达尔戈(西班牙中世纪占有少量土地的骑士)

ѝдва|м [未] ❶ 同 ѝда:Ѝдваме ви на по̀мощ. 我们来给你们帮忙。～м тъ̀кмо наврѐме 来得及时 Вода̀та ～ до коленѐте. 水到膝盖深。Поня̀кога ще ～м във сънѝ ти / като̀ неча̀кан и далѐчен го̀ст. (Вапцаров) 有时,我将作为一个远方的不速之客,出现在你的梦中。❷(与某些抽象名词及前置词 до, в 连用,表示已达到这些抽象名词所含状况):～м до убеждѐние 同 убежда̀вам се (确信,深信) ～м до заключѐние 同 заключа̀вам (得出结论,断定) ～м до отча̀яние 同 отча̀йвам се (感到失望,绝望) ◇ **～м до бо̀й** (**кавга̀**) 〈口〉发展到打架(争吵)的程度 **～м на вла̀ст** 〈口〉取得政权,开始掌权 **～м на сѐбе си** 〈口〉恢复知觉,苏醒过来 **～не** [中]

ѝдва ми [只三单和人称代词与格] ❶(与名词连用,表示出现一种动作,其意义包含在名词中)想,感觉:Ѝдва ми дря̀мка. 我发困,打瞌睡(打盹儿)。Ѝдват ми тръ̀пки. 我要打冷战了。Ѝдват му мѝсли. 他出现…的念头(想法)。❷想…,感到需要,希望:То̀й се бѐ разгорещѝл то̀лкова, че му ～ше да хвъ̀рли и рѝзата от гърба̀ си. 他热得甚至想把身上的衬衫也脱下来。◇ **～ ми до гу̀ша** 〈口〉厌恶透了,对…感到恶心透顶 **～ ми на у̀м** 1.同 спо̀мням си (想起来,记得):Не мѝ ～ на у̀м какво̀ сме гово̀рили с нѐго. 我不记得我们跟他讲了什么。2.想到,意识到:Не мѝ ～ на у̀м да му донеса̀ кнѝгата. 我没想到要把书给他带来。**～ ми о̀тръки** 擅长于某事,得心应手

ѝдва|м си [未,反身] 返回住处,回家:То̀й си ～ ря̀дко. 他很少回家。～м си в сѐло 回农村 ～м си от учѝлище 放学回家 **～не** [中] ◇ **на ～не** 来的时候,到达的时候

ѝде [无人称] ❶合适,相称,配,可以,行得通:Мъжѐ бя̀ха, не ～еше да пла̀чат. 他们是男子汉,哭是不像话的。Мѝсля си, да му затво̀рим врата̀та, не ～е. 我在想,我们给他关上门,但这不合适。❷(与人称代词与格简形 ми, ти, му 等连用) 1.[只三] (和名词连用,表示名词所包含的情况或含义出现):

Сън не мỳ ～еше. 他睡不着。Ѝдат ми тръпки. 我打冷战。Ѝдат ми сѝли. 我有力气了。2.（无人称动词与 да 和动词连用，表示愿望）很想，感到需要，希望：Ѝдеше ѝ да поговòри с нèго. 她很想跟他谈谈。3.〈口〉［无人称］（与 да 后面的动词和否定语气词连用）适于，妥当：Знàм го àз мнòго добрè, амѝ не мѝ ～е да го прикàзвам. 这件事我知道得很清楚，可是我不便说。◇ **Ѝде ми на плàч.** 我想哭。**Ѝде ми на ỳм.** 1.同 спòмням си（我想起来了）：Ѝдат ми на ỳм нèговите дỳми. 我想起他的话来了。2.（忽然）想到（感觉到，意识到）：Ѝде ми на ỳм да ѝ помòгна. 我想到要帮助她。**Ѝде ми òтръки.** 我擅长做某事，得心应手。

идеàл［阳］❶理想：комунистѝчески ～ 共产主义理想 висòки ～и 崇高的理想 осъществя̀вам ～а си 实现自己的理想 ❷理想物；典范，模范，标准：～ на добротà 善良的典范 Тя̀ е нèгов ～. 她是他理想的人物。

идеàл|ен -*на*［形］❶理想的；非常完善的，极完善的，极好的；标准的：～ни услòвия 理想的条件 ～на чистотà 非常清洁，一尘不染 ～на дисциплѝна 极好的纪律 ～на любòв 美满的爱情 ❷〈旧〉不是实际存在的，想象的，观念的：Идеàлното завѝси от материàлното и не съществỳва извън послèдното. 观念从属于物质，离开物质的观念是不存在的。◇ **～на чàст**〈法〉共有的部分，共有的资产：～на чàст от двòрно мя̀сто 庭院的共有部分 **～но**［副］：～но полѝрана повъ̀рхност 漆得十分光滑的表面 Дрèхата ти стоѝ ～но. 这件衣服你穿着特别合身。Изпълни ～но рòлята. 这个角色他扮演得极好。**～ност** -*носттà*［阴］

идеализàция［阴］理想化

идеализѝра|м［未，完］把…理想化，视…为理想的，认为…是完善的，描写成为理想的：～м живòта 把生活理想化 — **се**［被动］**～не**［中］

идеализỳва|м［未，完］同 идеализѝрам — **се**［被动］**～не**［中］

идеалѝз|ъм -*мът*, -*ма*［无复，阳］❶〈哲〉唯心主义，唯心论（与 материалѝзъм（唯物主义）相对）：субектѝвен ～ъм 主观唯心主义 Истòрията на философѝята представля̀ва борбà междỳ материалѝзма и ～ма. 哲学的历史是唯物主义和唯心主义之间斗争的历史。❷理想主义：Нèму вcè пàк не мỳ лѝпсваше ентусиàзъм и чѝстият ～ъм, присъщи на вcèки нарòден учѝтел. 他终究还是不缺乏每个人民教师所特有的热情和纯洁的理想主义。

идеалѝст［阳］，**идеалѝстка**［阴］❶唯心主义者，唯心论者：За материалѝстите прирòдата е първѝчно, а дyхът вторѝчно, а за ～ите — обрàтно. 在唯物主义者看来，自然界是第一性的，精神是第二性的，在唯心主义者看来则相反。❷理想家 ❸幻想家

идеалистѝч|ен -*на*［形］同 идеалистѝчески：～ен мироглèд 唯心主义世界观 **～но**［副］

идеалистѝческ|и -*а* идеалѝст 和 идеалѝзъм 的形容词：～а филосòфия 唯心主义哲学 **～и**［副］：Обясня̀ва явлèнията ～и. 他唯心主义地解释各种现象。

идè|ен -*йна*［形］❶有思想的，有思想性的，有原则的：～йно изкỳство 有思想性的艺术 ❷思想的，思想上的：～йно ръковòдство 思想上的领导 висòко ～йно равнѝще 高度的思想水平 ～йно течèние 思潮 ～ен фрòнт 思想战线 ❸忠于某种思想的：～ен дèйтел 忠于思想的活动家 ◇ **～ен проèкт, ～йна скѝца**〈建〉略图，轮廓图 **～йно**［副］：～йно осмѝслен 富有思想性的

идèйно-［复合词第一部］表示"思想的"之意，例如 идèйно-политѝчески（政治思想的），идèйно-възпитàтелен（思想教育的），идèйно-худòжествен（思想性和艺术性的）

идèйност -*тà*［无复，阴］思想性；原则性：～ в литератỳрата 文学的思想性

ѝд|ен -*на*［形］其次的，下一个的，后继的，快到的：～ният понедèлник 下星期一 ～ната годѝна 明年 ～ната прòлет 即将到来的春天 в ～ните днѝ 日内，不日 Нѝе рабòтим за ～ните поколèния. 我们在为后代工作。

идентификàция［阴］〈书〉证为同一，视为同一，证为本人，〈化〉鉴定同质

идентифицѝра|м［未，完］把…证为同一，把…视为同一，把…证为本人 — **се**［被动］**～не**［中］

идентѝч|ен -*на*［形］〈书〉相同的，同样的，无异的：Закòнът е ～ното в явлèнието. 规律是现象中相同的东西。**～ност** -*носттà*［阴］

идеографѝческ|и -*а*〈书〉идеогрàфия 的形容词：～о писмò 表意文字

идеогрàфия［阴］〈书〉表意文字；表意符号体系

идеолò|г -*зи*［阳］思想家，（某种）思想的提倡者，（某种）思想的捍卫者：В. Лèвски е ～г на национàлната революция. 瓦·列夫斯基是民族革命的思想家。

идеологѝч|ен -*на*［形］同 идеологѝчески

идеологѝческ|и -*а*［形］❶идеолòгия 的形容词：～и фрòнт 思想战线 ～и позѝции 思想阵地 полàгам ～а оснòва 奠定思想基础 ❷思想意识方面的，概念的，观念的；主题思想的 **～и**［副］：～и издържан 思想上经得住考验的

идеолòгия［阴］思想体系，观念形态，意识形态：～ на научния социалѝзъм 科学社会主义思想

идè|я［阴］❶思想，观念；主义：политѝчески ～и 政治思想 прогресѝвни ～и 进步思想 погрèшни ～и 错误思想 ～ите на социалѝзма 社会主义思想 защищàвам ～ите си 捍卫自己的思想 Диалèктиката на нещàта създàва диалèктика на ～ите. 事物的辩证法创造观念的辩证法。❷中心思想，主题思想：оснòвна ～я на ромàна 小说的主题思想 ❸主意，念头，想法：чудèсна ～я 非常好的主意 дàвам ～я 出主意 Товà не è лòша ～я. 这个想法不错。Ѝмаш стрàнни ～и. 你有些奇怪的想法。Хрỳмна ми еднà оригинàлна ～я. 我脑子里忽然有个新颖的想法。❹［只单］概念，意象：～я за рàвенство 平等的概念 Вѝе ня̀мате ～я за товà. 您对此没有概念。❺〈哲〉理念，观念：светът от ～и у Платòн 柏拉图的理念世界

идилѝч|ен -*на*［形］田园诗情调的，安闲恬逸的，安宁的：～на картѝна 安闲的田园生活景象 **～но**［副］**～ност** -*носттà*［阴］

идилѝческ|и -*а*［形］同 идилѝчен

идѝлия［阴］❶〈文学〉田园诗 ❷〈转〉安宁闲逸的生活，安闲的田园生活：домàшна ～ 家庭的安逸生活，天伦之乐

идиогрàф［阳］〈书〉亲笔签名

идиòм［阳］和 **идиòма**［阴］〈语言，书〉成语，习语，熟语（如 от иглà до конèц 从头到尾）

идиоматѝз|ъм -*мът*, -*ма*, -*ми*［阳］〈语言〉同 идиòм

идиомàтика［阴］〈书〉（某一语言中）成语（习语、熟语）的总和；成语学

идиоматѝческ|и -*а* идиòм 的形容词

идиопатѝч|ен -*на* [形]〈医〉自发的,特发的;原发的

идиопàтия [阴]〈医〉自发病,特发病

идиосинкрàзия [阴] ❶〈医〉特异反应性,特质反应;特异体质 ❷〈书〉同 своеобрàзие (特殊性,独特性) ❸〈书〉对于某事物病态的酷爱或厌恶

идиосòма [阴]〈生物〉❶初质,初浆 ❷核旁体

идиòт [阳], **идиòтка** [阴] ❶白痴,先天性痴呆,傻子 ❷〈口,骂〉蠢货,傻瓜

идиотѝз|ъм -*мът*,-*ма*,-*ми* [阳] ❶[只单]〈医〉白痴,先天痴呆 ❷〈转〉愚蠢;无意义,荒谬

идиòтск|и -*а* [形] ❶白痴的,痴呆的: ~о лицѐ 痴呆的面孔 ❷〈口,骂〉愚蠢的,糊涂的: ~а постъ̀пка 愚蠢的行为

идиòтств|о -*а* [中] ❶[只单]白痴,痴呆;傻 ❷〈转〉愚蠢行为

идиòтщина [阴] ❶[只单]白痴,痴呆,傻 ❷〈骂〉愚蠢,胡闹,愚蠢行为

ѝдиш [阳](东欧、中欧的犹太人所操的)犹太语

ѝдол [阳] ❶偶像 ❷〈转〉被崇拜的人物;被宠爱的人: Тòй за нѐя е ~. 他被她当作偶像崇拜。

ѝдол|ен -*на* ѝдол 的形容词: ~ни фѝгури 偶像,偶像人物 ~на плàстика 偶像雕塑术

идолопоклòнни|к -*ци* [阳], **идолопоклòнница** [阴] 偶像崇拜者

идолопоклòнническ|и -*а* идолопоклòнник 和 идолопоклòнничество 的形容词

идолопоклòнничество [无复,中] 偶像崇拜

идолопоклòнство [无复,中] 同 идолопоклòнничество

и др. [缩] и дру̀ги 及其他,等

ѝдущ -*а* [形]〈旧〉下一个的: ~ата недѐля 下一个星期天 ~ата годѝна 明年 през ~ата прòлет 在明年春天 на ~ия дѐн 在明天

иждивѐни|е -*я* [中]〈旧〉❶赡养金,抚养金 ❷〈书〉花费,耗费 ❸〈口,谑〉同 разнòски (开支,支出)

иждив|ꙗвам [未], **иждивꙗ̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完]〈旧〉花费,耗费,费,使用 **~ꙗ̀ване** [中]

из [前] ❶自,从,由,从…里,由…内,从…中,从…之间: излѝзам ~ стàята 从屋里出来 изважꙗ̀дам ~ землꙗ̀та 从地里拔出来 Ѝзвата трꙗ̀бва да се изтръ̀гне ~ кòрен. 坏事应该根除。Ку̀чето излàя внезàпно и изскòкна ~ колѝбата. 狗突然叫起来,并从窝棚里窜了出来。Тòй излѐзе ~ пу̀бликата. 他从观众中走出来。Трꙗ̀бва да се издѝгат кàдри ~ средàта на женѝте. 必须从妇女中提拔干部。❷出身于;来自某地,某地出产的: По дрѐхите се познàва, че не ѐ ту̀кашен, а ~ Ю̀жна България. 从他的服装可以看出他不是本地人,而是南保加利亚人。Сюжѐтът на дрàмата е взѐт ~ сѐлския живòт. 本话剧取材于农村生活。❸在…里(徘徊,走);在…里(分散着);沿着(接着向)…走: хòдя ~ градà 在城里逛 Тòй хòди ~ стàята си. 他在自己的房间里踱来踱去。От 11 часà сутринтà се започва натру̀пването на рабòтниците ~ у̀лиците. 从上午11点起工人开始在街上聚集。Из тàзи горà ѝма мнòго висòки дървѐта. 这个树林里有很多高大的树。Тꙗ̀ слѝзаше вѐче ~ мàлката пътѐчка към клàденеца. 她已沿着小路下坡朝水井走去。❹与其他前置词连用,构成复合前置词,例如 иззàд (从后面),изпòд (从下面);与地点和时间副词连用,构成复合副词,例如 извъ̀н (从外面),извъ̀тре (从里面),изотзàд (从后面),изотдòлу (从下面)

из- [动词前缀] ❶表示动词的动作指向某环境之外(朝上,朝前等),例如 изблѝквам (流出,迸发出),измъ̀квам (拉出,拔出,掏出),избу̀твам (推出,拽出),излѝтам (飞出) ❷表示动作全部完成(结束),例如 изгрѐбвам (舀干净,舀完),измѐсвам (和好,和完,揉完),издòявам (挤完奶) ❸表示短暂的动作突然开始和进行,例如 извѝквам (突然叫喊起来),изкрещꙗ̀вам (突然尖叫),излàйвам (突然吠) ❹表示有许多对象或带许多前置词的总和性动作全部完成: 1.表示动作是由许多人做的,例如 измѝраме (全死光,很多人死去),иззаспѝваме (很多人睡着),изналꙗ̀гаме (很多人躺下) 2.表示动作指向许多目标,例如 избѐсвам (绞死许多人),избѝвам (打死许多人),изранꙗ̀вам (使许多人受伤) ❺表示达到某种结果或某事的后果,例如 изнамѝрам (发现,发明),измѝслям (想出)

ѝзба [阴] ❶地下室,地窖: слѝзам в ~та 下地窖 ❷土屋,土窑,简陋的小屋: живѐя в слàменица ~ 住在茅草屋中 ❸酒窖 ❹〈方〉(地下的)马房,马厩 ◇ **винàрска** ~ 酒窖

избабу̀ва|м [未,完]〈民〉助完产,接完生 **~не** [中]

избàва [阴]〈罕〉同 избавлѐние

избавѝтел -*ят*,-*я* [阳], **избавѝтелка** [阴] 解放者,拯救者,救星

избавлѐни|е -*я* [中] 挽救,拯救,解放;使…避免,使…免除,使…摆脱

избàв|ям [未], **избàвя** -*иш*,-*их* [完] 拯救,解救,挽救;使摆脱(不幸、危险等): ~ям го от невòля 使他从不幸中摆脱出来 ~ям нꙗ̀кого от ну̀жда 使某人摆脱贫困 Тꙗ̀ ме ~и от смърттà. 你使我免于一死。— **се** [被动,中态]: Нѐ плàч, нѐ сълзи, нѐ молбѝ, а дру̀ги срѐдства трꙗ̀бва да се дѝрят, за да се ~и нарòдът. 为了使人民得救,不能用哭泣、眼泪和祈求,而要寻求别的方式。◇ **~ям от рòбство (ѝго)** 同 освобождàвам (从奴役中解放) **~яне** [中]

избàдам [未]〈方〉同 избòждам ①解

избàждам [未]〈方〉同 избòждам ①解

избàня|м [完](用热水)给…洗完澡;(用热水)把…洗净: Нѐка тꙗ̀ си ~ детѐто. 让她给孩子洗个澡。

избарабан|ꙗ̀вам [未], **избарабанꙗ̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] забарабанꙗ̀вам 的一次或连续几次的动作: Нѐщо ~ѝ по пòкрива. 有什么东西在屋顶上敲打起来。

избарабар|ꙗ̀вам [未], **избарабарꙗ̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完]〈口〉使相等,使相同,使成为一样的 **~ꙗ̀ване** [中]

избедн|ꙗ̀вам [未], **избеднѐя** -*ѐеш*,-*ꙗ̀х* [完] 逐渐变穷,渐渐变贫寒 **~ꙗ̀ване** [中]

избелѐя 见 избелꙗ̀вам

избѐля 见 избꙗ̀лвам[1] 和 избꙗ̀лвам[2]

избел|ꙗ̀вам [未], **избелѐя** -*ѐеш*,-*ꙗ̀х* [完] ❶(渐渐)褪色: Сѝните рѝзи бꙗ̀ха ~ѐли от пòт. 蓝衬衫被汗渍得褪了色。❷变白 **~ꙗ̀ване** [中]

избел|ꙗ̀л -*ꙗ̀ла*,-*ѐли* ❶ избелѐя 的过主形动 ❷[用作形] 褪了色的: ~ꙗ̀л плàт 褪了色的布 ~ꙗ̀ла фотогрàфия 褪了色的相片

избѐля|м[1] [未] 同 избꙗ̀лвам[1] **~не** [中]

избѐля|м[2] [未] 同 избꙗ̀лвам[2] **~не** [中]

ѝзбен -*а* ѝзба 的形容词: ~о помещѐние 地下室

изберà 见 избѝрам

избѐс|вам [未], **избѐся** -*иш*,-*их* [完] 把所有人(或许多人)

绞死(吊死)— **се**［被动］**~ване**［中］

избѝ|вам［未］, **избѝя** -*еш*, -*х*［完］❶杀戮所有人(或许多人),屠杀,消灭,打死: Тѐзи вàрвари ~ли цѝлото населѐние. 这些野蛮人屠杀了那里的全体居民。Войскùте ~ваха невъоръжѐните и беззащѝтни жѝтели. 那些部队残杀了手无寸铁的居民。❷(冰雹等)打坏,毁坏: Нечу̀вана бу̀ря се задàде едѝн дѐн и еднà граду̀шка ~ нѝвите на дѐсет селà. 一天,刮起了前所未见的大风暴,冰雹打坏了十个村庄的庄稼。❸打出,敲出,打掉: Дàй, дàй да вѝдя къдѐ те удàри! Да не тѝ е ~л зъб? 让我看看打你哪儿了? 别是把你的牙打掉了? Клѝн клѝн ~ва. 以毒攻毒。❹发出,现出,出到表面上: Избѝ го пòт по лицѐто. 他脸上出汗了。По лицѐто му ~ червенинà. 他脸上泛起红晕。Кръвтà от ràната ~ по превръзката. 伤口的血透过了绷带。❺搅制(黄油等) ❻搅完;弹完: Òще ли не сѝ ~ла млѝкото? 你还没搅完奶吗? Избѝл вълната. 他弹完了毛。❼〈行〉做成,完成: Избѝх по електротѐхника. 我考完了电工学。— **се**［互及］◇ **~ва в (на)** 变为,变成,转为: Рàзговорът ~ на кàраница. 谈话变成了吵架。**~ва ме на** 快要,使我想,立刻就要: Избѝва ме на плàч. 我快哭了。**~ва ме пòт**〈口〉突然出汗 **~вам си кракàта да бързам**〈口〉走得很累,跑断了腿 **~вам нѐщо от умà (от главàта)**〈口〉打消: Избѝй от умà си тàя мѝсъл. 你打消这个念头吧! 你死了这条心吧!

избик|àлям［未］, **избиколя̀** -*олѝш*, -*олѝх*［完］〈俚〉同 заобикàлям(开始绕弯;绕远)

избирàем -*а*［形］有当选权的,有被选举权的: избирàтели и ~и 选举人和被选举人 свобо̀дно ~а профѐсия 自由职业

избирàемост -*тà*［无复,阴］当选权,被选举权

избѝ|рам［未］, **изберà** -*ерѐш*, -*рàх*［完］❶选择,选出,选定,挑选,挑出: ~ѝрам замѐстник 选择代理,选择副职 ~ѝрам плàт за дрѐхи 挑选衣料 От двѐ злинѝ ~ѝрай по̀-мàлката. 〈俗〉两害相权取其轻。❷选举,推举,推选: ~ѝрам нарòдни представѝтели 选举议员(人民代表) ~ѝрам го за по̀четен председàтел 选他为名誉主席 ❸爱挑拣,挑剔: Момà, коя̀то мно̀го ~ѝра, по̀сле примѝра.〈俗〉找对象爱挑眼的姑娘到头来会吃苦头。— **се**［被动］**~ѝране**［中］

избирàтел -*ят*, -*я*［阳］, **избирàтелка**［阴］选举人,选举者,选民: Избирàтели и избирàеми са всѝчки грàждани, навършили осемнàдесетогодѝшна възраст. 所有年满十八周岁的公民都有选举权和被选举权。

избирàтел|ен -*на*［形］选举的,选举人的: ~на систѐма 选举制度 ~ен спѝсък 选民名单 ~на колѐгия(某行政单位选区的)全体选民 ~на у̀рна 投票箱 ~на бюлетѝна 选票

избирàтелск|и -*а* избирàтел 的形容词

избѝстр|ям［未］, **избѝстря** -*иш*, -*их*［完］使澄清,使清澈: ~ям водà 使水清澈 **~яне**［中］

избѝстр|ям се［未］, **избѝстря се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］变清澈,变晴朗: Небѐто се ~и. 天空变得晴朗。Вѝното не сѐ е òще ~ило. 葡萄酒还没有澄清。**~яне**［中］

избѝч|вам［未］, **избѝча** -*иш*, -*их*［完］❶锯完(所要锯的料);锯: На дѐн ~вам по 80 дъскѝ. 我一天锯八十块木板。❷〈行〉做,完成: Избѝчих еднà къщичка. 我盖了一间小屋。**~ване**［中］: ~ване на тру̀пи 锯树干

избѝя 见 избѝвам

избледн|я̀вам［未］, **избледнѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［完］(面色)变苍白,变惨白;失色: Лицѐто му ~я̀ваше. 他脸色变得苍白了。Дрàгият ѝ òбраз ~я̀ в мѝслите му. 她那亲切的形象在他脑子里变得淡薄了。**~я̀ване**［中］

изблѐ|йвам［未］, **изблѐя** -*еш*, *изблѐях*［完］羊(突然地)叫,(突然)咩咩叫 **~йване**［中］

изблѐщ|вам［未］, **изблѐщя** -*иш*, -*их*［完］**~вам очѝ** 瞪大眼睛: И двàмата ~иха очѝ. 两个人都瞪大了眼睛。**~ване**［中］

изблѐщ|вам се［未］, **изблѐщя се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］(由于惊讶、气愤等)突然瞪大眼睛 **~ване**［中］

изблѐщя 见 изблѐщвам

изблѐщя се 见 изблѐщвам се

изблѐщя|м се［未,中态］同 изблѐщвам се **~не**［中］

изблѐя 见 изблѐйвам

изблѝ|звам［未］, **изблѝжа** -*жеш*, -*зах*［完］舔完,舔净: Изблѝзах медà. 我把蜂蜜舔干净了。— **се**［被动］**~зване**［中］

ѝзбли|к -*ци*［阳］(突然发生的)精神振奋,热情突发,迸发;冲动,激动,热潮: във внезàпен ~к на чу̀вства 在感情冲动之下 в ~к на рàдост 在突发的喜悦之下

изблѝк|вам［未］, **изблѝкна** -*неш*, -*нах*［完］❶突然冒出(冲出,流出): Поро̀йна кръв ~на. 大量的血涌了出来。❷迸发,爆发: Неудържѝм възтòрг ~на у всѝчки. 大伙抑制不住的狂喜迸发出来了。**~ване**［中］

изблъск|вам［未］, **изблъскам**［完］❶推出,挤出: Изблъскахме ги и трѝмата навън. 我们把他们三人都推到外边去了。❷忽然敲击(敲响,捶,撞): Нѝкой ~а сѝлно на пòртата. 有人用力敲了敲大门。**~ване**［中］

избò|ждам［未］, **избодà** -*дѐш*, -*дох*, -*де*, 过主形动 -*л*［完］❶刺伤(多处),刺了许多地方: ~ждам си прѐстите от шѝене 因做针线活把手指扎破多处 ❷(用尖东西)挖出,抠出: ~ждам окòто 挖眼珠 — **се**［反身］**~ждане**［中］

избоз|àвам［未］, **избозàя** -*àеш*, -*àх*［完］吮完奶,咂完奶,吸干奶 **~àване**［中］

ѝзбор[1]［阳］❶［常单］选择,挑选: купу̀вам по ~ 选购 Ѝзборът на едѝн или дру̀г общѐствен стро̀й е неотменѝмо прàво на нарòда на всѣка странà. 选择这一种或那一种社会制度,是每一个国家人民的不可剥夺的权利。❷(可供选择的)花色品种繁多: голя̀м ~ на стòки 货物品种繁多 ❸(选择的)可能,余地: Нѝма дру̀г ~. 没有别的可选择,别无他法。Нѝмам дру̀г ~, освѐн да дòйда с вàс. 除了跟你们去之外,我别无他法。◇ **не прàвя ~** 不爱挑剔

ѝзбор[2]［阳］❶选举,推选: ~ на президиум 推选主席团 ~ на председàтел 推选主席 ❷［常复］选举,(通过)表决(进行选举): депутàтски ~и 议员(代表)的选举 ~и чрез бюлетѝна (чрез вдѝгане на ръкà) 投票(举手)表决 провѐждам ~и 举行选举 насро̀чвам (назначàвам) ~и 规定选举日期

ѝзбор|ен -*на* ѝзбор[2] 的形容词: ~ен комитѐт 选举委员会 ~на агитàция 竞选宣传 ~на бюлетѝна 选票 ~на кампàния 选举运动,竞选运动

ѝзборност -*тà*［无复,阴］选举制: ~ на съвѐтите 委员会的选举制

избоядѝс|вам［未］, **избоядѝсам**［完］漆完;染完,涂完颜色: Мàйката ~ала всѝчката прѐжда. 母亲把线都染完了。**~ване**［中］

избраздѐн -*а*［形］耕出犁沟的;挖成垄沟的;遗留沟痕的;

Най-сетне той дойде до ~ия с дълбоки дирûги път. 最后他走到一条压出很深的车辙的路上。Лицèто му е ~о с бръчки. 他的脸上布满皱纹。

избразд|явам [未], **избраздя** -*иш*, -*ях* [完] ❶(在平地上)耕出犁沟,留沟痕;使生皱纹: Теглòто е ~яло лицèто му с дълбòки бръчки. 苦难使他脸上留下很深的皱纹。❷耕完犁沟 **~яване** [中]

избрàн -*а* [形] 选出来的;当选的

избрàни|к -*ци* [阳], **избрàница** [阴] ❶当选者,当选人,被选中者: ~к на нарòда 人民选出的人 ❷被看中(选中)的人;(被)爱上的人,意中人 ❸出色的人,少有的人,天赋极高的人,有奇才的人

избрàническ|и -*а* избрàник 的形容词

избрѝд|ва се [未], **избрѝда се** [完] [只三,中态] 〈方〉开线,破,绽线: Чорàпът ти се ~ал. 你的袜子破了。

избрѝ|свам [未], **избрѝша** -*шеш*, -*сах* [完] 〈方〉同 избръсвам (剃光,刮净): ~свам лицèто си 把脸刮净 — **се** [反身,被动] **~сване** [中]

избрòд|вам [未], **избрòдя** -*иш*, -*их* [完] 同 изброждам **~ване** [中]

избрò|ждам [未], **избрòдя** -*диш*, -*дих* [完] 走遍,四处徘徊: Избрòдихме цяла Стàра планинà. 我们走遍了整个巴尔干山。**~ждане** [中]

избрòйва|м [未] 同 избройявам **~не** [中]

избро|явам [未], **изброя** -*иш*, -*их* [完] ❶数完,点完,清点完: Изброихме овцèте. 我们数完了羊。❷一一列举,数落: ~явам всѝчките му достòйнства и недостàтъци 一一列举他的所有优缺点 Гроздàн всè пòвече се разгорещяваше и запòчна да ~ява всѝчки нечѝсти делà на Вълчàна. 格罗兹丹越来越兴奋,他数落起沃尔昌的所有肮脏勾当来。**~яване** [中]

избрỳл|вам [未], **избрỳля** -*иш*, -*их* [完] 敲下全部,都打落: Избрỳлихме òрехите. 我们把核桃全打下来了。**~ване** [中]

избрỳля|м [未] 同 избрỳлвам **~не** [中]

избръмч|àвам [未], **избръмчà** -*иш*, -*ах* [完] 突然嗡嗡响(发出嗡嗡声),忽然突突响 **~àване** [中]

изб|ръсвам[1] [未], **избърша** -*бършеш*, -*бърсах* [完] 擦完,擦干净,揩干净: ~ръсвам си носà 把鼻子擦净 ~ръсвам чинѝите 把盘子擦干净 Избърсах поттà от чèлото. 我擦干了额上的汗。— **се** [反身,被动] **~ръсване** [中]

избръс|вам[2] [未], **избръсна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶剃光,刮净: Избръснаха си мустàците. 他们剃光了小胡子。❷(给所有人)剃完: Избръснах цèлия взвòд. 我给全排人刮了胡子。— **се** [反身,被动] **~ване** [中]

избрътв|ям [未], **избрътвя** -*иш*, -*их* [完] 同 избръщолèвам

избръщолèв|ям [未], **избръщолèвя** -*иш*, -*их* [完] 〈贬〉(突然地,很快地)咕哝,唠叨 **~яне** [中]

избубòт|вам [未], **избубòтя** -*иш*, -*их* [完] (突然)发嗡嗡声(发低沉的隆隆声,发隐约的轰隆声): Далèче ~и гърмотèвица. 远处传来隆隆的雷声。**~ване** [中]

избумт|явам [未], **избумтя** -*иш*, -*их* [完] (突然)发出短促的响声(隆隆声,哒哒声): Трàкторът ~й и тръгна. 拖拉机哒哒响起来,开动了。**~яване** [中]

избỳт|вам[1] [未], **избỳтам** [完] ❶把…推出(挤出): Избỳтаха го напрèд да говòри. 他们把他推到前边让他讲话。❷〈口〉取出,拿出,掏出,摸出,抽出,提出: Избỳта от някъде сѝрене и парчè сланѝна. 他从什么地方拿出了乳酪和一块腌肥肉。❸〈口〉(困难地)度过,对付,凑合过去: Обикновèно слàмата за добѝтъка свършва посрèд зѝма. Избỳтваме кàк да е до напрòлет. 牲口草料一般在冬天就用完了,我们勉强对付到春天。❹〈方〉捣制黄油 **~ване** [中]

избỳтва|м[2] [未] ❶(时而)推(挤) ❷〈方〉同 избѝвам ⑤解 **~не** [中]

ѝзбух [阳] 〈罕〉同 избỳхване: ~ на бòмба 炸弹的爆炸 Сѝлен ~ разтърси земята. 强烈的爆炸震撼了大地。Тòй бèше убедèн в ~а на въстàние и бързаше прѐв да се намèри в борбàта. 他相信起义会爆发,忙着率先投入斗争。

избỳха|м [完] (雕鸮)突然叫: Бỳхалът ~. 雕鸮突然叫起来。**~не** [中]

избỳх|вам[1] [未], **избỳхна** -*неш*, -*нах* [完] ❶ 同 експлодѝрам (爆炸,爆发,炸毁): Гранàтите ~ват във въздуха. 榴弹在空中爆炸。Вулкàнът ~ва. 火山爆发。❷突然猛烈燃烧起来,突然着起大火: Избỳхва пожàр. 起火了。Избỳхна огън и изчèзна за миг висòката клàда. 突然燃起大火,一会儿工夫一大堆木柴就烧完了。❸〈转〉迸发出(某种感情);(与名词连用,表示名词含义的急剧表现)大…起来,狠狠地…起来: Избỳхна враждà. 产生了敌视。Избỳхнаха разноглàсия. 发生了分歧。~вам в плàч 大哭起来 ~вам в смях 大笑起来 ❹爆发,突发,掀起: Избỳхна политѝческа крѝза. 爆发了政治危机。Избỳхна войнà. 爆发了战争。**~ване** [中]

избỳх|вам[2] [未], **избỳхам** [完] ❶拍打(敲)衣物上的灰;用捣衣杵捶洗(衣服): ~вам прахà от килѝма 拍打地毯上的灰尘 ❷拍打(敲)完;用捣衣杵洗完: Избỳхахме всѝчкото пранè набързо. 我们把所有要洗的衣服很快地用捣衣杵捶完了。**~ване** [中]

избухлѝв -*а* [形] ❶爆炸的,爆破的;爆炸性的,易爆的: ~и веществà 易爆物质 ❷〈转〉暴躁的,急躁的,易生气的,好发脾气的: ~ харàктер 暴躁的性格 ~ човèк 好发脾气的人 На нèго, стрỳва ми се, мòже да се разчѝта..., сàмо гдèто е мàлко ~. 我认为可以指靠他…,他只是有一点暴躁。**~ост** -osttà [阴]

избỳхна 见 избỳхвам

избухт|явам [未], **избухтя** -*иш*, -*ях* [完] (突然)发出短促的轰隆声 **~яване** [中]

избуч|àвам [未], **избучà** -*иш*, -*ах* [完] (突然)发出短促的隆隆声(轰隆声): Мотòрът ~à. 马达轰隆隆响起来。**~àване** [中]

избỳш|вам [未], **избỳша** -*иш*, -*их* [完] ❶穿透,开洞,打开: Рекàта е ~ила огрàдата. 河冲开了坝。~ено ведрò 漏水的水桶 ❷找出来,找到: Откъдè си ~ил тèя òрехи? 你从什么地方找到这些核桃的? ❸不慎说出,唐突地说出,贸然说出 **~ване** [中]

ѝзбушен -*на* [形] 〈语法〉**~ни съглàсни** 爆破(辅)音

избу|явам [未], **избуя** -*иш*, -*ях* [完] 繁茂地长: Детèто е ~яло, но е слàбо. 这孩子个子蹿得很高,但是很瘦。Плèвели са ~яли из нѝвите. 田里杂草长得很旺。**~яване** [中]

избуял -*а* [形] 长得繁茂高大的: ~и житà 长得繁茂高大的麦子 **~ост** -osttà [阴]

избъбл|ям [未], **избъбля** -*еш*, -*ах* [完] 又低又不清楚地说,嘟哝,喃喃地说 **~яне** [中]

избъбр|ям [未], **избъбря** -*еш*, -*ах* [完] ❶突然地(很快地、

不清楚地)说些没意思(无关紧要)的话(絮叨) ❷絮叨完 ～яне [中]

избъд|вам [未], **избъдна** *-неш, -нах* [完]〈方〉❶变得健康,恢复健康,痊愈 ❷(疾病、病痛)消失: Болестта му ～на. 他的病好了。

избълбол|вам [未], **избълболя** *-иш, избълболих* [完] ❶突然低语,突然轻声地、不清楚地说 ❷(河水、溪流等)发淙淙声,发潺潺声 ～**ване** [中]

избълва|м [未] ❶呕吐出 ❷〈转〉说出(骂人、侮辱人的话),喊出(恶言): Тя ～ пред стареца какви ли не. 她在老人家面前什么恶毒的话没说过啊。～**не** [中]

избърбор|вам [未], **избърборя** *-иш, -их* [完] 突然咕哝,突然很快地、含糊不清地说些无关紧要的话 ～**ване** [中]

избърз|вам [未], **избързам** [完] ❶加快步伐走,加快速度走: Тя ～ва да го стигне. 她加快步伐想赶上他。Да ～аме да хванем влака. 我们快点走,好赶上火车。❷〈扩〉加速,赶紧,赶忙;赶着做: Той станал рано и ～ал да чукне клепалото. 他早早地起来,急忙去敲云板。❸过早地做: Много ～ахте с тази работа. 您这件事做得太急了。❹赶过,超过: ～вам пред другите 赶过其他人 Часовникът ～ва с пет минути. 表快了5分钟。～**ване** [中]

избърк|вам [未], **избъркам** [完] ❶搅拌均匀 ❷(把线、麻绳等)编上,编(织)在一起;编成,织成 ❸搅好,搅完 ～**ване** [中]

избърсва|м 见 избръсвам[1] ～**не** [中]

избърша 见 избръсвам[1]

избъхт|вам [未], **избъхтя** *-еш, -ах* [完] 打完,敲完,捶完 ～**ване** [中]

избяг|вам[1] [未], **избягам** [完] ❶跑开,跑去,跑掉;急急离开: Детето ～а. 孩子跑开了。Избягахме в гората. 我们跑进森林里去了。❷逃跑,逃走,逃亡,潜逃: ～вам от затвора 从牢里逃走 Няма да ми ～аш! 你逃不掉! Той ～а като дим. 他逃得无影无踪。Избягал от клас. 他逃学了。～**ване** [中]

изб|ягвам[2] [未], **избягна** *-ѐгнеш, -ягнах* [完] ❶摆脱,躲开,躲避: ～ягвам засада 躲避埋伏 Трябва ловко да ～ѐгнеш опасността. 你应该灵活地躲开危险。❷避免,(设法)免去,逃避: ～ягвам повторения 避免重复 ～ягвам глоба 设法逃避罚款 Избягвам да пуша тютюн. 我避免吸烟。❸[常未]回避,避开,躲避,规避: Той ме ～ягва. 他回避我。Избягнах да му кажа направо. 我避开对他直说。◇ **Нищо не му ～ягва от окото.**〈口〉什么也逃不过他的眼睛。— **се** [被动] ～**ягване** [中]

изб|ялвам[1] [未], **избѐля** *-ѐлиш, -ѐлих* [完] ❶把…完全剥去(削去)(皮、壳),剥掉(削掉)(许多水果或蔬菜的皮、壳): Избели тия картофи! 你把这些土豆的皮削掉! ❷磨(碰)掉墙皮,蹭掉墙皮 — **се** [被动] ～**ялване** [中]

изб|ялвам[2] [未], **избѐля** *-ѐлиш, -ѐлих* [完] ❶使褪色,使发白 ❷使(布或线)变得更白;漂白,增白: ～ялвам платно 把布漂白 — **се** [被动] ～**ване** [中]

извадк|а [阴] 摘要,摘录;摘引: Нужни ми са редица ～и от документите. 我需要文件中的一些摘录。

изва|ждам [未], **извадя** *-диш, -дих* [完] ❶拿出,取出,掏出;拔出: ～ждам нещо от джоба 从衣袋里掏出东西 ～ждам го от реката 把他从河里捞上来 ～ждам пари от банката 从银行取钱 ～ждам зъб 拔牙 ～ждам някого от затруднение 使某人摆脱困境 ❷舀,汲,舀取: ～ждам вода от кладенеца 从井里打水 ❸抠出,凿出,挖出: ～ждам око 把眼睛挖出来 ❹〈数〉减,减去: От десет като ～дим пет, остават пет. 十减五等于五。❺取得,弄到;拿到: ～ждам паспорт 拿到护照 ～ждам билет 买(搞)到票 ❻〈口〉挣,赚;弄到: ～ждам печалба 赚到钱 От занаята си ～ждам хляба. 我靠手艺吃饭。❼获得,生产,得到: От гроздето ～дихме малко вино и мармалад. 我们用这些葡萄做了点葡萄酒和果酱。— **се** [被动] ◇ **Вместо да изпише вежди, ～жда очи.**〈俗〉没画成眉毛,反挖掉了眼睛;偷鸡不成蚀把米;弄巧成拙。**～ждам дума (приказки, прякор) на някого**〈口〉说某人坏话,诽谤某人(给某人起外号) **～ждам заключение** 得出结论 **～ждам на бял свят**〈口〉暴露在众人面前,公布于众 **～ждам на показ** 公布于众 **～ждам на снимка**〈旧〉照相 **～ждам на урок** (在课堂)提问 **～ждам някому душата**〈口〉折磨某人,打扰某人,使某人不得安宁 **～ждам някому нещо из носа**〈口〉对某人提起对他施过的微薄恩惠;因为对某人做了一点点好事而不断提出许多要求 **～ждам някого от калта** 把某人从泥坑里拉出来;拯救某人 ～**ждане** [中]: събиране и ～ждане 加法和减法

изва|йвам [未], **изваям** *-еш, -ях* [完] 塑造,雕刻: ～йвам бюст от мрамор 用大理石雕刻半身像 ～**йване** [中]

извал|явам се [未], **изваля се** *-иш се, -ях се* [完] [只三单,中态] ❶下雨: Много дъжд се ～я тая нощ. 昨天夜里下了很大的雨。❷下完雨,下过雨,(雨)停下来: Няма ли да се ～й най-сетне тоя дъжд! 这场雨还有完没完! ～**яване** [中]

изваля|м [完] ❶滚一阵: Изваляй кюфтетата в брашно. 你把这些丸子在面粉里滚一滚。❷弄脏,弄污: ～м си дрехите 把衣服弄脏 ～**не** [中]

извара [阴] 乳渣,奶渣,酸凝乳

извард|вам [未], **извардя** *-иш, -их* [完] ❶〈口〉(埋伏着)守伺,窥伺,暗中等待: ～вам подозрителни лица 暗中监视可疑的人 ❷抽空,等待时机: Извардихме сгодно време. 我们等到了恰当的时机。～**ване** [中]

извар|явам [未], **изваря** *-иш, -их* [完] ❶蒸馏: Изварихме сливите на ракия. 我们酿了李子酒。❷煮完,蒸完,蒸馏完 ❸消毒: ～явам инструменти 给器械消毒 Извариха на болния дрехите. 他们给病人的衣服消了毒。～**яване** [中]

изваям 见 извайвам

изваян *-а* ❶ изваям 的过被形动: ～и от гръцки художници статуи 希腊美术家雕塑的人像 ❷[用作形] 精致的,优雅的,优美的,雅致的: ～и рамене 优美的双肩

изваяни|е *-я* [中]〈书〉雕像,塑像,雕塑

изведа 见 извеждам

изведнаж 和 **изведнъж** [副] ❶忽然,突然,骤然间: Изведнъж заваля силен дъжд. 忽然下起大雨来。❷马上,立刻,很快,一下子: Улицата се задръсти ～. 街上一下子挤满了人。❸一次,一气,一下子: изпивам чашата ～ 一口气把杯子喝干 ❹一齐,同时,一块儿: Отговориха децата почти ～. 孩子们几乎是一齐回答。

изве|ждам [未], **изведа** *-деш, -дох, -де* [完] ❶领出,带出: ～ждам децата на разходка 领孩子们出去散步 ❷领路,指路;引导: ～ждам пътниците чак вън от село 把过路人一直带到村外 ～ждам го на правия път 把他引上正路 ❸(道路)通向,通往: Тази пътека ще те ～де право в село. 这条小路会把你一直引进村子。❹〈转〉导致,引出结果;进行完:

Товà пѝене нѝма да го ～дè на добър край. 他这么喝酒不会有好结果的。Не жàли нѝ трýд, нѝ срѐдства, за да ～дè рàботата до край. 他为了把这项工作进行到底，不惜付出劳动与资金。❺做(结论)，引出，引申：～ждам прàвило 引出定理 ～ждам дефинѝция 下定义 ❻〈方〉(家禽)孵出：Чѐрната ～дè òсем патѐта. 黑母鸭孵出八只小鸭。— се［被动］◇ **～ждам писмà**〈公文〉(在发文簿上)登记(寄出的)信件 **～ждане**［中］

извѐз|вам［未］，**извѐза** *-еш, -ах*［完］❶刺绣，绣上，绣出，绣饰 ❷绣完 **～ване**［中］

ѝзверг -и［阳］〈书〉恶棍，恶魔，恶人：фашѝстки ～и 法西斯恶魔

извержѐние［中］❶喷发；吐出 ❷排出(喷出、呕出)的脏东西

извѐст|ен *-на*［形］❶已知的，所知道的，人所共知的：～на тàйна 公开的秘密 Извѐстен е на всѝчки. 众所周知。Тòзи фàкт е ～. 这一事实是人所共知的。❷著名的，有名的，出名的：～ен писàтел 著名的作家 световно ～ен 世界闻名的 Тòй е ～ен със свòята смèлост. 他以勇敢著称。❸相当的，某种的；一定的；某，某一个：от ～но врѐме насàм 一段时间以来 предѝ ～но врѐме 一些天以前 на ～но разстояние 在一定的距离外 до ～на стѐпен 在一定程度上 от ～но глѐдище 从某种观点出发 в ～ен смѝсъл 在某种意义上 **～но** извѐстен ①解的副词，常与动词 съм 连用：Извѐстно ми е. 我清楚。Не мѝ е ～но. 我不了解。докòлкото ми е ～но 据我知道，据我了解 **～ност** -ността̀［阴］：Извѐстността му бързо порàсна. 他的名气很快就变大了。добѝвам широкà ～ност 驰名，扬名 пòлзувам се с голяма ～ност 享有盛名，很有声望 ýчен със световна ～ност 世界闻名的科学家 ◇ **привѐждам в ～ност**〈公文〉询明，查明

извѐсти|е *-я*［中］❶新闻，消息：～я от бòйното полѐ 来自战场上的消息 получàвам ～е 收到消息 Каквѝ ～я ѝмаш? 你有什么新闻？❷通知，通知单：～е за колѐт 包裹通知单 ～е за прàтена сýма 汇款通知单 ❸［只复］(某些刊物名称)通报，公报，汇报：～я на инститýта за бъ̀лгарски езѝк 保加利亚语研究所学报

известѝтел *-ят, -я*［阳］，**известѝтелка**［阴］新闻发布人，带来消息的人

извест|ѝвам［未］，**известя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］❶通知，告知，报告，通告：～ѝвам му нѐщо 通知他某事 Известя̀вам го, че ще го посетя̀. 我告诉他我要拜访他。Веднàга ми ～ѝ за всѝчко. 他立刻把一切都告诉了我。❷通告，宣布，公布：За товà ще ～ѝм в печàта. 我们将在报刊上公布这件事。— се［被动］**～ѝване**［中］

изветр|ѝвам［未］，**изветрѐя** *-ѐеш, -я̀х*，过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］❶〈民〉蒸发，变为蒸汽，汽化，挥发 ❷(酒类)跑味，失味，失去香味：Вѝното ～я̀ло. 葡萄酒跑味了。❸〈转〉通风，让风(把不好的气味)吹走，使不好闻的气味消散：Закачѝ дрѐхата навъ̀н, за да ～ѐе. 把衣服挂到外边散散不好的气味。❹〈转，口〉变愚蠢，变糊涂 **～я̀ване**［中］

изветр|я̀л *-я̀ла, -ѐли* ❶ изветрѐя 的过主形动 ❷［用作形］糊涂的，愚笨的：～я̀л стàрец 糊涂的老头 **～я̀лост** -елостта̀［阴］

извѐтр|ям［未］，**изветря̀** *-ѝш, -ѝх*［完］(打开门窗)通风，透气，换换空气 **～яне**［中］

извѐхна 见 извя̀хвам

извехт|я̀вам［未］，**извехтѐя** *-ѐеш, -я̀х*，过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］变旧，穿破，穿坏：Дрѐхите ми съвсѐм ～я̀ха. 我的衣服全都穿旧了。**～я̀ване**［中］

извѐч|ен *-на*［形］自古以来的

извѐя 见 извя̀вам

извѐян *-а* ❶〈口〉извѐя 的过被形动 ❷［用作形］愚钝的，愚笨的，糊涂的：～ глупѐц 大傻瓜 **～ост** -осттà［阴］

ѝзвив［阳］弯曲，曲折

изв|ѝвам[1]［未］，**извѝя** *-еш, -х*，过被形动 *-т*［完］❶弄弯，使弯曲，使弯折，使成弧形，使盘绕：～вам тѐл 把铁丝弄弯 Извѝха голя̀мо хорò. 他们围成弯弯曲曲的大圈跳起霍罗舞。❷使转向，使转到，扭，朝(向)：～вам главà към… 把头转向… Когàто влѝзам, тòй ～ва очѝ и ме изглѐжда продължѝтелно. 我进去时，他把眼睛转过来长时间望着我。❸〈口〉拧干，挤干，榨干：Извѝх пранѐто и го простря̀х. 我把洗的衣服拧干晾起来了。❹使脱臼，使脱位：Извѝх си ръкàта. 我的胳膊脱臼了。❺(音调、歌声)抑扬婉转：～вам глàс 时而抬高时而降低音调 ❻(河、路等)弯弯曲曲，蜿蜒，转弯：Пъ̀тят ～ва пред нàс. 这条路在我们面前拐了一个弯。❼〈转，口〉挥动，揍，打(耳光)：Извѝх му еднà хýбава плеснѝца. 我给他一个响亮的耳光。— се［被动］**～ване**［中］

изв|ѝвам[2]［未］，**извѝя** *-еш, -х*［完］❶突然地嗥叫(长号，呼号)：～ висòко 大声嗥叫 Изведнъ̀ж наблѝзу в горàта ～ха чакàли. 突然，附近树林里的胡狼嗥叫起来。❷(风、暴风雨等)呼啸：Вѝхърът ～ва. 旋风在呼啸。**～ване**［中］

изв|ѝвам се［未］，**извѝя се** *-еш се, -х се*［完］［中态］❶弯起来，成为弓形，弯下腰去：Гъ̀рбът му се ～. 他的背弯下去。❷(朝不同方向)转，转来转去；面向，转(向)：～вам се към ня̀кого 转向某人 ❸(河流、道路等)弯弯曲曲，蜿蜒：Пред нàс се ～ва еднà рекà. 我们面前一条河流弯弯曲曲。❹(鸟等)回旋，打圈子，盘旋：Гургуля̀ци се ～ха над главѝте нѝ. 斑鸠在我们的上空盘旋。❺摇晃，挥动，挥舞：Юмрýкът му се ～ висòко над главàта ѝ. 他的拳头在她的头上挥动。❻(烟、水汽等)袅袅升起，缭绕上升：От комѝна се ～ сѝнкав дѝм. 烟囱冒出的青烟袅袅上升。❼爆发，突发，忽起，突然出现：Извѝ се вихрýшка. 忽然刮起旋风。Бýря се ～. 暴风雨大作。**～ване**［中］

извѝвк|а［阴］❶弧线，曲边；弯曲，曲折：ръкàвна ～а 毛衣的挽袖口 врàтна ～а 挽领口 ❷(道路、河流等的)弯处，转弯处：Под лýнната светлинà ～ите на шосѐто личѐха я̀сно. 在月光下公路的转弯处看得很清楚。❸(歌声的)抑扬婉转

извѝк|вам［未］，**извѝкам**［完］❶突然叫喊(呼喊，大叫，大声说)：～вам от рàдост (бòлка) 高兴(痛)得大叫 Извѝквам кòлкото ми глàс държѝ. 我扯着嗓子喊。❷斥责，责骂；怒冲冲地说：Извѝкахме им и тѐ се умълчàха. 我们责骂了他们，他们这才不作声了。❸呼唤，唤出，召唤，叫出来；找来：～вам на ѝме 呼唤名字 ～вам по рèд 按顺序点名 ～вам го при сѐбе си 把他叫到自己身边 Извѝкайте го с телегрàма. 你们打电报把他叫回来。～вам го на пòмощ 喊他来帮忙 ❹〈转〉引起；招致，使发生；惹起，激起：～вам съчýвствие 引起同情 ～вам интерѐс 使发生兴趣 ～вам недоволство 惹起不满 — се［被动］**～ване**［中］

извинѐн *-а*［形］有理的，有原因的，情有可原的：～о отсъ̀ствие 有(正当)理由的缺席

извинѐни|е *-я*［中］❶原谅，宽恕，饶恕：мòля за ～е 请原谅 ѝскам ～е от нѐго за нѐщо 因为某事请求他宽恕 ня̀ма нýжда

от ～е 不需要道歉,没什么 ❷可以原谅的理由,表白的理由：Не мо̀га да намѐря нѝкакво ～е за тази постъпка. 我找不出任何可以原谅这一行为的理由。Не щà да чу̀я за нѝкакви причѝни и ～я. 我不想听任何原因和表白。Товà не мо̀же да слу̀жи за ～е на постъпката ти. 这不能作为原谅你的行为的理由。❸请假条,请假信：Дàдох ～ето на клàсната. 我把假条交给班主任了。◇ с ～е〈口〉请原谅

извинѝм -*а*［形］可以谅解的,可以原谅的：～а постъпка 可以谅解的行为

извинѝтел|ен -на［形］❶可原谅的,可宽恕的：～на причѝна 正当的原因 ～на постъпка 可宽恕的行为 То̀й извърши постъпка, ко̀ято не ѐ ～на. 他的这一行为是不可原谅的。❷可用以为某行为辩解的：Тѐзи до̀води са наѝстина ～ни. 这些论据的确有说服力。

извин|ѝвам［未］,**извинѝ** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶(以某种理由)认为无罪,不追究：～ѝвам отсъствие на учени̇к 对学生缺课不予追究 ❷原谅,宽恕,饶恕：Извинѐте ме. 请宽恕我。❸〈口〉1.(表示道歉)：**～ѝвай, ～ѝвайте** 对不起,抱歉,请原谅 2.(表示不同意、抗议)对不起,得了吧：Да ～ѝвате, не съм съглàсен. 对不起,我不同意。Извинѐте, товà не ѐ вя̀рно! 得了吧,不是这么回事！— **се**［中态］：След товà веднàга му се ～ѝх. 后来我马上向他道了歉。То̀й се ～ѝва, че не мо̀же да до̀йде. 他由于不能来而表示歉意。Ко̀йто се ～ѝва, се обвиня̀ва.〈俗〉请人原谅的人先要责备自己。**～ѝване**［中］

изв|ѝрам[1]［未］,**извря̀** -*рѝш*, -*ря̀х*, 过主形动 -*ря̀л*, -*ря̀ла*, -*рѐли*［完］❶(水等)流出,涌出;源出,发源：От еднà канарà ～ѝраше чѝста, ху̀бава водà. 从一个悬崖上流出清澈的甜水。Рекà Ѝскър ～ѝра от Рѝла. 伊斯克尔河发源于里拉山脉。❷〈转〉大量流出,涌出：Сълзи ～ѝрат от очѝте ѝ. 泪水从她眼睛里涌出来。❸〈转〉大量地出现,涌现：Мрàвките като̀ че ли ～ѝраха отня̀къде. 蚂蚁潮水般地从什么地方涌来。**～ѝране**［中］

изв|ѝрам[2]［未］,**извря̀** -*рѝш*, -*ря̀х*, 过主形动 -*ря̀л*, -*ря̀ла*, -*рѐли*［完］蒸发,煮干,熬干：Вся̀чката водà в котѐла ～ря̀ла. 锅里的水全都煮干了。**～ѝране**［中］

извисѐн -*а*［形］提高的,升高的,抬高的;高锋的：～а пѐсен 高亢的歌声

извисо̀ко［副］从高处,从上面：Отня̀къде ～ се явѝ я̀стреб. 从高处的一个地方出现了一只鹰。

извис|я̀вам［未］,**извися̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］同 извишàвам — **се**［中态］**～я̀ване**［中］

извѝт -*а* ❶ извѝя 的过被形动 ❷［用作形］1.(成)弧形的,(成)弓形的：Бѐше ху̀бава, сѝлна женà, с чѐрни очѝ, с ～и вѐжди. 她是个漂亮的、身体强壮的女人,长着一对黑眼睛,弯弯的眉毛。2.同 витлообрàзен(螺旋形的)：～а стълба 螺旋形楼梯 3.脱臼的,脱位的 **～ост** -остта̀［阴］

извишàвам［未］,**извишà** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶提高,升高,提升,升起,抬高：Извишѝли са ку̀ла висо̀ка. 他们建起一座高塔。❷〈转〉高喊,抬高(嗓音)：～àвам глàс 提高嗓门 — **се**［中态］：Когàто се събу̀ди, слъ̀нцето бѐ се ～ѝло на плàдне. 他醒来时,已经是晌午了。**～àване**［中］

извишѐни|е -*я*［中］❶提高,抬高,升高,提升 ❷高地,山地,丘陵地带;高处

извѝя 见 извѝвам[1] 和 извѝвам[2]

извлàчам［未］同 извлàчвам

извлàч|вам［未］,**извлàча** -*иш*, -*их*［完］梳完,梳出,梳净,篦出：Тàзи вѐчер ～их сàмо двѐ повесмà вълна. 今晚我只梳完两团毛。**～ване**［中］

ѝзвлек［阳］提取物,提炼物

извлечѐни|е -*я*［中］〈书法〉(法律、文件等的)摘要,摘录,选录;摘录的抄本：～е от протоко̀л 会议记录的摘要

извл|ѝчам［未］,**извлекà** -*ечѐш*, -*я̀кох*, -*ѐче*, 过主形动 -*я̀къл*, -*я̀кла*, -*ѐкли*［完］❶拉出,拖出,拽出,拔出;取出,拿出,抽出：～ѝчам ко̀рен 把根拔出来 Извля̀кох чувàла чàк до по̀ртата. 我把麻袋一直拖到大门口。❷摘录,摘出,找出：～ѝчам прѝмери 找出例证 ❸取得,得到,提取,提炼：～ѝчам от кàменните въглища цѐнни материàли 从煤中提炼有价值的材料 Рабо̀тниците ～ѝчат от отпàдъците химѝчески то̀рове. 工人从废料中提取化肥。❹〈转〉吸取,取得：～ѝчам поу̀ка 吸取教训 ～ѝчам по̀лза 取得好处 — **се**［反身,被动］**～ѝчане**［中］

ѝзвод［阳］❶最后结果;结论,结语,推论,论断;教训：прàвя ～ 做结论,得出结论 ѝдвам до ～ 得出结论,做出结论 Товà е ～ от живо̀та. Товà е поу̀ка от съби̇тията. 这是现实生活的结论,这是事件的教训。❷(文章等的)部分,摘要：Товà не ѐ ця̀лото съчинѐние, товà е сàмо ～ от нѐго. 这不是全文,只是其中一部分。❸(古代文献)手抄本：старобъ̀лгарски ～ 古保加利亚文手抄本

ѝзвоз［阳］同 изво̀зване：～ на дъ̀рвен материàл 木料的运输

изво̀з|вам［未］,**изво̀зя** -*иш*, -*их*［完］❶运出,带出(来),携出：～вам сто̀ки 运出货物 Изво̀зих вся̀чкия то̀р на голя̀мата нѝва. 我把粪肥全运到面积大的那块田里。❷〈口〉欺骗,欺诈,诓,哄：То̀й ху̀баво ме ～и. 他把我骗苦了。— **се**［被动］**～ване**［中］

ѝзвоз|ен -*на*［形］❶运料的,运送材料的：～на бригàда 运料队 ❷运料用的,运料的：～ни галѐрии 运料的坑道

изво̀зя 见 изво̀звам

изволѐни|е -*я*［中］〈旧〉意旨;愿望;容许;许可

изволя̀вам［未］,**изволя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］〈旧〉许可,容许,准许,允许;让 **～я̀ване**［中］

извоня̀вам се［未］,**извонѐя се** -*ѐеш се*, -*я̀х се*［完］［反身］〈罕〉同 измирѝсвам се **～я̀ване**［中］

ѝзвор［阳］❶泉,泉源,源：бѝстър ～ 清泉 минерàлни ～и 矿泉 то̀пли ～и 温泉 ❷［常复］发源地,起源,发源：Ѝзворите на Марѝца се намѝрат в Рѝла. 马里查河的发源地在里拉山脉。❸〈转,书〉源泉,来源,根源：～ на рàдост 快乐的源泉 ～ на щàстие 幸福的源泉 ❹〈转,书〉文献资料,资料,史料：～ за истòрията на бъ̀лгарски езѝк 保加利亚语历史的文献

ѝзвор|ен -*на*［形］**～на водà** 泉水,井水

ѝзворов -*а*［形］〈罕〉同 ѝзворен

ѝзворск|и -*а*［形］〈罕〉同 ѝзворен

ѝзворче -*та*［中］ѝзвор ①解的指小

извою̀ва|м［未,完］争得,获得,争取到,赢得：Тря̀бва да си ～т извѐстни политѝчески правà. 他们应该争得一定的政治权利。— **се**［被动］**～не**［中］

извратѐн -*а* ❶ извратя̀ 的过被形动 ❷［用作形］1.堕落的,有恶习的,恶劣的,反常的,行为不端的：～ човѐк 行为不端的人 2.被歪曲了的,颠倒的,反常的：Товà е ～о тълку̀ване на зако̀на. 这是对法律的曲解。**～о**［副］

извратѐност -*тà*, -*и*［阴］❶［只单］恶劣品质,走入邪路,堕落,反常 ❷恶劣表现,反常行为,行为不端

извратѝтел *-ят, -я* [阳]〈书〉歪曲事实的人,歪曲真理的人

извратлѝв *-а* [形] 支吾搪塞的,托词闪避的: ~ о̀тговор 支吾搪塞的答复 **~ост** -остта̀ [阴]

изврата̀ 见 извраща̀вам

изврата̀вам [未] 同 извраща̀вам **~не** [中]

извраща̀вам [未], **изврата̀** *-тѝш, -тѝх* [完] ❶引人歧途,教坏,使蜕化,使腐化,使变坏;使成为淫荡的 ❷曲解,歪曲,颠倒: ~ща̀вам ѝстината 歪曲真相,曲解真理 — **се** [反身,被动] **~ща̀ване** [中]

извращѐние *-я* [中]〈书〉❶乖戾,颠倒,倒错,反常: по̀лови ~я 性欲倒错 ❷偏离,曲解,歪曲: ~е на ѝстината 对真理的歪曲

извреща̀вам [未], **извреща̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 突然尖叫,发刺耳的尖叫声 **~я̀ване** [中]

извръзвам [未] 同 извъ̀рзвам **~не** [中]

изврънча̀вам [未], **изврънча̀** *-ѝш, -а̀х* [完] 突然发出很响的嗡嗡声: Пчела̀та ~а̀ла и побя̀гнала. 蜜蜂突然发出嗡嗡声,逃走了。**~а̀ване** [中]

извръ̀щам [未], **извъ̀рна** *-ъ̀рнеш, -ъ̀рнах*, 过被形动 *-ъ̀рнат* [完] ❶转,使转向,使转到,转身,注意;使变为,使变成: Извърнѝ си глава̀ нася̀м. 把头转过来! ❷〈罕〉翻转过来,使底朝天,翻里作面: Корѐмът на ла̀дията се уда̀ри в подво̀дна канара̀, който едва̀м не я̀ ~ърна. 船底触上暗礁,船差一点被撞翻。— **се** [被动,中态] **~ръ̀щане** [中]

изврѝквам [未], **изврѝкам** [完] 突然尖叫(发出尖锐的叫声,发出刺耳的尖声): Щом се родѝ, детѐто ~ва. 小孩刚生下来就哇哇哭。

изврѝсквам [未], **изврѝскам** [完] 突然尖叫(发出刺耳的尖声) **~ване** [中]

извъ̀дя 见 извъ̀ждам

извъ̀дя се 见 извъ̀ждам се

извъ̀ждам [未], **извъ̀дя** *-диш, -дих* [完] ❶繁殖,繁育,使繁殖许多;孵: ~ждам мно̀го пѝлета 孵很多小鸡 ❷〈口〉生,养(好孩子): Ба̀ща ти бѐше до̀бър боя̀джия. Я̀ какъ̀в юна̀к ~дил! 你爸爸是个好油漆匠。看他生了一个什么样的勇士! **~ждане** [中]

извъ̀ждам се [未], **извъ̀дя се** *-диш се, -дих се* [完] [中态] ❶大量地繁殖起来(滋生起来,出现): Извъ̀ждат се бу̀рени. 大量杂草长出来了。❷突然地产生,大量地出现,表现出(很高的程度): Откъдѐ се ~диха то̀лкова мно̀го поѐти? 哪里跑出来这么多的诗人? ❸崭露头角,出色,出众: Голя̀м ора̀тор се ~ди мо̀ят прия̀тел. 我的朋友成了一个大演说家。

извъ̀н [前] ❶在…外面,以外,之外: отѝвам ~ града̀ 到城外去 намѝрам се ~ сѐлото 在村外 война̀ ~ предѐлите на страна̀та 国(境)外(的)战争 ❷除…以外;超过,越出…之外,出乎…之外;没有,离开: Извъ̀н запла̀тата си, то̀й ѝма и дру̀ги до̀ходи. 除工资之外,他还有其他收入。◇ ~ **мя̀рката** 过于,过分,过度 ~ **сѝлите си** 超过自己的力量,力所不能及,太勉强 ~ **това̀** 此外,再者 **изля̀зам ~ сѐбе си**〈口〉不能自制 ~ **сѐбе си съм** 怒不可遏,大怒

извъ̀н [副]〈民〉外边,从外面: Извъ̀н любопѝтни се тру̀паха на стъкла̀та. 外边好奇的人聚集在玻璃窗前。

извън- [复合词第一部] 表示"在外面"、"…之外"、"外"、"…之上"之意,例如 извънпла̀нов (计划外的), извънно̀рмен (定额之上的)

извънбра̀чен *-на* [形]〈书〉非婚姻的;非婚生的: ~на любо̀в 非婚姻的爱情,婚外恋 ◇ **~но детѐ** 非婚生子,私生子

извънбюджѐтен *-на* [形] 预算之外的

извънгра̀дски *-а* [形] 城市外的,市外的,城外的: ~а ча̀ст 城外部分,郊区

извънзѐмен *-на* [形] 地球之外的

извъ̀нка [副]〈民〉同 извъ̀н: Извъ̀нка гостѝлницата е ста̀ра и про̀ста, а извъ̀тре е до̀ста широ̀ка и чѝстичка. 从外表看这个饭馆很旧,很简陋,但里边却相当宽敞,相当干净。

извънкла̀сен *-на* [形] 课(堂之)外的

извънма̀точен *-на* [形] 子宫外的,宫外的: ~на брѐменност 宫外孕

извънмѐрен *-на* [形] 过分的,过大的,过多的,过度的,无节制的: ~на скръ̀б 过分的悲哀 **~но** [副]

извънпартѝен *-йна* [形] 党派之外的: ~йна организа̀ция 党外组织

извънпла̀нов *-а* [形] 计划外的

извънрѐден *-на* [形] ❶非常的,特别的: ~но заседа̀ние 特别会议 ~ен бро̀й на вѐстник (报纸的)号外 обявя̀вам в града̀ ~но положѐние 宣布城内戒严 ❷规定时间以外的,加班的: ~ен тру̀д 额外的劳动,加班的劳动 ❸特派的,特任的: ~ен пра̀теник 特派员(特使);特命公使 ~ен и пълномо̀щен посла̀ник 特命全权大使 ❹例外的,特殊的,独特的: ~ен слу̀чай 特殊的情况 ~на лѝчност 特殊人物 ❺非常大的,过分的: ~но удово̀лство 极大的满足 **~но** [副]: ~но любѐзен 特别客气的 **~ност** -ността̀ [阴]

извънсвето̀вен *-на* [形] 现实世界之外的,空想的

извънслужѐбен *-на* [形] 职务以外的,公务以外的;工余的,业余的: Извънслужѐбните ра̀зговори са забранѐни. 公务以外的谈话是不容许的。Не сѐ приѐмат посетѝтели в ~но врѐме. 非办公时间不接待来访者。

извънучѝлищен *-на* [形] 校外的: ~ни заня̀тия 校外活动 Учѝтелите ѝмат и ~на ра̀бота. 教师还有校外工作。

извънща̀тен *-на* [形] 编(制)外的

извървя̀вам [未], **извървя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] (徒步)走完,走过,走过去,走一定路程: ~я̀л пет-десетѝна ра̀зкрача 迈了大约五十大步 Извървя̀хме цѐлия пъ̀т. 我们走完了全程。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

извървя̀вам се [未], **извървя̀ се** *-ѝш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态,只复和三单] 过完,一个接一个走过,过去许多: Всѝчки се ~я̀ха и площа̀дът утѝхна. 大家都走过去了,广场静了下来。**~я̀ване** [中]

изврвя̀м [未], **изврвя** *-иш, -их* [完] ❶把(线、绳等)解开,拆,拆开 ❷把线从针鼻里拉出来 — **се** [中态] 1.轮流去,(排队)依次去: Всѝчко жѝво се ~и да глѐда. 所有人都轮流去看。2.散,走散: Нава̀лицата скоро ще се ~и и ще мѝнем свобо̀дно. 人群很快就会散开,我们很容易就能走过去。**~я̀не** [中]

извъ̀рзвам [未], **извъ̀ржа** *-жеш, -зах* [完] ❶全部捆上,捆上许多: Завоева̀телите ~заха, подка̀раха невѝнни хо̀ра. 占领者们把无辜的人们捆起来,在后边驱赶着他们。❷捆完,捆好: Като̀ ~жем ло̀зето, ще го прекопа̀ем. 我们捆完葡萄后就给它松土。**~зване** [中]

извъ̀рна 见 изврѝщам

извъ̀ртам [未] ❶转,转身,扭身,翻转: ~м очѝте си към

нѐго 把眼睛转向他 ❷〈转〉极力歪曲,曲解,颠倒;耍滑头,闪烁其词,支吾搪塞,模棱两可: Не ~й ду̀мите ми! 你别歪曲我的话! Не ~й, кажѝ ѝстината! 不要闪烁其词,说实话! — **се**［中态］~**не**［中］

извъртя̀ 见 извъртя̀вам[1] 和 извъртя̀вам[2]

извърт|я̀вам[1]［未］, **извъртя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни*［完］❶(向外或向旁边)转,转身,扭转,挪开: ~я̀вам главѝта 把头转过去 ❷(用力)抡,抡起: ~я̀вам бра̀двата 抡斧头 ❸〈转〉同 преинача̀вам (更改,改变,改动,歪曲) ~**я̀ване**［中］

извърт|я̀вам[2]［未］, **извъртя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни*［完］钻,钻孔,钻出(孔): ~я̀вам ду̀пка 钻孔(洞) — **се**［反身,被动］~**я̀ване**［中］

извъ̀рша 见 извърш|ва̀м

извърш|а̀вам［未］, **извършѐя** *-ѐеш, -а̀х* 过主形动 *-а̀л, -а̀ла, -ѐли*［完］把全部(或一定数量的)谷物脱粒,打完谷,打完场: Извърша̀хме жѝтото, оста̀ва овѐсът. 我们打完了小麦,还剩下燕麦(没打)。От та̀я нѝва ~а̀ваме към сто̀ ко̀фи жѝто. 从这块地里,我们打了近百桶麦子。~**а̀ване**［中］

извъ̀рш|вам［未］, **извъ̀рша** *-иш, -их*［完］做完,进行完,完成,实现: ~вам ня̀каква ра̀бота 做完某件事 ~вам грѐшка 犯错误 ~вам престъплѐние 犯罪 ~вам по̀двиг 建立功勋 ~вам дълга̀ си 履行义务 Ко̀й ~и това̀? 这是谁干的? — **се**［被动］~**ване**［中］

извъ̀ршвам се［未］, **извъ̀рша се** *-иш се, -их се*［完］［中态］同 ста̀вам (发生,成为,变为) ~**ване**［中］

извършѐя 见 извърша̀вам

извършѝтел *-ят, -я*［阳］, **извършѝтелка**［阴］〈书〉执行者,实行者,完成者,做某事的人

извъ̀тре［副］从里面,自内; Едѝн гла̀с изкря̀ска ~ по бълга̀рски. 从里面传出大声讲保加利亚语的声音。Ку̀чето ~ сърдѝто зала̀йва. 狗在里面狂吠起来。

изв|я̀вам［未］, **извѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни*［完］吹完,吹光;扬完,簸扬完;扇净 ~**я̀ване**［中］

изв|я̀хвам［未］, **извѐхна** *-ѐхнеш, -ѐхнах*［完］❶发蔫,枯萎,凋萎,凋谢: Цветя̀та от дѐн на дѐн ~я̀хват. 花在一天天凋谢。❷使脱臼,使脱位: Извѐхнах си ръка̀та. 我的胳膊脱臼了。~**я̀хване**［中］

изгабо̀с|вам［未］, **изгабо̀сам**［完］〈方〉骗,欺骗,哄骗,撞骗,诓: Внима̀вай да не тѐ ~ат. 小心别叫人骗了你。~**ване**［中］

изга̀з|вам［未］, **изга̀зя** *-иш, -их*［完］❶趟遍,趟完: Коло̀ната е ~ила река̀та и се събѝра на дру̀гия бря̀г. 队伍趟过河,在对岸集合。❷(从陷进去的地方)出来,拔出来: Едва̀м ~их до брега̀. 我好不容易爬上岸来。❸踩坏,踏坏,踏损,践踏: Добѝтъкът ~и нѝвата. 牲口把庄稼踩坏了。~**ване**［中］

изгала̀т|вам［未］, **изгала̀тя** *-иш, -их*［完］〈方〉❶教坏,使学坏: Добро̀ бѐше момчѐто, ама̀ го ~иха друга̀ри. 这本是个好小伙子,可是伙伴们把他教坏了。❷骗,诓,欺骗,哄骗,撞骗 ~**ване**［中］

изгала̀т|ям［未］, **изгала̀тя**［完］同 изгала̀твам ~**яне**［中］

изг|а̀рям[1]［未］, **изгоря̀** *-орѝш, -оря̀х*, 过主形动 *-оря̀л, -оря̀ла, -орѐли*［完］❶被烧掉,烧毁,烧坏;点完,燃尽: Колѝбата бѐше ~оря̀ла. 棚子烧毁了。Кру̀шката е ~оря̀ла. 灯泡烧坏了。Ту̀хлите на пѐчката са ~орѐли. 炉砖烧坏了。Свещта̀ ~оря̀. 蜡点完了。❷(植物被阳光等)晒焦,晒死,晒枯萎,凋萎: Ако̀ не завалѝ, нѝвите ще ~а̀рят. 如果不下雨,庄稼会被太阳晒死。❸(皮肤被阳光等)晒红,晒黑,晒伤;烧焦,烧糊: Лицѐто ми лѐсно ~а̀ря от слъ̀нце. 我的脸很容易被太阳晒黑。Отворѝ пещта̀ да не ~орѝ хля̀бът. 你打开炉门,免得面包烤焦。❹〈转〉感受(经受)某种强烈的痛苦感情,有某种痛苦的心境: ~а̀рям от нетърпѐние 心急如火,急不可耐 ~а̀рям от сра̀м 羞愧难当 ❺〈口〉(在一些比赛中)被取消参加比赛的资格,被罚出场 ◇ **Изга̀рял съм за вода̀.** 我渴得要命。**не съм ~оря̀л за ня̀кого или за нѐщо**〈口〉不十分需要,不急需某人或某物: Да не мѝслиш, че съм ~оря̀ла за тѐбе. 你别以为我非常需要你。~**а̀ряне**［中］

изг|а̀рям[2]［未］, **изгоря̀** *-орѝш, -орѝх*［完］❶烧,烧毁,烧掉,烧焦: ~а̀рям сѐло (къща) 烧毁村庄(房屋) ~а̀рям докумѐнти 烧文件 ~а̀рям я̀стие 把菜烧焦 ❷(木柴、煤)烧完,耗尽,用完: През зѝмата ~орѝхме 10 колѝ дърва̀. 冬天我们烧完了十车木柴。❸烧伤,烫伤: То̀й счу̀пил тѐрмоса си, ~орѝл крака̀та си. 他打破了暖瓶,烫伤了脚。Изгорѝх си езѝка. 我烫着了舌头。❹(指吃辛辣的食物)辣着: Изя̀дох една̀ чу̀шка, та ми ~орѝ уста̀та. 我吃了一个辣椒,把嘴辣着了。❺(阳光、风、炎热等)使发干;(风)吹干;(霜)打坏: Та̀зи годѝна сѝлното слъ̀нце ~орѝ по̀севите. 今年酷热的太阳把庄稼全晒死了。Про̀летната слана̀ ~а̀ря ово̀шките. 春天的霜打坏果树。❻〈转,口〉使破产,使贫困到极点: ~а̀рям ня̀кого 使某人破产 ❼〈转,口〉(不称心的婚姻等)使非常不幸 ❽〈转,民〉燃起(热烈的爱),迷住人,使迷恋,使心醉 — **се**［反身,被动］~**а̀ряне**［中］

изга̀с|вам[1]［未］, **изга̀сна** *-неш, -нах*［完］❶灭,熄,熄灭: О̀гънят ~ва. 火渐渐熄灭了。❷〈转〉渐消,渐微,消失,消逝;逝世: По̀гледът му постепѐнно ~ваше. 他的目光渐渐暗下来。~**ване**［中］

изга̀с|вам[2]［未］, **изгася̀** *-ѝш, -ѝх*［完］同 изгася̀вам: ~вам ла̀мпата 熄(关)灯 ~вам свѐщ 熄灭蜡烛 — **се**［被动］~**ване**［中］

изга̀сна 见 изга̀свам[1]

изгасн|я̀вам［未］, **изгаснѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］〈方〉同 изга̀свам: Глѐдай о̀гъня да не ~ѐе. 注意别让火灭掉。~**я̀ване**［中］

изгася̀ 见 изга̀свам[2] 和 изгася̀вам

изгас|я̀вам［未］, **изгася̀** *-ѝш, -ѝх*［完］❶使熄灭,灭掉,熄(灯): ~я̀вам ла̀мпата 熄(关)灯 ❷煮(石灰): Изгасѝхме едѝн то̀н ва̀р. 我们煮了一吨石灰。— **се**［被动］~**я̀ване**［中］

изгѝ|вам［未］, **изгѝна** *-неш, -нах*［完］(许多人)死完,死光,死掉: Ѐх, ко̀лко свя̀т ~на в ма̀лко днѝ! 唉! 短短的几天死了多少人啊! Изгѝнах в та̀я жѐга. 我热死了。~**ване**［中］

изгладн|я̀вам[1]［未］, **изгладнѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］❶饿,饥饿,觉得饿: Като̀ вълци са ~ѐли. 他们像饿狼一样。❷〈转〉变得不肥沃,变得瘠薄,地力耗尽 ~**я̀ване**［中］

изгладн|я̀вам[2]［未］, **изгладня̀** *-ѝш, -ѝх*［完］〈罕〉使饥饿,使挨饿: Фашѝстите ~ѝха наро̀да. 法西斯分子使人民挨饿。На̀шата земя̀ нѝкога не нѝ ~я̀ва. 我们的土地任何时候都不会使我们挨饿。~**я̀ване**［中］

изглад|я̀вам［未］, **изгладя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］〈口〉使挨饿: Из-

гладѝхте го̀стите с ва̀шите пра̀казки. 你们说了这么多话,使客人挨饿了。～я̀ване [中]

изгла̀|ждам [未], **изгла̀дя** -*диш*, -*дих* [完] ❶熨平,烫平;弄平,抿平,使舒展: ～ждам пранѐто 把洗好的衣服熨平 Изгла̀дих си пантало̀ните. 我把裤子熨平了。❷磨光,磨平,弄平: ～ждам то̀пки 把球磨光 ❸〈转〉(逐渐)消除,磨灭;缓和,减轻;忘却,使无形消灭: ～ждам противорѐчията 消除矛盾 ～ждам недоразумѐния 消除误解 ～ждам ло̀шото впечатлѐние 消除坏印象 ～ждам от паметта̀ си 忘却,使从记忆中消失 ❹〈转〉弄通顺,使精炼,润色: ～ждам ста̀тия 使文章通顺,修改文章(使文字通顺) — **се** [被动]: Ня̀ма да се ～и от паметта̀ ми та̀я стра̀шна карта̀на. 这种可怕的情景我是不会忘却的。～**ждане** [中]

ѝзглас [阳]〈语法〉词尾的发音: ду̀ми с ～ на гла̀сни и ду̀ми с ～ на съгла̀сни 以元音结尾的词和以辅音结尾的词(开音节和闭音节词)

ѝзглас|ен -*на*〈语法〉ѝзглас 的形容词: ～ни съгла̀сни 词尾的辅音

изгла̀ся [只三,未]〈语法〉同 изгласява

изгласява [只三,未]〈语法〉以某一元音或某一辅音结尾

ѝзглед[1] [阳] ❶外表,外貌,外形,外观,样子;神态,形态,状态: ху̀бав ～ 漂亮的外貌 Къ̀щата ѝма добъ̀р ～. 这房子的外表美观。❷目光所及的地方;风景,景色,风光: Отту̀к се открѝва великолѐпен ～ към морѐто. 从这里可以展望大海的壮丽景色。❸风景图片,风景照片; ～и от Пекѝн 北京风景图片

ѝзглед[2] [常复,阳] ❶前途,远景;展望,前瞻,前景;预见的可能: ѝмам (ня̀мам) ～и 有(无)可能,有(无)希望 Ня̀ма ～и за успѐх. 他没有成功的可能。❷(天气)预报,预测: ～и за врѐмето 天气预报 Ѝма ～и у̀тре да валѝ дъжд. 预报明天有雨。

изглѐ|ждам[1] [未], **изглѐдам** [完] ❶(长时间)仔细观看,细看,察看: ～ждам ня̀кого (нѐщо) 细看某人(某物) ～ждам с любопѝтство 好奇地细看 ❷打量,注视,环视;看完;参观完: Изглѐждат ме от глава̀та до петѝте. 他们从头到脚打量我。Изглѐдахме ця̀лата изло̀жба. 我们仔细地参观了整个展览。❸喂养大,养大,抚养出来: Ма̀йка ми е ～дала два̀ма синовѐ. 我妈妈抚养了两个儿子。— **се** [互及]: Недоверчѝво се ～ждаха от глава̀ до петѝ. 他们不信任地互相从头到脚打量了一番。◇ **Изглѐждаха ми се очѝте.**〈口〉1.白白期望好久。2.看累了。～**ждане** [中]

изглѐжда|м[2] [未] ❶现出(某种)外貌,有…的外貌;有…的神色,(外观)看来是,看样子是,看起来;给人的印象是: То̀й ～ ще споко̀ен ка̀кто вѝнаги. 他看起来跟往常一样安详。Тя ～ нѐ съвсѐм добрѐ, всѐ боледу̀ва по ма̀лко. 她的气色不太好,老是闹些小病。❷ [无人称] 看来,看样子,可能,可以预料: Изглѐжда, че тѐ ня̀ма да до̀йдат. 看来他们不会来了。Изглѐжда, че днѐс ще валѝ. 看样子今天要下雨。～**не** [中]

изгло̀жд|вам [未], **изгло̀ждя** -*еш*, -*ах* [完] 同 изгло̀згвам ～**ване** [中]

изгло̀жд|ям [未], **изгло̀ждя** -*еш*, -*ах* [完] 同 изгло̀згвам ～**яне** [中]

изгло̀зг|вам [未], **изгло̀згам** [完] 啃完,咀嚼完: Ку̀чето ще ～а ко̀стите. 狗会把骨头都啃完。— **се** [被动] ～**ване** [中]

изглуп|я̀вам [未], **изглупѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 变得非常糊涂,变得十分愚蠢 ～**я̀ване** [中]

изгна̀ни|е -*я* [中]〈古〉❶驱逐出国境: То̀й бѝл осъ̀ден на ～е. 他被判处驱逐出境。❷放逐,流放,流亡: Прека̀рал съм в ～е 20 годѝни. 我过了 20 年的流亡生活。живѐя в ～е 过流亡生活

изгна̀ни|к -*ци* [阳], **изгна̀ница** [阴] 被驱逐出境者,流亡者

изгна̀ническ|и -*а* изгна̀ник 的形容词: ～и живо̀т 流亡生活

изгна̀ничество [无复,中] 流亡(生活)

изгнѝ|вам [未], **изгнѝя** -*еш*, -*х* [完] 完全腐化,腐败,腐朽,陈腐,腐烂: Ста̀р плѐт ～ва, ста̀р бо̀рч — нѝкога.〈谚〉旧篱笆可以烂掉,旧账永远也烂不掉。◇ ～**вам в затво̀р (плѐн)**〈口〉在监狱里(过俘虏生活时)弄垮身体 ～**ване** [中]

изгно̀|явам [未], **изгно̀й** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈方〉使腐烂,使腐坏: От ра̀бота и по̀т съм ～йл ря̀зата си. 因为干活加上出汗,我把衬衣弄烂了。～**я̀ване** [中]

изгно̀яс|вам [未], **изгно̀ясам** [完] [只三]〈口〉(疖子、疮)化脓,出脓,流脓: Ра̀ните му ～али. 他的伤口化脓了。～**ване** [中]

изгов|а̀рям [未], **изговоря̀** -*о̀риш*, -*о̀рих* [完] ❶说话,说出,道出,讲出: ～а̀рям с шѐпот 小声说 Всѝчко това̀ то̀й ～о̀ри вдъхновѐно и бъ̀рзо. 所有这一切他都激动地很快地讲了出来。❷发音,说出来: ～а̀рям пра̀вилно (погрѐшно) една̀ ду̀ма 准确(不准确)地念一个词 Деца̀та не мо̀гат да ～а̀рят „р". 孩子们不会发"р"音。— **се** [被动] ～**а̀ряне** [中]

ѝзговор [阳] ❶发音: пра̀вилен ～ 正确的发音 литерату̀рен ～ 标准(规范)发音 ❷发音方法,口齿: я̀сен и звъ̀чен ～ 发音清楚、响亮 диалѐктен ～ 方言的口音

изго̀д|а [阴] 利益,益处,好处: материа̀лни ～и 物质利益 взаѝмна ～а 互利 тъ̀рся лѝчна ～а 追求个人利益 получа̀вам ～а 获得利益(好处) Това̀ е в нѐгова ～а. 这对他有利。извлѝчам врѐменни частѝчни ～и 得到暂时的局部利益

изго̀д|ен -*на* [形] 有利的,有益处的,有好处的: ～на сдѐлка 有利的交易 ～ни усло̀вия 有利的条件 ～**но** [副]

изгод|я̀вам [未], **изгодя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈口〉使都订婚,给几个人都举行订婚礼: То̀й ～ѝ синовѐте, сега̀ оста̀ва да ги изжѐни. 他给儿子们都订了婚,现在就剩下让他们结婚了。～**я̀ване** [中]

изго̀н|вам [未], **изго̀ня** -*иш*, -*их* [完] ❶驱逐,赶出,逐出,赶走,撵走: ～вам го навъ̀н (от къ̀щи) 把他(从家里)赶出去 Изго̀ниха ме из къ̀щи. 他们把我赶出了家门。～вам ня̀кого от историческата арѐна 把某人赶出历史舞台 ❷〈口〉解雇,开除,解除职务: ～вам го от слу̀жбата му 解除他的职务 ～**ване** [中]

изго̀ра [阴]〈民〉❶恋人,心上人 ❷漂亮姑娘,美女

изгорѐн -*а* ❶ изгоря̀ 的过被形动 ❷ [用作名] ～**о** [中] (烧伤的)疤,伤痕

изго̀рни|к -*ци* [阳], **изго̀рница** [阴] 恋人,心上人,心爱的人

изгор|я̀вам[1] [未], **изгоря̀** -*ѝш*, -*я̀х* [完] 同 изга̀рям[1] ～**я̀ване** [中]

изгор|я̀вам[2] [未], **изгоря̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 изга̀рям[2] ～**я̀ване** [中]

изго̀тв|ям [未], **изго̀твя** -*иш*, -*их* [完] ❶(做饭时)用光了(粮食等),用完了: Изго̀твихме орѝза, та сла̀гаме булгу̀р. 我们把大米吃完了,于是放上麦糁煮饭。❷〈书〉制作,制造;准备,预备: ～ям спѝсък 造名册 ～ям пла̀н 订计划 ～ям докла̀д 起草报告 — **се** [被动] ～**яне** [中]

изготовля̀ва|м [未] 同 изго̀твям ②解 ～**не** [中]

изгра̀б|вам [未], **изгра̀бя** -*иш*, -*их* [完] 抢劫光,掠夺光,抢夺完: Изгра̀биха света̀, не оста̀виха сто̀ка у хо̀рата. 他们把一切洗劫一空,什么也没给人们留下。~**ване** [中]

изгравѝра|м [未,完] ❶雕刻,刻版,雕刻(版画) ❷雕完(版),雕刻完,刻完(版) ~**не** [中]

изгра̀|ждам [未], **изградя̀** -*дѝш*, -*дѝх* [完] ❶建筑,建造,建立起来,建成,造成: ~ждам къща 建造房子 ~ждам гра̀д 建设城市 ❷建设,建立,实现,建树: ~ждам но̀в живо̀т 建设新生活 ~ждам социалѝзъм 建设社会主义 ❸以…为根据,建立在…基础上: Ра̀ботата му е ~дѐна върху̀ тя̀я идѐя. 他的工作建立在这一思想基础之上。— **се** [被动] ◇ ~**дѐн съм** 由…组成,由…构成 ~**ждане** [中]

изгра̀к|вам [未], **изгра̀кам** [完] (乌鸦)突然大声叫;短促地哇哇叫: Га̀рванът ~ал и сѝренето па̀днало от чо̀вката му. 乌鸦大叫一声,奶酪就从它嘴里掉了下来。~**ване** [中]

изгра̀ч|вам [未], **изгра̀ча** -*иш*, -*их* [完] 同 изгра̀квам ~**ване** [中]

изгрѐб|вам [未], **изгреба̀** -*ѐш*, -*а̀х* [完] 舀干净,舀完;铲掘完: Изгреба̀хме попа̀рата. 我们把牛奶泡面包渣舀完了。Да ~ѐм храна̀та от хамба̀рите до зърно и да продадѐм, па̀к ня̀ма да се изплатѝм. 我们即使把谷仓里所有粮食一粒不剩地铲起来拿去卖,也还是还不清债。~**ване** [中]

ѝзгрев [阳] ❶(日、月)出来,升起: глѐдам ~а на слъ̀нцето 看日出 от ~ до за̀лез слъ̀нце 从日出到日落,从早到晚 Рабо̀тният дѐн на революционѐра запо̀чваше предѝ ~ слъ̀нце и свъ̀ршваше чѐсто пъ̀ти след полуно̀щ. 革命者的工作日常常是从太阳升起之前开始,在半夜结束。❷太阳出来的时候,日出时,黎明: У̀тром, къдѐ ~-слъ̀нце, та̀м ще го намѐри. 早上太阳出来时,会在那儿找到他。❸同 ѝзток: Обърнѐте се срещу̀ ~. 你们转过来,面向东! ◇ **по(при, къдѐ) ~ слъ̀нце** 太阳出来时: Сутринта̀, при ~ слъ̀нце, то̀й па̀к се намѝраше при воденѝцата. 早晨太阳升起的时候,他又来到磨坊。

изгрѐя 见 изгря̀вам

изгрѝбам [未] 同 изгрѐбвам

изгрѝз|вам [未], **изгриза̀** -*ѐш*, -*а̀х* [完] 啃完,啃光,咀嚼完,吃光;咬遍: Мѝшките всѐ са ~али торба̀та. 老鼠总是把袋子咬破。~вам си но̀ктите от бо̀лка 痛得咬指甲 — **се** [被动] ~**ване** [中]

изгро̀хва|м [未], **изгро̀хам** [完] (因过度疲倦、衰弱而)突然重重地倒下 ~**не** [中]

изгру̀х|вам [未], **изгру̀хам** [完] ❶给…打完谷,打完禾,脱完粒: Изгру̀хайте по̀-ско̀ро жѝтото. 你们早一点把麦子打完。❷同 изгрухтя̀вам: Свиня̀та лѐгна и ~а. 猪躺下后哼哼起来。~**ване** [中]

изгрухт|я̀вам [未], **изгрухтя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] (猪)突然哼哼: Прасѐ ~я̀ва. 小猪在哼哼。Пия̀ният па̀дна и ~я̀ като̀ закла̀на свиня̀. 醉汉摔倒了,像被宰的猪一样哼哼起来。~**я̀ване** [中]

изгр|я̀вам [未], **изгрѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] ❶(日、月、星)升起,出来,亮起来: Слъ̀нцето (луна̀та) ~я̀ва. 太阳(月亮)升起来了。❷〈转〉出现,产生: Зора̀та на свобода̀та ~я̀. 自由的曙光已经出现。Но̀ва надѐжда ~я̀ва в мѐне. 我产生了新的希望。Ще те нау̀ча (ще ти пока̀жа) откъдѐ ~я̀ва слъ̀нцето. 〈俗〉我要给你点厉害看看。~**я̀ване** [中]

изгу̀б|вам [未], **изгу̀бя** -*иш*, -*их* [完] ❶遗失,丢失,失落,掉(下),忘(掉): ~вам парѝ 丢钱 Вържѝ си но̀жчето, че ще го ~иш. 你把小刀拴好,不然会丢掉的。❷受损失,吃亏,浪费,白白放过: ~вам срѐдства 浪费资金 ~вам се врѐмето 浪费时间 От та̀я ра̀бота мно̀го ~их. 因为这件事,我受了很大损失。❸〈转〉丧失,失去: ~вам гласа̀ си 嗓子哑了 ~вам мно̀го кръ̀в 失血很多 ~вам вя̀ра 丧失信心 То̀й ~и слу̀жбата си. 他丢掉了职位。В нѐя (революцията) пролета̀риите ня̀ма каквò да ~ят освѐн сво̀ите око̀ви. А ще спечѐлят ця̀л свя̀т. 无产者在这个革命中失去的只是锁链,他们获得的将是整个世界。❹〈转〉失去,失掉(亲人或珍贵东西): Изгу̀бих ма̀йката. 我失去了母亲。Изгу̀бихме едѝн до̀бър друга̀р. 我们失去了一位好同志。❺〈转〉迷路,迷失方向: ~вам пъ̀тя 迷路 ❻看不见(起先看得见的东西): Вѝдя ги като̀ прика̀зваха, но по̀сле ги ~и. 他起先看见他们在谈话,但后来看不见了。— **се** [被动] ◇ ~**вам и ума̀ и ду̀ма** 〈口〉惊愕,惊呆,目瞪口呆 ~**вам присъ̀ствие на духа̀** 异常恐惧,吓得魂不附体 ~**вам съзна̀ние** 失去知觉,不省人事 ~**вам ума̀ си** 发狂,失去理智 ~**вам ко̀зите** 吓坏了 ~**ване** [中]

изгу̀б|вам се [未], **изгу̀бя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶迷路,迷失方向;丢失,不见: ~вам се из гора̀ 在森林中迷了路 ❷(别人)看(听)不见(我),消失: Река̀та се ~ва в пя̀съците. 河流在沙丘中消失。❸(若干时间)不露面,见不到: Къдѐ се ~и то̀лкова врѐме? 这么长时间你为什么不露面? ❹ [互及] 走散,挤丢,找不到: Сега̀ да се разделѝм и да потъ̀рся ма̀ма, че се ~ихме с нѐя. 现在咱们得分手了,我跟妈妈走散了,我得去找她。~**ване** [中]

изгу̀бен -*а* ❶ изгу̀бя 的过被形动 ❷ [用作形] 毫无希望的,不可救药的,堕落的: ~ чо̀век 不可救药的人,堕落的人 ~а ра̀бота 毫无希望的事情

изгу̀бя 见 изгу̀бвам

изгу̀бя се 见 изгу̀бвам се

изгугу̀к|вам [未], **изгугу̀кам** [完] 同 изгу̀квам ~**ване** [中]

изгу̀к|вам [未], **изгу̀кам** [完] (鸽子等)突然咕咕叫起来 ~**ване** [中]

изгуля̀|вам [未], **изгуля̀я** -*еш*, -*х* [完] 大吃大喝,挥霍,耗费,花光: Изгуля̀ваха си запла̀тата за два̀ дѐна. 他们两天就把自己的工资挥霍光了。~**ване** [中]

изгъ̀|вам [未], **изгъ̀на** -*неш*, -*нах* [完] 使朝外弯: Не мѝ ~вай ръка̀та, че ме болѝ. 别往外弯我的胳膊,我觉得疼。~**ване** [中]

изгъ̀зица [阴]〈行〉想标新立异,却贻笑大方;穿奇装异服

изгъ̀лт|вам [未], **изгъ̀лтам** [完] (完全)吞下,咽下: Изгъ̀лтай лека̀рството наведнъ̀ж. 你把这些药一口吞下去。То̀й ~а набъ̀рзо оста̀налата в шишѐто ракѝя. 他急忙把瓶里剩下的烧酒喝干了。~**ване** [中]

изгълч|а̀вам [未], **изгълча̀** -*ѝш*, -*а̀х* [完] 突然大声责骂(大声斥责): Не извѝкайте та̀м, ~а̀ тя̀ деца̀та. "你们别在那儿喊叫了!"她大声斥责孩子们。~**а̀ване** [中]

изгъ̀рб|вам се [未], **изгъ̀рбя се** -*иш се*, -*их се* [完] [反身,中态] ❶变成驼背,患佝偻病 ❷拱背,弯下身子 ~**ване** [中]

изгърм|я̀вам [未], **изгърмя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] ❶突然响起射击声(枪炮声);突然发出巨响(轰鸣),突然响起雷声: Пу̀шка ~я̀. 枪响了。❷ [只三单,无人称] 突然响起雷声,突然轰鸣: Изгърмя̀ва па̀к навъ̀н и бля̀сва

светка̀вица. 外面又雷声隆隆,打起闪来。❸〈转〉(由于快速运动而)轰隆响: Ненадѐйно едѝн файто̀н ~я̀ на у̀лицата. 忽然一辆马车在街上发出轰隆隆的响声。❹同 изстрѐлвам: ~я̀вам патро̀н 射出子弹 ❺〈转,罕〉高声说,大声喊 ◇ **~я̀вам си патро̀ните (бару̀та)**〈口〉最后几张王牌也打光了;(多指争论时)已举不出新的理由或论据;理屈词穷 **~я̀ване**[中]

изгъ̀рча 见 изгъ̀рчвам

изгърчав|я̀вам[未],**изгърчавѐя** *-ѐеш, -я̀х*[完]变得非常瘦弱,变得消瘦 **~я̀ване**[中]

изгъ̀рч|вам[未],**изгъ̀рча** *-иш, изгъ̀рчих*[完]〈旧〉使(所有人或许多人)希腊化 **~ване**[中]

изгъ̀т|вам[未],**изгъ̀там**[完]把(所有或许多东西或人)弄翻,翻倒,推倒: Развъртя̀ се и ни ~а. 他一挥手,把我们都推倒了。**~ване**[中]

изда̀|вам[1][未],**изда̀м** *-дѐш, -до̀х, -дѐ*,命 *-й*,过主形动 *-л*,过被形动 *-дѐн*[完]❶使向前伸出,把…伸到前面: ~вам глава̀ напрѐд 把头向前伸 То̀й ~де на̀вън ла̀ктите си. 他把胳膊肘伸到外面。❷发出,放出(声音、气味): ~вам ра̀достен вѝк 发出快活的喊声 ~вам арома̀т 散发出香味 ❸〈转〉使露出,使显出;泄露,暴露: ~вам та̀йна 泄露秘密 То̀й не смѐеше да поглѐдне сина̀ си,за да не ~дѐ съ̀лзите си. 为了不让人看到他流眼泪,他不敢看自己的儿子一眼。❹〈限〉说出,供出(同谋等),出卖(同志等);告密: ~вам ня̀кого 出卖某人 А̀з зна̀м положѝтелно,че то̀й е ~л всѝчко на врага̀. 我肯定是他把一切全向敌人告密了。**— се**[被动]**~ване**[中]

изда̀|вам[2][未],**изда̀м** *-дѐш, -до̀х, -дѐ*,命 *-й*,过主形动 *-л*,过被形动 *-дѐн*[完]❶出版: ~вам кнѝга 出版书籍 В ма̀сов тира̀ж е ~ден вѐстникът. 这份报纸发行量很大。❷〈公文〉颁布,颁发,发布,公布: ~вам у̀каз 颁发指示 ~вам зако̀н 颁布法律 ~вам манифѐст (бюлетѝн) 发表宣言(公告) ❸(为证明、确认某事)签发: ~вам удостоверѐние (свидѐтелство) 签发证书(证明文件) ~вам квита̀нция 签发收据 **— се**[被动]**~ване**[中]

изда̀|вам се[未],**изда̀м се** *-дѐш се, -до̀х се, -дѐ се*[完][中态]❶突出,(向前,向外)伸出: Скала̀ се ~ва напрѐд. 岩石向前伸出。❷被发现,暴露,露马脚: Мо̀же би са̀м се ~до̀х в ту̀рското кафенѐ с ня̀каква неблагоразу̀мна постъ̀пка. 可能由于我不谨慎的举动在土耳其咖啡馆暴露了自己。❸说出,坦白,公开: Тя̀ бѝ ѝскала да отѝде та̀м, ала̀ не смѐеше да се ~дѐ. 她想到那儿去,但又不敢说出来。**~ване**[中]

изда̀в|ям[1][未],**изда̀вя** *-иш, -их*[完]掐死(扼杀)全部: Въ̀лкът бѐше ~ил сѐдем овцѐ, изпоха̀пал бѐше о̀ще ня̀колко. 狼咬死七只羊,还咬伤了几只。**~яне**[中]

изда̀в|ям[2][未],**изда̀вя** *-иш, -их*[完]使全沉入水中,把…全淹死,使全沉没: Дъждъ̀т ~и мѝшките в ду̀пките им. 雨水把老鼠全淹死在洞里。**~яне**[中]

изда̀в|ям се[未],**изда̀вя се** *-иш се, -их се*[完][反身,只复和三单]全淹死: Ще се ~ите в дълбо̀кото. 在深水中你们全都会淹死的。**~яне**[中]

изда̀ден *-а* ❶ изда̀вам[1] 和 изда̀вам[2] 的过被形动 ❷[用作形] 1.向前伸出的,突出的 2.已出版发行的 **~ост** *-остта̀*[阴]

издадина̀[阴]突出的地方,凸处,鼓起的地方

изда̀дни|к *-ци*[阳],**изда̀дница**[阴]〈旧〉叛徒,变节者,背叛者

изда̀йни|к *-ци*[阳],**изда̀йница**[阴]〈罕〉叛徒,变节者,背叛者

изда̀йническ|и *-а*[形]〈罕〉叛变(性)的,背叛的;变节的

изда̀йничеств|о *-а*[中]〈罕〉❶同 преда̀телство(背叛行为,变节行为)❷同 до̀нос(秘密报告,告密)

изда̀йств|о *-а*[中]同 изда̀йничество

издалѐко[副]〈民〉❶从远处 ❷不直接地,绕很大圈子地,转弯抹角地: Запо̀чна да го угова̀ря ~. 他开始婉转地劝他。

издалѐче 和 **издалѐч**[副]❶从远处: То̀й заобика̀ляше ~, за да не попа̀дне на заса̀да. 为了不遇到埋伏,他从远处绕道走。❷〈转〉非直接地,侧面地,绕很大弯子地,转弯抹角地;小心翼翼地: подпѝтвам ~ 转弯抹角地询问 ❸(重复使用以加强语气)~-~ 远远地,老远地,绕很大的弯子

изда̀м 见 изда̀вам[1] 和 изда̀вам[2]

изда̀м се 见 изда̀вам се

издани|е *-я*[中]❶出版物,刊物: периодѝчни ~я на Бъ̀лгарската акадѐмия на нау̀ките 保加利亚科学院的定期出版物 ❷版: пъ̀рво ~е 初版 вто̀ро ~е 第二版,再版 ❸出版量,出版份数: Ця̀лото ~е е изчѐрпано. 这一版全部售完了。

издара̀ч|вам[未],**издара̀ча** *-иш, -их*[完]〈口〉梳,梳理: Като̀ ~им въ̀лната,тога̀ва ще я предѐм. 我们把羊毛梳过以后才纺。**~ване**[中]

издаскалу̀ва|м[未,完]〈方,旧〉靠教书挣(钱): Издаскалу̀вах ма̀лко парѝ и продължѝх образова̀нието си. 我靠教书挣了一点钱,又继续上学。**~не**[中]

издаскал|я̀вам[未],**издаскаля̀** *-ѝш, -ѝх*[完]〈谑〉同 научàвам(教,教育): Добрѐ си ~ѝл деца̀та. 你把孩子们管教得很好。**~я̀ване**[中]

изда̀тел *-ят, -я*[阳],**изда̀телка**[阴]❶出版者 ❷〈旧〉背叛者,变节者

изда̀телск|и *-а* изда̀тел 的形容词: ~а дѐйност 出版活动

изда̀телств|о *-а*[中]出版社,出版局,出版部;书局,印书馆: държа̀вно ~о 国家出版社

издатина̀[阴]同 издадина̀

изда̀тъ|к *-ци*[阳]突出物,凸出的疣、小疱等

издѐб|вам[未],**издѐбна** *-неш, -нах*,过被形动 *-нат*[完]❶暗中发觉,暗中发现;(埋伏着)捉住,捉获: Ще надхѝтрят ли врага̀ илѝ то̀й ще ги ~не и напа̀дне? 是他们跟敌人斗智把敌人战胜,还是敌人在暗中能发现他们并袭击他们? Издѐбнах ги на та̀ен ра̀зговор и чу̀х всѝчко. 我暗中发现他们秘密交谈,我一切都听到了。Ко̀тката ~на мѝшката. 猫捉住了老鼠。❷(埋伏着)守伺,窥伺,暗中等待: ~вам благоприя̀тния слу̀чай 暗中等待合适的时机 **~ване**[中]

издебѐло[副]〈口〉(指声音)低沉地,粗声地: Откъ̀м сѐвер се чу̀ ~ и протя̀чено въ̀лчи во̀й. 从北面传来低而拖长的狼嗥声。

издѐбна 见 издѐбвам

издева̀телств|о *-а*[中]挖苦,恶毒的讥笑;嘲弄,侮弄,侮辱: Фашѝстите въ̀ршеха ~а над населѐнието в окупѝраните земѝ. 法西斯分子们侮辱被占领区的人民。

издева̀телст[ву]ва|м[未]〈书〉挖苦,毒辣地讥笑;嘲弄,侮弄,侮辱: ~м над ня̀кого 侮辱某人 **~не**[中]

издѐйст[ву]ва|м[完](通过说情、申请等)办成,弄到,张罗到,谋到,奔走到: ~м му слу̀жба 为他谋到职务(工作) ~м си нѐговото разрешѐние (通过说情)得到他的许可 **~не**[中]

издекламѝр|вам [未], **издекламѝрам** [完] 朗诵完: ~вам „Писмò" от Вапцàров 朗诵完瓦普察洛夫的《信》 ~вам стихотворèние 朗诵诗 **~ване** [中]

издѐли|е -я [中,常复] 制品,产品: кòжени ~я 皮革制品 зàхарни ~я 糖果,糖制品 китàйски ~я 中国制品(产品) трикотàжни ~я 针织品

издерà 见 издѝрам

изджàвк|вам [未], **изджàвкам** [完] 突然吠起来: Кỳчето ~а и заръмжà. 狗叫了一声便开始发威吼叫。**~ване** [中]

издѝг|ам [未], **издѝгна** -неш, -нах, 过被形动 -нат [完] ❶升起,举起,抬起,使升高,提高;掀起,撩起: ~ам главà 抬起头 ~ам ръкà за клѐтва 举手宣誓 Издѝгам го над главàта си. 我把他举到头顶上。❷建立,建起,建筑: ~ам пàметник 建立纪念碑 ~а къща 建筑房子 ❸〈转〉提高;提升,提拔,造就;抬高地位(身价): Тѐ ѝскат да ~нат теàтъра на пò-висòко равнѝще. 他们想提高剧院的水平。Смѐло да ~аме на ръководна рàбота нòви кàдри. 要大胆地提拔新干部担任领导工作。❹〈转,书〉提出,宣布(口号、想法等): ~ам лòзунг 提出口号 ~ам въпрòс 提出问题 ~ам нòва задàча 提出新任务 ~ам кандидàти за нарòдни представѝтели 提出议员(人民代表)的候选人 ❺拿走,拿开,捡走,撤去,收起,收拾起来: Издѝгаха всѝчко от мàсата. 他们把桌子上的东西全收拾起来了。❻扶起: Ще ~аш снòпето, коѐто е попàдало. 你把倒了的禾捆扶起来。❼(向上)拉,拉上去 ◇ **~ам глàс** 1.大声说(唱) 2.〈转〉同 протестѝрам (抗议) — **се** [被动] **~ане** [中]

издѝг|ам се [未], **издѝгна се** -неш се, -нах се [完] [中态] ❶上升,升起来: Лàстовичките се ~ат висòко. 燕子向高处飞去。Плàмъците се ~ат нагòре. 火焰升起来。❷(声音、音调等)提高,抬高: Глàсът се ~на. 声音提高了。❸高耸,耸立: Кỳлата се ~на над полèто. 高塔耸立在原野上。❹〈转〉有进步,有成绩: Àз съм рàдостна, че всѐки дѐн се ~ам всѐ пòвече. 我高兴的是自己天天都有进步。◇ **Издѝга се в очѝте ми.** 我对他的印象好起来,我开始尊重他。**~ане** [中]

издѝгна 见 издѝгам

издѝгна се 见 издѝгам се

издѝгнат -а ❶ издѝгам 的过被形动 ❷[用作形](在智慧、文化等方面)卓越的,出色的,杰出的,出众的: Тòй е човѐк, ~ във всѐко отношѐние. 他是各方面都很出色的人。**~ост** -осттà [阴]

издигнатинà [阴] 高处,高地,山丘: От ~та се вѝжда надòлу цѐлото полѐ. 从高处可以看到下边整个田野。

издим|ѐвам [未], **издимѐ** -ѝш, -ѝх [完]〈口,谑〉悄悄溜开,溜走,消失: Докатò го вѝдиш, тòй ~ѝл. 你刚看见他,他就溜了。**~ѐване** [中]

издѝрам [未], **издерà** -ерѐш, -рàх [完] ❶全剥掉;全撕破,全撕碎: Дѐ си се свѝрал, та си ~рàл дрѐхите? 你钻到什么地方去了? 把衣服都撕破了。❷划伤,划破: Бѝл се е, та му ~рàли лицѐто. 他跟人打架了,脸都给人抓破了。◇ **Ще ~ерà очѝте (нѝкому).** 〈口〉(威胁某人时用语)我要挖出(某人的)眼睛: Очѝте ѝ ще ~ерà! 我要把她的眼睛挖出来! **Ще си ~ерàт очѝте.** 〈口〉(指不能和睦相处、经常争吵打架的人)他们是冤家对头。— **се** [反身] **~ѝране** [中]

издѝр|вам [未], **издѝря** -иш, -их [完] ❶找到,找出,寻到;拾到,捡到;发现,发觉: ~вам винòвника 查找肇事者 Всѝчки крàжби са ~ени. 所有盗窃案都被查明了。❷研究,考究,探究,考查: ~вам истории̂ческите фàкти 考查历史事实 ~вам теоретѝческите кòрени по всѐки въпрòс 探究每一个问题的理论根据 ❸〈口〉对(某人)严格,严格要求,要求苛刻,吹毛求疵: ~вам мнòго 要求苛刻,要求过严 Не мỳ ~вай дотòлкова! 别对他要求得这么苛刻! **~ване** [中]

издирвàч [阳]〈罕〉勘查者,勘查专家,勘测者,调查者,考查者;研究者: ~ на рỳда 矿物勘查家

издѝря 见 издѝрвам 和 издѝрям

издѝр|ям [未], **издѝря** -иш, -их [完] 同 издѝрвам **~яне** [中]

ѝздих [阳]〈旧,罕〉出气,呼气

издихàни|е -я [中]〈旧〉**до послѐдно ~е** 到死,至死: Ще се бòря до послѐдно ~е. 我要战斗到生命的最后一息。

издѝша|м[1] [未] ❶放出(气体),撒气: Гỳмата на прѐдното колелò ~. 车的前胎撒气。❷〈转,口〉变得不好,出毛病,有缺点,有问题: Тàя рàбота нѐщо ~. 这件事出了毛病。**~не** [中]

издѝшам[2] 见 издѝшвам

издѝш|вам [未], **издѝшам** [完] 呼气,呼出,出气: Човѐк вдѝшва и ~ва от 16 до 18 пъти в минỳта. 人在一分钟内呼吸16至18次。Катò вдѝшам и ~ам, нѐщо ме болѝ. 我呼吸时觉得什么地方痛。**~ване** [中]

ѝздишен -на [形] 呼出的: ~на стрỳя 呼出的气流

издòйва|м [未] 同 издоявам **~не** [中]

издокàр|вам [未], **издокàрам** [完]〈口〉❶全运到,全搬来,全拿来: Издокàра всѝчките кàмъни за къща. 他把盖房子的石料都运来了。❷给…穿戴好,打扮: Мàйка ѝ я бѐше ~ала в нòвите дрѐхи. 她妈妈给她换上了新衣服。— **се** [反身] 同 премѐням се (换衣服,穿戴,打扮) **~ване** [中]

издо|явам [未], **издоя** -ѝш, -ѝх [完] 挤完奶,把奶全挤出: Не съм ~ѝл òще овцѐте. 我还没有挤完羊奶。**~ѐване** [中]

издрà|сквам [未], **издрàскам** 和 **издрàщя** -щеш, -скàх [完] ❶布满痕迹,划满痕(道): Издрàска пòда с тѝя обỳвки. 他穿这双鞋把地板划出了很多道道。Кòтката му ~ска лицѐто. 猫把他的脸抓出了很多伤痕。Детѐто ще ~ска цѐлата кнѝга с мòлива. 孩子会把整本书都划上铅笔道。❷突然划,突然擦: Нѐщо ~ска на вратàта. 什么东西擦了一下门。**~скване** [中]

издребн|ѐвам [未], **издребнѐя** -ѐеш, -ѐх, 过主形动 -ѐл, -ѐла, -ѐли [完] ❶〈罕〉变小,变矮: Тòй се прегъ̀на, сякаш че и стàнът му ~ѐ. 他躬起身子,好像他的身材变矮了。❷〈转〉庸俗化,变浅薄,变得只注意微不足道的事: Тòй всѐ пòвече ~ѐва. 他变得越来越庸俗。**~ѐване** [中]

издребнѐл -ѐла, -ѐли ❶ издребнѐя 的过主形动 ❷[用作形]变庸俗的,变得只注重小事的: ~ѐл човѐк 变庸俗的人

издрỳс|вам [未], **издрỳсам** [完] 同 издрỳсквам **~ване** [中]

издрỳск|вам [未], **издрỳскам** [完] 把…全部颠簸掉(摇晃掉) **~ване** [中]

издръжка [阴] 供养,供给生活费用,抚养;(生活)费用,花销;花费;抚养费: поѐмам ~та на нѝкого 承担某人的生活费 печѐля ~та си с шѝене 靠缝纫维持生活 Издръ̀жката му е от роднѝни. 他的生活费靠亲戚供给。

издръжлѝв -а [形] 坚固的,结实的;坚强的,刚毅的,坚韧不拔的,不可动摇的,百折不回的;耐劳的: ~ органѝзъм 结实

的体质(身体) ~ народ 坚韧不拔的人民 Много ~ съм. 我很皮实。~**ост** -остта [阴]

издрънк|вам [未], **издрънкам** [完] ❶突然发出丁当(当啷)声,忽然丁当(当啷)响: Сабята падна на земята и ~а. 剑落在地上,当啷一声响。Телефонът продължително ~а. 电话铃响了很长时间。❷(用弦乐器)演奏: Я ~ай една песен с тамбурата. 你用冬不拉弹一支歌吧! ❸〈转〉突然嘟哝一会儿,叽咕一阵 ~**ване** [中]

издрънчàвам [未], **издрънчà** -*иш*, -*ах* [完] 突然发出一阵丁当(当啷)响 ~**àване** [中]

издрънст|вам [未], **издрънстя** -*иш*, -*их* [完]〈方〉❶(在水里)沤(亚麻等) ❷(在河里)涮洗 ~**ване** [中]

издỳ|вам [未], **издỳя** -*еш*, -*х* [完] 使充满气,打足气;吹胀,使鼓起来;使肿胀: Вятърът ~ва платната. 风鼓满帆。Книгите ~ват чантата му. 书把他的书包塞得鼓鼓的。— **се** [中态]: Гърдите му се ~ваха от вълнение. 他的胸口因激动而鼓了起来。Издỳ му се бузата. 他的腮帮子肿了。◇ **Издỳва ме смях.**〈口〉我想笑。~**вам устни** 噘嘴 ~**ване** [中]

издỳм|вам [未], **издỳмам** [完] ❶说,说出,表示: ~вам тази дума 说出这个词 ❷〈口〉说出(所想和所感受的)一切,把(所想和所感受的)全都说出来: И затова дойдох при тебе, да си ~ам. Аз съм нещастна. 因为这个我才来找你,把我心里的话全说出来,我很不幸。— **се** [中态]: Издỳмах се, та ми олекна. 我把话全说出来了,心里感到轻松了。◇ **не давам и дума да се** ~**а**〈口〉对…绝不同意(绝不赞成) ~**ване** [中]

издỳпч|вам [未], **издỳпча** -*иш*, -*их* [完] ❶穿(钻,凿)许多孔: Мен куршуми ми са ~или палтото, но ни най-малкото петно не е закачило честта ми. 子弹打穿了我的大衣,但一点也玷污不了我的人格。❷钻(刺)完孔;把孔(洞)钻(刺)完 ~**ване** [中]

издỳт -*а* ❶ издỳя 的过被形动 ❷ [用作形] 凸的,鼓起的,突出的,球形的: ~и бузи 鼓腮帮 ~ корем 大肚子,大腹便便 ~и платна 鼓满风的帆 ~о шише 鼓肚瓶 ~**ост** -остта [阴]

издутинà [阴] ❶鼓起(突起,肿起)的地方 ❷ 同 оток (肿块;水肿,浮肿)

издỳх|вам [未], **издỳхам** [完] ❶吹掉,吹干净: Издỳхай прахà от масата. 你把桌上的灰吹干净。❷吹光,全吹掉: Вятърът ~а листата. 风把树叶全吹掉了。~**ване** [中]

издушàвам [未], **издушà** -*иш*, -*их* [完] 掐死(勒死)全部或许多,使(所有人或动物)窒息而死: Вълкът влязъл в кошарата и ~йл овците. 狼钻进了羊圈,把羊都咬死了。— **се** [被动] ~**àване** [中]

издушàвам се [未], **издушà се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 许多人(被烟、污浊的空气等)窒息: Ще се ~ат хората в салона, като сардели. 大厅里的人拥挤得就像沙丁鱼一样,简直要闷死了。~**àване** [中]

издỳшва|м [未] 同 издушàвам — **се** [被动] ~**не** [中]

издỳшва|м се [未,中态] 同 издушàвам се ~**не** [中]

издỳя 见 издỳвам

издълба|вам [未], **зидълбàя** -*еш*, -*х* [完] 凿,挖,刳: Издълбах надпис на камъка. 我在石头上刻了字。Честата капка ~ва камъка. 滴水穿石。~**ване** [中]

издълбòко [副] 从深处,从底部,深深地;仔细地,切实地,深入地;从根本上: въздъхвам ~ 深深地叹气 издирвам нещо ~ 仔细地寻找某物 Ще трябва да се подхване работата ~. 需要认真地着手做这件事。

издължàвам[1] [未], **издължà** -*иш*, -*их* [完] 偿还(债务),还(账): Издължих му цялата сума. 我把全部款子都还给他了。— **се** [被动] ~**àване** [中]

издължàвам[2] [未], **издължà** -*иш*, -*их* [完] 使延长,把…加长,放长 ~**àване** [中]

издължàвам се[1] [未], **издължà се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 全部偿还,全部偿付,还清: Ще ви се ~à навреме. 我要按期还清你们的钱。~**àване** [中]

издължàвам се[2] [未], **издължà се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 变长,延长,加长,变高 ~**àване** [中]

издължèние [无复,中] 同 издължàване

издън [副]〈罕〉从底部,从很深处: И той си захлупи очите и въздъхна пак ~ сърце. 他捂上眼睛,又深深叹了口气。

издън|вам [未], **издъня** -*иш*, -*их* [完] ❶把底打掉,打穿 ❷打破,击破,敲坏 — **се** [被动] ~**ване** [中]

издънен -*а* ❶ издъня 的过被形动 ❷ [用作形] 底漏了的,漏的: ~о корито 漏了的木盆(木槽) ~а бъчва 漏了的大木桶

издънка [阴] ❶(大树上长出的)小树干,细枝,嫩枝;芽,幼芽,新芽 ❷〈转〉后裔,子孙,后辈,继承者

издъно [副] ❶从底部,从根部,从深处: Вятърът ~ кърти дърветата. 风把树连根拔掉了。Експлозията разтърси ~ къщата. 爆炸把房子从地基起都震撼了。❷〈转〉从根本上,从深处,深入地,彻底地,详尽地: променям се ~ 从根本上改变 Иска да проучи работата ~. 他想深入地研究这一工作。

издъня 见 издънвам

издъня|м [未]〈方〉同 издънвам ~**не** [中]

издърдòр|вам [未], **издърдòря** -*иш*, -*их* [完]〈口,藐〉❶唠叨完,絮叨完,嘟哝完;快而不清楚地说完 ❷同 избръщолèвям ~**ване** [中]

издържам[1] [未], **издържà** -*иш*, -*ах* [完] ❶经得住,承受住,支持得住: ~ам натиск 经得住压力 Ледът не ~à тежестта на товара. 冰承受不住这货物的重量。❷〈转〉经受得住,坚持(得)住,忍受(得)住,忍耐(得)住,挺得住: ~ам на студ 经受得住寒冷 ~ам всякакво изпитание 经得起任何考验 ~ам на тежка физическа работа 能胜任繁重的体力劳动 Не можах да ~à и заплаках. 我忍不住,于是哭了起来。Физически слаб, но духовно силен, той ~àл на всички разпити и мъчения. 他身体孱弱,但精神坚强,经受住了一切拷问和折磨。❸坚实,不容易(损)坏: За това пътуване самолетът не е пригоден и не би ~àл. 飞机不适于作这种飞行,可能会吃不消。◇ ~**ам изпит** 顺利通过考试 **не** ~**ам критика** 经不住批评;很不好 ~**ане** [中]

издържа|м[2] [未] 养活,供养,维持…的生活: ~м семейство 供养家庭 — **се** [中态]: Той се ~ сам. 他自己养活自己。~**ане** [中]

издържан -*а* ❶ издържà 的过被形动 ❷ [用作形] 完全符合要求的: художествено, идейно ~а книга 艺术上、思想上符合要求的书,艺术性和思想性高的书 Пиесата не е ~а в художествено отношение. 这个话剧在艺术方面不符合要求。~**о** [副] ~**ост** -остта [阴]

издържлѝв -*а* [形] 同 издръжлив ~**о** [副] ~**ост** -остта [阴]

издърп|вам [未], **издърпам** [完] ❶拔出,拔掉,拉出,揪出: Издърпаха кофата из кладенеца. 他们把水桶从井里提了上

来。❷ 同 оттѐглям（拖开，拉开，抻开）：Издърпай го, че ще се сбѝят. 你把他拉开，否则他们要打架了。◇ ～**вам ушѝте нѝкому** 严厉批评（责备）某人 — **се**［反身］～**ване**［中］

издъх|вам［未］，**издъхна** *-неш*，*-нах*［完］咽气，死：Той ～на крòтко. 他安详地咽了气。～**ване**［中］

издюдю̀к|вам［未］，**издюдю̀кам**［完］〈口〉突然对…打口哨（发出嘘声）～**ване**［中］

изд|я̀вам[1]［未］，**издя̀на** *-е̇неш*，*-я̀нах*，过被形动 *-я̀нат*［完］（把穿过针鼻的线和绳等）抽出来，拉出来：Издя̀нах конѐца от иглàта. 我把线从针鼻儿拉出来了。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

изд|я̀вам[2]［未］，**издя̀на** *-е̇неш*，*-я̀нах*，过被形动 *-я̀нат*［完］〈口〉使散开，散失；花费，耗费 ～**я̀ване**［中］

издя̀ва|м се［未，中态］耻笑，讥笑；侮弄，侮辱 ～**не**［中］

издяволу̀ва|м［未，完］〈口〉施狡计，要滑头，想巧妙办法；骗，愚弄 ～**не**［中］

издяволя̀вам се［未］，**издяволя̀ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*［完］［中态］❶变得很狡猾 ❷干得十分巧妙（机智）；要滑头 ～**я̀ване**［中］

издя̀л|вам［未］，**издя̀лам**［完］❶削平，削光，削成，砍成，锛平：Издя̀лай пръчката. 你把木棍削光些。❷削完，砍完，锛完 ❸雕刻 ～**ване**［中］

издя̀лк|вам［未］，**издя̀лкам**［完］❶ 同 издя̀лвам ❷削一点儿，稍砍一些，锛一点儿 ～**ване**［中］

издя̀на 见 издя̀вам

изеднакв|я̀вам 和 **изедна̀квям**［未］，**изеднаквя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］使（两个以上的东西）变得一样，使统一，使相同 ～**я̀ване**［中］

изѐдни|к *-ци*［阳］，**изѐдница**［阴］吸血鬼，残酷无情的剥削者，压迫者

изѐдническ|и *-а* изѐдник 的形容词

изеднò［副］〈民〉一下子，一次：Ще трябва ～ да ги унищожѝ. 要把他们一下子都消灭掉。

изеднъ̀ж［副］同 изведнъ̀ж

изехт|я̀вам［未］，**изехтя̀** *-ѝш*，*-я̀х*［完］突然轰响起来（发轰隆声，轰鸣）；突然发出回声：Скòро лунàта се затỳли и глỳха гръмотѐвица ～я̀ из застлàното с òблаци небѐ. 没过多久月亮不见了，积满乌云的天空中突然响起一声闷雷。～**я̀ване**［中］

изеч|а̀вам［未］，**изечà** *-ѝш*，*-а̀х*［完］突然发出短促的反响，突然响起回声 ～**а̀ване**［中］

изжабу̀рк|вам［未］，**изжабу̀ркам**［完］涮；漱，含漱：～вам си устàта с водà 用水漱口 ～**ване**［中］

изжадн|я̀вам［未］，**изжаднѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］非常渴，口很渴：～я̀вам за водà 口很渴，很想喝水 ～ѐли гърлà 非常渴的人们 ◇ ～**я̀л съм за нѐщо** 渴望，渴求 ～**я̀ване**［中］

изжѐгл|ям［未］，**изжѐгля** *-иш*，*-их*［完］〈民〉（把固定牛鞅子的小木棍）卸下来，解开：Изжѐглих волòвете да попасàт. 我卸下牛鞅子让牛吃点草。～**яне**［中］

изжѐн|вам[1]［未］，**изжѐна** *-еш*，*-ах*，过被形动 *-ат*［完］同 изжънвам ～**ване**［中］

изжѐн|вам[2]［未］，**изжѐня** *-иш*，*-их*［完］使…都结婚，使…都成亲：Тя̀ вѐче ～и дъщерѝте си. 她已经把女儿都嫁出去了。～**ване**［中］

изжив|я̀вам［未］，**изживѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*，过被形动 *-я̀н*，*-я̀на*，*-ѐни*［完］❶活（若干时间），度过（最后的岁月）：～я̀вам приятни днѝ 度过愉快的日子 Тя̀ мòже да ～ѐе и тàя годѝна. 她这一年也能度过去。Той ～я̀ва послѐдните си днѝ. 他没有几天好活了。❷〈转〉经历，度过；感受，感到（如何），体验到，正经受，正处在（某种状况）：～я̀вам дѐтските си годѝни 度过童年 ～я̀вам страдàние（нещàстие）经受痛苦（不幸）❸〈转〉铲除，根除，根绝，克服：～я̀вам партизàнщината 根除结党营私 ～я̀вам недостàтъци 克服缺点 ～**я̀ване**［中］

изжѝл|вам［未］，**изжѝля** *-иш*，*-их*［完］蜇，刺（很多或全部）：Пчелѝте ～иха децàта. 蜜蜂把孩子们都蜇了。～**ване**［中］

изжѝля|м［未］同 изжѝлвам ～**не**［中］

изжрѐб|вам се［未］，**изжрѐбя се**［完］［只三复，中态］（所有母马或很多母马）产驹 ～**ване**［中］

изжу̀л|вам［未］，**изжу̀ля** *-иш*，*-их*［完］❶给所有的人（把所有东西）都搓完（擦完，磨擦完，捣完，研磨完）❷搓破（磨破）多处：Изжу̀лих си ръцѐте. 我把手磨破了。❸同 одѝрам（剥光）：Изжу̀ли корàта на дървѐтата. 他把树皮全剥光了。～**ване**［中］

изжу̀лен *-а* ❶ изжу̀ля 的过被形动 ❷［用作形］擦破的，磨破的：～а ро̀кля 穿破的连衣裙

изжу̀ля 见 изжу̀лвам

изжъдн|я̀вам［未］，**изжъднѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*［完］同 изжаднявам ～**я̀ване**［中］

изжън|вам［未］，**изжъна** *-еш*，*-ах*，过被形动 *-ат*［完］割完，收割完：До обя̀д ～аха нѝвата. 午饭前他们把这块地的庄稼收割完了。～**ване**［中］

иззабо̀|ждам［未］，**иззабодà** *-дѐш*，*-дòх*，*-дѐ*，过主形动 *-л*［完］扎（刺，插，别）完：～ждам всѝчки иглѝчки 把小针全别上 ～**ждане**［中］

иззагас|я̀вам［未］，**иззагасѝ** *-ѝш*，*-ѝх*［完］把…全熄灭（弄灭，扑灭，关掉）：Иззагасѝха огньòвете и скòро полѐто утѝхна. 他们把火全熄灭了，田野很快就沉静了下来。～**я̀ване**［中］

иззагра̀|ждам［未］，**иззаградя̀** *-дѝш*，*-дѝх*［完］（用围墙等）围（圈）完：Всѝчки съсѐди ～дѝха дворòвете си, а нѝе стòим разградѐни. 所有邻居都把院子圈上了墙，而我们的院子还敞着。～**ждане**［中］

иззà д［前］在…后边，从…后面：Лунàта се покàза ～ òблаците. 月亮从云彩后面出来了。Кòй е? — чу̀ се ～ пòртата жѐнски глàс. "谁啊？"门里一个女人的声音在问。

иззакуп|у̀вам［未］，**иззаку̀пя** *-иш*，*-их*［完］收购（收买，采购）完：Дойдòха търгòвци и ～иха всѝчките я̀бълки. 商人来把所有的苹果都收购走了。～**у̀ване**［中］

иззаобик|а̀лям［未］，**иззаобиколя̀** *-олѝш*，*-олѝх*［完］同 заобикàлям（绕行，围起来）～**а̀ляне**［中］

иззапуст|я̀вам［未］，**иззапустѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］全变得荒芜，全荒废：Селà ～ѐли, градѝща разрушѐни. 乡村荒芜了，市镇被破坏了。～**я̀ване**［中］

иззаса̀|ждам［未］，**иззасадя̀** *-дѝш*，*-дѝх*［完］栽（种）完：Нѝе ～дѝхме градѝната. 我们给花园全种上了花。～**ждане**［中］

иззасп|йвам [未], **иззаспя̀** -*йш*, -*àх* [完] (很多人)全部睡着: Всѝчки в къщи ~àха. 家里人都睡着了。**~йване** [中]

иззас|я̀вам [未], **иззасѐя** -*ѐеш*, -*ѐях* 和 -*я̀х* [完] 种(播种)完: Иззася̀хте ли вѐче нѝвите? 这些地你们是不是已经种完? **~я̀ване** [中]

иззатв|àрям [未], **иззатво̀ря** -*о̀риш*, -*о̀рих* [完] 把…全部关上、关闭完: Иззатво̀рихме вратà и прозо̀рци. 我们把门和窗都关上了。**~àряне** [中]

иззаший|вам [未], **иззашия̀** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] 缝(补)完,全部缝(补)上 **~ване** [中]

иззвънк|вам [未], **иззвънкам** [完] 突然响起,突然发出响声: Чàшите ~аха и се изпрàзниха. 他们丁丁当当地碰完了杯,把酒一饮而尽。**~ване** [中]

иззвънт|я̀вам [未], **иззвънтя̀** -*йш*, -*я̀х* [完] 突然发出短促的丁当声,忽然丁当响起来 **~я̀ване** [中]

иззвън|я̀вам [未], **иззвъня̀** -*йш*, -*я̀х* [完] 突然发出短促的丁当声, 突然丁当响起: Звънѐцът ~я̀. 铃突然响了。**~я̀ване** [中]

иззѐб|вам [未], **иззѐбна** -*неш*, -*нах* [完] 〈旧,方〉变冷,冷却,变凉;冻坏,冻僵 **~ване** [中]

иззѐ|мам [未], **иззѐма** -*меш*, -*х* [完] 拿光,拿完,全拿走 **~мане** [中]

иззѐ|мвам [未], **иззѐма** -*меш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] ❶征收,征用: През войнàта ~мваха хранѝ от сѐляните. 战争期间他们向农民征用了粮食。❷没收,充公;回收: ~мвам незако̀нно натру̀паните богàтства 没收非法积累的财产 — **се** [被动] **~мване** [中]

иззйд|вам [未], **иззйдам** [完] 砌完,建起,建筑完: Иззйдаха вѐче къщата, но не сà я о̀ще покрѝли. 他们已经把房子建起来了,但是还没有上顶。**~ване** [中]

иззйжда|м [未] 同 иззйдвам **~не** [中]

иззйм|вам [未], **иззймам** [完] 同 иззѐмвам **~ване** [中]

иззим|у̀вам [未], **иззимя̀** -*йш*, -*йх* [完] 度过冬天,过冬: Тàя годѝна добѝтъкът ~у̀ва добрѐ. 今年冬天牲畜过得很好。**~у̀ване** [中]

иззимя̀ва|м [未] 同 иззиму̀вам **~не** [中]

иззо̀б|вам [未], **иззо̀бам** [完] (一粒一粒地)吃完: Децàта ~аха гро̀здето. 孩子们把葡萄全吃光了。**~ване** [中]

иззъб|вам се [未], **иззъбя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 露牙,呲牙,张口露齿 **~ване** [中]

изигрà|вам[1] [未], **изигрàя** -*еш*, -*х* [完] ❶跳完(舞),打完(球等),玩完(牌),下完(棋等): Изигрàхме хоро̀то. 我们跳完了霍罗舞。❷赢得: То̀й ми ~ всѝчките парѝ. 他把我的钱全赢去了。◇ **~вам ро̀ля** 起作用,有助于 **Изигрà си ро̀лята.** 他(它)已不再起作用。**~ване** [中]

изигрà|вам[2] [未], **изигрàя** -*еш*, -*х* [完] 骗,欺骗,哄骗,愚弄: Изигрà съдру̀жника си. 他欺骗了自己的合作伙伴。**~ване** [中]

изйскам 见 изйсквам

изйскан -*а* ❶ изйскам 的过被形动 ❷ [用作形] 非常讲究的;极精致的,极雅致的;极文雅的: ~ вку̀с 对(某事物)非常精致的鉴赏力 ~о държàние 极文雅的举止 То̀й но̀си вѝнаги ~о облекло̀. 他总是穿得很讲究。**~о** [副]; Облѐчен е мно̀го ~о. 他穿得很考究。**~ост** -*осттà* [阴]

изйск|вам [未], **изйскам** [完] ❶要求获得,要求得到,要求取得: ~вам удовлетворѐние 要求得到满足 ❷坚持要求,迫切要求,要求遵守(法律、秩序、规则等): ~вам дисциплѝна 要求遵守纪律 ~вам обяснѐние от ня̀кого 要求某人做解释(说明) Не мо̀га да ~вам от нѐго да до̀йде. 我不能要求他来。❸需要: Товà ~ва мно̀го врѐме. 这需要很多时间。Бо̀рбата ~ва жѐртви. 斗争需要有牺牲。— **се** [被动] **~ване** [中]

изкàжа 见 изкàзвам

ѝзказ [阳] 〈书〉❶说出,表示,表达: ези̇ков ~ 语言的表达 ❷语句,句子 ◇ **Ня̀ма ~.** 〈民〉说不出的好,好得无法形容: То̀ то̀ва ня̀ма ~. 这好得简直无法形容了。

изкà|звам [未], **изкàжа** -*жеш*, -*зах* [完] ❶讲出,谈出,说出,道出: ~звам мнѐние 讲出意见(看法) ~звам впечатлѐние 谈出印象 Тя̀ ~за тѝя ду̀ми със скрѝта бо̀лка. 她怀着隐痛说出了这些话。❷表示,表明,表达: ~звам благодàрност 表示感谢 ~звам желàние 表达愿望 ~звам съчу̀вствие 表示同情 ~звам съмнѐние 表示怀疑 ~звам мѝслите си 表明自己的想法 ❸〈口〉说出,供出(同谋者等);出卖(朋友等),泄露,暴露: ~звам съмѝшленици 供出同谋 ◇ **~звам и мàйчиното си мля̀ко** 全部供出,全说出来 — **се** [被动] **~зване** [中]

изкà|звам се [未], **изкàжа се** -*жеш се*, -*зах се* [完] [中态] ❶发言,(就某问题)发表意见: ~звам се по въпро̀са за 就…问题发表意见 Всѝчки се ~заха. 大家都发了言。❷表明,吐露,流露 **~зване** [中]

изкàзване[1] [无复,中] 见 изкàзвам

изкàзван|е[2] -*ия* [中] 〈书〉发言,(口头)发表(对某问题的)看法,发表意见,陈述看法

изкàл|вам [未], **изкàлям** [完] 使沾上泥: Децàта ~яха килѝма. 孩子们使地毯沾上了泥。— **се** [反身,被动] **~ване** [中]

изкалпазан|я̀вам [未], **изкалпазаня̀** -*йш*, -*йх* [完] 〈口〉使成为恶棍(坏蛋) — **се** [中态] 学坏,变坏 **~я̀ване** [中]

изкалъп|вам [未], **изкалъ̀пя** -*иш*, -*их* [完] ❶(按照模子)铸造(塑造) ❷〈转〉(未专门学过而)凑合着做;拼凑;想出,臆造,捏造,杜撰,虚构: Ще му ~я такàва лъжà, че ще повя̀рва. 我要给他编造一个他会相信的瞎话。**~ване** [中]

изкалъпя̀|м [未] 同 изкалъпвам **~не** [中]

изк|àлям[1] [未], **изко̀ля** -*о̀лиш*, -*о̀лих* [完] 〈方〉同 изко̀лвам **~àляне** [中]

изкàлям[2] 见 изкàлвам

изкàп|вам [未], **изкàпя** -*еш*, -*ах* [完] ❶(滴上某种液体而)弄脏,染上斑点,滴上脏东西: Изкàпах си дрѐхите. 我把衣服滴上了污迹。❷ [只复和三单] (花、树叶、果子、头发等)落完,掉完,凋谢,凋落: Листàта на дървѐтата вѐче ~аха. 树叶已经落尽了。— **се** [反身,被动] **~ване** [中]

изкàр|вам[1] [未], **изкàрам** [完] ❶拔出,拔下来,弄出,打掉: ~вам ко̀ла из земя̀та 把木桩从地里拔出来 ~вам из устàта си кръговѝдни кълбѐта ди̇м 从嘴里吐出一个个的烟圈 Ще му ~ам зъбите. 我要把他的牙齿全部打掉。❷引出,带出,领出;救出,搭救;牵出;赶出,驱逐: ~вам ня̀кого на чѐрната дъскà 把某人叫到黑板前 ~вам ня̀кого от затруднѐние 使某人摆脱困境 ~вам добѝтъка на пàша 赶牲口去放牧 Другàрите им са билѝ ~ани от тъмнѝцата. 他们的同志们从监牢里被营救出来了。❸〈转〉获得,挣,赚,谋得,得到: ~вам срѐдства за живо̀т 获得生活资料 ~вам произво̀дствените разно̀ски 赚回生产费用 ~вам прехрàната си с тру̀д 靠自

己的劳动糊口 И бащàта и мàйката рабо̀тят. Тѐ ～ват до̀ста. 父亲和母亲都工作,他们的收入很多。❹〈转〉做出,生产出,制造:От киль вълна ～вам сѐдем чѝфта чорàпи. 我用一千克羊毛织出七双袜子。❺〈转〉使(与实际)不符,使走样:Мълвàта ～ваше нѐговите богàтства на нѐколко хѝляди жълтѝци. 谣传他有几千枚金币。◇ ～ **вам докумѐнт (удостоверѐние, свидѐтелство)**〈口〉得到证件(证明) ～**вам душàта (на нѝкого)**〈口〉使(某人)心不安,使心烦 ～**вам из разно̀ски**〈口〉使付出额外开支 ～**ан из стро̀я** (指某器物)已不能用,报废 ～**вам (нѝкого) из търпѐние** 使(某人)失掉耐心,使(某人)忍无可忍 ～**вам парѝте (на нѐщо)** 从投入过本钱的某事上赚回钱 ～**вам на до̀бър крàй** 使顺利结束 ～**вам нѝкому (нѐщо) из носà**〈口〉给某人带来(造成)困难 ～**вам нѝкому кирлѝвите рѝзи (на по̀каз)**〈口〉把某人的丑事说出来,揭露某人干的丑事 ～**вам умà (на нѝкого)**〈口〉把(某人)吓呆,吓得(某人)魂不附体 ～**вам си ядà от (нѝкого)**〈口〉拿某人撒气 — **се**[被动]～**ване**[中]

изкàр|вам[2][未],**изкàрам**[完]〈口〉❶做完,完成,结束:～вам во̀енната слу̀жба 服完兵役 ～вам гимнàзия 中学毕业 Изкàрах си ѝзпита. 我通过了考试。Тѐ си ～аха но̀рмите. 他们完成了自己的定额。Товà палтò ще ～а о̀ще еднà зѝма. 这件大衣还可以穿一冬。❷〈限〉弹(奏)完,唱完,跳完:Изкàрахме еднà пѐсен. 我们唱了一首歌。❸〈转〉度过,过(时光);呆,住(若干时间):～вам ваканцията вѐсело 愉快地度过假期 У тя̀х ще спѝм. Мно̀го вѐсело ще ～аме. 我们要睡在他们那里,我们将过得很愉快。Изкàрах трѝ годѝни в провѝнцията. 我在外地呆过三年。❹〈转,口〉足够,有足够的 — **се**[被动]～**ване**[中]

изкàстр|ям[未],**изкàстря** -*иш*,-*их*[完]剪完(树枝),剪掉,剪光:～ям дървѐтата 给树剪完枝 — **се**[被动]～**яне**[中]

изкатѐр|вам се[未],**изкатѐря се** -*иш се*,-*их се*[完][中态]爬上,(费力地)登上,攀登:Изкатѐриха се наврѣх дървò-то. 他们爬上了树顶。～**ване**[中]

изкату̀р|вам[未],**изкату̀ря** -*иш*,-*их*[完](把一切都)弄翻,翻倒,推倒:Изкату̀риха всѝчки чàши по мàсата. 他们把桌子上的杯子全弄倒了。— **се**[被动]～**ване**[中]

изкату̀р|ям[未],**изкату̀ря** -*иш*,-*их*[完]同 изкату̀рвам ～**яне**[中]

изкàч|вам[未],**изкачà** -*ѝш*,-*ѝх*[完]❶升起,举起,抬起;搬上,抬上;竖起:～вам чувàла с жѝтото до го̀ре 把麦子袋抬到上面去 Ку̀фарът бѐше мно̀го тѐжък. Едвàм го ～ѝх на трѐтия етàж. 箱子很重,我好不容易才把它搬上三层楼。❷〈口〉上去,爬上,登上:Тя̀ ～ѝ на едѝн дъх стъ̀лбите. 她一口气爬完了阶梯。Не мо̀же да ～ѝм ѐй то̀зи байр, кàмо ли да атаку̀ваме въоръжѐна позѝция. 我们连这个山岗都上不去,更何况进攻武装的阵地呢? — **се**[被动]～**ване**[中]

изкàч|вам се[未],**изкачà се** -*ѝш се*,-*ѝх се*[完][中态]❶(沿着斜坡、台阶等)向上爬,登上:Изкачѝ се на върхà на планинàта. 他登上了山顶。❷升高(到),达到:Водàта се ～ѝ бъ̀рзо до гърдѝте ни. 水很快涨到我们的胸口。～**ване**[中]

изкàшл|ям[未],**изкàшля** -*иш*,-*их*[完]咳出,咯,咳嗽着吐出:Изкàшляла хрàчка кръв. 她咯了一口血。～**яне**[中]

изкàщл|ям се[未],**изкàшля се** -*иш се*,-*их се*[完][中态]❶(把堵在嗓子里的东西)咳(咯)出来,咳清嗓子,把痰咯尽 ❷咳嗽完 ～**яне**[中]

изквàс|вам[未],**изквàся** -*иш*,-*их*[完]〈方〉把…浸湿,打湿:Дъждъ̀т ни ～и. 雨把我们淋湿了。— **се**[反身,被动]～**ване**[中]

изквàс|ям[未]〈方〉同 изквàсвам ～**яне**[中]

изквич|àвам[未],**изквичà** -*ѝш*,-*ѝх*[完]突然发出短促的尖叫声,突然高声尖叫起来。～**àване**[中]

изкико̀т|вам се[未],**изкико̀тя се** -*иш се*,-*их се*[完][中态]〈口〉突然开始哈哈笑 ～**ване**[中]

изкѝл|вам се[未],**изкѝля се** -*иш се*,-*их се*[完][中态]患疝气,患脱肠 ～**ване**[中]

изкѝлено[中]疝,疝气,脱肠:но̀ся по̀яс за ～ 带治疝气的围腰

изкѝл|ям се[未]同 изкѝлвам се ～**яне**[中]

изкип|ѝвам[未],**изкипѝ** -*ѝш*,-*ѝх*,过被形动 -*ял*,-*яла*,-*ѐли*[完](液体煮沸时)溢出,漕:Мля̀кото ～я̀. 牛奶漕了。～**ѝване**[中]

изкирлѝв|ям[未],**изкирлѝвя** -*иш*,-*их*[完]〈口〉使变脏,弄脏,弄污秽:Изкирлѝвих си якàта. 我把衣领弄脏了。～**яне**[中]

изкѝс|вам[未],**изкѝсна** -*неш*,-*нах*[完]使湿透,浸透,泡透;沤好,浸好,泡好:～вам коно̀п 把大麻浸透 ～вам солѐно месò 把咸肉沤好 — **се**[被动,中态]～**ване**[中]

изкѝск|вам се[未],**изкѝскам се**[完][中态]〈口〉突然嘿嘿笑,噗哧一笑:Катò му кàзах, то̀й се ～а. 我对他一讲,他噗哧地笑了。～**ване**[中]

изкѝсна 见 изкѝсвам

изкѝх|вам се[未],**изкѝхам се**[完][中态]突然打喷嚏;打喷嚏打得痛快 ～**ване**[中]

изклас|ѝ[1] -*ѝш*,-*ѝх*[完]〈口,谑〉上学,成为小学生:Сѝн му вѐче ～ѝ. 他儿子已经上学了。

изкласѝ[2] 见 изклася̀вам

изклас|ѝвам[未],**изкласѝ** -*ѝш*,-*ѝх*[完](谷类作物)吐穗,出穗:Ръжтà вѐче е ～ѝла. 黑麦已经吐穗了。～**ѝване**[中]

изклѐп|вам[未],**изклѐпя** -*еш*,-*ах*[完]❶铆接,铆住,铆紧 ❷使(钝的斧子、镰刀等经过敲打)变锋利,(把钝的斧子、镰刀等)打快:Изклѐпах косàта. 我把大镰刀打快了。❸〈转,方〉同 изя̀ждам:Лу̀д ～ва и двà зѐлника.(只要你肯给,)疯子能吃下两张大菜饼。～**ване**[中]

изклѐп|ям[未]同 изклѐпвам ～**яне**[中]

изклѝнч|вам[未],**изклѝнча** -*иш*,-*их*[完]〈口,不赞〉逃脱(某种义务或工作),逃过,滑过去,回避:～вам от рàбота 逃避工作 ～**ване**[中]

изклоко̀т|вам[未],**изклоко̀тя** -*иш*,-*их*[完]〈罕〉突然地、短促地发出汩汩声,发咕嘟声(如由细颈器皿往外倒水时发出的声音):Водàта ～и. 水在汩汩地流。～**ване**[中]

изклоцàт|вам[未],**изклоцàтя** -*иш*,-*их*[完]〈方〉使(某人)养成坏习惯,使染恶习,教坏:Добрò бѐше момчѐто, амà другàрите му го ～иха. 这小伙子本来挺好的,是他的伙伴们使他学坏了。～**ване**[中]

изклю̀ч|вам[未],**изклю̀ча** -*иш*,-*их*[完]❶把…除外,除掉,不包括,不考虑:катò ～им децàта и стàрците 不算孩子和老人 ～вам сѐбе си 除掉自己,不包括自己 ❷排除,排斥,不许有,认为不可能有:Не ～вам тàя възмо̀жност. 我不排除这个可能。Еднò̀то не ～ва дру̀гото. 二者互不排斥。❸开除,除去;删除,取消:～вам от пàртията 开除出党 ～вам ученѝк от

гимна́зията 把学生从中学里开除 ❹〈技〉(汽车、电动机等)关闭,掐断:～вам мото́р 关闭发动机 ～вам телефо́на 挂上电话,掐断电话 ❺〈行〉不理,不听,无反应 **～ване**［中］

изклю́чен -*а* ❶ изклю́ча 的过被形动:Бе́ше ～ от учи́лище. 他被学校开除了。❷［用作形］开除的,排除掉的:～ учени́к 被开除的学生

изключе́ни|е -*я*［中］例外,除外;稀罕现象:без ～е 无例外,一律 пра́вя ～е 作为例外 Свобо́ден съм все́ки де́н с ～е на съ́бота. 除星期六外,我天天有空。гле́дам на не́що като́ на ～е 把…当作例外 с ～е на то́зи слу́чай 这个情况例外

изклю́чено［副］(用作谓语)不可能,根本不可能,绝对不行:Изклю́чено е да присти́гнем навре́ме. 我们根本不可能按时到达。Изклю́чено е да и́ма хо́ра въ́тре. 里边不可能有人。Не е́ ～ у́тре да вали́. 不排除明天会下雨。

изключи́телен -*на*［形］例外的,超出常规的,特别的,独特的,特殊的,非常的:～ни ме́рки 非常(紧急)措施 ～но дарова́ние 非常高的天赋 ～на су́ма 非常大的一笔款子 ～но положе́ние 非常状态

изключи́телно［副］❶只,只是,只不过,仅仅:Хра́ня се ～ с карто́фи. 我只吃土豆。Все́чки тия́ шеги́ са насо́чени ～ върху́ не́го. 所有这些玩笑完全是针对他的。❷(用来说明形容词)非常地,特别地,格外地:Усло́вията за нелега́лна ра́бота ста́наха ～ те́жки. 地下工作的条件变得非常困难。～ ва́жен въпро́с 极为重要的问题

изключи́телност -*та́*［阴］〈书〉独特性,特殊性

изкова́|вам［未］,**изкова́** -*е́ш*,-*а́х*［完］❶锻成,锻造,打造:～а́вам подко́ви 打(马)蹄铁,打马掌 ～а́вам ме́ч 锻造利剑 ❷〈转,诗〉创造(出);建立起来,建成,树立起来;锻炼出,锻炼成:Ще ～е́м све́тли бъднини́. 我们要创造光辉的未来。Все́чко но́во се ～а́ва в те́жка борба́. 一切新东西都是从艰苦斗争中创造出来的。◇ **～а́на ду́ма** 生造的词 **～а́ване**［中］

изко́з|вам се［未］,**изко́зя се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态,只三复］(所有母山羊或许多母山羊)产羔,下小羊 **～ване**［中］

изкози́рува|м［未,完］(很快地)行举手礼 **～не**［中］

изк|о́лвам［未］,**изко́ля** -*о́лиш*,-*ла́х* 和 -*о́лих*,过主形动 -*ла́л*［完］杀光,宰杀尽,斩尽杀绝:Изкла́хме все́чки коко́шки. 我们把鸡全杀了。— **се**［被动,互及］**～о́лване**［中］

изкома́ндува|м［未,完］❶(突然)发口令:О́гън! — ～ ря́зко оръде́йният команди́р. "开火!"炮长严厉地发令。❷〈口〉吩咐,下命令,安排(如何办理),让(做某事) **～не**［中］

изко́н|ен -*на*［形］〈古〉自古以来的,自原始时起的;历来的,素来的,向来的:～но пра́во 习惯法

изконсуми́ра|м［未,完］消耗完,用完:Изконсуми́рахме запа́сите от храни́. 我们把储备粮吃光了。**～не**［中］

изко́нт|вам［未］,**изко́нтя** -*иш*,-*их*［完］〈口〉给…打扮得很厉害:Ма́йка ти мно́го те е ～ила. 你妈妈把你大大打扮了一番。— **се**［反身,被动］:Тя́ мно́го се е ～ила напосле́дък. 近来她非常爱打扮。**～ване**［中］

изко́нтя|м［未］同 изко́нтвам **～не**［中］

и́зкоп［阳］❶坑,穴,窑;地槽,基坑:пра́вя ～ 挖(掘)坑 ～ за къ́ща 房屋的基础地槽,地基 ❷掘,挖:Завъ́ршиха ～а на ша́хтите. 他们挖好了矿井。

изкопа́|вам［未］,**изкопа́я** -*еш*,-*х*［完］❶挖掘,挖成,掘成;挖松,掘松:～вам я́ма 挖坑 ～вам кла́денец 挖井 Изкопа́х ця́лата гради́на. 我把整个园子全松过土了。❷挖出,掘出,刨出:～вам мно́го ка́мъни 挖出很多石头 ～вам зла́то 挖出金子 **～ване**［中］

изкопа́ем -*а*［形］❶从地下掘出的,(属于)矿物的,矿产的:～и минера́ли 矿物 ～и допото́пни живо́тни 挖掘出的太古动物 ❷［用作名］**～и**［只复］矿物:поле́зни ～и (有用的)矿物,矿产

изкопа́я 见 изкопа́вам

и́зкоп|ен -*на* и́зкоп 的形容词:～ни ра́боти 土方工程 ～на пръ́ст 挖掘出的土

изкопи́шкам се［完,中态］〈方〉摆脱(困境),摆脱掉,脱身

изкопня́|вам［未］,**изкопне́я** -*е́еш*,-*я́х*［完］〈方〉❶(雪)融化 ❷〈转〉消瘦;变憔悴 **～я́ване**［中］

изко́пч|вам［未］,**изко́пча** -*еш*,-*ах*［完］❶(用力)夺去,抢走:～вам не́що от ръка́та му 从他手里抢走某物 ❷〈转,口〉(通过很大努力)使拿出,迫使说出,迫使交出:Изко́пчах от не́го ма́лко пари́. 我好不容易让他拿出一点钱。— **се**［被动］**～ване**［中］

изкопчи́я -*ята*,-*и*［阳］挖坑(穴、窨)的工人,挖土工

изкореня́|вам［未］,**изкореня́** -*и́ш*,-*и́х*［完］❶把(植物)连根拔出,拔根,掘出:～я́вам цве́те 把花连根拔出 ～я́вам дърво́ 把树连根拔出 Изкорени́хме тръ́ните от ни́вата. 我们把田里的荆棘拔掉了。❷〈转〉根除,根绝,除尽,铲除,消灭 — **се**［被动］**～я́ване**［中］

изкориги́ра|м［未,完］校对完;修改完,改完(错) — **се**［被动］**～не**［中］

изкори́ст|вам［未］,**изкори́стя** -*иш*,-*их*［完］〈书〉(利用机会使自己)得到好处,(为私利而)利用:～вам слу́жбата 利用职权 ～вам положе́нието (为得到利益)利用地位 — **се**［被动］**～ване**［中］

изкори́стя|м［未］同 изкори́ствам **～не**［中］

изко́рм|вам［未］,**изко́рмя** -*иш*,-*их*［完］(给宰杀的动物)开膛,取内脏:Изко́рмих а́гнето. 我把小羊开膛了。— **се**［被动］**～ване**［中］

изко́рмя|м［未］同 изко́рмвам **～не**［中］

изкору́б|вам［未］,**изкору́бя** -*иш*,-*их*［完］(把…弄弯)使鼓起;使凹陷 **～ване**［中］

изкору́б|вам се［未］,**изкору́бя се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态,只三］❶(木板及纸板等的表面)鼓起(凹陷),翘:Дъска́та се ～ва. 木板翘起来了。Не мокре́те шпе́рплата, че ле́сно се ～ва. 不要弄湿胶合板,否则容易翘。❷(树)有窟窿,有洞:О́рехът се е ～ил. 核桃树有洞了。**～ване**［中］

изкору́бен -*а*［形］❶鼓的,凹陷的,翘的:～ по́д 翘起的地板 ～а дъска́ 翘起的板子 ❷(树)有窟窿的,有洞的:～а черни́ца 有窟窿的桑树

изкору́бя|м［未］同 изкору́бвам **～не**［中］

изкору́бя|м се［未］同 изкору́бвам се **～не**［中］

и́зкосо［副］斜着:гле́дам го ～ 斜眼(不友好地)看他

изкося́|вам［未］,**изкося́** -*и́ш*,-*и́х*［完］❶割完,收割完,割光:Изкоси́х ця́лата лива́да. 我把整片草地都割完了。❷〈转,口〉(全都)杀死,杀光,消灭光:Карте́чницата ～й реди́ците на проти́вника. 机枪把敌人的队伍全消灭了。— **се**［被动］**～я́ване**［中］

изкра́|двам［未］,**изкрада́** -*де́ш*,-*до́х*,-*де́*,过主形动 -*л*［完］❶偷去(全部或大部):Изкра́доха ни дърва́та. 他们把我们的木柴都偷光了。❷盗窃(抢劫)(所有人或许多人的东西):

Изкрàде съсèдите си. 他偷了邻居们的东西。～дване［中］

изкрàд|вам се［未］，**изкрàдна се** *-неш се，-нах се*［完］［反身］偷偷出去，悄悄溜掉：Изкрàднах се от къщи. 我偷偷从家里出来。～**ване**［中］

изкрещ|явам［未］，**изкрещя** *-ùш，-ях*［完］❶突然尖叫，发刺耳的尖声：Детèто ～я от ужас. 小孩吓得尖叫起来。❷突然高声讲(某事)，突然大声说，突然喊：Àз ли? Мèне ли обвиняваш! — ～я Пàвел гнèвно."我？你指责我吗？"帕维尔愤怒地喊着。～**яване**［中］

изкрù|вам［未］，**изкрùя** *-еш，-х*［完］同 изпокрùвам ～**ване**［中］

изкривèн *-а*［形］弯曲的；扭曲的：～а иглà 弯针 ～а псùхика 扭曲的心理

изкрùво［副］同 накрùво（(目光)斜着）：Оттогàва всè ме глèда ～. 从那时起他总是斜眼看我。

изкрив|явам［未］，**изкривя** *-ùш，-ùх*［完］❶使弯曲，弄弯，扭歪(脸)：～явам дървò 把树弄弯 ❷〈转〉歪曲：Не ～явай дýмите ми. 你别歪曲我的话。❸(道路)岔开，分岔：Скòро пътèката ～ù на дясно и отпрèд се открù широкà полянa. 很快道路向右转去，前面出现一片广阔的空地。— **се**［反身，被动，中态］～**яване**［中］

изкрùвя|м［未］同 изкривявам ～**не**［中］

изкрòйва|м［未］同 изкроявам ～**не**［中］

изкро|явам［未］，**изкроя** *-ùш，-ùх*［完］❶裁成，剪出 ❷剪裁(很多或全部)：Изкроùх вèче всùчкото платнò. 我把整块布都剪裁了。❸〈转，口〉(灵巧地)拍打：Ще му ～я еднà плеснùца. 我要给他一记耳光。— **се**［被动］～**яване**［中］

изкрънк|вам［未］，**изкрънкам**［完］〈口〉祈求到，乞求到 ～**ване**［中］

изкръстòс|вам［未］，**изкръстòсам**［完］〈口〉走遍(各地或许多地方)：Изкръстòсал селàта по цялата окòлия. 他走遍全县的村庄。～**ване**［中］

изкрàк|вам［未］，**изкрàкам**［完］(乌、蛙等)叫起来，(突然)嘎嘎叫，哇哇叫：Тя (сòйката) ～а и отлетя. 松鸦嘎地叫了一声便飞走了。～**ване**［中］

изкрàск|вам［未］，**изкрàскам**［完］❶(突然)大声叫 ❷(激昂地)大声说：Някой ～а и тè млъкнаха. 有人大喊了一声，他们便不说话了。～**ване**［中］

изкудкудàк|вам［未］，**изкудкудàкам**［完］(母鸡生蛋后)突然咕哒咕哒地叫：Кокòшките ～аха. 母鸡咕哒咕哒叫了起来。～**ване**［中］

изкýк|вам［未］，**изкýкам**［完］(布谷鸟)突然咕咕叫起来 ～**ване**［中］

изкукурùг|вам［未］，**изкукурùгам**［完］(公鸡)突然喔喔啼(一声或几声) ～**ване**［中］

изкýм|вам се［未］，**изкýмя се** *-иш се，-их се*［完］［中态］同 окýмвам се（沉默不语，老老实实地站着）～**ване**［中］

изкýп|вам[1]［未］，**изкýпя** *-иш，-их*［完］❶赎，抵偿，抵补…的不足，偿还：～вам винàта си 赎罪，补过 ❷酬谢，酬报，报答，(付)代价：～вам скъпо òпита си 经验是以很高的代价换来的 С нùщо не мòже да ～и грùжите на мàйка си. 他根本无法报答母亲对他的关怀。— **се**［被动］～**ване**［中］

изкýп|вам[2]［未］，**изкýпя** *-иш，-их*［完］同 изкупýвам[2] ～**ване**［中］

изкупвàтел|ен *-на*［形］收购的：～ен пýнкт 收购点，收购站

изкýп|ен *-на*［形］同 изкупùтелен：～на ценà 收购价格

изкупùтел *-ят，-я*［阳］赎身者；拯救者

изкупùтел|ен *-на*［形］赎罪的；抵偿的，补偿的：～на жèртва 赎罪的供物 ～**но**［副］

изкуплèни|е *-я*［中］赎；抵偿，补偿：～е на винà 赎罪(或过错) ～е на греховèте 赎罪

изкуп|ýвам[1]［未］，**изкýпя** *-иш，-их*［完］同 изкýпвам[1] — **се**［被动］～**ýване**［中］

изкуп|ýвам[2]［未］，**изкýпя** *-иш，-их*［完］❶(全部)收购完，采购完，买光，买完：～ýвам стòката от пазàра 把市场的商品买光 ❷赎回，赎出，赎买：～ýвам имòта си 赎回财产 ～**ýване**［中］

изкýпя 见 изкýпвам[1]，изкýпвам[2]，изкупýвам[1] 和 изкупýвам[2]

изкýс|ен *-на*［形］❶灵活的，灵巧的，敏捷的，伶俐的，机警的；有本领的，有技巧的，能干的，巧妙的：～ен разказвàч 善于讲故事的人；有技巧的小说家 ～ен ловèц 好猎手，有经验的猎手 ～ен игрàч 灵巧的运动员 ❷(指东西和行为)巧妙的，精巧的，技高的，工细的：～на напрàва 手工精巧 ～на резбà 精巧的雕刻 ～**но**［副］：～но ушùт костюм 做工精细的西服

изкусùтел *-ят，-я*［阳］，**изкусùтелка**［阴］〈书〉❶引诱者，诱惑者，勾引者 ❷魔鬼

изкусùтел|ен *-на*［形］诱人的，有诱惑力的，勾引人的，迷人的，令人羡慕的；引人入胜的，令人神往的：～на мùсъл 诱人的念头 ～**но**［副］

изкýствен *-а*［形］❶人工的，人造的(与 естèствен（天然的）相对)：～ мрàмор 人造大理石 ～а коприна 人造丝 ～о напоявàне 人工灌溉 ～о осеменявàне на живòтните 动物人工授精 ～ тòр 化肥 ～ крàк 假腿 ～и зъби 假牙 ～ спътник на земята 人造地球卫星 ❷假装的，矫揉造作的：～а усмùвка 假笑 ～о държàне 不自然的举止(态度) ～**о**［副］

изкýственост *-тà*［无复，阴］矫揉造作，做作，假装：Книжността, ～тà в тия стùхове е очевùдна. 这些诗的咬文嚼字和矫揉造作是很明显的。

изкýств|о *-а*［中］❶艺术：изя́щни ～а 美艺术(绘画、雕塑、建筑、音乐等艺术的统称) театрàлно ～о 舞台艺术 изобразùтелно ～о 造型艺术 прилòжни ～а 实用艺术，工艺美术 занимàвам се с ～о 从事艺术 отдàвам се на ～ото 献身于艺术 ❷技能，技巧；技艺，术，艺术；方法：воèнно ～о 作战艺术，兵法，用兵的策略 дипломатùческо ～о 外交艺术 цветàрско ～о 花匠技艺 с ～о да прàвя нèщо 善于(会)做某事 владèя ～ото да 掌握(某种)技能，擅长，精通(某事) Тъкмо в товà се състòи ～ото. 这就是技巧之所在。◇ **от любòв към ～ото** 出于对工作的热爱(而不图任何私利)

изкуствовèд［阳］艺术学家，艺术理论家

изкуствоведèние［中］〈旧〉同 изкуствознàние

изкуствознàние［无复，中］艺术学

изкусур|явам［未］，**зикусуря** *-ùш，-ùх*［完］〈口〉❶以高超的技艺制作出 ❷做好，做完 ～**яване**［中］

изкус|явам［未］，**изкуся** *-ùш，-ùх*［完］同 изкушàвам：Вчèра на някολко пъти ме ～ù мисълтà да си замùна обрàтно. 昨天我几次都想回去。— **се**［被动］～**яване**［中］

изкуф|явам［未］，**изкуфèя** *-èеш，-ях*［完］❶〈罕〉变成空心的(中空的，糠的) ❷〈转〉变糊涂，变蠢，变迟钝：Кòлкото старèе, тòлкова пòвече ～ява. 他越老越糊涂。～**яване**［中］

изкуф|ял *-яла，-èли* ❶ изкуфèя 的过主形动 ❷［用作形］1.

变空心的,变中空的,变糠的:～ѐли рѐпички 糠了的小萝卜 2.〈转〉变糊涂的,变蠢的,变迟钝的:～я̀ла ба̀бичка 糊涂了的老太太

изкуша̀вам[未],**изкуша̀** -*ѝш*,-*ѝх*[完]引诱,诱惑,勾引;使羡慕:Не мѐ ～а̀вай с цига̀ра,че едва̀м се отка̀зах от тютю̀на. 不要用香烟引诱我,我好不容易才戒了烟。— **се**[被动] **～а̀ване**[中]

изкушѐние -*я*[中]引诱,诱惑,勾引;受诱惑的状态;诱惑人的东西,(所受的)诱惑力,引诱力:въвѐждам го в ～е 使他受引诱 подда̀вам се (устоя̀вам) на ～ето 受(不受)诱惑 Почтѝ щя̀х да се подда̀м на ～ето да го напра̀вя. 我差一点儿被引诱去做这件事。Голя̀мо ～е потѐгли Грозда̀на към кръ̀чмата. 一股巨大的诱惑力把格罗兹丹拉到酒馆去。Не нѝ водѝ в ～е. 别引诱我们。

изкълва̀вам[未],**изкълва̀** -*ѐш*,-*а̀х*[完](鸟)啄完,啄食光,鹐食光:Врабчѝте ～а̀ха трохѝте. 麻雀把面包屑都啄完了。— **се**[反身,被动] **～а̀ване**[中]

изкъ̀лцвам[未],**изкъ̀лцам**[完]❶捣碎(很多),捣完;敲碎 ❷啄(很多),啄食完 — **се**[被动] **～ване**[中]

изкъ̀лчвам[未],**изкъ̀лча** -*иш*,-*их*[完]❶使脱臼,使(关节)脱位:～вам ръка̀та си 使手脱臼 ❷〈转,口〉同 изопача̀вам — **се**[被动] **～ване**[中]

изкъ̀лчен -*а* ❶ изкъ̀лча 的过被形动 ❷[用作形] 1.(指脚、手)脱臼的,脱位的:Болѝ ме ～ата ръка̀. 我脱臼的这只手痛。2.〈转〉歪曲的,曲解的,弄错的:～ен ѝзговор 不正确的发音 ～а мѝсъл 被歪曲的思想 **～ост** -остта̀[阴]

изкънтя̀вам[未],**изкънтя̀** -*ѝш*,-*я̀х*[完](突然)发出短促的响声(轰鸣,轰隆响) **～я̀ване**[中]

изкъ̀пвам[未],**изкъ̀пя** -*еш*,-*ах*[完]给…洗澡:～вам дѐтето 给孩子洗澡 — **се**[被动] ◇ **Дъждъ̀т ме ～а.** 雨把我淋透了。**～ване**[中]

изкъ̀рквам[未],**изкъ̀ркам**[完]同 изпѝвам **～ване**[中]

изкъ̀рмвам[未],**изкъ̀рмя** -*иш*,-*их*[完]同 откъ̀рмвам (喂奶,喂养;饲养) **～ване**[中]

изкъ̀рмям[未]同 изкъ̀рмвам

изкъ̀рпвам[未],**изкъ̀рпя** -*иш*,-*их*[完]缝补完,补好,修补好:Изкъ̀рпих чора̀пите си. 我把袜子全补好了。— **се**[反身,被动] **～ване**[中]

изкъ̀рпям[未]同 изкъ̀рпвам **～не**[中]

изкъ̀ртвам[未],**изкъ̀ртя** -*иш*,-*их*[完]❶撬开,拆开,撬下来,拆下来:～вам врата̀та 把门撬开 Изкъ̀ртих една̀ дъска̀ от стобо̀ра. 我从木栅栏上拆下一块板子。То̀й ме уда̀ри така̀ сѝлно,че мѝ ～и еда̀н зъб. 他用力打我,把我的牙都打掉了一颗。❷打下,敲下,剥掉,敲掉,砸掉,弄出洞,弄坏:～вам мазѝлката 把(墙上的)灰泥敲掉 ～вам стена̀та 把墙弄坏 **～ване**[中]

изкъ̀ртям[未]同 изкъ̀ртвам **～не**[中]

изкъ̀ршвам[未],**изкъ̀рша** -*иш*,-*их*[完]把…全折断:Бу̀рята ～и кло̀ните на дървѐтата. 暴风雨把树枝全折断了。— **се**[被动] **～ване**[中]

изкъ̀свам[未],**изкъ̀сам**[完]❶摘光,揪完:Дѐтето ～а всѝчките цветя̀. 孩子把花都摘光了。❷(因长时间地穿而)穿破,撕破:～вам дрѐхи 把衣服穿破 — **се**[反身,被动] **～ване**[中]

изкьоравя̀вам[未],**изкьоравя̀** -*ѝш*,-*ѝх*[完]使变瞎(失明) **～я̀ване**[中]

изла̀вям[未],**изловя̀** -* овѝш*,-*овѝх*[完]捉住(许多或全部):Изловѝх избя̀галите коко̀шки. 我把跑掉的母鸡全捉住了。— **се**[被动] **～а̀вяне**[中]

изла̀гам[未],**излѐжа** -*ожиш*,-*ожих*[完]❶摆上,摆出,陈列,展览:～а̀гам сто̀ки във витрѝна 把商品摆在橱窗里 ～а̀гам картѝна в изло̀жба 展出绘画 ❷使裸露(在大气、阳光等中),暴露:～а̀гам нѐщо на слъ̀нце 把某物裸露在阳光下 ❸〈转〉使受到,使受到某种作用,使挨;使遭受,使陷人:～а̀гам на опа̀сност 使遭受危险 ～а̀гам на рѝск 使冒风险 ❹叙述,讲述,陈述,说明;提出:～а̀гам впечатлѐния 叙述观感 ～а̀гам мнѐнието си 陈述自己的意见 ～а̀гам едно̀ предложѐние 提出一个建议 ～а̀гам пла̀н за дѐйствие 提出行动计划 ～а̀гам молба̀та си 提出请求 Изло̀жих всѝчко у̀стно. 我口头叙述了一切。❺〈转〉损害…名誉,使(某人)名誉受影响,使…丢脸,使难堪:～а̀гам го 使他丢脸 Изло̀жил ме е пред друга̀рите мѝ. 他在我的伙伴们面前出我的丑。— **се**[被动] **～а̀гане**[中]

изла̀гам се[未],**изло̀жа се** -*ожиш се*,-*ожих се*[完][中态]❶〈口〉叙述,讲述,陈述,表达,说明:То̀я ора̀тор добрѐ се ～а̀га. 这位演说家讲得很好。❷〈转〉失面子,丢脸,出丑,名誉受到损害:С та̀я ра̀бота то̀й се ～а̀га мно̀го. 由于这件事他大大出了丑。— **се**[被动] **～а̀гане**[中]

ѝзлаз[无复,阳] **～ на морѐ**〈书〉海上通路:страна̀ без ～ на морѐ 内陆国家

изла̀зям[未]同 излѝзам

изла̀йвам[未],**изла̀я** -*еш*,-*ях*[完](狗)突然短促地叫,突然汪汪叫:Ку̀чето ～я. 狗汪汪叫了一会儿。**～йване**[中]

ѝзлак -*ци*[阳]〈方〉深井

изла̀пвам[未],**изла̀пам**[完]吃光,很快吃完 — **се**[被动] **～ване**[中]

изла̀я 见 изла̀йвам

излѐврям се[未],**излѐвря се** -*иш се*,-*их се*[完][中态]〈方〉四肢摊开地躺着

излѐгна се 见 изля̀гам се

излежа̀вам[未],**излежа̀** -*ѝш*,-*а̀х*[完]在监狱中服刑,蹲监狱:～а̀вам в затво̀ра 在监狱里服刑,坐牢 ～а̀вам наказа̀нието си 服刑 **～а̀ване**[中]

излежа̀вам се[未,中态]❶(醒后)躺很久,(在床上)躺够:Тя̀ бу̀деше деца̀та — не гѝ оставя̀ше да се ～т след ѝзгрев слъ̀нце. 她把孩子们叫醒,不让他们在太阳升起以后还躺着。❷不工作,无作为,闲着:～м се по ця̀л дѐн 整天闲着 **～не**[中]

излѐзна[完]〈方〉同 излѐза

излѐка[副]〈民〉轻轻地,轻微地,微微地

излѐко[副]轻轻地,稍微,微微地,一点儿

излѐком[副]〈民〉同 излѐко

излеку̀вам[未,完]❶医好,治好,治愈:～м бо̀лен от болестта̀ му 医好病人的病 ❷使不再犯(错误等),使戒除,使摆脱(毛病、恶习):Излеку̀вах го от мъ̀рзела. 我治好了他的懒病。～м го от високомѐрието му 使他改掉了傲气 — **се**[被动] **～не**[中]

излѐпвам[未],**излепя̀** -*ѝш*,-*ѝх*[完]把…全贴完(粘完,粉刷完,抹完):Излепѝхме всѝчки по̀зиви. 我们把传单全贴完

了。То̀й ще ～й ця̀лата къща. 他将把整个房子都抹完灰泥。 — **се**［被动］～**ване**［中］

излепя̀ва|м［未］同 излѐпвам ～**не**［中］

излѐпя|м［未］同 излѐпвам ～**не**［中］

ѝзлет［阳］郊游，野游，远足：пра̀вя ～ 去郊游 ～ на Вѝтоша 到维托莎山去郊游

ѝзлет|ен *-на* ѝзлет 的形容词：～на дѐйност 郊游活动

ѝзлетни|к *-ци*［阳］去郊游的人

излетя̀ 见 излѝтам

излетя̀ва|м［未］同 излѝтам ～**не**［中］

излечѝм *-а*［形］可医好的：～а бо̀лест 可以治好的病 Тубер-кулѐзата е ～а. 结核病是可以治好的。～**ост** -остта̀［阴］

изл|ѝвам［未］，**излѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过被形动 *-я̀н*，*-я̀на*，*-ѐни* 和 *-я̀т*，*-я̀та*，*-ѐти*［完］❶（把液体）倒出，斟；洒出，舀出，流出：～ѝвам вода̀та от ча̀шата 把杯里的水倒出来 Излѐй от мля̀кото，за да ста̀не то̀чно половѝн лѝтър. 你倒出一点儿牛奶，以便正好凑成半升。❷铸成，铸造，浇铸：～ѝвам куршу̀ми 铸造子弹 ❸〈转〉流露出，吐露：～ѝвам възто̀рга си 流露出欣喜的心情 ～ѝвам сърцѐто си пред ня̀кого 向某人吐露自己的心里话 ❹〈转〉发泄：～ѝвам си гнева̀ върху̀ нѐго 把怒气发泄在他身上 — **се**［被动］～**ѝване**［中］

изл|ѝвам се［未］，**излѐя се** *-ѐеш се*，*-я̀х се*［完］［中态］❶流出，溢出，洒出，洒掉：Поро̀й сълзи се ～я̀ха из очѝте ѝ. 她泪如泉涌。❷〈限〉（雨）下得很大：Излѝ се пролѝвен дъжд. 下起了倾盆大雨。❸（感情等）流露，吐露 ❹〈转〉聚集，汇集 ～**ѝване**［中］

излѝжа 见 излѝзвам

изл|ѝзам［未］，**изля̀за** *-ѐзеш*，*-я̀зох*，*-ѐзе*，命 *-ѐз*，*-ѐзте*［完］❶出去，出来，走出（与 влѝзам（进去，进来）相对）：～ѝзам из ста̀ята 从房间里出去 ～ѝзам из гора̀та 从森林中走出来 Вла̀кът ～ѐзе от тунѐла. 火车出了隧道。Врата̀та постоя̀нно се отва̀ря，влѝзат-～ѝзат хо̀ра. 门经常开，人们进进出出。❷离开，离去，走开；去，动身：～ѝзам на разхо̀дка 去散步 ～ѝзам на ра̀бота 去上班，去干活 Всѝчки ～я̀зоха на мѝтинг. 所有的人都参加群众大会去了。❸离开，脱离，偏离；出来，退出：～ѝзам от пътя 离开道路 ～ѝзам от ръково̀дство 退出领导机构 ❹同 изтръгвам се ❺走到，进到，来到；走上，登上：～ѝзам на ня̀каква река̀ 走到一条河边 ～ѝзам го̀ре 走（爬）上去 Тѐ ～я̀зоха на у̀лицата с червѐни знамена̀. 他们举着红旗走上街头。❻出现，露面，露出来：не ～ѝзам пред хо̀рата 不在人前露面 ～ѝзам на сцѐна 登台 Излѐзе вя̀тър. 起风了。Та̀зи годѝна черѐшите ～я̀зоха ра̀но на паза̀ра. 今年樱桃上市早。❼出版，发行，刊登，登载，发表：Наско̀ро ～ѐзе послѐдният му рома̀н. 他最新的一部长篇小说最近出版了。Тво̀ята ста̀тия е ～я̀зла в днѐшния вѐстник. 你的文章在今天的报纸上发表了。❽〈转〉出身，来自：～ѝзам от низинѝте на бедността̀ 出身于贫苦的下层 ❾［只三］出产，做（出），出，得：От Су̀хиндол ～ѝзат ху̀бави вина̀. 苏欣多尔出产优质葡萄酒。Ху̀бава ху̀ма ～ѝза в на̀шe сѐло. 我们村出很好的白粘土。От килогра̀м о̀рехи ～ѝзат чѐтвърт кило̀ я̀дки. 一公斤核桃出四分之一公斤核桃仁。❿〈转〉变成，造就成，结果成为，做成；发现；原来是，结果是：Слухът ～ѐзе фалшѝв. 传闻原来是假的。От нѐго ще ～ѐзе добър артѝст. 他会成为一个好演员。От то̀зи пла̀т ще ～ѝзат двѐ полѝ. 这块料子可以做两条裙子。Разбра̀н човѐк ～ѐзе. 结果他是一个通情达理的人。Нѝщо ня̀ма да ～ѐзе от та̀я ра̀бота. 这件事不会有任何结果。⓫［只单，无人称］发现是，证明是，知道是，原来是：Излѝза，че това̀ не ѐ вя̀рно. 原来不是这么回事。От ра̀зговорите ～ѝза，че тѐ са мо̀и земля̀ци. 从交谈中知道他们原来是我的同乡。⓬〈转〉（与 с 连用）发表意见，提出建议，作出：～ѝзам с доказа̀телства 提出论据 Конгрѐсът ～ѐзе със слѐдните решѐния. 代表大会作出下列决议。⓭〈转〉是，成为：～ѝзам победѝтел в борба̀та 成为斗争中的胜利者 Ко̀й е ～я̀зъл първенѐц? 谁是优胜者? ⓮〈口〉［只三］轮到：Излѐзе ми но̀мерът. 轮到我的号了。Излѐзе ми назначѐнието. 该任命我了。⓯〈转〉（与 от 和名词连用，表示不再处于该名词所表示的状态）失去（某种状态）；不再，不再能；脱出，摆脱：～ѝзам от търпѐние 失掉耐性，再也忍不住 ～ѝзам от затруднѐние 摆脱困境 ～ѝзам от мо̀да 不时兴，过时 ～ѝзам от употрѐба 不再用，不用 Зако̀нът ～ѐзе от сѝла. 法律已失效。⓰〈转〉（与 от 连用）根据…，以…为基础，建筑在…上面，从…出发：Като̀ ～ѝзам от създа̀деното положѐние, пра̀вя слѐдните заключѐния. 我根据现有情况得出下列结论。Вѝе ～ѝзате от предположѐния，затова̀ ѝмате погрѐшно схва̀щане по въпро̀са. 您从假设出发，所以对这问题有错误的理解。⓱［只三单］〈口〉（指生活费用）被弄到，被挣来：То̀й желаѐ да ～ѝза та̀м запла̀тата. 他希望从那儿挣得工资。⓲［只三］同 стру̀вам（值，价钱是，价为；花费，得付…代价）：Та̀зи дрѐха ми ～ѐзе мно̀го скъпо. 我买的这件衣服很贵。Ко̀лко ～ѝза тако̀ва пъту̀ване? 这种旅行要花多少钱? ⓳［只三］进行，度过；发生：Ка̀к ～ѐзе тържество̀то? 庆祝会进行得怎么样? О̀бедът ～ѐзе до̀ста оживѐн. 午宴挺热闹。◇ **Душа̀та ми ～ѝза.**〈口〉我的内心十分压抑。～**ѝзам от ръка̀та на** 出自…之手 **Излѐзе ми от ума̀.**〈口〉我把他（它）忘了。**Излѐзе му ѝме.**〈口，不赞〉他出了名。**Излѐзе му ло̀ша ду̀ма.**〈口〉人们在说他的坏话。～**ѝзам в о̀тпуск** 去休假 ～**ѝзам на глава̀ ня̀кому**〈口〉有能力对付某人 ～**ѝзам от ра̀мките**，～**ѝзам от мя̀рката**〈口〉出格，超过限度，过分 ～**ѝзам вън от сѐбе си**；～**ѝзам из (от) ко̀жата си**〈口〉烦躁异常，非常恼怒 **Излѝза ми из носа̀.** 某事给我添了很多麻烦。**Излѝза ми късмѐтът.**〈口〉我找到了如意的对象；我的运气来了。**Излѝза на до̀бър кра̀й.** 结局很好。～**ѝзам на чѐло** 1.站在最前列 2.（品德）出众 ～**ѝзам от стро̀я** 被淘汰，干不成活了 **Кѝсело (солѐно) ще му ～ѐзе.**〈口〉他会吃苦头，他要付出很大代价。**Къдѐ ще му ～ѐзе кра̀ят?**〈转，口〉会有什么结果，结局会怎样：Ако̀ ха̀рчиш всѐки дѐн то̀лкова парѝ，къдѐ ще му ～ѐзе кра̀ят? 如果你每天都花这么多钱，结局会怎样呢? **На срѐща му (ѝ) не мо̀жеш ～ѐзе.** 你想反对他（她）（指蛮不讲理的人）是不成的。**Не ～ѝза ду̀ма из уста̀та му.** 1.他沉默不语（一言不发）。2.他保守秘密（守口如瓶）。**Парѝте ～ѝзат.**〈口〉账目没有差错，钱跟账相符。**Смѐтката му ～ѐзе крѝва.**〈口〉他打错了算盘，他的打算落空了。**Та̀зи боя̀ (петно̀) не ～ѝза.**〈口〉这个油迹（污迹）洗不掉。**Зада̀чата ми ～ѝза.** 计算对了，习题答对了。**Излѝза на бя̀л свя̀т (на̀яве).** 变得人所共知。**От едно̀то ухо̀ влѝза，от дру̀гото ～ѝза.**〈俗〉左耳进，右耳出；当成耳旁风。～**ѝзане**［中］

изл|ѝзам си［未］，**изля̀за си** *-ѐзеш си*，*-я̀зох си*，*-ѐзе си*［完］［中态］〈口〉离开住所，外出，出去 ～**ѝзане**［中］

изл|ѝзвам［未］，**излѝжа** *-жеш*，*-зах*［完］舔完，舔净；舔光：～звам чинѝите 把盘子舔干净 Кра̀вите ～заха всѝчката со̀л. 牛把盐都舔光了。— **се**［被动］～**зване**［中］

излин|я̀вам［未］，**излинѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］（逐渐）褪色，落色；蔫，萎谢，枯萎，凋谢；变憔悴，

变虚弱,消瘦: Завѐсите са мно̀го ~ѐли. 窗帘的颜色褪得很厉害。~я̀ла физионо̀мия 憔悴的面孔 **~я̀ване**［中］

изли́ск|вам［未］,**изли́скам**［完］(把液体全部)倒出,倒掉,泼光 — **се**［被动］**~ване**［中］

изли́там［未］,**излетя̀** *-ети̇̀ш*, *-етя̀х*,过主形动 *-етя̀л*, *-етя̀ла*, *-етѐли*［完］❶飞出,飞走,起飞;飞去: От Со̀фия самолѐтите ще ~и́тат су̀трин в 8 часа̀. 飞机早上八点钟从索非亚起飞。Пти̇̀цата ~и̇̀та от гнездо̀то си. 鸟儿从窝里飞走。По̀зивите запо̀чнаха да ~и̇̀тат като̀ я̀то бѐли гъ̀лъби от ръка̀та му. 传单像一群白鸽从他手里飞了出去。❷冒出,蒸发: Ако̀ загрѐем раство̀ра до кипѐне, нали̇̀чното количество от амо̀ниевия карбона̀т се разла̀га: амоня̀кът и въглеро̀дният двуо̀кис ~и̇̀тат. 如果把溶液煮沸,现有的碳酸氨会分解,氨和二氧化碳会蒸发出来。**~и̇̀тане**［中］

изли́ча̀вам［未］,**излича̀** *-и̇̀ш*, *-и̇̀х*［完］❶(把写的东西)擦掉,抹掉,涂掉 ❷(用橡皮)擦去,擦掉 ❸〈转〉去掉(痕迹),使消失: ~а̀вам впечатлѐние 使印象消失 — **се**［被动］**~а̀ване**［中］

изли́чва|м［未］同 излича̀вам — **се**［被动］**~не**［中］

изли́ше|к *-ци*［阳］同 изли̇̀шък

изли́щен *-на*［形］❶多余的: ~ни хо̀ра 多余的人 ❷不必要的,不需要的,无意义的: ~ен въпро̀с 不必提的问题 ~на трево̀га 多余的担心 говоря ~ни ду̀ми 讲废话 Не бѝва да се ха̀рчат ~ни срѐдства за та̀зи цѐл. 不该在这上面多花钱。Не си̇̀ създа̀вай ~ни гри̇̀жи. 别为自己多找操心事。И̇̀маш ли ~ни пари̇̀? 你有富余的钱吗? **~но**［副］: Изли̇̀шно е. 这是多余的。Изли̇̀шно си да̀ваш тру̀д. 你白费力气。Изли̇̀шно е да ме увеща̀ваш. 你劝我是多余的。**~ност** -ността̀［阴］: Изли̇̀шността на та̀зи мя̀рка е очеви̇̀дна. 这个措施显然是多余的。

изли́честв|о *-а*［中］〈旧〉过多,过分;丰富,富裕: Живѐят в ~о. 他们生活富裕。

изли́шъ|к *-ци*［阳］剩余,多余;余额,多余部分: ~к от храни̇̀ 剩余的食物 бюджѐтни ~ци 预算的余额

изли́яни|е *-я*［中］流露,吐露,抒发,发泄: ~е на чу̀вства 感情的流露 сърдѐчни ~я 内心真情的流露 И възто̀ргът, и ра̀достните му ~я ня̀маха кра̀й. 他抒发不尽激动和快活的心情。

излови̇̀ 见 изла̀вям

изло̀ва|м［未］同 изла̀вям **~не**［中］

изло̀жа 见 изла̀гам

изло̀жба［阴］❶展览,陈列;摆出: худо̀жествена ~ 美术展览 постоя̀нна ~ 长期展出 ~ на кни̇̀ги 书籍展览 ❷展览会,展览馆,陈列馆: Ни̇̀е посети̇̀хме ~ата. 我们参观了展览。❸陈列品,展览品: Изло̀жбата ще бъ̀де пренѐсена в прови̇̀нцията. 展品将运往外地。

изло̀жбен *-а*［形］陈列的,展览的,展览馆的: ~а за̀ла 展览厅 ~а пала̀та 展览馆

изложѐни|е[1] *-я*［中］❶［只单］叙述: у̀стно ~е 口头叙述 кра̀тко ~е 简述 То̀й и̇̀ма жи̇̀во и я̀сно ~е. 他叙述得生动、明了。❷(关于某问题的)书面说明,解释,阐明;报告,通报;陈述,声明书: специа̀лно ~е 专门的书面声明 ❸［只单］正文: Вся̀ко съчинѐние и̇̀ма у̀вод, ~е и заключѐние. 每部作品都有绪论、正文和结尾部分。

изложѐние[2]［无复,中］❶〈旧〉同 изло̀жба: междунаро̀дно ~ 国际展览会(博览会) ❷(建筑物等)坐落的方向,朝向: Ста̀ята и̇̀ма ю̇̀жно ~. 房间朝南。

изложи̇̀тел *-ят*, *-я*［阳］参展者,展出者: При закри̇̀ване на Пло̀вдивския пана̀йр на ~ите бѐ да̀дена вечѐря. 在普罗夫迪夫博览会闭幕时举行了晚宴招待展出者。

изложи̇̀телка［阴］❶ **държа̀ва ~**, **страна̀ ~** 展出(参展)国(家) ❷展出者,参展者

излю̀к|вам［未］,**излю̀кам**［完］(狗、猫等舔着)喝尽(吃尽),舔光: Ко̀тката ~а мля̀кото. 猫把牛奶舔光了。**~ване**［中］

излом|я̀вам［未］,**изломя̀** *-и̇̀ш*, *-и̇̀х*［完］〈罕〉把…(全部)打碎,弄碎;打破,弄坏;折断 — **се**［被动］**~я̀ване**［中］

излю̀ч|вам［未］,**излю̀ча** *-иш*, *-их*［完］同 излю̀квам **~ване**［中］

излу̀п|вам［未］,**излу̀пя** *-иш*, *-их*［完］〈口〉同 излю̀пвам: Излу̀пихме всѝчкия гра̀х. 我们把豌豆全剥完了。Чѐрната на̀ша коко̀шчица бѐше ~ила твъ̀рде ху̀бави пи̇̀ленца. 我们的黑母鸡孵出了非常好看的小鸡。**~ване**［中］

излу̀п|вам се［未］,**излу̀пя се** *-иш се*, *-их се*［完］［中态］同 излю̀пвам се **~ване**［中］

излу̀пя 见 излу̀пвам

излу̀пя се 见 излу̀пвам се

изль̀|гвам［未］,**излъ̀жа** *-жеш*, *-гах*［完］❶欺骗,哄骗,撞骗,欺诈,诓: ~гвам ня̀кого 欺骗某人 Мѐне не мо̀жеш да ~жеш. 你骗不了我。То̀й ~га надѐждите ми. 他辜负了我的期望。❷〈转〉使迷惑,使发生错觉,使看错,使错认: ~ган от съ̀н 被梦迷惑 ~ган в надѐждите си 希望落空了 ❸〈口,民〉同 прелъстя̀вам(迷住,迷惑住,引诱住)— **се**［被动,中态］**~гване**［中］

изълкату̀ш|вам［未］,**изълкату̀ша** *-иш*, *-их*［完］突然很快地转弯(弯弯曲曲,蜿蜒,旋转,盘旋): Светка̀вицата па̀к ~и по гърба̀ на Балка̀на. 巴尔干山上又亮起了曲曲折折的闪电。**~ване**［中］

изль̀с|вам［未］,**излъ̀сна** *-неш*, *-нах*,过被形动 *-нат*［完］同 излъ̀сквам **~ване**［中］

изль̀ск|вам［未］,**излъ̀скам**［完］擦得锃亮,擦出光泽;弄干净,拭净: ~вам оръ̀жие 把武器擦亮 ~вам съдо̀ве 拭净餐具 — **се**［被动,中态］: Либадѐто му се бѐше ~ало. 他的棉袄(因为时间穿得长)都发亮了。**~ване**［中］

излъ̀сна 见 излъ̀свам

излъсти̇̀тел *-ят*, *-я*［阳］,**излъсти̇̀телка**［阴］〈罕〉诱惑者,引诱者,勾引者,有诱惑力的人

излъст|я̀вам［未］,**излъстя̀** *-и̇̀ш*, *-и̇̀х*［完］诱惑,引诱,勾引 — **се**［被动］**~я̀ване**［中］

излъ̀ч|вам[1]［未］,**излъ̀ча** *-иш*, *-их*［完］❶射出(光线等),散出(热等),放出,辐射: ~вам топлина̀ (светлина̀) 放热(光) ❷〈转〉表示,表明,表达,表现出来: ~вам споко̀йствие 表现出沉静 Очи̇̀те му ~ваха омра̀за и презрѐние. 他的两眼现出仇恨和鄙视的目光。— **се**［被动］**~ване**［中］

излъ̀ч|вам[2]［未］,**излъ̀ча** *-иш*, *-их*［完］挑出,选出,指派出;区分出来,使有区别: Нѐя пѐт пъ̀ти вѐче я ~ват за у̀дарничка. 她已五次被选为突击手了。Съвра̀нието ~и ня̀колко коми̇̀сии. 会议选出了几个委员会。— **се**［被动,中态］**~ване**［中］

излю̀п|вам［未］,**излю̀пя** *-иш*, *-их*［完］孵(雏和蛋),孵化: Ква̀чката ~и пи̇̀летата. 抱窝母鸡孵出了小鸡。— **се**［被动,

中态]：Пи̇ленцата се ～иха вчѐра. 小鸡昨天孵出来了。Бу̀беното сѐме се ～и. 蚕子孵化了。— **се**[被动,中态]～**ване**[中]

излю̀щ|вам[未],**излю̀щя** *-иш,-их*[完](部分或全部)剥出(粒、仁、核),把…剥完皮,去掉壳 — **се**[被动,中态]～**ване**[中]

изля̀гам се[未],**излѐгна се** *-ѐгнеш се,-ѐгнах се*,过被形动 *-ѐгнат*[完][中态]躺着,半躺着,仰卧;没事闲躺着～**я̀гане**[中]

изля̀за 见 изли̇зам

изма̀|звам[未],**изма̀жа** *-жеш,-зах*[完] ❶抹完,涂完,搽完,粉刷完：～звам къщата 抹完屋子 По̀дът му е ～зан с пръст. 他屋里的地用泥抹了。❷(把抹房屋等用的材料)用完,抹完：Изма̀зах вси̇чката ва̀р. 我把石灰全用完了。— **се**[被动]～**зване**[中]

Измаи̇л 伊兹梅尔(乌克兰城市)

измайсторя̀вам[未],**измайсторя̀** *-и̇ш,-и̇х*[完]〈口〉(精巧地)做,(技艺高地)制作,制出,制成：～я̀вам нѐщо 精巧地制作某物 Тѐзи дрѐхи са добрѐ ～ѐни. 这些衣服做工很精巧。～**я̀ване**[中]

изма̀ма[阴] ❶欺骗,骗局,谎话,假话,撒谎,欺诈行为：безсра̀мна ～ 无耻的欺骗 чи̇ста ～ 纯粹的欺骗 извъ̀ршвам ～ 进行欺骗 разкри̇вам ～ 揭穿谎话 Послу̀жил си с ～. 他采用了欺骗手段。❷背信弃义,背信行为,背叛行为,变节行为 ❸错觉,错误认识,误解,迷惑：опти̇ческа ～ 视错觉 ～ на сетива̀та 感觉器官的错觉

изма̀м|вам[未],**изма̀мя** *-иш,-их*[完] ❶骗,欺骗,哄,哄骗,撞骗,欺诈,诓：～вам го 欺骗他 Изма̀миха ме в магази̇на. 我在商店里受骗了。❷同 заблужда̀вам(使迷惑,使发生错觉) ❸背信,背叛,不忠于自己的诺言：～вам съпру̀га (съпру̀гата) 对丈夫(妻子)不忠(背信弃义) ❹同 прелъстя̀вам(迷惑住,诱惑住,勾引)：Изма̀мил една̀ дево̀йка. 他诱惑了一个姑娘。— **се**[被动,中态]～**ване**[中]

изма̀м|ен *-на*[形]〈诗〉靠不住的,不足信的,骗人的：～ни слова̀ 骗人的话 ～**ност** -ността̀[阴]：Измамността̀ на обеща̀нията му е очеви̇дна. 他的诺言的欺骗性是明显的。

измамли̇в *-а*[形]骗人的,欺骗的,非真实的,虚伪的,虚假的,不足信的,靠不住的：～ човѐк 爱骗人的人 Мъгла̀та прида̀ваше на нещა̀та ～и очерта̀ния. 雾使得东西的轮廓模糊不清。～**ост** -остта̀[阴]

изма̀мни|к *-ци*[阳],**изма̀мница**[阴]骗子,欺骗者

изма̀мническ|и *-а*[形]欺骗的,骗人的,欺诈的,不诚实的：～и срѐдства 欺骗手段 Изму̀кна и послѐдните ѝ пари̇ по ～и на̀чин. 他用欺骗手法把她最后一点钱也给弄走了。～**и**[副]

изма̀мничеств|о *-а*[中]欺骗,欺诈行为：Слу̀жи си с ～о. 他采取了欺诈手段。

изма̀мя 见 изма̀мвам

изма̀мя|м[未]同 изма̀мвам ～**не**[中]

изма̀ря|м[未]〈口〉同 изморя̀вам[1] — **се**[被动,中态]～**не**[中]

изма̀хнат *-а*[形](指脸)消瘦的,枯瘦的,干瘪的：Лицѐто му бѐше ～о и блѐдно. 他的脸消瘦、苍白。

изма̀ц|вам[未],**изма̀цам**[完]〈口〉弄脏,弄污,染污,玷污 — **се**[反身]～**ване**[中]

изма̀чк|вам[未],**изма̀чкам**[完]把(很多或全部)弄皱,揉皱,揉碎,揉坏;压死：То̀й тъ̀рсеше да сѐдне така̀,че да не ～а бѐлите си пантало̀ни. 他在想怎么个坐法才不致把他的白裤子弄皱。— **се**[被动,中态]～**ване**[中]

измежду̀[前]从…之间,在…之中,在…中间,在…里面：То̀й изско̀чи ～ дърве̇тата. 他从树丛中跑了出来。Измежду̀ тя̀х и̇ма два̀ма отли̇чници. 他们之中有两个优等生。

измекя̀р[阳],**измекя̀рка**[阴]〈民,旧〉仆,仆役,长工

измекя̀р|ин *-и*[阳]同 измекя̀р

измекяру̀ва|м[未]当仆役,当长工 ～**не**[中]

измѐля 见 изми̇лам

изменѐни|е *-я*[中]同 промя̀на(改变,变动,变更,变化)：ко̀ренно ～е 根本的变化 пра̀вя ～е 修改 предизви̇квам ～е 引起变化 вна̀сям ～я в пла̀на 修改计划 по но̀вото ～е на пла̀на 按照计划的新变动 зако̀н за премина̀ването на коли̇чествените ～я в ка̀чествени 量变到质变的转化规律 Настъ̀пва ～е в нѐщо. 在某方面发生变化。～е и допълнѐние на зако̀на 法律的修改和补充

изменли̇в *-а*[形]同 изменчи̇в ～**ост** -остта̀[阴]

измѐнни|к *-ци*[阳],**измѐнница**[阴]叛徒,变节者：Измѐнникът ще полу̀чи заслу̀жено наказа̀ние. 叛徒将得到应有的惩罚。

измѐнническ|и *-а*[形]叛变(性)的,叛徒的,背叛的;变节的,背信的：～а постъ̀пка 叛变行为

измѐнничество[无复,中]背叛行为,变节行为,叛变

изменчи̇в *-а*[形]善变的,多变的,无常的,变化不定的：～ хара̀ктер 变化无常的性格 ～**о**[副]～**ост** -остта̀[阴]

изменя̀ 见 изменя̀вам[1] 和 изменя̀вам[2]

изменя̀ се 见 измѐням се

измен|я̀вам[1][未],**изменя̀** *-и̇ш,-и̇х*[完]改变,使变化,变更,修改：～я̀вам стро̀я 变换队形(位置) ～я̀вам по́со̀ка 改变方向 ～я̀вам намерѐнието си 改变自己的意图 ～**я̀ване**[中]

изменя̀ва|м[2][未]〈旧〉同 измѐням[2] ～**не**[中]

изменя̀ем *-а*[形]可变的,能变的：～и ду̀ми 可变的词 ～а величина̀ 可变量 ～**ост** -остта̀[阴]

измѐня|м[1][未]同 изменя̀вам[1] — **се**[被动]～**не**[中]

измѐн|ям[2][未],**изменя̀** *-и̇ш,-и̇х*[完] ❶背信,负义：Тя̀ му ～и̇. 她不忠于他。❷背叛,叛变,叛逆：～ям на сво̀ята кла̀са 背叛自己的阶级 ～ям на роди̇ната 背叛祖国 ❸〈转〉变弱,削弱,失去效用;不好使,发生阻碍：Паметта̀ му ～и̇. 他的记性差了。Си̇лите им ～ят. 他们没有力气了。Щàстието му ～я. 他倒运了。～**яне**[中]

измѐн|ям се[未],**изменя̀ се** *-и̇ш се,-и̇х се*[完][中态]改变,变更,起变化,变样：～ям се в лицѐто 面容改变 Това̀ не мо̀же да се ～и̇. 这是不能改变的。～**яне**[中]

измѐр|вам[未],**измѐря** *-иш,-их*[完] ❶测定,测量,测度,计量：～вам пла̀т 量布 ～вам температу̀ра 测量温度;量体温 ～вам разсто̀яние 测距离 ～вам па̀днали валѐжи 测量降雨量 ❷〈转〉打量：～вам ня̀кого с очи̇ от го̀ре до до̀лу(用眼睛)从上到下地打量某人 — **се**[被动]～**ване**[中]

измерва̀тел|ен *-на*[形]测量用的：～ен у̀ред 测量仪器

измерва̀ч[阳],**измерва̀чка**[阴]测量者

измерѐни|е *-я*[中] ❶测定,测量;测度,计量：Напра̀вихме то̀чни ～я. 我们进行了准确的测量。❷维,量度：Пло̀скости-

те ѝмат две ～я, а телàта трѝ. 平面有两个量度,立体物则有三个量度。Кỳбът ѝма трѝ ～я — дължинà, ширинà и височинà. 立方体有三个量度——长、宽、高。

измерѝм *-а* [形] 可测的,可量的: нàй-мàлкото ～о колѝчество 最小的可测量 **～ост** -осттà [阴]

измерѝтел|ен *-на* [形] 同 измервàтелен: ～ни ỳреди 测量仪器

измѐря 见 измѐрвам

измѐря|м [未] 同 измѐрвам **～не** [中]

измѐс|вам [未], **измѐся** *-иш, -их* [完] ❶和出,和好,揉好,和成: ～вам хлàба 和好做面包的面 Измѐсих тестòто. 我把面和好了。❷把…(全部)和完(揉完): Измѐсихме си вѐче лàнското брашнò. 我们把去年的陈面粉都和完了。❸混合(掺和)在一起,混淆,分不清;调匀,掺匀,拌匀: Измѐси си овцѐте с чỳждите. 他把自己的羊跟别人的混在一起了。～вам пя̀съка и вартà 把砂子和石灰拌匀 — **се** [被动] **～ване** [中]

измѐст|вам [未], **измѐстя** *-иш, -их* [完] ❶使换地方,搬开,挪动,把…移放: ～вам предмѐт 把东西搬开 Изместѝ си стòла да мѝна. 你把椅子挪一挪,让我过去。❷使某人离开(并占据其位置和职务),占据,排挤: ～вам го от слỳжбата 把他从职位上排挤掉 ～вам съпѐрник 排挤对手 — **се** [被动,中态]: Изместѝ се мàлко. 请闪开一点! ◇ **～вам въпрòса** 把问题岔开,回避问题 **～ване** [中]

изместѝм *-а* [形] 可移动的,可挪动的,可搬动的 **～ост** -осттà [阴]

измѐстя 见 измѐствам

измѐстя|м [未] 同 измѐствам — **се** [被动] **～не** [中]

измѐся 见 измѐсвам

ѝзмет [无复,阳] 〈集〉❶垃圾,(该清除的)废物 ❷〈转〉没有公共道德和不受法律约束的人,道德败坏者: ～ на обществòто 社会渣滓

изметà 见 измѝтам

измѐтна 见 измя̀там[2]

измѐш|вам [未], **измѐшам** [完] 〈口〉同 измѐсвам **～ване** [中]

измѝ|вам [未], **измѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶洗净: ～вам лицѐто(ръцѐте) си 洗净脸(手) ～вам сѫдове 把器皿洗净 ❷〈转〉冲掉,冲刷掉,冲毁: Рекàта е ～ла брегà. 河水冲毁了河岸。❸〈转〉洗刷,洗掉,抹掉: ～вам позòр(срàм) 雪耻,洗去耻辱 ◇ **～вам си ръцѐте** 把责任推给别人,推卸责任 — **се** [反身,被动,中态] **～ване** [中]

измикя̀р [阳], **измикя̀рка** [阴] 同 слугà (仆人,仆役,用人)

измикя̀р|ин *-и* [阳] 同 измикя̀р

измикя̀рск|и *-а* измикя̀р 的形容词

измикярỳва|м [未] 当用人,做仆人的事,服侍,伺候 **～не** [中]

измѝ|лам [未], **измѐля** *-ѐлеш, -ля̀х*, 过主形动 *-ля̀л, -ля̀ла, -лѐли* [完] 磨完 **～лане** [中]

измил|я̀вам [未], **измилѐя** *-ѐеш, -я̀х* [完] 变得(使某人)舍不得: Измиля̀х ли ви? Домъчня̀ ли ви за мѐне? 你们舍不得我吗? 你们想念我吗? **～я̀ване** [中]

измин|à вам [未], **измѝна** *-еш, -ах*, 过被形动 *-ат* [完] ❶走完(若干路程): Измѝнах ня̀колко киломѐтра. 我走了几公里。❷走过,越过,翻过,驶过,开过去,穿过,通过: Измѝнахме сѐлото. 我们穿过了村子。❸[只三] 同 протѝчам ((时间)过去): Измѝнаха ня̀колко мѐсеца. 过了几个月。— **се** [被动,中态]: Такà ～а юли, ～а се и àвгуст. 就这样,七月过去了,八月也过去了。**～àване** [中]

Измѝр 伊兹密尔(土耳其港市)

измѝ|рам [未], **измрà** *-рѐш, -ря̀х*, 过主形动 *-ря̀л, -ря̀ла, -рѐли* [完] [只复和三单] 全死掉,死绝,死尽: Овцѐте му ～ря̀ха от глàд. 他的羊全饿死了。Цветя̀та ～ря̀ха от студà. 花全冻死了。Ця̀лото населѐние е ～ря̀ло от чỳмата. 由于瘟疫,居民都死光了。**～ѝране** [中]

измѝ|рам [未] 同 измѐрвам: Нивя̀та му, лозя̀та му мъ̀чно се ～ѝрат. 他的田地和葡萄地多得难以测量。**～ѝране** [中]

измирà|свам се [未], **измирѝша се** *-шеш се, -сах се* [完] [中态] (因通风而)走味,失味: Дрѐхите ми òще не мòгат да се ～шат от нафталѝна. 我衣服上的萘(卫生球)味还没能散掉。**～сване** [中]

измѝслица [阴] 臆造,捏造,杜撰,虚构;谎话,谣言: Не вя̀рвам на ～. 我不信谣言。Товà е чѝсто и прòсто ～. 这纯属捏造。Товà е от начàло до крàй ～. 这是彻头彻尾的捏造。

измѝсл|ям [未], **измѝсля** *-иш, -их* [完] ❶想出,发明: ～ям грамофòн 发明留声机 Измѝслих нòв нàчин на ràбота. 我想出了新的工作方法。❷同 съчиня̀вам (编写,写出): Измѝслих еднà прѝказка. 我编了一个故事。❸臆造出,杜撰,虚构,捏造: Товà не ѐ вя̀рно, тòй го е ～ил. 这不是真的,是他捏造出来的。— **се** [被动] **～яне** [中]

измѝ|там [未], **изметà** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完] ❶打扫干净: ～ѝтам стàята 把房间打扫干净 ❷扫掉,清除掉;去掉: Измѐтох боклỳка от стàята. 我把屋里的垃圾扫出去了。❸〈转,口〉消灭,毁掉,消除: Тòй бѐ богàт — стадà му мòр ～ѝта, / сейтбѝте засѝпа урагàн. (К. Христов) 他曾很富裕,但瘟疫毁了他的羊群,暴风雨毁了他的庄稼。**～ѝтане** [中]

измѝ|там се [未], **изметà се** *-етѐш се, -ѐтох се, -ѐте се*, 过主形动 *-ѐл се* [完] [中态] 〈口,貶〉走开,躲开,滚开: Измѝтай се пò-скòро оттỳк! 快滚开! **～ѝтане** [中]

измишльòтина [阴] 〈口〉荒谬的(愚蠢的)捏造,弥天大谎

измѝя 见 измѝвам

измòкр|ям [未], **измòкря** *-иш, -их* [完] 使湿透,浸透,泡透,沤透: Дъждъ̀т ме ～и. 雨把我浇透了。Измòкрих си дрѐхите. 我把衣服全打湿了。— **се** [反身,被动] **～яне** [中]

измòл|вам [未], **измòля** *-иш, -их* [完] ❶祈求到,哀求到,恳求到: ～вам благослòвия 恳求得到祝福 ❷张罗到,谋到,奔走到,要到: Едвàм ～их мàлко мля̀ко за децàта. 我好不容易才为孩子们要来一点儿牛奶。— **се** [被动] **～ване** [中]

изморѐн *-а* ❶ изморя̀ 的过被形动 ❷[用作形] 疲倦的,疲乏的,劳累的: Изморѐн съм от игрà. 我玩累了。Изморѐн съм до премаля̀ване. 我疲乏得简直要虚脱了。**～о** [副]

измор|я̀вам[1] [未], **изморя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使疲劳,使疲乏,使疲倦;使衰弱,使消耗尽,使精疲力竭: ～я̀вам конѐте 把马给累着了 Пъ̀тят до градѝната ме ～ѝ. 到菜园去的这段路把我累坏了。— **се** [被动,中态]: ～я̀вам се до смъ̀рт 累得要死 **～я̀ване** [中]

измор|я̀вам[2] [未], **изморя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使(全部或大部)死亡;使毁灭,使灭绝,使根绝,使绝迹: Чỳмата ～ѝла мнòго хòра. 瘟疫使很多人死亡。Сỳшата ～ѝ добѝтъка. 干旱

使牲口都死了。❷(饥饿、干旱等)使觉得虚弱,使精疲力竭:Су̀шата ~й добѝтъка за вода̀. 干旱使得干渴的牲口精疲力竭。~я̀ване[中]

измота̀|вам[未],**измота̀я** *-еш,-х*[完]❶缠成,绕成,缠完,绕完,卷完:Измота̀х пѐт гра̀нки прѐжда. 我绕完了五卷线。❷〈转〉同 обърквам(弄乱,使乱得难以解开,使纠结在一起):~вам всѝчките си ра̀боти 把自己的一切都搞乱 — **се**[被动]~**ване**[中]

измра̀ 见 измѝрам

измразя̀|вам[未],**измразя̀** *-ѝш,-ѝх*[完]把…冻着,使挨冻:Сту̀довете та̀зи зѝма ~йха ня̀кои дръвчѐта. 今年冬季严寒冻死了一些小树。Измразѝх цвѐтето. 我把花冻死了。~я̀ване[中]

измръз|вам[未],**измръ̀зна** *-неш,-нах*[完]❶挨冻,冻(冷)得厉害:Измръ̀знах навъ̀н и сега̀ не мо̀га да се сто̀пля. 我在外边冻僵了,现在还没暖和过来。❷冻坏,冻死:Та̀я зѝма ~наха мно̀го дървѐта. 今年冬天很多树冻死了。~**ване**[中]

измръ̀знал *-а*[形]冻坏的,冻死的:~а ръка̀ 冻伤的手 ~о дърво̀ 冻死的树

измрънк|вам[未],**измръ̀нкам**[完]嘟哝,喃喃,说话声音又低又不清楚,懒洋洋地说话,咕哝 ~**ване**[中]

измъ̀др|ям[未],**измъ̀дря** *-иш,-их*[完]〈讽〉(不相宜地)想出(臆造出,杜撰出,捏造出)— **се**[被动]~**яне**[中]

измуча̀|вам[未],**зимуча̀** *-ѝш,-а̀х*[完](牛)突然短促地叫一会儿,突然哞哞地叫起来 ~**а̀ване**[中]

изму̀ш|вам[未],**изму̀ша** *-иш,-их*[完](牛、羊等)抵(顶,角触,刺痛,刺伤,扎)(全部或许多):Кра̀вата ~и су̀ма свя̀т. 这头牛抵伤了很多人。— **се**[反身,被动]~**ване**[中]

измъдру̀ва|м[未,完]〈讽〉同 измъ̀дрям ~**не**[中]

измъдр|ям[未],**измъдря** *-иш,-их*[完]〈罕,讽〉同 изму̀дрям — **се**[被动,中态]~**яне**[中]

измък|вам[未],**измъ̀кна** *-неш,-нах*,过被形动 *-нат*[完]❶拉出,拽出,拖出,搬出;拔掉,拔下,扯出;夺去:~вам ко̀ла̀та от калта̀ 把车从泥里拉出来 ~вам нѐщо от ръцѐте на ня̀кого 把某物从某人手里夺走 ❷摸出,掏出,拿出,抽出;(不问或不告诉就)拿走,扒走:~вам кеся̀ 掏出钱包 Ня̀кой ми е ~нал кеся̀та от джо̀ба. 有人从我兜里扒走了钱包。❸带走,劫走,绑架走,拐走:~вам ня̀кого 把某人劫走 ❹伸出,探出:Костену̀рката ~на глава̀та си. 乌龟把头伸了出来。— **се**[被动]~**ване**[中]

измък|вам се[未],**измъ̀кна се** *-неш се,-нах се*[完][中态]❶走出来,从…中出来:~вам се от скрива̀лището 从战壕里出来 ❷悄悄地出去(从…中出来):~вам се безшу̀мно 悄悄地溜了 ~вам се от събра̀ние 悄悄地离开会场 ❸挣脱,摆脱,逃出,逃脱,躲开,得以避免:~вам се из ръцѐте на ня̀кого 从某人手中挣脱开 ❹〈口,方〉很快长高,蹿个儿:То̀й се ~на и ста̀на висо̀ко момчѐ. 他很快蹿起来,长成了一个很高的小伙子。~**ване**[中]

измъ̀кна 见 измъ̀квам

измъ̀кна се 见 измъ̀квам се

измълча̀вам[未],**измълча̀** *-ѝш,-а̀х*[完](尽管被激怒想讲话而)保持沉默,不吭声:Измълча̀х,за да не сѐ влошѝ о̀ще по̀вече положѐнието. 为了不使局面变得更糟,我没有吭声。~**а̀ване**[中]

измъмр|ям[未],**измъмря** *-еш,-ах*[完]❶不清楚地说,喃喃,咕哝 ❷申诉,谴责,斥责,训诫 ~**яне**[中]

измънк|вам[未],**измънкам**[完]说话声音又低又不清楚,嘟哝,咕哝,喃喃地说:Измъ̀нка нѐщо,но не го̀ разбра̀хме. 他嘟哝一句什么话,但我们没听明白。~**ване**[中]

измърмо̀р|вам[未],**измърмо̀ря** *-иш,-их*[完]声音又低又不清楚地说,喃喃地(抱怨)说 ~**ване**[中]

измърмо̀ря|м[未]同 измърмо̀рвам ~**не**[中]

измърся̀вам[未],**измърся̀** *-ѝш,-ѝх*[完]使变污秽,弄污,弄脏:Измърсѝх дрѐхите си. 我把衣服弄脏了。— **се**[反身,被动]~**я̀ване**[中]

измършавя̀вам[未],**измършавѐя** *-ѐеш,-я̀х*,过主形动 *-я̀л,-я̀ла,-ѐли*[完]变瘦弱,消瘦:Защо̀ си ~я̀л то̀лкова? 你怎么瘦得这么厉害?~**я̀ване**[中]

измът|вам[未],**измътя** *-иш,-их*[完]孵出,孵化出:Кво̀ч-ката ~и пѝленца. 抱窝的母鸡孵出了小鸡。— **се**[中态]~**ване**[中]

измътя|м[未]同 измъ̀твам ~**не**[中]

измъч|вам[未],**измъ̀ча** *-иш,-их*[完](长时间地)折磨,使疲惫不堪;折磨到极点,使极痛苦,残酷地折磨,虐待:Тѐжки мѝсли я ~ваха. 沉重的心思使她非常苦恼。Измъ̀чихме до-бѝтъка с това̀ бъ̀рзане. 我们走得这么急,把牲口都累坏了。Фашѝстите го ~ваха. 法西斯分子残酷地折磨过他。— **се**[反身,被动]~**ване**[中]

измъ̀чен *-а* ❶ измъ̀ча 的过被形动 ❷[用作形]1.饱经痛苦的,饱经忧患的,经历过很多苦难的:~а жена̀ 饱经苦难的女人 2.(表现出)痛苦的:~о лицѐ 痛苦的面孔 ~**ост** *-остта̀*[阴]

измя̀к|вам[未],**измя̀кам**[完]同 измяу̀квам ~**ване**[中]

измя̀на[阴]背叛,叛变,背叛行为,变节;背信,负义:дър-жа̀вна ~ 叛国行为 ~ на идѐи 对思想的背叛 извъ̀ршвам ~ към нѐго 背叛他

измя̀|там[未],**измѐтна** *-ѐтнеш,-ѐтнах*[完]〈口〉同 из-къ̀лчвам:За вто̀ри пъ̀т ~я̀там ръка̀та си. 我第二次把手扭伤了。— **се**[被动]~**я̀тане**[中]

измя̀|там се[未],**измѐтна се** *-ѐтнеш се,-ѐтнах се*[完][中态]❶(木板等)变弯曲,扭弯,翘:Дъска̀та се е ~ѐтнала от вла̀гата илѝ от слъ̀нцето. 木板因为潮湿或太阳晒而翘了。❷(长得)像某人:Измѐтнал се е на ба̀ща. 他长得很像他爸爸。~**я̀тане**[中]

измяу̀к|вам[未],**измяу̀кам**[完](突然)短促地喵喵叫(咪咪叫):Ко̀тката се втурна откъ̀м крева̀та,~а и взѐ да блѝже разсѝпания оста̀тък от бо̀ба. 猫从床边蹿出来,喵喵叫几声便开始舔撒掉的烩芸豆。~**ване**[中]

изнадра̀|сквам[未],**изнадра̀скам** 和 **изнадра̀щя** *-щиш,-щих*[完]划伤全部(或许多),全部(或大部)弄上划痕;乱划完,歪歪斜斜地写完,划很多:Изнадра̀скал е всѝчките си те-тра̀дки с рису̀нки. 他把自己的所有本子都乱画上了画。~**скване**[中]

изнаизля̀|зам[未],**изнаизля̀за** *-я̀зох,-ѐзе*[完][只复](很多或全部)出来,(从很多地方或一个接一个地)出来:Щом свѝрна тръба̀та,всѝчки ~я̀зоха от око̀пите. 号声一响,大家全都从战壕里出来了。~**я̀зане**[中]

изнакля̀к|вам[未],**изнакля̀кам**[完][只复和三单](许多人或全体)蹲着:Събра̀ни на ку̀пчини,еднѝ висо̀ко и оживѐно

се разговàряха, дрỳги пък, ～али на земя̀та, дя̀лкаха с нòжчетата си по ня̀коя клèчка. 他们聚成一堆一堆的，一些人在热闹地大声交谈，而另一些人则蹲在地上用小刀削着树条。～**ване**［中］

изнал|àвям［未］，**изналовя̀** -*овѝш*，-*овѝх*［完］捉(很多或全部)，捕(很多或全部)：Изналовѝх сỳма рѝба. 我捕到了许多鱼。～**àвяне**［中］

изналя̀г|вам［未］，**изналя̀гам**［完］［只复和三单］(很多人或全体)躺下：Изналя̀гахме под сѐнките покрàй рекàта. 我们在河边的阴凉处纷纷躺了下来。～**ване**［中］

изнамервàч［阳］，**изнамервàчка**［阴］发明人，发明家

изнам|ѝрам［中］，**изнамѐря** -*ѐриш*，-*ѐрих*［完］❶发现，发明：～ѝрам пàрната машѝна 发明蒸汽机 ❷(从许多东西中)找到，寻到，获得：～ѝрам къ̀щата 找到那幢房子 ～ѝрам нàчин 找到方法 Откъдѐ го ～ѐри товà? 你从哪儿找到了这个？— **се**［被动］～**ѝране**［中］

изнап|ѝвам се［未］，**изнапѝя се** -*еш се*，-*х се*［完］［只复］(很多人或全体)喝够，喝足，畅饮 ～**ване**［中］

изнапрѐд［副］〈民〉预先，事先，提前：Налѝ бя̀хме говòрили ～ — обещà да дòйдеш с Кỳцар в нàше сѐло. 我们不是事先讲好的嘛，你答应跟库查尔一起到我们村子来。

изнапр|ѝдам［未］，**изнапредà** -*едѐш*，-*ѐдох* -*ѐде*［完］纺出(大量或全部)～**ѝдане**［中］

изнасà|ждам［未］，**изнасадя̀** -*дѝш*，-*дѝх*［完］到处(或在很多地方)栽植上，栽上，种上 — **се**［被动］～**ждане**［中］

изнасѝл|вам［未］，**изнасѝля** -*иш*，-*их*［完］❶对…使用暴力，强制，强迫：Изнасѝлили го да се подпѝше. 他们强迫他签字。❷〈转〉同 обезчестя̀вам (强奸)：～вам момѝче 强奸幼女 — **се**［被动］～**ване**［中］

изнасѝлям|м［未］同 изнасѝлвам — **се**［被动］～**не**［中］

изнас|ѝчам［未］，**изнасекà** -*ечѐш*，-*я̀кох*，-*ѐче*［完］砍完，劈完，剁完，砍掉(很多或全部)～**ѝчане**［中］

изн|àсям［未］，**изнесà** -*есѐш*，-*ѐсох*，-*ѐсе*［完］❶拿出，取出，带出，运出，搬出；搬向高处：～àсям ракѝя 拿出酒来 Момѝчето ～ѐсе стòла. 小姑娘把凳子拿了出去。Тòй ～ѐсе на върхà картѐчницата. 他把机枪扛到了山顶上。❷出口，输出：Бългàрия ～àся тютю̀ни и грòзде на чỳждите пазàри. 保加利亚向国外市场出口烟草和葡萄。❸〈转〉坚持(住)，支持住，经得住：Тѐзи мàси билѝ ～ѐсли многогодѝшната кървава борбà срещỳ завоевàтелите и тѐхните лакѐи. 这些群众坚持了多年的反对侵略者及其走狗的流血斗争。❹〈转〉提出，摆出，举出：～àсям доказàтелства 提出证据 ～àсям факт 摆出事实 ❺表演；发表，讲话：～àсям рѐч 发表讲话 ～àсям доклàд 作报告 ～àсям в печàта 在报刊上发表 ～àсям концѐрт 举行音乐会 ～àсям представлѐние 演出 — **се**［被动］：Революцията не мòже нѝто да се ～àся, нѝто да се внàся. 革命既不能输出，也不能输入。◇ **Изнàся ми.** 〈口〉对我有利(我合算)。～**àсям кирлѝвите рѝзи на ня̀кого**〈口〉使某人丢丑 ～**àсяне**［中］

изн|àсям се［未］，**изнесà се** -*есѐш се*，-*ѐсох се*，-*ѐсе се*［完］［中态］(带着家具什物)搬家，搬走 ～**àсяне**［中］

изнатрòш|вам［未］，**изнатрошà** -*ѝш*，-*ѝх*［完］折完，(全)折断，打碎(弄碎，切碎，捻碎，粉碎)(许多或全部) ～**ване**［中］

изначàл|ен -*на*［形］〈书〉自古以来的

изначàло［副］〈书〉首先，起初，最初，开始，起先

изнашàр|вам［未］，**изнашàря** -*иш*，-*их*［完］弄上点痕(或花纹)，涂花纹(或点痕)：Изнашàриха велѝкденските яйцà. 他们已经染完了复活节彩蛋。～**ване**［中］

изнашѝ|вам［未］，**изнашѝя** -*еш*，-*х*［完］缝完；全部缝好(做完)，缝制了许多 ～**ване**［中］

ѝзневерешки［副］〈民〉突然，忽然，意外地，预料不到地：Напàднаха ни ～. 他们突然进攻我们。

изневèрни|к -*ци*［阳］，**изневèрница**［阴］负义者，背信者，变心的人

изневер|я̀вам［未］，**изневеря̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶背信，负义，变心；叛变，背叛：～я̀вам му 对他不忠实 ～я̀вам на обещàнието си 违背自己的诺言 ～я̀вам на òбщото дѐло 背叛共同事业 ～я̀вам на женà си 对妻子不忠 ❷〈转〉不起作用，失去效用；不好使，发生障碍：Паметтà ми ～я̀ва. 我的记忆力不行了。Сѝлите ми ～я̀ват. 我力不从心了。～**я̀ване**［中］

изневидèлица［副］突然，忽然，出乎意料地：Появѝ се (катò) ～. 他突然出现。

изневя̀ра［阴］背叛，叛变；背信，负义；变节，失节：съпрỳжеска ～ 夫妇间的背叛 Съдъ̀т го признà за винòвен поради ～. 因为叛变，法庭判定他有罪。

изнèж|вам［未］，**изнèжа** -*иш*，-*их*［完］使成为娇嫩的，使成为柔弱的，娇惯得不能吃苦，使娇柔得容易生病：Изнèжих детèто с облѝчане на мнòго дрèхи. 我给孩子穿得太多，使他的抵抗力差了。Мнòго ～ихме товà детè. 我们把这孩子惯娇了。— **се**［被动］：Тàя годѝна мнòго се ～их, та твъ̀рде лѐсно настѝвам. 今年我抵抗力太差了，特别容易感冒。～**ване**［中］

изнèжен -*а* ❶ изнèжа 的过被形动 ❷［用作形］柔弱的，娇嫩的，(体质)弱的：～и ръцè 娇嫩的手 ～**ост** -*осттà*［阴］

изнемòга［阴］〈诗〉疲惫不堪，困倦：Отпỳсна ръцè в ～. 他疲惫得两手松弛下来。

изнемòг|вам［未］，**изнемòгна** -*неш*，-*нах*［完］❶完全失去力气，(因…而)没有气力，疲惫不堪：～вам от умòра 累得精疲力尽 ❷〈转〉(物质上)穷竭，消耗到极点；(健康上)极虚弱，极衰弱：Нарòдът ～ваше под тѐжкото рòбство. 在沉重的奴役下，人民极度困苦。～**ване**［中］

изнемощèние［无复，中］〈书〉衰竭，虚弱已极，亏虚，贫瘠

изнемощ|я̀вам［未］，**изнемощèя** -*èеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*èли*［完］精力衰竭，极虚弱，变弱：～я̀вам от умòра 累得精疲力竭 Ранèният ～я̀ от кръвоизлѝва си. 伤员由于流血过多变得极其虚弱。～**я̀ване**［中］

изнемощя̀лост -*тà*［无复，阴］衰竭，虚弱已极，亏虚

изненà|д|а［阴］❶突然的事，意外的事，想不到的事；出人意料的消息；意外的礼物，惊喜：голя̀ма ～а 完全想不到的事 прия̀тна ～а 出人意料的好消息 Готòв съм за всякàкви ～и. 我做好了发生一切意外的准备。Ця̀лата обстанòвка му се стрỳваше несѝгурна и пъ̀лна с ～и. 他觉得整个局势都是不稳定的，充满了意外。приготвя̀м му ～а 要给他一个惊喜 ❷意外的感觉

изненà|д|вам［未］，**изненàдам**［完］❶使感到惊讶，使大吃一惊；突然来到，突然出现：～вам го с нèщо 以…使他吃惊 ～вам врагà 使敌人感到意外 Изненàда ме тàзи нèгова постъ̀пка. 他的行为使我大吃一惊。Вчèра ни ～аха гòсти. 昨天我们家突然来了客人。❷(埋伏着)守伺(欲捉之人到来)，暗中等待到，发觉，捉获：Изненàдаха ги на местопрестъплè-

нието. 在犯罪现场守候到他们。～**ване**［中］

изненà|двам се［未］,**изненàдам се**［完］［中态］感到突然,感到意外: Тòй се ～ва от посещѐнието на учѝтеля. 他对老师的来访感到突然。～**ване**［中］

изнѐрв|ям［未］,**изнѐрвя** -*иш*,-*их*［完］使神经质,使爱动气,使暴躁,使心绪不佳: ～ям го 使他烦躁 ～**яне**［中］

изнѐрв|ям се［未］,**изнѐрвя се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］变得神经质,变暴躁,变得心绪不佳 ～**яне**［中］

изнесà 见 изнàсям

изнѝ|звам［未］,**изнѝжа** -*жеш*,-*зах*［完］❶把(穿成串的东西)捋下来,解下来: Изнѝза броеницата. 他把念珠捋下来了。❷(都)穿成串,穿制完,穿上 ～**зване**［中］

изнѝ|звам се［未］,**изнѝжа се** -*жеш се*,-*зах се*［完］［中态］❶(很多人)出去,一个接一个地过去,鱼贯而过 ❷〈转〉(时间不知不觉地)过去,逝去,流逝: Днѝте неусѐтно се ～заха, годѝните си отѝваха, дя̀до Манòл остаря̀. 时间一天天、一年年不知不觉地过去,马诺尔爷爷变老了。❸〈转〉(悄悄地)出来,(不知不觉地)溜走 ～**зване**［中］

изнѝк|вам［未］,**изнѝкна** -*неш*,-*нах*［完］❶(植物)发芽,长出来: Сѐмето ～ва. 种子发芽了。Изнѝкнаха му зъ̀бчета. 他长出了一些小牙。❷〈转〉突然出现,一下子出现: Изнѝкват всè нòви и нòви въпрòси. 总是出现一些新的问题。Тѝ пък откъдѐ ～на? 你这是从哪儿钻出来的? ～**ване**［中］

изнимàло［中］〈方〉旋木勺的弯刀

изнѝско［副］❶低声地,轻声地 ❷(与动词 глѐдам, изглѐждам, поглѐждам 等连用)不赞许地看,不友好地瞧,冷眼看

изнѝщ|вам［未］,**изнѝщя** -*иш*,-*их*［完］(从布、编织品等)抽出(纱、线),拉出(纱、线) — **се**［被动］～**ване**［中］

изнѝщя|м［未］同 изнѝщвам — **се**［被动］～**не**［中］

изнòво［副］〈民〉重新,重,再,又,又一次,再一次: Днѐс ～ àз вѝждам тѐзи местà, дѐ днѝте ми детѝнски са мѝнали. 今天我重新看到我度过童年的地方。Започнѐте ～! 重新开始!

ѝзнос［无复,阳］出口,输出: стòки за ～ 出口商品 ～ на капитàл 资本输出 Ѝзносът тря̀бва да бъ̀де пò-голя̀м от внòса. 输出应大于输入。

изнòс|вам［未］,**изнòся** -*иш*,-*их*［完］❶长期地穿,穿到不能再穿: Ще ～я и тя̀я кърпени дрѐхи. 我要把这些补过的衣服也穿到不能再穿。❷穿旧;穿破,穿坏: Всѝчко, каквòто ѝмах, го ～их. 我把所有的衣服都穿破了。— **се**［中态］～**ване**［中］

ѝзнос|ен -*на* ѝзнос 的形容词: ～ни стòки 出口商品 ～ новнòсна търговѝя 进出口贸易

изнòсен[1] -а ❶ изнòся 的过被形动 ❷［用作形］用坏的,已磨损的,已损耗的;已破旧的,穿坏的: ～и машѝни 磨损的机器 ～а дрѐха 穿旧的衣服 ～**ост** -осттà［阴］

изнòс|ен[2] -*на*［形］有利的,合算的,有益处的,有好处的: ～на сдѐлка 有利的交易 ～ни услòвия 有利的条件 ～на ценà 合适的(可接受的)价格 ～**но**［副］

износѝтел -*ят*,-*я*［阳］,**износѝтелка**［阴］经营输出者,出口商: ～ на тютю̀ни 烟草出口商 държàва-～ка 出口国 Тя̀ е еднà от нàй-голѐмите производѝтелки и ～ки на кàменни вѫглища в светà. 它是世界上生产和出口煤最多的国家之一。

изнòся 见 изнòсвам

изнỳда 同 изнỳдване

изнỳд|вам［未］,**изнỳдя** -*иш*,-*их*［完］威逼,讹诈,使用恐吓手段;敲诈,勒索,恫吓取财: ～вам го да признàе нѐщо 威逼他承认某事 ～вам го за парѝ 用恐吓手段向他勒索钱 ～**ване**［中］

изнудвàч［阳］,**изнудвàчка**［阴］敲诈者,勒索者,恫吓取财者

изнудвàческ|и -*а*［形］敲诈的,勒索的,恫吓取财的: ～и похвàт 敲诈手段

изнудвàчеств|о -*а*［中］同 изнỳдване

изнỳдя 见 изнỳдвам

изнурѐн -*а* ❶ изнуря̀ 的过被形动 ❷［用作形］十分劳累的,疲乏的,没有气力的,精疲力尽的,疲惫不堪的 ～**ост** -осттà［阴］

изнурѐние［无复,中］〈书〉疲惫不堪,虚弱,衰竭: голя̀мо ～ 极端的疲惫

изнурѝтел|ен -*на*［形］繁重的,非常劳累的,极费力的: ～на рàбота 繁重的工作(劳动)

изнур|я̀вам［未］,**изнуря̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］使疲惫不堪;使极端衰弱,使虚弱,使衰竭: Нехигиенѝчният трỳд бъ̀рзо ～я̀ва. 干脏活使人很快疲乏。～**я̀ване**［中］

изо-［复合词第一部］表示"同样"、"一样"之意,例如 изомѐри (同分异构体), изоморфѝзъм (同晶现象), изотѐрмия (等温现象)

изобик|àлям［未］,**изобиколя̀** -*олѝш*,-*олѝх*［完］❶同 заобикàлям (绕行,绕过,迂回,绕远): Изобиколѝхме голя̀мото блàто. 我们绕过了一个很大的沼泽。Тръ̀гнахме по едѝн пъ̀т, кòйто мнòго ～àля. 我们走上一条要绕很远的路。❷走遍,遍历,周游: Тòй е ～олѝл ця̀ла Бъ̀лгария. 他走遍了整个保加利亚。～**àляне**［中］

изобѝл|ен -*на*［形］丰富的,富裕的,极多的: ～на хранà 丰富的食品 Пàдна ～ен дъ̀жд. 下了大量的雨。～**но**［副］～**ност** -осттà［阴］

изобѝли|е -*я*［中］丰富,富裕,大量,很多,极多: ～е на стòки 商品丰富 На пазàра ѝма ～е от плодовѐ. 市场上有大量的水果。

изобѝлст[ву]ва|м［未］〈书〉❶富有,丰富,很富: В странѝ с повишѐно производство продỳктите ～т. 在生产水平高的国家里产品很丰富。❷富有,拥有大量: Рѝла ～ с водà. 里拉山的水源很丰富。～**не**［中］

изобѝрам［未］,**изоберà** -*ерѐш*,-*рàх*［完］全摘完(采完),采集干净: Изобрàха крỳшите, та не оставѝха нѝто еднà. 他们把梨全摘完了,一个也没剩。～**ѝране**［中］

изоблич|àвам［未］,**изобличà** -*ѝш*,-*ѝх*［完］揭露,揭破,揭发,揭穿: ～àвам го в лъжà 揭露他的谎言 ～àвам го в престъплѐние 揭发他的罪行 — **се**［反身,被动］～**àване**［中］

изобличѐни|е -*я*［中］同 изобличàване

изобличѝтел -*ят*,-*я*［阳］,**изобличѝтелка**［阴］揭发者,揭穿者

изобличѝтел|ен -*на*［形］揭发的,揭穿的,揭露的: ～ни докумѐнти 揭发材料

изображѐни|е -*я*［中］❶(艺术的)形象,图画 ❷像,形象: Държàвният гѐрб съдъ̀ржа ～е на лъ̀в. 国徽上有狮子的形象。❸塑造,描写,叙述,表现: ～е на действителносттà 对现实的描述

изобразѝтел -*ят*,-*я*［阳］塑造者,描写者,叙述者

изобразѝтел|ен -*на* [形] 描写(作用)的,有表现力的,(用艺术方法)造型的,使成型的: ~на сѝла 表现力 ◇ **~ни изку̀ства** 造型艺术(绘画、雕刻、建筑等) **~ност** -ността̀ [阴]

изобраз|я̀вам [未], **изобразя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶(用艺术方法)使成型,造型,塑造,素描,画,描写 ❷描写,表现: ~я̀вам действителността̀ 描写现实 На̀шите писа̀тели ще ~я̀т наро̀дните стремѐжи. 我们的作家将表现人民的意愿。— **се** [反身,被动] **~я̀ване** [中]

изобрета̀тел -*ят*, -*я* [阳], **изобрета̀телка** [阴] 发明人,发明家

изобрета̀тел|ен -*на* [形] ❶有发明能力的: ~ни спосо̀бности 善于发明的才能 ѝмам ~ен у̀м 善于发明的头脑 ❷机敏的,反应快的,有办法的: ~ен човѐк 机灵的人 **~ност** -ността̀ [阴]: То̀й се отлича̀ва с голя̀ма ~. 他的机敏是很突出的。

изобрета̀телств|о -*а* [中] 发明;发明家的成就,发明物

изобретѐни|е -*я* [中]〈书〉❶发明: Намѝраме се в епо̀ха на ~я. 我们处于发明的时代。❷发明(物): Това̀, коѐто вѝждате, е но̀во ~е. 你们见到的这件东西是新发明出来的。

изобрет|я̀вам [未], **изобретя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 发明: ~я̀вам но̀ва машѝна 发明新机器 **~я̀ване** [中]

изо̀бщо [副] 整个(地说),一般(地说),概括(地说),简言之,大体上,总之;本来,总是,根本,向来: Какво̀ рабо̀ти то̀й ~? 他一般做什么工作? Сѐлото ~ ка̀к е? 总的来说,这村子情况怎么样? Изо̀бщо о̀тговорите му не бя̀ха задоволѝтелни. 总的来说,他的回答是不能令人满意的。То̀й си е ~ такъ̀в. 他总是这样的。Тя̀ ~ ня̀ма да до̀йде. 她根本不会来了。

изогла̀в|ям [未], **изогла̀вя** -*иш*, -*их* [完] (给牲口)取下(笼头),摘下(笼头): Изогла̀ви ко̀ня и го пу̀сна да пасѐ. 他给马摘下笼头让它吃草。— **се** [反身,被动] **~яне** [中]

изогла̀в|ям се [未], **изогла̀вя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 变得不顺从(不驯服,不听话,任性): Деца̀та са се ~или. 孩子们变得不听话了。**~яне** [中]

изогло̀са [阴]〈语言〉同言线(地图上表明使用同一语言的居民地区的界线)

изогра̀ф [阳] 同 зогра̀ф (圣像画家,画圣像者)

изографѝс|вам [未], **изографѝсам** [完]〈旧〉❶画好,画完 ❷〈宗〉加以彩绘 **~ване** [中]

изожѐн|вам [未], **изожѐня** -*иш*, -*их* [完] 使(很多人或全体)结婚,给(很多人或全体)成亲: За трѝ годѝни ~и деца̀та си. 三年时间他给孩子们都成了亲。**~ване** [中]

изо̀коло 和 **изо̀кол** [副]〈民〉同 надо̀коло (在附近,周围,围绕着): Мѝнахме ~ да не нѝ усѐтят ку̀четата. 为了不让狗发现,我们绕过去了。

изокос|я̀вам [未], **изокося̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 割完(很多或全部): Коса̀чите ~я̀ха лива̀дите и си отѝдоха. 割草的人把这些草地上的草割完便回去了。**~я̀ване** [中]

изола̀тор [阳] ❶绝缘体: А̀збестът е ~ на топлина̀та. 石棉能隔热。Гу̀мата е до̀бър ~. 橡胶是很好的绝缘体。❷绝缘子: порцела̀нов ~ 瓷绝缘子 бакелѝтов ~ 电木绝缘子

изола̀тор|ен -*на* изола̀тор 的形容词: ~ни материа̀ли 绝缘材料

изолацио̀н|ен -*на* [形] ❶(将电、热等)绝缘的: ~ни материа̀ли 绝缘材料 ❷(用于隔离传染病的)隔离的,隔离用的: ~на ста̀я 隔离室 ❸隔绝的,孤立的: ~на политѝка 孤立政策

изолационѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈书〉孤立主义

изола̀ци|я [阴] ❶绝缘,隔电;绝缘层: Изола̀цията на електрѝческата мрѐжа бѐ напра̀вена ло̀шо. 电网的绝缘搞得不好。❷绝缘材料,隔电(隔热)材料: Забраня̀ва се употрѐбата на а̀збестови термѝчни ~и. 禁止使用石棉隔热材料。❸〈转〉孤立,隔绝: поста̀вям в ~я 使孤立 ❹隔离: Та̀зи бо̀лест нала̀га ~я. 患这种病的人必须隔离。

изолѝра|м [未,完] ❶使孤立,使隔绝: ~м го 使他孤立起来 Изолѝраха го от оста̀налия свя̀т. 他们使他与外界隔绝了。❷隔离,隔开: ~м бо̀лен от заразѝтелна бо̀лест 把传染病患者隔离起来 ❸使绝缘,使隔电 — **се** [反身,被动] **~не** [中]

изолѝран -*а* ❶ изолѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 1.孤立的,隔绝的,隔离的: ~о явлѐние 孤立的现象 По̀сле настъ̀пи неоча̀квана тишина̀, в ко̀ято се чу̀ваха са̀мо ~и ѝзстрели с автома̀ти. 后来突然沉寂下来,只偶尔听得到一两声自动步枪的枪响。~и бо̀лни 隔离的病人 2.(用绝缘材料)绝缘的: ~а жѝца 绝缘电线 **~о** [副]: живѐя ~о 与人隔绝地生活,离群索居 **~ост** -ността̀ [阴]

изолѝрбанд [阳]〈专〉绝缘胶布

изомѐри [常复,阳]〈化〉(同分)异构体

изопа̀с|вам [未], **изопаса̀** -*ѐш*, -*ох*, -*е* [完] (牲口)把草地上的草吃光(或吃掉很多): Ста̀дото ~е лива̀дата. 羊群把草地上的草吃光了。**~ване** [中]

изопач|а̀вам [未], **изопача̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 曲解,歪曲,颠倒: ~а̀вам ѝстината 曲解真理,歪曲真相 ~а̀вам действѝтелните фа̀кти 歪曲事实 Тѝ всѝчко преувелича̀ваш илѝ ~а̀ваш. 你把一切都加以夸大或歪曲。— **се** [被动] **~а̀ване** [中]

изопачѐн -*а* ❶ изопача̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 颠倒的,曲解的,歪曲的: ~и фа̀кти 颠倒的事实 ~ тѐкст 被歪曲的文字 **~о** [副] **~ост** -ostта̀ [阴]

изо̀п|вам [未], **изо̀пна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -нат [完]〈民〉拉紧,扯紧;展开,使张开;铺开,摊平: ~вам въжѐ 把绳子拉紧 Една̀ лю̀та, парлѝва за̀вист ~ваше лицѐто му. 一种极其强烈的、火辣辣的忌妒心使他的脸紧绷着。— **се** [被动] **~ване** [中]

изо̀п|вам се [未], **изо̀пна се** -неш се, -нах се [完] [中态] 同 изтѐгам се: Обѝча да се ~не на легло̀то. 他喜欢在床上闲躺着。**~ване** [中]

изо̀пна 见 изо̀пвам

изо̀пна се 见 изо̀пвам се

изо̀пнат -*а* ❶ изо̀пна 的过被形动 ❷ [用作形] 同 изпъ̀нат: ~о лицѐ 绷紧的面孔

изор|а̀вам [未], **изора̀** -*ѐш*, -*а̀х* [完] ❶耕好,耕出,耕完(一定面积或全部): Изора̀ ли вчѐра? 你昨天耕完了吗? ~а̀вам полѐ 把田地耕好 Сѐляните ~а̀ха нѝвите си на врѐме. 农民及时把庄稼地耕完了。❷(从地里)耕出来,耕得: Изора̀ха нѝкакви ко̀сти. 他们耕出了一些骨头。— **се** [被动] **~а̀ване** [中]

изора̀н -*а* ❶ изора̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 1.(指土地)犁过的,耕过的: ~а нѝва 耕过的地 2.〈转〉布满沟痕的,有坑的;不像样子的,不美观的,难看的: В нѐговото ~о от ща̀рка лицѐ не сѐ забеля̀зваше нѝ тъга̀, нѝ унѝние. 在他那麻脸上既看不出悲伤,也看不出沮丧。

изоста̀|вам [未], **изоста̀на** -*неш*, -*нах* [完] ❶落在…后面,掉队: ~вам далѐче зад нѐго 远远地落在他的后面 Да спрѐм

ту̀к, че дру̀гите ～наха до̀ста. 我们在这儿停下吧，其他人落得很远了。❷〈转〉落后，落伍，赶不上：～вам в ра̀ботата си 在工作上落后 ～вам в изпълнèнието на пла̀на 在完成计划方面落后 Та̀зи ра̀бота ～ва. 这项工作落后了。Тео̀рията не тря̀бва да ～ва от пра̀ктиката. 理论不应当落后于实践。❸（钟表等）慢：Часо̀вникът ми е ～нал с дèсет мину̀ти. 我的表慢了十分钟。❹保持原状，无变动；滞留，留下，余下：Мно̀го кнѝги ～наха непрода̀дени. 很多书没卖出去。～**ване**［中］

изоста̀вен -*а* ❶ изоста̀вя 的过被形动 ❷［用作形］1.荒芜的，荒废的，废弃的，无人居住的：～о сèло 荒芜的村庄 ～а къ̀ща 无人居住的房子 2.废弃的，被遗弃的，被扔掉的，没有用的：～о ра̀ло 被扔掉的犁杖 3.无人照顾的，无人照管的，被忽视的：～а жена̀ 被丈夫或情人遗弃的女人

изоста̀в|ям［未］，**изоста̀вя** -*иш*，-*их*［完］完全抛弃，弃置不顾，扔下，遗弃，丢下不管；不再做（某事），不再注意，不再有兴趣，戒除：～ям учѝлище 辍学 ～ям профèсията 抛弃自己的职业 ～ям жена̀ си 遗弃妻子 ～ям вся̀каква надèжда 放弃一切希望 ～ям пу̀шенето 戒烟 Паметта̀ запо̀чва да ме ～я. 我的记忆力开始不行了。— **се**［反身，被动］～**яне**［中］

изоста̀на 见 изоста̀вам

изоста̀нал -*а* ❶ изоста̀на 的过主形动 ❷［用作形］落后的：～о сèлско стопа̀нство 落后的农业 ～а страна̀ 落后的国家 ～**ост** -остта̀［阴］：култу̀рна ～ост 文化不发达 у̀мствена ～ост 智力不发达 Тря̀бва да се во̀ди борба̀ с ～остта̀. 应当同落后现象作斗争。

изо̀стрен -*а* ❶ изо̀стря 的过被形动 ❷［用作形］1.（磨得）锋利的：～а бра̀два 磨得很快的斧子 2.尖的：～ ко̀л 尖木桩 ～ но̀с 尖鼻子 3.（指注意力、警惕性、智力、听觉等）敏锐的，特别敏感的，紧张的：～ слу̀х 敏锐的听觉 ～а бдѝтелност 高度的警觉 ～о внима̀ние 高度集中的注意力 ～и нèрви 紧张的神经 4.〈转〉紧张的，尖锐化的，激烈的，剧烈的：～а кла̀сова борба̀ 尖锐的阶级斗争 ～**ост** -остта̀［阴］：～ост на нèрвите 神经的紧张 ～ост на внима̀нието 注意力的集中

изо̀стр|ям［未］，**изо̀стря** -*иш*，-*их*［完］❶使锋利，磨锋利，磨尖，磨快，削尖：Изострѝ то̀я мо̀лив! 你把这支铅笔削尖点。Изострèте ножо̀вете! 你们把刀子都磨快！❷〈转〉使成为更敏锐的：Тря̀бва да ～им бдѝтелността си. 我们应该提高警惕。❸〈转〉使尖锐化，使更加紧张，使剧烈化：Тèзи събѝтия ～иха крѝзата. 这些事件加深了危机。Това̀ обстоя̀телство твърде мно̀го ～и отношèнията им. 这种情况使他们的关系变得十分紧张。— **се**［被动］～**яне**［中］

изотвъ̀д［副］从另一面，从对面

изотвъ̀н［副］从外面，在外边，从外表：Изотвъ̀н къ̀щата изглèжда добрè. 从外表看这幢房子不错。

изотвъ̀тре［副］从里面，从里边：Изотвъ̀тре стенѝте на съда̀ са вла̀жни. 器皿的内壁是湿的。

изотго̀ре［副］从上边，从上面，在上头：Вѝждаха се да слѝзат ～ ба̀вно по пъ̀течката. 可以看见他们慢慢从上边沿小路下来。

изотдалѐч［副］从远处：Тè ѝдат ～. 他们从远处来。◇ **Запо̀чна да разпра̀вя ～.** 他转弯抹角地说起来。

изотдѝре［副］〈粗〉从后边，从后面，在背后：А след всѝчки，～，се вла̀чеше уморèното ку̀че. 那条疲惫的狗跟在大伙的后面吃力地走着。

изотдо̀лу［副］从下面，从下边，在下边：Изотдо̀лу，покра̀й сèлото，се вдѝга гъ̀ст о̀блак пра̀х. 从山下，在村子旁边扬起了浓浓的尘土。

изотèрма［阴］〈地理，气象〉等温线

изотèрмия［无复，阴］〈地理，气象〉等温现象

изотза̀д［副］从后边，从后面，从背后：Тѝ сто̀й ～. 你在后边站着！

изотка̀р|вам［未］，**изотка̀рам**［完］把全部（或很多）挪开（移开）；全牵走，都拉去；全部运走，运走很多；把全体（或很多人）押送走，带走全部（或很多）：Изотка̀раха до едѝн бездèлниците на ра̀бота. 他们把二流子一个不剩地都送去干活。～**ване**［中］

изото̀п［阳］〈理，化〉同位素

изотпрѐд［副］从前面，在前面，从前边：Изотпрѐд ро̀клята ти изглèжда мно̀го по̀-дъ̀лга. 你的连衣裙的前面显得比后面长多了。

изотса̀м［副］从这面，从这边，从这里：Минѝ ～. 你从这儿过去。

изотс|я̀чам［未］，**изотсека̀** -*ечѐш*，-*я̀кох*，-*ѐче*［完］全部砍掉，砍伐完；砍伐很多：Изотся̀коха мла̀дите горѝ през тѝя неспоко̀йни времена̀. 在这些动乱的日子里，他们把小树林都砍伐光了。～**я̀чане**［中］

изотта̀м［副］从那边，从那面，从那里：И изотса̀м，и ～ — всѐ съ̀щата картѝна. 从这边看或是从那边看，都是同样的情景。

изотта̀тък［副］从那边，在那面

изо̀хк|вам［未］，**изо̀хкам**［完］（因疼痛或苦闷而）喊哎哟；呻吟：Ня̀кой ～а в тъмнина̀та. 有人在黑暗中呻吟。～**ване**［中］

изпа̀д|ам[1]［未］，**изпа̀дна** -*неш*，-*нах*［完］❶落下，坠落，掉下来，跌落，脱落：Всѝчките листа̀ са ～нали. 树叶全落了；纸张全散掉了。Къ̀рпата му ～нала от джо̀ба. 他的手绢从兜里掉出来了。❷〈罕〉偶尔到某地（进入某地，出现在某地）：Изпа̀днах в непозна̀т гра̀д. 我偶然到了一座陌生的城市。❸落到，陷入，遭遇（某种新状态或境况）：～ам в отча̀яние 陷入绝望中 Бѐше ～нал в голя̀ма ну̀жда за парѝ. 他落到极缺钱的地步。～ам в беда̀ 遭到灾难 ❹破产，破落，变穷：Сега̀ то̀й е ～нал мно̀го. 现在他变得很穷。❺变瘦，消瘦：Па иква̀ бѐше хубавѝца! — сега̀ тя̀ е ～нала，очѝте ѝ са хлъ̀тнали в глава̀та，чѐлото ѝ е набръ̀чкано... 从前她多么漂亮！如今她消瘦了，眼睛陷了进去，额头布满皱纹…～**ане**［中］

изпа̀дам[2] 见 изпа̀двам

изпа̀д|вам［未］，**изпа̀дам**［完］［只复和三单］许多人（或物），所有人（或物）落下，坠落，跌落，偶而到（某地），出现在（某地）；落到，陷入，遭到；变穷，穷起来：Всѝчки я̀бълки ～аха от бу̀рята. 所有苹果全被暴风刮掉了。～**ване**［中］

изпа̀дна 见 изпа̀дам[1]

изпа̀днал -*а* ❶ изпа̀дна 的过主形动 ❷［用作形］变穷的，破落的，破产的，没落的：～ търго̀вец 破产的商人 ～**ост** -остта̀［阴］

изпа̀п|вам［未］，**изпа̀пам**［完］〈儿〉同 изя̀ждам：Изпа̀па ли си，чѐдо，заку̀ската? 孩子，你把早饭吃完了吗？～**ване**［中］

изпа̀р|вам［未］，**изпа̀ря** -*иш*，-*их*［完］❶用开水烫；用蒸汽熏以消灭，用开水清洗：У̀тре ще ～им дрѐхите и легла̀та. 明天我们要用开水烫衣服和床。❷ 同 опа̀рвам（烫伤）：Дръ̀ж настрана̀ ю̀тията да не мѐ ～иш. 你把熨斗拿到边上一点，别烫着我。— **се**［反身，被动］～**ване**［中］

изпарѐни|е -*я*［中］❶［常复］（慢慢冒出的）气，蒸发出来的

汽：смрадни ～я 臭气 ❷同 изпаряване

изпарйтел -*ят* -*я*［阳］〈技〉❶蒸发机（器）❷蒸发测量仪

изпàря 见 изпàрвам

изпаря̀ 见 изпаря̀вам

изпаря̀ се 见 изпаря̀вам се

изпар|я̀вам［未］，**изпаря̀** -*йш*，-*йх*［完］使（液体）变为汽，使蒸发：Едйн килогрàм вЪглища ～я̀ва 2,46 кг водà. 一千克煤能使2.46千克水蒸发成汽。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

изпар|я̀вам се［未］，**изпаря̀ се** -*йш се*，-*йх се*［完］［中态］❶变为蒸汽，蒸发：Водàта заврè и пòчна да се ～я̀ва. 水开了，开始化为水蒸汽。❷〈转〉消失，消逝，化为泡影，无影无踪：Куражът му се ～й. 他的勇气消失了。Мечтйте й за своя къща и за пò-дрỳги живòт отдàвна се ～йха. 她对有一所自己的房子和过另一种生活的梦想早就破灭了。～**я̀ване**［中］

изпаря̀ем -*а*［形］（指液体）可蒸发的，可挥发的：Всйчки тèчности са ～и — еднй пò-бàвно, дрỳги пò-бързо. 所有液体都是可蒸发的，有的蒸发得慢一些，有的快一些。～**ост** -остта̀［阴］：При слàбо налягане ～остта̀ на тèчностите е пò-голя̀ма. 压力小的时候液体容易蒸发。

изпàс|вам[1]［未］，**изпаса̀** -*èш*，-*ох*，-*е*［完］❶（食草动物）吃完（一定数量的草或庄稼）：Овцèте влèзли в нйвата и ～ли овèса. 羊进了田里把燕麦苗吃光了。❷〈方〉（毛虫等）吃光，毁坏：Проветрй и приберй дрèхите，че ще ги ～àт молцй. 你把衣服晾一晾收起来，不然会被虫子咬坏。～**ване**［中］

изпàс|вам[2]［未］，**изпаса̀** -*èш*，-*ох*，-*е*［完］❶放牧完（牲口）：По тя̀я рудинй овчàрите ～ват грамàдни стадà. 羊倌们在这些山间草坪上放牧一大群一大群的羊。❷（通过放牧）获得，（用放牧）赚 ～**ване**［中］

изпà|свам[3]［未］，**изпàша** -*шиш*，-*ших*［完］（用树枝、皮带和鞭子等）狠打，抽打 ～**сване**［中］

изпà|щам［未］，**изпàтя** -*тиш*，-*тих*［完］遭受不幸，遭受灾难，受罪，受苦：Каквà беля̀ ми дойдè на главàта. Таквòз нèщо не бя̀х ～щал. 多大的灾祸落到我头上，我还没经受过这样的事。Тòй злè си ～ти. 他遭受了很大的不幸。～**щане**［中］

изпедèпс|вам［未］，**изпедèпсам**［完］〈口〉❶学好，学会 ❷把…教坏 ～**ване**［中］

изпека̀ 见 изпйчам

изпепел|я̀вам［未］，**изпепеля̀** -*йш*，-*йх*［完］❶把…烧成灰，焚毁，把…化为灰烬；烧光 ❷〈转〉使耗尽精力，折磨 — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

изпера̀ 见 изпйрам

изпèчен -*а* ❶ изпека̀ 的过被形动 ❷［用作形］烤得好的，烤得合适的：～ хля̀б 烤得好的面包 ❸（被太阳）晒黑的 ❹老练的，内行的，饱经世故的：～ рабòтник 熟练的工人 ～ мошèник 老练的骗子 ～ крадèц 老练的扒手

изпèя 见 изпя̀вам

изпй|вам［未］，**изпйя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］❶喝完，饮完，喝尽（一定量）：～вам чàшата до дъно 干杯 ～вам нèщо на едйн дъх 一口气喝完某种东西 ❷〈民〉（疾病、痛苦等）使极端虚弱，使精力衰竭；消耗尽，使穷竭：Болестта̀（мъката）го ～. 疾病（痛苦）使他变得极其虚弱。❸〈口〉（把钱）全喝光，喝掉：Каквòто изкàрва，～ва го. 他挣的钱都用来喝酒了。— **се**［被动］◇ ～**вам горчйвата чàша** 饮苦杯，把一切痛苦忍受到底 ～**вам кръвта̀（кръвчйцата）на някого**〈口〉残酷地打死（杀死）某人 ～**вам чàшата на страдàнията，на унижèнията** 把一切忍受到底 **Кукувица му е ～ла умà.**〈口〉他完全变傻了。～**ване**［中］

изпикà|вам［未］，**изпикàя** -*еш*，-*х*［完］撒完尿，尿完 — **се**［中态］～**ване**［中］

изпй|лвам［未］，**изпиля̀** -*иш*，-*их*［完］同 изпиля̀вам ～**ване**［中］

изпйлен -а［未］❶ изпиля̀ 的过被形动 ❷［用作形］锉平的，锉光的：～ клю̀ч 锉好的钥匙

изпйля 见 изпйлвам 和 изпиля̀вам

изпил|я̀вам［未］，**изпиля̀** -*йш*，-*йх*［完］锉好，（全）锉完：Изпилйх клю̀човете. 我把钥匙都锉好了。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

изпйпам 见 изпйпвам

изпйпан -*а* ❶ изпйпам 的过被形动 ❷［用作形］〈口〉制作得精巧的，名手制作的

изпйп|вам［未］，**изпйпам**［完］〈口〉（精细地）制作：Шивàчът добрè е ～ал палтòто. 裁缝把这件大衣做得很精细。— **се**［被动］～**ване**［中］

изпй|рам［未］，**изпера̀** -*ерèш*，-*рàх*［完］洗干净，洗完：Изпра̀ дрèхите в трй водй. 她用三和水洗净了衣服。— **се**［反身，被动］～**йране**［中］

изпйсан -*а* ❶ изпйша 的过被形动 ❷［用作形］同 изрисỳван：～и вèжди 画的眉毛

изпй|свам［未］，**изпйша** -*шеш*，-*сах*［完］❶〈民〉同 нарисỳвам（画出，绘画）：Цялата насрèщна стенà бèше ～сана с голя̀ма картйна. 对面的整面墙上画了一幅很大的画。❷画满，写满，写完：Изпйсах тетрàдката. 我写完了一个笔记本。❸（常指从国外）订，订购，订阅：Изпйсах си кнйги. 我订购了书。❹除名；使（病人）出院：Изпйсали го от бòлницата. 他出院了。— **се**［被动］：По лицèто на пътника се ～са учỳдване. 行人的脸上露出惊讶的神色。◇ **Вмèсто да ～ше вèжди，изважда очй.**〈口〉没画成眉毛，却挖掉了眼睛；弄巧成拙。～**сване**［中］

изпйск|вам［未］，**изпйскам**［完］❶突然发出短促的喊叫声：Жàлно ～ва кавàлът и млъква. 木笛凄婉地响起来，又沉寂下去。❷〈口〉高声说话，气冲冲地说话；斥责，斥骂：Къдè пàк бè! — ～а женà му. "你又要上哪儿去？"他妻子气冲冲地说。～**ване**［中］

йзпит［阳］考试；考验：годйшен ～ 学年考试 зрèлостен ～（中学）毕业考试 поправйтелен ～ 补考 държàвен ～ 国家考试（大学毕业考试）подгòтвям се за ～ 准备考试 провèждам ～ 举行考试 държа̀（издържам）～ 考试及格（通过考试）пропàдам（провàлям се）на ～ 考试不及格，考试没通过 явя̀вам се на ～ 参加考试 Взèх си ～а по рỳски езйк. 我通过了俄语考试。Йзборите бя̀ха сериòзен ～ за политйческата зрèлост на нарòда. 选举是对人民政治成熟性的一个严肃的考验。

изпйт -*а* ❶ изпйя 的过被形动 ❷［用作形］（指容貌）枯瘦的，苍白的；贫血的：～о и блèдо лицè 干瘦苍白的脸 изглèждам ～ 样子虚弱

изпйтам 见 изпйтвам[1] 和 изпйтвам[2]

изпйтан -*а* ❶ изпйтам[1] 和 изпйтам[2] 的过被形动 ❷［用作形］1.经过考验的，经受过锻炼的，有效的，坚强的：～ боèц 经过考验的战士 ～о срèдство 有效的方法 2.可靠的，忠诚的：～и момцй 忠诚的小伙子们 3.非常有经验的，内行的：

～ мàйстор 有经验的师傅

изпитàни|е -*я* [中] ❶考验;锻炼,检验: издържам ～е 经得住考验 Предстой ми тèжко ～е. 我面临着严重的考验。❷非常难过的感受,不幸: Той бè преживял мнòго ～я. 他经历了很多不幸。❸试验: Ще напрàвим ～е на машѝната. 我们要试验这台机器。

изпитàтел -*ят* -*я* [阳] 试验人员;试机者

изпитàтел|ен -*на* [形] ❶(指目光)审视的,注视的;好问的,好研究的;敏锐的,锐利的: ～ен пòглед 审视的目光 ❷实验的,研究的: земедèлски ～ен ниститут 农业研究所 **～но** [副]: Изпитàтелно и недоверчѝво изглèжда всèкиго, кòйто му говòри. 他审视地、不信任地望着每一个跟他说话的人。

изпѝт|вам[1] [未], **изпѝтам** [完] ❶考,(进行)考试: ～вам студèнти 考(大)学生 Предмèтът, по кòйто ～ваха, бèше бългàрска истòрия. 他们考的科目是保加利亚历史。❷考验,试验,试用: ～вам мотòр 试验发动机 ～вам сѝлите си 试验自己的力量 ～вам верносттà му 考验他的忠诚 ～вам въздèйствието на лекàрство върхỳ човèк 试验药物对人的作用 ❸〈转〉(通过间接的方式)了解,打听: Той ѝскаше да ～а тàя рàбота изтъ̀нко. 他想仔细地打听这件事。— **се** [被动] **～ване** [中]

изпѝтва|м[2] [未], **изпѝтам** [完] ❶感到,感受,感觉: ～м рàдост (стрàх) 感到高兴(害怕) ～м съжалèние (разкаяние) 感到遗憾(后悔) ～м глàд 感到饿 ～м удовòлствие от нèщо 对…感到高兴 не ～м нѝкакво желàние за товà 对此丝毫不感兴趣 ❷经受,体验,尝试,忍受: ～м ỳдар 经受打击 В младèнските си годѝни той ～л мнòго горчивинѝ. 他年轻时尝到了许多苦头。**～не** [中]

изпитвàч [阳]〈口〉主考人

ѝзпит|ен -*на* [形] 考试的,测验的: ～на комѝсия 考试委员会 ～на тàкса (预先交的)考试费,报考费 ～на сèсия 考期 ～ен предмèт 考试科目 ◇ **～на трèска** (考试前的)怯考,怯场

изпитнѝ [阴]〈民〉困难,危险,考验

изпѝчам [未], **изпекà** -*ечèш*, -*èкох*, -*èче*, 过主形动 -*èкъл*, -*èкла* [完] ❶烤出,烤成,烤好,烤透,烤熟: Изпѝча на дèн по стò хля̀ба. 他一天烤出一百个面包。Тя е ～èкла слàдък млѝн. 她烤了一个甜甜的大起酥。❷烤制,烧制: ～ѝчам тỳхли 烧砖 ❸烤完: Изпèкох геврèците. 我把面包圈烤完了。❹〈转〉学好,学会,掌握;改进,完善 ❺〈转〉做好,解决好,处理好,安排好: Добрè ～èкоха рàботата. 他们把事情安排得很好。◇ **～ѝчам занаят** 〈口〉熟练掌握手艺 — **се** [被动,中态] **～ѝчане** [中]

изпѝша 见 изпѝсвам

изпищя̀вам [未], **изпищя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли* [完] 突然发出短促的尖叫声,突然尖叫一声: ～я̀вам от ỳжас 由于恐惧而尖叫一声 Локомотѝвът ～я̀ и тръ̀гнахме. 机车发出一声尖叫,我们便出发了。**～я̀ване** [中]

изпѝя 见 изпѝвам

изплàва|м [未,完] ❶同 изплỳвам: Изплàвах на брегà. 我浮上岸来。❷〈转,口〉离开危险的境地,脱离险境,摆脱困境: Вълчàн е òпитен. Той ще ～ при всѝчки обстоя̀телства, кòйто бѝха се изпрèчили на пъ̀тя му. 沃尔昌是个有经验的人,他会应付任何阻碍他前进的情况。❸〈转,诗〉逐渐出现,慢慢浮现,变得可以看见: Над потъмнèлите клòни на дървèтата ～ мèсецът. 月亮浮现在昏暗的树枝上边。**～не** [中]

изплàв|ям [未], **изплàвя** -*иш*, -*их* [完] ❶洗漱,漂洗,涮;洗漱完,涮完: ～ям дрèхите на рекàта 在河里涮洗衣服 ❷洗(矿石) — **се** [被动] **～яне** [中]

изплàк|вам[1] [未], **изплàкна** -*неш*, -*нах* [完] (洗濯后用清水)涮,涮洗: Изплàквам си устàта. 漱口。～вам съдовете 涮器皿 — **се** [被动] **～ване** [中]

изплà|квам[2] [未], **изплàча** -*чеш*, -*ках* [完] ❶大哭一阵,大哭起来,哭一会儿: Женàта ～ка. 女人大哭起来了。❷〈诗〉哭诉: ～квам му бòлката си 对他哭诉自己的痛苦 — **се** [被动]: Не мòже да ти се ～че от снахà си. 她简直向你说不尽她对儿媳妇的怨恨。◇ **～квам си очѝте** 〈民〉哭瞎眼睛;哭坏身体 **～кване** [中]

изплàкна 见 изплàквам[1]

изпламтя̀вам [未], **изпламтя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли* [完] 突发火焰,突然燃烧起来,燃起: Òгънят ～я̀, катò че ли наля̀ха мàсло в нèго. 火突然旺起来,好像浇了油似的。**～я̀ване** [中]

изплатя̀ 见 изплàщам

изплатя̀ се 见 изплàщам се

изплàча 见 изплàквам[2]

изплàш|вам [未], **изплàша** -*иш*, -*их* [完] ❶突然惊吓,使惊慌失措,吓唬,恫吓(住),恐吓(住): Трỳдностите не гò ～иха. 困难没有吓倒他。❷(把很多人或所有人)吓着 — **се** [被动,中态] **～ване** [中]

изплà|щам [未], **изплатя̀** -*тѝш*, -*тѝх* [完] ❶分期付款,缴纳: Ще ～ща апартамèнта òще трѝ годѝни. 他买这套住宅还得分期付款三年。～щам внòска 缴纳会费 ❷还清,偿清: Òще не è ～тѝл стàрия дълг. 他还没还清旧账。◇ **～щам грях(винà)** 赎罪 — **се** [被动] **～щане** [中]

изплàщам се [未], **изплатя̀ се** -*тѝш се*, -*тѝх се* [完] [中态] 同 издължàвам се: Àз съм ти рабòтил и за тя̀я парѝ съм се ～тѝл. 我为你工作过,就算是把你借给我的钱还清了。

изплèв|ям [未], **изплевя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 把杂草锄净(锄完,锄掉很多): Катò напойла цветя̀та, ～ѝла им наòколо понѝкналите всякакви дрỳги бѝлки. 她浇完花,把花周围长出的各种杂草都锄掉了。— **се** [被动] **～яне** [中]

изплèз|вам [未], **изплèзя** -*иш*, -*их* [完] **～вам езѝк** 1.伸出舌头: Кỳчето се прозя̀на, ～и дъ̀лгия си езѝк и се облѝзва. 狗打了个哈欠,伸出长舌头,舔起自己的身子来。2.〈转〉疲乏,疲惫不堪 **～ване** [中]

изплèз|вам се [未], **изплèзя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 向某人吐舌头(表示轻微的嘲弄,奚落,挑逗): И тя̀, катò му се ～и гàлено от вратàта, изчèзна. 她在门口向他撒娇地吐了一下舌头便走开了。**～ване** [中]

ѝзплес [阳] **на ～** (用器械打击时)歪着,斜着: Вратà му облѝваше кръв, кòято ѝдеше от главàта, защòто светослàвовият мèч го бè удàрил с плòската си странà и на ～. 他脖子上的血是从头部流下来的,因为斯维托斯拉夫的剑是用平面斜着砍的。

изплъ̀с|вам се [未], **изплъ̀сна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] 〈方〉❶同 изплъ̀звам се: От ỳдарна ръкà се дèло не ～ва. 事情由能干的人办,不会落空。❷〈转〉偏,斜,离题: ～вам се от прàвия път 离开直路 ❸逃避责任,逃脱 **～ване** [中]

изплèск|вам [未], **изплèскам** [完] 〈口〉弄脏,染污: Пъ̀тниците бя̀ха цèли ～ани с кàл. 旅客们身上溅满了泥。— **се** [被动] **～ване** [中]

изплèсна се 见 изплèсвам се

изплетà 见 изплѝтам

изплѝск|вам [未], **изплѝскам** [完] ❶(把液体)倒出,倒掉,撩出,泼出,洒出: Кòй я гòни, та си ~а мèнците да бя̀га? 谁在追她,使得她把水桶里的水倒掉就跑了? ❷(水)带着声响溅出: Водàта ~а. 水溅出响声。❸泼湿,溅脏: Цял ме ~а с кал. 他溅了我一身泥。— **се** [被动] ~**ване** [中]

изплѝ|там [未], **изплетà** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完] 编成,织成,编完,织完,编结完: ~ѝтам мрѐжа 织完网 Когàто кòнят стоѐше в яхъ̀ра, тòй му ~ѝташе грѝвата и опàшката на плѝтки. 当马在马棚里呆着的时候,他把马鬃和马尾编成了辫子。◇ ~**ѝтам си кòшницата** 〈口〉达到自己的愿望,满足自己的利益 — **се** [被动] ~**ѝтане** [中]

изплу̀ва|м [未,完] ❶浮出,泅出;浮上来,漂上来,浮出水面: ~м на брегà 浮上岸来 ~м на повъ̀рхносттà 漂到表面 Мàслото ~ над водàта. 油漂在水面上。❷露出,显出;出现,暴露: Слъ̀нцето ~ катò огрòмно кълбò над планинѝте. 太阳像个大球从山后边升起。Еднà нòва мѝсъл ~ в съзнàнието ми. 一个新的念头在我脑子里浮现。❸〈口〉摆脱(困苦的生活),挣脱,脱离,逃脱 ~**не** [中]

изплъ̀з|вам се [未], **изплъ̀зна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] ❶从…滑下来,滑掉,滑倒: Сапу̀нът ми се ~на из ръкàта. 肥皂从我手里滑掉了。❷〈转〉(悄悄地)逃掉,逃跑,溜掉,逃脱,摆脱: ~вам се от ръцѐте му 从他手里逃脱出来 ~вам се от наказàние 逃脱惩罚 ❸〈转〉(不知不觉地)消失: ~вам се от очѝте 不知不觉地在眼前消失 ~**ване** [中]

изплю̀|вам [未], **изплю̀я** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 吐出,唾出: Вòлът дъ̀вче нѝкаква хартѝя и нѝто я гъ̀лта, нѝто я ~ва. 牛在咀嚼一块纸,既不把它吞下去,也不把它吐出来。◇ ~**вам кàмъчето** 1.不再沉默 2.(无意中)泄露秘密 — **се** [中态] ~**ване** [中]

изплю̀ск|вам [未], **изплю̀скам** [完]〈口,藐〉(贪婪地)吃(喝)完,吃(喝)光,(大口地)吃(喝)很多: Когà ~ахте всѝчкия боб? 你们什么时候把芸豆全吃光了? Скрѝй ракѝята, че тòй я ~ва на бъ̀рза ръкà. 你把白酒藏起来吧,不然他很快就会喝完。~**ване** [中]

изплющ|я̀вам [未], **изплющя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 突然发出啪啪声(哗哗声,冲击声,拍打声): Камшѝкът ~я̀ и конѐте лѝтнаха. 鞭子啪的一响,马就飞跑起来。~**я̀ване** [中]

изплю̀я 见 изплю̀вам

изпля̀ск|вам [未], **изпля̀скам** [完] 突然发出击掌声(拍手声,啪哒声,扑通声): Тя ~а рàдостно с ръцѐ. 她高兴地拍了一下手。~**ване** [中]

изпо- [动词复合前缀] 表示动作依次全部完成,例如 изпозаспѝвам (全都睡着,很多人都睡着), изпозаля̀гам (全都躺下,很多人都躺下), изпопàдам (落下许多,全都落下), изпоналàвям (抓住很多), изпоя̀ждам (吃掉许多,吃光), изпобъ̀рквам (全弄乱)

изпобел|я̀вам [未], **изпобелѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 渐渐变白;变得相当白 ~**я̀ване** [中]

изпоберà 见 изпобѝрам

изпобѝ|вам [未], **изпобѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶把全体(或很多)痛打一顿: Катò се разсъ̀рди, ~ва децàта. 他一生气就把孩子们都痛打一顿。❷把全部(或很多野兽)捕获: Изпобѝха дѝвеча в горàта, не остàна нѝ зàек, ни птѝца. 他们把林子里的禽兽全打光了,既没剩下兔子,也没剩下鸟。— **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

изпобѝ|вам се [未], **изпобѝя се** *-еш се, -х се* [完] [中态]〈口〉同 изпотрѐпвам се ~**ване** [中]

изпобѝя 见 изпобѝвам

изпобѝя се 见 изпобѝвам се

изпоблъ̀ск|вам [未], **изпоблъ̀скам** [完] 推(撞,挤)得很厉害: Изпоблъ̀скаха ме в трамвàя. 在电车上人们使劲推挤我。~**ване** [中]

изпобò|ждам [未], **изпободà** *-дѐш, -дòх, -дѐ* [完] 刺破(很多处),扎遍: Изпобòдох си пръ̀стите с тѐзи крѝви иглѝ и на тàзи тъмнинà. 使用这些弯针,加上这么暗,我的手指头给扎破多处。~**ждане** [中]

изпобол|я̀вам се [未], **изпоболѐя се** *-ѐеш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态,只复和三单] (全体或很多人)一个接一个地病倒(患病): Изпоболя̀хме се в тѝя студѐни и мъглѝви днѝ. 在这寒冷多雾的日子里,我们一个个都病了。~**я̀ване** [中]

изпобъ̀рк|вам [未], **изпобъ̀ркам** [完] 全弄乱,全搞乱,使相当混乱,使相当紊乱: Изпобъ̀ркал е смѐтките си. 他把账目全弄乱了。~**ване** [中]

ѝзповед *-тà, -и* [阴] ❶自白: прàвя ~ пред нѐго 向他自白 ❷〈宗〉忏悔

изповедàни|е [中] 宗教,信仰: свободà на ~ята 宗教信仰自由

изповѐдни|к *-ци* [阳]〈宗〉听取忏悔的神甫

изповѐхна 见 изповя̀хвам

изповър|звам [未], **изповъ̀ржа** *-жеш, -зах* [完] 捆绑全部(或许多): Да остàнахме тỳк òще ня̀колко чàса, тỳрците бѝха ни ~зали бѐз мнòго затруднѐние. 我们要是在这儿再停留几小时,土耳其人就会轻松地把我们都捆绑起来。~**зване** [中]

изповя̀|двам [未], **изповя̀дам** [完] ❶自白,吐露,述说,吐出,道出: Тòй се признà и ~а ѝстината. 他供认了,说出了真情。Изповя̀дай ми каквò ти тежѝ на душàта. 你告诉我你有什么心事吧。❷〈宗〉(神甫)听取忏悔 ❸信奉,信仰(某种宗教): Каквà вя̀ра ~вате? 您信奉什么宗教? — **се** [被动] ~**ване** [中]: 1. изповя̀двам 和 изповя̀двам се 的动名词 2.宗教信仰

изпов|я̀хвам [未], **изповѐхна** *-ѐхнеш, -ѐхнах* [完] ❶ [只复] (一个接一个地)全枯萎,全凋谢: От сланàта цветя̀та ~я̀хнаха. 由于下霜,花都凋谢了。❷枯萎(凋谢)得很厉害,完全枯萎: В дỳшната стàя цвѐтето бѐше ~я̀хнало. 在闷热的屋子里,花枯萎了。~**я̀хване** [中]

изпогàз|вам [未], **изпогàзя** *-иш, -их* [完] 踩坏很多(或全部),踩死: Мѝнали през ливàдата и ~или тревàта. 他们走过草地,把草都踩坏了。~**ване** [中]

изпог|àрям[1] [未], **изпогоря̀** *-орѝш, -оря̀х*, 过主形动 *-оря̀л, -оря̀ла, -орѐли* [完] (全部)烧掉,烧掉很多,烧尽,烧光,烧完;干枯,旱死;晒黑,烤伤,灼伤: Настàна еднà сỳша през ля̀тото, та ~оря̀ всѝчко. 夏天一场大旱,一切都干死了。~**àряне** [中]

изпог|àрям[2] [未], **изпогоря̀** *-орѝш, -орѝх* [完] ❶烧掉(烧毁)大量(或全部);旱死大量(或全部): Тàя зѝма ~орѝхме дъ̀рвата до трескà. 今年冬天我们把木柴烧得一点不剩。❷烧

坏很多处，烤伤很多处，灼伤很多处：Изпогоря̀ха ми покрѝвката на ма̀сата с тѐзи цига̀ри. 他们抽烟把我的桌布烧了很多洞。— **се**［被动］**～а̀ряне**［中］

изпогѝ|вам［未］，**изпогѝна** *-неш，-нах*［完］❶［只复和三单］（很多人或全部都）死去（牺牲）：В то̀зи бой ～на до̀ста свя̀т. 在这场斗争中死了很多人。❷遭受很大困难（痛苦，苦难）：Ще ～нете на то̀я вя̀тър. 在这样的大风中你们要受罪了。**～ване**［中］

изпогоря̀ 见 изпога̀рям[1] 和 изпога̀рям[2]

изпогра̀б|вам［未］，**изпогра̀бя** *-иш，-их*［完］抢劫光，掠夺光；抢劫很多 **～ване**［中］

изпогу̀б|вам［未］，**изпогу̀бя** *-иш，-их*［完］❶（一个接一个地）丢失完（或很多），遗失光，失去，掉光：Едно̀ по едно̀ ～их си всѝчки мани̇̀ста от герда̀на. 我把项链上的珠子一个个地全丢光了。❷把全体（或很多人）打死（杀死，害死）：Тѐзи кръвопѝйци ～иха света̀. 这些刽子手把人都杀害了。**～ване**［中］

изпо̀д［前］从…下面，从…底下：излѝзам ～ земя̀та 从地底下出来 По лицѐто и по коса̀та му ～ калпа̀ка течѐше кръв. 血从他帽子下面沿着脸和头发流下来。◇ **глѐдам ～ вѐжди**（**～ око̀**）1.皱着眉看，怒视 2.偷看

изпода̀вя 见 изпода̀вям[1] 和 изпода̀вям[2]

изпода̀в|ям[1]［未］，**изпода̀вя** *-иш，-их*［完］使很多（或全体）（人或动物）沉没；使很多（或全体）（人或动物）淹死 — **се**［中态］：Мно̀го хо̀ра се ～иха при наводнѐнието. 很多人在洪水中淹死。**～яне**［中］

изпода̀в|ям[2]［未］，**изпода̀вя** *-иш，-их*［完］掐死（勒死，扼死，断送）很多（或全部）：Вълци ～иха овцѐте. 狼把羊都咬死了。**～яне**［中］

изподѝр［副］以后，后来，然后

изподѝ|рам［未］，**изподеря̀** *-ерѐш，-ра̀х*［完］❶撕破（扯破，弄破）多处，全都撕破（扯破，弄破）：Изгу̀бих пътѐката, та си ～ра̀х дрѐхите из храстала̀ка. 我迷了路，在灌木丛里把衣服都划破了。❷把很多人（或所有人）的身体抓破（抓伤，划破，弄上搔痕）：Ко̀тката ми ～ра̀ ръцѐте. 猫把我的两只手都抓破了。— **се**［反身，被动］**～ѝране**［中］

изподра̀н *-а* ❶ изподеря̀ 的过被形动 ❷［用作形］1.同 изпокъ̀сан：～и дрѐхи 刮破的衣服 2.同 изподра̀скан：Детѐто излѐзе от тръна̀ка с ～и ръцѐ и крака̀. 这孩子从荆棘丛中走出来时手脚都划破了。

изподра̀скам 见 изподра̀скавам

изподра̀скан *-а* ❶ изподра̀скам 的过被形动 ❷［用作形］整个地（或多处）划破（划伤，抓破）的，弄上很多搔痕的：～и пра̀шни крака̀ 被划伤许多地方的、沾满灰尘的两脚

изподра̀|скавам［未］，**изподра̀скам** 和 **изподра̀ща** *-щеш，-скаx*［完］❶把很多（或全部）东西划破（抓破）；划出很多印子：Детѐто ～а кни̇̀гите. 孩子们把书都划破了。❷划破（撕破，抓破）许多处：Ко̀тката ～скала детѐто. 猫把孩子抓伤了好几处。**～скване**［中］

изпожѐн|вам[1]［未］，**изпожѐна** *-еш，-ах*［完］同 изпожъ̀нвам **～ване**［中］

изпожѐн|вам[2]［未］，**изпожѐня** *-иш，-их*［完］使全部都结婚（成家）；使很多人都结婚（成家）：За тя̀я двѐ-трѝ годѝни ～и си децàта. 这两三年内他给自己的孩子都成了家。— **се**［中态］**～ване**［中］

изпожѝл|вам［未］，**изпожѝля** *-иш，-их*［完］❶把全体（或许多人）都蜇（刺）了：Осѝте ～иха децàта. 黄蜂把孩子们都蜇了。❷蜇（刺）多处：Пчелѝте ми ～иха ръцѐте. 蜜蜂把我的手蜇了好几处。**～ване**［中］

изпожъ̀н|вам［未］，**изпожъ̀на** *-еш，-ах*，过被形动 *-ат*［完］收割完，收割很多：С но̀вата жетва̀рка за пѐт дѐна ～ахме всѝчки нѝви. 使用新收割机，我们用五天时间就把所有田地上的庄稼都收割完了。**～ване**［中］

изпозабра̀в|ям［未］，**изпозабра̀вя** *-иш，-их*［完］（逐渐地）把一切（或很多东西）忘掉：Зна̀ех мно̀го прѝказки, но съм ги ～ил. 以前我知道很多故事，但是慢慢都忘了。**～яне**［中］

изпозавлѝчам［未］，**изпозавлека̀** *-ечѐш，-я̀кох，-ѐче*［完］把…的很多东西据为己有，不还（所借钱物），攫取：Не му̀ да̀вайте парѝ, че ще ви ～ечѐ. 别借给他钱，因为他不会还你们的。**～ѝчане**［中］

изпозадря̀мвам［未］，**изпозадрѐмя** *-ѐмеш，-я̀мах*［完］［只复和三单］全体（或很多人）开始打盹（打瞌睡）：Всѝчки ～я̀маха край огнѝщето. 大家都在火塘旁边打起盹来。**～я̀мване**［中］

изпозаклю̀ч|вам［未］，**изпозаклю̀ча** *-иш，-их*［完］全部锁上（锁住，闩上）：Женà му е ～ила всѝчки чекмеджѐта. 他妻子把所有抽屉都锁上了。**～ване**［中］

изпозалѝвам［未］，**изпозалѐя** *-ѐеш，-я̀х*［完］淹没（灌满，注满，浸满）：От наводнѐнието река̀та придойдѐ мно̀го и ～я̀ ѝ нѝви, ѝ зеленчу̀кови градѝни, ѝ па̀сбища. 由于洪水，河水猛涨，把田地、菜园和牧场都淹没了。**～ѝване**［中］

изпозама̀звам［未］，**изпозама̀жа** *-жеш，-зах*［完］把…全抹上，（用白灰或泥）把墙等都泥上；把一切掩盖住：Изпозама̀зах всѝчки ду̀пки и пукнатинѝ по стенѝте. 我把墙上的洞和裂缝都泥上了。**～зване**［中］

изпозамръ̀з|вам［未］，**изпозамръ̀зна** *-неш，-нах*［完］［只复和三单］（很多人、动物或东西）冻坏（冻死；觉得极冷）；全都冻坏（冻死；觉得极冷）：Изпозамръ̀знахме на то̀зи вя̀тър. 我们吹着风，全都冻坏了。Карто̀фите ～наха. 土豆全都冻坏了。**～ване**［中］

изпозаспѝвам［未］，**изпозаспя̀** *-ѝш，-а̀х*［完］［只复和三单］（全体或很多人）入睡，睡着 **～ѝване**［中］

изпозатва̀рям［未］，**изпозатво̀ря** *-о̀риш，-о̀рих*［完］把很多（或全部）关上（关闭，关住），把很多人（或全体）关起来：Изпозатво̀рих всѝчки прозо̀рци. 我把所有窗子都关上了。**～а̀ряне**［中］

изпоизбѝ|вам［未］，**изпоизбѝя** *-еш，-х*［完］打死（杀戮，屠杀）很多（或全体）— **се**［被动，互及］**～ване**［中］

изпока̀л|вам［未］，**изпока̀лям**［完］使很多（或全部）污染，把…全弄脏：Вля̀зох в къщи с ка̀лни обу̀вки и ～ях нався̀къде. 我穿着沾满泥的鞋进了屋子，把所有地方都弄脏了。**～ване**［中］

изпока̀п|вам[1]［未］，**изпока̀пя** *-еш，-ах*［完］［只复和三单］全部凋落（凋谢）；全部疲劳过度：Изпока̀пахме от умо̀ра. 我们全都累得精疲力竭。Листа̀та на дървѐтата ～аха. 树叶全都凋落了。◇ **Изпока̀пваме от смя̀х.** 我们笑得没力气了，我们笑得直不起腰来。**～ване**［中］

изпока̀п|вам[2]［未］，**изпока̀пя** *-еш，-ах*［完］给很多地方（或全部）弄上污渍（油滴、汤汁等），把…弄脏：Изпока̀пахме ма̀сата с мастѝло. 我们把满桌子都滴上了墨水。— **се**［反身］

～ване［中］

изпокàпя 见 изпокàпвам[1] 和 изпокàпвам[2]

изпокàр|вам се［未］，**изпокàрам се**［完］［互及］与很多人(或全体)吵嘴(吵架，争吵)：～вам се с всѝчки съсѐди 跟所有的邻居吵架 ～**ване**［中］

изпокàстр|ям［未］，**изпокàстря** *-иш*，*-их*［完］给很多(或全部)树剪枝：Изпокàстриха ця̀лата градѝна. 他们给整个果园的树都剪了枝。～**яне**［中］

изпокра̀|двам［未］，**изпокрада̀** *-дѐш*，*-дох*，*-дѐ*，过主形动 *-л*［完］偷去很多(或全部)，偷光：Тѐ ～доха имàнето и покъщнината на сѐляните. 他们把农民的财产和家具都偷光了。～**дване**［中］

изпокрѝ|вам［未］，**изпокрѝя** *-еш*，*-х*，过被形动 *-т*［完］隐藏很多(或全部)东西，隐瞒，遮掩：Акò ня̀ма зо̀рка бдѝтелност，спекулàнтите ще ～ят хранѝте. 如果不保持警惕，投机商们会把粮食都藏起来。— **се**［反身］：Бу̀рята разпръсна ця̀лата компàния. Всѝчки се ～ха，кòй къдѐто свàри. 暴风雨把那伙人冲散了，大家各自就近躲起来。～**ване**［中］

изпокълц|вам［未］，**изпокълцам**［完］把很多(或全部)树木砍短(截短，砍掉) ～**ване**［中］

изпокърп|вам［未］，**изпокърпя** *-иш*，*-их*［完］缀补(缝补，织补)很多东西；缀补很多地方：Изпокърпих дрѐхите си. 我把衣服全缝补完了。～**ване**［中］

изпокърт|вам［未］，**изпокъртя** *-иш*，*-их*［完］把很多(或全部)东西打下来(打掉；撬开，拆开，拆下来)；(把树)连根拔出(掘出)；根绝，根除 ～**ване**［中］

изпокърш|вам［未］，**изпокърша** *-иш*，*-их*［完］折断(拆毁)很多(或全部)：Вя̀търът ～и горàта. 风把树木都折断了。— **се**［被动］：Я̀булката ще се ～и от плòд. 苹果树要被树上的果实压断了。～**ване**［中］

изпокъсам 见 изпокъсвам

изпокъсан *-а* ❶ изпокъсам 的过被形动 ❷［用作形］撕破很多处的，破烂的：～и дрѐхи 破烂衣服

изпокъс|вам［未］，**изпокъсам**［完］❶把(许多处)撕破；撕破很多(或全部)，撕碎，完全撕破：Изпокъсал си дрѐхите. 你把衣服都撕破了。❷掐(折坏，揪掉)很多(或全部)：Децàта влѐзли в градѝната и ～али всѝчки цветя̀. 孩子们进了花园，把所有的花都掐下来了。— **се**［被动］～**ване**［中］

ѝзпол［阳］〈方〉同 ѝзполица：Лозя̀та ги дàдохме нѝе пролѐтес на ～，че мно̀го ни бя̀ха. 今年春天我们把葡萄地按对分制租出去了，因为我们的葡萄地太多了。

използвàемост *-тà*［无复，阴］可利用性，可使用性，可运用性

използвàч［阳］〈口，不赞〉为自己的私利而利用别人的人，喜欢利用人的人

изпо̀лз[у]ва|м［未，完］❶利用，趁，借：～м слу̀чая 借此机会 ～м всѝчки срѐдства 利用一切手段 ～м вся̀ка мину̀та 利用每一分钟 ～м о̀пита на мѝналото 利用过去的经验 Тòй ～ о̀бщата залисия̀ и излѐзе незабеля̀зано от стая̀та. 他趁大家心不在焉的时候，悄悄地走出房间。❷使用，运用；度(时间)：Полѝцията ～ срещу̀ рабо̀тниците сълзлѝви гàзове. 警察对工人们使用催泪弹。Тѐ ～т тàзи нòва тѐхника за воѐнни цѐли. 他们把这种新技术用于军事目的。～м товà врѐме 利用这个时间 — **се**［被动］：Разлѝчните отпàдъци мòгат да се ～т. 各种废料都可以利用。～**не**［中］

ѝзполица［无复，阴］〈旧，民〉对分制(利用土地者与土地所有者平分土地上的收获物)，平分制 ◇ **на** ～ 与土地的主人平分收获物，对分 **дàвам на** ～ (土地主人)按对分制出租土地 **взѐмам на** ～ (佃户)按对分制租种土地

изполичàр *-ят*，*-я*［阳］，**изполичàрка**［阴］〈民，旧〉按对分制租种土地的人

изполом|я̀вам［未］，**изполомя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］折(折断，打断，折毁)很多(或全部)：Сѝлният вя̀тър ～ѝ клòните на дървѐтата. 大风把很多树枝刮断了。～**я̀ване**［中］

изпол|ъ̀гвам［未］，**изпол|ъ̀жа** *-жеш*，*-гах*［完］欺骗很多人(或全体) ～**гване**［中］

изпомàц|вам［未］，**изпомàцам**［完］把很多东西(或一件东西的许多处)弄污，弄脏 — **се**［反身，中态］～**ване**［中］

изпомàчкам 见 изпомàчквам

изпомàчкан *-а* ❶ изпомàчкам 的过被形动 ❷［用作形］揉皱得很厉害的，压出很多皱褶的；挤压得很厉害的，完全压坏的；轧伤得很厉害的，轧死的：～и дрѐхи 皱得很厉害的衣服 ～и цветя̀ 踩坏的花

изпомàчк|вам［未］，**изпомàчкам**［完］把许多东西(或一件东西的许多处)揉皱(压出皱褶；揉碎，揉坏，轧伤，轧死) ～**ване**［中］

изпомежду̀［前］在中间，当中：Изпомежду̀ нàс нѝкой не ѐ протѝв товà предложѐние. 我们当中谁也不反对这个建议。

изпо̀мп|вам［未］，**изпо̀мпам**［完］(用唧筒)抽出，吸干 — **се**［被动］～**ване**［中］

изпонадра̀|скв|ам［未］，**изпонадра̀скам** 和 **изпонадра̀щя** *-щиш*，*-скax* 和 *-щих*［完］在许多处划上道道，到处弄上划痕，划遍；歪歪斜斜地写遍，全划拉上字：Изпонадра̀скали стенѝте. 他们把墙都划上了道道。Изпонадра̀сках всѝчки листà на тетра̀дката. 我把本子上的每一页都划拉上了字。～**скване**［中］

изпонаду̀пч|вам［未］，**изпонаду̀пча** *-иш*，*-их*［完］在许多处凿孔(穿孔)，穿出很多破孔，破出很多窟窿：Ця̀лото ми палтò е ～ено от молцѝ. 我的大衣被虫子咬出很多窟窿。— **се**［被动］～**ване**［中］

изпонаизля̀|зам［未］，**изпонаизля̀за** *-ѐзеш*，*-я̀зох*，*-ѐзе*［完］［只复和三单］(很多人或全体)出来

изпонакъсва|м［未］，**изпонакъсам**［完］撕破(扯破)很多，全撕破(扯破)，掐(揪)很多(或全部) ～**не**［中］

изпоналя̀гва|м［未］，**изпоналя̀гам**［完］［只复和三单］很多人(或全体)躺下：Изпоналя̀гахме на тревàта. 我们都躺到草地上。～**не**［中］

изпонапѝ|вам се［未］，**изпонапѝя се** *-еш се*，*-х се*［完］［只复和三单］很多人(或全体)喝够(饮足，畅饮，喝醉)：Го̀стите се ～ха. 客人们全畅饮了一通。～**ване**［中］

изпонас|ѝчам［未］，**изпонасекà** *-ечѐш*，*-я̀кох*，*-ѐче*［完］砍许多，砍足，砍出(劈出，剁出)许多；砍完，砍光，劈完，剁完；切碎(剁碎)许多 ～**ѝчане**［中］

изпонацàпва|м［未］，**изпонацàпам**［完］弄脏许多；全弄脏 — **се**［反身，被动］～**не**［中］

изпопа̀д|вам［未］，**изпопа̀дам**［完］［只复和三单］落下许多(或全部)，倒下许多(或全部)，大批跌倒，栽倒许多(或全部)：Ча̀шите ～аха и се разля̀ха. 杯子全倒下，酒全洒了。～**ване**［中］

изпоплàщ|вам［未］，**изпоплàша** *-иш*，*-их*［完］使许多人

(或全体)大惊(害怕得不得了)：Изпопла̀шихте деца̀та с тѝя гърмѐжи. 你们弄出这些轰响声把孩子们都吓坏了。— **се** [中态] ～**ване** [中]

изпоплѐсква|м [未], **изпоплѐскам** [完] 全弄脏 — **се** [被动] ～**не** [中]

изпопръ̀сква|м [未], **изпопръ̀скам** [完] 溅洒很多(或全部),溅遍,洒遍,喷遍;洒完,喷完 — **се** [反身] ～**не** [中]

изпопу̀к|вам [未], **изпопу̀кам** [完] 裂开许多,全部裂开,出现许多裂缝(裂纹,裂痕) — **се** [被动]：От земетресѐнието стенѝте на къ̀щите се ～аха. 由于地震,房屋的墙壁裂开了很多缝。～**ване** [中]

изпоразбол|я̀вам се [未], **изпоразболѐя** *-ѐеш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态,只复和三单] 一个接一个地病倒：Инфлуѐнцата та̀зи годѝна ѝма епидемѝчен хара̀ктер; ～я̀хме се всѝчки в къ̀щи. 今年流感传染得很厉害,我们全家都病倒了。～**я̀ване** [中]

изпоразбу̀|ждам [未], **изпоразбу̀дя** *-иш, -их* [完] 叫醒(唤醒)许多人(或全体)：～ждам всѝчките комшѝи 把所有邻居都叫醒 — **се** [被动] ～**ждане** [中]

изпоразва̀л|ям [未], **изпоразвалѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 把许多(或全部)弄坏(毁坏,破坏) ～**яне** [中]

изпоразкъ̀сва|м [未], **изпоразкъ̀сам** [完] 全撕破(扯破,撕光,扯断);(使)全中断(破裂,断绝) ～**не** [中]

изпоразна̀|сям [未], **изпоразнеса̀** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе* [完] ❶散布到很多地方,传布很广 ❷散发(传播)很多(或全部),使(很多或全部)普及 ～**а̀сяне** [中]

изпоразпла̀|квам [未], **изпоразпла̀ча** *-чеш, -ках* [完] 使很多人(或全体)哭起来,引起很多人(或全体)哭泣 ～**кване** [中]

изпорѐжа 见 изпоря̀звам

изпо̀рт|вам [未], **изпо̀ртя** *-иш, -их* [完] 〈口〉弄坏,破坏,败坏,损坏,使恶化,使坏起来：～вам ра̀ботата 把事情弄糟 ～**ване** [中]

изпо̀ртя|м [未] 〈方〉同 изпо̀ртвам ～**не** [中]

изпор|я̀звам [未], **изпорѐжа** *-ѐжеш, -я̀зах* [完] 把很多(或全部)切开(割伤,割破) — **се** [反身] ～**я̀зване** [中]

изпос|ѝчам [未], **изпосека̀** *-ечѐш, -я̀кох, -ѐче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -ѐкли* [完] 砍掉很多(或全部),砍光,伐尽：Изпося̀коха гора̀та. 他们把森林砍伐光了。～**ѝчане** [中]

изпо̀сква|м [未], **изпо̀скам** [完] 寻找并消灭光,捉拿光：～м всѝчките си въ̀шки 把虱子全捉光 ～**не** [中]

изпо̀сле [副] 后来,以后

изпостал|я̀вам [未], **изпосталѐя** *-ѐеш, -я̀х* [完] 变瘦削,消瘦：То̀й я̀здеше една̀ ～я̀ла кобѝла. 他骑了一匹消瘦的母马。～**я̀ване** [中]

изпосу|ша̀вам [未], **изпосуша̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 晒干许多(或全部),使许多(或全部植物)枯槁,使许多(或全部东西)干燥,烤干(晾干)许多(或全部) ～**а̀ване** [中]

изпосъб|а̀рям [未], **изпосъбо̀ря** *-о̀риш, -о̀рих* [完] 使许多(或全部)倒下,把许多(或全部)推倒(摔倒,拆除,拆倒;刮掉,吹掉,吹走;冲倒,冲掉)：Бу̀рята е ～о̀рила керемѝдите на по̀крива. 风暴把屋顶的瓦全掀掉了。～**а̀ряне** [中]

изпо̀съх|вам [未], **изпо̀съхна** *-неш, -нах* [完] [只复和三单] (指人)许多(或全体)消瘦,(指动植物)许多(或全部)枯瘦,枯萎;(指河、湖)许多(或全部)干涸 ～**ване** [中]

изпотѐн *-а* ❶ изпотя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 满是汗的,汗水淋漓的：～о лицѐ 汗水淋漓的脸

изпотрѐп|вам [未], **изпотрѐпя** *-еш, -ах* [完] 〈口〉打(抽打,痛殴,屠杀,打死)许多(或全部) — **се** [互及] ～**ване** [中]

изпотрѐп|вам се [未], **изпотрѐпя се** *-еш се, -ах се* [完] [中态] 〈转,口〉(为做某事或为达到某目的)付出很大努力,尽力做某事(或达到某目的)：На̀, женѝте се ～аха да чѝстят, — а̀з не мо̀га. 你瞧,妇女们一个劲地打扫,我可做不到。～**ване** [中]

изпотрѐпя 见 изпотрѐпвам

изпотрѐпя се 见 изпотрѐпвам се

изпотроша̀вам [未], **изпотроша̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶折断(弄坏,打碎)一些(或全部)：Не оста̀на здра̀ва чинѝя — всѝчко ～ѝ. 没剩一个好盘子,全给他打碎了。❷〈转〉白费钱 — **се** [被动]：Прозо̀рците не бя̀ха затво̀рени и всѝчки стъкла̀ се ～ѝха от бу̀рята. 窗户没有关,所有玻璃都被暴风雨打碎了。～**а̀ване** [中]

изпоту̀рч|вам [未], **изпоту̀рча** *-иш, -их* [完] 使全都土耳其化：През ро̀бството ту̀рците са ～или цѐли села̀ в Родо̀пския кра̀й. 在奴役时期,土耳其人把罗多彼地区的很多村子都土耳其化了。～**ване** [中]

изпотъ̀п|квам [未], **изпотъ̀пча** *-чеш, -ках* [完] 践踏(踩坏)很多(或全部)：Деца̀та ～каха градѝната. 孩子们把整个园子踩坏了。～**кване** [中]

изпотя̀ 见 изпотя̀вам

изпотя̀ се 见 изпотя̀вам се

изпот|я̀вам [未], **изпотя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶引起出汗,使出汗：Лѝповият ча̀й ще го ～ѝ. 椴树花茶会使他出汗。❷〈转〉使紧张,使感到压力大：Та̀я ра̀бота ме ～ѝ. 这件事使我感到有压力。～**я̀ване** [中]

изпот|я̀вам се [未], **изпотя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] ❶出汗,冒汗,流汗 ❷(玻璃、金属等物品)蒙上一层水蒸汽：Стъкло̀то на прозо̀реца се ～ѝ. 窗子的玻璃蒙上了一层水蒸汽。～**я̀ване** [中]

изпоуб|ѝвам [未], **изпоубѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 全打死(杀死,害死,杀光) ～**ване** [中]

изпохаб|я̀вам [未], **изпохабя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 弄坏(搞坏,毁坏,损坏)许多(或全部) ～**я̀ване** [中]

изпоха̀п|вам [未], **изпоха̀пя** *-еш, -ах* [完] 咬(叮咬)多处(许多或全体人、动物)：Вълкъ̀т бѐше изда̀вил сѐдем овцѐ, ～ал бѐше о̀ще ня̀колко. 狼咬死了七只羊,还咬伤了几只。～**ване** [中]

изпоха̀рч|вам [未], **изпоха̀рча** *-иш, -их* [完] 花费(消费掉,耗费,使用)许多(或全部)：Изпоха̀рчих пара̀те. 我把钱全花光了。～**ване** [中]

изпоца̀п|вам [未], **изпоца̀пам** [完] 染污(弄脏)许多(或全部)：Сутринта̀ чѝстих пѐчката и ～ах ця̀лата ку̀хня. 早上我擞炉子把整个厨房全弄脏了。— **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

изпочу̀п|вам [未], **изпочу̀пя** *-иш, -их* [完] 打破(打碎)许多(或全部) ～**ване** [中]

изпоядо̀с|вам [未], **изпоядо̀сам** [完] 使许多人(或全体)生气(愤怒,发怒),惹恼(激怒)许多(或全体) ～**ване** [中]

изпоя̀|ждам [未], **изпоя̀м** *-дѐш, -до̀х, -дѐ*, 过主形动 *-л* [完] ❶吃掉许多;吃光：Изпоя̀доха коко̀шките в сѐлото. 他们把

村里的鸡全吃光了。❷(虫子)咬坏,蛀:Молци̇ ~ли шу̀бата. 衣蛾咬坏了皮袄。❸咬伤(叮咬)多处:Изпоѝдоха ме кома̀ри. 蚊子叮了我身上很多地方。❹〈转〉用尽,消耗掉,耗费掉,挥霍掉:Изпоѝде цѝлото наслѐдство. 他把所有遗产都挥霍掉了。~ждане[中]

изпра̀вен[1] -а ❶ изпра̀вя 的过被形动 ❷[用作形] 1.直立的,直放的:~и чува̀ли 竖放的麻袋 2.(身体)挺直的,不驼背的

изпра̀в|ен[2] -на[形]❶(指机器设备等)没有损坏的,没有毛病的,完好的,完整的,能用的:~ен механѝзъм 没有毛病的机械 ❷(指工作人员)认真的,忠于职守的:То̀й е мно̀го ~ен в слу̀жбата си. 他对自己的工作非常认真。

изпра̀вител -ят,-я[阳]〈电〉整流器

изправѝтел|ен -на[形]使(品行和道德上有过失的人)改正的,教养的:пра̀щам го в ~ен до̀м 把他送进教养院

изпра̀вност -тта̀[无复,阴] изпра̀вен[2] 的抽象名词:**в (пъ̀лна) ~** 完好,完整,一点毛病没有:Машѝните са в пъ̀лна ~. 机器一点毛病没有。

изпра̀в|ям[未],**изпра̀вя** -иш,-их[完]❶把…竖起来,使直立:Бащà му ~и глава̀, вглѐда се в нѐго и не можа̀ изпъ̀рво да го позна̀е. 他爸爸抬起头来,注视着他,起初没能认出他来。❷直放,竖放:~ям всѝчки кнѝги на та̀зи полѝца 把所有的书都立在这个架子上 ~ям го до стена̀та 把它靠墙竖放起来 ❸让某人站着,叫人站着:Изпра̀виха ни до врата̀та и можа̀х с едѝн по̀глед да обгъ̀рна всѝчки. 他们让我们站在门口,这样我一眼就能看见所有的人。❹使(弯曲的)变直,弄正,弄直:Ѝскам да ~я то̀зи ръ̀б. 我想把这条边缘的线缝弄直。Офицѐрът заповя̀да на воѝнците в стро̀я да ~ят редѝците. 军官命令队伍中的士兵把队列排直。❺(因某人有过失而)强令其站在墙边或墙角里,罚站:~ям го(на крака̀) 罚他站着 ❻使(身体脱臼的部位)复位 ❼〈转〉纠正(错误的东西),矫正,改掉,使改正,使走上正道;整理,整顿:~ям своеврѐменно допу̀сканите грѐшки 及时纠正犯过的错误 ❽后接前置词 пред,表示"须要克服某种困难","急需促进","使面临"之意:Червѐната рабо̀тническо-сѐлска а̀рмия разгромѝ нѐмските пълчѝща о̀коло Москва̀ и ги ~и пред катастро̀фа. 工农红军在莫斯科附近粉碎了德寇,使他们处于毁灭的边缘。◇ **~ям пред съда̀** 审判,使承担责任 — **се**[被动] **~яне**[中]

изпра̀в|ям се[未],**изпра̀вя се** -иш се,-их се[完][中态]❶直起身,起来,站起来:Мълчалѝво се мя̀ркаха та̀м жетва̀ри от за̀ран до вѐчер. Мълчалѝво се навѐждаха и ~яха. 割麦人从早到晚都无声无息地在那儿闪来闪去,他们默默弯下腰又直起身来。❷(动物用后腿)立起来:За̀йчетата се ~яха срещу̀ лицѐто му. 小兔子用后腿朝他立起来。❸立(站)在…前面;出现:Изведнъ̀ж на прозо̀реца се ~и една̀ тъ̀мна фигу̀ра и надни̇̀чаше въ̀тре. 突然窗上出现一个黑影,朝里边张望。Пред мѐне се ~яха о̀брази и картѝни от вчѐрашно мѝнало. 在我眼前浮现出昨天的人物和情景。~яне[中]

изпражнѐни|е -я[常复,中]粪便;人粪,牲畜粪

изпра̀з|вам[未],**изпра̀зня** -ниш,-них[完]❶使空出,倒空,腾空:Изпра̀знихме джо̀бовете си. 我们把自己的兜全倒空了;我们把钱全用光了。За къ̀со врѐме ~нил всѝчките си скла̀дове, разпрода̀л всѝчката си сто̀ка. 他在很短的时间内把自己所有仓库全腾空了,把货全卖了。❷把(杯子、瓶子等)饮尽,喝干:Изпра̀знихме набъ̀рзо ця̀ла бутѝлка. 我们很快把一瓶酒喝光了。❸把(位子、职务、住宅等)腾出,倒出:Ще ~ите къ̀щата о̀ще днѐс. 您今天就得把房子腾出来。— **се**[被动]◇ **~вам пу̀шка(револвѐр)** 1.射击,开枪 2.把子弹从枪筒里退出来 ~**ване**[中]:1.изпра̀звам 的动名词 2.〈生理〉射精

изпра̀ксан -а[形]〈口〉有足够经验的,相当有经验的,老练的 **~ост** -остта̀[阴]

изпра̀скввам[未],**изпра̀скам**[完]轰然作响,迸裂作响,发出砰砰巨响,轰隆隆地响,突然噼啪作响

изпра̀тя 见 изпра̀щам

изпра̀ш|вам[未],**изпра̀ша** -иш,-их[完]❶使落上灰尘,撒上灰尘:Като̀ вървя̀хме по шосѐто, застѝгна ни автомобѝл и ни ~и. 在我们沿着公路走时,一辆汽车赶上我们,扬了我们一身尘土。❷使(许多或所有东西)落上灰尘 ❸〈方〉给(玉米、土豆等)松完土 — **се**[反身,被动] **~ване**[中]

изпра̀|щам[未],**изпра̀тя** -тиш,-тих[完]❶打发,派出,派,派遣:~щам пра̀теник 派出使者 ~щам го за хля̀б 打发他去买面包 ~щам го да повѝка ня̀кого 派他去叫某人 ❷寄出,汇出,拍出,发:~щам писмо̀(колѐт) 寄信(邮包) ~щам парѝ 汇钱 ~щам телегра̀ма 拍电报 ~щам сто̀ки за широ̀ко потреблѐние в стѐпите 把日用品送往草原 ❸送,给…送行,送别;伴送,欢送,陪(往):~щам го̀сти 送客 ~щам го на га̀рата 到火车站送他 ~щам делега̀цията на летѝщето 到机场为代表团送行 ~щам го до в къ̀щи 送他回家 ~щам с очѝ 目送 ❹〈口〉送葬,送殡:Мѝналия мѐсец ~тиха ста̀рия. 上个月他们给老人出了殡。❺使离开,打发走,使走开:То̀й мо̀же би ще те ~ти мно̀го ря̀зко. 他也许会很不客气地打发你走。— **се**[被动] **~щане**[中]

изпра̀|щам се[未],**изпра̀тя се** -тиш се,-тих се[完][互及]相互伴送,离开(某处)时相互作伴 **~щане**[中]

изпраща̀ч[阳],**изпраща̀чка**[阴]送行的人,欢送的人:На га̀рата се тру̀паха ку̀пове пъ̀тници, посреща̀чи и ~и. 火车站聚集了成群的旅客和接送的人。

изпращя̀|вам[未],**изпращя̀** -ѝш,-я̀х,过主形动 -я̀л,-я̀ла,-ѐли[完]突然发出短促的破裂声(敲击声,噼啪声,咯嚓声):Су̀хите съ̀чки ~я̀ват. 干树枝在噼啪响。О̀гънят ~я̀. 火噼啪响了一声。**~я̀ване**[中]

изпребѝ|вам[未],**изпребѝя** -еш,-х[完]毒打(痛打,打死,屠杀)许多或所有的人(或动物);把许多东西(或所有东西都)打破(打碎,折断);打断许多人(或全体)的话头,向…插嘴 — **се**[被动,中态] **~ване**[中]

изпребро̀|ждам[未],**изпребро̀дя** -диш,изпребро̀дих[完]到处走来走去,到处闲逛,徘徊,闲游荡,蹓 **~ждане**[中]

изпреброя̀|вам[未],**изпреброя̀** -ѝш,-ѝх[完]算完,数完,计算完,统计完 **~я̀ване**[中]

изпрева̀ра[阴] **в ~** 急忙地,争先恐后地

изпрева̀р|вам[未],**изпрева̀ря** -иш,-их[完]❶(走路或跑步时)追赶,赶过,越过:~вам го 赶过他,超过他 ❷(做某事)赶在前边,赶过;采取(某种)步骤,提早,提前:А̀з ѝсках да напра̀вя това̀ за ва̀с, но то̀й ме ~и. 我想为你做这件事,但是他赶在我前头了。Ко̀йто ~и, то̀й натова̀ри.〈俗〉先来的先装;捷足先登。**~ване**[中]

изпрева̀ря|м[未]同 изпрева̀рвам **~не**[中]

изпревѐ|ждам[未],**изпреведа̀** -дѐш,-до̀х,-дѐ[完]❶把许多人(或所有人)领过去(带过去),把许多人或物件(或所有人、物件)迁走(搬走) ❷把(某作家的许多书或全部作品)译成另一种语言 **~ждане**[中]

изпревзѐ|мам [未], **изпревзѐма** *-меш, -х* [完] 占据(占领, 控制)许多(或所有)城市、要塞等 ~**мане** [中]

изпревл|ѝчам [未], **изпревлекà** *-ечѐш, -ѝкох, -ѐче* [完] 搬走(拉走,拖走)许多东西(或全部东西): ~ѝчам чувàли 把麻袋全搬走 ~**ѝчане** [中]

изпревървя|вам се [未], **изпревървя̀ се** *-ѝш се, -я̀х се* [完] [中态, 只复和三单] 许多人或全体(许多东西或所有东西)陆续通过(走过): Изпревървя̀ се цѐлият грàд да го вѝди. 整个城市的人都走过他身边看他。~**я̀ване** [中]

изпревър|звам [未], **изпревъ̀ржа** *-жеш, -зах* [完] 给许多人(或全体)包扎完: Днѐс ~зах мно̀го ранѐни. 今天我包扎了许多伤员。~**зване** [中]

изпрѐгна 见 изпря̀гам 和 изпря̀гвам

изпредà 见 изпрѝдам

изпрѐд|вам [未], **изпредя̀** *-ѝш, -я̀х* [完] 〈方〉 ❶(在动作上或工作上)赶过(超过,追过)别人 ❷〈方〉走得太快,快: Часо̀вникът ~ва на денonòщие по 2 минỳти. 这个钟一昼夜快两分钟。~**ване** [中]

изпредѝ [副] 同 предѝ (早先,原先,从前,以前): Изпредѝ то̀й не тỳряше кàпка в устàта. 从前他一滴酒都不喝。

изпредя̀ 见 изпрѐдвам

изпрекопà|вам [未], **изпрекопàя** *-еш, -х* [完] 给全部(或许多)作物(重新)松土 ~**ване** [中]

изпрекуп|ỳвам [未], **изпрекỳпя** *-иш, -их* [完] 收购(收买, 采购)(全部或许多东西) ~**ỳване** [中]

изпремѐст|вам [未], **изпремѐстя** *-иш, -их* [完] 挪动(移动, 移置,搬动,拨动)许多(或全部) ~**ване** [中]

изпрен|àсям [未], **изпренесà** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе* [完] 搬出去(搬走,拿走,挪走)许多(或全部): Изпренѐсоха кнѝгите от библиотѐката. 他们把图书馆里的书都搬出去了。~**àсяне** [中]

изпрепѝ|свам [未], **изпрепѝша** *-шеш, -сах* [完] 抄写(誊写,誊清)许多(或全部) ~**сване** [中]

изпрес|ѝчам [未], **изпресекà** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла, -ѐкли* [完] 全部砍完(砍断,砍下,砍倒) ~**ѝчане** [中]

изпрѐч|вам [未], **изпрѐча** *-иш, -их* [完] ❶(把东西放在某人或某物之前)挡住,堵住,遮住;妨碍: То̀й посѐгна да ме удàри, но àз му ~их тоя̀гата. 他企图打我,可我挡住了他的棍子。Изпрѐчили гардеро̀ба сред стàята, не мо̀же да се мѝне. 他们把衣柜放在房间中间挡道,简直没法过去。❷使(在某人面前或对着某人)直放,使竖起: Тѐ ~иха пред нàс еднò висо̀ко момчѐ. 他们让一个高个子男孩站在我们面前。— **се** [被动] ~**ване** [中]

изпрѐч|вам се [未], **изпрѐча се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶(站在某人前面)挡住,(用身体)挡住,堵住,遮住: Мѐн ли обвиня̀ваш! — изкрещя̀ Пàвел гнѐвно и, обѝден ..., вдѝгна ръкà срещỳ Божàн. Пѐтър се ~и междỳ двàмата. "你怎么责怪我!"帕维尔气愤地大叫,他抱屈地举手去打博然,彼得站在他们两人中间挡住他们。❷突然出现(在某人面前): Вратàта се отво̀ри и тъ̀мната фѝгура на дя̀до по̀па се ~и тàм. 门开了,那里出现了老神甫的黑影。~**ване** [中]

изпрешѝ|вам [未], **изпрешѝя** *-еш, -х* [完] 改做(改缝)许多(或全部)衣服 ~**ване** [中]

изпр|ѝдам [未], **изпредà** *-едѐш, -ѐдох, -ѐде*, 过主形动 *-ѐл* [完] 纺完(纱、线): Изпрѐдохме въ̀лна за чорàпи на вськи. 我们为大家纺完了织袜子的毛线。~**ѝдане** [中]

изприкà|звам [未], **изприкàжа** *-жеш, -зах* [完] 〈口〉讲(说,述说,叙述,陈述)许多(或全部): То̀й от дỳма на дỳма ~зва на събесѐдника си вськичко за своя̀ живо̀т. 他一句一句地对跟他谈话的人讲述了自己的生活。~**зване** [中]

изпрѝпк|вам [未], **изпрѝпкам** [完] ❶ 同 изтѝчвам: Изпрѝпкай до чешмàта за пря̀сна водà. 你跑到水龙头那里去打点新鲜水。❷跑(一定距离): От мо̀ста до сѐлото ~ахме, а по̀сле тръ̀гнахме споко̀йно. 从桥到村子,我们是跑着的,而后来就开始不急不忙地走起来。~**ване** [中]

изпрѝщ|вам се [未], **изпрѝщя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 布满小丘疹,长出丘疹 ~**ване** [中]

изпрѝщя|м се [未, 中态] 同 изпрѝщвам се ~**не** [中]

изпро̀бва|м [未, 完] ❶试,试验,测试,尝试: Изпро̀бвахме машѝните. 我们试过了机器。❷(做衣服时)试一试,试样,试穿(是否合身) — **се** [被动] ~**не** [中]

изпроб|ѝрам [未], **изпроберà** *-ерѐш, -рàх* [完] 拣出(挑出, 选拔出)许多(或全部): Изпробрàли хỳбавите я̀бълки. 他们把好苹果都挑出来了。~**ѝране** [中]

изпрово̀дя 见 изпрово̀ждам

изпроводя̀к [无复, 阳] 〈民〉出远门的人赠给送行者的钱或别的礼品 ◇ **на (за)** ~ 告别,辞行: То̀й ме целỳна по чѐлото и ми кàза на ~. 他吻了我的前额,跟我道了别。

изпрово̀|ждам [未], **изпрово̀дя** *-диш, -дих* [完] ❶送,给…送行,送别: На далѐч от сѐлото дойдо̀ха тѝя да ни ~дят. 这些人到离村庄很远的地方送我们。❷派,派出,打发,让到某处去;(给某人)寄东西,寄出,汇;送给: Повѝкала по̀-голѐмия си сѝн и ~дила го да повѝка бащà си. 她把自己的大儿子叫来,让他去找他爸爸回来。Изпрово̀дих му дрѐхи и хранà. 我给他寄去了衣服和吃的。~**ждане** [中]

изпровървя̀|вам се [未], **изпровървя̀ се** *-ѝш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态, 只复和三单] 许多人(或全体)一个接一个地路过(经过),陆续通过(同一个地点或同一条路): Сỳма свя̀т се ~я̀ да ги вѝди. 很多人都来看他们。~**я̀ване** [中]

изпрого̀н|вам [未], **изпрого̀ня** *-иш, -их* [完] 赶走(驱逐,逼走)(许多人或全部) ~**ване** [中]

изпродà|вам [未], **изпродàм** *-дѐш, -дох, -де*, 过主形动 *-л* [完] 卖掉许多(或全部),卖光: Изпродàдох си и кнѝгите. 我连书都卖光了。~**ване** [中]

изпродỳпч|вам [未], **изпродỳпча** *-иш, -их* [完] ❶把许多东西(或全部东西)穿上孔(打穿,穿透,打通,刺透,扎透) ❷穿透(打穿,打通,刺透,扎透)多处: Куршỳмите бя̀ха ~или ламарѝната. 子弹把白铁皮穿了很多洞。~**ване** [中]

изпролетя̀|вам се [只三单] **изпролетя̀ва се** [未], **изпролетѝ се** [完] [中态, 无人称] 〈方〉春天到了,春天来了: Като̀ се ~ѐше, то̀й хвàщаше рàлото и подго̀няваше крàвите по влàжните ỳгари. 春天一到,他就在潮湿的地里扶着犁、赶着牛。~**я̀ване** [中]

изпропъ̀|ждам [未], **изпропъ̀дя** *-диш, -дих* [完] 把许多人或动物(所有人或动物)赶走(驱逐,逼走): Ко̀тката ~ди врабчѝте, ко̀йто кàцаха на прозо̀реца. 猫把落在窗上的麻雀全轰飞了。~**ждане** [中]

изпро̀с|вам [未], **изпро̀ся** *-иш, -их* [完] 请求得到,恳求得

到，央求到，乞求到：Изпро̀сих си от момѝте тѐзи цветя̀. 我从姑娘们那儿要来了这些花。～ване［中］

изпростѝ|вам［未］，**изпростѝна** *-неш*，*-нах*［完］［只复和三单］同 изпростудя̀вам се ～**ване**［中］

изпростуд|я̀вам се［未］，**изпростудя̀ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*［完］［中态，只复和三单］许多人（或全体）着凉（伤风，感冒）～**я̀ване**［中］

изпро̀ся 见 изпро̀свам

изпрочѝ|там［未］，**изпрочета̀** *-етѐш*，*-ѐтох*，*-ѐте*［完］读完（看完）（许多书、报等）；全读完，全看完 ～**ѝтане**［中］

изпру̀ж|вам［未］，**изпру̀жа** *-иш*，*-их*［完］伸，伸出：Изпру̀жил си крака̀та досрѐд ста̀ята，ня̀ма ка̀к да се мѝне. 你把两只脚伸在屋子中间，让人没法走过去。～**ване**［中］

изпръ̀к|вам［未］，**изпръ̀кна** *-неш*，*-нах*［完］〈方〉突然出现，产生，出来，发生 ～**ване**［中］

изпръ̀с|вам［未］，**изпръ̀сна** *-неш*，*-нах*［完］（眼睛）从眼眶里出来：Да ти ～нат очѝте. 让你瞎了眼睛（诅咒语）。～**ване**［中］

изпръск|вам［未］，**изпръ̀скам**［完］❶给许多（或全部）东西喷上（洒上，喷洒上，溅上）：Взѐ марку̀ча и ～а всѝчки ни. 他拿起水龙带喷了我们一身水。❷（把液体）喷完（喷光，洒完）— **се**［反身］～**ване**［中］

изпръ̀сна 见 изпръ̀свам

изпръ̀х|вам［未］，**изпръ̀хна** *-неш*，*-нах*［完］❶变松软，变得易碎，变得干松 ❷（面部皮肤受风吹日晒）变干（变得易掉屑）：От вя̀търа лицѐто ми ～на. 我的脸被风吹得发干。～**ване**［中］

изпръ̀хнал *-а* ❶ изпръ̀хна 的过主形动 ❷［用作形］1. 粗糙的，干皱的，干裂的：～и у̀стни 干裂的嘴唇 2. 松软的：～а пръст 松软的土

изпръхт|я̀вам［未］，**изпръхтя̀** *-ѝш*，*-я̀х*［完］（家畜，多指马）打响鼻，鼻子发出嗤嗤声：Ко̀нят ～я̀ бо̀дро. 马精神抖擞地打了个响鼻。～**я̀ване**［中］

изпр|я̀гам［未］，**изпрѐгна** *-ѐгнеш*，*-ѐгнах*［完］❶给（马等）卸套：Изпрегнѝ воло̀вете и ги напо̀й. 你把牛的套卸下来，给它们饮饮水。❷把（套在车上的牲口）卸下来，卸（车）：Изпрегнѝ кола̀та насрѐд пътя. 你在半路上把牲口卸下来。～**я̀гане**［中］

изпр|я̀гвам［未］，**изпрѐгна** *-ѐгнеш*，*-ѐгнах*［完］同 изпря̀гам ～**я̀гване**［中］

изпсу̀ва|м［未，完］❶骂，骂街 ❷骂许多人（或全体）～**не**［中］

изпу̀к|вам[1]［未］，**изпу̀кам**［完］突然发出轰隆声（轰鸣，噼啪声，喀嚓声，嗒嗒声）：Дърво̀то ～а и се разцѐпи на двѐ. 树喀嚓一声被劈成两半。～**ване**［中］

изпу̀к|вам[2]［未］，**изпу̀кам**［完］［只复和三单］❶一个接着一个全死掉，陆续死光：Вя̀рното е тую̀，че ще ～аме от гла̀д. На два̀ дѐна по едѝн хля̀б ни да̀ват. 这一点是肯定的，那就是我们全会饿死，他们两天才给我们一个面包吃。❷〈行〉花光，花掉：Сно̀щи ～ах двѐста лѐва. 昨晚我花掉了二百列弗。～**ване**［中］

изпу̀к|вам[3]［未］，**изпу̀кам**［完］〈藐〉吃光；喝光：Докато̀ се обърна，тѐ ～али ракия̀та. 我一转身，他们就把酒全喝光了。Каквото изчу̀ка — ～а. 〈俗〉把挣来的钱全喝掉；挣多少喝多少。～**ване**［中］

изпу̀л|вам［未］，**изпу̀ля** *-иш*，*-их*［完］～**вам очѝ**（在感到意外、吃惊、疼痛时）睁大眼睛，瞪眼：А̀! — учу̀дено извѝка па̀к отѐц Гера̀сим и ～и очѝ. "啊！"格拉西姆神甫又吃惊地喊了一声并瞪大了眼睛。～**ване**［中］

изпу̀лвам се［未］，**изпу̀ля се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态］（在感到意外、吃惊等时）睁大眼睛看，瞪眼睛瞅：Какво̀ си се ～ил насрѐща ми? 你干吗对我瞪眼？～**ване**［中］

изпу̀ля 见 изпу̀лвам

изпу̀ля се 见 изпу̀лвам се

изпу̀лям［未］同 изпу̀лвам

изпу̀с|кам［未］，**изпу̀сна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат*［完］❶失手丢掉，没拿牢而掉落，掉下：～кам нѐщо на земя̀та 把东西掉在地上 Изпу̀снах сапу̀на. 我把肥皂掉在地上了。❷放走，放跑，放过，准许出去：не ～кам ня̀кого 不放走任何人 Отва̀ряй си очѝте，да не ～неш човѐка! 你要密切注意，别把这个人放跑！❸放过，错过，放松，疏忽过去，误：～кам слу̀чая（възмо̀жност）错过机会 ～кам вла̀ка 误火车 Изпу̀снахте удо̀бния момѐнт. 您错过了良机。❹发出（气味等），冒出（烟等），散发出：～кам арома̀т 散发出香味 ～кам топлина̀ 散热 То̀й па̀лна но̀ва цига̀ра，～на кръ̀гче дѝм. 他重新点了一支烟，吐出一个烟圈来。❺（机械部件出故障）脱扣，脱齿：Това̀ колело̀ ～ка по едѝн пъ̀т при вся̀ко завъртя̀ване. 这个齿轮每转一圈脱扣一次。❻漏气，漏水：Гу̀мата ～ка. 轮胎漏气。Тръ̀ба̀та ～ка. 水管漏水。— **се**［被动］◇ **Изпу̀сна го.** 没把他教育好，没把他管好。～**кам бря̀мка** 使（织物）脱针（脱线）**не ～кам от очѝ** 注视，目不转睛地看 **～кам нѐщо из ръцѐ** 对…失去领导能力，不能控制某事（某组织）**Не ～нах ня̀то ду̀ма.** 1.（一字不漏地）全听见了。2. 什么也没说；只字未提。～**кане**［中］

изпу̀с|кам се［未］，**изпу̀сна се** *-неш се*，*-нах се*［完］［中态］说走了嘴，泄露秘密：Да не бѝ Та̀нка да се е ～нала да ка̀же нѐщо? Жена̀ налѝ е，мъ̀чно мо̀же да задържѝ ня̀каква та̀йна. 别是坦卡说漏了什么？女人嘛，很难保守什么秘密。～**кане**［中］

изпу̀х|вам［未］，**изпу̀хам**［完］打落（打掉，打干净）（地毯、衣服等上面的尘土）：Днѐс ～ахме всѝчки килѝми. 今天我们把所有地毯都敲打干净了。◇ **Изпу̀хал праха̀ от гърба̀ му.** 他打了他。～**ване**［中］

изпухт|я̀вам［未］，**изпухтя̀** *-ѝш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］（突然）发出短促的喘气声（气喘吁吁，噗噗地喷气）～**я̀ване**［中］

изпу̀ш|вам［未］，**изпу̀ша** *-иш*，*-их*［完］❶吸完，吸掉（香烟、一烟斗烟等）：Седнѝ сега̀ да ～им по една̀ цига̀ра. 现在我们坐下来抽支烟吧！❷（用烟）熏，熏制出 ❸堵起来，填塞，充填，充塞：Като̀ до̀йде ѐсен，～ваме всѝчки цепнатинѝ по вра̀тите и прозо̀рците. 秋天一到，我们就把门窗的缝全堵上。— **се**［被动］～**ване**［中］

изпу̀шк|вам［未］，**изпу̀шкам**［完］〈旧〉❶（枪炮）轰隆一响，发一枪，打一炮，射击 ❷射完（子弹），消耗（许多或全部）：Сто̀ патро̀на ～а. 他射了一百发子弹。❸（通过射击）打死，射死：Изпу̀шкал мно̀го дѝвеч. 他打死了许多野兽。— **се**［被动］～**ване**［中］

изпу̀|щам［未］，**изпу̀сна** *-снеш*，*-снах*［完］同 изпу̀скам ～**щане**［中］

изпу̀|щам се［未］，**изпу̀сна се** *-снеш се*，*-снах се*［完］［中态］同 изпу̀скам се ～**щане**［中］

изпъ̀|вам [未], **изпъ̀на** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 拉紧,扯紧,拉长,伸长,伸直,拉直,牵直: Всѝчки ~ват шѝи да вѝдят по̀-добрѐ. 大家都伸长脖子想看得更清楚。— **се** [被动,中态] ◇ ~**вам нѐрвите ня̀кому** 惹某人生气,使某人生气 ~**ване** [中]

изпъ̀|ждам [未], **изпъ̀дя** *-диш, -дих* [完] ❶赶走,轰走: Изпъдѝ децата да игра̀ят на двора. 你把孩子们赶到院子里去玩。❷〈粗〉迫使滚开,(从工作岗位上等)驱逐,逐出,撵走: Изпъ̀диха го от сѐлото. 他们把他撵出了村子。❸开除,革职: Чорбаджѝята ~дил и то̀зи ратая̀. 财主把这个长工也解雇了。— **се** [被动] ~**ждане** [中]

изпъ̀к|вам [未], **изпъ̀кна** *-неш, -нах* [完] ❶向前突出,鼓出,突出,凸出: Очѝте му ~наха из о̀рбитите. 他的一双眼睛从眼窝里凸出来了。❷显出来,露出来,看得见: В ся̀нката ~на ѐдра мъ̀жка фѝгура. 在阴影里出现了一个高大的男人的身影。❸〈转〉使人触目,出众,给人留下深刻的印象: ~вам с ка̀чествата(красота̀та) си 以自己的品质(美貌)出众 Глѐда(ѝска) всѐ то̀й да ~не. 他总想突出自己。❹突然出现(在某地),突然出来: Изпъ̀кна като̀ изпо̀д земя̀та. 他好像从地底下钻出来似的。~**ване** [中]

изпъ̀кнал *-а* ❶ изпъ̀кна 的过主形动 ❷凸出的,突起的,隆起的: ~и очѝ 鼓眼睛 ~**ост** *-остта̀* [阴]: 1. 凸度,突出: Изпъкналостта̀ на това̀ огледа̀ло е голя̀ма. 这个镜子凸度很大。2. 凸出的地方,凸起,突起,隆起: На повъ̀рхността̀ му се вѝжда една̀ ~ост. 在它的表面可以见到一个凸起的部分。

изпъкнатина̀ [阴] 凸起的东西,凸处,突出的地方,鼓起的地方

изпъ̀л|вам 和 **изпъ̀лням** [未], **изпъ̀лня** *-ниш, -них* [完] ❶灌满,倒满;装满,填满,塞满: ~вам я̀мата с ка̀мъни 用石头把坑填上 ~вам гардеро̀ба си с дрѐхи 把自己的衣橱装满衣服 ~вам ду̀пка с гѝпс 用石膏把洞填上 ~вам дюкя̀на със сто̀ка 把铺子摆满货物 ❷占满,挤满: Рабо̀тниците ~ваха площа̀да. 工人们挤满了广场。❸〈转〉(思想、感情)充满,笼罩,控制: Ра̀дост ~ва сърцѐто му. 他内心充满快乐。Ня̀какъв стра̀х ~ни душа̀та ѝ. 她心里充满了一种恐惧。❹〈罕〉(指年龄)满: Тя̀ току̀-що ~ни два̀десет годѝни. 她刚满二十岁。— **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

изпъ̀лз|я̀вам [未], **изпълзя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] ❶爬出来,爬上来: Змия̀та ~я̀ из ду̀пката. 蛇从洞里爬出来了。❷爬到,爬过一定距离: С голя̀ма предпазлѝвост ~я̀хме до тѐлената мрѐжа. 我们十分小心地爬到铁丝网旁边。

изпълко̀м [阳,缩] Изпълнѝтелен комитѐт 执行委员会,执委会

изпълнѐни|е *-я* [中] ❶执行,实行,履行;完成: ~е на пла̀н 执行计划 ~е на присъ̀да 执行判决 ~е на слу̀жба 执行职务 ~е на дълга̀ 履行义务 ~е на зада̀ча 执行任务 ❷扮演,表演;唱;朗诵;跳(舞);演奏: худо̀жествено ~е 文艺表演 Пиѐсата и ~ето ѝ се харѐсаха на пу̀бликата. 观众对剧本和演出都满意。◇ **в ~е** 〈公文〉为了执行(履行)··· **привѐждам в ~е** 〈书〉同 изпълня̀вам: привѐждам в ~е смъ̀ртна присъ̀да 执行死刑 **пристъ̀пвам към ~е** 开始(着手)执行

изпълнѝм *-а* ❶ изпъ̀лня 的现被形动 ❷ [用作形] 可执行的,可实现的;办得到的: То̀зи пла̀н е ~. 这项计划是可以实现的。

изпълнѝтел *-ят, -я* [阳], **изпълнѝтелка** [阴] ❶执行者,实行者 ❷表演者,演奏者,演唱者: Изпълнѝтели на програ̀мата са са̀мо деца̀. 节目的表演者都是些孩子。◇ **съдѐбен ~** 〈法〉法院的执行员 **съдия̀ ~** 〈法,旧〉法院的执行员

изпълнѝтел|ен *-на* [形] ❶执行的: ~ен комитѐт 执行委员会,执委会 ~на вла̀ст 行政权 ~ни о̀ргани 执行机关 ❷(对于任务、命令等)执行得很好的,能努力、迅速、准确地执行任务的,勤勉可靠的: То̀й е мно̀го ~ен човѐк. 他是一位很勤勉可靠的人。◇ ~**ен лѝст** 〈法,旧〉(司法机关发的)执行票 ~**ност** *-ността̀* [无复,阴] 勤勉可靠,忠于职守,执行任务好: сля̀па ~ност 盲目执行

изпъ̀лня 见 изпъ̀лвам 和 изпълня̀вам

изпълня̀вам [未], **изпъ̀лня** *-иш, -их* [完] ❶执行,履行,实行;完成: ~я̀вам за̀повед 执行命令 ~я̀вам пла̀н 执行计划 ~я̀вам дълга̀ си 履行自己的义务 ~я̀вам обеща̀ние 履行诺言 Ще ~им предсро̀чно пла̀на. 我们将提前完成计划。❷同 спа̀звам(遵守,遵循): ~я̀вам добросъ̀вестно зако̀ните 认真遵守法律 ~я̀вам всѝчки изѝсквания на зако̀на 遵循法律的一切要求 ❸扮演,表演;唱;朗诵;跳(舞);演奏: ~я̀вам програ̀ма 表演节目 ~я̀вам ро̀ля 扮演角色 — **се** [被动]: Жела̀нието му се ~и. 他的愿望实现了。~**я̀ване** [中]

изпъ̀лня|м [未] 同 изпъ̀лвам — **се** [被动] ~**не** [中]

изпъ̀на 见 изпъ̀вам

изпъ̀пл|я̀м [未], **изпъ̀пля** *-еш, -ах* [完] ❶爬出,爬出来 ❷爬向高处,爬上去: Едва̀ ~ахме на връ̀ха. 我们好不容易爬上了山顶。~**я̀не** [中]

изпъ̀рво [副] 〈口〉起先,首先;起初,最初,刚开始: Увлѐчени в игра̀та, деца̀та ~ и не забелѐжиха като̀ влѐзе Ко̀лчо. 玩得出神的孩子们起先没发现科尔乔进来。

изпъ̀рвом [副] 〈口〉同 изпъ̀рво: Изпъ̀рвом побледня̀, по̀сле лицѐто ѝ се изчервѝ. 她的脸色起先变得苍白,后来又红了起来。

изпъ̀рж|вам [未], **изпъ̀ржа** *-иш, -их* [完] ❶炸,煎,炒 ❷炸熟,炸好,煎熟,炒熟;炸完,煎完,炒完: Лу̀кът не ѐ о̀ще ~ен. 洋葱还没有煎好。— **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

изпъ̀рл|я̀м [未], **изпъ̀рля** *-иш, -их* [完] 把(整个)烧净(燎净,燎去表面的毛);全部燎完(烧伤,烧坏);烧掉(燎去)(相当多的毛): Изпъ̀рлих си вѐждите. 我燎着了眉毛。Изпъ̀рлих пѝлето. 我把小鸡的毛全燎净了。— **се** [反身,被动] ~**я̀не** [中]

изпъ̀рх|вам [未], **изпъ̀рхам** [完] 突然发出短促的呼哧声(扑哧声),(马)打一声响鼻: Ко̀нят, като̀ ме видя̀ в мра̀ка, ~а ми прия̀телски. 马在黑暗中看见我,友好地对我打了一声响鼻。~**ване** [中]

изпъ̀стр|я̀м [未], **изпъ̀стря** *-иш, -их* [完] ❶使呈各种颜色,使(颜色)极花哨,把···点缀得极花哨: Есента̀ бѐше ~ила о̀ще неопа̀далата шу̀ма с на̀й-разнообра̀зни бо̀и. 秋天把还没有落的树叶染成五颜六色。❷装饰完,彩饰完,点缀完 — **се** [反身,被动] ~**я̀не** [中]

изпъту̀ва|м [完] 〈罕〉走,走完,走过(一定距离): От ту̀ка до подно̀жието на връ̀ха тря̀бва да ~ме о̀ще два̀ киломѐтра. 从这里到山峰下还须走两公里。

изпъхт|я̀вам [未], **изпъхтя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 突然发出短促的喘气声,喘一口气,气喘吁吁(指吃力地做某事): То̀й сгра̀бчи с голя̀ма сѝла дъска̀та, ~я̀, бу̀тна протѝвника си и па̀дна въ̀рху нѐго. 他用很大力气抓起木

板，喘了口气，推了一下他的对手，接着就倒在他身上了。～я̀ване［中］

изпъч|вам［未］，**изпъ̀ча** -*иш*，-*их*［完］（把胸、肚子）挺出，挺起，腆着；鼓出，凸出：～вам гърдѝ 挺起胸 Тòй ～и напрèд голèмия си корèм. 他腆着大肚子。— **се**［中态］～**ване**［中］

изпъшк|вам［未］，**изпъ̀шкам**［完］发出呻吟，叹一口气，哼一声：Тòй ～а болèзнено. 他痛苦地叹了一口气。～**ване**［中］

изп|я̀вам［未］，**изпèя** -*èеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*èли*，过被形动 -*я̀н*，-*я̀на*，-*èни* 和 -*я̀т*，-*я̀та*，-*èти*［完］❶（长时间地）唱，唱（许多歌）：Изпя̀хме всѝчки пèсни，който бя̀хме ўчили тàзи годѝна. 我们把今年学的歌都唱过了。❷唱完：Ученѝчките ～я̀ха еднà пèсен. 女学生们唱完了一支歌。— **се**［被动］◇ **Изпя̀л си е песентà.**（**Нèговата пèсен е ～я̀та**）．他没用了；他不顶事了；他完了。～**я̀ване**［中］

изработ|вам［未］，**изработя** -*иш*，-*их*［完］❶制出，造出，生产出；做出，定出，创造：От тàзи кòжа тòй ще ～и чудèсни обўвки. 用这块皮子他会做出极好的鞋。Картѝната е ～ена от голя̀м мàйстор. 这幅画是艺术巨匠画的。～вам плàн 制定计划 ❷（在一定时间内）完成（预定工作），做完：Изработих пèт трудоднѝ. 我干完了五个劳动日的活。Изработихме часттà си навремè. 我们按时完成了自己这一部分工作。❸〈民〉加工，制造，精制：Изработих вълната на прèжда. 我把毛纺成了线。❹（做工）挣钱，挣工钱，赚，赚钱：През ля̀тото ～ва по 10 лèва на дèн. 夏天他一天挣十个列弗。❺做工偿债，做工偿还：Във втòрник ще ～ят на съсèда товà，коèто тòй им рабòти през сèдмицата. 星期二他们要去邻居家干活，来还邻居给他们干的活。❻〈转〉练出，锻炼成，锻炼好，养成：～вам си мироглèд 逐步树立世界观 ～вам си вкўс 培养鉴赏力 — **се**［被动］～**ване**［中］

изработка［阴］❶做，制，制造，生产：Започна мàсова ～ на трàктори и машѝни за сèлското стопàнство. 开始大批制造农用拖拉机和其他机器。❷（制造某种东西的）方式，方法：добрà ～ 做工好 фѝна ～ 做工精巧

изработя 见 изработвам

изравнèни|е -*я*［中］同 изравня̀ване：～е на заплàтите 把工资拉平

изравнѝтел|ен -*на*［形］平均的；使均衡的，使平衡的

изравн|я̀вам［未］，**изравня̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶弄平，使平坦，平整：～я̀вам земя̀та 平整土地 ❷使对齐，拉齐，拉平：～я̀вам двèте странѝ 使两边对齐 ❸使相等，使均等，使成为一样的：～я̀вам теглòто 使重量相等 ～я̀вам заплàтите 把工资拉平 ❹使排齐，使看齐（指队伍）：～я̀вам кнѝгите на полѝцата 把架子上的书放整齐 ～я̀вам редѝците 把队伍排整齐 ❺把（器皿）装满：Катò мèриш жѝтото，～я̀вай крѝната добрè. 你量麦子时得把斗装满。— **се**［被动］◇ **～я̀вам смѐтка** 算账 **～я̀вам със земя̀та** 完全毁掉，完全消灭 **～я̀ване**［中］

изравн|я̀вам се［未］，**изравня̀ се** -*ѝш се*，-*ѝх се*［完］［中态］❶（与某人或某物）相等，拉平，得到平衡：Постепèнно двèте вòюващи странѝ се ～я̀ват и по бòйните колà. 作战双方在拥有的战车数量上也逐渐拉平。❷（走路时）追上（某人），拉平，并排：～я̀вам се с нèго 赶上他 **～я̀ване**［中］

изр|а̀вям［未］，**изрòвя** -*òвиш*，-*òвих*［完］❶挖掘，挖出，掘出（坑、洞等）❷（从土里）挖出，掘出，刨出：От всѐко гнездò ～òвихме по чèтири килà картòфи. 我们从每窝土豆中刨出了四千克土豆。❸找到，找出（珍贵的东西）：Из тѝя кўпища ～òвих двè рèдки кнѝги. 从这几堆东西里我找到了两本稀有的书。❹乱挖，乱掘，乱刨，扒坏（园子）：Свинèте ～òвили съвсèм градѝната. 猪把园子完全拱坏了。**～а̀вяне**［中］

Изра̀ѐл 以色列（亚洲）

изра̀ѐл|ец -*ци*［阳］，**изра̀ѐлка**［阴］以色列人

изра̀ѐлск|и -*а* Израѐл 和 израѐлец 的形容词

изр|а̀ждам[1]［未］，**изродя̀** -*одѝш*，-*одѝх*［完］助产，接生 **～а̀ждане**［中］

изр|а̀ждам[2]［未］，**изродя̀** -*одѝш*，-*одѝх*［完］使退化，使变坏 — **се**［中态］❶退化，变为劣种，（植物）结的果实变少（或变坏），退化 ❷〈转〉变成（较坏的东西），改变其本质（性质或特点）：Крѝтиката се ～одѝ в лѝчни напàдки. 批评变成了个人攻击。**～а̀ждане**［中］：～а̀ждане на картòфите 马铃薯的退化

изражèни|е -*я*［中］❶表情；神情，神态，神色：～е на лицèто 面部表情 надмèнно ～е 高傲的神态 приèмам（вземам）дрўго ～е 做另一种表情 Изведнъ̀ж лицèто ѝ загўби тъ̀жното ～е. 她脸上忧郁的神色一下子消失了。❷〈旧〉表示，表述，表达

ѝзраз［阳］❶词语，用语，话语，短语，语句：стàр ～ 旧词语 òбразен ～ 形象的说法 канцелàрски ～ 公文用语 идиоматѝчен ～ 成语性词语 ❷表达方式，手法：нàчин на ～ 表达方式 непосрèдствен ～ 直接的手法 Тòй ѝма стèгнат ～. 他有简洁的表达方法。❸表示，表明，标志，表现（感情等）：～ на пòчит 尊敬的表示 концентрѝран ～ 集中的表现 Тѐзи сълзи са ～ на рàдост. 这些眼泪是高兴的表现。❹表情；神情，神态，神色：с ～ на уплàха 带着惊恐的神色 ❺〈数〉公式，式：алгебрàически ～ 代数公式

изразбол|я̀вам се［未］，**изразболèя се** -*èеш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се*，-*я̀ла се*，-*èли се*［完］［中态，只复和三单］一个接一个地全病倒，陆续病倒 **～я̀ване**［中］

ѝзраз|ен -*на*［形］表现的，表达的，有表现力的；富有表达力的：～ни срèдства 表达方法 **～ност** -*носттà*［阴］

изразѝтел -*ят*，-*я*［阳］，**изразѝтелка**［阴］表达者：～ на обществèното мнèние 社会舆论的表达者

изразѝтел|ен -*на*［形］❶富于表情的，善于表情的，表意明白的：～ни очѝ 一双富于表情的眼睛 ～но лицè 富于表情的面孔 ❷有表现力的，富于表达力的，表达清楚和形象化的：～на пèсен 富有表现力的歌曲 ◇ **～но четèне** 带有表情的诵读，朗诵 **～но**［副］：четà ～но 富有表情地读 **～ност** -*носттà*［阴］

изразкопа̀|вам［未］，**изразкопа̀я** -*еш*，-*х*［完］挖松许多地方（或所有地方），（到处）挖（掘，松土）— **се**［被动］**～ване**［中］

изразкъ̀с|вам［未］，**изразкъ̀сам**［完］撕碎（撕破，扯碎）许多（或全部）— **се**［被动］**～ване**［中］

изразмѐс|вам［未］，**изразмѐся** -*иш*，-*их*［完］搅拌匀（揉匀，揉熟，揉透，和好）许多（或全部）— **се**［被动，互及］**～ване**［中］

изразн|а̀сям［未］，**изразнеса̀** -*есèш*，-*èсох*，-*èсе*，过主形动 -*èсъл*，-*èсла*［完］把许多（或全部）东西分送（分发，散发，传播）给许多人（或全体）— **се**［被动］**～а̀сяне**［中］

изразор|а̀вам［未］，**изразора̀** -*èш*，-*а̀х*［完］耕松（开垦）（许多或全部）— **се**［被动］**～а̀ване**［中］

изразп|а̀рям［未］，**изрaпòря** -*òриш*，-*òрих*［完］拆开许多（或全部）缝的缝；把许多（或全部）东西剖开 — **се**［被动］

～ àряне [中]

изразпла|квам [未], **изразплàча** -*чеш*, -*ках* [完] 引起许多人(或全体)落泪(哭泣) — **се** [被动, 中态] **～кване** [中]

изразпòря 见 изразпàрям

изразпрѐс|вам [未], **изразпрѐсна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 赶散(驱散;吹散,刮走;散布,传播)许多(或全部) — **се** [反身, 被动] **～ване** [中]

изразпрѐск|вам [未], **изразпрѐскам** [完] 把(许多或全部东西、液体)向各处撒开(喷洒上,喷洒完) — **се** [反身, 被动] **～ване** [中]

изразпрѐсна 见 изразпрѐсвам

изразр|àвям [未], **изразрòвя** -*òвиш*, -*òвих* [完] 掘开(刨开,刨乱)全部;(把一切都)翻得很乱(掘完,刨完): Кърти̇цата ～òви ливàдата. 田鼠把草地都刨遍了。**～àвяне** [中]

изразсѝп|вам [未], **изразсѝпя** -*еш*, -*ах* [完] ❶撒(弄撒,倒掉,耗费)许多(或全部东西) ❷毁坏,完全破坏,损害,弄坏 **～ване** [中]

изразтв|àрям [未], **изразтвòря** -*òриш*, -*òрих* [完] 打开(敞开)许多(或全部): ～àрям всѝчки прозòрци 把所有门窗都打开 — **се** [被动] **～àряне** [中]

изразтрѐб|вам [未], **изразтрѐбя** -*иш*, -*их* [完] 整顿(整理,收拾)(许多或全部地方和东西);整理好,收拾好 **～ване** [中]

изразхòдва|м [未,完] 用;用尽,消耗掉,消费掉,花去(钱、材料等): Тòй ～ парѝте. 他把钱花完了。～м всѝчките си сѝли 把力量耗尽 ～м пестелѝво парѝ 节约用钱 ～м всѝчки резѐрви 用完所有储备 — **се** [被动, 中态] **～не** [中]

изразя̀|вам [未], **изразя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 表示,表达,表明,表情,表现出,反映: ～я̀вам желàние 表示愿望 ～я̀вам мѝслите си 表达自己的思想 ～я̀вам станòвище 表明立场,表明主张 ～я̀вам ря̀зък протѐст 表示强烈抗议 ～я̀вам горѐщи симпàтии и подкрѐпа 表示热烈的同情和支持 — **се** [被动] **～я̀ване** [中]

изразя̀|вам се [未], **изразя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] ❶ 表现出来,显出来,流露出来 ❷说明意思,陈述,阐述,说: Тòй се ～я̀ва вѝнаги я̀сно. 他总是清楚地表达自己的意思。**～я̀ване** [中]

израилтя̀н|ин -*и* [阳], **израилтя̀нка** [阴] 〈旧〉 ❶ 犹太人 ❷犹太教徒

израилтя̀нск|и -*а* израилтя̀нин 和 израилтя̀нство 的形容词

израилтя̀нство [无复, 中] 犹太教

изранѐн -*а* ❶ израня̀ 的过被形动 ❷ [用作形] (多处)受伤的(擦破的): Тòй едвà пристъ̀пваше с ～ите си кракà. 他拖着两条多处受伤的腿吃力地走着。

изран|я̀вам [未], **изранѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使(身体多处)受伤(负伤): Обу̀вката ми ～ѝ кракà. 鞋把我的脚磨破好几处。❷使(许多或所有人或动物)受伤 — **се** [反身, 被动] **～я̀ване** [中]

израсна 见 израствам

израстà 见 израствам

израс|твам [未], **израсна** -*неш*, -*нах* 和 **израстà** -*тèш*, -*тох*, -*те*, 过主形动 -*ъл*, -*ла* [完] ❶长高,长大;成长: ～твам на височинà 长高 Сѝнът ～ъл пò-висòк от бащà си. 儿子长得比自己的爸爸高了。Изрàсъл съм на сѐло. 我是在农村长大的。❷建成,建设起来: Скòро на товà мя̀сто ～на ця̀л грàд. 在这块地方很快建起了一座城市。❸长出,生出,生长: Из попу̀каните плòчи са ～нали тревѝ. 从石板的裂缝里长出了草。Израства ми зъ̀б. 我在长牙。От семенàта ～тват нòви растѐния. 种子长成新植物。❹(高大的东西突然)出现,显出: След мàлко найстина се зачу̀ха стъ̀пки и едѝн грамàден силуѐт ～на сред мрàка. 过了一会儿,真的听到了脚步声,在黑暗中出现一个巨大的人影。❺(儿童)长高到使(衣服、鞋等)穿着短小或正合适: Отпуснѝ му панталòнките пò-дъ̀лги, че скòро ще ги ～тѐ. 把他的裤子放长一点,不然很快就会显得短了。❻〈方〉把(小孩)养大,抚养大: Товà ли ви е сѝнчето? Когà го ～тохте тòлкова голя̀мо? 这就是你们的儿子吗?你们什么时候把他养这么大了? ❼〈方〉(随着人长大)使(身上的伤痕)看不出来,消失: Не бòй се, тòя бѐлег ня̀ма да ти остàне, скòро ще го ～тѐш. 你别担心,你不会留下这块疤的,很快就会长得看不见的。◇ **Израстват ми крилà.** 〈书〉精神振奋地(雄心勃勃地)打算去干一番(事业等);就像长了翅膀一样。**～тване** [中]

ѝзраст|ен -*на* [形] 〈方〉身材高的,高个子的: Дъщеря̀ ти е мнòго ～на за годѝните си. 就你女儿的年龄来说,她个子很高。

израстъ̀|к -*ци* [阳] ❶(动植物用来抓东西或防御的)外部器官(如须、触角、刺等) ❷(从植物的根或果实长出的)芽,幼芽,新芽,嫩芽,分叉 ❸(人和动物身上的)瘤,疱,疙瘩,(植物的)赘生物,木瘤

изрѐбр|ям се [未], **изрѐбря се** -*иш се*, -*их се* [完] [反身] ❶侧身躺,侧卧 ❷使身体的右侧或左侧朝前,把身体的右侧或左侧向前挺 ❸摆起威胁的姿势,拉起威胁的架势 **～яне** [中]

изрев|àвам [未], **изревà** -*ѐш*, -*àх* [完] 突然嚎叫(吼叫)起来,大哭起来: В съ̀щия мѝг мѐчката ～à от бòлки и от я̀рост. 在这同一瞬间,狗熊由于疼痛和暴怒而吼叫起来。**～àване** [中]

изредя̀ 见 изрѐждам

изрѐжа 见 изря̀звам

изрѐ|ждам [未], **изредя̀** -*дѝш*, -*дѝх* [完] ❶按顺序进行(如提问、握手等): Изредѝх с бъ̀клицата всѝчки гòсти. 我拿着木酒壶挨个儿请客人们喝了酒。❷(按顺序)数(讲述): Сегà ще пòчне да ～жда къдѐ е хòдил през войнàта. 现在他就要开始讲他在战争中去过了哪些地方。❸(一个一个地)走遍(遍历) — **се** [被动] **～ждане** [中]

изрѐ|ждам се [未], **изредя̀ се** -*дѝш се*, -*дѝх се* [完] [中态,只复和三单] ❶(许多人或全体)一个接一个地进行,轮着进行: Изредѝхме се едѝн по едѝн на чу̀чура. 我们一个接一个地从导水管接水。❷一个接着一个,按照顺序: Пред нѐговите очѝ светкàвично бъ̀рзо се ～ждаха еднà след дру̀га картѝните на нѐговата усѝлена борбà. 他艰苦斗争的情景闪电般地一个接一个出现在他眼前。**～ждане** [中]

ѝзрез [阳] ❶(布、纸等)剪开的地方,切口: Ро̀клята ѝма мнòго голя̀м ～ на плѐщите. 连衣裙的肩部有很大的开口。Ту̀к ще напрàвим ～ за шия̀та, а ту̀к за ръцѐте. 我们把这个地方剪开做领,再把这个地方剪开做袖口。❷〈数〉同 сѐктор (扇形) ❸〈军〉同 очертàние (轮廓)

изрезѝл|вам [未], **изрезѝля** -*иш*, -*их* [完] 〈口〉使成为取笑的对象,耻笑 — **се** [反身] **～ване** [中]

изрѐзк|а [阴] 剪下的小块,窄条,剪片,剪下的部分(常作为废料),边角料: ～а хартѝя 剪下的碎纸片 С тѝя ～и си подпàлваме пѐчката. 我们用这些碎片引火。◇ **～а от вѐстник** 剪报

изрекà 见 изрѝчам

изрендòс|вам［未］,**изрендòсам**［完］刨完许多(或全部)：Изрендòсахме дъскѝте. 我们把板子刨完了。～**ване**［中］

изрèсва|м［未］同 изрèшвам ～**не**［中］

изрес|ѝвам［未］,**изресѝ** *-ѝш*,*-ѝх*［完］❶长卷须,开花：Òрехите вèче ～ѝха. 核桃已经开花了。❷卷须或花落掉而不结果：Нерѝзано лòзе лèсно ～ѝва. 不剪枝的葡萄树很容易光开花不结果。～**ѝване**［中］

изрес|ѝвам се［未］,**изресѝ се** *-ѝш се*,*-ѝх се*［完］［中态］(指植物)花落下而不结果 ～**ѝване**［中］

изречèни|е *-я*［中］〈语法〉句,句子：прòсто ～е 简单句 слòжно ～е 复合句

изрè|швам［未］,**изрèша** *-шиш*,*-ших* 和 *-сах*［完］❶梳完：Изрèших си косѝте. 我梳完了头。❷梳干净,梳净：Изрèсах пърхота от косàта си. 我把头发上的头皮梳掉了。❸给(许多人或全体)梳(梳好,梳平)：Изрèших децàта. 我给孩子们都梳好了头。— **се**［反身,被动］～**шване**［中］

ѝзрив［阳］疹,斑疹,小脓包,疖,粉刺：скарлатѝнен ～ 猩红热疹

изрѝ|вам[1]［未］,**изрѝя** *-еш*,*-х*,过被形动 *-т*［完］挖成,掘成,挖出;凿出,弄碎 ～**ване**［中］

изрѝ|вам[2]［未］,**изрѝна** *-неш*,*-нах*,过被形动 *-нат*［完］❶(用锹)铲除掉(垃圾等),清理：Изрѝнах снегà. 我把雪铲掉了。❷〈转,口,蔑〉(粗鲁地)逐出,赶走,驱逐;扔掉：С мъка го ～нахме от квартѝрата. 我们费劲地把他从住宅里赶走了。— **се**［被动,中态］～**ване**［中］

изрѝ|вам се［未］,**изрѝна се** *-неш се*,*-нах се*［完］［中态］出疹子,出斑疹,长疖子,长粉刺：～вам се от скарлатѝна 出猩红热疹 Детèто се е ～нало от шàрка. 孩子出麻疹了。Ръцèте, шѝята и лицèто ѝ се бѝха ～нали с червèни пъпки. 她的手上、颈部和脸上都出了红疹。～**ване**［中］

изрѝг|вам［未］,**изрѝгна** *-неш*,*-нах*,过被形动 *-нат*［完］❶大声吐出,呕吐出 ❷喷出;排出：Вулкàнът ～ва лàва. 火山喷出熔岩。❸〈转〉(激烈地,止不住地)说出：Мѝнчо ～на едѝн дъжд от слюнки, еднà колосàлна попръжнѝя. 蒙乔唾沫飞溅地骂了一句很难听的话。～**ване**［中］

изридà|вам［未］,**изридàя** *-еш*,*-х*［完］开始大哭,突然号啕痛哭起来 ～**ване**［中］

изрѝна 见 изрѝвам[2]

изрѝна се 见 изрѝвам се

изрѝнва|м［未］同 изрѝвам[2] — **се**［被动］～**не**［中］

изрисýва|м［未,完］画好,画完,画出,画成：Худòжникът ～ портрèта. 画家画好了肖像。— **се**［反身,被动］～**не**［中］

изрисýва|м се［未,完,中态］画出轮廓,描出外形,勾画出;出现 ～**не**［中］

изрѝт|вам［未］,**изрѝтам**［完］❶踢开,踢走,踢出：Идѝ ～ай тòпката от лòквата. 你去把球从水洼里踢出来。❷踢(若干次) — **се**［被动,中态］～**ване**［中］

изр|ѝчам［未］,**изрекà** *-ечèш*,*-èкох*,*-èче*,过主形动 *-èкъл*,*-èкла*［完］说出,讲出,发言：Тѝ ～èче товà с пò-нѝсък глàс и без усмѝвка. 她小声地、没有笑容地把这个说了出来。— **се**［被动］～**ѝчане**［中］

изрѝч|ен *-на*［形］❶绝对的,无条件的;坚决的;专门(指出)的：в разрèз с мòето ～но желàние 违背我的坚决意愿 Ѝма ～на зàповед за товà. 对此有一项必须服从的命令。❷同 настоѝтелен(坚持的,坚决的)：Получѝх ～на покàна да отѝда. 我接到邀请,叫我非去不可。～**но**［副］：Закòнът ～но посòчва товà. 法律专门指出了这一点。

изрѝя 见 изрѝвам[1]

изрòб|вам［未］,**изрòбя** *-иш*,*изрòбих*［完］使许多人(或全体)沦为奴隶,奴役许多人(或全体) ～**ване**［中］

изробýва|м［完］当奴隶,做苦役：Изробýвал двàйсет годѝни, докàтò спечèли товà. 他做了 20 年苦役才得到这个。～**не**［中］

изрòбя 见 изрòбвам

изрòвя 见 изрàвям

ѝзрод［阳］❶畸形的人,天生有缺陷的人 ❷极丑的人,丑八怪 ❸〈转〉坏人,堕落的人,为非作歹的人,歹徒,凶恶的人;愚蠢的人

изродèн *-а*［形］变为劣种的,退化的：～и картòфи 退化的马铃薯

изродѝ се 见 изрàждам се

изрòн|вам［未］,**изрòня** *-иш*,*-их*［完］(把玉米、葡萄、麦子、花等的粒、穗或叶子)打下来,打落,脱粒,打谷;弄碎,磨碎,研碎：Изрòнихме цàревицата. 我们把玉米全脱了粒。Изрòнил си хлѝба. 你把面包弄碎了。Вълнѝте ～иха брегà. 浪把岸冲坏了。— **се**［被动,中态］～**ване**［中］

изроптà|вам［未］,**изроптàя** *-еш*,*-х*［完］(突然短时间地)嘟哝,抱怨,发牢骚 ～**ване**［中］

изро|ѝвам се［未］,**изроѝ се** *-ѝш се*,*-ѝх се*［完］［中态,只复和三单］(蜜蜂)已形成群(已随新王分成新群)～**ѝване**［中］

изругà|вам［未］,**изругàя** *-еш*,*-х*［完］(突然)骂(斥骂,指斥,辱骂)：～вам го, кàкто се слèдва 狠狠地骂他 — **се**［被动,互及］～**ване**［中］

изрус|ѝвам［未］,**изрусèя** *-èеш*,*-ѝх*,过主形动 *-ѝл*,*-ѝла*,*-èли*［完］❶(逐渐地)变成淡黄色,变成淡褐色的：На бèбетата косàта лèсно ～ѝва. 婴儿的头发很容易变成淡黄色。❷退色,掉色,变成浅色的：едѝн господѝн с жъ̀лта ～ѝла шàпка на главà 一位头上戴着一顶褪色的黄帽子的先生 ～**ѝване**［中］

изручà|вам［未］,**изручà** *-ѝш*,*-àх*［完］(突然)发嗡嗡声(嗡嗡响,哗哗响,喧啸)：Изведнъ̀ж ～à гàйда. 风笛突然嗡嗡响起来。～**àване**［中］

изрýч|вам［未］,**изрýчам**［完］〈方〉同 изнàждам ～**ване**［中］

изръ̀б|вам［未］,**изръ̀бя** *-иш*,*изръ̀бих*［完］把许多(或全部)衣物镶上边(滚上边)～**ване**［中］

изръкоплѝск|вам［未］,**изръкоплѝскам**［完］突然短时间地鼓掌(拍手)：～вам от възтòрг 因为兴奋而鼓掌 ～**ване**［中］

изръмжà|вам［未］,**изръмжà** *-ѝш*,*-àх*［完］❶(狗作势要咬人时)突然发短促的唔呶声(咆哮一声,发威吼叫一声)：Кýчето ～à и се озъ̀би. 狗唔呶叫了一声,龇出牙来。❷〈转〉怒声呵斥,带着怒气说话 ～**àване**［中］

изръ̀с|вам［未］,**изръ̀ся** *-иш*,*-их*［完］❶给许多(或全部)植物等微微洒些水滴,把许多(或全部)微微淋湿;往许多(或全部)东西上撒上,撒满,(用散体物碎片)满盖上 ❷洒完,撒完,撒净;花完,耗费光：Пòпът ～ил осветèната водà. 神甫把圣水洒完了。— **се**［中态］〈口〉花一大笔钱：За еднà нàй-обикновèна вечèря се ～их 20 лèва. 吃一顿最一般的晚饭,我竟花

了 20 列弗。～**ване**［中］

изрѐфам 见 изрѐфвам

изрѐфан -*а* ❶ изрѐфам 的过被形动 ❷［用作形］（指衣服边角等）破烂的；褴褛的：Ръкàвите на палтòто му бя̀ха ～и. 他的大衣袖子破了。

изрѐфва|м［未］，**изрѐфам**［完］❶（把衣服的边和角）撕破（磨破，扯破）：Изрѐфах си ръкàвите. 我把衣袖磨破了。❷啃，啮，咬 — **се**［中态］～**не**［中］

ѝзръце［副］〈口〉直接用手（摘）（而不是从地上拾起）：Тèзи я̀бълки са брàни ～. 这些苹果是直接摘下来的。

изрѐчк|вам［未］，**изрѐчкам**［完］〈口〉扎出，刺出；扎（醒），刺（醒）：Змия̀та се скрѝ под кàмък, та едвàм я ～ахме. 蛇藏在石头下面，我们好不容易才把它捅出来。Катò не сè събýжда, ～айте го. 他不醒，您就把他捅醒。～**ване**［中］

изрѐш|вам［未］，**изрѐшна** -*неш*，-*нах*［完］同 обикàлям（围绕…走）

изря̀д|ен -*на*［形］优秀的，极好的，非常好的，卓越的：～на домакѝня 极好的主妇 ～на чистотà 非常清洁

изря̀дко［副］〈民〉间或，有时，偶尔：Изря̀дко ни ѝдва на гòсти. 他偶尔到我们家来做客。

изр|я̀звам［未］，**изрèжа** -*èжеш*，-*я̀зах*［完］❶切下，割下；剪下；截去：～я̀звам клòните на дървòто 剪树枝 ～я̀звам си нòктите 剪指甲 ❷剪出：～я̀звам цветя̀ от хартия̀ 剪纸花 ❸刻，雕刻，刻成：～я̀звам нàдпис 刻志铭 Ще си ～èжа лъжѝци. 我要给自己旋几把勺子。❹割伤，割破，划破：Защò сте ～я̀зали чѝновете? 你们为什么把课桌划坏了？❺割净，除干净：Изря̀захме трѐнето от нѝвите. 我们把田里的荆棘割干净了。❻〈转〉给（学生）记差的分数，打低分：Учѝтелката ～я̀за половѝната клàс. 女教员给全班半数人判了低分。— **се**［反身，被动］～**я̀зване**［中］

изр|я̀звам се［未］，**изрèжа се** -*èжеш се*，-*я̀зах се*［完］［中态］〈罕〉（在某一背景上）描出轮廓，描出外形；看得出，出现，显出来：Отдèлни силуèти всè пò-я̀сно и пò-я̀сно се ～я̀зваха на òбщия фòн. 在总的背景上一个个的轮廓越来越清楚地现了出来。～**я̀зване**［中］

изсà|ждам［未］，**изсадя̀** -*дѝш*，-*дѝх*［完］（把栽的东西）拔掉，根除，铲除 ～**ждане**［中］

изсвѝр|вам［未］，**изсвиря̀** -*иш*，-*их*［完］❶（用乐器或嘴）演奏（音乐作品），吹奏；演奏完：Ще ви ～я на кавàл еднà пèсен. 我要用笛子为你们吹奏一支歌。❷（突然）短促地鸣叫，（突然）发短促的嗡嗡声，发（一阵）呜呜声，发（一阵）短促的哨音：Влàкът ～и. 火车鸣了一声笛。Вя̀търът чèсто ～ваше в комѝна. 风常在烟囱里刮得嗡嗡响。❸同 изсвѝрквам：Изсвѝрих му, алà тòй не мè чý. 我对他吹了一声口哨，但他没听见。❹（用演奏）博得（某人的）欢心：Свѝрил свирèц, та ～ил мàлка момà черноòка. 演奏者用他的演奏赢得了一个长着黑眼睛的小姑娘的欢心。— **се**［被动］～**ване**［中］

изсвѝрк|вам［未］，**изсвѝркам**［完］发短促的哨音，吹一声口哨：Ще му ～ам, та данò чýе. 我要对他吹一声口哨，但愿他能听见。

изсвѝря 见 изсвѝрвам

изсвѝрям［未］〈方〉同 изсвѝрвам

изсед|я̀вам［未］，**изседя̀** -*ѝш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*èли*［完］（在某处）呆应呆的时间；坐，待，留，停留（若干时间）：Изседя̀х ця̀ла сèдмица тàм. 我在那儿呆了整整一星期。～**я̀ване**［中］

изсекà 见 изсѝчам

изсèк|вам［未］，**изсèкна** -*неш*，-*нах*［完］❶给…擤鼻子，擤鼻涕：Изсекнѝ детèто. 你给孩子擤擤鼻子。Изсекнѝ си мърсòлите, не подсмърчай! 你把鼻涕擤一擤，别抽鼻子！❷把（烛花等）剪掉 — **се**［反身］～**ване**［中］

изсèл|вам［未］，**изсèля** -*иш*，-*их*［完］迫使…迁移（搬家，迁出）：～вам го от стòлицата 把他从首都迁出去 — **се**［反身，被动］～**ване**［中］

изсèл|вам се［未］，**изсèля се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］移居，迁移，搬家：На сèдем годѝни бя̀х, когàто се ～и семèйството ни. 我们搬家的那年我七岁。～**ване**［中］

изсèлни|к -*ци*［阳］，**изсèлница**［阴］移居的人，移居者；移民：Еднà грýпа ～ци напýснаха странàта. 一群移民离开了国家。

изсèлническ|и -*а* изсèлник 的形容词

изсèля 见 изсèлвам

изсèлям［未］同 изсèлвам

изсèя 见 изсѝвам

изсив|я̀вам［未］，**изсивѐя** -*èеш*，-*я̀х*［完］完全变成灰色：Косàта ми ～я̀ за ня̀колко мèсеца. 我的头发几个月就变成灰白的了。～**я̀ване**［中］

изсѝл|вам се［未］，**изсѝля се** -*иш се*，-*их се*［完］［反身］全力跑起来，拼命跑：Тòй се ～и и прескòчи препя̀тствието. 他拼命地跑，越过了障碍。～**ване**［中］

изсѝп|вам［未］，**изсѝпя** -*еш*，-*ах*［完］❶倒出来，倒入：Изсѝпваме жѝтото от чувàлите. 我们把麦子从麻袋里倒出来。❷同 разсѝпвам（倒撒，撒出，溢出）：Внимàвай да не ～еш брашнòто. 小心，别把面粉撒了。❸〈转，口〉大量堆积，聚集：～вам кýп лъжѝ 大肆撒谎 ～вам ругатнѝ 大骂一通 — **се**［被动］～**ване**［中］

изсѝп|вам се［未］，**изсѝпя се** -*еш се*，-*ах се*［完］［中态］❶落下，掉下，撒落，流出 ❷〈转，口〉聚集，集结，堆积：Ця̀лото сèло бè се ～ало на площàда. 全村人都聚集在广场上。❸同 изкѝлвам се：Не вдѝгай тèжко, ще се ～еш. 你别抬重东西，否则会犯疝气的。❹〈民〉长疹子，出斑疹：Изсѝпал се е от шàрка. 他出了麻疹。～**ване**［中］

изсѝсва|м［未］，**изсѝсам**［完］〈方〉同 избозàвам ～**не**［中］

изсѝтн|ям［未］，**изсѝтня** -*иш*，-*их*［完］❶把…研成细末 ❷〈转〉迈着碎步走过 ～**яне**［中］

изс|ѝчам［未］，**изсекà** -*ечèш*，-*я̀кох*，-*èче*，过主形动 -*я̀къл*，-*я̀кла*，-*èкли*［完］❶砍断，截断，砍去，砍掉许多（或全部）树木等：Изся̀коха горàта. 他们把森林砍伐光了。❷〈转〉砍死许多（或全部）❸砍平，削平，凿出，削出，削成：В скалàта ～èкли стъпалà. 他们在岩石上凿出了石级。— **се**［被动］～**ѝчане**［中］

изск|àчам［未］，**изскòча** -*òчиш*，-*òчих*［完］❶跳出，跃出：На пътя ～òчи заèк и страхлѝво застàна на ня̀колко крàчки пред тя̀х. 路上跳出一只兔子，胆怯地停在他们前边几步远的地方。❷（突然）出现，出来；呈现；露出来：Слѐнцето ～òчи иззàд òблаците. 太阳从云彩后面出来了。Котò не тѝ тря̀бва, тò ～àча пред очѝте ти. 你不需要的东西倒出现在你眼前。❸很快出来，跑出来：Щòм се затýли учѝтелката, децàта ～àчат навѐн да игрàят. 只要女教员不在，孩子们就跑出去玩。❹凸出来，突出：Очѝте ми ～àчат из òрбитите си. 我的眼睛从眼

窝里鼓出来。❺(从原来的位置上)掉下,脱落:Ако ~очи една бурмѝчка,цялата машѝна ще спрѐ. 只要脱落一个小螺丝,整个机器就会停下来。◇ **Изскочи ми из ума.**〈口〉我想不起来了。**~ачане**[中]

изскимт|явам[未],**изскимтя** *-ѝш,-ях*,过主形动 *-ял,-яла,-ѐли*[完](狗)(突然)发出短促的哀嚎,短促哀怨地尖声吠叫;唉声叹气 **~яване**[中]

изскок|вам[未],**изскокна** *-неш,-нах*[完]同 изскачам:Но кучето излая внезапно и ~на из колибата. 可是狗突然一叫,从狗窝里跳了出来。Утринното лятно слънце ~на високо над Стара планина. 夏季早晨的太阳高高地升到巴尔干山的顶上。**~ване**[中]

изскоча 见 изскачам

изскрибуц|вам[未],**изскрибуцам**[完]❶发短促的吱吱声,作吱溜声,轧轧响起来 ❷吱吱呀呀不成调地响(指不会拉弦乐器):Често ни ~ва по нещо на цигулка. 他常常用小提琴吱吱呀呀不成调地给我们拉点什么。**~ване**[中]

изскрипт|явам[未],**изскриптя** *-ѝш,-ях*,过主形动 *-ял,-яла,-ѐли*[完]突然发出短促的吱吱声(吱溜声):Пътната врата ~я. 院门吱溜响了一声。**~яване**[中]

изск|рьцвам[未],**изскърцам**[完]突然发出短促的轧轧声(吱吱声,吱溜声):Вратата ~рьцва. 门吱吱响。**~рьцване**[中]

изскуб|вам[1][未],**изскубна** *-неш,-нах*[完]❶拔出,拔掉;拉出,揪掉,夺去:~вам трева 把草拔掉 ~вам с корени 连根拔掉 ~вам му някаква тайна 套出他的一个秘密 Изскубна тоягата от ръцете ми и замахна. 他从我手里夺去棍子就抡了起来。❷〈转〉使摆脱,使避免,挽救,解救:~вам го от беда 使他摆脱灾祸 — **се**[被动]**~ване**[中]

изскуб|вам[2][未],**изскубя** *-еш,-ах*[完]拔掉(一定量,许多或全部),拔完,薅光:Изскубах всички бурени. 我把杂草全拔光了。**~ване**[中]

изскуб|вам се[未],**изскубна се** *-неш се,-нах се*[完][中态]❶(用力)摆脱,挣脱:~вам се от ръцете му 从他手里挣脱开 ❷〈转〉逃脱,逃掉:Той няма да ми се ~не. 他跑不了。**~ване**[中]

изскубна 见 изскубвам[1]

изскубя 见 изскубвам[2]

изскърцам 见 изскрьцвам

изслѐдва|м[未]❶研究,探究:~м строежа на атома 研究原子的结构 ~м химическия състав на съединението 分析化合物的化学成分 ❷调查,考察;勘查;检查,查验:~м случая 调查事件 ~м рудни залежи 勘查矿藏 ~м болен 检查病人 — **се**[反身,被动]**~не**[中]:1. изслѐдвам 和 изслѐдвам се 的动名词:~не на народните говори 对民间方言的研究 2. 学术著作:Той е автор на едно ~не върху флората на България. 他是一部关于保加利亚植物群的学术著作的作者。

изследвач[阳]同 изследовател:~ на българските народни песни 保加利亚民歌的研究者

изследовател *-ят,-я*[阳],**изследователка**[阴]研究者,调查者,考察者:~ на северния полюс 北极考察者

изследователск|и *-а* изследовател 的形容词:~и институт 研究所 ~а дейност 考察活动

изследователство[中]研究工作,研究活动;考察工作,考察活动

изслед|явам[未],**изследя** *-ѝш,-ѝх*[完]探索出,追踪,查出:Ще го ~я да видя къдѐ се крие. 我要跟踪他,好了解他躲在什么地方。**~яване**[中]

изслугува|м[未,完]❶做仆人的事(到一定期限),当差,服侍(侍候)完:~м до Димитровден 当用人当到迪米特尔节(11月8日)❷靠当仆人挣钱 **~не**[中]

изслуж|вам[未],**изслужа** *-иш,-их*[完]❶履行,执行完(规定期限),服满:Изслужих военната си служба. 我服满了兵役期限。❷服务,供职(若干时间):Изслужил съм вече 10 години. 我已经服务了十年。❸靠服务(任职)挣钱 **~ване**[中]

изслуш|вам[未],**изслушам**[完]❶听完:Изслушах речта му внимателно. 我仔细听完了他的讲话。❷听取(很多人或所有人的意见等):Трябва да ~вам различни оплаквания. 我得听取各种不同的申诉。❸听(很多或全部):Той ~а всичките песни. 他听了所有的歌曲。❹同 изслугувам **~ване**[中]

изсм|ивам се[未],**изсмѐя се** *-ѐеш се,-ях се*,过主形动 *-ял се,-яла се,-ѐли се*[完][中态]❶(突然)笑,笑(一下):Тя се ~я с глас. 她笑出声来。❷(明显地)嘲笑,讥笑,讪笑:~ивам се над някого 嘲笑某人 ~ивам се право в лицето му 当面讥笑他 Всички се ~яха на думите му. 大家都嘲笑他的话。**~иване**[中]

изсмук|вам[未],**изсмуча** *-чеш,-ках*[完]❶吸干,吸尽,咂完;全部抽出:Детето ~ка цял биберон мляко. 孩子把一瓶奶咂完了。Силните вентилатори ~кваха нечистия въздух. 那些大功率的通风机把污浊的空气抽干净了。❷〈转〉使极虚弱,使衰竭,消耗尽;搞坏,毁坏,损害;使生病;使干涸:Тази северна стая ще те ~че. 这个朝北的房间会把你身体毁坏的。❸同 експлоатирам(剥削,压榨,榨尽,吸干):Експлоататорът ~ква и последните сили на работника. 剥削者把工人最后一点精力也榨尽了。— **се**[被动]◇ **Изсмукал го е из пръстите си.**〈口〉这是他臆造(胡诌)出来的:**Това е ~кано от пръстите.** 这是胡诌出来的。**~кване**[中]

изсмърд|явам се[未],**изсмърдя се** *-ѝш се,-ях се*[完][反身]不再发臭味,跑掉臭味:Изнесохме каците да се ~и. 我们把木桶搬了出去,好散掉难闻的气味。**~яване**[中]

изсмърк|вам[未],**изсмъркам**[完]❶突然用鼻子大声吸气(闻,嗅)❷〈口〉用鼻子吸完,闻完;喝完,喝干:Изсмърках цялата кутийка емфие. 我吸完了整盒鼻烟。Като залегне, ~ва цяло ведро вино. 他一鼓劲儿能喝干一桶葡萄酒。**~ване**[中]

изснов|авам[未],**изснова** *-еш,-ах*[完]给许多(或全部)棉纱整经:Изсновахме преждата. 我们给棉纱整完了经。**~аване**[中]

изсол|явам[未],**изсоля** *-ѝш,-ѝх*[完]放好盐;加完盐,腌完 **~яване**[中]

изсрѐд[前]从…中间,从…之间,从…里面:Изсрѐд планината изтича буйна рекичка. 从山间流出一条湍急的小河。

изсрич|вам[未],**изсричам**[完]一个音节一个音节很吃力地读(说):Едвам ~ва името си. 他勉强说出自己的名字。**~ване**[中]

изстажува|м[未,完]见习(实习)若干时间,见习完,实习完:В София ~х три месеца,а после отидох в провинцията. 我在索非亚实习了三个月,以后就到外地去了。**~не**[中]

изстѐн|вам[未],**изстѐна** *-еш,-ах*[完]突然发出呻吟声,突

然哼哼起来：Ня̀кой ～а задàвено в тъмнинàта. 有人在黑暗中低声呻吟。～**ване**［中］

изстѝ|вам［未］，**изстѝна** *-неш, -нах*［完］❶变冷，冷却；变凉；身体凉下来：Врèмето ～на. 天气变冷了。Пѐчката(яденето) ～ва. 炉子(饭)凉了。Изстѝнаха ни кракàта. 我们的脚冷了。❷受凉，着凉，伤风：Завѝй се добрѐ да не ～неш. 你盖好点，别着凉。❸〈转〉(变)冷淡，(变得)漠不关心：～вам към нѐго 对他冷淡 Въодушевлѐнието му ～на. 他的热情冷下来了。◇ **Изстѝва ми сърцѐто(от нѝкого).** 对(某人)冷淡，不再爱(某人)。～**ване**［中］

изстѝнка［阴］受凉，受寒，着凉，伤风，感冒：Пàзя детѐто си от ～. 不让孩子着凉。

изстѝск|вам［未］，**изстѝскам**［完］挤出，拧出，绞出，榨出，压出，拧干，挤尽(水、汁和油等)：～вам лимòн 挤出柠檬汁 ～вам от рàната нѝколко кàпки кръв 从伤口里挤出几滴血 ～вам мòкри дрѐхи(пранѐ) 拧干湿衣服(洗的衣服) — **се**［被动］◇ ～**вам нѝкого катò лимòн**〈口〉把某人的油水挤干 ～**ване**［中］

изстоя̀вам［未］，**изстоя̀** *-ѝш, -я̀х*［完］站到最后，站完：Изстоя̀х на мѝтинга докрàй. 我一直站到群众大会结束。～**я̀ване**［中］

изстрàд|вам［未］，**изстрàдам**［完］忍受痛苦，受尽痛苦，受够苦，吃尽苦头：През тỳрското рòбство бъ̀лгарският нарòд мнòго ～а. 在土耳其奴役下保加利亚人民受尽了痛苦。～**ване**［中］

ѝзстрел［阳］❶发射，射击；(枪、炮的)一发：тòчен ～ 准确的射击 улỳчвам òще с пъ̀рвия ～ 第一发就射中 Едѝн ～ го засѐгна в гърдѝте. 一颗子弹伤了他的胸部。❷枪声，炮声：пỳшечни ～и 枪声 Чỳва се(раздàва се) ～. 传来枪声。❸枪弹或榴弹射击的距离，射程：Врагòвете бя̀ха на едѝн ～ от нàс. 敌人距离我们一个射程那么远。◇ **дàвам** ～ 射击，发射

изстрѐл|вам［未］，**изстрѐлям**［完］❶发一枪，打一炮，射击，发射：～вам в кòсмоса изкỳствен спъ̀тник 向宇宙发射人造卫星 ❷(把子弹等)发射完，打完：～вам едѝн пълнѝтел 打完一梭子弹 ◇ **Изстрѐля всѝчките си патрòни.**〈口〉他引证完一切论据(用完一切办法)。～**ване**［中］

изстрѝ|гвам［未］，**изстрѝжа** *-жеш, -гах*［完］剪去，剪掉(许多或全体人或其他动物的毛发等)：～гвам овцѐ 把羊毛剪掉 ～**гване**［中］

изстругòва|м［完］(用车床)制作，旋，车：Ще ти ～ еднà голя̀ма бъ̀клица. 他要给你旋一个大的木酒壶。～**не**［中］

изстуд|я̀вам［未］，**изстудя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］使变冷，使冷却，把…放凉，镇凉：～я̀вам бѝра 冰镇啤酒 — **се**［中态］～**я̀ване**［中］

изстъ̀п|вам［未］，**изстъ̀пя** *-иш, -их*［完］〈诗〉同 изстъ̀пвам се ～**ване**［中］

изстъ̀п|вам се［未］，**изстъ̀пя се** *-иш се, -их се*［完］［中态］(从人群中)走出，走到前面：～вам се решѝтелно пред нѐго 果断地站到他面前 ～**ване**［中］

изстъплѐни|е *-я*［中］❶狂乱，气愤若狂：довѐждам го до ～е 使他激愤若狂 Тòй дойдѐ в ～е и взѐ да ỳдря еднà от вратѝте. 他狂怒了，敲打起一扇门来。❷［常复］狂乱时的行为，极其兴奋时的举动：Когàто е пия̀н, тòй ще въ̀рши стрàшни ～я. 他喝醉酒的时候，会做出可怕的狂妄事。

изстъ̀пя 见 изстъ̀пвам

изстъ̀пя се 见 изстъ̀пвам се

изстъ̀пя|м［未］同 изстъ̀пвам ～**не**［中］

изстъ̀р|гвам［未］，**изстъ̀ржа** *-жеш, -гах*［完］❶(把泥、锈等)擦掉(擦净，刷掉，刷净，刮掉，刮净)：Пòвечето ръкопѝси бя̀ха пѝсани с мòлив; имената на àвторите им бя̀ха прилѐжно ～гани. 多数手稿是用铅笔写的，手稿上作者的名字都被仔细地擦掉了。Изстъ̀ргах калтà от обỳвките. 我把鞋上的泥刮掉了。❷(把木头、石头和金属等)削平，刨平，刨光 ❸擦成细丝，擦成丝：Изстъ̀ржи тàзи ря̀па. 你把这个萝卜擦成丝。— **се**［被动］～**гване**［中］

изсỳквам[1]［未］，**изсỳча** *-чеш, -ках*［完］把(奶)吸尽，吸干：Нỳжно е редòвно предоя̀ване(на овцѐте), тъ̀й катò в начàлото àгнетата не мòгат да ～кват всѝчкото мля̀ко. 要经常给羊挤一挤奶，因为小羊开始时不能把奶都吃光。～**кване**［中］

изсỳквам[2]［未］，**изсỳча** *-чеш, -ках*［完］❶把(线、绳等)搓成(捻成)一股：Изсỳкахме оснòвата, сегà сỳчем въ̀тъка. 我们捻完了经线，现在捻纬线。❷搓制，卷成，捻成：На сèло ～кват свѐщи на ръкà. 在农村人们用手工搓制蜡烛。❸〈转〉抡起来(用力地)打：Ще го ～ча веднъ̀ж с тоя̀гата. 我要抡起棍子打他一顿。～**кване**［中］

изсỳл|вам се［未］，**изсỳля се** *-иш се, -их се*［完］［中态］〈方〉落下，坠落，脱落；滑出，滑落：Пелерѝнката се ～и от гъ̀рба ѝ. 她的短披肩从背上掉下来了。Тòй се напъ̀на напрѐд, ～и се из дрѐхата си и я оставѝ в ръцѐте на гонѝтеля си. 他使劲向前奔，从追他的人抓住的衣服里挣脱出来，听凭那件衣服留在那人手里。～**ване**［中］

изсумт|я̀вам［未］，**изсумтя̀** *-ѝш, -я̀х*，过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］用鼻子发出短促的喘息声，突然呼哧起来：Стàрецът ～я̀ и пàк задря̀ма. 老人呼哧呼哧地喘了一阵后，又打起盹来。～**я̀ване**［中］

изсỳча 见 изсỳквам[1] 和 изсỳквам[2]

изсурвàк|вам［未］，**изсурвàкам**［完］一边用点缀得漂亮的山茱萸枝敲打(许多人或全体的)背，一边向他们说祝贺新年的吉祥话 ～**ване**［中］

изсур|я̀вам［未］，**изсурѐя** *-ѐеш, -я̀х*［完］〈方〉完全变成灰色的，发灰：Дрѐхите му бя̀ха ～ѐли. 他的衣服变成了灰色的。～**я̀ване**［中］

изсуш|àвам［未］，**изсушà** *-ѝш, -ѝх*［完］❶使(湿的、潮的东西)完全变干，晒干，烘干，烤干，晾干：～àвам нѐщо на слъ̀нце(на пѐчката) 在太阳下(用炉子)把东西晒(烤)干 Изсушѝх пранѐто. 我把洗的衣服晾干了。❷使枯萎，使干枯，晒枯，冻枯：Мòже стỳдове и мрàз да ～àт крѐхките къ̀лнове. 严寒可能会把嫩芽冻坏。Гъсѐниците ～àват дървѐтата. 毛毛虫把树都咬枯萎了。❸〈转〉使骨瘦如柴，使面黄肌瘦，使憔悴：Болесттà съвсѐм го ～ѝ. 疾病使他完全憔悴了。— **се**［反身，被动］～**àване**［中］

изсъбàрям［未］，**изсъбòря** *-òриш, -òрих*［完］弄毁(毁坏，毁掉)许多(或全部)东西；弄翻(翻倒，推倒)许多(或全部)东西；推翻(打倒)许多(或全部)东西：Вя̀търът ще ～òри кръстцѝте по нѝвите. 风会把地里的小庄稼垛刮倒。～**àряне**［中］

изсъ̀рб|вам［未］，**изсъ̀рбам**［完］❶(出声地)喝尽，喝完：Изсъ̀рба си сỳпата. 他出声地把汤喝完了。❷出声喝汤或其他饮料：Тòй ～а сѝлно. 他喝汤时出声很大。～**ване**［中］

изсъ̀ск|вам［未］，**изсъ̀скам**［完］突然发出嘶嘶声(沙沙声，

吱吱声)：Тсс! — ~а Гѐорги и напрàви знàк на дрýгите да мълчàт. "嘘!"格奥尔基嘘了一声并对别人打手势让他们肃静。Змиѝта си вдѝгна главàта и ~а. 蛇抬起头,发出嘶嘶声。**~ване** [中]

изсъх|вам [未], **изсъхна** *-неш, -нах* [完] ❶(潮湿的东西)变干(晒干,晾干)：Дрѐхите скòро ще ~нат. 衣服很快就会干的。Гърлото ми ~ва. 我嗓子发干。Щòм врѐмето се поправи и земя̀та ~на, хòрата излязоха на рàбота. 天气刚刚变好,地刚变干爽,人们就出去干活了。❷(河、水洼等)变干,干涸：Щъркелът замѝслено закрàчи по ~налите мочýри. 白鹳静静地沿干涸的沼泽地走着。❸(植物)干枯,枯萎,凋萎,干瘪：Цвѐтето ~на. 花枯萎了。❹〈转〉变得非常虚弱,变得骨瘦如柴(面黄肌瘦),变憔悴：От тогàз момѝчето не гò бѝва. Ѐй го ~на като вѐйка. 打那时起这小姑娘就不行了,看她瘦得跟小树枝一样。❺〈民〉(人或动物的四肢)由于某种病而萎缩不能活动：Дя̀сната му ръкà ~на. 他的右臂萎缩了。Да ти ~нат ръцѐте! (咒语)让你两只手萎缩掉! **~ване** [中]

изс|я̀вам [未], **изсѐя** *-ѐеш, -я̀х* [完] 播种完,下完种 **~я̀ване** [中]

изтагàр|вам [未], **изтагàря** *-иш, -их* [完]〈方〉用力抡着胳臂打人 **~ване** [中]

изт|àкам [未], **изтòча** *-òчиш, -òчих* [完] 使(液体从器皿中)全流出(倒出)：Изтàкаме стàрото вѝно, че ни тря̀бва бъчвата. 我们把陈葡萄酒倒出来,因为我们要用酒桶。— **се** [中态] 一个接一个地慢慢走出来：Тàя навàлица ѝма да се ~àка ця̀л чàс. 这群人要走整整一小时才能走完。[被动] **~àкане** [中]

изт|àкам се [未], **изтòча се** *-òчиш се, -òчих се* [完] [中态]〈方〉同 изтòчвам се **~àкане** [中]

изтаксýва|м [完] (乘务员或售票员)向许多(或全体)乘客卖票(收车票钱),给(许多人或全体)规定费额：Кондýкторът бързо ~ всѝчки пѫтници в трамвàя. 售票员向电车里全体乘客很快卖完了票。**~не** [中]

изтаман|я̀вам [未], **изтаманя̀** *-ѝш, -ѝх* [完]〈方〉使与…合适,使相等,使相齐,使正好：Катò поплетà òще мàлко, ще ~я̀ чорàпите. 我再织一点,这两只袜子就一般长了。**~я̀ване** [中]

изтананѝк|вам [未], **изтананѝкам** [完] 轻轻地哼完(歌或曲子)：Изтананѝкай ми онàя пѐсен. 你给我哼完那支歌。**~ване** [中]

изтанцýва|м [完] 跳完(舞)：Пуснѝ грамофòна да ~ме нѐщо. 把唱机打开,我们来跳个舞。**~не** [中]

изт|àпям [未], **изтопя̀** *-опѝш, -опѝх* [完] 同 изтопя̀вам

изта|я̀вам [未], **изтая̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 渗漏完(渗出,渗透完)(全部液体)：Стòмната е недопѐчена, та водàта ~я̀ва. 这个瓦罐没烧好,渗水。**~я̀ване** [中]

изтеглѝв *-а* [形] 可拉长的,可延长的,可伸长的：Злàтото е кòвък и ~ метàл. 黄金是可锻造的、有延展性的金属。

изтѐгля 见 изтѐглям[1] 和 изтѐглям[2]

изтѐгл|ям[1] [未], **изтѐгля** *-иш, -их* [完] ❶拿出,取出,抽出,拖出,掏出：~ям сàбя 拔出刀 ~ям кàрта 抽出牌 ~ям чекмеджѐто 拉开抽屉 ❷拉动,牵(引)动,拉出：Машѝната ~и вагòните. 机车牵动了车厢。Волòвете ~иха колàта от калтà. 牛把车从泥里拉出来。❸〈转〉费力地得到,弄到：Дýма не можàх да му ~я из устàта. 从他嘴里我一个字也没能抠出来。❹拉长,延长,延伸,展长,扯长：~ям нѝшка (жѝца) 把线(电线)拉直 ~ям ушѝте на ня̀кого 扯某人的耳朵 ❺吸出,吸取,抽出：Компрѐсът ~и гнойтà от рàната. 压布把伤口的脓吸附出来。~ям вѫздуха от нѐщо 把空气从某物中抽出 ❻撤走,撤出：~ям войскѝ 撤走部队 ❼取(款),提取：~ям парѝ 取款 ~ям чѐк 提支票 — **се** [被动,中态] **~яне** [中]

изтѐгл|ям[2] [未], **изтѐгля** *-иш, -их* [完]〈转〉经受,遭受,忍受住：Голя̀мо теглò ~их. 我经受过很大痛苦。**~яне** [中]

изтѐгна 见 изтя̀гам

изтѐгна се 见 изтя̀гам се

изтѐжко [副] ❶沉重地;缓慢地;粗笨地：Тòй ~ се повдѝга и тръгва със своя̀ трòмав хòд. 他慢慢地站起身来,迈着沉重的步子动身了。❷苦恼地,痛苦地,忧愁地,悲伤地：~ въздѝшам 悲伤地叹息 ❸傲慢地,盛气凌人地：Отѐц Васѝлий го поглѐдна и ~ заговòри. 瓦西里神甫看了他一眼,傲慢地讲起话来。

изтезàва|м [未] (主要指在肉体上)残酷地折磨,残忍地虐待：~м го при рàзпит 在审讯时折磨他。Не мѐ ~й пòвече! 别再折磨我了! — **се** [反身,被动] **~не** [中]

изтезàни|е *-я* [中] 残酷的折磨,残忍的虐待：морàлно ~е 精神折磨 подлàгам (подхвърлям) го на ~е 折磨他

изтекà 见 изтѝчам

изтѐп|вам [未], **изтѐпам** [完] ❶(用毛)擀成(毡),擀制完：Изтѐпах всѝчките шàяци на тепàвицата. 我在擀毡机上把所有的毡子都擀制完了。❷擀够,擀制够 — **се** [被动] **~ване** [中]

изтерзà|вам [未], **изтерзà|я** *-еш, -х* [完] 使(精神上)痛苦到极点,把…苦苦折磨 **~ване** [中]

изтѝк|вам [未], **изтѝкам** [完] ❶推出,挤出,排出：Изтѝкаха го из кръчмата. 他们把他从酒馆里推了出去。❷移动,挪近,推近,把…靠近：Изтѝках бюрòто до прозòреца. 我把办公桌移到窗子旁边。— **се** [被动] **~ване** [中]

изтимар|я̀вам [未], **изтимаря̀** *-ѝш, -ѝх* [完] (用刷马的铁刷子)刷完(刷干净)：Изтимарѝх всѝчките конѐ. 我把所有马的身子都刷干净了。**~я̀ване** [中]

изтѝр|вам [未], **изтѝря** *-иш, -их* [完] 赶出,赶走,撵出,驱走：Бащà ми ги ~ил из къщата. 我爸爸把他们从家里赶走了。**~ване** [中]

изтѝхо [副] 小声地,轻轻地：Изтѝхо говòри. 他小声地说。

изтѝхом [副]〈民〉同 изтѝхо

изт|ѝчам[1] [未], **изтекà** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла* [完] ❶流出,流完：Водàта ~ѐкла от бýрето. 水从大桶里都流出来了。❷(河流)发源：Рекà Ѝскър ~ѝча от Рѝла. 伊斯克尔河发源于里拉山脉。❸〈转〉(时间)过去,流逝：Изтѐче срòкът. 期限过了。Изтѐче ми òтпускът. 我的休假期过去了。през ~ѐклата годѝна 在去年,在过去的一年中 ◇ **Изтѝчат ми очѝте.**〈民〉1. 我的眼睛坏了：Изтѐкоха ми очѝте от плàч. 我的眼睛哭坏了。2. (长时间聚精会神地)看着,注视着：Изтѐкоха му очѝ по нѐя. 他的两只眼睛一直盯着她。**Мнòго водà ~ѐче от тогàва.**〈口〉从那时起过了许多时间,过了很长时间。**~ѝчане** [中]

изтѝчам[2] 见 изтѝчвам

изтѝч|вам [未], **изтѝчам** [完] ❶跑去：Изтѝчай да ми кýпиш вѐстник! 你跑去给我买一份报! ❷跑过(一定距离)：Пъргаво се обърна и ~а надòлу по стълбите. 他敏捷地转过身来,沿台阶跑下去。**~ване** [中]

изтла̀ск|вам [未], **изтла̀скам** [完] ❶推出,推搡出去,挤出,排出,赶出,逐出: Изтла̀скаха го из сало̀на. 他们把他从大厅里推出去了。❷推动,推开,挤开,挪开: Нава̀лицата ме ~а до огра̀дата. 人群把我挤到围墙旁边。— **се** [被动] **~ване** [中]

изтлѐйва|м [未] 同 изтля̀вам **~не** [中]

изтля̀вам [未], **изтлѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] ❶完全烧成灰,烧尽: О̀гънят в огни̇щето ~я̀. 炉灶里的火烧尽了。❷完全衰弱,衰颓,憔悴 ❸〈转〉潜在,暗存,隐蕴 ❹腐烂 **~я̀ване** [中]

и̇зток [无复,阳] ❶东,东方(与 за̀пад (西,西方)相对): на ~ 在东方 на ~ от Пеки̇н 北京以东,在北京东边 вървя̀ на ~ 向东走 ❷(用大写表示)东方各国,东方: пътешѐствие из И̇зтока 在东方各国的旅行 ❸〈方〉泉,源泉,水井 ◇ **Бли̇зкият** ~ 近东 **Далѐчният** ~ (**Кра̀йният** ~) 远东 **Срѐдният** ~ 中东

изтопо̀рч|вам се [未], **изтопо̀рча се** *-иш се, -их се* [完] [反身]〈方〉突然站立(停立,出现)(在某人面前): Изтопо̀рчи се като̀ върли̇на пред мѐне. 他像根竿子忽然竖立在我面前。**~ване** [中]

изтопу̀рк|вам [未], **изтопу̀ркам** [完] 突然带响声地跑一会儿 **~ване** [中]

изтоп|я̀вам[1] [未], **изтопя̀** *-и̇ш, -и̇х* [完] 使完全熔化,使全溶解,熔出,炼出: Изтопи̇х слани̇ната. 我把肥肉全炼成油了。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

изтоп|я̀вам[2] [未], **изтопя̀** *-и̇ш, -и̇х* [完] 蘸着吃完,泡着吃光: С ма̀лко хля̀б ~их вси̇чкия со̀с. 我用一点面包把菜汁全蘸着吃了。Деца̀та ~и̇ли ша̀рената со̀л. 孩子们把椒盐都蘸着吃光了。**~я̀ване** [中]

изтормо̀з|вам [未], **изтормо̀зя** *-иш, -их* [完]〈口〉使痛苦到极点,把…折磨到极点;使疲惫不堪: Изтормо̀зиха ме. 他们使我痛苦到极点。Дъ̀лгото пъту̀ване в претъ̀пкания ваго̀н ~и пъ̀тниците. 坐在拥挤不堪的车厢里长途旅行使旅客感到非常难受。— **се** [反身,被动] **~ване** [中]

изто̀ча 见 изто̀чвам[1], изто̀чвам[2] 和 изто̀чвам[3]

изто̀ча се 见 изто̀чвам се

изто̀ч|вам[1] [未], **изто̀ча** *-иш, -их* [完] ❶使(液体)全流出(流净);全倒出,倒空: Източи̇ ви̇ното от бъ̀чвата. 你把葡萄酒从木桶里倒出来。Източи̇ бъ̀чвата. 把木桶倒空。❷把(线)拉长,把…拉成丝,拉制: Изто̀чихме двѐ оки̇ копри̇на. 我们缫了两奥卡丝。❸伸长,伸出去: ~вам вра̀т от любопи̇тство 因为好奇而伸长脖子(看) — **се** [被动,中态] **~ване** [中]

изто̀ч|вам[2] [未], **изто̀ча** *-иш, -их* [完] 把(和好的面)擀平,擀薄: ~вам ба̀ница 擀制大起酥 — **се** [被动] **~ване** [中]

изто̀ч|вам[3] [未], **зито̀ча** *-иш, -их* [完] 把(刀等)磨快,磨锋利: Сѐляните ~ват сърпо̀вете. 农民在磨镰刀。— **се** [被动] **~ване** [中]

изто̀ч|вам се [未], **изто̀ча се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶ [只复和三单] (人、动物等)持续不断地移动,列队挪动,排开: ~вам се на дължина̀ 向纵的方向拉开 ❷〈口〉(人)长高 **~ване** [中]

и̇зточ|ен *-на* [形] ❶东(的),东边的,东部的: ~ен вя̀тър 东风 на ~на страна̀ на гра̀да 在城东 в ~на посо̀ка 在东面,往东面 И̇зточна Евро̀па 东欧 И̇зточна Бълга̀рия 保加利亚东部 ❷东方国家的,东方的: ~на легѐнда 东方的传说 ~ни наро̀ди 东方国家人民 ~ен сти̇л 东方的风格 ◇ **И̇източна Румѐлия** 〈史〉东鲁梅利亚(1878 年柏林协定后在前奥斯曼帝国和今保加利亚南部部分地区境内建立、于 1885 年取消的自治区)

изто̀чен *-а* ❶ изто̀ча 的过被形动 ❷ [用作形] 高的,细的,清秀的,苗条的: ~ ста̀н 细高的身材

И̇зточен Тимо̀р 东帝汶(亚洲)

и̇зточни|к *-ци* [阳] ❶泉,源,源泉;根源;来源;本源: ~к на минера̀лни води̇ 矿水泉 ~к на сто̀ки 货源 ~к на си̇лата 力量的源泉 ~к на зара̀за 传染病源 Фи̇зкултурата е ~к на здра̀ве. 体育是健康的源泉。❷原始资料,史料,出处: проу̀чвам истори̇чески ~ци 研究历史文献 ❸〈口〉提供消息的人: достовѐрен (неси̇гурен) ~к 消息可靠的(不可靠)的人

и̇зточно- [复合词第一部] 表示"东方的"、"东部的"之意,例如 и̇зточноевропѐйски (东欧的), и̇зточноправосла̀вен (东正教的)

изтоща̀вам [未], **изтощя̀** *-и̇ш, -и̇х* [完] ❶(逐渐地)使精力衰竭,使极端衰弱,使疲惫不堪,使疲困已极: ~а̀вам си̇лите му 使他精力衰竭 Дъ̀лгото седѐне ме е ~и̇ло. 长时间坐着使我疲倦极了。❷使贫瘠,使穷竭,消耗尽: ~а̀вам по̀чвата 使土壤贫瘠 Загаси̇ фенѐрчето, че ще ~и̇ш батѐрията. 你把手电关上,否则会把电池的电用完的。— **се** [被动,中态] **~а̀ване** [中]

изтощѐн *-а* ❶ изтощя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 极虚弱的,衰竭的,疲惫不堪的,消瘦的,衰弱的: Си̇лите ми са напъ̀лно ~и. 我的力量全耗尽了。Та̀я бо̀лка бѐше сви̇ла нѐйната мла̀да и ~а снага̀ на купчи̇нка. 这场病使她那幼小衰弱的身体缩成了一团。**~ост** -остта̀ [阴]

изтощѐние [无复,中] 衰竭,虚弱已极,亏虚,疲惫不堪,疲乏: Изморѐн съм до ~, а при това̀ ми предстои̇ пъ̀т до га̀рата. 我已累得疲惫不堪了,可是还有到车站的一段路要走。

изтощи̇тел|ен *-на* [形] 使疲惫不堪的,引起衰竭的,大费力气的,繁重的,令人疲惫的,令人厌倦的: ~но пъту̀ване 使人疲惫的旅途 ~ен тру̀д 繁重的劳动

изтощя̀ 见 изтоща̀вам

изтр|а̀вям [未], **изтро̀вя** *-двиш, -двих* [完] 全毒死: Изтро̀вихме плъ̀ховете. 我们把老鼠全毒死了。— **се** [被动,中态] **~а̀вяне** [中]

изтра|̀йвам [未], **изтра̀я** *-еш, -ях* [完] ❶〈口〉保藏住,存放住,久存(一定时间)不坏: Ако̀ не сло̀жиш доста̀тъчно со̀л на турши̇ята, ня̀ма да ~е. 如果不往泡菜里加足盐就保存不住。❷经受(得)住,支持(得)住,忍耐住,忍受住: Дали̇ ще мо̀же да ~е до у̀тре? 他能否支撑到明天呢? **~йване** [中]

изтра̀к|вам [未], **изтра̀кам** [完] (鸟)突然短时间地啼叫;突然发出短促的敲击声(碰撞声,扣扳机声,咔嚓声): Щъ̀ркелите ~аха и замъ̀лча̀ха. 白鹳啼叫了一阵便不出声了。Пу̀шките ~аха и ско̀ро се разнѐсе за̀лп. 枪咔嚓咔嚓地响了起来,一会儿就听见了射击声。— **се** [被动] **~ване** [中]

изтра̀я 见 изтра̀йвам

изтрѐбвам [未], **изтрѐбя** *-иш, -их* [完] ❶消灭(歼灭、扑灭)全部,灭绝,全杀光: То̀я пра̀х ще ~и вси̇чките насеко̀ми. 这种药粉会把所有昆虫都杀死。❷把(树木或其他植物)砍伐光,毁灭,根绝 — **се** [被动] **~ване** [中]

изтреби̇тел *-ят, -я* [阳] ❶〈军〉驱逐机,歼击机 ❷歼灭者,扑灭者,消灭者: При̇лепът е ~ на кома̀рите. 蝙蝠能消灭蚊子。

изтребѝтелка [阴] 歼灭者,扑灭者,消灭者

изтребѝтел|ен -на [形] 歼灭的,歼灭性的,毁灭性的: ~на войнà 歼灭战 Картѐчниците запòчнаха ~ен òгън. 机枪开始了毁灭性的射击。

изтреблѐни|е -я [中]〈书〉(大批的)歼灭,消灭,毁灭

изтрѐбя 见 изтрѐбвам

изтрезвѝтел [阳] 戒酒所

изтрезн|ѝвам [未], **изтрезнѐя** -ѐеш, -ѝх, 过主形动 -ѝл, -ѝла, -ѐли [完] ❶酒醒过来,清醒过来,醒酒: ~ѝвам от пиянството 醒酒 накàрвам го да ~ѐе 使他清醒过来 ❷〈转〉(从极兴奋的情绪中)清醒过来,恢复常态,冷静下来: Дỳмите му ме накàраха да ~ѐя. 他的话使我清醒过来。~**ѝване** [中]

изтрѐп|вам [未], **изтрѐпя** -еш, -ах [完] ❶同 избѝвам: Ще ни ~ят катò пѝлци. 他们会像杀小鸡一样把我们杀死。❷(由于走路)使劳累,累伤,累坏: Далѐко бѐше, па и тъмно, та всѐ си ~аха кракàта. 路很远,天又黑,大家的腿都累坏了。— **се** [被动,中态,互及] ~**ване** [中]

изтресà 见 изтрѝсам

изтрещ|ѝвам [未], **изтрещѝ** -ѝш, -ѝх, 过主形动 -ѝл, -ѝла, -ѐли [完] (突然短时间地)哒哒响(噼啪响,吱吱响): Катò ~ѝха оръдията, нѝе се снишѝхме в ròва. 大炮一响起来,我们就躲进坑里。— **се** [中态] ~**ѝване** [中]

изтривàлка [阴] ❶蹭鞋垫 ❷擦澡布,擦澡用的海绵等物

изтрѝ|вам [未], **изтрѝя** -еш, -х, 过被形动 -т [完] ❶擦,擦干,擦净: ~вам лицѐто си с кърпа 用毛巾擦脸 ~вам чѐрната дъскà 擦黑板 ~вам машѝна 擦净机器 ~вам сълзите от очѝте 擦干眼泪 ❷擦掉,擦去,涂掉,抹去: Да ~ете с гỳма попрàвките от ръкопѝса. 您用橡皮把手稿上修改的地方擦掉。~вам позòра от поражѐние 洗刷掉失败的耻辱 ❸〈转〉使被忘却,打消: ~вам го напълно от паметтà 把他全忘掉 ❹擦坏(表面),磨损,磨破: ~вам подмѐтките си 把自己的鞋掌磨破 ~вам бòята от дъскѝте 把木板上的漆磨掉 Дрѐхите му са съвсѐм ~ти. 他的衣服完全穿破了。— **се** [反身,被动] ◇ **Изтрѝла е желязна тоѝга да го търси.** 她为了寻找他,简直踏破了铁鞋。**Изтрѝха прàга на вратàта ми.** 人们把我家的门槛都给磨坏了(指我家的来客很多)。~**вам**(**заличàвам**) **от лицѐто на земята**〈书〉彻底消灭干净 ~**ване** [中]

изтрѝ|вам се [未], **изтрѝя се** -еш се, -х се [完] [中态] ❶磨损,磨坏: Желязото катò желязо, и тò се ~ва. 铁虽硬,也会磨损。❷同 заличàвам се: ~вам се от паметтà му 从他的记忆里消失 ~**ване** [中]

изтр|ѝсам [未], **изтресà** -есѐш, -ѐсох, -ѐсе [完] 同 изтърсвам

изтрѝт -а ❶ изтрѝя 的过被形动 ❷[用作形] 1.同 залѝчен (擦掉的,抹掉的): ~ нàдпис 擦掉的题词 2.磨损的,磨破的: ~о кỳфарче 磨坏的小皮箱 ❸〈转〉(指话、意思等)平凡(无味)的,庸俗的,陈腐无味的: ~и фрàзи 陈词滥调

изтрѝя 见 изтрѝвам

изтрѝя се 见 изтрѝвам се

изтрòвя 见 изтрàвям

изтрòп|вам [未], **изтрòпам** [完] (突然短时间地)敲(扣,敲击,咚咚响): ~вам на вратàта 敲门 ~**ване** [中]

изтропол|ѝвам [未], **изтрополѝ** -ѝш, -ѝх, 过主形动 -ѝл, -ѝла, -ѐли [完] 突然发出短时间的踏步声(脚步声): Нѐщо ~ѝ. Ѐкнаха бързи стъпки. Вѝкове. Дѝгна се врява. 什么东西咚咚响了一下,传出了急促的脚步声。一阵喊叫声。人们吵起架来。~**ѝване** [中]

изтропòт|вам [未], **изтропòтя** -иш, -их [完] 突然发出短促的脚步声(踏步声): На коридòра ~иха мъжки стъпки. 走廊里传来男人的脚步声。~**ване** [中]

изтрош|àвам [未], **изтрошà** -ѝш, -ѝх [完] 全打碎(打破,击破): Изтрошѝх чàшите. 我把杯子全打碎了。— **се** [被动] ~**àване** [中]

изтръб|ѝвам [未], **изтръбѝ** -ѝш, -ѝх [完] 吹号(喇叭) ~**ѝване** [中]

изтръг|вам [未], **изтръгна** -неш, -нах, 过被形动 -нат [完] ❶拔出,拔掉,拔下,扯出,拉出: Изтръгнаха му зъбà без бòлки. 他没觉得痛牙就拔掉了。❷〈转〉夺取,夺去,抢去,夺得;逼取,逼出: ~вам показàния от някого 逼出某人的口供 ❸使…摆脱(沉重的精神状态),使(从沉重的精神状态中)解脱出来: ~вам го от бедà 使他摆脱不幸 — **се** [被动] ◇ ~**вам побѐда** (经过艰苦斗争)夺得胜利 ~**ване** [中]

изтръг|вам се [未], **изтръгна се** -неш се, -нах се [完] [中态] ❶挣脱,摆脱,逃出: ~вам се от ръцѐте му 从他手里挣脱出来 ❷(声音)传来,响起,发出,(某种声音)一响: Рàдостен вѝк се ~на из гърдѝте на всѝчки вьстàници. 从所有起义者的胸中发出愉快的喊声。~**ване** [中]

изтръд|ѝвам [未], **изтръдѐя** -ѐеш, -ѝх [完]〈方〉(水果)变糠,开始腐烂: Ябълките са вѐче ~ѐли. 苹果已经糠了。

изтрьп|вам [未], **изтръпна** -неш, -нах [完] ❶麻木,发木: Изтръпна ми ръкàта. 我的一只手麻了。Ръцѐте ми лѐсно ~ват. 我的手经常发麻。Не мòга да стàна, че ми е ~нал кракът. 脚发木了,我站不起来。❷打颤,颤抖,战栗: ~вам от ỳжас 吓得战栗 Катò го видях, че се е качѝл на връх дървòто, ~нах от страх. 我看到他已爬上了树顶,吓得颤抖起来。~**ване** [中]

изтръпналост -тà [阴] 麻木,打冷战

изт|ръсвам [未], **изтърся** -ърсиш, -ърсих [完]〈方〉同 изтърсвам — **се** [中态] ~**ръсване** [中]

изтръск|вам [未], **изтръскам** [完] ❶同 изтърсвам: Изтръсках одеялàта. 我把毯子全抖干净了。❷把…抖干净,全抖出来,抖空 — **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

изтръшк|вам [未], **изтръшкам** [完] 把全体都摔倒,使全部倒下,把全部推倒在地 — **се** [被动]

изтỳмб|вам [未], **изтỳмбя** -иш, -их [完] 同 изтърбỳшвам — **се** [被动] ~**ване** [中]

изтỳпан -а [形]〈口,行〉穿戴考究的,打扮得漂亮的,穿着时髦的

изтỳп|вам[1] [未], **изтỳпам** [完] 敲掉(拍打干净,抖掉,抖落,抖干净)(灰尘等): ~вам одеяло 抖毯子 ~вам му прахà от дрѐхите 把他衣服上的灰尘抖干净 — **се** [反身,被动,中态] 打扮 ~**ване** [中]

изтỳп|вам[2] [未], **изтỳпам** [完] 突然发出短促的敲击声: Тупàнът ~а. 鼓声响了。~**ване** [中]

изтỳр|вам [未], **изтỳря** -иш, -их [完] ❶放(装)够,放(装)完 ❷(从器皿中)拿出,取出,倒出,倒空: Изтурѝ кòшницата с грòздето. 你把筐里的葡萄倒出来。— **се** [中态]〈方〉1.(孕妇)早产 2.得疝气 ~**ване** [中]

изтỳрч|вам [未], **изтỳрча** -иш, -их [完]〈罕〉使全部土耳其化,使全部信仰伊斯兰教: Пашàта мѝнал по тѝя местà и

~ил населѐнието. 帕沙走过这一带地方，把居民全土耳其化了。— **се** [反身，被动]：Който се не ~иха, едни̇̀ заклàха, дру̀ги бегàха по горàта. 没被土耳其同化的人，一些被杀掉，另一些逃进森林里。~**ване** [中]

изту̀ря 见 изту̀рвам

изту̀рям [未] 同 изту̀рвам

изтъ|кàвам [未]，**изтъкà** *-чѐш*，*-кàх* [完] ❶ 织出，织完，织成：Ще ~кà на момѝчето за постѐлки и кърпи. 我要给女孩子织完做褥子和头巾的布。❷〈转〉建立，组织：Изтъкàл е ця̀ла мрѐжа от шпиòни. 他建立了一个完整的间谍网。— **се** [被动] ◇ **Изтъкàх си платнòто, ри̇̀там ти кроснòто.**〈俗〉织完布就把织布机踢开；卸磨杀驴；利用够了便一脚踢开。~**кàване** [中]

изтък|вам [未]，**изтъкна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат* [完] 着重指出，强调指出，使突出；着重地说，强调：~вам заслу̀гите му (着重)指出他的贡献 Тря̀бва да Ви ~на и товà обстоя̀телство. 还应当给您指出这一情况。В речтà си тòй ~ва, че ... 他在讲话中强调说… — **се** [反身，被动，中态] ~**ване** [中]

изтъкм|я̀вам [未]，**изтъкмя̀** *-ѝш*，*-ѝх* [完] 准备好，预备好，筹备好，安排好：Докатò не ~ѝ всѝчко, ня̀ма да се венчàе. 不把什么都准备好，她就不举行婚礼。~**я̀ване** [中]

изтъкна 见 изтъквам

изтъкнат *-а* ❶ изтъкна 的过被形动 ❷ [用作形] 著名的，出众的，有名的：~ писàтел 著名作家

изтълку̀ва|м [未，完] ❶全面解释(说明，阐明)：Тòй ~ тѐкста на открѝтия пàметник. 他透彻解释了发掘出来的古物上的文字。Стàрецът ѝ ~ сънѝ. 老人给她圆梦。❷理解，了解：~м прàвилно 正确理解 Не сѐ знàе кàк ще го ~т. 还不知道他们如何理解这件事。— **се** [被动] ~**не** [中]

изтънѐя 见 изтъня̀вам[1]

изтъ̀нко [副] ❶细声地，尖声地，非常尖细地 ❷从头至尾地，具体地，详尽地：Разпрàви ни ~ кàк стàна всѝчко. 他详细给我们讲了这一切是怎么发生的。

изтънч|àвам [未]，**изтънчà** *-ѝш*，*-ѝх* [完] ❶使(在待人态度方面)完善，使举止完美：Такòва възпитàние ~àва човѐка. 这种教育使人举止完美。❷同 изтъня̀вам[2] — **се** [被动] ~**àване** [中]

изтъ̀нчва|м [未] 同 изтъня̀вам[2] ~**не** [中]

изтъ̀нчен *-а* [形] 非常完美的，非常讲究的，文雅的；精制的，雅致的：~ вку̀с 非常讲究的口味，极精细的审美感 Тòй е човѐк с ~и обнòски. 他是一个举止文雅的人。~**ост** -осттà [阴]

изтън|я̀вам[1] [未]，**изтънѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли* [完] ❶变薄；变细；变瘦，变得极瘦削：Кòнят бѐше ця̀л в пòт, отслàбнал и ~я̀л сàмо в еди̇̀н дѐн. 马浑身是汗，只一天工夫就消瘦了。❷〈转〉变得(在物质方面)虚弱不堪，变得贫困：Мнòго е ~я̀л, та едвà ли ще мòже да посрѐщне всѝчки плàщания. 他变得很贫困，很难支付所有开支。~**я̀ване** [中]

изтън|я̀вам[2] [未]，**изтънѝ** *-ѝш*，*-ѝх* [完] 使变细，使变薄，弄细，弄薄：Тря̀бва да ~ѝш дъскàта òще мàлко. 你得把木板弄得再薄一点。— **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

изтъпàн|вам [未]，**изтъпàня** *-иш*，*-их* [完]〈口，不赞〉同 изтъпàнчвам ~**ване** [中]

изтъпàн|вам се [未]，**изтъпàня се** *-иш се*，*-их се* [完] [中态]〈口〉同 изтъпàнчвам се ~**ване** [中]

изтъпàнча 见 изтъпàнчвам

изтъпàнча се 见 изтъпàнчвам се

изтъпàнч|вам [未]，**изтъпàнча** *-иш*，*-их* [完]〈口，不赞〉使站在显要地方，使站在…前面，用…挡住(堵住，遮住) ~**ване** [中]

изтъпàнч|вам се [未]，**изтъпàнча се** *-иш се*，*-их се* [完] [中态]〈口，不赞〉站在显要地方，挡住，堵住，遮住：Глѐдай го нàшия колѐга, до председàтеля се ~ил. 看咱们的同事，他也凑到主席旁边站着！~**ване** [中]

изтъпѐя 见 изтъпя̀вам[2]

изтъп|квам [未]，**изтъпча** *-чеш*，*-как* [完] 踏遍，全踏坏：Изтъ̀пкаха тревàта. 他们把草地全踏遍了。— **се** [被动] ~**кване** [中]

изтъп|я̀вам[1] [未]，**изтъпя̀** *-ѝш*，*-ѝх* [完] 使变钝，使不锋利：Изтъпѝл ми брàдвата. 他把我的斧头弄钝了。~**я̀ване** [中]

изтъп|я̀вам[2] [未]，**изтъпѐя** *-ѐеш*，*-я̀х* [完] 完全变迟钝(变糊涂，发呆)：Изтъпѐли от бездѐлие. 他们闲得变傻了。~**я̀ване** [中]

изтърбу̀ш|вам [未]，**изтърбу̀ша** *-иш*，*-их* [完] 剖腹，开膛，取出内脏：Заклàха и ~иха овцàта. 他们把羊宰了，开了膛。— **се** [反身，被动]：~вам се от смя̀х 笑破了肚子 ~**ване** [中]

изтърв|àвам [未]，**изтървà** *-ѐш*，*-àх* [完] ❶失手丢掉；没有抓牢而掉下，掉落；失手放走：Изтървàх чàшата. 我把杯子掉到地上了。~àвам кòня 把马放跑 ❷〈转〉放过，放跑，错过，疏忽过去，误：Не ~àвам недѐля да изля̀за сред прирòдата. 我不错过星期天到大自然中去。~àвам влàка 没赶上火车 ~àвам удòбния момѐнт 错过良机 ❸〈转〉脱口而出，说漏，泄露：Глѐдай да не ~ѐш ня̀коя нелѐпост. 小心点，别信口瞎说出什么荒唐话。◇ **Изтървà юздѝте.** 他已不能控制局面。— **се** [反身，被动] ~**àване** [中]

изтърв|àвам се [未]，**изтървà се** *-ѐш се*，*-àх се* [完] [中态] ❶挣脱，摆脱：Тя̀ се ~à от ръцѐте му. 她从他手里挣脱了。❷〈转〉脱口而出，说漏 ~**àване** [中]

изтърк|àлвам [未]，**зитърколя̀** *-олѝш*，*-олѝх* [完] ❶滚着推出，使滚出：Изтърколѝха бу̀ретата на у̀лицата. 他们把木桶滚到街上。❷使倒(在地上)，摔倒，推倒，放倒 ❸滚走(足够数量) ~**àлване** [中]

изтъркàлям [未] 同 изтъркоя̀вам

изтъркам 见 изтърквам

изтъркан *-а* ❶ изтъркам 的过被形动 ❷ [用作形] 1.用坏的，弄坏的，磨坏的，穿旧的：~и машѝни 磨损的机器 ~и дрѐхи 穿旧的衣服 2.用旧的，平凡无味的，陈腐的：~и фрàзи 陈腐的词句，陈词滥调 ~а мелòдия 旧曲调，老调 ~**ост** -осттà [阴]

изтърк|вам [未]，**изтъркам** [完] ❶擦净，磨擦干净：~вам съдове 把器皿擦净 ❷擦破，磨破，穿破，穿旧：Всѐки дѐн облѝчам тàзи дрѐха и вѐче я ~ах. 我天天穿这件衣服，已经把它穿旧了。— **се** [反身，被动，中态] ~**ване** [中]

изтъркòлва|м [未] 同 изтъркàлвам 和 изтъркоя̀вам ~**не** [中]

изтърколя̀ 见 изтърколя̀вам

изтърколя̀ се 见 изтърколя̀вам се

изтъркол|я̀вам [未]，**изтърколя̀** *-ѝш*，*-ѝх* [完] ❶使滚动，

使滚着走，使滚出，滚着推出：～ѝвам бъчвата навън 把木桶滚出去 ❷使倒(在地上)，使倒下，摔倒，推倒，放倒：Борѐцът ～ѝ всѝчките си протѝвници. 摔跤运动员把所有对手都摔倒了。— **се**［反身，被动］**～ѝване**［中］

изтърколѝвам се［未］，**изтъркол́я се** -*ѝш се*，-*ѝх се*［完］［中态］❶滚动，滚掉(下来)：Тòй в тъмното се ～ѝ по стълбата. 他在黑暗中从楼梯上滚下来。❷〈转〉(时间)不知不觉地过去，一晃：Не сѐтих，кàк се ～ѝха тѐзи пѐт годѝни. 不知不觉，这五年一晃就过去了。**～ѝване**［中］

изтъркỳл|вам［未］，**изтъркỳлна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］同 изтърколѝвам — **се**［反身，被动］**～ване**［中］

изтъркỳл|вам се［未］，**изтъркỳлна се** -*неш се*，-*нах се*［完］［中态］同 изтърколѝвам се **～ване**［中］

изтърпѝвам［未］，**изтърпѝ** -*ѝш*，-*ѝх*，过主形动 -*ял*，-*ѝла*，-*ѐли*［完］❶忍受，忍耐，忍受(得)住，忍耐(得)住，经受(得)住：～ѝвам докрàй 坚持到最后 ～ѝвам стрàшни мъки 忍受极大的痛苦 ❷受，遭受，蒙受：～ѝвам наказàнието си 服刑 — **се**［被动］**～ѝване**［中］

изтърсà|к -*ци*［阳］〈口〉(几个儿女中)最末一个孩子

изтърс|вам［未］，**изтърсѝ** -*иш*，-*их*［完］❶把…抖落，抖下来，抖掉，摇落，抖搂，抖干净：Тѝ прибрà покрѝвката на мàсата и излѐзе да я ～и. 她把桌布揭下来，拿去抖了抖。❷(把散体物)抖掉(倾出，撒出，倒掉，洒掉)：～вам лулàта 把烟斗的烟灰磕掉 ❸〈口〉不慎使掉落，不小心把…摔倒：Изтърсила съм си нѝкъде ключовете. 我把钥匙不知丢到什么地方了。❹〈口，不赞〉没头没脑地把…放在某人面前，出其不意(不问是否需要)地把…放在某人面前 ❺〈口，不赞〉不慎地(唐突地)说出，突然说出不恰当的话：Глѐдай каквà глỳпост ～и. 瞧他瞎说些什么傻话！— **се**［反身，被动］**～ване**［中］

изтърс|вам се［未］，**изтърсѝ се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］〈口〉❶突然跌下来(跌倒，摔下，摔倒)：Изтърсих се от стòла. 我从椅子上摔下来。❷(未被邀请)突然出现，贸然出现 ❸得疝气**～ване**［中］

изтърсѝ 见 изтърсвам

изтърсѝ се 见 изтърсвам се

изтърсѝ|м［未］同 изтърсвам **～не**［中］

изтърчà|вам［未］，**изтърчà** -*ѝш*，-*àх*［完］❶同 изтѝчвам：Изтърчàх и ги хвàнах. 我跑出来把他们抓住了。❷跑完，跑过：Изтърчàх цѐлия грàд и пàк не гò намѐрих. 我跑遍全城也没能找到他。

изтърш|ỳвам［完］〈口〉(在某处)找遍，到处翻找，翻遍：Изтършỳвахме цѝлата къща. 我们把整个房子都翻遍了。

изтътрà|з|вам［未］，**изтътрàзя** -*иш*，-*их*［完］同 изтътрỳзвам **～ване**［中］

изтътрỳз|вам［未］，**изтътрỳзя** -*иш*，-*их*［完］〈口〉拖出，拉出，勉强拖动 — **се**［反身，被动］**～ване**［中］

изтътр|ям［未］，**изтътря** -*еш*，*изтътрах*［完］同 изтътрỳзвам **～яне**［中］

изтъщ|àвам［未］，**изтъщà** -*ѝш*，-*ѝх*［完］〈旧〉❶使更精致，改进，完善 ❷学习好，透彻地研究：Изтъщѝл книгата. 他精读了这本书。— **се**［反身，被动，中态］**～àване**［中］

изтъщѐн -*а* ❶ изтъщà 的过被形动 ❷［用作形］〈旧〉得到很大改进的，改善的，完善的 **～ост** -*осттà*［阴］

изтъщ|ѝвам［未］，**изтъщà** -*ѝш*，-*àх*［完］〈旧〉同 изтъщàвам — **се**［被动，中态］**～ѝване**［中］

изт|ѝгам［未］，**изтѐгна** -*ѐгнеш*，-*ѐгнах*，过被形动 -*ѐгнат*［完］拉，拉长，延长，延伸；拉制，拉成丝；挂；安装(电线等)；伸长，伸直：～ѝгам тѐл 拉制铁丝 — **се**［被动］**～ѝгане**［中］

изт|ѝгам се［未］，**изтѐгна се** -*ѐгнеш се*，-*ѐгнах се*［完］［中态］❶同 протѝгам се(伸直；挺直身子躺着)：～ѝгам се мързелѝво 懒洋洋地挺直身子躺着 ❷〈转，口〉闲着(躺着)不干事，偷懒，贪懒：По цѝл дѐн се ～ѝгаш и нѝщо не вършиш. 你整天偷懒，什么也不干。**～ѝгане**［中］

изỳ|вам［未］，**изỳя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］给脱下(脱掉)(鞋)：～вам обỳвки 脱鞋 — **се**［反身，被动，中态］**～ване**［中］

изумѐн -*а* ❶ изумѝ 的过被形动 ❷［用作形］1.诧异的，惊奇的，惊异的，吃惊的：Нѝе глѐдаме ～и и не вѝрваме на ушѝте си. 我们吃惊地望着，不敢相信自己的耳朵。2.发狂的，失去理智的 **～о**［副］**～ост** -*осттà*［阴］

изумѐние［无复，中］同 изумлѐние

изумѐя 见 изумѝвам

изумѝтел|ен -*на*［形］惊人的，令人惊异(惊叹)的，了不起的：～на сѝла 惊人的力量 двѝжа се с ～на скòрост 以极快的速度运动 **～но**［副］**～ност** -*носттà*［阴］

изумлѐние［无复，中］非常惊讶，惊异

изумрỳд［阳］绿闪石，绿宝石，子母绿

изумрỳд|ен -*ена* 和 -*на*［形］❶用绿宝石装饰的，带绿宝石的：～ен прѝстен 绿宝石戒指 ～на грѝвна 绿宝石手镯 ❷绿闪石色的，绿宝石色的，碧绿的：～ни очѝ 一双绿宝石色的眼睛

изум|ѝвам[1]［未］，**изумѝ** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶使惊讶(吃惊，惊叹，惊奇，愕然)：Тòй е ～ѐн от бързите ми успѐхи. 他因为我迅速取得成功而吃惊。❷忘记，忘却：Изумѝх да му кàжа. 我忘了跟他说。— **се**［反身，被动，中态］**～ѝване**［中］

изум|ѝвам[2]［未］，**изумѐя** -*ѐеш*，-*ѝх*，过主形动 -*ял*，-*ѝла*，-*ѐли*［完］智力减退，变傻，变迟钝，变痴呆：От пѝене човѐк ～ѝва. 饮酒使人智力减退。Да не сѝ ～ял! 你是不是变傻了！**～ѝване**［中］

изум|ѝл -*ѝла*，-*ѐли* ❶ изумѐя 的过主形动 ❷［用作形］〈口〉(精神)不正常的，半疯的；糊涂的

изуст|ѝвам［未］，**изустѝ** -*ѝш*，-*ѝх*［完］会背，背会 **～ѝване**［中］

изуч|àвам［未］，**изỳча** -*иш*，-*их*［完］❶学(会)，学好，掌握：～àвам занаят 学手艺 ～àвам чỳжд езѝк 学习外语 ～àвам марксѝзма-ленинѝзма 学习马克思列宁主义 ❷研究，考察清楚，调查明白，观察：～àвам бòлест 研究疾病 ～àвам положѐнието на врагà 研究敌情 ～àвам щàтелно 仔细研究 ❸供…上学(读书)，培养：Изỳчих синà си. 我供儿子上完学。❹认识，了解，熟悉：Изỳчих градà. 我熟悉了这个城市。**～àване**［中］：～àване закòните на общѐственото развѝтие 对社会发展规律的研究

изỳч|вам[1]［未］，**изỳча** -*иш*，-*их*［完］完全学会，学好，掌握：Изỳчих занаята и стàнах мàйстор. 我学会了手艺，成了师傅。**～ване**［中］

изỳч|вам[2]［未］，**изỳча** -*иш*，-*их*［完］❶教，教会，教授，训练：Мàйка ѝ я бѐше ～ила да шѝе хỳбави кенѐта на жѐнски полѝ，нагрѝдки и ръкàви. 她妈妈教会她缝女裙、女衬衫和袖子上的漂亮花边。❷供…上学(读书)，培养 ❸细心观察，仔细察看，了解，熟悉，研究：Àз съм писàтел и трѝбва да ～вам

живо̀та. 我是作家,应当熟悉生活。❸研究,考察清楚,调查明白 — **се**［被动］**～ване**［中］

изу̀ч|вам се［未］,**изу̀ча се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］❶学会,掌握: Изу̀чих се да шѝя ху̀баво. 我的缝纫学得很好。❷学习完,上完学 **～ване**［中］

изу̀я 见 изу̀вам

изфабрику̀ва|м［未,完］❶〈口〉(用工业方法)制造,大量制造,大量生产 ❷〈转,不赞〉捏造,粗制滥造: Какво̀ ～ пак? 他又捏造什么了? — **се**［被动］**～не**［中］

изфиря̀с|вам［未］,**изфиря̀сам**［完］❶蒸发掉,化为气体,挥发掉: Затворѝ бутѝлката да не ～а вѝното. 你把瓶子盖上,别让葡萄酒挥发了。❷〈口〉迅速消失,很快不见,很快溜掉: ～вам като̀ дѝм 一溜烟地跑掉 Къдѐ ～а то̀зи човѐк? 这个人跑到哪儿去了? **～ване**［中］

изфу̀ква|м се［未］,**изфу̀кам се**［完］［中态］〈口,不赞〉吹牛,自吹自擂 **～не**［中］

изфуч|а̀вам［未］,**изфуча̀** -*ѝш*,-*а̀х*［完］❶突然发出嗡嗡声(吼声,呼啸声,喧哗,呼呼响) ❷(呼啸着)飞驶而过 ❸〈转,口〉生气地说,没好气地说 **～а̀ване**［中］

изфъфл|я̀м［未］,**изфъфля** -*еш*,-*ах*［完］说话又慢又不清楚,咕哝 **～я̀не**［中］

изхабѐн -*а*［形］❶ изхабя̀ 的过被形动 ❷［用作形］1. 钝的,不快的: Но̀жът е ～,не рѐже. 这把刀子钝了,切不动东西。2. 不能用的,不中用的,不适用的;坏的: Тѝя кибрѝтени клѐчки са ～и. 这些火柴不能用了。3. 干不了活的,自己无法生活的: Тѝ си про̀сто ста̀р, ～, нѝкому нену̀жен човѐк. 你简直是老朽无用,谁都不需要的人。**～ост** -остта̀［阴］

изхаб|я̀вам［未］,**изхабя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］❶使变钝,弄钝: ～я̀вам но̀ж 把刀子弄钝 ❷弄坏,损坏,弄得不能用,使不中用: Шива̀чът ми ～ѝ плата̀. 裁缝把我的料子糟蹋了。❸〈转,口〉娇惯,惯坏: А̀з зна̀м, че ба̀щината лю̀бов всѝчко извиня̀ва и търпѝ,— но на тво̀е мя̀сто не бѝх с тако̀ва поведѐние ～ѝл деца̀та си. 我知道父爱会原谅和容忍一切,可是我如果处在你的地位,就不会以这种态度把孩子们娇惯坏了。❹〈转〉(指时间、健康等)白白浪费,耗费,糟蹋: Изхабѝх си врѐмето. 我白费了时间。Изхабѝх си ду̀мите. 我白说了一通。— **се**［被动,中态］**～я̀ване**［中］

изхайла̀з|вам［未］,**изхайла̀зя** -*иш*,-*их*［完］〈口〉使变懒,使懒惰,使变成二流子,使变得游手好闲 — **се**［被动］**～ване**［中］

изхайла̀з|вам се［未］,**изхайла̀зя се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］变懒,偷懒 **～ване**［中］

изхайла̀зя 见 изхайла̀звам

изхайла̀зя се 见 изхайла̀звам се

изхайманя̀ 见 изхайманя̀вам

изхайманя̀ се 见 изхайманя̀вам се

изхайман|я̀вам［未］,**изхайманя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］〈口〉使变懒,使变闲散,使游手好闲 — **се**［被动］**～я̀ване**［中］

изхайман|я̀вам се［未］,**изхайманя̀ се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］〈口〉变成懒汉,游手好闲 **～я̀ване**［中］

изха̀йт|вам［未］,**изха̀йтя** -*иш*,-*их*［完］〈口〉使变得游手好闲,使好吃懒做,使离开正道: Пара̀те ～ват деца̀та. 这些钱使得孩子们不走正道。— **се**［被动］**～ване**［中］

изха̀йт|вам се［未］,**изха̀йтя се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］〈口〉变成懒汉,变成二流子,闲散,游手好闲 **～ване**［中］

изха̀йтя 见 изха̀йтвам

изха̀йтя се 见 изха̀йтвам се

изха̀п|вам［未］,**изха̀пя** -*еш*,-*ах*［完］❶咬伤(多处): Изха̀паха ни бълхѝ. 跳蚤把我们咬坏了。❷咬,咬伤(许多或全部) **～ване**［中］

изха̀рч|вам［未］,**изха̀рча** -*иш*,-*их*［完］❶花完,花费完: Изха̀рчих 10 лѐва за пѝене. 我喝酒花了十列弗。❷用完,用尽: Изха̀рчихме брашно̀то. 我们把面粉用光了。❸卖完(货物),销售完 — **се**［被动］**～ване**［中］

изхва̀|щам［未］,**изхва̀на** -*неш*,-*нах*［完］捉住(抓住)(许多或全部) — **се**［被动］**～щане**［中］

изхвръ̀к|вам［未］,**изхвръ̀кна** -*неш*,-*нах*［完］同 изхвърквам **～ване**［中］

изхвърга|м［未］〈方〉同 изхвърлям — **се**［被动］**～не**［中］

изхв|ъ̀рквам［未］,**изхвръ̀кна** -*ръ̀кнеш*,-*ръ̀кнах*［完］❶飞出,起飞: ～ъ̀рквам от гнездо̀то 从窝里飞出 ～ъ̀рквам като̀ стрела̀ навъ̀н 箭也似的飞出去 ❷(突然)甩出来,掉下 ❸〈转〉很快地跑出,飞奔出,飞驰出;活泼地走出: Чу̀х шу̀м и веднага ～ръ̀кнах на дво̀ра. 我一听到声音就立刻跑到院子里。❹〈转〉被迫离开,被赶走,被撵走 ◇ **Изхвръ̀ква ми из ума̀.**〈口〉突然忘掉某事,回想不起某事。**Изхвръ̀ква ми умъ̀т (акълъ̀т, чива̀ята).**〈口〉失去理智,发疯,发狂。**～ъ̀ркване**［中］

изхвърл|я̀м［未］,**изхвъ̀рля** -*иш*,-*их*［完］❶扔出,抛出: Изхвъ̀рлиха цветя̀та през прозо̀реца. 他们把花从窗户扔出去了。❷〈转,口〉粗暴地撵走(轰出去,赶走): И тѐбе ще ～я. 我要把你也轰出去。❸解职,开除: Изхвъ̀рлихме го от организа̀цията. 我们把他从组织中开除了。То̀й е такъ̀в мързелѝвец, че ско̀ро ще го ～ят от предприя̀тието. 他是这样的一个懒汉,不久就会被开除出企业。❹抛弃,扔掉,删去: Изхвъ̀рлиха дескриптѝвната геомѐтрия от програ̀мата. 他们把画法几何学从教学大纲中删掉了。❺错过,放过 — **се**［被动］◇ **～я̀м на у̀лицата** 1. (从住处)赶出来,撵出住所 2. 使某人失业 **～я̀не**［中］

изхвърч|а̀вам［未］,**изхвърча̀** -*ѝш*,-*а̀х*［完］同 изхвърквам **～а̀ване**［中］

изхвърча|м［未］同 изхвърчвам: Изпо̀д копѝтата ～ше пръ̀ст. 从马蹄下扬起了土。**～не**［中］

изхвърчва|м［未］同 изхвърквам: В то̀я ка̀лен и тѐжък пъ̀т всѐки дру̀г ко̀н бѝ запря̀л, но Осма̀н препу̀скаше лѐко и ѐдри къ̀сове ка̀л ～ха изпо̀д копѝтата му. 在这种泥泞难走的路上,别的马都会停下来,而奥斯曼却轻快地向前飞奔,在它的四只蹄下溅起大块大块的泥巴。**～не**［中］

изхѝтря 见 изхитря̀вам

изхѝтря се 见 изхитря̀вам се

изхитр|я̀вам［未］,**изхѝтря** -*иш*,-*их*［完］欺骗,欺诈,诓,哄,骗得,做得非常巧妙 **～я̀ване**［中］

изхитр|я̀вам се［未］,**изхѝтря се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］变狡猾,耍滑头,使巧计,(行为)狡猾,机智地做某事 **～я̀ване**［中］

изхѝтря|м［未］同 изхитря̀вам **～не**［中］

изхѝтря|м се［未］同 изхитря̀вам се **～не**［中］

изхлѐнч|вам[1]［未］,**изхлѐнча** -*иш*,-*их*［完］突然发出短促的嘤嘤啜泣,突然嘤嘤地啜泣: Тя̀ изпъ̀шка, почтѝ ～и. 她呻吟着,几乎是嘤嘤地啜泣。**～ване**［中］

изхлѐнч|вам[2] [未], **изхлѐнча** -*иш*, -*их* [完] 勉强求得,乞得: Той ~и от майка си още 10 лѐва. 他又向妈妈求得了十列弗。~**ване** [中]

изхлѝпа|м [完] 突然呜咽啜泣 ~**не** [中]

изхлѝп|вам [未], **изхлѝпам** [完] 突然发出短促的啪啪声(砰砰声) ~**ване** [中]

изхлу̀з|вам [未], **изхлу̀зна** -*неш*, -*нах* [完] 拉出,拖出,拽出,抽出;拉下,拖下;勉强穿上(戴上,套上): ~вам главàта от прѝмката 把头从套索里退出来 ~**ване** [中]

изхлу̀з|вам се [未], **изхлу̀зна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] ❶从…滑下来,滑落下来 ❷脱身,抽出身来: ~вам се от ръцѐте му 从他的手里脱身 ~**ване** [中]

изхлу̀зна 见 изхлу̀звам

изхлу̀зна се 见 изхлу̀звам се

изхлу̀зя 见 изхлу̀зям

изхлу̀зя се 见 изхлу̀зям се

изхлу̀з|ям [未], **изхлу̀зя** -*иш*, -*их* [完] 同 изхлу̀звам ~**яне** [中]

изхлу̀з|ям се [未], **изхлу̀зя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 同 изхлу̀звам се ~**яне** [中]

изхлъ̀з|вам [未], **изхлъ̀зна** -*неш*, -*нах* [完] 同 изхлу̀звам ~**ване** [中]

изхлъ̀з|вам се [未], **изхлъ̀зна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] 同 изхлу̀звам се ~**ване** [中]

изхлъ̀зна 见 изхлъ̀звам

изхлъ̀зна се 见 изхлъ̀звам се

ѝзход [阳] ❶出口,门(与 вход (入口)相对): глàвен ~ 主要出口,大门 резѐрвен ~ 紧急出口 служѐбен ~ 工作人员用出口 странѝчен ~ 旁门 ❷〈转〉(解决困难的)办法,出路: ~ из(от) тру̀дно положѐние 摆脱困境的办法 Не мѝ остàва дру̀г ~. 我没有别的出路。❸〈转〉(最终)结局,结果: ~ на сражѐние 战斗的结果 бо̀лест с смъ̀ртен ~ 以死亡而结束的疾病 Убедѐн съм в успѐшния ~ на мо̀я плàн. 我深信我的计划会有好的结果。

изходатàйст[ву]ва|м [未,完] (替某人)请求,申请,说情,讲情: Изходатàйствувах ти слу̀жба. 我为你说情,给你找到了职务。~**не** [中]

изхо̀д|вам [未], **изхо̀дя** -*иш*, -*их* [完] 同 изхо̀ждам[1] ~**ване** [中]

изхо̀д|вам се [未], **изхо̀дя се** -*иш се*, -*их се* [完] 同 изхо̀ждам се ~**ване** [中]

ѝзход|ен -*на* [形] ❶(作)出口的: ~на вратà 出口 ~на вѝза 出境签证 ❷出发的,发端的,起初的,原来的: ~ен пу̀нкт (~на то̀чка) 起点,出发点 ~на позѝция 出发阵地,进攻出发地 ~но положѐние〈运〉预备动作

изхо̀дищ|е -*а* [中] 出发点

изхо̀дя 见 изхо̀двам 和 изхо̀ждам[1]

изхо̀дя се 见 изхо̀ждам се

изходя̀щ -*а* [形]〈公文〉(指书信、文件等)发出的,寄出的,发文的: ~ но̀мер 发文号 ~а прѐписка 发出的公文 ~о колѐтно отделѐние 寄包裹处 ◇ ~ **днѐвник** 发文簿(发文登记簿)

изхо̀|ждам[1] [未], **изхо̀дя** -*диш*, -*дих* [完] ❶走,走过: На дѐн дружѝната ~жда 20 км. 队伍一天走 20 公里。❷走遍,遍历: Изхо̀дих цѐлия грàд, докато̀ го намѐрих. 我走遍全城才把他找到。— **се** [被动] ~**ждане** [中]

изхо̀жда|м[2] [未] 从…出发,来自…,来源是…: Философскѝят материалѝзъм на Маркс ~ от товà, че светъ̀т по приро̀дата си е материàлен. 马克思的哲学唯物主义的出发点是世界按其本质说是物质的。— **се** [中态] ~**не** [中]

изхо̀|ждам се [未], **изхо̀дя се** -*диш се*, -*дих се* [完] [中态] 解大便 ~**ждане** [中]

изхо̀к|вам [未], **изхо̀кам** [完] 突然骂起来,骂,斥骂,辱骂,斥责: Ня̀кой ~а по ку̀чето. 有人对狗吆喝了一声。~**ване** [中]

изхрàн|вам [未], **изхрàня** -*иш*, -*их* [完] ❶养活,抚养: Вдовѝцата с мъ̀ка ~и трѝте си децà. 寡妇艰难地把自己的三个孩子抚养大。❷〈转〉养育,教育;养,饲养,喂养: Àз затру̀й ли съм ~ил дъщеря̀, та да до̀йде да я грàбне едѝн нехранѝмайко. 我把女儿养育大,难道是为了让一个二流子来把她抢走吗? ~вам прасѐ 饲养小猪 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

изхрàч|вам [未], **изхрàча** -*иш*, -*их* [完] 吐出,啐出,咯一口(唾沫等): ~вам кръ̀в 咯血 — **се** [被动,中态]: ~вам се в лицѐто му 向他脸上吐唾沫 ~**ване** [中]

изхрипт|я̀вам [未], **изхриптя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 突然发出短促的嘶哑声 ~**я̀ване** [中]

изхру̀п|вам [未], **изхру̀пам** [完] 吱吱响地咬着吃,嚼得咯吱响 ~**ване** [中]

изхру̀пк|вам [未], **изхру̀пкам** [完] 同 изхру̀пвам ~**ване** [中]

изхру̀ск|вам [未], **изхру̀скам** [完] ❶咯吱响地吃: Детѐто ~а бонбо̀на. 孩子吃糖咯吱响。❷发吱吱声,咯吱响 — **се** [被动] ~**ване** [中]

изхрущ|я̀вам [未], **изхрущя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 突然发出短促的脆折声(窸窣声,咯吱响声) ~**я̀ване** [中]

изхъ̀лц|вам [未], **изхъ̀лцам** [完] 突然发出短促的呜咽声,突然啜泣(哽咽,呜咽);突然打嗝(打噎,呃逆) ~**ване** [中]

изхъ̀рк|вам [未], **изхъ̀ркам** [完] 突然发出短促的鼾声,突然打鼾: Едѝн от заспàлите ~а сѝлно. 睡着的人中有一个大声打起鼾来。~**ване** [中]

изцàпам 见 изцàпвам[1] 和 изцàпвам[2]

изцàп|вам[1] [未], **изцàпам** [完] 弄脏: ~вам си ръцѐте 把双手弄脏 ~вам килѝма 把地毯弄脏 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

изцàп|вам[2] [未], **изцàпам** [完]〈罕〉❶突然哗哗响地趟水(或稀泥等) ❷突然拍打一会儿,突然拍一会儿手: Петѐлът ~ва с крилѐте си. 公鸡拍拍翅膀。~**ване** [中]

изцвѝл|вам [未], **изцвѝля** -*иш*, -*их* [完] (马)嘶叫: Жребѐцът ~и. 公马嘶叫起来。~**ване** [中]

изцвъ̀рк|вам [未], **изцвъ̀ркам** [完] 突然发出短促的啁啾声,(鸟)突然啾啾叫: Ня̀кои рàнни птѝчки ~ваха в шу̀мата. 有几只早醒的鸟在叶丛中啾啾地叫起来。~**ване** [中]

изцвърч|àвам [未], **изцвърчà** -*ѝш*, -*àх* [完] 同 изцвъ̀рквам ~**àване** [中]

изцед|я̀вам [未], **изцедя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 изцѐждам — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

изцѐ|ждам [未], **изцедя̀** -*дѝш*, -*дѝх* [完] ❶拧干,挤干,榨干,挤尽(水分或汁液): ~ждам лимо̀н 把柠檬挤干 ❷滤出,

滤净;慢慢地倒完(斟出):Изцедѝ оцѐта от шишѐто. 你把瓶里的醋全倒干净。— **се**［被动,中态］～**ждане**［中］

изцелѐние［无复,中］〈书〉治好,治愈,痊愈:получа̀вам ～ 痊愈

изцелѝтел *-ят*, *-я*［阳］, **изцелѝтелка**［阴］〈书〉(把某人的病)医治好的人

изцелѝтел|ен *-на*［形］治好的,治愈的,能治愈病的:～ен периòд 治愈阶段 ～ни бѝлки 治病的草药

изцелу̀ва|м［完］吻(许多人或全体) ～**не**［中］

изцел|я̀вам［未］, **изцеля̀** *-ѝш*, *-ѝх*［完］〈书〉治好,治愈,使痊愈 — **се**［被动,中态］～**я̀ване**［中］

изцѐп|вам［未］, **изцѐпя** *-иш*, *изцѐпих*［完］劈够,劈完,破好,破完 ～**ване**［中］

изцерѝм *-а* ❶ изцеря̀ 的现被形动 ❷［用作形］能治好的,可医治的,可治愈的:～а бòлест 能治好的病 ～**ост** *-осттà*［阴］

изцерѝтел *-ят*, *-я*［阳］(把某人的病)医治好的人

изцер|я̀вам［未］, **изцеря̀** *-ѝш*, *-ѝх*［完］❶医治好,使…痊愈:Настѝнал си. Ча̀кай да влѐзем в градà, ще вѝдиш ка̀к ще те ～я̀ а̀з тѐбе. 你感冒了,等我们进了城,你看我怎么给你治好。❷〈转,口〉使摆脱(某种坏毛病),使改掉(某种恶习):Ще го ～ѝм от тòя лòш на̀вик. 我们要使他改掉这个坏毛病。— **се**［被动,中态］～**я̀ване**［中］

изцѝбр|ям се［未］, **изцѝбря се** *-иш се*, *-их се*［完］［中态］〈方〉(面色)苍白起来,变苍白,变惨白;瘦,消瘦 ～**яне**［中］

изцѝц|вам［未］, **изцѝцам**［完］吮出(奶),吸出(奶),咂奶 ～**ване**［中］

изцу̀к|вам［未］, **изцу̀кам**［完］〈口〉同 изпѝвам — **се**［被动］～**ване**［中］

изцъ̀клен *-а* ❶ изцъ̀кля 的过被形动 ❷［用作形］(变成)玻璃样的,清澈透明的;呆板的:～о небѐ 晴空 ～и очѝ (指死人)呆滞的眼睛

изцъ̀кля 见 изцъ̀клям

изцъ̀кля се 见 изцъ̀клям се

изцъ̀кл|ям［未］, **изцъ̀кля** *-иш*, *-их*［完］使变成玻璃一样透明;变晴朗:Тòй ～ил очѝ. 他瞪大了眼睛。～**яне**［中］

изцъ̀кл|ям се［未］, **изцъ̀кля се** *-иш се*, *-их се*［完］［中态］变得玻璃样透明,变晴朗:Очѝте му се ～иха от упла̀ха. 他害怕得两眼瞪得大大的。Небѐто се бѐше ～ило катò сълза̀. 天空晴得跟泪珠一样清澈透明。～**яне**［中］

изцъ̀рк|вам［未］, **изцъ̀ркам**［完］使(液体)喷洒掉,使喷够,使喷射光,洒掉,洒完:Изцъ̀ркай мля̀кото от вѝмето на кра̀вата. 你把奶牛的奶都挤出来! — **се**［被动］～**ване**［中］

изця̀ло［副］整个地,全部地,完全:Ня̀кои разрушѐни постро̀йки бя̀ха ～ възстановѐни. 一些被毁坏的建筑全部修复了。Тòй се посветѝ ～ на борба̀та за освобождѐнието на рабòтническата кла̀са. 他把自己的一切都献给了工人阶级的解放事业。

изча̀ди|е *-я*［中］〈书,蔑〉恶棍,恶人,小鬼:а̀дско ～е 恶魔

изча̀к|вам［未］, **изча̀кам**［完］一直等到头;等到最后:～вам да престàне дъждъ̀т 等雨停下来 ～вам òтговор 等回音 ～вам удòбния момѐнт 等待合适的时机 Изча̀квам да вѝдя ка̀к ще се развѝят нещà̀та. 我等着看事物将如何发展。А̀з я ～ах та на̀едно си тръ̀гнахме към домà. 我把她等来了,然后一块回家去。— **се**［被动］～**ване**［中］

изча̀нчен *-а*［形］〈行〉奇怪的,怪异的,特别的

изча̀ткам［完］突然使咔嚓响,弄出啪啪的响声:Изча̀ткаха пу̀шки. 他们把枪弄得咔嚓咔嚓响。

изчѐз|вам［未］, **изчѐзна** *-неш*, *-нах*［完］❶消失,隐匿起来,失踪,不知去向,无影无踪:Вла̀кът ～на в завòя. 火车在转弯处消失不见了。Една̀ нòщ тòй ～на от къ̀щи. 一天晚上他从家里走掉了。Тъ̀рси се ～нало детѐ. 寻找失踪的孩子。Изчѐзна ми перòто от ма̀сата. 我放在桌上的钢笔不见了。❷消失,消逝,不存在:Бо̀лката ～на. 疼痛消失了。～**ване**［中］

изчѐпк|вам［未］, **изчѐпкам**［完］❶梳完(羊毛等):Изчѐпках въ̀лната. 我把羊毛梳理好了。❷刺探出,追问出,究出:А̀з напра̀зно се тру̀дех да ～ам от уста̀та му нѐщо положѝтелно. 我白费了力气,没能从他口里探出一些比较确切的话。— **се**［被动］～**ване**［中］

изчерв|я̀вам се［未］, **изчервя̀ се** *-ѝш се*, *-ѝх се*［完］［中态］(因害羞、生气等)脸红,面红耳赤:Тя̀ се ～ѝ, навѐде очѝ в земя̀та и не смѐеше ня̀кого да поглѐдне. 她脸红了,两眼看着地面,谁也不敢望一下。◇ **Изчервѝх се до ушѝ.** 我面红耳赤。～**я̀ване**［中］

изчерн|я̀вам［未］, **изчернѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*［完］变成黑色的,变得很黑 ～**я̀ване**［中］

изчѐрн|ям［未］, **изчѐрня** *-иш*, *-их*［完］使变黑,把…弄黑:Детѐто си е ～ило ръцѐте. 孩子把手弄黑了。— **се**［被动,中态］～**яне**［中］

изчѐрпам 见 изчѐрпвам

изчѐрпан *-а* ❶ изчѐрпам 的过被形动 ❷［用作形］1. 用尽的,耗尽的,费尽的,卖完的,完结的,解决了的:За̀пасите са ～и. 储备已用完了。Кнѝгата е ～а. 书已卖完了。2.〈转〉消耗尽的,穷竭的,损坏的:～и сѝли 耗尽的精力 Търпѐнието ми е ～о. 我忍无可忍。

изчерпа̀тел|ен *-на*［形］详尽无遗的,充分的,详细的:～ен òтговор 详尽的回答 ～но изложѐние 详细的叙述 ～**но**［副］:Отгова̀рям ～но на всѝчки въпрòси. 我详尽地回答所有问题。～**ност** *-носттà*［阴］

изчѐрп|вам［未］, **изчѐрпя** *-иш*, *-их* 和 **изчѐрпам**［完］❶消费完,耗完,用完:～вам търпѐнието на ня̀кого 使某人失去耐性 ～вам всѝчките си резѐрви 用完一切储备 ❷〈书〉结束,处理完;陈述完;完结,全面仔细地研究完:Въпрòсът е ～ан. 这问题已研究完了。❸售完,卖完,卖光:Рѐчникът е вѐче ～ан. 这种词典已卖完。❹包括:Товà не ～ва всѝчки възмòжности. 没有包括所有的可能性。❺汲取,舀,抽(水):～вам водà̀та от кла̀денеца 从井里打水 — **се**［被动,中态］～**ване**［中］

изчѐрп|ям［未］, **изчѐрпя** *-иш*, *-их*［完］同 изчѐрпвам — **се**［被动,中态］～**яне**［中］

изчерта̀|вам［未］, **изчерта̀я** *-еш*, *-х*［完］画好(线),画完(线);绘制完:Изчерта̀х цѐли два̀ лѝста. 我把整整两张纸画上了线。～**ване**［中］

изчѐ|свам［未］, **изчѐша** *-шеш*, *-сах*［完］梳出,梳净,梳完:Изчѐсах и два̀та кòня. 我给两匹马都梳完了鬃。— **се**［被动］～**сване**［中］

изчета̀ 见 изчѝтам

изчѐтк|вам［未］, **изчѐткам**［完］刷掉,刷净:Тя̀ ～а дрѐхите. 她把衣服刷干净了。— **се**［反身,被动］～**ване**［中］

изчѐша 见 изчѐсвам

изчислѐни|е *-я*［中］❶算,计算,核算,运算,演算:приблизѝ-

телно ～е 估算 прàвя ～ето на заплàтите 计算工资 ❷计算结果，账：Товà ～е не è вя̀рно. 这个计算结果不对。

изчислѝтел|ен -*на* изчислèние 的形容词：～на машѝна 计算机

изчисл|я̀вам [未]，**изчислѝ** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 算出，计算出：～я̀вам òбщия дòход 算出总收入 ～я̀вам успèх на ученѝк 算出学生的成绩 — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

изчѝст|вам [未]，**изчѝстя** -*иш*，-*их* [完] ❶弄干净，刷净，拭净：～вам кѫщата 把房子打扫干净 ～вам ỳлицата 清扫街道 ～вам дрèхите 把衣服刷干净 ❷〈转〉清除，消灭：～вам дървенѝците 消灭臭虫 — **се** [反身，被动] ～**ване** [中]

изчѝстен -*а* ❶ изчѝстя 的过被形动 ❷ [用作形] 收拾干净的，弄干净的，变干净的

изчѝстя 见 изчѝствам

изч|ѝтам [未]，**изчетà** -*етèш*，-*èтох*，-*èте*，过主形动 -*èл* [完] 读完：～ѝтам цèлия вèстник 读完一整张报 Изчèтох всѝчко，коèто ми бèше под ръкà. 我读完了手头所有的东西。— **се** [被动] ～**ѝтане** [中]

изчовърк|вам [未]，**изчовъркам** [完] 剔出，挑出；抠出：Очѝте на òбразите от стенопѝсите бя̀ха ～ани. 壁画上人像的眼睛全被抠掉了。— **се** [被动] ～**ване** [中]

изчòпл|ям [未]，**изчòпля** -*иш*，-*их* [完] ❶抠出，挖出，剔出，掏出：Еднà трохà ми влèзе в зъбà，едвàм я ～их. 一块碎渣塞进我牙里，好不容易才把它剔出来。Изчòплих едѝн трън от кракà му. 我从他的脚上挑出一根刺。❷〈转〉(费劲地)得到(话、消息)，(好不容易)套出(话、消息)：～ям тàйна от нèго 从他那里套出秘密 — **се** [被动] ～**яне** [中]

изчỳк|вам [未]，**изчỳкам** [完] ❶突然短时间地敲：Ня̀кой ～а на вратàта. 有人敲门。❷打造，凿成；锻成，锻造：Изчỳка ли кàмъка? 你把石头凿好了吗? ❸敲出：Изчỳкал бòлта. 他把螺钉敲出来了。❹〈口〉靠打造(锻造)赚钱 — **се** [被动] ◇ **Каквòто ～а，изпỳка.**〈口〉赚多少钱花多少钱；赚了钱就喝掉。～**ване** [中]

изчỳп|вам [未]，**изчỳпя** -*иш*，-*их* [完] 全打碎，全打断，全弄坏：Катò се напѝ，～и всѝчки чàши. 他喝醉了，把所有杯子都打碎了。— **се** [被动] ～**ване** [中]

изчурулѝк|вам [未]，**изчурулѝкам** [完] 突然短时间地唧唧叫(啾啾叫，吱吱叫) ～**ване** [中]

изчỳшква|м [未]，**изчỳшкам** [完] ❶把…全剥完皮，全剥出(粒、仁、核)，剥好：Изчỳшках грàх за еднò варèне. 我剥了够煮一次吃的豌豆。❷〈转〉撵走，开除 — **се** [被动] ～**не** [中]

изшàр|вам [未]，**изшàря** -*иш*，-*их* [完] 涂满(某种颜色)，着遍(某种色)，使完全变成花的：Изшàрил кнѝгата си с червèн мòлив. 他用红笔把自己的书涂遍了。— **се** [被动] ～**ване** [中]

изшàр|вам се [未]，**изшàря се** -*иш се*，-*их се* [完] [中态] ❶得天花，出天花；出麻疹：Всѝчки децà от клàса се ～иха. 班里所有孩子都出了麻疹。❷出过天花；出过麻疹 ～**ване** [中]

изшèтва|м [未]，**изшèтам** [完] 忙完家务，做完家务事 ～**не** [中]

изшѝ|вам [未]，**изшѝя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т* [完] ❶缝完；全缝好：Изшѝх якѝчките. 我把小领子都缝完了。❷〈民〉绣上，绣出，缀上：По ръбà ще ～еш звездѝчки с цвèтни концѝ. 你用彩线把边上绣上小星星。❸(把线)缝完，用完：Изшѝх червèните концѝ. 我把红线用光了。— **се** [被动] ～**ване** [中]

изшѝл|вам [未]，**изшѝля** -*иш*，-*их* [完]〈民〉使尖锐，使锋利，削尖，弄尖 — **се** [被动] ～**ване** [中]

изшѝля|м [未] 同 изшѝлвам — **се** [被动] ～**не** [中]

изшѝя 见 изшѝвам

изшумол|я̀вам [未]，**изшумолѝ** -*ѝш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*èли* [完] 突然短促地发出沙沙声(簌簌声) ～**я̀ване** [中]

изщàв|ям [未]，**изщàвя** -*иш*，-*их* [完] 鞣完(革)，硝完(皮)，熟完(皮)：Изщàвихте ли кòжите? 你们把皮子熟完了吗? — **се** [被动] ～**яне** [中]

изщѝп|вам [未]，**изщѝпя** -*еш*，-*ах* [完] 拧痛(揪痛，夹痛)多处；多处感到灼痛(刺痛)；在多处拔毛(烟毛) ～**ване** [中]

изщрàк|вам [未]，**изщрàкам** [完] ❶突然发出短促的咔嚓声(啪啪声)：Ударникът ～а. 撞针咔嚓响了一声。❷〈口〉(把胶卷)拍完(用完)：На екскỳрзията ～ахме двà фѝлма. 郊游时我们拍完了两个胶卷。～**ване** [中]

изщỳк|вам [未]，**изщỳкна** -*неш*，-*нах* [完]〈口〉突然消失(不见)

изщỳква ми [未]，**изщỳкне ми** [完] [只三，无人称] 一时想不起来(记不起来)

изя̀д|вам [未]，**изя̀дя** -*иш*，-*их* [完] ❶欺骗，哄骗，撞骗：Вниматàвай да не тè ～и тòя шмèкер. 小心，别让这个骗子手骗了你。❷〈转〉做鬼脸；(脸、眼、嘴等因肉体上的痛苦)扭歪 ～**ване** [中]

изя̀д|вам се [未]，**изя̀дя се** -*иш се*，-*их се* [完] [中态] ❶变狡猾，变不诚实，变虚伪 ❷(粗鲁地)讥笑，嘲笑，嘲弄；侮辱：～вам се над тя̀я глупцѝ 嘲笑这些蠢人 ～**ване** [中]

изя̀ден -*а* ❶ изя̀дя 的过被形动 ❷ [用作形] 同 изкривèн：～и лицà 扭歪的面孔 ～**ост** -осттà [阴]

изя̀в|а [阴] 表示，表现，活动：～а на брàтска дрỳжба 兄弟般友谊的表现 нòви театрàлни ～и 新的戏剧活动

изявѝтел|ен -*на* [形] ～**но наклонèние**〈语法〉(动词的)叙述式，陈述式

изявлèни|е -*я* [中] 声明；说明，解释，阐明：прàвя ～е за нèщо 发表关于…的声明；作关于…的说明：～е на министèрството на външните рàботи 外交部声明

изяв|я̀вам [未]，**изявя̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 表示，表明，反映，说出：～я̀вам ѝстинската си вòля 说出自己的真正意愿 ～я̀вам желàние 表示愿望 ～я̀вам готòвност 表明决心 — **се** [反身，被动] ～**я̀ване** [中]

изя̀да|м [未]〈口〉同 изя̀ждам — **се** [被动，互及] ～**не** [中]

изя̀|ждам [未]，**изя̀м** -*дèш*，-*дòх*，-*дè*，过主形动 -*л* [完] ❶吃完，吃尽，吃光：～ждам я̀бълка 吃完苹果 ～ждам си хранàта 吃完饭 ❷(虫子)蛀(咬坏)很多地方：Молцѝте ～ли дрèхите. 虫子把衣服蛀了许多洞。❸(酸、锈等)腐蚀 ❹〈转〉用尽，耗尽：Нѝе не бѝва да ～ждаме всѝчко，коèто произвèждаме. 我们不能把生产出来的东西全消耗掉。❺〈转〉(非法)占据，剥夺，据为己有：～ждам му имòта(парѝте) 占据他的财产(钱) ❻〈转〉浪费，挥霍：～ждам всѝчките си парѝ 把钱都挥霍光 ❼〈转〉毁坏，损坏，损害：Тè ～доха синà му. 他们把他儿子给毁了。❽〈转，口〉(说或写时)漏掉(字母或音)：～ждам бỳкви 漏掉字母 ～ждам срѝчки при говòрене

讲话时吃掉音节 ❾遭受(受,挨)(批评、委屈等): ~ждам плесница 挨耳光 — **се** [被动,互及] ~**ждане** [中]

изя|ждам се [未], **изям се** *-деш се, -дох се, -де се*, 过主形动 *-л се* [完] [中态] 发怒,恼怒;苦恼,难受;惊慌,担忧;完全失掉气力,疲惫不堪: Изядох се от яд. 我气得一点劲儿都没有了。**~ждане** [中]

изяснèни|е *-я* [中] ❶说明,说明的话,解释: Тèзи ~я са достàтъчни. 这些说明足够了。❷ изяснявам 的动名词: Въпрòсът вървѝ към пъ̀лно ~е. 问题即将完全弄清楚。

изяснѝтел|ен *-на* [形] 说明的,附有说明的: ~на белѐжка 注解,说明 **~ност** *-носттà* [阴]

изясн|ѐвам [未], **изясня** *-ѝш, -ѝх* [完] 〈转〉说明,解释,阐明,查明,弄清楚: ~ѐвам въпрòс 阐明问题 — **се** [被动,中态]: Небèто(врèмето) се ~ѝ. 天晴了。**~ѐване** [中]

изя̀щ|ен *-на* [形] 〈书〉优美的,优雅的,秀丽的,雅致的;娇媚的;轻盈的: ~ни стъклени цветàрници 精致的玻璃花盆架 ~но облеклò 雅致的衣服 ~ни чертѝ на лицèто 清秀的面容 ~ен стѝл 雅致的文体 ◇ **~на литератỳра(словèсност)** 小说文学 **~ни изкỳства** 美艺术(绘画、雕塑、建筑、音乐等艺术的统称) **~но** [副]: Кнѝгите са ~но подвързани. 这些书装订得很雅致。~но облèчен 穿着很雅致的 ~но израбòтен 加工精致的 **~ност** *-носттà* [阴] 〈罕〉: ~ност на маниèрите 举止优雅 ~ност на фѝгурата 体态优美

изя̀ществ|о *-а* [中] 精致,优雅,优美,雅致

ИИР [иѝр] [缩] Институ̀т за изобретèния и рационализàции 发明和合理化建议研究所

ИК[1] [и-кà] [缩] издàтелска къ̀ща 出版社

ИК[2] [и-кà] [缩] 同 изпълкòм

ИКАДИ [икàди] [缩] Икономѝческа комѝсия за À зия и Далèчния Ѝзток (при ООН) (联合国)亚洲及远东经济委员会(亚远经委会)

ИКАО [икàо] [缩] ICAO (International Civil Aviation Organization) — Междунарòдна организàция по грàжданско въздухоплàване (联合国)国际民用航空组织

ИКЕ [икè] [缩] Икономѝческа комѝсия за Еврòпа (при ООН)(联合国)欧洲经济委员会

икебàна [阴] (日本的)花道,插花艺术

икиндѝя [无复,阴] 〈民〉 **на (по)** ~ 日落之前,傍晚: Товà се слу̀чи по ~. 这事发生在傍晚。

ИККИ [икѝ] [缩] Изпълнѝтелен комитèт на Комунистѝческия интернационàл 〈史〉共产国际执行委员会(1919—1943)

ИКОМ при ЮНЕСКО [缩] ICOM (International Council of Museums) — Междунарòден съвèт на музèите при ЮНЕСКО 联合国教科文组织国际博物馆理事会

икòна [阴] 圣像

иконобòр|ец *-ци* [阳] 圣像破坏运动的拥护者

иконобòрство [无复,中] 〈史〉反圣像崇拜运动,反圣像崇拜斗争

иконогрàф [阳] 同 иконопѝсец

иконогрàфия [无复,阴] 圣像画术

иконогрàфск|и *-а* иконогрàф 和 иконогрàфия 的形容词

иконòм [阳], **иконòмка** [阴] ❶当家的,管家,管事 ❷奉神职多年的修士的称号

икономѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 经济主义(1898—1903 年俄国社会民主主义中主张工人只应进行经济斗争的理论和主张)

иконòмика [无复,阴] ❶经济: социалистѝческа ~ 社会主义经济 капиталистѝческа ~ 资本主义经济 ❷经济学: ~ на промѝшлеността (сèлското стопàнство) 工业(农业)经济学

икономѝс|вам [未], **икономѝсам** [完] 同 спестя̀вам (节省,节约): ~вам парѝ (сѝли, срèдства) 节约钱(力量、资金) ~вам мнòго врèме 节省很多时间 Машинѝстите и огня̀рите обещàват до кря̀я на годѝната да ~ат 4500 тòна вѐглища. 火车司机和司炉们保证到年底节约 4500 吨煤。◇ **~вам ѝстината** 不说出全部真相,撒一点谎 — **се** [被动] **~ване** [中]

икономѝст [阳], **икономѝстка** [阴] ❶经济学家;经济专家 ❷〈政,史〉经济主义者,经济派分子

икономѝч|ен *-на* [形] 节省的,节约的,俭省的,经济的: ~ен живòт 节俭的生活 ~но я̀дене 便宜的食品 **~но** [副]: живèя ~но 生活节俭 **~ост** *-osttà* [阴]

икономѝческ|и[1] *-а* [形] ❶经济(上)的: ~о развѝтие 经济发展 ~а крѝза 经济危机 ~а борбà 经济斗争 ~и стрòй 经济制度 ❷经济学的: ~и нау̀ки 经济科学 ~а геогрàфия 经济地理 **~и** [副]: изостàнала ~и странà 经济落后的国家

икономѝческ|и[2] *-а* [形] 〈罕〉同 икономѝчен: строèж на ~и жѝлища 经济住宅(简易住宅)的建筑 **~и** [副]

икономѝ|я [阴] ❶节省,节俭,节约,经济: ~я на продовòлствието 节约粮食 ~я на човèшки тру̀д 节省人力 прàвя ~я (实行)节约 режѝм на максимàлна ~я 厉行节约 ❷ [常复] 节余,省下的东西: ~я от бюджèта 预算节余 Живèя от ~ите си. 我靠节省下来的钱生活。◇ **политѝческа ~я** 政治经济学

иконопѝс *-тà* [阴] 〈艺〉❶ [只单] 圣像画术: Тòй се занимàва с ~. 他是画圣像的。❷ [集] 圣像绘画作品;圣像画的风格和特点: византѝйска ~ 拜占庭圣像画

иконопѝс|ец *-ци* [阳] 画圣像者,圣像画家

иконопѝство [无复,中] ❶圣像绘画艺术 ❷画圣像职业

иконостàс [阳] 〈宗〉❶圣像壁,圣障 ❷(家里)放圣像和神灯的地方,放圣像和神灯的架子(或墙上凹进去的一块地方)

ИКОСОС [икосòс] [缩] Икономѝчески и социàлен съвèт (при ООН) (联合国)经济及社会理事会

ѝкра [阴] 〈方〉同 хайвèр (鱼子,鱼卵)

ѝкрам [阳] 〈口〉敬重,尊敬;荣誉: прàвя ~ на ня̀кого 对某人表示尊敬

икс [阳] 同 хикс (爱克斯)

ИКСЮ [缩] ICSU (International Council of Scientific Unions) — Междунарòден съвèт на нау̀чните съ̀юзи 国际科协理事会

илѝ [连] Ⅰ [对比连词] ❶(连接简单句或复合句中相互排斥的成分)或,或者,或是: пòвече ~ пò-мàлко 或多或少 àз ~ тѝ 我或你 Ỳтре ~ дру̀ги дèн ще дòйда. 我在明天或是后天来。❷ **~—~ , дали—~** (强调二者必择其一)要么…,要么…;不是…,就是…;是…还是…: Въпрòсът е постàвен ~—~: ~ въстàние, ~ гѝбел. 摆在面前的问题是这样的抉择:要么起义,要么死亡。❸(在疑问句中强调若干相互排斥的、我们尚不清楚的可能性之一)还是,是不是: Амѝ каквò ще прàвиш на пазàра, бàбо? Ще си ку̀пиш ли нèщо, ~? 奶奶,你要到集上去干什么? 是买点什么还是干别的? Ⅱ [联合连词] (在列举简单句或复合句中表示各种可能性的同等成分

时用)时而…,时而…;忽而…,忽而…: Той пѝта ~ мѐне, ~ тѐбе, ~ нѐго. 他一会儿问我,一会儿问你,一会儿问他。Ⅲ [联合连词](连接句中表示同一概念的两个成分)或者,或,或者说:За̀лата, ~ по̀-добрѐ широ̀кият пру̀ст..., бѐше вѐче осветѐна. 大厅,或者更确切地说是宽阔的前室,已经开了灯。◇ **еди̇н ~ друг** 随便谁,某人 **мно̀го ~ ма̀лко** 多多少少,在一定程度上 **ра̀но ~ къ̀сно** 1. 随便什么时候 2. 同 непремѐнно (迟早,一定) **така̀ ~ ѝначе** 反正,不论怎样,一定

илидѝсва|м [未], **илидѝсам** [完] 缝上扣环,锁上扣眼 **~не** [中]

илѝ|к -*ци* [阳] 扣眼

Илѝнден [无复,阳] ❶伊利亚节(8月2日,旧历7月20日,民间宗教节日) ❷〈转〉伊利亚节起义(1903年马其顿地区反土耳其统治的起义)

илѝнденск|и -*а* Илѝнден 的形容词 ◇ **~о въста̀ние** 伊利亚节起义(1903年马其顿地区反土耳其统治的起义)

ѝловица [阴] 胶泥地,粘土地

ило̀т [阳]〈书〉❶〈史〉希洛人(古斯巴达处于奴隶地位的农民) ❷无权的人

илюзио̀н|ен -*на* илю̀зия 的形容词

илюзионѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳] 幻术,魔术表演

илюзионѝст [阳], **илюзионѝстка** [阴] 幻术演员,魔术演员

илю̀зи|я [阴] ❶错觉: да̀вам ~я за нѐщо 造成…的错觉 ❷〈转〉幻想,空想,妄想: пра̀зни (нереа̀лни) ~и 空的(不切实际的)幻想 живѐя с ~и 靠幻想过活 Илю̀зиите му се разбѝха. 他的幻想破灭了。◇ **пра̀вя си ~и** 自己骗自己

илюзо̀р|ен -*на* [形] 幻想的,空想的,妄想的,不真实的,假想的,想象的: ~на опа̀сност 假想的危险 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

илюминатор [阳]〈海〉舷窗,水密窗

илюмина̀ция [阴] (庆祝性的)彩灯,饰光

илюминѝра|м [未,完] 把…装上彩灯,布置彩灯 **~не** [中]

илюстратѝв|ен -*на* [形] 用于插图的,画插图用的: ~ен материа̀л 用于插图的资料 ~ни прѝмери в рѐчник 词典中的图解 **~ност** -ността̀ [阴]

илюстра̀тор [阳], **илюстра̀торка** [阴] 画插图者,插图画家

илюстра̀ци|я [阴] ❶插画,插图: кни̇га с ~и 带插图的书 Рома̀нът ѝма 20 ~и. 这本小说中有20幅插图。❷〈转〉图解;实例,例证: За ~я на та̀зи мѝсъл ще привѐда слѐдния слу̀чай. 为了说明这个思想,我举出下面一种情况。музика̀лна ~я 配合…而奏的音乐(例如对无声电影配奏的音乐) ❸同 илюстрѝране

илюстрѝра|м [未,完] ❶(为某作品)画插图;加插图: ~м кни̇га 给书加插图 ❷〈转〉举例(用实证或图表)说明;使形象地(直观地)了解: ~м с прѝмери мисълта̀ си 举例说明自己的意思 Теа̀търът добрѐ ~ духо̀вната култу̀ра ту̀к. 剧院使人形象地了解这里的精神文化生活。**~не** [中]

илюстрѝран -*а* ❶ илюстрѝрам 的过被形动 ❷[用作形] 带插画的,带插图的: ~ ра̀зказ 带插图的短篇小说

илюстро̀ван -*а* [形] 带插图的,有插图的: ~о спѝсание 画报 ~о изда̀ние 有插画的刊物

им 见 те

ѝма [无人称] ❶有(与 ня̀ма (没有)相对),存在: ~ ра̀злика 有区别 ~ опа̀сност 有危险 ~ ну̀жда 需要 Какво̀ но̀во ~? 有什么新闻? Какво̀ ~? 怎么了? Еднѝ врѐме в ня̀кое си ца̀рство ~ло една̀ ца̀рска дъщеря̀. 从前在一个王国有一位公主。❷(用于确定年龄、大小、时间等)有,是: Тря̀бва да ~ дѐсет годѝни от тога̀ва. 离那个时候该有10年了。В чува̀ла ~ о̀ще десетѝна килогра̀ма брашно̀. 口袋里大约还有10千克面粉。Отту̀к до сѐлото ~ два̀ ча̀са път. 从这儿到村子有两小时的路程。❸(用连词 да 与另一动词连用,表示另一动作将发生): Ѝма мно̀го да ча̀каш. 你还得等很长时间。Ѝма да се слу̀чи. 会发生的。Ѝма да съжаля̀ваш за това̀. 你会为这一点后悔的。◇ **~ врѐме** 〈口〉还有足够的时间: Ѝма врѐме до вака̀нцията. 离假期还有相当长的时间。~ **ду̀ма, че** 〈口〉据说… ~ **защо̀** 有理由 **~-ня̀ма** 〈口〉大概,大约,几乎 **Ѝма си ха̀с!** 〈口〉同 нима̀ (难道,怎么可能,当然): Ѝма си ха̀с и то̀й да зна̀е! 难道他也知道! Ѝма си ха̀с да не ка̀же. 他怎么可能不说。

имагинѐр|ен -*на* [形] 想象的,设想的,假想的,虚构的: ~на величина̀ 虚量 ~но числò 虚数

имажинѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 形象主义

ѝма|м [未] ❶有,拥有,具有,具备(与 ня̀мам (没有)相对): Ѝмаш ли парѝ у сѐбе си? 你手头有钱吗? Ѝмаш ли та̀я кни̇га? 你有这本书吗? То̀й ~ трѝма синовѐ. 他有三个儿子。Ѝмам прия̀тели в Пекѝн. 我在北京有朋友。Ѝмам роднѝни в чужбѝна. 我在国外有亲戚。Ѝмам сестра̀ в университѐта. 我妹妹在上大学。~м ша̀нс 有运气,有机会 ~м доказа̀телства 有证据 ~м бъ̀деще 有前途 ~м до̀стъп 有接近…的可能 ~м на разположѐние 有支配权 ❷患(病),有(病): ~м ка̀шлица (患)咳嗽 ~м хрѐма 伤风 ❸(年龄、范围、时间等)是,有: Мла̀д човѐк: да ~, да ~ на̀й-мно̀го трѝдесет годѝни. 他是个年轻人,顶多30岁。Ста̀ята ~ще едва̀ чѐтири мѐтра на дъ̀лж и на ши̇р. 房间也就是四米见方。❹〈口〉(用人称代词宾格简形表示)把(某人)看成,把(某人)当作: Ѝмам те за на̀й-блѝзък. 我把你看成最亲近的人。Да го ~м за вѐрен човѐк. 让把他当作忠实的人来看待吧。❺(与表示行为的名词连用,表示参加或将参加名词中所包含的行为): ~м събра̀ние 有会,要开会 ~м срѐща 有约会 ~м уро̀к 有课 ~м ра̀бота 有事 ❻(与抽象名词连用,表示做或者准备做名词中所包含的行为): ~м грѐшка 有错误 ~м вѝд на бо̀лен 样子像病人 ~м вя̀ра в нѐщо 相信某事 ~м грѝжа 担心 ~м жела̀ние 想,希望 ~м намерѐние 想,打算 ~м предста̀ва за ... 有关于…的概念 ~м стра̀х 害怕 ~м успѐх 有成就 ❼(与抽象名词连用,表示具有名词中所包含的品质): ~м авторитѐт 有威信 ~м винà 有过错 ~м до̀блест 有忘我精神 ~м сѝли 有力量 ~м търпѐние 能忍耐,有耐性 ~м да̀рба 有才干 ◇ **Да ~ш да взѐмаш.** 〈口〉你甭想,你想得倒美。**~м взѐмане-да̀ване** 〈口〉同某人有关系,和某人打交道 **~м го в кърпа вързано** 〈口〉(对某事能实现)完全有把握 **Ѝмайте добрина̀та.** 我求您,劳驾。**~м ду̀мата** 得到发言权,…将发言 **~м за цѐл** 想,目的是 **~м за зъб на ня̀кого** 〈口〉仇视某人,恨某人(要设法报复) **~м интерѐс към нѐщо** 〈书〉对…感兴趣 **~м интерѐс от нѐщо** 从某事能得到好处 **~м мно̀го здра̀ве** 受到问候 **Ѝмаш мно̀го здра̀ве.** 对不起(表示对某事不同意)。**~м на ръка̀ нѐщо** 手头有现成的… **~м на своя̀ страна̀ ня̀кого** 受到某人支持(保护) **~м на ума̀ си нѐщо** 想(考虑)某事 **~м нѐщо о̀бщо с ня̀кого** 与某人有某种联系或接触 **~м о̀гън** 发烧 **~м под ръка̀** 手头有,有现成的 **~м пра̀во на ..., ~м пра̀во да ...** 有…的权利,有权… **~м предвѝд нѐщо** 考虑到,注意到(某一情况) **~м пръст в нѐщо** 〈口〉插手某事,参与某事 **~м ра̀бота с ня̀кого** 1.(因共同利益或共同工作等)与某

人有联系 2. 同某人打交道：Ще ～те рàбота с опàсен протѝвник. 您要同一个危险的对手打交道。**～м смѐтка** 有好处，有利，合算 **～м чѐст** 荣幸：Ѝмам чѐст да Ви се представя. 我荣幸地向您作自我介绍。**～м шѝроко сърцѐ** 心胸宽广 **кòлкото глàс ～м** 扯着嗓子，用力地（叫），大声地（叫）**кòлкото сѝла ～м** 用尽全力

имàм 和 **имàмин** ［阳］伊玛目，伊玛姆（1. 历史上伊斯兰教国家元首哈里发的别称；2. 什叶教派所拥戴的政教首领；3. 逊尼派对该派内各种学派创始人和著名宗教学者的尊称；4. 清真寺的教长；5.穆斯林集体礼拜时的领拜人）

ѝма|м се ［未，互及］相互敬重，相互亲近，互爱：Вѝждам, че се ～те с Борѝс. Прия̀тели сте. 我看出您和博里斯相互亲近，你们是朋友。

имàм-баялдъ ［无复，中］一种用茄子、洋葱、蒜及许多橄榄油做的菜

имàне -*ma* ［中］〈民〉❶财宝（主要指金币、珍宝）❷宝藏，埋藏的宝物：търся ～ 寻宝，找宝藏 ❸财产，财物（指钱币、土地、牲畜、货物等）：Добрà женà е и от ～ пò-добрà. 有好的妻子比有财产还要好。

иманѐнт|ен -*на* ［形］内在的，固有的，经常的：～ен прѝзнак 内在的特征

иманя̀р ［阳］，**иманя̀рка** ［阴］❶寻觅宝物者，挖掘宝藏的人 ❷〈口〉贪财者，贪嫁妆的人

иманя̀рск|и -*а* иманя̀р ①解的形容词

иманя̀рство ［无复，中］寻宝，寻宝藏者的营生

имарѐт ［阳］〈旧〉慈善堂，穷人和无家者的容身之处，收容所

имбецѝл|ен -*на* ［形］〈医〉同 слабоỳмен（低能的）**～ност** -носттà ［阴］

имбѝр ［阳］〈旧〉同 джинджифѝл（姜）

ѝме -*нà* ［中］❶名，名字；名义：лѝчно（сòбствено）～ 名字 бàщино ～ 父名 фамѝлно ～ 姓 дàвам ～ на детѐто 给孩子起名字 Кàк ти е ～то? 你叫什么名字？Човѐк на (с) ～ Пѐтър. 一个叫彼得的人。Знàя го сàмо по ～. 我只知道他的名字。подпѝсвам(запѝсвам) ～то си под нѐщо 在…上签上（写上）自己的名字 слỳжа си с фалшѝво ～ 使用假名字 ❷［只单］名誉，名望，声望；名气，名声：пòлзувам се с добрò (лòшо) ～ 有好（坏）名声 опетня̀вам(опозоря̀вам) ～то си 玷污自己的名誉 залàгам ～то си за нѐщо 用自己的名誉担保 ỳчен с ～ 有名的科学家 Тòй ѝма голя̀мо ～. 他很有名气。❸〈语法〉静词：съществѝтелно ～ 名词 прилагàтелно ～ 形容词 числѝтелно ～ 数词 ◇ **Излѝза ми ～.** 我名声坏了。**Остàна ми ～.** 1. 我留下了外号。2. 我留下了坏名声。**в ～то на** 为了：Бòря се в ～то на интерѐсите на нарòда. 我为人民的利益而斗争。**прàвя нѐщо от ～то на ня̀кого** 代表某人做某事

имѐйл ［阳］〈专〉电子邮件

ѝмел ［阳］槲寄生（*Viscum* 和 *Loranthus*）

ѝмен ［形］～ **дѐн** 命名日

ѝмен|ен -*на* ѝме 的形容词：～ен спѝсък 名册，名单 ～ни и безѝменни герòи 有名和无名英雄

имѐни|е -*я* ［中］大地产，大庄园

именѝт -*а* ［形］出名的，著名的，有名的，很有名望的，驰名的：～ писàтел 著名作家 ～ обществѐн деѐц 有名望的社会活动家 ～ худòжник 著名画家 **～ост** -осттà ［阴］

именѝтел|ен -*на* ［形］〈语法〉**～ен падѐж** 主格，第一格

именѝтост -*тà* ［无复，阴］名望，声望

ѝмени|к[1] -*ци* ［阳］，**ѝменица** ［阴］过命名日的人

ѝмени|к[2] -*ци* ［阳］❶履历表：ученѝчески ～к 学生履历表 попълвам ～к 填写履历表 ❷名册

ѝменно ［副］❶就是，恰恰是，正是：Ѝскам да разглѐдам ～ тòзи въпрòс. 我想研究的正是这个问题。Ѝскам ～ с Вàс да говòря. 我正是想跟您谈谈。❷究竟，到底：Каквò ѝскате ～? 您究竟想要什么？Ѝменно кòй ти го кàза? 到底是谁跟你讲了这个？❸即，就是说：Ѝма в библиотѐката ня̀колко кнѝги от сѫщия àвтор, а ～ … 图书馆里有同一个作者的几本书，即… В товà врѐме, а ～ към дѐсет часà … 在这个时间里，也就是将近 10 点钟… Покàнил бѐше ги на гювѐч едѝн от четиря̀мата, ～ Тòньо Карàрски. 四个人中的一个，也就是托尼奥·卡拉尔斯基请他们去吃砂锅菜。

именỳва|м ［未］命名，起名；称呼：Кàк го ～т? 他叫什么名字？— **се** ［被动，中态］：Кàк се ～ш? 你叫什么名字？**～не** ［中］

именỳем -*а* ［形］〈旧〉（被）称为…的，通称…的，（被）叫作…的，名为…的：Митрофàн Дàкито, ～ òще Прасѐто… 米特罗凡·达基托，人们还称他为小猪崽的那个人…

иметня̀|к -*ци* ［阳］，**именя̀чка** ［阴］❶〈名〉同名者，同名的人：Нѝе с нѐго сме ～ци. 我跟他同名。❷〈罕〉同 ѝменник：Кòй е днѐс ～к? 谁在今天过命名日？

имигрàнт ［阳］，**имигрàнтка** ［阴］从外国移住的人，（由外国移住的）移民，侨民，外侨

имигрàция ［阴］❶（由外国）移住，移入；（外国移民的）入境 ❷（由外国移住的）移民，外侨

ѝмидж ［阳］〈新〉形象，面目，面貌，图像

имитатѝв|ен -*на* ［形］同 подражàтелен（模仿的，模拟的）：～ни движѐния 模仿的动作

имитàтор ［阳］，**имитàторка** ［阴］❶模仿者，摹拟者，仿效者；口技演员 ❷从事仿造的人

имитàция ［阴］❶模仿，仿效，模拟；口技：～ на кỳчешки лàй 学狗叫 ～ на движѐния 模仿动作 ❷同 фалшификàт（仿做，仿造，仿制品）：～ на мрàмор 仿造的大理石 Товà не ѐ злàто, а ～. 这不是金子，而是仿造品。

имитѝра|м ［未，完］❶模仿，摹拟；仿造：～м пòчерк 模仿笔体 ～м движѐния 模仿动作 ～м гласà му 模仿他的声音 ～м мрàмор 仿造大理石 ❷像，与…相似：Платъ̀т ～ кòжа. 这料子像皮革。**～не** ［中］

ИМКО ［имкò］［缩］IMCO（Intergovernmental Maritime Consultative Organization）— Междуправѝтелствена мòрска консултатѝвна организàция（联合国）政府间海事协商组织

имобилизàция ［阴］❶〈医〉制动术，固定术（使身体受伤或患病部位固定不动，如上夹板、石膏、绷带等）❷〈经〉固定化，呆滞（变动产为不动产，变股份公司的资本为个人资本等）

иморалѝзъ|м -*мът*, -*ма* ［无复，阳］否认道德论，无道德论，无道德主义；无道德的行为

имортѐла ［阴］〈书，植〉蜡菊

имòт ［阳］❶财产，产业：двѝжим ～ 动产 недвѝжим ～ 不动产 държàвен(нарòден) ～ 国家的（人民的）财产 ❷〈限〉不动产；土地：обшѝрни ～и 广阔的土地 пòлски ～ 田产

имòт|ен -на ［形］❶富裕的，优裕的，富足的，有钱的：～на клàса 富裕阶级 Имòтен съм. 我生活富裕。❷财产的，财产上的：～но състоя̀ние 财产状况 **～ност** -носттà ［阴］

имòтни|к -*ци* [阳], **имòтница** [阴] 富裕的人,有钱的人

императѝв [阳] ❶〈哲〉(康德哲学中的)绝对命令 ❷〈语法〉(动词的)命令式

императѝв|ен -*на* [形]〈书〉❶命令式的,须绝对执行的: ~на зàповед 须绝对执行的命令 ❷〈语法〉命令式的: ~ни фòрми 命令式形式 **~ност** -носттà [阴]

императòр [阳] 皇帝: ~ Наполеòн I 拿破仑一世

императòрск|и -*а* [形] 皇帝的: ~и двòр 宫廷,朝廷 ~а гвàрдия 皇帝卫队

императрѝца [阴] ❶女皇 ❷皇后

империалѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈政〉❶帝国主义: Империалѝзмът е монополистѝчески стàдий на капиталѝзма. 帝国主义是资本主义的垄断阶段。❷(占领别国的领土或市场的)帝国主义政策

империалѝст [阳], **империалѝстка** [阴] 帝国主义者

империалистѝч|ен -*на* [形] 同 империалистѝчески: ~на полѝтика 帝国主义政策 ~ни войнѝ 帝国主义战争

империалистѝческ|и -*а* империалѝст 和 империалѝзъм 的形容词: ~а войнà 帝国主义战争 ~а систѐма 帝国主义制度 ~а полѝтика 帝国主义政策

импѐрия [阴] 帝国,帝制时期: Рѝмска ~ 罗马帝国 Византѝйска ~ 拜占庭帝国 Британска ~ 不列颠帝国

импѐрск|и -*а* импѐрия 的形容词: ~и съд 帝国法庭

имперфѐкт [阳]〈语法〉动词的过去未完成时

имперфектѝв|ен -*на* [形]〈语法〉未完成的: ~ен вѝд на глагòла 动词的未完成体

имплантàция [阴] ❶〈医〉植人法,植人,注人,送人,移植 ❷〈书〉同 присàждане (嫁接;移植)

импозàнт|ен -*на* [形] 给人以庄严(宏伟)印象的;堂皇的;魁梧的: ~на картѝна 宏伟的场面 ~на демонстрàция 规模宏大的示威游行 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

импонѝра|м [未,完] 给人以深刻的印象,使人赞扬;使人敬仰: ~м на дрỳгите с осведоменосттà си 以自己的学识渊博而使别人佩服 **~не** [中]

импòрт [无复,阳] 同 внос (进口,输入)

импòрт|ен -*на* импòрт 的形容词: ~на търговѝя 进口贸易 ~на стòка 进口的商品

импортьòр [阳] 同 вносѝтел (输人者,进口商)

импотѐнт|ен -*на* [形] 阳痿的 **~ност** -носттà [阴]

импотѐнция [无复,阴] ❶〈医〉阳痿 ❷〈转,书〉萎靡不振,无创造力

импрегнàция [阴] 同 импрегнѝране

импрегнѝра|м [未,完] 浸润,浸染(布匹、木材等): ~м травѐрси 浸润枕木 — **се** [被动] **~не** [中]

импрегнѝран -*а* импрегнѝрам 的过被形动: ~ плàт 浸染过的布

импресàри|о -*и* [阳](戏剧、音乐会等的)经理人,主办人

импресионѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈艺〉印象主义,印象派

импресионѝст [阳], **импресионѝстка** [阴]〈艺〉印象主义者,印象派

импресионистѝч|ен -*на* импресионѝзъм 和 импресионѝст 的形容词: ~но изкỳство 印象派艺术

импресионистѝческ|и -*а* [形] 同 импресионистѝчен: ~и пейзàж 印象主义的风景画

импрѐсия [阴]〈书〉同 впечатлѐние (印象)

импримѐ -*та* [中]〈旧〉印花绸缎

импримѐн -*а* [形]〈口〉印花绸缎做的: ~а рòкля 印花绸缎做的连衣裙

импровизàтор [阳], **импровизàторка** [阴] 即兴作者,(诗歌等的)即席作者

импровизàторск|и -*а* [形] 即席作者的,即兴创作的: ~а дàрба 即席创作的才能

импровизàция [阴] ❶即兴作(诗歌等) ❷即兴作品,即兴诗歌,即兴乐曲: свѝря ~ 演奏即兴乐曲

импровизѝра|м [未,完] ❶即兴创作,即席创作: ~м стѝхове 即兴作诗 ❷〈扩〉临时安排 ❸说临时想出来的话,临时现编,臆造 — **се** [被动] **~не** [中]

импровизѝран -*а* ❶ импровизѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 临时做成的,即兴做成的;(没有准备)临时安排的: ~а рàбота 临时安排的工作 **~о** [副]: говòря ~о 即席讲话

импỳлс [阳] ❶动机,推动因素,促进的因素,动因;冲动: вънѝшен (вътрѐшен) ~ 外部(内部)的动因 здрàв ~ 强有力的推动因素 дàвам ~ 推动 ❷〈理〉动量,冲量;〈电〉脉冲;〈医〉搏动,兴奋

импулсѝв|ен -*на* [形] ❶冲动的,冲动性的: ~ни дѐйствия 冲动性的动作 ❷为一时冲动所驱使的,易冲动的: ~ен човѐк 容易冲动的人 ~на натỳра 易冲动的天性 **~но** [副]

импулсѝра|м [未,完] 推进,促进,给予冲动,激起: ~м го за нѐщо 推动他做某事 ~м нѐкого с достòйния си прѝмер 用自己的好榜样去带动某人 — **се** [被动] **~не** [中]

имỳн|ен -*на* [形] 免疫的,有免疫力的: синдрòм на придобѝта ~на недостàтъчност(спин) 获得性免疫缺陷综合征(艾滋病)

имунизàция [阴]〈医〉免疫法,免疫作用,耐毒作用

имунизѝра|м [未,完] ❶〈医〉使免疫,使不受传染,使耐毒 ❷〈转〉使免于任何危险;赋予豁免权 — **се** [被动] **~не** [中]

имунитѐт [阳] ❶〈医〉免疫,免疫性: естѐствен ~ 先天性免疫 придобѝт ~ 后天性免疫 ѝмам ~ към нѐщо 对…有免疫性 ❷〈法〉豁免(权): дипломатѝчески ~ 外交官的豁免权 депутàтски ~ 议员的豁免权

имунолò|г -*зи* [阳]〈医〉免疫学家

имунолòгия [阴]〈医〉免疫学

имỳществен -*а*〈书〉имỳщество 的形容词: ~и правà 财产权 ~и отношѐния 财产关系 ~и промѐни 财产的变化 ~и спòрове 财产纠纷

имỳществ|о -*а* [中] 财产,产业;所有物;(属于某人所有的)东西: недвѝжимо (двѝжимо) ~о 不动产(动产) чàстно (държàвно) ~о 私人的(国家的)财产 общѐствено ~о 社会财产

ѝнак [副] ❶按另一个样子,按另一种方法(或方式),不是这样,那样: Тòй го напрàви ~. 他用另一种方式做了这事。А сегà токỳ-що бѐше валѐло дъжд и всѝчко изглѐждаше пò-~. 现在刚下过雨,一切看起来都是另一个样子。❷原则上,在一般情况下,总的说来: Тя ~ е тòпла към всѝчки в къщи. 她对家里所有人一般都很热情。❸否则,要不然;在另一种情况下: Добрѐ, че ми се обàди. Ѝнак нѐмаше да те познàя. 幸亏你叫我,否则我不会认出你来。Тòй ме покàни, ~ нѐмаше да дòйда. 他邀请了我,要不然我不会来的。◇ **и тъй и ~, тъй**

или ~ 无论如何,无论什么情况

инакомѝслещ *-а* [形] 有不同思想的,持不同观点的

инакомѝслие [中] 异己思想,异端

ѝнак|ъв *-ва* [代] 别的,另外的,另一种样子的,另一种的,不是这样的: Та̀зи маши̇на е по̀-~ва от дру̀гата. 这台机器跟另一台不一样。

ина̀т [阳] ❶ [只单] 固执(性),顽固(性),固执己见,执拗脾气,固执行为: голя̀м ~ 很固执 мага̀решки ~ 驴脾气,像驴一样固执 пра̀вя ~ 固执,要倔脾气 настоя̀вам на ~а си 固执己见 ❷ [用作形,不变] 固执的,执拗的: ~ чове̇к 固执的人 ~ жена̀ 固执的女人 ◇ **на** ~ 正相反,拧着劲儿,不随和,执拗: пра̀вя на ~ 执拗

инатчѝйск|и *-а* 〈口〉 инатчѝя 的形容词

инатчѝ|я *-ята, -и* [阳], **инатчѝйка** [阴] 〈口〉 固执的人

ина̀т|я се *-ѝш се, -ѝх се* [未,中态] 固执起来,发倔,顽固,执拗: Мага̀рето се ~ѝ. 驴子发起倔来。Детѐто се ~ѐше и не ѝскаше да яде̇. 孩子闹别扭,不肯吃饭。~**ѐне** [中]

ѝначе [副] 〈口〉 同 ѝнак: Това̀ тря̀бва да се напра̀ви ~. 这得用另一个方法做。Ще до̀йдеш илѝ ~ и а̀з ня̀ма да отѝда. 你要去的,要不然我也不去。◇ **така̀ илѝ ~, тъ̀й илѝ ~** 不管怎样,无论如何,反正

иначемѝслещ *-а* [形] 同 инакомѝслещ

инбѝр [阳] 同 имбѝр

инбрѝдинг [阳] 〈农〉 (动物的)近亲交配

инва̀зия [阴] (大批敌人、敌军等的)侵入,进攻,进犯

инвалѝд [阳] 残疾人,残废人: ~ от война̀та 残废军人 тру̀дов ~ 残废工人

инвалѝд|ен *-на* [形] 残疾人的: ~на пѐнсия 残废抚恤金,残废补助金 ~ен до̀м 残疾人收容院 ~**ност** *-носта̀* [阴]

инвариа̀нт [阳] ❶ 〈数〉 不变式,不变量 ❷ 〈语言〉 不变成分;不变关系

инвента̀р [阳] ❶(机关、企业等的)动产,财产,财物,什物,某类用具(器材)的总称: земедѐлски ~ 农具 ❷资产清册,资产目录: съста̀вям ~ 编资产清册 ❸ 〈旧〉〈经〉 (企业的)年终资产和负债清单 ◇ **жѝв** ~ 役畜(包括耕畜和为获得产品而饲养的牲畜) **мъ̀ртъв** ~ 农具(包括机器、车辆、器具、器材、农具、家具)

инвента̀р|ен *-на* инвента̀р 的形容词: ~на кнѝга 资产登记册

инвентариза̀ция [阴] 资产登记,清点,盘存

инвентаризѝра|м [未,完] (将资产、用品、工具等)列入清册;清点,盘存,登记 ~**не** [中]

инвѐнция [阴] 〈书〉 ❶新颖的想法,想象力: тво̀рческа ~ 创造性的想象力 ❷ 〈乐〉 创意曲

инвѐрсия [阴] ❶ 〈语言,文学〉 (词序、句中成分等的)倒置,倒装(例如把 зелѐна гора̀ 倒装成 гора̀ зелѐна) ❷ 〈化〉 反转,转化 ❸ 〈气象〉 逆增,逆温

инвестѝра|м [未,完] 〈经〉 投入,投资: ~м капита̀л 投资 ~н капита̀л 投入的资本 — **се** [被动] ~**не** [中]

инвестѝтор [阳] 投资者

инвестицио̀н|ен *-на* инвестѝция 的形容词: ~ен зае̇м 投资贷款 ◇ ~**на ба̀нка** 投资银行

инвестѝция [阴] 投资;投入的资本

инволю̀ция [阴] ❶ 〈生物〉 退化 ❷ 〈医〉 (器官的)复旧(如妇女生育后子宫恢复到原来的大小) ❸ 〈生物,医〉 内转

Ингушѐтия 印古什(俄罗斯)

Инд 印度河(亚洲南部)

индантрѐн [阳] 〈化〉 标准还原蓝,阴丹士林

ѝндекс [阳] ❶目录;索引 ❷ 〈数〉 指数 ❸ 〈经〉 指数;率: ~ на произво̀дството 生产指数 ~ на ценѝте 物价指数 ~ за поскъ̀пването през годѝната 一年中物价的上涨率

индекса̀ция [阴] 制定指数,指数化

индемнитѐт [阳] 〈法〉 ❶赔偿损失 ❷豁免责任(特指英国国会对部长等官员违法行为的豁免责任)

индетерминѝз|ъм *-мът, -ма* [阳] 〈哲〉 非决定论

индетерминѝст [阳] 〈哲〉 非决定论者

индиа̀н|ец *-ци* [阳], **индиа̀нка** [阴] 印第安人

индиа̀нск|и *-а* [阳] 印第安人的: ~и племена̀ 印第安部族

индивѝд [阳] ❶ 〈生物〉 个体 ❷(社会中的)个人: Партиза̀нският живо̀т изѝсква невероя̀тно напрежѐние, свръхчовѐшко отрѝчане на ~а от сѐбе си. 游击队的生活要求极度紧张,要求个人超人地克服自我。

индивидуа̀л|ен *-на* [形] ❶个人的;个体的;独特的,特别的: ~ни ка̀чества 个人的品质 дре̇бно ~но произво̀дство 个体小生产 ~ни чертѝ 个人的特点 ❷由一个人做的,个别的,单个的: ~ен пла̀н 个人计划 ~на ра̀бота 个人单独做的工作 ~ен слу̀чай 个别情况 ❸个别人用的,用于个人的,每个人用一个的: ~на просвѐта 个别教育 ~ен подхо̀д 个别对待的态度 ~**но** [副]

индивидуализа̀ция [无复,阴] 〈书〉 个性化,不同个性特征的描绘,使有个人特色;个别对待: Индивидуализа̀цията на о̀бразите на геро̀ите в рома̀на е сполучлѝва. 小说里主人公形象的个性化描写是成功的。

индивидуалѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 个人主义;个人主义行为;突出自己,突出个人

индивидуалѝст [阳], **индивидуалѝстка** [阴] 〈书〉 个人主义者

индивидуалистѝч|ен *-на* [形] 个人主义的: ~ен естетѝзъм 个人主义的唯美主义

индивидуалистѝческ|и *-а* [形] 同 индивидуалистѝчен: ~и настро̀ения 个人主义情绪 ~**и** [副]

индивидуалитѐт [阳] 〈书〉 同 индивидуа̀лност: ~ на худо̀жника 画家的个性

индивидуа̀лност *-та̀* [阴] ❶ [只单] 一个人的特性,个性: тво̀рческа ~ 创作的个性 ❷个人

индѝго [无复,中] ❶靛蓝 ❷复写纸

индѝгов *-а* индѝго 的形容词: ~и листа̀ 复写纸

индѝ|ец *-йци* [阳] ❶印度人 ❷ 〈旧〉 印第安人

индѝйка [阴] 印度女人

индѝйск|и *-а* [形] ❶印度(人)的: ~и сло̀н 印度象 ❷同 индиа̀нски: ~а колѝба 印第安茅舍 ◇ **Индѝйски океа̀н** 印度洋

индикатѝв [阳] 〈语言〉 陈述式

индика̀тор [阳] 〈技〉 指示器,示功器

индика̀ция [阴] 指示,显示

индѝкт [阳] 〈史〉 古代宗教纪年单位(等于 15 年)

индирѐкт|ен *-на* [形] 斜的;非直接的,间接的: ~на стрелба̀ 斜射 ~но осветлѐние 间接照明

индиферѐнт|ен *-на* [形] 漠不关心的,冷淡的,袖手旁观的:

～ен човѐк 冷漠的人 ～но отношѐние 漠不关心的态度 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

Ѝндия 印度(亚洲)

индоевропѐйстика [阴]〈语言〉印欧语语言学

индоевропѐйск|и -*а* [形] **～и наро̀ди** 印欧语系人 **～и езѝци** 印欧语 **～о езикозна̀ние** 印欧语语言学

Индокита̀й 印度支那(半岛,亚洲)

индонезѝ|ец -*йци* [阳], **индонезѝйка** [阴] 印度尼西亚人

индонезѝйск|и -*а* Индонѐзия 和 индонезѝец 的形容词

Индонѐзия 印度尼西亚(亚洲)

индосамѐнт [阳]〈商〉(票据上的)背书

индрищѐ -*та* [中] 天竺葵(*Pelargonium roseum*)

индуѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈宗〉印度教

индуктѝв|ен -*на* инду̀кция 的形容词: ～ен мѐтод 归纳法 **～но** [副]

инду̀ктор [阳]〈理,电〉感应器,电感器;感应体;电感线圈,(电机里的)磁极

индукцио̀н|ен -*на* [形]〈理〉感应的;诱导的: ～ен то̀к 感应电流 ～на машѝна 感应器

инду̀кция [无复,阴] ❶〈哲〉归纳,归纳法: Заключѐнията му са напра̀вени чрез о̀питна ～. 他的结论是通过实验的归纳得出的。❷〈理,电〉感应;感应现象;感应密度 ❸诱导

индулгѐнция [阴]〈宗〉赎罪券,赦免罪符(中世纪欧洲天主教会发售的一种符券,购买该券的教徒可获"罪罚"的赦免)

инду̀с [阳], **инду̀ска** [阴] 印度人

инду̀ск|и -*а* инду̀с 的形容词

индустриа̀л|ен -*на* [形] 工业的: ～ни култу̀ри 经济作物 ～ен гра̀д 工业城市 ～ни машѝни 工业机械 ～на страна̀ 工业国家 ～ни произведѐния 工业产品 ～ен пролетариа̀т 工业无产阶级

индустриа̀л|ец -*ци* [阳] 工业资本家,工业企业主,工业家: ѐдър ～ец 大工业家

индустриализа̀ция [无复,阴] 工业化: социалистѝческа ～ 社会主义工业化 ～ на страна̀та 国家工业化

индустриализѝра|м [未,完] 使工业化: ～м страна̀та 使国家工业化 Машѝната ще дока̀ра голѐми промѐни в земедѐлието, ще го засѝли, ще го ～. 机器将使农业发生很大变化,会加强农业,会使之工业化。— **се** [被动] **～не** [中]

инду̀стрия [阴] 工业: консѐрвна ～ 罐头工业 текстѝлна ～ 纺织工业 ◇ **лѐка ～** 轻工业 **тѐжка ～** 重工业

индуцѝра|м [未,完] 使产生感应 **～не** [中]

ѝне|й -*ят*, -*я* [阳]〈方〉霜: По дървѐтата се забеля̀зва ～й. 树上有霜。

инѐрт|ен -*на* [形] ❶〈理〉惯性的,惰性的: ～на ма̀са 惯性物质 ～ен га̀з 惰性气体 ❷〈口〉不动的,停滞的 ❸〈转〉消极的,无积极作用的;怠惰的: В ра̀ботата си е до̀ста ～ен. 他干起工作来很怠惰。**～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]: ～ност на матѐрията 物质的惯性

инѐрция [无复,阴]〈理〉❶惯性;惯量: зако̀н за ～та 惯性定律 Вървѝ напрѐд по ～. 它由于惯性而向前运动。Тя̀лото се двѝжи надо̀лу по ～. 物体按惯性向下运动。❷〈转〉惰性,因循怠惰 ◇ **по ～**〈转,口〉不自觉地,由于习惯而不知不觉地,下意识地

инж. [缩] инженѐр 工程师

инжектѝра|м [未,完] ❶注射,打针: ～м протѝв корѐмен тѝф 注射抗伤寒的药 ～м нѐщо във вѐните (подко̀жно, му̀скулно) 静脉(皮下,肌肉)注射某种药剂 Ще му ～м това̀ лека̀рство. 我要给他注射这种药。❷〈转〉促进,迫使,激励;怂恿: Посто̀янно я ～ протѝв всѝчки ни. 他经常怂恿她反对我们大家。— **се** [被动] **～не** [中]

инжекцио̀н|ен -*на* инжѐкция 的形容词

инжѐкци|я [阴] ❶注射;注射剂: Повѝкайте до̀ктора да му напра̀ви ～я. 你们去请医生来给他打针。пу̀скам му една̀ ～я 给他打一针 ка̀лциева ～я 钙注射剂 Купѐте о̀ще двѐ ～и. 您再买两支注射剂。❷〈技〉喷入混凝土

инженѐр [阳] 工程师: стро̀ителен ～ 建筑工程师 мѝнен ～ 矿业工程师 ～-химѝк 化工工程师

инженѐр|ен -*на* [形] 工程的,技术的: ～ни войскѝ 工程兵

инженѐрск|и -*а* инженѐр 的形容词: ～и телеско̀п 工程师用的望远镜

инженѐрство [无复,中] ❶工程师职业 ❷工程局,工程处

инициа̀л [阳] 姓名的首字母(一般由名字和父名或名字和姓的第一个字母组成,例如 А. С. Нико̀лов 中的 А、С)

инициа̀л|ен -*на* [形] 开头的,开端的;标题的: ～ни бу̀кви 第一个字母

инициатѝва [阴] ❶发起,首倡,创始: ～ на ня̀кого 某人的倡议 по нѐгова ～ 按照他的提议 По ～ на двѐте дру̀жества се свѝква това̀ събра̀ние. 由两个协会发起召开这个会。❷主动性,主动权: Взѐмаме ～та в ръцѐте си. 我们把主动权掌握在自己手中。В то̀зи момѐнт ～та премѝна в на̀ши ръцѐ. 这时主动权转到我们手里。❸首创精神,主动精神,自动精神: лѝчна ～ 个人首创精神 проявя̀вам ～ 表现出主动精神

инициатѝв|ен -*на* ❶ инициатѝва 的形容词: ～ен комитѐт 倡议委员会 ❷有主动精神的,有首创精神的

инициа̀тор [阳], **инициа̀торка** [阴] 发起人,首倡者,倡议者: То̀й е едѝн от ～ите на ста̀чката. 他是罢工的发起人之一。

инициа̀торск|и -*а* инициа̀тор 的形容词

инициѝра|м [未,完] 引发;首倡 **～не** [中]

ИНК [и̇-не-ка̀] [缩] Индѝйски национа̀лен конгрѐс 印度国大党

инкаса̀тор [阳], **инкаса̀торка** [阴] 流动收款员: ～ на Дирѐкцията на осветлѐнието 照明管理处的收款人

инкаса̀торск|и -*а* инкаса̀тор 的形容词: ～а слу̀жба 收款员的业务

инкасѝра|м [未,完] (多半指到企业外面)收款,收账,凭票兑现 — **се** [被动] **～не** [中]

инка̀со [无复,中]〈银行〉托收(根据委托收款)

ин ква̀рто [中]〈印〉(整张纸的)四开;四开本

инквизѝра|м [未,完] 严刑拷问,残酷拷问,折磨 — **се** [被动] **～не** [中]

инквизѝтор [阳] ❶〈史〉(中世纪天主教的)宗教裁判所的法官,宗教裁判官 ❷〈扩〉残忍的拷问者,折磨者

инквизѝторка [阴] 残忍的拷问者

инквизѝторск|и -*а* инквизѝтор 和 инквизѝция 的形容词: ～и мъчѐния 残酷拷问的折磨

инквизицио̀н|ен -*на* инквизѝция 的形容词: ～ен ра̀зпит 严刑拷问

инквизѝция [阴] ❶〈史〉(中世纪天主教)宗教裁判所,宗教法庭 ❷〈扩〉严刑拷问,残忍拷问;折磨 ❸〈转〉每次所受的折磨

инкòгнито 〈书〉❶〈副〉匿名地,化名: пътỳвам ~ 化名旅行 ❷[用作名,中] 过化名的生活: Цòнкиното ~ се бѐ запàзило досегà в трỳпата. 聪卡的化名在剧团里一直保持到现在。Мòето ~ се свърши. 我已不使用化名了。

инкрѐти [复]〈医〉激素,内分泌素

инкретòр|ен -*на* [形]〈医〉内分泌的

инкрѐция [阴]〈生理〉内分泌,内分泌作用

инкриминѝра|м [未,完]〈书〉指控(某人犯某种罪),控告: ~м го 指控他 — **се** [被动]: ~ни брòеве на в. „Ѐхо" 被指控的几期《回声报》

инкрустàци|я [阴] ❶镶嵌,镶饰 ❷镶嵌的花纹,镶嵌的图案: абанòсова кутѝя със злàтни ~и 镶金的乌木匣

инкрустѝра|м [未,完] 镶嵌,镶饰物 — **се** [被动] **~не** [中]

инкубàтор [阳] ❶孵化器,孵卵器: електрѝчески ~ 电孵化器 ❷保温箱,培育箱

инкубациòн|ен -*на* [形] **~ен периòд** 1.〈生物〉孵化期 2.〈医〉潜伏期

инкубàция [阴] ❶〈医〉潜伏期 ❷人工孵化,人工孵育

иновàция [阴]〈书〉变化,变革,革新

иновѐр|ен -*на* [形] 信仰异教的

иновѐр|ец -*ци* [阳], **иновѐрка** [阴]〈旧〉异教徒

иновѐрск|и -*а* [形] 同 иновѐрен

инозѐм|ец -*ци* [阳], **инозѐмка** [阴] 同 чужденѐц (外国人)

инòк -*ци* [阳]〈古〉僧人,修士

ин октàво [中]〈印〉(整张纸的)八开;八开本

инопланетя̀н|ин -*и* [阳]〈旧〉外星人

иноплѐмен|ен -*на* [形]〈旧〉异族的,其他部落的

инорòд|ен -*на* [形] 非本国人的,外国人的: ~но населѐние 外国居民

инорòд|ец -*ци* [阳]〈书,罕〉同 чужденѐц (外国人)

иносказàни|е -*я* [中]〈书〉寓意,比喻;讽喻: Млàди човѐче, ня̀ма нỳжда от лицемѐрие, ~я и пр. и пр. Кажѐте си напрàво. 年轻人,用不着虚伪、寓意等,请您直说吧。

иносказàтел|ен -*на* [形] 寓意的,比喻的,讽喻的 **~но** [副]

инострàн|ен -*на* [形]〈书,罕〉外国的: ~ни стòки 外国货

инострàн|ец -*ци* [阳], **инострàнка** [阴]〈书,罕〉同 чужденѐц (外国人)

инòческ|и -*а* инòк 的形容词

ИНРА [ѝнра] [阳,阴,缩] Институ̀т за рационализàции и изобретѐния 合理化建议和发明研究所

ѝнсайд [阳]〈运〉(足球和冰球比赛的)中卫

инсѐкт [阳] 和 **инсѐкта** [阴]〈书〉昆虫,小寄生虫: Хотѐлът е чѝст, ня̀ма нѝкакви ~и. 这家旅馆很清洁,没有任何虫子。

инсектицѝд [阳]〈化〉杀虫剂

инсектолòгия [阴] 同 ентомолòгия (昆虫学)

инсѝгни|и [复,单-*я*,阴] 王权标志(如王冠、权杖等)

инсинуàтор [阳], **инсинуàторка** [阴] 诋毁者,诽谤者,进谗言者

инсинуàци|я [阴] 诽谤,诋毁: Въз ѝмето му се сѝпеха клю̀ки и ~и. 人们对他进行诽谤,还散布了大量流言。

инсинуѝра|м [未,完] 诋毁,诽谤 — **се** [被动] **~не** [中]

инсолàция [阴]〈医〉❶日光浴;日光疗法 ❷日射病,中暑 ❸〈气象〉日照,日射

инсòмния [阴]〈医〉失眠;失眠症

инспектѝра|м [未,完] 检查;视察: Двà пъ̀ти през годѝната ме ~т. 他们在一年中两次检查我的工作。— **се** [被动] **~не** [中]

инспѐктор [阳], **инспѐкторка** [阴] ❶视察员;检查员;监察员;监督员: финàнсов ~ 财政检查员 ~ на кòнницата 骑兵监 ❷学监,督学: учѝлищен ~ 中学学监

инспекторàт [阳] ❶视察(检查)职务 ❷〈集〉(机关的)视察员(检查员)

инспѐкторск|и -*а* инспѐктор 的形容词: ~и апарàт 检查机关

инспѐкторство [无复,中] 视察员(检查员)职位

инспекциòн|ен -*на* инспѐкция 的形容词: ~на мрѐжа 检查网,监督网 ~на обикòлка 巡回检查

инспѐкция [阴] ❶检查机关: ~ на трудà 劳动检查院 учѝлищна ~ 督学机关 ❷[只单] 同 инспектѝране: Тòй отѝва на ~. 他去视察。Тòй е по ~. 他正在进行视察。

инспирàтор [阳] 教唆者

инспирѝра|м [未,完] 造成(不正当思想、想法等);煽动,示意,教唆,唆使: Кòй ~ тѐя изстъплѐния? 这些狂乱行为是谁煽动的? — **се** [被动] **~не** [中]

инсталàтор [阳] (水、电等的)安装工,设备工

инсталàторск|и -*а* инсталàтор 的形容词

инсталациòн|ен -*на* [形] 装置的,设备的: ~на мрѐжа 设备网 ~ни материàли 设备材料

инсталàция [阴] ❶装配设备,装置,装备;构筑 ❷设备,装备品: електрѝческа ~ 电气设备 отоплѝтелна ~ 供暖设备 монтѝрам(поставя̀м) ~ 安装设备

инсталѝра|м [未,完] ❶装备(水管道、煤气设备、电气设备),装置;构筑 ❷安装,装配: ~м машѝна 安装机器 — **се** [被动] **~не** [中]

инстàнция [阴] (组织、机关等的)级,(法院)审级: съдѐбна ~ 诉讼审级 нàй-гòрната ~ 最高级(机关) Ще подàм заявлѐние до пò-гòрна ~. 我要向高一级的机关提出申请。

инстѝнкт [阳] ❶本能: ~ за самосъхранѐние 自卫的本能 животѝнски ~ 动物的本能 дòлни (нѝзки) ~и 低级的本能 ❷无意识的趋向

инстинктѝв|ен -*на* [形] 本能的,下意识的: ~но движѐние 下意识的动作 ~ен стрàх 下意识的恐惧 **~но** [副]

институ̀т [阳] ❶专科大学,学院;研究所: учѝтелски ~ 师范学院 вѝсш медицѝнски ~ 高等医学院 нау̀чно-изследовàтелски ~ 科学研究所 ❷制度,(有关社会某一种关系的)法规,成规;机构设置: В àрмията бѐ въвѐден ~ът на помòщник-командѝрите. 部队中设立了指挥员副职。

институ̀тск|и -*а* институ̀т ①解的形容词: ~и прàвилник 学院规章

институ̀ци|я [阴]〈书〉❶同 институ̀т ②解: Нàшите ~и ѝмат нарòден харàктер. 我们的制度具有人民性。❷机关

инструктàж [阳] ❶给指示,指导: редòвен ~ 经常的指导 ❷指示内容,指示: добрѐ обмѝслен ~ 考虑周到的指示 непрàвилен ~ 错误的指示

инструктѝв|ен -*на* [形] 指示性的,指导性的: ~на бесѐда 指

示性的座谈 ～но съвещание 指导性的会议 ～ен доклад 指导性的报告

инструктѝра|м [未,完]〈书〉做指示,训示,指导 — **се** [被动] **～не** [中]

инстру̀ктор [阳],**инстру̀кторка** [阴] 指导员,教导员: партѝен ～ 党的教导员

инстру̀кторск|и -*а* инстру̀ктор 的形容词: ～о съвещание 教导员会议 ～и ку̀рсове 教导员训练班 ～и ка̀дри 教导干部

инстру̀кци|я [阴] 指令,指示;详细办法;指南,须知,条例;工作细则: да̀вам ～и 做指示 Полу̀чихме но̀ви ～и за изпълнѐние на зада̀чата си. 我们收到了执行任务的新指示。

инструмѐнт [阳] ❶工具,用具,器具;仪器,一套器具: хирургѝчески ～и 外科医疗器具 ❷〈转〉手段,方法,(为某种目的使用的)工具: ～ за на̀тиск 施压手段 ❸〈口〉乐器: музика̀лен ～ 乐器 ду̀хови(стру̀нни) ～и 管(弦)乐器

инструмента̀л|ен -*на* [形] ❶〈乐〉用乐器演奏的: ～на му̀зика 器乐 ～ни сола̀ 乐器独奏 ❷(制造)工具(器具)的: ～на стома̀на 工具钢

инструменталѝст [阳],**инструменталѝстка** [阴]〈乐〉器乐家,器乐演奏者

инструмента̀рий 和 **инструмента̀риум** [阳] 全部工具,全套器具

инструмента̀ция [阴]〈乐〉器乐编成法;编成器乐

инсулѝн [阳]〈医〉胰岛素

инсулѝнов -*а* инсулѝн 的形容词

инсу̀лт [阳]〈医〉中风,卒中

инсценѝра|м [未,完] ❶将…编成戏,改编成话剧;将…搬上舞台 ❷装作,假装,佯装,演出…把戏: Инсценѝраха ста̀ри политѝчески трѝкове. 他们耍了老一套的政治手腕。— **се** [被动] **～не** [中]

инсценирѐвка [阴] ❶(小说等)改编成戏剧演出: Инсценирѐвката на „Под ѝгото" бѐ предста̀вена в Наро̀дния теа̀тър. 由《轭下》改编的话剧在人民剧院上演了。❷假装的事,假造的事: ～ на процѐс 伪造的诉讼程序

инта̀рзия [阴]〈专〉细片镶嵌装饰

интегра̀л [阳]〈数〉积分

интегра̀л|ен -*на* [形] ❶〈数〉积分的: ～но смя̀тане 积分学 ～на фу̀нкция 积分函数 ❷〈转〉同 ця̀лостен (结成整体的,完整统一的): ～на държа̀ва 统一的国家 ◇ **～ни схѐми** 集成电路

интегра̀тор [阳]〈数〉积分仪

интегра̀ция [阴] 整体化,一体化: икономѝческа ～ 经济一体化

интегрѝра|м [未,完] 使联成整体,使整体化,使一体化 — **се** [中态] **～не** [中]

интелѐкт [阳] 智力;理智: голя̀м ～ 智力强 Тя притежа̀ва отличѝтелен ～. 她有特殊的智力。

интелектуа̀л|ен -*на* [形] 脑力的,智力的;理智的,精神的: ～ен тру̀д 智力劳动,脑力劳动 ～ен рабо̀тник 脑力劳动者 **～но** [副]

интелектуа̀л|ец -*ци* [阳],**интелектуа̀лка** [阴] 脑力劳动者

интелектуалѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] ❶〈心理〉智力说,主智派 ❷〈哲〉唯理智论

интелигѐнт [阳],**интелигѐнтка** [阴] 知识分子

интелигѐнт|ен -*на* [形] ❶受过教育的,有知识的、文化上有修养的: ～ен човѐк 文化上有修养的人,有文化的人 ❷思维敏捷的,机智的,先天伶俐的 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴] 1. 知识上的修养,文化上的修养: Тоя мла̀д човѐк притежа̀ваше рѐдки спосо̀бности и голя̀ма ～ност. 这个年轻人具有罕见的才能和很高的文化修养。2.(在理论和实践上能得到发展的)天赋,才干,才能: приро̀дна ～ност 天赋的才干

интелигѐнтск|и -*а* [形] 知识分子的: ～и среда̀ 知识界

интелигѐнция [阴] 知识界,知识分子(们): тру̀дова ～ 劳动知识分子

интенда̀нт [阳]〈军〉军需(员),军需官

интенда̀нтск|и -*а* интенда̀нт 和 интенда̀нтство 的形容词: ～и скла̀д 军需库

интенда̀нтств|о -*а* [中] 军需机关,军需部门;兵站

интензѝв|ен -*на* [形] ❶强烈的,紧张的;强化的: ～на жѐтва 紧张的收割 ～ен тру̀д 紧张的劳动 ❷集约化的: ～но земедѐлие 集约化农业 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

интензитѐт [阳] 同 интензѝвност

интензифика̀ция [阴] 强化;集约化

интербригадѝр [阳] 同 интербригадѝст

интербригадѝст [阳] 国际纵队队员(1936 年西班牙国内战争期间参加国际反法西斯纵队的成员)

интерва̀л [阳] ❶(空间或时间的)间隔,间隙,间距;间歇,间断时间: в редо̀вни ～и 在正常的间隔时间内 Четирите та̀нка заста̀наха на ра̀вни ～и едѝн от дру̀г. 四辆坦克隔开相等的间距停在那里。❷〈音〉音程 ❸〈数〉区间

интервенѝра|м [未,完] 同 намѐсвам се (干预,干涉) **～не** [中]

интервѐнт [阳] 武装干涉者

интервѐнтск|и -*а* интервѐнт 的形容词: ～и войскѝ 武装干涉部队

интервѐнция [阴]〈政〉(侵略性的)武装干涉,(对别国内政的)干涉: ～ срещу̀ ня̀коя страна̀ 对某国的干涉 ◇ **хирургѝческа ～**〈医〉同 опера̀ция (手术)

интервока̀л|ен -*на* [形]〈语言〉元音之间的: ～ни съгла̀сни 元音间的辅音

интервю̀ -*та* [中] 对记者发表的谈话;(记者的)访问(记),采访: Едѝн от голѐмите светѐвни журналѝсти е ѝмал ～ с минѝстър-председа̀теля. 一位世界有名的记者采访了部长会议主席。◇ **взѐмам ～** 采访(某人),同(某人)谈话(准备发表) **да̀вам ～** 向报界等发表谈话

интервюѝра|м [未,完]〈书〉(记者等同某人)会晤,谈话,访问;采访: Ще ～м минѝстъра за но̀вите мероприя̀тия. 关于新措施我将采访部长。**～не** [中]

интерѐс [阳] ❶兴趣,兴味,趣味: голя̀м ～ към нѐщо 对…浓厚的兴趣 проявя̀вам ма̀лко ～ за нѐщо 对…不太感兴趣 слу̀шам с ～ 有兴趣地听 ❷[常复] 利益,利害关系;要求;权利: защища̀вам ～ите на наро̀да 保护人民的利益 изхо̀ждам от о̀бщите ～и 从共同的利益出发 Ще бра̀ним сво̀ите зако̀нни ～и. 我们要捍卫自己的合法权利。❸好处: глѐдам си ～а 关心自己的利益 Какъ̀в ～ ѝмам а̀з от това̀? 我从这里能得到什么好处? ❹[常复] 需要,意愿: духо̀вни ～и 精神上的需要 култу̀рни ～и 文化需要 ◇ **уволнѐн в ～а на слу̀жбата**〈公文〉因为失职而被解职

интересèн|ен *-на* [形] ❶有趣的,有趣味的;很有意思的: ～на кнѝга 有趣味的书 Ще ти кàжа еднà ～на рàбота. 我要跟你讲一件很有意思的事。❷〈口〉奇怪的,古怪的,令人惊讶的,特别的: ～ен човèк 古怪的人 **～но** [副]

интересýва|м [未] 使感兴趣,引起兴趣;使想要,使想知道: Уморèни сме, нѝщо не нѝ ～. 我们累了,什么都引不起我们的兴趣。Каквò ме ～ товà? 这跟我有什么相干? Вѝждам, че тòй те ～. 我发现他引起了你的兴趣。**～не** [中]

интересýва|м се [未,中态] 对…有兴趣(感兴趣),注意到;关心;想念;想得到;想知道: ～м се за (от) нèщо 对某事感兴趣 **～не** [中]

интересчѝ|я *-ята, -и* [阳], **интересчѝйка** [阴]〈口〉只知为自己捞好处的人

интериòр [阳] 内部装修,内部装饰

интермèдия [阴] (话剧两幕之间的)小喜剧,幕间剧,幕间曲,间插段

интермèцо [无复,中]〈乐〉(歌剧两幕之间的)短乐曲,幕间曲;间奏曲

интернàт [阳] ❶(中小学生的)宿舍 ❷寄宿学校

интернационàл [阳] ❶国际团体,国际: Комунистѝчески ～ 共产国际 Трèти ～ 第三国际 ❷ [大写]《国际歌》

интернационàл|ен *-на* [形] ❶国际的,万国的,世界的: ～на организàция 国际组织 ❷国际主义的: Рабòтническата клàса, заèдно с всѝчки трýдещи се, е нàй-патриотѝчната и в сѫщото врèме нàй-～на клàса. 工人阶级和一切劳动者是最爱国的,同时也是最有国际主义精神的阶级。**～ност** -носттà [阴]

интернационализàция [阴] ❶国际化 ❷国际共同使用,国际共管: ～ на прòливите 海峡的国际共管

интернационализѝра|м [未,完] 使国际化,使国际共同使用;使国际共管 — **се** [被动] **～не** [中]

интернационалѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 国际主义: пролетàрски ～ъм 无产阶级国际主义

интернационалѝст [阳], **интернационалѝстка** [阴] 国际主义者

интернационалистѝческ|и *-а* интернационалѝст 和 интернационалѝзъм 的形容词: ～и дýх 国际主义精神

ѝнтернет [阳]〈专〉国际互联网,因特网

интернѝра|м [未,完] 强迫迁居至指定地点而不得随意离开,流放: През 1943 г. Вапцàров бѝва ～н в Гòдеч за трѝ мèсеца. 1943年瓦普察洛夫被流放到戈德奇三个月。— **се** [被动] **～не** [中]

интернѝст [阳], **интернѝстка** [阴]〈医〉内科医生

интерпарламентàр|ен *-на* [形] 国际议会的,各国议会的: ～ен сѫюз 国际议会联盟

интерпелàтор [阳]〈政〉向政府提出质问的议员,质问者,质询者

интерпелàция [阴]〈政〉(在议会中就政府政策等)提出质问,质询

интерпелѝра|м [未,完]〈政,书〉(在议会中就政府政策等)提出质问,质询 **～не** [中]

интерпретàтор [阳], **интерпретàторка** [阴]〈书〉解释者,诠释者

интерпретàция [阴]〈书〉❶解释,诠释,阐释: ～ на тèкст от закòна 对法律条文的解释 ❷(根据本人对乐曲、剧本等的理解)表演,演奏: ～ на рòля 根据本人对角色的解释(理解)所做的表演

интерпретѝра|м [未,完]〈书〉解释,诠释,阐释: ～м тèкст 解释文稿 ～м рòля (用表演)解释角色 — **се** [被动] **～не** [中]

интерпýнкция [阴] 同 пунктуàция (标点符号): Интерпýнкцията в рàзни езѝци е разлѝчна. 各种语言的标点符号不一样。

интерферèнция [阴]〈理〉干涉,干扰

интерферòн [阳]〈生化〉干扰素

интизàп [阳] 领取出卖牲口的票证而向村社缴的税

интизàп|ен *-на* интизàп 的形容词: ～ен билèт 出售牲口票

интизàпск|и *-а* [形] 同 интизàпен

интѝм|ен *-на* [形] ❶亲密的,亲切的;内心的: ～ен прия́тел 亲密的朋友 ～ен рàзговор 亲密的谈话 в ～ни отношèния с ня́кого 与某人有亲密关系 ❷个人的,深藏在内心的,稳秘的: ～на мѝсъл 深藏在内心的想法 ❸像对自己人似的,像跟家里人似的,随随便便的,不客气的: Ще бѫдем в ～на обстанòвка. 我们会处在一个很随便的气氛中。**～но** [副] **～ност** -носттà [阴]: Каквѝ са тѝя ～ности от тèбе? 你怎么表现得那么亲热啊? Интимносттà междý тя̀х скòро се изпàри. 他们之间的亲密关系很快就烟消云散了。Ще ти доверя̀ еднà своя̀ ～ност. 我要跟你讲一件我内心的秘密。

интѝмнича|а *-иш, интѝмничѝх* [未]〈口〉表示亲密,亲密对待,与…亲密交往 **～ене** [中]

интифà [阴]〈方,粗〉**вѝмам** ～ 同…商量,听某人劝告

интоксикàция [阴]〈医〉中毒

интонациòн|ен *-на* интонàция 的形容词

интонàция [阴] ❶语调,声调,口气,语气: ironѝчна ～ 讽刺的口气 въпросѝтелна ～ 疑问语调 ❷〈乐〉音调;音准;发声 ❸〈语言〉(讲话时声调的)抑扬顿挫

интрѝга [阴] ❶阴谋,倾轧: прàвя(ковà) ～ 搞阴谋 ❷(小说等的)有趣情节: Рàзказът ѝма твърде заплèтена ～. 这篇小说的情节曲折有趣。❸(男女间的)私情

интригàнт [阳], **интригàнтка** [阴] 阴谋家,搞阴谋的人

интригàнтск|и *-а* интригàнт 的形容词: ～и похвàти 阴谋家的手段

интригàнтств|о *-а* [中] 阴谋,阴谋行为

интригýва|м [未] ❶搞阴谋(活动): ～м срещý нèго 对他搞阴谋 ❷引起好奇心 **～не** [中]

интрѝжка [阴] интрѝга 的指小

интродýкция [阴] ❶〈乐〉引子;小序曲;序幕 ❷〈扩,书〉序,引言,开场白

интроспектѝв|ен *-на* интроспèкция 的形容词

интроспèкция [阴]〈心理〉内省,反省

интуитѝв|ен *-на* интуѝция 的形容词 **～но** [副]

интуѝция [阴] ❶直觉,直观;直觉力: по ～ 凭直观,直觉地 ❷〈哲〉直觉

инфàнт [阳]〈书〉(西班牙、葡萄牙的)王子(王位继承人除外)

инфàнта [阴] (西班牙、葡萄牙的)公主(王位继承人除外)

инфантèрия [阴]〈旧〉同 пехòта (步兵)

инфантѝл|ен *-на* [形] 幼稚型的,患幼稚病的: ～ен вѝд 幼稚型的样子

инфантилѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳]〈医〉幼稚型,婴儿型
инфа̀нтка [阴] 同 инфа̀нта
инфа̀ркт [阳]〈医〉梗塞,梗死: Млад бѐше, но умря̀ от ~. 他还年轻,却死于心肌梗塞。
инфектѝра|м [未,完] 同 заразя̀вам (传染,使感染) — **се** [反身,被动] ~**не** [中]
инфекциоз|ен -*на* [形] 传染的,传染性的: ~на бо̀лест 传染病 ~**ност** -ността̀ [阴]
инфѐкция [阴]〈医〉传染,感染: получа̀вам ~ 传染上,受到感染
инфѝкс [阳]〈语法〉中缀,中加成分
инфилтра̀т [阳]〈医〉浸润物,渗入物
инфилтра̀ция [阴] ❶渗透,渗入 ❷〈医〉浸润
инфинитѝв [阳]〈语言〉(动词的)不定式
инфинитѝв|ен -*на* инфинитѝв 的形容词: ~на фо̀рма 不定式形式 ~но окончà̀ние 不定式词尾
инфла̀ция [阴]〈经〉通货膨胀;〈转〉落价,不值钱
инфлуѐнца [阴]〈旧〉〈医〉同 грип (流行性感冒)
инфлуѐнчав -*а* [形]〈口〉患流行性感冒的
ин фо̀лио [中]〈印〉(整张纸的)对开;对开本
информатѝв|ен -*на* [形] 信息的,报道的,情报的,消息的: ~ен докла̀д 通报性的报告 ~ен хара̀ктер 报道的性质 ~на срѐща 互通情况的会晤
информа̀тика [阴] 信息学;信息技术
информа̀тор [阳], **информа̀торка** [阴] 报道者,报道消息的人,情报员
информа̀торск|и -*а* информа̀тор 的形容词
информацио̀н|ен -*на* информа̀ция 的形容词: ~но бюро̀ 情报局 ~ен бюлетѝн 新闻公报
информа̀ци|я [阴] ❶情报,通报,报道,消息: пра̀вя ~я 报道,提供消息 Та̀зи агѐнция ни да̀ва вѝнаги то̀чни ~и. 这个通讯社总是给我们报道准确的消息。❷信息
информѝра|м [未,完]〈书〉报道,通知,通报,提供消息(信息、情报) — **се** [被动,中态] ~**не** [中]
ѝнфра- [复合词第一部] 表示"下面"、"在下部"、"较低"之意,例如 ѝнфразвук (次声,低声), ѝнфрачервен (红外的)
ѝнфразвук [阳]〈理〉次声,低声,低音波
ѝнфраструктура [阴] (政治组织的)基础结构,下层机构;(经济组织的)基础设施
ѝнфрачервен -*а* [形] ~**и лъчѝ**〈理〉红外线
инфузо̀рия [阴]〈动〉纤毛虫;鞭毛虫
инхала̀тор [阳]〈医〉吸入器
инхала̀ция [阴] 吸入,吸入疗法
инцидѐнт [阳] (意外的或因冲突、误会等发生的)事件,事变,事故;偶发事件: предизвѝквам ~ 引起事变 у̀лични ~и 街上发生的事件 погранѝчни ~и 边境事件
инцидѐнт|ен -*на* [形] 同 случа̀ен (偶然发生的,无法预知的,意外的,不测的): ~на срѐща 意外的会见 ~**но** [副] ~**ност** -ността̀ [阴]
инч [阳] 英寸(等于 2.54 厘米)
Инчуа̀н 银川(中国城市)
и под. [缩] и подо̀бни 诸如此类,等等
ипотѐка [阴] ❶(不动产的)抵押: пра̀вя ~ 将…抵押 Къ̀щата е под ~. 这所房子已被抵押了。❷用不动产抵押而得到的贷款,抵押借款: получа̀вам ~ 得到抵押贷款
ипотека̀р|ен -*на* [形] 抵押(不动产)的: ~на ба̀нка 不动产借贷银行 ~ен крѐдит 以不动产作抵押的信贷
ипотекѝра|м [未,完] 以不动产作抵押,抵押贷款 — **се** [被动] ~**не** [中]
ипотѐч|ен -*на* ипотѐка 的形容词: ~ен за̀ем 不动产的抵押借款 ~на вно̀ска 不动产的抵押存款
ипохондрѝ|к -*ци* [阳], **ипохондрѝчка**〈医〉疑病患者;忧郁病人
ипохо̀ндрия [阴]〈医〉疑病;忧郁
ИПП [ѝ-пе-пѐ] [缩] Институ̀т за проу̀чване и проектѝране 勘测设计院
и пр. [缩] и про̀чее 等等,及其他
ипрѝт [阳]〈专〉芥子气,糜烂性毒气
ИРА [ѝра] [缩] Ирла̀ндска република̀нска а̀рмия 爱尔兰共和军
Ира̀к 伊拉克(亚洲)
иракча̀н|ин -*и* [阳], **иракча̀нка** [阴] 伊拉克人
ира̀кск|и -*а* Ира̀к 和 иракча̀нин 的形容词
Ира̀н 伊朗(亚洲)
ира̀н|ец -*ци* [阳], **ира̀нка** [阴] 伊朗人
ира̀нск|и -*а* Ира̀н 和 ира̀нец 的形容词
ирациона̀л|ен -*на* [形] ❶〈哲〉非理性的 ❷〈数〉无理的,不尽根的: ~но число̀ 无理数
ирационалѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈哲〉❶非理性主义,反理性主义 ❷对科学的逻辑认识的否定,不合理性的思想(行为)
ирeàл|ен -*на* [形]〈书〉不现实的,虚幻的,现实中不存在的 ~**ност** -ността̀ [阴]
иредентѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈史〉意大利民族统一主义
иредентѝст [阳], **иредентѝстка** [阴]〈史〉意大利民族统一主义者
ирелигио̀з|ен -*на* [形] 不信仰宗教的;不信神的;无神论的;反对宗教的
ирига̀тор [阳]〈医〉冲洗器
иригацио̀н|ен -*на* [形]〈专〉灌溉的: ~на систѐма 灌溉系统 ~ни кана̀ли 灌溉渠
ирига̀ция [阴]〈专〉❶灌溉,水利: Ирига̀цията на До̀бруджа се провѐжда систѐмно и резулта̀тно. 多布罗加地区的灌溉是系统进行的、有成效的。❷〈医〉冲洗术,冲洗
ирѝдий [阳] 铱(Ir)
ѝрис [阳] ❶〈解〉虹膜 ❷〈植〉鸢尾花
ирѝт [阳]〈医〉虹膜炎
Ирку̀тск 伊尔库茨克(俄罗斯)
ирла̀нд|ец -*ци* [阳], **ирла̀ндка** [阴] 爱尔兰人
Ирла̀ндия 爱尔兰(欧洲,Ѐйре)
ирла̀ндск|и -*а* ❶ Ирла̀ндия 和 ирла̀ндец 的形容词: ~и бря̀г 爱尔兰海岸 ❷ [用作名] ~**и** [阳] 爱尔兰语
иронизѝра|м [未,完] 讽刺,讥讽 — **се** [被动] ~**не** [中]
иронѝч|ен -*на* [形] 讽刺的,讥讽的: ~ен по̀глед 讽刺的目光 ~на усмѝвка 含讥讽的微笑 ~**но** [副]: То̀й го поглѐдна ~но. 他用讥讽的目光看了他一眼。~**ност** -ността̀ [阴]

иронѝческ|и -*а* [形] 同 ироничен

иро̀ния [阴] 讥讽,讽刺;嘲笑,嘲弄: убѝйствена ~ 非常厉害的讽刺 тъ̀нка ~ 含蓄的(隐晦的)讥笑 с жесто̀ка ~ 以极大的讽刺 ◇ ~ **на съдба̀та** 命运的戏弄

ИСДП [ѝ-сѐ-дѐ-пѐ] [缩] Италиа̀нска социалдемократѝческа па̀ртия 意大利社会民主党

исо̀т [阳] 〈植〉姜

исиха̀з|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 〈书〉净修主义

исиха̀ст [阳] 〈书〉净修主义者

исиха̀тство [无复,中] 〈史〉同 исихазъм

исиха̀стк|и -*а* исиха̀ст 的形容词

иск -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈法〉(民事)诉讼: гра̀ждански ~ 民事诉讼 насрѐщен ~ (民事案)反诉 завѐждам ~ срещу̀ нѐго 向他提出起诉 Отхвъ̀рлят ~а ми. 我的诉讼被驳回了。

ѝска се [无人称,被动,只三] 须要,需要,必须,要求: Ѝска се тру̀д. 需要劳动。Ѝскат се усѝлия. 需要努力。

ѝска ми се [无人称,中态] 想要,想做(某事): Ѝска ѝ се да ѝде да ги вѝди, но ма̀йка ѝ не я̀ пу̀щаше. 她很想去看望他们,可是她妈妈不让她去。

ѝска|м [未] ❶想要,想,要,要求,希望(得到),请求: ~м ча̀й 想喝茶 ~м споко̀йствие 希望能平平静静 ~м по̀мощ 想得到帮助 ~м про̀шка 希望得到原谅 ~м разрешѐние 请求允许,要求批准 Времена̀та ~т усѝлена ра̀бота. 时代要求我们加紧工作。❷〈口〉确定价格,要价: Ѝскат мно̀го скъ̀по. 他们要价很高。Ко̀лко ~ш за сто̀ката? 这货你要价多少? ❸想,要,愿意,想要(做某事): Ѝскам да я̀м нѐщо. 我想吃东西。Ѝскам да отѝда на разхо̀дка. 我想去散步。❹要求(做某事),希望: То̀й ~ пла̀нът да бъ̀де изпъ̀лнен наврѐме. 他要求按时完成计划。❺想和某人结婚,想娶(嫁)某人: Тя̀ не го̀ ~. 她不想嫁给他。❻须要,需要: Та̀я ра̀бота ще ~ мно̀го тру̀д и врѐме. 做好这一工作须要付出很多劳动和时间。◇ **~м ду̀мата** 要求发言 **~м ръка̀та** 〈旧〉求婚 **~м смѐтка ня̀кому** 要求某人对…负责,向某人追究…的责任 **не ~м да зна̀я** 〈口〉对…不感兴趣 **не ~м да го (я) зна̀я** 〈口〉对某人不再感兴趣,不愿跟某人打交道 **Тъ̀й (така̀) те ~м.** 〈口〉(表示对某人满意)好啊! 你这样做正合我意! **~не** [中]

ѝска|м се [互及,未] 希望结婚,想结婚: Пък ѝстина е, тѐйко, ~ме се: то̀й ме ~ и а̀з го ~м. 爸爸,这是真的,我们想结婚:他想娶我,我想嫁他。**~не** [中]

ѝсков -*а* иск 的形容词: ~а мо̀лба 诉讼呈文,诉讼状

иско̀н|ен -*на* [形] 〈古〉同 изко̀нен

ѝскр|а̀ [阴] ❶火星;火花;星星之火,(像火花般)一点一点的光,(闪耀的)星点,光线: ~и от о̀гън 火星 Хвърча̀т ~и. 火星飞溅。От врѐме на врѐме отска̀чаха ~и. 火星不时地迸出来。елѐктрическа ~а 电火花 елма̀зени ~и 金刚石闪光 От ~а̀та мо̀же да се разгорѝ пожа̀р. 星星之火,可以燎原。❷〈转〉火种: революцио̀нни ~и 革命火种 ❸〈转〉(某种感情、天赋、才能的)微露,流露,萌芽,开端;(希望等的)微光;闪现: ~а от тала̀нт 才干的微露 ~и от остроу̀мие 机智的表现 В безизхо̀дното му положѐние бля̀сна ~а надѐжда. 在他的困境中出现了一线希望。◇ **Ѝскри ми изска̀чат от очѝте.** 我两眼冒金星。

ѝскрен -*а* [形] ❶诚实的,真挚的,真诚的: ~ човѐк 待人真诚的人 ~ прия̀тел 真挚的朋友 ❷诚恳的,衷心的,坦白的: ~а благода̀рност 衷心的感谢,诚挚的谢意 **~о** [副] **~ост** -*остта̀* [阴]

искря̀ст -*а* [形] 〈诗〉❶冒气泡的;闪耀着金色星点的: ~о вѝно 冒气泡的葡萄酒 ~ елма̀з 闪金星的金刚石 ❷〈转〉富有表现力的,表达力强的,卓越的: ~и слова̀ 表达力强的言词

ѝскрица [阴] ѝскра̀ 的指小

ѝскров -*а* [形] 点火的,打火花的

искромѐт|ен -*на* [形] 〈罕,诗〉同 искря̀ст

искр|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 冒火花;冒气泡;焕发: Очѝте му ~я̀т. 他的一双眼睛闪闪发亮。Вѝното ~ѝ. 葡萄酒冒着气泡。**~ѐне** [中]

искр|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态] 发火花,闪耀出金色的星点;焕发;(酒)冒起气泡: По нѐйните очѝ о̀ще се ~ѐха сълзи. 她的两眼还闪着泪花。**~ѐне** [中]

Ѝскър 伊斯克尔河(保加利亚)

ѝскърск|и -*а* [形] 伊斯克尔河的: ~а рѝба 伊斯克尔河的鱼 ◇ **~и проло̀м** 伊斯克尔河的隘口 **~о говѐдо** 保加利亚的灰牛

Исла̀мабад 伊斯兰堡(巴基斯坦首都)

исла̀нд|ец -*ци* [阳], **исла̀ндка** [阴] 冰岛人

Исла̀ндия 冰岛(欧洲)

исла̀ндск|и -*а* ❶ Исла̀ндия 和 исла̀ндец 的形容词 ❷ [用作名] **~и** [阳] 冰岛语

исля̀м [阳] 伊斯兰教

ислямиза̀ция [阴] 伊斯兰化

ислямизѝра|м [未,完] 使接受伊斯兰教 — **се** [中态] **~не** [中]

исля̀мство [中] ❶伊斯兰教 ❷ [集] 伊斯兰教徒

ИСМИУ [исмиу̀] [缩] Институ̀т по стандартиза̀ция, мѐрки и измерѝтелни у̀реди 度量衡器和标准化研究所

ѝсо [无复,中] (教堂唱诗班中的)伴唱: държа̀ ~ 作伴唱

ИСО [исо̀] [缩] ISO (International Standartisation Organization) — Междунаро̀дна организа̀ция по стандартиза̀ция 国际标准化组织

ИСП [ѝ-сѐ-пѐ] [缩] Италиа̀нска социалистѝческа па̀ртия 意大利社会党

испа̀н|ец -*ци* [阳], **испа̀нка** [阴] 西班牙人

Испа̀ния 西班牙(欧洲)

испа̀нск|и -*а* ❶ Испа̀ния 和 испа̀нец 的形容词: ~и наро̀д 西班牙人民 ❷ [用作名] **~и** [阳] 西班牙语 ◇ **~а бо̀лест** (1918 年在保加利亚发生的)西班牙流行性感冒 **~а муха̀** (可提炼出刺激性药物的)西班牙蝇

исполѝн [阳] 〈神话〉❶巨人 ❷〈转〉伟人,天才: ~ на мисълта̀ 思想伟人

исполѝнск|и -*а* [形] 巨大的,非常大的: ~а сѝла 巨大的力量

ИСС [ѝ-се-сѐ] [缩] Икономѝчески и социа̀лен съвѐт (при ООН) (联合国)经济及社会理事会

Истанбу̀л 伊斯坦布尔(土耳其港市)

истерѝ|к -*ци* [阳], **истерѝчка** [阴] 患歇斯底里症的人,癔病患者

истѐрика [阴] 歇斯底里症发作,癔病发作

истерѝч|ен -*на* [形] ❶患歇斯底里症的,患癔病的;由歇斯底里引起的,起因于癔病的: ~на жена̀ 患歇斯底里症的女人

~ен припадък 癔病(歇斯底里症)发作 ~ен плач 歇斯底里的哭泣 ❷(表现出)强烈神经兴奋的,歇斯底里般发狂的: ~ен смях 歇斯底里的笑 **~но** [副]

истерическ|и -*а* [形] 同 истеричен **~и** [副]: Смее се ~и. 他歇斯底里地笑着。

истерия [阴] ❶〈医〉歇斯底里症,癔病 ❷〈转〉歇斯底里般的发狂: Разпалват военна ~. 他们在煽动战争歇斯底里。

истец [阳] 同 ищец

ист|и -*а* [形]〈旧〉此,这个,原来的,同一个的: Ще се срещнем на ~ото място и в ~ия час. 我们将要在原来的地点和原来的同一时间见面。

истина [阴] ❶真理: обективна ~ 客观真理 абсолютна (относителна) ~ 绝对(相对)真理 стремеж към ~ 对真理的追求 Това е неоспоримата ~. 这是无可辩驳的真理。❷真话,实话,真实,真相,真情(与 лъжа (假话,欺骗)相对): говоря ~ 讲实话 разкривам (изяснявам) ~та 揭示(说明)真相 Истината излезе на бял свят. 真相大白。Ще узнаем ~та. 我们会了解到真情。❸(公认的,被实践和经验证实了的)道理,说法,结论,原理;真实性,正确性: стара ~ 古已有之的道理 математическа ~ 数学原理 историческа ~ 历史的结论 ❹[用作副] 真的,的确是这样,实在,当真,不错,确乎: Той усещаше, ~, особено щастие. 他的确感到一种特殊的幸福。

истин|ен -*на* [形]〈旧〉同 истински **~ност** -ността [阴]

истинолюбив -*а* [形] 热爱真理的,爱好真理的

истинолюбие [中] 热爱真理

истинската [副]〈口〉同 истински: Заплака ~. 他真的哭了。

истинск|и -*а* [形] ❶真的,真正的,真实的,实在的,与真理相符的,切合实际的: ~о име 真名 ~о злато 真金 ~и приятел 真正的朋友 ~а случка 真事 ❷正应当是这样的,必须是这样的,真正的 ❸(位于所修饰的名词之前,加强名词的含意)真正的,真实的: Той с ~а радост посрещна идването на дядо Мино. 他以发自内心的喜悦欢迎米诺老大爷的到来。❹和…非常相同的,与…十分类似的,像…一样的: Кълбата от дим, който изпущаха, образуваха ~и облак. 冒出的一团团烟,简直跟云一样。Той е ~и диктатор. 他简直就是个独裁者。**~и** [副]

истмат [阳,缩] исторически материализъм 历史唯物主义

исто [副]〈旧〉像…一样地,同样地,也,也是,亦

историз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 历史主义

историйка [阴] история ③解的指小

истори|к -*ци* [阳], **историчка** [阴] ❶历史学家,历史家 ❷〈口〉历史教师;历史系学生

историко-материалистическ|и -*а* [形] 历史唯物主义的

историко-филологическ|и -*а* [形] 历史和语言文学的: ~и факултет〈旧〉历史语文系

историограф [阳] 历史编纂学家,史料研究家

историография [阴] ❶历史编纂学;史料研究 ❷(某一问题的)历史图书目录,历史图书索引;历史文献

историографск|и -*а* историография 和 историограф 的形容词: ~и трудове 历史编纂学著作

историцизъ|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] (研究某一问题时)对不必要的历史细节的兴趣;从事历史研究的兴趣和爱好

историч|ен -*на* [形] 同 исторически: по ~ен ред 按历史顺序 **~ност** -ността [阴]

историческ|и -*а* [形] ❶历史的: ~и процес 历史过程 ~и сведения 历史资料 ~и закон 历史规律 ~а личност 历史人物 ~а епоха 历史时代 ❷有史以来的(与 предисторически (史前的)相对) ❸历史性的,有历史意义的: ~а победа 历史性的胜利 ~и решения 有历史意义的决议 ~о събитие 历史性的事件 ❹(取题材于)历史的: ~и роман 历史小说 ~и филм 历史影片 ❺(指方法学)历史的: ~а граматика 历史语法 ~и материализъм 历史唯物主义 **~и** [副]: ~и важен документ 具有重要历史意义的文件

истори|я [阴] ❶历史;史;历史学;史册: ~я на Китай 中国历史 световна ~я 世界史 записвам името му в страниците на ~ята 把他的名字载入史册 ~я на музиката 音乐史 ❷[只单] 进程,过程;发展,演变;发展史: закони на ~ята 历史规律,发展规律 естествена ~я 博物学 ~я на земята 地球发展史,地球的演变 ❸故事,经过;往事;意外事,奇遇: разправям (слушам) забавна ~я 讲(听)有趣的事情 Случи се странна ~я. 发生了奇怪的事。предъвквам стари ~и 老调重弹 Това е дълга и широка ~я. 这个说来话长。◇ **Влезе в ~ята.** 他(它)被载入史册。**Историята мълчи.** 〈口,讽〉不便于说起(某事);不该谈论。**Мина в ~ята.** 〈口〉已成为历史;(事情)已成为过去。

истукан [阳] 偶像;木偶 ◇ **гледам като ~** 像木偶似的呆望着,凝视 **стоя като ~** 像木偶似的(无动于衷地)呆立

ИСУЛ [исул] [缩] Институт за специализация и усъвършенстване на лекарите 医师进修学院

исхемия [阴]〈医〉局部贫血,局部缺血

италиан|ец -*ци* [阳], **италианка** [阴] 意大利人

италианск|и -*а* ❶ Италия 和 италианец 的形容词: ~а литература 意大利文学 ~и народ 意大利人民 ❷[用作名] **~и** [阳] 意大利语

италийск|и -*а* [形] 古意大利的 ◇ **~и езици** 古意大利诸语言(拉丁语为其中之一)

Италия 意大利(欧洲)

и т. н. [缩] и така нататък 等等

ИТТ [и-те-те] [缩] ITT (International Telegraph and Telephone Corporation) — Международна телеграфна и телефонна корпорация 国际电话电报公司

их [感] ❶(表示懊丧、遗憾、责备、不满)哟,唉,咳,吓,哎呀: Их, Стойчо, какъв си — измачка ми шамията! 哎呀,斯托伊乔,你真是的,把我的头巾给弄皱了。❷(表示非常高兴、喜悦)嘿,哈: Их, да знаеш колко ми е драго! 嘿,你不知道我是多么快活。❸(表示愿望、幻想)啊,噢;唉: Може ли да се намери по нашите места разковниче? — Може, но мъчно. — Их, да мога! — въздъхна циганчето. "在我们这一带能找到四叶车轴草吗?""能,但是不容易。""唉,要是我能找到多好!"那个茨冈小孩叹息了一声说道。

ихаа [感] (表示满意、非常高兴、喜悦)嘿,哈: Хубаво ли беше на екскурзията? — Ихаа! Чудесно. "旅途很愉快吧?""嘿,好极了!"

иха-ха [感] (跳霍罗舞时的欢呼声)伊哈哈

ихтибар [阳]〈方,口,旧〉尊敬,敬重,尊崇

ихтиозавър [阳]〈古生〉鱼龙;鱼龙目

ихтиолог -*зи* [阳] 鱼类学家

ихтиология [阴] 鱼类学

иху [感] (跳霍罗舞时的欢呼声)伊呼

ѝху-ху [感] 同 ѝху

ичкѝя [阴]〈口〉酒精，含酒精饮料 ◇ **тънка** ～ 质量好的酒，精制的酒；(烈性的)蜜酒

ИЧС [ѝ-че-сѐ] [阳，(口)中，缩] Институ̀т за чуждестра̀нни студѐнти 外国留学生学院

иш [感]（轰赶鸡或其他家禽的声音）噢哧

ишиа̀с [无复，阳] 坐骨神经痛

ѝшкам [未] 发噢哧声(把鸡或其他家禽轰赶走) **～не** [中]

ишлемѐ [中]〈专〉(用手工或机器对来料进行的)加工，加工制造 ◇ **рабо̀тя** ～ 为顾客加工

ища̀х [无复，阳]〈口〉❶食欲，胃口：Чорба̀та ще ти отво̀ри ～. 这汤会使你胃口大开。❷意愿，志向，愿望；热情：Ня̀ма ～ за ра̀бота. 他没有工作的愿望。рабо̀тя с ～ 热情工作

ищѐц -*ц*а̀ [阳]，**ищца̀** [阴]〈法〉原告(与 отвѐтник (被告)相对)；申诉人

Й

й ❶й 音 ❷保加利亚语字母表第 10 个字母：печа̀тно й 印刷体 й ръкопѝсно й 手写体 й

йезуѝт [阳] ❶(天主教)耶稣会士，耶稣会教徒，耶稣会会员 ❷〈转〉伪善者，狡猾的人，诡谲者

йезуѝт|ин *-и* [阳] 同 йезуѝт

йезуѝтск|и *-а* йезуѝт 的形容词

йезуѝщина [阴]〈口〉奸佞伪善，狡猾，狡猾

Йѐмен 也门(亚洲)

йѐмен|ец *-ци* [阳]，**йѐменка** [阴] 也门人

йѐменск|и *-а* Йѐмен 和 йѐменец 的形容词

йѐна [阴] 日元(日本本位币名)

йера̀р|х *-си* [阳]〈宗〉主教

йерархѝческ|и *-а* йера̀рхия 的形容词：～а стълбица 官职的等级，官位等级

йерархѝч|ен *-на* [形] 同 йерархѝчески

йера̀рхия [阴] 官位等级，职位等级；等级制度：воѐнна ～ 军内职务等级 служѐбна ～ 职务等级

йерѐ|й *-ят,-я,-и* [阳]〈宗〉(正教的)神甫

йерѐйск|и *-а* йерѐй 的形容词

йероглѝф [阳] ❶象形文字(如古代汉字、古埃及字等)：егѝпетски ～и 埃及象形字 китàйски ～и 汉字 ❷〈转，口〉难看清楚的字，潦草的字体：Пишѝ по̀-я̀сно! Не мо̀га да разчета̀ ～ите ти. 你写清楚点！我认不清你这些潦草的字。

йероглѝф|ен *-на* йероглѝф 的形容词：～но писмо̀ 象形文字

йероглѝфск|и *-а* [形] 同 йероглѝфен

йеромона̀|х *-си* [阳]〈宗〉(正教)修士司祭

йо̀га [只单，阳] ❶〈宗〉瑜珈宗(大乘佛教的一个派别) ❷瑜珈术；瑜珈疗法

йогѝстк|и *-а* йо̀га 的形容词

йод *-ът,-а* [无复，阳] ❶〈化〉碘(I) ❷〈口〉碘酒，碘酊：сла̀гам ～ 搽碘酒

йо̀д|ен *-на* [形] 碘的，含碘的

йодѝд [阳]〈化〉碘化物

йо̀дов *-а* йод 的形容词：～ раствѝр 碘溶液 ～и съединѐния 碘化合物 ◇ **～а тинкту̀ра**〈药〉碘酒，碘酊

йодофо̀рм [无复，阳]〈药〉碘仿，三碘甲烷

йок [副] 同 не (不，没有)

Йокоха̀ма 横滨(日本港市)

йон [阳]〈化〉离子

йо̀н|ен *-на* йон 的形容词：～на тео̀рия 离子理论

йониза̀тор [阳]〈理〉电离剂；〈化〉催离素

йониза̀ция [阴] 电离(作用)，离子化

йонизѝра|м [未，完] 使电离，离子化 **～не** [中]

йонѝти [复]〈化〉离子交换剂

йоносфѐра [阴]〈理〉电离层

йонотера̀пия [阴]〈医〉同 йонтофорѐза

йонтофорѐза [阴]〈医〉离子电渗疗法

йонофо̀н [阳]〈无〉离子扬声器

йорда̀н|ец *-ци* [阳]，**йорда̀нка** [阴] 约旦人

Йорда̀ния 约旦(亚洲)

йорда̀нск|и *-а* Йорда̀ния 和 йорда̀нец 的形容词

йот *-ът,-а* [无复，阳]〈语言〉❶拉丁字母 j 的名称 ❷中舌浊辅音[j](用以组成 ай，ой，ей 或 йа，йо 等)

йо̀та [阴] 艾欧塔(希腊语和古保加利亚语字母 I 的名称) ◇ **нѝ ～，нѝ на ～** 丝毫不…，一点儿也不…：А̀з от пла̀на си нѝ ～ не изменя̀м：довѐчера в сѐдем часа̀ замина̀вам. 我丝毫不改变我的计划；今晚 7 点动身。

йота̀ция [阴]〈语言〉(元音) j 化 (例如 йа＝я)

йоту̀ва|м [未，完]〈语言〉使(某个音) j 化 **～не** [中]

Йоха̀несбург 约翰内斯堡(南非共和国城市)

Йошка̀р Ола̀ 约什卡尔城(约什卡—奥拉，俄罗斯城市)

йо̀ще 和 **йощ** [副]〈方〉同 о̀ще (又，再，更，还要)

K

к ❶ к 音 ❷保加利亚语字母表第 11 个字母：печа̀тно к 印刷体 к ръкопѝсно к 手写体 к

ка〈方〉като̀，кога̀то 和 щом 的简形

кааза̀［阴］同 каза̀

каба̀［不变，形］〈口〉❶（厚而）不结实的，松软的：～ карто̀н 软纸板 ～ плъ̀т 不结实的布 ❷（指人）外表肥胖而实际虚弱的，虚胖的：～ човѐк 虚胖的人 ◇ ～ **лу̀к** 用葱头籽种出的洋葱

кабакчѝ|я *-ята，-и*［阳］〈旧〉（土耳其统治时期的）农村税吏

каба̀ла［阴］❶卡巴拉（中世纪犹太人的一种神秘学说，是宗教、哲学和魔法的混合物，其基本要素是对字母与数字加以神秘的解释）；希伯来神秘哲学以及有关的施魔法的仪式 ❷〈转〉令人费解的，谜一样的事物或词句

кабалѝстика［阴］同 каба̀ла

кабалистѝч|ен *-на*［形］神秘（莫测）的：～но число̀ 神秘的数字 ～ен зна̀к 神秘的记号

кабалистѝческ|и *-а*［形］同 кабалистѝчен

каба̀ница［阴］〈方〉长的粗料雨衣，防雨斗篷

ка̀бар［阳］，**ка̀барка**［阴］和 **ка̀барче**［中］同 ка̀бър

кабарга̀［阴］〈动〉麝（*Moschus musciferus*）

Кабардѝно-Балка̀рия 卡巴尔达—巴尔卡尔（俄罗斯）

кабардѝс|вам［未］，**кабардѝсам**［完］〈口〉（发酵物）发起来，胀大：Тесто̀то ～а. 面发了。～**ване**［中］

кабарѐ *-та*［中］（一般开设在地下室，有音乐、歌舞等表演的）卡巴莱酒吧间

кабарѐт|ен *-на* ❶ кабарѐ 的形容词：～на артѝстка 卡吧莱酒吧间的女演员 ❷〈转〉轻浮的：～на любо̀в 轻浮的爱情

кабаха̀т［阳］〈旧〉同 винà（罪过，过失）

кабахатлѝя［不变，形］〈旧〉同 винòвен（有罪的，有过失的）

ка̀бел［阳］电缆：телегра̀фен ～ 电报电缆 телефо̀нен ～ 电话电缆

ка̀бел|ен *-на* ка̀бел 的形容词：～на лѝния 电缆线路 ～на телевѝзия 有线电视

ка̀бза［阴］〈旧〉❶（旧式步枪或手枪的）引信 ❷摔炮

кабѝл［副］〈口〉～ **съм** 下决心要：А то̀й ～ е очѝте ти с клѐчка да избо̀де. 他恨不得用木签把你的眼睛挖出来。**да е** ～ 但愿能够：Да е ～ в лъжѝца вода̀ да го уда̀ви.〈俗〉但愿一勺水能把他淹死。～ **не ѐ** 不可能，不能

кабѝна［阴］小室（客船上供一至二人用的）舱房，（浴池等的）更衣室，（电话的）隔音室：～ в ба̀ня 浴池更衣室 телефо̀нна ～ 电话间

кабинѐт[1]［阳］❶书房；（负责工作人员的）办公室，工作室：～ на профѐсор 教授的书房 дирѐкторски ～ 经理（厂长）办公室 ❷（为进行科研工作和医疗等配备专门设备的）专室，研究室：физѝчески ～ 物理研究室 химѝчески ～ 化学实验室 лѐкарски ～ 医生诊室 зъболѐкарски ～ 牙科诊室 ❸〈口〉（供专门用途的办公室的）家具和设备：～ от о̀рехово дървò 一套核桃木书房家具

кабинѐт[2]［阳］内阁：Кабинѐтът па̀дна. 内阁垮台了。

кабинѐт|ен[1] *-на* кабинѐт[1] 的形容词：～на обстано̀вка 书房的环境 ～ен портрѐт 六英寸像片 ◇ ～**ен у̀чен**〈不赞〉关在书房里的科学家

кабинѐт|ен[2] *-на* кабинѐт[2] 的形容词：～ен въпро̀с 内阁问题 ～на крѝза 内阁危机

каблогра̀ма［阴］海底电报

кабота̀ж［阳］〈书〉近岸航行，近海航行（本国各海港之间的航行）

кабриолѐт［阳］❶单马双轮轻便马车 ❷活顶小汽车的车身

кабу̀л［阳］〈方〉❶打赌 ❷事先讲妥的条件，事先的协议

Кабу̀л 喀布尔（阿富汗首都）

кабулѝ|я *-ѝш，-я̀х*［未］〈方〉同 търпя̀（忍耐，忍受）：Ка̀к ～ѝш такъ̀в шу̀м? 你怎么忍受得了这种嘈杂？

ка̀бър［阳］同 га̀бър[2]（鞋钉）

ка̀бърка［阴］图钉：Закова̀х календа̀ра на стена̀та с ～. 我用图钉把日历钉在墙上了。

ка̀бърче *-та*［中］同 ка̀бърка

кава̀|к *-ци*［阳］❶（一种主要生长在水边的）多枝杨树（*Populus alba* 和 *Populus nigra*）❷〈方〉同 трепетлѝка（白杨）

кава̀л［阳］木笛（一种木制的民间乐器）

кавалджѝ|я *-ята，-и*［阳］木笛演奏者，木笛手

кавалѐр［阳］❶男子汉，大丈夫：Бъдѝ ～ и призна̀й всѝчко. 当个大丈夫，承认一切。❷（社交等场合中的）男伴：Пъту̀вах с едѝн мла̀д господѝн，любѐзен ～. 我同一位年轻的先生、一位殷勤的男伴一道旅行。❸男舞伴 ❹勋章获得者：～ на о̀рдена за хра̀брост 勇士勋章获得者

кавалерѝйск|и *-а* кавалѐрия 的形容词：～и по̀лк 骑兵团

кавалерѝст［阳］骑兵

кавалѐрия［阴］同 ко̀нница

кавалѐрск|и *-а* кавалѐр 的形容词：～а постъ̀пка 大丈夫的行为

кавалѐрство［无复，中］大丈夫气概；高尚的品质：То̀й пока̀за ～. 他表现了高尚的品质。

кавалѐрст[ву]ва|м［未］（男人）陪伴（帮助，照顾）女人，使女人开心 ～**не**［中］

кавалка̀да［阴］一群骑马的人；结队骑马郊游

кавалтѝя［阴］〈方〉同 заку̀ска（早点，小吃）

кавардѝс|вам［未］，**кавардѝсам**［完］〈口〉同 запъ̀ржвам（用葱作调料煎，炸）～**ване**［中］

Каваса̀ки 川畸（日本港市）

каватѝна［阴］〈乐〉抒情短曲

кавга̀［阴］〈口〉同 ка̀раница：тъ̀рся ～а̀ 找事，找碴 Живѐя в непрекъ̀снати ～ѝ с нѐго. 我同他在无休止的争吵中过日子。

кавгаджѝйск|и -*а* кавгаджѝя 的形容词：～и нрàв 好吵嘴的脾气

кавгаджѝ|я -*ята*,-*и* [阳]，**кавгаджѝйка** [阴] 好争吵的人，爱吵架的人

кавè 和 **кавенè** [中] 同 кафè 和 кафенè

кавèрна [阴]〈医〉(坏死组织中的)空洞

кавѝчки [只复] 引号：отвàрям ～те 打前引号 затвàрям ～те 打后引号 постàвям в ～ 加上引号 ◇ **в** ～〈口，讽〉带引号的，所谓的：Морàлът в ～. 所谓的道德。Тòй е едѝн герòй в ～. 他是一个带引号的英雄。

Кавкàз 高加索(亚洲、欧洲)

кавкàз|ец -*ци* [阳]，**кавкàзка** [阴] 高加索人

кавкàзк|и -*а* Кавкàз 和 кавкàзец 的形容词：～и планинѝ 高加索山脉 ～и езѝци 高加索语言

кавърдѝс|вам [未]，**кавърдѝсам** [完]〈方〉同 пъ̀ржа (煎)

кавърмà [阴]〈方〉煤肉块

кàгоде [副]〈方〉同 щò-годе，кòлко-*годе* (一点点，随便什么)

кад -*ъ̀т*,-*à* [无复，阳]〈方〉同 дим (烟，烟气)

кадàйф [阳] ❶做土耳其甜馅饼用的干面丝 ❷土耳其甜馅饼(一种用干面丝、核桃和油烤制并浇上果汁的甜食)

кадàнс [阳] ❶〈书〉节奏 ❷同 рѝтъм (韵律，节拍) ❸〈转〉悦耳

кадансѝра|м [未，完] 使(讲话、动作等)有节奏：～на рèч 有节奏的讲演

кадастрàл|ен -*на* кадàстър 的形容词：～ен спѝсък 征税对象调查表，纳税者名簿 ～ен плàн 地籍图

кадастрòн [阳] 绘图专用纸

кадàст|ър -*ръ̀т*,-*ра*,-*ри* [阳]（为征税用的，关于某地的土地、河流等的）调查资料集，地籍图

кадèж [阳]〈方〉❶烟，烟气；油烟 ❷冒烟

кадèм [阳]〈口〉幸运，运气，走运：Полèй водà пред нèго за ～. 在他面前泼点水让他走运。

кадемлѝя [不变，形]〈口〉走运的，运气好的

кадèне [中] 见 кадя̀

кадèт[1] [阳]〈旧〉(旧俄)武备中学学生；中等军事学校学员

кадèт[2] [阳]〈史〉(俄国)立宪民主党人

кадèтск|и[1] -*а* кадèт[1] 的形容词：～а унифòрма 武备中学制服

кадèтск|и[2] -*а* кадèт[2] 的形容词：～а пàртия 立宪民主党

кадѝйск|и -*а*〈旧〉кадѝя 的形容词

кàдила|к -*ци* [阳]（美国制的）凯迪拉克牌小汽车

кадѝлница [阴] 香炉，长链手提香炉

кадѝл|о -*а* [中]〈方，罕〉同 кадѝлница

кадилъ̀|к -*ци* [阳]〈史〉(某些信奉伊斯兰教民族的、根据宗教审判的)法官管辖地区

Кадис 加的斯(西班牙港市)

кадифè -*та* [中] 长毛绒，天鹅绒，丝绒，平绒

кадифèн -*а* [形] ❶长毛绒做的，天鹅绒(丝绒，平绒)做的：～а рòкля 天鹅绒做的连衣裙 ❷〈转〉像天鹅绒似的，柔软的，温柔的：～ глàс 柔和的(悦耳的)声音

кадѝ|я -*ята*,-*и* [阳]〈史〉(信奉伊斯兰教的某些民族根据宗教教法进行审判的)法官

кàдмиев -*а* кàдмий 的形容词

кàдмий [阳]〈化〉镉(Cd)

кадрѝл [阳] ❶卡德里尔舞(四人组成两对，包括六个舞式的舞蹈) ❷卡德里尔舞曲 ❸〈转〉(职员等的)轮换：съдѝйски ～ 法官的轮换

кàдро [无复，中]〈民，口〉像片：Ще ви извàдя на ～. 我给你们照张像。

кàдров -*а* кàдър 的形容词：～ въпрòс 干部问题 ～ отдèл 人事处 ～а политѝка 干部政策

кадровѝ|к -*ци* [阳]，**кадровѝчка** [阴]〈口〉❶人事处的处长或职员 ❷(有业务能力的)工作干部，(熟练的)工作人员

кàдус [阳]〈方〉(盛葡萄用的又大又矮的)木桶，木槽

кадъ̀на [阴] 同 туркѝня (土耳其女人)

кадъ̀нка[1] [阴]〈方〉同 щѝглец (鹌鹑，金翅雀雏)

кадъ̀нка[2] [阴]〈方〉❶野罂粟，虞美人花(*Papaver*) ❷(泛指某些颜色鲜艳的)花

кадъ̀н-пармàк [阳] 一种尖粒的食用白葡萄

кадъ̀нск|и -*а* кадъ̀на 的形容词：～о фереджè 土耳其妇女(某些伊斯兰女教民)穿的肥大的带面纱的长衫

кàд|ър -*ри* [阳] ❶〈军〉和平时期部队的正常编制人员，常备军基本定员 ❷干部，工作人员，人才：артистѝчен ～ър 全体演员 партѝйни ～ри 党务干部 технѝчески ～ри 技术干部，技术人员 наýчни ～ри 科学人材 ◇ **начàлник ～ри** 人事科(人事处)长 **отдèл ～ри** 人事处，人事科

кадъ̀р [不变，形]〈方〉同 кадъ̀рен

кадъ̀р|ен -*на* [形]〈口〉有能力的，有本领(做某事)的，有才能的；聪明的，有天分的：～ен за рàбота 胜任工作的 Тя̀ è ～на за всѝчко. 她什么都能干。**～ност** -ността̀ [阴]

кадя̀ -*ѝш*,-*ѝх* [未] ❶冒烟：Пèчката ～ѝ. 炉子在冒烟。❷摇炉散香(摇动手提香炉使香烟散播出来)；烧香：Двà пъ̀ти взèма кадѝлницата и ～ѝ из олтàра. 他两次拿起香炉，在圣堂周围摇炉散香。❸熏，冒烟炱，熏黑：Мнòго ～ѝш стàята с лулàта си. 你抽烟斗把屋子都熏黑了。◇ **～я тамя̀н на ня̀кого** 给某人烧香，讨好(奉迎，巴结)某人

кàене 见 кàя се

кàжа 见 кàзвам

казà [阴]〈史〉(奥斯曼帝国时期的)县

казà|к -*ци* [阳] ❶哥萨克人(曾住在莫斯科公国周围的古老自由居民的后裔)：дòнски ～ци 顿河哥萨克人 ❷哥萨克军人，哥萨克骑兵 ❸〈民〉俄国士兵；俄国人

казàн [阳] ❶(军营、学校里烧水、做饭用的)大铜锅 ❷(制酒或玫瑰油用的)大罐

Казàн 喀山(俄罗斯城市)

казанджѝйница [阴] 铜器作坊

казанджѝйск|и -*а* казанджѝя 的形容词：～а работѝлница 铜器作坊

казанджѝйство [无复，中] 铜匠的手艺；铜匠的行业

казанджѝ|я -*ята*,-*и* [阳]，**казанджѝйка** [阴] ❶制造(或卖)铜器的人，铜匠 ❷酒坊主

Казанлъ̀к 卡赞勒克(保加利亚城市)

казàрм|а [阴] ❶兵营，营房：артилерѝйски ～и 炮兵营房 ❷〈转〉宽敞的房屋；不好看的房屋

казàрмен -*а* казàрма 的形容词：～о помещèние 营房

казàх [阳]，**казàхка** [阴] 同 казахстàнец

казàхск|и -*а* [形] 哈萨克人的，哈萨克族的

Казахстàн 哈萨克斯坦(亚洲)

казахстàн|ец -*ци* [阳], **казахстàнка** [阴] 哈萨克人

казахстàнск|и -*а* Казахстàн 和 казахстàнец 的形容词

казàчество [无复,中,集] (居住在顿河、捷列克河和库班河流域的)哥萨克人

казàчка [阴] ❶哥萨克女人 ❷哥萨克的妻子(或女儿)

казачò|к -*ци* [阳] 哥萨克舞

казàшк|и -*а* казàк 的形容词: ～и воѐнни чàсти 哥萨克部队 ～а сàбя 哥萨克军刀

Казбѐк 卡兹别克峰(格鲁吉亚与俄罗斯之间)

кà|звам [未], **кàжа** -*жеш*, *кàзах* [完] ❶说,讲;述说出,讲出: — Не знàя — ～за тòй. "我不知道。"他说。Кажѝ свòето мнѐние. 说说你的意见。Рядко тòй ～зваше нѝкоя дýма. 他很少讲什么话。 Веднò свòе писмò Бòтев ～зва слѐдното за Лѐвски: приятелят ми Лѐвски е нечýт харàктер. 波特夫在一封信里关于列夫斯基讲了如下的话:我的朋友列夫斯基是一个闻所未闻的意志坚强的人。Бàбо, ～жѝ ни еднà прѝказка. 奶奶,给我们讲个故事吧! Голя̀м зàлък глътнѝ, голя̀ма дýма не ～звай. 见 глътвам ❷告诉,告知,通知,报知: Тѝя парѝ àз ще ти дàм, но ми дàй дýма, че нѝма да ～жеш нѝкому. 这些钱我给你,但是你得保证不告诉任何人。Щòм вѝдиш врагà — ～жѝ! 你一发现敌人就报告! ❸声明,表示,肯定地说,断言: Нѐ, ～звам ви, тòй нѝма да се вѝрне. 不,我敢对你们说,他不会回来了。❹表示,表明,说明;指,指出,〈旧〉提醒,提示,预示: Сънищата нѝщо не ～зват. Глýпости. 梦什么也说明不了。都是胡扯。Нѝкакво предчýвствие му ～зва, че се е слýчило нѐщо с Крàлич. 一种预感提醒他,克拉里奇出事了。❺说明,阐明,揭示: Геройството, щò извършихте тàя нòщ, всѝчко ми ～за. 今天晚上你们的英雄行为向我说明了一切。❻认为: Кàко, решѝх да се ожèня. Каквò ще ～жете? 姐姐,我决定结婚,你们的意见如何? Каквò ще ～жат брàтята ти! Ще допýснат ли тѐ да стòря товà. 你的兄弟们会怎么想! 他们会答应我这样做吗? ❼ (与语气词 да 和 нека 连用) **да ～жем** 假定,假设: Да ～жем, че нѝкой ти дадѐ парѝ на заѐм. 比如说,有人借给你钱。❽委托,托付;嘱咐,吩咐;命令;让(做某事): Тя обѝчаше снахѝте и внýчетата си, но се държѐше стрòго с всѝчки и, когàто ～жеше нѐщо, ѝскаше да бъде изпълнено. 她喜欢自己的儿媳和孙子,但对他们都很严,她吩咐做什么事,就要求做到。Кàзвам ви да мълчѝте! 我让你们住嘴! Кàзали на лисѝцата, а тя̀ на опàшката си. 人们让狐狸干,狐狸让它的尾巴干;大懒支小懒。❾ [只三复] 传说,据说,听说,有人说: Кàзват, че ѝмал бѝл парѝ. 传说他曾经有过钱。❿ (与人称代词简形 ме, те, го(я), му, ни, ви, ги 连用) 称呼…,名叫…,叫(做)…,称为…: Кàк те ～зват? 怎么称呼你? 你叫什么名字? ⓫〈口〉(对不顺从、顽皮的行为)惩罚,教训,申斥: Ще ти ～жа àз на тѐбе! 我会教训你的! 我要给你点厉害看看! ⓬背诵: Кажѝ урòка. 背课文。Кажѝ теорѐмата на Питагòр. 背毕达哥拉斯定理。Кажѝ „Вя̀ра". 背《信念》。— **се** [被动] — **си** [反身,互及]: „Не бѝва, дýма съм дàл," ～зва си Стѐфан. "不应该,我已经答应过了。"斯特凡对自己说。Дойдòха момѝчетата за водà, ～заха си нѐщо и се изсмя̀ха. 姑娘们来打水,互相说了些什么,接着大笑起来。◇ **Здрàве му ～жѝ.** 〈口〉表示感叹 1.(对某物表示特别满意时说的话)真棒,好极了: Тýк ни поднѐсоха еднò деветгодѝшно злàтно вѝно — здрàве му ～жѝ! 这儿给我们端来了九年的上好葡萄酒,真棒! 2.(表示容忍、顺从、迁就时说的话)只好如此: Очàквах да е пò-добрѐ, но здрàве му ～жѝ. 我本来希望更好一些,可是也只好这样了。**кажѝ (го)** 〈口〉[插入语] 差不多,大约: Дѐсет годѝни, ～жѝ го. 大约十年了。**～жѝ-речѝ** 〈口〉差不多,几乎,将近: Ротата ми, ～жѝ-речѝ, е всѐ от нàшенци. 我连里的人几乎全是我们同乡。**～звам дýмата си** (对某个问题)表示自己的态度,说出自己的见解 **Междý вàс ～зано.** 〈口〉别跟别人说,别声张。**Нѝма щò да се ～же.** 〈口,讽〉没有什么好说,没法说: Хýбаво са го измѝслили. Нѝма щò да се ～же! 他们想得真好,简直没法说! **Прàво(то) да си ～жа.** 〈口〉说心里话,说真的: Но тýк се слýчи нѐщо, коѐто, прàво да си ～жа, не очàквах. 可是,说实在的,这儿发生的事我真没有想到。**такà да се ～же** 实际上,其实,就其实质说,就是说 **～зване** [中]

кàзва|м се [未,中态] 名叫…: Тòй се ～ Ивàн. 他叫伊万。**～не** [中]

казеѝн [无复,阳]〈化〉酪朊,酪素

казѝн|о -*а* [中] ❶(海滨城市或公园里带咖啡馆或饭馆的)娱乐场 ❷赌场

казиòн|ен -*на* [形] ❶〈旧〉官方的,国家的,公家的: ～на квартѝра 公家的住所,公房 ❷〈转〉外表的,形式主义的,官僚主义的: ～на крѝтика 形式主义的批评 ❸〈转,不赞〉官办的,御用的: През врѐмето на фашѝзма рабòтническите съюзи бя̀ха ～ни организàции. 法西斯统治时期工人联盟是御用的组织。

казмà [阴]〈方〉铲,锹

казуàр [阳]〈动〉鹤鸵(*Casuarius galeatus*),食火鸡

казуѝст [阳], **казуѝстка** [阴] 诡辩家,好诡辩的人,好强词夺理的人

казуѝстика [阴] ❶〈法〉参照原则性的法律条文相应地处理各种具体案件 ❷决疑法(中世纪法学、烦琐哲学和神学中用一般教条解释个别事例的方法);诡辩术 ❸〈转〉诡辩,善于诡辩;强词夺理 ❹病例研究(根据若干病人的病历研究某一种病)

казуистѝческ|и -*а* казуѝстика 的形容词

кàзус [阳] ❶〈法〉特殊案例,复杂案件 ❷意外事;头绪纷繁的事 ❸〈医〉特殊病例

кàз|ън -*ни* (罕) [阴]〈古,诗〉惩罚;处决,死刑

кàй|к -*ци* [阳] ❶〈旧〉同 лòдка (船) ❷〈方〉一种雪橇

каикчѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈方〉同 лодкàр (船夫)

кàил [不变,形] **стàвам (съм) ～** 愿意,同意,赞同: Не стàвам ～. 我不同意。

кàиш [阳]〈口〉同 рѐмък (皮带,皮条) ◇ **опъвам (тѐгля) ～а** 〈口〉受苦,受难,忍受痛苦

кàишка [阴] (窄而短的)皮带,表带,鞋带

кàй [只三单]〈方,口〉他说: Тò, ～, такà не стàва! 他说,这件事这样不行。

кàйзер[1] [阳]〈史〉凯撒(德国或奥地利的皇帝)

кàйзер[2] [阳] 同 кàйзер-пастърмà: свѝнски ～ 辣味干咸猪肉

кàйзер-пастърмà [阴] (涂上辣椒粉的)干咸猪(牛)肉

каймà [阴] ❶肉末 ❷(用来做肉末的)嫩瘦肉

каймà|к -*ци* [阳] ❶(牛奶表面结成的)鲜奶油层,乳皮 ❷〈扩〉(咖啡表面结成的)浮膜 ❸浓博扎(略含酒精的酸味饮料) ❹〈转〉最好的部分,精华 ◇ **обѝрам ～ка** 〈口,讽〉拣最好的,取其精华

каймакàм|ин -*и* [阳]〈史〉(奥斯曼帝国的)县长

каймаклѝя [不变,形]〈口〉带乳皮的;带浮膜的: ～ кафѐ

(кафѐ ～) 带浮膜的咖啡

каймàчен -*а* каймàк 的形容词: ～о мàсло (牛奶表面凝结的)鲜奶油

каймѐ [中] 〈口〉同 банкно̀та (钞票)

кайнàк -*ци* [阳] 〈方〉同 йзвор (泉,泉水)

кайнозо̀й -*ят*, -*я* [阳] 〈地质〉新生代

Кàйро 开罗(埃及首都)

кайсѝев -*а* [形] 同 кайсѝен

кайсѝен -*а* кайсѝя 的形容词: ～о слàдко 杏酱 ～ мармалàд 杏酱

кайсѝя [阴] ❶杏树(*Prunus armenica*) ❷杏

как Ⅰ [副] ❶(表示方式) 1.(用于直接和间接问句) 怎样,怎么,如何: Кàк стàна товà? 这是怎么发生的? 2.(用于感叹句和疑问感叹句里,表示满意、激动、惊异或者异议、不满、懊丧等)多么,怎么,怎么回事;非常,极度: А ～ пѐе то̀й! 一 за чу̀до и прѝказ! 他唱得多么好! 妙不可言! Кàк такà, сѝне? Àз мѝслех, че си ни забрàвил. 儿子,怎么搞的? 我以为你把我们忘了。Отѐчество любѐзно, ～ ху̀баво си тѝ! 亲爱的祖国,你多么美丽! Дъ̀лга но̀щ брѐ! Кàк ще се прекàра! 这么长的夜! 怎么熬法! ❷(表示评价)(情况)怎样;如何: Кàк мѝна заседàнието? 会开得怎么样? Кàк свѝри пианѝстът? 钢琴家演奏得如何? Кàк си? 你怎么样? 你好吗? Кàк е рàботата? 工作怎么样? 事情怎么样? Кàк сте със здрàвето? 您身体如何? ❸(在感叹句里表示程度)多么,极其,到何等程度: Кàк бя̀ха скръ̀бни мо̀ите дѐтски днѝ! 我的童年时代多么痛苦! ❹(在疑问句里表示行为的原因)怎么,为何,为什么: Кàк не дойдѐ по̀-рàно, да се вѝдиш с кàка понѐ за крàтко врѐме? 你怎么不早点来,哪怕跟姐姐见一会儿面也好? Ⅱ [用作连] ❶(引出宾语疑问句) 1.怎样,怎么,如何: Разкажѝ ～ се търкàляхте с мѐчката от скалàта. 讲讲你是怎么跟熊从峭壁上滚下来的。2.(情况)怎样,如何: Ще ѝда да вѝдя ～ са лозя̀та след дъждà. 我要去看看雨后葡萄怎么样了。3.(表示程度)多么,非常,极其: И тѐбе чу̀вствам ну̀жда да разкàжа ～ вя̀рвам àз и ко̀лко днѐс съм бо̀дър. 我感到有必要对你也讲讲,今天我是多么有信心又多么精神焕发。4.(表示原因)怎么,为什么: Тя̀ се чу̀деше ～ не сѐ сѐти по̀-рàно за товà. 她奇怪为什么没有早点想到这一点。❷〈民〉同 откàкто (从那时起): Трѝ годѝни стàва, ～ се ожѐних. Бѝл дѐн не съм вѝждал. 我结婚已经三年了,没过一天好日子。❸同 кàкто: Правѝ ～ знàеш! 随你怎么办吧! Ⅲ [用作语气] ❶(表示惊异、意外)怎么: Кàк, отѐц Йеротѐй оставя отклю̀чено? 怎么,耶罗泰神父敞着门? ❷(表示反对、不同意、不满、愤怒、责备等)什么: Тѐ по̀сле ще разберàт, че са сгрешѝли. — Кàк по̀сле, като̀ те запàлят жѝв! "他们以后会明白自己错了。""还说什么以后,他们要把你活活烧死!" ❸(表示没听明白)怎么,什么: Тѝ такòва нѐщо видя̀л ли си? — Кàк? — Еднà змия̀, свѝла се на търкàло в пепелтà. "你见过这种东西吗?""什么?""一条蛇,在灰里盘成一盘。" Ⅳ [用作感] (表示意外、高兴或愤怒、不满)什么,怎么回事: Кàк! Да му заплатѝ двѐ хѝляди гро̀ша? 怎么! 要付给他两千格罗什? Кàк, товà е невъзмо̀жно! 怎么回事,这是不可能的! ◇ **Кàк да ви кàжа.** 怎么跟您说呢,怎么说好呢: Нàшите актьо̀ри игрàят твъ̀рде сполучлѝво. Но, ～ да ви кàжа, самѝте представлѐния не мѝ се харѐсват. 我们的演员演得很成功,可是怎么说好呢,演出本身我不喜欢。 **кàк да е** (表面的)应付,对付,凑合: Димѝтър бѐше закъ̀рпил ～ да е ку̀ртката си и сегà облѝчаше шинѐла си. 迪米特尔把军上衣对付补上了,现在他穿上了军大衣。**～-～** 〈口〉不管怎样(都),无论如何(也要): Нѐка, но àз тря̀бва ～-～ да го предизвестя̀. 随他去,可是我无论如何也要预先通知他。**～ не** 〈口〉 1.千方百计,尽一切办法: Мъ̀чеше се ～ не да ме придума. 他千方百计地说服我。2.[用作语气](在强调某种看法时)怎么不,当然: Изменѝл ли е в нѐщо нрàва си, стàнал ли е мàлко по̀-до̀бър? — Кàк нѐ? Стàнал е, и мно̀го дорѝ. "他在性情上有什么改变吗? 变得稍好一点了吗?""怎么没有改变? 他变了,甚至变了很多。" **～-щя̀ло** 〈方〉怎么可能,怎么会: Ще се въ̀рне, ～-щя̀ло да се не въ̀рне! 会回来的,怎么可能不回来! **коѐ-～** 以某种方式 **Кàк ти е ѝмето** (**Кàк се кàзваш**)? 你叫什么名字? **ня̀ма ～** 〈口〉没有别的办法,只好: Ня̀ма ～, довѐчера пàк тря̀бва да ѝдеш на гàрата, че лѐля Фѐта пристѝга. 晚上你只好再去一趟车站,费塔姨妈要来了。

кàка [阴] ❶姐姐: Ту̀к ли е ～ ти? 你姐姐在这儿吗? Кàко Мàро! 玛拉大姐! ❷(年长的)女亲属或(年长的)亲属的妻子 ❸(常与名字连用表示对年长的女人或姑娘的称呼)大嫂,大姐: ～ Ивàница 伊万尼察大嫂 ～ Гѝнка 金卡大姐

какавàнин -*и* [阳] 〈口〉同 глупàк (傻子,呆子)

какавѝда [阴] 蛹

какалàшка [阴] 〈方〉(脱粒或未脱粒的)玉米棒子

каканѝжа -*жеш*, -*зах* [未] ❶(鸡)咕咕叫 ❷〈转,口,谑〉嘟哝,唠叨,结结巴巴地说

какàо [无复,中] ❶可可树(*Theobroma cacao*) ❷可可粉: пакѐтче ～ 一小包可可粉 ❸可可茶: чàша ～ 一杯可可茶

какàов -*а* какàо 的形容词: ～о мàсло 可可油 ～и плантàции 可可种植园

какафо̀ния [阴] 同 какофо̀ния

какво̀ [疑问代词,中] ❶什么,什么东西,什么事;怎么,怎样: Какво̀ но̀сиш? 你带的是什么? Какво̀ кàзахте? 您说什么? Бѐдното детѐ мечтàеше нѐщо, но нѝкой не знàеше ～. 这个穷孩子梦想着一件东西,但谁也不知道是什么。Какво̀ ѝма, ～ ѝма? — запѝта то̀й плàхо. "什么事,什么事?"他胆怯地问道。Какво̀ прàвиш, кàк си? 你怎么样? 你好吗? ❷[用作关系代词] 同 какво̀то: Купѝ ～ намѐриш. 见到什么买什么吧。❸[用作连](引出宾语从句) 什么,什么事;怎么,怎么样: Кажѝ, кажѝ, ～ пѝше Лѐвски? 你说,你说,列夫斯基在写什么? Тя̀ познàваше по о̀чите ～ ѝска то̀й и ～ му тря̀бва. 从他的眼里她了解到他要干什么和需要什么。❹[用作连] 同 че: Кàзаха ми, че тѝ си узнàл, ～ Ивàн бѝл жѝв. 人家告诉我说你了解到伊万还活着。❺[用作副] 1.同 защо̀ (为什么): Какво̀ замълчà? 你为什么沉默不语? 2.同 как: Какво̀ сте по домà? 您家里怎么样? ❻[用作语气](用于回答呼唤或听不清楚时)怎么,什么,请问,啊: Ѐй, слу̀шай, хѐй! — Какво̀? — объ̀рна се непознàтият. "哎,你听着,喂!""什么?"那个陌生人回头问道。❼[用作感] 1.(表示惊讶、意外)什么,怎么: Хѝмия у̀чил ли си? — Какво̀?! — попѝтах àз крàйно зачу̀ден. "你学过化学吗?""什么?"我极为吃惊地问道。2.(表示生气、不满、责备、愤怒)什么,说什么: Тво̀ята нѝва ми прѐчи. ... — продàй ми я, бàте ... — Какво̀! Я̀ глѐдай къдѐ си се разширѝл! "你的那块地碍我的事…你把它卖给我吧,哥哥…""你说什么! 看你都扩展到什么地方了!" ◇ **～ (и) да е** [不定代词] 不管什么,随便什么: Дàй ми ～ да е за ядѐне. 随便给我点什么吃的。**～ не, ～ ли не** 各种各样的东西,无所不有: Какво̀ ли не опѝта то̀й. 没有他没试过的。

каквò-гòде［不定代词,中］某件东西,随便什么：Знàяха ли тè товà? Навярно бяха чули ～：лòшите извèстия лèсно се разпространяват. 他们知道这个吗？大概他们听到了什么：坏消息容易传开。

каквòто［关系代词,中］❶［用作连］1.（引出宾语从句）所…的事情(东西)：Хàйде сегà, правèте ～ ви кàзвам. 来吧,现在我让你们做什么,你们就做什么。Чàкай пък сегà àз да разкàжа ～ знàм. 等一等,现在我来讲讲我所知道的。2.〈民〉(引出方式状语从句）同 кàкто 3.(与主句中 такà и, тъй и 相对应,强调动作的一致)跟…一样：Каквòто с нèя, такà и бèз нèя, не й е мнòго спòрна рàботата. 有她没有她都一样,她不怎么能干活。4.〈口〉(引出定语从句,表示质量上的一致)：Па ～ е дъртата, и дъщерите й са товà. 老婆子什么样,女儿们也什么样。Каквòто посèеш, таквòз ще жънеш.〈谚〉种瓜得瓜,种豆得豆。Каквòто му е на устàта, таквòз му и на сърцèто. 他表里如一。На ～ си постèлеш, на таквòва ще лèгнеш.〈谚〉铺什么睡什么。5.（在插入句中表示强调事实）正如：Мàй, ～ вѝждам, нямате твърде гòсти? 看来,你们的客人不很多？❷［用作名］这个：Тамàн ～ стрѝна Вèнковица си обѝча. 这正是文科维察大婶喜欢的东西。◇ ～ (и) да е［不定代词］不论什么,随便什么：Девòйката не è твърде склòнна да разкàзва ～ и да билò за сèбе си. 这个姑娘不很愿意讲任何关于自己的事情。

кàкин -*а* ❶ кàка 的形容词：～о детè 姐姐的孩子 ❷［用作名］～**и**［复］〈口〉姐姐家：Тòй отѝде у ～и си. 他去姐姐家了。

какофòния［阴］〈书〉不悦耳的声调,极难听的声音

кàкто Ⅰ［副］❶(表示行为方法)怎么样地,怎样,如何：Тòй ～ ми говòри, Цвèто, не сè е пошегувал. 茨维塔,他对我说时,可不是开玩笑。❷(与形容词连用,表示加强所指出的品质的程度)怎么的,如何的：Такà накѝтена и пременèна, па и ～ бèше хубава, когàто ѝдеше на хорòто, èх пòвече не мòжеш да й се наглèдаш. 这么好的穿戴,又长得那么漂亮,她来跳舞时,真叫人看不够。Ⅱ［连］❶（引出表示行为的状语从句,常与主句中 такà, тъй 相对应）1.就像,正如：Полèто е пусто, снегът стоѝ тъй, ～ си бèше навалял. 田野渺无人迹,雪还跟刚下的时候一样。2.(用于有省略成分的句中)：Камбàната биеше вçè такà бързо и непрестàнно, ～ от сутринтà. 钟从早晨起一直那样急促不停地敲着。3.(强调同时进行的动作或一个接一个的动作)在…的时候,趁…的时候：Кàкто вървяха, изведнъж дочуха катò изпòд земятà пèсен. 他们走着,突然听见好像从地下传来的歌声。4.(强调行为的一定原因)因为,由于：Тàм смèтнах, че ～ бèше уморèн кòнят ми от вратолòмния път, щях да бъда принуден да преспя в някое пòлско сèло. 我在那里曾想,由于路陡难行,马累了,我不得不在一个村子过夜。❷（引出表示比较的状语从句）1.(表示一样、相同、类似)这样地：Зашеметѝха тѝя прòсти думи / сърцè и пàмет Бòйку, ～ èсен / зашеметява вѝхър сух листèц. (П. П. Славейков) 这些简单的话,就像秋风扫落叶一样,使博伊科的心和神志极为惊愕。2.(表示动词的程度和性质)：Нѝкой не бѝ те обѝчал тъй мнòго, ～ те обѝчам àз. 谁也不会像我这样强烈地爱你。Тòй бè вѝждал хѝляди пъти кàк се ражда денят, но нѝкога зорàта не му се бè вѝждала тъй свèжа и хубава, ～ сегà. 他已经几千次地看见过白昼如何诞生,但是黎明从来没有像现在这样使他感到如此清新悦目。❸ 1.(连接说明和扩展主句的句子)：Чèрквата пусна и нарòдът занавлѝза в учѝлището, ～ е обичàят. 教堂散了,人们按照惯例开始走进学校。2.(与连词 и 连用,连接句中有扩展意思的成分)：Съдѝйте от всѝчки стèпени, ～ и съдèбните заседàтели, са ѝзборни. 各级法官以及法院陪审员,须经选举产生。3.(连接插入句)：Борбàта, ～ кàзват, е епѝчна. (Н. Вапцаров) 斗争,正如人们所说的,有如史诗。4.(与 такà (тъй) и 连用,连接句中同等成分)如…一样：Кàкто са дошлѝ, такà ще си отѝдат. 他们怎么来,就怎么回去。◇ ～ (и) да е〈口〉不管怎样,不论什么：Кàкто и да е, Пàвел ѝма образовàние. 不管怎么说,帕维尔是受过教育的。

кàктус［阳］〈植〉仙人掌(*Cactus*)

кàктусов -*а* кàктус 的形容词

как|ъв -*вà*［疑问代词］❶什么样的,怎样的：Каквà е къщата? 房子是什么样的？Каквѝ кнѝги му купихте? 您给他买了些什么书？Тѝ ～ъв си, господѝне, по ～вà рàбота към нàше сèло? 先生,你是干什么的？到我们村里来有什么事？❷(在感叹句中表示惊叹、惊讶或责备、不满、愤怒）1.(强调人或物的性质)多么的,何等的：Каквà глèдка! 多么美的景色！Какъв позòр! 多么可耻！Каквà несправедлѝвост! 何等不公正！2.(与形容词连用,表示加强所强调性质的程度)多么：Какъв си смèшен, Бòйчо! — смèеше се тя вèсело. "博伊乔,你多么可笑!"她愉快地笑着说。❸［用作连］(引出宾语从句）什么样的：Воденичàрят постоя мàлко замѝслен, хвàна си главàта, катò че се чудеше ～вò решèние да вземе. 磨坊主站着沉思了一会儿,他抱住头,好像不知道该怎么办。◇ **За ～ъв дявол?**〈口〉(表示不满)为什么：За ～ъв дявол ще минѝрат мòста? 他们为什么要炸桥？**～ъв не, ～ъв ли не**〈口〉不管什么样的,各种各样的：И òще ～вѝ не прѝказки хòдеха из сèло. 村里流传过各式各样的瞎话;村子里什么样的瞎话没说过。**～ъв (и) да е**［不定代词］各种各样的,任何,随便什么样的：Тѝ ме знàеше, че àз на ～вѝ да е прѝказки не обръщам вниманиe. 你了解我,对于任何谎言我都是不理睬的。

как|ъв-гòде -*вà-гòде*［不定代词］各种各样的,随便什么样的：Да бèше ѝмало тук ～вà-гòде колѝба. Нѝе бѝхме се спрèли да чàкаме, дòри пренощували бѝхме. 要是这儿有个随便什么样的小屋,我们就会停下来等等,甚至过夜。

как|ъвто -*вàто*［关系代词］(引出定语从句）❶(表示人或物的性质的一致、相似、相同,常用于主句中的 такъв, такà, тъй, пак, също тъй 等之后)：Купил си калпàк, ～ъвто нѝкой не è нòсил. 他买了一种谁都没戴过的帽子。Каквàто мàйката, такàва и дъщерята. 有什么样的妈妈,就有什么样的女儿;有其母必有其女。❷(与形容词连用,表示加强所指出的性质的程度)多么：Каквàто си бèше хубава, òще пò-хубава я прàвеха гѝздавите й премèни и нàкити. 她本来就长得非常美,漂亮的穿戴把她打扮得更美了。❸(表示强调主句中行为原因的品质,近似连词 понèже, тъй катò)：Какъвто бèше кибритлия, Тòшо кѝпна, цàпна съсèда си уж на шегà по главàта, но човèкът пàдна и умря. 托绍是个暴性子,他一发火,好像开玩笑似的照坐在他旁边的人的头上打了一下,不料那个人就倒下死了。◇ **～ъвто (и) да е** 不论什么样的,随便什么样的：Макàр и да задрèмваше, всèки лàй ѝли ～ъвто и да е шум отвън го събуждаше. 尽管他已经打瞌睡了,外面每一声狗叫或随便什么声音都会惊醒他。**～ъвто и** 任何：До ～вѝто и дòводи да прибягвах, не успявах да я изгòня от умà си. 我什么理由都想过了,就是没能把她从脑子里赶出去。

кал[1] -*тà*［无复,阴］和(罕) **кал** -*ът*, -*а*, -*ове*,(集) -*ùща*

［阳］❶泥，泥泞，泥土：лечѐбна ～ 治疗用的泥 ỳлична ～ 街上的泥泞 га̀зя из ～та̀ 趟泥走 В ря̀дка ～ ка̀мък не хвъ̀рляй.〈谚〉别往稀泥里扔石头。❷（制砖坯和抹墙等用的）和好的泥 ❸［只单］〈转〉龌龊的事（或行为），秽事；卑污，卑劣：Тòй затъ̀на в ～та̀. 他掉进了泥潭；他堕落了。❹〈民〉沉淀物：В дъ̀ното на шишѐто оста̀на ～ от оцѐта. 瓶子底剩下了醋的沉淀物。❺（指甲、耳朵等里积存的）污垢：ỳшна ～ 耳垢，耳屎 ◇ **Дадòх си и ～та̀ под нòктите.**〈口〉我把一切都交出来了。**измъ̀квам（вдѝгам，издѝгам）ня̀кого от ～та̀** 把某人从堕落的生活中挽救出来 **хвъ̀рлям ～** 侮辱（某人），给（某人）抹黑

кал²［缩］〈理〉калòрия 卡（热量单位），卡路里

ка̀л|а［阴］水芋，马蹄莲（*Calla aethiopica*）：бỳлчински букѐт от ～и 新娘的马蹄莲花束

калааза̀р［阳］〈医〉黑热病，卡拉阿萨

калабалъ̀|к -*ци*［阳］〈口〉许多人，一大群人

ка̀лаен -*а* кала̀й 的形容词：～о павỳрче 小锡酒杯 ～ òкис 氧化锡

кала̀|й［无复，阳］锡（Sn）◇ **тѐгля ня̀кому еди̇н ～й**〈口〉责备某人，狠剋某人 **я̀м（обѝрам）～я**〈口〉挨骂：Ще я̀м довѐчера хỳбав ～й. 晚上我要挨一顿狠剋。

калайджѝйск|и -*а*［形］锡匠的

калайджѝйство［无复，中］锡匠手艺；锡匠业

калайджѝ|я -*ята*，-*и*［阳］，**калайджѝйка**［阴］❶锡匠：Каквò се въртѝш катò ～я. 你为什么像锡匠一样打转？（你为什么不能在一个地方安静地呆着？）❷〈转〉吉卜赛人，茨冈人：чѐрен катò ～я 像吉卜赛人一样黑

калайдѝс|вам［未］，**калайдѝсам**［完］❶镀锡 ❷〈转，口〉狠剋某人 — **се**［被动］～**ване**［中］

каламбỳр［阳］双关语；双关的文字游戏，如：Пѐт корѝта в река̀та — Пѐтко рѝта в река̀та；Пѐт колѝби — ця̀ло сѐло. — Пѐтко лѝби ця̀ло сѐло.

калаỳз|ин -*и*［阳］〈方〉商业助手或熟悉当地人的向导（带路人）

калафа̀т|я -*иш*，-*их*［未］〈方〉（用麻刀）把（船、木槽等的裂缝）泥上，堵上

калвинѝз|ъм -*мът*，-*ма*［无复，阳］加尔文教（16 世纪宗教改革时产生的新宗教学说）

калвинѝст［阳］加尔文教徒

калдъръ̀м［阳］（院子、街道等）用碎石铺砌的路面：Ма̀нахме през ма̀лко двòрче，постла̀но с ～. 我们穿过了用碎石铺的小院子。

калдъръ̀мен -*а* калдъръ̀м 的形容词：～и ỳлици 碎石铺砌的街道

калѐ -*та*［中］❶同 крѐпост ❷〈口〉（居民点、建筑物等的）废墟，遗址 ◇ **Калѐ съм.**〈口〉我很好。

Калѐ 加来（法国港市）

калѐвра［阴］〈旧〉平底软皮鞋

калейдоскòп［阳］❶万花筒 ❷〈转〉（印象、想象等的）千变万化，变幻无常

калѐко -*вци*［阳］〈方〉姨父；姑父

калѐм［阳］❶〈旧〉石笔 ❷〈转，口〉铅笔 ❸（旧时用芦苇杆做的）笔 ❹（把要繁殖的植物嫁接到另一种植物体上的）枝或芽，（嫁接用的）带芽的树枝 ❺（妇女缠线用的）空心杆，芦苇杆 ◇ **тѐгля ～а**〈口〉1.算账，计算 2.划掉，抹去 **сла̀б на ～а** 学习差，学习不行 **Не гò ловѝ ～ът.** 不包括他。

ка̀л|ен¹ -*на*［形］❶泥泞的，泥污的：Та̀зи ỳлица е вѝнаги ～на. 这条街总是泥泞的。❷沾满泥的：～ни обỳща 沾满泥的鞋 ❸〈转〉污秽的，肮脏的 ◇ **～ни ба̀ни** 泥浴 **～но**［副］：На двòра бѐше ～но，мра̀чно. 院子里很泥泞，很黑。

ка̀лен² -*а*［形］〈方〉泥制的：～а панѝца 泥制的钵子

калѐн -*а* ❶ каля̀ 的过被形动 ❷［用作形］1.（指金属）淬了火的，硬化了的：～а стомàна 淬过火的钢 2.〈转〉不怕冷的，不容易感冒的：～о детѐ 不容易感冒的孩子 3.〈转〉经过锻炼的：Тòй е човѐк ～ в борбѝте за пра̀вда и свобода. 他是在争取正义与自由的斗争中经受过锻炼的人。

календа̀р -*ът*，-*а*［阳］❶历法，历：Григориа̀нски ～ 格里（高里）历法（新历，由教皇格里高里十三世颁布，现在的公历）Юлиа̀нски ～ 尤立安历法（旧历，由罗马教皇尤立安颁布）❷日历，历书：стѐнен ～ 挂历 вѐчен ～ 万年历 астрономѝчески ～ 天文历

календа̀р|ен -*на* календа̀р 的形容词：～ен пла̀н 按日历的计划 ◇ **～на годѝна** 日历年度，历年（指 1 月 1 日到 12 月 31 日）

ка̀леница［阴］〈方〉（用葡萄酒的沉淀物制成的）烈性葡萄烧酒

калѐрка［阴］和 **калѐрче**［中］（缝纫机上的）线轴

калеса̀р -*ят*，-*я*［阳］，**калеса̀рка**［阴］〈方〉被邀请参加婚礼（或订婚仪式）的人

калѐс|вам［未］，**калѐсам**［完］〈民〉（婚礼上）请客：～вам на сва̀тба 请参加婚礼 ～вам на годѐж 请参加订婚仪式 **～ване**［中］

калѐска［阴］〈方〉请帖：～ за сва̀тба 婚礼请帖

калѐсни|к -*ци*［阳］，**калѐсница**［阴］同 калеса̀р

ка̀л|ец -*ци* 见 ка̀лци

калибрѝра|м［未，完］分类，分级，筛分，归类 **～не**［中］

калибрòва|м［未，完］同 калибрѝрам **～не**［中］

калѝбъ̀р -*ри*［阳］❶（武器的）口径；（子弹、炮弹、铁丝等的）直径 ❷〈转，口〉（同类物品的）规格，大小，号数，样式：ча̀ши от разлѝчен ～ър 各种大小的杯子

калигра̀ф［阳］，**калигра̀фка**［阴］❶同 краснопѝсец ❷书法家

калигра̀ф|ен -*на*〈书〉калигра̀ф 和 калигра̀фия 的形容词：～ен на̀дпис 美观工整的题词

калиграфѝра|м［未，完］书写（美术字），（书法家）题字，（按正规的书法）写字 **～не**［中］

калигра̀фия［阴］书法；写字的艺术

калигра̀фск|и -*а*［形］〈书〉合乎正规书法的，书法美丽的 **～о**［副］：Пѝше ～о. 他书写工整。

ка̀лиев -*а* ка̀лий 的形容词：～а оснòва 钾（碱）基 ～и сòли 钾盐

ка̀лий［无复，阳］钾（K）

калѝлка［阴］淬火

калима̀вка［阴］（正教教士的）法冠 ◇ **хвъ̀рлям ～та**〈口〉（僧尼或道士）还俗

Калимантàн 加里曼丹（旧称 Борнѐо，婆罗洲，亚洲一大岛）

калимѐра［阴］**разва̀лям ～та** 争吵，吵架

калѝна¹［阴］〈植〉荚蒾，绣球花，琼花（指树和果）（*Viburnum opulus*）

калѝна[2] [阴]〈方〉(对丈夫的妹妹的称呼)小姑子

калѝна-малѝна [阴]〈口〉同 калѝнка[1]

калѝнин -*а* [形] 小姑子的：～о детѐ 小姑子的孩子

калѝнка[1] [阴]〈动〉瓢虫(*Coccinella septempunctata*)

калѝнка[2] [阴]〈方〉калѝна[2] 的指小

калѝнка[3] [阴](婚礼中的)女傧相

калѝнка[4] [阴]〈方〉石榴(果实)

калѝнка[5] [阴] 野罂粟

калѝнка-малѝнка [阴] 同 калѝнка[1]

калѝнов -*а* калѝна[1] 的形容词

Калифòрния 加利福尼亚(美国州名)

кàлищ|е -*а* [中](路上的)泥泞,泥泞的路

кàлия [阴] 同 кàла

кàлка [阴]〈语言〉仿造语(如 високоговорѝтел 是德语 Lautsprecher 的仿造语)

калкàн[1] [阴](建筑物朝向邻院一边的)无门窗的墙,山墙

калкàн[2] [阳]〈动〉比目鱼,鲽(*Rhombus maeoticus*)

калкѝра|м [未,完]〈语言〉仿造(仿照他种语言词语的结构构成新词语) ～**не** [中]

калкулàтор [阳] ❶〈商〉成本核算员,估价员,计算员 ❷计算器

калкулàция [阴]〈商〉(产品成本和售价的)计算,核算

калкулѝра|м [未,完] 计算(产品成本和售价等);估价 — **се** [被动] ～**не** [中]

Калкýта 加尔各答(Кхаликòта 的曾用名,印度城市)

калмàр [阳,常复] 枪鲗,鱿鱼(*Teuthoidea*)

Калмѝкия 卡尔梅克(俄罗斯)

кàлни|к -*ци* [阳](自行车、汽车等的)挡泥板

калолечѐб|ен -*на* [形] 泥(浴治)疗的：～на стàнция 泥(浴治)疗站

калолечѐни|е -*я* [中] 泥(浴治)疗,泥(浴治)疗法

каломѐл [阳]〈化〉甘汞

калоримѐт|ър -*ри* [阳]〈理〉量热器,热量计,卡计

калорѝч|ен -*на* [形] ❶(与加热或冷却有关的)卡路里的,热值的,含卡量的：нагревàтелен ýред с голя̀ма ～на мòщност 具有大卡路里功率的加热设备 ❷(指燃料、食物)含大量卡路里(热量)的,发热量高的,产热力大的：висòко ～на хранà 热量高的食物 ～ни вЪглища 产热力大的煤

калорѝчност -*тà* [无复,阴]〈理〉卡路里量,发热量;(食物所含的)热量：～ на хранѝтелен продýкт 食品的热量 слàба ～ 低的热量,低热值

калòри|я -*и* [阴]〈理〉❶卡(路里)(热量单位) ❷[常复]〈口〉(燃烧时的)发热量,产热力：Лигнѝтните вЪглища развѝват пò-мàлко ～и. 褐煤产热量低。◇ **мàлка ～я** 卡,小卡 **голя̀ма ～я** 大卡,千卡

калòфер [阳] 和 **калòферче** [中] 艾菊(*Chrysanthemum balsamita*)

Калòфер 卡洛费尔(保加利亚城市)

кàлпав -*а* [形]〈口〉❶粗糙的,次的,质量差的,不好的：～а стòка 次品 ❷(指人)差劲的,(表现)不好的：～ човѐк 差劲的人 ◇ ～ **грòш(парѝ)** 假钱：Не стрýва ～ грòш. 不值一个假镚儿。～**о** [副] 坏,质量差,马虎地：рабòтя ～о 工作不细心

калпазàн|ин -*и* [阳],**калпазàнка** [阴] ❶〈口〉差劲的人,没有用的人 ❷〈限〉懒人

калпазàнск|и -*а* калпазàнин 的形容词：～а постЪпка 差劲的行为

калпà|к -*ци* [阳] 皮帽子：Тòй свалѝ ～ка и отрѝ пòтното си чѐло с òпакото на свòята длàн. 他摘下皮帽子,用手背擦了一下额头的汗。◇ **накрѝвям си ～ка**〈口〉歪戴着帽子;无忧无虑,什么也不关心 **На ～ка ми разпрàвяй.**〈口〉你说什么我也不相信;我不同意。

калпакчѝйница [阴] 皮帽作坊;皮货作坊,皮货铺

калпакчѝйск|и -*а* калпакчѝя 的形容词

калпакчѝ|я -*ята*,-*и* [阳] 做(或卖)皮帽子的人,皮帽商人

калтà|к -*ци* [阳]〈粗〉卑鄙的人;小人

калтàшк|и -*а* [形] 卑鄙的

калýгер [阳] 修士：По смЪрттà на родѝтелите си тòй се подстрѝгал в едѝн манастѝр за ～. 双亲去世后,他到一个修道院去削发为修士。

калýгерица[1] [阴]〈旧〉修女

калýгерица[2] [阴]〈动〉凤头麦鸡,田凫(*Vanellus cristatus*)

калýгерка [阴] 修女

калýгерск|и -*а* калýгер 的形容词：～о рàсо (正教神职人员穿的窄腰肥袖)黑袍 ～а килѝя 修士的单人房间 кирлѝв катò ～о рàсо 脏得像黑道袍

калугер|я̀ се -*ѝш се*,-*ѝх се* [未,中态] 出家当修士：Илѝ се млàд женѝ,илѝ се млàд ～ѝ.〈俗〉或者年轻时娶亲,或者年轻时当修士。

калýрче [中] 纸筒;线轴

калушàр [阳] 耶稣升天节(斯帕斯节)后一周内参加宗教仪式的人

калушàрск|и -*а* калушàр 的形容词

кàлф|а -*ата* [阳](师傅的)帮工,帮手：ПЪрвомàйстори и мàйстори,～и и чирàци — всѝчки рабòтеха прѐмного. 师傅头和师傅、帮工和学徒,所有的人都干了特别多的活。

кàлфенск|и -*а* [形] 帮工的：～и ѝзпит 帮工的考试

калфýвам [未] 当帮工,当帮手

кàл|ци [复,单 -*ец*,阳]〈民〉粗布做的或织的袜筒

кàлциев -*а* кàлций 的形容词：～ òкис 氧化钙 ～и сòли 钙盐

кàлций [无复,阳] ❶钙(Ca) ❷〈口〉钙化合物：бисквѝти с ～ 含钙饼干

калцинѝран -*а* [形] 煅烧的,熔烧的：～а сòда 煅烧纯碱

калцѝра|м (се) [未,完] 钙化：Ѝмаше кавѐрна в бѐлия дрòб,но вѐче се ～. 他肺中有过空洞,但已经钙化。～**не** [中]

калцѝт [阳]〈矿〉方解石

калцýн [阳]〈民〉❶(厚呢做的)护腿套;靴筒 ❷男长毛袜

калЪп [阳] ❶模型,模子：～ за лѐене 铸型 ～ за свѐщи (тýхли) 制蜡烛(砖)的模子 ❷楦子：слàгам обýвки на ～ 把鞋楦上 ～ за шàпки 帽楦 ❸〈扩〉方形物：нарѝзвам сѝренето на ～и 把白奶酪切成方块 ～ сапýн 一块肥皂 ◇ **по ～ (пѝша,рисýвам и др.)**〈不赞〉按死板的公式(写作、绘画等)

калЪп|я -*иш*,-*их* [未](使用模型)铸造,制作

калЪф [阳] ❶(用布、皮等制成的)套子：～ на вЪзглàвница 枕头套 ～ на мѐбел 家具套 ❷(用来保护物品的)盒：～ на цигýлка 小提琴盒

калЪч [阳]〈旧〉同 сàбя (马刀)：извàждам ～ 拔出马刀 ◇ **на ～**〈口〉斜地,歪地

кальчка [阴]〈方〉同 кальч

кал|явам [未], **каля́** -и́ш, -и́х [完] ❶淬火：～я́вам желя́зо 给铁淬火 ❷〈转〉锻炼，锻炼坚强，养成刚毅的性格：Спо̀ртът ～я́ва тя̀лото. 运动能锻炼体格。～я́вам во̀лята 锻炼意志 — **се** [反身，被动] **～я́ване** [中]

каля|м [未] ❶使沾上泥，溅上泥：Внима̀вай да не си̇ ～ш обу̇щата. 小心别把鞋沾上泥。❷〈转〉玷污，使蒙受耻辱，侮辱：～м и̇ме 玷污名誉 — **се** [反身] **～не** [中]

каля̀ска [阴]（双弹簧的）四轮马车

кам 和 **ка̀мо** [副]〈方〉同 къдѐ: Ка̀м сега̀ таки̇ва хо̀ра? 现在哪里还有这样的人？

кама̀ [阴] ❶匕首：Нарани̇ха ме с ～. 他们用匕首刺伤了我。❷(劈木头等用的)铁楔，尖楔

ка̀мара [阴] ❶国会，议会：Ка̀марата заседа̀ва. 国会在举行会议。❷(商业、工业、文化等机关的名称)署，局，院，厅：търго̀вско-индустриа̀лна ～ 工商局 ～ на култу̀рата 文化局 ◇ **го̀рна ～** 上(议)院，参议院 **до̀лна ～** 下(议)院，众议院

кама̀ра [阴] 堆，大堆：В дво̀ра и̇ма ця̀ла ～ дърва̀. 院子里有一大堆木柴。

камари̇ла [阴，集]〈不赞〉(宫廷中的)佞臣，奸党：дво̀рцова ～ 宫廷的奸党

камар|я̀ -и̇ш, -и̇х [未] 把…堆起来，堆积：Защо̀ ～и̇ш сла̀мата навъ̀н, а не я̀ прибере̇ш на су̇шина? 你为什么把干草堆在外面，不把它收进棚里？

кама̀т|ен -на [形]〈方〉❶同 ху̇бав（漂亮的）❷同 сръ̀чен（灵巧的，能干的）

ка̀мб|а [阴]（常用来做泡菜的）柿子椒：Пи̇ят раки̇я с мезѐ от ки̇сели червѐни ～и. 他们用酸红柿子椒下酒。

ка̀мбала [阴]〈动〉比目鱼，鲽

камба̀н|а [阴] ❶钟：Ра̀но сутринта̀ ～ите и клепа̀лата забия̀ха от чѐрквите. 一大早教堂里的钟和云板就敲响了。❷钟形物（钟形罩等）：водола̀зна ～а 潜水钟

камбанари̇я [阴]（教堂的）钟楼

камба̀н|ен -на камба̀на 的形容词：～ен звъ̀н 钟声

камбиа̀л|ен[1] -на [形]〈财〉兑换的：～ен ку̀рс на пари̇те 货币兑换率

камбиа̀л|ен[2] -на [形]〈植〉形成层的：～ни клѐтки 形成层细胞

ка̀мбий 和 **ка̀мбиум** [无复，阳]〈植〉形成层

ка̀мбио [无复，中]〈财〉❶外汇的支付手段（资金，票据）❷外币收购价格 ❸国际汇费

Камбо̀джа 柬埔寨（亚洲，Кампучи̇я）

камбулѐш [阳] 同 слез（锦葵）

камбу̀р 〈民〉❶ [不变，形] 同 гъ̀рбав（驼背的）❷ [用作名，阳] 驼背的人

ка̀мвол|ен -на [形]〈纺〉精梳的，梳毛的；精梳毛织物的

ка̀мгар|ен -на [形] 精毛（纺）的：～на прѐжда 精毛纺的线 ～ен пла̀т 精毛料

камѐд [阳]〈专〉树胶，植物胶

камѐлия [阴] ❶山茶花（*Camellia*）❷山茶的花朵

камелопа̀рд [阳]〈动〉同 жира̀ф（长颈鹿）

ка̀мен [阳]〈方〉同 ка̀мък: Широ̀к, наби̇т е то̀й и като̀ ～ здра̀в. 他身体宽阔、粗壮，像石头一样结实。◇ ～ **препъ̀кновѐния** 〈宗〉同 спъ̀нка（阻碍）

камена̀р -ят, -я [阳] 石匠；采石工人

камена̀рск|и -а камена̀р 的形容词：～и чу̀к 石匠锤 ～и бару̀т 采石用的（大粒）火药

камена̀рство [无复，中] 石匠行业，石匠活；采石业

ка̀мен|ен -на [形] ❶石的，石头的，石造的：～ен мо̀ст 石桥 ～на стъ̀лба 石头台阶 ～ни кариѐри 采石场 ❷〈转〉残忍的，冷酷无情的：А̀х, в тво̀ите гъ̀рди и̇ма ～но сърцѐ! Ти̇ ня̀маш жа̀лост. 唉，你有一付铁石心肠！你没有怜悯心。◇ **～ен вѐк**（**～на епо̀ха**）〈史〉石器时代 **～на со̀л** 岩盐 **～ни въ̀глища** 煤

камен|ѐя -ѐеш, -я̀х [未] 变得像石头一样硬；变得冷酷：Сърцѐто на човѐк ～ѐе от тѐя жесто̀кости. 这些残暴行径使人心变得冷酷起来。

камени̇на [阴]（煅烧粘土、正长石、石英而成的）石制品，缸器，粗陶器

камени̇нов -а камени̇на 的形容词：～и тръ̀би 陶管 ～а пѐщ 煅烧陶器的窑

камени̇ст -а [形]（指土地、路等）多石头的：～а по̀чва 多石的土壤 ～ пъ̀т 多石的道路

каменли̇в -а [形] 同 камени̇ст: ～о мя̀сто 多石的地方

каменовъ̀глен -а [形] ❶蕴藏煤的：～а ми̇на 煤矿 ～ басѐйн 煤矿区 ❷煤的：～а инду̀стрия 煤炭工业 ～о произво̀дство 煤的生产

каменодѐл|ец -ци [阳] 石匠

каменодѐли|е -я [中] 同 каменодѐлство

каменодѐлск|и -а [形] 石匠的：～и чу̀к 石匠锤

каменодѐлство [无复，中] 石匠行业

каменоло̀м|ен -на [形] 采石的：～на кариѐра 采石场

каменоло̀м|ец -ци [阳] 同 камена̀р

каменоло̀мня [阴] 采石场

каменотроша̀чка [阴] 碎石机

ка̀мера [阴] ❶（仪器、设备等四周密闭的）暗匣，暗箱：фотографи̇ческа ～ 照像机暗箱 ❷〈扩〉（专用的）密闭室：хлади̇лна ～ 冷冻室 ❸(电影)摄影机，(电视)摄像机

ка̀мер|ен -на [形] ❶〈乐〉室内的：～на му̀зика 室内乐 ❷（演奏）室内乐的：～ен оркѐстър 室内乐乐队 ～ен анса̀мбъл 室内乐乐团 ❸四周密闭的：～на пѐщ 密封炉

камериѐр [阳]，**камериѐрка** [阴]（旅馆、家庭或宫廷中的）服务员，近侍，侍者，侍从

камерто̀н [阳] 音叉

Камеру̀н 喀麦隆（非洲）

камеру̀н|ец -ци [阳]，**камеру̀нка** [阴] 喀麦隆人

камеру̀нск|и -а Камеру̀н 和 камеру̀нец 的形容词

камизо̀ла [阴]（妇女或儿童室内穿的）宽袖布衬衫

ками̇л|а [阴] ❶骆驼：едногъ̀рба（двугъ̀рба）～а 单峰（双峰）骆驼 търпели̇ви на жа̀жда като̀ ～и 像骆驼一样耐渴 ❷〈方〉装骆驼（一种民间游戏，两个人用毯子蒙起来，模仿成骆驼形状）

камила̀р -ят, -я [阳] 牵骆驼的人；养骆驼的人：Я̀ ками̇лата, я̀ ～я.〈俗〉成，就完全成功；败，就一败涂地。

камила̀рск|и -а камила̀р 的形容词

ками̇лск|и -а ками̇ла 的形容词：～а въ̀лна 驼绒 ～и то̀р 骆驼粪 ◇ **～а пти̇ца** 同 щра̀ус（鸵鸟）**～а стъ̀пка** 睡莲

ками̇ляк [阳]〈方〉〈植〉同 слез（车前，锦葵）

камѝна [阴] 壁炉

камиѝон [阳] 载重汽车,卡车: тритòнен ~ 三吨卡车 ~-самосвàл 自卸卡车

камиòн|ен -*на* камиòн 的形容词: ~ен прѐвоз 卡车运输

камионѐтка [阴] 小型载重汽车,小卡车

кàмо ❶ [副] 〈方〉[常与受格代词短形连用] 同 къдѐ: Кàмо го? 他在哪里? ❷ [连] 1. ~ **да** 要是;但愿: Кàмо да знàеше, тòй бѝ предпàзил сѐбе си от бедà. 要是他知道,就会使自己摆脱灾祸。Кàмо да стàнеше. 但愿能办成。2. ~ **ли** 何况,更不用说: Не ѝскам да го вѝдя, ~ ли да му говòря. 我连见都不想见他,更不用说跟他说话了。

Кампàла 坎帕拉(乌干达首都)

кампанѝйност -*тà* [无复,阴] 赶任务,搞突击

кампанѝйск|и -*а* [形] (因工作无计划而)赶任务的,突击的: Глàвните слàбости на тàзи рàбота се състоят в товà, че тя всѐ òще не ѐ постоянна, систѐмна, а ~а. 这件事的缺点主要是不经常、不系统,而是临时突击。

кампанѝйство [无复,中] 同 кампанѝйност

кампàния [阴] ❶(为完成某种政治、经济任务而开展的)运动: ~ за събѝране на пòдписи 征集签名运动 ѝзборна ~ 竞选运动 пòсевна ~ 播种运动 ~ по прибѝране на реколтата 收割运动 провѐждам ~ 搞运动 ❷〈军〉战争,战役,远征 ❸〈旧〉(反对某居要职的人物或某重大措施的)风潮

кàмпинг [阳] 野营,野营帐篷,野营地点

Кампучѝя 柬埔寨(Камбòджа 的曾用名)

камуфлàж [阳] ❶〈军〉迷彩,掩护色 ❷〈转〉掩护

камуфлàж|ен -*на* [形]〈军〉迷彩的: ~на пелерѝна 迷彩(涂了保护色的)斗篷

камуфлѝра|м [未,完] (用迷彩)伪装起来,隐蔽起来 ~**не** [中]

кàмфор [无复,阳] 樟脑;樟脑溶液: разтрѝвка с ~ 用樟脑油擦

кàмфор|ен -*на* [形] 同 кàмфоров

кàмфоров -*а* кàмфор 的形容词: ~ спѝрт 樟脑酒精 ~а инжѐкция 樟脑注射剂 ~о дървò 樟脑树

камфỳз [阳] 同 конфỳз

камфỳз|я -*иш*, -*их* [未] 同 конфỳзя

Камчàтка 堪察加半岛(俄罗斯)

камчàтск|и -*а* [形]〈地理〉堪察加的

камшѝ|к -*ци* [阳] 鞭子

кàмъ|к -*ни* 和(罕) -*ци* [阳] ❶石,石头,岩石,石块;[只单,集] 同 камънàк: Висòките стенѝ, иззѝдани с голѐми четвъртѝти ~ни, стоят и до днѐс. 用大块方石砌的高墙至今还在。В тàзи нѝва ѝма мнòго ~к. 这块地里石头很多。❷岩石: На гòл ~к съм седàл, сỳха тревà ял. 我在光秃的岩石上坐过,还吃过干野草。❸磨盘,磨石: Мàлка е водàта, та рабòтят сàмо двà ~ка. 水少,所以只有两盘磨干活。❹〈限〉结石: Стрàда от ~к в бъбреците. 他患肾结石。◇ **àдски ~к** 硝酸银 **безцѐнен (скъпоцѐнен) ~к** 宝石 **воденѝчен ~к** 磨(盘) **Да спѝ злò под ~к.** 〈俗〉还是不说它好(免得惹是非)。**Дървò и ~к се пỳкат.** 〈民〉滴水成冰。**зелѐн ~к** 硫酸铁,绿矾 **Кàмък върхỳ ~к не остàна.** 〈口〉片瓦无存。**Кàмък да стѝсна, водà ще пỳсне.** 〈民〉我能从石头里挤出水来(形容健壮有力)。~**к на сърцѐто** 心病 **кòтлен ~к** 水碱,水锈 **краеъгъ́лен ~к** 〈书〉奠基石,基础 **На ~к тревà поникнала.** 〈民〉石头上都能长出草来(形容大丰收)。**от дървò, от ~к** 用木头用石头都成(不论用什么办法都成) **под дървò и под ~к (търся)** 翻遍,找遍 **прòбен ~к** 〈书〉试金石 **сѝн ~к** 〈化〉硫酸铜,蓝矾 **ỳдрям о (на) ~к** 碰上意外的障碍 **филосòфски ~к** 点金石(中世纪炼金术认为可以点铁成金、祛除百病的石头) **хвърлям ~к върхỳ нѝкого** 指责某人,斥责某人

камънà|к -*ци* [阳] ❶〈集〉一堆石头,石堆 ❷石头多的地方: безплòден ~к 不毛的多石地

камънàр -*ят*, -*я* [阳] 同 каменàр

камънàрск|и -*а* [形] 同 каменàрски

кàмъче -*та* [中] кàмък 的指小: През водàта се вѝждаха всѝчки ~та на дъното на вѝра. 从水里可以看到潭底所有的小石头。◇ **Изплю̀ ~то.** 1.他不再沉默;他不再忍耐。2.他无意中泄露秘密。

камъ́ш [阳]〈方〉同 тръстѝка (芦苇)

камъ́шен -*а* камъ́ш 的形容词: ~о кòшче 芦苇筐,芦苇篓

кàна [阴] (盛水、酒等的)缸子

канà [阴] 同 кънà

канавà [阴] ❶(绣花用的)网形粗布,十字布 ❷〈转〉(某一作品的)要点,大纲,轮廓: Върхỳ тàзи прòста ~ е построѐна фàбула на ромàна. 小说的情节是围绕这个简单的主线展开的。

канавàца [阴] (西服上衣缝在襟面和襟领之间的)厚实的麻布,衬布

канàвка [阴] ❶公路两旁的沟 ❷沟,渠,壕,槽

Канàда 加拿大(北美洲)

канàд|ец -*ци* [阳], **канàдка** [阴] 加拿大人

канàдск|и -*а* Канàда 和 канàдец 的形容词 ◇ **~а топòла** (一种长得很快的)加拿大杨树

канàл [阳] ❶水渠,水沟,灌溉渠;(人工的)水道;运河: напойтелен ~ 灌溉渠 Суѐцки ~ 苏伊士运河 ❷(住宅或居民点的)下水道,污水沟: Канàлът се запỳши. 下水道堵塞了。❸〈专〉管,道,沟,膛 ❹〈生理〉道,管: пѝкочен ~ 尿道 жлъ̀чен ~ 胆道 ❺〈转〉途径,道路,方法,手段: Бюрокрàтизмът се проявява катò стоглàва хѝдра под нàй-разлѝчни фòрми и по мнòго ~и. 官僚主义像百头毒蛇,以各种形式和通过多种渠道表现出来。❻〈限〉秘密的方法,途径,手段 ❼〈转〉(机关中)规定的程序: Прѐписката не мѝна по ~а, а бидѐ доклàдвана напрàво на минѝстъра. 公文没有通过规定程序,而是直接呈报给了部长。

каналджѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 管道工

канàл|ен -*на* канàл 的形容词: напойтелна ~на мрѐжа 灌溉渠道网 ◇ **по ~ен рѐд** 按规定的程序,按规定的手续: Заявлѐнието ще мѝне по ~ен рѐд. 申请要经过规定的程序递交。

канализациòн|ен -*на* канализàция 的形容词: ~на мрѐжа 排水设备网 ~на инсталàция 下水道设备

канализàция [阴] (居民点或住宅的)下水道的铺设;排水设备,下水道: прокàрвам ~ 铺设下水道 Канализàцията на нòвото учѝлище ще бъ̀де завъ̀ршена наѐсен. 新建学校的下水道工程要在秋天完成。

канализѝра|м [未,完] ❶铺设下水道,装置污水管,装置排水设备: В крàтко врѐме ~ха всѝчки ỳлици на градѐца. 在很短

时间内这座小城市的所有街道都铺设了排水管道。❷〈转〉引向正确的方向，引导纳人正确的轨道：Но нарòдът негодýва. Нѝе трябва да осветля̀ваме, да ～ме товà негодовàние. 但是人民在不满，我们应当做说明，把这种不满纳人正确的道路。— **се**［被动］～**не**［中］

канàлия［阳，阴］〈口，骂〉骗子，坏蛋，下贱货，畜牲，狗东西

канàп［阳］细麻绳，纸绳：кнѝжен ～ 纸绳

канапè *-та*［中］长沙发

канàпен *-а* канàп 的形容词：～а фàбрика 细麻绳厂，纸绳厂

канар|à［阴］山岩，峭壁：От двèте странѝ на рекàта се издѝгат огрòмни осамотèни ～ѝ. 河的两岸耸立着巨大的孤零零的峭壁。

канарѝст *-а*［形］山岩覆盖的，岩石的：～а стенà 峭壁

канàрск|и *-а* канàрче 的形容词

канàрче *-та*［中］金丝鸟(*Serinus canaria*)

канàта［阴］和 **канàт**［阳］〈方〉❶护窗板 ❷(车上的)木头挡板

Канбèра 堪培拉(澳大利亚首都)

канделàб|ър *-ри*［阳］〈旧〉大烛台，枝形烛台

кàнджа［阴］〈方〉❶同 кýка ❷同 вѝдица (钓鱼钩)

кандидàт［阳］，**кандидàтка**［阴］❶候选人，候补人；被提名者，投考者：～ за нарòден представѝтел 议员候选人 Кандидàтите са мнòго и затовà трябва да ѝма подбòр на студèнтите, трябва да ѝма конкýрс. 报名者很多，因此选择大学生要进行入学考试。❷求婚者：～ за женѝтба 求婚者 ◇ ～ **на наýките** 副博士，硕士 **офицèрски** ～〈军，旧〉准尉(介于士官生和少尉之间的军官衔)

кандидàт-［复合词第一部］表示“候补的”、“预备的”、“见习的”之意，例如 ～-учѝтел (见习教员)，～-партѝец (预备党员)，～-члèн (候补委员)

кандидàт|ен *-на*［形］～**на лѝста** (选举时的)候选人名单

кандидатѝра|м［未，完］推荐某人为候选人：Съобщѝ се, че за общѝнски съвèт са ～ни и представѝтели на цигàнското малцинствò. 通知说，吉卜赛少数民族的代表也被提名为乡委员会的候选人了。— **се**［反身］：Ще се ～ за нарòден представѝтел. 他竞选议员。～**не**［中］

кандидàтск|и *-а* кандидàт 的形容词：～и ѝзпит 大学人学考试 ～и стàж 候补期，见习期

кандидàтст[ву]ва|м［未］作为候补者，当见习员，当候选人；报考：Ця̀ла годѝна ～м и всè не мè назначàват. 我当了一整年的见习员，还不任用我。～**не**［中］

кандидатýра［阴］候选人身份，候选人资格：постàвям ～та си 提自己作候选人 оттèглям ～та си 撤回自己的候选资格表示不作候选人 Ня̀колко прия̀тели му предлòжиха ～та за нарòден представѝтел. 一些朋友推荐他为议员的候选人。

кандилàр［阳］，**кандилàрка**［阴］〈方〉同 клисàр

кандѝлка［阴］楼斗菜(*Aquilegia*)

кандѝлка|м［未］〈口〉(轻轻地)摇动，摇摆，活动 — **се**［中态］❶站不稳，摇摇晃晃 ❷耽误，磨蹭 ～**не**［中］

кандѝлница［阴］〈宗〉同 кадѝлница：Без ～ пòмен не бѝва. 〈俗〉不拿香炉，别祷念亡者。

кандѝл|о *-а*［中］神灯(圣像前的油灯)；(照明用的)油灯

кандѝс|вам［未］，**кандѝсам**［完］〈口〉❶同意，答应：Тя̀ се сърди, но скòро ще ～а. 她生气了，但很快就会答应。❷容忍，顺从，迁就，安于：Кандѝсаха тè, амà всè ги болèше за отнèтата горà. 他们服从了，但被夺去的树林总使他们感到心痛。～**ване**［中］

кандърдѝс|вам［未］，**кандърдѝсам**［完］〈口〉使接受，使赞同，劝说，说明：Кандърдѝсвах го да дòйде с нàс. 我劝他跟我们一起来。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

канèла[1]［阴］❶(木桶的)木塞 ❷(水管等的)龙头，开关，水阀

канèла[2]［阴］桂皮

канèлен *-а*［形］桂皮色的，桂皮味的：～ цвя̀т 桂皮色(红褐色)

кàнене 见 кàня 和 кàня се

кàнервам［未］〈旧〉❶(教堂里)领读祈祷文(读后有人唱同样的祈祷文) ❷单调地说

канибàл［阳］〈书〉❶食人的野蛮人 ❷〈转〉残酷的人

канибàлск|и *-а* канибàл 的形容词：～а постъ̀пка 野蛮人的行径

канибалѝз|ъм *-мът, -ма*［无复，阳］〈书〉同 канибàлство

канибàлство［无复，中］〈书〉同 човекоя̀дство (食人；残忍野蛮)

канѝя［阴］〈方〉同 нòжница (装刀、剑等的套，鞘)

канкàн［阳］康康舞(流行于法国)

каноè［中］❶(北美印第安人用树干凿成的或用树皮做成的)独木舟 ❷(体育比赛用的)划艇

канòн［阳］❶教律，教规，(宗教的)惩罚，惩戒 ❷〈转〉规律，典范，经典，教条，标准：～и на византѝйската иконогрàфия 拜占庭的圣像学标准 ❸教堂赞歌；〈乐〉轮唱 ❹(为教堂等所承认的)书，经文：вехтозавèтен ～ (《圣经》)旧约 ❺某作家的真作，定本 ❻一种大型铅字

канонàда［阴］〈旧，军〉(猛烈持续的)大炮轰击，炮轰；排炮轰击声

канонèрка［阴］炮艇，(小型)炮舰

канонизàция［阴］❶尊为“圣者” ❷奉为经典

канонизѝрам［未，完］❶〈宗〉尊为“圣者” ❷将…奉为经典；使有法律效力

канòни|к *-ци*［阳］〈书〉❶教堂赞美诗歌集 ❷(天主教)大教堂的神甫

канонѝр［阳］〈军〉炮手

канонѝст［阳］精通宗教法规者

канонѝч|ен *-на*［形］同 канонѝчески

канонѝческ|и *-а*［形］合乎教律的，合乎教规的：～о прàво (天主教或正教的)宗规法 ～и кнѝги 合乎教规的书籍 ～о устрòйство на цъ̀рквата 合乎教规的教堂制度

кàнски［副］**пищя̀** ～ 大声喊叫，绝望地叫喊：Ця̀ла Трàкия пѝсна ～ от насѝлия и звèрщина. 暴力和野蛮行为使整个色雷斯都在呼号。

кант *-ът, -а, -ове*［阳］(衣服、鞋、帽等的皮或布的)包边：зелèна фурàжка с бèли ～ове 带白色包边的绿色制服帽

кантàр［阳］❶秤 ❷〈旧〉坎塔耳(重量单位，等于 44 奥卡(òка))

кантарджѝйск|и *-а* кантарджѝя 的形容词

кантарджѝ|я *-ята, -и*［阳］，**кантарджѝйка**［阴］❶付钱使用公秤称货者 ❷做秤的人

кантарѝна［阴］〈旧〉公秤使用费

кантарид̀он [阳]〈植〉黄金丝桃(*Hypericum perforatum*) черв̀ен ～ 红金丝桃(*Erythraea centaurium*) жълт ～ 同 кантарид̀он

кант̀ата [阴]〈乐〉大合唱曲;(大型合唱)颂歌,赞歌

кантиа̀н|ец -*ци* [阳]〈哲〉康德学说信徒,康德派哲学家

кантиа̀нство [无复,中] 康德学说

кантил̀ена [阴]〈书〉❶(中世纪西欧)抒情叙事短歌 ❷〈乐〉如歌的优美旋律

кант̀ина [阴](在兵营、工厂或监狱里出售食品、饮料的)小卖部

кант̀он[1] [阳] ❶(铁路和公路护路工人住的)护路小房 ❷(街上)放变压器的小屋: На вс̀ички трансформ̀аторни ～и с гол̀еми черв̀ени б̀укви е нап̀исано: „Не п̀ипай". 所有变压器小屋上都用大大的红字写着"请勿触摸"。

кант̀он[2] [阳] ❶(瑞士联邦的)州 ❷(法国、比利时等国的)县

Кант̀он 同 Гуанджо̀у (广州)

кантон̀а̀л|ен -*на* кант̀он[2] 的形容词: ～ни ѝзбори 州(县)的选举

кантон̀ер [阳](铁路或公路的)护路工人,养路工

кантон̀ерка [阴] ❶女护路工,护路工的妻子 ❷(办公室公用的)文件柜

кантон̀ерск|и -*а* кантон̀ер 的形容词

кант̀ора [阴](律师、商人等的)事务所,办事处,办公处,账房: адвок̀атска ～ 律师事务所 търг̀овска ～ 商务办事处,账房

КАНУ [к̀ану] [缩] (英) KANU (Kenya African National Union) Национ̀ален съ̀юз на африк̀анците в К̀ения 肯尼亚非洲民族联盟

кан̀у [中]〈运〉皮划艇运动

кану̀ист [阳], **кану̀истка** [阴] 皮划艇运动员

канцелар̀ист [阳], **канцелар̀истка** [阴] ❶办公室职员,办公人员,办事员 ❷熟悉办公业务的人,会办事的人 ❸〈转,不赞〉办事过分注意手续的人,文牍主义者

канцел̀ария [阴] 办公室,办公处,办公厅

канцел̀арск|и -*а* [形] ❶办公室的: ～а р̀абота 办公室工作 ❷办公用的: ～а м̀аса 办公用桌 ～о помещ̀ение 办公的房间,办公地点 ❸〈不赞〉公文式的;文牍主义者的: ～и ѝзрази 公文式的用语 ～о ръковòдство 文牍主义的领导 ◇ **～и стил** 1. 公文风格 2.〈转,不赞〉(文学和科学著作的)枯燥无味的笔调,无表现力的文牍主义的风格

канцел̀арщина [阴,只单] 文牍主义

к̀анцер [阳]〈医〉同 рак (癌)

канцерог̀ен|ен -*на* [形]〈医〉致癌的;由于癌而引起的

канцерол̀огия [阴] 癌病学

к̀анцлер [阳] ❶(德、奥帝国和现代德国的)总理,首相 ❷(西欧某些国家的)大臣 ❸〈旧〉(公使馆和领事馆管理现金的)办公室主任

к̀анцлерск|и -*а* к̀анцлер 的形容词: ～а длъ̀жност 首相职务

к̀анцлерств|о -*а* [中]〈旧〉❶德国首相府,总理府 ❷首相官邸

канц̀она [阴] 坎佐那,抒情曲

к̀анче -*та* [中] 小缸子: ～ за чай 小茶缸 войн̀ишко ～ 军用小缸子

кань̀он [阳](河水冲刷成的窄而深的)陡峭峡谷

к̀ан|я -*иш*, -*их* ❶请,邀请,约;让: ～я г̀ости 邀请客人 ～я н̀якого на г̀ости 请某人做客 ～я на св̀атба 请参加婚礼 К̀ани ги постоя̀нно да яд̀ат, да се не срам̀уват. 他不断地请他们吃,让他们别客气。К̀анят ли те — ѐж, г̀онят ли те — б̀еж.〈俗〉人家请你,你就吃;人家赶你,你就跑。Т̀ой погл̀една чужд̀енците с п̀оглед, к̀ойто ги ～еше да си отѝдат. 他看了一下外国人,示意让他们回去。❷向…提供(介绍,提亲): К̀анят го с т̀яхната родн̀ина, но т̀ой я не ѝска. 他们问他愿不愿意娶他们的一个亲戚,而他不愿意。— **се** [被动,互及] **～ене** [中]

к̀ан|я се[1] -*иш се*, -*их се* [未,中态] ❶想,打算,企图: ～я се да ст̀оря н̀ещо 想做某事 Т̀ъкмо се ～ех да д̀ойда при т̀ебе. 我正打算到你那儿去。❷(风暴、雨等)即将来临,临近: К̀ани се да вал̀и. 天就要下雨了。Вѝхрена б̀уря се ～и. 风暴即将来临。**～ене** [中]

к̀ан|я се[2] -*иш се*, -*их се* [未,中态] 威胁,威吓,恫吓: Зл̀е му се ～и. 他恶狠狠地威胁他。**～ене** [中]

к̀аняк [阳]〈方〉鸺鹠(一种鸣声像哭,像猫叫的鹰科鸟),夜猫子,鸱鸮(*Neophron precnopterus*)

каол̀ин [无复,阳] 高岭土,陶土

каол̀инов -*а* каол̀ин 的形容词: ～и м̀ини 高岭土矿

к̀ап|а [阴]〈民〉同 ш̀апка (帽子)和 калп̀ак: К̀илнал си ～ата накр̀иво. 他歪戴着帽子。Ѝма ли глав̀а — тр̀иста ～и. 只有一种办法解决这个问题(除去这个办法外,别无他法来解决这一问题)。

кап̀а|к -*ци* [阳] 盖,顶,(汽车机器)罩,(门窗外边装的)木制挡板: ～к на кут̀ия 盒子盖 ～к на ѝзба 地窖的顶盖 Вс̀ичките бак̀алници б̀яха затв̀орени, и врат̀ите, и прозо̀рците, к̀ойто ѝмаха ～ци. 所有杂货铺全关了,有木挡板的门和窗全关上了。◇ **Т̀урих му ～к.** 不再让他提这个问题。

кап̀ан [阳] 捕兽器,捕禽器,捕兽夹子;陷阱,陷坑;〈转〉骗局: постав̀ям (т̀урям) ～ 埋设捕兽器 Кат̀о е х̀одил т̀ой при нач̀алника, да не н̀и е скро̀йл н̀якой ～. 他到领导那里去过,别是给我们设下了什么圈套。◇ **Вл̀езе (хв̀ана се) в ～а.**〈口〉他上了圈套。

капанд̀ура [阴] 顶楼的窗

кап̀анче [中] ❶ кап̀ан 的指小 ❷〈行〉小酒馆

капар̀ира|м [未,完] 交…的定钱: Н̀ие в̀ече спазар̀ихме и ～хме к̀ъщата. 我们已经议好了价并且交了房子的定金。**～не** [中]

к̀апаро [无复,中] 定钱: Д̀адохме в̀ече и ～, к̀ак ще се отк̀азва! 我们连定钱都交了,他怎么会反悔!

капасъ̀з|ин -*и* [阳]〈口〉懒汉,二流子

капацит̀ет[1] [阳](机器等的)发动力,(生产)能力;容量,〈电〉电容: Капацит̀етът на т̀ия маш̀ини не ѐ гол̀ям. 这些机器的马力不大。Капацит̀етът на инд̀устрията не отгов̀аря на нар̀асналите н̀ужди. 工业的生产能力不能满足增长了的需求。Ф̀абриката р̀аботи с п̀ълен ～. 工厂的生产能力都发挥了。

капацит̀ет[2] [阳]〈口〉(在某方面)有广泛知识的人,权威: Т̀ой е гол̀ям ～ в т̀ая ̀област. 他在这方面是权威。

кап̀аче -*та* [中] ❶ кап̀ак 的指小 ❷〈解〉膝盖骨,髌骨

к̀ап|вам[1] [未], **к̀апна** -*неш*, -*нах* [完] ❶(水或其他液体)一滴滴地流,滴: К̀апнаха с̀амо н̀яколко к̀апки, ̀облакът отм̀ина, препѐче слъ̀нце и ст̀ана ̀още п̀о-гор̀ещо. 只下了几滴雨,云彩就散了,太阳又晒起来,变得更热了。❷掉落,掉(下来):

Ябълката стой на дървòто, докатò узрèе, а пòсле ～ва. 苹果结在树上，一旦熟了，就往下掉。❸〈转〉极疲惫：Еднà студèна вèчер тè пристѝгнаха тỳк измрьзнали и ～нали от умòра. 一个寒冷的夜晚，他们到了这里，全冻坏了，累得精疲力竭。◇ **～вам за сън** 困极了 **～ване**［中］

кàп|вам[2]［未］，**кàпна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］使滴出：Ще напѝша тỳк и едѝн цѝр — да му ～ваш от нèго по трѝ кàпки в кафèна чàшка с мàлко млякo и да му дàваш с лъжѝчка. 我这里还给你开一种药：你每次在放点牛奶的咖啡杯里滴三滴药，用小勺喂他吃。

капèла[1]［阴］〈旧〉帽子（多指带檐的）；呢帽：слàмена ～ 草帽 обикновèна чèрна ～ 普通黑呢帽

капèла[2]［阴］❶〈乐〉无伴奏合唱团（有时亦指伴奏合唱团）❷（天主教堂中的）唱诗班（席位）❸小教堂

капелмàйстор［阳］（军乐队的）指挥，（交响）乐队指挥，合唱队指挥

капелмàйсторск|и -*а* капелмàйстор 的形容词

капèлни|к -*ци*［阳］〈口〉同 капелмàйстор

кàпене 见 кàпя

капѝ-косà［阴］〈植〉某些植物，如毛茛（*Ranunculus acer*）、侧金盏花（*Adonis vernalis*）、野罂粟、野虞美人（*Papaver rhoeas*）等的名称

капилàр［阳］❶［常复］〈解〉毛细血管，微血管 ❷〈理〉毛细管

капилàр|ен -*на* капилàр 的形容词：～ни съдове 毛细血管，细血管 ～на систèма 毛细管系统

капилàрност -*тà*［无复，阴］毛细作用，毛细现象，毛细性

капѝстра［阴］〈方〉（拴牛的）头络，（带皮条或铁链的）牛笼头

капитàл［阳］〈经〉❶［只单］资本：произвòдствен ～ 生产资本 тьргòвски ～ 商业资本 замразèн ～ 冻结的资本 влàгам ～а си в предприя̀тие 把资本投进企业里 ❷〈集〉资产阶级，资本家 ❸积金；财产：Цèлият му ～ бèше пласѝран в бàнките. 他的全部积金都存入了银行。❹很多的钱，巨款，大笔钱：Тòй учàствуваше в предприя̀тието с голя̀м ～. 他以巨款投入了企业。❺本钱：Живèя сàмо от лѝхвите, ～а не закàчам. 我只靠利息过活，不动用本金。❻〈转〉优良品质，宝贵财产，资本：Трудолюбѝето и чèстността са нèговият едѝнствен ～. 热爱劳动和诚实是他的唯一资本。◇ **не прàвя от товà ～**〈口〉对这个不在乎，不计较 **„Капитал" на К. Маркс** 马克思的《资本论》

капитàл|ен -*на*［形］基本的，主要的，根本的：～ен въпрòс 基本问题 ～ен ремòнт 大修 ～но строѝтелство 基本建设

капитализàция［阴］变为资本，资本化：～ на лѝхвите 把利息变为资本

капитализѝра|м［未，完］使资本化；把…变为资本 **— се**［被动，中态］：В кра̀я на годѝната лѝхвите се ～т. 年底利息转成资本。

капиталѝз|ъм -*мът*，-*ма*［无复，阳］资本主义，资本主义制度：монополистѝчески ～ъм 垄断资本主义 индустриàлен ～ъм 工业资本主义 крѝза на ～ма 资本主义的危机 прèход от ～ъм към социалѝзъм 由资本主义向社会主义过渡

капиталѝст［阳］，**капиталѝстка**［阴］资本家：Пролетариàтът е клàса, койтo е експлоатѝрана от ～ите. 无产阶级是受资本家剥削的阶级。

капиталистѝческ|и -*а* капиталѝст 和 капиталѝзъм 的形容词：～а систèма за произвòдство 资本主义生产体系 ～о óбщество 资本主义社会 ～и стрòй 资本主义制度 ～и странѝ 资本主义国家

капиталовложèни|е -*я*［中］投资；投资额：прàвя ～е в нарòдното стопàнство 在国民经济上投资

капиталовложѝтел -*ят*，-*я*［阳］，**капиталовложѝтелка**［阴］投资者，（往银行、企业等）投资的人

капитàн［阳］❶大尉（军衔）：Повишѝха го в чѝн ～. 把他提升为大尉。❷船长，舰长 ❸〈运〉（球队的）队长：～ на отбòра по фỳтбол 足球队队长

капитàнск|и -*а* капитàн 的形容词：～и пагòни 大尉肩章 ～и мòст 船长桥楼

капитàнство［中］大尉职务

капѝтел［阳］〈建〉柱头

капитулàнт［阳］投降者；投降主义者

капитулàнтск|и -*а* капитулàнт 的形容词

капитулàнтство［中］投降行为，投降行动，投降主义

капитулàция［阴］❶〈军〉投降：пълна（безуслòвна）～ 完全（无条件）投降 принуждàвам към ～ 迫使投降 ❷〈史〉［只复］（资本主义国家逼迫附属国签订的）不平等特惠条约（如领事裁判权、侨民治外法权等）

капитулѝра|м［未，完］❶〈军〉投降：Войскѝте ～ха. 军队投降了。❷〈转〉让步，退却，投降：～м пред трỳдностите 向困难投降 Не можà пòвече да издържѝ пред нèя и ～. 他在她面前坚持不住，让步了。**～не**［中］

капѝч|кам［未］，**капѝчна** -*неш*，-*нах*［完］❶同 премя̀там（弄翻，翻倒）：Бỳрята е ～нала тỳк-тàм дебèло дървò. 有的地方暴风把大树吹倒了。❷同 капѝчкам се：Двè палèнца ～кат. 两只小狗在摔跤。

капѝч|кам се［未］，**капѝчна се** -*неш се*，-*нах се*［完］［中态］摔跤

капишòн［阳］〈旧〉（一种妇女或儿童戴的）帽子，风帽；（缝在衣领上的）风帽，兜帽

кàпищ|е -*а*［中］多神教的神坛

капѝя[1]［阴］❶〈旧〉同 вратà（门）❷〈口〉十五子棋里六份中的一份

капѝ|я[2]［阴］〈民〉❶同 нòжница（刀套）❷长而尖的甜椒：червèни ～и 红尖甜椒

кàпк|а［阴］❶滴，一滴：Èдри ～и пòт се стѝчаха по загоря̀лото лицè. 豆大的汗珠从他那晒黑的脸上流下来。Ще взѝмате по 10 ～и от лекàрството преди я̀дене. 您饭前服十滴药水。Прилѝчат си катò двè ～и водà. 他们犹如两滴水一样相像。Кàпка по ～а вѝр стàва.〈谚〉滴水成渊；积土成山。❷〈转〉一点点：Стàрият пòп бèше пò-добър, ～а пѝене не слàгаше в устà и не бèше лàком в я̀денето. 老神甫比较好，滴酒不进，也不贪吃。Тя̀ ня̀ма ～а срàм. 她毫无羞耻之心。Тòй ня̀ма ни ～а сьвест. 他连一点良心都没有。❸滴痕，污痕，斑点：По покрѝвката ѝма ～и. 台布上有污痕。◇ **В ～а водà бѝх го удàвил.** 有一滴水我也要把他淹死（表示对某人极愤恨）。**до ～а** 一滴也没剩 **до послèдна ～а кръв** 流尽最后一滴血 **катò ～а** 很美：Момѝчето бèше млàдо катò ～а. 小姑娘清纯漂亮。**на ～и** 带小花点的：плàт на ～и 带小花点的料子

кàпков -*а*［形］水滴的

капкомèр［阳］（计量液体的玻璃制品）滴管，滴瓶

кàпла [阴]（自行车上的）钢圈，瓦圈

капладѝс|вам [未]. **капладѝсам** [完]〈方〉（在衣服等上）加衬里，做上里子：～вам дрѐха с кòжи 给衣服加上皮里 ～вам юргàн 给被子缝上里子

кàпна 见 капвам[1] 和 капвам[2]

капòт [阳]〈旧〉（防感染用的）薄橡皮套；避孕套

кàпра [阴]（四轮马车上）车夫的座位

капрѝз [阳] ❶任性；任性的要求（或念头），毫无道理的要求：Излѝшно е да проявѝваш такѝва ～и. 你不该这样任性。❷〈转〉变化无常，变幻莫测

капрѝз|ен -*на* [形] 任性的，想入非非的；变化无常的，变幻莫测的，阴晴不定的：～на женà 任性的女人 ～но детè 任性的孩子 ～но врѐме 阴晴不定的天气 ～на молбà 前后不一致的请求 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

капрѝзнич|а -*иш*，-*их* [未] 任性，任性胡为，耍脾气：Разглѐзили са го，та постоянно ～и. 他们把他娇惯坏了，因此他常常耍脾气。

капрѝчио [无复，中]〈乐〉随想曲

капрòн [阳] 卡普纶

кàпсул [阳]〈军〉火帽，底火；雷管，弹筒帽

кàпсула [阴] ❶同 кàпсул ❷〈药〉胶囊；囊剂，胶丸药：хинѝн в ～ 奎宁胶囊，胶丸金鸡纳霜

каптàж [阳] 供水站：～ на грàдския водопровòд 城市自来水供水站

каптѝра|м [未，完]（通过引水设备从地下水源）引水 **～не** [中]

капукехаѝ [阳]〈史〉❶省督在土耳其政府中的代表 ❷大主教在总主教住所中的代表

капу̀т [阳]〈口〉完蛋：Капу̀т на фашѝстите! 消灭法西斯分子！

капуцѝн [阳] ❶〈宗〉卡普勤（天主教方济会的托钵修士）❷〈动〉悬猴，卷尾猴（*Cebus*）

капуцѝнер [阳] 同 капуцѝн ①解

капуцѝнск|и -*а* капуцѝн 的形容词

кàпчест -*а* [形] 小花点的，小斑点的

капчу̀|к -*ци* [阳] ❶从房檐滴下来的雨水（或雪水），房檐水 ❷房檐滴水的地方，檐口

Кàпщад 见 Кѐйптаун

капошòн [阳]（缝在衣领上的）风帽，兜帽：наметàло с ～（带风帽的）斗篷

кàп|я -*еш*，*кàпàх* [未] ❶滴落，滴：От чѐлото ми ～еше пòт. 汗从我的额上滴下来。Сълзите ～еха като грàд. 眼泪像雹子一样滴下来。❷滴漏，漏：Пòкривът ～е. 屋顶漏水。❸斟少量，倒一点点：Капнѝ ми мàлко ракѝйца. 给我倒一丁点儿烧酒。❹〈转〉（树叶、果实、头发）掉，落：Вѐ да ми ～е косàта. 我开始掉头发了。Листàта ～ят през есентà. 秋天树叶往下落。❺[无人称] 下小雨：Прибѝрайте се，пòчна да ～е. 你们回家吧，开始掉雨点了。◇ **Акò не течѐ，(всѐ) ～е.** 多少总有点收入；有一定好处。

карà [不变，形]〈民〉❶同 чѐрен（黑色的）：～ асмà 紫葡萄 ❷（加在某些人名字前表示）黑的：～ Стоян 黑斯托扬

карабѝна [阴]〈军〉卡宾枪

карабѝн|ен -*на* карабѝна 的形容词：～ен ѝзстрел 卡宾枪声

карабинѐр [阳] ❶持卡宾枪的士兵，卡宾枪手 ❷〈限〉意大利警察

каравàна[1] [阴]（汽车后拖的）旅游车厢

каравàна[2] [阴] 大铜盆

каравѐлче -*та* [中]〈旧〉（在佩特科·卡拉维洛夫时代发行的）两分铜币

карагьòз [阳] ❶一种（生活在黑海而在多瑙河产卵的）黑眼睛鱼（*Alosa pontica*）❷〈方〉木偶滑稽戏 ❸[用作形]〈口〉黑眼睛的

карагьозчѝ|я -*ята*，-*и* [阳]〈口〉❶演木偶戏者 ❷〈转〉变戏法的，演杂技的；市集上的卖艺人

караджѐйка[1] [阴]〈民〉一种紫黑色李子

караджѐйка[2] [阴]〈方〉磨盘

Каракалпàкия 卡拉卡尔帕克（俄罗斯）

Карàкас 加拉加斯（委内瑞拉首都）

каракачàн|ин -*и* [阳]，**каракачàнка** [阴] 卡拉卡昌人（在巴尔干山里过游牧生活的部落人，人数不多，有特殊的语言和服装）

каракачàнск|и -*а* каракачàнин 的形容词：～и живòт 卡拉卡昌人的生活 ～а носѝя 卡拉卡昌人的服装

каракòнджо -*вци* [阳]〈民，口〉（迷信中的）吸血鬼，夜间的幽灵

каракòнджул [阳]〈民〉同 каракòнджо

каракòнчо -*вци* [阳]〈民〉同 каракòнджо

караку̀л [阳] ❶（中亚产的一种）黑卷毛羊 ❷（一种珍贵的）卷毛黑羔皮

караку̀лск|и -*а* караку̀л 的形容词：～и кòчове 黑卷毛公羊 ～а рàса 黑卷毛羊种

кàра|м [未] ❶赶，驱赶（牲畜等）；催促：～м конѐте 赶马 Кàрат ме на рàбота. 他们催促我去工作。Не разбрàх тѝ ли го ～ш，тòй ли те вòди. 我没弄明白是你赶着它，还是它带着你。❷开（车），骑（车、马），划（船）：～м автомобѝл 开汽车 ～м велосипѐд 骑车 ～м лòдка 划船 Кàрай всѐ покрàй рекàта. 一直沿着河开！❸（用交通工具）运，搬运，（用车）拉：～м сенò 运干草 ～м дървà 拉柴禾 ❹（使马达等）开动，带动：Водàта ～ воденѝцата. 水推动水磨。❺（与语气词 да 连用）驱使，使：～м го да рабòти 让他工作 Неправдите го ～т да се гневѝ. 不公使他愤怒。❻〈口〉照旧做；继续：Каквò замълчà，～й дѐ! 怎么不说啦，说下去！Болесттà ще ～ дълго. 病会持续很久。Тѝя дрѐхи ще ～т барѐм пѐт годѝни. 这些衣服至少能穿五年。❼〈口〉上（学）：～м гимнàзия 上中学 ～м университѐт 上大学 ❽开始，进入：Детѐто ѝ ～ пѐтата годѝна. 她孩子五岁了。Кàраме вѐче плàна за трѐтото тримѐсечие. 我们已经开始执行第三季度计划。❾〈转〉做，做下去：Кàкто я ～ш，нѝма да излѐзе на добрѐ. 你这样做下去，结果不会好。— **се** [反身，被动]：Тòй се мъчи，～ се насѝлва да мѝсли за товà. 他尽力强迫自己想这件事。◇ **Кàра го на лу̀дост.**〈口〉他要发疯了。**Кàра ме на сън.** 我困了。**Кàра го навън.** 他要泻肚。**～м през просòто(през пръсти)**〈口〉做事马马虎虎，不认真 **～м я**〈口〉过得去，对付：Кàк ти вървѝ рàботата? — Кàрам я нѝкак си. "你工作怎么样？""还可以。" **Нѝ се вòди，нѝ се ～.**〈俗〉（怎么说也）丝毫无动于衷。**～не** [中]

кàра|м се [未，中态，互及] ❶（大声）责骂，斥责；争吵，吵嘴：Свекървата по цѐл дѐн се ～. 婆婆整天责骂人。Кàра се на шумѝщите децà. 她责骂吵闹的孩子们。Не мѝ се ～й. 别责

备我。Тѐ бя̀ха се ～ли за нѐщо и не си̏ прика̀зваха. 他们为什么事吵了嘴，相互不说话了。Два̀ма се ～т, трѐтият печѐли.〈谚〉鹬蚌相争，渔人得利。❷不和，互相敌视：Тя̀я двѐ села̀ дъ̀лго врѐме се ～ха. 这两个村子自很久以前就互相敌视。**～не**［中］

карама̀нест -*а*［形］〈方〉魁梧的

караманли̇̀|я -*ята*, -*и*［阳］〈民〉（小亚细亚）卡拉曼人

карамбо̀л［阳］（台球）连中两球的一击

карамѐл［阳］❶（做点心、糖果加色用的）焦糖：крѐм (с) ～ 焦糖奶油蛋糊 ❷用焦糖做的糖果

карамѐлен -*а* карамѐл 的形容词：～и бонбо̀ни 焦糖糖果 ～а то̀рта 焦糖蛋糕

карамфи̇̀л［阳］❶〈植〉石竹，康乃馨（*Dianthus*）❷干丁子香（*Eugenia Caryophyllata*, *Caryophyllus aromaticus*）花芽（调味香料和药品），调料丁香

карамфи̇̀лов -*а* карамфи̇̀л 的形容词：～ букѐт 石竹花束 ～о ма̀сло 丁香油

каранда̀ш［阳］〈旧〉铅笔

ка̀ране 见 ка̀рам 和 ка̀рам се

ка̀раниц|а［阴］〈口〉吵架，吵嘴，对骂；不和：Почти̇̀ всѐки дѐн то̀й чу̀ваше между̀ снахи̇̀те си о̀стри наду̀мки и ～и. 他几乎每天都听到儿媳妇之间互相指责和争吵。

каранти̇̀на［阴］❶（对从传染病流行区来的人进行的）40天隔离 ❷隔离室，检疫所，检疫站 ❸隔离；隔离期间：У на̀с и̇̀ма ～, та не мо̀га да те приѐма. 我们这里被隔离了，所以我不能接待你。поста̀вям под ～ 使受隔离（检疫）

каранти̇̀н|ен -*на* каранти̇̀на 的形容词：～ни мѐрки 隔离措施 ～ен сро̀к 隔离期 ～на ста̀нция 检疫站

карантини̇̀рам［未，完］隔离（某人），对（某人）进行检疫

каранти̇̀я［无复，阴，集］（食用的）牲畜内脏、头和脚，下水，杂碎

кара̀р［阳］〈旧〉❶地步，状况：Дока̀рахме ра̀ботата до еди̇̀н ～. 我们已经把事情做得差不多了。❷同 мя̀рка（尺度）：Я̀ж и пи̇̀й с ～. 吃喝都要适度。

кара̀т［阳］❶开（金子的纯度单位，最高为24开）❷克拉（宝石重量单位，等于0.2克）

кара̀тава̀н［阳］〈技〉抹灰前钉好板条的天花板

кара̀те［中］〈运〉（日本的）空手道

карау̀л［阳］❶〈军〉（武装的）守卫队，守卫；卫兵，哨兵：по̀четен ～ 仪仗队 ❷站岗，放哨：сто̀я на ～ 站岗，放哨 смѐням ～ 换哨 Та̀зи но̀щ то̀й е на ～. 他今夜放哨。

карау̀л|ен -*на* ❶ карау̀л 的形容词：～но помещѐние 守卫室 ～на бу̀дка 岗亭 ～ен нача̀лник 卫队长 ～на слу̀жба 守卫任务 ❷［用作名］**～на**［阴］守卫室

карау̀лка［阴］〈口〉岗亭

карау̀л|я -*иш*, -*их*［未］〈军〉站岗，放哨，守卫

кара̀ч［阳］赶牛或车等的人

Кара̀чи 卡拉奇（巴基斯坦港市）

карашти̇̀с|вам［未］，**карашти̇̀сам**［完］〈口〉搅和；掺和；掺混，混和 **— се**［被动］**～ване**［中］

карба̀［阴］同 ка̀раница

карбами̇̀д［阳］〈化〉尿素，碳酰胺

карби̇̀д［阳］〈化〉❶碳化物：желѐзен ～ 铁的碳化物 мета̀лни ～и 金属的碳化物 ❷〈口〉碳化钙，乙炔，电石

карби̇̀д|ен -*на* 和 **карби̇̀тен** карби̇̀д 的形容词：～на фа̀брика 碳化物工厂，乙炔工厂 ～ен пра̀х 乙炔粉，电石粉 ◇ **～на ла̀мпа** 电石灯

карби̇̀тка［阴］〈口〉电石灯

карбо̀л［阳］〈化〉石碳酸，（苯）酚

карбо̀лов -*а* карбо̀л 的形容词：～ дъ̀х 石碳酸（气）味 ～ разтво̀р 石碳酸溶液 ◇ **～а киселина̀** 石碳酸，（苯）酚

карбо̀н［无复，阳］〈地质〉石炭纪

карбона̀р［阳］〈史〉烧炭党党员（19世纪意大利一种秘密革命组织成员）

карбона̀т［阳］〈化〉碳酸盐：на̀триев ～ 碳酸钠，纯碱 ка̀лциев ～ 碳酸钾 магнѐзиев ～ 碳酸镁

карбониза̀ция［阴］〈化〉碳化（作用），渗碳（作用）

карбору̀нд［阳］〈化〉金钢砂，碳化硅

карбура̀тор［阳］〈技〉汽化器；增碳器

ка̀рго［中］❶（船上的）货载 ❷（水运）货物保险 ❸托运（货物）

карда̀н［阳］〈技〉万向接合；万向接头；万向轴；平浮环

карда̀ш［阳］〈口〉（对熟人的友善称呼）老兄，老弟：Ами̇̀ би̇̀ва ли то̀лкова да закъснѐеш, бѐ ～? — посрѐщна го Сто̀ян с натя̀кване. "你怎么可以来那么晚，老弟？"斯托扬用责备的口气说。

кардина̀л［阳］红衣主教，枢机主教（天主教教皇以下的最高教职）：Па̀пата в Ри̇̀м се избѝра измежду̀ ～ите. 罗马教皇由红衣主教中选出。

кардина̀лск|и -*а* кардина̀л 的形容词：～а дрѐха 红衣主教服

кардина̀л|ен -*на*［形］〈书〉最重要的，主要的，基本的：～ен въпро̀с 基本问题

кардиогра̀ма［阴］〈医〉心动图，心动描记曲线

кардиогра̀ф［阳］〈医〉心动描记器

кардиозо̀л［阳］〈药〉卡地阿唑（一种中枢神经兴奋药）

кардиоло̀|г -*зи*［阳］，**кардиоло̀жка**［阴］心脏病医生，心脏病专家

кардиоло̀гия［阴］〈医〉心脏病学

карди̇̀ра|м［未，完］使（织物）起毛，使有绒毛，拉毛：Да̀дох да ми ～т пуло̀вера. 我把毛衣送去拉毛。～но ша̀лче 拉毛围巾

карди̇̀т 和 **карди̇̀тис**［阳］〈医〉心（脏）炎

Ка̀рдиф 加的夫（英国港市）

карѐ -*та*［中］❶（衣料上的）方格：пла̀т на ～та 方格布 ро̀кля на си̇̀ви и чѐрни ～та 灰黑方格连衣裙 ❷〈军〉方阵，方队：Войни̇̀ците заста̀наха в ～. 战士们排成了方阵。❸（玩扑克牌和古时舞蹈的）四个人，四人一组，四家：～ за по̀кер 玩扑克的四个人 ❹四张同样的牌：Изтѐглил ～ а̀са. 他抽到四个A。～ валѐта 四张杰克 ❺（用各色花线绣成的用于装饰的）方布 ◇ **сви̇̀нско ～** 猪里脊肉

карѐз［无复，阳］〈口〉**и̇̀мам（го̀ня）～ ня̀кому** 记某人的仇准备报复

карезли̇̀я［不变，形］〈旧〉爱记仇的

Карѐлия 卡累利阿（俄罗斯）

карѐта[1]［阴］〈旧〉（豪华的）轿式马车

карѐта[2]［阴］〈动〉玳瑁

кариѐр［阳］袭步（马的一种最快的步法）：препу̀скам (в) ～（策马）疾驰

кариѐра[1] [阴] (石、砂等的)露天开采场;采石场: чакълна ~ 碎石开采场

кариѐра[2] [阴] ❶升迁,晋升,官运;前途,功名: Той отѝваше бързо към една бляскава ~. 他官运亨通。❷职业,事业: учѝтелска ~ 教师职业 ❸外交职务,外交官职业 ◇ **пра̀вя ~** 〈书〉追求个人地位,图升官

кариеризъм *-мът,-ма* [无复,阳]〈口〉钻营,升官主义,功名欲,往上爬的思想行为

кариерѝст [阳], **кариерѝстка** [阴] 追求个人名利地位的人,钻营家,只图升官的人,升官主义者

кариеристѝч|ен *-на* кариерѝст 和 кариерѝзъм 的形容词: ~ни стремѐжи 升官的企图 ~ни похва̀ти 钻营的本事 **~но** [副]

кариеристѝческ|и *-а* [形] 同 кариеристѝчен: ~а клѝка 营私集团

карикату̀ра [阴] 漫画,讽刺画: Той е голя̀м ма̀йстор на ~та. 他是一位讽刺画大师。

карикату̀р|ен *-на* карикату̀ра 的形容词: ~ен о̀браз 漫画的形象 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

карикатурѝст [阳], **карикатурѝстка** [阴] 漫画家

карикатуря̀ *-ѝш,-ѝх* [未] 把…画成漫画,把…画成可笑的样子: А̀з не ѝскам да ме ~ѝш с това̀ облекло̀. 我不愿让你用这件衣服丑化我。

карио̀ка [阴]〈旧〉❶(装八支烟的)小烟盒 ❷(女人的)发带 ❸(带别针的)胸饰

карио̀ла [阴]〈方〉床

кариоло̀гия [阴]〈生物〉细胞核学

карѝран *-а* [形] 方格(花样)的: ~ пла̀т 方格花布 ~а ро̀кля 方格花布连衣裙

карка̀с [阳] ❶〈建〉骨架,构架,钢骨架,架 ❷(臼炮的)烧夷炮弹 ❸〈植〉朴树(*Celtis*)

Ка̀рлови-Ва̀ри 卡罗维发利(捷克城市)

Ка̀рлово 卡尔洛沃(保加利亚城市)

ка̀рма [阴] (佛教的)羯磨,因果报应

кармакарашѝк [副]〈口〉掺和起来地;乱七八糟地,无秩序地

кармѝн [无复,阳] ❶(由胭脂虫制出的)胭脂红,洋红 ❷(洋红色)口红

кармѝнен *-а* [形] ❶洋红的,胭脂红的: ~а ба̀гра 洋红色 ❷涂了口红的: ~и у̀стни 涂了口红的双唇

кармѝнов *-а* [形] 同 кармѝнен

карнабѝт [无复,阳]〈方〉同 карфио̀л

карнава̀л [阳] (法、意等国四旬节前持续半周或一周的)嘉年华会,狂欢节;狂欢;〈扩〉联欢节: ~ на ху̀мора и са̀тирата 幽默讽刺联欢节

карнава̀л|ен *-на* карнава̀л 的形容词: ~на ва̀чер 狂欢节晚会 ~на сѐдмица 狂欢节周 ~но шѐствие 狂欢节游行(巡游)

карнаца̀рия [阴]〈方〉同 кебапчѝйница

карна̀че *-та* [中]〈方〉❶同 кеба̀пче ❷烤小段香肠

карнѐол [阳]〈矿〉光玉髓,肉红玉髓

карнѐт [阳] 拍纸簿

карнѐтка [阴] ❶小拍纸簿 ❷〈旧〉(几路电车的)通用票

карнѝз [阳]〈旧〉同 корнѝз

каро̀ *-ѝ* 和 *-а̀* [中] (扑克牌的)红方块: момчѐ ~о̀ 红方块杰克(十一) ~о̀ а̀со 红方块 A девѐтка ~о̀ 红方块九 Каро̀то е ко̀з. 红方块是王牌。

каросѐр|ен *-на* каросѐрия 的形容词: ~на конструкция 车(船)身结构 ~но отделѐние 车(船)身车间

каросѐрия 和 **кароцѐрия** [阴] (车、船等的)体,身,外壳(不包括发动机、轴、轮)

каротѝн [阳]〈生化〉胡萝卜素,叶红素

карп *-ове* [阳]〈方〉❶〈动〉同 шара̀н (鲤鱼) ❷两人拉的大锯

ка̀рпа [阴]〈方〉同 скала̀ (岩石,峭壁)

Карпа̀ти 喀尔巴阡山脉(欧洲中部)

карполо̀гия [阴]〈植〉果实学,子实学

карпу̀з [阳]〈方〉同 дѝня (西瓜)

ка̀рстов *-а* [形] 岩溶的,水蚀石灰岩的,岩洞的,喀斯特的: ~и явлѐния 岩溶现象 ~ ѝзвор 喀斯特特泉 ~а пещера̀ 水蚀石灰洞,岩洞

карт [阳] (没有车身的)轻便赛车,卡丁车

ка̀рт|а [阴] ❶地图,图: ~а на Китай 中国地图 геогра̀фска ~а 地图 етногра̀фска ~а 人种分布图,民族分布图 историческа ~а 历史地图 астрономѝческа ~а 天文图 ❷身份证,证卡: служѐбна ~а 工作证 члѐнска ~а 会员证 абонамѐнтна ~а 预订卡 трамва̀йна ~а 电车月票 ❸[常复]纸牌: ~и за игрѝ 纸牌 ~и за брѝдж 桥牌 игра̀я на ~и 玩牌,打牌 глѐдам (врачу̀вам) на ~и 用纸牌占卜 ◇ **игра̀я с открѝти ~и** 打明牌;没有不可告人的意图 **открѝвам ~ите си** 摊牌;不再隐瞒(自己的)意图(企图) **поста̀вям** (**зала̀гам**) **на ~а нѐщо** 下注(若干),以…押宝 **пощенска ~а** 明信片

ка̀ртаджи|я *-ята,-и* [阳]〈口〉同 картоигра̀ч

карта̀л [阳]〈动〉秃鹫(*Vultur monachus*)

ка̀ртбланш [阳]〈书〉全权委托: да̀вам ~ 给予全权 ѝмам ~ 有全权 Полу̀чих ~. 我得到全权委托。

картезиа̀нство [中]〈哲〉笛卡儿主义,笛卡儿哲学

картѐл [阳] ❶卡特尔(资本主义垄断形式之一) ❷(工会、政党等为采取共同行动组成的)联盟 ❸〈转〉协定,契约;组合

картелѝрам се [未,完,中态] 结成卡特尔,加入卡特尔

картѐч [阳,集]〈旧〉❶〈军〉霰弹 ❷(猎枪用的)特大砂弹

картеча̀р *-ят,-я* [阳] 机枪手

картеча̀рск|и *-а* картеча̀р 的形容词

картѐч|ен *-на* картѐчница 的形容词: ~на лѐнта 机关枪子弹带 ~на ро̀та 机枪连 открѝвам сѝлен ~ен о̀гън 开始用机枪猛射 ~но гнездо̀ 机枪巢

картѐчница [阴] 机(关)枪: лѐка ~ 轻机枪 тѐжка ~ 重机枪 ◇ **Го̀вори като̀ ~.** 他讲话像机关枪(喻讲话很快)。

картѝн|а [阴] ❶绘画: акварѐлна ~а 水彩画 ~а с ма̀слени бои 油画 жа̀нрова ~а 风俗画 ❷风景,景色 ❸〈转〉(文艺上的)描写,写照: ~и от наро̀дния бѝт 民间日常生活的写照 ❹〈戏剧〉场: дра̀ма в 12 ~и 12 场的话剧 ❺情况,场面: ~а на бо̀я в съврѐменната война̀ 现代战争中的战斗场面 ❻(形容美丽可爱、令人惊叹的东西)美丽如画: Ка̀кто бѐше застана̀ла — ~а! 她站在那里——真是一幅画! ◇ **жѝва ~а**〈戏剧〉活画 **кръ̀вна ~а**〈医〉血象

ка̀ртинг [阳] 轻便赛车比赛,卡丁车赛

картѝн|ен *-на* [形] ❶绘画的: ~на галѐрия 画廊,美术馆 ❷如画的: ~на по̀за 如画的姿态 ❸形象的,绘影绘声的,神态

活现的;词藻富丽的: Той има много ~ен стил. 他具有词藻富丽的文风。**~но** [副] **~ност** -ността [阴]

картичка [阴] 明信片: пощенска ~ 明信片 илюстрована ~ 美术明信片 ◇ **визитна ~** 名片

картограф [阳], **картографка** [阴] (地图)制图家

картографическ|и -*а* [形] 同 картографски

картография [阴] 制图学;绘制地图

картографск|и -*а* картография 和 картограф 的形容词: ~и институт 测绘学院

картодиаграма [阴] (某地区的)图解地图

картоиграч [阳], **картоиграчка** [阴] 爱玩纸牌的人

картон [阳] ❶硬纸板,马粪纸 ❷卡片: здравен ~ 保健卡片 ◇ **жълт ~** 〈运〉(对违规运动员出示的)黄牌 **червен ~** 〈运〉(对严重违规运动员出示的)红牌

картонаж [阳] ❶硬纸板制品(盒子、文件夹等) ❷纸板(或纸板制品)的生产

картонаж|ен -*на* картонаж 的形容词: ~на работилница 纸板工场

картонен -*а* [形] ❶ картон 的形容词: ~о производство 纸板的生产 ❷用纸板造的,硬纸板制成的: ~а кутия 纸盒 ◇ **~и кули** 纸糊的塔(喻非常不坚固的东西)

картоп [阳] 〈植〉欧洲荚蒾 (*Viburnum opulus sterile*)

картотека [阴] ❶一套卡片,卡片集: библиотечна ~ 图书目录卡片 ❷卡片盒

картотекар -*ят*, -*я* [阳], **картотекарка** [阴] 卡片管理员

картотекира|м [未,完] 把…制成卡片,记入卡片 **~не** [中]

картотеч|ен -*на* картотека 的形容词: ~ни шкафове 卡片柜 ~ен каталог 卡片目录

картоф [阳] 〈植〉马铃薯,土豆(*Solanum tuberosum*): копая ~и 给土豆松土 беля ~и 剥土豆皮 варени ~и 煮的土豆 пюре от ~и 土豆泥

картофен -*а* картоф 的形容词: ~а супа 土豆汤 ~и грудки 马铃薯(块茎)

картофищ|е -*а* [中] 土豆地

картофор [阳] 〈旧〉同 картоиграч

каруца [阴] 马车,大车: Докарахме цяла ~ тикви. 我们拉来了一大车南瓜。

каруцар -*ят*, -*я* [阳] 赶大车的人,(大车)车夫

каруцарск|и -*а* каруца 和 каруцар 的形容词: ~и кон 拉车的马 ~и камшик 车夫的鞭子

карфиол [阳] 〈植〉花椰菜,菜花(*Brassica botrytis*)

карфица [阴] ❶大头针 ❷胸针,胸饰,怀花: сапфирена ~ 蓝宝石胸饰

карцер [阳] ❶(监狱中的)单身囚房 ❷(军营的)禁闭室: наказан с 3 дни ~ 被处以三天禁闭

карцирам [未,完] 把…关进单身牢房;罚…禁闭

карънтия [阴] 同 карантия: Готвихме свинска ~ с ориз. 我们做了猪下水加米饭。

кас|а [阴] ❶钱柜,现金柜,保险柜: огнеупорна ~а 防火保险柜 ❷(企业、机关和商店等的)收支处,出纳处,收款处;售票处: ~а в магазин 商店收款处 театрална ~а 剧院售票处 ❸(机关、企业等的)现款、现金: Правят проверка на ~ата. 他们在清查现款。Касата е в изправност. 现金没有差错。❹(机关里自愿)储蓄部,互助储蓄会: учителска ~а 教师互助(储蓄)会 взаимоспомагателна ~а 互助(储蓄)会 посмъртна ~а 付给死者亲人的抚恤金 ❺(盛物品的)箱: Докараха две ~и бира. 他们运来了两箱啤酒。❻〈印〉排字盘,铅字盘 ❼(门窗的)框 ◇ **спестовна ~а** 储蓄银行

касаба [阴] 〈旧〉小县城,小市镇

Касабланка 卡萨布兰卡(摩洛哥港市)

касап|ин -*и* 和 **касап** [阳] ❶〈口,旧〉屠夫,屠户 ❷卖肉的(人) ❸〈转〉虐杀者,刽子手

касапка [阴] 〈旧〉女屠户;屠户的老婆

касапница [阴] ❶〈口〉同 месарница (肉店) ❷〈旧〉同 кланица ❸〈转〉大屠杀: Войната се превърна на истинска ~. 这场战争变成了真正的大屠杀。

касапск|и -*а* касапин 的形容词: ~и нож 屠刀 ~и еснаф 屠户行会

касатор [阳], **касаторка** [阴] 〈法〉上诉人

касацион|ен -*на* касация 的形容词: ~на жалба 上诉状 ~ен съд 〈旧〉上诉法院

касация [阴] ❶〈法〉(由上级法院)撤销(原判);上诉法院的判决 ❷〈法〉上诉,上诉状 ❸〈口〉上诉法院: обжалвам делото в ~та 在上诉法院上诉

кас|я се [未,只三单] **касае се** 有关,关涉到,涉及,牵涉到;说到,提到,提及: Това не се ~е до тебе. 这与你无关。Никога няма да се сетиш за какво се ~е. 你永远也不会想到这与什么有关。

касета [阴] ❶同 касетка ②解 ❷盒式录音带,录像带

касетка [阴] ❶小保险柜(盒),首饰盒: Парите си държи в ~. 他把自己的钱放在小保险柜里。❷(放底片、胶卷的)暗盒,磁带盒,录像带盒 ❸(保险柜的)抽屉

касетомагнетофон [阳] 盒式录音机

касетофон [阳] 盒式录音机;收录机

касиер [阳], **касиерка** [阴] (机关、企业或商店的)出纳员;现金保管员;售票员;收款员: ~ в магазин 商店收银员

касиерск|и -*а* касиер 的形容词: ~а будка 收款处(亭)

касиерство [中] 出纳业务,现金保管业务,售票业务

касира|м [未,完] 〈法〉❶撤销(原判): Съдът ~ присъдата и върна делото за повторно разглеждане. 法庭撤销原判,把案件退回重审。❷〈口〉上诉,(向上诉法院)递交上诉书: Ако не ме оправдае съдът, ще ~м делото. 如果法院不宣告我无罪,我就要上诉。◇ **~м избор** 宣布选举无效 **~не** [中]

касичка [阴] 存钱匣,储蓄盒: детска спестовна ~ 儿童储蓄盒

каска [阴] 〈军〉(士兵、消防队员或警察戴的)金属头盔,钢盔: войник с ~ 戴钢盔的战士

каскада [阴] ❶电站梯级(位于同一水流的若干水电站),(水流以梯级状下落的)瀑布 ❷(杂技表演中)从马上翻下,鱼跃滚翻 ❸(电影拍摄中的)特技,危险动作的表演 ❹(轻歌剧中)带伴唱的快步舞

каскадьор [阳] (电影拍摄中表演危险动作的)替身演员

каскет [阳] 鸭舌帽,便帽: спортен ~ 运动帽

касов -*а* каса 的形容词: ~а книга 现金出纳账本 ~а наличност 现款 ~а операция 出纳业务

касоразбивач [阳] 撬保险柜的盗贼

каспийск|и -*а* [形] 里海的,里海沿岸的: Каспийско море 里海(亚洲西南部)

кàста [阴]〈书〉❶(印度等的)种姓;等级：～ на брамѝни 婆罗门种姓 ❷〈扩,不赞〉帮口,帮会,派系：Дворѐцът тогàва се стремѐше да напрàви офицѐрството ѝстинска ～. 当时宫廷想把军官们变成真正的帮会。

кастанѐти [只复,阳](跳舞时用的)响板

кастелàн [阳](西欧中世纪城堡的)管城人,看守人

кàстов -*а* кàста 的形容词：～ предразсъдък 种姓的偏见,等级偏见 ～ дух 派系习气 ～и разлѝчия 等级差别

кастòр [无复,阳](做冬季男大衣等用的)卡斯脱厚呢

кастòрен -*а* кастòр 的形容词：～о палтò 卡斯脱厚呢大衣 ～а шàпка 卡斯脱厚呢帽

кастрàт [阳]〈书〉阉人,去势者

кастрàция [无复,阴] 阉割,去势(术),去睾(术)：～ на свинѐ 阉猪

кастрѐж [阳] 同 кàстрене：～ на клòни 剪枝 Закъснѝхме, ще ѝма ～ у домà. 我们耽搁了,家里会呲儿我们。

кàстрене 见 кàстря

кàстрийс 卡斯特里(圣卢西亚首都)

кастрѝра|м [未,完]〈书〉阉割,去势,去睾,去生殖腺：～н кòн 阉马 ～**не** [中]

кастрòн [阳](瓷的、搪瓷的或金属的)大盘,深盘,钵

кàстр|я -*иш*, *кàстрѝх* [未] ❶(给树)剪枝：Всѝка прòлет ～я дървѐтата. 我每年春天给树剪枝。❷〈转,口〉呲,申斥,训斥,数落：Кàстриха го здрàвата. 他们狠狠地剋了他一顿。～**ене** [中]

кат[1] 见 катò[1] 和 катò[2]

кат[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈民〉❶〈旧〉(楼)层：къща на двà ～а 两层的房子 ❷层,一层,层次,排列：сгъвам покрѝвката на двà ～а 把桌布叠成两层 ❸(指衣服)一套：Кòлко ～а гòрни и дòлни дрѐхи ѝмаш? 你有几套外衣和内衣?

КАТ [кат] [阳,缩] Контрòл на автомобѝлния транспòрт 汽车交通管理局

кàта [不变,形]〈民,口〉(只用于表示时间的名词之前)同 всѐки (每)：～ вѐчер 每天晚上 ～ дѐн 每天 ～ годѝна 每年 ～ мѐсец 每个月

катаболѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳]〈专〉分解代谢,异化(作用)

кàтаджи|я -*ята*, -*и* [阳]〈口〉交通警(由 КАТ 一词构成)

катаднѐв|ен -*на* [形]〈口〉同 всекиднѐвен (每天的) ～**но** [副]

катаклѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳]〈书〉❶(自然界地面在有破坏性的大气或火山爆发影响下发生的)骤变,破坏性的剧变 ❷〈转〉(人类社会的)破坏性的剧变：социàлен ～ъм 破坏性的社会剧变

катакòмба [常复,阴]〈史〉❶耶稣教徒的地下避难所,地下经堂,(古罗马的一种)地下走廊 ❷(有侧面入口的)地下陵墓

каталѐпсия [阴]〈医〉强直性昏厥,僵住症

каталеткѝня [阴]〈民〉每年生一胎的牛(或其他牲畜)

каталѝза [阴]〈书〉催化(作用)

катализàтор [阳]〈化〉催化剂,触媒

каталò|г -*зи* [阳] 目录,分类品名录;一览表：àзбучен ～г 按字母顺序编排的目录 систематѝчен ～г 分类目录 издàтелски ～г 出版物目录 ～г на картѝните 绘画分类目录

каталогизàция [阴] 同 каталогизѝране：～ на кнѝги 编制图书目录,编目

каталогизѝра|м [未,完] 编制目录;编入目录：Трѝбва да ～те музѐйните предмѐти. 你们应当把博物馆的物品编成目录。Каталогизѝрах нòвите кнѝги. 我已把新书编入目录。～**не** [中]

каталòж|ен -*на* каталòг 的形容词：～но картòнче 目录卡片 ～на рàбота 编目工作

каталѝс|вам [未], **каталѝсам** [完] 同 катилѝсвам

катамарàн [阳] 双体船

кàтана [阴]〈方〉❶高大的马 ❷〈转〉高个子女人

катàн|ец -*ци* [阳]〈口〉同 катинàр

катапулт [阳] ❶(古代的)石弩,掷石器 ❷(飞机等的)弹射器,弹射座椅

катапултѝрам [未,完] 把(飞行器、机舱等)弹射出

катàр [无复,阳]〈医〉卡他,黏膜炎：～ в стомàха 胃卡他 бронхиàлен ～ 支气管卡他

Катар 卡塔尔(亚洲)

катàр|ец -*ци* [阳], **катàрка** [阴] 卡塔尔人

катàрск|и -*а* Катàр 和 катàрец 的形容词

катарàга [阴]〈方〉(可折叠移动的)梯子

катарàкт[1] [阳]〈书〉(河中陡石形成的)瀑布

катарàкт[2] [阳] 同 катарàкта

катарàкта [阴]〈医〉内障,白内障

катарàл|ен -*но* катàр 的形容词：～но възпалѐние на брòнхите 支气管卡他(支气管炎)

катарàма [阴](腰带或鞋子的)扣,带扣,扣环,紧环

кàтарзис [阳]〈书〉感情受悲剧艺术的作用而引起的净化(亚里士多德的学说)

катàри [复,阳]〈史〉纯洁派(11—13 世纪意、法、德等国流行的非天主教信徒,该教派是人民反封建制度的表现)

катастрòфа [阴] ❶惨祸,大灾难;遇险;惨剧,惨变：железопътна ～ 火车惨祸 семѐйна ～ 家庭惨剧 национàлна ～ 民族大灾难 Загѝнал при автомобѝлна ～. 他死于车祸。❷(结局前)悲惨的转折

катастрофàл|ен -*на* [形] 惨重的,奇灾大祸的;破灭性的;极危险的：～ни послѐдици 惨重的后果 ～но земетресѐние 毁灭性的地震 ～на полѝтика 极危险的政策 ～но спàдане на цѐните 物价急剧下降,大跌价 ～**но** [副] ～**ност** -носттà [阴]

катастрофѝра|м [未,完]〈罕〉❶(交通工具)失事,发生车祸,(车)遇险,翻车：Автомобѝлът ～. 汽车发生车祸。❷(在车祸时)遇难,死于交通事故：Катастрофѝрал със самолѐта и загѝнал. 他因飞机失事遇难了。

катафàлка [阴]〈书〉❶柩车,灵车 ❷灵柩台(放置棺材的高台)

категоризѝра|м [未,完] 把…分类,按类分：— **се** [被动] ～**не** [中]

категорѝч|ен -*на* [形] 断然的,坚决的：～ен òтговор 坚决的答复 ～на зàповед 坚决的命令 ～ен òтказ 坚决的拒绝 ～**но** [副] ～**ност** -носттà [阴]

категорѝческ|и -*а* [形]〈罕,旧〉同 категорѝчен ～**и** [副]

категòри|я [阴] ❶〈哲〉范畴：граматѝческа ～я 语法范畴 ～я врѐме 时间范畴 ～я кàчество 质量范畴 ❷种类,类别,等级：влàк първа ～я 头等火车 разделям се на трѝ ～и 分为三类(等)

катѐдра [阴] ❶讲台,讲坛：Учѝтелката слѐзе от ～та, разхò-

ди се между̀ чѝновете. 女教员走下讲台,在课桌间踱来踱去。❷〈转〉(大学)教研室,教研组: ~ по български език 保加利亚语教研室 Днѐс ~та ѝма заседа̀ние. 今天教研室开会。❸〈宗〉主教职务

катедра̀ла [阴]〈宗〉(主教做礼拜的)大教堂: Софѝйската ~ 索非亚大教堂

катедра̀л|ен -*на* катедра̀ла 的形容词: ~на чѐрква (主教作礼拜的)大教堂

катѐдрен -*а* катѐдра ②解的形容词: ~ пла̀н 教研组计划 ~ съвѐт 教研室会议

ка̀тер [阳] 快艇,汽艇: воѐнен ~ 军用快艇 па̀рен ~ 汽艇 торпѐден ~ 鱼雷快艇

катера̀ч [阳]〈运〉登山运动员

катѐрене 见 катѐря се

ка̀терица [阴] ❶松鼠(*Sciurus vulgaris*) ❷〈转〉爱蹦蹦跳跳的孩子

ка̀теричи -*а* ка̀терица ①解的形容词: ~а опа̀шка 松鼠的尾巴

ка̀теричин -*а* [形] 同 ка̀теричи: ~а ду̀пка 松鼠洞

катѐрко [阳]〈口〉爱蹦蹦跳跳的孩子

катерлѝв -*а* [形] ❶(指啄木鸟、松鼠等)在树上跳来跳去的 ❷(指人)喜欢爬树的

катѐр|я се -*иш се*, *катѐрѝх се* [未,中态] 向上爬,(费力地)上去,攀登,爬高: ~я се по дървѐта 爬树 ~я се по Вѝтоша 爬维托莎山 Шосѐто по̀чна да се ~и по стръмнина̀. 公路开始顺着陡坡往上延伸。

катѐт [阳]〈数〉(直角三角形的)直角边,股,勾

катѐт|ър -*ри* [阳]〈医〉导管,导尿管: От пѐт годѝни не мо̀же да пика̀е без ~ър. 五年来他不用导管便不能排尿。

катехѝзис [无复,阳]〈宗〉教义问答

катѝл [阳]〈口〉同 престъ̀пник (罪犯,犯人)

катѝл|ин -*и* [阳]〈口〉同 катѝл

катиля̀с|вам [未], **катиля̀сам** [完]〈口〉累垮,精疲力竭: ~вам за сън 困倦得不行 Катиля̀сал съм от ра̀бота. 我累垮了。

катина̀р [阳] 吊锁: То̀й по̀чна да заклю̀чва с по два̀ ~а магазѝна. 他开始用两把锁锁商店。

катио̀н [阳]〈化〉阳离子,正离子

Катманду̀ 加德满都(尼泊尔首都)

като̀¹ 和(简形) **кат** [前] ❶如,如同,像…一样: Веднъ̀га то̀й съглѐда, че нѐ надалѐко нѐщо ~ човѐк се мъ̀рдаше. 他立刻注意到不远处有一个像人似的东西在动。Тя̀ е ~ заспа̀ла. 她像睡着了似的。Тѐ ка̀заха, че очѝте ми билѝ ~ на ко̀тка. 他们说我的眼睛像猫的眼睛。Кафя̀вата ѝ коса̀, гъ̀ста и мѐка ~ копрѝна, се спу̀ща отза̀д на дъ̀лга плѝтка. 她那像丝一样又浓又软的褐色头发,梳成一条长辫子耷拉在身后。Я̀сно ~ бя̀л дѐн. 〈俗〉非常清楚。~ гръ̀м от я̀сно небѐ 如晴天霹雳 тѐжък ~ оло̀во 像铅一般重的 бя̀л ~ сня̀г 雪白的 Тъ̀мно ~ в ро̀г. 黑得伸手不见五指。Тѐзи мину̀ти му се сто̀риха дъ̀лги ~ вековѐ. 他觉得这几分钟时间就如同几个世纪那么长。Ра̀йка растѐше ~ цвѐте в градѝна. 赖卡有如花园里的花一样成长。Лѐля му Гѐна си го обѝчаше и го глѐдаше ~ ма̀йка. 他姨妈格娜喜欢他,像母亲一样待他。Дрѐха ~ та̀зи не бѝ могла̀ да се но̀си по̀вече. 像这样的衣服不能再穿了。То̀зи пла̀т за човѐк ~ мѐне е скъ̀п. 这种料子对我这样的人来说是太贵了。❷作为,以…资格: То̀й се явѝ ту̀к ~ апо̀стол. 他作为一个使徒来到了这里。Говоря ти ~ прия̀тел. 我是以朋友的身份跟你讲话的。То̀й, ~ до̀бър съсѐд, ѝдеше да поразгово̀ри и успоко̀й ба̀й Ма̀рка. 他作为一个好邻居来跟马尔科大叔谈谈,安慰安慰他。То̀й е извѐстен ~ до̀бър, о̀питен лѐкар. 他以一位有经验的良医而闻名。❸[用作语气](有时与 напрѝмер 连用)例如: Снабдѝха стопа̀нството с мно̀го но̀ви машѝни ~ напрѝмер: тра̀ктори, комба̀йни, редосея̀лки и др. 他们为农场提供了许多新机器,例如拖拉机、联合收割机、条播机等。◇ ~ **че**, ~ **че ли** (表示推测)似乎,好像: В тъмнина̀та ~ че се мя̀рна човѐшка фигу̀ра. 暗处好像有人影一闪。Като̀ че почу̀ка ня̀кой. 好像有人敲了一下门。Вън ~ че ли валѝ. 外边似乎在下雨。

като̀² 和(简形) **кат** [连] ❶表示方式 1.指明主句中动作以某种方式进行: Правѝтелството ръково̀ди държа̀вното управлѐние, ~ обединя̀ва и съгласу̀ва ра̀ботата на отдѐлните министѐрства. 政府通过联合与协调各部的工作来掌管国家。2.用来强调同时发生的动作: Ко̀й си тѝ? — попѝта то̀й, ~ отдръ̀пна пистолѐта си. "你是谁?"他问道,同时拔出手枪来。❷表示时间 1.(用来指明同时发生的动作)当…的时候: О̀ще ~ се ка̀чваше по стъ̀лбите, тя̀ зачу̀ раздира̀телните вѝкове на Юрда̀н. 她在上楼梯时便听见尤尔丹的大声喊叫。2.(用来指明连续发生的动作)在…之后,随即: И, ~ му хвъ̀рли та̀м ня̀колко гро̀ша, Огня̀нов я̀хна ко̀ня и продължѝ пъ̀тя си. 奥格尼扬诺夫扔给他几个钱就骑上马继续赶路。3.〈口〉用来强调从句中的动作,有时也用于列举连续的动作: Всѝчкият му живо̀т е у та̀я пу̀ста гъду̀лка! Като̀ я пѝпне в ръка̀, ~ заигра̀ят оня̀ пръ̀сти, ~ трѐпне лъ̀кът … Не свѝри пу̀стата му гъду̀лка, амѝ гово̀ри. 他的整个一生全用在那把该死的古丝理琴上了!那琴一到他手里,手指一拨弄,弓子一振…那该死的古丝理琴不是在演奏,简直是在说话。4.(当主句的动作是从句动作的结果时,表示连续的动作):当…时,一…,就…: Като̀ чу̀ гласа̀ му, момѝчето се объ̀рна. 姑娘一听到他的声音,就转过身来。5.(表示某种条件、假设)假设,如果: Като̀ ка̀жеш ѝстината, ще напра̀виш добро̀ на сѐбе си и на баща̀ си. 假如你讲真话,无论对你自己还是对你父亲都是好事。❸(表示主句中动作的原因)既然: Дърво̀ за красота̀, ама̀ ~ му прѐчи, ще го отсека̀. 栽树是为了好看,既然碍他事,我就把它砍掉。❹表示对前一句的补充和进一步说明: На това̀ мя̀сто се събѝрат на игрѝ, отбра̀ни хвъ̀ркати песнопо̀йци от съсѐдната гора̀ всѐки дѐн, ~ по̀чнеш от апрѝл, та ча̀к до кра̀я на а̀вгуст. 附近林子里的会飞的名歌手们每天都聚集在这里嬉戏,从四月开始一直持续到八月末。◇ ~ **да**, ~ **е**, ~ **че ли** [复合连词](引出表示比较的从句)好像: Я̀доса се на тръ̀ните, ~ да бя̀ха жѝви хо̀ра и ги зарѝта с кра̀к. 他对这些荆棘感到恼火,好像它们是些活人,他用脚踢它们。То̀й се озъ̀рна па̀к, ~ че дѝреше да се поту̀ли ня̀къде. 他又四下望了望,像是在找个什么地方躲起来。Войнѝкът отвъ̀рна ба̀вно, ~ че ли предъ̀вкваше ду̀мите си. 战士慢吞吞地回答,好像在反复咀嚼自己的话。**след** ~ [复合连词] 在…以后: И то̀я пъ̀т вля̀зъл в ста̀ята ма̀лко след ~ отѝшъл Ха̀нс. 他这一次也是在汉斯出去不久之后到房间里来的。**тъй** ~ [复合连词] 因为: Тръ̀гваме на за̀ход-слъ̀нце, тъй ~ дъ̀лгия пъ̀т тря̀бваше да мѝнем през нощта̀. 日落的时候我们就动身,因为夜里要走很长的路。**що̀м** ~ [复合连词] 1.(表示时间)刚…,一…: Що̀м ~ съмна, тѐ тръ̀гнаха. 天一亮他们就出发了。2.〈口〉(表示原因)既然: Що̀м ~ е недово̀лен, по̀-добрѐ е да не ѝдва.

他既然不满意,那就最好别来。

катòд [无复,阳]〈理〉阴极,负极(与 анòд (阳极)相对)

катòд|ен *-на* катòд 的形容词: ~ни лъчѝ 阴极射线 ~на лàмпа 阴极射线管

католѝ|к *-ци* [阳], **католѝчка** [阴] 天主教徒

католицѝз|ъм *-мът*, *-ма* [无复,阳] ❶天主教 ❷天主教义

католѝческ|и *-а* католѝк 和 католицѝзъм 的形容词: ~а цъ̀рква 天主教堂 ~о вероизповедàние 天主教(信仰)

католѝчество [无复,中] 同 католицѝзъм

католѝшк|и *-а* [形] 同 католѝчески

катòрга [阴] 苦役刑,苦役;服苦役的地点: осъ̀ден на дèсет годѝни ~ 被判处十年苦役 изпрàтен на ~ в Сибѝр 被送往西伯利亚服苦役 Товà не è живòт, а ~. 这不是生活,而是苦役。

катòржен *-на* катòрга 的形容词: ~ен затвòр 苦役刑,劳动教养 ~ни услòвия 极其艰苦的条件 ~на рàбота 苦役般的工作

катòржни|к *-ци* [阳], **катòржница** [阴] (因刑事案件)罚作苦工的人,被罚苦役者,苦役犯人

катòржническ|и *-а* катòржник 的形容词

катòржничество [无复,中] 服苦役时期,服苦役

катрàн [无复,阳] ❶松焦油,柏油,煤焦油: чèрен катò ~ 漆黑的 Скъ̀рца катò колà без ~. 〈俗〉像没有上油的车一样吱吱吱吱响。❷〈民〉同 пъ̀къл (地狱)

катранджѝйница [阴] 提炼焦油的作坊

катранджѝйск|и *-а* катранджѝя 的形容词

катранджѝ|я *-ята*, *-и* [阳] 提炼(或出售)焦油的人

катрàнев *-а* [形]〈罕〉同 катрàнен

катрàнен *-а* [形] ❶焦油的: ~а миризмà 焦油味 ~о бъ̀ре 焦油桶 ❷含焦油的: ~ сапу̀н 含焦油的肥皂

катранѝв *-а* [形] 溅上焦油的,被焦油弄污的

катранѝ|к *-ци* [阳] ❶挂在马车上的焦油壶 ❷〈转〉盲从者,受人怂恿者 ❸〈转,方〉不中用的人;蠢货

катранѝка [阴] 野洋蒿(*Artemisia camphorata*)

катранѝца [阴] 同 катранѝк ①解

катранлѝв *-а* [形] 含焦油的: ~ сапу̀н 含焦油的肥皂

катранòсвам [未], **катранòсам** [完]〈方〉溅上焦油

катрàч [阳]〈方〉(支在火塘上放锅烧水煮饭用的)叉形支架

катрèн [阳]〈文学〉四行诗

кàтр|я *-иш*, *-их* [未]〈方〉推,挪动,动;搅扰: Не ~й детèто, че спѝ. 别动孩子,他正在睡觉。

кату̀н [阳], **кату̀на** [阴] ❶吉卜赛人的帐篷 ❷[集] 住帐篷的吉卜赛人

катунàр [阳], **катунàрка** [阴] 住帐篷的吉卜赛人: цѝгани ~и 住帐篷的吉卜赛人

катунàрск|и *-а* катунàр 的形容词: ~и живòт 吉卜赛人的(流浪)生活 ~и стàн 吉卜赛人宿营地

кату̀н|ин *-и* [阳], **кату̀нка** [阴]〈方〉同 катунàр

кату̀р|вам [未], **кату̀рна** *-неш*, *кату̀рнах*, 过被形动 *-нат* [完]〈口〉弄倒,弄翻: Опѝтахме се едѝн по едѝн, амà нѝкой не можà да ~не кàмъка. 我们一个接一个都试过了,谁也没能搬动这块石头。И мàлкият кàмък мòже да ~не колàта. 〈俗〉一块小石头也能把车弄翻(喻不可忽略小事)。— **се** [被动] ~**ване** [中]

кату̀р|вам се [未], **кату̀рна се** *-неш се*, *кату̀рнах се* [完] [中态] 翻倒,颠覆,跌倒,倒下: Тòй удàри с деснѝцата си по мàсата и прàзната чàша подскòчи и се ~на на пòда. 他用右手往桌上一拍,一个空杯子跳了起来,掉在地上。~**ване** [中]

кату̀р|ям [未], **кату̀ря** *-иш*, *кату̀рих* [完] 同 кату̀рвам — **се** [被动]

кату̀р|ям се [未], **кату̀ря се** *-иш се*, *кату̀рих се* [完] [中态] 同 кату̀рвам се

катъ̀|к *-ци* [阳]〈方〉❶(保存很长时间的)羊奶酪 ❷就面包吃的东西(奶酪、牛奶、咸肥肉、葱头等)

катъ̀р [阳] (母马和公驴生的)骡子

катъ̀рк|и [复,单 *-а*,阴]〈方〉同 пу̀канки (爆玉米花)

катъ̀рск|и *-а* катъ̀р 的形容词

катю̀ша [阴] "喀秋莎"火箭炮

каубò|й *-и* [阳] (美国西部的)牛仔

кàуза [阴]〈书〉同 дèло (事业): национàлна ~ 民族事业 бòря се за свòята ~ 为自己的事业而斗争

каузàл|ен *-на* [形] 同 причѝнен (原因的,因果的): ~на връ̀зка 因果关系

каузàлност *-тà* [阴] 同 причѝнност (因果关系,因果性)

кау̀|к *-ци* [阳]〈旧〉(土耳其人戴的旧式)尖顶帽

кау̀н [阳]〈方〉同 пъ̀пеш (蜜瓜,香瓜)

кау̀рин [阳]〈旧〉同 гяу̀рин (伊斯兰教所称的异教徒)

кàустик [不变] **сòда** ~ (用于制肥皂等的)苛性钠,烧碱,火碱

кàучук [阳] 树胶;橡胶: сурòв ~ 生橡胶 натурàлен ~ 天然橡胶 синтетѝчен ~ 合成橡胶,人造橡胶

каучу̀ков *-а* кàучук 的形容词: ~о дървò 橡胶树 ~а промѝшленост 橡胶工业 ~и ръкавѝци 橡胶手套 ~и издèлия 橡胶制品 ~а тòпка 橡皮球

каучуконòс|ен *-на* [形] (指某些植物)含橡胶的

кау̀ш [阳]〈旧〉同 килѝя

кафè *-тà* [中] ❶[只单] 咖啡豆(*Coffea arabica*): ~ мòка 上等(阿拉伯)咖啡 ❷[只单] (炒过磨细的)咖啡(粉): чѝсто ~ 纯咖啡 млянò ~ 磨细的咖啡粉 ❸(煮好的)咖啡饮料,咖啡: пѝя ~ 喝咖啡 ту̀рско ~ 土耳其咖啡 горчѝво ~ 苦咖啡 поръ̀чвам двè ~та 要两杯咖啡 ❹(卖咖啡和茶等的)咖啡馆 ◇ **глèдам (врачу̀вам) на** ~ 用咖啡残渣占卜 **нèс** ~ (**нескафè**) 速溶咖啡 **швàрц** ~ (用粗咖啡粉煮成的)黑咖啡 ~**-експрèсо** (用蒸汽加压煮出的)蒸汽咖啡

кафевàрка [阴] 煮咖啡的壶

кафеджѝйск|и *-а* кафеджѝя 的形容词: ~и рабòтник 咖啡馆服务员 ~и прѝбори 咖啡具

кафеджѝ|я *-ята*, *-и* [阳], **кафеджѝйка** [阴] ❶咖啡馆老板 ❷咖啡馆服务员,煮(或卖)咖啡者 ❸爱喝咖啡的人: Тòй е голя̀м ~я. 他非常爱喝咖啡。

кафеджѝйств|о *-а* [中] 咖啡业

кафè|ен *-йна* кафè 的形容词: ~ен магазѝн 咖啡商店 ~йни плантàции 咖啡种植园

кафèз [阳] ❶鸟(或兽)笼子: канàрче в ~ 笼子里的金丝鸟 ❷(装运水果或蔬菜用的)木条箱: едѝн ~ чу̀шки 一木箱青椒 ❸〈旧〉窗栅,窗格子

кафеѝн [阳] 同 кофеѝн

кафèн[1] *-а* [形] 咖啡的,喝咖啡用的: ~а чàша 咖啡杯 ~ сервѝз 一套咖啡具

кафèн[2] *-а* [形] 同 кафя̀в: ~а шàпка 咖啡色帽子

кафенѐ -*та* [中] 咖啡馆：задимèни ～та 烟雾腾腾的咖啡馆
кафенѝче -*та* [中] 金属制的长把(150—300 毫升)咖啡小锅
кафенѝков -*а* [形] 咖啡色的
кафѐ-сладкàрница[阴] 咖啡点心店
кафѐ-шантàн [阳]〈旧〉(带歌舞表演的)咖啡馆
кàф-кибрѝт [阳]〈旧〉(多指吸烟用的)引火纸片
кафтàн [阳] (一些近东国家人们穿的)男长衣,长上衣
кафтанджѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈旧〉卖衣料的商人,布商
кафя̀в -*а* [形] 咖啡色的,褐色的：～и кàменни въглища 褐煤
кàхла [阴] 瓷砖
кàхлен -*а* [形] 瓷砖砌的：～а пèчка 瓷砖砌的炉子
кахъ̀р [阳]〈口〉忧虑,不安,悲伤 ◇ **бèли ～и**〈口〉(不值得操心的)小事 **Не берѝ ～.** 不用忧虑;不用发愁。
кахъ̀р|ен -*на* [形] 忧虑的,忧愁的,悲伤的,痛苦的,烦恼的：～ни очѝ 一双充满悲伤的眼睛 **～но** [副]
кахъря̀|я се -*ùш се*, -*ùх се* [未,中]〈口〉发愁,难过,不安：Щò се ～йш, бѐ чèдо, и твòят късмèт ще излèзе. 你愁什么,孩子,你的运气也会到来的。
кàца [阴] (腌菜用的)木桶：～ сѝрене 一桶奶酪 ～ (със) зèле 一桶圆白菜
кацавѐйка [阴]〈方〉(带袖的齐腰)短外衣
кàца|м [未] 落下来,降下来：Вràните ～т по дървèтата. 乌鸦落在树上。Мухàта ～ и на ро̀за и на лайнò. 苍蝇既落在玫瑰上,也落在牛粪上。**～не** [中]
кацамŷн|ин -*и* [阳], **кацамŷнка** [阴]〈方〉同 цѝнцарин (秦察尔人)
кацàр -*ят*, -*я* [阳] 做(或卖)木桶的人
кацàрка [阴] 做(或卖)木桶者的妻子
кацàрница [阴] 木桶作坊
кацàрск|и -*а* кацàр 的形容词：～и занаят 做木桶的手艺 ～а работѝлница 木桶作坊
кацàрство [无复,中] 木桶业,木桶生意：занимàвам се с ～ 做木桶生意
кàц|вам [未], **кàцна** -*неш*, -*нах* [完] ❶ кàцам 的一次或连续几次的动作：Самолèтът ～ва на летѝщето. 飞机降落在机场上。Еднà мухà ～на на носà му. 一只苍蝇落在他鼻子上。❷〈转〉居于高处,坐落在高处：На дрŷгия бря̀г, пò-стръмен и скалѝст, бя̀ха ～нали сàмо ня̀колко къщи. 在对面较陡的岩岸上只有几幢房子。**～ване** [中]
качà 见 кàчвам
качà се 见 кàчвам се
качàк [阳]〈旧〉❶同 беглèц (逃离职务(岗位)者) ❷同 контрабàнда：～ тютю̀н 走私烟草
качамà|к -*ци* [阳] 玉米面粥,玉米面糊：Я̀дохме горèщ ～к. 我们喝了热玉米面粥。◇ **Ò̀ще мнòго ～ци ѝма да ядèш.** 你还非常年轻,没有经验。
качамàчен -*а* качамàк 的形容词
качамà̀лка [阴] ❶〈民〉搅和玉米面粥用的木棍：Не облѝзвай ～та, че ще валѝ дъжд на свàтбата ти. 别舔搅玉米粥的木棍,要不你结婚那天就会下雨(一种迷信说法)。❷〈方〉(双马车上拴单辕杆的)木棍 ❸〈方〉马尾下边(用于固定马鞍)的木棍
кàч|вам [未], **качà** -*ùш*, -*ùх* [完] ❶把…抬高,举起(与свàлям(放下)相对)：～вам на тавàна 举到天棚上 ～вам керемѝди на пòкрива 把瓦提上房顶 ❷把(人或物)放到高处：Тòй ～й детèто на стòла. 他把孩子抱到椅子上。❸把…装到车(或船)上：～вам товàр на влàк (параход) 把货装上火车(船) ❹〈转,口〉提高(价格)：Качѝли мнòго ценѝте на пазàра. 他们把市场的物价提高了很多。
кàч|вам се [未], **качà се** -*ùш се*, -*ùх се* [完] [中态] ❶往上去,往上爬,登高：～вам се на четвъ̀ртия етàж 爬上四层楼 ～вам се на Вѝтоша 登维托莎山 ～вам се на дървò 爬树,上树 ～вам се на престòла 登上王位 ❷(道路)往高处去,爬坡,升高：Пътèката се ～ва на могѝлата. 小路通向山岗。Термомèтърът се ～ва. 体温计度数升高。❸乘上(车),坐上(车)：～вам се на лòдка 坐上船 ～вам се на влàк 上火车 Не успя̀х да се ～à в (на) трамвàя. 我没能登上电车。❹骑上(牲口)：～вам се на кòня 骑上马 Ò̀ще на кòн не сѐ ～ѝл, кракà замàхал. 〈俗〉还没骑上马就晃悠起腿来了。❺(价格)涨：Ценѝте се ～ват. 物价在上涨。◇ **～вам се ня̀кому на главàта** 〈口〉骑在某人脖子上
качѐ -*та* [中] 小木桶：～ (с) турщѝя 一小桶泡菜 ～ (със) сѝрене 一小桶奶酪
кàчествен -*а* [形] ❶质方面的;定性的,性质的;质量的：～и рàзлики 质的差异 ～и промèни 质的变化 ～ анàлиз 定性分析 ～ контрòл 质量检查 ～и нòрми 质量标准 ～и показàтели 质量指标 ❷优质的,上等的,优等的：～о произвòдство 高质量的生产 ～и издèлия 优质产品 ～и хранѝ 上等粮食 ～а сеѝтба 高质量的播种 ◇ **～и прилагàтелни** 性质形容词 **～о** [副]：～о разлѝчни изменèния 性质不同的变化
кàчественни|к -*ци* [阳] 生产优质产品的人
кàчественост -*тà* [阴] 高质,优质
кàчеств|о -*а* [中] ❶ [只单]〈哲〉质,质量;性质,特性：преминàване на колѝчеството в ～о 从量到质的转变 Дѝвите цветя̀ ѝмат еднѝ ～а, градѝнските — дрŷги. 野花有一些特性,而家花则有另一些特性。❷ [常复] 品质,质地,特性：цèнни ～а 宝贵的品质 морàлни ～а 道德品质 лѝчни ～а 个人品质 Изтъ̀кнати бя̀ха положѝтелните и отрицàтелните ～а на ромàна. 指出了小说的优缺点。❸ [只单] 品质,质地,质量;成绩：брашнò пъ̀рво ～о 一级面粉 цигàри трèто ～о 三级香烟 борбà за висòко ～о на продŷкцията 为产品的高质量而斗争 ◇ **в ～ото (си) на**〈书〉以…的资格,作为…：говòря в ～ото си на нарòден избрàник 以人民代表的资格讲话
качŷл [阳] ❶(鸟头上的一束蓬起的羽毛)冠毛：птѝчка с ～ на главàта 有冠毛的小鸟 ❷〈罕〉同 качŷлка ❸(公鸡、蛇等头上突起的)冠子
качулàт -*а* [形] (指鸟)长冠毛的;长冠的：～а кокòшка 长冠毛的母鸡,风头鸡 ◇ **～а змия̀** 蝰,蝮蛇
качŷлест -*а* [形]〈罕〉同 качулàт：～а птѝчка 长冠毛的小鸟,凤头小鸟
качŷлк|а [阴] ❶(一种用布和皮子等做的尖顶防雨或御寒的)风雨帽,尖顶风帽：～а за дъжд 尖顶雨帽 слàгам ～а на главàта 把风雨帽戴到头上 На главàта им ѝмаше ～и, вя̀тъ̀рът развя̀ваше полѝте на ямурлŷците им. 他们的头上戴着风雨帽,风吹动着他们斗篷的下摆。❷(鸟头上长的)冠毛：Чучулѝгата ѝма ～а на главàта. 云雀头上长着冠毛。◇ **След дъжд ～а.** 雨后送伞;马后炮。
качŷн [阳] 和 **качŷнка** [阴]〈方〉同 минзухàр (秋水仙花)
качŷр|вам [未], **качŷрна** -*неш*, -*нах* [完] 同 катŷрвам
кàша [阴] ❶粥,稀饭;粥状物,糊：гъ̀ста (ря̀дка) ～ 稠(稀)

粥 варя̀ ～ 煮粥 Акò ти се свя̀ди мàслото, не стàва слàдка ～. 〈俗〉舍不得黄油，做不成好粥。Я̀годите са презрѐли и ще стàнат на ～. 草莓熟透了，快要烂了。❷(制酒用的捣碎并加过热的)水果糊，果浆：слѝвова ～ (酿酒用的)李子糊 ❸〈口〉泥泞，稀泥：Ця̀ла ～ е навъ̀н. 外面到处是泥泞。гàзя в ～та на ỳлицата 在街上趟着稀泥走 ❹〈转〉乱七八糟，一团糟：В главàта ми е ця̀ла ～. 我脑子里乱七八糟。Рàботата стàна еднà ～. 这件事变得一团糟。◇ **забъ̀ркваm ～** 〈口，不赞〉弄得乱七八糟，搞得一团糟 **Парен ～ дỳха.** 挨过烫的人见到粥就吹。

кашà [阴] 卡沙呢(一种做大衣用的毛料)

кàшав *-а* [形] 粥一样的，糊状的：～а пòчва 泥浆状的土壤

кашавàр *-ят, -я* [阳]〈旧〉(部队或工厂中的)炊事员，伙夫

кашалòт [阳]〈动〉抹香鲸(*Physeter catodon*)

кашèр[1] [阳]〈宗〉卡谢尔(一种允许笃信犹太教的人吃的食品)

кашèр[2] [阳]〈旧〉同 кашкавàл

кашерджѝ|я *-ята, -и* [阳]〈旧〉同 кашкавалджѝя

кашѝрам [未，完] ❶(玩扑克牌时为掩护手中的牌)故意少换(牌) ❷(为防止弯曲)在背面贴上硬纸板

кàшкав *-а* [形] 几乎像粥一样的，糊状的：～ хля̀б (未烤熟的)粘面包 **～ост** *-осттà* [阴]

кашкавàл [阳] 干酪

кашкавалджѝйск|и *-а* кашкавàл 和 кашкавалджѝя 的形容词

кашкавалджѝ|я *-ята, -и* [阳] 做干酪的人

кашкавàл|ен *-на* кашкавàл 的形容词

кàшкам [未] 把(某物)捣成粥状

кàшлен|е *-ия* [中] 同 кàшляне

кàшлица [阴] 咳嗽：сỳха ～ 干咳 стрàдам от ～ 患咳嗽病 ◇ **магàрешка ～** 百日咳

кàшличав *-а* [形]〈口〉患咳嗽病的，咳嗽的：～о детè 患咳嗽病的孩子

кашлю̀кам [未]〈口〉间或咳嗽几声

кàшл|я *-еш, кàшлях* [未] 同 кàшлям

кàшлям|м *-ш, кàшлях* [未] 患咳嗽病，咳嗽，偶尔咳嗽：сѝлно ～м 咳嗽得厉害 ～м до задушàване 咳得喘不过气来 Настѝнал е и ～. 他冻着了，咳嗽。◇ **～м кръ̀в** 咯血 **～не** [中]

кашмèр [阳]〈旧〉同 прѝсмех (嘲笑)：Стàнахме за ～. 我们成了笑柄。

кашмѝр [阳] 开司米(一种柔软细薄的纯毛料)，羊绒

Кашмѝр 克什米尔(亚洲)

кашòн [阳] 硬纸板箱(盒)

кайòт|а [阴] 舱，船舱，机舱：Моря̀ците вечѐряха и вля̀зоха в ～ите си. 水手吃了晚饭就回自己舱里去了。

кая̀|к *-ци* [阳] 皮艇

кая̀кар [阳] 皮艇运动员

кà|я се *-еш се, кàях се* [未，中态] ❶后悔：Ще се ～еш, но ще бъ̀де къ̀сно. 你会后悔的，不过那时就晚了。Ня̀ма каквò да се ～я. 我没有什么可后悔的。❷〈宗〉忏悔；悔过 **～ене** [中]

каяфèт [阳]〈口，谑〉(人的)外表，样子：Не смѐя да изля̀за в тòя жàлък ～ на ỳлицата. 这么寒酸的样子，我都不敢到街上去。

КБЕ [缩] Крàтка бъ̀лгарска енциклопѐдия 简明保加利亚百科全书

КБЖ [кà-бе-жè] [缩] Комитѐт за бъ̀лгарските женѝ 保加利亚妇女委员会

КВ [缩]〈无线电〉къ̀си вълнѝ 短波

кв. [缩] квадрàтен 平方的：～ мѐтър 平方米

квадрàнт [阳] ❶〈数〉象限，四分之一圆 ❷〈技〉象限仪 ❸〈军〉(枪的)瞄准器

квадрàт [阳] ❶〈数〉正方形，方 ❷方形，正方形，方格：плàт на ～и 方格布 разря̀звам нѐщо на ～и 把某物剪成方块 ❸〈数〉平方，自乘：Трѝ на ～ е дѐвет. 3 的平方是 9。❹〈印〉铅字间填充物，空铅 ◇ **повдѝгам на ～** 〈数〉平方，自乘

квадрàт|ен *-на* [形] ❶正方形的：～ен двòр 正方形的院子 ❷平方的，自乘的：～но уравнѐние 二次方程式 кòрен ～ен 平方根 ◇ **～ен мѐтър (сантимѐтър, киломѐтър)** 平方米(平方厘米，平方公里)

квадратỳра [阴]〈数〉(平方)面积：Квадратỳрата на двòра е трѝста мѐтра. 院子的面积是 300 平方米。◇ **～та на кръгà** 1.〈数〉化圆为方(不可解的算题) 2.〈转〉无法解决的问题

квадрàтче *-та* [中] квадрàт 的指小：рòкля на ～та 小方格连衣裙 шахмàтни ～та (国际象棋)棋盘的小格

квадрилиòн [阳] (俄、美、法)一千万亿(10^{15})；(英、德)百万的四次方(10^{24})

квадрофонѝч|ен *-на* [形] 四声道的，立体声的 ◇ **～ен грамофòн** 立体声电唱机 **～на урѐдба** 立体声录音设备

квàзи- [复合词第一部]〈书〉表示"假的"、"伪的"、"冒牌的"、"准的"之意，例如 квазидемокрàция (假民主)

квàк|ам [未]，**квàкна** *-неш, -нах* [完] (青蛙、鸭子等)呱呱叫：Жàбите ～ат. 青蛙呱呱叫着。**～ане** [中]

квàкер [阳] 公谊会教徒，贵格会教徒，教友派教友(基督教新宗派之一，主要分布于英、美等国)

квалификациòн|ен *-на* квалификàция 的形容词：～ни кỳрсове 提高技能的(进修的)训练班，培训班

квалификàция [无复，阴] ❶鉴定，审定(技能、资格) ❷技能等级，熟练程度，业务水平：електротехнѝк с висòка ～ 有高等技能的电气技师 повишàвам ～та си 提高自己的熟练程度(业务水平)

квалифицѝра|м [未，完] ❶评定，品评，认定，认为…是…：Кàк ще ～те подòбна постъ̀пка? 你们如何评价类似的行为? ❷鉴定，审定(技能、资格) ❸提高(某人的)技能，提高(某人的)熟练程度：Òпитът ～ рабòтника. 经验能提高工人的熟练程度。**～не** [中]

квалифицѝра|м се [未，完，中态] 提高技能，得到技能，提高熟练程度(业务水平)：Мòже ня̀кой да ѝма вѝсше образовàние, дòри ня̀колко специàлности мòже да е завъ̀ршил, но тòй тря̀бва да се ỳчи постоя̀нно, да растè, да се ～. 也许有人受过高等教育，甚至可能学过几种专业，但他还要经常学习，不断成长，不断提高业务水平。**～не** [中]

квалифицѝран *-а* ❶ квалифицѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 1.具备高等技能的，业务熟练的：～ рабòтник 熟练工人 2.需要专门训练的，需要专门技能的：～ трỳд 需要专门技能的劳动

квàнт [阳]〈理〉量子

квантитатѝв|ен *-на* [形]〈罕〉量的，数量上的：～ен анàлиз 定量分析

квантитѐт [无复,阳]〈语言〉(元音的)长短,长度,音量

квàнтов -*а* [形] 量子的: ~а хѝмия 量子化学

квàрта [阴] ❶〈乐〉四度音 ❷(扑克牌的)四张同花顺(如红桃 7、8、9、10) ❸夸(夸脱,容量单位,一加仑的四分之一) ❹〈书〉同 четвъртѝнка (四分之一)

квартàл [阳] ❶(四面街道之间的)街(坊)区: В нàшия ~ нѝма аптѐка. 我们的街区里没有药房。❷〈扩〉(常指市郊的)一部分街道,区,住宅区: индустриàлни ~и 工业区 Квартàл „Хрѝсто Смѝрненски" 赫里斯托·斯米尔宁斯基住宅区

квартàл|ен -*на* квартàл 的形容词: ~но събрàние 街区大会 ~на бàня 街区浴池 ~на организàция 街道组织 ~но кѝно 街区(住宅区)电影院

квàртер [阳] 夸特(英美制容量单位,等于 290.9 升;英国和美国的重量单位,等于 12.7 公斤)

квартерòн [阳],**квартерòнка** [阴] 四分之一的混血儿(白人与黑白混血儿所生的混血儿)

квартѐт [阳]〈乐〉❶四部合奏曲;四部合唱曲: вокàлен ~ 四部合唱曲 стрỳнен ~ 弦乐四重奏曲 ❷四重唱;四重奏: Тòй учàствува в ~. 他参加四重唱(四重奏)。бъ̀лгарски стрỳнен ~ 保加利亚弦乐四重奏小组

квартѝра [阴] ❶住所,住宅,临时租借的房子或寓所: сменѝвам ~та си 更换住所 дàвам му ~ 给他房子住 Къдѐ си на ~? 你住在什么地方? Настанѝвам се на ~ у нѐго. 我住在他家里。❷[常复]〈军〉宿营地,驻扎地: зѝмна ~ 冬季驻扎地 Пòлкът е на ~ в нѝколко селà. 团队驻扎在几个村子里。◇ **глàвна** ~〈军,旧〉大本营

квартирàнт [阳],**квартирàнтка** [阴] 房客,(住所的)租户

квартиѐр [阳]〈军〉(被事先派出的安排部队住处的)设营员

квартирàнтск|и -*а* квартирàнт 的形容词

квартѝр|ен -*на* квартѝра 的形容词: ~на крѝза 住房危机 ~ен въпрòс 住房问题

квартирỳва|м [未] ❶居住,寓居,租用住所: Тỳк ~т нѝколко семѐйства. 这里居住着几户人家。Тѐ ~т у роднѝни. 他们住在亲戚家里。❷(常指部队)宿营,驻扎: Пòлкът ~ в сѐлото. 团队在村里宿营。~**не** [中]

квàрто [中](整张纸的)四开;四开本的书

кварц -*ове* [阳]〈矿〉石英: кристàл от ~ 水晶 млѐчен ~ 乳白石英 опỳшен ~ 烟晶

квàрцов -*а* кварц 的形容词: ~и скалѝ 石英岩 ~о стъклò 石英玻璃 ~ пѐсък 石英砂 ~а лàмпа〈医〉石英灯 ~ часòвник 石英(晶体)钟(表)

квàр|я -*иш*, -*их* [未] 同 поврѐждам (弄坏,毁坏)

квас[1] [无复,阳] ❶酵母;曲: За приготвянето на хлѐба се изпòлзува хмѐлова мàя и кѝсел ~. 做面包需要忽布酵母和酸曲。❷(发面时用的)面肥

квас[2] [无复,阳] 克瓦斯(一种用面包或水果发酵制成的清凉饮料)

квàс|ен[1] -*на* квас[1] 的形容词: ~ни гъ̀бички 酵母菌

квàсен[2] -*а* ❶ квàся 的过被形动 ❷[用作形] 发酵的,酸的: ~о млѐко 发过酵的奶,酸奶

квàсене 见 квàся[1] 和 квàся[2]

кваснѝ|к -*ци* [阳] 加酵母制作的面包,酸面包

квàс|я[1] -*иш*, *квàсих* [未] 同 мòкря (弄湿): ~я си ръцѐте 把两只手弄湿 — **се** [反身,被动] ~**ене** [中]

квàс|я[2] -*иш*, *квàсих* [未] 使发酵,使发酸: ~я млѐко 使牛奶发酸,制酸奶 ~**ене** [中]

квàтернер [阳]〈地质〉第四纪

квàч|а -*иш*, *квàчих* [未](母鸡在开始孵蛋之前)作咕哒声,咕哒叫

квàчка [阴] ❶孵蛋的母鸡,孵出雏的母鸡: Еднà ~ в двà пòлога не мъ̀ти.〈俗〉一只母鸡不在两个窝里孵蛋(一心不能二用)。❷同 плеѝда (昴(宿)星团)

Квѐбек 见 Кебѐк

квѐстор [阳] ❶〈旧〉(大学中的)财务主任 ❷(某些西欧国家国会中的)总务,司库

квѐсторск|и -*а* квѐстор 的形容词

квестỳра [阴](大学中的)财务主任职务;财务主任办公室

кви [感](常重叠) **кви-кви** 哼哼,哼哧(模拟猪的叫声)

квик [感] 同 кви

квѝк|вам [未],**квѝкна** -*неш*, -*нах* [完](猪)叫

квѝнта [阴] ❶〈乐〉五度,五度音 ❷(扑克牌的)五张同花顺(如梅花 8、9、10、杰克、皇后)

квинтàл [阳] 公担(重量单位,100 千克)

квѝнтесѐнция [阴] 精髓,精华,实质;基本要素: Квѝнтесѐнцията на марксѝзма е диалѐктиката. 马克思主义的精髓是辩证法。

квинтѐт [阳]〈乐〉❶五重唱曲;五重奏曲: стрỳнен ~ 弦乐五重奏曲 ❷五重唱(五重奏)演出组

квит [副] **квѝт съм (сме) с нѝкого**〈口〉与某人账目两清,清账了,偿清了,谁也不欠谁了: Сегà сме ~. 现在咱们账目两清了。С нѐго вѐче съм ~. 我跟他算清了账。

квитанциòн|ен -*на* квитàнция 的形容词: ~на кнѝга 收据簿

квитàнция [阴] 收据,收条,领物证: издàвам ~ за нѐщо 开…的收据 ◇ **отрѐзвам ~та нѝкому** 回绝(拒绝)了某人,不满足某人的愿望

квитòс|вам се [未],**квитòсам се** [完] [中态](以某种方式与某人)清账,账目两清,算清了账目: Ще дòйде врѐме да се ~ам и с нѐго. 跟他算账的时候也会到来的。

квич|à -*ѝш*, -*àх* [未](猪、狗等饥饿或受惊时)发出尖叫声 ~**ѐне** [中]

квòрум [无复,阳](开会的)法定人数: Събрàнието нѝма ~. 会议不足法定人数。Събрàнието се отлàга порадѝ лѝпса на ~. 会议因为不足法定人数而推迟。

квòта [阴] 限额,定额: експòртна ~ 出口限额

квт [缩]〈理〉киловàт 千瓦,瓩

квтч [缩]〈理〉киловàтчас 千瓦小时,瓩时

кг [缩] килогрàм 千克,公斤

КДНК [кà-де-ен-кà] [缩] Комитѐт за държàвен и нарòден контрòл 国家和人民监察委员会

КДС [кà-де-сѐ] [阳,(口)中,缩] Комитѐт за държàвна сигурнòст 国家安全委员会

кебàп [阳] 小肉块;用小肉块做的菜: тàс ~ 焖肉块 шѝш ~ 烤肉串 вѝнен ~ 酒焖肉块

кебàпче -*та* [中](长圆形)烤肉丸子

кебапчѝйница [阴] 卖烤肉丸的餐馆

кебапчѝйск|и -*а* кебапчѝя 和 кебапчѝйница 的形容词: ~а скàра 烤肉丸子的铁架子

кебапчѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 做(或卖)烤肉丸的人

кѐбе -*та* [中] ❶〈方〉粗毛毯 ❷粗毛料斗篷(披肩)

Кебѐк ❶魁北克(加拿大省名) ❷魁北克(加拿大港市, Куебѐк, Квебѐк)

кѐв|ци [复,单 -*ец*]〈方〉把 ще 读成 ке 的人

кѐгел [阳] ❶〈印〉点(活字大小单位) ❷同 кѐгла

кѐгелбан [无复,阳] ❶保龄球场,九柱戏场,地球房 ❷保龄球,九柱戏,地球游戏

кѐгла [阴] 和 **кѐгъл** [阳] ❶保龄球(九柱戏)的瓶柱 ❷[只复] 保龄球,九柱戏,地球游戏

кѐгъл [无复,阳]〈旧,印〉同 кѐгел ①解

кедѐр [阳]〈旧〉❶忧虑,担心,生气,恼怒 ❷伤痕

кѐдров -*а* кѐдър 的形容词: ~о дървò 雪松树 ~а горà 雪松林

кѐд|ър -*ри* [阳] 雪松(*Cedrus*): ливàнски ~ър 黎巴嫩雪松(*C. Libani*)

кѐжав -*а* [形]〈方〉同 слаб (弱的,瘦的): ~а женà 瘦弱的女人 ~и слѝви 干瘪的李子

кезàп [无复,阳]〈民〉硝酸

ке|й -*ят*, -*я*, -*йове* [阳] ❶(停泊船只的)码头: дървен ~й 木码头 ❷滨海大道,滨河大道

кейк -*ове* [阳] (一种用鸡蛋、奶油等制的)糕,蛋糕

Кѐйптаун 开普敦(南非港市, Кàпщад)

кѐкав -*а* [形]〈口,藐〉娇气的,虚弱易病的: ~о детѐ 虚弱的小孩 **~ост** -осттà [阴]

кекерàна [阴] 同 кѐкерица

кѐкерица [阴] **жàба ~** 蛤蟆(民歌和民间故事中青蛙的别名)

кекѐр|я -*иш*, -*их* [未]〈方〉大声讲话: Мнòго ~ите, та човѐк не мòже да поспѝ. 你们说话太吵了,叫人无法睡觉。

кеклѝ|к -*ци* [阳]〈方〉〈动〉石鸡(Caccabis saxatilis)

кекс -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 同 кейк

кел -*ят*, -*я* [无复,阳] ❶〈医〉头癣 ❷〈转,谑〉同 главà (脑袋) ◇ **Кѝпна ми ~ят.** 〈口〉我脑袋都气炸了。

кѐла [阴]〈方〉同 кѐлка

кѐлав -*а* [形] 同 кѐляв ◇ **~ гàбър** 〈植〉同 свинàк (东方千金榆)

келемѐ -*та* [中] ❶〈方〉荒地 ❷〈口〉同 келѐш

келепѝр [阳]〈口,不赞〉白来的东西(或一笔钱),赚头,外快: Тỳк ѝма голя̀м ~. 这儿有一笔很大的外快。◇ **удàрям ~а** 白得钱(或好处)

келепирджѝйство [中]〈口〉不劳而获的行为,花别人钱的行为

келепирджѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **келепирджѝйка** [阴]〈不赞〉好白吃(白看戏等)的人,不劳而获的人,爱花别人钱的人

келѐш [阳] ❶长头癣的人 ❷〈转,蔑〉小人,微不足道的人,浑蛋: От такъ̀в ~ ли се плàшиш? 你难道害怕这种小人?

келешлѝк 和 **келешлъ̀к** [阳]〈口〉小人的行为

кѐлка [阴]〈方〉同 стрỳпей (痂)

кѐлнер [阳] (饭店)服务员,侍者

кѐлнерица [阴]〈旧〉同 кѐлнерка ②解

кѐлнерка [阴] ❶(饭店)女服务员,女侍者 ❷侍者的妻子

кѐлнерск|и -*а* кѐлнер 的形容词

кѐлт|и [复,单 -,阳]〈史〉(中欧和西欧的)克勒特人

кѐлтск|и -*а* кѐлти 的形容词: ~и езѝк 克勒特语

кѐлчо [阳]〈口〉同 келѐш

кѐля [阴] (伤口结的)痂

кѐляв -*а* [形] ❶长头癣的,长秃疮的: ~а главà 长黄癣的脑袋,癞痢头 ❷(指地带)长着矮小而稀疏的植物的 ❸〈转,蔑〉渺小的,微不足道的

кеманѐ -*та* [中]〈民,旧〉❶同 цигỳлка (小提琴) ❷〈转,谑〉脑瓜: Цàпнах го по ~то. 我在他脑瓜上打了一巴掌。

Кѐмбридж ❶剑桥(英国城市) ❷坎布里奇(美国城市)

кемѐр [阳]〈旧〉❶(腰上别的长形)皮钱袋,(装钱的)褡裢: ~ жълтàци 一褡裢金币 ❷拱形,拱顶 ❸壁炉上面的横板

кенàр [阳]〈方〉布边;织边;镶边: коприѝнена къ̀рпа с ~и 镶边绸手帕 рѝза с копрѝнени ~и 镶丝边的衬衫

кенàрен -*а* [形] 镶着边的: ~а рѝза 镶边的衬衫 ~и ръкàви 镶边的袖子

кенарлѝя [不变,形]〈旧〉同 кенàрен: ~ рѝза 镶边的衬衫

кѐнгур|у -*а* [中]〈动〉袋鼠(*Macropodidae*)

кенѐ -*та* [中]〈民〉❶(衬衫上或无袖连衣裙上的)丝绒刺绣,花边 ❷〈方〉(墙壁上的)装饰花边

кеневѝр [阳] 同 зеблò (包装、绘油画等用的粗麻布)

кеневѝрен -*а* [形] 粗麻布做的

кенѐф [阳]〈旧〉茅房,茅厕

кѐнзам [未]〈行〉解大便

кенѝ|ец -*йци* [阳], **кенѝйка** [阴] 肯尼亚人

кенѝйск|и -*а* Кѐния 和 кенѝец 的形容词

Кѐния 肯尼亚(非洲)

кѐнта [阴] (玩扑克时)五张不同花顺

кентàв|ър -*ри* [阳]〈书〉(古希腊神话中)半人半马的怪物

Кѐнтърбъри 坎特伯雷(英国城市)

кепазѐ 〈口〉❶ [中] 无耻之徒 ❷ [不变,形] 无耻的,不要脸的

кепаз|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈民〉使蒙受耻辱,侮辱,使出丑: Ня̀ма да му позволя̀ да ме ~ѝ с такѝва постъ̀пки. 我不会允许他用这种行为侮辱我。— **се** [反身] **~ѐне** [中]

кѐпе -*та* [中] ❶法国式军帽 ❷无檐帽,圆形软帽

кепѐн|к -*ци* [阳]〈民〉(店铺的)门板: Кепѐнците са затвòрени. 上着门板。◇ **пỳскам ~ците** (商店等)上板,关门

кепчѐ -*та* [中]〈方〉长把金属杯

керàми|к -*ци* [阳] 陶器匠

керàмика [阴] ❶陶(瓷)业,陶器工业,陶瓷艺术: студѐнт по ~ 学陶瓷艺术的大学生 ❷[集] 陶器,陶器工艺品 ❸陶器生产

керàмич|ен -*на* керàмика 的形容词: ~на фàбрика 陶器厂 ~на пѐщ 陶窑 ~ни издѐлия 陶器,陶制品

кѐрата [不变]〈口〉不中用的人,废物;该死的

кервàн [阳] (来往于沙漠中的)骆驼队,商队;(运货的)车队,船队 ◇ **Кỳчетата си лàят, ~ът си вървѝ.** 随便狗怎么叫,商队照样前进。

керванджѝйка [阴]〈民〉同 зорнѝца (启明星)

керванджѝйск|и -*а* кервàн 和 керванджѝя 的形容词: ~и път 商队走的路

керванджѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 赶骆驼队的人;跟随商队的人

керва̀н-сара̀й［阳］〈旧〉(往驮运商队的)客店

кервѝз 和 **керевѝз**［只单,阳］同 цѐлина (洋芹)

керевѝзен *-а* керевѝз 的形容词：～и листа̀ 洋芹叶

керемѝд|а［阴］瓦：Нѐмам ～а над глава̀та си. 我房无一间,头无片瓦。◇ **марсѝлски ～и** 平瓦 **ту̀рски ～и** 半圆形瓦

керемида̀р［阳］,**керемида̀рка**［阴］做(或卖)瓦的人

керемида̀рница［阴］同 керемидчѝйница

керемѝден *-а*［形］❶有瓦的：～ по̀крив 瓦房顶 ❷制瓦的：～а фа̀брика 制瓦厂 ❸像砖瓦一样红的：боядѝсан в ～ цвя̀т 涂成砖红色的

керемѝденочервен *-а*［形］砖红色的,红褐色的

керемидчѝйница［阴］制瓦厂

керемидчѝйск|и *-а* керемидчѝя 的形容词：～и заная̀т 制瓦的职业;制瓦手艺

керемидчѝйство［无复,中］制瓦业;制瓦手艺

керемидчѝ|я *-ята,-и*［阳］制瓦工人

керѐп［阳］〈方〉水磨旁闸水用的木板

керестѐ［中］〈旧〉(建筑用的)木料

кѐрин *-а*［形］**～о ухо̀** (朽树枝上长的)带红色凹形帽的小蘑菇(*Peziza aurantica*) **～о око̀** 同 слетѝкоса (夏侧金盏花)

кѐрка［阴］〈方〉同 дъщеря̀ (女儿)

керкенѐз［阳］〈方〉鹞,鸢(*Falco tinunculus*)

керосѝн［阳］煤油,火油

кѐрт|я *-иш,-их*［未］〈方〉敬重,尊重,尊敬：Не ～я нѝкого. 我不尊重任何人。

Керч 刻赤(乌克兰城市)

кѐсар *-ят,-я*［阳］〈史〉❶帝王 ❷凯撒(中世纪拜占庭、塞尔维亚和保加利亚帝王的大臣和皇亲的头衔)

кѐсарев *-а*［形］帝王的：Кѐсаревото — кѐсарю, бо̀жието — бо̀гу.〈书,旧〉帝王的东西归帝王,上帝的东西归上帝(意思是谁的就是谁的,别人不要有非分之想)。◇ **～о сечѐние** 剖腹产

кеса̀т［不变,形］〈口〉同 недоста̀тъчен (不够的)

кеседжѝ|я *-ята,-и*［阳］〈旧〉同 разбо̀йник (强盗,土匪)

кесѝйка［阴］кесѝя 的指小

кѐсим［副］〈口〉(指售货时不仔细称量)大约,约摸,估计：Прода̀дох гро̀здето ～ за 100 лѐва. 我估摸着重量,把葡萄作价 100 列弗卖了。

кесѝя［阴］❶(常指皮制的)钱袋：пъ̀лна ～ с пара̀ 满满一袋钱 Кесѝята или живо̀та! 要钱还是要命! ❷(土耳其统治时期的)五万格罗什 ❸〈扩〉(盛各种东西用的皮或纸的)口袋：～ за̀хар 一纸袋白糖 кнѝжна ～ 纸口袋 ◇ **Змия̀ се свѝла в ～та му.**〈口,讽〉他舍不得掏腰包。**развъ̀рзвам ～та си**〈口〉敞开花钱 **стѝскам ～та си**〈口〉不肯掏腰包

keskѝн［不变,形］〈旧〉浓的;(指烟)厉害的：～ оцѐт 浓醋 ～ тютю̀н 厉害的烟草

кѐстен［阳］❶栗树(*Castanea vesca*)：питѐмен ～ 人工培育的栗树 дѝв ～ 野生栗树(*Aesculus hyppocastanum*) ❷栗子：пѐчени ～и 炒(烤)栗子 варѐни ～и 煮栗子 ◇ **ва̀дя ～ите от о̀гъня за дру̀гиго**〈书〉为别人火中取栗

кѐстенка［阴］一种肉质松软的南瓜(*Cucurbita maxima*)

кѐстенов *-а* кѐстен 的形容词：～а гора̀ 栗树林 ～а то̀рта 栗子粉大蛋糕

кестеня̀в *-а*［形］栗色的：～а коса̀ 栗色的头发 ～и очѝ 褐色的眼睛

кето̀н［阳］〈化〉酮

кеф *-ът,-а,-ове*［阳］〈口〉好的心境(情绪),高兴,快乐：Не съм в ～. 我不高兴。Защо̀ си така̀ без ～? 你为什么心情不好? ◇ **Глѐдай си ～а.**〈口〉放心吧,用不着担心。**Дойдѐ ми ～ът.**〈口〉我情绪好了。**за ～а на ня̀кого**〈口,不赞〉照某人的心意,为使某人满意 **ѝмам(ня̀мам) ～**〈口〉心境好(不好) **Кѐф ми е.**〈口〉1.合我心意。2.我满心愿意,打心眼里高兴。**пра̀вя си ～а**〈口〉开心,享受

кефа̀л［阳］〈动〉鲻鱼(*Mugil capito* 和 *Squalis cephalus*)

кѐф|вам［只三单］**～ва ми**［未］,**～не ми** *-на ми*［完］［无人称］〈口〉想,愿意,高兴：Пра̀ви каквото му ～не. 他想干什么就干什么。Отѝвахме,къдѐто ни ～неше. 当时我们想去哪里就去了哪里。Кѐфнало му сега̀ да рабо̀ти. 他现在愿意工作了。

кефлѝя［不变,形］〈口〉❶情绪好,心情好,高兴：Оставѝ го сега̀,че не ѐ ～. 现在别去理他,他心情不好。❷酒后来精神了,有点醉醺醺的：Сно̀щи го видя̀х ～. 昨晚我见他有点醉醺醺的。

кеха̀|я *-я̀та,-ѝ*［阳］〈民〉❶〈旧〉羊倌头 ❷(村里巡行街道)大声宣读公告的人：Кехая̀ вѝка из сѐло. 公告宣读人在村里到处喊叫。❸同 надзира̀тел (监督人)

кехлиба̀р［无复,阳］琥珀：жъ̀лт като̀ ～ 像琥珀一样黄 броенѝца от ～ 琥珀念珠

кехлиба̀р|ен *-на* 和 *-ена*［形］❶琥珀制的,琥珀的：～а броенѝца 琥珀念珠 ❷〈转〉琥珀色的：～о гро̀зде 琥珀色的葡萄

кехлиба̀ров *-а*［形］〈罕〉同 кехлиба̀рен

кец *-ът,-а,-ове*［常复,阳］布帮胶底鞋,胶鞋;球鞋

кеч［阳］〈运〉兰开夏式摔跤

кечѐ *-та*［中］〈旧〉毡子,毡毯

кѐчуп［阳］蕃茄作料汁

кешѝш［阳］〈旧〉同 калу̀гер

кешѝшин *-и*［阳］〈旧〉同 кешѝш

кѐшки［语气,副］〈民,口〉要是…就好了,但愿：Кѐшки да бя̀х на тво̀ите годѝни. 要是我处在你的年岁就好了。Кѐшки да не сѐ въ̀рне. 但愿他不回来。

ки［语气］〈方〉加在否定句后,不增加特殊意思：Кобѝлата не ѐ човѐк да ка̀же ки. 母马不像人一样会说话。

кибернетѝ|к *-ци*［阳］,**кибернетѝчка**［阴］控制论专家

кибернѐтика［无复,阴］控制论

кибѝ|к *-ци*［阳］〈口〉(牌场上的)看客,看玩牌的人：Кибѝците са̀мо да глѐдат и да не сѐ обажда̀т. 看牌的人只能看不能说。

кибѝч|а *-иш,-их*［未］〈口〉同 глѐдам (看)

кибрѝт［阳］❶(一盒)火柴：Ку̀пих два̀ ～а. 我买了两盒火柴。една̀ па̀чка ～ 一包火柴 Изхабѝх ня̀колко клѐчки ～. 我浪费了几根火柴。❷一根火柴：То̀й дра̀сна ～ и запа̀ли свещта̀. 他划了一根火柴,把蜡烛点着了。

кибрѝтен *-а* кибрѝт 的形容词：～а клѐчка 一根火柴(火柴杆) ～а кутѝя 火柴盒 ～а фа̀брика 火柴厂

кибрѝтка［阴］〈罕〉一根火柴

кибритлѝя［不变,形］好发火的,性情暴躁的：Не бѝва да си то̀лкова ～. 你不该这么爱发脾气。

кѝва|м [未]〈方〉同 кѝмам: Какво̀ ми ~ш? 你对我点头干什么?

кѝв|вам [未], **кѝвна** *-неш, -нах* [完] кѝвам 的一次或连续几次的动作: Кѝвнах му и той веднага разбра̀. 我对他点了一下头,他立刻就明白了。

кѝви [中] ❶无翼鸟(Apterix) ❷〈植〉弥猴桃(Actinida chinensis)

киво̀т [阳]〈罕,书〉❶灵柩 ❷(教堂里存放《摩西十诫》用的)雕盒

кѝвр|я се *-иш се, -их се* [未,中态]〈方〉爱哭,动不动就哭: Детѐто по цял дѐн се ~и. 孩子整天哭。

Кига̀ли 基加利(卢旺达首都)

Кѝев 基辅(乌克兰首都)

ки|й *-ят, -я, -йове* [阳]〈方〉同 тоя̀га (棍,棒) ◇ **За какъ̀в ~й е това̀?** 这有什么用处? 毫无用处!

кѝка [阴]〈旧〉(男人理发后剩下的)一束长发

кикимо̀ра [阴]〈口,蔑〉丑(令人讨厌的)女人

кикиря̀да [阴]〈方〉烧焦的东西;难看的东西,奇形怪状的东西

кѝкот [无复,阳] 哈哈大笑,捧腹大笑: Чу̀ се сѝлен ~. 传来哈哈大笑的声音。

кико̀т|я се *-иш се, кико̀тѝх се* [未,中态]〈口〉大声持续地笑,大笑: Стѝга си се ~ѝл. 你别再大笑了。**~ене** [中]

кил *-ът, -а, -ове* [阳](船的)龙骨,(飞机的)尾舵

Кил 基尔(德国港市)

кѝла [阴]〈民〉❶〈医〉疝,疝气;突出 ❷〈方〉同 сък (树木上的节,疤)

кѝлав *-а* [形] 患疝气的 **~ост** -остта̀ [阴]

кѝл|вам [未], **кѝлна** *-неш, кѝлна̀х*, 过被形动 *-нат* [完] 把(帽子)滑向头后(或一旁),歪戴(帽子): ~вам ша̀пка 把帽子歪戴着 **~ване** [中]

кѝл|вам се [未], **кѝлна се** *-неш се, кѝлна̀х се*, [完][中态] 向后(或一旁)闪,向后(或一旁)靠: Ка̀кто бѐше се поизпра̀вил, той се ~на наза̀д и па̀дна. 他刚站起来,向后一闪就倒下了。Ша̀пката му се е ~нала наза̀д и едва̀м се крепѝ на еднѐто му ухо̀. 他的帽子歪戴着,被一只耳朵挡住,才没掉下去。**~ване** [中]

килѐр [阳](家庭的)小贮藏室

килѝ|ен *-йна* килия 的形容词 ◇ **~йно учѝлище**〈史〉(民族复兴时期修道院、教堂、手工业者或教师本人开办的)学校,私塾

килѝйка [阴] ❶ килия 的指小 ❷蜂房

килѝм [阳] 毯子,地毯,壁毯: персѝйски ~ 波斯地毯

Килиманджа̀ро 乞力马扎罗山(非洲)

килима̀р *-ят, -я* [阳], **килима̀рка** [阴] 制毯工,地毯工

килима̀рск|и *-а* килѝм, килима̀р 和 килима̀рство 的形容词: ~а фа̀брика 制毯厂 ~о учѝлище 制毯工艺学校

килима̀рство [无复,中] ❶制毯职业,制毯手艺 ❷制毯工业

килѝмче *-та* [中] килѝм 的指小

килѝя [阴] ❶(修道院修士住的)单人房 ❷(单人)牢房

кѝлка|м се [未,中态]〈口〉(走路时)东摇西晃: ~м се пия̀н 醉得东倒西歪 **~не** [中]

кѝлна 见 кѝлвам

кѝлна се 见 кѝлвам се

кил|о̀ *-а̀* [中] ❶〈口〉同 килогра̀м: Двѐ ~а̀ ца̀ревица за еднѐ ~о̀ жито̀. 两千克玉米换一千克麦子。❷〈口〉同 лѝтър (升) ❸〈民〉基洛(保加利亚计量小麦的单位,根据地区不同,分别为 60—100 千克之间)

кило- [复合词第一部] 表示"千"之意,例如 килова̀т (千瓦), килогра̀м (千克,公斤)

килова̀т [阳]〈理〉千瓦,瓩

килова̀тчас [阳]〈理〉千瓦小时,千瓦时;度

килово̀лт [阳]〈电〉千伏(特)(电压单位)

килогра̀м [阳] 千克,公斤: Ку̀пих пѐт ~а я̀бълки. 我买了五千克苹果。

килограмомѐтър *-ри* [阳]〈理〉千克米,公斤/米(功与能的单位)

килокало̀рия [阴]〈理〉大卡,千卡(热量单位)

килолѝт|ър *-ърът, -ъра, -ри* [阳]〈理〉千升

километра̀ж [阳] ❶(以公里计算的)里程,公里数 ❷〈口〉按所行公里数发的(全铁路工人的)里程补充奖金 ❸〈口〉同 скоростомѐр (速度表)

километра̀ж|ен *-на* километра̀ж ①解的形容词

километрѝч|ен *-на* [形] ❶以公里计的;标出公里数的: ~ен зна̀к 公里路标 ❷〈转〉冗长的: ~ен докла̀д 冗长的报告

километрѝческ|и *-а* [形] 同 километрѝчен

киломѐт|ър *-ърът, -ъра, -ри*, 数词后 *-ра* [阳] 公里: Ко̀лко ~ра ѝма от Со̀фия до Пло̀вдив? 索非亚离普罗夫迪夫有多少公里?

килю̀ти [复] 同 кюлю̀ти

килохѐрц [阳]〈无线,理〉千周,千赫(兹)

ким [无复,阳] 贳蒿(*Carum carvi*)

КИМ [ким] [缩] Комунистѝчески интернационал на младежта̀〈史〉青年共产国际(1919—1943)

кѝма|м [未] 点头(表示赞同): ~м за по̀здрав 点头致意 ~м одобрѝтелно с глава̀ 点头表示赞许 **~не** [中]: Той ги поздравѝ с ~не на глава̀. 他向他们点头致意。

кимва̀л [阳]〈乐〉钹

кѝм|вам [未], **кѝмна** *-неш, кѝмна̀х* [完] кѝмам 的一次或连续几次的动作: Като̀ наближѝ, той ~на с глава̀ да поздравѝ. 他走近时,点了点头表示致意。**~ване** [中]

кѝмен *-а* [形]〈方〉愤怒的,气愤的,生气的

кѝми [连]〈方〉~-~ 或者…,或者;忽儿…,忽儿;有时…,有时: Ядѐм ~ бо̀б, ~ лѐща. 我们有时吃菜豆,有时吃兵豆。

кимио̀н [无复,阳] ❶枯茗;欧莳萝(*Cuminum cyminum*) ❷枯茗籽(调味品和药品)

кѝмна 见 кѝмвам

кимогра̀ф [阳]〈理,医〉示波器

кимон|о̀ *-а̀* [中] ❶和服 ❷〈扩〉一种肥袖女服

кѝн|а *-еш, -ах* [未]〈方〉同 къ̀сам: Детѐто мно̀го ~е дрѐхите. 这孩子很费衣服。

кѝнаджи|я *-ята, -и* [阳], **кѝнаджийка** [阴] ❶爱看电影的人,电影迷 ❷电影放映工作人员

кинг [阳](中国儒家的)经书

Кѝнгстаун 金斯敦(圣文森特和格林纳多斯首都)

Кѝнгстън 金斯敦(牙买加首都)

кинема̀тика [阴]〈理〉运动学

кинематѝч|ен -*на* кинемàтика 的形容词
кинематѝческ|и -*а* [形] 同 кинематѝчен
кинематогрàф [阳] ❶电影摄影机;电影放映机 ❷〈旧〉同 кинотеàтър
кинематографѝч|ен -*на* [形] 同 кинематогрàфски
кинематографѝческ|и -*а* [形] 同 кинематогрàфски: ～и апарàт〈旧〉电影放映机
кинематогрàфия [无复,阴] ❶影片生产,电影摄制: цвèтна ～ 彩色影片生产 ❷电影业,电影: българска ～ 保加利亚电影事业
кинематогрàфск|и -*а* ❶ кинематогрàф 和 кинематогрàфия 的形容词 ❷〈转〉变化迅速的
кинематографчѝ|я -*ята*, -*и* [阴]〈口〉同 кинооперàтор
кинескòп [阳](电视的)电子显象管
кинèтика [阴]〈理〉动力学
кинжàл [阳]〈书〉匕首,短剑: òстър ～ 锋利的匕首 В ръкàта ѝ блèсна ～. 短剑在她手中闪出一道白光。
кинкалèрия [阴] 服饰品(珠子、梳子、别针、纽扣等)
кѝн|о -*à* [中] ❶电影院: лятно ～о 露天电影院 подвѝжно ～о 流动放映队 отѝвам (хòдя) на ～о 去看电影 В коè ～о отѝваш? 你去哪个电影院? ❷电影: глèдам ～о 看电影 ❸ [只单] 同 кинематогрàфия
кино- [复合词第一部] 表示"电影"、"影片"之意,例如 киноателиè (摄影棚), киногрàд (电影城), кинозрѝтел (电影观众), киноизкỳство (电影艺术)
киноапарàт [阳] ❶电影放映机 ❷摄影机
киноапаратỳра [阴] 电影器械
киноартѝст [阳], **киноартѝстка** [阴] 电影演员
киноателиè -*та* [中] 摄影棚,摄影室
киновàр [无复,阳] ❶〈地质〉朱砂 ❷朱砂颜料
кинодекорàция [阴] 电影布景
киноекрàн [阳] ❶电影银幕 ❷同 кѝно
кинозвездà [阴] 电影明星
киноизкỳство [无复,中] 电影艺术
киноиндỳстрия [无复,阴] 电影工业
кинокàмера [阴] 电影摄影机
кинолòгия [阴] 犬学,养狗学
киномонтàж [阳] 蒙太奇,影片剪接
кинооперàтор [阳] ❶电影摄影 ❷电影放映师
кинопàрк [阳] 露天电影院
кинопрèглед [阳] 新闻片,加映片
кинопредставлèни|е -*я* [中] 电影(放映)
кинопрогрàма [阴] (正在上映或即将上映的)电影节目表
кинопрожèкция [阴] 电影放映
кинорабòтни|к -*ци* [阳] 电影工作者
кинорежисьòр [阳] 电影导演
киносалòн [阳] 电影厅
кинослỳжба [阴] 电影发行局
киностỳдио [无复,中] 电影制片厂
кинотеàтър [阳] 电影院
кинофестивàл [阳] 电影节
кинофѝлм [阳] 影片
кинохрòника [阴] 同 кинопрèглед

кѝнт|а [常复,阴]〈行〉钱,列弗: Кòлко ～и дàде за товà? 你买这个花了多少钱?
Киншàса 金沙萨(刚果(金)首都)
Киòто 京都(日本城市)
кипарѝс [阳] 柏 (*Cupressus sempervirens*)
кипарѝсов -*а* кипарѝс 的形容词: ～а алèя 柏树小道 ～и клòни 柏树枝
кѝп|вам [未], **кѝпна** -*неш*, *кѝпнàх* [完] ❶(液体)开始沸,开,沸腾,(因沸腾而)溢出: Чàят ～на. 茶煮开了。Млякото ～на. 牛奶潽了。❷〈转〉大怒: ～вам от яд 勃然大怒 Тòй ～на неочàквано. 他突然发怒。❸〈转〉(感情、思想等)冒起,沸腾,激昂,充满,潮涌,迸发,勃发: В нèго ～ваше жàжда за отмъщèние. 他心中燃烧着复仇的怒火。❹〈民〉(葡萄酒)开始起泡沫 ◇ **Кѝпва ми кръвтà.**〈口〉我热血沸腾(奋发;大怒,暴怒,气得面红耳赤)。**～ване** [中]
кипèж [无复,阳] ❶同 кипèне ❷〈转〉热潮,激情;激昂;涌现;热烈进行: революциòнен ～ 革命的激情 в ～а на борбàта 在激烈的斗争中
кипèне 见 кипя
кипèние [无复,中] 同 кипèне: тòчка на ～ (液体的)沸点
кѝпна 见 кѝпвам
кѝпр|я -*иш*, *кѝпрѝх* [未]〈民〉打扮,装饰 — **се** [反身]: ～я се катò млàда невèста 打扮得跟新媳妇一样
кѝпр|я се -*иш се*, *кѝпрѝх се* [未,中态]〈民〉举止端庄
кѝп|ър -*ра* [形]〈民〉(身体)匀称的,亭亭玉立的;漂亮的,标致的: ～ри момѝ 标致的姑娘们 ～ра устà 俊秀的嘴
Кѝпър 塞浦路斯(亚洲)
кѝпър|ец -*ци* [阳], **кѝпърка** [阴] 塞浦路斯人
кѝпърск|и -*а* Кѝпър 和 кѝпърец 的形容词
кип|ѝ -*ѝш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*èли* [未] ❶沸开,沸腾: Чàят ～ѝ. 茶开了。Млякото ～ѝ. 牛奶开了。❷〈口〉[只三] (器皿中的液体)沸腾,溢出: Тèнджерата ～ѝ. 锅开了。❸(河、海等)呼啸,汹涌澎湃,翻滚 ❹〈转〉冒起,沸腾,激发,激昂,激烈进行: В душàта му ～èше злòба, тòй не мѝслеше за нѝщо дрỳго освèн за мъст. 他怒火中烧,除了报仇,什么也不想。Борбàта ～ѝ. 斗争正在激烈进行。Навътре в горàта ～èше трèскава рàбота. 森林里,工作在如火如荼地进行着。❺〈转〉充满,涌起,涌现: Тòй ～èше от злòба. 他仇恨满胸膛。❻〈民〉(葡萄酒)冒泡,开始发酵 ◇ **нѝ врèли, нѝ ～èли**〈口〉废话,空话;胡说八道 **врял и ～ял**〈口〉饱经世故的,老手: Àз съм врял и ～ял в тѝя рàботи. 我对这些玩意已是老手了。**Кипѝ ми.**〈口〉我气极了。**Кръвтà ми ～ѝ.** 我热血沸腾。**～èне** [中]
кир[1] -*тà* [无复,阴]〈口〉汗污,污垢: трѝя ～тà 搓泥卷 Едвà изпрàх ～тà от рѝзата му. 我好不容易才把他衬衫上的污垢洗掉。
кир[2] [不变,阳]〈旧〉同 господѝн (先生)
кираджѝйск|и -*а* кираджѝя 的形容词: ～и кòн 拉脚的马
кираджѝйство [无复,中] 拉脚生意,拉脚行业
кираджѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **кираджѝйка** [阴] ❶〈口〉承租人,房客: В тàзи къща живèят ～и. 这所房子里住着房客。❷(用自己的车或牲口)拉货(或载人)为业者,拉脚的人
киргѝз -*и* [阳], **киргѝзка** [阴] 吉尔吉斯人
Киргизстàн 吉尔吉斯斯坦(亚洲)

кирѝзск|и -*а* Киргѝзия 和 киргѝз 的形容词
кирѐч [阳]〈方〉同 вар (石灰)
Кирибàти 基里巴斯(大洋洲)
кѝрилица [阴] 基里尔字母(两种古保加利亚语字母之一种,以保加利亚斯拉夫启蒙者基里尔的名字命名)
кѝрилск|и -*а* [形] 基里尔字母的: ~и ръкопѝс 基里尔字母的手写文献 ~а бỳква 基里尔字母
кирѝш [阳]〈方〉❶同 гредà (圆木,梁) ❷同 тетивà (弓弦)
кирѝя [阴] ❶〈方〉同 нàем (租钱,赁金): плàщам ~ 付(房)租,交租钱 Живѐем под ~. 我们租房子住。❷〈旧〉运货费,拉脚钱: Ще се вòзим двàма, та да си помàгаме на ~та. 我们两人一起坐车,合出车钱。❸〈旧〉运货(或载人),拉脚: Тръ̀гнал с карỳцата по ~. 他赶车去拉脚。хòдя на ~ 拉脚 ◇ **Дѐ го Кѝро — на ~: трѝ закàра, двѐ докàра.**〈口,讽〉狗熊拾棒子,拾两个,丢三个(喻非但没赚,反而蚀本)。
кирияш [阳]〈方〉同 кираджѝя
кѝрка [阴] 同 търнокòп (丁字镐,十字镐)
кирлѝв -*а* [形] (常指衣服和被子)有污垢的,脏的: ~а якà 脏的衣领 ~ врàт 有污垢的脖子 ~и дрѐхи 脏衣服 ◇ **извàждам (изкàрвам) нѝкому ~ите рàзи**〈口〉揭某人的老底
кирлѝв|я -*иш*, -*их* [未]〈口〉把…弄脏 — **се** [反身,被动] **~ене** [中]
кирпѝч [阳] 土坯,坯
кирпѝчен -*а* [形] 用坯砌(盖)的,土坯的: ~а стенà 土坯墙
кис, кис-кис [感] (常指孩子或少女的笑声)格格
киселѐене 见 киселѐя
кѝсел -*а* [形] ❶酸的,酸味的: ~а я̀бълка 酸苹果 ~и слѝви 酸李子 ❷发酸的,变酸的: ~о зѐле 酸圆白菜,酸菜 ~и крàставици 酸黄瓜 ~о тестò 发酸的面团 ~о вѝно 酸味葡萄酒 ❸〈转,口〉(指人)酸溜溜的,不高兴的,不满的,愁眉苦脸的,不愉快的,精神萎靡的: ~ човѐк 愁眉苦脸的人 ~о лицѐ 不愉快的面容 ~а усмѝвка 不满的微笑 ~а физиономѝя 精神萎靡的面孔 ❹〈化〉酸性的,含酸的;酸类的: ~а реàкция 酸性反应 ~ разтвòр 酸性溶液 ◇ ~ **хля̀б** 酸面包 **~а водà**〈地质〉含碳酸气的矿泉水,天然汽水 **~а пòчва**〈地质〉含有机酸的土壤,腐质土壤 **~о мля̀ко** 酸奶 **~о** [副]: усмѝхвам се ~о 苦笑
кѝселец [无复,阳] 酸模,酸模菜(*Rumex acetosa*): чорбà от ~ 酸模菜汤 зѐлник с ~ 酸模菜饼
киселѐ|я -*ѐеш*, -*я̀х* 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] 变酸: Вѝното ~ѐе. 葡萄酒发酸了。**~ѐене** [中]
киселинà [阴] ❶[只单] 酸味: Тòзи оцѐт ѝма пò-слàба ~à. 这种醋不大酸。❷带酸味的东西 ❸〈化〉酸;酸类: ся̀рна ~à 硫酸 сòлна ~à 盐酸 оцѐтна ~à 醋酸 ◇ **~ѝ в стомàха**〈医〉胃灼热,反酸,醋心
киселѝн|ен -*на* киселинà ③解的形容词: ~ни òкиси 酸类氧化物 ~ни съединѐния 酸的化合物
киселѝнност -*тà* [阴] (土壤的)酸度
кѝселица [阴] ❶野生苹果树 ❷野生苹果(果实)
кѝска|м се [未,中态] 哧哧地笑,嘿嘿地窃笑 **~не** [中]
кислорòд [无复,阳] 氧,氧气(O)
кислорòд|ен -*на* кислорòд 的形容词: ~ни съединѐния 氧化物 ◇ **~на водà** 双氧水
кѝсн|а -*еш*, *кѝснàх* [未] ❶浸泡: Плàтът ~а ця̀ла нòщ във водàта. 料子在水里泡了一整夜。Докогà ще ~еш в морѐто? 你要在海里泡到什么时候? ❷〈转,口,不赞〉(长时间在一处)闲呆着,泡: Вѐ ~е в кафенѐто. 他总泡在咖啡馆里。**~ене** [中]
кѝста [阴]〈医〉囊肿
кисцà [阴] 画刷,画笔,刷笔
кит[1] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 鲸(*Balaena mysticetus*)
кит[2] -*ът*, -*а* [无复,阳]〈民〉小地毯上的穗子
кит[3] -*ът*, -*а* [无复,阳]〈方〉树枝上的雪
кит[4] -*ът*, -*а* [阳] 腻子
китà|ец -*йци* [阳] 中国人,汉人,华人
китаѝст [阳], **китаѝстка** [阴] 中国学家;汉学家
китаѝстика [无复,阴] 中国学;汉学
Китàй 中国(亚洲)
китàйка [阴] ❶中国女人 ❷〈旧〉一种粗布(原指自 16 世纪起从中国南京输往俄国的粗布)
китàйск|и -*а* ❶[形] 中国的,中国人的: ~и нарòд 中国人民 ~и чàй 中国茶 ~и порцелàн 中国瓷器 Китàйска нарòдна репỳблика 中华人民共和国 ❷[用作名] **~и** [阳] 汉语 ◇ **Вся̀чко товà е (катò) ~и за мѐн.** 这一切我可一窍不通。**(Велѝка) ~а стенà** (万里)长城 **~о сребрò** 白铜 **оградѐн с ~а стенà** 把自己完全与外界隔绝,闭关自守
китàра [阴]〈乐〉吉他: свѝря на ~ 弹吉他
китàр|ен -*на* китàра 的形容词: ~ен оркѐстър 吉他乐队
китарѝст [阳], **китарѝстка** [阴] 吉他演奏者
кѝтел [阳]〈军,旧〉白色夏季军官服
кѝт|ен[1] -*на* [形] ❶美的,如花似锦的: ~на градѝна 百花盛开的花园 ❷(指树林)枝叶繁茂的,枝叶纷披的: ~на горà 枝叶茂盛的树林 ❸颜色鲜艳的,花花绿绿的: ~на носѝя 色彩丰富的服装
кѝтен[2] -*а* [形]〈民,诗〉盛装的,花枝招展的
кѝтен[3] -*а* [形] (指纺织品)拉毛的
кѝтене 见 кѝтя 和 кѝтя се
кѝтени|к -*ци* [阳]〈方〉拉毛毛毯
китѝло -*а* [中]〈民〉漂亮的穿戴,华丽的服装: На хỳбава момà не ѝ тря̀бва ~о и гиздѝло. 漂亮的姑娘不需要漂亮的穿戴和打扮。
кѝтка[1] [阴] ❶花束,一束: вѝя ~ 扎花束 подаря̀вам му ~ цвѐте 送给他一束花 ❷〈扩〉(指蔬菜)一捆,一把: ~ магданòз 一捆香芹菜 ❸〈民〉树丛 ❹〈转〉(指诗歌)一组: ~ нарòдни пѐсни 一组民歌 ◇ **сѝня ~**〈植〉(烟草和向日葵地里的一种莠草)金雀花(*Orobanche ramosa*)
кѝтка[2] [阴] 手腕子
китня̀т -*а* [形]〈方〉多枝的,分蘖的
Кѝто 基多(厄瓜多尔首都)
кѝтов -*а* кит[1] 的形容词: ~а мàс 鲸鱼油
китолòв|ен -*на* [形] 捕鲸的: ~ен кòраб 捕鲸船
китолòв|ец -*ци* [阳] 捕鲸者
китолòвск|и -*а* китолòвец 的形容词
кѝт|я -*иш*, *кѝтѝх* [未]〈民〉❶打扮,装饰,点缀: ~я бỳлка 给新娘打扮 Цъфналите дървѐта ~ят градѝната. 开着花的树木使花园美丽。❷做(花束): ~я кѝтки 扎花束 — **се** [反身,被动] **~ене** [中]
кѝфла [阴] (月牙形)甜面包

кифладжѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **кифладжѝйка** [阴] 卖(或做)甜面包的人

кѝфлен -*а* [形] (指面包、面团)像甜面包似的,如甜面包一样精制的

кихàвица [阴] 常(连续)打喷嚏: Хвàна ме ~. 我连续打喷嚏。

кихàвич|ен -*на* кихàвица 的形容词: ~ен шу̀м 连打喷嚏声 ~ен пра̀х (打喷嚏喷出的)唾沫星

кѝха|м[1] [未] 打喷嚏: Застàна на течèние и по̀чна да ~ш. 你站在穿堂风里,所以开始打喷嚏了。~не [中]

кѝх|ам[2] [未], **кѝхна** -*неш*, -*нах* [完] 〈行〉要(酒): Нѝма ли да ~неш една̀ во̀дка? 你不要一杯伏特加吗?

кѝх|вам [未], **кѝхна** -*неш*, *кѝхнàх* [完] кихам[1] 的一次或连续几次的动作

кѝч|а -*иш*, *кѝчѝх* [未] ❶(用花等)点缀,打扮,装饰,使美丽,使漂亮: ~а къщата 装饰住宅 ❷(花等)点缀,使美丽: Висо̀ка бу̀кова и дъ̀бова гора̀ ~и склоно̀вете на двѐте у̀рви. 参天的山毛榉和橡树林点缀着山谷两边的陡坡。— **се** [被动]

кѝч|а се -*иш се*, *кѝчѝх се* [未,反身] ❶戴花;打扮: обѝчам да се ~а 喜欢戴花 ❷〈转〉自夸,显摆: Тя̀ обѝчаше да се ~и с добродѐтелите си. 她爱夸耀自己的美德。

кѝчест -*а* [形] ❶(指树)枝叶繁茂的,枝叶茂密的: ~ бо̀р 枝叶茂密的松树 ❷(指花)多瓣的,(一枝上)开满花的: ~ карамфѝл 重瓣石竹花

кѝчур [阳] ❶一绺: Кѝчури от ру̀са коса̀ па̀даха по висо̀кото му чѐло. 一绺绺金发垂在他高高的前额上。❷果穗,簇,嘟噜: ~ черѐши 一簇樱桃 ~и от гъ̀сти жъ̀лти цветчѐта 一簇簇茂密的小黄花

кѝша [阴] ❶淫雨,连阴天 ❷(大雨或大雪过后的)泥泞;半融化的雪

кѝшав -*а* кѝша 的形容词: То̀я мѐсец бѐше мно̀го ~. 这个月常是阴雨连绵。

Кишинѐв 基什讷乌(摩尔多瓦首都, Кишинѐу)

кѝшка [阴] 〈民〉 ❶(在马车轴上涂油的)油刷子 ❷(固定在纺车上用以湿润手指的)湿抹布

кѝя|к -*ци* [阳] 〈方〉 ❶弹棉花(或羊毛)的榧子 ❷秤砣

КК[1] [ка̀-ка̀] [缩] Ка̀чествен контро̀л 质量检查局

КК[2] [缩] Консѐрвен комбина̀т 罐头联合企业

ккал [缩] 〈理〉 килокало̀рия 千卡,大卡(热量单位)

ККЗ [ка̀-ка-зѐ] [缩] Корабостро̀ѝтелен и кораборемо̀нтен заво̀д 船舶修造厂

ККП[1] [ка̀-ка-пѐ] [缩] Кана̀дска комунистѝческа па̀ртия 加拿大共产党

ККП[2] [ка̀-ка-пѐ] [缩] Кита̀йска комунистѝческа па̀ртия 中国共产党

ККП[3] [ка̀-ка-пѐ] [缩] Куби̇̀нска комунистѝческа па̀ртия 古巴共产党

кл [缩] килолѝтър 千升

кл. [缩] клас 级

клавесѝн [阳] 〈乐〉 拨弦古钢琴

клавиату̀ра [阴] 键盘

клавѝр [阳] 〈旧〉 同 пиа̀но (钢琴)或 ро̀ял (三角钢琴)

клавѝр|ен -*на* клавѝр 的形容词: ~ен концѐрт 钢琴音乐(演奏)会 ~но изку̀ство 钢琴艺术

клавѝш [阳] (钢琴、打字机等的)键: ~ на пѝшеща маши̇̀на 打字机的键

кла̀да[1] [阴] (点燃篝火或施火刑用的)柴堆: жѐртвена ~ 烧祭品(牺牲)的柴堆

кла̀да[2] [阴] 〈方〉 树林里倒下的大树干

кла|да̀ -*дѐш*, -*до̀х*, -*де* 过主形动 -*л* [未] 把…堆成堆,把…垛起来,垛: ~да̀ сно̀пи 垛(麦)捆 ◇ **~да̀ о̀гън** 点篝火 **~да̀ пѐчка** 生火,生炉子 **~да̀ седя̀нка** 〈民〉 召集编织晚会(农村青年冬季凑在一起干活或娱乐) **~дене** [中]

кла̀ден|ец -*ци* [阳] ❶水井: копа̀я ~ец 打井,挖井 на̀дя вода̀ от ~еца 从井里打水 ❷〈民〉 同 ѝзвор (泉眼) ❸〈转〉 (傍晚男女青年的)井边聚会 ◇ **докàрвам вода̀ от дѐвет ~еца** (为某事)寻找种种借口 **артезиа̀нски ~ец** 自流井,喷水井

кла̀денче -*та* [中] 〈民〉 同 ѝзворче (小泉眼)

кла̀денчов -*а* кла̀денец 的形容词: ~а вода̀ 井(或泉)水

кла̀дешница [阴] 同 кла̀дница

кла̀дница [阴] (上面呈白色下面呈黄色的可食用的)蘑菇 (*Agaricus prunulus*)

кла̀дня̀ [阴] 〈方〉 (麦捆、干草等堆成的)大长垛

кла̀йстер [阳] 浆糊

клак -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈旧〉 (一种可折叠的)大礼帽,高筒帽

клаксо̀н [阳] (汽车)喇叭

клакьо̀р [阳] 〈书〉 (受雇的)捧角者,捧场喝彩的人

кла̀мер [阳] (夹纸张用的)曲别针

клан [阳] 〈史〉 氏族,氏族公社

кланѐ -*та* [中] ❶杀,屠,宰: добѝтък за ~ 准备屠宰的牲口 ❷大屠杀 ❸〈转〉 战争 ◇ **Бата̀шкото ~** 〈史〉 (保加利亚 1876 年起义被镇压之后,土耳其人对)巴塔克(村民进行的)大屠杀

кла̀ница [阴] 屠宰场

кла̀нич|ен -*на* кла̀ница 的形容词: ~ен скла̀д 屠宰场的肉库

кланя̀|м се [未,中态] ❶鞠躬: ~м се пред нѐго 向他鞠躬 Що̀м влѐзе в сало̀на, запо̀чна да се ~ на всѝчки страни̇̀. 他一进大厅便朝四面八方鞠躬。❷卑躬屈节,巴结,献媚,奴颜婢膝 ❸〈宗〉 磕头,(祈祷时)顶礼,膜拜

кла̀п|а [阴] ❶〈技〉 阀,活瓣,活门,汽门;片: предпа̀зна ~а 保险阀 ~а на флѐйта 长笛的活瓣 ❷〈解〉 瓣,瓣膜: сърдѐчни ~и 心脏瓣膜 ❸〈方〉 (木或铁制的)绊子,木(铁)栓

кла̀пан [阳] 同 кла̀па

клапт|я̀ -*ѝш*, -*я̀х* [未] ❶(液体在密封的容器中因摇晃而)发出撞击声,哐当响: Мля̀кото в го̀мовете ~ѝ. 牛奶在铁桶里哐当响。❷(指不新鲜的蛋)哐当: Яйцѐто ~ѝ. 鸡蛋泄黄了。

кларнѐт [阳] 〈乐〉 单簧管,黑管

клас[1] -*ът*, -*а̀*, -*овѐ* [阳] 麦穗,穗: жѝтен ~ 麦穗 натежа̀ли ~овѐ 垂下来的穗

клас[2] -*ът*, -*а̀*, -*овѐ* [阳] ❶(中小学的)年级,级;(音乐、美术学校的)系,班: ученѝк от Ⅹ б ~ 十年级二班学生 мина̀вам във вто̀ри ~ 进入二年级 завъ̀ршвам сѐдми ~ 读完七年级 Кла̀сът на А. Сто̀йнов ѝма у̀тре проду̀кция. 阿·斯托扬诺夫班(的学生)明天有演出。❷〈转,口〉 (中小学的)教室,课堂 ❸〈生〉 (动植物分类)纲: Тѐзи растѐния образу̀ват едѝн ~. 这些植物构成一纲。

клас[3] -*ът*, -*а̀*, -*овѐ* [阳] (官吏的)级别,级

кла̀с|а[1] [阴] 阶级: дру̀жески ~и 友好的阶级 антагони-

стѝчни ～и 对抗的阶级 рабòтническа ～а 工人阶级 експлоатàторски ～и 剥削阶级 експлоатѝрани ～и 被剥削阶级

клàса² [无复,阴]（火车、轮船等座位的）等级：билèт пъ̀рва ～ 头等车票(船票) пътỳвам във (влàка) втòра ～ 乘二等车 ◇ **от** ～（指人物)有等级的,上等级的：спортѝст от ～ 等级运动员

класàт -*а* [形] 大穗的,多穗的：～а пшенѝца 结大穗的麦子

класàция [阴] 定级;分级;分类法

клàс|ен -*на* [形] ❶ клас² 的形容词：～ен ръководѝтел 班主任 ～на кнѝга 班级日志 В дрỳгата ～на стàя бè съвсèм тѝхо. 在另外一个教室里一点声音都没有。❷ [用作名] **～но** [中] 课堂作业：Днèс ще ѝмаме ～но. 今天我们将有课堂作业。❸ [用作名] **～ен** [阳], **～на** [阴] 班主任：Клàсната дойдè. 班主任来了。Òще нѝмаме ～ен. 我们还没有班主任。◇ **～на рàбота (упражнèние)**（中小学的)笔头练习(或测验)

класèне 见 класѝ

клàсест -*а* [形]（指作物)(结)大穗的

класѝ|к -*ци* [阳] ❶经典作家;文豪,大艺术家,大科学家 ❷古典作家(指古希腊或古罗马作家) ❸古典语言文学(指古希腊文或古拉丁文的)大学生(或专家)

клàсика [无复,阴,集] 古典作品,经典著作

класѝра|м [未,完] ❶〈运〉(根据运动员比赛成绩)评定名次：Класѝраха го пръ̀в. 他被评为第一名。❷定级,评级：Не достѝгат ми двà мèсеца,за да ме ～т. 还差两个月才能给我定级。— **се** [被动] **～не** [中]

класификàция [阴] 分类;分级;分类法：прàвя ～ 进行分类 погрèшна ～ 错误的分类法 ～ на нарòдните пèсни 民歌的分类(法)

класифицѝра|м [未,完] 分类;分级：Трѝбваше да ～ всѝчки привèдени дàнни. 他应当把所有援引的资料分类。**～не** [中]

класицѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶古典主义;拟古主义 ❷古典教育(以古希腊文和拉丁文为基础的教育)

класѝч|ен -*на* [形] 同 класѝчески

класѝческ|и -*а* [形] ❶古典的(指与古希腊罗马文化有关的)：～и прòфил 古典专业 ❷古典的;经典的;正统的：～а литератỳра 古典文学 ～и трỳд 经典著作 ～и писàтел 经典作家 ～а красотà 古典美 ❸〈口〉典型的;标准的,精采的：～и прѝмер 典型例子 ❹(指教育、中学等)古典语文的(古希腊文或古罗马文的)：～о образовàние 古典教育(以古典语文为基础的教育) ～а филолòгия 古典语言文学 ～и езѝци 古典语 ～а гимнàзия 古典中学(必修古希腊罗马语言文学的中学)

класѝчка [阴] 女古典语文学家

клàсов¹ -*а* [形] 阶级的：～ врàг 阶级敌人 ～о съзнàние 阶级觉悟 ～и противорèчия 阶级矛盾 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

клàсов² -*а* [形] 班级的：～ съвèт 班(级)委员会

класовѝд|ен -*на* [形] 穗状的：～ни съцвèтия 穗状花序

класовѝт -*а* [形]（指植物)多穗的

класоосъзнàт -*а* [形] 同 класосъзнàтелен

класосъзнàтел|ен -*на* [形] 有阶级觉悟的 **～ност** -носттà [阴]

класьòр [阳] ❶(存放公文、案卷等的)公文柜,分格柜;活页夹 ❷邮票册,集邮册

класѝ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 吐穗：Тàзи годѝна нѝвите ～ѝха рàно. 今年地里庄稼吐穗早。**～èне** [中]

класѝва|м [未] 同 класѝ **～не** [中]

клàтене 见 клàтя

клатешкòм [副]〈罕,口〉一摇一晃地,摇摇晃晃地：вървѝ ～ 摇摇晃晃地走

клатешкàта [副] 同 клатешкòм

клатỳшка|м [未]（用力)摇动,摇晃：Не ～й стòла. 别摇晃椅子。Не ～й вѐдрото, че ще го разлèеш. 你别摇动水桶,会弄撒的。— **се** [被动] **～не** [中]

клатỳшка|м се [未,中态] 踉跄,东摇西晃地走,一溜歪斜地走;摇荡,摇晃,颠簸：Тòй се ～ катò пиѝн. 他像个醉汉东摇西晃地走。Мàлката карỳца бàвно се ～ше из дълбòката и рѝдка кàл. 小马车在又深又稀的泥浆里慢慢颠簸着。Вързỳ магàрето се ～ше бòлно момѝче. 一个病女孩在驴背上摇晃着。**～не** [中]

клàт|я -*иш*, *клàтѝх* [未]（使)摇动,摇晃,摇荡,摇：Вѝтърът ～и клòните. 风摇动着树枝。Не ～й мàсата. 别摇晃桌子。— **се** [被动] ◇ **～я главà** 1.点头(表示同意) 2.摇头(表示不同意) 3.歪头(表示威胁) **～я нѝкому пàпка**〈口〉(对某人)点头哈腰 **～я си кракàта**〈口〉游手好闲 **～ене** [中]

клàт|я се -*иш се*, *клàтѝх се* [未,中态] ❶摆动,摇晃,摇摆,摇荡：Мòстът се ～и. 桥在摇晃。Всѝчките ми прèдни зъ̀би се ～ят. 我的门牙全活动了。❷费力地走,慢慢走,颠簸,踉跄 ◇ **Кракàта му се ～ят.**〈口〉他的脚跟不稳,他地位不稳。**～ене** [中]

клàуз|а [阴]（条约、合同中的)条款：тàйни ～и 秘密条款 тѐжки ～и 难以接受的条款 Нàшият дòговор не съдъ̀ржа подòбни ～и. 我们的合同里不包括类似的条款。

клаузỳр|ен -*на* [形] 关门进行的,闭门的：◇ **～на рàбота** 闭卷考试

клашнѝ|к -*ци* [阳]〈方〉(民间男女穿的一种)粗呢外衣,粗呢斗篷

клеветà [阴] 诬蔑,中伤,诽谤,诋毁,诬告：Клеветàта е сестрà на подлосттà. 诬蔑和卑鄙行为是孪生姊妹。

клеветèне 见 клеветѝ 和 клеветѝ се

клевѐтни|к -*ци* [阳], **клевѐтница** [阴] 诽谤者,诬蔑者,造谣中伤者,诬告者

клевѐтническ|и -*а* [形] 诽谤性的,诬蔑的,诋毁的,造谣中伤的;诽谤者的：～и обвинèния 诬告 ～а кампàния 诽谤运动 ～и похвàт 诽谤者的伎俩(手法) ～и слỳхове 流言蜚语

клевѐтничество [无复,中] 诽谤行为,造谣中伤

клевет|ѝ -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶(进行)诬蔑,诽谤,诋毁,造谣中伤,诬告：～ѝ нѝкого 诽谤某人 ❷〈口〉告密：Нѝкой дрỳг не знàеше, че съм счỳпил прозòреца, а тѝ отѝваш да ме ～ѝш. 别人谁也不知道我打破了窗玻璃,你却跑去告我的密。— **се** [被动,反身] **～èне** [中]

кле|ѝ -*ят*, -*я* [无复,阳] ❶树脂 ❷同 туткàл (用皮等提炼的胶)

клеймèне 见 клеймѝ 和 клеймѝ се

клеймò -*à* [中] ❶〈史〉(在奴隶或罪犯的面部或身上打的)烙印 ❷烙印器,打印器 ❸印章,戳子;印记,标记;商标：ỳдрям ～ò 盖上图章,打上标记 ❹〈转〉污点,恶名,耻辱

клейм|ѝ -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶〈史〉给(奴隶或罪犯)打上烙印,盖上印记 ❷〈转〉痛斥,折辱：～ѝ измѐнник 痛斥变节者 — **се** [被动] **～èне** [中]

клек -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]（高山上的)矮松(*Pinus montana*)

клèка [阴]〈方〉虚弱的人,弱不禁风的人

клѐкав -*а* [形] 虚弱的，软弱无力的：～и крака̀ 软弱无力的双腿 ～о детѐ 体弱的孩子

клѐкав|ец -*ци* [阳]〈方〉(长度单位)一拇指长：Дъ̀лго е двѐ педѝ и ～ец. 两拃加一指长。

клека̀ш [阳,集] 矮松丛

клѐкна 见 кля̀квам

клѐков -*а* клек 的形容词：～ хра̀ст 矮松丛

клѐма [阴]〈技〉端子，接线柱

клен[1] -*ът*,-*а*,-*ове* [阳] 槭树(*Acer campestris*)

клен[2] -*ът*,-*а*,-*ове* [阳] 鲻(*Squalius Leuciscus*)

клѐндза [阴]〈方〉❶(儿童敲棍游戏中用的)小短棍 ❷(儿童的)敲棍游戏

клѐндзам [未]〈方〉单腿跳

клендзу̀вам (се) [未,中态]〈方〉嬉皮笑脸

клѐнов[1] -*а* клен[1] 的形容词：～а гора̀ 槭树林

клѐнов[2] -*а* клен[2] 的形容词

клепа̀л|ен -*на* клепа̀ло 和 клѐпане 的形容词：～ен звъ̀н 云板声，点声 по ～но врѐме 晚上敲点的时候

клепа̀л|о -*а* [中] (教堂、修道院召集进行祈祷仪式用的)云板；点：Клепа̀лото бѝе. 点响了。

клѐпам [未]〈方〉同 клѐпя

клѐпане 见 клѐпя

клепа̀рест -*а* [形]〈方〉同 клепоу̀х：～а свиня̀ 耷拉着耳朵的猪

клепа̀ч [阳] ❶眼睑，眼皮：го̀рен ～ 上眼皮 зачервѐни ～и 发红的眼皮 ❷[常复] 睫毛：Тя ѝма дъ̀лги ～и. 她长着长睫毛。

клѐп|вам[1] [未]，**клѐпна** -*неш*, *клѐпнах* [完] ❶ клѐпя 的一次或连续几次的动作：Я ～нѝ връ̀ха̀ на коса̀та, че уда̀ри о ка̀мък. 把镰刀尖打一打，因为在石头上碰坏了。Клѐпна за вечѐрня. 晚祷的点声响了。❷同 мѝгам (眨眼)：Глѐда те и не ～ва с очѝ. 他瞧着你连眼也不眨。

клѐп|вам[2] [未]，**клѐпна** -*неш*, *клѐпнах* [完] (耳朵)下垂，耷拉：Ушѝте ти ся̀каш са ～нали. 你的两只耳朵好像耷拉下来了。

клѐпе -*та* [中] (固定门窗框用的)砌在墙里的短木桩

клѐпк|а [阴] 同 клепа̀ч：дъ̀лги ～и 长睫毛

клѐпна 见 клѐпвам[1] 和 клѐпвам[2]

клепоу̀х -*а* [形] 垂着耳朵的，耷拉耳朵的：～а свиня̀ 耷拉着耳朵的猪

клептома̀н [阳]，**клептома̀нка** [阴] 盗窃狂患者，有偷盗癖的人

клептома̀ния [阴]〈医〉盗窃狂，窃癖

клѐп|я -*еш*, *клѐпах* [未] ❶把(刀具的刃)打薄，打直；把(磨棱等)凿快：～я коса̀ 把镰刀刃打直(或打薄) ❷敲(点)；(指点)发生响声，敲：Вто̀рото клепа̀ло ～е. 二道点响了。❸〈方〉(鹳用嘴)咚咚啄 ❹〈转〉同 клеветя̀ **～ане** [中]

клер [不变,形]〈书〉(电报)不用电码的，(指中文电报)明码的

клерика̀л [阳]〈书〉教权主义者，教权派(分子)

клерика̀л|ен -*на*〈书〉клерикалѝзъм 和 клерика̀л 的形容词：～ен ду̀х 教权主义精神 ～на па̀ртия 教权派，教权主义党

клерикалѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳]〈书〉教权主义，教权扩张论

клет -*а* [形] ❶不幸的，倒霉的：～а съдба̀ 不幸的命运 Клѐтият, какво̀ му дойдѐ на глава̀та! 这个可怜的人，他出了多么不幸的事！❷可恨的，可恶的，可鄙的：～ вра̀г 可恶的敌人 Прода̀де ни преда̀тел ～. 卑鄙的叛徒出卖了我们。

клѐтв|а [阴] ❶誓言，誓词；宣誓：лъжлѝва ～а 假的(骗人的)誓言 обвъ̀рзан съм с ～а 受誓言的约束 пола̀гам ～а 宣誓，起誓 наруша̀вам (пога̀звам) ～и 违背誓言 да̀вам ～а за вя̀рност на (към) наро̀дната репу̀блика 宣誓效忠于人民共和国 ❷诅咒，咒骂：лю̀ти ～и 凶狠的咒骂

клѐтвен -*а* [形] 誓言的，誓词的；宣誓的：～и ду̀ми 誓言，誓词 ～а деклара̀ция 誓约 ～ лѝст 誓词

клетвонарушѐние [中] 背誓，违反誓约

клетвонаруша̀тел -*ят*, -*я* [阳]，**клетвонаруша̀телка** [阴] 背誓者，违反誓言者

клетвопрестъ̀пни|к -*ци* [阳]，**клетвопрестъ̀пница** [阴] 背誓者，违反誓约者

клѐтка[1] [阴] 笼子，鸟笼，兽笼：зва̀р в ～ 笼中野兽 ～ за кана̀рчета 金丝雀笼子 затва̀рям в ～ 关进笼子

клѐтк|а[2] [阴]〈生物〉细胞：жѝва ～а 活细胞 размножѐние на ～ите 细胞的繁殖

клѐтни|к -*ци* [阳]，**клѐтница** [阴] 不幸的人，可怜的人

клѐтнишк|и -*а* клѐтник 的形容词

клетча̀тка [阴]〈旧〉同 целуло̀за (纤维素，纤维质)

клѐтъч|ен -*на* [形] 细胞的：～на структу̀ра 细胞结构

клеч|а̀ -*ѝш*, -*а̀х* [未] 蹲，蹲着：Деца̀ ～а̀т край брега̀ на река̀та. 孩子们蹲在河岸上。Ку̀чето ～ѝ в дво̀ра. 狗蹲在院子里。**～а̀не** [中]

клечешка̀та [副] 同 клечешко̀м

клечешко̀м [副] 蹲着：бера̀ кѝселец ～ 蹲着采酸模菜

клѐчк|а [阴] ❶干树枝：събѝрам ～и 拾干树枝 У дома̀ ня̀ма ～а дъ̀рва. 家里连一根柴禾也没有。❷(经过加工后作某种用途的)小木条，签子，筷子：кибрѝтена ～а 火柴杆 ～и за зъ̀би 牙签 ◇ **голя̀ма ～а**〈口,讽〉大人物

клѐчни|к -*ци* [阳]〈方〉小三脚凳

клѐщи [只复,阴] 钳子：пло̀ски ～ 平面钳子 ～ за пиро̀ни 老虎钳，钉钳 обуща̀рски ～ 鞋匠钳子 зъболѐкарски ～ 牙医(牙科)钳子 ◇ **хва̀щам в ～ (пра̀вя ～)**〈军〉包围

клещовѝд|ен -*на* [形] 钳形的

Клѝвланд 克利夫兰(美国城市)

клиѐнт [阳]，**клиѐнтка** [阴] ❶顾客：редо̀вен ～ 经常的买主 ～ на бръсна̀рница 理发馆的主顾 ❷(律师的)委托人，当事人

клиентѐла [阴,集] (商店等的)全部顾客

клѝзма [阴]〈医〉灌肠

клик -*ът*,-*а*,-*ове* [阳]〈诗〉呼唤，召唤

клѝка [阴]〈不赞〉集团，帮：контрареволюцио̀нна ～ 反革命集团 дво̀рцова ～ 宫廷集团

клѝка|м [未]〈方,罕〉(拉长声地)喊，叫喊，呼唤：Всѝчки ～т в едѝн гла̀с. 大家同声高喊。**～не** [中]

клѝк|вам [未]，**клѝкна** -*неш*, *клѝкнах* [完] клѝкам 的一次或连续几次的动作 **～ване** [中]

клѝмакс [阳]〈医〉同 климактѐриум

климактѐрий [阳] 同 климактѐриум

климактѐриум [阳]〈书,医〉(妇女在45—55岁的)更年期，

经绝期,断经期

климàл|о -*а* [中]〈方〉(水井上)打水的吊杆

клѝма|м [未] ❶点头,点头致意: ~м с главà в знàк на одобрèние 点头表示赞同 ~м приветлѝво 亲切地点头 ❷(由于劳累或困倦)打瞌睡,打盹 **~не** [中]

клѝмат [阳] 气候: умèрен ~ 温和的气候 горèщ (ю̀жен) ~ 炎热的(南方的)气候 континентàлен ~ 大陆性气候

климатѝч|ен -*на* клѝмат 的形容词: ~ни услòвия 气候条件 ~ен пòяс 气候带 ◇ **~на гимнàзия** (为病弱学生提供的)气候条件良好的中学 **~на систèма** 空调设备

климатѝческ|и -*а* [形] 同 климатѝчен

климатолòгия [阴] 气候学

климатотерàпия [阴]〈医〉气候疗法,水土疗法

клѝм|вам [未], **клѝмна** -*неш*, *клѝмнàх* [完] ❶ клѝмам 的一次或连续几次的动作 ❷(向一边)倾斜,歪向一边: Кѫщата е мàлко ~нала. 房子有点倾斜。

климѝя [阴](马车两侧的)档板

клѝмна 见 клѝмвам

климу̀ц [感] 摇摇晃晃

климу̀цам [未]〈口〉东摇西晃地走

клин -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶楔;楔形物: забѝвам ~ в нèщо 往某物里打入一个楔子 цèпя трỳпи с ~ 用楔子劈木头 Клѝн ~ избѝва.〈俗〉以毒攻毒。вбѝвам ~ междỳ ... 离间…的关系 ❷(衣服的)三角衬 ❸〈方〉大铁钉 ❹(一种长的窄裤脚的)马裤,(一种窄裤脚的)运动裤 ❺〈军〉楔形攻势,一点突破 ◇ **нѝ в ~, нѝ в ръкàв**〈口〉牛头不对马嘴 ~ **чорбà** (一种用青菜、黄油、面粉和奶酪做的)奶酪菜汤

клѝнав -*а* [形]〈民〉❶患腹股沟病的: Детèто ми е ~о. 我的孩子患腹股沟病。❷(指草药)治疗腹股沟病的: ~а тревà 治腹股沟病的草

клѝне [复]〈民〉(指若干种)腹股沟病

клѝн|ец -*ци* [阳] ❶马(或牲口的)掌钉子: забѝвам ~ци 钉马掌钉 ❷〈方〉同 гвòздей (钉子) ◇ **ковà ~ци**〈口〉冷得发抖

клѝника [阴] ❶(教学研究性的)专科医院,附属医院: у̀шна ~ 耳科门诊医院 нèрвна ~ 神经科门诊所 ❷(综合医院的)科

клиницѝст [阳]〈医〉临床医师

клинѝч|ен -*на* клѝника 的形容词: ~но лечèние 门诊治疗

клинѝческ|и -*а* [形] 同 клинѝчен

клѝнка|м [未]〈方〉(跟在后边)时走时跑: Децàта ~т подѝр мàйка си. 孩子们跟着妈妈时走时跑。

клѝнкер [阳]〈建〉炼砖,缸砖

клѝнкеров -*а* клѝнкер 的形容词: ~ павàж 缸砖路面

клиновѝд|ен -*на* [形] 楔形的

клинообрàз|ен -*на* [形] 同 клиновѝден ◇ **~но пѝсмо** 同 клинопѝс

клинопѝс [阳](古代巴比伦等的)楔形文字

клинопѝс|ен -*на* клинопѝс 的形容词: ~на àзбука 楔形文字的字母(表)

клѝнч|а -*иш*, *клѝнчùх* [未]〈口〉逃避(工作),摆脱(责任): Тѝ пàк пòчваш да ~иш! 你又开始偷懒了! **~ене** [中]

клѝн|я -*иш*, -*их* [未]〈方〉楔: Клѝниш ли колàта? 你在楔车吗?

клѝпав -*а* [形]〈方〉瘦弱的,虚弱的,有病的

клипс -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 同 клѝпса

клѝпса [阴](一种妇女装饰用的)胸针

клир -*ът*, -*а* [无复,阳,集] ❶(教堂的)全体教士,僧侣们 ❷(教堂里的)唱诗班席位

клѝринг [阳]〈财〉(国家间非现款的)清算,(账目上的)划拨

клѝрингов -*а* клѝринг 的形容词: ~а спогòдба 清算协定

клѝрос [阳]〈旧〉(教堂里的)唱诗班席位

клѝсав -*а* [形] ❶(指面包等)没烤熟的,发粘的: ~а бàница 没做熟的(发粘的)起酥 ❷(指陶土、泥等)粘性的,粘的 **~ост** -осттà [阴]

клѝсавица [阴]〈方〉粘性的土壤

клисàр -*ят*, -*я* [阳], **клисàрка** [阴] 圣堂工友

клисàрск|и -*а* клисàр 的形容词

клису̀ра [阴] 狭谷,隘口: Сèлото е разполòжено в еднà ~. 村子坐落在一个狭谷里。

клѝчка [阴]〈书,旧〉(词典中的)词目

клишè -*то* [中] ❶〈印〉(印绘画的)版(锌片,铜版,电铸版,木刻版) ❷〈转〉现成的套语,陈词滥调

клишѝра|м [未,完]〈印〉制(印刷绘画的金属的或石的)版 **~не** [中]

клоàка [阴] ❶阴沟,下水道 ❷〈转〉污秽之所

клозèт [阳] 厕所

клòка|м [未](水等沸时)发咕嘟声;(流水等)发出咕噜声: На верѝгата е закачèно мèнче, в коèто нèщо врѝ и вèсело ~. 在铁链上吊着个小锅,锅里煮着东西,发出欢快的咕嘟声。

клòк|вам [未], **клòкна** -*неш*, *клòкнàх* [完]〈口〉клòкам 的一次或连续几次的动作: Турѝ ядèнето на òгъня да ~не. 你把吃的东西放在火上煮开。

клòкот [阳](水沸时发出的)咕嘟声;(流水的)淙淙声,潺潺声,咕噜声

клокотлѝв -*а* [形]〈民〉发沸腾声的,咕嘟响的,发潺潺声的,哗哗响的: ~ потòк 潺潺的流水

клокòт|я -*иш*, *клокòтѝх* [未] 同 клокòча **~ене** [中]

клокòч|а -*иш*, *клокòчѝх* [未] ❶(溪流、河水)发潺潺声,哗哗响: Мàлкият планѝнски ру̀чей ~èше монотòнно. 山间小溪发出单调的淙淙声。❷(液体沸腾时)咕嘟响: На огнѝщето ~èше котèл с водà. 火塘上的水锅咕嘟咕嘟响。❸〈转〉(感情)激昂,奋激: Омрàза ~еше в гърдѝте му. 他心中燃烧着仇恨的怒火。Млàдо е момчèто, кръвтà му ~и. 这个小伙子年轻,热血沸腾。**~ене** [中]

клон -*ът*, -*а*, -*и*, (民) -*е*, -*ове*, (集) -*ùща* [阳] ❶枝,树枝: дебèл ~ 粗树枝 Я̀бълковите ~и са се навèли до земя̀та. 苹果树枝弯到地上。❷〈转〉旁系,分支;支派,支流;支线;支脉: ~ от нау̀ката 科学的分支 пòщенски ~ 邮政分局 ~ от железопъ̀тна лѝния 铁路支线 ~ от БНБ 保加利亚国家银行支行

клонà|к -*ци* [阳,集] 枝,树枝

клонàт -*а* [形]〈罕〉同 клòнест

Клòндайк 克朗代克河(加拿大)

клòнест -*а* [形] 多枝的: ~о дървò 多枝的树

клонѝране [中]〈生物〉无性繁殖后裔,克隆

клòнка [阴] клон ①解的指小

клòнче -*то* [中] клон ①解的指小: маслѝново ~ 橄榄枝(和平的象征)

клон|я -*иш*, -*их* [未] ❶弯向(某方向),趋向,倾斜;下落,下垂: Слънцето ~й на залез. 太阳西斜。Работата ~й към своя край. 工作快结束了。❷〈转,口〉倾向于(某人),倒向(某人一边): Той ~й повече към младите. 他更倾向于年轻人。

клопа|м [未] ❶〈方〉同 хлопам (啪啪作响,砰砰响,咚咚响): Не ~й с налъмите. 别穿着木板鞋走得呱嗒响。❷(抱窝的母鸡)咕咕叫 ❸〈转〉同 клеветя **~не** [中]

клоп|вам [未], **клопна** -*неш*, *клопнах* [完] ❶ клопам 的一次或连续几次的动作 ❷(水沸腾后)开始咕嘟响: Щом ~не водата, свали я от огъня. 水一开,就把它从火上取下来! **~не** [中]

клопка [阴] ❶捕兽器,捕禽器;陷阱,陷坑: поставям ~ 设陷阱,放捕兽器 примамвам в ~та 诱进捕兽器 ❷〈转〉圈套,骗局,埋伏: правя ~ 设圈套 хващам се в ~та 上圈套,中埋伏 попадам в ~та 掉进陷阱,上当

клопотар [阳] (挂在牲口等脖子上的)铃铛: крава с ~ 系着铃铛的母牛 звънтеж на ~ите 铃铛声

клоподарница [阴]〈口〉半旧的机器(或马车),丁当乱响的旧机器(或马车)

клопфер [阳] (摩尔斯)电报收录机,发声器,音响器

клоун [阳] (马戏团的)丑角,小丑

клоунск|и -*а* клоун 的形容词: ~и дрехи 丑角的服装

клоц -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈方〉玩笑,耍笑,耻笑: Вълкът, като остарее, на кучетата ~ става. 狼老了就要被狗嘲笑。

клоцам [未]〈方〉❶同 ритам (踢) ❷同 подигравам се (取笑) ❸同 хокам (斥责,骂)

клоц|вам [未], **клоцна** -*неш*, *клоцнах* [完]〈方〉клоцам 的一次或连续几次的动作

клоч|а -*иш*, *клочих* [未]〈方〉❶同 клопам ②解 ❷同 клокоча

клочка [阴]〈方〉同 квачка

клочница [阴]〈方〉同 полог (母鸡孵卵的窝)

клош [不变,形] (指外衣、裙子等)宽下摆的

клуб -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 俱乐部: спортен ~ „Спартак" 斯巴达克体育俱乐部

клуб|ен -*на* клуб 的形容词: ~но помещение 俱乐部的场所

клуп -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶活结,活扣,环扣: Завържи обущата на детето на ~. 把孩子的鞋带系上活扣。❷(处绞刑的)绳套,绞索: Ще му метнат ~а на шията. 要在他脖子上套上绞索。❸(编织的)环扣,圈一针: Не изпущай ~ове. 别漏针。❹〈方〉(门窗等的)老式合页,蝶铰 ❺〈转〉线索,秘诀,窍门: Тая работа ~ няма. 没有解决这件事的秘诀。Намерихме му ~а. 我们找到了它的窍门。

кълбц|е -*а* [中] кълбо 的指小

кълв -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈书〉同 клюн

кълв|вам [未], **кълвна** -*неш*, *клъвнах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶ кълва 的一次或连续几次的动作 ❷(蛇)咬 ❸〈转〉(用尖刻的话)刺 ❹〈口〉侵吞(公物) **~ване** [中]

кълвка [阴] клъв 的指小

кълвна 见 кълввам

кълмбу|к -*ци* [阳]〈方〉(往深水中投石时泛起的)气泡

кълц|вам [未], **кълцна** -*неш*, *клъцнах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶(用带尖和刃的器具)刺,扎,砍 ❷(蛇)咬,咬伤: Отровна змия ме ~на. 毒蛇把我咬伤了。❸〈转〉(用尖刻的话)凌辱,刺: гледам все да го ~на 总想凌辱他 — **се** [反身] **~ване** [中]

кльопам [未]〈行〉同 ям (吃)

кльопачка [阴]〈行〉同 храна (食物)

кльосе -*та* [中]〈方〉瘦小的马

кльощав -*а* [形]〈方〉(指人或牲口)干瘦的,瘦削的,瘦弱的

клюв -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈书〉同 клюн

клюк|а [阴] 坏话,谣言,流言蜚语: пускам (съчинявам) ~а 放(制造)谣言 разпространявам (разнасям) ~и 传播流言蜚语 занимавам се с ~и 说坏话

клюкар -*ят*, -*я* [阳], **клюкарка** [阴] 爱讲坏话者,爱传播流言蜚语的人

клюкарск|и -*а* клюка 和 клюкар 的形容词: ~и разговори 流言蜚语

клюкарство [无复,中] 爱讲坏话的行为

клюкарст[ву]ва|м [未] 讲坏话,制造流言蜚语,传播谣言 **~не** [中]

клюма|м [未] ❶(劳累、忧伤或打瞌睡时)垂(头): Не ~й печално глава, / стой гордо, недей унива. (Радевски) 别垂头丧气,骄傲地站着,不要泄气。❷〈口〉点头示意 **~не** [中]

клюм|вам [未], **клюмна** -*неш*, *клюмнах* [完] ❶(头因疲劳、忧伤而)垂下: Главата й ~на на рамото му като на ранена птичка. 她像一只受伤的小鸟把头垂在他的肩上。❷(植物的枝或花)垂下来,枯萎,凋零 ❸〈转〉垂头丧气,灰心 ❹点(头): ~вам глава одобрително 赞同地点头 **~ване** [中]

клюн -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 鸟嘴,喙

клюнест -*а* [形] 鸟嘴形状的: ~ нос 鹰钩鼻子

клюп [阳] 同 клуп

клюса [阴]〈民〉❶捕兽夹子,捕兽器 ❷(捆在牲口腿上的)绊子

клюсе -*та* [中]〈方〉同 кльосе

ключ -*ът* 和 -*ът*, -*а* 和 -*а*, -*ове* [阳] ❶钥匙: ~ за (от) стаята 房间的钥匙 секретен ~ 暗锁 слагам (изваждам) ~а в (от) ключалката 把钥匙插进锁中(从锁中抽出) ❷〈转〉关键,契机,线索,秘诀,解法: ~ към задачи (упражнения) 习题的解法 Тук е ~ът на цялата работа. 这里是整个问题的关键。❸(上发条、螺母等用的)扳子,螺旋钳,扳手: френски ~ 活动扳手 тръбен ~ 管形扳手 ❹(电)键,开关: електрически ~ 电键 ~ на електрическа печка 电炉开关 ❺(五线谱的)调号 ~ сол〈乐〉G 调 ❻〈军〉(外语教科书中原文的)直译本 ◇ **апашки ~** 百宝钥匙 **държа под ~** (把东西)锁起来

ключалка [阴] ❶(门、抽屉等的)锁: Всички ~и са развалени. 所有的锁全坏了。❷钥匙眼,锁孔

ключар -*ят*, -*я* [阳], **ключарка** [阴] ❶管钥匙的人: ~ на склад 管仓库钥匙的人 ❷做(或卖)钥匙的人

ключарск|и -*а* ключар 的形容词: ~а работилница 配制钥匙的作坊

ключица [阴] 锁骨(*Clavicula*)

ключов -*а* [形] **~а позиция**〈军〉主要阵地,关键阵地

кл|якам [未], **клекна** -*екнеш*, *клекнах* [完] ❶蹲下: Клекни! Стани! 蹲下!起来!Кучето ~екна до колибата си. 狗蹲在窝旁。❷〈转,口〉(由于过累或年老)两腿发软,无气力: Добитъкът ~екна. 牲口没气力了。**~якане** [中]

кля̀к|вам [未], **клѐкна**, клѐкнеш, клѐкна̀х [完] кля̀кам 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

клян -ът, -а, -ове [阳] 同 клен[2]

кля̀фка|м [未] (猎犬发现野兽时)发呼噜声 **~не** [中]

км [缩] киломѐтър 千米,公里

кмет -ът, -а, -ове [阳] 市长;村长: гра̀дски ~ 市长 сѐлски ~ 村长

кмети̇̀ца [阴] 女市长,女村长;市长(或村长)的妻子

кмѐтов -а [形] 市长(或村长)的: ~а къща 市长的家 Завѐдоха го да госту̀ва у ~и. 他们把他带到市长家做客。

кмѐтск|и -а [形] 市长(或村长)的: ~и и̇̀збори 市长(或村长的)选举 ~и намѐстник 副市(或村)长

кмѐтств|о -а [中] ❶市政府,村公所 ❷市长(或村长)职务

кмету̀ва|м [未] 执行市长(或村长)职务,当市长(或村长) **~не** [中]

КНДР [ка̀-не-де-ѐр] [缩] Корѐйска наро̀днодемократи̇̀чна репу̀блика 朝鲜民主主义人民共和国

кнез -ът, -а, -ове [阳] 〈史〉(保加利亚西北部由居民选出的一个或几个村的)村正

кни̇̀г|а [阴] ❶书,书籍;作品: чета̀ ~а 读书 увлека̀телна ~а 吸引人的书 прели̇̀ствам ~а 翻阅书 изда̀вам ~а 出版书籍 Кни̇̀гата е изчѐрпана. 这本书卖光了。Кни̇̀гата му излѐзе в но̀во изда̀ние. 他的书再版了。❷册,卷,部: Рома̀нът се състо̀й от три̇̀ ~и. 长篇小说由三卷组成。❸簿,本子: присъствена ~а 签到簿 ~а за похва̀ли и опла̀квания 意见簿 инвента̀рна ~а 工具登记簿 търго̀вска ~а 商业账簿 ❹纸: ~а за амбала̀ж 包装纸 ❺〈民〉书信,信件,信: Ще и̇̀маш ~а от нѐго. 你会收到他的信。❻[只复]〈旧〉纸牌 ❼(反刍动物的)重瓣胃 ◇ **говòря като̀ по ~а** 〈口〉讲话像念书一般流利,说话不打奔儿 **насто̀лна ~а** 案头书 **не зна̀я ~а** 〈民〉不会读也不会写;没有文化,不识字 **Оста̀ва на ~а.** 〈书〉(决议、计划)停留在纸上。

книговѐз|ец -ци [阳] 书籍装订工

книговѐзк|и -а книговѐзец 的形容词: ~и но̀ж 装订书籍用的刀 ~о лепи̇̀ло 装订书籍用的胶水(糨糊)

книговѐзница [阴] 装订工厂(作坊)

книговѐзств|о -а [中] 装订书籍手艺;书籍装订业

книговоди̇̀тел -ят, -я [阳], **книговоди̇̀телка** [阴] 簿记员,会计员,司账员,文件保管员

книговоди̇̀телск|и -а книговоди̇̀тел 的形容词: ~а длъжност 会计职务;文件保管工作

книгово̀дств|о -а [中] 簿记,会计

книгоизда̀ван|е -ия [中] ❶图书出版,出版书籍 ❷图书出版业务,书籍印刷出版业务

книгоизда̀тел -ят, -я [阳] (书籍)出版者

книгоизда̀телск|и -а [形] (书籍)出版者的,出版社的: ~о предпри̇̀ятие 出版企业

книгоизда̀телств|о -а [中] 同 изда̀телство (出版社)

книгообмѐн [阳] ❶图书交换 ❷图书交换业务,图书交换部门

книгопеча̀тане [无复,中] ❶书刊印刷出版业 ❷印刷术

книгопи̇̀с [阳] 图书目录

книгопи̇̀с|ен -на книгопи̇̀с 的形容词

книгопрода̀в|ец -ци [阳] 〈书〉书商

книгохрани̇̀лищ|е -а [中] ❶书库 ❷同 библиотѐка (图书馆)

книжа̀ [只复,集] 公文,文件: Чино̀вникът преглѐжда ня̀какви ~. 职员在翻阅一些文件。◇ **цѐнни** ~ 有价证券

книжа̀р -ят, -я [阳], **книжа̀рка** [阴] ❶书店老板,书店掌柜 ❷书店店员

книжа̀рница [阴] 书店: антиква̀рна ~ 旧书店

книжа̀рск|и -а книжа̀р 和 книжа̀рница 的形容词: ~и сто̀ки 文具

книжа̀рство [无复,中] 经营图书的职业

кни̇̀ж|ен -на [形] ❶纸制的,纸的: ~ни пари̇̀ 纸币 ~на връв 纸绳 ~ни чува̀ли (大)纸袋 ❷书的,书籍的: ~на търгови̇̀я 书籍经营 ~ен паза̀р 书市 ~ен фонд на библиотѐката 图书馆的藏书(量) ❸〈转〉书本上的,不切实际的;抽象的: ~ни зна̀ния 书本知识 ❹(指人)有书本知识的,缺乏实践的: ~ен човѐк 只有书本知识的人 ❺造纸的,纸的: ~на фа̀брика 造纸厂 ~на инду̀стрия 造纸工业 ~ен скла̀д 纸库 ❻行文用的,书面的,非口语的: ~ен сти̇̀л 行文体,书面体

кни̇̀жк|а [阴] ❶ кни̇̀га 的指小: Тя̀я сти̇̀хове би̇̀х изда̀л в ма̀лка ху̀бава ~а, подвърза̀на в бя̀ла ко̀жа. 我很想把这些诗印成一本白皮装帧的漂亮小书。❷小纸条: цига̀рени ~и 卷烟纸 ❸证,小簿,册: члѐнска ~а 会员证 учени̇̀ческа ~а 学生证 спесто̀вна ~а 存折 шофьо̀рска ~а 驾驶证 ❹(杂志的)期: Полу̀чи се но̀вата ~а от списа̀нието. 新的一期杂志收到了。

книжлѐ -та [中] 〈蔑〉 кни̇̀га ①解的指小: Четѐ всевъзмо̀жни ~та. 他看杂七杂八的小书。

кни̇̀жни|к -ци [阳] 〈古〉❶〈宗〉圣经解释者 ❷有学问的人

кни̇̀жнина [阴] (多半指古代的)文献,文字,文学: старобъ̀лга̀рска ~ 古保加利亚文献

кни̇̀жно [副] ❶只按书本地,不切实际地,抽象地: Ста̀тията бѐше напи̇̀сана мно̀го ~. 这篇文章写得很抽象。❷形式主义地,死抠字眼地: Зако̀нът не тря̀бва да се прила̀га ~ и формали̇̀стично. 法律不该死抠字眼地、形式主义地实施。

кни̇̀жност -та̀ [无复,阴] ❶本本主义,死抠书本;书面文体: Кни̇̀жността̀, изку̀ствеността̀ в тя̀х сти̇̀хове е очеви̇̀дна. 这些诗里的拘泥文字与矫揉造作是明显的。❷脱离实际,文牍主义: В ра̀ботата на отдѐла и̇̀ма до̀ста канцеля̀рщина и ~. 处里的工作不乏有文牍主义和脱离实际的东西。

книжо̀в|ен -на [形] ❶非口语的,书面的,文学的: ~ен ези̇̀к 规范语 ~на дѐйност 文学活动 ❷〈旧〉有学问的,有文化的

книжо̀вни|к -ци [阳] 文人,作家,文学家

книжо̀вност -та̀ [无复,阴] ❶同 кни̇̀жнина ❷ кни̇̀жен 的抽象名词

КНИК [кник] [缩] Комитѐт за на̀ука, изку̀ство и култу̀ра 〈旧〉科学艺术文化委员会

КНОА [缩] Кита̀йска наро̀доосвободи̇̀телна а̀рмия 中国人民解放军

КНП [缩] Католи̇̀ческа наро̀дна па̀ртия 天主教人民党(荷兰)

КНР [кѐ-не-рѐ] [缩] Кита̀йска наро̀дна репу̀блика 中华人民共和国

КНТП [ка̀-ѐн-те-пѐ] [缩] Комитѐт за на̀ука и техни̇̀чески прогрѐс 科学技术进步委员会

княги̇̀ня [阴] 公爵夫人(或公爵的女儿),亲王夫人(或亲王的女儿)

кня̀жеск|и -*а* княз 的形容词：～а тѝтла 公爵封号

кня̀жеств|о -*а*［中］公国；公爵领地

кня|з -*зът*,-*за*,-*зѐ*,呼格 -*же*［阳］❶公,公爵,公爵领地的统治者 ❷(指统治者的近亲)亲王

князу̀вам［未］〈旧〉当(公国的)公爵,统治公国

коагула̀ция［阴］〈理,化〉凝聚,凝结(作用)

коагулѝра|м［未,完］(液体)凝聚,凝结 **～не**［中］

коаксиа̀л|ен -*на*［形］**～ен ка̀бел** 同轴电缆

коалѝра|м се［未,完,中态,互及］〈书〉与…联合,与…订同盟 **～не**［中］

коалицио̀н|ен -*на*［形］联合的：～но правѝтелство 联合政府

коалѝция［阴］(国家之间或政党之间的)联合,同盟

коафьо̀р［阳］理发师

коафю̀ра［阳］(多指女人的)发式

ко̀ба［阴］〈民〉同 прокоба (预兆)

коба̀лт［阳］❶〈化〉钴(Co) ❷一种蓝颜料

коба̀лтов -*а*［形］❶钴的：～ о̀кис 氧化钴 ～а стома̀на 含钴的钢 ❷深蓝色的：～а боя̀ 深蓝色颜料

ко̀бел［阳］〈方〉同 ведро̀ (水桶)

ко̀б|ен -*на*［形］〈诗〉不祥的,不吉利的,凶残的：～ен сън 不祥的梦

кобѝл|а［阴］❶母马：породѝста ～а 良种母马 Двѐ ～и в една̀ торба̀ не зоба̀т.〈谚〉两匹马不能吃一口袋料；二马不同槽。❷〈口〉大个子粗暴女人：Подлъ̀га го та̀я ～а,та се ожѐни за нѐя. 这个大块头女人使他上了当,他跟她结婚了。◇ **Ожребѝли му се ～ите.** 他的母马怀崽了(喻极其高兴)。**Ко̀йто ～а хва̀нат,тя̀ вършѐе.** 顺手抓到谁,就派谁的差。**Пу̀снал червѐната ～а.** 他放了火。**роднѝни по бя̀лата ～а** 不着边的远房亲戚 **орта̀шка ～а** 伙用的马(喻管理不善的产业)

кобѝлешк|и -*а* кобѝла 的形容词：～о мля̀ко 马奶

кобѝлица［阴］❶扁担：Но̀сеше на ра̀мо ～ с дрѐхи. 他肩上挑着一担衣服。❷打水吊杆 ❸〈方〉天平杠杆 ◇ **Ще игра̀е ～та.** 你老婆要打你了。**Дошла̀ с ～.** (妇女)快要生产了。

кобѝлск|и -*а* кобѝла 的形容词：～о мля̀ко 马奶

ко̀бра［阴］〈动〉眼镜蛇(*Naja tripudians*)

кобу̀р［阳］同 кубу̀р

кобя̀ -*ѝш*,-*ѝх*［未］预言(不吉祥的事),预先说出(坏征兆)

ков|а̀ -*ѐш*,-*а̀х*［未］❶煅造,打(铁),打造：～а̀ желя̀зо 打铁 ❷钉,敲击：～а̀ гво̀здеи 钉钉子 ❸铆住,钉上：～а̀ дъ̀ските на огра̀дата 钉上围墙的板子 ❹钉掌：～а̀ ко̀н 给马钉掌 Вѝдя̀ла жа̀бата,че ～а̀т во̀ла,и тя̀ дѝгнала кра̀к да я ～а̀т.〈谚〉青蛙看见牛钉掌,也把脚抬起来。❺凿(磨) ❻把(镰刀刃)打直 ❼〈转,诗〉创造；缔造：Ковѐм на̀шето щастие. 我们创造幸福。**— се**［被动］：Желя̀зото се ～ѐ,докато̀ е горѐщо.〈俗〉趁热打铁。◇ **～а̀ клѝнци**〈口〉冷得发抖 **Ковѐ ме зъб.** 我牙痛得厉害。**～а̀не**［中］

ков|а̀ се -*ѐш се*,-*а̀х се*［未,中态］(指金属)煅造：Чугу̀нът не сѐ ～ѐ. 铸铁不能煅造。**～а̀не**［中］

кова̀н -*а* ❶ кова̀ 的过被形动 ❷［用作形］煅成的,打成的,锤成的：～и грѝвни 煅成的镯子 ～ герда̀н 精煅的项链 ❸用煅出来的金属装饰的：～ ро̀г 包铜号角

кованджѝ|я -*ята*,-*и*［阳］〈旧〉同 пчела̀р (养蜂者)

кованлъ̀|к -*ци*［阳］〈旧〉同 пчелѝн (养蜂场)

кова̀р|ен -*на*［形］阴险的,奸诈的,狡猾的：～ен вра̀г 阴险的敌人 ～но убѝйство 阴险的杀害 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

кова̀рств|о -*а*［中］❶阴险,奸诈；狡猾；诡计：Не забра̀вяйте ～ото на врага̀: пазѐте се от отро̀ва. 别忘了敌人的阴险,小心中毒。❷阴险行为：Превзѐха крепостта̀ с ～о. 他们用诡计占领了堡垒。

кова̀ч［阳］❶铁匠 ❷(给牲口)钉掌的人 ❸〈转〉创造者,缔造者：～ на щастието си (съдбѝните си)〈书〉自己幸福(命运)的缔造者

кова̀ческ|и -*а*［形］同 кова̀шки

кова̀чество［无复,中］铁匠职业,铁匠手艺

кова̀чница［阴］铁匠炉,铁匠铺

кова̀шк|и -*а*［形］铁匠的：～и чу̀к 铁匠锤 ～и мя̀х 铁匠的风箱

ковбо̀|й -*ят*,-*я*［阳］〈书〉(北美)骑马的牧人,牛仔

ковбо̀йск|и -*а*［形］**～и фѝлм (рома̀н)** 描写骑马牧人生活的电影(小说),(美国)西部片(小说)

ковѝл［阳］〈方〉同 ко̀йло ①解

ко̀вкост 见 ко̀вък

ковла̀д|я -*иш*,*ковла̀дих*［未］〈民〉同 клеветя̀

ковчѐ|г -*зи*［阳］❶〈民〉(放衣服、被子等的)大木箱：～г с брашно̀ 面粉箱 ❷(放钱和贵重物品的)铁箱,铁柜 ❸棺材 ❹〈方〉井口四周的围墙 ❺〈旧〉(公共的)钱柜,金库：общѝнски ～г 村社的现金柜 ◇ **Но̀ев ～г** 1.〈宗〉挪亚(诺亚)方舟 2.〈转〉(聚在一处的)一大群人(或动物)

ковчежѐ -*та*［中］〈旧〉(放钱或贵重物品的)小匣,首饰盒

ковчѐжни|к -*ци*［阳］〈旧〉❶(军队中的)司库员,财务主任；会计主任 ❷〈旧〉地方银行的现金出纳员

ковчѐжничество［无复,中］〈旧〉❶(存放钱和贵重品的)金库 ❷(地方的)国家银行分行

ко̀в|ък -*ка*［形］韧性的,可煅造的,可压展的,有展性的：～ък мета̀л 可煅造的金属 ～ко желя̀зо 可煅造的铁 **～кост** -костта̀［阴］

Ко̀вънтри 考文垂(英国城市)

ковьо̀р［阳］壁毯

кога̀ Ⅰ［副］❶什么时候：Кога̀ ще до̀йдеш? 你什么时候来？Кога̀ ще съмне? 什么时候天亮？❷〈口〉(常前接о̀ще) 早就：Спѝш като̀ ма̀лко детѐ. Блазѐ тѝ! Пък а̀з о̀ще ～ съм ста̀нала. 你睡得跟小孩子一样香。真羡慕你！可我早就起来了。Ⅱ［用作连］❶(引出宾语从句) 1.什么时候：По̀добрѐ кажѝ ～ ще до̀йде хля̀бът — мърмо̀ри то̀й. "你最好说清楚什么时候来面包,"他嘟哝着说。2.在什么情况下：Нѝкой не ѐ позна̀л,～ една̀ жена̀ обѝча на̀йстина от сърцѐ. 谁也不曾了解到,一个女人在什么情况下才真正有发自心底的爱。❷〈民〉同 кога̀то: Тя̀ се спу̀сна надо̀лу към сѐлото,～ притъмня̀ваше вѐче. 天快黑的时候,她奔向下边的村子。Ча̀к ～ се изпра̀ви,тога̀з те позна̀х. 直到你站起来,我才认出你。Свѝреше ня̀как осо̀бено,еднообра̀зно,като̀ ～ течѐ чу̀чур. 他演奏得有点异样、单调,像管中的流水一样。❸〈方〉同 щом (既然),като̀: Кога̀ не зна̀еш,да си мълчѝш. 你既然不知道,就别说。❹(用作对比)有时…,有时…：То̀й чѐсто се опѝтваше да съчиня̀ва ма̀лки пѐснички,～ вѐсели,～ тъ̀жни. 他时常试着写些小曲子,有时是些欢快的,有时是些忧伤的。◇ **～ (и) да е**〈口〉总有时候,总会：От бра̀два ра̀на ～ да е зара̀ства,а от езѝк — нѝкога. 斧子砍的伤终究会长好,而被

话刺伤是永远忘不了的。～ **как** 每当…时 **Нѝма (ѝма) ～.** 没有(有)时间。

когàто [副—连] Ⅰ 引出状语从句 ❶指时间：1.当…时：Когàто мѐмреше или сѐдеше за нѐщо синовѐте си, тѐ стоя̀ха пред нѐя с навѐдени главѝ и не възразя̀ваха. 当她为了什么事数落或责备儿子时,他们都低着头站在她面前不还嘴。2.在…以后：Когàто се вдѝгна трапѐзата, Мàрко стàна. 饭桌收拾干净后,马尔科站了起来。Когàто пѐсните прекѐснаха, запòчнаха надбя̀гвания с конѐ. 歌声一停,赛马就开始了。3.每当…时：Тя̀ обѝчаше снахѝте и внѝчетата си, но се дърѐжеше стрòго с всѝчки и, ～ кàжеше нѐщо, ѝскаше да бъде изпѐлнено. 她喜欢所有的儿媳妇和孙子们,但是对所有的人都很严,每当她说了什么,她都要求做到。4.用于表示主句中的动作先于从句中的动作：Когàто Мѝлка стѝгна в Шу̀мен, пробудѐният грàд бѐше вѐче в движѐние. 在米尔卡到舒门时,这座醒来的城市早已热闹起来了。5.表示主句中的动作是从句中动作的结果(在…以后)：Изтръ̀пнахме, ～ вратàта се отвòри и видя̀хме, гдѐ ще ни остàвят. 当门一打开,我们发现他们要把我们留在什么地方的时候,全都愣了。6.如果：Обикновѐно тѐ се събѝрат в градѝната, ～ е ху̀баво врѐмето. 如果天气好,他们一般是在花园聚会。7.既然,由于,因为：Нѐка им покàжем, че не сѐ бòим от опàсност, ～ се касàе за нарòдното дѐло. 我们要向他们表明,如果关系到人民的事业,我们是不怕危险的。❷(常在疑问句中表示某种条件)在…的情况下,既然,假如：И защò му са пу̀стите парѝ, гдѐто ги печѐли, ～ живѐе катò говѐдо. 既然他过着跟牛马一样的生活,他挣来的这些钱对他还有什么用？❸〈口〉(表示对比,用来强调事实与动作的区别和矛盾)而,其实：Не мѐ обѝждай, ～ àз не съм винòвен. 你别让我受委屈,其实不是我的错。Ⅱ 引出定语从句,用来解释主句中表示时间的词：От коя̀ дàта е? От 22 ю̀ли, предѝ чѐтири дѐна, в сѐщия дѐн, ～ съм трѐгнал àз. 从哪一天起？从7月22日起,在四天前,在我动身的同一天。◇ ～ **и да** 随便什么时候,不管什么时候：Когàто и да ѝдех при тя̀х, стàята бѐше вѝнаги прибрàна и чѝста. 不论我什么时候到他们家去,房间总是整洁的。

когàшен -*на* [形] 什么时候的：Когàшен е тòзи хля̀б? 这个面包是什么时候的？

когнитѝвен -*на* [形] 同 познавàтелен (认识的)

когò 见 кой

код [阳] 电码,代码：телегрàфен ～ 电报码 пòщенски ～ 邮政编码

кодеѝн [阳]〈医〉可待因,甲基吗啡(一种镇咳止痛剂)

кòдекс [阳] 法典：грàждански ～ 民法典 процесуàлен ～ 诉讼法典 ～ на трудà 劳动法典

коджà [不变,形]〈民〉❶相当大的：Коджà момчѐнце си вѐче, ще помàгаш в кѐрската рàбота. 你已经是大男孩了,要帮助干点农活了。❷[用作副] 够呛,很：Коджà се изплàших. 我吓得够呛。

коджàмити [不变,形] 同 коджà：Стàнала е ～ момà. 她长成一个大姑娘了。

кодѝрам [未,完] 书写代码 ～**не** [中]

кодификациòнен -*на* кодификàция 的形容词：～на комѝсия 法典编纂委员会

кодификàция [阴] 法典的编纂

кодифицѝрам [未,完] 编纂(法典),把(法律)编辑成册

кòдов -*а* код 的形容词

кодòш [阳]〈行,粗〉玩笑,讥讽

кодòша -*иш*, -*их* [未,完]〈行,粗〉开玩笑,讥讽(某人)

коѐ...коѐ [连]〈口〉或者…或者,要么…要么：Детѐто коѐ игрàе, коѐ плàче, коѐ спѝ. 孩子要么玩,要么哭,要么睡。

коефициѐнт [阳]〈数,理〉❶系数 ❷〈技〉系数,因数,率,比：～ на интелигѐнтност 智商

кòжа [阴] ❶皮肤,皮,表皮：сбръ̀чкана ～а 有皱纹的皮肤 одѝрам ～ата на живòтно 剥去动物的皮 Напу̀кала ми се е ～ата. 我的皮肤裂了。❷(未加工或加工的)兽皮,皮革：щàвена ～а 加过工的皮子,熟过的皮子 сурòви ～и 生的(未加工的)皮子 мѐча ～а 熊皮 àгнешки ～и 羊羔皮 От еднò àгне двѐ ～и не бѝват.〈俗〉一只羊身上剥不出两张皮。Предѝ да убѝеш мѐчката, не ѝ продàвай ～ата.〈俗〉没打到狗熊之前,先别卖熊皮(喻别先开空头支票)。❸果皮：я̀бълка с дебѐла ～а 厚皮苹果 ◇ **влѝзам ня̀кому под ～ата**〈口〉牵着某人鼻子走 **вълк в òвча ～а** 披着羊皮的狼 **излѝзам из ～ата си**〈口〉非常激动,失去耐心和自制,怒发冲冠 **～а и кòсти (кòкали)**〈口〉瘦得皮包骨 **мòкър съм до ～ата** 浑身湿透(淋成落汤鸡) **Не мòга да се поберà в ～ата си.**〈口〉我气愤透顶。**одѝрам (смъ̀квам) ～ата на ня̀кого**〈口〉1.无情地掠夺某人 2.严厉地惩罚某人 **Одрàл ～ата на бащà (мàйка) си.** 长得跟自己的爸爸(妈妈)一模一样。**Отървàх (спася̀х) ～ата си.** 我逃了一命。**пàзя (трепѐря над, грѝжа се за) ～ата си** 十分珍惜自己,一心想着个人,害怕树叶打了自己脑袋 **Ще му одерà ～ата.** 我要剥他的皮。

кожàр -*ят*, -*я* [阳] 皮匠

кожàрски -*а* [形] ❶皮匠的：～и занаят 皮匠的职业 ❷皮制品的：～а инду̀стрия 皮革工业 ～а фàбрика 皮革工厂

кожàрство [无复,中] 皮匠手艺,皮匠职业

кòжен[1] -*а* [形] 皮制的：～и ръкавѝци 皮手套 ～о палтò 皮大衣

кòжен[2] -*на* [形] 皮肤的,表皮的：～ни бòлести 皮肤病 ～на тъ̀кан 表皮组织 ◇ **～на клѝника** 皮肤病诊疗所

кòжест -*а* [形] 像皮一样的,类似皮的：～и листà на дървò 像皮一样的树叶

кожодѐр [阳]〈口,不赞〉剥人皮的人,吸血鬼

кожодѐрски -*а* кожодѐр 的形容词

кожодѐрство [无复,中] 残酷盘剥,无情压榨

кожу̀рец -*ци* [阳]〈方〉蚕茧

кожу̀х -*си* [阳] ❶皮袄：òвчи ～х 羊皮袄 ❷〈口〉(动物)背上的皮毛：Вълкъ̀т ѝма тòпъл ～х. 狼背上的皮毛很厚。◇ **Ще му смъ̀кна ～ха.** 我要剥下他的皮(喻要把他打死)。

кожухàр -*ят*, -*я* [阳] 做(或卖)皮货的人,皮货匠

кожухàрница [阴] 皮货加工厂

кожухàрски -*а* кожухàр 和 кожухàрство 的形容词：～и магазѝн 皮货商店

кожухàрство [无复,中] 皮货手艺,皮货业

кожу̀хче -*та* [中] кожу̀х 的指小

кожу̀шка [阴]〈方〉同 скарлатѝна (猩红热)

коз -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] (纸牌中的)王牌,主;〈转〉法宝,绝招：запàзвам всѝчки ～ове в ръкàта 手里掌握着所有的王牌 Каквò е ～? 什么是王牌？Ку̀пата е ～. 红桃是主。цàкам с ～ (用大牌)吃掉,赢(某牌),压倒,毙 Дàй ～а! 出王牌！钓主！Тòй пу̀сна в хòд послѐдния си ～. 他打出自己的最后一张王牌。

коза[1] [阴] 山羊(*Carpa*): пася ～à 放牧山羊 Акò ～àта лъже, рогàта й не лъжат. 〈俗〉如果山羊骗得了人,但它的角是骗不了人的。◇ **Всяка ～à на свой крак виси.** 〈口〉每个人都对自己负责;每个人都对自己的行为负责。**дива ～à** 野山羊(*Capella rupi carpa*) **остàнал на ～à** (收割时)落在最后 **от стàра ～а яре** 〈口〉老手;老狐狸

коза[2] [阴] 〈运〉短木马

козàнка [阴] 〈方〉绸头巾

козàр -ят, -я [阳], **козàрка** [阴] 放牧山羊的人,牧羊人

козàрск|и -а козàр 的形容词: ～а свирка 牧羊人的哨子

козàрство [无复,中] 饲养山羊业

козàрче -та [中] козàр 的指小

козàч [阳] 〈方〉同 припъ̀нка (一种蘑菇)

козевъдство [无复,中] 饲养山羊业

кòзе|к -ци [阳] 同 козяк

коз|èл -лù [阳] ❶公山羊 ❷〈口,谑〉留山羊胡子的人 ◇ **～èл отпущèния** 替罪羊

кòзен -а [形] 山羊皮的;山羊毛的: ～а торба 山羊皮口袋 ～ ямурлỳк 山羊皮斗篷

кòзешк|и -а [形] 同 кòзи: ～а кòжа 山羊皮

кòз|и -я, -е, -и коза 的形容词: ～и крак 山羊腿 ～я кòжа 山羊皮 ～е мляко 山羊奶 ～я пастърмà 腌山羊肉 ◇ **～я брада** 〈植〉一种酸模菜(*Rumex acetosella*) **～я пътèка** 羊肠小道 **На стò вълци ～и крак.** 一百只狼吃一只羊腿;僧多粥少。

кòзина [阴,集] ❶(山羊等动物身上的)毛: Кòнчето бèше слàбо, дрèбно, с разрòшена ～. 这匹小马又瘦又小,长着一身蓬乱的毛。Вълкът ～та си менù — нрàва си не менù. 〈俗〉狼的皮毛可以变,本性却不会变;本性难移。❷山羊毛

козинàр -ят, -я [阳] 加工山羊皮的工人

козинàрство [无复,中] 加工山羊皮手艺

козинял -а [形] 山羊毛做的: ～ чувàл 山羊毛织的口袋

козиркà [阴] ❶硬帽檐 ❷〈建〉遮盖;遮阳板;遮雨板

кòзирог [阳] ❶大角野山羊(*Carpa ibex*) ❷〈天〉摩羯(星)座 ◇ **трòпик на ～а** 〈天〉南回归线

козирỳва|м [未,完] 行举手(军)礼 **～не** [中]

козлè -та [中] 山羊羔

Козлодỳй 科兹洛杜伊(保加利亚港市)

козлонòг -а [形] 两腿像山羊腿的

козмèтика [阴] ❶化妆品 ❷化妆术,美容术: кỳрс по ～ 美容术教程(培训班)

козметùч|ен -на козмèтика 的形容词: ～ен салòн 美容厅 ～ни срèдства 化妆品

козметùческ|и -а [形] 同 козметùчен

кòзни [只复,阴] 〈书〉阴谋,诡计,奸计: кова нòви ～ 搞新的阴谋

козунà|к -ци [阳] (专为复活节烤制的)大甜面包

козунàч|ен -на козунàк 的形容词: ～но тестò 做复活节大甜面包用的面团

кòз|я -иш, кòзùх [未] 〈口〉(玩纸牌时)出王牌,(用大牌)吃掉,赢,毙

коз|à се -ùш се, кòзùх се [未,中态] (山羊)生羔,下崽

козя|к -ци [阳] 山羊毛毯

койло [中] ❶荒草地 ❷蓬乱的头发

кой -я, -è, -ù [疑问代词] Ⅰ [用作名] 宾格 -гò, 与格 -мỳ (只用于男性) ❶谁,哪个: Кой си ти? 你是谁? Когò глèдат сегà тèзи очù? 这双眼睛现在看着谁? Комỳ нòсиш товà? 你把这个带给谁? Коя е тàзи женà? 这个女人是谁? Коè е товà сèло? 这是什么村子? ❷〈口〉谁也不,没有谁: Кòй им е крùв, катò не знàят да игрàят. 他们不会玩,怪谁呢。Кòй ѝ прèчи да си отùде? 谁阻拦她回去? Кòй ви пùта вàс? 有谁去问你们呢? ❸(与人称代词短形 ти, му 连用,表示强调)一点也不,完全不: Кòй му е мùслил някога, че ще изпàда до такàва нùска тòчка. 过去谁都一点没想到他会落到这么低微的地位。❹(～й не, ～й ли не 与概括句中动词连用时表示)几乎每一个,几乎全体,每个: Кòй не бù пожелàл да бъ̀де дълголèтник? 谁不愿意长寿呢? Кòй ли не обùча свòята родùна? 谁不爱自己的祖国? ❺(在从句里在关系代词前表示)每一个,各自: Въстàниците бяха въоръжèни ～й с каквò е можàл. 起义者人人都各就所能武装起来。Всùчки се изпокрùха ～й къдèто свàри. 大家各自就地躲了起来。❻〈口〉(用于列举) ～й..., ～й... 有人…,有人…: Трù женù, катò трù самодùви, ùдат към нèго и нòсят ～я вùно, ～я ядене. 三个女人如同三个仙女来到他身边,有的带着葡萄酒,有的带着吃的。❼[用作连]引出宾语从句,对未知的人或物提出间接问题: Ти спòмняш ли си ～й бè тòй? Товà бях àз. 你记得他是谁吗?就是我。❽〈口〉[用作连](在宾语从句中在动词 ùма 和 нямa 之后,да 之前使用)(没)有谁,有人: Няма ～й да ми помàга. 没有人帮助我。Тя ùма за ～гò да живèе, ùма ～й да плàче за нèя, защòто ùма ～й да я обùча. 她有为之活着的人,有人为她哭泣,因为有人爱她。Ⅱ [用作形] 哪个: А из ～ù ỳлици хòдиш? 你在哪些街上走? Ⅲ [用作关系代词] ❶同 кòйто: Кòй злò мùсли, злò намùра. 〈俗〉害人者害己。❷〈方〉(用于定语从句,常在复合句首出现)每一个,哪个: Кòй големèц дòйде от Сòфия, всè у нèго слùза и с нèго се разговàря. 哪个大人物从索非亚来,都会到他那儿去,同他谈话。◇ **Да вùдим ～й кỳм, ～й (стàр) свàт.** 〈口〉(表示强烈的威胁)看谁厉害。**Èто ～й.** 〈口〉正是他。**～й (и) да е** [不定代词] 1. [用作名] 随便谁: Да дòйде ～й и да е от вàс. 你们之中随便来一个人。2. [用作形] 随便哪一个: Тè разбрàха, че наùстина не мòжеше ～й да е човèк да извъ̀рши товà. 他们懂得,确实不是什么人都能办成这件事的。**Кòй знàе.** 〈口〉不知道,谁知道。**～й знàе как** 〈口〉不知道怎么 **～й знàе какъ̀в** 〈口〉谁知…什么样 **～й знàе кòлко** 〈口〉不多,没多少 **～й знàе от кой временà (годùни)** 老早,很久 **～й от ～й** 〈口〉一个比一个更: В гардерòба му стояха стотùци вратовръ̀зки, ～й от ～й пò-оригинàлни. 他的衣柜里放着几百条领带,一条比一条别致。**～й през ～й** 〈口〉一个紧接着一个地,争先恐后地 **не знàм ～й си** 〈口〉某个 **На ～й хàл съм.** 〈口〉处于什么状况,处在怎样的境地。**с ～й ум** 〈口,不赞〉怎么可能,怎么会 **～è как** 〈口〉敷衍了事地,马马虎虎地 **с ～й очù (устà)** 〈民〉难为情,不好意思: С ～й очù да го поглèдна, с ～й устà да му продỳмам. 我不好意思看他,不好意思对他说。

кòй-гòде кòя-гòде, коè-гòде, кои-гòде [不定代词] 同 някой (某人): Няма ли кòй-гòде да ме пожàли? 就没有谁来可怜我吗?

кò|йто -ято, -èто, -ùто, 宾格 -гòто, 与格 -мỳто (只用于阳性,指人) [关系代词,用作连] ❶(引出定词从句,说明主句

中表示人或物的词)这个,那个,这种,它,他: Товà, ~èто написах, е истина. 我所写的是真实的。Tòз, ~йто пàдне в бòй за свобòда, / тòй не умѝра. (Ботев) 在为争取自由的斗争中牺牲的人永垂不朽。Снахѝте пòчнаха да глèдат накрѝво женà му, ~ято живèеше при тях и рабòтеше покòрно. 嫂子们开始对他妻子不满,她跟她们生活在一起,俯首听命地工作。❷(只用中性,引出定语从句,说明整个主句): Минýваме сегà из нàй-чýдни местà и àз сàмо подѝр дъ̀лги колебàния оставѝх возàча да вдѝгне пòкрива на фаетòна, ~èто ни лишѝ от всѝкакъв вѝд. 我们这会儿正经过最美丽的地方,在长时间踌躇之后,我听任马车夫把车篷拉起来,这么一来我们什么也看不见了。❸(常见于格言、谚语和俗语,位于复合句首引出主语从句,用来表示某种条件)谁: Кòйто не рабòти, не трѝбва да ядè. 不劳动者不得食。Кòйто ме вѝди, бѝ кàзал, че съм лýд. 见到我的人会说我是个疯子。Кòйто вàди нòж, от нòж умѝра. 〈俗〉谁动刀子,谁就死于刀下;玩火者必自焚。◇ **~йто ми попàдне** 〈口〉碰上什么就是什么,不加选择地 **~йто чàс** 〈口〉时时刻刻,随时,总是 **~йто (н) да е** [不定代词] 1.(许多人中)随便谁,每一个: Лèсно и скòро се сприятелѝва с ~гòто и да е, ѝма широ̀ки познàнства. 他很容易并且很快就同每一个人交上朋友,交际很广。2.随便谁,随便哪一个: Дàй ми ~ято и да е кнѝга. 随便给我一本书。3.用于否定句中,表示任何人,不论是谁: В такѝва рàзговори мòят Калѝн не обѝчаше да отстъ̀пва първенствòто на ~гòто и да е. 在这类谈话中,我的卡林不愿意向任何人让步。

кòка [阴]〈植〉古柯,古柯叶(*Erythroxylon coca*)

кок -ът, -а, -ове [阳](女人的)发髻

кокаѝн [无复,阳]〈药〉可卡因,古柯硷(一种麻醉剂)

кокаинѝз|ъм -мът, -ма [无复,阳]〈书〉可卡因癖,可卡因中毒

кокаинѝст [阳]〈书〉可卡因癖患者,中可卡因毒者

кокаѝнов -а кокаѝн 的形容词: ~а упòйка 可卡因麻醉剂

кòка-кòла [阴] 可口可乐

кòкал [阳]〈口〉❶同 кост: гризà ~ 啃骨头 ❷〈转〉肥缺: докàчвам (докòпвам се до) ~а〈不赞〉弄到肥缺 Отнèха му ~а. 他们夺走了他的肥缺。◇ **гризà нѝкому ~ите** 〈口〉说某人坏话 **Опрàл (допрàл) е нòжът до ~а.** 到了极其危险的境地,处在十分危急的状况中。**счýпвам (строшàвам) нѝкому ~ите** 〈口〉痛打某人 **тлъст ~** 肥缺

кокалàн -овци [阳]〈口,蔑〉吃闲饭的人,好吃懒做的人

кòкален -а [形] 骨制的,骨头的: ~ грèбен 骨制的梳子 ~а дръ̀жка 骨头把手(柄)

кòкалест -а [形] ❶多骨的,多刺的 ❷骨骼粗大的,骨骼突出的: ~о лицè 骨骼突出的面孔

кòкалче -та [中] ❶ кòкал 的指小 ❷〈限,口〉同 глèзен (踝子骨): Болѝ ме ~то на кракà. 我的踝子骨痛。❸〈方〉同 ашѝк (羊拐子,一种儿童游戏): Игрàя на ~та. 我在玩羊拐子。❹〈谑〉色子

кокалѝст -а [形] 同 кòкалест

кокàрда [阴] 帽徽

кокèт|ен -на [形] 漂亮的,精致的: ~на вѝла 漂亮的别墅 ~на фѝгура 漂亮的身段 **~но** [副]

кокетѝра|м [未,完] 同 кокèтнича: Тя̀ бèше красѝва и в обществòто обѝчаше да ~. 她长得漂亮,又喜欢在社交场合卖俏。**~не** [中]

кокèтка [阴] 卖俏的女人

кокетлѝв -а [形]〈罕〉卖俏的;娇媚的: Напèта бèше Божàнка и ~а. 博然卡是个既标致又卖弄风情的女人。**~о** [副] **~ост** -осттà [阴]〈罕〉

кокèтнич|а -иш, кокèтничѝх [未] ❶(女人)卖俏,卖弄风情 ❷〈转,不赞〉显摆,卖弄: ~а с нèщо 显摆某物(某事) **~ене** [中]

кокèтств|о -а [中] 卖俏,卖弄风情

кокѝли [只复,阴] 高跷: хòдя с ~ 踩高跷

кокѝче -та [中] 雪花,报春花(*Galanthus nivalis*)

кокѝчев -а кокѝче 的形容词: ~а лýковица 报春花的鳞茎

кокѝчка [阴] ❶〈方〉同 костѝлка ❷〈转,口〉爱找碴的人,好吵架的人: Оставѝ го, тòй е стрàшна ~. 别理他,他是个非常爱吵架的人。

кòклюш [无复,阳]〈医〉百日咳

кокòл|я се -иш се, кокòлѝх се [未,中态]〈方〉同 кокòря се

кокòна ❶〈旧〉同 госпожà (夫人,太太,女士) ❷〈谑〉爱打扮的女人,爱穿戴的女人

кокòрене 见 кокòря 和 кокòря се

кокòрч|а се -иш се, кокòрчѝх се [未,中态] ❶〈方〉(鸟)竖起羽毛 ❷〈转,口〉神气活现起来;傲气十足;表现自己: ~а се катò пýяк 神气得像只火鸡 Тòй обѝча да се ~и пред момѝте. 他喜欢在姑娘们面前表现自己。❸〈口〉瞪大眼睛望,瞪着眼睛看: Какво̀ се ~иш катò жàба? 你为什么像蛤蟆似的瞪大眼睛盯着? **~ене** [中]

кокòр|я -иш, кокòрѝх [未] **~я си очѝте** 瞪大眼睛望,瞪着眼睛看,瞪目而视 **~ене** [中]

кокòр|я се -иш се, кокòрѝх се [未,中态] 同 кокòрча се **~ене** [中]

кокòсов -а [形] 椰子树的,椰子的 ◇ **~ òрех** 椰子(果实) **~а пàлма** 〈植〉椰子树(*Cocos nucifera*) **~о мàсло** 椰子油 **~о млѝко** 椰子汁

кокòтка [阴] 轻浮的女人;娼妇,妓女

кокошàр -ят, -я [阳], **кокошàрка** [阴] ❶养鸡者 ❷卖鸡的人 ❸小偷 ❹〈口〉吊儿郎当的人

кокошàрни|к -ци [阳] 养鸡房

кокошàрск|и -а кокошàр 的形容词

кокòш|и -а, -е 和 -о -и кокòшка 的形容词: ~о яйцè 鸡蛋 ~а мàс 鸡油 ~а чорбà 鸡汤 ◇ **Ѝма ~и ýм.** 〈口〉他很傻。**~а слепотà** 〈医〉夜盲症 **~и трън** 茧子,鸡眼 **Ял е ~и кракà.** 〈口〉他守不住秘密。

кокошѝн|ец -ци [阳] 鸡虱(*Dermanissus gallinae*, *Menopon pallidum*)

кокошѝнка [阴] 同 кокошѝнец

кокòшк|а [阴] ❶母鸡(*Gallina*): качулàта ~а 有凤头的母鸡 Чýждата ~а пò-èдри яйцà нòси. 别人家的母鸡生的蛋大。Глàдна ~а просò сънýва. 〈谚〉饿母鸡梦小米。❷〈转,方〉整核桃仁 ❸〈转,方〉拳头: Студèно ми е, та не мòга да напрàвя ~а. 我冷得都握不紧拳头。◇ **вòдна ~а** 大鹳,大冬鸡(Fulica atra) **дѝва ~а** 1.同 лещàрка (松鸡,榛鸡) 2.同 фазàн (山鸡,野鸡) **Кокòшка пèе (в тòя дòм).** 〈口〉(这个家里)母鸡打鸣(喻女人说了算)。**лѝгам (стàвам) с ~ите** 睡(起)得早 **мòкра ~а** 〈口,谑〉可怜相

кокошкàр -ят, -я [阳], **кокошкàрка** [阴]〈口〉❶小偷 ❷

胆小鬼：Bùe не стè юнàци, а ～и. 你们不是勇士，是胆小鬼。

кокошкàрск|и -*а*〈口〉кокошкàр 的形容词

кокошкàрство［无复，中］〈口〉小偷小摸，偷鸡摸狗

кокòшничав -*а*［形］患夜盲症的

кокòшничавост -*тà*［无复，阴］夜盲症

кокс -*ът*, -*а*［无复，阳］焦炭

коксагѝз［阳］〈植〉橡胶草

коксѝрам［未，完］❶使(煤)成焦炭，炼焦，焦化 ❷(煤)能炼成焦炭，能炼焦

коксѝт［阳］〈医〉髋关节炎

кòксов -*а* кокс 的形容词：～а пèщ 焦炉

коктèйл［阳］❶鸡尾酒 ❷鸡尾酒会

кол -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］❶木桩，橛子：изòстрен ～ 削尖的橛子 забѝвам ～ в земя̀та 往地里打木桩 ❷(土耳其统治时期杀害自由战士的)尖头桩 ◇ **заставам катò ～**〈口〉像橛子一动不动地站着 **ня̀мам ～, побѝт в земя̀та (ня̀мам побѝт ～)**〈口〉没有任何家当 **(хòра) от ～ и от въжè**〈口〉亡命徒 **Ще побѝя ～.** 我将安家落户。

кòла[1]［阴］❶(浆衣服或制做糨糊的)淀粉 ❷淀粉做的糨糊

кòл|а[2]［阴］〈印〉印张：кнѝга от 20 ～и 20 印张的书 ◇ **àвторска ～а** 字数印张(计酬单位，合 20000 个印刷符号)

кол|à［阴和中(复，旧)，在数字后用 -*à*］❶(用牛等牲口拉的)车：бѝволска (кòнска) ～à 牛(马)车：Спря̀гай ～àта да вървѝм. 套上车我们走吧。❷一车(货)：Кỳпихме двè ～à дървà. 我们买了两车柴禾。❸小汽车：Пътỳвахме с елегàнтна ～à. 我们曾乘坐漂亮的汽车旅行。◇ **бòйна ～à**〈旧〉坦克车 **бронѝрана ～à** 装甲车 **～àта**〈民〉大小熊星座 **лèка ～à** 小轿车，小汽车

колабѝра|м［未，完］(因失血引起紧张而)休克，虚脱

колаборàтор［阳］，**колаборàторка**［阴］〈书〉(实验室工作中的)合作者

колаборационѝст［阳］附敌分子

колаборàция［阴］〈书〉(学术、科研工作中的)合作

колагèн［阳］〈化〉胶原

колàгере［副］〈方〉辛苦了，您忙(对正在工作的人们的问候)

колàж［阳］粘贴画

колà|й -*ят*, -*я*［无复，阳］〈民〉(完成某工作的)法子，方法：тъ̀рся ～й 寻找方法 На тàзи рàбота àз знàм какъ̀в è ～ят. 我知道完成这项工作的办法。◇ **Намèрих му ～я.** 我找到了办法。

колайлъ̀|к -*ци*［阳］〈方〉同 колàй

колà|к -*ци*［阳］〈方〉同 кравàй

колàн［阳］❶(用皮革等做的)腰带：опàсвам (свàлям) ～а 捆上(解开)腰带 пристя̀гам ～а с еднà дỳпка 把腰带煞紧一个孔 ❷(固定牲口的鞍或驮的)鞍带 ◇ **стя̀гам си ～а** 勒紧腰带，省吃

колàнче -*та*［中］колàн 的指小

кòлапс［阳］❶〈医〉虚脱；萎陷 ❷崩溃，瓦解

колàр -*ят*, -*я*［阳］❶制做(或修理)马车的人 ❷(马)车夫

колàрница［阴］造马车的作坊，马车铺

Колàровград〈旧〉科拉罗夫格勒(保加利亚城市(1950—1964 年)，今名 Шỳмен (舒门))

колàрск|и -*а* колàр 和 колàрство 的形容词：～и сечивà 马车匠的工具 ～и рабòтник 制做(或修理)马车的工匠 ～и път 马车路

колàрство［无复，中］制做(或修理)马车的职业

колàстра［阴］(妇女或哺乳动物产后的)初乳

колàч[1]［阳］〈民〉(节日)面包圈

колàч[2]［阳］屠户，屠夫

колàче -*та*［中］колàк 的指小

кòлба［阴］〈化〉烧瓶；曲颈瓶，蒸馏瓶

колбàс［阳］和 **колбàса**［阴］❶香肠，腊肠 ❷［只复］熟肉食品

колбасàр -*ят*, -*я*［阳］，**колбасàрка**［阴］做(或卖)香肠的人

колбасàрница［阴］熟肉食品厂；熟食商店

колбасàрск|и -*а* колбàси 的形容词：～и произведèния (香肠等)熟肉食品

колбасàрство［无复，中］❶香肠生产 ❷制做香肠的职业，经营香肠的职业

колбàсница［阴］肉制品商店

колебàене 见 колебàя се

колебàни|е -*я*［中］❶〈理〉摆动，振动，振荡；振幅：～ята на махàлото на стèнния часòвник 挂钟摆的摆动 ❷(经常不断的)波动，涨落：～е в ценѝте 价格的波动 ❸犹豫不定，踌躇：след дъ̀лги ～я 经过长时间的犹豫之后 без всѝкакво ～е 没有任何犹豫 Ѝмам вèе òще извèстни ～я. 我仍旧有些踌躇。Обзèма ме ～е. 我感到犹豫。Тя̀ напрàви всѝчко, за да разсèе ～ята ми. 她用尽一切办法打消我的犹豫。

колебà|я се -*еш се*, -*х се*［未，中态］❶〈理〉摆动，振动，振荡：Стрелкàта на компàса пòчва да се ～е, когàто в съсѐдство ѝма магнѝт. 当附近有磁体时，罗盘的针就开始摆动。❷(物价、温度等)波动，不稳定，涨落不定，变动：Ценѝте се ～ят. 物价波动。❸犹豫不决，拿不定主意，踌躇：～я се между̀ двè решèния 在两种抉择之间犹豫不定 Не съм от онѝя, дèто дъ̀лго се ～ят. 我不是那种长时间拿不定主意的人。**～ене**［中］

колеблѝв -*а*［形］动摇不定的，不果断的，犹豫不决的，踌躇的，优柔寡断的：～ òтговор 不果断的回答 ～ човèк 优柔寡断的人 ～и крàчки 踌躇的脚步 **～о**［副］**～ост** -осттà［阴］

колèга -*та*［阳］，**колèжка**［阴］同事，同行；同学

колегиàл|ен -*на*［形］同志式的；友谊的，友爱的：～но отношèние 同志式的态度 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

колèгиум［阳］同 колèгия

колèгия［阴］〈集〉(多指学术机关的)全体人员：учѝтелска ～ 全体教师 ◇ **избирàтелна ～** (同一选区的)全体选民 **редакциòнна ～** 编辑部

Кòледа［阴］圣诞节：Честѝта ～! 圣诞快乐！◇ **Дя̀до ～** 圣诞老人 **на връ̀х ～** 在圣诞节当天(12 月 25 日)

коледàр -*ят*, -*я*［阳］(与同伴一起挨家去)唱圣诞颂歌的男孩

коледàрск|и -*а* коледàр 的形容词：～а пèсен 圣诞颂歌

кòлед|ен -*на* Кòледа 的形容词：～ни пèсни 圣诞颂歌 ～но дъ̀рво 圣诞树 ～ни прàзници 圣诞节期间

кòледж［阳］〈书〉(英、美等国的)专科大学，专门学校；(大学中的)学院

коледỳва|м［未］挨家去唱圣诞颂歌 **～не**［中］

колѐж [阳]（西欧、北美等一些国家的）中学

колежа̀нин [阳], **колежа̀нка** [阴]（西欧、北美等一些国家的）中学生

колѐжк|и -*а* колѐж 的形容词

колектѝв [阳] 全体人员，团体，集体：а̀вторски ～ 全体作者 адвока̀тски ～ 全体律师 сплотѐн ～ 团结的集体

колектѝв|ен -*на* [形] 集体的：～ен тру̀д 集体的劳动 ～ен у̀м 集体的智慧 ～но посещѐние 集体参观 ～но снабдя̀ване 集体供应 ～**но** [副] ～**ност** -ността̀ [阴]

колективиза̀ция [无复，阴] 集体化：～ на сѐлското стопа̀нство 农业集体化

колективизѝра|м [未，完] 使集体化：～м сѐлското стопа̀нство 使农业集体化 — **се** [被动，中态] ～**не** [中]

колективизѝран -*а* ❶ колективизѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 集体化的：～а земя̀ 集体化的土地

колективѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复，阳] 集体主义：ду̀х на ～ъм 集体主义精神

колективѝст [阳], **колективѝстка** [阴] 集体主义者

колективитѐт [阳]〈书〉（构成一个集体的）全体人员

колѐктор[1] [阳]（自然标本的）收集者，采集者

колѐктор[2] [阳] ❶聚集管，主管，干管 ❷〈电〉整流子；换向器，整流管

колекционѐр [阳], **колекционѐрка** [阴] 收集家，收藏家

колекционѐрск|и -*а* [形] 收集家的，收藏家的：～а сбѝрка 收集家的全部收藏物

колекционѐрство [无复，中] 收藏嗜好

колѐкция [阴]〈书〉（全部）搜集品，收藏物：～ от ма̀рки 收集的邮票

колел|ѐ -*а̀* 和 -*ѐта* [中] ❶轮，车轮：～ѐ на вагѐн（车厢）车轮 зъбча̀то ～ѐ 齿轮 Колелѐто на истѐрията не мѐже да се вѐрне（завъртѝ）наза̀д. 历史的车轮不能倒转。❷〈口〉自行车：ка̀рам ～ѐ 骑自行车 ◇ **на ～ѐ** 围成圆圈：Деца̀та насѐдаха на поля̀ната на ～ѐ. 孩子们围成一圈坐在林间草地上。**пѐто ～ѐ**〈口〉第五个轮子，多余的东西，蛇足 **Ще се обѐрне ～ѐто.**〈口〉事物将发生根本转变。

колелц|ѐ -*а̀* [中] колелѐ 的指小：～а̀ на часѐвник 表的齿轮

колендрѐ [无复，中]〈植〉芫荽，香菜（*Bifora radians*）

колѐн|ен -*на* коля̀но 的形容词：～на ста̀ва 膝关节

коленѝч|а -*иш*, -*их* [未] 跪，跪下：нака̀рвам го да ～и 迫使他跪下来 ～а пред нѐго 跪在他面前，向他低头

коленопреклѐн|ен -*на* [形]〈书〉下跪的，跪着的；〈讽〉奴颜卑膝的，有失体面的，屈辱性的：～на молба̀ 跪着乞求 ～но подчинѐние 屈辱的遵从 ～**но** [副]：Мѐля те ～но. 我恳求你。

колѐнц|е -*а̀* [中] ❶ коля̀но 的指小 ❷（某些植物茎上的）节

коленча̀т -*а* [形]〈技〉（指轴、管等）弯曲的：～а ѐс 曲轴

колѐнчест -*а* [形] 有节的：～о стъблѐ 有节的茎

колеса̀р [阳] 双轮马车

колеса̀рка [阴] ❶同 колеса̀р ❷〈民〉（四轮马车的）前轮（或后轮）◇ **прѐдна（за̀дна）～** 马车的前（后）轮

колеснѝ|к -*ци* [阳]〈方〉同 колеса̀р

колеснѝца [阴] ❶〈旧〉古代战车 ❷〈旧〉（皇帝和胜利者等乘坐的富丽堂皇的）双轮马车 ◇ **погреба̀лна ～** 同 катафа̀лка

колѐт [阳] 邮包，包裹：пѐщенски ～ 邮包，包裹 изпра̀щам（получа̀вам）～ 寄（收）包裹

колѐт|ен -*на* колѐт 的形容词：～на слу̀жба 包裹处 ～на пра̀тка 邮包 ～на експедѝция 包裹的发送

кѐл|ец -*ци* [阳]〈民〉同 кол

колѝб|а [阴] ❶棚子，草棚，窝棚，茅屋：овча̀рска ～а 牧羊人的窝棚 ❷简陋的小房，小山村

колиба̀р -*ят*, -*я* [阳], **колиба̀рка** [阴] 山村的居民

колиба̀р|ин -*и* [阳] 同 колиба̀р

колиба̀рск|и -*а* колиба̀р 的形容词：～и живѐт 山村居民的生活

колѝбка [阴] колѝба 的指小：ку̀чешка ～ 狗窝

колѝбри [中和复] 蜂鸟（*Trochilus*）

кѐлив|о -*а* [中]〈民〉（葬礼之后用以飨客的）蜜粥 ◇ **Ще ха̀пна и от нѐговото ～о.** 我将喝他的葬礼蜜粥（喻将见到他的死）。

колиѐ -*та* [中]〈书〉同 огърлѝца（项链）

колѝзия [阴]〈书〉冲突，抵触，矛盾

кѐлики [只复，阴]〈医〉绞痛

колѝт [阳]〈医〉结肠炎，大肠炎

колѝчествен -*а* [形] 量的，数量上的：～ ана̀лиз 定量分析 ～о изменѐние 数量的变化，量变 ～**о** [副]

колѝчеств|о -*а* [中] ❶ [只单]〈哲〉量：Колѝчеството премина̀ва в ка̀чество. 从量转到质。❷数目，数量：незначѝтелно ～о земя̀ 数量不多的土地 голя̀мо ～о гласовѐ 大量选票 Каквѐ ～о брашнѐ е потрѐбно? 需要多少面粉？

колѝчк|а [阴] ❶（单轮或双轮的）手推小车：Изка̀рах петдесѐт ～и пръст. 我推了五十车土。❷婴儿车

количка̀р -*ят*, -*я* [阳] 用手推车沿街卖水果或蔬菜的人

количка̀рск|и -*а* количка̀р 的形容词

кѐлкав -*а* [代]〈方〉多大的

кѐлко [代一数] ❶多少，若干：На ～ си годѝни? 你多大年纪？Кѐлко стру̀ва та̀зи кнѝга? 这本书多少钱？Кѐлко парѝ ѝскаш? 你要多少钱？Кѐлко е напрежѐнието в па̀рния котѐл? 蒸汽锅炉的压力多大？❷ [用作副]（表示赞叹、惊讶、责备等）多么，那么，何等：Кѐлко жа̀лно（жа̀лко）. 多可惜！Кѐлко е ху̀бава! 她多么漂亮！❸ [用作连] 1.（引出宾语从句）多少，多么，何等：Не мѐга да ти ка̀жа ～ врѐме ще се заба̀вя. 我没法告诉你我要耽搁多少时间。2.〈方〉同 кѐлкото：Кнѝги ～ ѝскаш. 书要多少有多少。голя̀м ～ ѐрех 跟核桃那么大 Кѐлко пѐ-висѐко, тѐлкова пѐ-добрѐ. 越高越好。Кѐлко и да рабѐтя, не мѐга и да го стѝгна. 不论我怎么干，也不可能赶上他。◇ **Бѐг зна̀е ～.**〈口〉天知道有多少，很多。**～ ти е（～ му е）**〈口〉不算什么：Тѐй е бога̀т човѐк, ～ му е да дадѐ 100000 лѐва. 他是个阔老，出十万列弗不算什么。

кѐлко-гѐде [副] 哪怕一点点，少许，多少：За да спомѐгне ～ на разнѐските, Мѝлка намѝраше врѐме да да̀ва ча̀стни урѐци по ня̀кои бога̀ти къщи. 为了多少贴补开销，米尔卡抽空在一些有钱的人家当家庭教师。

кѐлкото [代一数] ❶这样多，那样多，那么多：Дѐлната ча̀ст на сукма̀на, ～ еднà пѐдя, бѐ натопѐна във вода̀та. 长坎肩下部有一拃长浸在水里。Стъбла̀та на ца̀ревицата бя̀ха дебѐли, ～ кѝтката на мъ̀жка ръка̀. 玉米杆有男人手腕那么粗。Налѐй ～ побѝра съдъ̀т. 容器能盛多少，就倒多少。❷ [用作连] 1.（引出状语从句，表示数量和程度）就像…那么多，像那么

多,(能)…多少就…多少,尽量,多少: Кòлкото ми се пàда, ще си я взèма! 该分给我多少,我就拿多少! Тѝчай ~ ѝмаш сѝла! 你尽自己力量跑吧! Кòлкото можàх, напрàвих. 我已尽我所能。2.(比较时指出动作的程度) ~ ..., тòлкова ... 越是…,就越…, тòлкова, ~ ... 像…一样: Герàкът ~ пòвече мѝслеше, тòлкова пòвече се убеждàваше, че Божàн е тỳрил ръкà на парѝте му. 格拉克越想越坚信博然偷了他的钱。Мòга да вървя̀ тòлкова бъ̀рзо, ~ и тѝ. 我能像你走得一样快。Не мòга да вървя̀ тòлкова бъ̀рзо, ~ тѝ. 我不能像你走得那样快。3. ~ **да** 目的只在于,只为: Споменàват го, ~ да се посмèят. 他们提起他只是为了笑笑而已。4. ~ **за**, ~ **до** 至于,至于说: Хѝч не съм горделѝв, ~ за стрòг — стрòг съм. 我一点也不骄傲,至于说严厉,我倒是严厉的。5. ~ **и да** 不管怎么,无论如何: Кòлкото и да е скъ̀по, àз ще кỳпя. 不管多么贵,我也要买。

кол|ò -*à* [中] 〈方〉 ❶轮子,圆圈 ❷同 велосипѐд (自行车)

коловòз [阳] ❶车辙 ❷大车路,马车路 ❸(火车的)铁轨,铁路: Влàкът ще спрѐ на втòрия ~. 列车将停在二道轨。

колòда [阴] 一副(纸牌): Издъ̀рпаха мàсичката по средàта на стàята, извàдиха нòва ~ кàрти и игрàта запòчна. 他们把小桌挪到屋子当中,拿出一副新牌玩了起来。

колодрỳм [阳] 自行车比赛场;自行车赛车场跑道

колоездàч [阳], **колоездàчка** [阴] ❶骑自行车的人 ❷自行车运动员

колоездàч|ен -*на* колоездàч 的形容词: ~но състезàние 自行车竞赛 ~ен крòс 自行车越野赛

колоѐздене [无复,中] 骑自行车,自行车运动

коложѐг [阳] (旧时民间对一月的称法)正月

колоидàл|ен -*на* [形] 同 колоѝден

колоѝд [阳] 胶体,胶质;胶态

колоѝд|ен -*на* колоѝд 的形容词: ~на хѝмия 胶体化学 ◇ **~ен разтвòр** 胶体溶液

колòквиум [阳] ❶(学校中的)抽问;口试 ❷(对在国外学医学和药剂学的毕业生进行的)国家考试 ❸学术讨论会: наỳчен ~ „Проблѐми на бъ̀лгарската литератỳра" 保加利亚文学问题学术讨论会

Колòмбо 科伦坡(斯里兰卡首都)

колòн|а[1] [阴] ❶〈建〉柱,圆柱: мрàморна ~а 大理石柱 бетòнна ~а 水泥柱子 ❷(报刊书籍的)栏: ~а на читàтеля 读者栏 ỳводна стàтия от двѐ ~и 两栏的社论

колòна[2] [阴] 〈军〉纵列,纵队: ~ по двàма 二人的纵列 моторизѝрана ~ 摩托化纵队 партизàнска ~ 游击队伍 ◇ **пѐта ~** 第五纵队

колонàда [阴] 〈建〉 ❶柱列 ❷柱廊

колòн|ен -*на* колòна ①解的形容词: ~на зàла 圆柱大厅

колониàл [阳] ❶[集] 食品杂货(糖、米、肥皂等) ❷〈旧〉食品杂货店 ❸[集] (过去)从殖民地来的商品(指茶、咖啡、可可、香草等)

колониàл|ен[1] -*на* колониàл 的形容词: ~ни стòки 食品杂货 ~ен магазѝн 食品杂货店

колониàл|ен[2] -*на* колòния 的形容词: ~ни владѐния 殖民地 ~ен въпрòс 殖民地问题 ◇ **~на политѝка** 殖民政策 **~ни войскѝ** 殖民军

колониалѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 殖民主义

колонизàтор [阴], **колонизàторка** [阴] ❶殖民主义者 ❷殖民者 ❸拓荒者,开拓者,垦殖者,移民者

колонизàторск|и -*а* колонизàтор 的形容词: ~а политѝка 殖民主义者的政策 ~а дèйност 殖民主义者的活动

колонизàция [阴] ❶使变为殖民地,殖民地化 ❷开拓,移民,垦殖

колонизѝра|м [未,完] ❶使殖民地化,使变成殖民地 ❷(往被占领的国家或殖民地)移民 — **се** [被动] **~не** [中]

колонѝст [阳], **колонѝстка** [阴] ❶移民,垦殖者: Пъ̀рвите ~и в Канàда са францỳзи. 去加拿大的最早的移民是法国人。❷(去休养所的)休养者

колòния [阴] ❶殖民地 ❷移民区,侨民区 ❸[集] (住在外国某地的)本国人,同胞,(全体)侨民;(住在外城或外省的)同乡: чѐшка ~ в Сòфия 索非亚的捷克侨民 ❹休养所: ля̀тна дѐтска ~ 儿童夏令营

колонцѝфра [阴] 〈印〉 页码

колорàдск|и -*а* [形] **~и бръ̀мбар** 〈动〉 马铃薯甲虫(*Leptinotarsa decemlineata* 2. Ⅱ)

колоратỳра [阴] 〈乐〉 ❶装饰乐句;花腔 ❷(指嗓子)擅长唱装饰乐句

колоратỳр|ен -*на* колоратỳра 的形容词: ~но сопрàно 〈乐〉花腔女高音

колоризàция [阴] 同 оцветя̀ване (染色,着色)

колорѝст [阳], **колорѝстка** [阴] 善于用色的画家

колорѝт [阳] ❶色调,色彩: картѝна с я̀рък ~ 具有鲜明色调的画 ❷〈转〉(文艺作品的)色彩,调子,风味,情调: ~ на епòхата 时代色彩

колорѝт|ен -*на* [形] 色彩鲜艳的,色彩明快的;特别生动的,充满生气的: ~ен пейзàж 色彩明快的风景画 ~ен езѝк 特别生动的语言 **~ност** -носттà [阴]: Картѝните му се отличàват с голя̀ма ~ност. 他的画以色彩鲜明著称。

кòлос [阳] ❶(指人、动物等)巨人,庞然大物 ❷(古希腊人在罗得斯岛上建立的阿波罗)巨大雕像

колосàл|ен -*на* [形] 极大的,巨大的,硕大无朋的;非常强大的: ~на сгрàда 巨大的建筑物 ~на борбà 规模宏大的斗争

колòс|вам [未], **колòсам** [完] 给(衣领等)上浆: ~вам якà 浆衣领 ~вам рѝза 浆衬衫

колофòн [阳] 松香,松脂: ◇ ~ **за лъ̀кове** 擦弦乐器弓子用的松香

колофòний [阳] (擦弓子用的)松香

колумбѝ|ец -*йци* [阳], **колумбѝйка** [阴] 哥伦比亚人

колумбѝйск|и -*а* Колỳмбия 和 колумбѝец 的形容词

Колỳмбия ❶哥伦比亚(南美洲, Колòмбия) ❷哥伦比亚(美国城市)

колхòз [阳] (苏联的)集体农庄

колхòз|ен -*на* колхòз 的形容词: ~ен стрòй 集体农庄制度 ~ен ỳстав 集体农庄章程

колхòзни|к -*ци* [阳], **колхòзничка** (**колхòзница**) [阴] 集体农庄庄员

колцà [复] 〈口〉 ❶ колà 的指小 ❷儿童玩具汽车

колцѝна [代] (指男人或者男和女)多少人,几个人: Колцѝна познàват пъ̀тя? 有多少人认识路?

кòлчав -*а* [代] 〈方〉 同 кòлкав

колчà|к -*ци* [阳] 〈方,旧〉(缝在衣服肘上或裤子膝盖处的)布花饰

колчаклѝя ［不变，形］〈旧〉（指衣服或裤子）缝有布花饰的

колча̀н ［阳］〈古〉箭袋，箭囊

ко̀лче -*та* ［中］кол 的指小

ко̀лчем ［副—连］（引出状语从句）每当…的时候：Ко̀лчем ту̀к самѝчък влѐзна，сла̀дки мѝсли ме увлѝчат．每当我一个人来这儿时，总有一些甜蜜的念头吸引着我。Ко̀лчем те потъ̀рся у ва̀с，всѐ те ня̀ма．我每次去你们家找你，你都不在。

ко̀л|ля -*лиш*，*клах* 和 -*ла̀х*，过主形动 кла̀л，过被形动 кла̀н ［未］杀，宰；屠杀：～ля свиня̀ 杀猪 — **се** ［反身，被动，互及］◇ **То̀й ～ли，то̀й бѐси．**〈口〉他握有生杀大权。～**лене** ［中］

кол|я̀но[1] -*ена̀* 和 -*енѐ* ［中］❶膝，膝盖：свѝвам ～я̀но 弯起膝盖 сня̀г до ～енѐ 没膝深的雪 Ро̀клята ми стѝга до ～енѐте．我的连衣裙到膝盖那么长。Коленѐте ми се подкося̀ват．我的两膝发软。❷（植物茎等的）节：～я̀но на тръстѝка 芦苇的节 ❸弯管，肘管 ◇ **Мѝсли，че морѐто е до ～енѐ．**〈口〉他以为大海只到膝盖深；他不知天高地厚。**па̀дам на ～енѐ** 跪下（央求）

коля̀но[2] ［无复，中］宗族，族；世系代，辈；出身，家世：Тя̀ не ѐ от благоро̀дно ～．她不是贵族出身。◇ **Достлу̀кът му е на ～то．**他不会交朋友。**Ще го го̀ня до девѐто ～．**我会对他穷追到底。

коля̀нов -*а* коля̀но[1] 和 коля̀но[2] 的形容词

ко̀ма[1] 〈方〉同 ида̀（你去）：Ко̀ма донесѝ вода̀！你去打水来！

ко̀ма[2] ［阴］〈医〉昏迷，不省人事

кома̀й ［副］〈民〉好像，差不多，大概：Кома̀й не достѝгат па̀рите за хля̀ба? 好像钱不够买面包的？Кома̀й че ѝмаш пра̀во тѝ．好像你是对的。

кома̀нда ［阴］❶口令，号令：Да̀де се ～ за стрелба̀．下达了射击的口令。❷（担负一定使命的）队，小队 ◇ **под ～ на** 〈军〉在…的指挥下 **пожа̀рна ～**〈旧〉1.消防队 2.消防队部 **разпа̀сана ～** 乌合之众

командар|я̀ -*ѝш*，-*ѝх* ［未］〈方〉领导，指挥

кома̀нд|ен -*на* кома̀нда 的形容词：～ен съста̀в 指挥人员 ～но мя̀сто 指挥处

командѝр ［阳］，**командѝрка** ［阴］❶〈军〉指挥员，司令，长：ро̀тен ～ 连长 дивизио̀нен ～ 师长 ～ на по̀лк 团长 ❷（组、核心组、小队等的）领导者

командиро̀ва|м ［未，完］派遣…出差 ～**не** ［中］

командиро̀вка ［阴］❶派遣出差 ❷出差，出差任务：получа̀вам ～ 奉派出差 Отѝвам в ～．我去出差。В ～ съм．我正在出差。

командиро̀въч|ен -*на* командиро̀вка 的形容词：～ни парѝ 出差费

командѝрск|и -*а* командѝр 的形容词：～а длъ̀жност 指挥员的职务

командѝт|ен -*на* ［形］〈经〉～**но дру̀жество** 联合股份有限公司

кома̀ндос ［常复，阳］特种部队战士

кома̀ндува|м ［未］❶发口令，发号令：Сѐдма ро̀та，станѝ！— ～ Варѐнов．"第七连，起立！"瓦雷诺夫发出口令。❷指挥（某部队）：То̀й ～ вѐче батарѐя．他已是炮兵连的指挥。❸〈口〉发号施令：Нѐ да ～ме，а да ръководѝм．我们不是发号施令，而是领导。❹〈军〉（某地）处在控制地位

кома̀ндуван|е -*ия* ［中］❶ кома̀ндувам 的动名词 ❷指挥部，司令部；指挥人员：върхо̀вно ～е на а̀рмията 军队的最高指挥部 гла̀вно ～е на войска̀та 部队的总指挥部

кома̀ндуващ -*а* ❶ кома̀ндувам 的现主形动 ❷［用作形］处于控制地位的：～а височина̀ 制高点 ❸［用作名］～**ият** ［阳］总指挥官，司令（员），司令官

кома̀р[1] -*ът*，-*а* ［阳］蚊，蚊子（*Culex*）：Над гла̀вата му свѝреха ро̀як ～и．他头上一群蚊子在嗡嗡叫。◇ **като̀ от ～ло̀й** 〈口〉如同从蚊子身上取油；从…身上得不到一点好处，毫无用处 **маларѝчен ～** 疟蚊（*Anopheles*）

кома̀р[2] ［无复，阳］（用纸牌、色子等）赌博：игра̀я ～ 赌博 гу̀бя на ～ 赌输

комарджѝйница ［阴］赌场

комарджѝйск|и -*а* комарджѝя 的形容词：～о заведѐние 赌场 ～а игра̀ 赌博

комарджѝйство ［无复，中］赌瘾；赌博：Комарджѝйството опропастя̀ва мнозѝна．赌博使很多人倾家荡产。

комарджѝ|я -*ята*，-*и* ［阳］，**комарджѝйка** ［阴］赌徒，赌棍

кома̀ров -*а* кома̀р[1] 的形容词

комасацио̀н|ен -*на* комаса̀ция 的形容词：～на комѝсия 私人土地规划委员会

комаса̀ция ［无复，阴］（为便于耕种把个人的零散小块）土地统一规划分配，规划私人土地

комасѝра|м ［未，完］对（个人土地）进行统一规划 ～**не** ［中］

кома̀т ［阳］〈民〉一大块面包：Изя̀дох ця̀л ～，та не съм гла̀ден．我吃了一大块面包，所以不饿。Дебѐл сня̀г — голя̀м ～．瑞雪兆丰年。

комата̀н ［阳］，**комата̀на** ［阴］〈方〉等吃大块面包的人，吃现成饭的人

кома̀тче -*та* ［中］кома̀т 的指小

комаха̀й ［副］〈方〉同 кома̀й

комба̀йн ［阳］❶联合收割机，康拜因：самохо̀ден ～ 自走联合收割机 ❷联合机组：каменовъ̀глен ～ 联合采煤机 памукосъбира̀чен ～ 联合收棉机

комбайнѐр ［阳］，**комбайнѐрка** ［阴］联合收割机手

комба̀йнов -*а* комба̀йн 的形容词

ко̀мби ［中］（车内后座之后可放行李的）旅行轿车

комбина̀т ［阳］联合工厂，综合工厂；联合企业，大型工厂：химѝчески ～ 化学联合工厂 консѐрвен ～ 罐头联合工厂

комбинато̀р|ен -*на* ［形］配合的，组合的：～ен мѐтод 配合的方法 ～ни промѐни в езѝка 语言中的组合变化

комбинацио̀н|ен -*на* комбина̀ция 的形容词

комбина̀ция ［阴］❶配合，组合；联合：Комбина̀цията от тѐзи цветовѐ е мно̀го сполучлѝва．这些颜色配合得非常好。❷〈转〉计谋，筹划；巧计：В предстоя̀щата ～ ще влѐзете и вѝе．在当前的筹划中也包括你们。

комбинезо̀н ［阳］❶（女人的）衬裙 ❷（工人、技术人员穿的）连衫裤：шофьо̀рски ～ 汽车司机的连衫裤

комбинѝра|м ［未，完］❶配合；组合，联合；使配合起来：～м ра̀зни цветовѐ 配合各种颜色 ❷〈转〉想主意，筹划 — **се** ［被动］～**не** ［中］

комбинѝран -*а* ❶ комбинѝрам 的过被形动 ❷［用作形］配合的，组合的，联合的，复合的：обикновѐн билѐт за ～о пъту̀ване 普通联运票 ～ фура̀ж 混合饲料

комедиа̀нт ［阳］，**комедиа̀нтка** ［阴］❶（杂技团里的）丑角，滑稽演员，喜剧演员 ❷〈转，不赞〉伪装者

комедиантство [无复,中] 伪装行为

комедиеграф [阳]〈书〉喜剧作家

комедия [阴] ❶喜剧剧本;喜剧,滑稽剧: ～ в три действия 三幕喜剧 играя ～ 演喜剧 ❷可笑的事: Стана неочаквано една ～. 不料这竟成了一件可笑的事情。❸〈转,不赞〉伪装行为,小丑作风

комендант [阳] ❶卫戍司令,要塞司令 ❷警备司令(员);警卫队长,纠察队长: военен ～ 军事纠察队长 ～ на града 城防司令 ❸〈铁路〉军事运输指挥员

комендантск|и -*а* комендант 和 комендантство 的形容词: ～и органи 警卫机关

комендантств|о -*а* [中] ❶警备司令部;警卫队部 ❷警备司令的职务

комендатура [阴] 同 комендантство

коментар [阳] ❶注释,注解: Преводът е придружен с обширен ～. 译文附有大量的注解。❷(政治事件的)评述,评论,政治述评: ～ на събитията през изтеклата седмица 一周时事述评

коментарии [无单,阴] ❶注释,注解 ❷评述,评论;议论: Без ～! 不要议论啦! Но за сега ви моля да не ме питате за нищо и да не правите никакви ～. 我请你们暂时什么也别问我,也别作任何评论。

коментатор [阳], **коментаторка** [阴] ❶注释者 ❷评述者,评论员: ～ на радио София 索非亚电台评论员

коментира|м [未,完] ❶注释,注解,评注 ❷评述,评论,议论,讨论: Отделни групи по двама-трима ～т събитията. 人们三三两两地评论着这些事件。**～не** [中]

комерсиал|ен -*на* [形] 同 комерчески

комерческ|и -*а* [形]〈口〉经商的,商人的,商务的,会经营商业的: ～а дарба 商人的才干 Не се занимавам с ～и сделки. 我不搞交易。

комета [阴] ❶〈天〉彗星 ❷飞艇

комиз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 滑稽可笑: Тя не долавяше ～ма на положението. 她没领悟到情况的可笑。

коми|к -*ци* [阳], **комичка** [阴] ❶喜剧作家 ❷喜剧演员;扮演滑稽角色的演员 ❸〈转,口〉滑稽的人,善于诙谐者,举止可笑的人: Иванов е голям ～к и ще ни разсмива. 伊万诺夫是个诙谐大家,他会逗我们大笑。

комикс [阳] 连环画,连环画册

комин [阳] ❶烟筒,烟囱,烟道: Трябва да се прочисти ～ът. 该清扫烟囱了。❷(屋顶上的)烟囱: Коминът се е съборил от земетресението. 烟囱被地震震倒了。❸〈转〉家,家庭

комина [阴]〈方〉同 прашина (制酒的葡萄渣滓)

коминочистач [阳] 清扫烟囱的人

коминочистаческ|и -*а* коминочистач 的形容词: ～а кооперация 清扫烟囱合作社

коминочистачк|и -*а* [形] 同 коминочистачески

Коминтерн [阳,缩] Комунистически интернационал〈史〉共产国际(1919—1943)

комисар -*ят*, -*я* [阳], **комисарка** [阴] ❶(通常在战时、战后或革命时期负责政治或行政领导任务的)委员: политически (военен) ～ 政治(军事)委员 ❷(苏联 1946 年前的)人民委员(即部长) ❸〈谑〉委员会成员,委员

комисариат [阳] ❶(指苏联 1946 年前的部)委员部 ❷同 комисарство

комисарск|и -*а* комисарство 和 комисар 的形容词: ～а длъжност 委员的职务

комисарств|о -*а* [中] ❶〈旧〉委员会,委员办事处: ～о на труда 劳动委员会 ～о по снабдяването 供应委员会 ❷同 комисариат

комисиона [阴] 代售酬金,代办酬金,佣金: Ако ми намериш сериозен купувач, ще получиш 5% ～. 你如果给我找到大买主,你将得到 5%的佣金。

комисион|ен -*на* комисиона 的形容词: ～но възнаграждение 代售酬金,佣金: закупчик на ～ни начала 收佣金的采购员

комисионер [阳], **комисионерка** [阴] 代售人,代理人,经纪人,(代办契约中的)受托人

комисионерск|и -*а* комисионер 的形容词: ～а кантора 经纪人代办处

комисионерств|о -*а* [中] 经纪人(代售人)的事务

комисия [阴] 委员会,组: изпитна ～ 考试委员会 анкетна ～ 调查委员会 реквизиционна ～ 征购委员会(组) контролна ～ 检查组 ～ за държавен контрол 国家监察委员会

комита -*та* [阳] ❶〈史〉科米塔(保加利亚争取摆脱土耳其奴役运动的参加者) ❷造反者,起义者

комитаджийск|и -*а* комитаджия 的形容词: ～и песни 科米塔歌曲,造反歌曲

комитаджийство [无复,中] 科米塔活动(保加利亚争取摆脱土耳其奴役运动的活动)

комитаджилък [阳] 同 комитаджийство

комитаджи|я -*ята*, -*и* [阳], **комитаджийка** [阴]〈民〉同 комита

комитат [阳] (匈牙利的)省

комитент [阳] (代售、代办等契约中的)委托人;寄售人

комитет [阳] 委员会: изборен ～ 选举委员会 стачен ～ 罢工委员会 редакционен ～ 编辑委员会 централен ～ на партията 党的中央委员会

комитетск|и -*а* комитет 的形容词: ～и куриер 委员会的通信员

комит|ин -*и* [阳], **комитка** [阴] 同 комита

комич|ен -*на* [形] ❶喜剧的;喜剧演员的: ～ен сюжет 喜剧的情节 ～на опера 滑稽歌剧 ❷滑稽的,可笑的: ～но положение 滑稽的情况 **～но** [副] **～ност** -*ността* [阴]

комическ|и -*а* [形]〈旧〉同 комичен: ～и герой 喜剧的主人公

комка [阴]〈民,宗〉同 причастие (圣餐礼;圣餐)

комк|вам [未], **комкам** [完]〈民〉同 причестявам (给…举行圣餐礼,授圣餐) — **се** [被动,中态] **～ване** [中]

комонига [阴] 同 кумонига

Комори 科摩罗(非洲)

коморск|и -*а* Комори 的形容词: Коморски острови 科摩罗群岛(非洲)

компактдиск -*ове* [阳] 激光唱盘(视盘),光盘

компакт|ен -*на* [形]〈书〉❶(指物质)紧密的,紧凑的;结实的: ～на маса 紧密的实体 ❷(指人口)密集的,稠密的: ～но население 稠密的人口 **～но** [副] **～ност** -*ността* [阴]

компания [阴] ❶一伙人;伙伴,同伴(们): Ние сме весела ～. 我们是愉快的伙伴。❷公司 ◇ **вземам някого за** ～ 找

某人作伴 **за** ～(自己本来不怎么愿意做某件事,但为了不显得例外而)陪着,凑热闹 **пра̀вя ня̀кому** ～陪着某人

компа̀нск|и -*а* компа̀ния ②解的形容词

компаньо̀н [阳] 伴侣,同伴

компаньо̀нка [阴] ❶女同伴 ❷(受雇陪伴夫人或小姐的)陪伴

компаньо̀нск|и -*а* компаньо̀н 的形容词

компаратѝв [阳]〈语言〉比较级

ко̀мпартия [阴] 共产党

компа̀с[1] [阳] 罗盘,罗盘仪,指南针 ◇ **без** ～〈口〉没有一定方向和目标

компа̀с[2] [阳]〈印〉排字盘

компѐндиум [阳]〈书〉(某种学术作品的)扼要叙述,概述

компенсацио̀н|ен -*на* компенса̀ция 的形容词: ～на търговѝя 补偿贸易

компенса̀ция [阴]〈书〉❶补偿,赔偿,抵偿;补偿费,赔偿费: за (като̀) ～ 作为补偿 ❷换货: Срещу̀ изнѐсените тютю̀ни ще внесѐм за ～ машѝни. 我们出口烟草换回机器。

компенсѝра|м [未,完]〈书〉补偿,赔偿;代偿,抵偿: ～м за̀губа 补偿损失 Нѐговото трудолю̀бие ～ дру̀гите му сла̀бости. 他的勤劳弥补了他的其他弱点。— **се** [反身,被动] ～**не** [中]

компетѐнт|ен -*на* [形]〈书〉❶主管的,有管辖权的;有资格的: ～но лицѐ 主管人,有权限的人 ❷在行的,内行的;有专门知识的,有权威的: То̀й е ～ен по финансови въпро̀си. 他在财政问题上是内行。～но мнѐние 权威性的意见 ～**но** [副]

компетѐнтност -*тта̀* [无复,阴] ❶ компетѐнтен 的抽象名词 ❷同 компетѐнция

компетѐнция [阴]〈法〉管辖范围,权限,职权(范围);资格;主管范围

компилатѝв|ен -*на* компила̀ция 的形容词: ～но съчинѐние 根据别人著作编成的作品

компила̀тор [阳], **компила̀торка** [阴] ❶编写人,编纂者 ❷[只阳]〈技〉变换器,译码机,翻译机

компила̀торск|и -*а*〈书〉компила̀тор 的形容词

компила̀торств|о -*а* [中]〈书〉(根据别人著作而进行的)编纂工作

компила̀ция [阴](根据别人著作)编成的作品: Та̀зи кнѝга е я̀вна ～. 这部书显然是根据别人的著作编写的。

компилѝра|м [未,完]〈书〉(根据别人著作)编纂,改编 — **се** [被动] ～**не** [中]

ко̀мпир [阳]〈方〉同 карто̀ф

комплѐкс [阳]〈书〉❶综合,合成,复合;综合体,总体: ～ от предста̀ви 概念的综合 ～ от машѝни 机器的总体 зву̀ков ～ 声音的综合 ❷(常指住房)楼群,住宅区 ◇ **агра̀рно-промѝшлен** ～ 农工综合体 **жѝлищен** ～ 住宅区 **куро̀ртен** ～ 休养中心,疗养地

комплѐкс|ен -*на* комплѐкс 的形容词 ◇ ～**на брига̀да** (由不同工种的专门工人参加同时完成相互关联的工作的)综合工作队

комплѐкт [阳](工具、物件等的)全套,全份,全部;(人员等的)定额: пъ̀лен ～ за зъболѐкарски кабинѐт 牙科医生诊室的全套设备 ～ от автомобѝлни ча̀сти 全套汽车零件 ～ бельо̀ 全套内衣;全套(常须换洗的)寝具(床单、被套、枕套等)

комплѐкт|ен -*на* комплѐкт 的形容词: ～ен сервѝз 整套餐具

комплекту̀ва|м [未,完]〈书〉配备一套;配成全套;补足,补成一套;补充,充实;编制(到定额): ～м брига̀да 配备一个工作队 ～м машѝните 把机器配成套 — **се** [被动] ～**не** [中]

компликàция [阴]〈书〉复杂化;复杂性

комплимѐнт [阳]〈书〉恭维,恭维话;赞语: пра̀вя ～ 说恭维话,恭维 Благодаря̀ за ～а, ако̀ е ѝскрен. 假如这恭维话是诚恳的,我表示感谢。

комплицѝра|м [未,完]〈书〉使复杂化: Ако̀ смѐсим въпро̀сите, са̀мо ще ～ме ра̀ботата. 假如我们把所有问题都混在一起,只能使事情复杂化。— **се** [被动] ～**не** [中]

комплицѝран -*а* ❶ комплицѝрам 的过被形动 ❷[用作形]复杂的: ～о положѐние 复杂的情况

компло̀т [阳]〈书〉阴谋: пра̀вя ～ 搞阴谋

комплотѝра|м [未,完]〈书〉搞阴谋 ～**не** [中]

композѝра|м [未,完] ❶作曲,创作(音乐作品) ❷(把列车)编组: ～м вла̀к (调配车厢)编成列车 — **се** [被动] ～**не** [中]

композѝран -*а* ❶ композѝрам 的过被形动 ❷[用作形](指列车等)编好的: ～ вла̀к 编好的列车

компо̀зит|ен -*на* [形]〈技〉混合(式)的,组合的: ～ни материа̀ли 混合材料

компо̀зит|и [复,阳] 混合材料

композѝтор [阳], **композѝторка** [阴] 作曲家

композѝторск|и -*а* композѝтор 的形容词: ～и тала̀нт 作曲家的才能

композицио̀н|ен -*на* [形] ❶(艺术或学术作品的)结构(上)的: ～ни недоста̀тъци 结构上的缺点 ～но ма̀йсторство 结构上的高超技巧 ～ен пла̀н 结构图 ❷同 компо̀зитен ～**но** [副]

композѝция [阴] ❶[只单]〈文学〉(文艺或学术著作的)结构;组成;构图: Композѝцията на речта̀ тря̀бва да бъ̀де жѝва и естѐствена. 语言的结构应当生动自然。❷〈美术〉(包括多人的)人物画 ❸〈乐〉乐曲 ❹[只单]作曲理论,作曲学,作曲法 ❺(不包括机车的)列车: вла̀кова ～ 列车 Ця̀лата ～ е гото̀ва. 列车已编好。

компонѐнт [阳]〈书〉组成部分,构成物,成分

компонѝра|м [未,完] 同 композѝрам ①解 — **се** [被动] ～**не** [中]

компонѝст [阳], **компонѝстка** [阴] 同 композѝтор

компо̀ст [阳]〈农〉堆肥,混合肥料

компостьо̀р [阳] 打孔机,打孔器

компо̀т [阳] 糖水水果(罐头)

компотиѐра [阴] 糖水水果盆

компрадо̀р [阳]〈经〉买办

компрадо̀рск|и -*а* компрадо̀р 的形容词

компрѐс [阳]〈医〉敷布,压布: студѐн ～ 冷敷布

компресѝра|м [未,完]〈技〉(用压缩机)压缩(空气或其他气体) ～**не** [中]

компрѐсия [阴]〈技〉压缩

компрѐсор [阳]〈技〉❶(气体)压缩机: ～ от 5-10 атмосфѐри 5—10 大气压的压缩机 ❷(在岩石等上面钻孔用的)电钻,钻孔机

компрѐсор|ен -*на* компрѐсор 的形容词: ～ен чу̀к 汽锤 ～ен пистолѐт 手枪式电钻

компресьòр [阳] 同 компрèсор

компрометѝра|м [未,完]〈书〉损害…的名誉,使(某人)名誉受影响: Нèговата грèшка ~ всѝчки ни. 他的错误使我们大家的名誉都受影响。— **се** [反身,被动] **~не** [中]

компрометѝра|м се [未,完] (庄稼)歉收 **~не** [中]

компрометѝран -*а* ❶ компрометѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 名声不好的: ~а лѝчност 名声不好的人

компромѝс [阳]〈书〉❶妥协,互让,让步;折衷: прàвя ~ 妥协 постѝгам ~ 达成妥协 съгласявам се на ~ 同意让步 Рàботата ще се уреди с извèстен ~ и от двàма ви. 你们俩都要做一定的让步,事情才会解决。❷违心之举,昧良心的行为: Кòлко ли ~и със съвестта си е напрàвил,докатò се докопà до тòя пост. 他做了多少昧良心的事,才爬到现在这个职位。

компромѝс|ен -*на*〈书〉компромѝс 的形容词: ~но решèние 妥协性的决定

компюмèт|ър -*ри* [阳] (普通)计算机

компютризàция [阴] 计算机(电脑)化,采用计算机(电脑)

компютризѝра|м [未,完] 使计算机(电脑)化,采用计算机(电脑) **~не** [中]

компютър -*ри* [阳] 电子计算机,电脑: персонàлен ~ър 个人电子计算机,个人电脑

компютър|ен -*на* компютър 的形容词: ~ни систèми 电子计算机系统

комсомòл [阳] 共产主义青年团,共青团

комсомòл|ец -*ци* [阳], **комсомòлка** [阴] 共青团员

комсомòлск|и -*а* комсомòл 的形容词: ~а организàция 共青团组织

комỳ [代] 见 кой

комỳна [阴] 公社,公团: Парѝжка ~〈史〉巴黎公社 нарòдна ~ 人民公社

комунàл|ен -*на* [形] ❶公共的,公用的;市政的: ~но строѝтелство 市政建设 ❷ комỳна 的形容词

комунàр -*ят*, -*я* [阳], **комунàрка** [阴] ❶巴黎公社社员 ❷公社社员

комунàрск|и -*а* комунàр 的形容词

комунизѝра|м [未,完] 向(群众)灌输共产主义思想,使共产主义化,使成为共产党员 — **се** [被动] **~не** [中]

комунѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 共产主义,共产主义社会: при ~ма 在共产主义社会 Първата фàза на ~ма е социалѝзмът. 共产主义的第一阶段是社会主义。◇ **първобѝтен ~ъм**〈史〉原始共产主义 **воèнен ~ъм**〈史〉战时共产主义(指 1921 年前俄国十月革命的初期阶段) **наỳчен ~ъм** 科学共产主义

комуникатѝв|ен -*на* [形] 沟通的,交际的,交换思想的: Речтà ѝма ~на фỳнкция. 言语有交际功能。

комуникациòн|ен -*на* [形] 交通的;通讯的,联络的: ~на лѝния 交通线

комуникàция [阴] ❶交通;交通工具(公路、铁路等);❷联络,交际,沟通 ❸通信,通讯

комунѝст [阳], **комунѝстка** [阴] 共产党员,共产主义者,共产党人

комунистѝч|ен -*на* [形]〈罕〉同 комунистѝчески

комунистѝческ|и -*а* комунѝзъм 和 комунѝст 的形容词: ~и строй 共产主义制度 ~а идеолòгия 共产主义思想 ~а пàртия 共产党 ~о òбщество 共产主义社会 **~и** [副]

комутàтор [阳]〈技〉转向器,转换器;交换机,(电话)交换台;整流器

комутàция [阴] ❶〈电〉交换;换向,整流 ❷〈扩〉交换

комỳто [代] 见 кòйто

комфòрт [无复,阳]〈书〉(居住和工作条件等的)舒适,舒服: Кòйто е свѝкнал с ~,мъчно мòже да живèе на сèло. 舒服惯了的人是很难在乡下生活的。

комфòрт|ен -*на* [形] (居住条件)舒适的、舒服的: ~но жѝлище 舒适的住所 **~но** [副]: Тòзи апартамèнт е обзавèден ~но. 这套房间的设备很舒适。**~ност** -*носттà* [阴]

комшѝйск|и -*а* комшѝя 的形容词: ~и двор 邻院 ~и децà 邻居的孩子

комшѝйств|о -*а* [中]〈口〉同 съсèдство (邻居关系)

комшѝ|я -*ята*, -*и*, 呼格〈口〉*кòмшу* [阳], **комшѝйка** [阴]〈口〉同 съсèд (邻居,邻座的人)

кòмшу 见 комшѝя

комшулỳ|к -*ци* [阳]〈口〉❶邻院间的便门,小门: Мѝнах през ~ка. 我从邻院小门过来的。❷同 съсèдство (邻居关系)

комюникè -*то* [中] 公报: издàвам ~ 发表公报 ~ за воèнните дèйствия 战报 съвмèстно ~ 联合公报

кон -*ят*, -*я*, -*è* [阳] ❶马: яздѝтен ~ 乘骑的马 впрегàтен ~ 拉套的马 арàбски ~ 阿拉伯马 Кòйто жàли пèталото, загỳбва и ~я.〈谚〉心疼马蹄铁的人会把马也失去;拣了芝麻丢了西瓜;因小失大。Кòня вòди, пешà хòди.〈俗〉牵着马步行;枕着烙饼挨饿。Бърз ~ се стѝга, бърза реч се не стѝга.〈俗〉一言既出,驷马难追。Добър ~ и под съдрàн чул се познàва.〈谚〉好马就是披着破披衣也认得出来。❷(象棋的棋子)马 ◇ **разигрàвам си ~я**〈口〉我行我素,随心所欲,为所欲为 **Трàй ~ьо, за зелèна тревà.**〈口〉等着吃嫩草吧,我的马呀(喻渺茫的希望)。

конà|к -*ци* [阳]〈旧〉❶(土耳其统治时期的警察和行政)衙门 ❷客店,客栈 ❸(土耳其首脑人物的)宅邸

Конакрѝ 科纳克里(几内亚首都)

конàшк|и -*а* конàк 的形容词

конвèйер [阳]〈技〉传送带,传送装置

конвèйер|ен -*на* конвèйер 的形容词: ~на верѝга 传送链

конвèкция [阴]〈理〉对流

конвèнт [阳]〈史〉(某些国家的)议会 ◇ **национàлен ~** (法国大革命时期的)国民公会

конвенционàл [阳] (按照协议运行的)国际列车

конвенционàл|ен -*на* [形]〈书〉❶公约规定的,协定的 ❷按照惯例的,传统上通用的: Поздравявàнето със снèмане шàпка е нèщо ~но. 脱帽致意是一种传统习惯。❸〈罕〉一般的,普通的 **~но** [副]

конвèнция [阴]〈外交〉公约,专约,(专项)协定,协议: култỳрна ~ 文化协定 ~ по Дунàвското корабоплàване 多瑙河航运协定

конвèрсия [阴] (公债等的)条款变更(如延期偿还、减息等)

конвèртер [阳]〈冶〉(炼铜的)转炉;(有色金属的)吹炉;〈电〉换流机,变流器;〈无线〉变频管

конвертѝрам [未,完] 变更(公债等的)条款

конвертирỳем -*а* [形] 可自由兑换的: ~а валỳта 可自由兑

换的货币 ～ост -осттà [阴]

конвѐртор [阳] 同 конвѐртер

конвòј|ен -*ùна* конвòй 的形容词: ～йни войнѝци 护卫兵

конвоùр [阳] ❶〈军〉护送者;押解者 ❷护送船

конвоùра|м [未,完] 护送,护卫;押解,押送: ～м кòраб 护卫船只 ～м арестàнти 押解犯人 — **се** [被动] ～**не** [中]

конвò|й -*ят*,-*я* [阳]〈军〉❶护送队,护卫队;押送队,押解队: Изпрàтиха го под ～й. 由护送队把他送走。❷护航队(指舰只和飞机): ～й от кòраби 护航舰队

конвулсѝв|ен -*на* [形] 痉挛的,惊厥的,抽搐的,抽筋的: ～ен плàч 抽泣 ～**но** [副]

конвỳлси|я -*u* [常复,阴] 惊厥,痉挛,抽搐

конгениàл|ен -*на* [形]〈书〉才气上相似的,精神相符的,风格相近的: ～ен прѐвод 符合原文精神的译文 ～**ност** -носттà [阴]

конгломерàт [阳] ❶〈地质〉结成岩,砾岩 ❷〈转〉(没有系统整理的,成分不同、性质不同的)聚集物,一大堆杂七杂八的东西: ～ от противорѐчия 一大堆各种各样的矛盾

Кòнго[1] 刚果河(非洲)

Кòнго[2] (**Бразавѝл**) 刚果(布)(非洲)

Кòнго[3] (**Киншàса**) 刚果(金)(非洲)

конгоàн|ец -*цu* [阳], **конгоàнка** [阴] 刚果人

конгоàнск|и -*a* Кòнго 和 конгоàнец 的形容词

конгрегàция [阴] (天主教教会)协会,会,团体

конгрѐс [阳] ❶(政治、科学等方面的)代表大会,会议: партѝен ～ 党代表大会 лѐкарски ～ 医生代表大会 ❷(美国等国的)国会 ❸(印度等国的)党: Индѝйски национàлен ～ 印度国大党

конгрѐс|ен -*на* конгрѐс ①解的形容词: ～на зàла 会议厅 ～ни решѐния 大会的决议

конгресѝст [阳], **конгресѝстка** [阴] 大会的参加者,大会代表

конгресмѐн [阳] (美国)国会议员,众议院议员

кондà|к[1] -*цu* [阳]〈旧〉❶(旧式火器上的)扳机 ❷枪托

кондà|к[2] -*цu* [阳] (教堂的)短歌,短赞美歌

кондензàтор [阳] ❶〈理〉电容器 ❷〈技〉冷凝器,凝结器

кондензàция [阴] ❶电能的聚集,凝聚 ❷冷凝(作用),凝结,凝结为冰

кондензѝра|м [未,完] ❶使冷凝,使凝结: ～м млякo 使牛奶凝缩 ❷集聚(电能),使集聚 ❸使(气体或蒸汽)冷凝,使凝结为液体,使液化 — **се** [被动] ～**не** [中]

кондѐнзор [阳]〈理〉聚光镜,聚光器

кòндика [阴]〈旧〉(记载教堂、学校、乡公所等重要活动的)记事本,大事记: манастѝрска ～ 修道院记事本

кондѝс|вам [未], **кондѝсам** [完]〈旧〉同 отсѝдам (歇宿,歇脚) ～**ване** [中]

кондиционалѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳]〈哲〉条件论(一种否认客观因果性的唯心理论)

кондиционѐр [阳]〈技〉调节器

кондиционѝра|м [未,完] 测定,调节 ～**не** [中]

кондѝция [阳] ❶(商品等的)质量标准,规格 ❷身体状况

кондòм [阳]〈罕〉同 презервати̇в (阴茎套,避孕套)

кондомѝниум [阳] (两国或数国对某地的)共国管辖,共同统治

кòндор [阳]〈动〉(南美的)兀鹰(*Sarcorhamphus gryphus*)

кондỳктор [阳], **кондỳкторка** [阴] ❶(火车上的)乘务员,列车员;(电车、公共汽车上的)售票员 ❷(低级)技术员(一般是中等技术学校毕业生)

кондỳкторск|и -*a* кондỳктор 的形容词: ～а чàнта 售票员的皮包

коневъ̀д [阳] 养马人,饲马员

коневъ̀д|ен -*на* [形] 养马业的: ～на фѐрма 养马场

коневъ̀д|ец -*цu* [阳] 同 коневъ̀д

коневъ̀дск|и -*a* [形] 同 коневъ̀ден

коневъ̀дство [无复,中] 养马业

конезавòд [阳] 养马场,育马场

конекрàд|ец -*цu* [阳] 盗马者

конекрàдск|и -*a* конекрàдец 的形容词

конекрàдство [中] 盗马(行径)

кòн|ен -*на* [形] ❶骑马的;骑兵的: ～ен пòлк 骑兵团 ❷马的,骑马的: ～ен спòрт 骑马运动 ～ни състезàния 赛马

кон|ѐц[1] -*цѝ* [阳] (毛、丝和棉的)线: памỳчен ～ѐц 棉线 копрѝнени ～цѝ 丝线 вдѝвам ～ѐц в ухѝте на иглà 把线穿入针鼻里,纫针 ◇ **от иглà до ～ѐц**〈口〉从头到尾 **объ̀рквам ～цѝте**〈口〉1.(指工作、回答问题等)搞得乱七八糟,驴头不对马嘴 2.(吓得)不知所措,吓呆,慌神 **по ～ѐц** 笔直地 **Шѝто с бѐли ～цѝ.** 1.(指谎言、虚假态度等)露马脚,露馅 2.蛇足,狗尾续貂

конѐц[2] [无复,阳]〈古〉同 край

конзòл [阳]〈建〉肘托,悬臂梁,角撑架

конзòла [阴] 同 конзòл

конѝч|ен -*на* [形] 同 конѝчески

конѝческ|и -*a* [形] ❶圆锥的: ～о сечѐние 圆锥曲线,二次曲线 ❷圆锥形的

кòнич|ък -*ка* [形]〈方〉多么小的

конкордàт [阳] ❶破产的债务人和债权人之间关于部分偿还欠款的协定 ❷(某一国)与罗马教廷所签订的条约

конкрѐт|ен -*на* [形] 具体的,有形的(与 абстрàктен, отвлѐчен (抽象的)相对): ～ен предмѐт 具体的东西 ～на действѝтелност 具体现实 ～ен доклàд 具体的报告 ～но предложѐние 具体的建议 ～ен плàн 具体的计划 Кажѝ нѐщо пò-～ но по въпрòса. 你把这个问题讲得更具体些。～**но** [副] ～**ност** -носттà [阴]

конкретизàция [阴] 具体化

конкретизѝра|м [未,完] 使具体化,具体地说明: Конкретизѝрай си желàнието. 你具体地说明一下自己的愿望。— **се** [被动] ～**не** [中]

конкубѝна [阴]〈书〉与男人非法同居的女人,姘妇;妾

конкубинàт [无复,阳] (男女)非法同居;妾制

конкурѐнт [阳], **конкурѐнтка** [阴] 竞争者

конкурѐнт|ен -*на* [形] 竞争的: ～ни ценѝ 竞争价格

конкурентоспосòб|ен -*на* [形] 可以竞争的,有竞争力的: Нàшите тютю̀ни са ～ни. 我们的烟草是有竞争力的。～**ност** -носттà [阴]

конкурѐнция [无复,阴] ❶竞争;竞赛: На междунарòдните пазàри ѝма голя̀ма ～. 国际市场上竞争激烈。❷〈转〉竞争者: Нѝе купỳваме от ～та. 我们从竞争者手中购买。

конкурѝра|м [未,完] ❶使竞争,与…竞争: Кооперàциите

～т частните търговци. 合作社与私商竞争。❷竞争,竞赛:～м с някого в нещо 与某人在某方面竞争 — **се** [被动,互及] ～**не** [中]

конкурс [阳] 比赛,竞赛;竞争;悬赏,(通过考试)招聘,评选: анонимен ～ 匿名评选 явявам се на ～ 参加竞赛 обявявам ～ (公告)征求

конкурс|ен -*на* [形] 竞争的,比赛的,竞选的: ～ен изпит 竞试,择优考试

конни|к -*ци* [阳] ❶骑马的人,骑手 ❷骑兵

конница [阴] ❶ [集] 骑兵(队) ❷女骑手

конницк|и -*а* конник 和 конница ①解的形容词: ～а атака 骑兵队的进攻

коноп [阳] 〈植〉大麻(*Cannabis sativa*)

конопен -*а* [形] ❶大麻的: ～и влакна 大麻纤维 ～о масло 大麻油 ❷大麻做的: ～о платно 大麻布

коноп|ец -*ци* [阳] 〈民〉(大)麻绳

конопищ|е -*а* [中] 大麻田

коносамент [阳] 〈商〉(商船)运单,货载单,提货单

конощип [阳] 〈方〉同 попово прасе (蝼蛄)

консеквент|ен -*на* [形] 〈书〉同 последователен (连续不断的,始终一贯的) ～**ност** -ността [阴]

консеквенция [阴] 〈书〉后果;结论

консенсус [阳] (双方)同意,(达成)协议

консерв|а [阴] 罐头,罐头食品: зеленчукови ～и 蔬菜罐头 плодови ～и 水果罐头 месна ～а 肉罐头

консервант [阳] 防腐剂,保藏剂,保存剂

консерватив|ен -*на* [形] 保守的,守旧的: ～ен човек 保守的人 ～ен мироглед 保守的世界观 ～ни идеи 保守思想 ～**но** [副] ～**ност** -ността [阴]

консерватиз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 保守主义,保守(性);守旧思想

консерватор [阳], **консерваторка** [阴] ❶保守分子,守旧分子 ❷〈政〉保守党党员,保守党人 ❸(博物馆的)文物保管员

консерватория [阴] 高等音乐学校,音乐学院

консерваторск|и -*а* консерватор 的形容词: ～и прояви 保守的表现

консерваторство [中] 保守表现,保守倾向

консервация [中] 保守;保存,保藏;冻结

консерв|ен -*ена* 和 -*на* консерва 的形容词: ～на кутия 罐头盒 ～на фабрика 罐头工厂

консервира|м [未,完] (用装罐头、晒干、熏制等方法)保存(食品);把…制成罐头 — **се** [被动] ～**не** [中]

консервиран -*а* ❶ консервирам 的过被形动 ❷ [用作形] 罐头的: ～а риба 罐头鱼

консигнант [阳] 〈商〉委托在国外售货的货主;委托人,寄销人,发货人

консигнатор [阳] 〈商〉代国外货主承销商品的经售人;受托人,承销人,代销人

консигнацион|ен -*на* консигнация 的形容词: ～на сметка 寄售账

консигнация [阴] 〈商〉国外经售,寄销,代销: давам стока на ～ 把商品交去寄销

консилиум [阳] 〈医〉会诊

консистенция [阴] 〈理〉稠度;稠性;〈医〉密度

консистория [阴] 宗教事务所

конск|и -*а* кон 的形容词: ～а глава 马头 ～а подкова 马掌 ～и тропот 马蹄声 ◇ **～а муха** 〈动〉马蝇(*Hypoposca equina*) **～а сила** 〈理〉马力

консол [阳] 同 конзол

консола [阴] 同 консол

консоли [复] 〈财〉长期公债;无期公债

консолидация [阴] ❶〈书〉加强,巩固,确立 ❷(将短期债务)改为长期;整理(公债)

консолидира|м [未,完] ❶加强,巩固,确立 ❷(将短期债务)改为长期,整理(公债) — **се** [反身,被动] ～**не** [中]

консолидиран -*а* ❶ консолидирам 的过被形动 ❷ [用作形] (指债务)转为长期的,整理过的: ～ дълг 整理过的债务

консоме [中] (牛肉、鸡肉等做的)清汤

консонанс [阳] 〈乐〉协和音(与 дисонанс (不协和音)相对)

консонант [阳] 〈语言〉同 съгласна (辅音)

консонант|ен -*на* консонант 的形容词: ～ни групи 辅音组

консонантиз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 〈语言〉辅音体系

консорт [阳] **принц** ～ (英国等)在位女王的丈夫

консорциум [阳] 〈经〉财团: житен ～ 粮食财团

конспект [阳] 〈书〉(著作等的)提要,纲要,(考试)提纲: ～ по математика 数学考试提纲

конспект|ен -*на* [形] 提纲挈领的,简要的,扼要的: ～но изложение 简要的叙述,简述 ～**но** [副]

конспектив|ен -*на* [形] 同 конспектен

конспектира|м [未,完] 写提纲,摘要记载,记下要点 ～**не** [中]

конспиратив|ен -*на* [形] 秘密进行的,秘密的,地下的: ～на дейност 地下活动 ～ни групи 秘密小组 ～**но** [副]

конспиратор [阳], **конспираторка** [阴] 秘密工作者,秘密活动者,地下工作者

конспирация [阴] 秘密活动,秘密工作,密谋

конспирира|м [未,完] 进行秘密活动;秘密地进行: ～м против народната власт 进行反对人民政权的秘密活动 ～**не** [中]

константа [阴] 〈理,数〉常数;恒量

констант|ен -*на* [形] 固定的,不变的,常恒的: ～на величина 常数 ～**ност** -ността [阴]

Констанца 康斯坦察(罗马尼亚港市,Кюстенджа)

констатация [阴] 〈书〉同 установяване (确认,断定,指明,查明): правя ～ (进行)确认

констатив|ен -*на* [形] 确认的,断定的,查明的: ～ен протокол 确认书

констатира|м [未,完] 〈书〉同 установявам (断定,确认;指出(说明)确有(某事实),查明;检定: ～м смърт 检定(某人的)死亡(验证某人已死) — **се** [被动] ～**не** [中]

констелация [阴] ❶〈天〉星座;星宿 ❷〈转〉相互关系;情况(情势)的凑合

констипация [阴] 〈医〉同 запек (便秘)

конституира|м [未,完] 〈书〉创立,确立,制定,成立,建立,组成 — **се** [被动,中态] ～**не** [中]

конституционализ|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 立宪制度;立

宪主义

конституционалист [阳], **конституционалистка** [阴]〈书〉立宪主义者,拥护立宪制度者

конституцион|ен -*на* [形] 宪法的,立宪的;合乎宪法的,依照宪法的,符合宪法的: ~но право 宪法规定的权利 ~на монархия 君主立宪(政体) **~но** [副]

конституция [阴]〈政〉宪法: променям ~ 修改宪法 нарушавам ~ 违反宪法

конструира|м [未,完]〈书〉❶构造,制造,构筑;设计: Група инженери са ~ли мощен кран за построяване на високи здания. 一批工程师设计出了建造高楼用的强力吊车。❷〈转,罕〉组织,组成 **— се** [被动] **~не** [中]

конструктив|ен -*на* [形] ❶结构上的,构造上的: ~ен чертеж 结构图 ~на грешка 结构上的错误 ❷〈转〉可以作为基础的;建设性的,创造性的: ~на мисъл 建设性的思想 Трябва да се върши ~на работа. 应当进行创造性的工作。 **~ност** -ността [阴]

конструктивиз|ъм -*мът*, -*ма* [阳] 结构主义,结构派

конструктор [阳], **конструкторка** [阴] 设计者,设计师

конструкторск|и -*а* конструктор 的形容词: ~о бюро 设计局 ~о отделение в завода 工厂的设计科(室)

конструкция [阴]〈书〉❶结构,构造: Тая машина има сложна ~. 这台机器结构复杂。❷〈转〉同 телосложение (体格): физическа ~ 体格 ❸〈语言〉结构: синтактична ~ 句法结构

консул [阳] ❶〈外交〉领事: генерален ~ 总领事 ❷〈史〉(古罗马和法国 1799—1804 年的)执政官

консулат|о -*а* [中]〈民,旧〉同 консулство

консулск|и -*а* консул 的形容词: ~а служба 领事职务

консулств|о -*а* [中] ❶领事馆: генерално ~о 总领事馆 ❷领事身份,领事职务

консулт [阳]〈医〉会诊

консултант [阳]〈医〉❶被咨询者;(被咨询的)专家;顾问 ❷〈限〉参加会诊的医生

консултантск|и -*а* консултант 的形容词

консултатив|ен -*на* [形] 协商的: ~на конференция 协商会议

консултацион|ен -*на* консултация 的形容词: ~ен пункт 辅导站

консултация [阴] ❶(咨询时专家提出的)意见,(专家的)解答 ❷咨询处,质疑处,咨询所: юридическа ~ 法律咨询处 лекарска ~ 医生咨询处 ❸(教师对学生的)辅导,答疑,质疑

консултира|м [未,完]〈书〉咨询,质疑;征求(某人的)意见;商量: ~м някого 征求某人意见 **— се** [中态]: ~м се с някого 向某人咨询 **~не** [中]

консуматив|ен -*на* [形] 消费的,使用的,消耗的: ~ен център 消费中心

консуматор [阳], **консуматорка** [阴] ❶(多指饮食的)消费者,需要者 ❷同 купувач

консумация [阴] 消费,耗费: Каква ~ сме направили тая вечер? 今晚我们消费多少? Тази кола има висока ~ на гориво. 这辆车耗油量大。◇ **вътрешна ~** 国内消费

консумира|м [未,完] ❶消费,消耗: ~м електроенергия 耗电 Моторът е изхабен и ~ много гориво. 发动机老了,很费燃料。❷〈法〉同 извършвам (做,进行,完成): Явно е, че престъплението е ~но. 显然罪行已经完成。 **— се** [被动] **~не** [中]

консумиран -*а* ❶ консумирам 的过被形动 ❷ [用作形]〈法〉已进行的,完成的,犯下的: ~о престъпление 犯下的罪行

конт [阳] (法国的)伯爵

контакт [阳]〈书〉❶接触,联络,联系: влизам в ~ 有接触,发生联系 поддържам ~ с някого 与某人保持联系 Нямам никакъв ~ с него. 我与他没有任何接触。❷〈技〉接触,接点 ❸〈技〉(电器的)插销

контакт|ен -*на* контакт 的形容词

контактува|м [未] 接触,发生联系: Не ~м с такива хора. 我不同这样的人发生联系。

контактьор [阳], **контактьорка** [阴] (和某人或某事)有接触的人

контаминация [阴] ❶ (将几个事件)混淆致误 ❷〈语言〉(语词的)感染错合(如将 иска ми се 错误地写成 аз ми се иска)

конте -*та* [中]〈口〉爱打扮的人

контейнер [阳] 集装箱

контейнеризация [阴] 集装箱化

контекст [阳]〈书〉上下文,前后文;文意的前后关系: Значението на тая дума се долавя от ~а. 这个词的意思可以从上下文里体会到。

контене 见 контя 和 контя се

контекстов -*а* контекст 的形容词

контекстуал|ен -*на* [形] 文意的前后关系的,有关联的

контеса [阴] (法国的)伯爵夫人

контестация [阴]〈政〉(对错误的选举或决定提出的)异议,反对意见: Във връзка с неговия избор не е направена никаква ~. 对于他的当选没有提出任何异议。

контешк|и -*а* [形]〈口〉爱打扮的,讲究穿戴的: ~и дрехи 讲究的服装 **~и** [副]

контингент [阳]〈书〉❶名额: ~ от работници 工人的名额 ❷〈经〉限额;定额: ~ руда за износ 出口矿石的限额 ❸(分配时每人所得的)份额

континент [阳] 大陆;洲: европейски ~ 欧洲大陆 На конференцията присъстваха хора от всички ~и. 各大洲的人都出席了会议。

континентал|ен -*на* [形] 大陆(性)的: ~ен климат 大陆性气候 ~на държава 大陆国家

конто [无复,中]〈银行〉同 сметка (账目)

контош [阳]〈民〉短袄

контра[1] [副]〈口〉❶反对,不赞成: Той е винаги ~. 他总是反对。❷(在纸牌的某些玩法中)胜者赢双倍或全部

контра[2] [阴] ❶(某些机动运输工具上的)倒车或急刹车装置 велосипед с ~ 倒轮闸自行车 карам ~ 开倒车 ❷(指刮脸)刮第二遍,逆着楂刮 вземам ~ 逆着楂刮脸 ❸(玩台球、十五子戏等时双方打成平局后的)第三局,决胜局 ◇ **У него остана ~та.** 由他付钱。

контра- [复合词第一部] 表示"反对"、"对抗"之意,例如 контраатака (反击), контрареволюция (反革命)

контра-адмирал [阳] (俄、美、英、德等国的)海军少将

контраалт [阳] 女低音

контраатàка [阴]〈军〉反击;反攻: преминàвам в ～ 转入反攻

контраатакỳва|м [未,完] 反攻,反击 ～**не** [中]

контрабàнда [常单,阴] ❶走私,私运: занимàвам се с ～ 从事走私活动 вършà ～ 进行走私 ❷私货,黑货,禁运品 ❸〈扩,口〉偷来的东西 ❹ [用作形] 同 контрабàнден: ～ зъ̀рно 走私的粮食 ❺ [用作副] 走私,私运地,偷偷地: секà дървà ～ 偷砍木柴 промъ̀квам се ～ 偷偷地越过 пренàсям стòки ～ през грàницата 私运货物越过国境 ◇ **Той мѝна ～.** 他混了过去(未被发现)。

контрабàнд|ен -*на* контрабàнда 的形容词: ～ен тютю̀н 走私的烟草 Стòките са билѝ изнèсени по ～ен нàчин. 商品是以走私的方式运出去的。～**но** [副]

контрабандѝра|м [未,完] (进行)走私 ～**не** [中]

контрабандѝст [阳], **контрабандѝстка** [阴] 走私者,私运者

контрабàс [阳]〈乐〉低音提琴

контрабасѝст [阳], **контрабасѝстка** [阴] 低音提琴手

контрагèнт [阳] 立契约人,契约当事人

контрадѝкция [阴] 同 противорѐчие (矛盾)

кòнтрадоклàд [阳] (与前一个报告观点相对立的)反驳报告

контрàкт [阳]〈旧〉(书面的)契约,协议,合同: сключвам ～ 签订协议 нарушàвам ～ 违反(破坏)协议

контрактàнт [阳] 签订契约者,订契约的一方

контрактỳва|м [未,完] (为某事)订契约,订合同;(与某人)订协议 ～**не** [中]

контрàкция [阴]〈书〉❶ 收缩,缩小,缩紧;挛缩: ～ на зѐмната корà 地壳收缩 ～ на мỳскулите 肌肉挛缩 ❷〈语言〉缩约词,缩约形式

кòнтрамàрка [阴] ❶(剧场演出休息时发给观众代替门票的)代人场证 ❷(商店里代替现金的)取货牌

кòнтрамя̀рка -*ѐрки* [阴] 反措施,对应措施,对策: Тря̀бва да се взѐмат бъ̀рзи ～ѐрки, за да се удàри врàгът. 为了打击敌人必须采取紧急对策。

кòнтранастъплѐни|е -*я* [中] 反攻,反击: минàвам в ～е 转入反击

кòнтраофанзѝва [阴] 反攻,反击

кòнтрапревръ̀т [阳] 反政变

кòнтрапỳнкт [阳]〈乐〉对位(法);对位旋律

кòнтраразузнàване [无复,中] 反间谍机关,反间谍组织,反间谍: рабòтя в ～то 在反间谍机关工作

кòнтрареволюциòн|ен -*на* [形] 反革命的: ～ен превръ̀т 反革命政变

кòнтрареволюционѐр [阳], **кòнтрареволюционѐрка** [阴] 反革命分子

кòнтрареволю̀ция [阴] 反革命: потушàвам (смàзвам) ～та 镇压反革命

контрàст [阳]〈书〉相反(相反的现象、性质、意义等),相对,(相)对照;反衬,对比: намѝрам се в ～ с нѐщо 与…相对照 òстър ～ 尖锐的对比

контрàст|ен -*на* [形]〈书〉相反的,相对的;对比的: ～ни цветовѐ 对比色

контрастѝра|м [未,完]〈书〉与…相反,与…相对,呈相反现象;对比: Фѝгурата ～ на òбщия фòн. 人物与整个背景呈明显对照。～**не** [中]

кòнтраỳдар [阳]〈军〉反击,回击

контрацѐпция [阴]〈医〉避孕法

контрибуциòн|ен -*на* контрибỳция 的形容词

контрибỳция [阴] (战败国的)赔款

контрòл [阳] 检查,查验;监察,监督;操纵,控制,管制: упражня̀вам ～ 进行检查(控制) постàвям под ～ 置于监督之下 провѐждам ～ 实行控制 ◇ **кàчествен ～** 质量检查 **обществен ～** 社会监督

контрòла [阴] ❶〈集〉(机关中的)检查人员 ❷(机关中的证件)检查处 ❸(电影票、剧票等的)副券 ❹〈罕〉同 контрòл

контрòл|ен -*на* [形] ❶检查的,查验的,监察的,监督的: ～ен òрган 检查机关 ～на комѝсия 监察委员会 ～ен апарàт 检验用的仪器 ～ен билèт 副券 ❷控制的: ～на клàпа 控制阀 ◇ **～ни цѝфри**〈经〉控制数字

контролѝра|м [未,完] 检查;稽核;监督,监察;操纵,控制;管制: ～м кàчеството 检查质量 — **се** [反身,被动] ～**не** [中]

контрольòр [阳], **контрольòрка** [阴] 检验员,检查员,稽核员;稽查员,查票员: ～ по бюджèта 预算稽核员 ～ по трамвàите 电车查票员

контрольòрск|и -*а* контрольòр 的形容词

контỳз|вам [未], **контỳзя** -*иш*, *контỳзѝх* [完] 使受暗伤(震伤),使受挫伤 — **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

контỳзия [阴] 震伤,暗伤,挫伤

контỳр [阳] 和 **контỳра** [阴]〈书〉[常复] 轮廓,外缘: нея̀сни ～и 不清楚的轮廓 Дал е портрèта сàмо в ～и. 他只画了肖像的轮廓。

кòнт|я -*иш*, *кòнтѝх* [未]〈民,不赞〉打扮,装饰,给穿上漂亮衣服,给…打扮得过分 — **се** [反身] ～**ене** [中]

кòнус [阳] ❶〈数〉(圆)锥体 ❷〈扩〉圆锥形物体

кòнус|ен -*на* [形] 圆锥体的;圆锥形的

конусовѝд|ен -*на* [形] (圆)锥形的: ～ни могѝлки 圆锥形的小山丘

конусообрàз|ен -*на* [形] 同 конусовѝден

конущѝсвам се [未], **конущѝсам се** [完] [互及,中态]〈口〉相遇,相逢,见面;(与某人)交往

конфедератѝв|ен -*на* [形] 邦联的;联盟的,同盟的

конфедерациòн|ен -*на* конфедерàция 的形容词

конфедерàция [阴] ❶邦联 ❷同盟,联盟: ～ на трудà 劳动同盟

конфѐкция [阴] ❶(成批生产供应市场的)成品: кня̀жна ～ 纸张 ❷成衣: дѐтска ～ 童装 трикотàжна ～ 针织服装

конферàнс [阳]〈书〉❶报幕词 ❷讲演;座谈;讨论

конферансиѐ -*та* [中] 报幕员

конферѐнция [阴] 代表会议;会议: наỳчна ～ 学术会议 партѝйна ～ 党代表会议 ～ на нàй-висòко равнѝще 最高级会议,(高)峰会(议)

конферѝра|м [未,完] 讨论,商讨,商议,磋商,协商: Конферѝрах с нèго по тòя въпрòс цял час, та му е извѐстно всѝчко. 我同他就这一问题讨论了整整一小时,所以他什么都清楚。～**не** [中]

конфèт|ен -*на* конфèти 的形容词: ～ен дъжд 纷飞的五彩纸屑

конфèт|и [复,单(罕) -*а*, 阴] (舞会、婚礼等场合互相抛撒

的)五彩纸屑

конфигура̀ция [阴]〈书〉形状,外形;构造,结构

конфиденциа̀л|ен *-на* [形]〈书〉秘密的,机密的:~на телегра̀ма 密电

конфирма̀ция [阴] ❶〈书〉(最高国家权力机关对法院判决的)核准,认可 ❷〈宗〉(基督教中的)接手礼,坚信礼

конфискацио̀н|ен *-на* конфиска̀ция 的形容词

конфиска̀ция [阴]没收,充公:~ на земя̀та 没收土地 нала̀гам ~ 予以没收 ~ на иму̀ществото 没收财产 Вся̀чко, придобито по незако̀нен на̀чин, подлежѝ на ~. 一切非法所得都应予以没收。

конфиску̀ва|м [未,完] ❶没收,充公 ❷(依照当局决定)禁止出售(报纸、劣质商品等):~м недѐлния бро̀й на вѐстник 禁止出售星期天出版的那期报纸 — **се** [被动] ~**не** [中]

конфитю̀р [阳]果酱:~ от черѐши 樱桃酱

конфлѝкт [阳]〈书〉冲突:влѝзам в ~ 发生冲突 избя̀гвам (смекча̀вам) ~ 避免(缓和)冲突 въоръжѐн ~ 武装冲突 воѐнен ~ 军事冲突 вътрешен ~ 内部冲突 драматѝчен ~ 戏剧性的冲突 ѝмам ~ с нѐго 与他有冲突

конформѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳]消除分歧,调和,统一,一致

конформѝст [阳], **конформѝстка** [阴]调和主义者

конфронта̀ция [阴]对峙,对立,对抗,冲突

конфронтѝрам се [未,完]发生对峙(对立,对抗,冲突)

конфу̀з [阳]〈口〉❶难为情,害羞,不好意思,窘状 ❷申斥

конфу̀з|ен *-на* [形] ~**но положѐние** 窘状,窘态,窘境

конфу̀зия [阴]〈书〉窘状,窘境,窘态

конфу̀з|я *-иш, конфу̀зих* [未](严厉斥责)使难为情,使发窘:Пред хо̀рата ня̀кога не мѐ ласка̀е, ~и ме. 在人面前他从不夸我,总是斥责我,叫我难为情。~**ене** [中]

конфу̀з|я се *-иш се, конфу̀зих се* [未,中态](被申斥得)难为情,不好意思;害羞,忸怩,腼腆 ~**ене** [中]

конфуциа̀н|ец *-ци* [阳]儒家

конфуциа̀нск|и *-а* конфуциа̀нство 的形容词

конфуциа̀нство [无复,中]孔子学说,儒家学说

концентра̀т [阳] ❶浓缩食品;干缩食品:хранѝтелен ~ 浓缩食品 ~ от слѝви 李子酱 ❷精料,富于营养的饲料 ❸精矿:оло̀вно-цѝнков ~ 铅锌精矿(石)

концентрацио̀н|ен *-на* [形] ~**ен ла̀гер** 集中营

концентра̀ция [阴]〈书〉❶集中:~ на капита̀ла 资本的集中 ❷〈化〉浓度;浓缩

концентрѝра|м [未,完] ❶集中:~м внима̀нието си 集中自己的注意力 Неприя̀телят ~ войскѝте си. 敌人集中了兵力。❷〈化〉浓缩 ❸〈矿〉精选 — **се** [被动] ~**не** [中]

концентрѝран *-а* ❶ концентрѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 1.集中的:~о внима̀ние 集中的注意力 ~и войскѝ 集中的部队 2.(指溶液)高浓度的,浓缩的:~ развто̀р 浓溶液 3.(指矿石)精选的:~а ру̀да 精矿

концентрѝч|ен *-на* [形] ❶〈数〉同一中心的,同心的:~ни кръ̀гове 同心圆 ❷指向中心的,向心的 ❸〈教育〉圆周式的:~но обучѐние 圆周式教学 ~**но** [副] ~**ност** *-ността̀* [阴]

концентрѝческ|и *-а* [形]同 концентрѝчен

концептуа̀л|ен *-на* концѐпция 的形容词

концѐпция [阴]〈书〉❶概念,观念:Това̀ е съвсѐм погрѐшна ~ за положѐнието. 这是对情况的完全错误的概念。❷构思,构想:худо̀жествена ~ 艺术构思

концѐрн [阳]〈经〉康采恩,(资本主义国家中)垄断性的联合企业:индустриа̀лни ~и 工业垄断联合企业

концѐрт [阳] ❶音乐会,演奏会,歌舞(游艺)会:да̀вам ~ 举行音乐会 хо̀ров ~ 合唱音乐会 ка̀мерен ~ 室内乐演奏会 ❷〈乐〉协奏曲:изпълня̀вам ~ 演奏协奏曲

концѐрт|ен *-на* концѐрт 的形容词:~на за̀ла 音乐厅 ~на проду̀кция 协奏曲(作品) ◇ ~**но рису̀ване** 在音乐伴奏下的绘画(表演)

концертма̀йстор [阳]〈乐〉❶第一小提琴手 ❷钢琴伴奏者

концесио̀н|ен *-на* концѐсия 的形容词

концесионѐр [阳]特许权所有者

концесионѐрск|и *-а* концесионѐр 的形容词

концѐси|я [阴] ❶(政府对采矿权、土地使用权给予本国人或外国人的)特许,特许权:мѝнна ~я 采矿特许权 да̀вам ~я 给予特许 ❷特许的企业 ❸〈转,书〉让步:То̀й бѐше прину̀ден да напра̀ви извѐстни ~и. 他被迫做出某些让步。❹〈旧〉租界,租借地

ко̀нцла̀гер [阳]集中营

концлагерѝст [阳], **концлагерѝстка** [阴]住过集中营的人;被关进集中营的人

ко̀нче *-та* [中] ❶ кон 的指小 ❷马驹,小马 ◇ **во̀дно** ~ 蜻蜓(*Libellulla depressa*)

кончѝна [阴]〈古〉同 смърт (死,逝世)

ко̀нчов [阳]〈民〉(指鞋、袜的上部)靿,鞋靿,袜靿

конюнктѝв [阳]〈语言〉(动词的)假定式

конюнктѝва [阴]〈解〉结膜

конюнктивѝт [阳]〈医〉结膜炎

конюнкту̀ра [阴]〈书〉局势,情势,局面,情况;行情:воѐнна ~ 军事情势 политѝческа ~ 政治局面

конюктѝр|ен *-на* конюкту̀ра 的形容词

коню̀шня [阴]马厩

коня̀к [阳]白兰地

коня̀р *-ят, -я* [阳] ❶饲马员 ❷牧马人 ❸马夫

коня̀рск|и *-а* коня̀р 的形容词

коня̀ч|ен *-на* коня̀к 的形容词:~на фа̀брика 白兰地酒厂 ~на бутѝлка 白兰地酒瓶

кооператѝв [阳] ❶〈罕〉同 коопера̀ция ❷农业劳动合作社

кооператѝв|ен *-на* [形]合作制的;合作社的:~ен магазѝн 合作商店 ~но движѐние 合作化运动 Тру̀дово-~но земедѐлско стопа̀нство 农业劳动合作社 ~но обрабо̀тване на земя̀та 合作耕种土地 ~**но** [副]

коопера̀тор [阳], **коопера̀торка** [阴]合作社社员,合作社成员;合建公寓住户

коопера̀торск|и *-а* коопера̀тор 的形容词

коопера̀ция [阴] ❶合作制 ❷合作社,合作组织:производѝтелна ~ 生产合作社 потребѝтелна ~ 消费合作社 тру̀дово-производѝтелна занаятчѝйска ~ 手工业劳动生产合作社 ❸合作社商店,合作社门市部 ◇ **жѝлищна** ~ 合建公寓

кооперѝра|м [未,完]使参加合作社;使合作化,使协作 — **се** [被动,中态] ~**не** [中]

коопта̀ция [阴]〈书〉(未征求选举人意见而)自行加聘(成员),自行增选人员,指定人员

коопти̇ра|м [未,完]〈书〉(自行)加聘,增选 **~не** [中]

координа̀та [阴]〈数〉坐标

координа̀т|ен *-на* координа̀та 的形容词: ~ни о̀си 坐标轴 ◇ **~на систѐма**〈数〉(直角)坐标系

координа̀ция [阴]〈书〉配合,调配,协调,协同一致: ~ в дѐйствията 行动上的协调一致

координи̇ра|м [未,完]〈书〉配合,调配;使协调,使协同一致: Координи̇раме дѐйствията си. 我们协调自己的行动。— **се** [被动] **~не** [中]

координи̇ран *-а*〈书〉❶ координи̇рам 的过被形动 ❷ [用作形] 配合的,协调的,协同一致的: Тѐ дѐйствуват с ~и си̇ли. 他们以协调一致的力量行动。

коп [阳]〈方〉(春播作物的)耪地: пъ̀рви ~ 头一遍耪地

копа̀ [阴](高大的)圆草垛: ~ сено̀ 干草垛

копа̀ене 见 копа̀я 和 копа̀я се

ко̀па|м [未]〈方〉同 копа̀я **~не** [中]

ко̀пан[1] *-та̀* [无复,阴] 耪地: вто̀ра ~ на тютю̀на 烟草的二耪

ко̀пан[2] [阳]〈方〉(家禽的)大腿

копа̀не 同 копа̀ене

копаничва̀рство [中] 同 резба̀рство (木雕)

копа̀нка [阴]〈民〉копа̀ня 的指小

копа̀ня [阴]〈民〉木钵子,木碗: Да̀дох на коза̀та ця̀ла ~ три̇ци. 我给山羊喂了一木钵子糠。

копа̀ч [阳], **копа̀чка** [阴] ❶耪地的(人) ❷挖土工人,土方工人,土工 ❸挖煤工人,矿工 ❹十字镐,丁字镐

копа̀|я *-еш*, *-х* [未] ❶挖(土),挖,挖深;掘(土),掘开;掘洞: ~я ду̀пка 挖洞 ~я кла̀денец 挖井,打井 ❷(从土里)挖出,掘出,掘到,刨出: ~я карто̀фи 刨马铃薯 ~я ка̀менни въ̀глища 挖煤 ❸〈民〉翻土,翻地,松土: ~я ло̀зе 给葡萄松土 ❹〈方〉(往土里)埋,藏: Ми̇слеха ня̀кои, че то̀й заши̇ва пара̀те си в ня̀коя дрѐха или̇ ги ~е в земя̀та. 有些人以为他把钱缝进某件衣服里或者埋在土里。— **се** [被动] ◇ **~я гро̀б ня̀кому** 给某人挖坟墓;害某人: Ко̀йто ~е гро̀б дру̀гиму, са̀м па̀да в нѐго.〈俗〉给别人挖坟墓者,自己进这坟墓;害人者害己。**~ене** [中]

ко̀п|вам [未], **ко̀пна** *-неш*, *ко̀пнах* [完] копа̀я 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

ко̀пе [中]〈方〉(葱、葡萄等的)直茎

копѐйка [阴] 戈比(俄罗斯货币的辅币单位,一卢布的百分之一)

ко̀пеле *-та* [中]〈民〉❶私生子 ❷〈骂〉臭孩子

коп|ѐн *-ни̇* [阴] 禾垛: По полѐто се ви̇ждат ~ѐн до ~ѐн. 田里是一个接一个的禾垛。

Копенха̀ген 哥本哈根(丹麦首都,Кьобънха̀ун)

ко̀пи|е[1] *-я* [中] ❶矛,矛枪,梭标: ма̀хам ~е 挥动着梭标 ❷标枪: хвъ̀рлям (мя̀там) ~е 投标枪

ко̀пи|е[2] *-я* [中] ❶副本,抄本;复制本;临摹本: ~е на ръкопи̇с 手稿的副本 снѐмам ~е от нѐщо 从…抄下副本 ~е на карти̇на 绘画的摹本 ❷(印出来的)照片;拷贝,正片 ❸一模一样,非常像(某人): Синъ̀т е ~е на баща̀ си. 儿子极像父亲。

копиеви̇д|ен *-на* [形] 矛状的,矛形的: ~ни листа̀ 矛形的叶

копиено̀с|ец *-ци* [阳]〈史〉使用长矛的兵

копи̇ра|м [未,完] ❶描摹,临摹,复制,复写,拷贝;拓: ~м карти̇на 描摹一幅画 ~м сни̇мка 印照片 ❷〈转〉模仿,仿效,抄袭: Ко̀пират фрѐнската мо̀да. 人们在模仿法国的时装。Ни̇е тря̀бва да се па̀зим да не ~ме буква̀лно чу̀жди фо̀рми, ко̀йто нѐ съвсѐм отговаря̀т на на̀шите усло̀вия. 我们应当注意不要照搬不完全符合我国条件的那些外国形式。— **се** [被动] **~не** [中]

копи̇р|ен *-на* [形] 描摹用的,复写的,复制的: ~на харти̇я 复写纸 ~на маши̇на (~ен апара̀т) 复印机

копи̇т|ен *-на* [形] ❶(指动物)有蹄的: ~но живо̀тно 有蹄类动物 ❷ [用作名] **~ни** [复]〈动〉有蹄类(*Unqulata*)

копи̇тник [阳]〈植〉细辛(*Asarum europaeum*)

копи̇т|о *-а* [中] 蹄: подкова̀вам ~ата на ко̀н 给马蹄钉掌

ко̀пка [阴] ❶(挖)一锹: пъ̀рва ~ 第一锹(开始建设) ❷冰上为打水而凿的洞

ко̀пн|а[1] *-неш*, *ко̀пнах* [未]〈方〉(雪)融化

ко̀пна[2] 见 ко̀пвам

копнѐене 见 копнѐя

копнѐж [阳] 渴望;企求,企望;怀念;愿望: ~ за щѐстие 渴望幸福 изпи̇твам ~ към нѐщо 有对…的企求 Обхва̀ща ме ~ по роди̇ната. 我充满对祖国的怀念。Ня̀мам ни̇какъв ~ да я ви̇дя. 我没有一点想见她的愿望。

копнѐни|е *-я* [中]〈旧〉同 копнѐж

копнѐя *-ѐеш*, *-я̀х* [未] ❶渴望,企望,企求;怀念: ~ѐя за роди̇ната си 怀念祖国 ~ѐя за споко̀йствие 渴望安宁 ~ѐя по люби̇мото моми̇че 想念心爱的姑娘 ❷〈方〉(雪)融化: Слъ̀нцето грѐе, сня̀г ~ѐе. 太阳在照耀,雪在融化。**~ѐене** [中]

копо̀|й *-я̀т*, *-я* [阳] ❶猎狗 ❷〈转〉密探

ко̀пра [阴] 椰果肉(可提取椰子油)

копра̀ля [阴] ❶(一头带着刮泥铲的)赶牛棍 ❷〈民〉(表示太阳或月亮升起的高度)一赶牛棍(高): Слъ̀нцето отско̀чи вѐче на ~. 太阳已经升起一竿子高了。

коприва [阴] ❶〈植〉荨麻(*Vrtica dioica*): Копри̇вата ме опа̀рва (изга̀ря). 荨麻刺痛了我。❷(用荨麻叶做的)菜、粥或汤: чорба̀ от ~ 荨麻叶汤 ◇ **ди̇ва** (**мъ̀ртва**) ~ 野芝麻(*Lamium*) **Напра̀вих го бъ̀зе и ~.**〈口〉我痛骂了他;我狠剋了他。

коприва̀|к *-ци* [阳] 荨麻丛

копри̇вен *-а* копри̇ва 的形容词: ~о сѐме 荨麻籽 ~а чорба̀ 荨麻叶汤

копри̇в|ен *-на* [形] **~на трѐска**〈医〉荨麻疹

копри̇на [阴] ❶ [只单] 丝,丝线: суро̀ва ~ 生丝 то̀ча ~ 缫丝 ❷绸,绸缎: ри̇за от ~ 绸衬衫 ❸ [集,常单] 绸缎衣服 ◇ **изку̀ствена** ~ 人造丝;〈口〉人造丝纺织品

коприна̀р *-я̀т*, *-я* [阳], **коприна̀рка** [阴] 生产(或出售)绸缎者

коприна̀рск|и *-а* коприна̀р 的形容词

коприна̀рство [无复,中] 丝绸业

копри̇нен *-а* [形] ❶丝的;绸缎的: ~ пла̀т 丝织品,绸缎 ~а ро̀кля 绸连衣裙 ~ конѐц 丝线 ~и чора̀пи 丝袜 ~а инду̀стрия 丝纺织工业 ❷像丝一般的: ~а коса̀ 光亮柔软的头发 ◇ **~а бу̀ба** 蚕

копто̀р [阳]〈方〉❶炉灶 ❷小草房;破旧的小屋 ❸砖坯

копу̀|к *-ци* [阳]〈口〉同 скитни̇к (流浪汉)

копула̀ция [阴]〈生物〉❶结合,联系 ❷低等生物两性细胞

的结合 ❸交配,交媾 ❹ 嫁接

кòпче -*та* [中] ❶扣子,纽扣: ~ на палтò 大衣扣 злàтни ~та 金纽扣 закопчàвам (разкопчàвам) ~тата на палтòто 扣上(解开)大衣的纽扣 зашѝвам ~ 缝扣子 Кòпчето се е скъсало. 扣子掉了。❷同 бутòн (按钮): натѝскам ~то на електрѝческия звънѐц 按电铃的按钮 ◇ **секрѐтно** ~ 子母扣,暗扣

копчелъ̀к [阳] (裤子上的)门襟,开口

копчѝло [中] (做粗呢袄的铁丝挂扣用的)小夹子

кòпър [无复,阳] 〈植〉茴香,莳萝(*Anethum graveolens*): прѐсни крàставички с ~ 茴香拌鲜小黄瓜

кòпърка [阴] 鲤科小鱼;西鲱(一种小海鱼)

кор -*ъ̀т*, -*à*, -*ове* [阳] 〈方〉同 прякор (外号)

корà [阴] ❶树皮,皮层;(某些厚皮水果的)皮: Корàта на бỳка е глàдка. 水青冈树的皮是光滑的。лимòнена ~ 柠檬皮 дѝнена ~ 西瓜皮 обѐлвам ~ 剥皮,削皮 ❷皮,外皮;外壳: зѐмна ~ 地壳 ~ на хлàб 面包皮 Не глѐдай ~та, амѝ средàта. 〈俗〉别看皮,要看瓤。❸(擀成的)薄面片,(饼的)层: ~ на бàница 做大起酥的面皮 ❹〈罕〉书皮 ◇ **мòзъчна** ~ 〈解〉大脑皮质,大脑皮层 **от** ~ **до** ~ 从第一页到最后一页,从头到尾: Прочѐтох кнѝгата от ~ до ~. 我从头到尾读完了这本书。**Подхлъ̀зна ме на (подлòжи ми) дѝнена** ~. 〈口〉他骗了我;他戏弄了我。

кòраб[1] [阳] 海船,船舶: бòен ~ 战舰 мòрски ~ 海船 търгòвски ~ 商船 кàчвам се на ~ 上船 Кòрабът пỳска (вдѝга) кòтва. 船抛(起)锚。◇ **възду̀шен** ~ 〈旧〉汽艇,飞艇

кòраб[2] [阳] 〈方〉(捣或装葡萄的)大木桶

кòраб[3] [阳] 〈建〉长形堂,本堂(教堂的中央部分)

кòрабен -*на* кòраб[1] 的形容词: ~на мàчта 船的桅杆 ~но въжѐ 船的缆绳 ~ни платнà 船帆

корабокрушѐнец -*ци* [阳] ❶船舶失事中的得救者,生还者 ❷〈转〉遭大难者

корабокрушѐние -*я* [中] 海难,船舶遇险,船舶失事,船舶沉没: претърпя̀вам ~е 遭遇船难

корабоплàване [无复,中] (船舶的)航行: мòрско ~ 海上航行 рѐчно ~ 内河航行

корабоплавàтел -*ят*, -*я* [阳] 航海者,航海家

корабоплавàтелен -*на* [形] 航行的,通航的: ~ен канàл 通航的运河 ~но дру̀жество 航运公司

кораборемòнтен -*на* [形] 船舶修理的: ~ен завòд 船舶修理厂

корабострoѐне [无复,中] 造船,造船业,造船学

корабострoѐние [无复,中] 同 корабострoѐне

корабострòйтел -*ят*, -*я* [阳] 造船专家

корабострòйтелен -*на* [形] 造船的: ~ен завòд 造船厂

корабострòйтелница [阴] 造船厂

корабострòйтелски -*а* корабострòйтелство 的形容词

корабострòйтелство [无复,中] 造船,造船业,造船学

корàв -*а* [形] ❶硬的,坚硬的,又干又硬的(与 мек (软的)相对): ~о леглò 硬板床 ~а възглàвница 硬枕头 ~о дървò 硬木 ~ хлàб 又干又硬的面包 ❷〈转〉坚决的,坚定的,坚毅的;严厉的,生硬的;无情的,冷酷的,硬心肠的: ~ човѐк 坚毅的人 ~а борбà 严酷的斗争 ~о сърцѐ 冷酷的心,硬心肠 ~**ост** -осттà [阴]

корàвец -*ци* [阳] 〈方〉(一种硬皮的)圆香瓜

коравѐя -*ѐеш*, -*я̀х* [未] 变硬

коравинà [无复,阴] 坚定,坚毅,坚强: проявя̀вам ~ 表现坚强

коравосърдѐчен -*на* [形] 冷酷的,无情的,硬心肠的,残忍的: ~ен човѐк 铁石心肠的人 ~**ност** -носттà [阴]

корàл [阳] ❶ [只复] ~**и** 〈动〉珊瑚虫 ❷珊瑚

корàлен -*а* [形] 同 корàлов

корàлов -*а* [形] ❶珊瑚的: ~ òстров 珊瑚岛 ~а огърлѝца 珊瑚项链 ❷珊瑚色的: ~и ỳстни 珊瑚色的嘴唇

Корàн [阳] (伊斯兰教的)《可兰经》

кòрда [阴] (乐器的)弦

кордебалѐт [阳] 芭蕾舞群舞演员

кордѐла [阴] 同 пàнделка (装饰用的带子): Момѝчето нòсеше червѐна ~ на главàта си. 小姑娘头上扎着一条红带子。

Корделиѐри 科迪勒拉山脉(美洲)

кордòн [阳] ❶〈旧〉(表)链,小链: злàтен ~ за часòвник 金表链 ❷〈军〉哨兵线,警戒线: Кордòн войнѝци охраня̀ваше сгрàдата на министѐрството. 哨兵线警戒着部的大楼。

корѐец -*йци* [阳], **корѐйка** [阴] 朝鲜人,韩国人;朝鲜族人

корѐйски -*а* [形] ❶ Корѐя 和 корѐец 的形容词 ❷ [用作名] ~**и** [阳] 朝鲜语

коректен -*на* [形] 〈书〉❶(待人接物)有礼貌的,得体的,有分寸的: ~ен човѐк 有礼貌的人 ~но държàне 有分寸的举止 ❷正确的,无懈可击的;诚实的 ~**но** [副] ~**ност** -носттà [阴]

коректѝв [阳] 〈书〉修正,改正,更正,纠正

корѐктор [阳], **корѐкторка** [阴] 校对(员)

корѐкторски -*а* корѐктор 的形容词: ~а рàбота 校对工作

корѐкторство [无复,中] 校对(职业)

коректу̀ра [阴] ❶校对: прàвя ~а 校对 ❷校样: първа ~ 第一校校样 получàвам ~и 收到校样

коректу̀рен -*на* коректу̀ра 的形容词: ~на грѐшка 校样错误 ~ен знàк 校对符号

корѐкция [阴] 〈书〉校正,修正;矫正: ~я на плàн 修正计划 внàсям ~я в резолю̀ция 对决议案作修改 Ня̀кои местà в тѐкста се нуждàят от ~и и допълнѐния. 文中某些地方需要进行修改和补充。◇ ~**я на рекà** 修整河道

корелàт [阳] ❶〈哲〉相关概念,相关物,相关现象 ❷〈语言〉对应体,对应成分(如清浊音 п — б)

корелатѝвен -*на* [形] 同 съотносѝтелен (相关的): ~ни понятия 相关概念

корелàция [阴] 〈哲〉相关,相互关系,相互作用

корѐм [阳] ❶(人或动物的)腹(部),肚子: Пу̀снал е ~. 他长了将军肚。лежà по ~ 趴着 рѝтвам го в ~а 踢他的腹部 Болѝ ме ~ът. 我肚子痛。❷〈口〉胃: Лѐгнаха с прàзен ~. 他们空着肚子睡下了。Присвѝва ме ~. 我胃里抽着痛。❸〈转〉(船、飞机等的)舱 ◇ **влàча се по** ~ **пред ня̀кого** 〈口〉逢迎,巴结

корѐмен -*на* корѐм 的形容词: ~на кухинà 腹腔 ~ни му̀скули 腹肌 ~на бòлка 腹痛 ◇ ~**ен тѝф** 〈医〉腹伤寒,肠伤寒

корѐмест -*а* [形] 大肚子的,大肚皮的

корѐмница [阴] 〈解〉腹膜

коремобòл [阳] 腹痛

кòрен [阳] ❶(植物的)根,根(部): пу̀скам ~и 生根,扎根 дълбòк ~ 深根 Бу̀рята изкърти дървòто с ~а си. 暴风把树连根拔了。Кру̀шата не па̀да пò-далèч от ~а.〈俗〉梨子不会掉在离树根很远的地方;有其父必有其子。❷〈扩〉(一)根,(一)棵: Та̀м стърча̀т ня̀колко ~а избуя̀л кукуру̀з. 那儿长着几棵粗壮的玉米。❸(毛发、牙齿、指甲等的)根,根部: ~ на кòсъм 毛根,发根 ~ на нòкът 指甲根 ~ на зъб 牙根 ❹〈转〉根源;发源地;源,产地: ~ на чу̀вство 感情的根源 Това̀ е ~ът на вся̀ко зло̀. 这是万恶之源。❺〈转,民〉出身,家世;出生: На̀шият ~ е сèлски. 我们是农民出身。Вземѝ ку̀че от копа̀ня, а момѝче от добъ̀р ~.〈俗〉讨狗要家养的,取媳妇要良家的。❻〈语法〉词根 ❼〈数〉根: ~ на уравнèнието 方程根 квадра̀тен ~ 平方根 ◇ **изтръ̀гвам с ~а** 根除 **На дървò без ~ не сè ка̀чвам.** 不上没根的树(喻不乘坐飞机和轮船,因为不安全)。**На ~а му ря̀па сèя.**〈口,不赞〉追求多余的细节,添枝加叶。**от (из) ~** 从根本上,完全: Тря̀бваше злòто да се чѝсти от ~. 除恶务尽。**пу̀скам дълбòки ~и** 深入…中 **пу̀скам ~**〈口〉(长期)呆着不走 **хва̀щам ~** 1.(植物)扎根 2.〈民〉住下来 3.深入到…中

корена̀|к -*ци* [阳] ❶ [集] 许多(被砍伐的树的)树根 ❷有许多树根的地方

кòрен|ен -*на* [形] ❶ кòрен ①解的形容词 ❷根本的,基本的;最主要的: ~ни промèни 根本变化 ~но преустро̀йство 根本改革 ~ни интерèси 根本利益 ~ни въпрòси 基本问题 ❸〈语言〉词根的: ~на гла̀сна 词根元音 ❹根源的,原本的;原来的,本来的,历来的: ~ен жѝтел 本地人 ◇ **~на ду̀ма**〈语言〉根词 **~но** [副]

коренèне 见 корѐня се

коренѝст -*а* [形] 多根的

коренѝщ|е -*а* [中] ❶(一棵植物的许多)根,多叉的根 ❷(某些植物的)根茎,根状茎

коренопло̀д|ен -*на* [形] (胡萝卜、甜菜等)根茎的,块茎的

корену̀ва|м [未,完]〈数〉求根 **~не** [中]

корен|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态] 同 кореня̀вам се: В мъ̀рзела се ~я̀т мно̀го порòци. 很多恶习根源于懒惰。**~èне** [中]

кореня̀вам [未], **кореня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈民,罕〉使扎根,栽上 **~я̀ване** [中]

кореня̀вам се [未], **кореня̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 生根,发根;深入(人心);成习惯;根源于,起源于 **~я̀ване** [中]

кореня̀|к -*ци* [阳], **кореня̀чка** [阴] 本地人(与 пресèлник, пришъ̀лец(外地迁来的人,外地人)相对): Тòй е ~к софия̀нец. 他是老索非亚(人)。

кореня̀шк|и -*а* кореня̀к 的形容词: ~а махала̀ 本地人住的地方

корепетѝтор [阳] (帮助练歌的)伴奏者(一般用钢琴)

кореспондѐнт [阳], **кореспондѐнтка** [阴] ❶(新闻)记者;通讯员: специа̀лен ~ 特派通讯员 сèлски ~ 农村通讯员 ❷(机关、企业中办理来往信件的)文书 ◇ **члèн-~** 通讯院士

кореспондѐнт|ен -*на* [形] (通过)信件的,函件的,函授的: ~но изуча̀ване на езѝк 函授学习语言 ~ен ку̀рс 函授班

кореспондѐнтск|и -*а* кореспондѐнт 和 кореспондѐнция 的形容词: ~а ка̀рта 记者证,通讯员证 ~а мрѐжа 记者网 ◇ **~и ку̀рс** 通讯员培训班

кореспондѐнция [阴] ❶通信(联系),书信往来: во̀дя ~ 通(书)信 търгòвска ~ 商业通信 Та̀йната на ~та е неприкосновѐна. 通信秘密不得受到侵犯。А̀з съм в постоя̀нна ~ с нѐго. 我与他保持经常的通信往来。❷ [只单,集] 信件,邮件,邮电: та̀йна ~ 秘密信件 препоръ̀чена ~ 挂号信件 прòста ~ 平信 ❸通讯报道,通讯(稿): ~ от Со̀фия 索非亚通讯

кореспондѝра|м [未,完] ❶与…通信: ~м с бра̀т си 与兄弟通信 ❷(向报刊、杂志)投送通讯稿 ❸与…相符,与…相对应(相关) **~не** [中]

Корѐя ❶朝鲜半岛(亚洲) ❷朝鲜(亚洲) ❸韩国(亚洲)

кориа̀ндър [阳]〈植〉芫荽,香菜(*Coriandrum Sativum*)

коригѝра|м [未,完] ❶校对: ~м на шпа̀лти 在校样上校对 ❷〈转〉修正,校正,纠正,更正,改正: ~м грѐшката си 修正自己的错误 ~м стрелба̀ 校正射击 ❸〈专〉整治(河道) **— се** [被动] **~не** [中]

коригѝра|м се [未,中态] 改正错误 **~не** [中]

коригѝран -*а* ❶ коригѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 校对过的,修正过的: ~ тѐкст 校对过的文字 ~а грѐшка 改正过的错误

корѝда [阴] (流行于西班牙和拉丁美洲国家的)斗牛

коридо̀р [阳] ❶走廊,过道: ~ на вагòн 车厢的走廊 ❷〈转〉走廊地带

коридо̀р|ен -*на* коридо̀р ①解的形容词: ~на врата̀ 走廊的门

кòрист -*тѝ* [阴]〈书〉❶利益,好处: лѝчна ~ 个人利益,私利 Пома̀гам на прия̀теля си без вся̀каква ~. 我帮助朋友不图任何好处。❷贪财,好利

кòрист|ен -*на* [形] ❶自私自利的,贪财的: ~на цѐл 自私的目的 ❷贪财的,贪婪的,贪利的: ~ен чинòвник 贪财的职员 **~но** [副]

користолю̀б|ец -*ци* [阳], **користолю̀бка** [阴] 贪财的人,自私自利者

користолюбѝв -*а* [形] 自私自利的,贪财的,贪婪的: ~ човѐк 自私自利的人

користолю̀бие [无复,中] 贪财: Проявя̀ва нався̀къде ~то си. 他到处都表现出贪财。

корита̀н [阳], **корита̀на** [阴]〈民〉有未结婚的哥哥(或姐姐)的年轻人

корита̀р -*ят*, -*я* [阳], **корита̀рка** [阴] 做(或卖)洗衣盆的人

корита̀рск|и -*а* корита̀р 和 корита̀рство 的形容词: ~а тесла̀ 木工锛

корита̀рство [无复,中] 制做洗衣盆的职业

корѝт|о -*а* [中] ❶(木制、石制或马口铁制的)洗衣盆,洗衣槽,澡盆;牲口槽: ~о за пранѐ 洗衣盆 дъ̀рвено ~о 木槽 ~о на чешма̀ 水龙头下边的水槽 ❷河床,河槽,河道: рѐчно ~о 河床 ◇ **мома̀ под ~о**〈民〉有未结婚的哥哥(或姐姐)的姑娘

корифѐ|й -*ят*, -*я* [阳]〈书〉巨擘,泰斗: ~й на на̀уката 科学界的巨擘

корѝца [阴] ❶ кора̀ 的指小 ❷(书的)封皮,硬皮;封面: ~ на кнѝга 书皮 загла̀вна ~ 封面

корѝчка [阴] кора̀ 的指小

корѝя [阴]〈民,旧〉小树林: Кра̀вите паса̀т в ~та. 母牛在小树林里吃草。

корк -*ът*, -*а* [无复,阳] (做瓶塞等用的)栓皮,软木

кòрков -*а* корк 的形容词：～а тàпа（запушàлка）软木塞 ～ дъб 栓皮栎

кòрмене 见 кòрмя 和 кòрмя се

кòрмест -*а*［形］同 корèмест：～ чорбаджѝя 大腹便便的财主

кормѝл|ен -*на* кормѝло ①解的形容词：～но управлèние 掌舵 ～но колелò 舵轮

кормѝл|о -*а*［中］❶舵，方向盘；（自行车等的）把：～о на самолèт 飞机的操纵杆 ～о на автомобѝл 汽车方向盘 ❷〈转〉权柄，政权：държà здрàво ～ото в ръцѐте си 把权柄牢牢掌握在自己手中

кормỳва|м［未］驾驶（汽车等）**～не**［中］

кормчѝ|я[1] -*ята*，-*и*［阳］掌舵人，舵手：～я на кòраб 船的舵手

кормчѝя[2]［阴］〈古〉（宗教的）主导法典

кòрм|я -*иш*，*кòрмѝх*［未］（为取出内脏而）剖开，给…开膛，剖（鱼）：～я кокòшка 给鸡开膛 — **се**［被动］**～ене**［中］

кòрнер［阳］同 кòрнър

корнèт[1]［阳］〈旧〉骑兵少尉

корнèт[2]［阳］〈乐〉短号

корнѝз［阳］❶〈建〉上楣，檐口飞檐，墙冠，墙帽，门（窗）檐 ❷（挂窗帘用的金属或木制的）窗帘架

кòрнър［阳］（足球运动中的）角球

корозиòн|ен -*на* корòзия 的形容词

корòзия［阴］〈技〉腐蚀，侵蚀，锈蚀；腐蚀作用

корòна［阴］❶王冠，冕：цàрска ～ 皇冠 гèрб с ～ 带王冠的徽号 ❷〈转〉王权，王位；皇帝，君主：откàзвам се от ～та 放弃王位 ❸〈转〉树冠

коронàр|ен -*на*［形］〈解〉冠状的 ◇ **～на бòлест** 冠心病

коронàция［阴］加冕礼

корòн|ен -*на*［形］**～ен съвèт**（由君主召集的）御前会议 **～на ролѝя**（某一演员的）拿手角色

корòнка［阴］❶ корòна 的指小 ❷牙冠，（金属的）牙套：слàгам си злàтна ～ 镶金牙（套）

коронòвам［未］给…举行加冕礼 — **се**［被动］

коронòван -*а* ❶ коронòвам 的过被形动 ❷［用作形］：～а главà 君主 ～ владèтел 加冕的君主

коронѐяс|вам［未］，**коронясам**［完］同 коронòвам — **се**［被动，中态］**～ване**［中］

Корòр 科罗尔（帕劳首都）

коройд［阳］小蠹虫

корпоратѝв|ен -*на* корпорàция 的形容词：～ен дỳх 小团体精神 ～ен гòвор 行话

корпорàция［阴］团体，社团，同行；行会；公司：студèнтска ～ 大学生团体 професионàлна ～ 同业公会 индустриàлна ～ 工业公司

кòрпус[1]［阳］〈书〉（车、船等的）体，身；（机器等的）座架：～ на парахòд 船体，船身

кòрпус[2]［阳］❶〈军〉军（团）：тàнков ～ 坦克军团 окупациòнен ～ 占领军 Атакỳващият ～ удàри по укрепèната лѝния. 冲锋的军团沿防线突击。❷（相同职业或职务的）队，团：експедициòнен ～ 考察队 дипломатѝчески ～（外交）使团 офицèрски ～ 军官团

кòрпус|ен -*на* кòрпус[1]2 ①解的形容词：～ен командѝр 军长，军团司令

корпỳскула［阴］〈理〉微粒

корсàж［阳］❶（连衣裙、女服的）胸部 ❷（女人穿的）胸衣

корсàр -*ят*，-*я*［阳］海盗

корсàрск|и -*а* корсàр 的形容词：～и кòраб 海盗船

корсàрство［无复，中］海盗活动

корсèт［阳］❶（女子束腰的）紧身胸衣：нòся ～ 穿着紧身胸衣 ❷〈医〉（治疗脊椎弯曲的石膏）硬绷带

Кòрсика 科西嘉（地中海岛屿，法国省名）

корт -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］〈运〉网球场

кортèж［阳］〈书〉游行队伍，行列：трàурен ～ 送殡的行列

кортизòн［阳］可的松（一种肾上腺皮质激素）

кòрти|к -*ци*［阳］（海军、空军军官等佩带的）短剑，短佩剑

корỳба［阴］❶（树干上的）窟窿，树洞，树穴 ❷有窟窿的树，有空洞的树 ❸（水磨的）木管 ❹鼓出的平面

корỳбест -*а*［形］❶有窟窿的，有空洞的：～а върбà 树干有空洞的柳树 ❷凸形的：казàн с ～о дъно 带鼓底的大锅

корумпѝра|м［未，完］贿赂，收买：～н човèк 被收买者，受贿者 — **се**［被动，中态］**～не**［中］

корỳнд［阳］〈矿〉刚玉

корỳпция［阴］贪污，贪脏，受贿，营私舞弊：Шѝри се голя̀ма ～. 营私舞弊盛行。

кор|я̀ -*ѝш*，-*ѝх*［未］❶斥责，责骂，责备：Мàйката вся̀ка вѐчер ～ѝ синà си，но тòй не слỳша. 母亲天天晚上责骂儿子，但是他不听。❷说某人（或某事）的坏话（与 хвàля（夸奖）相对）：Щòм еднѝ го ～я̀т，а дрỳги го хвàлят，не щѐ да е тòлкова лòш. 既然有人说他坏话，而又有人夸他，他就不会那么坏。

кос[1] -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］乌鸫（*Turdus merula*）

кос[2] -*а*［形］斜的，倾斜的，（有）慢坡的

кос|à[1]［阴］发，头发：чèрна（бя̀ла）～à 黑（白）发 кѐдрава（прàва）～à 卷（直）发 гъ̀ста（рѐдка）～à 浓密的（稀疏的）头发 женà с дъ̀лга ～à 长发女人 вчѐсвам си ～àта 梳头 подря̀звам（къдря）～ѝте 剪（烫）发 ◇ **Настръ̀хват ми ～ѝте.**〈口〉我吓得头都发竖起来了；我吓得毛骨悚然。**Хвàщаме（улàвяме）се за ～ѝте.**〈口〉我们厮打（打得难解难分）。

кос|à[2]［阴］❶（双手使用的长把）大镰刀：ковà ～à 打（锻）镰刀 Въртя̀л съм ～àта ця̀л дèн. 我用大镰刀割了一整天。❷〈民〉（一）镰地（一个人一天能割的草地，相当于 2.5 狄卡尔左右）◇ **Косàта му удàри о кàмък.**〈口〉他碰壁了。

косàт［阳］（多瑙河和池塘产的）一种鲤科淡水鱼（*Abramis ballerus*）

косàтни|к -*ци*［阳］〈方〉（妇女戴的）缀着古银币的毛织头饰

косàч［阳］割草者

косàчка［阴］❶女割草者 ❷割草机

кòсвен -*а*［形］间接的（与 непосрèден，пря̀к（直接的）相对）：～о въздѐйствие 间接作用 ～и доказàтелства 旁证 ～о учàстие 间接参与 ◇ ～ **въпрòс**〈语法〉间接问句 **～а рèч**〈语法〉间接引语 **～и дàнъци**（налòзи）〈财〉间接税 ～ **падèж**〈语法〉间接格（指综合语中除主格外的各格）**～о допълнèние**〈语法〉间接宾语 **～о**［副］：Нèговият òтговор ～о потвърдѝ кàзаното. 他的回答间接地肯定了说过的话。

кòсеканс［阳］〈数〉余割

косèне 见 кося̀ 和 кося̀ се

косенѝна［阴］〈方〉割下的草

кòсер［阳］❶剪葡萄用的镰形刀 ❷（砍荆棘用的）长柄镰形

刀

косестйлни|к -*ци* [阳],**косестйлница** [阴]〈方〉(身上)毛发重的人;头发蓬乱的人;令人生厌的人

косйл|о -*а* [中] ❶大镰刀把(柄): забйвам ~ото в земята 把镰刀柄插在地上 ❷〈口,谑〉长腿: мятам ~ата на хорòто 在跳霍罗舞时摆动着长腿

кòсинус [阳]〈数〉余弦

косйтба [阳] ❶割草: Тревàта е стàнала за ~. 草该割了。❷割草时节: Нàй-слàдките зàрзали зрèят по ~. 最甜的杏在割草时节成熟。

косйчни|к -*ци* [阳]〈方〉同 косàтник

косоджà 和 **косоджàмити** [不变,形]〈口〉很大的;很多的

космàт -*а* [形] ❶毛茸茸的,多毛的,毛烘烘的: ~и ръцè 一双毛烘烘的手 ❷(头发)乱蓬蓬的 **~ост** -осттà [阴]

кòсмест -*а* [形] ❶同 космàт ❷像毛发一样的

космйч|ен -*на* [形] 同 космйчески

космйческ|и -*а* [形] 宇宙的: ~и кòраб 宇宙飞船 ~и лъчй 宇宙(射)线 ~о пространство 宇宙空间

космогонйч|ен -*на* космогòния 的形容词

космогонйческ|и -*а* [形] 同 космогонйчен

космогòния [无复,阴] 天体演化学,宇宙进化论

космодрòм [阳] 航天器发射场,宇宙火箭发射场,人造卫星发射场

космодрỳм [阳] 同 космодрòм

космолòгия [阴] 宇宙学

космонàвт [阳],**космонàвтка** [阴] 宇(宙)航(行)员

космонàвтика [阴] 航天学,宇航学,宇航

космонàвтск|и -*а* космонàвт 的形容词

космопòлис [阳]〈未来将建造于某一天体或宇宙空间的〉国际都市

космополйт [阳],**космополйтка** [阴] 世界主义者

космополйт|ен -*на* космополйт 的形容词

космополйтск|и -*а* [形] 同 космополйтен

космополитйз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 世界主义

космополитйч|ен -*на* космополитйзъм 和 космополйт 的形容词

космополитйческ|и -*а* [形] 同 космополитйчен

кòсмос [无复,阳]〈书〉宇宙

космохймия [阴] 宇宙化学

кòсо [副] 斜地(斜着),歪地;斜视地,白眼地: вървя ~ през горàта 斜着穿过树林 Слънчевите лъчй пàдаха ~. 太阳光斜射下来。◇ **поглèждам ~** 怒视

кòсов -*а* кос 的形容词: ~и яйцà 乌鸫蛋 ~о гнездò 乌鸫巢

косопàд [阳] 脱发,秃(发)病(*Alopecia*)

косопàс [无复,阳] 头癣(*Tinea tonsurans*)

кост -*тà* [阴] 骨,骨头: черèпна ~ 颅骨 ~и на рйба 鱼刺 счỳпвам си ~ 骨折 ◇ **до мòзъка на ~ите** 到骨髓里,极端,透顶: педàнт до мòзъка на ~ите 极端吹毛求疵的人 **до ~и(те)** 完全,透: мòкър до ~и 全身湿透 **Намèстил му ~ите.** 打得他骨头脱位。**нй вèст,нй ~** 毫无音信 **Остàнал е кòжа и ~и.**〈口〉他瘦得皮包骨。**рйбена ~** (木器、布等上的)鲱骨形,人字形(图案或花纹): паркèт рйбена ~ 人字形拼花地板 плàт рйбена ~ 人字呢 **слàгам (оставям) ~и**〈诗〉捐躯 **слòнова ~** 象牙

Кòста Рйка 哥斯达黎加(北美洲)

костарикàн|ец -*ци* [阳],**костарикàнка** [阴] 哥斯达黎加人

костарикàнск|и -*а* Кòста Рйка 和 костарикàнец 的形容词

костелйв -*а* [形] ❶多刺的: ~а рйба 多刺的鱼 ❷骨瘦如柴的: ~а ръкà 骨瘦如柴的手 ◇ **~ òрех** 1.硬壳核桃 2.〈转〉难以对付的人(或事) **~ост** -осттà [阴]

кòст|ен[1] -*на* [形] ❶骨的: ~ен мòзък 骨髓 ~на туберкулòза 骨结核 ❷从骨中提取的: ~но брашнò 骨粉 ~но веществò 骨质

кòстен[2] -*а* [形] 骨制的: ~и кòпчета 骨制的钮扣 ~о нòжче 骨制小刀 ~а дръжка 骨制把手 ◇ **~а жàба**〈方〉乌龟

костенỳрка [阴] 乌龟(*Testudo*): двйжа се катò ~ 像乌龟一样爬行

кòстер [阳] 篝火,火堆,营火

костйлка [阴] 核,果核: слйвова ~ 李子核 ~ от прàскова 桃核

кòстница [阴] (阵亡将士等的)公墓,烈士公墓

кòстува|м [未] 同 стрỳвам (值,代价是): Кòлко ~т нòвите ти обỳща? 你的新鞋多少钱? Товà не мй ~. 这不费我什么事。Тàя грèшка скъпо ~ на всйчки ни. 这个错误使我们大家都付出了很大代价。

кòстуем -*а* [形]〈旧〉**~а ценà** 成本(费): Кỳпих го на ~а ценà. 我是按成本价把它买来的。

кòстур [阳] 河鲈(*Perca fluviatilis*)

костỳра [阴] ❶(无柄的)小刀,小弯刀 ❷(泛指)钝刀

костỳрка [阴] костỳра 的指小

костюм [阳] (一套)衣服;服装: мъжки ~ 男式西服(上衣、裤子和坎肩或者不带坎肩) дàмски ~ 女式西服(上衣和裙子) лèтен (зймен) ~ 夏(冬)装 театрàлен ~ 戏装 карнавàлен ~ 狂欢节服装 порьчвам си ~ по мярка (按尺寸)定做服装 Костюмът лежй дòбре. 衣服很合身。◇ **бàнски ~** 游泳衣

костюмйра|м [未,完] 使穿戏装,给…化装,给…上装 **— се** [反身,被动] **~не** [中]

костюмйран -*а* ❶ костюмйрам 的过被形动 ❷ [用作形] 穿戏装的;化装的: ~а вèчер 化装晚会 ~ бàл 化装舞会,假面舞会

кòс|ъм -*ми* [阳] ❶毛发,毛;(头)发: Тялото на маймỳните е обрàсло с ~ми. 猴子身上长满毛。изскỳбвам ~ъм 拔毛 Стоян и сегà нямаше бял ~ъм по главàта. 斯托扬到现在头上也没有一根白头发。Опàдаха ми ~мите по главàта. 我的头发掉了。❷ [只单] 鬃毛,兽毛: кòн със сйв ~ъм 灰鬃的马 ◇ **Висй на ~ъм.** 千钧一发: Живòтът му висèше на ~ъм. 他的生命系于一发。**внимàвам (глèдам) ~ъм да не пàдне от главàта на някого** 不使某人遇到不好的事: Не дàвам да пàдне нйто ~ъм от главàта ти. 我不让你有任何意外。**до ~ъм** 非常,十分: Смèтката е вярна до ~ъм. 账目非常准确。Прилйча до ~ъм на бащà си. 他长得十分像他爸爸。**заглàждам ~ъма**〈口〉身体好起来,长胖 **Настръхват ми ~мите.**〈口〉我吓得魂不附体;我吓得毛骨悚然。**нй (нйто) на ~ъм** 毫无,完全没有: Не отстъпва нйто на ~ъм. 他丝毫不让步。**цèпя ~ъма** 一毛不拔

кос|à -*йш*,-*йх* [未] ❶割(草) ❷使大怒 ❸(大批)杀害,屠杀 **— се** [被动] **~èне** [中]

кос|я се -*йш се*,-*йх се* [未,中态] 大怒: ~я се вътрешно 内

心十分生气 ～я се за нищо и никакво 无缘无故地生气 **～èне** [中]

Кот д'Ивоàр 科特迪瓦(非洲)

котдивоàр|ец -*ци* [阳], **котдивоàрка** [阴] 科特迪瓦人

котдивоàрск|и -*а* Кот Д'Ивоàр 和 котдивоàрец 的形容词

кòта [阴] 〈军〉高地: Първата дружина да настъпи към ～ 217. 第一队向第217号高地挺进!

котà|к -*ци* [阳] 同 котарàк

котàна [阴] (童话中拟人的)猫

котàнгенс [阳] 〈数〉余切

котарà|к -*ци* [阳] 公猫

кòтва [阴] ❶锚 ❷〈电〉衔铁 ❸〈转〉得救的希望,最后一着 ◇ **вдѝгам ～** 起锚,拔锚(开船) **стоя (съм) на ～** 停泊 **хвърлям (пỳскам) ～** 投锚,抛锚;长时间地停泊

кòтвен -*а* кòтва 的形容词: ～о въжè 锚绳 ～а верига 锚链,锚索

кòте 和 **котè** (方) -*ma* [中] 小猫 ◇ **Няма детè, няма ～.** 无家庭牵挂。

кот|èл -*лѝ* [阳] ❶(提水或煮水用的带把)大铜桶 ❷锅炉 ◇ **пàрен ～èл** 〈技〉蒸汽锅炉

котèл|ен -*на* [形] 锅炉的: ～но отделèние 锅炉房

котелкà [阴] ❶(带提梁的)军用饭盒 ❷带拉梁的饭锅

кòт|ен -*на* [形] (常用阴性) **～на** (指猫和某些其他动物)怀崽的

котерѝ|ен -*йна* котèрия 的形容词: ～йна грỳпа 私利集团 **～йност** -йносттà [阴]

котерѝст [阳] 〈书〉派系成员,私利集团分子,谋私利的人

котèри|я [阴] (为追求私利而组成的)集团,派系;一伙谋私利的人

кòтешк|и -*а* кòтка 的形容词: ～а опàшка 猫尾巴 ～о мяỳкане 猫叫

котѝл|о -*а* [中] ❶(野兽的)洞穴,巢穴: змѝйско ～о 蛇窟 вълчо ～о 狼窝 ❷〈民〉同窝幼畜,一窝(幼畜): Тѝя зайци са от еднò ～о. 这些兔子是一窝的。❸〈转,不赞〉一伙(罪恶分子),一帮(与人民为敌的家伙)

котильòн [阳] 科蒂利翁舞(旧时一种交谊舞,卡德里尔舞(кадрѝл)的变体)

котѝра|м [未,完] 开价,开盘,规定行市(指有价证券等) **— се** [被动,中态] ❶在市场上流通,有行市 ❷〈转〉得到…评价: нèщо се ～ висòко 某事得到很高评价 **～не** [中]

котирòвка [阴] 牌价,行市,行情

кòтк|а [阴] ❶猫(*Fellis catus*): Кòтката мяука. 猫喵喵叫。Игрàя си с нèго, кàкто ～ата с мѝшката. 我像猫玩老鼠一样要弄着他。Тè живèят като кỳче и ～а. 〈俗〉他们像猫跟狗一样不能相处。Кòтка по гръб не пàда. 〈俗〉从不认错。Покрѝто млякo ～и го не лòчат. 〈谚〉盖着的奶猫不去舔。Гдèто нямa ～а, тàм мѝшките хорò игрàят. 〈谚〉猫不在家,老鼠闹翻天。❷〈转〉猫头起重机;猫头小吊车;脚扣,抓钩(登杆用具) ◇ **дѝва ～а** 野猫,山猫(*Fells felis*) **Мѝна ми ～а път.** 〈口〉不是好兆头。

кòтка|м [未] 〈口〉❶奉承,巴结,讨好: ～м го 奉承他 ❷哄: Баба ми много умèеше да ни ～ и залъгва. 我祖母很会哄我们玩。**～не** [中]

котлàр -*ят*, -*я* [阳] ❶制做(或卖)锅的人,铜匠 ❷锅炉工

котлàрка [阴] 铜匠的妻子

котлàрск|и -*а* котлàр 的形容词

котлàрство [无复,中] 铜匠行(业)

котлè -*ma* [中] 小铜锅,小锅

кòтлен -*а* [形] 铜锈色的,绿色的: От яд стàна сѝня ～а. 他气得脸色发青。◇ **～ кàмък** 水碱,水锈: Софѝйската водà не дàва ～ кàмък. 索非亚的水不生水碱。

котлèнка [阴] 〈口〉(带把的)水桶,深底锅

котлèт [阳] 煎肉排: Поръчай си ～и. 你点煎肉排吧。

котловàрка [阴] (固定在灶上挂锅用的)木桩

котлов|ѝ -*à* [形] **～à хранà** 〈军〉大锅饭,包伙

котловинà [阴] 凹地,盆地

котловѝн|ен -*на* [形] 盆地形的,盆地里的

котлòн [阳] ❶小炭炉: гòтвя си на ～ 在炭炉上做饭 ❷电炉

котлòнче -*ma* [中] 同 котлòн

котлясв|ам [未], **котлясам** [完] ❶(未镀锡的铜器)生铜锈 ❷(食品长期放在铜器中而)变酸,变得有毒 **～ване** [中]

кòтора [阴] 〈方〉❶小牲口圈: свѝнска ～ 猪圈 ❷〈转〉小破屋: В тàя ～ съм прекàрал чèтири годѝни. 我在这间小破屋里住了四年。

кòт|я се -*иш се*, *кòтих се* [未,中态] (猫、兔、鼠等)生崽

кòфа [阴] ❶(厚马口铁制的)水桶;木桶: ～ водà 一桶水 ～ за смèт 垃圾桶 ❷(从井里汲水用的)吊桶 ❸〈方〉考发(称量粮食的单位,约15千克) ❹〈转,蔑〉脑袋

кофàр -*ът*, -*а* [阳] 同 катинàр

кофеѝн [无复,阳] 咖啡碱,咖啡因

кофеѝнов -*а* кафеѝн 的形容词: ～и прахòве 咖啡因粉

кофраджѝйск|и -*а* [形] 〈旧〉同 кофрàжен: ～а бригàда 木模安装队

кофрàж [阳] ❶(浇灌混凝土用的)木模,模槽,模板 ❷(防止壕沟倒塌的)板框

кофрàж|ен -*на* кофрàж 的形容词: ～на рàбота 木模工作

кофражѝст [阳] 做木模的工人

кофтèйшън [不变,形] 〈行〉次的,差劲的: Кнѝгата е ～. 书的质量很次。

кòфти [不变] 〈行〉❶ [用作形] 坏的: ～ рàбота 糟糕的事情 ～ човèк 坏人 Стòката е ～. 商品的质量很差。❷ [用作副] 糟糕地: Чỳвствам се мнòго ～. 我觉得很不舒服。

кофтòр [阳] 同 коптòр

кòфт|я -*иш*, -*их* [未] 欺骗,要手腕

кохòрта [阴] ❶(古罗马军队中的)步兵连 ❷〈转〉团体

кòце [中] 〈口,行〉同 кòцкар

кòцкар -*ът*, -*а* [阳] 〈口,不赞〉❶好追逐女人的人,色鬼 ❷〈口〉无教养的人,流浪汉,流氓 ❸〈旧〉小偷,扒手

кòцкарск|и -*а* кòцкар 的形容词

коцкарỳва|м [未] 〈口〉好追逐女人,贪色 **～не** [中]

коч -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 牡绵羊,公羊: меринòсов ～ 美利奴绵羊

кочàн[1] [阳] ❶(有粒或无粒的)玉米棒 ❷(白菜、结球甘蓝等的)菜茎,叶球茎 ❸玉米(或向日葵等的)杆

кочàн[2] [阳] ❶收据簿,发票本,票本;(单据等的)票根,存根 ❷一叠(票据、收据): ～ с рàзписки за нàем 一叠租金收据

кочàн|ен -*на* кочàн[2] 的形容词

кочанѐя *-ѐеш, -я̀х* [未]〈口〉发僵,发硬;发木,麻木

ко̀чи|и *-а, -е* [形]〈方〉同 ко̀тешки

ко̀чина [阴] 猪圈,猪窝

кочи̇я [阴]〈民〉❶(帆布或毯子做的)车篷 ❷带篷的车,篷车 ❸车

кочия̀ш [阳]〈口〉马车夫

кочу̀н [不变,形] **от ~ дя̀до**〈方〉很早以前的: Та̀я ду̀пка в стената е от ~ дя̀до. 墙上的这个洞很早以前就有了。

кош *-ът, -а, ко̀шове* [阳] ❶筐,篮,篓: Донѐсох еди̇н ~ пля̀ва. 我带来一筐子谷糠。бѐбешки ~ 摇篮 ❷(小口的)捕鱼篓 ❸(磨上盛粮食的)木箱 ❹(用树条编成后再抹上泥的)玉米囤 ❺(摩托车的)拖斗: мотоциклѐт с ~ 带拖斗的摩托车 ◇ **гръден ~** 胸腔 **Ще влѐзе в ~а.**〈口〉它(手稿等)会进字纸篓。

коша̀ра [阴] 牲口棚,羊圈: Ако̀ и̇ма в ~та, ще и̇ма и в пога̀рата. 圈里有羊,就会有奶泡面包。За въ̀лка прика̀зват, а въ̀лкът в ~та.〈俗〉正说到他,他就到了。◇ **дока̀рвам въ̀лка в ~та** 引狼入室

ко̀шер [阳] ❶蜂箱 ❷(同一蜂房里的)蜂群

кошери̇ще *-а* [中] 养蜂篓;(捕蜂群的)蜂箱

коши̇я [阴]〈口〉骑着牲口跑

кошлѐв|я се *-иш се, -их се* [未,中态]〈方〉翻来覆去睡不踏实: Детѐто се ~и — да не ѐ нѐщо бо̀лно. 孩子睡不踏实,别是有什么病。

кошма̀р [阳] ❶恶梦: Нѐщо ме души̇ като̀ ~. 有什么事像恶梦一样折磨我。❷〈转〉非常可怕的念头;惨痛的事情: освобожда̀вам се от ~ 摆脱非常可怕的念头

кошма̀р|ен *-на* [形] ❶恶梦的,做恶梦的: ~ен сън 恶梦 ~на но̀щ 恶梦不断的一夜 ❷可诅咒的,不堪忍受的,折磨人的: Като̀ плѐнник прека̀ра ~ни дни̇. 他当俘虏时度过了苦难的日子。

ко̀шни|к *-ци* [阳](柞树条编的)大篮子: Я̀дохме ця̀л ~к гро̀зде. 我们吃了一大篮子葡萄。

ко̀шница [阴] 筐,篮,篓: плета̀ ~ 编筐 Надвечер ба̀бата си дошла̀ и донѐсла пъ̀лна ~ с я̀годи и гъ̀би. 傍晚祖母回来了,带了一满篮子草莓和蘑菇。◇ **Оплѐте си ~та.**〈口〉他把自己的事安排得好好的。

кошнича̀р *-ят, -я* [阳], **кошнича̀рка** [阴] 编(或卖)筐的人

кошнича̀рск|и *-а* кошнича̀р 的形容词: ~и занаят 编筐业 ~а въ̀рба̀ 编筐用的柳条

кошнича̀рство [无复,中] 编筐手艺;编筐的职业

кошу̀ля [阴]〈方〉同 ри̇за (衬衫)

кошу̀та [阴] 母鹿

ко̀шче *-та* [中] ❶ кош 的指小 ❷(柳条编的)摇篮

ко̀щре ме [未,无人称]〈方〉❶扎,感到刺痒: Спа̀х на сно̀пите, та ця̀ла но̀щ ме ~ше. 我睡在麦捆上,整夜感到身上刺痒。❷〈转〉(念头或愿望)使感到不安,使心神不定: Всѐ ме ~ да го попи̇там за кра̀дените овцѐ. 我心里总想问问他关于被偷的那些羊的事。

кощря̀ва [无复,阴]〈植〉狗尾草(*Setaria verticillata*)

кощу̀нск|и *-а* [形]〈罕〉同 кощу̀нствен: ~а постъ̀пка 亵渎行为

кощу̀нствен *-а* [形] 亵渎的,带侮辱性的: ~и ду̀ми 带侮辱性的话

кощу̀нств|о *-а* [中] ❶对宗教的亵渎行为 ❷(对于神圣的、应尊敬的事物的)亵渎行为,侮辱行为: ~о с паметта̀ на геро̀ите 对烈士们的亵渎行为

кощу̀нст[ву]ва|м [未] 亵渎,侮辱 **~не** [中]

коюмджи̇|я *-ята, -и* [阳] 同 куюмджи̇я

коюн [不变,形]〈方〉**~ джѐбове** (腰间的)暗兜,怀兜

кой 见 кой

който 见 ко̀йто

КП [ка̀-пѐ] [缩] Комунисти̇ческа па̀ртия 共产党

кпд [缩] коефициѐнт на полѐзно дѐйствие 效率

КПДК [ка̀-пе-де-ка̀] [缩] Комитѐт за па̀ртиен и държа̀вен контро̀л〈旧〉党和国家监察委员会

КПКВЧ [缩] Комитѐт за прия̀телство и култу̀рни връ̀зки с чужби̇на〈史〉对外友好和文化联络委员会

КПП [ка̀-пе-пѐ] [缩] Конгрѐс на произво̀дствените про̀фсъюзи 产联(产业工会联合会)(美国)

КПСС [ка̀-пе-ес-ѐс] [缩]〈史〉КПСС (Коммунистическая партия Советского Союза) — Комунисти̇ческа па̀ртия на Съвѐтския съю̀з 苏联共产党

кра̀ва [阴] 母牛(*Bos vacca*): до̀йна ~ 乳牛;〈转〉摇钱树

крава̀|й *-ят, -я, -и* [阳]〈民〉(中间有孔的)大圆面包 ◇ **на ~й** 围成圆圈

крава̀р *-ят, -я* [阳], **крава̀рка** [阴] 养牛的人,牛倌

крава̀рни|к *-ци* [阳], **крава̀рница** [阴] 牛圈,牛棚

крава̀рск|и *-а* крава̀р 的形容词: ~а фѐрма 养牛场

крава̀рство [无复,中] 养牛业

кра̀вешк|и *-а* кра̀ва 的形容词: ~о мля̀ко 牛奶 ~а ко̀жа 牛皮 ~и то̀р 牛粪

кра̀в|и *-я, -е* 同 кра̀вешки: ~е мля̀ко 牛奶 ~е си̇рене 牛奶酪 ~е ма̀сло 黄油

кра̀вица [阴] кра̀ва 的指小 ◇ **бо̀жа ~** 1. 同 кали̇нка-мали̇нка (瓢虫,花大姐) 2.〈转〉非常老实的人

крагу̀|й *-ят, -я, -и* [阳] 同 соко̀л 和 я̀стреб (鹰,鹞)

крагуя̀р [阳,常复](中世纪保加利亚的)宫廷驯鹰者

кра|да̀ *-дѐш, -до̀х, -дѐ*, 过主形动 *-л* [未] ❶偷,盗,窃: ~да̀ конѐ 偷马 Ко̀йто оби̇ча да лъ̀же, оби̇ча и да ~дѐ. 爱说谎的人也爱偷东西。❷〈民,转〉抢亲: ~да̀ мома̀ 抢姑娘成亲

кра̀д|вам [未], **кра̀дна** *-неш, кра̀днах*, 过被形动 *-нат* [完]〈方〉крада̀ 的一次或连续几次的动作

кра̀ден *-а* ❶ крада̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 偷来的: ~и пари̇ 偷来的钱

крад|ѐц *-ци̇* [阳] 贼,小偷: Крадѐцът ви̇ка: „Дръ̀жте ~ѐца!"〈俗〉贼喊捉贼。

крадешка̀та [副] 同 крадешко̀м

крадешко̀м [副] 偷偷地: Наблюда̀вам го ~. 我偷偷地观察他。хвъ̀рлям ~ по̀глед към нѐго 偷偷扫他一眼 приближа̀вам се ~ 悄悄走近

кра̀дла [阴] 女贼,女小偷

крадли̇в *-а* [形] ❶爱偷的,偷窃成性的: ~а жена̀ 盗窃成性的女人 ❷悄悄的: Ко̀тката пристъ̀пваше с ~и стъ̀пки. 猫偷偷走过来。**~о** [副] **~ост** *-остта̀* [阴]

кра̀дльо *-вци* [阳]〈口〉贼,小偷

кра̀дна 见 кра̀двам

крà|ен -*йна* [形] ❶边上的,边远的: ~йни квартàли (城市的)郊区 Живèем в ~йната къща. 我们住在最边上的那幢房子里。❷最终的,最后的: ~ен срòк 最终的期限 ❸极限的,极度的,非常的,迫切的: ~йно затруднèние 极度的困难 ~йна нищетà 极度贫困 намѝрам се в ~йна нỳжда 迫切需要 ❹过分的;极端的,最大的: ~йна постъпка 过分的行为 ~ен реакционèр 极端反动分子 ◇ **в ~ен слỳчай** 万不得已时 **~йни мèрки** 非常措施 **Крàйно врèме е.** 到了最后时刻。

краеслòв|ен -*на* краеслòвие 的形容词: ~на глàсна 结尾元音 ~на срѝчка 结尾音节

краеслòви|е -*я* [中]〈语言〉(词的)结尾

краестѝши|е -*я* [中]〈文学〉诗句的结尾音节

крàешни|к -*ци* [阳] 面包头(面包两端中的一端)

краеъгъл|ен -*на* [形] 同 крайъгълен

крàжба [阴] 偷,偷窃,偷盗

крàнища [只复](人或动物躯体上的)四肢和尾巴: главà, трỳп и ~ 头、躯体和四肢

крàищ|е -*а* [中] ❶地区;郊区: кюстендѝлско ~е 丘斯滕迪尔地区 ❷山麓,山脚: Лòзето ни е на ~ето. 我们的葡萄地在山脚下。❸〈方〉边上的地方,边边

кра|й[1] -*ят*, -*я*, -*ища* 和〈罕〉-*йове* [阳] ❶边,边缘;终端,端,尽头,头;终结,完结,结束: Тỳк е ~ят на градà. 这儿是城边。държà нèщо за едѝния ~й 拿着某物的一端 Живèем в гòрния ~й на сèлото. 我们住在山村的高处。в ~я на годѝната 在年底 след ~я на представлèнието 在演出结束后 тъжна истòрия с вèсел ~й 结尾愉快的悲伤故事 Разпрàвих ти всѝчко от ~й до ~й. 我从头到尾全对你讲了。❷[只单]〈转〉同 смърт(死) ◇ **в ~я на ~ищата** 最后,归根结蒂 **вѝждам дебèлия ~й** 知道不是开玩笑 **Къдè ще му излèзе ~ят?**〈口,不赞〉谁知道会有什么结果? **на ~й врèме**〈口〉在最后瞬间 **на ~й светà** 天涯海角 **на ~я** 最后,末了 **Не è ~й.** 不可能。**Не мỳ се вѝжда ~ят.**〈口〉不知道什么时候才完。**обръщам дебèлия ~й**〈口〉采取最严厉的措施 **от ~й врèме**〈口〉很早以前 **пỳскам (отпỳскам) му ~я**〈口〉1.松劲;不再挂在心上 2.走上邪路,堕落 **едвàм свързвам двàта ~я**〈口〉勉强糊口,捉襟见肘 **слàгам (тỳрям) ~й на нèщо** 停止某事,结束某事 **слàгам (тỳрям) ~й на живòта си** 自杀

кра|й[2] -*ят*, -*я*, -*ища* [阳] ❶地区,地方,处,国土: от всѝчки ~ища на светà 从世界各地 По нàшия ~й ѝма дрỳга носѝя. 我们那里的衣着不一样。❷[只单] 故乡,故土,故国,祖国: Ò, рòден ~й! 啊,故乡! Обѝчам те, мòй мѝли ~ю! 我爱你,我亲爱的故乡! бàщин ~й 故园

край [前] ❶靠近…,在…旁边,在…附近: Къщата им бèше ~ рекàта. 他们的房屋在河边。минàвам ~ нèщо 经过…旁边 разхòждам се ~ рекàта 在河边散步 Седнѝ ~ òгъня. 你在火炉旁坐下吧! ❷〈口〉与…一起,与…同时: Всè ратàй, ратàй, зарòбил съм се у хòрата. И тѝ щèше ~ мèн да стрàдаш повèче от мèн. 做不完的长工,我成了人家的奴隶,而你跟我一起会比我更苦。

крайбрèж|ен -*на* [形] 沿岸的;岸边的,海(或河、湖)边的: ~ен грàд 沿海城市 ~на ỳлица 沿岸街,滨海街 ~ни пясъци 海边沙滩

крайбрèжи|е -*я* [中] 沿岸地带,沿海(或河、湖)地带: черномòрско ~е 黑海沿岸(地带)

крайгрàдск|и -*а* [形] 市郊的,城边的

крайгранѝч|ен -*на* [形] 靠近边界的,边远的: ~но сèло 临边界的村子 ~на терѝтория 边疆

крайдỳнавск|и -*а* [形] 多瑙河畔的: ~и грàд 多瑙河畔的城市

краймòрск|и -*а* [形] 海边的,沿海的: ~и грàд 海滨城市 ~а ỳлица 沿海的街道

крàйнен|ец -*ци* [阳] 边民

крàйни|к -*ци* [阳](人的)肢(胳膊和腿),(动物的)腿: Болят ме ~ците. 我的四肢痛。◇ **гòрен ~к** 上肢 **дòлен ~к** 下肢

крайнинà [常复 -*ѝ*, 阴]〈罕〉同 покрайнинà(郊区,城郊): нѝсичка, схлỳпена къща в ~ѝте 郊区的一处低矮的旧房子

крàйно [副] 非常,极,极其: Ò, ~ ме интересỳва товà, коèто говòрихте. 啊,您讲的使我非常感兴趣。Трябва да нòсят кàмъни от двàйсет киломèтра при ~ лòши пътища. 他们要经过极坏的路段从 20 公里外运石头。

крàйност -*тà* [阴] 极端,极限,极点;极端表现,极端行为;绝境: върша ~и 做极端的事 довèждам до ~ 导致极端行为 отѝвам до ~ 走向极端 изпàда от еднà ~ в дрỳга 从一个极端走向另一个极端 ◇ **до ~** 极端地,极其 **изпàдам в ~** 1.极生气,非常气愤 2.持极端的立场(观点) **прибягвам до ~** 采取极端的(非常的)措施

крайпъ̀т|ен -*на* [形] 路边的,路旁的: ~ни брèстове 路边的榆树

крайрèч|ен -*на* [形] 河边的,沿河的: ~ни върбѝ 河边的柳树

крайрèчие [无复,中] 河边地带,河边

крайсèлск|и -*а* [形] 村子旁边的,村子附近的

крàйцер [阳] 巡洋舰

крàйшни|к -*ци* [阳](一块)面包头

крайъгъл|ен -*на* [形] **~ен кàмък** 奠基石

крак -*ът*, -*а*, 复 -*à* [阳] ❶腿;足,脚: Кракàта ми тежàт катò òлово. 我的腿像铅一般沉。Кракàта ми се подкосяват от стрàх. 我吓得两腿发软。Кракàта отказват да ми слỳшат. 两条腿不听我使唤。Настъпи я с ~. 他踩了她。Кòнят накỳцва с дèсния прèден ~. 马的右前腿瘸着走。Постѝрай ~àта си спорèд чèргата си.〈俗〉有多大的毯子,你就伸多长的腿。Видяла жàбата, че ковàт бѝвола, и тя вдѝгнала ~.〈俗〉见 жàба. ❷(家具、机器等的)腿,支柱: стòлче с трѝ ~а 三条腿的小凳 ◇ **вдѝгам на ~** 使迅速行动起来,动员起来进行斗争 **вдѝгам на ~à**〈口〉治好病,治愈 **Вськà козà на свòй ~ висѝ.**〈口〉每人都对自己的行为负责。**вървя в (под) ~ с някого** 与某人步调一致 **вървя в ~ с врèмето си** 跟上时代的步伐 **гỳбя пòчва под ~àта си** 失去基础,无立足之地 **Едѝният му ~ е в грòба (С едѝния ~ е в грòба).**〈口〉他一条腿进了棺材。**еднò за ~à, дрỳго за главà**〈口〉同时着手许多工作,每件工作都没有结果 **Затъ̀нал съм с двàта ~а.**〈口〉我处境尴尬。**ѝдвам някому на ~à**〈口〉(为表示敬重)亲自拜访某人 **избѝвам (унищожàвам) до ~** 全部消灭,一个不留 **марширỳвам (вървя) в ~** 齐步走 **На лъжàта ~àта са къси.**〈俗〉谎言腿短(喻谎言迟早会被揭穿)。**на ~**〈口〉站着,立着 **на ~ стоя (съм)**〈口〉做好准备 **не подвѝвам (подгъвам) ~**〈口〉马不停蹄 **оставам без ~à** 走(或站)累 **плю̀я си на ~àта (петѝте)**〈口〉撒腿就跑,溜之大吉 **повлѝчам ~**〈口〉开先例 **стъпвам на ~àта си** 1.(开始)自立,开始自己挣钱糊口 2.(病后或经受物质损失后)恢复元气

тръгвам в ～〈转〉加入 **ту̀рям ня̀кому** ～〈口〉阻挠某人 **Я̀л кокошѝ** ～.〈口〉他(指不能保守秘密的人)嘴松。

Кра̀ков 克拉科夫(波兰城市)

краковя̀к［无复,阳］克拉科维克舞;克拉科维克舞曲

краку̀н［阳］〈方〉长腿: Приберѝ си ～ите да мѝнем. 把你的长腿收回去,让我们过去。

крал -*ят*,-*я*,-*è*［阳］❶国王,王: белгѝйски ～ 比利时国王 ❷〈转〉(某一行业的垄断资本家)大王: ～ на стомàната 钢铁大王 ～ на петрòла 石油大王(巨头)

кралима̀рковск|и -*а*［形］❶克拉利·马尔科(南部斯拉夫人的史诗中的英雄)的 ❷〈转〉非常大的,巨大的: ～а сѝла 巨大的力量 ～а стъпка 巨人的步伐

кралѝца［阴］❶女王: английска ～ 英国女王 ❷王后

кра̀лск|и -*а* крал 的形容词: ～а корòна 王冠 ～и дворѐц 王宫

кра̀лств|о -*а*［中］王国

крамола̀［阴］〈民〉❶不和,吵架,争吵 ❷造反,风潮

крамо̀л|ен -*на* крамолà 的形容词

кран[1] -*ът*,-*а*,-*ове*［阳］(水管等的)龙头,开关;活栓;水阀: ～ на чешма̀ 水管的龙头

кран[2] -*ът*,-*а*,-*ове*［阳］起重机;吊车,天车: подѐмен ～ 起重机

краниото̀мия［阴］〈医〉颅骨切开术,开颅术

кранѝст［阳］,**кранѝстка**［阴］天车工,吊车司机

кра̀нов -*а* кран[2] 的形容词

кранови̇к［阳］,**кранови̇чка**［阴］同 кранѝст

кра̀нта［阴］〈口〉❶高大的瘦马 ❷〈转,口,貌〉高大笨重的人,傻大个

кра̀нтав -*а*［形］瘦弱的,虚弱的

краса̀в|ец -*ци*［阳］,**краса̀вица**［阴］漂亮的人,美人;好看的动物(或物品)

кра̀с|ен -*на*［形］〈民〉同 ху̀бав(美的,漂亮的)◇ **～ният пол**〈旧〉女人

красѝв -*а*［形］❶美的,美丽的,漂亮的;优美的,美妙的: ～о цвѐте 好看的花 ～а мѐстност 美丽的地方 ～ гла̀с 好听的声音 ❷〈转〉(指行为、表现等)值得赞许的,美好的: ～а постъпка 非常好的行为 ～а любо̀в 美好的爱情 **～о**［副］: То̀й пѝше ～о. 他字写得很漂亮。

кра̀ск|а［阴］❶同 боя̀(颜料,染料) ❷颜色 ❸［只复］〈转〉调子,语调,色调: рису̀вам с на̀й-чѐрни ～и 用最阴沉的笔调描绘

красноармѐ|ец -*йци*［阳］红军战士

красноармѐйск|и -*а* красноармѐец 的形容词

Краснода̀р 克拉斯诺达尔(俄罗斯城市)

краснолѝк -*а*［形］面庞漂亮的: ～а девòйка 脸盘好看的姑娘

краснопѝс［无复,阳］❶漂亮的书法: Напишѝ го тѝ, че не мѐ бѝва в ～а. 你来把它写出来,我写得不好看。❷习字课,书法课: Не са̀мо в осно̀вните учѝлища, но и в гимна̀зиите бѝ тря̀бвало да се у̀чи ～. 不仅小学,而且中学也该有习字课。

краснописа̀ние［无复］〈旧〉同 краснопѝс

краснопѝс|ен -*на*［形］写得漂亮的: Да ти пока̀жа едно̀ ～но заявлѐние. 我给你看一份写得漂亮的申请书。

краснопѝс|ец -*ци*［阳］,**краснопѝска**［阴］字写得漂亮的人;书法家

красноречѝв -*а*［形］❶有口才的,雄辩的,善于辞令的;有说服力的;娓娓动听的: ～ ора̀тор 很有口才的演说家 ～и фа̀кти 有说服力的事实 ❷〈转〉明显的,意思很明白的;富有表现力的,富于表情的: ～ прѝмер 明显的例子 ～ по̀глед 富于表情的目光 **～о**［副］**～ост** -остта̀［阴］

красноречѐие［无复,中］口才,辩才,能言善辩,善于辞令

красот|а̀［阴］❶美,美丽,美妙,美观: ѝстина, добро̀ и ～а̀ 真、善、美 духо̀вна ～а̀ 心灵美 Красота̀та на полѐто ме въздъхновя̀ва. 田野的美丽使我振奋。❷［常复］美丽的地方,美景: природни ～ѝ 大自然的美景 Погледнѝ каква̀ ～а̀ се разстѝла пред на̀с! 看我们面前展现出一幅多么美丽的景色!

кра̀ста［阴］❶［只单］疥,疥疮(*Scabies*): В отря̀да ѝмаше ня̀колко ду̀ши, по който се бѐ появѝла ～. 队伍里有几个生了疥疮的人。❷〈转,口,骂〉(指人或动物)癞皮 ❸［只单］〈转,口,不赞〉难改的嗜好,恶习: Пу̀шенето е стра̀шна ～. 吸烟是个可怕的恶习。◇ **Начѐсал си ～та.** 满足了自己的恶习。

кра̀став -*а*［形］❶生疥的,患疥疮的: ～ ко̀н 满身是疥的马 ～о ку̀че 癞皮狗 ❷〈转,骂〉下贱的;卑鄙的 ◇ **Кра̀ставите мага̀рета през дѐвет ба̀йра се поду̀шват.**〈俗〉臭味相投。

крастав|ѐя -*ѐеш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли*［未］生疥疮,长疥

кра̀ставиц|а［阴］❶黄瓜(*Cucumis sativus*) ❷［只复,用作感］〈口,不赞〉狗屁,去他的: Нача̀лник! Кра̀ставици! То̀й зна̀е са̀мо да зака̀ча сѐлянките. 上司!狗屁!他只知道调戏农村妇女。◇ **Кому̀ продава̀ш тѝя ～и.**〈口〉你别想骗我。**～и на търкалѐта** 胡扯,瞎说

краставича̀р -*ят*,-*я*［阳］种(或卖)黄瓜的人 ◇ **На ～ кра̀ставици не прода̀вай.**〈口〉别把黄瓜卖给种黄瓜的人;不要班门弄斧。

кра̀ставич|ен -*на* кра̀ставица 的形容词: ～но сѐме 黄瓜籽 ～ен со̀к 黄瓜汁

крас|я̀ -*ѝш*,-*ѝх*［未］使漂亮,使美丽,打扮,点缀: Нѐ дрѐхата ～ѝ човѐка, а човѐк ～ѝ дрѐхата. 不是衣服打扮人,而是人打扮衣服。— **се**［反身,被动］

кра̀т|ен -*на*［形］〈数〉倍(数)的: Числòто 10 е ～но на 5 и на 2. 10 是 5 和 2 的倍数。◇ **～но число̀** 倍数

кра̀тер［阳］火山口

кра̀тка［阴］„и" с ～〈语法〉短 и (й)

кра̀тко 见 кра̀тък

кратковрѐмен|ен -*на*［形］短时间的;短暂的: ～ен престо̀й 短暂的停留 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

краткосро̀ч|ен -*на*［形］短期的: ～ни ку̀рсове 短期训练班

кра̀ткост 见 кра̀тък

краткотра̀|ен -*йна*［形］短暂的: ～ен дъжд 阵雨 ～ен престо̀й 短暂的停留 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

кратко̀ум|ен -*на*［形］智力差的,脑子笨的: Дъщеря̀ му е дългоко̀са, но ～на. 他女儿头发长,脑子笨。

крату̀на［阴］❶葫芦,匏瓜(*Lagenaria vulgaris*) ❷(舀或装水或面粉等的)瓢,葫芦: На̀й-първо изва̀ди една̀ голя̀ма ～ с вѝно. 他首先掏出一个装葡萄酒的大葫芦。❸〈贬〉脑袋,脑瓜

кра̀т|ък -*ка*［形］❶短的(与 дълъг(长的)相对): ～ка коса̀ 短发 ❷短时间的,短暂的,短促的,短期的: ～ък ра̀зговор 简短的交谈 ～ък живо̀т 短暂的一生 ～ък сро̀к 短期 Зѝмните

дни са много ～ки. 冬季白昼很短。❸简略的,简要的(与обширен(广泛的)相对): ～ък рѐчник 简明词典 ◇ **～ък член**〈语法〉短冠词 **за ～ко** 短时地,短暂地 **～ко**[副] **～кост** -костта́[阴]

крах -*ът*, -*а*, -*ове*[阳]覆灭,崩溃,破灭,倾覆: претърпя̀вам ～ 遭到覆灭

кра̀ч|а -*иш*, *кра̀чих*[未](大步)走,踱: Той ～еше замѝслен. 他若有所思地踱来踱去。

кра̀ч|ен -*на*[形]靠脚力转动的,脚蹬的: ～на шѐвна машѝна 脚踏缝纫机

кра̀чк|а[阴]❶一步(的长度): Са̀мо една̀ ～а го деля̀ше от пропастта̀. 他离悬崖只有一步远。Той пристъ̀пи двѐ ～и напрѐд. 他向前走了两步。❷脚步,步伐: ускоря̀вам (намаля̀вам) ～ите си 加快(放慢)自己的脚步 твъ̀рда ～а 坚定的步伐 пъ̀рвата ～а към нѐщо 走向…的第一步 Вся̀ка ～а напрѐд е успѐх. 每前进一步都是胜利。❸〈转〉步骤,措施: решѝтелна ～а 决定性的步骤 Това̀ бѐше ва̀жна ～а в нѐговия живо̀т. 这是他生活中重要的一步。◇ **～а напрѐд** 前进一步,进步 **～а по ～а** 一步一步地,坚持不懈地 **на вся̀ка ～а** 经常地;处处

крачкомѐр[阳]计步器

крачо̀л[阳]裤脚: Крачо̀лите му се влач̀ат. 他的裤脚拖在地上。

креа̀нс[阳]❶索取权 ❷提款 ❸借据

креа̀нса[阴]〈旧〉同 креа̀нс

креату̀ра[阴]〈不赞〉靠别人发迹者;宠儿,奴才

крева̀т[阳]床: дъ̀рвен ～ 木床 желѐзен ～ 铁床 Деца̀та спя̀ха на ма̀лки ～и. 孩子们睡在小床上。

крева̀т|ен -*на* крева̀т 的形容词: ～на пружѝна 床的弹簧(垫)

крева̀тче -*та*[中] крева̀т 的指小: дѐтско ～ 儿童床

крѐда[阴]❶白粉,白垩 ❷炭笔 ❸彩粉 ❹〈地质〉白垩纪

крѐдит[阳] ❶[只单]信贷;信用;贷款: открѝвам (отпу̀скам) ～ 贷款,发放信贷 да̀вам нѐщо на ～ 把某物赊出去 Сто̀ката е взѐта на ～. 货物是赊的。Крѐдит ня̀кому. 概不赊欠。❷〈转〉信誉,威望,声望: ѝмам голя̀м ～ в общество̀то 在社会上有很大声望 ❸拨款,预算款额 ❹〈银行〉贷方(与дебѝт(借方)相对)

крѐдит|ен -*на* крѐдит ①解的形容词: ～ни опера̀ции 信贷业务 ～но писмо̀ 拨款凭单,信用证 ～ен институ̀т 信贷制度 ～на коопера̀ция 信用合作社

кредитѝра|м[未,完]给…贷款: На та̀зи ба̀нка се възло̀жи да ～ пря̀ко стро̀ежите. 委托这家银行给建筑工程直接拨款。**— се**[被动] **～не**[中]

кредѝтор[阳], **кредѝторка**[阴]贷款人,贷方;债权人,债主

кредѝтор|ен -*на* кредѝтор 的形容词

кредѝторск|и -*а* кредѝтор 的形容词

кредитоспосо̀б|ен -*на*[形]有偿付能力的,取得贷款资格的: Молѝтелят е ～ен. 申请者是有偿付能力的。**～ност** -ността̀[阴]

крѐдо[中]〈方〉同 вѐрую(信念,信条)

крѐене 见 крѐя

креж -*та̀*[阴]〈方〉长满小树的多石高地,山地: Коша̀рата ни е на ～та̀. 我们的羊栏在山地上。

крез[阳]〈书〉大富豪,巨富,富翁

крѐзовск|и -*а*[形]〈书〉(指钱、收入)无数的,数不尽的(来自古代拥有无数财富的吕底亚国王克雷兹之名)

крѐкинг[阳]〈专〉(石油的)裂化,热裂

креклѝв -*а*[形](指蛙)爱呱呱叫的: ～а жа̀ба 爱呱呱叫的蛙

крѐкна 见 кря̀квам

крем[1] -*ът*, -*а*, -*ове*[阳]❶同 крин ❷同 перунѝка(鸢尾花)

крем[2] -*ът*, -*а*, -*ове*[阳](用鸡蛋、牛奶和奶油做的)牛奶蛋糊,奶油膏: ～ карамѐл 焦糖牛奶蛋糊 па̀сти с ～ 带奶油膏的蛋糕

крем[3] -*ът*, -*а*, -*ове*[阳]❶雪花膏 ❷皮鞋油

крѐмав -*а*[形]奶油色的;黄里透白的: ～а ро̀кля 奶油色的连衣裙

кремато̀риум[阳]〈书〉火葬场

крема̀ция[阴]〈书〉火葬

крѐмен[阳]〈方〉同 крѐмък[1]

кремѝ|к -*ци*[阳]〈方〉同 крѐмък[1]

кремѝра|м[未,完]〈方〉把…火葬 **～не**[中]

крѐмъ|к[1] -*ци*[阳]燧石,火石,硅石: здра̀в като̀ ～к 坚如铁石 ◇ **С ～к ще го дера̀.** 我要残酷地折磨他。

крѐмък[2][阳]〈方〉同 крин: ся̀н ～ 蓝色的百合花

кремъклѝйка[阴](旧式的)燧石枪,火石枪

кремъклѝя[不变,形]用燧石引爆的: ～ **пу̀шка** (**пищо̀в**) 燧石枪

крѐмъл[阳]❶内城(俄罗斯封建时期各公国统治者常驻的城堡的通称。由宫殿和教堂等组成。)❷[大写]克里姆林宫(莫斯科市中心)

крѐмъч|ен -*на*[形]❶燧石的,硅石的: ～на скала̀ 燧石岩 ❷用燧石制的,燧石的: ～на бра̀два 燧石斧

крѐнвирш[阳]牛肉香肠,猪牛肉混合香肠,泥肠: са̀ндвич с ～ 夹泥肠的三明治

креозо̀т[无复,阳]〈化〉杂酚油,木馏油

крео̀л[阳], **крео̀лка**[阴]〈书〉❶(生在南美的)欧洲人后裔 ❷(白人与有色人种的)混血儿

креп -*ът*, -*а*, -*ове*[阳]❶纱 ❷(服丧用的)黑纱

крепдешѝн[阳]中国绉绸

крепѐне 见 крепя̀ 和 крепя̀ се

крепѝра|м[未,完]把(布、纸等)弄皱 **～не**[中]

крепѝран -*а*[形] **～а хартѝя** 绉纹纸

крепѝтел -*ят*, -*я*[阳], **крепѝтелка**[阴]〈罕〉支持者,保护人,庇护人: Той му е благода̀рен като̀ на сво̀й ～. 他把他当作自己的保护人来感谢。

крѐпко 见 крѐпък

крѐпкост 见 крѐпък

крѐпн|а -*еш*, *крѐпнах*[未](变得更)巩固,稳固,坚定;变坚实,变强壮: Да ～е дру̀жбата между̀ наро̀дите! 让各国人民之间的友谊更加巩固!

крепо̀н[阳]绉布

крѐпост[1] -*та̀*[阴]❶堡垒,要塞: несъкрушѝма ～ 攻不破的堡垒 На̀й-лѐсно ～ите се превзѐмат извъ̀тре. 〈俗〉堡垒最容易从内部攻破。❷碉堡,炮楼

крѐпост[2] -*та̀*[无复,阴]〈旧〉强壮;坚强;坚毅

крѐпост|ен[1] -*на* крѐпост[1] 的形容词: ～ен зид 堡垒的壁障

～на стрàжа 要塞的卫兵

крѐпост|ен[2] -*на*［形］农奴制的，农奴的：～ен строй 农奴制度 ～ен сѐлянин 农奴 ～на земя̀ 农奴制土地 ◇ **～но прàво**〈法〉农奴制 **～ен àкт**〈法〉契据

крѐпостни|к -*ци*［阳］，**крѐпостничка**［阴］农奴

крѐпостническ|и -*а*［形］农奴的；农奴制的：～и отношѐния 农奴制关系

крѐпостничество［无复，中］农奴制

крепсатѐн［阳］〈纺〉绉缎

крѐп|ък -*ка*［形］有力的，厉害的；强壮的；坚强的，坚定的：～ък сън 酣睡 ～ко вѝно 烈葡萄酒 ～ка вя̀ра 坚定的信念 Пожелàвам Ви ～ко здрàве. 祝您身体健康。

креп|я̀ -*ѝш*，-*ѝх*［未］❶托着，扶着，支撑：～я̀ някого на гърба̀ си 背着某人 Той ще ～ѝ колàта от дòлната странà. 他将从下边撑着车。❷〈转〉支持；扶持，提携；支撑：～я̀ някого на влàст 支持某人当权 ～я̀ положѐнието 支撑局面 ❸〈口〉维持；激励，鼓舞：Едвà го ～я̀т с инжѐкции. 勉强用注射维持他的生命。Крепѝ го вя̀рата. 信念在激励着他。— **се**［被动］**～ѐне**［中］

креп|я̀ се -*ѝш се*，-*ѝх се*［未，中态］❶支撑住，撑住，拄着，靠在：Той се ～ѝ на пу̀шката. 他拄着枪。❷〈口〉(病人或老年人)挺得住，还有气力：Добрѐ，че стàрата òще се ～ѝ. 好在老人还挺得住。**～ѐне**［中］

крескàл|о -*а*［中］喜欢叫喊的孩子

креслѝв -*а*［形］❶(指声音)刺耳的，尖的：～ глàс 尖声 ❷喜欢叫喊的；常常叫喊的：～о детѐ 好叫喊的孩子 ❸大吹大擂的；刺眼的：～а реклàма 大吹大擂的广告 ～и цветовѐ 刺眼的颜色 **～о**［副］**～ост** -осттà［阴］

кресл|о̀ -*а̀*［中］圈椅，安乐椅，沙发椅：кòжено ～о̀ 皮沙发椅 дълбòко ～о̀ 大沙发椅 Пъ̀рвите ～а̀ в пàртера бя̀ха заѐти от вѝдни осòби. 前面的池座被一些重要人物占据了。◇ **министѐрско ～о̀**〈口，旧〉部长的交椅(指职位)

крѐсльо -*вци*［阳］，**крѐсла**［阴］〈蔑〉喜欢大喊大叫的人

крѐсна 见 кря̀свам

кресчѐндо［副］〈乐〉渐强(地)

крѐта|м［未］❶慢腾腾地走，吃力地走；慢腾腾地进行，进展得很慢：По пътя̀ едвà ～ше стàра женà. 一个年老的女人在路上费劲地走着。Рàботата едвà ～. 工作在慢腾腾地进行着。❷〈转〉熬苦日子：Крѐтах в мнòго неснòсни услòвия на живòт. 我曾在无法忍受的生活条件下度日。❸〈罕〉摇摇晃晃地走，蹒跚 **～не**［中］

кретѐн［阳］❶〈医〉呆小病患者，克汀病患者 ❷〈扩，不赞〉呆傻的人，蠢人

кретенѝз|ъм -*мът*，-*ма*［无复，阳］〈医〉呆小病，克汀病

кретѐнск|и -*а* кретѐн 的形容词

кретòн［阳］(做窗帘、家具套等用的)印花(或提花)装饰布

крѐхкав -*а*［形］同 крѐхък **～ост** -осттà［阴］

крехканинà［阴］同 крѐхкавост

крѐхко［副］(常指笑声)响亮地；清脆地：смѐя се ～ 响亮地笑

крехчинà［无复，阴］瘦肉，嫩肉

крѐх|ък -*ка*［形］❶脆的，易碎的：～ко стъкло̀ 易碎的玻璃 ～ък метàл 脆金属 ❷嫩的，幼小的，易折断的：～ки кòренчета 易断的根 ❸(肉等)易咀嚼的，嫩的：～ко бу̀тче 嫩肘子 ❹〈转〉脆弱的，柔弱的：～ко здрàве 体弱，健康状况差 ～ка душà 脆弱的心灵 ◇ **～ка въ̀зраст (млàдост)** 青春 **～кост** -косттà［阴］

кречетàлка［阴］同 кречетàло

кречетàл|о -*а*［中］❶(慢慢振动水磨上盛麦子的斗子使麦子流进磨里的)刮板 ❷哒哒响的玩具 ❸〈转，貌〉喋喋不休的人，话匣子：Тя̀ е стрàшно ～о. 她是个极爱喋喋不休的人。

кречѐт|я -*иш*，-*их*［未］❶(水磨上的刮板)哒哒响 ❷〈转〉喋喋不休

крещ|я̀ -*ѝш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［未］❶大叫，尖叫，叫喊：Децàта тѝчаха и ～я̀ха наòколо. 孩子们在周围跑着，大声叫着。Тя̀ не пѐе，амѝ ～ѝ. 她不是唱，而是喊。❷高声说话，喊叫：Офицѐрът ～ѝ: „Млъкнѐте илѝ ще стрѐлям." 军官喊道："住口，不然我就开枪。" **～ѐне**［中］

крѐ|я -*еш*，*крѐях*［未］(逐渐)消瘦，憔悴：И тя̀ незабеля̀зано ～еше и отпàдаше. 她不知不觉地慢慢消瘦，没有精神了。**～ене**［中］

крив -*а*［形］❶弯曲的，曲的(与 прав(直的)相对)：～а пътѐка 弯曲的小路 ～а лѝния 曲线 ❷倾斜的，歪的：～ комѝн 倾斜的烟囱 ❸不平整的：～а чинѝя 不平整的盘子 ❹有过错的：Всѐ àз ～，всѐ на мѐне се тъ̀рси смѐтка. 总是我错，总找我算账。❺〈口〉(指计算)错误的，不正确的：Крѝва ти е смѐтката. 你的账算错了。❻爱生气的，固执己见的：～ човѐк 固执的人 ❼［用作名］**～а**［阴］〈数〉曲线 ◇ **ѝмам ～и дървà**〈口〉有缺点，有不足之处 **～о гъ̀рло**〈口〉气管 **на ～ път съм** 走在错误的路(邪路)上，做错事 **стовàрвам ～ите дървà въ̀рху нѝкого**〈口〉把错误推给某人 **Тръ̀гнал съм по ～ път.** 我走上了邪路。

кривà|к -*ци*［阳］(粗)拐棍

кривàча［阴］❶(两只手掌合拢起形成的)捧：Напрàвѝ ～ да ти сѝпя водà. 你把手捧起来，我给你倒水。❷(指容量)一捧：Тя̀ загрѐба ця̀ла ～ брашнò. 她捧了一捧面粉。❸木舀子

кривàчка［阴］〈方〉同 кривàча

крѝв|вам［未］，**крѝвна** -*неш*，*крѝвнах*，过被形动 -*нат*［完］❶转弯，拐弯：Неочàквано тя̀ ～на надòлу. 她突然转弯往下走去。❷(指帽子)歪戴，斜戴 **～ване**［中］

крѝвда［阴］〈民〉虚假，不公(与 прàвда(真理)相对)；假话

кривѐ|я［只三］，**кривѐе ми**［未］〈民〉同 крѝво ми е：Днѐс през цѐлия дѐн ми ～е. 今天一整天我都感到不痛快。

кривин|à［阴，只复 -*ѝ*］弯曲的山路；转弯

крѝвица［阴］〈民〉同 кривинà 和 крѝвда

крѝвна 见 крѝввам

крѝвнат -*а* ❶ крѝвна 的过被形动 ❷［用作形］(指帽子)歪戴在一边的，斜戴的：Той е с ～ калпàк. 他歪戴着帽子。

крѝво［副］❶弯地，曲地，不直地 ❷不正确地，错误地：Тѝ ме разбрà ～. 你误解了我。❸不公平地：Крѝво съ̀диш тѝ! 你裁判不公！◇ **глѐдам на ～**〈口〉生气地看着 **～-ля̀во**〈口〉随便地，马马虎虎地：Нѝе бя̀хме вѐче готòви ～-ля̀во да излѐзем навъ̀н из градà. 我们已经草草地做好了出城的准备。**Крѝво ми е.**〈口〉我感到不痛快；我难受；我觉得委屈。

кривоглѐд -*а*［形］❶斜眼的，斜视的：～и очѝ 斜眼睛 ～ човѐк 斜眼的人 ❷［用作名］斜眼的人 **～о**［副］

кривоглѐдство［无复，中］❶斜视，斜眼 ❷〈转〉偏见

криводòл［阳］〈方〉弯曲的小谷，冲沟

кривокрàк -*а*［形］跛脚的，瘸腿的：～о детѐ 瘸腿孩子

крѝвол [阳] ❶歪树 ❷(道路)拐弯处

крѝволест *-а* [形] 弯的,弯曲的,歪斜的

криволинѐ|ен *-йна* [形] 按曲线运动的,曲线的: ~йна траектòрия 曲线轨迹

криволѝца [阴] 同 кривулѝца

криволѝч|а *-иш,-криволѝчих* [未] 同 кривулѝча

крѝво-лѝво 见 крѝво

кривол|я̀ *-ѝш,-ѝх* [未] 同 криволѝча

кривонòг *-а* [形] 同 кривокра̀к

кривоòк *-а* [形] 同 кривоглѐд

кривỳл [阳]〈民〉❶(河流或路的)转弯处 ❷弯的烟筒,拐脖

кривулѐне 见 кривуля̀

кривỳлест *-а* [形]〈民〉多弯的,弯弯曲曲的: ~ пъ̀т 弯弯曲曲的路

кривулѝца [阴]〈民〉❶ [常复](河流或道路的)弯曲处,曲折处 ❷曲线

кривулѝч|а *-иш, кривулѝчих* [未] 弯弯曲曲,曲折,蜿蜒: Пред нѐго ~еше ширòкият пъ̀т. 他面前一条宽阔的道路蜿蜒伸展着。~**ене** [中]

кривул|я̀ *-ѝш,-ѝх* [未] 同 кривулѝча ~**ѐне** [中]

крѝвчо *-вци* [阳] 有过失的人;不公平的人 ◇ **Пра̀в си**, ~. 你自以为对,其实不对。

крив|я̀ *-ѝш,-ѝх* [未] ❶使弯,使斜: ~я̀ очѝте 斜着眼睛 ❷转弯,拐弯,改变方向: Пътѐката ~ѝ надòлу. 小路向下弯过去。❸跛脚,瘸: Кòнят ~ѝ с двѐта кра̀ка. 马的两只腿瘸了。❹〈罕〉归咎于,怪罪,责备: Понѐ сега̀ не мòжеш мѐне да ~ѝш. 至少现在你不能怪罪我。◇ ~**я̀ си душа̀та (уста̀та)**〈口〉故意,说谎,欺骗: Не сѝ ~ѝ душа̀та. 你别昧着良心说话。— **се** [被动] ~**ѐне** [中]

крив|я̀ се *-ѝш се,-ѝх се* [未,中态] ❶歪着,斜着,(把身体)弯起来,弯下腰去: Уста̀та му се ~я̀ха. 他撇着嘴。Ця̀лото му тя̀ло се ~ѝ. 他整个身子弯了起来。❷扭身子,拿腔作势,娇揉造作,做作: Тя̀ се ~ѐше пред нѐго, смѐеше се и показваше преднамѐрено зъ̀бите си. 她在他面前扭捏作态,笑着,并且故意把牙齿露出来。❸做鬼脸;伸舌头: Щò ми се ~ѝш? 你为什么对我做鬼脸? ~**ѐне** [中]

крѝене 见 крѝя 和 крѝя се

крѝеница [阴] 捉迷藏: Деца̀та игра̀еха в градѝната на ~. 孩子们在花园里玩捉迷藏。

крѝза [阴] ❶〈经〉危机;恐慌: икономѝческа ~ 经济危机 ❷紧要关头,转折点: душѐвна ~ 精神上的转折点 ❸〈医〉危象;临界,转变期;突然发作: Крѝзата премѝна и бòлният се посъвзѐ. 危象过去,病人开始清醒过来。сърдѐчна ~ 心脏病突然发作 ❹〈口〉困难,缺乏,不足: жѝлищна ~ 住房紧张 финансова ~ 财政困难 ~ на парѝ 缺钱 ◇ **кабинѐтна** ~ 内阁危机,阁潮

крѝзис [阳]〈罕〉同 крѝза

крѝзис|ен *-на* крѝзис 的形容词: ~ен периòд 危机时期 ~но положѐние 危机形势

крик *-ът,-а,-ове* [阳] ❶千斤顶: автомобѝлен ~ 汽车千斤顶 ❷起重机: приста̀нищен ~ 港口起重机(吊车)

крикѐт [阳] 板球

крила̀т *-а* [形] ❶有翅膀的,有翼的 ❷〈转〉精神振奋的,热情奋发的,有鼓舞力的,激励人的: ~и бля̀нове и мѝсли 鼓舞人的憧憬和思想 ❸〈转〉迅速消逝的: И нѐка отлетѝ живòт ~. 让过眼烟云的生活飞逝吧! ◇ ~**а мѝсъл** 名言

крила̀тка [阴]〈植〉翅果

крил|ò *-а̀* 和 *-ѐ* [中] ❶翅膀,翼: ~а̀ на пеперỳда 蝴蝶的翅膀 Орѐлът размаха ~ѐ. 鹰拍打着翅膀。❷(风车、涡轮等的)翼片,叶片,叶子板: ~а̀ на мѐлница 磨坊风车的翼片 ❸(楼房等与中部连着的)侧面部分,侧翼 ❹(门窗等的)一扇: ~òто на прозòреца 一扇窗户 ❺〈空〉机翼 ❻(某些组织、团体的)派翼: ля̀вото ~ò на лейбърѝстите (英国)工党的左翼 ❼〈军〉侧翼 ❽〈转〉保护,庇护 ◇ **отря̀звам (подря̀звам) ~а̀та на ня̀кого** 使某人不能奋飞,使失去希望 **Пора̀снаха ми ~а̀.** 我的自信心增强了;我的自我感觉良好。

крилови̇̀д|ен *-на* [形] 像翅膀般的,翼形的

крилцѐ *-а̀* [中] крилò ①解的指小 ◇ **Ѝма от ~ѐ перцѐ.** 无风不起浪。

Крим 克里米亚(地区,乌克兰)

кримина̀л|ен *-на* [形] ❶刑事的: ~ен съд 刑事法庭 ~но дѐло 刑事案件 ❷犯刑事罪的,犯罪的: ~ен затвòрник 刑事犯 ~ен рома̀н 侦探小说

криминалѝст [阳], **криминалѝстка** [阴] 罪行侦查学家;刑事律师

криминалѝстика [阴] 罪行侦查学

криминалистѝч|ен *-на* криминалѝстика 的形容词

криминолòг *-зи* [阳] 犯罪学家

криминолòгия [无复,阴] 犯罪学

крѝмка [阴] (1853—1856 年克里米亚战争期间使用的)老式步枪 ◇ **ста̀ра** ~ 旧脑筋的人,过时的人

крин *-ът,-а,-ове* [阳] 百合(*Lilium*): бя̀л ~ 白百合花(*Lilium candidum*)

крѝна [阴] 克里纳(粮食容量单位;圆柱形,约合 15 千克),保加利亚的斗: една̀ ~ жѝто 一克里纳麦子 Голя̀м хамба̀р с ма̀лка ~ не сѐ пъ̀лни.〈俗〉大粮仓不能用小斗装。

кринолѝн [阳]〈书〉(19 世纪盛行的)钟式裙

крѝпта [阴] ❶(古希腊、罗马人墓葬用的)地道,地下墓 ❷地下圣堂;地下小教堂

криптога̀ми [复,阴] 隐花植物

криптогра̀ма [阴]〈书〉暗号(暗码)文,暗号写成的东西,密码文

криптогра̀фия [阴]〈书〉暗号(暗码)书写法,用密码书写

криптòн [阳]〈化〉氪(Kr)

кристадѝн [阳]〈无线〉晶体管

криста̀л [阳] ❶〈矿〉结晶,晶体: ~и на ква̀рца 石英的晶体 планѝнски ~ 水晶 ❷水晶玻璃; [只复] 水晶玻璃器皿: ча̀ши от ~ 水晶玻璃杯 ❸〈转〉晶莹,纯洁: Любовта̀ ни е чѝст, непомъ̀тен ~. 我们的爱情纯洁晶莹。в ~а на водѝте 在晶莹的水中

криста̀л|ен *-на* [形] ❶结晶体的,晶体的,水晶的: ~на фòрма 晶体形状 ~но състоя̀ние 结晶状态 Солта̀ е безцвѐтно ~но веществò. 盐是无色的晶体物。❷水晶玻璃制的: ~ен полилѐй 水晶玻璃的枝形大吊灯 ❸〈诗〉纯净透明的,晶莹的,洁白的,纯洁的: ~ен въ̀здух 纯净的空气 ~ни ка̀пчици 晶莹的小水珠 ~на вода̀ 清澈的水 ❹(指声音)清脆的,响亮的

кристализа̀ция [阴]〈矿〉结晶,晶化,变为晶体

кристализѝра|м [未,完] ❶〈矿〉(溶液)结晶：Солта̀ ~ на ку̀бчета. 盐结晶成小立方体。❷〈转,口〉冻坏,冻僵：Без отоплѐние ще ~ме от сту̀д. 没有暖气我们会冻坏的。❸〈转〉(思想等)具体化,形成：На̀шите зна̀ния ~т в поня̀тия за неща̀та. 我们的知识形成对事物的概念。~**не** [中]

кристализѝра|м се [未,完,中态] 成为定形;固定化,具体化 ~**не** [中]

криста̀лно [副] (与某些形容词连用)非常地,十分地：~ бѝстра вода̀ 清澈透明的水 ~ чѝст въ̀здух 十分清新的空气

кристалогра̀фия [无复,阴] 结晶学,晶体学

Крит 克里特岛(希腊)

критѐри|й -*ят*,-*я*,-*и* [阳]〈书〉(批评、判断的)标准,准则;尺度：пра̀вилен ~й 正确的标准 нау̀чен ~й 科学的标准 ~й на ѝстината 真理的标准

критѝ|к -*ци* [阳], **критѝчка** [阴] 批评者,批评家,评论家：литерату̀рен ~к 文学评论家 театра̀лен ~к 戏剧评论家

крѝтика [阴,只单] ❶批评：пра̀вя ~ и самокрѝтика 进行批评和自我批评 Нау̀ката не мо̀же да се развѝва без борба̀ на мнѐнията и без свобода̀ на ~та. 没有见解上的斗争和批评的自由,科学便不可能发展。подла̀гам на ~ 使受到批评 бя̀гам от ~ 逃避批评,拒绝批评 не обѝчам ~ 不喜欢听批评意见 ❷〈口〉批判 ❸〈文艺〉批评,评价,评论：литерату̀рна ~ 文艺评论 обектѝвна ~ 客观的评价 ❹评论文章,评论 ◇ **Не издъ̀ржа ~.** 经不起批评,没有任何可取之处。**Не търпѝ ~** (**Сто̀й под вся̀каква ~**). 不值一评。

критика̀р -*ят*,-*я* [阳]〈口,不赞〉吹毛求疵的批评家;恶意的批评者

критика̀рск|и -*а*〈口,不赞〉критика̀р 的形容词：~и похва̀ти 吹毛求疵的做法

критика̀рство [无复,中]〈口,不赞〉吹毛求疵的批评,恶意的批评

критика̀рст[ву]вам [未,完]〈口,不赞〉进行吹毛求疵的批评

критику̀ва|м [未] 批评,评论,批判：~м дейността̀ на ръково̀дството 批评领导的工作 ~м кнѝга 评论书籍 — **се** [反身,中态,互及] ~**не** [中]

критици̇̀з|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳]〈书〉❶批判态度：проявя̀вам ~ъм към вся̀ка но̀ва тео̀рия 对于所有新理论采取批判态度 ❷〈哲〉批判主义

критѝч|ен[1] -*на* [形] ❶用批判态度对待的,有批判力的：~ен у̀м 有批判力的头脑 У̀ченият тря̀бва да бъ̀де мно̀го ~ен. 学者必须具有很强的批判能力。❷批评的,批判的：~ен по̀глед 批评的目光 ~ни белѐжки 批判性意见 ~на сту̀дия 评论文章 ◇ ~**но изда̀ние** 评注(版)本 ~**но** [副] ~**ност** -ността̀ [阴] 批判能力

критѝч|ен[2] -*на* [形] ❶危急的,紧急的,危险的：~ен момѐнт 紧要关头 ~но положѐние 危急的情况 ❷处于转变状态的,转变时期的;危象的;临界的：~на температу̀ра 临界温度 ~на то̀чка на втечня̀ване на га̀зовете 气体液化的临界点 ~**ност** -ността̀ [阴]：~ност на момѐнта 时机的紧迫性

критѝческ|и[1] -*а* [形] 同 критѝчен[1]：~и ста̀тии 评论文章 ~**и** [副]

критѝческ|и[2] -*а* [形] 同 критѝчен[2]：~и мину̀ти 危急时刻 ◇ ~**а въ̀зраст** 更年期

крѝшом [副] 同 скрѝшом (偷偷地,秘密地)

крѝ|я -*еш*,-*х*, 过被形动 -*т* [未] ❶藏,隐藏;藏匿;掩藏;遮掩：~я пари̇̀ в чекмеджѐто 把钱藏在抽屉里 Крѝят престъ̀пника у дома̀ си. 他们把罪犯窝藏在家里。~я лицѐто си 把脸遮掩起来 ❷隐瞒：Тѝ ~еш нѐщо от мѐне, Милка̀но? Да не сѐ е слу̀чило нѐщо? 米尔卡娜,你有事瞒着我? 别是发生了什么事? ❸〈转〉包含,包藏,蕴藏：Това̀ ~е опа̀сност. 这蕴藏着危险。— **се** [被动] ~**ене** [中]

крѝ|я се -*еш се*,-*х се* [未,中态] ❶躲藏起来,隐藏起来;不见;消失不见：~я се от хо̀рата 避不见人 ~я се под дърво̀ от дъжд 在树下躲雨 Глу̀тницата се ~е наблѝзо. 狼群藏在附近。Зад стенѝте се ~ят къ̀щи. 围墙后面隐藏着房屋。❷[只三] 隐瞒,蕴藏,包含：В това̀ се ~е същина̀та. 实质就在其中。~**ене** [中]

кроѐж [阳]〈民〉❶[只单] 剪裁：ателиѐ за ~ и шѐв 裁缝店 Непозна̀тият бѐше едѝн два̀йсет и пѐтгодишен мо̀мък, облѐчен в скро̀мни, но с до̀бър ~ дрѐхи. 陌生人是一个 25 岁的小伙子,穿着朴素的,但剪裁得很好的衣服。❷〈转〉[常复] 意图,企图,计谋：Нѝе не зна̀ехме какво̀ ~и ѝмаше протѝвникът. 我们不知道敌人有什么阴谋。

кро̀йк|а [阴] ❶剪裁：Дрѐхата е с ху̀бава ~а. 衣服剪裁得很好。❷(衣服、鞋等各部分的)纸样,衣服样子：~а на прѐдница 衣服前襟的样子 изва̀ждам си ~и 拓衣服样子

крокѐт [无复,阳]〈运〉锤球(戏)

крокѝ [中,不变] ❶(地形学的)速写(图),(速写的)略图 ❷〈技〉(机械等的)草图

крокма̀ч [阳]〈粗〉咸奶酪

крокодѝл [阳] 鳄鱼(*Crocodilium*)

крокодѝлов -*а* [形] 同 крокодѝлски：~и яйца̀ 鳄鱼卵

крокодѝлск|и -*а* крокодѝл 的形容词：~а ко̀жа 鳄鱼皮 ◇ ~**и съ̀лзи** 鳄鱼的眼泪,伪善的眼泪 ~**и пла̀ч** 假哭

кро̀кус[1] [阳]〈植〉藏红花,番红花(*Crocus*)

кро̀кус[2] [阳]〈技〉红粉,氧化铁粉,铁丹

кром -*ът*,-*а* [无复,阳] (制鞋用的)熟牛皮

кромѐш|ен -*на* [形]〈古〉**а̀д ~ен** 地狱一般的(不能忍受的)生活 **мра̀к ~ен** 漆黑

кромѝд [无复,阳] 洋葱(*Allium cepa*)：глава̀ ~ 一头洋葱

кромѝден -*а* кромѝд 的形容词：~а глава̀ 洋葱头

кро̀на [阴] 克朗(欧洲某些国家的本位币名)

крондѝл [阳]〈方〉同 крондѝр

крондѝр [阳]〈民〉❶小酒壶 ❷冰锥,冰柱

крос -*ът*,-*а*,-*ове* [阳]〈运〉越野赛跑：про̀летен ~ 春季越野赛 колоезда̀чен ~ 自行车越野赛

кросбрѝдинг [阳]〈农〉(动物)杂交育种,杂交繁育

кросѝст [阳], **кросѝстка** [阴]〈运〉越野赛运动员

крос-къ̀нтри [中] 同 крос

кросно̀ -*а̀* [中] (织布的)织轴;经线轴 ◇ **Изтъка̀х си платно̀то, ри̇̀там ти ~о̀то.**〈谚〉织完了布就把织轴踢开;卸磨杀驴;过河拆桥。

кро̀сов -*а* [形] 越野赛(跑)的：~ мотоциклѐт 越野摩托车

крота̀л [阳]〈书〉响尾蛇(*Crotalus durissus*)

кро̀тко 见 кро̀тък

кро̀ткост 见 кро̀тък

кро̀тонов -*а* [形] ~**о ма̀сло**〈药〉巴豆油

кроту̀ва|м [未] ❶温顺,老实：Пред стро̀гия учѝтел деца̀та

～т. 孩子们在严厉的老师面前都很老实。❷〈转,口〉老实呆着,呆着不动 **～не**［中］

кро̀т|ък *-ка*［形］温柔的,柔和的,和气的;安详的,温顺的,听话的: ～ко детѐнце 听话的小孩 ～ък като̀ а̀гне 像小绵羊一样温顺 ～ко лицѐ 安详的脸 ～ки очѝ 温柔的眼睛

кро̀ул［阳］〈运〉自由泳

крошѐ *-та*［中］〈运〉(拳击中的)勾拳

кро|я̀ *-ѝш, -ѝх*［未］❶裁,剪裁: ～я̀ дрѐха 裁衣服 Два̀ж мерѝ, веднъ̀ж ～ѝ.〈俗〉两次量衣一次裁;三思而后行。❷〈转〉(常指坏事)谋划,算计;打算,计划: ～я̀ покушѐние срещу̀ нѐго 筹划谋害他 ～я̀ пла̀н 作计划 — **се**［被动］◇ **～я̀ кюля̀ф ня̀кому**〈口〉打某人的坏主意

кроя̀ч［阳］,**кроя̀чка**［阴］裁缝;(服装社的)剪裁工

кроя̀ческ|и *-а* кроя̀ч 的形容词: ～и отдѐл 剪裁部

кроя̀чество［无复,中］裁缝业

кроя̀чница［阴］裁缝店

круѐйро［中］克鲁赛罗(巴西的本位币名)

круѝз［阳］海上旅行

круп *-ът, -а*［无复,阳］〈医〉哮吼(旧名格鲁布,一种喉头炎)

кру̀па[1]［阴］～ **со̀л** 大块岩盐

кру̀па[2]［阴］(马等的)后臀

кру̀п|ен *-на*［形］大的,巨大的;〈转〉著名的: ～ен земевладѐтел 大地主 ～ен акционѐр 大股东 ～ен капиталѝст 大资本家 ～ен тала̀нт 大才干 ～ен писа̀тел 大作家

крупиѐ *-та*［中］(赌场上的)庄家,赌头

крут *-а*［形］～ **заво̀й** 1.急转弯 2.〈转〉急剧的转变 **～и мѐрки** 严厉的措施

кру̀ш|а［阴］❶〈植〉梨树(*Pirus communis*)❷梨: Ко̀йто седѝ под ～ата, то̀й ядѐ ～и. 坐在梨树下的人先吃到梨;近水楼台先得月。Кру̀шата не па̀да далѐч от ко̀рена си.〈谚〉见 ко̀рен ◇ **Обѝрай си ～ите.**〈口,蔑〉滚开;滚蛋!

круша̀|к *-ци*［阳］(野)梨树林

круша̀р *-ят, -я*［阳］,**круша̀рка**［阴］卖梨的人

крушѐни|е *-я*［中］〈书,旧〉覆灭,崩溃,破灭: ～е на всѝчки надѐжди 全部希望的破灭,绝望

кру̀шеница［阴］〈民〉用野梨做的泡菜

кру̀шка[1]［阴］кру̀ша 的指小 ◇ **Ѝма си ～ опа̀шка.** 不是无缘无故的;不是平白无故的。

кру̀шк|а[2]［阴］电灯泡: Изгоря̀ха ми двѐ ～и. 我的两个灯泡都烧坏了。

кру̀шов *-а* кру̀ша 的形容词: ～о дърво̀ 梨树 ～ компо̀т 糖水梨,梨罐头

крушовѝд|ен *-на*［形］梨形的,梨状的

кру̀шовица［阴］❶梨酒 ❷〈民〉梨汁,梨水

крушообра̀з|ен *-на*［形］同 крушовѝден

кръв *-та̀*,复 *кръ̀вʼи*［阴］❶血,血液,鲜血: вено̀зна ～ 静脉血 артериа̀лна ～ 动脉血 ка̀пка ～ 一滴血 загу̀бвам ～ 失血 ка̀шля (плю̀я, хра̀ча) ～ 咯血,吐血 да̀вам (прелѝвам) ～ 输血 взѐмам ～ (за изслѐдване) 抽血(化验) Кръв блѝка (течѐ, ка̀пе) от ра̀ната. 伤口流血。❷［只单］〈诗〉牺牲,流血,性命,血: пролѝвам ～та̀ си за отѐчеството 为祖国流血牺牲 Спечѐлихме свобода̀та си с ～. 我们用鲜血赢得了自由。Ще ми запла̀тѝ с ～та̀ си за това̀. 对此他要以血来偿还我。❸［只单］〈转〉(常与形容词连用)血统,血亲,出身,后裔: ца̀рска ～ 皇家血统;皇亲 аристокра̀т по ～ 出身贵族 Тѐ са от една̀ ～. 他们是亲属。❹［只单］〈转〉(与性质形容词连用)血气,气质,热血,热情: човѐк с горѐща ～ 热情的人 студѐна ～ 冷静的气质;沉着冷静的性格 Бу̀йна ～ течѐ в жѝлите ми. 我热血沸腾。◇ **В ～та̀ ми е.** 我天生如此。**до послѐдна ка̀пка ～** 流尽最后一滴血 **Дошла̀ е ра̀ботата до ～.**〈民〉要动武了。**изпѝвам ня̀кому ～та̀**〈民〉喝某人的血(喻打死某人) **Кръвта̀ вода̀ не ста̀ва.**〈俗〉血浓于水。**Кръвта̀ застѝва в жѝлите ми.** 我吓得手脚冰凉。**Кръвта̀ ми кипѝ.** 我热血沸腾。**Плъ̀т от плъ̀тта̀ ми и ～ от ～та̀ ми.** 血肉相连,息息相关。**получа̀вам (придобѝвам) плъ̀т и ～** 实现 **ся̀ння ～**〈书〉贵族(或王族)出身 **сму̀ча (пѝя) ня̀кому ～та̀** 吸某人的血(喻剥削某人) **Сърцѐто ми се облѝва с ～ (Кръв ка̀пе от сърцѐто ми).** 我心都碎了;我的心在流血(喻极端痛苦)。

кръ̀в|ен *-на*［形］❶血的: ～но наля̀гане 血压 ～ен сѐрум 血清,血浆 ❷(同)血统的,血亲的: ～но ро̀дство 血族,血亲,血缘,血统 ～на сестра̀ 同胞姐妹 ❸〈转〉切身的,非常密切的,深切的: ～ни интерѐси 切身利益 ◇ **бѐли ～ни телца̀**〈生物〉白血球 **～ен вра̀г** 不共戴天的仇敌,死敌 **～на гру̀па**〈生物〉血型 **～на картѝна**〈医〉血象 **～на обѝда** 奇耻大辱 **～но дѐло** 毕生的事业,一生中最重要的工作 **～но отмъщѐние** 复杀亲之仇 **червѐни ～ни телца̀**〈生物〉红血球

кръвѐн *-а*［形］〈民〉胖的: ～ човѐк 胖人

кръвнѝ|к *-ци*［阳］〈民〉吸血鬼;凶手,杀人犯

кръ̀внина［阴］(土耳其统治时期雇用杀手的)佣金,贿金

кръвнина̀［阴］〈民〉流血,凶杀: Ра̀ботата щѐше да до̀йде до ～. 事情闹到要流血了。

кръвнѝшк|и *-а*［形］血腥的,极残忍的,凶残的: ～и по̀глед 凶残的目光 **～и**［副］

кръ̀вно［副］最厉害地,极强烈地,极端地: Ненавѝждат се ～. 他们相互极端仇视。

кръводарѝтел *-ят, -я*［阳］,**кръводарѝтелка**［阴］献血者

кръводаря̀ва|м［未］献血 **～не**［中］

кръвожа̀д|ен *-на*［形］❶凶猛的: ～ен звя̀р 猛兽 ❷〈转〉嗜血成性的,极残忍的,凶残的,凶恶的,残暴的,贪婪的: ～ен по̀глед 凶狠的目光 **～но**［副］**～ност** *-остта̀*［阴］

кръвоѝзлив［阳］〈医〉同 кръвоизлия̀ние: То̀й се объ̀рна към ранѐния, ко̀йто лежѐше зад нѐго, изнемощя̀л от ～а си. 他转向躺在自己身后的那个由于流血过多已奄奄一息的伤员。

кръвоизлия̀ни|е *-я*［中］〈医〉出血,流血,溢血: ～е в мо̀зъка 脑溢血

кръволо̀|к *-ци*［阳］〈骂〉吸血鬼;(常指当权的)刽子手,凶杀者

кръволо̀ч|ен *-на*［形］凶残的,残忍的,残暴的,凶恶的: Живя̀хме под гнета̀ на ～ен вра̀г. 我们处在残暴敌人的统治之下。

кръвоно̀с|ен *-на*［形］〈解〉血液循环的: ～ен съд 血管 ～на систѐма 血液循环系统

кръвообращѐние［无复,中］〈解〉血液循环

кръвопѝ|ец *-йци*［阳］❶杀人犯,刽子手 ❷〈转〉吸血鬼: кула̀ци ～йци 富农吸血鬼

кръвопрелѝван|е *-ия*［中］〈医〉输血

кръвопролѝт|ен *-на*［形］〈书〉流血很多的: ～на войнà 流血战争

кръвопролйти|е -я［中］〈书〉流血；屠杀

кръвопу́скан|е -ия［中］〈医〉放血

кръвосмешѐни|е -я［中］近亲之间的性关系；乱伦

кръвоспйращ -а［形］止血的：～а превръзка 止血绷带

кръвотечѐни|е -я［中］出血，流血：～е от носа̀ 鼻出血 Получих сйлно ～е. 我大出血了。Лѐкарят предпйса срѐдство за спиране на ～е. 医生开了止血药。◇ **мѐсечно ～е** 月经

кръвохра̀нен|е -ия［中］〈医〉咯血

кръвчѝца［阴］кръв 的指小 ◇ **Ще ти изпйя ～та.**〈民〉我要打得你七窍流血；我要把你打得头破血流。

кръвя̀сал -а ❶ кръвя̀сам 的过主形动 ❷［用作形］（指眼睛）充血的，布满血丝的，发红的：～и очѝ 布满血丝的眼睛

кръвя̀с|вам［未］，**кръвя̀сам**［完］（常指眼睛）充血，发红：Очите му бя̀ха ～али. 他眼睛发红。

кръг -ъ̀т，-а̀，-ове［阳］❶〈数〉圆；圆形，圆周：квадрату̀ра на ～а̀ 化圆为方（不可解的算题）очерта̀вам ～ 画圆 ❷圆形的地方；圆形物，环形物，圆圈，环：образу̀вам ～ 构成圆形 карто̀нен ～ 圆形硬纸板 Ася̀дали в ～. 他们坐成一个圆圈。Самолѐтът напра̀ви ня̀колко ～а и нѝе ка̀цнахме на летйщето. 飞机飞了几圈，我们便降落在机场上了。❸〈民〉（做面包时用的）圆板 ❹［只单］〈转〉圈子；范围：семѐен ～ 家庭圈子 празну̀вам в прия̀телски ～ 在朋友之间庆贺 общу̀вам във вйсшите ～ове 在上层人士中交际 кнйга за тѐсен ～ чита̀тели 读者范围窄的书 ～ът на мо̀ето влия̀ние 我的影响范围 в ～а̀ на възмо̀жното 在可能的范围内 Това̀ не влйза в ～а̀ на мо̀ите задължѐния. 这不属于我的责任范围。❺［只复］〈转〉界：политйчески ～ове 政界 литерату̀рни ～ове 文学界 ❻循环：поро̀чен ～ 恶性循环 ❼〈运〉循环赛：пѐти ～ на междунаро̀дния шахма̀тен турнйр 国际象棋比赛的第五轮 ◇ **вървя̀ се в омагьо̀сан ～**〈书〉陷入魔力圈（喻处于无出路的境地）**затва̀рям ～а̀** 使首尾相接，有始有终，完成 **поля̀рен ～**〈地理〉极圈

кръглест -а［形］圆形的：ѐзеро с ～а фо̀рма 圆形的湖泊

кръгло［副］❶圆形地 ❷（只用于基数词）左右，大约：Сега̀ фо̀ндът растѐ и ско̀ро ще достйгне ～ 10 милио̀на лѐва. 目前基金在增加，很快便会达到 1000 万列弗左右。

кръглолйк -а［形］圆脸的：～а дево̀йка 圆脸的姑娘

кръгов -а［形］循环进行的，循环的：～о движѐние 循环运动

кръговйд|ен -на［形］同 кръгообра̀зен：С осо̀бено изку̀ство изка̀рваше из уста̀та си ～ни кълбѐта дйм. 他以特殊的技巧从嘴里吐出一些烟圈来。

кръговра̀т［无复，阳］〈书〉循环，循环运动：в ～а на събйтията 在事件的循环运动中 вѐчен ～ 永恒的循环

кръгозо̀р［阳］❶视野：появя̀вам се на ～а 出现在视野里 ❷〈转〉眼界，见识：разширя̀вам ～а си 扩大自己的眼界 у̀мствен ～ 见识 йма̀м широ̀к（тѐсен）～ 见识广（狭窄）

кръго̀м［副］向后；〈军〉（口令）向后转；向后转走：Разда̀ва се кома̀нда：Кръго̀м! 传来口令：向后转！

кръгообра̀з|ен -на［形］圆形的

кръгообращѐние［无复，中］循环

кръгосвѐтск|и -а［形］〈书〉同 околосвѐтски（环绕地球的）：～о пътешѐствие 环球旅行

кръ̀г|ъл -а［形］❶圆的，圆形的：～ла ма̀са 圆桌 ～ло лицѐ 圆脸 ❷按整数计算的，整数的，大约的：～ла цйфра 整数 ～ла смѐтка 按整数计算 ❸〈转〉（指蠢人等）完全的，充分的，地道的：～ъл невѐжа 完全没有知识的人 ～ъл простàк 地道的笨蛋 ◇ **～ъл сира̀к** 失去双亲的孤儿

кръжа̀ -ѝш，-ѝх［未］〈罕〉（常指鸟）盘旋，回翔，回旋，打圈子 — **се**［中态］

кръжѐц［无复，阳］〈罕〉同 кръжо̀к

кръжйл|о -а̀［中］❶（画、像等的）圆框，框子，镜框 ❷圆规，两脚规

кръжо̀|к -цù［阳］（学习、课外活动等的）小组：литерату̀рен ～к 文学小组

кръжо̀ч|ен -на кръжо̀к 的形容词：～на ра̀бота 小组工作

кръжо̀чни|к -ци［阳］，**кръжо̀чничка**［阴］小组成员，组员

кръз［前］〈民，诗〉同 през（穿过，通过）

кръ̀к|вам［未］，**кръ̀кна** -неш，кръ̀кнах［完］〈口〉出声，吭声 **～ване**［中］

кръм|ен -на［形］饲料的：～но цвекло̀ 饲料用甜菜 ～ни култу̀ри 饲料作物

кърн кърна［形］〈方〉（指牲畜）断了角的；（指树）折了顶的：～ во̀л 断角的牛 кърно дърво̀ 折了顶的树

кръ̀нда|к -ци［阳］〈方〉❶树墩，树桩 ❷多杈的大树

кръ̀нкам［未］〈口〉（喋喋不休地）乞求，恳求

кръ̀пк|а［阴］补丁：Ста̀ра дрѐха с но̀ви ～и закъ̀рпена. 用新补丁补好的旧衣服。◇ **～а до ～а** 补丁连补丁

кръст[1] -ъ̀т，-а，-ове［阳］❶十字架：зла̀тен ～ 金十字架 надгро̀бен ～ 墓上的十字架 ❷（指十字形饰物）十字花 ❸十字勋章，十字章 ❹十字记号（不识字的人用以代替签押）❺（指基督教徒祈祷时画的）十字：пра̀вя ～ 画十字 ❻〈转〉多难，苦难，苦命：Тежѝ ми，бо̀же，～ът на живо̀та. 上帝呀，痛苦的生活在折磨我。◇ **на ～** 交叉地，成十字形地 **пречу̀пен ～** 卐，万字 **ту̀рям（поста̀вям，тѐгля）～ на нѐщо**〈口〉认为已经完结；认为毫无希望 **червѐн ～** 红十字会：Бъ̀лгарски червѐн ～ 保加利亚红十字会 **чѐстният ～**〈口〉凭良心说

кръст[2] -ъ̀т，-а，-ове［阳］腰，腰部：го̀л до ～а 上身光着 Болѝ ме ～ът. 我腰痛。Прехва̀нах го през ～а. 我搂住他的腰。

кръста̀т -а［形］〈民〉❶十字形的，相交叉的：мѐч с ～а дръ̀жка 带十字形柄的剑 ❷方格的：～а чѐрга 方格毯 ❸正方形的，方形的，方块的：～а нйва 方块田地 ❹（指人）短粗的，矮胖的 ❺（指树）枝叶繁茂的 **～о**［副］◇ **сѐднал ～о**〈民〉盘腿坐着

кръста̀чка［阴］〈方〉同 кръсто̀вище ②解

кръстен[1] -а［形］❶受过洗礼的，入了基督教的 ❷〈转，口〉好的，人道的，仁爱的，通情达理的：Намѐриха се ～и хо̀ра，та ми помо̀гнаха. 遇上了好人，他们帮助了我。

кръст|ен[2] -на кръст 的形容词：～ен зна̀к 十字标记

кръстене 见 кръстя 和 кръстя се

кръстѐ|ц -цù［阳］（田里堆放的常以 13、17 或 21 捆为一垛的）麦捆垛：пра̀вя сно̀пите на ～цù 把麦捆堆成垛

кръстйтел -ят，-я［阳］〈宗〉**Йоа̀н ～** 施洗者约翰（传说是为耶稣施洗礼者）

кръстни|к -ци［阳］，**кръстница**［阴］❶为某人施洗礼者（教父或教母）❷〈民〉主婚人 ◇ **Намѐрил си ～ка.**〈口〉找到了对付他的人。

кръстников -а кръстник 的形容词

кръстнйчин -а ❶〈方〉кръстница 的形容词 ❷［用作名］

～и［复］女主婚人的家(里人)

кръстòвден［无复,阳］〈民〉十字节(宗教节日,9月27日)

кръстовѝд|ен -*на*［形］十字形的：～ни шàрки 十字形花纹 ～**но**［副］

кръстòвищ|е -*а*［中］❶十字路口,交叉路口;立交桥：～е на различни нивà с нàдлези и пòдлези 多层立(体)交(叉)桥 Внимàвайте при пресѝчане на ～ето. 过交叉路口时要小心。❷(用木板钉的压在缸里蔬菜等上的)十字形木框 ❸〈军〉十字接头(指刀柄与刀鞘之间的部位)

кръстом［副］〈民〉成十字形地,交叉地：сядам ～ 盘腿坐

кръстонòс|ен -*на*［形］～**ен пòход** 1.十字军东征 2.〈转〉(反对某人或某事的)有组织的不调和斗争,讨伐

кръстонòс|ец[1] -*ци*［阳］十字军的参与者,十字军骑士

кръстонòс|ец[2] -*ци*［阳］〈动〉背上带十字纹的蜘蛛(*Epeira diadema*)

кръстообрàз|ен -*на*［形］同 кръстовѝден：мèч с ～на дръжка 带十字形柄的剑 ～**но**［副］

кръстопоклòн|ен -*на*［形］～**на недèля**〈宗〉大斋的第四个礼拜

кръстопъ̀т -*ища*［阳］十字路口,交叉路口,十字街头 ◇ **стоя (съм, намѝрам се) на** ～ 站在十字街头,〈转〉对前途犹豫不决

кръстопъ̀тищ|е -*а*［中］〈罕〉同 кръстопъ̀т

кръстòсан -*а* ❶ кръстòсам 的过被形动 ❷［用作形］十字形的,交叉的,纵横交错的：～и ръцè 叉着的手 ◇ ～ **òгън**〈军〉交叉火力 ～ **рàзпит**〈法〉交叉讯问 ～**а сеѝтба** 交叉条播

кръстòс|вам［未］,**кръстòсам**［完］❶交叉放置,横放,使交叉：～вам ръцè 把手交叉起来 Кръстòсай дъскѝте. 你把木板交叉放起来。❷〈转〉穿越,穿过,(横着)越过,贯穿,通过,横断：～вам през ỳлицата 横穿马路 Шосèта и железопъ̀тни лѝнии ～ват цяла Българ̀ия. 公路和铁路贯穿整个保加利亚。❸走遍;无事闲逛：Тòй е ～ал цèлия свя̀т. 他走遍了全世界。～вам пъ̀тищата 闲逛马路 ❹〈生物〉使杂交,使(异种)交配：～вам растèния 使植物杂交 — **се**［被动］◇ ～**вам пòглед с ня̀кого** 目光对视 ～**вам ръцè** 叉着手,闲着没事 ～**ване**［中］

кръстòс|вам се［未］,**кръстòсам се**［完］❶［互及］交叉,相交,成十字形 ❷［中态］(发生)冲突,矛盾,对立：Интерèсите им се ～ват. 他们的利益发生矛盾。～**ване**［中］

кръстосвàч[1]［阳］〈军〉巡洋舰：тèжък ～ 重型巡洋舰 броненòсен ～ 装甲巡洋舰

кръстосвàч[2]［阳］,**кръстосвàчка**［阴］〈农〉从事(植物或动物的)杂交工作的人

кръстòска［阴］❶杂交,异种交配：прàвя ～ 进行杂交 ❷杂交种：тèле ～ 杂交牛 ～ от бя̀ло и червèно грòзде 白葡萄和红葡萄的杂交品种

кръстослòвица［阴］纵横字谜：решàвам ～ 猜(解)纵横字谜

кръстоцвèт|ен -*на*［形］～**ни растèния**〈植〉(萝卜、甘蓝、紫罗兰等)十字花科植物(*Cruciferae*)

кръстя̀[1] 见 кръщàвам

кръст|я̀[2] -*иш*, *кръ̀стѝх*［未］为…画十字祝福 ～**ене**［中］

кръст|я̀ сѐ -*иш се*, *кръ̀стѝх се*［未,中态］❶画十字(以祝福或祈祷)：Тè се ～ят пред икòните. 他们在圣像前画十字。❷〈转〉(画十字表示)起誓 ◇ **Намèрил съм чèрква да се ～я.**〈口〉碰上不想找的人(不合适的条件);打错算盘;未能实现期望。～**ене**［中］

кръ̀т -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* 和 **кърт**［阳］〈民〉同 кърта̀ица：рòвя земя̀та катò ～ 像田鼠一样在地下刨洞

кръ̀ц［感］(碎裂时发出的)噼啪声

кръ̀ц-кръ̀ц［阳,不变］酥糖

кръ̀чма[1]［阴］〈民〉酒馆,酒店：сèлска ～ 乡村酒馆

кръ̀чма[2]［阴］(交易时赚钱一方的)请客 ◇ **У мèне е ～та.**〈口〉(酒到我这里正完)该我请客。**У мèне ѝма (остàна) ～.**〈口〉(为了某种原因)我请客。

кръчмàр -*я̀т*, -*я*［阳］酒店老板：◇ **прàвя си смèтката без ～я**〈口〉自作主张

кръчмàр|ин -*и*［阳］〈民〉同 кръчмàр

кръчмàрка［阴］❶女酒店老板 ❷酒店主人的妻子

кръчмàрница［阴］〈罕〉同 кръ̀чма

кръчмàрск|и -*а* кръчмàр 和 кръ̀чма 的形容词：～и смèтки 酒店的账

кръчмàрство［无复,中］开酒店的职业,酒店老板的营生

кръчмарỳва|м［未］开酒店 ～**не**［中］

кръ̀ш|вам［未］,**кръ̀шна** -*неш*, *кръ̀шнàх*［完］〈口〉突然转弯 ～**ване**［中］

кръ̀ш|ен -*на*［形］❶(指身段)苗条的：～на снагà (стàн) 苗条的身材 ❷(指霍罗舞等)轻快的,迂回旋转的 ❸(指歌声、笑声等)嘹亮的,悠扬的,爽朗的：извѝвам ～на пèсен 唱起悠扬的歌 ～**но**［副］

кръ̀шка|м［未］〈口〉不干活,逃避(工作),(机灵地)躲开,溜掉：～м от рàбота 逃避工作 ～**не**［中］

кръшкàч［阳］,**кръшкàчка**［阴］〈口〉爱逃避工作的人,好溜掉的人

кръ|щàвам［未］,**кръстя̀** -*стиш*, *кръ̀стѝх*［完］❶给…举行洗礼,举行洗礼仪式：～щàвам детèто 给孩子举行洗礼 ❷做…的教父(或教母) ❸〈扩〉给…起名,命名：Ỳлицата, в коя̀то живèе Цветàна, тòй я ～сти на нèйно ѝме. 他给茨维塔娜住的那条街起了她的名字。— **се**［被动］◇ ～**щàвам вѝното** 往酒里兑水,掺假 ～**щàване**［中］

кръщàвка［阴］〈民〉洗礼宴,洗礼(仪式)

кръщèл|ен -*на*［形］～**но ѝме** 教名,受洗礼时的命名 ～**но свидèтелство** 出生证

кръщèлни|к -*ци*［阳］,**кръщèлница**［阴］教子,教女

кръщèлниче -*та*［中］кръщèлник 的指小

кръщенè -*та*［中］〈民〉同 кръщàвка：Не съм му бѝл на ～то да му зная годѝните.〈俗〉我没吃过他的洗礼宴,不知他的年龄。

кръщèни|е -*я*［中］洗礼,洗礼仪式 ◇ **бòйно ～е** 战斗的洗礼

кръщèнка［阴］〈方〉同 кръщенè

кря̀ка|м［未］❶(青蛙等)呱呱叫 ❷〈责备〉吵叫,大声喊叫：Стѝга си ～л! 别嚷嚷了! ～**не**［中］

кр|я̀квам［未］,**крèкна** -*èкнеш*, -*èкнàх*［完］❶ кря̀кам 的一次或连续几次的动作 ❷突然呱呱叫起来 ～**я̀кване**［中］

кр|я̀свам［未］,**крèсна** -*èснеш*, *крèснàх*［完］кря̀скам 的一次或连续几次的动作

кря̀скам［未］高声喊叫

кря̀съ|к -*ци*［阳］高叫,尖叫,大声喊

ксèндз［阴］〈书〉(波兰的)天主教教士

ксенофѝлия [阴]〈书〉崇拜外国
ксенофо̀бия [阴]〈书〉排外性,排他性;异己恐怖症
ксеноко̀пие [中] 复印件
ксѐрокс [阳] 复印机
ксѐроксѝрам [未,完] 复印
ксилофо̀н [阳]〈乐〉木琴
КСКМ [缩] Комунистѝчески съю̀з на китáйската младѐж 中国共产主义青年团
к-т [缩] комитѐт 委员会
ктѝтор [阳]〈史〉(为建造教堂、医院等的)捐款者
ктѝторск|и -*а* ктѝтор 的形容词
КТЛА [缩] Конферѐнция на трỳдещите се от Латѝнска Амѐрика 拉丁美洲劳工联盟
КТП [ка-те-пе] [缩] Корѐйска трỳдова пàртия 朝鲜劳动党
Куàла Лỳмпур 吉隆坡(马来西亚首都)
куб -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶立方体 ❷〈数〉立方: повдѝгам на ~ 求立方数
куб. [缩] кубѝчески 立方的: ~ мѐтър 立方米
Кỳба 古巴(北美洲)
Кубàн 库班河(格鲁吉亚、俄罗斯)
кубатỳра [阴] 容积,体积: Кубатỳрата на стàята е мàлка. 房间的容积很小。
кубѐ -*та* [中] (教堂等的)圆顶,拱顶
кубѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈书〉立体派
кубѝ|к -*ци* [阳])立方米(木材、土等的计量单位): двà ~ка дървà 两立方木柴
кубѝн|ец -*ци* [阳], **кубѝнка** [阴] 古巴人
кубѝнск|и -*а* Кỳба 和 кубѝнец 的形容词
кубѝч|ен -*на* куб 的形容词: ~ни кристàли 立方晶体 ~ен кòрен 立方根 ~на фòрма 立方形 ~ен мѐтър 立方米
кубѝческ|и -*а* [形] 同 кубѝчен: ~и мѐтър вѝздух 一立方米空气
кубỳр [阳] ❶手枪皮套 ❷马鞍旁的皮囊
кỳбче -*та* [中] ❶ куб 的指小 ❷ [常复] 积木
Кувѐйт ❶科威特(亚洲) ❷科威特(科威特首都)
кувѐйт|ец -*ци* [阳], **кувѐйтка** [阴] 科威特人
кувѐйтск|и -*а* Кувѐйт 和 кувѐйтец 的形容词
кувѐрт [阳] ❶(宴会用的)一份餐具: банкѐт от 30 ~а 使用三十份餐具的宴会,三十人的宴会 ❷(用餐等的)最低费用,起码费用
кувѐрта [阴] 甲板
кувертю̀р|а [阴] 床罩;台布: Креватите бя̀ха постлàни с бѐли ~и. 床上全铺着白色床罩。
куврѝга 和 **куврѝца** [阴]〈方〉同 геврѐк (面包圈)
кугуàр [阳]〈动〉同 пỳма (美洲狮)
кỳдене 见 кỳдя
кудкудя̀к [感] (母鸡生蛋后的叫声)咕嗒
кудкудя̀ка|м [未] (母鸡生蛋后)咕嗒叫 **~не** [中]
кудкудя̀ч|а -*иш*, -*их* [未] 同 кудкудя̀кам **~ене** [中]
кỳд|я -*иш*, *кỳдѝх* [未]〈方〉❶责备(与 хвàля (夸奖)相对) ❷撵走,赶走 **~ене** [中]
кỳзница [阴]〈方〉同 ковàчница
кузỳм [阳]〈旧〉(对小孩或较年轻者的爱称)宝贝: Слỳшай, ~, бàтьо си. 好孩子,听你哥哥的话。
Куѝнсленд 昆士兰(澳大利亚州名)
Кỳйбишев 古比雪夫(Самàра 的曾用名,俄罗斯城市)
кỳка [阴] ❶(铁的或木制的)钩子;(门、窗等的)挂钩;衣钩 ❷毛线针,钩针 ❸〈转〉爱吵架的人;爱挑眼的人 ◇ **ставам на ~** 成瘦猴了
кỳка|м [未] (布谷鸟)咕咕叫: Кỳкувица ~ на зелѐна бỳка. 布谷鸟在绿色的山毛榉树上咕咕叫着。**~не** [中]
кỳк|вам [未], **кỳкна** -*неш*, *кỳкнàх* [完] ❶ кỳкам 的一次或连续几次的动作 ❷咕咕叫起来: Катò ~на, че не спрѝ. 它一咕咕叫起来便没个完。**~ване** [中]
кỳкер -*и* [常复,阳]〈民〉(在谢肉节)化装巡游的人
кỳкерск|и -*а* кỳкер 的形容词: ~и игрѝ 谢肉节的游戏 ~а дрѐха 谢肉节穿的化装衣服
кỳкест -*а* [形]〈罕〉钩形的: ~а иглà 钩针
кỳкичка [阴] кỳка 的指小
кỳкл|а [阴] ❶玩具娃娃,洋娃娃: игрàя с (на) ~и 玩洋娃娃 ❷(木偶戏里的)木偶 ❸〈转〉玩偶,玩物;傀儡: Крàлят бѝл сàмо ~а в ръцѐте на придвòрните. 国王只是宫廷官宦手中的玩偶。❹穿戴漂亮的女人(或姑娘)
кỳклен -*а* кỳкла 的形容词: ~о правѝтелство 傀儡政府 ◇ **~ теàтър** 木偶剧场;傀儡戏;木偶剧团
кỳкленск|и -*а* [形] 像洋娃娃的: ~а хỳбост 像洋娃娃一般漂亮
кукловòд [阳], **кукловòдка** [阴] 操纵木偶的艺人
ку-клỳкс-клàн [阳]〈书〉(美国的)三 K 党
кỳкна 见 кỳквам
кỳко [无复,中]〈民,口〉同 кỳкувица ◇ **Каквòто ~, таквòз и пѝпе.** 两个人都一样;半斤八两。**Намѐрили се ~ и пѝпе.** 遇上有同样毛病的人;笨蛋遇上傻瓜。
кỳков -*а* [形] **на ~ дѐн, на ~о лѐто** 同 нѝкога (永远不)
Кỳковден [无复,阳]〈民〉**на ~** 永远不: И тѝ вя̀рваш, че òнзи пия̀ница ще се вѝрне. Ще се вѝрне тòй на ~! 你相信那个酒鬼会回来是吧,他永远也不会回来的!
Кỳкови òстрови 库克群岛(太平洋)
кỳку 和 **кỳ-ку** [感] (布谷鸟的叫声)咕咕 ◇ **Дойдѐ, рѐче „~" и си отѝде.** 他来了,打了个招呼又走了;他点了卯就回去了。**Стѝга да рѐче „~".** 只要愿意;只要稍努一把力。
кукỳва|м [未]〈口〉过孤独生活,孤苦伶仃地生活: Сегà ~ сàм! Ня̀ма кòй да му донесѐ чàша водà. 现在他孤苦伶仃!没有人给他端一杯水来。**~не** [中]
кỳкувѝца [阴] ❶杜鹃,布谷鸟(*Cuculus canorus*) ❷〈转〉孤独的人 ◇ **Изпѝла му ~ умà.** 他变傻了。
кукувѝч|ен -*на* [形] 同 кукувѝчи
кукувѝч|и -*а*, -*е* кỳкувѝца 的形容词: ~е яйцѐ 布谷鸟蛋 ◇ **~а прѐжда** 菟丝子(*Cuscuta*) **~е грòзде** 风信子(*Muscari*)
кукувѝчин -*а* 同 кукувѝчи: ~а опàшка 布谷鸟的尾巴
кукумя̀вка [阴] ❶猫头鹰,鸱鸺(*Athene noctua*) ❷〈蔑〉丑女人
Кукунòр 同 Цинхàй ②解(青海湖)(中国)
кукурѝга|м [未] (公鸡)喔喔啼 **~не** [中]
кукурѝг|вам [未], **кукурѝгна** -*неш*, -*нах* [完] ❶ кукурѝгам 的一次或连续几次的动作 ❷(公鸡)开始叫: Катò ~наха онѝя ми петлѝ, та не спря̀ха вѐче. 那些公鸡一叫起来就没

完没了。

кукурѝгу [感] 喔喔(公鸡啼声)

кукурỳз [阳] 同 цàревица (玉蜀黍)

кукурỳз|ен *-на* кукурỳз 的形容词: ~но брашнò 玉米面

кукурỳзище *-а* [中] 玉米地

кукурỳзляк *-ци* [阳] 同 кукурузяк

кукурỳзни|к *-ци* [阳] 玉米面饼子

кукурузокомбàйн [阳] 玉米联合收割机

кукурузоронàчка [阴] 玉米脱粒机

кукурузя̀|к *-ци* [阳,集]〈方〉(玉米秸)饲料

кукуря̀|к *-ци* [阳] 菟葵(*Helleborus odorus*)

кỳл|а [阴] ❶(城堡等的)塔楼 ❷塔,台: часòвникова ~а 钟楼 водоснабдѝтелна ~а 水塔 силàжна ~а 青贮饲料塔 ~а за скàчане в басèйн 跳台 телевизиòнна ~а 电视塔 ◇ **градя̀ (вдѝгам) въздỳшни ~и** 建造空中楼阁(喻幻想)

кулà|к *-ци* [阳] 富农

куландрѝсвам [未], **куландрѝсам** [完]〈方〉使用

кулàнт|ен *-на* [形]〈书〉通情达理的,好商量的,好说通的 **~ност** *-носттà* [阴]

кулàчество [无复,中] 富农(阶层)

кулàчка [阴] 富农的妻子;女富农

кулàшк|и *-а* кулàк 的形容词: ~о съслòвие 富农阶层 ~а психолòгия 富农心理

кулàщина [阴]〈不赞〉富农表现,富农行为

кỳлен [阳]〈方〉玉米棒子

кỳлест *-а* [形]〈方〉(指马)淡栗色的,橙红色的: ~а кобѝла 橙红色的母马

кỳли [阳] ❶苦力(西方人指亚洲各地做苦工的人) ❷人力车夫

кулинàр|ен *-на* [形] **~но изкỳство** 烹调艺术,烹饪法 **~ен магазѝн** (出售半成品或成品的)食品商店

кулинàрия [阴] 烹饪法,烹调术

кулинàрство [中] 烹饪(艺术)

кулѝс|а [常复 *-и*,阴] 侧面布景,侧幕 ◇ **зад ~ите** 1.在幕后,在台后 2.〈转〉暗地里,幕后地,悄悄地: дѐйствам зад ~ите 在幕后活动

кулминациòн|ен *-на* [形] 顶点的,极点的,最高点的: ~на тòчка 顶点,顶峰

кулминàция [阴]〈书〉顶点,极点,极顶,最高点

кулоàр [常复 *-и*,阳]〈书〉(议会大厅等的)侧厅,回廊

кулокрàн [阳] 塔式吊车

кулòн [阳]〈电〉库仑(电量单位)

култ *-ът,-а,-ове* [阳] ❶宗教仪式,祭祀,祭礼,礼拜: ~ на òгъня 对火的祭祀 ❷〈转,书〉崇拜;迷信: ~ към герòите 对英雄们的崇拜 ~ към лѝчносттà 个人迷信 ◇ **въздѝгам (издѝгам) в ~** 对…顶礼膜拜

култиватор [阳] 中耕机: трàкторен ~ 中耕拖拉机

култивѝра|м [未,完] ❶耕作;培植,栽培: Сèляните ~ха нòви землѝ и разширѝха пòсевите. 农民耕了新的土地,扩大了种植面识。❷〈转〉培养(好品质),培育: Учѝлището тря̀бва да ~ дòбри кàчества у учениците. 学校应当在学生身上培养好的品质。❸(用中耕机)中耕 — **се** [被动] **~не** [中]

кỳлтов *-а* култ 的形容词: ~и òбреди 祭祀仪式 ~и прàзници 宗教节日

кỳлтовск|и *-а* [形] 崇拜的,迷信的

култỳр|а [阴] ❶文化,文明: национàлна ~а 民族文化 антѝчна и модѐрна ~а 古代与现代的文化 духòвна ~а 精神文明 материàлна (веществèна) ~а 物质文明 ❷文化程度,(文化)修养,教养: човèк с голя̀ма ~а 具有很高文化修养的人 музикàлна ~а 音乐修养 хòра без ~а и държàние 没有教养的人们 ❸培植,培育: ~а на лозàта 培育葡萄 ❹[常复] 农作物,作物: маслодàйни ~и 油料作物 технѝчески ~и 经济作物 тютю̀нева ~а 烟草作物 ◇ **окòпни ~и** 培土作物(指玉米、马铃薯等) **физѝческа ~а** 体育

култỳр|ен *-на* [形] ❶文化的,文化上的: ~ни цѐнности 文化珍品 ~ни нỳжди 文化上的需要 ~ен живòт 文化生活 ~ен напрѐдък 文化进步 ~ен цѐнтър 文化中心 ~на организàция 文化组织 ~ен инститỳт 文化机构 ~ен фѝлм 文教片 ❷有文化的,文化程度高的,文化水平高的;有修养的;文明的,先进的: ~ човèк 文明的人,有修养的人 ~но общество̀ 文明社会 ~но обслỳжване 文明服务 ❸(指植物)栽培的,培育出来的(非野生的): ~ни растèния 栽培(出来的)植物 **~но** [副] **~ност** *-носттà* [阴]

културѝз|ъм *-мът,-ма* [阳] 健美运动

културѝст [阳], **културѝстка** [阴] 健美运动员,从事健美运动者

култỳрно-политѝческ|и *-а* [形] 文化政治上的: ~о издѝгане на трỳдещите се 劳动人民文化政治上的提高

култỳрно-просвèт|ен *-на* [形] 文化教育的,文教的: ~на дѐйност 文教活动

култỳрнопросвèтни|к *-ци* [阳], **култỳрнопросвèтничка** [阴] 文教工作者,文教人员

културтрèгер [阳]〈书〉文化传播者

кум *-ът,-а,-ове* [阳](婚礼中的)主婚人,教父 ◇ **Прàво, ~е, та в очѝ.**〈口〉不要拐弯抹角;要直截了当。**Ще вѝдим кòй ~, кòй сват.**〈口〉看看到底谁是谁非。

кумà [阴] 女主婚人;教母

Кỳма Лѝса [阴]〈儿〉(童话中的)狐狸;狐大婶

кỳма 和 **кỳмай**〈方〉[副] ❶去吧,走吧 ❷来吧,来 ❸马上,立刻

кумàн|ин *-и* [阳], **кумàнка** [阴]〈史〉库曼人(12 至 14 世纪生活在巴尔干半岛上的突厥游牧民族)

кумàнск|и *-а* кумàнин 的形容词

кỳмбола [阴]〈方〉同 джàнка (野李)

кум|èц *-цѝ* [阳], **кумѝца** [阴] ❶(对主婚人而言的)结婚者 ❷同 кръщèлник

кумѝр [阳]〈书〉❶偶像,神像 ❷〈转〉崇拜物,被崇拜的东西

кумѝс [阳] 发过酵的马奶,乳酒

кумѝчене [无复,中]〈民〉放花环(一种民间风俗:春天姑娘们聚集在河边往河里放花环,谁的花环先到规定的地点,谁便在这一年里第一个结婚)

кỳмов *-а* кум 的形容词 ◇ **~а слàма**〈民〉银河 **от (за) ~а срàма** 为了面子,为了体面

кỳмство [无复,中] ❶同 кумỳване ❷干亲,主婚人的身份 ❸主婚人与结婚者的关系,干亲关系: Ѝмат нèщо ~ или сватовство̀. 他们之间有干亲或姻亲关系。

кумỳва|м [未](婚礼中)做主婚人;主婚 **~не** [中]

кумулатѝв|ен *-на* [形]〈书〉积累的，累积的

кумулàция [阴] 累积，积聚，聚积作用

Кỳмчо Вълчо *-вци* [阳]〈儿〉(童话中的)狼，狼大伯

кỳм|я се *-иш се, кỳмѝх се* [未，中态] ❶(小媳妇)不声不响地站着 ❷〈口〉(像主婚人似的)神气十足地站着

кỳна [阴]〈民〉同 икòна (圣像)

кỳндỳр [阳] 和 **кỳндỳра** [阴][常复]〈旧〉粗糙的皮鞋

кỳндураджѝ|я *-ята, -и* [阳]〈旧〉同 обущàр (鞋匠)

кỳнка [阴]〈儿〉同 ръкà (手)：Дàй ～ да те вòдя. 把手给我，让我领着你。

Кунлỳн 昆仑山(中国)

Кунмѝн 昆明(中国城市)

куностàс [阳]〈民〉同 иконостàс (圣像壁，圣幛)

куп *-ът, -а, -ове* 和 *-ища* [阳] ❶(一)堆：～ища пя̀сък 许多堆沙子 ～ кàмъни 一堆石头 ❷一大群(人或动物)：～ децà 一大群孩子 ❸许多，很多，一大堆：Задàдоха се ～ въпрòси. 提了一大堆问题。◇ **в (на) ～** 在一起：Събрàха се на ～ и се съвèтваха. 他们聚在一起商量。**през ～ за грòш**〈俗〉漫不经心地，心不在焉地，马马虎虎地

кỳпа [阴] ❶钵子，大碗 ❷〈旧〉甜食盘子 ❸奖杯：прèходна ～ 流动奖杯 срèбърна ～ 银杯 ❹(扑克牌中的)红心牌，红桃牌

купà [阴] 同 копà

купàж [阳] 搀和，混合(一种制酒法，将不同品种的葡萄酒混合起来，以制出味道更好的酒)

купè *-та* [中] ❶(客车里的)单间，包房，车厢房间：първокла̀сно ～ 头等包房 ～ за пушàчи 吸烟者的单间 ❷小汽车，小卧车 ❸〈旧〉(一种豪华的)带篷马车

кỳпел [阳，阴] (给小孩洗礼用的铁制)圣水盘，洗礼盘 ◇ **òвча ～**〈古〉(《圣经》传说中的)却病盆

куп|èн *-нѝ* [阳] 同 копèн：Мѝшка в ～èн глàдна не остàва.〈俗〉禾垛里的老鼠饿不着。

кỳп|ен *-на* [形]〈罕〉整个的；全的；完全的

куп|èц *-цѝ* [阳]〈方〉❶同 търгòвец (商人) ❷同 купувàч

купèшк|и *-а* [形]〈口〉❶(从市上)买来的(不是家里做的)：～и хля̀б 买的面包 ～о платнò 买的布 ❷〈转〉(指来自外国或外地)外来的：～и дỳми 外来词

купѝло [无复，中]〈方〉买来的商品(不是家里做的) ◇ **на ～** 买来的：Всѝчко му е на ～. 他的一切全是买的。Нѝщо не мѝ е на ～. 我这儿的一切都不是买的。

кỳпица 见 куп 和 кỳпище

кỳпищ|е *-а* [中] ❶一大堆，许多：～а развалинѝ 大片废墟 ❷脏土堆，粪坑，垃圾堆：Разхòжда се катò петèл на ～е.〈俗〉自负，妄自尊大。

куплèт [阳] ❶(诗歌的)一节，一段 ❷[常复](游艺演出的)讽刺歌曲，滑稽歌曲

куплетѝст [阳]，**куплетѝстка** [阴] 讽刺(或滑稽)歌曲的作者；讽刺(或滑稽)歌曲的演唱者

кỳпно [副]〈方〉一块儿，一起，一同：събрàни ～ 堆在一起，聚成一堆

кỳпол [阳] 圆(屋)顶 ◇ **небèсен ～** 苍穹，天空 **～ на тàнк**〈军〉坦克上盖

кỳпола [阴] 同 кỳпол

кỳпол|ен *-на* кỳпола 的形容词：～на цъ̀рква 圆顶教堂

куполовѝд|ен *-на* [形] 圆顶形的，圆顶状的

кỳпом [副]〈民〉一起，一同，一块儿

купòн [阳] ❶(可从有价证券等上撕下的)息票，副券 ❷〈口，旧〉食品配给证，粮票 ❸(预先购买的)餐票 ◇ **с ～и** 定量供应地，凭票地

купòн|ен *-на* купòн 的形容词：～ен отря̀зък 息票，副券 ～на систèма (食品)配给制度

купрѝд [阳]〈冶〉铜合金

купрѝт [阳]〈矿〉赤铜矿

куп|ỳвам [未]，**кỳпя** *-иш, кỳпѝх* [完] ❶买，购买：～ỳвам нèщо скъ̀по 高价买某物 ～ỳвам нèщо напрàво от производѝтеля 直接从生产者手中购买 ～ỳвам на безцèница 廉价购买 ❷〈口〉学，领会，接受：Детèто сàмо слỳша и ～ỳва. 孩子只是听和学。— **се** [被动] **～ỳване** [中]

купувàч [阳]，**купувàчка** [阴] 买主，购买者

кỳпчина [阴](一)小堆，(一)小群：～ вèстници 一小堆报纸 На пъ̀тя бя̀ха се събрàли вèче ～ любопѝтни мъжè, женѝ и децà. 路上已集结了一群好奇的男人、女人和小孩。

купю̀ра [阴] ❶(文艺、学术、音乐作品的)删节 ❷(公债等的一张)债券，证券 ❸同 купòн ①解

кỳпя 见 купỳвам

курабѝя [阴](一种圆形的)甜酥饼

курàж [无复，阳] 同 смèлост (勇气)：ѝмам ～ 有勇气 дàвам ～ 给予勇气，鼓励，激励 гỳбя ～ 失掉勇气

куражлѝйски [副]〈口〉有勇气地，勇敢地，英勇地

куражлѝя [不变，形]〈口〉有勇气的，勇敢的，英勇的：～ човèк 勇敢的人

курàре [中] 箭毒(一种强烈的植物毒素)

курàтор [阳] ❶保护人，监督人 ❷监护人

курбàн [阳]〈民〉❶〈旧〉(在家庭或农村节日以屠宰羊等举行的)祭祀宴席 ❷祭品；还愿物 ❸〈转〉(无辜的)牺牲(者)

кỳрва [阴]〈口〉妓女，荡妇

курвàр [阳] 同 курвàрин

курвàр|ин *-и* [阳]〈口〉好色之徒，乱搞男女关系的人

курвàрство [中]〈口〉贪淫好色

курдѝс|вам [未]，**курдѝсам** [完]〈口〉❶使转动，发动，上弦：Курдѝсах часòвника, че бèше спря̀л. 我上了表弦，因为表停了。❷〈民〉放，放置，安放：～вам стàн 摆好织机 Защò си ～ал тàзи мàса до вратàта? 你为什么把这张桌子放在门旁？— **се** [被动] **～ване** [中]

курдѝс|вам се [未]，**курдѝсам се** [完][中态](常带贬意)(不客气地)坐下来，(大模大样地)坐下来，舒舒服服地安顿下来 **～ване** [中]

кỳрешка [阴] 鸟粪

куриèр [阳]，**куриèрка** [阴] 信差，信使：дипломатѝчески ～ 外交信使

куриèрск|и *-а* куриèр 的形容词

курѝлск|и *-а* [形] **Курѝлски òстрови** 千岛群岛(俄罗斯)

куриòз [阳]〈书〉怪事，可笑的事，大笑话 ◇ **за ～** 为了好玩，因为好奇

куриòз|ен *-на* [形] 稀奇的；有趣的，好玩的；可笑的：～ен слỳчай 有趣的事 **～ност** *-осттà* [阴]

кỳрка|м [未](肚子饿时)咕噜叫，咕噜响：Червàта ми взè̀ха да ～т от глàд. 我的肚子饿得开始咕噜叫了。**～не** [中]

кýрна [阴]（浴室里水龙头前面洗澡用的）石槽，水池

курнàз [不变，形]〈口〉傲气的，神气的

курназлък [阳]〈口〉傲气，神气

кýрни|к *-ци* [阳] 鸡窝

курòрт [阳] 疗养区，疗养地：мòрски ～ 海滨疗养区 планѝнски ～ 山地疗养区 Бя̀х на ～. 我去疗养过。

курортаджѝ|я *-ята, -и* [阳]，**курортаджѝйка** [阴]〈口，旧〉同 курортѝст

курòртн|ен *-на* курòрт 的形容词：～ен грàд 疗养城 ～ен сезòн 疗养季节 ～но мя̀сто 疗养地

курортѝст [阳]，**курортѝстка** [阴] 疗养者

курс[1] *-ът, -а, -ове* [阳] ❶ [只单]（船舶、飞机的）航向，航行方向：Взѐхме ～ на североизток. 我们向东北航行。❷ [只单]〈转〉方针：～ на вѫншна политѝка 外交方针 ❸（交通工具从起点至终点的）班次，航班：Днѐс кòрабът е напрàвил двà ～а. 今天轮船开了两个航班。

курс[2] *-ът, -а, -ове* [阳] ❶课程，课；教程，课本：опреснѝтелен ～ по матемàтика 数学复习课程 задòчен ～ 函授课程 ～ по грàжданско прàво 民法教程 ～ по фѝзика 物理课本 ❷讲习班，学习班，训练班；〈集〉（学习班的全体）学员：вечѐрен ～ 业余训练班 Цѐлият ～ се ýчи добрѐ. 训练班的所有学员都学得很好。❸ [只单]（中学的）年限；（高等学校的）年级：Кýрсът на срѐдните учѝлища е шѐст годѝшен. 中学是六年制。Завъ̀рших пъ̀рвия ～. 我读完了第一学年。❹〈转〉（货币、外汇等在交易所的）行市，行情，汇率：～ на облигàции 债券的行情 ◇ **в ～ съм** 消息灵通

курсàнт [阳]（军事学校的）学员

курсѝв [阳] ❶〈印〉斜体字：Прѝмерите в тълкòвния рѐчник са дàдени с ～. 详解词典中的例证是用斜体字印的。❷着重点：Курсѝвът е мòй. (К. М.) 着重点是我加的。

курсѝв|ен *-на* курсѝв 的形容词：～ни бýкви 斜体字母

курсѝст [阳]，**курсѝстка** [阴]（训练班、讲习班等的）学员

Курск 库尔斯克（俄罗斯城市）

кýрсов *-а* курс[2] 的形容词：～ отговòрник 年级负责人 ～а рàзлика 行市差额

куртàж [阳] 佣金

куртизàнка [阴]〈史〉（上流社会的）交际花

кýртка [阴] 制服上衣：ученѝческа ～ 中学生的制服上衣 войнѝшка ～ 士兵报（军服）上衣

куртоàз|ен *-на* [形] 周到的，客气的

куртоàзия [阴] 周到，厚意，盛意，谦恭，彬彬有礼

куртулѝсвам [未]，**куртулѝсам** [完]〈口〉同 отървàвам（使摆脱，使逃脱）

куршýм [阳] ❶（铅的）弹丸，弹头，子弹：лѐя ～ 铸弹丸 Куршýмът ме улýчва. 子弹打中了我。Куршýмите фучàт покрàй глàвите ни. 子弹从我们头上呼啸而过。❷〈民〉同 олòво（铅）◇ **Куршýм на дя̀вола в ушѝте!**〈口〉可别叫坏人听见！**на ～ разстоя̀ние**〈口〉一箭地 **отървàвам ～а** 死里逃生 **С еднѝн ～ двà зàека.**〈口〉一弹双兔；一箭双雕。**тѐгля ～ на ня̀кого**〈口〉枪毙某人，杀死某人

куршýмен *-а* [形]〈民〉❶同 олòвен（铅制的，铅的）：～ пòкрив 铅盖，铅的屋顶 ❷铅色的，暗灰色的：Куршýменото небѐ се изяснѝ. 铅灰色的天空晴朗了。

кус *-а* [形]〈方〉没有尾巴的，短尾巴的：～о пѝле 短尾巴的鸡

кýса|м [未]〈方〉（发出响声地）喝，（用勺子）喝汤：Децàта ～ха от ря̀дката чорбѝца. 孩子们大声地喝稀汤。～**не** [中]

кýс|вам [未]，**кýсна** *-неш, кýснàх* [完]〈方〉尝，品尝（食物）：～вам нѐщо 品尝东西 Жàлко, че ня̀ма да ～нем от чудѐсната баклавà. 可惜的是我们尝不到这美味可口的核桃仁蜜饼。～**ване** [中]

кускýс [阳]〈方〉（可以煮或用油煎的、用鸡蛋和面粉等制的）小面丸

кýсна 见 кýсвам

кýстос [阳]〈书〉（图书馆、博物馆等负责监守的）管理员

кýстр|я *-иш, кýстрàх* [未] 诱惑，引诱；诱使，怂恿：Защò ми ～ите момчѐто? 你们为什么诱骗我的孩子？

кусýр [阳] ❶〈口〉缺点，缺陷，毛病；不足：ѝмам（ня̀мам）～ 有（没有）缺点 намѝрам му ～и 找到他的毛病 Човѐк без ～ не бѝва.〈俗〉人无完人；没有没毛病的人。❷剩余，多余，残留 ◇ **връ̀звам ～ на ня̀кого**〈口〉挑某人的毛病 **Сàмо туѝ ми бѐше ～ът.**〈口〉只差这一点了（喻已有许多不痛快的事，现在又加上一件）。

кусурлѝя [不变，形]〈口〉有缺点的，有毛病的

кýт|ел *-ли* [阳]〈方〉❶（捣盐、蒜等用的木或石的）研钵，臼 ❷（打水的）木桶 ❸（舀米、面等用的）木勺 ❹库特尔（量粮食的木制容器，约 5 千克）

кутѝйк|а [阴] ❶ кутѝя 的指小：кибрѝтена ～а 火柴盒 ❷〈植〉（棉、麻等的）蒴，荚；棉桃，棉铃 ◇ **на ～и**〈口〉（指布、纸等）带方格的：Рòклята ѝ е от плàт на ～и. 她的连衣裙是方格布做的。

кутѝкула [阴]〈植〉角质层

кутѝя [阴] 小盒，盒，筒：цигàрена ～ 烟盒 пòщенска ～ 信箱 консѐрвена ～ 罐头盒 кибрѝтена ～ 火柴盒 ◇ **катò от ～ извàден**〈口，谑〉穿戴整洁考究

куткудя̀ка|м [未] 同 кудкудя̀кам ～**не** [中]

куткудя̀ч|а *-иш, -их* [未] 同 кудкудя̀кам ～**ене** [中]

кýтле *-та* [中]〈方〉同 кýтре

кýтлица [阴]〈方〉木水桶

кýтре *-та* [中]〈民〉小指：Поря̀за си ～то. 他割破了小指头。

кутрѐ *-та* [中]〈口〉同 кýченце

кутсýз [不变，形]〈口〉❶带来失败的，砸锅的：～ срѐща 失败的会见 ❷不会成功的，不走运的：～ човѐк 不走运的人

кутсýз|ин *-и* [阳]〈口〉不走运的人，倒霉的人

кýтурица [副]〈民〉❶一股脑儿地，整个儿地：Кýпих сенòто на ～. 我把干草整堆买来了。❷〈转〉不经心地，马虎地：рабòтя катò на ～ 漫不经心地工作

куфàлница [阴]〈讽〉空脑袋，傻瓜

кýфар [阳] 手提箱，皮箱 ◇ **Стя̀гай си ～а.** 你走吧！滚蛋吧！

кýфарче *-та* [中] кýфар 的指小

кух *-а* [形] ❶空心的，中空的；糠心的：～а ря̀па 糠萝卜 ～о дъ̀рво 空心树 ❷〈转〉没有内容的，无意思的，空虚的，空洞的，无聊的：～и фрàзи 空洞的辞藻 ◇ **～а главà**〈口，不赞〉傻瓜 ～**о** [副]

кухинà [阴] ❶空处，空隙，孔穴：～ на дъ̀рво 树洞 ❷（人或动物体内的）腔，室：гръ̀дна ～ 胸腔 нòсна ～ 鼻腔 òчна ～ 眼

窝

кухненск|и -а кухня 的形容词：～и нож 切菜刀 ～и бюфет (шкаф) 橱柜，碗柜

кухня [阴] ❶厨房：Наеха си апартамент с две стаи и ～. 他们租了有两个房间和一个厨房的套间。❷膳食，饭菜：китайска ～ 中国饭菜 Не мога да понасям английска ～. 我吃不惯英国菜。❸饭店，食堂：обществена ～ 公共食堂 ◇ **походна** ～ (行军或田间劳动等用的)行军灶

кухороги [只复]〈专〉有角牲畜

куц -а [形] 跛腿的，瘸腿的，瘸的：～о дете 瘸腿的孩子 ◇ **и ～о и сляпо**〈口〉不论瘸子和瞎子，全都，统统：Бяха се събрали и ～о и сляпо. 不论瘸子和瞎子全都来了。

куца|м [未] ❶一瘸一瘸地走，瘸，跛行：Едни ～ха, други се поддържаха от другарите си. 一些人瘸着走，另一些人被同伴们搀扶着走。Конят ～ с предния десен крак. 马的右前腿瘸了。❷〈转〉缺点；进展不快；蹩脚；大有问题：Знанията му ～т. 他的知识很不够。Вижда се, че не върви работата, нещо ～. 看得出工作不顺利，有问题。～**не** [中]

куцешката [副]〈口〉同 куцешком：Идат ～. 他们瘸着走来。

куцешком [副] 跛脚地，瘸着：Бях ранен в крака и вървях ～. 我的腿伤了，跛着脚走。

куцльо -вци [阳]，**куцла** [阴]〈方〉瘸子

куцовла|х -си [阳]，**куцовлахкиня** [阴] (居住在马其顿的)瓦拉几亚人；阿罗蒙人(居住在前南斯拉夫、阿尔巴尼亚、希腊，语言接近罗马尼亚语)

куцовлашк|и -а куцовлах 的形容词

куцук-куцук [感]〈口〉一瘸一瘸，一瘸一拐，一瘸一颠

куцукам [未] 有点瘸地走，微跛着脚走

куч|а се -иш се [未，中态] 生小狗，(狗)下崽 ～**ене** [中]

куче -та [中] ❶狗，犬(*Canis familiaris*)：овчарско ～ 牧羊犬 ловно ～ 猎狗 верен като ～ 像狗一般忠诚 Гладно ～ и гол кокъл гризе.〈俗〉饥不择食。Бясно ～ и стопанина си не познава.〈俗〉疯狗连主人也不认识。❷〈转，骂〉可恶的人，坏蛋，恶棍，恶汉：Нали го знаеш какво е ～. 你知道他是个怎样的坏蛋。◇ **Върви му като на бясно ～ тояги.**〈俗〉(指不幸的人)他不走运。**И ～ не го яде.** (指坏的东西)连狗都不吃。**Което ～ ме е залаяло, всё е побесняло.**〈俗〉惹我的人一定遭殃。**Куче влачи — дяря няма.** 没有任何责任心。**Куче да вържеш там, ще пукне.** 那里条件极其恶劣。**Кучетата си лаят, керванът си върви.**〈俗〉尽管狗在叫，商队照旧前进。**Мене ～та ме яли.**〈口〉我被人轻视；我被人抛弃。**На ～ да хвърлиш, такива ще удариш.** 非常多；到处皆是。**На умряло (мъртво) ～ нож вади.**〈俗〉对着死狗拔刀(喻假装勇敢)。**Свършил я като ～то на нивата.**〈俗〉什么好事也没办成。**Той коли (беси) ～то.** 他是头头，能为所欲为。**Храни ～ да те лае.**〈谚〉忘恩负义。

кучен -на [形，只阴] ～**на** 怀崽的狗(或狼、狐狸)

кучешк|и -а [形] ❶狗的：～а колиба 狗窝 ～и лай 狗叫 ❷〈转〉困难的，沉重的，难忍的：～и живот 艰难的生活 ◇ ～**о грозде** 龙葵(*Solanum nigrum*) ～**и дрян** 山茱萸(*Cornus sanguinea*) ～**и зъби** 犬齿 ～**а тения** 细粒棘球绦虫，包生绦虫(*Taenia echinococca*)

куч|и -а, -е [形] 同 кучешки：～и лай 狗叫 ◇ ～**и син**〈骂〉混蛋

Кучин 古晋(马来西亚港市)

кучка[1] [阴] ❶母狗：Бързата ～ слепи ги ражда.〈俗〉着急办不成好事。❷〈骂〉泼妇 ❸〈骂〉破鞋，母狗

кучка[2] [阴]〈民〉(农村某些器具的名称)刹车棍，(捻绳、捆麦捆用的)别棍

кучкар -ят, -я [阳] (捕捉无主的狗或疯狗的)捉狗人

кучкарни|к -ци [阳] 狗窝

кучкарск|и -а кучкар 的形容词：～а примка 捉狗的圈套

кушетка [阴] 卧榻，沙发床

кушия [阴]〈民〉赛马：～ на Тодоровден 托多尔节赛马

куюмджия -та [阳]〈旧〉同 златар (金匠，首饰匠)

куюмджийск|и -а куюмджия 的形容词

Кхаликота 加尔各答(印度城市，Калкута)

къбле -та [中]〈民〉出水筒(水磨坊排水槽下端的短筒，水通过此短筒推动叶片)

къде Ⅰ [副] ❶(在)哪儿；往(向)哪里，到(上)哪里：Къде е другият младеж? 另一个青年在哪儿？Ах, ～ е моят роден край? 啊，我的故乡在何方？Къде носиш това дете? 你把这孩子抱到哪儿去？Къде ще идем? 我们往哪儿去？❷〈口〉(常与形容词和副词比较级连用)哪里有(更)：Къде са по-гостоприемни българите: българинът една стая да има, пак ще те покани. 哪里有比保加利亚人更好客的：保加利亚人哪怕只有一间房，也会请你去住。Ами ～ този момък е по-умен. 可哪有比这个小伙子更聪明的。Ⅱ [用作连] ❶(引出宾语从句)(在)哪儿；到(上)哪里：Кажи сега ～ са тия пари. 现在你讲讲那些钱在哪里。❷〈民〉同 където：От тогава ～ ходя, разковниче търся. 从那时起，我不管到哪里都要寻找三叶草。❸〈口〉[用作对比连词] 也许…，也许…；或者…，或者…；忽而…，忽而…：Четеш ли за изпита? — Къде чета, ～ не. "你在准备考试吗？""有时准备，有时不准备"。Ⅲ [用作语气]〈口〉(与人称代词与格短形或 ти 连用表示否定)哪能；怎能：Не мога татко. Къде ти мога? Аз тука по бърза работа съм дошъл. 爸爸，我不能，我怎么能呢？我是为急事来这里的。Не знам да играя карти. Къде ми е останало време за такива работи. 我不会玩牌。我哪里有时间干这些事。Ⅳ [用作前] ❶〈民〉朝，向着：Те станаха и потеглиха ～ вратата. 他们站起来朝门走去。❷〈口〉大概，左右：Къде полунощ гостите се сбогуваха и си излязоха весели и благоразположени. 接近半夜时，客人们相互告别，高高兴兴地走了。◇ **до немай** ～〈口〉到极点，非常地：Това го трогва до немай ～. 这使他非常感动。**Къде да е.**〈口〉随便去哪儿，在哪里都行。～ **не** 到处，处处：Къде не ходих — никъде моето име не срещнах. 我哪里没去过，哪里也没碰见过我这个名字。**Къде ще му излезе краят.**〈口〉不知结果怎样。**Няма** ～.〈口〉没法子；只好这样。**от** ～ **накъде**〈口〉凭什么，为什么，从哪儿说起 **от немай** ～〈口〉不得已，没有办法：Наистина сега господарите го поканиха на обеда, но това стана от немай ～. 现在主人们真的请他去吃饭了，不过这是出于无奈。

къдел|я [阴] 缠在纺锤上准备纺线用的羊毛(或棉花、麻等)：Тази вечер изпредох две ～и. 今天晚上我纺了两纺锤羊毛。

където [副—连] ❶(引出表示地点的状语从句)那里：Той влезе в сянката на върбите и тръгна надолу, ～ беше къщата на Вълчан. 他走进柳树阴里，又朝沃尔昌的房子那儿走去。❷(引出定语从句)这个，那个，这种：На събранието беше и

учѝтелят, ~ живѐе у лѐля ти. 住在你姨妈家的那位教师也参加大会了。◇ ~(и) да 随便什么地方,某个地方,无论何处: Къдѐто и да ѝда, всѐ за тѐбе мѝсля. 无论我到哪儿,总是想念你。

къдѐщ|ен -*на* [形]〈方〉从哪里来的,哪儿的,什么地方的: Вѝе ~ен сте? 您是什么地方人?

къдр|а [常复,阴] 同 къдрѝца: бу̀йни ~и 浓密的鬈发

къдрав -*а* [形] ❶(指头发等)卷曲的: ~а коса̀ 鬈发 ❷(指人)鬈发的,(指动物)鬈毛的;〈转〉(表面)蓬松的: чѐрно ~о ку̀че 鬈毛的黑狗 ~о о̀блаче 蓬松的云彩 ~и лозя̀ 枝叶纷披的葡萄

къдравоко̀с -*а* [形] 同 къдроко̀с: ~о детѐ 鬈发小孩

къдрене 见 къдря 和 къдря се

къдрест -*а* [形]〈罕〉同 къдрав: ~а коса̀ 鬈发

къдри 见 къдра

къдрѝц|а [阴] 一绺鬈发: Бу̀йната ѝ коса̀ па̀даше на ху̀бави ~и връху̀ чѐлото и раменѐте. 她那浓密的头发一卷卷垂在前额和双肩上,十分漂亮。

къдроко̀с -*а* [形] 长着鬈发的: ~о детѐ 长着鬈发的小孩

къдр|я -*иш*, *къ̀дрѝх* [未] 把头发弄卷,使卷起来: Тя̀ си ~еше чѐсто коса̀та. 她常常烫发(卷发)。— **се** [反身,被动] **~ене** [中]

къдр|я се -*иш се*, *къ̀дрѝх се* [未,中态] 变得卷曲,卷(曲)起来 **~ене** [中]

къд|ър -*ра* [形]〈民,诗〉同 къдрав

къдър|ѐц -*цѝ* [阳]〈诗,罕〉同 къдрѝца

кълж|ѐл -*лѝ* [阳]〈方〉❶(圆锥形的)线锤上端 ❷梳好缠在纺锤上的麻 ❸圆锥形山峰

къклица [阴]〈植〉❶麦仙翁,麦毒草(*Agrostemma githago*) ❷麦仙翁(的黑色)种子

къкличав -*а* [形] (指地或麦子中)有麦仙翁的,混杂着麦仙翁的: ~о жѝто 有麦仙翁的麦子 ~а нѝва 混杂着麦仙翁的地

къкр|я -*еш*, *къ̀кра̀х* [未] (文火上煮沸的东西)发出咕嘟声 **~ене** [中]

къкъл [阳]〈方〉同 къклица

кълбест -*а* [形] 球形的: ~ дим 一团烟 ~и о̀блаци 球状云,积云

кълбо̀ -*а̀* 和 -*ѐта* [中] ❶ 球,球体: обѐм на ~о̀то 球的体积 повърхнина̀ на ~о̀то 球面 изпу̀щам ~а̀ дим 冒出一团团烟 ❷ 绕成的线团,线球: намота̀вам ~о̀ 缠线球 ◇ **зѐмно ~о̀** 地球 **на ~о̀** 成球形,成团: Таралѐжът се свѝ на ~о̀. 刺猬缩成团。

кълбовѝд|ен -*на* [形] 球形的,球状的: ~ен абажу̀р 球形灯罩

кълбообра̀з|ен -*на* [形] 同 кълбовѝден

кълв|а̀ -*ѐш*, -*а̀х* [未] ❶(鸟)啄,啄食,鸽食: Пѝлетата ~а̀т просо̀. 小鸡啄食黍子。❷(鸟用嘴)鸽,捣: Ква̀чката ~ѐ я̀рките. 抱窝的母鸡鸽那些小母鸡。❸〈转〉同 зу̀бря (死背): ~а̀ уро̀ците 死背课文 — **се** [反身,被动,互及] **~а̀не** [中]

кълва̀ч [阳] ❶啄木鸟(*Picus*) ❷〈转〉同 зубра̀ч (死记硬背的人)

кълва̀чка [阴] 同 зубра̀чка (死记硬背的人)

кълву̀н [阳]〈方〉鸟嘴

къл-къл-къл [感] 咕嘟(液体从瓶中倒出时所发的声音)

кълка [阴]〈口〉大腿: ля̀ва ~ 左边的大腿 ко̀кошa ~ 鸡(大)腿

кълко̀л|я -*иш*, [未] (液体由瓶中倒出时)咕嘟咕嘟响

кълму̀|к -*цѝ* [阳]〈方〉❶同 кълбо̀ ❷拘谨而愁眉不展的人

кълн -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] (种籽的)胚,胚芽,幼芽: Мла̀ди ~ове пробу̀ждат ро̀хкавата пръ̀ст. 幼芽破土而出。

кълн|а̀ -*ѐш*, *клех* 和 -*а̀х*, 过被形动 *клет* 和 -*а̀т* [未] 诅咒,咒骂: Женѝте запо̀чнаха да ~а̀т. 女人们开始咒骂起来。Жена̀ му се сърдѐше и го ~ѐше лю̀то. 他妻子生气了,狠狠地咒骂他。◇ **~а̀ си днѝте** 痛心地抱怨命苦

кълн|а̀ се -*ѐш се*, *клех се* 和 -*а̀х се* [未,中态] 宣誓,发誓;(发誓)保证: Кълна̀ се, че ще слу̀жа на наро̀да прѐдано и всеотда̀йно. 我宣誓将全心全意为人民服务。То̀й се ~ѐше, че всѝчко това̀ е лъжа̀ и клевета̀. 他发誓说这一切全是谎言和诽谤。

кълн|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] (播下的种子)发芽,出芽: Това̀ жѝто не мо̀же да ~ѝ. 这麦子不会出芽了。

кълня̀вам [未] 同 кълня̀

кълня̀емост -*та̀* [无复,阴] 发芽能力;发芽率

кълца|м [未] ❶捣(碎),剁(碎): ~м месо̀ 剁肉 ~м пипѐр 把辣椒捣碎 ❷把…砸开,打碎: ~м лѐшници 砸开榛子 ❸敲击,击碎,碾碎;碾死: ~м бълхѝте с но̀кът 用指甲碾死跳蚤 ❹(用手指)敲,弹: Тя̀ ~ше с пръ̀ст ту̀ та̀зи, ту̀ она̀зи дѝня. 她用手指忽而敲敲这个西瓜,忽而又敲敲那个西瓜。❺(鸟)啄,啄食,鸽食 ❻〈转,口〉(用尖刻的话)刺,挖苦(人),损(人): Тѝ обѝчаш да го ~ш за ня̀когашните му грѐшки. 你喜欢用他以往的错误来挖苦他。— **се** [被动] ◇ **~м со̀л (лу̀к) ня̀кому на глава̀та** 〈口〉严厉责骂某人 **~не** [中]

кълч|а -*иш*, *къ̀лчѝх* [未] 使(身体某部位)弯曲,使曲折,扭动: Тя̀ си ~еше ръцѐте отча̀яна. 她绝望地把双手的手指矮出响声来。**~ене** [中]

кълч|а се -*иш се*, *къ̀лчѝх се* [未,中态]〈口,不赞〉(身体)扭动 **~ене** [中]

кълча̀в|я -*иш*, -*их* [未]〈方〉(狡猾地)逃避,回避;支吾,搪塞,(企图)溜开,躲开

кълчѝщ|а [只复,中 -*е*] 麻纤维,麻絮: ◇ **Заплѐл се като̀ петѐл в ~а.** 〈俗〉他像公鸡卷到麻堆里一样(喻处于困境)。

кълчѝщ|ен -*на* [形] 麻的: ~ен чува̀л 麻袋 ~на ря̀за 麻衬衫

към [前] ❶(表示方向)向,朝,往,上,到: ~ гора̀та 向着树林 вървя̀ ~ града̀ 朝城里走去 То̀й се запъ̀ти пра̀во ~ къ̀щи. 他直接往家里走去。❷(表示行为目的)走向,向;开始,转入: ~ гѝбел 走向死亡 премина̀вам ~ офанзѝва 转入进攻 Председа̀телят мѝна ~ ра̀зпит по процѐса. 庭长开始法庭调查。Събра̀нието пристъ̀пи ~ изка̀звания. 大会进入发言(阶段)。❸〈转〉对待,对于,对…的关系(态度): мѝлост ~ нѐго 对他的宽恕 Отна̀сяха се добрѐ ~ мѐне. 他们对我很好。Стро̀г съм ~ деца̀та. 我对孩子们很严格。чувствѝтелен ~ обѝди 受不了委屈的 ❹(指地点)在…附近,离开…不远: Тѐ живѐят ~ градѝната. 他们住在花园附近。❺(指时间)大约,左右: ~ 5 часа̀ 大约 5 点钟 ~ кра̀я на сѐдмицата 快到周末时 ~ 100 ду̀ши 近 100 人 Набра̀х ~ 3 килогра̀ма гро̀зде. 我摘了大约 3 千克葡萄。❻(表示补充或组成部分)加上,属于,归: увертю̀ра ~ о̀пера 歌剧的序曲 Към дъ̀лгата върволѝца на шѐствието прийжда̀ха и послѐдните закъснѐли женѝ и деца̀.

最后的一些迟到的妇女和小孩也加入了长长的游行队伍。◇ **до ～** 大约在…之前,大约到: Задръж книгата до ～ средата на месеца. 书你可以看到本月中。

къмпинг [阳] 同 кампинг

към то [前] 〈口〉同 към: Внезапно пробуден от писъка на младия сокол, той литна сънен право ～ него. 他忽然被小鹰的叫声惊醒,睡眼惺忪地朝小鹰跑去。

къна [阴] (染指甲或头发的)指甲花(*Lawsonia alba*),染料

кън|вам [未], **кънна** *-неш, кънна́х* [完] 〈罕〉同 еквам (响起): Залата ～на от звънливия й глас. 大厅里响起她嘹亮的声音。

кънк|и [复,单(罕) *-а*, 阴] ❶冰刀;冰鞋: пързалям се на ～и 滑冰,溜冰 ❷〈电〉(攀登木电线杆用的)脚扣 ◇ **летни ～и** 旱冰鞋

кънкьор [阳], **кънкьорка** [阴] 滑冰者,滑冰运动员

кънна 见 кънвам

кънос|вам [未], **кънасам** [完] (用指甲花染料)染(头发或指甲): Тая жена си ～ва косата. 这个女人用指甲花染发。— **се** [反身,被动] **～ване** [中]

кънтеж [阳] 巨响;轰隆声,轰鸣: Разнесе се силен ～ в сградата. 楼里一声巨响。

кънт|я *-иш, -ях* [未] ❶发声,发响;响彻: Цялото поле ～еше от песните на работливите девойки. 整个田间响彻勤劳的姑娘们的歌声。Салонът ～й от аплодисменти. 大厅里响起了掌声。❷(声音、歌声)传开,传到远处,回荡: Бодрата песен на бригадата ～еше дълго из улиците на града. 工作队的嘹亮歌声在城里的街道上长时间回响。**～ене** [中]

къпал|ен *-на* [形] 洗浴的,洗澡的: ～но помещение 浴室,洗澡间

къпалня [阴] 浴池,澡堂 ◇ **лятна ～** 露天浴场

къпане 见 къпя 和 къпя се

къпина [阴] ❶〈植〉悬钩子,黑莓(*Rubus fruticosus*) ❷悬钩子果、黑莓果

къпина|к *-ци* [阳] 悬钩子丛,黑莓丛

къпинов *-а* къпина 的形容词: ～о вино 黑莓果酒

къпон|и [复,单(罕) *-а*, 阴] 〈方〉❶同 везни (天平) ❷木盘秤

къпън|и [复,单(罕) *-а*, 阴] 〈方〉同 къпони

къп|я *-еш, къпах* [未] 给…洗澡,洗浴: ～я детето 给孩子洗澡 — **се** [反身,被动] ❶洗澡,洗浴: ～я се в река 在河里洗澡 ❷游泳 ◇ **～я се в пот** 浸透汗水 **～ане** [中]

кър *-ът, -а, -ища* [阳] 〈民〉同 поле (田地,田野)

кървав *-а* [形] ❶沾满血的,带血的;血的: ～ нож 沾满血的刀 ～а рана 流血的伤口 ～и петна 血污 ～и следи 血迹 ❷流血的: ～ бой 流血的战斗 ❸〈转〉血(红)色的: ～а заря 血红的朝霞 ◇ **～ пот** (从事极沉重的劳动流出的)血汗 **～ труд** 沉重的劳动 **～и сълзи** (极伤心时流下的)热泪,血泪

кървавене 见 кървавя 和 кървавя се

кървавица [阴] (一种用猪下水和血做的)血肠

кървавочервен *-а* [形] 血红色的: ～о сияние 血红色的光辉

кървав|я *-иш, -их* [未] 沾上血,血染 — **се** [反身,被动] **～ене** [中]

кървен *-а* [形] 〈民〉同 кървав

кървен *-а* [形] 同 кръвен

кърв|я *-иш, -их* [未] (伤口)流血,出血: Раната ～й. 伤口在流血。**～ене** [中]

Кърджали 克尔贾利(保加利亚城市)

кърджали|и [复,单 *-я*, 阳] 〈史〉(18世纪末到19世纪中进行烧杀掳掠的)土耳其逃兵;土匪,流寇

кърджалийск|и *-а* кърджалии 的形容词: ～и нападения 土匪的袭击

кърджия [阳] 〈方〉❶散居在野外的人 ❷〈旧〉(集市和庙会上的)摊贩

кържа [阴] 〈方〉同 кир (污垢): Ризата му е само ～. 他的衬衫上尽是污垢。

кържав *-а* [形] 〈方〉同 кирлив

кърища 见 кър

къркав|ец *-ци* [阳] 〈口〉(特伦地区建筑工人的浑名)盖房的

къркам [未] ❶(鸟、青蛙等)呱呱叫;(煮着的东西)咕嘟响 ❷〈转,口〉(吃喝时)发出响声;狼吞虎咽地吃,大吃

къркач [阳] 〈方〉 **нося (вземам) на ～** 背着(某人)

къркач [阳] 〈口〉酒鬼

къркор|я *-иш, къркорих* [未] ❶同 къркам ❷同 куркам: Червата ～ят. 肚子在咕噜响。**～ене** [中]

кърлеж[1] [阳] ❶扁虱,壁虱,狗豆子,蜱(*Ixodes ricinus*) ❷〈转〉剥削者,寄生虫,吸血鬼

кърлеж[2] [阳] 〈民〉同 рицин (蓖麻)

кърлюк [阳] 〈方〉 **Нося (дете) на ～.** 拉着(孩子)手悠着走。

кърлюшка [阴] 〈方〉一种木制摇篮

кърлюшкам [未] 〈方〉❶同 люлея (摇晃,悠荡) ❷悠荡着走

кърма[1] [阴] ❶(牲口的)混合饲料 ❷母奶: Майката няма ～. 母亲没有奶。

кърма[2] [阴] ❶船尾 ❷(船)舵

кърмач[1] [阳] 喂养者,饲养员

кърмач[2] [阳] ❶〈罕〉同 кърмчия ❷〈转〉领导人,鼓舞者

кърмаче *-та* [中] 乳儿

кърмачка [阴] ❶有吃奶婴儿的妇女,乳妇 ❷奶妈 ◇ **епоха - ～** 产生英雄的时代

кърмене 见 кърмя 和 кърмя се

кърмилка [阴] 同 кърма[1]

кърмило[1] *-а* [中] 同 кърма[1]

кърмило[2] *-а* [中] 〈诗〉同 кърма[2]

кърмчи|я *-ята, -и* [阳] ❶同 кормчия ❷〈转〉领导人,鼓舞者,舵手

кърмъз [无复,阳] 〈旧〉胭脂红(由胭脂虫(*Coccus ilieis*)制出)

кърмъзен *-а* кърмъз 的形容词: ～а боя 胭脂红染料 ～ пояс 洋红色腰带

кърм|я *-иш, кърмих* [未] ❶给(婴儿)喂奶,让(婴儿)吃奶: Тя си премълча и захвана да ～и детето. 她默不作声,开始给孩子喂奶。❷喂(牲口): Всяка вечер ～им кравите. 我们每天晚上给牛喂饲料。❸〈转〉哺育 — **се** [反身,被动] **～ене** [中]

кърн *-а* [形] 〈方〉❶(指动物)断角的;缺角的: ～ вол 断角

的牛 ❷(指陶器)破边的,破口的：～а стòмна 破口的细脖水罐

кърн|я -иш, кърнùх [未]〈方〉砍(喂牲口的)树枝;修剪(树枝) — **се** [被动] **～ене** [中]

кърпа [阴] ❶手帕,手绢;毛巾：～ за ръцè 手巾 ～ за лицè (洗脸)毛巾 ～ за ядене 餐巾 ～ за прàх 抹布 ❷头巾：～ за главà 头巾 ❸〈方〉(动物的)腹膜 ◇ **ùмам го в ～ вързано** 〈口〉很有把握 **нòсна (джòбна) ～** 手绢 **Рàботата е в ～ вързана.** 事情完全办妥。

кърпàч [阳] 补鞋(或衣服)的人

кърпàчество [无复,中] 缝补(鞋或衣服)业

кърпèж [阳] ❶缝补(破衣服等)：～ на обỳща 补鞋,掌鞋 ❷修补(房屋等)：～ на стенà 修墙 Кърпèж къща крепù.〈俗〉房屋要勤修补才结实。

кърпел [阳]〈方〉劈柴

кърпене 见 кърпя

кърпù-кожỳ|х -си [阳]〈植〉秋水仙(*Colohicum autumnale*)

кърпичка [阴] кърпа ①②解的指小：нòсна ～ 小手绢

кърп|я -иш, кърпùх [未] ❶缝补(破的或绽线的衣服)：～я си чорàпите 补袜子 Рибàрите ～еха мрèжите си. 渔夫们在补网。Акò не ～иш вèхтото, нòво не нòсваш.〈俗〉要是不缝补旧的,便穿不上新的。❷修补,修理,修整：～я стенàта 修墙 **～ене** [中]

кърсердàр [阳]〈史〉(土耳其统治时期的)农村巡官

кърсердàр|ин -и [阳]〈史〉同 кърсердàр

кърск|и -а кър 的形容词：Кърската рàбота бèше усùлена. Трябваше да се приберè хлябът от нùвите. 农活很紧张,要把地里的粮食收回来。

кърт 见 кръст

къртене 见 къртя 和 къртя се

къртùл|о -а [中]〈民〉同 род (种类,类)：И чùчо му, и вỳйчо му, са всè от еднò ～о. 无论他叔叔还是他舅舅,全是一类人。

къртùца [阴] 鼹,田鼠(*Talpa europaea*)

къртùчав -а [形]〈方〉(指田和草地)满是鼹鼠丘的：～а ливàда 有许多鼹鼠丘的草地

къртùч|и -а, -е [形] 田鼠的：～а дỳпка 田鼠洞

къртùчин -а [形] 同 къртùчи

къртùчина [阴] 鼹鼠丘

къртовск|и -а [形] (需要)细心和耐心的,费时费事的;顽强的;艰苦的：～а рàбота 需要细心和耐心的工作 ～и трỳд 细心和耐心的劳动,艰苦的劳动 **～и** [副]：Трябва да се рабòти ～и. 应当细心和耐心地工作。

кърт|я -иш, къртùх [未] 撬开,剥开;剥离;折断;砸下来：Тè ～еха кàмъни за строèж. 他们在采建筑用石。Бỳрята ～и вековни дървèта. 暴风把几百年的古树折断了。— **се** [被动] **～ене** [中]

кърчà|г -зи [阳]〈方〉同 стòмна (盛水的细脖陶罐)

кърш|а -иш, кършùх [未] ❶折断,打断;摘,掐;打杈,剪枝：～а клòнове 折断树枝 Трябва да ～им лòзето. 我们该给葡萄打杈了。Кършихте ли тютюна? 你们给烟草剪枝了吗? ❷(因为悲伤、绝望而)扭(手)：～а ръцè 扭手 ❸(行走时)扭摆(身体),扭动：～а снагà 扭摆身体 ❹(声音)婉转 — **се** [反身,被动] **～ене** [中]

кърши ме [只三单] (因感冒)感觉骨头痛,全身酸痛

къс -ът, -а, -ове [阳] ❶(一)块：～ месò 一块肉 на ～ове 成碎块 ❷(作品的)一段,片断,摘录：В прогрàмата влùзаха ～ове от нàй-прочỳти òпери. 节目中包括最著名的歌剧片断。❸(同类物的)一个,一支：кутùя цигàри от 20 ～а 20 支装的香烟

къс -а [形] ❶短的(与 дълъг (长的)相对)：～а полà 短裙 На лъжàта кракàта са ～и.〈俗〉谎话腿短。Тòя е нàй-～ият пъ̀т за сèло. 这是通向村子的最近的路。❷〈罕,口〉(指个子)矮小的 ❸〈转〉简短的,简要的,简明的,扼要的：～а рèч 简短的讲话 ～ доклàд 简略的报告 ～ òтговор 简短的答复 ❹短时的,短暂的：～ срòк 短的期限 ～ живòт 短暂的一生 ◇ **～а пàмет** 记忆力差 **～а вълнà** 〈无线电〉短波 **～о съединèние** 〈电〉短路 **ùмам ～ ỳм** 笨,脑袋不灵 **～о** [副] **на ～о** 简要地,简短地

късà|к -ци [阳]〈民〉短外衣

късà|м [未] ❶撕,扯破,撕破,剐破：～м дрèхите си 把自己衣服撕破 Не ～й тèзи писмà. 别撕碎这些信件。❷摘,掐,折,揪,薅：～м плодовè 摘果子 ～м цветя 掐花 ❸穿破(衣服等),穿坏：Тòй ～ обỳвките мнòго бъ̀рзо. 他穿鞋很费。❹〈转,口〉(教师给学生)打差的(不及格的)分数 ❺〈转〉使感到极大痛苦：Мъ̀ка ～ше сърцèто на Мùто, като глèдаше кàк добùчето не щè да ядè нùщо. 米托在看到牲口什么也不想吃时,心里难过极了。Тòя шỳм ～ше нèрвите ми. 这声音使我的神经受不了。— **се** [被动]：Дèто е тъ̀нко, тàм се ～.〈俗〉什么地方细,什么地方断。◇ **～м от зàлъка си** 从嘴里省下来(分给别人) **～не** [中]

късà|м се [未,中态] ❶〈口〉**та се ～** (用于另一动词之后)很厉害：Плàче, та се ～. 哭得很厉害。❷ **～м се от** (跟表示心理状态的名词连用反映此名词含义的强烈感受)之极：～м се от яд 气死了 ～м се от смях 笑死了,笑坏了 **～не** [中]

късане 见 късам 和 късам се

късàче -та [中]〈方〉(齐膝盖的)呢外衣

късен -на [形] ❶(很)晚的(与 ран (早的)相对)：～на èсен 晚秋 ～а дòба 半夜,深夜 ❷(很)迟的,来得迟的;开花晚的;晚熟的：～ен гòст 来迟的客人 ～на ябълка 晚(熟的)苹果 ❸〈罕〉遥远未来的：～ни потòмци 遥远未来的后裔

късич|ък -ка [形] къс 的指小：Нòсеше ～ка сùня блỳза. 她穿着蓝色短衬衫。

къскъндùсвам [未]〈方,旧〉❶羡慕,忌妒 ❷吃醋

късмèт [阳]〈民〉❶幸福,福气;成功,好运：Вземù момùчето ～ в къщи да ти донесè. 你娶这个姑娘吧!她会给你们家带来幸福的。Нямам си ～. 我不走运。Зарàдва се и тя, че чèдото ѝ е намèрило добъ̀р ～. 她也因为自己的孩子有好运气而高兴起来。❷同 съдба (命运,运气)：Всèки с ～а си. 人各有各的命。Опитай си ～а. 去碰碰运气。❸〈民〉新年、圣诞节时放在大起酥里表示福气的钱币或者棶树枝：В тỳтманика са скрùти ～ите. И всèки ще вùди какъ̀в ще бъ̀де нèговият ～. 在奶酪馅饼里放了钱币,每人都会看到自己的福分如何。

късметлùя[1] [不变,形]〈民〉幸福的,有福气的,走运的,运气好的

късметлùя[2] [阳], **късметлùйка** [阴] 有福气的人,幸运者

късн|èя -èеш, -ях [未] 迟到,晚到,后到

късно [副] ❶(很)晚: ~ през есента̀ 在晚秋 Късно през нощта̀ пристѝгнах в сѐло. 我深夜抵达村里。❷迟,很迟: Късно си дошъ̀л. 你来迟了。По̀-добрѐ ~, откòлкото нѝкога. 〈俗〉晚做总比不做强。◇ **рàно или** ~ 早晚,迟早: Рàно или ~ въстàние ще ѝма. 迟早会发生起义。

къснозрѐ|ен -*йна* [形] 晚熟的(与 ранозрѐен (早熟的)相对): ~йно грòзде 晚熟葡萄

къснозрѐйка [阴] 晚熟的果树: ~ крỳша 晚熟的梨,秋梨 ~ ябълка 晚熟苹果

късо- [复合词第一部] 表示"短"之意,例如 късокрàк (短腿的)

късовра̀т -*а* [形] 短脖子的: ~ човѐк 短脖子的人

късоглѐд -*а* [形] ❶近视眼的,近视的: ~и очѝ 近视眼 Той е ~. 他是近视眼。❷〈转〉无远见的,眼光短浅的: ~а полѝтика 无远见的政策

късоглѐдство [无复,中] ❶近视: очилà за ~ 近视镜 Тòй стрàда от ~. 他是近视眼。❷〈转〉无远见,眼光短浅: полѝтическо ~ 政治上的眼光短浅

късокра̀к -*а* [形] 短腿的

късометра̀ж|ен -*на* [形] (指影片、胶片)短的,小型的: ~ен фѝлм 电影短片

късота̀ [阴] 短;简明,简略,扼要: ~ на стила̀ 文体的简洁

късоỳм -*а* [形] 〈民〉脑力不够的,缺心眼儿的,发傻的

кѐст|ър -*ри* [阳] 〈方〉(游戏用的)圆形石头

късче -*та* [中] (一)小块: ~ хля̀б 一小块面包

кът -*ът*, -*а*, -*ове* 和 -*ища* [阳] ❶屋角,室内的角落: Седя̀ в ~а на гòрската колѝба. 我坐在林间茅屋的角落里。❷偏僻的地方,荒僻的地方 ❸〈诗〉故乡

кът [副] 〈民,口〉同 мàлко (少): Хля̀б ви е ~. 你们的面包不够。Ѝмахме трѝ жътвàрки сàмо, че бя̀ха ~. 我们只有三台收割机,不够。

кът-кът [感] 咕咕(唤鸡的声音)

къта|м [未] ❶〈民〉藏起来,隐藏: ~м парѝ 藏钱 ❷〈方〉收拾,整理;操持家务: Кътаха с нòви постѐлки и възглàвници гòстната стàя. 他们给客房换上新的褥子和枕头。— **се** [被动] ~**не** [中]

кът|вам [未], **кътна** -*неш*, -*нах* [完] 摸,动;搬动;使不安,打扰

кът|ен -*на* [形] ~**ен зъб** 臼齿: На детѐто израстнаха и ~ните зъ̀би. 孩子连臼齿也长出来了。

къткa|м[1] [未] 对…十分关心,非常爱护 ~**не** [中]

къткa|м[2] [未] ❶(母鸡唤小鸡时)咯嗒叫 ❷(人唤鸡时)发咕咕声 ❸〈转〉使聚集在自己身边 ~**не** [中]

кътна 见 кътвам

кътни|к -*ци* [阳] 臼齿

кътче -*та* [中] кът 的指小

къч -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈民〉(马等的)后半身,尾部 ◇ **хвърлям** ~ 〈口〉尥蹶子

къчи-къчи [感] 唤狗的声音

къш-къш [感] 嘘(轰鸡和鸟的声音)

къше|й -*ят*, -*я* [阳] (一)块: ~й месò 一块肉 ~й хля̀б 一块面包

кълла̀ [阴] 〈方〉冬季搭在村外的羊圈

къщ|а -*и* 和 (集,口) *къщя̀* [阴] ❶(一所)房子,房屋,住屋: двуетàжна ~а 两层楼的房子 бàщина ~а 家,家园 ❷〈转,民〉全家人,家;家务事: Когàто тѝ си вѐсел, тàтко, ця̀лата ~а е вѐсела. 爸爸,只要你高兴,全家都高兴。❸商行,商店,店铺: залòжна ~а 当铺 търгòвска ~а 商行 ◇ **вдѝгам ~ата на главàта си** 吵得厉害;闹翻了天 **вѐртя ~ата** 操持家务,料理家务 **ля̀тна ~а** 别墅

къщ|ен -*на* къща 的形容词: ~на вратà 屋门 ~на рàбота 家务事 ~ни грѝжи 家庭的操心事

къщи [副] (只与前置词 в, за, из, към 等连用,表示住的)家: отѝвам в ~ 回家 изнàсям от ~ 从家里带出 Тръгна към ~. 他动身回家。

къщица [阴] къща 的指小

къщичка [阴] 同 къщица

къщни|к -*ци* [阳], **къщница** [阴] 〈方〉同 къщòвник

къщòв|ен -*на* [形] 关心家务的: ~на домакѝня 关心家务的女主人(主妇)

къщòвни|к -*ци* [阳], **къщòвница** [阴] 关心家务的人;善于持家的人

къщòвничество [无复,中] (关心)家务: Ця̀лото ѝ ~ е в гòтвенето. 她的全部家务是做饭。

къщỳвам [未] 做家务事,料理家务,操持家务

къщỳрка [阴] 破旧的小房

къщя̀ [阴,集] 见 къща

Кьолн 科隆(德国港市)

кьòпав -*а* [形] 〈口〉❶〈民〉同 куц ❷〈转〉不灵活的,笨的: Мнòго си ~ в ръцѐте. 你的手很笨。

кьòпоолу [无复,中] 〈口〉拌茄泥(一种用烧茄子加蒜、醋、油等做的凉菜)

кьòпчо -*вци* [阳] 〈口〉瘸的人(或牲口),瘸子

кьор [不变,形] 〈口,旧〉瞎的 ◇ **~-сокàк** 死胡同 **~-фишѐк** 1.花炮,焰火 2.〈转〉谎话,欺骗

кьòрав -*а* [形] 〈民〉❶同 сляп (瞎的) ❷ [用作名] ~**о** [中] 良机;便宜,白得: Удàри ~ото. 他得了便宜。Ня̀ма вѐче ~о. 没便宜好占了。◇ **~о плàдне** 〈口〉下午 4 时左右的加餐 **~а недѐля** 星期三(结婚的好日子)

кьòркютỳк [不变,阳] ~ **пия̀н** 烂醉如泥的人

кьòрчо -*вци* [阳] 〈口〉❶瞎的人(或牲口),瞎子 ❷该死的东西,讨厌鬼: Къдѐ се гỳбиш бѐ, ~! 该死的东西,你跑到哪里去了!

кьòсав -*а* [形] (指成年人)不长胡子的: ~ мъж 不长胡子的男人

кьосѐ -*та* [中] 不长胡子的成年人

кьосѐм [阳] 〈方〉带头的公羊,领头羊

кьотѐ|к -*ци* [阳] 〈口〉同 бой (殴打,打): Ще ядѐ довѐчера ~к. 他晚上要挨打了。

кьочѐ|к -*ци* [阳] (女子跳的)土耳其快步舞

кьошѐ -*та* [中] 〈口〉同 ъгъл (角落,角)

кьошк -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈旧〉❶(房子前面的)棚,前廊 ❷〈方〉(在菜园、果园里搭的)窝棚,小木屋

Кю [缩] 〈理〉кюрѝ 居(里)(放射性强度单位)

кюкю̀рт [阳] 〈旧〉同 ся̀ра (硫磺)

кюлàф [阳] 〈旧〉(缝的或织的)尖顶帽子 ◇ **скроя̀вам ~ ня̀кому** 开某人的玩笑,对某人搞恶作剧

кюлòт|и [只复,阴 -а] (女人或小孩的)针织短内裤

кюлханè -*та* [中]〈口,旧〉坏蛋,恶棍

кюлчè -*та* [中](金属)块,锭: ~ желя̀зо 铁块 злато̀ на ~та 金锭

кюля̀ф [阳] 同 кюла̀ф

кюмбè -*та* [中]〈民,旧〉(取暖用的)铁皮炉子

кюмè -*та* [中]〈口〉同 ку̀пчина: Деца̀та се събра̀ли на ~. 孩子们聚成一堆。

кюмю̀р 和 **кюму̀р** [阳]〈民〉同 въглища (煤): дървен ~ 木炭 ка̀мен ~ 煤

кюмюрджѝйка [阴]〈民〉❶烧炭(或卖炭)人的妻子 ❷烧炭(或卖炭)的女人

кюмюрджѝйск|и -*а* кюмюрджѝя 的形容词

кюмюрджѝйство [无复,中] 烧炭的职业

кюмюрджѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈民,口〉同 въглища̀р (烧炭(或卖炭)的人)

кю̀н|ец -*ци* [阳] ❶(白铁皮制的)烟筒 ❷〈民〉(上下水道或出烟的)陶管

кюп -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈民,方〉同 дѐлва (两边带耳的大陶罐): ~ за туршѝя 泡菜缸 ◇ **сла̀гам (поста̀вям) всѝчки в едѝн** ~〈口〉眉毛胡子一把抓

кюрè -*та* [阳]〈书〉(法国、比利时等国)天主教教区的牧师

кюрѐ|к -*ци* [阳]〈方〉锹,铣

кюрѝ [不变,中]〈理〉居(里)(放射性强度单位)

кюритера̀пия [阴]〈医〉镭疗法,放射疗法

кюрк -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈旧〉同 кожу̀х

кюркчѝйск|и -*а* кюркчѝя 的形容词

кюркчѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈旧〉同 кожуха̀р

кюрта̀ж [阳](外科的)刮除(化脓的伤口、子宫等),刮术

кюртѝра|м [未,完] 做刮除术 ~**не** [中]

кю̀с|вам [未], **кю̀сна** -*неш*, -*нах* [完] кю̀скам 的一次或连续几次的动作

кю̀ска|м [未] 用头撞,顶 ~**не** [中]

кюскѝя [阴]〈民〉粗(拐)棍,大木棒

кюспè -*та* [中](榨油剩下的)油渣饼: слънчоглѐдово ~ 向日葵渣饼

кюстѐ|к -*ци* [阳]〈旧〉❶表链 ❷(套在马前腿上的)绊绳

Кюстендѝл 丘斯滕迪尔(保加利亚城市)

кюту̀|к -*ци* [阳]〈口〉同 кютю̀к

кютю̀|к -*ци* [阳] ❶〈民〉一段圆木 ❷〈方〉树身,树干;树墩;葡萄的主干 ❸〈转,民〉笨汉;呆子,傻瓜

кю̀т|я (си) -*иш (си)*, *кютѝх (си)* [未]〈口〉不声不响地坐着,老老实实地呆着

кюфтè -*та* [中] 肉饼,肉丸子: пържени ~та 煎肉饼 ~та на ска̀ра 烤肉饼

кючѐ|к -*ци* [阳] 同 кьочѐк

кяр -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈民〉同 печа̀лба (利润,赚钱;好处)

кяру̀вам [未]〈旧〉同 кя̀ря

кя̀р|я -*иш*, *кярѝх* [未]〈民〉获利,赚钱 ~**ене** [中]

Л

л ❶л 音 ❷保加利亚语字母表第 12 个字母：печàтно л 印刷体 л ръкопѝсно л 手写体 л

л［缩］лѝтър 升（容量单位）

л.［缩］〈语法〉лицѐ 人称

ла［无复，中］〈乐〉❶长音阶的第六音（la）：Изпѐй „～". 你唱"la"！❷la 音音符：Напишѝ „～". 你画上"la"！

лàбав -*а*［形］〈口〉❶不紧的，松的，松弛的：Превръзката е много ～а и ще пàдне. 绷带太松，要掉下来。❷不严厉的；（性格）软弱的，心软的 ◇ **Нàма ～о!** 1.行不通！不能这样！2.一切正常，放心吧！

лабиàл|ен -*на*［形］〈语言〉（指辅音）用唇发音的，唇音的：Лабиàлни звỳкове са п，б，м，п'，б'，м'. 唇音有 п，б，м，п'，б'，м'。

лабиализàция［无复，阴］〈语言〉（圆）唇化

лабѝл|ен -*на*［形］不安定的，不稳定的，易变的，不固定的：～на пòчва 不稳定的基础 ～ен харàктер 不固定的性格 **～ност** -носттà［阴］：～ност на конструкцията 结构的不稳定

лабиодентàл|ен -*на*［形］〈语言〉（指音）唇齿的

лабирѝнт[1]［阴］❶（古希腊、埃及的）迷宫，迷园 ❷〈转〉（树林或城市中）错综交织的、容易迷路的小路（街道）：～ от крѝви ỳлички 纵横交错、容易迷路的小街 планѝнски ～ 蜿蜒曲折、容易迷路的山中小路 Скѝтам се из ～а на бỳката. 我在山毛榉密林中绕来绕去。❸〈转〉错综复杂的事情，非常复杂难以解决的事情，困境

лабирѝнт[2]［无复，阳］〈解〉（内耳的）迷路

лаборàнт［阳］，**лаборàнтка**［阴］❶（科研单位、大专院校实验室的）实验员 ❷（药房、配药室的）药剂师助手，司药助手

лаборàнтск|и -*а* лаборàнт 的形容词

лабораторн|ен -*на* лабораторѝя 的形容词：～ни изслѐдвания 实验室的研究 ～ни ỳреди 实验室仪器 ～ни упражнѐния 实验课

лабораторѝя［阴］实验室，化验室，化验所：химѝческа ～ 化学实验室

лàва［阴］（火山）熔岩：òгнена ～ 火山熔岩 втвърдѐна ～ 凝结的熔岩，喷出岩

лавàнда［无复，阴］❶同 лавандỳла ❷薰衣草油，拉芬大油

лавандỳла［无复，阴］〈植〉薰衣草，拉芬大（*Lavandula*）

лàв|вам［未］，**лàвна** -*неш*，*лàвнах*［完］（狗）突然叫起来，断断续续地叫

лавѝн|а［阴］❶雪崩，（雪崩时的）大雪块：Лавѝната го затрỳпа. 雪崩把他埋了。Тѝя рѝлски ～и се подхлъзват от върховѐте. 里拉山的大雪块从山顶上滑下来。❷〈转〉大军；狂潮，巨流，巨浪：～а на глàдните 饥饿大军

лавѝра|м［未，完］❶（船）逆风曲折前进，取之字形的航路；转帆；转弯抹角地走：Нѝе едвà ～хме междỳ плъзналата по тротоàрите сгàн. 我们在人行道上川流不息的人群中吃力地、拐来拐去地走着。❷机变，随机应变 **～не**［中］

лàвица［阴］❶（钉在墙上的）搁架；（橱中或书架上隔成层的）搁板，格板；架子，货架：Сѝдовете лежàха по ～та. 碗碟放在搁板上。❷长凳，长条板凳

лàвка［阴］（设于军营、学校等处的）小店、小卖部

лàвкаджийск|и -*а* лàвкаджия 的形容词

лàвкаджи|я -*ята*，-*и*［阳］，**лàвкаджийка**［阴］〈口〉小店（小卖部）的店主（店员、售货员）

лàвна 见 лàввам

лàвра［阴］〈旧〉❶（正教享有特权的）大（男）修道院 ❷（隶属大修道院的）小修道院

лàвров -*а* лàвър 的形容词：～ лист 桂叶 ～о дървò Увенчàвам го с ～ венѐц. 给他戴上桂冠。

лавронòс|ен -*на*［形］〈书，罕〉戴桂冠的：～ни юнàци 戴桂冠的勇士们

лавронòс|ец -*ци*［阳］戴桂冠的诗人或胜利者

лàв|ър -*ри*［阳］❶〈植〉月桂树（*Laurus nobilis*）❷［只复］（月）桂枝，桂冠（胜利、嘉奖的象征）：побѐдни ～ри 胜利的桂冠 ❸［只复］〈转〉成绩，成就；光荣：пъ̀рви ～ри 最初的成就 ◇ **почѝвам (заспѝвам) на ～рите си** 躺在自己的桂冠（功劳簿）上睡大觉；在获得成功后不思进取

лàгер[1]［阳］❶营，兵营，露营，野营：вдѝгам ～а 拔营 От двѐ-трѝ сѐдмици пòлкът е на ～ в еднà долинà. 两三个星期以来，这个团在一个谷地进行野营训练。❷夏令营：пионѐрски ～ 少先队夏令营 Децàта летỳват на ～. 孩子们在夏令营避暑。❸〈转〉阵营，营垒：Тòй е в нàшия ～. 他是我们营垒中的人。◇ **военнопленнѝчески ～** 战俘营 **концентрациòнен ～** 集中营

лàгер[2]［阳］〈技〉轴承：сачмѐн ～ 滚珠轴承

лàгер|ен[1] -*на* лàгер[1] ①②解的形容词：～ен живòт 野营生活 ～ен òгън 营火，篝火 ～на палàтка 野营帐篷

лàгер|ен[2] -*на* лàгер[2] 的形容词：～на сачмà 轴承的滚珠

лагерѝст［阴］，**лагерѝстка**［阴］被关在集中营里的人

лàгерни|к -*ци*［阳］，**лàгерничка**［阴］野营的人，露营的人

лагерỳвам［未，完］露营，过野营生活，过夏令营生活

Лàгос 拉各斯（尼日利亚前首都）

лагỳна［阴］❶（沙滩隔成的）浅（水）海湾，濒海湖，泻湖 ❷（珊瑚群岛环成的）礁湖

лагъ̀м［阳］〈方〉地道，坑道

лад［阳］〈乐〉调式，调子

лàда[1]［阴］〈方〉❶古斯拉夫司婚礼和娱乐的女神；春之神 ❷按一种古老的民间风俗边唱歌边从水锅（水桶）中捞戒指来占卜的姑娘，浸花姑娘

лàда[2]［阴］（俄罗斯产）拉达牌轿车

лàданки［复，阴］〈民〉同 ладỳване

лàдия［阴］〈诗〉小船，小舟

ладийр -*ят*, -*я* [阳] 船夫,船工

Ладòжко èзеро 拉多加湖(俄罗斯)

ладу̀вам [未] 举行浸花式(按照古老的民间风俗举行捞戒指和花束的仪式,详见 ладу̀ване)

ладу̀ване [无复,中]〈民〉浸花式(一种古老的民间风俗,在保加利亚不同的地区于不同的民间节日前夜举行的仪式:姑娘们把戒指和花束浸入水锅,于次日晨边唱边捞出戒指和花束,来预卜她们未来的丈夫是什么样的人以及婚后生活如何)

лаѐж [阳] 同 лай

лаѐн|е -*ия* [中] 见 лаѝя

лаз -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈旧〉❶(居住在南高加索的)拉济人 ❷(土耳其阿纳多卢)行商(多指铜器商)

Лàзар [阳] ❶同 Лàзаровден: Ще си дòйдем на Лàзар. 我们在拉扎尔节回家来。❷过拉扎尔节的风俗:盛装的姑娘挨家挨户唱歌祝福

лазарѐт [阳] 小军医院

лазарѐт|ен -*на* лазарѐт 的形容词: ~ен персонàл 小军医院的工作人员

лазарѐтск|и -*а* [形] 同 лазарѐтен ◇~**и плъх** 经常到小军医院去看病并住院的士兵

Лàзарица [阴] 同 Лàзаровден

лàзарк|а [阴] 在拉扎尔节唱歌祝福的姑娘: Дошлѝ са ни ~и. 唱歌祝福的姑娘们到我们家来了。

лàзарни|к -*ци* [阳]〈谑〉岁: Детѐ на трѝйсет ~ка! 30 岁的孩子! В сѐло човѐк хвърли ли трѝйдесет ~ка, мъчно мòже да се ожѐни. 在农村,人过 30 岁,很难娶上亲。

Лàзаровден [无复,阳]〈民〉(民间节日)拉扎尔节(弗勒布尼察节 —— 柳树节前的星期六)

лàзарск|и -*а* [形] 拉扎尔节的: ~и пѐсни 拉扎尔节唱的歌曲 ~о хорò 拉扎尔节跳的霍罗舞

лазару̀вам [未] 按照民间风俗举行庆祝拉扎尔节的仪式(见 лазару̀ване)

лазару̀ван|е -*ия* [中]〈民〉庆祝拉扎尔节(盛装的姑娘挨家挨户唱歌跳舞,祝福健康、幸福和丰收)

лàзер [阳] ❶激光 ❷激光器

лàзер|ен -*на* [形] лàзер 的形容词: ~на светлинà 激光 ~ен снòп 激光束 ~на тѐхника 激光技术

лазешкòм 和 **лазешкàта** [副]〈口〉爬着,匍匐着: Войнѝците настъпваха ~. 战士们匍匐前进。

лазу̀р [阳] ❶〈诗〉天蓝色,蔚蓝,浅蓝色: Планѝнските върховѐ се къпят в чѝстия ~ на небѐто. 山峰沐浴在天空纯净的蔚蓝中。❷碧空,蔚蓝的天空,苍穹: я̀сни ~и 晴空,明朗的天

лазу̀р|ен -*на* [形]〈诗〉天蓝(色)的,蔚蓝的: ~ен свòд 蔚蓝的天穹,苍穹 ~**ност** -*носттà* [阴]: Пòгледът се възхищàваше от нѐжната ~ност на небѐто. 目光赞美着天空柔和的蔚蓝。

лàз|я -*иш*, *лàзѝх* [未] ❶爬: Мухѝ ~еха по лицѐто му. 苍蝇在他脸上爬。Буболѐчка ~и към ду̀пчицата. 小甲虫朝小洞爬去。Детѐто ~и по пòда. 小孩在地板上爬着。❷攀登,向上爬,(慢慢地)向上登;(云彩、阴影)缓缓移动,延伸: Лàзим към върхà. 我们朝山顶爬着。Мръкваше се, по бàйрите ~еха дъ̀лги сѐнки. 天黑下来,长长的黑影在山冈上延伸开来。❸〈转〉(道路)缓缓上升,缓缓地向上伸展 ◇ **Тръпки ме ~ят.**〈口〉我在打颤(发抖)。

лаѝ|к -*ци* [阳]〈书〉(对于科学、艺术、宗教等)略识门径者,非专家,浅学者,涉猎者,爱好者

лаѝческ|и -*а* лаѝк 的形容词

ла|й -*ят*, -*я*, -*еве* [阳] 吠声,狗叫声: ~й на ку̀чета(ку̀чешки ~еве) 狗叫声

лàй|вам [未], **лàйна** [完] [只三] **лàйва** [未], **лàйне** [完](狗断断续续地)叫,吠

лàйка [阴] ❶母菊(*Matricaria*) ❷(药用)甘菊花,加密列;甘菊浸剂: чàй от ~ 甘菊茶 гаргàра с ~ 用甘菊含漱剂漱(口、喉咙等)

лàйкучка [阴] 同 лàйка

лàйна 见 лàйвам

лайнев|я̀ -*ѝш* [未] 沾上(牲口粪)

лайнѐн -*а* [形] 沾上牲口粪的

лàйнер [阳] 远洋大型客货班轮

лайн|ò -*à* [中] (大牲口的)粪: говѐждо ~ò (говѐжди ~à) 牛粪

Лайпциг 莱比锡(德国)

лàйтмотив [阳] ❶〈乐〉主导主题 ❷〈转〉主旨,主题,主要的意思

лак[1] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 清漆;上光油: ~ за нòкти 指甲油

лак[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] (制鞋、皮带等用的)漆皮

лакѐ|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳] ❶(宫廷)侍从;仆人,仆役,听差 ❷〈蔑〉走狗,奴才: фашѝстките разбòйници и тѐхните ~и 法西斯强盗及其走狗

лакѐйнич|а -*иш*, *лакѐйничѝх* [未]〈不赞〉摇尾乞怜,卑躬屈节,奴颜婢膝 ~**ене** [中]: Тòй постѝгна всѝчко с ~ене. 他用卑躬屈节的办法得到这一切。

лакѐйническ|и -*а* [形] 走狗的,奴才的: ~о държàние 奴才相 ~**и** [副]

лакѐйск|и -*а* лакѐй 的形容词: ~и дрѐхи 仆人服装 ~о раболѐпие 奴颜婢膝,献媚逢迎

лакѐйство [无复,中]〈蔑〉奴颜婢膝,卑躬屈节,献媚逢迎

лакѐйщина [阴]〈蔑〉奴颜婢膝,卑躬屈节,献媚逢迎

лакѐрда [阴]〈动〉鲑(*Salmo salar*)

лакѝра|м [未,完] ❶涂清漆,上清漆 ❷使光亮 — **се** [被动] ~**не** [中]

лакирòвка [阴] ❶同 лакѝране ❷(一层)清漆,清漆面

лакмазàн|ин -*и* [阳]〈方〉同 лàкомец

лàкмус [阳]〈化〉(用以检验酸碱性的)石蕊(试剂);石蕊色质,石蕊素,拉克谟斯

лàкмусов -*а* лàкмус 的形容词: ~ раствòр 石蕊溶液 ◇ ~**а хартѝя**〈化〉石蕊试纸

лàков -*а* [形] ❶含清漆的: ~и бòи 油漆 ❷生产清漆的: ~а индустрия 清漆工业

лàком -*а* [形] ❶贪吃的,饕餮的,吃不饱的: ~и му̀лета 贪吃的骡子 ❷〈转〉贪婪的,贪得无厌的: ~ човѐк 贪婪的人 Лàком е за парѝ. 他贪财。~**о** [副]

лакомѐне 见 лакомя̀ се

лàком|ец -*ци* [阳], **лàкомка** [阴] ❶贪吃(贪喝)的人(牲口) ❷贪婪的人,贪得无厌的人

лакомѝя [阴]〈口〉❶ [只单] 贪食,暴食,好吃,饕餮;贪婪:

ям с ～ 贪婪地吃 Лакомѝя — поразѝя. 贪吃会受罪。❷〈转〉贪婪的人,贪得无厌的人

лàкомни|к -*ци* [阳], **лàкомница** [阴] ❶贪吃(贪喝)的人 ❷贪婪的人,贪得无厌的人

лàкомств|о -*а* [中] ❶ [只单] 贪食,暴食,好吃,饕餮;贪婪 ❷ [常复] 好吃的东西,美食;甜食: халвà, локу̀м и дру̀ги ～а 哈勒瓦(葵子酥糖)、饴糖和别的甜食

лàкомщина [阴] 同 лакомѝя

лаком|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [完,中态] ❶贪吃,好吃 ❷贪,贪得无厌: Кòйто се ～ѝ за чу̀ждото, гу̀би своѐто. 贪图别人的东西会失去自己的东西。～**èне** [中]

лаконѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳] ❶简洁,紧凑,简练,精练,简单扼要 ❷简洁的语句: Говòри с ～ми. 他用简洁的语句说话。

лаконѝч|ен -*на* [形] 简洁的,紧凑的,言简意赅的,简短而富有表达力的,简单扼要的: ～ен ѝзраз 简洁的语句 ～ен òтговор 简单扼要的答复 ～**но** [副]

лаконѝческ|и -*а* [形] 同 лаконѝчен ～**и** [副]: отговàрям ～и 简要地回答

лакримàтор [阳]〈化〉催泪剂

лакрѝца [阴] ❶甘草剂 ❷甘草片

лаксатѝв [阳]〈药〉轻泻剂,缓泻剂

лаксатѝв|ен -*на* лаксатѝв 的形容词

лàкта [无复,阴] ❶一种炼过的奶酪 ❷一种奶制糖果

лактàция [阴] 乳汁分泌,泌乳;授乳,哺乳

лактòза [阴]〈化〉乳糖

лакърдѝя [阴]〈口〉词;话,谈话

лàк|ът[1] -*ътят*, -*ътя*, -*ти* [阳] ❶肘,胳膊肘,肘部: подпѝрам се (облѝгам се) на ～тите си 用胳膊肘撑着(身子、头…) разбу̀твам хòрата с ～тите си 用胳膊肘把人们推开 ❷〈转〉(衣袖的)肘部,胳膊肘: изтрѝти ～ти 磨坏的胳膊肘

лàк|ът[2] -*ътят*, -*ътя*, -*ти* [阳]〈民〉自肘到中指尖的长度,一阿尔申(0.68 米): Изтъкàх трѝйсет ～ти платнò. 我织了 30 阿尔申的布。Пèдя човèк — ～ът брадà.〈俗〉一拃高的人,一肘长的胡子(指英国童话中的主人公大拇指汤姆)

лàла -*та* [无复,阳]〈口〉爱饶舌的人;爱逗哏的人,活宝;打诨者,滑稽的人,小丑

лàладжи|я -*ята*, -*и* [阳], **лàладжийка** [阴]〈口〉同 лàла

лалѐ -*то* [中]〈植〉郁金香,山慈菇 (*Tulipa*)

лалемàнция [阴]〈植〉拉雷草 (*Lalemantia iberica*)

лалу̀гер [阳]〈动〉黄鼠 (*Spermophillus citellus*)

лалу̀геров -*а* лалу̀гер 的形容词: ～а ду̀пка 黄鼠洞

лалу̀герск|и -*а* [形] 同 лалу̀геров

лàма[1] [阴]〈书〉〈动〉美洲驼,羊驼(*Lama*)

лàма[2] [阳]〈书〉喇嘛

ламаѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈书〉喇嘛教

ламаѝст [阳] 喇嘛教徒,信喇嘛教者

ламантѝн [阳]〈动〉海牛 (*Manatus manatus*)

Ламàнш (**Англѝйски канàл**) 拉芒什海峡(英国和法国之间,即英吉利海峡)

ламарѝна [阴] 白铁;铜箔;锌箔;金属簿片: галванизѝрана ～ 镀锌铁皮,马口铁 цѝнкова ～ 锌箔 чѐрна ～ 铁板

ламарѝнен -*а* [形] 白铁的;铜(锌)箔的: ～а пѐчка 白铁炉 ～ пòкрив 白铁房顶

ламарѝнов -*а* [形] 同 ламарѝнен

ламаркѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳] 拉马克学说(法国学者拉马克创立的最早的唯物进化论)

лàмба [阴]〈民〉同 лàмпа

лàмбен -*а* [形]〈民〉同 лàмпен

ламѐ -*то* [中] 金银线织物(料子),锦缎,金银线绸缎: вечѐрна рòкля от златѝсто ～ 金色锦缎晚礼服

лàмкам [未]〈民〉比赛叼熟鸡蛋(或葵子酥糖)(一种民间风俗:用嘴去叼从天花板上垂下的线系住的熟鸡蛋或葵子酥糖)

лàмкан|е -*ия* [中] 同 лàмканица

лàмканица [阴]〈民〉叼蛋比赛(一种民间风俗:在复活节斋期的第一个星期日晚比赛谁能用嘴叼住从天花板上垂下的线系住的摇动的熟鸡蛋或葵子酥糖)

лàмп|а [阴] ❶灯: електрѝческа ～а 电灯 карбѝтна ～а 电石灯 спѝртна ～а 酒精灯 запàлвам (угàсвам) ～ата 点(熄)灯,开(关)灯 Лàмпата осветявà стàята. (电)灯照亮着房间。❷(电子)管,真空管: радиоапарàт с пет ～и 五管收音机

лампàда [阴]〈书,诗〉油灯

лампàз [阳] (某些制服或礼服裤子两外侧骑缝上镶的同衣裤颜色不同的)镶条

лàмпен -*а* лàмпа 的形容词: ～а светлинà 灯光 ～о шишѐ 灯罩

лампѐрия [阴] 壁板,护墙板

лампиòн [阳] (夜间在户外娱乐时用的、彩色纸糊的或玻璃的)小灯笼

-лàмпов -*а* [复合词第二部] (置于复合形容词中基数词后面)表示"灯的"、"电子管的"之意,例如 шèст-лàмпов радиоапарàт (六管收音机)

ламтѐж [阳] 渴望,强烈愿望,企求,欲望: ～ за слàва и богàтство 追求名利的欲望 У нèя се зародѝ едѝн ～. 她心中产生了一个强烈愿望。

ламт|я̀ -*ѝш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*èли* [未] 渴望,渴求,强烈希求;贪求: ～я̀ за щàстие 渴望幸福

лàм|я [阴]〈民〉❶(民间传说中的状似龙或蟒的)怪物,妖怪,怪兽 ❷〈转〉贪吃的,胃口极大的人(牲口): Нàшите волòве ядàт катò ～и. 咱们的牛胃口大得填不饱。

лан [阳]〈书〉黇鹿,扁角鹿 (*Dama dama*)

лàнга [常复,阴]〈口〉长黄瓜

Ланджòу 兰州(中国城市)

ландò -*а* [中] 兰朵车(可以敞篷的四座位马车)

лàндшафт [阳]〈书〉❶景观,地形: Швейцàрия ѝма планѝнски ～. 瑞士具有山地景观。стèпен ～ 草原景观 ❷风景,风光

лàн|ец -*ци* [阳] 表链

лàни [副] 去年,在去年: Лàни ме излъ̀га и сегà не тѝ вя̀рвам. 去年你骗了我,现在我不相信你了。пò-～ 前年

ланѝта 和 **лàнта** [阴]〈方〉颊,面颊,脸蛋儿

Лàнкашир 兰开夏(英国郡名)

ланолѝн [阳] 羊毛脂

ланолѝнов -*а* [形] 含羊毛脂的: ～ крèм за лицè 含羊毛脂的搽脸油(面霜)

лансѝра|м [未,完]〈书〉❶带…参加社交: Приятèлите му го ～т катò голя̀м худòжник. 他的朋友们把他作为大画家介绍给社交界。❷有目的地散布: ～м идèята 散布…思想 ❸

〈转〉抬举,提拔 — **се**［反身,被动,中态］～**не**［中］

ла̀нск|и -*а*［形］同 миналогодѝшен（去年的）：～а слѝвовица 去年的李子酒 ◇ **Разпра̀вяй ти на ～ата ми ша̀пка.** 我不相信你。

ланцѐт［阳］（外科手术用的）柳叶刀,双刃小刀

ланцетовѝд|ен -*на*［形］剑形的：～ни листа̀ 剑形叶

ла̀нщ|ен -*на*［形］〈民〉同 ла̀нски：Грѝжа ме е за нѐго, ко̀лкото за ～ния сняг. 我像关心去年的雪一样关心他;我丝毫不关心他的事。

Ла̀ос 老挝（亚洲）

ла̀ос|ец -*ци*［阳］,**ла̀оска**［阴］老挝人

ла̀оск|и -*а* Ла̀ос 和 ла̀осец 的形容词

лап［感］（常作谓语）一下子吞下,很快地吞下（吃下去）：Разигра̀л се котара̀кът и ～ та̀я мѝшка, ～ она̀я, докато̀ ги довъ̀ршил. 公猫玩兴高了起来,一下子吃进一只老鼠,一下子又吃进另一只,直至把它们都消灭光。

ла̀п|а［阴］❶爪（子）,脚掌：～а на лъв 狮子的爪子 мѐчешки ～и 熊爪,熊掌 Попа̀дам в ～ите му. 落入他的掌心。Изтръ̀гвам го от ～ите на смъртта̀. 把他从死神的魔爪中拯救出来。❷粗糙的手掌：загрубѐли ～и 粗糙的双手

лапа̀［阴］用麸皮、亚麻子等做成的糊（用之敷于痛处）：～ от па̀рени трѝци 热的麸皮糊

лапа̀вица［阴］风雨,风雪,风雪（风雨）交加：Ка̀к ще пъту̀ваш в та̀я ～? 在这样的风雪里,你怎么走啊?

ла̀пад［无复,阳］〈植〉酸模（*Rumex*）

ла̀падов -*а* ла̀пад 的形容词：～и листа̀ 酸模叶 ～а чорба̀ 酸模汤

ла̀па|м［未］〈口〉❶狼吞虎咽,大口大口地吃：～м мръ̀вките 大口大口地吃肉块 ～м като̀ гла̀ден 像饿汉一样狼吞虎咽 ❷〈转〉侵吞,侵占,据为己有,贪婪地掠夺：То̀й ～ от община̀та. 他把乡里的东西据为己有。❸〈转,口〉受骗,上当：То̀й ги зана̀ся, а тѐ ～т. 他戏弄他们,他们上当了。◇ **～м мухѝте**〈口〉白白地浪费时间,白费功夫,无所事事;做无益的事,做蠢事,闲扯 **～не**［中］

Ла Пас 拉巴斯（玻利维亚前首都）

лапаца̀л|о -*а*［中］〈民〉饶舌的人;啰嗦的人,爱唠叨的人,爱讲废话的人

лапа̀цам［未］〈民〉饶舌,唠叨,啰嗦;瞎说

ла̀п|вам［未］,**ла̀пна** -*неш*, *ла̀пнах*,过被形动 -*нат*［完］吃一大口或吃几大口：Голя̀м за̀лък ～нѝ, голя̀ма ду̀ма не ка̀звай.〈俗〉大口的饭可以吞,大话可别说! ◇ **Ла̀пнал въдица̀та.** 1.他上钩（受骗）了。2.他爱上某人。**～ване**［中］

ла̀пест -*а*［形］大脚掌的,大爪子的

лапида̀р|ен -*на*［形］〈书〉简洁的,简练的,简明的,精练的,简要的：～ен стѝл 简练的文体 ～ен ѝзраз 简练的语句

Лапла̀ндия 拉普兰（北欧一地区）

Ла Пла̀та 拉普拉塔（阿根廷港市）

ла̀пна 见 ла̀пвам

лапнѝмуха［阳,阴］〈口〉傻瓜：Какъ̀в си ～! 你真傻!

лапнѝшаран［阳］〈口〉傻瓜,笨蛋,蠢人：Оставѝ го то̀з ～! 你别去理这个傻瓜了!

ла̀псус［阳］〈书〉（无意中）说错的话,错误

ла̀птоп［阳］笔记本电脑,便携式电脑

лапчу̀ни［复,阳］〈方〉（用家织粗毛料或软皮做的）便鞋,半高靿便鞋

ла̀рв|а［阴］幼虫：～и на муха̀ 蛆 ～и на кома̀ра 孑孓

ла̀рвен -*а* ла̀рва 的形容词：～о развѝтие 幼虫的发育

ла̀рго［中］〈乐〉❶广板 ❷广板曲

ларж［不变,形］慷慨的,大方的：Не сѝ мно̀го ～. 你不太慷慨。

ларингѝт［阳］〈医〉喉炎：Ѝмам ～. 我得喉炎了。

ларинголо̀|г -*зи*［阳］〈医〉喉科医师,喉科学专家

ларинголо̀гия［阴］〈医〉喉科学

ла̀ринкс［阳］〈解〉喉,喉头

ЛАС［лас］［缩］Лѝга на ара̀бските странѝ 阿拉伯联盟

ла̀ска［阴］❶抚爱,爱抚;慈爱：сира̀шко дѐтство без ба̀щина ～ и ма̀йчина милу̀вка 没有父母抚爱的孤苦的童年 ❷抚摩,拥抱

ла̀скав -*а*［形］❶温柔的,温存的：То̀й бѝл добъ̀р и ～. 他和善温存。～и ду̀ми（слова̀）温存的话 ❷亲切的,善意的;鼓舞人的：～ прѝем 亲切的接待 **～о**［副］**～ост** -остта̀［阴］

ласка̀ене［无复,中］见 ласка̀я 和 ласка̀я се

ласка̀тел -*ят*, -*я*［阳］,**ласка̀телка**［阴］献媚者,阿谀奉承者

ласка̀тел|ен -*на*［形］❶温存的,爱抚的 ❷献媚的,阿谀奉承的：～ни ду̀ми 阿谀奉承的话 ～ни обно̀ски 献媚,逢迎（的态度）❸客气的,亲切的;鼓励人的,使人鼓舞的：～ен о̀тзив 使人受鼓舞的反应（评价）**～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

ласка̀телск|и -*а*［形］献媚者的,阿谀奉承者的：～и ду̀ми 阿谀奉承的话

ласка̀телств|о -*а*［中］〈书〉献媚（行为）,阿谀奉承：гово̀ря（му）～а（对他）说阿谀奉承的话 подку̀пвам го с ～а 用阿谀奉承博得他的欢心

ласка̀|я -*еш*, -*х*［未］❶阿谀,奉承,恭维：Спосо̀бен е човѐкът, но вѝе мно̀го го ～ете. 他是个有才干的人,可你们也过于恭维他了。❷引起,招致,打动：～я самолю̀бието му 引起他过度的自尊心 ❸〈转〉使…感到舒服;使…高兴：Това̀ голя̀мо внима̀ние към нѐго извънрѐдно го ～е. 对他的这种巨大关怀使他极为高兴。❹抚爱,喜爱,爱抚,抚摩 — **се**［反身,互及］◇ **～я се от мисълта̀**〈书〉这么想使我感到高兴

ла̀с|о -*а*［中］（猎人和牧人所用的）套索：Двѐте кобѝлки бя̀ха хва̀нати с ～о. 两匹牝马是用套索套住的。

ласт［阳］拉斯特（重量单位,约为 4000 磅）

ласта̀р -*ът*, -*а*［阳］〈民〉葡萄卷须;嫩葡萄枝;树的嫩枝

ла̀сти|к[1] -*ци*［阳］❶橡皮筋,松紧带：～к за кюло̀ти 针织内裤上用的松紧带 ～к за чора̀пи 袜带,松紧带 ❷（用橡皮筋做成的）弹弓等：Деца̀та бѝеха врабцѝ с ～к. 孩子们用弹弓打麻雀。❸〈口〉（毛活织法中的）罗口,罗纹

ла̀сти|к[2] -*ци*［常复,阳］〈旧〉胶皮套鞋,雨鞋

ла̀стич|ен -*на* ла̀стик 的形容词：～ни чора̀пи 带松紧的袜子 ～ен кола̀н 松紧腰带（用松紧带做的腰带）

ла̀стовиц|а［阴］燕子（*Hirundo*）：Ня̀колко ～и се стрѐлват. 几只燕子像箭一般飞来飞去。Една̀ ～а про̀лет не пра̀ви.〈俗〉一燕不成春。

ла̀стович|ен -*на*［形］〈罕〉同 ла̀стовичи：～но гнездо̀ 燕子窝,燕巢

ла̀стович|и -*а*, -*е* 和 -*о*, ла̀стовица 的形容词：～а опа̀шка 燕尾 ～и крила̀ 燕子的翅膀

ластовичен -*на* [形] 同 ластовичи: ~ни крилца 燕子的翅膀

ластовичка [阴] 同 ластовица

ластўна [阴] (南瓜、西瓜等的)蔓,藤: Ластўни мно̀го, тѝкви ма̀лко. 蔓多瓜少。

латвѝец -*йци* [阳], **латвѝйка** [阴] 拉脱维亚人

латвѝйски -*а* Ла̀твия 和 латвѝец 的形容词

Ла̀твия 拉脱维亚(欧洲)

ла̀тѐкс [阳] ❶树脂乳剂 ❷橡(胶)浆,胶乳

латѐнтен -*на* [形]〈书〉潜伏的,隐匿的: ~но състоя̀ние 潜伏状态 ~ни сѝли 潜在力量 **~но** [副] **~ност** -*ността̀* [阴]

латера̀лен -*на* [形] ❶〈书〉侧面的 ❷〈语言〉边(上)的,旁流的: ~на съгла̀сна 边音,旁流音

латѐрна [阴] 手摇风琴

латѐрнаджѝя -*ята*, -*и* [阳], **латѐрнаджѝйка** [阴]〈旧〉(在街头卖艺的)手摇风琴师

ла̀ти [复]〈书〉铠甲,甲胄

латѝна [阴]〈罕〉同 латѝнка

латѝнец -*ци* 和 -*и* [阳] ❶〈史〉拉丁人(古代意大利南部部落的人,包括罗马人在内) ❷〈史〉天主教西欧的居民 ❸〈旧〉天主教徒

латиниза̀ция [阴]〈书〉❶拉丁化,采用拉丁字母 ❷推行拉丁文化

латинизѝрам [未,完]〈书〉使…拉丁化: Ста̀рият Рѝм се е стремѝл да ~ покорѐните наро̀ди. 古罗马曾力图使被征服的各国人民拉丁化。

латинѝзъм -*мът*, -*ма* [阳]〈书〉❶拉丁语的特点 ❷拉丁词语(从拉丁语借用的词语)

латинѝст [阳], **латинѝстка** [阴]〈书〉拉丁语学家;熟识拉丁文化的人

латѝница [阴] 拉丁字母;拉丁文字

латѝнка [阴] ❶旱金莲(*Tropaelum majus*); 金莲花 ❷马刀(军刀)的别称: В прўста са окачѐни по стенѝте разлѝчен вѝд пўшки, ~и, пала̀ски. 在穿堂的墙上挂着各式步枪、马刀和子弹带。

латѝнски -*а* [形] ❶拉丁的,古罗马的: ~и на̀дпис 拉丁语的铭文 ~и езѝк 拉丁语 ❷拉丁系文化的,拉丁系语言的: ~и държа̀ви 拉丁系语言的国家 ❸天主教的: ~а цъ̀рква 天主教堂 ~а вя̀ра 天主教 ❹ [用作名] **~и** [阳] 拉丁语 ◇ **Латѝнска Амѐрика** 拉丁美洲

латифундѝст [阳]〈书〉(古罗马的)大地产主,大田产主,大庄园主

латифўндия [阴]〈史〉(古罗马的)大地产,大田产,大庄园

латўн [阳] 黄铜

лауреа̀т [阳], **лауреа̀тка** [阴] 奖金获得者,获奖(金)者: ~ на междунаро̀ден конкўрс 国际比赛获奖者

ла̀ута [阴]〈方〉同 лю̀тня

лаута̀р -*ят*, -*я* [阳]〈方〉诗琴手

лаф -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈方〉〈民〉话,词: Ста̀на ~ за нѐго, та се сѐтих да те попѝтам. 因为谈到了他,所以我想起要问问你。отѝвам на ~ове 去聊天

лафѐт [阳]〈军〉炮架

ла̀фмухабет [阳]〈口〉轻松愉快(逗乐)的谈话(闲谈)

лафўвам [未]〈口〉谈,说,讲: Тѐ обѝчаха да си ~т. 他们曾经喜欢在一块儿聊天。

ла̀фя -*иш*, *ла̀фѝх* [未]〈口〉同 лафўвам

ла̀хна 和 **ла̀хана** [阴]〈方〉酸圆白菜

Лахо̀р 拉合尔(巴基斯坦城市)

ла̀чен -*а* [形] 漆皮制的,漆皮的: ~и обўвки 漆皮皮鞋 ~а ча̀нта 漆皮皮包

ла̀швам [未], **ла̀шна** -*неш*, -*нах* [完] ❶推一下或几下(体积大的重物),挪开: Лашнѝ дъ̀рво̀то по̀-наса̀м. 你把木头往这边推一点。❷〈转〉把…送到边远的、不方便的地方去,把…排斥到远处去: Ла̀шнаха го в една̀ затъ̀нтено сѐло. 他们把他弄到一个偏僻的村庄去。

ла̀шкам [未] 推(挪,移动)(体积大的重物): ~м вагòни 推车厢 Не ~йте изведнъ̀ж гардеро̀ба. 你们别突然猛推衣柜。

ла̀шна [完] 见 ла̀швам

ла̀я -*еш*, *ла̀ях* [未] ❶吠,(狗)叫: В сѐлото ~еха кўчета. 村子里狗在叫。❷〈转,口,蔑〉(用恶语)攻击,骂人;狂吠: Я̀ мълчѝ, какво̀ ~еш! 住嘴,你乱叫什么! ◇ **Кўчетата си ~ят, керва̀нът си вървѝ.**〈俗〉随狗怎么狂吠,商队照旧前进。**~я на аба̀** 平白无故地发火,无理由地对某人怀着敌意 **Хранѝ кўче да те ~е.** 恩将仇报。**~ене** [中]

лв. [缩] лев 列弗(保加利亚本位币名)

ЛВЗ [лѐ-ве-зѐ] [阳,(口)中,缩] Локомотѝвно-вагòнен завòд 机车车辆厂

ле [语气]〈民,诗〉(一般在称呼人时加强语气用)啊: Ма̀йко ле! 妈妈啊!

лѐбед [阳]〈动〉天鹅(*Cygnus* 和 *Chenopsis*)

лѐбеден -*на* [形]〈罕〉同 лѐбедов

лебѐдка [阴] 卷扬机,绞车,绞盘,辘轳

лѐбедов -*а* лѐбед 的形容词: ~о ѐзеро 天鹅湖 ~а шѝя 像天鹅那样美的颈部,优美的脖颈 ◇ **~а пѐсен** 天鹅之歌;死前创作的最后一首诗歌;最后杰作,绝笔,绝唱

лебенѝца [阴]〈方〉同 любенѝца

лѐбервурст 和 **лѐбървурст** [阳] 一种用猪(鹅)肝泥和猪油灌的香肠

лѐберкез 和 **лѐбъркез** [阳] 一种用牛肉泥、猪肝和肥肉灌的香肠

леблебиджѝя -*ята*, -*и* [阳]〈旧〉卖炒鹰嘴豆(香豆子、鸡豆)的人

леблебѝя [阴] ❶ [集] (饭后茶点用的)炒鹰嘴豆(香豆子、鸡豆) ❷(一粒)鹰嘴豆

лев[1] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶列弗(保加利亚本位币名): прода̀жна цена̀ петдесѐт ~а 售价 50 列弗 ❷一列弗的纸币或硬币: Намѐрих едѝн ~. 我拾到一列弗。◇ **Не струва пўкнат ~.**〈口〉一个大子儿也不值。

лев[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈旧〉同 лъв: наранѐн ~ 受伤的狮子 ◇ **балка̀нски ~** 巴尔干雄狮(指保加利亚人民): Бра̀тя, пѝя за балка̀нския ~. 兄弟们,我为巴尔干雄狮而干杯。

лева̀к -*ци* [阳], **лева̀чка** [阴] ❶左撇子 ❷〈转〉不灵巧的人,笨手笨脚的人: Ѐх че си ~к! 你真是笨手笨脚! (你太不灵巧了!) ❸〈行〉不会谈恋爱的男人

лева̀шки -*а* лева̀к 的形容词

лѐвга [阴] 古里(古代克尔特人的长度单位,在各国和各地区代表的长度不一,例如法古里等于 4 公里。) ◇ **мо̀рска ~** 古海里(等于 5555 米)

левѐнт [阳] ❶体格端正、匀称、健壮的小伙子,棒小伙子 ❷ [用作形,不变]〈民,诗〉年轻力壮的,体格匀称的: ~ Никѝла 年轻力壮的尼科拉 ~ снагà 健美匀称的身材

левѐнтск|и -*а* левѐнт 的形容词: ~а снагà 匀称健美的身材 ~и плѐщи 健美的双肩

левѐнтство [无复,中] 同 юнàчество (勇敢,大胆)

лѐви [形] 见 ляв

левѝт [阳]〈书〉❶古犹太人圣殿祭司的助手,犹太教助祭;列非特 ❷(《圣经》中的)《利未记》

левитàция [阴]〈书〉(指人不借助工具向空中)凭虚升腾,飘浮

левѝца [阴] ❶左手: вдѝгам ~та 举起左手 ❷(议会中的)左派政党 ❸左翼

левичàр -*ят*, -*я* [阳], **левичàрка** [阴]〈政〉❶〈旧〉左倾的人,左派 ❷"左"倾分子,假左派 ❸左撇子

левичàрск|и -*а* левичàр ②解和 левичàрство ②解的形容词: ~и уклòн 左倾

левичàрство [无复,中]〈政〉❶〈旧〉左倾,左倾行为 ❷"左派","左"倾机会主义

лѐвка [阴]〈方〉牛车上连接挡板上端和轴末端的弯木

левкемѝя [阴]〈医〉白血病

левкоцѝт [常复,阳]〈生物〉白血球

лѐвов -*а* лев 的形容词: ~а равностòйност 列弗的等价

левогрѝв -*а* [形] (马)鬃朝左边的

лѐворда [阴] 熊葱 (*Allium ursinum*)

левосектàнт [阳] "左"倾宗派主义分子

левосектàнтск|и -*а* левосектàнт 和 левосектàнтство 的形容词

левосектàнтство [无复,中]〈政〉"左"倾宗派主义

лѐвск|и -*а* [形]〈旧〉同 лъвски: ~и знàци 狮徽

лѐвтер|ен -*на* [形]〈方〉❶未婚的;没有约束的 ❷方便的 ❸慢的

лѐвче -*то* [中] лев[1] ②解的指小: пѐт ~та 五列弗

легàл|ен -*на* [形] 合法的,合法存在的,法律所承认的;公开的: ~на организàция (дѐйност) 合法组织(活动) по ~ен път 按合法途径 ~ни срѐдства 合法手段 **~ност** -носттà [阴]: Тѐ не признàват нѝкаква ~ност в борбàта. 他们不承认斗争中的任何合法性。

легализàция [阴] ❶合法化,法律上认可,使成为法定 ❷〈外交〉(领事对文件签署的)认证

легализѝра|м [未,完] 使合法化,使…成为合法的,使取得合法地位,使在法律上认可;认证: Изпрàтих си дѝпломата в министѐрството, за да я ~т. 我已把证书寄到部里去认证。 **— се** [反身,被动]: Докумѐнтът се ~ от министѐрството. 文件由部里认证。

легàло [中]〈民〉❶躺的地方 ❷同 гнездò(窝,巢) ❸同 пòлог (鸡下蛋或孵小鸡的窝) ❹兽穴,兽洞

легàт [阳] ❶教皇的使节 ❷〈史〉古罗马的副军事长官或派去谈判的使节

легàто [副]〈乐〉❶连奏(地);连唱(地) ❷ [用作名,中]〈乐〉连奏;连音;连弓

легациòн|ен -*на* легàция 的形容词: ~ен секретàр 公使馆秘书 ~ен съвѐтник 公使馆参赞

легàция [阴] 公使馆

легѐн [阳] 脸盆,盆: мѐден ~ 铜盆 Натопѝ кърпите в ~а! 把毛巾浸在盆里!

легѐнд|а[1] [阴] ❶(美化历史或虚构人物的)传说,富有诗意的宗教传说;传奇;传奇的故事诗;轶事: хайдỳшки ~и 关于海杜特的传说 ❷〈口〉臆想,杜撰,虚构渲染的事,不可能的事: Тàзи ~а съвсѐм рỳхна. 这一奇谈完全破产了。

легѐнда[2] [阴] (地图等的)图例

легендàр|ен -*на* [形] ❶传说的,传说中的: ~ната рекà 传说中的河流 ❷〈诗〉神奇的,神话一般的,传奇般的,传奇式的;非常惊人的,非凡的: ~на смѐлост 传奇般的勇敢 ~ни пòдвизи 传奇式的英雄行为 ~ният Бòтев 非凡的波特夫 **~ност** -носттà [阴]

легѐнче -*то* [中] легѐн 的指小 ◇ **бъбречно ~** 〈解〉肾盂

легиòн [阳]〈史〉❶(古罗马和拜占庭的)大部队,军团(由 3000 到 6000 人组成): рѝмски ~и 古罗马大军 ❷队伍,部队: брàтски ~и 兄弟部队 ❸(某些国家的)特种部队的名称;雇佣军: чуждестрàнен ~外国雇佣军 ❹ (1944 年 9 月 9 日前)保加利亚民族部队联盟的简称 ❺〈转,书〉无数,多得难以计数,不可胜数,大群: ~и мухѝ 多得数不清的苍蝇 цял ~ орлѝ 一大群老鹰

легионѐр[1] [阳]〈史〉❶古罗马军团士兵 ❷(保加利亚 1878 年解放前的)志愿队队员

легионѐр[2] [阳], **легионѐрка** [阴] (1944 年 9 月 9 日前)保加利亚民族部队联盟盟员;特种兵团士兵,雇佣军士兵

легионѐрск|и -*а* легионѐр[1,2] 的形容词

легѝра|м [未,完] 炼制合金,加人合金元素

легѝст [阳] 志愿队员(详见 лѐгия)

легитимàция [阴]〈旧〉身份证

легитѝм|ен -*на* [形]〈书〉同 законосъобрàзен (合法的): ~ни правà 合法权利 **~ност** -носттà [阴]

легитимѝра|м се [未,完,中态] (向政权机关出示合法的有效证件)证明自己的身份 **~не** [中]

лѐгия [阴]〈史〉(保加利亚 1878 年解放前在国外作战的)志愿队: Бѐлградската ~ на Ракòвски 拉科夫斯基领导的贝尔格莱德志愿队

легл|ò -*à* [中] ❶床,床铺,卧榻: корàво (пружѝнено) ~ò 硬板(弹簧)床 бòлница със 100 ~à 有 100 个床位的医院 лягам в ~òто 躺到床上 лягам на ~ò 病倒了 опрàвям ~ò 叠被子,整理床铺 ❷(动物的)窝: На кỳчешко ~ò кòкал търси.〈俗〉到狗窝去找骨头;白费劲。❸河床: ~ò на Марѝца 马里察河河床 ◇ **на ~ò съм** 卧病在床 **на смъртно ~ò съм** 快死了,快咽气了 **пòходно ~ò** 行军床

лѐгна 见 лягам

легòвищ|е -*а* [中] 洞穴,巢穴: ~а на дѝви зверовѐ 野兽的洞穴

лед -*ът*, -*à*, -*овѐ* [阳] ❶冰: плàващ ~ 浮冰 изкỳствен ~ 人造冰 Ледът се пỳка (топѝ). 冰裂开了(化了)。разчỳпвам ~à 把冰凿开 ❷〈转〉冷酷无情,冷若冰霜;冷淡,冷漠: Ѝма сърцѐ от ~. 他冷若冰霜。❸ [用作形]〈口〉冰的,冰凉的: ~ студѐна водà 冰凉的水 Кракàта ми са ~. 我的两脚冰凉。◇ **Пѝши го на ~à.** 〈口〉不会像你期望的那样;休想指望;(他们)不会还你债的;(他们)不会遵守诺言的。

лѐд|ен -*ена* 和(罕) -*на* [形] ❶冰的: ~ен къс 冰块 ~ени висỳлки 凌锥,冰锥,滴水凝成的锥状冰 ❷〈转〉非常冷的,冰凉的: ~ена водà 冰凉的水 Лѐдена пòт избѝ по чѐлото му. 他额头出了冷汗。❸冷漠的,冷淡的: ~ен пòглед 冷漠的目

光 ~ено спокòйствие 非常冷静 ❹［用作名］~ено［中］〈口〉同 сладолѐд（冰激凌）~ено［副］冷漠地，冷淡地

леден|ѐя *-ѐеш*，*-ѐх*［未］冻木，冻僵；变僵硬：Кръвтà ~ѐе в жѝлите. 血在血管里变凉。**~ѐене**［中］

леденинà［阴］〈书〉冷淡，冷漠，冷冰冰的态度，无情：Леденинà вѐеше от пòгледа му. 他的目光冷冰冰的。

леден|ѝ *-ѝш*，*-ѝх*［未］〈罕〉使僵化，使呆立不动：Стрàх ~ѐше душàта му. 恐怖使他发呆了（他被吓呆了）。

ледерѝн［阳］（做书皮用的）人造革

лѐди 和 **лѐйди**［阴］❶（英国）勋爵夫人：~ Мàкбет 麦克佩斯勋爵夫人 ❷夫人（英国贵族阶层对妇人的尊称）

лѐдни|к *-ци*［阳］〈地质〉冰川，冰河

лѐдников *-а* лѐдник 的形容词：~и остàтъци 冰川遗迹 ◇ ~ **периòд** 冰期，冰河时代

леднѝца［阴］❶冰窖 ❷〈转〉很冷的房子，冰窖：А стàята му — същѝнска ~. 他的房子简直是个不折不扣的冰窖。

ледовѝт *-а*［形］❶覆盖着冰的：Сѐверният ~ океàн 北冰洋 ❷〈转〉冰冷的，极冷的：~ вя̀тър 寒冷（刺骨）的风

ледоразбивàч［阳］破冰船

ледохòд［阳］（河面解冻时的）流冰，浮冰

леж|à *-ѝш*，*-àх*［未］❶躺，卧：~à в леглòто 躺在床上 ~à по гръб 仰天躺着，仰卧 Ця̀л дѐн ~ѝ и нѝщо не рабòти. 他整天躺着，什么事都不干。❷〈旧〉过夜：Къдѐ ~àхте тàя нòщ? 昨晚你们在哪里过的夜？❸（常与形容词 бòлен 连用）生病：Децàта ~àха от грѝп. 孩子们得了流感。❹蹲监狱：Лежàл е в затвòра. 他蹲过监狱。❺（禽）孵：Кокòшка ~ѝ 3 сѐдмици на яйцàта. 母鸡孵蛋时间是三周。❻（在…表面上）放着，陈放着，搁着，平放着，横放着，倒着，铺着：Дебѐли прѐспи ся̀г ~àт върхỳ пòкривите. 厚厚的积雪覆盖着屋顶。Воденѝчният кàмък ~ѐше на стàрото мя̀сто. 磨盘还放在原处。❼放置着，存放着，搁置着，放着不用：В склàдовете ~àха огрòмни колѝчества непродàден тютю̀н. 仓库里积存着大量没有卖出去的烟草。❽埋藏着，蕴藏着：Под тàзи планинà ~àт несмѐтни прирòдни богàтства. 这座山底下蕴藏着数不清的自然财富。❾〈转〉［只三］基于，扎根于：Къдѐ ~ѝ причѝната? 原因在哪里？❿位置在，处在，位于，在：Сѐлото ~ѐше в еднà живопѝсна мѐстност. 村子坐落在一个风景优美的地方。⓫（衣服）合身，合体，合适：Костю̀мът му ~ѝ катò изля̀н. 他的西服特别合身。⓬（雾、云等）低压着，低低地笼罩着：Тѐжка мъглà ~ѐше над земя̀та. 大雾低低地笼罩着大地。⓭〈转〉（悲伤、哀伤、痛苦等）留下痕迹：В лицѐто ѝ ~ѝ тъгà. 她的脸上留下了悲伤的痕迹。⓮〈转〉［只三］（操心事、忧虑、痛苦等）压抑，折磨：Àз ви кàзах всѝчко, щòто ~ѐше на сърцѐто ми. 我把压在我心头的一切都告诉你们了。◇ **~ѝ ми на сърцѐто**〈民〉喜欢，爱（某人），合心意，可心；使苦恼：Тòзи въпрòс отдàвна ми ~ѝ на сърцѐто. 这个问题很早就苦恼着我。**~à по гърбà си** 无所事事，发懒 **~àне**［中］：Без бòлка и без ~àне умря̀ добрàта женà. 这个善良的女人没有经受痛苦的折磨，没有卧病在床就死去了。

лежàчка［阴］〈口〉躺；发懒

лежешкòм 和 **лежешкàта**［副］躺着：Обѝчам да четà ~. 我喜欢躺着看书。

лезèт［阳］〈口〉味，味道，滋味，口味；甜味：Черѐшите ѝмат ~，когàто ги късаш от дървòто. 刚从树上摘下来的樱桃滋味好。Не мòже да му хвàне ~а. 摸不透他的口味（摸不透他的脾气）。

лѐз|я се *-иш се*，*лѐзùх се*［未，反身］同 плѐзя се（吐舌头以表示鄙视某人）

ле|й *-и*［阳］列伊（罗马尼亚本位币名）

лейбгвардѐ|ец *-йци*［阳］（帝王的）近卫兵，近卫队员，御林军中的士兵

лейбгвардѐйск|и *-а* лейбгвàрдия 的形容词：~и пòлк 近卫团（御林军）

лейбгвàрдия［阴］（帝王的）卫队，近卫军，御林军

лейбърѝст［阳］，**лейбърѝстка**［阴］（英国）工党党员，工党分子

лейбърѝстк|и *-а* лейбърѝст 的形容词：~о правѝтелство 工党政府 ~а пàртия 工党

лѐйка［阴］喷壶

лѐйтенант［阳］〈军〉中尉，尉官 ◇ **млàдши** ~ 少尉 **стàрши** ~ 上尉 **генерàл-**~ 中将 **капитàн-**~ 海军大尉

лѐйтенантск|и *-а* лѐйтенант 的形容词：~и пагòни 中尉肩章

лек[1] *-ъ̀т*，*-à*，*-овѐ*［阳］〈民〉❶药，药品：Пò-добър ~ от съня̀ ня̀ма. 没有比睡眠更好的药。❷〈转〉消除（纠正，解决）…的办法（手段）：На тàя рàбота ѝ знàм ~à. 我知道解决这件事的办法。◇ **ня̀ма за ~**，**нѝто за ~**〈口〉丝毫没有，根本没有 **понѐ за ~** 哪怕只有一点点：Дàй мàлко мля̀ко понѐ за ~. 给点奶，哪怕一丁点儿。

лек[2]［阳］列克（阿尔巴尼亚本位币名）

лек[3] *-а*［形］❶轻的，不重的（与 тѐжък（重的）相对）：~ товàр 分量轻的负荷物 ~и и тѐжки метàли 轻金属和重金属 ~о катò перò 像羽毛一般轻 ❷薄的，透明的：~и дрѐхи 薄衣服 ~и òблачета 透明的小块云彩 ❸（指食物）清淡（易消化）的：~а закỳска 清淡的点心 ~а хранà 清淡的食物 ❹容易的，不难的，易得的，轻易的，轻松的，不经过痛苦的；易懂的，易学的：~а рàбота 轻松的工作 ~а задàча 不困难的任务 ~ успѐх 容易得到的成功 ~о рàждане 易产，顺产 ~а смърт 无痛苦的死亡 ~о четивò 轻松的（消遣的）读物 ~а мỳзика 轻音乐 ❺轻微的，不易觉察的；小的，无关紧要的，不重要的：~а руменинà 微红（的脸色）~и стъ̀пки 轻轻的脚步声 ~ ветрѐц 微风 ~ наклòн 慢坡 ~а поврѐда 轻微的损坏 ~о заболя̀ване 小病 ~ сън 睡得不沉，睡得不死（容易醒）❻轻巧的，轻盈的：~и движѐния 轻巧的动作 ~а похòдка 轻盈的步伐 ❼肤浅的，未经周密考虑的，不严肃的：~и възражѐния 肤浅的反对意见 ❽轻浮的，轻佻的，不合乎道德标准的：~а женà 轻佻的女人 ~о поведѐние 轻佻（不道德）的行为 ❾〈军〉没有重武器的：~а артилѐрия 轻炮兵部队 ◇ **ѝмам ~а ръкà** 1.干活敏捷灵巧，手脚麻利 2.给某项工作打下良好的开端 **~а атлѐтика** 田径运动 ~ **бомбардировàч** 轻型轰炸机 **~а индỳстрия（промѝшленост）** 轻工业 **~а картѐчница** 轻机枪 **~а колà** 小汽车，小轿车 **Лѐка му пръст!** 安息吧！（埋葬时对死者的祝愿）**Лѐка нòщ（вѐчер）!** 晚安！**с ~о сърцѐ** 轻率地，不加考虑地；无忧无虑地 **~ост** *-осттà*［阴］：рабòтя с ~ост 轻松地工作

лѐка-полѐка［副］渐渐地，慢慢地，逐渐地；悄悄地，不知不觉地：Ще привѝкнем ~. 我们逐渐会习惯的。

лѐкар *-ят*，*-я*［阳］，**лѐкарка**［阴］医生，大夫：~ по вътрѐшни бòлести 内科大夫 дѐтски ~ 儿科大夫 извѝквам ~ 请大夫 прàщам за ~ 派人去请大夫 по предписàние на ~я 按医嘱 Лѐкарят преглѐда бòлния внимàтелно. 大夫仔细地给病人

看病。◇ **ветеринарен ～** 兽医

лѐкарск|и -*а* лѐкар 的形容词：～а пòмощ 医生的治疗，医疗 ～и кабинѐт 诊室 ～и прѐглед 医学检查，医生看病

лекàрствен -*а* [形] 医药的，药用的：～и растѐния 药用植物

лекàрств|о -*а* [中] 药，医药，药品：～а за вътрешна употрѐба 内服药 ～о на прàхчета 药粉，药面 ～о на хàпчета 药片 тѐчно ～о 药水 предпѝсвам ～о 开药(方) Лекàрството има ефѐкт (помàга, окàзва дѐйствие). 药有效。

лекѐ -*та* [中] ❶污痕，斑点：Дрѐхата му е сàмо ～та. 他的衣服上全是污痕。❷〈转〉耻辱，羞耻：Каквò ～ му слòжи дъщерѝ му! 他女儿给他丢多大的脸啊！❸〈转〉无耻之徒，不要脸的人，下流的人：Тòй е голя̀мо ～. 他死不要脸。

лѐкич|ък -*ка* [形] лек 的指小：～ък ветрѐц 轻风，微风 Детѐто е ～ко. 这孩子挺轻。**～ко** [副]：Ня̀кой ～ко почу̀ка на прозòреца. 有人轻轻地敲窗户。

лѐко [副] ❶不费劲地，容易地，省力地，轻松地：Лѐко се хòди по тàзи пътѐка. 这条小路好走。Тòй загѝна ～. 他死时没有痛苦。❷轻微地，轻轻地，不易觉察地；有一点儿；小心地，温柔地：～ усмѝхнат 微笑着的 стъ̀пвам ～ 轻轻地走 ～ ранѐн 受了轻伤的 ❸轻巧地，轻盈地，轻捷地：Девòйките заигрàват ～. 姑娘们轻盈地跳起舞来。❹(与 глѐдам, отнàсям се 连用)肤浅地，不经心地；轻率地：глѐдам ～ на живòта 大大咧咧地看待生活 Не сѐ отнàсяй ～ към болестта̀! 不要漫不经心地对待疾病！◇ **стàва ми ～, ～ ми е** 1.(心情)变得轻松 2.感到愉快：И сълзите ѝ течѐха, стàва ѝ ～. 她流了泪，心里变得轻松了。

лекоатлетѝч|ен -*на* [形] 同 лекоатлетѝчески

лекоатлетѝческ|и -*а* [形] 田径的：～и състезàния 田径比赛

лековѐр|ен -*на* [形] 轻信的，容易相信的，随便相信的 **～но** [副]：Тòй приѐ ～но съобщѐнието. 他轻易地相信了那个通知。**～ност** -ността̀ [阴]

лековѐрие [无复，中] 轻信

лековѝт -*а* [形] 能治病的，能入药的：～и бѝлки 药草，草药 **～ост** -остта̀ [无复，阴]：Хисàрската минерàлна водà е извѐстна със своя̀та ～ост. 希萨拉矿泉水以其具有疗效而著称。

лекòводолàз [阳] 轻(装)潜水员

лекокрѝл -*а* [形]〈诗〉轻捷的，飞驰的，如飞的：～а птѝца 轻捷的鸟 ～и пеперу̀ди 轻捷的蝴蝶

лекомѝслен -*а* [形] 浮躁的，轻率的，不加考虑的，考虑不周的，轻举妄动的；不严肃的；内容贫乏的：～ мòмък 轻率的小伙子 ～ рàзговор 不加考虑的谈话 ～ живòт 浮躁的生活 **～о** [副]：постъ̀пвам ～о 轻举妄动 **～ост** -остта̀ [阴]：Вя̀рваш му, защòто не познàваш нѐговата ～ост. 你相信他，这是由于你不了解他很轻率。

лекомѝслие [无复，中] 不加思索，浮躁，轻率，轻佻：говòря с ～ 不加思索地说 Проявѝ ～. 他表现了轻率的态度。Пострàдахме от нѐговото ～. 由于他的轻率，我们吃了亏。

леконрàв|ен -*на* [形] 不道德的，品行不端的；淫乱的，猥亵的：～ни женѝ 品行不端的女人

леконрàвие [无复，中] 不道德，品行不端

лекоподвѝж|ен -*на* [形] 容易开动的；轻便的；灵巧的：～на колà 轻便的小汽车 **～ност** -ността̀ [阴]

лекотà [阴] ❶容易；轻松：Понѐсе зàгубата с ～. 他不太在乎遭受到的损失。❷〈转〉浮躁，轻率：Поглѐдна на рàботата с неоправдàна ～. 他以不应有的轻率态度对待工作。❸灵巧，灵活，轻巧

лекоу̀м|ен -*на* [形] 傻的，笨的；过于轻信的

лекоу̀мие [无复，中] 愚蠢；轻信

лексѐма [阴]〈语言〉词汇单位，词

лѐксика [阴]〈语言〉词汇，语汇，字汇；用语：разговòрна ～ 口语词汇

лексикàл|ен -*на*〈语言〉лѐксика 的形容词：～ен съ̀став (全部)词汇 ～но и граматѝческо значѐние на ду̀мата 词的词汇意义和语法意义

лексикогрàф [阳]〈语言〉词典学家，词典(词书)编纂者

лексикогрàфия [阴]〈语言〉词典学

лексикогрàфск|и -*а*〈语言〉лексикогрàфия 的形容词：～и тру̀д 有关词典学的著作

лексиколò|г -*зи* [阳]〈语言〉词汇学家

лексикологи̇ч|ен -*на*〈语言〉лексиколòгия 的形容词

лексикологи̇ческ|и -*а* [形] 同 лексикологи̇чен

лексиколòгия [阴]〈语言〉词汇学

лексиколòжк|и -*а*〈语言〉лексиколòг 和 лексиколòгия 的形容词：～и проу̀чвания 词汇学的研究

лексикòн [阳]〈旧〉同 рѐчник (词典)

лексѝч|ен -*на* [形]〈语言，罕〉同 лексикàлен

лексѝческ|и -*а* [形]〈语言〉同 лексикàлен：～о богàтство на езѝка (语言)词汇的丰富

лѐктор [阳]，**лѐкторка** [阴] ❶讲演人，报告人：добрѐ подгòтвен ～ 水平高的报告人；准备得充分的演讲人 ❷(高等学校的)外语教师(包括派往国外教授语言的教师)：～ по англѝйски езѝк (高等学校的)英语教师 ❸(按课时计酬的)编外教师

лекторàт [阳] ❶外语教师(包括派往国外教授语言的教师)职务 ❷为外语教师(包括派往国外的)提供教学资料的机构 ❸(一个高等院校的)全部外语教师 ❹一个组织或一个机关中负责安排各种讲座(报告)的机构

лектòрия [阴] ❶主办公开讲演的机关(单位)：здрàвна ～ 主办保健问题讲演的机关 ❷(公开)讲演厅：постоя̀нна ～ 固定的讲演厅

лѐкторск|и -*а* лѐктор 的形容词：～и òпит 当外语教师的经验 ～и часовѐ 外语教师(编外教师)的课时 ～о възнаграждѐние 外语教师(编外教师)的报酬

леку̀ва|м [未] ❶治(病)，医治，医疗，治疗：Леку̀ваха ме с бѝлки. 他们用草药给我治疗过。Леку̀вам ревматѝзма си с бàни. 我用浴疗治风湿病。❷〈转〉消除，解除，减轻；除去，除掉：～м мъ̀ката си 解除痛苦 ～м злòто 除恶 — **се** [反身，被动] **～не** [中]：здравеопàзване и ～не на тру̀дещите се 劳动人民的保健和医疗

лекциòн|ен -*на* лѐкция 的形容词：～на зàла 讲演厅，大教室

лѐкци|я [阴] ❶(大学)讲课，课：четà ～я 讲课，授课 пòказна ～я 公开课，示范课 отѝвам на ～я 去上课 слу̀шам ～и 听课 Тàя су̀трин ня̀ма да ѝма ～и. 今天上午没有课。❷讲演，报告 ◇ **встъпѝтелна ～я** (新任的大学教师讲的)第一课

лѐле [感]〈民〉❶(表示惊讶、奇怪)啊，啊呀，哎哟(哟)：Лѐле какъ̀в е скъпѐрник! 啊呀，他多么吝啬啊！❷(表示惋惜、遗憾、懊悔、害怕)唉，啊，呀：～ вàре 哎呀 ～ бòже 上帝啊 ～ мàле 妈呀 ❸[用作语气](常在民歌和呼语中用，以加强语气)啊：～ сѝне 儿子啊 Момà Мѝта, ～, бòлна лежѝ. 米塔姑

娘啊,病倒在床。

лелѐка|м [未] 经常喊啊呀、哎哟;抱怨;唉声叹气: Какво̀ са̀мо хо̀диш по дво̀ра и ~ш? 你干吗老在院子里走来走去,唉声叹气?

лелѐ|я *-еш, лелѐях* [未] ❶〈诗〉(常与 блян, мечта̀, надѐжда 等抽象名词连用)珍藏;保藏;隐藏: Лелѐе о̀ще мла̀дото сърцѐ / мечтѝ завѐтни, чѝсти и висо̀ки. (П. П. Славейков) 年轻的心仍然珍藏着宝贵、纯洁、崇高的幻想。❷〈罕,诗〉使…出神;使沉醉;摇,摇动;爱抚: Вълшѐбната флѐйта ~е мистѝчната сънна гора̀. 魔笛使那在睡梦中的神秘森林摇晃起来。— **се** [被动] **~ене** [中]

лѐли 见 лѐля

лѐлин *-а* [形] ❶姨妈的;姑姑的: ~о ло̀зе 姨妈(姑姑)的葡萄园 ❷[用作名] **~ият** [阳], **~ата** [阴], **~ото** [中], **~ите** [复]〈口〉(姨妈、姑姑对甥、侄辈的昵称)姨妈(姑姑)的好孩子 ❸[用作名] **~и** [复]〈口〉姨妈家;姑姑家: Пра̀во у ~и си отѝде. 他直接到他姨妈家去了。у ~и 在姨妈(姑姑)家

лелѝн [阳]〈方〉姨父;姑父;舅舅

лѐлка [阴]〈儿〉❶ лѐля 的表爱 ❷婶婶,姑姑,姨妈,阿姨: Пита̀йте та̀я ~. 你们问问这位阿姨吧!

лѐлкин *-а* [形] ❶ лѐлка 的形容词 ❷[用作名] **~ият** [阳], **~ата** [阴], **~ото** [中], **~ите** [复]〈口〉(姨妈、姑姑对甥、侄辈的昵称)姨妈(姑姑)的好孩子 ❸[用作名] **~и** [复]〈口〉姨妈(姑姑)家

лѐл|я [阴] ❶姨母,姨妈;姑姑,姑妈 ❷(对较年长的关系较密切的妇女的称呼)阿姨;姑姑;大婶: От ма̀лък си ѝ завѝках „~ьо". 从小我就叫她阿姨。~я Гѐна 格娜大婶 ◇ **~и** (~я 的与格)(姨妈、姑姑对甥、侄辈或年长妇女对年轻人的称呼)姨妈(姑姑、大婶)的好孩子: Велѝчко, тѝ ли си, ~и. 维利奇科,是你吗? 姨妈的好孩子。

лѐля|к *-ци* [阳]〈方〉姨父;姑父;舅舅

лемѐж [阳] 犁铧

лемѐж|ен *-на* лемѐж 的形容词: ~ен култива̀тор 犁铧中耕机

лему̀р [阳]〈动〉狐猴(*Lemur*)

лен[1] *-ът, -а* [无复,阳] ❶〈植〉亚麻(*Linum*): дълговла̀кнест ~ 长纤维亚麻 ❷亚麻布,亚麻织品: Ку̀пи си ~ за ро̀кля. 她买了亚麻布做连衣裙。

лен[2] [无复,阴]〈旧,罕〉懒惰: Ѐх, че те е пък ~ да гово̀риш. 唉! 你却懒得说话。

Лѐна 勒拿河(俄罗斯)

лѐнен[1] *-а* ❶ лен[1] 的形容词: ~о влакно̀ 亚麻纤维 ~и семена̀ 亚麻籽 ❷亚麻(纤维或籽做成)的: ~о ма̀сло 亚麻油 ~о платно̀ 亚麻布 ❸亚麻布的: ~а ря̀за 亚麻布衬衫

лѐн|ен[2] *-на* [形]〈书,古〉(封建制度下)附属的,附庸的: ~но владѐние 附属的领地

лени̇̀в *-а* [形] 懒惰的;懒洋洋的,懒散的: ~ чове̇к 懒人 ~и движѐния 懒洋洋的动作 **~о** [副] **~ост** *-остта̀* [阴] 同 лѐност

ленѝв|ец[1] *-ци* [阳], **ленѝвка** [阴] 懒人,懒惰的人,懒鬼: Кова̀чът пѝеше, но понѐ рабо̀теше, а то̀я? — Ленѝвец и готова̀н. 那个铁匠虽然好喝酒,但他至少还干活,而这个人呢? 是个懒鬼和坐享其成的人。

ленѝв|ец[2] *-ци* [阳]〈动〉树懒(*Bradypodidae*)

Лѐнинград 列宁格勒(现名圣彼得堡,俄罗斯城市)

лѐнин|ец *-ци* [阳] 列宁主义者,列宁信徒,忠于列宁事业者

ленинѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 列宁主义

ленинѝст [阳] 列宁主义者: вѐрен ~ 忠实的列宁主义者

лѐнинск|и *-а* [形] 列宁的: ~о учѐние 列宁的学说 ~и стѝл в ра̀ботата 列宁式的工作作风

лѐнищ|е *-а* [中] 种植亚麻的地,亚麻地

ленопроизводѝтел *-ят, -я* [阳] 生产亚麻的人,种植亚麻的人

ленопроизво̀дство [中] 亚麻生产

лѐност *-тта̀* [无复,阴] 懒惰,贪懒: отда̀вам се на ~ 好逸恶劳 Леността̀ е ма̀йка на вс̀ички поро̀ци. 懒惰是一切恶习的根源。

лѐнт|а [阴] ❶(装饰用)缘带,饰带,带(子): трикольо̀рна ~а 三色缘带 ❷条,条子,带,带形物: кнѝжни ~и 纸带 фѝлмова ~а 胶卷,电影胶片 магнитофо̀нна ~а 磁带 ~а на машѝна за пѝсане(打字机)色带 транспо̀ртна ~а 传送带 ◇ **картѐчна ~а**(机枪)梭子 **пререзвам ~ата** 剪彩

лѐнтов *-а* [形]〈罕〉同 лентовѝден: ~ трио̀н 条锯,带锯

лентовѝд|ен *-на* [形] 条状的,带状的: ~ни изрѐзки 条状切头,零碎布条,切边 ~на тѐния 绦虫

лентя̀й *-ят, -я* [阳], **лентя̀йка** [阴]〈旧〉懒人,懒鬼

лентя̀йск|и *-а* лентя̀й 的形容词: ~и живо̀т 懒汉的生活

лентя̀йство [无复,中] 懒惰

лентя̀йст[ву]ва|м [未]〈书〉懒惰,偷懒,贪懒,无所事事 **~не** [中]

лентя̀йнич|а *-иш, лентя̀йничѝх* [未] 懒惰,偷懒,贪懒,无所事事

лен|я̀ се *-ѝш се, -ѝх се* [未,中态]〈罕〉发懒,偷懒,贪懒: Нау̀чих я да обѝча ра̀ботата, да не сѐ ~ѝ. 我教会她爱工作,不偷懒。

леопа̀рд [阳]〈动〉豹(*Felis pardus*)

леопа̀рдов *-а* леопа̀рд 的形容词: ~а ко̀жа 豹皮

Леопо̀лдвил 利奥波德维尔(Кинша̀са 的曾用名,刚果(金)首都)

ле̇орда [阳]〈方〉同 лѐворда

леп *-а* [形]〈方〉❶美丽的,漂亮的: ~а дево̀йка 美丽的姑娘 ❷好的,良好的: ~а ра̀бота 好事情

лѐп|вам [未], **лѐпна** *-неш, лѐпнах*, 过被形动 *-нат* [完]〈口〉(很快地,一下子)贴上,粘上,糊上;紧贴着,抵在…上: Лепнѝ ма̀рката. 你把邮票贴上。То̀й ~ваше чѐло на прозо̀рчето. 他把额头紧贴在小窗户上。◇ **~вам плеснѝца (шама̀р)**〈口〉打一记耳光,给…一个耳光 **~ване** [中]

лепѐж [阳] ❶灰泥: Лепѐжът не държѝ. 灰泥粘不住。❷〈罕〉同 лепѐне

лѐпенк|а [阴](用来粘补东西的)小块材料;小块胶布;(透明或带色)胶条;小块橡皮膏: каучу̀кова ~а(小块)胶布 кнѝжни ~и 胶纸片

лѐпет [阳]〈罕〉不连贯、不清楚的话,咿咿呀呀的儿语: неразбра̀н ~ 叫人听不懂的话 детѝнски ~ 小孩子咿咿呀呀的话

леп|етя̀ *-ѐтѝш, -ѐтѝх* [未]〈罕〉❶(小孩)发咿咿呀呀声 ❷说话不清楚,不易懂 **~ѐтене** [中]

лепѐшка [阴]〈方〉同 лайно̀

лепѝл|о *-а* [中] 胶水,胶;糨糊: книговѐзко ~о 装订用的胶水 каучу̀ково ~о 补带胶水

лѐпка [阴] ❶〈植〉猪殃殃（*Galium aparine*）❷某些刺实植物的统称 ❸〈转,藐〉爱缠磨人的人,纠缠不休的人：Тòй е една̀ ～. 他爱缠磨人。

лѐпкав -*а* [形] 黏的,有黏性的,发黏的,黏滞的：～а ка̀л 发黏的泥 ～а по̀т 发黏的汗 ～и пръ̀сти 发黏的手指 **～ост** -остта̀ [阴]

лепкавина̀ [阴] 同 лѐпкавост

лѐпкавост -*тта̀* [阴] 黏性,黏着力

леплѝв -*а* [形]〈罕〉同 лѐпкав：～а тѐчност 发黏的液体 ～о веществò 发黏的物质 **～ост** -остта̀ [阴]

лѐпн|а[1] -*еш*, *лѐпнах* [未] ❶发黏,有黏性：Из така̀ва ка̀л всѐòще мòже да се пъту̀ва, защòто не ～е. 在这样的泥里还能走,因为不发黏。Хля̀бът е недопѐчен и ～е. 面包没烤透,发黏。❷[只三]（粘上了发黏的东西而）发黏：У̀стните му ～еха от кръ̀в. 他的嘴唇粘上了血而发黏。❸〈转〉黏住,粘住,紧贴住：Рѝзата ～е на гърба̀. 衬衫粘在背上。**～ене** [中]

лѐпн|а[2] 见 лѐпвам

лѐпост 和 **лепота̀** [阴]〈方〉美丽,漂亮

лѐпра [阴] 同 прока̀за（麻风）

лепрòз|ен -*на* лѐпра 的形容词 **～но** [副]：～но бòлни 麻风病人

лѐпта [阴]〈书,旧〉（尽一份力的）贡献,量力的捐助,数目有限的捐款

лептòни [复,阴]〈理〉轻子,轻粒子(包括电子、正电子、中微子、μ 介子)

леп|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶贴,粘,糊：, ～я̀ афѝши 贴海报 ～я̀ галòши 粘套鞋 ～я̀ гу̀ма на колелò 粘轮胎(车带) Тòй бѐше ～ѝл проклама̀ции през нощта̀ из у̀лиците. 晚上,他在大街上贴了传单。❷〈民〉(往墙上、地板上)抹泥,抹灰 ❸堵洞,抹缝：Лепя̀т пролу̀ките в хамба̀ра. 他们在堵谷仓的裂缝。— **се** [被动,中态]：Снегъ̀т всѐ валѝ и се ～ѝ по стъкла̀та на прозòрците. 雪不停地下着,粘到玻璃窗上。**～ѐне** [中]

лес -*ъ̀т*, -*а̀*, -*овѐ* [阳]〈书〉同 гора̀（森林,树林）：векòвен ～ 古老的森林,老林 дѐвствени ～овѐ 原始森林

леса̀ [阴] 篱笆,篱栅

лесбѝйка [阴] 女子同性恋者

лесбѝйск|и -*а* [形] **～а любòв** 女子同性恋

лѐс|ен -*на* [形] 容易的,不难的,轻易的,简单易行的;轻松的（与 тру̀ден, мъ̀чен（困难的,难的）相对）：～ен урòк 容易的一课书 ～на побѐда 轻易(获得)的胜利 ～но разрешѐние 容易的解决办法 ～ен живòт 轻松的生活 ◇ **～на ра̀бота** 这好办;这很简单;这不成问题：Амѝ ще ли се упра̀вите на връ̀щане? — Лѐсна ра̀бота, ста̀рче. "你回来时能找得着路吗?""没问题,老人家。" **～ен пъ̀т** 好走的路 **～ен човѐк** 通情达理的人 **Мòята е ～на.**〈口〉我没什么困难;没有任何东西妨碍我。

лесѝст -*а* [形] 同 горѝст（多林的）：～и хъ̀лмове 多林的丘陵

леска̀ [阴] 榛,榛子（*Corylus avellana*）

лескòв -*а* леска̀ 的形容词：～а горѝчка 榛树林 ～а тоя̀га 榛木手杖(棍子) ◇ **～а вѝлка**（某些人用来探测、寻找地下水或矿藏的）榛木叉子

лескòвина [阴]〈方〉榛木棍;榛树枝

леснина̀ [阴] ❶容易的办法,窍门,捷径：тъ̀рся ～ 找捷径(窍门) намѝрам ～ 找到捷径(窍门) ❷灵巧,熟练,轻松：ра̀бòтя с ～ 熟练地工作,干得很轻松

лесничѐ|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳] 林务区管理员;林务区长,林区主任

лесничѐйск|и -*а* лесничѐй 的形容词

лесничѐйств|о -*а* [中] 林务区,林业区;林业分所

лѐсно [副] ❶容易地,轻易地,不费劲地,不吃力地（与 тру̀дно, мъ̀чно（困难地,艰难地）相对）：Лѐсно го убедѝх. 我很容易就说服了他。Лѐсно е да се ка̀же, но мъ̀чно да се напра̀ви. 说起来容易,做起来难。В мъ̀тна водà ～ се ловѝ рѝба.〈俗〉混水好摸鱼。❷(时间)过得快,不知不觉地：Дѐ гѝди, мла̀ди годѝни, кòлко се ～ мѝнахте! 啊,青年时代,你多么快就过去了啊! ❸〈口〉(答语)好啊,行啊,好办：Лѐсно, да не бъ̀рза тòлкоз. 这好办,让他别那么着急。◇ **Глава̀та му ～ не увѝра.** 他很倔;很难说服他。

леснодостъ̀п|ен -*на* [形] ❶容易接近的;容易进入的 ❷易懂的

леснозапалѝм -*а* [形] 易燃的：～и веществà 易燃物

леснота̀ [阴] 同 леснина̀

леснотѝя [阴]〈口,罕〉❶ 同 леснина̀ ❷轻松的生活,毫不艰难的生活

лесовъ̀д [阳] 林学家,林业工作者

лесовъ̀д|ен -*на* лесовъ̀дство 的形容词：～ни мероприя̀тия 育林措施 ～ен факултѐт 林学系

лесовъ̀дск|и лесовъ̀д 的形容词：～а пра̀ктика 造林的实践;林业实习

лесовъ̀дство [无复,中] 林业,营林学,造林学

лесозащѝта [阴] 森林保护,护林

лесозащѝт|ен -*на* [形] 森林保护的;防风林的,护田林的：～ен пòяс 防风林带,护田林带

лесонасаждѐни|е -*я* [中]〈书〉❶[只单] 植林,造林 ❷人工林区,造林地区

лесопа̀рк [阳]〈书〉森林公园

лесостѐп [阳] 森林草原,半森林半草原地带

лесостѐп|ен -*на* [形] 森林草原的,兼有森林和草原特点的：～на òбласт 森林草原地带

лесотехнѝ|к -*ци* [阳] 林业技术员

лесотѐхника [阴] 林业技术

лесотехнѝческ|и -*а* лесотѐхника 的形容词：～и факултѐт 林业技术系

Лесòто 莱索托(非洲, Басутола̀нд)

лесоту̀ндра [阴] 森林冻原,森林苔原

лест [阴]〈旧,罕〉虚伪的称赞;恭维,奉承

лѐствица [阴]〈古〉同 стъ̀лба（梯子）

лест|я̀ -*ѝш* [未]〈方〉❶给予极大的关怀(重视);顺着某人的意思做,取悦于,向…讨好(巴结) ❷喜爱;庇护

лѐст|я се -*иш се* [未,中态]〈方〉撒娇;忸怩作态

лет [阳]（民歌中所指）飞翔,飞行

лета̀л|ен -*на* [形]〈书〉致死的

летаргѝч|ен -*на* лета̀ргия 的形容词 ◇ **～ен сън** 冬眠

летаргѝческ|и -*а* [形] 同 летаргѝчен

лета̀ргия [阴] ❶〈医〉嗜眠症,昏睡：изпа̀дам в ～ 陷入昏睡 ❷〈转〉无行动,停滞,怠惰态度,消极性

лета̀тел|ен -*на* [形] 飞行(用)的：～ен апара̀т 飞行器 ～ни спосòбности 飞行性能

лѐтв|а [阴] 板条,窄板：огра̀да от ～и 板条栅栏,板条(钉的)围墙

лѐте [副]（在）夏天（的时候）：У нѐс планинѝте ~ не гу̀бят снега̀ си. 我们家乡山上的积雪夏天也不化。Лѐте е непоносѝмо горѐщо. 夏天热得要命。

летѐж [阳] 飞行,飞;飞的姿势：Орѐлът се позна̀ва по ~а. 鹰从飞的姿势能辨别出来。

лѐтен *лятна, лятно, лѐтни* [形] ❶夏天的,夏季的：горѐщ ~ дѐн 炎热的夏日 ~ сезо̀н 夏季 лятно врѐме 夏天 ~ ча̀с 夏季时间（表） лятна вака̀нция 暑假 ❷夏季（用）的：лѐтни дрѐхи 夏季服装 лятно кѝно 露天电影院 лѐтни ла̀гери 夏令营

летѐ|ц -*цѝ* [阳] 飞行员,（飞机）驾驶员

летѝщ|е -*а* [中]（飞）机场：воѐнно ~е 军用机场

летѝщ|ен -*на*〈罕〉летѝще 的形容词：~на охра̀на 机场警卫队

лѐтка [阴]〈方〉❶纺锤 ❷将粗毛线捻细的工具

летлѝв -*а* [形]〈化〉挥发性的,易挥发的：~и веществá 挥发性物质 ~а тѐчност 挥发性液体 ~и масла̀ 挥发油 **~ост** -осттà [阴] 挥发性

лѐтница[1] [阴] ❶一种春播小麦 ❷ [复] 春播作物

лѐтница[2] [阴]〈方〉淡水鲑

лѐт|о -*а* [中]〈古〉同 годѝна（年,岁）：За мно̀гая ~а! 祝你长寿!

летоброѐн|е -*ия* 和 **летоброѐние** [中] 纪年,纪元：христия̀нско ~е 公元 мохамеда̀нско ~е 伊斯兰教纪元

лето̀вищ|е -*а* [中] 避暑地,夏季休养所,夏令营：мо̀рско ~е 海滨避暑地 дѐтско ~е 儿童夏令营

лето̀вищ|ен -*на* лето̀вище 的形容词：~на упра̀ва 避暑地管理处

лето̀вни|к -*ци* [阳], **лето̀вничка** [阴] 在避暑地度假的人,避暑者

летопѝс [阳]〈史〉编年史;年鉴,年代记

летопѝс|ен -*на* летопѝс 的形容词：~ни белѐжки 编年史笔记 ~на исто̀рия 编年史

летопѝс|ец -*ци* [阳]〈书〉编年史的编纂者

летора̀ст [阳] 同 летора̀съл

летора̀с|ъл -*ли* [阳]（树木、灌木或其他植物）一年长出的枝条,新枝条：безпло̀дни ~ли 不结果的一年生枝条 очѝствам излѝшните ~ли 把多余的一年生枝条去掉

летостру̀|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳]〈旧〉（1878 年保加利亚出版的一种）年刊

леточислѐни|е -*я* [中] 同 летоброѐне

лету̀ва|м *летувах* [未] ❶避暑：~м на морѐ 在海滨避暑 ❷过夏天,度夏 **~не** [中]：очарова̀телно мя̀сто за ~не 避暑胜地

летува̀ч [阳], **летува̀чка** [阴]〈旧,罕〉同 лето̀вник

лету̀чка [阴]〈公文〉（解决紧急问题的）短会,碰头会

лет|я̀ -*ѝш*, -*я̀х*,过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] ❶飞,飞行,飞翔,飞舞：Ля̀стовичката ~ѝ над река̀та. 燕子在河上飞。Снежѝнки ~я̀т. 雪花飞舞。То̀й сечѐше дърво̀то и трескѝ ~я̀ха на всѝчки странѝ. 他在砍树,碎木屑朝四面八方飞迸。❷〈转〉飞跑,飞奔,急行：Вла̀кът ~ѐше. 火车在飞奔。Конѐте ~я̀т подпла̀шени. 受惊的马在飞奔。❸〈转〉（时间）飞快地、不知不觉地过去：Днѝте ~я̀т, сро̀кът наближа̀ва. 日子飞快地过去,期限快到了。❹（树叶、花、头发）落,脱落,凋谢,掉下来 ❺〈转,诗〉（心灵、思想等）飞向远方,转到,回想（另一个环境）：Мисълта̀ ми всѐ ~ѝ към ро̀дния кра̀й. 我的心总是飞回故乡。❻〈转,口〉自以为了不起,骄傲,神气：Мно̀го ~ѝш. 你很傲慢。**~ѐне** [中]：безмото̀рно ~ѐне 滑翔,无发动机的飞行

летя̀щ -*а* [形] ❶会飞的 ❷疾行的,飞驰的：~ отря̀д 飞行军 ◇ **~а крѐпост** 空中堡垒（一种轰炸机） **~а чѝния** 飞碟

лефѐр [阳] 一种类似青鱼的小鱼（*Temnodon saltato*）

леха̀ [阴] ❶畦,苗床;有苗的畦：~ѝ с лу̀к 洋葱畦 цвѐтни ~ѝ 花畦 Изва̀дих двѐ ~ѝ лу̀к. 我拔了两畦洋葱。❷〈民〉列哈（面积计量单位,约等于 300 平方米） ❸犁过的地段

леху̀са [阴]（分娩后未满 40 天的）产妇

леч|а̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈民〉同 леку̀вам：Леча̀ си ра̀ните. 我给自己治伤。**~ѐне** [中]

лечѐб|ен -*на* [形] 医疗（用）的,诊治（用）的,医药的：~но срѐдство 药剂,药品 ~ни бѝлки 草药,药草 ~на ста̀нция 医疗站 ~но заведѐние 医疗机构 **~но** [副]：Тѝя водѝ дѐйстват ~но. 这类水具有疗效。**~ност** -ността̀ [阴] 疗效：Лечебността̀ на хинѝна отда̀вна е дока̀зана. 奎宁的疗效早已得到证实。

лечѐбни|к -*ци* [阳] 医疗手册,医生手册

лечѐбница [阴] 诊疗所,小医院

лечѐни|е -*я* [中] 治疗,医治,治病：амбулато̀рно ~е 门诊治疗 бо̀лнично ~е 住院治疗 подла̀гам се на ~е 接受治疗 санато̀рно ~е 疗养院的治疗

лечѝтел -*ят*, -*я* [阳], **лечѝтелка** [阴]〈罕〉医生;会治病的人;民间医生：чудотво̀рен ~ 神医

лѐш -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]（未掩埋并开始腐烂的）兽尸

лешѝя [阴] 见 лишѝя

лѐшни|к -*ци* [阳] ❶榛子：Чу̀пя ~ци със зъ̀би. 我用牙咬碎榛子。Два̀ ~ка на едѝн о̀рех надвѝват.〈俗〉两个榛子胜过一个核桃。❷榛树

лѐшников -*а* лѐшник 的形容词：~а черу̀пка 榛子壳

лешникотроша̀чка [阴]〈书〉（能夹碎榛子、胡桃等坚果的）夹子,胡桃夹子

лешнича̀р -*ят*, -*я* [阳] 摘（或卖）榛子的人

лешнича̀рка [阴]〈方〉❶摘（或卖）榛子的人 ❷摘榛子用的小篮子

лешо̀яд [阳]〈动〉白兀鹫（*Gyps*, *Gypaetus*, *Vultur*）

лешоя̀д|ец -*ци* [阳] 同 лешо̀яд

лѐща[1] [无复,阴]〈植〉兵豆（*Lens esculenta*）：чорба̀ от ~ 兵豆汤 ◇ **обѝчам го като̀ ~ на Велѝкден** 一点也不喜欢他 **прода̀вам се за пара̀ница ~** 为蝇头微利（贪一点小便宜）而出卖人格和尊严

лѐщ|а[2] [阴] ❶〈物〉透（光）镜 ❷〈解〉（眼睛的）晶状体,水晶体 ◇ **конта̀ктни ~и** 隐形眼镜

леща̀|к -*ци* [阳,集] 榛树丛

леща̀рка [阴] 松鸡,榛鸡（*Tetrao bonasia*）

лѐщен лѐща[1] 的形容词：~о зъ̀рно 兵豆粒 ~а чорба̀ 兵豆汤

лѐщеница [阴]〈方〉已收过豆子的兵豆茎,兵豆秸

лѐщенка 和 **лещя̀нка** [阴]〈民〉水痘

лещовѝд|ен -*на* [形] 兵豆形的

лещообра̀з|ен -*на* [形] 同 лещовѝден

лѐя[1] *лѐеш*, *ля̀х*,过主形动 *ля̀л*, *ля̀ла*, *лѐли*,过被形动 *ля̀т*, *ля̀та*, *лѐти* 和 *ля̀н*, *ля̀на*, *лѐни* [未]〈诗〉❶（水、河流）使流

(出),使溢出：Рекàта лѐе водѝте си. 河水在流。❷〈转〉涌流,流;倒,浇,注;斟酒 ❸〈转〉放射,散发,发出;流露,倾吐：Мѐсецът лѐеше бя̀ла светлина̀. 月亮发出白光。~ чу̀вствата си 倾吐自己的心情(流露自己的感情) ◇ ~ **сълзи** 流泪,泪如雨下 ~ **кръв** 1. 同 убѝвам (杀死) 2. 流血牺牲 ~ **кръвта̀ си** 流血牺牲

лѐя² *лѐеш*, *лях*,过主形动 *лял*, *ля̀ла*, *лѐли*,过被形动 *лят*, *ля̀та*, *лѐти* 和 *лян*, *ля̀на*, *лѐни* [未] 铸造,灌制,浇注：~ куршу̀ми 铸造子弹 ~ свѐщи 做蜡烛 — **се** [被动]

лѐя се *лѐеш се*, *лях се*,过主形动 *лял се*, *ля̀ла се*, *лѐли се* [未,中态]〈诗〉❶涌,流,淌：Пот се лѐе от лицàта. 汗从脸上淌下来。❷〈转〉散发：Из въ̀здуха се лѐяха благоуха̀ния от цветя̀. 空气中散发着花香。❸〈转〉(话)滔滔不绝,讲得流利：Гла̀сът му се лѐе гла̀дко, чѝсто. 他讲起话来流利、清楚。

лѐяр -*ят*, -*я* [阳], **лѐярка** [阴] 铸工,翻砂工

лѐяр|ен -*на* [形] 铸造的,翻砂的：~ен заво̀д 铸造厂 ~на пещ 熔炉,铸造炉

лѐярна [阴] 铸造车间,翻砂车间

лѐярница [阴] 铸造厂,翻砂厂;铸造车间,翻砂车间

лѐярск|и -*а* [形] 铸工的,翻砂工的;铸造的,灌制的：~о отделѐние 铸造车间 ~а пръст 翻砂用土

лѐярство [中] 铸造业,翻砂业：у̀ча ~ 学铸造

ли [语气] ❶(用于直接或间接的问话中) 1.(在等待肯定的或否定的答复时用)是不是,是否,吗：Ѝмаш ~ свобо̀дно врѐме? 你有没有空？По̀мниш ~? 你记不记得？2.(表示怀疑、无把握、不信任、犹豫)是不是,是否：Не зна̀я ще до̀йда ~ на врѐме. 我不知道是不是能准时来。Сегà жив ~ е — не зна̀м. 他现在是否还活着,我不知道。3.(表示反对、不同意)难道：Тѝ ня̀маш ~ устà да му кàжеш? 你没长嘴吗？怎么不跟他说啊？❷(加强语气) 1.(用于表示担心、不安等心情的问话中)呢：В писмо̀то Тѝнка нѝщо не пѝше за сѐбе си. Защо̀ ~? Дано̀ се е опра̀вила вѐче. 廷卡在信里一点也没谈到自己,为什么呢？但愿她的病已经好了。 2.(强调某种感情或估计可能发生某种好事或坏事时用)：Отво̀рих ра̀клите. Какво̀ ~ ня̀маше в тя̀х! 我把衣箱打开了,里面简直是应有尽有！3.(用于两个重复的动词之间以强调动作持续的时间长)啊,呀：Дъждъ̀т валѝ ~ валѝ. 雨下啊,下啊！Навѐла се над шѐва — тя̀ бодѐ ~ бодѐ. 她低着头做活,一针又一针地缝啊,缝啊！❸[用作连] 1.如果,假如,在…的情况下：Загу̀биш ~ имо̀т — ма̀лко си загу̀бил. Загу̀биш ~ чест — мно̀го си загу̀бил. Загу̀биш ~ смѐлост — всѝчко си загу̀бил. 如果失掉财产,失之不多;如果失掉荣誉,失之甚多;如果失掉勇气,则全部丧失。 2.(表示时间)只要…,当…的时候：По̀чне ~ да застудя̀ва, птѝците отлѝтат. 天一冷,鸟就飞走了。 3.(和 или 连用) ~ … или (表示无把握,不敢肯定)是…呢,还是…：Обѝчаше ~ го или се преструва̀ше? 她是真爱他还是假装爱他？◇ **едва̀** ~ 很难说,谁知道,不见得：Ста̀ята ѝмаше едва̀ ~ чѐтири мѐтра надлъ̀ж и нашѝр. 这个房间不见得有四米见方。**едва̀** ~ **не** 差一点,几乎,差不多：Навлѐзе далѐч навъ̀тре в морѐто и едва̀ ~ не сѐ уда̀ви. 他游离海岸很远,差一点没淹死。**ка̀мо** ~ 更别提,更不要说,何况：Не смѐеше да му прика̀зва, а ка̀мо ~ да му ѝска парѝ. 他不敢跟他说话,更别提找他要钱了。

лиа̀на [阴] 藤本植物,攀缘植物

лиа̀ндро [中]〈方,旧〉同 олеа̀ндър (欧洲夹竹桃) (*Nerium oleander*)

либадѐ -*та* [中] ❶〈旧,方〉棉袄 ❷〈口〉同 пардесю̀ (男夹大衣)

лѝбе -*та* [中]〈民〉❶情人,心上人 ❷(主要用于民歌中)丈夫;妻子

либѐла [阴] ❶〈技〉水准仪,水平尺 ❷〈动〉蜻蜓

либера̀л [阳] ❶自由主义者,自由派 ❷自由党人 ❸抱自由主义态度的人;开明的人

либера̀л|ен -*на* [形] ❶自由主义的：~на па̀ртия 自由党 ❷爱自由的;进步的

либерализа̀ция [阴] 放宽,取消限制;自由化：~ на цѐните 价格放开

либерализѝра|м [未,完] 放宽,取消限制,使自由化 ~**не** [中]

либералѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶自由主义 ❷自由主义(作风),纵容(姑息)态度,无原则的宽容,放任

либера̀лнича|а -*иш*, -*их* [未]〈不赞〉❶装成自由思想者 ❷采取自由主义态度,纵容,姑息,放任

либера̀лск|и -*а* либера̀л 的形容词

либерѝ|ец -*йци* [阳], **либерѝйка** [阴] 利比里亚人

либерѝйск|и -*а* Либѐрия 和 либерѝец 的形容词

Либѐрия 利比里亚(非洲)

либѝдо [中]〈生理〉性欲

либѝ|ец -*йци* [阳], **либѝйка** [阴] 利比亚人

либѝйск|и -*а* Лѝбия 和 либѝец 的形容词

Лѝбия 利比亚(非洲)

либретѝст [阳], **либретѝстка** [阴] (歌剧、轻歌剧等的)剧本作者,编剧

либрѐт|о -*а* [中] ❶(歌剧、轻歌剧等的)剧本 ❷(芭蕾舞剧或影片的)本事 ❸剧情简介

Лѝбървил 利伯维尔(加蓬首都)

лѝб|я -*иш*, *лѝбих* [未]〈方〉同 лю̀бя

лива̀да [阴] ❶草地,草场：естѐствена (изку̀свена) ~ 天然(人工)草场 ❷〈口〉无经验的人,幼稚的人。❸〈行〉傻瓜,蠢货

лива̀де [中]〈民〉лива̀да 的集合名词 ◇ **Широ̀ко ти** ~. 海阔天空任你飞;你愿意上哪儿就上哪儿去吧！

лива̀д|ен -*на* [形] 草地的,在草地生长或生活的：~ни цветя̀ 草地上长的花 ~ен скакалѐц 草螽

лива̀дск|и -*а* [形] 同 лива̀ден

лива̀н [阳]〈书,罕〉一种芳香的树脂;(祭神等烧的)香

Лива̀н 黎巴嫩(亚洲)

лива̀н|ец -*ци* [阳], **лива̀нка** [阴] 黎巴嫩人

лива̀нск|и -*а* Лива̀н 和 лива̀нец 的形容词

лива̀нто [中]〈旧〉香水

лѝв|вам [未], **лѝвна** -*неш*, *лѝвнах* [完] 突然下起(雨)来,一下子倾倒出来：Изведнъ̀ж ~на дъжд. 猛然下起大雨来。

лѝвница [阴] 为教堂制作蜡烛的作坊

Ливо̀рно 里窝那(意大利港市)

ливо̀с|вам [未], **ливо̀сам** [完]〈民〉抹上一层稀薄的东西;抹平,弄平：Ливо̀сай хля̀ба. 你把面包抹上一层黄油(果酱、蜂蜜…)吧！Тря̀бва да ~аме по̀да. 咱们得把地板打上蜡。

ливрѐя [阴]〈书〉(带金银边饰的)仆役制服

лѝвр|я се *-иш се, -их се* [未,中态]〈方〉撩惹,挑逗,招惹：Какво̀ ми се ～иш? 你干吗招惹我?

Лѝвърпул 利物浦(英国港市)

лѝг|а[1] [阴] ❶唾液：Гъ̀рлото ми се пъ̀лни с ～и. 我喉咙里全是唾液。❷(流出来的)口水,唾沫：Обършѝ си ～ите. 你把口水擦了。❸〈转,口〉好娇揉造作的人;爱开乏味玩笑的人 ◇ **Тека̀т (потѐкоха) ми ～ите.**〈口〉我都流口水了;我很想吃(某种美味食物);馋涎欲滴。

лѝга[2] [阴]〈旧〉同盟,联盟;联合会,协会：～ на говорѐщите англѝйски 英语协会

лѝгав *-а* [形] ❶分泌唾液的;沾满黏液的：～а цѝпа 黏膜 ～а ко̀жа 沾满黏液的皮肤 ❷爱流口水的：～о детѐ 爱流口水的小孩 ❸像口水一样的：～а тѐчност 黏液 ❹微弱的：～а вълна̀ 微微的波浪 ❺〈转〉好装腔作势的,娇揉造作的,发贱的;娇惯坏了的;爱开乏味玩笑的：～ човѐк 好装腔作势的人 ～и шегѝ 没有意思(无幽默感)的玩笑 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

лѝгав|ец *-ци* [阳]〈方〉蛞蝓,鼻涕虫

лигавина̀ [阴](动植物分泌的)黏液

лѝгавица [阴]〈解〉黏膜

лѝгавни|к *-ци* [阳] 围嘴,涎巾

лига̀вниче *-та* [中] 同 лѝгавче

лѝгавче *-та* [中] 同 лѝгавник

лѝгавщина [阴] 殷勤过分(使人不快);娇揉造作;开无意思的玩笑

лига̀в|я *-иш, лигавѝх* [未] 以唾液弄污,涎污,把…沾上口水：Детѐто ～и ку̀клата. 孩子把洋娃娃身上沾上口水了。

лига̀в|я се *-иш се, лигавѝх се* [未,中态] ❶爱流口水：Бѐбето постоя̀нно се ～и. 这个婴儿老流口水。❷〈转,不赞〉娇揉造作,忸怩作态;显得过分温存,发贱：Лига̀виш се като̀ тя̀х. 你跟他们一样忸怩作态。

лигату̀ра [阴] ❶〈语言〉连字(两个或几个字母连成一个,例如拉丁文的 A 和 E 连成 Æ 等) ❷用连字符连接的两个字母,例如 i-a, i-y ❸〈乐〉连线

лѝгльо *-вци* [阳], **лѝгла** [阴]〈貶〉发贱的人,故意撒娇的人;娇揉造作的人;殷勤过分使人不快的人;开没意思的玩笑的人

лигнѝн [阳] ❶棉纸 ❷木质,木质胶

лигнѝнов *-а* лигнѝн 的形容词

лигнѝт [阳] 褐煤

лигнѝт|ен *-на* лигнѝт 的形容词：～ни въ̀глища 褐煤 ～ни залѐжи 褐煤层,褐煤床

лигнофо̀л [阳]〈建〉木质压合板,热压胶合板

лѝдер [阳](政党、社会政治团体的)领袖,首领：～ на опозѝцията в парламѐнта 国会中的在野党(反对党)领袖

Лиѐж 列日(比利时城市,Лъйк)

лиѐн [阳]〈方〉同 легѐн

лѝ|жа *-жеш, лѝзах* [未] ❶舔：～жа за̀хар 舔糖 ～жа панѝцата 舔钵 Ку̀чето ～же ръка̀та ми. 狗舔我的手。❷(火)蔓延到,烧着,(火舌)舔：О̀гнените езѝци ～жат съсѐдната къ̀ща. 火势蔓延到隔壁的房子。— **се** [反身,被动]：Едѝн котара̀к се ～жеше с езѝка си. 一只公猫舔着身子。◇ **～жа крака̀та (ръцѐте) ня̀кому** 舔某人的脚后跟(手);巴结某人,向某人阿谀奉承 **～зане** [中]

лѝз|вам [未], **лѝзна** *-неш, лѝзнах* [完] лѝжа 的一次或连续几次的动作：Кра̀вата го ～на па̀к с езѝка си. 母牛又舔了他一下。Стра̀шен ненадѐен пла̀мък ～на лицѐто му. 突然冒起的吓人的火焰燎了一下他的脸。**～ване** [中]

лизга̀р [阳]〈方〉平锹

лѝзинг [阳]〈商〉出租

лѝзна 见 лѝзвам

лизо̀л [阳] 来苏(消毒用的煤馏油酚肥皂溶液)

лик *-ъ̀т, -а̀, -ове* [阳]〈诗〉❶面孔,面容,相貌：гнѐвен ～ 愤怒的面孔 ❷〈转〉(精神)面貌,面目,形象,外貌：нра̀вствен ～ 道德面貌 пока̀звам ѝстинския си ～ 露出真面目 ❸画像,像：Стенѝте са покрѝти с ～ове на заслу̀жили хо̀ра. 墙上挂满了有功人士的像。❹(因某些共同特点而组合在一起的)一群人：Исто̀рията ѝма да се позамѝсли към ко̀й ～ безсмъ̀ртни тѐбе да причислѝ. 历史得考虑考虑该把你列人哪一类不朽的人中去。

лѝка [阴]〈旧〉面孔,形象,面貌：Тя̀ но̀сеше ма̀йчините си очѝ и ма̀йчината си ～. 她的眼睛和面孔跟她妈妈一个样。◇ **～-пpѝлика** 1. 像一个模子倒出来的一样;酷似：Каква̀ сте ～-прѝлика и два̀мата. 你们两个简直是一个模子倒出来的。2. 相配,匹配：Тѐ два̀мата са ～-прѝлика. 他们俩很相配。

ликвида̀тор [阳] ❶(破产时的)清算人,清理人 ❷取消主义者,取消派分子

ликвида̀торск|и *-а* ликвида̀тор 的形容词

ликвидацио̀н|ен *-на* ликвида̀ция 的形容词：～на комѝсия 清理(清算)委员会 ～на ѝзпитна сѐсия 补考期

ликвида̀ция [阴] ❶〈商〉(贸易、工业或其他经济企业、银行等的)结束,清理,清算;停办,撤销：дру̀жество в ～ 正在清算的公司 ❷[只单] 消灭,肃清;消除,废除：～ на неграмо̀тността̀ 消灭文盲,扫盲

лѝквид|ен *-на* [形]〈财,商〉可变现款的,灵活的：～ни срѐдства 灵活资金

ликвидѝра|м [未,完] ❶结束;清理,清算;停办;撤销：～м предприя̀тие 停办企业 ❷(对于某种财产)不再拥有所有权,失去所有权：То̀й ～ с имо̀та си. 他失去了财产所有权。❸结束(事业、生意等),停止…活动：Ликвидѝрах с университѐта. 我结束了大学生活。Ликвидѝрах със спо̀рта. 我不搞体育运动了。❹消灭,肃清,消除,废除：～не на експлоата̀ция на човѐк от човѐка 消灭人剥削人的现象 ～не на воѐнните ба̀зи 取消军事基地 ❺〈狭〉杀死,解决：То̀й бѝва ～н ту̀к. 他是在这里被杀死的。— **се** [被动] **～не** [中]

лѝк|о̀ *-а̀* [中] ❶(椴、柳等幼树或其他一些植物的)内皮,韧皮：лѝпово ～о̀ 椴树内皮 ❷树的韧皮制的捆东西的材料,韧皮绳 ❸用棕榈树韧皮制的捆葡萄枝和蔬菜用的材料,棕榈韧皮绳

лѝков *-а* [形] ❶(幼树等的)内皮的,韧皮的：～и влакна̀ 内皮纤维 ❷(幼树)韧皮(内皮)做的：～о въжѐ 韧皮绳 ～а ко̀шница 韧皮编的筐

лѝктор [阳]〈书〉(古罗马高级官员的)护卫,护兵,侍从(这些人手中持一束棍子及小斧)

лѝкторск|и *-а* лѝктор 的形容词：～а секѝра (古罗马高级官员)护卫的斧子

лику̀ва|м *лику̀вах* [未] 欢跃,欢呼,欢庆,欢天喜地,兴高采烈：След побѐдата ця̀л наро̀д ～ . 胜利后,全民都在欢呼。Душа̀та му ～ше. 他的心在欢呼。**～не** [中]

ликьòр [阳]（烈性的）甜酒，蜜酒
ликьòрен -*а* [形]（烈性）甜酒的，蜜酒的：～о шишè 蜜酒瓶
Лил 里尔（法国城市）
лилàв -*а* [形] 浅紫色的：～ цвят 浅紫色
лѝлиев -*а* лѝлия 的形容词
лилиецвèт|ен -*на* [形] **～ни растèния** 百合目
лилипу̀т [阳]〈书〉矮人，小人，侏儒
лилипу̀тск|и -*а* лилипу̀т 的形容词：～и ръст 极矮小的身材 ～и игрàчки 极小的玩具
лѝлия [阴] 百合花（*Lilium candidum*）：бя̀ла ～ 白百合花 ◇ **вòдна ～**〈植〉睡莲（*Nymphaea alba*）
лѝлов -*а* [形]〈方〉同 лилàв
Лилòнгуе 利隆圭（马拉维首都）
лѝля|к -*ци* [阳] 和 **лѝляка** [阴]〈方〉同 люлàк
лѝляков -*а* [形]〈方〉同 люлàков
Лѝма 利马（秘鲁首都）
лимàн [阳] 河口湾，（海滨的）咸沼，咸湖，溺谷
лѝмба [阴] 刘海儿，搭在额头上的头发（发卷）
лимèц [阳]〈植〉双粒小麦类（*Triticum spelta*）
лимитàция [阴]〈书〉限制；制定限额
лимѝт [阳]〈专〉限额，定额，限度：～ на веществèните рàзходи 物资消耗限额
лимѝт|ен -*на* лимѝт 的形容词：～на су̀ма 限定的款项 ～ни бюджèтни крèдити 限定的预算贷款
лимитѝра|м [未，完] 规定…限额；限制 **～не** [中]
лимниграф [阳] 自记水位计
лимнолòгия [阴] 湖泊学
лимòн [阳]〈植〉柠檬（*Citrus limon*）：чай с ～ 加柠檬的茶 жълт катò ～ 像柠檬一样黄 ◇ **изстѝскан ～** 精力耗尽的人，精疲力竭的人
лимонàда [阴] 柠檬汽水：бутѝлка ～ 一瓶柠檬汽水
лимонàджи|я -*ята*，-*и* [阳]〈口〉制作或出售柠檬汽水的人
лимонàден -*а* лимонàда 的形容词：～а работѝлница 柠檬汽水厂 ～и шишèта 柠檬汽水瓶
лимонàта [阴]〈旧〉同 лимонàда
лимонàтен -*а* [形] 同 лимонàден
лимòнен -*а* [形] 柠檬的；柠檬色的，淡黄色的，柠檬黄的：～а есèнция 柠檬精 ～а боя̀ 淡黄色颜料（油漆）◇ **～ цвят** 柠檬色，淡黄色，柠檬黄
лимòнов -*а* лимòн 的形容词：～о дървò 柠檬树 ～ сок 柠檬汁 ～ цвят 柠檬色
лимòнтозу 和 **лимòнтузу̀** [无复，中] ❶柠檬酸 ❷酒石酸（用作调味品）
лимузѝна [阴] 小轿车：разкòшна ～ 高级小轿车，豪华轿车
лѝмфа [阴]〈生理〉淋巴（液）
лимфаденѝт [阳]〈医〉淋巴腺炎
лимфангѝт 和 **лимфангоѝт** [阳]〈医〉淋巴管炎
лимфатѝч|ен -*на* [形] ❶淋巴（液）的；淋巴管的：～ни съдовè 淋巴管 ～ни жлезѝ 淋巴腺 ❷容易有炎症的；抵抗力弱的：～но детè 抵抗力弱的孩子 ◇ **～на систèма**〈解〉淋巴系统
лимфатѝческ|и -*а* [形] 同 лимфатѝчен
лѝмф|ен -*на* [形] 同 лимфатѝчен

лин[1] -*ът*，-*а*，-*ове* [阳]〈方〉（做葡萄酒时压榨葡萄用的）大木桶；槽
лин[2] -*ът*，-*а*，-*ове* [阳] 冬穴鱼（*Tinca tinca*）
лингвафòн [阳] 灵格风，灌成一整套唱片或磁带的外语教程
лингвѝст [阳]，**лингвѝстка** [阴]〈书〉语言学家
лингвѝстика [阴]〈书〉语言学
лингвистѝч|ен -*на*〈书〉лингвѝстика 的形容词：～но проу̀чване 语言学研究 ～ни явлèния 语言现象
лингвистѝческ|и -*а* [形] 同 лингвистѝчен
лѝнгурка [阴]〈方〉❶走街串巷卖木勺的茨冈女人 ❷流浪者，东游西荡的人
линеàл [阳] 丁字尺
линè|ен -*йна* [形] **～ен кòраб**〈军〉主力舰，战列舰 **～ен лист**〈植〉线型叶 **～ен мèтър**（长度单位）米 **～йна фу̀нкция**〈数〉线性函数
линèйка [阴] 救护车
линè|я -*èеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*èли* [未] ❶（由于患病、痛苦等而）消瘦；变得虚弱；变得憔悴；失去力量：Той от дèн на дèн ～èеше. 他一天比一天憔悴。❷凋萎，发蔫；褪色：Житàта ～èеха. 麦子发蔫。❸〈方〉（动物）换毛，脱毛
лѝнийка [阴] лѝния 的指小
линѝран -*а* [形] 划上格子的，划上横格的，带横格的：～а тетрàдка 横格本，练习本
лѝни|я [阴] ❶〈数〉线：прàва（крѝва）～я 直（曲）线 начу̀пена ～я 折线 тънка（дебèла）～я 细（粗）线（条）хоризонтàлна（вертикàлна）～я 水平（垂直）线 чертàя ～я 画线 ❷纹路：～и на ръкàта 手纹，掌纹 гадàя по ～ите на ръкàта 看手相 ❸（方向）线，经过路线，水平线：бреговà ～я（海）岸线 вододèлна ～я 分水线 ～я на хоризòнта 地平线 ❹列，排，线：отбранѝтелна ～я 防（御）线 фрòнтова ～я 前线 ❺轮廓：～и на планѝните 山的轮廓 ～я на прòфила 侧面的轮廓，侧影 ❻路线，航线：железопъ̀тна ～я 铁路线 ～я Сòфия — Вàрна 索非亚—瓦尔纳路线 възду̀шна ～я 航线 автобу̀сна ～я 汽车路线 ❼〈书〉（亲属关系的）系：рòдство по пря̀ка（бàщина，мàйчина）～я 直系（父系、母系）亲戚关系 ❽〈转〉方针，路线：генерàлна ～я 总路线 ～я на поведèние 行为方针 ❾尺 ❿〈转〉（业务或工作的）方面，部门，组织系统：по прòфсъюзна ～я 按工会系统 ◇ **рòдство по възхòдна（възходя̀ща）～я** 溯叙家族谱系（由后代到始祖），尊亲属（指父亲、祖父、曾祖父…）**рòдство по низхòдна（низходя̀ща）～я** 下行家族谱系（由始祖到后代），卑亲属（指儿子、孙子、曾孙…）**глу̀ха ～я**（铁路的）备用线，停车线，侧线 **демаркациòнна ～я**〈军，政〉分界线，划定的界线 **пàзя ～я** 保持（身体）线条，保持好体形（使自己不发胖）**по всѝчки ～и** 在各个（每个）方面 **по ～ята на нàй-мàлката съпротѝва** 按最容易的办法 **под ～я** 在书页下面的空白里
лѝнкам [未]〈方〉❶东游西荡，无所事事地走来走去 ❷（马）小跑，碎步跑
лѝнкос [阳]〈语言〉（космѝчна лингвѝстика 的缩写）宇宙语（荷兰人伏罗登塔尔发明，拟用于星际交际）
линолèум [阳] 列诺伦，（用亚麻油和橡胶或麻袋布等做的，用来铺地或钉墙用的）油漆布
линòн [阳] 漂白细密亚麻布
линотѝп [阳]〈印〉整行排铸机，赉纳排铸机
линотѝп|ен -*на* линотѝпия 的形容词：～на машѝна 整行排铸

机;赉纳排字机 ～ен печа̀т 整行排铸印刷

линотѝпер [阳] 同 линотипьо̀р

линотипѝст [阳] 同 линотипьо̀р

линотѝпия [阴]〈印〉整行铸字排版法,赉纳机排版法

линотѝпка [阴] 整行排铸字机,赉纳排铸机

линотипьо̀р [阳]〈印〉赉纳法排字工人,整行铸字法排版工人

линч [阳] 林奇法,私刑(源于 18 世纪美国种族主义者 Lynch 的名字)

линчу̀ва|м [未] 对…用私刑;私刑迫害 **～не** [中]

Лио̀н 里昂(法国城市)

липа̀ [阴] 椴树 (*Tilia*); арома̀тни ～ѝ 芳香的椴树 ◇ **Опра̀вил се като̀ ～а̀ в пожа̀р.** 他(情况)很糟。

липа̀|к -*ци* [阳,集] 椴树林

липисқа̀нск|и -*а* [阳]〈旧〉从莱比锡带来或寄来的: ～и по̀ш 莱比锡手帕

лѝпкав -*а* [形]〈方〉发黏的

лѝпов -*а* липа̀ 的形容词: ～о дърво̀ 椴树 ～ ча̀й 椴树花茶

липо̀м [阳] 和 **липо̀ма** [阴]〈医〉脂(肪)瘤

лѝпса [阴] 没有,缺少,缺乏,不足,不够: по ～ на доказа̀телства 由于证据不足 търпя̀ ～ от нѐщо 感到缺少…,经受着…的不足 Лѝпсата на доста̀тъчно оръ̀жие не отча̀йваше бойцѝте. 武器不够并没有使战士们丧气。Порадѝ ～ на кафѐ ще ви чѐрпя с бонбо̀ни. 因为没有咖啡,我请你们吃糖。

лѝпс|вам [未], **лѝпсам** *лѝпсах* [完] ❶不在,缺席;没有,缺少: Лѝпсва една̀ стра̀ница. 缺一页。Патро̀ните ～ват, но во̀лите тра̀ят. 子弹没有了,但是意志坚不可摧。Вѝжте да не ѐ ～ала ня̀коя овца̀. 你们看看是否少了哪一只羊。❷消失,不见,丢了,没了: Наско̀ро след това̀ то̀й ～ва от сѐло. 在此之后不久,他就从村子里消失了。◇ **Само това̀ ми ～ваше.** (在不愿做某事或对某事不满时用)只差这一件糟糕事了!我才不想干呢! **～ване** [中]

лѝра[1] [阴] ❶里拉,竖琴(古希腊的一种拨弦乐器) ❷里拉(西欧的一种有 5 至 14 根弦的弓弦乐器) ❸里拉(希腊当代民间三弦弓弦乐器) ❹〈诗〉诗才,诗兴,诗: Нѐговата ～ ехтѐше. 他的诗歌回荡着。❺(电车上的)弓形滑接器 ❻〈天〉天琴座

лѝра[2] [阴] ❶里拉(意大利、梵蒂冈的前本位币名) ❷里拉(土耳其本位币名)

лирѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈书〉❶抒情(诗)风格,抒情色彩;抒情味 ❷情感,多愁善感的心境

лирѝ|к -*ци* [阳], **лирѝчка** [阴] 抒情诗人

лѝрика [无复,阴] 抒情诗

лирѝко-епѝч|ен -*на* [形] 同 лиро-епѝчен

лирѝко-епѝческ|и -*а* [形] 同 лирѝко-епѝчен

лирѝч|ен -*на* [形] ❶〈文学〉лѝрика 的形容词: ～но стихотворѐние 抒情诗 ❷充满抒情味的;充满抒情色彩的: ～ен то̀н 充满抒情色彩的语调 ～но настро̀ение 抒情的情绪,抒情味 ❸〈乐〉(指音色)抒情的,柔和的,音色低的(与драматѝчески (戏剧型的)相对): ～но сопра̀но 抒情女高音 **～ност** -ността̀ [阴]

лирѝческ|и -*а* [形] 同 лирѝчен: ～и поѐт 抒情诗人 ～и тено̀р 抒情男高音

лиро-епѝч|ен -*на* [形] 抒情叙事性的

лиро-епѝческ|и [形] 同 лиро-епѝчен

лис -*а* [形]〈民〉❶没有头发的,秃的,秃顶的: ～а лъ̀скава глава̀ 发亮的秃头 ❷(指动物、牲口)额上有浅斑的,白额头的: ～и бѝволи 白额头的水牛

лѝса [阴] 同 лисѝца: **ку̀ма ～** (民间故事中对狐狸的称呼)狐大嫂,狐大婶

Лисабо̀н 里斯本(葡萄牙首都)

лиса̀на [阴] (童话中对狐狸的称呼)狐狸

лисансиѐ [阳] (法国大学学位)硕士: ～ по фина̀нсови на̀уки 财政学硕士,金融学硕士

лѝс|вам [未], **лѝсна** -*неш*, *лѝснах*, 过被形动 -*нат* [完]〈民〉泼(溅)一下或几下: ～вам ча̀ша вода̀ 把一杯水泼了 — **се** [反身,被动] **～ване** [中]

лисина̀ [阴]〈民〉秃顶,歇顶

лисѝца[1] [阴] ❶狐狸 (*Vulpes*): Рѐкли на ～ата, а тя̀ — на опа̀шката си. 〈俗〉受支使的人又去支使别人;一个支使一个。❷〈转〉狐皮: Сло̀жила на шѝята си двѐ ～и. 她脖子上围着两条狐皮。❸〈转〉狡猾的人,滑头,老狐狸: То̀й е ～а — ще те изхѝтри. 他是个老狐狸,会把你骗了。◇ **Мѝна ми ～а пъ̀т.** 〈口〉我不顺利;事情吹了。**Лисѝца на паза̀р не излѝза.** 狐狸是不会到集市上去的;有罪的人(有过错的人)总想隐藏起来。**дера̀ ～и** 呕吐

лисѝца[2] [阴,常复] (大车上将后轴同车尾连接起来的)弯木

лисича̀р -*ят*, -*я* [阳] ❶捕捉狐狸的猎人,猎狐人 ❷猎狐犬,追捕狐狸的猎狗

лисѝч|и -*а*, -*е* 和 -*о* [形] ❶狐狸的: ～и ко̀жи 狐皮 ～а ду̀пка 狐狸洞 ～а опа̀шка 狐狸尾巴 ❷狐皮的: ～и калпа̀к 狐皮帽 ❸狐狸样子的,狐狸般的: ～а о̀стра муцу̀на 狐狸般的尖嘴脸 ～а хѝтрост 狐狸般的狡猾

лисѝчина [阴]〈方〉紫堇 (*Corydalis*)

лѝска|м [未]〈民〉泼,泼溅: Не ～й вода̀та, че ще ни тря̀бва. 别把水泼了,我们还要用。— **се** [反身,互及] **～не** [中]

лѝсна 见 лѝсвам

лист[1] -*ът*, -*а*, -*а̀* 和(罕) -*ове*, (诗)-*и* [阳] ❶叶,叶子: ло̀зов ～ 葡萄叶 чернѝчеви ～а̀ 桑叶 мъхна̀ти ～а̀ 毛茸茸的叶子 трепѐря като̀ ～ 哆嗦得很厉害,直打哆嗦 Листа̀та ка̀пят (па̀дат). 树叶在脱落。Листа̀та на дървѐтата шумя̀т. 树叶在沙沙响。❷[常复] 花瓣: ～а̀ на ро̀за 玫瑰花瓣

лист[2] -*ът*, -*а*, -*ове* 和 -*а̀* [阳] ❶(一)张(纸);薄片,薄板: ～ хартѝя 一张纸 перга̀ментови ～а̀ 羊皮纸 ～ ламарѝна 一张洋铁皮 мѐдни ～ове 薄铜板 оло̀вни ～а̀ 薄铅板 ❷篇,张: тетра̀дка с два̀йсет ～а 20 张纸的练习本 обръ̀щам ～ 翻一篇 ❸[常复] (做起酥或其他甜食用的擀薄了的)皮 ❹〈旧〉(报纸的)期;刊: еди̇н ～ от „Свобода̀" 一期《自由报》сѐдмичен ～ 周报 ◇ **анкѐтен ～** 调查表,履历表 **бо̀лничен ～** 诊断书,病假条 **вно̀сен ～** 〈银行〉存单 **изпълнѝтелен ～** 〈法〉执行票 **открѝт ～** 通行证 **пъ̀тен ～** 运货证,运输单 **хвърча̀щ ～** 传单

лѝста [无复,阴] ❶候选人名单: Ко̀й во̀ди ～та? 候选人名单上的第一个人是谁? ѝзборна ～ 候选人名单 ❷菜单 ❸货单,商品目录 ◇ **цивѝлна ～** (立宪君主国拨给皇室的)年俸,俸禄,费用 **вно̀сна ～** 进口货单

листа̀|к -*ци* [阳,集] 密密的树叶,叶丛: Врабчѐтата цвърча̀т вътре в ～ка на една̀ ово̀шка. 麻雀在一棵果树的叶丛中叽喳叫。

листàт [形] 同 листнàт

лѝственица [阴] 落叶松 (*Larix europaea*)

лѝст|ен -*на* [形] 叶子的：～на пъпка 叶芽 ～на дръжка 叶柄 ◇ **～ни въшки** 蚜虫，腻虫

листèц -*овцè* 和 -*овцà* [阴] лист 的指小

листнàт -*а* [形] 树叶很多的：～и овòшки 树叶茂密的果树

лѝстни|к -*ци* [阳]〈民〉(夏天砍下并堆放起来当牲口冬季饲料的)带叶嫩枝

листò *листà* 和 *лѝсте* [中]〈民〉❶叶，树叶：крýшово ～ 梨树叶 ❷〈旧〉(书的)一篇：преобръщам еднò ～ 翻一篇(书) ◇ **Ще обърна другото ～.**〈民〉我要用别的办法对付；我要改变态度；不是闹着玩的。

листовѝд|ен -*на* [形] 叶状的；阔叶状的：～ни украшèния 叶状的装饰

листообрàз|ен -*на* [形] 同 листовѝден

листопàд [阳，只单] ❶落叶的季节：Листопàдът настъпи. 落叶的季节到了。❷落叶

лѝстче[1] -*та* [中] лист[1] 的指小

лѝстче[2] -*та* [中] лист[2] 的指小：Тòй извàди еднò напѝсано ～. 他取出一张写了字的小纸片。

лисýгер [阳] ❶公狐狸 ❷〈口〉狡猾奸诈、令人生厌的人，老狐狸

лит -*а* [形] ❶(指用稀疏的双股纱织成方格的布)稀的，不密实的：～о платнò 不密实的方格纹路布，稀布 ❷(指花)稀疏的(与 кѝчест (茂密的)相对)

литàв|ър -*ри* [阳]〈罕〉定音鼓，半圆鼓

литà|к -*ци* [阳] (一种用稀布做的)无袖长裙，背心裙(保加利亚西部拉多米尔地区妇女民族服装)

литàния [复]〈古〉长时间的拖长声音的祷告

Лѝтва 立陶宛(欧洲)

лѝт|вам [未]，**лѝтна** -*неш*，*лѝтнàх* [完] (鸟)飞；飞起：Влèче се мàлкото птѝче в коловòза и не мòже да ～не. 小鸟在车辙里吃力地走着，飞不起来。**～ване** [中]

литèн -*а* [形] 同 лит：～о платнò 不密实的方格纹路布，稀布

литерàтор [阳]，**литерàторка** [阴] ❶(主要指文学史、文艺评论方面的)文艺学家，文学研究人员 ❷文学工作者，文学家；作家

литерàторск|и -*а* литерàтор 的形容词

литерàторство [中] 文学工作，创作活动

литератýр|а [阴] ❶ 文学：бъ̀лгарска ～а 保加利亚文学 ～а и изкýство 文学和艺术，文艺 любѝтел на ～ата 文学爱好者 средновекòвна ～а 中世纪文学 славя̀нски ～и 斯拉夫(各族)文学 ❷文学作品：прèводна ～а 翻译的文学作品 ❸书籍，图书，文献：марксѝческа ～а 马克思主义文献 ～а за Рѝлската планинà 关于里拉山的书籍 ◇ **нелегàлна ～а** 地下书刊

литератýр|ен -*на* [形] ❶文学的：～но произведèние 文学作品 ～на шкòла 文学流派 ～ни крѫгове 文学界 ～ни рабòтници 文学工作者 ❷合乎语言规范的：～ен ѝзраз 合乎语言规范的语句 ～ен стѝл 合乎语言规范的文体 ❸(节目中的)朗诵的：～на вèчер (文学作品)朗诵晚会 ◇ **～ен езѝк** 文学语言，标准语 **～ност** -носттà [阴]

литератýрно- [复合词第一部] 表示"文学的"之意，例如 литератýрнокритѝчески (文学评论的)，литертýрно-музикàлен (文学和音乐的)

литературовèд [阳]〈书〉文艺学家，文艺学工作者，文学研究工作者

литературовèдск|и -*а* [形] 文艺学的，文艺学家的

литературознàни|е -*я* [中] 文艺学，文学研究

лѝтий [阳]〈化〉锂(Li)

литѝя [阴]〈旧〉(正教为求雨、求丰收等而在露天进行的)祈祷

лѝтна 见 лѝтвам

литòв|ец -*ци* [阳]，**литòвка** [阴] 立陶宛人

литòвск|и -*а* Лѝтва 和 литòвец 的形容词：～и езѝк 立陶宛语

литоглѝптика 和 **литоглѝфика** [阴] 石刻

литогрàф [阳] 石印专家；石印工人

литогрàф|ен -*на* литогрàфия 的形容词

литографѝра|м [未，完] 用石印法印刷，石印 — **се** [被动] **～не** [中]

литографѝческ|и -*а* [形] 同 литогрàфен：～и портрèт 石印肖像画

литогрàфи|я [阴] ❶石印；石印术，石印法 ❷石印工厂，石印局 ❸石印图画，石印品：цвèтни ～и 彩色石印画

литогрàфск|и -*а* [形] 同 литогрàфен：～и картѝни 石印画

литолòгия [阴] 岩石学，沉积岩石学

литосфèра[1] [阴]〈地质〉(地球的)岩石圈，岩界

литотà [阴] ❶反面肯定法，反叙法，曲意法(例如用 нè без колебàния 代替 с мнòго колебàния) ❷极言其小(修辞手段)

лѝтра[1] [阴]〈方〉大车挡板

лѝтра[2] [阴]〈旧〉里特拉(重量单位，相当于 1/4 旧奥卡，约 320 克)：Изпѝхме по еднà ～ вѝно. 我们每人喝了一里特拉的葡萄酒。

литрàж [阳]〈口〉(按升计算的)容量，容积

литургѝч|ен -*на* литургѝя 的形容词：～на книжнина 有关大祭(弥撒)的文献

литургѝческ|и -*а* [形] 同 литургѝчен

литургѝя [阴] (天主教、正教的)大祭，弥撒

лѝт|ър -*ръ̀т*，-*ъ̀ра*，-*ри* [阳] 升，公升：едѝн ～ър мля̀ко 一升奶

лифт [阳] 登山索道(电梯)，爬山吊车，缆车；升降机，电梯

лих -*а* [形]〈民〉❶好耍脾气的，任性的，倔的：～ стàрец 倔老头 ❷〈转〉同 бýен (猛烈的)：～ потòк 激流 ～а фъртýна 暴风雪 ❸怀着敌意的，凶恶的：～ пòглед 凶恶的目光 ❹不愉快的，痛苦的：～и спòмени 痛苦的回忆 ◇ **Лѝхо ми е.** 我不高兴。

лѝхва [阳] ❶利息，利钱：прòста (слòжна) ～ 单(复)利 висòка ～ 高利，高息 Лѝхвата е 5% годѝшно. 年利为 5%。дàвам парѝ под ～ 放债，贷款 ❷(因未按时纳税或缴其他款项而付的)罚款：Закъснèлите дàнъци се събѝрат с 1% мèсечна ～. 未按时缴税每月要收 1% 的罚款。◇ **Ще ти го въ̀рна (платя̀) с ～та.**〈口〉我会狠狠报复的；我会加倍跟你算账的。

лихвàр -*ят*，-*я* [阳]，**лихвàрка** [阴] 高利贷者

лихвàр|ин -*и* [阳] 同 лихвàр

лихвàрск|и -*а* [形] 高利贷(者)的，高利盘剥的：～и капитàл 高利贷资本

лихвàрство [无复，中] 放高利贷，高利盘剥：Тòй се занимàваше с ～. 那时他放高利贷。

лѝхвен -*а* лѝхва 的形容词：～ процѐнт 利率

лихвоно̀с|ен -*на* ［形］有利息的，带利息的：～ни облига̀ции 有息债券

лихойм|ец -*ци* ［阳］〈古〉高利贷者，重利盘剥的人

лихоймство ［中］〈古〉高利贷，重利盘剥

Лихтенща̀йн 列支敦士登（欧洲）

лихтенща̀йн|ец -*ци* ［阳］，**лихтенща̀йнка** ［阴］列支敦士登人

лихтенща̀йнск|и -*а* Лихтенща̀йн 和 лихтенща̀йнец 的形容词

лѝхтер ［阳］〈海〉（为大船装卸的）驳船

лиц|ѐ -*а̀* ［中］❶脸，面，面孔，面颊：ру̀мено ～ѐ 绯红的脸 Измѝй си ～ѐто. 你把脸洗干净！Глѐдаш му ～ѐто, не му̀ зна̀еш сърцѐто. 〈俗〉知面不知心。❷面目，面貌；脸神，神气，面孔：вѐсело (изразѝтелно) ～ѐ 愉快的（富于表情的）面孔 По ～ѐто те позна̀вам, че лъ̀жеш. 从你的脸神可以看出你在说谎。❸正面，前面，（材料的）面；表面，外表：～ѐ на къ̀ща 房屋正面 ～ѐто на пла̀т 料子的正面 ❹人，个人，…者，人物：непозна̀то ～ѐ 陌生人 вън̀шни ～а̀ 外人 ❺门面：Мя̀стото не ѐ голя̀мо, но ѝма ～ѐ на двѐ у̀лици. 地方不大，但在两条街上都有门面。❻〈语法〉人称：трѐто ～ѐ 第三人称 ❼〈几何〉同 повърхнина̀（面）：～ѐ на триъ̀гълник 三角形的面 ◇ **в ～ѐто (ка̀звам, говоря̀)** 公开地说 **в ～ѐто на…(в нѐчие ～ѐ)** 在某人身上：В нѐгово ～ѐ тѐ вѝждат прекра̀сен образѐц на интернационалѝст. 他们从他身上看到国际主义者的卓越典范。**в ～ѐто на неприя̀теля** 〈军〉在敌军面前，面临敌军 **глѐдам неща̀та пра̀во (напра̀во) в ～ѐто** 直接地（公开地）正视事物：Напра̀во да глѐдаме ѝстината в ～ѐто. 我们应该正视真理。**за ～ѐ** 装装样子，装装门面：Прѐгледът мѝна без придирчѝвост, току̀-речѝ са̀мо за ～ѐ. 检查得马马虎虎，简直就是装装样子。**излѝзам на ～ѐ** 1.变得明显 2.站到前面 **Ка̀к ѝмаш ～ѐ!** 你怎么不害臊啊！（你怎么有脸这么做啊！）**～ѐ с (в, срещу̀) ～ѐ** 面对面地：～ѐ в ～ѐ с врага̀ 同敌人面对面地（斗争）То̀й бѐше заста̀нал ～ѐ с ～ѐ срещу̀ полиця̀. 他同警察面对面地站着。**на ～ѐ съм** 有，在场：Докумѐнтът бѐше на ～ѐ. 文件在。**пра̀вя ня̀кому ～ѐ** （向某人）献殷勤，献媚 **юридѝческо ～ѐ** 〈法〉法人

лѝцев -*а* ［形］❶面部的，脸上的：～ нѐрв 面部神经 ❷正面的，表面的：～а страна̀ на сгра̀дата 建筑物的正面 ◇ **～а ко̀жа** 做鞋帮的皮革

лицеѝст ［阳］，**лицеѝстка** ［阴］（法国及其他一些西欧国家的）中等或专修科学校的学生

лицѐ|й -*я̀т*, -*я*, -*и* ［阳］（法国及其他一些西欧国家的）中等或专修科学校

лицѐйск|и -*а* лицѐй 的形容词：～и ку̀рс 中等（或专修科）学校学程

лицемѐр ［阳］，**лицемѐрка** ［阴］伪君子，伪善者，假好人，两面派

лицемѐр|ен -*на* ［形］伪善的，假仁假义的，口是心非的：～ен човѐк 伪善者 ～ен прия̀тел 假朋友 ～ни сълзи 假惺惺的眼泪 **～но** ［副］**～ност** -ността̀ ［阴］

лицемѐр|ец -*ци* ［阳］同 лицемѐр

лицемѐри|е -*я* ［中］伪善（态度），假仁假义，口是心非

лицемѐрск|и -*а* ［形］伪君子的，伪善者的，两面派的：～а постъ̀пка 伪善的做法，两面派行为

лицемѐрство ［中］同 лицемѐрие

лицемѐрст[ву]вам ［未，完］伪善，假仁假义，口是心非；耍两面派

лицемѐр|я -*иш*, *лицемѐрѝх* ［未］伪善，假仁假义，口是心非；耍两面派：А̀з ～ех и се пока̀звах дово̀лна от съдба̀та си. 我装出对自己的命运满意的样子。**～ене** ［中］

лицѐнз ［阳］❶生产或使用外国专利品的许可证；（专利权）执照：патѐнтен ～ 专利权执照 ❷（进出口贸易）许可证

лицѐнзия ［阴］同 лицѐнз

лицеприя̀ти|е -*я* ［中］〈旧〉对有势力的人逢迎；偏袒，偏心，徇私，情面关系

лицеприя̀тст[ву]вам ［未，完］对有势力的人逢迎；偏袒，偏心，徇私

лѝч|а -*иш*, *лѝчѝх* ［未］〈罕〉擦（写好的东西）：～а с гу̀ма 用橡皮擦

лич|а̀ -*ѝш*, -*а̀х* ［未］❶看得见，可以看见，看得出来；突出，显眼：Нѐйната ра̀дост я̀сно ～ѝ по свѐтналите очѝ. 她的喜悦可以从她发亮的眼睛中明显地看出来。На̀шата унифо̀рма на̀й-мно̀го ～ѐше в нава̀лицата. 我们的制服在人群中最显眼。❷［无人称］很明显，看得出来，显然：По го̀вора ～ѝ, че е чужденѐц. 从讲话听得出他是外国人。Бо̀лен си бѝл, но не тѝ ～ѝ. 你生过病了，但是看不出来。Личѝ, че сте роднѝни. 看得出你们是亲戚。

лѝчба ［阴］❶〈书〉表征，象征，预兆，征兆：Ку̀чето вѝе по ця̀ла но̀щ — това̀ е ло̀ша ～. 狗整夜地叫，这是一个凶兆。❷〈方〉同 ху̀бост（美丽，漂亮）

лѝч|ен[1] -*на* ［形］❶个人的，（属于）私人的：～на отгово̀рност 个人责任 ～ен имо̀т 个人（私人）财产 То̀й бѐше назначѐн по ～ни връ̀зки. 他的职务是靠私人关系安排的。❷亲身的，亲自的，本人的：～но уча̀стие 亲自参加 образѐц на ～ен прѝмер 以身作则的榜样 ◇ **～ен съста̀в** 〈公文〉人员；人事处（科）**～на ка̀рта** 身份证 **～но местоимѐние** 〈语法〉人称代词

лѝч|ен[2] -*на* ［形］❶美丽的，漂亮的，体格匀称的，体态端正的：～на мома̀ 漂亮的姑娘 ❷著名的，有名的，出名的；显著的：～ен човѐк в сѐлото 村子里的有名人物 ～но мя̀сто 显著的（重要的）地方

личѝнка ［阴］〈动〉幼虫：～ на во̀дно ко̀нче 蜻蜓的幼虫

лѝчно ［副］❶亲自，亲身：Разгова̀рял съм ～ с нѐго. 我亲自跟他谈过。То̀й дойдѐ ～. 他亲自来了。❷直接地，面对面地：Поговорѝ ～ с нѐго! 你去直接同他谈谈！❸个人，本人：Лѝчно а̀з съм съгла̀сен. 我个人是赞成的。

лѝчност -*та̀*, -*и* ［阴］❶［只单］个人，人；人身：непозна̀та ～ 陌生人 неприкосновѐност на ～та̀ 人身的不受侵犯 ❷个性，身份，人（士）：свѐтла ～ 光明磊落的人 високопоста̀вена ～ 高级人士，社会地位高的人 Хо̀рата ще бъ̀дат всестра̀нно развѝти ～и. 人们将成为全面发展的人。

лиша̀ 见 лиша̀вам

лѝшав -*а* ［形］〈罕〉长满癣的

лиша̀вам ［未］，**лиша̀** -*ѝш*, -*ѝх* ［完］夺去，剥夺，褫夺；使没有，使丧失：～а̀вам го от ду̀мата 剥夺他的发言权 ～а̀вам от свобода̀ (гра̀ждански права̀) 褫夺自由（公民权）— **се** ［反身，被动］**～а̀ване** ［中］：～а̀ване от права̀ 褫夺权利

лиша̀вам се ［未］，**лиша̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* ［完］失去，失掉，丧失，缺少；放弃，不要，舍弃：Ѝмаше лѝ лѐв, то̀й се ～а̀ваше от нѐго, за да помо̀гне на гладу̀ваща ма̀йка ѝлѝ детѐ. 他如果有一列弗，也会舍弃它，用它来帮助挨饿的母亲或孩子。

Предпочѝтах дà се ～á от слỳжбата и да гладỳвам. 我宁愿丢掉工作,宁可挨饿。～àване [中]

лѝшеǀй[1] -ят,-я,-и [阳,常复] 癣;疱疹

лѝшеǀй[2] -ят,-я,-и [阳]〈植〉苔藓,地衣(类)(*Lichenes*)

лѝшǀен -на [形] 剩余的,富余的;多余的,无用的,不必要的,不需要的: ～ни местà 剩余的坐位 ～ни дỳми 废话,无用的话 ～ен човèк 多余的人 ◇ **за ～ен път** 最后一次

лишèниǀе -я [中,常复] 缺乏,困苦,贫困,艰难: Тòй живèе в голèми ～я. 他生活很贫困。

лишѝя [阴] 强碱液

лк [缩]〈理〉лукс 勒(克斯)(照度单位,即米-烛光)

ЛКК [èл-ка-кà] [缩] Лèкарска консултатѝвна комѝсия 医师顾问委员会

лм [缩]〈理〉лỳмен 流明(光通量单位)

лоб -ът,-а,(罕) -ове [阳]〈书〉❶头顶 ❷同 чèло (前额,额头): навъсен ～ 紧皱的额头

лобектòмия [阴]〈医〉(肺)叶切除术;腺切除术

лòбǀен -на [形] 头顶的: ～ни кòсти 顶骨 ◇ **～но място** 殉难处,遇难处: ～ното място на Хрѝсто Бòтев 赫里斯托·波特夫的殉难处

лòби [中] 会议走廊;院外活动;院外活动集团,第三院

Лобнòр 罗布泊(中国)

лòбода [阴]〈植〉滨藜 (*Atriplex*)

лòбодов -а [形] 用滨藜做的: ～а чорбà 滨藜汤

лобỳт [阳]〈口〉殴打,揍: За такъв прèвод ～ ми се пàда. 我翻译成这种样子该挨揍了。

лов -ът,-à [无复,阳] ❶打猎,狩猎: ～ на мèчки 猎熊 занимàвам се с ～ 从事狩猎 отѝвам (хòдя) на ～ 去打猎 През пролеттà ～ът на зàйци е забранèн. 春天禁止打兔子。❷(供狩猎的)野兽或鱼: Тая годѝна има добър ～. 今年可打的野兽挺多。❸猎获物: богàт ～ 大量的猎获物

ловджѝйскǀи -а [形] 打猎的;猎人的: ～о кỳче 猎狗 ～и барỳт 打猎用的火药 ～а стрàст 对打猎的癖好(酷嗜) ～и дрèхи 猎装 ～и живòт 猎人的生活 ◇ **～и прѝказки** 充满逗乐的谎话和大话

ловджѝйство [中] 打猎,狩猎

ловджилък [阳]〈口〉同 ловджѝйство

ловджѝǀя -ята,-и [阳], **ловджѝйка** [阴]〈口〉猎人

лòвǀен -на [形] 打猎的,打猎用的;猎人的: ～ен пàрк 狩猎公园 ～на пỳшка 猎枪 ～ен сезòн 狩猎季节 ～на организàция 猎人组织(协会) ◇ **～на грỳпа (отрàд, дружѝна)** (军)自愿去侦察或抓俘虏等的小分队

ловèне 见 ловя́ 和 ловя́ се

ловèц -цà [阳] 猎人,打猎的人

Лòвеч 洛韦奇(保加利亚城市)

ловѝтба [阴] 打猎;捕鱼

ловỳваǀм [未] 打猎: Откàкто му умря̀ кỳчето, тòй вèче не ～. 他的狗死了以后,他已不再打猎了。

лòвǀък -ка [形] ❶灵活的,灵巧的,敏捷的,伶俐的,娴熟的: ～ък рабòтник 灵巧的工人 ～ък скòк 敏捷的(轻巧的)一跳 ❷〈转〉机警的,机灵的,巧妙的;有办法的: Тòй е пò-～ък от нàс. 他比我们机灵。**～ко** [副] **～кост** -косттà [阴]: голя̀ма ～кост 非常灵活 с ～косттà на кàтерица 像松鼠那样灵巧

ловǀя́ -ѝш,-ѝх [未] ❶抓住,捉住,逮住: Кòтката ～ѝ мѝшки. 猫捉住了老鼠。❷猎取,打;钓,捕: ～я̀ вълци 打狼 Отѝваме да ～ѝм рѝба. 我们去钓(打)鱼。❸〈转〉设法听到(看到,掌握),留神听(看),设法不放过去: Тòй ～èше жàдно вся̀ка дỳма. 他如饥似渴地留神听每一个字。**— се** [反身,被动] ◇ **Ловѝ ми очѝте.**〈口〉我喜欢。**Ловя́ рѝба в мътна водà.**〈俗〉混水摸鱼。**～èне** [中]

логаритмѝчǀен -на логарѝтъм 的形容词: ～ни тàблици 对数表

логаритмѝческǀи -а [形] 同 логаритмѝчен

логаритмỳвам [未] 用对数计算

логарѝтǀъм -мът,-ма,-ми [阳]〈数〉对数: десетѝчни ～ми 常用对数,普通对数 Логарѝтмът на числòто 49 при оснòва 7 е 2, защòто $7^2=49$. 49 以 7 为底的对数是 2,因为 7 的平方等于 49。

лòгика [阴] ❶逻辑学 ❷逻辑,合理性: ～ на живòта 生活的逻辑 ❸逻辑学(课程): По ～ тòй ѝма добър успèх. 他逻辑学成绩良好。❹逻辑学教科书 ◇ **диалектѝческа ～** 辩证逻辑 **формàлна ～** 形式逻辑

логѝчǀен -на [形] ❶合乎逻辑的,合理的,正确的,合乎规律的: ～на послèдица 合乎逻辑的结果 ❷思维正确的,想得正确的: Тòй е много ～ен. 他想得很正确。**～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

логѝческǀи -а [形] 同 логѝчен ①解: ～о мѝслене 逻辑思维 ～и закòни 合逻辑的规律 ～и ѝзвод 合乎逻辑的结论 ◇ **～о ударèние**〈语法〉逻辑重音

логòвищǀе -а [中]〈方〉同 леговѝще

логòǀй -ят,-я,-и [阳]〈旧〉拉边套的马: Логòят нàй-мнòго тèгли и нàй-мàлко рàбота върши. 拉边套的马费的力气最多而起的作用最小。

логомèтǀър -ри [阳]〈电〉电流比率计,电流比率表

логопèд [阳] 言语矫正专家

логопèдия [阴]〈医〉言语矫正法

логотèт [阳]〈史〉罗各非特(拜占庭和古保加利亚某些高级官吏的名称)

лòден [阳] ❶粗绒布 ❷粗呢防水大衣,粗呢雨衣

лòдка [阴] 小船,木船,划子,小艇: ～ с веслà 划子 рибàрска ～ 渔船 мотòрна ～ 小汽艇 спасѝтелна ～ 救生艇

лодкàр -ят,-я [阳], **лодкàрка** [阴] 划船的人,船工

лодкàрскǀи -а лодкàр 的形容词

лодкàрство [无复,中] 船工(职)业

лòдос [无复,阳]〈方〉暖和的南风

лòев -а [形] 同 лòен

лòен -а [形] 脂油的,荤油的,脂肪的: ～а свèщ (动物油做的)蜡烛

лòжа[1] [阴] 包厢,厢座: театрàлна ～ 剧院的包厢 министèрска ～ 部长厢座 ～ за дипломатѝческите мѝсии в нарòдното събрàние 国民议会中外交使团的厢座 ◇ **масòнска ～**〈史〉共济会分会

лòжа[2] [阴]〈军〉枪床,枪托

лòже[1] [中]〈民〉胎盘,胞衣

лòже[2] [无复,中]〈古〉同 леглò: цàрско ～ 御床 Тòй е на смъртно ～. 他快死了。

лоз [阳]〈书,旧〉彩票;奖券

лозǀà [阴] ❶葡萄(*Vitis vinifera*): Тỳк ～ѝте бя̀ха пò-бỳйни и

пò-натовàрени с плòд. 这里的葡萄长得比较壮,结的果实比较多。❷同 лознѝца: Седя̀хме под ~àта. 我们坐在葡萄架下面。❸(井上代替绳子打水用的)细长棍 ◇ **дѝва ~à** 1.五叶地锦(*Ampelopsis quinquaefolia*) 2.铁线莲

лозàр -*ят*,-*я* [阳],**лозàрка** [阴] 种植葡萄的人

лозàрск|и -*а* лозàр 的形容词: ~и нòжици 剪葡萄的剪刀

лозàрство [无复,中] 葡萄种植业

лòз|е -*я̀* [中] 葡萄园: Лòзето не щè молѝтва, амѝ мотѝка. 〈谚〉葡萄园不需要祷告,而需要锄头。◇ **Намèрих се в небрàно ~е.** 〈口〉我陷入窘境(处于尴尬的境地,不知如何是好)。**Не мѝ трѝбва на байр ~е.** 〈口〉我不干不可靠的事(冒险的事)。

лозѝна [阴]〈方〉❶细长的枝条 ❷攀援茎,缠绕茎,蔓 ❸〈旧〉同 лозà ①解

лозѝнка[1] [阴] ❶葡萄枝(插条) ❷(书头、书尾或章头、章尾的)题花,尾花

лозѝнка[2] [阴]〈旧〉同 лòзунг

лòзищ|е -*а* [中] 种过葡萄的地方

лознѝца [阴] 搭架子的葡萄;葡萄架

лòзов -*а* лозà 的形容词: ~а прѣчка 葡萄枝(插条) ~и листà 葡萄叶

лòзунг -*и* [阳] 口号,标语;标语牌;横幅: революциòнни ~и 革命口号 издѝгам ~ 提出口号 лепя̀ ~и 贴标语 Тàм бя̀ха окачèни първомàйски ~и. 那里挂上了五一节口号。

лòзунгов -*а* [形] 口号性的

лой -*тà* [无复,阴] 脂油: òвча ~ 羊油 говèжда ~ 牛油

локàл [阳]〈旧〉(大)酒店;咖啡馆;娱乐场

локàл|ен -*на* [形]〈书〉地方性的,局限于一地的;局部的,局限的: ~ни войнѝ 局部战争 ~но възпалèние на бèлия дрòб 肺的局部发炎 ◇ **~ен патриотѝзъм** 狭隘的家乡观念

локализàция [阴] 同 локализѝране

локализѝра|м [未,完]〈书〉❶限制(在限定范围内),制止扩大,制止蔓延;使限于局部,使局限于一个地方;隔绝,封锁(火灾、流行病等): ~м пожàр 制止火灾蔓延,封锁火道 ~м епидèмия 制止流行病蔓延 ❷〈罕〉(根据语言特点)确定(古代文献)所属地区: ~м стàри книжòвни пàметници 确定古代文献所属地区 — **се** [被动,中态] ~**не** [中]

лòка|м [未]〈方〉同 лòча ~**не** [中]

локàнта [阴]〈旧〉同 гостѝлница (饭馆)

локàнтаджи|я -*ята*,-*и* [阳]〈旧〉同 гостилничàр (饭馆老板;在饭馆工作的人)

локатѝв [阳]〈语法〉方位格

локатѝв|ен -*на* [形] ~**ен падèж** 方位格

локàут [阳]〈书〉〈政〉同盟歇业(业主们一同歇业和大批解雇工人,作为对付工人罢工的手段)

лòкв|а [阴] ❶水洼,一洼水,一汪水: дъждòвна ~а 雨水洼 Не газѝ из ~ите! 别(到水洼里)去趟水! ❷(溢或漏在…上的)一片水(或别的液体): разлѝната ~а вѝно 洒在地上的一摊葡萄酒 ~и кръв 一汪汪的血

локмàр [阳] 同 локмàруху

локмàруху [无复,中]〈旧〉(用两份酒精和一份醚混合而成的)胃痛滴剂

локомобѝл [阳]〈技〉锅驼机

локомобѝл|ен -*на* локомобѝл 的形容词

локомотѝв [阳] 机车,火车头: пàрен(дѝзелов) ~ 蒸汽(柴油)机车 електрѝчески ~ 电气机车

локомотѝв|ен -*на* локомотѝв 的形容词: ~ен завòд 机车厂 ~ен пàрк 机车场,机车库

локỳм [阳] 养喉糕,饴糖(外裹糖霜的方块软糖,用白糖、淀粉等做成): ~ с бадèми 巴旦杏仁饴糖 ◇ **разтѝгам ~и** 啰啰嗦嗦地说一大堆废话

локỳмен -*а* локỳм 的形容词: ~а кутѝя 饴糖盒 ~а фàбрика 饴糖厂

лòла [阴]〈方〉姑姑

лом[1] -*ът*,-*а*,-*ове* [阳](尖头的)铁棍,铁钎,(金属)撬棍

лом[2] [阳]〈专〉(金属、矿石等的)断口,断面,折损(断)处

Лом 洛姆(保加利亚城市)

ломбàрди [复,阳] 当铺,押店

Ломè 洛美(多哥首都)

ломлѝв -*а* [形] 易折断的,不坚韧的;易碎的,脆的 **~ост** -осттà [阴]

ломòт|я -*иш*, *ломòтѝх* [未]〈口〉❶嘟哝,喃喃地说,说得不清楚: Тè ~ят на неразбрàни езѝци. 他们嘟嘟哝哝地说着人们听不懂的语言。❷咿呀学语: Дечурлѝгата ~ят. 孩子们在咿呀学语。**~ене** [中]: Престанѝ с твòето ~ене. 你别嘟哝了!

ломя̀ -*ѝш*,-*ѝх* [未] ❶折断,打断,打碎: Вя̀тър ~й клòните. 风吹断了树枝。~я̀ зѐмните твърдинѝ 打碎硬土(块) ❷〈转〉消灭,粉碎 — **се** [被动,中态]

лонгèт [阳]〈医〉夹板,石膏夹板

лòнгоз [阳] 密林

лòнджа [阴]〈方,史〉❶(土耳其统治时期)同行业工匠师傅会议 ❷同行业工匠师傅开会地点

Лòндон 伦敦(英国首都)

лòно [无复,中]〈书,古〉怀抱;内部: зèмно ~ 地底下 ◇ **в ~то на нѐщо** 〈庄〉在…的怀抱中: в ~то на прирòдата 在大自然的怀抱里

лопàта [阴] ❶铲,锹,锨: еднà ~ пръст 一锹土 Нахвъ̀рлям с ~та вѫглища в мазèто. 我用铁锹把煤铲到地窖里。❷桨 ◇ **С ~ да ги рѝнеш.** 〈口〉有的是,多得很。**удàрен с ~ по главàта** 笨的,愚蠢的,昏头昏脑的

лопатàр[1] -*ят*,-*я* [阳] 使用铁锹干活的人

лопатàр[2] -*ът*,-*а* [阳] ❶扁角鹿(*Dama dama*) ❷白琵鹭(*Platalea leucozodia*)

лопатàрест -*а* [形]〈方〉像铁锹一样宽的: ~и кракà 像铁锹一样宽的脚(底板)

лопатѝрам [未,完]〈旧,罕〉用铁锹翻(存放的粮食、耕地上的土等)

лопàтка [阴] ❶ лопàта 的指小: тенекѝена кòфичка и ~ 小白铁桶和小铁锹(指儿童玩具) ❷〈解〉肩胛骨

лòпей [阳]〈方〉大雨,暴雨,倾盆大雨

лопèн 和 **лопя̀н** [无复,阳]〈民〉黄毛蕊花(*Verbascum thapsiforme*)

лòпош 和 **лòпуш** [无复,阳]〈民〉数种刺实植物的总称(常指牛蒡、龙芽草、苍耳、飞廉等) ◇ **Òще на ~ пикàе.** 他还是个孩子;他还小。

лòпух [阳] 同 рèпей (牛蒡等刺实植物)

лорд -*ът*,-*а*,-*ове* [阳](英国)勋爵;上院议员: кàмара на

~овете（英国）上议院

лорнèт［阳］〈书〉（可以折叠的）手持眼镜；长柄眼镜

Лос А̀нджелис 洛杉矶（美国城市，Лос А̀нжелос）

лост *-ът，-а，-ове*［阳］❶铁棒（棍），木棒（棍）：желѐзен ~ 铁棒 ❷〈理〉杠杆，杠杆式的零件，杆，臂，柄 ❸门闩 ❹〈转〉动力，推动力：~ за издѝгане на чо̀вечеството 使人类进步的动力 ❺〈运〉单杠

лотарѝ|ен *-йна* лота̀рия 的形容词：~ен билѐт 彩票，奖券

лота̀рия［阴］抽彩：печѐля на ~ 中彩 тѐгля ~ 抽彩

ло̀тос［阳］莲，荷花，莲花（*Nelumbium speciosum*）

ло̀цман［阳］领港员，引水员

ло̀ч|а *-иш，ло̀чѝх*［未］（狗、猫等）舔喝，舔吃：Ко̀тката ~и от панѝцата вода̀. 猫从钵里舔水喝。◇ **Покрѝтото мля̀ко ко̀тки го не ~ат.**〈谚〉盖好的奶猫舔不着；苍蝇不叮无缝的蛋。

лош *-а*［形］❶（指人）坏的，不好的，不善良的，恶的（与 добър（好的，善良的）相对）：~ чов̀ек 坏人 ❷恶毒的，凶恶的，狠毒的：~ по̀глед 凶恶的目光 ~и ду̀ми 恶毒的话，恶语 ❸差劲的，蹩脚的，不好的：~ рабо̀тник 活干得不好的工人 ~о поддържане на машѝните 机器保养得不好 ❹劣等的，低劣的，质量差的，次的：~а храна̀ 质量低劣的食品 ~ пла̀т 质量差的布 ❺（指气味等）令人不愉快的，令人不舒服的，难闻的：~а миризма̀ 难闻的气味 ~ вку̀с 难吃，味道不好 ❻不良的，无秩序的，不守规则的：~о поведѐние 不良行为 ~а дисциплѝна 不良的纪律 ❼令人担忧的，不祥的：~ дѐн 不祥的日子 ~ зна̀к 不祥之兆 ~о предчу̀вствие 不祥的预感 ❽〈转〉不愉快的；沉重的，痛苦的：~ живо̀т 痛苦的生活 ~о настроѐние 不好的情绪 ❾不利的，不赞同的：ѝмам ~о мнѐние за ня̀кого 对某人有不好的评价（坏印象）❿〈转〉（指天气）坏的，恶劣的：~о врѐме 坏天气 ⓫〈民〉（指疾病、病情）厉害的，重的，危险的：~а ка̀шлица 厉害的咳嗽 ⓬［用作名］~о，~ото［中］坏事，令人不愉快的事，糟糕的事：Ло̀шото дойдѐ по̀-късно. 后来发生了糟糕的事情。◇ **държа̀ ~ езѝк срещу̀ ня̀кого**〈口〉说某人的坏话，诽谤某人 **за ~о**〈口〉带来恶果 **Излѐзе му ~а ду̀ма.**〈口〉人们开始说他的坏话。**~ прово̀дник**（电、热、声等的）不良导体 **Ло̀ша ти е ра̀ботата.** 你的事情糟了；你的处境不妙。**~а пъ̀пка**〈民〉炭疽 **~и езѝци**〈口〉爱说坏话的人；饶舌的人 **~и очѝ**〈民〉毒眼（迷信中称被这种眼睛看后，人会患病、遭受不幸）**тръ̀гнал по ~ път** 堕落了，变坏了，走上了邪路 **~о**［副］1.不好，坏，糟（与 добрѐ（好）相对）：В процѐса на ра̀ботата ѝма и ще ѝма спо̀рове и това̀ не ѐ ~о. 工作中的争论总是有的，这并不是坏事。Ра̀ботата е ~о организѝрана. 工作组织得不好。2.［用作感］糟糕，不好：Ло̀шо，ня̀ма да стѝгнем на врѐме. 糟了，咱们不能按时赶到了。3.沉重地，危险地，厉害地：То̀й се е уда̀рил ~о при па̀дането. 他摔得很重。◇ **Ло̀шо ми е.** 我难受；我不舒服。**На ~о е.**〈口〉不是好兆头；不吉利。**Нѐка ми е ~о.**〈口〉没什么可抱怨的；我知足了。

ло̀шав *-а*［形］〈民〉同 лош：То̀й е ~ чов̀ек. 他是一个坏人。

лошавина̀［阴］同 лошота̀

ло̀шо 见 лош

лошока̀чествен *-а*［形］质量差的，质量低劣的：~а сто̀ка 质量差的商品 **~о**［副］：~о израбо̀тени сто̀ки 加工差的商品，质量低劣的商品

лошота̀［阴］同 лошотѝя

лошотѝ|я［阴］❶坏心眼，坏的态度；恶意，恶：изпъ̀лнен с ~и 充满了恶意的 ❷不幸，灾祸：Претѐглихме мно̀го ~и. 我们遭受了许多不幸。❸［常复］坏事，不愉快的事

лоя̀л|ен *-на*［形］〈书〉❶（对国家政权）忠诚的，忠实的，忠顺的；奉公守法的（有时是表面的）❷有礼貌的，态度端正的，有诚意的：~но сътру̀дничество 有诚意的合作 **~но**［副］：Дъ̀ржи се ~но. 他持端正的态度。**~ност** *-ността̀*［阴］

ло̀йсвам［未］，**ло̀йсам**［完］〈方〉（黄油）变质（成很稀的油脂状），哈喇

Луа̀нда 罗安达（安哥拉首都）

луб *-ът，-а̀*［阳］〈民〉（用薄木板弯成的围筛子、磨石等用的）木圈

лубенѝца［阴］〈方〉同 любенѝца

лута̀［阴］❶生产肥皂后的废水 ❷〈民〉强碱液

лу̀гав *-а*［形］肥皂味的，碱味的

луга̀чка［阴］〈植〉川续断（*Dipsacus*）

луд *-а*［形］❶有精神病的，发疯的：Не ѐ ~，ко̀йто изя̀да два̀ зѐлника — ~ е о̀ня，ко̀йто му ги да̀ва. 吃两个菜馅大酥饼的人不是疯子，给他吃的人才是疯子（谁让你愿意给来着？）。❷〈转〉狂妄的，冒失的，轻举妄动的：Лу̀д ли си，та постъ̀пваш така̀? 你疯了吗？怎么这样做啊？❸〈转，口〉调皮的，爱疯闹的；无法控制的：Тя̀ бѐ на̀й-немѝрната и ~а ученѝчка. 她是最调皮、最爱疯闹的女生。❹〈转〉快的，猛烈的，激烈的：~ бя̀г 飞奔 ~о хоро̀ 激烈的霍罗舞 ❺〈转〉怒茁的，茁壮茂密的，疯长的：~а гора̀ 茂密的森林 ❻（指感情、愿望等）极强烈的，极大的，非常激烈的：~ смя̀х 大笑，狂笑 ~а ра̀дост 狂喜 ❼［用作名］**~ият**［阳］疯子，发疯的人 ❽［用作名］**~о**［中］（用于民歌中）热情的、充满活力的小伙子：Вѝкна ~о от далѐко. 一个小伙子从远处喊了一声。◇ **~а глава̀**〈口〉非常大胆的人，拼命的人，不顾一切的人 **~а кра̀ва** 疯牛病 **~и парѝ** 很多钱，一大笔钱 **~о мла̀до，~ гидѝя**（用于民歌中）热情的、充满活力的小伙子 **~а ра̀бота** 狂妄行为，鲁莽行为 **~ съм за (по) ня̀кого** 强烈地爱某人，热恋某人 **~о**［副］狂暴地，疯狂地：Бу̀рята ~о вилнѐе. 狂风暴雨在逞凶。Ко̀нят ~о препу̀ска. 马在狂奔。

луда̀нчо［阳］〈方〉同 лудѐтина

лу̀дата［副］同 лудешко̀м

лудѐтина［阳，阴］莽撞的人，顽皮的人，非常淘气的人，好胡闹的人（多指孩子、少年等）：Дъщеря̀ ми е една̀ ~. 我女儿非常淘气。

лудѐшк|и *-а*［形］❶疯狂的，失去理智的：~и намерѐния 疯狂的打算 ~и смя̀х 狂笑 ❷〈转〉猛烈的，飞快的，无法克制的：~а бързина̀ 飞速 ~и бя̀г 飞奔

лудѐшки［副］非常强烈地，非常激烈地；猛烈地、发狂地：тѝчам ~ 狂奔，飞奔

лудешко̀м 和 **лудешка̀та**［副］〈口〉同 лудѐшки

лудѐ|я *-ѐеш，-я̀х* 过主形动 *-я̀л，-я̀ла，-ѐли*［未］❶发疯，发狂，疯癫：Като̀ по̀чне да ~ѐе，всѝчки бя̀гат от нѐго. 他一发起疯来，人们都躲着他。❷尽情地玩闹，疯闹；表现出烈性：Деца̀та ~ѐят по поля̀ната. 孩子们在草坪上疯闹。Изпла̀шеният ко̀н ~ѐе. 受惊的马在发狂。❸〈转〉狂吼，怒号，（暴风雨）呼啸，狂吹：Сѐверният вя̀тър ~я̀ над равнина̀та. 北风在平原上怒号。❹迷恋，热恋；热烈地期待：Нѐнко за Ра̀йка ~ѐе. 嫩科热恋着莱卡。

лудина̀［阴］疯闹，淘气，发狂

лу̀дич|ък *-ка*［形］淘气的，爱疯闹的，疯疯癫癫的

лу̀дница [阴]〈民〉❶疯人院,精神病院 ❷〈转〉(像疯人院一般的)极其喧闹嘈杂的地方：Tòя панаѝр е ця̀ла ～. 这个市集喧闹嘈杂到极点。

лу̀дньо [阳] 同 лудѐтина

лу̀до[1] [副] 见 луд

лу̀до[2] [中]〈民〉见 луд

лудорѝ|я [阴] ❶淘气,顽皮,恶作剧：детѝнски ～и 小孩子的顽皮 ❷ [常复] 莽撞行为,鲁莽行为,危险行为：Напра̀вил си една̀ ～я. 你干了一件莽撞的事。

лу̀дост -*та̀* [无复,阴] ❶疯狂,精神失常,疯癫,精神病：тѝха (бу̀йна) ～ 抑郁性(躁狂性)精神病 ❷轻率的举动,冒失行为,不加思考的行为,危险行动：Каква̀ е та̀я ～ от тѐбе? 你怎么这么冒失啊?

луду̀ва|м *лудувах* [未] ❶发疯,发狂,疯疯癫癫 ❷〈转〉淘气,疯闹：Всѝчки бя̀ха мно̀го вѐсели, смѐеха се и ～ха като̀ деца̀. 大家都很快活,笑着,像孩子般疯闹着。～**не** [中]

лужича̀н|ин -*и* [阳] 卢日支人(住在德国的西斯拉夫人)

лу̀жишк|и -*а* лужича̀нин 的形容词：～и езѝк 卢日支语

лук -*ът*, -*а* [无复,阳] 洋葱 (*Allium*);葱 ◇ **бя̀л** ～〈民〉蒜 **Нѝ** ～ **я̀л, нѝ (на)** ～ **мирѝсал.**〈俗〉他装蒜(装糊涂,装作丝毫不知)。**пра̀з** ～ 大葱 **сга̀зил** ～**а**〈口〉干了坏事,犯法了 **чесно̀в** ～ 同 чѐсън (蒜)

лука̀в -*а* [形] ❶狡猾的,狡诈的,阴险的,很不老实的,滑头的：Преда̀телят е вѝнаги ～. 叛徒总是狡诈的。❷调皮的,顽皮的：～а усмѝвка 调皮的笑 ❸ [用作名] ～**ият** [阳] 恶魔,魔鬼 ～**о** [副] ～**ост** -остта̀ [阴]

лука̀вств|о -*а* [中] 狡猾,狡诈,阴险,滑头;很不老实;狡猾行为(手段)：Врагъ̀т си слу̀жи с разлѝчни ～а. 敌人使用各种各样的狡诈手段。

лука̀вст[ву]ва|м [未]〈书,罕〉耍滑头,使用狡猾手段：Тя̀ кокѐтничеше, ～ше, престру̀ваше се. 她卖俏、耍滑头、装模作样。

лука̀вщина [阴] 狡猾,耍滑头,奸诈;很不老实,狡猾行为(手段),耍弄手腕

лука̀нка [阴] (一种扁形的)风干香肠：свѝнска ～ 猪肉风干(香)肠

лу̀ков -*а* лук 的形容词：～ ра̀зсад 洋葱秧苗;葱苗 ◇ ～**а глава̀**〈口,蔑〉毫无价值的、微不足道的东西：Тòй кмѐт ли е илѝ ～а глава̀? 他是镇长呢,还是个一钱不值的东西?

лу̀ковица [阴] ❶鳞茎,球茎 ❷葱头,(一头)洋葱

лу̀кович|ен -*на* [形] ～**ни растѐния** 鳞茎类植物

лукс[1] -*ът*, -*а* [无复,阳] 豪华,华美,阔绰,富丽堂皇,奢侈：Тя̀ бѐ прека̀рала живо̀та си сред ～ и удо̀бства. 她在豪华舒适中度过了一生。◇ **Лукс е.** 这是稀罕东西;这是很难找到的东西。**позволя̀вам си** ～**а**〈口〉做我力所不及的事,冒失地做(某事)

лукс[2] [阳] 勒克斯,勒,米-烛光

луксо̀з|ен -*на* [形] 豪华的,非常讲究的,讲排场的,阔绰的,奢侈的：～ен живо̀т 奢侈的生活 ～на кола̀ 豪华型轿车,高级轿车 ～но облекло̀ 考究的服装,高档服装 ～ни предмѐти 奢侈品,考究的东西 ～но изда̀ние 精装本

лула̀ [阴] ❶烟斗：пу̀ша с ～ 抽烟斗 Да̀й да си запа̀ля ～та. 让我把烟斗点着。❷蛇形管,螺管,旋管,盘管 ◇ **Лула̀ тютю̀н не стру̀ва.**〈口,蔑〉一钱不值。**Не го̀ бръ̀сна за** ～ **тютю̀н.** 我一点都看不起他。

лумба̀го [中] 腰痛,腰肌痛,腰风湿病

лу̀м|вам [未], **лу̀мна** -*неш*, *лу̀мнах* [完] 突发火焰,突然燃烧起来,燃炽：Изведна̀ж гра̀мадни о̀гнени езѝци ～ват. 熊熊火焰突然燃起来了。～**ване** [中]

лу̀мкам [未]〈方〉用拳头打

лу̀мпен [阳] 无赖,流浪者;衣衫褴褛的人;游手好闲的人

лумпенпролетариа̀т [阳]〈书〉流氓无产阶级(包括乞丐、流浪人、娼妓、罪犯等)

луна̀ [阴] ❶月,月亮：Луна̀та изгря̀ва. 月亮出来了。Луна̀та е пъ̀лна. 月亮圆了。❷〈扩,天〉卫星：Планѐтата Ю̀питер ѝма 4 ～ѝ. 木星有四颗卫星。

лу̀на [阴]〈罕〉同 лу̀нѝчка

лу̀напарк [阳] (有秋千、旋转木马等设备的)游艺场,游乐园

лунатѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈医〉月夜狂,梦行症,梦游病

лунатѝ|к -*ци* [阳], **лунатѝчка** [阴] 月夜狂患者,梦行症患者,梦游病患者

лунатѝч|ен -*на* лунатѝк 的形容词：～ни стъ̀пки 梦游病患者的脚步;无意识的脚步

лу̀н|ен -*на* [形] ❶月亮的：～но затъмнѐние 月食 ～на светлина̀ 月光 ❷(指夜晚)被月光照亮的：～на но̀щ 月夜

лу̀нест -*а* [形] 同 лу̀ничав：～о лицѐ 有雀斑的脸

лунѝца [阴,常复] 同 лу̀нѝчка

лу̀ничав -*а* [形] 有雀斑的：～о лицѐ 有雀斑的脸

лу̀нѝчка [阴] 雀斑

лунодро̀м [阳] 月面发射场;月球火箭发射场;月球探测器试验场

луноxо̀д [阳] 登月车,月球车,登月装置

луп [感] 啪的一声,砰的一声

лу̀па [阴]〈理〉放大镜：～ за чѐтене на дрѐбни на̀дписи 阅读小字用的放大镜

лу̀па|м [未]〈口〉❶打,揍：Ма̀йка ти ще те ～. 你妈妈会揍你的。❷吃得很多,大口地吃：Лу̀па като̀ гла̀ден. 他像饿汉一样吃得很多(狼吞虎咽)。～**не** [中]

лу̀п|вам [未], **лу̀пна** -*неш*, *лу̀пнах* [完]〈口〉❶打一下或连续几下 ❷摔倒在地上 ～**ване** [中]

лупѝна [阴]〈植〉羽扁豆(*Lupinus*)

лу̀пинг -*и* [阳]〈空〉翻圈,翻筋斗：Летцѝте пока̀заха сво̀ята сръ̀чност в пра̀вене на ～и. 飞行员们在(做)翻筋斗(飞行)时显示了他们的灵巧。

лу̀пна 见 лу̀пвам

лу̀пя [未] 同 лю̀пя

Луса̀ка 卢萨卡(赞比亚首都)

лу̀спа [阴] 同 лю̀спа

лу̀спест -*а* [形] 同 лю̀спест

лу̀стро [无复,中]〈口,旧〉❶鞋油;上光蜡 ❷〈转,藐〉表面上的光彩

лустро̀с|вам [未], **лустро̀сам** [完]〈口,旧〉❶搽(鞋油);打蜡：То̀й ～а обу̀вките. 他给皮鞋上了油。❷〈转〉使具有表面的光彩 ～**ване** [中]

лу̀та|м се *лу̀тах се* [未,中态] ❶徘徊,踱来踱去,漫游：～м се из полѐто 在田野上徘徊 ❷迷路,迷失方向;彷徨：Ця̀ла но̀щ се ～хме в непроходѝмата гора̀. 我们在无法通行的森林里转游了一整夜找不到路。❸长时间地找寻(某人或某物)：

Кажѝ ми то̀чния адрѐс да не съ̀ ～м напра̀зно. 你告诉我确切的地址，省得我白白地找来找去。～**не**［中］

лу̀таница［阴］❶(长时间的)徘徊，漫游；(因不认识路而)乱走 ❷不可靠；无出路 ❸同 бъркотѝя (紊乱)

лутера̀н［阳］同 лютера̀н

лутера̀нка［阴］同 лютера̀нка

лутера̀нство［中］同 лютера̀нство

лу̀тър［无复，阳］❶(加过工的)水獭皮：палто̀ от ～ 水獭皮大衣 ❷仿水獭皮的大衣料子

луч *-ъ̀т*，*-а̀*，*-ѝ*［阳］〈旧〉同 лъч

лу̀ч|а[1] *-иш*，*лу̀чѝх*［未］〈旧〉❶瞄准：То̀й вѐче зна̀е добрѐ да ～и. 他已会瞄得很准。❷同 сполу̀чвам (成功)

лу̀ч|а[2] *-иш*，*лу̀чѝх*［未］〈方〉把洋葱(葱)放到菜里，往菜里加上洋葱(葱)

лу̀ченица［阴］〈方〉一种用辣椒、西红柿和洋葱做的菜

лу̀чен *-а*［形］用洋葱做的：～а яхнѝя 一种用洋葱做的菜

лу̀чец［无复，阳］лук 的指小

лучѝст *-а*［形］〈旧〉同 лъчѝст

лу̀чкам［未］〈方〉同 налу̀чквам (猜，猜测)

лу̀чни|к *-ци*［阳］〈方〉❶(用洋葱作馅烤成的)大油酥饼，洋葱馅起酥 ❷同 лу̀чница

лу̀чница［阴］〈方〉捣洋葱用的木钵

Луша̀н 庐山(中国)

Лха̀са 拉萨(中国城市)

лъв *-ъ̀т*，*-а̀*，*-ове*［阳］❶狮子(*Panthera*(*Felis*) *leo*)：африка̀нски ～ 非洲狮 кръвожа̀ден ～ 嗜血的狮子 ～ в клѐтка 铁笼里的狮子 ❷狮像(保加利亚国徽上的标志) ❸〈书〉狮子(星)座；日历上代表 7 月的符号

лъвѝца［阴］母狮

лъ̀вов *-а*［形］〈罕〉狮子的：～а уста̀ 狮子嘴

лъвск|и *-а* лъв 的形容词：～а ко̀жа 狮皮 ～и ско̀к 狮子的跳跃 ～о зна̀ме 狮子旗 ◇ **～а ча̀ст**，**～и па̀й (от нѐщо)** (一件东西中)最大的(最重要的、最珍贵的)部分 **～и**［副］狮子般勇敢地：То̀й се бо̀ри ～и. 他像狮子一样勇敢地战斗。

лъ̀вче *-та*［中］❶ лъв 的指小 ❷狮子徽章

лъг *-ъ̀т*，*-а̀*，*-ове*［阳］〈方〉❶同 лива̀да ❷可以灌溉的低地 ❸(潮湿地方草地上的)小树林

лъ̀гане 见 лъ̀жа 和 лъ̀жа се

лъго̀свам［未］，**лъго̀сам**［完］〈民〉同 лъго̀тя

лъго̀т|я *-иш*，*лъго̀тѝх*［未］〈口，蔑〉欺骗，哄骗

лъ̀|жа *-жеш*，*лъ̀га̀х*［未］❶撒谎，说假话，瞎说，胡扯：Лъ̀же, бѐз да се червѝ. 他说谎不脸红。Лъ̀жеш! 你撒谎！❷欺骗；不忠实，不忠于：Тя̀ го е ～гала. 她欺骗了他。❸哄，哄骗：Лъжѝ го с та̀зи дрънка̀лка! 你用这个哗啷棒哄哄他吧！❹〈民〉惹，纠缠，追(求)：Коя̀ не ѐ ～гал? 哪个姑娘他没追过？— **се**［反身，互及］◇ **～же око̀то(очѝте)**〈口〉迷惑人，产生假象，看起来，似乎：Та̀я чу̀ка отдо̀лу ～же око̀то със своя̀та блѝзост. 下边的那座石峰看起来似乎离我们很近。**И то̀й не ～же.**〈口〉(作比较时用语)他也不差(也不难看，也不赖，也很好)：И ма̀йката я бѝваше，ама̀ и дъщеря̀та не ～же. 妈妈挺不错，女儿也不差。～**гане**［中］

лъ̀|жа се *-жеш се*，*лъ̀га̀х се*［未，中态］❶误解，弄错，搞(看，想)错：Ко̀йто се надя̀ва с по̀дкуп да спечѐли на̀шите хо̀ра，то̀й мно̀го се ～же. 谁想要用贿赂来收买我们的人，他就完全搞错了。❷消遣 ❸〈民〉谈恋爱：Лъ̀гаха се двѐ годѝни. 他们好了两年。◇ **ако̀ се не ～жа** 如果我没搞错的话；如果是真的：Вла̀къ̀т пристѝга в 6，ако̀ се не ～жа. 火车 6 点到站，假如我没弄错的话。～**гане**［中］

лъжа̀［阴］谎话，谎言，假话，撒谎，不真实；欺骗，骗局；欺骗手段：Го̀вориш ～ѝ. 你在撒谎。Това̀ е безсра̀мна ～а̀. 这是无耻的欺骗。ца̀рство на ～ѝ 谎言的王国，全是谎言 На ～а̀та крака̀та са къ̀си.〈俗〉谎话腿短(谎言终会被揭穿)。◇ **дебѐла (опаша̀та) ～а̀**〈口〉弥天大谎 **Излѐзе на ～а̀.**〈口〉原来是假的；结果是假的：Това̀ чу̀х，това̀ ви ка̀звам. Дано̀ излѐзе на ～а̀. 我是这样听到的，也就这样告诉你们了，但愿这不是真的。**～а̀ ня̀ма**〈口〉真的；错不了，不骗你：Лъжа̀ ня̀маше — дълго̀оча̀кваният го̀стенин пристѝгаше. 真的，久久期待的客人来了。

лъже-［复合词第一部］表示"伪"、"假"、"冒充的"之意，例如 лъжедемократѝчен (假民主的)，лъжедемокра̀ция (假民主)，лъженау̀ка (伪科学)

лъжекласицѝз|ъм *-мъ̀т*，*-ма*［无复，阳］〈文学〉伪古典主义(16 世纪的法国和 18 世纪的俄国的文学流派)

лъжекласѝческ|и *-а* лъжекласицѝзъм 的形容词：～и произведѐния 伪古典主义作品 ～и стѝл 伪古典主义风格

лъжепроро̀|к *-ци*［阳］冒充的预言家

лъжесвидѐтел *-ят*，*-я*［阳］，**лъжесвидѐтелка**［阴］〈法〉伪证人

лъжесвидѐтелст[ву]ва|м［未］做伪证，做假见证：Ко̀йто ～，се наказва на̀й-стро̀го. 做伪证的人要受最严厉的处罚。～**не**［中］

лъжесвидѐтелств|о *-а*［中］〈法〉伪证，假证据

лъжѐц *-цѝ*［阳］，**лъжкѝня**［阴］〈口，粗〉撒谎者，好说谎的人：безсра̀мен ～ѐц 无耻的撒谎者(骗子)

лъжѝца［阴］❶匙，勺(子)，羹匙：су̀пена ～ 汤匙 дъ̀рвена ～ 木勺 облѝзвам ～та 舔勺 ❷一勺：Лека̀рството се взѐма по една̀ су̀пена ～ трѝ пъ̀ти на дѐн. 这个药日服三次，每次服一汤匙。◇ **Не ѐ за тво̀ите уста̀ ～.**〈口〉你不配…；你不适合于…；你不能胜任…

лъжича̀р *-ят*，*-я*［阳］，**лъжича̀рка**［阴］制作并出售木勺的人(常为茨冈人)

лъжѝчка[1]［阴］лъжѝца 的指小：ча̀йна ～ 茶匙 ◇ **на ча̀с по ～**〈口，谑〉一点点，数量很少；分发(发放)得极少

лъжѝчка[2]［阴］〈民〉上腹部；心口：Заболя̀ ме под ～та. 我上腹部(心口)疼起来了。◇ **попо̀ва ～** 蝌蚪

лъжѝчни|к *-ци*［阳］装羹匙的小筐或木盒

лъжкѝня［阴］〈口〉见 лъжѐц

лъ̀жла［阴］〈口，蔑〉见 лъ̀жльо

лъжлѝв *-а*［形］❶虚伪的，欺骗性的，不真实的：пра̀зна и ～а фра̀за 骗人的空话 Слу̀хъ̀т се ока̀за ～. 传闻原来是谣言。❷假的，伪造的，做假的：～а демокра̀ция 假民主 ～ докумѐнт 伪造的证件 ❸〈口〉喜欢撒谎的，经常说谎的：～ човѐк 爱撒谎的人 ❹〈转〉错误的，不正确的：една̀ ～а кра̀чка 走错的一步 ～**ост** *-остта̀*［阴］

лъ̀жльо *-вци*［阳］，**лъ̀жла**［阴］〈口〉好说谎的人

лъжо̀в|ен *-на*［形］〈诗〉❶骗人的，欺骗性的：～на клѐтва 骗人的誓言 ❷不持久的；空虚的，浮华的：～ен свя̀т 浮华世界 **～ност** *-ността̀*［阴］

лък *-ъ̀т* 和 *-ъ̀т*，*-а* 和 *-а̀*，*-ове*［阳］❶弓：опъ̀вам ～а 拉弓，

弯弓 ❷(弦乐器的)弓子 ❸(弹羊毛、棉花等的)弓子

лъка̀ [阴] 河湾

лъкату̀ш|а *-иш, лъкату̀шѝх* [未] 曲折(前进),弯弯曲曲地延伸,(河流、道路等)蜿蜒:Пъ̀тят ~и из стръмнината. 道路在陡坡上蜿蜒。**~ене** [中]

лъкату̀ш|ен *-на* [形] 曲折的,弯弯曲曲的,蜿蜒的:~на рѐчица 蜿蜒的小河 ~на пътѐка 蜿蜒的小路 **~но** [副]:Шосѐто се катѐри ~но по висо̀ките у̀рви. 公路沿着高高的峭壁向上蜿蜒。

лъ̀ков *-а* [形] **~и инструмѐнти** 弓弦乐器

лъкови̇̀д|ен *-на* [形] 弓形的;弧形的;拱形的:Сво̀дът е ~ен. 拱是弧形的。

лъс|вам[1] [未], **лъ̀сна** *-неш, лъ̀снах* [完] ❶亮一下;时而发光,发闪光,闪闪亮:Небѐто полѐка-лѐка ~ва. 天空渐渐发亮了。Ви̇̀рът ~на. 水潭闪闪发光。❷变亮,发光:Земя̀та ~ваше и побеля̀ваше като̀ тепси̇̀я. 大地像烤盘一样发亮、发白。❸〈转,口,谑〉突然出现,冒出来,钻出来:Долина̀та ~на в ця̀лата си ху̀бост. 景色迷人的山谷突然出现在眼前。— **се** [反身,被动,中态]:Ра̀лникът се ~на. 犁铧闪亮了一下。**~ване** [中]

лъс|вам[2] [未], **лъ̀сна** *-неш, лъ̀снах*, 过被形动 *-нат* [完] 使发亮,擦亮:~вам боту̀ши 擦靴子 Тя̀ ~на самова̀ра. 她擦亮了茶炊。— **се** [被动] **~ване** [中]

лъска̀в *-а* [形] ❶ (发)亮的,光亮的:~о огледа̀ло 发亮的镜子 ~и ко̀пчета 发亮的扣子 ❷弄平了的,平整的:~а пова̀рхност 平整的表面 ❸〈口,粗〉漂亮的,好看的

лъскавина̀ [阴] 亮光,光泽:~ на обу̀ща 皮鞋的亮光

лъ̀ска|м[1] *лъ̀сках* [未]〈罕〉发亮、发光:Зла̀тото ~ше. 金子发着亮光。Снегове̇̀те ~т. 白雪在发光。— **се** [被动,中态] **~не** [中]

лъ̀ска|м[2] *лъ̀сках* [未] 使发亮,擦亮:~м паркѐт (обу̀вки) 擦(蹭亮)地板(皮鞋) **~не** [中]

лъска̀ч [阳]〈口,粗〉❶漂亮的男人,美男子 ❷花花公子,纨绔子弟

лъску̀нка [阴]〈方〉❶鱼鳞 ❷用剩的肥皂头,肥皂碎片

лъ̀сна 见 лъ̀свам[1] 和 лъ̀свам[2]

лъст *-та̀* [无复,阴]〈旧〉❶同 ласка̀телство ❷同 изма̀ма (欺骗)

лъстѐ|ц *-ца̀* [阳]〈旧〉献媚者;好献媚的人

лъстя̀ *-ѝш, -ѝх* [未]〈罕〉❶献媚,阿谀,奉承 ❷使满意,使感到快意 ❸引诱

лъх *-ъ̀т, -а̀*, (罕) *-ове* [阳]〈诗〉❶轻轻的吹拂,微微的吹动:Срещу̀ ни ѝдеше ~ от гора̀та. 微风从树林里向我们吹来。❷气味;香味,芬芳;气浪:~ на пря̀сно сено̀ 割下不久的干草的气味 Горѐщ ~ нахлу̀ от пещта̀. 从炉膛里冒出一股热气。

лъ̀ха|м [未] ❶〈诗〉轻轻地吹,吹拂;(在空气中)传来:Тъ̀нък ветрѐц ~ше отка̀м полѐто. 从田野那边吹来微风。❷(后接前置词 на) 发…味,有…的气味:То̀й ~ше на ма̀сло. 他身上有一股黄油味。❸散发,发出;流露出:Ка̀мъните ~ха топлина̀, ся̀каш се топя̀ха от горещина̀. 石头散发着热气,似乎正被炎热熔化。Нѐщо но̀во ~ше от нѐговите ду̀ми. 他的话中包含着一些新鲜的东西。❹(接人称代词宾格)感觉到,闻到:Лъ̀ха ме на чѐсън. 我闻到蒜味儿了。**~не** [中]

лъх|вам [未], **лъ̀хна** *-неш, лъ̀хнах* [完] ❶〈诗〉轻轻地吹一下(或几下):Не ~ва ни̇̀йде ветрѐц над поля̀та. 田野上任何地方都没有微风吹拂。Лъ̀хна го прия̀тен хла̀д. 一股使人感到舒服的凉气向他吹来。❷〈转〉充满,感受(某种感情、情绪等):Нѐщо ми̇̀ло те ~ва о̀ще щом влѐзеш у тя̀х. 你一进他们家就可以感受到一种亲切的气氛。**~ване** [中]

лъхтя̀ *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [未] ❶吹;吹到,顺风而来:От гора̀та ~ѐше прохла̀да. 从树林里吹来一股凉气。От и̇̀збата ~ѝ вла̀га. 从地窖里冒出一股潮气。❷散发出,放出:А вън, посребрѐни от лу̀нния бля̀сък, / ~я̀т арома̀тни липѝ. (Смирненски) 外面,被月光镀上银色的香椴树,散发着芬芳。**~ѐне** [中]

лъч *-ъ̀т, -а̀, -ѝ* [阳] ❶(一束)光线:През пролу̀ките проника̀ваха блѐди ~ѝ. 从墙缝里透进苍白的光线。❷[常复] 光,光芒:слъ̀нчеви ~ѝ 太阳光 ❸〈转〉一线,一丝,一点儿:Лъч от надѐжда проблѐсна пред очѝте му. 他的眼前出现了一线希望。❹〈理〉射线:космѝчески ~ѝ 宇宙(射)线 рѐнтгенови ~ѝ 伦琴射线,X 射线 у̀лтравиолетови ~ѝ 紫外线 ❺〈数〉半直线

лъч|а *-иш, лъ̀чѝх* [未] ❶〈民〉同 отлъ̀чвам (把绵羊、山羊等从羊群中分出来,把山羊和绵羊分开) ❷使幼畜离开母畜以断奶 ❸使分开:~а детѐ от ма̀йка 使孩子跟母亲分开 — **се** [被动]

лъч|а се *-иш се, лъ̀чѝх се* [未,中态]〈民〉分开,离开,到一边去:Това̀ не тѝ харѐсвам, че се ~иш от мла̀дите. 你老躲着年轻人,我在这一点上不喜欢你。

лъча̀ [阴]〈旧,诗〉同 лъч: ра̀достна ~ 快乐之光

лъчѐв *-а* [形] 射线的,辐射的,放射的:~а бо̀лест 放射病(放射性物质引起的病)

лъчеви̇̀д|ен *-на* [形]〈书〉光芒四射形状的,辐射状的:листа̀ с ~на нервату̀ра 辐射状脉序的叶子

лъчѐвица [阴]〈植〉浮萍,青萍 (*Lemna minor*)

лъчеза̀р|ен *-на* [形]〈诗〉光辉的,灿烂的,辉煌的;〈转〉充满喜悦的,非常乐观的:~но слъ̀нце 光辉的太阳 ~ни ми̇̀сли 光辉的思想 ~ен по̀глед 充满喜悦的目光 **~но** [副]:Слъ̀нцето ~но грѐеше от си̇̀ньото небѐ. 灿烂的太阳在蓝天照耀着。**~ност** *-ността̀* [阴]

лъчеизпу̀скан|е *-ия* [中]〈理〉辐射,放射

лъчѐни|е *-я* [中] 辐射,放射:я̀дрено ~е 核辐射

лъ̀чест *-а* [形] 光芒四射形状的,从一个中心向四面伸出去的形状的,辐射形的:~а симѐтрия 辐射形的对称

лъчи̇̀ст *-а* [形] ❶发光的,放光的,光辉的,灿烂的:~о ся̀ние 灿烂的光辉 ❷〈转〉炯炯的,有神的:~и очѝ 炯炯有神的眼睛 ~ по̀глед 炯炯的目光

лъщя̀ *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, [未] 发光,放光,发亮,闪光:Нѐ всѝчко, що̀ ~ѝ, е зла̀то. 闪光的东西并不一定都是金子。Роса̀та ~ѐше по листа̀та. 露珠在树叶上闪光。

льо [语气] (民歌中称呼人时用)啊,呀,哎:Ми̇̀нко ~, Ми̇̀нко дево̀йко! 明卡呀,明卡姑娘!

льо̀льо [阳]〈口,蔑〉傻乎乎的人,笨蛋

льос *-ъ̀т, -а* [无复,阳]〈地质〉黄土(肥沃松软的含沙土质):Ду̀навската равнина̀ е покри̇̀та с дебѐл пла̀ст ~. 多瑙河平原覆盖着厚厚的一层黄土。

льох [感]〈方〉❶啊,呀,啊呀(表示意外、遗憾等) ❷[用作语气](民歌中的重唱词)哟,嘿

льо̀хман [阳]〈方〉傻大个

люба̀в *-а* [形] ❶〈旧〉可爱的,令人愉快的 ❷〈方〉很容易爱上人并同许多人谈情说爱的: ~а мома̀ 同许多人谈情说爱的姑娘

любвеобѝл|ен *-на* [形] ❶多情的,充满爱情的;爱得强烈的: ~ен човѐк 多情的人 ❷非常客气的,殷勤的,盛情的 **~ност** -ността̀ [阴]

лю̀бе *-та* [中] 同 лѝбе

любѐз|ен *-на* [形] ❶殷勤的,客气的,周到的;盛情的;亲切的;有礼貌的: ~на домакѝня 殷勤的女主人 ~ен по̀здрав 殷切的问候 ~на усмѝвка 亲切的微笑 ❷〈旧〉亲爱的,可爱的,受人喜爱的: ~ен го̀стенин 受欢迎的客人 ❸〈旧〉(用作称呼)亲爱的;〈讽〉亲爱的: Отѐчество ~но, ка̀к ху̀баво си тѝ! 亲爱的祖国,你多么美丽! ~ни чита̀тели 亲爱的读者 Ка̀кто вѝждаш, ~ни, нѝщо не излѐзе и от тво̀ите манѐври. 亲爱的,你自己看到了,你要的那些手腕也没有任何效果。**~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]: прекалѐни ~ности 过分的客气 То̀й ка̀за това̀ от ~ност. 他说这话是出于礼貌。Нагово̀риха си ку̀п ~ности. 他们说了一大堆客气话。

любѐзнич|а *-иш, любѐзничѝх* [未]〈不赞〉过分客气,说客套话,恭维

лю̀бене 见 лю̀бя 和 лю̀бя се

любенѝц|а [阴]〈方〉同 дѝня (西瓜): Двѐ ~и под една̀ мѝшница не сѐ но̀сят.〈谚〉一个胳肢窝夹不了两个西瓜。

любеничა̀р *-ят, -я* [阳] 卖西瓜的人

любенѝчен *-а* любенѝца 的形容词: ~и корѝ 西瓜皮 ~и сѐмки 西瓜子

любѝка [阴]〈方〉(家生或野生的)紫罗兰,堇菜

любѝм *-а* [形] ❶亲爱的,受喜爱的,被人爱的;心爱的: ~о детѐ 心爱的孩子 ~ човѐк 心爱的人,恋人 ~а пѐсен 心爱的歌,爱唱的歌 ~о я̀стие 爱吃的东西 ❷[用作名] ~ [阳], **~а** [阴] 恋人,情人,心爱的人: Нѐйният ~ е па̀днал. 她心爱的人牺牲了。

любѝм|ец *-ци* [阳], **любѝмка** [阴] 受宠爱(受人喜欢)的人(或动物),宠儿;宠物: всео̀бщ ~ец (~ец на всѝчки) 大众宠儿,大家都喜欢的人

любѝтел *-ят, -я* [阳], **любѝтелка** [阴] ❶爱好者,爱好…的人,喜欢…的人: ~ на му̀зиката 音乐爱好者 ❷业余(做)…的人,业余爱好者: ~ худо̀жник 业余画家 ~и артѝсти 业余演员

любѝтелск|и *-а* [形] ❶业余的,业余爱好者的: ~о представлѐние 业余(爱好者的)演出 ~и оркѐстър 业余乐队 ~а снѝмка 业余摄影爱好者拍的照片 ❷外行的,(学问)浅薄的: ~а ра̀бота 外行的作品,外行的手艺 **~и** [副]

любѝче *-та* [中]〈方〉同 мо̀мина сълза̀ (草玉铃,铃兰)

Любля̀на 卢布尔雅那(斯洛文尼亚首都)

любо̀в *-та̀* [无复,阴] ❶爱,爱戴: ~ към родѝната (наро̀да) 对祖国(人民)的爱 пла̀менна ~ 炽热的爱 беззавѐтна ~ 无限热爱 ма̀йчина (ба̀щина) ~ 母(父)爱 ❷爱情,恋爱: изпѝтвам (хра̀ня) ~ към ня̀кого 爱某人 вза̀имна ~ 相互的爱恋 ❸〈转〉心爱的人,情人;〈讽〉喜爱的人: Тя̀ е ста̀рата му ~. 她是他的旧情人。То̀й е мо̀ята ~! 我真是喜欢他啊!(讽刺语,反话) ❹和睦;谅解;良好的关系: Живѐят си в мѝр и ~. 他们和睦相处。❺爱好,嗜好: ~ към изку̀ството 对艺术的热爱 ◇ **обясня̀вам се в ~** 向心爱的人倾吐爱情(求爱) **ожѐнвам се (омъ̀жвам се) по ~** 由于爱(指不是由于贪图名利等)而结婚 **пра̀вя ~** 做爱 **пра̀вя нѐщо с ~** 带着热爱工作的心情(有兴致地、细心地)做某事; С ~ и стара̀ние то̀й отглѐждаше цветя̀та. 他饶有兴致地、认真地培育着花卉。

любо̀в|ен *-на* любо̀в 的形容词: ~ен по̀глед 充满爱的目光,含情脉脉的目光 ~но писмо̀ 情书 **~но** [副]

любо̀вни|к *-ци* [阳] ❶〈民〉心爱的人,情人 ❷〈不赞〉情夫,姘夫 ❸〈旧〉[只复] **~ци** 情侣,一对情人

любо̀вница [阴] ❶〈民〉心爱的人,情人 ❷〈不赞〉情妇,姘妇

любовчѝ|я *-ята, -и* [阳], **любовчѝйка** [阴]〈口〉经常并轻易同别人谈情说爱的人

любозна̀тел|ен *-на* [形] 富于求知欲的,求知心极强的,好学的,好问的: То̀й бѐ ~ен: обѝчаше да четѐ. 他求知欲很强,很喜欢看书。**~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]: извънрѐдна ~ност 极强的求知欲(好学精神)

любопѝт|ен *-на* [形] ❶好奇的,富有好奇心的,出于好奇心的: Любопѝтен съм, всѝчко ме интересу̀ва. 我很好奇,我对什么都感兴趣。~ни по̀гледи 好奇的目光 ❷很有趣的,有意思的,引起兴趣的: ~но зрѐлище 有趣的场面 ❸[用作名] **~ни** [复] 好奇的人: На врата̀та, по проѕо̀рците се натру̀паха ~ни. 在门口,在窗外挤满了好奇的人。**~но** [副]: Любопѝтно е да се зна̀е… 假如能知道…那会是很有意思的。

любопѝтство [无复,中] 好奇心: проявя̀вам ~ 表现出好奇心 пѝтам от го̀ло ~ 完全是出于好奇心而问 Любопѝтството на всѝчки е задоволѐно. 所有人的好奇心都得到了满足。

любопѝтст[ву]вам [未] 好奇,表现出好奇心: Любопѝтствувах да узна̀я какъ̀в кра̀й ще взѐме тя̀я съдба̀. 我好奇地想知道这个人的一生会有什么样的结局。

любу̀ва|м се [未,中态] 欣赏,观赏,鉴赏,赏玩: ~м се на приро̀дата 欣赏大自然 **~не** [中]

лю̀б|я *-иш, лю̀бѝх* [未] ❶爱,爱恋: То̀й я ~и. 他爱她。❷〈旧〉热爱: То̀й ~еше сво̀ето отѐчество кра̀сно. 他热爱着自己美丽的祖国。❸〈旧〉喜欢做…,乐于,愿意: От ма̀лък ~ех да пѐя. 我从小就喜欢唱歌。— **се** [被动,互及]: Тѐ се ~ят. 他们在做爱;他们相爱。

лю̀де 和 **лю̀ди** [复,集]〈书,旧〉人(们): бѐдни ~ 穷人

людоѐд [阳] ❶吃人的(野)人 ❷〈转〉极端凶残的人

людоя̀д|ец *-ци* [阳]〈旧〉同 людоѐд

людоя̀дск|и *-а* 和 **людоѐдски** [形] 吃人的人(所具有)的;极端凶残的

людоя̀дство 和 **людоѐдство** [无复,中] ❶吃人,食人 ❷〈转〉残暴行为,血腥行为

лю̀дск|и *-а* [形] ❶〈旧〉人的: ~а по̀длост 人的卑鄙 ❷〈方〉同 чужд (别人的,人家的): ~и хо̀ра 外人 Лю̀дската коко̀шка по̀-голя̀мо яйцѐ сна̀ся.〈俗〉别人家的母鸡下的蛋(比自己家的)大。

Люйшу̀н 旅顺(中国城市,大连的一部分)

Лю̀ксембург ❶卢森堡(欧洲) ❷卢森堡(卢森堡首都)

лю̀ксембургск|и *-а* Лю̀ксембург 和 лю̀ксембургчанин 的形容词

лю̀ксембургчан|ин *-и* [阳], **лю̀ксембургчанка** [阴] 卢森堡人

лю̀ле|к *-ци* 同 лю̀ляк

люлѐя *-ѐеш, -я̀х* [未] ❶摇动,摇荡,摇晃,摇摆;摇(摇篮): Вя̀търъ̀т ~ѐе кло̀ните. 风拂动着树枝。~ѐя детѐто (лю̀лка)

摇孩子(摇篮) ❷〈转〉同 унасям (使入神,使出神): И блян ме сладостен ~ее / за оня лъчезарен край. (Дебелянов) 那甜蜜的怀念 —— 对于沐浴在阳光里的乡土的怀念,使我出神。 — **се** [反身,被动,中态]: Клоните се ~еят от вятъра. 树枝被风吹动着。Житата се ~еят. 麦浪起伏。~**ене** [中]

люлк|а [阴] ❶秋千;吊床 ❷摇篮,摇床: Тя се приближи до ~ата и взе да я клати. 她靠近摇篮,把它摇了起来。❸〈转〉发源地,圣地,摇篮: ~ата на човешката цивилизация 人类文明的摇篮 ◇ **от ~а** 从生下来,从小 **от ~ата до гроба** 从生到死

люлчен -*а* 和 **люлчин** люлка 的形容词: ~а песен 摇篮曲

люля|к -*ци* [阳] 丁香;丁香花 (*Syringa vulgaris*)

люляка [阴] 同 люляк

люляков -*а* люляк 和 люляка 的形容词: ~о дръвче 小丁香树 ~ аромат 丁香花香味 ~ цвят 淡紫色

люляна [阴]〈方〉❶同 треска (寒热病,发冷发热的病态) ❷同 ракия (白酒,烧酒)

люнет [阳]〈军,旧〉眼镜堡

люп|вам се [未], **люпна се** -*неш се*, *люпнах се* [完] [中态]〈方〉噗通地跌下(倒下)

люпилня [阴] ❶孵卵室 ❷孵化器,孵卵器

люпил|о -*а* [中] ❶(小禽鸟)孵出的地方(窝) ❷一次孵出的所有小禽鸟

люпна се 见 люпвам се

люп|я[1] -*иш*, *люпих* ❶孵(卵): Кокошката ~и. 母鸡在孵小鸡。❷(将家禽卵或蚕子置于暖处)使孵化;用孵卵器孵 — **се** [被动,中态] ~**ене** [中]

люп|я[2] -*иш*, *люпих* [未]〈方〉剥皮,去皮,去壳;嗑: ~я кора на дърво 剥树皮 Той ~и семки от тиква. 他在嗑南瓜子。~**ене** [中]

люс|вам [未], **люсна** -*неш*, -*нах* [完]〈民〉❶打一下或几下: Люснах му една плесница. 我打了他一记耳光。❷〈口〉(指饮酒)快速地喝,一饮而尽: Да му ~нем една ракия! 我们去痛快地喝一杯白酒吧!

люскам [未]〈民〉打,啪啪地打

люсна 见 люсвам

люсп|а [阴] ❶ [常复] (鱼、蛇等的)鳞(片): обелвам (чистя) ~ите на шарана 刮鲤鱼的鳞 ❷层,薄片: Слюдата се цепи на ~и. 云母可以剥成很多层。❸皮,荚,壳: орехови ~и 核桃仁皮 ◇ **не давам ни ~а** 一个大子儿也不给

люспест -*а* [形] ❶有鳞的;有皮的,带荚的,带壳的: ~а кожа 有鳞的皮 ~и зърна 带荚的(种)子(豆粒、果实等) ❷鳞状的: ~и листа 鳞状叶 ❸〈地质〉鳞片结构的

люсповид|ен -*на* [形] 鳞状的

лют -*а* [形] ❶辣的,辛辣的: ~и пиперки (чушки) 辣的辣椒 ~а ракия 浓烈的白酒 ❷呛人的,辣眼的,冲鼻子的: От ~ия дим очите сълзяха. 眼睛被烟熏得流泪了。❸非常冷或热的: ~, остър ветрец 刺骨的寒风 ~а жега 酷暑,炎热 ~а зима 严冬 ❹剧烈的,强烈的,病态的: ~а жажда 极端的口渴 ❺〈转〉难以忍受的,使人极为痛苦的: ~а болка 难忍的疼痛,剧痛 ❻〈转,民〉好发怒的,火气大的,暴躁的: ~ човек 火气大的人 ❼〈转〉残暴的,凶残的,残酷的;激烈的: ~ звяр 凶残的野兽 ~ бой 激烈的战斗 ❽(指石、钢等)硬而脆的,硬而易碎的 ◇ **~а рана** 难愈合的伤口 **~а змия** 毒蛇 **~и клетви** 恶毒的诅咒 ~**о** [副] ~**ост** -*остта* [阴]〈罕〉

люта|к -*ци* [阳]〈方〉❶暴躁的人,急躁的人,易生气的人,好发脾气的人 ❷河里的一种像打火石的石头

лютене 见 лютя 和 лютя се

лютеница [阴] ❶用红辣椒、西红柿、洋葱等做的酱: кебапчета с ~ 烤(长圆形)肉丸加辣椒酱 ❷同 лютика

лютеран [阳], **лютеранка** [阴] 路德教教徒,新教教徒

лютеран|ин -*и* [阳] 同 лютеран

лютеранск|и -*а* лютеран 和 лютеранство 的形容词: ~а църква 路德派新教教堂

лютеранство [无复,中] 路德派新教

лютив -*а* [形] 同 лют ①②解: Гозбата беше много ~а. 菜很辣。~**ост** -*остта* [阴]

лютивина [阴] 同 лютивост

лютика [阴]〈方〉一种用擦成丝的洋葱或辣椒、西红柿等做的菜

лютиков -*а* [形] **~и растения** 毛茛科(植物) (*Ranunculaceae*)

лютина [阴] ❶辣味 ❷辣,辛辣

лютица [阴]〈方〉❶辣乳菇 (*Lactarius piperatus*) ❷辣的、度数高的白酒 ❸毒蛇(蝮蛇等)

лютиче -*та* [中]〈植〉毛茛 (*Ranunculus*)

лютичина [阴] 水蓼,辣蓼 (*Polygonum hudropiper*)

лютня [阴]〈诗〉诗琴(古时一种像琵琶的弦乐器)

лют|я[1] -*иш*, -*их* [未]〈民〉使生气,惹…生气: Защо го ~иш? 你为什么惹他生气? — **се** [中态] 生气: Какво се ~ят тия хора? 这些人为什么生气?

лют|я[2] -*иш*, -*ях* [未] ❶有辣味,发辣: Пиперката ~и. 辣椒很辣。❷辣(呛,熏)(眼睛、鼻子、嗓子等): Димът ~и на очите ми. 烟辣我的眼睛。~**ене** [中]

люх [感]〈方〉哎呀,啊(表示惊讶): Люх, мари сестро, какво стана! 哎呀,妹妹(姐姐)啊,出什么事了?

люх [阳]〈方〉(男孩子玩的一种以长木块击短木块使之弹起的游戏中使用的)短木块 ◇ **~-машка** 击木游戏: Хайде да играем на ~-машка. 咱们来玩击木游戏吧!

люхам [未]〈方〉❶(玩击木游戏时)用长木块击短木块 ❷〈口〉(指饮酒)快速地喝,一饮而尽

люх|вам [未], **люхна** -*неш*, -*нах* [完]〈方〉❶(玩击木游戏时)用长木块打一下短木块: Люхни по-силно. 用点劲儿打! ❷〈转〉欺骗,愚弄: Пази се от тоя шмекер, че те ~ва като нищо. 你得提防这个骗子,他轻易地就能愚弄你。❸(指饮酒)快速地喝,一饮而尽

люцерна [阴] 苜蓿 (*Medicago Sativa*)

люцернов -*а* люцерна 的形容词: ~а нива 苜蓿地 ~о семе 苜蓿(种)子

люцк|и -*а* [形]〈罕,旧〉同 людски

люш|вам [未], **люшна** -*неш*, *люшнах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶ люшкам 的一次或连续几次的动作: Байко ме издига и ме ~ва. 哥哥把我举起来,摇了几下。❷打,拍 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

люш|вам се [未], **люшна се** -*неш се*, *люшнах се* [完] [中态] ❶开始摇动: Около него се ~на живо хоро. 大家围着他跳起了欢乐的霍罗舞。❷摇晃着倒下: Той изохка и се ~на на земята. 他叫了一声"哎哟",摇晃着身子,倒在地下了。~**ване** [中]

люшка|м [未] 摇动,摇摆,来回摇晃: Хладен зефир ~ше листата на дърветата. 凉风吹动着树叶。— **се** [反身,被动,中态]: Люшкат се зрелите ниви. 成熟了的庄稼在摆动。~**не** [中]

люшканица [阴] 摇动,摇晃

люшна 见 люшвам

люшна се 见 люшвам се

люшни|к -*ци* [阳] 〈方〉耳光

люща|к -*ци* [阳] 〈方〉一种易剥去绿色外壳的核桃

лющ|я -*иш*, *лющих* [未] ❶剥皮,去皮;剥出(核、仁、粒等),嗑,去壳,脱荚: ~я грах 剥豌豆 ~я ориз 除去稻壳 ❷ 除去(剥去)表面的一层: ~я мазилка 剥去表面的一层灰泥 ~я боята на нещо 刮掉某物的油漆 — **се** [被动,中态]: Стените се ~ят. 墙壁的灰泥在剥落。~**ене** [中]

ляв -*а*, *леви* [形] ❶左的,左面的,左边的,左侧的(与 десен(右的,右面的,右边的,右侧的)相对): ~а ръка 左手;左臂 ~ата страна на улицата 街的左边 ~ фланг 左翼 ❷左派的;左倾的: леви елементи 左倾分子 леви партии 左派政党 леви течения 左倾派别,左派 ~**о** [副] (前接 в,на,от 等前置词)在左边,在左面: Без да поглежда ни на ~о,ни на дясно,той се прибра в къщи. 他既不朝左看,也不朝右看,径直回到了家里。От ~о се простираше широкото поле. 左边延伸着宽阔的田野。◇ **криво-~о** 〈民〉不完全,不很好,凑合,马马虎虎: Той уреди криво-~о работата си. 他把自己的事情马马虎虎地安排了一下。**на ~о и на дясно** 〈口〉朝四面八方,向着四处

ляга|м [未], **лѐгна** *легнах* [完] ❶躺下,卧倒: ~м на гръб 仰天躺下 ~м по корем 趴下,脸朝下卧倒 Нивята са легнали от дъжда. 庄稼被雨打得倒伏了。❷〈转〉(衣服)合身,(鞋)跟脚,穿着合适: Ботушите са омекнали и ~т хубаво на крака. 靴子已经发软,穿着挺跟脚。❸(常与 си 连用)(躺下)睡觉: Рано ~й,рано ставай. 早睡早起!Сега да си ~ме,че ми се доспа. 我们现在躺下睡觉吧,我困了。❹(常与 болен 连用)病倒: На другия ден той легнал болен. 第二天他病倒了。◇ **Легнало ми е на сърце(то).** 〈口〉 1.我爱上… 2.我非常喜欢…: Тоя занаят му е добре легнал на сърце. 他很喜欢这个职业。~**м в основата на нещо** 是(作为)…的基础 ~ **върху мене нещо** 负有…责任,承担…的义务,有责任…: Върху тях ~ задачата за възпитаването на тези деца. 他们承担着教育这些孩子的任务。~**м и ставам с нещо** 朝思暮想,不停地想(或说)某事 ~**м и ставам с някого** 〈口〉朝夕相处,形影不离 ~**м си с кокошките** 〈口〉睡得很早,黄昏时分就睡觉 **Там ~м,там ставам.** 〈口〉老在某个地方呆着: Дойдеше ли жетва,там ~ахме,там ставахме. 麦收的时候一到,我们就在田里吃,田里睡。~**не** [中]: Лекарството се взема вечер преди ~не. 这药在晚上睡前服。◇ **на ~не** 躺下睡觉的时候

лян [阳] 〈方〉欧洲夹竹桃

ляни|к -*ци* [阳] 〈方〉❶养蜂场 ❷旧蜂房,老蜂房

лянтос [阳] 〈方〉臭椿,椿树,樗

Ляонин 辽宁(中国省名)

Ляохъ 辽河(中国)

лястовица [阴] 同 ластовица: Една ~ пролет не прави. 〈俗〉一燕不成春。

лястович|и -*а*, -*е* 和 -*о* лястовица 的形容词: ~е гнездо 燕子窝

лястовичка [阴] 同 ластовичка

лятна 见 летен

лятно 见 летен

лято *лета* [中] ❶夏天,夏季: знойно ~ 炎热的夏天 през ~то 在夏天 Лятото мина. 夏天过去了。Те дойдоха да прекарат ~то у нас. 他们到我们家来过夏天。Две лета не е ходила на почивка. 她有两个夏天没有去度假了。❷〈古〉年: в ~ 1342 在 1342 年 ◇ **на куково** ~ 〈方〉任何时候也不行(不可能,不会): — Ще го хванем. — На куково ~! "我们会把他逮住的。""这辈子也别想逮住他!" **на** ~ 到夏天的时候,在夏天 **сиромашко** ~ 〈民〉暖和的初秋,迪米特尔节(10 月 26 日)后暖和的日子 **циганско** ~ 〈民,谑〉深秋初冬的暖和日子

лятос [副] ❶今年夏天,(刚过去的)夏天: На тази нива ~ имаше слънчоглед. 今年夏天这块地上种的是向日葵。❷〈方〉在(即将到来的)夏天

лятоска [副] 〈民〉同 лятос: Лятоска все по реката ходеха да се къпят. 夏天他们总是到河里去洗澡。

лятощ|ен -*на* [形] 去年夏天的;已过去的(可指今年)夏天的: Лятошните горещини бяха големи. 今年夏天热极了。

M

м ❶ м 音 ❷保加利亚语字母表第 13 个字母：печа̀тно м 印刷体 м ръкопѝсно м 手写体 м

м [缩] мѐтър 米(公尺)

м. [缩] мѐсец 月

м. [缩]〈语法〉мъ̀жки ро̀д 阳性

ма[1] [语气]〈口〉❶(对一个或几个妇女称呼时表示亲近的用语)啊，呀：Кога̀ пора̀сна, ма Цвѐто? 茨维塔啊，你什么时候长这么大了？Марѝйке ма! 玛丽卡！❷(在句中与对女子的称呼一起用，表示一定的感情色彩)：Не съм, ма ка̀ко, не съм го гълча̀ла! 大姐呀，没有，我可没有责怪他！

ма[2] [代]〈方〉同 ме (我(宾格))

мааза̀ [阴]〈旧〉同 маза̀

маанѐ -*та* [中] 一种慢板的土耳其民歌或曲调

мавзолѐ|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳] 陵，墓，陵墓

мавритѐн|ец -*ци* [阳], **маврита̀нка** [阴] 毛里塔尼亚人

Маврита̀ния 毛里塔尼亚(非洲)

маврита̀нск|и -*а* ❶ Маврита̀ния 和 маврита̀нец 的形容词 ❷摩尔人的：～и стѝл 摩尔式

Маврѝций 毛里求斯(非洲)

мавру̀д [阳] ❶马弗罗达夫尼葡萄(一种酿酒用的黑葡萄) ❷用马弗罗达夫尼葡萄酿制的葡萄酒

мавру̀дов -*а* мавру̀д 的形容词：～о вѝно 马弗罗达夫尼葡萄酒

ма̀в|ър -*ри* [阳]〈史〉[常复] 摩尔人(泛指公元 8—13 世纪从北非西部迁入伊比利亚半岛并在那里进行统治的柏柏尔人和阿拉伯人)

маг -*ът*, -*а*, -*и* [阳] ❶〈史〉(古波斯拜火教的)祭司，麻葛 ❷魔法师，术士

магазѝн [阳] ❶商店，店：универса̀лен(колониа̀лен) ～ 百货(食品杂货)商店 галантерѝен ～ 日用小百货商店；服饰用品店 мѐбелен ～ 家具店 ❷仓库 ❸(仪器、器械等的)箱，盒，匣；(枪的)弹仓，弹匣，弹夹 ❹〈养蜂〉浅继箱

магазина̀ж [无复，阳] 仓库保管费，行李储存费

магазѝн|ен -*на* [形] ❶商店的：～на кнѝга 商店(进货与售货的)账目 ❷仓库的 ❸(仪器、器械等)带箱(盒、匣、仓)的：～на пу̀шка 带弹仓的步枪 ❹带有堆积蜂蜜小格的：～ен ко̀шер 蜂房，蜂巢

магазинѐр [阳], **магазинѐрка** [阴] ❶(仓库)保管员，管理员 ❷售货员，店员

магазинѐрск|и -*а* магазинѐр 的形容词：～а длъ̀жност 保管员(售货员)职务

магазѝя [阴] ❶(火车站、港口、海关等的)仓库，货仓；行李寄存处 ❷〈旧〉商号；商业机构的仓库

мага̀н [阳]〈方〉轧花机

мага̀н|я -*иш*, -*их* [未] 用轧花机除掉棉籽 **～ѐне** [中]

мага̀ре -*та* [中] ❶驴(*Equus asinus*)：ина̀т като̀ ～ 像驴一样倔 ❷〈转，口，骂〉驴，蠢驴，笨驴；死顽固；坏蛋；讨厌鬼：Мага̀ре нѐдно! 蠢驴！笨驴！❸儿童游戏"跳山羊"、"骑马"中的"山羊"或"马"(即被别人跨越或骑坐的人) ❹〈转〉(放洗衣槽或锯木头、架木床用的)架子，台子 ◇ **А̀товете се рѝтат, ～тата тѐглят.**〈俗〉大人物吵架，小人物遭殃。**Бѝя сама̀ра да се сѐща ～то.** 打鞍子让驴觉得疼；转弯抹角地说。**бурида̀ново ～**〈书〉布里丹笔下的驴子(指极端优柔寡断的人) **Кра̀ставите ～та през дѐвет ба̀йра се поду̀шват.**〈俗〉臭味相投；臭鱼爱找烂虾米。**На двѐ ～та пля̀вата не мо̀же да разделѝ.**〈口〉连把草料平分给两头驴子都不会；他很笨，他太没能耐了。

мага̀ренц|е -*а* [中] ❶ мага̀ре 的指小 ❷(弦乐器，如胡琴等的)马，弦马

магарета̀р -*ят*, -*я* [阳] 赶毛驴的人；牧驴人

мага̀решк|и -*а* мага̀ре 的形容词：～и ушѝ 驴耳朵 ～и ина̀т 驴一样倔 ◇ **～а ка̀шлица**〈口〉百日咳 **～и бодѝл (тръ̀н)**(一些带刺植物的名称)(飞廉属)驴蓟 **～и ра̀й**〈旧，谑〉监狱

магарѐщина̀ [阴]〈民〉顽固，执拗，犟；恶劣行径，卑鄙行为：Тѝ му говѝриш с човѐщина, то̀й ти отвръ̀ща с ～. 你好心好意地同他说话，他却恶意地回答你；以怨报德。

магарѝца [阴] ❶母驴 ❷〈转，骂〉(骂女人的话)母驴，母猪，臭婆娘

магарища̀р -*ят*, -*я* [阳]〈方〉同 магарета̀р

магарѝ|я [阴]〈口〉顽固，执拗；愚蠢；坏事，卑鄙的事，肮脏事，不像样的事(表现、行为)：Напра̀вил су̀ма ～и. 他干了许许多多的肮脏勾当。◇ **пока̀звам си ～ята**〈口〉举止很糟，很不成体统，毫无教养

МАГА̀ТЕ [缩] Междунаро̀дна агѐнция по а̀томна енѐргия (联合国)国际原子能机构

магдано̀з [无复，阳] 芫荽，香菜(*Petroselinum sativum*)：кѝтка ～ 一小把香菜

магдано̀з|ен -*на* [形] 同 магдано̀зов

магданозлѝя [不变，形]〈民〉放了很多香菜的：а̀гнешко ～ 放了很多香菜的(炖)羊肉

магдано̀зов -*а* магдано̀з 的形容词：～и ко̀рени 芫荽(香菜)根

магдано̀с [阳] 同 магдано̀з

магдано̀сов [形] 同 магдано̀зов

ма̀гер [阳] 修道院的厨师

ма̀герница [阴] 修道院的厨房

ма̀герск|и -*а* ма̀гер 的形容词

магѐр|я -*иш*, -*их* [未]〈方〉随随便便地做(某事)，马马虎虎地做(某事)

магѐсан -*а* [形] 同 магьо̀сан

магѐсва|м [未] 同 магьо̀свам **～не** [中]

магѐсни|к -*ци* [阳] 同 магьо̀сник

магѐсница [阴] 同 магьо̀сница

магѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳]〈书〉耍弄魔术

магистра̀л|а [阴] ❶干线；(水道的)干渠；(大城市的)大街(大道)：железопъ̀тни ～и 铁路干线 широ̀ки ～и и площа̀ди 宽阔的大街和广场 во̀дна ～а 水路干道；水道干渠 ❷高速公路

магистра̀л|ен -*на* магистра̀ла 的形容词：～на ли̇̀ния 干线 ～ен кана̀л 干渠

магистра̀т [阳] ❶〈史〉(古罗马的)官长(如执政官等) ❷〈旧〉法官；司法部门的高级官员

магистра̀тск|и -*а* магистра̀т 的形容词

магистрату̀ра [阴] ❶〈史〉(古罗马)高级官职；官职的任期；高级官员(们) ❷(某些西欧国家及旧俄的)司法部门；[集]法官，审判官

маги̇̀ст|ър -*ъръm*, -*ъра*, -*ри* [阳] ❶硕士学位 ❷硕士：～ър на фарма̀цията 药学硕士

маги̇̀стърск|и -*а* маги̇̀стър 的形容词：～а стѐпен 硕士学位

маги̇̀ч|ен -*на* [形] 同 маги̇̀чески

маги̇̀ческ|и -*а* маги̇̀я 的形容词：～а си̇̀ла 魔力 ～а пръ̀чка 魔杖 ◇ (**като̀**) **с ～и жѐзъл** (**пръ̀чка**)〈口〉神奇地，很快和很容易地；突然一下子：Бо̀ят спря̀ като̀ по зама̀хване на ～и жѐзъл. 战斗就像受了魔杖指挥似的突然停了下来。**～и фенѐр**(放映玻璃幻灯片的)幻灯 **～и** [副]

маги̇̀|я [阴] ❶魔术，魔法：пра̀вя ～я 施魔法，搞巫术 разва̀лям ～ята 破魔法 Не вя̀рвай на ～и! 别信巫术！❷具有魔力的(用以施魔法的)东西 ❸〈转〉魔力，魅力：～та на сло̀вото (поѐзията) 语言(诗歌)的魅力 ❹令人不解的现象；奇迹：～ите на нау̀ката 科学的奇迹 ◇ **бя̀ла ～я** 神术，仙法(中世纪迷信，指借助神力的魔术) **чѐрна ～я** 妖法(中世纪迷信，指借助鬼怪力量的魔术)

ма̀гма [阴]〈地质〉岩浆

магмати̇̀ч|ен -*на* ма̀гма 的形容词：～ни скали̇̀ 岩浆岩，火成岩

магна̀т [阳] ❶大资本家，资本巨头：бо̀рсови ～и 交易所的大资本家 фина̀нсов ～ 金融巨头，财阀 ❷(过去的)大地主，豪绅巨富

магна̀тск|и -*а* магна̀т 的形容词

магнѐзиев -*а* магнѐзий 的形容词：～и со̀ли 镁盐 ～ о̀кис 氧化镁 ～а светлина̀ 镁光

магнѐзи|й -*ят*, -*я* [无复，阳]〈化〉镁(Mg)

магнези̇̀т [阳]〈矿〉菱镁矿

магнѐт [阳] 同 магнѐто

магнетизи̇̀ра|м [未，完] 同 магнитизи̇̀рам **～не** [中]

магнети̇̀з|ъм -*мът*, -*ма* [阳] ❶磁力 ❷磁性：зѐмен ～ъм 地磁 ❸磁学

магнети̇̀т [阳] 磁铁矿

магнети̇̀ч|ен -*на* [形] 同 магни̇̀тен：～на си̇̀ла 磁力

магнети̇̀ческ|и -*а* [形] 同 магнети̇̀чен

магнѐт|о -*а* [中] 磁电机，永磁发电机，磁石发电机

магнето̀н [阳]〈理〉磁子

магнетоста̀тика [阴]〈理〉静磁学

магнетофо̀н [阳] 磁带录音机

магнетофо̀н|ен -*на* магнетофо̀н 的形容词：～на лѐнта 磁带 ～ен апара̀т 磁带录音机

магни̇̀т [阳]〈理〉磁石，磁铁，磁体：естѐствен(изку̀ствен) ～ 天然(人造)磁铁(磁体)

магни̇̀т|ен -*на* магни̇̀т 的形容词：～на стрелка̀ 磁针 ～но полѐ 磁场 ～на ру̀да 磁铁矿石 ～ни бу̀ри〈理〉磁暴

магнитизи̇̀ра|м [未，完] 使有磁性，使磁化 — **се** [被动，中态] **～не** [中]

магнити̇̀з|ъм -*мът*, -*ма* [无复，阳] 同 магнети̇̀зъм

магнити̇̀т [无复，阳]〈地质〉磁铁矿石

Магнитого̀рск 马格尼托哥尔斯克(俄罗斯城市)

магнитогра̀ф [阳]〈理〉地磁记录仪

магнитоло̀|г -*зи* [阳] 磁学家

магнитомѐт|ър -*ри* [阳]〈理〉磁强计；地磁仪

магнито̀н [阳] 同 магнето̀н

магнитоо̀птика [阴]〈理〉磁光学

магнитофо̀н [阳] 同 магнетофо̀н

магнитофо̀н|ен -*на* 同 магнетофо̀нен

магно̀лиев -*а* магно̀лия 的形容词：～о дърво̀ 木兰树

магно̀лия [阴] 木兰(*Magnolia*)

магьо̀сан -*а* [形] 被施了魔法的

магьо̀с|вам [未]，**магьо̀сам** [完] ❶对…施魔法，对…施巫术，使中魔 ❷〈转〉迷住，使倾倒：Бо̀йка бѐ ～ала сърцѐто му. 博依卡迷住了他的心。**～ване** [中]

магьо̀с|ен -*на* [形]〈罕〉具有魔力的；迷人的：Магьо̀сна про̀лет! 迷人的春天！

магьо̀сни|к -*ци* [阳]，**магьо̀сница** [阴] ❶魔法家、术士，巫师；巫医 ❷〈转〉(以言词、美貌等)迷人的人，有魔力的人

магьо̀сническ|и -*а* магьо̀сник 的形容词

магьо̀снишк|и -*а* 同 магьо̀снически

магьо̀сничеств|о -*а* [中] 施魔法，施巫术

Мадагаска̀р 马达加斯加(非洲)

мадагаска̀р|ец -*ци* [阳]，**мадагаска̀рка** [阴] 马达加斯加人

мадагаска̀рск|и -*а* Мадагаска̀р 和 мадагаска̀рец 的形容词

мада̀м [阴] 夫人，太太(某些国家对已婚妇女的尊称)

мада̀ма [阴] ❶〈行〉小妞儿(时髦的、吸引人的年轻女子) ❷〈旧，讽〉太太(对已婚的城市妇女含讥笑意味的称呼)：Мада̀мата не ѐ видя̀ла ка̀к се жъ̀не. 这位太太没见过怎样收割庄稼。

мада̀н [阳]〈旧〉老式炼铁炉

Мада̀н 马丹(保加利亚城市)

мадѐйра [阴] 马德拉酒(一种白葡萄酒)

Мадѐйра ❶马德拉群岛(大西洋) ❷马代拉河(巴西、玻利维亚)

маджа̀р|ин -*и* [阳] 马扎尔人，匈牙利人

маджа̀рка [阴]〈旧〉❶马扎尔女人，匈牙利女人 ❷奥地利古金币

маджаркѝня [阴]〈方〉一种暗紫色李子

маджу̀н [阳] ❶(用甜菜、葡萄、甘蔗等熬成的)浓缩糖汁 ❷(抹玻璃和木器缝用的)腻子，油灰

маджуни̇̀ра|м [未，完] 抹腻子，(用腻子)腻：Тря̀бва да ～ме прозо̀рците. 咱们应该给窗户抹腻子了。— **се** [被动] **～не** [中]

Маджу̀ро 马朱罗(马绍尔群岛首都)

мадо̀на [阴] ❶(天主教的)圣母 ❷圣母像 ❸〈讽〉贞洁的处女

Мадрàс 马德拉斯(Ченаи 的曾用名,印度港市)

мадригàл [阳]〈书〉献给女子的短诗;情诗

Мадрѝд 马德里(西班牙首都)

мàене 见 мàя 和 мàя се

маѐстро [无复,阳] ❶艺术大师(指作曲家、音乐指挥、画家等) ❷(对乐师、画家等的谑称)大师

мà|жа *-еш, мàзах* [未] ❶涂(上),搽(上),抹(上),刷(上): ~жа колàта с катрàн 把车抹上焦油 ~жа стълбата с пòдово маслò 把楼梯打上地板蜡 ~жа еднà филѝя с мѐд 把一片面包抹上蜂蜜 ❷〈方〉抹(墙): Мàйсторите вѐче ~жат фасàдата. 师傅们已经在抹正面(的墙)了。❸粉刷 ❹〈转〉掩饰(谎言): Едѝн лъже, дрỳг ~же. 一个人撒谎,另一人掩饰。❺〈转〉逢迎献媚,阿谀奉承: Отпрѐде ти глàди, ~же, отзàде ти грòб копàе. 当面说你好话,奉承你,背地在给你掘坟墓。— **се** [反身,被动,中态] ~**зане** [中]

маждрà|к *-ци* [阳]〈旧〉矛,梭镖

мажòр [不变,阳]〈乐〉大调(与 минòр (小调)相对)

мажò|р|ен *-на* [形] ❶大调的: ~на гàма 大调音阶 ❷〈转〉乐观的,快活的: ~но настроѐние 乐观情绪 **~но** [副]: Мỳзиката прозвучà тържѐствено, ~но. 乐曲庄严、乐观。

мажоритà|р|ен *-на* [形] **~на систѐма**〈法〉多数制(某些国家实行的选举制,在某选区推选代表时,只有已在该区获得多数票的政党的候选人才能当选,其他候选人的票数不予计算)

маз [阴] 同 мас

мазà [阴] ❶地窖 ❷〈旧〉店铺;商店的库房,商品库

мазàч [阳], **мазàчка** [阴] 灰工,泥水匠: мàйстор ~ 灰工师傅,泥水匠

мàз|вам [未], **мàзна** *-неш, мàзнах*, 过被形动 *-нат* [完](少量地)抹一次或几次: Мазнѝ òще масълцѐ на хлѝба. 你在面包上再抹点黄油。— **се** [反身,被动,中态] ~**ване** [中]

мазгàл [阳]〈旧〉同 бòйница (炮门;碉堡炮门;碉堡枪眼)

мазѐ *-та* [中] 地窖,地下室: Тѐ го затвòриха в ~то. 他们把他关在地窖里了。

мàз|ен *-на* [形] ❶油多的,油腻的,肥的: ~на бàница 油很多的起酥 ❷有油的,沾了油的;油腻的;脏的: ~на обвѝвна хартѝя 沾了油的包装纸 ~но сакò 沾上油污的西服上衣 ~ен тефтѐр 油污的账本 ❸涂抹用的;黏的;发腻的: ~на вàр 灰膏,灰泥 Каолѝнът е бѐл, ~ен на пѝпане. 高岭土是白的,摸起来发黏。❹〈转,口,不赞〉过分(装出来的)客气的;巴结逢迎的,阿谀奉承的: ~ни фрàзи 阿谀奉承的话 ~на усмѝвка 装出来的笑脸 ❺〈口〉光滑的,平的: ~ен лѐд 光滑的冰 ◇ **~на Гàна**〈口,讽〉过分客气的人;矫揉造作的人;爱阿谀奉承的人 **~но** [副]: говòря ~но 奉承地说 Рàботата вървѝ ~но. 事情进行得很顺利。Колàта вòзи ~но. 这辆车开起来很稳。

мазѝлка [阴] ❶(石灰、沙、黏土、干草、石膏等混合起来的)灰泥: Тỳк ~та съвсѐм е изпàдала. 这里灰泥已经完全脱落了。❷〈扩,口〉搽(抹)的东西;化妆品

мазѝл|о *-à* [中] ❶抹某些东西用的蜡,油 ❷〈口,谑〉香脂: На хỳбава момà не ѝ трѝбва ~о и белѝло. 漂亮的姑娘无须涂脂抹粉。

мàзна 见 мàзвам

мазнѝ|к *-ци* [阳], **мазнѝца** [阴]〈口,蔑〉爱献媚(献殷勤、逢迎人、巴结人)的人,拍马屁的人,伪君子

мазнин|à [阴] 油(脂),脂肪: животѝнски(растѝтелни) ~ѝ 动物(植物)脂肪(油)

мàзн|я се *-иш се, мàзних се* [未,中态]〈口,不赞〉献殷勤,阿谀奉承

мазòл [阳] 茧子,胼胝;鸡眼: Излѝзоха ми ~и по кракàта. 我脚上起老茧了。Болѝ ме ~ът. 鸡眼硌得我疼。Ръцѐте му бѝха хвàнали ~и от тѐжкия чỳк. 他的双手被沉重的锤子磨出了茧。◇ **настъпвам по ~а нѝкого**〈口〉触到某人的痛处(踩着了某人的老茧)

мазòлест *-а* [形] 长茧的;长了鸡眼的: ѐдри ~и ръцѐ 起了老茧的大手

мазохѝз|ъм *-мът, -ма* [阳] ❶〈医〉(色情)受虐狂 ❷〈书〉在受到屈辱、蔑视和折磨时反而感到愉悦的心态

мазỳрка [阴](波兰的)玛祖卡舞;玛祖卡舞曲: игрàя ~ 跳玛祖卡舞

мазỳт [阳]〈技〉重油,燃料油

мàйца [阴]〈方〉同 малѝца

мàй[1] [无复,阳] ❶ 5 月 ❷幸福和美(的象征): Септѐмври ще бъде ~. 9 月将变成 5 月(秋风瑟瑟将变成风和日丽)。◇ **пъ̀рви ~** 五一节

мàй[2] [语气]〈口〉似乎,好像,仿佛,大概,看来,可能(有时重复使用或后接 че,有时在委婉、有礼貌、谨慎、不满地指出一些事实时使用): Мàй товà нѝма да стàне. 这事好像成不了(不会发生)。Нѝма ~ да го бъ̀де. 他可能不行了。Ѐто нà, тàя Сàра ~-~ царѝца скòро ще ни стàне. 瞧,这个萨拉看样子很快要当我们的皇后了。Мàй че ще валѝ. 可能要下雨了。Мàй че ѝдат. 他们好像来了。Нѐдко, не мѝ изглѐждаш ~ добрѐ. 内特科,你看起来身体仿佛不太好。◇ **~ с човѐк (женà, детѐ)**(感叹语) 1.(表示带有满意、赞叹、钦佩色彩的惊讶)啊呀,嘿,嗬 2.(表示遗憾、不满、愤怒)唉,哼: Мàй с човѐк! Тъ̀й ще свъ̀рши, катò кỳче. 哼,他会像一条狗似的就这样完蛋。

майданòс [阳]〈方〉同 магданòс

мàйк|а 与格(旧) мàйци, 呼格 мàйко 或(方) мàле [阴] ❶母,母亲: ~а на двѐ децà 两个孩子的母亲 многодѐтни ~и 多子女的母亲 рождѐната(рòдната, сòбствената) ми ~а 我的生母(亲生母亲) стàвам ~а 当母亲 Държàвата полàга осòбени грѝжи за ~ата и детѐто. 国家给母亲和儿童以特殊关怀。❷〈口〉(母亲称呼自己的孩子时用)(妈妈的)好孩子,我的孩子: Вземѝ, ~а, вземѝ! 拿去吧,好孩子,拿去吧! ❸〈民〉(呼格 мàле)(对母亲的称呼)妈妈: Мàле, пѝша ти товà писмò, че съм жѝво и здрàво. 妈妈,我给你写这封信,告诉你我很好。❹(儿媳对婆婆或女婿对岳母的称呼)妈妈,娘 ❺(对老年妇女的尊称)老妈妈,大娘: От коѐ сèло си, ~о? 老妈妈,你是哪个村的? ❻〈口〉[用作感](常接 лèле, òлеле,表示惊讶、疼痛、失望等)妈呀,我的妈呀 ❼(小牲畜、小动物的)母亲,下了崽的母畜,母兽;蜂王: За свинѐте ~и нѝе полàгаме мнòго грѝжи. 我们精心照料下了崽的母猪。❽〈转〉源泉;母;(事物的)本源,根由,起因: ~ата земѝ(прирòда) 大地(大自然)母亲 Ò, ~о мòя, родѝно мѝла! 啊,我的母亲,我亲爱的祖国! Леността̀ е ~а на тѐзи порòци. 懒惰是这些恶习的根由。❾〈民〉(获利息的)本金,本钱 ◇ **Детѐ в ~а проплàка.**〈民〉怨声载道。**Мѝла ~о!**(表示难过、害怕、疼痛等)我的妈呀! **Сегà му е ~ата.**〈口〉现在正是时候(正是好机会)。**Товà му е ~ата.**〈民〉这才是最重要的;这才是最必须做的。**Не бъ̀рзай катò телѐ пред ~а си.**〈俗〉你用不着赶在前头,人家

知道该怎么干！（别班门弄斧！）**Тѝ ба̀ща, тѝ ～а.**〈民〉求求你，一切拜托你了！

ма̀йке 和 **ма̀йки**［感］〈方〉（表示惊讶、不同意、不满的用语）妈呀；哼：Ма̀йке, каквà ли ще бъде тàя ра̀бота! 妈呀！这到底是一件什么事啊？Ма̀йки, да не съм лу̀д да му вя̀рвам. 哼！难道我疯了，竟会相信他！

ма̀йкини［复］娘家，母亲家：Кръста̀ница отѝваше да се опла̀ква у ～ си. 克勒斯坦尼察大婶过去常回娘家去诉苦。

маймàр|ин -*и*［阳］，**маймàрка**［阴］〈方〉❶技艺很高的工匠，老师傅；领班师傅 ❷同 масажѝст

маймỳн|а［阴］❶猿猴，猴子（*Simius*）：човекоподо̀бни ～и 黑猩猩科，类人猿科 ❷〈转〉丑陋的人，非常难看的人，丑八怪 ❸（经常以自己的动作和表情逗别人乐的）快活人，活宝 ❹〈转，谑〉爱模仿的人；爱扮鬼脸的人

маймунджилъ̀|к -*ци*［阳］〈口，不赞〉（为逗别人乐而）盲目模仿，耍活宝：Стѝга с тво̀ите ～ци. 别耍活宝了。

маймỳнка［阴］❶小猴子，小猿猴 ❷〈口，谑〉背囊，背包，伞包（或其他背在背上的东西）

маймỳнск|и -*а* маймỳна 的形容词：～и нàвици 猴子的习性 ～а грима̀са 猴子般的表情，鬼脸

маймỳнство［中］❶模仿人 ❷耍活宝，逗乐

маймỳнщина［阴］同 маймỳнство

ма̀йна[1]［形，阴］〈民〉同 ма̀йчина ◇ **～та ти（му, ви…）**〈粗〉1.（不太重的骂人话）（他）妈的 2. 随他的便；管他的

ма̀йна[2]［阴］〈行〉（普罗夫迪夫地区青年之间的相互称呼）哥儿们

ма̀йна[3]［感］（为轮船装卸货物时的用语）放，往下放！（与вѝра（向上提！）相对）

ма̀йно 和 **ма̀йно ле**［阴］〈民〉妈妈（称呼）

майолѝка［阴］马约里卡陶器，乌釉陶器（一种彩釉陶器）；乌釉陶器的制作艺术

майонѐза［阴］沙拉酱，蛋黄酱（用橄榄油、蛋黄、柠檬汁、香料等搅拌而成）：～ с бя̀ла рѝба 白鱼加沙拉酱

майо̀р[1]［阳］〈军〉（陆军、空军）少校 ◇ **генерал-～** 少将

майо̀р[2]［形］〈专〉含有爱司的几张（扑克）牌的组合的：тѐрца ～а（含有爱司的）三张同花顺 кѐнта ～а（含有爱司的）五张不同花顺

майорàт［阳］〈法〉❶长子继承制 ❷长子继承的不动产

майо̀р|ен -*на*［形］〈专〉同 майо̀р[2]

майо̀рка［阴］〈口〉❶女少校 ❷少校之妻，少校夫人

майо̀рск|и -*а* майо̀р[1]的形容词：～и паго̀ни 少校肩章

майо̀рша［阴］〈旧〉少校之妻

майо̀сва|м［未］，**майо̀сам**［完］〈民〉在 5 月 1 日那天用假话骗人玩 **～не**［中］

Майо̀т О̀строви 马约特岛（科摩罗）

ма̀йск|и -*а* май 的形容词：～о слъ̀нце 5 月的太阳 ～а но̀щ 5 月的夜晚 ◇ **за̀паден ～и бръ̀мбар** 西方五月金龟子（*Melolontha melolontha*）

ма̀йстор［阳］，**ма̀йсторка**［阴］❶工匠，匠人；师傅：～ бъчвàр 箍桶匠 ～шивàч 裁缝师傅，缝纫师 ～ стругàр 车工师傅 ❷〈扩〉能手，内行，巨匠，专家，行家：～ на перо̀то（сло̀вото）写作能手，笔杆子；语言巨匠 ～ в тѐхниката на пехо̀тния бо̀й 步兵作战技术能手 Ма̀йстор е то̀й у свирня̀та. 他是演奏行家。❸〈口〉瓦工，瓦匠，建筑工人 ❹〈口〉（对茨冈铁匠或对任何一种工人的称呼）师傅 ◇ **～ на спо̀рта**〈运〉运动健将 **Ня̀ма го ～а.**〈口〉不行；我不同意。

майсторѝя［阴］〈口，旧〉同 ма̀йсторство

майсторлъ̀к［阳］〈口〉技艺；很高的技能（技巧）

ма̀йсторск|и -*а*［形］❶巧妙的，精巧的，技巧高的；名手的：～а ра̀бота 精巧的手艺（制品）～о изку̀ство 技巧高的艺术 ❷工匠的，师傅的：～а израбо̀тка 工匠（师傅）的手艺 ❸精通的，熟练的，优秀的：～и ръцѐ 熟巧的双手 ◇ **～о свидѐтелство** 工匠（手艺人）证书 **～и**［副］：То̀й владѐе ～и еднѝн зана̀йт. 他熟练地掌握一门手艺。

ма̀йсторство［无复，中］❶技艺，手艺，工艺；很高的技能，很高的技巧：високохудо̀жествено ～ 艺术水平很高的技艺 ря̀дко ～ 罕见的技巧，绝活 ❷手工业工匠的地位、名声和等级：Ма̀йсторството не сѐ добѝва лѐсно. 手艺方面的名声不是轻易得来的。

ма̀йстор|я -*иш*, -*их*［未］〈口〉制造，做：Какво̀ ～йш та̀м? — Пра̀вя дръ̀жка на секѝрата. "你在那儿做什么东西?""我在做斧头把。" **～ѐне**［中］

майта̀п［阳］〈口〉笑话，笑谑，戏言，玩笑：Тѝ си пра̀виш ～ с мѐне. 你在跟我开玩笑。

майтапо̀сва|м［未］，**майтапо̀сам**［完］〈口〉开…的玩笑，同…逗着玩 **～не**［中］

майтапчѝйск|и -*а*〈口〉майтапчѝя 的形容词

майтапчѝ|я -*ята*, -*и*［阳］，**майтапчѝйка**［阴］〈口〉爱开玩笑的人，会说笑话的人，爱戏谑者，诙谐的人，滑稽的人

майта̀п|я *майта̀пиш*, *майта̀пих*［未］〈口〉同…开玩笑，同…逗着玩 — **се**［中态］**～ене**［中］

ма̀йци 见 ма̀йка

ма̀йче［中］（对妈妈的昵称）妈妈，好妈妈，亲妈妈

ма̀йчин -*а*［形］❶母亲的；母性的：～ ля̀к 母亲的面容 ～а благословѝя 母亲的祝福 ～и грѝжи 母亲的关怀 ❷［用作名］**～и**［复］〈口〉同 ма̀мини：Сно̀щи тя̀ отѝде у ～и. 昨晚她回她妈妈家（娘家）去了。◇ **ба̀щин и ～ сѝн**〈口，不赞〉二流子，没出息的小子 **изка̀звам（призна̀вам）и ～ото си мля̀ко**〈口〉（被追问、被审问时）把什么都说了；竹筒倒豆子，毫无隐瞒 **～ до̀м**〈旧〉产科医院 **～ лѝст** 番泻叶（用作泻药）（*Folia sennae*）**сѝне ～**〈口，不赞〉（在不赞成某人的做法或责备该人时的用语）你这个人！（你）这家伙！你（这）小子！

майчиня̀я［阴］母亲的财产或遗产

ма̀йчинск|и -*а*［形］母亲的，慈母般的；母性的；母亲式的：～а любо̀в 母爱 ～и грѝжи 母亲般的关怀 **～и**［副］：грѝжа се ～и за нѐго 慈母般地关怀他

ма̀йчинство［无复，中］❶妊娠、生产和哺乳：защѝта на ～то 对孕妇和产妇的保健（保护）о̀тпуск по ～ 产假 ❷母亲的尊严：Тя̀ ѝма пра̀во да се гордѐе със сво̀ето ～. 她有权为她作为母亲的尊严而自豪。

ма̀йчиц|а［阴］❶ ма̀йка 的表爱和指小：Ма̀ле, ма̀ла ～е. 妈妈，亲爱的妈妈。❷［只用呼格，用作感］（表示绝望、疼痛、痛苦、害怕等）妈呀：Ма̀йчице, какво̀ ста̀ва ту̀ка? Та̀я жена̀ умря̀. 妈呀！这儿发生什么事了？这个女人死了。

ма̀йчичка［阴］〈方〉长相和性格都酷似母亲的女儿

ма̀йчичко -*вци*［阳］〈方〉长相和性格酷似母亲的儿子

мак -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］罂粟（*Papaver*）：червѐн ～ 红罂粟

макада̀м［阳］〈建〉❶碎石路（面）❷（铺路用的）碎石

мака̀з［阳］〈专〉道岔

мака̀|к -*ци*［阳］〈书〉蛮猴（*Macacus* 或 *Macaca*）

мака̀м［阳］〈旧〉常为慢板的东方曲调：пѐя ～ 唱慢板曲调

макамлѝя［不变，形］〈旧〉慢板曲调的

Мака̀о 见 Аомъ̀н

мака̀р［连］❶同 понѐ（至少）：Кажѝ ～ една̀ ду̀ма. 你就是说一个字也好。❷［常组成搭配用作复合连词］～ **и**，～ **че**，～ **да**，～ **и да**（表示让步）虽然，虽说，尽管，即使：Мака̀р и（да е）заѐт，то̀й положѝтелно ще до̀йде. 尽管他很忙，他肯定还是会来的。То̀й ще свъ̀рши ра̀ботата，～ и да тря̀бва да сто̀й бу̀ден цяла но̀щ. 他会把工作干完的，哪怕得开一整夜夜车。Мака̀р и да съм ста̀р，о̀ще мо̀га да работя. 我虽然老了，可是还能工作。❸［用作语气］〈口〉1.（表示愿望）但愿：Да те забра̀ви зло̀ ～！但愿你一切顺利！2.（在话未说完时表示异议）如果，尽管，虽然

макар|а̀［阴］❶线轴，绳轴，轴：～а̀ с концѝте 线轴 ❷〈口〉轴线，一轴绳（丝等）：～а̀ концѝ 一轴线 чѐрна ～а̀ 黑色轴线 Изхабѝх цѐли двѐ ～ѝ. 我整整用了两轴线。❸同 скрипѐц（滑轮，滑车）

макаро̀нен -*а* макаро̀ни 的形容词：～а фа̀брика 通心粉厂

макаро̀ни［只复，阳］通心粉，通心面，空心面

макаронѝз|ъм -*мът*，-*ма*［阳］❶夹杂在语言中的外国词或句子 ❷不恰当地使用古词

Македо̀ния[1] 马其顿（巴尔干半岛中南部的地区）

Македо̀ния[2] 马其顿（欧洲）

македо̀н|ец -*ци*［阳］，**македо̀нка**［阴］马其顿人

македонѝз|ъм -*мът*，-*ма*［阳］马其顿主义

македо̀нск|и -*а* Македо̀ния 和 македо̀нец 的形容词：～а носѝя 马其顿服装

макѐт［阳］❶模型：～ на па̀метник（постро̀йка）纪念碑（建筑物）模型 ❷（出版物的）样本：～ на то̀м I от Исто̀рия на Бълга̀рия《保加利亚历史》第一卷样本

макѐт|ен -*на* макѐт 的形容词

макиавелѝз|ъм -*мът*，-*ма*［阳］〈书〉❶马基雅弗利主义（指16世纪意大利政治家马基雅弗利的治世原则：为达到目的而不择手段）❷〈转〉权谋，权术

ма̀клер［阳］经纪人

ма̀ков -*а* мак 的形容词：～а градѝна 罂粟园 ～о сѐме 罂粟籽

макрѐл［阳］同 скумрѝя（鲭鱼，青花鱼）

ма̀кро-［复合词第一部］表示"大的"、"宏观的"之意，例如 ма̀кроко̀смос（大宇宙），ма̀кромолеку̀ла（大分子）

макроиконо̀мика［阴］宏观经济

ма̀кроко̀смос［阳］大宇宙，宏观世界（与 мѝкроко̀смос（小宇宙，微观世界）相对）

ма̀кромолеку̀ла［阴］〈化〉大分子

ма̀кросеизмѝческ|и -*а*［形］〈地质〉强震的，宏震的（指人可以感觉到的地震）

макроскопѝч|ен -*на*［形］肉眼可见的，目视的；〈理〉宏观的，巨观的

ма̀крофотогра̀фия［阴］〈摄〉放大摄影（术），宏观摄影（术）

ма̀кси［不变，形］（和同类的其他东西（常指衣服）相比）大的，长的（与 мѝни（短的，微型的）相对）：～ пола̀ 长裙

ма̀ксима［阴］〈书〉格言；生活中的基本准则

максима̀л|ен -*на*［形］最大（最高）限度的；最大的；最高的；极度的，极端的（与 минима̀лен（最低限度的；最小的）相对）：～на температу̀ра 最高温度 На̀шата бдѝтелност тря̀бва да бъ̀де ～на. 我们应该保持最高度的警惕。～**но**［副］

максималѝст［阳］，**максималѝстка**［阴］❶极端主义者 ❷最高纲领主义者（不顾现实、一味盲目冒进的人）

ма̀ксимум［无复，阳］❶最大量，极限量，最大限度，最高限度（与 мѝнимум（最小限度，最低限度）相对）：Вс̀еки да дадѐ ～ от това̀, ко̀ето е спосо̀бен да дадѐ на о̀бществото. 每个人都应把自己最大限度的能力贡献给社会。Това̀ е ～ът, ко̀йто зако̀нът позволя̀ва. 这是法律所能容许的最大限度。❷［用作副］至多，最多，最高：Напра̀вих ～ усѝлия. 我已尽了最大努力。То̀й тежѝ ～ шестдесѐт кила̀. 他最多有 60 公斤重。

максу̀л［阳］〈旧〉自家的农产品：Това̀ вѝно е ～. 这葡萄酒是自家种的葡萄酿制的。

ма̀ксус［副］〈口〉故意（地），蓄意（地），经过考虑地

макулату̀ра［阴］❶（做再生纸用的）印刷废页，废纸，无用的书籍 ❷〈转〉拙劣的作品，毫无价值的作品，浪费笔墨的作品

ма̀кя［感］〈方〉同 ма̀йке

мал[1] -*а*［形］〈民〉❶同 ма̀лък：～а градѝнка 小花园 ❷（河流、村落等名称中的修饰语）小：Ма̀ли Ѝскър 小伊斯克尔（河）Ма̀ла Цъ̀рква 小策尔克瓦（村）◇ **～о и голя̀мо** 老老少少

мал[2]［阳］〈旧〉财产；土地；货物 ◇ **Не è ～.** 他不好（不行）。

Мала̀бо 马拉博（赤道几内亚首都）

Мала̀ви 马拉维（非洲）

малавѝ|ец -*йци*［阳］，**малавѝйка**［阴］马拉维人

малавѝйск|и -*а* Мала̀ви 和 малавѝец 的形容词

мала̀га［阴］玛拉加葡萄酒（一种又浓又甜的葡萄酒，因产自西班牙玛拉加城而得名）

мала̀й［阳］〈方〉❶（在扁平锅中烤的）玉米饼；贴饼子 ❷加工皮革用的玉米面糊

малайзѝ|ец -*йци*［阳］，**малайзѝйка**［阴］马来西亚人

малайзѝйск|и -*а* Мала̀йзия 和 малайзѝец 的形容词

Мала̀йзия 马来西亚（亚洲）

мала̀йск|и -*а*［形］马来亚的，马来人的 ◇ **Мала̀йски архипела̀г** 马来群岛

мала̀|к -*ци*［阳］和 **мала̀че**［中］〈方〉小水牛

Мала̀ка 马六甲（马来西亚港市）

малако̀в［阳］同 малако̀ф

малако̀ф［阳］〈旧〉（旧时用细骨架撑起的）钟式裙

малама̀шка［阴］〈专〉（砌墙用的木质）抹子

мала̀мен -*а*［形］〈旧〉金的；镀金的：～ пръ̀стен 金戒指；镀金戒指

маларѝ|ен -*йна*［形］同 маларѝчен

маларѝч|ен -*на* мала̀рия 的形容词：～на о̀бласт 疟疾区 ～ни бо̀лни 疟疾病人，疟疾患者 ◇ **～ен кома̀р** 疟蚊（*Anopheles*）

мала̀рия［阴］疟疾：тропѝческа ～ 恶性疟疾

малахѝт［无复，阳］〈专〉孔雀石

малахѝтов -*а*［形］❶孔雀石的，用孔雀石做的：～и стълбо̀ве 孔雀石柱 ❷碧绿色的，孔雀绿的：～а зеленина̀ на лозя̀та 葡萄园的一片碧绿

мала̀че -*та*［中］〈方〉见 мала̀к

малая̀лам［阳］达罗毗荼语，德拉维语

Малвѝнск|и -*а*［形］**Малвѝнски о̀строви** 马尔维纳斯群岛（又名"福克兰群岛"（Фолкла̀ндски о̀строви），大西洋）

малджѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈方〉❶同 иманя̀р (寻觅宝藏的人) ❷〈转〉想娶有钱的女子的人

Малдѝви 马尔代夫(亚洲)

малдивѝ|ец -*йци* [阳], **малдивѝйка** [阴] 马尔代夫人

малдивѝйск|и -*а* Малдѝви 和 малдивѝец 的形容词

малдо̀н [阳]〈口〉(玩扑克牌时)发错牌(不按规矩发牌)

ма̀ле 见 ма̀йка

Ма̀ле 马累(马尔代夫首都)

малебѝ [中] 用淀粉做的浇果汁的甜羹

Малѝ 马里(非洲)

малѝга [只复,阴]〈方〉雀斑

малѝгав -*а* [形]〈方〉❶长雀斑的,有雀斑的 ❷脸上有麻瘢的,麻脸的

малѝ|ец -*йци* [阳], **малѝйка** [阴] 马里人

малѝйск|и -*а* Малѝ 和 малѝец 的形容词

малѝн|а[1] [阴]〈植〉悬钩子(*Rubus*);悬钩子果实,马林浆果:сла̀дко от ~и 马林果酱

малѝна[2] [阴] ❶(第二个未婚的)小姑子(丈夫的二妹) ❷(泛指丈夫同辈亲属中年龄小于他的未出嫁的姑娘)小姑子

малина̀|к -*ци* [阳] 长满或种满悬钩子(马林果)的地方

малина̀ж [阳] 同 малина̀к

малина̀р -*ят*, -*я* [阳], **малина̀рка** [阴] 采摘和卖悬钩子(马林果)的人

малѝнов -*а* [形] 悬钩子(马林果)的,用悬钩子(马林果)做的:~ сиро̀п 悬钩子浓缩果汁

малино̀вка [阴] 马林果甜酒(加了马林果汁的白酒或蜜酒)

малѝца [阴]〈方〉❶大木槌 ❷(洗衣服用的)捣衣杵,棒槌 ❸缩绒用的槌子

ма̀лко[1] [副] ❶(指数量、程度)少,少量,不多;不大,不够;稍许,稍微地,一点:Разбѝрам ~ фрѐнски. 我懂一点法语。Ѝмай ~ търпѐние. 你耐心一点吧!Ѝмам мно̀го ~ парѝ. 我有很少一点钱。❷(只接单数名词或其他种类的词,有时加冠词)一点,少量:Ку̀пих ~ за̀хар. 我买了一点白糖。Ма̀лкото дъжд, ко̀йто па̀дна напослѐдък, съживѝ по̀севите. 最近下的一点雨把庄稼缓过来了。❸[用作不定数词](只接复数名词,有时加冠词)少数,少量:Ма̀лкото мъжѐ, ко̀йто бя̀ха оста̀нали, бя̀ха занаятчѝи. 留下的少数男人是手工业者。❹[用作名] 1.一点,少量的东西:То̀й се задоволя̀ва с ~. 只要有一点点他就满足了。2.一会儿(功夫):Мо̀же би предѝ ~ тя̀ билà ту̀к. 可能刚才她在这儿来着。◇ **без ~** 差一点,几乎,不够,不到:Сно̀щи то̀й без ~ в то̀зи върто̀п щѐше да се уда̀ви. 昨晚他在这个漩涡里差点没淹死。Тря̀бва о̀ще без ~ хиля̀да лѐва. 还需要将近 1000 列弗。То̀й тежѝ без ~ 70 килà. 他的体重差一点就到 70 公斤了。**за ~** 差一点:Тя̀ за ~ не сѐ разска̀ча от ра̀дост. 她高兴得差点没跳起来。**~-мно̀го** 随便多少,多多少少:Тѐ ~-мно̀го мо̀гат да оценя̀т тѐзи ка̀чества. 他们或多或少地能对这些品质作出评价。**~ по ~** 一点一点地,逐渐地:Ма̀лко по ~ слъ̀нцето се откъ̀сваше от хоризо̀нта. 太阳渐渐地从地平线上升起。**нѝ на̀й-~** 一点也不:Не сѐ страху̀ва нѝ на̀й-~. 他一点也不怕。**от ~-~**〈口〉至少有一点;多少有一点:А̀з ѝскам да рабо̀тя, от ~-~ да съм полѐзна. 我想工作,使自己多少起点作用。

ма̀лк|о[2] -*и* [中] ❶(生下不久的)小孩 ❷小兽;犊;小家禽:Жѐнската със сво̀ите ~и сто̀й в гнездо̀то. 母的带着自己的孩子们呆在窝里。

Ма̀лко Тъ̀рново 小特尔诺沃(保加利亚城市)

ма̀ло- [复合词第一部] 表示"小"、"少"、"不多"、"不大"、"不很"等意,例如 малоета̀жен (层数少的), малокалѝбрен (小口径的), малолю̀ден (人少的)

малобро̀|ен -*йна* [形] 少数的,少数人的:~йна пу̀блика 很少的观众 ~йни защѝтници на позѝцията 这种观点的少数捍卫者 **~йност** -йността̀ [阴]

малова̀ж|ен -*на* [形] 不大重要的,关系不大的,非本质的,次要的:~ен фа̀кт 不大重要的事实 Това̀ не ѐ от ~но значѐние. 这不是无关紧要的事。**~ност** -ността̀ [阴]

маловѐрен -*я̀рна*, -*ѐрни* [形] 很少相信…的,不易相信…的;不坚信的:И на̀й- ~ѐрните хва̀нали да вя̀рват тѐзи ду̀ми. 连最不容易相信别人话的人也开始相信这些话了。

маловѐрие [无复,中] 缺乏信心,信念不坚;怀疑:О̀гненото му краснорѐчие побежда̀ваше ~то. 他火焰般的雄辩战胜了信念不坚。

маловод|ен -*на* [形] 缺水的,水少的;水浅的;枯水的:~на река̀ 枯水的河流 **~ност** -ността̀ [阴]

маловодие [无复,中] 水位低,水浅,水少,枯水;缺水

маловръст|ен -*на* [形]〈书〉同 малолѐтен

малограма̀ж|ен -*на* [形] 分量不足的,重量不够的:~ни по̀рции 分量不足的(几份)菜(食物)

малограмо̀т|ен -*на* [形] ❶语文程度低的,不大识字的:ку̀рсове за ~ни 半文盲识字班 ❷知识不多的,文化水平不高的:То̀й бѐ ~ен, но твъ̀рде усъ̀рден. 他文化水平不高,但是非常刻苦。**~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

малодо̀ход|ен -*на* [形] 收益不多的,赢利不大的:~ен имо̀т 收益不多的财产

малоду̀ш|ен -*на* [形] 无毅力的;意志薄弱的;胆怯的,畏缩的,灰心的,懦弱的:~на постъ̀пка 意志薄弱的行为 **~но** [副]

малоду̀шие [无复,中] 无毅力;意志薄弱;胆怯;畏缩;灰心,怯懦:В то̀зи слу̀чай то̀й проявѝ ~. 在这种情况下,他表现出胆怯。

малоимо̀т|ен -*на* [形] 只有少量不动产的,少地的,贫穷的:~ни сѐляни 少地的农民

малокалѝбрен -*а* [形] 小口径的:~а пу̀шка 小口径步枪

малокръ̀в|ен -*на* [形] 贫血的:~но детѐ 贫血的小孩 **~ност** -ността̀ [阴]

малокръ̀вие [无复,中] 贫血

малокултуѐр|ен -*на* [形]〈书〉文化落后的,缺乏文化的:~ен човѐк 文化水平低的人

малолѐт|ен -*на* [形] ❶未成年的 ❷[用作名] **~ният** 未成年人(18 岁以下的男孩) **~ност** -ността̀ [阴]

малолѐтие [无复,中] 同 малолѐтство

малолѐтство [无复,中] 未成年:Малолѐтството ми ще продължѝ о̀ще двѐ го̀дини. 再过两年我才成年。

малолитра̀ж|ен -*на* [形] ❶容量小的,容积小的 ❷汽缸小的,小功率(发动机)的,小排量的:~ен автомобѝл 小排量汽车

малолю̀д|ен -*на* [形] 人(数)少的,人口不多的,人烟稀少的:~но събра̀ние (参加)人数少的会议

маломѐр|ен -*на* [形] 尺码不足的;容纳量小的;不够用的:~ен парцѐл 小块土地 ◇ **~но мя̀сто** 比(乡村或地区)建筑计

划所规定的面积小的地方 **~ност** -носттà［阴］

маломòщ|ен -*на*［形］小马力的，低功率的

малонаддàва|м［未］〈旧〉(拍卖时)喊低价(要价比原价低) **~не**［中］

малообразòван -*а*［形］没念过多少年书的，文化水平低的：~ човèк 文化水平低的人 **~ост** -осттà［阴］

малорỳс|ин -*и*［阳］〈旧〉小俄罗斯人(对乌克兰人的蔑称)

малорỳск|и -*а*〈旧〉малорỳсин 的形容词

малотрà|ен -*йна*［形］同 краткотрàен (短时间的，短暂的)：~йни дъждовè 阵雨 **~йно**［副］

малоỳм|ен -*на*［形］患痴呆病的，痴呆的，愚痴的，迟钝的，低能的：Тòй е ~ен от рождèние. 他是天生的痴呆。**~ност** -носттà［阴］

малоỳмие［无复，中］痴呆，迟钝，低能

малоцèн|ен -*на*［形］〈书〉价值不大的，不很有价值的：~ен трỳд 无太大价值的著作 ~ни продỳкти 价值不高的产品 **~ност** -носттà［阴］：чỳвство за ~ност 自卑感，自卑情绪

малочѝслен -*а*［形］同 малобрòен：~и стадà 牲口数量不多的畜群 **~ост** -осттà［阴］

Мàлта 马耳他(欧洲)

мàлтер［阳］〈专〉(抹墙的)灰泥

малтѝ|ец -*йци*［阳］，**малтѝйка**［阴］马耳他人

малтѝйск|и -*а* Мàлта 和 малтѝец 的形容词

малтòза［阴］〈化〉麦芽糖

малтретѝра|м［未，完］〈书〉恶待，虐待，折磨；鄙视：Робовладèлците мòжеха безнакàзано да държàт в скòтски услòвия，да ~т и убѝват свòите рòби. 奴隶主们可以随随便便地将其奴隶像牲口般对待、折磨和杀害。**~не**［中］：подлàгам се на ~не 遭到虐待

малтусиàн|ец -*ци*［阳］〈书〉马尔萨斯主义者

малтусиàнск|и -*а* малтусиàнство 的形容词

малтусиàнство［中］马尔萨斯主义

малц -*ът*，-*а*［无复，阳］〈专〉大麦芽

малцѝна［不定数词］❶少数(男人或男人和女人)：~ граждàни 少数公民 ❷［用作名］少数人：Товà сàмо ~ знàят. 这事只有少数人知道。

малцѝнствен -*а*［形］少数民族的：~ен въпрòс 少数民族问题

малцинствò -*à*［中］少数：Вѝе сте ~ò и затовà ще се подчинѝте на решèнието. 你们是少数，所以你们得服从这项决议。◇ **национàлно ~ò** 少数民族

мàлцов -*а*［形］用麦芽做的，含有麦芽的：~а бозà 用麦芽做的博扎(用黍、荞麦等酿制的一种略含酒性的酸味饮料) ~и бонбòни 麦芽糖

малчугàн -*и*［阳］〈口〉男孩子，小男孩

малшàнс［阳］恶运，倒霉

мàл|ък -*ка*［形］❶小的，不大的，不多的；矮的，个子小的(与 голя̀м (大的，高大的)相对)：~ка къ̀ща 小房子 ~ко селцè 小村庄 Дрèхите му са стàнали ~ки. 他的衣服小了。❷无关紧要的，意义不大的，渺小的(与 голя̀м，вàжен (重大的，重要的)相对)：~ки рàботи 小事情 ~ки причѝни 不重要的原因 Изпълних всѝчко до нàй-~ките подрòбности. 我把一切任务直至细枝末节都完成了。❸短时间的，短暂的，一会儿功夫的：След ~ко врèме тè пристѝгнаха тàм. 过了一会儿他们到了那里。подѝр ~ко 过了一会儿 ❹年岁小的，小的：когàто бѐше ~ък 在他小时候 ❺数目少的，人数少的：~ко семèйство 人口少的家庭 ❻［用作名］~ия̀т［阳］，~ката［阴］，~кото［中］，~ките［复］1.小男孩，小女孩，孩子；小动物：Мàлкото плàчеше. 小不点儿在哭。Ля̀стовицата и нèйните ~ки 燕子和它的雏燕 2.年纪较小的，小一点的：Мàлката почѝсти саксѝите，а голя̀мата избъ̀рса бюрòто. 小一点的女孩擦干净了花盆，大点儿的女孩擦干净了写字台。**~ко**，**~кото**［单，中］，**~ки**，**~ките**［复］刚出生的小孩(或动物) ◇ **èр-~ък**〈语法〉保加利亚语字母 ь，软音符号 **~ка Богорòдица** 小圣母马利亚节(耶稣教宗教节日，9 月 21 日) **~ка бỳква** 小写字母 **~ка кòледа**〈民〉圣诞节前的那一天 **Мàлка мèчка**〈天〉小熊星座 **~кия̀т пръ̀ст** 小拇指 **~кото ѝме** 名字 **~ък сèчко**〈民〉2 月 **Не è нѝто на ~кия̀ ми пръ̀ст.**〈俗〉根本不能跟我比。**от ~ък** 从小

малю̀га［阴］〈方〉❶木棍(杆、棒、手杖)的粗的一端(粗头) ❷粗木棍(木棒)

маля̀［阴］〈方〉❶大木槌 ❷(石匠用的)大铁锤

мàм|а 与格 -*и*［无复，阴］❶我(的)妈妈：Такà ме е ỳчила ~а. 我妈妈是这么教我的。Тя̀ повтàряше：~о，~о! 她一次又一次地喊着：妈妈，妈妈！❷妈妈，母亲：Повѝкай ~а си. 叫你妈妈来。❸〈方〉［与格］**~и** 对我妈妈来说；我妈妈的：Мàми е тѐжко. 我妈妈心情沉重(负担很重)。❹［与格，宾格］**~и**，**~а**〈口〉(妈妈的)好孩子，小宝贝：Станѝ，~и，станѝ! 起来，好宝宝，起来！❺［呼格］**~о**［用作语气］〈口〉(表示疼痛、沮丧、惊讶等)妈呀，我的妈呀：Òх，~оо. 哎呀，妈呀！

мамалѝга［无复，阴］同 качамàк (很稠的玉米面粥)

мамарèц［阳］〈方〉异脚目，端脚目(*Gammarus pulex*)

маматàрка 和 **манатàрка**［阴］牛肝菌(*Boletus edulis*)

мàмене 见 мàмя 和 мàмя се

мамѐц -*цѝ*［阳］〈方〉❶同 мàмка ❷〈方〉同 пружѝна (弹簧) ❸〈方〉陷阱的支架

мàми 见 мàма

мàмин -*а*［形］❶妈妈的：~а забрàдка 妈妈的头巾❷［用作名］~ия̀т［阳］，~ата［阴］，~ото［中］，~ите［复］〈口〉(母亲对孩子的昵称)(妈妈的)好孩子，乖孩子，宝宝，宝贝：Защò плàчеш，~ото? 宝贝儿，你为什么哭啊？❸［用作名］**~и**［复］〈口〉(对已婚并同父母分居的子女而言的)父母的家；娘家 ◇ **~ сѝн**，**~о детèнце**〈不赞〉娇惯的儿子，娇惯的孩子；游手好闲的人

мàминка［阴］❶ мàма 的表爱 ❷〈方〉外祖母，外婆，姥姥

мàмка［阴］〈方〉(拴在河塘边用来诱鸟的)野鸭

мамлѝв -*а*［形］❶靠不住的，骗人的，不足为信的：~и надèжди 难以实现的希望 ❷吸引人的，诱人的

мàмнуша［阴］〈方〉同 мàйчичка

мамòн［阳］，**мамòна**［阴］〈书〉❶(古代某些民族的)财神 ❷〈转〉财富，物质财富，钱财，财产

мамòнт［阳］〈古生物〉猛犸，毛象(*Elephas primidenius*)

мамỳл［阳］〈方〉❶玉米棒子，老玉米 ❷玉米

мамỳлен -*а*〈方〉мамỳл 的形容词：~о брашнò 玉米面

мамỳт［阳］同 мамòнт

мàм|я -*иш*，мàмѝх［未］❶骗，欺骗；迷惑：~я го 欺骗他 ~я при мèрене 称东西时做假 ❷唤，吆唤(牲口、家禽等)：~я кòня 唤马 ❸吸引，招引，引诱：~я пòгледа 吸引目光 Пъл-

ните и оѐчни грòздове ~еха пчелѝте. 饱满多汁的葡萄嘟噜招引着蜜蜂。❹(对爱人)不忠 — **се** [反身,被动,中态]: Убедѐн съм, че не сѐ ~я. 我相信我没搞错。**~ене** [中]

манà [无复,阴] ❶一种对植物有害的露水 ❷葡萄的锈病(*Antraknose*) ❸某些树叶上凝结的甜汁

Манàгуа 马那瓜(尼加拉瓜首都)

манажѐр 和 **менажѐр** [阳] (剧团、音乐会等的)经理,经理人,主办人

Манàма 麦纳麦(巴林首都)

манàра [阴] 〈方〉斧子

манастѝр [阳] 修道院,寺院: Рѝлски ~ 里拉修道院

манастѝрищ|е -*а* [中] 曾经有过修道院的地方,修道院(寺院)旧址

манастѝрск|и -*а* манастѝр 的形容词: ~и стенѝ 修道院的围墙 ~и двòр 修道院的院子

манатàрка [阴] 同 маматàрка

манàф [阳] ❶小亚细亚某些地区的土耳其人 ❷给土耳其人取的含蔑视味的绰号 ❸〈口〉好色之徒

манàф|ин -*u* [阳] 同 манàф

манàфск|и -*а* манàфин 的形容词

мàнга [阳,阴] 〈口,旧〉没有教养的人,二流子,瘪三

мангàл [阳] 炭盆,火盆,火钵: мѐден ~ 铜炭盆

мангàн [无复,阳] 〈化〉锰(Mn)

мангàнов -*а* [形] 锰的,含锰的: ~а рỳда 锰矿石 — двуòкис 二氧化锰 ~а стомàна 锰钢

мàнганов -*а* [形] 芒果的: ~о дървò 芒果树

мангафà [阴] ❶口蹄疫,鹅口疮 ❷〈谑〉伤风;流感

мангѝзи [复] 〈行〉钱

мàнго[1] [阳], **мàнговица** [阴] 〈谑,蔑〉茨冈人,吉卜赛人

мàнго[2] [中] 〈植〉芒果(*Mangifera indica*)

мàнгов -*а* [形] 茨冈人的,吉卜赛人的

мàнгонов -*а* [形] 芒果的: ~о дървò 芒果树

мàнгров -*а* [形] **~и горѝ** 红树群落,红树林

мангъ̀р [阳] 〈旧〉古代小铜币: Не стрỳва нѝ спỳкан ~. 一钱不值。

мàнда [阴] 〈方〉❶同 бѝвол (水牛) ❷动作极缓慢(慢吞吞)的人或牲口: Стрàшна си ~! 你的动作简直慢得要命! ◇ ~ **пòща** 极慢的邮件

мàндал|о -*а* [中] 〈民〉插销,木门闩

мандарѝн [阳] 〈旧〉(中国清朝时代的)官

мандарѝна [阴] 〈植〉橘(*Citrus nobilis*)

мандарѝнов -*а* мандарѝна 的形容词: ~и корѝ 橘皮

мандарѝнск|и -*а* мандарѝн 的形容词: **~и китàйски езѝк** 官话

мандàт [阳] ❶委任状: Ѝмам ~ да предстàвям нàшето дрỳжество. 我有代表我们公司的委任状。❷(议员等的)权责,委托权,授权: Нарòдното събрàние отнѐ ~а на депутàти. 国民议会取消了某几名议员的权责。❸受委任的期限: депутàтски ~ 代表委任期 ❹(前国际联盟的)委任统治权,托管权

мандàт|ен -*на* мандàт 的形容词: ~на комѝсия (各种会议的)资格审查委员会

мандатьòр [阳], **мандатьòрка** [阴] ❶受委托者,被授权者,(全权)代表;特派员: Покàнени сме да изпрàтим свòй ~ на конферѐнцията. 我们应邀派特派员去参加会议。❷谈判代表

мандахѐрцам [未] 〈口〉慢吞吞、懒洋洋地摇晃 — **се** [中态]: 蹒跚,摇摇晃晃地走

мàнджа [阴] 〈口〉菜,菜肴: гòтвя ~ 做菜 Дàй ми мàлко ~ да си доям хлябa. 给我点菜,让我把面包吃完。◇ **Дрỳга ~ не ядѐш.** 〈口〉你不想要更糟的东西。

Манджỳрия ❶满洲里(中国城市) ❷满洲(中国东北的旧称)

мандолѝна [阴] 〈乐〉曼多林琴,曼陀铃

мандолѝн|ен -*на* мандолѝна 的形容词: ~ен оркѐстър 曼多林乐队 ~ен концѐрт 曼多林演奏会

мàндра [阴] ❶(常位于山里的,挤奶并制作干酪、黄油、奶酪的)农村奶制品作坊 ❷〈转,口〉同 изобѝлие (丰盛,丰富): Товà не ѐ ~, та ѝскаш тòлкова? 这又不是多得不得了,你要这么多?

мàндраджийск|и -*а* мàндраджия 和 мàндра 的形容词: ~о мàсло 奶制品作坊生产的黄油

мàндраджийство [无复,中] 挤奶和制作奶制品的行业

мàндраджи|я -*ята*, -*u* [阳] ❶奶制品作坊主 ❷在奶制品作坊工作的人

мандъ̀рсам [未] 〈方〉动来动去,摇动,摇晃

манѐвр|а [阴] ❶调车 ❷〈转〉手腕,手段,策略: Кавалѐрията се изгỳби наѝстина, но кòй ни гарантѝра, че товà не ѐ ~а. 骑兵真的不见了,不过谁能向我们保证这不是一种策略。❸[只复] 演习,操演: ѐсенни ~и 秋季演习

манѐврен -*а* [形] ❶演习用的: ~и войскѝ 演习部队 ~и патрòни 演习用子弹 ❷调车用的: ~ локомотѝв 调车用的机车

маневрѝра|м [未,完] ❶(机车、火车)调动,调车: Влàкът ~л да влѐзе в дрỳга лѝния. 火车在向另一条线调车。❷〈转〉调配,调度;调整;运用: Театрàлното ръководство разполàга с мнòго пиѐси и ще ѝма възмòжност да ~ сполучлѝво. 剧院领导掌握的剧目很多,他们有可能进行恰当的调配。❸随机应变,相机动作;巧妙应付;施策略;耍手段: Опѝта се да ~ в спòра, но безуспѐшно. 他想在辩论中耍手段,但是没有成功。**~не** [中]

маневрѝст [阳] 调度(员)

манѐж [阳] 跑马场,练马场,马术练习所

манекѐн [阳] ❶(服装店、博物馆用的)人体模型,木模特儿 ❷(绘画用的)人体模型 ❸时装模特儿,服装试着员 ❹〈转,蔑〉非常消极的人,毫无主动精神的人;木头人: Тòй е едѝн ~ и нѝщо не въ̀рши. 他是一个非常消极的人,什么也不干。

манекѐнка [阴] 女(时装)模特儿

манѐла [阴] 〈方〉粗木棒

манѐрка [阴] 军用水壶: туристѝческа ~ 旅行用军用水壶

манжѐт [阳] 〈罕〉同 маншѐт

маниа|к -*цu* [阳], **маниàчка** [阴] ❶躁狂者,躁狂症患者 ❷(自认为是天才的)无才能的诗人、画家、演员等 ❸着迷者

маниакàл|ен -*на* [形] 躁狂的: ~но-депресѝвна психòза 躁狂抑郁性精神病

маниàческ|и -*а* 和 **маниàшки** [形] 躁狂者的: ~о пѐене 躁狂者的歌唱 ~и прояви 躁狂者的行为,躁狂症状

маниàчество [无复,中] 躁狂状态: Нѐговото ~ е нетърпѝ-

мо. 他的躁狂令人无法容忍。

манивѐла [阴] 起动摇把

манѝер [阳] ❶方法,做法,方式,样式: по нѐгов ~ 按照他的做法 ❷ [只复] 姿态,(举止)态度: Тòй е с добрѝ ~и. 他的举止大方。❸做作,矫揉造作: Каквѝ са тѝя ~и! 瞧这做作劲儿!

манѝер|ен -*на* [形] 矫揉造作的,装模作样的,不自然的: ~ен стѝл 矫揉造作的作风 ~но държàние 矫揉造作的态度 **~но** [副]〈不赞〉**~ност** -носттà [阴]〈不赞〉: Тòй четѐ свòите пѐсни прòсто, бѐз декламàция, бѐз ~ност. 他朴朴实实地读自己的诗歌,不是用朗诵的语调,没有矫揉造作。

манѝернич|а -*иш*, *манѝерничих* [未]〈不赞〉矫揉造作,装模作样,举止不自然 **~ене** [中]

маникю̀р [阳] ❶修指甲(术)(包括修剪、洗净、涂染): Напрàвих си ~. 我修了指甲。❷〈转〉修过并涂了蔻丹的手指甲: Дàма с ~ мотѝка не вързѝ. 染指甲的太太不拿锄头干活。

маникюрѝст [阳], **маникюрѝстка** [阴] 修指甲师

манѝла [阴] 蕉麻(*Musa textilis*)

Манѝла 马尼拉(菲律宾首都)

манипулациòн|ен -*на* ❶ манипулàция 的形容词: ~но отделѐние 操作车间 ~ен процѐс 操作过程 ❷〈医〉[用作名] **~на** [阴] 处置室,操作室

манипулàция [阴] 操作(法),(用手)做,使用: Тютю̀ните изѝскват продължѝтелна ~. 加工烟草需长时间的操作。Трябва добрѐ да се усвòй ~та с нòвата машѝна. 应该很好地掌握对新机器的操作。

манипулѝра|м [未,完] ❶操作,操纵;使用: Ѝма машѝна, но не мòже да ~ с нèя. 他有机器,但不会使用。❷(用手)做,手工加工 ❸〈扩〉运用: Тòй лòвко ~ с фàктите. 他灵活地运用事实。

манѝст|о -*а* [中] 同 мънѝсто: сѝтни разноцвѐтни ~а 彩色小珠

манифактỳра[1] [无复,阴,集] ❶土布,粗布,手工织的布 ❷织物,布(匹)

манифактỳра[2] [阴]〈旧〉❶工场手工业 ❷工业加工企业(主要指纺织企业)

манифактỳр|ен[1] -*на* манифактỳра[1] 的形容词: ~ни стòки (出售的)纺织品 ~ен магазѝн 布店,纺织品商店

манифактỳр|ен[2] -*на* манифактỳра[2] 的形容词

манифактурѝст [阳], **манифактурѝстка** [阴] 布(匹)商,卖布的人

манифѐст [阳] ❶(隆重的)告示,宣言;〈史〉上谕 ❷宣言,宣言书: „Манифѐст на комунистѝческата пàртия"《共产党宣言》

манифестàнт [阳], **манифестàнтка** [阴] (示威)游行者: Ỳлиците бяха пълни с ~и. 街上挤满了(示威)游行的人。

манифестàция [阴] ❶游行;示威游行: първомàйска ~ 五一节游行 учàствувам в ~ 参加游行 ❷〈转,罕〉表示: Физкултỳрният прàзник е в сѫщото врѐме ~ на готòвност да се брàни с всѝчки сѝли незàвисимосттà на нàшата родѝна. 体育节也表示了我们以全力来捍卫我们祖国独立的决心。

манифестѝра|м [未,完] ❶游行示威;参加示威游行;游行 ❷表示,公开宣称 **~не** [中]

манихѐ|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳]〈宗,史〉摩尼教徒

манихѐйск|и -*а* манихѐй 和 манихѐйство 的形容词

манихѐйство [无复,中]〈宗,史〉摩尼教(波斯人摩尼在公元3世纪创立的宗教,后成为博戈米尔运动的基础,主要于12世纪在保加利亚传播);摩尼教义

мàния [阴] ❶躁狂,狂妄,狂: ~ за преслѐдване 迫害狂(自以为受人迫害) ~ за велѝчие 夸大狂,夸大妄想 ❷癖好,嗜好,瘾(头): писàтелска ~ 当作家的癖好 ~ за събѝране на кнѝги 收集书籍的癖好

манкѝра|м [未,完] 不好好干活,忽视(轻视)职责(应尽的义务): Кòйто ~ от рàбота, ще бъде уволнѐн. 谁不好好干活,就会被开除。**~не** [中]

мàнко [中]〈商,财〉(货物)分量不足;(现金)短缺

манкьòр [阳], **манкьòрка** [阴] 经常逃避义务的人;经常旷工的人;经常不认真干活的人

манлихѐра [阴] 同 манлихѐрка

манлихѐрка [阴] 曼利夏式步枪

манлихѐров -*а* [形] 用于曼利夏式步枪的: ~и патрòни 曼利夏式步枪子弹

ма(н)нà [无复,阴] ❶〈宗〉吗哪(犹太教、基督教《圣经》故事中的"天赐食物") ❷(某些植物的)甘露;甘露蜜 ❸〈转〉充足而又便宜的食物;慷慨的赠物 ◇ ~ **небѐсна** 意外得到的珍贵之物

маномѐт|ър -*ърът*, -*ъра*, -*ри* [阳]〈技〉(流体或气体)压力计;气压计,气压表: Тòй поглѐдна ~ъра, кòйто показваше 13 атмосфѐри. 他看了一下气压计,上面指着13个大气压。

манòсан -*а* [形] 得了锈病的: ~о лòзе 得了锈病的葡萄

манòс|вам се [未], **манòсам се** [完] [中态] 得了锈病: Лозята се ~аха. 葡萄得了锈病。**~ване** [中]

мансàрда [阴] 顶楼,阁楼,阁楼式居室: Ателиѐто му е на ~та. 他的工作室在阁楼。

мансàрд|ен -*на* мансàрда 的形容词: ~на стàя 阁楼(的房间)

манталитѐт [无复,阳] ❶脑力,智力 ❷精神,思想;心理

мàнтел [阳] (夏天穿的无固定式样的)外套,短斗篷,披肩

мàнтия [阴] ❶长袍,斗篷 ❷(软体动物的)套膜,褶皮

мантò -*à* [中] 女夹大衣,(薄的)女大衣,风衣

Мàнчестър 曼彻斯特(英国城市)

маншѐт [阳] 和 **маншѐтка** [阴] [常复] 活袖口,(翻起的)袖口或裤脚,翻边

маншòн [阳] 暖手筒,(皮或棉的)手笼

маньòвър [阳] (部队)机动,运动

Мапỳто 马普托(莫桑比克首都)

мàраба 〈口〉见 мѐрхаба

марабỳ [阳]〈动〉秃鹳(*Leptoptilus*)

марàз|ъм -*мът*, -*ма* [阳] ❶〈医〉消瘦;脱力,虚弱,衰颓 ❷〈转〉颓废;腐化

марангòз [阳]〈旧〉木刻工

марангòз|ин -*и* [阳]〈旧〉同 марангòз

маран|à [阴] ❶(颤动的)热气,暑气 ❷闷热,酷暑: нетърпѝми лѐтни ~ѝ 夏天令人难忍的闷热

маратòн [阳]〈运〉马拉松赛跑;长时间的、艰苦的比赛

маратòн|ец -*ци* [阳] 马拉松赛跑运动员

маратòнки [复] (**маратòнка** [阴]) 旅游鞋,运动鞋

маратòнск|и -*а* [形] **~о бя̀гане** 〈运〉马拉松赛跑

марàш [阳]〈方〉❶荒芜的葡萄园 ❷买卖大车的集市 ❸一

种葡萄

маргарѝн [无复,阳] 人造黄油

маргарѝнов -*а* маргарѝн 的形容词：～о мàсло 人造黄油

мàргарѝт [阳] 珍珠：дрѐбен ～ 小珍珠

маргарѝтка [阴] 雏菊(*Chrysanthemum leucanthemum*)

маргарѝтов -*а* [形] 珍珠(做)的：～а огърлѝца 珍珠项链

маргинàли [复] ❶(书页边上的)小标题 ❷(书或文稿页边上的)批注,旁注

мардà [阴] ❶〈粗〉(积压的)陈货;质量低劣的货物 ❷〈口〉骂迟缓、懒惰、笨拙的人时使用的修饰语

мàр|ен -*на* [形]〈方〉(主要指水)有点热的,温的：～на водà 温水

мàренск|и -*а* [形]〈方〉讨厌的,不受欢迎的

мареогрàф [阳] 水位计

мàржа [阴]〈财〉❶商品交易所牌价和最高押款之间的差额 ❷交易所行情表上卖价和买价之间的差额

марзàн [阳]〈印〉空铅

марѝ [语气]〈民〉(在称呼妇女时用)啊,呀：Марѝ мòме, мàлка мòме. 姑娘呀,小姑娘!

мариàнск|и -*а* [形] **Мариàнски òстрови** 马里亚纳群岛(大洋洲)

марѝз [阳]〈口〉同 бой (殴打,揍)：Ядоха добър ～. 他们挨了一顿狠揍。

марѝз|я -*иш*,-*их* [未]〈口〉同 бѝя (打,揍)

марѝна[1] [无复,阴] 舰队

марѝна[2] [阴]〈艺〉海景画

маринàта [阴] (加香料的)醋汁,调味汁(用醋、橄榄油、蒜等做成的调味品)：кюфтѐта с ～ 加醋汁的丸子

маринѝст [阳],**маринѝстка** [阴]〈书〉海景画家

маринòва|м [未,完] 用醋汁泡(以保存食品);加醋汁：～м чýшки 用醋泡青椒 ～м рѝба 在鱼里加醋汁 — **се** [被动] ～**не** [中]

маринòван -*а* ❶ маринòвам 的过被形动 ❷ [用作形] 醋渍的：～и гъби 醋渍蘑菇 ～и чýшки 醋渍青椒

марионѐт|ен -*на* марионѐтка 的形容词：～ен теàтър 木偶剧院 ～но правѝтелство 傀儡政府

марионѐтк|а [阴] ❶(演傀儡戏的)傀儡,木偶 ❷〈转,蔑〉傀儡：поставям на влàст своѝ ～и 扶植自己的傀儡执政

марихуàнка [阴]〈植〉印度大麻(一种麻醉性毒品)

Марѝца 马里查河(巴尔干半岛)

марѝя [阴]〈民〉老的母绵羊

мàрка [阴] ❶邮票;印花;(车辆、狗等的)税牌,税票,税签：пòщенска ～ 邮票 гѐрбова ～ 印花票 ❷商标：фабрѝчна ～ (产品)牌子,商标 обýвки ～ „слон" 象牌皮鞋 ❸(商品的)品级,等级：вѝно от нàй-хýбава ～ 最好的葡萄酒 ❹(金属的)号牌,(饭店、商店、银行等为付款取货而使用的)牌子 ❺马克(德国、芬兰的旧本位币名)

мàркаджийск|и -*а* [形] 集邮者的;邮票商人的

мàркаджийство [无复,中]〈口〉集邮;买卖邮票,邮票生意

мàркаджи|я -*ята*,-*и* [阳],**мàркаджийка** [阴]〈口〉集邮者;邮票商人

мàркграф [阳]〈史〉马尔克伯爵,封疆伯(法兰克王国和中世纪日耳曼的边境军事管制区的统治者);侯爵(日耳曼贵族的爵位)

мàркграфство [中]〈史〉(法兰克王国和中世纪日耳曼的)马尔克伯爵领地,封疆伯领地;侯爵领地

мàркер [阳] ❶作记号之物 ❷(一种粗头)标注笔

мàркетинг [阳] 在市场上购买(或卖出);销售(学)

маркѝз [阳] (西欧的)侯爵,侯

маркѝза [阴] 侯爵夫人;侯爵小姐

маркизѐт [阳] 马尔基塞(一种做女式衬衫等用的平纹细布)：блýза от ～ 马尔基塞(布)女衬衫

маркизѐтен -*а* маркизѐт 的形容词：～а рòкля 马尔基塞(布)连衣裙

маркѝра|м [未,完] ❶贴邮票(印花等),贴上商标,印上商标,打上记号(标号);附上标签：Маркѝрахме всѝчки багàжи. 我们把所有的行李都打上了标签。❷做记号,划记号：Гòрските милиционѐри ～т със свòите чýкове обрѐчените на гѝбел дървѐта. 森林警察用锤子把要被淘汰的树做上记号。❸(常指在饭店中)把号牌交给收款处：Предѝ да сервѝра ястията, кѐлнерът ги ～ на кàсата. 服务员在端来饭菜之前先把这些饭菜的号牌交给收款处。— **се** [被动] ～**не** [中]

маркирòвка [阴] 贴上商标,印上商标;打上记号(标号)

мàрков -*а* [形] ❶邮票的 ❷有产品厂家、产品质量标志的,名牌的

марколюбѝтел -*ят*,-*я* [阳],**марколюбѝтелка** [阴] 集邮爱好者,集邮家

марколюбѝтелск|и -*а* марколюбѝтел 的形容词：～о списàние 集邮杂志

маркопродàв|ец -*ци* [阳]〈旧〉出售邮票、印花、信封、信纸、扑克牌等物的人

маркосъбирàч [阳] 收集(并出售)邮票的人;集邮者;邮票商人

марксѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 马克思主义

марксѝзъм-ленинѝзъм марксѝзмът-ленинѝзмът, марксѝзма-ленинѝзма [无复,阳] 马克思列宁主义

марксѝст [阳],**марксѝстка** [阴] 马克思主义者

марксѝстк|и -*а* [形] 同 марксѝчески：～а теòрия 马克思主义理论 ～а прогрàма 马克思主义纲领 ～и кръжòк 马克思主义(者)小组

марксѝстко-лѐнинск|и -*а* [形] 马克思列宁主义的

марксѝческ|и -*а* [形] 马克思主义的：～о учѐние 马克思主义学说 ～о глѐдище 马克思主义观点 ～а прогрàма 马克思主义纲领 ～а литератýра 马克思主义文献 ～**и** [副]：Тòй раз-глѐда въпрòсите ～и. 他按马克思主义观点研究了这些问题。

маркýч [阳] (橡皮)软管,水龙,蛇管：～и и пожарогасѝтелни апарàти 水龙和灭火器

мàркшайдер [阳] 矿山测量员

мàрля [阴] 纱布：еднò парчѐ ～ 一块纱布

мармалàд [阳] (非果冻状的)果酱：～ от слѝви 李子酱

мармалàден -*а* [形] 含果酱的,果酱的：～и бонбòни 果酱夹心糖

мармелàд [阳] 同 мармалàд

мармелàден -*а* [形] 同 мармалàден

мармелàдов -*а* [形] 同 мармалàден

маролѐр [阳] ❶战乱中趁火打劫(掠取死伤人员财物)的人;掠夺兵,匪兵：фашѝстки ～и 法西斯强盗 ❷〈转,口语〉奸商,投机商

мародѐрск|и -*а* мародѐр 的形容词：～и дѐйствия 抢掠行径 ～**и**［副］

мародѐрств|о -*а*［中］❶趁火打劫，抢掠行为 ❷投机倒把

марокàн|ец -*ци*［阳］，**марокàнка**［阴］摩洛哥人

марокàнск|и -*а* Марòко 和 марокàнец 的形容词

мародѐрст[ву]ва|м［未］❶战乱中趁火打劫（指掠取死伤人员的财物）❷〈转〉勒索；投机倒把 ～**не**［中］

марокѐн［阳］❶（装订书面用的）摩洛哥皮 ❷马罗坎平纹绉

Марòко 摩洛哥（非洲）

Марс［无复，阳］❶〈天〉火星 ❷马尔斯（古罗马神话中的战神）

марс［阳］在 15 子游戏中得两分：Напрàвих му двà ～а и го надвѝх. 我得了四分，把他打败了。

марсиàнци［复］（假想的）火星人

Марсилѐза［无复，阴］《马赛曲》（法国国歌）

Марсѝлия 马赛（法国港市，Марсѐй）

марсѝлск|и -*а*［形］～**и керемѝди** 一种扁平的瓦

март［无复，阳］3 月：Пòчнахме рàбота през мѐсец ～ тàзи годѝна. 我们今年从 3 月开始干活。

мàрта［无复，阴］〈民〉同 март：през ～ 3 月份 ◇ **бàба Мàрта**〈民〉3 月；（民间故事中的）3 月婆婆：Начумѐрила се като бàба Мàрта. 她像 3 月婆婆一样皱着眉头。

мартàк 同 мертѐк

мàртеница［阴］三月结（保加利亚每逢 3 月初人们别在胸前的红白相间的线缠装饰品，一般在 3 月 1 日相互赠送。民俗认为，戴上此种饰品可保健康）

мàртенка［阴］同 мàртеница

мартѐнов -*а*［形］～**а пещ** 平炉，马丁炉

мàртенск|и -*а* март 的形容词：прѐсен ～и вѝздух 3 月的清新空气 ～о врѐме 3 月的天气

мартѝна［阴］同 мартѝнка

мартѝни［中］马提尼酒（一种用杜松子酒、苦艾酒等混合成的鸡尾酒，因酒厂得名）

Мартинѝка 马提尼克（岛，北美洲）

мартѝнка［阴］一种老式步枪

мартѝнск|и -*а* мартѝнка 的形容词：～и патрòни 一种老式步枪的子弹

мартиролò|г -*зи*［阳］❶〈宗〉（基督教的）殉教圣徒志，殉教者列传；殉教史 ❷〈转，文语〉殉难者名册；殉难史

марỳля［阴］莴苣（*Lactuca sativa*）；生菜：салàта от рѐпички и ～ 凉拌小萝卜和生菜

марципàн［阳］杏仁蛋白糖果（果仁泥糖，常制成动物或水果等形状）；（制糖果用的）果仁泥：～ от сòя 黄豆蛋白糖果 фрỳктов ～ 果仁泥糖，果仁酥糖

марципàнов -*а* марципàн 的形容词：～и бонбòни 杏仁蛋白糖果，果仁泥糖

марш[1] -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］❶［只单］队列的步伐；行进：тържѐствен ～（检阅）分列式 церемониàлен ～ 分列式（行进）❷［只单］行军：Достѝгнахме с усѝлен ～. 我们以急行军抵达目的地。❸进行曲

марш[2]［感］❶（用作口令）走：хòдом ～ 齐步走 бегòм ～ 跑步走 кръгòм ～ 向后转走 ❷〈粗〉滚开，滚：Мàрш вън! 滚出去！Мàрш оттỳк! 滚开！

маршàл［阳］❶元帅 ❷王室的司令官

Маршàлови òстрови 马绍尔群岛（大洋洲）

маршàлск|и -*а* маршàл 的形容词：～и чѝн 元帅衔 ～и жѐзъл 元帅杖

маршировка［阴］同 маршировàне：енергѝчна ～ 精神抖擞的行进步伐

марширỳва|м［未，完］列队齐步行进；操练队列步伐：Рòтите ～т. 连队在操练步伐。～**не**［中］

мàршов -*а* марш 的形容词：～а стъпка 操练队列的步法 ～ хòд 整齐有力的步伐

маршрỳт［阳］（人、军队、飞机、车子等预先确定的）路线，行进路线：Потѐглихме с ～ Сòфия—Княжево—Чѐрни връх. 我们沿着索非亚—克尼亚热沃—黑峰这条路线出发了。

маршрỳт|ен -*на*［形］路线的，运行路线的；行军路线的；航线的

мàр|я -*иш*, *мàрѝх*［未］（只用否定形式）**не ～я** 漫不经心，马马虎虎，不在意，无所谓：Тòй не ～еше на хòрски прѝказки. 他不在乎人们的闲话。

мас -*мà*［无复，阴］❶油（脂），脂油，脂肪：свѝнска ～ 猪油 тюлѐнова ～ 海豹油 топѐна ～ 炼过的油 ❷（化妆或医疗用的）膏；药膏，软膏，油膏：живàчна ～ 汞软膏，水银油膏

мàса[1]［阴］桌子，台子：писàлищна ～ 写字台 ～ за хрàнене 饭桌，餐桌 операциòнна ～ 手术台 сѝдам на ～та 坐在桌旁 стàвам от ～та 从桌旁站起来 нарѐждам（раздѝгам）～та 摆饭菜，摆席（收拾桌子，撤酒席）◇ **на зелѐната ～**〈转〉在法庭上；在和平谈判桌上 **срѐща òколо кръглата ～** 圆桌会议

мàс|а[2]［阴］❶体，物质；料，块：безфòрмена ～а 无定形的物体 еднорòдна ～а 同类的物质 зърнеста ～а 颗粒体 ❷〈理〉质量 ❸［只单］很大的数量，大量：Мàса въпрòси чàкат разрешѐние. 一大堆问题有待解决。За голѐмата ～а бежанцѝ нѝмаше помѝнък. 众多的难民没有生计。❹一大堆东西：Сѝвите шинѐли се слѝват в еднà òбща и тъмна ～а. 灰色军大衣汇成了黑黢黢的一大片。❺［常复］群众，大众：за широките нарòдни ～и 为了广大人民群众；供大众使用的 трỳдещите се ～и 劳动群众，劳动大众 Тòй се опѝра на ～ите. 他依靠群众。

масàж［阳］按摩；按摩治疗；按摩法；推拿法：～ на бòлната ръкà 按摩病臂 лекỳване чрез ～и 按摩治疗

масажѝра|м［未，完］按摩；推拿：Хòдя в лечѐбница да ми ～т ръкàта. 我到诊疗所去按摩我的胳臂。— **се**［反身，被动］～**не**［中］

масажѝст［阳］，**масажѝстка**［阴］按摩师，推拿师，按摩大夫，推拿大夫

масàл［阳］〈口〉（常指有些庸俗的）笑话，可笑的奇闻；无聊的事；趣事：Нѝмате дрỳга рàбота，та по цѝл дѐн си разпрàвяте ～и. 你们没有别的事做，所以整天在这儿讲笑话。

масалджѝ|я -*ята*, -*и*［阳］，**масалджѝйка**［阴］〈口〉（善于）讲笑话的人

Мàсеру 马塞卢（莱索托首都）

масѝв［阳］群山，山岭，高地：Рѝло-Родòпски ～ 里拉—罗多皮山岭

масѝв|ен -*на*［形］厚实的；重的，沉重的；坚实的；纯的：～но òрехово дървò 坚实的核桃木 ～ни оснòви 坚固的地基（基础）～ен мъж 魁梧的男子 ～но злàто 纯金 ～**ност** -осттà［阴］

масѝран -*а*［形］集中的，密集的，有力的：～ кръвоизлѝв 大出血

мàск|а［阴］❶假面具，假面，面具：бàл с ～и 假面舞会，化装

舞会 ～а на клоун 小丑的面具 ❷(从死者脸上拓成的)石膏面模,石膏面型 ❸〈扩〉戴假面具的人,假面化装的人: Една интересна ～а танцуваше. 一个戴着有趣的假面的人在跳舞。❹〈转〉[只单]假面貌;装出的样子,做作的样子,伪善面孔: Под ～ата на благодетел обираше народа. 他装着慈善家的样子掠夺老百姓。❺(防护的)面具,面罩;口罩: противогазова ～а 防毒面具 ◇ **свалям(смъквам) ～ата(някому)**〈转〉揭穿(某人的)假面具,使(某人)露出真面目

маскар|а́ [阴]〈粗〉❶不知害臊的人,不知羞耻的人,不要脸的人,无耻之徒: И едните, и другите са ～и. 不论这些人还是那些人都是些不要脸的东西。❷同 посмешище(取笑的对象): Не ставай ～а. 你别变成别人的笑料。◇ **Направих го мат и ～а.**〈口,粗〉我使他丢尽了脸;我使他名声扫地,一钱不值。

маскара́д [阳] 假面舞会,化装舞会

маскара́д|ен -*на* [形] 假面舞会(化装舞会)上用的: ～ен костюм 化装舞会上穿的服装

маскаре́ [中] 鞋的圆头

маскарлъ́|к -*ци* [阳]〈民〉无耻,恬不知耻;无耻行径,不要脸的行为,不成体统的事

маскар|я́ -*и́ш*, -*и́х* [未]〈口〉使蒙受耻辱,羞辱,玷污,使丢脸: Тази жена ～й целия ни колектив. 这个女人给我们整个集体丢了脸。— **се** [中态] **～е́не** [中]

Маска́т 马斯喀特(阿曼首都)

маски́ра|м [未,完] ❶给…戴面具,给…化装 ❷〈转〉掩饰,掩盖,隐瞒: Те правят отчаяни усилия да ～т хищническите планове. 他们死命地想掩饰其凶恶的企图。❸〈军〉把…伪装起来,隐蔽: Войниците ～ха окопите. 战士们把战壕隐蔽起来。— **се** [反身,被动] **～не** [中]

маскиро́вка [阴] ❶伪装,隐蔽,掩蔽 ❷隐蔽手段,隐蔽装置

маскиро́въч|ен -*на* 和 **маскиро́вачен** [形] 伪装用的,隐蔽用的,掩蔽用的: ～ни материали 伪装材料

маскулини́з|ъм -*мът*, -*ма* [阳]〈医〉(女子的)男化,雄化

масла́р -*ят*, -*я* [阳], **масла́рка** [阴] ❶黄油商人,卖黄油的人 ❷制黄油的人 ❸〈旧,方〉玫瑰油商人

масла́рск|и -*а* маслар 的形容词: ～и магазин 黄油店 Масларски кантар различно мери. 黄油商人的秤没有准儿。

масла́рство [中] 黄油贸易;黄油生产;榨油业,油脂制造业

ма́слен -*а* [形] ❶含黄油的;含油的;用黄油做的: ～о сирене 黄油奶酪 ～ продукт 黄油制品 ～а торта 奶油蛋糕 ❷盛油的: ～о гърне 油罐 ❸〈转〉像油一般的,具有油的特点的: ～ блясък 油光,油亮 ◇ **～и бои** 油画颜料,油彩 **～а картина** 油画

ма́сленица [阴] (给机械注润滑油的)注油器,油盅

ма́сленка [阴] ❶一种烤的油饼 ❷一种可食用的蘑菇

ма́сленост -*та́* [阴] 油质,油性,含油性: сирене с голяма ～ 油性大的奶酪

масли́на [阴] ❶齐墩果树(油橄榄树)(*Olea europaea*) ❷齐墩果(油橄榄)

масли́нен -*а* [形] ❶齐墩果的,油橄榄的: ～о дърво 油橄榄树 ～и клони 油橄榄枝 ～ лист 橄榄叶 ❷油橄榄果色的,暗绿色(绿中带有褐色)的 ◇ **～о клонче** 橄榄枝(和平的象征)

масли́нка [阴] 油橄榄果,齐墩果; Маслинките са много полезна храна. 油橄榄是很有营养的食品。

масли́нов -*а* [形] 同 маслинен: ～о дърво 油橄榄树 ～о масло 橄榄油 ◇ **～о клонче** 同 маслинено клонче

масл|о́ -*а́* [中] ❶黄油: краве ～о 黄油 ❷(植物)油: слънчогледово(рапично) ～о 葵花子油(菜油) розово ～о 玫瑰油 ❸(矿物)油: машинно ～о 机油 подово ～о 地板蜡 ◇ **върви (като) по мед и ～о**〈口〉一切极为顺利 **етерни ～а** 香精油 **наливам ～о в огъня**〈口〉火上加油;挑动,唆使 **пържа се в ～ото си**〈口〉焦头烂额;处境极其不妙 **рибено ～о** 鱼肝油 **Светил му ～ото.**〈口〉他把他杀死了。

маслобо́йна [阴] ❶油坊 ❷榨油

масло́вки [复] (**масло́вка** [阴])〈植〉(蘑菇科一些可食的)牛肝菌(*Boletus*)

маслода́|ен -*йна* [形] 含油的,油料的: ～йни семена 含油的种子 ～йна роза 含油玫瑰 ～йни култури 油料作物 **～йност** -йността [阴]

маслосве́т [阳]〈宗〉(给垂死者)涂圣油(正教仪式)

масльо́нка [阴] 同 масленица

ма́смедии [复] (**ма́смедия** [阴]) 大众传媒(指报纸、广播、电视等)

ма́сов -*а* [形] ❶群众(性)的,民众的,大众的: ～а стачка 群众性的罢工 ～о събрание 群众大会 ～и сцени 群众场面 ～а организация 群众组织 ❷大批的,大量的,大规模的: ～о производство 大批的生产 ～а консумация 大量的消费 ～о изтребване на дивеча 大规模捕杀野生动物 ❸为群众(民众)使用的,为大众用的,大众化的: ～и песни 群众歌曲 ～о четиво 大众读物 **～о** [副] **～ост** -остта́ [阴]

масовиза́ция [无复,阴] 群众化,普及

масовизи́ра|м [未,完] 使…群众化,使普及 **～не** [中]

масовизи́ра|м се [未,完,中态] 群众化,普及: Спортните организации се ～ха. 体育组织普及了。**～не** [中]

масови́|к -*ци* [阳] 群众宣传员;(群众政治工作或文化工作、体育工作的)指导员(组织者)

масо́н [阳] 共济会会员

масо́нск|и -*а* масон 和 масонство 的形容词: ～а организация 共济会组织 ◇ **～а ложа** 共济会分会

масо́нство [无复,中] 共济会

масра́ф [阳]〈口〉支出,开支

масрафли́|я [单数不变,形]〈口〉价钱贵的,值钱的;浪费的,滥花钱的: Някогашните сватби бяха много ～и. 过去的婚礼很铺张浪费。

маст[1] 见 масти

маст[2] [阴]〈方〉色彩;颜料

мастадени́т [阳]〈医〉乳腺炎,乳房炎

ма́ст|ен -*на* масти 的形容词: ～ни вещества 脂肪,油脂

ма́сти [复] (**маст** [阴]) ❶动物脂肪,油脂 ❷颜料

масти́ка [阴] ❶〈植〉乳香,乳香黄连木(*Pistacia lentiscus*) ❷茴香酒

масти́лен -*а* [形] ❶墨水的: ～о петно 墨水迹,墨水点 ❷(装)墨水的: ～о шише 墨水瓶 ❸深蓝的,(比藏青浅的)蓝色的;紫色的: Нощем по ～ото небе бръмчаха самолети. 晚上,飞机在深蓝的天空嗡嗡响。

масти́лница [阴] 墨水瓶: топя писалката в ～та 把钢笔伸进墨水瓶蘸墨水

масти́л|о -*а́* [中] 墨水;油墨: синьо(червено) ～о 蓝(红)墨水 печатарско ～о (印刷用的)油墨 ◇ **симпатично ～о** (秘密

通信用的)隐显墨水,密写墨水,无色墨水

мастѝт[1] -*а* [形]〈旧,庄〉德高望重的,资望高的:~ стàрец 德高望重的老人

мастѝт[2] [阳]〈医〉同 мастаденѝт

мастодòнт [阳]〈动〉剑齿象,乳齿象

мàстор [阳]〈方〉同 мàйстор

мàсторск|и -*а* [形]〈方〉同 мàйсторски

мастурбàция [阴] 手淫

масỳр [阳]〈民〉❶线轴,纱管,纱筒,纬管;带纱的(缠上纱的)纱筒 ❷管子 ❸玉米棒子 ❹(房檐上的)冰锥

масщàб [阳] 同 мащàб

мàсълцè *мàсълца* [中] мàслò 的指小: Ще го поприпържиш тъй с мàлко ~. 你用一点黄油把它这样稍微煎一下。

мат [无复,阳]〈棋〉将死: След òсем хòда му дàдох ~. 走了八步棋以后我把他将死了。

матадòр [阳](西班牙和拉丁美洲斗牛时给牛最后的致命一剑的)斗牛士

мàтара [阴]〈旧〉同 манèрка

математизàция [阴] 数学化: ~ на наỳките 科学的数学化

математѝ|к -*ци* [阳], **математѝчка** [阴] ❶数学家 ❷〈口〉数学系学生 ❸擅长数学的人;有数学头脑的人

математѝка [阴] 数学;数学课: вѝсша ~ 高等数学 Изпѝтваха ме по ~. 他们考了我数学。

математѝч|ен -*на* [形] 同 математѝчески

математѝческ|и -*а* [形] 数学的: ~и изслèдвания 数学研究 ~а тòчност 数学般的精确(性) ~а задàча 数学习题 ~о доказàтелство 数学证明

мàтер [阴]〈方〉同 мàйка ◇ **Àлма-~** 母校,本校(大学教师和学生对所在学校的称呼)

мàтера [阴] 同 манèрка

мàтер|ен -*на* [形]〈旧〉~**ен езѝк** 本族语

материàл [阳] ❶材料: стрòителен ~ 建筑材料 горѝвен ~ 燃料 ❷〈转,书〉资料,材料: езѝков ~ 语言材料 фолклòрен ~ 民间口头创作资料 ~и за вèстник 向报纸提供的资料 ❸〈转〉教材,课程;学习材料: Децàта усвòйха дòбре учèбния ~. 孩子们已经很好地掌握了所学的教材。

материàл|ен -*на* [形] 物质的,物质上的;钱财的: ~ен свят 物质世界 ~ни разнòски 金钱上的支出 ~ни благà 物质财富 ~на заинтересòваност 物质上的利害关系,物质利益,物质上的动因(鼓励) Свèтът е ~ен. 世界是物质的。Ѝска да дадè нѝкакъв ~ен ѝзраз на голя̀мата си благодàрност. 为了表达极大的谢忱,他想在物质上有所表示。~**но** [副] ◇ ~**на бàза** 物质基础

материализàция [阴] 物质化;具体化;体现,实现

материализѝра|м [未,完] 使物质化;使具体化 ~**не** [中]

материализѝра|м се [未,完,中态]: 物质化;具体化 ~**не** [中]

материалѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶唯物主义,唯物论 ❷(注重物质利益的)实利主义,实用态度;贪财 ◇ **диалектѝчески ~ъм** 辩证唯物主义 **истòрически ~ъм** 历史唯物主义 **механѝчески ~ъм** 机械唯物主义

материалѝст [阳], **материалѝстка** [阴] ❶唯物主义者,唯物论者 ❷〈转,口〉实利主义者,持实用态度者

материалистѝч|ен -*на* [形] 唯物主义的,唯物论的;唯物主义者的: ~ен мироглèд 唯物主义世界观

материалистѝческ|и -*а* [形] 同 материалистѝчен: ~а филосòфия 唯物主义哲学 ~а диалèктика 唯物辩证法 ~**и** [副]: Разглèжда въпрòсите ~и. 他用唯物主义方法研究这些问题。

матерѝ|к -*ци* [阳] 同 континèнт (大陆,洲): азиàтски ~к 亚洲大陆

матерѝнск|и -*а* [形]〈书〉同 мàйчински: ~а любòв 母爱

матерѝнство [无复,中]〈书〉同 мàйчинство

матèрия [阴] ❶ [只单]〈哲〉物质: Свèтът е вèчно двѝжеща се и развѝваща се ~. 世界是永恒地运动着和发展着的物质。❷ [只单] 物质;物体,实体 ❸布,织物,料子: хỳбава ~ 质地好的(好看的)料子 ❹教材,材料,内容

мàтерка [阴] 同 манèрка

мàтима [阴]〈方〉同 урòк (课,功课,课程): Не сѝ е наỳчил ~та. 他没有学会自己的功课。

мàти-маскарà [副]〈方〉弄糟,弄坏,完全搞垮: Напрàвих го на ~. 我完全把这件事搞糟了。

матинè -*та* [中] ❶上午 ❷(妇女早晨至中午穿的)晨衣,宽大的单长衣 ❸早晨会客 ❹上午(或泛指白天的)舞会(演出等),日场

матѝра|м[1] [未,完] 使无光,褪光,消光,把(玻璃)弄成毛面,磨砂: ~но стъклò 毛玻璃,磨砂玻璃 — **се** [被动] ~**не** [中]

матѝрам[2] [未,完] (下棋时)将军

мàтица [阴]〈方〉❶同 мàйчица ❷蜂王 ❸河床

мàтка[1] [阴] 子宫

мàтка[2] [阴]〈方〉蜂王,雌蜂

мàтка[3] [阴]〈民〉河床;河流中极深处

мàтка[4] [阴] 孪生的麦穗,同根的双棵麦

мàтка[5] [阴] 记账用的分为两段的木签中较长的那一段

маткàп [阳](木工工具)手摇钻,曲柄钻

мàтов -*а* [形] ❶无光泽的,暗淡的(与 лъ̀скав (亮的,有光泽的)相对): ~а светлинà 暗淡的光 ❷不透明的,不很透光的: ~о стъклò 毛玻璃,磨砂玻璃

мàтор [阳]〈方〉未骟过的公羊(或别的牲口),配种用的公畜

мàтор|ец -*ци* [阳] 同 мàтор

мàточ|ен[1] -*на* мàтка[1] 的形容词: ~но заболя̀ване 子宫疾病 ~но възпалèние 子宫炎

мàточ|ен[2] -*на* мàтка[2] 的形容词: ~на клèтка във вòсъчна пѝта (蜂窝中的)母蜂房,王台

мàточина [阴] 蜜蜂花(*Melissa officinalis*)

мàточни|к -*ци* [阳]〈农〉木本植株园

матрà|к -*ци* [阳] ❶弹簧床垫 ❷木床架

матрапàз [阳]〈民〉同 препродавàч (转卖商,二道贩子)

матрапàз|ин -*и* [阳] 同 матрапàз

матриархàл|ен -*на* матриархàт 的形容词: ~на организàция 母系氏族组织

матриархàт [无复,阳]〈史〉母系氏族,母权制(与 патриархàт (父权制) 相对)

матрѝца [阴] ❶纸型,纸板,字模 ❷(冲压、浇铸用的)阴模,型槽,下模

матрòна [阴] ❶〈史〉(古罗马的)贵妇人;家庭主妇 ❷〈转〉在家庭和社会中有身份的年龄较大的妇女;有名望的妇女;

主妇

матрòс [阳] 水兵,海军士兵;水手

матрòска [阴]〈口〉水兵服;(大翻领的)女短衫或童衫

матрòск|и -*а* матрòс 的形容词: ~а унифòрма 水兵服 ~а шàпка 水兵帽

матрьòшка [阴] 村姑形状的木偶(一般有大小不等的几个,小的套在大的里),套娃

матỳра [无复,阴] 中学毕业考试: гимназиàлна ~ 中学毕业考试 Нàшият сѝн е освободѐн от цялa ~. 我们的儿子中学毕业考试全部免试。явявам се на ~ (前来)参加中学毕业考试

матуритѐт|ен -*на* [形] 中学毕业考试的: ~ен ѝзпит 中学毕业考试 ◇ **~ен предмѐт** 中学毕业考试科目

мàузер [阳] 毛瑟手枪,驳壳枪(德国毛瑟工厂制造的手枪)

мàузерка [阴] 毛瑟步枪(德国毛瑟工厂制造的步枪)

мàузеров -*а* мàузер 和 мàузерка 的形容词: ~а карабѝна 毛瑟卡宾枪 ~и патрòни 毛瑟枪(手枪或步枪)子弹

маỳна [阴]〈海,旧〉趸船

мафиòз [阳] 同 мафиòт

мафиòт [阳] 黑手党徒

мàфия [阴] ❶黑手党(意大利西西里岛上的黑社会组织) ❷〈转〉匪帮

мах -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈罕〉(手臂的)一挥,挥动一次: С едѝн ~ на сàбята си тòй свалѝ трòйца неприятели. 他挥动一下军刀,就打倒了三个敌人。

махагòн [阳] 桃花心木,红木树(*Swietenia mahagoni*): мèбели от ~ 红木家具

махагòнов -*а* махагòн 的形容词: ~о таблò на кревàта 红木床靠背

махал|à [阴] ❶街区 ❷分散的小村庄,村落: Сèлото е пръснато на ~ѝ. 村子分散成几个小村落。❸〈转〉(住在)村落里的人;街区里的人: Цялата ~à знàеше товà. 全村的人都知道这事。

махалàна [阴]〈口〉喜欢在街区(村落)里闲逛的女人

махалѐн|ец -*ци* [阳], **махалѐнка** [阴] 同一街区的人;同村人

махалѐнск|и -*а*〈口〉махалà 的形容词: ~и събрàния 街区会议 ~и клюки 街区(村落)里流传的谣言(坏话) ◇ **~о свидѐтелство** 同一街区(村庄)的人签署的证明材料

махàлка [阴]〈民〉❶(绕粗纱用的)大纱锭,大纺锤 ❷〈方〉擀面杖

махàл|о -*а* [中] 摆: ~о на стѐнен часòвник 挂钟的摆

мàха|м[1] мàхах [未] ❶挥动,摆动: Тя ~ше кърпата. 她挥动着方巾。Кỳчето спрѝ да ~ опàшка. 狗不再摆尾巴了。❷挥手;摆手,给信号;摇头;挥手致意: Тè ревàха, ~ха с ръцè. 他们叫喊着,挥着手。Войнѝкът повелѝтелно им ~ да стоят на местàта си. 士兵挥手命令他们站在原地不动。Мъжѐте ~т с шàпки. 男人们挥动着帽子致意。❸〈方〉打 — **се** [反身,被动,中态] **~не** [中]: ~не шàпки 挥动帽子

мàха|м[2] мàхах [未] ❶移走,拿走,拣走,排除掉: Мàхаме кàмъка от пътя. 我们把路上的石头搬走。❷摘下,除去: Тòй непрекъснато ~ и слàга очилàта си. 他一会儿摘下他的眼镜,一会儿又戴上。❸用纺锤纺线 ❹戒掉,放弃: ~м тютюна 戒烟 — **се** [反身,被动,中态] 1. 走开,离开: Я се ~й оттỳка! 滚开! Тòзи òбраз не сè ~ от очѝте ми. 这个形象总不能从我眼前消失。2. 放弃,抛弃,戒掉 **~не** [中]

маханà [阴]〈民〉同 недостàтък (毛病,不足,缺点) ◇ **намѝрам ~** 表示不赞成;挑毛病,挑刺,挑剔

маханджѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **маханджѝйка** [阴]〈口〉爱挑剔的人,爱挑眼的人: Тя е голяма ~йка, не мòжеш да ѝ угодѝш с нѝщо. 她特别爱挑剔,你怎么也没法使她满意。

махараджà [阳] 大君(印度土邦王公称号;古时的印度独立国君称号)

Махàтма [阳] ❶圣人,圣贤(指印度神话中神圣的仙人) ❷圣雄(印度国大党对甘地的称呼)

мàх|вам[1] [未], **мàхна** -*неш*, *мàхнах* [完] мàхам[1] 的一次或连续几次的动作: Тòй ~на на Никòла да мълчѝ. 他摆了摆手让尼古拉别出声。Учѝтелят ~ва с ръкà. 老师挥了几下手。◇ **~вам с ръкà**〈口〉我不再关心某人(某事),我不再对某人(某事)感兴趣 **~ване** [中]

мàх|вам[2] [未], **мàхна** -*неш*, *мàхнах* [完] мàхам[2] 的一次或连续几次的动作: Мàхнах пỳшенето, че ми вредѝ. 我戒烟了,因为抽烟对我有害。Рàната на прѣста му бѐше заздравяла, но тòй не ~ваше превръзката. 他手指头的伤口已经长好了,但他还没有解掉绷带。— **се** [反身,被动,中态]: Да се ~нат тия хòра оттỳка! 让这些人走开! **~ване** [中]

Махдѝ [不变,阳]〈宗〉❶马赫迪(伊斯兰教徒所期待的救世主或领袖) ❷伊斯兰宗教领袖常用的自称

махзàр [阳]〈史〉请愿书: подàвам ~ 递请愿书

махзарджѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 请愿者

махѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈哲,史〉马赫主义

махѝя [阴] 椽子

махлà [阴] 同 махалà

махлѐн|ец -*ци* [阳], **махлѐнка** [阴] 同 махалѐнец

махлѐнск|и -*а* [形] 同 махалѐнски ◇ **~о свидѐтелство** 同一街区(村庄)的人签署的证明材料

махмудѝя [阴]〈旧〉一种(以苏丹穆罕默德命名的)土耳其古金币

махмỳз [阳] 同 шпòра (马刺)

махмурлѝ|я -*ята*, -*и* [不变,形]〈民〉❶喝醉了的,未醒酒的,醒后感到头痛(不舒服)的 ❷尚未完全清醒过来的 ❸同 сънен (未睡醒的)

махмурлỳк [无复,阳] 醉后的不舒服感,醉后的头痛

мàхна 见 мàхвам[1] 和 мàхвам[2]

мàхов -*а* [形] **~о колелò**〈技〉飞轮,整速轮,手轮

маховѝ|к -*ци* [阳]〈技〉飞轮,整速轮,手轮

махòрка [无复,阴] ❶黄花烟,马合烟(*Nicotiana rustica*): Махòрката вирèе в пò-сурòв климат. 黄花烟在较寒冷的气候条件下生长。❷〈口〉黄花烟草,山烟,马合烟;劣质烟草

мац [感] (唤猫的声音)咪咪!

мàца[1] [阴]〈儿〉猫咪

мàца[2] [阴]〈旧〉一大束棉线或衣服上的饰带

мàца|м [未] ❶弄脏,染污 ❷马马虎虎地上色(涂上漆) ❸同 ỳдрям (打) — **се** [反身,被动] 1. 弄脏,染污 2. 涂脂抹粉;弄污,蹭上白灰: Я вѝж кàк се е ~ло. 瞧她怎样涂脂抹粉! **~не** [中]

мàц|вам [未], **мàцна** -*неш*, *мàцнах*, 过被形动 -*нат* [完] мàцам 的一次或连续几次的动作 — **се** [反身,被动] **~ване** [中]

мàцка [阴]〈行〉漂亮姑娘,美人,美妞

мач -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 球赛(主要指足球赛),赛球: фỳтболен (вòлейболен) ~ междỳ Унгàрия и Бългàрия 匈保两国之间的足球(排球)赛

мачè [中]〈方〉同 кòте (小猫)

мàчешк|и -*а* [形]〈方〉同 кòтешки (猫的)

мàчка [阴]〈方〉❶同 кòтка (猫) ❷(以长木击短木使之蹦至远处的)击木游戏中使用的较长的那块木头 ❸老鹰捉小鸡游戏(指玩一次) ❹(投球游戏中)用球瞄准投射竖起的石块

мàчка|м [未] ❶挤压,揉压,榨: Тè ~ха грòзде. 他们把葡萄压烂了。❷乱揉,弄皱: ~м дрèха 把衣服弄皱 ❸〈转,口〉压迫,折磨(某人): Нàкаква теготà го ~ше. 一种烦恼的心情折磨着他。— **се** [反身,被动,中态] ~**не** [中]

мàчканица [阴]〈口〉用力挤压;揉得很皱

мачкòт|я -*иш*, -*их* [未] 用力挤压;用力揉;长时间地挤压: Стùга си ~ил детèто. 你别再挤压孩子了。

мачò|к -*ци* [阳]〈方〉同 котарàк (公猫)

мàчта [阴] 桅杆;杆,高架: зàдна ~ 后桅杆 ~ на антèна 天线杆

мàчтов -*а* мàчта 的形容词

мачỳга [阴]〈方〉❶顶端为球形的木棍 ❷木球,木槌

маш|à [阴] ❶火钳,火剪: Тòй разрòви жарàвата с ~àта. 他用火钳扒拉炭火。Когàто ùма ~й, защò да си горà ръцèте. 既然有火钳,我为什么要去烫自己的手呢? ❷卷发火剪 ❸〈转,不赞〉(某人手中的)工具,别人手中的枪: слỳжа му катò ~à 给他当枪使

машàл [阳] 和 **машàла** [阴]〈旧〉火把,火炬

мàшалла 和 **мàшала** [不变,感]〈旧〉(叫好声)好啊,太好啦,真棒

машùна [阴] ❶机器,机械: земедèлска ~ 农业机械 ~ за пùсане 打字机 шèвна ~ 缝纫机 пỳскам ~та в дèйствие 开动机器 ~та рабòти(спùра) 机器开动着(停了) ❷〈民〉同 локомотùв (机车) ❸〈口〉(烧饭用的)炉子 ❹〈转〉机构,机器: щàбна ~ 参谋部(司令部)机构 държàвна ~ 国家机器 ❺〈转〉干活很机械的人

машинàл|ен -*на* [形] 机器般的;无心的,不自主的,不自觉的,机械(式)的: ~но дèйствие 不自主的动作,机械式的动作 ~**но** [副] ~**ност** -носттà [阴]

машинарùя [阴,集](许多机件组成的)成套机械,成套机器设备

машинàци|я [阴] 诡计,狡猾手段,骗人勾当: слỳжа си с разлùчни ~и 采用各种狡猾手段 заблуждàвам го чрез ~и 用诡计迷惑他

машùн|ен -*на* машùна 的形容词: ~но помещèние 机房,机器间 ~ни чàсти 机件 ~ен пàрк 机器总数 ~ен инженèр 机械工程师 ~но учùлище 机械学校 ◇ ~**но мàсло** 机油 ~**но** [副]: Обрабòтката на материàла се извършва ~но. 这个材料用机器加工。

машинèрия [阴](一台机器的)许多机件,机器,机械,技术设备

машинизàция [无复,阴] 机械化

машинизùра|м [未,完] 使机械化 — **се** [被动] ~**не** [中]

машинùст [阳], **машинùстка** [阴](机车等的)司机;轮机手;拖拉机手

машинознàние [无复,中] 机器学,机械学

машùнно-трàктор|ен -*на* [形] 农业机器的,机器和拖拉机的: ~на стàнция 农业机器站

машинопùс [无复,阳] ❶打字: кỳрсове по ~ 打字训练班 ❷打字稿: доклàд от 20 стрàници ~ 20 页打字稿的报告

машинопùс|ен -*на* [形] 打字的,用打字机打的: ~ен тèкст 用打字机打的正文,打字稿 ~ен екземплàр 打字稿

машинопùс|ец -*ци* [阳], **машинопùска** [阴] 打字员

машиностроèне [中] 机器制造(业);机械工程学

машиностроèни|е -*я* [中] 同 машиностроèне

машиностроùтел -*ят*, -*я* [阳] 机器制造者

машиностроùтел|ен -*на* [形] 制造机器的: ~ен завòд 机器制造厂,机械厂

машùн|я -*иш*, -*их* [未]〈民〉❶用机器做,用机器加工 ❷〈方〉(用扬场机)扬麦子

мàшка [阴]〈方〉同 мàчка ②解

мащàб [阳] ❶比例尺,缩尺: кàрта с ~ 1:5000 比例为 1 比 5000 的地图 ❷规模,范围: артùст от световèн ~ 享有世界声誉的演员 ❸数额: внòски в ограничèн ~ 有限的存款

мащàб|ен -*на* [形] ❶比例(尺)的 ❷〈转〉大规模的,范围广大的 ◇ ~**на лùния** 比例尺

мàщерика [阴] 同 мàщерка

мàщерка [阴]〈植〉欧百里香(*Thymus*)

мàщеха [阴] ❶后母(后妈),继母: злà ~ 凶狠的后妈 ❷〈转,书〉怀有敌意的东西(常指命运等): ~-сѫдбà 厄运,不幸的遭遇 ◇ **За еднòго мàйка, за другùго** ~. 〈俗〉对这个是亲娘,对那个是后娘;偏心眼儿,厚此薄彼。

мàщинск|и -*а* [形] 后妈(后母)的,继母的: ~и обнòски 后妈般的态度

МАЮД [маюд] [缩] Междунарòдна асоциàция на юрùстите-демокрàти 国际民主法律工作者协会

мà|я -*еш*, *мàях* [未]〈口〉耽搁(某人),耽误(某人的事),使拖延,使延迟: Защò го ~еш? 你为什么耽搁他? ~**яне** 和 ~**ене** [中]

мà|я се -*еш се*, *мàях се* [未,中态]〈口〉❶耽搁,耽误,拖延,延迟: Къдè се ~еш òще? 你干吗还耽搁啊? Не сè ~й, амù вървù! 别拖延了,快走吧! ❷闲逛,无所事事: Цàл дèн се ~е из ỳлиците. 他整天在街上闲逛。◇ ~**е ми се главàта** 我头晕,我头昏眼花 чỳдя се и се ~я〈口〉忧心忡忡;因疑惑而犹豫(不决) ~**яне** 和 ~**ене** [中]

маù [阴] ❶酵母,曲: ~ за хлàб 发面包用的酵母 ❷凝乳酶 ◇ **бùрена** ~ 啤酒曲

маà|к -*ци* [阳]〈罕〉同 фар (灯塔,灯标)

маясъл [无复,阳] 痔,痔疮

маясълùв -*а* [形] 长痔疮的

маясълùвче -*та* 和 **маясълче** [中]〈民〉治疗痔疮用的一些草药

Мбабàне 姆巴巴内(斯威士兰首都)

МБВР [мè-бе-ве-рè] [缩] Междунарòдна бàнка за възстановàване и развùтие 国际复兴开发银行

МБИС [мбис] [缩] Междунарòдна бàнка за икономùческо сътрỳдничество 国际经济合作银行

МБРР [мè-бе-ре-рè] [缩] Междунарòдна бàнка за реконстрỳкция и развùтие (联合国)国际复兴开发银行

м-во [缩] министѐрство (政府的)部

МВР[1] [缩] Министѐрство на външните рàботи 外交部

МВР[2] [мѐ-ве-рѐ] [缩] Министѐрство на вътрешните рàботи 内务部

МВФ [мѐ-ве-фѐ] [缩] Междунарòден валу̀тен фòнд (联合国)国际货币基金组织

мг [缩] милигрàм 毫克

м.г. [缩] мѝналата годѝна 去年

МДФЖ [мѐ-де-фе-жѐ] [缩] Междунарòдна демократѝчна федерàция на женѝте 国际民主妇女联合会

ме 见 аз

меàндри [复]〈书〉河湾,河流转弯处

мѐбел [阴] ❶ [常复] 家具: старомòдни ~и 老式家具 Тàзи стàя е без ~и. 这个房间没有家具。❷ [只单,集] (房间或住宅中的)全套家具: стàя с извехтѝла ~ 家具很旧的房间 ◇ **мèка** ~ 软座家具(软椅、沙发等)

мѐбел|ен *-на* [形] 家具的,做家具用的: ~ен магазѝн 家具店 ~на фàбрика 家具厂 ~ен плàт 做家具用的布,沙发布

мебелѝра|м [未,完] 配备(安置)家具: ~на стàя 有家具的房间 Мебелѝраха скрòмно стàята. 他们简单地配备了房间里的家具。

мебелирòвка [阴,集] ❶ 配备(安置)家具: Мебелирòвката е възлòжена на домакѝна. 配备家具的事已交给管理员去办了。❷(房间里所有的)家具;陈设,摆设: изя̀щна ~ 雅致的摆设

мебелѝст [阳] 木器匠,做家具的木工

мега- [复合词第一部] 表示"巨大"、"大尺寸的"、"强的"之意,例如 мегалѝт (史前巨石), мегалозàвър (巨齿龙);亦表示"百万倍"、"兆"之意,例如 мегавòлт (兆伏), мегаѐрг (兆尔格)

мегавàт [阳]〈电〉兆瓦(特)

мегавàтчас [阳]〈电〉兆瓦时

мегаломàн [阳], **мегаломàнка** [阴] 狂妄分子,妄自尊大的人;自大狂患者

мегаломàния [无复,阴] ❶〈医〉夸大狂,自大狂 ❷〈转〉自大,妄自尊大

мегаломàнск|и *-а* [形] 自大狂的,夸大狂的

мегаскòп [阳] ❶观察宝石用的放大镜 ❷反射放大幻灯

мегафòн [阳] 喇叭筒,扩音器

мегахѐрц [阳]〈电〉兆赫,(每秒)兆周

мегдàн [阳]〈民〉(一般位于村中心的)广场,场子;宽敞的地方: На ~а ѝмаше хорò. 在广场上有霍罗舞圈。◇ **ѝма** ~ 有可能,可以 **делѝ** ~ **с нѝкого**〈口〉同某人竞争 **излѝза на** ~〈口〉变得明显;露马脚,露馅儿;大白于天下: Лъжàта скòро на ~ излѝза. 谎言很快被戳穿了。

мегдàнск|и *-а* мегдàн 的形容词

мегòм [阳]〈电〉兆欧(姆)

мед[1] *-ъ̀т,-à* [无复,阳] 蜜,蜂蜜,蜜糖: лѝпов ~ 椴树花蜜 ◇ **Вървѝ ми по ~ и мàсло.**〈口〉我的一切都很顺利;我万事如意。**Мѐд ми кàпе на сърцѐто.**〈口〉(某事)正合我心愿;我心里美滋滋的。**Мѐд му кàпе от устàта.**〈口〉他的嘴像蜜一样甜;他说了某人许多好话。**Не мѝ трѝ нѝ ~à, нѝ жѝлото.**〈口〉我从他那儿既不想要蜜糖(好处),也不想要蜂刺(祸害)。

мед[2] *-тà* [无复,阴]〈化〉铜(Cu): жъ̀лта ~ 黄铜

медàл [阳] 奖章,奖牌;纪念章: злàтен (срѐбърен) ~ 金质(银质)奖章 Наградѐн е с двà ~а и двà òрдена. 他得过两枚奖章和两枚勋章。◇ **обрàтната странà на ~а**〈口〉事物的坏的一面(反面)

медальòн 和 **медальòн** [阳] ❶(嵌有肖像等(椭)圆形的)颈饰 ❷镶有(椭)圆框的画或浮雕;(椭)圆柜

медàр *-ят,-я* [阳] 养蜂人,生产和出售蜂蜜的人

медàрск|и *-а* [形] 养蜂人的,卖蜂蜜人的

медàрство [中] 养蜂(业),生产和出售蜂蜜的行业

медвѐд [阳] 和 **медвѐда** [阴]〈方〉同 мѐчка

мѐден[1] *-а* [形] ❶蜜的,含蜜的,蜜制的: ~ сòк 蜜汁 ~а пѝта 蜜饼 ❷装蜜用的: ~о качѐ 蜜桶 ❸〈转〉好听的,悦耳的,银铃般的;甜的: ~ глàс 悦耳的嗓音 ~а устà 很甜的嘴 ◇ ~ **мѐсец** 蜜月

мѐд|ен[2] *-на* [形] 铜的,铜制的,含铜的: ~ни съдове 铜器 ~ни парѝ 铜钱,铜币 ~на жѝца 铜丝 ~на ру̀да 铜矿石 ◇ **~на епòха**〈考古〉铜器时代

меденѐ|я *-еш* [未]〈方〉甜得像蜜(糖)一样: Слѝвите са презрѐли, та ~ят. 李子已经熟透了,甜得像蜜(糖)一样。

медѐц [无复,阳] мед[1] 的表爱和指小

меджидѝя [阴] 土耳其古银币(一银币相当于二十铜币)

меджѝя [阴]〈方〉邻居和同村人在劳动上相互的无偿援助(帮忙)

меджлѝс [阳] (伊拉克、伊朗)众议院;(土耳其)大国民议会

медиàна [阴]〈专〉(三角形的)中线

медиàция [阴]〈法,外交〉调停,调解

медиевѝстика [阴] 中世纪学,中世纪史

медѝ|к *-ци* [阳], **медѝчка** [阴] ❶医学系学生 ❷医生

медикамѐнт [阳] 同 лекàрство (药,药品)

медикаментòз|ен *-на* [形] 药物的,药剂的,使用药物的

Медѝна 麦地那(伊斯兰教圣地之一,沙特阿拉伯)

мѐдипола [阴] 中裙

медитàция [阴]〈书〉沉思,思考

медитѝра|м [未,完] 沉思,思考 **~не** [中]

мѐдиум [阳] ❶(为迷信者招亡魂的)降神者,扶乩者,人与鬼魂之间的中间人 ❷〈理〉同 срѐдство (介体,介质,媒质;媒介) ❸〈乐〉中音区 ❹〈语法〉中态

медицѝна [无复,阴] 医学: слѐдвам (по) ~ 学医 дòктор по ~ 医学博士 ветеринàрна ~ 兽医学 ◇ **нарòдна** ~ 民间医学 **съдѐбна** ~ 法医学

медицѝнск|и *-а* ❶ медицѝна 的形容词: ~и факултѐт 医学系 ~и инструмѐнти 医疗器械 ~а пòмощ 医疗救护,医疗服务 ❷ [用作名] **~о** [中]〈口〉医生证明,病假条: Медицѝнско ѝмаш ли? 你有医生证明吗? ◇ **~а сестрà** 护士 **~о свидѐтелство** 医生证明,病假条

медѝчка [阴] 见 медѝк

мѐди|я [阴] 媒体,媒介物,传播工具: електрòнни ~и 电子媒体

мѐдлен *-а* [形] 同 бàвен (慢的,缓慢的) **~ост** *-осттà* [阴]

мѐдни|к *-ци* [阳]〈民〉铜水桶;铜锅

медникàр *-ят,-я* [阳] 铜匠

медникàрск|и *-а* [形]〈罕〉铜匠的,制作铜器的: ~а работѝлница 铜匠作坊

медникàрство [无复,中] 铜匠手艺;铜匠职业

медночервèн -*а* [形] 红铜色的: Листопàдът настъ̀пи и навсѐкъде из леса̀ човѐк гàзеше ~а шу̀ма. 树叶开始落了,在树林里人们到处都趟着红铜色的树叶走。

мѐдов -*а* [形] 蜂蜜的

медовѝна [阴] ❶蜂蜜酒 ❷蜜水

медоно̀с|ен -*на* [形] 生蜜的,含蜜的,酿蜜的: ~ни цветовѐ 含蜜的花

медоречѝв -*а* [形]〈旧〉同 сладкоду̀мен (嘴甜的;甜言蜜语的;奉承的)

медресѐ -*та* [中]〈旧〉(伊斯兰教)宗教学校

меду̀за [阴] ❶〈动〉水母;海蜇 ❷ [大写]〈希神〉美杜莎(蛇发女怪之一,她的头被珀尔修斯割下,可使看到它的人变为石头)

меду̀н [阳]〈方〉❶公熊 ❷〈转〉高大肥胖的人 ❸〈转〉发怒的人,皱着眉头的人

межда̀ [阴] (两块田地间不耕种的)田界,界线

междина̀ [阴] 间隔,间隙,空隙,间歇: ~ѝ между̀ дръвчѐтата 小树之间的间隔 Тѝя ~ѝ в хамба̀ра трѝбва да се запу̀щат. 粮仓的这些缝隙得堵上。трѝ гърмѐжа през кра̀тки ~ѝ 间歇很短的三声枪响

междѝн|ен -*на* [形] 中间的,当中的: ~ни га̀ри 中间站 ~но разстоя̀ние 中间的距离 ~ни зо̀ни 中间地带

между̀ [前] ❶(表示两件东西(事物)、两个人、两个时间之间的位置、状况、动作)间,在…之间,在…和…之间: ся̀дам ~ тя̀х 在他们之间坐下 ~ два̀ бря̀га 在两岸之间 Ча̀кай ме у ва̀с ~ 5 и 6 ч. 你在5点到6点钟之间在你们家等着我。противорѐчие ~ но̀вото и ста̀рото 新旧之间的矛盾 ра̀зрив ~ ду̀ми и дела̀ 言语和行动脱节 ❷(表示很多东西、一种或一类东西之中的状况)在…之中,在…里: Между̀ жѝтото ѝма къ̀клица. 在小麦之中夹杂着麦仙翁。❸(表示人与人或物与物进行比较时的关系)…和…之间: Между̀ ела̀та и бо̀ра ѝма голя̀ма прѝлика. 在冷杉和松树之间有很大的相似之处。❹(表示分配时的关系)在…之间: Разпредѐлям нара̀вно я̀бълките ~ всѝчки деца̀. 我把苹果平均分给所有的孩子。◇ ~ **дру̀гото**(~ **про̀чем**) 顺便提到,顺便说说 **Между̀ на̀с да си оста̀не.**〈口〉就你我知道;别传出去;要保密。~ **на̀с ка̀зано**〈口〉就在咱们之间说说;只你我知道 ~ **това̀** 与此同时,在这个时候

между- [复合词第一部] 表示"在…之间"、"在…中间"、"际"之意,例如 междусѐлски (村与村之间的), междудържа̀вен (国与国之间的,国家间的)

междувѐдомствен -*а* [形]〈公文〉❶各主管机关之间的,部门之间的: ~а прѐписка 部门之间的行文(来往通信) ❷(各部门)联合组成的,联合的: ~а комѝсия (各部门间的)联合委员会

междуврѐменно [副] 在这段时间里,在这个时候: Междуврѐменно хо̀рата напу̀снаха за̀лата. 在这个时候,人们离开了大厅。

междугра̀дск|и -*а* [形] 城市之间的,埠际的: ~и шосѐта 连接城市的公路 ~и телефо̀н 长途电话 ~и ра̀зговори 长途通话 ~и състеза̀ния 市与市之间的(市际)比赛

междудържа̀в|ен -*на* [形]〈书〉国与国之间的,国家间的: ~ни спогодби 国与国之间的(国际)协定 ~ни отношѐния 国家之间的关系

междуклѐтъч|ен -*на* [形]〈生物〉(细)胞间的: ~но простра̀нство 胞间隙 ~но веществò 胞间质

междулѝние [中]〈音〉(五线谱两条线之间的)间: Фа̀ се пѝше в пъ̀рвото ~. Fa 画在第一间里。

междумѐти|е -*я* [中]〈语法〉感叹词

междуму̀скул|ен -*на* [形] 肌(肉)间的

междунаро̀д|ен -*на* [形] 国际的: ~на организа̀ция 国际组织 ~но положѐние 国际形势(局势) ~на солида̀рност 国际团结 ~на извѐстност 在国际上著名 ~ен ра̀зговор 国际长途电话 ~но пра̀во 国际法

междуосо̀б|ен -*на* [形] 内讧的: ~ни борбѝ 内讧,内部斗争 ~ни войнѝ 内战

междуосо̀бица [阴] 内讧;内战: Избу̀хват вътрешни ~и. 发生了内讧(内战)。кървави ~и 流血的内讧

междупланѐт|ен -*на* [形] 行星际的: ~но простра̀нство (行)星际空间 ~ни съобщѐния 星际交通

междурѐбрен -*а* [形]〈解〉肋间的: ~и му̀скули 肋间肌肉

междурѐди|е -*я* [中] 行距,行间

междурѐдов -*а* [形] 两行之间的

междурѐлсов -*а* [形] 两条轨道之间的

междурѐчи|е -*я* [中] 河间地(两河之间的地带)

междусѐлск|и -*а* [形] 两(各)村庄之间的,村与村之间的: ~ пъ̀т 村间道路 ~и ра̀зпри за земя̀ 村庄之间关于土地的争议(纠纷)

междусъюзническ|и -*а* [形] 同盟者之间的,同盟国之间的: ~и до̀говор 同盟(国)条约 ◇ ~**ата война̀** 1913年保加利亚与其过去的同盟国之间的战争

междусъюзнишк|и -*а* [形] 同 междусъюзнически

междуца̀рстви|е -*я* [中] ❶〈史〉(两代帝王之间的)王位虚悬期,皇统中断期,空位期 ❷〈转〉(旧官卸任,新官尚未上任的)领导空缺期,无人管时期,三不管时期

междуча̀си|е -*я* [中] 课间休息: голя̀мо ~е 大(课间)休息(常指第二节和第三节之间20分钟的休息) в ~ето 在课间休息时

мезанѝн [阳] 同 мецанѝн

мезѐ [中] 下酒菜: Ѝмаме турщѝя — ~ за ракѝя. 我们有泡菜当下酒菜。◇ **Вѐха ме на ~.**〈口〉我成了别人取笑的对象。

мезентѐрий 和 **мезентѐриум** [阳]〈解〉肠系膜,系膜

мезозо̀йск|и -*а* [形] 中生代的 ◇ ~**а ѐра**〈地质〉中生代

мезока̀рп [阳]〈植〉中果皮

мезолѝт [阳]〈考古〉中石器时代

мезо̀н [阳]〈理〉介子

мезонѐт [阳] (住宅楼中)分楼上楼下的套间,复式套间

мезосфѐра [阴]〈气象〉中间层顶,中层大气顶

мезотро̀н [阳]〈理〉同 мезо̀н

мѐз|я -*иш мѐзѝх* [未]〈方〉在酒店就下酒菜喝酒,(在酒店)吃喝

мек -*а* [形] ❶软的,柔软的;软性的,柔性的(与 твърд (硬的)相对): ~а хартѝя 软纸 ~а възгла̀вница 软枕头 Зла̀тото е ~ мета̀л. 金子是软金属。❷〈转〉柔和的: ~а светлина̀ 柔和的光线 ~а коса̀ 柔发 Мѐка и прия̀тна топлина̀ се но̀сеше из стая̀та. 房间里飘浮着柔和的、令人舒适的热气。Гла̀сът ѝ бѐше ста̀нал необикновѐно ~ и тѝх. 她的嗓音变得异常柔和,

异常轻。❸好心肠的，善良的：Пѐтровица бѐше пò-～а и нòсеше добрѝ чу̀вства в душàта си. 彼得罗维察比较善良，心地好。❹随和的，脾气好的，容易让步的，好说话的；意志力不强的：～ човѐк 脾气好的人 ～ начàлник 随和的上司 ❺温柔的；温顺的；可爱的；不粗鲁的：Тòй ме поглѐжда с ～ите си тòпли очѝ. 他用温柔的、热情的目光瞧我。❻温和的，舒服的，不太冷的：～ дѐн 温暖的日子 ～ вя̀тър 温暖的风 ～а зѝма 不冷的冬天 ❼(指水)软的；含石灰质少的；碱性小的：～а водà 软水 ～ сапу̀н 碱性小的肥皂 ❽〈语法〉软(音)的，发音部位在上颚中部的：～и съглàсни 软辅音 ～ ѝзговор 软的发音 ◇ **～а мѐбел** [集] 软座家具(软椅、沙发等) ～ **пъ̀т** 土路，未铺路面的路 **～а шàпка** 卷边男毡帽 **～о** [副] 1.(指铺的东西)发软：Тòй ля̀гаше на еднà пѐйка, удòбно и ～о послàна. 他躺到一个垫得很舒服、很软的长椅上。2.(指跌倒)不重地，轻轻地：Нѐщо бя̀ло се мя̀рна и ～о пàдна на земя̀та. 有一个白色的东西闪了一下，轻轻地掉在地上。3.(指天气)舒服，暖和：Мѐко и тòпло е навъ̀н. 外面很舒服，很暖和。4.(指看、抚摸等)温柔地，爱抚地，亲热地：Очѝте му свѐтеха ～о и прия̀телски. 他的目光温柔、友好。5.(指燃烧、照耀)舒服，暖和：Тòя кът е осветѐн ～о от мàтовия глòбус на лàмпата. 磨砂灯泡柔和地照射着这个角落。6.(指说话)a)轻轻地，温和地：Тòй говòреше ～о. 他说得很温和。b)〈语法〉软化地：Тòй изговàря ня̀кои съглàсни ～о. 某几个辅音他发得软。◇ **～о кàзано** 说得轻一点，婉转地说 **～ост** -осттà [阴]：～ост в обнòските 举止的温和 ～ост на постѐлката 卧具的柔软

Мѐка 麦加(伊斯兰教圣地，沙特阿拉伯)

мекàш [阳]〈方〉沼泽地；长满草的湿地：Овцѐте пасàт по ～а. 羊在沼泽地吃草。

мекерѐ -*та* [中]〈口〉无耻的人；逢迎献媚的人

мекѝ|к -*ци* [阳]〈旧，罕〉同 мекѝца

мекѝна [阴]〈方〉脱谷时的碎谷草，谷壳，谷糠

мекѝца [阴] 甜油饼

мекичàр -*ят*, -*я* [阳]，**мекичàрка** [阴] 制作和出售甜油饼的人

мекичàрница [阴] 甜油饼铺

мекѝш [阳]〈植〉鞑靼槭(*Acer tataricum*)

мѐко [副] 见 мек

меконѐб|ен -*на* [形] 软腭的

мѐкост -*тà* [阴] 见 мек

мекосърдѐч|ен -*на* [形] 心软的，心肠软的(与 коравосърдѐчен (心肠硬的)相对)

мекотà [无复，阴] 软，柔软；温柔，柔和：～ на пòчвата 土壤的柔软

мекотѐл|о -*и* [中]〈动〉❶软体动物(*Molluscus*) ❷〈转〉没有骨气的人，软骨头

мекошàв -*а* 和 **мекушàв** [形] 性情软弱的，没有骨气的，不刚强的，意志薄弱的；体质虚弱的：Бъ̀лгарският нарòд не е ～, нѐговата жѝлка е здрàва. 保加利亚人民的意志不薄弱，保加利亚人民的骨头是硬的。**～о** [副]：Защò се дъ̀ржиш такà ～о пред тя̀х? 你在他们面前为什么那样没骨气？**～ост** -осттà [阴]：Тòй проявя̀ва голя̀ма ～ост в отношѐнията с подчинѐните си. 他在同下级的关系中表现得十分软弱。

мексикàн|ец -*ци* [阳]，**мексикàнка** [阴] 墨西哥人

мексикàнск|и -*а* Мѐксико 和 мексикàнец 的形容词

Мѐксико ❶墨西哥(北美洲) ❷墨西哥城(墨西哥首都)

мекушàв -*а* [形] 虚弱的；性格软弱的：～о детѐ 虚弱的孩子

мелàнж [无复，阳] ❶掺咖啡的牛奶，加牛奶的咖啡：Пѝх едѝн ～ тàя су̀трин. 今天早上我喝了一杯掺牛奶的咖啡。❷混色纱，混色织物：плàт ～ 混色料子 панталòни ～ 用混色织物做的裤子

меланѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳]〈医〉黑色素过剩，黑变病

меланѝн [阳]〈生化〉黑色素

меланòза [阴] ❶〈医〉黑变病，黑色素沉着症 ❷葡萄叶生的一种病

меланхòл|ен -*на* [形] ❶忧郁性的，忧郁质的：～ен харàктер 忧郁的性格 Тя̀ бѐше тѝха и ～на. 她是沉静的、忧郁质的人。❷忧郁的，闷闷不乐的，悲伤的，凄惨的，凄凉的：～на му̀зика 忧伤的音乐 **～но** [副]：Говòреше ～но. 他闷闷不乐地说着。

меланхолѝ|к -*ци* [阳]，**меланхолѝчка** [阴] ❶〈医〉抑郁症患者，忧郁质者 ❷(性格)忧郁的人

меланхолѝч|ен -*на* [形] 忧郁性的，忧郁质的；凄凉的，伤心的，难过的：Àз дòста ～ен се завъ̀рнах в градà. 我很忧郁地回到了城里。～ен пòглед 忧郁的目光 ～ен пейзàж 凄凉的风景 ～на свирня̀ 凄凉的演奏 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]：Тòй чѐсто изпàдаше в ～ност при тòя спòмен. 在回忆起这件事时他经常陷入郁闷。

меланхолѝческ|и -*а* [形] 同 меланхолѝчен

меланхòлия [阴] ❶忧郁，郁闷：изпàдам в ～ 陷入郁闷 ❷〈医〉抑郁症，忧郁病，忧郁质：Стрàда от ～. 他患抑郁症。

мелàса [阴] 糖浆，糖蜜(制糖过程中的副产品)

мелàсов -*а* мелàса 的形容词：～ спѝрт 用糖蜜做的酒精

мелàчка [阴] 研磨机，绞肉机

мѐлба [阴] (加了奶油和水果的)冰激凌

Мѐлбърн 墨尔本(澳大利亚港市)

мелѐ [中] (常指足球赛、橄榄球赛中的)并列争球，密集扭夺

мѐлез [阳] ❶杂种，混合种：Катъ̀рът е ～ от кòн и магàрица. 骡子是公马和母驴生的杂种。❷由质料不同的经纱和纬纱织成的纺织品

мѐлез|ен -*на* мѐлез ②解的形容词：～но платнò 由质料不同的经纱和纬纱织成的布

мѐлене [中] 见 мѐля 和 мѐля се

мелѝзма [阴]〈乐〉装饰音

мелиоратѝв|ен -*на* [形] 用来改良土壤的，土壤改良的：～ни мероприя̀тия 土壤改良措施 ～ни съоръжѐния 土壤改良设备

мелиорациòн|ен -*на* [形] 改良土壤的，土壤改良的：～ни мѐрки 土壤改良措施

мелиорàция [阴] ❶改良土壤 ❷土壤改良学

мелиорѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳]〈哲〉(宣扬逐渐改善资本主义的)社会向善论

мѐлица [阴]〈方〉大麻(亚麻)清选机

Мѐлник ❶梅尔尼克(保加利亚城市) ❷梅尔尼克(捷克城市)

мѐлница [阴] ❶磨坊，制粉厂 ❷磨，磨机，粉碎机：вя̀търна ～ 风磨，风车 вàлцова ～ 轧磨机 ◇ **ръ̀чна ～** 手磨，小磨

мелничàр -*ят*, -*я* [阳]，**мелничàрка** [阴] ❶磨坊主 ❷磨坊工人，磨面工人；水磨坊工人

мелничàрск|и -*а* [形] 磨坊主的；磨坊工人的：～и предприя̀тия 磨粉厂 ～и занаят 磨粉行业

мелничàрство [中] 磨粉行业

мѐлничен -на［形］磨坊的，磨的，磨粉的：～ен кàмък 磨 ～ни ситà 磨坊用的筛子

мѐлодекламàция［阴］〈旧〉配乐朗诵，有音乐伴奏的朗诵

мелòдика［阴］〈书〉❶旋律学 ❷（音乐和诗的）旋律作法：～ на стихà 诗句的旋律作法

мелодѝчен -на［形］好听的，悦耳的，旋律优美的；和谐的：～на пѐсен 好听的歌 ～ен глàс 悦耳的嗓音 **～но**［副］：Звънчѐтата на кòнчето подрънкваха ～но. 小马的铃铛响得很好听。**～ност** -носттà［阴］：Мỳзиката на Чайкòвски се отличàва с ～ност. 柴可夫斯基的音乐旋律非常优美。

мелòдия［阴］❶旋律，曲调：прòста ～ 简单的旋律 ❷悦耳的声音

мелодрàма［阴］❶带音乐和歌唱的话剧，音乐戏剧 ❷传奇剧，情节剧（情节离奇、过分渲染悲欢离合的戏剧或电影）❸〈转〉过分紧张的表情，不自然的激烈表情

мелодраматѝзъм *-мът*，*-ма*［阳］情节剧格调，传统剧格调；感情夸张，过分渲染悲欢离合的描述手法（风格）

мелодраматѝчен *-на* мелодрàма 的形容词：～ен спектàкъл 情节剧演出

мелодраматѝчески *-а*［形］同 мелодраматѝчен

Мелпомѐна［阴］❶〈希神〉墨尔波墨涅（古希腊神话中司悲剧女神，为九个缪斯之一）❷〈转，小写〉戏剧，悲剧

мѐля *-еш* 和 *-иш*，*млях*；过主形动 *млял*，*млялà*，*млѐли*，过被形动 *млян*，*млянà*，*млѐни*［未］❶磨（成粉末）：～я жѝто 磨麦子 ～я кафѐ 磨咖啡 Без кàмък воденѝца брашнò не ～е.〈俗〉没有磨的磨坊磨不了面；巧妇难为无米之炊。Двà òстри кàмъка брашнò не ～ят.〈俗〉两块尖石磨不了面；针尖对麦芒，凑合不起来。❷（胃）消化 ❸〈转〉说一大堆废话（空话）— **се**［被动］◇ **Не ～ят брашнò.**〈口〉他们相互不能谅解，不能和睦相处。**Устàта ми всѐ ～е.** 1. 我不停地吃。2. 我不停地说。

мембрàна［阴］❶〈解〉膜；鼓膜 ❷〈技〉（电话机等的）膜，薄膜，振动膜，膜片：телефòнна ～ 电话机膜片

мемоàр［阳］❶［常复］〈文艺〉回忆录：～и за балкàнската войнà 巴尔干战争回忆录 ❷〈旧〉意见书，陈述书，信：～ до нѝкого 致…的意见书

мемоàрен *-на* мемоàр 的形容词：～на литератỳра 回忆录文学

мемоарѝст［阳］回忆录作者

меморàндум［阳］〈外交〉备忘录，（契约等条文的）节略；（商业中的）便签，便函

мемориàл［阳］纪念碑

мемориàлен *-на*［形］作为纪念的：～на плòча 纪念板

мен 见 аз

менà［阴］〈民〉❶交换；以物易物 ❷未婚夫妇订婚时第一次交换的礼物

МЕНА［мѐна］［缩］MENA（Middle East News Agency）— Информациòнна агѐнция на арàбска репỳблика Егѝпет 中东通讯社（埃及）

менажѐр［阳］见 манажѐр

менажѐрия［阴］❶动物展览；（马戏团中）囚在笼中的兽群：цѝрк с ～ 带驯兽的马戏团 ❷〈转〉乱喊乱叫的一群人：Товà не сà ученѝци, а ～. 这不是学生，而是一群乱喊乱叫的家伙。

менажѝрам［未，完］庇护，保护，袒护；帮助

мѐнгеме *-та*［中］〈技〉虎钳，夹具

менгỳш 和 **менгю̀ш**［阳］〈方〉同 обецà（耳环）

мендѝз［阳］〈旧〉同 инженѐр（工程师）

мѐне 见 аз

менѐж［阳］〈方〉同 годѐж（订婚）

менѐне 见 менѐ 和 менѐ се

мѐнза［阴］〈旧〉大学生（合作）食堂：члѐн на ～та 在大学生（合作）食堂搭伙的人 хрàня се в ～та 在大学生食堂吃饭

мѐнзис［阳］同 меструàция

мѐнзура［阴］❶量杯，量筒 ❷〈乐〉（有量记谱法的）拍子

мѐниджмънт［阳］（工商企业的）管理部门，资方

мѐниджър［阳］经理，管理人，负责人

менингѝзъм *-мът*，*-ма*，（罕）*-ми*［阳］〈医〉带有脑膜炎某些表面症候的病

менингѝт［阳］〈医〉脑（脊）膜炎

менѝск［ус］［阳］❶弯月面 ❷凹凸透镜 ❸〈理〉弯液面

менѝтба［阴］〈语法〉词尾变化，词形变化

менѝтелница［阴］期票，票据

менлѝв *-а*［形］〈罕〉❶易变化的，多变的，经常变化的 ❷〈语法〉（有）变化的，可变的：～и и неменлѝви чàсти на речтà 可变词类和不变词类

менопàуза［阴］〈生理〉经绝期，绝经

менорàгия［阴］〈医〉月经过多

менструациòнен *-на*［形］月经的：～ен перѝод 月经期

менструàция［阴］月经；行经

мѐнта[1]［阴］❶薄荷（*Mentha*）❷薄荷油

мѐнта[2]［阴］〈口〉谎话，欺骗

мéнтѐ *-та*［中］〈方〉坎肩

мѐнтов *-а* мѐнта[1] 的形容词：～о мàсло 薄荷油 ～о сѐме 薄荷籽 ～и бонбòни 薄荷糖

ментòвка［阴］薄荷酒

ментòл［阳］薄荷脑，薄荷醇

ментòлов *-а*［形］（含有）薄荷脑（薄荷醇）的：～ вазелѝн 薄荷脑凡士林

мѐнтор［阳］〈旧〉❶教师，教育者；师傅；监督人；庇护人 ❷〈讽〉好教训旁人的自命不凡者，好为人师的人

мѐнторски *-а*［形］教师的，师傅的；教导的；教训的；自命不凡地教训人的：Не ѝскам да дàвам ～и съвѐти. 我不想教训人。

мѐнторство［无复，中］好自命不凡地教训人；好为人师：Не бѝх понѐсъл таковà ～. 我受不了这种爱训诫人的作风。

ментòсвам［未］，**ментòсам**［完］〈口〉说谎，欺骗

мѐнтърджия *-та*，*-и*［阳］**мѐнтърджийка**［阴］骗子

мѐнтя *-иш*，*-их*［未］〈口〉欺骗

менуѐт［阳］（旧时法国的）小步舞；小步舞曲

мѐнци［复］〈民〉铜水桶，铜水锅（底部较上部稍大，带提把的挑水或煮水器皿）

мѐнче *-та*［中］小（铜）水桶，小（铜）水锅

меншевѝзъм *-мът*，*-ма*［无复，阳］孟什维主义

меншевѝк *-и*［阳］孟什维克

меншевѝшки *-а* меншевѝк 和 меншевѝзъм 的形容词：～а идеолòгия 孟什维主义思想（体系）～о събрàние 孟什维克会议

меншество [无复,中] 同 малцинство

меню -*та* [中] ❶菜单 ❷〈扩〉(一顿午饭或晚饭的各种)菜肴;饭菜: Менюто е просто: сўпа, готвено, десерт. 饭菜很简单:汤、一道热菜、甜食。Какво е ~то днес? 今天吃什么?

меня̀ -*йш*, -*йх* [未] ❶换,交换;更换,替换,调换: Птицата ~й перата си. 鸟换毛了。Вълкът козината си ~й, но нѐ и нрава. 狼能换毛而不能改变本性。❷改换,改变,变更: ~я възгледите си 改变自己的观点 ~я своя облик 改变自己的面貌

меня̀ се -*йш се*, -*йх се* [未,中态] 改变,变更,起变化: Времето се ~й. 天气变了。Пейзажът наоколо се ~й всеки миг. 四周的景色每一瞬间都在变化。

меня̀вам [未]〈旧〉同 меня — **се** [被动,中态] **~не** [中]

мера̀ [阴]〈民〉❶村庄周围的公共牧场 ❷同 землище (属于一个村子所有的地) ❸〈限,旧〉一个农民的田产: Карат се за ~, за земя. 他们为田产,为土地而争吵。

мера̀к -*ци* [阳]〈民〉强烈的愿望,热望,热心,情趣: Подобре се откажи от тоя ~к! 你最好放弃这种热望。Имам ~к на (за) книги. 我特别喜欢书。◇ **~к ми е**〈口〉我想,我愿: Мерак ми е да стана учител. 我很愿意成为一名教师。**хвърлям ~к на нещо**〈口〉想要…

мераклийски -*а* мераклия 的形容词和副词

мераклия̀ -*ята*, -*и* [阳], **мераклийка** [阴]〈民〉❶爱好者,喜欢…的人,想要…的人: Няма вече между тях ~и за песни. 他们中间已经没有爱唱歌的人了。Той беше много ~я да сади цветя и овощия. 他酷爱种花和种果树。Дядо Славчо беше много ~я на грейната ракия. 斯拉夫乔爷爷非常喜欢喝温过的烧酒。❷做什么事都很用心的人: ~я човек 做什么事都很用心的人 ❸同 любопитен (好奇的): Мераклия съм да видя какво ще стане. 我很好奇,想看看结果会怎么样。

мера̀ч [阳] ❶〈军〉瞄准手: Мерачът на първо оръдие беше ранен. 第一门炮的瞄准手负伤了。❷〈军〉机枪手 ❸土地测量员,土地丈量员

мѐргел [阳]〈专〉泥灰岩,灰泥

мердевѐн [阳]〈方〉同 стълба (梯子;石级)

мѐрджав -*а* [形]〈方〉同 кривоглед (斜视的,斜眼的)

мерджа̀н [阳]〈旧〉同 корал (珊瑚)

мерджа̀нов -*а* [形]〈旧〉❶珊瑚的,用珊瑚制成的: ~а огърлица 珊瑚项链 ❷红珊瑚色的,鲜红色的

мерджелѐя се (мержелѐя се) -*ѐеш се*, -*ѐх се* [未,中态] (在远处或黑暗中)隐约可见,若隐若现,闪现: В мрака се ~ѐят белите стволи на някои брези. 黑暗中一些桦树的白色树干若隐若现。**~ѐене** [中]

мѐрен[1] -*на* [形] ❶匀整的,有节奏的: ~ни стъпки 有节奏的脚步声 ~ни звукове 有节奏的声音 ❷测量用的;量度的,计量的: ~на единица 计量单位 ~ни числа 计量数 ~ни прибори 计量仪器

мѐрен[2] -*а* [形]〈文学〉**~а реч** 诗体语言

мѐрене[1] 见 мѐря[1] 和 мѐря се[1]

мѐрене[2] 见 мѐря[2] 和 мѐря се[2]

мерѐтски -*а* 和 **мерѐшки** [形]〈方〉该死的,讨厌的,倒霉的: Къде се загубиха тия ~и книжа? 这些讨厌的文件丢到哪儿去啦?

мерза̀вец -*ци* [阳], **мерза̀вка** [阴] 坏蛋,卑鄙的人

мерза̀вски -*а* [形] 坏蛋的,恶棍的

мерза̀вщина [阴] 卑鄙行为,肮脏行为

мѐрзост -*та̀* [阴] ❶卑污,卑鄙 ❷卑鄙龌龊的事情,肮脏行为;下流话: Върши ~и по отношение на брат си. 他对自己的哥哥(弟弟)做了些卑鄙的事。

мѐрзък -*ка* [形]〈书〉卑污的,卑鄙的,下流的;极可厌恶的: ~ка постъпка 卑鄙行为

меридиа̀н [阳] 子午线,子午圈,经线(与 паралел (纬线)相对)

меридиа̀нен -*на* [形] 同 меридианов

меридиа̀нов -*а* [形] 子午线的,子午圈的,经线的

мери̇̀лка [阴]〈民〉❶尺度,度量单位 ❷(计)量器

мери̇̀ло -*а* [中] 尺度,标准,规准: Учтивостта е ~о за културата на човека. 礼貌是衡量一个人的文化水平的标准。

мерино̀ [中] ❶美利奴羊毛,细绵羊毛 ❷美利奴羊毛织物

мерино̀с [阳] 美利奴羊,细毛绵羊

мерино̀сен -*на* [形] 同 мериносов

мерино̀сов -*а* [形] 美利奴(羊)种的,美利奴羊的: ~и овце 美利奴羊 ~а вълна 美利奴羊毛

мери̇̀телен -*на* [形]〈罕〉测量用的: ~ни съдове 测量(用)容器

меркантѝлен -*на* [形] ❶重商主义的: ~на система 重商主义制度 ❷〈转,不赞〉同 търгашески (唯利是图的,打小算盘的,小贩习气的)

меркантили̇̀зъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶〈史〉(15—18世纪的)重商主义 ❷〈转〉唯利是图,打小算盘,贪财

меркантили̇̀ст [阳]〈史〉重商主义者

меркуриа̀лен -*на* [形] 同 живачен (水银的,汞的)

мермѐр [阳]〈民〉❶同 мрамор ❷ [用作形,不变]〈民,诗〉同 мраморен

мермѐрен -*на* [形]〈民〉同 мраморен

мѐрник -*ци* [阳]〈军〉❶瞄准具,瞄准器,瞄准镜,标尺: висок (нисък) ~к 高(低)标尺 ❷ [只单] 瞄准器指示的数据 ❸〈转,谑〉准绳,标准 ◇ **вдигам ~ка** 提高要求,要求严格,严厉(指考试时)

мерода̀вен -*на* [形] 权威的,有威信的,官方的,绝对可靠的,完全可靠的: ~ен вестник 权威的报纸 Новината е от ~ен източник. 这条消息的来源完全可靠。**~ност** -*остта̀* [阴]

меродия̀ [阴] ❶(用植物做的)调味品,调料,作料 ❷〈口〉香薄荷加上其他芳香植物做的作料;花椒盐 ❸〈方〉同 магданоз ◇ **На всяко гърне ~.**〈口〉到处都爱插一手;爱管闲事

мероприя̀тие -*я* [中] 办法,措施,举措;手段;处理,处置: правителствени ~я 政府采取的措施 стопански, социални и културни ~я 经济、社会和文化措施

мерсериза̀ция [阴] (棉布等的)丝光作用;丝光工艺;浸碱作用

мерсеризи̇̀рам [未,完] 将(棉布、棉纱)作丝光处理: ~н памук 丝光棉花

мерсѝ [语气]〈口〉同 благодаря (谢谢)

мертѐк -*ци* [阳] 椽子

меруди̇̀я [阴] 同 меродия

мѐрхаба̀ 和 **мѐраба**〈口〉土耳其的问候语,保加利亚人开玩笑地用来代替"日安!"或"你好!"

мѐрцедес [阳] (德国产)奔驰牌轿车

мѐр|я[1] *-иш, мѐрих* [未] ❶量,计量;测量: ~я плàт 量布(料子) ~я плодовѐ 称水果 ~я с мѐтър 用米突尺量 ~я обѐм 测量体积 ~я на везнѝте(кантàра) 用天平(秤,磅)称 ~я с очѝ 目测 Двà пъ̀ти ~ѝ, едѝн пъ̀т режѝ (Двàж ~ѝ, веднàж режѝ). 量两次,裁一次;量准确了再动剪刀;三思而后行。❷试(衣服、鞋帽等) — **се** [反身,被动]: На жѝв вълк опàшката се не ~ѝ. 别去量活狼的尾巴;别去虎口拔牙。◇ **~я си дýмите** 斟酌字句 **~я нѝкого на конѐц**〈方〉密切注视某人的行踪,窥伺某人,暗中监视某人的行动: На конѐц те ~ят, внимàвай! 他们在监视你,小心点儿! **~я със свòй аршѝн** 用自己的尺度衡量;非常主观地,仅仅从自己的角度衡量问题 **~я със сѝщата мàрка** 以别人对我的态度去回敬别人;别人怎样对待我,我就怎样对待别人

мѐр|я[2] *-иш, мѐрих* [未] ❶瞄准: ~я в нѐго 朝他瞄准 ❷(枪、炮)射得准: Тѐзи пýшки мнòго на далѐч бѝят, но не ~ят добрѐ. 这些枪打得很远,但打不准。❸〈转〉以…为目的,指向…: Тòй разбѝраше накъдѐ ~ят тѝя прѝказки. 他明白说这些闲话的目的是什么。

мѐр|я се[1] *-иш се, мѐрих се* [未,中态] 比(较),较量: С нѐго нѝкой не мòже да се ~и по бя̀гане. 在赛跑方面谁也比不过他。Àз съм прòст човѐк и не мòга да се ~я с ýчените. 我是一个普普通通的人,没法同学者们相比。

мѐр|я се[2] *-иш се, мѐрих се* [未,中态] 同 прицѐлвам се (瞄准): Дъ̀лго се ~и, но не улýчи. 他瞄了很长时间,但未打中。

мѐса [阴] ❶〈宗〉(天主教的)弥撒 ❷〈乐〉弥撒曲

месàл [阳] ❶发面时盖面团用的布 ❷餐桌上用的(手工做的)台布

месàр *-ят, -я* [阳], **месàрка**[1] [阴] ❶卖肉的人,肉店售货员 ❷〈旧〉肉店老板 ❸〈口〉非常爱吃肉的人

месàр|ин *-и* [阳] 同 месàр

месàрка[2] [阴] 麻蝇(*Sarcophaga*)

месàрница [阴] 肉店

месàрск|и *-а* месàр 的形容词: ~и нòж 割肉刀 ~и тезгя̀х 肉店的柜台 ~и занаѝт 卖肉行业

месàрство [无复,中] 卖肉行业(职业)

месàтни|к *-ци* [阳]〈民〉做面包时用以烧水和面的小锅

месàч [阳], **месàчка**[1] [阴] (面包房中)和面的工人: В хлебàрницата ѝмаше трѝма ~и и едѝн мàйстор. 面包房中有三名和面工人和一名师傅。

месàчка[2] [阴] 和面机

мѐс|ен *-на* [形] 肉的,用肉做的: ~на хранà 肉食,肉菜 ~ни произведѐния 肉制品 ~на консѐрва 肉罐头 ◇ **~на диѐта**〈医〉以食肉为主的饮食制 **~ни заговѐзни**〈宗〉禁肉食日

мѐсене 见 мѐся 和 мѐся се

мѐсеница [阴]〈方〉❶一种油酥饼(起酥) ❷同 тýтманик (和有黄油或猪油和奶酪的,在平锅中烤熟的面包)

мѐсест *-а* [形] ❶肉多的,肉厚的;肥的,胖的: ~и ръцѐ 胖手 ~о лицѐ 胖脸 Куршýмът е попàднал в ~а чàст. 子弹打在肉多的部位。❷(指植物叶和果实)肥厚的: ~и плодовѐ 果肉肥厚的果实

мѐсец[1] [阳] 月(份);一个月: ~ януàри 1 月 на мàй ~ 在 5 月份 На кòлко ~а е детѐто? 孩子几个月了? От едѝн ~ съм на леглò. 我病倒一个月了。в продължѐние на двà ~а 在两个月内 Тя̀ е в сѐдмия ~. 她怀孕七个月了。Всѐки ~ получàвам заплàта. 我每月领工资。◇ **мѐден ~** 蜜月

мѐсец[2] [阳] 月亮: Я̀сен ~ свѐти на небѐто. 皎洁的月亮在天空照耀。сърп на ~а 月牙 Мѐсецът изгря̀. 月亮出来了。

мѐсеч|ен[1] *-на* [形] 一个月的: ~на заплàта 月工资 ~но списàние 月刊

мѐсеч|ен[2] *-на* [形] 月亮的,月亮发出的(光芒等): ~на светлинà 月光

мѐсечѝна [阴] ❶月亮: Рòгът на блѐдата ~ се подàде над кръгозòра. 暗淡的月牙在视野中露出来了。❷出月亮的时候,有月光的时候: Ще пътýваме по ~. 我们要在出月亮的时候赶路。И на ~ да косѝм, пàк ще свъ̀ршим ýтре вѐчер. 我们就是在月光下割草,也得到明天晚上才割得完。

мѐсечѝнка [阴]〈诗〉月亮: Пълнолѝка ~ изплàва зад рѝдове. 圆圆的月亮从山后升起。

мѐсечко [无复,阳]〈诗〉月亮(在歌曲或故事中对月亮的拟人化称呼): брàйно ~ 月亮大哥 дя̀до ~ 月亮公公

мѐсечни|к *-ци* [阳] 月刊

месианѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳]〈书〉同 месиàнство

месиàнск|и *-а*〈书〉месиàнство 的形容词

месиàнство [中] 弥赛亚说(即"救世主"说,意为上帝派遣救世主来人间)

мѐсинг [无复,阳] 黄铜(60—70%的铜与 30—40%的锌的合金)

мѐсингов *-а* [形] 黄铜的: ~и тръбѝ 黄铜管

месѝт [阳]〈旧〉中人;经纪人,代售人;受托人

месѝт|ин *-и* [阳] 同 месѝт

месѝя *-та* [无复,阳] ❶〈宗〉弥赛亚(犹太人盼望的复国救主) ❷〈宗〉(基督教徒心目中的)救世主耶稣 ❸〈转〉拯救人的人,恩人,救星

меснàт *-а* [形] 同 мѐсест: ~о лицѐ 胖脸 ~и ýстни 厚嘴唇 ~и чýшки 肉厚的青椒 **~ост** *-осттà* [阴]

меснѝци [复]〈民〉〈宗〉开斋期(正教徒可以吃肉的时期)

мес|ò *-à* [中] ❶ [集] 肌肉;肉,肉类: сурòво ~ò 生肉 свѝнско ~ò 猪肉 говѐждо ~ò 牛肉 мля̀но ~ò 肉末 крѐхко ~ò 瘦肉 бя̀ло ~ò 禽肉、小牛肉等 пѐчено(задушѐно) ~ò 烤(焖)肉 Месòто се вмирѝса. 肉臭了。❷ [只复] 人的身体,身子;(常指)裸露的身体(的一部分肉): В къ̀щи студѐно, вàтърът помръ̀зва ~àта и под съдрàното хàлище. 家里很冷,即使盖着破毯子,身子也被风吹僵了。Такà се е окъ̀сал, че му се вѝждат ~àта. 他的衣服破得都露肉了。❸果肉: ~ò на крýша 梨肉 ◇ **пýшечно ~ò**〈口〉炮灰 **стрѐлям на ~ò** 朝人开枪;不放空枪

месодà|ен *-йна* [形] 供吃肉用的;(指牲畜品种)肉多的: ~йни свинѐ 肉多的猪 **~йност** *-йносттà* [阴]

месодòбив [阳]〈专〉肉制品生产

месодобѝв|ен *-на* [形] 生产肉制品的: ~на промѝшленост 肉制品工业

месокомбинàт [阳] 肉类联合(加)工厂

месомелàчка [阴] 绞肉机

месопреработване [中] 和 **месопреработка** [阴] 肉类加工

месопреработвàтел|ен *-на* [形] 肉类加工的: ~но предприя̀тие 肉类加工厂

месопродàв|ец *-ци* [阳] 卖肉的人;肉商;屠夫

месопродàвница [阴] 同 месàрница

месопу̀ст [阳] ❶(正教)禁止肉食的日子 ❷谢肉节(大斋前的一星期)

месопу̀ст|ен *-на* [形] 禁止肉食的 ◇ ～**на недѐля** 同 месопу̀ст ②解

месоснабдѝтел|ен *-на* [形] 供应肉类的

месоснабдя̀ване [中] 肉的供应

месоцентра̀ла [阴] 肉品公司

месоя̀д|ен *-на* [形] 食肉的：～ни пти̇̀ци 食肉的鸟 ～ни жи̇во̀тни 食肉兽

месоя̀д|ец *-ци* [阳]〈口〉非常喜欢吃肉的人

месоя̀дство [无复,中] 食肉,以肉为主要食物,食肉为主

мѐст|ен *-на* [形] ❶(只涉及某一)地方的,地区的：～ен оби-ча̀й (某一)地方的风俗习惯 ～на носи̇̀я (某一)地区的服装 ❷(与中央相对的)地方的：～но самоуправлѐние 地方自治 ❸局部的,部分的：～на упо̀йка 局部麻醉 ～но явлѐние 局部现象 ❹本地的,当地的,土的;本国的,国产的(与 вно̀сен (进口的)相对)：Разпола̀гаме с ～на и вно̀сна вълна. 我们拥有本国的和进口的羊毛。～ен жи̇̀тел 本地居民;土著 ◇ ～**ен падѐж**〈语法〉(回答地点的)地方格;(俄语中指空间关系的)前置格,第六格 ～**ни имена̀** 地名

мѐстене 见 мѐстя 和 мѐстя се

местѐнц|е *-а* [中] мя̀сто 的指小：то̀пло ～е 暖和的地方(坐位)

мѐсти 见 мѐстьове

мѐстничество [中] 本位主义,地方主义

мѐстност *-тта̀, -и* [阴] 地方;地区;地形：живопи̇̀сна ～ 风景优美的地方 откри̇̀та ～ 开阔的地方 плани̇̀нска ～ 山区 раз-узна̀вам ～та̀ 侦察地形

местожи̇̀телство [无复,中] 长期居住的地方,住址,住所;落户的地方：То̀й е на посто̀янно ～ в Пло̀вдив. 他长期居住在普罗夫迪夫。установя̀вам се на ～ в … 在…落户 пода̀вам мо̀лба за софи̇̀йско ～ 申请在索非亚立户口 получа̀вам софи̇̀й-ско ～ 有了索非亚地区的户口;户口迁至索非亚 ◇ **въдворя̀-вам на** ～ (作为惩罚)规定某人定居在一定的居民点

местоимѐн|ен *-на*〈语法〉местоимѐние 的形容词：～но скло-нѐние 代词变格 ～ни осно̀ви 代词词干

местоимѐни|е *-я* [中]〈语法〉代词：ли̇̀чни ～я 人称代词 по-каза̀телни ～я 指示代词 възвра̀тно ～е 反身代词

местоназначѐни|е *-я* [中]〈书〉❶到任的地点,(被派去)工作的地点：присти̇̀гам на ～ето си 抵达工作地点 ❷目的地;路程的终点;(货运、邮寄等的)送达地点

местонахождѐние [中] 所在地

местоположѐни|е *-я* [中] 地势,位置：Со̀фия и̇̀ма отли̇̀чно ～е. 索非亚的地势极好。Къ̀щата и̇̀ма ху̇̀баво ～е. 这座房子的位置很好。

местопребива̀ван|е *-ия* [中]〈书〉临时居住的地方,所在地,驻在地：проме̇̀ням ～ето си 改变驻在地,搬迁

местопрестъплѐни|е *-я* [中]〈书〉犯罪现场：хва̀щам(ула̀-вям) го на ～ето 他在犯罪现场被拿获

местопроизшѐстви|е *-я* [中]〈书〉事件(事情)发生的地点;出事地点,肇事地点：на ～ето 在肇事地点

месторождѐни|е *-я* [中]〈书〉出生地

мѐстьове 和 **мѐсти** [复] (**мест** [阳])〈方〉❶一种用厚毛料做的便鞋 ❷一种很软的皮便鞋

мѐст|я *-иш, мѐстѝх* [未] ❶挪动,移动;拨动;调动：～я сто̀-ла 挪动椅子 ～я фи̇̀гура 挪动棋子 Мѐстят го на дру̇̀га слу̇̀ж-ба. 调他去干别的工作。Мѐстя сина̀ си от едно̀ учи̇̀лище в дру̇̀го. 我把儿子从一个学校转到另一个学校。❷改变,换,搬走：～я си кварти̇̀рата 搬家 Партиза̀ните посто̀янно ～ят ла̀гера си. 游击队员们经常变换营地。— **се** [被动]

мѐст|я се *-иш се, мѐстѝх се* [未,中态] ❶换地方,挪地方,挪动：Мѐстя се на свѐтло до прозо̀реца. 我挪到靠窗户的亮处。❷搬家,搬迁,改变住处：～я се в но̀во жи̇̀лище 搬到新房子去 ～я се от Ва̀рна в Со̀фия 从瓦尔纳搬到索非亚

месчина̀ [阴] (不带骨的)瘦肉

мѐс|я *-иш, мѐси̇̀х* [未] ❶揉(面),和(面);揉和：～я тесто̀ 揉面 ～я хля̀б 揉(做面包的)面 ❷做(面包等)面食：Жена̀ му ～еше хля̀б. 他妻子在做面包。❸和,搅和：～я гли̇̀на 和黏土 ❹〈民〉搞混,弄混,混在一起：～я овци̇̀ с кози̇̀ 把绵羊和山羊混在一起 ❺〈转〉牵连,连累,株连,牵涉：Не мѐ ～й в та̀я ра̀бота. 别把我牵连到这件事里去！— **се** [被动] ～**ене** [中]

мѐс|я се *-иш се, мѐси̇̀х се* [未,中态] 干涉,干预,掺和：Ти̇̀ в чу̇̀жди ра̀боти да се не ～иш! 你别干预别人的事！～я се във вси̇̀чко 什么事都插一手,什么事都掺和 ～**ене** [中]

мет|а̀ *-ѐш, -о̀х, -е* 过主形动 *мел* [未] 扫,打扫,扫除：То̀й ～ѐше дво̀ра. 他在扫院子。От два̀ дѐна не съм мѐла. 我有两天没扫地了。

метаболи̇̀з|ъм *-мът, -ма* [无复,阳]〈生化〉新陈代谢,代谢

метаболи̇̀т [阳]〈生化〉(新陈)代谢产物

метаболи̇̀ч|ен *-на* [形]〈生化〉新陈代谢的：Ди̇̀шането е ～ен процѐс. 呼吸是新陈代谢的过程。

метагала̀ктика [阴]〈天〉总星系

метагенѐза [阴]〈生物〉世代交替

метаези̇̀|к *-ци* [阳] 纯理语言,元语言

мета̀л [阳] 金属;五金：Мета̀лите са добри̇̀ прово̀дници на топлина̀ и електри̇̀чество. 金属是热和电的良导体。издѐлия от ～ 金属制品 ◇ **благоро̀дни ～и** 贵金属 **рѐдки ～и** 稀有金属 **цвѐтни ～и** 有色金属 **чѐрни ～и** 黑色金属,钢铁 **презрѐни-ят** ～〈讽〉金钱

мета̀л|ен *-на* [形] ❶金属的;含金属的：～ни издѐлия 金属制品 ～ни отпа̀дъци 金属废料,废金属 ～ен о̀кис 金属氧化物 ❷制造金属的,金属加工的：～на инду̇̀стрия 金属工业 ❸金属性的;尖细响亮的,(指嗓音、声音)清晰的：～ен бля̀сък 金属的光泽 ～ен звън 清晰响亮的声音

метализа̀ция [阴] 用金属处理;敷以金属;喷镀金属

метализи̇̀рам [未,完] 用金属处理;敷以金属;喷镀金属

метали̇̀|к *-ци* [阳] 金属(工业的)工人,五金工人

метали̇̀ч|ен *-на* [形] 同 металѝчески

метали̇̀ческ|и *-а* [形] ❶金属(制)的：～и издѐлия 金属制品 ～и украшѐния 金属饰品 ～и спла̀ви 合金 ～и пари̇̀ 金属钱币 ❷〈转〉金属性的;光亮的;(指嗓音、声音)清晰响亮的：～и гла̀с 清脆响亮的嗓音

металогра̀фия [阴] ❶金相学 ❷金属版印刷术

металодо̀бив [阳] 开采金属

металодо̀бив|ен *-на* [形] 冶金的：～на инду̇̀стрия 冶金工业

металойд [阳]〈化〉非金属,类金属,准金属,拟金属,非金属元素

металойд|ен -*на* металойд 的形容词
металокерàмика [阴]〈冶〉粉末冶金(学);金属陶制术
металолеѝр -*ят*, -*я* [阳] 铸工,翻砂工
металолеѝрница [阴] 铸造厂,翻砂厂
металообработвàтел|ен -*на* [形] 金属加工的
металорабòтни|к -*ци* [阳] 金属(工业的)工人,五金工人
металорèзещ -*а* [形] 金属切削的: ～а машѝна 金属切削机床
металофѝзика [阴] 金属物理学
металохѝмия [阴] 金属化学
металу̀р|г -*зи* [阳] 冶金(学)家,冶金工作者
металургѝч|ен -*на* металу̀ргия 和 металу̀рг 的形容词: ～ен завòд 冶金厂 ～ен рабòтник 冶金工人
металургѝческ|и -*а* [形] 同 металургѝчен
металу̀ргия [阴] 冶金工业;冶金学 ◇ **цвèтна** ～ 有色冶金工业;有色冶金学 **чèрна** ～ 黑色冶金工业;黑色冶金学
метаморфòза [阴] ❶变态,变形;蜕变;变形现象: ～ на гъсèницата 毛虫的蜕变 ❷〈转〉根本的改变,变更
метаморфозѝра|м се [未,完,反身] 变态,变形;蜕变: Гъсèниците се ～т на пеперу̀ди. 毛虫蜕变为蝴蝶。
метампсихòза 和 **метемпсихòза** [阴]〈宗〉(佛教等的)灵魂转生;轮回
метàн[1] [无复,阳] 甲烷,沼气
метàн[2] [阳] ❶(祷告时)跪着施礼;磕头,叩头: Тòй прàвеше смирèни ～и пред икòната. 他朝圣像恭顺地跪着。❷〈转〉卑躬屈膝的行礼
метанòл [阳]〈化〉甲醇
метантàнк [阳] (污水)消化池;〈化〉沼化槽,沼化池
метастàза [阴]〈医〉(病灶等的)转移,迁徙
метатèза [阴]〈语言〉(语音的)换位(作用);音移;(音位)转变
метàтел|ен -*на* [形]〈军〉投射用的,投掷的: ～на машѝна 投掷机
метафизѝ|к -*ци* [阳] ❶形而上学者 ❷〈转〉好空想的人
метафѝзика [阴] ❶〈哲〉形而上学 ❷〈转〉玄妙难解的东西
метафизѝч|ен -*на* [形] ❶形而上学的;空想的,脱离实际的,抽象的: ～на систèма от възглèди 观点的形而上学体系 ～но обяснèние 形而上学的解释 ❷(指思想等)不清楚的,不明确的,抽象的
метафизѝческ|и -*а* [形] 同 метафизѝчен
метàфора [阴]〈语言〉借喻;隐喻
метафорѝч|ен -*на* метàфора 的形容词: ～ни стѝлни срèдства 隐喻的手法
метафорѝческ|и -*а* [形] 同 метафорѝчен
метàч[1] [阳], **метàчка** [阴] ❶清洁工,清扫(街道、机关、庭院的)工人 ❷做值日负责扫地的人: Днèс тòй е ～ в рòтата. 今天他在连里负责扫地。
метàч[2] [阳]〈运〉投掷运动员
метèж [阳] 叛乱,暴动,哗变,造反
метèж|ен -*на* [形] ❶暴动的,叛乱的;不安的: ～ни елемèнти 叛乱分子 ❷〈转〉猛烈的,疯狂的;坐立不安的,顽皮的,淘气的: ～ни вѝхри 猛烈的旋风 ～ни децà 淘气的孩子

метèжни|к -*ци* [阳], **метèжница** [阴] 叛乱者,暴动者
метèжническ|и -*а* [形] 叛乱的,暴动的,造反的: ～а дèйност 叛乱行动 ～и движèния 暴动
метèжничеств|о -*а* [中] 叛乱(行动),暴动
метемпсихòза 见 метампсихòза
метеòр [阳]〈天〉流星,陨星
метеòр|ен -*на* метеòр 的形容词: ～ни потòци 流星雨
метеорѝт [阳]〈天〉陨石
метеорогрàф [阳]〈气象〉气象计
метеорогрàфия [阴]〈气象〉气象记录(术)
метеоролò|г -*зи* [阳] 气象学家
метеорологѝч|ен -*на* метеоролòгия 的形容词: ～на стàнция 气象台 ～на слу̀жба 气象站 ～ни явлèния 气象
метеорологѝческ|и -*а* [形] 同 метеорологѝчен
метеоролòгия [阴] 气象学
метеоролòжк|и -*а* метеоролòг 和 метеоролòгия 的形容词: ～и проу̀чвания 气象学的研究
метѝл[1] [阳] ❶双盘吸虫(*Distoma hepatica*) ❷双盘吸虫病
метѝл[2] [阳]〈化〉甲基
метѝлов -*а* [形]〈化〉～**в спѝрт** 甲醇,木醇
метилѝв -*а* [形] 患双盘吸虫病的: ～а овцà 患双盘吸虫病的绵羊
метилѝсва|м [未], **метилѝсам** [完] (羊)患双盘吸虫病(肝蛭病) ～**не** [中]
метѝс [阳], **метѝска** [阴] 混血儿(尤指欧洲人与印第安人的混血后裔)
метлà [阴] ❶帚,扫帚 ❷条帚苗,高粱糜子(做扫帚用的一种植物) ◇ **зàхарна** ～ 甜杆(*Sorghum saccharal*) **Ще игрàе ～та.** 〈口〉1. 某人要挨(妻子)揍。2. 要解雇某人;要赶走某人。
метлàр -*ят*, -*я* [阳], **метлàрка** [阴] 制作和出售扫帚的人
метлѐ|я се -*èеш се*, -*àх се* [未,中态]〈口〉无所事事地逛来逛去,闲逛 ～**èене** [中]
метлѝка[1] [阴] 桦树
метлѝка[2] [阴]〈方〉同 метлѝчина
метлѝчина [阴] 矢车菊(*Centaurea cyanus*)
метлѝ|я се -*еш се*, -*х се*〈口〉同 метлѐя се
мèтна 见 мя́там
мèтод [阳] 方法,方式,办法: диалектѝчески ～ 辩证方法 сравнѝтелно-исторѝчески ～ 历史比较法 твòрчески ～ 创作方法 употребя́вам(прилàгам) ～ 使用(采用)…方法 промèням ～а на рàбота 改变工作方式 внедря́вам ～ 推广…方法
метòда [阴]〈旧〉同 мèтод: педагогѝческа ～ 教学法
методѝ|к -*ци* [阳], **методѝчка** [阴] 教学法专家;教学法教师;教学法研究者;方法论者,方法学者
метòдика [阴] ❶教学法,教授法: ～ на обучèнието по бъ̀лгарски езѝк 保加利亚语教学法 ～ на геогрàфията 地理学教学法 ❷工作方法,研究(方)法
методѝст[1] [阳], **методѝстка**[1] [阴] 同 методѝк
методѝст[2] [阳], **методѝстка**[2] [阴] (基督教的)卫斯理教派的教徒
методѝстк|и -*а* [形] (基督教)卫斯理教派的: ～а цъ̀рква 卫斯理教会;卫斯理教堂 ～и пàстор 卫斯理教派牧师

методѝч|ен -*на* [形] ❶有条理的,有系统的;有步骤的: ~на ра̀бота 有条理的工作 ~но настъплѐние 有步骤的进攻 ❷(工作)方法好的: ~ен агита̀тор 工作方法好的鼓动员 ❸教学法的,教授法的: ~ен ана̀лиз 教学法分析 ◇ **~на единѝца**〈教育〉(预计用一节或几节课教完的)一课,一单元 **~но** [副]: Ра̀боти ~но. 他工作有条理。**~ност** -ността̀ [阴] 有条理,条理性,有系统,系统性,有步骤

методѝческ|и -*а* [形] 同 методѝчен ②解: ~о разрабо̀тване на уро̀ка 对一课书作教学法方面的深入研究 ~и упъ̀твания 教学法指导 ~и кабинѐт 教学法教研室

методѝчка [阴] 见 методѝк

методологѝч|ен -*на* методоло̀гия 的形容词: ~ни грѐшки 方法学方面的错误

методологѝческ|и -*а* [形] 同 методологѝчен

методоло̀гия [阴] 方法论,方法学

мето̀л [阳]〈化,摄〉米吐尔,硫酸合对甲胺基苯酚,甲胺酚(最常用的显影物质)

метонимѝч|ен -*на* метонѝмия 的形容词: ~ен прѐнос на на-зва̀нието 名称的换喻

метонѝмия [阴] 换喻,转喻(例如用 чета̀ Ва̀зов "读伐佐夫"以喻 чета̀ съчинѐнията на Ва̀зов "读伐佐夫的作品",用 кесѝя "钱包"以喻 парѝ "钱")

мето̀|х -*си* [阳] 修道院外宿舍(设在修道院之外而属于修道院的供修士住的地方)

метра̀ж [阳](按米计算的)长度

метранпа̀ж [阳] 拼版工人

метрѐса [阴]〈口〉情妇

мѐтрика [阴] ❶〈文学〉(诗歌)节律学,诗律学;〈旧〉作诗法 ❷〈数〉度量 ❸〈乐〉节拍研究

метрѝч|ен -*на* мѐтрика 的形容词: ~на стъ̀пка 音步 ~на тео̀-рия на му̀зиката 音乐节拍理论 ◇ **~на систѐма** (度量衡的)公制,米制

метрѝческ|и[1] -*а* [形] **~о стихосложѐние**〈文学〉音步格律诗作诗法 **~и** [副]

метрѝческ|и[2] -*а* [形] **~а кнѝга** (教堂中登记出生、结婚、死亡等的)户籍簿,修道院户籍簿

метр|о̀ -*а̀* [中] 地下铁道,地铁

мѐтров -*а* [形] 米的,以米计算的: Хлеба̀рите горя̀т ~и дър-ва̀. 面包工人在烧一米长的劈柴。два̀десет и пѐт ~а канара̀ 25 米高的峭壁

-мѐтров -*а* [复合形容词第二部(第一部为数词)] 表示"(若干)米的"之意,例如: пѐтмѐтрова лѐнта 五米长的带子

метроло̀гия [阴] 计量学,度量衡学

метроно̀м [阳] 节拍器,拍节机,节奏器,节度计

метрополитѐн [阳] 同 метро̀

метропо̀лия [阴] ❶〈史〉(古希腊的)宗主城邦 ❷(殖民地的)宗主国(或宗主城市) ❸主要城市,大城市,大都会(常指首都、首府或文化等的中心)

мѐтчи|к -*ци* [阳]〈技〉丝锥,螺丝攻

мѐт|ър[1] -*ръ̀т*, -*ра*, -*ри* [阳] ❶米,公尺: чѐтири ~ра на дължѝна и на шѝр 四米见方 ❷米尺: сгъва̀ем ~ър 折尺(可折叠的米突尺): Я̀ да̀й ~ъра да премѐрим широчина̀та на ста̀ята. 给我米突尺来量一量房间的宽度。❸〈口〉平方米: Мя̀стото е хиля̀да ~ра. 这块地方有 1000 平方米。◇ **квадра̀тен ~ър** 平方米 **кубѝчески(кубѝчен) ~ър** 立方米 **линѐен ~ър** (用以计算长度的)米

мѐтър[2] [阳] **мина̀вам ~** 出王牌 ◇ **мина̀вам ~**〈口〉轻易摆脱,免于遭遇不愉快的事

мех 见 мях

механа̀ [阴]〈民〉同 кръ̀чма (酒店)

механджѝйск|и -*а* [形]〈民〉同 кръчма̀рски (酒店的;酒店老板的): ~и сѝн 酒店老板的儿子

механджѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **механджѝйка** [阴] 同 кръчма̀р (酒店主人,酒店老板)

механиза̀тор [阳], **механиза̀торка** [阴] ❶机械化专家 ❷(农业等的)机务人员,机械师,机械工人

механиза̀торск|и -*а* механиза̀тор 的形容词

механиза̀ция [阴] 机械化: ~ на землѐделието 农业机械化

механизѝра|м [未,完] ❶使机械化: Ра̀ботата о̀коло това̀ре-нето е ~на до ма̀ксимум. 装货的工作已达到最大限度的机械化。❷〈转〉使成为机械式的,使呆板: ~м движѐния 使动作变得呆板 — **се** [被动] **~не** [中]: ~не на срѐдствата за произво̀дство 生产资料的机械化

механизѝра|м се [未,完,中态] ❶机械化,成为机械化的: Стопа̀нството се ~. 这个农场正在实现机械化。❷〈转〉成为机械式的,变成呆板的 **~не** [中]

механѝз|ъм -*мъ̀т*, -*ма*, -*ми* [阳] ❶(机器、仪表等内部的)机械装置,机械,机器: часо̀вников ~ъм 时钟的机件,计时机械 спуска̀телен ~ъм 降下装置 ❷〈转〉机制,结构: Механѝз-мът на мѝсленето е сло̀жен. 思维的结构是复杂的。~ъм на държа̀вното управлѐние 国家管理机制

меха̀ни|к -*ци* [阳] 机械师,机械技术员;机械工人: ~к на мѐлница 磨粉厂的机械师 телефо̀нен ~к 电话机械师

меха̀ника [阴] 力学: теоретѝчна ~ 理论力学 вълнова ~ 波动力学 ква̀нтова ~ 量子力学 небѐсна ~ 天体力学 ◇ **фѝна ~** 精密机械学;精密工具、仪器等的制造

механицѝз|ъм -*мъ̀т*, -*ма* [无复,阳]〈哲〉机械论

механѝч|ен -*на* [形] ❶力学的: ~ен зако̀н 力学定律 ❷不经化合而做成的: ~на смѐс 混合物 ❸机械的,用机械的: ~но промѝване на ру̀дата 机械化洗矿 ~на прерабо̀тка 机械化加工 ❹〈转〉机械式地,呆板地: ~но препода̀ване на уро̀к 呆板地讲课 ~но разбѝране на нещѝта 对于事物的机械理解 **~но** [副]: Двѝжи се ~но. 机械地运动。

механѝческ|и -*а* [形] 同 механѝчен

меха̀но- [复合词第一部] 表示"机械的"之意,例如 меха̀но-технѝчески учѝлища (机械枝术学校),меха̀но-монта̀жна бри-га̀да (机械安装班)

механотера̀пия [阴]〈医〉力学疗法,机械疗法

мехлѐм [阳](外用)药膏,软膏,油膏: ма̀жа ~ 涂药膏 ◇ **па̀да ми като̀ ~ на сърцѐто**〈口〉使我极为满意;使我心满意足: Тѐзи ду̀ми му па̀даха като̀ ~ на сърцѐто. 这些话正合他的心意。

меховѝна [阴] 加工过的毛皮,熟毛皮

мехỳнка [阴]〈植〉酸浆(*Physalis alkekengi*)

мехỳр [阳] ❶疱,水泡: Изля̀зоха ми ~и по крака̀та. 我的脚上起了泡。❷泡,囊: пѝкочен ~ 膀胱 жлъ̀чен ~ 胆囊 пла-ва̀телен ~ у рѝбите 鱼鳔 ❸泡,气泡: Сѝлният дъ̀жд образу̀-ваше ~и по ло̀квите. 大雨使水洼冒起了很多水泡。Мехỳ-рът еднѝн дѐн тря̀бва да се пу̀кне. 气泡总有一天要爆破的。◇

сапу̀нен ～ 1. 肥皂泡 2.〈转〉泡影：Това̀ са сапу̀нени ～и. 这是泡影。

мехӯрест *-а*［形］疱状的，泡状的：～и възпаления по тя̀лото 身上的疱状炎症

мехӯрка［阴］〈植〉狸藻（*Utricularia*）

мѐца［阴］**ба̀ба** ～〈儿〉熊外婆；熊，狗熊

мѐцам〈方〉（如哑人般地）发出模糊不清的单音和音节，作咿呀声

меца̀на［阴］〈儿〉同 мѐчка

меца̀нѝн［阳］（底楼与二楼之间的）夹层楼面，一楼半

мецена̀т［阳］（学术和文艺的）赞助人，庇护人，用财物资助学术和文艺事业的人

мецена̀тск|и *-а* мецена̀т 的形容词：～а по̀мощ 对于学术和文艺的资助（赞助）

мецена̀тство［无复，中］对于学术和文艺的资助（赞助）

мѐцосопра̀н［阳］同 мѐцосопра̀но

мѐцосопра̀н|о *-и*［中］〈乐〉❶女中音 ❷〈转〉女中音歌手，女中音歌唱家：Тя̀ ѝма хӯбаво ～о. 她有好听的女中音嗓子。

мѐцосопра̀нов *-а* мѐцосопра̀но 的形容词

меч *-ът, -а, -ове*［阳］❶剑，宝剑；利剑：изва̀ждам ～а от но̀жницата 从剑鞘中拔出剑 пробо̀ждам（промӯшвам）ня̀кого с ～а 用剑刺某人 прибѝрам ～а в но̀жницата 把剑插入鞘 ❷〈转，扩〉武器，兵器 ◇ **вдѝгам** ～ 拿起武器；开始进行斗争 **дамо̀клев** ～ 一发千钧的危险；随时可能发生的危险 **сла̀гам** ～ 放下武器；停止斗争；投降 **то̀ча** ～**а** 磨剑；准备斗争

мѐч|а *-иш*［未］〈方〉同 мя̀уча：Мѐчи като̀ ко̀те. 它像小猫一般喵喵叫。

меча̀ва［阴］〈方〉暴风雪

мечѐ *-та*［中］小熊：Мѐчката во̀деше със сѐбе си двѐ ～та. 大熊领着两只小熊。

мечѐт［阳］清真寺，伊斯兰教堂

мѐчешк|и *-а*［形］❶熊的：～а дӯпка 熊洞，熊窝 ～и стъ̀пки 熊脚印 ～о месо̀ 熊肉 ❷〈转〉笨重的，不灵活的：То̀й ѝмаше нѐщо тро̀маво и ～о във фѝгурата си. 他体形笨重。◇ ～**а ус-лӯга** 帮忙反添麻烦，帮倒忙 ～**и**［副］：Игра̀еше тро̀маво, ～и. 他跳得笨手笨脚。

мѐч|и *-а, -о*［形］同 мѐчешки：～и ко̀жи 熊皮 ～и дӯпки 熊洞，熊窝 ◇ ～**а пя̀та** 肺草 ～**а стъ̀пка** 同 девесѝл（旋覆花）

мѐчин *-а*［形］熊的 ◇ ～ **дѐн**〈民〉熊节（11 月 30 日）

мѐчка［阴］❶熊，狗熊，马熊，棕熊，罴，人熊（*Ursus arctus*）：Гла̀дна ～ хоро̀ не игра̀е.〈俗〉饿狗熊跳不了霍罗舞。❷〈转〉笨重的、不灵活的人：Ста̀нал си ця̀ла ～! 你简直像狗熊一样笨重了。❸〈转，贵备〉填不饱肚子的人，大肚皮（指饭量大的人）；馋鬼 ❹〈儿〉一团揉碎的加奶酪的面包 ❺（炉膛内的）铁箅子 ◇ **бамбӯкова** ～ 熊猫（*Ailuropoda melanoleuca*）**бя̀ла** ～ 白熊（*Ursus maritimus*）**Голя̀ма** ～ 大熊星座 **Ма̀лка** ～ 小熊星座 **Мѐчка стра̀х, мѐне нѐ!** 我不怕！管他的，豁出去了！（在遇到困难或危险时给自己壮胆的话）**Мѐчката нарѐд игра̀е.** 不用担心，也会到你们这儿来的；也会轮到你们头上的；你们也跑不了。～ **стръ̀вница** 想吃牲口和人的熊 **Ще те га̀зи** ～. 你要挨揍了；你要倒霉了。**Щ̀о ти тря̀бва от** ～ **ремѝк!** 你干吗去做这种又危险又困难的事？何必自讨苦吃！

мечка̀р *-ят, -я*［阳］，**мечка̀рка**［阴］驯熊的人；耍狗熊的人：Во̀еки ～ сво̀ята мѐчка хва̀ли.〈俗〉每个驯熊人都夸自己的熊好；王婆卖瓜，自卖自夸。

мечка̀рск|и *-а* мечка̀р 的形容词

мечка̀рство［无复，中］驯熊；耍狗熊的职业

мѐчкин *-а* 同 мѐчин

Мѐчо［阳］❶麦乔（经常给大牧羊犬或家犬起的名字）❷（指玩具）小熊，狗熊

мечовѝд|ен *-на*［形］剑形的：～ни листа̀ 剑形叶

мечо̀|к *-ци*［阳］公熊

мечоно̀с|ец[1] *-ци*［阳］〈罕〉古代使剑的战士，配剑的战士

мечоно̀с|ец[2] *-ци*［阳］〈动〉剑鱼（*Xiphias gladius*）

мечт|а̀［阴］❶幻想，梦想：отда̀вам се на ～ѝ（унѐсен съм в ～ѝ）耽于幻想 разбѝвам ～ѝте му 使他的幻想破灭 ❷想望，宿愿：Мечта̀та му бѐше да ста̀не летѐц. 他曾想望当一名飞行员。❸梦想不到的好东西：Ро̀клята ти е ～а̀. 你的连衣裙简直是梦想不到的好。

мечта̀ни|е *-я*［中］幻想，梦想，沉溺于幻想

мечта̀тел *-ят, -я*［阳］，**мечта̀телка**［阴］喜欢幻想的人；幻想家，空想家

мечта̀тел|ен *-на*［形］❶好幻想的；沉入幻想的：～на дево̀й-ка 好幻想的姑娘 ～ен по̀глед 沉入幻想的眼神 ❷幻想的，想象出来的，假想的 ～**но**［副］：Притваря ～но очѝ. 他沉于幻想地闭上了眼睛。～**ност**［阴］

мечта̀телск|и *-а* мечта̀тел 的形容词：～и увлечѐния 幻想家的人迷

мечта̀телств|о *-а*［中］好幻想，富于幻想

мечта̀|я *-еш, -х*［未］幻想，梦想；想望：～я за нѐщо（ня̀кого）想望某物（某人）Това̀ дорѝ и на сън не съм смѐял да ～я. 连做梦我也不敢想望这个。～я щастие 想望幸福

меша̀［阴］〈方〉同 мешѐ[2]

меша̀ва［阴］〈方〉参与，干涉：Ѝмаш лѝ ～ в тая ра̀бота? 你参与这件事了吗？

мѐша|м мѐша̀х［未］〈方〉和，搅，混合 ～**не**［中］

мѐша|м се *мѐша̀х се*［未，中态］〈方〉干涉，干预；过问，管：Тря̀бва ли ни да се ～ме в чӯждите ра̀боти? 咱们有必要去干涉别人的事吗？То̀й не обѝча да се ～ в къ̀щните ра̀боти. 他不喜欢过问家务事。～**не**［中］

мѐшан *-а*［形］混合的，杂拌的：～а сала̀та 杂拌凉菜，什锦凉菜 ◇ ～**а ска̀ра** 烤三样，烤五样（包括两种不同形状的烤肉丸、烤肉串或烤肝、烤肉排的一份菜）

мѐшано［无复，中］❶各类（切成片的）香肠的拼盘 ❷烤三样，烤五样（烤丸子、烤肝和烤肉串等的拼盘）

мешѐ[1]［中］❶ мях 的指小 ❷肚子

мешѐ[2]［中］〈方〉同 дъб（柞树，槲树，橡树）

мѐшест *-а*［形］❶大腹便便的 ❷鼓出来的，凸起的：～о шишѐ 鼓肚瓶

мешѝн［阳］❶（做便鞋或皮鞋衬里的）精制的羊皮，熟过的羊皮革 ❷〈民〉［用作形］同 мешѝнен

мешѝна[1]［阴］同 мешѝн

мешѝна[2]［阴］肚子

мешѝнен *-а*［形］精制的羊皮做成的：～а ча̀нта 羊皮包 ～и панто̀фи 羊皮便鞋

Мѐшко［阳］大肚皮，大肚子（给大腹便便的人起的外号）

мешча̀н|ин *-и*［阳］，**мешча̀нка**［阴］❶（旧俄和波兰的）小市民 ❷〈转〉市侩，庸人

мешча̀нск|и -*а* мешча̀нин 的形容词：～и бит 小市民的生活

мешча̀нство [中]（旧俄和波兰的）市民阶层；[集] 小市民

меща̀н|ин -*и* [阳]，**меща̀нка** [阴] 同 мешча̀нин

ми[1] [人称代词、物主代词] ❶见 аз ❷见 мой ❸ [用作语气] 〈民〉**ми, ми ти, о̀ня (она̀я 等) ми ти**（在惊讶、兴奋、愤怒等时刻表示亲切、诚恳）：Ръ̀пна ～ Чавда̀р от ра̀дост, че при та̀тка си ще ѝде. 恰弗达尔因为要到他爸爸那儿去而高兴得跳了起来。Какъ̀в овча̀рин ще ～ ста̀неш ти̂! … Ще заспѝш, а въ̀лкът ще до̀де и ще ти изда̀ви овцѐте. 你能当什么羊倌啊！你会睡着的，狼会来把你的羊全咬死。Онѝя ми ти елѐчета от а̀лен и зелѐн атла̀з, грѐйнали като̀ слъ̀нце. 那些红色和绿色缎子的坎肩像太阳般地闪着光。

ми[2] [无复，中]〈乐〉❶长音阶的第三音（mi）：Изпѐй „～"！你唱"mi"！❷mi 音音符：Напишѝ „～"！你画上"mi"！

миа̀зми [复]（**миа̀зма** [阴]）腐烂物质的气味，腐臭；瘴气，瘴毒

МИБ [миб] [缩] Междунаро̀дна инвестицио̀нна ба̀нка 国际投资银行

мѝвка [阴]〈口〉❶（盥洗室或厨房中水龙头下边的）水池，洗脸池，水槽，泄水盆，洗涤池：емайлѝрана ～ 搪瓷水池 ❷洗碗布

миг -*ъ̀т*, -*а̀*, -*ове* [阳] ❶一眨眼间，瞬间，刹那：То̀й мо̀же да до̀йде всѐки ～. 他每一瞬间都可能会来到。Мо̀ля поча̀кайте едѝн ～！劳驾，请稍稍等一会儿！Слѐд едѝн ～ ще се въ̀рна. 我马上就回来。Мо̀га ли да гово̀ря едѝн ～ с тѐбе? 我只跟你说一两句话行吗？в послѐдния ～ 在最后一瞬间 ❷某一顷刻，某一瞬间；时间：В то̀я ～ всѝчки ча̀каме с нетърпѐние. 这时我们大家都焦急地等待着。◇ **в ～** 突然间，忽然，顷刻间，一下子：Всѝчко утѝхна в ～. 顷刻间一切都静了下来。**за ～** 刹那间，顷刻间，一下子，突然：За ～ от всѝчки странѝ се стѐкоха сѐляни. 顷刻间，农民从四面八方涌来。**от ～ на ～** 越来越：Вѝковете от ～ на ～ ста̀ваха по̀-сѝлни. 喊声越来越高。**～-два̀** 一刹那，一瞬间，转眼间，极短的时间：Всѝчко това̀ тра̀я са̀мо ～-два̀. 这一切只延续了极短的时间。

мѝга|м [未] ❶眨眼；（星星、灯光等）闪亮：～м с очѝте 眨眼 Звездѝте ～т. 星星眨着眼。Свещта̀ ～. 烛火忽明忽暗。❷使眼色，挤眼睛：Мѝгнах му да мълчѝ, ала̀ то̀й не разбра̀. 我向他使眼色，让他别作声，但是他没有明白。❸〈转〉受到责备而不知害臊，满不在乎：Тѝ го хо̀каш, а то̀ са̀мо ～. 你责备他，他却满不在乎。◇ **око̀то ми не ～** 1.（我）不害怕，天不怕，地不怕：Око̀то му не ～ше. Юна̀к човѐк бѐше то̀я Тра̀йко. 这个特莱科一点也不害怕，真是个勇敢的人。2. 脸不变色，厚脸皮：Лъ̀жат и око̀то им не ～. 他们撒谎连脸都不变色。

мѝгар [副] ❶同 нима̀（难道）：Мѝгар не зна̀еш? 难道你不知道吗？❷〈方〉那么，在这种情况下：Да повѝкаме до̀ктор Соко̀лов ～? 那咱们去找索科洛夫大夫吧？

мига̀ч [阳] ❶〈旧〉同 клепа̀ч（眼皮，眼睑）❷〈旧〉同 мѝгла [常复]：дъ̀лги ～и 长睫毛 ❸汽车上的闪光信号灯 ◇ **да̀вам ～** 亮信号灯（指示行车方向）

мѝг|вам [未]，**мѝгна** -*неш*, *мѝгна̀х* [完] ❶ мѝгам 的一次或连续几次的动作：Заглѐда бѐз да ～не, ала̀ и бѐз да вѝжда нѐщо. 他眼都不眨一下地看着，却什么也没有看见。❷阖眼，睡着：Ця̀лата но̀щ не можа̀х да ～на от мѝсъл и от бо̀лка. 因为想事情和疼痛我一整夜都没阖眼。А̀з не ～нах ця̀ла но̀щ от теснотѝя. 由于太挤我一整夜都没睡着。❸使眼色，挤眼睛 ◇ **око̀то ми не ～ва** 1. 表现得勇敢和不屈不挠；毫不踌躇 2. 不知害羞；脸皮厚：А ту̀рнат ли го на тя̀сно, ха̀ч не щѐ му ～не око̀то. 就是使他处于尴尬的境地，他一点也不感到难堪。**бѐз да ～на** 1. 勇敢地，一下子：Изпѝ о̀ще едно̀ петдесѐтниче, бѐз да ～не. 他一口气又喝下了 50 毫升的酒。2. 厚脸皮地，不知害羞地：То̀й лъ̀жеше бѐз да ～не. 他说谎毫不脸红。**～ване** [中]

мигда̀л [阳]〈方〉同 бадѐм（巴旦杏）

мигда̀лов -*а* [形] 同 бадѐмов（巴旦杏的）

мѝгл|а[1] [常复，阴] 睫毛：дъ̀лги чѐрни ～и 黑黑的长睫毛

миглѝв -*а* [形]〈罕〉爱眨眼的，不断眨眼的

мѝгльо -*вци* [阳]，**мѝгла**[2] [阴] 爱眨眼的人，不断眨眼的人

мѝгна 见 мѝгвам

мигновѐн -*а* [形] 瞬息的，刹那间的，瞬时的；极短暂的：～о колеба̀ние 瞬息的迟疑（动摇）**～о** [副]：突然，一下子：Дъ̀ждът ～о се пресѐче. 雨突然停了。

мигновѐни|е -*я* [中]〈旧〉同 миг：Ня̀колко ～я тя̀ сто̀я неподвѝжна. 有几秒钟她不动地站在那里。

мѝгом [副] ❶眨眼间，瞬息间，刹那间：То̀й изгу̀би равновѐсие и ～ почу̀вства, че па̀да във вода̀та. 他失去了平衡，刹那间他感到自己落水了。❷突然，一下子：Мя̀рка се мо̀ята ся̀нка пред мѐн — / спра̀ ли се ～, и тя̀ се запѝра. (П. П. Славейков) 我的影子在我面前闪动，只要我一停住，它也停住。

миграцио̀нн|ен -*на*〈书〉мигра̀ция 的形容词：～ен процѐс 1. 迁移的过程 2. 资本输出的过程

мигра̀ция [阴]〈书〉（在国内）迁移，（往国外）移民；〈生物〉迁徙，（候鸟等）定期的迁徙，（鱼群）洄游；〈文艺〉（在各民族之间的）转移，流传；〈经〉资本的输出：～ на ю̀жните славя̀ни в балка̀нските земѝ 南部斯拉夫人往巴尔干的迁徙 ～ на прѐлетните птѝци 候鸟的定期迁徙 ～ на капита̀ла 资本的输出

мигрѐна [阴] 偏头痛：стра̀дам от ～ 患偏头痛

мигрѝра|м [未，完] 移动，移居，转移；迁徙；流传；〈经〉（资本）输出 **～не** [中]

мѝда [阴]〈动〉贻贝，壳菜（*Mytilus edulis*）◇ **у̀шна ～** 耳蜗

мѝден -*а* мѝда 的形容词：～а черу̀пка 贝壳

мидовѝд|ен -*на* [形] 贝壳形的

мидообра̀з|ен -*на* [形] 同 мидовѝден

миелѝт [阳]〈医〉脊髓炎；骨髓炎

мѝещ -*а* [形] 洗涤的：～и препара̀ти 洗涤剂 ◇ **～а мѐчка** 一种浣熊

мижа̀ -*ѝш*, -*а̀х* [未] ❶闭着眼睛；眯缝眼睛：Ста̀рото ку̀че сред дво̀ра лежѝ, ～ѝ. 老狗在院子中间躺着，闭着眼睛。～а̀ с очѝте си 闭（眯缝）着眼睛 ❷（灯、光等）发微光，微微发光：Ла̀мпата ～ѝ. 灯发着微光。**～ѐне** [中]

мѝжав -*а* [形] ❶眯缝着眼睛的，半睁半闭着眼睛的：～ ста̀рец 眯缝着眼睛的老人 ❷（指灯笼、油灯等）忽明忽暗的 ❸（麦粒或其他粮食）瘪的，不饱满的：От мно̀гото дъждовѐ жѝтото ста̀на ～о. 由于雨水过多麦粒变瘪了。

мижѐне 见 мижа̀

мижешко̀м 和 **мижешка̀та** [副] 闭着眼睛：Рѐкъл да мѝне мо̀ста ～. 他说要闭着眼睛过桥。

мижиту̀рка -*тa* [阳，阴]〈口〉微不足道的人，毫无价值的人；胆小怕事的人：Тая ～ нѝщо ня̀ма да напра̀ви. 这个胆小怕事的人干不成什么事。

мижитурск|и -*а* [形]〈口〉微不足道的,毫无价值的: ~а ра̀бота 微不足道的事

мижитурщина [阴]〈口〉微末,渺小,微不足道;无价值;胆小怕事

мѝза [阴] 赌注

мизансцѐн [阳] 同 мизансцѐна

мизансцѐна [阴] 舞台调度,舞台场面设计

мизантро̀п [阳],**мизантро̀пка** [阴] 厌世者,厌恶人类者

мизантро̀пия [阴] 厌世,厌恶人类

мизантро̀пск|и -*а* мизантро̀п 的形容词: ~а самота̀ 厌世者的孤独 ~и живо̀т 厌世者的生活

мизѐр|ен -*на* [形] ❶贫穷的,贫苦的,贫困的: ~на обстано̀вка 简陋的陈设 ~ен живо̀т 贫苦的生活 ❷很少的,不够的;少得可怜的: ~на запла̀та 少得可怜的工资 ❸可怜的 ❹不体面的,卑鄙的;下流的;令人极厌恶的;丑恶的: ~на постъ̀пка 卑鄙的行径 ~на действѝтелност 令人生厌的现实 **~но** [副]: Живѐя ~но. 我生活贫困。То̀й постъ̀пи ~но. 他的做法卑鄙。**~ност** -ността̀ [阴]

мизѐри|я [阴] ❶ [只单] 贫穷,贫苦,贫寒;赤贫: живѐя в пъ̀лна ~я 生活于赤贫之中 изпа̀дам в ~я 陷于贫困 търпя̀ ~я 遭受贫困 Материа̀лната ~я не мѐ пла̀ши то̀лкова. 物质上的贫苦并不太使我害怕。❷〈转,口〉卑鄙行径,不体面的行为: Въ̀рши ~и. 他干了许多卑鄙的事情。Ко̀й ли е напра̀вил та̀я ~я? 是谁干的这卑鄙的事?

мизѐрни|к -*ци* [阳],**мизѐрница** [阴]〈口〉坏蛋,恶棍,卑鄙的人,无耻之徒

мизѐрст[ву]ва|м [未,完] 过苦日子,度赤贫生活,受苦受穷 **~не** [中]

мизеру̀ва|м 同 мизѐрствувам **~не** [中]

мизѝ|ец -*йци* [阳],**мизѝйка** [阴]〈罕〉保加利亚北部居民

мизѝйск|и -*а* [形] 保加利亚北部的: Мизѝйска равнина̀ 保加利亚北部平原

мизѝнец [阳]〈方〉❶排行最末的儿子,小儿子,老儿子 ❷小拇指

мизѝнка [阴]〈方〉排行最末的女儿,小闺女

миканѝт [阳]〈化〉人造云母,云母板

мико̀за [阴]〈医〉真菌病,霉菌病

миколо̀|г -*зи* [阳] 真菌学家,霉菌学家

миколо̀гия [阴]〈生物〉真菌学,霉菌学

микро- [复合词第一部] 表示"小"、"微"、"微量"、"微型"、"百万分之一"之意,例如 мѝкроелектро̀ника (微电子学),микроструктýра (微观结构,显微结构),микрокюрѝ (微居里)

микроавтобу̀с [阳] 同 микробу̀с

микроа̀мпер [阳]〈理〉微安(培)(百万分之一安培)

микроана̀лиз [阳]〈化〉微量分析

микро̀б [阳]〈生物〉微生物,微菌

микро̀б|ен -*на* микро̀б 的形容词: ~на зара̀за 细菌传染

микробиоло̀|г -*зи* [阳] 微生物学家

микробиологѝч|ен -*на* микробиоло̀гия 和 микробиоло̀г 的形容词: ~ен институ̀т 微生物研究所 ~ни проу̀чвания 微生物学研究

микробиологѝческ|и -*а* [形] 同 микробиологѝчен

микробиоло̀гия [阴] 微生物学

микробу̀с [阳] 面包车,小公共汽车,小巴

микрово̀лт [阳]〈理〉微伏(特)(百万分之一伏特)

микровселѐна [阴] 微观宇宙

микровълна̀ [阴]〈无线〉微波

микровъ̀лнов -*а* [形] 微波的: ~а пѐчка 微波炉

микрогра̀м [阳] 微克(千分之一毫克)

микрогра̀фия [阴] 缩微照相;缩微绘图;微写

микроелемѐнт [阳]〈化〉微量元素

микрозо̀м [阳] 和 **микрозо̀ма** [阴]〈生物〉微粒(体)

микрокинематогра̀фия [阴] 缩微电影摄影术

микроклѝмат [阳] ❶小(地区)气候,微气候;〈技〉人造气候(指室内保持的某种温度、湿度等) ❷〈转〉(一个团体、集体成员之间的)相互关系,气氛,情绪

микрокомпю̀тър -*ъ̀т*,-*а* [阳] 微型电子计算机,微型电脑

мѝкрокоо̀смос [无复,阳] ❶〈哲,理〉微观世界,微观宇宙(与ма̀крокоо̀смос (宏观世界,宏观宇宙)相对) ❷〈转〉小天地,小世界,人(同宇宙相比较而言);原子(同人相比较而言)

микрокуло̀н [阳]〈电〉微库(仑)(百万分之一库仑)

микролѝт|ър -*ъ̀рт*,-*ъра*,-*ри* [阳] 微升(千分之一毫升)

микромѐтрия [阴]〈理〉测微术

микромѐт|ър -*ъ̀рт*,-*ъра*,-*ри* [阳]〈专〉测微计,微距计,千分尺;分厘卡

микромилимѐт|ър -*ъ̀рт*,-*ъра*,-*ри* [阳] 微米(百万分之一米)

микромо̀дул [阳] 微型组件,超小型器件

микро̀н [阳]〈理〉同 микромилимѐтър

Микронѐзия 密克罗尼西亚(大洋洲)

микроо̀м [阳]〈理〉微欧(姆)(百万分之一欧姆)

микроорганѝз|ъм -*мът*,-*ма*,-*ми* [阳]〈生物〉同 микро̀б

микропалеонтоло̀гия [阴] 微体古生物学

мѝкрорайо̀н [阳] 小区域,小地区(多指农业区)

мѝкрорелѐф [阳] ❶〈地质〉小地形,微起伏 ❷〈冶〉(金相上的)显微起伏

микросвя̀т -*етъ̀т*,-*ета̀* [阳] 微观世界: та̀йни на ~ета̀ 微观世界的秘密

микросеку̀нда [阴] 微秒

микроско̀п [阳] 显微镜: електро̀нен ~ 电子显微镜

микроскопѝч|ен -*на* [形] ❶用显微镜可见的,微观的: ~ни гъ̀бички 用显微镜可见的真菌(细霉菌) ❷(用)显微镜的;显微的: ~ни изслѐдвания 显微(镜)研究 ❸〈转〉(极)微细的,极微小的: ~ни пра̀шинки 极微细的尘埃 Донѐсоха ми една̀ ~на по̀рция. 给我端来了一份量极小的菜。

микроскопѝческ|и -*а* [形] 同 микроскопѝчен

микроско̀пия [阴] 显微镜检查(法),显微镜检术;显微镜学

микросо̀ма [阴]〈生物〉同 микрозо̀ма

микросхѐма [阴] 微(型)电路

микротелевѝзор [阳] 微型电视机

микротранзѝстор [阳]〈无线〉微型晶体三极管

ма̀крофѝлм [阳] 缩微影片;缩微胶卷

микрофо̀н [阳] (电话、录音、扩音等设备的)传声筒,话筒,麦克风,传声器,送话器,微音器

микрофотогра̀фия [阴] ❶显微(镜)摄影(术) ❷显微相片

микрохѝмия [阴]〈化〉微量化学

микрохиру̀ргия [阴] 显微外科(学)

микроязовѝр [阳] 小水库

мѝксер 和 **мѝксър** [阳] 搅拌器

микст [阳]〈运〉(网球等的)男女混合双打

мил -*а* [形] ❶可爱的,亲切的,亲切可爱的,和悦可爱的;表示好意的: ~о личѝце 可爱的小脸 ~и хòра 亲切可爱的人 ~о момѝче 可爱的女孩 ❷悦目的,好看的 ❸亲爱的,心爱的,所爱的: Обѝчам те,мòе ~о отèчество! 我爱你,我亲爱的祖国! ~а мàмо 亲爱的妈妈 Àз знàя,мàйко,~ съм ти,/ че мòже млàд да загѝна.(Ботев) 妈妈,我知道你心疼我,因为我可能年轻轻就会牺牲。◇ **давам** (**залàгам**) **~о за дрàго** 付出最大的牺牲,牺牲最珍贵的东西 **прàвя ~и очѝ** (**нàкому**)〈口〉讨好,为赢得某人欢心而在他面前故作姿态 **~о** [副]: Мнòго ~о от твòя странà. 你太好了。Кàк ~о ме глèдаш. 你多么亲切地看着我。◇ **~о ми е** 1.难过,悲伤 2.感到亲切,高兴

мѝла [阴] 心爱的人,心上人,恋人: писмò от твòята ~ 你心上人的信

милайм[1] [不变,形]〈口〉温顺的,温存的,温柔的: ~ прѝказки 温存的谈话

милайм[2] [副] 温顺地,温柔地,温存地

Милàно 米兰(意大利城市)

мѝлва|м [未] ❶抚摩: ~м го по косàта 抚摩他的头发 Стѝга си ~л кòтката! 你别再抚摩猫了! ❷〈诗〉(风)微微吹拂: Прохлàден ветрèц ~ше лицèто. 凉爽的微风吹拂着面庞。

милèди [阴,不变]〈书〉(英国对贵族妇女的尊称)太太,夫人

мил|èя -*èеш*,(罕) -*àх* [未] ❶喜欢,爱,爱惜,珍视;想念: Пък тогàз и сàм ще запèя — / щò лю̀бя и за щò ~èя.(Ботев) 那时我自己也要歌唱,歌唱我所爱的和珍视的一切。~èя за òбщото блàго 珍视大众的福利 ❷〈民〉想念,为…而难过: Сърцèто ми ~èе,тъгу̀ва за тèбе. 我的心想念你,苦苦地想念你。

мили- [复合词第一部] 表示"1‰"、"毫"之意,例如 милимèтър (毫米,1‰米)

милиàмпер [阳]〈理〉毫安(培)(1‰安培)

милиàрд [阳] 10 亿,10 万万

милиàрд|ен -*на* милиàрд 的形容词: ~но богàтство 10 亿财富

милиардèр [阳],**милиардèрка** [阴] 拥有几十亿财产的富翁

милиардèрск|и -*а* милиардèр 的形容词

милибàр [阳]〈理〉毫巴(1‰大气压)

миливàт [阳]〈电〉毫瓦(特)(1‰瓦)

миливòлт -*ове* [阳]〈电〉毫伏(特)(1‰伏)

милигрàм -*ове* [阳] 毫克(1‰克)

милилѝт|ър -*ъръm*,-*ъра*,-*ри* [阳] 毫升(1‰升)

милимèтров -*а* милимèтър 的形容词

милимèт|ър -*ъръm*,-*ъра*,-*ри* [阳] 毫米(1‰米)

милимикрòн [阳] 毫微米(十亿分之一米)

милѝн [阳]〈方〉同 бàница (起酥)

милѝнка [阴] (许多个连在一起可以掰开的、咸味的)黄油奶酪小面包

милиòн [阳] ❶百万,一兆 ❷〈转〉极多,无数之多,千百万: ~и звездѝ 千百万颗星星 Милиòн пъ̀ти му е кàзвал. 他跟他说了不知多少遍了。

милиòн|ен -*на* милиòн 的形容词: ~ен нарòд 千百万的人 ~но богàтство 百万财富

милионèр [阳],**милионèрка** [阴] 百万富翁,拥有几百万财富的人

милионèрск|и -*а* милионèр 的形容词: ~и сѝн 百万富翁的儿子

милисеку̀нда [阴] 毫秒(1‰秒)

милитаризàция [无复,阴] 同 милитаризѝране: ~ на инду̀стрията 工业军事化 ~ на иконòмиката 经济军事化

милитаризѝра|м [未,完] 使军事化;使军国主义化: През войнàта влàстите ~ха мнòго грàждански òргани. 战争期间当局使许多非军事机关军事化了。— **се** [反身,被动] **~не** [中]

милитарѝз|ъм -*мъm*,-*ма* [无复,阳] ❶军国主义;军国制度;军阀统治 ❷好战精神,尚武精神

милитарѝст [阳] 军国主义者;军阀

милитаристѝч|ен -*на* [形] ❶军国主义者的;军阀的: ~на гру̀па 军阀集团 ❷军国主义的,穷兵黩武的: ~на политѝка 军国主义政策

милитаристѝческ|и -*а* [形] 同 милитаристѝчен

милиционèр [阳],**милиционèрка** [阴] 民警,公安警

милиционèрск|и -*а* милѝция 和 милиционèр 的形容词: ~и пòст 民警岗哨 ~а унифòрма 民警制服

милѝция [阴] [无复,阴] ❶民警机关,民警局;公安局 ❷〈口〉民警,公安警: извѝквам ~ 找民警 ❸〈旧〉民兵(队)

мѝличък -*ка* [形] мил 的指小和表爱: ~ко детèнце 可爱的小宝宝

мѝлка|м [未] 抚摩,爱抚 **~не** [中]

мѝлно [副]〈民〉悲伤地,伤心地;可怜地: О,мàйко мòя,родѝно мѝла,/ защò тъй жàлно,тъй ~ плàчеш?(Ботев) 啊,我的母亲,亲爱的祖国,你为什么如此凄凉、如此悲伤地哭泣?

мѝло 见 мил

миловѝд|ен -*на* [形] 悦目的,面容可爱的,好看的: ~но лицè 可爱的面孔 ~но момѝче 好看的女孩 **~ност** -*носттà* [阴]: Заòблената брадѝчка придàва осòбена ~ност на лицèто му. 圆圆的下巴颏儿使他的脸有一种特殊的可爱之处。

милозлѝв -*а* [形]〈罕〉同 милостѝв **~о** [副] **~ост** -*осттà* [阴]

милолѝк -*а* [形] 面容可爱的;面孔好看的: ~а девòйка 面容可爱的姑娘

милòрд [阳]〈书〉大人,阁下(英国对贵族男子或法官的尊称)

милосèрд|ен -*на* [形] 同 милосъ̀рден ◇ **~на сестрà** 〈旧〉女护士,女看护

мѝлост -*тà*,-*и* [阴] ❶ [只单] 怜悯,怜恤;同情: Сърцèто му се изпъ̀лни с тòлкова ~,че бè готòв да помòгне на всѝчки сиромàси по светà. 他的心如此富于同情心,以至愿帮助世界上所有的穷人。❷宽恕,宽大待遇: Ѝмай ~ към мèне! 你可怜可怜我吧! мòля за ~ 请求宽恕 чàкам ~ от нàкого 等待某人宽恕 ❸ [只单] 爱;慈爱,温柔: Тòй прегъ̀рна синà си. Сърцèто му се разтопѝ от ~. 他搂住了自己的儿子,他的心简直被慈爱溶化了。❹ [常复] 恩赐,恩惠,善行;慷慨: И ~ите спòмни тòй,с кòйто Асèн го е обсѝпвал всèки чàс. 他记起了阿森每时每刻所给予他的恩惠。❺好意,厚意,爱护 ❻〈旧〉(略带讽刺口吻的称呼) **мòя ~** 我 **твòя ~** 你 **Вàша**

～ 您 нѐгова ～ 他：Твòя ～ учѝтел ли си? 你是教师吗？Напрàзно мнòжеството се пѝташе кòй е нѐгова ～. 人们徒劳地打听他是什么人。

милостѝв -*а* [形] 仁慈的；厚道的，厚待的，富有怜悯心的，富有同情心的：～ човѐк 富有同情心的人 ～о сърцѐ 仁慈的心 **～о** [副]

милостѝня [阴] 施舍物，施舍，周济：пòйскам ～ 乞求施舍，讨钱(饭) дàвам ～ 施舍，布施

милосърд -*а* [形] 同 милосърден

милосърд|ен -*на* [形] 仁慈的，慈悲的；富有怜悯心的 ◇ **～на сестрà** 女护士，女看护

милосърдие [无复，中] ❶仁慈，慈悲心 ❷怜悯心，同情心

милу̀ва|м [未] 〈旧〉 ❶同 мѝлвам ❷〈方〉喜欢，尊敬：Кòйто ни ～，～ме го，кòйто ни ядѐ душàта，мрàзим го. 谁尊敬我们，我们也尊敬他，谁伤害我们的心，我们就恨谁。— **се** [被动，互及] **～не** [中]

милу̀вк|а [阴] 抚爱，爱抚：мàйчини ～и 母亲的抚爱

мѝля [阴] 英里(某些国家测量长度的单位，各国英里的长度相差很大)：мòрска ～ 海里(1852 米，英美为 1853.24 米) стату̀тна ～ 英里(法定的为 1609.34 米) геогрàфска ～ 地理英里(英美为 1853 米，地理探索者曾使用的旧长度单位为赤道弧的一分)

мим -*ът*，-*а*，-*ове* [阳] 哑剧演员

мимàнс [阳，集] (在群众场面中出现的、无道白的)装扮群众的演员，群众演员

мимеогрàф [阳] (蜡纸)油印机

мѝмика [阴] ❶面部表情 ❷面部表情的技巧：Тòзи актьòр ѝма добрà ～. 这位演员擅长面部表情。

мимѝкрия [无复，阴] 〈生物〉拟态

мимѝческ|и -*а* мѝмика 的形容词：～и движѐния 面部表情 **～и** [副]：Но тъ̀й катò не мòжехме да се разберѐм，тòй ～и ми заобяснявàше，че трябва да се качà трѝ етàжа пò-нагòре. 因为我们相互说不通，他开始用面部表情向我说明还得往上登三层楼。

мѝмо [副] 〈旧〉不管，不顾；违背，违反：Извъ̀ршил го ～ вòлята си. 他违背自己的意志做了这件事。

мимòза [阴] 含羞草 (*Mimosa pudica*)：срамежлѝва ～ 含羞草

мимолѐт|ен -*на* [形] 〈书〉瞬息间的，昙花一现的，很短促的，极短暂的：～на слàва 昙花一现的名望

мимохòд|ен -*на* [形] 草草的，顺便的，偶然的，偶尔的

мимохòдом [副] 〈书〉顺路(走过去的时候)，路过；顺便：Мимохòдом мòже би ще се отбѝя при нѐго. 我可能顺便到他那儿去一下。Мимохòдом засѐгна и тòя въпрòс. 他顺便也提到了这一问题。

мин [缩] мину̀та 分钟

мѝн|а[1] [阴] 矿，矿山，矿井：каменовъ̀глена ～а 煤矿 злàтна ～а 金矿

мѝн|а[2] [阴] ❶〈军〉地雷；水雷：зарѝти в нѝвата ～и 埋在田地里的地雷 Парахòдът спрѝ далѐко от пристàнището，тъ̀й катò ѝмало опàсност да се натъ̀кнем на ～а. 因为我们有碰上水雷的危险，轮船在远离港口的地方停下了。❷〈军〉迫击炮弹 ❸鱼雷

мѝна[3] [阴] 〈罕〉面色，神色，面部表情

минàвам [未]，**мѝна** *мѝнеш*，*мѝнах* [完] ❶走过，经过，路过：По пъ̀тя минàваха сѐляни и сѐлянки и го поздравявàха с пòчит. 农民们沿路走过去，怀着敬意向他问好。Ще мѝне ли скòро влàкът за Сòфия? 去索非亚的火车很快会通过吗？Тòзи пъ̀т минàва през сѐлото. 这条路穿过那个村子。❷穿过，越过；渡过：Тòй мѝна рекàта по дъ̀рвеното мòстче. 他从一座小木桥上过了河。Еднà жѐнска фѝгура мѝна през двòра. 一个女人的身影穿过院子。～ грàницата 越过国境 ❸走，行驶(若干里程)；走过；驶过；越过：Тръ̀гваме на зàход слъ̀нце，тъ̀й катò дъ̀лгия пъ̀т трябва да мѝнем през нощтà. 我们在太阳下山时动身，因为我们要在夜晚走完这段长路。Мѝнахме Плòвдив и влàкът ни понѐсе към Òдрин. 我们驶过了普罗夫迪夫，火车把我们带往奥德林。❹顺便到某地，路过：Вчѐра нѝе мѝнахме покрàй лòзето им. 昨天我们路过他们的葡萄园。Минѝ покрàй мàмини да ти ту̀рне хляб и нѐщо за ядѐне. 你顺便到妈妈那儿去一下，让她给你装点面包和别的什么吃的。❺(道路等)经由，通过，穿过，伸展；(河流)流过，流经：Нòвият кàменен пъ̀т минàваше край сѐлото. 新筑的石路从村子边上经过。❻[只三] (时间或按时间计算的事物)过去；过；消失，逝去：Оттогàва мѝна еднà годѝна. 从那时起已过去了一年。Минàва вѐче пѐт часъ̀т. 5 点已经过了。Òбед минàва. 中午已经过去。❼度过，经历过：Кра̀тката лятна нòщ я мѝнах почтѝ безсъ̀нно. 我几乎完全醒着度过了这短短的夏夜。❽(疼痛、笑、生气等)停止，终止：Сòфка усѐти，че ѝ мѝна ядъ̀т. Тя се усмѝхна. 索芙卡觉得她的气已经消了，她微笑了。Болесттà ще мѝне. 病会好的。Дъждъ̀т мѝна. 雨停了。Опасносттà мѝна. 危险过去了。❾(水、光等)透入，渗入，渗透，浸透：Водàта мъ̀чно минàва през глѝнеста пòчва. 水很难渗入黏土质的土壤。❿改变(观点等)；改入，改投，投到：～ на странàта на протѝвника 投到敌人的一方 ⓫调动，转为，由…转到：～ на слу̀жба от àрмията в произвòдството 从部队转业搞生产 ⓬升入，升到，升级(与 оставàм (留级)相对)：～ в пò-гòрен клас 升级 ⓭转到，转为，转入；[只三] 变成，变为：～ от еднà тѐма на дру̀га 从一个题目转到另一个题目 От ракѝя мѝнахме на вѝно. 我们从喝白酒转为喝葡萄酒。⓮[只三] (财产)转属，转归：И не сàмо парѝте，но всѝчко，щò ѝмаше цѐнно，мѝна в къ̀со врѐме в ръцѐте на обирàчите. 不仅是钱，他拥有的一切贵重东西在很短的时间里都落入了强盗之手。⓯(思想、印象、念头等)掠过；(消息、谣言等)流传，传播：В нѐговата възбу̀дена мѝсъл мѝнаха еднò по дру̀го възпоминàнията на мѝналото. 在他兴奋的头脑中掠过了对一件件往事的回忆。В съ̀щия тòя дѐн тàя новинà мѝна по всѝчки у̀лички и се пръ̀сна навсякъ̀де. 这个消息当天就在所有街巷传开来。⓰〈口〉考过，通过，学完，[只三] 结束：Мѝнах ку̀рсовете по стеногрàфия. 我学完了速记。Не съ̀м мѝнал кòрабен стàж. 我没到轮船上实习过。И тàзи учѐбна годѝна мѝна. 这一学年也结束了。⓱[只三单] (与人称代词与格连用) (疾病、情绪等)过去，变好：Тресѐ ли те òще? — Мѝна ми. "你还在发寒热吗？""已经过去了。" Òще ли е разгневѐн? — Нѐ，мѝна му. "他还在发火吗？""不，已经不发了。" ⓲(与 за 连用) 被看作，被当作：Някога тòй бѐ минàвал и за у̀чен човѐк. 以前他也曾被当作有学问的人。⓳做一次或几次(某种动作)：Мѝнах стенѝте òще едѝн пъ̀т със зелѐно. 我把墙又涂了一遍绿色。Мѝнах дрѐхите в 3 водѝ. 我把衣服过了三遍水。⓴〈行〉(常指买卖时)骗：Àз го мѝнах с двà лѐва. 我骗了他两个列弗(我少给了他两个列弗)。㉑从一处移到另一处，移动：Тя предлàга да мѝнем в дру̀га стàя. 她提议让我们到别的房间里去。— **се** [被动，中态]；错过机会，亏了：Àз се

мѝнах. 我错过了机会。◇ **Дýмата ми минàва.** 我所主张的东西实现了。**минàва — заминàва** 来得快,走得也快;没留下踪影;神出鬼没 ～ **в настъплèние** 1.(指军事)开始进攻 2.开始谴责,开始攻击 ～ **в нелегàлност** 转入地下 ～ (**нèщо**) **за смèтка на нѝкого** 转账,把账转到…身上 **минàва ми през главàта** 1.我遇到不幸(危险) 2.想起 **минàва ми през ръцèте** 1.短时间地拥有 2.做(某事),经手制作 **минàва ми през умà** 想起,记起 **мѝне (се), не мѝне (се)** 经常,常常 ～ **под венчѝло** 〈民〉结婚 **Мѝна ми кòтка (лисѝча) път.** 我(做某事)不顺利(没成功);倒霉。**Мнòго се мѝна, мàлко остàна.** 快完了,快结束了;接近尾声。～ **си по редà** 按照常规做 **На мрàвката път не минàва.** 他给蚂蚁让路;他极为温顺;他与世无争。**нѝма да мѝне** 实现不了,不可能实现 **от мèне да мѝне** 算了;我不计较(表现出宽宏大量) **минàване** [中]: мя̀сто за минàване 过路的地方 ◇ **на минàване** 1.路过时: На минàване край тя̀х отбѝх се да ги вѝдя. 路过他们家时我顺便去看了看他们。 2.(疾病)快好了: Трèската ми е на минàване. 我的寒热病快好了。

мѝнал -*а* ❶ мѝна 的过主形动 ❷ [用作形] 1.最近过去的,紧接前面的,上次的: Мѝналата вèчер стоя̀хме до кѪсно. 昨晚我们呆到很晚。Мѝналия мèсец хòдих на сèло. 上月我到乡下去了。～ата годѝна 去年 през ～ата годѝна 去年,在去年 2.过去的,已消逝的,已完结的,不复存在的: ～и млàди годѝни 已消逝的年青时代 възпоминàние за ～и страдàния 对以往痛苦的回忆 3.早年的,以前的: ～ата му дейтелност 他以前的活动 ～и заслýги 以前的功劳 ◇ **пò-～ият** (紧接)上次之前的: пò-～ата годѝна 前年 **～о велѝчие** 〈讽〉有过显赫社会地位的人物,过去的大人物 **～о врèме** 〈语法〉过去时

мѝнало [无复,中] ❶过去: блѝзко ～ 不久之前 скъсвам с ～то 与过去决裂 живèя с ～то 靠回忆过活 Товà се слýчи в далèчното ～. 这发生在很久很久以前(这是很久以前的事)。в предисторѝческото ～ 在史前时代,有史以前 Мѝналото си е ～, нѝкога не сè врЪща. 过去的事已经过去了,永远不会复返。❷往事;过去的情形: Мѝналото се забрàвя. 往事已被忘却。

миналогодѝш|ен -*на* [形] 去年的,上年的: ～ен бюджèт 去年的预算 ～на рекòлта 去年的收成 ～ни картòфи 去年的土豆

минарè -*та* [中] 伊斯兰教堂的高塔,清真寺高塔

миндàл [阳]〈方〉同 бадèм (巴旦杏)

миндàлов -*а* миндàл 的形容词: ～о дървò 巴旦杏树

миндèр [阳] ❶同 миндерлЪк ❷铺在靠墙长榻上的垫子(褥子) ◇ **тýрям го под ～а (слàгам го под ～а)** 〈口〉把(申请书、申诉书等)抛在一边,置之不理

миндерлЪк [阳] (靠墙边用木板或其他东西钉或搭成的、铺上垫子的)长坐榻,长睡榻

минèй [阳]〈宗〉❶日课经文月书(正教堂逐日祈祷经文汇录,每月一册) ❷每日读物月书(供正教教徒每日阅读的书,主要内容为圣徒言行录,每月一册)

мѝн|ен[1] -*на* [形] 矿的,矿山的,矿井的: геолòжки и ～ни проýчвания 地质矿物勘探 ～ен инженèр 采矿工程师 ～на индýстрия 矿业,采矿工业 ～на злополýка 矿井事故

мѝн|ен[2] -*на* [形] 地雷的,水雷的;迫击炮弹的: ～ен взрѝв 地雷(水雷)的爆炸 ◇ **～но полè** 〈军〉设雷地带,布雷区

минерàл [阳] 矿物

минерàл|ен -*на* [形] 矿物的;含矿物的: ～ни богàтства 矿产,矿藏 ～ни ѝзвори 矿泉 ～ни тòрове 矿物肥料 ◇ **～на водà** 矿泉水,矿质水 **～но маслò** 矿物油,石油

минерализàция [阴] ❶矿化作用,成矿作用 ❷矿质盐饱和,无机盐饱合

минерализѝра|м [未,完] ❶使成矿,使矿化 ❷使充满矿物盐,使饱含无机盐 **～не** [中]

минералогѝч|ен -*на* [形] 矿物的

минералòг -*зи* [阳] 矿物学家

минералогѝческ|и -*а* [形] 矿物(学)的: ～а сбѝрка 矿物标本

минералòгия [无复,阴] 矿物学

минералогрàфия [阳] 矿相学,金属矿相学

минералòжк|и -*а* минералòгия 和 минералòг 的形容词: ～и проýчвания 矿物勘探

минзухàр -*ът*, -*а* [阳] 番红花 (*Crocus*)

мѝни [形,不变] (常指服装)超短的,很小的: ～ мòда 穿超短女装的时尚 Полàта й е дòста ～. 她的裙子可够短了。

мини- [复合词第一部] 表示"短"、"小"、"微"之意,例如 минилàмпа(微型灯), мѝнипола (超短裙)

мѝниавтомобѝл [阳] 微型汽车

миниатю̀р [阳] 模型

миниатю̀ра [阴] ❶(古手抄本书籍的)小型彩画 ❷〈艺〉小型精细画,小画像 ❸小型艺术作品 ❹同 миниатю̀р: В ～ в рàзрез са предстàвени всѝчки галèрии в огрòмната рýдница. 通过横断面模型显示了这一大矿的所有巷道。◇ **в** ～ 在小规模上

миниатю̀р|ен[1] -*на* [形] (小)模型的;很小的,小小的: ～ен нòж 小刀 ～на кЪща 小小的房子 ～ни рисýнки 小型绘画 **～ност** -носттà [阴]

миниатю̀р|ен[2] -*на* [形] ❶小型彩色画的,小型精细画的: ～на живопѝс 小型彩色画 ❷小型文艺作品的

миниатюрѝст [阳] 小型彩色画画家,小型精细画画家

мѝний [阳] 见 мѝниум

минимàл|ен -*на* [形]〈书〉最小的,最低的,最小(最低)限度的,起码的: ～на ценà 最低价格 ～ни изѝсквания 最低要求 ～на температýра 最低温度 **～ност** -носттà [阴]

минимализѝра|м [未,完] 使某事物达到最低程度或最小数量 **～не** [中]

минималѝст [阳]〈书〉最低纲领主义者,最低纲领派(指主张把政党的纲领等限制在最低限度的人)(与 максималѝст (最高纲领主义者)相对)

мѝнимум [无复,阳] ❶最小限度,最低限度;最少数量;〈数〉最小(值)(与 мàксимум (最大限度)相对): Тòй употребѝ ～ усѝлия, за да постѝгне тòзи резултàт. 为了取得这一结果,他做了最低限度的努力。～ът на температýрите в Бългàрия 保加利亚的最低气温 прогрàма ～ 最低纲领 нèщо спàда (намаля̀ва) до ～ …降低(减少)到最低限度 ❷ [用作副] 最少,至少: За извЪршването на тàзи рàбота са необходѝми ～ 10 днѝ. 完成这项工作至少得 10 天。

мѝни-жуп [阳] 同 мѝнипола

мѝнипалто [中] 短大衣

мѝнипола 和 **мѝни-пола** [阴] 超短裙

минѝра|м [未,完] 埋地雷,敷设水雷,布雷: ～м пЪт 在路上埋地雷 ПЪтят и мòстовете са ～ни. 道路和桥梁已埋上地雷。

— **се**［被动］**~не**［中］

министѐрск|и -*а*［形］部长的;部的：~и по̀ст 部长职位 ~о постановлѐние 部的决定 ◇ **~и съвѐт** 部长会议 **~о кресло̀**〈口〉部长职位 **~а крѝза** 内阁危机，阁潮

мини̇̀стерск|и -*а*［形］部长的，属于部长的：~а къ̀ща 部长的房子 ~а кола̀ 部长的车

министѐрств|о -*а*［中］❶（中央国家机关的）部：~о на вън̀шните ра̀боти 外交部 ~о на вътрѐшните ра̀боти 内务部 ~о на вън̀шната търго̀вия 外贸部 ❷部的所在地（办公大楼等）：То̀й живѐе до само̀то ~о. 他的住处紧挨着部办公大楼。

министѐрша［阴］〈旧〉部长（大臣）的妻子（夫人）

мини̇̀ст|ър -*ѫрът*，-*ѫра*，呼 -*ре*，-*ри*［阳］部长，大臣，相：~ър на просвѐтата 教育部长 замѐстник-~ър 副部长 ◇ **~ър-председа̀тел** 部长会议主席，总理 **~ър без портфѐйл** 不管部部长，无任所大臣 **пълномо̀щен ~ър** 全权公使

мини̇̀стърпредседа̀телск|и -*а*［形］部长会议主席的，总理的

ми̇̀нимум 和 **ми̇̀ний**［阳］〈化〉铅丹，红铅；四氧化三铅

миномѐт［阳］〈军〉迫击炮；火箭炮

миноно̀с|ен -*на*［形］装有发射水雷（布雷）设备的：~ен ко̀раб 驱逐舰

миноно̀с|ец -*ци*［阳］，**миноно̀ска**［阴］〈军，海〉驱击艇，鱼雷舰 ◇ **еска̀дрен ~ец** 舰队驱击舰，驱逐舰

мино̀р 和 **миньо̀р**［阳］〈乐〉小调（与 мажо̀р（大调）相对）

мино̀р|ен -*на* 和 **миньо̀рен**［形］❶〈乐〉小调的：~на га̀ма 小调音阶，短音阶 ❷〈转〉忧郁的，悲伤的，凄凉的：~но настро̀ение 忧郁的心情 **~ност** -ността̀［阴］

минохвърга̀ч［阳］〈军，旧〉迫击炮手

минохвъргачен -*на*［形］迫击炮的；迫击炮手的：~на стрелба̀ 迫击炮射击 ~ен взво̀д 迫击炮排

минохвъргачка［阴］〈军〉同 миномѐт

миночиста̀ч［阳］〈军，海〉扫雷艇

миночиста̀ч|ен -*на*［形］扫雷的：~на ло̀дка 扫雷艇 ~ен взво̀д 扫雷排

Минск 明斯克（白俄罗斯首都）

минта̀н［阳］〈方〉一种男短外衣：су̀кнен ~ 呢短外衣

мину̀вам［未］同 мина̀вам

минува̀ч［阳］，**минува̀чка**［阴］行人，过路的人，走过的人

мину̀вка［常复，阴］〈方〉（在河中或沼泽地）排列起来供人渡河用的大石头

ми̇̀нус［阳］❶〈数〉减号；负号（－）（与 плю̀с（加号＋）相对）❷减，减去（与 плю̀с（加）相对）：О̀сем ~ тря̀ — пѐт. 8 减 3 等于 5。❸负数：Ми̇̀нус по ~ да̀ват плю̀с. 负数乘负数得正数。❹〈口〉除去，不算：Тѐ разпола̀гат със същите си̇̀ли, с който разпола̀гаха сутринта̀ ~ убѝтите и ранѐните. 除去伤亡，他们现在拥有的力量同今天上午的力量一样。❺〈转，口〉缺点，短处，不足：Това̀ предложѐние и̇̀ма мно̀го ~и и плю̀сове. 这条建议有很多缺点，也有很多优点。голя̀м ~ 很大的缺点 ❻〈理〉阴极 ❼（指温度）零下：Днѐс температу̀рата е ~ пѐт. 今天的温度是零下五度。❽（学校评定成绩用语）减：пѐт ~ 5⁻

мину̀т|а［阴］❶（时钟的）分：Ча̀сът е два̀ без дѐсет ~и. 现在是两点差十分。пѐт ~и преди̇̀ това̀ 在这之前五分钟 Вся̀ка ~а се състои̇̀ от 60 секу̀нди. 一分钟有 60 秒。на десѐтата ~а от пъ̀рвото полувре̇̀ме 在上半场第 10 分钟 ❷时分；（极短的）时刻，片刻，一瞬间，一会儿：（за）една̀ ~а（只耽搁）一会儿 в послѐдната ~а 在最后一刻 В съ̀щата тя̀я ~а врата̀та се отво̀ри. 在这同一时刻门打开了。Бѐз да се ба̀ви ни̇̀ ~а, то̀й се завръ̀ща у дома̀ си. 他片刻都不耽误就回家了。❸［常复］时候，时刻：И̇̀мало ~и, в който дохо̀ждал в отчая̀ние. 有过他感到绝望的时刻。И настъ̀пи о̀ще по̀-тѐжка ~а, кога̀то се свъ̀рши чѐтенето на имена̀та. 当读完名单后，更沉痛的时刻来到了。❹分（1 度的 1/60）：1° се раздѐля на 60 ъглови ~и. 一度分成 60 分。◇ **бѐз да гу̀бя ни̇̀ ~а** 立即，马上，分秒不耽误地 **~а-двѐ** 很短的时间，顷刻间 **на ~ата** 立即，一下子 **от ~а на ~а** 随时，眼看，就会（到来，发生）

мину̀т|ен -*на*［形］❶分的：~на стрелка̀（钟表的）分针 ❷短暂的，极短时间的：~ни удово̀лствия 短暂的快乐

мину̀тка［阴］мину̀та 的指小

минц -*ът*，-*ове*［阳］〈旧〉明茨（奥地利古金币名）

миньо̀р[1]［阳］矿工

миньо̀р[2]［阳］见 мино̀р

миньо̀р|ен -*на*［形］见 мино̀рен

миньо̀рск|и -*а* миньо̀р[1] 的形容词：~а ла̀мпичка 矿灯 ~а ста̀чка 矿工的罢工

миньо̀рство［中］矿工职业

миози̇̀т［阳］〈医〉肌炎

миокарди̇̀т［无复，阳］〈医〉心肌炎

мио̀м［阳］〈医〉肌瘤

мио̀ма［阴］同 мио̀м

мио̀пия［阴］同 късоглѐдство（近视）

мио̀рѐ -*та*［中］〈罕〉诱擒野鸭用的野鸭，野鸭囮子

мир[1] -*ът*，-*а̀*［无复，阳］❶宁静，安宁，安定，平静：Вси̇̀чко тъ̀не в ~ и сън. 一切都沉入宁静和梦境。Ако̀ и̇̀скаш ~, сто̀й си в манасти̇̀р. 你如果想得到安宁，那就呆在修道院里吧！❷和睦：Живѐем в ~ и лю̀бо̀в. 我们和睦地、相亲相爱地生活。❸和平，和平时期：запа̀звам ~а̀ 保持和平 Ни̇̀е и̇̀скаме ~. 我们要和平。защи̇̀та на ~а̀ 保卫和平 ❹彻底停战，讲和，媾和：По стенѝте се белѐеше на̀дпис от ва̀р: „И̇̀скаме ~ до петна̀десети септѐмври!"墙上有着用灰浆刷的白色标语："我们要求在 9 月 15 日之前彻底停战！"❺和约：У̀тре ще се подпи̇̀ше ~ът. 明天将签订和约。склю̀чвам ~ 缔结和约，媾和：◇ **не оста̀вям（ня̀кого）на ~а̀；не да̀вам（ня̀кому）~а̀** 不停地打扰某人；使某人不得安宁 **Са̀мо ~ да е.**〈口〉但求平平静静；但求没有争吵。**сепарати̇̀вен ~** 单独媾和（加入作战国联盟的某一国家背弃同盟者而单独签订的和约）

мир[2] -*ът*，-*а̀*［无复，阳］〈古〉❶〈旧〉世界，宇宙：от създа̀ние ~а̀ 从创造世界以来，开天辟地以来 ❷〈宗〉今世；尘世；尘世的人们 ❸地球和地球上的万物；世界 ❹〈书〉（具有共同文化生活特征的）几个民族：славя̀нски ~ 斯拉夫民族 ❺〈书〉自然界的领域，…界，世界，（某种）社会；人的某种活动范围，领域：расти̇̀телен ~ 植物界 живо̀тински ~ 动物界 звѐзден ~ 星界 вътрѐшният ~ на чо̀вѐка 人的内心世界 анти̇̀чен ~ 古希腊罗马世界（指社会、文化等）

ми̇̀ра［阴］〈民〉同 мир[1] ①解：Не ми̇̀ да̀ват ~. 他们使我不得安宁。Оставѐте го на ~. 别打扰他了！

мира̀ж［阳］❶幻景，海市蜃楼 ❷〈转〉幻想，泡影，幻影，幻觉：живѐя с ~и 生活在幻想之中 Това̀ са ~и. 这是幻觉。

мира̀ж|ен -*на* мира̀ж 的形容词：~ни видѐния 幻影

мира̀з [无复,阳]〈民〉已婚女子从父母处继承的遗产：жена̀ с голя̀м ～ 继承了父母一大笔遗产的女人

мѝр|ен -*на* [形] ❶心平气和的,宁静的,安宁的,安静的;听话的(与 бу̀ен, па̀лав (不安静的,淘气的)相对)：Тѐзи деца̀ са ～ни и послу̀шни. 这些孩子安静、听话。Днѐс то̀й е мно̀го ～ен. 今天他很宁静。Вържѝ по̀па да е ～но сѐлото.〈俗〉把神甫捆上,好让村子安宁！❷和平的;和平时期的;没有战争的;为了和平的;不参加战争的：～ен живо̀т 和平生活 ～но строителство 和平建设 ～ни годѝни 和平年代 ～ен перио̀д 和平时期 урѐждам спо̀ра по ～ен на̀чин 用和平方式解决争端 ～но съвмѐстно съществу̀ване 和平共处 за ～ни цѐли 用于和平目的 ～ни жѝтели (～но населѐние) 和平居民 ◇ **Да ми е ～на главата.**〈口〉让我安静点吧！让我别给自己制造麻烦吧！**～ен до̀говор** 和约 **～но** [副] 1.老老实实地,驯服地;平静地;安静地：Деца̀, сто̀йте ～но! 孩子们,老老实实地呆着！Да бѝ ～но седя̀ло, не бѝ чу̀до видя̀ло.〈俗〉老老实实地呆着,就不会遇到麻烦事。2.〈军〉(口令)立正：Ро̀таaa, ～но! 全连战士,立正！заста̀вам ～но 立正站着,立正

мирѐне 见 мирѝ̀ се

миризлѝв -*а* [形] 有气味的,散发出气味的：～а кѝтка 芳香的花束 ～и у̀лички 散发出难闻气味的小街 ～о сѝрене 有臭味的奶酪,坏了的奶酪

миризм|а̀ [阴] ❶气味,味：Отдалѐче ни посрѐщна ～а̀ на пържена рѝба. 从远处向我们飘来炸鱼味。В чака̀лнята се разна̀сяше тѐжка ～а̀. 候车室中散发着难闻的气味。❷ [只复]〈口〉调味品,作料：ту̀рям ～ѝ 加作料

мѝрис [阳] ❶味,气味：～ на по̀лски цветя̀ 野花的气味 ❷散发气味(作用于嗅觉)的特性

мирѝ|ша -*шеш*, *мирѝса̀х* [未] ❶散发出(气味);[无人称](常与 на 连用)有…气味：Цветя̀та ～шат. 花散发着香味。Ху̀бава сѝ, мо̀я го̀ро, /～шеш на мла̀дост. (Каравелов) 你真美啊,我的森林！你散发着青春的气息。Бѐше то̀пло, ～шеше на вла̀жна земя̀ и со̀чна зеленина̀. 天气是暖和的,有一股湿土和鲜草味。Мирѝше на ху̀баво. 有一股香味。О̀ще му уста̀та ～шат на мля̀ко. 他乳臭未干。❷〈转,口〉有…的味道;可以感到某种情况已存在或即将发生：Това̀ ～шеше на авантю̀ра. 这有冒险的味道。Мирѝше вѐче на зѝма. 已经有冬天的味道了。❸闻,嗅：～ша ро̀зи 闻玫瑰(的香味) ～ша въ̀здуха 闻味,嗅气味 ◇ **～ше на бару̀т**〈口〉有火药味;有战争的征兆 **На̀ лу̀к я̀л, нѝ на лу̀к ～сал.**〈口〉装聋作哑,装做什么都不知道。**～сане** [中]：**Не ѐ цвѐте за ～сане.** 不是一朵香花;不是好人;不是好东西。

мѝрно 见 мѝрен

мирновремѐнен -*на* [形] 和平时期的：～но строителство 和平时期的建设 ～ни ценѝ 和平时期的价格

миро̀ [无复,中]〈宗〉(基督教仪式用的)圣油,(香)膏,膏油

мѝров -*а* [形] 同 светѐвен (世界的)：～а сла̀ва 名满世界的声誉(誉满全球) ◇ **～а скръб**〈史,文艺〉"世界悲伤"(18—19世纪间欧洲一种悲观绝望的文艺流派)

миров|ѝ -*а̀* [形]〈旧〉**～ѝ съдия̀** 治安法官,民事法官 **～о̀ съдилище** 调解法院,治安法院

мировъзрѐни|е -*я* [中]〈旧〉同 мироглѐд

мироглѐд [阳] 世界观,宇宙观：марксѝчески ～ 马克思主义世界观 нау̀чен ～ 科学的世界观 идеалистѝчески ～ 唯心主义世界观

мироглѐд|ен -*на* мироглѐд 的形容词：～на систѐма 世界观体系

мироздàни|е -*я* [中]〈书〉同 вселѐна (宇宙)

миролю̀б|ец -*ци* [阳], **миролю̀бка** [阴] 爱和平的人

миролюбѝв -*а* [形] 爱好和平的：～и наро̀ди 爱好和平的各国人民 ～а полѝтика 爱好和平的政策(和平政策) **～о** [副] **～ост** -*остта̀* [阴]

миролю̀бие [无复,中] 爱好和平

мироно̀с|ец -*ци* [阳]〈旧〉带来和平的人;爱和平的人

мироно̀сица [阴] ❶〈宗〉(福音书传说中)拿圣油(香膏)的女人 ❷〈谑〉同 клюка̀рка (好挑拨是非的女人,好讲人坏话的女人)

миропома̀жа 见 миропома̀звам

миропома̀зан -*а*〈旧〉❶миропома̀жа 的过被形动 ❷[用作形] 涂了圣油的 ❸ [用作名] **～ият** [阳]〈讽〉上帝派来的人,上帝指派的人;享有特权的人

миропома̀|звам [未], **миропома̀жа** -*жеш*, -*зах* [完]〈宗〉给…涂圣油 — **се** [被动,中态] **～зване** [中]

миро̀сва|м [未], **миро̀сам** [完]〈民,宗〉同 миропома̀звам — **се** [被动,中态] **～не** [中]

миросъзда̀ние [无复,中]〈罕〉世界的创造

миросъзерца̀ние [无复,中]〈罕,书〉同 мироглѐд

миротво̀р|ец -*ци* [阳], **миротво̀рка** [阴] ❶争取和平的人,维持和平的人 ❷〈常讽〉和事佬

миротво̀рск|и -*а* [形] ❶争取和平的,维持和平的 ❷和事佬的;调解争端的

мироточѝв -*а* [形]〈书,旧〉流圣油的;散发出圣油香味的

мѝрск|и -*а* [形]〈古〉同 свѐтски (非宗教的,世俗的)(与 църко̀вен (教会的)相对)：～и дела̀ 世俗的事情

мѝрта [阴] 和 **мирт** -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈植〉桃金娘,香桃木,莫塌 (*Myrtus communis*)

мѝртов -*а* [形] 桃金娘的,香桃木的,莫塌的：～и кло̀нки 桃金娘树枝

миру̀ва|м [未] ❶安安静静(规规矩矩,老老实实)地呆着(站或坐着)：Деца̀та ～ха. 孩子们规规矩矩地坐在那儿。❷驯顺,驯良;安分守己;〈旧〉不搞暴动,不参加起义 **～не** [中]

мир|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈民〉❶同 помиря̀вам (调解,使和解) ❷同 утеша̀вам (安慰)

мир|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态] 同 помиря̀вам се (讲和;妥协) **～ѐне** [中]

миря̀нин -*и* [阳], **миря̀нка** [阴]〈宗,旧〉在家人(与出家人相对),俗人

миря̀нск|и -*а*〈旧〉миря̀нин 的形容词：～и съд 非宗教法庭

миря̀с|вам [未], **миря̀сам** [完]〈民,口〉安静下来,平静下来;变得驯顺：Ня̀ма ли да ～ате на̀й-сѐтне? 你们到底能不能安静下来？Да се ма̀хне, че да ～а сѐлото. 让他走吧,好让村子得到安宁。**～ване** [中]

мис [阴] ❶同 госпо̀жица (小姐) ❷(在避暑地、海滨浴场等地选出的)美女,小姐：конку̀рс за ～ Бълга̀рия 保加利亚小姐选美竞赛 ～ Ва̀рна 瓦尔纳小姐

мисионѐр [阳], **мисионѐрка** [阴] ❶执行某项使命的人,使者 ❷传教士

мисионѐрск|и -*а* [形] 传教士的,使者的：～а дѐйност 传教士的活动 ～о учѝлище 教会学校

мисионѐрство [无复,中] 传教士的活动
мисѝр [阳]〈方〉同 цѐревица (玉米): кочан ~ 一根玉米棒子
мисѝрен -а [形]〈方〉同 цѐревичен (玉米的): ~о брашнò 玉米面
мисѝрищ|е -а [中]〈方〉玉米地
мисѝрка [阴]〈方〉同 пѝйка (火鸡,吐绶鸡)
мѝсис [阴]〈书〉同 госпожà (女士,夫人,太太)
Мисисѝпи ❶密西西比(美国州名) ❷密西西比河(美国)
мѝсия [阴]〈书〉❶使命: слàвна ~ 光荣的使命 изпрàщам го със специàлна ~ да … 派他带着特殊的使命去… възлàгам му ~ 交付给他…使命 изпълнявам ~та си 完成自己的使命 ❷天职: велѝка ~ 伟大的天职 ❸〈外交〉公使馆 ❹使团,代表团(指派往外国负有某种使命的政府代表团): дипломатѝческа ~ 外交使团 воѐнна ~ 军事代表团 ❺〈宗〉传教士团,差会
мискѐт [阳] ❶圆叶葡萄,麝香葡萄 ❷麝香葡萄酒 ◇ **хàмбургски ~** 汉堡麝香葡萄
мискѐтов -а мискѐт 的形容词: ~о вѝно 麝香葡萄酒
мискѝн -и [阳]〈口,骂〉坏蛋,恶棍
мискѝнин -и [阳] 同 мискѝн
мискѝнка [阴]〈口,骂〉坏女人,臭婆娘
мискинлъ̀к -ци [阳]〈口,骂〉恶行,为非作歹,恶棍行径
мискѝнск|и -а〈口〉мискѝнин 的形容词
мѝслен -а [形] 心里想的,想象中的,脑子里想的: ~но пожелàние 内心的祝愿 ~а дѐйност 思想活动,内心活动 ~ òбраз 想象中的形象 **~о** [副]: Àз ~о го вѝждах на тòзи връх. 我在想象中看见他在这山顶上。Тòй рутàеше ~о бавността̀ на другàря си. 他在心里责骂他同伴的迟缓。
мѝслене [无复,中] ❶思维 ❷见 мѝсля 和 мѝсля се
мѝслещ -а ❶ мѝсля 的过主形动 ❷[用作形] 能思维的,有思想的;能独立思考的: ~о съществò 能思维的生物
мислѝм -а [形] ❶可想象到的,可以意料到的;可能有的,可能发生的: Товà не ѐ ~о! 这是不可想象的! ❷想象(中)的: ~а грàница 想象中的界限
мислѝтел -ят,-я [阳]〈书〉思想家
мислòв|ен -на [形] 思维的,思想上的,意识里的: ~ен процѐс 思维过程 ~на дѐйност 思维活动
мислòвност -тà [阴] 脑力,智力
мѝсл|я -иш, *мѝслѝх* [未] ❶想,思维: Прàвилно ~иш. 你想得对。❷思索,思考,考虑;策划: Дълго ~их над задàчата. 在这道题上我思考了很久。~я върхỳ нѐщо 考虑某事 Кàк ~иш по тòзи въпрòс? 你是怎么考虑这一问题的? Децàта ~еха за пàкости. 孩子们在想法儿捣乱。❸认为,看作,持某种看法;估计,当作,觉得,感到: Тѐ прàвеха товà, коѐто тѐ самѝ ~еха за добрò. 他们觉得怎么好就怎么干;他们自行其是。Мѝсля, че ỳтре по съмвàне стѝга влàкът тàм. 我估计明天天亮时火车会抵达那里。❹打算,想要,准备: Какво ~иш да прàвиш довѐчера? 今晚你打算干什么? Мѝсля ỳтре да замѝна. 我打算明天动身。❺ 1.关心;想念,惦念;为…而担心: Тòй ~и сàмо за сѐбе си. 他只关心自己。Мѝсля дѐнем и нòщем за нѐя. 我日日夜夜想念她。2.(与 да 或 нѐка 及 му 连用组成命令式的叙述形式)关心,考虑到: Да му ~ят болярите, тѐ цàрство и земѝ ще брàнят. 让贵族们去关心这事吧,他们会保卫王国和土地。3.〈民〉**~я нѝкого** 思念,想念,怀念,惦念(某人): Тѝ знàеш ли кòлко àз те ~я. 你知道我多么想念你吗? ❻以为,当作,当成: Àз го ~ех, че е францỳзин. 我以为他是法国人。Мѝсля го за мнòго ỳмен. 我把他当作很聪明的人。Мѝслех, че си бòлен. 我以为你病了。**~и се** [无人称]: Нарòдът ѝска да чỳе какво се говòри и ~и тỳка за нѐговите рàботи. 人们想听听这里是怎么谈论和看待他们的事情的。През товà врѐме за нѝщо другo не мòжеше да се ~и. 这时任何别的事情都是没法考虑的。◇ **да му ~иш** (**~й му**) 你等着瞧吧,你小心点儿,等我给你点厉害看(表示打算处罚或报复的威胁用语): Акò òще веднъ̀ж ме оставиш тъй та да хòдя да те тъ̀рся, да му ~иш. 你要是再这样让我去找你,你就等着瞧吧。**~я добрò** (**злò**) **нѝкому** 希望某人好(希望某人遇到不幸): Че àз на чỳждите хòра глѐдам добрò да направя, та на свòите ли ~я нѐщо лòшо? 我对外人都想做些好事,对自己人我还会有什么坏心吗? **не мỳ** (**нѝто му**) **~я** (对某事)连想都不想,根本不管它,(对某事)满不在乎
мѝсл|я се -иш се, *мѝслѝх се* [未,反身] 自认为,把自己看成: Мѝсли се за непогрешѝм. 他把自己看成是不会有错误的(他自认为永远正确)。
мѝстер [阳]〈书〉同 мѝстър
мистериòз|ен -на [形] 秘密的,神秘的: ~но изчѐзване 神秘的失踪 ~на рàбота 神秘的事 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]
мистѐрия [阴] ❶神秘的东西;秘密;谜: разбỳлвам ~ 揭开秘密 Тàзи слỳчка за мѐне остàва и досегà еднà ~. 这件事至今对我来说还是一个谜。❷〈文学〉(中世纪取材于《圣经》的)(宗教)奇迹剧,(宗教)神秘剧
мистѝ|к -ци [阳] 神秘主义者,神秘论者
мѝстика [无复,阴] ❶神秘论,神秘主义: средновекòвна ~ 中世纪的神秘论 ❷神秘的东西,令人不解的事
мистификàтор [阳] 故弄玄虚(使人上当)者;设骗局者;好愚弄人者
мистификàция [阴](以玩笑或欺骗为目的的)故弄玄虚,愚弄;骗局: литератỳрна ~ 假托文学作品
мистифицѝра|м [未,完]〈书〉故弄玄虚,愚弄,设骗局: Тòй е ~л тòя тѐкст. 他伪造了这一段文字。
мистицѝз|ъм -мът,-ма [无复,阳] ❶神秘主义;神秘教派: религиòзен ~ъм 宗教的神秘主义 ❷神秘主义倾向
мистѝч|ен -на [形] ❶神秘的,神秘性的,神秘恐怖的: ~ен стрàх 神秘性的恐怖 ❷神秘主义的;神秘主义者的: ~на теòрия 神秘论 ~на сѐкта 神秘主义教派 ❸不可解的,莫名其妙的,神秘莫测的;不现实的;抽象的: Поѐзията му ѝма ~ен харàктер. 他的诗歌神秘费解。**~но** [副] **~ност** -носттà [阴]
мистѝческ|и -а [形] 同 мистѝчен: ~а екзалтàция 神秘的兴奋过度
мистрѝя [阴](瓦工用具)镘,(灰)抹子
мѝстър [阳,只单] ❶同 господѝн (先生) ❷(在避暑地、海滨浴场等地选出的)美男子,先生
Мисỳри ❶密苏里(美国州名) ❷密苏里河(美国)
мѝс|ъл -ълтà, -ли [阴] ❶思维: Цялата човѐшка култỳра е резултàт на човѐшката ~ъл. 人类的全部文化是人类思维的成果。Тòй напрàви усѝлие да запàзи нѝшката на ~ълтà си. 他竭力保持自己思维的线索。Мѝслите ми са дрỳгаде. 我在想别的东西(我心不在焉)。❷[常单] 思想;意思,想法,主意;念头: интерѐсна ~ъл 有趣的想法 Дорѝ и на сън не мѝ е

мѝнала такава ~ъл. 甚至于做梦我都没有过这种念头。Занимàва ме все еднà и съща ~ъл. 总是同一个想法在缠绕我。Избѝй си тая ~ъл от главàта. 打消这个念头吧！❸［常复］见解，意见，看法；观点：Мòята ~ъл е, че тòзи въпрòс се нуждàе от всестрàнно разглѐждане. 我的看法是这一问题需要全面研究。Нямà сòбствени ~ли. 他没有自己的见解。❹［只单］意识；认识；信念 ❺打算，意向，意图，意思，心愿；企图：ѝмам такàва ~ъл 我有这样的打算 ❻理智；智力；头脑：здрàва ~ъл 健全的理智 ❼〈民〉担心，心事，忧虑，不愉快的事：Познàваше се, че тòя мòмък крѝеше в душàта си някаква ~ъл и мъка. 看得出来，这小伙子心中隐藏着某种忧虑和痛苦。◇ **вдàвам се (потъвам) в ~ли** 陷入沉思 **минàвам ми ~ъл** 想起，想到：Мѝна му нàй-стрàшната ~ъл през умà. 他脑中出现了最吓人的念头。**навѐжда ме на ~ъл** 提醒我；暗示我 **помирявам се с ~ълта** 把…看作是不可避免的 **прощàвам се с ~ълта** 不再期望，不再抱希望；死了心，绝望 **разменям ~ли** 交换意见 **събѝрам ~лите си**（在某种激动、强烈的感受之后）把思想重新集中起来；把心收回来

мит -ът, -а, -ове［阳］❶神话：класѝчески ~ 古希腊罗马神话 ~ за Прометѐй 关于普罗米修斯的神话 ❷〈转〉无稽之谈，虚构：Тѝ ми разпрàвяш ~ове. 你对我说的是虚构的东西。

митàр -ят, -я［阳］❶（《圣经》用语）税吏，收税人 ❷〈转〉有罪者；犯教规者

митàрствен -а мытàрство 的形容词

митàрств|о -а［中］❶〈宗〉（灵魂为了达到永恒的极乐必须经历的）苦难，痛苦，折磨，考验 ❷〈转〉［常复］障碍；苦难：Мѝнахме през мнòго ~а. 我们经历了许多苦难。

митàрст[ву]вам［未］❶受苦，经受苦难（折磨）❷（遭受着苦难）流浪（云游四方）

мѝтинг -и［阳］（群众性）集会，大会：протѐстен ~ 抗议大会 трàурен ~ 追悼大会 урѐждам мàсов ~ 组织群众大会

мѝтингаджи|я -ята, -и［阳］〈不赞〉参加群众大会的人

митѝч|ен -на［形］同 митѝчески

митѝческ|и -а［形］神话的，神话中的，神话性的：~и герòй 神话人物 ~и òбраз 神话中的形象 ~и пѐсни 神话诗歌

миткàл|о -а［中］〈口，不赞〉游手好闲的人；二流子：Не я ли знàеш каквò е ~о! 你不知道她是怎样一个游手好闲的人吗？

мѝтка|м［未］〈口，不赞〉游手好闲，游荡，闲逛，无所事事 **~не**［中］

мѝтница［阴］海关

митничàр -ят, -я［阳］海关职员（工作人员）

митничàрск|и -а митничàр 的形容词：~и прѐглед 海关检查

митничàрство［无复，中］海关职员的职务

мѝтнич|ен -на［形］同 мѝтнически：~ен пýнкт 海关办事处 ~на тарѝфа 关税率

мѝтническ|и -а［形］海关的；关税的：~и прѐглед 海关检查 ~а тарѝфа 关税率

мѝтнишк|и -а［形］同 мѝтнически：~и служѝтел 海关职员（工作人员）

митò -à［中］关税，税：внòсно ~о 进口税 ѝзносни ~à 出口税 ◇ **съдѐбни ~à**〈旧〉诉讼费（用）

митолò|г -зи［阳］神话学家

митологѐма［阴］〈书〉（作品题材中的）神话成分

митологизѝра|м［未，完］把……神话化 **~не**［中］

митологѝч|ен -на［形］同 митологѝчески：~ен герòй 神话人物

митологѝческ|и -а［形］❶神话的 ❷神话学的

митолòгия［阴］❶神话（集）：грѝцка ~ 希腊神话 славянска ~ 斯拉夫神话 ❷［只单］神话学：сравнѝтелна ~ 比较神话学

митолòжк|и -а［形］神话的；神话学的；神话学家的：~и изслѐдвания 神话学研究

митотвòрчество［中］神话的创作

мѝтра［阴］〈宗〉（天主教主教等的）法冠，（正教主教的）金冠

митральòза［阴］〈旧〉同 картѐчница（机枪）

митрополѝт［阳］〈宗〉（正教的）都主教

митрополѝтск|и -а митрополѝт 的形容词：~и сàн 都主教教职

митропòлия［阴］同 метропòлия

митрополѝя［阴］〈宗〉都主教的辖区；都主教区的首府

Михàйловград 米哈伊洛夫格勒（保加利亚城市，Монтàна 的曾用名）

Михàля［阳］〈口〉◇ **гòня ~** 白费功夫，白费力气；做不会有什么成效的事 **Ѝма да дàва на ~.** 他精神不太正常；他有点傻。

михлѐ［中］〈方〉❶蕃茄酱 ❷红西红柿，红蕃茄

мѝцел［阳］〈植〉菌丝体

Мѝчиган ❶密歇根（美国州名）❷密歇根湖（美国）

мѝчман［阳］❶海军准尉 ❷（英国）海军候补少尉；（美国）海军学校学员

мѝчманск|и -а мѝчман 的形容词：~и чѝн 海军准尉衔

мичýрин|ец -ци［阳］米丘林派学者，米丘林工作者，使用米丘林方法者

мичýринск|и -а［形］米丘林的：~а биолòгия 米丘林生物学 ~и сòртове ябълки 米丘林品种的苹果

мишелòв［阳］普通鵟（*Buteo buteo*, *Buteo vulgaris*）

мишелòвка［阴］❶〈方〉同 ястреб（鹞）❷捕鼠器

мишемòр［阳］和 **мишемòрка**［阴］毒鼠药；砒砷

мишѐн［阳］和 **мишѐна**［阴］靶（子）

мишеядина［阴］〈民〉被老鼠咬过的东西

мѝш|и -а, -е 和 -о［形］老鼠的，耗子的：~и ушѝ 老鼠耳朵 ~а опàшка 老鼠尾巴 ◇ **~а дýпка** 1. 老鼠洞，鼠穴 2.〈口〉巢穴；狭窄的隐藏处 **навѝрам (натѝквам) в ~а дýпка**〈口〉使…处于极难堪（困难）的境地，使进入死胡同

мѝшин -а［形］同 мѝши

мѝшина［阴］老鼠屎，鼠粪

мѝшк|а[1]［阴］❶鼠，耗子（*Mus domesticus*, *Mus rusticus*）：глàден катò църкòвна ~а 像教堂里的耗子一样饿得慌 домàшна ~а 家鼠 пòлска ~а 田鼷鼠 бяла ~а 白鼠 Кòйто не хрàни кòтка, ще хрàни ~и.〈俗〉不喂养猫的人，就得喂养老鼠。Богàт катò ~а в долàп.〈俗〉像壁橱里的耗子一样富；表面上富裕。❷（电脑的）鼠标 ◇ **мòкър катò ~а** 湿透了；像落汤鸡一样

мѝшк|а[2]［阴］〈方〉同 мѝшница

мишкýва|м［未］❶〈口，方〉搜寻食物，找吃的；找隐藏的东西，乱翻：Обѝча да ~ из долàпите. 他喜欢在壁橱里找吃的东西。❷（动物）捉耗子，逮耗子 **~не**［中］

мишлѐ -та［中］小老鼠，小耗子

мѝш-мàш [阳] ❶乱七八糟的东西,一团糟: Тя стàна едѝн ~. 这件事情变得一团糟。Напрàвил си го ~. 你把它弄得一团糟。❷〈口〉(加人奶酪、青椒、洋葱的)炒鸡蛋

мѝшница [阴] 上臂 ◇ **под ~** 腋下: Тòй тùри вързòпа под ~та си и излѐзе. 他把包裹夹在腋下就走出去了。Двѐ дѝни под еднà ~ не сѐ нòсят. 〈俗〉一只胳膊夹不住两个西瓜。**хвàщам (взѝмам) нѝкого под ~** 把某人架着(走),(抓着某人的上臂)搀着(他)

мѝшнич|ен -*на* [形] 上臂的: ~ен мỳскул 上臂肌

мишò|к -*ци* [阳] 公鼠;大老鼠

мѝшц|а [阴] ❶〈方〉同 мѝшница: Запрѐтнала е ръкàви чàк до ~и. 她把袖子一直卷到上臂。❷ [只复] 同 мỳскули: здрàви ~и 结实的肌肉

мѝ|я -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [未] ❶洗,洗涤,洗濯: ~я ръцѐте си (~я си ръцѐте) 洗手 ~я съдове 洗碗碟(餐具) ~я пòд 擦洗地板 ❷〈诗〉(河、海、湖)冲刷,浇 — **се** [反身,被动] 1.洗脸: ~я се със сапỳн 擦肥皂洗脸 2.(猫)洗脸(舔前爪擦脸) **~ене** [中]

мия|к -*ци* [阳]〈方〉米雅克,[复] 米雅齐(不说„ние",而说„мия"的保加利亚方言区居民): Бащà ми е от дѐбърските ~ци. 我父亲是德伯尔方言区的米雅齐(人)。

миял|ен -*на* [形] 洗涤的: ~ни машѝни 洗涤机

миялня [阴] 洗涤间,盥洗室;洗涤机

мияч [阳], **миячка** [阴] (擦洗地板、楼梯、刷洗餐具等的)洗涤工,清洁工,刷盘子的工人

МК [мѐ-кà] [缩] металургѝчен комбинàт 冶金联合工厂

МКА [мѐ-ка-à] [缩] Междунарòден кооператѝвен алиàнс 国际合作社联盟

МККТТ [缩] Междунарòден консултатѝвен комитѐт по телефòния и телегрàфия 国际电话电报协商委员会

МКС [мѐ-ка-сѐ] [缩] Междунарòден кооператѝвен съюз 国际合作社联盟

МКСП [缩] Междунарòдна конфедерàция на свобòдните прòфсъюзи 国际自由工会联合会

МКХП [мѐ-ка-хе-пѐ] [缩] Междунарòдна конфедерàция на християнските прòфсъюзи 国际基督教工会联合会

млад -*а* [形] ❶青年的,年轻的(与 стàр (老年的,年老的)相对): ~о поколѐние 年轻的一代 ~ човѐк 年轻人 ~а женà 年轻女子 Тя е с двѐ годѝни пò-~а от мѐне. 她比我小两岁。изглѐждам мнòго ~ 显得非常年轻 ❷青年人的,像青年一般的: ~и снагѝ 年轻人的身材 ~ мъжки глàс 青年男子的嗓音 Ймам òще ~о сърцѐ. 我还有一颗年轻人的心。❸幼小的;新的,新生的;嫩的: ~а тревà 嫩草 ~а горà 幼林 ❹新成立的,新形成的: нàшата ~а репỳблика 我们年轻的共和国 Нàшите планинѝ са твърде ~и. 我国的山脉形成不久。❺ [用作名] **~ият** [阳], **~ата** [阴], **~ото** [中], **~ите** [复] 年轻人: Млàдите бяха започнали да се съберат за хорò. 年轻人已经开始汇拢来跳霍罗舞。◇ **~а бỳлка** 新媳妇,新娘子 **~а младинà** 〈民〉非常年轻的 **~и годѝни** 青年时代 **~ и зелѐн** 〈口〉1.非常年轻的 2.无经验的,不成熟的 **~о вѝно** 新(酿)的葡萄酒 **~ войнѝк** 新兵 **стàро и ~о** 〈口〉老老少少;所有的人

младѐене 见 младѐя 和 младѐя се

младèж[1] [阳] ❶年轻人,小伙子,男青年 ❷ [只复]〈口〉年轻人,姑娘们,小伙子们

младèж[2] -*тà* [无复,阴,集] 年轻的一代;青年;青年人;小伙子们和姑娘们: подрàстващата ~ 正在成长的青年一代 съвремѐнната ~ 当代(今日)青年 учàща се ~ 青年学生 ◇ **академѝческа ~** 大学生(们) **злàтна ~** 纨绔子弟(们),公子哥儿(们)

младѐжк|и -*а* [形] ❶青年的,年轻人的;青春的: ~и сѝли 青春的力量 ~и жàр 年轻人的热情 ~и увлечѐния 年轻人的迷恋 ❷像年轻人一般的: ~а фѝгура 像年轻人一般的体型 ❸(由)青年(组成)的: ~а бригàда 青年工作队 ~а грỳпа 青年班(小组)

младен|ѐц -*цѝ* [阳]〈旧〉(男)婴孩,婴儿: Спѝ като ~ѐц. 他像婴儿般熟睡着。

младѐнческ|и -*а* [形]〈旧〉❶婴儿的 ❷同 младѐжки: ~и жàр 年轻人的热情

млад|ѐя -*ѐеш*, -*àх* [未] ❶变得年轻 ❷显得年轻: Тòй е дòста възрастен, но ~ѐе. 他岁数相当大了,但显得年轻。**~ѐене** [中]

млад|ѐя се -*ѐеш се*, -*àх се* [未,中态] 举止像年轻人一样: Кàкто ме вѝдиш, ~ѐя се и àз с млàдите. 正像你见到的,跟年轻人在一起我也像个年轻人。**~ѐене** [中]

младин|à [阴,常复] 同 млàдост ◇ **млàда ~à** 〈民〉非常年轻 **на ~ѝ** 年轻的时候,青年时代

млàдич|ък -*ка* [形] млад 的表爱和指小: ~ко момѝче 年轻的姑娘,小姑娘

младожѐн|ец -*ци* [阳] ❶新郎,新婚男子: бỳлка и ~ец 新娘和新郎 ❷ [只复] 新郎和新娘,新婚夫妇

младожѐнка [阴] 新娘;新媳妇

младожѐнск|и -*а* [形] 新郎的;新郎新娘的,新婚夫妇的

младò|к -*ци* [阳] ❶小树,幼树 ❷(从树干底部长出的)新枝 ❸〈转,口〉青年男子,小伙子;少年

младолѝк -*а* [形]〈口〉显得(比自己岁数)年轻的,面貌年轻的,少相的: Алà наглѐд човѐк не щѐ му дадѐ пòвече от 23-24 годѝни, защòто е ~. 可是从外表看,人们会说他不超过二十三四岁,因为他少相。**~ост** -*остà* [阴]

млàдост -*тà* [无复,阴] ❶青年时代;青春: Цяла нòщ съм мѝслил за еднà слỳчка от ~тà ми. 我一整夜都在想我青年时代遇到的一件事。Отдàвна е мѝнала пъ̀рвата си ~. 她已经不年轻了;她早过了该出嫁的年龄。❷年轻,青春: Хỳбава си, мòя гòро, / мирѝшеш на ~. (Каравелов) 你真美啊,我的森林! 你散发着青春的气息。

младòчка [阴] 小树,幼树;(从树干底部长出的)新枝

младỳвам [未]〈民〉处于青春年少的时候

млàдши [形,只阳] (指职别等级)比较低的;低级的,下级的: ~ сержàнт 下士 ~ лѐйтенàнт 少尉 ~ асистѐнт 见习助教(现已无此职称)

млàка [阴]〈民〉沼泽地,泥泞沼地

млат -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈民〉大铁锤

млàт|вам [未], **млàтна** -*неш*, -*нах* [完]〈方〉打,敲: Млатнѝ му еднà плеснѝца по гъ̀рба. 你在他背上打一拳!

млàт|я -*иш*, *млàтѝх* [未]〈民〉打,击: Не закàчай детѐто, че бащà му ще те ~и. 你别惹这孩子,否则他父亲会打你的。**~ене** [中]

млàщя [未]〈方〉同 мляшя

млѐв|ен -*на* [形] 见 млѝвен

млѐво [中] 见 млѝво

млезѝво [中]〈方〉同 колàстра（初乳）

млекàр -*ят*, -*я* [阳], **млекàрка** [阴] 生产和出售牛(羊)奶的人

млекàрница [阴] 奶店,牛奶店

млекàрск|и -*а* млекàр 和 мля̀ко 的形容词：~и съ̀дове 盛牛奶的器皿

млекàрство [无复,中] ❶(获取牛(羊)奶并把奶加工为奶制品的)牛(羊)奶业,乳品加工业 ❷〈旧〉卖牛(羊)奶的职业

млек|ò -*à* [中] 同 мля̀ко

млекода̀|ен -*йна* [形] ❶产乳的：~ен добѝтък 产乳的牲畜,乳畜 ~йна крàва 乳牛,奶牛 ❷(指季节、时期)产奶量高的：~ен перѝод 产奶量高的时期 **~йност** -йносттà [阴] 产奶量;产乳力：висòка ~йност 高产奶量

млекодòбив [无复,阳] 挤奶(量),产乳量：През зѝмата ~ът не бѝва да намаля̀ва. 冬季产乳量不应减少。

млекомѐр [阳]（计量乳汁浓度的)乳浮计,乳比重计

млеконадò|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳] 挤奶量,产乳量

млекопитàещ -*а* [形] ❶哺乳的 ❷[用作名] **~о** [中] 哺乳动物

млекопреработ̀ване [中] 牛羊奶加工,乳品加工

млекопреработвàтел|ен -*на* [形] 牛羊奶(乳品)加工的：~на индỳстрия 牛羊奶(乳品)加工工业 ~но предприя̀тие 牛羊奶(乳品)加工企业

млекопроизводѝтел -*ят*, -*я* [阳] 饲养奶牛(奶羊)以获取奶的人

млекосъбирàтел|ен -*на* [形] 收购牛(羊)奶的：~ен цѐнтър 牛奶收购站

млекоцентрàла [阴]（收购和出售牛羊奶和乳制品的)奶品站,牛奶站

млекỳвам [未]〈方〉挤并利用(牲口的)奶

млекцѐ [中] мля̀ко 的表爱

млечà|к -*ци* [阳]〈方〉同 млѐчка

млѐч|ен -*на* [形] ❶奶的,乳的;牛奶的：~на кàша 奶泡面包;奶粥 ~ен шоколàд 牛奶(奶油)巧克力 ~ен прàх 奶粉 ~ни произведѐния 乳制品 ❷产乳的;产乳量大的：~ен добѝтък 产乳牲畜 ❸(植物的)乳状的,像奶一样的;(未成熟的粮食作物灌浆时的)浆状的：~ен сòк 乳状汁,乳液 ~ни мамỳли 灌浆的玉米 ❹乳白色的：~но стъклò 乳白色玻璃 ◇ **~на диѐта** 喝奶和吃奶制品的饮食制 **~на зàхар** 乳糖 **~ни зъ̀би** 乳齿 **~ни жлезѝ** 乳腺 **~на киселинà**〈化〉乳酸 **~ен пъ̀т** 银河,天河 **~ни сестрѝ (брàтя)**（同一个乳母奶大的,非同母所生的)同乳姐妹(兄弟)

млечицѐ [中] мля̀ко 的表爱 ◇ **пчѐлно ~** 蜂乳

млѐчка [阴]〈植〉大戟（*Euphorbia*）

млѐчни|к -*ци* [阳]〈民〉牛奶蛋饼(用鸡蛋、牛奶混合煎成)

млѐчница[1] [阴] 乳菇（*Lactarius*）

млѐчница[2] [阴] 甜奶粥

млѐчнобя̀л -*я̀ла*, -*ѐли* [形] 乳白(色)的：~а мъглà 乳白色的雾 ~ѐли стъклà 乳白色的玻璃 ~я̀ла светлинà 乳白色的光线 ~я̀л цвя̀т 乳白色

млѐчност -*тà* [阴] 产奶量;产乳力

млечò|к -*ци* [阳] ❶同 млѐчка ❷茎中含乳状汁的某些植物(如蒲公英、菊苣等)的总称

мливàр -*ят*, -*я* [阳]〈民〉送粮食到磨坊去磨的人,去磨坊磨面的人

мливàрск|и -*а* [形] 送粮食去磨的人的：~и колà 装粮食去磨(坊)的车子

млѝв|ен -*на* [形] 送往磨坊磨的粮食的：~на тàкса 磨粮食费(用)

млѝво [无复,中] 送往磨坊去磨的粮食

млин -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈民〉同 бàница（起酥）：От просò ~ не сѐ прàви.〈俗〉用黄米做不成起酥。

млн. [缩] милиòн 百万

мльòго〈民〉同 мнòго

млрд. [缩] милиàрд 十亿

мльзница [阴]〈方〉奶羊

мльк [感]（命令式 млъкнѝ 的简短形式)〈口〉别说了,别吭声,别说话,住嘴：Млък! Не ѝскам пòвече да ми говòриш! 住嘴！我不愿意听你再说下去！

мльк|вам [未], **млъкна** -*неш*, *млъ̀кнàх* [完] ❶停止出声,不作声,不再说(喊,唱),住嘴,不吭声：Ще ~неш ли най-пòсле? 你到底能不能住嘴？не ~вам нѝто мѝг 一刻不停地说 ❷不再响,沉默起来,沉寂下来：Кỳкувицата ~на и не сѐ обàди вѐче. 布谷鸟沉默下来,不再叫了。Моторът ~на. 马达不再响了。**~ване** [中]

мля̀ко млекà [中] 乳,乳汁,奶;牛奶,羊奶(或其他哺乳动物的奶)：мàйчино ~ 母乳 крàве ~ 牛奶 òвче ~ 羊奶 пълноцѐнно (бѝто) ~ 全脂(脱脂)奶 ◇ **вàрно ~**（很稀的)石灰浆 **изкàзвам и мàйчиното си ~**（在被审问、追问时)毫无隐瞒地说出一切;和盘托出 **кѝсело ~** 酸奶,酸牛奶 **Мирѝшат му устàта на ~.** 他乳臭未干。**~ и кръ̀в** 脸色红润的,健美的 **От пѝле ~ ѝма.**〈口〉你要找的东西全都有;应有尽有。**прѐсно ~** 鲜奶,鲜牛奶

млян -*а*, *млѐни* ❶ мѐля 的过被形动 ❷[用作形] 磨成粉的,磨过的,磨好的：~о кафѐ 咖啡粉 ~ пипѐр 辣椒面 ~о месò 肉末

мля̀с|вам [未], **мля̀сна** -*неш*, *мля̀снàх* [完] мля̀скам 的一次或连续几次的动作：Тòй ~на апетѝтно. 他津津有味地吧哒一下嘴。**~ване** [中]

мля̀ска|м [未] ❶(吃东西时)吧哒嘴：~м при я̀дене 吃东西时吧哒嘴 Тòй пòчна да ~ с едѝн чудѐсен апетѝт. 他极有滋味地吧哒起嘴来。❷〈口〉出声地吻(亲)：Стѝга си ~ла детѐто! 别再亲孩子了！**~не** [中]

мля̀сна 见 мля̀свам

мля̀|ща -*щеш*, *мля̀скàх* [未]〈民〉同 мля̀скам：Тя̀ ~щеше грòзно с устà. 她难看地吧哒着嘴。**~щене** [中]

мля̀щя 同 мля̀ща

мм [缩] милимѐтър 毫米

м. м. [缩] мѝналият мѐсец 上月

мн. [缩]〈语法〉мнòжествено（числò）复数

мнемòника [阴]〈书〉记忆法,记忆术

мнемонѝч|ен -*на* [形]〈书〉记忆法的,记忆术的

мнемонѝческ|и -*а* [形]〈书〉同 мнемонѝчен：~и тàблици 记忆法表

мнемотѐхника [阴] 同 мнемòника

мнѐни|е -*я* [中] ❶意见,见解,看法：Каквò ти е ~ето по тòзи въпрòс? 你对这一问题的看法怎样？На еднò ~е сме. 我们的看法相同。Ня̀мам ~е по тòзи въпрòс. 对这一问题我没有意

见。Мнѐнията по то̀зи въпро̀с са единоду̀шни, ня̀ма дру̀го ～е по то̀зи въпро̀с. 关于这个问题的意见是一致的,没有不同意见。отстоя̀вам ～ето си 坚持自己的意见 спорѐд мо̀ето ～е (по мо̀е ～е) 依我看(我认为) ❷［只单］评价：И̇ма висо̀ко ～е за сѐбе си. 他对自己估价很高;他自视甚高。да̀вам ～е 作(给予)评价 ◇ **на ～е съм** 我认为 **общѐствено ～е** 舆论,公论 **осо̀бено ～е** 集体讨论某问题时声明不同意大家的意见,提出与众不同的看法

мним -*а*［形］❶想象的,臆想的,虚构的,臆造的,实际不存在的：～а опа̀сност 想象的危险,实际上不存在的危险 ❷假的,假装的,虚伪的：～ бо̀лен 装病的人 ～а смърт 假死

мни̇тел|ен -*на*［形］神经过敏的,多疑的(指疑心一切都不利于自己)：～ен човѐк 多疑的人 То̀й е стра̀шно ～ен. 他惊人地神经过敏。**～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

мних -*ът*, -*а*［无复,阳］〈旧〉同 мона̀х

мно̀гая［形］～ **лѐта** 祝…长寿

мно̀го［副］❶很多(与 ма̀лко(很少)相对)：Употреби̇х ～ врѐме за та̀зи ра̀бота. 我为这件事花费了很多时间。Мно̀го ду̀ми, ма̀лко дела̀. 说得多,做得少。в ～ отношѐния 在很多方面 И̇мам да ти разка̀звам ～ нещà. 我有很多事要告诉你。❷［用作不定数词,有时加冠词］很多,大量;很多人：На дя̀дови Сла̀вчови копа̀ем, ѐй та̀м е, дѐто се ви̇ждат ～то копа̀чки. 我们在给斯拉夫乔爷爷家锄地,就在那边——有很多女人正在锄地的地方。Не валѐше вѐче, но от ～то дъжд, ко̀йто бѐше се излял, бѐше мо̀кро и вла̀жно. 雨已经停了,但是由于下了很多雨,所以很潮湿。Мно̀го бя̀ха го забра̀вили. 很多人已经把他忘了。❸很大程度上,很,非常,甚：То̀й е ～ у̀мен. 他很聪明。～ ма̀лко 很少 тъ̀рде ～ 非常多 Зна̀я ～ добрѐ това̀. 这一点我知道得很清楚。Мно̀го благодаря̀! 非常感谢! Мно̀го ме интересу̀ва това̀! 我对这个很感兴趣;我对这个才不感兴趣呢! ◇ **за ～ годи̇ни** 祝长寿 **ма̀лко-～** 多多少少地,部分地,至少有一点 **ма̀лко или̇ ～** 或多或少地 **Мно̀го вода̀ изтѐче.** 已经过去很长时间了。～ **до̀бър** 很好(六分制评分中的五分) ～ **здра̀ве** 向…致以问候,代为问候：Пра̀щам му ～ здра̀ве. 代我向他问候;你给我向他带个好。И̇маш ～ здра̀ве. 他(她,他们)问候你。～ **ми влѝза в ра̀бота** 不关我的事,我管不着 **～-～**(与否定动词连用表示少,不够多)：Са̀мо ти̇ ～-～ да не разпра̀вяш, не и̇скам да ме зна̀ят хо̀рата. 只不过你得少说点,我不愿意让人们知道我。**Нау̀чен съм (свѝкнал съм) на ～.**〈口〉我过惯了阔绰的生活。

много-［复合词第一部］表示"多"、"大量"之意,例如 многобра̀чие(多妻;多偶制), многово̀ден(水量大的), многовла̀стие(多头政治), многожѐнец(多妻者), многоимо̀тен(财产多的)

многобо̀р|ец -*йци*［阳］全能运动员

многобо̀жие［无复,中］多神教

многобо̀|й -*ят*, -*я*［阳］〈运〉全能运动,全能;多项

многобра̀ч|ен -*на*［形］一夫多妻的,多偶的(与 еднобра̀чен(一夫一妻的)相对)

многобра̀чие［中］一夫多妻;多偶(制)

многобро̀|ен -*йна*［形］(数目)多的;(人数)众多的;数量大的：～йна тълпа̀ 一大群人 ～йна чѐляд 很多子女 **～йност** -йността̀［阴］

многовеко̀в|ен -*на*［形］很多世纪(以来)的,很古老的：～на борба̀ 很多世纪的斗争 ～ен дъб(已活了)几百年的栎树

многовла̀стие［无复,中］多头政治,多头统治

многовретѐн|ен -*на*［形］**～но обслу̀жване**〈专〉看管数台织布机

многогла̀в -*а*［形］多头的,有很多头的：～а хи̇дра(神话中的)多头蛇

многоглаго̀лство［中］高谈阔论,夸夸其谈,说话冗长空洞

многоглаго̀лст[ву]ва|м［未］〈讽〉高谈阔论,夸夸其谈,说话冗长空洞 **～не**［中］〈罕〉

многогла̀с|ен -*на*［形］❶有许多声音的,声音杂的,嘈杂的：～ен шу̀м на река̀та 河水发出的嘈杂响声 ❷〈乐〉多声部的,多部的：～на пѐсен 多声部的歌曲 **～но**［副］

многогла̀сие［中］〈乐〉多声部

многогоди̇шн|ен -*на*［形］多年的;多年生的：～на разда̀яла 多年的离别 ～на слу̀жба 多年的职务 ～но растѐние 多年生植物

многодѐт|ен -*на*［形］子女多的,孩子多的,多子女的：～на ма̀йка 多子女的母亲 ～но семѐйство 多子女家庭

многодѐтство［无复,中］多子女

многодиапазо̀н|ен -*на*［形］多波段的：～но ра̀дио 多波段收音机

многоднѐв|ен -*на*［形］连续许多天的,多日的：～но пъту̀ване 连续多日的旅行

многоези̇ч|ен -*на*［形］❶多种语言的;用几种语言写的：～ен рѐчник 多(种)语(言)词典 ～ни на̀дписи 用多种语言写的文字 ❷说(听得到)几种语言的,多种语言的：～ен гра̀д 说几种语言的城市

многоета̀ж|ен -*на*［形］多层(楼)的：～на сгра̀да 多层的建筑物

многожела̀н -*а*［形］〈书〉极为向往的,热烈期望(得到)的：～а свобода̀ 热烈向往的自由

многожѐнство［无复,中］一夫多妻

многозабо̀|ен -*йна*［形］**～йна систѐма**〈矿〉多工作面(多开挖面或爆破)法

многозабо̀йчи|к -*ци*［阳］采用多工作面法的工人

многозаслу̀жил -*а*［形］〈书〉有巨大功勋的,功劳很大的

многозву̀ч|ен -*на*［形］许多声音的,音杂的：～ен хи̇мн на живо̀та 由许多声音组成的生活的颂歌

многозна̀ещ -*а*［形］❶知道很多事情的,懂得很多的 ❷〈讽〉喜欢显示自己懂得很多(无所不知)的

многозна̀йни|к -*ци*［阳］, **многозна̀йница**［阴］〈民,讽〉(自以为)无所不知的人,万事通,自负博学者

многознамена̀тел|ен -*на*［形］〈旧〉同 многознача̀телен：По̀гледът му е ～ен. 他的目光意味深长。

многозна̀ч|ен -*на*［形］❶〈数〉多位的;多值的：～но число̀ 多位数,大数目字 ❷〈语言〉含义多的,多义的：～на ду̀ма 多义词 **～ност** -ността̀［阴］

многозначи̇тел|ен -*на*［形］❶意义重大的,重要的 ❷意味深长的,含很多意思的：～ен по̀глед 意味深长的目光 ～на усми̇вка 意味深长的微笑 **～но**［副］

многоимо̀т|ен -*на*［形］财产(田地、牲畜)多的,有很多财产的：～ен сѐлянин 田地多的农民

многоклѐтъч|ен -*на*［形］多细胞的 ◇ **～ни (органи̇зми)** 多细胞动物;多细胞植物

многокра̀к -*а*［形］(指动物)多足的

многокра̀т|ен -*на*［形］多次的,屡次的,再三的：～ни запи̇т-

вания 多次的询问 ～ни о̀пити 多次试验 ◇ **～ен вѝд**〈语法〉多次体 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

многолѐт|ен -*на*［形］〈书〉同 многогодѝшен：～ен дъб 多年的栎树，老栎树

многолѐтие［无复，中］〈旧〉同 дълголѐтие（长寿）

многолѐтни|к -*ци*［阳］，**многолѐтница**［阴］长寿的人，寿星

многолѝк -*а*［形］〈书〉有许多面貌的，多面的；多种多样的，形形色色的：～ живо̀т 多样化的生活

многолѝст|ен -*на*［形］〈植〉花瓣多的；多叶的：～на ро̀за 花瓣多的玫瑰

многолю̀д|ен -*на*［形］人多的，人数多的；人口多的：～ен гра̀д 人口多的城市 ～ен мѝтинг（参加）人数多的大会 **～ност** -ността̀［阴］

многомашѝнни|к -*ци*［阳］，**многомашѝнничка**［阴］同时管理（操纵）几台机器的工人

многомѐст|ен -*на*［形］多座的，座位多的：～ен автомобѝл 座位多的汽车

многомилио̀н|ен -*на*［形］有数百万的，千千万万的：～ен наро̀д 数百万人，千千万万人

многомъ̀жие 和 **многомъ̀жество**［无复，中］一妻多夫

многонационал|ен -*на*［形］多民族的：～на държа̀ва 多民族国家

многонача̀лие［无复，中］多头领导，缺乏统一领导

многоно̀жки［复］（**многоно̀жка**［阴］）〈动〉多足纲（*Myriapoda*）

многообѐм|ен -*на*［形］容积大的，容纳很多东西的

многообеща̀ващ -*а*［形］大有希望的，前程远大的：～ мла̀д специалѝст 大有希望的年轻专家

многообра̀з|ен -*на*［形］多样的，各种各样的，形形色色的（与еднообра̀зен（一样的，同形的；单调的）相对）：Явлѐнията в приро̀дата са ～ни. 自然界的现象是各种各样的。**～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

многообра̀зие［无复，中］多样性，多样化，各种各样：темати̇́чно ～ 主题的多样化

многоочаквaн -*а*［形］盼望很久的，长久期待的，望眼欲穿的：～ го̀ст 长久期待的客人

многопартѝ|ен -*йна*［形］多党派的：～йна систѐма 多党制

многосло̀в|ен -*на*［形］话多的，啰嗦的；说话太冗长的，废话连篇的 **～ност** -ността̀［阴］

многосло̀вие［中］话多，啰嗦，冗长：уморѝтелно ～ 令人疲倦的啰嗦

многосрѝч|ен -*на*［形］〈语言〉多音节的：～на ду̀ма 多音节词 **～ност** -ността̀［阴］

многостано̀ч|ен -*на*［形］（同时）看管多台织机的：～но обслу̀жване 同时看管多台织机

многостано̀чни|к -*ци*［阳］，**многостано̀чница**［阴］看管多台织机的工人：тъка̀чка ～ца 看管多台织机的织布女工

многостано̀чничка［阴］同 многостано̀чница

многостѐблен -*а*［形］同 многостъ̀блен

многостѐн［阳］〈数〉多面体

многостѐн|ен -*на*［形］〈数〉多面的，多边的：～на пирамѝда 多面角锥（体）～на прѝзма 多面棱柱（体）

многостѝш|ен -*на*［形］〈罕〉多行的（指诗句的诗节超过四行）：～ни стро̀фи 多行诗节（诗段）

многострада̀л|ен -*на*［形］〈书〉多灾多难的，苦难深重的；不幸的：～ен наро̀д 苦难深重的人民

многостра̀н|ен -*на*［形］❶〈数〉多面的，多边的：～на прѝзма 多面棱柱 ❷多方面的；多种多样的：～на дѐйност 多方面的活动 ～ни връ̀зки 多方面的联系 ❸多边的；几方面的；几国的：～ен до̀говор 多边条约 **～ност** -ността̀［阴］

многостру̀н|ен -*на*［形］〈乐〉多弦的：～на а̀рфа 多弦竖琴

многостъ̀блен -*а*［形］〈罕〉（一根）多茎的；多树干的：～и борѝки 多干松树

многостъ̀п|ен -*на*［形］〈文学，罕〉（指诗）多音步的：～ен я̀мб 多音步的抑扬格

многотира̀ж|ен -*на*［形］印数多的，大量发行的：～но изда̀ние 发行量大的版本

многотира̀жка［阴］（企业内定期大量刊印的）报纸

многотѝя［阴］〈口〉（某物）有很多，数量多的东西

многото̀м|ен -*на*［形］多卷的：～но изда̀ние 多卷的出版物 ～ен рома̀н 多卷小说 ～на енциклопѐдия 多卷的百科全书

многотона̀ж|ен -*на*［形］吨位大的，载重量大的：～ен парахо̀д 大吨位轮船

многото̀н|ен -*на*［形］❶多吨的，好几吨重的：～ни машѝни 好几吨重的机器 ❷吨位大的，载重量大的：～ен ко̀раб 大吨位轮船

многото̀чи|е -*я*［中］〈语法〉❶删节号，省略号 ❷一整行圆点

многотра̀|ен -*йна*［形］〈罕〉持续很久的；长久的，相当久远的：Нѝщо не ѐ ～йно，нѝщо не ѐ вѐчно. 一切都不是长久的，什么都不是永恒的。

многотърпелѝв -*а*［形］〈书〉很有耐性的，能长久忍耐的

многоуважа̀ван -*а*［形］尊敬的，敬爱的

многоуважа̀ем -*а*［形］〈书〉尊敬的，敬爱的（多用于称呼语）

многохѝляд|ен -*на*［形］好几千的，成千上万的、千千万万的：～на тълпа̀ 成千上万的人 ～ен мѝтинг 几千人（几万人）的大会

многоцвѐт|ен -*на*［形］多种颜色的，五彩的，彩色的：～на илюстра̀ция 彩色插图

многоцвѐтие［无复，中］〈诗〉彩色缤纷，绚烂多彩，绚丽斑斓

многоцѝфрен -*а*［形］（指数、数目字）多位的；多值的：～и числа̀ 多位数

многоча̀сов -*а*［形］很多小时的：～а ра̀бота 很多小时的工作

многочѝслен -*а*［形］（很）多的，（人数等）众多的；大批的；多次的：～а чѐляд 众多的家里人（子女）～и жѐртви 为数众多的牺牲者（伤亡）～и нападѐния 多次的进攻 ～и фа̀кти 大量事实 **～ост** -остта̀［阴］

многочлѐн［阳］〈数〉多项式

многочлѐн|ен -*на*［形］有很多成员的：～но семѐйство 人口众多的大家庭

многоъ̀гъл|ен -*на*［形］〈数〉（指四角以上）多角的：～на прѝзма 多角棱柱

многоъ̀гълни|к -*ци*［阳］〈数〉多角形，多边形

множа̀ -*ѝш*，-*ѝх*［未］〈罕〉使数目增长，使增长 **～ѐне**［中］

множа̀ се -*ѝш се*，-*ѝх се*［未，中态］增加，增长，变多 **～ѐне**

[中]

мно̀жествен -*а* [形]〈语法〉**～о число̀** 复数 **～ост** -остта̀ [阴]

мно̀жеств|о -*а* [中] 多数,大量,许多;很多人: ～о хо̀ра 很多人 ～о фа̀кти 大量事实 ～о от затво̀рници 很多囚犯 То̀й разблъ̀ска натру̀паното ～о да си прокра̀ви пъ̀т. 他把聚在一起的人推开,给自己辟出一条路来。

мно̀жимо [无复,中]〈数〉被乘数

мно̀жител -*ят*, -*я* [阳]〈数〉因子;乘数,因数

мно̀жко [副]〈口〉мно̀го 的指小: 相当多,很多: А ти̇ ка̀к си? Ма̀й ～ ти тежи̇ ра̀ницата. 你怎么样? 好像你的背包太沉了。

мнози̇на [不定数词] ❶很多(常指男子或男女): В Плѐвен и̇мах ～ позна̀ти. 我在普列文曾有很多熟人。❷ [用作名] 很多人: Преброя̀ват ни и ни ви̇кат поѝменно, ～ ли̇псват. 他们数了我们的人数,还点了我们的名,很多人没来。Мнози̇на зна̀ят това̀. 很多人知道这件事。

мнозинств|о̀ (罕) -*а̀* [中] 大部分,多数,过半数,大半,大多数,众多: печѐля ～о̀ 获得多数 преоблада̀ващо ～о̀ 压倒(的)多数 ◇ **абсолю̀тно ～о̀** 〈政〉(表决票数中的)绝对多数 **относи̇телно ～о̀** 相对多数

мобели̇рам [未,完] 见 мебели̇рам

мо̀бил 见 мѐбел

моби̇л|ен -*на* [形]〈书〉能迅速移动的,机动的

мобилизацио̀н|ен -*на* [形] ❶军事动员的;动员的: ～ен пла̀н 动员方案 ～на белѐжка 动员人伍通知 ❷ [用作名] **～но** [中]〈口〉动员人伍通知书

мобилиза̀ция [阴] ❶〈军〉军事动员: обявя̀вам ～ 宣布军事动员 о̀бща ～ 军事总动员 ❷〈转〉动员: ～ на общѐствените си̇ли 动员社会力量 тру̀дова ～ 劳动动员

мобилизи̇ра|м [未,完] 动员,进行动员: Мобилизи̇рат на̀шия на̀бор. 动员我们这一批同龄人人伍。～м ма̀сите 把群众动员起来 ～м си̇лите на тру̀дещите се 动员劳动人民的力量 — **се** [反身,被动] **～не** [中]

мобилизи̇ран -*а* ❶ мобилизи̇рам 的过被形动 ❷ [用作形] 被动员(应征)人伍的 ❸ [用作名] ～ [阳] 被动员人伍的人,应征人伍的人: Мобилизи̇раните зами̇наха за фро̀нта. 应征人伍的人已上前线了。

мобили̇рам [未,完] 同 мебели̇рам

мобили̇ран -*а* ❶ мобили̇рам 的过被形动 ❷ [用作形] 陈设了家具的,有必需的家具的: Да̀ва се под на̀ем добрѐ ～а стя̀я. 出租家具齐全的房间。

мобилиро̀вка [阴] ❶同 мобили̇ране: Мобилиро̀вката е възло̀жена на домаки̇на на учреждѐнието. 配备家具的事交给机关的管理员去办了。❷(某房屋的)全部家具,家具的布置: изя̀щна ～ 雅致的家具

мо̀бифон [阳] 手持移动电话机,手机

мо̀|га -*жеш*, *мо̀жах*, 过主形动 -*гъл*, -*гла̀* 和 -*жел*, -*жела* [未] ❶能,能够;会;可以;有权,被允许: Не ～жа̀х да ми̇гна ця̀ла но̀щ. 我一整夜都没能阖眼。Мо̀га ли да Ви попи̇там нѐщо? 我可以问您一件事吗? Ста̀р съм, не ～га да ти̇чам. 我老了,不能跑了。Ло̀ши уста̀ всѝчко ～гат да ка̀жат. 恶毒的嘴巴什么都讲得出来。Детѐто о̀ще не ～же да прика̀зва. 孩子还不会说话。Мо̀га да пла̀вам. 我会游泳。Мо̀га ли да вля̀за? 我可以进来吗? Не ～жете да отсъ̀ствувате от заседа̀нието. 您不能不出席会议。❷有可能,得以: Бя̀х мно̀го напли̇зу и затова̀ ～жех да наблюда̀вам добрѐ. 我离得很近,所以有可能看得很清楚。Тѐ не ～жеха да се дви̇жат, така̀ бя̀ха обградѐни от наро̀д. 他们被人们包围得动不了。**～жене** [中]

Могади̇шо 摩加迪沙(索马里首都)

моги̇л|а [阴] ❶小山,小丘,岗: стръ̀мна ～а 陡的小丘 ❷古墓,坟丘,坟堆: На мно̀го места̀ из полѐто се изди̇гат висо̀ки ～и. Това̀ са ～и гро̀бници, в ко̀йто лежи̇ прахъ̀т на дрѐвни юна̀ци. 田野里许多地方有高高的土丘,这是些埋葬着古代勇士骨灰的坟堆。◇ **бра̀тска ～а** 阵亡将士公墓;合葬许多同时死去的人的坟墓

могъ̀щ -*а* [形] 力气大的,强壮的,力量雄厚的;强大的,强有力的,雄壮的: ～о тя̀ло 强壮的体魄 ～ фа̀ктор 强有力的因素 ～ владѐтел 强有力的统治者 ～и наро̀ди 强大的民族 **～о** [副]

могъ̀ществен -*а* [形]〈旧〉同 могъ̀щ: ～ ста̀н 强壮的身躯

могъ̀ществ|о -*а* [中] 伟力,威力,实力;强盛;势力: Дости̇гна връхà на сво̀ето ～о. 它达到了极盛时期。

мо̀да [阴] 时髦,时式,时兴: Това̀ сега̀ е на ～. 现在正时兴这个。Това̀ е изля̀зло от ～. (Това̀ не ѐ вѐче на ～.) 这已经不时兴了。обли̇чам се по послѐдна ～ 穿最时髦的衣服 Спо̀ртът е на ～. 体育运动正在风行。Това̀ е послѐдната ду̀ма на ～та. 这是最时髦的东西;这是最新颖的样式。

мо̀даджи̇|я -*ята*, -*и* [阳], **мо̀даджи̇йка** [阴]〈旧〉爱穿时髦服装的人

мода̀л|ен -*на* [形]〈专〉情态的;模态的: ～ни глаго̀ли 情态动词 ～на ло̀гика 模态逻辑

мода̀лност -*та̀* [无复,阴] ❶〈语法〉情态(范畴) ❷模态

модѐл [阳] ❶(产品的)样子,样品;(制造时用的)模型;型,型式,式样,样式: Магази̇нът разпола̀га с мно̀го но̀ви ～и ро̀кли и обу̀вки. 商店有许多新式样的连衣裙和鞋子。～ за бродѐрия 绣花样子 ❷(放大或缩小的)模型 ❸模特儿: Тѐ му слу̀жат за ～и. 她们给他当模特儿。❹(用以说明某些物理现象或其他现象及过程的)几何平面图、图表等

моделиѐр [阳], **моделиѐрка** [阴] (主要指制服装和鞋的)模型工,样品工,样品设计者

модели̇ра|м [未,完]〈艺〉❶(雕塑术中的)塑型: ～м глава̀ 进行头像塑型 ❷(绘画中)用明暗法使有立体感,实体感表现 ❸(指科学方面)制造模型 **～не** [中]: ку̀рс по ～не 塑型课

мо̀д|ен -*на* [形] ❶时髦的,时兴的;流行的,摩登的: ～но облекло̀ 时装,时髦的服装 ～но течѐние 时兴的潮流 ❷时装的: ～ен магази̇н 时装商店 ～но ревю̀ 时装表演 ～ен журна̀л 时装杂志 **～но** [副]: Обле̇чена ～но. 她穿得很时髦。**～ност** -ността̀ [阴]

модера̀то 〈乐〉❶ [副] 中板,中庸 ❷ [用作名] ～ [中] 中板(用中板速度的曲调)

модѐр|ен -*на* [形] ❶时髦的,时兴的;流行的,摩登的: ～но облекло̀ 时装,时髦的服装 ～ни та̀нци 时髦的舞蹈,现代舞 ❷现代化的: ～ен гра̀д 现代化的城市 ～на индустриа̀лно-агра̀рна страна̀ 现代化的工业农业国 ～но прево̀зно срѐдство 现代化的交通工具 ❸新的,现代(化)的: ～на литерату̀ра 现代文学 **～но** [副]: Земя̀та се обрабо̀тва ～но. 土地按现代化方式进行耕作。Облѐчен ～но. 他穿得很时髦。

модерниза̀ция [阴] 现代化: ～ на произво̀дството 生产的现代化

модернизѝра|м [未,完]〈书〉使现代化,使适合现代要求,加以现代化的改造;加以现代化的设置: ~м земедѐлието 使农业现代化 ~м нарòдни шевѝци 使民间刺绣符合现代要求 **~не** [中]: ~не на земедѐлското произвòдство 农业生产现代化

модернѝз|ъм *-мът,-ма* [无复,阳]〈哲,文艺〉现代主义;现代派

модернѝст [阳] 现代主义者,现代派: худòжник ~ 现代派画家

модернистѝч|ен *-на* модернѝст 的形容词: ~на картѝна 现代派的画 ~на шкòла 现代派 **~но** [副]: Картѝната е рисувана ~но. 这幅画是按现代派手法画的。

модѝст [阳],**модѝстка** [阴] 时装成衣匠,时装(衣帽等)裁缝

модификàция [阴]〈书〉❶(非本质的)改样,变形 ❷变形的东西;变体;〈生物〉后天变异;诱发变异

модифицѝра|м [未,完]〈书〉使(非本质地)改样,使变形;〈技〉使变性,变性处理 — **се** [反身,被动] **~не** [中]

модрòок *-a* [形] 同 синеòк(蓝眼睛的)

мòдул [阳] ❶〈理,技〉系数;模数,模量 ❷〈数〉模,模数;加法群 ❸〈建〉矩量

модулàция [阴] ❶〈乐〉转调,变调 ❷〈理,电〉调制(调幅、调相、调频等) ❸〈电影〉变换(使声音产生的电波变为录音的光束)

модулѝра|м [未,完] ❶〈乐〉转调,变调 ❷〈书〉调制;变换 **~не** [中]

мòдус [阳]〈书〉❶方式,形式,方法 ❷〈语法〉同 наклонѐние(式)◇ ~ **вивѐнди**〈外交〉(争执双方间的)暂行办法,临时协定

мòд|ър *-ра* [形]〈诗〉同 небѐсносѝн(浅蓝色的,淡蓝色的,蔚蓝的,天蓝色的): ~ри очѝ 蓝眼睛

мòему [代]〈书〉**по ~** 依我看,我认为,照我的理解,我觉得

МОЖ [мож] [阴,阳,缩] Междунарòдна организàция на журналѝстите 国际新闻工作者协会

мòже [无人称] 可能,有可能;可以;能够行: Мòже нѝкаква неприѝтност да ѝма,кòй знàе. 可能会有什么不愉快的事,谁知道啊! Тòй знàеше,че не ~ да ѝма всезнàйковци. 他知道不可能有无所不知的人。Земѝта замръ̀зна,не ~ше пòвече да се орѐ. 地已经冻了,不可能再耕了。Мòже ли да влѝза? 我可以进来吗? ◇ ~ **би** 可能,大概,也许: Тѝ полàгаше за мѐне такѝва грѝжи,каквѝто не ѐ полàгала ~ би за сòбствения си сѝн. 她如此地关怀我,可能超过了对她亲生儿子的关怀。~ **да се кàже** 可以说 **кòлкото се** ~ 尽可能: кòлкото се ~ пòвече 尽可能多 кòлкото се ~ по-сѝлно 尽可能用力些

мозàич|ен *-на* ❶镶嵌艺术的,马赛克的,拼花的;(用石子等)镶嵌的: ~на живопѝс 马赛克色彩画,镶嵌色彩画 ~на настѝлка(用石子等)镶嵌的地面,马赛克地面 ❷〈转〉综合的,混杂的: ~ен съ̀ стàв 混杂的成分

мозàйка [阴] ❶镶嵌艺术,拼花艺术 ❷马赛克,镶嵌细工(用各种石块、木块、瓷砖或金属块镶嵌成图案) ❸〈转〉各种东西的混合物;五花八门的混杂体 ❹马赛克地面(或墙壁等) ❺〈植〉花叶病

мозàйкаджѝ|я *-ята,-и* [阳] 马赛克工匠,铺马赛克地面的工人

Мозамбѝк 莫桑比克(非洲)

мозамбикàн|ец *-ци* [阳],**мозамбикàнка** [阴] 莫桑比克人

мозамбикàнск|и *-a* Мозамбѝк 和 мозамбикàнец 的形容词

мозамбикчàнка [阴] 同 мозамбикàнка

мòзъ|к *-ци* [阳] ❶脑,脑子;脑髓;脊髓: Мòзъкът е òрган на мисълтà. 脑是思维器官。глàвен ~к 大脑 мàлък ~к 小脑 гръбнàчен ~к 脊髓 сътресѐние на ~а 脑震荡 ❷〈转〉头脑,脑力,智慧: Млàдите,бỳдни и неспокòйни ~ци на бригадѝрите зарабòтват. 义务劳动队队员年轻的、清醒的、不安宁的头脑开动了起来。❸髓,骨髓: кòстен ~к 骨髓 ◇ **до ~а на кòстите** 透顶,彻头彻尾地: Товà не мỳ прѐчи да е славянофѝл до ~а на кòстите. 这并不影响他当一个彻头彻尾的斯拉夫主义者。**закостенѝл,ръждѝв ~к** 头脑僵化,头脑生锈(指落后的、反动的思想方法) **Измòкрих се до ~ка на кòстите.** 我浑身湿透了;我成了落汤鸡。

мòзъч|ен *-на* [形] 脑的,大脑的,脑髓的;骨髓的;脑力的: ~на корà 大脑皮层 ~но сътресѐние 脑震荡 ~ни цѐнтрове 大脑神经中枢 ~на оперàция 脑手术

мо|й *-я,-е,-и*,简形 *ми* [代] ❶我的(表示所属关系、亲属关系以及称呼人时表示喜爱、怀好感等感情色彩): ~ята шàпка 我的帽子 ~ята ръкà 我的手 ~ят кòн 我的马 по ~я зàповед 按照我的命令 Товà лѝто прекàрах в сѐло,~ето хỳбаво сѐло. 今年夏天我是在乡下度过的,是在我那美丽的村庄里度过的。О,мàйко ~я,родѝно мѝла,/ защò тъй жàлно,тъй мѝлно плàчеш? (Ботев) 啊,我的母亲,亲爱的祖国,你为什么如此凄凉、如此悲伤地哭泣? ~ят неразделѝм другàр в детѝнството ми 我儿时形影不离的伙伴 брàтя ~и 我的兄弟们 ~ето момчѐ 我的男孩;好孩子 Мòята бòлест е тѐжка. 我的病很重。~й ученѝк 我的学生 ❷ [用作名] **~ята** [阴],**~ето** [中]〈口〉1. [中] 我的,我所有的全部东西: Мòето е ~е,чỳждото е чỳждо. 我的是我的,别人的是别人的。2. [阴,中] 所发生的一切事情,我所遇到的一切事情: Мòята се òще не знàе. 我的事情现在还不知道。Свъ̀ршено е ~ето. 我的一切都完了。◇ **Бòже ~й!** 1.(表示惊讶、赞叹)上帝啊!天啊: Бòже ~й,кòлко е хỳбаво тỳка. 上帝啊,这儿多美啊! 2.(表示悲观失望、绝望)上帝啊! 天啊: Кàк ще се живѐе тỳка,бòже ~й? 上帝啊,在这儿怎么生活得下去啊? **на ~й гръб** 踩在我的背上,(某人自己不费劲而)依赖我: Тòй се издѝга на ~й гръб. 他是踩着我的背爬上去的。**на ~е ѝме** 写我的名字,用我的名字;为我: На ~е ѝме е внѐсена сỳма. 用我的名字存了钱;为我存了钱。Ѝма ли писмò на ~е ѝме? 有没有我的信? **на ~е мѝсто** 处在我的地位 **~й човѐк**〈口〉(对于不认识的或虽认识,但忘记其名字的人的称呼)我的朋友,我的熟人

мòйри [复](**мòйра** [阴])〈希神〉摩伊拉(命运女神,共三位:克洛托,纺织生命之线;拉克西斯,决定生命之线的长短;阿特罗波斯,负责切断生命之线)

МОК [мок] [缩] Междунарòден олимпѝйски комитѐт 国际奥林匹克委员会

мокасѝни [复](**мокасѝн** [阳])(北美洲印第安人穿的)软皮鞋(无后跟,毛朝外,常饰有花纹)

мокѐт[1] [阳]〈纺织〉纹样: ковьòр „~" 机织割绒壁毯

мокѐт[2] [阳]〈行〉游乐室

мокр|ѐя *-ѐеш,-ѐях* [未,只三单] **~ѐе ми** 觉得潮湿,感到发潮 **~ѐене** [中]

мокринà [阴] 同 мокротà

мокрѝца [阴]〈动〉海蛆(*Oniscoidea*)

мокрота [阴] 潮湿,潮湿的状态;湿性: Поради ~та на земята вечеряхме пак под стряха. 地上太潮湿,我们又是在屋檐下吃的晚饭。

мокр|я -*иш*, *мокрих* [未] 使潮湿,浇湿,淋湿: ~я си косата 把头发打湿 Сълзите ~еха лицето ѝ. 泪水浸湿了她的脸。Дъждът ~и дрехите. 雨水淋湿了衣服。— **се** [反身,被动] ~**ене** [中]

мок|ър -*ра* [形] 湿的,潮湿的,使潮湿的: ~ри дрехи 湿衣服 ~ра трева 潮湿的草 ~ри стени 潮湿的墙 Земята е ~ра от дъжда. 地被雨水浇湿了。~ър сняг (边下边化的)湿雪 ◇ **~ър до кости** 湿透了,(湿得)像落汤鸡一样 **Мокър от дъжд се не бои.** 〈俗〉衣服湿的人不怕雨水浇;经历过一次灾难的人不怕更大的灾难;再吃苦也没什么了不起。

молба [阴] ❶请求,恳求,申请,要求: Имам една ~ към тебе. 我请求你一件事。трогателна ~ 感人的恳求 неизпълнима ~ 无法答应(满足)的要求 поглеждам с ~ някого 用恳求的目光看着某人 ❷申请,申请书;声明书;呈文: подавам ~ (提)申请,递交申请书 Твоята ~ намери отзвук. 你的申请有回音了。◇ **удрям на ~** 〈口〉开始向某人请求,开始向某人求情

молберт [阳]〈艺〉画架

Молдавия 摩尔达维亚(摩尔多瓦的旧称)

молдавск|и -*а* Молдавия 的形容词

Молдова 摩尔多瓦(欧洲)

молдован|ин -*и* [阳], **молдованка** [阴] 摩尔多瓦人

молдов|ец -*ци* [阳], **молдовка** [阴] 同 молдованин

молдовск|и -*а* Молдова, молдованин 和 молдовец 的形容词

молебен [阳]〈宗〉祷告,祈祷: ~ за дъжд 求雨的祷告 благодарствен ~ 感谢的祷告

молеб|ен -*на* [形]〈诗〉请求的,央求的

молебстви|е -*я* [中] ❶ 同 молебен ❷请求,央求

молекула [阴]〈理,化〉分子

молекул|ен -*на* молекула 的形容词 ◇ **~но тегло** 分子量

молекуляр|ен -*на* [形] 同 молекулен

молене 见 моля 和 моля се

молепсвам [未], **молепсам** [完]〈方〉传染,使染受,使感染

мол|ец -*ци* [阳]〈动〉谷蛾 (*Tineidae*, *Gelechiidae*): Дрехата е прояден от ~ци. 衣服被虫子咬了。средство против ~ци 防蛀虫药 ◇ **житен ~ец** 麦蛾 (*Tinea granella*) **дрешен ~ец** 网衣蛾(*Tineola biseliella*)

молив [阳] 铅笔: ~ за рисуване 图画铅笔 червен ~ 红铅笔 подострям си ~ 削铅笔

молив|ен -*на* молив 的形容词: ~на рисунка 铅笔画 ~на фабрика 铅笔厂

молитва [阴]〈宗〉❶祷告,祈祷 ❷祈祷文: чета ~ 读祈祷文,祷告;念经 Лозето не ще ~, а мотика. 葡萄园需要的不是祷告,而是锄头。

молитвен -*а* [形] 祈祷的,祷告的;祈祷文的: ~а книга 祈祷书 ~и думи 祷告词,祈祷的话

молитвени|к -*ци* [阳]〈宗〉祈祷书

молитвено [副] 做着祈祷,祈祷式地: Той притваряше ~ очи. 他闭上眼睛做祈祷。

молител -*ят*, -*я* [阳], **молителка** [阴]〈书〉请求人,申请者,申请人

молитствен -*а* [形]〈诗〉(包含着或表示)祈祷的,祷告的: ~ поглед 祈祷的目光 ~и възгласи 祈祷声 ~**о** [副]

молитст[ву]ва|м [未]〈古〉为…祈祷,为…祷告 ~**не** [中]

молла [阳] 伊斯兰教会法官或神职人员,毛拉

молоз 和 **молос** [阳]〈方〉❶投掷用的卵石 ❷大石头

Молох [无复,阳] ❶〈神话〉莫洛赫(古代腓尼基人等所信奉的太阳神、火神和战神,祭莫莫洛赫神时以儿童为祭品) ❷[小写]〈转,书〉需要牺牲人命的恐怖事物

молоха [阴]〈植〉❶天竺葵(*Pelargonium zonale*) ❷锦葵

молукск|и -*а* [形] **Молукски острови** 马鲁古群岛(印度尼西亚)

молуска 和 **молюска** [阴] 软体动物 (*Mollusca*)

мол|я -*иш*, *молих* [未] ❶求,请求,替…向…说情(求情): ~я за прошка 请求饶恕 Моля ви да ме простите. 请你们原谅我。Той ~и за извинение, че не може да дойде. 他因不能来而请求原谅。~я го на колене 跪着求他 Моли го за мене. 你替我向他求情吧! ❷请,劳驾,请问: Седнете, ~я. 请坐。Какво обичате, ~я? 请问,您想要些什么? ❸(表示疑问或不解时用)什么;劳驾,请再说一遍: —Това е новият Ви началник. —Моля? "这是您的新上司。""什么?" ❹(对别人致谢语的回答)不谢: Благодаря! — Моля. "谢谢你!""不谢。" ❺对不起,请原谅;别这么说: Браво, Софче, ти си била голям майстор … — А, ~я, ~я! … Аз не съм взела никакво участие в тая работа. "索芙卡,真棒啊!原来你是个能工巧匠啊…""啊,别这样说,别这样说!我根本没参加这项工作。" ❻(与 с 连用)把…硬给…,坚决要某人接受某物: Той дава дъщеря си, но не ~и с нея. 他愿意把女儿嫁出去,但并不是把她硬塞给人家。◇ **~я за ръката на момиче** 向姑娘求婚 **~я ти(ви) се** 1.(对亲近的人提请求时用)求求你(您),请求你(您): Ама не се бави, ~я ти се. 别耽搁了,我请求你。2.(表示惊讶、气愤时用)你能想像吗! **~ене** [中]

мол|я се -*иш се*, *молих се* [未,中态] ❶请求,求: Молих му се, но той не се съгласи. 我求了他,但是他没同意。❷祈祷,祷告: Тя по цял ден се ~еше пред иконостаса. 她整天都在圣像壁前祈祷。**~ене** [中]

молясва|м [未], **молясам** [完] (毛料或其他料子)被虫蛀,被虫咬,长虫子 **~не** [中]: Това предпазва дрехите от ~не. 这个可以防止衣服被虫咬。

мома[1] 呼 *моме* [阴] ❶(到结婚年龄的)姑娘,大姑娘,女郎: ~ за женене 该出嫁的大姑娘 ❷未婚女子,独身女子 ❸处女 ❹农村姑娘 ◇ **стара ~** 老处女,老姑娘

мома[2] [感]〈方〉(称呼妇女时用)喂,啊: Слушай, ~ невесто. 新媳妇啊,你听我说。

моме -*та* [中]〈方〉мома 的指小

момент [阳] ❶瞬息间,顷刻间;一会儿: Почакайте един ~! 请稍等一会儿! Един ~! 等一会儿;马上就来。❷时候,时刻,时分: в същия този ~ 在同一时刻 важни ~и от българската история 保加利亚历史中的重要时刻 в ~ на раздразнение 在恼怒的时候 ❸时机;(某一时刻的)情况;关头: благоприятен ~ 有利时机,良好时机 критически ~ 危急关头 решителен ~ 决定关头 използвам ~а 利用时机 пропуснал ~а 错过时机的 в подходящия ~ 在恰当的时候 ❹因素,成分,方面: Важен ~ при горенето е отделянето на вода. 燃烧时的一个重要因素是将水分离出来。❺情况: ~ в развитието на действието 事件发展中的情况

моментàл|ен -*на* [形] 刹那间的,瞬息的;急速的;即刻的,立刻的:~ни усèщания 瞬息间的感觉 ◇ **~на фотогрàфия** 照快相,快照 **~на снùмка** 快照的相片,快相 **~но** [副] 立即,马上;很快地,极短暂地,一下子:Заспàх ~но. 我很快就睡着了。Свèтна ~но и загàсна. 亮了一下就灭了。

момèнт|ен -*на* [形] 片刻的,极短时间的,一会儿的,一时的,瞬息间的:~но колебàние 片刻的迟疑 ~но увлечèние 一时的迷恋

момè|я се -*èеш се*, -*ях се*, 过主形动 -*яла се*, -*яло се*, -*ели се* [未,中态] (女孩)长大成人,成大姑娘:Тя токỳ-що свърши седемнàдесет годѝни и пòчна да се ~èе. 她刚满 17 岁,举止开始像个大姑娘。

мòмин -*а* [形] ❶少女的,大姑娘的:~о лицè 少女的脸 ~а хỳбост 少女的美 ❷ [用作名] **~и** [复] 新娘子(即将出嫁的姑娘)的家和亲人:Свàтовете отѝдоха у ~и. 亲家到新娘子家里去了。◇ **~а сълзà** 草玉铃,铃兰(*Convallaria majalis*) **~о сърцè** 荷包牡丹(*Dielytra*) **~о хорò** 姑娘结婚前夜在她家中跳的霍罗舞

момѝнск|и -*а* [形] 少女的,姑娘的:~и гласовè 少女的嗓音 ~и смях 少女的笑声 ~и чỳвства 少女的心情

момѝнство [无复,中] ❶少女时代,长成大姑娘的时候,当大姑娘的时候:Тя бèше бỳйна през ~то си. 在当姑娘的时候她热情奔放。❷童贞,贞洁

момѝца [阴] 肠系膜,系膜

момѝче -*та* [中] ❶女孩,小姑娘(与 момчè (男孩)相对):стрòйно ~ 体格匀称好看的女孩 пàлаво ~ 淘气的小姑娘 ❷少女,姑娘 ❸〈口〉侍女,女仆

момѝченц|е -*а* [中] момѝче 的指小:русокòсо ~е 黄头发的小女孩

момѝчешк|и -*а* [形] 女孩的,小姑娘的;少女的,姑娘的:~и игрѝ 女孩的游戏

момѝчка [阴]〈方〉момà 的指小

мòмко [无复,阳]〈诗〉同 мòмък

мòмков -*а* [形]〈民〉❶少年的;青年的;年轻人的,小伙子的:~и гърдѝ 小伙子的胸脯 ~а дружѝна 青年的队伍 ❷ [用作名] **~и** [复] 新郎的家和亲人:Мòмкови и мòмини ще тръгват. 新郎和新娘家里的人要动身了。

момля̀че -*та* [中]〈方〉同 момѝче

момỳва|м [未]〈民〉❶同 момèя се ❷做大姑娘,像待嫁的大姑娘那样生活 **~не** [中]

момчà|к -*ци* [阳]〈方〉少年;青年,年轻人,小伙子:Глèдай какъв ~к е стàнал! 瞧他长成了个什么样的小伙子!

момчàн -*а* [形] **~а рòжба**〈民〉男孩

момчè -*та* [中] ❶男孩(与 момѝче (女孩)相对) ❷〈扩〉青年,年轻人;小伙子,少年:бỳдно ~ 聪明的小伙子 ❸〈口〉(饭店、咖啡馆等的)年轻侍者(服务员);男仆,学徒

момчèнц|е -*а* [中] момчè ①解的指小:тѝхо ~е 安静的小男孩 шèстгодѝшно ~е 六岁的小男孩

момчетѝя [复,无单,中,集]〈藐〉很多孩子:сèлски ~ 一群农村的孩子 ỳлични ~ 流浪在街头的孩子,一群流浪儿

момчèшк|и -*а* [形] 男孩的;年轻人的,小伙子的;少年的:~о лицè 少年的面孔 ~и ỳм 年轻人的才智 **~и** [副]

момчурля̀|к -*ци* [阳]〈口〉大男孩,年轻人,小伙子:смèли ~ци 勇敢的小伙子

мòм|ък -*цѝ*, 呼 -*ко* [阳] ❶小伙子,未婚男青年,青年:пъргав ~ък 麻利(灵巧)的小伙子 Млàди ~ко! 年轻的小伙子! ❷〈民〉同 младожèнец ❸年轻的男仆,男用人,长工

Мòнако ❶摩纳哥(欧洲) ❷摩纳哥(摩纳哥首都)

монàкск|и -*а* Монàко 和 монакчàнин 的形容词

монакчàн|ин -*и* [阳], **монакчàнка** [阴] 摩纳哥人

монàндрия [阴] (一妻)一夫制

монàр|х -*си* [阳] 君主,帝王:абсолютен ~х 无限(专制)君主 ограничèн ~х 有限(立宪)君主

монархѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶君主主义 ❷君主政体,帝制 ❸君主主义者、保皇党、帝制派的观点

монархѝст [阳], **монархѝстка** [阴] 君主主义者,保皇党,帝制派

монархѝстк|и -*а* монархѝст 的形容词

монархѝч|ен -*на* [形] 同 монархѝчески

монархѝческ|и -*а* монàрхия 的形容词:~о управлèние 君主主义的统治

монàрхия [阴] ❶君主制度,君主政体;帝制 ❷君主国 ◇ **неограничèна(абсолютна) ~** 无限的(专制的)君主制度,君主专制政体;君主专制国家 **конституциòнна ~** 君主立宪(政体);君主立宪国家

монархофашѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 保皇法西斯主义

монархофашѝст [阳], **монархофашѝстка** [阴] 保皇法西斯分子

монархофашѝстк|и -*а* [形] 保皇法西斯的:~а власт 保皇法西斯政权

монàршеск|и -*а* монàрх 的形容词

монастѝр [阳] 同 манастѝр

монà|х -*си* [阳] 僧,和尚;修道士;出家人

монахѝня [阴]〈宗〉尼姑;女修道士,修女

монàшеск|и -*а* монàх 的形容词:~а килѝя (寺院中)僧侣的单人房间

монàшество [无复,中] ❶僧侣生活:Тòй приèл ~то. 他去当修(道)士了;他出家为僧(当和尚)了。❷僧侣

Монблàн 勃朗峰(阿尔卑斯山脉,欧洲最高峰)

монгòл|ец -*ци* [阳], **монгòлка** [阴] 蒙古人;蒙古族人

Монгòлия 蒙古(亚洲)

монголоѝд|ен -*на* [形] **~на рàса** 蒙古人种

монгòлск|и -*а* Монгòлия 和 монгòлец 的形容词:~и езѝк 蒙古语 ~и тѝп 蒙古型

монèра [阴]〈生物〉❶(德国学者赫克尔学说中的)原虫 ❷原细胞,无核细胞,无核原生物

монèт|а [阴] 硬币,钱币,货币:злàтна(срèбърна, мèдна) ~а 金(银、铜)币 ~а от пèт стотѝнки 五斯托汀卡的硬币 еднà шèпа ~и 一把硬币 дрèбна ~а 小硬币 нàшата национàлна ~а 我国的货币 ◇ **Заплатѝ ми със същата ~а.** 他对我一报还一报。**приèмам за чѝста ~а** 〈书〉把…当作真的,信以为真 **разменна ~а** (谈判或交涉事情时为达到某种目的所做的牺牲)交换条件

монетàр|ен -*на* [形]〈书〉货币的 ◇ **~на систèма** 货币主义(重商主义的早期形式)

монетàрница [阴]〈史〉铸币工场

монèт|ен -*на* монèта 的形容词:~на рефòрма 硬币改革 ◇ **~ен двòр** 铸币厂 **~но обращèние** 硬币流通量

монѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈哲〉一元论(与 дуализъм

(二元论)相对): материалистѝчески (идеалистѝчески) ～ъм 唯物主义(唯心主义)一元论

монѝст [阳], **монѝстка** [阴]〈书〉一元论者

монистѝч|ен -*на* [形] 同 монистѝчески

монистѝческ|и -*а* монѝст 的形容词

монѝтор [阳] ❶(有旋转炮塔的)浅水重炮舰,重炮海防舰 ❷水力采掘机,水枪 ❸(电视台的)检播屏,选播屏 ❹监视器,监控器 ❺〈计〉监督程序,管程

моно- [复合词第一部] 表示"单"、"一"、"独"之意,例如 монодрàма (独角戏,单人剧), монозахарѝди (单糖), монофилия (一元说)

моногàм|ен -*на* [形] 一夫一妻制的: ～ен брàк 一夫一妻制的婚姻

моногàмия [无复,阴]〈书〉❶一夫一妻(制)(与 полигàмия (一夫多妻或一妻多夫)相对) ❷〈动〉单配偶,单配性

моногенѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈人类学〉一元发生论,单祖说(与 полигенѝзъм (多元发生论,多祖说)相对)

моногрàм [阳] ❶(两个或几个字母拼在一起组成的)花字图案,交织字母,花押字 ❷(画家在作品上的)花字签名或代替签名的标志;代表机关、学校等名称的标志

монографѝч|ен -*на* моногрàфия 的形容词: ～ен труд 专题学术著作,(科学)专著

монографѝческ|и -*а* [形] 同 монографѝчен

моногрàфия [阴] 专题学术著作,(科学)专著: историческа ～ 历史专题学术著作

монòк|ъл -*лът*, -*ла*, -*ли* [阳] ❶单片眼镜 ❷单镜片摄影镜头

монолѝт [阳] ❶〈地质〉整块石料;独块巨石 ❷整块石料制品(独石柱、独石碑等) ❸像用整块石头雕成的东西;完整坚实的东西,坚如磐石的东西

монолѝт|ен -*на* монолѝт 的形容词: ～на колòна 独石柱 ～но единство 坚如磐石的统一

монолò|г -*зи* [阳] ❶独白(与 диалòг (对白,对话)相对): ～гът на Хàмлет 哈姆雷特的独白 ❷由一个演员朗读的幽默短文

монологѝч|ен -*на* монолòг 的形容词 ◇ **～на фòрма** 独白形式

монологѝческ|и -*а* [形] 同 монологѝчен

монòм [阳]〈数〉一项式,单项式

мономàния [阴]〈医〉单狂,偏执狂

мнометалѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈经〉单本位制(金本位或银本位)

монoплàн [阳]〈空〉单翼飞机

монопòл [阳] ❶专营;专利(权);专卖(权);独有权: държàвен ～ 国家专营 тютюнов ～ 烟草专卖权 ❷垄断,独占;垄断组织;垄断权;垄断制

монопòл|ен -*на* монопòл 的形容词: ～ни ценѝ 垄断价格

монополизѝра|м [未,完]〈经〉垄断,独占,专营: ～м внòсната и ѝзносната търговѝя 垄断对内和对外贸易 — **се** [被动] **～не** [中]

монополѝст [阳] ❶专营者,专卖者,专利者 ❷垄断者,独占者;垄断资本家

монополистѝч|ен -*на* [形] 同 монополистѝчески: ～ен капитàл 垄断资本

монополистѝческ|и -*а* монополѝст 的形容词: ～и капитализъм 垄断资本主义

монорèлсов -*а* [形] 单轨的: ～ път 单轨铁路

моносилабѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈语言〉单音节现象

монотеѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 一神教,一神论(与 политеѝзъм (多神教,多神论)相对)

монотеѝст [阳], **монотеѝстка** [阴] 一神论者,一神教教徒

монотеистѝч|ен -*на* монотеѝзъм 和 монотеѝст 的形容词

монотеистѝческ|и -*а* [形] 同 монотеистѝчен

монотематѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈乐〉单一主题性

монотѝпия [阴] 单版画印刷(彩色版画,一次印刷法)

монотòн|ен -*на* [形] ❶(指声音、色调、形式等)单调的: ～на пèсен 音调平淡的歌曲 ～но чèтене 音调平淡的诵读 ❷〈转〉单调无味的,千篇一律的: ～ен живòт 单调乏味的生活 **～но** [副] **～ност** -*ността* [阴]: ～ност на мелòдията 曲调的平淡

монофтòнг [阳]〈语言〉单元音

монохрòм [阳] 单色画,一色画

монохроматѝч|ен -*на* [形]〈书〉单色的 (与 полихроматѝчен (多色的)相对): монѝтор с ～но изображèние 单色图象检波屏

монохрòм|ен -*на* [形] ❶同 монохроматѝчен ❷〈口〉黑白的

Монрòвия 蒙罗维亚(利比里亚首都)

МОНТ [缩] Министèрство на образовàнието, наýката и технолòгиите 教育科学工艺部

монтàж [阳] ❶安装,装置;装配: ～ на машѝни 机器的装配 извършвам ～ 进行安装 ❷〈艺〉剪辑,不同性质文学(或音乐)作品的综合;剪贴,集锦;〈电影〉蒙太奇,剪辑: излòжба от снѝмки и ～и 图片和剪辑展览

монтàж|ен -*на* [形] ❶安装的,装配的: ～на бригàда 安装队 ～на рàбота 安装工作,装配工作 ❷ [用作名] **～на** [阴] 安装车间,安装工场;(影片)剪辑室

монтажѝст [阳], **монтажѝстка** [阴] ❶〈电影〉剪接员 ❷同 монтàжник

монтàжни|к -*ци* [阳] 装配工;安装专家

Монтàна [阴] 蒙塔纳(保加利亚城市)

монтафòнка [阴] 蒙塔法种的奶牛

монтафòнск|и -*а* монтафòнка 的形容词: ～и крàви 蒙塔法种奶牛

Монтевидèо 蒙得维的亚(乌拉圭首都)

монтѝра|м [未,完] ❶安装,装置;装配: ～м електрѝческа инсталàция 安装电气设备 ❷剪辑 — **се** [被动] **～не** [中]: ～не на машѝни 安装机器,装配机器 ～не и пýскане в дèйствие на завòд 工厂设备的安装和投产

Монтреàл 蒙特利尔(加拿大港市)

Монтсерàт 蒙特塞拉特岛(北美洲)

монтьòр [阳] 安装工,装配工,维修工: автомобѝлен ～ 汽车装配工

монтьòрство [无复,中] 安装工作;维修工作

монумèнт [阳]〈书,旧〉(大)纪念碑,纪念塔;(大)纪念像

монументàл|ен -*на* [形] 宏伟的,雄伟的,巍峨的;又大又好的: ～на сгрàда 宏伟的建筑物 ～ен пàметник 雄伟的纪念碑 ～на фѝгура 魁梧的身躯 **～ност** -*ността* [阴]

МОНЦАМЕ [монцàме] [缩] MONTSAME (Mongolyn Tsahilgaan Medeeniy Agentlag) — Монгòлска телегрàфна агèн-

ция 蒙古通讯社

мопс [阳] 哈巴狗,莫布斯狗

мор -*ът*, -*а* [无复,阳] 大批病死,倒毙;瘟疫,流行病: ～ по добѝтъка 牲畜的疫病 През войнàта ѝмаше глад и ～. 在战争期间闹过饥荒和疫病。

морà [阴] 〈旧〉 ❶恶梦 ❷〈转〉非常可怕的感受,非常难受的事情,痛苦的经历;惨痛的情景

мòрав -*а* [形] 紫色的,紫罗兰色的: Лицèто му стàна ～о от гняв. 他气得脸色发紫。～ патладжàн (紫)茄子 ◇ **～о рòрче** 〈植〉麦角菌(*Claviceps purpurea*)

морàва [阴] 〈诗〉嫩草地,小草地

Морàва 摩拉瓦河(欧洲)

моравинà [阴] 紫,紫色,紫罗兰色

Морàвия 摩拉维亚(捷克、斯洛伐克)

морàл [无复,阳] 〈书〉道德,德性: човèк с висòк ～ 道德高尚的人 човèк без всякакъв ～ 没有一点道德的人,道德败坏的人 Товà е в разрѐз с ～. 这是不道德的。◇ **четà ～** 〈口〉教训,劝善,进行道德上的教训,说教

морàл|ен -*на* [形] ❶道德的,合乎道德的;遵守道德的;道德高尚的: ～на лѝчност 道德高尚的人 ～на постъпка 合乎道德的行为 Тѝ нòсиш ～на отговòрност за товà. 对此你负有道义上的责任。❷精神上的: ～на подкрèпа 精神上的支持 ～на сѝла 精神上的力量 **～но** [副]: Нѝе трябва да се сплотѝм и да се поддържаме ～но. 我们应该团结起来,应该在精神上相互支持。**～ност** -ността [阴]

морализàтор [阳], **морализàторка** [阴] ❶劝说别人讲道德的人;劝善者 ❷好教训人者,喜欢进行(道德)说教的人,训诫者

морализàторск|и -*а* [形] 〈书〉进行道德说教的,劝善的;好教训人的: ～а прòповед 道德说教 ～и тòн 说教的口吻 **～и** [副]

морализѝра|м [未,完] 〈书〉 ❶劝说别人讲道德,劝善;教育,教诲 ❷〈讽〉进行道德上的说教,训诫,念道德经 **～не** [中]

моралѝст [阳], **моралѝстка** [阴] ❶劝善者 ❷进行道德说教的人,念道德经的人,训诫者

моралистѝч|ен -*на* моралѝст 的形容词

моратòриум [阳] 缓期支付,缓期偿付: обявявам ～ 宣布缓期偿付

мòрбили [无复,中] 麻疹

мòрга [阴] 停尸房,太平间

морганатѝч|ен -*на* [形] 〈书〉(婚姻)贵贱的(指皇族男子与非皇族女子结婚的,上层社会男子与下层社会女子结婚的): ～ен брàк 贵贱婚,皇族男子(或上层社会男子)与非皇族女子(或下层社会女子)的婚姻(这种婚姻不能保证妻子和子女享有丈夫的权利和爵位)

морганѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 〈书〉摩尔根主义,摩尔根学说(因美国生物学家摩尔根而得名)

морганѝстк|и -*а* [形] 摩尔根主义的,摩尔根学说的

мòрда [阴] ❶(兽的)(嘴)脸,口鼻 ❷〈骂〉嘴脸,脸,面孔: Ще ти разбѝя ～та! 我要把你的嘴脸打烂!

морè -*та*, (诗) *морѝ* [中] ❶海;极大的咸水湖: бýрно ～ 汹涌的大海 грàд край ～то 滨海城市 Каспѝйско ～ 里海 Морèто се вълнýва. 大海波涛汹涌。Ще отѝдем на ～ товà лято. 今年夏天我们要到海边去。пътувам по ～ 走海路;在海上航行 отвъд ～то 在大海的对岸 ❷〈转〉如海的广大地面,一望无垠的广阔幅员: зелèното ～ на нѝвите 田地组成的绿色海洋 ～ от светлинà 无边无际的一片光亮 ❸〈转〉非常多(的数量),…的海洋: Наòколо е ～ от хòра. 周围是人山人海。～ от скърби 无限的痛苦 На пазàра е ～ от зеленчýк и плодовè. 市场上的蔬菜水果堆积如山。◇ **затвòрено ～** 内陆海 **кàпка в ～то** 〈口〉沧海一粟;微不足道 **мѝсля, че ～то е до коленè** 〈口〉认为大海只到膝盖那么深;把一切看得极为容易,不存在任何障碍和困难;认为…轻而易举,不在话下 **Напрàвил дýпка в ～то.** 〈口〉他一事无成。**открѝто ～** 大海,公海 **плýвам в открѝто ～** 在大海中(离岸很远地)航行 **през ～** 到遥远的国度去 **през дèвет ～та** 非常遥远

мòре [语气] 〈民〉 ❶(在称呼男人时用)啊,呀: ～ Прòдане 普罗丹啊 ～ млàдо 小伙子啊 ❷(在威胁、恐吓时用)喂,啊,呀 ❸(在对话中表示异议、反对时用)又;根本: Мòре не съм го сбъркал àз, знàм àз кòй за къдè е. 我根本没把它弄错,我知道谁该上哪儿去。❹(在有两种可能性而表示犹豫时用):嗯 ❺(在民歌中用,无固定含义)噢,啊

мòр|ен -*на* [形] 〈民〉 ❶疲倦的,疲乏的,劳累的,疲惫的,疲劳的: ～ни рабòтници 疲倦的工人 Конèте са ～ни. 马已经累了。～ен пòглед 疲倦的目光 ❷(常指眼睛、目光)充满柔情的: ～ни очѝ 充满柔情的眼睛 ❸令人疲倦的: ～ен дèн 令人疲倦的日子 ～ни пòходи 使人疲劳的行军 **～но** [副]

морèна [阴] 〈地质〉冰碛(冰堆石),冰碛层

морèне 见 морѝ 和 морѝ се

мореплàване [无复,中] 航海,航海术: Мореплàването добѝ сѝлен тлàсък с изнамѝрането на компàса. 罗盘的发明有力地推动了航海术。

мореплавàтел -*ят*, -*я* [阳], **мореплавàтелка** [阴] 航海者,航海家: Финикѝйците са билѝ добрѝ ～и. 腓尼基人是优秀的航海者。

мореплавàтел|ен -*на* мореплавàтел 和 мореплàване 的形容词: ～ни съдове 海船,航海的船只

мореплавàтелск|и -*а* [形] 航海(用)的;航海者的: ～и компàс 航海罗盘

мореплавàтелство [无复,中] 同 мореплàване

морж -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶〈动〉海象(*Odobaenus rosmarus*) ❷〈转〉冬泳者,冬泳爱好者,冬泳运动员

мòржов -*а* морж 的形容词: ～а мàс 海象脂 ～и зъби 海象牙

морзѝст [阳], **морзѝстка** [阴] 莫尔斯电报机值机员

мòрзов -*а* [形] **～а àзбука** 莫尔斯电码 **～ апарàт** 莫尔斯电报机

мòри [语气] 同 мòре

морѝя [阴] 〈民〉大批病死;(致命的)传染病,瘟疫;鼠疫

мòрков [阳] 胡萝卜(*Daucus carota*): сòк от ～и 胡萝卜汁

мòрков|ен -*на* [形] 胡萝卜的: ～ен сòк 胡萝卜汁

мормòни [复] (**мормòн**, 阳) 〈书〉摩门教教徒(摩门教为北美洲的一个教派,是多神教与基督教的糅合)

мòрници [复] 〈民〉蚁行感,(因寒冷、恐惧等皮肤上起的)鸡皮疙瘩;冷战,寒颤: Мòрници ме побѝха. 我身上起鸡皮疙瘩了(我身上打战了)。

Морòни 莫罗尼(科摩罗首都)

мòрск|и -*а* [形] ❶海的,海洋的;海洋性的: ～и бряг 海岸 ～о дъно 海底 ～а водà 海水 ～и пейзàж 海景 ～и кръв рак 海螃蟹 ～и рѝби 海鱼,咸水鱼 ～и вятър 海风 ～и клѝмат 海洋性气候 ❷滨海的,海边的,沿海的: ～а държàва 海洋国

家,滨海国家 ~и бàни 海水浴 ~а почѝвна стàнция 海滨休养站 ❸海军的,航海的,海事的: ~а пехòта 海军陆战队 ~о сражѐние 海战 ◇ **~а бòлест** 晕船(晕飞机,晕车) **~и вѝзел** 〈专〉节(舰船速度单位,即海里/小时) **~и вълк** 老练的水手(航海者) **~а звездà** 海星 **~а крàставица** 海参 **~о свѝнче** 豚鼠,天竺鼠(*Cavia cobaya* 或 *Cavia porcellus*) **~о равнѝще** 〈地理〉水平线,海平面 **над ~о равнѝще** 海拔 **~а пя̀на** 海泡石 **~а сòл** 海盐 **~а тревà** 大叶藻(*Zostea marina*)

мортѝра [阴]〈军〉臼炮

морỳк [阳] ❶〈方,口〉老(公)牛;老(公)水牛: впря̀гам двà ~а 套两头老牛 ❷〈行〉老头子,老家伙,老牛(指父亲)

морỳна [阴] 大的鳇鱼(*Huso*)

морỳнов -*а* морỳна 的形容词: ~ хайвѐр 大白鳇鱼子 ◇ **~о мàсло** 〈旧〉鱼肝油

морфѐма [阴]〈语言〉词素;语素;形位

морфѐм|ен -*на* морфѐма 的形容词: ~ен анàлиз 词素分析

мòрфий [无复,阳]〈旧〉同 морфѝн

морфѝн [无复,阳]〈医〉吗啡

морфинѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 吗啡中毒,吗啡瘾

морфинѝст [阳], **морфинѝстка** [阴] 有吗啡瘾者

морфологѝч|ен -*на* [形] ❶〈语言〉形态学的,词法的: ~на промя̀на на дỳма 词的词法变化 ~ен разбòр 词法分析 ❷〈生物〉形态学的

морфологѝческ|и -*а* [形] 同 морфологѝчен

морфолòгия [无复,阴] ❶〈语言〉形态学,词法 ❷〈生物〉形态学: ~ на микроорганѝзмите 微生物形态学

морфонолòгия [阴]〈语言〉词素音位学

мор|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈民〉❶弄死,杀死;使大批地死去: Тàм ~ѝ чỳмата. 在那里鼠疫使大批的人死去。❷折磨,使痛苦: Болесттà го ~ѝ жестòко. 疾病残酷地折磨着他。❸使疲劳,使疲乏: Мнòго ме ~ѝ нòсенето на водà. 提水使我感到很累。

мор|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态]〈民〉疲劳,疲乏,累: Защò бъ̀рзаш тòлкоз, защò се ~ѝш? 你干吗这么着急? 干吗要弄得这么疲倦?

моря̀|к -*ци* [阳] ❶海员 ❷水兵,海军战士;水手: Комàндуващият поздравѝ ~ците. 司令向水兵们致意。

моря̀шк|и -*а* моря̀к 的形容词: ~а унифòрма 水兵服 ~и живòт 海员生活

МОС [мос] [缩] Междунарòдна организàция по стандартизàция 国际标准化组织

Москвà 莫斯科(俄罗斯首都)

москвѝч [阳] "莫斯科人"牌轿车

москѝти [复] 同 папатàци (白蛉)

москòв|ец -*ци* [阳]〈旧〉❶莫斯科人,莫斯科居民 ❷〈旧〉同 рỳсин (俄罗斯人,俄国人)

москòвск|и -*а* Москвà 和 москòвец 的形容词: Москòвска конферѐнция 莫斯科会议

московчàн|ин -*и* [阳], **московчàнка** [阴] 莫斯科人,莫斯科居民

мост -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶桥,桥梁: дъ̀рвен(кàменен) ~ 木(石)桥 висѝщ ~ 悬桥,吊桥 понтòнен ~ 浮桥 железопъ̀тен ~ 铁路桥 подвѝжен ~ 升降桥,吊桥 прекàрвам ~ над рекà 在河上架桥 хвъ̀рлям ~а във въ̀здуха 炸毁桥梁 Тòй мѝна ~а. 他已过了桥。❷齿桥 ❸〈运〉"桥"式动作(身体向后弯到两手着地的姿势) ◇ **капитàнски ~** 船长台,船长(用)舰桥 **стàвам ~ ня̀кому (слỳжа ня̀кому за ~)** 成为某人实现某种企图的手段,为某人做坏事起了桥梁作用

мòстик [无复,阳] 船长台,船长(用)舰桥

мòстов -*а* [形] 桥(梁)的: ~а конструкция 桥的结构

мостов|ѝ -*à* [形] 同 мòстов: ~à стрàжа(охрàна) 守桥的警卫队(卫兵)

мòстра [阴] 样品,样子,货样 ◇ **~ без стòйност** 免费样品

мòстрен -*а* [形] 样品的,当样品的,由样品组成的: ~а реклàма (用)样品(做的)广告 ◇ **~ панаѝр** (样品)展览会,(样品)博览会

МОТ [мот] [阴,阳,缩] Междунарòдна организàция на трудà (联合国)国际劳工组织

мòтам 同 мотàя

мотà|я -*еш*, -*х* [未] ❶卷,缠绕,绕: ~я прѐжда 缠线 ❷摇,摆(臂、腿等): Тòй ~еше по всѝчки посòки дъ̀лгите си ръцѐ. 他朝不同的方向摇摆着他的长胳臂。Кòнят ~е главà. 马摇晃着脑袋。❸〈转,口〉拖延,延缓,延迟: Защò тòй ~е тàзи рàбота? 他为什么拖延这项工作? ❹〈转,口〉愚弄,戏弄,玩弄 — **се** [被动] **~ене** [中]

мотà|я се -*еш се*, -*х се* [未,中态]〈口〉❶无目的地走来走去,瞎忙 ❷(走动时悬在身上的东西)晃动,摆动,左右摇动: Сухàрната торбà се ~еше под коленѐте му. 装面包干的口袋在他膝盖下面晃来晃去。

мотѐл [阳] (有停车场设施的)汽车游客旅馆

мотѝв [阳] ❶动机,动因: ~ на нѐговите дѐйствия 他行动的动机 ❷理由: Ня̀маш сериòзни ~и да се откàзваш. 你没有什么重要的理由可以拒绝。По каквѝ ~и се откàзва? 他有什么理由拒绝? Мнòго сериòзни ~и ме подтѝкнаха към тàя стъ̀пка. 许多重要的理由促使我采取了这一步骤。❸〈文学〉情节;主要内容;主题: В цѐлото белетристѝчно дѐло на Каравѐлов основнѝят ~ е борбàта на бъ̀лгарския нарòд. 在卡拉维洛夫全部小说体裁的作品中基本主题是保加利亚人民的斗争。❹〈乐〉调子,曲调;旋律: Оркѐстърът свѝри нарòдни ~и. 乐队奏着民间曲调。❺(编织、刺绣等的)花样,图案: шевѝца с нарòдни ~и 民间图案的刺绣

мотивàция [阴]〈书〉动机,理由

мотивѝра|м [未,完] 说明理由,提出论证: ~м òтказа си 说明拒绝的理由 — **се** [反身,被动,中态] **~не** [中]

мотивирòвка [阴] 理由,论证: психологѝческа ~ 心理学上的论证 ~ на решѐние 做出决定的论证

мотѝка [阴] 锄(头),鹤嘴锄,手锄: Рàло и ~ хрàнят светà. 〈俗〉犁和锄养活着世界。Лòзето не щѐ молѝтва, а ѝска ~. 〈俗〉葡萄园需要的不是祷告,而是锄头。

мòткам се [未]〈口〉同 мотàя се

мòто [无复,中] (写(印)在书籍扉页上或章节前的)格言,名句;题词,卷首辞

мòтобол [阳]〈运〉摩托车足球

мотовелоспòрт [阳] 摩托车和自行车运动

мотовѝл|а [阴] ❶同 мотовѝлка ❷[只复]〈转,谑〉(人的)长腿: Съберѝ си дъ̀лгите ~и. 把你的长腿缩回去吧!

мотовѝлка [阴] 纱框;纱框测长机

мотокàр [阳] 同 автокàр (自动搬运车,自动小货车)

мотолѐв|я -*иш*, *мотолѐвѝх* [未]〈方〉❶嘟哝,说得不清楚,吱吱唔唔,说话别人听不明白: Каквò ~иш тàм под носà си?

你在那儿哼哼唧唧地嘟哝些什么？❷工作马虎和无条理 ～ене［中］

мотолѐв|я се -*иш се*, *мотолѐвùх се*［未，中态］〈方〉无目的地逛来逛去，(无事)徘徊，游荡，闲逛

мотопѐд［阳］机器脚踏车，机动自行车

мото̀р［阳］❶发动机，摩托，马达，引擎：бензѝнов ～ 汽油发动机 дѝзелов ～ 柴油(发动)机 ～ с вътрешно горѐне 内燃(发动)机 пу̀скам ～ 发动马达 Мото̀рът се запа̀лва. 马达点火了。❷〈扩，口〉同 мотоциклѐт

мото̀р|ен -*на*［形］❶发动机的，摩托的，马达的，引擎的：～на кола̀ 汽车，机动车 ～на ло̀дка 摩托艇 ～ни ча̀сти 发动机零件 ❷〈转，心理，生理〉同 двигателен（运动的，司运动的）：～ни цѐнтрове 运动中枢 ～ни рефлѐкси 运动反射

моторѐтка［阴］轻便摩托车

моториза̀ция［阴］摩托化

моторизѝра|м［未，完］使摩托化 — **се**［被动］**～не**［中］

моторизѝран -*а*［形］摩托化的，机械化的：～а артилѐрия 摩托化炮兵 ～а пехо̀та 摩托化步兵

моторѝст［阳］，**моторѝстка**［阴］❶管理发动机的工人，马达工；司机 ❷ 同 мотоциклетѝст

мото̀рница［阴］摩托艇

мототера̀пия［阴］〈医〉运动疗法

мотоциклѐт［阳］摩托车

мотоциклѐт|ен -*на* мотоциклѐт 的形容词：～на гу̀ма 摩托车轮胎

мотоциклетѝз|ъм -*мът*，-*ма*［阳］摩托车运动，摩托车竞赛

мотоциклетѝст［阳］摩托车手，骑摩托车的人；摩托车运动员

мотоциклѝст［阳］，**мотоциклѝстка**［阴］摩托车手，骑摩托车的人；摩托车运动员

мотоцѝк|ъл -*ълът*，-*ъла*，-*ли*〈旧〉［阳］同 мотоциклѐт

мотрѝса［阴］(电车或火车的)机车，车头；在近距离运行的带发动机的车厢

мохамеда̀н|ин -*и*［阳］，**мохамеда̀нка**［阴］伊斯兰教徒，穆斯林

мохамеда̀нск|и -*а*［形］伊斯兰教的；伊斯兰教徒的，穆斯林的：～о населѐние 伊斯兰教徒居民 ～а релѝгия 伊斯兰教 ～а архитекту̀ра 伊斯兰教式建筑

мохамеда̀нство［无复，中］伊斯兰教

мо̀хер［阳］❶马海毛，安卡拉山羊毛 ❷马海毛织物

мохика̀н -*и*［阳，常复］莫希干人(北美印地安人的一个种族，由于欧洲人的移民政策而衰亡) ◇ **послѐдният** ～《最后的莫希干人》(美国作家库珀的小说名，喻某衰亡种族最后的残余者)

мо̀чам［未］〈方〉同 пика̀я（解小便）

мочего̀н|ен -*на*［形］利尿的：～но срѐдство 利尿剂

мо̀чка［阴］〈方〉同 пѝкоч（尿）

мочу̀р［阳］(生有苔藓杂草的)泥泞沼地，沼泽地，(人能陷下去的)泥塘

мочу̀рище -*а*［中］沼泽地，水洼地

мочурлѝв -*а*［形］❶多沼泽的，沼地的，沼洼多的：～о мя̀сто 沼泽地 ～а поля̀на 林中沼泽草地 ❷(指天气)潮湿的，阴雨连绵的：～а про̀лет 多雨的春天

мошѐни|к -*ци*［阳］，**мошѐничка**［阴］骗子，欺骗者：изпѐчен ～к 老练的骗子手

мошѐница［阴］〈罕〉同 мошѐничка

мошѐническ|и -*а*［形］欺诈的，诈骗的；骗子的：～а постъ̀пка 欺诈行为

мошѐничеств|о -*а*［中］欺诈，诈骗；舞弊；欺诈行为：до̀лно ～о 无耻的诈骗 вършa ～а 进行诈骗

мошѐничест[ву]вам［未］欺诈，诈骗，进行诈骗

мошѝер［阳］〈罕〉(罗马尼亚的)大块领地所有者；大庄园主

мошѝя［阴］〈民〉❶(罗马尼亚农村的)地产，领地，所有地；田庄，大庄园 ❷〈转，口〉自己的财产，祖传的财产

мощ -*тта̀*［无复，阴］〈书〉(强大)力量，威力，能力；强有力；势力：стопа̀нска (воѐнна) ～ 经济(军事)力量 душѐвна ～ 精神力量 отбранѝтелна ～ 国防力量

мо̀щ|ен -*на*［形］❶强有力的，强大的，强壮的，魁梧的：～на а̀рмия 强大的军队 ～ен протѝвник 强有力的对手 ～ен гла̀с 宏亮有力的声音 ❷巨大的；雄伟的：～ни върхо̀вѐ 雄伟的山峰 ～ен дъ̀б 高大的栎树 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

мо̀щи［复，无单，阴］❶〈宗〉圣尸，圣骨(指某些圣徒的干尸) ❷〈转〉骨瘦如柴的人

мо̀щност -*тта̀*［无复，阴］❶见 мо̀щен ❷(机器等的)发动力，能力，马力，力；(水库等的)容量；〈理〉功率：Мото̀рът на кола̀та е с голя̀ма ～. 这辆汽车的马达马力很大。❸［复］(生产)设备

мо̀я 见 мой

мо̀ята［副］〈方〉就按照我自己的意思办；对我怎么有利我就怎么办

МПВО［мѐ-пе-ве-о̀］［中，缩］мѐстна противовъздушна отбра̀на 地方防空部队

МПВХО［мѐ-пе-ве-хе-о̀］［中，缩］мѐстна противовъздушна и химѝческа отбра̀на 地方防空防化部队

м-р[1]［缩］майо̀р 少校

м-р[2]［缩］минѝстър 部长

м. р.［缩］мо̀рско равнѝще 海拔

мр|а -*еш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］❶死亡，死去，逝世：От болестта̀ на̀шите коко̀шки ～а̀т по 5—6 на дѐн. 我们养的母鸡每天要病死五六只。❷(由于贫困等而)受苦，受难：Мрѐ от гла̀д, но не прекла̀ня глава̀. 他挨着饿，受着苦，可是不肯低头。Мра̀т от сту̀д. 他们遭受着寒冷的折磨。❸渴望得到，想…想得要命：Тя̀ ～ѐ за нѐго. 她极为想念他。**～ѐне**［中］

мра̀ва［阴］〈方〉同 мра̀вка

мра̀вешк|и -*а*［形］蚂蚁的；蚂蚁所具有的：～и тру̀д 蚂蚁般的劳动

мра̀в|и -*а*［形］〈罕〉同 мра̀вчи：～и я̀йца 蚂蚁卵 ～е жѝлище 蚂蚁窝

мра̀вка［阴］蚂蚁(*Formica*)：работлѝв като̀ ～ 像蚂蚁一样勤劳 ◇ **На ～та пъ̀т не минава (На ～та пъ̀т пра̀ви.)**〈俗〉他给蚂蚁让路；他极为温顺；他与世无争。**Мра̀вки ме ла̀зят.**〈民〉我身上起鸡皮疙瘩；我打寒战。

мраву̀ня|к -*ци*［阳］❶蚁垤，蚁封，蚂蚁窝(指地面上用树叶、草等搭的一部分) ❷一窝蚂蚁 ❸〈转〉密密麻麻的人群，蠕动的一群，动来动去的群众：То̀й видя̀, че пред къ̀щата се чернѐеше ～к от хо̀ра. 他看见屋子前面有黑压压的一大群人

在乱动。

мра̀вчен -*а*［形］**～а киселина̀**〈化〉蚁酸,甲酸

мра̀вчи|и -*а*,-*е* 和 -*о* мра̀вка 的形容词：～и яйца̀ 蚂蚁卵 ～о гнездо̀ 蚂蚁窝

мраз -*ът*,-*а*,-*овѐ*［阳］寒冷,严寒,寒气：о̀стър ～ 严寒 Ця̀ла годи̇на вѐче кръсто̀сва Родо̀пите,зи̇ме и лѐте,гла̀ден,го̀нен,без сън на сту̇д и ～. 他不分冬夏被追捕着,饿着肚子,睡不好觉,挨着冻,已在罗多皮山内转了整整一年。◇ **дя̀до Мра̀з** 严寒老人,圣诞老人

мра̀з|ен -*на*［形］〈罕〉同 мразови̇т：～на зи̇мна вѐчер 严寒的冬夜 ～на вода̀ 冰冷的水 ～ни тръпки 寒战

мра̀зи［未］〈方〉使寒冷,带来寒冷 ◇ **Мра̀зи ме.** 我觉得冷。

мра̀зовец［阳］〈民〉秋水仙(*Colchicum*)

мразови̇на［阴］〈方〉严寒的天气

мразови̇т -*а*［形］寒冷的,严寒的：～ вя̀тър 寒风 ～а но̀щ 寒夜 ～а зи̇ма 寒冬 **～ост** -остта̀［阴］

мразоустойчи̇в -*а*［形］耐寒的,抗寒的：～и култу̇ри 耐寒作物 **～ост** -остта̀［阴］

мра̀з|я -*иш*, *мра̀зих*［未］恨,憎恨,痛恨,仇恨(与 оби̇чам(爱,喜欢)相对)：И кога̀,ма̀йко,пора̀снат,／като̀ бра̀та си ще ста̀нат:／си̇лно да лю̀бят и ～ят.(Ботев)妈妈,当他们长大的时候,会像他们的哥哥一样——爱得强烈也恨得强烈。То̀й ме ～и. 他恨我。Мра̀зя го от дъ̀ното на душа̀та си. 我从心底里恨他。— **се**［互及］：Сѐляните от двѐте села̀ се ～еха и глѐдаха еди̇н на дру̇г като̀ на неприя̀тели. 两个村的农民相互仇恨,彼此视作敌人。

мрак -*ът*,-*а*［无复,阳］❶黑暗,昏暗：Мра̀к ме обгъ̀рна. 黑暗笼罩了我。Слъ̀нце за̀йде,～ по полѐ па̀дна. 太阳下山了,田野上夜幕降临。❷〈转〉苦难,奴役

мра̀кам［未］〈方〉(牛)叫,哞哞叫

мракобѐсие［无复,中］(反对进步、反对传播知识的)蒙昧主义：фаши̇стко ～ 法西斯蒙昧主义

мракобѐсни|к -*ци*［阳］,**мракобѐсница**［阴］蒙昧主义者

мракобѐсническ|и -*а* мракобѐсник 的形容词：～а вла̀ст 蒙昧主义者政权 ～и режи̇м 蒙昧主义制度

мракобѐсничество［无复,中］同 мракобѐсие

мра̀мор［阳］❶大理石;白云石：стъ̀лба от бя̀л ～ 白大理石台阶 ❷〈罕〉大理石制品,大理石雕品：Нѐговите ～и се отлича̀ват с мно̀го тъ̀нка изра̀ботка. 他的大理石制品工艺十分精细。❸〈转〉冷漠无情的人

мра̀мор|ен -*на*［形］❶用大理石雕的,大理石的：～ен бю̀ст 大理石半身雕像 ～ни стъпала̀ 大理石台阶 ～на коло̀на 大理石柱子 ～на пло̀ча 大理石板 ❷〈转〉像大理石的;(像大理石一样)洁白光滑的：～но чѐло 又白又光滑的前额 ～ни плѐщи 像大理石一般洁白光滑的肩膀 ◇ **Мра̀морно морѐ** 马尔马拉海

мрача̀ -*а̀ш*,-*а̀х*［未］❶〈罕〉使变暗,使昏暗;使黯淡：И мъгла̀ небѐ ～й. 雾使天空昏暗了。❷［无人称］同 стъмва се(天黑)：Дѐн привъ̀ршва,ѐй вэ̀е да ～й. 白天要过去了,瞧,天开始黑了。❸〈转〉使伤心,使难过;使心灵笼罩上阴影

мрачева̀［阴］〈罕,方〉黑暗,昏暗：Тя̀ се разхо̀жда вся̀ка вѐчер в гради̇ната по ～та. 她每晚都去花园在黑暗中散步。

мра̀ч|ен -*на*［形］❶黑暗的,昏暗的;阴沉的;阴森的：～но подзѐмие 黑暗的地窖 ～на бѐздна 黑暗的深渊 Ста̀ята бѐше ～на,тя̀сна. 房间阴暗狭小。～ни о̀блаци 乌云 ❷〈转〉皱着眉头的,愁眉苦脸的,郁闷的：На дру̇гия дѐн то̀й се яви̇ в работи̇лницата ～ен. 第二天,他愁眉苦脸地来到了作坊。❸〈转〉忧郁的,绝望的,悲伤的;悲观的;阴森森的：～ен по̀глед 忧郁的目光 ❹〈转〉令人难过的,沉重的,令人无法忍受的：～ни дни̇ 痛苦的日子 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

мрачина̀［阴］黑暗,昏暗：Снежи̇нки ръ̀сеха в ～та. 黑暗中飘着雪花。

мрѐжа[1]［阴］❶网,鱼网：риба̀рски ～и 鱼网 ула̀вям в ～а 网住,用网捉住 ❷网兜,网：～а за поку̇пки(买东西的)网兜 ～а за коса̀ 发网 ❸〈转〉网状物;纵横交错的一片：Заваля̀ва сня̀г. Гъ̀ста бя̀ла ～а се спу̇ща от тъ̀мното небѐ. 下雪了,从昏暗的天空撒下了白色的密网。Кога̀то се усми̇хваше,о̀коло очи̇те му се появя̀ваше ～а от си̇тни бръ̀чици. 他微笑的时候,眼睛周围出现纵横交错的细细的皱纹。❹〈电〉网,网络,线路网;〈技〉(道路、管道等设施的)网：железопъ̀тна ～а 铁路网 електри̇ческа ～а 电力网,供电网 напо̀йтелна ～а 灌溉网 шосѐйна ～а 公路网 компю̀търна ～а 电脑网络 вклю̀чвам се(вли̇зам) в ～ата(使用电脑时)上网 ❺系统,网(指某一地区某种机关分布的情形)：～а от учи̇лища 学校网 търго̀вска ～а 贸易网,商业网 ◇ **плета̀ ～ите си** 搞阴谋 **тѐлена ～а**〈军〉铁丝网

мрѐж|а[2] -*иш*, *мрѐжих*［未］❶织补：～а чора̀пи 织补袜子 ❷〈转〉使看不清楚,使模糊：Течѐха сълзи̇те му,а то̀й глѐдаше града̀. Така̀ през криста̀лната вла̀га,ко̀йто ～еше нѐговите зени̇ци,Тъ̀рново му се пока̀за като̀ видѐние. 他流着泪,望着城市,透过罩住他眼球的晶莹的泪珠看特尔诺沃就像看幻象一样。— **се**［被动］**～ене**［中］

мрѐжа се -*иш се*, *мрѐжих се*［未,中态,只三］(眼睛、目光)看不清楚,变模糊：Мрѐжи ми се по̀гледът. 我的目光模糊起来。Мрѐжат ми се очи̇те. 我的眼睛模糊起来。**～ене**［中］

мрѐжест -*а*［形］网状的：～а тъка̀н 网状组织 ～а ци̇па 网(状)膜

мрежови̇д|ен -*на*［形］网状的

мрежокри̇л -*а*［形］(指昆虫)脉翅的：～о насеко̀мо 脉翅昆虫

мрѐне 见 мра

мръ̀вка［阴］一小块肉：Нарежи̇ и на мѐне една̀ ～! 也给我切一小块肉吧!

мръ̀д|вам［未］,**мръ̀дна** -*неш*, *мръ̀днах*［完］❶ мъ̀рдам 的一次或连续几次的动作：То̀й не ～на и пръ̀ста си да помо̀гне. 他手指头也不肯动一下来帮帮忙。Ни̇кой не ～на. 谁也没动一下。❷〈口〉挪动,移动,使动弹：То̀й не мо̀жеше да ～на и ля̀вата си ръка̀. 他的左手也不能动。Мръдни̇ сто̀ла,за да мо̀га да ми̇на. 你把椅子挪动一下,好让我过去。❸〈口〉到某处去片刻,到…去一会儿：Вѐчер ～вам ма̀лко до кафенѐто и па̀к се прибѝрам. 晚上我常到咖啡店去一会儿又回家来。— **се**［被动,中态］：То̀й,дѐто ни̇кога не бѐше се ～вал от ха̀на,къдѐ е оти̇шъл? 从没离开过旅店的他到哪儿去了? ◇ **не ～вам пръ̀ста си за нѐщо**〈口〉连手指头都不动弹一下;不肯花费一点力气来做某事 **То̀й е ～нал.**〈口〉他疯了;他精神错乱了。**～ване**［中］

мръжделѝв -*а*［形］〈旧〉同 намръ̀щен(脸色阴沉的)

мръжд|я -*иш*, *мръ̀ждих*［未］〈方〉同 мръ̀щя：～я чѐло 皱眉头 — **се**［中态］**～ене**［中］

мръ̀зльо -*вци*［阳］,**мръ̀зла**［阴］〈口〉懒(惰的)人,懒鬼

мръзн|а -*еш*, *мръ̀знах*［未］❶冻,挨冻：Мръ̀знахме цѐли два̀

часа на гарата. 我们在车站整整挨了两个小时冻。❷结冰,冻上:Водата в кладенеца не ～е. 这口井里的水不结冰。～**ене**[中]

мръкʼвам[只三单]**мръква**[未],**мръкне** мръкнà[完][无人称]同 мръква се: Врѐме дъждòвно и мъглѝво. Не сѐ вѝжда когà съмва, когà ～ва. 是个有雾的雨天,看不出什么时候天亮,什么时候天黑。

мръкʼвам се[只三单]**мръква се**[未],**мръкне се** *мръкнà се*[完][中态,无人称]天黑:През юни се ～ва късно. 六月份天黑得晚。

мръкване[无复,中]天黑的时候,黄昏(时分):На ～ към сѐлото се зададòха нòви войскѝ. 天黑的时候新的部队出现在靠近村庄的地方。

мръкна 见 мръквам

мръкна се 见 мръквам се

мръкнало[无复,中]〈民〉天黑的时候;天黑以后:Тòй мòжеше да разкàзва прѝказки от ～ до пъ̀рви петлѝ. 他讲故事能从天黑讲到头遍鸡叫。Стѝгнахме в сѐло по ～. 我们在天黑的时候抵达村子。

мрън[感]喃喃,嗡嗡(说或唱得不清楚时发的声音)

мрънкаʼм[未]❶说(或唱)得不清楚,咕哝:Пòпът си нѐщо ～, алà нѝкой го не слу̀ша. 神甫在咕哝着什么,但是谁也没听他说。❷(为了要求什么而在某人面前长时间地)哼哼着哭,嘤嘤地啜泣:Нà, стѝга си ми ～л. 得了,你别在我面前哼哼了!❸(因为对某人不满而)嘟嘟哝哝,埋怨某人 ❹(猫)打呼:Блѝзу до òгъня се бѐ свѝла кòтката и тѝхо ～ше със затвòрени очѝ. 猫蜷缩在炭火旁边,闭着眼睛轻轻地打呼。～**не**[中]

мръ̀сʼен *-на*[形]❶脏的,污秽的,不干净的;龌龊的:～ни ръцѐ 脏手 ～ни дрѐхи 脏衣服 ～ни чинѝи 脏盘子 ❷〈转〉不道德的;卑劣的,卑污的;肮脏的;不像样的;淫秽的,下流无耻的:～но намерѐние 卑劣的企图 Говòри ～ни ду̀ми. 他说下流话。～на рàбота 卑劣的事情 разпрàвям ～ни вѝцове 讲淫秽的笑话 ～на женà 下流女人 ❸〈转,口〉沉重的;使人痛苦的,折磨人的;危险的:～на бòлест 折磨人的疾病 ❹〈方〉同 блàжен(荤的)❺[用作名]～**но**[中]脏地方:Не стòй на ～ното. 别站在那脏地方!～**но**[副]:постъ̀пвам ～но 干肮脏事,行为卑劣 В стàята е дòста ～но. 房间里相当脏。

мръснѝʼк *-ци*[阳],**мръснѝца**[阴]〈责备〉❶品行龌龊的人,品行卑劣的人;无耻之徒,下流的人;淫荡的人 ❷不爱干净的人,脏人

мръсотà[阴]〈罕〉同 мръсотѝя

мръсотѝʼя 和 **мърсотѝя**[阴]❶[只单]肮脏,不干净,不清洁,污秽:Стрàшна ～я навсякъ̀де. 到处都脏得要命。❷脏东西,不干净的东西:Водàта е пъ̀лна с ～и. 水里满是脏东西。❸〈转,口〉卑鄙龌龊的事情;肮脏行为:От тѐб всѝчкакви ～и мòгат да се очàкват. 你是什么卑鄙龌龊的事都干得出来的。

мръстʼя се *-ѝш се, -ѝх се*[未,中态](鱼)产卵(以使卵受精)

мрътвѐц[阳]同 мъртвѐц

мрътвѐшкʼи *-а*[形]同 мъртвѐшки

мрътвѝло[无复,中]同 мъртвѝло

мръщʼя *-иш, мръщѝх*[未]皱(眉头),皱起(额头、脸等,表示不满):Тòй ～еше чѐло. 他皱着额头。～**ене**[中]

мръщʼя се *-иш се, мръщѝх се*[未,中态]❶皱眉头,皱起额头、脸等(表示不满):～я се от бòлка 疼得皱眉头 Мръ̀щят се, поглѐждат крѝво сѐляните Цѐко. 农民们皱着眉头,斜眼看着采科。❷(天气)变阴,变昏暗,要下雨:Нѐбето се ～и. 天变阴了。～**ене**[中]

мрʼяна *-ѐни*[阴]〈动〉鲃(*Barbus barbus*)

мрʼянка *-ѐнки*[阴] мряна 的指小

МС[мѐ-сѐ][缩] Междунарòден съд(联合国)国际法院

МС[мѐ-сѐ][缩] Министѐрски съвѐт 部长会议

МСД[мѐ-се-дѐ][缩] Междунарòден съ̀юз за далекосъобщѐния(联合国)国际电信联盟

МСНС[мѐ-се-не-сѐ][缩] Междунарòден съвѐт на нау̀чните съ̀юзи 国际科学协会理事会

МСС[мѐ-се-сѐ][缩] Междунарòден студѐнтски съ̀юз 国际大学生联合会

мстѝтелʼен *-на*[形]〈古〉同 отмъстѝтелен(复仇的,喜欢报复的)

МТИ[ѐм-те-ѝ][缩] MTI — Унгàрска телегрàфна агѐнция 匈牙利通讯社

МТС[мѐ-те-сѐ][缩] Машѝнно-трàкторна стàнция〈旧〉机器拖拉机站,农机站

му[1] ❶见 той 和 то ❷[用作语气] 1.(与动词连用)а)表示对已发生或将要发生的事的藐视:Наистина Пъ̀рван позадлъ̀жнял мàлко, но кòй ～ глѐда такѝва дрѐбни рàботи. 的确,珀尔万欠了点债,但是,谁会理这种小事呢!б)用作加强语气:Да ～ опустѐе! 见鬼去吧!该死!Да ～ се не вѝди! 见鬼去吧!该死!в)在进行劝说时加强语气:Хванѝ се на хорòто, землякʼ! Не му̀ мислѝ! 老乡,去跳霍罗舞吧!别多想了!г)在威胁人时用:Àна, мислѝ ～! — закàни ѝ се тòй с пръст. "安娜,你小心点!"他指着她,威胁说。Акò òще веднъ̀ж ме оставиш тъ̀й, та да хòдя да те тъ̀рся, да ～ мѝслиш! 你如果再一次把我撂下,让我到处找你,那你会吃苦头的! 2.(与其他词类连用)а)与具有不赞含义的加冠词名词连用:Хàй човѐкът ～ с човѐк! Къдѐ е отѝшъл! 哼,这个怪人跑到哪儿去了?б)(与加冠词的形容词 пу̀стият 连用)表示满意、高兴或不赞同:Но каквà величàва, каквà живопѝсна, каквà ху̀бава е пу̀стата ～ Ѝскърска клису̀ра! 令人赞叹的伊斯克尔峡谷是多么雄伟,多么美丽啊!Пу̀стият ～ човѐк, каквò напрàви! 这个家伙干了什么事啊!

му[2][不变,中](中国的)亩

му̀дʼен *-на*[形]缓慢的,迟缓的,慢吞吞的,慢的:Мнòго е ～ен в рàботата. 他干活极慢。～**но**[副]:Навъ̀н тъмнѐеше вѐче, а хòрата някак ～но се влàчеха. 外面天已经黑了,而人们还在慢吞吞地拖着步子走着。～**ност** *-носттà*[阴]

мужѝʼк *-ци*[阳]〈旧〉(俄罗斯的)庄稼汉,乡下人,农夫

му̀за[阴]❶缪斯(希腊神话中九位掌管文艺和科学的女神的通称):Мелпомѐна е ～ на драматѝческото изку̀ство. 墨尔波墨涅是司悲剧的缪斯。❷〈转〉诗人的灵感,诗才,诗兴

музѐʼен *-ѝна* музѐй 的形容词:～йно дѐло 博物馆事业 ～йни предмѐти 陈列在博物馆的物品

музѐʼй *-ят, -я, -и*[阳]博物馆,陈列馆:археологѝчески ～й 考古博物馆 етногрàфски ～й 民族学博物馆,民俗博物馆 природонау̀чен ～й 自然科学博物馆 Всѝчко товà заслужàваше да се подредѝ в ～й. 所有这一切都值得陈列到博物馆去。～й Ивàн Вàзов 伊凡·伐佐夫纪念馆

му̀зика[阴]❶[只单]音乐,乐:симфонѝчна ～ 交响乐 òперна ～ 歌剧音乐 тàнцова ～ 舞蹈音乐 ❷[只单](乐)曲,

乐谱：～ на о̀пера 歌剧乐谱 ❸［只单］〈口〉(音乐作品的)演奏：През стенѝте се чу̀ ～та на „Травиа̀та". 从墙内传出演奏《茶花女》的声音。❹管乐队，乐队：Като̀ запра̀вим сва̀тбата, ще взѐмем ～та от града̀. 我们办婚礼时，要从城里请来乐队。Му̀зиката засвѝри. 乐队奏起乐来了。❺［只单］旋律：～та на стѝховете 诗的旋律 ◇ **вока̀лна** ～ 声乐 **инструмента̀лна** ～ 器乐

музика̀л|ен -*на*［形］❶音乐的，乐曲的：～на акадѐмия 音乐学院 ～ен теа̀тър 音乐剧院 ～ен сало̀н 音乐厅 ～ен инструмѐнт 乐器 ～на вѐчер 音乐晚会 ～ен магазѝн 乐器店，音乐商店 ～но изда̀телство 音乐出版社 ～но тво̀рчество 音乐创作 ～ен педаго̀г 音乐教育家 ～ни средѝ 音乐界 ❷有音乐才能的，有音乐天赋的；爱好音乐的，懂音乐的：～но детѐ 有音乐才能的孩子 ～на пу̀блика 懂音乐的听众 ❸好听的，悦耳的：～ен стѝх 悦耳的诗句 ～ен езѝк 好听的语言 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

музика̀нт［阳］，**музика̀нтка**［阴］❶音乐家，音乐工作者 ❷乐师，奏某种乐器的人，演奏家

музика̀нтск|и -*а* музика̀нт 的形容词

музиковѐд［阳］，**музиковѐдка**［阴］音乐学家

музикозна̀ние［中］音乐学

музиколо̀|г -*зи*［阳］，**музиколо̀жка**［阴］音乐学家

мукава̀［阴］硬板纸，纸板，马粪纸

мукавѐн -*а*［形］❶硬板纸的，马粪纸的：～а кутѝя 硬纸盒 ❷生产硬板纸的：～а фа̀брика 硬板纸厂

мукаѐт［不变，形］〈旧〉承担任务负责做某事的，为某事操心的 ◇ **не ста̀вам** ～ 不着手做，不管

му̀ка|м［未］〈民〉❶同 му̀ча：Му̀кат гла̀дни кра̀ви. 饥饿的奶牛哞哞地叫。❷〈转〉发出牛叫般的拖长的声音 — **се**［中］**～не**［中］

му̀к|вам［未］，**му̀кна** -*неш*，*му̀кнах*［完］му̀кам 的一次或连续几次的动作 **～ване**［中］

Му̀кден 见 Шенян

мула̀т［阳］，**мула̀тка**［阴］(白种人与黑种人所生的)混血儿

мула̀тск|и -*а* мула̀т 的形容词

му̀ле -*та*［中］❶骡，马骡(公驴和母马所生的种间杂种) ❷驴骡 ❸〈转，责备〉傻瓜，笨蛋

мулета̀р -*ят*，-*я*［阳］，**мулета̀рка**［阴］赶骡人，养骡人

мулета̀рск|и -*а* мулета̀р 的形容词

му̀лешк|и -*а* му̀ле 的形容词：～а издръжлѝвост 像骡子那样耐劳

мулти-［复合词第一部］表示"许多"、"众多"、"多次"之意，例如 мултивибра̀тор (多谐振荡器)，мултицикло̀н (多管旋风除尘器)

мултимилионѐр［阳］(拥有数百万财富的)百万富翁

мултипликатѝв|ен -*на*［形］倍增的，倍加的

мултипликацио̀н|ен -*на*［形］动画摄制的，动画的：～ен фѝлм 动画片；美术片

мултиплика̀ция［阴］❶倍增 ❷〈技〉动画摄制；动画(影)片，美术片

мултиплицѝра|м［未，完］〈书〉使倍增，使倍加 **～не**［中］

му̀мия［阴］❶木乃伊，干尸：егѝпетска ～ 埃及木乃伊 ❷〈转〉干瘦的人；干瘦、呆滞、无表情变化的面孔

мунасѝп［副］〈旧〉像样，方便，合适：Ка̀кто намѐрите за ～. 您觉得怎样方便就怎样做吧！

мундѝр［阳］一种军官制服；礼服；一种军服：офицѐрски ～и 军官制服

му̀ндщу|к -*ци*［阳］❶(管乐器的)吹口，吹嘴：～к на кларнѐт 黑管的吹口 ❷纸烟嘴 ❸马衔铁，撑嘴，嚼铁

мунѝции［复］〈军〉军火，弹药

мунѝцио̀н|ен -*на* мунѝции 的形容词：～ен скла̀д 军火库

муниципализа̀ция［阴］私人不动产的转归市有，(地方)征用

муниципалитѐт［阳］(某些国家的)市政府，市政局

му̀ра[1]［阴］〈植〉巴尔干松(*Pinus peuce*，*Pinus leucodermis*)

му̀ра[2]［阴］〈方〉皱胃，真胃，(反刍动物的)第四胃

мурабѐ -*та*［中］〈旧〉同 война̀ (战争)

мурафѐт［阳］〈口〉技艺，手艺，工艺；技能，技巧：Не ѐ ～ да хва̀неш нѝкого, а да го удържѝш. 你抓到什么人不算本事，要能使他不逃脱才算本事。

мурафетлѝя［不变，形］〈口〉有技巧的，能干的，熟练的

му̀ргав -*а*［形］黝黑的，淡褐色的，黑黄的：～о лицѐ 黝黑的面孔 ～ мо̀мък 肤色发黑的小伙子

мургавина̀［无复，阴］黝黑，淡褐色，黑黄色：ко̀жа с нѐжна ～ 微微发黑的皮肤

мурда̀р〈方〉❶［不变，形］脏的，令人恶心的 ❷［阳］肮脏的人，不爱干净的人

Му̀рманск 摩尔曼斯克(俄罗斯港市)

мусака̀［阴］一种底层用土豆或茄子、中层用肉末、上层用鸡蛋做的烤菜

муса̀ндра［阴］〈方〉墙柜；碗橱

муселѝн［阳］凡而纱(棉织物)，稀洋纱

муселѝнов -*а*［形］凡而纱的，稀洋纱的，用稀洋纱做的

му̀сене［中］见 му̀ся се

муска̀［阴］〈旧〉护(身)符(随身带的写或印有祷文和咒语的可折叠的小书)

муска̀л［阳］(装玫瑰油用的)小玻璃瓶管；装在小玻璃管里的玫瑰油：едѝн ～ ма̀сло 一小管玫瑰油

муска̀т［阳］肉豆蔻(*Muscus*)

муска̀т|ен -*на*［形］～ **о̀рех** 肉豆蔻

муска̀тов -*а*［形］同 муска̀тен

мускѐт［阳］(旧式无来复线的)火枪

мускета̀р［阳］❶火枪兵(中世纪用火枪装备起来的步兵) ❷(旧时法国近卫骑兵队的)贵族军人：„Тра̀мата ～и"《三个火枪手》(一译《三剑客》，法国作家大仲马的小说)

мускета̀рск|и -*а*［形］❶火枪兵的 ❷(旧时法国近卫骑兵队的)贵族军人的

му̀скул［阳］〈解〉肌肉，肌，筋肉：двугла̀в ～ 二头肌 Болѝт ме ～ите на кра̀ката от мно̀го хо̀дене. 因为走路太多我两腿肌肉疼。

мускулату̀ра［阴］肌肉组织，肌肉(常用于集合意义)：То̀й ѝма развѝта ～. 他肌肉发达。

му̀скул|ен -*на* му̀скул 的形容词：～на сѝла 肌肉的力量 ～ни спа̀зми 肌肉痉挛 ～ен ревматѝзъм 肌肉风湿(症) ◇ **～на инжѐкция** 肌肉注射

му̀скулест -*а*［形］肌肉强健的，肌肉发达的：～и ръцѐ 肌肉发达的两臂 ～ мъ̀ж 肌肉发达的男子

му̀скус［阳］麝香

му̀скус|ен -*на* [形] 有麝香的：～ен бѝк 雄麝

мусо̀н [阳]〈气象〉季(候)风，贸易风

муста̀|к -*ци* 和 (旧) -*ки* [阳] ❶(上唇的)髭，小胡子：прошарени ～ци 花白(小)胡子 пу̀скам си ～ци 留小胡子 ❷(包括鱼虾的动物的)触须：～ци на ко̀тка 猫的胡须 ◇ **смѐя се под ～к** (使人几乎看不出来地)微笑，隐隐约约地笑 **За ～ка (～ците) съм.**〈口〉我的情况很糟糕。

мустака̀т -*а* [形] ❶有小胡子的，有口髭的：～а ба̀ба 有口髭的老太太 ❷〈转〉成年的：Ѝмам вѐче ～ сѝн. 我已经有成年的儿子了。

муста̀чки [复，无单，阳] ❶ муста̀ци 的指小：младѐж с ～ 留小胡子的青年 ❷(植物的)卷须：Бръшля̀нът се зала̀вя с ～те си по стенѝте. 常春藤靠卷须爬墙。

му̀с|я -*иш*, *му̀сѝх* [未] 皱(眉头、脸等)：Защо̀ си ～иш лицѐто? 你干吗皱着眉头？— **се** [中态] 1. 皱眉头，紧锁眉头：То̀й гнѐвно се ～еше. 他生气地皱着眉头。2.〈转〉(天)开始变阴，起阴云：Небѐто се ～и, ще валѝ. 天上起了阴云，要下雨。

мутагѐни [复]〈专〉诱变因素，诱变剂

мута̀нти [复] (**мута̀нт** 阳)〈生物〉突变型，突变体，突变种

мутафчѝйск|и -*а* мутафчѝя 的形容词

мутафчѝйство [无复，中]〈旧〉制作毛皮制品(如皮口袋、皮条等)的行业

мутафчѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **мутафчѝйка** [阴]〈旧〉制作毛皮制品(如皮口袋、皮条等)的工匠；皮匠

мутацио̀н|ен -*на* [形] 突变的，偶变的：～на тео̀рия 突变论

мута̀ция [阴] ❶〈生物〉突变，偶变 ❷〈生理〉(男孩青春期的)变嗓，变声

мутва̀|к -*ци* [阳]〈旧，民〉(农舍中的)厨房

мутѝра|м [未，完] (男孩或泛指男孩和女孩青春期的)变嗓，变声：Гла̀сът на момѝчетата ～ по̀-ра̀но, отко̀лкото на момчѐтата. 女孩比男孩变嗓变得早。

му̀тра [阴]〈口〉难看的脸，丑脸，嘴脸 ◇ **пра̀вя ～**〈口〉做表情；做鬼脸：Като̀ напра̀ви една̀ кѝсела ～! 他摆出一副不满意的嘴脸。

муу [感] 哞哞

му̀фа [阴]〈技〉联轴节；管接头；套筒，套管

муфт [副]〈口〉无代价地，不花钱地，白白地：Хо̀дя по роднѝни и прия̀тели, та се хра̀ня ～. 我到亲友们那里去蹭饭吃。

му̀фта〈口〉❶ [副] 同 муфт：Обѝчам концѐрти, но ～. 我喜欢听音乐会，不过得是白听。❷(厚颜无耻地或用欺骗手段)不花钱得来的东西：Ѝма парѝ да си ку̀пи, а тъ̀рси всѐ ～та. 他有钱可以自己买，但是总爱找不花钱的东西。

му̀фтаджийск|и -*а* [形]〈口〉贪便宜的人的；爱花别人钱的人的；爱不花钱白拿东西的

му̀фтаджи|я -*ята*, -*и* [阳], **му̀фтаджийка** [阴]〈口〉贪便宜的人；爱花别人钱的人；爱不花钱白拿东西的人

мух|а̀ [阴] ❶苍蝇，家蝇(*Musca domestica*)：къ̀щна ～а̀ 家蝇 Тру̀пат се като̀ ～ѝ на мѐд. 他们就像苍蝇叮蜂蜜那样挤在那里。О̀коло глава̀та му бръмча̀ха ро̀як ～ѝ. 一群苍蝇围着他的头嗡嗡地飞。❷(双翅目中的)蝇(属)：Една̀ голя̀ма зелѐна ～а̀ се завъ̀ртва о̀коло глава̀та му. 一个大绿豆蝇绕着他的头转。ко̀нска ～а̀ 马蝇，牛虻 ❸同 о̀вод (属于双翅类的一些昆虫的总称) ❹〈方〉同 пчела̀ (蜜蜂) ◇ **вѝжда ми се като̀ ～а̀** 看起来非常小 **Влѐзла му ～а̀ в глава̀та.** 一个念头缠住了他。**ла̀пам ～ѝ** 无所事事，闲着 **мръ̀т като̀ ～ѝ** 大批地死去 **От ～а̀та сло̀н пра̀ви.**〈俗〉把苍蝇说成大象，把蚂蚁说成大象。**пу̀скам ～а̀ на ня̀кого** 唆使某人干某事

мухабѐт [阳]〈口〉(友好的)闲谈，聊天：Съби̇рам се на ～ да минава врѐмето. 我去跟人聊天消磨时间。

му̀ха|м [未]〈方〉刺，扎：～м щѝк 把刺刀扎人… Не ～й бѝволите, че е стръ̀мен пъ̀тят. 路很陡，你别用尖棍刺水牛。— **се** [反身，被动，互及] **～не** [中]

му̀ха|м се [未，中态] (在隐蔽处)搜索、走来走去地寻找 **～не** [中]

му̀х|вам [未], **му̀хна** -*неш*, *му̀хна̀х* [完]〈罕，方〉同 му̀швам：Му̀хна го с щѝка. 他用刺刀刺了他。Му̀хна си ръ̀цѐте в джо̀ба. 他把手插在口袋里。Ня̀кой ме ～на в рѐбра̀та. 有谁戳了我肋骨一下。— **се** [被动] **～ване** [中]

му̀х|вам се [未], **му̀хна се** -*неш се*, *му̀хна̀х се* [完] [中态] 同 му̀швам се **～ване** [中]

му̀хльо -*вци* [阳], **му̀хла** [阴]〈貌〉傻里傻气的人；胡涂人；可怜的人；使人感到乏味的人

мухля̀с|вам [未], **мухля̀сам** [完] ❶生霉，长霉，发霉：Ако̀ не са̀ хладѝлниците, продуктѝте бъ̀рзо бя̀ха ～али. 如果没有这些冰箱，食品很快就会发霉。Царевицата е вла̀жна и ще ～а. 玉米是潮湿的，会发霉。❷〈转〉变钝，变迟钝：～ал мо̀зък 变迟钝的脑子 **～ване** [中]

му̀хна 见 му̀хвам

му̀хна се 见 му̀хвам се

мухоло̀вка [阴] 捕蝇器

мухомо̀рка [阴]〈植〉毒蝇蕈(*Amanita*)

мухта̀р -*ят*, -*я* [阳]〈史〉(土耳其统治保加利亚时期经选举产生的由保加利亚人担任的)村长

му̀хъл [阳] ❶同 плѐсен (霉)：В помещѐнието бѐше тъ̀мно и вла̀жно, мирѝшеше на ～ и пръ̀ст. 房子里黑暗潮湿，散发着霉味和泥土味。Всѝчко в тя̀я вла̀жна ѝзба е покрѝто с ～. 这个潮湿的地窖中的一切都长了一层霉。❷〈转〉陈旧的东西

муцу̀на [阴] ❶(兽的)嘴脸，颜面，口鼻：свѝнска ～ 猪的嘴脸 ❷〈转，貌〉难看的脸，丑脸；嘴脸：Не тѐ ли е сра̀м да си пока̀зваш ～та? 你露出那副嘴脸不感到害臊吗？

муцу̀нест -*а* [形] 嘴脸大的

муч|а̀ -*иш*, -*а̀х* [未] (牛)哞哞叫：Кра̀вите ～а̀т в обо̀ра. 母牛在棚里哞哞叫。**～ѐне** [中]：～ѐне на изпла̀шени воло̀ве 受惊的牛的叫声

му̀ш|а -*иш*, *му̀шѝх* [未] ❶刺，扎，戳：Сѐлянинът ～еше с остѐна воло̀вете. 这个农民用赶牛棍戳牛。❷塞，插，伸：В тя̀я ду̀пка бя̀ха подозрѐли, че е ～ил бунто̀внически писма̀. 他们怀疑他把起义者的书信塞到这个洞里去了。— **се** [反身，被动，互及] **～ене** [中]

му̀ш|а се -*иш се*, *му̀шѝх се* [未，中态] ❶(在隐蔽处)搜索(寻找)：Разсѝлният се ～ил наса̀м-ната̀м из градѝните. 差役在花园里四处搜索。❷钻人，藏：Къдѐ се ～иш из нава̀лицата? 你干吗钻到人群里去啦？**～ене** [中]

мушама̀ [阴] ❶漆布，胶布，雨布 ❷雨衣：гу̀мена ～ 橡胶雨衣 ❸硬膏剂，膏药

мушамѐн -*а* [形] 漆布的，胶布的，雨布的：～а ча̀нта 漆布提包

мушамѝчка [阴] 硬膏剂，膏药

му̀ш|вам [未], **му̀шна** -*неш*, *му̀шна̀х* [完] му̀ша 的一次或连

续几次的动作：Ще взѐма да го ～на с нòжа. 我要用刀扎他。— **се**［反身，被动］～**ване**［中］

мўш|вам се［未］，**мўшна се** *-неш се*，*мўшнах се*［完］［中态］мўша се 的一次或连续几次的动作：Тòй се ～ваше в дўпката си. 它钻进了自己的洞。～**ване**［中］

мушѝка［阴］❶木蠹蛾 ❷船蛆 ❸树的髓部，树心

мушѝтрън［阳］〈动〉同 òрехче（鹪鹩）

мушѝца［阴］❶ мухà 的指小 ❷小飞虫：Влѐзе ми нѝкаква ～ в окòто. 我眼睛里飞进了小虫子。❸〈转〉温良的人，宁静的人

мушѝчка［阴］мухà 的指小

мушѝя 见 мошѝя

мўшка［阴］〈军〉（枪的）准星

мўшка|м［未］❶刺，扎，戳：～м с остѐн волòвете 用赶牛棍戳牛 Мўшка го с прьст в ребрàта. 用手指戳他的肋骨。❷〈罕〉把某物塞在某处 — **се**［反身，被动，互及］～**не**［中］

мўшка|м се *мўшкàх се*［未，中态］❶（在隐蔽处）搜索（寻找）❷〈转〉干涉别人的事 ～**не**［中］

мўшканица［阴］（多次不断地）刺（扎，戳）

мушкàт|о *-а*［中］天竺葵（*Pelargonium*）

мушморò|к *-ци*［阳］〈口〉沉默寡言的人，不爱外露的人，内向的人：От тòя ～к нѝщо нѝма да узнàеш. 从这个沉默寡言的人那里你什么也别想打听到。

мўшмула［阴］欧楂（*Mespilus*）

мўшна 见 мўшвам

мўшна се 见 мўшвам се

МФ［мѐ-фѐ］［缩］Министѐрство на финàнсите 财政部

МФДЖ［мѐ-фе-де-жѐ］［缩］Междунарòдна федерàция на демократѝчните женѝ 国际民主妇女联合会

МФК［мѐ-фе-кà］［缩］Междунарòдна финàнсова корпорàция（联合国）国际金融公司

МХТ［缩］（俄）МХТ（Москòвский худòжественный теàтр）— Москòвски худòжествен теàтър〈旧〉莫斯科艺术剧院（1898—1920）

мъгл|à［阴］❶雾：От ～à не сѐ вѝжда на двѐ крàчки. 因为有雾，两步远都看不见。Над морѐто е надвѝснала гъста ўтринна ～à. 海上笼罩着浓密的晨雾。Мъглàта лежѝ над градà. 雾笼罩着城市。Мъглàта се сгъстѝва. 雾在变浓。Мъглàта се разнàся. 雾在消散。❷不清楚，模糊，渺茫；黑暗：Мъглà ми е пред очѝте. 我眼前一片模糊。❸〈诗〉悲伤，痛苦 ❹〈转〉（眼睛）发昏：Пред очѝте му пàдна ～à и тòй загўби съзнàние. 他两眼发昏，失去了知觉。◇ **вàтър и ～à**〈口〉空话，无聊的事，空谈：Вàтър и ～à цѝлата рàбота, но щòм сме се хвàнали, ще кàраме докрàй. 这完全是件无聊的事，不过我们既然已经开始了，那就干完它。**гòня ～ѝте** 白白地追求某一目标，对…枉费心机 **хòдя катò в ～à**（就像在雾里一样）辨别不出方向地乱走，没有目标地游荡

мъглен *-а* мъглà 的形容词

мъгл|ѐя се *-ѐеш се*，*-ях се*，过主形动 *-ял се*，*-яла се*，*-ѐли се*［未，中态］呈雾状，像雾一样

мъглѝв *-а*［形］❶有雾的，雾气腾腾的，烟雾笼罩的，烟雾弥漫的：～и мàртенски днѝ 三月的雾日 Настàна ～ата ѐсен. 有雾的秋天到了。❷多雾的，常下雾的：Нàшето сѐло нѝкак не ѐ ～о. 我们村根本不是多雾的地方。❸〈转〉不清楚的，模糊的，渺茫的：～о желàние 含糊不清的愿望 ～**о**［副］：мàркам се ～о 模糊地闪现 ～**ост** *-осттà*［阴］

мъгл|я се［只三，未］**мъгли се** *-и се*［中态］有雾，下雾，起雾，笼罩着雾：Врѐмето взѐ да се ～и. 天开始起雾了。

мъгловѝд|ен *-на*［形］雾一般的，雾状的：Из въздуха се нòсят ～ни изпарѐния. 空中漂浮着雾一般的水汽。～**ност** *-носттà*［阴］雾一样的东西

мъгловѝт *-а*［形］有雾的，雾气腾腾的，烟雾笼罩的，烟雾弥漫的：～о небѐ 烟雾弥漫的天空 ～ дѐн 有雾的日子

мъглѝв *-а*［形］同 мъглѝв：～и днѝ 有雾的日子 ～и очертàния 模糊的影像 ～а теòрия 模糊的理论 ～и понѝтия 含混不清的概念 ～**о**［副］：Навън е ～о. 外面有雾。～**ост** *-осттà*［阴］1. мъглѝв 的抽象名词 2. 轻轻的雾，薄雾

мъглявинà［阴］❶雾；模糊不清：Нѐщо се мѝрка в ～та. 什么东西在雾中闪动。❷〈天〉星云

мъдрене 见 мъдря се

мъдрѐц[1] *-ѝ*［阳］明哲的人，哲人，贤者；圣人：велѝки ～ѝ 伟大的哲人

мъдрѐц[2] *-ѝ*［阳］智齿：Òще не сà му изрàсли ～ѝ. 他还没长智齿；他还嫩得很；他还没成熟。

мъдр|ѐя *-ѐеш*，*-ях*［未］变得明哲

мъдро 见 мъдър

мъдрословѝ|е *-я*［中］〈书，旧〉明哲的语句，名言，充满智慧的思想

мъдрост *-тà*，*-и*［阴］❶［只单］明哲，英明，贤明，智慧，智谋，才略：През дългия си живòт тòй бѐше се научѝл и на ～, и на хѝтрост. 在漫长的生活中他既学到了才略，又学会了耍滑头。❷寓义深刻的句子，常言，警句，充满智慧的思想：Нарòдната ～ гласѝ, че гàрван гàрвану окò не вàди. 常言道，乌鸦不会啄出乌鸦的眼睛（官官相护）。

мъдрўва|м［未］〈讽〉（常常无成效、长时间地）深思，苦想：Тѐ самѝ нѝщо не мòгат да напрàвят, а пък òще сѐднали да хитрўват и ～т. 他们自己什么也干不成，却在那儿耍滑头、绞脑汁。～**не**［中］：Нѝе със свòите ～ния всѝчко ще изгўбим. 由于我们自己冥思苦想，我们将失去一切。

мъдр|я се *-иш се*，*мъ̀дрих се*［未，中态］温顺谦恭（规矩、端庄）地站着：Мъдри се катò млàда бўлка пред свѐкър. 就像新媳妇在公公面前那样温顺谦恭地站着。～**ене**［中］

мъд|ър *-ра*［形］❶明哲的，英明的，贤明的，有智慧的，有才略的：～ър съвѐт 明哲的忠告 ～ри дўми 充满智慧的话 ～ра политѝка 贤明的政策 ❷明哲的人，哲人，贤人 ❸驯顺的，规矩的，安静的：Бъдѝ ～ър и кротўвай. 你规规矩矩、老老实实地呆着！

мъж *-ът*，*-à*，*-ѐ*［阳］❶男人，男子：У домà сме трѝма ～ѐ и двѐ женѝ. 我们家里有三个男的和两个女的。Женàта е равноправна с ～à. 女子和男子平等。❷年富力强的男子，男子汉大丈夫；（在某方面）具有才能和经验的人，（大）家：Бъдѝ ～ и се дръж! 你要像个男子汉大丈夫，坚持住！държàвен ～ 有治国之才者，大政治家 ～ на наўката 大科学家 ❸（常与物主定语连用）丈夫，男人：Мòят ～ е на рàбота. 我丈夫在上班。Тѝ чàкаше ～à си. 她在等她的丈夫。◇ **бѝл ～**〈民〉一种用新鲜奶酪和面粉炒制的食品

мъж|à *-иш*，*-их*［未］嫁女儿，让女儿出嫁：Щòм ще ～иш дъщерѝ си, тѝ си вѐче бàба. 你既要嫁女儿，那你就是丈母娘了。

мъжàга［阳］彪形大汉，魁梧的男人

мъжàтица［阴］〈方〉有丈夫的女人，不是孀居的女人

мъждѐл [阳]〈方〉柔毛栎(Quercus pubescens)

мъждел|ѐя *-ѐеш, -ѐях*, 过主形动 *-ѐял, -ѐяла, -ѐели* [未] 同 мъждѐя **~ѐене** [中]

мъждел|ѐя се *-ѐеш се, -ѐях се*, 过主形动 *-ѐял се, -ѐяла се, -ѐели се* [未, 中态] 闪现, 隐约显出, 模糊地显出(露出), 昏暗地亮 **~ѐене** [中]

мъждели̇в *-а* [形] 闪烁的, 若隐若现的, 昏暗的: Фенѐрите хвърляха ~и снѝпове лъчѝ. 灯笼发出一束束闪烁的光 **~о** [副]: Лàмпата свѐтеше ~о. 灯光昏暗。**~ост** *-остта̀* [阴]

мъждѐние [无复, 中]〈书, 罕〉同 мъждѐене

мъжд|ѐя *-ѐеш, -ѐях*, 过主形动 *-ѐял, -ѐяла, -ѐели* [未] 微微发光, 发微光; 闪烁, 若隐若现: Кандѝлото едвà ~ѐе. 油灯微微地发光。Сѐлото вѐче бѐше блѝзу. Насрѐща в нѝското ~ѐеха светлинѝ. 村子已很近了。前面低处闪烁着亮光。— **се** [中态] **~ѐене** [中]

мъжди̇в *-а* [形] 发微光的, 昏暗的, 闪烁的: В потъмнѝлото сѐло трѐпкаха тýк-тамѐ ~и светлѝнки. 在黑下来的村子里零落地闪烁着微光。

мъждрàн [阳] 花白蜡树(Fraxinus ornus)

мъждрàнов *-а* [形] 花白蜡树的: ~и корà 花白蜡树皮

мъждýкам [未] ❶忽明忽暗地发微光, 微微地闪烁, 昏暗地亮着 ❷〈转〉(生活和活动中)出现微弱的征候

мъжд|я̀ *-ѝш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѝли* [未] 同 мъждѐя

мъжелòж|ец *-ци* [阳]〈书〉同性恋者

мъжелòжство [中]〈书〉同性恋

мъжемрàзка [阴]〈书〉憎恶男性的女子

мъжеск|и *-а* [形]〈书〉同 мъжки

мъжѐствен *-а* [形] ❶男子气的, 男人的, 男性的, 男子(大丈夫)气概的 ❷〈转〉英勇的, 勇敢的, 有勇气的; 刚毅的, 坚毅的: ~и борцѝ 勇敢的斗士 ~ пòглед 坚毅的目光 **~о** [副]: Дѐржа̀ се ~о. 他表现得很英勇。**~ост** *-остта̀* [阴]

мъжествò [无复, 中] 英勇, 勇气, 勇敢精神, 刚毅, 男子(大丈夫)气概

мъжеубѝйств|о *-а* [中]〈书〉杀夫(行为)

мъжеубѝйца [阴]〈书〉杀害丈夫的女人, 杀夫者

мъжѐц [阳]〈解〉悬雍垂, 小舌: Изгорѝ ми езѝка чàк до ~а. 我整个舌头一直到小舌头都烫着了。Подýл ми се е ~ът. 我小舌头肿了。◇ **Вдѝгна му ~а.** 他(她)欺骗了他。

мъжец [阳] мъж 的指小: Я вѝж кàк брàни ~а си. 瞧她怎样护着自己的丈夫。

мъжкàр *-ят, -я* [阳] 公畜, 雄性动物; 男子

мъжкарàна [阴] 像男人一样的女人, 性格像男人的女人

мъжкàрка [阴] 同 мъжкарàна

мъжк|и *-а* [形] ❶男人的, 男(性)的; 供男人用的; 为男子而设立的: ~о достòйнство 男子的尊严 ~и глàс 男声, 男人的嗓音 ~и костю̀м 男上衣 ~а бàня 男浴池 ~и манастѝр 男修道院 ❷丈夫的: роднѝна по ~а лѝния 夫家的亲戚 ❸有力的, 勇敢的, 刚毅的, 坚毅的: ~о сърцѐ 勇敢的心 ❹公的: ~а свинѐ 公猪 ❺ [用作名] **~ата** [阴], **~о** [中] 男人; 雄性动物, 公畜: В нѐкои къщи ~о не сѐ и срѐщаше. Бѐха остàнали сàмо женѝ с децà. 在有些人家根本就碰不见男人, 只剩下妇女和孩子。Явѝхат се блѝзко еднà до дрýга двѐ дѝви пàтици. Мъжката вървѝ мàлко напрѐд. 出现了两只挨得很近的野鸭, 公的稍微靠前面一点走着。◇ **~и рòд**〈语法〉阳性 **~и** [副]: Заловѝ се ~и за рàбота и не сѐ бòй. 大胆地干起来吧! 别害怕! ◇ **~а Гàна** (性格)像男人一样的女人 **~и ясен** 同 мъждрàн

мъжлѐ *-та* [中] мъж 的指小

мъжов *-а* мъж ③解的形容词: ~ роднѝна 丈夫的亲戚

мъзгà [阴] 树液

мъздà [阴]〈古〉(好的或坏的)报应: Всѐки ще полýчи ~ на делàта си. 每个人自己做的事都会得到报应。

мъздрà|к *-ци* [阳] 同 маждрàк

мък [感] **нѝ гък, нѝ мък** 一个字也不说, 百分之百地沉默, 一声不吭

мъ̀к|а [阴] ❶痛苦, 苦难; 艰苦, 辛苦; 折磨: Мъ̀ка ми е на душàта. 我内心很痛苦。Мъ̀ка задушѝ гърдѝте му. 痛苦使他窒息了。причинѐвам му ~а 使他痛苦 удàвям ~ата си във вѝно 借酒浇愁 прекàрвам живòта си в ~а 在苦难中过活 родѝлни ~и 阵痛 ❷〈转, 民〉地狱 ❸(要费的)力气, (需付出的)努力: Нѝе се кàчваме с ~а. 我们费力地攀登着。Вратѝте се отвàряха и затвàряха с ~а. (以前)这门开关起来很费力。❹〈转, 民〉用劳动换来的东西, 血汗换来的成果: Кàк тѝ ще влѐзеш в чýжда нѝва, да тъ̀пчеш на човѐка стòката му, ~ата му? 你怎么这样随便地进到别人的地里, 践踏人家生产的东西、人家汗水换来的果实? ◇ **с ~а** 费力地, 勉强地 **тантàлови ~и**〈书〉不可忍受的苦难, 大难, (由于看到想实现的目标就在眼前而无法实现所引起的)无法忍受的痛苦 (见 тантàлов)

мъ̀кн|а *-еш, мъ̀кнах*, 过被形动 *-ат* [未] ❶拉, 拖, 拽: Мъ̀кнем по ця̀л дѐн пъ̀лни чувàли. 我们整天都在拉满满的麻袋。Подпѝрам се с двѐ ръцѐ на пýшката и едвà ~а ранѐния кракк. 我两手拄着步枪, 勉强地拖着受伤的腿走着。❷(费力地)扛、背, 抬, 搬(重物): Пѐт годѝни ~ал на гръ̀б сандъ̀ци. 他扛了五年木箱。❸〈方〉拖出, 拉出: Папýнякът рòви с дъ̀лъг клю̀в в рòхката земя̀ да ~е чѐрвеи от тàм. 戴胜鸟用长嘴巴掘着松软的土, 从里边拖出肉虫。❹(多余地)带着某人, 领着某人: Къдѐто отѝде и брàта си ~е. 不论到那儿都要带上他弟弟。— **се** [被动] **~ене** [中]

мъ̀кн|а се *-еш се, мъ̀кнах се* [未, 中态] ❶慢慢地走, 费力地走, 拖着步子走 ❷到不受欢迎的地方去(来), 作不速之客: Всѐки дѐн се ~е у нàс. 他每天都到我们家来。❸(时间)过得慢: През лѐтната жѐга тѝй се ~ат мýдно тѐжки днѝ. 在暑热中令人难过的日子过得很慢。◇ **~а се с нѐкого (нѐкоя)**〈貶〉1. 同情夫(情妇)在一起混 2. (无必要地总是)和某人在一起, 陪伴某人 **~ене** [中]

мълвà [阴] ❶传说, 传闻, 流言蜚语; 群众的说法, 议论, 街谈巷议: разнàсям ~ 散布流言 Нòси се ~, че ... 人们在传… Нòси се отдàвна ~ за товà. 关于这一点早就有传闻。Мълвàта се разпространѐва бъ̀рзо из цѐлия грàд. 这种说法一下子就传遍了全城。❷嘈杂, 喧噪, 喧嚣; 吵闹: Врѐд се нòси объркана ~. 到处都是一片杂乱的喧嚣声。

мълвѐж [阳] 不清楚的说话声; 喧哗: ~ на тълпàта 人群的喧哗

мълв|я̀ *-ѝш, -ѝх* [未] 轻轻地说, 小声说, 低语: Мàйката ~ѐше: „Чѐдо, не сѐ бòй." 母亲轻声说道: "孩子, 别害怕。" — **се** [被动] **мълвѝ се** [无人称] **~ѐне** [中]

мълз|я̀ *-ѝш, -ѝх* 和 **мълзà** *-ѐш, -àх* [未]〈方〉同 доя (挤奶) — **се** [被动] **~ѐне** [中]

мъ̀лком [副] 不作声地, 默默(无声)地, 一声不响地: слýшам

～ 默默地听着 Разтвàря еднò писмò и го четè, нàй-напрèд ～, пòсле с глàс. 他打开一封信，先是不出声地看着，后来读出声来。

мълкохàп -а［形］〈民〉❶(指狗)不吠叫而冲上来咬人的，偷偷地咬人的 ❷〈转〉暗中祸害人的；话虽不多而伤人很厉害的

мълмòл|я -иш, -их［未］，说得不清楚，嘟哝：Не тѝ разбѝрам каквò ～иш. 我听不明白你嘟哝些什么。

мълни|ен -ѝна［形］闪电的；闪电般的，风驰电掣的，极快的：Сàбята пỳщаше ～ѝни отблясъци. 马刀闪闪发光。～ен пòглед 很快的一瞥 ～ѝна бързинà 闪电般的速度；迅雷不及掩耳之势

мълниенòс|ен -на［形］❶闪电的，大雷雨的，暴风雨的，带闪电的：～ен òблак 带闪电的云 ❷〈转〉闪电般的；风驰电掣的；极快的：～ен ỳдар 闪(电似的打)击 ～но нападèние 闪电式(闪电般)的袭击 с ～на бързинà 以闪电般的速度 **～но**［副］：Събѝтията се развѝват ～но. 事件以闪电般的速度向前发展。

мълни|я［阴］❶闪电：Мълния заслепѝтелна продрà òблаците. 耀眼的闪电划破了云层。Внезàпно ～я свèтна и след нèя пò-сѝлна гръмотèвица разпрѝсна планѝнските самотѝи. 突然间打了一下闪，紧接着更响的雷声驱散了山中的寂静。❷〈转〉短暂的闪光：Гневът и въодушевлèнието изкàрваха ～и из очѝте му. 愤怒与激动使他两眼放光。

мълч|à -ѝш, -àх［未］❶缄默，沉默，不言语，不说话，不作声，不吭声；不发声；寂静，毫无声息：Защò ～ѝш? 你为什么不说话？Мълчèте да не нѝ чỳят. 你们别出声，以免让人听见咱们的动静。Мълчèше и не прикàзваше с нѝкого. 他沉默着，不跟任何人说话。Мълчѝ като рѝба(гроб). 他像鱼(坟墓)一样地沉默，一声不吭。Но камбàните ～àха и не издàваха нѝкакъв звỳк. 但是大钟沉默着，没有一点点声音。❷不回信，不复信：Пѝсах му, а тòй двà мèсеца ～à. 我给他写了信，可是他两个月都不回信。❸保密：Ще ти доверя нèщо, но да ～ѝш. 我要告诉你一件事，可是你得保密。❹顺从地忍受，受责备而不反驳，忍受委屈；逆来顺受：Товà обѝждаше дълбòко стàреца, но тòй ～èше и не знàеше комỳ да се сърди. 这使老人受了很大委屈，但他忍受着，也不知道该生谁的气。**～àне**［中］：кьсо ～àне 短时间的沉默

мълчалѝв -а［形］❶不爱说话的，沉默寡言的，沉默的(与приказлѝв(爱说话的)相对)：～ човèк 沉默寡言的人 ❷无声的，静悄悄的：Атàката бè ～а, стремѝтелна, неотразѝма. 袭击是无声的、神速的、无法抵抗的。❸沉寂的，寂静的，宁静的；无生气的：Наòколо нямаше нѝщо дрỳго, освèн ～и долòве и тъмни горѝ. 附近除了沉寂的山谷和黑黢黢的树林外，什么别的东西也没有。❹不用语言表示的，无言的，默然的：～ ỳкор 无言的责备 ～о съглàсие 默认 **～о**［副］：Тè вървяха ～о по влàжната тревà. 他们在潮湿的草地上默默地走着。**～ост** -осттà［阴］

мълчалѝв|ец -ци［阳］沉默寡言的人，不爱说话的人

мълчàние［无复，中］❶缄默，沉默，不言语，不说话，不作声，不吭声：Вървяхме в пълно ～. 我们一声不吭地走着。нарушàвам ～то 打破沉默 ❷〈转，诗〉沉寂，寂静：～ на нощтà 夜晚的寂静 ❸［用作感］别说话，保持安静，肃静：Ш-ш! Мълчàние! 嘘！别说话！◇ **едноминỳтно ～** 默哀一分钟 **отминàвам с ～** 对某一问题保持沉默，不发表意见

мълчешкàта［副］不作声地，默默(无声)地：Двàмата приятели измѝнаха няколко тъмни ỳлици ～. 两个朋友默默地走过了几条黑暗的街道。

мълчешкòм［副］同 мълчешкàта：Тя тръгна след етървите си ～, с навèдена главà. 她低着头，默默地跟在妯娌们后面动身了。

мъмл|я -еш, мъ̀млах［未］〈民〉懒洋洋地说话，说得又慢又不清楚，咕哝 **～ене**［中］

мъмр|я -еш, мъ̀мрах［未］❶说埋怨话，发怨言，责怪，责备：Бързам да не закъснèя, че пàк ще ме ～ят. 我得赶快走，别迟到，否则他们又会责备我的。❷〈方〉同 мърмòря — **се**［被动］**мъмре се**［无人称］**～ене**［中］：Мъмренията на бàбичката нямали край. 老婆婆的唠叨没个完。накàзан с ～ене 受警告处分 прàвя ～ене на някого 对某人警告，警告某人

мън|а -еш, мъ̀нах［未］揉碎，搓碎(亚麻或大麻的茎以抽出纤维)，打(麻) — **се**［被动］**～ене**［中］：～ене на лèн и конòп 揉碎亚麻和大麻的茎(打麻)

мънàлка［阴］(亚麻或大麻)碎茎机，打麻器

мънѝ|к -ци［阳］〈民〉❶小狗，狗崽子 ❷〈转〉小个子的人

мънинк|и -а［形］мàлък 的指小和表爱：от ～и 从小，自幼 **～о**［副］：Постòй ～о, не бъ̀рзай. 你呆一会儿吧，别忙着走！

мънѝстен -а［形］珠子的，用珠子做的：～а огърличка 珠子(小)项链

мънѝст|о -а［中］珠子

мънѝче -та［中］(矮小品种的)狗，体形小的狗

мъничъ|к -ка［形］❶很小的，一点点大的：Мъничките му сѝви очѝ се въртят на всѝчки странѝ. 它小小的灰眼睛滴溜溜地转动着。Тòй остàна сирàк от ～ък. 他很小就成了孤儿。❷〈转〉微末的，不足道的；心胸狭窄的：～ки хòра 心胸狭窄的人 **～ко**［副］非常少，一点点：А сегà да поспѝм ～ко. 现在咱们睡一小会儿吧！

мънка|м［未］❶说得不清楚，说得让人听不懂，咕哝，嘟哝 ❷结结巴巴地说，吞吞吐吐地说，支支吾吾：Уплàшил се е и едвàм ～. 他吓着了，勉强地、结结巴巴地说着。**～не**［中］

мърва[1]［阴］〈方〉一小块肉：～ сланѝна 一小块肥肉

мърва[2]［阴］〈方〉(煤、炭等带火星的)灰烬，余烬，炭火：Изпèкохме картòфите в ～та. 我们在炭火里烤熟了土豆。

мърда|м мъ̀рдах［未］❶动，使动弹；摇动；挪动：Мълчѝ, сàмо ～ ỳстни под голèмите си мустàци и мълчѝ. 他沉默不语，只动了动他长长的小胡子下面的嘴唇，仍然沉默不语。Не ～йте, че ще ни фотографѝрат. 你们别动，要给咱们照相了。Защò ～ш детèто, катò спѝ? 孩子睡着的时候，你干吗要摇晃他呀？❷走开，挪地方，变换位置：Не ～йте от тỳка, мòля, чàкайте, докатò се върна. 请你们别离开这里，等着我回来。❸〈口〉力图推诿(某种义务)：Упрàвителният съвèт ～, кръшка, па се съгласѝ. 管理委员会推来推去，最后才同意了。❹〈转〉走上邪路 — **се**［被动，中态］**～не**［中］

мързèж［阳］同 мързел

мързел［无复，阳］懒惰，怠惰：Обхвàнал ме е голям ～. 我现在特别懒。Стрàдам от неизлечѝм ～ за пѝсане писмà. 我懒得写信的毛病改不掉了。

мързелàн -овци［阳］，**мързелàна**［阴］〈口〉(极)懒惰的人，懒鬼

мързелàновск|и -а［形］懒人的，懒鬼的

мързелѝв -а［形］❶懒惰的：Тòй ми е кàзал, че е стрàшно ～ на пѝсане писмà. 他告诉过我，说他特别懒得写信。～ ученѝк

懒学生 ❷样子懒惰的,懒洋洋的;懈怠的;迟缓的: ~ йзглед 懒洋洋的样子 ~а походка 懒洋洋的(缓慢的)步子 ~о[副] ~ост -осттà[阴]

мързелйв|ец -ци[阳],**мързелйвка**[阴]懒(惰的)人

мързелу̀ва|м[未]发懒(呆着不做事),不想干活 ~**не**[中]

мързй ме[未,无人称]我发懒,我懒得…,我不想…: Мързй ме да се помрѐдна. 我懒得动。Мързй ме да си отвòря устàта. 我不想张口。Пѐнчо го мързй, глѐда да лежй. 彭乔发懒,老想躺着。

мъ̀рка|м[未]❶(猫)打呼;(羊在感到满足、舒适时)发出轻微的咩咩声: До мѐн ~ шàрената кòтка. 花猫在我身边打呼。От овчàрника се долàвяше кàк ~ха овцѐте, кàк преживя̀ха. 从羊圈里可以听到羊轻轻的叫声和倒嚼声。❷(表示不满意时)发出喑哑的拉长的声音;咕哝,嘟哝;叨叨 ~**не**[中]

мъ̀рла[阴]邋遢女人,不整洁的女人

мъ̀рльо -вци[阳]邋遢的人,不整洁的人

мъ̀рл|я -иш, *мъ̀рлйх*[未](公羊)使(母羊)受孕,(公羊)授胎,使受精 ~**ене**[中]

мъ̀рл|я се -иш се, *мъ̀рлйх се*[未,被动](母羊)受精,受孕 ~**ене**[中]

мъ̀рляв -а[形]〈方〉脏的,不整洁的;乱七八糟的: Заприлй-чал на ~о кòте. 他就像一只脏猫一样。

мъ̀рля|м[未]同 мърся̀ — **се**[被动] ~**не**[中]

мърля̀ч[阳]〈口〉笨拙的、不能干的工人或工匠: Тѝя ~и сàмо изхабя̀ват материàла. 这些不高明的工人只会浪费材料。

мърмòрко -вци[阳]〈口〉好发怨言的人,好埋怨的人,好唠叨的人: На тòзи ~ нйкой не мòже да угодй. 谁也不能使这个好埋怨的人满意。

мърмòрковщина[阴]好发怨言,好埋怨,好唠叨

мърмòр|я -иш, *мърмòрйх*[未]❶轻声地、不清楚地说,说得使人听不懂: Тòй дъ̀лго ~и нѐщо неразбрàно. 他说了一大阵别人听不明白的话。❷(表示不满地)咕哝,嘟哝,唠叨,叨叨: А в къ̀щи женàта / ще ми ~и до тъмни зорѝ, / че съм донѐсъл àз мàлко парѝ. (П. П. Славейков) 在家里,妻子会跟我唠叨到黎明,埋怨我拿回来的钱太少。~**ене**[中]: Четѐ с ~ене, пòсле пò-висòко. 他嘟嘟哝哝地读着,后来声音变高了些。

мърсòл[阳]〈方〉同 сопòл (鼻涕)

мърсотà[阴]同 мръсотѝя

мърсотѝя[阴]见 мръсотѝя

мърсòт|я -иш, *мърсòтйх*[未]〈不赞〉同 мърся̀

мърсу̀ва|м[未]❶贪淫好色,乱搞男女关系 ❷做应受指摘的(不体面的、不道德的、肮脏的)事,干缺德的勾当 ❸偷窃 ~**не**[中]

мърс|я̀ -ѝш, -ѝх[未]❶弄脏,染污,使变脏: Тѐзи кожàрски фàбрики развàлят въ̀здуха и ~я̀т рекàта. 这些皮革厂污染了空气和河流。❷〈转〉污染,玷辱,玷污: Тѐ ~я̀т земя̀та ни. 他们玷辱了我们的国土。❸〈旧,方〉在斋日吃荤 — **се**[反身,被动,中态] ~**ѐне**[中]

мърт|вѐц -вецѝ[阳]死人,死者: Блѐд съм като ~вѐц. 我脸色像死人一般惨白。възкреся̀вам ~вѐц 使死人复活

мъртвѐшк|и -а мъртвѐц 的形容词: ~а блѐдост 惨白,死人般的苍白 ◇ ~**а тишинà** 死一般的寂静 **спя̀** ~**и сън** 沉睡,睡得叫不醒 ~**а главà** 人面蛾(*Acherontia atropos*)

мъртв|ѐя -ѐеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли[未]〈罕〉❶失掉知觉,麻木;失去生气,变为无生气的;像死了一样 ❷〈诗〉同 немѐя (变哑,哑然无声)

мъртвѝл|о -а[中]无生气,死气沉沉,无生命,萧条

мъртвинà[阴]❶同 мъртвѝло: ѐсенна ~ 秋天的萧条 ❷〈方〉阴暗潮湿的地方

мъртвѝца[阴]〈民〉❶阴暗潮湿的地方 ❷死水

мъртвѝчина[阴]〈方〉阴暗潮湿的地方

мъртво-[复合词第一部]表示"像死了一样的"、"死人般的"之意,例如 мъртвоблѐд (惨白的,无血色的), мъртвоня̀м (死一般寂静的)

мъртвоòк -а[形]眼睛像死人般的

мъртвопия̀н -а[形]醉得不省人事的,喝得失掉知觉的,烂醉如泥的

мъртвородѐн -а[形]死产的,死胎的: ~о детѐ 死产的婴儿

мъ̀рт|ъв -ва[形]❶死的(与 жив (活的)相对): ~во детѐ 死孩子 ❷〈转〉无生气的,死气沉沉的;死寂的;不活跃的: У̀лицата съвсѐм пу̀ста, ~ва. 街上空旷无人,死气沉沉。~ъв пòглед 死气沉沉的目光,呆滞的目光 ❸〈转〉僵死的,已无价值的: ~ва дòгма 僵死的教条 ❹[用作名] ~**вият**[阳], ~**вата**[阴], ~**вото**[中]死人: На колàта до ковчѐга на ~вата седѐше захлу̀пена по очѝте си Йòвка. 在车上,约芙卡捂着脸坐在死者的棺材旁边。~**ва коприва** 野芝麻(*Lamnium*) ~**ва кòст** 骨瘤(*Ganglion atheroma*) ~**ва природа** 1. 无机界,无生界 2.〈旧〉同 натюрмòрт (静物写生,静物画) ~**ва тишинà** 寂静无声,死寂 ~**ва тòчка** 1.〈理,技〉死点 2. 同 застòй (停止状态,僵局) ~**ви листà** 枯叶,干叶 ~**во вълнѐние** (海上暴风后的)长浪,海涌 ~**во пространство**〈军,空〉死角(地带) ~**ъв езѝк** 死语(指非现行语言,如古希腊语、拉丁语等) ~**ъв инвентàр** 农机具 ~**ъв капитàл** 不生利的资本,呆滞资本 ~**ъв сън** 沉睡,叫不醒的觉 **нѝ жѝв нѝ** ~**ъв** (因害怕等)发呆了,(吓得)半死不活 ~**ъв пия̀н** 醉得不省人事的,喝得失掉知觉的,烂醉的 **Мъ̀ртво морѐ** 死海(亚洲西部)

мърцѝна[1][阴](自然死去而肉不能吃的)死牲口,兽尸,动物尸体

мърцѝна[2][副]白白地,无益地: Такà ~ влàчен дѐн за дѐн. 这样一天天白白地拖下去。◇ **умря̀л** ~ (不是英勇地而是)毫无意义地死去,白白死掉

мърчинà[阴]〈方〉同 мрачинà

мъ̀рша[阴]❶死去并开始腐烂的动物,兽尸 ❷〈转,貶〉瘦弱(喂养得不好)的牲口(动物);瘦弱牲口的肉 ❸〈转〉无生气的人(或社会),死气沉沉的人(或社会) ❹一种藜科植物(*Chenopodium vulvaria*) ◇ **Ня̀ма стàдо без** ~. 〈俗〉羊群中总会有瘦羊;没有哪个社会中的人都是十全十美的(人多总有差的)。

мъ̀ршав -а[形]❶瘦的,干瘦的: Тòй бѐ тъ̀нък та висòк, с ~о дълъ̀гнесто лицѐ. 他是个细高挑儿,有一张干瘦的长脸。~ кòн 瘦马 ~о месò 瘦肉 ❷〈转〉没有什么价值的,不重要的: ~и произведѐния на некадъ̀рни худòжници 蹩脚画家的无价值的作品 ❸(指谷物等)瘪的,干瘪的: ~о жѝто 干瘪的麦粒 ❹(指土地、田野等)贫瘠的,不肥沃的,瘠薄的 ~**ост** -осттà[阴]: Тòй поразѝ Огня̀нова със стрàшната си ~ост и слàбост. 他干瘪瘦弱得使奥格尼亚诺夫大吃一惊。

мършав|ѐя -ѐеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -ѐли[未]变干瘦,消瘦,渐渐瘦起来: Тѝя днѝ глѐдам, че бя̀лото пѝле захвàща да

~ѐе. 这几天我发现小白鸡开始消瘦了。**~ѐене** [无复,中]

мършавина 和 **мършавост** [阴] 干瘦,干瘪,瘦弱

мършàр [阳] ❶埋葬虫 ❷〈方〉同 гàрван (乌鸦)

мършойд [阳] 同 мършоядец

мършоя̀д|ен -*на* [形] 食(动物尸体的)腐肉的: Хиѐната е ~но живòтно. 鬣狗是食腐肉的动物。

мършоя̀д|ец -*ци* [阳] 食兽尸(腐肉)的动物

мъскà [阴]〈方〉骡,马骡: Пѝтали ~та кòй ѝ е бащà, а тя рѐкла: àтът ми е ỳйка.〈俗〉人们问骡子的爸爸是谁,骡子说:骏马是我的舅舅。

мъст[1] -*тà* [无复,阴] 报仇,复仇,报复: жадỳвам за ~ (горя̀ от жàжда за ~) 渴望复仇

мъст[2] -*тà* [无复,阴] 鲜葡萄汁;(尚未酿透的)甜酒,新酒

мъстакỳлка [阴]〈方〉鲜葡萄汁和蜜做的蜜饼

мъстеница [阴]〈方〉❶同 мъст[2] ❷同 мъстакỳлка

мъстѝтел -*ят*, -*я* [阳], **мъстѝтелка** [阴]〈诗,旧〉同 отмъстѝтел (复仇者)

мъстѝтел|ен -*на* [形]〈诗,旧〉同 отмъстѝтелен (爱报复的,有复仇心理的)

мъст|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈书〉报仇,复仇;报复: ~я̀ на ня̀кого за нѐщо 为…对…复仇

мъсърск|и -*а* [形]〈旧〉同 египетски (埃及的)

мътѐж [阳] ❶沉淀(物),渣滓: Защò ми дàваш да пѝя тòя ~? 你为什么给我喝这种浑汤? ❷同 мътене ❸打扰 ❹模糊的思想

мът|ен -*на* [形] ❶浑的,浑浊的,发浑的,不清的,很难透过光亮的,不透明的(与 бѝстър (清澈的,透明的)相对): ~на водà 浑水 ~но огледàло (стъклò) 模糊不清的镜子(玻璃) ~ен гьол 浑水池塘(水洼) ❷(指光线)微弱的,不清楚的,昏暗的: Мъждели̇̀вите фенѐри едвàм прокàрваха ~на и неопределѐна светлинà през мъглàта. 微微发亮的灯笼从雾气中稍稍透过一点昏暗跳动的光。❸(指声音)听不清楚的,模糊的: ~ни шỳмове 听不清楚的声音 ❹〈转〉变昏暗的,发暗的;无生气的: ~ни очѝ 昏暗的眼睛 ~ен пòглед 浑浊的目光 ❺〈转,口〉同 смътен (模糊的): ~ни загàтвания 模糊的暗示 ~ен спòмен 模糊的记忆 ~но поня̀тие 模糊的概念 Главàта му е ~на. 他脑袋迷糊了。◇ **Ловя̀ рѝба в ~на водà.** 浑水摸鱼;趁火打劫。**~ни временà** 骚乱的(不平安的,动荡的)年代 **~но** [副]

мътеница [阴] ❶稀释酸奶(加水搅过的酸奶) ❷〈方〉脱脂奶 ❸浑浊的液体

мътѝлка [阴] ❶浑浊的液体,浑水: На дъното остàва вѝнаги ~. 在底部总是留有混水。❷同 утàйка (沉淀): Мътѝлката пàда на дъното. 沉淀物沉底了。❸〈转〉不清楚的东西,模糊的东西;混乱的东西

мътѝл|о -*а* [中]〈民〉❶孵化鸟禽的窝 ❷(同时孵出来的)一窝(鸟、禽): Тѝя пѝлета са (от) еднò ~о. 这些小鸡是一窝孵出来的。

мътѝляк [阳] (极为)浑浊的液体;沉淀: На дъното на бъчвата е остàнал сàмо ~. 大木桶桶底光剩下了沉淀。

мътнѐ|я -*ѐеш*, -*я̀х* [未]〈罕〉变浑(浊) **~ѐене** [中]

мътò|к[1] -*ци* [阳]〈方〉同 мътѝляк

мътò|к[2] -*ци* [阳]〈方〉同 зàпъртък (孵不出小禽鸟的陈蛋;坏了的蛋)

мът|я̀[1] -*ѝш*, *мъ̀тѝх* [未] ❶使变浑,使混浊,把…弄浑: ~я̀ водàта 把水弄浑 ❷〈转〉扰乱,搅扰,使不安: Къдѐто отѝде, всè ~и умовѐте на хòрата. 他不论到何处,都会把人们的思想扰乱。~я̀ покòя 扰乱安宁 — **се** [被动] ◇ **~я̀ водàта ня̀кому** 给某人制造麻烦;妨碍某人 **~ене** [中]

мът|я̀[2] -*ѝш*, *мъ̀тѝх* [未] ❶孵,抱窝: Кокòшката ~и трѝ сѐдмици. 母鸡抱窝的时间是三个星期。❷进行策划;慢慢考虑;犹豫不决地考虑: Тѐ нѐщо ~ят, та да вѝдим каквò ще излѐзе. 他们在策划着什么,我们等着看会有什么结果。— **се** [被动] **~ене** [中]

мът|я̀ се -*ѝш се* [只三] **~и се** [未,中态] 即将发生,酝酿: Нѐщо се ~и, ще вѝдим. 要出什么事了,咱们等着瞧吧!

мъх -*ъ̀т*, -*à*, -*òве* [阳] ❶藓,苔,青苔,地衣(*Muscus*): Огрòмните скалѝ са обрàсли с ~. 巨石上面长满了青苔。❷[只单] 汗毛,绒毛: По брадàта си ѝма òще ~. 他下巴上还长着汗毛;他还年轻。

мъхав -*а* [形] ❶长满青苔的,长满地衣的: ~и канарѝ 长满青苔的峭壁 ❷长满汗毛的;长绒毛的

мъхàт -*а* [形]〈罕〉同 мъхав

мъхест -*а* [形] 同 мъхнàт: ~ плàт 绒布

мъхнàт -*а* [形] 同 мъхав: ~и скалѝ 长满青苔的岩石 ~ плàт 绒布 ~о лицѐ 汗毛很多的脸

мъхов -*а* мъх ①解的形容词: ~и спòри 青苔的孢子

мъховѝд|ен -*на* [形] 青苔状的

мъховѝт -*а* [形]〈罕〉同 мъхав: ~ кàмък 长着青苔的石头

мъца|м [未]〈方〉只动嘴唇发出含糊不清的声音,不出声地说: ~ катò ня̀м 像哑人一般不出声地说 Детѐто ѝма нàвик да ~ на сън. 这孩子睡着时有悄声说梦话的习惯。

мъч|а -*иш*, *мъ̀чѝх* [未] ❶折磨;虐待;使痛苦,令难受,使苦恼,使受罪: В затвòра го ~еха да издадѐ другàрите си. 在监狱里,他们折磨他,让他出卖自己的同志。Каквò те ~и? 什么事使你苦恼? Рàната го ~и. 伤口折磨着他。Мѐне ме ~и жàжда. 我渴得很难受。❷打扰,使不得安宁: От мѐсец врѐме ме ~и да му дàм парѝ. 他缠着我要钱已有一个月工夫了。Мъ̀чи го съвесттà. 他受着良心的责备。— **се** [被动] **~ене** [中]

мъч|а се -*иш се*, *мъ̀чѝх се* [未,中态] ❶受痛苦,感到痛苦,苦恼,难受,难过: Пѐкът стàва от чàс на чàс пò-голя̀м. Осòбено се ~им за водà. 太阳晒得越来越厉害,我们渴得要命。❷力求,力图,竭力: Мъ̀чих се да наỳча урòка наизỳст. 我力求能背诵课文。~а се всѐкак 尽一切力量争取 Напрàзно се ~их да я убедя̀. 我白白费力去说服她。**~ене** [中]

мъч|ен -*на* [形] 难的,困难的,艰难的,吃力的,费力的(与 лѐсен (容易的)相对): ~на рàбота 困难的工作(事情) ~на задàча 困难的任务 ~ен въпрòс 难题 ~ен за разбѝране 难懂的 Всѐко начàло е ~но. 万事开头难。◇ **~ен човѐк** 很难与别人和睦相处的人 **~но** [副]: Лѐсно е да се кàже, но ~но е да се напрàви. 说起来容易,做起来难。◇ **~но ми е** 我感到难过: Родѐни бя̀ха в тàя земя̀ и ~но им бѐше да се разделя̀т с нѐя. 他们出生在这块土地上,与它离别使他们很难过。

мъчѐни|е -*я* [中] 痛苦,苦难,艰苦,辛苦;折磨: Тàм трябваше да изтърпѝ стрàшни ~я. 他在那里得忍受惊人的折磨。подлàгам го на ~е 使他受折磨(受苦)

мъченѝ|к -*ци* [阳], **мъченѝца** [阴] ❶蒙难者;殉难者;常受痛苦的人,经受苦难的人: А хъш знàчи да се мъ̀чиш, да гла-

дўваш, да се биеш, с една дўма да бъдеш ~к. 当起义者意味着要受折磨，要挨饿，要打仗，一句话，这意味着成为一个受苦受难的人。❷〈宗〉殉教的圣徒，苦难圣徒 ❸生活艰辛的人

мъченическ|и -*а* мъченик 的形容词：~а смърт 殉难者的死，殉难 **~и**［副］

мъченичеств|о -*а*［中］蒙难；殉难；殉教

мъченишк|и -*а*［形］同 мъченически **~и**［副］

мъчилищ|е -*а*［中］〈口〉折磨人的地方；拷问室，刑讯室，使人受酷刑的处所：То не бе училище, а същинско ~е. 这不是学校，而是真正的折磨人的场所。

мъчил|о -*а*［中］〈罕〉❶刑具 ❷〈民〉痛苦，苦难，折磨

мъчител -*ят*, -*я*［阳］，**мъчителка**［阴］折磨者，使人受苦难的人：Народът е готов да се вдигне, за да строши желязата на петвековните си ~и и тирани. 人民已做好准备，要奋起砸烂五个世纪以来的折磨者和暴君加在他们身上的镣铐。

мъчител|ен -*на*［形］❶使人痛苦的，折磨人的；痛苦的：Тя се разболя и след дълго и ~но страдание почина. 她病倒了，忍受了长时间的痛苦和折磨后去世了。~на гледка 令人痛苦的景象 ~ни стонове 痛苦的呻吟 ❷困难的；缓慢的；长时间的：Това беше най-~ното време от неговото развитие. 这是他成长过程中最困难的时期。**~но**［副］

мъчителск|и -*а*［形］折磨者的，使人受苦难的人的

мъчник［阳］〈方〉磨坊中接面粉用的容器

мъчно 见 мъчен

мъчно-［复合词第一部］表示"难以…的"、"难的"、"困难的"之意，例如 мъчнопроизносим（难发音的），мъчноуловим（难以捉摸的）

мъчнодостъп|ен -*на*［形］难以走进的，难以到达的：тясна и ~на клисура 狭窄的、难以走进的隘口

мъчноизлечим -*а*［形］难以治好的，不好治的

мъчноподвиж|ен -*на*［形］❶行动困难的，难以走动的；笨重的，沉重的 ❷〈转〉迟疑不决的，缓慢的 **~ност** -ността［阴］

мъчнопроходим -*а*［形］难通行的，难走过的：~ път 难通行的道路 **~ост** -остта［阴］

мъчнотия|я［阴］难，困难，艰难：В живота си ще срещнем много ~и. 在我们的生活中会遇到很多困难。създавам му ~и 给他制造困难 Преодолял съм най-голямата ~я. 我已克服了最大的困难。

мюдюр［阳］〈史〉（土耳其统治保加利亚时期的）乡长，镇长

мюдюр|ин -*и*［阳］同 мюдюр

мюжде -*та*［中］〈民，口〉❶（发给首先报告喜讯的人的）奖赏，奖品 ❷消息，新闻：Стига си ми носила ~то, ами иди, та посрещни бача си. 你别净告诉我新消息了，快去迎接你哥哥吧！◇ **вземам ~то**〈口〉第一个报告喜讯，第一个报告…消息

мюзевир［阳］，**мюзевирка**［阴］〈方〉同 клюкар（喜欢散布谣言的人，喜欢讲人坏话的人，爱搬弄是非的人）

мюзевир|ин -*и*［阳］同 мюзевир

мюзевирлъ|к -*ци*［阳］〈方〉同 клюкарство（讲人坏话，搬弄是非；造谣中伤）

мюзевирск|и -*а*［形］〈方〉同 клюкарски（搬弄是非的；造谣中伤的）

мюзикхол［阳］（演出音乐、舞蹈、杂耍等节目的）游艺剧场，音乐厅

мюзикъл［阳］音乐喜剧；（电影的）音乐片

мюлк -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］〈民，口〉不动产

Мюнхен 慕尼黑（德国）

мюре［中］同 миоре

мюрид［阳］〈宗，史〉（伊斯兰教的）穆里德派信徒

мюридиз|ъм -*мът*, -*ма*［阳］〈宗，史〉（伊斯兰教的）穆里德派

мюсюлман|ин -*и*［阳］，**мюсюлманка**［阴］同 мохамеданин

мюсюлманск|и -*а* ❶мюсюлманин 的形容词：~и села 穆斯林村落 ❷同 турски（土耳其的）

мюсюлманство［中］同 мохамеданство

мютесариф［阳］〈史〉（奥斯曼帝国的）州长

мюфтийск|и -*а* мюфтия 的形容词：~и съд 穆夫提法庭（根据宗教法规审理穆斯林之间的离婚、财产纠纷、遗产继承等案件的法庭）

мюфтийств|о -*а*［中］穆夫提管理的机构，伊斯兰教法典说明官办事处 ◇ **главно ~о** 伊斯兰教总法典说明官办事处

мюфти|я -*ята*, -*и*［阳］（伊斯兰国家的）穆夫提（神学家兼法学家；又指高级僧侣（主教或总主教）），伊斯兰教法典说明官

мющери|я -*ята*, -*и*［阳］，**мющерийка**［阴］〈口，旧〉顾客，（经常购买某商人货物的）主顾，老主顾：Той ми е ~я. 他是我的老主顾。

мяза|м［未］〈方〉同 приличам（像，与…相似）：Това на нищо не ~. 这太不像话了。**~не**［无复，中］

мякам［未］同 мяукам

мяна［阴］〈民〉❶换，交换；更换，替换，调换 ❷（交换戒指的）订婚礼 ❸订婚时给的礼品

мяра *мери*［阴］❶度量，度量单位，尺度；程度，限度：С каквато ~ мериш, с такава ще те мерят. 你用什么尺度量人，别人也会用什么尺度量你。❷（粮食或液体的）量具；（保加利亚的）斗：Дадох му три мери жито. 我给了他三斗小麦。❸〈转〉适度，适中，有节制，不过分：Яж и пий с ~. 你吃东西和喝酒应适度。◇ **без ~** 非常多，无数 **прякo ~та** 超过限度，过火，过分

мярвам［未］，**мярна** *мернеш*, *мярнах* 和 *мернах*［完］мяркам 的一次或连续几次的动作：Мярнах го всред навалицата. 我在人群中看见他了。

мярва|м се［未］，**мярна се** *мернеш се*, *мярнах се* 和 *мернах се*［完］［中态］мяркам се 的一次或连续几次的动作：Озове се в черква, мерне се в седянка. 他在教堂里出现，在编织晚会上露面。**~не**［中］

мярка *мерки*［阴］❶度量，度量单位；尺寸，尺码，尺度：Взех ~ и ще скроя дрехите. 我量了尺寸，要裁衣服了。❷量具：Мерките му били ексик. 他用的量具分量不够。отделение за мерки и теглилки 量具部 ❸尺度，标准，规准；看法：Една ~ за богатството на тукашните хора е кой колко плуга кара. 这里的人有多少财产的标准之一是看他使用几张犁。❹限度，界限：не зная ~ в пиенето 没有节制地喝酒 ❺措施，办法，手段：предпазни мерки 预防性措施 вземам мерки за осъществяване на плана 为实现计划而采取措施

мярка|м［未］，**мярна** *мернеш*, *мярнах* 和 *мернах*［完］❶把…露出来一下（又立即藏起来），把…给别人看一眼 ❷短时间地看见，看见了一眼：Мярнах го измежду навалицата. 我在人群中看见了他一眼。❸〈方〉打算，想：Мяркам до про-

лет да замѝна. 我打算在春天走。～**не**［中］

мя̀рка|м се［未，中态］❶闪现，偶然露出：Телегра̀фните стълбове се ～ха бежешко̀м през прозо̀реца. 窗外闪现飞快倒退的电线杆。Мно̀го ря̀дко се ～ш към на̀с. 你在我们这里很少露面。❷隐约显出，模糊地显出(露出) ～**не**［中］

мя̀рна 见 мя̀ркам

мя̀рна се 见 мя̀рвам се

мя̀сто *места̀*［中］❶座位；位子，(有时与物主定语连用)位置：ангажѝрам си ～ във вла̀ка 订火车座位 Мя̀стото свобо̀дно ли е? 这个座位空吗? Мя̀стото е заѐто. 这个位子有人。пра̀вя му ～ 给他腾出位置 Дво̀рът изметѐн и изчѝстен, всѝчко прибра̀но, всѝчко на ～то си. 院子已打扫干净，一切都归置好了，一切都放在本来的位置上。❷地方，地点；处，所；地区：тя̀сно ～ 狭窄的地方 ѝзборно ～ 选举地点 сбо̀рно ～ 集合地点 По то̀я кра̀й ѝма мно̀го стръмни места̀. 这一带有很多陡峭的地方。блатѝсто ～ 沼泽地 ❸国土；土地：Ѐсен я проку̀ди към то̀плите места̀. 秋天把它赶往温暖的国度。❹地皮，地产：Тѝя места̀ поскъ̀пнаха напослѐдък твъ̀рде мно̀го. 这些地皮的价格近来涨了很多。❺〈民〉距离；界限，边界：Нѝе с ба̀бичката неусѐтно бя̀хме измѝнали мно̀го ～. 我和老伴不知不觉地走过了很远的距离。❻职位，地位：След два̀ мѐсеца то̀й изгу̀би ～то си. 两个月后，他丢掉了自己的职位。❼〈口〉人家，家庭；(一个人所处的)环境：Ожѐни дъщеря̀ си на добро̀ ～. 他把女儿嫁到一个很好的人家。❽(文学作品、音乐作品、演讲等中的)一段，地方，一部分：То̀й прекъ̀сваше про̀чита си са̀мо за да забелѐжи с мо̀лив ня̀кои места̀ в кнѝгата и па̀к се зачѝташе. 他中断阅读仅仅是因为要用铅笔划出书中的某几个段落，然后又读了起来。◇ **бо̀лно(сла̀бо)** ～ 痛处；弱点，短处，有问题的地方 **Дойдѐ ми сърцѐ на ～.**〈口〉我感到满意(称心)；我放心了。**зна̀я си ～то**〈口〉举止合乎自己的地位和身分；有自知之明 **ѝма** ～ 有：В описа̀нието на ежеднѐвния бѝт ѝмат ～ и ху̀морът, и психологѝческата характерѝстика. 在对日常生活的描绘中，既有幽默，又有心理描述。**(не) ловя̀** ～〈口〉有(无)助于，能(不能)得到预期的效果 **на места̀** 这里那里，一些地方 **на** ～ 1.恰当，合适：На ～ ка̀зано. 说得正是地方，说得很恰当。2.就地，原地：марширу̀вам на ～ 原地踏步 Ремо̀нтът се извъ̀ршва на ～. 就地修理。**на ～то на** 代替，代之以 **на ～то си съм** 符合要求，称职：То̀й като̀ ръководѝтел не ѐ на ～то си. 他作为领导人是不称职的。**на пъ̀рво** ～ 首先，第一 **на вто̀ро** ～ 其次 **на чѐлно** ～ 在前列 **насѐлено** ～ (**насѐлени места̀**) 居民点 **не мѐ сдъ̀ржа на едно̀** ～ 我坐立不安，我没有耐性 **ня̀ма** ～ 不应，不该 **отхо̀дно (едно̀)** ～ 同 ну̀жник (厕所)：отѝвам на едно̀ ～ 上厕所 **Па̀дна ми сърцѐ на ～.**〈口〉我放心了；我满足了。**поста̀вям(ту̀рям) ня̀кого на ～то му** 1. 说服某人(使其行为端正) 2. 使某人罪有应得；找某人追究责任 **на нѐчие** ～ 处于某人的地位：ако̀ бя̀х на твоѐ ～ 如果我处于你的地位 Не бя̀х желя̀л да съм на нѐгово ～. 我不想处于他的地位。**сла̀бо** ～ 弱点，薄弱的地方 **то̀пло** ～ 好差事，好职位，肥缺 **ту̀к му е ～то да**〈书〉在这里正适合于 **тъ̀пча на едно̀** ～ 原地踏步，无进步，无成就 **хва̀щам** ～ 有成效，有结果

мя̀та|м［未］，**мѐтна** *мѐтнеш*, *мѐтнах*，过被形动 *мѐтнат*［完］❶掷，扔，投，抛：～м дѝск 掷铁饼 Деца̀та ～т ка̀мъни. 孩子们在扔石子。～м по̀глед 投去目光 ❷使动荡，使摇动，使动来动去：Вя̀тър ～ лѝсти пожълтѐли. 风吹动着黄叶。❸铺开，盖上；披上：Метнѝ дрѐхите да съхнат. 把衣服摊开好晾干。Метнѝ връз мѐне и одея̀лото. 你把毯子也披在我身上。❹〈口〉欺骗 ❺把…摔倒在地上，推倒 — **се**［被动］◇ **～м хля̀б**〈民〉把做面包的面团放入烤炉，将生面包放进炉中烤 ～**не**［中］

мя̀та|м се［未］，**мѐтна се** *мѐтнеш се*, *мѐтнах се*［完］［中态］❶辗转不安，翻来覆去；折腾：Детѐто ця̀ла но̀щ се ～ в легло̀то. 孩子整夜在床上翻来覆去。❷(很快地)骑上，翻身上马：Мѐтнах се върху̀ (на) ко̀ня. 我很快地上了马(我翻身上了马)。◇ **мѐтнал се на ня̀кого**〈口〉与某人十分相像；一个模子倒出来的 ～**не**［中］

мя̀таница［阴］〈口，罕〉掷，扔，投，抛

мя̀твам［未］，**мѐтна** *мѐтнеш*, *мѐтнах*，过被形动 *мѐтнат*［完］мя̀там 的一次或连续几次的动作 — **се**［反身，被动］

мя̀у［感］喵喵(猫叫声)

мяу̀ка|м［未］(猫)喵喵叫：Котара̀ци ～т. 公猫喵喵地叫。～**не**［中］

мяу̀|ча *-чеш*, *-ках*［未］同 мяу̀кам ～**чене**［中］

мях 和 **мех** *мехъ̀т*, *мехà*, *меховѐ*［阳］❶(装液体或散体物用的)皮袋，皮囊：Отворѝ ни! Но̀сим ти ～ с вѝно. 给我们开开门！我们给你带来了一皮囊的葡萄酒。меховѐ със сѝрене 一些装着奶酪的皮囊 Ху̀баво сѝрене в ку̀чешки ～ не сѐ държѝ. 好奶酪不能装在狗皮囊里；鲜花不能插在牛粪上。❷(皮制的)风箱：кова̀шки ～ 铁匠用的皮风箱 ❸〈讽〉肚子，肚皮：Отпу̀снал ～ като̀ чорбаджѝя. 他的肚子腆得像个财主。

Н

н ❶ н 音 ❷保加利亚语字母表第 14 个字母：печа̀тно н 印刷体 н ръкопѝсно н 手写体 н

н [缩]〈理〉нюто̀н 牛顿(力的单位)

на[1] [前] ❶(属于)…的；(关于)…的：писа̀лка ~ Ива̀н 伊万的钢笔 ЦК ~ ККП 中共中央 полѝ ~ планина̀ 山麓 исто̀рия ~ литерату̀рата 文学史 ❷(表示动作的对象)：изуча̀ване ~ маркси̇̀зма 学习马克思主义 изпълнѐние ~ пла̀на 计划的完成 експлоата̀ция ~ човѐк от човѐка 人剥削人 ❸(表示动作的主体)：пристѝгане ~ делега̀цията 代表团的到达 борба̀ ~ кита̀йския наро̀д 中国人民的斗争 ❹表示间接宾语 1.(接动词)：пома̀гам ~ друга̀рите си 帮助自己的同志 сърдя се ~ синъ̀ си 生自己儿子的气 да̀вам ~ всѝчки 给所有的人 Малцинство̀то да се подчиня̀ва ~ мнозинство̀то. 少数服从多数。Земя̀та — ~ тру̀дещите се. 土地归劳动者。2.(接副词)：Добрѐ е ~ съквартира̀нта ми. 我的同屋很好(指健康、经济状况等方面)。Студѐно е ~ момѝчето. 这个女孩冷。3.(接形容词)：Това̀ е извѐстно ~ всѝчки. 这是大家都知道的事情。4.(接无人称动词)：А̀з ще умра̀, ка̀кто подоба̀ва ~ Ива̀н Асѐн. 我会像伊万·阿森那样死去。❺(表示地点、空间、范围等)在…(上)：~ сѐло 在农村 ~ морѐ 在海边(上) ~ душа̀та (сърцѐто, съвестта̀) 灵魂(心灵、良心)上 отѝвам ~ фро̀нта 上前线去，上战场 седя̀ ~ сто̀л 坐在椅子上 стоя̀ ~ пръ̀сти 踮着脚(站着) съ̀бития ~ Балка̀ните 巴尔干(半岛)的事件 Въпро̀сът тря̀бва да се решѝ ~ мя̀сто. 问题要就地解决。Пра̀вдата е ~ на̀ша страна̀. 真理在我们一边。Към петля̀но врѐме му дошло̀ ~ у̀м да се приберѐ у дома̀ си. 快鸡叫五更他才想起来回家。❻(表示动作的方向、目的等)：постъ̀пвам ~ слу̀жба 就职 стоя̀ ~ стра̀жа 站岗 хо̀дя ~ разхо̀дка 散步 отѝвам ~ храна̀ 去吃饭 тръ̀гвам ~ жѐтва 去收割 вдѝгам наро̀да ~ борба̀ 发动人民起来斗争 Слъ̀нцето нава̀ляше ~ за̀пад. 夕阳西下。Птѝчката отлетя̀ ~ свобода̀. 小鸟飞向自由。На ра̀бота, друга̀ри! 同志们，干吧！Сега̀ отѝваме ~ побѐден бо̀й, ще отмъстѝм за смъртта̀ на всѝчки загѝнали друга̀ри. 我们现在去进行胜利的战斗，为所有牺牲的同志报仇。❼(表示时间)：~ про̀лет 春天 ~ Велѝкден 复活节(那天) ~ влѝзане 进来的时候 ~ разсъ̀мване 天亮的时候 ~ проща̀ване 离别的时候 ~ за̀лез слъ̀нце 太阳落山的时候 ~ дру̀гия дѐн 第二天 ~ ста̀ри годѝни, ~ старина̀ 晚年 ~ врѐмето 当年 Ка̀рл Ма̀ркс е родѐн ~ 5 ма̀й 1818 г. в гра̀д Трѝр. 卡尔·马克思于 1818 年 5 月 5 日生于特里尔城。Ще напу̀снем Шанха̀й веро̀ятно ~ трѐтата или̇ четвъ̀ртата сѐдмица. 我们可能要在第三或第四周离开上海。❽(表示具有某种性质、状况)：изя̀ва ~ бра̀тска дру̀жба 兄弟情谊的表现 ❾(表示情况、条件)：~ въ̀здух (在)户外 ~ слъ̀нце 在阳光下 ~ вя̀тър 在风中，迎风 Вземѝ лека̀рството ~ гла̀дно сърцѐ. 空腹服药。Обмислѝ всѝчко ~ прѐсен у̀м. 你冷静地把一切考虑周到。На гра̀дус съм. 我喝酒了。❿(表示数量、尺度、程度、样子等)：два̀ пъ̀ти ~ дѐн 一天两次 по пѐт ~ годѝна 每年五个 трѝ ~ сто̀ 3% два̀десет, делѐно ~ чѐтири 20 被 4 除 умножа̀вам о̀сем ~ трѝ 3 乘 8 деля̀ ~ ня̀колко ча̀сти 分成几部分 ~ вся̀ка цена̀ 无论如何 ху̀бав ~ глѐд 样子好看 мла̀д ~ годѝни 年纪轻 прода̀вам ~ кубѝк 按立方(米)出售 мѐря ~ мѐтър 用米量 Тога̀ва бя̀х ~ два̀десет и чѐтири годѝни. 那时我 24 岁。От трѝмаду̀ши дружѝната се увеличѝ ~ петѝма. 小队从三人增加到五人。⓫(表示距离)：~ трѝ киломѐтра от града̀ 离城三公里(的地方) На два̀десет мѐтра зад могѝлата па̀дна мѝна. 追击炮弹落在山丘后 20 米处。⓬(表示动作的方式)：~ велосипѐд 骑自行车 купу̀вам нѐщо ~ ста̀ро 买旧货 рабо̀тя ~ парчѐ 干计件活 Ка̀зах го ~ шега̀. 我是开玩笑说的。Свѝл се ~ кълбо̀. 他缩成一团。На сѝла ху̀бост не ста̀ва (мо̀же).〈谚〉强扭的瓜不甜。⓭(表示动作的原因、理由)：Съдъ̀т се оттѐгли ~ съвеща̀ние. 法官们退场进行合议。⓮(表示进行动作的工具)：шия̀ ~ ръка̀ 手缝 пѝша ~ машѝна 打字 свѝря ~ цигу̀лка 拉小提琴 игра̀я ~ ша̀х 下国际象棋 ⓯(表示过程)：престру̀вам се ~ глу̀пав 装傻 Лицѐто му менѐше цвета̀ си от бя̀ло ~ ру̀мено. 他的脸由白变红。⓰(表示展望、愿望、爱好等)：Това̀ е ~ добро̀. 这是好的兆头。На бѝра ли стѐ, или̇ ~ вѝно? 您喜欢啤酒还是葡萄酒。⓱(表示语言等)：кнѝга ~ фрѐнски 法文书 стихотворѐние, превѐдено ~ кита̀йски 译成中文的诗 ⓲(表示某些动词的说明宾语)：Мирѝше ~ бо̀р. 散发着松树的气味。Тя̀ отда̀вна бѐше навѝкнала ~ сѐлския живо̀т. 她早就对农村生活习惯了。⓳(表示祝愿)：На добъ̀р ча̀с! 祝你顺利！一路平安！На здра̀ве! 祝你健康！干杯！⓴〈方〉(表示比较)：трепѐря ~ лѝст 像叶子一样抖动 горя̀ ~ о̀гън 像烈火一样地燃烧

на[2] [语气] ❶(一般后接人称代词与格简形)给(你)，拿去吧：На̀ ти мо̀ята кнѝга. 我的书给你。На̀! Вземѝ си сърпа. 拿吧！把你的镰刀拿走。На̀, Мѝтко. На̀ да пѝеш! 拿吧，米特科，拿去喝吧！❷这里，这就是；你看：Ва̀дя и ка̀мъни — ~ вѝж ръцѐте ми каквѝ са. 我还挖石头呢 —— 你看看我的手什么样子。❸(一般前接ама̀)可你看：Здра̀в бѐше до вчѐра, ама̀ ~! 直到昨天还很健康呢，可你看！❹(与指示语气词ѐто 和 ей 连用，加强语气)：То̀й е, то̀й е! Ѐй ~, па̀к зама̀ха с ръка̀. 是他，是他！你看，你看，他又开始挥手了。

на[3] [语气]〈方〉(用于疑问词前)我不知道：На̀ къдѐ е отѝшла. 我不知道她到哪里去了。На̀ какво̀ му е ста̀нало. 我不知道他发生了什么事。

на- [动词前缀] 表示：❶大量，例如 нагòтвям (做(许多菜))，накупу̀вам ((大量)购买)，насъбѝрам (收集(许多)) ❷(用于中态动词)到极限，例如 нахра̀нвам се (吃饱)，навъ̀звам се (坐腻(车、船等))，нара̀двам се (高兴之极) ❸足够，充分，例如 набѝвам (打够)，насоля̀вам (给…放够盐) ❹微弱程度，不时，例如 навоня̀вам (有点臭味)，наболя̀вам (使不时感到疼痛) ❺行动的方向，例如 нахвъ̀рлям (投(向)，扔(向))，навя̀вам ((风)吹来) ❻深入，进入，例如 нахлу̀вам (冲入)，натъ̀пквам (踩进) ❼动作及于大量对象，例如 навъ̀рзвам ((都)绑起来)，наизва̀ждам (掏出(许多)) ❽动作在微弱程

度上及于某种未触动过的东西，例如 напѝвам（喝一点（酒）），набъ̀рквам（搅一下（池水））

набабу̀вам се［完，中态］〈罕〉当够奶奶

наба̀в|ям［未］，**наба̀вя** -*иш*，-*их*［完］❶供应，提供，准备：～ям продукти 供应食品 Наба̀виха му доста̀тъчно храна̀ за път. 他们已经给他提供了足够的干粮。Наба̀вих си зимо̀вище. 我已经备足过冬用的食品。❷补上 — **се**［被动］～**яне**［中］

наба̀гр|ям［未］，**наба̀грям** -*иш*，-*их*［完］❶全部染（上）❷（用颜料）弄脏，蹭脏

набадано̀свам［未］，**набадано̀сам**［完］❶全部粉刷 ❷粉刷完

наба̀|йвам［未］，**наба̀я** -*еш*，*наба̀ях*［完］〈民〉咒（某人中魔、生病）

наба̀ням се［完，中态］〈口〉❶洗够澡 ❷洗澡

наба̀р|вам［未］，**наба̀рам**［完］〈口〉❶摸到：～вам рѝба 摸鱼 Едва̀ ～ах в тъмнината̀ кибрѝта，та можа̀х да свѐтна. 在黑暗中我好不容易才摸到火柴，有了亮。❷找到，发现：Наба̀рах ги в кръ̀чмата. 我在酒馆里找到了他们。— **се**［被动］～**ване**［中］

наба̀тквам［未］，**наба̀ткам**［完］❶猜到 ❷摸到

наба̀я 见 набаййвам

на̀бе|г -*зи*［阳］突然袭击，突然进攻：пра̀вя ～г 进行突袭

набедѐн -*а* ❶ набедя̀ 的过被形动 ❷［用作形］1.被冤枉的，被加以莫须有罪名的；遭诽谤的 2.不相称的，徒有其名的，蹩脚的：～ поѐт 蹩脚的诗人

набѐдреник -*ци*［阳］❶〈旧〉铠甲护腿 ❷〈宗〉神甫、牧师法衣上佩于右股侧的长方锦章

набед|я̀вам［未］，**набедя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］诬赖；诬告；诽谤：Богата̀шът ～ѝ прислу̀жника，че е откра̀днал пара̀те. 财主诬赖仆人偷了钱。— **се**［反身，被动］～**я̀ване**［中］

набежда̀вам 和 **набѐждам**［未］同 набедя̀вам

набѐл|вам[1]［未］，**набѐля** -*иш*，-*их*［完］❶给…抹粉：～вам лицѐто си 给自己脸上搽粉 ❷〈民〉把（布料）下一次水（晒干以变白）：Набѐлих платната̀ и ги простря̀х. 我把布料下了水并且晾起来了。— **се**［反身，被动］～**ване**［中］

набѐл|вам[2]［未］，**набѐля** -*иш*，-*их*［完］剥（若干，很多）：Набѐлила съм цял ку̀п карто̀фи. 我剥了一整堆土豆。◇ — **се**［被动］～**ване**［中］

набелѐжа 见 набеля̀звам

набелѝсвам［未］，**набелѝсам**［完］❶粉刷（许多）❷粉刷完

набелю̀свам 和 **набелю̀сам**［完］同 набелѝсвам

набѐля 见 набѐлвам[1] 和 набѐлвам[2]

набел|я̀звам［未］，**набелѐжа** -*ѐжиш*，-*я̀зах* 和 -*ѐжих*，过主形动 -*я̀зал* 和 -*ѐжил*，过被形动 -*я̀зан* 和 -*ѐжен*［完］❶（给所有东西）做记号：Виж тѝя ко̀шове，дѐто съм ги ～я̀зал с ва̀р，всѝчките ще се роя̀т. 你看这些我用白灰做了记号的蜂房，它们全要分窝了。❷指定；规定；选定：Нябеля̀захме ня̀колко ду̀ши за изпълнѐнието на та̀зи зада̀ча. 我们已经指定几个人去完成这项任务。❸速写；简单记下：～я̀звам ня̀кои нещ̀а в тетра̀дката си 在笔记本里记下几件事 Са̀мо с ня̀колко лѝнии ～я̀звам о̀браза му. 我只用几根线条就把他的形象描绘出来。❹提出…的纲要，略述：Пла̀нът ～я̀зва широ̀ка програ̀ма за разширя̀ване и модернизѝране на мѐстната промѝшленост. 这个计划概述了扩大地方工业并使之现代化的广泛纲要。Нало̀жи се да отчетѐм измѝнатия път，да ～ѐжим перспектѝви за бъдещето. 我们当时必须总结走过的道路，指出未来的远景。— **се**［被动］◇ ～**я̀зан съм** 1.被指定 2.被揭发 ～**я̀зване**［中］

набера̀ 见 набѝрам

набеснѐя се 见 набесня̀вам се

набесн|у̀вам се［未］，**набеснѐя се** -*ѐеш се*，-*я̀х се*［完］同 набесня̀вам се

набесн|я̀вам се［未］，**набеснѐя се** -*ѐеш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се*，-*я̀ла се*，-*ѐли се*［完］疯够：Деца̀та се ～я̀ха. 孩子们疯够了。

наб|ѝвам［未］，**набѝя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］❶打够，揍够 ❷〈口〉（在游戏、比赛、战争中）获胜，赢：Набѝхме ги на во̀лейбол. 我们打排球赢了他们。❸打入，钉入：～вам гво̀здей в дърво̀то 把钉子钉在树上 ～вам в земя̀та ко̀л 把木桩打进地里 ❹使穿（透），使刺穿：～вам ня̀кого на ко̀л 把某人钉在木桩上（一种残酷的刑罚）❺打实：～вам бето̀на 震匀混凝土 ❻擦破皮：Я̀бълките са ～ти. 苹果都碰破皮了。— **се**［反身，被动］Набѝха ми се крака̀та. 我的腿擦破了。◇ ～**вам ня̀кому нѐщо в глава̀та**〈口〉对某人反复说明某事 ～**вам ня̀кому нѐщо в очѝте**〈口〉对某人不断提醒某事 ～**вам се на по̀гледа** 引人注目 ～**ване**［中］

набик|а̀лям［未］，**набиколя̀** -*олѝш*，-*олѝх*［完］同 наобика̀лям

наб|ѝрам［未］，**набера̀** -*ерѐш*，-*ра̀х*［完］❶采集，采到：～ѝрам я̀годи（черѐши，цветя̀）采集（摘）草莓（樱桃、鲜花）❷〈罕〉招募：～ѝрам войнѝци 招兵 ❸〈转〉积累，积蓄，积攒：～ѝрам о̀пит（зна̀ния）积累经验（知识）～ѝрам сѝли 积蓄力量 ❹后接表示精神感受的抽象名词，有逐渐加大之意：～ѝрам стра̀х（越来越）害怕 ～ѝрам я̀д（越来越）生气 ～ѝрам сту̀д（越来越）冷 ❺（衣料）打上褶：Го̀ре пола̀та да бъ̀де ～ра̀на. 裙子上部要打上褶。❻〈印〉排字，排版：～ѝрам вѐстник 排报 ❼（伤口等）化脓：Ра̀ната ～ѝра. 伤口在化脓。Пръ̀стът ми е ～ра̀л. 我的手指化脓了。❽拨（号）：～ѝрам но̀мера на телефо̀на 拨电话号码 — **се**［反身，被动］：Набра̀ се до̀ста пу̀блика. 聚集了相当多的观（听）众。То̀я пла̀т не ѐ до̀бър — ～ѝра се. 这种衣料不好，容易起皱。

набира̀ч［阳］〈印〉排字工人

набѝт -*а* ❶ набѝя 的过被形动 ❷［用作形］：1.踩实的，踏扁的：～ път 踏平的路 ～а по̀чва 踩平的土 2.（指人）健康的，强壮的，结实的：～ и плѐщест здравеня̀к 结实的、宽肩膀的壮汉子 3.（布等）密织的：～о платно̀ 密织的土布 ◇ **ѝмам ～о око̀**〈口〉有经验 ～**ост** -остта̀［阴］

набѝч|вам［未］，**набѝча** -*иш*，-*их*［完］锯（若干，很多）：Набѝчили са трѝ ку̀бика дъскѝ. 他们锯了三立方木板。

набѝя 见 набѝвам

набла̀ж|вам［未］，**набла̀жа** -*иш*，-*их*［完］❶给…抹上油：Наблажѝ врата̀та да не скъ̀рцат. 给门抹上油免得吱吱响。❷（在斋日）吃很多荤菜 — **се**［被动，中态］1.被油弄脏 2.开斋 3.吃腻荤菜

наблѐгна 见 набля̀гам

наблѐя се -*ѐеш се*，-*я̀х се*［完］（羊）咩咩叫够

наблѝзвам［未］，**наблѝжа** -*жеш*，-*зах*［完］舔：Ко̀тката е ～зала мля̀кото. 猫舔过了牛奶。— **се**［中态］舔够

наближа̀вам［未］，**наближа̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶接近，临近，

靠近：Наближàваме градà. 我们接近城市。Не мè ～àвай, тỳк е опàсно. 别靠近我，这里危险。Зѝмата ～àваше своя крàй. 冬天快过去了。❷（时间等）来临，临近：Пролеттà ～àва. 春天快来了。Наближàва полунòщ. 快半夜了。Наближàва 5 часà. 快 5 点了。Наближàва òбед. 快到中午了。Тòй чỳвстваше, че крàят му ～àва. 他感到末日将临。～**àване**［中］

наблѝзко 和 **наблѝзо, наблѝзу**［副］附近，就近：тàм ～ 那边不远的地方 Горàта бèше ～. 树林就在附近。Застàнах ～ и чỳх всѝчко. 我就近站住，什么都听见了。

наблъ̀ск|вам［未］，**наблъ̀скам**［完］❶挤；塞（满）：～вам нѝкого в стàята 把某人塞进屋里 ～вам торбàта 塞满口袋 ～вам багàжа в мрèжата 把行李塞进网袋 ～ани катò сардèли 挤得像沙丁鱼一样 Салòнът бè ～кан с хòра до пръ̀сване. 大厅都快被人挤塌了。❷填上，装上：Наблъ̀скай пèчката с дървà, че да се стòпли. 给炉子填满劈柴，暖和一下。❸打，击 — **се**［被动］～**ване**［中］

наблюдàва|м［未］❶观察；注意地看；考察；观测：～м бòлен 观察病人 ～м кàк игрàят децàта 看孩子们怎样玩 ～м развѝтието на пѝлетата 观察雏鸡的发育情况 Часовòят с бинòкъл зòрко ～ше наòколо. 哨兵用望远镜警惕地观察着四周。❷监视：～м нѝкого тàйно (скрѝто) 秘密（暗中）监视某人 — **се**［反身，被动，互及］：На пазàра се ～ картѝна на бỳрно процъфтявàне. 市场呈现一片繁荣景象。～**не**［中］

наблюдàтел -*ят* -*я*［阳］，**наблюдàтелка**［阴］❶观察人；观察员；观察兵，瞭望哨：～ в метеорологѝческа стàнция 气象站观测员 ～ към морèто 海洋瞭望哨 ～ на батарèята 炮兵连观测兵 ～ по икономѝчески въпрòси 经济问题观察员 ❷〈旧〉观众 ◇ **странà-～ка** 观察员（指国家）

наблюдàтел|ен -*на*［形］❶善于观察的；观察力敏锐的；留心的：～ен пòглед 善于观察的目光 ～ни очѝ 敏锐的眼睛 ～ен човèк 留心的人 ❷用以观测的，观测的；监视的，瞭望的：～ен пỳнкт 观测所，瞭望所 ～ен пòст 监视哨，瞭望哨

наблюдàтелница［阴］观测站，观察站：метеорологѝческа ～ 气象观测站

наблюдàтелност -*тà*［阴］观察力，观测力；观察的精细：òстра ～ 敏锐的观察力

наблюдèни|е -*я*［中］❶观察，观测：прàвя ～я (върхỳ нèщо)（对…）进行观察 богàт материàл за ～е 供观察的丰富材料 ❷观（考）察出来的情况；观察结果：ѝмам богàти ～я 有大量的观察结果 ❸监视：поставям нѝкого под ～е 对某人进行监视 поставен съм (намѝрам се, съм) под ～е 受到监视

набл|ѝгам［未］，**наблèгна** -*èгнеш*, -*èгнах*，过被形动 -*èгнат*［完］❶（用力）挤（压）（在某物上），使依靠（在某物上）：～ѝгам на вратàта с всѝчки сѝли. 他用全力挤门。～ѝгам нѝкого да лèгне по гръ̀б 使某人仰卧 ❷强调，着重；重读：～ѝгам на нèщо (фàкт, обстоятелство) 强调某事（事实，情况）～ѝгам на всѝка дỳма 重读每一个词 ～ѝгам на еднòто и пренебрèгвам дрỳгото 强调一方面，忽略另一方面 ❸〈转〉坚持：Тòй ～ѝга тàя рàбота да се свъ̀рши в нàй-скòро врèме. 他坚持这项工作要尽快结束。～**ѝгане**［中］

набодà 见 набòждам

набòдка［阴］〈方〉同 вѝлица（叉）

нàбодня［阴］（民）（搬运麦捆用的）两齿杈

набò|ждам［未］，**нabодà** -*дèш*, -*дòх*, -*дè*，过主形动 -*л*［完］❶扎（遍），刺（遍）：Ще му ～дà езѝка с иглà, акò говòри лòши дỳми. 他要是说坏话，我就用针扎他的舌头。❷叉；挑：～ждам мръ̀вка с (на) вѝлица 用叉子叉肉块 ～ждам сенò с вѝла 用杈挑干草 ❸扎（刺）伤：Набòдох си пръ̀ста. 我扎伤了手指。Пазѝ се бѝкът да не тè ～дè. 当心别让公牛顶你。❹种植：Набòдох нѝколко стръ̀ка в градѝната. 我在园子里插了几个枝条。❺（植物、胡须）刚长出：Тревàта е ～ла. 草刚出土。момчè с едвà ～ли мустàци 刚长胡子的小伙子 — **се**［反身，被动］Набòдох се на пирòн. 我（脚）扎了钉子了。～**ждане**［中］

набòж|ен -*на*［形］❶虔诚的，笃信上帝的 ❷表示虔诚的，宗教气息浓厚的 ～**ност** -*ността*［阴］

набозà|вам се［未］，**набозàя се** -*еш се*, -*х се*［完］［中态］吮够奶，喝足奶：Детèто се ～ и заспà. 孩子吃足奶睡着了。～**ване**［中］

набоклỳч|вам［未］，**набоклỳча** -*иш*, -*их*［完］把…弄得满是垃圾：Ял дѝни и ～ил цѝлата стàя. 他吃了西瓜，把整个屋子弄得满是垃圾（瓜子和瓜皮）。

наболедỳвам се［完，中态］长期患病

набол|ѝвам［未］，**наболѝ** -*ѝш*, -*ѝх*，过主形动 -*ял*, -*яла*, -*èли* 和 **наболèя** -*èеш*, -*ях*，过主形动 -*ял*, -*яла*, -*èли*［完］❶微微作痛，有时发疼：Рàната ～ява. 伤口时常发疼。❷（与人称代词宾格短形连用）有时感到微痛：Наболяват ме коленèте. 我感到膝盖有点疼。Пàк ме ～я стомàх. 我又感到胃有点疼。Кракъ̀т ме ～ява. 我的脚有时发疼。

набол|ял -*яла*, -*èли* ❶ наболѝ 和 наболèя 的过主形动 ❷［用作形］1.长期痛苦的：～яла душà 痛苦的心灵 ～яло сърцè 长期痛苦的心 2.（指问题）长期未解决的；迫切的，急待解决的

нàбор[1]［阳］〈军〉❶应征入伍的同年人：войнѝк от 58 ～ 58 年生的战士 ～ 1950 г. 1950 年生的一批战士 свѝкване на ～и за àрмията 征兵人伍 ❷〈转，口〉同龄人；Здрàсте, ～е. 你好，同龄人。❸征召新兵

нàбор[2]［阳］（衣服的）抽褶的地方；（衣服的）细褶：блỳза с ～ 抽褶的女衬衫 ～ на полà 裙子的褶子

нàбор[3]［阳］〈印〉❶排版：～ на вèстник 报纸的排版 Кнѝгата е дàдена на ～. 书已发排。Кнѝгата е в ～. 书正在排版。❷排好的版：разсѝпвам ～а 拆版 ◇ ～ **от дỳми** 文字堆砌

нàбор|ен[1] -*на* нàбор[1] 的形容词：～на комѝсия 征兵委员会

нàбор|ен[2] -*на* нàбор[3] 的形容词：～на кàса 字盘

набоядѝс|вам［未］，**набоядѝсам**［完］染（很多）：Тàя годѝна ～ахме 100 яйцà. 今年我们染了 100 个蛋。

набраздèн -*а* ❶ набраздя 的过被形动 ❷［用作形］有皱纹的，满是皱纹的：～о лицè 满是皱纹的脸

набразд|ѝвам［未］，**набраздѝ** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶犁（成很多沟）：～ѝвам нѝва 犁地 ❷〈转〉使…起皱纹：Тòй свѝ вèжди ядовѝто и èдри бръ̀чки ～ѝха чèлото му. 他气得紧锁眉头，额头上满是皱纹。Лицèто му бèше ～èно от тèжък трỳд и грѝжи. 他的脸由于劳累和忧愁满是皱纹。— **се**［反身，被动］～**ѝване**［中］

набрàн -*а* ❶ наберà 的过被形动 ❷［用作形］有皱纹的，满是皱纹的

набрашнè|ням［未］，**набрашнèня** -*иш*, -*их*［完］同 набрашнявам — **се**［反身，被动］～**яне**［中］

набрашн|ѝвам［未］，**набрашнѝ** -*ѝш*, -*ѝх*［完］给…撒上面粉，使…蹭满面粉：Набрашнѝла си си престѝлката. 你把自己

的围裙弄得满是面粉。Излѐзе с ~ѐно лицѐ. 他出来了,满脸都是面粉。— **се** [反身,被动] ~**я̀ване** [中]

набро|я̀вам [未], **наброя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶数给,付: Наброѝл му 30 лѐва и взѐл мàслото. 他数给他 30 列弗,把黄油拿走了。❷(计)有: Градъ̀т ~я̀ва половѝн милиòн жѝтели. 城市有 50 万居民。— **се** [被动,中态] ~**я̀ване** [中]

набру̀л|вам 和 **набру̀лям** [未], **набру̀ля** -*иш*, -*их* [完] ❶(从树上)打下,打落(若干,很多): Набру̀лих една̀ торба̀ орѐхи. 我打下一口袋核桃。❷(风等)不断吹打: Вя̀тъ̀рът здра̀во ме ~и. 风吹得我好厉害。Вя̀тъ̀рът ги ~и добрѐ по лица̀та. 风狠狠地吹打他们的脸。— **се** [被动] ~**ване** [中]

набру̀с|вам [未], **набру̀ся** -*иш*, -*их* [完] ❶ 同 набру̀лвам ①解 ❷在磨刀石上磨(刃具)

набрѣст|вам 和 **набрѣстям** [未], **набрѣстя** -*иш*, -*их* [完] 〈民〉用嫩枝叶喂饱,用青枝绿叶喂(很多牲口): Набрѣстихте ли козѝте? 你们用嫩枝叶喂足山羊没有? — **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

набрѣтв|ям [未], **набрѣтвя** -*иш*, -*их* [完] 说许多荒唐话(空话,蠢话),说够荒唐话(空话,蠢话) ~**яне** [中]

набрѣчкан -*а* ❶ набрѣчкам 的过被形动 ❷ [用作形] 有皱纹的,满是皱纹的: ~о лицѐ (чѐло) 满是皱纹的脸(前额)

набрѣчк|вам [未], **набрѣчкам** [完] 使皱,弄皱,使起皱纹: ~вам си лицѐто 皱脸 ~вам постѐлката 把毯子弄皱 ~ано лицѐ 皱纹满面 — **се** [被动,中态] ◇ ~**вам чѐло** 皱眉头,忧虑,发愁 ~**ване** [中]

набрѣщолѐв|ям [未], **набрѣщолѐвя** -*иш*, -*их* [完] 说许多(荒唐话,废话),说够(荒唐话,废话) — **се** [被动,中态] ~**ене** [中]

набу̀т|вам [未], **набу̀там** [完] ❶挤进,塞进: ~вам кнѝги и писма̀ в чува̀ла 把书和信塞进口袋 Набу̀тай та̀пата. 把软木塞子塞上。❷〈口〉(从隐蔽的地方)找到,摸到;探索到,摸索到 — **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

набу̀х|вам [未], **набу̀хам** [完] ❶痛打,狠揍: Набу̀хай го, да те пòмни. 狠狠揍他,让他记住你。❷塞进,塞满,装满: ~вам пѐчката с дърва̀ до гòре. 把炉子塞满木柴 ~вам торба̀та с брашнò 把口袋装满面粉 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

набу̀ч|вам [未], **набу̀ча** -*иш*, -*их* [完] ❶扎,刺: ~вам на вѝлица 用叉子扎 Агрѐсорите ~иха глава̀та му на кòл. 侵略者把他的头颅插在木桩上。❷钉进,打进,插上: ~вам тѝя кòлци за огра̀да 把这些木桩打进去当作围墙 На ша̀пката си ~и двѐ перà. 他在帽子上插了两根羽毛。— **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

набъ̀б|вам [未], **набъ̀бна** -*еш*, -*ах* [完] 涨(大);胀,膨胀;(面、豆等)发: Дъска̀та е ~нала от дъжда̀. 木板被雨水泡涨了。Ръцѐте ѝ са ~нали от пранѐ. 她的手由于洗衣服而发胀了。~**ване** [中]

набъбр|ям [未], **набъбря** -*еш*, -*ах* [完] 啰嗦,絮叨,唠叨;说没意思的话: Дохòждала и кòй зна̀е какво̀ му ~ала. 她来了,谁知道她对他唠叨了些什么。— **се** [被动] ~**яне** [中]

набъбр|ям се [未], **набъбря се** -*еш се*, -*ах се* [完] [中态] 啰嗦够,唠叨够;废话连天 ~**яне** [中]

набъ̀к|вам [未], **набъ̀кам** [完] 乱塞,塞进,塞满(很多东西): ~вам си джòбовете с лѝстове 把各个兜都塞满了单子 — **се** [被动] ~**ване** [中]

набъ̀рделки [复,无单,阴] 杼轴,筘框(架)

набъ̀рдил|о -*а* [中] 〈方〉杼轴,筘框(架)

набъ̀рже 和 **набъ̀рзо** [副] 匆忙,仓促,草草: прочѝтам ~ 草草地读完 реша̀вам се ~ 仓促决定 Замѝнах ~, та не можа̀х да ти се оба̀дя. 我匆忙出发,没能向你打招呼。

набъ̀рк|вам [未], **набъ̀ркам** ❶第一次搅动;开始,首先拿(吃)(食物等): Защò ~а вода̀та? 你干什么搅动水? ❷〈转〉使卷入(某事),使受牵连: Не мѐ ~вай във ва̀шите ра̀зпри. 你别把我牵扯进你们的争吵中去。— **се** [被动、中态] Във вся̀ка ра̀зпра и тòй ще се ~а. 每次争吵(纠纷)他都要参与。~**ване** [中]

набъ̀рч|вам [未], **набъ̀рча** -*иш*, -*их* [完] 同 набрѣчквам — **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

набъ̀хт|ям [未], **набъ̀хтя** -*еш*, -*ах* [完] 〈方〉痛打,狠揍: Набъ̀хта го здра̀вата. 他狠揍了他一顿。— **се** [被动] ~**ване** [中]

нава̀|ждам[1] [未], **нава̀дя** -*диш*, -*дих* [完] 〈方〉(通过小水渠、垄沟)灌溉(草地、菜园),浇: ~ждам градѝната 浇园子 ~ждам зѐлето 浇圆白菜 — **се** [被动] ~**ждане** [中]

нава̀|ждам[2] [未], **наведа̀** -*едѐш*, -*ѐдох*, -*ѐде* [完] 〈方〉使线穿过筘和综片,穿经线 ~**ждане** [中]

нава̀|ждам[3] [未], **нава̀дя** -*диш*, -*дих* [完] 拿出,取出,掏出(许多): Нава̀дихме ця̀ла кола̀ картòфи. 我们刨出一车土豆。~**ждане** [中]

нава̀кс|вам [未], **нава̀ксам** [完] ❶弥补,补足;补偿: ~вам за̀губата 弥补损失 ~вам пропу̀снатото (изгу̀беното) врѐме 补偿失去的时间 ~вам пропу̀снатите урòци 补上缺课 Лѝпсата на доста̀тъчно òпит у тя̀х скòро бѐше ~ан от голя̀мата прѐданост и изпълнѝтелност, с кòйто въ̀ршеха ра̀ботата си. 他们缺乏足够经验这一点,很快就被他们进行工作时的巨大忠诚和努力完成任务的精神弥补了。❷应付,对付,凑合: Ця̀л дѐн работя̀ и па̀к не мòга да ~ам. 我整天干活还是应付不了。Тога̀ва не мòжеше да ~а нѝ с дрѐхи, нѝ с обу̀вки. 那时,他既顾不上穿衣,也顾不上穿鞋。— **се** [被动] ~**ване** [中]

нава̀л [阳] 〈方〉同 нава̀лица

нава̀лица [阴] 人群: потъ̀вам (загу̀бвам се) в ~та 消失在人群中 измъ̀квам се от (из) ~та 好不容易才走出人群 Ѝмаше (бѐше) голя̀ма ~. 有一大群人。

навал|я̀вам [未], **наваля̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] [只三] ❶(雨)淋湿: Бя̀х без ча̀дър и ме ~я̀. 我没有带伞,雨把我淋湿了。❷(雪)覆盖: Скрѝй кнѝгата да я не ~ѝ. 把书收起来,别让雪把它盖住了。❸(雨、雪)下很多,堆起来: Наваля̀ нòв сня̀г. 新雪又堆起来了。~**я̀ване** [中]

нава̀ляк [阳] 〈方〉同 нава̀лица

нава̀л|ям[1] [未], **наваля̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶〈方〉使歪,使斜: Навалѝ ка̀цата и изля̀ вода̀та. 他把木桶弄歪了,水洒了出来。❷ [只复和三单] 拥向(某处);(指太阳)西斜: Всѝчки ~ѝха към нѐго. 大家拥向他。Слъ̀нцето ~я на за̀лез. 夕阳西下。❸〈方〉开始下(坡): Мѝнахме планѝната и ~ѝхме към сѐлото. 我们翻过山,向村庄走去。❹努力完成;加紧工作: Нава̀ляй! 加油干! ❺堆起来: Навалѝл ця̀л ку̀п дрѐхи. 他堆了一大堆衣服。— **се** [被动,中态] ~**яне** [中]

нава̀лям[2] [完] ❶擀(很多) ❷蹭脏,弄脏

нава̀пс|вам [未], **нава̀псам** [完] 〈方〉染(很多)

навар̀ос|вам [未], **навар̀осам** [完] (用石灰)粉刷(很多)

навар|я̀вам [未], **навар̀я** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 熬煮(许多): Ця̀л

котѐл цàревица са ～ùли. 他们煮了一整锅玉米。— **се**［被动］～**ѝване**［中］

навар|ѝвам се［未］，**наварѝ се** -*ùш се*，-*ùх се*［完］［中态］(煮)涨：Орѝзът мнòго се ～ѝва，та сложѝ мàлко. 大米一煮就涨许多，少放一点。

навдѝг|ам［未］，**навдѝгна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］同 надѝгам — **се**［被动，中态］～**ане**［中］

наведà 见 навѐждам

наведнàж［副］同 наведнъж

наведнъж［副］❶一次，一下子：Трябва да изпѝеш лекàрството ～. 你必须一次把药喝完。Тòй изпрàзни ～ своята чàша. 他一口气把杯子喝干。Ще мѝне всѝчко ～. 一切很快就会过去。❷同时，一起：Вътре тỳ заприкàзваха ～，тỳ замълчàваха. 里面忽而同时说起话来，忽而又沉默不语。❸〈民〉忽然

навѐ|ждам［未］，**наведà** -*дѐш*，-*дòх*，-*дѐ*，过主形动 -*л*［完］❶使低垂，使弯下去：～ждам клòн 使树枝低垂下去 ～ждам главà от срàм 羞愧得低下头 ❷〈转，书〉(后接 на 或 към 再接 мѝсъл，размишлѐние，спòмен，заключѐние 等抽象名词)使，引导：Учѝтелят го ～де към тàя мѝсъл. 教员使他想到这一点；教员给他提示了这个问题。❸〈转〉引起，造成：Тòй ～де ỳжас с рàзказите си. 他讲的故事让人害怕。— **се**［反身，被动，中态］：Не сѐ ～ждай през прозòреца! 不要探身窗外！◇ **～ждам главà** 1.绝望 2.顺从，屈服，听其自然 **～ждам очѝ (пòглед)** 1.俯视 2.害羞 **～ждам главà над нѐщо** 埋头做某事 **～ждане**［中］

нàве|й -*ят*，-*я*，-*и*［阳］❶〈诗〉(风)微拂 ❷〈转〉外来影响；遥远的影响；久远的回忆；暗示

навѐйничав［形］〈民〉反复无常的；无恒心的；好发脾气的；暴躁的：～а женà 反复无常的女人 **～ост** -остта̀［阴］

навѐки［副］永久，永远，永世：Прощàвай ～！永别了！Тòй ще живѐе ～ в сърцàта ни. 他将永远活在我们心中。

навѐс［阳］敞棚，棚子：скрѝвам се под ～а от дъждà 到棚子下面去避雨 Приберѝ колàта под ～а. 把车收到棚子里。

навѐс|вам［未］，**навѐся** -*иш*，-*их*［完］挂(很多东西)，把(东西)挂在很多地方 — **се**［被动，中态］～**ване**［中］

навест|ѝвам［未］，**навестѝ** -*ùш*，-*ùх*［完］访问，拜访，看望：Акò ми остàне врѐме，ще те ～ѝ. 如果有时间，我就去看你。— **се**［被动］～**ѝване**［中］

навѐся 见 навѐсвам

навѐс|ям［未］，**навѐся** -*иш*，-*их*［完］同 навѐсвам — **се**［被动，中态］～**яне**［中］

навѐти［复］诽谤，诬蔑

навѐхна 见 навѝхвам

нàвечер［副］〈方〉明晚，第二天晚上：Нàвечер ще се вѝдим пàк. 明晚我们再见。

навечѐрвам се［未］，**навечѐрям се**［完］［中态］❶吃完晚饭 ❷吃饱(好)晚饭；睡前吃得很好

навечѐрие［无复，中］前夜，前夕：в ～то на 1 мàй 在"五一"的前夕

навѐя 见 навя̀вам

навзѐ|мам 和 **навзѝмам**［未］，**навзѐма** -*меш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］拿(很多)；尽量拿：Защò си ～л тòлкова багàж? 你为什么带这么多行李？～**мане**［中］

нàви［复，无单，阴］〈民〉迷信中一种折磨产妇的女妖

навѝ|вам［未］，**навѝя** -*еш*，-*х*［完］❶缠，绕，卷上：～вам прѐжда на кълбò 把纱线绕成团 ～вам кълбò 绕成团 ❷上(弦)，拧紧：～вам часòвник (грамофòн) 上表(留声机) ❸上，拧(螺丝钉等)：～вам вѝнт 拧螺丝钉 ❹缠够，绕够；缠得很多：Навѝхме мнòго венцѝ. 我们做了很多花环。❺〈民〉扭伤：Навѝх си кракà. 我扭伤了脚。❻〈行〉说服 — **се**［被动］◇ **～вам на пръст**〈口〉说个没完，喋喋不休 **～вам врàт** 坚持(己见)；不同意，不屈服 **～ване**［中］

навѝвк|а［阴］❶(线等绕成)一圈的长度，一圈：Макарàта ѝма 40 ～и на едѝн рѐд. 轴上的线是单股 40 圈。❷裹东西用的布或其他材料；裹腿：Развързаха му се ～ите. 他的裹腿松开了。

навигàтор［阳］航海家，领航员

навигàторск|и -*а* навигàтор 的形容词

навигациòн|ен -*на*［形］航海的，航海学的；领航的：～ен сезòн 航海季节 ～ен ỳред 航海仪器 ～на кàрта 航海图

навигàция［无复，阴］❶航海，航行；通航：През зѝмата спѝра (се прекъсва) ～та по Дỳнава. 冬季多瑙河停止(中断)航行。❷航行期：открѝване на ～та по Дỳнава 多瑙河航行期的开始 ❸航海学，航海术

навигрàф［阳］(飞机或轮船的)航向航速表

навѝ|ждам［未］，**навѝдя** -*иш*，-*ях*，过主形动 -*дял*，-*дяла*，-*дели*［完］〈民〉看望，探望，拜访：Докатò бѝх бòлен，приятелите ме ～ждаха. 我生病的时候，朋友们都来看望我。Рѐкох да ～дя нѝвата. 我想去看看地。～**ждане**［中］

нàви|к -*ци*［阳］习惯；习气：добър (лòш) ～к 好(坏)习惯 ～к за трỳд 劳动习惯 по (стàр) ～к 根据(老)习惯 дребнобуржоàзни ～ци 小资产阶级习惯势力 сѝлата на ～ка 习惯的力量 придобѝвам ～к 养成习惯 откàзвам се от ～к 改掉习惯 нѐщо ми стàва ～к 某事成为我的习惯 Ѝмам ～к да спя̀ след òбед. 我有睡午觉的习惯。

навѝк|вам[1]［未］，**навѝкам**［完］❶呵斥，呵责：Чорбаджѝята всѐки дѐн ～ва ратàите. 财主每天都呵斥长工。❷挖苦；诬赖：Навѝкаха го，че тòй е открàднал парѝте. 他们诬赖他偷了钱。～**ване**［中］

навѝк|вам[2]［未］，**навѝкам**［完］叫(请)来(很多人)：Навѝкала е всѝчките си приятелки. 她把她的女友全叫来了。～**ване**［中］

навѝк|вам[3]［未］，**навѝкна** -*неш*，-*нах*［完］习惯(于)，有…的习惯，养成…的习惯：Àз съм ～нал да нарѝчам нещàта със сòбствените им именà. 我习惯于直言不讳。Навѝкнах да пỳша. 我养成了吸烟的习惯。～**ване**［中］

навѝк|вам се［未］，**навѝкам се**［完］［中态］喊够 **～ване**［中］

навилн|ѝвам се［未］，**навилнѐя се** -*ѐеш се*，-*ѐх се*，过主形动 -*ял се*，-*яла се*，-*ели се*［完］［中态］发狂发够，逞够凶狂，猖獗，恣意妄为：Бурята се ～ѝ и отмѝна. 暴风雨肆虐一阵后过去了。～**ѝване**［中］

навѝля|к -*ци*［阳］一杈干草

нав|ѝрам[1]［未］，**наврà** -*рѐш*，-*рѝх*，过主形动 -*рѝл*，-*рѝла*，-*рѐли*［完］❶把…插进，插入，伸入；塞入，挤入：～ѝрам деснѝцата си в дỳпката 把右手伸进洞里 Наврѝ му главàта в торбàта. 把他的头塞到口袋里去。❷匆忙穿上，胡乱穿上：Наврѝх си панталòните и излязох. 我匆忙穿上长裤就出来了。◇ **～ѝрам някому нѐщо в очѝте (под носà)**〈口〉(不断地，令人

生厌地)指给某人看;唠叨 **～ѝрам си носа̀ нѝкъде**〈口〉管人家的闲事,干涉别人 **～ѝране**[中]

нав|ѝрам²[未],**навря̀** *-рѝш*,*-ря̀х*,过主形动 *-ря̀л*,*-ря̀ла*,*-рѐли*[完]涨 Бо̀бът ～ѝра. 豆子煮涨了。**～ѝране**[中]

нав|ѝрвам се[未],**навря̀ се** *-рѐш се*,*-ря̀х се*,过主形动 *-ря̀л се*,*-ря̀ла се*,*-рѐли се*[完][中态] ❶钻(进),闯(进),挤(进): Навря̀л се в ду̀пката и зача̀кал. 他钻进洞里等待起来。❷干涉,插手,参与 ◇ **～ѝрам се в очѝте (нѝкому)**〈口〉引人注意,引人注目 **～ѝрам се о̀коло нѝкого** 奉承

навѝр|вам 和 **навѝрям**[未],**навѝря** *-иш*,*-их*[完]竖起,举起: ～вам ушѝ (兔等)竖起耳朵 ～вам сто̀мната (да пѝя) 举起陶罐(喝水) Детѐто ～и тоя̀гата като̀ зна̀ме. 孩子把手杖举起来当旗子。— **се**[被动,中态] ◇ **～вам глава̀** 1.翘尾巴 2.(常接 срещу̀,протѝв)不服从,反抗,造反,起义 **～вам но̀с** 翘尾巴 **～ване** 和 **～яне**[中]

навѝс|вам[未],**навѝсна** *-неш*,*-нах*[完] ❶挂,悬,吊: Тѐжки гро̀здове ～наха по лозя̀те. 一串串沉甸甸的葡萄挂满了葡萄架。По муста̀ците му ～на лѐд. 他的胡子上挂满了冰碴。❷使低垂下来,使弯下来: Приближа̀ват до плетѝщата, ～ват кло̀ните на ово̀шките и бера̀т неузрѐлите о̀ще слѝви и за̀рзали. 他们走近篱笆,弯下果树枝,采摘还没有成熟的李子和黄杏。❸(不幸、灾祸等)将临,临头: Беда̀ ～на над глава̀те им. 他们大难临头。— **се**[被动,中态] **～ване**[中]

нависо̀ко[副] ❶高高地,向高处: хвърча̀ ～ 飞向高处 Пеперу̀дата се издѝга ～. 蝴蝶向高处飞。❷高傲: държа̀ се ～ 举止高傲

навѝт *-а* ❶ навѝя 的过被形动 ❷[用作形]〈行〉同意了,干了: А̀з съм ～. 我干。

на̀вия〈方〉产褥热,月子病

навѝя 见 навѝвам

навка̀р|вам[未],**навка̀рам**[完]赶入(很多): Навка̀рах овцѐте в коша̀рата. 我把羊赶进圈里了。

навла̀ж|вам[未],**навла̀жа** *-иш*,*-их*[完]同 навлажня̀вам — **се**[反身,被动]

навлажн|ѐя *-ѐеш*,*-я̀х*,过主形动 *-я̀л*,*-я̀ла*,*-ѐли*[完]变潮(湿),发潮: Ако̀ чѐргата ～ѐе,ще я прострѐм на слъ̀нце. 地毯如果发潮,我们会把它摊开晒一晒。

навлажн|я̀вам[未],**навлажня̀** *-ѝш*,*-ѝх*[完]使潮湿,弄湿,滋润: Тря̀бва да ～ѝш плата̀,за да го огла̀диш добрѐ. 你必须把料子弄湿才能把它熨好。— **се**[反身,被动] **～я̀ване**[中]

навла̀ч|вам[未],**навла̀ча** *-иш*,*-их*[完]梳(许多羊毛) — **се**[被动] **～ване**[中]

навла̀члив[形]〈方〉漫不经心的

навлека̀ 见 навлѝчам

навл|ѝзам[未],**навля̀за** *-ѐзеш*,*-я̀зох*,*-ѐзе*,过主形动 *-я̀зъл*,*-я̀зла*,*-ѐзли*[完] ❶进(入),走进: ～ѝзам в гора̀та 进入树林 Светлина̀та ～ѝза през прозо̀реца. 亮光从窗口进来。❷涌进,涌入,一拥而入: Навля̀зоха вся̀какви хо̀ра. 各种各样的人都进来了。❸〈转〉进入(新阶段等): Сега̀ ～ѝзаме в девѐтата петилѐтка. 现在我们正进入第九个五年计划。**～ѝзане**[中]

навл|ѝчам[未],**навлека̀** *-ечѐш*,*-ѐкох*,*-ѐче*,过主形动 *-я̀къл*,*-я̀кла*,*-ѐкли*[完] ❶〈不赞〉弄来,拖来,带来(相当数量);弄进,带进(相当数量): ～ѝчам ка̀л в ста̀ята 把泥带进屋里 Навлѐче су̀ма наро̀д вътре. 他带来一大帮子人。❷〈藐〉急忙穿上,马马虎虎地穿上,胡乱穿上: Навля̀кох си обу̀вките и изско̀чих на у̀лицата. 我急忙穿上鞋就跑到街上去了。❸〈转〉带来,产生,造成: ～ѝчам беда̀ (неприя̀тности) 带来不幸(不愉快) ～ѝчам си беда̀ 自讨苦吃,吃苦头 ～ѝчам си недово̀лството (подозрѐнието) на ня̀кого 使某人(对我)产生不满(怀疑) ～ѝчам си пора̀дѝ нехайство настѝнка (просту̀да) 由于疏忽而着凉 — **се**[被动] **～ѝчане**[中]

навл|ѝчам се¹[未],**навлека̀ се** *-ечѐш се*,*-я̀кох се*,*-ѐче се*,过主形动 *-я̀къл се*,*-я̀кла се*,*-ѐкли се*[完][中态]〈口,不赞〉蜂拥而来,一拥而入: Всѝчки се ～я̀коха в ста̀ята. 所有的人一下子挤进屋里。Навля̀коха ми се су̀ма го̀сти. 一大堆客人都到我这儿来了。**～ѝчане**[中]

навл|ѝчам се²[未],**навлека̀ се** *-ечѐш се*,*-я̀кох се*,*-ѐче се*,过主形动 *-я̀къл се*,*-я̀кла се*,*-ѐкли се*[完][反身]〈口,藐〉穿得很多,穿得很臃肿: Защо̀ си се ～я̀къл то̀лкова в това̀ то̀пло врѐме? 这样暖的天你为什么穿这么多? **～ѝчане**[中]

на̀вл|о *-а̀*[中](火车、轮船的)货运费: На̀влото по желѐзниците се събѝра от изпраща̀ча. 铁路货运费向发货人收取。

навля̀за 见 навлѝзам

на̀вля|к *-ци*[阳]〈方〉不速之客

навна̀сям[未],**навнеса̀** *-есѐш*,*-ѐсох*,*-ѐсе*,过主形动 *-ѐсъл*,*-ѐсла*,*-ѐсли* 和(旧) *-ѐл*[完]送进,运进,带进(许多): Бърша̀те си обу̀вките,че ще ～есѐте ка̀л! 请擦擦鞋,不然会带进很多泥巴! — **се**[被动] **～а̀сяне**[中]

навн|ѝсам[未],**навнеса̀** *-есѐш*,*-ѐсох*,*-ѐсе*[完]〈民〉同 навна̀сям — **се**[被动] **～ѝсане**[中]

наводнѐни|е *-я*[中]水灾,大水,洪水: пострàдам от ～е 遭受水灾 причиня̀вам (предизвѝквам) ～е 造成水灾 борба̀ с ～е 防汛,抗洪

наводн|я̀вам[未],**наводня̀** *-ѝш*,*-ѝх*[完] ❶淹没,泛滥: Река̀та придо̀йде и ～ѝ града̀. 河水陡涨,淹没了城市。❷(雾、暮色)弥漫: Мъглѝте ～ѝха долина̀та. 雾笼罩了山谷。❸〈转〉使充斥,使充满,使充塞: ～я̀вам паза̀ра с ѐвтина сто̀ка 使市场充斥廉价货 — **се**[被动,中态] **～я̀ване**[中]

наво̀з|вам[未],**наво̀зя** *-иш*,*-их*[完]运送(许多,若干): Наво̀зихме тора̀ на нѝвата. 我们把肥料都运到地里了。— **се**[被动] **～ване**[中]

наво̀з|вам се[未],**наво̀зя се** *-иш се*,*-их се*[完][中态]坐够(车、船等): Кога̀то бя̀х на сѐло,～их се на кару̀ца. 我在农村时坐够了马车。**～ване**[中]

наво̀|й *-я̀т*,*-я*[阳] ❶裹腿,绑腿: Бѐше с цѐли обу̀вки и ～и. 他穿着高靿皮鞋,缠着裹腿。❷呢子护腿(从脚包到膝盖的方形粗呢布)

навоня̀вам¹[未],**навонѐя** *-ѐеш*,*-я̀х*,过主形动 *-я̀л*,*-я̀ла*,*-ѐли*[完]有点发臭: Мѐсото ～я̀ва. 肉有点发臭。**～я̀ване**[中]

навоня̀вам²[未],**навоня̀** *-ѝш*,*-ѝх*[完]使发臭: Изпъдѝ пръ̀ча,че ～ѝ ста̀ята. 把公羊赶出去,它把屋子都弄臭了。**～я̀ване**[中]

наво̀сч|вам[未],**наво̀сча** *-иш*,*-их*[完]使浸入蜡中,上蜡,涂蜡: ～ен конѐц 打过蜡的线 — **се**[被动] **～ване**[中]

навра̀ 见 навѝрам¹

навраччу̀вам[完]〈民〉用占卜的方法做(某事) — **се**[中态]占卜够

навред[副]到处,各处,随处: Обико̀лих ～,но ня̀що не на-

мѐрих. 我到处都转了,但是什么也没有找到。През ма̀рт снегъ̀т бѐше се стопѝл ～ из полѐто. 3 月间,原野各处的雪都融化了。

наврѐ|ждам[1] [未], **навредя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] 有害,损害,伤害,危害;破坏: ～ждам на ня̀кого 危害某人 Това̀ ня̀ма да ～дѝ на престѝжа (достойнството) ти. 这不会有损你的威信(荣誉)。Нѝе не сѐ нуждаем от ѐвтина демаго̀гия. Тя̀ мо̀же са̀мо да ни ～дѝ. 我们不需要廉价的蛊惑宣传。它只能给我们带来损害。～**ждане** [中]

наврѐ|ждам[2] [未], **навредя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] 触痛(伤口) — **се** [被动] ～**ждане** [中]

наврѐме [副] 及时,按时,是时候,适时: ѝдвам ～ 来得及时 тъ̀кмо ～ 正是时候 нѐ ～ 不及时,不是时候

наврѐмен|ен *-на* [形] 及时的: ～на по̀мощ 及时的帮助 ～на мя̀рка 及时的措施 ～ен съвѐт 及时的劝告 ～**ност** -ността̀ [阴]

наврѐмени [副]〈民〉有时,偶尔

навремен|я̀вам [未], **навременя̀** *-ѝш, -ѝх* [完]〈民〉❶到时候,临近: Тя̀ с нетърпѐние ча̀ка да уда̀ри урѐченият ча̀с, ко̀йто вѐче е ～ѝл. 她焦急地等待着已经临近的商定时刻的到来。❷(孕妇)临产,已到产期: Жена̀ му е ～ѝла. 他的妻子已到产期。

наврем|я̀вам [未], **навремя̀** *-ѝш, -ѝх* [完]〈方〉同 навременя̀вам

навръ̀х [副] ❶在顶上,在最高处,在上面: Подѝр о̀ще едѝн ча̀с нѝе стѝгнахме ～ Ста̀ра планина̀. 一小时后,我们到达巴尔干山的顶峰。～ камбанарѝята 在钟楼顶上 ❷在当天(多用于重大节日): Бо̀тев е ро̀ден ～ Ко̀леда. 波特夫正是在圣诞节那天生的。

нав|ръ̀щам [未], **навъ̀рна** *-ъ̀рнеш, -ъ̀рнах*, 过被形动 *-ъ̀рнат* [完] ❶还,退回(许多东西) ❷〈民〉赶回(牲畜) — **се** [被动]

навря̀ 见 навѝрам

навря̀к|вам се [未], **навря̀кам се** [完] [中态] 叫够,大喊大叫 ～**ване** [中]

навря̀ск|вам се [未], **навря̀скам се** [完] [中态] 同 навря̀квам се ～**ване** [中]

навсегда̀ [副]〈旧〉永远

навсъ̀де [副] 到处,处处,各处

нався̀къде [副] 到处,任何地方,遍: Тъ̀рсих го ～. 我到处找他。Нався̀къде е еднàкво. 到处都一样。Гото̀в съм да отѝда ～ с нѐго. 我准备好跟他到任何地方去。Нався̀къде ме болѝ. 我浑身疼。

наву̀щ|е *-а* [常复,中] (穿软皮鞋时用的方形)呢子护腿(从脚包到膝盖): бѐли ～а с чѐрни въ̀рви 黑带白护腿

навъ̀|ждам [未], **навъдя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] (大量)繁殖,繁育: Кога̀ сте ～дѝли то̀лкова ко̀ко̀шки? 你们什么时候养了这么多鸡? — **се** [被动] (大量)繁殖: Мно̀го мѝшки са се ～дѝли в къ̀щата. 家里到处是老鼠。～**ждане** [中]

навъзбо̀г [副]〈诗〉高高地,高入云霄: Орѐлът се издѝга ～. 雄鹰高高地飞入云霄。

навъ̀н [副] ❶外面,外边: отѝвам ～ 到外面去 Навъ̀н валѝ дъ̀жд. 外面在下雨。❷朝外,向外: взѝрам се ～ 朝外凝视,凝视外面 Къ̀сите му нозѐ бя̀ха лѐко извѝти ～. 他的短腿有些朝外弯曲。Обърнѝ кожу̀ха с въ̀лната ～. 把皮袄翻过来毛朝外。❸(表示命令)出去,滚出去

навъ̀нка [副]〈民〉同 навъ̀н

навъ̀рв|я̀ се *-ѝш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完,中态] 走腻,走厌

навъ̀рв|ям [未], **навъ̀рвя** *-иш, -их* [完]〈民〉把…穿成串: ～ям пипѐрки за сушѐне 把辣椒穿起来晾干。～ям връ̀зки на обу̀вки 穿鞋带 — **се** [被动] ～**яне** [中]

навъ̀рв|ям се [未], **навъ̀рвя се** *-иш се, -их се* [完] [中态,只复和三单] 鱼贯出发 ～**яне** [中]

навъргà|лям [完]〈方〉摔倒(许多东西或人): Навъргàлял всѝчките си противници. 他把所有的对手都摔倒了。— **се** [被动]

навъ̀р|звам[1] [未], **навъ̀ржа** *-жеш, -зах* [完] 捆、绑(许多东西或人) — **се** [被动] ～**зване** [中]

навъ̀р|звам[2] [未], **навъ̀ржа** *-жеш, -зах* [完] (果树等)结(许多果实) ～**зване** [中]

навърлу̀вам се [完,中态] 发狂发够,猖獗,恣意横行

навъ̀рна 见 навръ̀щам

навъ̀рт|ам 和 **навъртя̀вам** [未], **навъртя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] ❶绕 ❷拧进,旋进 ～**ане** 和 ～**я̀ване** [中]

навъ̀рт|ам се 和 **навъртя̀вам се** [未], **навъртя̀ се** *-ѝш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态] 闲荡;转游,聚在…附近;经常出没,逗留: ～ам се в къ̀щи 在家里闲转悠 ～ам се о̀коло ня̀кого 留在某人身边 Навъ̀ртай се о̀коло па̀метника. 你就在纪念碑附近呆着。～**ане** 和 ～**я̀ване** [中]

навърш|ва̀вам [未] 和 **навършà** *-ѝш, -ѝх*, **навършѐя** *-ѐеш, -ѐх* [完] 脱粒,打出(若干,很多): Навърша̀хме трѝ то̀на жѝто. 我们打出三吨麦子。— **се** [被动] ～**а̀ване** [中]

навъ̀рш|вам [未], **навъ̀рша** *-иш, -их* [完] (年龄)过,满: То̀й о̀ще не е ～ил петна̀десет го̀дѝни. 他还不到 15 岁。— **се** [中态] Днѐс се ～ват 80 го̀дѝни от създа̀ването на То̀зи изследова̀телски институ̀т. 这一研究所从建立到今天已经整整 80 年了。На 9 ю̀ни се ～ват 5 го̀дѝни от смъртта̀ му. 6 月 9 日他已经逝世五周年了。～**ване** [中]

навършѐя 见 навършà̀вам

навъ̀с|вам 和 **навъ̀сям** [未], **навъ̀ся** *-иш, -их* [完] 皱(眉头)(表示愤怒、不满、忧愁): ～вам вѐжди 皱眉头 ～**ване** 和 ～**яне** [中]

навъ̀с|вам се [未], **навъ̀ся се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶皱眉头,怒容满面: То̀й се ～ва, събѝра си вѐждите заѐдно и вѝка с висо̀к и гръмовѝт гла̀с. 他怒容满面,紧锁眉头,高声喊叫。❷〈转〉(天空)阴暗下来: Нѐбето се ～ва. 天色阴暗。～**ване** [中]

навъ̀сен *-а* ❶ навъ̀ся 的过被形动 ❷ [用作形] 怒容满面的;紧锁眉头的;愁眉不展的: ～о лицѐ 满面怒容 ～ човѐк 紧锁眉头的人 ❸(指天空、天气、山峦等)阴云密布的,阴沉的,阴暗的 ～**о** [副] ～**ост** -остта̀ [阴]

навъ̀ся 见 навъ̀свам

навъ̀тре [副] ❶里面,里边,深处: скрѝвам се ～ в гора̀та 隐藏在树林深处 Отплу̀вахме ～ в морѐто. 我们游到远离海岸的地方。❷朝里,往里(与 навъ̀н (朝外)相对): Прозо̀рецът се отва̀ря ～. 窗户朝里开。То̀й се изпра̀ви и стремѝтелно влѐзе ～. 他站起来,冲了进去。

нав|я̀вам [未], **навѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] ❶(风)吹来,刮来: Ветровѐте бя̀ха ~ѐли ока̀пали листа̀. 风吹来许多落叶。❷(雪)堆积;飞舞,飘: През счу̀пения прозо̀рец ~я̀ва сня̀г. 雪花从打破的窗户飞进来。❸〈转〉引起(悲伤、恐惧等);唤起(回忆): Това̀ ми ~я̀ва спо̀мени за родѝната. 这件事引起我对祖国的回忆。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

на̀вя|к -*ци* [常复,阳] 迷信中折磨产妇的尚未受洗的死婴的灵魂

навя̀рно [副] 大概,大约,可能: Вода̀та бѐше студѐна и ѝмаше ма̀лко възкѝселичък щиплѝв вку̀с. Навя̀рно това̀ бѐ минера̀лна вода̀. 水很凉,略有点酸味和辣味,这大概是矿泉水。Навя̀рно ще успѐеш. 你可能办到。

навя̀свам [未], **навя̀сам** [完]〈方〉(主要指产妇)病重,感到不好受

нав|я̀хвам [未], **навѐхна** -*ѐхнеш*, -*ѐхнах*, 过被形动 -*ѐхнат* [完] 使脱位(臼): Навѐхнах си ръка̀та (крака̀). 我的胳膊(腿)脱臼了。— **се** [被动] **~я̀хване** [中]

наг|а̀ждам [未], **нагодя̀** -*одѝш*, -*одѝх* [完]〈民〉❶安排,安置,安顿;调整;准备;使适合,使适应: ~а̀ждам нѐщо по вкуса̀ му 根据他的口味安排某事 ~а̀ждам лѐщата на микроско̀па 调整显微镜的镜头 ~а̀ждам живо̀та си към усло̀вията 使自己的生活适应(现有的)条件 ❷关心,照顾 — **се** [被动] **~а̀ждане** [中]

наг|а̀ждам се [未], **нагодя̀ се** -*одѝш се*, -*одѝх се* [完] [中态] ❶适应: ~а̀ждам се споръ̀д усло̀вията (обстоя̀телствата, конюнкту̀рата) 适应条件(情况、局势) ❷虚与委蛇地应付,掩蔽真面目地适应: ~а̀ждам се към властта̀ 虚与委蛇地应付当局 **~а̀ждане** [中]

Нагаза̀ки 长崎(日本港市)

нага̀з|вам [未], **нага̀зя** -*иш*, -*их* [完] ❶踩(进),踏(进),走(进),涉(入): ~вам в калта̀ 踩进泥里 ~вам трева̀ 践踏草地 ~вам във вода̀та, ~вам водѝте 趟水 ❷〈口〉(病、灾难等)临到…头上,遭受,碰上: Нага̀зва ме бо̀лест. 我得了病。❸〈转〉涉及,涉足;牵涉: ~вам в чу̀жда о̀бласт 牵涉别人的范围 Спо̀рът ~и в политѝчески водѝ. 争论涉及政治问题。— **се** [被动] **~ване** [中]

нага̀йка [阴]〈旧〉短皮鞭

нага̀л|вам се [未], **нага̀ля се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 撒够娇 **~ване** [中]

нага̀н [阳] 那干式手枪

нага̀р [阳] 积炭;未烧尽的火药末;烛花,灯花

наг|а̀рчам [未], **нагорча̀** -*орчѝш*, -*орчѝх* [完] 略有苦味: Ма̀слото ~а̀рча. 油有点哈喇。**~а̀рчане** [中]

нага̀рям 见 нагоря̀вам

нагдѐто 同 накъдѐто

нагѝз|вам [未], **нагѝзна** -*неш*, -*нах* [完] 浸湿,湿透: С ~нали крака̀ вървя̀хме ця̀л дѐн. 我们湿着脚走了一整天。Вода̀та стѝга над боту̀шите му, крака̀та му ~ват цѐли. 水漫过他的靴子,他的脚全湿了。**~ване** [中]

нагѝзд|вам 和 **нагѝздям** [未], **нагѝздя** -*иш*, -*их* [完] 打扮;装饰: ~вам бу̀лката 把新娘打扮得漂漂亮亮 ~вам ста̀ята 装饰屋子 — **се** [反身,被动] **~ване** 和 **~яне** [中]

нагѝзна 见 нагѝзвам

на̀глава [副]〈民〉**излѝзам ~ с ня̀кого (ня̀кому)** 拗过: И не мо̀жеше да се излѐзе ~ с нѐго, тря̀бваше да се пра̀ви ту̀й, коѐто то̀й ѝскаше. 谁也拗不过他,必须顺着他。В сѐлото ня̀маше човѐк, ко̀йто да излѐзе ~ с нѐго. 在村里没有人能拗过他。

нагладу̀вам се [完] 挨够饿,经常挨饿

нагла̀д|я -*иш*, -*их* [完] 熨出(若干,许多) — **се** [被动]

на̀глас [阳]〈语言〉词首

нагла̀са [阴] ❶准备,安排,筹备 ❷约定,约妥;说好条件

нагла̀с|я̀вам 和 **нагла̀сям** [未], **нагласѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶准备好;安排好;调整好;整理,整顿,料理妥当: ~я̀вам ра̀лото 把犁准备好 ~я̀вам микроско̀па 把显微镜调整好 ~я̀вам възгла̀вницата 把枕头整理好 ~я̀вам всѝчко за ѝзлет 把郊游的一切事情安排好 Нагласѝхме да отѝдем на ло̀в. 我们准备好去打猎。❷(把乐器)调好(弦),调准音: ~я̀вам цигу̀лка та 把小提琴调好 ❸编(歌) ❹打扮,装饰: Нагласѝ детѐто, за да го изведѐ на разхо̀дка. 他把孩子打扮好,准备带他去散步。— **се** [反身,被动] **~я̀ване** 和 **~яне** [中]

на̀глед[1] [阳]〈旧〉同 възглед (观点)

на̀глед[2] [阳] 外表,外形,外貌,外观

наглѐд [副] 看起来,表面上: Наглѐд живо̀тът си течѐ ка̀кто вѝнаги. 生活看起来同往常一样。Това̀ са̀мо ~ е така̀. 这只是表面上如此。

наглѐдам се 见 наглѐдвам се 和 наглѐждам се

наглѐдва|м 同 наглѐждам — **се** [被动] **~не** [中]

нагледва̀ч [阳], **нагледва̀чка** [阴] 看管的人;监视人;管理人

наглѐд|ен -*на* [形] ❶明显的,显著的,显而易见的;生动的: ~но доказа̀телство 明显的证据 чрез мѐтода на ~ния прѝмер и постепѐнното разпространѐние 采取典型示范、逐步推广的方法 ❷直观的,以实物说明的: ~но обучѐние 直观教学(法) ~ни посо̀бия 直观教具 ~на мѐтода 直观法 ~на агита̀ция 图片宣传 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

наглѐдни|к -*ци* [阳] 看管者,监视者

наглѐжда|м [未] 照料,看管;注视,注意: ~м бо̀лен (деца̀) 照顾病人(孩子) ~м пчѐлите да не сѐ роя̀т 看管蜜蜂不要分窝 ~м далѝ всѝчко е в ръ̀д 注意是否一切都正常 — **се** [被动] **~не** [中]

наглѐ|ждам се [未], **наглѐдам се** [完] [中态] 看够: Това̀ бя̀ха мла̀ди и ху̀бави момчѐта, на ко̀ито не мо̀жеш да се ~даш. 这都是些年轻漂亮的小伙子,你怎么看也看不够。**~ждане** [中]

наглѐз|я се -*иш се*, -*их се* [完,中态] 撒娇撒够,要够脾气

на̀глост -*тта̀* [无复,阴] 蛮横无礼,厚颜无耻;无赖行为: проявя̀вам голя̀ма ~ 表现极为蛮横无礼

нагмѐч|вам [未], **нагмѐча** -*иш*, -*их* [完]〈方〉❶挤,压,轧,揉(很多,完) ❷(在很多处)挤,压,揉 — **се** [被动] **~ване** [中]

нагнета̀ 见 нагнѝтам

нагнѝ|вам [未], **нагнѝя** -*еш*, -*х* [完] [只三] (水果)部分烂,开始烂: Я̀бълките в ко̀ша са ~ли. 筐里的苹果开始烂了。**~ване** [中]

нагн|ѝтам [未], **нагнета̀** -*етѐш*, -*ѐтох*, -*ѐте* [完]〈方〉压入,塞满 — **се** [被动] **~ѝтане** [中]

нагно|я̀вам [未], **нагноя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] (伤口)化脓: Ра̀ната е ~ѝла. 伤口化脓了。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

нагноя́с|вам [未], **нагноя́сам** [完] 同 нагноя́вам ～**ване** [中]

нагова́|рям [未], **наговоря́** -о̀риш, -о̀рих [完] ❶诉说(许多话): ～а̀рям му ку̀п похва̀ли (ругатни̇, глу̀пости) 向他说了一大堆赞扬话(骂人的话,蠢话) То̀й ми ～о̀ри мно̀го неща̀ за не̇я. 他对我说了许多关于她的事。Нагово̀рих му, какво̀то ми бе̇ше на сърце̇то. 我把心里话都对他说了。❷说服: ～а̀рям ня̀кого срещу̀ (проти̇в) не̇я 说服某人去反对她 ～а̀рям ня̀кого да извъ̀рши не̇що 说服某人去做某事 — **се** [被动] ～**а̀ряне** [中]

нагова́|рям се [未], **наговоря́ се** -о̀риш се, -о̀рих се [完] [中态] 商量好(共同做某事),商妥: Се̇ляните се ～а̀ряха едни̇ дру̀ги да си пома̀гат на о̀ран. 农民们商量好在耕地时互相帮助。～**а̀ряне** [中]

на̀говор [阳] 〈方〉谈妥,商定

нагово̀р|вам [未], **нагово̀ря** -иш, -их [完] 同 нагова̀рям — **се** [被动] ～**ване** [中]

нагово̀р|я се -иш се, -их се [完, 中态] 说够

нагодя̀ 见 нага̀ждам

нагодя̀ва|м [未]同 нага̀ждам — **се** [被动,中态] ～**не** [中]

наголемя̀вам [未], **наголемѐя** -е̇еш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -е̇ли [完] 变大,扩大,增大: Мъгла̀та ～я̀ва. 雾大了。Денят ～я̀. 天长了。— **се** [中态] 妄自尊大,骄傲自满,自吹自擂 ～**я̀ване** [中]

наго̀н [阳] 本能: по̀лов ～ 性本能

наго̀н|вам [未], **наго̀ня** -иш, -их [完] ❶赶进,驱入 ❷赶走,驱逐 — **се** [被动] ～**ване** [中]

наго̀ре [副] ❶向上,往上(与 надо̀лу(向下)相对): вървя̀ ～ 向上走 ～ към върха̀ 朝着山顶往上(爬) ❷(向)高处: И два̀мата тръ̀гват ～ по гла̀вната у̀лица. 两人也向主要街道的高处走去。❸〈口〉(用于数词之后)(更)多,以上: И̇маше от сто̀ ду̀ши ～. 有 100 多人。То̀й и̇ма 20 годи̇ни и ～. 他有 20 多岁。◇ ～**-надо̀лу** 〈口〉往各处,到处: лу̀там се ～-надо̀лу 到处流浪 **обръщам с крака̀та** ～ 〈口〉打乱;把…弄得乱七八糟;使…天翻地覆

наго̀р|ен -на [形] 上坡的: ～ен път 上坡路

нагорещя̀|вам [未], **нагорещя̀** -и̇ш, -и̇х [完] 使变热,加热,烘热,晒热: ～я̀вам ютия̀ 把熨斗烧热 ～я̀вам желя̀зо 把铁烧热 ～я̀вам 100 гра̀дуса 加热到 100 度 — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

нагорещя̀|вам се [未], **нагорещя̀ се** -и̇ш се, -и̇х се [完] [中态] 变热: Войни̇ците стре̇ляха непрекъ̀снато, це̇вите на пу̀шките им бъ̀рзо се ～я̀ваха. 战士们不停地射击,他们的枪管很快就烫了。～**я̀ване** [中]

наго̀рнищ|е -а [中] 上坡(道),(斜)坡: стръ̀мно ～е 陡坡 И̇злетниците поѐха из ～ето. 游人从山坡出发了。

нагорча̀|вам [未], **нагорча̀** -и̇ш, -и̇х [完] 同 нага̀рчам ～**а̀ване** [中]

наг|оря̀вам 和 **нага̀рям** [未], **нагоря̀** -ори̇ш, -ори̇х [完] ❶烧出,烧好(许多): Нагори̇хме ця̀ла кола̀ дъ̀рвени въ̀глища. 我们烧好了一整车木炭。❷烧一点,烧一端,烧一面 — **се** [被动] ～**оря̀ване** [中]

нагосподару̀вам се [完,中态] 做够老爷,大做其老爷;称霸称够,大称其霸

нагосту̀вам се [完,中态] 一直做客;做客做够

нагост|я̀вам [未], **нагостя̀** -и̇ш, -и̇х [完] 请吃(足,饱),宴请,请客: Смя̀там довѐчера да те ～я̀ с ри̇ба. 我打算今天晚上请你吃鱼。— **се** [反身,被动] ～**я̀ване** [中]

наго̀тв|ям [未], **наго̀твя** -иш, -их [完] ❶做(许多菜): Лѐля Ге̇на бе̇ше ～ила мно̀го и ху̀бави го̀стби. 格娜大婶做了许多好菜。❷做(菜): Ела̀ да ни ка̀жеш ка̀к да ～им ри̇бата. 来告诉我们怎么做鱼。— **се** [被动] ～**яне** [中]

нагото̀во [副] 现成(地),不劳而获地: я̀м ～ 吃闲饭 Не тря̀бва да стои̇ чове̇к със скръ̀стени ръцѐ и да ча̀ка ～. 一个人不该袖手旁观等现成的。

наго|ща̀вам [未], **нагостя̀** -стѝш, -стѝх [完] 同 нагостя̀вам — **се** [反身,被动] ～**ща̀ване** [中]

наго|я̀вам [未], **нагоя̀** -и̇ш, -и̇х [完] ❶喂足: Нагои̇хме свиня̀та. 我们已把猪喂饱了。❷喂(很多),大量饲养: Нагои̇хме пѐт свинѐ. 我们喂了五头猪。— **се** [被动,中态] ～**я̀ване** [中]

награ̀б|вам [未], **награ̀бя** -иш, -их [完] 抢劫,掠夺(若干,许多): Бе̇ше ～ил чу̀жд имо̀т. 他抢了别人大量财物。— **се** [被动] ～**ване** [中]

награ̀б|вам се [未], **награ̀бя се** -иш се, -их се [完] [中态] 抢许多,抢够 ～**ване** [中]

награ̀б|ям [未], **награ̀бя** -иш, -их [完] 〈方〉同 награ̀бвам — **се** [被动] ～**яне** [中]

награ̀б|ям се [未], **награ̀бя се** -иш се, -их се [完] [中态] 〈方〉同 награ̀бвам се ～**яне** [中]

награ̀д|а [阴] 奖(赏),奖励;奖品,奖金: пъ̀рва ～а 头奖,一等奖 пара̀чна ～а 金钱奖 ～а за предсро̀чно изпълне̇ние на пла̀на 提前完成计划奖 присъ̀ждам ня̀кому ～а 向某人授奖 награжда̀вам (отлича̀вам) ня̀кого с ～а 向某人授奖 разда̀вам ～и 发奖 получа̀вам (спечѐлвам) пъ̀рвата ～ 得头奖

награ|жда̀вам [未], **наградя̀** -ди̇ш, -ди̇х [完] 奖,奖赏,奖给,奖励: ～жда̀вам ня̀кого с о̀рден 授(奖)给某人以勋章 ～жда̀вам ня̀кого за вя̀рната му слу̀жба 奖励他忠于职守 — **се** [被动] ～**жда̀ване** [中]

награ̀к|вам [未], **награ̀кам** [完] [常复或三单] 〈口〉七嘴八舌拥向(某人、某物): Награ̀каха го вси̇чки с молба̀ да ка̀же. 大家七嘴八舌拥向他,都请他说话。Като̀ ме ～аха, не мо̀жа̀х да отка̀жа. 他们七嘴八舌围着我,我拒绝不了。～**ване** [中]

награ̀к|вам се [未], **награ̀кам се** [完] [中态] 呱呱大叫,呱呱叫够 ～**ване** [中]

награмадя̀вам [未], **награмадя̀** -ди̇ш, -ди̇х [完] 把…堆成大堆,堆起来 ～**я̀ване** [中]

награня̀вам [未], **награня̀** -и̇ш, -и̇х [完] 有点哈喇味 ～**я̀ване** [中]

награфя̀вам [未], **награфя̀** -и̇ш, -и̇х [完] (在纸上)画纵行,画格: Награфи̇х ня̀колко стра̀ници от тетра̀дката. 我在练习本上画了几页格子。— **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

награ̀ч|вам [未], **награ̀ча** -иш, -их [完] 同 награ̀квам ～**ване** [中]

награ̀ч|вам се [未], **награ̀ча се** -иш се, -их се [完] [中态] 同 награ̀квам се ～**ване** [中]

нагре̇б|вам [未], **нагреба̀** -е̇ш, -а̀х [完] 掏,舀(很多);取出(很多): ～вам шѐпа фъстъ̀ци 掏了一把花生 Ко̀лко кри̇ни жи̇то ～а̀хте? 你们舀了几斗麦子? — **се** [被动] ～**ване** [中]

нагрѐб|вам се［未］，**нагреба̀ се** -*ѐш се*，-*а̀х се*［完］［中态］掏够，舀够 ～**ване**［中］

нагрева̀тел -*ят*，-*я*［阳］〈技〉加热器；暖汽片：електри̇̀чески ～ 电热器

нагрева̀тел|ен -*на*［形］加热用的；烘热的，取暖的：～ен у̀ред 加热器 ～на пѐщ 加热炉

нагрѐя 见 нагря̀вам

нагр|и̇̀бам［未］，**нагреба̀** -*ебѐш*，-*еба̀х*［完］〈民〉同 нагрѐбвам — **се**［被动］～**и̇̀бане**［中］

нагри̇̀з|вам［未］，**нагриза̀** -*ѐш*，-*а̀х*［完］啃，嗑，咬（一点）：Ми̇̀шка е ～ала хля̀ба. 老鼠把面包啃了（一点）。— **се**［被动］～**ване**［中］

нагри̇̀з|вам се［未］，**нагриза̀ се** -*ѐш се*，-*а̀х се*［完］［中态］啃够 ～**ване**［中］

нагрозя̀|вам［未］，**нагрозя̀** -*и̇̀ш*，-*и̇̀х*［完］〈方〉同 намра̀звам：Чорбаджи̇̀ята ме бѐше ～и̇̀л и всѐ ме преслѐдваше. 财主对我已经怀恨在心，总是虐待我。～я̀вам това̀ мя̀сто 恨这个地方 ～**я̀ване**［中］

нагрубя̀|вам［未］，**нагрубя̀** -*и̇̀ш*，-*и̇̀х*［完］对…说粗暴话，对…说无礼的（不敬的）话：Партиза̀ните бя̀ха тȯлкова внима̀телни към тя̀х и ни̇̀кой не ги̇̀ ～и̇̀ ни̇̀то с една̀ пȯ-ря̀зка ду̀ма. 游击队员们对他们十分关心，没有谁对他们说一个粗暴的词。— **се**［被动，互及］～**я̀ване**［中］

нагру̀зка［阴］工作负担，任务：служѐбна ～ 工作任务 учѐбна ～ 教学任务

нагру̀х|вам［未］，**нагру̀хам**［完］舂（若干，许多）：Нагру̀хах ця̀ла торба̀ жи̇̀то. 我舂了一整口袋麦子。— **се**［被动］～**ване**［中］

нагру̀х|вам се［未］，**нагру̀хам се**［完］舂很多，舂够 ～**ване**［中］

нагръ̀дки［复］衬衫前胸上方绣的彩色装饰图案，胸饰

нагръ̀дни|к -*ци*［阳］❶衬衫的假前胸；（衣服的）前襟，前胸 ❷〈旧〉假领 ❸马鞅

наг|ръ̀щам［未］，**нагъ̀рна** -*ъ̀рнеш*，-*ъ̀рнах*［完］冲向：Като̀ ме ～ъ̀рнаха，а̀з ня̀маше какво̀ да пра̀вя. 他们向我冲来，我毫无办法。

нагр|я̀вам［未］，**нагрѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*，过被形动 -*я̀н*，-*я̀на*，-*ѐни* 或 -*я̀т*，-*я̀та*，-*ѐти*［完］（使）热，（使）暖；温；加热，烘热，烧热：Кова̀чът ～я̀ва желя̀зото，преди̇̀ да го ковѐ. 铁匠在煅铁前，先把铁烧热。Нагря̀вам на ȯгъня изсти̇̀налите си крака̀. 我在火上把冻凉的脚烤热。— **се**［反身，被动，中态］～**я̀ване**［中］

нагр|я̀вка -*ѐвки*［阴］〈医〉透热疗法，烤电；射线疗法：Пра̀вят му ～ѐвки с ква̀рцова ла̀мпа. 他们给他作石英灯照射（疗法）。

нагугу̀кввам се［未］，**нагугу̀кам се**［完］［中态］同 нагу̀квам се

нагу̀квам се［未］，**нагу̀кам се**［完］［中态］（鸽子等）咕咕大叫；咕咕叫够

нагуля̀|я се -*еш се*，-*х се*［完，中态］大吃大喝个痛快，大吃大喝够

нагу̀ш|вам се［未］，**нагу̀ша се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］紧偎，紧靠，紧贴：Деца̀та се ～иха ȯколо ма̀йка си. 孩子们紧偎在母亲身旁。

нагъ̀|вам［未］，**нагъ̀на** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］❶折叠，叠：～вам платно̀ 叠布料 ～вам вѐстник 叠报纸 ❷叠（很多东西）：Нагъ̀нах пранѐто. 我把洗好的衣服都叠起来了。❸使起皱 ❹〈转，口〉迫使：Нагъ̀наха го да подпи̇̀ше пȯлица. 他们迫使他在借条上签字。❺〈转，口〉吃，啃；狼吞虎咽：Нагъ̀вай тȯплия хля̀б. 你把热面包大口吃了。— **се**［被动］～**ване**［中］

нагъ̀|вам се［未］，**нагъ̀на се** -*неш се*，-*нах се*［完］❶变皱：При намȯкряне харти̇̀ята се ～ва. 纸遇水变皱。❷形成褶皱：Ста̀ра планина̀ се е ～нала преди̇̀ милиȯни годи̇̀ни. 巴尔干山在若干百万年以前形成褶皱。～**ване**［中］

нагъделѝчквам［未］，**нагъделѝчкам** 狠狠胳肢（某人），胳肢够

на̀г|ъл -*ла*［形］蛮横无理的，厚颜无耻的：～ла постъ̀пка 蛮横无理的行为 ～ла лъжа̀ 厚颜无耻的谎言 ～ъл човѐк 无耻之徒

нагъ̀лт|вам［未］，**нагъ̀лтам**［完］吞下（若干，许多）— **се**［被动］～**ване**［中］

нагъ̀лт|вам се［未］，**нагъ̀лтам се**［完］［中态］吞够，大量吞下（咽下），狼吞虎咽：～вам се с тȯпъл качама̀к 大口喝玉米粥 По шосѐто се ～ахме с пра̀х. 我们在公路上吃足了尘土。

нагълч|а̀вам［未］，**нагълча̀** -*и̇̀ш*，-*а̀х*［完］吵嚷，狠狠训斥 — **се**［被动］～**а̀ване**［中］

нагълч|а̀вам се［未］，**нагълча̀ се** -*и̇̀ш се*，-*а̀х се*［完］［中态］吵嚷够 ～**а̀ване**［中］

нагъ̀на 见 нагъ̀вам

нагъ̀рб|вам，нагъ̀рбям［未］和 **нагъ̀рбя** -*иш*，-*их*［完］❶扛：～вам чува̀л 扛口袋 ❷委以工作：Нагъ̀рбили сме го ра̀бота да ни върши̇̀，ще му се покоря̀ваме. 我们委托他为我们工作，我们就要服从他。— **се**［被动］～**ване** 和 ～**яне**［中］

нагъ̀рб|вам се 和 **нагъ̀рбям се**［未］，**нагъ̀рбя се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］❶弓腰，弯腰 ❷〈转〉承担，担负，肩负（一般指困难的任务）：Щȯм не си̇̀ и̇̀мал доста̀тъчно си̇̀ла，не би̇̀ваше да се ～ваш с тя̀я тѐжка зада̀ча. 既然你没有足够的力量，就不应该承担这项艰巨的任务。～**ване** 和 ～**яне**［中］

нагърбу̀ш|вам се［未］，**нагърбу̀ша се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］哈腰，弯腰，驼下背来 ～**ване**［中］

нагърм|я̀вам се［未］，**нагърмя̀ се** -*и̇̀ш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се*，-*я̀ла се*，-*ѐли се*［完］［中态］❶霹雳大作；轰鸣够 ❷大放其枪，大打其炮；放够枪，打够炮

нагъ̀рч|вам［未］，**нагъ̀рча** -*иш*，-*их*［完］使皱，弄皱；打褶 — **се**［被动］～**ване**［中］

нагъ̀рч|вам се［未］，**нагъ̀рча се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］生皱，变皱，起皱，生褶：Лицѐто му се ～и от бȯлка. 疼痛使他皱纹满面；他疼得满脸是皱纹。Намȯкрената харти̇̀я се ～ва. 弄湿的纸起皱。～**ване**［中］

нагъ̀т|вам［未］，**нагъ̀там**［完］〈民〉弄倒，推倒（全部，很多）：Бу̀рята ～а мнȯго дървѐта. 暴风雨刮倒了许多树。～**ване**［中］

над［前］❶在…上方，在…上面（与 под（在…下方，在…下面）相对）：вися̀ ～ ма̀сата 挂在桌子上面 летя̀ ～ града̀ 在城市上空飞 Вѐждите ѝ стоя̀ха висȯко извѝти ～ очи̇̀те. 她的柳叶眉高高地长在眼睛上面。На еди̇̀н хъ̀лм ～ сѐлото сѐднах под ся̀нката на ȯрехите. 在村子上方的一个山丘上，我在核桃树荫下坐了下来。Полити̇̀ческите институ̀ти са надстрȯйка ～ икономи̇̀ческата оснȯва. 政治制度是经济基础的上层建筑。

❷(表示数目、程度)在…以上,超过: 10 грàдуса ~ нỳлата 零上 10 度 стò мèтра ~ мòрското равнѝще 海拔 100 米 Тòй е ~ срèдния ръст. 他比中等个高。В зàлата се събрàха ~ 2000 дỳши. 大厅里聚集了 2000 多人。Чàках ~ трѝ чàса. 我等了三个多钟头。Товà е ~ нèговите възмòжности. 这超出了他的能力。юнàк ~ юнàците 勇士中的勇士 Задàча ~ задàчите за тѝх е бъ̀рзото и в нàй-кѐси срòкове извъ̀ршване на вършѝтбата. 迅速在最短期间结束脱粒工作是他们最重要的任务。постàвям интерèсите на революцията ~ живòта си 以革命利益为第一生命 Обѝчам мỳзиката ~ всѝчко. 我喜爱音乐胜于一切。стоя̀ ~ нèщо 凌驾于…之上 Не тря̀бва да постàвяме сèбе си ~ мàсите. 不应高踞于群众之上。❸(表示领导、统治、权威等所及)高于…,在…之上,对…: ѝмам влàст ~ нèщо 有权管理某事 Добрòто възтържествỳва ~ злòто. 善战胜了恶。побèда ~ агрèсорите 对侵略者的胜利 влàст[ву]вам ~ нèщо 对…有权管理 царỳвам ~ ня̀кого 统治某人,对某人占有上风 Врàгът беснèе ~ рòдния ми крàй. 敌人在我的家乡作威作福。злодèйствам ~ ня̀кого 对某人行凶 въ̀рша издевàтелства ~ ня̀кого 侮辱某人 прàвя усѝлие ~ сèбе си 克制自己 надвѝвам ~ нèщо 控制住,战胜 взèмам връ̀х ~ нèщо 占…的上风 ❹(表示与某些动作的关系): рабòтя ~ нòв прèвод 从事一项新的翻译 рабòтя ~ сèбе си 自我教育 трỳдя се ~ нèщо 从事某事 Тòй дъ̀лго мѝсли ~ постàвената му задàча. 他长时间思考交给他的任务。трепèря ~ децàта (非常)关怀孩子们 смиля̀вам се ~ ня̀кого 怜悯某人 бдя̀ ~ бòлното детè 守护病孩子 злорàдст[ву]вам ~ нещàстието му 对他的遭遇幸灾乐祸

над-[前缀] Ⅰ 接于动词之前,表示: ❶动作在某物的上面进行,例如 надпѝсвам (写在上面) ❷添、加在某物上,例如 надплѝтам (补织(一段)), наддàвам (接长) ❸在质、量、程度等方面超过,例如 надлъ̀гвам (比…更会欺骗), надхитря̀вам (比…更狡猾,骗过), надпя̀вам (比…唱得好,唱得过), надживя̀вам (比…活得长) ❹超过需要,超过应得,例如 надвзèмам (多拿), надплàщам (多付), надценя̀вам (过高评价) Ⅱ 接于形容词和名词之前,表示: ❶比某物更高,在某物之上,例如 надколèнен (膝盖以上的), надòблачен (云上的) ❷在某物表面上,例如 надвòден (水上的), надгрòбен (墓上的), надкòстница (骨膜) ❸超过规定数量、尺寸,例如 наднòрмен (超额的), надплàнов (超计划的) ❹高于某物,与某物无联系,例如 надклàсов (超阶级的), надпартѝен (超党派的)

надà|вам[未], **надàм** *-дèш, -дòх, -дè*, 过主形动 *-л* [完] ❶给(许多),大量提供: И дрỳги комшѝйки ѝ ~ваха цветя̀. 别的邻居也给了她许多花。❷接长(衣服): ~вам рòкля 接连衣裙 ❸与表示声音、喊叫一类的名词连用,表示这些名词所表达的动作,例如 ~вам вѝк (喊), ~вам вòй ((狗)吠,(狼)嗥), ~вам кря̀сък (尖叫) — **се** [被动] ◇ **~вам ухò** 开始倾听 **~ване** [中]

надалèко 和(缩) **надалèк** [副]〈方,诗〉同 надалèче: Свѝри лèко, а се чỳе ~. 弹得虽轻,传得却远。

надалèче 和(缩) **надалèч** [副] 远,远离,远处,远方;到远方: ~ едѝн от дрỳг 彼此离得很远 Тè са мнòго ~ пред нàс. 他们在我们前面很远。забя̀гвам ~ 逃往远方 Тòй отѝде мнòго ~ със свòите шегѝ. 他的玩笑开得太过分了。

нàдали [语气] 未必,大概不,不一定: Тàя вèчер тòй ~ ще дòйде. 今天晚上他不一定来。Нàдали ще успèя да го свъ̀рша днèс. 今天我未必能把它做完。Нàдали ѝма пèт чàсà. 未必有五点钟。Ще дòйдеш ли? — Нàдали. "你来吗?" "不一定。"

надàм 见 надàвам

нàда|м се [未,中态]〈方〉同 надя̀вам се **~не** [中]

надарèн *-а* ❶ надаря̀ 的过被形动 ❷[用作形] 1.收到礼物的: Гòстите си отѝваха богàто ~и, с препъ̀лнени кòшници и чàнти. 客人们回去时都得到了许多礼物,他们的篮子和提包都是满满的。2.有天赋的: ~ човèк 有天赋的人

надар|я̀вам [未], **надаря̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶赠送,赠与: Невя̀стата излèзе и ~ѝ дèверите и роднѝните. 新娘出来了,把礼物分赠给大小叔子和亲戚。❷赋予(才能等): Прирòдата бèше го ~ѝла и със сѝлен глàс. 他生来还有一副好嗓子。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

надбàвка [阴] 附加工资,附加奖金

надбàв|ям [未], **надбàвя** *-иш, -их* [完]〈方〉增加,增添,附加,补充: Тòй кàза всѝчко, та ня̀мало вèче каквò да ~я. 他全说了,我就没有什么好补充的了。

надбòр|вам [未], **надбòря** *-иш, -их* [完] 在摔跤中胜过某人 **~ване** [中]

надбòр|вам се [未], **надбòря се** *-иш се, -их се* [完] [中态,互及] 进行摔跤比赛;摔跤 **~ване** [中]

надбро|я̀вам [未], **надброя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 把…数多

надбъ̀рз|вам [未], **надбъ̀рзам** [完] 在速度上赛过(某人),超过: При колоездàчните надбя̀гвания тòй успя̀ с мнòго мàлко да го ~а. 在自行车比赛中他险胜了他。**~ване** [中]

надбъ̀рз|вам се [未], **надбъ̀рзам се** [完] [中态、互及] 比快;比赛 **~ване** [中]

надбя̀г|вам [未], **надбя̀гам** [完] (在赛跑中)赶过,超过,越过: Тòй ме ~а. 他超过了我。

надбя̀г|вам се [未], **надбя̀гам се** [完] [中态,互及] 赛跑;赛车(自行车、汽车、摩托车等),赛马: ~вам се с ня̀кого 同某人赛跑 Тè се ~ват с конè. 他们在赛马。

надбя̀гван|е *-ия* [中] 赛跑,赛车,赛马: ~ия с конè 赛马 кòнно ~е с препя̀тствия 障碍赛马 автомобѝлни (колоездàчни) ~ия 汽车(自行车)比赛 пѝста за ~е 跑道 кòн за ~е 比赛用马

надвàр|вам [未], **надвàря** *-иш, -их* [完]〈口〉超过,赶过: Успя̀ ли да го ~ѝш? 你超过他了吗? **~ване** [中]

надвàр|вам се [未], **надвàря се** *-иш се, -их се* [完] [中态]〈口〉同 надпревàрвам се **~ване** [中]

надвàр|ям [未], **надвàря** *-иш, -их* [完] 同 надвàрвам **~яне** [中]

надвàр|ям се [未], **надвàря се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 同 надвàрвам се **~яне** [中]

нàдве [副] (分成)两部分: Разделѝ всѝчко ~ и ще хвъ̀рлим жрèбие. 你把一切都分成两半,然后我们抓阄。◇ **Дỳмата му ~ не стàва.** 〈口〉他的话就是法律;他说话算数。**Мòята (рàбота) е ~.** 〈口〉我没有把握做到;我不敢保险。

нàдве-нàтри [副] 马马虎虎,随随便便: Рàботата е извъ̀ршена ~. 活完成得马马虎虎。

надвèс|вам 和 **надвèсям** [未], **надвèся** *-иш, -их* [完] 使垂悬,使探出,探: Не ~вай детèто над прозòреца! 你别把孩子放在窗子上探出去! Товà бèше цвя̀т от слѝвата, коя̀то бè ~ила клòни над ỳлицата. 这是一朵把枝头探到街上的李树开的花。**~ване** 和 **~яне** [中]

надвѐс|вам се 和 **надвѐсям се**［未］，**надвѐся се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］探身：～вам се над прозо̀реца 探身窗外 ～вам се над лю̀лката 俯身在摇篮上 ～**ване**［中］

на̀двечер［副］黄昏，傍晚（时分）：На̀двечер по̀чва да ду̀ха прия̀тен вя̀тър. 黄昏，和风开始吹拂。

надвечѐр|ен -*на*［形］〈旧〉黄昏的，傍晚的

надвечѐрие［中］同 навечѐрие

надвзѐ|мам［未］，**надвзѐма** -*меш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］多拿，多取 ～**ване**［中］

надвз|ѝмам［未］，**надвзѐма** -*ѐмеш*，-*ѐх*，过被形动 -*ѐт*［完］〈民〉同 надвзѐмам ～**ѝмане**［中］

надвѝ|вам［未］，**надвѝя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］占上风；制服，压倒；战胜，克服，克制：～вам ня̀кого 占某人的上风，战胜某人，制服某人 Болестта̀ (сънят) ми ～ва. 病魔（睡魔）制服了我。～вам (над) всѝчки тру̀дности (мъчнотѝи) 克服一切困难 Живо̀тът ～ на смъртта̀. 生命战胜了死亡。Не мо̀га да ～я на ра̀ботата. 我干不了这件工作。Два̀ лѐшника на едѝн о̀рех ～ват. 〈谚〉两个榛子能制服一个核桃。— **се**［被动］～**ване**［中］

надвѝк|вам［未］，**надвѝкам**［完］大声说话（喊叫），压倒（旁人说话或喊叫的声音），喊得过：Еднѝ вѝкаха, дру̀ги ги ～ваха, трѐти хо̀деха от човѐк на човѐк. 一些人在喊叫，另一些人的喊叫又压倒了他们，还有一些人在人群中走来走去。～**ване**［中］

надвѝк|вам се［未］，**надвѝкам се**［完］［中态］比嗓门：Ха̀йде да се ～ваме! 来，让我们比比嗓门。～**ване**［中］

надвѝс|вам[1]［未］，**надвѝсна** -*неш*，-*нах*［完］❶垂，悬；探身：Тѐзи керемѝди ～ват от стря̀хата, като̀ че ще па̀днат. 这些瓦悬在屋檐上，像要掉下来。～вам над про̀паст 探身在悬崖上 ❷（灾难、危险等）出现：Над глава̀та му е ～нала беда̀ (опа̀сност). 他大祸临头。～**ване**［中］

надвѝс|вам[2]［未］，**надвѝся** -*иш*，-*их*［完］使垂悬：～вам сво̀ите стрѐхи над чу̀ждите дворо̀ве 让自己的屋檐垂悬在别人的院子上面 ～**ване**［中］

надвѝс|вам се［未］，**надвѝся се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］垂，悬：Над вра̀тнята се ～ват голѐми кло̀нести дървѐта на градѝната. 花园里那棵大树的茂密枝叶垂在大门上面。По цѐли днѝ нарѐд нѝско по земя̀та се ～ва тѐжка мъгла̀. 一连数日浓雾弥漫在大地上。～**ване**［中］

надвис|я̀вам［未］，**надвися̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］同 надвиша̀вам — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

надвиша̀вам［未］，**надвиша̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］高过；超过，胜过，优越于：То̀й ме ～а̀ва по височина̀. 他比我高。То̀й ме ～а̀ва с една̀ глава̀. 他比我高一头。～а̀вам го по енѐргия (по ду̀х) 在干劲方面（在精神方面）胜过他 Това̀ ～а̀ва сѝлите ми. 这超出了我的力量。Прѝходът ～а̀ва ра̀зхода. 收入超过支出。— **се**［被动］～**а̀ване**［中］

надвѝя 见 надвѝвам

надвла̀ст|ен -*на*［形］统治一切的；至高无上的，高于一切的；具有无限权力的

надвла̀стни|к -*ци*［阳］，**надвла̀стница**［阴］〈诗〉统治一切的人

надвн|а̀сям［未］，**надвнеса̀** -*есѐш*，-*ѐсох*，-*ѐсе*，过主形动 -*ѐсъл*，-*ѐсла*，-*ѐсли*［完］❶多交，多付（钱）：Надвнѐсената су̀ма ще ви се въ̀рне. 多付的钱将退还给您。❷多弄进；多进口：Надвнѐсъл е 42 кг пшенѝца. 他多运进 42 千克小麦。— **се**［被动］～**а̀сяне**［中］

надво̀д|ен -*на*［形］水上的，水面上部的：～на ча̀ст на ко̀раб 船的水上部分

надв|ръ̀щам［未］，**надвъ̀рна** -*ъ̀рнеш*，-*ъ̀рнах*，过被形动 -*ъ̀рнат*［完］〈民〉多还给 — **се**［被动］～**ръ̀щане**［中］

надвървя̀вам［未］，**надвървя̀** -*ѝш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*，过被形动 -*я̀н*，-*я̀на*，-*ѐни*［完］在走路中超过（某人）：На ѝзлета то̀й ме ～я̀. 在郊游中他比我能走。— **се**［被动，中态，互及］

надгова̀|рям［未］，**надговоря̀** -*о̀риш*，-*о̀рих*［完］在说话中超过（某人）— **се**［被动，中态，互及］

надгрѐя 见 надгря̀вам

надгро̀б|ен -*на*［形］❶墓上的；墓前的；坟墓的：～на пло̀ча，～ен ка̀мък 墓碑 ～ен на̀дпис 墓志铭 ❷临葬的：～но сло̀во 临葬悼词 ～ни пѐсни 临葬挽歌

надгр|я̀вам［未］，**надгрѐя** -*ѐеш*，-*я̀х* 或（民）-*ѐях*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*，或 -*ѐял*［完］比…更明亮：Мо̀йта сестра̀ Ангелѝна / слъ̀нцето е надсвѐтила, / мѐсеца е ～ѐяла. (Нар. пес.) 我的姐姐安格莉娜，比太阳更加辉煌，比月亮更加明亮。

надда̀|вам［未］，**надда̀м** -*да̀деш*，-*да̀дох*，-*да̀де*，过主形动 -*л*［完］❶多给：Какво̀ ѝскат о̀ще? Да̀дох и ～дох им. 他们还要什么？我已经给了并且多给了他们。❷（拍卖时）出高价；拍卖：～вам на тъ̀рг 拍卖时出高价 прода̀вам (купу̀вам) на ～ване 通过拍卖卖出（买入）❸（衣服等）放（长或宽），接（长或宽）：Надда̀вам си ро̀клята, защо̀то ми е къ̀са. 我把裙子接长了，因为我穿着太短。❹增加体重：Надда̀дох за едѝн мѐсец два̀ килогра̀ма. 我体重一个月增加了两千克。— **се**［被动］～**ване**［中］

наддава̀ч［阳］（在拍卖时）出高价的人，参加拍卖者

надда̀вка［阴］〈罕〉接长的部分

надда̀м 见 надда̀вам

надделя̀вам［未］，**надделѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］❶压倒，制服，战胜：～я̀вам над врага̀ 压倒敌人 Два̀ лѐшника на едѝн о̀рех ～я̀ват. 〈谚〉两个榛子能制服一个核桃。❷克制，控制住：～я̀вам гнева̀ си 克制自己的愤怒 ❸占上风，超过：Пра̀вдата ще ～ѐе. 真理将占上风。Мнѐнието ми ～я̀ва. 我的意见占了上风。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

надду̀м|вам［未］，**надду̀мам**［完］在说话中超过（某人），比…能说会道：Нѝкой не мо̀же да я ～а. 谁也说不过她。— **се**［被动］～**ване**［中］

надду̀м|вам се［未］，**надду̀мам се**［完］［中态，互及］比赛说话 ～**ване**［中］

надѐ［副］同 накъдѐ

надебелѐни|е -*я*［中］（某物的）较粗部分

надебел|я̀вам[1]［未］，**надебелѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］胖，变胖，变粗：То̀й о̀ще по̀вече бѐ ～я̀л, пу̀снал бѐ корѐм. 他更加胖了，肚子大起来了。Стъбла̀та на дъ̀бчетата ～я̀ха. 小栎树的干变粗了。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

надебел|я̀вам[2]［未］，**надебеля̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］使粗，使胖（与 изтъня̀вам（使细，使瘦）相对）：То̀й ～ѝ бу̀квите. 他把字母描粗了。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

надѐжд|а［阴］希望，期望：пра̀зни ～и 空欢喜 да̀вам ～а 给

予希望 ѝмам ~а 有希望,可望 гу́бя ~а в нѐщо 对某事失去希望 хра̀ня ~ата, че ... 抱有…的希望,指望 гу́бя ~и в нѐго 失去对他的希望 възла̀гам на ня̀кого ~а 寄希望于某人 В тѐбе ми е ~ата. 我的希望寄托在你身上。оправда̀вам ~ите на ня̀кого 不辜负某人的希望 Надѐждите ми се осъществя̀ват (сбъдват, изпълват). 我的希望正在实现。Надѐждите ми се разбѝват (стопя̀ват). 我的希望在破灭。

надѐжд|ен -*на* [形] 可靠的,靠得住的,可信赖的: ~ен прия̀тел (съю̀зник) 可靠的朋友(同盟者) ~на сѝла (опо̀ра) 可靠的力量(支持)

на̀ден -*а* [形] (用新材料)接长的: ~а ро̀кля 接长的连衣裙

на̀деница|а [阴] (干、生)细香肠: свѝнски ~и 猪肉香肠 От кома̀р саздърма̀ и от муха̀ ~а не ста̀ва. 〈俗〉用蚊子做不成小肚儿,用苍蝇做不成香肠。

надера̀ 见 надѝрам

надѐто [副—连] 同 накъдѐто

надѐ|я се -*еш се*, -*я̀х се* [未,中态]〈民〉❶同 надя̀вам се ❷〈方〉(与与格人称代词连用) 盼望归来: Надѐем му се да си до̀йде тѝя днѝ. 我们盼着他近日归来。

наджа̀вк|вам се [未], **наджа̀вкам се** [完] [中态] 吠够: Ку́чето се ~а и спрѝ да ла̀е. 狗吠够了,不再叫了。

наджа̀ск|вам [未], **наджа̀скам** [完]〈口〉打,击(很多或全部)

наджа̀к [阳]〈方〉❶斧 ❷牧羊杖(一种一端带有尖钩的长棍)

наджив|я̀вам [未], **надживѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* [完] 比…活得长: То̀й ~я̀ и двѐте си деца̀. 他比他两个孩子活得长。~я̀вам всѝчките си връстнѝци 比同龄人活得都长 — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

наджу́ркам [完] ❶搅好,捣好: Наджу́рках бо̀ба. 我已把(煮的)豆子捣好。❷捣(许多)

наджън|вам [未], **наджъна** -*еш*, -*ах*, 过被形动 -*ат* [完] 比…收割得多,在收割中赛过: Съревнова̀вах се с трѝма ду́ши в жѐтвата и ги ~ах. 在收割时,我和三个人比赛,都赛过他们了。— **се** [互及]: Ще се ~ваме с нѐго. 我将跟他比赛收割。~**ване** [中]

надзвѐзд|ен -*на* [形]〈诗〉极高的,九霄云外的,星空的,星上的: ~ни висинѝ 九重天 ~ен всемѝр 全宇宙

надзѐ|мам [未], **надзѐма** -*меш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] 同 надвзѐмам ~**мане** [中]

надзѐм|ен -*на* [形] ❶地上的,地面上的(与 подзѐмен (地下的)相对): ~ен ета̀ж 地面上的一层(房子) подзѐмни и ~ни блага̀ 地下和地上的财富 ❷〈诗〉大地上空的,空中的

надзѝма|м [未] 同 надвзѐмам ~**не** [中]

надзира̀ва|м [未] 监视;监督: ~м рабо̀тниците 监视工人 — **се** [被动] ~**не** [中]

надзира̀тел -*ят*, -*я* [阳], **надзира̀телка** [阴] 监视人;监督人: ~ на рабо̀тниците 监工 тъмнѝчен ~ 监狱官 ~ на пансио̀н 寄宿舍管理人 бо̀лничен ~ 看护

надзира̀телск|и -*а* надзира̀тел 的形容词: ~а запла̀та 监视人的工资

надзира̀телств|о -*а* [中] 监视人的职务(或名称)

надзо̀р [阳] ❶监视,监督,监察: намѝрам се под лѐкарски ~ 处在医生的监护下 упражня̀вам ~ над ня̀кого 对某人监视(监督) полицѐйски ~ 警察监视 ❷监督机构: медицѝнски ~ 医疗监督机构

надзо̀р|ен -*на* [形] 监视的;监督的;监察的: ~ен персона̀л 监视人员 ~ни ка̀дри 监察干部

надзо̀рни|к -*ци* [阳], **надзо̀рница** [阴] ❶同 надзира̀тел ❷(电报、电话、无线电等的)线路维修员

надзо̀рническ|и -*а* надзо̀рник 的形容词

надзо̀рничество [无复,中] ❶监视;监督;监察 ❷监视人的职责;线路维修员的职责

надзър|вам [未], **надзърна** -*неш*, -*нах* [完] надзъртам 的一次或连续几次的动作

надзърта|м [未] ❶(往里)看,张望,瞥视;窥视,窥探,偷看: ~м над стобо̀ра 从木栅栏上面张望 ~м през пролу́ка (ду́пка) 从门缝(洞)偷看 ❷显露(一部分),半露,露头: Измежду̀ върбѝте покра̀й река̀та ~т са̀мо върховѐте на висо̀ките му извѝти стрѐхи. 只有它那高高的挑檐从河边的柳树后面显露出来。~**не** [中]

надив|я̀вам се [未], **надивя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 惊奇,惊讶,惊佩(够): не мо̀га да се ~я̀ на нѐщо 对某事惊佩不已

надѝг|ам [未], **надѝгна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶提起,举起,搬起,抬起: Надѝгам ку́фара да го кача̀ на трамва̀я, а кондуктѐрът не да̀ва. 我提起皮箱要把它放到电车上去,可是售票员不让。~ам чу́к 举起锤子 ~ам глава̀ 抬起头 ❷收拾起来: Надѝгнаха постѝлки и завѝвки. 他们把铺盖都收拾起来了。❸提高(喊声、嗓门): ~ам гласа̀ си. 提高嗓门 — **се** [被动] ~**ане** [中]

надѝг|ам се [未], **надѝгна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] ❶升起,升高;居于…之上;移高;(牛奶等)煮沸,膨胀;(面团)发酵: Ло̀дките ту̀ се ~аха над вълнѝте, ту̀ се загу́бваха. 小船一会儿升到浪顶,一会儿又消失了。Отвъд река̀та се ~а висо̀ката планина̀. 河那边耸立着一座高山。❷站起,立起;起身: ~ам се от сто̀ла си 从椅子上站起来 ~ам се на пръ̀сти 踮着脚站立 ❸行动起来,积极起来;奋起;起义,暴动;强大起来: Ця̀лото сѐло ще се ~не. 全村都要行动起来。~ам се на борба̀ 奋起斗争 ❹(旋律、声音、喧嚣等)升高 ❺(接 вик, шум, вой, глъ̀чка 等)开始: Надѝга се врѐва. 大声喧嚷起来 ❻(感情等)产生;加强,加深: И дълбо̀ка, неукротѝма злъ̀ба се ~аше от дъ̀ното на душа̀та му. 一种深刻的、不可遏止的憎恨在他的心灵深处不断加强。Нався̀къде се ~а ро̀пот. 怨声载道。❼〈口〉傲慢,神气,自高自大: Що̀ ми се ~а, като̀ го зна̀м ко̀й е. 何必对我那么神气,我知道他是谁。~**ане** [中]

надигра̀|вам [未], **надигра̀я** -*еш*, -*х* [完] 在游戏中赛过,玩过,胜过(某人);(在跳霍罗舞中)跳过(某人): Тѐбе нѝкой не мо̀же да ~е. 谁也跳不过你。~**ване** [中]

надигра̀|вам се [未], **надигра̀я се** -*еш се*, -*х се* [完] [中态,互及] 在游戏(跳霍罗舞)中比赛: ~вам се с ня̀кого 跟某人比赛游戏 Те по̀чнаха да се ~ват. 他们开始比赛跳(霍罗)舞了。~**ване** [中]

надим|я̀вам [未], **надимя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使充满烟雾;把…弄得到处都是烟灰(煤烟): Стѝга сте пу̀шили, ~ѝхте ста̀ята. 你们别抽烟了,弄得满屋子都是烟。

надѝпл|ям [未], **надѝпля** -*иш*, -*их* [完] ❶使有褶,打褶: ~ям ро̀кля 把连衣裙打上褶 ❷叠起: Надѝпли дрѐхите и ги прибра̀ в дола̀па. 他把衣服叠好放在壁橱里了。— **се** [被动]

～яне［中］

надѝр［阳］〈天〉天底(与 зенѝт (天顶)相对)

надѝрам［未］，**надерà** *-ерѐш*，*-рàх*［完］❶撕(若干，很多)：Надрàла парцàли за чѐрга. 她撕了很多做粗毯的碎布。❷多次撕破：Надрàх си рòклята. 我把连衣裙撕破了好多地方。— **се**［反身、被动，中态］～**ѝране**［中］

надѝре［副］〈方〉(在)后面；朝(向)后

надѝшвам се［未］，**надѝшам се**［完］［中态］吸够，吸足，吸个够：Онѝя ти ливàди，онѝя нѝви，онàя прѐсна зеленинà на горàта，да не мòжеш да се ～аш. 那些可爱的草地，那些农田，那树林的一片新绿，那气息，你真是吸也吸不够。

надклàсов［形］超阶级的：～о явлѐние 超阶级的现象 Нѝма ～о изкỳство. 没有超阶级的艺术。Езѝкът е ～о явлѐние. 语言是超阶级的现象。～**ост** -осттà［阴］

надколѐнен *-на*［形］膝盖以上的：～на чàст 膝盖以上的部分 ～ни връзки за чорàпи (过膝)长袜吊带

надкорѐмен *-на*［形］腹部以上的：～ни мỳскули 腹上肌 бòлка в ～ната òбласт 腹部以上部位疼痛，肚子上边痛

надкòстен *-на*［形］骨上的，骨的：～на цѝпа 骨膜

надкòстница［阴］〈解〉骨膜

надлѐжен *-на*［形］〈公文〉适当的；相宜的；应有的；规定的；有关的，相应的：взѐмам ～ни мѐрки 采取适当措施 по ～ен рѐд 根据规定的程序 ～на влàст 有关当局

надлѐжно［副］〈公文〉适当地；应有地，很好地；相宜地，相应地；符合规定地：накàзвам го ～ 给予他应有的惩罚 Удостоверѐнията трѝбва да бъдат ～ заверѐни. 证件必须经有关部门(人员)签署。

нàдлез［阳］过街天桥

надлъ̀гвам［未］，**надлъ̀жа** *-жеш*，*-гах*［完］比…能说谎，比…说的谎多 — **се**［互及］Дъ̀лго се ～гваха，но сякаш нѝкой не успѝ да ～же дрỳгия. 他们互相欺骗了好久，但是好像谁也没能骗过谁。～**гване**［中］

надлъ̀ж［副］向直里，顺着，直着，竖着，纵着：разрѝзвам ～ бѐлите бỳкови трỳпи 直着锯开白色的山毛榉树干 Нѝе трѝбваше да премѝнем ～ през цѝлото сѐло，за да хвàнем нàшия пъ̀т. 我们必须直穿全村才能上路。◇ ～ **и (на)шѝр** 到处：Настъ̀пи грòбно мълчàние ～ и нашѝр из сѐлото. 全村到处一片死寂。

надлъ̀жа 见 надлъ̀гвам

надлъ̀жен *-на*［形］纵的，纵向的(与 напрѐчен (横向的)相对)：～ен рàзрез 纵切面(图)

надмѐнен *-на*［形］傲慢的，目空一切的，骄傲的：Тѝ не дружѐше почтѝ с нѝкого，намѝраха я ～на и гòрда，говòреха злѐ за нѐя. 她几乎不同任何人交朋友，大家都看到她很傲慢，都带着反感议论她。～ен тòн 傲慢的语气 ～ен вѝд 目空一切的样子 ～**но**［副］～**ност** -носттà［阴］

надмѐрвам［未］，**надмѐря** *-иш*，*-их*［完］量多，多量 ～**ване**［中］

надмѐтна 见 надмѝтам

надминàвам［未］，**надмѝна** *-еш*，*-ах*，过被形动 *-ат*［完］超过，赶过，越过；超出；胜过，超越：Настѝгнах го и го ～ах. 我赶上了他，并且超过了他。На пѐтата минỳта тòй я бѐше вѐче ～ал. 在第 5 分钟时他已经超过了她。Надмѝна ме по ръ̀ст. 他身材比我高。Товà ～а очàкванията ми. 这超出了我的期望。Ученѝкът ～а учѝтеля. 学生超过了老师。Нòвото ～ава стàрото. 后来居上。Тòй ме ～ава в мнòго отношѐния. 他在许多方面超过了我。Учỳдването ми ～а страхà ми. 我的惊讶超过了恐惧。Надỳла се жàбата да ～е вòла.〈俗〉蛤蟆鼓足气，想胜过黄牛；不自量力。◇ ～**àвам сѐбе си** 超过自己原有水平；尽自己最大努力 ～**àване**［中］

надминỳвам［未］〈民〉同 надминàвам

надмòгвам［未］，**надмòгна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат*［完］克服，克制，战胜，占优势：～вам прирòдните мъчнотѝи със задрỳжен трỳд 用共同的劳动战胜自然条件的困难 Нѝе ще ～нем всѝчки прѐчки за добрòто на нарòда. 我们为了人民的利益将克服一切障碍。～вам сѐбе си 克制自己 ～вам предразсъ̀дък 克服偏见 — **се**［被动］～**ване**［中］

надмòрски *-а*［形］海面上的；海水平面以上的：～и простòри 一望无际的海面 ◇ ～**а височинà** 海拔

надмòщен *-на*［形］占有优势的

надмòщие［无复，中］优势：духòвно ～ 精神优势 чѝслено ～ 数量优势 съкрушѝтелно ～ 压倒优势 взѐмам ～ 占优势 ѝмам ～ над нѝкого 对某人拥有优势 добѝвам ～ 取得优势 ～ в тѐхниката 在技术上的优势 отстъ̀пвам пред ～то 在优势面前退却

надмѝтам［未］，**надмѐтна** *-ѐтнеш*，*-ѐтнах*，过被形动 *-ѐтнат*［完］〈民〉比…扔得远 — **се**［被动，互及］

наднàсям［未］，**наднесà** *-есѐш*，*-ѐсох*，*-ѐсе*，过主形动 *-ѐсъл*，*-ѐсла*，过被形动 *-ѐсен*［完］垂，悬，俯：～àсям главà над прозòреца 把头探到窗外 — **се**［中态］探身

наднѝквам［未］，**наднѝкна** *-неш*，*-нах*［完］❶看一下(一会儿)，望一下(一会儿)：～вам през открѐхнатата вратà 从虚掩着的门(往里)看(一眼) ❷〈转〉探察一下，设法了解：Трѝбва да му ～неш в душàта，да узнàеш каквò мѝсли и от каквò се страхỳва. 你应当探察一下他的心灵，看他在想什么，怕什么。❸露一下(面)，显露一下：Òблаците се разкъ̀саха на голѐми парцàли и през тѐх ～на лунàта — чѝста，хỳбава. 云彩已经散开，圆月从朵朵白云间显露出来——那样洁白，那样美丽。

наднѝсам［未］同 наднàсям

нàдница［阴］日工资，日薪：висòка (нѝска) ～а 高(低)的日薪 повишàване на ～ите 提高日薪 рабòтя на ～а 做零活，做短工活 Нàдниците са увеличѐни. 日工资增加了。

наднѝчам［未］，**наднѝкна** *-кнеш*，*-кнах*［完］❶(一般从洞、孔、缝等中)看，望；窥视：Прилепѐн до огрàдата，тòй ～чаше в двòра. 他紧贴着围墙往院子里张望。Нѝкой ～ча през ключàлката. 有人从钥匙孔偷看。❷(一般从洞、孔、缝等中)露出，显露：Измеждỳ мнòго овòшки едвàм ～чат тỳк-тàм керемѝдените пòкриви на къ̀щите. 透过果树丛隐约可见各家的瓦房顶。～**чане**［中］

надничàр *-ят*，*-я*［阳］，**надничàрка**［阴］日工，短工，按日计资的工人

надничàрски *-а* надничàр 的形容词：～а рàбота 日工活 ～и възнаграждѐния 日工资

надничàрство［无复，中］日工生活；日工收入

нàдничен *-на*［形］日工资(制)的：～ен лѝст 日工资单 ◇ ～**ен блòк** 日工资价目表(国家规定的自负盈亏企业日工资额标准)

наднòрмен *-а*［形］超(定)额的：～ товàр 超载 ～о произвòдство 超额生产 ～о възнаграждѐние 超产奖 ～а рàбота 超

额工作 ～**о**［副］

наднòрмени|к -*ци*［阳］,**наднòрменичка**［阴］超额完成生产的工人

надобàв|ям［未］,**надобàвя** -*иш*,-*их*［完］再补充,补足

надòблач|ен -*на*［形］云上的;九霄云外的: ～но прострàнство 云上空间 ～ни висинѝ 九霄云外

надобрỳвам се［完,中态］过够好日子,享够福,生活称心如意

надовè|ждам［未］,**надоведà** -*дèш*,-*дòх*,-*дè*,过主形动 -*л*［完］〈口,不赞〉带来一帮子;把…全带来了: Надовèде ми всѝчките си приятели. 他把他的朋友全带到我这里来了。～**ждане**［中］

надовл|ѝчам 和 **надовлàчам**［未］,**надовлекà** -*ечèш*,-*ѝкох*,-*èче*,过主形动 -*ѝкъл*,-*ѝкла*,-*èкли*［完］❶拖来(很多);全拖来: Надовлѝкоха дървà от горàта. 他们从树林里弄来许多木柴。❷〈不赞〉拉来(许多人),带来一帮子 — **се**［被动,中态］～**ѝчане** 和 ～**àчане**［中］

надò|й -*ят*,-*я*［阳］挤出的奶量,产奶量

надò|йвам［未］,**надоя** -*ѝш*,-*ѝх*［完］同 надоявам — **се**［被动］

надòйда 见 надохàждам

надокàрвам［未］,**надокàрам**［完］赶来,运来,弄来(许多,全部);带来许多(人): Надокàра цèли кỳпища слàма. 他运来好几大堆麦秸。Надокàрал всѝчките си роднѝни. 他把他的亲戚都带来了。— **се**［被动］

надòле 见 надòлу

надòлница［阴］〈民〉同 нанадòлница

надòлу 和(方) **надòле**［副］❶朝下,往下,向下: глèдам го отгòре ～ 从上到下打量他 ❷朝地下,向地下: навèждам главà ～ 把头朝地垂下 поглèждам ～ 朝地下看 ❸朝低处;朝下游;朝河水流的方向: спỳскам се ～ по стръмнинàта 顺着陡坡朝下滑去 Нѝе го остàвихме и отминàхме ～ по рекàта. 我们在顺水中游,同他分了手,并且超过了他。❹〈民〉朝南方向,往南: Щъркòвете отлетѝха ～. 鹳朝南飞去。◇ **нагòре-**～ 各处,到处: суетя̀ се нагòре-～ 到处奔忙,忙得到处转悠 **обръщам с главàта** ～ 1.把…弄得乱七八糟,把…弄得天翻地覆 2.彻底改变 **с главàта** ～ 1.乱七八糟 2.头朝下

надомък|вам［未］,**надомъкна** -*неш*,-*нах*,过被形动 -*нат*［完］〈口〉拖来,带来(许多,全部);拉来(许多人): Надомъкнаха рàзни кнѝги. 他们弄来各种各样的书籍。— **се**［被动］～**ване**［中］

надомък|вам се［未］,**надомъкна се** -*неш се*,-*нах се*［完］［中态,只复和三单］〈不赞〉跑来(许多人,所有的人) ～**ване**［中］

надон|àсям［未］,**надонесà** -*есèш*,-*èсох*,-*èсе*,过主形动 -*èсъл*,-*èсла*,-*èсли*［完］〈口〉带来(很多东西): И кòлко армагàни ～èсе кàка Дѝна! 迪娜姐姐带来多少礼物啊! — **се**［被动］～**àсяне**［中］

надохàждам 见 надохòждам

надо|хòждам 和 **надохàждам**［未］,**надòйда** -*йдеш*,-*йдòх*,-*йдè*,过主形动 -*шъл* 和 -*шèл*,-*шлà*,-*шлѝ*［完］［只复和三单］(大量)涌来: На съ̀бòра ～йдòха от всѝчки крàйща на окòлията. 人们从全县各地来赶集了。Глèдам: ～йдè водà,～йдè — до стрехàта! 我看到:大水来了,来了 —— 涨到房檐了! ～**хòждане** 和 ～**хàждане**［中］

надо|ѝвам［未］,**надоя** -*ѝш*,-*ѝх*［完］❶挤(若干奶): Надоѝх ведрò млѝко. 我挤了一桶奶。❷(喂奶的人)喂饱,喂足: Не è ～ѝла детèто. 她没有把孩子喂饱。— **се**［被动］～**ѝване**［中］

надо|ѝвам се［未］,**надоя се** -*ѝш се*,-*ѝх се*［完］［中态］(果实、苞、蕾、脓包等)长大,成熟 ～**ѝване**［中］

надпарти|ен -*йна*［形］超党派的

надперà 见 надпѝрам

надпèя 见 надпя̀вам

надпи|вам［未］,**надпия** -*еш*,-*ѝх*,过被形动 -*т*［完］(常指含酒精的饮料)比…喝得多,比…能喝,喝过 — **се**［互及］赛酒 ～**ване**［中］

надп|ѝрам［未］,**надперà** -*ерèш*,-*рàх*［完］比…洗得多,在洗衣服方面赛过(某人) — **се**［互及］～**ѝране**［中］

надпѝра|м се［未,中态］〈方〉争吵: Хàйде, хàйде, не сè ～йте. 得了,得了,你们别争吵了。～**не**［中］

нàдпис［阳］❶题词,题字;(写在表面的)词句,字句;题目,书名(一般是手写的): ～ за излòжбата 为展览会题词 ～ на плѝка 信封上的字 Стихотворèнието нòси ～《Прòлет》. 诗的题目是《春天》。❷(刻在石、木等上的)碑文,铭文,碑铭: старобъ̀лгарски ～и 古保加利亚铭文 надгрòбни ～и 墓志铭 разчѝтам антѝчен ～ 辨认古代铭文

надпѝ|свам［未］,**надпѝша** -*шеш*,-*сах*［完］❶题(词),(在封面上)写,注: ～свам писмò 写信封 ～свам си тетрàдката 在笔记本的封皮上写字 Надпишѝ адрèса! 写上地址! ❷(把账目等)多记,做假账: Чорбаджѝята чèсто ～сваше в тефтèрите. 财主经常多记账。❸比…写得好,书写过人: Ще го ～шеш,акò и да си нèгов ученѝк. 尽管你是他的学生,你将来会比他写得好。— **се**［被动］～**сване**［中］

нàдпис|ен -*на* нàдпис 的形容词

надпѝша 见 надпѝсвам

надпия 见 надпѝвам

надплàвам 同 надплỳвам

надплàнов -*а*［形］超(过)计划的: ～о произвòдство 超计划产量 ～ дòбив 超计划开采量

надплà|щам［未］,**надплатя̀** -*тѝш*,-*тѝх*［完］多付,付多(款): Тòй се е вèче разплатѝл,та дорѝ и ～тѝл. 他已经清账了,甚至多付了。— **се**［被动］～**щане**［中］

надпл|ѝтам［未］,**надплетà** -*етèш*,-*èтох*,-*èте*,过主形动 -*èл*［完］比…织得多,在编织方面超过(某人) — **се**［中态,互及］～**ѝтане**［中］

надплỳв|вам［未］,**надплỳвам**［完］比…游得快;在游泳中赛过某人: Катò изпѝтан плувèц тòй успя̀ да ～а всѝчките. 他是个久经锻炼的游泳家,游得比所有的人都远。— **се**［中态,互及］

надпревàра［阴］竞争,竞赛: ～ във въоръ̀жаването 军备竞赛 ◇ **в** ～ 争先,竞相,抢着,争先恐后;忙乱地: Бригадѝрите рабòтят в ～. 建设队员们争先恐后地干活。

надпревàр|вам［未］,**надпревàря** -*иш*,-*их*［完］(在速度等方面)超过,赛过,抢…的先: Тè не мòжеха да го ～ят в тѝчане. 他们未能跑过他。— **се**［中态,互及］: ～вам се с нèго в любèзности 同他比殷勤 Велѝките сѝли се ～ват във въоръжàване. 列强正在进行军备竞赛。Всѝчки децà си прàвят такѝва лопàтки. И се ～ват кòй пò-хỳбава ще си издя̀ла. 所有的孩子都在给自己做这样的小桨。他们比赛看谁削得最好。

～**ване**［中］：～ване във въоръжàването 军备竞赛

надпревàр|ям［未］，**надпревàря** -*иш*，-*их*［完］同 надпревàрвам：Магàрето，като̀ го заболѝ，кòня ～я.〈俗〉打疼了的驴能赛过马。— **се**［中态，互及］～**яне**［中］

надпреп̀уск|вам［未］，**надпреп̀ускам**［完］比…跑得快，在赛跑（赛车，赛马）中胜过（某人）— **се**［中态，互及］：На Тòдоровден младèжите се ～ват. 在托多尔节青年们举行赛马。～**ване**［中］：～ване с препя̀тствия 障碍赛 кòнни ～вания 赛马

надприкà|звам［未］，**надприкàжа** -*жеш*，-*зах*［完］比…说得多，比…健谈，说过（某人）— **се**［中态，互及］：Àз съм дошѐл нѐ да се ～зваме，а рàбота да вършим. 我来不是为了比赛谁说过谁，而是为了干工作。～**зване**［中］

надприп̀пк|вам［未］，**надприп̀пкам**［完］比…跑（冲）得快，在赛跑中胜过（某人）— **се**［中态，互及］～**ване**［中］

надп|я̀вам［未］，**надпѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*，过被形动 -*я̀н*，-*я̀на*，-*ѐни* 和 -*я̀т*，-*я̀та*，-*ѐти*［完］比…唱得好（多、声音大），唱歌赛过：Ще го ～ѐе и ще вземе наградàта. 她会比他唱得好，会得奖。Гласъ̀т ти е пò-сѝлен и тѝ ще ме ～я̀ваш вѝнаги. 你的嗓门比我高，你总会比我唱得声音大。— **се**［被动，中态，互及］Вѝе сте решѝли тỳк да се ～я̀вате! 你们已经决定在这里赛歌了！～**я̀ване**［中］

надрабòт|вам［未］，**надрабòтя** -*иш*，-*их*［完］比…干得多（好），在某种工作（某种活儿）中超过（某人）：Тòй ～и всѝчки ни. 他比我们谁都干得快。— **се**［中态，互及］～**ване**［中］

надра|скѝвам［未］，**надрàскам** 和 **надрàщя** -*щеш*，-*скax*［完］❶在…上面划道子（划痕）：～сквам ця̀лата стенà 在墙上划满划痕 ❷潦草书写，随便乱画：Именàта на войнѝците бя̀ха ～скани нечетлѝво и небрѐжно. 士兵们的名字都写得潦草难认。Писмòто е ～скала като̀ с клѐчки. 她的信潦草难认，像是用木棍儿写的。— **се**［被动］～**скване**［中］

надрàс|твам［未］，**надрастà** -*тѐш*，-*тох*，-*те*，过主形动 -*ъл*，-*ла* 和 **надрàсна** -*неш*，-*нах*［完］❶比…长得高：Надрàсте и бащà си，и мàйка си. 他比他父母长得都高。В иглолѝстната горà бòрът ～ва смъ̀рча. 在针叶林中，松树长得比云杉高。❷〈转〉才华（品德）超众：Бòтев е ～ъл врѐмето си и сàмо рàнната му смъ̀рт побъ̀рква да го ѝмаме в пъ̀лния разцвѐт на талàнта му. 波特夫才华超过他同时代的人，只是他的早逝使我们没有能看到他才华的顶峰。～**тване**［中］

надрà|щя 见 надрàсквам

надребн|я̀вам［未］，**надребня̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］弄碎，切碎，切成小块 — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

надрѐд|ен -*на*［形］〈书〉（指书写符号）标在行上面的，标在字母上面的：В чѐшкото писмò се употребя̀ват мнòго ～ни знàци. 捷克文字使用了很多标在字母上面的符号。

надрѐжа 见 надря̀звам

надрекà 见 надрѝчам

надрѐм|вам се［未］，**надрѐмя се** -*еш се*，-*ах се*［完］同 надря̀мвам се

надр|ѝчам［未］，**надрекà** -*ечѐш*，-*ѐкох*，-*ѐче*，过主形动 -*ѐкъл*，-*ѐкла*［完］比…说得多，在说话中胜过（某人）— **се**［中态，互及］～**ѝчане**［中］

надроб|я̀вам［未］，**надробя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］弄碎，切碎，粉碎，掰碎，捣碎：～я̀вам корàв хля̀б 把硬面包掰碎 Каквòто си ～ѝл，товà ще сърбаш.〈俗〉自作自受。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

надроб|я̀вам се［未］，**надробя̀ се** -*ѝш се*，-*ѝх се*［完］［中态］变碎；（岩石）风化 — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

надругар̀увам се［完，中态］（同某人）交够朋友，交朋友交腻

надрỳс|вам［未］，**надрỳсам**［完］❶摇撼，摇晃，摇动；颠簸（够）：Колàта ни ～а здрàво. 车把我们颠得够呛。❷打（果实）：Надрỳсах една̀ торбà слѝви. 我打了一口袋李子。— **се**［被动］～**ване**［中］

надрỳсва|м се［未］，**надрỳсам се**［完］［中态］❶摇晃够 ❷（指果实）打够 ❸〈行〉喝醉 ～**не**［中］

надрỳсква|м［未］，**надрỳскам** 同 надрỳсвам — **се**［被动］～**не**［中］

надрỳсква|м се［未］，**надрỳскам се**［完］［中态］同 надрỳсвам се ～**не**［中］

надрънква|м［未］，**надрънкам**［完］〈口，蔑〉说（大量废话、蠢话、空话）：～м кỳп глỳпости 说一大堆蠢话 — **се**［被动］～**не**［中］

надрънква|м се［未］，**надрънкам се**［完］［中态］〈口〉❶发够丁零当郎的声音，摇够铃（或其他发丁当声的东西）❷〈不赞〉尽说废话（空话、蠢话）～**не**［中］

надр|я̀мвам се［未］，**надрѐмя се** -*ѐмеш се*，-*я̀мах се*［完］［中态］打够瞌睡

надсвѝр|вам［未］，**надсвѝря** -*иш*，-*их*［完］比…吹奏得多（好），在吹奏方面胜过（某人）— **се**［中态，互及］～**ване**［中］

надскà|чам［未］，**надскòча** -*òчиш*，-*òчих*［完］超出，超越（某种界限）：Товà ～àча нàшите възмòжности. 这超出了我们的能力。— **се**［被动］

надскà|чвам［未］，**надскàчам** 和 **надскòча** -*òчиш*，-*òчих*［完］比…跳得多（高、远）Послѐдният кòн ще ～òчи всѝчките. 最后那匹马将比其他马跳得远。— **се**［中态，互及］～**àчване**［中］

надскòк|вам［未］，**надскòкна** -*неш*，-*нах*［完］〈方〉比…跳得高

надскòча 见 надскàчам 和 надскàчвам

надслòв［阳］标题，题目

надслòв|ен -*на* надслòв 的形容词

надсм|ѝвам се［未］，**надсмѐя се** -*ѐеш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се*，-*я̀ла се*，-*ѐли се*［完］讥笑，嘲笑；嘲弄：Ця̀лото сèло му се ～я̀. 全村都讥笑他。～я̀вам се на глупосттà му. 嘲笑他的愚蠢。～**я̀ване**［中］

надсмòг|вам［未］，**надсмòгна** -*неш*，-*нах*［完］好容易才，费好大劲才：Едвà ～ват да разчѝстят разрушѐнията. 他们好容易才清除了废墟。

надстрòеч|ен -*на* надстрòйка[2] 的形容词：Езѝкът ня̀ма ～ен харàктер. 语言没有上层建筑的性质。

надстрòйка[1]［阴］（建筑物上面的）接高部分

надстрòйка[2]［阴］上层建筑：Като̀ приѐ，че икономѝческият стрòй е оснòвата，върхỳ кòйто се издѝга политѝческата ～，Мàркс отделѝ нàй-голя̀мо внимàние на изучàването на тòзи икономѝчески стрòй. 马克思认为经济制度是政治上层建筑借以树立起来的基础，所以他特别注意研究这个经济制度。

надстро|я̀вам［未］，**надстроя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］（从上面）添建，接高，增筑 — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

надтежàвам [未], **надтежà** *-àш*, *-àх* [完] 比…重 ~**àване** [中]

надтѝч|вам [未], **надтѝчам** [完] 比…跑得快, 跑过(某人) — **се** [被动, 互及] Тъмни òблаци се ~ват към сèвер. 一片片乌云争着向北方驰去。~**ване** [中]

надтỳр|ям [未], **надтỳря** *-иш*, *-их* [完] 添多, 加多; 放多, 多放; 增添: Той ~и от брашнòто. 他面粉放多了。

надỳ|вам [未], **надỳя** *-еш*, *-х*, 过被形动 *-т* [完] ❶使充满空气, 吹(上)气, 打(上)气, 吹胀, (使)鼓气, (使)鼓满; 噘(嘴): ~вам бỳзите си 吹鼓双颊 ~вам балòнче 吹鼓气球 ~вам гỳма на велосипèд 给自行车(胎)打气 ~вам фỳтболна тòпка 给足球打气 Вя̀търът ~ платнòто на лòдката. 风鼓满了船帆。Момѝчето ~ мàлките си ỳстнички. 小姑娘把小嘴噘起来。❷吹(乐器): Я ~й, дя̀до, кавàла. 爷爷, 快吹起你的长笛吧。❸〈转〉夸大: ~вам фàктите 夸大事实 ❹〈口〉挑拨, 唆使: Ня̀кой го ~ва срещỳ (протѝв) нàс. 有人唆使他反对我们。❺哭 — **се** [被动] ◇ ~**вам гàйдата** 〈口〉放声大哭, 嚎啕大哭 **надỳва ме (на) смя̀х (плàч)** 〈口〉(非常)想笑(哭) ~**ване** [中]

надỳ|вам се [未], **надỳя се** *-еш се*, *-х се* [完] [中态] ❶充满气, 膨胀起来: Балòнът се ~. 气球充满气了。Надỳла се жàба, да надмѝне вòла. 〈俗〉蛤蟆鼓足气, 想胜过黄牛; 不自量力。❷肿, 胀, 发炎; 胖: Надỳ ми се бỳзата. 我的脸肿了。❸〈口〉自高自大, 骄傲: ~вам се катò пỳяк 〈俗〉骄傲得像只火鸡 От каквòто се мъдър срамỳва, с нèго се лỳдият ~ва. 〈俗〉聪明人引以为耻的事, 疯子却引以为荣; 把耻辱当荣耀。❹〈口〉生气: Оттогàва се е ~л, та не ѝскам да говòря с нèго. 从他生气以后, 我就不再想跟他说话了。~**ване** [中]

надỳм|вам [未], **надỳмам** [完] ❶说很多(令人不愉快的事): Надỳмах му всѝчко. 我全对他说了。❷劝说, 说服, 怂恿: Надỳмах го да дòйде с нàс. 我劝他跟我们来。~**ване** [中]

надỳм|вам се[1] [未], **надỳмам се** [完] [中态] 商量好, 说妥: : Надỳмват се двàмата — той да ми помàга в кỳхнята, а тя̀ да ми чѝсти стàята. 他们二人商量好了 —— 他帮我做饭, 她替我打扫房子。~**ване** [中]

надỳм|вам се[2] [未], **надỳмам се** [完] [中态] 〈口〉说个够 ~**ване** [中]

надỳмк|а [常复, 阴] 〈民〉唠叨话; 抱怨, 埋怨, 指责: òстри ~и 尖刻的指责

надỳпч|вам [未], **надỳпча** *-иш*, *-их* [完] ❶(在许多东西或所有东西上)打洞, 穿孔, 穿破 ❷把…打许多洞: Куршỳмите ~иха стенàта катò решèто. 子弹在墙上打了许多洞, 像筛子一样。Сѝпаницата го ~ила. 天花使他成了麻子。— **се** [反身, 被动] ~**ване** [中]

надỳпч|вам се [未], **надỳпча се** *-иш се*, *-их се* [完] (在许多地方)穿洞: Надỳпчил ми се е чорàпът. 我的袜子穿洞了。Тèнджерата се е ~ила. 锅穿了许多洞。~**ване** [中]

надỳт ❶ надỳя 的过被形动 ❷ [用作形] 1.鼓的, 胀的: ~ корèм 鼓的肚子 ~о платнò 鼓满风的帆 2.肿的: ~и бỳзи 肿了的脸(双颊) ~и от плàч очѝ 哭肿的双眼 3.高傲的: ~ човèк 高傲的人 ~и фрàзи 傲慢的词句 ~**ост** -осттà [阴]

надỳх|вам [未], **надỳхам** [完] ❶(风)吹得厉害, 吹着: Не ~а ли те тòя вя̀тър? 这风没把你吹着吗? ❷吹进: Ще ~аш пра̀х в машѝнката. 你会把灰尘吹进小机器里的。— **се** [被动] ~**ване** [中]

надỳш|вам [未], **надỳша** *-иш*, *-их* [完] ❶嗅到…的味道, 嗅出, 嗅知: Кỳчето ~и зàека. 狗嗅出兔子的味道。❷〈转〉嗅知, 感到, 看出, 探知: ~вам какъв вя̀тър вèе 看出刮什么风 Надỳших, че тỳк ще ѝма свàтба. 我感到这里要有人结婚。— **се** [中态, 互及] ~**ване** [中]

надỳя 见 надỳвам

надхвàщам се [未, 中态] 〈方〉争吵, 争论

надхвърл|ям [未], **надхвърля** *-иш*, *-их* [完] ❶比…掷(投、扔)得远(高): ~ям го в състезàние на дѝск 在铁饼竞赛中比他掷得远 ❷超过, 超越, 越过, 超出: ~ям 8 милиòна ювàна 超过 800 万元 ~ям плàна 超过计划 Машинѝстът ~и нòрмата с 20%. 火车司机超过定额 20%。~ям всѝчки очàквания 超过一切期望 Той бèше отдàвна ~ил петдесеттè (годѝни). 他早就超过 50 岁了。Водàта ~и висòките бреговè. 水越过了高岸。Товà ~я сѝлите ми. 这超出了我的力量。~ям всѝчки грàници (предèли) 超出一切界线 ~ям рàмките на закòна 超出法律范围 — **се** [被动] ~**яне** [中]

надхвърл|ям се [未], **надхвърля се** *-иш се*, *-их се* [完] [中态] 比赛投掷 ~**яне** [中]

надхитря̀вам [未], **надхитрѝ** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 同 надхѝтрям — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

надхитр|я̀вам се [未], **надхитрѝ се** *-ѝш се*, *-ѝх се* [完] [中态, 互及] 同 надхѝтрям се — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

надхѝтр|ям [未], **надхитрѝ** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 比…更狡猾; 机智胜过; 愚弄, 哄骗: ~ям врагà 以巧计胜过敌人 Не сè оставя̀м да ме ~ят. 不许别人愚弄我。— **се** [被动] ~**яне** [中]

надхѝтр|ям се [未], **надхитрѝ се** *-ѝш се*, *-ѝх се* [完] [中态, 互及] 斗智; 互相愚弄 ~**яне** [中]

надхòд|вам [未], **надхòдя** *-иш*, *-их* [完] 在走路中越过(某人), 走在…的前面 ~**ване** [中]

надхòждам [未], **надхòдя** *-диш*, *-дих* [完] 同 надхòдвам

надцèнка [阴] 〈商〉加价

надцен|я̀вам [未], **надценя̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 过高估计, 过高评价: Неприя̀телят вѝнаги ~я̀ва сѝлите си и подценя̀ва сѝлите на нарòда. 敌人总是过高估计自己的力量, 过低估计人民的力量。Той е мнòго ~èн. 他被评价得过高了。— **се** [反身, 被动] ~**я̀ване** [中]

надчѝтам [未], **надчетà** *-етèш*, *-èтох*, *-èте*, 过主形动 *-èл* [完] 比…读得好(多、快), 在读书方面胜过(某人): Ня̀кой не успя̀ Зла̀тан да ~етè. 谁也没有兹拉坦读得好。

надшѝ|вам [未], **надшѝя** *-еш*, *-х* [完] ❶比…缝得多, 在缝纫方面超过(某人) ❷在上面缝 — **се** [被动] ~**ване** [中]

надшѝ|вам се [未], **надшѝя се** *-еш се*, *-х се* [完] [中态, 互及] 比赛缝纫 ~**ване** [中]

надъв|квам [未], **надъвча** *-чеш*, *-ках* 和 **надъвкам** [完] 嚼够

надъдр|ям [未], **надъдря** *-еш*, *-ах* [完] 喋喋不休地说 — **се** [被动]

надъдр|ям се [未], **надъдря се** *-еш се*, *-ах се* [完] [中态] 喋喋不休地说够

надълба̀|вам [未], **надълба̀я** *-еш*, *-х* [完] (在很多地方)挖, 刻, 抠 — **се** [被动] ~**ване** [中]

надълбòко [副] ❶(在)深处, 深深地: Надълбòко в зèмните пла̀стове се крия̀т огрòмни минера̀лни богàтства. 在地层深处蕴藏着大量的矿藏。Той усèти забѝтите ~ в ръкàта тръни.

他感觉到了深深扎进他手中的刺。❷深入地：Тòй разрабòтва ~ въпрòсите, който го занимàват. 他深入地研究引起他注意的问题。◇ **взèмам ~** 当真，当作一回事 Не гò взèмай ~. 对这事别当真。

надълго［副］❶长长地：Слънцето преваля́ и сѐнките от стрѐхите се проточиха ~. 太阳已西斜，屋顶的影子长长地拖在地上。❷十分详细地，详尽地（与 Накрàтко（简短地）相对）：Тѐ заприкàзваха ~ за товà, за оновà. 他们十分详细地谈论了各种事情。◇ **~ и (на) широ̀ко** 详尽地 Надълго и широ̀ко ни разкàза тòй своята истòрия. 他向我们详尽地谈了他的身世。

надън|вам［未］，**надъня** -иш, -их［完］〈口〉使吃撑，把…塞饱 — **се**［中态］吃撑，塞饱；喝醉，喝足 **~ване**［中］

надърдòр|вам［未］，**надърдòря** -иш, -их［完］〈口〉说许多荒唐话，说废话；聊天 — **се**［中态］聊天聊够 **~ване**［中］

надържам се［未，中态］〈方〉❶巡视，监视，守望：Надържам се в тàя чàст на градà. 我巡视城市的这一部分。❷打赌

надъх|вам［未］，**надъхам**［完］❶往(在)…上哈气：Надъхай огледàлцето и го изтрий. 在小镜子上哈点气，再擦一下。❷影响，教育；使相信：~вам го със свòите мѝсли и идèи 以自己的想法和主意去影响(教育)他 ❸唆使，怂恿，授意：Твòят сѝн е крѝв, тòй ги повèде подѝр сѐбе си, тòй ги ~а. 是你的儿子不对，是他领他们去的，是他唆使他们干的。— **се**［被动，中态］**~ване**［中］

нàд|я -иш, -их［未］〈口〉把…接长，把…加宽

над|я̀вам［未］，**надя̀на** -ѐнеш, -я̀нах，过被形动 -я̀нат［完］〈民〉❶穿(衣、鞋)：~я̀вам елѐк 穿上坎肩 ~я̀вам нальми 穿上呱哒板 ❷把…放在背(肩)上，把…放到…：Бàбата го прегърна и му ~я̀на ця̀ла торбѝчка с хля̀б и сѝрене. 老奶奶拥抱了他一下，把一口袋面包和奶酪放在他肩上。~я̀вам торбàта на прът 把口袋搭在木棍上 ❸刺(入)，插(上)：~я̀вам щѝка 上刺刀 — **се**［被动］**~я̀ване**［中］

надя̀ва|м се［未，中态］❶希望：~м се лѐсно да извърша товà 希望很容易把这件事做完 ❷指望，期望：На нèго не мòжеш да се ~ш. 你不能指望他。❸〈民〉盼望到来：Е, сѝне, живи бя̀хме да се вѝдим пàк. Нѝе òще вчѐра ти се ~хме. 啊，我的儿子，我们又活着见面了，昨天我们就盼望着你回来。◇ **Да му се не ~ш!** (**Иди му се ~й!**)〈口〉真(谁也)没想到他会做出这件事来！**~не**［中］

надя̀|ждам［未］，**надя̀м** -дѐш, -дох, -де，过主形动 -л［完］比…吃得多，在吃的方面胜过某人：Надя̀де и трѝмата. 他比那三个人都吃得多。— **се**［中态，互及］：Мѝна врѐмето, когàто ня̀кои се ~ждаха и надпѝваха, а не рабòтеха. 一些人赛吃赛喝而不工作的时代已经过去了。**~ждане**［中］

надя̀л|вам［未］，**надя̀лам**［完］❶锛，砍，削(若干，很多)：Надя̀лах кўп трескѝ. 我砍了一堆木柴。❷在很多处砍(锛，削)：Надя̀ла ця̀лото дървò. 她把整棵树全砍了。— **се**［被动］**~ване**［中］

надя̀лквам［未］，**надя̀лкам**［完］(用小斧、小锛)砍，锛，削(若干，多处)：Надя̀лках трескѝ кòлкото за еднò пàлене. 我劈了够生一次火的劈柴。— **се**［反身，被动］

надя̀м 见 надя̀ждам

надя̀на 见 надя̀вам

надя̀сно［副］向右，朝右(方)，在右边(与 наля̀во（向左）相对)：Еднѝ тръгнали наля̀во, дрўги ~, а трѐти прàво напрѐд. 一些人朝左走去，另一些人朝右走去，第三部分人一直朝前走去。Мàлко пò-гòре ~ се вѝждаше мàлка хѝжа. 往上一点在右边可以看到一间小茅舍。Надя̀сно!〈军〉向右转！Главѝ ~!〈军〉向右看！Надя̀сно равнѝс!〈军〉向右看齐！~ от нèго 在他右边 Дръжте (се) ~. 靠右行驶。◇ **наля̀во и ~** 1.四处，到处 2.同每一个人，同所有的人

наѐден -а［形］同 найден

наеднàж［副］〈口〉同 наеднъж

нàедно［副］一同，一起，共同：Тѐ вля̀зоха ~. 他们一同进来了。Радосттà и скръбтà ~ хòдят.〈谚〉悲喜同行。

наеднъж［副］〈口〉一下子，一次，一气：По дървената стълба вън се чўват бързи стъпки — ня̀кой взѐмаше стъпалàта по двѐ по трѝ ~. 从外面木楼梯上传来急骤的脚步声——有人一步两级一步三级地上楼。

наедр|я̀вам［未］，**наедря̀** -ѐеш, -я̀х，过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли［完］❶长大，变大，粗大起来；成长，壮大：Нàйден бѐше порàсъл, ~я̀л. 奈登长高了，长大了。Я̀бълките ~я̀ха. 苹果长大了。❷(白昼)变长：От Андрѐев дѐн денят ~я̀ва. 从安德烈节以后天开始变长。**~я̀ване**［中］

наѐж|вам［未］，**наѐжа** -иш, -их［完］❶使(毛、发、刺等)竖起 ❷〈转〉唆使，煽动 **~ване**［中］

наѐж|вам се［未］，**наѐжа се** -иш се, -их се［完］［中态］❶(动物)竖起毛(刺)来 ❷〈转〉仇视，敌对，发怒：Ця̀лото сèло се е ~ило против нèго. 全村的人都仇视他。**~ване**［中］

наѐжен -а ❶ наѐжа 的过被形动 ❷［用作形］1.(指毛、发等)竖起来的：човѐк с ~и мустàци 长着直胡子的人 2.敌视的，敌对的 **~о**［副］**~ост** -осттà［阴］

наелектризѝр|вам［未］，**наелектризѝрам**［完］❶〈物〉充电，使有电，使带电 ❷〈转〉使震惊，使激动，使兴奋；刺激：Тѝя дўми ѝмаха поразѝтелен ефѐкт и àз òще пòмня кàк сѝлно ме ~аха. 这些话有感染力，我还记得它多么强烈地使我激动。— **се**［被动，中态］**~ване**［中］

нàем［阳］租用(赁)；租金：дàвам (стàя) под ~ 出租(房屋) взѐмам (стàя) под ~ 租(用)(房屋) живѐя под ~ 租房子住 плàщам ~а 付租金 повишàвам (понижàвам) ~а 提高(降低)租金

наѐ|мам［未］，**наѐма** -меш, -х，过被形动 -т［完］租(用)；雇(用)：~мам стàя у нèго 在他家租一间房 ~мам рабòтник (ратàй, убѝец) 雇用工人(长工、杀手) — **се**［被动］**~мане**［中］

наѐ|мам се［未］，**наѐма се** -меш се, -х се［完］承担；着手，从事；敢于：~мам се с рàбота 承担工作 Наѐх се да уредя̀ рàботата. 我负责处理这项工作。не сѐ ~мам с тàзи рàбота 不愿承担这项工作；不胜任这一工作 Не сѐ ~мам да извърша (напрàвя) товà. 我不胜任做此事。**~мане**［中］

наемàтел -ят, -я［阳］，**наемàтелка**［阴］❶房客 ❷承租人，租用者：~ на жѝлище 房客

наемàтелск|и -а наемàтел 的形容词

наѐм|ен -на［形］雇用的：~ен рабòтник 雇用的工人 ~ен трўд 雇佣劳动 ~ни войскѝ на империалѝзма 帝国主义的雇佣军

наѐмни|к -ци［阳］，**наѐмница**［阴］❶雇工 ❷雇佣兵 ❸〈转〉仆从，仆佣，爪牙；被收买的人

наѐмническ|и -а наѐмник 的形容词：~и трўд 雇佣劳动 ~а àрмия 雇佣军

наѐмничество [无复,中] ❶雇工地位;仆从地位 ❷全体雇用工人

наемода̀тел -*ят*,-*я* [阳],**наемода̀телка** [阴] 出租者

наемода̀телск|и -*а* наемода̀тел 的形容词

наергену̀вам се [完,中态] 当够(腻)光棍,过够(腻)单身生活

наѐсен [副] (在)秋天;今年秋天,到秋天: Пѝлците ~ се броя̀т. 小鸡(活)到秋天才算数。Наѐсен ще берѐм ху̀бави плодовѐ. 今年秋天我们能采摘优质水果。

наѐт -*а* ❶ наѐма 的过被形动 ❷ [用作形] 1.雇(来)的 2.租(赁)的,租来的

нажабу̀р|вам се 和 **нажабу̀рям се** [未], **нажабу̀ря се** -*иш се*,-*их се* [完] [中态] ❶含漱,漱口: ~вам се със студѐна вода̀ 用凉水漱口 ❷漱够 **~ване** [中]

нажабу̀рква|м се [未], **нажабу̀ркам се** [完] [中态] 同 нажабу̀рвам се **~не** [中]

нажаду̀вам се [完,中态] ❶十分口渴,长期口渴,渴极 ❷长期渴望

нажа̀л|вам се [未],**нажа̀ля се** -*иш се*,-*их се* [完] [中态] 十分悲伤,十分痛心

нажалѐн -*а* ❶ нажаля̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 忧愁的,悲伤的,悲哀的: ~ по̀глед 悲哀的目光 **~о** [副] **~ост** -остта̀ [阴]

нажаля̀вам [未],**нажаля̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 使忧愁,使悲伤: Нажалѝ ми душа̀та та̀зи пѐсен. 这首歌使我的心灵感到悲伤。

нажал|я̀вам се [未],**нажаля̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се* [完] [中态] (感到)忧愁,悲伤,痛心

нажежа̀вам [未],**нажежа̀** -*ѐш* 和 -*ѝш*,-*а̀х* 和 -*ѝх* [完] ❶烧红,烧旺;使炽热,烧热: Нажежа̀х желя̀зото. 我已经把铁烧红了。❷使兴奋(紧张,激动) — **се** [被动,中态] **~а̀ване** [中]

нажежѐн -*а* ❶ нажежа̀ 的形容词 ❷ [用作形] (指金属等)烧红的;非常热的: ~о желя̀зо 烧红的铁 ~ въздух 炽热的空气 ❸〈转〉紧张的: ~а атмосфѐра 紧张的气氛

нажив|я̀вам се [未],**наживѐя се** -*ѐеш се*,-*я̀х се*,过主形动 -*я̀л се*,-*я̀ла се*,-*ѐли се* [完] [中态] ❶活得很长久,长命 ❷过得很好;活得很满意: Нажевя̀х се през ля̀тото. 我夏天过得很好。А̀з съм ~я̀л и за сѐбе си не мѝсля. 我活得很满意,对自己不想什么了。❸活够,活腻

нажѝжам [未],**нажежа̀** -*ежѐш* 和 -*ежѝш*,-*ежа̀х* 和 -*ежѝх* [完] 同 нажижа̀вам

нажѝл|вам [未],**нажѝля** -*иш*,-*их* [完] ❶蜇(很多人);在多处蜇: Пчелѝте ме ~иха. 蜜蜂蜇了我好几处。❷〈方〉(用荨麻杆或藤棍在扒光的身上)打,抽打

нажу̀л|вам 和 **нажу̀лям** [未],**нажу̀ля** -*иш*,-*их* [完] ❶擦上,抹上,搓上(许多,足够): Нажу̀лих дрѐхите със сапу̀н и ги оста̀вих да кѝснат. 我把衣服擦上肥皂,然后放在水里泡着。❷〈转,口〉狠揍,痛骂: Така̀ го ~их,че ѝма да ме по̀мни. 我狠狠揍了他一顿,让他记住我。— **се** [反身,被动] **~ване** 和 **~яне** [中]

нажу̀л|вам се, **нажу̀лям се** [未], **нажу̀ля се** -*иш се*,-*их се* [完] [中态]〈口〉(指酒)喝够,喝醉 **~ване** [中]

нажъ̀н|вам [未],**нажъ̀на** -*еш*,-*ах*,过被形动 -*ат* [完] 收割(若干,很多) — **се** [中态] 收割够,收割足 **~ване** [中]

наза̀д [副] ❶向后,往后,朝后;倒;在(…的)后面(与 напрѐд (向前)相对): дъ̀рпам ~ 朝后拖《Кра̀чка напрѐд,двѐ кра̀чки ~》《进一步,退两步》Реакционѐрите вѝнаги се стремя̀т да въ̀рнат ~ колело̀то на история̀та. 反动派总是力图使历史的车轮倒转。Наза̀д! 后退! 回去! 滚回去! коса̀,вчѐсана ~ 朝后梳的头发 Нѐ ~,а напрѐд тря̀бва да се глѐда. 要向前看,不要向后看。Напрѐд е дълбо̀ко ,~ е бъ̀рзей.〈俗〉前面水深,后面水急;前怕狼,后怕虎。изоста̀вам мно̀го ~ в ра̀ботата 在工作中大大落后 Часо̀вникът ми оста̀ва ~. 我的表慢了。хвъ̀рлям по̀глед ~ в мѝналото 回顾过去 ❷回,退回(原处): Върнѝ ~ всѝчко,дѐто си взѐл. 把你拿的所有东西退回去。Въ̀рщам стрелка̀та на часо̀вника ~ 倒拨表针 ◇ **взѝмам (оттѐглям) ду̀мите си** ~〈口〉收回讲话(表示歉意) **~-напрѐд (вървя̀,хо̀дя)**〈口〉往复地,来回地,来来回回,来来往往 **не оста̀вам ~ от ня̀кого**〈口〉不甘落在某人后面,保持与某人并列 **Тръ̀гнало ми е ~**.〈口〉我连遭失败。

наза̀де〈方〉同 наза̀д

наза̀дничав -*а* [形] 落后的,落伍的(与 напрѐдничав (先进的)相对): ~ човѐк 落后的人 ѝмам ~и въ̀згледи 有落后思想(观点) **~ост** -остта̀ [阴]

наза̀л|ен -*на* [形]〈语言〉同 но̀сов (鼻的;鼻音的): ~ни съгла̀сни 鼻辅音 **~ност** -ността̀ [阴]

назализа̀ция [阴]〈语言〉鼻(音)化

назва̀ни|е -*я* [中] ❶(事物的)名称,名字: ~я на предмѐти 事物的名称 Ту̀к река̀та взѐма вѐче ~ето Дзиншадзя̀н. 在这里,河的名字已经叫金沙江了。❷〈旧〉标题,(书、报、杂志的)名称

наздра̀ве [感] ❶(在吃饭、喝酒等时说的祝愿话、客气话)祝你健康,干杯: То̀й дѝгна ча̀шата си и рѐче:— Наздра̀ве ви,дра̀ги го̀сти! 他举起酒杯说:"祝大家健康,亲爱的来宾们!" ❷(在对方打喷嚏时说)一百岁,二百岁

наздра̀в|ен -*на* [形] ◇ **~на ча̀ша** 祝酒杯

наздра̀виц|а [阴] 祝酒词: Чу̀ваха се ~и. 传来频频祝酒声。вдѝгам ча̀шата за ~а 举杯祝词 ◇ **вдѝгам ~а** 举杯致(祝酒)词 **пѝя ~а** 喝酒祝词,(举杯祝词后)干杯

наздра̀во [副]〈民〉❶肯定地,准,一定: Наздра̀во зна̀еш ли? 你准知道吗? ❷真的,的确: То̀й се простудѝ и лѐгна ~. 他受了凉,真的病倒了。

на̀земи [副]〈民〉在地上,在地板上: То̀й тръ̀шна протѝвника си ~. 他把自己的对手摔倒在地。

на̀зи 和 **на̀зе** [代]〈方〉同 нас

назида̀ва|м [未]〈书〉❶教导,指导;教训,训诫,训导: Учѝтелят ~ ученѝците. 教师在指导学生。❷作为…的鉴戒: ~м пото̀мството 作为后代的鉴戒 **~не** [中]

назида̀ни|е -*я* [中]〈书〉(常与 за 连用)教训: за ~е 以儆效尤 Нѐговият прѝмер мо̀же да слу̀жи за ~е. 他的例子可引以为鉴。

назида̀тел|ен -*на* 有教益的,可资借镜的;教训的: ~ен прѝмер 有教益的榜样 ~ен то̀н 教训的口吻 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

на̀зима [副]〈方〉今年冬天: На̀зима ще се пързаля̀ме по̀вече. 今年冬天我们要多滑雪(溜冰)。

наз|ѝрам [未], **назра̀** -*рѐш*,-*ра̀х*,过主形动 -*ра̀л*,-*ра̀ла*,-*рѐли*,过被形动 -*ря̀н*,-*ря̀на*,-*рѐни* [完]〈方〉勉强看见,看见一点儿

назлъндѝс|вам се [未],**назлъндѝсам се** [完] [中态]〈口〉

不同意,反对,推辞;不喜欢,不愿意: ～вам се на ядене 不愿意吃饭

назнач|àвам [未], **назначà** *-иш, -ùх* [完] ❶任命,委托,委派,派任,指派: ～àвам го учѝтел 任命他为教员 ～àвам го на рàбота 委派他工作 ～àвам го за председàтел 指派他为主席 ～àвам го за свòй наслèдник 指定他为自己的继承人 ～àвам комѝсия да анкетѝра слу̀чая 选派一个委员会调查这件事 ❷〈书〉规定,约定,指定: ～àвам нѐкому срèща тàя вèчер у домà си 同某人约定今晚在家中见面 ～àвам ѝзпита за слèдния дèн 规定第二天考试 — **се** [被动] **～àване** [中]

назнач|àвам се [未], **назначà се** *-иш се, -ùх се* [完] [中态] 受到任命,得到职务,任职: ～àвам се на рàбота в пòщата 被任命在邮局工作 **～àване** [中]

назначèни|е *-я* [中] ❶任命,派任,委派,委任: Знàеш ли каквò ми кàза за ～ето ми? 你知道他关于我的任命对我说了什么吗? ❷〈口〉委任书,派令: Назначèнието ми òще не è излѐзло. 我的任命书还没有发出。❸〈军〉任务 ❹〈旧〉用途

назòб|вам се [未], **назòбам се** [完] [中态] 一粒一粒地吃够

назоб|ѝвам [未], **назобѝ** *-ùш, -ùх* [完] 用精饲料(大麦、燕麦)喂(牲口): Да ～ѝте конèте, у̀тре ще ѝда в градà. 你们给马喂足精饲料,明天我要进城。— **се** [被动,中态] **～ѝване** [中]

назов|àвам [未], **назовà** *-èш, -àх* [完] ❶命名;称,叫(名字或绰号): Кàк ще ～èте списàнието си? 你们准备给杂志起个什么名字? От тогàва Бòйчо го ～àваше "Добрѝн Кокòшката". 从那时起,博伊乔就叫他"多布林老母鸡"。❷叫(出)…的名字(名称): Тòй ～à всѝчки по ѝме. 他叫得出每个人的名字。Тòй им покàзваше разлѝчните чàсти на картèчницата, ～àваше ги, обяснѐваше за каквò слу̀жат. 他给他们看机关枪的各个零件,叫出它们的名称,说明它们的用途。— **се** [被动,中态] ◇ **～àвам нещàта с ѝстинските им именà** 如实说,直言不讳 **～àване** [中]

назòр|вам 和 **назòрям** [未], **назòря** *-иш, -их* [完] 〈民〉强迫,逼迫: Назòриха ме да кàжа и àз кàзах. 他们逼我说,我就说了。～**ване** 和 ～**яне** [中]

назрà 见 назѝрам

назр|ѐвам [未], **назрèя** *-èеш, -ѐх*, 过主形动 *-ѐл, -ѐла, -èли* [完] ❶成熟,酝酿成熟;(脓疮)灌满脓: Нѝвата ～ѐва. 庄稼快熟了。❷〈转〉(思想、主意、决定等)形成,考虑成熟;(革命、重大事件等)迫近,必然要来到,成为不可避免: В умà ми ～ѐва мѝсъл. 一个想法在我心中成熟。～**ѐване** [中]

назр|ѐл *-ѐла, -èли* ❶ назрèя 的过主形动 ❷[用作形] 1.(指作物)成熟了的: ～èли пожълтèли нѝви 已经成熟的金黄色的庄稼 2.〈转〉就要解决的,迫切的: ～ѐл въпрòс 迫切的问题

назу̀бр|ям [未], **назу̀бря** *-иш, -их* [完] 〈口〉死记硬背,死读(书): Назу̀брила е урòка от крàй до крàй. 她把课文从头到尾死记硬背下来了。～**яне** [中]

назъб|вам 和 **назъбям** [未], **назъбя** *-иш, -их* [完] 做成齿状,车上齿 — **се** [被动,中态] ～**ване** 和 ～**яне** [中]

назъбен *-а* ❶ назъбя 的过被形动 ❷[用作形] 锯齿状的,带齿的; ～и стенѝ 雉堞墙,有垛子的(城墙) ～а скалà 锯齿状的岩石 ～о колелò 齿轮

назър|вам [未], **назърна** *-неш, -нах* [完] 同 надзървам: Тòй зачàка, навèде се и ～на през клю̀човата ду̀пка на вратàта. 他等了一下,弯下身子,从门的钥匙孔里望了一眼。～**ване** [中]

назърта|м 同 надзъртам: Крадешкòм ～ към мèне. 他偷偷地望着我。～**не** [中]

назя̀п|вам се [未], **назя̀пам се** [完] [中态] (张着嘴)呆望够,闲看够 ～**ване** [中]

найв|ен *-на* [形] 天真的;朴素的;幼稚的;轻信的: ～ен човèк 天真的人 разкàзвам за всѝчко товà с ～ен дèтски тòн 用孩子般的天真语调述说这一切 ～**но** [副] ～**ност** *-носттà* [阴]: доверчѝв до ～ност 轻信到幼稚的程度

найвка [阴] 〈戏剧〉(戏剧中的)天真女人

найвни|к [阳], **найвница** [阴] 天真的人

наигрà|вам се [未], **наигрàя се** *-еш се, -х се* [完] [中态] 玩(跳)够,玩(跳)足 ～**ване** [中]

наизвà|ждам [未], **наизвàдя** *-диш, -дих* [完] 取出(很多,全部): И катò видя̀, че бàба Въла е разбъркала сандъ̀ка и е ～дила нещà, тòй пàк ѝ се скàра. 当他看见沃拉奶奶把木箱翻得乱七八糟,而且从里面拿出许多东西的时候,他又跟她吵起来了。～**ждане** [中]

наизвè|ждам [未], **наизведà** *-дèш, -дох* [完] 带出(很多人,全部) ～**ждане** [中]

наизвл|ѝчам [未], **наизвлекà** *-ечèш, -я̀кох, -èче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -èкли* [完] 拉出,拖出,抽出,拔出(许多,全部)

наизкàр|вам [未], **наизкàрам** [完] 拿出,弄出(很多东西) ～**ване** [中]

наизл|ѝзам [未], **наизля̀за** *-èзеш, -я̀зох, -èзе*, 过主形动 *-я̀зъл, -я̀зла, -èзли* [完] [只复或三单] 出来很多(人),全出来: Хòрата ～я̀зоха на у̀лиците. 人们全来到街上。На мегдàна ～èзе нарòд — мъжè, женѝ, децà. 人们——男的、女的、小的,都来到广场上。～**ѝзане** [中]

наизн|àсям [未], **наизнесà** *-есèш, -èсох, -èсе*, 过主形动 *-èсъл, -èсла* [完] 携出,拿出(很多东西) ～**àсяне** [中]

наизскàч|вам [未], **наизскàчам** [完] [只复或三单] (很多人,全部)跳出: Тè ～аха през прозòреца. 他们全都从窗口跳了出来。～**ване** [中]

наизскòч|а *-иш, -их* [完] 同 наизскàчам

наизу̀ст [副] ❶背熟,记熟,背着: знàя ～ мнòго стихотворèния 能背很多诗 четà ～ 背(书、诗等) у̀ча ～ 学得能背下来 ❷〈转,口〉空口: говòря ～ 空口说白话

наизуст|ѐвам [未], **наизустѝ** *-ùш, -ùх* [完] 学得能背下来;背(书、诗等)

наименовàни|е *-я* [中] 〈书〉名称

наимену̀ва|м [未] 〈书〉❶叫出…的名称: ～м познàти сèлища 叫出熟悉的居民点名称 ❷给…命名,称,唤 — **се** [反身,被动] ～**не** [中]

найстина [副] 真(地),的确: Опàсност ～ ѝмаше, и тò твърде голя̀ма. 真有危险,而且还很大。Найстина, тòй е отслàбнал до неузнавàемост. 真的,他已经瘦得认不出来了。

най¹ [语气] (用于构成最高级)最: нàй-добър 最好的 нàй-пòсле 最后 Нàй-мнòго обѝчам тàзи картѝна. 我最喜欢这张画。Товà ми ～ тежѝ на душàта. 这件事使我心灵感到最难过。

най² [连] 〈民〉但是,可是(用于民歌中): Тò не билò тèжка мъглà, / ～ е билò су̀ра ламя̀. (Нар. пес.) 那不是浓雾,而是

一只灰色的蟒形怪物。

на̀й-вѐче [副]〈口〉同 на̀й-мно̀го

на̀|йда *-йдеш, на̀йдох*, 过主形动 *-шъл* 和 *-шел, -шла̀, -шли̇* [完]〈民〉同 намѐря: Не можа̀х да го ~йда. 我没能找到他。

на̀йлон [无复,阳] 尼龙

найлонизѝра|м [未] 尼龙化 ~**не** [中]

на̀йлонов *-а* [形] 尼龙(制)的: ~и чора̀пи 尼龙袜 ~а ча̀нта 尼龙提包

на̀й-па̀че [副]〈旧〉最,特别

Найро̀би 内罗毕(肯尼亚首都)

накадя̀вам [未], **накадя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使充满烟,把…弄得到处是烟;熏 — **се** [反身,被动] ~**я̀ване** [中]

нака̀жа 见 нака̀звам

наказа̀ни|е *-я* [中] ❶惩罚,惩办,处罚,处分;报应: жесто̀ко ~е 严厉的惩罚 телѐсно ~е 体罚 смъ̀ртно ~е 死刑 нала̀гам му ~е 给他惩罚 получа̀вам заслу̀жено ~е 得到应有的惩罚 За ~е днѐс ня̀ма да ти да̀м да изли̇заш. 今天罚你不许出去。❷〈口〉痛苦,受罪,折磨,罪孽: Да изслу̀шам докра̀й ска̀зката му бѐше ця̀ло ~е за мѐне. 要听完他的发言对我真是受罪。

наказа̀телен *-на* [形] ❶刑事的;犯刑事罪的: ~ен зако̀н 刑法 ~но съдопроизво̀дство 刑事诉讼程序 ~но дѐло 刑事案 ❷惩罚的,惩治的: ~ни мѐрки 惩治措施 ~ни а̀кции срещу̀ ... 对…的惩罚性征伐(讨伐) ~ен у̀дар〈运〉罚球

нака̀|звам[1] [未], **нака̀жа** *-жеш, -зах* [完] 惩罚,惩办,处惩,处分: ~звам го за простъ̀пка (провинѐние) 因犯规(犯法)而给他以惩罚 ~звам го със смъ̀рт (затво̀р) 处以死刑(徒刑) ~звам го за назида̀ние 惩罚他以儆效尤 ~звам го дисциплина̀рно 给他以纪律处分 ~звам с конфиска̀ция 给予没收处分 — **се** [被动] ~**зване** [中]

нака̀|звам[2] [未], **нака̀жа** *-жеш, -зах* [完] 说(许多事情): Нака̀зах му всѝчко, какво̀то бѐше ми се насъбра̀ло на душа̀та. 我把积蓄在我心头的一切都对他说了。~**зване** [中]

нака̀з|вам се [未], **нака̀жа се** *-жеш се, -зах се* [完] [中态]〈口〉吃苦,受罪,受折磨: Нака̀зах се с то̀зи човѐк. 我跟这个人可受罪了。~**зване** [中]

наказѝя [阴]〈方〉惩罚,痛苦,苦难

наказу̀ем *-а* [形] 应受惩罚的,应受处分的: ~а постъ̀пка 应受惩罚的行为

нака̀лва|м [未], **нака̀лям** [完] 弄上泥,(用泥)弄脏 — **се** [反身,被动] ~**не** [中]

накаля̀вам [未], **накаля̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 把…烧到高温,烧红: Заобиколѝхме ~ѐната до червѐно пѐчка. 我们围在烧得通红的炉子旁。

накамаря̀вам [未], **накамаря̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 堆起,使堆成堆

нака̀на [阴] 希望,愿望,愿意,情愿: Добра̀та ~ е бѐз пока̀на. 好的愿望用不着请。

нака̀н|вам [未], **нака̀ня** *-иш, -их* [完] (邀)请(很多人): Нака̀ниха го̀сти за сва̀тбата и от око̀лните села̀. 他们还从邻村请来客人参加婚礼。~**ване** [中]

нака̀н|вам се [未], **нака̀ня се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 想(做某事),打算,决定,准备(着): Тъ̀кмо се бя̀х ~ил да те посетя̀. 我正想去拜访你呢。~**ване** [中]

нака̀п|вам[1] [未], **нака̀пя** *-еш, -ах* [完] 滴在…上,滴污;把水滴在…上: ~вам горѐща ло̀й по прозо̀реца и закрѐпям свещта̀ 把热蜡油滴在窗户上,把蜡烛放稳 ~вам ри̇зата си с мастѝло 用墨水把衬衫弄脏 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

нака̀п|вам[2] [未], **нака̀пя** *-еш, -ах* [完] (树叶、水果)大量落下: По земя̀та са ~али мно̀го презрѐли кру̀ши. 很多熟透的梨落在地上。~**ване** [中]

нака̀р|вам [未], **нака̀рам** [完] ❶迫使,强迫: ~вам го да извъ̀рши нѐщо 迫使他做某事 ❷劝说,说服: ~вам го да почѐрпи 让他请客 ❸赶进(大批或全部牲口): Нака̀ра добѝтъка в обо̀ра. 他把牲口都赶进畜栏。— **се** [被动] ~**ване** [中]

нака̀р|вам се [未], **нака̀рам се** [完] 争吵得厉害,争吵够: Не ѐ ху̀баво, ѝстина, дѐто така̀ ти се е ~ал и такѝва ло̀ши ду̀ми ти е рѐкъл. 的确,他跟你这样厉害地争吵并且说了这样恶劣的话是很不好的。~**ване** [中]

нака̀стр|ям [未], **нака̀стря** *-иш, -их* [完] ❶修剪(若干,很多,够) ❷〈转,口〉申斥,痛骂: Добрѐ го ~их. 我痛骂了他一顿。~**яне** [中]

накатѐр|вам се [未], **накатѐря се** *-иш се, -их се* [完] [中态,只复或三单] 爬上,攀登: По стенѝте се ~иха деца̀ да вѝждат от висо̀ко. 孩子们爬上墙头从高处看。~**ване** [中]

накатраня̀вам [未], **накатраня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 给…涂上煤焦油;用煤焦油弄脏 — **се** [反身,被动] ~**я̀ване** [中]

накату̀р|вам [未], **накату̀ря** *-иш, -их* [完] 弄倒,弄翻,打倒,打翻(很多东西,很多人)

накахъря̀вам [未], **накахъря̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使悲伤,使忧愁,使悲痛

нака̀ц|вам [未], **нака̀цам** [完] [只复或三单] 大量停(落)在某处: На плета̀ ~аха врабчѐта. 篱笆上落了许多麻雀。Мя̀ркат се бѐли селца̀, ~али по хълмовѐте. 坐落在山丘上的许多白色小村庄隐约可见。~**ване** [中]

нака̀ч|вам[1] [未], **накача̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 抬起,提高,送上,举起,运送(很多东西,很多人) ~**ване** [中]

нака̀ч|вам[2] [未], **накача̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶挂上(许多) ❷(在许多地方)挂上,到处挂 ~**ване** [中]

нака̀ч|вам се [未], **накача̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态,只复或三单] (很多人或所有的人)爬上,走上,登上: Мнозѝна бя̀ха се ~ѝли по къ̀щите и стенѝте да глѐдат от висо̀ко. 很多人都爬上房顶和墙头从高处看。~**ване** [中]

накачу̀л|вам 和 **накачу̀лям** [未], **накачу̀ля** *-иш, -их* [完] 给…放上兜帽(风雪帽);把…放在顶上 ~**ване** 和 ~**яне** [中]

накачу̀л|вам се 和 **накачу̀лям се** [未], **накачу̀ля се** *-иш се, -их се* [完] [中态,只复或三单] (一个比一个高地)挤在一起: Сало̀нът се изпъ̀лни и новодошлѝте заста̀ваха до стенѝте, дру̀ги се ~иха край прозо̀рците. 大厅已满,新来的人都靠墙站着,另一些人在窗前挤在一起。~**ване** 和 ~**яне** [中]

нака̀шл|ям се [未], **нака̀шля се** *-еш се, -ах се* [完] [中态] 咳嗽得厉害,不停地咳嗽 ~**яне** [中]

наква̀с|вам 和 **наква̀сям** [未], **наква̀ся** *-иш, -их* [完] ❶泡,把…浸(泡)在水(液体)中: Дъждъ̀т ме ~и здра̀вата. 这场雨可把我淋得够呛。❷使(很多东西)发酵 — **се** [反身,被动] ~**ване** 和 ~**яне** [中]

наквича̀вам се [未], **наквича̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 大声尖叫,尖声叫够 ~**а̀ване** [中]

накикòт|я се -*иш се*, -*их се* [完，中态] 高声笑够，哈哈大笑够

нàкип [无复，阳] 水锈，水垢，水碱

накѝпр|ям [未]，**накѝпря** -*иш*, -*их* [完] 打扮(得花枝招展) — **се** [反身，被动] ～**яне** [中]

накип|ѝвам [未]，**накипѝ** -*ѝш*, -*ѝх*, 过主形动 -*ѝл*, -*ѝла*, -*ѐли* [完] ❶(委屈、愤怒、痛苦等)达到极点：Възмущѐнието му ～ѝ. 他的愤怒已达极点。❷充满(怒火、仇恨等)：Тòй ～ѝ от гнѝв. 他怒火满腔。❸ [无主] (与人称代词的与格短形连用) 仇恨(愤怒、痛苦、不满等)已极：Накипѝва ми. 我愤怒(痛苦)已极。～**ѝване** [中]

накирлѝв|ям [未]，**накирлѝвя** -*иш*, -*их* [完] 使脏，使有油泥 — **се** [反身，被动] ～**яне** [中]

накѝс|вам [未]，**накѝсна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 把…泡(浸)在水(液体)中，泡，沤：Накѝснах пранѐто. 我把要洗的衣服泡上了。— **се** [被动，中态] ～**ване** [中]

накисел|ѝвам [未]，**накиселѐя** -*ѐеш*, -*ѐх*, 过主形动 -*ѐл*, -*ѐла*, -*ѐли* [完] 有点酸味，略发酸：Вѝното ～ѝва. 葡萄酒有点发酸。～**ѝване** [中]

накѝскам се [完，中态] 哈哈大笑，大笑(够)

накѝсна 见 накѝсвам

нàкит [阳] 装饰品，饰物；首饰：～и на стàята 房间的装饰品 нарѐждам ～и по главàта си 在头上佩戴首饰

накѝт|вам 和 **накѝтям** [未]，**накѝтя** -*иш*, -*их* [完] ❶戴(花、花束)；给…戴上(花)：～вам рòсна кѝтка 戴上一束鲜花 ～ам гърдѝ с рòзи 在胸前戴上玫瑰花 ❷打扮，点缀，装饰 ❸放好，放得合适，装(置)得好：Когà ѝдем в горàта, нѝкой не мòже да наберѐ и ～и катò мòите дървà. 我们到树林里去时，谁也没有我的柴拾得多，放得好。— **се** [反身，被动] ～**ване** 和 ～**яне** [中]

накѝхам се [完，中态] 大打喷嚏，不断打喷嚏；打够喷嚏

накѝч|вам [未]，**накѝча** -*иш*, -*их* [完] 打扮：～вам косѝте си 美化头发 ～ена катò млàда бùлка 打扮得像新娘一样 — **се** [反身，被动] ～**ване** [中]

накичỳр|вам [未]，**накичỳря** -*иш*, -*их* [完] 使成撮(绺)；使成束(嘟噜) — **се** [被动] ～**ване** [中]

накла|ждам [未]，**накладà** -*дѐш*, -*дòх*, -*де*, 过主形动 -*л* [完] ❶点起篝火：Тѐ ～доха голя̀м стихѝйен òгън край рекѝчката и насѝдоха òколо нѐго. 他们在小河边点起熊熊篝火，围着它坐了下来。❷〈口〉生火，笼火 ❸垛起来(麦捆等)：Да ～дѐм снòпите, че ще валѝ. 我们把麦捆垛起来吧，要下雨啦。— **се** [被动，中态]〈口〉发胖：Наклàл се катò шипàр. 他胖得像猪。◇ ～**ждам седя̀нка** 召集编织晚会 ～**ждане** [中]

наклàням [未] 同 наклоня̀вам

наклàт|вам се [未]，**наклàтя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 摇晃得厉害，不停地摇晃；摇晃够 ～**ване** [中]

наклевет|я̀вам 和 **наклевѐтвам** [未]，**наклеветя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶诽谤，诬蔑，诋毁，对…造谣中伤：～я̀вам го в бездѐйствие 诬蔑他无所事事 ❷告发，告密；告状：～я̀вам го на полѝцията 到警察局告发他 — **се** [被动] ～**я̀ване**, ～**ване** [中]

наклѐйвам [未]，**наклѐя** -*еш*, -*ѐях* [完] 在…上涂许多(涂够)树脂；把…胶上，用胶粘上 — **се** [被动] ～**йване** [中]

наклѐп|вам 和 **наклѐпям** [未]，**наклѐпя** -*еш*, -*ах* [完] ❶把(斧、镰、锄等)打薄：～вам брàдвата 把斧头打薄 ❷〈转，民〉诽谤，诬蔑，诋毁；痛斥，痛骂 ～**ване** 和 ～**яне** [中]

наклѐя 见 наклѐйвам

наклòн [阳] ❶坡度，倾度，斜度：пòкрив с голя̀м ～ 陡屋顶 ❷斜坡，坡：Колàта се хлъзгаше по лѐк ～. 车在缓坡上滑行。

наклòнен -*а* [形] 斜的，歪的，倾斜的：～а плòскост (прàва) 斜面(线) с ～а главà 歪着头 ◇ **двѝжа се** (**плъзгам се**) **по** ～**ата плòскост** 〈书〉堕落

наклòн|ен -*на* [形] (与助动词 съм 连用)倾向于…的：～ен съм да приѐма предлòжението му 倾向于接受他的建议 ～ен съм към отстъ̀пки 倾向于让步

наклонѐни|е -*я* [中]〈语法〉式：изявѝтелно (повелѝтелно, услòвно) ～е 陈述(命令，转述)式

наклòнност -*тѝ* [阴] 倾向，趋向；嗜好；爱好；志向；习惯，习气：ѝмам ～ към лỳкс 喜好豪华 музикàлни ～и 音乐爱好 лòши ～и 恶习

наклон|я̀вам [未]，**наклоня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使倾斜，歪，垂(头)，低(头)：～я̀вам лѐко главàта си 微微低下头来 ❷(太阳、月亮)西斜 — **се** [反身，被动] ～**я̀ване** [中]

наклю̀п|вам [未]，**наклю̀пам** [完]〈口〉诽谤，诬蔑，诋毁，对…造谣中伤：Помѐшчикът го ～а катò партизàнин пред полѝцията. 地主向警察局诬告他是游击队员。～**ване** [中]

наклѝк|вам [未]，**наклѝкам** [完] [只复或三单] (很多人，全部)蹲下：Òколо пòртата бя̀ха ～али десетѝна дỳши. 在大门口附近蹲着十来个人。Вълците ～аха катò кỳчета наòколо. 这些狼像狗似的在附近蹲下。～**ване** [中]

накметỳвам се [完，中态] 当够市长(乡长)

наков|àвам [未]，**наковà** -*ѐш*, -*àх* [完] ❶钉上(许多)，钉够：Наковàх лѐтвите на стобòра. 我把(木)围墙的板条都钉上了。❷(在许多处)钉：Детѐто е ～àло гвòздеи по стенàта. 孩子在墙上钉了许多钉子。❸钉牢，钉紧 ❹〈转〉诋毁，诬蔑 — **се** [被动] ～**àване** [中]

наковàлня [阴] 铁砧 ◇ **междỳ чỳк и** ～ 两头遭殃，没有出路

наковла|д|ям [未]，**наковладя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈民〉同 наковлàждам ～**яне** [中]

наковлà|ждам [未]，**наковладя̀** -*дѝш*, -*дѝх* [完]〈方〉同 наклеветя̀вам ～**ждане** [中]

накокòр|вам се 和 **накокòрям се** [未]，**накокòря се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 瞪(大)眼睛 ～**ване** 和 ～**яне** [中]

накокòрч|вам се [未]，**накокòрча се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶(飞禽)展翅 ❷〈转，口〉神气十足，傲慢 ～**ване** [中]

накокòря се 见 накокòрвам се

накокошѝнен -*а* [形] ❶(指鸟类)羽毛竖起来的 ❷〈口，转〉起鸡皮疙瘩的

накокошѝн|я се -*иш се*, -*их се* [完，中态]〈方〉神气活现，傲慢

накò|лвам [未]，**накòля** -*òлиш*, -*лàх* 和 -*òлих* [完] 宰，杀(若干或很多)：Наклàха кокòшки за гощàвката. 他们为了请客宰了许多鸡。～**òлване** [中]

накòл|ен -*на* [形] 建在水中木桩上的：～ни жѝлища 水上房屋

наколенѝч|вам [未]，**наколенѝча** -*иш*, -*их* [完] [只复或三单] (很多人)一齐跪下 ～**ване** [中]

наколѐнка [阴] 同 наколѐнник ②解

наколѐнни|к -*ци* [阳] ❶〈方〉护腿(牧人裹在大腿和膝部以防荆棘等刺伤的皮筒): Краката му, обвѝти с кѐзени ~ци, прилѝчаха на краката на нѐкой звяр. 他用羊皮护腿裹着的腿像某种野兽的腿。❷〈运〉(打冰球等时用的)皮护膝 ❸〈史〉(古代打仗保护膝部用的)膝甲

накѐля 见 накѐлвам

наконѐчни|к -*ци* [阳] (某物的)尖,尖套,头,帽: ~к на стрела 箭头

накѐнт|вам [未], **накѐнтя** -*иш*, -*их* [完] 使穿得漂亮(整齐);打扮: Накѐнтила дъщеря си като кукла. 她把女儿打扮得像个布娃娃。Младият учѝтел бѐше много ~ен днес: облякъл си бѐше съвсѐм нови дрехи. 年轻的教师今天穿得很整齐,穿了一身全新的衣服。— **се** [被动,中态] Докато не се ~и, пред хора не излиза. 她不打扮好不见人。~**ване** [中]

накопа|вам [未], **накопая** -*еш*, -*ах* [完] 挖(若干,很多,够) ~**ване** [中]

накос|явам [未], **накося** -*иш*, -*их* [完] 割(若干,很多,够)草: Накосѝх колкото да нахраня воловете. 我割够了喂牛的草。~**яване** [中]

накрав|ям се [未], **накравя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态]〈方〉变肥,发胖

накра|да се -*деш се*, -*дох се*, -*де се*, 过主形动 -*л се* [完,中态] 盗够,偷足: С воѐнни доставки той се ~де добре. 他偷足了军需物资。

накра|двам [未], **накрада** -*деш*, -*дох*, -*де*, 过主形动 -*л* [完] 窃取,偷来(许多,足够的东西) ~**дване** [中]

накрай ❶ [副] 在结尾的地方(时候);最后: Отначало песента му е тѝха и скръбна … и ~ се превръща в проточен до звездѝте ликуващ вик. 开头他的歌低沉而悲切…结尾却变成响彻星际的欢呼。Ще отбележа най-~, че … 最后我要强调… ❷ [前] 在…的尽头(旁边、附近): ~ сѐло 在村子附近 ~ света 在天涯海角 ~ врѐме 最后一分钟 ~ сѝлите си 精疲力竭 ◇ ~ **света** 很远

накрайник -*ци* [阳] 同 наконѐчник

накрак [副] 站着: Нямаше свободни столове, та изслушахме доклада ~. 没有空椅子,我们只好站着听完报告。

накраки [副]〈方〉同 откраки (立着)

накратко [副] 简短地,简练地;短暂地: Преди да продължим разказа си, нѐка разправим ~ събитията. 在我们继续讲之前,先简短地叙述一下几件大事。Той разказа ~ всѝчко, коѐто знаѐше. 他简练地述说了他所知道的一切。

накрѐх|вам [未], **накрѐхна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完]〈民〉(一般指皮帽、鸭舌帽)使歪向一边,歪戴着(帽子): Накрѐхнал калпак над ухо. 他把皮帽歪扣在一只耳朵上。~**ване** [中]

накрещ|явам се [未], **накрещя се** -*иш се*, -*ях се*, 过主形动 -*ял се*, -*яла се*, -*ели се* [完] [中态] 喊够,叫够;大喊大叫 ~**яване** [中]

накривѐе 见 накривявам[2]

накрѝво [副] ❶歪着,斜着: Шапката си носи ~. 他歪戴着帽子。Пиронът се забѝ ~. 钉子钉歪了。лула, захапана ~ 斜叼着的烟斗 ❷错误地: Ако нѐкой ~ свърши нѐкоя работа, нѐго държат отговорен. 要是有人把什么事做错了,大家要向他追究责任。◇ **глѐдам (поглѐждам) нѐкого** ~ 〈口〉 1.怒视某人 2.对某人不(友)好 **Вървѝ ми** ~. 我的事情不顺利。

накрив|явам[1] [未], **накривя** -*иш*, -*их* [完] 使歪(斜),使倾斜,放歪,歪戴(挂,放): Тръгнал с ~ѐн калпак. 他歪戴着皮帽子走了。— **се** [反身,被动] ◇ **Кому ще ~иш?** 〈讽〉你这伤害得了谁呢? ~**явам си шапката** 〈口〉放心,一块石头落地;无忧无虑 ~**яване** [中]

накрив|явам[2] [只三单] **накривява ми** [未], **накривѐе ми** -*я ми* [完] [无人称]〈口〉感到难过(不愉快,别扭,苦闷): От нѐколко днѝ нѐщо ми е ~яло. 几天来我感到有点别扭。~**яване** [中]

накривява|м [未] 同 накривявам ~**не** [中]

накройва|м 同 накроявам ~**не** [中]

накротувам се [完,中态] 规规矩矩;老实呆着

накро|явам [未], **накроя** -*иш*, -*их* [完] 裁出;策划出(若干,很多) — **се** [被动] ~**яване** [中]

накрул|вам [未], **накруля** -*иш*, -*их* [完]〈民〉闯入;匆忙鲁莽从事;蛮干: Накрулил да си върви в тоя дъжд! 下着这样的雨,他竟鲁莽地回去了。

накръст [副] ❶交叉着,交叉地,成十字形: Задрасках страницата с две дебѐли червѐни чертѝ ~. 我在书页上用两条粗红线画了一个大叉。❷四处,四方: прекосявам града ~ 在市里四处穿行

накръстосва|м [未], **накръстосам** [完] 交叉地放(很多东西),横七竖八地堆(许多东西) — **се** [被动] ~**не** [中]

накръчмарувам се [完,中态] 当够酒馆老板,开够酒馆

накряк|вам се [未], **накрякам се** [完] [中态] (禽、蛙等)呱呱大叫;呱呱叫够 ~**ване** [中]

накряск|вам се [未], **накряскам се** [完] [中态] 尖声大叫;尖声叫够 ~**ване** [中]

накуд|вам [未], **накудя** -*иш*, -*их* [完]〈民〉说少女(或他人)的坏话

накудкудякам се [完,中态] (母鸡)咕咕叫个够

накук|вам се [未], **накукам се** [完] [中态] (布谷鸟)咕咕大叫;咕咕叫够 ~**ване** [中]

накукувам се [完,中态] 过够孤独生活

накумувам се [完,中态] 当够主婚人

накумя се -*иш се*, -*их се* [完,中态] 同 накумувам се

накуп [副] 成堆,一起: събѝрам всѝчко ~ 把所有东西拢成一堆 струпвам кнѝгите ~ 把书堆成一堆 продавам ~ 论堆卖 Смрачаваше се, когато дружѝната, струпана ~, слушаше послѐдните нарѐждания на командира. 当队伍聚在一起听指挥员讲最后的指示时,天正在黑下来。

накуп|вам [未], **накупя** -*иш*, -*их* [完] 同 накупувам ~**ване** [中]

накуп|увам [未], **накупя** -*иш*, -*их* [完] 购买,买(若干),买足,买够 ~**уване** [中]

накус|вам [未], **накуся** -*иш*, -*их* [完] 尝一下: Захвана да бърка тѐнджерите и от всяка да ~ва по малко. 他开始搅拌各个锅里的东西,每个锅都尝一点。Протѝвно ми е на стомаха, не мога да я ~я дори! 我的胃接受不了这东西,连尝它一下都不行! ~**ване** [中]

накуцва|м [未] 微跛,有点瘸: Конят ~, та не го пресѝлвай. 马有点瘸,别把它赶得太累了。~**не** [中]

накъдѐ [副] ❶（用于直接或间接问句）往（向）哪里，到（上）哪里：А сегà ～？现在上哪儿去？Накъдѐ сте се запътили？你们（这是）到那儿去？Тòй продължàваше да бя́га напрѐд，без да знàе ～．他继续向前跑，却不知道到哪里去。❷［用作连］（引出间接问句）朝哪个方向，朝什么地方：Отдалѐче не личѐше дорѝ ～ течѐ рекàта．从远处甚至看不出来河朝哪个方向流。❸同 накъдѐто：Ще забя́гна ～ ми очѝ вѝдят．我将远走高飞。◇ ～ **бѝя**〈口〉（暗）指（什么），暗示（什么）：Катò те слу̀шам，съвсѐм ми е я̀сно ～ бѝеш．我听你说话的时候，完全明白你指的是什么。◇ **Ня̀ма ～．**〈口〉不得已。**откъдѐ-～**（表示不理解、不满、不同意）根据什么，凭什么

накъдѐто［副-连］（引出表示地点的状语从句）：❶朝那个方向，朝那个地方：Тòй глѐдаше към байра，～ избя̀гаха неприя̀телите．他望着敌人朝那个方向逃跑的山冈。❷（无论）朝任何方向，朝任何地方：Накъдѐто се обърнеш，пълно с хòра．不管你朝哪里看都是人。Водѝ ни，～ щѐш．随你带我们到哪里。Накъдѐто и да отѝдеше，тòй мѝслеше всѐ за интерѐса на нарòда．不管他到哪里去，总想着人民的利益。～ и да е 不管是什么地方

накъдр|ям［未］，**накъдря** -*иш*，-*их*［完］使（头发等）卷曲 — **се**［被动，中态］～**яне**［中］

накълв|àвам［未］，**накълвà** -*èш*，-*àх*［完］❶（禽）啄（多处），鸽坏：Врабчѝте са ～àли грòздето．麻雀把葡萄鸽了多处。❷〈口〉死背：Накълвà урòка ду̀ма по ду̀ма．他逐字逐句把课文死背下来了。— **се**［中态］啄够 ～**àване**［中］

накълм|ям［未］，**накълмя** -*иш*，-*их*［完］皱（眉头）：～ям вѐжди 皱眉头

накълц|вам［未］，**накълцам**［完］把…剁成小块，捣碎，敲碎，剁出（若干）：～вам сòл 擀盐 ～вам тѝкви на добѝтъка 给牲口剁南瓜 — **се**［被动］～**ване**［中］

накълч|а се -*иш се*，-*их се*［完，中态］（把身体）扭够，忸怩作态够

накъм 和 **накъмто**［前］朝（向）着：избя̀гвам ～ горàта 朝着树林逃去

накървав|я̀вам 和 **накървàвям**［未］，**накървавя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］使…浸入血中，把…弄上血，血洗，血染：В начàлото на зѝмата враждѐбните странѝ бя̀ха ～я̀ли ножòвете си．初冬，敌对双方就已血洗刀刃。— **се**［反身，被动］～**я̀ване**，～**яне**［中］

накърква|м се［未］，**накъркам се**［完］［中态］〈口，讽〉❶喝醉，喝足 ❷吃饱 ～**не**［中］

накърм|ям 和 **накърмвам**［未］，**накърмя** -*иш*，-*их*［完］❶给（小儿）喂足奶：Догдѐ не заплàче детѐто，мàйка му не гò ～я．〈俗〉只要小孩不哭，母亲就不喂奶。❷喂足（牲口）

накърнѐн -*а* ❶ накърня̀ 的过被形动 ❷［用作形］受损害的：～о достòйнство 受了伤害的尊严

накърнѐние［无复，中］破坏；伤害，触犯

накърн|я̀вам［未］，**накърня̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶破坏…的完整；减少；破坏，使受损失；降低…的价值：Тòзи дòговор ～ѝ територ̀ията на странàта．这项条约破坏国家的领土完整。～я̀вам òбраз 破坏形象 ～я̀вам авторитѐт 降低威信 ❷〈转〉伤害，触犯：～я̀вам закòна（достòйнството，правàта，интерѐсите）触犯法律（尊严，权利，利益）Тòй е с ～ѐно достòйнство．他的尊严受到伤害。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

накърп|вам 和 **накърпям**［未］，**накърпя** -*иш*，-*их*［完］❶补（很多）：Накърпих чорàпи．我补了很多袜子。❷补足，添够：Събрàхме парѝ，та ～ихме су̀мата．我们凑了钱，补足了这笔款。

накърт|вам 和 **накъртям**［未］，**накъртя** -*иш*，-*их*［完］（指石、矿等）开采（若干，很多）：Накъртиха ця̀л вагòн кàмъни．他们采了一车皮石头。— **се**［被动］～**ване** 和 ～**яне**［中］

накърш|вам［未］，**накърша** -*иш*，-*их*［完］折下，折断（若干，许多，足够）：Децàта ще ～ат върбови вѐйки и ще окичат пòртите．孩子们会折下许多柳树枝来装饰大门。— **се**［被动］～**ване**［中］

накъс|вам［未］，**накъсам**［完］❶使成碎块，撕成碎片；弄碎，切碎：Тòй взѐ пòзива и грижлѝво го ～а．他拿起传单，小心地把它撕碎。❷折，采，摘，掐（许多，足够）：Накъсахме божу̀р и лалѐта и напрàвихме голя̀м венѐц．我们摘了许多芍药和郁金香，做了一个大花环。— **се**［被动］～**ване**［中］

накъс|вам се［未］，**накъсам се**［完］［中态］在很多处断开；变成碎块：Мъглàта се ～ваше．雾正向四处散开。～**ване**［中］

накъсо［副］简短地，简略地，扼要地，紧凑地：Хàйде，говорѝ сегà！И пò-～，че рàбота ни чàка．快，你现在说吧！简短点，工作在等着我们呢！Накъсо，тòй е човѐк，кòйто заслу̀жàва довѐрие．简言之，他是个信得过的人。

нал -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］〈旧〉（皮鞋的）铁掌

нал|àвям［未］，**наловя̀** -*овѝш*，-*овѝх*［完］捕获，捕捉（若干，许多，足够）：Наловѝхме и мàлко рѝба．我们还捕到一些鱼。— **се**［被动］～**àвяне**［中］

нал|àвям се［未］，**наловя̀ се** -*овѝш се*，-*овѝх се*［完］［中态，只复和三单］互相抓住，互相揪住：Наловѝхме се всѝчки на хорòто．在跳霍罗舞时，我们大家互相拉住。～**àвяне**［中］

нал|àгам［未］，**налòжа** -*иш*，-*их*［完］❶叠放，堆上，装上（许多）：Купу̀ва ту̀к еднò，тàм дру̀го и ～àга ку̀пените нещà в голѐми сандъ̀ци．他这里买一件，那里买一件，把买来的东西都堆放在木箱里。～àгам сѝрене 腌奶酪 ～àгам зѐле 泡圆白菜 ❷（在伤口、痛处等）涂上，敷上，放上，缠上：～àгам чѐлото му с мòкра кърпа 在他额头敷上湿毛巾。❸使（母鸡）孵卵，使抱窝 ❹〈转〉强加，强迫：～àгам вòлята си на ня̀кого 把自己的意志强加给某人 Налòжиха му да замѝне веднàга．他们强迫他立即出发。❺课（税），处以（惩罚）：～àгам дàнък 课税 ～àгам наказàние 处罚 ～àгам му глòба 罚他款 ❻〈口〉打，体罚：Налòжих го добрѐ．我狠揍了他一顿。❼〈数学〉投影 ❽〈转〉［只三］要求，需要，责成，有义务：Висшèвните интерѐси на пролетариàта ～àгат пълно еднинство в нѐговата организàция и борбà．无产阶级的最高利益要求在它的组织和斗争中有充分的统一。Тòй бѐше стрòг．Слу̀жбата му ～àгаше да бъ̀де такъ̀в．他很严厉，他的职务要求他这样。— **се**［被动］：Социалѝзмът не бѝва да се ～àга на сѐляните с насѝлие．不能强迫农民接受社会主义。～**àгане**［中］

нал|àгам се［未］，**налòжа се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］❶强加于人，飞扬跋扈，为所欲为，作威作福；自行其是；占上风 ❷成名，出名：Катò писàтел тòй се ～àга слѐд войнàта．他在战后以作家成名。❸［只三］需要，要求，必须：Ще се бòрим до послѐдните си патрòни，акò товà се ～àга．如果需要，我们将战斗到最后一颗子弹。Товà се ～àга от обстоя̀телствата．这是情况需要。Налàга се сегà да се взѐме решѐние．现在就要作出决定。Налàга ми се да отѝда．我必须走。❹（想法、问题等）提出；占上风，占压倒地位：Сàм по сѐбе си ми се ～àга

въпрòсът: коè кàра тѝя хòра да предприèмат товà рискòвано пътешèствие. 我当然要提出这一问题:是什么驱使这些人进行这次冒险的旅行? ～àгане [中]

налàз|вам [未], **налàзя** -*иш*, -*их* [完] [常复] (昆虫)爬满,在…上面爬: Налàзили го гъсèници. 毛虫爬满他全身。～**ване** [中]

налà|йвам се [未], **налàя се** -*еш се*, -*ях се* [完] [中态] (狗)吠够: Не сè ～я тòя пѐс, от сутринтà е залàял. 这条讨厌的狗总也叫不够,从早晨就开始叫了。

налàмк|вам [未], **налàмкам** [完] 〈民〉咬葵子酥糖(根据基督教的习俗,在大斋期前的最后一个荤食日的晚上,大家竞相咬食吊在一根线上悬在空中的葵子酥糖) ～**ване** [中]

налàмк|вам се [未], **налàмкам се** [完] 咬够葵子酥糖 Не сè ли ～ахте вèче? 你们还没咬够葵子酥糖吗? ～**ване** [中]

налàп|вам [未], **налàпам** [完] 大口吃,吃一大块: Рѝбата се спу̀сна и ～а вѫдицата. 鱼冲过来,一口吞下鱼钩。Ку̀чето ～а мръвката. 狗吃了那块肉。～**ване** [中]

налàп|вам се [未], **налàпам се** [完] 狼吞虎咽;大口吃够: Налàпал се катò пòпско чèдо на задушница. 〈俗〉他像神甫的孩子在万灵节一样大吃大喝(喻吃得过饱)。～**ване** [中]

налàя се 见 налàйвам се

налбàнт 和 **налбàнтин** -*и* [阳] 〈民〉钉马(牛等)掌的铁匠

налбàнтница [阴] 〈民〉马掌铺(店)

налбàнтск|и -*а* [形] налбàнтин 的形容词: ～и клèщи 马掌匠用的钳子

налбàнтство [无复,中] 钉马掌行业

налèгна 见 налѧ̀гам

належ|àвам [未], **належà** -*ѝш*, -*àх* [完] 〈民〉首先躺在…上: Дè да е водà студèна, / бъ̀лгарки ще я напѝят; / дè да е сѐнка дебèла, /бъ̀лгарки ще я ～àт. (Нар. пес.) 哪里的水清凉,保加利亚女人就去尝;哪里的阴凉好,保加利亚女人就去躺。— **се** [中态] 躺够

належàщ -*а* [形] 〈书〉❶十分重要的,值得重视的: ～ вѫпрòс 非常重要的问题 ❷迫切的,急待解决的;现实的: Разрешèнието на въпрòса е ～о. 问题迫切需要解决。

нàлеп [阳] (舌、喉、扁桃体等的)苔,舌苔: Дòкторът взè ～ от гъ̀рлото и го изпрàти за изслèдване. 医生取喉苔送去化验。

налèп|вам, налèпям 和 **налепѝвам** [未], **налепѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 粘贴(很多,若干,足够);贴在…上面: ～вам свèщи по лàвици и прозòрци 把蜡烛粘在搁板和窗台上 Налепѝл е мнòго картѝнки по тетрàдките си. 他在自己的笔记本上贴了许多画片。Налепѝх колèта с мнòго мàрки. 我在包裹上贴了许多邮票。— **се** [被动] ～**ване**, ～**яне** 和 ～**ѝване** [中]

налèп|вам се, налèпям се 和 **налепѝвам се** [未], **налепѝ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] (几处,多处)贴(粘)在上面: Очѝсти су̀хите листà и трѝни, кòйто се бѐха ～ѝли по дрèхите му. 他掸掉粘在衣服上的干叶子和荆棘。Снѐг бѐше се ～ѝл по рàмката на прозòрчето. 雪片贴在小窗的框子上。Налепѝли се катò мухѝ на мèд. 他们像苍蝇叮在蜜上那样粘在上面。～**ване**, ～**яне** 和 ～**ѝване** [中]

налèт|ен -*на* [形] 〈方〉❶坚决的;热衷的;贪婪的;馋的,不知足的: Тѝя ～ни децà ще ни изядàт и ушѝте. 这些馋孩子会把我们吃得精光。❷坏的,恶劣的;凶恶的

налèтищ|е -*а* [中] 〈方〉灾难,不幸,祸害

нàлето [副] 〈方〉来年夏天

налету̀вам се [完,中态] 尽情避暑,避暑避够

налет|ѐвам [未], **налетѐ** -*ѝш*, -*ѐх*, 过主形动 -*ѐл*, -*ѐла*, -*ѐли*, 过被形动 -*ѐн*, -*ѐна*, -*ѐни* [完] 同 налѝтам ～**ѐване** [中]

налѐя 见 налѝвам

налѐя се 见 налѝвам се

налѝ [语气] ❶(表示询问)不是吗,对吧,是吧: Налѝ ще хòдим и тàтък? 我们不是也要到那边去吗? Налѝ пòмниш? 你不是记得吗? Ху̀баво момѝче, ～? 是个好姑娘,难道不是吗? Налѝ нѝмаше да дòйдеш? 你当时不准备来,是吗? Кажѝ дè, ～ мнòго знàеш? 说呀,你不是懂得很多吗? ❷(表示肯定)不是吗: Слàвчо нѝщо не жàлеше за нèя. Налѝ тѐ им е еднѝчка за всѝчко! 斯拉夫乔为她是不惜一切的,她不是他们唯一的宝贝吗。Налѝ ти кàзах. 我不是对你说过了吗。❸(加强语气)不是么: Тèбе щò ти е? Налѝ на мèн се смèят. 对你有什么? 他们不是在笑话我么。Та ～ и àз товà ду̀мам. 我不是也说这个么。

налю̀б|я се -*иш се*, -*их се* [完,中态] 〈民,诗〉爱够,尽情钟爱

нал|ѝвам [未], **налѐя** -*ѐеш*, -*ѐх*, 过主形动 -*ѐл*, -*ѐла*, -*ѐли*, 过被形动 -*ѐн*, -*ѐна*, -*ѐни* 和 -*ѐт*, -*ѐта*, -*ѐти* [完] ❶倒,灌,注,斟(满): ～ѝвам чàша водà 倒一杯水 ～ѝвам чàшата до гòре 把杯斟满 ❷〈民,罕〉(果实)灌浆,使充满汁液: Грòздовете ～ѝват зърнà. 一串串葡萄正在灌浆。— **се** [被动] ◇ ～**ѝвам мàсло в òгъня** 火上浇油 ～**ѝвам водà във воденѝцата на нѝкого** 〈口〉往某人的磨盘里注水;使某人得到便宜 ～**ѝвам от пу̀сто в прàзно** 〈口〉做无聊(没用)的事 ～**ѝване** [中]

нал|ѝвам се [未], **налѐя се** -*ѐеш се*, -*ѐх се*, 过主形动 -*ѐл се*, -*ѐла се*, -*ѐли се* [完] [中态] ❶喝许多(酒,水),喝过量: Не сè ～ѝвай тòлкова с вѝно. 别喝那么多酒。❷〈诗〉充满(某种感情) ❸(果实)灌浆 ◇ **Очѝте (сърцèто) ми се ～ѝват с кръв.** 我盛怒(大怒,大发雷霆,发狂)。**Очѝте ми се ～ѝват (със сълзѝ).** 〈诗〉十分悲伤,想哭,泪水盈眶: Очѝте му бѐха се ～ѐли, а гласъ̀т му трепèреше. 他泪水盈眶,声音颤抖。～**ѝване** [中]

налѝв|ен -*на* [形] (一般指饮料)零卖的,零打的,零灌的: ～но вѝно 零打的葡萄酒 в ～но състоя̀ние 散装的,零卖的

налигàв|ям [未], **налигàвя** -*иш*, -*их* [完] 把…用唾液弄脏,把…弄上吐沫: Детèто ще ～и игрàчката. 孩子会把玩具沾上吐沫。— **се** [中态] 好流口水,流很多口水 ～**яне** [中]

налѝз|вам [未], **налѝжа** -*жеш*, -*зах* [完] 舔,舔脏: Кòтката е ～зала сѝренето. 猫把奶酪舔脏了。— **се** [中态] ❶舔够: Овцèте се ～заха със сòл. 绵羊舔足了盐。❷〈转,口〉喝醉: Налѝзал се здрàвата. 他喝得大醉。～**зване** [中]

нàлима [阴] 〈方〉(经肥皂水煮过的)熟丝

налѝск|вам [未], **налѝскам** [完] 泼湿,浇湿,淋湿: Налѝскай бѝволите, че им е горèщо. 给水牛淋上点水,它们太热了。— **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

налѝстни|к -*ци* [阴] 〈方〉(喂牲口的)干枝叶堆

налѝтам 和 **налетя̀вам** [未], **налетѝ** -*етѝш*, -*етѝх*, 过主形动 -*етѐл*, -*етѐла*, -*етѐли*, 过被形动 -*етѐн*, -*етѐна*, -*етѐни* [完] ❶飞扑: Гера̀кът ～етѐ на квàчката. 鹞鹰向母鸡飞扑过来。❷突袭,猛扑,攻击: Ку̀чето всè тъй стръ̀вно лàе и ～ѝта. 狗总是这样狂暴地叫着,扑着。Всѐки дѐн нòви пълчѝща башибòзуци ～ѝтаха тàя къ̀ща. 每天都有一帮一帮新来

的乱匪袭击这所房子。❸碰上,遭遇:Бя̀гахме от вълци, ~етя̀хме на мѐчки.〈俗〉躲过了狼,又遇上了熊。Налетя̀ на тегло̀. 他遭了难。❹突然出现:Върху̀ по̀ста ~етя̀ бѐсен вя̀хър. 狂风突然出现在哨所上空。❺非常想,酷爱;急忙动手做:То̀й всѐ ~я̀та на бо̀й. 他总爱动武。❻(感情、思想等)充满,笼罩:Ро̀йци спо̀мени ~я̀таха в душа̀та му. 往事涌上他的心头。❼(与人称代词宾格短形连用)忽然使…非常想:Нѐго го ~я̀таше да ка̀же ѝстината, но си спо̀мни за зака̀ната. 他非常想说实话,但是想起了那个威胁。Мно̀го пъ̀ти го е ~я̀тало да оста̀не в къ̀щи. 他多次非常想留在家里。**~я̀тане** 和 **~етя̀ване**[中]

налицѐ 同 на лицѐ

нали̇̀ч|ен *-на* 现有的,现存的,已具备的:~ни сѝли 现有的力量 ~ен съста̀в на а̀рмията 部队的现有人数 ~ни срѐдства 现有经费

нали̇̀чи|е *-я*[中]〈书〉存在;具备;现有;在场:Въпрѐки ~ето на срѐдства, ра̀ботата не бѐ завъ̀ршена. 虽然有资金,工作还是没有完成。при ~ето на ръково̀дство и рѐд 有领导有秩序地

нали̇̀чност *-тта̀*[无复,阴]〈书〉❶存在;具备;现有;在场:са̀мо при ~та̀ на наро̀дната държа̀ва 只有在人民国家存在的条件下 ~ от сто̀ки и материа̀ли 现有商品和材料,现货 ❷现款,现金,现钱:ка̀сова ~ 库存现款 пари̇̀чна ~ 现款 купу̀вам в ~ 现金购买 пла̀щам в ~ 付现钱

наловя̀ 见 нала̀вям

нало̀|г *-зи*[阳]捐,税:гѐрбов ~г 印花税 обла̀гам ня̀кого с ~г 向某人课税

нало̀жа 见 нала̀гам

нало̀жа се 见 нала̀гам се

нало̀жен *-а* ❶ нало̀жа 的过被形动 ❷[用作形]◇ **~ платѐж**(发货人委托运输部门在付货时)代收货款:с ~ платѐж 以代收货款的方式

наложи̇̀тел|ен *-на*[形]必须的,必要的,必定的,一定的,义务的;极需的;紧迫的:Не ѐ ~но да се ра̀боти така̀. 不一定非要这么做不可。Замина̀ването му е ~но. 他必须前往。~ен и̇̀звод 必然的结论 ~на ну̀жда 紧急需要 **~но**[副] **~ност** -ността̀[阴]

нало̀жни|к *-ци*[阳]〈民〉加奶酪和油脂的玉米面粥

нало̀жница[阴]〈旧〉姘妇;妾,姬妾

нало̀жничество[无复,中]〈旧〉姘居;姘妇地位;作妾的身份

нало̀|квам[未],**нало̀кам** 和 **нало̀ча** *-чиш*, *-чих*[完](猫、狗等)舔(喝)脏:Ще ди̇̀гна мля̀кото да не го̀ ~чат ку̀четата. 我要把牛奶拿走,免得狗舔脏。**— се**[被动,中态] **~кване**[中]

налом|я̀вам[未],**наломя̀** *-и̇̀ш*, *-и̇̀х*[完]打碎,弄碎(很多);敲碎:Наломи̇̀х три̇̀ куби̇̀ка ка̀мъни. 我敲碎了三立方石头。**— се**[被动] **~я̀ване**[中]

нало̀ча 见 нало̀квам

налу̀дничав *-а*[形]疯疯癫癫的,精神不完全正常的;妄诞的;乖戾的,性情古怪的:Смя̀таха го за ~ и това̀ му да̀ваше свобода̀та да ка̀зва напра̀во в очи̇̀те на вси̇̀чки какво̀то си щѐ. 大家都认为他精神不完全正常,这使他能随便在众人面前直接说他想说的话。~и постъ̀пки 乖戾的行为 ~и намерѐния 古怪的想法 **~о**[副] **~ост** -остта̀[阴]:изпа̀дам в ~ост 变得疯疯癫癫 Обхва̀щаше го ~ост. 他精神不正常。

налудува̀|м се[完,中态]疯够;(儿童)淘气淘够,玩个痛快:Деца̀та се ~ха и заспа̀ха. 孩子们疯够了,睡着了。

налуд|я̀вам се[未],**налудѐя се** *-ѐеш се*, *-я̀х се*,过主形动 *-я̀л се*, *-я̀ла се*, *-ѐли се*[完]疯够;逞凶逞够:Ця̀л дѐн не сѐ ~я̀ха тѐя деца̀. 这些孩子一整天都疯不够。**~я̀ване**[中]

налу̀ка[阴]〈方〉同 слу̀ка(机会,场合)

налу̀п|вам[未],**налу̀пя** *-иш*, *-их*[完]剥(若干):Налу̀пихме еди̇̀н ку̀п ли̇̀пови кори̇̀. 我们剥了一堆椴树皮。

налу̀там се[完,中态]徘徊够;流浪够

налу̀ч|вам[1][未],**налу̀ча** *-иш*, *-их*[完]同 налу̀чквам **~ване**[中]

налу̀ч|вам[2][未],**налу̀ча** *-иш*, *-их*[完]使有洋葱的味道,使有洋葱的气味:Не си̇̀ пи̇̀пай очи̇̀те с ~ени ръцѐ, ще ти залютя̀. 别用有洋葱味的手摸眼睛,会辣你眼睛。**— се**[被动] **~ване**[中]

налу̀чква|м[未],**налу̀чкам**[完]❶终于发现,好不容易才找到:Мъгла̀та като̀ че бѐше се сгъсти̇̀ла и то̀й едва̀м ~ше пъ̀тя. 雾似乎更浓了,他好不容易才找到路。❷猜到,猜中,猜透,猜出,猜测:~м смѝсъла му 猜中他的心思 ~м жела̀нието ѝ 猜出她的心愿 ~м мело̀дия 摸到旋律 ~м пра̀вилно 猜对 **— се**[被动] **~не**[中]

на̀лче *-та*[中](皮鞋的)铁后掌

налъ̀|гвам[未],**налъ̀жа** *-жеш*, *-гах*[完]说(许多)谎话,骗(许多人):Налъ̀га ни и си оти̇̀де. 他骗了我们,然后就走了。

налъ̀м[中,常复]木屐,木板拖鞋,趿拉板:~и за ба̀ня 浴用木屐 Тро̀па с ~ите по калдъ̀ръма. 他穿着木板拖鞋在石板地上呱嗒呱嗒地走。

налю̀б|вам се[未],**налю̀бя се** *-иш се*, *-их се*[完][中态]爱够;热爱,热恋;尽情爱恋

налюбу̀вам се[完,中态]欣赏够,尽兴观赏,尽情玩赏:Налюбу̀вахме се на прекра̀сни глѐдки. 我们尽情欣赏了美景。

налю̀бя се 见 налю̀бвам се

налюл|я̀вам се[未],**налюлѐя се** *-ѐеш се*, *-я̀х се*,过主形动 *-я̀л се*, *-я̀ла се*, *-ѐли се*[完][中态]摇个不停,摇个够,尽情摇荡:Нѐка до̀йде Гергьо̀вден, та да се ~ѐем на лю̀лките. 格奥尔基节快来吧,我们好尽情荡秋千。**~я̀ване**[中]

налю̀скback се

налютѐн *-а*[形]〈方〉生气的,发怒的

налют|я̀вам[1][未],**налютѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*[完][中态]❶[只三](食物)有些辣味:Го̀звата то̀я пъ̀т ~я̀ва. 这次菜有点辣。❷〈转〉发怒,生气 ◇ **Налютя̀ва ми.** 我觉得有点辣。

налют|я̀вам[2][未],**налютя̀** *-и̇̀ш*, *-и̇̀х*[完]使有点辣味 **— се**[中态]〈转〉发怒,生气

налю̀щ|вам[未],**налю̀щя** *-иш*, *-их*[完]剥(很多):Налю̀щихме ця̀ла торба̀ о̀рехи. 我们剥了一整口袋核桃。**~ване**[中]

наля̀во[副]向(朝)左(面)(与 надя̀сно(向右)相对);(在)左边:Наля̀во! 向左转! На къдѐто да поглѐднеш, ~ или надя̀сно, очи̇̀те не мо̀гат да се наси̇̀тят на широ̀ката панора̀ма от гори̇̀, доло̀ве. 不管你往哪边看,往左还是往右,你都看不够这山林河谷的一片风光。◇ **~ и надя̀сно** 四面八方,到处

нал|я̀гам[1][未],**налѐгна** *-ѐгнеш*, *-ѐгнах*,过被形动 *-ѐгнат*

[完] ❶压,挤,按: Налята го (ралото), дето трябва, повдига го, когато е нужно, и палешникът дълбоко се врязва в ровката целина. 有的地方须要把犁往下压,有的时候又要往上提,犁铧深深地切人松软的荒地。Вятърът блъскаше в прозорците, ~ягаше върху вратите. 风吹打着窗户,挤压着门。❷〈转〉降临(到…头上),发生: Налегна ги сиромашия. 他们遭到贫困。Мене ме ~ѐгна дрямка и затворих очи. 我感到困倦,闭上了眼睛。Налегна ме болест. 我得了病。❸大量袭来,大量出现: Налегнали са ни мишки. 我们家闹耗子。— **се** [被动] ◇ **~ягам си парцалите** 〈口〉驯服,老实下来,不再闹,不再干 **~ягане** [中]

налягам[2] 见 налягвам

налягвам [未], **налягам** [完] [只复或单三] 一起躺下,全部躺下: Налягахме на тревата да отпочинем. 我们全躺在草地上休息。

налягане|е -ия [中] ❶ 见 налягам ❷压力: атмосферно ~е 大气压 водно ~е 水压 ~е на газовете 气体的压力 имам високо (ниско) кръвно ~е 有高(低)血压

нам [代] 〈旧〉 ние 的与格,等于 на нас,详见 ние: Нам не ни трябват мързеливи хора. 我们不需要懒人。Кажете и ~ новината. 请把新闻也告诉我们。

намагнетизира|м [未,完] 使磁化,使带磁性 — **се** [被动] **~не** [中]

намагнитизира|м [未,完] 同 намагнетизирам — **се** [被动] **~не** [中]

намаджунирам [完] 用腻子腻上(许多或全部): Намаджунирах прозорците. 我把窗户全腻上了。

намажа 见 намазвам

намаз [阳] (伊斯兰教徒的)祈祷: вечерен ~ 晚祷

намаз|вам [未], **намажа** -*жеш*, -*зах* [完] (把油脂等)擦上,抹上,涂上(某一部分或全体): ~звам колата (осите) 给车(轴)上油 ~звам обущата с боя 给皮鞋上油 ~звам с йод 涂上碘酒 — **се** [反身,被动] ◇ **Намазал въжето.** 〈藐〉他被绞死了。**~зване** [中]

намален -*а* ❶ намаля 的过被形动 ❷ [用作形] 降低了的,削减了的: ~а тарифа 降低了的价目(表) (на) ~и цени (以)削价(出售) в ~ размер 以缩小的规模

намаление|е -я [中] 减少,减轻,减低,降低,缩小,缩短(与 увеличение(增加)相对): ~е на теглото 减轻重量 ~е на цените 降低价格 ~е на работния ден 缩短工作日 ~е на облачността 云量减少

намал|явам[1] [未], **намалея** -*ееш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* [完] 变小,变少,减少,减轻,降低,缩小,缩短: Дъждът ~ява. 雨变小了。Болката ~ява. 疼痛减轻了。Напрежението ~ява. 紧张程度降低了。През декември дните най-много ~яват. 12月白天变得最短。**~яване** [中]

намал|явам[2] [未], **намаля** -*иш*, -*их* [完] 使减少,减轻,降低,减低,缩小,缩短: ~явам разходите 减少开支 ~явам цените 降低价格 ~явам скоростта 降低速度 ~явам крачките си 放慢脚步 ~явам нещо наполовина 把…减少一半 ~явам изискванията си 降低要求 ~явам болките 减轻痛苦 — **се** [被动] **~яване** [中]

намасл|ям [未], **намасля** -*иш*, -*их* [完] 给…涂上油,涂油于 — **се** [被动]

намац|вам [未], **намацам** [完] 涂,抹(很多);抹脏,弄脏: ~м нещо с катран 用煤焦油涂某物 — **се** [反身,被动] **~не** [中]

намачк|вам [未], **намачкам** [完] ❶把…弄得很皱,在多处弄皱: Гледай да не си ~аш гладената рокля. 小心别把你熨好的连衣裙压皱。❷榨制(大量): Намачкахме два чебъра грозде. 我们榨制了两桶葡萄。❸〈口〉按摩,揉擦: Я ми ~ай кръста, че ме боли. 我腰疼,给我揉揉。— **се** [被动] **~ване** [中]

наме|к -*ци* [阳] 暗示,暗语;含意: правя ~к за нещо 作某种暗示 разбирам ~ка 理解暗示 отхвърлям ~ка за подкуп 拒绝贿赂的暗示

намек|вам [未], **намекна** -*неш*, -*нах* [完] 暗示,暗示地说;暗指,暗指…而言;隐喻: Той ми ~на за старите сметки. 他向我暗示了那些旧账。**~ване** [中]

намеля 见 намилам

намерени|е -я [中] 意向,意图,意思,心愿,心意,打算,企图: коварни ~я 阴险的意图 имам ~е да си ходя 想回去,打算回去 имам други ~я 另有打算 нямам ~е да 无意,不打算 правя нещо с най-добри ~я 以最良好的意愿做某事 Какви ~я имаш за днес? 你今天有什么打算? Той излезе още по тъмно, с ~е да бяга в друго село. 他天没亮就出来了,为的是逃往另一个村庄。постигам ~ето си 了却愿望,达到企图 без задни ~я 没有背后的企图

намерки [副] 〈方〉随意地,随便地;不加思索地: Отворих книгата ~ и зачетох. 我把书随便翻开就读起来了。

намеря 见 намирам

намеря се 见 намирам се

намеса [阴] 干涉,干预;参与,过问: без чужда ~ 在没有外人干涉的情况下 въоръжена ~ 武装干涉 ~ във вътрешните работи на една държава 干涉一个国家的内政(内部事务) ◇ **хирургическа ~** (外科)手术

намес|вам[1] [未], **намеся** -*иш*, -*их* [完] ❶使卷入(不愉快的事情中),连累,牵连: Не ме ~вайте във вашите разпри. 别把我牵连到你们的纠纷中去。❷掺混,掺和,混和: Отведи си овцете да не ги ~им с нашите. 把你的羊赶走,别跟我们的掺和在一起。**~ване** [中]

намес|вам[2] [未], **намеся** -*иш*, -*их* [完] 做(许多面包): Намесили хляб за цяла неделя. 他们做了够一星期吃的面包。**~ване** [中]

намес|вам се [未], **намеся се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 干涉,干预;参与,过问: търся повод да се ~я 寻求借口进行干涉 Империалистическите страни и досега не престават да се ~ват във вътрешните работи на другите страни. 帝国主义国家至今没有停止干涉别国的内政。Тя беше гледала всичко туй без да се ~и, без да каже нещо. 她看了这一切,没有参与,没有说话。**~ване** [中]

намест|вам 和 **намèстям** [未], **наместя** -*иш*, -*их* [完] ❶放(好),摆(好),安置,安顿: ~вам добре фуражката си 戴好(正)制服帽 ~вам багажа 放好行李 ~вам изкълчена кост 把脱臼的骨头复位 ❷安排,整理,收拾: Тя поразтребва набързо и ~ва нещо тук-там. 她仓促收拾了一下,把各处的东西整理好。❸代替 **~ване** 和 **~яне** [中]

намест|вам се 和 **наместям се** [未], **наместя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 坐好,占位子: ~вам се по-удобно на стола 在椅子上坐得更舒服一点 Който дошъл по-рано, той се

~и. 谁来得早,谁就占上了位子。~ване 和 ~яне [中]

нàмести [副]〈方〉有些地方,在一些地方: Жѝтото ~ е полѐгнало. 有些地方的小麦已经倒伏。

намѐстни|к -*ци* [阳], **намѐстница** [阴] 代理人,副职 ◇ **архиерѐйски ~ци** (主管某些行政事务的)副主教 **кмѐтски ~к** 〈旧〉(不设乡政权的居民点的)地方行政长官

намѐстническ|и -*а* [形] намѐстник 的形容词: ~а длъ̀жност 副主教的职务 ~а зàповед 地方长官的命令

намѐстничество [无复,中] ❶副主教职务;地方长官的职务 ❷副主教办事处;地方长官办公处

намѐсто [前] 同 вмѐсто (替): Намѐсто да стоѝш прàзен, рабо̀тѝ нѐщо. 别闲站着,干点什么。Àз ще свъ̀рша тàзи рàбота ~ нѐго. 我替他做这件事。

намѐст|ям [未], **намѐстя** -*иш*, -*их* [完] 同 намѐствам **~яне** [中]

намѐст|ям се [未], **намѐстя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 同 намѐствам се **~яне** [中]

намѐся 见 намѐсвам[1] 和 намѐсвам[2]

намѐся се 见 намѐсвам се

наметà 见 намѝтам

наметàлка [阴] ❶同 наметàло ❷〈民〉翼状胬肉(一种眼病)

наметàл|о -*а* [中] (短)斗篷,披肩,披风

намѐтка [阴] ❶同 наметàло ❷(织毛衣)绕针

намѐтна 见 намя̀там

намѐтна се 见 намя̀там се

намѐтни|к -*ци* [阳], **намѐтница** [阴]〈民〉闯人者;爱管闲事的人

намечтà|вам се [未], **намечтàя се** -*еш се*, -*х се* [完] [中态] 幻想够,梦想够;想望够

Намѝбия 纳米比亚(非洲)

намибѝ|ец -*йци* [阳], **намибѝйка** [阴] 纳米比亚人

намибѝйск|и -*а* Намѝбия 和 намибѝец 的形容词

намѝг|ам [未], **намѝгна** -*неш*, -*нах* [完] (眨一只眼以)递眼色,眨眼暗示: Тъ̀кмо щѐше да кàже, но му ~нах да мълчѝ. 他刚要说,我就递了个眼色让他沉默。**~ане** [中]

намѝг|вам [未], **намѝгна** -*неш*, -*нах* [完] 同 намѝгам **~ване** [中]

нам|ѝлам [未], **намѐля** -*ѐлеш*, -*ля̀х*, 过主形动 -*ля̀л*, -*ля̀ла*, -*лѐли*, 过被形动 -*ля̀н*, -*ля̀на*, -*лѐни* [完] 磨出(大量,足够): Намля̀хме ли брашно̀ за всѝчки? 我们磨出的面粉够大家吃了吗? — **се** [被动] **~ѝлане** [中]

намилу̀вам се [完,中态] 抚摩够

намин|àвам [未], **намѝна** -*еш*, -*ах* [完] 顺路走过,顺路走到;顺路看望,顺路访问,顺便探望: Хо̀дих по дру̀га рàбота, та рѐкох да ~а и при вàс. 我去办别的事,想起顺便也来看看你们。Наминѝ и тѝ към мѐне да се почѐрпим. 你也顺便到我这里来吃点(或喝点)什么。Ще ~а у̀тре у вàс. 我明天顺便去看望你。**~àване** [中]

намин|у̀вам [未], **намѝна** -*еш*, -*ах* [完]〈方〉同 наминàвам

нам|ѝрам [未], **намѐря** -*ѐриш*, -*ѐрих* [完] ❶找到;发现;碰到,遇到,看到: Намѐри ли си клю̀ча? 你找到钥匙了吗? Намѐриха загу̀беното детѐ. 他们找到了遗失的孩子。Ѐто еднò писмò, коѐто вчѐра ~ѐрих на у̀лицата. 这是我昨天在街上发现的一封信。Всѐка вѐчер го ~ѝрам в читàлнята. 我每天晚上都在阅览室看见他。Намѐрихме гъ̀би в горàта. 我们在树林里发现了蘑菇。Тò й ще ~ѐри всѝчко тъ̀й, кàкто бѐше го остàвил. 他会发现一切都如他原来放的那样。Намѐрих го добъ̀р и вѐсел, пàк такъ̀в шегобѝец и добря̀к. 我看到他善良、愉快,还是那样一个爱开玩笑和好心肠的人。~ѝрам врѐме да поговòря за тòзи въпро̀с 找到时间谈这个问题。~ѝрам нàчин да се самозащитя̀ 找到自卫的办法 ❷认为,以为,视为: Намѝрате ли ме достòен за тàя висо̀ка чѐст? 您认为我配得上这个崇高的荣誉吗? Намѝрам, че е врѐме да си хо̀дим. 我认为是我们该回去的时候了。Плѐнумът ~ѝра, че е необходѝмо да ... 全会认为必须… Àз сегà си обясня̀вам и ~ѝрам естѐствена вѐче радосттà на мо̀мъка и момàта. 我现在明白了,并且已经把小伙子和姑娘的喜悦视为自然。❸降临,到来: Ско̀ро тишинàта се наруш́и от кико̀тене, защо̀то шегобѝйското настроѐние ~ѐри Ивàн и в тòя необикновѐн чàс. 不一会儿,沉寂被一阵大笑打破,因为甚至在这不平常的时刻,伊万好开玩笑的劲头居然也上来了。❹〈书〉(后接抽象名词并表示该名词所表达的动作)得到: ~ѝрам ѝзраз (отражѐние, приѐм, приложѐние, спасѐние, съчу̀вствие, поддръ̀жка, о̀тзвук ...) 得到表现(反映,欢迎,应用,解救,同情,支持,响应…) Кнѝгата ~ѐри добъ̀р приѐм. 这本书很受欢迎。Решѐнието ~ѐри поддръ̀жка сред тру̀дещите се. 这项决定得到劳动人民的拥护。❺做得不是地方(不是时候): В тàя мъглà ли ~ѐри да се разхо̀ждаш? 你怎么要在这样的大雾中散步呢? — **се** [被动]: Àз ще се вѝдя с лѐля, па нàдвечер да се ~ѐрим да се поразхо̀дим. 我会见到姨母,傍晚我们要碰面散散步。◇ **Добрѐ ~ѐрил!** (对 Добрѐ дошѐл! 的回答)谢谢! **Какво̀ те е ~ѐрило.** 你胡思乱想什么! **Намѐрил чѐрква да се кръ̀сти.** 1. 到了一个不自在的地方。2. 求助于不可靠的人,问路于盲。**~ѝрам си мàйстора** 1. 遇到能人(能制服我) 2. (事情)能出色完成 **не мо̀га да си ~ѐря мя̀сто** 不能平静下来 **не ~ѝрам мѝра** 不能平静下来 **Не съм ~ѐрил нѐщо на пъ̀тя.** 不是从路上拾来的,不是容易弄来的;坚持,珍视。**Ще си го ~ѐриш!** 你会得到应有的惩罚! **~ѝране** [中]

нам|ѝрам се [未], **намѐря се** -*ѐриш се*, -*ѐрих се* [完] [中态] ❶[只未] 位于,在,处于(某种状态): Гра̀дът се ~ѝра край мо̀рския бря̀г. 城市位于海边。Намѝрам се по̀вече у домà. 我大部分时间在家里。~ѝрам се в опàсност 处于危险之中 Приро̀дата се ~ѝра във вѐчно движѐние. 自然界是处在永恒的运动中的。❷[只完] 来到,忽然发现(处)在: Пъ̀рви петлѝ пропя̀ха и мàлката дружѝнка остàви пу̀стото сѐло и се ~ѐри на полѐто. 第一遍鸡叫过了,小分队离开荒村,来到田野里。❸有,见到: В нàй-висо̀ките скалѝсти мѐстности лѐте се ~ѝрат дѝви козѝ, кошу̀ти и сърнѝ. 夏天在最高的峭壁上有野山羊、鹿和岩羚。❹诞生: Намѐри ни се момчѐнце. 我们生了一个小男孩。❺偶然遇到,碰上: Бра̀т ми, ко̀йто бѐше тогà-ва на дѐсет годѝни, бѐше се ~ѐрил в деня̀ на въстàнието в Брацѝгово у роднѝните на сѐстриния ми годенѝк. 我哥哥十岁时,在布拉齐戈沃我姐姐的未婚夫家里正好碰上起义那一天。◇ **Къдѐ се ~ѝраш!** (责骂)你想干什么! 放规矩点儿! 别这样! 不要胡闹! **Намѐрих се в чу̀до** 我陷人意外境地。**~ѝрам се между̀ двà о̀гъня** 处于腹背受敌的境地;进退两难 **~ѝрам се между̀ чу̀к и наковàлня** 处于锤砧之间;进退维谷 **~ѝрам се на прѝказка (на ду̀ма)** 以闲聊泡时间 **~ѝрам се на рàбота** 好歹找点活干(免得无事可做) **~ѝрам се на тя̀сно** 陷人困境 **~ѝране** [中]

намири́|свам [未], **намири́ша** *-шеш, -сах* [完] ❶有点气味: Май че ри́бата ~сва. 鱼好像有味儿了。Ви́ното ми ~са на му́хъл. 我觉得葡萄酒有点霉味。❷[罕]闻到…的味道: Ско̀ро хрътките ~саха два̀ за̀ека. 猎狗很快就闻到两只兔子的味道。Ста̀рият ще ~ше, че сме пи́ли ракия. 老爹会闻出我们喝了白酒。— **се** [被动] ~**сване** [中]

намири́свам се [未], **намири́ша се** *-шеш се, -сах се* [完][中态]闻够: ~свам се на ро̀зовата гради́на 闻够玫瑰园的香味 ~**сване** [中]

намѝсл|ювам [未], **намѝсля** *-иш, -их* [完] 同 намѝслям

намѝсл|ям [未], **намѝсля** *-иш, -их* [完] 想出;想好,决定: Намисли̇ си едно̀ число̀ и а̀з ще го позна̀я. 你想出一个数字,我会猜出来。Като̀ си ~и нѐщо, ни̇кой не мо̀же да го разду̀ма. 他想好一件事后,谁也劝不动他。За да разберѐ ра̀ботата, то̀й ~и и с ба̀ща си да поприка̀зва. 为了把事情弄明白,他决定也同他父亲谈谈。~**яне** [中]

нам|и̇там [未], **наметѐ** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完]把…扫到一起,把…扫成堆: Намети̇ сметта̀ в ъ̀гъла. 把垃圾扫到角落里去。~**и̇тане** [中]

нами̇ткам се [完,中态]〈民〉闲逛够;流浪够

намладу̇вам се [完,中态]〈民〉过够年轻人的生活,当够年轻人

намла̀т|вам [未], **намла̀тя** *-иш, -их* [完]〈方〉痛打,狠揍 ~**ване** [中]

намножа̀вам [未], **намножа̀** *-и̇ш, -и̇х* [完] 使增多 ~**а̀ване** [中]

намножа̀вам се [未], **намножа̀ се** *-и̇ш се, -и̇х се* [完][中态]增多,增加 ~**а̀ване** [中]

намо̀кр|ям [未], **намо̀кря** *-иш, -их* [完] 泡湿,弄湿,淋湿: Дъждъ̀т ме ~и до ко̀сти(те). 雨把我淋透了。~**яне** [中]

намо̀кр|ям се [未], **намо̀кря се** *-иш се, -их се* [完][中态] ❶(变)湿: Едва̀ се ~и прахъ̀т, и дъждъ̀т спря̀. 土刚湿,雨就停了。Трева̀та се ~и и натежа̀ от роса̀та. 草湿了,沾满露珠。❷〈行〉喝醉 ~**яне** [中]

намому̇вам се [完,中态] 当够姑娘,过够姑娘的生活

намо̀рдни|к *-ци* [阳](犬等戴的)笼口,口(嘴)套,兜嘴: На хапли̇во ку̇че се сла̀га ~к. 给好咬人的狗戴上笼口。

намота̀|вам [未], **намота̀я** *-еш, -х* [完] ❶绕上,缠上: Намота̀й прѐждата на мотови̇лката. 把纱线绕在纱轴上! ❷绕,缠(一定数量或很多): Намота̀хме всѝчки кълбѐта. 我们把所有线团都绕完了。— **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

намо̀твам [未], **намо̀там** [完] 同 намота̀вам

намо̀тка [阴] ❶线轴 ❷线圈

намо̀ч|вам [未], **намо̀чам** [完]〈方〉同 напика̀вам

намра̀з|вам [未], **намра̀зя** *-иш, -их* [完] 憎恨,痛恨,仇恨: За да постъ̀пи тъ̀й по̀дло, тря̀бва съвсѐм да не тѐ е оби̇чал, да те е ~ил. 他这样卑鄙行事,必然是根本没有爱过你,而是恨你。— **се** [被动,互及] ~**ване** [中]

намраз|я̀вам [未], **намра̀зя** *-иш, -их* [完] 同 намра̀звам

намръ̀жд|вам се [未], **намръ̀ждя се** *-иш се, -их се* [完][中态]〈方〉同 намръ̀щвам се ~**ване** [中]

намръ̀з|вам се [未], **намръ̀зна се** *-неш се, -нах се* [完][中态] 长时间受冻,冻得厉害 ~**ване** [中]

намръ̀щ|вам 和 **намръ̀щям** [未], **намръ̀щя** *-иш, -их* [完] 皱(眉),蹙(额),使有愤怒(不满、阴郁)的神色: ~вам чѐло 蹙额 ~вам очѝ 愁眉不展 ~вам лицѐ 面带怒容 ~**ване** 和 ~**яне** [中]

намръ̀щ|вам се 和 **намръ̀щям се** [未], **намръ̀щя се** *-иш се, -их се* [完][中态] ❶面带怒容,愁眉不展,显出不满的样子;(眉等)皱起来: То̀й влѐзе, ~и се от застоя̀лия спа̀рен въ̀здух и се спу̇сна да отво̀ри прозо̀реца. 他走进来,对憋闷的空气显出不满的样子,赶快去打开窗户。Внеза̀пно чѐло̀то му се ~и. 忽然间他的眉头紧锁。❷〈诗〉(山、天空等)显出阴郁的样子 ~**ване** 和 ~**яне** [中]

намръ̀щен *-а* ❶ намръ̀щя 的过被形动 ❷[用作形] 1.怒气冲冲的,愁眉不展的,不满的,紧锁眉头的 2.〈诗〉(指山岭、天空等)阴沉的,阴郁的,阴暗的,阴霾的 ~**ост** *-остта̀* [阴]

наму̇ртв|я *-иш, -их* [完]〈方〉同 намръ̀щя

наму̇с|вам 和 **наму̇сям** [未], **наму̇ся** *-иш, -их* [完] 同 намръ̀щвам ~**ване** 和 ~**яне** [中]

наму̇с|вам се 和 **наму̇сям се** [未], **наму̇ся се** *-иш се, -их се* [完][中态] 同 намръ̀щвам се: Тя̀ се ~и и се изпра̀ви сърди̇та. 她紧锁眉头,生气地站了起来。Небѐто се ~ва, си̇тен дъжд зачу̇ква по по̀кривите. 天空阴沉,细雨敲打起屋顶来。~**ване** 和 ~**яне** [中]

наму̇сен *-а* ❶ наму̇ся 的过被形动 ❷同 намръ̀щен: Вси̇ такъ̀в ли е сърди̇т и ~? 他总是这样怒气冲冲,愁眉不展吗? ~о небѐ 布满阴霾的天空 ~**ост** *-остта̀* [阴]

наму̇ся 见 наму̇свам

наму̇ш|вам [未], **наму̇ша** *-иш, -их* [完] ❶扎人,楔人: Кра̀вата го бѐше ~ила на ло̀шо мя̀сто. 母牛扎了他的要害地方。❷插进,塞进,揣进 ❸扎(许多处或很多),刺满 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

наму̇шк|вам [未], **наму̇шкам** [完](在多处)扎,刺;扎,刺(许多): Ако̀ ни напа̀днат въ̀лци, ще ги ~аме с ножо̀вете. 如果狼袭击我们,我们就用这些刀刺它们。— **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

намъдру̇ва|м се [完,中态]〈藐〉聪明过头,聪明误事,自作聪明;空谈

намъ̀к|вам [未], **намъ̀кна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶(大量)带来,拖来 ❷穿上(衣服): Като̀ ~не кожу̇ха есента̀, не го̀ оста̀вя до пролетта̀. 他秋天一穿上皮袄,直到春天都不脱。~**ване** [中]

намъ̀квам се [未], **намъ̀кна се** *-неш се, -нах се* [完][中态] ❶钻进: ~вам се в ду̇пката 钻人洞内 ❷闯人,混人 ❸〈藐〉穿许多衣服,穿得臃肿 ~**ване** [中]

намълз|я̀вам [未], **намълза̀** *-ѐш, -а̀х* 和 **намълзя̀** *-и̇ш, -и̇х* [完]〈方〉喂(若干)

намълча̀| се *-и̇ш се, -а̀х се* [完,中态] 沉默够

намъ̀н|вам [未], **намъ̀на** *-еш, -ах* [完] 揉,搓(若干大麻、亚麻茎皮) — **се** [被动] ~**ване** [中]

намъ̀рд|вам [未], **намъ̀рдам** [完]〈口〉塞进,插进,装人: Намъ̀рдай здра̀во ко̀ла в ду̇пката. 把木桩牢牢插进洞里! ~**ване** [中]

намъ̀рдва|м се [未], **намъ̀рдам се** [完][中态] 挤进,钻进: ~м се в ду̇пката 钻进洞里 ~**не** [中]

намърмо̀р|вам се [未], **намърмо̀ря се** *-иш се, -их се* [完][中态] 嘟囔够,唠叨够;嘟囔没完,唠叨没完: Не сѐ ~и ця̀л дѐн та̀я бъбри̇ца. 这个饶舌妇整天唠叨没完。~**ване** [中]

намърс|я̀вам [未], **намърся̀** *-и̇ш, -и̇х* [完] 弄脏,(在多处)

弄脏：Пàк сте ～йли двòра. 你们又把院子弄脏了。— **се** ［反身，被动］～**яване**［中］

намъч|вам［未］，**намъча** -*иш*，-*их*［完］折磨，使痛苦 ～**ване**［中］

намъч|вам се［未］，**намъча се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］受(够)折磨，吃(尽)苦头，受苦到极点：Намъчих се да чàкам. 我等得苦透了。～**ване**［中］

намèра［阴］❶找到 ❷找到的东西：Да му опустèе ～та! Пỳстата му (й) ～! Да му се не вйди и ～та макàр! 让他(她)见鬼去吧！◇ **за** ～ 留存起来

намясто［副］原地：маршируѝвам ～ 原地踏步

нам|ятам［未］，**намèтна** -*ѐтнеш*，-*ѐтнах*，过被形动 -*ѐтнат*［完］披上：Наметнй ми кожỳха, че ще излйзам. 给我披上皮袄，我要出去。～**ятане**［中］

нам|ятам се[1]［未］，**намèтна се** -*ѐтнеш се*，-*ѐтнах се*［完］❶披上衣服：Нà, Илйя, да се ～ѐтнеш, че мòже да изстйнеш. 给你，伊利亚，披上，你会冻着的。～ятам се с палтòто 披上大衣 ❷〈方〉硬要留下，死乞白赖地参加 ～**ятане**［中］

намятам се[2] 见 намятвам се

намят|вам се［未］，**намятам се**［完］［中态］［只复和三单］(全体或很多人一起)骑上：Нйе се ～ахме на конèте и бързо препỳснахме из протйвната ỳлица. 我们一起骑上马，就在对面的街道上飞奔。～**ване**［中］

намятка［阴］同 наметàло 和 намèтка

нàна[1]［阴］〈方〉❶妈妈 ❷婶母 ❸舅母

нàна[2]［阳］〈方〉哥哥：Оставй детèто, пйтай ～ му. 别问这孩子，问他哥哥。

нанавън［副］朝(向)外面

нанагòре［副］〈口〉向上，往上：Тръгнй ～ из планинàта. 在山上你一直往上走。

нанагòр|ен -*на*［形］❶上坡的；向上的，向高处的：～ен път 上坡路 От сèлото натàтък пътят стàва ～ен. 过了村子，道路就开始向上了。❷［用作名］～**ното**［中］陡坡，陡处，上坡

нанагòрница［阴］同 нанагòрнище：Изморйхме се да вървйм по ～та. 我们上这个坡上累了。

нанагòрнищ|е -*а*［中］上坡，陡坡；上坡路：Възлйзаме из пътèката по късо ～е. 我们从短坡的小路走上去。

нанадòл|ен -*на*［形］❶(指路)下坡的；向下的，向低处的：～ен път 下坡路 ❷［用作名］～**ното**［中］下坡

нанадòлница［阴］同 нанадòлнище：Конèте не мòгат да тйчат по ～. 马不能在下坡路上跑。

нанадòлищ|е -*а*［中］下坡，下坡路：Колàта слйзаха из еднò мàлко ～е към рекàта. 车从一个小坡朝着河驶下去。След мàлко трймата се качйха в двукòлката и кòнят ги понèсе по ～ето. 过了一会儿，三个人登上两轮马车，马拉着他们走上下坡路。

нанадòлу［副］〈口〉朝(向)下，往下

station

наназàд［副］〈口〉朝(向)后，往后：Не глèдай ～! 别往后看！

нанапрèд［副］〈口〉朝(向)前，往前

нанасàм［副］〈口〉朝(向)这里，往这里，朝这边

нан|àсям［未］，**нанесà** -*есèш*，-*èсох*，-*èсе*，过主形动 -*èсъл*，-*èсла*［完］❶放入，带入，带进：～àсям въглищата в зимнйка 把煤放进地下室 ❷(河流等)冲来，带来大量泥沙(泡沫) ❸(在书、地图、图表等上)标出，记下，画上：～àсям на кàртата достйгнатите позйции 在地图上标出已经到达的阵地 ～àсям именà в спйсък 在名册上记下名字 ～àсям белèжки 记下成绩 ❹致使，造成，使遭受，带来；给予(一般指坏事)：～àсям щетй 造成损失 ～àсям му обйда 使他受委屈 — **се**［被动］◇ ～**àсям ỳдар** 痛打；给予打击；大举进攻：～àсям решйтелни и съкрушйтелни ỳдари по агрèсорите 给侵略者以坚决的、毁灭性的打击 ～**àсяне**［中］

нан|àсям се［未］，**нанесà се** -*есèш се*，-*èсох се*，-*èсе се*［完］［中态］把行李和家具搬进住宅(房间)：～àсям се в нòва къща 搬进新居 ～**àсяне**［中］

нандỳ［阳］美洲鸵鸟 (*Phea*)

нàне[1]［阳］〈方〉❶哥哥：Ей ～, къде си тръгнал? 哥哥啊，你上哪儿去？❷(索非亚、拉多米尔、丘斯滕迪尔、埃林彼林地区的)农民的外号：～ Стойчко 斯托伊奇科老乡

нàне[2]［中］〈方〉婴儿

нанèйде［副］〈民〉同 нанякъде

нанесà 见 нанàсям 和 нанйсам

нàни［感］(对小儿催眠用语)嗯，睡吧：Нàни ми, ～, детèнце! 嗯——嗯，睡吧，小宝贝！

нанйжа 见 нанйзвам

нàниз［阳］❶项圈，项链：～ от злàтни пендàри 金币项链 ～ от сйтни бйсери 小珍珠项链 ❷串，行，排：～ мàлки лàмпички 一串小灯 ～ чỳшки 一串辣椒 Всйчки бяха с пỳшки, с ～ патрòни през гърдй. 人人都有枪，胸前都挎着一排子弹。

нанй|звам［未］，**нанйжа** -*жеш*，-*зах*［完］穿(成串)；穿(若干，很多)：～звам тютюна 把烟叶穿成串 — **се**［被动］：Тютюневите листà се сортйрат и се ～зват да съхнат. 烟叶都进行分等，并穿起来晒干。～**зване**［中］

нан|йсам［未］，**нанесà** -*есèш*，-*èсох*，-*èсе*，过主形动 -*èсъл*，-*èсла*［完］〈方〉同 нанàсям — **се**［被动，中态］～**йсане**［中］

нанйщ|я -*иш*，-*их*［完］抽(若干，许多)纱

нàнкам［未］〈儿〉睡觉

нàнки［只复］〈方〉襁褓，摇篮，婴儿床

Нанкйн 南京(中国城市)

Наннйн 南宁(中国城市)

нанòво［副］又(一次)，再(一次)，重新：Да ги пребройм ～. 我们把他(它)们再数一遍。

нàнос［阳］(河流冲积的)泡沫，泥沙；冲积层，冲积土

нанòс|вам се［未］，**нанòся се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］(把衣服、首饰、武器)穿够，戴够，扛够：Да се ～иш на скъпа нòва премяна. 你可以穿够贵重的新衣裳。

нàнос|ен -*на*［形］нàнос 的形容词：～на пръст 冲积土 ～ни плàстове 冲积层

Нанчàн 南昌(中国城市)

нанякъде［副］朝(向)某处，往某地：Не мòга да кàжа. Отйшъл е ～. 我不能说。他到某地去了。

наобик|àлям［未］，**наобиколя** -*олйш*，-*олйх*［完］❶(不时去)转转，看看，探望，拜访：През дèн, през двà ～àляйте лòзето. 每隔一两天你们到葡萄园去看看。❷［只复和三单］包围，围起来，围住：Наобиколйхме подплàшения кòн и го хвàнахме. 我们围住了惊马，把它捉住了。— **се**［被动，中态］～**àляне**［中］

наобли̇чам [未], **наоблекѝ** *-ечѐш, -я̀кох, -ѐче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -ѐкли* [完] ❶穿(很多衣服) ❷给…穿上(很多衣服);给(很多人)穿上衣服 — **се** [中态] 1.穿很多衣服 2.[只复和三单](很多人,全部)穿上衣服

наобя̀два|м се [完,中态] 吃饱(午饭):Като̀ се ~ме, па̀к ще ра̀ботим. 我们吃饱午饭还要干活。

наока̀ч|ам [未], **наокачѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶挂(很多东西):По греди̇те са ~йли лука̀нки да съхнат. 梁上挂了很多要晾干的风干肠。❷(在多处)挂:Наокачѝл дрѐхите си по всѝчки ку̀ки и гво̀здеи. 他在所有的钩子和钉子上都挂上自己的衣服。

наока̀ч|вам [未], **наокачѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 наока̀чам ~**ване** [中]

на̀около Ⅰ [前] 在…周围,向(往)周围:Тѐ вървя̀ха тъй бъ̀рзо еди̇н след дру̀г, че ~ им се вдѝгаше вихру̀шка от снѐжен пра̀х. 他们急速鱼贯而行,积雪在他们四周飞舞。поозъ̀ртам се ~ си 向周围张望 Ⅱ [副] 周围,附近:Ту̀к ~ ня̀ма водà за пѝене. 这里附近没有饮用水。

на̀опаки [副] ❶(衣服等)反着,里朝外:обу̀вам си чора̀пите ~ 反穿袜子 обли̇чам кожу̀ха ~ 反穿皮袄 ❷倒着,反方向:По погрѐшка ли, илѝ наро̀чно, афѝшът бѐше залѐпен ~. 不知是由于搞错还是故意,海报倒贴着。❸相反,逆着,戗着:А̀з какво̀ гово̀ря, вѝе всѐ ~ го взѝмате. 我说什么,你们总是反着理解。Анархѝзмът е объ̀рнат ~ буржоа̀зен индивидуалѝзъм. 无政府主义是改头换面的资产阶级个人主义。❹[用作插入语] 相反:Дъщери̇те, впро̀чем, бя̀ха по̀-въздъ̀ржани. Ма̀йката, ~, бѐ ця̀ла вда̀дена в скръбта̀ си. 女儿们倒还比较克制。相反,母亲却悲痛欲绝。◇ **обръ̀щам къ̀щата (сѐлото, града̀) ~** 找遍全家(村,市)

наопе|кà *-чѐш, -ко̀х, -чѐ*, 过主形动 *-къ̀л, -кла̀* [完] 烤熟(许多东西)

наор|а̀вам [未], **наорà** *-ѐш, -а̀х* [完] 耕完(许多) ~**а̀ване** [中]

на̀орвам [未], **наорà** *-ѐш, -а̀х* [完] 同 наора̀вам

на̀остр|ям [未], **на̀остря** *-иш, -их* [完] ❶(把金属工具)磨快,磨锋利,削尖:~ям си но̀жа като̀ бръснà̀ч 把刀磨得跟剃刀一样快 ❷〈转〉唆使去反对,使敌对:~ям ня̀кого да се ка̀ра с 唆使某人同…吵架 ~ям ня̀кого протѝв (срещу̀) нѐго 使某人反对他 — **се** [被动,中态] ~ям се протѝв ня̀кого 反对某人 ◇ **~ям ушѝ** 认真听,竖起耳朵来听 ~**яне** [中]

на̀охкам се [完,中态] 哼哼不止;哼哼够

на̀очни|к *-ци* [常复,阳] (马的)眼罩 ◇ **ѝмам ~ци** 眼光狭窄:То̀й ѝма ~ци на очѝте. 他眼光狭窄。

на̀пад [无复,阳] ❶〈军,运动〉(弓)箭步,冲刺:Сто̀й на ~а! 预备用枪! ❷〈罕〉进攻,攻击

напа̀д|ам[1] [未], **напа̀дна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶袭击,攻击;抢劫;进犯,侵犯:Напа̀днали го разбо̀йници. 强盗抢劫了他。Внима̀вай да не тѐ ~нат ку̀чета. 当心别让狗扑你。Нѐка не нѝ ~ат и нѝе ня̀ма да напа̀днем, а ако̀ ни ~нат — нѝе не щѐ им оста̀нем длъ̀жни. 人不犯我,我不犯人;人若犯我,我必犯人。❷[只三]忽然涌上心头,忽然感觉到:Но̀в стра̀х го ~а. 他忽然又害怕起来。Напа̀да ме свенлѝвост. 我忽然感到不好意思。Напа̀дна ме дря̀мка. 我忽然感到困了。❸〈转〉攻讦,抨击,非难,责难:~ам ня̀кого за глу̀павата му постъ̀пка 谴责某人的愚蠢行为 — **се** [被动] ~**ане** [中]

напа̀дам[2] 见 напа̀двам

напада̀тел *-ят, -я* [阳] 进攻者,进犯者;(足球等的)锋,前锋;(竞赛、游戏等的)攻方

напада̀теле|н *-на* [形] 进攻的,攻势的,进攻性的(与 отбранѝтелен (防守的)相对):~ен пла̀н 进攻计划 ~на войнà 进攻战 ~но положѐние 攻势 ~**ност** *-носттà* [阴]:В постъ̀пката ми ня̀ма нѝкаква ~ност. 我的举止没有任何攻击性。

напада̀телка [阴] ❶ напада̀тел 的女性 ❷进犯国

напада̀телск|и *-а* напада̀тел 的形容词

напа̀д|вам [未], **напа̀дам** [完] ❶[只三](大量)落下:Нощѐс е ~ало мно̀го снѝг. 夜里下了很多雪。По земя̀та бя̀ха ~али съ̀чки и лѝста. 地上落了很多干枝和树叶。❷[只复和三单](大量)倒下,躺下

нападѐни|е *-я* [中] ❶袭击,攻击,抢劫,进攻,进犯:вра̀жеско ~е 敌人的侵犯 въздýшно ~е 空袭 провѐждам ~е 举行进攻 внеза̀пно ~е срещу̀ 对…的突然袭击 ❷[集]〈运〉(足球等的)锋,前锋 ❸〈罕〉攻击,攻讦,抨击,非难

напа̀дк|а [常复,阴] 攻击,攻讦,抨击;非难:лѝчни ~и 个人攻击 буржоа̀зни ~и срещу̀ марксѝзма 资产阶级对马克思主义的攻击 обсѝпвам го с ~и 对他大加攻击 подхвъ̀рлям на о̀стри ~и 尖锐抨击

напа̀дна 见 напа̀дам[1]

напазару̀вам [完] 买(很多东西),(大量)采购:Напазару̀вах си какво̀то ми тря̀бваше. 我把我需要的东西都买来了。

напакост|я̀вам [未], **напакостѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 危害,造成祸害;恶意捣乱:~я̀вам на ня̀кого 给某人造成危害 Наводнѐнието мно̀го ни ~ѝ. 水灾给我们带来很大损失。~**я̀ване** [中]

напа̀л|вам [未], **напа̀ля** *-иш, -их* [完] ❶点燃,点着:~вам о̀гън (пѐчка) 生火(炉子) ❷(用火)烘暖:~вам ста̀ята 把屋子烘暖 ❸点燃(许多) — **се** [被动] ~**ване** [中]

напа̀лм [阳] 凝固汽油

напа̀лмов [形] 凝固汽油的:~а бо̀мба 凝固汽油弹

напалу̀ва|м се [完,中态]〈方〉(儿童)玩够,闹够,淘气够:Детѐто се ~ и заспà. 孩子玩够了,睡着了。

напа̀л|ям [未], **напа̀ля** *-иш, -их* [完] 同 напа̀лвам — **се** [被动] ~**яне** [中]

напанаго̀н [副]〈民〉此外,外加:Хра̀ня пѐт мо̀и децà и еднò чу̀ждо ~. 我养活五个自己的孩子还外加一个别人的孩子。

напа̀пва|м се [未], **напа̀пам се** [完] [中态]〈儿〉吃饱 ~**не** [中]

напа̀р|вам [未], **напа̀ря** *-иш, -их* [完] ❶蒸热,蒸熟,蒸好 ❷烫,热:~вам бо̀лния си кра̀к 烫有病的腿 ~вам си гъ̀рлото с ча̀й 用热茶热嗓子 ❸用荨麻刺痛(某人) ❹〈转〉使吃苦头:Налѝ съм ~ен. 我不是吃过苦头了么? — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

напа̀р|вам се [未], **напа̀ря се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 吃苦头,受苦(以后不再做类似的事):Налѝ съм се ~ил вѐче, не смѐя. 我不是吃过苦头了么,我不敢了。~**ване** [中]

напарфюмѝра|м [完] 给…洒上香水:Тя̀ ~ кърпѝчката си. 她给自己的手绢洒上香水。— **се** [反身,被动]

напа̀ря 见 напа̀рвам

напа̀с|вам [未], **напасà** *-ѐш, -со̀х, -сѐ*, 过主形动 *-ъ̀л, -ла̀* [完] 放牧(使牲畜吃饱),牧好,喂饱:Децà̀та са ~ли добрѐ

овцѐте. 孩子们把羊牧得很好。～**ване**［中］

напа̀с|вам се［未］,**напаса̀ се** *-ѐш се, -ох се, -се се*,过主形动 *-ъл се, -ла се*［完］［中态］(牲畜在放牧时)吃饱：Кра̀вите се ～оха и лѐгнаха да преживят. 牛吃饱了,卧下来反刍。～**ване**［中］

на̀паст *-та̀*［阴］灾难,灾祸;不幸;祸害：～ бо̀жия 神赐灾祸 Скакалците са голя̀ма ～. 蝗虫是一种巨大的灾祸。То̀зи човѐк е голя̀ма ～. 此人是个很大的祸害。

напа̀т|вам се［未］,**напа̀тя се** *-иш се, -их се*［完］［中态］吃够苦,受尽罪,历尽苦难,饱经风霜

напѐв［阳］曲调,歌声,音调;(单调的、悦耳的)声音：тъжен ～ 凄凉的曲调 ～ на река̀та 潺潺河水声

напѐв|ен *-на*［形］❶音调铿锵的;悠扬的;悦耳的,好听的：～на кома̀нда 铿锵的口令 ～ен звън 悦耳的铃声 ❷(指说话、哭泣等)拉长声的,悠长的：～ен пла̀ч 拉长声的哭泣 четà с тя̀х ～ен гла̀с 低声吟诵 ～**но**［副］～**ност** -ността̀［阴］

напека̀ 见 напи̯чам

напера̀ 见 напи̯рам[1]

напѐр|вам 和 **напѐрям**［未］,**напѐря** *-иш, -их*［完］竖起,直起：Отведнъ̀ж ко̀нят се спря̀ и ～и уши̯. 马忽然停住,竖起了耳朵。Висо̀кият мо̀мък ～и широ̀ките си плѐщи: — ця̀ла планина̀! 高个小伙子直起宽肩膀——简直是座山！— **се**［被动］～**ване**［中］

напѐр|вам се［未］,**напѐря се** *-иш се, -их се*［完］［中态］〈不赞〉趾高气扬,神气活现,神气十足：～вам се като̀ пау̀н (петѐл) 神气得像只孔雀(公鸡) ～**ване**［中］

напердаш|вам［未］,**напердаша** *-иш, -их*［完］〈口〉狠揍,痛打;打够：～вам го здра̀вата 狠揍他一顿

напѐрен *-а* ❶ напѐря 的过被形动 ❷［用作形］1.生气勃勃的：～о ко̀нче 一匹精神的小马 2.神气活现的：～ като̀ пау̀н (петѐл) 神气活现得像只孔雀(公鸡) ～о държа̀ние 神气活现的举止 ～**о**［副］～**ност** -ността̀［阴］

напѐрч|вам［未］,**напѐрча** *-иш, -их*［完］同 напѐрвам — **се**［反身,中态］～**ване**［中］

напѐт *-а*［形］(指身材、外形)端正的,匀称的;端庄的;整齐的;美丽的,漂亮的;挺秀的：～а дево̀йка 亭亭玉立的姑娘 ～а похо̀дка 挺健的步伐 ～ войни̯к 整洁的战士 ～**о**［副］～**ост** -остта̀［阴］

напеча̀т|вам［未］,**напеча̀там** 和 **напеча̀тя** *-иш, -их*［完］印出,印好,印完,印成：～вам кни̯га 印书 ～вам лика̀ на геро̀я по вѐстниците 把英雄的照片印在各报上 Статията ни е ～ана в но̀вото списа̀ние. 我们的文章印在新杂志上了。— **се**［被动］～**ване**［中］

напечѐл|вам［未］,**напечѐля** *-иш, -их*［完］赢(很多),赚(很多)：～вам пари̯ 赚很多钱 — **се**［中态］赚很多钱,大发其财;赚够(了钱)

напѐчен *-а* ❶ напека̀ 的过被形动 ❷［用作形］1.烤得很热的,晒得很厉害的：Сла̀дък ми̯рис изпу̀скаха ～ите от слъ̀нцето кла̀сове, натежа̀ли от зъ̀рно. 沉甸甸的麦穗经太阳一晒散发出香甜的气味。2.〈口〉紧张的：Положѐнието е мно̀го ～о. 形势十分紧张。

напѐя се 见 напя̀вам се

напи̯|вам［未］,**напи̯я** *-еш, -х*,过被形动 *-т*［完］❶喝一点：Го̀стите са̀мо ～ха ча̀шите си. 客人们只举杯喝了一点(酒)。❷灌醉(某人) ◇ ～**вам вода̀**〈民〉行饮水礼(一种民俗:小伙子喝一点他心爱的姑娘挑回来的水) ～**вам наздра̀вица** 喝酒祝愿健康 ～**ване**［中］

напи̯|вам се［未］,**напи̯я се** *-еш се, -х се*［完］［中态］❶喝够：～вам се с пря̀сно мля̀ко 喝够鲜牛奶 Пък една̀ сла̀дка вода̀ изля̀зе, би̯стра и студѐна, да ѝ се не ～еш. 出来一股甜水,又清又凉,你喝也喝不够。❷喝醉：～вам се като̀ свиня̀ 酩酊大醉,烂醉如泥 ❸［只三］吸水,潮,受潮：Във вода̀та дъска̀та се ～ва и набъ̀бва. 木板在水中泡涨。～**ване**［中］

напи̯вка［阴］❶同 напи̯тка ❷〈罕〉同 наздра̀вица

напика̀|вам［未］,**напика̀я** *-еш, -х*［完］尿湿 — **се**［中态］尿裤,尿床 ～**ване**［中］

напи̯п|вам［未］,**напи̯пам**［完］❶摸到,摸着：Бѐз да вди̯га очи̯ от ци̯фрите, ～а с ръка̀ мо̀лива по бюро̀то. 他的眼睛没有离开数字,用手在写字台上摸到铅笔。❷捉到,抓到,找到 ～**ване**［中］

напи̯рам[1]［未］,**напера̀** *-ерѐш, -ра̀х*［完］❶洗第一遍(衣服等)：Са̀мо ще ～ера̀ дрѐхите и ще ги оста̀вя да ки̯снат. 我只洗一遍衣服,然后就让它泡着。❷洗很多(衣服)：Напра̀ла е ця̀ла кама̀ра дрѐхи. 她洗了一大堆衣服。～**и̯ране**［中］

нап|и̯рам[2]［未］,**напра̀** *-рѐш, -ра̀х*,过主形动 *-ра̀л, -ра̀ла, -рѐли*［完］❶用力压(挤、推)：Напи̯раме (на) врата̀та да изля̀зем вън. 我们用力挤门要出去。❷压来(进)：Тълпа̀та откъ̀м Ючбуна̀р ～и̯ра. 人群从尤奇布纳尔方向压来。Врѐмето ～и̯ра. 时间紧迫。❸(感情、愿望等)强烈地表现出来：В (на) очи̯те му ～и̯раха сълзи̯. 泪水涌到眼里。❹努力;坚持：На това̀ ～и̯раха мно̀го. 他们很坚持这一点。～**и̯ране**［中］

напѝ̯с|вам［未］,**напи̯ша** *-шеш, -сах*［完］❶写完,写好,写成,写出：～свам рома̀н (ра̀зказ, стихо̀ве) 写长篇小说(短篇小说,诗) ～свам и̯мето си 写下名字 ～свам на ня̀кого, че... 给某人写信,告诉他… ～свам показа̀нията си 写出证词 ～свам фо̀рму̀ла 写出公式 ❷〈民〉画 ❸描眉 — **се**［被动］～**сване**［中］

напи̯скам се［完,中态］尖声叫够

напи̯тк|а［常复,阴］饮料：разхлади̯телни ～и 清凉饮料 спи̯ртни ～и 酒类 Лимона̀дата е разхлади̯телна ～а. 柠檬水是一种清凉饮料。

нап|и̯чам［未］,**напека̀** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*,过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла*［完］❶烤热,晒热：～и̯чам си гъ̀рба̀ на слъ̀нце 在太阳下面晒晒脊背 ❷烤制,烘出(许多)：Напѐкла хля̀б за ця̀ла сѐдмица. 她烤出够一星期吃的面包。❸〈方〉烧,煮：Напѐкли бу̀ре раки̯я. 他们烧了一桶白酒。— **се**［被动］～**и̯чане**［中］

напи̯чам се［未］,**напека̀ се** *-ечѐш се, -ѐкох се, -ѐче се*,过主形动 *-ѐкъл се, -ѐкла се*［完］［中态］烤暖,晒暖：Напѐкох се добрѐ. 我烤暖和了。～**и̯чане**［中］

напи̯ша 见 напи̯свам

напищя̀вам се［未］,**напищя̀ се** *-и̯ш се, -я̀х се*［完］［中态］喊叫够;哭闹够

напи̯я 见 напи̯вам

напия̀нст[ву]вам се［完,中态］狂饮够

НАПК［на-пе-ка］［阳,(口)中,缩］〈史〉Национа̀лен агра̀рно-промѝшлен комплѐкс 全国农工综合体

напладну̀ва|м се［完,中态］❶(牲畜、牧人)歇晌歇够：Овцѐте се ～ха и наста̀ваха. 羊歇够了晌,都站起来了。❷〈方〉吃饱午饭

напла|квам се [未], **наплача се** *-чеш се, -ках се* [完] [中态] 哭够,哭痛快: ~квам се хубаво 哭个痛快

напласт|явам [未], **напластя** *-иш, -их* [完] 一层一层地堆放,叠放,摞: Отивам да ~я сеното. 我去把草一层层堆放起来。— **се** [被动,中态]: В душата му се ~ява омраза към агресорите. 他对侵略者的仇恨(在心中)不断加深。~**яване** [中]

наплат [阳] (木制车轮周围外框的六分之一)辋,一段辋

наплатисвам [未], **наплатисам** [完] 给(车轮)上辋

наплатни|к *-ци* [阳] 〈方〉(在辋上钻洞以插辐条的)大钻

наплатя се 见 наплащам се

наплача се 见 наплаквам се

наплаш|вам [未], **наплаша** *-иш, -их* [完] 吓住,吓倒,吓坏: Наплашил ги е, та не смеят да му кажат нищо. 他把他们吓住了,弄得他们什么也不敢对他说。— **се** [被动] ~**ване** [中]

наплаш|вам се [未], **наплаша се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 害怕,吓坏 ~**ване** [中]

наплашен *-а* ❶ наплаша 的过被形动 ❷ [用作形] 受惊的,被吓倒的,惊慌的: Това са ~и хора, не можеш да ги спечелиш лесно. 这是些受惊的人,你不会很容易把他们争取过来。

напла|щам се [未], **наплатя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 〈民〉还清(账目),付清,清账: Готови пари нямам, ама малко по малко ще им се ~тя. 我没有现款,不过我会一点一点地还清欠他们的账。~**щане** [中]

наплев|ям [未], **наплевя** *-иш, -их* [完] ❶锄(草): Наплевих една кошница бурен. 我锄了一篮子草。❷给(很多田地或作物)锄草

напле|сквам [未], **наплескам** 和 **наплещя** *-щеш, -сках* [完] ❶弄脏 ❷〈口〉打(某人)耳光(嘴巴): ~сквам го добре по бузите 狠扇他几个嘴巴 ❸〈不赞〉说(许多乱七八糟的话、令人不愉快的事) — **се** [反身,被动] ~**скване** [中]

наплета 见 наплитам

наплетка [阴] 加织的部分,加织物

наплещя 见 наплесквам

наплив [无复,阳] ❶人群,人流: При касата на театъра имаше голям ~. 戏院售票处有一大群人。Какъв е тоя ~ от хора! 真是人山人海!❷涌现: На пазара има ~ от стока (стоки). 市场上的商品突然增多。

наплиск|вам [未], **наплискам** [完] (往…上)泼(擦)水: Наплискай биволите, че е голяма жега. 往水牛身上泼点水,天太热了。~вам си лицето с вода 往脸上擦水 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

наплит|ам [未], **наплета** *-етеш, -етох, -ете*, 过主形动 *-ел* [完] ❶编织(很多): Тая зима си ~етох доста неща. 今年冬天我织了不少东西。❷(在织物上)加织;织上: ~итам пета на чорапа 在袜子上加织后跟 ❸(把头发)梳成辫子: ~итам коса на момиче 把小姑娘的头发梳成辫子 — **се** [被动] ~**итане** [中]

наплитъ|к *-ци* [阳] 假辫

наплод|явам [未], **наплодя** *-иш, -их* [完] ❶生,养(很多): Наплодила е куп деца. 她生了许多孩子。❷繁殖 ~**яване** [中]

наплод|явам се [未], **наплодя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 繁殖,孳生,大量出现 ~**яване** [中]

наплюжда|м [未]同 наплодявам — **се** [中态] ~**не** [中]

наплувам се [完,中态] 游泳游够

наплю|вам [未], **наплюя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶啐,唾: Наплю го и си отиде. 他啐了他一口就回去了。❷(苍蝇)在…上产卵,叮,弄脏: Мухите са ~ли месото. 苍蝇在这块肉上下了卵。рана, ~та от мухите 被苍蝇叮过的伤口 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

наплюв|ец *-ци* [阳], **наплювка** [阴] 〈民〉(产在肉上的)麻蝇卵: Месото няма никакви ~ци. 肉上没有任何麻蝇卵。

наплюнч|вам [未], **наплюнча** *-иш, -их* [完] 用唾液弄湿,舔,啐: ~вам пръст и обръщам страници 舔手指翻页 ~вам молива 舔铅笔 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

наплюсква|м се [未], **наплюскам се** [完] [中态] 〈口,粗野〉❶吃饱(喝足),吃足,填饱 ❷喝得大醉: ~м се като свиня 烂醉如泥

наплюя 见 наплювам

наплямпам се [完,中态] 〈口〉闲聊够,说够废话

наплясквам [未], **наплискам** 痛打,狠揍

наплячкосвам се [未], **наплячкосам се** [完] [中态] ❶大量抢劫 ❷抢劫够,劫掠够

наповалявам [未], **наповаля** *-иш, -их* [完] 推倒,拉倒,弄倒(很多)

наповал|ям [未], **наповаля** *-иш, -их* [完] 同 наповалявам

наподоб|явам [未], **наподобя** *-иш, -их* [完] ❶像,与…相似: Чертите на лицето й ~яваха неговите. 她的脸盘像他(的脸盘)。Този облак ~ява камила. 这片云像骆驼。❷使…像,装(成): Засвири с уста, помъчи се да ~и кавал. 他吹起口哨,尽量模仿笛声。~явам гласа си като на жена 装成女人的声音 — **се** [被动] ~**яване** [中]

напоен *-а* [形] ❶浸过的,泡过的 ❷〈转〉满含…的: ~и с омраза борци 仇恨满腔的战士

напоител|ен *-на* [形] ❶(雨等)使湿透的: ~ен дъжд 透雨 ❷灌溉的: ~ен канал 灌溉渠 ~на система 灌溉系统 ~но-отводнителни съоръжения 排灌设备

напойвам [未] 〈口〉同 напоявам

напо|й *-ят, -я, -и* [阳] 〈方〉(河、湖等)饮牲口的地方

напокон [副] 〈方〉后来,最后,末了: Той дълго се дърпаше, но ~ се съгласи. 他坚持了很久,最后才同意。

напокри|вам [未], **напокрия** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 覆盖(很多东西): Напокрихме зеленчуковите лехи с рогозки. 我们把菜畦都用席盖上了。

наполеон [阳] ❶20 法郎的金币 ❷〈方〉同 бегония (秋海棠)

напол|явам [未], **наполея** *-ееш, -ях*, 过被形动 *-ян, -яна, -ени* 和 *-ят, -ята, -ети* [完] 给…浇很多水

наполовина [副] 两等分,两半: разчупвам питата ~ 把面包掰成两半 Селяните са ~ труженици, ~ собственици. 农民又是劳动者,又是私有者。

напомад|я *-иш, -их* [完] 在…上抹香脂: Напомадила си лицето, та лъщи. 她在脸上抹了香脂,满面发亮。

напомн|ям [未], **напомня** *-иш, -их* [完] ❶提醒,提示;使注意到;使回忆到,使想起: ~ям му да бъде предпазлив 提醒他当心 Благодаря ви, че ми ~ихте за имения ми ден, аз съвсем

бя̀х забра̀вил. 谢谢你们提醒我过命名日，我完全忘记了。Напо̀мниха му, че по̀-ра̀но е гово̀рил съвсѐм дру̀го. 他们提醒他过去讲的完全是另一回事。Тѐхните о̀брази са жѝви в съзна̀нието ми и вѝнаги ~ят за да̀дената клѐтва — да доведѐм докра̀й дѐлото, за коѐто тѐ с така̀ва гото̀вност отда̀доха своя̀ мла̀д живо̀т. 他们的形象活在我的意识中，一直使人想起那个誓言——把事业进行到底，为了这一事业他们心甘情愿地献出了自己年轻的生命。❷像：Всѐки хра̀ст илѝ дърво̀ ~я ня̀какво живо̀тно. 每一棵灌木或树木都像某种动物。Тру̀дната ра̀бота ~я това̀р. 艰苦的工作就像担子。~**яне**［中］

напопу̀вам се［完，中态］当神甫当够了

напопъ̀ржам［完］〈方，不礼貌〉同 напсу̀вам

напо̀р［阳］❶挤，压，压力，强压，冲击：под ~а на студѐния вя̀тър 在冷风的强压下 ❷冲动，强烈的影响：под ~а на чу̀вствата 由于感情冲动

напо̀р|вам［未］，**напо̀ря** *-иш, -их*［完］（大量或在多处）拆（已缝好的东西）；（大量或在多处）耠（地）；豁开，划开，剖开：Тра̀ктори ~иха полѐто. 拖拉机犁了田野。— **се**［被动］~**ване**［中］

напослѐдък［副］近来，最近：Напослѐдък вз̀е всѐ по̀вече и по̀вече да линѐе. 他近来开始越来越消瘦了。Вѝдя̀х го ~. 最近我看见过他。

напосо̀ки 和 **напосо̀ка**［副］随便，任意，未加思索地，偶然地：Ка̀зах го ~. 我是随便说的。стрѐлям ~ 乱开枪

напостѝлам［未］，**напостѐля** *-ѐлеш, -ла̀х*［完］铺，铺开，铺上（很多）：Напостла̀ха чѐрги и килѝми. 他们铺了很多粗毯和地毯。— **се**［被动］~**ѝлане**［中］

напо̀ст|вам се［未］，**напо̀стя се** *-иш се, -их се*［完］吃斋吃够

напоя̀вам［未］，**напоя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］❶使喝够，使饮足：~я̀вам го с ракѝя 让他喝够白酒 Напойхте ли конѐте? 你们饮足马了吗？❷浇，灌足（草地、园子等）：~я̀вам градѝната 浇园子 ❸（雨、河等）使湿透，灌溉：Благода̀тен дъжд ~ѝ земя̀та. 一场喜雨浇透大地。— **се**［被动］~**я̀ване**［中］

напоя̀вам се［未］，**напоя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се*［完］［中态］（土壤、空气等）浸透，充满（水分、蒸汽等）：Поразхладѝ се, въздухъ̀т се ~ѝ с дъх на бѝлки. 凉快一点了，空气中充满草药的味道。~**я̀ване**［中］

напр.［缩］напрѝмер 举例（说），例如

напра̀ 见 напѝрам[2]

напра̀ва［阴］❶制作，造，建：~ на учѝлището 建学校 ~ на желѐзниците 修铁路 ❷制品，产品：дома̀шна ~ 家里做的（东西）виѐнска ~ 维也纳出品 ❸做法，制作方法

направлѐни|е *-я*［中］❶方向；趋势，趋向；方面：вървя̀ по едно̀ ~е 朝一个方向走 неизбѐжно ~е 必然趋势 революцио̀нно-демократѝчно ~е на вѐстника 报纸的革命民主趋向 В това̀ ~е то̀й грешѝ мно̀го. 他在这方面是大错了。❷派别，流派；思潮：борба̀ между̀ идеологѝческите, философските ~я 思想派别、哲学派别之间的斗争

направля̀ва|м［未］使往…去，指向，引向；指导，指挥：~м общѐственото развѝтие 指导社会发展 Дирижѐнтът ги ~ ло̀вко. （乐队、合唱团）指挥很熟练地指挥他们。~м движѐнието при кръстопъ̀т 在十字路口指挥交通 — **се**［被动］~**не**［中］

направля̀ва|м се［未，中态］到…去，朝…去，前往，往（某处去）；开行，开出：Войска̀та бъ̀рзо се ~ от ста̀нцията към града̀. 军队迅速从车站朝市内行进。~**не**［中］

напра̀во［副］❶一直，照直，直着：Кара̀й ~. 照直开（车）。Тѐ вървя̀ха ~ и без пъ̀т през полѐто. 他们不走道路，穿过田野直着走。❷直接：отѝвам си ~ в къ̀щи 直接回家 Вла̀кът отѝва ~ за гр. Шанха̀й. 火车直达上海。Нишадъ̀рът е твъ̀рда со̀л, коя̀то при нагря̀ване се превръ̀ща ~ в га̀з. 氯化铵是一种硬盐，加热直接变为气体。Вечерта̀ си лѐгна на едно̀ одея̀ло, постла̀но ~ върху̀ вла̀жната земя̀. 晚上他睡在一条直接铺在潮地上的毯子上。❸（与说、问、回答、要求等动词连用）直截了当地，不转弯抹角：Кажѝ ми ~ какво̀ ѝскаш. 直截了当告诉我你要什么。

направя̀вам［未］同 направля̀вам

напра̀вя|м［未］，**напра̀вя** *-иш, -их*［完］❶做完，做成，做出，完成：Напра̀вихте ли къ̀щата? 你们盖好房子了吗？❷做：Напра̀вих всѝчко, коѐто мо̀жеше да се ~и. 能做的一切我都做了。На то̀зи свя̀т нѝщо ня̀ма да ~иш, ако̀ не сѝ твъ̀рд и смѐл. 没有毅力，没有勇气，世界上无论什么事都做不成。Ще бъ̀де ~ено всѝчко възмо̀жно. 将尽力而为。❸使，迫使：~ям врага̀ да се предадѐ 迫使敌人投降 ❹使成为：~ям по̀четен труда̀ 使劳动成为光荣（的事情）Грѐшките и неуспѐхите ни ~иха по̀-у̀мни. 错误和挫折使我们比较地聪明起来了。~ям на̀шата а̀рмия ѝстинска наро̀дна а̀рмия 使我们的军队成为真正的人民军队 ~ям го за смя̀х пред хо̀рата 使他当众出丑 ❺（时间、年龄）满：По̀-голя̀мото ми момчѐ ско̀ро ще ~и трина̀йсет (го̀дѝни). 我的大男孩即将满 13 岁了。❻（与某些名词连用，表示该名词所表示的动作）进行：~ям о̀пит 进行试验，试试 ~ям револю̀ция 进行革命 ~ям му инжѐкция 给他注射 ~ям ня̀кои възражѐния 提出一些不同意见 ~ям разхо̀дка 散步 ~ям докла̀д 作报告 ~ям равносмѐтка（作）总结 ~ям про̀бив 打开缺口 Напра̀ви си тру̀д (труда̀) да до̀йдеш. 你争取来吧！❼（与前置词 на 连用）使变成，使成为：На пра̀х ще те ~им ние! 我们将把你变为齑粉！— **се**［反身，被动，互及］◇ ~**ям глава̀та** 醉，喝醉 ~**яне**［中］

напра̀в|ям се［未］，**напра̀вя се** *-иш се, -их се*［完］［中态］❶装（成）：~ям се на бо̀лен 装病 ~ям се, че не чу̀вам 装作没听见 ❷〈民〉变为（成）：Напра̀вил се на маскара̀. 他变成了一个无耻之徒。~**яне**［中］

напра̀з|ен *-на*［形］❶白白的，枉然的，徒劳无益的，无效果的，无用的：пра̀вя ~ни усѝлия 枉费工夫 ~ен тру̀д 无效的劳动 ~но отѝване в града̀ 白进城一趟 ❷没有根据的，不必要的，多余的：~ен стра̀х 没有根据的恐惧 ~но безпоко̀йство 不必要的担心 ~**но**［副］

напразну̀вам се［完，中态］过节过够

напра̀с|ен *-на*［形］〈民〉忽然的，突然的，骤然的；意外的：~на смъ̀рт 意外的死亡

напра̀ск|вам［未］，**напра̀скам**［完］（在多处，用力）打，狠揍 — **се**［被动］~**ване**［中］

напра̀ск|вам се［未］，**напра̀скам се**［完］［中态］吃饱，塞饱，吃撑：Ще отѝда на ло̀зе да се ~ам с гро̀зде. 我要到葡萄园去把葡萄吃个饱。~**ване**［中］

напра̀тя 见 напра̀щам

напра̀ш|вам［未］，**напра̀ша** *-иш, -их*［完］给…撒上许多灰尘，使蒙上一层尘土：Вя̀тъ̀рът го ~и. 风使他蒙上一层尘土。— **се**［反身，被动］~**ване**［中］

напра̀|щам［未］，**напра̀тя** *-тиш, -тих*［完］❶寄，送（许

多）：Напра̀ти ѝ пода̀ръци. 他给她送去许多礼物。❷（用咒给某人）带来（不幸等）（一种迷信说法）：Та̀я вѐщица му е ～тила лошотѝята. 是这个巫婆念咒带给他的不幸。～**щане**［中］

напращя̀вам［未］，**напращя̀** -*а̀ш*，-*а̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］❶胀满，胀硬；装满：Вѝмето на кра̀вата е ～я̀ло от мля̀ко. 母牛的乳房被奶胀硬了。Ру̀хнаха хамба̀рите，～ѐли от зъ̀рно. 谷仓因装谷过多而倒塌了。❷〈转〉充满，富于：Напращя̀л е от здра̀ве и сѝла. 他身体健壮（浑身是劲）。～**я̀ване**［中］

напрѐгна 见 напря̀гам

напрѐгнат -*а* ❶ напрѐгна 的过被形动 ❷［用作形］1. 紧张的，令人紧张的：～о врѐме 紧张的时期 ～ живо̀т 紧张的生活 ～о положѐние 紧张的局势 ～а ра̀бота 紧张的工作 ～ пла̀н 紧张的计划 ～и му̀скули 紧张的肌肉 ～о мълча̀ние 令人紧张的沉默 2.〈转〉集中的：～о внима̀ние 注意力集中 ～ по̀глед 集中的目光 ～**о**［副］～**ост** -остта̀［阴］：Очѝте му се насълзя̀ваха от ～ост. 他两眼因紧张而充满泪水。По чѐлото му се изпѝса ～ост и загрѝженост. 他的额头上显出了紧张和忧虑。

напрѐд［副］❶往前，向前（与 наза̀д（向后）相对）：Ако̀ не вървѝш ～，зна̀чи вървѝш наза̀д. 不进则退。Глѐдай ～. 向前看。❷（在）前面，前头：Вървѐте ～. 请在前面走。Не обѝчам да ся̀дам то̀лкова ～. 我不喜欢坐得那么靠前。Часо̀вникът ми вървѝ 10 мину̀ти ～. 我的表快10分钟。Голѐмите студовѐ са о̀ще ～. 严寒还在前头。❸（表示口令、敦促、号召）前进，向前，冲啊：Напрѐд，хо̀дом ма̀рш! 齐步走！Една̀ кра̀чка ～，хо̀дом ма̀рш! 向前一步走！Напрѐд и вѝнаги ～! 向前，永远向前！❹（只用于加级）首先；从前：По̀-～ ра̀ботата，по̀сле игра̀та. 先干活，后玩耍。Ала̀ гла̀сът ѝ ся̀каш не ѐ нѐйният；не ѐ та̀къв я̀сен и звънлѝв，какъ̀вто бѐше по̀-～. 但是她的嗓音好像不是她原来的；不像过去那样清脆了。◇ **за** ～ 今后 **кра̀чка** ～〈书〉前进一步，进步 **на̀й-**～ 首先 ～**-наза̀д**〈口〉来回，徘徊

напреда̀ 见 напря̀дам

напрѐдвам［未］，**напрѐдна** -*неш*，-*нах*［完］❶前进：На̀шите войскѝ ～ват. 我们的部队在前进。❷〈转〉有进展，取得进步，有进步：～вам в ра̀ботата си 在工作中有进步 ❸〈转〉［只三］进展，发展；加深：Строѐжът на учѝлището ～ва. 学校的工程有进展。Нощта̀ ～ва. 夜深了。Болестта̀ ～ва. 病情加重。◇ **Врѐмето ～ва.** 过了很久；时间很晚了。

напрѐде［副］〈民〉❶（与人称代词与格短形连用）在…前面，在…面前：Смутѝх се от онова̀，коѐто вѝждах ～ си. 我被面前所看到的事情弄得局促不安。❷ 同 напрѐд ①解

напрѐдна 见 напрѐдвам

напрѐднал -*а*［形］❶ напрѐдна 的过主形动 ❷［用作形］1. 进步的，先进的：～и странѝ 先进国家 бъ̀лгарски езѝк за ～и 高级保加利亚语（指给有一定保加利亚语修养的人读的书）2.（指时间、年龄等）深的，晚的：～а ѐсен 深秋 в ～а въ̀зраст 年迈的 Болестта̀ бѐ мно̀го ～а. 病已经很重了。

напрѐдничав -*а*［形］先进的；进步的：～а нау̀ка 先进科学 ～и идѐи 进步思想 ～а литерату̀ра 进步文学

напрѐдничавост -*та*［无复，阴］先进性；进步性

напрѐдък［阳］进步，改进，好转，起色：общѐствен ～ 社会进步 пра̀вя ～ в нѐщо 在某方面取得进步

напрежѐние -*я*［中］❶紧张，努力：нѐрвно ～е 神经紧张 ра̀ботя с голя̀мо ～е 十分紧张（努力）地工作 ❷紧张局势（状态、空气、时刻）：междунаро̀дно ～е 国际紧张局势 смекча̀вам（намаля̀вам）～ето 缓和紧张局势 Напрежѐнието отсла̀бва. 紧张空气缓和了。❸〈技〉电压：висо̀ко ～е 高压 промѐням ～ето на то̀к 改变电压

на̀преки［副］❶横着，横向：спѝрам кола̀та ～ на пъ̀тя 把车横停在路上 Ще наля̀гаме ～ на крева̀та. 我们将在床上横着睡。❷（指道路、距离）横穿，笔直，直接：Мѝнахме ～ през гора̀та. 我们直接穿过树林。

на̀преко［副］同 на̀преки

напреко̀р［副］〈方〉同 напу̀к

напремя̀там［完］打翻（全部或许多）：Напремя̀та всѝчки деца̀ на по̀да. 他把所有的孩子都打翻在地上。

напремя̀там се［完，中态］翻够跟头

напрѐчвам［未］，**напрѐча** -*иш*，-*их*［完］横放，横摆，横堆（许多东西）；（使…）堵住：Напрѐчили дървѐта на пъ̀тя，та не мо̀же да се мѝне. 他们在路上横放了许多树木，走不过去了。— **се**［被动，中态］：Поразѝтелно зрѐлище представя̀ват тѝя изпа̀дали бо̀рове，тѐ са се натъркаля̀ли и ～или по стръмнина̀та. 这些倒下的松树沿着陡坡滚下，横堆在那里，景象实在惊人。～**ване**［中］

на̀прѐчен -*на*［形］❶横的，横向的（与 надлъ̀жен（直向的）相对）：～ен ра̀зрѐз 横剖面 ❷横放的，横穿的：～ни гредѝ 横放着的圆木 ～на у̀лица 横（穿）街

напригото̀вям［未］，**напригото̀вя** -*иш*，-*их*［完］准备，预备（许多）；做（许多食品）

напря̀дам［未］，**напреда̀** -*едѐш*，-*ѐдох*，-*ѐде*，过主形动 -*ѐл*［完］纺（许多，若干）：～я̀дам еднò вретѐно 纺一纺锤（纱、线）— **се**［被动］～**я̀дане**［中］

наприка̀звам［未］，**наприка̀жа** -*жеш*，-*зах*［完］讲，说（许多，许多事）：Наприка̀зах на деца̀та мно̀го прѝказки. 我给孩子们讲了许多故事。～**зване**［中］

наприка̀звам се［未］，**наприка̀жа се** -*жеш се*，-*зах се*［完］［中态］讲够，说够 ～**зване**［中］

наприлѝчвам［未］（有些）像：Наприлѝчва ма̀лко на лѐля си. 她有点像她姨。

напрѝмер［语气］❶比如，就拿…说吧：А̀з ～ съм протѝв това̀. 比如我就反对这个。В на̀ше сѐло ～ отско̀ро жъ̀нем с жътва̀рки. 在我们村，比方说，近来就用收割机收割。❷例如，如：Ѐсен ѝма мно̀го плодовѐ，～：кру̀ши，я̀бълки，дѝни，гро̀зде. 秋天有许多水果，例如梨、苹果、西瓜、葡萄。Предпочѝтам зеленчу̀ка，～ дома̀тите，лу̀ка，зѐлето. 我比较喜欢蔬菜，如西红柿、洋葱、圆白菜。

напринàсям［未］，**напринеса̀** -*есѐш*，-*ѐсох*，-*ѐсе*，过主形动 -*ѐсъл*，-*ѐсла*［完］带来，拿来，端来（许多）：Напринѐсъл е за я̀дене какво̀ ли нѐ. 他带来了各种各样吃的东西。

напрѝпквам се［未］，**напрѝпкам се**［完］跑够；跑个痛快：Учѝтелката отпу̀сна деца̀та，та се ～аха. 女教师把孩子们放了，他们跑跳个痛快。

на̀про̀лет［副］❶来年春天，明春 ❷（在）春天

напростѝрам［未］，**напростра̀** -*рѐш*，-*ра̀х*，过主形动 -*ра̀л*，-*ра̀ла*，-*рѐли*，过被形动 -*ра̀н*，-*ра̀на*，-*рѐни*［完］晾（许多东西）：Тя̀ ～ра̀ всѝчкото пранѐ. 她把洗好的衣服全晾上了。～**ѝране**［中］

напро̀тив［副］相反，一点也不：тъ̀кмо ～ 恰恰相反 Напро̀-

тив, той има право, а не ти. 相反，他是对的，而你却不对。Но ти не разбирай, че мразя живота. Напротив, ～! 但是你别以为我憎恨生活。一点也不，一点也不！

напру̀зци [复，无单，阳]〈方〉(织布时用以将布横向拉开的铁制)布夹

напръск|вам [未]，**напръ̀скам** [完] 喷，洒，溅：～вам пода (двора) 给地板(院子)洒上水 ～вам прането с вода 给要洗的衣服洒上水 ～вам чорапите си с кал 把袜子溅上泥 — **се** [反身，被动] ～**ване** [中]

на̀пръстни|к -*ци* [阳] ❶顶针 ❷洋地黄 (*digitalis*)

напря̀гам [未]，**напрѐгна** -*ѐгнеш*, -*ѐгнах*, 过被形动 -*ѐгнат* [完] ❶拉紧，使紧张，鼓起，鼓足：～ягам всички сили 鼓足力气 Конете ～ягаха вратове. 马伸直了脖子。❷注意，集中，努力，加强：Тя ～ягаше слух и искаше да улови всяка дума. 他注意听，想要听到每一个词。～ягам мисълта си 集中思想 ～ягам паметта си 努力回忆 ～ягам мозъка си 认真想 ～**ягане** [中]

напря̀гам се [未]，**напрѐгна се** -*ѐгнеш се*, -*ѐгнах се* [完] [中态] 努力，使大劲，紧张起来：～ягам се да си спомня нещо 努力回忆某事 Гърдите му се ～ягаха жадно за повече въздух. 他的胸部使劲要多吸点空气。

напря̀ко [副] 同 напрѐки

напсу̀ва|м [完] ❶骂，辱骂：Той ～ високо хлапето. 他高声骂了那小家伙一顿。❷呵斥

напу̀дря|м [未]，**напу̀дря** -*иш*, -*их* [完] 往…上擦粉，抹粉 — **се** [反身，被动] ～**яне** [中]

напу̀к [副] 无视，不顾，不管，故意使(某人)生气地，有意为难地，与…作对地：И ～ на оня, който го раздумваха, той даде в кооперативното всичко. 他不顾那些劝他的人，把一切都交给合作社了。～ на всичко 不顾一切 прави му нещо ～ 做某事有意为难他 ～ врагу 与敌人作对

напу̀кан -*а* ❶ напу̀кам 的过被形动 ❷ [用作形] 裂开的，有裂纹的：～а земя 龟裂的土地 ～а кора 裂开的树皮

напу̀к|вам [未]，**напу̀кам** [完] ❶使裂，使有裂缝，使破裂，使爆 ❷使裂，使爆(很多)：Ела в къщи, че съм ～ала пуканки. 回家吧，我爆了好多玉米粒。— **се** [被动，中态]：Земята (стената) се ～ва. 地(墙)裂了。Ръцете (устните) ми се ～ват. 我的手(嘴唇)裂了。～**ване** [中]

напу̀скам[1] 和 **напу̀щам** [未]，**напу̀сна** -*снеш*, -*снах*, 过被形动 -*снат* [完] ❶离开，离别：След един час ние ～скаме хотела. 过一小时我们离开旅馆。Самолетът ～сна летището в 8 часа. 飞机 8 点钟离开机场。❷离弃，舍弃，遗弃；不再往来；戒(烟等)；离(职)，弃(学)，不做(某种工作)：～скам жена си 离(遗)弃妻子 ～скам тютюна (алкохола, пиенето) 戒烟(酒) ～скам службата 离职 ～скам тоя занаят 不干这一行 ❸〈转〉背弃，不再有，失去：Куражът ми ме ～ска. 我失掉了勇气。Срещата остави у мене неизгладимо впечатление, което не ме е ～скало през цялото време на моята работа в партията. 这次会见给我留下了不可磨灭的印象；我在党内工作的整个时期中，这个印象始终没有消失过。◇ ～**скам света (този свят)** 死 ～**скане** 和 ～**щане** [中]

напу̀ск|ам[2] 和 **напу̀щам** [完] (大量)放开，放出，放掉：Децата ～аха книжки по пода. 孩子们把小书都掉在地板上了。Напускахме конете из ливадата. 我们把马全放出来，在草地上遛。

напу̀с|кам се [未]，**напу̀сна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态]〈口〉❶不修边幅 ❷离婚 ～**кане** [中]

напу̀снат -*а* [形]〈口〉离婚的；(指配偶、情人)被抛弃的

напу̀стени|к -*ци* [阳]〈民〉退了婚的男子，离婚的男人；被遗弃的丈夫

напу̀стеница [阴]〈民〉退了婚的女子，离婚的女人；被遗弃的妻子

напу̀сто [副]〈民〉白白，枉然，徒劳无益：Напусто бих тоя дълъг път. 我白走了这么远的路。

напу̀хва|м [未]，**напу̀хам** [完] 痛打，狠揍 ～**не** [中]

напу̀щ|вам[1] [未]，**напу̀ша** -*иш*, -*их* [完] ❶用烟熏：～вам кошер с пчели 用烟熏蜂房 ❷(大量)熏(制) ❸弄得…满是烟 ～**ване** [中]

напу̀щ|вам[2] [未]，**напу̀ша** -*иш*, -*их* [完] **напу̀шва ме смях** 〈口〉不禁要笑，忍不住要笑：Иван го ～и смях. 伊万几乎要笑出来。～**ване** [中]

напу̀щ|вам се [未]，**напу̀ша се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 大吸其烟；吸够烟 ～**ване** [中]

напу̀щам 见 напу̀скам[1] 和 напу̀скам[2]

напъ̀|вам [未]，**напъ̀на** -*неш*, -*нах* [完] ❶努力，使劲，紧压，绷紧：～вам да го откъртя 使劲想把它撬下来 Оня̀ сили, които са се събирали и спали векове, ～ват и търсят своя простор. 那些长期积蓄并沉睡了多年的力量，正在鼓足劲寻找用武之地。❷〈口〉鼓足；努(力)，加强：～вам сили 鼓足力量 ～вам цялото си внимание да правя нещо 集中全部注意力去做某事 ～вам мисълта си 集中思想 — **се** [被动] ～**ване** [中]

напъ̀вам се [未]，**напъ̀на се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态]〈口〉努力，使劲，绷紧：～вам се да позная нещо 努力想认出某物 Цял ден съм се ～вал с лопатата. 我拿着铁锹紧张地干了一整天。～**ване** [中]

напъ̀ждам [未]，**напъдя̀** -*диш*, -*дих* [完] ❶赶走，驱逐：～ждам си гостите 把客人全赶走 ❷〈民〉赶(牲口)：～ждам кравата към село 把母牛赶回村 — **се** [被动] ～**ждане** [中]

напъ̀л|вам [未]，**напълня̀** -*ниш*, -*них* [完] ❶装满，载满，倒满，灌满，挤满，占满，填满：～вам чувала със сено 把口袋装满干草 ～вам чашата с вода 把杯子装满水 Дим и рибена миризма ～ниха цялата кухня. 厨房里满是烟和鱼味。Гостите ～ниха всичките стаи. 客人挤满所有的房间。❷〈罕〉(时间、年龄)满：Той скоро ще ～ни двадесет години. 他马上要满 20 岁了。— **се** [被动，中态]：Очите му се ～ват със сълзи. 他眼泪盈眶。Автобусът се ～ни с пътници. 公共汽车上满是乘客。◇ ～**вам главата някому** 〈口〉〈粗〉开导某人 **Напълни ми очите.** 〈口〉使我看上眼，我喜欢，我中意。～**ване** [中]

напълнѐя 见 напълня̀вам

напъ̀лно [副] 十分，完全，充分：～ естествено 十分自然 ～ реален 完全现实的 ～ по мярката 完全按照尺寸 Това е ～ вярно. 这是完全正确的。Работата е ～ свършена. 工作彻底结束了。

напълня̀ 见 напъ̀лвам 和 напълням

напълня̀вам [未]，**напълнѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] (人)长胖，胖起来，发胖：Напоследък много ～ях. 近来我胖了好多。Напълня, откакто роди. 她生产以后胖了。～**я̀ване** [中]

напълн|ям [未], **напълня** *-иш, -их* [完] 同 напълвам — **се** [被动, 中态] ~**яне** [中]

нàпън [阳] 肌肉紧张;拉紧,绷紧,紧张;压力,挤压;阵痛;挣扎: родилни ~и 分娩时的阵痛 Послèден ~ на вятъра люшна къщата. 风的最后冲击摇动了房子。Реакцията ще прàви послèдните си отчаяни ~и. 反动派还要作最后的绝望挣扎。

напъна 见 напъвам

напъна се 见 напъвам се

напъп|вам [未], **напъпя** *-иш, -их* [完] (花、树)放蕾,发芽 ~**ване** [中]

напълз|ям [未], **напълзя** *-еш, -ах* [完] (小虫等)爬过: Напълзяха гъсеници. 许多毛虫爬过去了。~**яне** [中]

напъпя 见 напъпвам 和 напъпям

напъп|ям [未], **напъпя** *-иш, -их* [完] 同 напъпвам ~**яне** [中]

напърж|вам [未], **напържа** *-иш, -их* [完] 炸,煎(许多): Защо си ~ила толкова много картофи, кой ще ги яде? 你为什么炸了那么多土豆,谁吃啊? ~**ване** [中]

напързàлям се [完, 中态] 滑够(冰、雪)

напърл|ям [未], **напърля** *-иш, -их* [完] 烧(毛),烤(很多,若干) ~**яне** [中]

напътствен *-а* [形] ❶告诫的,劝说的,劝告的 ❷临别的,送别的: ~и думи (при раздяла) 临别的话 ~о слово 临别赠言

напътстви|е *-я* [中] [常复] ❶告诫,教导,指导,劝告: дàвам (приèмам) ~я 给予(接受)指导 ~е към младèжите 对青年人的教导 ❷临别赠言,送行的话: дàвам ~е на сина си да внимава, като пътува 嘱咐儿子一路小心

напъстр|ям [未], **напъстря** *-иш, -их* [完] 〈罕〉使呈各种颜色: Есента ~и горàта. 秋天使树林呈现出五颜六色。— **се** [被动] ~**яне** [中]

напът|вам [未], **напътя** *-иш, -их* [完] ❶〈罕〉给…指路,引路: ~вам го 给他指路 ❷指导,教导,指点: ~вам детèто към добро 教导孩子学好 ~вам го как да прàви нèщо 指点他怎样做某事 — **се** [被动] ~**ване** [中]: съвèти и ~вания 劝告和指导

напът|вам се [未], **напътя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 〈罕〉朝…方向前进: Колàта мина по зелèната равнина и се ~и към източна посока. 车穿过绿色的平原,朝东驶去。~**ване** [中]

нàпъти [副] 〈民〉有时

напътст[ву]ва|м [未] 指导,教导: Майката постоянно ~ше децата си. 母亲经常教导孩子们。— **се** [被动] ~**не** [中]

напътува|м се [完, 中态] 旅行够: Товà лято се ~х с автомобил. 今年夏天我可坐汽车旅行够了。

напътя 见 напътвам

напъх|вам [未], **напъхам** [完] ❶(用力)塞,塞满: Напъхах цялата тапа. 我把瓶塞全塞进去了。❷随便放,乱放,揣: Напъхах дрèхите в куфара. 我把衣服乱塞进皮箱。Напъха парите в пàзвата. 他把钱揣进怀里。— **се** [被动] ~**ване** [中]

напъч|вам се [未], **напъча се** *-иш се, -их се* [完] 〈口〉挺肚子和胸脯;神气十足

напява|м [未] ❶吟诵,慢悠悠地说 ❷低声吟唱: Той излèзе от жилището, като ~ше юнашка пèсен. 他走出住宅,低声吟唱着勇士之歌。~**не** [中]

напява|м се [未] [中态] 唱够 ~**не** [中]

нар[1] *-ът, -а, -ове* [阳] 石榴(树) (*Punica granatum*)

нар[2] *-ът, -а, -ове* 和 *-и* [阳] (一种靠墙的)木板床,铺板

наработ|вам [未], **наработя** *-иш, -их* [完] 做出,制造(若干,很多) — **се** [被动] ~**ване** [中]

наработ|вам се [未], **наработя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶干很多活,大干 ❷干够,干腻 ~**ване** [中]

наравно [副] ❶相齐,相平;(高度、强度、速度、程度等)平: По височина е ~ с бащà си. 他同他父亲一般高。❷和…一样,同样;平等地: Кадрите работят ~ с работниците. 干部同工人一样劳动。На женàта се осигурява, ~ с мъжà, прàвото на труд. 妇女有与男子一样的劳动权利。

нарàдва|м се [完, 中态] 很喜欢;喜爱够: Тя не можеше да се ~ на нèговата кротост и послушност и на нèговия не спорèд годините му рàзум. 她喜爱不够他那温驯的性格和那与年龄不相称的理智。

нар|àждам [未], **народя** *-иш, -их* [完] ❶生许多(孩子): Майка му е ~одила пèт деца. 他母亲生了五个孩子。❷(果树)结许多(果实): Тàзи година овошките ~одиха много плод. 今年果树结了很多果。~**àждане** [中]

нарàм|вам [未], **нарàмя** *-иш, -их* [完] ❶把…扛在肩上,挑在肩上: ~вам еднò дървò 扛起一棵树 ~вам пушка 扛枪 ❷携带(笨重吃力的东西): Къдè си ~ил тия книги? 你往哪里搬这些书? — **се** [被动] ~**ване** [中]

нарàм|вам се [未], **нарàмя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 〈转〉挑起担子,肩负,担负: Синът се е ~ил с издръжката на брàтята си. 儿子负担了兄弟们的生活。~**ване** [中]

нарàмък [无复, 阳] ~ **дърва** (一个人所能扛起的)一捆木柴

нарàмя 见 нарàмвам

нарàнджа [阴] 〈方〉一种小香瓜

нарàнина [副] 同 на рàнина (清晨)

наран|явам [未], **наранà** *-иш, -их* [完] ❶使受伤,(打)伤: ~явам го в ръкàта (главàта, корèма, гърдите) 打伤他的臂(头、腹、胸)部 ~явам си ръкàта 自己弄伤手 ❷〈转〉伤害,损伤,触犯: Твоите думи го ~иха тèжко. 你的话深深地伤害了他。~явам честолюбието му 伤害他的虚荣心 — **се** [反身, 被动] ~**яване** [中]

нарàс|твам [未], **нарàсна** *-неш, -нах* 和 **нарастà** *-тèш, -тох, -те*, 过主形动 *-ъл, -ла* [完] 长大;成长起来;增多,增加;增长: Дните почват да ~тват. 白昼开始变长。Градът бързо ~на. 城市迅速发展起来。Кризата ~тва. 危机在发展(加深)。През 1992 г. дòбивът на сурòв нèфт ~на 4 пъти спрямо 1965 г. 1992 年与 1965 年相比,原油产量增加了三倍。Дòходите на широките сèлски мàси непрекъснато ~тват. 广大农民的收入不断增加。Недоволството (интерèсът) ~тва. 不满(兴趣)在增长。~тващи нужди 不断增长的需要 ~**тване** [中]

нарàстъ|к *-ци* [阳] 瘤,赘肉,疣,木瘤,赘生物

нарахатувам се [完, 中态] 〈口〉过够安逸的生活,自在够

Нàрвик 纳尔维克(挪威城市)

наргилè *-та* [中] 水烟袋

нарев|àвам се [未], **наревà се** *-èш се, -àх се* [完] [中态]

高声吼叫,大声嚎啕;吼叫够,嚎啕够

нарѐд [副] ❶一个接一个地,逐个地,鱼贯地: Ще обхо̀дим къщите ~. 我们将一家一家地转。изглѐждам всѝчките ~ 逐个地看所有的人 Мѐсеци ~ не бѐше ка̀пнало ка̀пка дъжд. 一连几个月没下一滴雨。13 годѝни ~ 连续13年 ❷一个挨一个地,并排地;一起地,一道;同样地: До тя̀х дружѝна женѝ, насѐдали ~, плета̀т и шия̀т. 在他们附近并排坐着一群妇女,正在织毛衣,缝衣服。~ с това̀ 与此同时,除此之外 Деца̀та рабо̀тят ~ с родѝтелите си. 孩子们跟父母一起干活。Марксѝзмът се развѝва ~ с развѝтието на пра̀ктиката. 马克思主义随着实践的发展而发展。❸〈转〉好,顺利: Всѝчко е ~. 一切都顺利。

нарѐдб|а[1] [阴] ❶〈法〉命令;决定,决议: зако̀ни и ~и 法律和命令 изда̀вам ~а 发布命令 спа̀звам (съблюда̀вам) ~ите 遵守命令(决议) изпълня̀вам ~ите 执行命令 официа̀лна ~а 正式命令 ❷规则,守则,规章: противопожа̀рна ~а 防火规则 ~а за движѐнието на мото̀рните срѐдства 机动车交通规则 Вся̀ка къща и ~. 〈俗〉每个家庭都有自己的规矩。

нарѐдба[2] [阴] 〈民〉摆设;家具: В на̀шата къща ~та е скро̀мна. 我们家的摆设很简朴。

нареда̀ 见 нарѐждам[1] 和 нарѐждам[2]

нареда̀ се 见 нарѐждам се

нарѐжа 见 наря̀звам

нарѐжа се 见 наря̀звам се

нарѐ|ждам[1] [未], **нареда̀** -*дѝш*, -*дѝх* [完] ❶排列,使排成行,码: ~ждам ученѝците по височина̀ 把学生按高矮排起来 ~ждам кнѝги (дърва̀) 把书(柴)码起来 ❷整理,收拾;摆,准备: ~ждам ста̀ята (ма̀сата) 收拾屋子(桌子) ~ждам легло̀то 铺床 ~ждам трапѐзата 摆餐桌 ❸〈口〉处理;安排,安置: Тѝ не сѐ грижѝ, а̀з ще ~дя̀ тая̀ ра̀бота. 你别担心,我来处理这件事。~ждам ня̀кого на ня̀каква слу̀жба 把某人安置在某种职位上 ❹〈口〉整,收拾: Ху̀баво си ме ~дѝл. 你整得我够呛。❺〈转〉哭诉,数落,数念,哭丧 — **се** [被动] ◇ **Ще я ~дя̀м.** 〈口〉会搞好的。**~ждане** [中]

нарѐждам[2] [未], **нареда̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 发命令,下指示: Министѐрството ~жда учѐбните заня̀тия да по̀чнат по̀-ра̀но. 部里指示要早些开课。Нареднх у̀тре да до̀йде кола̀. 我已指示明天来车。По служѐбна лѝния тѝ си мо̀й подчинѐн и ще изпълня̀ваш какво̀то а̀з ~ждам. 从工作关系来说你是我的下级,你要执行我命令的一切。

нарѐждам се [未], **нареда̀ се** -*дѝш се*, -*дѝх се* [完] [中态] ❶排列,排队,站队;参加,名列: То̀й се ~дѝ до войнѝците си. 他排在他自己战士的行列里。Войнѝците се ~дѝха едѝн след дру̀г по тя̀сната планѝнска пътѐка. 战士们在狭窄的山路上一个挨一个地排列起来。Наредѝхме се на опа̀шка. (指在购物、上车…时)我们排起队来。~ждам се в бо̀рческите редѝци 参加战斗行列 по… се ~ждам на четвъ̀рто мя̀сто в света̀ 在…方面,名列世界第四位 ❷安排家务;购置家具: За ня̀колко годѝни успя̀ да се ~дѝ. 几年时间,他就把家安排好了。❸〈口〉安顿,安置好,生活安定: Всѐ не мо̀жеше да се ~дѝ. 他的生活还未能安定下来。**~ждане** [中]

нарѐждан|е -*ия* [中] 命令,指示

на̀рез [阳] ❶刻痕,刻线 ❷螺(丝)纹: дълбо̀ки ~и 深螺纹

нарека̀ 见 нарѝчам

нарека̀ се 见 нарѝчам се

нарѐчи|е[1] -*я* [中] 〈语法〉副词: ~е за врѐме (мя̀сто) 时间(地点)副词

нарѐчи|е[2] -*я* [中] 方言: То̀й говòри на ѝзточнобъ̀лгарско ~е. 他讲东保加利亚方言。

нарѐчница [阴] 〈民〉[常复] (民间传说中)司婴儿命运的女神,命运之神

нарѝ|вам [未], **нарѝна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* 和 **наря̀** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] ❶挖出,刨出: Нарѝнах една̀ кола̀ карто̀фи. 我刨了一车土豆。❷刨取,刨得,刨来,挖在一起: Нарѝнах една̀ лопа̀та пръст. 我挖来一锹土。Като̀ взѐ щѝпците, ~на всѝчкия о̀гън пред отвъ̀рстието на пещта̀. 他拿起火钳,把所有烧红的煤都挖出堆在炉口。❸刨平,挖土填平: Нарѝнаха я̀мата зад къ̀щата. 他们挖土把宅后的坑填平了。**~ване** [中]

нарису̀ва|м [完] ❶画好,画完,画出: Нарису̀вах едѝн портрѐт. 我画完了一幅肖像。❷描绘,描写: С ря̀дко майсто̀рство е ~л живо̀та в блокѝрания гра̀д-геро̀й. 他以罕见的技巧描绘了这座被封锁的英雄城市里的生活。

нарѝт|вам [未], **нарѝтам** [完] ❶踢: Ма̀мо, Ива̀нчо ме ~а! 妈妈,伊万乔踢了我! ❷踢进: Нарѝтай пръстта̀ в я̀мата. 你把土踢进坑里去。

нарѝтвам се [未], **нарѝтам се** [完] [中态] 踢够

нарица̀тел|ен -*на* [形] (**съществѝтелно**) **~но ѝме** 〈语法〉普通名词(与 со̀бствено ѝме (专有名词)相对): „Къща" е ~но ѝме. "房子"是普通名词

нар|ѝчам [未], **нарека̀** -*ечѐш*, -*ѐкох*, -*ѐче*, 过主形动 -*ѐкъл*, -*ѐкла*, 过被形动 -*ѐчен* [完] ❶命名,取名,称(呼),叫: ~ѝчам синá си Ива̀н 给儿子取名伊万 Ка̀к го ~ѝчат? 他叫什么? Ма̀ркс ~ѝча револю̀циите локомотѝви на исто̀рията. 马克思把革命称为历史的火车头。❷〈民〉哭诉,哭丧 ❸〈民〉留给,预定: Вземѝ това̀; ~ѐкла съм го за тѐбе. 你拿去吧,是我留给你的。❹(命运之神)算命 — **се** [反身,被动] ◇ **~ѝчам нещàта със со̀бствените си имена̀** 直言不讳 **така̀ ~ѐчен** 所谓的: Без редѝца револю̀ции така̀ ~ѐченият демократѝчен мѝр е еснафска уто̀пия. 不进行一系列革命,所谓民主的和平只能是小市民的空想。**~ѝчане** [中]

нар|ѝчам се [未], **нарека̀ се** -*ечѐш се*, -*ѐкох се*, -*ѐче се*, 过主形动 -*ѐкъл се*, -*ѐкла се* [完] [中态] ❶名字是,叫作,称作: Нарѝчам се Ива̀н Сто̀янов. 我叫伊万·斯托扬诺夫。На̀й-голя̀мото ѝ детѐнце се ~ѝчаше Пѐнка. 她的大孩子叫彭卡。❷〈民〉托词,借口: Нарѐкох се на̀й-сѐтне да до̀йда да ви вѝдя. 我最后还是托词来看你们了。~ѝчам се, че… 托词说… **~ѝчане** [中]

наря̀ 见 нарѝвам

нарко̀за [阴] 〈医〉❶麻醉: мѐстна ~ 局部麻醉 о̀бща (пъ̀лна) ~ 全身麻醉 ❷〈扩〉麻醉剂,麻(醉)药: да̀вам ~ на бо̀лен 给病人麻药

нарколѐпсия [阴] 〈医〉发作性睡眠病,催眠样昏睡

наркома̀н [阳], **наркома̀нка** [阴] 〈医〉嗜麻醉剂者,嗜毒者

наркома̀ния [无复,阴] 〈医〉麻醉剂癖,嗜毒

на̀ркооп [阳] 〈史〉人民合作社(наро̀дна коопера̀ция 的缩写)

наркотизѝрам [未,完] 〈医〉麻醉,使昏迷;使精神麻痹 — **се** [反身,被动]

наркотизѝрам се [未,完] [中态] 嗜麻醉剂成癖,吸毒成瘾

наркотѝ|к -*ци* [阳] ❶〈医〉麻醉剂：Òпиумът е сѝлен ～к. 鸦片是强麻醉剂。❷吸毒成瘾的人

наркòтика [阴] 麻醉剂，麻醉品

наркотѝч|ен -*на* [形] 麻醉剂的，(有)麻醉性的：～ни веществà 麻醉品 ～ни срèдства 麻醉剂 ～на миризмà 有麻醉性的气味

наркотѝческ|и -*а* [形] 同 наркотѝчен

нàрмаг [阳]〈史〉人民商店(нарòден магазѝн 的缩写)

наробỳвам се [完,中态] 当够奴隶

нàров -*а* [形] нар[1] 的形容词：～и корѝ 石榴皮

нарòд [阳] ❶人民：В Китàйската нарòдна репỳблика цялата власт принадлежѝ на ～а. 中华人民共和国的一切权力属于人民。Да слỳжим на ～а. 为人民服务。в ѝмето на ～а 为了人民 китàйски ～ 中国人民 ～и от цял свят 全世界各国人民 ❷民族：бъ̀лгарски ～ 保加利亚民族 ❸[只单,集] 多人，众人，人群：Партизàните бяха обградèни от ～. 游击队员被人群团团围住。❹[只单,集]〈口〉人们：Нѝе сме прòст ～. 我们是普通老百姓。Там ѝма мнòго ～. 那里有很多人。

нарòд|ен -*на* [形] ❶人民的：～на репỳблика 人民共和国 ～на демокрàция 人民民主(制度) ～ен съд 人民法院 ～ен враг 人民公敌 ～но имỳщество 人民财产 ❷民间的，民众的，群众的：～на пèсен 民歌 ～но твòрчество 民间创作 ❸国民的，国家的：～но стопàнство 国民经济 Нарòдно събрàние 国民议会 ❹〈口〉大众的，廉价的：～ен салàм 大众香肠 ～ни ценѝ 大众价格 ◇ **～ен артѝст** 人民演员(曾在保加利亚授予的演员中的光荣称号) **～ен представѝтел** 人民代表(保加利亚国民议会议员的名称) **～ен човèк** 1.为人民工作的人，人民公仆 2.〈口〉关心群众的人，群众的贴心人

нарòдни|к -*ци* [阳] 民粹主义者，民粹派(分子)：Влайков е писàтел ～к. 弗莱科夫是民粹派作家。

нарòдническ|и -*а* [形] 民粹派的，民粹主义的：～а литератỳра 民粹派文学 Нарòдническото движèние в Бъ̀лгария 保加利亚的民粹主义运动

нарòдничество [无复,中] 民粹运动；民粹主义；民粹派

нарòднодемократѝч|ен -*на* [形] 人民民主的：～на власт 人民民主政权 ～на репỳблика 人民民主共和国 ～ен стрòй 人民民主制(度)

нарòднодемократѝческ|и -*а* [形] 同 нарòднодемократѝчен: ～а държàва 人民民主国家 ～и стрòй (режѝм) 人民民主制度

нарòдност -*тà* [阴] ❶部族 ❷少数民族；民族：Какъ̀в сте по ～? 您是什么民族? Хàнец съм по ～. 我是汉族。❸民族性，民族色彩；人民性，民众性，大众性

нарòдност|ен -*на* [形] 民族的：～на принадлèжност 国籍，族籍 ～ен дỳх 民族精神 ～ен харàктер 民族性格 ～ни борбѝ за освобождèние 争取解放的民族斗争

народностопàнск|и -*а* [形] 国民经济的：～и плàн 国民经济计划

народня̀|к -*ци* [阳]〈旧,口〉人民党(在保加利亚自土耳其压迫下获得解放后成立的资产阶级政党)人

народня̀шк|и -*а* [形] 人民党人的：～а пàртия 人民党

народня̀щина [无复,阴]〈旧〉人民党表现，人民党作风

народовлàстни|к -*ци* [阳] 民权派(分子)，民治派(分子)

народовлàстническ|и -*а* [形] 民权的，民治的

народовлàстничество [无复,中] 民权运动，民治运动

народолюбѝв -*а* [形]〈旧,庄〉热爱人民的，爱民的：～а младèж 热爱人民的青年

народовлàстие [无复,中] 民权；民治

народонаселèние [无复,中]〈旧〉(一国的)居民

народоосвободѝтел|ен -*на* [形] 人民解放的：Китàйска ～на àрмия 中国人民解放军 ～но движèние 人民解放运动

народопѝс -*тà* [无复,阴和阳]〈旧〉❶民族志学，人种志学 ❷民族志，人种志

народопѝс|ен -*на* народопѝс 的形容词

народополèз|ен -*на* [形] 有益于人民的：～ен трỳд 公益劳动 ～на дèйност 利民活动

народоỳка [阴]〈书〉民族志学，人种志学：институ̀т за ～ 民族志学研究所

народоỳч|ен -*на* [形] народоỳка 的形容词：～но дрỳжество 民族志学会

народя̀ 见 нарàждам

нарòн|вам [未]，**нарòня** -*иш*, -*их* [完] 剥下(若干,很多颗粒)；捻碎(若干,很多)；撒(若干,很多)：Нарòних еднà крѝна цàревица. 我剥了一克里纳(约 15 千克)玉米。Детèто ～ило хля̀ба. 孩子把面包捻碎了。— **се** [被动] **～ване** [中]

нарос|я̀вам [未]，**наросѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶把…洒上露水：Тàя сỳтрин тревàта бèше ～èна. 今天早晨草上有露水。❷把…洒上点水：Наросѝ спанàка да не увя̀хва. 把菠菜洒上点水，免得蔫了。Дъждъ̀т бè слàб и сàмо ～ѝ прахà. 雨很小，只把土淋湿了。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

нарòч|вам [未]，**нарòча** -*иш*, -*их* [完]〈民〉❶埋怨，找岔子，吹毛求疵；怨恨：Нарòчили са го, че не сѝ глèда рàботата. 他们埋怨他，说他不认真干活。❷败坏…的名声：Внимàвай да не тè ～ат. 当心他们败坏你的名声。**～ване** [中]

нарòч|ен[1] -*на* [形] ❶专门的，特意的；非偶然的：изпрàщам ～ен прàтеник 派专人 ❷故意的，有意的：Пèтър Овчàров,—прочèте тòй с ～но запѝтване. "彼得·奥夫恰罗夫，"他用故意发问的语调念道。

нарòчен[2] -*а* ❶ нарòча 的过被形动 ❷[用作形] 受到忌恨的，被恶意盯着的：Тя̀ е ～а от всѝчки. 她受到众人的忌恨。

нарòчно [副] ❶故意地，有意地：～ илѝ нè ～ 有意无意地 кàзвам нèщо ～ 故意说某事 Стàна нè ～. 这是偶然发生的。❷特意地，专门地：Дойдòх ～ тỳк. 我特意来此地。

наро|я̀вам се [未]，**нарой се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态,只复或三单]〈口〉(蜜蜂)大量形成新群：Годѝната бèше благоприя̀тна и пчелѝте се ～ѝха. 今年年景好，蜜蜂大量形成新群。**～я̀ване** [中]

нàртика [阴] 教堂的门廊

нарỳвам [未]〈方〉咆哮

наругà|вам [未]，**наругàя** -*еш*, -*х* [完] 痛骂，臭骂一顿：Наругàх го, кàкто тря̀бва, и го изгòних. 我狠狠地骂了他一顿，把他赶跑了。**～ване** [中]

нарушà|вам [未]，**нарушà** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶违反，违犯，违背；侵犯，破坏；践踏：～àвам дисциплѝната 违反纪律 ～àвам закòна 违犯法律 ～àвам клèтвата 违背誓言 ～àвам прѝнципите 背弃原则 ～àвам суверенитèта 侵犯主权 ～àвам грàницата, територѝята, въздỳшното прострàнство (на ня̀коя държàва) 侵犯(某国的)边界、领土、领空 ❷打破，破坏，妨害，扰乱：～àвам мълчàнието (тишинàта) 打破沉默(沉寂) ～àвам мирà 破坏和平 ～àвам обùствения рèд 扰乱社会秩

序 — **се**［被动］**～ѝване**［中］

нарушѐни|е -я［中］❶违反,违犯;侵犯: Всѝчко ～е на закона се наказва. 任何违犯法律的行为都要受到惩罚。❷破坏,妨害,扰乱: ～е на спокойствието 破坏安定

нарушѝтел -ят,-я［阳］,**нарушѝтелка**［阴］违反(犯)者,违背者;破坏者: ～ на закона 违法者 ～ на грàницата 侵犯边界者

нàрцис［阳］水仙（*narcissus*）

нарѐб|вам 和 **нарѐбям**［未］,**нарѐбя** -*иш*,-*их*［完］❶给…缝边: Нарѐби ли рѝзата? 你给衬衫缝边了吗? ❷使有波纹边,使有齿形边: ～ена чинѝя 有波纹边的碟子,花边盘子 ❸打破…的边: Детèто удàри и ～и кàната. 孩子碰了缸子,把边打破了。**～ване** 和 **～яне**［中］

нарѐг|вам［未］,**нарѐгам**［完］〈粗〉❶捅进,揣进: ～вам всѝчки вехторѝи в долàпа 把旧东西都塞进壁橱里 ❷捅: ～вам нѐкого в ребрàта 捅某人的肋骨 ～вам нѐкого с нож 用刀子捅某人 **～ване**［中］

нарѐк|а［阴］〈方〉吩咐: Женà му го изпрàти с ～и: Хèм, довèчера да се вѐрнеш. 他的妻子送他出去,嘱咐说:你晚上可要回来。

нарѐкàвни|к -*ци*［阳］〈民〉套袖

нàрѐки［副］❶在手头,在身边: Нèка товà да стои тỳка, да ми е ～. 就让它在这儿,在我手边吧。❷方便,顺手,容易拿到: Ще хвàна с дѐсната рѐкà, че ми е пò-～. 我用右手抓,这样更顺手。

нарѐс|вам［未］,**нарѐся** -*иш*,-*их*［完］❶在…上洒水,把…淋湿: Нарѐсѝ пòда, предѝ да метèш! 扫前在地板上洒些水! ❷在…上撒(粉状物): ～вам тòртата с òрехи 在大蛋糕上撒核桃仁。～вам дрèхите с нафталѝн 在衣服上撒樟脑粉 ～вам със сол 在…上撒盐 — **се**［被动］**～ване**［中］

нарѐф|вам［未］,**нарѐфам**［完］❶(用牙)撕扯,撕碎: Кỳчето ми ～а обỳвката. 狗把我的鞋咬坏了。❷咬下一块: Кòй е ～ал хлѐба? 谁把面包咬了一口? **～ване**［中］

нàрѐч［阳］〈民〉(一)抱: Донèсе едѝн ～ дѐрвà. 他拿来一抱柴。

нарѐч|ен -*на*［形］手头的: строѝя с ～ни материàли 用手头的材料建造 изпòлзвам ～ни срèдства 利用手头的钱 ～ен рѐчник 小词典

нарѐчни|к -*ци*［阳］手册,指南,便览: стройтелен ～к 建筑手册 ～к по пчелàрството 养蜂指南

нарѐд［阳］❶农畜产品征购(量),征购定额;订单: изпълнѝвам ～а си за млѐко, месò и грòзде 完成牛奶、肉类和葡萄的征购量 ❷〈旧〉定时供应的商品,配给商品: Магазѝните полỳчиха голѐм ～ от вѐлнени платовè. 商店收到大量定量供应的毛料。❸〈旧〉指派生产: дàвам ～ на памỳчните фàбрики 指派棉纺厂生产(一定数量的产品) Занаятчѝйската кооперàция изпѐлни ～а си. 手工业合作社完成了指派的生产任务。❹〈军〉勤务(班),值勤班(组);行动指令: офицèри, свобòдни от ～ 不须值勤的军官 назначàвам всекиднèвния ～ 委派值勤班(组) Нарѐд съм в готвàрницата. 我在伙房值勤。нòся ～ 值勤

нарѐд|ен -*на*［形］征购的;定量供应的,配给的: ～на вѐлна 征购的羊毛 ～ни храни 定量供应的食品 ～на стòка 配给商品 ～ни спѝсъци 定量供应表

нарѐдко［副］❶稀疏地,稀稀拉拉,间隔大(与 нагѐсто (稠密地)相对): Ѝглестите листà на обикновèния бор са свѐрзани двà по двà и са разполòжени ～. 普通松树的针叶二支一束,相互间隔较大。❷间或,有时,偶尔(与 чèсто (经常)相对): Но лòшото настроèние у нèго ѝдеше ～, катò внезàпен припàдък, и бѐрзо преминàваше. 但是,他偶尔心情不好,像突如其来的昏厥,很快就过去了。

нар|ѐзвам［未］,**нарѐжа** -*èжеш*,-*ѐзах*［完］❶切(砍)完,切开,切(砍)成块: ～ѐзвам хлѐб 切面包 ～ѐзвам дѐрвà 砍柴 ❷切(砍)坏: Детèто си игрàло с нòжа и ～ѐзало мàсата. 小孩玩刀,把桌子切坏了。❸车(旋)螺纹: ～ѐзвам вѝнт 旋螺丝钉 ❹〈转,口〉同…吵架,训斥: ～ѐзвам го здрàвата 狠狠训斥他一顿 — **се**［被动］**～ѐзване**［中］

нар|ѐзвам се［未］,**нарѐжа се** -*èжеш се*,-*ѐзах се*［完］［中态］〈口,粗〉喝醉: Нарѐзал се е здрàвата. 他已喝得酩酊大醉。**～ѐзване**［中］

нас［代］ние 的宾格,详见 нѝе: Повѝкайте и ～. 请你们也把我们叫上。Дойдè рèд и за ～. 也轮到我们了。◇ **по ～** 在我们那里 **у ～** 1.在我们家,到我们家 2.在我国,在我们那儿

насà|ждам[1]［未］,**насадѝ** -*дѝш*,-*дѝх*［完］❶种植,栽植,种完,栽上: ～ждам дѐрвèта, (цветѐ, картòфи) 种树(花,马铃薯) ❷在…里种上,种(地),种(许多) ～ждам лехѝ с лỳк и домàти 在菜畦里种上洋葱和西红柿 ～ждам градѝната 把菜园种完(好) ❸〈方〉在场院摊开(麦等);摊(铺)场: Тỳк-тàм из нѐкои хармàни бѐха ～дѝли жѝтото. 有些场院已经摊上麦子了。Насадѝхме хармàна. 我们已经把场摊(铺)上了。❹〈转,书〉灌输,普及,推广,提倡,传播,培植: ～ждам в нèго възглèди 向他灌输观点 ～ждам заблỳди (грèшки) 传播谬误 ～ждам добрѝ чỳвства 培植好的感情 — **се**［被动］**～ждане**［中］

насà|ждам[2]［未］,**насадѝ** -*дѝш*,-*дѝх*［完］让(禽类)孵卵,使抱窝: ～ждам кокòшка 让母鸡孵卵 — **се**［被动］◇ **～ждам нѐкого на пàчи яйцà**〈口〉使某人吃苦头,整某人 **～ждане**［中］

насаждèни|е -я［中］栽植的树木(植物),植林(区,带)

насàм［副］❶到(朝,向,往)这里,到我这里;这里,我这里(与 натàм, натàтък (往那边)相对): Елà ～. 到这边来,到我这儿来。Слàба е земѐта ～. 我们这里的土地贫瘠。❷〈口〉…以来: от годѝна ～ 一年来 от нѐколко днѝ ～ 几天来 от тогàва ～ 从那时以来 ◇ **～-натàм, ～-натàтък** 来回: Хòди ～-натàтък по стàята. 他在房里走来走去。

насамè［副］〈口〉(常指两人)单独地: Откàк бèше се вѐрнал, тòй за пръв път остàна такà ～ с бащà си. 自从他回来以后,这还是第一次同他父亲单独在一起。Ѝскам да ти кàжа нѐколко дỳми ～. 我想单独对你说两句话。Ѝскам да си поговòрим ～. 我想我们单独谈谈。

Насàу 拿骚(巴哈马首都)

насапỳн|вам［未］,**насапỳня** -*иш*,-*их*［完］给…擦(打)上肥皂: Двà пѐти си ～вам главàта и всè не пỳща пѐна. 我在头上打了两遍肥皂还是不出泡沫。— **се**［反身,被动］**～ване**［中］

насапунѝс|вам［未］,**насапунѝсам**［完］同 насапỳнвам — **се**［反身,被动］**～ване**［中］

насапун|ѐвам［未］,**насапунѝ** -*ѝш*,-*ѝх*［完］同 насапỳнвам — **се**［反身,被动］**～ѐване**［中］

насбѝрам［未］,**насберà** -*ерèш*,-*рàх*［完］同 насъбѝрам **～ѝране**［中］

насборувам се [完,中态]〈方〉同 наприказвам се: Насборувахме се до насита. 我们聊够了。

насвал|ям [未], **насваля** -иш, -их [完] 拿下,取下(许多);(从多处)取下,弄下;使大量倒下,弄倒(许多): Насвалихме всички картини от стените. 我们从墙上取下所有的图画。Насвалил книги и вестници по пода. 他把书报弄得满地都是。

насвар|явам [未], **насваря** -иш, -их [完](大量)煮: Насварих много сладка. 我熬了许多蜜饯。

насватбува|м се [完,中态] 参加婚礼参加腻了: Три дена сватбувате — не се ли ~хте? 你们一连三天参加婚礼——还没参加够吗?

насветл|явам [未], **насветля** -иш, -их [完] 把(金属)烧红: Като ~йш добре желязото, лесно се заварява. 把铁烧红才好焊接。~ено желязо 烧红的铁 — **се** [被动,中态] **~яване** [中]: Желязото бе нагрято до ~яване. 铁已烧红。

насветувам се [完,中态]〈民〉❶同 наживея се ❷活够

насви|вам [未], **насвия** -еш, -х [完] ❶卷,包,收,弯(很多东西): Насвихме всичко в пакети. 我们把一切都包成包裹了。❷〈转〉强迫,强制,迫使,逼迫: Насвили го близките му и той се съгласил. 他在亲友的逼迫下同意了。**~ване** [中]

насвир|я се -иш се, -их се [完,中态] 演奏够,弹够,吹够(乐器): Докато не се ~и, не йде да яде. 他不弹够不来吃饭。

насвия 见 насвивам

насвл|ичам [未], **насвлека** -ечеш, -якох, -ече, 过主形动 -якъл, -якла, -екли [完] ❶拖下,带下,拉下(很多东西): Насвлякъл камъните по брега. 他把石头都拖到岸上。❷拖到一起,拉到一起: Като се запретнем, ще ~ечем цяла камара дърва. 只要我们加油干,就会拖来一整堆柴火。

насвос [副]〈方〉随便,任意;偶然: Казах го тъй ~. 我是随便这样说的。

насвятк|вам се [未], **насвяткам се** [完] [中态]〈口,粗〉喝醉: Добре, пийни ракия. Само гледай да не се ~аш. 好吧,你喝烧酒吧,注意可别喝得酩酊大醉。**~ване** [中]

насгода [副] 方便,合适,舒服: Тук ми е ~ край печката. 我在炉边挺舒服。

наседенкувам се [完,中态] 熬夜熬够,深夜干活干够

насед|явам се [未], **наседя се** -иш се, -ях се, 过主形动 -ял се, -яла се, -ели се [完] [中态] 坐够

нас|ейвам [未], **насея** -еш, -ях 和 -ях, 过被形动 -ят, -ята, -ети; -ян, -яна, -ени 和(罕) -еян [完] 同 насявам

насека 见 насичам

насеком|о -и [中] 昆虫: вредни ~и 害虫

насекомояд|ен -на [形] 食(昆)虫的: ~но животно (растение) 食虫动物(植物)

насел|вам [未], **населя** -иш, -их [完] 使有居民(住户),(使)住满: ~вам някое място с ... 使…定居某地 — **се** [被动,中态] **~ване** [中]

населен -а [形] 有居民的: ~ пункт 居民点 ~о място 居民区 гъсто (рядко) ~ 人口稠密(稀少)的

населени|е -я [中] 居民,人口: градско ~е 城市居民 ~е на планинските места 山区居民 увеличение (намаление, прираст) на ~ето 人口增加(减少、增长率)

населеност -та [无复,阴] 人口密度: Странджанският край има слаба ~. 斯特兰贾地区的人口密度小。

населя 见 населвам

насел|явам [未], **населя** -иш, -их [完](人或动物)常住(在某地),居住;栖息: Част от тях ~яват днес и това място. 他们中的一部分人今天仍住在这个地方。— **се** [被动] **~яване** [中]

насел|ям [未], **населя** -иш, -их [完]〈民〉同 населявам — **се** [被动] **~яне** [中]

насетне [副](那时)以后,之后,后来: Какво стана ~? 以后怎么样了? От този ден ~ двамата не се разделиха. 这天以后两人从未分开。

насея 见 насявам

насила [副] 强制(地),强迫(地),强行: Насила ме докараха тук. 他们强行把我弄到这里。Насила хубост не става.〈俗〉强扭的瓜不甜。

насил|вам 和 **насилям** [未], **насиля** -иш, -их [完] ❶强迫,强制,逼迫;对…施加压力: Насилиха ме да отида с тях. 他们强迫我同他们走。❷〈罕〉强奸: ~вам момиче 强奸幼女 ❸强行进入(打开): Кой ви позволи да ~вате вратата на къщата ми? 谁允许你们强行打开我家的门? — **се** [被动] **~ване** 和 **~яне** [中]

насил|вам се 和 **насилям се** [未], **насиля се** -иш се, -их се [完] [中态] 努力;勉强: Като не ти се яде, не се ~вай. 你不想吃就别勉强。**~ване** 和 **~яне** [中]

насили|е -я [中] ❶强力,暴力;强制手段: извършвам (упражнявам) ~е над някого 对某人施加暴力 употребявам (служа си с) ~е 使用暴力 с (без) ~е 用(不用)暴力 По тялото на умрелия личат следи от ~е. 在死者身上可以看到施暴的痕迹。❷横行不法,不法行为: боря се против всички ~я 反对一切不法行为 ❸硬干,硬来: Вратата е отворена с ~е. 门硬给打开了。

насилни|к -ци [阳], **насилница** [阴] 强暴者,暴虐者,暴徒

насилническ|и -а [形] 暴徒的;用暴力的: ~а политика 暴力政策 ~и действия 暴力行为,暴徒行为

насилствен -а [形] 暴力的,强制的,强力的: ~а революция 暴力革命 ~и мерки 强制手段 ~а смърт 横死

насиля 见 насилвам

насин|вам [未], **насиня** -иш, -их [完] 使变蓝: Купи синка да ~им прането. 买点群青把洗过的衣服上点蓝颜色。Насиних му окото. 我把他眼睛打青了。— **се** [被动] **~ване** [中]

насин|явам [未], **насинея** -еш, -ях, 过主形动 -ял, -яла, -ели [完] 变蓝 **~яване** [中]

насип [阳] ❶土堤,土埝;路堤: железопътен ~ 铁路路堤 ❷(用以垫平或垫高的)土堆,沙堆

насип|вам [未], **насипя** -еш, -ах [完] ❶倒,灌,装(若干粒状、粉状或液态物);倒够,倒足: ~вам в ситото житни зърна 往筛里倒麦粒 ~вам вода във виното 往葡萄酒里兑水 Сложи още хляб, ~и и от гозбата. 再放点面包,再舀点菜。Насипи му торбата с брашно. 给他口袋装满面粉。❷撒满,布满: При наводнение реката ~ва нивите с пясък. 发大水时河给田地冲来沙土。❸填(垫)土(沙): ~вам мегдана с пясък 用沙土把广场垫平 — **се** [被动] **~ване** [中]

насип|ен -на [形] 散装的,零售的: ~на сол 散(装)盐 в ~но състояние 散装的

насита [无复,阴](吃)饱,(喝)足;足够;饱和: Ядох до ~

我吃饱了。Да се ỳчим, без да знàем ～. 学而不厌。Нѝма ～. 他没个够。

насѝт|вам [未], **насѝтя** *-иш, -их* [完] 同 насѝщам — **се** [被动] ～**ване** [中]

насѝтен *-а* ❶ насѝтя 的过被形动 ❷ [用作形]〈专〉饱和的: ～ разтвòр 饱和溶液 Въздухът в стàята е ～ с пàри. 屋里满是水蒸汽。❸〈转〉内容丰富的: ～а рèч 内容丰富的演讲

насѝтеност *-тà* [无复, 阴] 饱和, 饱和程度, 浓度; 丰富, 丰满: произведèние с ѝрка идèйно-худòжествена ～ 充满鲜明的思想性艺术性的作品

насѝтн|ям [未], **насѝтня** *-иш, -их* [完] 弄碎, 切碎, 粉碎: ～ям лỳк за кебàп 剁碎做炖肉块用的洋葱 Мнòго си ～ил вѫглищата. 你把煤块砸得太碎了。

насѝтя 见 насѝтвам 和 насѝщам

нас|ѝчам [未], **насекà** *-ечèш, -ѝкох, -èче*, 过主形动 *-ѝкъл, -ѝкла, -èкли* [完] ❶砍(劈, 剁)出(若干, 许多, 足够): Насѝкохме дървà за цѝла зѝма. 我们已劈够一冬用的木柴了。❷把…砍成碎块, 在很多地方砍: Насечѝ дървòто на дрèбни парчèта. 把树砍成小碎块! — **се** [被动] ～**ѝчане** [中]

насѝщам [未], **насѝтя** *-тиш, -тих* [完] ❶使吃饱, 使喝足: ～щам гладà си 吃饱, 不饿 ～щам жàждата си 喝足, 解渴 ～щам стомàха си 喂饱肚子 Тлъстата хранà лèсно ～ща. 油腻的食物容易饱人。❷〈转〉(使)满足: ～щам суèтата си 满足自己的虚荣(心) Не мòжеш да го ～тиш с нѝщо. 你用什么也满足不了他。❸〈专〉使饱和, 使饱食, 使充满: ～щам водà с въглеòдвуòкис 使水饱含二氧化碳 Тòй ～ща описàнието с ѝрък героѝзъм. 他的描写充满了鲜明的英雄主义。— **се** [被动] ～**щане** [中]

насѝщам се [未], **насѝтя се** *-тиш се, -тих се* [完] [中态] ❶吃饱, 喝足: Овчàрчетата бѝха глàдни. Нѝкак не бѝха се ～тили от картòфите на говедàря. 牧童们都很饿, 牛倌的那些土豆根本不够他们吃的。❷〈转〉感到完全满足: Тòй нѝкога не сè ～ща. 他从来不会感到满足。С прàзни обещàния човèк не сè ～ща. 空洞的诺言满足不了人。Не мòжеш да се ～тиш на миризмàта на кѝтката. 花束的香味你闻也闻不够。◇ **～щам се на нѝкого (нèщо)** 对某人(某事)不感兴趣 **～щане** [中]

наскач|àвам 和 **наскàчвам** [未], **наскачà** *-àш, -àх* [完] (在多处)连接: За нѝколко дèна ще ～àм тръбѝте. 要好几天我们才能把这些管子连接起来。— **се** [被动] **～àване** 和 **～ване** [中]

наск|àчвам [未], **наскàчам** 和 **наскòча** *-òчиш, -òчих* [完] [只复和三单] 一个接一个地跳下; 大批跳下: Влàкът пристѝгна и, предѝ да спрè, войнѝците ～àчаха. 列车到了, 车还没有停, 战士们就一个接一个地跳了下来。Жàбите ～àчаха в блàтото. 青蛙全跳进沼泽里了。**～àчване** [中]

наскàч|вам се [未], **наскàчам се** [完] [中态] 跳够: Не мòжеш да се ～аш. 你怎么跳也跳不够。**～ване** [中]

наскимт|ѝвам се [未], **наскимтѝ се** *-ѝш се, -ѝх се*, 过主形动 *-ѝл се, -ѝла се, -èли се* [完] ❶(狗)哀叫够 ❷〈转〉啜泣够: Оставѝ детèто да се ～ѝ. 别管这孩子, 让他抽搭够。

наскѝтвам се [未], **наскѝтам се** [完] [中态] 流浪够, 漫游够

наскò|квам [未], **наскòкна** *-кнеш, -кнах* 和 **наскòча** *-чиш, -чих* [完] ❶ [只复和三单] 一个接一个地跳; 突然来临 ❷遇, 碰到: Тръгнах за сърнà, ～чих на мèчка. 我出发去打羚羊, 却遇到了熊。**～кване** [中]

наскòро [副] ❶不久前, 刚才: Наскòро го вѝждах. 不久前我还看到过他。❷不久, 很快, 马上: Ще глèдам да се вѝрна ～. 我争取马上回来。Наскòро след свàтбата Пàвел отѝде войнѝк. 帕韦尔刚结婚不久就当兵去了。

наскòча 见 наскòквам

наскрибỳцам се [完, 中态] 发吱吱声发够, 吱吱作响作够

наскỳб|вам [未], **наскỳбя** *-еш, -ах* [完] 拔(许多), 拔够, 拔足: Наскỳбах цѝл кòш лỳк. 我拔了一筐子洋葱。— **се** [被动] ～**ване** [中]

наскучà|вам се [未], **наскучàя се** *-еш се, -х се* [完] [中态]〈书〉非常寂寞, 无聊透顶; 烦闷极了: Наскучàх се самà в кѫщи. 我一个人在家里无聊够了。

наскърбѝтел|ен *-на* [形] 令人悲伤的, 不幸的: получàвам ～но извèстие 得到不幸的消息

наскърб|ѝвам [未], **наскърбѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 使(感到)悲伤: Смъртта на мàйка ми мнòго ме ～ѝ. 我母亲去世使我非常悲伤。— **се** [中态] (感到)悲伤: Вѝж кàк се ～ѝ от дỳмите ти. 你看你的话使他多么伤心。**～ѝване** [中]

насл|àгвам [未], **наслàгам** 和 **наслòжа** *-òжиш, -òжих* [完] ❶一个一个地摆(放)完(好): Слòжиха софрàта. Наслàгаха след тỳй гòзби. 他们摆好餐桌, 然后一盘一盘地摆菜。❷(在很多地方)摆, 放: Къдè си ～àгал кнѝгите? 你把书都放在哪里了? **～àгване** [中]

наслàда [阴] 快乐, 享受, 喜悦, 快感: Тòй поѝска водà и я изпѝ с ѝстинска ～. 他要了水, 并且十分舒服地把水喝了。пълня душàта с ～ 使心中充满喜悦 Хỳбавата мỳзика ми достàвя вѝсша ～. 好音乐给我高度的享受。

наслад|ѝвам [未], **насладѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 наслаждàвам

насла|ждàвам [未], **насладѝ** *-дѝш, -дѝх* [完]〈罕〉使快乐, 使喜悦, 使高兴, 使得到享受(快感): Слàвеите ни ～ждàват със свòите пèсни. 夜莺的歌声给了我们很大的享受。**～ждàване** [中]

насла|ждàвам се [未], **насладѝ се** *-дѝш се, -дѝх се* [完] [中态] 享受, 得到快乐(快感), (充分地)欣赏: ～ждàвам се на живòта с пълни шèпи 充分享受生活的乐趣 ～ждàвам се на щàстието си 享福 ～ждàвам се от прекрàсните глèдки 欣赏美景 **～ждàване** [中]

наслàждам [未]〈罕〉同 наслаждàвам

наслаждèни|е *-я* [中] 享受; (高度的)快乐, (强烈的)快感: душèвно (чỳвствено) ～е 精神上的(肉体上的)享受 слỳшам с ～е певèца 以十分快乐的心情听歌唱家唱歌。

насл|àням [未], **наслонѝ** *-онѝш, -онѝх* [完] 同 наслонѝвам

наследèн *-а* [形] 继承的, 遗传的, 遗留下来的: Кѫщата е ～а от дѝдо ми. 这所房子是我祖父遗留下来的。

наслèди|е *-я* [中]〈书〉同 наслèдство

наслèдни|к *-ци* [阳], **наслèдница** [阴] ❶继承人: ～к на престòла 王位继承人 определѝм (назначàвам) го за свòй ～к 指定他为自己的继承人 ❷〈口〉儿子, 孩子: Наслèдник си ѝмала тѝ, а? 听说她有了儿子啦? ❸〈转〉(某种事业、活动的)继承者, 接班人: ～ци на революциòнните традѝции 革命传统的继承者

наслèдническ|и *-а* [形] 继承人的: ～и имòт 继承人的财产

наслèдницк|и *-а* [形] 同 наслèднически

наслѐдствен -*а* [形] ❶继承的,承继的: ~и правà 继承的权利 ~ имòт 继承的财产 ❷遗产的: ~о прàво 遗产法 ~о дèло 遗产案件 ❸〈专〉遗传的: ~а бòлест 遗传病 ~о предразположèние 遗传的赋性(素质、素因)

наслѐдственост -*тà* [无复,阴]〈生物〉遗传性,遗传: теòрия за ~тà 关于遗传的理论

наслѐдство -*а* [中] ❶遗产: бàщино ~о 父亲的遗产 Получàвам тàзи къща в ~о от бàща си. 我这所房子是作为父亲的遗产而得到的。оставям в ~о 作为遗产留下 оставям му богàто ~о 给他留下大量遗产 получàвам ~о 得到遗产 лишàвам го от ~о 使他得不到遗产 откàзвам се от ~о 放弃遗产 ❷〈转〉(文化、思想等的)遗产: Нѝе трябва да овладèем цялото прекрàсно литератýрно и худòжествено ~о на мѝналото. 我们必须继承一切优秀的文学艺术遗产。❸〈转〉过去留下的东西: С желязна метлà трябва да чѝстим лòшото ~о от мѝналото. 我们要用铁扫帚清除过去遗留下来的坏东西。◇ **предàвам се по ~о** 继承;遗传: Болесттà се предàва по ~о на децàта. 病会遗传给孩子。

наследявам [未], **наследя** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶继承(财产、传统等): ~явам еднà къща от бащà си 从父亲那里继承一所房子 ~явам и развѝвам революциòнни традѝции 继承和发扬革命传统 ❷经遗传而得(生理或精神特征等): ~явам оратòрските дàрби на бащà си 同父亲一样有口才 ❸〈转〉继承(职位),继任: След смърттà му не сѐ намèри кòй да го ~ѝ достòйно. 他死后还没有找到谁能当之无愧地继承他。— **се** [被动] ~**яване** [中]

наслѝзам [未], **наслязa** -*èзеш*, -*ѝзох*, -*èзе*, 过主形动 -*ѝзъл*, -*язла*, -*èзли* [完] [只复和三单] 一个接一个地下来,同时下来: На еднà широка поляна тòй видя стотѝна и повèче войнѝци, кòйто бяха ~èзли от конèте и ги развèждаха. 他在一块宽阔的平地上看见一百多个战士已从马上下来,并且牵着马到处遛。

наслòв [阳]〈旧〉同 надслòв: кнѝга с ~ „Гòрски пѫтник" 标题为《林中旅客》的书

наслòвен -*на* [形] 同 надслòвен: ~на странѝца 扉页

наслоèние -*я* [中] ❶〈地质〉成层,积层,层: дилувиàлни ~я 洪积层 пясъчни ~я 沙层 ❷〈转〉(性格、意识、文化中外来的或过去留下的,常是不良的)特性(层),质层,积层: Нàшите худòжници са длъжни предѝ всѝчко от своèто твòрчество да изгòнят отрицàтелните ~я. 我们的美术家应首先从自己的创作中排除那些过去的和外来的不良影响。

наслòжа 见 наслàгам

наслòйка [阴] 同 наслоèние: В нàшите òбреди ѝма ~и от различни релѝгии. 在我们的仪式中有各种宗教的残迹。

наслонявам [未], **наслоня** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈罕〉❶倚,靠 ❷使垂下: ~явам главàта си 低下头 — **се** [中态] ~**яване** [中]

наслоявам [未], **наслоя** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 逐渐堆积,一层一层地堆放: Дългите годѝни на печàлно детѝнство и на хронѝчната учѝтелска бèдност на бащà му бяха ~ѝли в душàта му стýд и горчивинà към светà. 长期的悲惨童年和父亲贫穷的教书生涯,使他的心灵逐渐对世界感到冷漠和痛苦。— **се** [被动] ~**яване** [中]

наслугувам се [完,中态] 当够奴仆,效劳够

наслýжвам се [未], **наслýжа се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 服务服够,服役服够

наслýка 和 **наслýки** [副]〈民〉❶随便,任意: Кажѝ ми еднò числò ~. 你随便告诉我一个数字。❷盲目地,瞎,乱: Тè произвèждат ~, катò се грѝжат сàмо да се изпреварят едѝн дрýг. 他们盲目地生产,所关心的只是超过对手。стрèлям ~ 乱放一通(枪)

наслýшвам [未] (注意)听: Наглèждай и ~й каквò прàвят децàта. 照料一下孩子们,听听他们在干什么呢!

наслýшвам се [未], **наслýшам се** -*аш се*, -*ах се* [完] [中态] 听够;听个痛快: Елà на концèрт да се ~аме на хýбава мýзика. 去音乐会吧,让我们一饱耳福。

наслюнчвам [未], **наслюнча** -*иш*, -*их* [完] 用唾液弄湿,舔,啐: ~вам нѝшката 舔线头 ~вам мòлива 舔铅笔 — **се** [被动] ~**ване** [中]

наслѝза 见 наслѝзам

насмàлко [副]〈口〉差一点,几乎: Насмàлко щях да пàдна. 我差一点没摔倒。Па чýхме, че си умрял. Насмàлко пòмен не прàвихме. 可我们听说你死了,差一点没开追悼会。

насметà 见 насмѝтам

насмèшка [阴] 嘲笑,开玩笑: говòря ~а за нèго 嘲笑地说到他 търпя ~ите му 受他的嘲弄

насмешлѝв -*а* [形] 嘲笑的,讥笑的: говòря с ~ тòн 用嘲笑的口气说 ~**ост** -осттà [阴]: Вàшата ~ост пòчва да ме дрàзни. 你们的嘲笑态度开始惹我生气了。

насмèя се[1] -*èеш се*, -*ях се*, 过主形动 -*ял се*, -*яла се*, -*èли се* [完,中态] 笑够,笑个痛快: Не мòжеш да се ~èеш. 你笑也笑不够。

насмèя се[2] 见 насмѝвам се

насмѝвам се [未], **насмèя се** -*èеш се*, -*ях се*, 过主形动 -*ял се*, -*яла се*, -*èли се* [完] [中态] ❶〈民〉同 надсмѝвам се: Не мѝ се ~ѝвайте, че и у вàс ще се слýчи същото. 你们别笑话我,你们那里也会出同样的事。❷微笑: Каквò ѝма, та сте се ~èли всѝчки? 怎么了,你们干吗全笑了?

насмѝтам [未], **насметà** -*етèш*, -*èтох*, -*èте*, 过主形动 -*èл* [完] ❶把…扫在一起: Насметѝ трохѝте и ги дàй на пѝлетата. 把面包渣扫在一起给小鸡吃! ❷〈口〉袭击,驱逐 [被动] ~**ѝтане** [中]

насмòгвам [未], **насмòгна** -*неш*, -*нах* [完]〈民〉(好不容易)做到,能够;克服,战胜: едвà ~вам да си изхрàня децàта 好容易才养活孩子们 ~**ване** [中]

насмолявам [未], **насмоля** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 涂以沥青(或树脂): ~явам кòловете, за да не гнѝят 把木桩涂上沥青,以免朽烂 — **се** [被动] ~**яване** [中]

насмýквам се [未], **насмýча се** -*чеш се*, -*ках се* [完] [中态] ❶吮(吸)够,咂(嘬)够;吸饱: Детèто се ~ка с мляко и заспà. 孩子吃饱了奶,睡着了。❷〈转,口,粗〉喝醉 ~**кване** [中]

насмърдявам [未], **насмърдя** -*ѝш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*èли* [完] 有点发臭,有点臭味: Насмърдяваш ми на ракѝя. 我闻到你有点烧酒味。Нèщо ~ѝ на развалèни яйцà. 什么东西有一股臭鸡蛋味。

насмърквам се [未], **насмъркам се** [完] [中态] ❶嗅够,闻够,吸够 ❷〈口,粗〉喝醉

насновàвам [未], **насновà** -*èш*, -*àх* [完] 整好(经),为…准备好经线: ~àвам еднò кроснò памýчна прèжда 整好一轴棉

经纱 Насновàхте ли платнòто? 你们准备好织布的经线了吗? ～àване [中]

насновàн -*а* [形] (指人)高个的

Нàсо 见 Насàу

насòка [阴] ❶(政治、思想等的)方向;方针;趋势,趋向;方面: глàвна ～ на революцията 革命大方向 идèйно-политѝческа ～ 思想政治方向 дàвам ～ 指出方向 Àз ви пожелàвам успèх в тàзи ～. 我祝你们在这方面取得成功。❷派别,流派;思潮: литератỳрна ～ 文学流派 ❸〈旧〉方向(指东南西北): Тè хỳкват през главà, без пъ̀т и без ～. 他们奋力冲出去,没有路,也没有方向。

насол|ѝвам [未], **насолѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶腌,给…放(够)盐: ～ѝвам хỳбаво сланѝната, та да се дъ̀ржѝ ця̀ло лято 给肥肉放够盐,让它一夏天不坏 ❷〈转,口〉训,痛骂: Добрè го ～ѝха. 他们痛骂了他一顿。— **се** [被动] ～**ѝване** [中]

насополѝв|ям [未], **насополѝвя** -*иш*, -*их* [完] 把…弄得尽是鼻涕: Насополѝвил си всѝчки кърпички. 他把他所有的手绢都擦了鼻涕。— **се** [反身,被动] ～**яне** [中]

насòч|вам [未], **насòча** -*иш*, -*их* [完] ❶指导,导向,引向;向…发出;专注,集中: ～вам оръ̀жието срещỳ врагà 把枪口指向敌人 Кòнят ～и ушѝте си напрèд. 马把耳朵转向前方。Товà е ～ено протѝв тèбе. 这是针对你的。～вам крàчките си към градà 朝城市走 ～вам внимàнието (пòгледа) си към нèго 把注意力(目光)集中到他身上 ～вам всѝчки сѝли към 把全部力量集中到…上 ❷使到…去;让找(某人);发送;打发;派(遣): Пѝтах съсèдите и тè ме ～иха тỳк. 我问了邻居,他们让我到这里来。❸〈转〉指点;开导,教导,教训,训导: Тòй не пропỳскаше слỳчай да я ～ва. 他不放过指点她的机会。— **се** [被动] ～**ване** [中]

насòч|вам се [未], **насòча се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] (朝…)走去: ～вам се към горàта 朝树林走去 ～вам се към нèго 朝他走去 ～**ване** [中]

насòченост -*тà* [无复,阴] 方向明确,目的性

наспѝвам се [未], **наспѝ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 睡够,睡足: Наспà ли се? 你睡足了吗? ～**ѝване** [中]

наспорèд [前]〈民〉❶根据,按(依)照: ～ обстоятèлствата (услòвията) 根据情况(条件) Наспорèд рàботата и възнаграждèнието. 按劳付酬。Наспорèд човèка и чàшата. 〈俗〉按人给酒;能者多劳;因人而异。Протя̀гай си кракàта ～ чèргата. 〈俗〉按毯子的大小伸你的腿;量人为出。❷并排,平行: ～ едѝн до дрỳги 互相并排地

наспòр|я се -*иш се*, -*их се* [完,中态] 争论够,辩论够

наспор|я̀вам [未], **наспорѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使丰富,使富有,使增多: Да ги ～ѝ гòспод! 愿主多赐! Наспорѝл ги гòспод. (主让)他们取得丰收。— **се** [中态] 大量增加: Наспорѝли са се катò гъ̀би (зàйчета). 多如雨后春笋。～**я̀ване** [中]

наспротѝ [前]〈口〉❶跟…比较起来: Наспротѝ вчèра днèс изработѝхме пòвече. 跟昨天比较起来,今天我们干得多些。Тòй бèше с къ̀си, объ̀рнати назàд рогà, който, ～ нèговата големинà, бя̀ха мàлки. 它有一对朝后弯的短角,跟它的个头比较起来,这对角很小。❷在…前夕: ～ съ̀бота 星期六前夕 ～ прàзник 节日前夕 ❸在…对面: Тѝ застанѝ ～ мèне. 你站在我对面! ❹根据,按

наспỳск|вам [未], **наспỳскам** [完] (一个一个地)放下,投下;放下(许多): Наспỳскай ми я̀бълки, пòсле ще си ги делѝм. 你把苹果递给我,然后我们再分。～**ване** [中]

наспỳща|м [未] 同 наспỳсквам ～**не** [中]

наспѝ се 见 наспѝвам се

насрèд Ⅰ [前] 在…当中,在…中间: ～ сèло 在村子当中 Разпрèгнах волòвете, оставѝх дикàнята ～ хармàна и тръ̀гнах. 我给牛卸了套,把脱粒机留在打谷场上就走了。Нѝе ня̀ма да (се) спрèм ～ пъ̀тя. 我们决不半途而废。Ⅱ [副] 在当中: Тѝ застанѝ ～. 你站在当中!

насрèща [副] ❶在对面(对过): Тè живèят в онàзи къ̀ща ～. 他们住在对过那所房子里。Тѝя нѝви и ливàди, който вѝждаш ～, сè са нàши. 你看见的对面那些田地和草场,都是我们的。За вълкà прикàзваме и тòй ～. 〈俗〉正说到他,他就到了。❷迎面,迎头,迎着,对着,戗着: Насрèща им дỳхаше лèк вя̀тър, изпъ̀лнен с дъ̀х на бѝлки. 迎着他们的面吹来一阵微风,满是药草的味道。Насрèща ни ѝдат войнѝци. 迎面走来许多战士。седя̀ ～ му 面对着他坐着 ❸反对,戗着: Смèеш ли да му излèзеш ～? 你敢反对他吗? ◇ **Àз съм ～.** 〈口〉我来替你们担当。**Не мòжеш да му излèзеш ～.** 〈口〉你对付不了他;你跟他谈不通。

насрèщ|ен -*на* [形] ❶对过的,对面的: Попѝтайте в ～ния магазѝн. 请问对面的商店。❷迎面的,迎头的: ～ен вя̀тър 迎面的风,戗风 ～но течèние 逆流 ◇ **～ен ѝск** 〈法〉反诉 **～ен плàн** 响应计划(企业对国家计划作出的超额经济计划)

насрещỳ [副] 同 насрèща

насрòч|вам [未], **насрòча** -*иш*, -*их* [完] 规定…的期限,定下…的日子,确定…的日期: ～вам събрàние (ѝзпити, ѝзбори) 确定大会(考试、选举)日期 — **се** [被动]: Да се ～и заседàнието за 11 мàй 1997 г. 会议召开日期定于 1997 年 5 月 11 日。～**ване** [中]

настà|вам[1] [未], **настàна** -*неш*, -*нах* [完] (时间、状态)来临,降临,来到;出现: Настàне вèчер — мèсец изгрèе, / звездѝ обсѝпят свòда небèсен. (Бòтев) 夜晚来临 —— 月亮升起,群星布满天空。Настàна ля̀то. 夏天来到。Настàват лòши временà (голèми горещинѝ). 艰难岁月(酷热)来到了。Настàна оживлèние. 出现活跃。～**ване** [中]

настàва|м[2] [完] [只复或三单] 一个接一个地站起,全部(大批)站起: Гòстите ～ха да си ѝдат. 客人们一个个站起来准备走了。Слушàтелите ～ха и забъ̀рзаха към ѝзхода. 听众全站了起来,急忙走向出口。

настàвк|а [阴] ❶〈方〉接(加)上的部分,接长的部分: Ръкàвите му са окъсèли, та ще им пришѝем ～и. 他的袖子短了,我们要给接上一段。❷〈语法〉后缀(与 предстàвка (前缀)相对)

наставлèни|е [中] 教训,训诫,训导,教导;指南,说明: дàвам му ～я 教训他 бàщински ～я 父亲的教导 Ня̀ма нỳжда от твòите ～я. 〈口〉不用你来教训。～я за употрèбата 使用说明

наставля̀вам [未] 同 наставя̀вам: ～ го бàщински 慈父般地教导他

настàвни|к -*ци* [阳], **настàвница** [阴]〈旧〉导师;教师,老师;指导者 ◇ **клàсен ～к** 〈旧〉级任教师,班主任

настàвническ|и -*а* [形] 导师的,教师的,指导者的: ～и дъ̀лг 导师的责任 с ～и тòн 以教训的口吻 ～и съвèти 导师的教导 ～**и** [副]

настàвничеств|о -*а* [中]〈书、旧〉导师工作;教导: под вà-шето мъ̀дро ~о 在您英明的教导下

настàвнишк|и -*а* [形] 同 настàвнически

наставя̀вам [未] 教导,训导,指导: ~ ня̀кого 指导某人

настàв|ям[1] [未], **настàвя** -*иш*, -*их* [完]〈方〉❶接长,加大,加宽: Въжѐто е къ̀со, тря̀бва да го ~им. 绳子太短,我们必须把它接长。❷(在谈话时)补充(说) **~яне** [中]

настàв|ям[2] [未], **настàвя** -*иш*, -*их* [完] 同 наставя̀вам **~яне** [中]

настàна[1] 见 настàвам[2]

настàн|а[2] -*ѐш*, -*ах* [完]〈罕〉同 настàвам[2]: Всѝчки ~аха. 大家全站起来了。

настан|я̀вам [未], **настаня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶安置,安顿,安排,安插: ~я̀вам го̀стите в еднà стà на го̀рния етàж 把客人安顿在楼上一个房间里 ~я̀вам го на слу̀жба (квартѝра) 给他安排职务(住房) ❷安放(行李、物件等): Помàгайте да ~я̀т багàжа, за да се освободѝ пъ̀тят. 帮他们把行李安放好,好把道路腾出来。~я̀вам вършàчката под су̀шина 把脱粒机安放在棚子里。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

настан|я̀вам се [未], **настаня̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] ❶坐下: ~я̀вам се по̀-добрѐ 坐得舒服点 ❷安顿: ~я̀вам се в сѐлото 在村里安顿下来 ❸就职,任职: ~я̀вам се служѝтел в ня̀коя мѝтница 在某海关任职员 **~я̀ване** [中]

настàям [未]〈方〉同 настàвам[1]

настѐля 见 настѝлам

настѝ|вам [未], **настѝна** -*неш*, -*ах* [完] 着凉,伤风,感冒: Завѝвай се добрѐ да не ~неш. 围(盖)好了,别着凉。На влàжна ся̀нка човѐк неусѐтно ~ва. 在潮湿的阴凉里人不知不觉会受凉。**~ване** [中]

настѝг|ам [未], **настѝгна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶追上,赶上: То̀й ~на колàта. 他追上车了。Настѝгнах го и го надмѝнах. 我赶上并超过了他。Дъщеря̀ ми ме ~на по ръст. 我女儿的个子赶上我了。❷〈方〉快到,接近: Настѝгате сѐлото. 你们快到村子了。❸〈民〉降临,临头: Настѝгна го бедà. 他灾难临头。— **се** [被动] **~ане** [中]

настѝ|лам [未], **настѐля** -*ѐлеш*, -*лàх* [完] 铺(上),盖(上),垫(上);铺砌: Настлàха ни чѐрги и рого̀зки да спѝм. 他们铺上毯子和席子让我们睡觉。Гъ̀сти о̀блаци ~ѝлаха небѐто. 浓云铺满天空。Дебѐл сня̀г ~лà земя̀та. 厚雪盖满大地。Слъ̀нцето клонѐше на зàлез и ~ѝлаше дъ̀лги сѐнки върху̀ земя̀та. 太阳西斜,把长长的影子铺在大地上。Пътѐките ще ~ѐлем с пя̀сък. 这些小路我们要用沙子铺上。~ѝлам у̀лицата 铺路 **~ѝлане** [中]

настѝлка [阴] ❶铺上的一层东西,一层: ~ от су̀хи листà (铺上的)一层干叶子 ❷(街道、广场等用石、沙、水泥、沥青等铺上的)路面: кàменна ~ на у̀лицата (街道的)石头路面

настѝна 见 настѝвам

настѝнка [阴] 着凉,伤风,感冒: навлѝчам си ~ 着凉 пресѝпвам от ~ 因着凉而嗓子变哑

настѝск|вам [未], **настѝскам** [完] 挤压(使出水),揉压;榨: Настѝсках ця̀л лимо̀н в рѝбата. 我往鱼里挤了一整个柠檬。**~ване** [中]

настоварвам [未], **настоваря** -*иш*, -*их* [完] (在一处)卸(很多) **~ване** [中]

насто̀йка [阴] 酊剂,溶液,浸剂;浸酒;药酒

насто̀йни|к -*ци* [阳], **насто̀йница** [阴] (常指中小学生的)保护人,监护人: За провинѐние на учени̇̀к се предупреждàва родѝтелят или̇̀ ~кът. 学生犯规要通知家长或监护人。

насто̀йническ|и -*а* [形] 保(监)护人的: ~и задължѐния 保(监)护人的责任

насто̀йничеств|о -*а* [中] 保(监)护人的工作(责任): поставя̀м го под ~о 使他受(得)到监护 намѝрам се под ~о 受到监护 Тя̀ завъ̀рши гимнàзия, стàна пълнолѐтна — и мо̀ето ~о се свъ̀рши. 她已中学毕业,成年了 —— 我的监护人的任务也结束了。

насто̀йнишк|и -*а* [形] 同 насто̀йнически

настоя̀тел|ен ...

настойчѝв -*а* [形] 坚持的;坚决的,坚定的;顽强的;倔强的;迫切的: ~ то̀н 坚决的口气 ~ човѐк 倔强的人 ~а молбà 坚决的要求 по̀-~о чу̀вствувам необходѝмосттà от едѝнство 更迫切地感到团结的必要 **~ост** -осттà [阴]: Отстъ̀пвам пред твоя̀та ~ост. 对你的坚持我表示让步。

насто̀л|ен -*на* [形] 案头的,桌上的: ~на лàмпа 台灯 ~ен календàр 台历 ◇ **~на кни̇̀га** 手册,手边必备的书

насто|я̀вам [未], **настоя̀** -*ѝш*, -*я̀х* [完] 坚持,硬要,坚决主张: То̀й ~я̀ и ни̇̀е се съгласѝхме. 他坚持,我们也就同意了。~я̀вам на прàвото си 坚持自己的权利 ~я̀вам на мнѐнието си (на своѐто) 坚持己见 ~я̀вам за незабàвно плàщане 坚持立即付款 ~я̀вам за необходѝмосттà от … 坚决主张必须… Настоя̀вам да напрàвим провѐрка. 我坚决主张我们进行检查。**~я̀ване** [中]: по нѐгово ~я̀ване 根据他的要求

насто|я̀вам се [未], **настоя̀ се** -*ѝш се*, -*я̀х се* [完] [中态] 站够,站腻

настоя̀тел -*ят*, -*я* [阳], **настоя̀телка** [阴] **учи̇̀лищен ~** 〈口〉校董 **църко̀вен ~** 首席神甫,(正教教堂)堂长

настоя̀тел|ен -*на* [形] ❶坚持的;坚决的;倔强的: ~на молбà (и̇̀скане) 坚决的请求(要求) ❷迫切的: И̇̀мам ~на ну̀жда от парѝ. 我迫切需要钱。**~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

настоя̀телствен -*а* [形] настоя̀телство 的形容词: ~о събрàние 董事大会,理事大会

настоя̀телств|о -*а* [中] ❶董事会: учѝлищно ~о 校董事会 ❷理事会: члѐн от ~ото 理事

настоя̀щ -*а* [形]〈书〉❶现在(时)的,目(当)前的,现今的(与 мѝнал (过去的)和 бъ̀дещ (将来的)相对): ~о положѐние 现状 ~и задàчи 目(当)前的任务 в ~ата мину̀та 此刻 през ~ата годѝна 今年 ❷此,这,本: ~а стàтия (кни̇̀га) 本文(书)

настоя̀ще [无复,中]〈书〉现时,现在(与 мѝнало (过去)和 бъ̀деще (将来)相对): Исто̀рията на мѝналото е еднò огледàло, коѐто пояснявà ~то и отражàва бъ̀дещето. 过去的历史是一面说明现在、反映未来的镜子。Дрѐвното да се поставя в слу̀жба на ~то. 古为今用。

настрàдам се [完,中态] 饱经痛苦,历尽苦难,受够苦

настранà 和 **странѝ** [副] ❶一边,一旁: Сто̀й ~! 一边站着! глѐдам ~ 朝一边看;在一旁看,(袖手)旁观 отдръ̀пвам се ~ 退到一旁去 дръ̀пвам го ~ 把他拉到一旁 ❷不近,远些,有一段距离: Сѐлото е до̀ста ~ от железопъ̀тната лѝния. 村子离铁路有相当一段距离。◇ **държà се (сто̀я) ~ (от нѐщо)** 不参与(某事) **оставя̀м нѐщо ~** 不再从事(管)某事 **отделя̀м парѝ ~** 存钱,储蓄 **Шегàта ~!** 〈口〉别开玩笑了;

说正经的!

настрѐж|а се *-иш се, -их се* [完,中态]〈旧,罕〉同 настръхна

настрѐлям се [完,中态] 射击够

настрѝ|гвам [未], **настрѝжа** *-жеш, -гах* [完] 剪下,剪出(若干): От овцѐте ~гвам по двà чувàла вълна годѝшно. 我每年从这些羊身上剪下两口袋羊毛。— **се** [被动] ~**гване** [中]

настрòен *-а* ❶ настрòя 的过被形动 ❷ [用作形] 有…情绪的: патриотѝчно ~и лицà 爱国人士

настроѐни|е *-я* [中] ❶情绪,心情,心境: Революциòнните ~я растàт. 革命情绪增长起来了。добрò (лòшо) ~е 好(坏)情绪 Тàя вѐчер тòй бѐше в добрò ~е на духà. 今晚他的情绪很高。вѐсело ~е 愉快的心情 ❷高兴,愿意: ѝдвам (изпàдам) в ~е 兴致勃勃 създàвам ~е за 为…创造情绪 ◇ **без ~е съм** 心情不好;没有兴致 **в ~е съм** 1.心情愉快 2.〈旧〉喝过酒,微醉 **ѝмам (нѝмам) ~е за нѐщо** 有(没有)心情(兴致)去做某事 **човѐк на ~я** 喜怒无常的人

настрò|йвам [未], **настрòя** *-иш, -их* [完] ❶调好(乐器的弦);调试(收音机、电视机等): Настрòиха цигỳлките. 他们调好了小提琴。❷〈转〉使有…情绪;引起对…(有某种看法): ~йвам го срещỳ (протѝв) нѐя 唆使他反对她 ~йвам хòрата за нѐя 使人们对她有好感 Нѐщо ме ~йва тѐжко (вѐсело). 有什么东西使我心情沉重(愉快)。❸〈转〉使…情绪高涨: Песентà и възгласите ни ~иха. 歌声和欢呼声使我们情绪高涨。— **се** [反身,被动] ~**йване** [中]

настрòйка [阴] 同 настрòйване

настроя̀вам [未], **настроя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 建设(许多),盖(许多房子)

настръ̀х|вам [未], **настръ̀хна** *-неш, -нах* [完] ❶(毛、发)竖起,耸立: Катò видя̀х товà, косàта ми ~на от ỳжас. 看了这个,我头发都吓得竖起来了。❷(鸡、刺猬等)竖起毛来;(吓得)毛发耸然: Таралѐжът ~ва. 刺猬把刺直起来。Настръ̀хва човѐк, катò наднѝкне в тàя стàя. 望这间屋子里一看,人就会吓得毛发耸然。❸心怀仇恨: Враговѐте са ~нали и мòгат да ни напàднат всѐки момѐнт. 敌人已经恨红了眼,随时都可能侵犯我们。◇ **Косàта ми ~ва (косѝте ми ~ват).** 我吓得毛发耸然。**Настръ̀хнаха едѝн срещỳ дрỳг.** 他们准备格斗。~**ване** [中]

настудỳвам се [完,中态] 长期受冻;冻得厉害

настуд|я̀вам се [未], **настудя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态]〈方〉冻得发抖,冻坏,冻僵: Настудѝх се, докатò ви чàках. 等你们的时候,我都冻僵了。

настурàн [阳]〈矿〉沥青铀矿

настỳрция [阴]〈植〉旱金莲;金莲花 (*Nasturtium*)

настъпàтел|ен *-на* [形] 进攻的,攻势的: ~на войнà 进攻战 ~но движѐние 进攻行动 ~**но** [副] ~**ност** -носттà [阴]

настъ̀п|вам[1] 和 **настъ̀пям** [未], **настъ̀пя** *-иш, -их* [完] 踩(上),踏(上): ~вам кракà на ня̀кого (~вам ня̀кого по кракà) 踩某人的脚 ◇ ~**вам ня̀кого по мазòла** 触到某人的痛处 ~**ване** 和 ~**яне** [中]

настъ̀п|вам[2] 和 **настъ̀пям** [未], **настъ̀пя** *-иш, -их* [完] ❶(时间、状态)到来,来临,开始,发生: Мнòго скòро ще ~и врѐме за прибѝране на богàтата реколта. 丰收在望。Настъ̀пваше зѝмата. 冬天正在来临。Настъ̀пва обрàт във врѐмето (в настроѐнието). 天气(情绪)开始转变。Настъ̀пил е вѐче момѐнтът, в кòйто ще тря̀бва да докàжем, че сме достòйни синовѐ на свòя нарòд. 证明我们是人民当之无愧的儿子的时刻已经到来。❷进击,进军,进攻: Войскѝте ~ват. 军队向前进。~**ване** 和 ~**яне** [中] при ~ване на ỳтрото 在清晨到来的时候

настъплѐни|е *-я* [中] 进攻;〈转〉进军: ~е по всѝчки лѝнии 全线进攻 в ~е съм 处于攻势 ~е срещỳ бюрокрàцията (неграмотносттà) 向官僚制度(文盲)进攻 ◇ **преминàвам (минàвам) в ~е** 1.转为进攻 2.采取攻势

настървѐн *-а* ❶ настървя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 1.(指动物)狂怒(暴)的,急的: ~о кỳче 狂暴的狗 ~ лàй 狂吠 2.贪求的,渴求的: ~ съм за нѐщо 贪求某物 ~**о** [副]: я̀м ~о 狼吞虎咽 ~**ост** -осттà [阴]

настървѐние [无复,中] 凶残,狂暴: с òще пò-голя̀мо ~ 更加凶残地 ◇ **с ~** (指工作、学习等)忘我地,拼命地

настървя̀вам [未], **настървя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 激怒;使凶狠;使激动: ~я̀вам кỳчетата (以肉、血)训练狗(使它捕捉动物) — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

настървя̀вам се [未], **настървя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] ❶大怒,盛怒,激怒;变得凶狠 ❷入迷;酷嗜;上瘾: ~я̀вам се за нѐщо 对某事入迷 ~**я̀ване** [中]

настъ̀р|гвам [未], **настъ̀ржа** *-жеш, -гах* [完] ❶刨(刮,擦)出(若干,许多): Настъ̀ргали талàш. 他们刨出许多刨花。~гвам ря̀па 擦出(许多)萝卜丝 ❷刮坏 — **се** [被动] ~**гване** [中]

насỳ|квам [未], **насỳча** *-чеш, -ках* [完] 搓,捻,绞,绕(够,足): Насỳках трѝ вретѐна. 我绕出三个锭子(的线);我搓了三轴线 ~**кване** [中]

насỳ|квам се [未], **насỳча се** *-чеш се, -ках се* [完] [中态] (指哺乳时小儿)咂够,吸饱: Детѐто не можà да се ~че. 这个孩子没能吃饱奶。~**кване** [中]

насумт|я̀вам се [未], **насумтя̀ се** *-ѝш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态] 大发呼哧声,发够呼哧声,大出粗气,出够粗气 ~**я̀ване** [中]

насỳп|вам [未], **насỳпя** *-иш, -их* [完] 同 навъ̀свам, нацỳпвам

насурвàк|вам [未], **насурвàкам** [完] 用茱萸枝(吉祥棒)尽情轻打(某人)并说新年吉利话 ~**ване** [中]

насỳча 见 насỳквам

насỳча се 见 насỳквам се

насуш|àвам [未], **насушà** *-ѝш, -ѝх* [完] 晒(晾,烤)干(若干,许多,够): Насушѝхме ця̀л чувàл слѝви. 我们晾干了一整口袋李子。— **се** [被动] ~**àване** [中]

насъб|àрям [未], **насъбòря** *-òриш, -òрих* [完] 推倒(许多);毁坏(许多): Вя̀търът ~òри оградѝте. 风刮倒了篱笆。~**àряне** [中]

насъбѝ|рам [未], **насъберà** *-ерѐш, -рàх* [完] 收集,搜集(若干,许多): Насъбрàх хỳбави книги. 我搜集了许多好书。~**ѝране** [中]

насъбѝ|рам се [未], **насъберà се** *-ерѐш се, -рàх се* [完] [中态,只复和三单] ❶(大量)聚集: Дохòждаха, ~ѝраха се дотòлкоз, че дюкя̀нчето не мòжеше да ги поберѐ. 人们都来了,聚集了那么多人,连小铺都容不下了。Пред учѝлището се бѐ ~рàл дòста нарòд. 学校门口聚集了很多人。❷逐渐聚集(在一处),越来越多: По чѐлòто му бя̀ха се ~рàли сѝтни кàпчици пòт. 他额头上的小汗珠越来越多。В лòквата се ~рà

водà. 潭里积了好多水。Голя̀ма мъ̀ка се бѐ ～ра̀ла в сърцѐто ѝ. 她心中郁积了巨大的悲痛。◇ **Насъбра̀ ми се мно̀го.** 我有一大堆不愉快的事。～**ѝране**［中］

насъбл|ѝчам［未］，**насъблека̀** *-ечѐш*，*-я̀кох*，*-ѐче*，过主形动 *-я̀къл*，*-я̀кла*，*-ѐкли*［完］脱下(许多衣服)；给(很多人)脱下衣服：Пъ̀тниците се сто̀плиха и ～я̀коха палта̀ и кожу̀си. 旅客们都暖和过来了，脱下了大衣和皮袄。— **се**［反身，被动］Пионѐрчетата се ～я̀коха и наска̀чаха във вода̀та. 小少先队员们纷纷脱了衣服跳进水里。

насъбо̀ря 见 насъба̀рям

насълзѐн *-а* ❶ насълзя̀ 的过被形动 ❷［用作形］1.(指人)含着眼泪的：напу̀скам ～ 含着泪水离去 2.(眼)泪水盈眶的：～и очѝ 充满泪水的眼睛

насълз|я̀вам［未］，**насълзя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］使流泪：Нѐговата рѐч ～ѝ всѝчки слуша̀тели. 他的演讲使所有的听众都流了眼泪。～**я̀ване**［中］

насълз|я̀вам се［未］，**насълзя̀ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*［完］［中态］(指眼)泪水盈眶，充满泪水：Очѝте ми се премрѐжват и ～я̀ват. 我的两眼看不清，充满泪水。При то̀я спо̀мен очѝте му се ～ѝха. 想起这段往事，他泪水盈眶。～**я̀ване**［中］

насъ̀н［副］同 насъ̀не：Насъ̀н човѐк на̀й-лѐсно изстѝва. 人在睡觉时最容易着凉。Тя̀ ми се появѝ ～. 我在梦中见到了她；她在我的梦中出现了。вѝждам я ～ 梦见她

насъ̀не［副］❶在睡觉的时候：И денѐ，и ～ мѝсли всѐ за нѐя. 他日夜都在想着她。❷在梦中：Потѐкоха като̀ ～ днѝте. 日子像梦一般过去。❸〈讽〉永远也不会，梦想，做梦：Щѐ ядѐш рѝба ～. 你永远也吃不上鱼。

насърб|ва̀м се［未］，**насъ̀рбам се**［完］❶喝够，喝足，喝饱：～вам се с а̀гнешка чорба̀ 喝足羊肉汤 ❷〈口〉喝醉 ～**ване**［中］

насърд|я̀м се［未］，**насърдя̀ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*［完］［中态］生够气；大发脾气

насърч|а̀вам［未］，**насърча̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］❶鼓励，勉励：～а̀вам го към нѐщо (към ра̀бота，дѐло) 鼓励他做某事(工作，搞事业) ❷提倡，推动：～а̀вам нау̀ките 提倡科学 ～а̀вам труда̀ и посто̀янството 提倡爱劳动和有恒心 ～а̀вам женѝте да уча̀стват в произво̀дството 推动妇女参加生产 — **се**［反身，被动］～**а̀ване**［中］

насърчѐни|е *-я*［中］❶鼓励，勉励：получа̀вам ～е от нѐго 从他那里得到鼓励 От всѝчки странѝ се сѝпеха ～я. 各方面的鼓励像雪片一样飞来。Жѐнският и младѐжкият тру̀д ще се по̀лзуват с осо̀бена закрѝла и ～е. 妇女和青年的劳动将得到特殊保护和鼓励。❷奖励；奖品(金)

насърчѝтел *-ят*，*-я*［阳］鼓励者，鼓舞者，勉励者

насърчѝтел|ен *-на*［形］鼓励的，勉励的；奖励的，表扬的：～ни ду̀ми 勉励的话 ～ен пра̀мер 鼓舞人心的典范 ～**но**［副］

насъ̀ск|вам［未］，**насъ̀скам**［完］❶唆使：～вам ку̀четата по (протѝв，срещу̀) нѐго 唆使狗咬他 ❷〈转〉教唆，唆使；指使；煽动：～вам го протѝв нѐя 唆使他反对她 ～вам ги едѝн срещу̀ дру̀г 唆使他们互相反对 Нача̀лникът е ～ан. То̀й не сто̀ри това̀ по сво̀я во̀ля. 长官受人指使。他不是自愿做这件事的。～вам към война̀ 煽动战争 — **се**［被动］～**ване**［中］

насъ̀щ|ен *-на*［形］〈书〉❶迫切的，必不可少的；切身的：～ни ну̀жди 迫切的需要 ～на зада̀ча 迫切的任务 ～ен хля̀б 起码的生活资料，糊口之粮 ～ни интерѐси 切身的利益 ❷［用作名］～**ният**［阳］吃饭问题 ѝмам грѝжа за ～ния 为吃饭问题发愁

насъ̀щност *-тà*［无复，阴］迫切(性)；绝对必要(性)

нас|я̀вам［未］，**насѐя** *-ѐеш*，*-я̀х* 和 *-ѐях*，过被形动 *-я̀т*，*-я̀та*，*-ѐти*；*-я̀н*，*-я̀на*，*-ѐни* 和(罕) *-ѐян*［完］❶播种(若干，很多)：Нася̀хме всѝчките ни нѝви. 我们已把所有的地都播了种。❷播(种)完：Вѐче ～я̀х каквò̀то трѝбваше. 应该播的我全播完了。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

нася̀д|вам［未］，**нася̀дам**［完］［只复和三单］(很多人)坐下；一起坐下：Нѝе ～ахме бъ̀рзо по чѝновете. 我们迅速坐在位子上。Нѝе го слу̀шахме ～али край ла̀герния о̀гън. 我们坐在营火旁听他讲话。～**ване**［中］

ната̀м［副］往(朝)那里(边)(与 наса̀м (往这里)相对)：Вървѐте ～ и ще го намѐрите. 往那边去你们就会找到他。Ната̀м нѝщо вѐче не мо̀же да се вѝди. 朝那边已经什么都看不见了。◇ **наса̀м-～** 来回：Тя̀ се повъртя̀ наса̀м-～，по̀сле сѐдна на ма̀лката пѐйка. 她来回转了一下，后来就坐在小长椅上了。

натаман|я̀вам［未］，**натаманя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］〈方〉同 натъкмя̀вам ～**я̀ване**［中］

натананѝквам се［未］，**натананѝкам се**［完］［中态］哼歌哼够

натанцу̀вам се［完，中态］跳舞跳够

ната̀пя|м 同 натопя̀вам — **се**［反身，被动］～**не**［中］

натаралѝнквам се［未］，**натаралѝнкам се**［完］［中态］〈口〉喝醉

нататру̀з|вам［未］，**нататру̀зя** *-иш*，*-их*［完］同 натъртва̀звам：Нататру̀зиха стра̀шно мно̀го бага̀ж. 他们搬来了多得吓人的行李。

ната̀тък［副］❶往(朝)那里(边)(与 наса̀м (往这边)相对)：То̀й видя̀，че ще валѝ，и тръ̀гна бъ̀рзо ～. 他看到天要下雨，急忙朝那边走去。❷(指地点)往下，往后：Отту̀к ～ то̀й не срѐщна нѝкого. 从这里以后他没有遇见任何人。Четѝ по̀-～. 读下去。❸(指时间)往后，以后：отсега̀ ～ 从今以后 от то̀я дѐн ～ 从这天以后 ❹ (只用比较级)后来，以后；其次：Какво̀ ста̀на по̀-～? 后来怎样了？◇ **и така̀ (тъй) ～** 等等 **наса̀м-～** 来回

ната̀тъш|ен *-на*［形］(一般用于比较级) ❶那边的，前面的：Ната̀тъшните нѝви са по̀-узрѐли. 前面田里的庄稼更熟些。Песента̀ отмѝна и заглъ̀хна в по̀-～ните у̀лици. 歌声已经过去，消失在那边的街道上。❷以后的，后来的；进一步的：По̀-～ният ни ра̀зговор ста̀ва безпредмѐтен. 我们后来的谈话变成闲谈了。по̀-～но развѝтие 今后的(进一步的)发展 без по̀-～ни коммента̀рии 无须进一步的解释

натѐг|вам[1]［未］，**натѐгна** *-неш*，*-нах*［完］❶变沉，沉甸甸，发重，发坠：Ко̀женият силя̀х на по̀яса му бѐше ～нал от пищо̀ви. 他腰上的皮武装带因插着火枪而变沉。овошки，～нали с плодовѐ 果实累累的树 ❷(头、眼由于疲倦、疼痛等原因)发沉：Натѐгна ми глава̀та. 我头发沉。❸(由于重量不均而向一方)歪，斜：Кола̀та ～на откъ̀м ля̀вата страна̀. 车向左边歪。～**ване**［中］

натѐг|вам[2]［未］，**натѐгна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат*［完］同 натя̀гам[2]：～вам лъ̀ка 拉弓，张弓 ～вам въжѐто 把绳子拉直 — **се**［被动］～**ване**［中］

натѐгл|ям［未］，**натѐгля** *-иш*，*-их*［完］称(很多)；拉，揪；

Натѐглиха десѐтки килà крýши. 他们称了好几十千克梨。Натѐглиха ли ви ушѝте? 他们揪你们耳朵了吗?

натѐгл|ям се [未], **натѐгля се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 〈口〉受够苦(罪),受够折磨,饱经痛苦: Тя̀ бѐ се ~ила при свòя мъж, кòйто не обѝчаше рàботата. 她跟着她那不爱干活的丈夫受够了苦。~**яне** [中]

натѐгна[1] 见 натѐгвам

натѐгна[2] 见 натя̀гам

натѐгнат -*а* ❶ натѐгна 过被形动 ❷ [用作形] 1.拉紧的,绷紧的;(指鞋)楦着的: ~а нѝшка 拉紧的线 обýвка, ~а на калъ̀п 楦着的鞋 2.〈转〉紧张的: ~о положѐние 紧张的形势 ~а атмосфѐра 紧张的气氛 ~и отношѐния 紧张的关系 ~**о** [副] ~**ост** -остта̀ [阴]

натеж|àвам [未], **натежà** -*àш*, -*àх* [完] ❶变得更重;(树枝)低垂;(孕妇)发胖: Клòните ~àха от дебѐли шишàрки. 树枝由于结了许多大松球而低垂下来。❷(腿、头、眼、眼皮由于疲倦等)发沉: Натежàват клѐпките, клѝма главàта, тѝ дрѐмеш. 眼皮发沉,频频点头,你瞌睡了。❸〈转〉(论据等)有分量: Тòзи аргумѐнт ~à. 这个论据有分量。~**àване** [中]

натекà 见 натѝчам

натѐп|вам [未], **натѐпам** 和 **натѐпя** -*еш*, -*ах* [完] 〈方〉❶擀出(若干,许多毡子) ❷打,拍打 — **се** [被动] ~**ване** [中]

нативѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 〈心理〉天赋说

натѝк|вам [未], **натѝкам** [完] ❶塞,装(许多),塞够,塞满: Натѝка му рàзни знàния в главàта. 他给他的脑子里装了各种知识。❷〈口〉(急忙地,胡乱地)塞进;硬塞给: ~вам му парѝте в ръцѐте 把钱硬塞给他;把钱硬塞在他手里 ❸〈口〉赶到,驱进,放进,关进: ~вам го в тѝнята 把他赶进泥潭;使他陷入泥潭 ◇ ~**вам го в мѝша дýпка** 好好收拾他;给他厉害看看 ~**ване** [中]

натимàр|вам, натимаря̀вам 和 **натимàрям** [未], **натимаря̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶给(很多马、牛)梳毛 ❷打,揍 ~**ване**, ~**я̀ване** 和 **~яне** [中]

натѝр|вам 和 **натѝрям** [未], **натѝря** -*иш*, -*их* [完] 〈粗〉赶走,驱逐,轰;赶(牲口)去吃草: След двà мѐсеца го ~иха. 过了两个月他们把他赶跑了。— **се** [被动] ~**ване** 和 ~**яне** [中]

натѝс|вам [未], **натѝсна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] натѝскам 的一次或连续几次的动作: Тя̀ се навѐде над ѐдър снòп, ~на го с коля̀но и се помъ̀чи да го нъ̀рже. 他在一抱麦子前弯下身子,用膝盖压了一下,想使劲把它捆起来。Катò го ~неш, тòй ще отстъ̀пи. 你一压他,他就会让步。— **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

нàтиск [无复,阳] ❶(重)压,挤压;(罕)拥挤: Под бѐсния ~ на бýрята ця̀лата чѐрква ся̀каш се огъ̀ваше. 在暴风雨的重压下,整个教堂好像都要变弯了。❷(军队)冲击,冲锋 ❸压力: упражня̀вам икономѝчески и политѝчески ~ върхỳ мàлките странѝ 对小国施加经济和政治压力 дѐйствувам под ~ 在压力下行事

натѝска|м [未] ❶压,挤;按(键、钮等): ~м раменѐте му 压他的肩膀 ~м (кòпчето на) звънѐца 按铃 ❷〈转,口〉压,对…施加压力,压迫 — **се** [被动,中态]: Тòй се ~ за тя̀я рàбота. 〈口〉他拼命想参与这一工作。~**не** [中]

нат|ѝчам [未], **натекà** -*ечѐш*, -*ѐкох*, -*ѐче*, 过主形动 -*ѐкъл*, -*ѐкла* [完] [只三单] 流到一起,汇集,流一大堆: Под бъ̀чвата е ~ѐкло ця̀ла лòква вѝно. 桶下流了一大片酒。~**ѝчане** [中]

натѝч|вам се [未], **натѝчам се** [完] [中态] 跑够: Натѝчахме се из полѐто. 我们在田野里跑了个够。~**ване** [中]

нàтлап 和 **натлапàн** [阳] 〈方〉死乞白赖的人;油然而生的想法,不由自主的想法

натлàп|вам 和 **натлàпям** [未], **натлàпя** -*иш*, -*их* [完] 同 натрàпвам

натлàск|вам [未], **натлàскам** [完] 推进,赶进,驱入,塞进: ~вам ги в еднà тя̀сна задýшна стя̀я 把他们赶进一间又小又闷的屋里 — **се** [被动] ~**ване** [中]

натлàч|ам [未], **натлàча** -*иш*, -*их* [完] 给…盖上一层淤泥(或冲积土): Рекàта е ~ила дòлния кра̀й на ливàдата. 河流使草地的下端淤了一层泥。

натлъст|я̀вам [未], **натлъстѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 〈罕〉长肥,发胖,养肥 ~**я̀ване** [中]

НАТО [нàто] [中,缩] (英) NATO (North Atlantic Treaty Organization) – Организàция на Северноатлантѝческия дòговор (Организàция на Северноатлантѝчески пàкт, Северноатлантѝчески съ̀юз) 北大西洋公约组织

натовàр|вам 和 **натовàрям** [未], **натовàря** -*иш*, -*их* [完] ❶装载,给…装上(若干或全部): ~вам колàта със снòпи 给车装上麦捆 ❷〈转,口〉委托,交办: ~вам го със специàлна мѝсия 委托给他以特殊使命 ~**ване** 和 ~**яне** [中]

натовàр|вам се 和 **натовàрям се** [未], **натовàря се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶装载(很多) ❷〈转〉承担,担负: ~вам се със задàча 承担任务 ~**ване** 和 ~**яне** [中]

натовàрен -*а* ❶ натовàря 的过被形动 ❷ [用作形] 1.有负载的: ~ кòн 驮着东西的马 2.〈转〉承担…的,有…负担的: ~ с отговòрност 承担责任的

натовàреност -*тà* [无复,阴] ❶负载(量),荷重,载重(量): ~ на машѝна 机器的负载 ❷〈转〉忙碌,繁忙;工作负担,工作量: служѐбна ~ 公事(繁忙) ~ на учѝтел 教师的工作量

натовàр|ям [未], **натовàря** -*иш*, -*их* [完] 同 натовàрвам

натовàр|ям се [未], **натовàря се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 同 натовàрвам се

нàтовск|и -*а* НАТО 的形容词

натòпл|ям [未], **натòпля** -*иш*, -*их* [完] 使(足够)暖,使变暖: ~ям стàята добрѐ 把屋子烘得很暖 Земя̀та бѐше ~ена от слъ̀нцето. 大地被太阳晒得很暖和了。— **се** [被动,中态] ~**яне** [中]

натоп|я̀вам[1] [未], **натопя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使浸(够),使蘸(够): ~я̀вам цветя̀та във водà 把花浸在水里 ~я̀вам мръ̀вка в сòл 把肉块浸在盐里 ❷浸,泡,蘸(若干,许多): Натопѝх дрѐхите. 我把衣服泡起来了。— **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

натоп|я̀вам[2] [未], **натопя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 熔,炼(若干,许多): Натопѝхме ця̀ла тенекѝя мàс. 我们炼了一整桶猪油。~**я̀ване** [中]

натор|я̀вам [未], **наторя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 给…施足肥(料): Наторѝха нѝвите. 他们给庄稼施足了肥。— **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

натòр|ям [未], **наторя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 〈方〉同 наторя̀вам — **се** [被动] ~**яне** [中]

натòч|вам[1] [未], **натòча** -*иш*, -*их* [完] (指液体)倒,灌,注,斟(若干,很多): Натòчи чàша бѝра! 给斟一杯啤酒! — **се**

［被动］～ване［中］

натòч|вам²［未］，**натòча** *-иш*，*-их*［完］（指面团）擀（若干，许多，够）：～вам корѝ за бàница 擀油酥饼的皮 Ще му ～а еднà бàница. 我将给他擀一个油酥饼。— **се**［被动］～**ване**［中］

натòч|вам³［未］，**натòча** *-иш*，*-их*［完］（指刀、刃具）磨好：～вам нòжа 磨好刀 ◇ **Натòчил съм зъби.** 我渴望（某事）。— **се**［被动，反身］〈行〉准备好，极想（做某事）～**ване**［中］

натòч|вам се［未］，**натòча се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态，只复或三单］（人、动物等）排成一字队，鱼贯而行：Натòчили се цяла върволѝца. 他们排成一大队。— **се**［被动］～**ване**［中］

натрàква|м［未］，**натрàкам**［完］〈口〉❶（在打字机上）急忙打出，敲出：Натрàках заявлѐнието и го занѐсох. 我急忙打好申请书，并且把它送去了。❷（发出嗒嗒声地）排列，数（棋子等）❸使互相碰撞 — **се**［被动，互及］◇ **Натрàкаха му двòйките.** 他连得了几个 2 分。～**не**［中］

натрàква|м се［未］，**натрàкам се**［完］［中态］〈口〉喝醉：Натрàкаха се юнàшки. 他们喝得酩酊大醉。～**не**［中］

натрàп|вам［未］，**натрàпя** *-иш*，*-их*［完］强加；硬塞给：Империалѝстите се стремят да ～ят нòви фòрми на колониàлно господство. 帝国主义力图强行推行殖民主义统治的新形式。～вам войнà на нарòда 把战争强加于人民 Тàя войнà им бидѐ ～ена. 这场战争是强加给他们的。— **се**［被动］～**ване**［中］

натрàп|вам се［未］，**натрàпя се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态］❶强行参加（出席），闯入；干涉，管闲事：Защò се ～ваш на сѝла? 你为什么要强行参加？❷（思想、感情等）浮现在心中，油然而生，不禁产生：Еднà мѝсъл ми се ～ва. 我不禁产生一个想法。— **се**［被动］～**ване**［中］

натрапли̇в *-а*［形］〈罕〉同 натрапчѝв：～а тъгà 刻不去怀的悲伤 ～а мѝсъл 摆脱不掉的思想 ～а женà 缠人的女子 ～**ост** -осттà［阴］

натрàпни|к *-ци*［阳］，**натрàпница**［阴］闯入者，干涉者，爱管闲事的人；讨厌的人，死乞白赖的人

натрàпничав *-а*［形］同 натрапчѝв：～ човѐк 缠人的人 ～а мухà 赶不走的苍蝇

натрàпническ|и *-а*［形］缠磨人的，纠缠不休的，好死乞白赖的 ～**и**［副］

натрàпничеств|о *-а*［中］纠缠不休（的事、行动、行为）

натрапчѝв *-а*［形］❶（人）缠磨人的，纠缠不休的，死乞白赖的；打发不掉的；强加于人的 ❷（指思想、感情）丢不开的，刻不去怀的，缠绵的，摆脱不掉的；油然而生的 ～**о**［中］～**ост** -осттà［阴］

натрàпя 见 натрàпвам

натрепѐр|вам се［未］，**натрепѐря се** *-еш се*，*-ах се*［完］［中态］打冷战打够；哆嗦得厉害

нàтри［副］〈口〉**нàдве-**～ 不经心地，三下两下地，草草地，匆忙地，随便地，马马虎虎地：Àз нàдве-～ се нахрàних. 我匆忙地吃完饭。Завърших рàботата нàдве-～. 我马马虎虎地把事情做完了。

натрѝ|вам［未］，**натрѝя** *-еш*，*-х*，过被形动 *-т*［完］❶擦，搽，搓（够，满）：～вам дрèхите със сапу̀н 把衣服打够肥皂 ❷擦上，抹上：～вам рàната с мехлѐм 给伤口擦上药膏 — **се**［反身，被动］◇ ～**вам му носà** 剋他，训他 ～**ване**［中］

натрѝвка［阴］❶（治疗用的）摩擦；揉搓 ❷擦剂

нàтриев *-а*［形］〈化〉钠的，含钠的：～и съединѐния 钠化合物 ～а сòл 钠盐

нàтрий［无复，阳］〈化〉钠（Na）

натрѝя 见 натрѝвам

натрòпвам се［未］，**натрòпам се**［完］［中态］❶（长时间地）敲打，发得得声；敲打够 ❷〈转〉跳够（霍罗舞）

натрош|àвам［未］，**натрошà** *-ѝш*，*-ѝх*［完］❶弄碎，捻碎（常指面包）❷〈方〉弄碎（很多）：Натрошѝха всѝчките òрехи. 他们把核桃都敲开了。Децàта са ～ѝли хляб по цялата стàя. 孩子们弄得满屋子都是面包屑。— **се**［被动］～**àване**［中］

натрòш|вам［未］，**натрошà** *-ѝш*，*-ѝх*［完］同 натрошàвам

натру̀п|вам［未］，**натру̀пам**［完］❶堆积，垛成：～вам кàмъни 堆积石头 ～вам голѐми прѐспи 堆成大雪堆 ❷积累：～вам богàтство（парѝ，срѐдства）积累财富（金钱，资金）～вам богàт（голям）òпит 积累丰富（大量）经验 ～вам знàния 积累知识 — **се**［被动］～**ване**［中］

натру̀п|вам се［未］，**натру̀пам се**［完］［中态，只复和三单］❶聚集在一起：Тѐ се бяха ～али òколо（пред）нѐго. 他们已经聚集在他周围（面前）。Натру̀паха се да глѐдат с любопѝтство трàктора. 他们聚在一起好奇地看着拖拉机。❷〈转〉（痛苦、悲伤等）积压：Тòй запòчна да разкàзва всѝчко, коѐто бѐше се ～ало в душàта му. 他开始述说积压在他心头的一切。～**ване**［中］

натру̀п|ям［未］，**натру̀пя** *-иш*，*-их*［完］〈专〉把（树干）锯成材（以便再锯成木板等）

натру̀ф|вам［未］，**натру̀фя** *-иш*，*-их*［完］（过分）打扮，把…打扮得漂漂亮亮 — **се**［反身］～вам се безвку̀сно 把自己打扮得俗里俗气 ～**ване**［中］

натру̀фен *-а* ❶ натру̀фя 的过被形动 ❷［用作形］1.打扮得漂漂亮亮的，花枝招展的：～а женà 花枝招展的女人 2.过分打扮的：～ стѝл 堆砌词藻的文风 ～**ост** -осттà［阴］

натру̀ф|ям［未］，**натру̀фя** *-иш*，*-их*［完］同 натру̀фвам — **се**［反身］～**яне**［中］

натрѣс|вам［未］，**натрѣсна** *-неш*，*-нах*［完］〈方〉同 натрѣсквам

натрѣск|вам［未］，**натрѣскам**［完］摇下，抖下（若干、很多）：～вам слѝви 摇下许多李子 — **се**［被动］～**ване**［中］

натрѣшк|вам［未］，**натрѣшкам**［完］使倒下，摔倒，推倒，放倒（许多，全部）：～вам ги на земята 把他们全摔倒在地 — **се**［被动，中态］～**ване**［中］

натрѣск|вам се［未］，**натрѣскам се**［完］［中态］〈口，粗〉喝醉：Ху̀баво（здрàвата，порядъчно）се е ～ал. 他喝得酩酊大醉。～**ване**［中］

нату̀п|вам［未］，**нату̀пам**［完］〈口〉痛打，狠揍：Акò не бѐше учѝтелят, тòй сѝгурно щѐше да ～а момчѐто. 要不是老师（在场），他一定会狠揍这男孩一顿。— **се**［被动］～**ване**［中］

нату̀р|а［阴］❶本性，天性，禀性；体质；性格，气质；自然：Тòй е здрàв по ～а. 他生来健壮。❷有（某种）性格的人：Млàдият студѐнт бѐше еднà от онѝя стрàстни ～и, кòйто намѝрат смѝсъла на живòта сàмо в поклонѐние на някой идеàл. 这个年轻的大学生是一个只在崇拜某种理想中才找到生活意义的具有狂热性格的人。◇ **плàщам в ～а** 缴纳实物（代替货币）**рису̀вам от ～а** 写生

натура̀л|ен -*на* [形] ❶天然的，自然的，真的：～но ви̇но 真酒 ～ен шокола̀д 天然巧克力 ～но стопа̀нство 自然经济 ❷实物的：～на размя̀на на сто̀ки 实物交易 ～но пла̀щане 实物支付 **～ност** -ността̀ [阴]

натурализа̀ция [无复，阴]〈政〉归化，人国籍

натурализи̇рам [未，完] 使归化，使人国籍 — **се** [被动，中态]

натурали̇з|ъм -*мът*，-*ма* [阳] ❶〈文学，艺术〉自然主义 ❷〈哲〉自然主义，自然论

натурали̇ст [阳]，**натурали̇стка** [阴]〈书〉自然主义者，自然论者

натуралисти̇ч|ен -*на* [形] 自然主义的；自然论的：～на литерату̀ра 自然主义文学 ～ен сти̇л 自然主义风格 ～ни тенде̇нции 自然论倾向

натуралисти̇ческ|и -*а* [形] 同 натуралисти̇чен：～а филосо̀фия 自然主义哲学 ～а живопи̇с 自然主义的绘画

нату̀р|вам [未]，**нату̀рям** 和 **нату̀ря** -*иш*，-*их* [完]〈民〉❶放(若干，很多)：Нату̀ряй дре̇хите в ку̀фара. 把衣服都放到箱子里！Не ～вай всѝчко на ку̀п. 别把什么都堆在一起。❷〈转〉强加，强行塞给 — **се** [被动，中态] 强行参加(出席)，闯入

нату̀рни|к -*ци* [阳]〈方〉同 натра̀пник

нату̀рница [阴]〈方〉❶ натра̀пник 的阴性 ❷逃婚者

нату̀рническ|и -*а* [形]〈方〉缠磨人的，纠缠不休的，死乞白赖的：～и на̀чин 强加于人的方式

натурфилосо̀ф [阳] 自然哲学家

натурфилосо̀фия [阴]〈哲〉自然哲学

натурфилосо̀фск|и -*а* [形] 自然哲学的：～а литерату̀ра 自然哲学文献

нату̀рщи|к -*ци* [阳]，**нату̀рщица** [阴]〈艺〉模特儿

нату̀рям 和 **нату̀ря** 见 нату̀рвам

нату̀ря|м се [未，中态]〈方〉同 натра̀пвам се：Не се̇ ～й，не е̇ тво̀я ра̀бота. 你别干涉，没你的事。**～не**[中]

нату̀т|ам се 和 **нату̀ткам се** [完，中态]〈方〉❶耽误好久才开始工作 ❷慢吞吞地干活，磨蹭，磨洋工：Докато̀ се ～аш，слъ̀нцето ще за̀йде. 等你磨完洋工，太阳也下山了。

натъгу̀вам се [完，中态]（十分）忧愁，悲伤，想念；（长期）忧愁，悲伤

натъж|а̀вам [未]，**натъжа̀** -*и̇ш*，-*и̇х* [完] 使忧愁，使悲伤，使痛心：Тя̀я спо̀мени го ～а̀ват. 这些往事使他悲伤。**～а̀ване** [中]

натъж|а̀вам се [未]，**натъжа̀ се** -*и̇ш се*，-*и̇х се* [完] [中态] 忧愁，悲伤，伤心：През та̀зи но̀щ то̀й и̇скрено и дълбо̀ко се ～и̇ от раздя̀лата. 这天夜里，他因别离而真心深感悲伤。**～а̀ване** [中]

натъжѐн -*а* ❶ натъжа̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 忧愁的，悲伤的：～а ма̀йка 悲伤的母亲 ～и очи̇ 悲哀的眼睛 **～о** [副]

натъ|ка̀вам [未]，**натъка̀** -*че̇ш*，-*ка̀х* [完] 织(若干，很多)：Натъка̀ мно̀го ме̇три платно̀. 她织了好多米布。— **се** [被动] **～ка̀ване** [中]

натъ̀к|вам [未]，**натъ̀кна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат* [完] ❶刺入，插进；刺穿：Неприя̀телите го ～наха на ко̀л. 敌人把他戳在尖头木桩上。～вам щи̇ка на пу̀шката 把刺刀上在枪上 ❷〈转，罕〉使(某人)偶然碰上：Еди̇н слу̀чай мо̀же да ме ～не на на̀й-неожи̇даното съби̇тие. 随便一个机会就能使我碰到最不期望发生的事件。— **се** [被动] **～ване** [中]

натъ̀к|вам се [未]，**натъ̀кна се** -*неш се*，-*нах се* [完] [中态] ❶偶然碰上：～вам се на препя̀тствие 遇到障碍 ～вам се на ми̇на 触雷 ～вам се на неприя̀телски патру̀ли 遇到敌人的巡逻队 ❷偶然发现：При анке̇тата се ～нах на едно̀ ва̀жно обстоя̀телство. 在调查中我偶然发现一个重要的情况。**～ване** [中]

натъкми̇вам [未]，**натъкми̇** -*и̇ш*，-*и̇х* [完]〈民〉❶准备(好，够)：Но̀щѐ ни̇е си ～я̀ваме оръ̀жието за у̀трешните борби̇. 夜里我们为明天的战斗准备武器。～я̀вам си зи̇мнина̀ 准备冬天的食物 ❷安置，安顿，安排，料理：～я̀вам си деца̀та 照料好孩子 ❸放好，安放，整理，整顿：～я̀вам си цефа̀рата до у̀стните 把牧笛放到唇边 — **се** [反身，被动，中态]：Ка̀к се е ～и̇ла. 看她打扮的样子。**～я̀ване** [中]

натъ̀кна 见 натъ̀кввам

натъ̀п|квам [未]，**натъ̀пча** -*чеш*，-*ках* [完] ❶踩进：～квам не̇що в калта̀ 把某物踩进泥里 ❷揉，揉搓；按摩：Дове̇чера деца̀та ще ме ～чат и ще ми ми̇не насти̇нката. 晚上孩子们会给我按摩的，感冒会好的。❸塞进：～квам огро̀мен за̀лък в у̀стата си 把一大口面包塞进嘴里 ❹装满：～квам торба̀та с брашно̀ 把口袋装满面粉 Сало̀нът бе̇ ～кан със зри̇тели. 大厅挤满观众。— **се** [被动] ◇ **В ми̇ша ду̀пка ще го ～ча.**〈口〉我要教训教训他；让他知道我的厉害；我要让他得到应有的惩罚。**～кване** [中]

натъ̀п|квам се [未]，**натъ̀пча се** -*чеш се*，-*ках се* [完] [中态]〈口〉大吃，吃撑 **～кване** [中]

натъргу̀ва|м се [完，中态] 做够买卖；买卖够，买卖足：Търгу̀вах，～х се. 我做了买卖，做够了(买卖)。

натърк|а̀лвам [未]，**натърка̀лям** 和 **натърколя̀** -*оли̇ш*，-*оли̇х* [完]〈口〉❶使(很多人，很多东西)滚，滚动，翻转：То̀й изпра̀зняше бъ̀чвите с ви̇но，що̀ Алекса̀ндър му ～а̀ля та̀м. 他把亚历山大给他弄去的许多桶酒全喝光了。❷把(许多人)打翻在地，打倒，推倒：То̀й ～а̀ля по земя̀та че̇тири ду̀ши със са̀бята си. 他用军刀把四个人打翻在地。— **се** [被动]

натърк|а̀лвам се [未]，**натърка̀лям се** 和 **натърколя̀ се** -*оли̇ш се*，-*оли̇х се* [完] [中态，只复和三单] ❶(滚动的东西)停在地上：Натърка̀ляли се они̇я ми ди̇ни из бостàна. 我的那些西瓜都在瓜园里呢。❷躺(下)：Натърка̀ляли се по трева̀та еди̇н до дру̀г. 他们一个挨一个地躺在草地上。

натърк|вам [未]，**натъ̀ркам** [完] 擦上，抹上：Натъ̀ркай дре̇хите със сапу̀н! 你把衣服擦上肥皂！— **се** [反身，被动] ◇ **Ще му ～ам носа̀.**〈口〉我会骂他的；我会羞他的。**Ще му ～ам со̀л на глава̀та.**〈口〉我会骂他的；我会训斥他的。**～ване** [中]

натърколя̀ 见 натърка̀лвам

натъркѝлвам [未] 同 натърка̀лвам

натърп|я̀вам се [未]，**натърпя̀ се** -*и̇ш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се*，-*я̀ла се*，-*е̇ли се* [完] [中态] 受尽苦难，饱经风霜，受尽折磨：Натърпя̀ла се е с то̀зи мъ̀ж. 她同这个男人在一起受够了罪。

натърс|вам 和 **натърсям** [未]，**натърся̀** -*иш*，-*их* [完] 摇下，抖下(许多)：Я̀ ～и̇ ма̀лко сли̇ви от дървото̀. 喂，你从树上晃下一点李子来。— **се** [被动] **～ване** 和 **～сяне** [中]

натърт|вам 和 **натъртям** [未]，**натъртя̀** -*иш*，-*их* [完] ❶

挫伤,使受暗伤,震伤：Па̀днах и си ～их кола̀ното. 我跌倒了,挫伤了膝盖。❷震坏,碰伤,挤伤：Изпу̀снах ди̇нята и я ～их. 我一松手把西瓜摔坏了。❸(用重读的方法)强调：Пи̇ша еди̇н рома̀н — ка̀за Ка̀ндов, като̀ ～яше на вся̀ка ду̀ма. "我正在写一部小说。"坎多夫说,同时强调每一个词。Забранѐно е! — ～и паза̀чът. 看门人强调说："禁止入内。" — **се** [反身,被动] **～ване** 和 **～яне** [中]

натъртен *-а* [形] ❶ натъртя 的过被形动 ❷ [用作形] 1.挤(压)坏(伤)的：～а я̀бълка 挤伤的苹果 2.(指声音)大的,清楚的;强调的：говоря с ～ гла̀с 强调地说 ❸ [用作名] **～о** [中,无复] 挫伤处,暗伤：мехлѐм за ～о 挫伤药膏 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

натъртям 见 натъртвам

натърч|а̀ се *-и̇ш се, -а̀х се* [完,中态] 跑够

натътр|ям [未], **натътря** *-еш, -ах* [完]〈口〉拖来(若干,许多) — **се** [反身,被动] **～яне** [中]

натътра̀з|вам [未], **натътра̀зя** *-иш, -их* [完]〈口〉拖来,拉来,弄来(许多)：Натътра̀зили сте вся̀какви джунджури̇и. 你们把各种下水都弄来了。

натюрѐл [阳]〈书〉天赋,天资;爱好;气质：поети̇чен ～ 诗歌爱好;诗的才赋 осо̀бен ～ 特殊的天赋

натюр-мо̀рт 和 **натюрмо̀рт** [阳]〈艺〉❶静物写生,静物画 ❷静物,静景

нат|я̀гам[1] [未], **натѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах* [完] ❶变重;发沉：Очи̇те му на̀й-по̀сле захва̀щат да ～я̀гат за сън. 他的眼睛最后开始发沉,想睡了。❷(天平因重而)坠下：Да ви̇дим къдѐ ще ～ѐгнат везни̇те. 让我们看看天平往哪边坠。**～я̀гане** [中]

нат|я̀гам[2] [未], **натѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах*, 过被形动 *-ѐгнат* [完] 拉紧,绷紧,拧紧：Натѐгна лъ̀ка и пу̀сна стрела̀та. 他拉紧弓把箭射了出去。～я̀гам обу̀ща на калъ̀пи 把皮鞋上在楦子上 — **се** [被动] **～я̀гане** [中]

натя̀к|вам [未], **натя̀кна** *-неш, -нах* [完] 责备,数落,埋怨：Двѐ неща̀ тя̀ постоя̀нно му ～ваше: че пу̀ши мно̀го и че и̇ска ча̀с по ча̀с да му пра̀вят кафѐ. 有两件事她经常埋怨他:大量吸烟和总是让别人给他做咖啡。～вам на мъжа̀ си, че не сѐ прибѝра навре̇ме 埋怨丈夫不按时回家 **～ване** [中]

натя̀сно [副] 窄小,狭小,狭窄：Живѐем до̀ста ～ — са̀мо в една̀ стя̀я. 我们住得很窄——只有一间房子。◇ **нами̇рам (ви̇ждам) се ～** 处于困境,处于窘境 **поста̀вям (ту̀рям) ～** 使处于窘境

науби̇|вам [未], **наубия** *-еш, -х* [完] 杀死(某人);杀死(许多)：Науби̇хме мно̀го ди̇веч. 我们猎获很多野味。

наувѝс|вам [未], **наувѝсна** *-неш, -нах* [完] (许多东西或许多人)挂,吊,垂

наувѝс|ям [未], **наувѝся** *-иш, -их* [完] 挂,吊(许多东西) **～яне** [中]

нау̀к|а [阴] ❶科学,学术,学科：отда̀вам живо̀та си на ～ата 献身科学 занима̀вам се с ～а 从事科学 страна̀ със съвременна ～а и тѐхника 具有现代科学技术的国家 медици̇нска ～а 医学科学 приро̀дни (хуманита̀рни) ～и 自然(人文)科学 академия на ～ите 科学院 ❷〈民〉经验,教训：Това̀ е за мѐне до̀бра̀ ～а. 这对我是一个很好的教训。Нѐка да ти е за ～а. 让它成为你的一个教训吧。❸〈民〉[只单] 习惯：Ако̀ и̇ма ～а, и̇ма и оту̀ка (И̇ма и ～а, и̇ма и оту̀ка.)〈俗〉没有改不了的习惯。

наула̀вям [未], **науловя̀** *-ови̇ш, -ови̇х* [完] 捉到,捕到,捕捉(若干,许多)：Науловѝхме ця̀л ко̀ш ри̇ба. 我们捕捉到一篓子鱼。— **се** [被动,中态] **～а̀вяне** [中]

нау̀м [副] (在)心里,默默地,不读出声音地,不用写出地：смя̀там ～ 心算 Чети̇ ～, че ме смуща̀ваш. 你默读吧,太吵我了。и̇мам нѐщо ～ 记住某事

наумя̀вам [未], **наумя̀** *-и̇ш, -и̇х* [完] ❶提醒,使想起：Та̀зи пѐсен ми ～я̀ва детѝнството. 这支歌使我想起童年时代。Наумя̀вай ми по̀-чѐсто. 经常提醒我点。～я̀вам си нѐщо 想起某事 ❷像,与…相似：Това̀ ми ～я̀ва на̀шия кра̀й. 这像我们的家乡。❸打算,决意,拿定主意：Като̀ си ～и̇ веднъ̀ж нѐщо, ни̇кой не мо̀же да му го изби̇е от глава̀та. 他一旦拿定主意,谁也改变不了。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

Нау̀ру 瑙鲁(大洋洲)

нау̀ст [副]〈民〉同 наизу̀ст: зна̀я ～ 会背 ка̀звам ～ 背(诵)

нау̀стница[1] [阴]〈旧〉日课经(一种学生要背会的宗教书籍)

нау̀стница[2] [阴]〈方〉女诬害者,女诬陷者

науча̀вам [未], **нау̀ча** *-иш, -их* [完] ❶学会：～а̀вам зана̀ят 学会手艺 ～а̀вам наизу̀ст 背会 Кога̀то вѐчер си ля̀га човѐк, добрѐ е да поми̇сли какво̀ е ～ил през деня̀. 一个人晚上躺下时,最好想想今天学到了什么东西。❷教会：～а̀вам го на ра̀бота 教会他工作 ～а̀вам го да сви̇ри 教会他弹奏(某种)乐器 Ни̇кой не сѐ е роди̇л ～ен. 谁也不是生来就会。❸使养成习惯：～а̀вам го на рѐд (то̀чност) 使他养成守秩序(守时)的习惯 ❹得知：～а̀вам новина̀ (та̀йна) 得知新闻(秘密) Нау̀чих от сестра̀ ти, че си бо̀лен. 我从你姐姐那里得知你病了。О̀ще не съм ～ил подро̀бности за (върху̀) това̀. 我还没有得知此事的详情。Нау̀чихме за нѐговата смърт съвсѐм неотда̀вна. 我们是最近才得知他的噩耗。— **се** [反身,被动,中态] 1.学会：～а̀вам се на то̀зи мѐтод 学会这种方法 За да се ～иш да плу̀ваш, тря̀бва да влѐзеш във вода̀та. 为了学会游泳,必须下水。2.得知：Нау̀чих се, че сте ще̇ли да оти̇дете на сѐло. 我得知你们要下乡。3.养成习惯：～а̀вам се да ста̀вам ра̀но 养成早起的习惯 ◇ **～а̀вам го на у̀м** 给他指出正路 **Ще те ～а (а̀з тѐбе).**〈口〉我要给你厉害看看;我饶不了你。**～а̀ване** [中]

нау̀ч|вам [未], **нау̀ча** *-иш, -их* [完]〈民〉同 науча̀вам: То̀га̀ва ма̀ма я ～ва да тъчѐ. 那时侯妈妈教她织布。～вам новина̀та 知道这个消息 — **се** [反身,被动] **～ване** [中]

нау̀ч|ен *-на* [形] ❶科学的,学术的;从事科学的：～ен институ̀т 科学研究所 ～ен рабо̀тник 科学工作者 ～ен сътру̀дник (科学)研究员 ～ен тру̀д 科学著作 ～на конферѐнция 学术会议 ❷合乎科学的;科学上的：～ен социали̇зъм 科学社会主义 ～на тео̀рия 合乎科学的理论 ～ни постижѐния 科学上的成就 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

нау̀чноизследова̀телск|и *-а* [形] 科学研究的;科学调查的：～и институ̀т (科学)研究所 ～а ра̀бота 科学研究工作 ～и пла̀н 科研计划

нау̀чнопопуля̀р|ен *-на* 和 **нау̀чно-популя̀рен** [形] 科学普及的：～ен фи̇лм 科普影片 ～на бесѐда 科学普及讲座

нау̀шни|к *-ци* [常复,阳] (帽上可放下的护耳御寒的)耳罩,耳扇;(御寒用的)耳套,耳罩：ша̀пка с ～ци 带耳罩的帽子

нафабрику̀вам [完] (大量)制造,制造(很多)

нафилѐ [副]〈口〉白白地,徒劳地,空(空地)：Цѐлият ми

тру̀д отѝде ～. 我的全部劳动都白费了。Всѝчките ми ду̀ми бя̀ха ～. 我的一切话都是白说。

на̀фора［阴］〈宗〉圣饼;圣饼块

нафт［阳］〈罕〉同 нефт

на̀фта［阴］同 нафт

нафталѝн［阳］〈化〉萘,石脑油精,卫生球: Нафталѝнът се употребя̀ва протѝв молцѝ. 萘用来驱蛀虫。

нафталѝнен -*а*［形］同 нафталѝнов

нафталѝнов -*а*［形］萘的,卫生球的: ～а миризма̀ 卫生球的味道

на̀фтов -*а*［形］〈罕〉нафт 的形容词: ～ мото̀р 柴油发动机 ～и залѐжи 石油矿藏

на̀фтошисти［常复,阴］〈专〉油页岩

нафун|я̀л -*я̀ла*, -*ѐли*［形］〈方〉冻紫了的,冻红了的: Пътнѝците дойдо̀ха ～ѐли от сту̀д. 旅客们到来的时候都冻得发紫了。

нафуч|а̀вам се［未］, **нафуча̀ се** -*ѝш се*, -*а̀х се*［完］［中态］大发呼呼声,大发嗖嗖声;(风等)呼呼地刮够: Вя̀търът се ～а̀. 风呼呼地刮够了。

нахайдуту̀вам се［完,中态］〈旧〉当够海杜特(见 хайду̀тин)

нахайлазу̀вам се［完,中态］〈口〉大偷其懒,游手好闲;偷够懒,闲散够

нахайману̀вам се［完,中态］〈口〉闲荡够,游荡够

наха̀кам 见 наха̀квам

наха̀кан -*а*［形］〈口〉胆大妄为的;无耻的;无赖的

наха̀к|вам［未］, **наха̀кам**［完］〈口〉❶堆放: Наха̀кай дърва̀та под су̀шината. 你把木柴堆放到棚子下面。❷塞(进),揣(进): Наха̀ках всѝчко в торба̀та. 我把一切都塞进口袋里了。

наха̀кере［副］〈口〉空空地,白白地,徒劳地

наха̀л［阳］〈口〉同 наха̀лник: ～ на ～ите 无耻之尤,最无耻的人

наха̀л|ен -*на*［形］❶无赖的,无耻的,厚颜无耻的;蛮横无礼的: ～ен човѐк 无耻之徒 ～ен о̀тговор 蛮横无礼的回答 ❷胆大妄为的 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

наха̀лни|к -*ци*［阳］, **наха̀лница**［阴］无赖,无耻之徒;蛮不讲理的人

наха̀лнич|а -*иш*, -*их*［未］耍无赖,厚颜无耻,蛮不讲理 **～ене**［中］

наха̀лническ|и -*а*［形］无赖(汉)的,无耻(之徒)的;蛮不讲理的

наха̀лос 和 **наха̀лост**［副］〈罕,方〉白白地,空空地,徒劳地: Всѝчките му надѐжди отѝдоха ～т. 他的一切希望都落空了。

наха̀лство［无复,中］❶无耻,无赖;蛮横无礼;胆大妄为: Това̀ е върхът на ～то. 这真是无耻之尤。❷无耻行为,无赖行为: Тако̀ва ～ срѐщам за пръв път. 这种无耻行为我还是第一次遇到。

наха̀лст[ву]вам［未］耍无赖,厚颜无耻

наха̀п|вам［未］, **наха̀пя** -*еш*, -*ах*［完］❶把…咬下一块,咬: Ко̀й е ～ал хля̀ба? 谁咬了面包? ❷(在多处)咬: Ку̀чето го ～ало по крака̀та и ръцѐте. 狗把他的手和脚咬了多处。Кома̀рите ме ～аха нався̀къде. 蚊子把我全身都咬了。— **се**［反身,被动］**～ване**［中］

нахва̀л|вам 和 **нахва̀лям**［未］, **нахва̀ля** -*иш*, -*их*［完］对…称赞不已,对…赞不绝口;替…大肆吹嘘: Докато̀ бя̀х у тя̀х, ма̀йка му не можа̀ да те ～и. 我在他们家时,他母亲对你称赞不已。— **се**［被动］Ця̀лата махала̀ не мо̀же да се ～и с (от) нѐя. 所有的街坊邻里都对她大加称赞。**～ване** 和 **～яне**［中］

нахва̀|щам［未］, **нахва̀на** -*неш*, -*нах*［完］❶捕获,捕捉(许多,大量): Нахва̀наха мно̀го пеперу̀ди. 他们捉了许多蝴蝶。❷〈转〉雇(许多人) — **се**［被动］**～щане**［中］

нахва̀|щам се［未］, **нахва̀на се** -*неш се*, -*нах се*［完］［中态］❶从事于,抓紧: ～щам се да свърша тая̀ ра̀бота 抓紧把这项工作完成 ❷(许多人)互相抓住,互相拉(手),互相揪: Мома̀те се ～щат на хоро̀. 姑娘们手拉着手跳霍罗舞。**～щане**［中］

нахвърга|м［未,完］〈方〉同 нахвърлям — **се**［被动,中态］**～не**［中］

нахвърл|ям［未］, **нахвърля** -*иш*, -*их*［完］❶(在一处)扔(很多东西);把(东西)扔到很多地方;乱扔: Овча̀рчето ～я о̀ще дърва̀ на о̀гъня. 小牧童又往火里扔了些木柴。～ям пръст 撒土 ❷堆放,乱堆 ❸〈转〉草草记下,草拟: ～ям пла̀н 草拟计划 ～ям скѝца 打画稿 ～ям мѝсли 草草记下一些想法 — **се**［被动］**～яне**［中］

нахвърл|ям се［未］, **нахвърля се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］❶［只复和三单］(许多人)冲(进),投身(于): На гла̀д мо̀же да се тра̀е, но на жа̀жда не мо̀же. И младѐжите се ～ят в река̀та. 饥饿还可以忍耐,干渴可不行。小伙子们都冲进河里去了。❷(朝…)猛冲去: ～ям се върху̀ я̀денето 朝着吃的猛冲过去 ❸〈转〉攻击,殴打;申斥,谩骂: ～ям се върху̀ нѐго 殴打他 ～ям се с о̀стри ду̀ми срещу̀ нѐго 用尖刻的话申斥他 ❹抛够,扔够,掷够 **～яне**［中］

нахѝл|вам се 和 **нахѝлям се**［未］, **нахѝля се** -*иш*, -*их*［完］［中态］〈罕〉嘻嘻笑够,微笑够

Нахичева̀н 纳希切万(阿塞拜疆城市)

нахѝя［阴］❶〈史〉(土耳其的)乡 ❷〈旧〉区,地区

нахлѐнч|вам се［未］, **нахлънча се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］哼哼叽叽地哭够,哼叽够,啜泣够 **～ване**［中］

нахло̀п|вам се［未］, **нахло̀пам се**［完］［中态］敲够,敲打腻: Не ～а ли се по чу̀жди вратѝ? 你还没敲够别人的大门吗?

нахлу̀|вам［未］, **нахлу̀я** -*еш*, -*х*［完］❶(水、气流、光等)涌来,涌进,涌入,汹涌而来: Студѐн въздух ～ в страна̀та. 一股冷空气涌入国内。Кръв(та̀) ～ в глава̀та му. 血液涌入他的头。❷〈转〉(思想、感情等)涌上心头: Тъжни спо̀мени ～ха в глава̀та му. 悲伤的往事涌上他的心头。❸〈转〉(人等)一拥而入,大量袭击,大量侵入: Неприя̀телят ～ в сѐлото. 敌人侵入村庄。**～ване**［中］

нахлу̀з|вам 和 **нахлу̀зям**［未］, **нахлу̀зя** -*иш*, -*их*［完］❶匆忙穿上,急忙戴上: ～вам дрѐха 匆忙穿上衣服 ～вам чѐхли(те) 赶忙穿上拖鞋 ～вам юзда̀та върху̀ глава̀та на ко̀ня 给马套上笼头 ❷用力套上,勉强穿上: ～вам пръстена на пръста 把戒指套在手指上 ～вам ша̀пката ня̀ско над очѝте 把帽子低戴在眼睛上边 — **се**［被动］**～ване** 和 **～яне**［中］

нахлу̀п|вам 和 **нахлу̀пям**［未］, **нахлу̀пя** -*иш*, -*их*［完］把(帽子等)压低到额上,齐眉戴上: ～вам сво̀я калпа̀к до вѐжди 齐眉戴上皮帽 — **се**［被动］**～ване** 和 **～яне**［中］

нахлу̀я 见 нахлу̀вам

нахлъ̀зга|м се [完,中态] 滑冰滑够,溜冰溜够: Днѐс децата се ～ха на пързалката. 今天孩子们可滑够冰了。

нахо̀д|вам се [未], **нахо̀дя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 走够, 逛够; 走遍: То̀й ѝмаше сро̀к до пѐти октѐмври, след коѐто трябваше да тръгне за Пло̀вдив, и затова̀ ѝскаше да се наглѐда и ～и ту̀ка. 他能呆到10月5日,然后就要到普罗夫迪夫去,因此要在这里看个够,逛个够。

нахо̀дищ|е *-а* [中] 矿藏,矿层,矿床: бога̀ти ～а на зла̀то 丰富的金矿 ру̀дно ～е 金属矿藏

нахо̀дк|а [阴] ❶捡到的东西,拾(得)物 ❷发现,发掘物: предисторѝчески ～и 史前遗物 пра̀вя ～а 发掘古物;发掘新问题 ❸〈转〉合适的东西;成功之作,妙笔: Това̀ е ѝстинска ～а! 这真是求之不得的东西!

находчѝв *-а* [形] 机智的,机灵的,能随机应变的: ～ човѐк 机智的人 ～ о̀тговор 机智的回答 ～**о** [副] ～**ост** *-остта̀* [阴]: проявя̀вам ～ост 表现机智 притежа̀вам изумѝтелна ～ост 具有惊人的随机应变能力

нахо̀дя се 见 нахо̀двам се 和 нахо̀ждам се[1]

нахо̀|ждам се[1] [未], **нахо̀дя се** *-диш се, -дих се* [完] [中态]〈民〉同 нахо̀двам се

нахо̀ждам се[2] [未,中态]〈方〉同 намѝрам се

нахо̀йкам се [完,中态]〈口〉闲逛够

нахо̀к|вам [未], **нахо̀кам** [完] 痛骂,臭骂,申斥: А̀з ху̀баво го ～ах. 我痛骂了他一顿。— **се** [被动,互及] ～**ване** [中]

нахорту̀ва|м [完]〈方〉讲(许多),说(许多): Бя̀х при нѐго и му ～х мно̀го неща̀. 我到他那里去了,跟他说了许多事。

нахорту̀вам се [完,中态] 说够,聊足

нахра̀н|вам [未], **нахра̀ня** *-иш, -их* [完] 喂饱,喂足;饲养;养活: ～вам бѐбе 喂婴儿 ～вам добѝтъка 喂牲口 — **се** [被动,中态]: Нахра̀ни ли се? 你吃饱了吗? О̀ще не съм ѝмал врѐме да се ～я. 我还没有来得及吃饭。～**ване** [中]

нахра̀ч|вам [未], **нахра̀ча** *-иш, -их* [完] ❶吐很多痰 ❷用痰把…弄脏

нахру̀п|вам се [未], **нахру̀пам се** [完] [中态] 咯吱咯吱地嚼个够: Ко̀нят се ～а с люцѐрна. 马咯吱咯吱地把苜蓿吃了个够。～**ване** [中]

нахта̀р [阳]〈方〉同 клю̀ч (钥匙)

наху̀л|вам 和 **наху̀лям** [未], **наху̀ля** *-иш, -их* [完] ❶对…横加指责,对…大肆诽谤,对…恶意辱骂 ❷指责,诽谤,辱骂(很多人) — **се** [被动] ～**ване** 和 ～**яне** [中]

наху̀т [无复,阳] 鹰嘴豆 (*Cicer arietinum*)

нахъ̀лт|вам [未], **нахъ̀лтам** [完] ❶(常指多人)一拥而入,闯进;蜂拥而来: Ня̀колко деца̀ ～аха в ста̀ята ми. 几个孩子拥进了我的房间。Войнѝците ～аха в неприя̀телските око̀пи. 战士们一齐冲进敌人的壕沟。❷〈转〉(空气、光、水、声音等)侵入,袭来,涌进 ～**ване** [中]

нахъ̀лцам се [完,中态] ❶打够嗝 ❷抽搭够

нахъ̀ркам се [完,中态] 打鼾打够

наца̀п|вам[1] [未], **наца̀пам** [完] ❶弄脏(许多东西): ～вам си пръ̀стите с боя̀ 用染料把手指染脏 ～вам дрѐхите си с ка̀л 把自己的衣服弄得满是泥 ❷〈转〉诋蔑,中伤,诽谤 — **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

наца̀п|вам[2] [未], **наца̀пам** [完] ❶涉水,趟水: Ко̀нят ми ～ваше в зато̀плената от слъ̀нцето вода̀ на река̀та. 我的马趟在被太阳晒暖的河水里。❷痛打;打(某人的)耳光,打(某人的)嘴巴: Наца̀пах го по ръцѐте, та о̀ще му са червѐни. 我打了他的手板,他的手到现在还红着呢。— **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

нацару̀вам се [完,中态] 当皇帝当够了

нацвѝл|вам се [未], **нацвѝля се** *-иш се, -их се* [完] [中态] (马)叫够,嘶够 ～**ване** [中]

нацвъ̀квам [未], **нацвъ̀кам** [完] (飞禽)用粪弄脏

нацѐ|ждам [未], **нацедя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] 滤(若干,许多) — **се** [被动] ～**ждане** [中]

нацелу̀ва|м [完] 吻多次;吻多处;吻许多人: Ма̀йката ～ дѐтето си. 母亲多次吻了自己的孩子。

нацелу̀вам се [完,中态] 吻够

нацѐп|вам 和 **нацѐпям** [未], **нацѐпя** *-иш, -их* [完] ❶劈(若干,许多): Нацѐпих дърва̀. 我劈了许多劈柴。❷(在多处)劈(开),破开: Нацѐпих дъска̀та на ня̀колко места̀. 我在几个地方劈了这块木板。— **се** [被动] ～**ване** 和 ～**яне** [中]

нацѐп|вам се 和 **нацѐпям се** [未], **нацѐпя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] (多处)裂开,撕开: Мушама̀та се е ～ила. 雨衣好多地方都撕破了。～**ване** 和 ～**яне** [中]

нацѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 纳粹主义

национа̀л|ен *-на* [形] ❶民族的: ～ен въпро̀с 民族问题 ～на незавѝсимост 民族独立 ～ен езѝк 民族语言 ～на култу̀ра 民族文化 ～но чу̀вство 民族感情 ～на буржоа̀зия 民族资产阶级 ～но-демократѝческа революция 民族民主革命 ～на самобѝтност 民族特点,民族独特风格 ～ни малцинства̀ 少数民族 ❷国家的;国立的;全国的: ～но зна̀ме 国旗 ～ен хѝмн 国歌 ～ен пра̀зник 国庆 ◇ ～**ен дохо̀д** 〈经〉国民收入 ～**на принадлѐжност** (属于何种)民族,族籍 ～**но** [副]

национализа̀ция [无复,阴] 国有化: ～ на инду̀стрията (промѝшлеността) 工业国有化 ～ на земя̀та 土地国有化

национализѝра|м [未,完] 使国有化,把…收归国有: ～м предприя̀тието 把企业收归国有 То̀й ѝмаше голя̀м чифлѝк, но му го ～ха. 他有过一个大庄园,但已经收归国有了。— **се** [被动] ～**не** [中]

националѝз|ъм *-мът, -а* [无复,阴] 民族主义

националѝст [阳], **националѝстка** [阴] 民族主义者

националистѝч|ен *-на* 和 **националистѝчески** *-еска* [形] 民族主义的: ～еска политѝка 民族主义政策

национа̀лноосвободѝтел|ен *-на* [形] 民族解放的: ～ни борбѝ 民族解放斗争 ～но движѐние 民族解放运动

национа̀лност *-тта̀* [阴] ❶民族: От каква̀ ～ сте? 您是什么民族? ❷民族性: отстоя̀вам (запа̀звам) ～ 坚持(保存)民族性

национа̀лсоциалѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 国家社会主义,纳粹主义

национа̀лсоциалѝст [阳], **нациорна̀лсоциалѝстка** [阴] 国家社会主义者,纳粹主义者,纳粹分子

национа̀лсоциалистѝчеки *-а* [形] 国家社会主义的,纳粹主义的: Национа̀лсоциалистѝческа па̀ртия 国家社会党,(德国)国社党

нацѝст [阳], **нацѝстка** [阴] 纳粹主义者,纳粹分子

нацѝстк|и *-а* [形] 纳粹主义者的,纳粹分子的

нацѝцвам се [未], **нацѝцам се** [完] [中态]〈方〉吃够奶,

吮吸够,咂够,吸饱

нàци|я [阴] ❶民族: китàйска ~я 中华民族 ❷国家: Организàция на обединèните ~и 联合国组织

нацýп|вам [未], **нацýпя** -*иш*, -*их* [完] 〈口〉(因生气而)噘(嘴);皱(眉): ~вам ýстни 噘嘴,呶嘴 **~ване** [中]

нацýп|вам се [未], **нацýпя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 〈口〉皱眉,噘嘴,生气 **~ване** [中]

нацýпен -*а* ❶ нацýпя 的过被形动 ❷ [用作形] 愁眉不展的,怒气冲冲的: Глèда с ~о лицè. 他满面怒容地看着。**~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

нацýпя 见 нацýпвам

нацърква|м [未], **нацъркам** [完] ❶(液体)唧出,滋出,挤出(若干) ❷挤(若干奶) — **се** [被动] **~не** [中]

нацърк|вам се [未], **нацъркам се** [完] [中态] (飞禽)唧唧叫够: Врабчèтата тàзи сýтрин се ~аха. 小麻雀今天早晨唧唧喳喳地叫够了。**~ване** [中]

нацъфтя̀вам [未], **нацъфтя̀** -*ùш*, -*ѝх*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли* [完] ❶(许多花、树)大量开放,盛开: Нацъфтя̀ха вѝшните в градѝната. 园子里的樱桃都开花了。През мàй ~я̀ват вся̀какви цветя̀. 五月里百花盛开。❷(花、树等)开满鲜花,盛开: Момàта се спрà пред шѝпката и извѝка: — Кòлко е ~я̀ла! 姑娘站在野蔷薇前喊道:"开得多么茂盛啊!"

наця̀ло [副] 整地,整个地: Дàдох му стò лèва ~. 我给了他一张一百列弗的钞票。

начàл|ен -*на* [形] 开始的,开头的,开端的,起初的: ~ен периòд 开始时期,初期 ~на скòрост 开始速度 ~на бýква 第一个字母 ◇ **~но учѝлище** 初级学校,小学,初小(一至四年级)

начàлни|к -*ци* [阳] 首长,长官,长,主任: ~к на гàра 站长 ~к на влàк 列车长 ~к на завòд 厂长 ~к на отделèние 处长 ~к на канцелàрия 办公室主任 Повишàват го в ~к. 他们提升他为主任。

начàлническ|и -*а* [形] 首长的,长官的,主任的: ~и пòст 主任职位 ~и тòн 首长的腔调(语气) ~и вѝд 首长的样子 **~и** [副]

начàлничка [阴] 〈口〉❶ начàлник 的阴性 ❷首长的妻子,长官的妻子,主任的妻子

начàл|о -*à* [中] ❶ [只单] 开始,开头,开端,起初: в ~ото на бòя 在战斗打响的时候 в ~ото на мèсеца 月初 в ~ото на ю̀ни 6 月初 от ~ото на 1977 до крàя на 1979 годѝна 从 1977 年初到 1979 年底 òще от самòто ~о 还在一开始就 от ~о до крàй 从头到尾,自始至终 полàгам ~ото на нèщо 开创(某事),奠定(某事的)基础 Всѝчко ~о е трýдно. 万事起头难。Пролеттà бèше òще в ~ото си. 春天刚刚开始。❷ [只单] 起点: Тýк е ~ото на горàта. 这里是森林的起点。❸起源,源泉: Ѝскър и Марѝца вòдят ~ото си от Рѝла планинà. 伊斯科尔河和马里察河发源于里拉山。взèмам своèто ~о от 发源于,起源于,来自 ❹原理,原则,基础: слýжа за ръководно ~о 是指导原则 Кои са ръковòдните ~à? 什么是指导原则? ❺ [只复] (与 на 或偶尔与 върхý 连用)(实现某事的)方式,方法: на кооператѝвни ~à 以合作(社)的方式 на рàвни ~à 以平等方式,基于平等的原则 ◇ **по ~о** 原则上;本来

начàлств|о -*à* [中] ❶ 〈罕〉领导: стоя под нèгово ~о 受他管,受他领导 ❷ [集] 领导,头头们,上级 ❸ 〈口〉首长,长官,头头: Òще не съм получѝл разрешèние от ~ото. 我还没有得到头头的允许。

начàлст[ву]ва|м [未] 领导;当首长,当头头: ~щи лицà 领导人员 **~не** [中]

начàсничав -*а* [形] 〈口〉鲁莽的,易于激动的,易怒的

начè|вам [未], **начèна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶开始,着手: Войскѝте чàкаха знàк да ~нат бòй. 部队等待开始战斗的信号。Балкàнът разтрепèран ~на да гърмѝ. 颤抖的巴尔干山开始轰鸣了。❷开始使用,开始吃用: Начèнахме нòвото жѝто. 我们开始吃新麦了。— **се** [被动,中态] **~ване** [中]

начèващ -*а* [形] 初学的,刚开始做某事的: кýрсове за ~и 初学者训练班

начèло [副] 居首先,领先,率先: заставàм ~ 站在前列,领导 Кàдрите вървя̀т ~. 干部带头。вървя̀ ~ на движèнието 走在运动的前列 Тръгнаха с мýзиката ~. 他们以乐队领头出发了。◇ ~ **с** 以…为首的

начèна 见 начèвам

начèнки [复,无单,阴] 萌芽,早期;(初步)征兆,先兆,预兆: ~ на мисловна дèйност на маймýната 猴子思维活动的萌芽 ~ на туберкулòза 肺结核的征兆 òще съм в ~те на нèщо 还处于某事物的萌芽阶段

начèпквам [未], **начèпкам** [完] 梳(若干,许多羊毛): Начèпкахме вълна за ця̀л дюшèк. 我们梳了够一个褥子用的羊毛。— **се** [被动]

начервя̀вам [未], **начервя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 把…涂红,把…抹红: ~я̀вам бýзите (странѝте) си (往脸上)涂胭脂 ~я̀вам ýстните си 涂口红 ~я̀вам мèчовете си 血染宝剑(指杀敌) — **се** [反身,被动] **~я̀ване** [中]

начèрн|ям [未], **начèрня** -*иш*, -*их* [完] ❶把…涂黑,把…弄黑: ~ям лицèто си 把脸抹黑 ~ям вèждите си 描眉 ❷ 〈转〉玷污;败坏…的声誉: ~ям го пред нèя 在她面前说他的坏话 — **се** [反身,被动] Начèрнил си се със сàжди. 你用煤烟把自己弄黑了。**~яне** [中]

начèрп|вам 和 **начèрпям** [未], **начèрпя** -*иш*, -*их* [完] 舀(若干): Начèрпих водà да напоя̀ конèте. 我舀了点水饮马。— **се** [反身,被动] **~ване** 和 **~яне** [中]

начертà|вам [未], **начертàя** -*еш*, -*х* [完] ❶画(上)线;画出,绘成;画(图),作(图),制(图): ~вам двè перпендикулярни прàви 画两条垂直线 Начертàх кàртата на Китàй. 我画好了中国地图。❷指出;确定: ~вам бъдещите задàчи 指出将来的任务 ~вам основните лѝнии на нàшето индустриàлно развѝтие 确定我国工业发展的轮廓 — **се** [被动] **~ване** [中]

начертàни|е -*я* [中] 图形;外形,轮廓;(字、字母的)形式

начертàя 见 начертàвам

начè|свам [未], **начèша** -*шеш*, -*сах* [完] ❶搔够,搔痛快: Начèсах си гърбà. 我把背搔了个痛快。❷ 〈转〉痛骂;痛打: Начèсах го здрàво пред бащà му. 我当着他爸爸的面痛骂了他一顿。— **се** [反身,被动] ◇ **~свам си крàстата** 〈口〉如愿以偿 **~сване** [中]

начèсто [副] ❶(指距离)密地: Ня̀където дървèтата бя̀ха ~. 有的地方树种得很密。Мнòго ~ си засадѝл дръвчèтата. 你把树苗种得太密了。❷经常,常常,时常,频繁: Нѝе се срèщаме ~. 我们经常见面。

начèт [阳] 〈会计〉❶确定未经核准的支出 ❷(因未经核准开

支而)应扣回的款项;应弥补的不当开支;亏款

начета 见 начѝтам[1] 和 начѝтам[2]

начѐтен[1] *-а* [形] 博览群书的,学识渊博的;受过教育的: Тòй е мнòго ～ човѐк. 他是一个学识很渊博的人。**～ост** -осттà [阴]: отличàвам се с голя̀ма ～ост 素以十分博学多识著称

начѐтен[2] *-а* ❶ начетà 的过被形动 ❷ [用作形] 付出了未经核准的支出的: Тòй е ～ с 7500 лѐва. 他付出了 7500 列弗未经核准的支出。

начѐша 见 начѐсвам

нàчин [阳] 方法,办法;方式: ～ на употрѐба 使用方法 ～ на преподàване 教授方法 ～ на произвòдство 生产方式 ～ на живòт 生活方式 по вся̀какъв (различен) ～ 用各种方式 по ～а на 用…的办法 ◇ **по ня̀кой (ня̀какъв) ～** 绝不,绝对不,无论如何也不 **по такъв (тòзи) ～** 这样,所以

начинàещ *-а* 和 **начинàющ** [形] 同 начѐващ

начѝнам [未] 〈方〉 同 начѐвам

начинàни|е *-я* [中] 创举;发起,开端: велѝко ～е 伟大的创举 похвàлно ～е 值得夸奖的创举 Нѐму се дължàт тòлкова полѐзни ～я. 这么多有益的创举都要归功于他。

начинàтел|ен *-на* [形] 〈语法〉开始动作的: ～ен глагòл 〈语法〉表示动作开始的动词 **～ност** -носттà [阴]

начиракýвам се [完,中态] 当够学徒

начѝст|вам [未], **начѝстя** *-иш*, *-их* [完] 打扫(若干);清除(若干);淘(米): Начѝстих орѝз, кòлкото тря̀бва. 我淘了足够用的米。

начѝ|там[1] [未], **начетà** *-етѐш*, *-ѐтох*, *-ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完] 〈民〉 ❶(常指钱)数给(许多) ❷述说(许多事情) — **се** [被动] **～ѝтане** [中]

начѝ|там[2] [未], **начетà** *-етѐш*, *-ѐтох*, *-ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完] 〈公文〉确定(查出)(某人)有未经核准的支出: При ревѝзия го ～ѐли с 2500 лв. 在检查账目中发现他有 2500 列弗未经核准的支出。— **се** [被动] **～ѝтане** [中]

начѝтам се [未], **начетà се** *-етѐш се*, *-ѐтох се*, *-ѐте се*, 过主形动 *-ѐл се* [完] [中态] 读书读够,读够;博览群书: Писмòто чѐтох ня̀колко пъ̀ти и ～етох му се. 信我已看了多遍,看够了。

начленя̀вам [未], **начленя̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 使分解,使分成部分 — **се** [中态] 分解,分成部分 **～я̀ване** [中]

начоголя̀вам [未], **начоголя̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 〈方〉 [只复和三单] 聚集在一起;群起而攻;把…团团围住: Начоголя̀ха ме децàта. 孩子们把我团团围住。

начòпл|ям [未], **начòпля** *-иш*, *-их* [完] ❶抠,挖(许多);(在多处)抠,挖 ❷抠坏,挖坏,把…的表面弄坏: Внимàвай да не ～иш рàната. 当心别把伤口抠坏。Кòй е ～ил цвѐтето в саксѝята? 谁把花盆里的花挖坏了? ～ям тòртата 碰坏蛋糕 — **се** [被动] **～яне** [中]

начòпл|ям се [未], **начòпля се** *-иш се*, *-их се* [完] [中态] 抠够,挖够

начýд|вам се [未], **начýдя се** *-иш се*, *-их се* [完] [中态] 惊奇不止,惊叹不止;惊奇够: Ця̀л чàс глѐдахме захлàснати, бѐз да мòжем да се ～им на глѐдката. 我们出神地看了整整一个小时,仍然对那景色惊叹不已。**～ване** [中]

начýк|вам [未], **начýкам** [完] ❶钉人,打人: ～вам òбръчи на кàцата 把箍箍在桶上 ❷(在多处)钉进,打人: Начýках по дъскѝте пòвече от стò пирòна. 我在板子上钉了一百多个钉子。❸弄碎,捣碎,打碎,敲碎: ～вам кàмъка на дрѐбни късчета 把石头敲成碎块 ～вам òрехи 敲碎核桃 ～вам сòл 把盐块敲碎 — **се** [被动] **～ване** [中]

начýк|вам се [未], **начýкам се** [完] [中态] 敲够: Ця̀л дѐн блъ̀скаха, не можàха да се ～ат. 他们丁丁当当敲了一整天还敲不够。

начумѐр|вам [未], **начумѐря** *-иш*, *-их* [完] (皱)眉,蹙(额) — **се** [被动,中态] **～ване** 和 **～яне** [中]

начумѐрен *-а* ❶ начумѐря 的过被形动 ❷ [用作形] 愁眉不展的,愁眉苦脸的;怒容满面的 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

начумѐря 见 начумѐрвам

начýп|вам [未], **начýпям** *-иш*, *-их* [完] ❶把…折成小段,把…掰成小块: ～вам стрелàта на дрѐбно 把箭折成小段 Начýпихме бýцата сòл. 我们把一大块盐碎成小块。❷把(许多东西)捣(折、掰)成小块(段);折(掰)(若干): ～вам съ̀чки за òгъня 撅树枝烧火 ❸掰开,掰坏: Защò си ～ил хля̀ба? 你为什么把面包掰开? ❹使有许多弯折,使成皱褶状 — **се** [被动,中态] **～ване** [中]

начýпен *-а* ❶ начýпя 的过被形动 ❷ [用作形] 有弯折的,有褶的,有皱纹的: ～и планѝнски върховѐ 峰峦起伏 ～а лѝния 波纹线

начурулѝкам се [完,中态] (鸟、虫等)唧唧叫够,啾啾叫够

начýшк|вам [未], **начýшкам** [完] 剥(若干,许多豆荚): Начýшкай грàх за еднò варѐне. 你剥出够一顿吃的豌豆来。— **се** [被动] **～ване** [中]

наш *-а*, *-е*, *-и*, 短形 *ни* [物主代词] ❶我们的,咱们的;我国的;我们那里(城、村、家乡)的: ～а родѝна 我们的祖国 Побѐдата ще бъ̀де ～а. 胜利必将属于我们。Нàшият влàк пристѝгна. 咱们的列车到了。За пръ̀в пъ̀т те вѝждам в ～ия дòм. 我这是在我们家里第一次见到你。в ～и днѝ 当前,今天 в ～е врѐме 在我们时代 ～а индýстрия 我国的工业 ～а литератýра 我国的文学 Мнòго е хýбаво наѝстина пътýването по тѝя ～и балкàнски кътѝща. 在我们这一带山区旅行的确是非常好的。❷ [用作名] 1. **～ето** [中] (属于)我们的一切: Нàшето си е ～е, чýждото не ѝскаме. 我们的东西就是我们的,别人的东西我们一概不要。2. **～ата** [阴] 我们的事情(命运): Тя̀, ～ата, се свъ̀рши. 我们的一切全完啦。Нàшата е òще пò-лòша. 我们的情况更糟;我们的命运更坏。3. **～ите** [复] 我们的人(指一家、一国、一族、同胞、亲戚或朋友);我们的部队 ◇ **Ѝскаме ～ата да бъ̀де.** 我们要求它适应我们的需要。**на ～ гръ̀б** 靠我们,靠我们的财力(劳动、力量) **на ～е ѝме** 在我们的名下: На ～е ѝме в бàнката ѝма смѐтка. 银行里有我们的户头。**на ～е мя̀сто** 处在我们的地位 **Не ѐ ～а рàбота** 不关我们的事,与我们无关

нашàвам се [完,中态] (人)动够,(树枝等)摇晃够

нашàр|вам 和 **нашàрям** [未], **нашàря** *-иш*, *-их* [完] ❶涂上颜色;饰以花纹,点缀,装扮: ～вам къ̀щата 给房屋涂上颜色 ❷〈转,口〉(用鞭打、手击等)给…留下血印,(用枪击)使挂花,使挂彩: ～вам зàдника му с кàиша 用皮带把他屁股抽出血印 Тòй бѐше ～ен с ня̀колко куршýма. 他中了好几枪,挂彩了。— **се** [反身,被动] **～ване** 和 **～яне** [中]

нашегýвам се [完,中态] 开够玩笑

нàшен|ец *-ци* [阳], **нàшенка** [阴] ❶同胞 ❷同乡

нàшенск|и *-а* [形] 我们那里的,我们家乡的,我们国家的: Нàшенските гòзби са нàй-слàдки. 我们家乡的菜最香。На-

шенска е тази песен. 这首歌是我们家乡的。по ～а земя 在我国的土地上 **～и**［副］: **по ～и** 按家乡做法,有家乡风味

нашенско［无复,中］我们那里,我们家乡;我们的祖国: И по ～, в Родопите, има елени. 在我们那里,罗多彼山区,也有鹿。

нашѐп|вам［未］, **нашѐпна** *-неш*, *-нах*, 过主形动 *-нат*［完］〈诗〉低声说,耳语,窃窃私语 **～ване**［中］

нашесѐл|ец *-ци*［阳］〈方〉我们村的人,同村

нашѐственик *-ци*［阳］人侵者,侵略者,敌寇

нашѐстви|е *-я*［中］侵入,侵略,侵犯: вражеско ～е 敌人的入侵

нашѐтва|м се［未］, **нашѐтам се**［完］［中态］干很多家务;做够家务 **～не**［中］

нашѝб|вам［未］, **нашѝбам**［完］❶狠狠鞭打,抽打: Нашибаха го хубаво. 他们狠狠地抽了他一顿。❷〈口〉塞满,装满: Ще ～ат и тази година хамбарите с храна. 今年他们也会粮食满仓。— **се**［反身,被动］**～ване**［中］

нашив［阳］〈民〉同 бродерия (刺绣)

нашѝ|вам［未］, **нашѝя** *-еш*, *-х*, 过被形动 *-т*［完］❶缝(若干,许多): Нашила съм много дрехи. 我缝了许多件衣服。❷〈民〉绣: Ще го ～я със сърма. 我要给它绣上金(或银)线。❸缝上,在(上面)缝 — **се**［被动］**～ване**［中］

нашѝ|вам се［未］, **нашѝя се** *-еш се*, *-х се*［完］［中态］缝够,缝腻

нашѝвк|а［阴］❶(为美观而镶在衣服上的)条带,镶条,缝附物: алени кадифени дрехи със златни ～и 绣着金丝辫条的红色绒布服装 ❷(衣服或肩章上表示官阶的)条纹,杠: ～и на пагона 肩章上的杠。

нашѝйни|к *-ци*［阳］❶领饰 ❷领子 ❸(狗的)皮脖套

нашѝр［副］向宽里,横着,横向 ◇ **надлъж и ～** 四面八方,到处: Изходих Балкана надлъж и ～. 我踏遍了巴尔干山。

нашѝроко［副］❶宽阔地,辽阔地;宽敞地: Планината е разстлана ～. 山峦连绵。Къщата е голяма и живеем ～. 房子很大,我们住得很宽敞。❷广泛地;详细地: Трябва ～ да се пояснява, че ... 必须详细地解释… разправям ～ 详细叙述 ❸阔绰地,大手大脚地: живея ～ 生活富裕 ◇ **надълго и ～** 十分详细地,详尽地: разказвам нещо надълго и ～ 十分详细地叙述某事

нашѝр|я се *-иш се*, *-их се*［完,中态］❶住得很宽敞 ❷过得自由自在,自由活动;自行其是

нашѝя 见 нашивам

нашляп|вам［未］, **нашляпам**［完］狠扇(某人)耳光(嘴巴),痛抽(某人)耳光: Иван го ～а добре. 伊万狠抽了他一个耳光。

нашля|я се *-еш се*, *-х се* 和 *-ях се*［完,中态］闲逛够,闲串够: Нашлях се из улиците. 他在街上逛了个够。

нашму|л|вам［未］, **нашмуля** *-иш*, *-их*［完］〈方〉(急忙连叶带果地)摘(若干,许多);捋(若干,许多) — **се**［被动］**～ване**［中］

нашум|явам［未］, **нашумя** *-иш*, *-ях*, 过主形动 *-ял*, *-яла*, *-ели*［完］［常三］引起轰动,招人议论,引人注意: Тази случка ～я доста на времето. 这一事件曾轰动一时。～яла книга 轰动一时的书 ～ели въпроси 议论纷纷的问题 **～яване**［中］

нащуп|вам［未］, **нащупя** *-иш*, *-их*［完］〈方〉咧(嘴): ～вам устни 咧嘴 — **се**［中态］(哭前)皱眉,咧嘴: Детето се ～и и ей сега ще заплаче. 孩子咧嘴了,看,马上就要哭了。

нащуркам се［完,中态］〈儿〉尿裤,尿床

нашушукам се［完,中态］耳语够,咬耳朵咬够

нащъп|вам［未］, **нащъпна** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат*［完］同 нашепвам **～ване**［中］

нащав|ям［未］, **нащавя** *-иш*, *-их*［完］鞣,鞣制(若干,许多) — **се**［被动］**～яне**［中］

нащип|вам［未］, **нащипя** *-еш*, *-ах*［完］捏,拧,掐,夹(许多东西,许多人) — **се**［被动］**～ване**［中］

нащрèк［副］**стоя (заставам, съм) ～** 保持警惕: Трябва да бъдем ～ по отношение на подривната дейност на откритите и скритите врагове. 我们要警惕公开的和隐蔽的敌人的破坏活动。

нащрък|вам［未］, **нащръкна** *-неш*, *-нах*［完］(毛、发)竖起 **～ване**［中］

нащурничав *-а*［形］〈口〉有点傻的;疯疯癫癫的;出神的

нащърбен *-а* ❶ нащърбя 的过被形动 ❷［用作形］1.(指物体)有缺口的: ～а мотика 有缺口的锄 2.(指月亮)开始由圆变缺的: ～ месец 缺月

нащърб|явам［未］, **нащърбя** *-иш*, *-их*［完］使有缺口,把…碰出豁口;使(刀、斧等)豁: Нащърбих чашата. 我把杯子磕了个缺口。— **се**［被动］**～яване**［中］

нащърб|ям［未］, **нащърбя** *-иш*, *-их*［完］同 нащърбявам — **се**［被动］**～яне**［中］

наяве［副］❶公然地,公开地 ❷不是梦中;真地,真实地: Той не можеше да разбере дали ～ става всичко това или сънува лош сън. 他弄不明白这一切是真的发生了,还是他在做一场恶梦。◇ **изваждам (изкарвам, изнасям) нещо ～** 使真相大白 **излизам ～** 真相大白,水落石出,完全揭晓: Всичко ще излезе ～! 一切都会真相大白。

наяда[1]［阴］〈书〉(出没在泉水和溪流间的)仙女,女神

наяда[2]［阴］〈方〉吃饱,吃足,吃够

наядам 同 наяждам

наядам се［未,中态］〈口〉同 наяждам се

наяден *-а* ❶ наям 的过被形动 ❷［用作形］咬过的,吃过一点的: ～ кочан 咬过的老玉米 ◇ **～ зъб** 蛀牙,龋齿

наядка［阴］〈罕,民〉当顿(吃);吃够: Вземи си, вземи. То не е за ～, а за да се направи обичая. 吃吧,吃吧。这不能当顿吃,而是为了随风俗。Колкото и да ядеш от това, ～ няма. 这东西你吃多少都吃不够。

ная|ждам［未］, **наям** *-деш*, *-дох*, *-де*, 命 *-ж*, *-жте*, 过主形动 *-л*［完］把…咬一部分,吃过: Кой е ～л гювеча? 谁吃过焖肉了? **～ждане**［中］

ная|ждам се[1]［未］, **наям се** *-деш се*, *-дох се*, *-де се*, 命 *-ж се*, *-жте се*, 过主形动 *-л се*［完］［中态］❶吃饱: Наял съм се чак догоре. 我吃撑了。Наядох се като попско чедо на задушница. 〈俗〉我饱得快胀破肚皮了。❷吃够: ～ждам се с череши 把樱桃吃够 **～ждане**［中］

ная|ждам се[2]［未］, **наям се** *-деш се*, *-дох се*, *-де се*, 过主形动 *-л се*［完］［中态］〈口〉(牙)有洞,被蛀: Как му са се ～ли зъбите! 看他的牙蛀得多么厉害! **～ждане**［中］

наязд|я се *-иш се*, *-их се*［完,中态］(指骑马等)骑够

наяк|вам［未］, **наякна** *-неш*, *-нах*［完］❶健壮起来,强壮起来,变得有力: Той порасте и ～на. 他长大了,身强力壮了。

❷〈民〉长大：И колкото повече ~ваше, толкова повече цъфтеше и хубостта й. 她越长越漂亮。**~ване**［中］

наям 见 наяждам

наям се 见 наяждам се[1] 和 наяждам се[2]

наясно［副］清楚，没有疑问：~ съм с това 清楚这一点 Не бяхме напълно ~ по положението с добива на зърнени храни в страната. 我们没有完全弄清楚全国粮食产量的情况。Кажи му всичко, та да сте ~ по въпроса. 把一切都告诉他吧，以便你们把问题弄清。

наяхам се［完，中态］（指骑马等）骑够

Нджамена 恩贾梅纳（乍得首都）

не［语气］不；不是；没，没有；未；无；非：Не мога да отида с тях. 我不能同他们去。Не съм го виждал. 我没有见到他。Тя никога ~ се смееше с висок глас. 她从来没有大声笑过。Ни думица ~ смее да каже. 他一个字都不敢说。Никой нищо ~ знаеше за случилото се. 谁也不知道这一事件的任何情况。Трябва да се гледа не назад, а напред. 不要向后看，而要向前看。Не допускам, а съм твърдо убеден. 我不是假设，而是深信。Ще дойдеш ли? — Не. "你来吗？""不。" Не, хиляди пъти не? 不，一千个不？Тя намери едно писмо и — грях ~ грях — взе и го прочете. 她发现一封信，于是——管它有罪没罪——拿来并且看了。Тъмно ~ тъмно, ще вървя. 管它天黑不天黑，我走。Уморен ~ уморен, продължаваше да работи. 管它累不累，他继续工作。не без мъка 不是没有痛苦地，不是不费力地 Той ~ е несправедлив. 他不是不公正的。Не без основание твърдя това. 我不是没有根据地断言这一点。Не е лошо! 并不坏。Смятам да замина. — Да, ~ е зле. Замини! "我打算出发。""对，并非坏事。你出发吧！" Синът ~ е по-добър от бащата. 儿子并不比老子好些。Тя изпя песента не по-зле от него. 她唱这首歌并不比他唱得差。не по-малко от една седмица 不少于一星期 Утре ще изляза не по-рано от осем часа. 明天我不早于 8 点出去。Не че ~ знаех — знаех, но мълчах. 我不是不知道——我知道，但是没说。Не само ~ се умаловажават успехите, но тъкмо те се подчертават. 这些成绩不仅没有被忽略，反而受到重视。Ти познаваш ли се със сина ми? — Кой, аз ли? Как ~? "你认识我的儿子吗？""谁，我？怎么不认识呢？" какъв ~ 各种各样的 кой ~ 人人 къде ~ 任何地方 Дошли са да ме видят от къде ~. 人们从各地来看我。◇ **едва ли ~** 见 едва **не само ..., но и ...** 不但…，而且…：Между понятието и усещането има не само количествена разлика, но и качествена разлика. 理解同感觉之间不但有量的差别，而且有质的差别。**Не ти е работа.**〈口〉1.没你的事；你别多管闲事。2.（表示强烈的高兴、惊叹、不满、忿怒）真棒；真是的：Една приятна музика — не ти е работа. 是令人高兴的音乐——真叫棒。Тя е една устата — ~ ти е работа. 她是个长舌妇——真气人。**не толкова ..., колкото ...** 与其…，不如…：Буржоазната революция изразява интересите не толкова на пролетариата, колкото на буржоазията. 资产阶级革命与其说是代表无产阶级的利益，不如说是代表资产阶级的利益。**Не щеш ли**〈口〉没想到，突然间，你看：Тръгнали си. Не щеш ли, насред пътя им се строшила колата. 他们走了。突然间，车子在半路坏了。**съвсем ~** 一点也不，根本不，完全不（是），绝不

не-［前缀］❶与名词、形容词、副词或形动词构成同原词词义相反的词，例如 неблагодарност（忘恩负义），нещастие（不幸），недействителен（不真实的），неприлично（不体面的），нехая（不关心），немит（没有洗过的），небивал（空前的）❷与形容词、副词或动词构成不完全否定原词词义，而赋予某种性质或动作以较温和较微弱的程度，例如 невисок（不很高的），нелош（不很坏的），недалеко（不太远），недорасъл（没有完全长大的），недочувам（耳背），недояждам си（没有吃足）

н. е.［缩］нашата ера 公元

неактуал|ен -*на*［形］目前不要紧的，非紧迫的，非当务之急的：~ен въпрос 非紧迫的问题

неакурат|ен -*на*［形］不整洁的，不整齐的；草率的，马马虎虎的；不准确的 **~ност** -ността［阴］

неандерталск|и -*а*［形］〈专〉**~и човек** 尼安德人（旧石器时代早期和中期的、介于北京猿人和现代人之间的人）

неапетит|ен -*на*［形］不刺激食欲的，不开胃的，没有滋味的；不吸引人的：~ен обяд 没有味道的午餐 Закуската имаше ~ен вид. 早餐的样子不吸引人。

неантагонистич|ен -*на*［形］非对抗性的：~но противоречие 非对抗性矛盾

Неапол 那不勒斯（意大利港市）

небе -*са*［中］❶天，天空：ясно ~ 晴朗的天 облачно ~ 多云的天空 звездно ~ 星空 лазурни ~са 蓝天 обсипано със звезди ~ 布满繁星的天空 Небето се разведрява. 天晴了。Луната се движи на ~то. 月亮在天空运行。❷天堂 ❸〈罕，诗〉神，神力 ◇ **викам (шум, врява) до ~сата** 高声喊叫（轰鸣，喧嚣）**викам (крещя) до ~сата** 大声呼喊（尖叫）**имам разлика колкото от земята до ~то** 有天壤之别 **като гръм от ясно ~** 如晴天霹雳 **като че от ~то падна** 有如天降；突然出现 **на седмото (деветото) ~ съм** 进天堂；感到美满、幸福 **Нищо не пада от ~то.** 馅饼不会从天上掉下来。**паднал от ~то** 天上掉下来的，白来的；令人惊奇的 **под българско ~** 在保加利亚 **под наше (чуждо) ~** 在我（外）国 **под ~то** 在世上 **под открито ~** 露天，在室外 **хваля (вдигам, възхвалявам, превъзнасям) някого до ~сата** 把某人捧上天

небелен[1] -*а*［形］没有漂白的，本色的：~о платно 本色布

небелен[2] -*а*［形］没剥皮的，没去壳的：~а ябълка 没削皮的苹果 ~а царевица 带皮的玉米 ~и орехи 带壳的核桃

неб|ен -*на*［形］〈语音〉上颚的，颚音的：~ни съгласни 颚辅音

небес|ен -*на*［形］❶天的，天空的，天上的：~на синева 天的蓝色；蓝天 ~ен цвят 蔚蓝色 Настане вечер — месец изгрее, / звезди обсипят свода ~ен. (Ботев) 夜晚来临——月亮升起，繁星布满天空。❷天蓝色的，蔚蓝色的：~ни очи 蓝色的眼睛 ❸天体的，天文的：~но тяло (светило) 天体 ~на механика 天体力学 ❹天堂的，上天的：~ни селения 天国 ❺〈转，旧〉绝美的，非常好的 ◇ **~на дъга** 虹 **Небесна империя**〈旧〉天朝帝国（中国）**~ен цар (отец)** 神，上帝 **~но царство** 天国，天堂 **царство му ~но**〈民〉愿他进天堂（对死者表示好感的话）

небесносин -*я*, -*ьо*, -*и*［形］天蓝色的，蔚蓝色的，浅蓝色的：~и очи 蓝眼睛

небетчийск|и -*а*［形］**~а мелница**（磨面人自运自磨的）公共磨房

небет-шекер［阳］冰糖，结晶糖

небивал -*а*［形］从来没有的，空前的，破天荒的；不一般的，不平常的，罕见的；巨大的：Социализмът постигна ~и творчески успехи. 社会主义取得了空前未有的创造性成就。~

студ 罕见的严寒 ～ ентусиàзъм 巨大的热情

небѝвалиц|а [阴]〈罕〉实际上没有的事,想出来的故事;虚构;假话,谎言;谣言: разпрàвям ～и 吹牛;讲述离奇的故事

небѝл -*à* [形] ❶ **билѝ и ～ѝ** 发生过的和没有发生过的,真的和假的,真实的和虚构的: Разкàзваха се билѝ и ～ѝ слу̀чки. 说了许多真事和虚构的事。❷ [用作名] **билò и ～ò** 真事和虚构的事: разкàзвам (разпрàвям) билò и ～ò〈口〉拉山海经,摆龙门阵,瞎讲一气

небѝт -*а* [形] ❶没有挨过打的 ❷(指牛奶、奶酪)未经脱脂的: ～о сѝрене 未脱脂奶酪

небитиѐ [无复,中]〈书〉无,空,不存在

неблаговѝд|ен -*на* [形]〈罕〉不雅观的,不好看的,不吸引人的 **～ност** -носттà [阴]

неблаговъзпѝтан -*а* [形] 没有礼貌的

неблагодàр|ен -*на* ❶不知感谢的,忘恩负义的;负心的: Почѝна се женà му, децàта му излязоха ～ни. 他的妻子已过世,孩子们都忘恩负义。❷不满意的 ❸没有效果的,徒劳无益的: ～на рàбота 徒劳无益的工作 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]: обвинявам някого в ～ност 指责某人忘恩负义 отвръщам (отплàщам се) на нѐкого с ～ност 对某人以怨报德

неблагодàрни|к -*ци* [阳], **неблагодàрница** [阴] 忘恩负义的人

неблагозву̀ч|ен -*на* [形] 声音不和谐的,不协调的;不好听的: ～на му̀зика 不和谐的音乐 ～ен глàс 不好听的嗓音

неблагозву̀чие [无复,中] 声音不和谐

неблагонадѐжд|ен -*на* [形] ❶不可靠的,不可信赖的: ～ен човѐк 不可靠的人 ❷〈限〉不受当局信任的 **～ност** -носттà [阴]: политѝческа ～ност 政治上不可靠

неблагонамѐрен -*а* [形] 不怀好意的,居心叵测的 **～ост** -осттà [阴]

неблагополу̀ч|ен -*на* [形] 不顺利的,不得手的;不幸运的;不成功的: ～но положѐние 不顺利的情况,逆境 **～но** [副]

неблагополу̀чи|е -*я* [中] 不顺利,不顺遂,倒霉

неблагоприлѝч|ен -*на* [形] 不体面的,不成体统的,有失观瞻的 **～но** [副]

неблагоприлѝчи|е -*я* [中] 不体面的举止(表现)

неблагоприя̀т|ен -*на* [形] ❶不利的,不良的: ～ни услòвия 不利条件 ～на пòчва 不良土壤 ～ен вя̀тър 逆风 ❷不好的,不赞同的,否定的: ～ни òтзиви 不好的反应 **～но** [副]

неблагоразполòжен -*а* [形] 冷淡的,冷遇的,不赏识的,怀反感的

неблагоразположѐние [无复,中] 冷淡的态度;冷遇,反感

неблагоразу̀м|ен -*на* [形] 不明智的,不谨慎的: ～на постъпка 不明智的行为 ～ен човѐк 不谨慎的人 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

неблагоразу̀мие [无复,中] 不明智的表现,不谨慎的行为

неблагорòд|ен -*на* [形] ❶不高尚的,不高贵的;卑贱的;下等的;卑鄙的: ～ен човѐк 不高尚的人 ～на постъпка 卑鄙的行为 ❷〈旧〉非贵族的

неблагосклòн|ен -*на* [形] 不赏识的,冷淡的,冷遇的,嫌厌的 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

неблаготвòр|ен -*на* [形] 不利的,不良的,有害的 **～но** [副]

неблагоустроѐн -*а* [形] 设备简陋的,设备不好的;缺乏设备的(指卫生设备等): ～о сѐлище 设备不好的居民区

неблагоухàн|ен -*на* [形] 臭的,散发着臭味的,气味不好的

неблагочестѝв -*а* [形] 不信宗教的,不信神的,无神论的;不道德的: ～и мѝсли 不信神的思想;不道德的想法

нѐ|бò -*бесà* [中]〈方〉同 небѐ

небоевѝ -*à* [形] 不适于战斗的

небоеспосòб|ен -*на* [形] 没有战斗力的: Рòтата понѐ за еднà сѐдмица е ～на. 这个连至少一星期不会有战斗力。**～ност** -носттà [阴]

небожѝтел -*ят*, -*я* [阳], **небожѝтелка** [阴]〈书,诗〉(住在天上的)神,天使,圣灵,神仙

неболшевѝшк|и -*а* [形]〈史〉非布尔什维克的,反布尔什维克的: ～и подхòд 非布尔什维克态度

небосвòд [阳] 天空,天,苍穹

небосклòн [阳] 天空,天边,天涯,天陲

небостъргàч [阳] 摩天楼

небоядѝсан -*а* [形] 本色的,未上色的;未涂漆的

небрàн -*а* [形] (指果园、葡萄园等)未经采摘的: ～о лòзе 尚未摘过的葡萄园 ◇ **намѝрам се (катò) в ～о лòзе** 陷入窘境,不知所措

небрѐж|ен -*на* [形] ❶粗心的,马虎的,不经心的,粗枝大叶的: ～ен ученѝк 粗心的学生 ～ни пòгледи 漫不经心的目光 ❷潦草的,草率的: ～на рàбота 草率的工作 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]: допу̀скам (проявя̀вам) ～ност 粗心大意 порадѝ (от) ～ 由于疏忽 убѝйство порадѝ ～ност 误杀,过失杀人

неброѐн -*а* [形] ❶没有数过的 ❷无数的,大量的

небрѐснат -*а* [形] ❶没有刮胡子的,胡子拉碴的: Не отѝвай на събрàнието ～. 你别胡子拉碴的去参加大会。❷(指土制软皮鞋)没去毛的,带毛的

небулòза [阴]〈天〉星云

небцѐ -*то* [中]〈解〉上颚: Езѝкът ми се е залепѝл от жàжда за ～то. 我渴得舌头都贴在上颚上了。

небъ̀д|ен -*на* [形]〈方〉成不了器的;不可能的,实现不了的: сàмо ～ни рàботи разпрàвяш. 你净说些办不成的事。

небъ̀дница [阴]〈方〉实现不了的事

Невà 涅瓦河(俄罗斯)

невàж|ен -*на* [形] 不重要的

невалѝд|ен -*на* [形] 无效的,失效的: ～ен докумѐнт 无效的文件 Дòговорът е вѐче ～ен. 条约已经失效。

неварѐн -*а* [形] 没有煮过的,生的

неварòсан -*а* [形] 没有涂(石)灰的

невѐда [阴]〈诗〉不知道,不晓得

неведѐние [无复,中]〈旧〉不知道,不晓得,不知究竟: остàвам в ～ за нѐщо 对某事不了解 държà нѐщо в пъ̀лно ～ 使某事完全不为人知

нѐведнаж [副] 同 нѐведнъж

нѐведнъж [副] 不止一次地,多次地

невѐдом -*а* [形] ❶不知道的,人所不知的,谁都不知道的: ～ път 陌生的路 ❷神秘的,奥妙的,不可理解的: ～а сѝла 神秘的力量

невѐж -*а* [形] 没有知识的,没有受过教育的

невѐж|а -*ата*, -*и* [阳,阴] 没有知识的人,没有受过教育的人: голя̀ма ～а 大老粗

невѐжествен -*а* [形] 无知识的;不学无术的;外行的;没有受

过教育的;愚昧的:～ човѐк 不学无术的人 ～ доклàд 外行的报告 ～а àрмия 愚蠢的军队 **～ост** -осттà [阴]

невѐжество [无复,中] ❶无知:политѝческо ～ 政治上无知 държà нѝкого в ～ 使某人无知 ❷〈口〉无知的人

невежлѝв -*а* [形] 无礼貌的,不礼貌的 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

нѐвен [阳] 金盏花,金盏菊(*Calendula officinalis*)

невѐрен -*ѝрна*, -*ѐрни* [形] ❶不真实的,错误的;假的:～ѐрни слýхове 不真实的传闻,谣言 ～ѝрна теòрия 错误的理论 ～ѐрни показàния 假供词,伪证 ❷不忠实的,变节的,失节的:～ѐрен мъж 不忠实的丈夫 ～ѐрен приятел 不忠实的朋友 ❸卑鄙的:～ѐрни враговѐ 卑鄙的敌人 ❹没有信心的:～ѐрни стъпки 不稳定的步伐 ❺不可捉摸的,充满意外的:～ѝрно морѐ 不可捉摸的大海 ❻〈旧〉信奉异教的 ◇ **～ѐрни Тòма**〈口〉不信别人的话的人,不轻信的人(原指《圣经·新约》中使徒多玛,他不肯轻信基督复活的消息) **～ѝрна бòлест**〈民〉神秘的病,看不出来的病(得此病的人表面看起来完全健康) **～ѝрно** [副] **～ѝрност** -ерносттà [阴]

невѐрие [无复,中] 缺乏信心,不相信

невѐрник -*ци* [阳], **невѐрница** ❶异教徒,非基督教徒 ❷不相信的人,怀疑者:За да убедѝт ～ците, ще трѝбва да рабòтят упорѝто и систѐмно. 他们为了使怀疑者信服,还要顽强和系统地工作。

невероя̀тен -*на* [形] ❶不可思议的,难以置信的:～ни слýхове 难以置信的传闻 ❷非常(大)的:с ～на бързинà 极快地 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]:до ～ност 到难以置信的程度

невѐруюш [阳]〈旧〉不信神的人

невѐсел -*а* [形] 不快活的,不欢乐的,忧愁的:～ човѐк 郁郁寡欢的人 ～и мѝсли 愁思 **～но** [副]

невѐста [阴] ❶(结婚典礼时的)新娘 ❷〈民〉少妇,年轻的妻子 ❸〈民〉媳妇(家庭对儿媳的亲昵称呼):Невѐсто, кòлко сòл да тýрим? 媳妇,要放多少盐? ❹〈民〉(与用丈夫名字构成的名字连用)老婆:～ Стоя̀ница 斯托扬的妻子

невѐстин -*а* [形] (属于)新娘的,儿媳妇的:～а мàйка 新娘的母亲

невѐстински -*а* [形] 新娘的:～и венѐц 新娘花环

невестýлка [阴] 伶鼬(*Mustella putorius*)

невещѐствен -*а* [形] 非物质的,非实体的;精神的:Геометрѝчното тя̀ло е ～о — тò ѝма сàмо фòрма, големинà и положѐние в пространството. 几何体是非实体的——它只有形状、大小和在空间的位置。

невзискàтелен -*на* [形] 不苛求的,不挑剔的,要求不严格的;不讲究的,朴素的,简朴的 **～ност** -носттà [阴]

невзрàчен -*на* [形] ❶不好看的,不美观的,不漂亮的:～ен на вѝд 其貌不扬的 ❷〈转〉不知名的,渺小的:～ни хòра 微不足道的人 ～на фѝгура 小人物 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

невидѐлица [阴] **из** ～, **от** ～ 忽然,突然,意想不到的:Но ѐто, катò че из ～, пред нѐго застàна висòк сѐлянин с разкопчàна на гърдѝте рѝза. 忽然间,一个敞着怀的高个子农民站在他面前。Сегà воденичàрят се изпрàви и поглѐдна учýдено непознàтия, кòйто му дойдѐ на пòмощ от ～. 现在磨坊主人站了起来,惊讶地看了一下这个意想不到地来帮助他的陌生人。

невѝдим -*а* [形] 看不见的,无形的:～а сѝла 无形的力量 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

невѝдимка [阴] (童话中的)隐身帽

невѝждан -*а* [形] ❶空前的:～ в истòрията 史无前例的 ❷极大的,非常大的:～ успѐх 非常巨大的成绩

невѝнен -*на* [形] ❶无罪(过)的,无辜的;无过错的;无故的:～ни хòра 无辜的人们 ～на жѐртва 无辜的受害者 Невѝнен съм за товà. 我对此是没有过错的。❷天真的,纯朴的:～но детѐ 天真的孩子 ❸贞洁的,童贞的:～на девѝца 贞洁的姑娘,处女 ◇ **～но лекàрство** 无害的药 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

невинòвен -*на* [形] 无罪的 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

нѐвисок -*а* [形] 不很高的:Пред нàс се изпрѐчват ～и планѝнски разклонѐния. 在我们面前出现了不太高的支脉。

невменя̀ем -*а* [形] ❶〈法〉(因精神错乱而)无责任能力的 ❷〈口〉失掉自制力的;疯疯癫癫的 **～ост** -осттà [阴]

невмешàтелство [无复,中] 不干涉:политѝка на ～ 不干涉政策

невнимàние [无复,中] ❶不注意,不小心,不经心,疏忽大意:Тòй по ～ прекàра иглàта на машѝната през показàлеца на ля̀вата си ръкà. 他由于不小心让机针扎穿了左手食指。грѐшка от ～ 由于疏忽大意而犯的错误 ❷冷漠,怠慢,不敬,轻视:Товà ～ към гòста с нѝщо не сѐ оправдàва. 对客人的这种怠慢是不能原谅的。

невнимàтелен -*на* [形] ❶不经心的,不注意的,马虎的,疏忽大意的:～ен ученѝк 马虎的学生 ❷怠慢的,不敬的,不周到的 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

невня̀тен -*на* [形]〈罕,书〉听不清楚的;听不明白的;不清楚的,不可解的:～ни дýми 听不清楚的词 **～но** [副]

нѐвод [阳]〈方〉一种大鱼网

невòлен[1] -*на* [形] 无意中的,不由自主的,不自觉的,无心的:Товà е ～на грѐшка. 这是一个无心的错误。～ен свидѐтел 偶在现场的目击者 ～ни сълзи 不知不觉流出来的眼泪 **～но** [副]:вòлно или ～но 有意无意地

невòлен[2] -*на* [形]〈民〉痛苦的,愁苦的;有困难的;(心情)沉重的,心事重重的;不幸的

невòлник -*ци* [阳], **невòлница** [阴] ❶不幸的人,受苦的人,受难者 ❷不自由的人,囚犯,奴隶

невòлнически -*а* [形] 不幸者的;囚犯的

невòля [阴] ❶困苦,困境,不幸,苦难,贫困:В тъгѝ, в ～и млàдост минýва. 青春在悲伤、苦难中度过。Преслѐдва го ～ята. 他贫困缠身。～и на живòта 生活的不幸 ❷〈旧〉奴役,奴隶地位:живѐя в ～я 过奴隶生活 пъшкам в ～я 在奴役下叹息 ◇ **по ～я** 不得已,被迫,违心地

неразумѝтелен -*на* [形] 难于理解的,意思不清楚的;不明显的 **～ност** -носттà [阴]

невралгѝчен -*на* [形] ❶神经痛的 ❷敏感的;病态的 ◇ **～на тòчка** 1.枢纽,中枢 2.敏感点

неврàлгия [阴] 神经痛

неврастенѝк -*ци* [阳], **неврастенѝчка** [阴] 神经衰弱症患者

неврастенѝчен -*на* [形] 神经衰弱的

неврастѐния [阴] 神经衰弱

невредѝм -*а* [形] 未受损害的,平安的,安全的:оставам (за-

пла̀звам се) ～ 未受损害 измъ̀квам се ～ 平安脱险 То̀й излѐзе от пожа̀рищата на бомбардѝрания гра̀д здра̀в и ～，他从战火纷飞的城里安然无恙地逃了出来。～о［副］～ост -осттà［阴］

невреднѝ|к -*ци*［阳］〈民〉二流子，无能之辈

неврѐли-некипѐли［只复］〈口〉胡诌，胡说八道；废话，空话：прика̀звам ～ 说空话，胡说八道

неврѝт［阳］〈医〉神经炎

невро̀за［阴］〈医〉神经机能病，神经官能症

невроло̀|г -*зи*［阳］神经学家，神经科医生

неврологѝч|ен -*на*［形］神经学的：～ни изслѐдвания 神经学研究 ～ен кабинѐт 神经科诊室

невроло̀гия［无复，阴］神经学

невро̀ма［阴］〈医〉神经瘤

невро̀н［阳］〈医〉神经元

невропа̀тия［形］〈医〉神经病

невропатоло̀|г -*зи*［阳］〈医〉神经病医生，神经病理学家

невропатологѝч|ен -*на*〈医〉神经病理学的

невропатоло̀гия［无复，阴］〈医〉神经病理学

невръ̀ст|ен -*на*［形］幼年的，年幼的，未成年的：Оста̀нал ～ен сира̀к, момчѐ едва̀м на дѐсет годѝни, бѐ да̀ден за прислу̀жник. 他成了一个年幼的孤儿，一个刚刚十岁的男孩，给人家当了用人。

невъзвратѝм -*а*［形］一去不复返的，不可挽回的，无法补偿的：～а за̀губа 无法弥补的损失 ～**ост** -осттà［阴］

невъзвращѐн|ец -*ци*［阳］，**невъзвращѐнка**［阴］叛国投敌分子，叛逃者

невъздъ̀ржан -*а*［形］不能控制自己感情的，没有自制能力的，任性的，无度的，放纵的，肆意的：～ човѐк 任性的人 ～ езѝк 放肆的语言 ～а вѐселост 尽情欢乐 ～ в я̀денето 饮食无度的 ～**о**［副］～**ост** -ността̀［阴］：проявя̀вам голя̀ма ～ост 表现十分放肆

невъздържа̀ние［无复，中］〈书〉漫无节制，恣意，任性

невъзмо̀ж|ен -*на*［形］❶不可能的，做不到的，不现实的，不实际的：Ло̀шото врѐме пра̀веше ～но вся̀ко сражѐние. 恶劣的天气使一切战斗成为不可能。опѝтвам ～ното 试做不可能做到的事 ❷(令人)不能忍受的，难受的，难堪的；(指人)不能与之相处的；(指语言、风度、书写等)很坏的：～но положѐние 不能忍受的情况 Живо̀тът му в къ̀щи е ～ен. 他的家庭生活是不能忍受的。То̀й е ～ен човѐк. 他是一个难处的人。～ен по̀черк 难看的字体 ～**но**［副］～**ност** -ността̀［阴］：до ～ност 到不可设想的程度，极其 намѝрам се (съм) в ～ност да напра̀вя нѐщо 不可能做某事

невъзмутѝм -*а*［形］沉着的，安然的，镇静的，不动声色的：оста̀вам ～ 镇静如前 с ～о споко̀йствие 十分镇静地 ～**о**［副］～**ост** -осттà［阴］：с ～ост 镇静自若地

невъзпѝтан -*а*［形］没受教育的，缺乏教养的；不文明的，不知礼貌的：～о детѐ 缺乏教养的孩子 ～о държа̀не 不文明的举止 ～**ост** -осттà［阴］

невъзпита̀ние［无复，中］缺乏(良好的)教育

невъзприемчѝв -*а*［形］❶领会力很差的；迟钝的，笨头笨脑的：～ ученѝк 领会力差的学生 ❷有免疫力的：Ваксина̀циите пра̀вят органѝзма ～ към ня̀кои заболя̀вания. 接种疫苗可以使机体对某些疾病有免疫力。～**ост** -осттà［阴］：～ост към му̀зиката 没有音乐感 ～ост на органѝзма към инфѐкция 机体对感染有免疫力

невъобразѝм -*а*［形］不可想象的，不可思议的，非常厉害的，不得了的：～а бо̀лка 剧痛 Вдѝгна се ～ шу̀м. 闹翻了天。Наста̀на ～а бъркотѝя. 乱得一塌糊涂。～а бързина̀ 飞快 ～**о**［副］

невъоръжѐн -*а*［形］没有武装的，手无寸铁的 ◇ ～**о око̀** 肉眼

невя̀м［副］〈方〉好像；也许

невя̀н -*ѐни*［阳］同 нѐвен

невя̀ра［无复，阴］怀疑，不相信，动摇，缺乏信心

невя̀рване［无复，中］**За ～ е.** 不可信，不该信：Синовѐте му не вя̀рваха в това̀ — едно̀, защо̀то бѐше за ～, дру̀го, защо̀то бащà им я̀маше дъ̀лгове. 他的儿子们不相信这一点——一来是因为不可信，二来是因为他们的父亲有债务。

невя̀рно 见 невѐрен

невя̀рност 见 невѐрен

невя̀ста［阴］〈民〉同 невѐста

нѐга［无复，阴］❶满足，富足 ❷爱抚 ❸安乐，愉快

негасѐн -*а*［形］～**а ва̀р** 生石灰

негатѝв［阳］底片，底版，负片(与 позитѝв (正片)相对)

негатѝв|ен -*на*［形］❶ негатѝв 的形容词：～ен о̀браз 底片图像 ❷〈书〉否定的，否认的；反面的：～но отношѐние 否定的态度 ～**но**［副］～**ност** -ността̀［阴］

негативѝз|ъм -*мът*，-*ма*［无复，阳］〈医〉违拗症，抗拒症

нѐгде［副］同 ня̀къде

негла̀д|ък -*ка*［形］不平的，不光滑的，不平坦的；不流利的：～ка повъ̀рхност 不光滑的平面 ～ък стѝл 不流畅的文体 ～**ко**［副］～**кост** -костта̀［阴］

негла̀с|ен -*на*［形］❶悄悄的，默默的，不声张的：～ен възто̀рг 默默的高兴，窃喜 ❷秘密的，暗中的，不公开的：～на бо̀рба 暗斗 ～ен защѝтник 暗中的保护者 ～**но**［副］

нѐгли［副］〈方〉❶也许，或许，可能：Нѐгли ще чу̀я зо̀в: „Ха̀йде!" 或许我会听到召唤："来吧！" ❷(在句中表示惊奇、意外)难道：Нѐгли тѝ мѐне си тъ̀рсил, а̀? 难道是你找我来着，啊？❸(表示异议)难道 ❹［用作语气词］(表示愿望)但愿

неглижѐ［副］❶穿着家常便服：Тя̀ бѐше ～. 她穿着家常便服。❷ -*та*［用作中名］家常便服：В разтво̀рените прозо̀рци на го̀рните ета̀жи всѐ пак мо̀жеха да се забеля̀жат ～тата на ню̀-йо̀ркските обита̀телки. 在上面几层楼的敞开的窗户里仍然可以看到纽约女市民的家常便服。❸随便地，没有化妆地；如在家里一样地：Извинѐте, че съм така̀ ～. 请原谅我这样随便。◇ **по ～** 穿着家常便服

неглижѝра|м［未，完］〈书〉不经心，疏忽大意，忽视，不重视 ～**не**［中］

нѐго 见 то̀й

нѐгов -*а*，-*о*，-*и* 简形 *му*［物主代词］❶他的；它的：～а родѝна 他的祖国 ～а ма̀йка 他的母亲 ～ костю̀м 他的服装 Нѐговият вла̀к о̀ще не ѐ пристѝгнал. 他坐的那趟火车还没有到。Нѐгово велѝчество 陛下 ❷〈口〉［用作名］～**ата**［阴］他的事情：И ～ата не ѐ за завѝждане. 他的事情也不值得羡慕。❸〈口〉［用作名］～**ото**［中］他的(一切)：Нѐговото си е ～о. 他的还是他的。◇ **нѐгова мѝлост**〈旧〉他老人家，他这位先生

негод|ен -*на*［形］❶没有用的，不合用的，不适用的；不中用的：～на вѐщ 没用的东西 ～ен човѐк 不中用的人 ～ен за

каква и да е работа 毫无用处的 ❷不能用的，坏(了)的：Машините се оказаха изведнаж ～ни. 机器忽然不能用了。～**ност** -ността [阴]：обвинявам го в ～ност 说他无能

негодни|к -*ци* [阳]，**негодница** [阴] ❶下贱的人，卑鄙的人 ❷没有用的人，无能之辈，毫不足取的人

негодвани|е -*я* [中] 同 негодуване

негодува|м [未] 不满，愤怒，愤懑，义愤填膺：～ против него 对他表示愤懑 ～**не** [中]

негодувани|е -*я* [中] 不满，愤怒，愤懑：предизвиквам ～ето му 激起他的愤怒 проявявам (показвам) открито ～ето си 公开表示愤怒 не мога да сдържа (скрия) ～ето 不能克制(掩饰)自己的愤怒 Негодуванието расте. 愤怒情绪在增长。

негодя|й -*ят*，-*я*，-*и* [阳] 〈粗〉贱种，下流坯，恶棍，坏蛋

неголям -*яма*，-*еми* [形] 不很大的，不太大的：～ям срок 不太长的时期 ～ямо разстояние 不太大的距离，不远 В средата на стаята беше сложена ～яма，ниска маса. 在房间中央放着一张不很大的矮桌。

негонен -*а* [形] 没有被人追赶的：Гузен ～ бяга. 〈俗〉做贼心虚。

негостолюбив -*а* [形] 不好客的：～о село 不好客的村庄 ～ човек 不好客的人 ～**о** [副] ～**ост** -остта [阴]

негостоприем|ен -*на* [形] 不好客的，不爱招待客人的 ～**но** [副] ～**ност** -ността [阴]

негостоприемство [无复，中] 不好客

неграмот|ен -*на* [形] ❶不识字的：～ен човек 不识字的人，文盲 курсове за ограмотяване на ～ното население 扫盲学习班 ❷有许多正写、语法错误的，不通的：～но писмо 写得不通的信 ❸〈转〉(在某方面)无知的：политически ～ен 政治上无知的 ❹ [用作名] 文盲：училище за ～ни 扫盲学校 ◇ ～**ен в краката** 不会跳舞的人 ～**но** [副] ～**ност** -ността [阴]：политическа ～ност 政治上无知 борба с ～ността 扫除文盲 ликвидирам ～ността 消灭文盲

негрях [阳] **грях**-～ 〈口〉管它是不是罪恶——反正一样(反正我要干)

негъ|р -*ри* [阳]，**негърка** [阴] ❶黑种人，黑人 ❷黑皮肤的人

негърск|и -*а* [形] 黑人的：～о племе 黑人部落 ～а борба 黑人的斗争

негърче -*та* [中] 〈指小〉黑人小孩

недав|ен -*на* [形] ❶〈罕〉同 неотдавнашен ❷ [用作名] ～**но** [中] 不久以前

недавна 和 **недавно** [副] 〈罕〉同 неотдавна

недавнашен -*на* [形] 〈罕〉同 неотдавнашен

недалеко [副] 〈民〉同 недалече

недалеч|е 和 (短形) **недалеч** [副] 不远，很近：～ из полето 在田野附近 ～ от града 离城市不远 там някъде ～е от брега 那边离岸不远的地方

недалеч|ен -*на* [形] ❶不远的：～ен край 不远的地方 ❷不久的：В ～ното минало 不久以前 в ～ното бъдеще 在不久的将来 в ～ни дни 近日(来)

недалновид|ен -*на* [形] 眼光短浅的，没有远见的：～ен политик 眼光短浅的政治家 ～**но** [副] ～**ност** -ността [阴]

недвижим -*а* [形] 不动的，一动不动的，静止的；呆板的：стоя ～ 一动不动地站着 ◇ ～ **имот** 不动产

недвижимост -*та* [阴] ❶ [无复] недвижим 的抽象名词 ❷不动产：От ～ите му остана само една къща. 他的不动产中只剩下一所房子了。

недвусмисл|ен -*а* [形] 无二义的，不模棱两可的；明确的；坚决的：～ отказ 明确的拒绝 правя ～ намек 做出明确的暗示 правя ～ знак 做出坚决的手势 ～**о** [副] ～**ост** -остта [阴]

недеe|н -*йна* [形] 不积极的，不活动的，不起作用的，消极的：～ен човек 不积极的人

недееспособ|ен -*на* [形] 无活动能力的，无工作能力的；无行为能力的 ～**ност** -ността [阴]

недей，(复) **недейте** [命令式] ❶别做，别干，停止，住手，别动：Много пъти той вдигаше ръка да бие，но старецът го спираше с трепéрящ глас：— Синко，～！他多次举起手来要打，但是老人用颤抖的声音阻止他："儿子，别打！" ❷ [用作语气] 别，勿，不要：Недей прави това！别做这事！Недей го закача！别惹他！Недей бра грижа！不要担忧！Деца，～те пя. 孩子们，别唱。Недей да се ми сърдиш. 不要生我的气。Недейте да говорите с него！你们不要跟他讲话。

недействител|ен -*на* [形] ❶不存在的，没有发生的；假的，不真实的：～ен свят 不存在的世界 ～ен образ 不存在的形象，想象 ❷无效的，失效的，不(发)生效(力)的：～на бюлетина 无效选票 обявявам нещо за ～но 宣布无效

недел|ен -*на* [形] 星期日的：～ен ден 星期天 ～на почивка 星期日的休息 ～на разходка 星期日的散步

неделен -*а* [形] 没有分的：～ имот 没有分的财产

неделикат|ен -*на* [形] ❶不客气的，生硬的，粗鲁的；不雅致的：～ен човек 鲁莽汉 ❷不婉转的，不策略的：～ен въпрос 不策略的问题 ～но отношение 不婉转的态度 ～но загатване 不婉转的暗示 ～**но** [副]：Той постъпи много ～но. 他做得很不策略。～**ност** -ността [阴]

неделим -*а* [形] 不可分割的，分不开的：Тайван открай време е ～а част от територията на Китай. 台湾从来就是中国领土不可分割的一部分。～**о** [副] ～**ост** -остта [阴]

неделни|к -*ци* [阳] 〈宗〉(星期日或节日在教堂散发的)言行录

недел|я [阴] ❶星期日，礼拜天：в ～я 在星期天 Най-после дойде ～я. 星期天终于到了。Днес е ～я. 今天是星期天。❷(从星期一到星期日的)星期，周：в края на ～ята 在周末 Някой ден през тази ～я ще дойда. 这星期(的某一天)我要来一次。❸七天的时间，一星期，一周：за една ～я 一周之内，用一周的时间 всеки две ～и 每两周 Две ～и минаха от тогава. 从那时以后又过了两周。◇ **горна ～я** 〈民〉下星期天 ～**я-две** 〈口〉一两个星期；几个星期 **Сляпата ～я е дошла.** 决定结婚的时候到了。**Страстна ～я (седмица)** 复活节前的一周 **Томина ～я** 复活节后的第一个星期

нед|ен -*на* [形] 〈民〉(一般用于呼语或同位语，表示轻蔑、愤怒)讨厌的，该死的，坏透的，可恶的：Защо не внимаваш，пакостнико ～ни. 该死的捣蛋鬼，你为什么不当心。Мулето ～но — пак е направило някоя глупост！这个该死的蠢驴——又干了蠢事！

недейтел|ен -*на* [形] 〈书〉不活动的；不积极的，不起作用的 ～**ност** -ността [阴]

недисциплиниран -*а* [形] 没有纪律的，不守纪律的 ～**о** [副]：държа се ～о 不守纪律 ～**ост** -остта [阴] 缺乏纪律，纪律松弛

недобор [阳] (租、税、债务等的)欠款，缺额，短数：опроща-

вам всѝчки да̀нъци и ～и 免去一切捐税和欠款 събѝрам ～и 收回欠款

нѐдобре [副] ❶不好,不舒服：чу̀вствувам се ～ 感到不舒服 ❷不够,没有完全：Постро̀йката се изда̀ваше между̀ дървѐтата с ～ прикрѝтата светлина̀ на едѝн прозо̀рец. 那所房子在树林当中显露出来,它的一个窗户的亮光没有完全遮挡好。Нѐдобре разлѝстените върховѐ на ово̀шките се изпѝсваха красѝво на сѝньото небѐ. 没有长好叶子的果树梢在蓝天的背景下显得很美丽。

недоброжела̀тел -*ят*, -*я* [阳], **недоброжела̀телка** [阴] 不怀好意的人,心怀恶意的人,仇视者

недоброжела̀тел|ен -*на* [形] 不怀好意的,恶意的;仇视的：～ен човѐк 不怀好意的人 ～ен по̀глед 恶意的目光 ～ни ду̀ми 仇视的话 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

недоброжела̀телств|о -*а* [中] (怀有)恶意,仇视,不怀好意：чу̀вство на ～о към ня̀кого 对某人不怀好意

недоброка̀чествен -*а* [形] 质量不好的,质量差的,劣等的：～а проду̀кция 质量不好的产品 ～а сто̀ка 劣等商品 ～ тютю̀н 劣等烟叶 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]：～ост на проду̀кцията 产品质量低劣

недобросъвест|ен -*на* [形] ❶不诚实的,无诚意的,不正当的：～ен човѐк 不诚实的人 ～но поведѐние 不正当的行为 ❷(工作)不诚心的,粗制滥造的,敷衍塞责的：～на попра̀вка 修理得不地道 ～ен съм в ра̀ботата си 工作吊儿郎当 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

нѐдоб|ър -*ра* [形] ❶心肠不好的,不善良的,邪恶的,恶意的,凶恶的,敌意的：～ър по̀глед 不怀好意的目光 с ～ро чу̀вство 恶意地 ❷不好的,恶的,坏的：То̀й наблюда̀ваше всѝчко това̀, вѝждаше,че ста̀ва нѐщо ～ро. 他观察着一切,看到正在发生某种不好的事情。❸做得不好的,完成得不好的,差的：～ра ра̀бота 工作做得不好 ～ра организа̀ция 组织工作差

недовар|я̀вам 和 **недоваря̀м**[未], **недоваря̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 没有煮熟,煮得半生不熟：Гла̀ден ～я. 肚子饿的人煮不熟东西。

недовѐри|е -*я* [中] 不信任,不相信;怀疑,猜疑：хра̀ня (изпѝтвам) ～е към нѐго 对他不信任 отна̀сям се с ～е към нѐго 对他采取不信任的态度 събу̀ждам ～ето му 引起他的怀疑 ～е между̀ бра̀тята 兄弟间的猜疑 ◇ **гласу̀вам му ～е** 对他投不信任票

недоверчѝв -*а* [形] 疑心重的,(好)怀疑的,不轻易相信的,不相信的：～а жена̀ 多疑的女人 ～ по̀глед 怀疑的目光 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

недовѝ|ждам [未], **недовѝдя** -*диш*, -*дях*,过主形动 -*дял*, -*дяла*, -*дели* [完] ❶ [只未] (由于视力不好)看不大清楚：Нощта̀ е тъ̀мна. Ня̀ма мѐсечина,а очѝте ми нѐщо ～ждат. 夜很黑。没有月亮,我的眼睛又有些看不清楚。По̀чнах да ～ждам. 我开始眼花了。❷(由于疏忽)没有看见 **～ждане** [中]

недово̀л|ен -*на* [形] 不满意的;表示不满意的：～ен съм от тѐбе 对你不满意 Пу̀бликата оста̀на ～на от представлѐнието. 观众对演出不满意。～но изражѐние 不满意的表情 **～о** [副]

недово̀лни|к -*ци* [阳], **недово̀лница** [阴] 不满意的人,不知足的人

недово̀лств|о -*а* [中] 不满,不满情绪：създа̀вам (сѐя) ～о всред наро̀да 在人民当中制造(散布)不满情绪 възбу̀ждам (пора̀ждам,предизвѝквам) ～о у нѐго 引起他的不满 не крѝя ～ото си 不掩饰自己的不满 проявя̀вам открѝто ～ото си 公开表示不满

недово̀лст[ву]вам [未] 表示不满：～ от нѐщо 对某事不满

недовр|я̀л -*я̀ла*, -*ѐли* [形] 没有煮熟的

недовъ̀ршен -*а* [形] 没有完成的,没有完结的：～о учѝлище 没有盖好的学校 ～о писмо̀ 没有写完的信 **～ост** -остта̀ [阴]

недоглѐдам 见 недоглѐждам

недоглѐд|ен -*на* [形] 一望无际的,广阔无垠的：～ен просто̀р 一望无边的大地 ～ни поля̀ 辽阔的田野

недоглѐ|ждам [未], **недоглѐдам** [完] (一般由于不注意)没有看到,没有留神到,没有照顾到：Недоглѐдал ня̀кои правопѝсни грѐшки. 他有几处正写错误没有看到。**～ждане** [中]：По ～ждане му са да̀ли погрѐшен но̀мер. 由于疏忽他们把错号发给他了。Порадѝ ～ждане съм допу̀снал в ста̀тията ня̀колко грѐшки. 由于不小心,我在文章里犯了几个错误。

недогор|я̀л -*я̀ла*, -*ѐли* [形] 没有烧完的：～ѐли въ̀глени 未烧完的炭

недоду̀ман -*а* [形] 没有说完的：～и ду̀ми 没有说完的话

недодя̀лан -*а* [形] ❶(木头等)没有锛好的,没有削平的;(石头等)没有琢好的：～ ка̀мък 没有琢好的石头 Чеља̀к неу̀чен — дърво̀ ～о. 〈俗〉不识字的人等于没有削平的木头。❷〈转〉粗制滥造的,(粗)糙的：～и дрѐхи 粗制滥造的衣服 ～а картѝна 一幅乱涂的画 ❸〈转〉粗野的,不文明的：～ човѐк 粗野的人 ～о държа̀не 粗野的举止 **～ост** -остта̀ [阴]

недозр|я̀л -*я̀ла*, -*ѐли* [形] ❶没有成熟的,有点生的：～я̀ла кру̀ша 生梨 ～я̀ло гро̀зде 没有熟的葡萄 ❷〈转〉(指人在身体和智力方面)没有发育好的,不成熟的 ❸(指思想、作品等)未十分成熟的,未臻完善的：～ѐли мѝсли 未十分成熟的想法 **～я̀лост** -елостта̀ [阴]：у̀муствена ～я̀лост 智力不成熟

недоизка̀зан -*а* [形] 没有完全说出来的,没说完的：～и ду̀ми 没有完全说出来的话 **～ост** -остта̀ [阴]

недоизка̀|звам [未], **недоизка̀жа** -*жеш*, -*зах* [完] 没有说完

недоѝмъ|к -*ци* [阳] 欠缴的税款;短缺,不足：Та̀м ня̀ма ～к, ня̀ма гла̀д — всѝчко е о̀бщо,всѐки получа̀ва споро̀д труда̀ си. 那里没有贫困,没有饥饿——一切都是公共的,每个人都按劳动得到收入。Социалѝзмът изведѐ сѐляните от веко̀вния ～к. 社会主义使农民摆脱了多年的贫困。

недока̀зан -*а* [形] 缺乏证据的,证据不足的：～о обвинѐние 证据不足的指控,莫须有的罪名 **～ост** -остта̀ [阴]：Освободѝха го по(порадѝ) ～ост. 由于证据不足而把他释放了。

недоко̀снат -*а* [形] 没有触动过的,原封未动的,完整的：～ от култу̀рата 未开化的

недоловѝм -*а* [形] 捉摸不到的,几乎觉察不到的,几乎听不到的,几乎看不出的：～и зву̀кове 觉察不到的声音 ～а отсѐнка 极细微的差别 **～о** [副]

недома̀слен -*а* [形]〈方〉傻的,痴呆的,疯疯癫癫的;荒唐的：～а жена̀ 又傻又丑的女人 ～и прѝказки 荒唐的故事,痴人说梦

недомѝслен -*а* [形] 考虑不周的,轻率的：～и ду̀ми 轻率的话

недомѝсли|е -*я* [中] 考虑不周的话(事),轻率的话：младѐжко ～е 年轻人的轻率举动 говоря̀ ～я 〈口〉说话考虑不周

недомлъ̀вк|а [阴] 半吞半吐的话：изка̀звам се (гово̀ря) с ～и

半吞半吐地说

недоносен -*а* [形] **~о детè** 不足月的婴儿,早产儿

недоносче -*та* [中] ❶早产儿: раждам ~ 生早产儿,早产 ❷〈转〉考虑不周的事,不成熟的作品,草率做出的事 ❸〈转〉思想幼稚的人

недооцèнка [阴]〈书〉估计不足,过低的估计;轻视

недооцен|явам [未], **недооценя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈书〉对…估计不足,过低估计;轻视 — **се** [被动] **~яване** [中]

недопèчен -*а* [形] 没有烤好(或熟)的: ~ хляб 没有烤好的面包

недописан -*а* [形] 没有写好的: ~о писмо̀ 没有写完的信

недопит -*а* [形] 没有喝完的

недопла|щам [未], **недоплатя̀** -*тѝш*, -*тѝх* [完] 没有付足,没有付齐(数目),少付 **~щане** [中]

недопустѝм -*а* [形] ❶不容许的,不允许的,不许可的: Товà предложèние бèше ~о. 这种办法是不允许的。❷不能容忍的: ~а дъ̀рзост 不能容忍的无礼行为 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

недоп|я̀т -*я̀та*, -*èти* [形] 没有唱完的

недоразбра̀н -*а* [形] 没有完全弄明白的,未彻底弄清楚的: Ду̀мите му оста̀наха ~и. 他的话一直没有被人完全弄明白。

недоразвѝт -*а* [形] ❶没有发育好的,没有长好的,没有充分发展起来的: ~и цветовè 没有长好的花朵 странѝ с ~ капитализъм 资本主义尚未充分发展起来的国家 ❷发育不足的;有身体缺陷的: ~о детè 发育不足的孩子 у̀мствено ~ 智力发育不健全的 **~ост** -осттà [阴]

недоразумèни|е -*я* [中] ❶误会,误解: по ~е 由于误会 Ту̀к ѝма ня̀какво ~е. 这里有某种误会。Товà почѝва (се дъ̀лжи) на ~е. 这是出于误会。❷不和,争执,不睦: Тѝя дрèбни ~я не прèчат на четирѝмата друга̀ри да живèят добрè. 这些小争执并不影响这四个同伴很好地相处。❸〈转〉笨拙的作品,粗陋的东西: Та̀я кнѝга е ця̀ло ~е. 这本书真是一个笨拙的作品。

недора̀сля|к -*ци* [阳] 没有长成的东西

недора̀с|ъл -*ла* [形] ❶没有长大的,没有长成的,未成年的 ❷〈转〉思想未成熟的,幼稚的

недосега̀ем -*а* [形] 不可及的,达不到的,高不可攀的: ~а височинà 难于达到的高度

недосетлѝв -*а* [形] 不机灵的,不善猜度的,缺少悟性的,头脑迟钝的 **~ост** -осттà [阴]

недосèщан|е -*ия* [中] 呆头呆脑,头脑迟钝

недоспа̀л -*а* [形] 睡眠不足的,没有睡够的

недоспѝване [无复,中] (长期)睡眠不足

недоста̀тъ|к -*ци* [阳] 缺点,缺陷,毛病,短处,弱点: телèсен ~к 身体上的缺陷 душèвен ~к 精神上的缺陷 Комѝнът над огнѝщето ѝмаше ня̀какъв ~к. 火炉上面的烟囱有毛病。Да си страхлѝв е голя̀м ~к. 胆怯是个很大的弱点。Отстраня̀вам (према̀хвам) ~ците в ра̀ботата. 克服工作中的缺点。

недоста̀тъч|ен -*на* [形] ❶不够的,不足的,缺少的,不充分的: ~но запълване (уплътня̀ване) на врèмето 没有充分利用时间 Та̀зи су̀ма е ~на. 这笔钱是不够的。ѝмам ~ни зна̀ния 知识不够 ❷不能完全满足需要的 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

недо̀стиг [无复,阳] 不够数;不够,不足,缺少: поради ~ на електроенèргия 由于缺少电力 При ~ на водà зèлето да̀же и не завѝва зèлка. 如果缺水,圆白菜甚至都不包心。

недостижѝм -*а* [形] 不可达到的;实现不了的;赶不上的: ~а мечтà 实现不了的梦想 **~ост** -осттà [阴]

недостовèр|ен -*на* [形] 不可靠的,不确实的,不足信的: ~ен слу̀х 不可信的传闻 ~ен ѝзточник 不可靠的来源 **~ност** -носттà [阴]

недосто̀|ен -*йна* [形] ❶不配…的,不值得…的;有伤于…的,有损于…的,辜负…的: То̀й е ~ен за нèя. 他不配她。~ен да пра̀ви товà 不配做这件事的 ❷不体面的,不成体统的;卑鄙的: по ~ен на̀чин 以不体面的方式 То̀й ѝмаше ~йно държа̀не. 他的行为卑鄙。**~йно** [副]

недостъ̀п|ен -*на* [形] ❶难于到达的,不能到达的;难于接近的: ~ни скалѝ 上不去的悬崖 ~ен човèк 难于接近的人 ❷很难懂的,不能了解的: ~ен стѝл 难于理解的文体 ❸买不起的,享受不到的: ~ни сто̀ки 昂贵的商品 ~на ценà 昂贵的价格 **~ност** -носттà [阴]

недоумèние [无复,中] 了解不透;莫名其妙;疑惑;因疑惑而犹豫(不决): изпа̀дам в ~ 莫名其妙 намѝрам се в ~ ка̀к да пра̀вя 犹豫不决 поста̀вям го в ~ 使他困惑不解 събу̀ждам (предизвѝквам) ~ в мèне 引起我的疑惑 изка̀звам ~то си върху̀ нèщо 表示对某事的疑惑 глèдам (слу̀шам) с ~ 莫名其妙地望(听)

недоумя̀ва|м [未] 了解不透,莫名其妙,摸不清头脑,困惑不解: про̀сто ~м защо̀ то̀й постъ̀пи тъ̀й 简直不明白他为什么这么干 **~не** [中]

недоу̀чен -*а* [形] 没有学完的,没有学成的,没有学好的,一知半解的 ◇ **у̀чен-~** 半瓶醋,二百五 **~ост** -осттà [阴]

недохра̀нван|е -*ия* [中] ❶没吃饱,没喂饱 ❷(长期)不吃饱,吃不饱

недохра̀нен -*а* [形] (长期)吃不饱的,没喂饱的: ло̀шо облèчени и ~и децà 衣衫褴褛、食不果腹的儿童

недочу̀|вам [未], **недочу̀я** -*еш*, -*х* [完] 听不清楚,耳背: ~вам ма̀лко 有点耳背 **~ване** [中]

недочу̀л -*а* [形] **чу̀л-~** 听不太明白的

недоя̀|ждам [未], **недоя̀м** -*дèш*, -*до̀х*, -*дè*, 过主形动 -*л* [完] ❶没有吃完: ~ждам я̀денето си 没有吃完食物,没有吃完饭 ❷(与 си 连用)(长期)吃不饱: ~ждам си, за да пестя̀ за нèщо 不吃饱,为了节省钱买东西 ~ждам си от ня̀мане 由于没钱而吃不饱饭 **~ждане** [中]: От ~ждане сестрѝчката му заболя̀. 他小妹妹由于吃不饱而生病了。

недрà [复,无单,中] 地球内部,地下;〈转〉里面,内部,深处: Недра̀та на кита̀йската земя̀ крѝят несмèтни бога̀тства. 中国的地下蕴藏着无数宝藏。в ~та на Родо̀пите 在罗多彼山的深处

недра̀г -*а* [形] ❶不(够)可爱的 ❷不快活的,忧愁的

недружелю̀б|ен -*на* [形] 不友好的,有些敌对的: ~ен по̀глед 不友好的目光 ~но държа̀не 不友好的举动 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

нед|ъ̀г -*зи* [阳] ❶(生理或心理的)缺陷: Стра̀дам от то̀я ~г вèче дъ̀лги годѝни. 我这个缺陷(如眼睛、耳聋等)已经有多年了。❷痼疾 ❸〈转〉缺点,错误,弊病,毛病

недъ̀гав -*а* [形] ❶有(生理)缺陷的,残疾的 ❷瘦弱的,病恹恹的 ❸愚笨的,傻的,痴呆的 **~ост** -осттà [阴]

недълготра̀|ен -*йна* [形] 短暂的

нèедин [形] 不止一个(一次)的,许多(次)的: Нèедин ме е

пѝтал. 有不少人问过我。Нѐедин път съм ти кàзвал. 我多次告诉过你。

нееднàк|ъв -ва ［形］不（完全）一样的，不（完全）相同的：Еднѝ и същи я̀бълки ѝмат ～ъв вкўс. 同样的苹果却有不同的味道。～**вост** -восттà［阴］

нееднокрàт|ен -на ［形］发生过不止一次的；数次的；屡次的：～ни молбѝ 不止一次的请求 ～ни запѝтвания 屡次询问 ～ни посещѐния 屡次访问 ～**но**［副］：Нееднокрàтно го подкàнвахме. 我们曾数次敦促过他。

нееднорòд|ен -на ［形］不是（完全）同类的，成分不同的：～ен съставъ 不同成分的混合物

нееквивалѐнт|ен -на ［形］不等价的；不相等的，不相当的：～на размя̀на 不等价交换

неекспедитѝв|ен -на ［形］不敏捷的，效率不高的，笨手笨脚的

неестѐствен -а ［形］❶不正常的，不寻常的；反常的，不合情理的：～о положѐние 不正常的状态 ～ апетѝт 反常的胃口 ❷不自然的；做作的；勉强的：～а усмѝвка 不自然的微笑 ～о държàне 举止做作 ～**о**［副］～**ост** -осттà［阴］

неестетѝч|ен -на ［形］不美的，不合乎美学要求的

неефикàс|ен -на ［形］无效的，没有成效的，无功效的：～ни срѐдства 效用不大的方法（手段）

нѐж|а -иш，-их ［未］同 изнѐжвам（娇养，使变得娇嫩，使过舒服的生活）— **се**［中态］过舒服生活，悠闲自在，享乐；娇滴滴

нежелàн -а ［形］不受欢迎的，不需要的：～и гòсти 不速之客

нежелàние［无复，中］不愿意，不想：изпѝтвам ～ 不愿意，非心所愿 запòчвам нѐщо с ～ 非情愿地做某事

нежелàтел|ен -на ［形］❶非情愿的，不合心愿的；违心的，认为不适宜的，不受欢迎的：Принўден съм да прибя̀гна до ～ни срѐдства. 我不得不采取我不愿采取的手段。❷不愉快的：～ни послѐдствия 不愉快的后果 ～**но**［副］

нѐжели［连］〈旧〉比，较之：Пò-добрѐ глàд，～ жàжда. 饿比渴好受。предпочѝтам да …，～ да … 宁愿…，也不愿…

нѐж|ен -на ［形］❶温柔的，温情的，温存的：～ен пòглед 温情的目光 ～ни дўми 温存的话 ～ен бащà 慈父 ❷娇嫩的，细腻的，细嫩的，细致的：～но детѐ 娇嫩的小孩 ～ен глàс 娇嫩的声音 ～ни грѝжи 无微不至的关怀 ～на кòжа 细腻的皮肤 ❸娇弱的，柔弱的：Тѝ си с ～но здрàве. 你身体娇弱。◇ ～**ният пòл** 女性，妇女 ～**но**［副］：отнàсям се ～но към ня̀кого 对某人温柔

нежѐнен -а ［形］未婚的：оставам си ～ 未结婚 Тòй е òще ～. 他尚未结婚。

неживя̀н -а ［形］〈诗〉没有过完的（春天、生命等）

нежизнерàдост|ен -на ［形］不活泼的，没有朝气的，没有生活乐趣的，萎靡的

нежизнеспосòб|ен -на ［形］没有生活（生存）能力的：～ен организъм 没有生存能力的有机体 ～**ност** -носттà［阴］

нежѝт［无复，阳］〈民〉❶牙周病 ❷杜香，长生草（一种医治牙周病的植物）（*Ledum tectorum*，*Sempervivum*）❸（民间迷信中的一种）游魂

нѐжнич|а -иш，нѐжничих ［未］（过分）温柔地对待，柔情脉脉

нѐжност -тà ［阴］❶［只单］娇嫩；细腻，精致；柔弱，娇弱 ❷［常复］温柔的话语（或举止）：говòря му ～и 对他说温柔话

незабàв|ен -на ［形］迅速的，毫不迟延的，刻不容缓的：очàквам ～ен òтговор 等待立即答复 взѐмам ～ни мѐрки 采取毫不迟延的措施 ～**но**［副］：Елà ～но！立即来！

незабвѐн -а 和 **незабвѐнен**［形］〈诗，罕〉永远不忘的，念念不忘的，难忘的

незабележѝм -а ［形］不易看出的，不易察觉的，不显著的：～а усмѝвка 不易察觉的微笑 ～а рàзлика 细微的差别 ～**о**［副］

незабеля̀зан -а ［形］❶没有被发觉的，没有被看见的：Открѝхме еднà ～а грѐшка. 我们发现了一个被疏忽了的差错。❷不引人注意的，不显眼的 ～**о**［副］：Врѐмето минàва ～о. 时间不知不觉地过去了。

незабравѝм -а ［形］不能忘记的，难忘的：～и впечатлѐния（спòмени）难忘的印象（回忆）～ пòглед 难以忘怀的目光

незабрàвка［阴］勿忘草（*Myosotis palustris*）

незавѝд|ен -на ［形］不值得羡慕的，没有什么好的，不佳的，不妙的：～но положѐние 不值得羡慕的境地 ～на слàва 并不光荣的声名 игрàя ～на рòля 扮演可怜的角色 ～**но**［副］

незавѝсещ 和 **независя̀щ** -а ［形］不决定于…的，不取决于…的：Поврѐдата е стàнала по ～и от шофьòра причѝни. 故障的发生不是司机的原因。

незавѝсим -а ［形］独立的，自主的，不依赖他人的：～а суверѐнна държàва 独立的主权国家 Относѝтелните ѝстини са относѝтелно вѐрни отражѐния на ～ия от човѐчеството обѐкт. 相对真理是不依赖于人类存在的客体的相对正确的反映。～ харàктер 自主的性格 ～о мнѐние 独立的见解

незавѝсимо［副］❶独立地，自主地：живѐя ～ 过独立生活 ❷（常与 от 连用）不论，不管，不以…为转移：Всѝчки нàши кàдрови рабòтници，～ от служѐбното им положѐние，са слугѝ на нарòда. 我们一切工作干部，不论职位高低，都是人民的勤务员。Събрàнието ще се състòи ～ от брòя на явѝлите се членòве. 大会不管到会人数多少都要举行。Светът съществўва обективно，～ от съзнàнието. 世界是不依赖于意识而客观存在的。Ще дòйда，～ че съм уморѐн. 尽管我很累，我仍会去的。◇ ～ **от товà** 除此之外：Незавѝсимо от товà тòй ми дължѝ еднà мàлка сўма. 除此之外，他还欠我一小笔款。

незавѝсимост -тà ［无复，阴］独立，自主，独立性，独立地位：национàлна ～ 民族独立 В крàйна смѐтка политѝческата ～ и икономѝческата ～ са неотделѝми. 归根结蒂，政治独立和经济独立是不可分的。запàзвам свòята ～ 保持自己的独立

незавъ̀ршен -а ［形］没有完的，未完成的：～а пострòйка 未完工的建筑 ～о произведѐние 未完成的作品 ～**ост** -осттà［阴］

незагрѝжен -а ［形］不关心的，不操心的 ～**ост** -осттà［阴］

незадоволѐн -а ［形］没有得到满足的 ～**ост** -осттà［阴］

незадоволѝтел|ен -на ［形］不能令人满意的，不合要求的：～ен òтговор 不能令人满意的答复 ～ен успѐх 不够理想的成绩 ～**но**［副］

незадоволство［无复，中］不满（意）

незадълбочѐн -а ［形］不深入的，肤浅的，没有深度的：～ доклàд 肤浅的报告 ～**о**［副］

незадължѝтел|ен -на ［形］不是必须的，非必要的：Присъствието ви е желàтелно，но ～но. 欢迎您出席，但您不是必须出席。～ен предмѐт 选修课

незаѐт -*а* [形] 未被占用的,空的: ~ стòл 空椅子 **~ост** -осттà [阴]

незаздравя̀л -*я̀ла*, -*ѐли* [形] 尚未痊愈的: ~я̀ла рàна 还没有完全长好的伤口

незаинтересòван -*а* 和 **незаинтересу̀ван** [形] ❶没有利害关系的;不偏不倚的 ❷没有兴趣的,不感兴趣的: ~ слушàтел 不感兴趣的听者 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

незакòнен -*на* [形] 不(合)法的,非法的,违法的: ~ен наслѐдник 不合法的继承人 ~на дѐйност 非法活动 ~но арестýване 非法逮捕 ~но присвоя̀ване на безстопàнствена земя̀ 非法占有无主土地 ◇ **~ен брàк** 不合法婚姻 **~ни съпрýзи** 不合法夫妻 **~но детѐ** 非婚生的孩子,私生子 **~но** [副]: ~но забогатя̀л 非法致富的 **~ност** -носттà [阴] 不合法,缺乏法治

незаконороден -*а* [形] 非婚生的: ~о детѐ 非婚生儿,私生子

незаличѝм -*а* [形] 不可磨灭的: ~о впечатлѐние 不可磨灭的印象 ~и следѝ 不可磨灭的痕迹 **~о** [副]

незаменѝм -*а* [形] 不能代替的;非常好的,不能缺少的: Вся̀ка дýма у нѐго е на мя̀сто, необходѝма, ~а. 他的每一个字都是得当的,必要的,不能代替的。~ другàр 非常好的同志 ~а услýга 不能缺少的服务 ~ зàгуба 不可弥补的损失

незамòжен -*на* [形] 不富裕的

незанимàтелен -*на* [形] 不令人感到兴趣的,乏味的: ~ен рàзговор 乏味的谈话

незапалѝм -*а* [形] 不能点燃的: ~а матѐрия 不能点燃的物质

незапланýван -*а* [形] 计划外的,非计划的: ~и стòки 计划外商品 ~и строѐжи 非计划建筑

незапòмнен -*а* [形] 古昔的,远古的;空前的;罕见的: Тò бѐше еднà ~а сýша. 那是一次罕见的干旱。◇ **от ~и временà** (**годѝни**) 自远古以来,开天辟地以来

незаразѝтелен -*на* [形] 不传染的: Болесттà рàк се смя̀та за ~на. 癌被认为是不传染的。

незарегистрѝран -*а* [形] 没有登记的

незасѐгнат -*а* [形] 没有受到触动的,没有受到损失的,未遭破坏的: Кѫщата е ~а от бомбардирòвките. 房子没有遭到轰炸的破坏。

незаслýжен -*а* [形] 无功而得的,不应得的,不应受的;不公道的;冤枉的: ~а наградà 无功而得的奖励 ~о наказàние 冤枉的惩罚 **~о** [副]

незасъхнал -*а* [形] 没有干的,潮湿的: Мирѝшеше на ~ цимѐнт. 散发着未干水泥的味道。~а земя̀ 湿润的土地 ~и сълзи 眼泪未干

незатòплен -*а* [形] 没有生暖气的,没有生火的,没有烘暖的: ~ вагòн 没有生暖气的车厢 ~а стàя 没有生火的房间

незащитѐн -*а* [形] 没有保护的;不设防的

незая̀кнал -*а* [形] 还没有长结实的 **~ост** -осттà [阴]

незвàн -*а* [形] 〈书〉❶未经邀请的: Незвàн гòст — готòво магàре. 〈俗〉不速之客是十足的讨厌鬼。❷不体面的;无才的

нездрàв -*а* [形] ❶不很健康的,身体不好的,身体不适的: Тòй е ~ нѐщо. 他身体有些不适。ѝмам ~ цвя̀т на лицѐто 脸上气色不好 ❷对身体不利的,有害健康的: ~ клѝмат 对身体不利的气候 вòдя ~ живòт 过有害健康的生活 ❸〈转〉不健康的,不健全的,不良的: ~и настроѐния 不健康的情绪 ~и елемѐнти 不良分子

нездравослòвен -*на* [形] 对身体不利的: ~ен клѝмат 对身体不利的气候 ~ни жѝлища 卫生条件不好的住宅 **~но** [副]: Нездравослòвно е да се пýши тютю̀н. 吸烟对身体有害。

незѐмен -*на* [形] 〈诗〉超自然的,非人间的,非世上所有的;特殊的,非凡的: ~ен харàктер 非凡的性格 ~но щàстие 无比幸福 ~на красотà 美丽绝伦

незѝблем -*а* [形] 〈古,诗〉坚固的;毫不动摇的;宏伟的: ~и оснòви 坚固的基础 **~о** [副]

незлобѝв -*а* [形] 没有恶意的,善良的,宽厚的,温和的: ~о сърцѐ 善良的心 ~ човѐк 宽厚的人 **~о** [副]

незлòбие [无复,中] 没有恶意,善良,宽厚

незнàен -*йна* [形] ❶不熟悉的,不知名的,陌生的,不外露的: ~ен пъ̀тник 无人认识的旅客 ~йна бòлест 不知名的病,某种病 в ~ен дѐн 某日 в ~ен чàс 某时 ❷〈转〉不平常的,罕见的: Тò бѐше еднò ~йно тържествò. 这是一次空前的盛典。◇ **~ен вòин** 无名战士 **~йно** [副]: ~йно от кѫдѐ 不知来自何处 ~йно накъдѐ 不知到何处去 **~йност** -йносттà [阴]

незнàйник -*ци* [阳] 〈诗〉陌生人

незнàние -*я* [中] 不知道;无知: от ~е 由于无知

незначѝтелен -*на* [形] ❶不大的,为数不多的: ~ен дòход 微薄的收入 ~на сýма 不大的一笔款 ❷不关重要的,无足轻重的: ~ен човѐк 无足轻重的人 ~ни хòрица 一些小人物 ~ни нещà 微不足道的事情 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]: 1.不关重要,无足轻重 2.没有意义,没影响

незрѝм -*а* [形] 〈古,诗〉看不见的;神秘的

незря̀л -*я̀ла*, -*ѐли* [形] ❶不(成)熟的,还没有熟的: ~я̀ло грòзде 还没有熟的葡萄 ❷〈转〉不成熟的;缺乏经验的: ~ѐли мѝсли 不成熟的想法

нѐн 和(短形) **нѐй** 见 тя

неизбѐжен -*на* [形] ❶不可避免的,必然的: ~ен крàй 必然的结局 ❷少不了的,必然出现的,必不可少的 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

неизбрòден[1] -*на* [形] 〈诗〉走不过来的,广阔无垠的

неизбрòден[2] -*а* [形] 没有走过的: Не остàна кътче ~о. 每个角落都走到了。

неизбродѝм -*а* [形] 走不过来的,广阔无垠的,无边无际的: ~и горѝ 无边的森林

неизброѝм -*а* [形] 〈诗〉无数的,数不过来的: ~и жѐртви 无数的牺牲者 ~о мнòжество пчелѝ 无数的蜜蜂

неизвѐстен -*на* ❶不知道的,无人知道的,不认识的: Тѐзи нещà са ~ни дорѝ на самѝте ръководѝтели. 这些事情连领导者自己都不知道。❷不著名的,无名的: Тòй е мнòго дòбър лѐкар, но òще ~ен. 他是个很好的大夫,但还没有出名。~ен àвтор 不知名的作者 ❸ [用作名] **~но** -*ни* [中] 未知数: уравнѐние с двѐ ~ни 两个未知数的方程式 **~но** [副]: Неизвѐстно откъдѐ е дошъ̀л. 不知道他是从哪里来的。

неизвѐстност -*тà* [阴] ❶ [只单] 不知道,不著名,默默无闻;杳无音信;未详 ❷ [只复] 不知道的事情,不详的事件 ◇ **в ~** 不知在何处: намѝрам се в ~ 不知去向 живѐя в ~ 隐居,默默无闻地活着

неизвинѐн -*а* [形] 无故的,未说明理由的: ~о отсъ̀ствие 无故缺席

неизвиним -*а* [形] 不能原谅的,不可饶恕的: ～а грèшка 不能原谅的错误 ～а постъпка 不可饶恕的行为

неизвинител|ен -*на* [形] 不成理由的,不能原谅的: отсъствувам по ～ни причѝни 没有正当理由而缺席

неизгладим -*а* [形] 不可磨灭的;忘不了的: ～о впечатлèние 不可磨灭的印象

неизглèд|ен -*на* [形] 望不到边的,广阔无垠的: ～но полè 广阔的原野

неизгòд|ен -*на* [形] 没有好处的,不利的;无利可图的,不上算的: ～ен дòговор 不利的条约(合同) ～но положèние 不利的地位 ～на сдèлка 亏本的交易 **～но** [副]

неиздàден -*а* [形] 没有出版的;没有公布的: ～ труд 未出版的著作

неиздържан -*а* [形] ❶不符合要求的,不好的 ❷不一贯的;不坚定的,犹豫动摇的: ～ стил 不一贯的风格;不一贯的文体 **～ост** -осттà [阴]: ～ост на стихотворèнието в езѝково отношèние 诗在语言方面不合要求

неизжив|ян -*ята*, -*èни* [形] ❶(指习惯、弱点等)还没有去掉的: ～èни недостàтъци 还没有改掉的缺点 ❷〈诗〉尚未享受(忍受)够的: ～èни рàдости 没有享受完的快乐

неизѝскан -*а* [形] 要求不高的;不讲究的,不文雅的: ～ вкус 要求不高的口味 ～и манѝери 不文雅的姿态

неизкàзан -*а* [形] ❶〈诗〉无法说出的,非语言所能形容的 ❷没有说出来的;没有说完的: ～и дỳми 没有说完的话 **～о** [副] 极其,非常: Бащà му ～о се зарàдва, че го видя жѝв и здрàв. 他父亲因见他身体健康而高兴万分。обѝчам го ～о мнòго 极其爱他

неѝзказ|ен -*на* [形] 非语言所能形容的: ～на рàдост 无法形容的快乐

неизкореним -*а* [形] 难以根除的,难以纠正的: ～и порòци 根深蒂固的恶习 ～а враждà 深仇大根

неизлечим -*а* [形] 无法医治的,不可救药的: ～а бòлест 不治之症 **～ост** -осттà [阴]

неизличим -*а* [形] (指记忆、印象等)不可磨灭的,难忘的

неизмàзан -*а* [形] 没抹灰的: ～а къща 没抹灰的房子

неизмèн|ен -*на* [形] ❶不变的: ～на ценà 不变价格 ～на величинà 常数 В светà нѝщо не è трàйно и ～но. 世界上没有永恒的、不变的东西。❷(在某种场合)少不了的;总是的,经常的 ❸〈转〉始终不渝的,忠实的,不变心的: ～на любòв 坚贞的爱情 ～ен другàр 忠实的伙伴 **～но** [副]: 不变地,总是 **～ност** -носттà [阴]

неизменèн -*а* [形] 没有改变的,原样的

неизменим -*а* [形] 不可变的,改变不了的

неизменяем -*а* [形] 不能改变的,不变的 ◇ **～и дỳми** 〈语〉不变词 **～ост** -осттà [阴]

неизмèр|ен -*на* [形] 〈诗〉同 неизмерим

неизмерим -*а* [形] 不可计量的,无比的;极大的: ～о простр ànство 浩瀚的空间 ～а рàдост 无比的高兴 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

неизпѝтан -*а* [形] ❶没有感受过的,没有经历过的: ～о щàстие 没有享过的幸福 ❷没有经过考试的: ～ ученѝк 没有参加考试的学生

неизплàкан -*а* [形] 〈诗〉❶(指眼泪)没有哭出来的 ❷(指感情)内心的: ～а скръб 内心的悲痛

неизплатèн -*а* [形] (指款项)没有付过的: ～и дàнъци 未交的税款

неизплатим -*а* [形] (指债务、捐税等)偿付不了的,交不出来的: Потънал е в ～и дългове. 他有还不清的债。

неизповедим -*а* [形] 〈宗〉不可(预)知的;不可了解的;达不到的

неизползвàем -*а* [形] 无法利用的,不能使用的

неизпòлз[у]ван -*а* [形] 没有利用的: ～и капитàли 没有利用的资金

неизпрàв|ен -*на* [形] ❶疏忽的,怠慢的,不尽职的: ～ен служѝтел 疏忽的职员 ～ен длъжник 不按期还债的欠账者 ❷失修的,有毛病的;不管用的: ～на машѝна 失修的机器 **～ност** -носттà [阴]: ～ност на машѝните 机器的失修 Механѝзмите са в ～ност. 机器都有毛病。Закъснях ме поради ～ност на мотòра. 我们由于发动机有毛病而迟到了。

неизпълнèни|е -*я* [中] 〈书〉不完成,不执行;没有完成: ～е на плàна 计划没有完成 Наказàн е за ～е на заповедтà. 他因不执行命令而受到处分。

неизпълним -*а* [形] 不能执行的,做不到的;不可能的: ～ плàн 执行不了的计划 ～о желàние 实现不了的心愿 **～ост** -осттà [阴]

неизпълнител|ен -*на* [形] 不尽心执行任务的,不忠于职守的: ～ен човèк 玩忽职守的人 **～ност** -носттà [阴]

неизразим -*а* [形] 〈诗〉(指感情、愿望等)无法表达的,非言语所能形容的;十分强烈的: ～ копнèж 渴望 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

неизразител|ен -*на* [形] 没有表情的,呆板的: ～ен пòглед 没有表情的目光 **～ност** -носттà [阴]: ～ност на лицèто 面部表情呆板

неизрèчен -*а* [形] ❶没有说出来的: ～и дỳми 没有说出的话 ❷无法说出来的,无法形容的

неизслèдван -*а* [形] 没有研究过的,未经考察的,未经调查的: ～ въпрòс 没有研究过的问题 ～и земѝ 未经考察过的土地

неизтощèн -*а* [形] 还没有使完的,还有力量的,还有能量的,还有储备的 **～ост** -осттà [阴]

неизтощим -*а* [形] 无穷尽的,取之不尽的;(精力)充沛的: ～ ѝзточник 取之不尽的源泉 ～ човèк 精力充沛的人 **～о** [副]: рабòтя ～о 精力充沛地工作 **～ост** -осттà [阴]

неизтребим -*а* [形] 无法消灭的

неизỳчен -*а* [形] 没有研究过的,没有调查过的: ～ въпрòс 没有研究过的问题

неизхòд|ен -*на* [形] 走不完的;广阔的: ～ни гъсталàци 无边的密林

неизцелим -*а* [形] 同 неизцерим

неизцерим -*а* [形] 无法医治的;不可救药的: ～а бòлест 不治之症 ～а рàна 无法医治的创伤 **～ост** -осттà [阴]: Въпрèки досегàшните неуспèхи ～осттà на рàка не è докàзана. 尽管至今没有取得成功,癌是不治之症并没有得到证明。

неизчерпàем -*а* [形] 无穷尽的,取之不尽用之不竭的,无数的: Сѝлите на освободèния китàйски нарòд са безгранѝчни и ～и. 获得解放的中国人民的力量是无穷无尽的。～а енèргия 充沛的精力 ～и богàтства 无数的宝藏 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

неизчерпàтел|ен -*на* [形] 不完备的,不充分的: ～ни свèдения 不充分的情况 **～но** [副]

неизчислѝм -*а* [形] 无数的,不可胜数的,不可估计的: ~и жèртви 无数牺牲者 ~о мнòжество 无数的人

неизяснèн -*а* [形] 没有说(解释)清楚的: Еднѝ въпрòс остàва ~. 有一个问题还没有解释清楚。

неизяснѝм -*а* [形]〈罕〉说不清楚的,解释不了的;无法表达的: ~о наслаждèние 无法形容的喜悦

неимовèр|ен -*на* [形] 难以置信的,不可思议的;异常的,非常厉害的: ~ни усѝлия 难以置信的努力 През зѝмата настàнаха ~ни студовè. 今年冬天冷得非常厉害。 **~но** [副]: ~но нѝски ценѝ 极低的价格 **~ност** -носттà [阴]: до ~ност (达)到不可置信的程度

нè|ин -*йна* [代] ❶她的: Пристѝгна лèля ти и ~йният сѝн. 你姨和她的儿子到了。Обѝчам горàта и ~йната прохлàда. 我喜欢树林和树林的凉爽。~йно велѝчество (女王)陛下 ❷〈口〉[用作名] **~йната** [阴] 她的事情: И ~йната не è за завѝждане. 她的事情也不值得羡慕。❸〈口〉[用作名] **~йното** [中] 她的(一切): Нèйното си е ~йно. 她的还是她的。◇ **~йна мѝлост**〈旧,讽〉她

неинтерèс|ен -*на* [形] 没有趣味的,没有意思的;枯燥的

нейскрен -*а* [形] 不真诚的,虚假的: ~и дỳми 虚情假意的话 **~о** [副]: говòря ~о 说话不真诚 **~ост** -осттà [阴]

нейстина [阴]〈书〉谎话,假话;非真理;不是真情

нейстин|ен -*на* [形] 不真实的,虚伪的,编造的,捏造的 **~ност** -носттà [阴]

нейстинск|и -*а* [形] 假的,伪造的,人造的;虚伪的,不真实的

нейстов -*а* [形]〈旧〉非常激烈的,发狂似的: ~ шỳм 巨响 ~ вòй 狂吠 ~ стрàх 恐惧万分 ~и аплодисмèнти 疯狂的鼓掌 **~о** [副]

ней 见 нèи

нèйде [副] 某处,某地,不知什么地方: Жетвàрка пèе ~ в пòлето. 一个收割的女人正在田里某处唱歌。Зарèял се ~ по светà. 他不知流落到世界的何方。

нèйсе [语气]〈口〉❶(表示同意和妥协)就这样吧,没(别的)办法: Нèйсе. И такà да бъде. 没法子,就这样吧。❷(表示因不愉快的事情已过去而感到满意)总算(过去了): Нèйсе, разбрàн човèк излèзе. Позасмà се дàже. 他总算是个明白人,甚至还笑了一下。❸(表示不应得的宽恕或赏识)算了: Àз трябваше да ви съставя àкт, но ~, от мèне да мѝне. 我本来要对你们起诉的,但是,算了,饶了你们了。Хàйде нà, ~, от мèне да замѝне. 给你,算了,便宜你了。

нèка 和(短形) **нек** [语气] (表示希望、愿望、敦促、命令、请求、坚持、说服、警告、威胁、同意、赞许、妥协、轻蔑、冷漠)让,愿,叫,祝: Нèка врагòвете трепèрят пред нàс! 让敌人在我们面前发抖吧! Нèка говòрят фàктите! 让事实说话吧! Ще ти разкàжа. Àма ~ пò-напрèд да сèднем и да се почèрпим. 我会对你说的。让我们先坐下吃点儿。Нèка, ~, Марѝне! Лòшо ли стàнало, мѝслиш? 随他去吧,随他去吧,马林! 你觉得情况变糟了吗? Нѝкой нѝма да дòйде. — Нèка сàмо да посмèе. 谁也不会来。——看谁敢。È, ~ остàне, ако ѝска. 她愿意留下就让她留下吧。Кòй лю̀би нарòда порòбен, при нàс ~ дòйде войнѝк. 谁热爱被奴役的人民,就让他到我们这里来当兵。Нèка му е здрàве — еднѝ дèн ще стѝгне, ще се приберè, па ще й доведè и снахà. 但愿他身体健康——总有一天会来,会回家,还会给她带来个儿媳妇。Слàвка се жèни — ~ се жèни. Пòврага! Момѝ мнòго. 斯拉夫卡结婚了——随她去结婚,见鬼去! 姑娘有的是。

некадър|ен -*на* [形] 没有能力的,没有本领的,无能的,不中用的: ~ен човèк 不中用的人 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

некадърни|к -*ци* [阳], **некадърница** [阴]〈口〉没有本事的人,不学无术的人

некàнен -*а* [形] ❶没有得到邀请的,没有请帖的 ❷不受欢迎的,不可爱的: ~и гòсти 不速之客

неквалифицѝран -*а* [形] 不熟练的;无专门知识的;不需要专门知识的: ~ рабòтник 非熟练工人

некèзь|ин -*и* [阳]〈旧〉吝啬鬼,守财奴

неклàсов -*а* [形] 非阶级的: ~а политѝка 非阶级的政治

нѐколко- [复合词组成部分] 表示"几"之意,例如 нѐколкогодѝшен (几年的), нѐколкоднèвен (几天的), нѐколкочàсов (几小时的)

нѐколкогодѝшен -*на* [形] 几年的,延续几年的: плòд на ~ен трỳд 几年劳动的成果

нѐколкократ|ен -*на* [形] 几次的;几倍的: ~но повторèние 几次重复 ~но пò-голѝма сѝла 大几倍的力量

неколцѝна [代词性数词] (指男人或男人女人在一起的)几个(人),数人: ~ партизàни 几个游击队员 ~ от кооператѝвното стопàнство 合作社的几个人

некомпетèнт|ен -*на* [形] 不够资格的,不内行的,不在行的;没有权威的;不是主管的: ~ен критѝк 外行的批评家 ~но мнèние 外行的意见 **~ност** -носттà [阴]

некооперѝран -*а* [形] 不参加合作社的,没有合作化的: ~и сèлски стопàни 未参加合作社的农户

некорèкт|ен -*на* [形] 不得体的,不礼貌的,不合规矩的: ~на постъ̀пка 粗鲁的行为 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

некоронòван -*а* [形] ❶未加冕的: ~ крàл 未加冕的国王 ❷〈转〉(在某方面)有极大权力(力量、才能、财富)的: Бетхòвен е ~ цàр на мỳзиката. 贝多芬是音乐的无冕之王。

некрасѝв -*а* [形] ❶不好看的;不好听的: ~о лицè 长得不好看的脸 ❷〈转〉不光彩的,不体面的,不正派的: ~а постъ̀пка 不体面的行为 **~о** [副]

некредитоспосòб|ен -*на* [形] 无偿还信贷能力的 **~ност** -носттà [阴]

некрòза [阴]〈医,生物〉坏死

некролò|г -*зи* [阳] ❶讣告,讣闻 ❷悼词,悼文

некропòл [阳]〈书〉(古代的)大墓地: старѝнен ~ 古墓地

некроспèрмия [阴]〈医〉死精(病)

некрофѝлия [阴]〈医〉恋尸欲

некръ̀стен -*а* [形] 未受洗礼的: ~о детè 未受洗礼的儿童

нектàр [无复,阳] ❶(希腊神话中喝了能长生不老的)仙露,仙酒,玉液;美酒 ❷〈植〉花蜜: Пчелѝте смỳчат ~ от цветòвете. 蜜蜂吸吮花蜜。❸浓果汁

нектàр|ен -*на* нектàр 的形容词

нектарѝн [阳] 油桃,蜜桃

нектòн [阳]〈生物〉自游生物,游泳生物(包括鲸鱼、海豚、鱼类和头足纲软体动物)

некултỳр|ен -*на* [形] 不文明的,不开化的;粗野的;野生的: ~на странà 不开化的国家 ~ен човèк 粗野的人 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

нелегàл|ен -*на* [形] ❶不合法的;秘密的,地下的: ~на организàция 秘密组织,地下组织 ~на литератỳра 秘密印刷品,法

律上禁止的书籍 ～на ра̀бота 地下工作 ❷［用作名］～ен［阳］地下工作者 **～но**［副］：рабо̀тя ～но 搞地下工作 **～ност** -ността̀［阴］：мина̀вам в ～ност 转入地下

нелегѐ -*та*［中］〈行〉逃学者

нелѐп -*а*［形］没有道理的，不合理的；荒诞的，荒谬的：～ въпро̀с 荒诞的问题 **～о**［副］**～ост** -остта̀［阴］：Нелѐпост е да пра̀виш така̀. 你这样做是毫无道理的。говоря ～ости 说蠢话，说荒谬的话

нелѐпица［阴］同 нелѐпост

нели̇̀ч|ен -*на*［形］〈语法〉无人称的：～на фо̀рма 无人称形式

нело̀в|ък -*ка*［形］❶不灵巧的，笨拙的；不方便的：～ки движѐния 不灵巧的动作 ～ък ско̀к 不灵巧的一跳 ❷难为情的，不好意思的；难堪的：изпа̀дам в ～ко положѐние 陷入窘境 ～ък ра̀зговор 难堪的谈话 Настъпва ～ко мълча̀ние. 开始了令人难堪的沉默。**～ко**［副］：чу̀вствувам се ～ко 感到不好意思 Нело̀вко ми е да гово̀рим за това̀. 我不好意思(跟你)谈这件事。**～кост** -костта̀［阴］

нелоги̇̀ч|ен -*на*［形］不合逻辑的，不合理的：～но заключѐние 不合逻辑的结论 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

нѐлош -*а*［形］不坏的，不错的，比较好的

нелоя̀л|ен -*на*［形］〈书〉不奉公守法的；不忠诚的，不忠心的；不公正的，不公平的：～на конкурѐнция 不公平的竞争 **～ност** -ността̀［阴］

нелюбѐз|ен -*на*［形］不殷勤的，不客气的；不礼貌的：～ен човѐк 不殷勤的人 ～ен по̀здрав 不热情的招呼 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

нелюби̇̀м -*а*［形］(为人)所不爱的，所不喜欢的：То̀й сѐщаше, че е чу̀жд та̀м, чу̀жд и ～. 他感到在那里很陌生，陌生又不受人喜爱。

нема̀й-каквѐ［副］**от ～** 因无事做而…，闲着没事就…：Уморѐните сѐляни от ～ шибаха сво̀ите до̀бичета с жи̇̀лави пръ̀чки. 那些疲倦的农夫闲着没事就用藤条抽打自己的牲口。

нема̀й-къдѐ［副］**до ～** 非常，到极点：Това̀ учу̀ди до ～ кооперато̀рите. 这件事使社员们惊讶到了极点。Живѐехме злѐ до ～. 那时我们的生活坏透了。наха̀лен до ～ 无耻之极 **от ～** 由于没别的办法，无可奈何地，不得已而：Съгласи̇̀х се от ～. 我迫不得已同意了。Напра̀вих това̀ от ～. 我做这件事是由于不得已。

нѐмалко［副］不少，相当多：Нѐмалко гри̇̀жи поло̀жих за деца̀та си. 我对孩子费了不少心。Изпи̇̀ха ～ ви̇̀но. 他们喝了不少酒。

немаловажен -*на*［形］不是不重要的，相当重要的，非同小可的

нѐмал|ък -*ка*［形］不小的，相当大的：～ък при̇̀нос 不小的贡献

нема̀ра［无复，阴］同 немарли̇̀вост：ези̇̀кова ～ 不注意语言(规范、要求等)

немарксѝстк|и -*а*［形］非马克思主义的：～о схва̀щане 非马克思主义的理解

немарли̇̀в -*а*［形］疏忽的，粗枝大叶的，马虎的，漫不经心的，粗心的：～ в облекло̀то си 不修边幅的 **～о**［副］：обли̇̀чам се ～о 不修边幅 отна̀сям се към у̀ченето ～о 学习松懈 **～ост** -остта̀［阴］

нема̀р|я -*иш*, *нема̀рих*［未］漫不经心，马马虎虎，无所谓：～я за мнѐнието на хо̀рата 对人们的意见满不在乎 ～я за ра̀ботата си 工作马马虎虎 **～ене**［中］

немѐене 见 немѐя

немѐрен -*а*［形］没有量过的，没有称过的 ◇ **～а рѐч**〈文学〉无韵律诗

нѐм|ец -*ци*［阳］，**немки̇̀ня**［阴］❶德国人，德意志人 ❷讲德语的人：швейца̀рски ～ци 瑞士的讲德语的人

нем|ѐя -*ѐеш*, -*я̀х*，过主形动 -*я̀л*, -*ѐли*［未］沉默不语，默不作声；(激动得)说不出话来；〈转〉寂静无声 **～ѐене**［中］

неми̇̀л -*а*［形］**～-недра̀г** ❶无依无靠的，无家可归的，到处流浪的、在异乡漂泊的：ски̇̀там се ～-недра̀г 漂泊异乡 ❷［用作名］流浪汉：„Неми̇̀ли-недра̀ги"— по̀вест от Ва̀зов 伐佐夫的中篇小说《流浪汉》

неми̇̀лост -*та̀*［无复，阴］**в ～ съм** 不受宠爱 **изпа̀дам в ～** 失宠

немилости̇̀в -*а*［形］不仁慈的；无情的，残忍的：～ чове̇̀к 无情的人 ～о сърцѐ 残忍的心 ～а градѹ̀шка на курши̇̀умите 毫不留情的枪林弹雨 **～о**［副］：би̇̀я го ～о и за ни̇̀що 无故痛打他

немину̇̀ем -*а*［形］必然的，必不可免的：～а побѐда 必然的胜利 **～о**［副］：Това̀ ще доведѐ ～о до катастро̀фа. 这必然要导致灾难。

неми̇̀р|ен -*на*［形］不安静的；淘气的，胡闹的：～ни деца̀ 淘气的孩子 **～но**［副］

неми̇̀рни|к -*ци*［阳］**неми̇̀рница**［阴］淘气的孩子，淘气鬼

неми̇̀рств|о -*а*［中］淘气，淘气行为：проща̀вам ～ата на деца̀та 原谅孩子们的淘气行为

немиру̇̀ва|м［未］淘气，玩耍：Детѐто мно̀го ～ше, но се умори̇̀ и заспа̀. 孩子疯闹了一阵，可是后来累了，睡着了。

немисли̇̀м -*а*［形］不可思议的，不可想象的；不可能的：～и усло̀вия 不可能的条件 Това̀ е ～о! 这是不可思议的！**～о**［副］

неми̇̀т -*а*［形］没有洗过的，不干净的：～и плодовѐ 没有洗过的水果

немки̇̀ня 见 нѐмец

нѐмного［副］不太多，很少

немно̀жко［副］нѐмного 的指小：～ за̀хар (со̀л) 一点糖(盐)

немо̀й，(复) **немо̀йте**［命令式］〈方〉同 недѐй

немора̀л|ен -*на*［形］不道德的：～ни про̀яви 不道德的表现 **～но**［副］

немота̀［阴］哑，哑症

нѐмот|ен -*на*［形］〈方〉没有财产的，穷的，贫寒的：～ни сѐляни 穷苦的农民

немоти̇̀я［无复，阴］〈民〉❶贫穷，贫苦：Тѐ живѐят в голя̀ма ～. 他们的生活十分贫困。❷贫民

нѐмощ -*та̀*［无复，阴］虚弱，无力；有病：ста̀рческа ～ 老年人的虚弱 га̀сна от ～ 因有病而消瘦 Обзѐ го ～. 他感到全身无力。

нѐмощ|ен -*на*［形］虚弱的，衰弱的；软弱无力的；有病的 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

нѐмск|и -*а*［形］❶德意志的，德国(人)的：～и пѐсни 德国歌曲 ～и поѐти 德国诗人 ～и ези̇̀к 德语 ❷［用作名］**～и**［阳］德语：гово̀ря ～и 说德语 уро̀к по ～и 德语课 Ка̀к се ка̀зва това̀ на ～и? 这个东西德语怎么说？◇ **～о гро̀зде** 欧洲茶藨子 (*Ribes grossularia*)

Нѐмско [无复,中]〈旧〉德国(或奥地利): Дѐ е ста̀вало това̀ нѐщо? — В ~. "哪里发生过这样的事?""德国。"

немтѝр [阳]〈方〉孤僻的人,不爱交往的人,沉默寡言的人

нѐму [代]〈旧〉той 和 то 的与格,见 той

немузика̀л|ен -*на* [形] ❶没有音乐才能的: ~ен човѐк 没有音乐才能的人 ❷不爱好音乐的 **~ност** -ността̀ [阴]

немцо̀йка [阴]〈口,旧〉同 немкѝня

ненавѝжда|м [未] 仇恨,憎恨: ~м го смъ̀ртно 极端痛恨他 **— се** [反身,被动,互及] **~не** [中]

нена̀вист -*тта̀* [无复,阴] 仇恨,憎恨: ~ към всѝчко реакцио̀нно и упа̀дъчно 憎恨一切反动的和没落的东西 изпѝтвам (хра̀ня) ~ към нѐго 对他怀恨(在心) вдъ̀хвам му ~ 激发他的仇恨 горя̀ от ~ 心中燃烧仇恨的怒火

нена̀вист|ен -*на* [形] ❶可恨的,令人仇恨的: ~ен вра̀г 可恨的敌人 ~ен о̀браз 令人痛恨的形象 ❷(表示)仇恨的: ~ен по̀глед 仇恨的目光 **~но** [副]: глѐдам го ~но 满怀仇恨地望着他

ненавѝстни|к -*ци* [阳], **ненавѝстница** [阴]〈罕〉仇恨者,憎恨者,痛恨者

ненаврѐме [副] 不及时;不是时候: Това̀ ми ѝдва ~. 这对我来的不是时候。

ненаврѐменен|ен -*на* [形]〈罕〉不及时的;不是时候的,不合时宜的: ~но пла̀щане 不及时付款 ~ни го̀сти 来的不是时候的客人 ~на забелѐжка 不合时宜的提醒 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

ненаглѐда|м се [完,中态] ◇ **да му се ~ш**〈口〉(它)真是好看极了: Да ѝ се ~ш! 她真是百看不厌!

ненаглѐд|ен -*на* [形] 百看不厌的,美丽的,可爱的,心爱的: ~на ро̀жба 心爱的孩子

нена̀дан -*а* [形]〈民〉同 ненадѐен

ненадѐ|ен -*йна* [形] 意外的,突如其来的;突然的,骤然的: ~ен го̀ст 意外的客人 ~йно нападѐние 突然袭击 ~йна срѐща 偶然遇见,邂逅 **~но** [副]: съвсѐм ~йно 完全是意外 **~йност** -йността̀ [阴]

ненадмѝнат -*а* [形] 再好不过的;无与伦比的: ~ прѝмер на геро̀йзъм 英雄主义的最好典范 В това̀ то̀й е ~. 他在这方面是首屈一指的。

ненаказу̀ем -*а* [形]〈法〉不加以惩处的: ~и постъ̀пки 不加以惩处的行为 **~ост** -остта̀ [阴]

ненакърнѐн -*а* [形] 完整无缺的,洁白无瑕的,十全十美的: ~о досто̀йнство 未受到损伤的自尊心 **~ост** -остта̀ [阴]

ненакърнѝм -*а* [形] 不能受到损害的

ненамѐса [阴] 不干涉;不参与: ~ във въ̀трешните ра̀боти 不干涉内政 ~ във война̀та 不参与战争

ненападѐние [无复,中] 不侵犯: до̀говор (па̀кт) за ~〈政〉互不侵犯条约 взаѝмно ~ 互不侵犯

ненапѝт -*а* [形]〈民〉没有人喝过的

ненаредѐн -*а* [形] 没有收拾的,杂乱无章的,乱七八糟的: ~а ста̀я 没有收拾的房间 ~и кнѝги 没有整理的书籍 **~ост** -остта̀ [阴]

ненарушѝм -*а* [形] ❶未受干扰的,未被打破的: ~о споко̀йствие 未被打破的宁静 ❷牢不可破的: ~а дру̀жба 牢不可破的友谊 **~о** [副]

ненасѐлен -*а* [形] 无人居住的: ~ о̀стров 没有人烟的荒岛

ненасѝтен[1] -*а* [形] ❶没有得到满足的,没有(吃、喝、享受等)够的: Турѝстите, ~и на глѐдката о̀ще, взѐха да се връ̀щат. 还没有看够风景的旅游者,开始踏上归途了。❷〈理,化〉不饱和的: ~ разтво̀р 不饱和溶液

ненасѝт|ен[2] -*на* [形] ❶贪吃喝的,馋的: Пъ̀тниците чу̀вствуваха ~ен гла̀д. 旅客们感到饥饿难熬。❷〈转〉贪婪的,贪得无厌的,永远得不到满足的: ~на жа̀жда за зна̀ния 无厌的求知欲 ~но честолю̀бие 贪得无厌的虚荣心 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

ненасѝтни|к -*ци* [阳], **ненасѝтница** [阴]〈罕〉贪吃的人,馋鬼

ненау̀ч|ен -*на* [形] 不科学的,非科学的: ~на тео̀рия 违反科学的理论 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

неначѐнат -*а* [形] 没有动用过的;完整的: ~ хля̀б 整面包 ~о я̀дене 没有人吃过的食物

неначѐт -*а* [形]〈民〉同 неначѐнат: ~а пѝта 完整的圆面包

ненорма̀л|ен -*на* [形] ❶不正常的;失常的,反常的;变态的: ~ни атмосфѐрни явлѐния 不正常的气象 ~на пълнота̀ 不正常的肥胖 ❷精神失常的 ❸[用作名] 精神失常的人,疯子 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

нену̀жен -*на* [形] 不需要的,用不着的,不必要的,没有用的: ~на вѐщ 废物 ~на дрѐха 用不着的衣服 ~ни съвѐти 多余的劝告 **~но** [副]

необвъ̀рзан -*а* [形] 没有义务的,不受束缚的: ~и странѝ 不结盟国家 движѐние на ~ите странѝ 不结盟运动

необглѐд|ен -*на* [形] 一望无际的,无垠的: ~на гора̀ 无边的森林

необезпоко̀яван -*а* [形] 不受打扰的,安安静静的: ~ от нѝкого 不受任何人打扰的

необѐлен -*а* [形] 没有剥皮的: По̀-полѐзно е я̀бълките да се яда̀т ~и, с кора̀та. 苹果不削皮,连皮吃,更有好处。

необжѐжен -*а* [形]〈民〉没有在火上烤(煮)过的

необикновѐн -*а* [形] ❶罕见的,稀有的,非常的,异常的: ~а красота̀ 罕见的美丽 ~о явлѐние 异常现象 нѝщо ~о 没什么新鲜(事) ❷十分巨大的,特殊的,特别的: с ~ ентусиа̀зъм и гото̀вност 以巨大的热情和决心 ~а словоохотлѝвост 特别爱说话 **~но** [副]: ~о сѝни очѝ 特别蓝的眼睛

необита̀ем -*а* [形] 没有人住的,没有居民的: ~а къ̀ща 空宅 ~ о̀стров 无人岛 ~о простра̀нство 无人区 **~ост** -остта̀ [阴] 无人居住,无人烟

необича̀|ен -*йна* [形] 罕见的;非常的,异常的;特别的: ~йни проя̀ви на щѐдрост 少有的慷慨 в (по) ~йно врѐме 在非常时期 **~йно** [副] **~йност** -йността̀ [阴]

нео̀бич|ен -*на* [形] 不招人爱的,讨厌的: ~но детѐ 不讨人喜爱的孩子

необичлѝв -*а* [形] 不惹人爱的

необлага̀ем -*а* [形] 不征税的,免税的 **~ост** -остта̀ [阴]

необлѐчен -*а* [形] ❶没有穿衣服的,裸体的;没有完全穿衣服的,半裸的 ❷〈口〉没有穿好衣服的,衣冠不整的: Амѝ ка̀к ще ги срѐщнеш така̀ ~а? Ско̀ро идѝ се облѝчай. 你这样衣冠不整怎么迎接他们呢? 快去穿好衣服。

необмѝслен -*а* [形] 未经深思熟虑的,考虑不周的,轻率的,随便的: ~а постъ̀пка 轻率的行为 върша ~и нещѝ 做轻率的事情 **~о** [副]: дѐйствувам (постъ̀пвам) ~о 冒昧行事 **~ост**

-остта̀ [阴]

необозначѐн -*а* [形]〈书〉没有做上记号的,没有注明的

необозри̇̀м -*а* [形]〈书〉一望无际的,辽阔的：～а равнина̀ 无垠的平原

необори̇̀м -*а* [形] ❶无可反驳的,无法推翻的：～и доказа̀телства 铁证 ～и до̀води 无法推翻的论据 ❷无法克服的,抑制不住的：～а тъга̀ 抑制不住的悲伤 **～ост** -остта̀ [阴]

необосновàн -*а* [形] 没有根据的,根据不足的：～о обвинѐние 没有根据的控诉 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

необрабо̀тен -*а* [形] ❶没有加工的;(文章等)未经润色的：～а ко̀жа 未加工的皮革 ❷没有开垦的：～а земя̀ 荒地 **～ост** -остта̀ [阴]

необразо̀ван -*а* [形] 没有受过教育的,没有受过充分教育的：～ човѐк 没有受过教育的人 **～ост** -остта̀ [阴]

необрати̇̀м -*а* [形] 不可逆(转)的：прида̀вам ～ хара̀ктер на нѐщо 赋予不可逆转性 **～ост** -остта̀ [阴]

необръснат -*а* [形] 胡须满面的

необузда̀н -*а* [形] ❶不受拘束的;任性的：～о детѐ 任性的孩子 ❷控制不住的;奔放的：～и стра̀сти 抑制不住的激情 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

необусловѐн -*а* [形] 不受条件限制的,不受制约的 **～ост** -остта̀ [阴]

необу̀т -*а* [形] 没穿鞋的,赤脚的,光脚的

необу̀чен -*а* [形] 没有学到东西的,未受训练的,不熟练的 **～ост** -остта̀ [阴]

необхва̀т|ен -*на* [形] 无边无际的,辽阔的：～ни простра̀нства 宽阔的地带 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

необходи̇̀м -*а* [形] ❶必要的,必需的;必须的：～о усло̀вие 必要条件 ～а мя̀рка 必需的措施 За прони̇̀кването на семена̀та са ～и вода̀ и въздух. 水和空气对种子的发芽是必需的。То̀й ми е ～. 我需要他。❷必然的,不可避免的：～и и̇̀зводи 必然的结论 **～о** [副]：смя̀там това̀ за ～о 认为这是必要的 Необходи̇̀мо е да се заси̇̀ли о̀ще по̀вече полити̇̀ческата ра̀бота сред наро̀да. 必须在人民当中进一步加强政治工作。

необходи̇̀мост -*тта̀* [无复,阴] 必要(性),必需(性),必然(性)：изтъквам ～та̀ от нѐщо 强调某事的必要性 Това̀ е жизнена ～ за мѐне. 这是我生活必需的(东西)。истори̇̀ческа ～ 历史必然性 ◇ **по ～** 必要时;必定,必然 **предмѐти от пъ̀рва ～** 日用必需品

необщи̇̀тел|ен -*на* [形] 不爱交际的,孤僻的：～ен човѐк 不爱交际的人 ～ен хара̀ктер 孤僻的性格 **～но** [副]：държа̀ се твъ̀рде ～но 很不爱交际 **～ност** -ността̀ [阴]

необъ̀хтан -*а* [形]〈民〉没有走出来的：～а пътѐка 还没有踏出来的小路

необясни̇̀м -*а* [形] 无法解释的,莫名其妙的：по ～и причи̇̀ни 由于无法解释的原因 ～ стра̀х 莫名其妙的恐惧 **～но** [副]

необя̀т|ен -*на* [形]〈诗〉广阔无垠的,无边无际的：～но небѐ 辽阔的天空 **～ност** -ността̀ [阴]

неогѐн [阳]〈地质〉新第三纪

неогѐя [阴] 新热带区(动物地理区之一,即南美全部和中美的大部地区)

неограничѐн -*а* [形] ❶无限制的：～а вла̀ст 无限的权力 ～а мона̀рхия 君主专制 ❷〈转〉无限的：～и възмо̀жности 无限的可能(潜力) **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

неодобрѐни|е -*я* [中] 不赞同,不赞成：изка̀звам ～ето си за нѐщо 对某事表示不赞成 предизви̇̀квам всео̀бщо ～е 引起普遍的不赞成

неодобри̇̀тел|ен -*на* [形] (表示)不赞成的,不赞同的,不以为然的：～ен по̀глед 不赞同的目光 **～но** [副]

неодоли̇̀м -*а* [形] 无法克服的,不可抗拒的：～а си̇̀ла 不可抗拒的力量

неодушевѐн -*а* [形] 不属于动物界的;非动物界的：～а приро̀да 非动物界 ～ предмѐт 非动物,非活物 **～ост** -остта̀ [阴]

неодържи̇̀м -*а* [形] 不可抑制的,克制不住的：～ възто̀рг 狂喜 **～ост** -остта̀ [阴]

неодя̀лан -*а* [形] ❶未刨光的,未削平的,未加工的,粗糙的：～а тоя̀га 未削光的棍子 ～и пло̀чи 粗石板 ❷〈转〉粗野的,粗鲁的,不文明的;笨拙的：～ човѐк 老粗 **～ост** -остта̀ [阴]

неожѐнен -*а* [形] ❶未婚的,没有成家的：Синъ̀т му е о̀ще ～. 他的儿子尚未娶妻。❷没有丈夫或妻子的：～а вдови̇̀ца 没有再嫁的寡妇

неоживѐн -*а* [形] 不热闹的,不活跃的,寂静的,宁静的：～а у̀лица 清静的街道

неожи̇̀дан -*а* [形] 意外的,突然的：～о ща̀стие 意想不到的幸福 **～ост** -остта̀ [阴]

неожъ̀нат -*а* [形] 没有收割的：～и ни̇̀ви 没有收割的田地

неозаглавѐн -*а* [形] 无题的：～о стихотворѐние 无题诗

неозарѐн -*а* [形]〈诗〉没有照耀到的

неоздравя̀|л -*я̀ла*, -*ѐли* [形] 没有康复的,没有痊愈的

неокапитали̇̀з|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 新资本主义

неока̀стрен -*а* [形] 没有砍去枝叶的;没有削光的

неокачестви̇̀м -*а* [形] (坏得)无法形容的,极坏的,可恶的,无比恶劣的,岂有此理的：～а глу̀пост 无比愚蠢 ～о наха̀лство 极端横蛮无理 ～а постъ̀пка 恶劣的行为 **～о** [副]：～о ло̀шо 坏得无法再坏

неокласици̇̀з|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈文艺〉新古典主义

неоколониали̇̀з|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 新殖民主义

неоко̀м [阳]〈地质〉尼欧克姆统(白垩系)

неокончà̀тел|ен -*на* [形] 非最后的;初步的：～ен резулта̀т 非最后结果,初步结果 ～но решѐние 初步决定 ～на провѐрка 初步检查 **～но** [副]

неокопи̇̀тен -*а* [形] 神智还没有清醒过来的,还没有明白过来的

неокосѐн -*а* [形] 没有割过的：～и лива̀ди 没有割过的草地 ～а трева̀ 没有割过的草

неокупи̇̀ран -*а* [形] 未被占领的：～а о̀бласт 未被占领的地区

неоли̇̀т [无复,阳]〈考古〉新石器时代

неоли̇̀т|ен -*на* [形] неоли̇̀т 的形容词：～на епо̀ха 新石器时代 ～ни оръ̀дия 新石器时代的工具

неологи̇̀з|ъм -*мът*, -*ма*, -*ми* [阳]〈语言〉新字,新词;(一个词的)新涵义

неомъ̀жен -*а* [形,只阴] 尚未出嫁的,尚未结婚的：Тя̀ ще приѐма вѐсело честѝтките на сво̀ите ～и о̀ще дружка̀рки. 她将高兴地接受她那些还没有出嫁的同伴们的祝贺。

нео̀н [阳]〈化〉氖 (Ne)

неонаци̇̀з|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 新纳粹主义

нео̀нов -*а* [形] нео̀н 的形容词：～а ла̀мпа 氖灯,霓虹灯 ～и

реклàми 霓虹灯广告

неопѐрен -а [形]〈罕〉(指鸟类)未长羽毛的;羽毛未丰的

неопетнѐн -а [形]〈书〉未被玷污的,清白的

неопѐчен -а [形] 没有烤好(熟)的;生的: ~ хляб 没有烤好的面包 ~а бàница 没有烤熟的酥皮饼

неописỳем -а [形] ❶非语言所能形容的: ~а панорàма 难于描述的风景 ❷〈转〉极其巨大的;特别强烈的: ~а бъркотѝя 极其混乱 ~ ỳжас 难以言状的恐怖 ~и страдàния 深重的苦难 ~и бòлки 剧痛 ~а рàдост 狂喜

неòпит|ен -на [形] 没有经验的;不习惯的,不熟悉的: ~ен игрàч 没有经验的棋手(球员) Съвсѐм съм ~ен в товà. 我在这方面全无经验。~**но** [副] ~**ност** -ността [阴]: 没有经验

неопитомѐн -а [形] 没有驯服的;野的

неоползотворѐн -а [形] 没有利用的 ~**ост** -осттà [阴]

неоправдàн -а [形] 没有理由的,没有根据的;不合理的;不适当的;不必要的: ~о подозрѐние 没有根据的怀疑 ~о отсъствие 无故缺席 ~**о** [副]

неопрàвен -а [形] 没有整理的;没有清理的: ~о леглò 没有整理的床铺 ~и смѐтки 没有清的账目

неопрàн -а [形] ❶没有洗的: ~о бельò 脏内衣(床单被套) ❷穿着脏衣服的: скѝтам глàден и ~ по чỳждите селà 食不果腹,衣衫褴褛,流浪在他乡

неопрàшен -а [形] ❶没有落上灰尘的 ❷(指花)没有授粉的

неопределѐн -а [形] 没有确定的,不明确的,不一定的;不十分清楚的,含糊的: ~о врѐме 不确定的时间 ~о бъдеще 未定的将来 заминàвам в ~а посòка 去向不明 ~ òтговор 含糊的回答 ◇ ~**о наклонѐние**〈语法〉不定式 ~**о** [副] ~**ост** -осттà [阴]

неопределѝм -а [形] 不能确定的 ,无法确定的,无法辨明的

неопределѝтел|ен -на [形] ~**но местоимѐние**〈语法〉不定代词 ~**но наклонѐние**〈语法〉不定式

неопровержѝм -а [形] 不容置辩的,无法反驳的,确凿的: ~ фàкт 不容反驳的事实 ~и доказàтелства 确凿的证据 ~**о** [副] ~**ост** -осттà [阴]

неорганизѝран -а [形] ❶没有组织(起来)的: ~ турѝст 没有组织的旅游者,散客 ❷组织涣散的: ~а пàртия 组织涣散的政党 ❸没有参加组织的: Вѝе трябва да увеличѝте вàшите редѝци и в тях да включѝте и остàналата чàст от ~ите òще рабòтници и служàщи. 你们应当扩大你们的队伍,把尚未参加组织的那部分职工也吸收进你们的队伍中。~**о** [副] ~**ост** -осттà [阴]

неорганѝч|ен -на 和 **неорганѝчески** [形] 无机的: ~на динамика...

неорганѝч|ен -на 和 **неорганѝчески** [形] 无机的: ~на природа 无机自然界 ~на матѐрия 无机物(质) ~на хѝмия 无机化学

неориентѝран -а [形] ❶方向不明的: Неориентѝрани добрѐ, нѝе очàквахме нападѐние от всякà еднà странà. 我们方向不明,准备着对付从每一个方面来的攻击。❷没有固定方向的: слàби и ~и ветровѐ 没有一定方向的微风 ❸〈转〉(在某方面)没有知识的: ~ в живòта 不会过日子的 ~**ост** -осттà [阴]

неосведомѐн -а [形] 消息不灵通的,不熟悉情况的;(在某方面)缺乏知识的,没有权威的,外行的 : ~ съм по тòзи въпрòс 对这一问题是外行 ~**ост** -осттà [阴]

неосветѐн[1] -а [形] 没有被光照着的;(窗等)没有光亮的;黑暗的

неосветѐн[2] -а [形]〈宗〉未(以教堂仪式)净化的,未圣洁化的,未神圣化的,未受到祓除的: ~а чѐрква 未圣化的教堂

неосезàем -а [形]〈书〉❶感触不到的,摸不着的 ❷〈转〉不可捉摸的,细微的,微弱的: ~а рàзлика 细微的差别 ~ пỳлс 微弱的脉搏

неоскверѐн -а [形] 未被污辱的,未受亵渎的,未被玷污的

неосновàтел|ен -на [形]〈书〉没有根据的,没有理由的: ~но съмнѐние 没有根据的怀疑 ~ен стрàх 没有理由的恐惧 ~**но** [副]

неоспорѝм -а [形]〈书〉无可争辩的,不容置辩的: ~ фàкт 无可争辩的事实 ~о доказàтелство 不容置辩的证据 ѝмам ~и заслỳги за товà 对此有无可争议的功绩 ~**о** [副] ~**ост** -осттà [阴]

неосъзнàт -а [形] 不自觉的,无意识的: ~ стрàх 不自觉的恐惧 ~а грѐшка 无意识的错误

неосъществѝм -а [形] 不能实现的,无法实现的: ~ плàн 无法实现的计划 ~**о** [副] ~**ост** -осттà [阴]

неотвратѝм -а [形] 不可避免的,免不了的: ~а òрис 不可避免的命运 ~**ост** -осттà [阴]

неотдàвна [副] 不久以前: Тòй пристѝгна ~. 他刚到不久。

неотдàвнаш|ен -на [形] 不久以前的: ~ен слỳчай 不久以前的事件 ~но мѝнало 不久以前的过去

неотделѝм -а [形] 不可分的: Социалѝзмът и трудъ̀т са ~и. 社会主义和劳动是分不开的。~**о** [副]

неотѐм|ен -на [形] 不可剥夺的: ~но прàво 不可剥夺的权利

неотѐсан -а [形]〈罕〉没有削光的,没有削平的: мòст от ~и ствòли 用没有削光的树干支起来的桥

неотзивчѝв -а [形] 没有同情心的,无动于衷的 ~**ост** -осттà [阴]

неотклòн|ен -на [形] 不动摇的;一贯的,勇往直前的,坚定不移的,始终不渝的: ~на цѐл 一贯的目标 ~**но** [副]: придържам се ~но към предписàнията 一贯遵守规定

неотклонѐние [无复,中] 保证出庭(受审) ◇ **мѐрки за** ~〈行政〉防止逃避(法律责任或兵役)措施

неотклонѝм -а [形] 一贯的,坚定不移的: ~а прѐданост на нарòдното дѐло 对人民事业的一贯忠诚

неоткòле [副]〈方〉不久以前

неоткòлеш|ен -на [形]〈方〉不久以前的

неотлòж|ен -на [形] 刻不容缓的,紧急的,迫切的: ~на рàбота 急事 ~на задàча 紧急任务 ~**но** [副]

неотлъ̀ч|ен -на [形] ❶形影不离的,寸步不离的: ~ен другàр 形影不离的伙伴 ❷不能离开的,不许走开的: ~но дежỳрство 不许离开的值班 ~**но** [副] ~**ност** -ността [阴]

неотмѐн|ен -на [形] 无法代替的,不可缺少的;殷切的: ~на съставна чàст 不可缺少的组成部分 ~но желàние 殷切的愿望

неотменѝм -а [形] ❶不能废除的,不能取消的,确定不变的,不可变动的;不可违反的: ~ закòн 不能废除的法律 ~о прàво 确定不变的权利 ❷不能代替的: ~ дълг 应尽的义务 ~**о** [副] ~**ост** -осттà [阴]

неотòплен -а [形] 没有烘暖的: ~а стàя 没有烘暖的房间

неотразѝм -а [形] ❶不可违抗的,无法抵抗的: ~а сѝла 无法抗拒的力量 ~а решѝтелност 不可抗拒的决心 ❷令人倾倒的,使人神往的: ~о впечатлѐние 强烈的印象 ~а прѐлест 迷

人的美妙 ～**о** [副] ～**ост** -остта̀ [阴]

нѐотскоро [副] 好久以前,许久:～ бръ̀сната брада̀ 好久没有刮过的胡须

неотсрамѐн -*а* [形]〈民〉仍在害羞的,羞劲还没过去的:～а невя̀ста 仍然是羞答答的新娘

неотстрани̇̀м -*а* [形] 排除不掉的:～ недоста̀тък 去不掉的缺点

неотстъ̀п|ен -*на* [形] 摆脱不了的,纠缠不已的;坚持的;不止的:Да ви̇̀ди свобо̀дна Бълга̀рия — това̀ бѐше ～ната му ми̇̀съл. 见到自由的保加利亚,这对他是一个萦萦于怀的念头。～**но** [副]

неотстъпчи̇̀в -*а* [形] 不让步的,不退让的,执拗的:～ чове̇̀к 固执的人 ～**о** [副] ～**ост** -остта̀ [阴]

неотчѐтен -*а* [形] 未结账的;没有总结的:～ касиѐр 没有结账的出纳员 ～а дѐйност 还没有总结的活动

неотчужда̀ем -*а* [形] 不可割让的;不应收归国有的,不应收归公有的:～ имо̀т 不应归公的财产

неофаши̇̀з|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 新法西斯主义

неофициа̀л|ен -*на* [形] 非正式的,非官方的:～но изявлѐние 非正式声明 ～но лицѐ 非官方人士 ～**но** [副]

неоформѐн -*а* [形] 未形成的;未最后完成的,没有完全确定的:～а ста̀тия 未脱稿的文章 ～ хара̀ктер 没有定形的性格 ～**ост** -остта̀ [阴]

неохо̀та [无复,阴] 不愿意,不乐意:с ～ 不乐意地,勉强地

неохо̀тно [副] 不乐意地,不愿意地,勉强地:пра̀вя нѐщо ～ 很不乐意地做某事

неохранѐн -*а* [形] 没有喂饱的;瘦弱的

неоцветѐн -*а* [形] 没有上色的:～о стъкло̀ 无色玻璃

неоценѐн -*а* [形] 未估计好的;没有看出其价值的,没有被重视的

неоцени̇̀м -*а* [形] ❶无法估价的,非常宝贵的:～о съкро̀вище 无价之宝 ❷非常重要的:～а услу̀га 非常重要的效劳 ～а по̀мощ 极其宝贵的帮助

неоча̀кван -*а* [形] 意外的,突然的:～ обра̀т 意外的转折 ～а срѐща 意外的相逢 ～а смърт 突然的死亡 ～ кра̀й 出乎意料的结尾 ～**о** [副] ～**ост** -остта̀ [阴]:意外事件

Непа̀л 尼泊尔(亚洲)

непа̀л|ец -*ци* [阳], **непа̀лка** [阴] 尼泊尔人

непа̀лск|и -*а* Непа̀л 和 непа̀лец 的形容词

непи̇̀пнат -*а* [形] 没有(用手)动过的,没有摸过的

непи̇̀сан -*а* [形] 不成文的,未经明文规定的,(依)习惯的,惯例的:～ зако̀н 不成文法 ～и правила̀ за прили̇̀чие 习惯性的礼节(规定)

неплатежоспосо̀б|ен -*на* [形] 无支付能力的:～ен длъ̀жник 无支付能力的债务人 ～**ност** -ността̀ [阴]:обявя̀вам в ～ност 宣布无支付能力

неплатѐн -*а* [形] ❶没有付(过)的:～ дълг 没有还的债 ～а по̀лица 没有付的票据 ❷不付工资的:～ о̀тпуск 不带薪的假期

неплодоро̀д|ен -*на* [形] ❶贫瘠的,不肥沃的:～ни земи̇̀ 不肥沃的土地 ❷歉收的,没有收成的:～на годи̇̀на 歉年 ～**ност** -ността̀ [阴]

неплодоро̀дие [无复,中] 歉收

непобеди̇̀м -*а* [形] ❶不可战胜的,(所向)无敌的:～ наро̀д 不可战胜的人民 На̀шата а̀рмия е ～а. 我们的军队是所向无敌的。❷〈转〉不可克服的,无法遏止的:～о отвращѐние 无法遏止的厌恶心情 ～**ост** -остта̀ [阴]

непобу̀тнат -*а* [形] 没有(用手)触动过的,没有用过的

неповя̀н|ен -*на* [形]〈旧〉同 невя̀нен

неповтори̇̀м -*а* [形]〈书〉不会再有的,不会重演的;独特的,无比的:～о преживя̀ване 不会再重复的经历 ～ слу̀чай 不会再重演的事件 ～о ма̀йсторство 无比的技艺

непогреши̇̀м -*а* [形] (从来)不犯错误的;没有错误的;有经验的:～ у̀сет 从来不错的鉴别力 ～а па̀мет 极好的记性 ～ познава̀ч 有经验的行家 Ня̀ма ～и хо̀ра. 没有不犯错误的人。～**о** [副] ～**ост** -остта̀ [阴]

неподатли̇̀в -*а* [形] 不容易加以影响的,难于对之施加作用的;不肯让步的,难以说服的:～ чове̇̀к 顽固不化的人 ～**о** [副] ～**ост** -остта̀ [阴]:～ост към дисципли̇̀ната 不肯遵守纪律

неподви̇̀ж|ен -*на* [形] ❶不动的,静止的:～ен по̀глед 目不转睛 стоя̀ ～ен 一动不动地站着 ～на звезда̀ 恒星 ❷不好动的:мно̀го ～ен съм 很不好动 ❸呆板的,死板的,没有表情的:～но лицѐ 没有表情的脸 ～**но** [副] ～**ност** -ността̀ [阴]

неподго̀твен -*а* [形] ❶没有准备(好)的,没有学好的:оти̇̀вам ～ на и̇̀зпит 没有复习好就去应考 ～ учени̇̀к 没有准备好功课的学生 ～ по специалността̀ си 没有学好专业的 дошъ̀л с ～ уро̀к 功课没学好就来了的 ❷没有思想准备的:То̀й бѐше ～ за новина̀та, затова̀ мно̀го се изнена̀да. 他对这个消息没有思想准备,所以感到很吃惊。～**ост** -остта̀ [阴]

неподдъ̀ржан -*а* [形] ❶(平时)维修得不好的 ❷无人支持的,得不到支持的

неподелѐн -*а* [形] 没有分(成份)的

неподку̀п|ен -*на* [形] ❶收买不了的,不受贿的;廉洁的,清廉的:～ен служи̇̀тел 清廉的工作人员 ❷〈转〉意志坚定的:～ен хара̀ктер 诱惑不动的性格,意志坚定的性格 ～**ост** -остта̀ [阴]

неподоба̀ващ -*а* [形] 不适当的;不体面的;有碍观瞻的:～о държа̀не 不体面的举止 ～**о** [副]

неподози̇̀ран -*а* [形] 没有料想到的,出乎意料的;突然的:И̇̀деха му ～и и от нѐго самия̀ си̇̀ли. 他产生了连他自己也没有料到的力量。

неподплатѐн -*а* [形] 没有(上)衬料(如皮子、驼绒等)的:То̀й но̀сеше ～а аба̀, а зи̇̀ме подплатѐна. 他穿着一件没有衬料的粗呢上袄,冬天就吊上皮筒。

неподпра̀вен -*а* [形] 没有做假的,没有掺假的;真正的,纯的,自然的,不做作的:～а ху̀бост 自然的美 ～о ви̇̀но 没有掺假的葡萄酒,纯葡萄酒 ～**о** [副]

неподража̀ем -*а* [形] 不可模仿的,无法仿效的,无与伦比的,独创的:～ арти̇̀ст 无人能比的演员 ～а гра̀ция 无与伦比的优雅 ～**о** [副] ～**ост** -остта̀ [阴]:до ～ост 达到无与伦比的程度

неподсъ̀д|ен -*на* [形]〈法〉不属(某法院)管辖的:То̀зи и̇̀ск е ～ен на околи̇̀йския съд. 这一诉讼不属县法院管辖。～**ност** -ността̀ [阴]

неподхо̀д|ен -*на* [形] 不适合的,不合适的,不适当的,不相宜的:～ен на възрастта̀ му 对他的年龄不合适的 ～но облекло̀ 不合适的衣服

неподходя̀щ -*а* [形] 同 неподхо̀ден:～и усло̀вия 不合适的

条件

неподчинèни|е -я [中] 不服从,不受管辖: ~е на закòна 不服从法律(的行为或表现)

непоетѝч|ен -на [形] 没有诗意的: ~ни стѝхове 没有诗意的诗(句) **~ност** -ността [阴]

непозволèн -а [形] ❶法律(或道德)不允许的: с позволèни и ~и срèдства 用法律允许的和不允许的手段 ~а бързинà (скòрост) 规章所不允许的速度,超速 ❷ [用作名] **~ото** [中] 法律(或道德)不允许的事情 **~о** [副]

непознавàем -а [形] 不可认识的,不可知的: Светът не è ~. 世界不是不可知的。

непознàт -а [形] ❶不认识的,陌生的,生疏的,不熟悉的;不知道的: ~ човèк 不认识的人 ~о сèло 陌生的村庄 ~и именà 生疏的名字 ~о произшèствие 一件不为人知的事情 ~о чýвство 从来没有过的感觉 ❷ [用作名] 生人,不认识的人: Спрѝ ме едѝн ~ и ме попѝта нèщо. 一个生人让我停下来,问了我一件什么事。

непоквàрен -а [形] 未受坏影响的,道德纯正的: ~ човèк 品德端正的人 **~ост** -osттà [阴]

непоклатѝм -а [形] ❶坚固的,不可动摇的 ❷〈转〉坚定的,毫不动摇的: ~а увèреност 坚定的信心 **~о** [副] **~ост** -osттà [阴]

непоколебѝм -а [形] 不可动摇的,坚定不移的,不屈不挠的: ~а вя̀ра 坚定的信念 покàзвам ~а твъ̀рдост 表现不可动摇的坚定 **~о** [副] **~ост** -osттà [阴]

непокòр|ен -на [形] 不服从的,不驯服的;倔强的: ~ен характер 不顺从的性格 ~но детè 倔强的孩子 **~ност** -ността [阴]

непокорèн -а [形] 没有被征服的;不屈的,没有屈服的: ~а рекà 没有被征服的河水 ~ град 没有屈服的城市

непокòрств|о -а [中] 不屈服,不屈不挠,不服从,倔强: дух на ~о 不屈不挠的精神

непокъ̀тнат -а [形] 未动用过的,原封未动的;完整的,健全的: ~а горà 没有砍伐过的树林 ~а сѝла 没有动用过的力量 оставàм (запàзвам се) ~ 没有动用 **~ост** -osттà [阴]

неполитѝч|ен -на [形]〈旧〉不注意的,不策略的,不知分寸的,不知轻重的: ~ен акт 不讲策略的行动 **~но** [副]: постъ̀пвам ~но 不注意分寸

неполитѝческ|и -а [形] 非政治的

непомрачèн -а [形] 不感到忧郁的,没有扫兴的;明朗的,开朗的: ~а рàдост 欢畅 **~ост** -osттà [阴]

непоносѝм -а [形] 不能忍受的,令人难以忍受的,难忍的: ~ човèк 令人难以忍受的人 ~и бòлки 难忍的疼痛 ~а горещинà 难忍的炎热 ~ характер 非常不好的性格 **~о** [副]: Лѐте е ~о горèщо, задýшно. 夏天闷热难忍。**~ост** -osттà [阴]

непонятен -на [形] 不明白的,不可了解的,令人不懂的;莫名其妙的: ~ни причѝни 原因不明 ~и дýми 不解的字(话语) И до дèн днèшен товà ми е ~но. 直到今天我仍然对此莫名其妙。**~но** [副] **~ност** -ността [阴]

непоправѝм -а [形] ❶不可纠正的,无法补救的,无法挽救的;不可救药的: ~а грèшка 无法挽回的错误 ~ ленѝвец 不可救药的懒汉 ❷〈转〉一贯的,始终不渝的: ~ оптимѝст 一贯的乐观主义者 **~о** [副]: ~о бòлен 病人膏肓的 **~ост** -osттà [阴]

непопуля̀р|ен -на [形] 非通俗的,非普及的;不驰名的 **~ност** -ността [阴]

непорòч|ен -на [形] 无瘢疵的;无罪过的;无污点的;贞洁的: ~ен живòт 无瘢疵的生活 ~ен пòглед 无邪的目光 ~но мѝнало 清白的历史 ~на дèва 贞洁的少女 **~но** [副] **~ност** -ността [阴]

непоря̀дъч|ен -на [形] 不端正的,不正当的: ~ен човèк 不正派的人 ~но поведèние 不正当的行为 **~но** [副]: държà се ~но 行为不轨 **~ност** -ността [阴]

непосветèн -а [形] 不知道的,不认识的;不懂的,外行的: ~ в тàйните на дèлото 不知案件中的秘密

непосèдко [阳]〈方〉好动的人

непосѝл|ен -на [形] 力所不及的,力不胜任的,异常困难的: ~ен труд 力不胜任的劳动 ~ни дàнъци 压得翻不过身的重税 **~но** [副]

непоследовàтел|ен -на [形] 不一贯的,不能贯彻始终的;无恒心的,没有毅力的: ~ен човèк 无恒心的人 ~на постъ̀пка 不一贯的行为 **~но** [副] **~ност** -ността [阴]: допýскам ~ност в изкàзването си 在发言中缺乏一贯性,发言缺乏逻辑

непослушàни|е -я [中] 不服从,(指孩子)不听话: Тя рѝдко проявя̀ва ~е. 她很少有不听话的时候。наказвам за ~е 由于不服从而惩罚

непослýш|ен -на [形] 不服从的,不听话的: ~но момѝче 不听话的小姑娘 **~ност** -ността [阴]

непослýшни|к -ци [阳], **непослýшница** [阴]〈口〉不听话的人,不听话的孩子,淘气鬼

непосрèд|ен -на [形] 直接的: ~ен началник 顶头上司 Ивàнови са ни ~ни съсèди от ѝзточна странà. 伊万诺夫一家是我们东边的紧邻。**~но** [副] **~ност** -ността [阴]

непосрèдствен -а [形] ❶直接的: ~о ръководство 直接领导 ~ дòсег 直接接触 ~о влия̀ние 直接影响 ~а връ̀зка 直接联系 ~и наблюдèния 直接观察 ❷直爽的,直率的,自然的,真诚的,天真的: ~а натýра 直率的性格 ~о чýвство 自然的感情 **~о** [副]: ~о след товà 紧接着 **~ост** -osттà [阴]

непостѝж|ен -на [形]〈诗〉同 непостижѝм ①解

непостижѝм -а [形] ❶达不到的,不可及的,实现不了的,不现实的: ~а височинà 达不到的高度 ~а мечтà 实现不了的梦想 ❷〈转〉不可思议的,不可理解的,不可了解的: ~о велѝчие 不可思议的伟大 **~о** [副] **~ост** -osттà [阴]

непостоя̀н|ен -на [形] 不经常的,不固定的,变幻无常的;反复无常的,无恒心的;动摇的: ~но врèме 变化无常的天气 ~ен характер 反复无常的性格 ~ен човèк 反复无常的人

непостоя̀нств|о -а [中] 变化无常,反复无常

непотрèб|ен -на [形] 不需要的,多余的: ~ни вèщи 不需要的东西,废物 ~но брèме 多余的负担 **~ност** -ността [阴]

непотрèбиц|а [阴]〈口〉没用的东西: Приберѝ тя̀я ~и от мàсата. 把这些没用的东西都从桌上收走!

непохвàт|ен -на [形] 不灵巧的,不敏捷的,笨拙的: ~ен рабòтник 不灵巧的工人 ~на тèжка фѝгура 笨重的身段 **~но** [副] **~ност** -ността [阴]

непохабèн -а [形] 没有糟蹋的,没有毁坏的

непочитàние [无复,中] 不尊敬,不恭,无礼态度

непочтèн -а [形] ❶不诚实的,不正直的: ~а лѝчност 不诚实的人 ~а постъ̀пка 不正直的行为 ❷不值得尊敬的: ~ човèк 不值得尊敬的人 **~ост** -osттà [阴]

непочтѝтел|ен -*на* [形] 不恭敬的：~ен сѝн 对父母不恭敬的儿子;〈旧〉不孝顺的儿子 ~но държàне 不恭敬的举止 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

непрàв -*а* [形] ❶不真实的;不正确的：~и дỳми 不正确的话 В тòзи слỳчай тѝ бѐше ~. 这回是你的不对了。❷非正义的,不正当的：~о дѐло 非正义事业

непрàвд|а [阴] 非正义的行为,暴行,坏事：вършà мнòго ~и 作恶多端 претърпя̀вам ~а 遭受暴行 Вся̀ка ~а си отмъщàва. 恶有恶报。

неправдѝв -*а* [形] 不真实的：Àвторът е създàл съвсѐм ~ òбраз. 作者塑造了一个完全不真实的形象。~ **ост** -осттà [阴]

неправдоподòб|ен -*на* [形] 不符合实际的,不足信的：~но твърдѐние 不足信的断言 ~но обяснѐние 不可信的解释 **~ност** -носттà [阴]

непрàвед|ен -*на* [形] ❶罪恶的,造孽的,不道德的：~ен живòт 罪孽的生活 ❷〈旧〉非正义的,不正当的,不公正的

непрàведни|к -*ци* [阳], **непрàведница** [阴]〈旧〉有罪者,罪孽大者

непрàвил|ен -*на* [形] ❶不正规的,不规则的,不匀称的：~ни бỳкви (写得)不正规的字母 ~ен четириъ̀гълник 不规则四边形 ~ен глагòл 不规则动词 ~ен стѝх 不合韵律的诗句 ~но развѝтие 不正常的发育 ❷不对的,不正确的,错误的：~но решѐние 不正确的决定 ~но твърдѐние 错误的论断 ❸不公正的：~но обвинѐние 不公正的指控 ◇ **~на дрòб**〈数〉假分数 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

неправомѐр|ен -*на* [形]〈书〉不合法的,无法律根据的：~на постъ̀пка 不合法的行为 ~ни дѐйствия 无法律根据的行动 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

неправоспосòб|ен -*на* [形] ❶无执照的：~ен лѐкар (юрѝст) 无执照医生(律师) ❷〈法〉(民事上)无权(利)能(力)的 **~ност** -носттà [阴]

неправотà [无复,阴] 不真实,不正确,不对;不公正

непрàз|ен -*на* [形] ❶不空的,有东西的 ❷〈民〉(指女人或母动物)怀孕的,怀胎的,怀崽的：Не игрàйте мнòго с кòтката, че е ~на. 别跟这猫玩得太厉害,它已经有崽了。

непрактѝч|ен -*на* [形] ❶无应付实际能力的;不会实践的;脱离实际的：~ен човѐк 不切实际的人 ❷不便利的,不方便的;不经济的：~ен модѐл за дрѐха 不实用的衣服式样 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

непрàн -*а* [形] 没有洗的,脏的：~и дрѐхи 脏衣服

непревземàем -*а* [形] 攻不克的：~а крѐпост 攻不克的堡垒 **~ост** -осттà [阴]

непревзѐт -*а* [形] 不装腔作势的,不矫揉造作的,朴实的,自然的,无拘束的 **~ост** -осттà [阴]

непревзимàем -*а* [形] 同 непревземàем

непреводѝм -*а* [形] 不能翻译的,翻译不了的：~ ѝзраз 无法翻译的语句

непреглѐд|ен -*на* [形] (指说明、图表等)不醒目的,不清楚的,不易看懂的,繁琐的：~ен плàн 画得不清楚的平面图 ~на тàблица 难于查阅的表格 **~но** [副]：Материàлът в кнѝгата е подредѐн мнòго ~но. 书内的资料编排得很不醒目。**~ност** -носттà [阴]

непредвѝден -*а* [形] 没有预料到的,不测的;意外的,突然的;不可预知的：~и прѐчки 没有料想到的障碍 ~о обстоя̀телство 不测的情况 ~и разнòски 意外开支 ~о събѝтие 突然事件 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

непредвидлѝв -*а* [形] 没有预见的,预防不周的,无远见的;不灵活的,不能随机应变的：~ ръководѝтел 没有预见性的领导者 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

непредѐл|ен -*на* [形]〈语法〉(指动词)无限的(如 глѐдам (看),гранѝча (交界),дѐбна (守伺),спя (睡)等)

непреднамѐрен -*а* [形]〈书〉非蓄意的,非有意的,非故意的,非预谋的,无心的：~а обѝда 无意的冒犯 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

непредотвратѝм -*а* [形]〈书〉无法预防的;不可避免的：~а опàсност 无法预防的危险 ~о поражѐние 不可避免的失败 **~ост** -осттà [阴]：~ост на воѝните 战争的不可避免性

непредпазлѝв -*а* [形] 不小心的,不谨慎的：~ човѐк 不小心的人 ~а постъ̀пка 不谨慎的行为 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

непредубедѐн -*а* [形]〈书〉无成见的：~ читàтел (критѝк) 没有成见的读者(批评家) ~о отношѐние 没有成见的态度 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

непрежалѝм -*а* [形] (一般指死者)难忘的,永远值得怀念的：Непрежалѝмият ни другàр почѝна. 这位永远值得我们怀念的同志逝世了。~а зàгуба 难忘的损失

непрекипя̀л -*я̀ла*, -*ѐли* [形] 没有发酵的：~я̀ло вѝно 没有发酵的葡萄酒

непреклòн|ен -*на* [形] 不屈不挠的;坚强的,倔强的：~на вòля 坚强的意志 ~ен нрàв (харàктер) 倔强的性格 оставам ~ен 坚强不屈 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

непрекъ̀снат -*а* [形] 不停的,不间断的,连续的：~и бòлки 不停的疼痛 ~ потòк от хòра 连续不断的人流 ~а рàбота 持续的工作 ~а борбà 不停顿的斗争 **~о** [副]：безпокòя го ~о 不断打扰他 Валѝ ~о. 淫雨连绵。пѝтам ~о 问个没完 **~ост** -осттà [阴]〈罕〉

непремѐнно [副] 一定,必定：Ще дòйда ~. 我一定来。От двѐте странѝ на противорѐчието еднàта ~ е глàвна, а дрỳгата — второстѐпенна. 矛盾着的两方面中,必有一方面是主要的,他方面是次要的。

непреодолѝм -*а* [形] 无法克服的,不可抵抗的,不可遏止的;强大的：~и прѐчки (противорѐчия) 不可克服的障碍(矛盾) ~ стрàх 无法克制的恐惧 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

непресеклѝв -*а* [形] 不间断的：~ ѝзвор 非间歇泉

непрестà|ен -*йна* [形]〈诗,旧〉同 непрестàнен

непрестàн|ен -*на* [形] 不停的,不息的,不断的,不间断的：~на стрелбà 不停的射击 ~ни грѝжи (усѝлия) 不断的关怀(努力) ~ен шỳм 不间断的声音 **~но** [副]

непрестòрен -*а* [形]〈罕〉不是假装的,非做作的,真诚的：~а рàдост 由衷的高兴 ~о вълнѐние 真心的激动 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

непретенциòз|ен -*на* [形] 不苛求的,不吹毛求疵的;不自负的：~ен човѐк 不(爱)挑剔的人;不自负的人 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

непрехòд|ен -*на* [形] ❶非一时的,永久的,不朽的：~на слàва 不朽的荣誉 ❷〈语法〉(指动词)不及物的：~ен глагòл 不及物动词 **~ност** -носттà [阴]

неприбрàн -*а* [形] ❶没有收回来的,没有收回家的：~ кòн 没有回厩的马 ~ ранѐн 没有(被人)抬回去的伤员 ~и снòпи

没有运回的麦捆 ❷没有收割(采摘)的：～ овèс 没有收的燕麦 ～и тютю̀ни 没有摘的烟草

непривѐт|ен -*на* [形]〈诗〉冷淡的；阴暗的，凄凉的：～на ѐсен 萧瑟的秋天 ～на поля̀на 萧条的草地 ～а обстано̀вка 凄凉的环境 ～ен по̀глед 冷漠的目光 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

неприветлѝв -*а* [形] ❶很不亲热的，冷淡的：～ човѐк 冷漠的人 ❷不予人以快感的，冷淡的，阴暗的，难看的，可怕的：Сега̀ планина̀та бѐ студѐна и ～а. 现在这座山是凄凉可怕的。**～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

непривѝкнал -*а* [形] 不习惯的，不适应的，生疏的：～ на физѝчески тру̀д 对体力劳动还没有习惯的 ～ човѐк 生疏的人 **～ост** -остта̀ [阴]

непривѝч|ен -*на* [形] 不习惯的，异乎寻常的，非…所固有的：～на дъ̀лга пола̀ 异乎寻常的长裙子 Обзѐт от нео̀чаквана и ～на за нѐго я̀рост, Пала̀зов ско̀чи от мя̀стото си. 帕拉佐夫充满了突然的、在他身上少见的愤怒，从坐位上跳了起来。

непривлека̀тел|ен -*на* [形] 不吸引人的，不招人喜欢的，不诱人的：～на външ̀ност 不吸引人的外貌 **～ност** -ността̀ [阴]

непригѝд|ен -*на* [形] 不适用的，不中用的：Сѐмето е ～но за по̀чвата ту̀к. 种子不适合这里的土壤 **～ност** -ността̀ [阴]

непригодѐн -*а* [形] 不适用的，没有改装(建)的

непридирчѝв -*а* [形] 不苛求的，不吹毛求疵的；随和的，容易满足的：～ човѐк 不爱挑剔的人 ～а пу̀блика 不吹毛求疵的观众 **～ост** -остта̀ [阴]

неприемлѝв -*а* [形] 不能接受的，不能同意的：～и усло̀вия 不能接受的条件 ～о предложѐние 不能同意的建议 **～ост** -остта̀ [阴]

непризна̀т -*а* [形]（一般指艺术家)未经承认的：～ поѐт 未经公认的诗人 ～ тала̀нт 不是公认的天才

непризна̀тел|ен -*на* [形] 忘恩负义的：～ен сѝн 忘恩负义的儿子 **～ност** -ността̀ [阴]：обвиня̀вам го в ～ност 指责他忘恩负义

неприкосновѐн -*а* [形] ❶不可侵犯的，不受侵犯的：Личността̀ и жѝлището на гра̀жданина са ～и. 公民的人身和住宅不受侵犯。❷不可动用的：～ за̀пас 不可动用的储备，紧急备用品 **～ост** -остта̀ [阴]：～ост на личността̀ 人身的不受侵犯 территориа̀лна ～ост 领土的不可侵犯 ◇ **дипломатѝческа ～ост** 外交豁免权

неприкрѝт -*а* [形] 不加掩饰的，直率的，真诚的 **～ост** -остта̀ [阴]

неприлѝч|ен -*на* [形] 不体面的，不成体统的，有失观瞻的；猥亵的，淫秽的，下流的：～на постъ̀пка 不体面的行为 ～на държа̀не 不成体统的举止 държа̀ ～ен езѝк 说有失体统的话 ～ни вѝцове 下流笑话 ～ни картѝни 淫画 **～но** [副]：държа̀ се ～но 举止下流(不成体统)

неприлѝчи|е -*я* [中] ❶不体面，不成体统，有失观瞻 ❷不体面的行为；不成体统的话

неприложѝм -*а* [形] 不适用的，不能应用的：～о пра̀вило 不适用的规则 ～а тео̀рия 无法应用的理论 **～ост** -остта̀ [阴]

непримирѝм -*а* [形]（毫)不妥协的；不(可)调和的，不能和解的：～ вра̀г 势不两立的敌人 ～а кла̀сова борба̀ 不可调和的阶级斗争 ～и противорѐчия 不可调和的矛盾 ～а омра̀за 不可和解的仇恨 **～о** [副]〈罕〉**～ост** -остта̀ [阴]

непринỳден -*а* [形] 毫无拘束的，轻松的，自然的，随便的：～ ра̀зговор 无拘束的谈话 ～а игра̀ 轻松的游戏 ～о държа̀не 落落大方的举止 ～ смя̀х 自然的笑(声) **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

неприспособѐн -*а* [形] 不适用的，没有改装(建)的

непристо̀|ен -*йна* [形]〈书〉下流无耻的，淫秽的：～йно държа̀не 下流的举止 ～ен езѝк 淫秽的语言 ～йни ду̀ми 脏字，脏话 **～йно** [副] **～йност** -йността̀ [阴]：下流无耻，淫词秽语，淫秽行为

непристъ̀п|ен -*на* [形] ❶无法达到的，无法攀登的，极难攀登的：～ен връ̀х 无法攀登的山峰，陡峭的山峰 ❷攻不下的，不能攻破的：～на крѐпост 攻不克的堡垒 ❸〈转〉(指人)难于接近的；傲慢的：～ен големѐц 难于接近的大人物 **～ност** -ността̀ [阴]

неприсъединѝл се -*а* се [形] **～и се странѝ** 不结盟国家

неприсъ̀ствен -*а* [形] ～ **дѐн** 不办公的日子，公休日

непритво̀р|ен -*на* [形]〈书〉不装假的，不做作的，真实的：～на скръ̀б 由衷的悲痛

неприча̀ст|ен -*на* [形]〈书，罕〉与…无干的，与…无关系的：То̀й бѝл ～ен в та̀зи ра̀бота. 他与此事无干。

неприя̀знен -*а* [形]〈书〉不友好的，不和睦的；没有好感的，怀着敌意的：～ по̀глед 不友好的目光 ～и отношѐния 不和睦的关系 **～о** [副]：държа̀ се ～о към нѐго 对他不友好 **～ост** -остта̀ [阴]

неприя̀зън -*тта̀* [阴]〈书〉不友好，不和睦，(对某人)不喜欢；敌意，仇恨：чу̀вство на ～ 仇恨的感情 дълбо̀ка ～ 深仇大恨 То̀й я глѐда с ～. 他怀着敌意看她。

неприя̀тел -*ят*, -*я* [阳] ❶敌人，仇敌：То̀й ѝма до̀ста ～и. 他有很多仇敌。❷[常单，集] 敌军，敌方：Неприя̀телят отстъ̀пи пред на̀шия у̀стрем. 敌军在我们的冲锋面前退却了。❸害虫：～и на растѐнията 植物的害虫

неприя̀телка [阴] 敌人，仇人

неприя̀телск|и -*а* [形] 敌人的；敌军的，敌方的；敌国的：Отбѝти бя̀ха ня̀колко ～и ата̀ки. 敌军的几次攻击都被击退了。～а артилѐрия 敌方的炮兵 ～и отношѐния 敌对关系

неприя̀т|ен -*на* [形]（令人)不愉快的，不痛快的，伤脑筋的；讨厌的：～ни неща̀ 令人不愉快的事 ～но чу̀вство 不愉快的感觉 ～но положѐние 伤脑筋的处境 ～ен човѐк 讨厌的人 ～на миризма̀ 难闻的气味 **～но** [副]：Мѐне ми е ～но да гово̀рим за това̀. 谈这件事，我很不愉快。Ста̀на ми ～но. 我感到不愉快。

неприя̀тност -*тта̀* [阴] 不痛快的事，不愉快的事情；伤脑筋的事；烦恼：дома̀шни ～и 家庭中不愉快的事 Слу̀чи ми се една̀ ～. 我碰到一件不愉快的事情。Ѝмам ～и 有许多烦恼的事 То̀й ми създа̀ва (причиня̀ва) до̀ста ～и. 他给我带来许多苦恼。

непробива̀ем -*а* [形] 凿不透的，打不透的，打不穿的：～а стена̀ 打不透的墙

непробỳд|ен -*на* [形] **～ен сън** 沉睡，酣睡：спя̀ ～ен сън 大睡，酣睡 **～но** [副]：**спя̀ ～но** 睡不醒：То̀й ця̀л дѐн спа̀ ～но и ча̀к прѝвечер ста̀на. 他沉睡了一整天，直到黄昏才起来。

непробỳден -*а* [形]〈罕〉沉睡(中)的，还没有醒的：～и сѝли 尚未露头角的力量

непроверѐн -*а* [形] 没有经过考验(检查、审查、测验)的：～и хо̀ра 没有经过考验的人 ～и зна̀ния 没有经过检验的知识

непроветрѐн -а [形] 没有通过风的,空气龌龊的: ~а стàя 没有通过风的屋子 **~о** [副]: В кръчмата бѐше тъмно и ~о. 酒馆里光线黑暗,空气龌龊。

непроглѐд|ен -на [形] 漆黑的,伸手不见五指的: ~ен мрàк 漆黑 ~на нòщ 漆黑的夜 ~на мъглà 浓雾 В стàята бѐше ~на тъмнинà. 屋里漆黑一片。**~но** [副]: Нощтà бѐше ~но тъмна. 夜黑得伸手不见五指。

непродуктѝв|ен -на [形] ❶〈书〉不生产的;无生产力的;无效果的;无益的: ~ен трỳд 无效果的劳动 ❷〈语法〉非能产型的,无构词能力的: ~на настàвка 无构词能力的后缀 **~ност** -носттà [阴]

непродължѝтел|ен -на [形] (时间)不长的,短暂的,短时期的: ~ен срòк 短期 ~ен смя̀х 短暂的笑声 Валя̀ ~ен дъжд. 下了一会儿雨。**~ност** -носттà [阴]

непрозѝр|ен -на [形] 不透亮(光)的,漆黑的: ~ен мрàк 漆黑 ~на мъглà 浓雾

непрозорлѝв -а [形] 没有洞察力的,没有远见的 **~ост** -osттà [阴]

непрозрàч|ен -на [形] 不透明的,不透光的;模糊的: ~но тя̀ло 不透明体 ~но стъклò 毛玻璃 ~ен дѝм 浓烟 **~ност** -носттà [阴]

непроизводѝтел|ен -на [形] 不生产的,非生产的,无生产效能的;徒劳无益的: ~но населѐние 非生产人口 ~ен трỳд 无效果的劳动 **~ност** -носттà [阴]

непрокòпсан -а [形]〈口〉放荡的;浪荡的,不务正业的;到处碰壁的: ~ сѝн 游手好闲的儿子,浪(荡)子

непрокòпсани|к -ци [阳], **непрокòпсаница** [阴]〈口,不赞〉游手好闲的人,二流子,浪荡子

непроменѐн -а [形] 没有改变的,原样的: Въпреки годѝните вѝжда ми се ~. 尽管过了这么多年,我看他还是依然如故。

непромокàем -а [形] 不透水的;防水的: ~ плàт 防水布 ~и дрѐхи 防水衣

непроницàем -а [形] ❶(水、光、声等)不能穿过的,不能透过的,不渗透的: ~ мрàк 漆黑 ~а преградà 隔音的间壁 ❷〈转〉看不透的,猜不透的: ~о лицѐ 猜不透的脸色 ~а тàйна 无法探知的秘密 ❸〈旧〉不能穿行的: ~ гъсталàк 无法通过的灌木丛 **~ост** -osттà [阴]

непроницàтел|ен -на [形]〈书〉没有洞察力的,没有远见的 **~ност** -носттà [阴]

непропорционà|лен -на [形]〈书〉不成比例的;不相称的;不均衡的: ~ни величѝни 不成比例的大小

непросвѐт|ен -на [形] ❶〈诗〉无光的,暗淡的: ~на нòщ 黑夜 ❷〈转〉抑郁的,悲伤的

непросветѐн -а [形] 没有学问的,没有受过教育的 **~ост** -osттà [阴]

непростѝм -а [形] 不可原谅的,不可饶恕的: ~а грѐшка 不可原谅的错误 **~о** [副]

непростѝтел|ен -на [形]〈旧〉同 непростѝм: ~но нехàйство 不可原谅的疏忽大意

непроходѝм -а [形] 不能通过的,不能穿行的: ~а горà 不能通行的树林 Тòзи пъ̀т е ~. 此路不通。**~ост** -osттà [阴]

непря̀к -я̀ка, -ѐки [形] ❶不直的,弯曲的: ~я̀к пъ̀т 弯路 ❷间接的,非直接的: Тя̀хната дѐйност — пря̀ка и ~я̀ка — е в слỳжба на тòя нарòд. 他们的活动——直接的和间接的——都是为这个国家的人民服务的。◇ **~я̀к въпрòс**〈语法〉间接问语 **~я̀ка рѐч**〈语法〉间接引语 **~я̀ко допълнѐние**〈语法〉间接宾语

непъл|ен -на [形] ❶不满的,没有装满的: ~на чàша 没有斟满的杯子 ❷不完整的,不完全的,不充分的: след ~на сѐдмица 不到一星期之后 сьорèд ~ни дàнни 据不完全的材料 ~но изложѐние 不充分的叙述 ◇ **~ен член**〈语法〉不全(短形)冠词 **~ен** комплèкт 不成套 **~ен рабòтен дѐн** 不完全工作日 **~но** [副]: 不完全地,不充分地

непълновръ̀ст|ен -на [形]〈罕〉同 непълнолѐтен

непълнолѐт|ен -на [形] 未成年的 **~ност** -носттà [阴]

непълнолѐтие [无复,中] 未成年

непълнотà [形] 不完备: В доклàда ѝмаше дòста ~ѝ. 报告有很多不完备之处。

непълноцѐн|ен -на [形] 价值不足的,贬值的;不够格的;〈转〉(精神上或身体上)不完整的,有残缺的: ~ен човѐк 不够格的人 ~ни бойцѝ 身有残缺的战斗员 **~ност** -носттà [阴]

нерабòт|ен -на [形] ❶不工作的,非工作的,不办公的: ~ен дѐн 休息日 ❷不想工作的,懒的

неработоспосòб|ен -на [形] 无工作能力的,丧失工作能力的: Бòлните задълго се чỳвствуват отпàднали, безсѝлни и ~ни. 病人长期感到衰弱无力、不能工作。**~ност** -носттà [阴]

нерàв|ен -на [形] ❶不平的,表面不光滑的: ~ен пъ̀т 崎岖的道路 ❷不相等的,(大小等)不齐的,不同的: ~ен шѐв 不齐的针脚 ~ни сѝли 不相等的力量 Пòчеркът е ~ен и бърз. 笔迹不整齐又潦草。Тòй ѐ ~ен по сѝла на протѝвника си. 他不是他敌人的对手。❸(力量、速度等)不均匀的: ~ен глàс 颤抖的声音 ~ен пỳлс 不均匀的脉搏 ~ни ỳдари на сърцѐто 心律不齐 ◇ **~ен бòй, ~на борбà** 众寡悬殊的战斗,力量悬殊的战斗: Бòят е ~ен — двàма срещỳ стò. 战斗是众寡悬殊的——两人对一百人。**~ен брàк** 地位不相等的婚姻,不相称的婚姻;〈法〉与社会地位低下的人缔结的婚姻 **~но** [副] Сърцѐто бѝеше ~но. 心律不齐。**~ност** -носттà [阴]

нерàвенств|о -а [中] ❶ [只单] 不平等: ~о в обществòто 社会中的不平等(现象) политѝческо (иконòмическо) ~о 政治(经济)上的不平等 ❷〈数〉不等式

неравнодỳш|ен -на [形] 偏爱的,对…有好感的,喜欢…的: Тя̀ забелѐжи ~ното отношѐние на студѐнта към нѐя. 她注意到那个大学生对她有好感。**~но** [副]

неравномѐр|ен -на [形] 不平衡的,不均衡的,不等的: ~но развѝтие на капиталѝзма 资本主义的不平衡发展 ~но разпределѐние 不均等的分配 От коридòра се чỳха ~ните стъпки на човѐк, кòйто кỳцаше. 从走廊里听到一个跛子的不均匀的脚步声。**~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

неравноправ|ен -на [形] 不平等的,不平权的: ~ен дòговор 不平等条约

неравноправие [无复,中] 不平等,不平权,权利不平等: Социалистѝческата конститỳция премàхна вся̀какво ~, произтѝчащо от разлѝчията на рàсата, националносттà, пòла. 社会主义宪法取消一切由于种族、民族、性别不同而产生的不平等现象。

нерàд -а [形]〈旧,诗〉同 нерàдостен: ~и мѝсли 不愉快的想法 ~ живòт 悲惨的生活

нерàдост -тà [无复,阴]〈诗〉不愉快,悲伤

нерàдост|ен -на [形] ❶不愉快的,不高兴的,悲伤的: ~но

детѝнство 悲惨的童年 ～ни мѝсли 忧愁的思绪 ❷难看的;荒芜的: ～ен вѝд 萧条的景象 ～**но**［副］

неразбира̀ем -*а*［形］不可了解的,令人不懂的,不明白的: ～ го̀вор 听不懂的谈话 ～и ду̀ми 看不懂的词

неразрбира̀телство［无复,中］不了解,缺乏理解,不谅解

неразборѝя［阴］〈民,口〉❶混乱,一团糟: Пред димя̀щата плѐвня бѐше ～. 在冒着烟的干草房前是一片混乱。❷争吵,吵闹

неразбра̀н -*а*［形］❶不可理喻的,古怪的,莫名其妙的: ～ човѐк 谈不通的人 ❷(指谈话、声音等)听不明白的,不清楚的: Уро̀кът е ～. 这堂课听不明白。❸(指认识、观点、感情等方面)不为他人理解的: Оста̀на ～ от сво̀ите съврѐменници. 他一直不为他的同时代人所理解。～**о**［副］говоря ～о 说得不清楚

неразбра̀нщина［阴］〈民〉❶一团糟,混乱,乱七八糟 ❷孤僻,古怪,固执

неразвѝт -*а*［形］不发达的;没有发育好的,不发育的;不开通的;没有发挥的: ～о детѐ 发育不好的小孩 ～ у̀м 发育不足的智力 икономѝчески ～а страна̀ 经济上不发达的国家 ～**ост** -остта̀［阴］: ～ост на политѝческото съзна̀ние 政治觉悟不高

неразгада̀ем -*а*［形］猜不透的,猜想不到的,叫人纳闷的: ～о чу̀вство 难于猜透的感情

неразговорлѝв -*а*［形］不爱说话的,沉默寡言的 ～**ост** -остта̀［阴］

неразговорчѝв -*а*［形］同 неразговорлѝв ～**ост** -остта̀［阴］

нераздѐл|ен -*на*［形］❶总在一起的,不分开的: ～ни прия̀тели (друга̀ри) 形影不离的朋友(伙伴) ❷分不开的,不可分开的: ～на ча̀ст 不可分离的部分 ❸〈旧〉不能分割的 ～**но**［副］～**ност** -ността̀［阴］

неразделѐн -*а*［形］没有分开的;没有分离的: ～о наслѐдство 没有分的遗产 Чувствуваме се ～и. 我们感到并没有分离。～**ост** -остта̀［阴］

неразделѝм -*а*［形］不能分开的,分不开的: Два̀мата от дѐн на дѐн ста̀ваха по̀-бли̇зки и по̀-～и. 两人一天比一天变得更亲近,更难舍难分了。～**ост** -остта̀［阴］

неразлѝстен -*а*［形］没有长叶子的: ～и кло̀ни на дървѐтата 还没有长叶子的树枝

неразлъ̀ч|ен -*на*［形］不分开的,形影不离的,老是在一起的;分离不开的 ～**но**［副］: ～но свързан с нѐщо 同…不可分地联系在一起的 ～**ност** -ността̀［阴］

неразора̀н -*а*［形］没有耕过的: ～а нѝва 没有耕过的田地

неразполо̀жен -*а*［形］❶身体感到不舒服的,有点病的: Вчѐра бя̀х ма̀лко ～ от настѝнката. 昨天我由于着凉感到有点不舒服。❷情绪不好的: Обикновѐно нѝщо ло̀шо не му̀ се слу̀чваше по пътя, но въпрѐки това̀, то̀й вѝнаги пристѝгаше нѐщо ～, кѝсел. 一般说来,他在路上都没有遇到任何不愉快的事,但是尽管如此,他到来的时候总是情绪不太高,有点愁眉苦脸。❸(对…)没有好感的;不友好的: От она̀я слу̀чка тѐ са ～и към мѐне. 从那件事以后他们对我不友好了。

неразположѐни|е -*я*［中］❶身体不舒服: поради̇ ～е 由于身体不适 ❷情绪不好: прикрѝвам ～ето си 掩饰自己不愉快的心情 ❸(对…)不友好;没有好感; пробу̀ждам ～е към ня̀кого 引起对某人的反感

неразпоредѝтел|ен -*на*［形］缺乏组织(调度、指挥、指导)能力的 ～**ност** -ността̀［阴］

неразрешѐн -*а*［形］没有(得到)解决的: ～ въпро̀с 尚未解决的问题 ～и зада̀чи 没有得到解答的习题,还没有作出的习题

неразрешѝм -*а*［形］无法解决的,解决不了的: ～а зага̀дка 无法解开的谜 ～а зада̀ча 解答不了的习题

неразрѝв［阳］〈专〉(投出后)未爆炸的炸弹(炮弹)

неразра̀в|ен -*на*［形］拉不断的;断绝不了的;非常巩固的,牢不可破的,分不开的: ～на връ̀зка 分不开的密切关系 ～на дру̀жба 断绝不了的(牢不可破的)友谊 Тѐ са свързани с (в) ～на връ̀зка. 他们的关系是密不可分的。～**но**［副］: спо̀мени, ～но свързани с детѝнството 与童年时代分不开的回忆

неразрушѝм -*а*［形］牢不可破的: ～а дру̀жба 牢不可破的友谊

неразсъдлѝв -*а*［形］不理智的,不客观的,不合理的,不冷静的

неразтворѝм -*а*［形］不溶解的,溶解不开的: ～о веществ̀о 非溶解物(质) ～ във вода̀та 不溶于水的

неразтрѐбен -*а*［形］没有整理的,没有秩序的,乱七八糟的

неразу̀м|ен -*на*［形］❶无知的,不懂事的: ～но детѐ 不懂事的孩子 ❷不合情理的;不合理的;不恰当的;不明智的: ～ни ду̀ми 不合情理的话 ～на постъ̀пка 不明智的举动 ～**но**［副］: постъ̀пвам ～но 做得不明智 ～**ност** -ността̀［阴］

неразчѝстен -*а*［形］没有清理的: ～а градѝна 没有清理的花园,荒芜的花园 ～ пъ̀т 没有清理的道路 ～и развалѝни 没有清理的废墟 ～и смѐтки 没有清理的账目

нера̀нза 和 **нера̀нджа**［阴］〈方,旧〉❶一种橙,橙树 ❷一种小甜瓜

нерационà л|ен -*на*［形］不合理的,不合算的

нерв -*ът*, -*а*, -*и*［阳］❶〈解〉神经: о̀чен (зрѝтелен) ～ 眼(视)神经 умъртвя̀вам ～ на зъ̀б 杀死(或破坏)牙神经 ❷［只复］神经系(统),神经: центростремѝтелни ～и 向中神经,传入神经 напрежѐние на ～ите 神经紧张 Война̀та, плѐнът разкла̀тиха ～ите му. 战争、俘虏生活毁坏了他的神经系统。❸［只复］〈转〉神经质,神经紧张: стра̀дам от ～и 有神经质毛病 Това̀ са са̀мо ～и. 这完全是神经质。❹〈植〉叶脉 ❺［只单］〈口〉力量,精力,活力,生气: Нѐговото уча̀стие внѐсе ～ в ра̀ботата. 他的参加给工作带来了活力。◇ **война̀ на ～и** 神经战 **къ̀сам ня̀кому ～ите** 刺激某人的神经,使某人焦急不安 **хабя̀ мно̀го ～и** 激动,焦急不安 **Хва̀наха ме ～ите.**〈口〉我开始焦急不安。**човѐк с дебѐли ～и**〈口〉平静的人,不易发怒的人

нервату̀ра［阴］〈植〉叶脉(系统): мрѐжеста ～ 网状叶脉

нѐрв|ен -*на*［形］❶神经的,神经性的,神经系的: ～ни клѐтки 神经细胞 ～ни въ̀зли 神经节 ～на систѐма 神经系统 ～но разстро̀йство 神经障碍 ～на възбу̀да 神经兴奋 ❷神经质的,神经过敏的,爱动气的,火气大的,暴躁的: ～ен човѐк 神经质的人 ～ен то̀н 暴躁的声调 ❸痉挛(性)的,抽搐的: ～но сърцѐ 痉挛的心脏

нервѝра|м［未,完］使神经不得安宁,使焦躁不安: Не скъ̀рцай, че ме ～ш. 别吱呀吱呀响,弄得我焦躁不安。— **се**［被动,中态］

нѐрвнича|а -*иш*, -*их*［未］神经不安,着急,焦急,急躁: Не мо̀га да го глѐдам, като̀ ～и. 在他发神经的时候,我不能看他。～**ене**［中］

нѐрвно［副］神经质地,神经过敏地,暴躁地;神经性地;痉挛

地,抽搐地: От вълнѐние стàна прàв и ~ зашàри из стàята. 他激动得站了起来,开始在屋里急躁地走来走去。

нѐрвност -*тà* [无复,阴] 神经质,神经不安: проявя̀вам ~ 急躁不安

нервòз|ен -*на* [形] ❶〈旧〉神经过敏的,神经质的,急躁不安的: ~на женà 神经质的女人 ❷〈口〉(指肉饼、肉丸)辣味的: ~ни кюфтѐта 辣味肉饼 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

нереа̀л|ен -*а* [形] ❶不真实的,想象的,空幻的 ❷不现实的,不能实现的: ~ен пла̀н 不现实的计划 **~но** [副]

нерѐд|ен -*на* [形] 不应该的,不守规矩的,不正当的,不允许的;不法的: ~на постъ̀пка 越轨行为 ~ни ра̀боти 不正当的事情 борба̀ срещу̀ ~ните проя̀ви 反对不正当的行为 Тỳк ѝма нѐщо ~но. 这里有不对头的东西。**~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]: отстраня̀вам (изкореня̀вам) ~ности 消灭(根除)不法行为

нередòв|ен -*на* [形] ❶不遵守制度的,不守时的,疏忽大意的,不正常的,非正规的: Вѝнаги закъсня̀ваш — мнòго си ~ен. 你总是迟到——太随便了。~но отчѝтане 不按期总结 ~ен живòт 不正常的生活 ❷(指证件等)不合规定的,不合要求的,不合格的,无效的: ~ен паспòрт 不合规定的护照 ~ен билѐт 废票 ❸(指商品)等外的,有小缺陷的: ~ни чора̀пи 等外品袜子 ◇ **~ен учѝтел (преподава̀тел)** (不太够格的)非正规教师,编外教员 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

нѐрез [阳]〈民〉(未阉过的)公猪,种猪

нерентабѝл|ен -*на* [形] 无利润的,不生利的,收益不大的: ~на сдѐлка 无利可图的交易 **~ност** -ността̀ [阴]

нерешѝтел|ен -*на* [形] 没有决心的,不坚决的,不果断的,犹豫不决的,动摇的: ~ен човѐк 优柔寡断的人 ~ни стъ̀пки 犹豫不决的脚步 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]: проявя̀вам ~ност 表现踌躇

нерòда [阳、阴]〈诗〉丑八怪;败类,不肖子

неродѐн -*а* [形] 没有生出来的,未出世的,未产生的 ◇ **~а мома̀**〈民〉(民间故事中的)天女,天仙,美女

нерỳд|ен -*на* [形]: ◇ **~ни изкопа̀еми**〈矿〉非金属矿

нерушѝм -*а* [形] 不可破坏的,不可违背的;牢不可破的: ~а дрỳжба 牢不可破的友谊 ~ съ̀юз 牢固的联盟

неръжда̀ем -*а* [形] 不锈的: ~а стомàна 不锈钢 ~ нòж 不锈钢刀 **~ост** -остта̀ [阴]

неръждя̀ващ -*а* [形] 同 неръжда̀ем: ~а стома̀на 不锈钢

нерькотвòр|ен -*на* [形]〈诗〉非人手造的: ~ен па̀метник 非人手造出的纪念碑,永恒的纪念碑

неря̀дък -*я̀дка*, -*ѐдки* [形] 不是稀有的,常见的,常有的,时常的 **~я̀дко** [副]: Неря̀дко ця̀ла нòщ не ѝдваше ми сън. 我常常整夜睡不着觉。

нес|а̀ -*ѐш*, -*ох*, -*е* [未]〈方〉同 нòся — **се** [被动,中态]

несамостоя̀тел|ен -*на* [形] 易受别人影响的,无独立性的: ~ен човѐк 易受别人影响的人,没有主见的人 ~ен хара̀ктер 无独立性的性格 ~но мнѐние 无独立性的见解 **~ност** -ността̀ [阴]: проявя̀вам ~ност 缺乏主见

несамоувѐрен -*а* [形] 缺乏自信的,没有自信心的: ~ младѐж 没有自信心的青年 ~ тòн 缺乏自信的声调 **~но** [副] **~ост** -остта̀ [阴]

несбъ̀днат -*а* [形] 没有实现的: ~и мечтѝ 没有实现的梦想 ~о жела̀ние 没有实现的愿望

несвѐстен -*я̀стна*, -*ѐстни* [形] ❶神智不清的,不省人事的: Тòй бѐше ~ѐстен: не вѝждаше нѝщо, не разбѝраше нѝщо. 他已经不省人事,什么也看不见,什么也听不懂。❷(指说话、喊叫声等)无意识的;不连贯的: ~ѐстни дỳми 无意识的话 ~ѐстни бълнỳвания 无条理的呓语 ❸〈转〉猛烈的,迅猛的 **~я̀стно** [副]

несвоеврѐмен|ен -*на* [形]〈书〉不及时的;不适时的、不是时候的 **~но** [副]

несвòйствен -*а* [形] 不是…所具有的,不合乎…本性的,非…所固有的: ~о на прирòдата му хладнокръ̀вие 不合乎他本性的冷静 Това̀ е ~о за (на) нѐго. 这不合乎他的本性。**~о** [副] **~ост** -остта̀ [阴]

несвъ̀рзан -*а* [形] ❶不相连的 ❷(指言语、说话、思想等)不连贯的;没有联系的: ~и дỳми 没有联系的词 ~ гòвор 不连贯的话,前言不搭后语的话 ~и мѝсли 没有联系的思想 **~о** [副] **~ост** -остта̀ [阴]

несвъ̀ртък [阳]〈民〉劳碌日(奔忙劳碌的星期四的别名、形容语): четвъ̀ртък-~ 星期四劳碌日

несвъ̀ршен -*а* [形] 没有(做)完的,没有结束的,未完成的 ◇ **мѝнало ~о врѐме**〈语法〉过去未完成时 ~ **вѝд (на глагòла)**〈语法〉(动词的)未完成体 **~ост** -остта̀ [阴]

несвя̀ст [无复,阴] ❶无知觉状态,失去知觉,不省人事: па̀дам в ~ 失去知觉 лежа̀ в ~ 不省人事 Хва̀на ме сѝлна трѐска, коя̀то ме държа̀ пòвече от два̀йсет и чѐтири ча̀са в ~. 我得了厉害的寒热病,不省人事达 24 小时以上。❷疯狂状态,狂热: тѝчам в ~ 狂跑

несвя̀стно 见 несвѐстен

несгòвор [无复,阳] 不和;纠纷,争吵: ~ в дома̀шния живòт 家庭生活中的不和 сѐя ~ 挑拨离间,搬弄是非,散布不和 Живѐят в ~. 他们生活得不和睦。

несгòвор|ен -*на* [形] 不和睦的: Тѐсни билѝ планинѝте / за ~на дружѝна. (Ботев) 对于不和睦的队伍大山也显得狭窄。**~но** [副]: Те живѐеха мнòго ~но. 他们生活得很不和睦。**~ност** -ността̀ [阴]

несговорлѝв -*а* [形] 同 несговорчѝв **~о** [副] **~ост** -остта̀ [阴]

несговорчѝв -*а* [形] 不容易和睦相处的,不好处的 **~о** [副] **~ост** -остта̀ [阴]

несгòд|а [阴] 不方便,不舒服;匮乏,困难,贫困;苦难: материа̀лни ~и 物资缺乏 ~и на врѐмето 当前的困难 ~и на живòта 生活的艰苦 Тòй бѐше свѝкнал вѐче с тѐжките ~и на партиза̀нския живòт. 他已习惯于极其艰苦的游击队生活。Преодоля̀хме всѝчки ~и. 我们克服了一切困难。

несгòд|ен -*на* [形] 不方便的,不便的,不利的,艰苦的: ~ен слỳчай 不方便的场合 ~ни обстоя̀телства 困难的环境 Това̀ мя̀сто е мнòго ~на за мина̀ване. 这个地方很不便于通过。

несдъ̀ржан -*а* [形] 制止不住的,遏止不住的,克制不住的: ~а ра̀дост 止不住的高兴 **~о** [副]: Тòй се засмя̀ висòко и ~о. 他不禁高声大笑起来。**~ост** -остта̀ [阴]

несериòз|ен -*на* [形] 不认真的,不严肃的;不重要的;不郑重的;不严重的;轻浮的: ~ен човѐк 不认真的人,轻浮的人 ~ен въпрòс 不重要的问题 ~на ра̀бота 小事 ~но отношѐние 不严肃的态度 ~но държа̀не 轻浮的举止 **~но** [副]: отна̀сям се ~но към ра̀ботата си 对待工作不认真 говòря ~но 说话轻浮(不认真) **~ност** -ността̀ [阴]

несесѐр [阳]〈书〉梳妆盒,化妆包;针线包

несѐтно [副]〈诗〉不知不觉地：Несѐтно превалѝла е нощта̀. 不知不觉深夜已经快过去了。

несѝгур|ен -на [形] ❶没有把握的,犹豫不决的;不保险的,不一定的;没有信心的：～ни движѐния 没有把握的动作 ～ен гла̀с 犹豫不决的声音 ～ен успѐх 不巩固的成绩 вървя̀ с ～ни кра̀чки 步子不稳地走路 ❷不可靠的,靠不住的：～ен елемѐнт 不可靠分子,动摇分子 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]：Пролича̀ва извѐстна ～ност в ду̀мите му. 从他的话里可以看出他有些犹豫不决。～ност за у̀трешния дѐн 对明天缺乏信心

несиметрѝч|ен -на [形] 不对称的,不匀称的：～ни фѝгури 不对称的图形 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

несимпатѝч|ен -на [形] 不讨人喜欢的,讨厌的：～ен чове̇к 不讨人喜欢的人 ～ни чертѝ в хара̀ктера 性格中令人不喜欢的特点 **～ност** -ността̀ [阴]

несистѐм|ен -на [形] 不系统的,非系统的：～ни зна̀ния 不系统的知识 ～но изложѐние 无系统的叙述 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]：Това̀ изложѐние се отлича̀ва с твъ̀рде голя̀ма ～ност. 这一叙述的特点是十分没有系统。

нѐсит [阳]〈方〉同 пелика̀н (鹈鹕)

несѝт -а [形] 同 ненасѝтен

нѐскафѐ [中] 速溶咖啡

несклòн|ен -на [形] 无意于…的,不愿意…的,不想…的 **～ност** -ността̀ [阴]

несклонѝм -а [形] 不易劝说的,固执的 **～ост** -остта̀ [阴]

несклоня̀ем -а [形]〈语法〉不变格的：～о съществѝтелно 不变格的名词 **～ост** -остта̀ [阴]

нескончàем -а [形]〈书〉无穷无尽的,无止境的,没有终了的,绵延不断的：～и препирнѝ 无休止的争论 ～ лѐтен дѐн 一个漫长的夏日 ～и ръкопля̀скания 经久不息的掌声

нескопòсан -а [形]〈口〉难看的,拙劣的

нескòпос|ен -на [形]〈口〉❶不灵巧的,笨拙的;没有条理的：～на женà 没有条理的女人 ❷制作得不灵巧的,笨拙的：～ни дрѐхи (式样)难看的衣服 ～на ра̀бота 拙劣的活儿,粗制滥造的东西 ❸〈罕〉不整洁的,邋遢的：～ни младѐжи 邋遢的小伙子 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

нескòпосни|к -ци [阳], **нескòпосница** [阴]〈口〉没有条理的人,邋遢鬼：На̀шият ～к па̀к закъсня̀. 我们的邋遢鬼又迟到了。

нескрòм|ен -на [形] ❶不(知)谦虚的,不虚心的：～ен чове̇к 不谦虚的人,不虚心的人 ❷不客气的,不知分寸的;不婉转的：～ен въпрòс 不知轻重的问题 ❸不(顾)体面的,不大知道羞耻的;大胆的：～ен пòглед 放肆的目光 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]：Позволѐте ми ～ността̀ да Ви попѝтам нѐщо. 请允许我不客气地问您点事。

несломѝм -а [形] 不屈不挠的,百折不回的,坚强的,摧毁不了的：～а енѐргия 百折不回的干劲 ～а вòля 坚强的意志 Патрòните се свъ̀ршват, но ду̀хът е ～. 子弹用光了,但是士气是摧毁不了的。

неслу̀жил -а [形]〈口〉[常用作名] ～ [阳] 没有服过役的人：Неслу̀жилите се събѝрат за врѐменно обучѐние във войска̀та. 没有服过役的人集合起来到军队中进行临时训练。

неслу̀ка -а [阴]〈民〉同 несполу̀ка

несмѐл -а [形] 不勇敢的,没有勇气的,胆小的：～ младѐж 没有勇气的青年 ～и движѐния 胆怯的动作 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

несменя̀ем -а [形] 不可更换的 **～ост** -остта̀ [阴]

несмѐт|ен -на [形] 不可计量的,不可胜数的,无数的：～ни бога̀тства 无数的财富 ～но колѝчество 大量 **～но** [副]：～но бога̀т 十分富有的

несмила̀ем -а [形] ❶(指食物)不易消化的 ❷〈转〉不易接受的：～а духòвна хранà 不易接受的精神食粮 **～ост** -остта̀ [阴]

несмѝслен -а [形]〈罕〉❶不理智的,不合理的;无意义的;愚蠢的：～а упорѝтост 无意义的固执 ❷轻率的,未深思熟虑的 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

несмутѝм -а [形] 不受干扰的;镇静的 **～о** [副]

несмуща̀ван -а [形] 不受(任何人)打扰的,不受惊扰的;宁静的：вòдя ～ живòт 过宁静的日子 **～о** [副]：живѐя ～о 宁静地生活

несмълка̀ем -а [形]〈罕〉(指谈话声、笑声、掌声)不停的

неснòс|ен -на [形] 令人难受的,使人难受的,讨厌的：～ен живòт 难以忍受的生活 ～ен чове̇к 讨厌的人 ～ен хара̀ктер 令人难以忍受的脾气 Жѐгата ста̀ваше все пò-～на. 炎热越来越使人难以忍受。**～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

неспанѐ [无复,中] 未眠;睡眠不足

неспецифѝч|ен -на [形] 非特有的,非典型的：～ни прѝзнаци 非特有的征候 ～ни свòйства 非特有的性状

неспѝр ❶ [阳]〈诗〉连续,不停 ❷ [副] 不停地,不断地：Вя̀търът фучѝ ～. 风刮个不停。

неспѝр|ен -на [形] 不停的,不断的,不息的：～на пѐсен 不停的歌声 ～на глъ̀ч 连续不断的喧哗 **～но** [副]

несподелѐн -а [形] 没有告诉别人的,无人分担(分享)的,独享的,独自一人承受的：～а скръ̀б 个人的悲痛 ～а любòв 单恋,单相思

неспокò|ен -йна [形] 不安的;不安静的;不安宁的;惊慌的：～ен като̀ на тръ̀ни 如坐针毡 ～ен сън 不宁静的睡眠 ～йни мѝсли 思潮澎湃 ～ен вѝд 惊慌的样子 ◇ **～ен дух** 有进取心的人 **～йна съвест** 心虚,良心不安,问心有愧,内疚 **～йно врѐме** 乱世,动荡的时代 **～йно** [副]

неспокòйств|о 和 **неспокòйствие** [无复,中] 不安;不安宁;惊慌：Облада̀ го ～ие. 他陷于惊慌不安。

несполу̀к|а [阴] 不成功,失败：претърпя̀вам ～а 遭到失败 Тòй е преживя̀л мнòго ～и, ала̀ тѐ не са̀ сломѝли духа̀ му. 他曾多次失败,但不灰心。

несполучлѝв -а [形] 不成功的,失败的：～ òпит 失败的试验 ～ прѐвод 不成功的翻译 ～ òтговор 错误的答案 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

неспоразумѐние [无复,中] 不和;不同意;不一致

неспòр|ен -на [形] 不顺手的,徒劳无益的：～на ра̀бота 不顺手的工作 ～но я̀дене 不解饿的食物

неспосòб|ен -на [形] ❶没有能力的,没有本领的,无能的：～ен ра̀ботник 没有能力的工作人员 ～ен за слѐдване в университѐта 没有上大学的能力 ～ен артѝст 无能的演员 ❷不会(做出某事)的：Тòй е ～ен на така̀ва нѝзост. 他不会做出这种卑鄙的事。Тòй е ～ен за жѐртви. 他不会作出牺牲的。**～ност** -ността̀ [阴]：Причѝна за всѝчко е ～ността̀ му да се спра̀вя с тру̀дностите. 造成这一切的原因是他没有对付困难的能力。уволнѐн порадѝ ～ност 由于没有工作能力而被解职

несправедлѝв -а [形] 不公正的,不公道的,不公平的;非正

义的：～а присъ̀да 不公正的判决 ～о обвинѐние 不公正的指控 ～а крѝтика 不公平的批评 ～ съм към нѐго 对他不公平 ～а война̀ 非正义战争 **～о**［副］**～ост** -остта̀［阴］：不公正，不公平，非正义(性)；不公正的事情

несправя̀н|е -*ия*［中］不胜任，应付不了：～е с поста̀вената за̀дача 担负不了所交给的任务 уволнѐн порадѝ ～е с ра̀ботата 由于不能胜任工作而被免职

несприѐтнат -*а*［形］邋遢的，又脏又乱的；散漫的：～а домакѝня 不会管家的女主人 ～ вид 邋遢的样子 **～ост** -остта̀［阴］

несрабо̀тване［中］(共同工作中的)不配合，彼此联系不够：Съществу̀ват слу̀чаи на ～ между̀ разлѝчните служѝтели. 存在着各种服务人员之间互不配合的情况。

несравнѐн -*а*［形］无比的，独到的：～а красота̀ 无与伦比的美丽 **～о**［副］：То̀й е ～о по̀-у̀мен от нѐя. 他比她聪明多了。**～ост** -остта̀［阴］

несравнѝм -*а*［形］❶无比的，无双的，非常好的：～ поѐт 举世无双的诗人 ～а картѝна 极好的图画 ❷不能相比的，不可同日而语的；完全不相同的：Това̀ са ～и неща̀ (величинѝ). 这是无法相比的东西(量)；这是完全不相同的东西(量)。**～о**［副］：～о ху̀бав 无比美好的 **～ост** -остта̀［阴］

несравня̀ем -*а*［形］不可比的

несрѐт|а［阴］〈民〉不幸，灾祸，恶运，倒霉：～и на живо̀та 生活中的不幸 Преслѐдва ме ～а. 我正走背运。

несрѐт|ен -*на*［形］〈民〉不幸的，倒霉的，背运的：～ен живо̀т 不幸的生活 ～ен човѐк 倒霉的人

несрѐтни|к -*ци*［阳］，**несрѐтница**［阴］〈民〉倒霉的人，不幸的人

несрѐтнишк|и -*а*［形］несрѐтник 的形容词：～и живо̀т 不幸的生活

несръ̀ч|ен -*на*［形］不灵巧的，不能干的，笨手笨脚的：～на жена̀ 不灵巧的女人 ～ни движѐния 笨拙的动作 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

нестесня̀ван -*а*［形］自由的，不受拘束的，不受限制的

нестина̀р -*ят*，-*я*［阳］，**нестина̀рка**［阴］跳蹈火舞者

нестина̀рск|и -*на*［形］нестина̀р 的形容词：～и та̀нец 蹈火舞 ～и обича̀и 跳蹈火舞的风俗 ～и о̀гън 跳蹈火舞用的火

нестина̀рство［无复，中］蹈火舞(保加利亚小特尔诺沃地区某些村庄遗留下来的一种古老民间习俗：每年 6 月 3 日康斯坦丁和埃莲娜节时在烧红的煤炭上光脚跳舞，为全村驱病保丰收)

нестроева̀|к -*ци*［阳］〈军，口〉非战斗人员

нестроева̀шк|и -*а*［形］нестроева̀к 的形容词

нестроевѝ -*а̀*［形］〈军，旧〉非战斗的，非战列的，战列外的：Обо̀зни ча̀сти, ета̀пни коменда̀нтства, ～ѝ ро̀ти, бо̀лници — всѝчко се влѐче наза̀д. 辎重部队、兵站警卫司令部、非战斗连队、医院——一切都拖在后边。

нестро̀|ен -*йна*［形］❶不整齐的，紊乱的：～йни редѝци 不整齐的队伍 ❷(指声音、谈话等)不合调的，不和谐的；混乱的：～йно кря̀кане на жа̀бите 吵闹的蛙叫声 ～йна глъч 喧嚣的谈话声 **～йно**［副］**～йност** -йността̀［阴］

нестърпѝм -*а*［形］同 нетърпѝм

несхо̀д|ен -*на*［形］不相似的，不一样的，不相同的 **～ност** -ността̀［阴］

несхо̀дство［中］不一样，不同，相异

несъбира̀ем -*а*［形］〈书〉(指债款)收不回来的：～и взѐмания 收不回来的债款

несъвместѝм -*а*［形］不能并存的，不两立的，不相容的：На̀шият мора̀л е ～ с лицемѐрието. 我们的道德与虚伪是不相容的。**～о**［副］**～ост** -остта̀［阴］

несъвършѐн -*а*［形］不完善的，不完备的；有缺点的：～о творѐние 不完善的作品

несъвършѐнств|о -*а*［中］不完善，不完备

несъгла̀с|ен -*на*［形］❶不同意的，不赞同的 ❷不和睦的

несъгла̀си|е -*я*［中］❶不同意，不赞同，拒绝 ❷不和睦：отстраня̀вам (изгла̀ждам) ～я 消除(弥合)不和

несъгласу̀ван -*а*［形］(互相)不协调的，不一致的；未经同意的，未达成协议的，未商量好的；〈语法〉非一致的：～и дѐйствия 不协调的动作 ～и определѐния 非一致定语 **～о**［副］**～ост** -остта̀［阴］

несъгласу̀ем -*а*［形］不能协调的；不能取得一致的 **～ост** -остта̀［阴］

несъзна̀ние［无复，中］失去知觉：в ～ съм，изпа̀дам в ～ 失去知觉

несъзна̀тел|ен -*на*［形］❶无意识的；不自觉的：～но движѐние 无意识的动作 ～ен човѐк 不自觉的人 ❷政治上不开展的，没有觉悟的 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

несъизмерѝм -*а*［形］❶无共同尺度的，不可通约的，无公度的：～и величинѝ 无公度的量 ❷〈转〉不可比的，不能相比的：～и поня̀тия 不可比的概念 **～ост** -остта̀［阴］

несъкратѝм -*а*［形］不可缩减的，不可简化的，(指分数)不可约的，约不开的 **～ост** -остта̀［阴］

несъкрушѝм -*а*［形］坚不可摧的，坚定的：～а во̀ля 坚定的意志 ～а вя̀ра 坚定的信念 ～а сѝла 不可摧毁的力量 **～ост** -остта̀［阴］

несъмнѐн -*а*［形］无疑的，确实的，无可争议的：～ успѐх 无疑的成功 ～а ѝстина 显然的真理 ～и предѝмства 无可争议的优越性 **～о**［副］**～ост** -остта̀［阴］

несъобра̀з|ен -*на*［形］不合情理的，无道理的 **～ност** -ността̀［阴］不合情理，不合情理的地方(事情)

несъобразѐн -*а*［形］不相合的，不符合的：нарѐдби，～и със зако̀ните 与法律相抵触的命令 **～ост** -остта̀［阴］

несъобразѝтел|ен -*на*［形］〈书〉脑筋迟钝的，不灵活的 **～ност** -ността̀［阴］：проявя̀вам ～ност 不灵活

несъотвѐт|ен -*на*［形］不符合的，不相符的，不一致的：Ду̀мите му са ～ни на дела̀та му. 他言行不一。

несъотвѐтстви|е -*я*［中］〈书〉不相适合，相抵触，不一致，不协调：～е на сѝлите 力量悬殊 ～е между̀ ду̀ми(те) и дела̀(та) 言行不一

несъразмѐр|ен -*на*［形］〈书〉(大小)不相称的，不成比例的：～ен с нѐщо 与…不相称的 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

несъсто̀ятел|ен -*на*［形］❶无钱还债的，无支付能力的；破产的：～ен длъ̀жник 无支付能力的债务人，破产的债务人 ❷根据不足的，站不住脚的，无力的：～на тео̀рия 站不住脚的理论 ～ни аргумѐнти 无力的论据 **～ност** -ността̀［阴］：◇ **обявя̀вам в ～ност (ня̀кого, нѐщо)** 宣布(某人、某公司)破产

несъщѐствен -*а*［形］无关紧要的，没有多大关系的；次要的：～ факт 不重要的事实 **～ост** -остта̀［阴］

нетактѝч|ен -*на*［形］不知分寸的，不知轻重的，很不委婉的：～ен човѐк 不知轻重的人 ～ен въпро̀с 不懂人情的问法 ～на

постъпка 不知分寸的行为 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴] 1.不知分寸,不知轻重: проявявам ～ност 不知分寸 Цялото му държàние се отличàва с голяма ～ност. 他的整个行为显得非常不知分寸。2.不知分寸的行为

нѐт|ен -*на* [形] нѐто 的形容词: ～но теглò 净重 ～на сýма 净总和,净金额

нетлѐн|ен -*на* [形] ❶〈宗教〉(指遗体等)不朽的,不腐的 ❷〈转,诗〉永恒的,永久的: ～на слàва 永垂不朽(的光荣) ～на красотà 永恒的美 **～ност** -носттà [阴]

нѐто〈商〉❶ [不变,形] 净(重)的: ～ теглò 净重 ❷ [副] 净重(与 брýто (毛重)相对): продàвам стòката ～ 不带包装出售的商品 ❸ [中] 净重;净数;净收入 Кòлко е ～то на стòката? 这货净重多少? ◇ **брýто за ～** 不扣除包装,不刨皮

нетòч|ен -*на* [形] 不准确的,不确切的;不正确的: ～ни везнѝ 不准确的天平 ～но определѐние 不确切的定义 ～на смѐтка 错账 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴] 1.不准确,不确切 2.不准确的东西(或地方),错误: В доклàда са допýснати фактѝчески грѐшки и ～ности. 报告中有一些事实上的错误和出入。

нетрà|ен -*йна* [形] ❶不结实的,不经用的: ～йна стòка 非耐用商品 ～йна врѐзка 不巩固的联系 ❷延续时间不长的,短暂的: ～ен живòт 短暂的生命 ～йни боѝ 不持久的颜色,易褪的颜色 **～йно** [副] **～йност** -йносттà [阴]

нетрѐзвен -*а* [形] 醉酒的,沉醉的;不清醒的: ～о състоя̀ние 醉(酒状)态 хòдя ～ по ýлиците 醉醺醺地在街上走 **～ост** -осттà [阴]

нетрýдов -*а* [形] 非劳动的: ～и дòходи 非劳动收入

нетрудоспосòб|ен -*на* [形] 没有劳动能力的,不能工作的 **～ност** -носттà [阴]

нетърпелѝв -*а* [形] 没有耐性的,没有耐心的,急不可待的,不耐烦的: ～ човѐк 没有耐性的人 ～и движѐния 不耐烦的动作 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

нетърпѐние [无复,中] 无耐性,不耐烦,急不可待: очàквам с ～ 焦急地期待 горя̀ (умѝрам) от ～ 焦急万分 Обвзѐма (обхвàща) ме ～. 我很着急。проявя̀вам ～ 显出不耐烦 Изпълнен съм с (от) ～. 我急不可待。

нетърпѝм -*а* [形] 不能忍受的,难忍的;讨厌的: ～а бòлка 难忍的疼痛 ～а горещинà 难受的炎热 ～и отношѐния 难于忍受的关系 ～ човѐк 讨厌的人 **～о** [副]: ～о горѐщо 热得难受 **～ост** -осттà [阴]: до ～ост 达到令人难以忍受的程度

неубедѝтел|ен -*на* [形] 不能使人信服的,没有说服力的: ～ни дýми 没有说服力的话 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

неуважѐние [无复,中] 不尊敬,不尊重

неуважѝтел|ен -*на* [形] ❶不足重视的,不充足的,没有理由的: отсъ̀ствувам по ～ни причѝни 无故缺席 ❷〈罕〉不恭敬的,无礼貌的

неуведàем -*а* [形]〈旧〉同 неувя̀хващ

неувѐрен -*а* [形] 没有信心的,没有把握的;动摇的,迟疑的: ～ глàс 没有把握的声音 ～ в сѐбе си 缺乏自信的 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]: ～ост в ýтрешния дѐн 对明天没有信心 повдѝгам раменà в знàк на ～ост 耸耸肩表示没有把握 В дýмите му се долàвя ～ост. 从他的话里可以看出没有信心。

неуверѐн -*а* [形] 不相信的: ～и хòра 不相信的人

неувя̀хващ -*а* [形]〈书〉永不枯萎的,永不凋谢的: ～а слàва 永垂不朽(的光荣) ～и спòмени 永恒的记忆

неугàсващ -*а* [形]〈书〉永不熄灭的,经久不衰的: ～ фàкел 永不熄灭的火炬 ～а вя̀ра 坚贞不渝的信念

неугасѝм -*а* [形] 不能扑灭的,永不熄灭的,经久不衰的;不能遏制的: ～ òгън 扑不灭的火 ～а жàжда 止不住的口渴 ～ жàр 遏制不住的热情 ～ копнѐж 热烈的向往 **～о** [副]

неуглѐд|ен -*на* [形] 不好看的,不漂亮的,难看的: ～ен човѐк 其貌不扬的人 ～на кѐща 难看的房子 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

неугòда [阴] 不称心,不满意,不如意,不合心意: За мòя ～ всѐ тъ̀й се слýчи. 事情总是这样不称我心。

неугòд|ен -*на* [形] 不称心的,不如意的: ～на компàния 不合心意的伙伴们 **～ност** -носттà [阴]

неудàч|ен -*на* [形]〈书〉不成功的,不顺利的,失败的;不妥当的: ～ни òпити 失败的尝试 ～ен ѝзраз 不妥当的言词

неудòб|ен -*на* [形] ❶不方便的,不舒适的: ～но жѝлище 不方便的住宅 ～ни обýвки 不舒服的鞋 ❷令人不快的,使人为难的,使人难堪的;不妥当的,不好意思的;给别人造成不便的: ～ен човѐк 给别人制造麻烦的人 ～ен гòст 不速之客 ～но положѐние 难堪的状况,窘境 ～но посещѐние 令人不快的访问 Съ̀бота е ～ен дѐн за събрàния. 星期六不宜开会。**～но** [副]: Тòй вѝждаше, че е ～но да отѝде веднàга у тя̀х и решѝ да почàка. 他认为不便于马上到他们家去,决定再等一下。◇ **Стàва ми (чýвствувам се) ～но.** 我觉得不好意思。**～ност** -носттà [阴]

неудòбств|о -*а* [中] ❶不方便,不舒服,设备不全,不方便的情况: Рабòтили сме при голѐми ～а. 我们一直在十分不便的情况下工作。❷困窘,难堪: изпѝтвам ～о от нѐщо 因…感到难堪

неудовлетворѐн -*а* [形]〈旧〉没有(得到)满足的: ～о желàние 没有得到满足的愿望 **～ост** -осттà [阴]

неудовлетворѝтел|ен -*на* [形] 同 незадоволѝтелен: ～ен òтговор 不能令人满意的回答 ～но обяснѐние 不能令人满意的解释 **～но** [副]: Плàнът се изпълня̀ва ～но. 计划执行得不能令人满意。

неудовòлствие -*я* [中] 不满(意);厌烦,讨厌: По лицѐто му се четѐше ～е. 他面有厌色。

неудържѝм -*а* [形] 不可抑制的,无法遏止的,控制不住的: ～ смя̀х (плàч) 止不住的大笑(哭泣) ～о желàние 无法遏止的愿望 ～а сѝла 不可抵挡的力量 ～о положѐние 控制不住的局势 ～о историческо течѐние 不可抗拒的历史潮流 **～о** [副]

неузнавàем -*а* [形] (变得)令人不敢认的,认不出的,无法认识的: Нимà тъ̀й съм отслàбнал, че съм стàнал ～? 难道我已经瘦得令人认不出了吗? Ýлицата е стàнала ～а. 街道已经变得认不出来了。**～о** [副] **～ост** -осттà [阴]〈书〉**до ～ост** 达到无法认识的程度: Сегà градъ̀т се бѐше променѝл до ～ост. 现在,城市已经变得令人无法认识了。

неузря̀л -*я̀ла*, -*ѐли* [形] 没有熟的,生的: ～ѐли плодовѐ 不熟的水果 ～я̀ло грòзде 生葡萄

неýк -*а* [形] 不识字的,没有上过学的;文化低的: ～ човѐк 大老粗 ～ нарòд 文化水平低的人民 Тòй наѝстина ѝскаше да се наýчи да пѝше, вѝнаги бѐ съжаля̀вал, че бѐ остàнал ～. 他真想学会写字,他总因自己是个文盲而感到遗憾。

неуклòнно [副]〈书〉不动摇地;一贯地,勇往直前地,坚定不移地,始终不渝地: напрѐдвам ～ 一往无前

неукрѐпнал -*а* [形] 不巩固的,不稳固的,软弱的,无力的:

～и сѝли 虚弱的力量 ～ гла̀с 无力的声音 На̀шето стопа̀нство е о̀ще ～о. 我们的农场还不巩固。～**ост** -остта̀ [阴]

неукротѝм -*а* [形] 无法制服的,桀骜不驯的;不可遏止的,无法抑制的: ～ жребѐц 不驯服的公马 ～ гня̀в 无法抑制的愤怒 ～а омра̀за 难于克制的仇恨 ～о жела̀ние 强烈的愿望 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

неулѐгнал -*а* [形] ❶(指土地)没有踩实的,暄的 ❷〈转〉性格尚未定型的;血气方刚的,没有失去棱角的: ～ човѐк 不老成的人,不稳重的人 ～ хара̀ктер 未定型的性格 **～ост** -остта̀ [阴]

неуловѝм -*а* [形] ❶找不到的,捉不住的;老是不照面的: ～и партиза̀ни 来去无踪影的游击队员 Отка̀кто се ожѐни, то̀й ста̀на ～ за на̀с. 他自结婚以后,一直没和我们照面。❷〈转〉捉摸不到的,几乎看不出的,几乎察觉不到的;难于表达的: ～а ра̀злика 难以辨别的差异 ～и бръ̀чки по лицѐто 脸上几乎看不出的皱纹 **～о** [副]

неумѐл -*а* [形] 缺乏技巧的,手艺太差的,不熟练的,没有经验的,不灵巧的: ～ човѐк 笨人 ～ организа̀тор 没有本事的组织者 ～о движѐние 不熟练的动作 ～о ръково̀дство 不得力的领导 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

неумѐние [无复,中] 不会;无能,没有本领: ～ в дома̀шната ра̀бота 不会干家务

неумѐрен -*а* [形] ❶不知节制的: ～ в я̀дене и пиѐне 饮食无度的 ～ човѐк 欲望无穷的人 ❷过度的,过分的;漫无节制的,无度的: ～и хва̀лби 过奖 **～ост** -остта̀ [阴]

неумѐст|ен -*на* [形] 不合环境的,不对地方的;不适当的,不相当的;不应当的: ～ен въпро̀с 不恰当的问题 ～на шегà 不适当的玩笑 ～но застъ̀пничество 不应当的袒护 **～но** [副]

неумѐ|тен -*ятна*, -*ѐтни* [形]〈方〉同 неумѐл: ～я̀тна женà 笨女人

неумѝшлен -*а* [形] 非故意的,无意的,无心的: ～а грѐшка 无意的错误

неумолѝм -*а* [形] ❶哀求不动的,铁石心肠的,无动于衷的;铁面无私的;冷酷无情的: ～ човѐк 冷酷的人 ～ гла̀с 坚定的声音 ❷〈转〉确定不移的: ～о развѝтие на живо̀та 生命的确定不移的发展 ～и зако̀ни на приро̀дата 确定不移的自然规律 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

неумо̀р|ен -*на* [形] ❶不(知)疲倦的,孜孜不倦的: ～ен рабо̀тник 不知疲倦的工作者 ～ни ръцѐ 勤劳的双手 ❷紧张的,艰苦的,不息的: ～ен тру̀д 紧张的劳动 ～ни грѝжи 不断的关怀 **～но** [副]

неуморѝм -*а* [形] 不息的,不倦的;不(知)疲倦的,勤奋的: ～ борѐц за свобо̀да 孜孜不倦的自由战士 ～о упо̀рство 不倦的坚毅精神 **～о** [副]

неуморѝтел|ен -*на* [形] 不累人的,不使人疲倦的: ～ен тру̀д 不累的劳动,轻活儿

неупотребѝтел|ен -*на* [形] 不(通)用的: ～ни ду̀ми 不通用的词

неуправѝя [阴]〈罕〉缺乏管理,混乱,无秩序

неуравновесѐн -*а* [形]〈书〉❶不平衡的,缺乏均势的 ❷〈转〉精神不定的,喜怒无常的,心情不稳定的: ～ човѐк 心情不稳定的人 ～ хара̀ктер 喜怒无常的性格 **～ост** -остта̀ [阴]

неу̀редлен -*на* [形] 没有条理的,乱七八糟的,混乱的: ～на домакѝня 没有条理的主妇 ～на къ̀ща 乱七八糟的家 **～ност** -ността̀ [阴]

неуредѐн -*а* [形] 不整齐的,乱七八糟的;混乱的,没有秩序的;没有解决的: ～о положѐние 混乱的局面 Въпро̀сът е о̀ще ～. 问题还没有解决。

неурѐдица -*а* [形] 缺乏秩序,混乱,没有条理: ～ в къ̀щи 家里乱七八糟 отстраня̀вам (према̀хвам) ～ 消除混乱状态

неурожа̀|ен -*йна* [形]〈书〉歉收的: ～йна годѝна 歉收的年代,荒年

неурожа̀|й -*ят*, -*я* [无复,阳]〈书〉歉收

неусѐт|ен -*на* [形] 几乎感觉不到的,不易察觉的,隐隐的;轻微的;轻松的: ～ен това̀р 不重的负担 ～но пъту̀ване 轻松的旅行 **～но** [副]: Днѝте ～но минà̀ваха. 日子不知不觉地过去了。Жѝвият прѝмер на ръководѝтелите ни пра̀веше ～но всѐ по̀-твърди борцѝ. 领导人的生动榜样不知不觉地使我们成了日益坚定的战士。～но задря̀мвам 不知不觉地打起瞌睡来

неуслужлѝв -*а* [形] 不愿效劳的,不殷勤的,不愿服务的: ～ човѐк 不殷勤的人 **～ост** -остта̀ [阴]

неуспѐх [阳] 失败,不成功,失利;不顺遂: претърпя̀вам ～ 遭到失败 ～и в живо̀та 生活中的不顺遂

неуспѐш|ен -*на* [形] 失败的,不成功的,不顺利的: ～ен о̀пит 不成功的试验 ～на а̀кция 失败的行动 **～но** [副]

неустановѐн -*а* [形] 不固定的,没有固定下来的,不稳定的: ～ езѝк 还没有固定下来的语言 ～ хара̀ктер 不稳定的性格 ～о врѐме 变化无常的天气 **～ост** -остта̀ [阴]

неусто̀йка [阴] ❶违约,不遵守协议,不履行义务: При ～ се запла̀ща обезщетѐние. 违约要付赔偿费。❷违约金: пла̀щам ～ 付违约金

неустойчѝв -*а* [形] ❶不稳定的,摇晃的: Ма̀сата е ～а. 桌子不稳。❷〈转〉不稳定的,动摇不定的,不坚定的,变化无常的: ～о положѐние 不稳定的局势 ～ хара̀ктер 动摇不定的性格 ～ човѐк 不坚定的人 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

неустрашѝм -*а* [形] 无畏的,勇敢的: ～ борѐц 大无畏的战士 **～о** [副]: ～о се хвъ̀рлям в бо̀я 勇敢地投入战斗 **～ост** -остта̀ [阴]: геро̀йска ～ост 英雄的大无畏精神

неутѐш|ен -*на* [形]〈诗〉同 неутешѝм: ～на скръ̀б 无法安慰的悲伤

неутешѝм -*а* [形]〈书〉无法安慰的,难安慰的: ～а печа̀л (скръ̀б) 无法安慰的悲哀 Неутешѝмата ма̀йка се съсѝпа от скръ̀б. 极度沮丧的母亲悲痛欲绝。**～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

неутолѐн -*а* [形] 未得到满足的,没有消解的: ～ копнѐж 没有得到满足的渴望 ～ гла̀д 没有消解的饥饿 **～ост** -остта̀ [阴]: ～ост на душа̀та 心灵没有得到满足

неутолѝм -*а* [形] 不能消解的,难于满足的;止不住的,强烈的: ～а жа̀жда 不能消解的口渴 ～о жела̀ние 难于满足的愿望 ～а лю̀бов към живо̀та 对生活的强烈热爱 ～и по̀риви 止不住的激动 **～о** [副]

неуточнѐн -*а* [形] 没有确定(下来)的: ～ въпро̀с 尚未明确的问题 ～ пла̀н 没有确定下来的计划 ～ размѐр 没有确定的大小

неутра̀л|ен -*на* [形] ❶中立的,守中立的: ～ен наблюда̀тел 中立观察员 ～на държа̀ва 中立国 ～на зо̀на 中立地区 ❷〈化〉中性的,中和的: ～ни со̀ли 中性盐 ～ен разтво̀р 中性溶液 **～ност** -ността̀ [阴]: запа̀звам ～ност 保持中立

неутрализа̀ция [无复,阴] ❶中立化 ❷〈化〉中和(作用): ～ на стома̀шните киселинѝ 胃酸的中和

неутрализѝра|м [未,完] ❶使中立化 ❷〈化〉使中和 **— се** [被动] **~не** [中]

неутралитѐт [阳] 中立,中立地位: пàзя ~ 守(保持)中立 нарушàвам ~ 破坏中立 въоръжѐн ~ 武装中立

неутрòн [阳]〈物〉中子

неутрòн|ен -*на* [形] неутрòн 的形容词: ~на бòмба 中子弹

неучàстие [无复,中] 不参加: ~ в ѝзбори 不参加选举

неучтѝв -*а* [形] 无礼貌的,不知礼貌的,失礼的: ~о държàне 无礼的举止 ~и обнòски 失礼的举止 стàвам ~ 变得无礼 **~о** [副]: отнàсям се ~о към нèго 对他无礼 държà се ~о 举止无礼 **~ост** -осттà [阴]

неуязвѝм -*а* [形] ❶无法伤害的,不会受伤害的: ~ срещу̀ куршу̀м 避弹的 ~а надмèнност 强烈的傲慢态度 ❷不怕攻击的,无法攻破的: ~а позѝция 无法攻破的阵地 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]: ~ост на позѝциите 阵地固若金汤

нефѐл -*а* [形]〈方〉同 нефѐлен

нефѐла [阴]〈方〉不该做的事,不好的事: Нефѐла е да ядѐш лежешкòм. 躺着吃东西不好。

нефѐла|м [未]〈方〉❶不舒服,有病,虚弱无力,不行: Детèто ~. 孩子有病。Откàк лежàх бòлен, всè ~м. 自从我病倒以后,一直虚弱无力。❷(指物)不中用,不能用,不合用: Тàя дъскà ~ за тàм, гнѝла е. 这块板不能用在那里,已经糟了。Цѐрово дървò ~ за гредѝ. 栎树不能用作房梁。

нефѐл|ен -*на* [形]〈方〉❶不舒服的,有病的,虚弱无力的 ❷不中用的,不能用的,不合用的,坏的: ~но добѝче 不中用的牲口 ~на нѝва 贫瘠的土地 ❸不好看的,不美的: ~ни дрèхи 难看的衣服

нефелѝт -*а* [形]〈方〉同 нефѐлен: Днèс съм нѐщо ~. 今天我不大舒服。~а стòка 劣等货,次品

нефректòмия [阴]〈医〉肾切除术

нефрѝдии [复,阳]〈动,解〉肾管;胚肾

нефрѝт[1] [阳]〈医〉肾炎

нефрѝт[2] [阳]〈矿〉玉,软玉

нефропàтия [阴]〈医〉肾病

нефт -*ът*, -*а* [无复,阳] 同 петрòл (石油)

нѐфтен -*а* [形] 石油的,原油的: ~и залèжи 石油矿藏 ~а промѝшленост 石油工业 ~и рафинèрии 炼(石)油设备,炼油厂 ~и нахòдища (石)油田

нѐфтия [阴]〈旧〉松节油: Разтрѝйте бòлния с ~. 请给患者擦松节油。

нехà|ен -*йна* [形] 不经心的,不在意的,马虎的,粗枝大叶的,满不在乎的: ~ен стопàнин 漫不经心的当家人 ~ен към облеклòто си 衣着随便的 ~йно държàне 举止随便 ~ен пòглед 漫不经心的目光 **~йно** [副]: отнàсям се крàйно ~йно към нѐщо 对某事采取极端无所谓的态度 **~йност** -йносттà [阴]

нехàйни|к -*ци* [阳], **нехàйница** [阴]〈民〉❶漫不经心的人,满不在乎的人;放荡不羁的人;无忧无虑的人 ❷邋遢的人

нехàйство [无复,中] 漫不经心,马马虎虎,疏忽大意,心不在焉;无忧无虑: проявя̀вам ~ (表现)粗枝大叶 от ~ 由于疏忽

нѐхар [阳]〈方〉懒惰: Нѐхар го е да рабòти. 他懒得干活儿。

нѐхар|ен -*на* [形]〈方〉很懒的

нехà|я -*еш*, -*ях* 和 -*ях* [未] ❶不经心,不注意,疏忽,马虎;不关心,不在意;不理睬: ~я за правилàта 不注意规则 ~я за опàсностите 对危险满不在乎 ~я за нѐщо 对什么都不在乎 Еднò ридàе, друго ~е. 一个号啕大哭,一个满不在乎。❷〈方〉安闲自在,轻松愉快: Кàк сте по сèло? — Нехàем. "你们在乡下过得怎样?""我们过得挺自在。" **~ене** [中]

нехѐлам [未]〈方〉同 нефѐлам

нехѐл|ен -*на* [形]〈方〉同 нефѐлен

нехелѝт -*а* [形]〈方〉同 нефелѝт

нехигиенѝч|ен -*на* [形] 不卫生的,不符合卫生条件的,不利于健康的: ~на сгрàда 不符合卫生条件的建筑物 ~ен живòт 不利于健康的生活 **~но** [副]

нехранѝмайка [阳] 同 нехранѝмайко

нехранѝмайко -*вци* [阳] 二流子: Синовѐте му излѝзоха ~вци. 他的儿子们都变成了二流子。

нехрѝв -*а* [形]〈方〉懒惰的

нехристия̀н|ин -*и* [阳], **нехристия̀нка** [阴] 非基督(教)徒

нехристия̀нск|и -*а* [形] 非基督教的: ~и хрàм 非基督教的庙宇

нецелесъобрàз|ен -*на* [形] 不适宜的,不适当的: ~на постъ̀пка 不适当的行为 **~но** [副]: ~но изразхòдвани су̀ми 使用不当的款项 **~ност** -носттà [阴]

нецензу̀р|ен -*на* [形] 有失大雅的,有伤风化的,低级下流的,猥亵的,淫秽的: ~ни ду̀ми 下流话 ~на шегà 下流的玩笑 ~ни вѝцове 淫秽的笑话 **~ност** -носттà [阴]: Стѝга ~ности! 不要再说下流事了!

нечàкан -*а* [形]〈诗〉意外的,出乎预料的,偶然的,突然的: ~ гòст 不速之客 **~о** [副]

нечѐст|ен -*на* [形] 不诚实的,不正直的;欺骗的: ~ен човѐк 不诚实的人 ~на постъ̀пка 欺骗行为 ~на конкурѐнция 不公平的竞争

нечестѝв -*а* [形] ❶(对信神者来说)渎神的,不信神的;有罪的,罪恶的 ❷不诚实的,不正直的;可耻的;犯法的: ~и сдѐлки 可耻的勾当 ❸ [用作名] **~ият** [阳]〈旧〉魔鬼 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

нечестѝв|ец -*ци* [阳] 渎神的人,有罪的人,造孽的人

нечѐт|ен -*на* [形] ❶很多的,无数的,数不清的: ~но богàтство 无数的财富 ~на рàт 人数众多的军队 ❷奇数的,单数的: ~ни номерà 单号

нечѐтен -*а* [形] ❶没有读过的: ~о писмò 没有看过的信 ❷没有数过的: ~и парѝ 没有数过的钱

нечетлѝв -*а* [形] 不清楚的,潦草的,认不出来的: ~ пòчерк 不清楚的笔迹 ~ пòдпис 认不出来的签名 ~о писмò 潦草的信 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

нѐчи|й -*я*, -*е*, -*и* [不定代词] 某人的,谁的,什么人的: Взѐл съм случàйно ~я шàпка. 我偶然拿了别人的帽子。

нечѝст -*а* [形] ❶不清洁的,脏的: ~ въздух 不清洁的空气 ~о бельò 脏内衣 ~и дрèхи 脏衣服 ❷不纯的: ~о злàто 不纯的金 ~а порòда 不纯的(品)种 ❸〈转〉肮脏的,不诚实的,不公正的: ~и сдѐлки 肮脏的交易 ~а истòрия 不光彩的历史 ◇ **~а сѝла**〈民〉(宗教迷信中的)鬼,魔鬼,妖精 **~а съвест** 良心有愧 **~о** [副]

нечѝстни|к -*ци* [阳], **нечѝстница** [阴]〈民〉不干净的人,脏鬼

нечистоплъ̀т|ен -*на* [形] 脏的,不洗澡的,不洗脸的 **~ност** -носттà [阴]

нечистотà [阴] 不清洁,肮脏: Нечистотàта е срàмно нѐщо.

肮脏可耻。

нечистотѝ|я [阴] ❶ [只单] 不清洁,肮脏: В ъгъла на мàлкото двòрче, потънало в ~я и смèт, растèше смокѝново дървò. 在满是污秽垃圾的小院子的角落里,长着一棵无花果树。❷ 脏东西: Ушѝте му са пълни с ~и. 他耳朵里满是脏东西。

нечовèч|ен -на [形] 不人道的: ~на постъпка 不人道的行为 **~но** [副]: Постъпва ~о. 他干得不人道。

нечовèшк|и -а [形] ❶不人道的: ~а постъпка 不人道的行为 ~о отношèние 不人道的态度 ~а експлоатàция на работниците от капиталѝстите 资本家对工人惨无人道的剥削 ❷超人力的,非人力所及的,极大的: ~и усѝлия 极大的努力 ~и мъки 非人所能忍受的痛苦 ~и бòлки 剧痛 ❸非人的,禽兽的: ~и звук 非人的声音 ~и вик 非人的喊声 ~а настървèност 野兽般的凶残 **~и** [副]: отнàсям се ~и 非人道地对待

нечу̀ван -а [形] ❶从来没有听到过的: ~а пèсен 从来没有听过的歌 ❷〈转〉空前的,前所未闻的,不平常的,特别的,新奇的: ~ успèх 空前的成功 ~о злодеяние 前所未闻的暴行 ~о нахàлство 极其厚颜无耻 **~о** [副]: ~о ху̀бав 特别美丽的

нечувствѝтел|ен -на [形] 没有感觉的: ~на кòжа 没有感觉的皮肤 ~ен към всѝчко 对一切都失去感觉的,对一切都无动于衷的 **~ност** -ността̀ [阴]

нечу̀т -а [形] ❶没有被人听见的,轻的: ~и стъпки 轻轻的脚步 ❷没人听的: Ду̀мите на стàрия остàнаха ~и. 老人的话没有人听。❸没有听过的,没人知道的,陌生的,默默无闻的: ~и езѝци 陌生的语言 ❹〈转〉空前的,前所未闻的,不平常的,极大的: ~и теглà 空前的苦难 ~ пòдвиг 前所未有的功勋 **~о** [副]: 听不见地,极轻声地

нещàст|ен -на [形] ❶不幸的,不祥的,倒霉的: ~ни децà 不幸的孩子们 ~ен вѝд 倒霉的样子 ~ни временà 不幸的时代 ~ен живòт 不幸的生活 ~на съдбà 倒霉的命运 ❷ (加冠词,有时作为人称代词或指示代词的同位语,表示惋惜) 不幸的人: ~ният бай Мѝтьо 不幸的米蒂奥大伯 Àх! тя̀, ~ната ще е тàм! 唉呀,她,那个不幸的女人,一定在那里! ❸〈转〉不值一提的,不足道的,区区的,少得可怜的: Дължà му еднà ~на су̀ма. 我欠他一小笔款。◇ **~ен слу̀чай** 不幸事故 **~на лю̀бов** 不幸的恋爱,单恋 **~о** [副]〈罕〉

нещàсти|е -я [中] 不幸,不幸的事情,灾难,灾害,倒霉: Стàна голя̀мо ~е. 发生了一件很不幸的事情。Постѝгна ме (сполетя̀ ме, връхлетя̀ ме) голя̀мо ~е. 我遭到了很大的不幸。Слу̀чи ми се ~е. 我遇到不幸。претърпя̀вам ~е 遭受不幸 При ~ето стàна жèртва едѝн човèк. 在这次不幸事件中有一人牺牲。Редя̀т се ~ята еднò след дру̀го. 不幸接踵而来。ѝмам щàстие в ~ето 不幸中的万幸 Еднò ~е не ѝдва нѝкога самò. 祸不单行。Живòтът ми е пълен с ~я. 我的一生中充满了不幸。Не сè рàдвай на чу̀ждото ~е. 别幸灾乐祸。◇ **за ~е** 不幸的是,万分可惜的是

нещàстни|к -ци [阳], **нещàстница** [阴] ❶ 不幸的人 ❷〈口〉可怜的人,无足轻重的人,小人物

нещàт|ен -на [形] 编制以外的,定员以外的,额外的: ~ен сътру̀дник 编制外的工作人员

нещèр [阳]〈旧〉同 нищèр

нèщичко [无复,中] нèщо 的指小: Àз ще отѝда да сготвя ~ за мòя сѝн. 我要去给儿子做点什么吃。

нèщ|о -à [中,不定代词—名词] ❶东西,事物,现象,情况: Нèщо твърдо и тèжко пàдна като̀ кàмък в кракàта му. 一个又硬又重的东西像块石头落在他的腿上。Тя̀ заговòри за дрèбни ~à. 她开始说一些小事。Годѝна се мѝна и мнòго ~à се слу̀чиха. 一年过去了,发生了许多事情。Дàйте ~о за я̀дене. 请给点什么吃的东西。Вътре ѝма ~о скрѝто. 此中有奥秘。Товà ~о ми дàва курàж. 这件事给了我勇气。Стàна ~о неочàквано. 发生了意外情况。❷ [只复]〈限〉什物: вързòп с ~à 什物包袱 ❸新闻,消息: Кажѝ ~о. 讲点新闻。Нау̀чих ~о нòво. 我了解到一个新消息。❹(常与 и 和 без 连用表示计量) **и ~о** 多点儿 **без ~о** 不到: годѝна и ~о 一年多 мèсец и ~о 一个多月 ❺〈口〉[用作名] 人物,著名人物: Обѝчам те пòвече от рòден брàт, а и тѝ, личѝ си, ѝмаш ме за ~о, щòм ме назовà свòй побрàтим. 我喜爱你胜过亲兄弟,而你,看起来,也把我当个人物,称我为你的兄弟。Смя̀та се, че е ~о. 他自认是个人物。❻〈口〉[用作形] (接名词表示) 某: Нèщо бедà ли сполетѝ тà̀я илѝ онà̀я комшѝйка… 要是某种灾难降临到哪个邻居头上… ❼ [用作副]〈口〉 1.(与表示数目或距离的计量词连用)大约,差不多: ~о подѝр чàс и половѝна 大约一个半小时以后 Нèщо килò и половѝна мòже да ѝма. 可能有大约 1500 克。Тòй отстоèше вèче от нàс ~о на двà киломèтра. 他已经离我们大约有两公里了。2.有点,近似,几乎,大约,在一定程度上: Мàлко ~о не съм добрè. 我有点不舒服。Мàлко ~о глух. 有点聋。Тя̀ не бèше вèсела. Бèше ~о неспокòйна. 她不高兴,有点不安。Воденѝцата се повреждàше ~о. 水磨常常出点毛病。Вѝжда се, че не вървѝ рàботата — ~о ку̀ца. 看来工作进展得不好——有点毛病。Тѝ си ~о пòмлàд от мèне. 你比我略微年轻一点。Главàта му ~о като̀ крѝна. 他的头(大得)有些像斗。◇ **~о в сèбе си**〈哲〉自在之物 **~о за нàс**〈哲〉为我之物 **~о пòвече** 不仅如此,甚至,更有甚者 **Товà е в редà на ~àта.** 这是正常的,这是普通现象。**прàвя от нѝщо ~о** 小题大作;从无到有 **стàвам от нѝщо ~о** 从无名小卒变成个人物,发迹,一步登天

нещя̀ло [中] **щя̀ло-~, щя̀ло и ~**〈口〉琐碎小事,鸡毛蒜皮: залàвям се за щя̀ло-~ 搞琐碎小事,抓鸡毛蒜皮的事 сърдя се за щя̀ло-~ 为小事而生气 бъбря щя̀ло-~ 说鸡毛蒜皮的事

нѐя ❶见 тя ❷〈民〉(接名词) 那个: Су̀шата през ~ годѝна найстѝна бèше голя̀ма. 那一年的干旱的确严重;那年真是个大旱年。

неявя̀ван|е -ия [中] 未来,未到,未出席: Дѐлото се отлòжи поради ~е на свидѐтелите. 案件由于证人未出席而推迟审理了。Поради ~ето на курсѝстите рàботата изостàна. 由于训练班学员未到,工作落后了。

нея̀зден -а [形] (指马等)未训练好的,不能骑的: ~а кобѝла 未训练好的母马

нея̀л -а [形] 没有吃过(饭)的 ◇ **Я̀л-~—трѝ и половѝна.** 〈口〉不管你吃多吃少,总要付一样的钱(意思是说走进昂贵的饭馆总要付高价)。

нея́с|ен -на [形] 不清楚的,不明确的,模糊的,不明显的,隐约的;暧昧的: ~ен въпрòс 不清楚的问题 ~на мѝсъл 不明确的思想 ~ни фѝгури 隐约的人影 ~ни очертàния 模糊的轮廓 ~ен спòмен 模糊的记忆 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]: В доклàда ѝмаше ня̀кои празнотѝ и ~ности. 在报告中有某些不充分和不明确的地方。

неяснотà [阴] 不清楚的地方,不明确的地方,模糊不清: В ду̀мите му ѝма ~. 他话里有不明确的地方。~ на òбразите 形象模糊

ни[1] ❶ 见 нѝе ❷ [属有代词] (第二人称复数的短形)我们的:

народът ～ 我们的人民 сестра ～ 我们的姐姐(妹妹) отечеството ～ 我们的祖国 децата ～ 我们的孩子

ни²［语］(与其他否定词 не, няма, без да 连用加重否定语气)连…也,一点也(没有,不),一个也(没有,不),任何…也(没有,不): Той не продума ни дума. 他连一个字也没说。Същият си вироглавец, не си се променил ни на косъм. 你还是跟过去一样任性,一丝一毫也没有改变。Без да се бави ни минута, той се завърна у дома си. 他一分钟也没耽搁,立即回家了。Пари имаш ли? — Ни стотинка. "你有钱吗?""一分也没有。"Ни дума повече! 不要再多说一个字! Мъже, жени, / народ, / ни крачка назад. (Вапцаров) 男人,妇女,全国人民,一步也不要后退。◇ **ни в едно време** 或 **ни в туй, н в онуй време**〈民〉不是时候,不合适的时候 **ни един** 没有一个(人): Ни един от тях / боя не остави, не усети страх. (Вазов) 他们中没有一人离开战斗,感到畏惧。По пътищата не се мяркаше ни един човек. 路上不见人影。**ни най-малко** 一点也不,一点也没有: Нямам ни най-малка представа за това. 我对此一无所知。

ни³［连］既不…,也不…;无论…,还是…,都(不);…也好,…也好,都(不);又不…,又不…: Ни в село, ～ в град. 既不在农村,也不在城市。Ни дъжд, ～ сняг ще вали. 既不会下雨,也不会下雪。Тая черна мисъл я обзе цялата и не даваше й мира ни дене, ни нощe. 这一悲痛的思绪把她全部笼罩了,无论白天,还是黑夜,都使她不得安宁。Излязъл из къщи, загубил се, та се не чул, ни видял. 他走出家门就失踪了,既无人听到过他的消息,也无人看到过他的踪影。◇ **Ни лук ял, ни (на) лук мирисал.** 装作没有干过(没有参与或无辜)的样子。**Ни рак, ни риба.** 非驴非马;不三不四;模棱两可。

Ниагара 尼亚加拉河(北美洲)

Ниамей 尼亚美(尼日尔首都)

нибелунг|и［复,(单)-,阳］尼伯龙根(德国著名的中世纪史诗《尼伯龙根之歌》的主人公)

нив|а -и 和 -я［阴］❶田地: кооперативна ～а 合作社的田地 слънчоглѐдова ～а 向日葵田 тютюнева ～а 烟田 отивам на ～ата 去地里 Нива без плевел няма. 没有无草之田。❷庄稼: зелени ～и 青苗 узрели ～я 成熟了的庄稼 изкласила ～а 抽了穗的庄稼 пожънатa ～а 割下来的庄稼 ◇ **Свършил я като кучето на ～ата.** 一事无成;干得又慢又马虎。

нивалин［阳］尼瓦林(保加利亚生产的一种治疗小儿麻痹症、青光眼等的特效药)

нивга［副］〈民〉同 никога

нивелацион|ен -на［形］水平测量的,水准测量的: ～ен план 水平测量图

нивелация［阴］❶〈测〉水平测量,水准测量 ❷〈书〉同 уравниловка (平均主义)

нивелир［阳］〈测〉水准仪,水平仪

нивелира|м［未,完］❶〈测〉水准测量,水平测量: ～м течението на реката 对该河流域进行水准测量 ❷〈转,书〉使平均化;使同一,使无区别;消灭差异 — **се**［被动］～**не**［中］: абсолютно ～не 绝对平均主义

нивелировка［阴］〈测,书〉同 нивелация 和 нивелиране

нивищ|е -а［中］〈民〉闲地,荒地,休耕地

нивнина［阴］〈旧〉地租

ниво［无复,中］〈书〉❶水平,水位;水平面;水平线: водно ～ 水平,水平面 морско ～ 海平面 Речното ～ спада. 河的水位下降了。❷(社会发展、文化等的)水平,水准: средно ～ 中等(平均)水平 идейно-политическо ～ 思想政治水平 намирам се на ниско ～ 处于低水平 повдигам (понижавам) културното (жизненото) ～ 提高(降低)文化(生活)水平 среща на най-високо ～ 最高级会谈(峰会) Довоенното ～ на производството е надминато. 已经超过战前生产水平。

нивя 见 нива

нигде 和 **ниде**［副］〈民〉同 никъде: Сирак ли си? — Нямам си ～ никого. "你是孤儿吗?""我什么地方也没有一个亲人。"

Нигер 尼日尔(非洲)

нигер|ец -ци［阳］, **нигерка**［阴］尼日尔人

нигерий|ец -йци［阳］, **нигерийка**［阴］尼日利亚人

нигерийск|и -а Нигерия 和 нигериец 的形容词

нигерск|и -а Нигер 和 нигерец 的形容词

Нигерия 尼日利亚(非洲)

Нидерландия 荷兰(欧洲)

ние 宾格 *нас*, 短形 *ни*, 加重 *нас ни*; 与格 *нам* (罕), 短形 *ни*, 加重 *нам ни*［人称代词］❶我们: Ние сме китайци. 我们是中国人。Повикаха и нас. 他们也叫了我们。Дойде ред и за нас. 轮到我们了。Кажи ни. 告诉我们。Нам не ни трябват мързеливи хора. 我们不需要懒汉。Кажете и нам новината. 请把新闻也告诉我们。❷(作者在谈到自己时)我,我们,笔者: По-нататък ～ ще се спрем по-подробно на този въпрос. 下面我(们)将详细谈谈这一问题。◇ **където нас**〈民〉到我们家(我们这里)来: Надвечер намини където нас да ти напълня престилката с круши. 天黑以前到我们这里来,我给你装一围裙梨。**между нас казано, между нас да си остане**〈口〉咱们俩知道就行了(意思是不要再告诉别人) **по нас**〈民〉在我们那里(在我国,在我们城市,在我们村) **у нас** 在我们家,在我们那里;在我国

нѐедн|ин -на［形］同 неден ◇ **по ～но време**〈民〉不是时候,不相宜的时候

ниет［阳］〈旧〉同 намерение

ниж|а -жеш, *низах*［未］❶(用线、绳等)穿上,穿成串: ～жа мъниста на конец 用线把珠子穿上 ～жа чушки 把辣椒穿成串 ～жа тютюн 穿烟叶 ❷数,(用拇指)拨: ～жа броеница 数念珠 ❸〈转〉流畅地说(或唱,写): ～жа песни 一首接一首地唱歌 ～жа стих по (след) стих (很快地)一行接一行地写诗 — **се**［被动］～**зане**［中］: игла за ～зане тютюн 穿烟叶用的针

ниж|а се -жеш се, *низах се*［未,中态,只复和三单］鱼贯前进,一个一个地接连着走: Керван след керван из полята се ～же. 商队一个接一个地在原野上前进。Гостите се ～жат един след друг. 客人们一个个鱼贯而行。В съзнанието му се ～жеха ранни спомени. 早期的回忆在他脑海里一个个接踵而来。Неусетно се ～жат дните. 日子一天天不知不觉地过去。

низ¹［前］❶〈民〉沿着,顺着(与 въз (逆着)相对): бягам ～ урвата 沿着陡坡跑 ❷〈方〉从(…里面): вадя вода ～ герана 从井里打水 ❸〈民,诗〉(表示动作在某一范围内无固定方向的进行)在(…里): шетам ～ полето 在原野上漫步

низ² -ът, -а, (复) -и 和 (罕) -ове［阳］❶串,挂: ～ жълтици 一串金币 Дребните пиперки на една тояга / ～ до ～ наредих и турих над прага. (Елин Пелин) 我把一串串小

辣椒挂在木棍上，放在门坎上方。❷〈转〉(指同类的东西)一连串，一系列：～ от имена̀ 一连串名字 ～ от грѐшки 一连串错误 ～ от фа̀кти 一系列事实 Живо̀тът му е ～ от по̀двизи и геро̀йчни дела̀. 他的一生充满功勋和英雄业绩。ѐзеро, обто̀чено с ～ селца̀ и градовцѐ 周围有许多小村庄和小城市的湖泊

нѝза [阴] 串，挂，辫：～ тютю̀н 一串烟叶 ～ лу̀к 一挂洋葱

низа̀м [阳]〈史〉奥斯曼帝国的士兵

низа̀м|ин *-и* 同 низа̀м

нѝзане 见 нѝжа

низбръ̀дно [副]〈民〉下坡：Пъ̀тят вървѝ всѐ ～. 路一直是下坡。

низвѐрг|вам [未]，**низвѐргна** *-неш, -нах*，过被形动 *-нат* [完]〈书〉推翻，打倒；驱逐，抛弃：～вам го от тро̀на 把他推下王位 ～нат от общество̀то 被社会所抛弃的

низвръ̀г|вам [未]，**низвръ̀гна** *-неш, -нах*，过被形动 *-нат* [完] ❶〈民〉(从上往下)扔 ❷〈书〉同 низвѐргвам

низвъ̀рг|вам [未]，**низвъ̀ргна** *-неш, -нах*，过被形动 *-нат* [完] 同 низвръ̀гвам

низин|а̀ [阴] ❶低地(与 височина̀ (高地)相对)：рѐчна ～а̀ 河谷 разполо̀жен в ～а̀та 位于低地的 ❷ [只复]〈转，旧〉社会下(底)层，下层群众，贫民阶层：израсна̀л в ～ѝте 在社会底层长大的 излязъ̀л от ～ѝте 来自社会下层的 издѝгнал се от ～ѝте 从社会下层上升起来的

нѝзко 见 нѝзък

низкопоклѐн|ен *-на* [形]〈书〉卑躬屈膝的，低三下四的，低声下气的：～ен ро̀б 卑躬屈膝的奴隶

низкопоклѐничество [无复，中]〈书〉同 низкопоклѐнство

низкопоклѐнство [无复，中]〈书〉卑躬屈膝，低声下气，谄媚

нѝзов *-а* [形] 下级的，基层的，下层的，地方的：～а организа̀ция 基层组织 ～ печа̀т 地方报纸

нѝзост *-тѝ* [阴] ❶ [只单] 卑鄙，下贱 ❷卑鄙行为，下贱行为：извѝршвам ～ 干下贱事 Това̀ са ～и! 这都是些卑鄙行为！

низпа̀д|ам [未]，**низпа̀дна** *-неш, -нах* [完]〈诗，罕〉落下，垂下

низхо̀д|ен *-на* [形] 同 низходя̀щ (与 възхо̀ден 相对)

низходя̀щ *-а* [形] 下降的，递降的，逐渐降低的；自大而小的，自高而卑的，自长而幼的(与 възходя̀щ (上升的)相对)：～а града̀ция 自上而下的层次 в ～ рѐд 按由大而小的次序 ◇ **роднѝнство по ～а лѝния** 自长而幼的亲属(如父、子、孙或母、女、孙女)，卑亲属

нѝзш *-а* 和 **нѝзши** [形] ❶低级的，下等的(与 вѝсш (高级的，高等的)相对)：～и органѝзми 低级有机体 ～и растѐния 低等植物 ❷低级的，下级的；基层的：～и чѝнове 低级官衔 ～ служѝтел 低级职员 ～ персона̀л 基层人员

нѝз|ък *-ка* [形] ❶下贱的，卑鄙的：～ка тва̀р 下贱货 ～ка постъ̀пка 卑鄙行为 ～ка душа̀ 卑劣的灵魂 ❷同 нѝсък

НИИ [нѝ-ѝ] [缩] Нау̀чноизследова̀телски институ̀т 科学研究所

ний [人称代词]〈口，或在诗句中〉同 нѝе: Нѝй ѝдеме по̀мощ на тѐб да дадѐм! Нѝй дойдо̀хме ту̀к за тѐб да умрѐм! 我们为帮助你而来！我们决心在此为你牺牲！

нѝйде [副]〈民〉同 нѝгде

нѝкак [副] ❶一点也(不)，根本(不)，毫不：Нѝкак не го̀ позна̀вам. 我根本不认识他。❷怎样也(不)，决(不)，无法：Нѝкак не мо̀же да се поправи. 无可救药。не мо̀га ～ да си обясня̀ защо̀ 无法解释为什么

нѝкак|вец *-вци* [阳]，**нѝкакви̇ца** [阴]〈口，蔑〉小人，卑鄙的人；微不足道的人；没有用的人：Оставѐте то̀я ～вец, за нѝщо не го̀ бѝва! 别理这个不中用的家伙，他什么也干不了！

нѝкак|ъв *-ва* [否定代词—形容词] ❶(在否定词中起加强否定和完全否定的作用)任何，什么：Ня̀мам ～ва предста̀ва за това̀. 我对此毫无概念。Това̀ не подлежѝ на ～во съмнѐние. 这是毫无疑义的。Тя̀ не ѐ ～ва артѝстка. 她什么演员也不是。Нѝкакви хранѝ на окупа̀торите! 不给占领军任何食物！❷〈口，貶〉没用的，不中用的；微不足道的；很不好的：една̀ ～ва колѝба с продъ̀нен по̀крив и разобѝти прозо̀рци 一间顶盖露天、窗户破烂的不中用的茅屋。◇ **в ～ъв слу̀чай** 决不，任何情况也不，无论如何也不 **за нѝщо и ～во** 无缘无故：Тако̀ва капрѝзно детѐ бѐше — сърдеше се и пла̀чеше за нѝщо и ～во. 他是一个十分娇气的孩子——无缘无故就生气大哭。**нѝщо и ～ъв**〈口〉小的，没有价值的，不足道的，无用的：А каква̀ бѐше воденѝцата? Нѝщо и ～ва къщу̀рка, нѝска, схлу̀пена. 那是什么样的磨坊呢？一间低矮倾斜不中用的茅屋。**Ня̀ма те ～ъв.**〈口〉不见你的踪影：А̀з хо̀дих да дѝря телѐто, па го ня̀ма ～во. 我去找那头小牛，可就是不见踪影。**от ～ъв по̀-добъ̀р** 聊胜于无

Никара̀гуа 尼加拉瓜(北美洲)

никарагуа̀н|ец *-ци* [阳]，**никарагуа̀нка** [阴] 尼加拉瓜人

никарагуа̀нск|и *-а* Никара̀гуа 和 никарагуа̀нец 的形容词

нѝквам [未] 同 нѝкна

нѝкел [无复，阳]〈化〉镍(Ni)

никелѝра|м [未，完] 镀镍：～м тръбѝ 给管子镀上镍 — **се** [被动] **～не** [中]

никелѝран *-а* ❶ никелѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 镀镍的：～и вѝлици 镀镍叉子

никелиро̀вка [阴] ❶同 никелѝране ❷镀上的镍(层)：Никелиро̀вката е поврѐдена. 镍层已坏。

нѝкелов *-а* [形] ❶镍的，含镍的：～а ру̀да 镍矿石 ～а монѐта 镍币 ～ ча̀йник 镍制茶壶 ～и со̀ли 镍盐

нѝкн|а *-еш, -ках* [未] ❶(植物、牙齿、毛发等)生出，长出，发芽：Трева̀та ～е. 草长出来了。На детѐто ～ат зъ̀би. 孩子长牙了。Нѝкне му коса̀. 他长头发了。Дѐто стъ̀пи, трева̀ не ～е. 脚踩的地方不生草。❷〈转〉产生，出现：В душа̀та му ～еха но̀ви надѐжди. 在他心灵中产生了新的希望。❸〈转〉(常指迅速大量出现的东西)涌现，大量出现：Построй̀ките ～еха една̀ след дру̀га, коя̀ от коя̀ по̀-у̀гледна и по̀-гиздава. 房子如雨后春笋般建立起来，一座比一座好看，一座比一座漂亮。Нѝкнат като̀ гъ̀би след дъ̀жд. 如雨后蘑菇般出现；如雨后春笋般长出。◇ **Дѐто го не сѐеш, та̀м нѝкне.**〈口〉无心插柳柳成行。**～ене** [中]

нѝкога [副] 任何时候也(不)；永远(不)；从来(不)；始终(不)：Нѝе ～ не смѐ самѝ. 我们任何时候都不孤立。Нѝкога не щѐ забра̀вя това̀. 我永远不会忘记这件事。Не сѝ ли хо̀дил ～ на ло̀в? 你从来没有打过猎吗？Ще ме нака̀рат ли да млъ̀кна илѝ да си променя̀ убеждѐнията? —— Нѝкога. 他们要强迫我沉默或者改变信仰吗？——永远不可能。По̀-добрѐ къ̀сно, откòлкото ～. 晚来(晚做)总比不来(不做)好。От бра̀два ра̀на кога̀ да е зара̀ства, а от езѝк — ～.〈俗〉斧头伤人总有好的时候，舌头伤人可永远不会好。◇ **като̀ ～** 从来没

有过：Веднъ̀ж като̀ ～ се заловѝл и то̀й за ра̀бота．连他也破天荒第一次干起工作来了。

нѝкогаж [副]〈民〉同 нѝкога

нѝкого 见 нѝкой

Нико̀зия 尼科西亚(塞浦路斯首都)

нѝко|й -*я*，-*е*，-*и* [否定代词—名词] ❶ [只阳，宾格 -*го*，与格 -*му*] 谁也(不)，谁都(不)，任何人(也不)，(没有)一个人：Нѝкой не мо̀же да се мѐри с нѐго．谁也比不上他。Не видя̀х ～го．我谁也没看见。Ня̀маше ～го та̀м．那里没有任何人。Не разпра̀вяй това̀ ～му．你别对任何人说这件事。❷ [用作形]（用于否定句中)任何的：В ～я градѝна ня̀ма такѝва цветя̀．任何花园里都没有这样的花。◇ **в ～е врѐме，по ～е врѐме**〈口〉不是时候，不相宜的时候 **～й пъ̀т** 从来(没有)：Нѝкой пъ̀т не съ̀м го видя̀л сърдѝт．我从来没见过他生气。**ня̀мам си (нѝгде) ～го**〈口〉(任何地方)没有任何亲友 **по ～й на̀чин**〈口〉决(不)，无论如何(也不)：По ～й на̀чин не мо̀жеш да го разубедѝш．你怎样也说不服他。

нѝколко [否定代词－数词]〈罕〉(指数目，回答 ко̀лко) 没有一个：Ко̀лко коко̀шки ѝмаш? —— Нѝколко．"你有多少只鸡?""一只也没有。"Ко̀лко пара̀ да̀де за тѝя гъ̀би? —— Нѝколко：набра̀х си ги．"你花了多少钱买的这些蘑菇?""没花钱：是我自己采的。"

нѝком [副]〈方〉同 нѝчком：Нѝком привѐл глава̀．他(脸朝下地)垂下了头。

нѝкому 见 нѝкой

никотѝн [无复，阳] 烟草精，烟硷，尼古丁

никотѝнов -*а* [形] 尼古丁的：～ съста̀в 尼古丁的成分 ～о отра̀вяне 尼古丁中毒

Нику̀лден [无复，阳]〈民〉尼科拉节(民间基督教节日之一，每年旧历 12 月 6 日，人们做鱼馅面包纪念尼科拉和在水上牺牲的旅客，相传尼科拉是水上旅客的保护者)

нику̀лденск|и -*а* Нику̀лден 的形容词：～и ша̀ран 过尼科拉节用的鲤鱼

нѝкъде [副] 任何地方也(不)，哪里也(不)：Не излѝзам ～．我哪里也不去。Нѝкъде и нѝкога не ѐ ѝмало и не мо̀же да ѝма матѐрия без движѐние，движѐния без матѐрия．无论何时何地都没有也不会有离开运动的物质或离开物质的运动。◇ **за ～ не съ̀м** 不行，不中用，什么也干不了

Нил 尼罗河(非洲)

нима̀ [语气]（用于疑问句中表示惊讶、怀疑、反驳、异议、不满)难道，莫非：Нима̀ не зна̀ете? 难道你们不知道吗? Нима̀ това̀ е всѝчко? 难道这就是一切吗? Нима̀ не ѐ я̀сно，че революцио̀нните ло̀зунги и резолю̀ции не стру̀ват нѝто счу̀пена пара̀，ако̀ тѐ не сѐ подкрѐпят с дела̀? 革命的口号和决议如果不加以实现，是一钱不值的，这难道不明显吗? Нима̀ то̀й ви е помо̀гнал нѐщо? 莫非他曾经帮过你们的忙? Та̀тко ти е мно̀го дово̀лен от тѐбе —— Нима̀?! "你父亲对你很满意。""难道真会是这样吗?!"

нѝмб|а [阴] 和 **нѝмб** -*ът*，-*а*，-*ове* [阳]（神像头部周围的)灵光，光环

нѝмфа [阴]（希罗神话中山林水泽的)女神：го̀рска ～ 山林女神 мо̀рска ～ 海洋女神

нимфѐя [阴]〈植〉睡莲

нимфома̀ния [阴]〈医〉女子淫狂，求雄狂

нимфома̀нка [阴]〈书〉患淫狂的女子

нѝне [副]〈古，方〉现在：от ～ ната̀тък 今后

нѝнещ|ен -*на* [形]〈古，方〉现在的

Нѝнся 宁夏(中国回族自治区名)

нѝр|вам [未]，**нѝрна** -*неш*，*нѝрна̀х* [完]〈罕〉❶使(一下)潜人水中：Нѝрнах го във вода̀та．我把他一下子按人水中。❷同 нѝрвам се **～ване** [中]

нѝр|вам се [未]，**нѝрна се** -*неш се*，*нѝрна̀х се* [完] [中态]〈罕〉(一下)潜人水中 **～ване** [中]

нирва̀на [无复，阴]〈书〉❶(佛教中的)涅槃；圆寂 ❷〈转，诗〉安详愉快，轻松愉快，怡然自得

нѝркам [未]〈罕〉❶使潜人水中 ❷潜人水中

нѝрна 见 нѝрвам

нѝсич|ък -*ка* [形] нѝсък 的指小：една̀ ～ка староврѐмска къщица 一所小小的古代房子

нѝско [副] ❶低，矮；接近地面(与 висо̀ко (高)相对)：Дръж ～ свещта̀ да се вѝжда до̀лу．把蜡烛拿低点，好能看见下面。Ла̀стовичките хвърча̀т ～ над река̀та．燕子在河上低飞。покла̀ням се ～ 深深地鞠躬 ❷低声地：Мно̀го ～ говòриш，та не тѐ чу̀вам．你讲话声音太低了，我听不见。❸〈转〉低于平均水平，低于中等标准：То̀й сто̀и ～ в култу̀рно отношѐние．他在文化方面低于一般水平。

нискора̀с|ъл -*ла* [形]（指植物)长不高的，没有长高的：～ло дърво̀ 矮树

нискостѐблен -*а* 和 **нискостъ̀блен** [形]（指植物)低矮的，矮杆的：～а трева̀ 矮草 ～и дома̀ти 矮杆西红柿

нисчина̀ [阴]〈旧〉低处，低地

нѝс|ък -*ка* [形] ❶低的，矮的(与 висо̀к (高的)相对)：～ък човѐк 矮个子的人 ～ък на ръ̀ст 矮个子的 ～ко дърво̀ 矮树 ～ки то̀кове 矮后跟 ～ки о̀блаци 低云 ～ко летѐне 低飞 ❷〈乐〉低的，低音的；低声的：～ък регѝстър 低音域 ～ка гъ̀лчка 很低的谈话声 с ～ък гла̀с 低声地 ❸〈转〉低的，低级的，低度的，低微的：～ка температу̀ра 低温 ～ки до̀биви 低产 ～ки ценѝ 低廉的价格 Бо̀йният ду̀х на марионѐтните войскѝ бѐше ～ък．傀儡军的士气很低。◇ **～ък покло̀н** 深深的鞠躬 **～ко чело̀** 狭小的前额

нит -*ът*，-*а*，-*ове* [阳]〈技〉铆钉

нѝти [复]〈民〉❶〈纺〉综片 ❷线

нѝто¹ [语气]（用于否定句表示加重否定语气)连…也，甚至…也，一点也(没有，不)，一个也(没有，不)，任何…也(没有，不)：Не бѝва да изгу̀бваме ～ мину̀та．哪怕一分钟我们也不应该浪费。Не ка̀зах ～ ду̀ма．我连一个字都没说。У̀жас бѐ парализѝрал сѝлите им，та ～ им мину̀ваше през ума̀ мѝсъл за бя̀гане．恐惧使他们失去了活动能力，以致逃跑的事连想都没有想过。В града̀ то̀й ～ попѝта на каква̀ цена̀ вървѝ жѝтото．在城里他甚至没有问一下小麦卖多少价钱。Нѝто ду̀ма за това̀ нѝкъде и нѝкому．关于这件事在任何地方对任何人都不要讲一个字。Нѝто кра̀чка наза̀д! 一步也不后退! ◇ **～ едѝн** 没有一个(人)：Нѝто едѝн от тя̀х не дойдѐ．他们之中没有一个人来。Ня̀маше ～ едѝн посетѝтел．没有任何参观者。

нѝто² [连]（～ … ～，ни … ～，не … ～ 连用)既不…，也不…；无论…，或者…都(不)；…也好，…也好，都(不)；又不…，又不…；不…，又不…：Революцѝята не мо̀же ～ да се изна̀ся，～ да се вна̀ся．革命既不能输出，也不能输入。"Чѝсти" явлѐния ня̀ма и не мо̀же да ѝма ～ в приро̀дата，～ в

обществòто. 无论在自然界或社会中,"纯粹"的现象是没有的。Но ~ затвòрите, ~ преслѐдванията не можàха да уплàшат поèта-комунѝст. 但是监禁也好,迫害也好,都未能吓倒这位共产党员诗人。Не остàвят бу̀лката ~ бъ̀рже, ~ полѐка да вървѝ.〈俗〉既不让新娘快走,又不让她慢走;让人左右为难。Тя̀ не го̀ обѝчаше, ~ бѐше възмòжно да го обѝкне. 她不爱他,也不可能爱上他。

нитрàт [阳]〈化〉硝酸盐: амòниев ~ 硝酸铵 сребърен ~ 硝酸银 кàлиев ~ 硝酸钾,火硝

нитрѝд [阳]〈化〉氮化物

нитрѝрам [未,完]〈化〉使氮化;渗氮(处理)

нитрѝт [阳]〈化〉亚硝酸盐

нитроглицерѝн [阳]〈化〉硝化甘油,硝酸甘油

нитрофòска [阴]〈化〉硝磷钾(肥料)

нитроцелулòза [阴]〈化〉硝化纤维(素);棉花火药

них [代]〈方〉同 тях: От ~ ли се бойш! 你怕他们!

нѝх|ен -*на* [代]〈方〉同 тѐхен: Товà е ~на рàбота. 这是他们的事。

нихилѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶虚无主义: национàлен ~ъм 民族虚无主义 ❷〈史〉(俄国19世纪的)民粹主义

нихилѝст [阳], **нихилѝстка** [阴] ❶虚无主义者 ❷(俄国的)民粹派,民粹主义分子

нихилистѝч|ен -*на* [形] 虚无主义的: ~но отношѐние 虚无主义的态度

нихилистѝческ|и -*а* [形] 同 нихилистѝчен: ~а крѝтика 虚无主义的批评 **~и** [副]: Нѝе сме длъ̀жни да не отрѝчаме и да не подценя̀ваме ~и рòлята и значѐнието на действѝтелно велѝките исторѝчески лѝчности. 我们不应该虚无主义地否定和低估真正伟大的历史人物的作用和意义。

Нѝца 尼斯(法国港市)

ницшеàн|ец -*ци* [阳]〈书〉尼采学说的拥护者,尼采的信徒

ницшеàнск|и -*а* ницшеàнец 和 ницшеàнство 的形容词: ~и индивидуалѝзъм 尼采学说的个人主义

ницшеàнство [无复,中]〈书〉(德国唯心主义哲学家)尼采(的)学说

нѝча|м [未] 同 нѝкна: Перунѝка ~ше, момѝте я беря̀ха. 鸢尾花开,姑娘们采。

нѝч|ий -*я*, -*е*, -*и* [否定代词—形容词] 不属于任何人的,不是任何人的;谁的也(不),无论何人的也(不): Тàзи къ̀ща днѐс е мòя, у̀тре твòя, в дру̀ги дѐн —— ~я. 这所房子今天是我的,明天是你的,后天不属于任何人。Нѝчие рòбство не тъ̀рпѝм. 我们不能忍受任何人的奴役。Напрàвих го без ~я пòмощ и подкрѐпа. 我没有得到任何人的帮助和支持就把它做好了。Не въ̀змаше ~я странà. 他没有支持任何一方(人)。

нѝчком [副] 脸朝下地,趴着(与 възнак (脸朝上地,仰着)相对): лежà ~ 趴着 Пàднах ~ на земя̀та. 我脸朝下跌在地上。

нѝша [阴] 壁龛(放置雕像、花瓶或柜、床等家具的墙壁凹入处)

нѝщ|а -*иш*, -*их* [未]〈方〉(用枪、箭、石头等)瞄(某人): Нѝщих го в главàта, та унѝщих кракàта. 我瞄他的头,却打中了腿。

нишàдър [无复,阳] 氯化铵,硇砂

нишàдърен -*а* нишàдър 的形容词: ~ разтвòр 氯化铵溶液

нѝшам 和 **нѝшкам** [未]〈方〉摇晃,摇动,摆动

нишàн [阳]〈民,旧〉❶记号,标志: Ще стѝгнеш до едѝн кàмък с ~: еднà издълбàна бу̀ква. 你会到达一块带有记号——一个雕刻的字母——的石头。❷痕迹,疤: ~ от рàна 伤疤 ❸靶子 ❹(土耳其苏丹赐的)勋章,奖章

нишанджѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **нишанджѝйка** [阴]〈旧〉瞄准手,射击手

нѝш|вам [未], **нѝшна** -*неш*, -*нах* [完]〈方〉摇(一下),摆动(一下): Нишнѝ ме òще веднъ̀ж на лю̀лката. 你再悠我一下(秋千)。

нишестѐ [无复,中] 淀粉: картòфено ~ 马铃薯淀粉 десѐртно ~ 做甜食用的淀粉

нишестѐн -*а* [形] 淀粉(做)的: ~ крѐм, ~а кàша 淀粉羹(如藕粉等) ~о лепѝло 浆糊

нѝшк|а [阴] ❶线,纱: опрàвям ~ите 整纱 завъ̀рзвам ~а 接上线,接线头 лѐнени ~и 亚麻纱线 Нѝшките на товà платнò не сà еднàкви дебѐли. 这块布的纱不一样粗。❷线状物: сребъ̀рни ~и 银线,银丝 ~и по кòрените 根毛 ❸〈转〉线索,思路,联系: изгу̀бвам (прекъ̀свам) ~ата на рàзговора 失去(打断)谈话的线索 ◇ **червѐна ~а**〈书〉红线: Тàзи мѝсъл преминàва навсякъ̀де катò червѐна ~а. 这一思想像一条红线贯穿在所有的地方;到处贯穿着这一思想。

нишковѝд|ен -*на* [形] 线状的,丝状的: ~ни водорàсли 丝状藻

нищ -*а* 和 **нѝщи** [形]〈古〉❶穷的: пò-~ и от прòсяк 比乞丐还穷的 ❷[用作名]穷人 ◇ ~ **ду̀хом**〈书〉精神生活贫乏的

нѝщелка [阴,常复]〈纺〉综片

нѝщене 见 нѝщя

нищѐр [阳]〈旧〉外科手术刀

нищетà [阴] 赤贫,一贫如洗,(极端的)贫困: тъ̀на в ~ 陷入赤贫 духòвна ~ 精神上的贫乏,精神上的颓丧

нѝщичко [否定代词—名词] нѝщо 的指小: Нѝщичко не мѝ дàдоха. 他们什么也没给我。Нѝщичко не разбѝрам. 我一点也不懂。Тòй си ня̀маше ~. 他一无所有。

нѝщо [无复,否定代词—名词] ❶什么也(不,没有),什么事情也(不),什么东西也(不): Ѝма ли нѐщо вътре? — Ня̀ма ~. "里面有什么吗?""什么也没有。" Тъ̀рсихме наврѐд, но ~ не намѐрихме. 我们到处找,但什么东西也没有找到。Тòй не обръ̀щаше вниманиe на нѝкого и на ~. 他对任何人和任何事情都不注意。Нѝщо не помàга. 毫无用处。От ~ бòлест — напрàзна смъ̀рт. 只生了那么点小病,死得够冤的。Мнòго борàви, ~ не прàви. 他费了好大劲,什么也没做成。Ня̀ма ~ пò-опàсно от измàмата. 欺骗是最危险的行为。Едѝн е ~. Клàсата е всѝчко. 一个人算不了什么,阶级才是一切。Тѝ превъ̀рна надѐждите ми в ~. 你把我的一切希望都变为泡影了。❷小事,不重要的事: Тòй чѐсто я бѝеше немилостѝво и за ~. 他常因小事狠打她。На чу̀жди гръ̀б стò тòяги са ~.〈俗〉别人背上挨了一百棍子也是区区小事。❸[用作形]〈口〉微不足道的,无关的,不重要的: ~ човѐчец 小人物 Нѝщо рàбота, а тòлкова ни забàви. 一件小事,可耽误了我们这么久。❹(表示反驳的答话)没关系,不要紧: Днѐс мàма пàк ти се кàра! —— Ѐ ~, ~, àз не й се сърдя̀. "今天妈妈又骂你了。""啊,没关系,没关系,我不生她的气。" ◇ **без ~** 无缘无故 **за ~ и нѝкакво** 见 нѝкакъв **за ~ на светà** (加重否

定语气)决不,绝对不 **като̀** ~ 轻易地,毫不费力地,好像没事似的:Ще свъ̀ршим ра̀ботата като̀ ~. 我们会很容易地把这件事做完。**не зачѝтам за** ~ 〈口〉毫不重视,把…看得一文不值 ~ **дру̀го освѐн** 不是别的,正是;无非;只能;不外:Държа̀вата не ѐ ~ дру̀го освѐн машѝна за потѝскане на една̀ кла̀са от дру̀га. 国家无非是一个阶级压迫另一个阶级的机器。~ **и нѝкакъв** 〈口〉见 нѝкакъв ~ **и половѝна** 1.太少,根本不够:Това̀ бѐ ~ и половѝна. 这太少了。2.不怎么样,没有什么可取的:Тòй е ~ и половѝна. 他并不怎么样。**Нѝщо не мѝ е (Ня̀ма ми ~).** 〈口〉1.我感到很好;我没有什么。2.我没有受到伤害(破坏)。:Ху̀баво си е тò, мòйто палтò, ~ не му̀ е. 我的大衣跟原来一样好,没有变旧。**Нѝщо не ста̀на (не излѐзе).** 完全不是那么回事;使人大失所望。~ **от това̀** 不重要,没关系 ~ **подòбно** (加重否定语气)完全不是,根本不是这样 **Ня̀ма** ~. 〈口〉1.没出什么事;没发生任何事:Каквò ѝма? —— Ня̀ма ~. "出什么事了?""没事。" 2.没关系;不碍事。**ня̀мам** ~ **òбщо с нѐго** 与…毫无共同之处,毫不相干 **Това̀ на** ~ **не прилѝча.** 〈口〉(表示愤怒、不满)这太不像话。

нищо̀ж|ен -на [形] ❶微小的,微薄的,渺小的,微不足道的:~на су̀ма 极小的一笔款子 ~но възнаграждѐние 微薄的工资(报酬) ❷无关紧要的,不值得重视的:~на рòля 无关紧要的角色 Пòводите на тѝя ка̀раници бя̀ха вся̀кога дрѐбни и ~ни. 这些争吵的借口从来都是微不足道的,无关紧要的。❸毫无意义的,毫无价值的:~ен човѐк 毫无价值的人 ~**ност** -ността̀ [阴]

нищо̀жеств|о -а [中] ❶[只单] 微末,微小,微不足道;微不足道的地位 ❷毫无价值的人:Оставѐте го — тòй е ~о. 不要理他,他是个微不足道的家伙。

нѝщ|я -иш, нѝщѝх [未] 抽纱,抽丝:~я канава̀ 抽去(绣花用的)网格布的丝 — **се** [中] ~**ене** [中]

нѝщ|я се -иш се, нѝщѝх се [未,中态] (布等)开始抽(线)丝 ~**ене** [中]

н-к [缩] нача̀лник 首长

НК [нѐ-ка̀] [缩] Национа̀лен комитѐт 全国委员会

НКЗМ [нѐ-ка-зе-мѐ] [缩] Национа̀лен комитѐт за защѝта на мира̀ 保卫和平全国委员会

НКП [нѐ-ка-пѐ] [缩] Норвѐжка комунистѝческа па̀ртия 挪威共产党

НЛРС [нѐ-ле-ре-сѐ] [缩] Нарòден лòвно-риба̀рски съю̀з 人民渔猎协会

но [连] 但是,可是,然而,而:У̀чих го, ~ не гò нау̀чих. 我教过他,但是没有把他教会。Хòдих та̀м, ~ не гò вѝдя̀х. 我到那里去了,可是没有看见他。Ху̀баво, ~ скъ̀по. 好,但是太贵。Всѝчки го позна̀ваха, ~ нѝкой не зна̀еше от къдѐ бѐше дошъ̀л. 大家都认识他,然而没有一个人知道他是从哪里来的。Пъ̀тят е стра̀шен, ~ сла̀вен. 道路虽险,但是光荣。Изглѐда ме с пла̀х, ~ вѐсел пòглед. 他用羞怯而愉快的目光看了我一眼。◇ **нѐ са̀мо..., ~ и...** 不但…而且…:Нѐ са̀мо тòй, ~ и а̀з. 不仅他,而且还有我。

нòбелов -а [形] ◇ ~**а награ̀да (прѐмия)** 诺贝尔奖金 ~ **лауреа̀т** 诺贝尔奖金获得者

нов -а [形] ❶新的,新制的,新出现的,新发现的(与 стар (老的),отда̀внашен(很久以前的)相对):~а рòкля 新连衣裙 ~а къ̀ща 新(盖的)房子 ~ гра̀д 新(建的)城市 ~и хòра 新(型的)人 ~ мора̀л 新道德 ~о обществò 新(型的)社会 па̀ртия от ~ тѝп 新型的党 ~а планѐта 新(发现的)行星 ~ химѝчески елемѐнт 新(发现的)化学元素 вѝждам тòя въпрòс в ~а светлина̀ 用新观点看这一问题 ❷还很新的(与 стар, вехт (旧的)相对):Дрѐхите ми са отда̀внашни, но òще ~и. 我的衣服是很久以前做的,但还很新。❸不熟悉的,新式的,生的;不习惯的:~а машѝна 新(式的)机器 Тòй лѐсно навѝкна на тòя ~ живòт. 他很容易地习惯了新的生活。Нòв човѐк влѐзе в на̀шата къ̀ща. 一个生人走进我们家里。Всѝчко това̀ е съвсѐм ~о за мѐне. 这一切对我都是新鲜的。Òще е ~ в та̀я профѐсия. 他在这一行还是个新手。❹新来的,新上任的(与 стар (老的)相对):~ учѝтел 新来的教师 ~ дирѐктор 新(上任的)经理 ~ квартира̀нт 新同屋(室友) ❺从新的,重新的,再次的,又一次的,更加:посрѐщам ~о изпита̀ние 迎接新的考验 запа̀лвам ~а цига̀ра 又点上一支烟 запòчвам ~ рѐд 另起一行 ❻现代的,近代的,新的:~а поѐзия 新诗;现代诗歌 ~а истòрия 近代史 ❼[用作名] ~**ото** 新事物,新的东西 ◇ **нѐщо ~о** 新闻:Ѝма ли нѐщо ~о? 有什么新闻吗? **Нòва годѝна** 新年(元旦) **Честѝта Нòва годѝна!** 新年好! ~. **новенѝчък** 〈口〉全新的,崭新的:Ще ти да̀м еднò чадъ̀рче ~о-новенѝчко. 我将给你一把全新的小伞。Ша̀пката ми е ~а-новенѝчка. 我的帽子是全新的。**Нòви завѐт** 〈宗〉新约(全书) **нòвият свя̀т** 〈旧〉新大陆(美洲) ~**о-вѐхто** 〈口〉新闻,消息

Нòва Гвинѐя 新几内亚岛(大洋洲)

Нòва Загòра 新扎戈拉(保加利亚城市)

Нòва Зела̀ндия 新西兰(大洋洲)

Нòва Земя̀ 新地岛(俄罗斯)

нова̀|к -ци [阳] 新手,生手

Нòва Каледòния 新喀里多尼亚岛(大洋洲)

нова̀тор [阳], **нова̀торка** [阴] 〈书〉革新家,创新者:~ в произвòдството 生产革新者 ~ в изку̀ството 艺术创新者 лѐкар ~ 医学创新者

нова̀торск|и -а нова̀тор 的形容词:~а поѐзия 革新者的诗歌 ~и мѐтод 革新方法

нова̀торство [无复,中] ❶革新(活动),创新 ❷新办法;新秩序;新设施

нова̀ция [阴] 〈法〉以新代旧;以新契约代替旧契约;债务更新

новѐла [阴] 〈文学〉❶中篇小说,(较长的)短篇小说 ❷〈罕〉叙事民歌

новелѝст [阳], **новелѝстка** [阴] 中篇小说家,短篇小说家

новенѝчък 见 нов

новина̀ [阴] ❶新闻,消息:днѐвни ~ѝ 今日新闻 послѐдни ~ѝ 最新消息 Чу̀хте ли ~а̀та? 你们听到新闻了吗? Ѝма ли ~ѝ? 有新闻吗? нòся добра̀ ~а̀ 带来好消息 ❷〈民〉新月:Сега̀ е ~а̀. 现在是新月上来的时候。Насадѝх кокòшката по ~а̀. 我在月牙初升的时候让母鸡开始孵卵。❸〈方〉荒地:Изора̀хме ~а̀та под сѐло. 我们把村子下边的荒地开了。

новина̀р [阳] 〈旧〉报人,新闻记者

Нòви Сад 诺维萨德(塞尔维亚城市)

ново- [复合词第一部] 表示"不久以前"、"刚刚"、"最近"、"新"之意,例如 нововъвѐден (新实行的), новоизлю̀пен (新孵出来的), новонагласѐн (新调过弦的), новообза̀веден (新装备起来的), новопостъ̀пил (新到任的)

новобогата̀ш [阳] 暴发户:През война̀та се навъ̀диха мнòго

～и. 战时出现了许多暴发户。

новобогата̀шк|и -*а* новобогата̀ш 的形容词

новобра̀н|ец -*ци* [阳] 新兵，新入伍者：събѝрам (набѝрам) ～ци 征集新兵

новобра̀нск|и -*а* новобра̀нец 的形容词

новобра̀нство [无复，中] 入伍初期：Тѐ бя̀ха прия̀тели о̀ще от ～то си. 他们在入伍初期就是朋友了。

новобра̀ч|ен -*на* [形] ❶新(结)婚的：～на двоѝка 一对新婚夫妇，一对新人 ～на премя̀на 新婚服装 ～ен за̀ем 新婚贷款 ❷[用作名] **～ни** [复] 新婚夫妇

нововъвѐден -*а* [形] 新施行的，新实行的；新成立的，新投产的：～ отдѐл 新成立的部门 ～и машѝни 新投产的机器

нововъведѐни|е -*я* [中] 〈书〉新办法；新设施；新秩序：～я в земедѐлието 农业中(采取)的新措施 пра̀вя ～я 采用新办法

новогодѝшн|ен -*на* [形] 新年的：～ни пожела̀ния 新年祝愿 ～ни пода̀ръци 新年礼物 ～на елха̀ 新年枞树

новогръ̀цк|и -*а* [形] ❶现代希腊的：～а литерату̀ра 现代希腊文学 ❷[用作阳名] **～и** [阳] 现代希腊语：Кнѝгата е превѐдена на ～и. 书已译成现代希腊语。

новодо̀м|ец -*ци* [阳]，**новодо̀мка** [阴] [常复] ❶住新房子的人 ❷新成家者，新婚者，新婚夫妇

новодош|ъ̀л -*ла̀* 和 **новодошъ̀л** [形] 新到的，新来的：Новодошлѝте го̀сти ня̀маше къдѐ да сѐднат. 刚到的客人没有地方坐了。

новозавѐт|ен -*на* [形] 〈宗〉新约的：～ни кнѝги 新约全书

новозаѐт [形] 新租(来)的：～и земѝ 新租来的土地

новозела̀нд|ец -*ци* [阳]，**новозела̀ндка** [阴] 新西兰人

новозела̀ндск|и -*а* Нова Зеландия 和 новозела̀ндец 的形容词

новоизбра̀н -*а* [形] 新当选的，新选出来的：～ият председа̀тел 新选出的主席

новоизл|я̀зъл -*я̀зла*, -*ѐзли* [形] (指印刷品)新出(版)的：～я̀зла кнѝга 新出版的书 ～ѐзли вѐстници 新出的报纸

новоизпѐчен -*а* [形] 〈讽〉刚出炉的，初出茅庐的，刚取得(某种)社会地位的：～ ма̀йстор 刚出师的工匠 ～и диплома̀ти 初出茅庐的外交官

новока̀ин [阳] 〈药〉奴佛卡因，普鲁卡因(一种镇痛剂)

новока̀мен|ен -*на* [形] 〈考古〉新石器时代的：～на епо̀ха 新石器时代 ～ни оръ̀дия 新石器时代的工具

новолу̀ние [无复，中] ❶新月 ❷〈口〉新月出现的时候

новомо̀д|ен -*на* [形] 最新式样的，时髦的：～ен косту̀м 新式样的服装(套装)

но̀вому [副] **по** ～ 按新的办法，按新的方式，照新式样

новоназначѐн -*а* [形] 新任命的，新委派的：～ лѐкар 新上任的医生

новообразу̀ван -*а* [形] 新成立的，新组成的：～а па̀ртия 新成立的政党 ～ комитѐт 新成立的委员会

новооснова̀н -*а* [形] 新成立的，新建的：～ заво̀д 新建的工厂 ～о сѐлище 新建的居民点

новооткрѝт -*а* [形] ❶新发现的：～а планѐта 新发现的行星 ❷新开(办)的：～о учѝлище 新开办的学校 ～а длъ̀жност 新设的职务 ～ магазѝн 新开的商店

новопокръ̀стен -*а* [形] 新入基督教的，刚受过洗礼的

новородѐн -*а* [形] ❶刚生出来的，新(诞)生的：～а дъщеря̀ 刚出生的女儿 ❷[用作名] **～о** [中] 新生儿，婴儿

Новоросѝйск 新罗西斯克(俄罗斯城市)

новосѐл|ец -*ци* [阳] 〈民〉新搬到村里来(去)的人，新迁来(去)的人

Новосибѝрск 新西伯利亚(俄罗斯城市)

но̀вост -*тѝ* [阴] ❶新东西，新事物，新玩艺：послѐдна ～ на мо̀дата 最新的时装式样 ❷[只单] 新，新颖，新奇：Всѝчко това̀ ме пленя̀ва с ～та̀ си. 这一切以其新颖使我着迷。❸(最)新消息

новота̀ [无复，阴] 〈罕〉新，新颖，新奇

новоучредѐн -*а* [形] 新成立的：～а организа̀ция 新成立的组织

Новохебрѝдски о̀строви 新赫布里底群岛(大洋洲)

но|га̀ -*зѐ* [阴] 〈方〉同 крак (腿，脚)：Свят се завѝ на Божу̀ла, ～зѐте ѝ се подкосѝха. 博茹拉开始头晕，两腿发软。◇ **живѐя на широ̀ка ～га̀** 过富裕生活，阔绰 **на бо̀йна ～га̀** 〈书〉临战状态 **на ～зѐ** 站着：Ста̀наха всѝчки на ～зѐ. 大家全站起来了。**на ра̀вна ～га̀** (一律)平等 **(пу̀шки) при ～зѐ** 〈军〉枪放下(口令)

нога̀виц|и [复，单：-*а*，阴] 〈方〉❶(牧羊人缚在裤子外面的(羊)皮)护腿 ❷裤腿

но̀ев -*а* [形] **～ ковчѐг** 〈口〉诺亚方舟(源于《圣经·旧约》：在大洪水时诺亚为了救他的一家和许多动物而造的大木船)；(聚在一地的)一大群人或动物；人畜生活在一起的房子

ноем. [缩] ноѐмври 11 月

ноѐмври [阳] 11 月

ноемврѝйск|и -*а* ноѐмври 的形容词：～а вѐчер 11 月的一个夜晚 ～а мъгла̀ 11 月的雾

нож -*ът*, -*а*, -*о̀ве* [阳] ❶刀，刀子：готва̀рски ～ 菜刀 хирургѝчески ～ 外科手术刀 каса̀пски ～ 屠刀 ❷(切削工具上的)刃，切削部分，刀具：～о̀ве за жетва̀рки 收割机的刃 ～о̀ве за мага̀ни 轧花机上的锯齿 о̀стря (то̀ча) ～ 磨刀 забѝвам му ～а в тя̀лото, пробо̀ждам го с ～а 用刀子捅他 ◇ **ата̀ка на ～** 〈军〉白刃战，肉搏战 **ва̀дя ня̀кому ～** 要杀某人 **Допря̀ (опря̀) ～ът до ко̀кала.** 〈口〉情况已十分紧急；万不得已了；不能忍受(或继续)下去了。**на ～ съм с ня̀кого** 〈口〉同某人关系甚坏 **прека̀рвам под ～** 〈口〉屠宰；屠杀 **мина̀вам под ～** 〈口〉被砍头 **тѐгля ня̀кому ～** 杀某人

ножа̀р -*ят*, -*я* [阳] 制刀匠，卖刀的(人)

ножа̀рница [阴] 制刀作坊

ножа̀рск|и -*а* ножа̀р 的形容词：～а работѝлница 制刀作坊

ножа̀рство [无复，中] 制刀业，刀行

но̀жер [阳] 〈方〉(犁)铧

но̀жици [复] 和 **но̀жица** [阴] ❶剪刀：шива̀шка но̀жица 裁缝(用的)剪刀 лоза̀рски ～ 修剪葡萄枝用的剪刀 тенекеджѝйски ～ 白铁匠剪刀 ❷〈运〉剪式(跳高) ❸剪刀差，不相适应的现象，互相脱节

но̀жички [复；无单，阴] 小剪刀

но̀жница [阴] 刀鞘

ножо̀вка [阴] (切割金属的)小钢锯

но̀жче -*та* [中] ❶小刀 ❷折刀：джѐбно ～ 小折刀 ～ за бръ̀снене (剃胡子的)刀片

но̀здра [常复，阴] 鼻孔

нозѐ 见 нога̀

нозогра̀фия 和 **носогра̀фия** [阴] 〈医〉病情学，罹病学

нозолòгия 和 **носолòгия** [阴]〈医〉疾病分类学

нòйма [阴]〈口〉窍门,诀窍,秘诀: Хвàнах му ~та. 我找到它的窍门了。

нòкаут [无复,阳]〈运〉(拳击中)使对方倒地不能再起的一击,击昏

нòкдаун [阳]〈运〉(拳击中)击倒

ноктюрн|о -*и* 和 **ноктỳрно** [中]〈乐〉夜曲: ~о от Шопèн 肖邦的夜曲

нòк|ът -*ътят*, -*ътя*, -*ти* [阳] ❶指甲: рèжа си ~тите 剪指甲 гризà ~тите си (由于拘束而)啃指甲 лак за ~ти 蔻丹,指甲油 ❷[常复] 爪(子): орлòви ~ти 鹰爪 Дрàще с ~ти. 用爪子抓。❸[复]〈转〉毒手,奸计: в ~тите на смърттà 在死神的魔爪中 ◇ **Дàвам и калтà под ~тите си.** 倾囊相与。**покàзвам ~тите си** 张牙舞爪,露出毒手,威吓

номàд [常复,阳] 游牧者; [复] 游牧民族

номàдск|и -*а* номàд 的形容词: ~и племенà 游牧部落 ~и живòт 游牧生活

номенклатỳра [阴] ❶名称汇录;产品目录: геогрàфска ~ 地名录 ~ на стòките 货物品名表 ❷上级任命的职位名称表;上级任命的职位(干部)

номенклатỳр|ен -*на* номенклатỳра 的形容词: ~ни кàдри 上级任命的干部

нòмер -*à* [阳](也可用№表示) ❶号,号码;号头;番号;牌号: ~ на сгрàда 楼号 ~ на кнѝга 书号 абонамèнтен ~ 订户号 стàя ~ 15 第15号房间 ỳлица Рèчка ~ 30 雷奇卡街30号 изходя̀щ ~ на писмòто 信件的发文号 ❷〈口〉(表示衣、帽等大小的)号: нòся шàпка 56 ~ 戴56号的帽子 Кòй ~ обỳвки ѝскате? 您要多大号的鞋? Дàйте ми палтèнце едѝн ~ по-голя̀мо. 请给我一件大一号的小大衣。❸(音乐会等演出的某一)节目: цѝркови ~à 杂技节目 музикàлни ~à 音乐节目 Слèдва ~ът на клòуните. 下面是丑角节目。❹〈口〉恶作剧;把戏;(一)着,(一)手: Тòя ~ тè отдàвна ви скрòйха — òще предѝ десетѝна дèна. 他们早就给您准备了这个恶作剧——还在10多天以前。Устрòйха му хỳбав ~. 他们给他搞了个很好的恶作剧。Тèзи ~à тỳк не минàват. 这些把戏在这里行不通。◇ **на ~ съм** 喝醉了

номератор [阳] ❶号码机,打号机 ❷示号器,报号器,电铃示号器 ❸小型电话交换机,(电话)总机

номерàция [阴] 编号: В ~та на стрàниците са допỳснати грèшки. 页码编号有错误。Стàтиите в списàнието ѝмат самостòйна ~. 刊物中的文章都有独立的编号。

номерѝра|м [未,完] 给…编号,在…上打上号码 — **се** [被动] ~**не** [中]

номинàл [阳]〈商〉票面价格

номинàл|ен -*на* [形] 名义上的;有名无实的: ~ен начàлник 挂名的首长 ~на пòмощ 有名无实的援助 ◇ **~на ценà** 票面价格,标明的价格 ~**но** [副]

номиналѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳]〈哲〉唯名主义,唯名论

номинатѝв [阳]〈语法〉主格

номинàция [阴] 提名

номинѝра|м [未,完] 提名 — **се** [被动] ~**не** [中]

номоканòн [阳]〈宗,史〉主导法典(古保加利亚文献中取自拜占庭宗教法律的宗教法规和有关宗教的民事法的汇编)

нòна [阴] ❶〈乐〉九度;九度音 ❷〈文艺〉九行诗

нòниус [阳]〈技〉游标,游尺

нонпарèй 和 **нонпарèл** [无复,阳]〈印〉六点(磅)的铅字

Норвèгия 挪威(欧洲)

норвèж|ец -*ци* [阳], **норвèжка** [阴] 挪威人

норвèжк|и -*а* [形] ❶ Норвèгия 和 норвèжец 的形容词: ~и фиòрд 挪威峡湾 ❷[用作名] ~**и** [阳] 挪威语

нòрка [阴] 水貂 (*Mustela lutreola*)

нòрм|а [阴] ❶规范,准则,标准;常规;规格: прàвна ~а 法律规范 морàлна ~а 道德规范 ~и на междунарòдните отношèния 国际关系准则 ~и на бъ̀лгарския книжòвен езѝк 保加利亚规范语的标准 Товà не è ~а, а изключèние. 这不是常规,而是例外。❷定额,标准额;平均量: произвòдствени ~и 生产定额 ~а на днèвната израбòтка 每日工作平均量 изпълня̀вам (покрѝвам) ~ите 完成定额 преизпълня̀вам ~ите 超额完成定额 установя̀вам нòви ~и 确定新的定额 Колектѝвът надвишàва ~ата с 5-10%. 集体超过定额5—10%。Детèто е на теглò под ~ата. 孩子体重低于平均数。❸比例率,率: ~а на принàдената стòйност 剩余价值率 срèдна ~а на печàлбата 平均利润率

нормàл|ен -*на* [形] ❶正常的;正规的;合乎常规的;合乎规格的: ~но зрèние 正常视力 ~но развѝтие 正常发展 ~на температỳра 正常温度 ~ни услòвия за рàбота 正常的工作条件 ❷精神正常的,神经健全的 ~**но** [副] ~**ност** -носттà [阴]

нормализàция [阴] 正常化,正规化: ~ на отношèнията 关系正常化

нормализѝра|м [未,完] 使合标准(合规范);使正常(正规)化: ~м отношèнията междỳ двèте странѝ 使两国关系正常化 — **се** [被动,中态] ~**не** [中]

Нормàндия 诺曼底(半岛,法国)

нормàни [复,单: -*н*, 阳]〈史〉诺曼人(中世纪居住在斯堪的纳维亚半岛和日德兰半岛的日耳曼民族)

нормàнск|и -*а* нормàнин 的形容词

нормативен -*на* [形]〈书〉(规定)标准的,规范的: ~на грамàтика 标准语法 ~ен рèчник 规范词典 ~**ност** -носттà [阴]

нормѝра|м [未,完] 规定定额,规定标准额,测定…的定额,使规格化: ~м ценѝте 规定价格 ~м рабòтното врèме 规定工时标准 — **се** [被动] ~**не** [中]

нормировàч [阳], **нормировàчка** [阴] 定额员,标定员

нормирòвка [阴] 同 нормѝране: ~ на ценѝте 规定价格

нормирòвчи|к -*ци* [阳] 同 нормировàч

нормирòвъч|ен -*на* нормирòвка 的形容词: ~на комѝсия 定额委员会

нòрче -*та* [中] 小鸊鷉 (*Padiceps minor*)

нос -*ът*, -*à*, -*овè* [阳] ❶鼻(子): тъп ~ 圆鼻子 чѝп (вѝрнат) ~ 翘鼻子 гъ̀рбав (орлòв) ~ 鹰钩鼻 бъ̀ркам си в ~à 掏鼻子 чòпля (човъ̀ркам) ~à си 抠鼻子 Носъ̀т ми течè (кàпе). 我流鼻涕。Течè ми кръв от ~à. 我流鼻血了。❷〈转〉(船)头,(鞋)头 ❸〈地理〉(海)角,岬: ~(н.) Добрà надèжда 好望角 ◇ **вѝря (навѝрвам) ~** 〈口〉骄傲,傲慢 **вòдя ня̀кого за ~à** 〈口,蔑〉牵着某人的鼻子走 **говòря (бъ̀бря, мърмòря) под ~ (под ~à си)** 〈口〉轻声(或含糊不清地)讲话 **говòря през ~** 讲话带鼻音 **затвàрям ня̀кому вратàта под ~à** 〈口〉当某人面把门关上,拒绝见某人,拒绝某人入内 **извàждам (изкàрвам) ня̀кому нèщо през ~à** 〈口,蔑〉 1.对人以牙还牙;使某人为某事付出很高的代价 2.喋喋不休地向某人述说

自己对他做的(好)事 **Клюмна ～ (Остана с клюмнал ～, с провесен ～).** 〈口〉他陷于绝望。**натривам (натърквам) някому ～а** 〈口,贬〉教训(剋)某人 **не виждам по-далече от ～а си** 〈口〉只看见鼻子面前的东西,目光短浅,鼠目寸光 **не смея (не мога) ～а си да покажа някъде** 〈口〉不敢到某处去,不敢在某处露面 **под ～а на някого** 1.(接 намирам се, съм) 就在眼前,就在手头: Дървеният материал не ни е под ～а. 木材不在我们手头。2.〈不赞〉(接 извършвам се, ставам) 就在鼻子下边,就在身边(进行、发生): Под ～а ти стават безобразията, а ти ги търпиш. 这些丑事就发生在你身边,可你却视若无睹。**пъхам (завирам) си ～а някъде** 〈口,不赞〉干涉别人的事 **Ще ми излезе от (през) ～а.** 〈口〉会给我带来很多烦恼。

нос Добра надежда 好望角(南非)

носач [阳], **носачка**[1] [阴] 搬运工人,脚夫

носачка[2] [阴] 孵蛋的母鸡

нос|ен[1] *-на* [形] 鼻(子)的: ～на кухина 鼻腔 ～ни дупки 鼻孔 ～ни болести 鼻病 ◇ **～на кърпа (кърпичка)** 手绢

носен[2] *-а* [形] (指衣、鞋等)穿过的,用过的

носене 见 нося

носер [阳] 〈方,罕〉同 ноздра

носест *-а* [形] 〈口〉大鼻子的(人)

носилка [阴] 担架,担子: санитарна ～ (救护)担架 ～ за тухли 挑砖用的担子 донасям на ～ 用担架抬来

носил|о *-а* [中] 〈民〉抬死人用的担架

носител *-ят, -я* [阳], **носителка** [阴] 〈书〉❶体现者,代表者;负荷者;执有者: ～ на нови идеи 新思想的代表者 ❷(勋章、奖杯、称号等的)获得者: ～ на три сребърни ордена 三枚银质勋章的获得者 ～ на званието „герой на социалистическия труд" "社会主义劳动英雄"称号获得者 ❸〈医〉带菌者,病媒

носит|ен *-на* [形] 〈方〉(指衣服、鞋)每天穿的,经常穿的

носия [阴] 服装: национална ～ 民族服装 родопска ～ 罗多彼(地区)服装 женска ～ 妇女服装 По ～та се познаваше, че е другоселец. 从服装上看出他是异乡人。

носле *-та* [中] (нос ①解的指小)小鼻子

нослив *-а* [形] (指家禽)产蛋多的: ～и кокошки 爱下蛋的鸡 **～ост** *-оста* [无复,阴] 产蛋率: Напролет ～остта на кокошките се увеличава. 春天母鸡的产蛋率提高。

носов *-а* [形] ❶鼻的: ～ нерв 鼻神经 ～и гласни 鼻(化)元音 ～о пеене 哼唱 ❷船头的: ～а част на кораб 船头部分 **～о** [副] 以鼻音: говоря ～о 说话带鼻音 **～ост** *-остта* [阴] 〈语言〉鼻音性

носовка [阴] 〈语言〉鼻元音(如波兰语中的ą、ę;古保加利亚语中的ѫ和ѧ): голяма ～ 大鼻元音(ѫ) малка ～ 小鼻元音(ѧ)

нософрафия 见 нозография

носология 见 нозология

носоро|г *-зи* [阳] 〈动物〉犀,犀牛 (*Rhinoceras*)

носталгич|ен *-на* [形] 怀乡的,思家的;怀念祖国的

носталгия [无复,阴] 怀乡病,思家病;怀念祖国;怀念旧地: страдам от ～ 患怀乡病;怀念祖国

нос|я *-иш, носих* [未] ❶拿,背,扛,举,抬,抱: ～я дърва 背柴 ～я на главата си 顶 ～я на(в) ръцете си 抱 ～я в джоба си 口袋里装,衣袋里有 ～я на гърба си 扛,背 ～я на рамо кобилица с дрехи 挑着衣服 ❷〈方〉(交通工具)运送 ❸携带;带;戴: не ～я пари у себе си 没带钱 ～я рана 带伤 ～я пръстен (гривна, очила) 戴戒指(手镯、眼镜) Идеални хора няма, всеки от нас ～и по някоя слабост. 理想的人是没有的,我们每个人都有某种弱点。❹怀有(想法、感情、希望等): ～я великата мечта за освобождението на отечеството 抱着解放祖国的伟大理想 ～я добри чувства 怀有善良的感情 Той ～и сърце юнашко. 他有一颗勇士的心。❺穿(衣、鞋等): ～я син костюм 穿蓝色服装 ～я траур 服丧 ❻名叫,称: ～я име 名叫 ～я звание 称,有…称号 ❼(负)有: ～я вина 有过错 ～я отговорност 负有责任 ～я класов характер 具有阶级性 ❽带来,拿来: Вятърът ～и прах. 风带来灰尘。～я надежди 带来希望 ～я ти подарък 给你带来礼物 ～я лоши вести 带来坏消息 Носете им много здраве. 请(代我)向他们问好。～я добра печалба 利大,赚钱 Влиза, ～и ми кафе с мляко и разни сладкиши. 他走进来,给我拿来牛奶咖啡和各种甜点心。❾(女人、母畜)怀孕,怀胎: ～я леко 刚怀孕不久 Свинята ～и 4 месеца. 猪怀胎四个月。❿.(家禽)下蛋: През пролетта кокошките ～ят всеки ден. 春天母鸡每天都下蛋。**— се** [被动]: Две дини под една мишница не се ～ят. 〈俗〉一个胳肢窝夹不了两个西瓜。◇ **Какво те ～и насам?** 〈口〉什么风把你吹来了? **～я някого на ръце** 〈口〉捧着某人怕掉了(对心爱的人过分关怀) **～я печат (отпечатък) на...** 〈书〉有…的烙印,是…的反映 **～ене** [中]

нос|я се *-иш се, носих се* [未,中态] ❶游逛;流动;(船等)漂游;(云等)飘游: Къде се ～иш из полето? 你在田野里游逛到哪里了? Пеперудите се ～ят из въздуха. 蝴蝶在空中飞舞。❷〈转〉(歌曲、声音、传闻等)流传,传播,散布: Славата му се ～и навсякъде. 他的美名到处传扬。Носи се слух. 流传着一个谣言。❸〈口〉衣着(整洁、不整等): ～я се елегантно 衣着雅致 ❹举止,言行: ～я се предпазливо 举止谨慎 ～я се добре към него 待他很好 То имаше около тринадесет-четиринадесет години, но се ～еше още като дете. 他大约有十三四岁了,但举止还像个小孩子。**～ене** [中]

нот|а[1] [阴] 〈乐〉❶音符: четвъртина ～а 四分音符 ❷ [只复] 乐曲集,乐谱: свиря (пея) по ～и 照乐谱演奏(唱歌) ❸〈转,书〉腔调,语调

нот|а[2] [阴] 〈外交〉照会: поддавам (връчвам) ～а 递交照会 разменяме си ～и 交换照会 ◇ **вербална ～а** 普通照会 **лична ～а** 正式照会 **нота-отговор** 复照 **циркулярна ～а** 通知照会

нотабил|и [复;单: -,阳] 〈旧〉名士

нотариал|ен *-на* [形] 〈法〉公证(人)的;由公证人经办(处理)的: ～ен препис 公证的副本 ～на заверка 经公证人证明无误 ◇ **～ен акт** 〈法〉公证书,公证文件 **～но** [副] 经公证人证明: Документът е заверен ～но. 文件已经公证人证明无误。

нотариат [阳] 〈法〉公证制度;公证机构,公证处

нотариус [阳] 〈法〉公证人

нотаци|я [常复,阴] 〈书〉教训,训诫,斥责: Няма да ни четеш ～и! 你不必教训我们!

нот|ен *-на* [形] нота[1] 的形容词: ～ен лист 乐谱用纸 ～на тетрадка 乐谱本 ◇ **～но пеене** 〈乐〉照乐谱唱歌 **～но пение** 〈旧〉(学校中的)音乐课

нотира|м [未,完] 记谱 **— се** [被动] **～не** [中]

нотификация [阴] 〈外交〉(致)照会,照会通知

нотифицира|м [未,完] 〈外交〉用照会通知,致照会 **～не**

[中]

нòтк|а [阴] нòта[1] ③解的指小: с ~а на възмущèние 用有点愤怒的语调(说) Тя̀ го пѝта с презрѝтелни ~и в гласà си. 她问他时声音中略带蔑视的语调。

нотòр|ен -*на* [形]〈书〉众所周知的: ~ен факт 众所周知的事实

нощ -*тà*, -*и* [阴] 夜(与 ден (昼)相对): трѝ днѝ и трѝ ~и 三天三夜 къ̀сна (дълбòка) ~ 深夜 лу̀нна ~ 月夜 през ~тà 夜间,夜里 през ~тà срещу̀ 24 àвгуст 8 月 24 日前夜 посрèд ~ 半夜 за еднà ~ 一夜之间 непроглѐдна ~, чѐрна (тъ̀мна) катò рòг ~ 漆黑的夜 рабòтя до къ̀сна ~ 工作到深夜 оставàм през ~тà тàм 留在那里过夜 Ця̀ла ~ не съм спàл. 我整夜未眠。Нощтà се спу̀ска. 夜幕降临。Ѝма рàзлика катò между̀ дѐн и ~. 有天渊之别。◇ **вартоломѐева ~** 大屠杀(之夜)(源出 1572 年 8 月 24 日前夜巴黎天主教徒屠杀新教徒的暴行)。**лѐка ~** 晚安,夜安

нощвѝ 和 **нощовѝ** [复,无单] 和面粉(做面包)的长木盆

нощѐ [副]〈民〉同 нòщем

нòщем [副] 夜里,夜间: дѐнем и ~ 白天黑夜(都) Прибѝра се сàмо ~ за спанѐ. 他只在夜间才回来睡觉。

нòщ|ен -*на* [形] 夜的,夜间的: ~ен тру̀д 夜间劳动 ~ен пòход 夜行军 ~но дежу̀рство 夜间值班,值夜,夜勤 ~на смя̀на 夜班 ~на стрàжа 夜间巡逻队 рабòтя ~но врѐме (在)夜间工作 ◇ **~но бдѐние**〈宗〉夜间的礼拜 **~но гърнè** 夜壶 **~на лàмпа** 床头灯 **~ен локàл**〈旧〉夜总会 **~на нàсичка** 床头几 **~на пеперу̀да** (灯)蛾 **~на птѝца** 夜出活动的鸟类(如猫头鹰、夜莺等) **~на слепотà** 夜盲(症) **~но шкàфче** 床头柜

нощѐс [副] ❶昨天夜里: Нощѐс валя̀ проливѐн дъжд. 昨夜下了瓢泼大雨。❷今天夜里;当天夜里: Нощѐс ще бъ̀де мнòго студѐно. 今夜会非常冷。

нощѐска [副]〈口〉同 нощѐс

нощѐш|ен -*на* [形]〈罕〉昨夜(发生)的

нòщница [阴] 睡衣

нощу̀ва|м [未] 过夜: ~м на открѝто (在)露天过夜 По зàлез слъ̀нце пъ̀тниците се спря̀ха в еднò сèло, за да ~т. 夕阳西下,旅客们在一个村庄停了下来,以便过夜。**~не** [中]

нощу̀вка [阴] 过夜: Еднà вѐчер при землянката спря̀ на ~ голя̀м обòз. 一天晚上,一个大辎重车队在地下掩蔽部附近停下来过夜。

нощя̀ [副]〈方〉同 нòщем

НПК [нѐ-пе-кà] [缩]〈法〉Наказàтелен процесуàлен кòдекс 刑事诉讼法典

НПКСК [缩] Нарòден политѝчески консултатѝвен съвѐт на Китàй 中国人民政治协商会议

НРА [нѐ-ре-à] [缩]〈史〉Нарòдна репу̀блика Албàния 阿尔巴尼亚人民共和国

нрав -*ът*, -*а*, -*и* [阳] ❶ [只单] 性情,性格;脾气: вѐсел ~ 快活的性情 упорѝт ~ 顽强的性格 бу̀ен ~ 暴脾气 прекрàсен по ~ 脾气好 Такъ̀в му е ~ът. 他性格就是这样。Товà не отговàря на ~а му. 这不符合他的性格。Товà е напъ̀лно по ~а му. 这完全合乎他的脾胃。Душà излѝза, ~ не излѝза.〈俗〉江山易改,本性难移。❷ [只复] 风俗,风尚,风气;(人的)习惯,举止: ~и и обичàи 风俗习惯 сèлски ~и 农村风俗 човѐк с лѐки ~и 举止轻浮的人

нрàвене 见 нрàвя се

нравоучѐние [无复,中]〈书〉劝谕,告诫,教训,训导;劝善的话

нравоучѝтел -*ят*, -*я* [阳] 教训者,劝谕者,训导者

нравоучѝтел|ен -*на* [形] 劝谕性的,劝善的: ~на бесѐда 劝谕性的谈话

нрàвствен -*а* [形] ❶有道德的,合乎道德要求的(与 безнрàвствен (缺乏道德的)相对): ~а лѝчност 有道德的人 ❷(有关)道德的,道义的: ~а прòповед 道德宣传 ~о въздѐйствие 道德上的影响 ~а филосòфия 道德哲学 ❸精神上的: ~а сѝла 精神力量 ~о удовлетворѐние 精神上的满足 **~но** [副]: физѝчески и ~о 身心两方面

нрàвственост -*тà* [阴]〈书〉道德,道义;德行: човѐк с висòка ~ 有高尚道德的人

нрàв|я се -*иш се*, *нрàвѝх се* [未,中态] (讨人)喜欢;合意,中意;看得上眼: Дòбрѝ по композѝция, тя̀я двѐ картѝни се ~ят и по лѐко слòжените бòи. 这两幅画布局很好,清淡的着色也讨人喜欢。Товà ми се ~и. 我喜欢这个。Мнòго ми се ~и вàшето сèло. 我很喜欢你们的村庄。Акò ви се ~и, да посвѝрим òще. 如果您高兴,我们再弹(奏)一会儿。**~ене** [中]

НРБ [нѐ-ре-бѐ] [缩]〈史〉Нарòдна репу̀блика Бъ̀лгария 保加利亚人民共和国

НС[1] [нѐ-сѐ] [缩] Нарòдно събрàние 国民议会

НС[2] [нѐ-сѐ] [缩] Нау̀чен съвѐт 学术委员会

НС[3] [нѐ-сѐ] [缩] Национàлен съвѐт 全国委员会

НТБ [缩] (挪威) NTB — Норвѐжко телеграфно бюрò 挪威通讯社

НТД [нѐ-те-дѐ] [缩] Нау̀чно-технѝческо дру̀жество 科学技术协会

НТС [не-те-сѐ] [缩] Нау̀чно-технѝчески съ̀юз 科学技术协会

Нуакшòт 努瓦克肖特(毛里塔尼亚首都)

нувѐла [阴] 同 новѐла

ну̀гà [无复,阴] 奶轧糖,牛轧糖(用核桃仁等做的软糖)

нудѝзъм -*мът*, -*ма* [阳]〈书〉裸体主义

нудѝст [阳], **нудѝстка** [阴]〈书〉裸体主义者

ну̀д|я -*иш*, *ну̀дѝх* [未]〈罕〉强迫,迫使: Ну̀диш ме да излъ̀жа. 你强迫我说谎。

ну̀жд|а [阴] ❶需要,要求;必要,必需;需求: в слу̀чай на ~а 需要时 неотлòжна ~а 急需 ѝмам ~а от 需要 чу̀вствувам ~а да излѝза 感到有出去的必要 домакѝнски ~и 家用需要 парѝчни ~и 金钱上的需求 задоволя̀вам ~ите си 满足自己的需要 ❷贫穷,贫困: търпя̀ ~а 忍受贫困 Изрàсъл в ~а. 他在贫困中长大。❸不幸,灾难,困境: Прия̀тел в ~а се познàва.〈俗〉患难知朋友。◇ **голя̀ма (мàлка) ~а**〈婉〉大(小)便 **Ня̀ма ~а.** 不需要;不必。**хòдя по ~а**〈婉〉去大(小)便

нуждà|я се -*еш се*, -*ех се* [未,中态]〈书〉❶需要: ~я се от тѐбе 需要你 ~я се от парѝ 需要钱 Товà не сѐ ~е от пояснѐния. 这不需要解释。❷贫穷 **~ене** [中]

ну̀ж|ен -*на* [形] 需要的,所需的: Ну̀жни ми са парѝ за пъ̀т. 我需要路费。Самообразовàнието е осòбено ~но на младежтà. 青年特别需要自学。Дисциплѝната òще не ѐ на ~ната висотà. 纪律还没有提到应有的高度。**~но** [副]: Не счѐтох за ~но да му дàм обяснѐния. 我认为我没有必要向他解释。

ну̀жни|к -*ци* [阳] 厕所

нуклеòла [阴]〈生物〉核仁

Нукуалòфа 努库阿洛法(汤加首都)

нỳла [阴] ❶〈数〉0,零: ~ цяло и три десèти 0.3 ❷〈理〉(温度)零度: пèт грàдуса над (под) ~та 零上(下)5度 абсолютна ~〈理〉绝对零度 Термомèтърът покàзва ~ грàдуса. 温度表指示零度。❸〈转,藐〉零蛋;微不足道的人(或事): ймам ~ влиянне 毫无影响 Като обществèник той е една голяма ~. 他作为社会活动家来说是个大零蛋。

нỳлев *-а* [形] 零的,零度的: ~а стèпен〈数〉零次幂 ~ резултàт 零比零

Нумèя (Нумèа) 努美阿(新喀里多尼亚岛首府)

нумизматѝ|к *-ци* [阳]〈书〉古钱学家;古钱收藏家

нумизмàтика [阴]〈书〉古钱学

нумизматѝч|ен *-на* [形] нумизмàтика 的形容词: ~на сбѝрка 古钱搜集

нумизматѝческ|и *-а* [形] 同 нумизматѝчен

нумилѝт|и [复;单: -,阳]〈古生〉货币虫

нỳни [感]〈儿〉同 нàни

нỳнка|м [未]〈儿〉❶同 нàнкам ❷(催小儿睡觉时)唱"嗯—嗯" **~не** [中]

нỳнци|й *-ят,-а* [阳]〈外交〉罗马教皇使节

нỳр|вам се [未], **нỳрна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] нỳркам се 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

нỳрка 同 нòрка

нỳрка|м се [未,中态] 潜入水中,扎猛子 **~не** [中]

нỳрна се 见 нỳрвам се

нъ 和 **нъй** [连]〈旧〉同 но

нърàв [阳]〈旧〉同 нрав

нюàнс [阳] ❶(声音、色彩、意义等的)细微差别: ѝзрази за нàй-тънки ~и на мисълта и чỳвствата 思想和感情的最细微差别的表达方法 ❷(有细微差别的)声音、色彩、意义: Горàта е изпъстрена вèче с всѝчки ~и на жълти и червèни бой. 树林已经染上了各种黄色和红色。

нюансѝра|м [未,完] 使有细微的差别,保持…的细微差别: Рѝтъмът ѝ е твърде разнообрàзен и пригодèн да предадè и ~ характèрно движèнията на чỳвствата. 它的节奏是非常多种多样的,便于表达感情的变化并保持这些变化的特有的细微差别。**~не** [中]

нюансѝран *-а* ❶ нюансѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 有(或保持了)细微差别的,有丰富色彩的,有色调变化的 **~ост** *-осттà* [阴]

нюансирòвка [阴] 同 нюансѝране

Ню Йòрк ❶纽约(美国州名) ❷纽约(美国城市)

Ню Òрлиънс 新奥尔良(美国港市, Нòви Орлеàн)

Нюпорт 纽波特(英国港市)

Нюрнберг 纽伦堡(德国城市)

нютон [阳]〈理〉牛顿(力单位,等于 10^5 达因)

нютонов *-а* [形] 牛顿的 ◇ **~и закòни на механѝката** 牛顿力学定律

Нюфаундланд 纽芬兰岛(加拿大一地区)

нюх *-ът, -а* [阳] ❶嗅觉: òстър ~ 灵敏的嗅觉 ❷感觉: Глàвният мехàник е забележѝтелен мàйстор: по ~ разпознàва повредѝте. 总机械师是一位出色的师傅;他能凭感觉分辨毛病。❸〈转〉敏感: политѝчески ~ 政治敏感,政治嗅觉(灵敏)

нюшка|м [未]〈方〉嗅,闻: Кỳчето нèщо ~ из тревàта. 狗在草地上嗅到了什么东西。

нявга [副]〈民〉同 някога

някак 和 (加强语气) **някак си** [副] ❶以某种方法,以某种方式: Той успя ~ да го напрàви. 他得以设法把它做完了。❷不知怎么地,莫名其妙地: Рàботата ~ не спòреше. 工作不知怎么不大顺利。Чỳвствувам се ~ си неудòбно. 我不知怎么感到有些不便。

някак|ъв *-ва* [不定代词] ❶某种,不知什么: по ~ъв нàчин 以某种方式 Той видя,че ще валѝ, и тръгна бързо натàтък, за да намèри ~ъв подслòн от бỳрята. 他看到要下雨了,急忙往那边走,以便找到某个避风雨的地方。Някакъв шỳм се разнèсе. 不知是一种什么声音传开了。❷(与数词连用,强调对该数目的轻视态度)不过,那么: Бèше я вѝждал, когàто тя токỳ се появèше всѝчко на всѝчко на ~ви петдесèт-шейсèт крàчки. 每当她刚出现在总共不过五六十步远的地方时,他就已经看到她了。❸(与 си 连用,具有更强烈的不定或轻藐的含义)什么: Той бè пòчнал да линèе от ~ва си невярна бòлест. 他不知得了一种什么病而开始消瘦下来。

някога 和 (加重语气) **някога си** [副] ❶以前: Някога бащà му възлàгаше голèми надèжди на нèго. 过去他父亲曾经对他寄予厚望。Ймаше ~ и такѝва хòра. 以前也曾有过这样的人。Той ѝдвал ли е ~ да те вѝди? 他曾来看过你吗? ❷以后: Ще се разкàйваш ~ за товà. 你总有一天会对此后悔的。Някога ще ѝда в сèло, сàмо тѝкви да си отям! 以后我会到农村去,把南瓜吃够! ❸〈民〉有时: Мòгат ли всякога да се нахрàнят илѝ ~ си и не дочàкдат — товà нѝкой не знàе. 他们是否总能吃饱或有时也吃不饱——这谁也不知道。

някогаш [副]〈口〉同 някога

някогаш|ен *-на* [形] 以前的,过去的: ~на мòда 以前(时兴)的式样

някого 见 някой

някò|й *-я,-е,-и* [不定代词—名词] ❶ [只阳;宾格 *-го*,与格 *-му*] 某人: Ще дòйде ~й от тях. 他们当中会来一个人的。Някой от двàмата в къщи ли е? 两个人是否有一个在家里? Очевѝдно дòкторът очàкваше ~го. 很明显医生在等待着谁。Ще кàже ~му тàм. 他会告诉那里的某个人。Някои поят конèте, дрỳги стягат карỳчките си. 有的人在饮马,有的人在装车。❷ [用作形] 某个: ~и хòра 某些人 Рядко той кàзваше ~я дỳма. 他难得说上一个字。Той неохòтно ме слỳшаше и токỳ пропỳщаше сегѝз-тогѝз равнодỳшно по някое "À, тъй ли е?" или "Знàм àз". 他很不乐意地听我说话,不时无动于衷地说上一句"噢,是吗?"或"我知道"。Ще спечèля ~й лèв, ще кỳпим брашнò. 我会挣个把列弗,我们会买面粉的。Подѝр ~я годѝна от обшѝрния двòр на Герàците не остàна нѝщо. 过了几年,格拉克一家的大院子里什么都没有留下。❸(与 си 连用,具有更强烈的不定或轻藐的含义)什么: ~й си Ивàнов 有个什么伊万诺夫 Еднò врèме, в ~е си цàрство, ймало еднà цàрска дъщеря. 从前,在某个王国里有个公主。◇ **~е врèме** 一度: Тè помълчàха ~е врèме. 他们一度沉默不语。**~й и дрỳг** 一两个,几个: ~й и дрỳг лèв 一两个列弗

някол̀ко [不变代词 – 数词] 几,几个: ~ хѝляди 几千 предѝ ~ днѝ (дèна) 几天前 Похàрчих ~ лèва. 我花了几个列弗。Свършихме рàботата за ~ дèна. 我们用了几天时间把工作做完了。Събрàхме се ~ дỳши. 我们几个人聚会过。◇ ~ **врè-**

ме 〈口〉一会儿,一个时期: ~ врѐме след товà 过了一会儿 от ~ врѐме насàм 一个时期以来,近来 **с ~ дýми** 简单地说

нѝколкогодѝш|ен -*на* [形] ❶几岁的 ❷几年的

нѝколкоднѐв|ен -*на* [形] 几天的

нѝколкомѐсеч|ен -*на* [形] ❶几个月的 ❷几个月大的

нѝколкомилиòн|ен -*на* [形] 几百万的

нѝколкоминýт|ен -*на* [形] 几分钟的

нѝколкостòтин [无复,数] 几百

нѝколкочàсов -*а* [形] 几小时的: ~о закъснѐние 几小时的晚点

нѝкому 见 нѝкой

нѝкъде 和(加强语气) **нѝкъде си** [副] 某地,某处,(不知)什么地方: Тòй отѝде ~. 他到什么地方去了。Вѝждал съм го ~. 我在什么地方见过他。Тýк ~ живѐе тòй. 他在这一带住。

нѝкъдеш|ен -*на* [形] ❶某地的,(不知)什么地方的: Дошлѝ ~ни търгòвци и докàрали ~на стòка. 来了一些来路不明的商人,运来了来路不明的货物。❷远方的,远地的: Ожѐнил се в ~но сѐло. 他在一个远方的村子结了婚。

ням -*а*, -*о*, *нѐми* [形] ❶哑的,不会说话的: ~ катò рѝба 哑口无言,守口如瓶 ~ по (от) рождѐние 生来就哑的 глýхи и нѐми 聋哑人 Застàнах неподвѝжен, ~, развълнýван. 我一动不动地站住了,哑口无言,十分激动。❷无声的,无言的: ~ òтговор 无言的回答 ~о съглàсие 默然同意,默认 ~а борбà 无声的斗争 ❸〈转〉寂静的,哑然无声的: Ýлиците стоя̀ха нѐми. 街道寂静无声。❹[用作名] **нѐмият** [阳], **~ата** [阴], **~ото** [中], **~нѐмите** [复] 哑人,哑巴

нѝма [由 ~м 变来的无人称动词,未] ❶没有,无(与 ѝма (有)相对): Нѝма човѐк да не гò познàва. 没有人不认识他。Тогàва òще ~ше рàдио. 那时还没有无线电。Нѝма рàзлика. 没有区别。Нѝма значѐние. 没有关系。Нѝма ли кòй да потъ̀рси отговòрност за товà грýбо нарушѐние на разписàнието? 没有人追究这种粗暴违反行车时刻表的责任吗? Тѐ не отговòриха нѝто дýма, защòто ~ каквò да отговòрят. 他们一句话也没有回答,因为无言可答。Нѝе ~ защò да обрѝщаме внимàние на подсмѝването. 我们没有理由去理睬这种耻笑。❷不在: Нѝма ги у домà. 他们不在家。Нѝма го (я) в къ̀щи. 他(她)不在家。❸(与数词连用)不到: Кòлко мѐсеца остàват òще? Трѝ мѐсеца, дàже ~ трѝ мѐсеца. 还剩几个月? 三个月,甚至不到三个月。До тòзи склòн ~ше пòвече от двà километра. 到这个山坡最多不过两公里。❹(后接 да 和另一动词构成将来时的否定形式 = не щѐ) 将不,不会: Нѐ, нѐ, тòй ~ да се вѝрне тàм. 不,不,他不会回到那里去。Нѝма да ви мòлим. 我们不会求你们。◇ **Да те ~ тук!** 〈口〉滚开! **Дѝм да ме ~.** 〈口〉逃之夭夭,逃得无影无踪;赶快逃跑。**Ѐша му ~.** 〈口〉举世无双;绝无仅有。**ѝма-~** 〈口〉大约,大概 **Нѝма да ме бъ̀де.** 〈口〉(病重时说)我不行了;我治不好了;我快死了。**Нѝма да я бъ̀де (тàя), ~ да го бъ̀де (товà).** 〈口〉不成;不会这样;不能这样。**Нѝма го мàйстора.** 〈口〉不行,不会是这样的;我不同意这样。**Нѝма защò.** 不必,没什么。**Нѝма нýжда.** 不需要。

нѝма|м [未] ❶没有 ,无(与 ѝмам (有)相对): Нѝмах възмòжност. 我没有机会。Тòй нѝмаше ли парѝ? 他没有钱吗? Нѝмам врѐме. 我没有时间。Но вѝе ~те такѝва верѝги, които да оковàт мòята мѝсъл. 但是你们没有那种能锁住我思想的镣铐。Нѝкой от нàс ~ основàние да се възгордя̀ва и да се задоволя̀ва с постѝгнатите успѐхи. 我们中间任何人都没有理由因取得的成就而骄傲自满。Езѝк кòсти ~, но кòсти трошѝ. 〈俗〉舌头无骨,却能碎骨。Нѝмаше си нѝ бащà, нѝ мàйка. 他父母双亡。Нѝмам блѝзки в Сòфия. 我在索非亚没有亲人。Нѝмам урòци. 我现在没有课。❷(指年龄、尺度、时间等)不过: Двàдесет годѝни ~ше òще. 他还不到 20 岁。❸(与某些表示动作或状态的名词连用)不: ~м вѝд на 没有…的样子 ~м вя̀ра в нѐщо 不相信;对…不信任 ~м интерѐс към нѐщо 对…不感兴趣 ~м намерѐние 不想 ~м стрàх 不怕 ❹(与 да 连用后接动词)将不,不会;没有;没有可: Нѝщо ~м да кàзвам. 我没有可说的。И когà ~ше когò да надвѝва, / тòй пѝшеше кнѝги, за да си почѝва. 当他无对手可以战胜的时候,他就以著书当作消遣。◇ **Да ги ~ме такѝва.** 〈口〉下不为例。**~м за цѐл** 目的不是 **~м мѝра** 不得安宁 **~м нѝщо (нѐщо) òбщо с нѝкого** 与…没有共同之点,与…毫无联系,与…毫不相干 **~м нѝщо протѝв** 不反对,同意 **~м под ръкà нѐщо** (手头上)没有 **~м прàво на нѐщо, да вѝрша нѐщо** 无权使用或做某事 **~м пред вѝд** 不是指的…,没有考虑到… **~м пръст в нѐщо** 〈口〉没有参与 **~м смѐтка** 不上算 **~м хабѐр от нѐщо** 〈民〉对…一点也不知道,对…不了解 **~не** [中]: ~не на врѐме 没有时间 ~не на възмòжност 没有可能(或机会) Тòй прекратѝ слѐдването си поради ~не на срѐдства. 他由于没有钱而辍学。Пòчнах да четà тàзи кнѝга от ~не щò да прàвя. 我因无事可做而开始读这本书。На ~нето цѐр (цяр) ~. 〈俗〉巧妇难为无米之炊。

нѝнка *нѐнки* [阴]〈民〉乳房

O

о[1] ❶ о 音 ❷保加利亚语字母表第 15 个字母：печатно о 印刷体 о ръкописно о 手写体 о

о[2]［感］❶〈书〉(用以称呼人或物，与名词或代词连用)啊，呀，哦：Ò，брàте，помогнѝ ми. 兄弟啊，帮我一下吧！Ò，елà тѝ при мèне тогàва，/ и тогàва ме чàк разбудѝ.（Дебелянов）啊，那时你再来到我身旁，把我唤醒。❷(表示强烈的感情，如赞叹、喜悦、渴望、悲伤、惊讶、惧怕、惋惜、痛苦、愤怒、请求等)啊，呀，噢，唉，哦：Ò，кòлко е прекрàсно！啊，多么漂亮！Ò，кòлко е хỳбава тàя картѝна. 啊，这幅画多美。Ò，каквà прòлет！多美的春天啊！Ò，кòлко мнòго сълзи спотаèни. 唉，多少眼泪往肚里咽啊！Ò，ỳжас！呀，真可怕！Ò，пàк лъжеш！啊，你又在撒谎！Ò，не говорѝ такà！你别这样说啦！❸［用作语气］(用以加强肯定或否定语气)啊，哦：Ò，дà！是啊！Ò，нè！不是啊！Ò，разбѝра се. 当然喽！

о[3]［前］❶表示某物碰到(触到，贴着，擦着，靠着，紧挨着)的地方：Рекàта блъскаше мѫтните си талàзи о огрòмните вàлчесто-глàдки кàмъни. 这条河的浊浪拍打着平滑的大圆石。Удàрила се косà о кàмък. 镰刀碰到了石头；工作遇到了挫折。Спънах се о едѝн кàмък. 我绊在一块石头上了。бърша ръцè о престѝлката си 在围裙上擦手 Опрях се о стенàта. 我靠在墙上。❷〈民〉(表示把某物抓住(拴住，挂住)的地方)：Вързах кòня о кòла. 我把马拴在桩子上了。Държѝ се о мèне катò слепèц о тоягà. 他像瞎子抓住手杖似的把我抓住。❸〈民〉(表示某物折叠的层数)：Сгънах покрѝвката о чèтири. 我把桌布叠了四层。

о-［动词前缀］用以组成：❶表示动作已完成的动词，例如 ограбвам（抢光），огрѝзвам（啃完），оглàждам（熨平）❷由某个名词或形容词构成的动词，其动作表示某人(某物)已按照该名词或形容词的含义发生变化，例如 овехтявам（变旧），оплешивявам（变秃），опитомявам（使驯顺），опечалявам（使忧伤）❸ 1.动词所表示的动作涉及事物的整个表面(四面八方)，例如 обèлвам（削皮），олющвам（全剥掉）2.动词所表示的动作涉及许多事物，例如 овладявам（掌握），оглèждам（环顾四周）❹动词所表示的动作结果与动词词干的含义一致，例如 оживявам се（活跃起来），окарикатỳрвам（丑化）

оàгн|ям се［未］，**оàгня се** *-иш се，-их се*［完］［中态］同 обàгням се **～яне**［中］

ОАД［оàд］［缩］Организàция на америкàнските държàви 美洲国家组织

ОАЕ［оàе］［缩］Организàция за африкàнско едѝнство 非洲统一组织

оàзис［阳］❶(沙漠中的)绿洲，沃地 ❷〈转〉(与周围环境相比)宜人的地方：Тòзи двòр е ～ сред неприветлѝвото полè. 这座院子在冷漠的原野中是一个宜人的地方。

оàзис|ен *-на* оàзис 的形容词：～на растѝтелност 绿洲植物

ОАП［оàп］［缩］Окръжно аптèчно предприятие 州制药企业

ОАПЕК［缩］Организàция на арàбските износѝтелки на петрòл 阿拉伯石油输出国组织

ОАР［оàр］［缩］Обединèна арàбска репỳблика〈史〉阿拉伯联合共和国(阿联)

об-［动词前缀］用以组成具有下列含义的动词：❶动作涉及事物的各个方面或整体，例如 обсѝпвам（撒满），обкѝчвам（缀满），обковàвам（包钉上），обгрàждам（包围），облъчвам（照射），обварявам（焯）❷动作涉及事物的表面，例如 обрàствам（长满），обгàрям（把表面烧坏）❸动作逐渐扩展到一系列事物上，例如 обхòждам（走遍），обдарявам（把礼品分赠给许多人）

Об 鄂毕河(俄罗斯)

обàгн|ям се［未］，**обàгня се** *-иш се，-их се*［完］［中态］下羊羔 **～яне**［中］

обàгр|ям［未］，**обàгря** *-иш，-их*［完］❶全部染上色，涂满色彩：Есентà ～и горàта. 秋天把森林染得五彩缤纷。❷染红，使成血红色：Зорàта ～и небèто. 朝霞染红了天空。— **се**［反身，被动，中态］**～яне**［中］

обà|ен *-йна*［形］迷人的，醉人的，令人神往的；极可爱的，极美的：～йна мèстност 迷人的地方

обà|ждам［未］，**обàдя** *-диш，-дих*［完］❶告诉，通知，报知，报信；传播(消息)：Тòй не бèше òще ～дил на мàйката за нещàстието. 他还没有把不幸的消息告诉母亲。След катò бèше обàдил новинàта на свòето сèло тряòваше да я ～ди и на съсèдните селà. 他把消息传播给本村之后，还得传给邻村。Обàди на роднѝните си，че ще се жèни. 他已经通知亲戚们他要结婚了。❷(把罪行、罪过、违法行为等)报告，告发，告密：Отѝваше да ～ди в полѝцията за крàжбата. 他到警察局去报告失窃。Дежỳрният ～ди на учѝтеля всѝчки немѝрници. 值日生把那些淘气的孩子全都报告给老师了。❸报信，报警：Пътниците ～ждаха с гърмèжи，че си ѝдат. 旅行的人鸣枪报信：他们回来了。**～ждане**［中］

обà|ждам се［未］，**обàдя се** *-диш се，-дих се*［完］［中态］❶回答，答应，答复；响应，反应：Чỳках，но нѝкой не сè ～ди. 我敲了门，但是没有人答应。Каквòто повѝкало，таковà се ～дило.〈谚〉施于人者受于人。Не мòже да не сè ～ди. 他不能不回答。❷讲话，说话，发言；自报姓名，自我介绍：Някой от тълпàта се ～ди. 人群中有人说话了。След речтà му се ～диха сàмо двàма-трѝма. 在他讲话后只有两三个人发了言。Едѝн тѝх глàс се ～ди：— Отворèте！一个轻轻的声音说："请开门！"❸(禽兽、铃等)发出声音，作响，发声：Обàди се кỳче. 狗叫了。Èхото из горàта жѝво му се ～ди. 森林中的回声立刻应答他。❹说一声，通知，打招呼：～ждам се с писмò 写信告诉…自己的情况 Как тъй тръгва бèз да се ～ди. 他怎么不打一声招呼就走了。❺(慢性病痛、饥饿等的)重犯，发作：Чỳдно е，че кракът ми не сè ～жда. 奇怪，我的腿疼没有发作。Ѝмам стàр плеврѝт，кòйто всяка прòлет се ～жда. 我有胸膜炎的老毛病，每年春天都犯。Глàдът се успокòй и престàна да се ～жда в стомàха му. 他的饿劲儿过去了，不再在他胃里闹腾了。**～ждане**［中］

оба̀|йвам［未］,**оба̀я** *-еш*,*-ях*［完］迷住;令…极喜爱;征服,俘虏;赢得欢心,使人倾倒：～йвам слуша̀телите с гласа̀ си 以好嗓音使听众倾倒 По̀двигът на Бо̀тев ～йва на̀шата младѐж. 波特夫的丰功伟绩受到我国青年的崇敬。Велѝчков ～йва вѝнаги с възто̀ржената си пла̀менна рѐч. 维利奇科夫热情洋溢的讲话总能把人征服。— **се**［被动］～**йване**［中］

обандеро̀ва|м［未,完］贴上完税封条;贴税签：～ни цига̀ри 贴上税签的香烟 ～**не**［中］

оба̀р|вам 和 **оба̀рям**［未］,**оба̀рам**［完］〈方〉同 опѝпвам：Оба̀рах всѝчко и не намѐрих но̀жиците. 我把哪儿都摸遍了,也没找到剪刀。～**ване**［中］

оба̀че［连］〈书〉但,但是,可是,然而,不过：То̀й замѝна,～ се надя̀вам да се въ̀рне. 他已经走了,可是我仍希望他回来。Щя̀х да до̀йда,дъждъ̀т ～ ми попрѐчи. 我本想来,但被雨阻拦了。Това̀ мо̀жем да постѝгнем,～ като̀ вло̀жим голѐми уси̇лия. 我们能做到这点,可是要下很大功夫。Ка̀за му нѐщо,～ мно̀го тѝхо,и то̀й не го̀ чу̀. 他对他讲了些什么,不过声音很轻,他没听见。

оба̀я 见 оба̀йвам

оба̀яни|е *-я*［中］(美丽、才智、美德等的)吸引力,魅力;感化力,感召,诱导：Бригадѝрският живо̀т е пъ̀лен с ～е. 义务劳动队的生活充满了魅力。Намѝрам се под ～ето на му̀зиката. 我陶醉于音乐中。

оба̀ятел|ен *-на*［形］有吸引力的,有魅力的;引人入胜的,令人神往的,令人心醉的;非常可爱的：～ен човѐк 有魅力的人 ～на му̀зика 令人神往的音乐 Глѐдката ста̀ваше по̀-～на. 景色更迷人了。～**но**［副］～**ност** -ността̀［阴］

обвар|я̀вам［未］,**обваря̀** *-ѝш*,*-ѝх*［完］焯,很快地煮一下,在滚水里稍微煮一下：～я̀вам яйца̀ 把鸡蛋煮一煮 — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

обвенч|а̀вам［未］,**обвенча̀я** *-а̀еш*,*-а̀х* 和 **обвенчѐя** *-ѐеш*,*-а̀х*［完］〈诗〉饰以花冠,用花环打扮：С венѐц от ро̀сни ро̀зи чѐло ще ～ѐя. 我的额头要戴上鲜玫瑰花环。～**а̀ване**［中］

обвѐс|вам［未］,**обвѐся** *-иш*,*-их*［完］垂下;低下：～вам ръцѐ 垂下双手 ～вам глава̀ 低下头 ～ена през ра̀мо пу̀шка 挎在肩上的步枪 ～**ване**［中］

обвѐтрен *-а*［形］晒黑了的;被风吹粗糙了的：～о лицѐ 被风吹粗糙了的面孔

обвзѐ|мам［未］,**обвзѐма** *-меш*,*-х*［完］同 обзѐмам ～**мане**［中］

обвѝ|вам［未］,**обвѝя** *-еш*,*-х*,过被形动 *-т*［完］❶包住,裹住,缠住：～вам нѐщо в хартѝя 把某物包在纸里 ～вам кнѝга 包书 ❷〈转〉包围,笼罩：Обвѝва ни мра̀к. 黑暗笼罩着我们。Бръшля̀н ～вѝва къ̀щата. 常春藤把房子围住。Всѝчко е ～то в мра̀к. 一切都笼罩在黑暗之中。Гра̀дът бѐ ～т в мъгла̀. 城市被雾笼罩着。❸抱住,搂住,拥抱：Момѝчето го ～ с ма̀лките си ръцѐ. 小姑娘用小手搂住他。Обвѝ ръцѐте си о̀коло нѐговата шѝя. 她的双臂搂住他的脖子。— **се**［被动,互及,中态］～**ване**［中］

обвѝв|ен *-на*［形］包装用的：～на хартѝя 包装纸

обвѝвка［阴］包皮,封套,书皮,包装材料：～ на тетра̀дка 笔记本封皮 ～ на пло̀д 水果包装纸 Не мо̀жеше да се вѝди какво̀ ѝма вътре,защо̀то,освѐн бохча̀та,ѝмаше ～ от вѐстник. 看不见里面是什么,因为除了包袱皮外,还用报纸包着。

обвинѐни|е *-я*［中］❶指责,责备,责难：Срещу̀ ва̀с ѝма тѐжко ～е. 对你们有严厉的指责。отпра̀вям ～е срещу̀ ня̀кого 指责某人 ❷控告,控诉,起诉：～е в убѝйство 控告…犯凶杀罪 подду̀ржам ～ето 支持起诉,为控诉提供证据 оттѐглям ～ето си 撤诉 ❸起诉书

обвинѝтел *-ят*,*-я*［阳］,**обвинѝтелка**［阴］❶指责者,责备者 ❷〈法〉原告,起诉人,控诉人;检察员：държа̀вен ～ 国家公诉人 наро̀ден ～ 人民检察员

обвинѝтел|ен *-на*［形］指责的,责备的;控告的,起诉的：～на рѐч 控词,起诉词 Ла̀йпцигският процѐс завъ̀рши с ～ната рѐч на Димѝтров протѝв фашѝзма. 莱比锡审讯以季米特洛夫对法西斯主义的控词而告终。◇ ～**ен а̀кт** 起诉书

обвин|я̀вам［未］,**обвиня̀** *-ѝш*,*-ѝх*［完］❶指责,责备,责难,非难：Обвиня̀вам родѝтелите му,че не са̀ го възпѝтали. 我责备他的父母没有把他教育好。❷〈法〉告发,控告,控诉,指出罪状：Обвиня̀ват го в убѝйство. 他被指控犯有凶杀罪。Проку̀рорът ～я̀ва. 检察员在起诉。— **се**［反身,被动］～**я̀ване**［中］

обвиня̀ем［阳］,**обвиня̀ема**［阴］〈法〉被告人：Ра̀зпитът на ～ия запо̀чна. 对被告的审问开始了。

обвѝя 见 обвѝвам

обвъ̀р|звам［未］,**обвъ̀ржа** *-жеш*,*-зах*［完］❶包严,裹严,缠严,捆好：～звам глава̀та си с къ̀рпа 用方巾把头包严 Обвъ̀рзват дѐнковете с дебѐли въжѐта. 他们用粗绳子打包。❷〈转〉束缚,限制,禁止,约束：～звам с до̀говор 用条约约束 — **се**［反身,被动］：Не бя̀х жела̀л да се ～жа с това̀. 我不愿受此约束。～**зване**［中］

о̀бга［阴］〈方〉(做千层酥饼的)面皮

обгаз|я̀вам［未］,**обгазя̀** *-ѝш*,*-ѝх*［完］使充满气体

обг|а̀рям[1]［未］,**обгоря̀** *-орѝш*,*-орѝх*［完］使表面烧坏,把表面烤焦,把表面燎烤：～а̀рям греда̀ 把原木的表面烧焦 ～а̀рям игла̀ 烧针头 — **се**［被动］～**а̀ряне**［中］

обг|а̀рям[2]［未］,**обгоря̀** *-орѝш*,*-оря̀х*,过主形动 *-оря̀л*,*-оря̀ла*,*-оря̀ли*［完］❶外部烧焦(坏);被太阳晒黑：Дъ̀рвото е ～оря̀ло. 这棵树被烧焦了。Кнѝгата са̀мо ～оря̀. 这本书只是外面烧坏了。Обгоря̀л съм от слъ̀нцето. 我被太阳晒黑了。❷外部烧伤：При пожа̀ра еднà̀та му ръка̀ ～оря̀. 在火灾中,他的一只手被烧伤了。От пожа̀ра тѐжко ～оря̀ха два̀ма войнѝка. 失火时,两名战士被严重烧伤。～**а̀ряне**［中］

обгѐрбва|м［未,完］贴印花票,贴印花税票 — **се**［被动］～**не**［中］

обглѐ|ждам［未］,**обглѐдам**［完］仔细看,从各方面细看;打量 ～**ждане**［中］

обгоря̀[1] 见 обга̀рям[1]

обгоря̀[2] 见 обга̀рям[2]

обгор|я̀вам［未］同 обга̀рям[1] 和 обга̀рям[2] ～**я̀ване**［中］

обгра̀|ждам［未］,**обградя̀** *-дѝш*,*-дѝх*［完］❶〈罕〉为…筑围墙：～ждам дво̀р 圈院墙 ❷包围,围住：Войнѝците ～дѝха сѐлото. 士兵们包围了村庄。Висо̀ки планинѝ ～ждат лето̀вището. 高山环抱着避暑地。❸〈转〉给予,表现出(关怀等)：Мо̀ята ма̀йка ме ～жда с нѐжни грѝжи. 我母亲对我关怀体贴。— **се**［反身,被动］～**ждане**［中］

обг|ръ̀щам［未］,**обгъ̀рна** *-ъ̀рнеш*,*-ъ̀рнах*,过被形动 *-ъ̀рнат*［完］❶抱住,搂住：Тя̀ го ～ъ̀рна през раменѐте и отно̀во се засмя̀. 她搂住他,又笑了起来。❷包围,笼罩;环绕：Тя̀ се вѝжда бу̀лка … Во̀ал тъ̀нък я ～ръ̀ща от глава̀та до петѝте.

她看起来是个新娘…从头到脚蒙着一层薄纱。Клòнете на стàра лозà ~ръщат къщата. 老葡萄藤环绕着这所房子。Плàмък ~ърна голямото здàние. 火焰包围了这座大楼。❸〈转〉环顾,环视;(全面)考虑: Тòй ~ърна с внимàтелен пòглед цялата работилница. 他仔细地环视了整个作坊。Не мòга да ~ърна цèлия простòр. 我一眼望不尽这辽阔的地方。— **се**[被动] **~ръщане**[中]

обдар|явам[未], **обдаря** -йш,-йх[完]〈民〉❶赠与(馈赠)众人: Невèстата ~й богàто кумà и кýмата. 新娘向教父教母送了厚礼。❷给予,赠与,送给: Бòг ми е дàл ýмна, рабòтна и хýбавичка дъщеря, а вàс е ~йл с рабòтен и ýмен сѝн. 上帝赐给我一个聪明、勤劳、漂亮的女儿,赐给你一个勤劳、聪明的儿子。— **се**[被动] **~яване**[中]

обдѝр|вам 和 **обдѝрям**[未], **обдѝря** -иш,-их[完]❶到处寻找,寻遍,搜寻 ❷找到 **~ване**[中]

обдрѝг|вам[未], **обдрѝгна** -неш,-нах[完]〈方〉同 обрѝгвам: Обдрѝгнахме вèче на упòрен трýд. 我们已习惯了艰苦的劳动。**~ване**[中]

обдял|вам[未], **обдялам**[完]削平,砍平,削光 — **се**[被动] **~ване**[中]

òбед[阳]❶午饭,午餐: след ~а 吃过午饭后 Елàте на ~ във втòрник. 星期二请来吃午饭。покàнвам го на ~ 请他吃午饭 пригòтвям ~ 做午饭 Ще си дòйдеш ли за ~? 你回来吃午饭吗? Òбедът òще не è готòв. 午饭还没做好。❷[只单,不加定冠词]吃午饭的时候;正午,中午,午间: в 3 часà след ~ 下午3点钟 по ~ 正午 предѝ ~ 上午

òбед|ен -на[形]❶午饭的,午饭用的: ~но менѝо 午餐菜单 ❷中午的: ~ен концèрт 午场音乐会 ~на почѝвка 午间休息,午休 ~но слѝнце 中午的太阳 ~на смяна 午班

обединèн -а ❶ обединя 的过被形动 ❷[用作形] 1.联合的,综合的,合并的: ~и прòфсъюзи 联合工会 Организàция на ~ите нàции (ООН) 联合国组织 2.统一的,团结的,共同的: с ~и усѝлия 通过共同的努力 ~а àкция 共同行动

Обединèни арàбски емѝрства 阿拉伯联合酋长国(亚洲)

обединèни|е -я[中]❶[只单]联合;统一;结合;团结 ❷联合组织;联营公司

обединѝтел -ят,-я[阳], **обединѝтелка**[阴]〈书〉联合者,统一者

обединѝтел|ен -на[形]联合的,以联合为宗旨的,导向联合(统一)的: ~ен цèнтър 联合中心 ~ен конгрèс 统一代表大会

обедин|явам[未], **обединя** -йш,-йх[完]❶(使)联合,(使)合并,(使)统一: ~явам организàции в съюз 把各个组织合成一个联盟 ❷(使)团结: ~явам демократѝчните сѝли на нарòдите 把各国人民的民主力量团结起来 — **се**[被动,中态,互及] **~яване**[中]

обедн|явам[1][未], **обеднèя** -èеш,-ях,过主形动 -ял,-яла,-èли[完]❶贫穷化,穷起来,变穷(与 забогатявам(富起来)相对): Тàмошните сèляни все пòвече ~яваха. 那里的农民变得越来越穷。❷〈转〉变得贫乏(贫瘠);缺少(某种成分): Пòчвата ~ява. 土地变贫瘠了。Пòчвата ~ява откъм фосфàти. 土壤中缺少磷酸盐。**~яване**[中]

обедн|явам[2][未], **обедня** -йш,-йх[完]使贫穷(与 обогатявам(使富裕)相对): Избягването на нарòдните дýми ~ява книжòвния езѝк. 避免使用民间词汇,就会使书面语贫乏。**~яване**[中]

обез-[复合动词前缀]用以组成: ❶表示"使失去"、"使脱掉"、"使缺乏"等意的动词,例如 обезглавявам(砍头), обезмаслявам(使脱脂), обезвредявам(使无害), обезверявам(使失去信任), обеззаразявам(消毒) ❷表示"变质"、"变形"等意的动词,例如 обезформявам(使变形), обезцветявам(使褪色), обезценявам(使贬值), обезличàвам(使失去个性), обезсмъртявам(使永垂不朽)

обезàтел|ен -на[形]必须(遵行)的,必定的,一定的;义务的,强制的: ~но услòвие 必须的条件 ~ен предмèт 必修科目 **~но**[副]: Тòй ~но ще ти помòгне. 他一定会帮助你的。Тѝ ~но трябва да дòйдеш. 你一定要来。Свършй ~но тàзи рàбота до довèчера. 今晚以前一定要做完这项工作。

обезбол|явам[未], **обезболя** -йш,-йх[完]消痛,止痛

обезбългар|явам[未], **обезбългаря** -йш,-йх[完](通过驱逐保加利亚居民或其他手段)使(保加利亚地区)非保加利亚化,使失去保加利亚民族特点 — **се**[被动] **~яване**[中]

обезверèн -а ❶ обезверя 的过被形动 ❷[用作形]对…失去信任的,对…失去信仰的 **~ост** -osttà[阴]

обезвер|явам[未], **обезверя** -йш,-йх[完]使失去信任,使失去信仰 — **се**[被动,中态] **~яване**[中]

обезводн|явам[未], **обезводня** -йш,-йх[完]使无水,使干涸 — **се**[被动] **~яване**[中]

обезвред|явам[未], **обезвредя** -йш,-йх[完]消除危害,使不能为害: ~явам бòмба 使炸弹不能为害(如除去信管等) ~явам въоръжèн престѝпник 使武装罪犯不能为害 — **се**[被动] **~яване**[中]

обезврè|ждам[未], **обезвредя** -дйш,-дйх[完]同 обезвредявам — **се**[被动] **~ждане**[中]

обезглав|явам[未], **обезглавя** -йш,-йх[完]❶斩首,砍头,断头: Францýзите ~йха свòя крàл Лю̀довик XVI. 法国人把他们的国王路易十六斩首了。❷〈转〉使失去领导(首领),使无人领导: ~явам организàция 使组织失去领导 — **се**[被动] **~яване**[中]

обèздка[阴]调教(马匹),驯马

обездомèн -а[形]失去家园的,无家可归的

обеззаразѝтел -ят,-я[阳]〈专〉消毒者,消毒剂

обеззараз|явам[未], **обеззаразя** -йш,-йх[完]消毒: ~явам облеклò 给衣服消毒 ~явам сèме 给种子消毒 — **се**[被动] **~яване**[中]

обеззаразяващ -а[形]消毒的: ~о веществò 消毒剂

обеззем|лявам[未], **обезземля** -йш,-йх[完]使失去耕地 **~яване**[中]

обезкрил|явам[未], **обезкриля** -йш,-йх[完]〈书〉使丧失希望,使无指望 — **се**[被动] **~яване**[中]

обезкрил|ям[未], **обезкриля** -йш,-йх[完]同 обезкрилявам — **се**[被动] **~яне**[中]

обезкръв|явам[未], **обезкървя** -йш,-йх[完]〈书〉❶放出(全部或许多)血,使失血,使成为无血的 ❷〈转〉使孱弱无力;使无血色 — **се**[被动,中态]: Лицèто ми се ~ява. 我面无血色。**~яване**[中]

обезкураж|àвам[未], **обезкуража** -йш,-йх[完]使失去信心;使意志沮丧;使垂头丧气;使无勇气: Неспolýките не гò ~йха. 多次失败没有使他丧失信心。Тèзи вѝзгледи са твѝрде погрèшни и врèдни, тè мòгат сàмо да ~àват хòрата. 这种看法是很错误、很有害的,它只会使人们丧失信心。— **се**

[被动,中态] ～àване [中]

обезлес|ѝвам [未], **обезлесѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使变成无森林的;毁坏某地的森林 — **се** [被动] ～**ѝване** [中]

обезлѝст|вам [未], **обезлистѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使没有叶子,把叶子打掉(吃掉): Гъсѐниците са ～ѝли дървѐтата. 毛虫把这些树的叶子都吃光了。～**ване** [中]

обезлича|вам [未], **обезличà** -*àш*, -*àх* [完] 使失去个性: Лакѐйството унижàва и ～àва човѐка. 卑躬屈节使人失去尊严和个性。— **се** [被动,中态] ～**àване** [中]

обезлюдѐн -*а* ❶ обезлюдя́ 的过被形动 ❷ [用作形] 荒无人烟的;偏僻的: ～ край 荒无人烟的地方

обезлюд|ѝвам [未], **обезлюдѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使变得荒无人烟: Войнàта ～ѝ мнòго сѐлища. 战争使很多居民区荒无人烟。Нѐмският фашѝзъм ѝскаше да ～ѝ славя̀нските земѝ. 德国法西斯企图把斯拉夫人的土地变得荒无人烟。— **се** [被动,中态] ～**ѝване** [中]

обезмаслѐн -*а* ❶ обезмасля̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 脱脂的: ～о мля̀ко 脱脂(牛)奶 ～ кашкавàл 脱脂干酪

обезмасл|ѝвам [未], **обезмаслѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使脱脂 — **се** [被动] ～**ѝване** [中]

обезмит|ѝвам [未], **обезмитѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 给…缴纳关税: ～ѝвам прàтка от чужбѝна 给国外寄来的包裹缴纳关税 ～ѝвам стòки 给商品上关税 — **се** [被动] ～**ѝване** [中]

обезнадѐжд|вам [未], **обезнадеждя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使失去希望,使无望: Тревòжните слу̀хове лѐсно ～ват страхлѝвците. 令人不安的传闻容易使胆小的人失去希望。— **се** [被动,中态] ～**ване** [中]

обезнаслед|ѝвам [未], **обезнаследя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使没有继承权;剥夺…的继承权 — **се** [被动] ～**ѝване** [中]

обезобразѐн -*а* ❶ обезобразя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 原貌完全被毁坏的,变丑的: Тѐ глѐдаха едѝн ～ и обезформѐн тру̀п, прострѐн на пътя. 他们在看躺在路上的一具样子极为难看的、变了形的尸体。

обезобраз|ѝвам [未], **обезобразѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使原貌完全毁坏,使极难看,使变丑: Шàрката ～ѝ лицѐто на момѝчето. 天花把姑娘的容貌弄得丑陋不堪。С попрàвките ～ѝ ху̀бавата сгрàда. 这漂亮的房屋被他修补得很难看。— **се** [中态,被动] ～**ѝване** [中]

обезопас|ѝвам [未], **обезопасѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使安全,使脱离危险

обезоръжа|вам [未], **обезоръжà** -*àш*, -*àх* [完] ❶缴…的械,使缴械,解除…的武器: ～àвам пленѐни войнѝци 缴俘虏的械 ～àвам престъпник 解除罪犯的武装 ❷〈转,书〉使无法争辩,使无力反抗,使无法反驳: С дòводите си ～ѝ напълно свòите протѝвници. 他以自己的论据使对手完全无法反驳。— **се** [中态,被动] ～**àване** [中]

обезоръжѐн -*а* ❶ обезоръжà 的过被形动 ❷ [用作形] 解除武装的,已缴械的: ～ врàг 缴了械的敌人

обезпеча|вам [未], **обезпечà** -*àш*, -*àх* [完]〈书〉❶使生活有保障,供给所需的物资: ～àвам съществу̀ването му 使他的生存得到保障 ～àвам му живòт 保障他的生活 Тòй рабòти ця̀л живòт, за да ～ѝ синовѐте си. 他为了养活自己的儿子们,干了一辈子的活儿。❷保障,保证: ～àвам фàбриката с вѝглища 保障工厂用煤 Правѝтелството ～ѝ свободàта на ѝзборите. 政府保障选举自由。❸〈旧〉防备,避免: ～àвам сѐбе си от неприя̀тности 防备自己遇到不愉快的事 — **се** [反身,被动] ～**àване** [中]

обезпечѐн -*а* ❶ обезпечà 的过被形动 ❷ [用作形] 有物质保障的,生活有保障的;富裕的,无忧无虑的: ～ живòт 有物质保障的生活 ～и старинѝ 无忧无虑的晚年 ～**ост** -осттà [阴]

обезпечѐни|е -*я* [中] 保障,保证;保障供给

обезплод|ѝвам [未], **обезплодя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使不生育;使不生产,使不生长 — **се** [被动] ～**ѝване** [中]

обезпокòйтел|ен -*на* [形] 令人担心的,使不安的,使忧虑的,焦心的: ～ни прѝзнаци 令人不安的征兆 ～ен сигнàл 令人忧虑的信号 ～**но** [副]: Мъглàта ～но се сгъстя̀ваше. 雾令人不安地浓起来。

обезпоко|ѝвам [未], **обезпокоя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 烦扰、打搅,使不安,使不得安静,麻烦: Извинѐте, че Ви ～ѝх. 请原谅,我打搅您了。Но едѝн въпрòс го ～ѝ и изпълни душàта му с тревòга. 但是有个问题使他不安,使他心中充满了焦虑。— **се** [被动,中态]: Обезпокòих се за децàта. 我为孩子们担心。～**ѝване** [中]

обезпрàв|ям [未], **обезпрàвя** -*иш*, -*их* [完]〈书〉使无权,剥夺…的权利 — **се** [被动] ～**яне** [中]

обезпраш|àвам [未], **обезпрашà** -*àш*, -*àх* [完] 除去…的灰尘,使无灰尘 — **се** [被动] ～**àване** [中]

обезсѝл|вам [未], **обезсѝля** -*иш*, -*их* [完] ❶使软弱无力,使变弱,使衰弱,削弱: Тòй ～и изведнъж Пѐтър, катò го удàри в кръ̀ста. 他打了彼得的腰部,一下子就使他软弱无力了。❷使失去效力: ～вам докумѐнт 使文件失效 Закòнът ～ва нарѐдбите. 这个法律使这些命令都失效了。— **се** [被动] ～**ване** [中]

обезсѝлен -*а* ❶ обезсѝля 的过被形动 ❷ [用作形] 1.变得软弱无力的,衰弱的: Но ѐто че кракàта ми се подкося̀ват и àз спѝрам ～: ѝскам да пристъ̀пя, алà не мòга. 可是我的两腿发软了,于是我无力地停下来,想慢慢走,可是走不了。2.失效的,无效的: ～а нарѐдба 失效的规定

обезсѝля 见 обезсѝлвам

обезслàв|ям [未], **обезслàвя** -*иш*, -*их* [完] 使不光荣,糟蹋…的名声,使丢脸,使受到辱没 — **се** [被动,中态] ～**яне** [中]

обезсмѝсл|ям [未], **обезсмѝсля** -*иш*, -*их* [完]〈罕,书〉使毫无意义,使失去意义 — **се** [被动] ～**яне** [中]

обезсмърт|ѝвам [未], **обезсмъртя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使永垂不朽: Тòя пòдвиг го ～ѝва. 这一功勋使他永垂不朽。— **се** [被动,中态] ～**ѝване** [中]

обезсолѐн -*а* ❶ обезсоля̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 淡化的,脱盐的,除盐的: ～о сѝрене 脱盐奶酪

обезсол|ѝвам [未], **обезсоля̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使脱盐,除盐,淡化: Рѝбата е мнòго солѐна, тря̀бва да я ～ѝм. 这鱼太咸,我们应当把它的盐分除掉些。— **се** [被动,中态] ～**ѝване** [中]

обезсърча|вам [未], **обезсърчà** -*àш*, -*àх* [完] 使失去信心;使无勇气;挫掉…的锐气;使意志沮丧,使垂头丧气: Неспо-лу̀ките не бѝва да те ～àват. 失败不应使你丧失信心。— **се** [被动,中态]: Здрàвето ми се повредѝ, но не сѐ ～ѝх. 我的身体坏了,但是我没有垂头丧气。～**àване** [中]

обезсърчѐние [无复,中]〈旧〉失去信心;无勇气;沮丧;垂头丧气

обезсърчѝтел|ен -*на* [形] 使失去勇气的,令人沮丧的,使人

心灰意懒的，令人丧气的：～ни известия 令人沮丧的消息 ～**но**［副］

обезум|явам［未］，**обезумея** *-еeш*，*-ях*，过主形动 *-ял*，*-яла*，*-ели*［完］失去理性；发疯，发狂；（一时）痴呆：Той на стари години ～ял. 他在晚年成了疯子。Той беше ～ял от страх. 他吓呆了。Старецът тичаше ～ял от отчаяние. 老人绝望地狂跑着。～**яване**［中］

обезформ|явам［未］，**обезформя** *-иш*，*-их*［完］使变形，使走样；使不成样子：Много бърже си ～ял обущата. 你这么快就把鞋子穿走样了。— **се**［被动，中态］～**яване**［中］

обезформ|ям［未］，**обезформя** *-иш*，*-их*［完］同 обезформявам — **се**［被动，中态］～**яне**［中］

обезцвет|явам［未］，**обезцветя** *-иш*，*-их*［完］去色，使褪色，使落色：～явам плат 使料子褪色 — **се**［被动］：Блузата се е ～яла. 衬衫褪色了。～**яване**［中］

обезцен|явам［未］，**обезценя** *-иш*，*-их*［完］❶使跌价，使不值钱，使减低价值，使贬值：Инфлацията ～ява парите. 通货膨胀使钱贬值了。❷〈转〉使不受重视，使失去意义 — **се**［被动］～**яване**［中］：Обезценяването на парите довежда до бързо покачване на цените. 货币贬值导致价格猛涨。

обезчест|явам［未］，**обезчестя** *-иш*，*-их*［完］❶使失去处女的贞洁；强奸 ❷〈转〉使丧失名誉，凌辱，败坏名誉 — **се**［被动］～**яване**［中］

обезщетение［中］赔款，赔偿物；补偿的款项，赔偿（损失）：получавам ～ 得到赔偿 давам ～ 支付赔款 ～ за злополука 不幸事故的赔偿 ～ по болест 疾病补助费

обезщет|явам［未］，**обезщетя** *-иш*，*-их*［完］支付赔款，赔偿，赔偿损失 ～явам го за нещо 就某事向某人赔偿 — **се**［被动］～**яване**［中］

обект［阳］❶〈哲〉客体，客观世界 ❷对象，目标：～ на грижи 照顾对象 ～ на внимание 注意目标 ❸工地，工程，设施：строителен ～ 建设工地，建筑工程 производствен ～ 生产设施 ❹〈语法〉宾语，补语

обектив［阳］〈理〉物镜，镜头：～ на фотографически апарат 照像机镜头 ～ на далекоглед 望远镜镜头 ～ на микроскоп 显微镜镜头

обектив|ен *-на*［形］〈书〉❶客观的（与 субективен（主观的）相对）：～ни условия 客观条件 ～ни причини 客观原因 ～на реалност 客观现实 ～на истина 客观真理 ❷公正的，公平的，公道的：～ен критик 公正的评论家 ～но мнение 公道的意见 ～на преценка 公正的评价 ～**ност** *-ността*［阴］

обективизирам 和 **обективирам**［未，完］〈书〉使客观化；使具体化，体现

обективиз|ъм *-мът*，*-ма*［无复，阳］❶〈哲〉客观主义：буржоазен ～ъм 资产阶级的客观主义 ❷〈不赞〉（评价事物时采取的）漠不关心的、无原则的态度

обективистич|ен *-на*［形］客观主义的，无原则的 ～**но**［副］～**ност** *-ността*［阴］

обективно［副］❶客观地，现实地：～ действуващ закон 客观起作用的法则 ❷公道的，公正的：Да разгледаме въпроса ～. 让我们公正地讨论这一问题。

обел|вам［未］，**обеля** *-иш*，*-их*［完］❶把（水果、树等）剥皮，削皮，去皮：～вам ябълка 削苹果 ～вам картофи 剥土豆 ❷（把肉皮等）剥下，撕下：На коляното кожата е ～ена от удар. 膝盖上的皮磕掉了。Обувките му бяха ～ени от камъните. 他的皮鞋被石头磕掉了皮。— **се**［被动］◇ **Не ～ва зъб.** 他一言不发。～**ване**［中］

обелиск［阳］方尖碑（方柱形尖顶纪念碑）：египетски ～ 埃及方尖碑

обелка［阴］〈口〉（苹果、土豆等被削掉的）皮

обеля 见 обелвам

обем［阳］❶〈数〉体积，容积；容量：～ на призма 角柱体的体积 ～ на куб 立方体的体积 ～ на стая 房间的容积 ❷〈转〉大小，规模，范围；数量：Куфарът му има малък ～. 他的箱子很小。Стаята е голяма по ～. 房间很大。Темата е ограничена по ～. 题目的范围有限。～ на знания 知识的范围 ～ на промишлената продукция 工业品的数量 ◇ ～ **и съдържание на понятията** 概念的外延和内涵

обем|ам［未］，**обема** *-еш*［无过去完成时，完］同 обхващам — **се**［被动］～**ане**［中］

обем|ен *-на*［形］❶体积的，容积的，容量的：～ен коефициент на разширението 体积的膨胀系数 ❷〈罕〉同 обемист：Литературното наследство на посочения писател не е много ～но. 上述作家的文学遗产数量不很多。～на книга 厚书，大部头著作 ～**ност** *-ността*［阴］

обемист *-а*［形］容量大的；规模大的；篇幅大的：～ колет 大包裹 ～а кутия 大盒子 ～а книга 厚书 ～ ръкопис 篇幅很长的手稿 ～о съчинение 大块文章

обер［不变，形］〈旧〉～**-келнер** 大堂倌 ～**-офицери** 尉级军官

обера[1] 见 обирам[1]

обера[2] 见 обирам[2]

оберъчка［阴］〈方〉（木工等用的）刨刀

обес|вам［未］，**обеся** *-иш*，*-их*［完］❶吊死，绞杀：Да ме ～ят，ако не е така. 如果不是这样，就把我绞死。❷〈口〉吊，挂，悬：～вам очилата на носа си 戴上眼镜 — **се**［反身，被动］：Да се ～я，не мога да го направя. 就是把我绞死，我也干不了。◇ ～**вам някому на врата** 1.硬要别人关心（抚养）我 2.（女人）迫使某人与之结婚 ～**ване**［中］：осъждам на смърт чрез ～ване 判处绞刑

обесен *-а* ❶ обеся 的过被形动 ❷［用作形］绞死的，吊死的：～ човек 被绞死的人 ❸［用作名］～**ият**［阳］，～**ата**［阴］，～**ото**［中］被处绞刑的人；被吊死的人

обесени|к *-ци*［阳］被处绞刑的人，被吊死的人：На дървото се люлкаше един ～к. 一个被绞死的人在树上晃荡。

обесни|к *-ци*［阳］，**обесница**［阴］〈骂〉浪子，二流子，不务正业的人；恶棍，坏蛋，下流坯

обесническ|и *-а*［形］恶棍的，坏蛋的；二流子的：Върши ～и работи. 他干恶棍的勾当。

обесничк|и *-а*［形］同 обеснически

обеся 见 обесвам

обет［阳］〈书〉誓言，誓愿；约言：давам ～ за вярна служба на народа 宣誓忠心为人民服务

обетован *-а*［形］〈书〉～**а земя** ❶（《圣经》中的）迦南，上帝许诺的地方（指巴勒斯坦）；天国 ❷〈转，书〉向往之地，乐土，福地

обеца［阴］耳环，耳坠子 ◇ **Това да ти е ～ на ухото.**〈口〉这对你说是个应记取的教训；你要好好吸取这个教训。

обеща|вам［未］，**обещая** *-еш*，*-х*［完］❶答应（给），允诺，允许，许愿：～вам му подкрепата си 答应给他支持 Обещавам ти，че скоро ще се върна. 我答应你很快就回来。Обещават，а

не изпълняват. 他们常许愿,可是不执行。Бойците и командирите ～ха да затвърдят постигнатите успехи и да ги разширят. 指战员保证巩固并发扬已取得的成绩。❷［只未三］令人相信(将有某事),引起希望;看样子将是,看情形将有: Небето беше ясно и денят ～ваше да бъде слънчев. 天空很晴朗,看来会是一个晴天。— **се**［被动］～**ване**［中］

обеща|вам се［未］,**обещая се** *-еш се,-х се*［完］［中态］答应,允诺,允许,许诺: Той се ～ да ми прати наесен своите съчинения. 他答应秋天把自己的作品给我送来。～**ване**［中］

обещани|е *-я*［中］保证,诺言,允诺,允许,约: изпълнявам ～ето си 履行自己的诺言 поемам ～е 承约,许诺 голи ～я 空洞的保证 тържествено ～е 庄严的保证 нарушавам ～ето си 违背自己的诺言,食言,违约 Не се оставяйте да бъдете увлечени от ～я. 不要被诺言迷惑。Ние всякога сме били верни на своето ～е. 我们始终遵守自己的诺言。

обещая 见 обещавам

обещая се 见 обещавам се

обжалва|м［未,完］申诉,上诉: ～м присъда 对判决上诉 — **се**［被动］～**не**［中］: Има определен срок за ～не на присъдата. 对判决提出上诉有一定的期限。

обжар|вам［未］,**обжаря** *-иш,-их*［完］〈罕〉四面烧一烧;燎净;烧伤;晒红,照晒: ～ено от слънцето лице 被太阳晒红的面孔 — **се**［被动］～**ване**［中］

обжег|вам［未］,**обжегна** *-неш,-нах*［完］暴晒 ～**ване**［中］

обзаве|ждам［未］,**обзаведа** *-деш,-дох,-де*［完］陈设,布置,设置,装备(住宅、办公室、机关、企业应有的一切必需品): ～ждам работилница 装备车间 добре ～дена къща 设备完善的房子 — **се**［被动］～**ждане**［中］

обзал|агам се［未］,**обзаложа се** *-ожиш се,-ожих се*［完］［中态］❶打赌: Обзалагам се,че той ще постигне нов рекорд. 我打赌,他会创造新纪录。Хайде да се ～ожим. 我们打赌吧!На пари ли се ～ожихте? 你们是用钱打的赌吗?❷〈口〉我敢打赌(表示自己对所说的事极有把握): Обзалагам се,че той днес ще дойде. 我敢打赌,他今天会来。～**агане**［中］

обзе|мам［未］,**обзема** *-меш,-х*,过被形动 *-т*［完］❶〈罕〉同 обхващам: Пламъците ～ха къщата. 火焰包围了房子。❷〈转〉(感情、思想、愿望等)控制,充满,笼罩,充溢: Обзе ме ужас. 恐惧笼罩着我。Обзе ме радост. 我充满喜悦。— **се**［被动］～**мане**［中］

обзи|ждам［未］,**обзидам**［完］〈罕〉(用石墙、砖墙等)圈起,围起,围上 ～**ждане**［中］

обзима|м［未］同 обземам ～**не**［中］

обз|ирам［未］,**обзра** *-реш,-рах*,过主形动 *-рал,-рала,-рели*［完］〈罕〉同 оглеждам — **се**［反身,被动,中态］～**иране**［中］

обзор［阳］❶同 преглед(观察,察看;评论,评述): критичен ～ 批判性的评论 ～ на събитията 对事件的评述 ❷界,视域,视野: Позицията ни има добър ～. 我们的阵地有很好的视野。

обзра 见 обзирам

обзър|вам［未］,**обзърна** *-неш,-нах*,过被形动 *-нат*［完］〈罕〉同 обзирам — **се**［反身,被动,中态］～**ване**［中］

обзърта|м［未］同 обзирам — **се**［中态］～**не**［中］

обиварен *-а* ❶ обиваря 的过被形动 ❷［用作形］焯了一下的,煮了一下的: ～и яйца 稍微煮了一下的鸡蛋 ～а кокошка 稍煮了一下的鸡

обивар|явам［未］,**обиваря** *-иш,-их*［完］同 обварявам: ～явам яйца 把鸡蛋稍微煮一下 — **се**［被动］～**яване**［中］

обигра|вам се［未］,**обиграя се** *-еш се,-х се*［完］［中态］熟练掌握,运用自如,对…很有经验: ～вам се с машина 能熟练地使用机器 ～**ване**［中］

обигран *-а*［形］熟练的,有经验的,在行的,运用自如的: Той е ～ в тази работа. 他对这种事很在行。～**ост** *-остта*［阴］

обиграя се 见 обигравам се

обида[1]［阴］欺负,欺侮,欺凌;委屈,屈辱: непоносима ～ 不能忍受的屈辱 нанасям ～ на някого 欺侮某人 понасям ～ 忍受凌辱 давам под съд за ～ 因受侮辱而控告

обида[2] 见 обиждам[2]

обиден[1] *-а* ❶ обидя 的过被形动 ❷［用作形］1.受委屈的,受欺负的,受凌辱的: ～ вид 受委屈的样子 Тя се чувстваше зле ～а. 她感到深受委屈。2.受到不公正待遇的

обид|ен[2] *-на*［形］使人受屈的;侮辱人的,欺负人的: ～на постъпка 欺负人的行为 ～ни думи 侮辱人的话 ～**но**［副］

обидчив *-а*［形］容易生气的,容易见怪的,器量小的,心胸狭窄的: Не бива да си толкова ～. 别这么心胸狭窄。～**ост** *-остта*［阴］

оби|ждам[1]［未］,**обидя** *-диш,-дих*［完］❶欺负,欺侮;使受委屈,使抱屈;使难受;得罪: Не съм искал да го ～дя. 我没想使他受委屈。Защо ме ～ждаш? 你干吗欺负我?❷〈书,罕〉忽视,藐视;不公正地对待 ～**ждане**［中］

оби|ждам[2]［未］,**обида** *-деш,-дох,-де*,过主形动 *-шел,-шла*［完］〈民〉走遍,访遍 — **се**［被动］～**ждане**［中］

оби|ждам се［未］,**обидя се** *-диш се,-дих се*［完］［中态］抱屈,受委屈;见怪,抱怨;觉得难受: Не бива да се ～ждаш от думите ми. 对我的话别见怪。～**ждане**［中］

обик|алям［未］,**обиколя** *-олиш,-олих*［完］❶环绕,绕圈: Земята ～аля слънцето. 地球绕太阳运行。❷转悠,徘徊: ～алям около дървото 在树下转悠 Приличаше на един вълк, който ～аля нощем краищата на градовете. 他像一只夜里在城郊乱转的狼。❸环抱,包围: Планини ～алят Софийското поле. 山脉环抱着索非亚平原。Поляната е ～олена с брези. 草地被桦树环抱着。Ти желаеш да ти опиша всичко, т. е. обстановката, що ме ～аля, средата, дето живея. 你希望我向你描述一切,就是说,我周围的情况,我生活的环境。❹绕过,迂回: ～алям около къщата 在房子周围绕行 Шосето много ～аля. 公路迂回曲折。❺漫游,流浪,游荡,去到(许多地方),逛: ～алям улиците 逛大街 Преди години той мечтаеше да стане моряк, да ～оли света. 几年前他曾想当一名海员,周游世界。Той излезе да я търси. Обиколи цялото село. 他出来找她,走遍了全村。Обиколих пазара, докато намерих това, което търсих да си купя. 我跑遍了市场,才找到我要买的东西。❻〈转〉传播,传遍: Подир два часа мълвата беше ～олила целия град. 两小时后,谣言传遍了全城。❼〈口〉到…那里去;顺路看望;参观,拜访: ～алям някого 看望某人 ❽［只未］〈口〉竭力讨好,讨欢心,(多指对女人)献殷勤 — **се**［被动］～**аляне**［中］

обик|вам［未］,**обикна** *-неш,-нах*,过被形动 *-нат*［完］爱上,喜爱;爱好,喜欢: Обикнах го изведнъж. 我一下子就爱上了他。Най-много е стоял в България, прилегнала му на

сърцѐто та̀я земя̀, ~нал я като̀ вто̀ро отѐчество. 他在保加利亚停留的时间最长,这片土地在他心中扎下了根,他热爱它,把它当作第二祖国。— **се**［被动,互及］**~ване**［中］

обикновѐн *-а*［形］❶通常的,寻常的,日常的:Хля̀б и со̀л — това̀ е на̀й-~ото нѐгово я̀дене и дома̀, и на о̀ран, и в гора̀та. 面包和盐——这是他最通常的食物,在家里、在地里、在林子里都是这样。~а исто̀рия 寻常的事情 ❷一般的,平常的,平凡的,普通的:~и впечатлѐния 一般印象 ~ дѐн 平凡的一天 ~и хо̀ра 普通人,老百姓 ~о оръ̀жие 常规武器 ~ на̀чин на ра̀бота 普通的工作方法 ~о (абсолю̀тно) мнозинство̀ 普通(绝对)多数 ❸例行的,经常的:Еди̇̀н от чино̀вниците ми зада̀де ~ите в слу̀чая въпро̀си. 一个职员向我提出了在这种情况下通常要提的问题。~и посетѝтели 经常来访的人 **~о**［副］

обико̀л|ен *-на*［形］❶绕弯的,绕远的:~ен пъ̀т 绕远的道路 ❷环绕的,环行的:~ен билѐт (火车、轮船等的)环游票 ❸周围的

обиколѐн *-а*［形］被包围的:То̀й бѝл ~ от потѐрята. 他被追缉队包围了。

обико̀лка［阴］❶环绕,围绕,绕圈 ❷周游:То̀я парахо̀д пра̀веше ~ по ѐзерото. 这艘轮船在湖上巡回航行。❸巡视;(演员、运动员等)巡回演出(比赛):концѐртна ~ 巡回演出音乐会 ❹圆周:~ на кръ̀г 圆周 гръ̀дна ~ 胸围 ❺〈运〉(乘车、马等进行的长距离)竞赛:колоезда̀чна ~ 自行车(越野)赛

обиколя̀ 见 обика̀лям

обикра̀ч|вам［未］,**обикра̀ча** *-иш, -их*［完］跨着,骑着:Какво̀ си ~ил сто̀ла? 你干吗跨坐在椅子上? **~ване**［中］

обѝл|ен *-на*［形］丰富的,丰硕的,充足的,大量的,富裕的:~на храна̀ 丰富的食品 ~на вла̀га 充足的水分 ~ен дъ̀жд 充足的雨水 ~ни съ̀лзи 簌簌落下的泪水 **~но**［副］**~ност** -ността̀［阴］

обѝлие［无复,中］同 изобѝлие (大量,很多;丰富,富裕,富足)

о̀бир［阳］盗窃;抢劫,掠夺:убѝйство (с цѐл) за ~ 抢劫杀人 извъ̀ршвам ~ 进行抢劫

обѝрам[1]［未］,**обера̀** *-ерѐш, -ра̀х*［完］摘(采)完,采光,收光:Обра̀ха лозя̀та. 他们把葡萄全摘完了。Та̀м са нацъфтѐли мно̀го цветя̀. — Всѝчките ще ~ерѐм. 那里开了很多花,我们要把这些全部摘光。Жена̀ му ~ѝраше бъ̀рже сметта̀ и праха̀ по по̀да. 他妻子很快扫起地板上的垃圾和尘土。— **се**［被动］◇ **~ѝрам каймака̀**〈口〉把某物中最好的一部分拿走 **~ѝрам ла̀врите**〈书〉得到最多的称赞 **Обѝрай си кру̀шите (парца̀лите, чу̀ковете).**〈貌〉滚! 滚开! **~ѝране**［中］

обѝрам[2]［未］,**обера̀** *-ерѐш, -ра̀х*［完］掠夺,抢劫,抢光,抢空:~ѝрам ня̀кого 抢劫某人 ~ѝрам па̀рите 把钱抢光 Обра̀ли ми са всѝчките дрѐхи. 他们把我所有的衣服都抢光了。— **се**［被动］**~ѝране**［中］

обира̀ч［阳］,**обира̀чка**［阴］〈罕〉同 обирджѝя

обира̀ческ|и *-а*［形］同 обѝрнически

обира̀честв|о *-а*［中］同 обѝрничество

обира̀чка[1] 见 обира̀ч

обира̀чка[2]［阴］〈方〉同 оберъ̀чка

обирджѝ|я *-ята, -и*［阳］〈口〉强盗,抢劫者

обѝрни|к *-ци*［阳］,**обѝрница**［阴］〈罕〉同 обирджѝя

обѝрническ|и *-а* обѝрник 的形容词:~и на̀чин на дѐйствие 强盗式的做法

обѝрничеств|о *-а*［中］强盗行为,强盗行径

о̀биск *-и*［阳］搜查,搜索:пра̀вя (извъ̀ршвам) му ~ 对他进行搜查 Извъ̀ршен е ~ в дома̀ на аресту̀вания. 对被捕者的住家进行了搜查。

обискѝра|м［未,完］搜查,搜索:~м кра̀дец 搜查小偷 Заловѐният престъ̀пник е бѝл веднъ̀га ~н. 抓到的罪犯立即被搜身。~м ця̀ла махала̀ 搜查全村 — **се**［被动］**~не**［中］

обѝстр|ям［未］,**обѝстря** *-иш, -их*［完］❶把…澄清,使澄清:~ям вѝно 把葡萄酒澄清 ❷把…弄清楚:Всекидневната дру̀жба с Фѝката и Па̀вля ~яше по̀гледа му за мно̀го неща̀. 他同菲卡和帕维尔朝夕相处的友谊使他对很多事情的看法变清楚了。❸使晴朗:~ено небѐ 晴朗的天空 — **се**［被动,中态］:Вода̀та се ~и. 水已澄清。Небѐто се ~и, ня̀ма вѐче о̀блаци по нѐго. 天空变晴,已经没有云彩了。**~яне**［中］

обита̀ва|м［未］居住(在),生活(在):Тѐ ~т планинѝте. 他们居住在山里。— **се**［被动］:Оста̀налите къ̀щи се ~ха по̀вече от женѝте. 其余的房子大多住了妇女。**~не**［中］

обита̀ван *-а* ❶ обита̀вам 的过被形动 ❷［用作形］1.有人居住的:~а къ̀ща 有人居住的房子 2.有居民的:При тя̀х се гъ̀сшат многобро̀йни села̀, ~и от ту̀рци. 那里密集着许多土耳其人居住的村庄。

обита̀ем *-а*［形］❶适于居住的,能住人的:Тѝя места̀ са напъ̀лно ~и. 这些地方完全可以住人。❷有人居住的,有人烟的;住人的:~ о̀стров 有人居住的岛屿 **~ост** -остта̀［阴］

обита̀лищ|е *-а*［中］〈古〉同 жѝлище (住宅,住处)

обита̀тел *-ят, -я*［阳］,**обита̀телка**［阴］〈罕〉同 жѝтел (居民,居住者):Обита̀телите на та̀я пещера̀ са билѝ предисторѝчни хо̀ра. 在这个山洞里居住过史前人。

обита̀телск|и *-а* обита̀тел 的形容词

обѝтел *-та̀*［阴］〈旧〉同 манастѝр (寺院,修道院)

обѝхо̀д［无复,阳］日常使用;生活必需:Но̀вите банкно̀ти са пу̀снати в ~. 新纸币已流通使用。

обихо̀д|ен *-на*［形］同 всекидневѐн (每天的,日常的):~на рѐч 日常用语 ~ен ѝзраз 常用短语

обихо̀|ждам［未］,**обихо̀дя** *-диш, -дих*［完］〈民〉同 обхо̀ждам:Тръ̀гнах да си ~дя прия̀телите. 我去拜访朋友们。Обихо̀дихме всѝчки планинѝ. 我们周游了所有的山。— **се**［被动］**~ждане**［中］

обица̀［阴］同 обеца̀

о̀бич *-та̀*［无复,阴］爱,热爱,爱戴;爱情,爱慕:ма̀йчина ~ 母爱 друга̀рска ~ 同志爱 ~ към наро̀да 对人民的爱 ~ към родѝната 对祖国的爱 вя̀рна ~ 忠诚的爱情 спечѐлвам си с нѐщо ~та на всѝчки 以某事赢得大家的喜爱 ра̀двам се на голя̀ма ~ всред наро̀да 受到人民的热爱

обича̀|ен *-йна*［形］❶平常的,通常的,寻常的:~йна похо̀дка 平常的走法 Ка̀кто е ~йно. 像通常一样;按惯例。❷习惯的:~йни о̀бреди 习惯的仪式 ~йно пра̀во 习惯法 **~йно**［副］:Обича̀йно е да се ока̀же гостоприѐмство на пъ̀тник. 款待旅客是个惯例。**~йност** -йността̀［阴］〈罕〉

обича̀|й *-ят, -я, -и*［阳］风俗,习俗;习惯;惯例:ста̀р ~й 古老的风俗,旧风俗 наро̀дни ~и 民间风俗 сва̀тбени ~и 婚礼习俗 спорѐд ~я 根据风俗(习惯) по ста̀р ~й 按老风俗 То̀й ѝма ~й да ста̀ва ра̀но. 他有早起的习惯。междунаро̀ден ~й 国际惯例

обѝча|м [未] ❶爱,爱好,喜爱;爱戴:～м родѝната си 爱祖国 ～м наро̀да си 爱人民 ～м внӱчетата си 爱自己的孙辈 Тѝ я ～ш? 你爱她吗? ❷爱好,喜欢,(嗜)好:～м тишината 喜欢安静 ～м му̀зика 喜爱音乐 ～м приро̀дата 热爱大自然 ～м реда̀ 喜欢有秩序 ～м да чета̀ рома̀ни 爱读小说 ～м плодовѐ 喜欢吃水果 ❸(常指植物)性喜,爱(某种环境、条件):Карто̀фът ～ светлината. 土豆喜欢阳光。Орѝзът ～ вода̀та. 稻子喜水。◇ **Какво̀ ～те?** (接待顾客时用语)您想要点什么? 您点些什么? **Ка̀кто ～те.** 随您便;您看着办吧。**Ако̀ ～те.** (表示客气、请求时用语)劳驾,请:Ако̀ ～те, да се поотстранѝм ма̀лко от ту̀ка. 要是您愿意的话,咱们离开这儿一会儿。— **се** [被动,互及]:Хо̀рата по̀чнаха да се глѐдат бра̀тски, да си пома̀гат и да се ～т. 人们开始兄弟般地相待,互相帮助,互相热爱。**～не** [中]

о̀бич|ен -*на* [形] 招人喜欢的,可爱的:Това̀ детѐ е мно̀го ～но. 这个孩子很可爱。Не ѐ хубавѝца, но е ～на. 她不算美,但很可爱。

обѝч|ен -*на* [形] 亲爱的,喜爱的,喜欢的:～ен друга̀р 亲爱的同志 ～но я̀дене 喜欢吃的食品 ～на ра̀бота 喜欢的工作

обичкѝ [复] 〈植〉倒挂金钟(Fuchsia hybrida)

обичлѝв -*а* [形] 招人喜欢的;诱人的,美好的:～о детѐ 惹人喜欢的孩子 **～о** [副] **～ост** -оства̀ [阴]

обѝчниче -*та* [中] ❶〈植〉唐松草(*Thalictrum*) ❷某些植物的通称,如金盏花、银莲花等

обка̀ч|вам [未], **обка̀ча** -*иш*, -*их* [完] 挂满;佩满:Обкачѝ всѝчките закача̀лки. 你把所有衣架都挂上。— **се** [被动] **～ване** [中]

обкѝт|вам [未], **обкѝтя** -*иш*, -*их* [完] 〈罕〉同 обкѝчвам — **се** [反身,被动] **～ване** [中]

обкѝч|вам [未], **обкѝча** -*иш*, -*их* [完] 装饰(点缀,打扮)(全部),缀满,使美化:Обкѝчиха и павилио̀на. 他们把商亭也装饰起来了。Бреговѐте на ѐзерото бя̀ха ～ени с цветя̀. 湖岸上缀满鲜花。— **се** [反身,被动] **～ване** [中]

обко̀ва [阴] (用金色或银色金属片做的)圣像上的衣饰,装饰圣像头脸以外各部的金属片

обков|а̀вам [未], **обкова̀** -*ѐш*, -*а̀х* [完] ❶(用铁皮等)包上:Прозо̀рецът бѐше ～а̀н с я̀ка желя̀зна мрѐжа. 窗子用结实的铁网包钉着。Ще ～а̀ват мно̀го санду̀ци. 他们要把很多木箱包钉上。❷围上,包围:О̀бразът на Света̀та Ма̀йка бѐ ～а̀н в зла̀то. 圣母像镶着金边。— **се** [被动] **～а̀ване** [中]

обкопа̀|вам [未], **обкопа̀я** -*еш*, -*х* [完] (把周围的土)掘松,挖松土:～вам дървѐта 把树周围的土掘松 Сѐлската девойчѝца отѝва на ло̀зето да ～е лозя̀те. 乡村小姑娘到葡萄园去给葡萄松土。— **се** [被动] **～ване** [中]

обкра̀ч|вам [未], **обкра̀ча** -*иш*, -*их* [完] 同 обикра̀чвам: Обкра̀чил огнѝщето. 他坐在火塘旁。**～ване** [中]

обкръж|а̀вам [未], **обкръжа̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶包围,围住:Войскѝте ～ѝха крепостта̀. 部队把碉堡包围了。❷环抱,围着:Къщата е ～ѐна от цъфна̀ли вѝшни. 房子被开着花的樱桃树环抱着。❸〈转〉使处于…环境(气氛)中:Обкръжѝха го с внима̀ние и по̀чести. 他受到大家的关注和尊敬。— **се** [被动] **～а̀ване** [中]

обкръжѐни|е -*я* [中] ❶〈军〉包围:намѝрам се (попа̀дам) в ～е 被包围,陷入包围 пробѝвам ～ето 突围 ❷〈书〉包围(势力);环境:капиталистѝческо ～е 资本主义的包围

обла̀г|а [阴] 利益,益处,好处,福利;用处;效益,效用,好效果:материа̀лни ～и 物质福利 го̀ня са̀мо лѝчни ～и 只追求私利 ѝмам ～а от нѐщо 从某事中得到好处 извлѝчам ～а 得到好处

облага̀ем -*а* [形] 课税的,应纳税的:～и сто̀ки 课税的商品 ～ до̀ход 课税的收入

обла̀|гам [未], **обло̀жа** -*о̀жиш*, -*о̀жих* [完] ❶对…课税,对…征税,令…缴纳捐税:Обло̀жили го с да̀нък. 他们让他缴税。❷包上,围上:～а̀гам съда̀ с ва̀та 用棉絮把器皿包上 — **се** [被动] **～а̀гане** [中]

обла̀|гам се[1] [未], **обло̀жа се** -*о̀жиш се*, -*о̀жих се* [完] [中态,互及] 〈民〉打赌:Обло̀жил се за голя̀ма су̀ма. 他赌的是一大笔钱。

обла̀|гам се[2] [未], **обло̀жа се** -*о̀жиш се*, -*о̀жих се* [完] [中态] [只三] (舌、喉)长满白苔:Езѝкът ми се ～о̀жил. 我的舌头长满了舌苔。**～а̀гане** [中]

облагодѐтелст[ву]ва|м [未,完] 〈书〉造福于,施恩于,予以恩惠:Зако̀нът го ～. 法律对他有利。То̀й е ～н от съдба̀та. 他很走运。— **се** [被动] **～не** [中]

облагородя̀вам [未], **облагородя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使高尚起来:Му̀зиката ～я̀ва човѐка. 音乐使人变得高尚。❷改良…的品种:～я̀вам овощни дървѐта 改良果树品种 — **се** [被动,中态] **～я̀ване** [中]

облада̀|вам [未], **облада̀я** -*еш*, -*х* [完] 〈书〉❶[只未] 拥有,具有,享有,有(一般指某种好品质):То̀й ～ва голя̀м поетѝчески тала̀нт. 他很有写诗的才能。❷(感情、状态、思想等)笼罩,统治,控制,占据,占有:Дълбо̀ка скръб ～ва всѝчки. 大家都陷入深切的悲痛之中。Облада̀ва го у̀жас при вестта̀. 听到这个消息他恐惧万分。— **се** [被动] **～ване** [中]

облада̀ние [无复,中] 〈旧〉❶同 притежа̀ние (拥有,享有) ❷占据,占有

облада̀тел -*ят*, -*я* [阳] 〈旧〉同 притежа̀тел (拥有者,享有者;占有者):То̀й ста̀ваше ～ на огро̀мни срѐдства. 他逐渐成为巨额财产的拥有者。

облада̀я 见 облада̀вам

обла̀жа 见 обла̀жвам

облажа̀ва|м[1] [未] 羡慕;妒忌:～м го за свобода̀та му 羡慕他的自由 Облажа̀вам те, че мо̀жа да вѝдиш тя̀я краса̀ва страна̀. 我羡慕你能看到这个美丽的国家。

облажа̀вам[2] [未] 同 обла̀жвам

обла̀ж|вам [未], **облажа̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使破斋,使吃荤,使违犯斋戒规矩:Облажѝхте ме в послѐдния дѐн на по̀стите. 你们让我在斋期的最后一天吃了荤。❷使成为荤的(油脂多的):Да̀й една̀ лъжѝца ма̀с да ～ѝм чорба̀та. 给我一勺猪油,把汤弄油些。— **се** [中态] 开荤

обла̀з|вам [未], **обла̀зя** -*иш*, -*их* [完] 爬,爬过;爬满:Обла̀зиха ме буболѐчки. 好些小虫在我身上爬。Обла̀зиха ме тръпки. 我打寒噤。— **се** [被动] **～ване** [中]

о̀бла|к -*ци* [阳] ❶云,云彩:градоно̀сен ～к 雹云 дъждо̀вен ～к 雨云 кълбести ～ци 积云 пѐрести ～ци 卷云 курщу̀мени ～ци 乌云 Нѐбето се покрѝва с ～ци. 天空布满云。Чѐрните ～ци се го̀нят. 乌云翻滚。❷〈转〉云状物(烟、尘等):～к дѝм 一团烟 пу̀щам гъсти ～ци дѝм 吐出浓密的烟团 Вдѝгат се ～ци (от) пра̀х. 尘土飞扬。❸〈转〉不愉快的事情;担心

的事情,阴云: По нѐговото лицѐ мѝна ～к. 他的脸上掠过不愉快的阴影。Ὸблаците от чѐлото му се мàхнаха. 他额头的阴云消失了。◇ **живѐя в ～ците** 生活在九霄云外;远远地脱离现实生活

облакът|ѝвам се [未], **облакътя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 用臂肘支撑(身体): Момѝчето се ～ѝ на прозòреца и замѝслено се заглѐда към пѫтната вратà. 姑娘将胳膊肘支在窗台上,沉思地望着大门口。Облакътѐн на мàсата, усмѝхнат, тòй наблюдàваше вѐселия нарòд наòколо. 他将胳膊肘支在桌子上,微笑地观看着周围欢乐的人们。～**ѝване** [中]

òбласт *-тà, -и* [阴] ❶部分,地方;区域,地区;大区,州,省,府: погранѝчна ～ 边境地区 полярна ～ 极地 Софѝйска ～ 索非亚大区 ❷地区,地带,一带: вулканѝчна ～ 火山地带 средиземномòрска ～ 地中海一带 в ～тà на бòра и клѐка 松林地带 ❸(身体的)区,部,部位,部分,处: корѐмна ～ 腹部 бòлки в ～тà на сърцѐто 心脏部位的疼痛 ❹〈转〉领域,范围,方面,部门: в ～тà на литературата 在文学方面 всѝчки ～и на надстрòйката 上层建筑的一切领域 напрѐдък във всѝчки ～и на стопàнския и култу̀рен живòт 在经济生活和文化生活所有领域的进步

òбласт|ен *-на* [形] ❶ òбласт 的形容词(主要指②解): ～ен начàлник 省长 ～ен град 省会 ❷〈语言〉地方的,方言的: ～на ду̀ма 方言,土话 ～но произношѐние 地方口音

облàта [阴] ❶胶囊,囊剂 ❷〈书〉封缄纸 ❸〈宗〉圣饼(圣餐仪式中所用的硬面饼)

òблаче *-та* [中] òблак 的指小: Мàлко ～ мѝна под слънцето и изчѐзна. 一小块浮云在太阳下面飘过,消失不见了。

òблач|ен *-на* [形] ❶云的,云彩的;云雾的;(指天空)多云的: ～но небѐ 多云的天空 ❷有云的,阴霾的,阴暗的: ～ен дѐн 阴天 Днѐс врѐмето е ～но. 今天是阴天。～**но** [副]: Дъждъ̀т бѐше престàнал, но òще бѐше ～но, затуй бѐше мнòго тъмно. 雨已经停了,但天还是阴的,所以很暗。～**ност** *-носттà* [阴] 1.云,有云,多云 2.〈书,气象〉云量;云层: ку̀песта ～ност 积云

облегàлк|а [阴] ❶同 облегàло ❷(椅子等的)扶手: креслò с ～и 带扶手的软椅

облегàл|о *-à* [中] (椅子等的)靠背

облѐгна 见 облягам

облѐгна се 见 облягам се

облекà 见 облѝчам

облекл|ò *-à* [中] 衣服,服装: гòрно и дòлно ～ò 外衣和内衣 цивѝлно ～ò 普通(非军人穿的)服装,便服 рабòтно ～ò 工作服 фòрмено ～ò 制服 родòпско ～ò 罗多皮山区的服装 сѐлско (грàжданско) ～ò 农村(城市)服装

облекч|àвам [未], **облекчà** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶减轻(重量、负担等): ～àвам товàра на колàта 减轻车上的货载 Облекчѝх рабòтата му. 我减轻了他的工作负担。～àвам брѐмето на нарòда 减轻人民的负担 ❷减轻困难,使容易,使便于,缓和: ～àвам тру̀довата интензѝвност на рабòтниците 减轻工人的劳动强度 Товà ～ѝ положѐнието му. 这缓和了他的困难情况。❸〈转〉使轻松,使轻快: Лекàрството ～ѝ бòлките на бòлния. 药物减轻了病人的疼痛。— **се** [反身,被动] ～**àване** [中]

облекчѐни|е *-я* [中] ❶同 облекчàване ❷减轻,减少: ～е на наказàнието 减刑;减轻处罚 дàнъчни ～я 减税 ❸轻松,松快,轻快: въздъ̀хвам с ～е 松一口气 Бòлният, след катò приѐ лекàрствата, почу̀вствува наистина ～е. 病人吃药后,确实感觉松快多了。❹缓和

облекчѝтел|ен *-на* [形] 使人轻松的: ～на въздѝшка 松一口气 ～**но** [副]: Лекàрството дѐйствува ～но. 药物在起着缓解作用。

òблене 见 òбля

облѐп|вам [未], **облепя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 粘满,贴满;糊上,糊严: Облепѝли колòните на теàтъра с афѝши. 他们在剧院的圆柱上贴满了海报。— **се** [被动] ◇ ～**вам писмò** 〈口〉在信封上贴邮票 ～**ване** [中]

облѐп|ям [未], **облепя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 облѐпвам — **се** [被动] ～**яне** [中]

облѐчен *-а* ❶ облекà 的过被形动 ❷[用作形] 穿着衣服的;穿得…的: ～ с нòв костю̀м 穿着新西服的 добрѐ ～ човѐк 穿得很好的人 ～и със снеговѐ върховѐ 覆盖着雪的山峰

облѐщ|вам [未], **облѐщя** *-иш, -их* [完] ～**вам очѝ** (由于害怕、恐惧、惊讶等而)睁大眼睛,瞪眼 ～**ване** [中]

облѐщ|вам се [未], **облѐщя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] (因害怕,恐惧、惊讶等而)睁圆眼睛,瞪眼 ～**ване** [中]

облѐщя 见 облѐщвам

облѐщя се 见 облѐщвам се

обл|ѝвам [未], **облѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* 和 *-я̀т, -я̀та, -ѐти* [完] ❶(在各方面或表面)浇上,洒上,倒上,洒满(洒遍): Очѝте ѝ бя̀ха се премрѐжили и сълзи ～я̀ха странѝте ѝ. 她的眼睛模糊了,眼泪流满双颊。Кръв шуртѐше от главàта и ～ѝваше цѐлото му лицѐ. 血从头上涌出,流在他的整个脸上。Облѝ ме студѐн пòт. 我出了一身冷汗。❷〈转〉充满,洋溢: Нѝе глѐдахме всѝчко товà и рàдост, умилѐние и възтòрг ～ѝваха душѝте ни. 我们观看了所有这一切,心里充满了喜悦、感动和激情。Отведнъ̀ж òбразът на мàйката израсна неимовѐрно в съзнàнието ѝ, тòпла вълнà ～я̀ сърцѐто ѝ. 母亲的形象在她的脑海里忽然变得异常高大,一股暖流注入她的心田。Гъста червенинà ～я̀ лицѐто му. 他满脸通红。— **се** [反身,被动] ～**ѝване** [中]

облигациòн|ен *-на* облигàция 的形容词 ◇ ～**ен заѐм** 〈经〉公债

облигàция [阴] 〈经〉[常复] 债券;证券,股票: ～я от държàвния заѐм 国债券

облѝ|звам [未], **облѝжа** *-жеш, -зах* [完] ❶(把器皿中的食品)舔净,舔光: ～звам чинѝята 把盘子舔净 ❷舔: ～звам засъ̀хналите си у̀стни 舔自己干燥的嘴唇 — **се** [被动] ◇ **Пръ̀стите си да ～жеш.** 〈口〉好吃极啦: Голя̀м мàйстор излѐзе. Прàви еднò сѝрене — пръ̀стите си да ～жеш. 他的手艺真好。他做的奶酪好吃极啦。～**звене** [中]

облѝ|звам се [未], **облѝжа се** *-жеш се, -зах се* [完] [中态] ❶舔嘴唇 ❷〈转,口〉垂涎欲滴 ～**зване** [中]

òбли|к *-ци* [阳] 〈书〉❶面容,面貌,外貌,形状,模样: Икономѝческата крѝза приѐма (добѝва) нòв ～к. 经济危机有了新的形式。Ὸбликът на Китàй ще се изменѝ òще пòвече. 中国的面貌还会有更大的变化。❷〈转〉品格,性格: морàлен ～к 道德品质 Бъ̀лгарският нарòд в течѐние на 500 годѝни чу̀ждо ѝго не изгу̀би свòя езѝк и национàлен ～к и упорѝто се бòри за свòето освобождѐние. 保加利亚人民在 500 年的外国奴役下

没有丧失自己的语言和民族性，并且坚持不懈地为自己的解放而斗争。

облитерàция [阴] ❶〈医〉(管腔等的)闭合，长合；闭锁，堵塞，闭塞 ❷〈转〉(把邮票)盖销 ❸堵塞

облицòва|м [未，完] (用石料、木料或金属)镶面，贴面，砌面，饰面：Облицòваха стенѝте на бàнята с бèли фаянсови плòчки. 他们把浴室的墙贴上白瓷砖。— **се** [被动] **～не** [中]

облицòвка [阴] 覆面物；饰面，砌面：мрàморна ～ 大理石砌面(料)

облицòвъч|ен *-на* [形] 用以砌面的，用以饰面的：～ен материàл 饰面材料 ～ен кàмък 用于砌面的石头

облѝ|чам [未]，**облекà** *-ечèш*，*-якох*，*-èче*，过主形动 *-якъл*，*-якла*，*-èкли* [完] ❶穿上(衣服)；给…穿上(衣服)；覆上，盖上，围上：Дойдè недèля, всѝчки ～якоха нòвите си дрèхи. 星期天一到，大家都穿上了新衣服。Мàйката ～ѝча детèто. 母亲给孩子穿衣服。Едѝн дебèл пласт лèд бèше ～якъл катò в мèдна брòня велѝчествената рекà. 一层厚冰像铜铠甲一样覆盖在大河上。❷〈转〉蒙上，套上，戴上：～ѝчам кòпчета с плàт 给纽扣蒙上布 ～ѝчам мèбелите с калъфи 用(布)套套上家具 — **се** [中态，反身]：Облякох се с нòви дрèхи. 我穿上了新衣服。Облѝчай се, че е студèно. 天气很冷，你穿上衣服吧。◇ **～ѝчам нѝкого с влàст** 给予某人权力 **～ѝчам нѝкого с довèрие** 予以信任，投某人的信任票 **～ѝчане** [中]

облò|г *-зи* [阳]〈民〉打赌；约好的条件：хвàщам се на ～г 打赌 Ще загу̀биш ～га. 你会赌输的。

облòжа[1] 见 облàгам

облòжа[2] 见 облòжвам

облòжа се 见 облàгам се[1] 和 облàгам се[2]

облòж|вам [未]，**облòжа** *-иш*，*-их* [完]〈罕〉密密地覆盖：Тъ̀мни пепеляви òблаци ～ваха небèто. 深灰色的云彩密密覆盖着天空。— **се** [被动] **～ване** [中]

облòжва|м се [未] 同 облàгам се[2] **～не** [中]

облòжен *-а* ❶ облòжа 的过被形动 ❷ [用作形] (指喉、舌)长满白苔的：～ езѝк 长满白苔的舌头

облòмъ|к *-ци* [阳] 和 **облòмка** [阴]〈罕〉破片，断片，碎块

òблост *-тà* 见 òбъл

облъ̀х|вам [未]，**облъ̀хна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат* [完] ❶(风、气流等)吹遍全身：Облъ̀хна ги тòпъл и заду̀шен въ̀здух. 又热又闷的空气向他们扑来。Облъ̀хна ни вечèрна прохлàда. 晚上的凉风吹拂着我们。❷〈转〉笼罩，包围，使充满：Прия̀тна надèжда ～на сърцèто му. 美好的希望充满了他的心房。— **се** [被动] **～ване** [中]

облъ̀ч|вам [未]，**облъ̀ча** *-иш*，*-их* [完] ❶照耀：лицè, ～ено от слъ̀нцето 被阳光照耀的面孔 ❷〈医〉使受光线作用，用光线照射，辐射：～вам с квàрцова лàмпа 用石英灯照射 — **се** [被动，中态] **～ване** [中]

òбл|я *-иш*，*òблих* [未] 使成圆形，弄圆 — **се** [被动] **～ене** [中]

облѝ|гам [未]，**облèгна** *-èгнеш*，*-èгнах*，过被形动 *-èгнат* [完] 把…靠(倚)在…上，倚在…上：～ягам си главàта на прозòреца 把头靠在窗子上 ～ягам лàкти на мàсата 把胳膊肘倚在桌子上 **～ягане** [中]

облѝ|гам се [未]，**облèгна се** *-èгнеш се*，*-èгнах се* [完] [中态] ❶靠在…上：～ягам се на рàмото му 靠在他的肩上 ❷〈转〉依赖，依靠；指望：～ягам се на сòбствените си сѝли 依靠自己的力量 Облягат се на нèго да ги издъ̀ржа. 他们指望他供养他们。**～ягане** [中]

обмèн [阳] 交换，互换；交流：търгòвски ～ 贸易往来

обменя̀|вам [未]，**обменя̀** *-ѝш*，*-ѝх* [完] ❶交换，换，换来：～я̀вам имòти 交换财产 ～я̀вам банкнòти 兑换钞票 ～я̀вам стòки срещу̀ оръ̀жия 以商品换武器 ❷交流(思想、经验等)：～я̀вам òпит 交流经验 И не смè се срèщали да си ～я̀м мѝсли и впечатлèния. 我们没有会过面来交流思想和印象。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

обмèн|ям [未]，**обменя̀** *-ѝш*，*-ѝх* [完] 同 обменя̀вам：～ям парѝ 兑换货币 ～ям кнѝги 交换书籍 ～ям òпит 交流经验 ～ям мѝсли 交换想法 — **се** [被动] **～яне** [中]

обмѝслен *-а* ❶ обмѝсля 的过主形动 ❷ [用作形] 经过考虑的；考虑周到的，经过深思熟虑的：～о дèйствие 事先考虑好的行动 добрè ～ план 经过深思熟虑的计划 ～ òтговор 经过考虑的答复 **～о** [副]

обмѝсл|ям [未]，**обмѝсля** *-иш*，*-их* [完] 考虑，思量，斟酌，深思熟虑：Обмѝслихме рàботата добрè и тогàва се решѝхме да дèйствуваме. 我们是周密地把工作考虑好了，才决定去做的。Двàмата партизàни пòчнаха да ～ят положèнието. Бѝха изпъ̀лнили трѝ от възлòжените им задàчи. 两个游击队员开始反复考虑形势，这时他们已完成了交给他们的任务中的三项。— **се** [被动] **～яне** [中]：След дъ̀лго ～яне тòй предприè решѝтелни дèйствия. 经过长时间的深思熟虑，他采取了果断的行动。

обмитя̀|вам [未]，**обмитя̀** *-ѝш*，*-ѝх* [完] 课税，征税，令…纳税：На грàницата ～я̀ват всѝчки новозаку̀пени в чужбѝна предмèти. 他们在边境上对所有新从国外买来的物品课税。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

обмя̀на [阴] 交换，互换；交流：～ на парѝ (парѝчна ～) 货币兑换 ～ на стòки 商品交换 ～ на мѝсли 交流思想 ～ на òпит 交流经验 Изку̀пването на сурòви кòжи от стопàните стàва чрез доброво̀лна ～ срещу̀ индустриàлно обрабòтени кòжи. 向猎户收购生皮是通过他们自愿交换工业加工皮革的方法进行的。◇ **～ на веществàта**〈生物〉新陈代谢

обнадèжд|вам [未]，**обнадеждя̀** *-ѝш*，*-ѝх* [完] 给以希望，使相信(某事)能成功，使不失望，鼓舞：Катò ме изпрàщаше, намèри ду̀ми да ме насърчѝ и ～ѝ. 他在为我送行的时候，说了一些话鼓励我，使我满怀希望。— **се** [被动，中态] **～ване** [中]

обнарòдва|м [未，完] 公布，颁布，发表：～м документи 公布文件 ～м закòни 颁布法律 ～м стàтия 发表文章 — **се** [被动] **～не** [中]

обнè|мам [未]，**обнèма** *-меш*，*-х*，过被形动 *-т* [完]〈罕〉同 обхвàщам — **се** [被动] **～мане** [中]

обнѝ|звам [未]，**обнѝжа** *-жеш*，*-зах* [完] 缀满；挂满：～зана с бàсери корòна 缀满珍珠的王冠 Росàта бèше ～зала всèки листèц, всяка тревѝчка, всяко перцè на цветовèте. 露水挂满了每一片树叶、每一棵小草、每一片花瓣。— **се** [被动] **～зване** [中]

обнѝма|м [未]〈罕〉同 обнèмам **～не** [中]

обнòва [阴] 革新，更新，焕然一新

обновèн *-а* ❶ обновя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 革新的，更新的，焕然一新的；复兴的：～а прогрàма 修改过的计划 ～а прирòда 焕然一新的大自然

обновѝтел -*ят*,-*я*［阳］,**обновѝтелка**［阴］〈书,罕〉革新者

обновѝтел|ен -*на*［形］革新的,更新的：～на дѐйност 革新活动

обновлѐни|е -*я*［中］〈旧〉同 обнова

обнов|ѝвам［未］,**обновѝ** -*ѝш*,-*ѝх*［完］革新,更新,使焕然一新;改善;改革,改组;重新修复;复兴;恢复：～ява̀м мѐтода на ра̀ботата 革新工作方法 ～ява̀м мѐбелите 修复家具 ～ява̀м къ̀щата 修缮房屋 ～ява̀м зна̀нията си 使知识更新 — **се**［被动,中态］～**я̀ване**［中］

обно̀ски［复,无单,阴］(对人的)态度;姿态,举止：В нѐговите ду̀ми и ～ към ма̀йка ѝ се прозѝраше една̀ хладина̀. 在他对她母亲的言谈态度中可以看出一种冷漠。ѝмам култу̀рни (неприну̀дени) ～ 举止文明(自然) човѐк с изтъ̀нчени ～ 举止极为文雅的人 Тя̀ бѐше игрѝва, свобо̀дна в ～те и в ду̀мите си. 她是一个活泼的,举止、言谈都不拘谨的人。

обобщ|а̀вам［未］,**обобщя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］概括,总括,综合;推广;总结;使普遍化：～а̀вам резулта̀тите от напра̀вените о̀пити 总结实验结果 ～а̀вам о̀пита от всѐко сражѐние 从每次战斗中总结经验 — **се**［被动］～**а̀ване**［中］

обобщѐни|е -*я*［中］❶同 обобща̀ване：худо̀жествено ～е 艺术概括 ❷总结,总的结论：теоретѝческо ～е 理论性的总结 непра̀вилни ～я 错误的总结 Сѝлата на на̀уката е в нѐйните ～я. 科学的力量就在于它能进行概括。

обобществ|я̀вам［未］,**обобществя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］〈书〉使社会化,使公有化,使变为公有 ～**я̀ване**［中］

обобщѝтел|ен -*на*［形］〈书〉概括性的,概括化的,总结性的：～ен ѝзвод 总结性的论断 ～на рѐч 总结性讲话 ～**но**［副］

обобщя̀ 见 обобща̀вам

обогат|я̀вам［未］,**обогатя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］❶使富有,使发财：Обрабо̀тването на тютю̀на ～я̀ва населѐнието. 加工烟草使居民富裕起来。❷〈转〉加强,丰富,充实：То̀й ～ѝ библиотѐката си с но̀ви кнѝги. 他用新书充实了自己的藏书。～я̀вам о̀пита си 充实自己的经验 ～я̀вам зна̀нията си 充实自己的知识 То̀й е съзна̀вал добрѐ от своя̀ лѝчен о̀пит, че онова̀, коѐто е тру̀дно, вѝнаги ни ～я̀ва. 他从自己的亲身经验清楚地意识到困难的事情总能使我们变得充实。❸选(矿);使肥沃：～я̀вам ру̀да 选矿 ～я̀вам по̀чва 施肥 — **се**［被动,中态］～**я̀ване**［中］

обоготвор|я̀вам［未］,**обоготворя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］神化;敬之若神 ～**я̀ване**［中］

ободрѐние［无复,中］同 ободря̀ване

ободрѝтел|ен -*на*［形］❶使人精神振奋的;清新的：～на хладина̀ 使人感到清新的凉爽 ❷〈转〉有鼓舞力的,令人振奋的：～ни ду̀ми 有鼓舞力的话 ～**но**［副］：Студѐният въ̀здух дѐйствува ～но. 冷空气使人精神振奋。

ободр|я̀вам［未］,**ободря̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］❶使振作,使打起精神,使清新,使精神爽快：Ще ти да̀м лека̀рство, коѐто ще те освежѝ и ～ѝ. 我要给你一种能使你头脑清新、精神振作的药。❷〈转〉鼓励,鼓舞：А̀з се помъ̀чих да го ～я̀. 我竭力设法鼓励他。— **се**［被动,中态］～**я̀ване**［中］

обожа̀ва|м［未］❶崇拜如神;把…视为神,崇奉,崇拜：Сла̀вяните са ～ли рекѝте, езера̀та, горѝте. 斯拉夫人曾把河流、湖泊和森林奉为神明。Ня̀кога в Егѝпет хо̀рата ～ха и ло̀тоса. 在埃及人们还曾崇奉过荷花。❷〈书〉崇拜;非常喜欢;热爱,热烈地爱慕,宠爱：И ѐто, че ту̀й момѝче е влю̀бено в нѐго, ～ го. 就这样,这姑娘爱上了他,对他崇拜之至。— **се**［被动］～**не**［中］

обожа̀ем -*а*［形］极为可爱的

обожа̀тел -*ят*,-*я*［阳］,**обожа̀телка**［阴］❶崇拜者;爱好者：～ на прпро̀дата 大自然的崇拜者 ❷〈讽〉爱慕者,热爱者：Дъщеря̀ му ѝма мно̀го ～и. 他的女儿有很多追求者。

обо̀з［阳］〈军〉辎重车队(马队)：слу̀жа в ～а 在辎重车队服役 Опълчѐнската ро̀та, в коя̀то слу̀жеше ба̀е Стоя̀н, слу̀жеше ту̀ за стра̀жа по мо̀стовете, ту̀ за охра̀на на ～а. 斯托扬大叔参加的民兵连一会儿担任桥梁的警戒,一会儿保卫辎重车队。

обо̀з|ен -*на* ❶ обо̀з 的形容词：～ни керва̀ни 辎重马车队 ～ни конѐ 辎重队的马匹 ❷［用作名］～**ен**［阳］辎重兵：Пъту̀вах с два̀ма ～ни. 我跟两个辎重兵一块儿赶路。

обознач|а̀вам［未］,**обозна̀ча** -*ѝш*,-*ѝх*［完］做上标记(标志),做上符号：В ка̀ртата бѐше ～ѐно то̀чно мя̀стото на бѝтката. 地图上准确地标示着作战地点。— **се**［被动］～**а̀ване**［中］

обозначѐни|е -*я*［中］〈书〉同 означѐние

обозрѐние［中］〈书〉观察,评论,评述

обозрѝм -*а*［形］可以见到的：в ～о бъ̀деще 在可见的未来

обо̀ист［阳］双簧管吹奏者

обо̀|й -*ят*,-*я*［阳］双簧管

обол|я̀вам［未］,**оболѐя** -*ѐеш*,-*я̀х*［完］被(心灵上的)痛苦笼罩,充满痛苦 ～**я̀ване**［中］

обоня̀ние［无复,中］嗅觉：Ло̀вните ку̀чета ѝмат добро̀ (о̀стро, тъ̀нко) ～. 猎狗具有灵敏的嗅觉。Когѝто поду̀хването на вя̀търа донѐсеше до ～то им въ̀лк, ку̀четата ска̀чаха като̀ ужѝлени и запо̀чваха да ла̀ят. 当这些狗闻到随风传来的狼的气味时,就像被针刺了似的跳着,并且狂吠起来。

обоня̀тел|ен -*на*［形］嗅觉的：～ен нѐрв 嗅觉神经 ～ни усѐщания 嗅觉

обо̀р［阳］畜棚,畜栏：～ за кра̀ви 牛棚 ко̀нски ～ 马厩 ◇ **А̀вгиеви ～и** 见 А̀вгиев

обора̀в|ям се［未］,**обора̀вя се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］〈民〉恢复知觉;清醒过来;镇静下来 ～**яне**［中］

обо̀р|вам［未］,**обо̀ря** -*иш*,-*их*［完］❶〈旧〉(在决斗中)战胜,打倒：～вам го 战胜他 Съ̀н (дря̀мка) ме ～ва. 我困极了。❷〈转〉反驳,驳斥：～вам твърдѐнието му 驳斥他的论点 ～вам го със со̀бствените му ду̀ми (我)用他自己的话来驳斥他 — **се**［被动］◇ ～**вам глава̀** (由于疲倦、困倦、忧虑等而)垂下头,无精打采 ～**ване**［中］

обо̀рка［阴］❶刷洗(马匹) ❷大扫除,彻底打扫(院子、屋子等)

оборо̀т［阳］❶周,转数;旋转：Мото̀рът пра̀ви 300 ～а в (на) мину̀та. 马达每分钟转 300 转。❷〈商〉流转,周转：сто̀ков ～ 商品周转 търго̀вски ～ 商业上的周转 ❸〈财,经〉周转额,交易额：ма̀лък ～ 小笔交易额 годѝшен ～ 年度交易额

оборо̀т|ен -*на*［形］流转的,周转的;流通的,周转额的：～ни срѐдства 流动资金 ～ен капита̀л 流动资本

обо̀рск|и -*а* обо̀р 的形容词：～и то̀р 厩肥

обору̀два|м［未］装备,设备,装置 — **се**［反身,被动］～**не**［中］

обо̀ря 见 обо̀рвам

обосѐя 见 обося̀вам

обосновà 见 обосновàвам

обосновà се 见 обосновàвам се

обоснов|àвам [未],**обосновà** *-èш*,*-àх* [完]〈书〉论证;提出…的根据,说明…的理由:～àвам твърдèнията си 说明自己所做论断的理由 Лèнин всестрàнно ～à ръковòдната ròля на пролетариàта в революцията. 列宁全面论证了无产阶级在革命中的领导作用。— **се** [被动] **～àване** [中]

обоснов|àвам се [未],**обосновà се** *-èш се*,*-àх се* [完] [中态] 论证,引证论据,陈述(说明)理由:В свòето изкàзване тòй се ～à мнòго добрè. 他在发言中论证得很好。**～àване** [中]

обосновàн *-а* ❶ обосновà 的过被形动 ❷ [用作形] 有根据的,理由充足的:～о мнèние 根据充足的意见 ～ доклàд 根据充足的报告 ～и обвинèния 理由充足的控告 **～о** [副]:говòря ～о 有根据地说 **～ост** -остта̀ [阴]

обособèн *-а* ❶ обособя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 特殊的,独特的;孤立的,孤独的:～а планѝнска верѝга 孤立的山脉 ◇ **～и чàсти в изречèнието**〈语法〉句子的独立成分 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

обособ|я̀вам [未],**обособя̀** *-ѝш*,*-ѝх* [完] 把…与…分开,分立,隔出;使成为特殊的,使处于特殊地位;使孤立 — **се** [中态]:Тè се ～ѝха в отдèлно дрỳжество. 他们分出来成立了单独的协会。**～я̀ване** [中]:Обособя̀ването на пастѝрските племенà бѝло пъ̀рвото крỳпно общèствено разделèние. 游牧部落的分立是第一次社会大分工。

обос|я̀вам [未],**обосèя** *-èеш*,*-я̀х*,过主形动 *-я̀л*,*-я̀ла*,*-èли* [完] ❶(因无鞋穿而)打赤脚;穿着破鞋 ❷(马等役畜)脱落了马掌 ❸〈转〉一贫如洗,变为赤贫:През врèме на войнàта оголя̀хме и ～я̀хме. 在战争期间我们一贫如洗。**～я̀ване** [中]

обработвàем *-а* [形](指土地)可耕种的:～а земя̀ 可耕地

обрабòт|вам [未],**обрабòтя** *-иш*,*-их* [完] ❶耕耘,耕种:Земя̀та принадлежѝ на тèзи, кòйто я ～ват. 耕者有其田。～вам нѝва 耕地 ～вам градѝна 耕种菜园(果园) ❷加工,精制:Тỳк населèнието ～ва сàмо тютю̀н. 这里的居民只加工烟草。～вам кòжи 制皮 ～вам коприна 加工生丝 ❸加工,整理,修改(资料、作品等):～вам стàтия 修改文章 ❹〈口,讽〉搞妥,搞成(于自己有利的事情);说明,说转,劝说成功:～вам умовèте (съзнàнието) 收买人心,洗脑 ～вам ня̀кого 说服某人 — **се** [被动] **～ване** [中]

обрабòтен *-а* ❶ обрабòтя 的过被形动 ❷ [用作形] 耕种的;加工的,精制的;经过训练的:Пъ̀тят вървѝ междỳ ～и нѝви. 道路从耕作过的田地中间穿过。～и кòжи 熟皮 ～ глàс 经过训练的嗓音

обрабòтка [阴] 耕作;加工;整理,修改:～ на метàли 金属加工 Тỳк всѝчко е с машѝнна ～. 这里一切都是用机器加工的。диалектѝческа ～ на истòрията на човèшката мѝсъл, наỳка и тèхника 辩证地研究人类思想、科学和技术的历史

обрàдва|м [未]〈民〉同 зарàдвам (使高兴) — **се** [中态] **～не** [中]

обрàдвам се [未]〈民〉同 зарàдвам се (高兴)

òбраз [阳] ❶〈书〉样子,形式;形状;容貌,相貌:Òбразите на другàрите му изплỳваха я̀сно в душàта му. 同志们的容貌清晰地在他心里浮现出来。❷(文艺作品中塑造的)形象:～и на герòите 人物形象 музикàлен ～ 音乐形象 худòжествен ～ 艺术形象 сценѝчен ～ 舞台形象 положѝтелен ～ 正面形象 ❸〈旧〉肖像,人像,相片;圣像 ❹ [只单]〈民〉同 лицè (脸) ❺〈方〉同 бỳза (颊):червèни ～и 红红的双颊 ◇ **изгỳбвам човèшки ～** 不像人样,表现恶劣 **по ～ и подòбие на ня̀кого (нèщо)** 盲目模仿某人(某物)

обрàз [阳]〈方〉脸颊

òбраз|ен *-на* [形] ❶善于描写形象的;形象的,栩栩如生的,生动的,绘声绘色的:～но мѝслене 形象思维 ～на пàмет 形象记忆 ～ен езѝк 形象化的语言 ～на рèч 生动的讲话 ～ен стѝл 形象的文风 ❷用形象(图形)组成的:～но писмò 由图形组成的信 **～ност** -носттà [阴]

образ|èц *-цѝ* [阳]〈书〉❶榜样,模范,范例,样板:достòен ～èц за нàшите сèлски трỳженици 值得我国农民学习的当之无愧的榜样 Тè трябва да бъ̀дат ～цѝ на лѝчен пример и героѝзъм. 他们应该是以身作则和英勇无畏的模范。дàвам ～èц 做出榜样 слỳжа като прекрàсен ～èц на 作为…的好榜样 ～èц на нрàвствено съвършèнство 美德的典范 ❷样品,试样,货样,抽样:～èц от пòчвата 土壤的抽样 ❸〈公文〉表格:молбà-～èц 申请表格

образòва|м [未] 教育 **～не** [中]

образòван *-а* [形] 有学问的,有学识的,受过教育的:～ човèк 受过教育的人;有学问的人 Тòй бèше едѝн висòко ～ човèк, с голèми спосòбности. 他是一个学识渊博、很有才华的人。**～ост** -остта̀ [阴]

образовàние [无复,中] 教育:вѝсше ～ 高等教育 всеòбщо пъ̀рвоначàлно и срèдно ～ 普及的中小学教育 задòчно ～ 函授教育 Извънучѝлищното ～ е вàжно за преустрòйството на цèлия живòт. 校外教育对于改造整个生活有重要意义。Грàжданите ѝмат прàво на ～. 公民有受教育的权利。

образовàтел|ен *-на* [形] 有教育作用的;教育的;教学的:～ен мèтод 教学法 ～ен цèнз 教育程度,学历 вѝсши ～ни инститỳти 高等院校

образòвки [复,阴]〈军,旧〉(军队中受过教育的士兵)肩章上缀着的三色丝绳

образỳва|м [未] ❶形成,构成,造成:При загря̀ване на смèс от йòд и водорòд тè се съединя̀ват и ～т йодоводорòд. 碘氢混合物加热后化合成碘化氢。Общèствените произвòдствени рàзходи на стòките ～т стойносттà на тèзи стòки. 商品的社会生产费用构成商品的价值。Нàчинът на произвòдство ～ оснòвата на общèствения стрòй и определя̀ харàктера на тòзи стрòй. 生产方式构成社会制度的基础并决定社会制度的性质。❷建立,成立,组织,组成:～м кабинèт 组阁 ～м дрỳжество 成立协会 — **се** [被动]:Клàсата е поня̀тие, котèто се ～ в борбàта и развѝтието. 阶级这个概念是在斗争和发展中形成的。**～не** [中]

образцòв *-а* [形] 模范的,标准的,极好的:～о стопàнство 模范农场 ～а чистотà 极好的卫生状况 ～о творèние на изкỳството 优秀的艺术创作 ～ рèд 极好的秩序 **～о** [副]

обрàмч|вам [未],**обрàмча** *-иш*,*-их* [完]〈民〉扛上,背上:～вам пỳшка 扛上枪 Обрàмчих торбàта и тръ̀гнах. 我背起口袋出发了。— **се** [被动] **～ване** [中]

обрàсна 见 обрàствам

обрàснал *-а* ❶ обрàсна 的过主形动 ❷ [用作形] 长满的;丛生的:～ с тревà двòр 长满草的院子

обрàс|твам [未],**обрàсна** *-неш*,*-нах* 和 **обрасттà** *-тèш*,*-тох*,*-те*,过主形动 *-ъл*,*-ла* [完] 长满;丛生:Двòрът бè за-

пустя̀л, ～ъл с бу̀рени и хра̀сти. 这院子已荒废,长满了野草和灌木。Лицèто му бèше ～ло с голя̀ма чèрна брадà. 他的脸上长满了大黑胡子。～**тване**［中］

обрàт［阳］〈书〉❶转变,变化,转折: Àз не вя̀рвах, че ще ме осъдят на смърт, осòбено когàто видя̀х какъ̀в ～ взè процèсът. 我不相信会判处我死刑,尤其当我看到审讯有了变化的时候。Настъ̀пи ～ в ра̀ботата. 工作中发生了转折。Товà бèше велѝк ～ в истòрията на Китàй. 这是中国历史上的伟大转折。❷〈语言〉(语言的)说法;语句的构造方式,结构: езѝков ～ 语言结构 кнѝжни ～и на речтà 书面的说法

обрàт|ен -*на*［形］❶回头的,返回的,返转的;逆向的: ～ен път 回程,归途 ～на посòка 相反的方向 ❷相反的;倒的,逆的,背的: ～ен смѝсъл 相反的意思 ～ен резулта̀т 相反的结果 ～на странà 背面 ～на странà на въпрòса 问题的反面 ❸［用作名］～**ното**［中］相反的事(情况): Излèзе тъ̀кмо ～ното. 情况恰恰相反。◇ ～**на странà на медàла**〈口〉某事的坏的一面 ～**но**［副］回头地,返回地;逆向地: до Чèрни връх и ～но 到达黑峰再折回 Въ̀рнах се ～но. 我回转来了。

обрàтно ❶见 обрàтен ❷［用作插入语］(表示与前所述的情况)正相反

обрашня̀вам［未］, **обрашня̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］滚上面粉;粘上面粉;撒上面粉 ～**я̀ване**［中］

обращàемост -*тà*［无复,阴］〈财〉周转率: ～ на парѝчните срèдства 资金周转率

обращèни|е[1] -*я*［中］❶〈语法〉称呼语,招呼语;呼语: Обращèнието се отдèля със запета̀я. 呼语要用逗号分开。❷宣言,号召,呼吁(书): ～е на правѝтелството към нарòда 政府告人民书 ❸［常复］〈旧〉举止,态度: безочлѝво ～е 无耻的态度 свобòдни ～я 很随便的态度

обращèни|е[2] -*я*［中］〈财〉流通,流转,周转: пу̀скам в ～е 使流通,投入周转 ～е на капита̀л 资本的流转 банкнòтно ～е 纸币的流通 стòково ～е 商品的流转 ◇ **вля̀зам** (**изля̀зам**) **в** (**от**) ～**е**〈书〉开始(停止)使用

òбред［阳］仪式,典礼: сва̀тбен ～ 结婚仪式,婚礼 черкòвен ～ 教堂里的仪式

òбред|ен -*на*［形］仪式的,典礼的: ～ни пèсни 仪式上的歌曲 ～**ност** -носттà［阴］

обрѐжа 见 обря̀звам

обрѐзк|а［常复,阴］(纸、书、皮革等切或剪剩下的)断料,切边,碎片,碎块,零头: ～и от хартѝя 纸边

обрекà 见 обрѝчам

обрекà се 见 обрѝчам се

обременѐн -*а*［形］❶负担沉重的 ❷〈转〉(先天性或遗传的)虚弱的;有残疾的;不中用的

обременѝтел|ен -*на*［形］烦累的,非常麻烦的;繁重的;累人的,使…负担重的

обременя̀вам［未］, **обременя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］使受累赘,使负担繁重: Не ѝскам да те ～я̀вам със своѝ ра̀боти. 我不想因我的事给你造成负担。～я̀вам с да̀нъци 使担负纳税的重担 — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

обрѐчен -*а* ❶ обрекà 的过被形动 ❷［用作形］1.答应了的,许诺了的: Едѝн на дру̀г ～и, / кòй нàс ще разделѝ? (Дебелянов) 我们已立下山盟海誓,谁能使我们分离? Кнѝгата е ～а дру̀гиму. 这本书已答应给别人了。2.注定会死亡的,危在旦夕的,濒于死亡的,生命垂危的: Каквòто и да пра̀виш, тѝ си ～! 不管你做些什么,也逃不开死亡的命运! ～**ост** -осттà［阴］

òбрив［阳］〈医〉疹: кòжни ～и 皮疹

обрѝ|вам［未］, **обрѝна** -*неш*, -*нах*［完］在周围挖,在周围刨: Обрѝнах òколо дъ̀нерите на я̀бълките и кру̀шите. 我把苹果树和梨树树干周围的土挖松了。～**ване**［中］

обрѝ|вам се［未］, **обрѝна се** -*неш се*, -*нах се*［完］［中态］出皮疹 ～**ване**［中］

обрѝв|ен -*на*［形］出疹的: ～ни га̀зове 能引起皮疹的气体

обрѝ|свам［未］, **обрѝша** -*шеш*, -*сах*［完］〈方〉擦干,擦净: Изва̀дил къ̀рпата да си ～ше поттà. 他掏出手帕来擦汗。— **се**［反身,被动］～**сване**［中］

обрисòвка［阴］描绘,描写,描述;叙述

обрису̀ва|м［未,完］描绘,勾勒;描写;描述,叙述: Поèтът ма̀йсторски е ～л свòята геройня. 诗人以高超的技巧描写了自己的女主人公。Тòй ～ с я̀рки кра̀ски ѝстинското положèние. 他用鲜明的色彩描绘了真实情况。— **се**［被动］～**не**［中］

обрису̀ва|м се［未,完,中态］(在…的背景上)显示,现出: Накра̀й хоризòнта се ～ха висòките тъ̀мни планинѝ. 在天边显现出黑压压的高山。～**не**［中］

обрѝчам［未］, **обрекà** -*ечèш*, -*èкох*, -*èче*, 过主形动 -*èкъл*, -*èкла*［完］〈庄〉❶同 обещàвам: ～ѝчам живòта си на отèчеството (изку̀ството) 献身祖国(艺术) Тя̀ бè ～èкла живòта си да се бòри за щàстието на дру̀гите. 她把整个一生都献给了为别人争取幸福的斗争。❷(与前置词 на 和表示不幸、痛苦、死亡等的名词连用,表示使某人遭受不幸、痛苦、死亡、毁灭等)使遭到,注定遭到: ～ѝчам душàта си на гѝбел 使自己的灵魂遭到毁灭 ～ѝчам на провàл 使遭到失败 ～ѝчам на гѝбел 使毁灭 — **се**［被动］～**ѝчане**［中］

обрѝчам се［未］, **обрекà се** -*ечèш се*, -*èкох се*, -*èче се*, 过主形动 -*èкъл се*, -*èкла се*［完］［中态］〈庄〉❶许诺,允诺;献身: Тòй се ～èче да го напра̀ви. 他答应要把它做完。От тàзи вèчер тòй се ～ѝча на революцията, пренебрèгвайки лѝчния си живòт и благополу̀чие. 从这天晚上起他献身革命,置自己的生命和幸福于不顾。❷注定,必然遭到,必然遭受: Обрèкох се на теглòвен живòт. 我注定要过艰难的生活。～**ѝчане**［中］

обрѝша 见 обрѝсвам

обрò|к -*ци*［阳］❶〈旧〉(宗教上的)誓言,誓愿;约言;诺言: да̀вам ～к 起誓;许愿 ❷〈民〉祈祷 ❸〈方〉同 обрòчище

обрòн|вам［未］, **обрòня** -*иш*, -*их*［完］〈诗〉❶使掉下,使滴落,丢下: ～вам съ̀лзи 掉眼泪 ❷〈转〉说,讲: не ～вам нѝто ду̀ма 一个字也不讲 ❸低垂,低下: ～вам главà 低下头 — **се**［被动,中态］～**ване**［中］

обрòн|ям［未］, **обрòня** -*иш*, -*их*［完］〈诗〉同 обрòнвам — **се**［被动,中态］～**яне**［中］

обрòчищ|е -*а*［中］❶教堂遗址 ❷祈祷的地方

обругà|вам［未］, **обругàя** -*еш*, -*х*［完］〈罕〉骂 ～**ване**［中］

обру̀л|вам［未］, **обру̀ля** -*иш*, -*их*［完］❶打下,击落,打落;打光: Обру̀лихте ли òреха? 你们把这棵核桃树上的核桃全打下来了吗? ❷(风等)扑打: Вя̀търът ми ～и ушѝте. 风扑打着我的耳朵。— **се**［被动］～**ване**［中］

обру̀л|ям［未］, **обру̀ля** -*иш*, -*их*［完］同 обру̀лвам — **се**［被动］～**яне**［中］

обру̀с［阳］〈方〉毛巾,手巾;手帕

обру̀с|вам [未], **обру̀ся** *-иш*, *-их* [完]〈方〉同 обру̀лвам **～ване** [中]

обруч|а̀вам [未], **обруча̀** *-а̀ш*, *-а̀х* [完]〈罕〉举行订婚典礼 **～а̀ване** [中]

обручѐни|е *-я* [中]〈宗〉新郎新娘交换戒指(在教堂举行的婚礼的第一部分)

обръ̀г|вам [未], **обръ̀гна** *-неш*, *-нах* [完]〈口〉(对不愉快的事情、不利条件)习惯,习以为常: ～вам на нѐщо неприя̀тно 习惯于某件不愉快的事 ～вам към всѝчко 对一切都习惯了 Отнача̀ло му бѐше тѐжичко, но сѐтне ～на. 开始他感到有点沉重,但后来就习惯了。**～ване** [中]

обръж|а̀вам [未], **обръжа̀** *-а̀ш*, *-а̀х* [完] 把…武装起来 — **се** [反身] **～а̀ване** [中]

обръ̀с|вам [未], **обръ̀сна** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶剃净,刮净;刮完: ～вам глава̀ 把头剃光 ❷〈转,口〉向…索取高价,以极高的价钱卖出,敲竹杠: Добрѐ са те ～нали. 他们狠敲了你一顿竹杠(你上了大当)。— **се** [反身,被动] **～ване** [中]

обръ̀ск|вам [未], **обръ̀скам** [完] (马马虎虎地)打扫,划拉,胡噜: Обръ̀ска на̀две-на̀три пред по̀ртата и свъ̀рши. 他在大门前马马虎虎地划拉几下就算打扫完了。**～ване** [中]

обръ̀сна 见 обръ̀свам

обръ̀снат *-а* ❶ обръ̀сна 的过被形动 ❷ [用作形] 剃光了的,刮净了的: ～а глава̀ 光头

о̀бръч [阳] ❶箍;(箍桶等用的)铁环或木环;箍状物: Нощѐс се скъ̀сал еді̀н ～ на бу̀рето и вѝното изтѐкло до ка̀пка. 晚上木桶的箍断了,葡萄酒流得一滴不剩。❷〈军〉包围圈: Тря̀бва да извъ̀ршим а̀кцията в Дъ̀бово, защо̀то ～ът на жандармѐрията се затя̀га. 我们应该在德博沃立即采取行动,因为宪兵们的包围圈正在紧缩。

об|ръ̀щам [未], **объ̀рна** *-ъ̀рнеш*, *-ъ̀рнах*, 过被形动 *-ъ̀рнат* [完] ❶转,拧转,扭转,使翻转;使翻身: ～ръщам глава̀ към врата̀та 把头转向门口 ～ръщам гръ̀ба си към ня̀кого 把背朝向某人 ～ръщам лицѐ към слъ̀нцето 把脸朝向太阳 ～ръщам бо̀лен 给病人翻身 ❷转,转向,拐弯,使转弯,使转向: Ведна̀га ～ъ̀рна ко̀ня и ха̀йде в сѐло. 他立刻调转马头回村子去了。Тѐ машина̀лно ～ъ̀рнаха стъ̀пките си наза̀д. 他们不由自主地掉转脚步往回走。～ръщам кола̀та наза̀д 把车调个头 ❸掉转,使朝向: ～ръщам оръ̀жието срещу̀ неприя̀теля 把武器指向敌人 ❹使倒,弄倒,放倒: ～ръщам ма̀сата 把桌子弄倒 ～ръщам сто̀л 把椅子放倒 Свиня̀, кога̀ се наядѐ, ～ръща ко̀ритото.〈俗〉猪吃饱了就弄倒食槽;忘恩负义。❺弄翻,使底朝天: Теодо̀сий го нака̀ра да ～ъ̀рне еді̀н здра̀в въ̀рбов ко̀ш и да сѐдне на дъ̀ното му. 特奥多西让他把一个结实的柳条筐翻过来,坐在筐底上。～ръщам сено̀ 翻草 ～ръщам ня̀ва 翻地 ❻〈转〉翻,搜索,翻腾,翻找: Объ̀рнаха всѝчко в къ̀щи. 他把家里都翻遍了。Объ̀рнах ця̀лата ста̀я и па̀к не можа̀х да намѐря това̀, коѐто тъ̀рсех. 我翻遍了整个房间,也没找到我要找的东西。❼翻(书、纸等): То̀й не чѐте, са̀мо ～ръща лѝстовете. 他没有阅读,只是一页一页地翻着书。～ръщам стра̀ници 一页一页地翻 Обърнѝ на стра̀ница десѐта. 请翻到第10页。❽把(衣服、袜子等)里朝外翻过来,翻个面: ～ъ̀рнал си ръка̀ва (яка̀та) 把袖(领子)翻过来 ～ръщам си чора̀пите 把袜子翻过来 ～ръщам то̀рба 把口袋翻过来 ❾翻新(衣服等,把衣服的反面翻过来当正面): Да̀дох ста̀рия си костю̀м да го ～ъ̀рнат. 我已把旧西服送去翻新。❿使变成: Игна̀т ～ъ̀рна бака̀лницата си в клу̀б. 伊格纳特把自己的杂货铺变成了俱乐部。Магьо̀сницата го ～ъ̀рнала в мѐчка. 女巫把他变成了狗熊。⓫〈转〉改变,变化;使…化为,使转变为: ～ръщам всѝчко на шега̀ 把一切都变成开玩笑 То̀й умѐе да ～ръща всѝчко в своя̀ по̀лза. 他善于变一切为自己所用。То̀й ～ъ̀рна ра̀зговора по фрѐнски. 他改用法语谈话。По̀сле го ～ъ̀рнахме на вѝно. 后来我们改喝葡萄酒。До довѐчера ще ～ъ̀рне дъжда̀ на сня̀г. 到今天晚上雨会变成雪的。⓬〈转,口〉篡改,歪曲,胡诌: Не ～ръща̀й ду̀мите ми! 不要歪曲我的话。То̀й измъ̀нка, че во̀лът се разболя̀л, сѐтне пъ̀к ～ъ̀рна, че у̀ж ора̀лото му се счу̀пило. 他嘟哝说牛病了,后来又胡诌什么他的犁断了。⓭〈口〉折合,折算: ～ръщам часовѐте в мину̀ти 把小时折合成分钟 — **се** [被动] ◇ **не ～ръщам внима̀ние на ня̀кого или нѐщо**〈口〉不管某人或某事 **～ръщам в бя̀гство**〈军〉迫使…逃窜 **～ръщам внима̀ние** 重视,注意,感兴趣 **～ръщам гръ̀б** 1.走开,走掉: Не щà да те слу̀шам, налѝ ти ка̀зах! … Махнѝ се от ту̀ка! — вѝкна и си ～ъ̀рна гръ̀ба. "我不是对你说过了吗,我不想听你的! …滚开!"他喊了一声就走开了。2.〈军〉退却;〈转〉退缩: Та̀ не ～ръща̀ше гръ̀б на ка̀квато и да е ра̀бота. 她对什么工作都不退缩。**～ръщам ня̀кому гръ̀б** 对某人不再尊重,对某人不再关心: Ако̀ до̀йде при мѐне, ще му ～ъ̀рна гръ̀б. 如果他到我这儿来,我就不理他。**～ръщам дебѐлия (дру̀гия) кра̀й**〈口〉动武,动手打人: На тѐбе ду̀мам, пу̀щай кола̀та, докато̀ не съ̀м ～ъ̀рнал дебѐлия кра̀й. 我告诉你,把车放开,不然我就要动武了。**～ръщам кола̀та**〈口〉(说话或行动)随风转舵: Ка̀кто му изна̀ся, така̀ ～ръща кола̀та. 怎样对他有利,他就怎样说。**～ръщам на̀опаки (надо̀лу с глава̀та)**〈口〉完全弄乱,弄得乱七八槽,使彻底改变: Всѐ не харѐсва къ̀щата ни. Вчѐра ～ъ̀рна всѝчко на̀опаки в ста̀ите отсрѐща, размѐстѝ легла̀та, сандъ̀ците. 他总是不喜欢我们这个家,昨天他把对面的房间搞得乱七八糟,挪动了床铺和木箱。Да ～ъ̀рнем на̀опаки цѐлия ста̀р рѐд. 让我们把旧秩序彻底打乱吧。**～ръщам очѝ (по̀глед) към ня̀кого или нѐщо** 1.同 поглѐждам(看一看,瞧一瞧): Всѝчки ～ъ̀рнаха очѝ към дру̀гия миндѐр, дѐто седѐше по̀път. 大家都把目光投向另外一张长凳,那里坐着神甫。2.〈转〉开始指望(期待)…的支持: Бъ̀дете го̀рди, че отѐчеството е ～ъ̀рнало очѝте си към ва̀с и очàква защѝта от ва̀с. 祖国正期待着你们,盼望着你们去保卫它,为此而自豪吧! **～ръщам ча̀ша**〈口〉一口喝干;干杯 **～ръщане** [中]

об|ръ̀щам се [未], **объ̀рна се** *-ъ̀рнеш се*, *-ъ̀рнах се* [完] [中态] ❶转向: Дя̀до Га̀нчо не сѐ ～ъ̀рна да го вѝди на къдѐ ще тръ̀гне и каквò ще пра̀ви. 甘乔爷爷没有转过身来看他到哪里去,去干什么。❷翻身: Съ̀н не мѝ ѝдеше, ～ръщах се ту̀ на една̀, ту̀ на дру̀га страна̀. 我一点睡意也没有,一会儿翻过来,一会儿又翻过去。❸返转,调头: Стѝгаме до къ̀щата и ведна̀га се ～ръщаме наза̀д. 我们抵达这所房屋后又马上往回返。❹〈转〉指向;投向;走向;靠向: По̀гледите на всѝчки се ～ръщаха па̀к към нѐго. 大家的目光又都投向了他。Ще се ～ъ̀рнат към ва̀с сърца̀та на всѝчки добрѝ хо̀ра. 所有善良人的心都会转向你们的。❺翻倒: Кару̀цата се ～ъ̀рна. 马车翻了。❻〈转〉根本转变,彻底改变: Откàк Ива̀н бѐше осъ̀ден на смъ̀рт, ця̀лата къ̀ща се ～ъ̀рна като̀ че запустя̀. 自从伊万被判死刑后,整个家完全变了样,就像已无人居住一样。❼〈转〉改变,转变,变成: Ско̀ро страхъ̀т ни се ～ъ̀рна в ра̀дост. 我们的恐惧很快就变为高兴了。Объ̀рна се на пра̀х и пѐпел. 化为灰烬。❽〈转〉向…说: Пома̀гай — ～ъ̀рна се то̀й към

мѐн. "帮帮忙！"他对我说。❾(口头或书面)向…提出(愿望、请求、申请等)：～ръщам се за по̀мощ 请求帮助 ◇ **В гро̀ба ще се ～ъ̀рне.**〈口〉(行为、事情)使死者不能瞑目。**Врѐмето се ～ръ̀ща.**〈口〉变天了，天气变了。**Колело̀то се ～ръ̀ща.** 事物发生了根本的改变。Колело̀то на исто̀рията не мо̀же да се ～ъ̀рне обра̀тно. 历史的车轮不能倒转。**Ня̀ма накъдѐ да се ～ъ̀рнеш.**〈口〉(狭窄得)转不开身。**～ръ̀щам се в слу̀х**〈书〉侧耳细听；注意倾听 **～ръ̀щам се надо̀паки (надо̀лу с глава̀та)**〈口〉翻天覆地；发生根本性的变化：В тѐзи ня̀колко мѐсеца светъ̀т и неща̀та бя̀ха се ～ъ̀рнали надо̀паки. 在这几个月中世界和世上的事物发生了天翻地覆的变化。**～ръ̀щам се на 180 гра̀дуса**〈口，不赞〉来了个180度的大转弯，完全改变了自己的态度 **～ръ̀щам се с лицѐ към нѐщо**〈书〉对…高度重视；把注意力主要集中于某事：Правѝтелството решѝтелно се ～ръ̀ща с лицѐ към стопа̀нските проблѐми. 政府非常重视经济问题。～ръ̀щам се накъдѐто ду̀ха вя̀тъ̀рът〈口，不赞〉看风使舵；看风向行事 **Сърцѐто ми се ～ръ̀ща.**〈口〉1.极为害怕，担心 2.激动万分，十分感动 **～ръ̀щане**［中］

обръщѐни|е[1] -я［中］同 обращѐние[1]

обръщѐни|е[2] -я［中］同 обращѐние[2]

обр|я̀звам［未］，**обрѐжа** *-ѐжеш，-я̀зах*［完］❶截短，剪短；切去，割去：То̀й ～я̀за грижлѝво оръ̀фаните си ръка̀ви. 他小心地把袖子的毛边剪掉。❷(犹太教、伊斯兰教等)给…施行割礼 — **се**［被动］**～я̀зване**［中］

обса̀да［阴］围攻，包围；被围 ◇ **вдѝгам (снѐмам) ～** 解除包围

обса̀д|ен *-на*［形］〈军〉围攻的，包围的：～на артилѐрия 攻城炮 ◇ **～но положѐние** 特别戒严(状态)

обсадѐн *-а* ❶ обсадя̀ 的过被形动 ❷［用作形］被包围的，被围攻的：～а крѐпост 被包围的要塞

обса̀|ждам[1]［未］，**обсадя̀** *-дѝш，-дѝх*［完］包围：～ждам гра̀д 包围城市 ～ждам крѐпост 包围堡垒 Неотстъ̀пна тъма̀ ги ～жда，/ тѐ са ро̀би на дѐмони злѝ. (Лилиев) 不会消散的黑暗笼罩着他们，他们是恶魔的奴隶。— **се**［被动］**～ждане**［中］

обса̀|ждам[2]［未］，**обса̀дя** *-диш，-дих*［完］在…周围种上(花、树等) **～ждане**［中］

обсѐб|вам［未］，**обсѐбя** *-иш，-их*［完］❶攫取，据为己有；侵占；剽窃：～вам чу̀жд имо̀т 把别人的财产据为己有 ～вам нѐщо незако̀нно 非法占有某物 ❷〈转，诗〉完全控制，笼罩 — **се**［被动］**～ване**［中］

обсѐб|ям［未］，**обсѐбя** *-иш，-их*［完］同 обсѐбвам — **се**［被动］**～яне**［中］

обсѐг［无复，阳］范围；领域；射程：～ на дѐйствие 作用范围 ～ на влия̀ние 势力范围 Това̀ надхвъ̀рля ～а на нѐговите у̀мствени спосо̀бности. 这超出了他的智力范围。намѝрам се в ～а на ѝзстрела 处在射程内 Това̀ не спа̀да в ～а на мо̀ята компетѐнтност. 这不属于我的权限范围。

обсѐгна 见 обся̀гам

о̀бсек［阳］〈方〉(在被砍伐的森林处长出的)幼林

обсека̀ 见 обся̀чам

обсервато̀рия［阴］天文台；观象台：астрономѝческа ～ 天文台

обся̀да［阴］〈方〉轮子的环箍，轮子的外圈

обсѝп|вам［未］，**обсѝпя** *-еш，-ах*［完］❶撒上，撒满；(用散体物、碎片等)满盖上；〈转〉布满，镶满：Обсѝпаха пъ̀тѐката с пя̀сък. 他们在小路上撒满了沙石。Наста̀не вѐчер — мѐсец изгрѐе，/ звездѝ ～ят сво̀да небѐсен. (Ботев) 夜晚来临，月亮升起，星星布满天穹。❷〈转〉给予许多；大加…：Обсѝпаха ме с пода̀ръци и любѐзности. 他们给我很多礼物，对我极为客气。～вам с у̀преци 大加责备 ❸投下(射来)许多…：～вам с куршу̀ми 向…射来大量子弹 — **се**［被动］◇ **～вам ня̀кого с въпро̀си** 对…提出许许多多的问题 **～вам ня̀кого с целу̀вки** 连连吻某人：То̀й я целу̀на по чѐлото，а тя̀ го ～а с то̀пли ма̀йчини целу̀вки. 他吻了她的额头，而她怀着温馨的母爱连连吻他。**～ване**［中］

обс|ѝчам［未］，**обсека̀** *-ечѐш，-я̀кох，-ѐче*［完］砍光；砍断；砍掉：Обсечѝ въ̀ршините на па̀дналото дърво̀. 你把倒下的那棵树的枝杈砍掉。**～ѝчане**［中］

обскура̀нт［阳］，**обскура̀нтка**［阴］〈书，不赞〉蒙昧主义者

обскурантѝз|ъм *-мът，-ма*［无复，阳］〈书，不赞〉蒙昧主义

обскура̀нтство［无复，中］蒙昧主义表现

обслѐдва|м［未，完］〈公文〉调查，考察，视察；～м дейността̀ му 调查他的活动 — **се**［被动］**～не**［中］

обслу̀ж|вам［未］，**обслу̀жа** *-иш，-их*［完］❶服务，为…服务；供应；照应，招待，照顾：～вам ма̀сата 负责照应这张餐桌 То̀зи извънрѐден вла̀к ～ваше са̀мо миньо̀рите от око̀лните села̀. 这趟特别列车只为周围农村里的矿工们服务。❷看管，操纵，在(机器旁)工作：～вам ня̀колко ста̀на едноврѐменно 同时照看几台织布机 — **се**［反身，被动］：Небостъ̀ргачъ̀т се ～ва от дѐсет пъ̀тнишки и два̀ това̀рни асансьо̀ра. 这座摩天楼有10部载人电梯和两部运货电梯。**～ване**［中］：многома̀шѝнно ～ване 操纵多台机器 медицѝнско ～ване 医疗服务 брига̀да за култу̀рно ～ване 文明服务组

обсол|я̀вам［未］，**обсоля̀** *-ѝш，-ѝх*［完］同 осоля̀вам：～я̀вам сланѝна 腌肥肉 — **се**［被动］**～я̀ване**［中］

обстано̀вка［阴］❶情况，情势，局面，环境，局势，状态：сло̀жна ～ 复杂的情况 тъ̀ржѐствена ～ 隆重的场面 междуна̀ро̀дна ～ 国际局势 споко̀йна ～ 安静的环境 дома̀шна ～ 家庭环境 бо̀лнична ～ 医院的环境 промѐням ～та 改变局势 в официа̀лна ～ 在正式场合 При каква̀то и да било̀ ～，то̀й ще се бо̀ри с врага̀. 在任何情况下他都会同敌人作斗争。❷(住宅、房间等的)陈设；家具的布置：разко̀шна ～ 豪华的陈设 бѐдна ～ 简陋的陈设 Обстано̀вката бѐше прия̀тна и в нѐя ня̀маше нѝщо проста̀шко. 陈设令人感觉舒适，这里面没有任何粗俗的东西。

обсто̀|ен *-йна*［形］〈书〉详细的，详尽的：～ен докла̀д 详细的报告 ～ен прѐглед 详细的(身体)检查 ～йно обсъжда̀не 详细的讨论 ～ен ана̀лиз 精密的分析 **～йно**［副］详尽地，广泛地：Пла̀нъ̀т бѐ разглѐдан на̀й-～йно. 对这一计划进行了详细的研究。**～йност** -йността̀［阴］

обстоя̀телствен *-а*［形］〈语法〉状语的；作状语的：～ съю̀з 状语连词 ～а ду̀ма 状语词 ～о изречѐние 作状语的句子，状语从句

обстоя̀телств|о[1] *-а*［中］❶情形，情状，情节，情况：ва̀жно ～о 重要的情节 смекча̀ващи вина̀та ～а 可使罪行减轻的情况 изпо̀лзувам това̀ ～о 利用这种情形 ❷［只复］情况，状况，情势，形势，环境：при дру̀ги ～а 在另一种情况下 при нѝкакви ～а 在任何情况下(都不) при всѝчки ～а 在任何条件下 под на̀тиска на ～а 为形势所迫 ◇ **стечѐние на ～а**〈书〉情势的凑合

обстоятелств|о² *-а* [中]〈语法〉状语

обстрѐл [阳]〈军〉❶扫射,射击: артилерийски ~ 炮击 намирам се под ~ 受射击,在射击之下 ❷射击区,射界: Тази позиция има добър ~. 这个阵地有很好的射击区。

обстрѐл|вам [未], **обстрѐлям** [完] 扫射,射击: ~вам сѐлото 向村庄扫射 ~вам неприятелска позиция 向敌人的阵地扫射 ~вам ги в тила 从后面向他们射击 — **се** [被动] **~ване** [中]

обструкциòн|ен *-на* обструкция 的形容词: ~на политика 捣乱政策

обстру̀кция [阴]〈书〉妨碍(议事),捣乱,起哄: правя ~ 捣乱,起哄

обсуш|а̀вам [未], **обсуша̀** *-иш, -их* [完] 使干燥,弄干 — **се** [被动] **~а̀ване** [中]

обсъ̀|ждам [未], **обсъдя** *-диш, -дих* [完] 讨论,研讨,商讨;磋商,商量: ~ждам доклад 讨论报告 ~ждам въпроси 讨论问题 Той отиваше да ~ди положението с военния съвет. 他去同军事委员会讨论局势。— **се** [被动] **~ждане** [中]: публично ~ждане на литературно произведение 公开讨论文学作品 творческо ~ждане 创作讨论

обсъх|вам [未], **обсъхна** *-неш, -нах* [完] 晾干: Измих ябълките и ги оставих да ~нат. 我洗完苹果,把它们放在那儿晾干。— **се** [被动] **~ване** [中]

обс|я̀гам [未], **обсѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах*, 过被形动 *-ѐгнат* [完]〈书〉同 обхващам: Вазовото творчество е полувековно дело на един плодовит писател, което ~яга всички страни от живота на неговия народ. 伐佐夫的创作是一个多产作家半个世纪的事业,它涉及他本国人民生活的一切方面。

обта̀ка|м [未]〈民〉同 обточвам: ~м риза 给衬衣镶边 — **се** [被动] **~не** [中]

обтѐгна 见 обтягам

обтѐгна се 见 обтягам се

обтѐгнат *-а* ❶ обтѐгна 的过被形动 ❷ [用作形] 拉紧的,绷紧的,绷直的: ~ лък 拉紧的弓 ◇ **~и отношения** 不和睦的(紧张的)关系: С фелдфебела той отдавна е в ~и отношения. 他和司务长的关系早就紧张了。**~ост** *-остта* [阴]: международна ~ост 国际紧张局势 ~ост на отношенията 关系的紧张

обтека̀ем *-а* [形] (指汽车、飞机等)流线型的 **~ост** *-остта̀* [阴]

обтѐс|вам [未], **обтѐсам** [完] 锛,削,砍(某物的四周或表面) **~ване** [中]

обто̀ка [阴] (衣服)滚上的边,镶边,贴边

обто̀ч|вам [未], **обто̀ча** *-иш, -их* [完] ❶镶边,滚边: ~вам полите с гайтан 用丝带给裙子镶边 ❷〈转〉占据;围绕: Дългият миндер у Найдини ~ва половината стая, а двете момичета са се свряли в единия ъгъл на миндера. 奈达家里沿墙的长凳围住了半间屋子,两个女孩在长凳的一个角落蜷缩着。— **се** [被动] **~ване** [中]

обто̀чен *-а* ❶ обточа 的过被形动 ❷ [用作形] 镶边的,滚边的;整个边全被围上的: джубе, ~о с лисича кожа 用狐狸皮镶边的大衣 От двете страни от короната ѝ се спускаха край ушите ѝ обици от едри гранати, ~и със ситен маргарит. 在她的冠冕两旁,用小珍珠镶边的大颗石榴石耳坠垂在耳边。

обтру̀п|вам [未], **обтру̀пам** [完] (在某物的周围)堆积;积累 — **се** [被动] **~ване** [中]

обтъж|вам [未], **обтъжа** *-иш, -их* [完] 呼吁,要求,求助于;申诉,上诉: Обтъжихте ли решението на комисията? 你们对委员会的决定提出申诉了吗? — **се** [被动,中态] **~ване** [中]

обт|я̀гам [未], **обтѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах*, 过被形动 *-ѐгнат* [完] ❶拉紧,绷紧,拉直: ~ягам струна 把弦拉紧 ~ягам лък 张弓 ~ягам кожа 把皮革绷紧 ❷伸出,伸开: Хората ~ягат ръце и се прозяват. 人们伸开双臂打着哈欠。— **се** [被动] ◇ **Нервите ми са ~ѐгнати.** 我动不动就生气。**~я̀гане** [中]

обт|я̀гам се [未], **обтѐгна се** *-ѐгнеш се, -ѐгнах се* [完] [中态] ❶拉紧,绷紧,拉直: Усмихнатото и щастливо лице на фелдшера започна да се ~яга, да става сериозно и замислено. 医生微笑的幸福的面孔开始绷紧,变得严肃和若有所思。Тежък труд очакваше тия хора ..., мускулите им щяха да се ~ѐгнат до скъсване. 沉重的劳动在等待着这些人…,他们的肌肉都要拉断了。❷(挺直身子)躺着: Той се ~ѐгна блажено на коравия сламеник. 他美滋滋地平躺在硬草垫子上。❸(向前)伸出去;延伸 **~я̀гане** [中]

обува̀лка [阴] 鞋拔子

обу̀|вам [未], **обу̀я** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶给…穿鞋(袜);穿上(鞋、袜): ~вам детето 给孩子穿鞋 ~вам ботуши 穿上靴子 ❷给…穿上(裤衩、裤子等);穿上(裤衩、裤子等): ~вам панталони 穿上长裤 — **се** [反身,被动]: Дадох му едни мои дрехи, ... облече се, ~ се. 我把我的一些衣服给了他,…他穿上了衣服,穿上了鞋。Тесни обувки мъчно се ~ват. 瘦鞋不好穿。**~ване** [中]

обу̀в|ен *-на* [形] 制鞋的: ~ен завод 制鞋厂 ~на промишленост 制鞋工业 ~ни материали 制鞋材料

обу̀вк|и [复,单 *-а*,阴] 鞋(各种鞋的通称): лачени ~и 漆皮鞋 ~и с високи токове 高跟鞋 Всеки сам си знае де му стиска ~ата.〈俗〉每个人自己知道他的鞋哪里夹脚;自己的苦衷自己知。

обузд|а̀вам [未], **обуздая** *-еш, -х* [完] ❶〈民〉(给马)戴上笼头: ~вам кон 给马戴上笼头 ❷〈转〉驯服,制服,抑制,制止,遏止,使就范,控制,使平息: ~вам чувствата си 抑制自己的感情 — **се** [反身,被动]: Реките се ~ват. 这些河流正被治理。**~ване** [中]: ~ване на страстите 克制激情 В големи мащаби се разгърна работата по ~ване на големите реки. 开展了对大江大河的大规模治理。

обу̀лч|вам [未], **обу̀лча** *-иш, -их* [完]〈民,谑〉使结婚,让…成亲 — **се** [中态] **~ване** [中]

обуржоаз|я̀вам [未], **обуржоазя̀** *-иш, -их* [完] 使资产阶级化 **~я̀ване** [中]

обусл|а̀вям [未], **обусловя̀** *-овѝш, -овѝх* [完] 为…的(先决)条件;制约;决定;造成: Начинът на производството на материалния живот ~авя процеса на социалния, политическия и духовния живот изобщо. 物质生活的生产方式总体决定着社会生活、政治生活和精神生活的进程。Особеното географско положение на страната, нейният релеф и климат ~авят изключителното разнообразие на нейната природа. 一个国家的特殊地理状况、地形和气候决定着它的自然条件的特有的多样性。— **се** [被动,互及] 以…为条件;决定于,取决于,制约于,由…决定: Измененията в природата се ~авят главно от развитието на нейните вътрешни противоречия. 自然界的变化主要取决于自然界内部矛盾的发展。Това са про-

тивоположности, който се ～ават взаимно. 这是相互制约的对立面。**～аване**［中］

обусловѐн -*а* ❶ обусловя̀ 的过被形动 ❷［用作形］以…为条件的；被…制约的，由…所决定的；约定的：взаимно ～и събития 互相制约的事件 **～ост** -остта̀［阴］具有条件；有所制约；制约性

обусловя̀ 见 обусла̀вям

обу̀т -*а* ❶ обу̀я 的过被形动 ❷［用作形］1.穿着鞋(袜)的：Непрекъснато сновят по стълбището мъжѐ, ～и в напра̀шени боту̀ши. 穿着沾满尘土的靴子的男人们在楼梯上跑上跑下。～и крака̀ 穿着鞋袜的脚 2.穿着裤子的

обуча̀вам［未］，**обу̀ча** -*иш*, -*их*［完］教，教学；教练，训练：～а̀вам нѐви миньо̀ри 训练新矿工 ～а̀вам го на стрелба̀ 教他射击 Войната ～и работниците да владѐят оръжието. 战争教会工人们掌握武器。— **се**［被动，中态］：～а̀вам се на стрелба̀ 学习射击 **～а̀ване**［中］

обу̀чен -*а* ❶ обу̀ча 的过被形动 ❷［用作形］受过(良好)训练的，训练好的：～а войска̀ 训练有素的部队 ～ екипа̀ж 受过良好训练的机组人员(舰员)

обучѐние -*я*［中］教学，教授；教练，训练：～е по български езѝк 保加利亚语教学 задо̀чно ～е 函授 воѐнно ～е 军事训练 всео̀бщо задължѝтелно ～е 普及的义务教育 мѐтод на ～е на войскѝте 练兵方法 тру̀дово ～е 劳动训练

обу̀вща［复，无单，中］鞋(常指皮鞋)，靴：ко̀жени ～ 皮鞋 боя̀ за ～ 鞋油 чѐтка за ～ 鞋刷 ◇ **половѝнки ～** 矮靿鞋 **цѐли ～** 高靿鞋

обуща̀р -*ят*, -*я*［阳］制鞋工人；修鞋工人，鞋匠

обуща̀рница［阴］制鞋作坊；修鞋铺

обуща̀рски -*а*［形］❶制鞋工人的；修鞋工人的：～и дюкя̀н 鞋铺 ～а престѝлка 鞋匠的围裙 ～а коопера̀ция 修鞋合作社 ❷修鞋的，制鞋的：～и чу̀к 修鞋用的锤子 ～а ма̀са 修鞋凳 ～а машѝна 制鞋机 ～и материа̀ли 制鞋(修鞋)材料 ❸鞋的，靴子的：～и отдѐл в магазѝн 百货商店的鞋部

обуща̀рство［无复，中］制鞋业；修鞋业：По мешѝнената му престѝлка и по ръцѐте му а̀з разбра̀х, че и днѐс си ра̀боти ～то. 我从他围的皮围裙和他的手看出，他现在仍在干修鞋这一行。

обу̀я 见 обу̀вам

обхва̀на 见 обхва̀щам

обхва̀т［无复，阳］〈书〉同 обсѐг：широ̀к ～ 广阔的范围 но̀щно нападѐние с ограничѐн ～ 区域(范围)有限的夜袭

обхва̀щам［未］，**обхва̀на** -*неш*, -*нах*，过被形动 -*нат*［完］❶搂住，抱住，抓住：Митру̀ш разпѐри ѐдрите си ръцѐ и здра̀во ～на Спа̀с. 米特鲁什张开自己粗大的双臂，把斯帕斯紧紧抱住。❷笼罩；包围；席卷；蔓延：За̀падната ча̀ст на небѐто се покрѝваше с чѐрни о̀блаци. Тѐ бъ̀рзо ～щаха по̀вече и по̀вече небесво̀да. 西部天空覆盖着乌云，乌云很快要把整个天穹笼罩住。Пожа̀рът ～на цѐлия кварта̀л. 大火蔓延到整个居民区。И найстина в града̀ вълру̀ваше мо̀р; тѐжката епидѐмия бѐше ～нала и войска̀ и населѐние. 果然，城里疫病猖獗起来，严重的流行病也在军队和居民中蔓延。❸〈转〉环顾；思路开阔地想：Чѐсто от ня̀коя височина̀ по̀гледът му ～ща обшѝрен кръгозо̀р. 他经常登上某一高处，在那里他的视野便很开阔。❹充溢，充满；掌握住：Обхва̀на я смъ̀ртен у̀жас, помѝсли, че умѝра. 极度的恐惧笼罩着她，她以为自己要死了。Безу̀мна ра̀дост всѝчките ～на. 大家欣喜若狂。— **се**［被动］**～щане**［中］

обхо̀д［无复，阳］〈军〉❶迂回，包抄：Я̀нко разбра̀, че жандармерѝстите са решѝли да напра̀вят ～, да обградя̀т партиза̀ните. 扬科明白了，宪兵们决定搞一个迂回，包围游击队员。～ на протѝвника 敌人的包抄 ❷巡行(队)，巡查(队)，巡视(队)：но̀щен ～ 夜间巡查队 ❸态度

обхо̀ден -*на*［形］迂回的，包抄的：～но движѐние 迂回运动 ～ни манѐври 迂回(包抄)演习

обхо̀ждам［未］，**обхо̀дя** -*диш*, -*дих*［完］❶走遍，遍历：～ждам ця̀лата страна̀ 走遍全国 То̀й бѐ ～дил всѝчки лозя̀ и сега̀ йдеше с премѐтнат за̀ек на ра̀мо. 他走遍了所有的葡萄园，现在在肩上搭着一只兔子走过来了。❷〈转〉传遍：Вестта̀ за бя̀гството на Мѝтко вѐче бѐше ～дила ця̀лото сѐло. 米特科逃跑的消息已经传遍了全村。❸走访遍：То̀й бѐше тръ̀гнал да ～диземля̀ците. 他已动身去走访老乡们。❹绕圈，绕行；周游 ❺〈军〉绕过，迂回(攻击)：Ня̀кои се въ̀рнаха наза̀д, дру̀ги тръ̀гнаха у̀споредно на планина̀та, с намерѐние да ～дят фла̀нга на напада̀телите. 一些人向后返回，另一些人顺着山势前进，准备迂回攻击敌人的侧翼。— **се**［被动］：Нѝвите му, лива̀ди, лозя̀ око̀ ги не хва̀ща, с ко̀н се не ～ждат. 他的田地、牧场、葡萄园一眼望不到边，骑马也无法走遍。◇ **～ждам с по̀глед (очѝ)** 打量；环视：Войво̀дата вдѝгна очѝте си и ～ди с по̀глед хуса̀рите. 首领抬起眼睛，环视骑兵们。**～ждане**［中］

общѝда［阴］同 обсѝда

общѐтвам［未］，**общѐтам**［完］〈民〉周游，走遍：Общѐтахме горѝ и планинѝ. 我们走遍了森林和群山。— **се**［被动］**～ване**［中］

обшѝвам［未］，**обшѝя** -*еш*, -*х*，过被形动 -*т*［完］❶(给衣服等)滚边，缘边，镶边 ❷包缝，缝装上 ❸〈技〉用板包上；加覆板，覆以木板，镶衬板：～вам с нѐви дъскѝ 覆上新木板 — **се**［被动］**～ване**［中］

обшѝвка［阴］❶(衣服)沿上的边，镶边，贴边：червѐна ро̀кля със зла̀тни ～и 带金色镶边的红连衣裙 ❷〈技〉壁板；覆板：ламарѝнена ～а на по̀крив 房顶上用的白铁板

обшѝрен -*на*［形］❶广大的，宽广的，广阔的，辽阔的：～ен кръгозо̀р 广阔的视野 ～но па̀сбище 辽阔的牧场 ～на зеленина̀ 一大片绿荫 ～на стая̀ 宽敞的房间 ～ен пло̀щад 大广场 ❷极大的；渊博的，内容丰富的，大规模的，大量的：～ен у̀м 知识渊博的头脑 ～ни позна̀ния 渊博的知识 ❸〈转〉详尽的，详细的：～ен докла̀д 详尽的报告 ～но изложѐние 详尽的陈述 ～на програ̀ма 详细的规划 **～но**［副］：То̀й се изка̀за мно̀го ～но. 他发言中所涉及的问题很广泛。**～ност** -ността̀［阴］

обшѝт -*а* ❶ обшѝя 的过被形动 ❷［用作形］1.同 обто̀чен：червѐн байра̀к, ～ с реснѝ от жъ̀лто злато̀ 用金黄色流苏镶边的红旗 2.同 обкова̀н：кару̀ца, ～а с желя̀зо 包铁皮的马车

обшѝя 见 обшѝвам

общ -*а*［形］❶公共的，公有的，公用的；大家的，全体的；共同的，一致的：～ имо̀т 公共财产 ～о съгла̀сие 一致同意 ～а ку̀хня 公用厨房 ～ тру̀д 共同的劳动 ～а съдба̀ 共同的命运 ～и мѝсли 共同的想法 ～ езѝк 共同语言 ～о дѐло 共同的事业 ～о мнѐние 公论 ～и недоста̀тъци 共同的缺点 борба̀ протѝв ～ия вра̀г 反对共同敌人的斗争 Нѐка всѐки от на̀с бъ̀де борѐц за ～ите интерѐси. 让我们每一个人都成为为共同利益而斗争的战士。Мѐжду тя̀х ѝма нѐщо мно̀го ～о в хара̀ктера

им. 他们之间在性格上有很多共同之处。Умо̀рата не бѐше са̀мо у игра̀чите. Тя̀ бѐше ~а. 不仅跳舞的人累,所有的人都累了。О̀бщият ра̀зговор бѐше за представлѐнието. 大家都在谈论这场演出。О̀бщото нещàстие е половѝн нещàстие.〈俗〉共同的不幸等于一半的不幸。~а тревòга 普遍的惊慌 ~о мълча̀ние 一致的沉默 ~о негодува̀ние 公愤 ❷总的,整体的;全(面)的: ~а сла̀бост на тя̀лото 体质的全面衰弱 ~ до̀ход 总收入 ~а крѝза 总危机 ~а мобилиза̀ция 总动员 ~а ста̀чка 总罢工 ~о ръково̀дство 全面领导 да̀нък върху̀ ~ до̀ход 所得税 ~ бро̀й на посетѝтелите 参观者总数 ❸经常的,常见的: ~о явлѐние 常有的现象 ~а бо̀лест 常见病 ❹一般的;普通的,普遍的;概括的,大致的,总的;表面的,肤浅的: ~и въпро̀си на нау̀ката 科学的一般性问题 ~и разпорѐдби на ня̀какъв зако̀н 某法律的一般性规定(总则) ~о впечатлѐние от нѐщо 对某物的大致印象 ~а прецѐнка 总的评价 ~а предста̀ва за нѐщо 对某事(物)的一般概念 Изложѐнието му бѐше мно̀го ~о. 他的叙述很笼统。❺[用作名,只单] **~ото**[中] 1.公共的东西;集体的事物 2.主要的东西,基本的东西;一般的东西: Мисълта̀ и ду̀мата пока̀зват ~ото. 思想和词表达一般的东西。3.〈哲〉共性(与 ча̀стното(个性)相对) ◇ **в ~и лѝнии (чертѝ)** 概括地,大体上: изла̀гам нѐщо в ~и чертѝ 概述某事 **Какво̀ ~о ѝмам с ня̀кого (нѐщо)?**〈口〉我同某人(某事)有什么关系? **намѝрам ~ езѝк с ня̀кого**〈书〉与某人找到共同语言;找到同某人互相了解的方法 **на ~о основа̀ние** 毫不通融;没有例外: Уловѝ ли се ня̀кой в нѝвите, бѝл то̀й овча̀р, бѝл говеда̀р ... Гло̀ба на ~о основа̀ние. 他只要在田地抓住了什么人,不管他是羊倌还是牛倌…都毫不例外地对他罚款。**ня̀мам нѝщо ~о с ня̀кого (нѐщо)**〈口〉同某人(某事)无任何关系: Идѝ си, не ѝскам да ѝмам нѝщо ~о с тѐбе! 你走吧,我不想和你有任何关系! **~ рабо̀тник** 壮工 **~а ра̀бота** 粗活 **~а храна̀** 普通饭(非病号饭): Бо̀лният вѐче е зачислѐн на ~а храна̀. 这个病人已改为吃普通饭。**~и фра̀зи (прѝказки)** (不涉及实际问题的)空话 **~о взѐто**〈口〉总的来看,总的说来: О̀бщо взѐто, представлѐнието мѝна добрѐ. 总的来看,演出情况很好。**~о образова̀ние** 普通教育 **~о събра̀ние** 全体大会

общежѝти|е -я [中] ❶(公共)宿舍: рабо̀тническо ~е 工人宿舍 студѐнтско ~е 大学生宿舍 ~е за ста̀рци 老年人宿舍 ❷过集体生活的人: манастѝрско ~е 在寺院中共同生活的修士们(僧侣们)

общѐние [无复,中]〈旧〉同 общу̀ване: духо̀вно ~ 精神上(思想上)的交流

общѐствен -*а* [形] ❶社会的;社会中的: ~и кла̀си 社会阶级 ~и сѝли 社会力量 ~ стро̀й 社会制度 ~ рѐд 社会秩序 ~и отношѐния 社会关系 ~и нау̀ки 社会科学 ~о положѐние 社会地位 Тру̀дът вѝнаги е бѝл осно̀вен фа̀ктор в ~ото развѝтие. 劳动永远是社会发展的基本因素。~ дѐец 社会活动家 ~о движѐние 社会运动 ~о мнѐние (社会)舆论 ~а дѐйност 社会活动 ~и явлѐния 社会现象 ~а организа̀ция 社会团体 ~а ра̀бота 社会工作 ~и задължѐния 社会义务,(所担任的)社会活动 ~ контро̀л 社会监督 ❷公有的,公用的;公营的: ~и срѐдства за произво̀дство 公有的生产资料 ~а со̀бственост върху̀ срѐдствата за произво̀дство 生产资料的公有制 ~о хра̀нене 公共伙食 ~и ба̀ни 公用浴池 ~а градѝна 公园 ❸公共的,集体的; ~а обрабо̀тка на земя̀та 土地的集体耕作 ~о произво̀дство 共同生产 **~о** [副]

общѐственик -*ци* [阳], **общѐственичка** [阴] 社会活动家: актѝвен ~к 积极的社会活动家 На тържество̀то присъ̀ствуваха ~ци, писа̀тели, у̀чени и др. 社会活动家、作家、学者等出席了庆祝会。

общественополѐз|ен -*на* [形] 有益社会的,以公共利益为目的的: ~ен тру̀д 有益社会的劳动 ~на ра̀бота 对社会有益的工作

общѐственост -*та̀* [无复,阴] ❶ общѐствен 的抽象名词 ❷(社会中的某一)界;社会舆论;社会人士: ~ на всѝчки странѝ 各国社会人士

обществ|о̀ -*а̀* [中] ❶社会: кла̀сово ~о̀ 阶级社会 първобѝтно (робовладѐлческо, феода̀лно, капиталистѝческо) ~о̀ 原始(奴隶制、封建、资本主义)社会 социалистѝческо (комунистѝческо) ~о̀ 社会主义(共产主义)社会 ❷[只单]交往的人们,同伴;一伙人,一群人;交际场合: вѐсело ~о̀ 愉快的同伴 попа̀дам в ло̀шо ~о̀ 交了一群坏朋友 ❸〈旧〉上流社会,上层;交际界,社交界: вѝсше ~о̀ 上流社会 столѝчно ~о̀ 首都的交际界 ❹〈罕〉交往,交际;(与某人)在一起,出席: Не мѝ е прия̀тно нѐговото ~о̀. 他交往的人使我不快。❺〈旧〉协会,社,团体,公司 ◇ **в ~о̀** 在人群中,在交际场合: Кога̀то сме на вечерѝнка илѝ в ~о̀, то̀й ме дъ̀рпа, за да си отѝдем. 我们参加晚会时或在别的交际场合,他经常拉我和他一块回家。

община̀ [阴] ❶乡(保加利亚现行二级行政区划中实行地方自治的基层单位,隶属大区(о̀бласт) ❷〈扩〉乡行政机关所在地,乡管理大楼(乡政府大楼) ❸〈旧〉(复兴时期保加利亚村镇里主管教堂、学校等事务的)组织,团体,协会: религио̀зна ~ 宗教团体 ❹(城市中少数民族组织的)协会: Еврѐйска ~ 犹太人协会 Ту̀рска ~ 土耳其人协会 ❺〈史〉(原始社会中斯拉夫等民族的)公社: първобѝтна ~ 原始公社

община̀р -*ят*, -*я* [阳] 乡政府成员(职员,官员)

общѝн|ен -*на* [形] (原始)公社的: ~ен стро̀й (原始)公社制度

общѝнск|и -*а* община̀ 的形容词: ~о предприя̀тие 乡办企业 ~о управлѐние 乡管理机构 ~и съвѐт 乡委员会

общѝтел|ен -*на* [形] 爱交际的,喜欢交往的;容易与人接近的;好与人谈天的: ~ен човѐк 容易与人接近的人 **~ност** -*ността̀* [阴]

о̀бщност -*та̀* [无复,阴]〈书〉❶ общ 的抽象名词: О̀бщност на езѝка е едѝн от на̀й-ва̀жните бѐлези на на̀цията. 语言的共同性是一个民族的最重要特征之一。❷共同体: Европѐйска икономѝческа ~ 欧洲经济共同体 ❸团体,集体,界,社会: учѝтелска ~ 教师界 религио̀зна ~ 宗教界

о̀бщо [中] 共同点,相似之处: Какво̀ ~ ѝмаш с тѝя хо̀ра? 你同这些人有什么关系? Ня̀мам нѝщо ~ с нѐго. 我和他没有任何共同之处。Коѐ е ~то между̀ тѐзи двѐ неща̀? 这两者之间有什么相似之处?

о̀бщо [副] 一起,一块儿,共同(地): То̀й зна̀еше, че осемдесѐт дѐкара нѝви бя̀ха купу̀вани ~. 他知道,80 狄卡尔的土地是大家合买的。Рабо̀тим ~. 我们共同工作。◇ **~ взѐто** 总的来说: Ра̀ботите, ~ взѐто, са добрѐ. 这些事情总的来说还不错。

о̀бщо- [复合词第一部] 表示"全"、"整个"、"全部"之意,例如 общобъ̀лгарски (全保加利亚的), общобалка̀нски (全巴尔干的), общонациона̀лен (全民族的,全国的), общогра̀ждански (全民的)

общоармѐйск|и -*а* [形] 同 общовойсковѝ

общобалкѝнск|и -*а* [形] 全巴尔干的：~и интерѐси 全巴尔干的利益 ~и езѝкови осо̀бености 全巴尔干的语言特点

общовойсков|ѝ -*а̀* [形] 全军(不分兵种)的,全军公有的,全军通用的：~а̀ бо̀лница 全军医院

общогра̀дск|и -*а* [形] 全市的;全市范围的：~о събра̀ние 全市大会

общогра̀жданск|и -*а* [形] 全体公民的：~и комитѐт 全民委员会

общодѐл|ец -*ци* [阳]〈旧〉(保加利亚)共同事业派分子,广泛派分子

общодѐлск|и -*а*〈旧〉общодѐлец 的形容词：~и политика̀ни 共同事业派政客

общодостъп|ен -*на* [形] ❶人人都能享用的;廉价的,普及的：~ни цени̇ 廉价 ❷〈转〉人人能懂的,通俗的：~на кни̇га 通俗书籍 Лѐкцията бѐ изнѐсена на ~ен езѝк. 课程是用通俗的语言讲授的。**~ност** -*ността̀* [阴]

общодържа̀в|ен -*на* [形] 全国的;全国范围的：~ни интерѐси 全国利益 ~ен стопа̀нски пла̀н 全国经济计划 ~ен маща̀б 全国规模

общозаво̀дск|и -*а* [形] 全厂的;全厂范围的：~о събра̀ние 全厂大会

общоизвѐст|ен -*на* [形] 人所共知的,众所周知的：~ен фа̀кт 人所共知的事实 ~на теѳрия 众所周知的理论 **~ност** -*ността̀* [阴]

общонаро̀д|ен -*на* [形] 全民的：~но дѐло 全民事业 ~ни интерѐси 全民利益 ~ен хара̀ктер 全民性质 ~ен имо̀т 公共财物 ~на со̀бственост 全民所有制

общообразова̀тел|ен -*на* [形] 普通教育的：~ни учѝлища 普通中学

общопартѝ|ен -*йна* [形] 全党的;关系全党的：~йно събра̀ние 全党大会 ~йна дискỳсия 全党的讨论

общополѐз|ен -*на* [形] 公益的,对人人有益的：~но дѐло 公益事业 ~на дѐйност 公益活动

общоприѐт -*а* [形] 通行的,通用的,公用的;公认的：~а теѳрия 公认的理论 ~ при̇нцип 公认的原则 ~ правопи̇с 通用正字法 ~о пра̀вило 通用法则 **~ост** -*остта̀* [阴]

общопризна̀т -*а* [形] 公认的：~ авторитѐт 公认的权威 ~ ръководѝтел на страна̀та 公认的国家领导人 ~ вода̀ч 公认的领袖

общорабо̀тническ|и -*а* [形] 全体工人的：~о събра̀ние 全体工人大会

общосѐлск|и -*а* [形] 全村的：~о събра̀ние 全村大会 ~и комитѐт 村委会

общославя̀нск|и -*а* [形] 全斯拉夫的：~и събо̀р 全斯拉夫集会

общостудѐнтск|и -*а* [形] 全体大学生的：~а организа̀ция (全国)大学生组织

общоупотребѝтел|ен -*на* [形] 通用的,大家通常使用的：~но наименова̀ние 大家通常使用的名称 ~ни тѐрмини 通用术语 **~ност** -*ността̀* [阴]

общочовѐшк|и -*а* [形] 全人类的;所有人的：~а култу̀ра 全人类的文化 ~и идеа̀л 全人类的理想

общу̀ва|м [未] (与某人)交往,来往,交际,交游：~м с ня̀кого 同某人交往 ~м пи̇смено с нѐго 同他保持书信来往 **~не** [中]：Езѝкът е срѐдство за ~не междỳ хо̀рата и ору̀дие на тя̀хното мѝслене. 语言是人们交际的手段和思维的工具。

о̀б|ъл -*ла* [形] ❶圆的,圆形的;球形的：~ъл ка̀мък 圆石头 ~ло лицѐ 圆脸 ❷圆圆的,发圆的;丰满的,胖乎乎的：~ли хъ̀лмове 圆山丘 ~ли ръцѐ 胖乎乎的手 ~ла шѝя 圆圆的脖子 ~ли раменѐ 圆圆的肩膀 **~лост** -*лостта̀* [阴]

объ̀лва|м [未] (因呕吐等)弄脏：~м по̀да 吐了一地 — **се** [反身] **~ване** [中]

объ̀ркам 见 объ̀рквам

объ̀ркам се 见 объ̀рквам се

объ̀ркан -*а* ❶ объ̀ркам 的过被形动 ❷ [用作形] 1.紊乱的,纷乱的,弄乱的：Мари̇я сръ̀чно заопра̀вя ~ите ни̇шки. 玛丽亚灵巧地理起弄乱了的线来。~о положѐние 混乱的局面 ~и смѐтки 搞错的账目 2.〈转〉发窘的,不好意思的,不知所措的：Вълча̀н не проду̀ма нѝ ду̀ма, изглѐждаше ~ и изпла̀шен. 沃尔昌一声不吭,看起来他发窘和受惊了。**~о** [副] **~ост** -*остта̀* [阴]

объ̀рк|вам [未], **объ̀ркам** [完] ❶搅拌,搅和(在一起)：Объ̀ркай варта̀ и пя̀съка. 你把石灰和沙子搅和搅和。❷〈转〉使卷入,使牵入：На̀с да не ~ат в та̀зи проклѐта война̀. 他们别把我们卷进这场可恨的战争中去。❸〈转〉使混乱,使紊乱,搞乱：~вам ня̀кому пла̀новете 打乱某人的计划 Ех, проклѐтите полица̀и! Объ̀ркаха ни ра̀ботата. 唉,这些该死的警察,把我们的事情扰乱了。❹〈转〉弄错,弄混;混淆,混为一谈：~вам пъ̀тя 走错路 Тѐ хвъ̀рляха тютю̀новите листа̀ в сандъ̀четата и ~ваха ка̀чествата им. 他们把烟叶扔到小木箱里,把不同质量的烟叶弄混了。Кога̀то заговѳрваше с хо̀рата, тя̀ се срамỳваше, ~ваше ду̀мите си. 她同人们谈话时很害羞,经常把话说错。❺〈转〉使糊涂,使不知所措：Внеза̀пно в глава̀та му нахлỳ но̀ва мѝсъл, коя̀то о̀ще по̀вече го смутѝ и ~а. 忽然间在他的头脑里冒出一个新的想法,这个想法使他更不安,更不知所措。— **се** [被动] ◇ **~вам конци̇те**〈口〉1.(做事情、回答问话或说明某事物时)搞乱,失掉头绪,前言不搭后语 2.吓呆 **~вам ня̀кому смѐтките**〈口〉打乱(破坏)某人的计划,使…意图不能实现：Сно̀пите лежа̀т неприбра̀ни, война̀та е ~ала всѝчки смѐтки. 麦捆撂在那里没有收走,战争破坏了一切计划。**~вам я (ги)**〈口,不赞〉把(事情)搞糟 **~ване** [中]

объ̀рк|вам се [未], **объ̀ркам се** [完] [中态] ❶混杂起来,混作一团,乱作一团：Реди̇ците се ~аха. 队伍乱作一团。❷〈转,口〉卷进(不愉快的事情中)：Сега̀ пък сме се ~али в една̀ ка̀ша. 可现在我们已经卷入麻烦之中了。❸〈转〉不知所措：Кали̇на от стра̀х се ~а. 卡莉娜由于害怕而不知所措。❹〈转〉迷路,迷失方向,糊涂 ❺变得乱七八糟,一团糟：Объ̀ркаха се мно̀го ра̀ботите и се явѝха неприя̀тности. 情况一团糟,出现了许多不愉快的事。**~ване** [中]

объ̀рна 见 обрѝщам

объ̀рна се 见 обрѝщам се

объ̀рнат -*а* ❶ объ̀рна 的过被形动 ❷ [用作形] 1.(指房子、窗户等)朝向…的,面向…的：прозо̀рци, ~и на сѐвер 朝北的窗户 2.翻过来的;翻出来的：~ кожу̀х 翻过来的皮袄 ~и у̀стни 往外翻的嘴唇

объ̀р|свам [未], **объ̀рша** -*шеш*, -*сах* [完] 擦干;擦净：~свам ръцѐте си 把手擦干净 То̀й ~са с о̀пакото на ръка̀ва си потѐклите по чѐлото му ѐдри ка̀пки по̀т. 他用袖子的反面擦

干了额头上流下来的大颗大颗的汗珠。— се［反身,被动］: Дàй кърпа да се ～ша! 把毛巾递给我擦擦脸! ～сване［中］

объхт|вам［未］, **объхтя** -*еш* 和 -*иш*, -*ах* 和 -*их*［完］(长时间地)打(击,捶);打(捶)完 ～**ване**［中］

обява［阴］同 обявлèние

обявèн -*а* ❶ обявя̀ 的过被形动 ❷［用作形］已宣布的,已公布的: Пристѝгне ли трỳпа в краймòрския им градèц, с болèзнено нетърпèние чàкаше ～ото представлèние. 如果有剧团到他们这座海滨小城来,他总是迫不及待地等着看海报上公布的演出。◇ ～**а стòйност** 申报价值

обявлèни|е -*я*［中］布告,广告,声明,通告,公告: дàвам ～е във вèстниците 在报纸上刊登声明 На дрỳгата недèля трỳпата бèше се пригòтвила вèче и ～ята се залèпиха по ỳлиците. 第二个星期天剧团已经准备好并在街上贴出了广告。

обяв|я̀вам［未］, **обявя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶宣布,宣告;宣读;公布;声明: ～я̀вам войнà 宣战 ～я̀вам присъ̀да 宣判 ～я̀вам зàповед 宣读命令 ～я̀вам декларàция 发表声明 ～я̀вам репỳблика 宣布(实行)共和政体 ～я̀вам въстàние 宣布起义 ～я̀вам воѐнно положèние 宣布戒严 ～я̀вам го за невѝнен 宣判他无罪 ～я̀вам вън от закòните 宣布…为非法 ～я̀вам съревновàние 宣布举行竞赛 ～я̀вам стàчка 宣布罢工 Обявя̀вам конгрèса за открѝт и мòля да пристъ̀пите към ѝзбор на президиум. 我宣布代表大会开幕,请大家选举主席团。❷〈公文〉报(告),申报: За къдè отѝваш, кòлко багàж ѝмаш, ѝма ли да ～иш ня̀кои предмèти, подлежàщи на митò? 你到哪里去,有多少行李,有没有要报关的物品? ❸〈书,旧〉通知,告知: Повѝкай женà си и ～ѝ ѝ мòето желàние пред мèне. 把你的妻子叫来,当着我的面把我的愿望告诉她。— се［反身,被动］: ～я̀вам се за императòр 称帝 Ня̀кога тỳк бèше спокòйно и тѝхо. Но, щòм се ～ѝ мобилизàцията, всѝчко изведнъ̀ж се изменѝ. 从前这里很平静、安宁,可是,动员令一宣布,突然一切都变了。— се［中态］◇ ～**я̀вам се за (протѝв) ня̀кого или нèщо** 表示拥护(反对)某人或某事: енергѝчно се ～я̀вам протѝв употрèбата на бактериологѝчното оръ̀жие 坚决反对使用细菌武器 ～**я̀ване**［中］: ～я̀ване на войнà 宣战

обя̀гн|ям се［未］, **обя̀гня се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］同 обàгням се ～**яне**［中］

обя̀д -*я̀дът*, -*я̀да*, -*èди*［阳］同 òбед

обя̀два|м［未］吃午饭: Слòжиха на мàсата каквòто ѝмаха за я̀дене и сèднаха да ～т. 他们把所有的食物都摆在桌上,然后坐下来吃午饭。Днèс ～хме бòб със зèле. 今天午饭我们吃的是芸豆烧圆白菜。～**не**［中］

обя̀|ждам［未］, **обя̀м** -*дèш*, -*дòх*, -*дè*［完］啃光 ～**ждане**［中］

обя̀заност -*тà*, -*и*［阴］〈旧〉义务;职责,任务,责任: служèбни ～и 职务,职责 изпълня̀вам свòите ～и 执行自己的任务

обязàтелно［副］同 обезàтелно

обя̀зд|вам［未］, **обя̀здя** -*иш*, -*их*［完］驯马,调教(马匹)— се［被动］～**ване**［中］

обя̀м 见 обя̀ждам

обяснèни|е -*я*［中］❶说明,解释,阐明;解释(某事)的理由(原因): дàвам ～е 加以解释,作解释 верòятно ～е 使人可能相信的理由 впỳскам се в ～я 解释起来 пѝсмено ～е 书面说明(解释) ѝскам ～е от ня̀кого 要求某人做说明 Акò закъснèя, ще тря̀бва пàк да пѝша ～я. 我如果迟到,又得写书面说明了。Трỳдно мòже да се намèри ～ето на тѝя явлèния. 很难找到能解释这些现象的原因。❷解释性的谈话,消除误会的谈话: След ～ето, коèто не трàя дъ̀лго, тè запòчнаха да напỳскат стàята. 在一次时间不长的解释性谈话后,他们开始离开房间。Изглèжда, че е ѝмал ～е с женà си. 看来他和他妻子进行了一次解释性的谈话。◇ **дължà ～е** 有必要说明;应该加以解释

обяснѝм -*а*［形］可以说明的,可以解释的: лèсно ～ слỳчай 容易解释的情况 ～и причѝни 可以说明的原因 ～**о**［副］

обяснѝтел|ен -*на*［形］解释的,说明的: ～ни белèжки 注释,说明 ～на тàблица 说明图表 ～ен тèкст 说明书

обясн|я̀вам［未］, **обясня̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］解释,说明,阐明;说明理由,说明原因: Обясня̀вах на рабòтниците устрòйството на нòвата машѝна. 我向工人们说明了新机器的构造。Обяснѝ ми защò не дойдè. 你对我说明白你为什么没有来。— се［被动］: Нèка ни се ～ѝ целтà. 让他把目的给我们讲清楚吧。Кàк се ～я̀ва товà? 这该怎么解释呢? ◇ **～я̀вам си** 我清楚了,我明白了: Àз си ～я̀вам рàботата такà. 我是这样理解这件事的。Сегà си ～я̀вам всѝчко. 现在我一切都清楚了。～**я̀ване**［中］

обясн|я̀вам се［未］, **обясня̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］❶加以解释,向…说明(态度等),向…讲清楚(一般为了消除误会): ～я̀вам се със сърдѝтия стàрец 向生气的老人解释清楚 Нѝе изòбщо не смè винòвни. Дàйте ни дỳмата да се ～ѝм. 我们根本没有过错,请您让我们发言说清楚。❷谈话,交谈: Катò видя̀, че женѝте покàзваха пò-голя̀ма склòнност да се ～я̀ват на чèшки езѝк, и бàй Гàньо объ̀рна на „чèшки". 当甘纽大叔发现妇女们比较喜欢用捷克语交谈时,他就改用"捷克语"。◇ **～я̀вам се ня̀кому в любòв** 向某人求爱 ～**я̀ване**［中］

обя̀тия［复,无单,中］❶同 прегрь̀дка(拥抱,怀抱): хвърля̀м се в ～та на ня̀кого 投人某人的怀抱 държà в ～та си 抱在怀里 вклю̀чвам (взèмам) в ～та си 拥抱 ❷〈诗〉同 недрà(里面,内部,深处): ～ на планинàта 山里 гòрски ～ 森林深处 ◇ **намѝрам се (съм) в ～та на Морфèя**〈诗〉安详地睡着 **приèмам (посрèщам, чàкам) ня̀кого с отвòрени ～** 非常热情地接待(欢迎,等待)某人: Нарòдът ги посрèщаше с отвòрени ～. Дàваше им каквòто мòже. 人民热烈地欢迎他们,把能够给他们的一切都送给他们。

обя̀х|вам［未］, **обя̀хам**［完］〈方〉❶同 обя̀здвам: Дойдè врèме кòн да се ～а. 驯马的时候来到了。❷同 я̀хвам(骑马)— **се**［被动］～**ване**［中］

о-в［缩］〈地理〉òстров 岛屿

òвад［阳］〈方〉同 òвод

овакант|я̀вам［未］, **оваканtя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］〈口〉空缺;出缺,让出(职务上的空位子)— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

овàл［阳］〈书〉椭圆形,长圆形;卵形: Тя̀ ѝма хỳбав ～ на лицèто. 她长着好看的鸭蛋脸。

овàл|вам［未］, **овàлям**［完］❶滚成球形,团成团: По тòзи нàчин пригòтви мнòжество кỳхи лòени тòпчета, кòито ～я мèжду длàните на ръцèте си да стàнат òбли и глàдки. 他用这种办法做了许多空心的牛油小球,把小球放在手心里滚圆,滚光滑。❷弄脏,滚脏,拖脏 — **се**［反身,被动］～**ване**［中］

овàл|ен -*на*［形］椭圆形的,长圆形的;卵形的: ～но лицè 鸭

蛋脸 ～но огледàло 椭圆形的镜子 ～ни телà 椭圆体 **～ност** -носттà［阴］

овàлям 见 овàлвам

овàлян -*a* ❶ овàлям 的过被形动 ❷［用作形］弄脏的：～а престѝлка 弄脏的围裙 **～ост** -осттà［阴］

овардà［不变，形］〈口〉手松的，大手大脚的；慷慨的，大方的

овариàл|ен -*на*［形］〈解〉卵巢的

овариотòмия［阴］〈医〉卵巢切除术

овàци|и［复，单 -*я*，阴］（热烈）欢呼：дъ̀лго нестѝхващи ～и 经久不息的欢呼 възтòржени ～и 热烈的欢呼 прàвя нѐкому ～и 向某人欢呼

овдов|ѐвам［未］，**овдовѐя** -*ѐеш*，-*ѐх*，过主形动 -*ѐл*，-*ѐла*，-*ѐли*［完］❶鳏居；守寡；丧偶：Тя бѐше жѐнена и ～ѐла. 她结过婚，后来守寡了。❷〈转，书〉（机关、教区、王国等）成为无人管理的；成为无主宰的，成为无统治者的：Учѝлище ～ѐ за недѐля илѝ двѐ，додѐ дойдѐ нòвият учѝтел. 在新老师到来之前，有一两个星期这个学校无人负责。**～ѐване**［中］

овѐдр|ям се［未］，**овѐдря се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］清醒，明晰，明朗；开朗，和悦：Лицѐто ѝ изведнъ̀ж се ～и. 她的面色忽然变得和悦了。**～яне**［中］

ов|ѐн -*нѝ*［阳］公绵羊，牡绵羊：Своѝ звънѐц на чу̀жд ～ѐн не връ̀звай.〈俗〉别把自己的铃铛拴在别人的羊身上。◇ **чу̀кан ～ѐн** 阉过的公羊

òверарм［阳］〈运〉侧泳法，侧泳

òверлок 和 **òверлог**［阳］（衣服的）机器锁边

овѐс［阳］❶燕麦（*Avena sativa*）：Бя̀ха вѐче пъ̀рвите днѝ на ю̀ни，～ите зрѐеха и край сѐло се мя̀ркаха ту̀к-тамѐ пъ̀рвите кръстцѝ снòпи. 已到了6月初，燕麦成熟了，在村边，有的地方可以看见最早割下的一摞摞麦捆。❷［只单，集］燕麦

овѐсен -*a* овѐс 的形容词：～и класовѐ 燕麦穗 ～а плю̀ва 燕麦麸皮

овесѐница［阴］燕麦秸

овѐсищ|е -*a*［中］（一般指收割后的）燕麦田

овехт|я̀вам[1]［未］，**овехтѐя** -*ѐеш*，-*ѐх*，过主形动 -*ѐл*，-*ѐла*，-*ѐли*［完］（衣服等）坏，破，旧：Дрѐхите ми вѐче ～я̀ха. 我的衣服都旧了。**～я̀ване**［中］

овехт|я̀вам[2]［未］，**овехтя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］用坏；穿坏，穿旧，穿破：Мно̀го скòро си ～ѝл нòвите обу̀ща. 你很快就把新皮鞋穿坏了。— **се**［被动］**～я̀ване**［中］

овехт|ѐл -*ѐла*，-*ѐли* ❶ овехтѐя 的过主形动 ❷［用作形］穿坏的，穿旧的，穿破的：～ѐли дрѐхи 旧衣服

овѐя 见 овя̀вам

овѝк|вам［未］，**овѝкам**［完］❶〈口〉使（喊声）充满：Децàта ～аха ця̀лата градѝна. 孩子们的喊声充满了整个花园。❷同 нахòквам（责骂，斥责）❸〈方〉痛哭死者 **～ване**［中］

овипàр|ен -*на*［形］**～ни живòтни** 卵生动物

овладѐя 见 овладя̀вам

овладѐя се 见 овладя̀вам се

овлад|я̀вам［未］，**овладѐя** -*ѐеш*，-*ѐх*，过主形动 -*ѐл*，-*ѐла*，-*ѐли*，过被形动 -*ѐн*，-*ѐна*，-*ѐни*［完］❶获得；攫取；占据，占领，掌握：～я̀вам крѐпост 占领要塞 Въста̀ническите гру̀пи ～ѐли градà. 起义的各小组占领了城市。В продължѐние на 30 мину̀ти обѐктът е напъ̀лно ～ѐн. 30分钟内目标完全被攻克。～я̀вам положѐнието 掌握形势 ❷〈转〉控制，抑制（激动的心情、感情等）：～я̀вам гневà си 抑制住自己愤怒的心情 Марѝя почервенѐ，но ～ѐ бъ̀рзо смущѐнието си и кàза вѐсело. 玛丽亚脸红了，但她很快就克制了自己的腼腆，高兴地说起话来。❸〈转〉［只三单］（思想、感情等）充满；笼罩；控制：Овладя̀ ме стра̀х. 恐惧笼罩着我。Спòменът за мàйка ѝ отнòво ～я̀ мѝслите ѝ. 对母亲的怀念又充满了她的脑海。❹〈转〉掌握，学好，通晓：～я̀вам ня̀каква теòрия 掌握某种理论 ～я̀вам зна̀ния 掌握知识 ～я̀вам езѝк 通晓语言 — **се**［被动］：Всѐки занаят се лѐсно не ～я̀ва. 每一行手艺都不是轻易能学好的。**～я̀ване**［中］：～я̀ване на тѐхниката 掌握技术 ～я̀ване на чу̀жд езѝк 学会外语

овлад|я̀вам се［未］，**овладѐя се** -*ѐеш се*，-*ѐх се*，过主形动 -*ѐл се*，-*ѐла се*，-*ѐли се*［完］［中态］控制住自己（的心情、情绪），保持自制力 **～я̀ване**［中］

овлажнѐя 见 овлажня̀вам[1]

овлажня̀ 见 овлажня̀вам[2]

овлажня̀ се 见 овлажня̀вам се

овлажн|я̀вам[1]［未］，**овлажнѐя** -*ѐеш*，-*ѐх*，过主形动 -*ѐл*，-*ѐла*，-*ѐли*［完］湿润，发潮，变湿：Очѝте ѝ взѐха бъ̀рзо да ～я̀ват. 她的眼睛很快开始湿润了。Вълнѝстите му косѝ ～я̀ха от блѝкнала пòт. 他那波浪形的头发由于出汗而变得湿漉漉的。Солтà лѐсно ～я̀ва. 盐很容易发潮。**～я̀ване**［中］

овлажн|я̀вам[2]［未］，**овлажня̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］滋润，使湿润，使水分更多些：Овлажнѝ дрѐхите，предѝ да ги гла̀диш. 在熨这些衣服之前，你要先给它们喷上水。**～я̀ване**［中］

овлажн|я̀вам се［未］，**овлажня̀ се** -*ѝш се*，-*ѝх се*［完］［中态］湿润，发潮，变湿，浸湿：Очѝте му се ～ѝха. 他的眼睛湿润了。**～я̀ване**［中］

овлàч|вам［未］，**овлàча** -*иш*，-*их*［完］梳理（毛、棉花等）：Тàя вѐчер ～иха до̀ста въ̀лна. 这天晚上他们梳理了很多毛。

овлъ̀г|вам［未］，**овлъ̀гна** -*неш*，-*нах*［完］〈方〉同 овлажня̀вам

òвнешк|и -*a* ❶ овѐн 的形容词：～о месò 羊肉 ～а кòжа 羊皮 ～и калпа̀к 羊皮帽子 ❷［用作名］**～о**［中］羊肉：～о задушѐно 焖羊肉

òвод 和 **òвъд**［阳］皮蝇；牛虻；马蝇

овоскòп［阳］〈农〉验蛋器，禽蛋视检器，照蛋灯

овòшк|а［阴］❶果树：Навсъ̀къде мирѝшеше на прòлет，на цъ̀фнали ～и. 到处都是春天的气息，开花的果树到处散发着芳香。❷水果：Да̀й нѐщо ～а да ха̀пнем. 给我们点水果吃。

овощàр -*ят*，-*я*［阳］，**овощàрка**［阴］果树栽培者，果农；卖水果的

овощàрск|и -*a*［形］果农的；水果商贩的：～и склàд 水果仓库 ～и нòжици 修果树用的剪刀 ～и райòн 产水果的地区

овощàрство［无复，中］❶果木业；果树栽培：Занимàвам се с ～. 我在搞果树栽培。❷果树栽培学，果树学

овòщ|ен -*на* овòшка 的形容词：～на градѝна 果园 ～но дъ̀рво 果树 ～на зàхар 果糖 ～ен сòк 果汁

овòщия［复，无单，中］水果：Мѝнаха край слѝвите，я̀бълките，вѝшните，натѐгнати от ～. 他们从果实累累的李树、苹果树、樱桃树旁走过去。продава̀ч на ～ 卖水果的

овра̀|г -*зи*［阳］冲沟，沟壑，峡谷

òвреме［副］〈民〉同 наврѐме（及时地，按时）：Пристѝгнахме ～. 我们按时到达了。

овсѝга［阴］雀麦（*Bromus*）

овулàция [阴]〈生理〉排卵,产卵作用

овц|à -ù 和 -è [阴] ❶绵羊(*Ovis*): стàдо ~è 一群绵羊 дóйна ~à 奶羊 мерино̀сова ~à 美利奴羊 тънкору̀нни ~è 细毛绵羊 От еднà ~à двè кòжи не бѝват.〈俗〉一只羊剥不下两张皮。Овцѝ без овчàр на вълкà са дàр.〈俗〉没有牧羊人的羊是送给狼的礼物。Овцà, кòято се делѝ от стàдото, вълкът я изяжда.〈俗〉狼吃离群的羊。❷〈转,蔑〉恭顺的、唯唯喏喏的人 ◇ **заблудèна ~à**〈书,旧〉迷途的羔羊,误入歧途的人

овцевъ̀д [阳] 养(绵)羊专家;牧羊人,羊倌

овцевъ̀д|ен -*на* [形] 养(绵)羊的;牧羊的: ~на фèрма 养羊场 ~ни райо̀ни 牧羊区

овцевъ̀д|ец -*ци* [阳] 同 овцевъ̀д

овцевъ̀дск|и -*а* [形] 同 овцевъ̀ден

овцевъ̀дство [无复,中] 养(绵)羊业;养羊学

овчàр -*ям*, -*я* [阳], **овчàрка** [阴] 牧羊人;养(绵)羊的人: Дèто стàдото, тàм и ~ят.〈俗〉哪里有羊群,哪里就有牧人。Стàдо без ~ вълк го ядè.〈俗〉狼吃没有牧人的羊群。

овчàрни|к -*ци* [阳] (冬天用的)羊舍,羊圈

овчàрница [阴] ❶同 овчàрник ❷养羊场

овчàров -*а* [形] 牧羊人的: ~о стàдо 牧羊人的羊群 ~ кавàл 牧笛

овчàрск|и -*а* овчàр 的形容词: ~и кавàл 牧笛 ~о кỳче 牧羊犬 ◇ **~и скòк**〈运〉撑竿跳 **~а торбѝчка** 荠,荠菜(*Capsella bursa pastoris*)

овчàрство [无复,中] ❶牧羊业 ❷养羊业

овчару̀вам [未]〈民〉牧羊,放羊

овчàрче -*та* [中] овчàр 的指小

овчеду̀шен -*на* [形]〈蔑〉顺从的,柔顺的,听话的;恭顺的,忠顺的,俯首听命的: ~ен човèк 像绵羊一样老实的人

овчеду̀шие [无复,中]〈蔑〉恭顺,十分听话,俯首听命

òвч|и -*а*, -*е* 和 -*о*, -*и* [形] ❶绵羊的: ~е мля̀ко 羊奶 ~а кòжа 羊皮 ~о месò 羊肉 ❷羊皮的,羊皮制的: ~и калпàк 羊皮帽子 ~и кожу̀х 羊皮袄 ❸为羊而设的: ~а фèрма 养羊场 ~а кошàра 羊栏 ❹羊的,由羊组成的: ~о стàдо 羊群 ❺〈转,蔑〉像绵羊一样恭顺的,像绵羊一样驯服的: ~а покòрност 绵羊般的恭顺 ~а крòтост 绵羊一样的温顺 ◇ **~а опàшка**〈民〉黄毛蕊花(*Verbascum thapsiforme*)

овъглèн -*а* ❶ овъгля̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 烧焦的,烧糊的,碳化的: ~и кòсти 烧焦的骨头 ~ дъ̀нер 烧焦的树干

овъгл|я̀вам [未], **овъгля̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使烧焦,使烧糊,使碳化 **~я̀ване** [中]

овъгл|я̀вам се [未], **овъгля̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 烧焦,烧糊;碳化 **~я̀ване** [中]

òвъд 见 òвод

овъ̀р|звам [未], **овъ̀ржа** -*жеш*, -*зах* [完] ❶缠住,裹上,包上;捆上,束上: ~звам му у̀шите с къ̀рпа 用毛巾把他的耳朵裹起来 ❷〈转,口〉使感到受约制;使感到束手束脚 — **се** [反身,被动] **~зване** [中]

овършѝ|à -*ѐш*, *овъ̀ршох*, *овъ̀рше*, 过主形动 *овъ̀ршъл*, *овъ̀ршила* [完]〈方〉同 овършѐя

овърш|àвам [未], **овършѐя** -*ѐеш*, -*àх* [完] 打完谷,脱完粒,打完场: Овършàхте ли ечемѝка? 你们把大麦打完了吗? Кòлко сно̀пе ~àвате на дèн? 你们一天能打多少捆谷? — **се** [被动] **~àване** [中]: ~àване на пшенѝцата 打小麦

овъшкав|я̀вам [未], **овъшкавѐя** -*ѐеш*, -*я̀х* [完] 生虱子,长虱子 **~я̀ване** [中]

овъшкàв|ям [未], **овъшкавя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使生虱子,使长虱子: Овъшкавя̀ха му кожу̀ха. 他们把他的皮袄招上虱子了。**~яне** [中]

ов|я̀вам [未], **овѐя** -*ѐеш*, -*я̀х* [完] (用风车)扇完,(把谷类)扬完: Когàто ня̀маше вея̀чки и вършàчки, ~я̀вахме жѝтото с лопàти. 没有扬场机和脱粒机的时候,我们用锹扬麦子。**~я̀ване** [中]

огаз|я̀вам [未], **огазя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 在…放毒气,放毒瓦斯;毒化: Слàгайте мàските, че неприя̀телят ~ѝл мя̀стото. 你们把面具戴上,敌人在这个地方放了毒瓦斯。**~я̀ване** [中]

огалàт|вам [未], **огалàтя** -*иш*, -*их* [完]〈方〉❶同 замъ̀рся-вам (弄脏): Ня̀кои пàкостници ~или клàденеца. 有几个捣乱的人把水井弄脏了。❷〈转〉同 опорочàвам **~ване** [中]

огѝз|вам [未], **огѝзна** -*неш*, -*нах* [完] 变湿,受潮,潮湿起来: През зѝмата ~ва ця̀лата стенà. 冬天整个墙壁都发潮。**~ване** [中]

оглавнѝ|к -*ци* [阳]〈民〉缰绳;笼头

оглав|я̀вам [未], **оглавя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈书〉主持,领导;率领,为首: ~я̀вам борбà 领导斗争 ~я̀вам стàчка 领导罢工 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

оглàден -*а* ❶ оглàдя 的过被形动 ❷ [用作形] 1.平滑的,圆滑的: ~и от водàта кàмъни 卵石 2.(指衣服、衣料等)熨平的,熨好的: ~и панталòни 熨平的裤子

огладн|я̀вам [未], **огладнѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 饿: Огладня̀л съм катò вълк. 我饿得像狼一样。**~я̀ване** [中]

оглад|я̀вам [未], **огладя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使挨饿,让挨饿: Слàгайте да ядѐм, че ~ѝхме гòстите. 我们摆桌子吃饭吧,都让客人们挨饿了。**~я̀ване** [中]

оглà|ждам [未], **оглàдя** -*диш*, -*дих* [完] ❶弄平,使平整: ~ждам стенѝте 把墙弄平整 ❷全熨平;(全部)熨完: Оглà-дих пранèто. 我把洗过的衣服都熨完了。— **се** [反身,被动] **~ждане** [中]

огласі|я̀вам [未], **оглася̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使(很响的声音)充满,响彻: Смехъ̀т на децàта ~я̀ваше двòрищата. 孩子们的笑声充满了院落。Зрѝтелите ~я̀ват въ̀здуха с бу̀рни, дъ̀лго не-стѝхващи аплодисмèнти. 观众爆发出暴风雨般的、经久不息的掌声。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

оглàс|ям [未], **оглася̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 оглася̀вам — **се** [被动] **~яне** [中]

оглашèн -*а* [形] ❶〈宗〉准备人基督教的 ❷〈宗〉未完全接受基督教的: Кòйто сте ~и, излèзте! 未完全接受基督教的人请出去! ❸〈转,书〉申请参加(某运动或组织)的 ❹对某事掌握得还不够好的

òглед [阳] ❶〈法〉检查;检验;察看: медицѝнски ~ 医学检验 Съдъ̀т отѝва на ~. 法院去察看。Напрàвихме ~ на самò-то мя̀сто. 我们察看了现场。❷观察,打量 ❸〈民〉相亲,相媳妇: Дошлѝ са свàтове на ~. 亲家来相亲了。◇ **без ~ на** 不顾: без ~ на лицà 不管是谁 **с ~ на (към) нѐщо** 注意到,顾及,考虑到: с ~ на товà положèние 针对这种情况

огледàл|ен -*на* [形] ❶〈书〉镜子般的,皎洁的,光滑的: ~ната повъ̀рхност на èзерото 镜子般的湖面 ❷镜子的;带镜子的;反射镜的: ~но стъклò 镜用玻璃 ~ни стенѝ 带镜子的

墙 ～ен телеско̀п 反射(镜)望远镜

огледа̀л|о -*а̀* [中] ❶镜子,反射镜: стѐнно ～о 挂镜 сферѝчно ～о 球面镜 вдлъ̀бнато (изпъ̀кнало) ～о 凹(凸)镜 глѐдам се в ～ото 照镜子 В ～ото се вѝжда лицѐто, а в пѝказките сърцѐто.〈俗〉镜子可以照人脸,言谈可以见人心。❷〈转,诗〉镜子般的平面(指水、天空等): Срѐбърното ～о на река̀та блещѝ между̀ зелѐните брегова̀. 银镜般的河面在绿色的岸间闪闪发光。❸〈扩〉反映: Чистота̀та е ～о на култу̀рата. 清洁是文明的反映。

огледа̀лц|е -*а* [中] огледа̀ло 的指小: джо̀бно ～е 小镜子

оглѐдам 见 оглѐждам

оглѐдам се 见 оглѐждам се

оглѐдва|м [未]〈方〉同 оглѐждам — **се** [被动] **～не** [中]

оглѐдни|к -*ци* [阳], **оглѐдница** [阴]〈民〉(替某人相亲的)媒人; 介绍人: За Ста̀нка дошлѝ ～ци / и се е Ста̀нка сгодѝла. (Нар. песен) 媒人来相斯坦卡,斯坦卡订了婚。

оглѐ|ждам [未], **оглѐдам** [完] ❶打量,注视,环顾: Мѝлуш взѐма донѐсените обу̀вки и ги ～жда отто̀ре, отдо̀лу. 米卢什拿起带来的鞋,翻过来倒过去地仔细看着。❷挨个察看: То̀й стѝгна до голя̀мото кафенѐ на площа̀да, влѐзе в нѐго и ～да ма̀сите, търсейки генера̀л Ма̀рков. 他走到广场上那家大咖啡店,进去挨个察看一张张桌子,寻找马尔科夫将军。❸(在镜子等平面物体上)照: Върху̀ капа̀чето на една̀ пудриѐрка тя̀ ～жда̀ше тъ̀нките си у̀стни. 她在一个小粉盒的盖子上照她的薄嘴唇。❹〈转〉同 отразя̀вам: В мъ̀тни водѝ на жлѐбове край крѐпостния зѝд ～жда ко̀сер срѐбърен мѐсец. 银色的月牙反照在堡垒墙边沟堑的浊水中。❺〈民〉物色,挑选,看中: ～ждам сто̀ка 挑选商品 ～ждам мома̀ 看中某个姑娘 — **се** [反身,被动]: Бу̀лката пла̀мва като̀ божу̀р, ～жда се, попѝпва по ръченѝка, по дрѐхите — не зна̀е защо̀ се смѐят. 新娘脸上红得像芍药,她打量一下自己,摸摸长巾,又摸摸衣服,不知道人们为什么在笑。～**ждане** [中]

оглѐ|ждам се [未], **оглѐдам се** [完] [中态] ❶四面张望,环顾周围: Оглѐдах се далѝ ѝдва вла̀к. 我环顾四方,看是不是有火车开来。❷照(镜子等): То̀й изва̀ди ма̀лко огледа̀лце и се ～да. 他掏出小镜子,照了照。❸〈转,诗〉[只三] 同 отразя̀вам се: Вода̀та ста̀ваше свѐтла, тѝха, прозра̀чна като̀ стъкло̀, дълбо̀ко, дълбо̀ко в нѐя се ～жда̀ше сѝньо небѐ, бѐли о̀блаци. 水变得像玻璃那样明亮、平静、透明,在它的深处倒映出蓝天和白云。～**ждане** [中]

огло̀жд|вам [未], **оглòждя** -*еш*, -*ах* [完] 同 огло̀згвам — **се** [被动] ～**ване** [中]

огло̀зг|вам [未], **огло̀згам** [完] 啃光: ～ана ко̀ст 啃光的骨头 — **се** [被动] ～**ване** [中]

оглуп|я̀вам [未], **оглупѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 变愚蠢,变笨,变傻 ～**я̀ване** [中]: обѝчам нѐщо до ～я̀ване 爱…爱得发傻

оглуш|а̀вам[1] [未], **оглуша̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶震得发聋: Стра̀шният гръ̀м ме ～а̀ва. 可怕的雷声震得我发聋。❷(极响的声音)充满,响彻;震耳欲聋: Лудѐшки вѝкове, смехова̀ ～а̀ваха та̀я долина̀. 狂喊和笑声响彻了这个山谷。Лу̀ди ръкопля̀скания ～ѝха сало̀на. 狂热的掌声响彻大厅。❸使听不清,使听不见: Шу̀мът на мото̀ра ～а̀ваше ду̀мите ни. 马达的轰隆声使我们的话听不清了。— **се** [被动] ～**а̀ване** [中]

оглуш|а̀вам[2] [未], **оглушѐя** -*ѐеш*, -*я̀х* [完] 变聋: Защо̀ мълчѝш, за десѐти пъ̀т те пѝтам. Оглуша̀ла ли си? 你为什么不说话,我第十次问你了,你聋了吗? Ушѝте ми ～а̀ха. 我的耳朵聋了。～**а̀ване** [中]

оглушѝтел -*ят*, -*я* [阳]〈技〉消音器,消声器

оглушѝтел|ен -*на* [形] 震耳欲聋的: ～ен рѐв 震耳欲聋的吼声 ～ен шу̀м 震耳欲聋的响声 ～**но** [副] ～**ност** -ността̀ [阴]

оглу̀шки [复,无单,阴] **пра̀вя си** ～〈口〉装聋作哑,装作没听见,对于所闻所见不予理会: Тѝя злѝ оду̀мки достѝгат и до Пра̀нгата. Ала̀ то̀й си пра̀ви ～. 这些恶毒的谗言也传到普兰加的耳朵里,但是他装作没听见,不予理会。

огнебо̀р|ец -*ци* [阳] 同 пожарника̀р (消防队员)

огнебо̀йка [阴]〈诗〉**пу̀шка** ～ 好枪

огнев|ѝ -*а̀* [形]〈军〉火的,火力的: ～а̀ мо̀щ (сѝла) 火力 Артилѐрията да̀ва ～а̀ поддръ̀жка на пехо̀тата. 炮兵给步兵以火力支援。◇ ～**а̀ лѝния** 火线 ～**ѝ то̀чки** 火力点

о̀гнен -*а* [形] ❶火的,火焰的: ～а прегра̀да 火障,火墙 Вѐчер грѐеха ～ите сия̀ния на запа̀лените села̀. 夜晚,被烧的村庄火光冲天。❷火红的: ～а ла̀ва 火红的(火山)熔岩 ～ият дѝск на пъ̀лната луна̀ 一轮火红的满月 ❸火热的,炽热的: ～и лъчѝ 火热的光线 Евро̀па оста̀ва далѐче. Вмѐсто нѐя се вѝжда А̀фрика. Слъ̀нцето сѝпе ～и стрелѝ. 欧洲留在了远方,我们看见的是取而代之的非洲。太阳倾泻着火一般的光束。❹同 огнестрѐлен: ～ о̀бръч 火力圈 ❺〈转〉炽热的,火热的,热烈的: ～а рѐч 热情的讲话 ～а стра̀ст 炽热的激情 ～о сърцѐ 火热的心 ～и очѝ 炯炯的眼睛 ～и целу̀вки 热吻 ◇ ～**и езѝци**〈诗〉火舌,火苗 ～**о** [副]

о̀гненочервѐн -*а* [形] 火红的: ～о зна̀ме 火红的旗帜

огнеопа̀с|ен -*на* [形]〈专〉易燃的,易引火的,易着火的: ～ни веществ̀а 易燃物

огнепокло̀нни|к -*ци* [阳], **огнепокло̀нница** [阴] 拜火教徒

огнепокло̀нническ|и -*а* [形] 拜火教的;拜火教徒的

огнепокло̀нничество [无复,中]〈书〉拜火教

огнепръска̀ч [阳]〈军〉火焰喷射手

огнепръска̀чка [阴]〈军〉喷火器,火焰喷射器

огнестрѐл|ен -*на* [形]〈军〉❶用火药射出的: ～но оръ̀жие 火器,枪炮 ❷储藏军火的;火药的,枪炮的: ～ен па̀рк 军火库

огнестрѐлка [阴] 民歌中对枪的修饰语: Ра̀лин ѝма пу̀шка ～, една̀ пу̀шка дѐвет пъ̀ти пу̀ка. 拉林有一支枪,一支九响枪。

огнеупо̀р|ен -*на* [形] 耐火的: ～на глѝна 耐火粘土 ～ни ту̀хли 耐火砖 ～ен материа̀л 耐火材料 ～**ност** -ността̀ [阴]

огнехвърга̀чка [阴]〈军〉同 огнепръска̀чка

огнѝв|о -*а* [中] 火镰

огнѝвче [中]〈植〉海绿(*Anagallis arvensis*)

огнѝл|о -*а* [中]〈方〉同 огнѝво

огнѝст -*а* [形] 火热的,炽热的;热烈的,热情的: ～ по̀глед 炽热的目光

о̀гница [阴]〈民〉热病

о̀гничав -*а* [形]〈民〉患热病的: ～ човѐк 热病患者

огнѝщ|е -*а* [中] ❶火塘,炉灶,火炉;生火的地方,火堆: До едѝния ъ̀гъл ѝмаше ～е и та̀м горя̀ха съ̀чки. 靠近一个角落有炉灶,那里燃烧着枯枝。❷〈扩〉同 до̀м (家,家庭,家园): ро̀дно ～е 老家,故乡 Ба̀щино ～е то̀пло пепелѝще.〈俗〉老家永远都是温暖的地方。❸曾经生过火的地方 ❹〈转,书〉发

源地，策源地，发生地；基地；中心：～е на война̀ 战争策源地 ～е на бо̀лест 病灶 ～е на земетръ̀с 震源 ❺〈民〉（葡萄、玉米、土豆等需要掩埋的）根部，秧：Запролетѐше ли се, ма̀ма наса̀ждаше лехѝ с лу̀к и дома̀ти, не забра̀вяше да хвъ̀рли шѐпа ца̀ревица илѝ да насадѝ ня̀кое ～е карто̀фи. 一到春天，妈妈就种上几畦洋葱和西红柿，也不忘记撒上一把玉米或种上几窝土豆。❻〈方〉一簇（一丛）植物，一棵挨一棵长着的植物

огня̀р -*ят*, -*я*［阳］，**огня̀рка**［阴］司炉，锅炉工

огня̀рск|и -*а* огня̀р 的形容词：～а лопа̀та 司炉用的铁锹，铲煤的铁锹

ого̀л|вам［未］，**ого̀ля** -*иш*, -*их*［完］❶使…裸露，把…（的衣服）脱光 ❷脱掉，掀开：Не дъ̀рпай одея̀лото, че ми ～ваш гъ̀рба. 你不要拉毯子，不然我的脊背都露出来了。В продължѐние на мно̀го вековѐ топо̀рът е ～вал тѐзи непристъ̀пни о̀бласти от кѝчести и зеленолѝствени лесовѐ. 多少世纪以来，这些人迹罕至的地区内茂密苍翠的森林都被砍伐光了。❸同 обезлеся̀вам ❹把头发理得很短：Ого̀лили са ти глава̀та. 你的头发理得太短了。❺〈转〉掠夺，抢光，抢空：～вам ня̀кого 把某人抢劫一空 — **се**［被动］◇ **～вам къ̀щата**〈口〉使房子四壁皆空：Наѝстина, стра̀шно нѐщо е да ти ～ят къ̀щата, но свѝкнеш ли с та̀зи мѝсъл, нѝщо. 的确，别人使得你家里四壁空空是很可怕的事情，但是你如果习惯了，也没什么。～**ване**［中］

ого̀л|вам се［未］，**ого̀ля се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］赤裸（身体），脱光（衣服），脱落干净：През есента̀ листа̀та на дървѐтата опа̀дват и тѐ се ～ват. 秋天树叶都落了，树变得光秃秃的。～**ване**［中］

ого̀лен -*а* ❶ ого̀ля 的过被形动 ❷［用作形］1.赤裸裸的，袒露着的：бедня̀ци с ～и меса̀ 衣不遮体的穷人们 2.剥光了的，脱光了的，去光了的（指树皮等）：Кра̀ищата на ка̀белите бя̀ха ～и и агѐнтът пристѐгна до бо̀лка мѐдните тѐлчета о̀коло врата̀ и ръка̀та на ста̀реца. 电线的两头裸露着，特务把绕在老人脖子上和手上的铜丝拉紧到使人疼痛的程度。3.光秃秃的：～и кло̀ни 光秃秃的树枝 ～и хъ̀лмове 光秃秃的山丘 4.〈转〉同 огра̀бен：Ого̀леният сѐлянин, огра̀беният занаятчѝя, сирома̀хът ра̀ботник — всѝчки ста̀нали и со̀чат юмру̀к на омра̀зния деспо̀т. 被抢劫一空的农民、被掠夺的手工业者、穷苦的工人，全都奋起，把拳头伸向可恶的暴君。

оголѐя 见 оголя̀вам

ого̀ля 见 ого̀лвам 和 ого̀лям

ого̀ля се 见 ого̀лвам се 和 ого̀лям се

огол|я̀вам［未］，**оголѐя** -*ѐеш*, -*ѐх*，过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［完］❶衣不遮体，衣衫褴褛：Деца̀та им са ～ѐли. 他们的孩子穿得破烂不堪。❷成为光着身子的，成为光秃秃的：Глава̀та му е съвсѐм ～я̀ла вѐче. 他的头已经全秃了。Дървѐтата ～я̀ха. 树都成了光秃秃的。❸〈转〉完全破产，变得极为贫困，变得一贫如洗：Търговѝята е спря̀на, фа̀бриките не ра̀бо̀тят, хо̀рата са обосѐли и ～ѐли. 买卖停了，工厂关门了，人们变得一贫如洗。～**я̀ване**［中］

огол|я̀л -*я̀ла*, -*ѐли* ❶ оголѐя 的过主形动 ❷［用作形］1.光着身子的，没有衣服穿的：Ня̀маше гла̀дни и ～ѐли хо̀ра. 没有吃不饱饭、穿不上衣服的人。2.光秃秃的，脱光叶子的；秃顶的：～ѐли вѐйки на дървѐтата 光秃秃的树枝 Глава̀та му ѝмаше на върха̀ си едно̀ съвсѐм ～я̀ло мя̀сто. 他的头顶上有一块地方完全秃了。3.（指房间等）四壁空空的：～я̀ла къ̀ща 四壁空空的房屋

ого̀л|ям［未］，**ого̀ля** -*иш*, -*их*［完］〈方〉同 ого̀лвам — **се**［被动］～**яне**［中］

ого̀л|ям се［未］，**ого̀ля се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］同 ого̀лвам се ～**яне**［中］

огорч|а̀вам［未］，**огорча̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］使伤心，使痛心，使不快：Та̀я печа̀лна вѐст ～ѝ всѝчки. 这悲痛的消息使大家都很伤心。— **се**［被动，中态，互及］～**а̀ване**［中］

огорчѐн -*а* ❶ огорча̀ 的过被形动 ❷［用作形］伤心的，痛心的，悲痛的：Засра̀мена, ～а и убѝта, мла̀дата жена̀ вървѐше бѐз да вѝжда нѐщо пред сѐбе си. 感到羞辱、伤心和绝望的年轻女子往前走着，面前的任何东西她都看不见。～**о**［副］

огорчѐни|е -*я*［中］伤心，痛心，悲痛：дъ̀лбо̀ко ～е 深切的悲痛 голя̀мо ～е 极大的悲痛 ◇ **изпѝвам ча̀шата на ～ето**〈书〉（耐心地）忍受着一切痛苦，吃尽苦头

огор|я̀вам［未］，**огоря̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］同 обгоря̀вам ～**я̀ване**［中］

огра̀б|вам［未］，**огра̀бя** -*иш*, -*их*［完］抢劫完，抢光，把…掠夺完：～вам пъ̀тниците 抢劫行人 Огра̀биха му всѝчко. 他们把他所有的东西都抢光了。— **се**［被动］～**ване**［中］

ограбва̀ч［阳］〈口〉掠夺者，抢劫者；强盗

огра̀бя 见 огра̀бвам

огра̀да［阴］❶围墙，院墙；栅栏：ка̀менна ～ 石头围墙 желя̀зна ～ 铁栏杆 тѐлена ～ 铁丝网 ❷〈旧〉同 сгра̀да（建筑物，房屋）：Спорѐд мо̀ето мнѐние, зада̀чата на наро̀дния учѝтел не сѐ свъ̀ршва в учѝлищната ～. 依我看，人民教师的任务不局限在校园内。❸〈民〉（村边的）畜栏，畜圈

оградѐн -*а* ❶ оградя̀ 的过被形动 ❷［用作形］1.围起来的，圈起来的：Трѝмата вля̀зоха в ма̀лък сѐлски дво̀р, ～ с плѐт. 这三个人走进了用篱笆围着的农家小院。2.环绕着的，环抱着的；周围的：клису̀ри, ～и със скалѝ 山岩壁立的峡谷

оградѝс|вам［未］，**оградѝсам**［完］〈民〉遭到灾祸，原因不明地生起病来 ～**ване**［中］

огра̀|ждам［未］，**оградя̀** -*дѝш*, -*дѝх*［完］❶围上，圈上：Вся̀ка про̀лет ～жда лива̀дата да не вля̀зе добѝтък. 每年春天他都把草地围起来不让牲畜进去。Ѐньо ～дѝ мя̀стото с бодлѝв тѐл. 埃尼奥用铁蒺藜把这块地方围起来。❷［只三］围着，当围墙，处在…周围：Бѐли стенѝ ～ждат ста̀рите къ̀щи. 白色的墙壁把旧房子围了起来。Топо̀ли ～ждаха ѐзерото. 白杨树围在这个湖的周围。❸［只复和三单］包围：Наро̀дът ～ждаше от двѐте странѝ общѝнското управлѐние. 人们从两面包围了乡公所。❹〈转〉使…处于（某种）环境（气氛）中；以（某种态度）对待：То̀й ～ждаше ба̀ща си с осо̀бени грѝжи. 他对父亲关心得无微不至。Да ～дѝм с всео̀бщо уважѐние и всенаро̀дни грѝжи прѐданите на на̀шата родѝна ма̀йки. 让忠于我们祖国的母亲们受到普遍的尊敬和全体人民的关心吧！❺〈转，书〉使免受；防护，防备；使隔绝：А̀з ви предупрежда̀вам, че тря̀бва да се отстраня̀ват съмнѝтелните лѝчности и да ～дѝм на̀шето велѝко дѐло от вся̀какви изнена̀ди. 我提醒你们，必须清除那些可疑的人，使我们伟大的事业免遭任何意外。— **се**［反身，被动］～**ждане**［中］

огражданя̀ 见 огражданя̀вам

огражданя̀ се 见 огражданя̀вам се

огражда̀н|я̀вам［未］，**огражданя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］使成为城市居民，使…的外表和性格像城里人 ～**я̀ване**［中］

огражданявам се [未], **огражданя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] (农民)成为城市居民,成为市民,具有城里人的气质,文明起来,市民化 **～яване** [中]

ограмотен *-а* ❶ ограмотя 的过被形动 ❷ [用作形] 学会识字和写字的,已扫盲的

ограмотявам [未], **ограмотя** *-иш, -их* [完] 教识字 — **се** [被动] **～яване** [中]: курс за ～яване 识字班,扫盲学习班

ограничa 见 ограничавам

ограничa се 见 ограничавам се

ограничавам [未], **ограничa** *-иш, -их* [完] ❶限制,约制,使有限制,定出限制,限定: ～авам разходите си 节约开支 ～авам свободата му 限制他的自由 Това лекарство само ～ава болестта. 这种药只能控制一下病情。～авам разпространението на епидемия 控制流行病的蔓延 ❷划定界限(范围): Ограничихме мястото, дето ще копаем. 我们把准备挖的地方划出了界限。— **се** [被动] **～аване** [中]

ограничавам се [未], **ограничa се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 只(做)…,仅仅(做)…,只做到…为止;限于…,局限于…: ～авам се само с това 仅以此为限 Недопустимо е да се ～аваме със стария шаблон. 决不可把自己束缚在陈规旧矩当中。Той съкрати до минимум теоретическите разсъждения и се ～и върху фактите. 他把理论性的论断减少到最低限度,只限于叙述事实。**～аване** [中]

ограничен *-а* ❶ ограничa 的过被形动 ❷ [用作形] 1.有限的,不大的,不多的;狭小的: ～о пространство 有限空间 ～а свобода 有限的自由 ～и средства 有限的资金 Книгата бе издадена в ～ тираж. 这本书印数不多。Разполагам с ～о време. 我只有很少的时间。2.〈转〉目光短浅的,无远见的,不聪明的: ～ човек 目光短浅的人 3.有限的,贫乏的: ～ ум 贫乏的头脑 **～о** [副] **～ост** *-остта* [阴]

ограничени|е *-я* [中] 同 ограничаване: ～е на капиталистическите елементи в село 对农村中的资本主义成分实行的限制 налагам му ～я 对他实行限制 ◇ **без ～е** 无限制地

ограничител|ен *-на* [形] 限制的,有限制的,加以限制的,定出限制的: ～на линия 限制线 ～ни мерки 限制措施

огребвам [未], **огреба** *-еш, -ах* [完] 舀完,掏完,扒完: ～вам житото от хамбара 把小麦从粮仓里铲出来 — **се** [被动] **～ване** [中]

огрев [无复,阳] 取暖: Купил дърва за ～. 他买了取暖用的木柴。

огрешa 见 огрешавам

огрешa се 见 огрешавам се

огрешавам [未], **огрешa** *-иш, -их* [完]〈方〉使有罪孽,使作孽 **～аване** [中]

огрешавам се [未], **огрешa се** *-иш се, -их се* [完] [中态]〈方〉有罪孽,作孽 **～аване** [中]

огрея 见 огрявам[1] 和 огрявам[2]

огрибам [未], **огреба** *-ебеш, -ебах* [完] 同 огребвам — **се** [被动] **～ибане** [中]

огрибка [阴] (清除和面盆中沾上的面的)刮铲

огризвам [未], **огриза** *-еш, -ах* [完] ❶啃(表面) ❷啃掉,啃光: Те разделяха последния си залък хляб, ～ваха последната си глава лук. 他们分掉了最后一口面包,啃光了最后一头洋葱。— **се** [被动] **～ване** [中]

огризк|а [常复,阴] 咬剩下的(硬)东西,啃剩下的东西: ～и от ябълки 咬剩下的苹果

огром|ен *-на* [形] 很大的,巨大的,极大的: Ще строим завод, ～ен завод, / със яки бетонни стени. (Вапцаров) 我们要建工厂,要建有结实的水泥墙的大工厂。～но множество 极大多数 ～на разлика 极大的差别 ～ни усилия 极大的努力 ～ни загуби 巨大的损失 ～но значение 巨大的意义 **～ност** *-ността* [阴]

огрубея 见 огрубявам[1]

огрубя 见 огрубявам[2]

огрубявам[1] [未], **огрубея** *-ееш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] 变得粗糙起来: Огрубели му ръцете от работа. 他的两手因为干活而变粗糙了。**～яване** [中]

огрубявам[2] [未], **огрубя** *-иш, -их* [完] 使粗糙;使粗鲁: Постоянните грижи, постоянните тревоги ～яват мъжете. 不断的操心、不断的担忧,使男人们粗鲁起来。**～яване** [中]

огрубял *-яла, -ели* ❶ огрубея 的过主形动 ❷ [用作形] 变粗糙的;变粗鲁的 **～ялост** *-ялостта* [阴]

огрухвам [未], **огрухам** [完] 打完场,脱完粒: ～вам житото 打完麦子 — **се** [被动] **～ване** [中]

огрявам[1] [未], **огрея** *-ееш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели*, 过被形动 *-ян, -яна, -ени* 和 *-ят, -ята, -ети* [完] ❶照明,照亮,照耀: Светлината от огъня ～ява лицето му. 火光映照着他的面孔。❷(由于某种感觉、情绪而)使生动起来,使有光彩: Радост (надежда, усмивка) ～ява лицето му. 高兴(希望、微笑)使他的脸上放光。❸升起: Слънцето ～ява. 太阳正在升起。Надежда ～ява в сърцата им. 他们的心中升起了希望。◇ **Няма да ме ～ее.**〈口〉我不会成功的。— **се** [被动] **～яване** [中]

огрявам[2] [未], **огрея** *-ееш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели*, 过被形动 *-ян, -яна, -ени* 和 *-ят, -ята, -ети* [完] 使暖,使温,烤热: ～явам ръцете си на огъня 在火上烤手,把手放在火上烤暖 — **се** [反身] 烤火,取暖: ～явам се на печката 在炉旁烤火 Влез се ～ей! 你进来烤烤火吧! **～яване** [中]

огрян *-яна, -ени* ❶ огрея 的过被形动 ❷ [用作形] 被照耀着的,映照着的: Това лято прекарах в село, моето хубаво село, вечно ～яно от слънцето. 今年夏天我是在村子里度过的,是在我那永远沐浴在阳光中的美丽村庄中度过的。～яно от радост лице 快乐得放光的脸

огъвам [未], **огъна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶弄弯,使弯曲: Бурята ～ва клоните. 暴风雨折弯了树枝。❷〈方〉包起来,裹住: Огъни добре книгата с вестника. 你用报纸把书包好。— **се** [被动]: Клоните се ～ват от плод. 树枝被果实压弯了。Гредата се ～на от тежестта. 梁被压弯了。**～ване** [中]

огъвам се [未], **огъна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] ❶变弯,弯曲;做灵活的动作;(腿)发软: По върха клоните на тополата се ～ваха и шумяха — знак на лошо време. 山顶上,杨树树枝弯曲着,发出响声,这是坏天气的征兆。Снагата й се ～ва и вие като фиданка. 她的身子像树苗一样弯曲自如。Коленете ни се ～ват, ние едвам пристъпяме. 我们的膝盖都打弯了,我们勉强地迈着步子。❷〈转〉(在困难、考验等面前)退却,屈服: ～вам се пред трудностите 在困难面前退却 Никога и за нищо той не изклинчи и не се ～на. 他在任何时候、任何情况下,都不逃避、不退却。**～ване** [中]

огън *-ят, -я*, огньове [阳] ❶火,火焰: Огънят е слаб за печене, засили го. 要烤火的话,这火太弱了,弄旺点吧! ～ в ог-

ни̇̀ще 炉灶里的火 запа̀лвам ～я 生火 ❷(炭、火柴等发出的用来点火的)火：Мо̀га ли да Ви помо̀ля за ～? 可以向您借个火吗? Да̀вам му ～ за цига̀рата. 我给他个火点香烟。❸篝火，火堆：накла̀ждам ～ 点上篝火 ❹同 пожа̀р(火灾，失火)：Избу̀хва ～. 发生火灾了。Къ̀щата е унищожѐна от ～я. 房子被烧毁了。Къ̀щата о̀ще не бѐ засѐгната от ～я. 大火还没有蔓延到这所房子来。❺［只单］〈民〉高烧：Детѐто и̇̀ма ～. 孩子在发高烧。❻〈转〉(由于发窘、害羞等而出现的)发热，脸上发烧，脸红：Лицѐто му ця̀ло пла̀мна от ～. 他的脸整个烧红了。❼(由于某种情绪、感情而在眼睛里发出的)亮光：Непривѝчен, трѐскав ～ свѐтеше в очи̇̀те ѝ. 她的眼中发出了异乎寻常的、极为兴奋的亮光。❽［只单］〈转〉(对做某事的)强烈愿望，热望：～ в сърцѐто 心中的热望 ❾［只单］〈军〉同 стрелба̀(射击，火力，炮火)：артилерѝйски ～ 炮火 пу̀шечен ～ 步枪的火力 откри̇̀вам ～ 开火 прекратя̀вам ～ 停火 ❿〈转〉战斗，作战：влѝзам в ～ 投入战斗 ⓫［用作感］〈军〉(军令)开火，开炮 ⓬［用作形］〈转〉活跃热情的人：～ дево̀йка 像火一样热情的姑娘 ⓭具有特殊质量的，优质的 ◇ **бенга̀лски ～** 蓝焰烟火，青光花火 **бъ̀лвам (си̇̀пя) ～ и жу̀пел върху̀ ня̀кого** 对某人进行辱骂和污蔑 **ва̀дя кѐстените от ～я за дру̀гиго** 为他人火中取栗 **мѝнал през ～ и вода̀** 曾经赴汤蹈火，历经锻炼 **налѝвам ма̀сло в ～я** 火上浇油 **намѝрам се между̀ два̀ ～я** 处于极为困难的境地，进退维谷，腹背受敌 **О̀гън горѝ на глава̀та ми.** 我处于极为困难的境地；我焦头烂额了。**О̀гън да те горѝ!** (诅咒语)让你倒霉透顶! **～ и пла̀мък** 热血沸腾的，热情极高的 **с ～ и мѐч**〈书〉用暴力，用暴虐

огъ̀на 见 огъ̀вам

огъ̀на се 见 огъ̀вам се

огърле̇̀ -*та*［中］〈民，旧〉❶(保加利亚民族形式的衬衫)领子，领口 ❷同 огъ̀рлица

огърлѝе［中］同 огърле̇̀

огъ̀рлица［阴］项链

о̀да［阴］〈文学〉颂诗，颂歌

одаджѝ|я -*ята*, -*и*［阳］〈方〉(农村财主家的)仆人或厨师

одалѝска［阴］〈书〉(旧时土耳其等地宫廷里的)姬妾；宫女

одана̀д［副］〈方〉同 отвъ̀д：Мѝнахме ～. 我们过那边去了。

одарѐн -*а*［形］有才能的，天赋高的

одар|я̀вам［未］，**одаря̀** -*и̇̀ш*, -*и̇̀х*［完］〈罕〉(在婚礼、洗礼等仪式上向众人)赠送(礼物) — **се**［被动］**～я̀ване**［中］

ода̀|я［阴］〈民〉❶同 стая̀(房间)：Къ̀щата му е бога̀тска, и̇̀ма ня̀колко ～ѝ. 他的房子挺阔气，有好几个房间。❷〈旧〉(土耳其农村中的)免费客店

о̀две［副］〈民〉成双层地；成两股地：Сгъ̀на одея̀лото ～. 他把毯子叠成双层。превѝвам се ～ от смя̀х 笑得直不起腰来

одебел|я̀вам［未］，**одебеля̀** -*и̇̀ш*, -*и̇̀х*［完］〈民〉做粗些，加粗；做厚些，加厚：Одебелѝла си конѐца. 你把线纺粗了。— **се**［被动］**～я̀ване**［中］

одѐве［副］〈民〉刚才，刚刚，不久之前：Одѐве бѐше ту̀к. 他刚才还在这儿。Одѐве ти ка̀зах. 我刚刚对你说过。

одѐвеш|ен -*на*［形］〈民〉刚才的，不久前的：Къдѐ изчѐзна ～ното момчѐ? 刚才那个小男孩跑到哪儿去了? Спомнѐте си ～ния ра̀зговор. 请您回忆一下不久之前的谈话。

одѐжда［阴］❶［常复］法衣：Пред олта̀ра стоѐше свещѐник в ～. 穿着法衣的神甫站在祭坛前。❷〈诗〉华丽昂贵的服装

одеколо̀н［阳］花露水，科隆香水

О̀дер (О̀дра) 奥得河(欧洲)

одера̀ 见 оди̇̀рам

одера̀ се 见 оди̇̀рам се

Одѐса 敖德萨(乌克兰港市)

одея̀л|о -*а̀*［中］毯子：войнѝшко ～о 军毯

одея̀нѝ|е -*я*［中］〈庄，有时讽〉外衣，服装：ко̀жено ～е 皮衣 ◇ **в ада̀мово ～е**〈谑〉一丝不挂，赤裸着

оджа̀|к -*ци*［阳］〈民〉(带烟囱的)炉灶(火塘)，火炉

одим|я̀вам［未］，**одимя̀** -*и̇̀ш*, -*и̇̀х*［完］❶使充满烟，冒烟；散放烟气：Ста̀ята бѐше ～ѐна. 房间充满了烟。❷(把墙壁、窗户玻璃等)熏脏，熏黑：Пѐчката мно̀го пу̀ши и ～ѝ стенѝте. 炉子里冒出了很多烟，把墙壁都熏黑了。— **се**［被动］**～я̀ване**［中］

оди̇̀рам［未］，**одера̀** -*ерѐш*, -*ра̀х*［完］❶剥完，全剥掉：～и̇̀рам ко̀жата на живо̀тно 剥掉动物的皮 ～и̇̀рам парчѐ от нѐщо 从某物上撕下一块 ❷擦破，磨破；抓破，抓伤：～и̇̀рам лицѐто си 把脸抓破 ◇ **(Жѝв) ще те ～ера̀.**〈口〉我要(活)剥你的皮。**Одра̀ му ко̀жата.**〈口〉对他敲诈勒索；对他敲骨吸髓。**Одра̀л ко̀жата на ня̀кого.**〈口〉极像某人(指儿女极像自己的父母)；像是从一个模子里倒出来的，酷似：И двѐте децá бя̀ха ～ра̀ли ко̀жата на ба̀ща си. 两个孩子都特别像父亲。— **се**［被动］**～и̇̀ране**［中］

оди̇̀рам се［未］，**одера̀ се** -*ерѐш се*, -*ра̀х се*［完］［中态］抓伤皮肤，擦破皮：Одра̀х се като̀ па̀днах. 我摔了一跤，把皮擦破了。**～и̇̀ране**［中］

одисѐя［阴］〈书〉经过无数奇遇和危险的游历(源自古希腊诗人荷马所作"Одисѐя"《奥德赛》)：Разпра̀вих накра̀тко ～та си. 我简短地谈了自己的惊险游历。

о̀дмах［副］〈方〉马上，尽快，很快：Що̀м го срѐщна, ～ ще му ка̀жа. 如果见到他，我马上就告诉他。

одобрѐни|е -*я*［中］❶同 одобря̀ване：То̀й тря̀бва да дадѐ своѐто ～е. 他应该表示同意。получа̀вам ～е 得到赞同 бу̀ря от ～е 一片赞许声 ❷［常复］称赞的话

одобри̇̀тел|ен -*на*［形］赞成的，赞同的；同意的；赞许的，称赞的：～ен о̀тговор 赞同的答复 ～на преценка 表示赞许的评价 ～ни ду̀ми 称赞的话 ～ни вѝкове 表示赞同的喊声 **～но**［副］：кѝмам ～но с глава̀ 赞许地点点头 усмѝхвам се ～но 赞许地微笑着

одобр|я̀вам［未］，**одобря̀** -*и̇̀ш*, -*и̇̀х*［完］❶赞成，赞同；表示同意：Всѝчки първенцѝ ～и̇̀ха нѐговите ду̀ми. 全体先进工作者都赞同他的话。не ～я̀вам постъ̀пката му 不赞成他的做法 ❷赞许，称赞 — **се**［反身，被动］**～я̀ване**［中］

одол|я̀вам［未］，**одолѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*，过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*，过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни*［完］〈罕，诗〉战胜，获胜；克服：～я̀вам тру̀дности 克服困难 — **се**［被动］**～я̀ване**［中］

одомашн|я̀вам［未］，**одомашня̀** -*и̇̀ш*, -*и̇̀х*［完］驯养(野生动物)；栽培(野生植物)

одом|я̀вам［未］，**одомя̀** -*и̇̀ш*, -*и̇̀х*［完］给…成家，给…成亲；让…结婚 **～я̀ване**［中］

одонтолѝт［阳］❶〈医〉牙垢，牙石 ❷〈古生〉古生物的巨大前齿

одра̀|сквам［未］，**одра̀скам** 和 **одра̀щя** -*щеш*, -*скáх*［完］抓破，划破，弄上搔痕：Ко̀тето ～ска детѐто. 小猫把孩子的皮肤抓破了。Тя го забльска в гърдѝте, ～ска го по лицѐто да се

освободѝ, но напра̀зно. 她撞他的胸口,抓他的脸,想挣脱,但无济于事。— **се**［反身,被动］～**скване**［中］

одребнѐя 见 одребня̀вам[1]

одребня̀ 见 одребня̀вам[2]

одребня̀|вам[1]［未］,**одребнѐя** *-ѐеш, -я̀х*,过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］❶〈罕〉(身材由于年老而)缩小,变小 ❷〈转〉变得心胸狭隘,变得谨小慎微 ～**я̀ване**［中］

одребня̀|вам[2]［未］,**одребня̀** *-и̇ш, -и̇х*［完］〈罕〉使变小,弄成零碎的,缩小 ～**я̀ване**［中］

одрѐм|вам се［未］,**одрѐмя се** *-еш се, -ах се*［完］［中态］❶〈罕〉打瞌睡,打盹 ❷〈转,口〉灰心丧气起来,沮丧起来,忧郁起来 ～**ване**［中］

О̀дрин 埃迪尔内(土耳其城市,Едирнѐ)

одрипав|я̀вам［未］,**одрипавѐя** *-ѐеш, -я̀х*,过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］变得衣衫褴褛: Дрѐхите му се изпокъ̀саха, съвсѐм ～я̀. 他的衣服都穿破了,他变得褴褛不堪了。～**я̀ване**［中］

одри̇пан *-а*［形］〈罕〉同 дри̇пав(衣衫褴褛的): ～о детѐ 衣衫褴褛的孩子

одру̇с|вам［未］,**одру̇сам**［完］打落,击落,敲掉(一般指果实): Одру̇сахме сли̇вите. 我们把李子打下来了。— **се**［被动］～**ване**［中］

одру̇ск|вам［未］,**одру̇скам**［完］同 одру̇свам ～**ване**［中］

одръ̀г|вам［未］,**одръ̀гна** *-неш, -нах*,过被形动 *-нат*［完］〈民〉❶擦伤,挠伤,磨破: Одръ̀гнах си гърба̀. 我把脊背挠破了。❷梳理(毛),清(棉),打(麻): Одръ̀гнахме гръ̀стите. 我们打完了大麻。— **се**［被动］～**ване**［中］

одръ̀нк|вам［未］,**одръ̀нкам**［完］〈方〉弹完(毛、棉等)— **се**［被动］～**ване**［中］

оду̇мам 见 оду̇мвам

оду̇мам се 见 оду̇мвам се

оду̇м|вам［未］,**оду̇мам**［完］❶背地里说…的坏话;诽谤,诬蔑: Тръ̀гнала да ～ва съсѐдите. 她跑去在背后说邻居们的坏话。❷说长道短 — **се**［被动,互及］～**ване**［中］

оду̇м|вам се［未］,**оду̇мам се**［完］［中态］❶转弯抹角地说;暗示地说;隐喻: Запо̀чна да се ～ва за пари̇. 他开始转弯抹角地要钱。❷借口推托,托词推卸;掩饰: Какво̀ ще се ～ваш, нали̇ видя̀хме. 你还有什么可掩饰的,我们不是都看见了吗? ～**ване**［中］

одумва̀ч［阳］,**одумва̀чка**［阴］同 оду̇мник

оду̇мк|а［阴,常复］诽谤,诋毁;谗言: Не слу̇шай хо̀рски ～и. 不要听人们的谗言。

оду̇мни|к *-ци*［阳］,**оду̇мница**［阴］背地里说别人坏话的人,诽谤者,诬蔑者

оду̇х|вам［未］,**оду̇хам**［完］吹走,吹去: Вя̀търът ～а листа̀та по земя̀та. 风吹走了地上的树叶。— **се**［被动］～**ване**［中］

одухотворѐн *-а* ❶ одухотворя̀ 的过被形动 ❷［用作形］充满生命力的;充满崇高精神的;表现高尚精神的;精神饱满的;兴致勃勃的: ～о лицѐ 表现高尚精神的面容 ～**ост** *-оста̀*［阴］

одухотворѐние［无复,中］〈罕〉同 одухотворя̀ване

одухотвор|я̀вам［未］,**одухотворя̀** *-и̇ш, -и̇х*［完］❶使充满崇高精神,使现出高尚精神;使精神饱满 ❷认为(自然界、动物等)有灵性,视为神物: Първобѝтният човѐк е ～я̀вал приро̀дата. 原始社会的人把大自然视为有灵性的。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

одушевѐн *-а* ❶ одушевя̀ 的过被形动 ❷［用作形］1.〈旧〉同 въодушевѐн(兴奋的,富有朝气的,生气勃勃的): ～а тълпа̀ 兴奋的人群 ～о разка̀зване 兴奋的叙述 2.〈语法〉动物的: ～ предмѐт 动物体 ～**ост** *-оста̀*［阴］

одушев|я̀вам［未］,**одушевя̀** *-и̇ш, -и̇х*［完］〈旧,罕〉❶同 въодушевя̀вам(激励,鼓舞,使振作,使奋发): Сму̇кнаха и дру̇гите по глъ̀тка раки̇йца. Това̀ о̀ще по̀ ～и̇ дружи̇ната. 其他人也都喝了一口白酒,这使得队伍的劲头更足了。❷使苏醒,使复活,使新生: Пролетта̀ е ～и̇ла с животво̀рния си лъ̀х ту̇кашната приро̀да. 春天以振奋人的微风唤醒了这里的大自然。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

о̀дъ|р *-ри*［阳］❶(紧贴墙边的坐卧用的)长板凳,长榻 ❷木床,木板床 ◇ **смъ̀ртен ～ър** 灵床

одържавѐн *-а*［形］〈书〉收归国有的,国有化的: ～и имо̀ти 收归国有的财产

одързостя̀ 见 одързостя̀вам

одързостя̀ се 见 одързостя̀вам се

одързост|я̀вам［未］,**одързостя̀** *-и̇ш, -и̇х*［完］使胆大,使勇敢;给…鼓气: Добрина̀та на то̀я човѐк ме ～и̇. 这人的善良使我鼓起勇气来。～**я̀ване**［中］

одързост|я̀вам се［未］,**одързостя̀ се** *-и̇ш се, -и̇х се*［完］［中态］胆大起来,成为大胆的,敢于: Тря̀чко не издържа̀ и се ～и̇ да възрази̇: — Разслѐдвайте ра̀ботата, господи̇н майо̀р, не са̀мо да нака̀звате! 特里奇科忍不住了,他大胆地表示反对说:"少校先生,请您把这件事调查一下,不要光是惩罚人!" ～**я̀ване**［中］

одъ̀рпам се 见 одъ̀рпвам се

одъ̀рпан *-а*［形］❶(指衣服)穿破的,穿坏的: ～и дрѐхи 破烂不堪的衣服 ❷(指人)穿得破烂不堪的,衣衫褴褛的: ～ човѐк 衣衫褴褛的人

одъ̀рп|вам се［未］,**одъ̀рпам се**［完］［中态］成为破烂不堪的,成为衣衫褴褛的 ～**ване**［中］

одърт|я̀вам［未］,**одъртѐя** *-ѐеш, -я̀х*,过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］〈民,藐〉衰老,老朽,变得不中用: Одъртя̀ха и два̀мата, та ги не бѝва за ни̇каква ра̀бота. 两个人都年老体衰,什么活都干不了了。～**я̀ване**［中］

одя̀л|вам［未］,**одя̀лам**［完］(把四面)削平(砍平);(全部)削平(砍光,削光)— **се**［被动］～**ване**［中］

одя̀лква|м［未］,**одя̀лкам**［完］同 одя̀лвам ～**не**［中］

ОЕИС［缩］Организа̀ция за европѐйско икономи̇ческо сътру̇дничество 欧洲经济合作组织

ОЕСД［о̀-е-се-дѐ］［缩］(英) OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) — Организа̀ция за икономи̇ческо сътру̇дничество и разви̇тие 经济合作与发展组织

ожадн|я̀вам［未］,**ожаднѐя** *-ѐеш, -я̀х*,过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］口渴起来: На̀двечер то̀й ～я̀ и изпи̇ една̀ глъ̀тка лѐдена вода̀. 傍晚的时候,他口渴了,于是喝了一口冰水。～**я̀ване**［中］

ожа̀л|вам［未］,**ожа̀ля** *-иш, -их*［完］怜悯,怜恤,怜惜: ～вам го от сърцѐ 从心里可怜他 — **се**［被动,中态］～**ване**［中］

ожа̀р|вам［未］,**ожа̀ря** *-и*［完］,［只三单］〈罕〉(太阳)曝晒

òже|г -*зи*［阳］〈方〉火钩子

ожѐн|вам［未］,**ожѐня** -*иш*,-*их*［完］使…结婚,使…娶妻,给…成家:～вам го за нѐя 使他和她结婚 Ожѐних синà,～их и дъщерѝта. 我给儿子成了家,给女儿也成了家。◇ **Ожѐних чàшата (стòмната).**〈谑〉我打碎了杯子(罐子)。— **се**［被动］～**ване**［中］

ожѐн|вам се［未］,**ожѐня се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］结婚:Голѐмият ѝ сѝн се ～и. 她的大儿子结婚了。Тя се ～и за втòри пъ̀т. 她第二次结婚了。Ожѐнила се за вдовѐц. 她嫁给了一个鳏夫。～**ване**［中］

ожѐн|ям［未］,**ожѐня** -*иш*,-*их*［完］同 ожѐнвам ～**яне**［中］

ожѐн|ям се［未］,**ожѐня се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］同 ожѐнвам се

ожесточà 见 ожесточàвам

ожесточà се 见 ожесточàвам се

ожесточ|àвам［未］,**ожесточà** -*ѝш*,-*ѝх*［完］❶使残酷无情,使凶狠起来,使冷酷起来:Катò му говòриш,òще пòвече го ～àваш. 你这么对他说,使他变得更加冷酷了。❷使不肯调和,使不妥协 — **се**［被动］～**àване**［中］

ожесточ|àвам се［未］,**ожесточà се** -*ѝш се*,-*ѝх се*［完］［中态］❶变得残酷无情;残忍起来:Борбàта се ～àваше. 斗争变得残酷起来。❷变得不肯调和,变得不肯妥协:Тòй се ～àваше в спòра. 他在争论中不肯妥协。～**àване**［中］

ожесточѐн -*а* ❶ ожесточà 的过被形动 ❷［用作形］1.冷酷无情的,凶狠的;激烈的,猛烈的:～а душà 冷酷的心 ～и сражѐния 激战 ～а престрѐлка 猛烈的对射 Бòят мàлко по мàлко стàна ～. 战斗渐渐激烈起来。2.同 непримирѝм(不妥协的):～ спòр 毫不妥协的争论 ～**о**［副］:～о се бòря 残酷地斗争 ～**ост** -осттà［阴］

ожесточѐние［无复,中］残酷无情,凶狠,冷酷:Бòят се вòдеше с ～. 战斗在残酷地进行。

оживѐн -*а*［形］❶活跃的,生气勃勃的,生动的;精神饱满的;兴奋的:～ нарòд 生气勃勃的人民 ～ вѝд 精神饱满的样子 Лицѐто му бѐ ～о, зачервѐно. 他的脸兴奋发红。❷热闹的;繁荣的:～а ỳлица 热闹的街道 ～а търговѝя 繁荣的贸易 ～и рàзговори 热烈的谈话 ～ спòр 热烈的争论 ～**о**［副］～**ост** -осттà［阴］

оживѐя 见 оживя̀вам[1]

оживѝтел|ен -*на*［形］〈罕〉给予力量的;使兴奋的,使生气勃勃的,使清爽愉快的:Цветя̀та бя̀ха извъ̀рнали мàлките си главѝчки към ѝзток и гъ̀лтаха ～ната топлинà на блестя̀щото светѝло. 这些花把它们小小的脑袋转向东方,吸取着耀眼的太阳那使万物生气勃勃的温暖。～**но**［副］

оживлѐние［无复,中］❶生动,活跃,兴奋,精神饱满:Тѐ говòреха висòко и с ～ — препѝраха се за нѐщо. 他们高声地、兴奋地说着,是在争论着什么问题。Всред пỳбликата настàна ～ и смя̀х. 观众活跃起来并发出了笑声。❷热闹,热烈;繁荣:По ỳлиците царѝ голя̀мо ～. 大街上一片热闹的景象。Настъ̀пи ～ в стопàнския живòт. 经济生活出现了繁荣景象。На пазàра ѝма голя̀мо ～. 市场上很热闹。

оживотвор|я̀вам［未］,**оживотворя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］使生气勃勃,使兴奋,鼓舞,使振奋:Слъ̀нцето ～я̀ва прирòдата. 太阳使大自然生机盎然。～**я̀ване**［中］

оживя̀ 见 оживя̀вам[2]

оживя̀ се 见 оживя̀вам се

оживя̀вам[1]［未］,**оживѐя** -*ѐеш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли*［完］❶复苏,复活:Умрѐлият ～я̀. 死人复活了。❷(愿望等)产生 ❸(患重病或遇大难后)活下来,幸存:Илѝйца е умря̀ла отдàвна. Но полуумря̀лото детѐ ～я̀ и сегà е здрàв левѐнт. 伊莉伊查早就死了,然而半死的孩子活过来了,现在已是个健康的小伙子。❹变得像活的一样,活生生地显现出,栩栩如生:Тòй си спòмни всѝчко за тàя земя̀! Всѝко местѐнце ～я̀ пред очѝте му. 他想起了这块土地的一切,每个小小的地方都活生生地显现在他的眼前。❺同 оживя̀вам се:Полѐто изведнъ̀ж ～я̀ва от вѝкове, смя̀х и шỳм. 田野里一下子因喊声、笑声和嘈杂声而热闹起来。Чỳ се пѐсен, чỳ се смя̀х, къ̀щата ～я̀. 响起了歌声,响起了笑声,屋子里热闹起来。◇ **Оживя̀ ми на сърцѐто.**〈口〉梦寐以求,强烈地向往:Àнгел е ～я̀л на сърцѐто ѝ; всѐ за нѐго мѝсли, всѐ нѐго очàква. 她的心中热烈地追求着安格尔,她总在想他,总在期待他。～**я̀ване**［中］

оживя̀вам[2]［未］,**оживя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］❶〈罕〉使复苏,使复活;使新生 ❷使鲜活,使活生生,使栩栩如生:Междỳ стò дỳши пъ̀тници всѐ ще се намѐрят нèколцѝна, който с рàзказите си ще ～я̀т във въображѐнието ти картѝните на сражѐнията. 在一百个旅客中间总能找到那么几个人,他们的叙述可以使战斗的场面在你的想象中栩栩如生。❸使有生气,使活跃,使欣欣向荣:Вѝкове и я̀сни смеховѐ ～я̀ват вековнàта тишинà на местносттà. 喊声和清脆的笑声唤醒了这块沉寂了多少世纪的土地。❹使精神饱满:Спокòйната почѝвка ～ѝ всѝчки. 安静的休息使大家精神饱满。❺使有声有色,使有精神,使情绪高涨:Вълнѐнието ～ѝ лицѐто ѝ. 激动使她的脸变得有精神。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

оживя̀вам се［未］,**оживя̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се*［完］［中态］生动起来,活跃起来,热闹起来;精神饱满;情绪高涨,变得生气勃勃;变得富有表情:Шосѐто се ～я̀ва. 公路上热闹起来。Рàзговорът бъ̀рзо се ～ѝ. 谈话很快变得热烈起来。Ця̀лата грỳпа се ～я̀ва. 全组情绪高涨。Пòгледът му се ～ѝ. 他的目光变得富有表情。～**я̀ване**［中］

ожидàем -*а*［形］同 очàкван:Àз не намѐрих ～ите удòбства. 我没找到所期待的舒适条件。

ожѝда|м［未］(热切地)等待(等候);期待,期望:～м слỳчай 等机会 Тàм, дѐ ～ рòбът конѐц на чѐрни днѝ. 那里,奴隶盼望着黑暗岁月的终结。Добѝтъкът ～ зелѐна пàша. 牲畜盼望着绿色的牧草。— **се**［被动］～**не**［中］

ожидàни|е -*я*［中］〈书,旧〉等待,等候;期待,期望,盼望:Дъ̀лги часовѐ лежà тòй тàм търпелѝво в ～е на нощтà. 他长时间地躺在那里,耐心地等待着夜晚的到来。

ожрѐб|вам се［未］,**ожрѐбя се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］(母马)产(驹),下(驹)～**ване**［中］

ожрѐб|ям се［未］,**ожрѐбя се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］〈罕〉同 ожрѐбвам се ～**яне**［中］

ожỳл|вам［未］,**ожỳля** -*иш*,-*их*［完］擦坏,磨坏,蹭坏:～вам си колѐното 磨破了膝盖 ～вам стенàта 蹭坏了墙 Съвсѐм съм си ～ил палтòто. 我把大衣完全磨坏了。— **се**［反身,被动］:Лàкътят ми се ～и при пàдането. 我的胳膊肘在摔倒时蹭破了。～**ване**［中］

ожỳл|ям［未］,**ожỳля** -*иш*,-*их*［完］同 ожỳлвам — **се**［反身,被动］～**яне**［中］

ожъдн|я̀вам［未］,**ожъднѐя** -*ѐеш*,-*я̀х*［完］同 ожаднѐвам ～**я̀ване**［中］

ожълт|явам [未], **ожълтя** *-йш, -йх* [完] 使变黄,使成为黄色的,使发黄: Ожълтих прането при гладенето. 我把衣服熨黄了。Детето пак е ~яло пеленйте. 这孩子又把包被尿黄了。— **се** [被动,中态] **~яване** [中]

ожън|вам [未], **ожъна** *-еш, -ах*, 过被形动 *-ат* [完] 收割: Днес ~ахме 20 декара. 今天我们收割了 20 狄卡尔的庄稼。Ако не посееш нещо, няма да ~еш нищо. 〈谚〉不播种,就不会有收成。**~ване** [中]

озаглав|явам [未], **озаглавя** *-йш, -йх* [完] 加上标题,标上题目: ~явам статия 给文章加上标题 — **се** [被动] **~яване** [中]

озадач|авам [未], **озадача** *-йш, -йх* [完] 使为难,使困窘,使难以应付,使不知所措: Неговото мълчание ме ~ава. 他沉默不语使我很为难。~авам го с въпроса си 我的问题使他难以应付 — **се** [被动] **~аване** [中]

озадачен *-а* ❶ озадача 的过被形动 ❷ [用作形] 为难的,困窘的,难以应付的,不知所措的: Бащата е ~ от поведението на сина си. 父亲被儿子的行为弄得很为难。**~о** [副] **~ост** *-остта* [阴]

озарен *-а* ❶ озаря 的过被形动 ❷ [用作形] 1.照耀的,照明的: От заник слънце ~и / алеят морски ширини. (Яворов) 辽阔的海面被夕阳映红。~ от светлина 光亮照耀着的 2.〈转〉放光彩的;兴致高的: ~о от радост лице 因高兴而放光的面孔

озарение [无复,中]〈旧〉同 сияние (光辉,光彩;照耀)

озар|явам [未], **озаря** *-йш, -йх* [完]〈诗〉❶照耀,照明,照亮: Последните лъчи на слънцето ~йха върха на планината. 太阳的余辉照耀着山峰。Високите пламъци ~йха небето. 高高的火焰照耀着天空。❷〈转〉使光耀,使兴致高,使有光彩: Усмивка ~й лицето му. 笑容使他的面孔放光彩。❸〈转〉使清醒,使清新,使明晰: Внезапно го ~й нова идея. 一个新的主意使他心里突然豁亮起来了。— **се** [被动] **~яване** [中]

озвер|явам [未], **озверя** *-йш, -йх* [完] 使变为残暴的,使成为凶狠的,使成为野兽般的: Кръвта на детето го ~й и той се спусна срещу нападателите. 孩子的血使他变得凶狠起来,他朝袭击者扑去。— **се** [被动] **~яване** [中]

озвер|явам се [未], **озверя се** *-йш се, -йх се* [完] [中态] 变为残暴的,成为凶狠的,成为野兽般的: Джелатите все повече се ~яваха пред твърдостта на младия партизанин. 刽子手们在年轻游击队员的坚强不屈面前变得越来越残暴。**~яване** [中]

озвуч|авам [未], **озвуча** *-йш, -йх* [完] ❶装扩音设备: ~авам салон 给大厅装扩音设备 Салонът е добре ~ен. 大厅的扩音设备很好。❷使…有声,给…配音: ~авам филм 给电影配音 — **се** [被动] **~аване** [中]

оздравея 见 оздравявам[1]

оздравител|ен *-на* [形] 使健康的,保健的: ~ни мерки 保健措施

оздравя 见 оздравявам[2]

оздрав|явам[1] [未], **оздравея** *-еещ, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] ❶痊愈,复原,恢复健康: Беше тежко болен, но ~я. 他曾经病得很重,但后来好了。❷(伤口等)愈合,长好: Оздравя ми раната, оживях. 我的伤口愈合了,我活过来了。**~яване** [中]

оздрав|явам[2] [未], **оздравя** *-йш, -йх* [完]〈罕〉❶使健康,医好,治好,治愈 ❷同 заздравявам (长好,愈合) — **се** [被动] **~яване** [中]

оздравя|м [未]〈方〉同 оздравявам[1] **~не** [中]

озеб|вам [未], **озебна** *-неш, -нах* [完]〈方〉冻坏,冻死: Ръцете ми ~наха. 我的手冻坏了。**~ване** [中]

озелен|явам [未], **озеленя** *-йш, -йх* [完] 绿化,种树,植林;种草: Озеленйха главната улица на града. 他们绿化了这个城市的主要街道。— **се** [被动] **~яване** [中]

оземл|явам [未], **оземля** *-йш, -йх* [完] 分给…土地 — **се** [被动] **~яване** [中]

озимче *-та* [中]〈方〉(一岁的)牛犊

оз|ирам се [未], **озра се** *-реш се, -рах се*, 过主形动 *-рял се, -ряла се, -рели се* [完] [中态]〈旧〉回顾;环顾;四面顾盼: Озирам се, къде да мина, за да не се изцапам. 我四面环顾着,看从哪儿走,才能不蹭脏衣服。**~иране** [中]

озлобен *-а* ❶ озлобя 的过被形动 ❷ [用作形] 痛恨的;凶狠的;怨恨的: ~ човек 凶狠的人 Озлобен съм към него. 我痛恨他。Лицето й пазеше ~о, студено изражение. 她的脸上保持着恶狠狠、冷冰冰的表情。**~о** [副] **~ост** *-остта* [阴]

озлобение [无复,中]〈书〉狂怒,暴怒;痛恨;凶狠

озлобление [无复,中]〈书〉同 озлобение: с ~ говоря 恶狠狠地说

озлобя 见 озлобявам

озлобя се 见 озлобявам се

озлоб|явам [未], **озлобя** *-йш, -йх* [完] 使痛恨;使凶狠;使怨恨: Гладът ~ява човека. 饥饿使这人变得凶狠。Тая негова постъпка ~й братята му. 他的这一行为使他的兄弟们都怨恨。— **се** [被动] **~яване** [中]

озлоб|явам се [未], **озлобя се** *-йш се, -йх се* [完] [中态] 痛恨起来;凶狠起来: Еньо се ~й срещу брата си. 埃尼奥痛恨起自己的兄弟来。**~яване** [中]

озлочест|явам [未], **озлочестя** *-йш, -йх* [完]〈罕〉❶使不幸,使交厄运: Тоя изедник колко майки е ~ял! 这个吸血鬼使多少母亲遭到不幸啊! ❷使丧失名誉,凌辱,败坏…的名誉: ~явам момиче 凌辱女孩 — **се** [被动] **~яване** [中]

ознаменува|м [未,完] 庆祝,纪念: Те ~ха празника на труда с големи манифестации. 他们以盛大的游行庆祝劳动节。— **се** [被动]: Годишнината на Априлското въстание бе ~на с многобройни тържествени събрания. 四月起义的周年是以召开很多大会来纪念的。**~не** [中]

означ|авам [未], **означа** *-йш, -йх* [完] ❶标记,标志,做上符号: ~авам имената 标上名字 ❷ [只三] (其)意思是,(其)意义为,意味着;表示,就是(说): Червените бузи не винаги ~ават добро здраве. 脸颊发红并不总是意味着健康。— **се** [被动] **~аване** [中]

означени|е *-я* [中] ❶同 означаване: начин на ~е 表示方法 ❷标明,注明,标志: Даден бе списък на имената с ~е на произхода и професията. 递交了标明出身和职业的名单。

ознoба [阴]〈方〉同 измръзване (冻坏,冻死)

озноб|явам [未], **ознобя** *-йш, -йх* [完]〈方〉(霜)冻坏,(霜)打: Сланата ~й всички цветя. 霜把所有的花都冻坏了。**~яване** [中]

озоб|вам [未], **озобам** [完] 一粒一粒地吃完(吃光): ~вам гроздето 把葡萄一粒粒地吃完 — **се** [被动] **~ване** [中]

озов|авам се [未], **озова се** *-еш се, -ах се* [完][中态](突然)到(某处),出现,(突然)落在,处在: Озовах се в една малка стая. 我来到一个小房间里。~авам се в обществò 出入于社交场合 Незабелязано се ~ахме в края на града. 我们不知不觉地走到了城市的尽头。~**аване**[中]

озон[无复,阳]〈化〉臭氧

озонатор[阳]〈技〉臭氧发生器

озонира|м[未,完]〈专〉❶使变成臭氧: ~м кислорòд 使氧变成臭氧 ❷用臭氧处理,以臭氧消毒: ~м въздух 用臭氧给空气消毒 ~**не**[中]

озор|вам[未], **озоря** *-иш, -их* [完]〈口〉使为难,使遇到困难: Тая работа ще ни ~и. 这项工作会使我们为难。Не ~вай конèте, че утре ще орèм. 别把马累着了,明天我们还要耕地呢。— **се**[反身,被动]: Озорих се, докато свърша. 我费了很大劲才搞完。~**ване**[中]

озра се 见 озирам се

озъб|вам се[未], **озъбя се** *-иш се, -их се* [完][中态] ❶露牙,呲牙(进行恐吓),张口露齿: Кучето се ~и и ръмжеше. 狗呲着牙,吼叫着。❷〈转〉同 засмивам се (笑,微笑): Той застана срещу нея и се ~и до ушите. 他站在她的对面,咧着嘴笑。❸〈转〉顶嘴,生气地、粗鲁地反驳: Синът се ~и на баща си. 儿子跟父亲顶嘴。~**ване**[中]

озъб|ям се[未], **озъбя се** *-иш се, -их се* [完][中态] 同 озъбвам се ~**яне**[中]

озър|там се[未], **озърна се** *-неш се, -нах се* [完][中态](谨慎地、小心地)环顾,四面顾盼: Не сè ~тай, а върви направо. 不要东看西看,你一直往前走吧!Той излèзе, ~на се и тръгна спокòйно. 他出来,环顾一下四周,然后放心地走了。~**тане**[中]

ойдиум[阳]〈植〉白粉病(葡萄的一种危险病)

ОИРТ[ойрт][缩](法) OIRT (Organisation internationale de radiodiffusion et television)— Международна организация за радиопредаване и телевизия 国际广播电视组织

ОИСР[ò-и-се-èр][缩] Организация за икономическо сътрудничество и развитие 经济合作与发展组织

ОИЯИ[缩](俄) ОИЯИ (Объединенный институт ядерных исследований)— Обединèн институт за ядрени изслèдвания 联合原子能研究所

ой[1][感] ❶(表示担心、害怕或痛苦)啊,啊呀,哎哟: Òй, как боли! 哎哟,真疼呀!Òй, внимавай! 啊呀,当心啊!❷(表示惊奇,感到意外)嗬,哟,嘿: Òй, какви малки крави! 哟,多么小的奶牛哇!Òй, колко хубаво! 嘿,多好哇!

ой[2][语气] ❶(表示请求时用)啊,哎,…吧: Òй, смили се, бòже! 上帝,发发慈悲吧!❷〈方〉(在答应别人的呼唤时用)唉,噢;什么,嗯: Гино, Гино! Позова грубо Векòвски. — Òй! — тутакси се обади отвътре жèнски глас. "吉娜,吉娜!"维科夫斯基粗暴地喊着。"哎!"一个女人的声音立即在里面答应。

ок *-ът, -а, -ове* [阳]〈民〉(双马车的)单辕杆

ОК[1][ò-ка][缩] Окръжен комитèт 州委员会

ОК[2][ò-ка][缩] Олимпийски комитèт 奥林匹克委员会

ока[阴]〈旧〉❶奥卡(旧时一些国家的重量单位,一奥卡=1283克): Купил една ~ сòл. 他买了一奥卡的盐。❷〈民〉可容重量为一奥卡液体的器皿

Ока 奥卡河(俄罗斯)

окад|явам[未], **окадя** *-иш, -их* [完]〈民〉❶用烟熏黑: Окадих стената със свещта. 我点蜡烛把墙熏黑了。❷熏完: Окадиха с тамян хляба. 他们用香熏了面包。❸用硫磺烟消毒: Окадиха бъчвите. 他们用硫磺烟熏了大木桶。— **се**[被动] ~**яване**[中]

окад|явам се[未], **окадя се** *-иш се, -их се* [完][中态]〈方〉(常用于否定)出现,露面,来: Не сè ~и цяла година тук. 整整一年他没到这儿来了。~**яване**[中]

окажа 见 оказвам

окажа се 见 оказвам се

ока|звам[未], **окажа** *-жеш, -зах* [完] ❶表现出,显出: Колкото и да беше държелив, виното беше ~зало дèйствието си. 无论他怎样支持得住,葡萄酒还是起了作用。~звам смèлост 显出勇气 ~звам внимание 予以注意,表现出关心 ❷(与某些名词连用,表示该名词的含义)予以,给以,加以: ~звам влияние 影响,对…产生影响 ~звам пòмощ(予以)帮助 ~звам поддръжка(予以)支持 ~звам съпротива 抵抗 ~звам съдèйствие 协助 — **се**[被动] ~**зване**[中]

ока|звам се[未], **окажа се** *-жеш се, -зах се* [完][中态] ❶发现是…,(发现)原来是…;成为…,证明是…: Овчарят се ~за нèгов познат. (发现)牧羊人原来是他的熟人。Паспòртите им се ~заха нередòвни. 他们的护照原来是不符合手续的。❷在,有: Батарèята се изтòчи, отзад не сè ~за никакво началство. 炮兵连的士兵一个接一个地往外走,后面竟然没有任何长官。❸[无人称]弄清楚,弄明白,原来: Оказа се, че ме познава — и че сме дори малко роднини. 原来他认识我,我们甚至还沾点亲。Пòсле се ~за, че бил сгрешил. 后来弄清楚,是他搞错了。~**зване**[中]

оказион[无复,阳] ❶(廉价购买物品的)好机会;难得的机会: Продава се къща ~. 廉价出售房屋。Търся да купя колелò ~. 我在找机会购买廉价自行车。❷〈口〉廉价货

оказион|ен *-на* оказион 的形容词 ◇ ~**ен магазин** 寄售商行,信托商店

ока|йвам[未], **окая** *-еш, -ях* [完] 怜恤,为(遭遇不幸的人或死去的人)而惋惜,遗憾: ~йвам младините си 惋惜自己的青春 ~йвам съдбата си 为自己的命运而遗憾 — **се**[反身]: Ще си счупиш някой крак, та цял живòт да се ~йваш. 你会摔坏一条腿,以至抱憾终生。~**йване**[中]

окал|вам[未], **окалям**[完] ❶(用泥)弄脏: Окалях пòда. 我把地板上弄得全是泥。~вам си обувките 把鞋蹭上泥 ❷〈转〉诬蔑,中伤,败坏名誉: ~вам името му 玷污他的名字 — **се**[反身] ~**ване**[中]

окалпазаня 见 окалпазанявам

окалпазаня се 见 окалпазанявам се

окалпазан|явам[未], **окалпазаня** *-иш, -их* [完]〈口〉使成为坏蛋;使成为懒汉: ~явам добрòто детè 使好孩子变坏 — **се**[被动] ~**яване**[中]

окалпазан|явам се[未], **окалпазаня се** *-иш се, -их се* [完][中态]〈口〉成为坏蛋,成为恶棍;成为懒汉 ~**яване**[中]

окалям 见 окалвам

окаменèлост *-тà*[阴] 同 вкаменèлост (化石)

окамен|явам[未], **окаменèя** *-èеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -èли* [完] ❶〈罕〉变得像石头一样硬,化为石状,硬化: Недостатъчно ~èли въглища. 硬化程度不够的煤。❷

〈转〉(由于惊恐等而)发呆,呆定,木然:Окаменя̀х от у̀жас. 我吓呆了。～я̀ване[中]

оканѝца[阴]〈民,旧〉能盛一奥卡(或一公升)液体的金属器皿

ока̀п|вам[1][未],**ока̀пя** *-еш*,*-ах*[完](用液体)将…弄脏:Ока̀пах си ро̀клята със су̀па. 我把菜汤滴在连衣裙上了。— **се**[反身,被动]～**ване**[中]

ока̀п|вам[2][未],**ока̀пя** *-еш*,*-ах*[完] ❶凋落,凋谢:От су̀шата листа̀та на липите съхнат и ～ват. 因为干旱,椴树叶子干枯凋落了。❷〈转〉(身体)垮:Ока̀пах от тѐжката бо̀лест. 重病把我搞垮了。～**ване**[中]

ока̀п|ки 和 **ока̀пци**[复]〈民〉未喝完的饮料;剩下的底:Не ѝскам да пѝя чу̀жди ～ки. 我不想喝别人的残汤剩酒。Съберѝ ～ците от вѝното за оцѐт. 你把葡萄酒剩的底收集起来去酿醋。

ока̀пя 见 ока̀пвам[1] 和 ока̀пвам[2]

ока̀пя се 见 ока̀пвам се

окарикатур|я̀вам[未],**окарикатуря̀** *-ѝш*,*-ѝх*[完]画成漫画,画成讽刺画;丑化:Тѝя е в състоя̀ние да ～й всѝчка твоя̀ идѐя. 这个人能够把你的每一个想法都加以丑化。— **се**[反身,被动]～**я̀ване**[中]

окарикату̀р|ям[未],**окарикатуря̀** *-ѝш*,*-ѝх*[完]同 окарикатуря̀вам — **се**[反身,被动]～**яне**[中]

окарѝна[阴]〈乐〉欧卡利那笛,洋埙(一种陶土或金属制的卵形吹奏乐器)

ока̀стр|ям[未],**ока̀стря** *-иш*,*-их*[完] ❶修剪,剪整,剪枝:Едѝн дѐн тя̀ го отсѐче,～и кло̀нките му и напра̀ви дръжка за зна̀ме. 一天,她把它砍下,打去枝杈,做成了一个旗杆。～ям летора̀слите 剪去一年生的枝杈 ❷割去,减去;删去许多:Неприя̀телите ѝскаха да ～ят бъ̀лгарските земѝ. 敌人妄图割去保加利亚的领土。❸〈转〉瞎剪(头),胡乱理发:Ко̀й ти ～и глава̀та? 谁给你瞎理的发?— **се**[被动]～**яне**[中]

ока̀т *-а*[形]〈民〉❶有眼睛的,有视力的,能看的:Ко̀лко ду̀ши ～и наро̀чно ста̀ват слѐпи и жесто̀ки към мъ̀ките на човѐците. 多少眼睛不瞎的人故意装作看不见人们的苦难,对他们冷酷无情。❷〈转〉明白的,有辨别能力的:Четѝ! То̀ (буква̀рчето) пра̀ви сля̀пото ～о. 读吧!它(识字课本)能使盲人成为明眼人。

окача̀ 见 ока̀чвам

окача̀лка[阴](挂)衣架;衣帽架

ока̀ч|вам[未],**окача̀** *-ѝш*,*-ѝх*[完]挂,悬,悬挂,吊起:～вам картѝни по стена̀та 把画挂在墙上 ～вам дрѐха в гардеро̀ба 把衣服挂在衣橱里 ～вам нѐщо на кола̀та 把某物挂在车上 — **се**[被动]◇ **～вам нѐщо на гво̀здея (пиро̀на)**〈口〉抛弃,丢下不管,扔下 ～**ване**[中]

окачеств|я̀вам[未],**окачеств я̀** *-ѝш*,*-ѝх*[完]说明特性,说明特征;描述:～я̀вам нѐщо като̀ наха̀лство 说明某事是可耻行径 ～я̀вам го като̀ лъжѐц 说明他是个骗子 Не намѝрам ду̀ми да ～я̀ сно̀щното му държа̀не. 我找不出适当的字眼来描述他昨晚的行为举止。— **се**[被动]～**я̀ване**[中]

ока̀шлям се[未,完]咳嗽一声

ока̀я 见 ока̀йвам

ока̀ян *-а* ❶ ока̀я 的过被形动 ❷[用作形]可怜的,悲惨的,不幸的;绝望的,悲观失望的:～ вѝд 可怜的样子 ～о положѐние 绝望的境地 ～о състоя̀ние 悲惨的状况 ～**о**[副]～**ост** -остта̀[阴]

ока̀яние[无复,中]〈旧〉同 ока̀йване

ока̀ян|ик *-ци*[阳],**ока̀яница**[阴]可怜的人,不幸的人,倒霉的人

океа̀н[阳] ❶洋,大洋;海洋:Атлантѝчески ～ 大西洋 Велѝки (Тѝхи) ～ 太平洋 ❷〈转〉无量,无限;汪洋大海:Нѝе пъту̀вахме всрѐд непроница̀емия ～ от мъглѝ. 我们在茫茫雾海中旅行。

океана̀рий[阳]海洋水族馆

Океа̀ния 大洋洲

океанogра̀ф[阳]海洋(地理)学家

океаногра̀фия[无复,阴]海洋学,海洋地理学

океаноло̀|г *-зи*[阳],**океаноло̀жка**[阴]同 океаногра̀ф

океа̀нск|и *-а* океа̀н 的形容词:～и о̀стров 大洋中的岛屿 ～и парахо̀д 远洋轮船

океляв|я̀вам[未],**окелявѐя** *-ѐеш*,*-я̀х*,过主形动 *-я̀л*,*-я̀ла*,*-ѐли*[完]生发癣,生疥 ～**я̀ване**[中]

окепаз|я̀вам[未],**окепазя̀** *-ѝш*,*-ѝх*[完]〈口〉❶使蒙受耻辱,使丢脸,使名誉扫地:～я̀вам ня̀кого 使某人丢脸 ❷用坏,弄坏,毁坏:Окепазя̀ха ми дрѐхите. 他们把我的衣服弄坏了。— **се**[反身,被动]～**я̀ване**[中]

окирлив|я̀м[未],**окирлѝвя** *-иш*,*-их*[完](把衣被等)弄脏,(使衣被等)沾上汗水和灰尘:Окирлѝвих ря̀зата си. 我把衬衣弄脏了。Мно̀го си ～ил дрѐхите. 你把衣服弄得太脏了。— **се**[反身,被动]～**яне**[中]

о̀кис[阳]〈化〉氧化物:алумѝниев ～ 氧化铝 въглеро̀ден ～ 一氧化碳 желѐзен ～ 氧化铁

окѝс|вам[未],**окѝсна** *-неш*,*-нах*[完]浸渍,浸泡:Окѝснах ця̀л дѐн в по̀т. 我一整天都汗水淋淋的。～**ване**[中]

окислѐние[中]〈化〉氧化作用

окислѝтел *-ят*,*-я*[阳]〈化〉氧化剂

окисля̀ 见 окисля̀вам

окисля̀ се 见 окисля̀вам се

окисл|я̀вам[未],**окисля̀** *-ѝш*,*-ѝх*[完]使氧化:Вла̀гата ～я̀ва желя̀зото. 潮气使铁氧化。～**я̀ване**[中]

окисл|я̀вам се[未],**окисля̀ се** *-ѝш се*,*-ѝх се*[完][中态]〈化〉氧化:Жива̀кът при загря̀ване до 300℃ се ～я̀ва бъ̀рзо и се получа̀ва червѐн жива̀чен о̀кис. 汞在加热到300度时迅速氧化,成为红色的氧化汞。～**я̀ване**[中]

окисля̀ем *-а*[形]〈化〉可氧化的

окѝч|вам[未],**окѝча** *-иш*,*-их*[完]装饰,点缀,打扮,使美丽,使漂亮:Окѝчи гро̀ба на своя̀ друга̀р с цветя̀. 他用鲜花装点自己同志的坟墓。Младѐжите ～иха чита̀лищния сало̀н със цветя̀. 青年们用花把阅览室大厅点缀起来。— **се**[反身,被动]～**ване**[中]

окла̀д[阳](固定的)薪额,工资额;薪级,工资等级

Оклахо̀ма 俄克拉何马(美国州名)

оклевет|я̀вам[未],**оклеветя̀** *-ѝш*,*-ѝх*[完]诽谤,诬蔑,诋毁,对…造谣中伤:Враговѐте го ～ѝха. 敌人对他造谣中伤。— **се**[被动]～**я̀ване**[中]

оклейм|я̀вам[未],**оклеймя̀** *-ѝш*,*-ѝх*[完]诬蔑,中伤,诋毁 — **се**[被动]～**я̀ване**[中]

оклѐк|вам[未],**оклѐкна** *-неш*,*-нах*[完]〈方〉❶疲乏得要命,累得爬不起来;衰老不堪:Докато̀ стѝгнем до върха̀, ще

～нем. 我们到达山顶时，会累垮的。❷死 **～ване**［中］

оклю̀м|вам［未］，**оклю̀мна** *-неш*，*-нах*［完］❶低头，下垂，弯垂：Цветя̀та са ～нали. 花垂下来了。Оклю̀мнах от умо̀ра. 我累得抬不起头来。❷〈转〉垂头丧气，懊丧起来：връщам се ～нал 垂头丧气地回来了 Я̀ вѝжте го ка̀к ～на，ка̀к съхне горкѝят. 瞧他这个可怜人多么懊丧，多么憔悴。**～ване**［中］

окно̀［中］〈方〉小洞，小孔，开口：～ на бъ̀чва 大木桶的小孔

око̀ очѝ［中］❶眼睛：сѝни очѝ 蓝眼睛 бя̀лото на очѝте 白眼珠 Око̀то ти да излѐзе，ло̀шо ѝме да ти не излѐзе.〈俗〉宁肯被挖掉眼睛，也不能使自己有坏名声。Око̀ за ～，зъб за зъб.〈俗〉以眼还眼，以牙还牙。❷〈转〉视力，视觉：От извѐстно врѐме очѝте ми мно̀го отсла̀бнаха. 近来我的视力减退了许多。❸同 по̀глед（目光）：жѝви очѝ 活泼的目光 злѝ очѝ 凶恶阴险的目光 В то̀я мѝг очѝте ни се срѐщнаха. 在这一瞬间我们的目光相遇了。Нѝщо не мо̀же да избя̀га от очѝте ми. 任何东西都逃不过我的眼睛。◇ **бѝя на очѝ**〈口〉触目，使人注目，引人注意 **бода̀ в очѝте**〈口〉刺目，使人不快，给人不好的印象 **ва̀дя очѝте ня̀кому**〈口〉使某人生气 **ва̀дя си очѝте с нѐщо**〈口〉做某事把眼睛累坏了，费眼睛做某事：Ця̀ла годѝна съм си ва̀дила очѝте над тѝя сѝтни везма̀. 整整一年我在这些细小的刺绣上费尽了眼力。**Ва̀дят си очѝте.**〈口〉他们不和（吵架）。**взѐмам го на ～（очѝ）**〈口〉怀恨在心 **Взѐха ми се очѝте.**〈口〉我酷爱…（对…着迷）。**влѝзам в очѝ**〈口〉引起注意，受到怀疑 **Вмѐсто да изпѝше вѐжди，изва̀жда очѝ.**〈俗〉没画成眉毛，却挖掉了眼睛；偷鸡不成蚀把米。**в очѝте на ня̀кого** 1.当…的面，直接地，公开地：Иконопѝсецът не са̀мо не го̀ слу̀шаше，а смѐеше да се подигра̀ва в очѝте му. 画圣像的人不仅不听他的，而且还敢当着他的面嘲笑他。2.根据某人的看法，按照某人的意见：Скъпѐрничеството в мо̀ите очѝ е нѐщо мно̀го ло̀шо. 在我看来吝啬是很坏的东西。**Га̀рван га̀рвану ～ не ва̀ди.**〈谚〉官官相护。**глѐдам ня̀кого в очѝте**〈口〉看某人的眼色行事，揣摩某人的意愿，投某人所好以向其献殷勤 **глѐдам с добро̀（ло̀шо）～ ня̀кого** 对待某人好（不好）**глѐдам с чѐтири очѝ**〈口〉1.望眼欲穿，十分想要… 2.高度注意 **говоря̀ пра̀во в очѝте**〈口〉坦率地把一切都告诉某人；开诚布公地说 **Дѐто ми очѝ вѝдят.**〈口〉不管在哪里，无论在什么地方。**Догдѐто ти очѝ вѝдят.**〈口〉很远，很广阔。**Еднѝото му ～ всѐ навъ̀н глѐда.**〈口〉不想在某处呆着，总想离开那里。**за очѝ** 马马虎虎地算是做了；形式上 **зама̀звам очѝте（ня̀кому）** 蒙蔽某人；欺骗某人（使某人看不到某事或某物的错误或缺点）**затва̀рям си очѝте пред нѐщо**〈口〉假装看不见 **Издѝга се в очѝте ми.**（由于某人的行为或他表现出的品质）我开始重视他，尊重他；他在我眼里的形象高大起来。**Ѝма дебѐли очѝ.**〈口〉他脸皮厚。**Ѝма набѝто ～.**〈口〉他有锐利的眼睛。**ло̀ши очѝ**〈民〉毒眼（迷信的说法称一个人被此种眼睛看后，可能遭受不幸）**межд̀у（на）чѐтири очѝ**〈口〉只在两个人之间，只有两个人知道 **на ～**〈口〉估计 **навѝрам ня̀кому нѐщо в очѝте**〈口〉不停地、令人厌烦地指责（支使）某人 **Напъ̀лниха му се очѝте.**〈口〉他很喜欢。**не мо̀га да глѐдам хо̀рата в очѝте**〈口〉没脸见人 **Не мѝ го хва̀щат очѝте.**〈口〉我不喜欢他。**обръ̀щам очѝ（по̀глед）към ня̀кого ѝли нѐщо**〈口〉把注意力转向某人或某事；期待其他方面的支持 **Око̀ ми не мѝга.**〈口〉什么都不怕；脸不变色心不跳。**Око̀то ми всѐ ната̀м глѐда.**〈口〉不懈地追求（想达到某个目的）。**Оста̀наха ми очѝте в（по）ня̀кого ѝли нѐщо.**〈口〉非常喜欢某人或某物。**Отва̀ряй си очѝте.**〈口〉你得特别小心；当心！**отва̀рям ня̀кому очѝте**〈口〉使某人明白真相，看清某事物的坏的方面 **Очѝте ѝ игра̀ят.**〈口〉她爱送秋波，爱卖弄风情。**Очѝте му игра̀ят на чѐтири.**〈口〉他全面观察，注视着一切。**па̀зя го като̀ очѝте си** 像保护自己的眼睛一样保护它 **пра̀вя ня̀кому ма̀ли очѝ**〈口〉为某人而打扮得漂亮；对某人讨好（献媚）**пред очѝте ми** 当着我的面 **Причерня̀ ми пред（на）очѝте.**〈口〉1.我觉得很不舒服，发晕。2.我气得无法克制自己；气坏了。**Свѐтнаха ми очѝте.**〈口〉我（由于看见某物而）非常高兴。**скло̀пям（закло̀пвам）очѝ**〈口〉同 умѝрам（死）**слѐпи очѝ** 太阳穴 **Тръ̀н съм в очѝте на ня̀кого.**〈口〉我是某人的眼中钉，肉中刺。**умѝрам с отво̀рени очѝ**〈口〉死不瞑目 **хва̀щам очѝ（пъ̀лня ～то）**〈口〉受喜爱，合…的口味 **хвъ̀рлям ～ на нѐщо**〈口〉眼睛盯着自己喜欢并想得到的东西，非常喜爱并想占有某物 **хвъ̀рлям пра̀х в очѝте на ня̀кого** 蒙蔽某人耳目 **Чѐрно ми ста̀ва пред очѝте.**〈口〉我心情很沉重，很痛苦。**яйца̀ на очѝ** 煎鸡蛋

оков|а̀вам［未］，**окова̀** *-ѐш*，*-а̀х*［完］❶加铐，给…戴上镣铐：～а̀вам го във верѝги 给他戴上镣铐 Окова̀н и хвъ̀рлен в тъмнѝца. 他被戴上镣铐投入监狱。Зѝмата бѐ ～а̀ла пото̀ците в лѐдени око̀ви. 冬天把溪流封在冰层里。❷〈转〉使失去自由，奴役 ❸同 обкова̀вам：колеснѝци，～а̀ни със зла̀то 包金的马车 — **се**［被动］**～а̀ване**［中］

око̀в|ен *-на*〈诗〉око̀ви 的形容词：～ен звъ̀н 镣铐的响声

око̀ви［复，无单，阴］❶镣铐：поста̀вям в ～ 使戴上镣铐 ❷〈转〉枷锁，桎梏，束缚：разкъ̀свам ～те на ро̀бството 打碎奴役的枷锁 ◇ **вла̀ча ～**〈诗〉受奴役，受压迫 **разбѝвам（чу̀пя）～те** 砸碎锁链，从奴役下解放出来

око̀з|вам［未］，**око̀зя** *-иш*，*-их*［完］产小山羊，生小山羊：Коза̀та ～и двѐ я̀рета. 山羊生了两只小羊。**～ване**［中］

око̀з|вам се［未］，**око̀зя се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态］❶（山羊）生小羊，下羊羔：Вчѐра на̀шата коза̀ се е ～ила. 昨天我们的山羊下羊羔了。❷（羊羔）生出来，下出来：Кога̀ се е ～ило това̀ я̀ре? 这只小羊羔是什么时候出生的？**～ване**［中］

око̀зен *-а*［形］〈方〉机智的，灵巧的，聪明的

око̀зя 见 око̀звам

око̀зя се 见 око̀звам се

ококо̀р|вам［未］，**ококо̀ря** *-иш*，*-их*［完］**～вам очѝ** 睁大眼睛，瞪眼：И при на̀й-ма̀лкия шу̀м в къ̀щата，и при на̀й-сла̀бото скръ̀цване на коя̀ да е врата̀，ба̀ба Ста̀на ～ваше очѝ. 即使屋子里有最小的响声，哪一扇门发出最轻微的吱呀声，斯塔娜奶奶都会睁大眼睛。**～ване**［中］

ококо̀р|вам се［未］，**ококо̀ря се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态］❶瞪圆眼睛，瞪眼：Дя̀до Сла̀ви се ～и，потъ̀рка очѝ，ухѝли се вино̀вно. 斯拉维爷爷瞪圆眼睛，又揉揉眼，羞愧地笑了。❷（眼睛）瞪圆，睁大：Очѝте на крадѐца се ～иха и вѝкът му се спря̀ в гъ̀рлото. 小偷的眼睛瞪大了，他的喊声卡在了喉咙里。❸〈转，口〉态度粗暴 **～ване**［中］

ококо̀рен *-а* ❶ ококо̀ря 的过被形动 ❷［用作形］1.睁大的，瞪圆的：～и очѝ 瞪圆的眼睛 2.〈转，讽〉自以为了不起的，骄傲的 **～о**［副］：Я̀ седнѝ до мѐне и стѝга си ме глѐдал така̀ ～о. 你在我旁边坐下，别再这么瞪着眼看我了。**～ост** -остта̀［阴］

ококо̀ря 见 ококо̀рвам

ококо̀ря се 见 ококо̀рвам се

око̀л|ен *-на*［形］❶附近的；周围的：Око̀лните села̀ са прочу̀ти със сво̀ите лозя̀. 附近的村庄以其葡萄园而闻名。влия̀ние

на ～ната среда 周围环境的影响 Къщата още не бе засегната от гъня, но ～ните къщи пламтяха и го докарваха към нея. 这所房子还没遭殃,但周围的房子已经燃烧起来,火很快朝这所房子蔓延过来。опазване на ～ната среда 保护环境 ❷绕弯子的,间接的: ～ен път 弯路,绕远的路 ◇ **～ни пътища** 不正当的途径,不诚实的做法 **по ～ен път** 通过第三者,间接地,转弯抹角地: Получих сведенията по ～ен път. 我间接地得到了消息。**с ～ни думи** 转弯抹角地,委婉地: При първия урок с ～ни думи изказа нещо като съжаление. 他在上第一堂课时,转弯抹角地说了一些类似遗憾的话。

околийск|и -*а* околия 的形容词: ～и народен съвет 县人民委员会 ～и град 县城 ～и началник〈旧〉县长,县官

околис|вам се［未］, **околисам се**［完］［中态］〈方〉围着…转,在…周围转来转去: Околисал се е тук като куче. 他像狗一样在这里转来转去。**～ване**［中］

околия［阴］〈旧〉(保加利亚的)县

околност -*тà*, -*u*［阴］近郊,四郊;周围,四周,附近: В ～ите на града има много лозя. 市郊有许多葡萄园。

около［前］❶围着,围绕在…,包围在…,环绕: Реката тече ～ града. 河环城流过。Децата се събраха ～ учителката. 孩子们围聚在女教师的周围。пътуване ～ света 周游世界 ❷〈转〉就…,围绕…,有关…: новини ～ последните събития 有关最近事件的新闻 Разговорът се въртеше ～ него. 话题围绕着他展开。❸在…周围,在…附近;挨近,靠近: Около селото има много изворчета. 在村庄周围有很多小泉。Навъртай се ～ мене. 请靠我近点。❹大约,大概,左右,上下: ～ пет часа 大约 5 个小时 ～ три часа 3 点钟左右 ～ пет метра 5 米左右 Дъждецът трая ～ четвърт час. 小雨下了大约一刻钟。

около 和 **окол**［副］〈罕〉同 наоколо (在附近)

околовръст［副］❶周围,(在)附近: Околовръст селото е заобиколено с гора. 村庄被树林环抱着。Околовръст нямаше жив човек. 周围一个人也没有。❷周长: Дървото има три метра ～. 树的周长为 3 米。

околовръст|ен -*на*［形］周围的,环绕的;圆周长的: ～на железница 环城铁路,环形铁路 ～но шосе 环城公路 ～на линия 环形线

онкология［阴］肿瘤学

околоземн|ен -*на*［形］环绕地球的: ～на орбита 绕地轨道

околоплод|ен -*на*［形］**～ен мехур**〈生物〉羊膜(Amnium)

околосветск|и -*а*［形］环球的,周游世界的: ～о пътуване 环球旅行

околчест -*а*［形］〈民〉圆的,圆形的: ～о лице 圆脸 ～а маса 圆桌

окомер［阳］〈军〉目测;目测力

окомер|ен -*на* окомер 的形容词 ◇ **～на снимка**〈专〉目测图

окончa 见 окончвам

окончa се 见 окончвам се

окончава|м［未］〈语法〉以…结尾,词尾为…: Думата "поле" ～ на "е". "поле"这个词是以"е"结尾的。Съществителните от среден род ～т в единствено число на -о или -е. 中性名词的单数词尾为 о 或 е。**～не**［中］

окончани|е -*я*［中］〈语法〉词尾,字尾

окончател|ен -*на*［形］❶最后的,最终的;彻底的;已确定的: ～ен резултат 最后结果 ～но мнение 最后意见 ～ен отговор 最终答复 ～ни присъди 终审判决 ❷同 пълен (完全的,充分的): ～ни данни по някое дело 有关某一案件的全部材料 ～на победа 完全彻底的胜利 **～но**［副］

окончв|ам［未］, **окончa** -*иш*, -*их*［完］〈方〉同 ожребвам **～ане**［中］

окончв|ам се［未］, **окончa се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］〈方〉同 ожребвам се **～ане**［中］

окоп［阳］❶〈军〉壕,堑壕;掩体: копая ～и 挖战壕 ❷壕沟,护沟

окопа|вам［未］, **окопая** -*еш*, -*х*［完］❶在…周围堆上土,培土: ～вам картофи 给马铃薯培土 ～вам царевица 给玉米培土 ❷在…周围挖沟,挖壕: ～вам палатка 在帐篷周围挖沟 Окопахме лагера. 我们在营地四周挖了沟。— **се**［被动］**～ване**［中］

окопа|вам се［未］, **окопая се** -*еш се*, -*х се*［完］［中态］〈军〉挖战壕;掘避弹壕: ～вам се заедно с бойците 和战士们一起挖战壕 **～ване**［中］

окопая 见 окопавам

окопая се 见 окопавам се

окопвачка［阴］(用于马铃薯、玉米等的)培土机,松土机: тракторна ～ 拖拉机牵引的松土机

окоп|ен[1] -*на*［形］❶壕沟的,堑壕的: ～ен трап 掩体 ❷挖沟的,挖壕的: ～ен инструмент 挖沟工具

окоп|ен[2] -*на*［形］须要(宽垅种植以)中耕的: ～ни култури 中耕作物

окопит|вам［未］, **окопитя** -*иш*, -*их*［完］使(受惊吓者等)清醒,使镇静: Моят писък ～и за малко баща ми. 我的哭叫声使我父亲清醒了一点。**～ване**［中］

окопит|вам се［未］, **окопитя се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］(在精神十分激动(如恐惧等)后)清醒过来;恢复知觉;镇静下来: Още не се е ～ил от нещастието. 他还没有从不幸中清醒过来。**～ване**［中］

окопитя 见 окопитвам

окопитя се 见 окопитвам се

окорав|явам［未］, **окоравея** -*еeш*, -*ях*［完］变硬,硬化;变坚实 **～яване**［中］

окос|вам［未］, **окося** -*иш*, -*их*［完］同 окосявам — **се**［被动］**～ване**［中］

окосмен -*а*［形］长满毛的

окостен|явам［未］, **окостенея** -*еeш*, -*ях*［完］❶骨化;硬化,变硬 ❷失去韧性 ❸〈转〉丧失发育能力;失去发展能力 **～яване**［中］

окося 见 окосявам 和 окосвам

окос|явам［未］, **окося** -*иш*, -*их*［完］割完,刈完;割净,刈净: Окосихa ливадата за един ден. 他们用一天的时间把草场上的草割完了。— **се**［被动］**～яване**［中］

окот|вам［未］, **окотя** -*иш*, -*их*［完］生小猫,下小猫;下猫崽: Нашата котка ～ила три котета. 我们的猫生了三只小猫。**～ване**［中］

окот|вам се［未］, **окотя се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］❶生小猫,下小猫;下猫崽: Котката ни се ～и вчера. 昨天我们的猫下小猫了。❷(小猫等)生出来,出生: Тия котета се ～иха вчера. 这些小猫是昨天生的。**～ване**［中］

окотя 见 окотвам

окотя се 见 окотвам се

окочан|явам [未], **окочанѐя** *-ѐеш, -ях* [完] 发僵,僵化;变硬,硬化: Ръцѐте му ~ яха от студ. 他的手冻僵了。**~яване** [中]

окошàр|вам [未], **окошàря** *-иш, -их* [完] 〈口〉使人狱

окр. [缩] òкръг 州

окрà|двам [未], **окрадà** *-дѐш, -дох, -де*, 过主形动 *-л* [完] ❶全部(或大部分)偷去,盗窃(大量或全部): Окрàдоха книгите от библиотѐката. 他们把图书馆里的书偷走了很多。❷抢劫,掠夺: Вчѐра ме ~доха. 昨天他们抢了我的东西。— **се** [被动] **~дване** [中]

окрайнинà [阴] ❶边区,边境地带 ❷(某居民点的)边缘,边: по ~йте на градовѐте 在城市的边缘地区

окрàска [阴]〈书〉❶颜色,色调: ярка ~ 鲜艳的颜色 цвѐтна ~ 彩色 ❷〈转〉色彩;情调: В òтреда го обѝчаха заради вѐселия му харàктер и чѐсто го кàраха да им разкàзва слу̀чки из своя живòт, на който вѝнаги придàваше комѝчна ~. 因为他生性快活,在部队大家都喜欢他,并经常让他给他们讲自己生活中遇到的事,而他总是给这些事情渲染上喜剧色彩。

окраставя̀вам [未], **окраставѐя** *-ѐеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* [完] 长疥癣 **~яване** [中]

окрѐл [阳]〈方〉同 слез (锦葵)

окрѐлче *-та* [中]〈书〉同 окрѐл

окрив|явам[1] [未], **окривѐя** *-ѐеш, -ях* [完] 成为可疑的;遭到冷遇的,受到敌视的: Със своята откровѐност ~ях на всѝчки. 我因自己的直率而受到大家的冷遇。**~яване** [中]

окрив|явам[2] [未], **окривя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 指责,责备,责难,非难;归罪于,归咎于: Все мѐне ~ят за всѝчко. 不管什么事他们总是要归罪于我。**~яване** [中]

окрилѐн *-а* ❶ окриля̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 兴奋的,欢欣鼓舞的 **~ост** *-осттà* [阴]

окрил|явам [未], **окриля̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使振作起来,使充满信心,鼓舞: Мисълтà за нарòдното щàстие ни ~ява в борбàта. 为人民造福的想法在斗争中鼓舞着我们。— **се** [被动,中态] **~яване** [中]

окрил|ям [未], **окриля̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 окриля̀вам: Несъкрушѝмият боевѝ дух на стàлинградските герòи ~яше нарòдните партизàни. 斯大林格勒的英雄们坚不可摧的战斗精神鼓舞着人民游击队员们。— **се** [被动,中态] **~яне** [中]

òкръ|г *-зи* [阳]〈史〉(保加利亚的)州

окръгля̀ 见 окръгля̀вам 和 окръглям

окръгля̀ се 见 окръгля̀вам се

окръгл|явам [未], **окръгля̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使成圆形,弄圆 ❷使成整数: Окръглѐте су̀мата. 请您把款子凑成整数。— **се** [被动,中态] **~яване** [中]

окръгл|ям [未], **окръгля̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 окръгля̀вам — **се** [被动,中态] **~яне** [中]

окръжàвам [未], **окръжà** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 обкръжàвам: Дървѐтата ~àваха къщата. 树木把房子围起来了。~àвам с внимàние и грѝжи нѝкого 重视和关心某人 — **се** [反身,被动] **~àване** [中]

окръж|ен *-на* òкръг 的形容词 ~ен съд 州法院 ~ни ѝзбори 州级选举 ◇ **~ен град** 州会,州首府

окръжѐн *-а* [形] 同 заобиколѐн (被围的,被包围的): Окръжѐният от войскѝте враг слòжи оръ̀жие. 被部队包围的敌人放下了武器。

окръжѐни|е *-я* [中] 包围(状态);包围势力: Докатò съществу̀ва врàжеско ~е, войскàта трябва да бъде на своя пост. 只要敌人的包围还在,部队就要坚守自己的岗位。

окръжи|е *-я* [中]〈军〉❶军区 ❷**воѐнно ~е** 军事委员部

окръжн|о *-и* [中]〈公文〉通告,通令 Получѝхме нòво ~о. 我们收到了新的通告。издàвам ~о 发通告

окръжност *-тà, -и* [阴]〈数〉圆周: движѐние по ~ 沿圆周运动 дължинà на ~ 圆周长

окря̀к|вам [未], **окря̀кам** [完]〈罕〉使充满叫喊声: Тя ~а махалàта и всѝчки пѝснаха от нѐя. 她的喊声几乎响遍了整个村子,大家都因为她而哭叫起来。**~ване** [中]

ОКС [ò-ка-сѐ] [阳,(口)中,缩] Окръжен кооператѝвен съюз 州合作总社

оксѝд [阳]〈化〉同 òкис

оксидàция [阴]〈化〉氧化表层,氧化处理

оксидѝра|м [未,完] 使(金属)表面氧化,氧化表层,氧化处理: ~м метàл 使金属的表层氧化 — **се** [被动] **~не** [中]

оксижѐн [阳]〈化〉❶焊接机 ❷(焊接金属用的)氢氧;氧炔 ❸〈口〉(用来消毒或使头发变成淡黄的)过氧化氢

оксижѐн|ен *-на* оксижѐн 的形容词: ~на завàрка 气焊

оксиженѝра|м [未,完]〈专〉❶焊接,熔接,锻接 ❷(用过氧化氢)使(头发)变成淡黄(去色): ~м косѝте си 给头发去色 — **се** [反身,被动] **~не** [中]

оксиженѝст [阳], **оксиженѝстка** [阴] 气焊工人

оксижѐнов *-а* оксижѐн 的形容词: ~ апарàт 气焊机

ОКСНП [缩] Общокитàйско събрàние на нарòдните представѝтели 全国人民代表大会(中国)

òксфорд [阳] 一种棉布;牛津纺

Òксфорд 牛津(英国城市)

окт. [缩] октòмври 10 月

октàва [阴] ❶〈乐〉八度音,八度 ❷〈乐〉高八度音,低八度音 ❸〈文学〉八行(体)诗,八行诗格

октòд [阳]〈理〉八极管

октоѐдъ|р *-ри* [阳]〈数〉八面体

октоѝх [阳] 八重赞美诗集

октòмври [阳] 10 月

октомврѝйск|и *-а* октòмври 的形容词: Октомврѝйските нòщи все òще не бяха мнòго хлàдни. 10 月的夜晚还不是很凉。◇ **Велѝка ~а социалистѝческа революция** 伟大的十月社会主义革命(俄国的无产阶级革命,爆发于俄旧历 1917 年 10 月 25 日(新历 1917 年 11 月 7 日))

октопòд [阳]〈动〉章鱼

октроà [无复,阴]〈旧〉进口税(在法国中世纪缴纳给封建地主或城市的输入税)

октроѝра|м [未,完]〈书〉同 дарявам (赐与,钦赐,御赐) ◇ **~на конституция** 钦赐宪法

окулѝст [阳], **окулѝстка** [阴]〈专〉眼科医生

оку̀лт|ен *-на* [形] 神秘的;玄妙的,超自然的: ~на филосòфия 神秘哲学

окултѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳]〈书〉神秘学;神秘论;神秘主义

окултѝст [阳], **окултѝстка** [阴] 神秘学者;神秘主义者

окуля̀р [阳] 目镜(与 обектѝв (物镜)相对)

окỳм|вам [未], **окỳмя** *-иш, -их* [完] ❶〈民〉以…为主婚人,让…做主婚人: А нѐго сме за кỳм ~или. 我们请他做主婚人。❷〈转,口〉使某人在另一人面前站着不动: Каквò си го ~ил срещỳ мѐне? 你为什么让他呆站在我的面前? — **се** [被动] ~**ване** [中]

окỳм|вам се [未], **окỳмя се** *-иш се, -их се* [完] [中态]〈口〉❶老站在…面前(而使其厌烦): Окỳмил се като млàда невѐста пред нѐго. 他像年轻的媳妇一样老站在他面前。Защò си се ~ила такàва, не смѐеш да ме поглѐднеш, ръцѐте ти трепѐрят. 你干吗这么呆呆地站着,不敢看我一眼,手还在发抖。❷(不受欢迎地)来,到,作为不速之客来到: Възмòжно е сестрà ти да се ~и на венчàването. 在举行婚礼时,你姐姐这个不速之客可能会来。~**ване** [中]

окỳмя 见 окỳмвам

окỳмя се 见 окỳмвам се

окупàнт [阳]〈书〉同 окупàтор

окупàтор [阳], **окупàторка** [阴]〈军〉占领者;侵占者

окупàторск|и *-а* окупàтор 的形容词: ~и цѐли 占领者的企图

окупациòн|ен *-на* окупàция 的形容词: ~ни войскà 占领军 ~ни влàсти 占领者当局 ~ни сѝли 占领者的势力

окупàция [阴] 占领,占据;侵占: държà под ~ 占领 годѝни на ~та 被占领的年代

окупѝра|м [未,完] ❶(用武力)占领,占据;侵占: Противникът ~ някои òбласти. 敌人占领了一些地区。❷〈转,口〉同 заѐмам (占,占据): Окупѝраха всѝчки местà в зàлата. 他们把大厅里的座位都占了。— **се** [被动] ~**не** [中]

окуражà|вам [未], **окуражà** *-ѝш, -ѝх* [完] 使振作,使有勇气,鼓舞,鼓励: Пъ̀рвите резултàти ни ~ават мнòго. 初步的成果给了我们很大鼓舞。— **се** [被动,中态] ~**àване** [中]

окуражѝтел|ен *-на* [形] 有鼓舞力的,令人兴奋的: Резултàтите са ~ни. 结果是令人鼓舞的。~**но** [副]

окуц|ѝвам [未], **окуцѐя** *-ѐеш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] 成为瘸子,变瘸: Окуцѝх с лѐвия кракà. 我左腿瘸了。Лòшо удàриха кỳчето и тò ~ѝ. 他们狠狠地打了这只狗,它腿瘸了。~**ѝване** [中]

окỳча 见 окỳчвам

окỳча се 见 окỳчвам се

окỳч|вам [未], **окỳча** *-иш, -их* [完] (母狗、母狼等)生(小狗、小狼等): Нàшата кỳчка ~и двѐ кỳченца. 我们家的母狗生了两只小狗。~**ване** [中]

окỳч|вам се [未], **окỳча се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶(母狗、母狼等)生(小狗、小狼等): Еднà годѝна кỳчката се ~ила със сѐдем кутрѐта. 这只母狗一年生了七只小狗。❷(小狗、小狼等)出生,生下来 ~**ване** [中]

ОКФП [ò-ка-фе-пѐ] [缩] Общокитàйска федерàция на прòфсъюзите 中华全国总工会

окълв|àвам [未], **окълвà** *-ѐш, -àх* [完] 啄了很多;啄尽,吞食尽: Кокòшките ~àха цàревицата. 母鸡把玉米吃光了。— **се** [被动] ~**àване** [中]

окълц|вам [未], **окълцам** [完] ❶(全部)捣碎(切碎,砍掉): ~вам всѝчки изсъ̀хнали клòни на ѝбълката 把苹果树上的枯枝都砍掉 ❷〈口〉剪得太短;剪得参差不齐: Кàк лòшо ми ~аха косàта. 他们把我的头发剪得太不好了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

окъп|вам [未], **окъпя** *-еш, -ах* [完] ❶给…洗澡(把全身都洗干净): Днѐс ще ~ем децàта. 今天我们要给孩子们好好洗个澡。❷〈转〉淋湿,淋透: Вчѐра ни ~а дъждъ̀т. 昨天雨把我们淋湿了。— **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

окървав|ѝвам [未], **окървавѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶染上血: Дѝсната му ръкà цѝла бѐ ~ѐна от сòбствената му кръ̀в. 他的右手整个都沾满了他自己的血。❷划出血;使受伤流血: Хрàстите ~ѝха лицѐто му. 灌木丛把他的脸划出了血。— **се** [反身,被动] ~**ѝване** [中]

окървàв|ям [未], **окървавѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 окървавѝвам

окърн|ям [未], **окърня** *-иш, -их* [完]〈方〉同 окàстрям: Окърнихме крỳшата. 我们修剪了梨树。— **се** [被动]

окърп|вам [未], **окърпя** *-иш, -их* [完] ❶补(许多地方): ~вам дрѐхите 补衣服 ❷全补好: Окърпих чорàпите. 我把袜子补好了。Трѝбва да им ~я дрѐхите, че са се изпокъ̀сали. 这些衣服都破了,我得替他们把这些衣服全补好。— **се** [被动] ~**ване** [中]

окърт|вам [未], **окъртя** *-иш, -их* [完] ❶撬开(拆开,撞开)很多 ❷撬坏,拆坏: ~вам стенàта 把墙撬坏 — **се** [被动] ~**ване** [中]

окърт|ям [未], **окъртя** *-иш, -их* [完] 同 окъртвам — **се** [被动] ~**яне** [中]

окърш|вам [未], **окърша** *-иш, -их* [完] 使折断: Окършиха и клòните на овòшките. 他们把果树枝也折断了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

окъсам 见 окъсвам

окъсам се 见 окъсвам се

окъс|вам [未], **окъсам** [完] ❶全部采下,采光;揪光;摘光: ~вам листàта на дървòто 把树叶摘光 Децàта ~аха хỳбавите цветѝ. 孩子们把漂亮的花摘光了。❷(把衣服等)穿破,穿坏: Окъсах всѝчките си дрѐхи. 我把所有的衣服都穿破了。Съвсѐм ~ах вѐче палтòто си. 我已经把我的大衣完全穿破了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

окъс|вам се [未], **окъсам се** [完] [中态] ❶(衣服等)穿坏,穿破: Дрѐхите му се ~ваха дотòлкоз, че заприлѝчваха на стàро нѝкое знàме. 他的衣服破得简直像一面旧旗子。❷衣衫褴褛;(穿得)破烂不堪: През врѐме на войнàта съвсѐм се ~ахме. 战争时期我们穿得破破烂烂。~**ване** [中]

окъсн|ѝвам [未], **окъснѐя** *-ѐеш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完]〈民〉同 закъснѝвам (迟到,拖迟,延迟): Тàзи сỳтрин тòй ~ѝ. 今天早晨他迟到了。Окъснѝхме, ~ѝхме и не знàм когà ще завъ̀ршим. 我们拖啊拖的,真不知什么时候才能做完。~**ѝване** [中]

окъсѝ 见 окъсѝвам²

окъс|ѝвам¹ [未], **окъсѐя** *-ѐеш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] 变短,变成短的: Косàта ѝ е ~ѝла. 她的头发变短了。Рòклята на мàлката девòйка бѐше ~ѝла. 小姑娘的连衣裙短了。Панталòните му ~ѝха. 他的裤子短了。~**ѝване** [中]

окъс|ѝвам² [未], **окъсѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 使成为短的;使变短: Шивàчът ми ~ѝ ръкàвите на палтòто. 裁缝把我的大衣袖子改短了。— **се** [被动] ~**ѝване** [中]

окьорав|ѝвам¹ [未], **окьоравѐя** *-ѐеш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完]〈民〉同 ослепѝвам: Кòнят е ~ѝл. 马变瞎了。Лỳдият кòн или ще ~ѐе, или ще окуцѐе. 〈俗〉疯了的马不是要变瞎,就是要变瘸。~**ѝване** [中]

окьорав|ѝвам² [未], **окьоравѝ** *-ѝш, -ѝх* [完]〈民〉使眼睛,

使失明：С та̀я пръ̀чка ще ～я̀ш ня̀кого. 拿着这根小棍你会把人捅瞎的。～я̀ване［中］

ола̀п|вам［未］，**ола̀пам**［完］〈口〉狼吞虎咽地吃完，大口地吃光：～вам я̀стия 把菜吃光 Ола̀па благина̀та. 他大口把这道荤菜吃光了。— **се**［被动］～**ване**［中］

о̀лба［阴］〈方〉（做奶酪油酥饼用的）面皮

о̀ле［感］〈方〉同 о̀леле

олеа̀ндров -*а* олеа̀ндър 的形容词：Великолѐпното ～о цвѐте възхища̀ва по̀гледа. 艳丽的夹竹桃花极为悦目。

олеа̀ндър［阳］欧洲夹竹桃（*Nerium oleander*）

олѐк|вам［未］，**олѐкна** -*неш*，-*нах*［完］❶变轻：Изва̀дих кни̇̀гите и ку̀фарът изведнъ̀ж ～на. 我把书拿出来，箱子马上就变轻了。❷［只三单］（与人称代词的与格形式连用）觉得轻松，放心：Тѐжък ка̀мък па̀дна от сърцѐто на Ѐньо. На душа̀та му ～на. 埃尼奥心中的一块大石头落了地，他感到轻松了。～**ване**［中］

олекот|я̀вам［未］，**олекотя̀** -*и̇ш*，-*и̇х*［完］使变轻，使重量减轻 ～**я̀ване**［中］

о̀леле［感］❶（表示疼痛、痛苦、悲伤、遗憾等）哎，哎哟：О̀леле，боли̇̀! 哎哟，疼啊！О̀леле，ма̀мо，преби̇̀ха ме! 哎哟，妈呀，他们快把我打死了。❷（表示害怕、惊讶等）啊呀，啊：О̀леле，какво̀ ни ча̀ка! 啊呀，我们会出什么事啊！

олели̇̀я［阴］〈民〉嘈杂声，喧哗，吵闹声：Чу̀ се голя̀ма ～. 听到一片嘈杂声。

олеомаргари̇̀н［阳］同 маргари̇̀н（人造黄油）

олѐп|вам［未］，**олепя̀** -*и̇ш*，-*и̇х*［完］贴满，（在四面）糊上；裱糊：Олепи̇̀ха стобо̀рите с афи̇̀ши. 他们在木板围墙上贴满了海报。～вам прозо̀рец 糊窗户 — **се**［被动］～**ване**［中］

олѐп|ям［未］，**олепя̀** -*и̇ш*，-*и̇х*［完］同 олѐпвам — **се**［被动］～**яне**［中］

оли̇̀ва［阴］〈植〉（欧洲的）橄榄树，油橄榄；齐墩果，洋橄榄

оли̇̀вия［无复，阴］同 о̀лио

олига̀в|ям［未］，**олига̀вя** -*иш*，-*их*［完］用唾液舔湿，用唾液弄脏：Олига̀ви му бу̀зите като̀ ги целу̀на. 她在吻他时，把他的两颊沾上了口水。Детѐто ～и престѝлчицата си. 孩子的口水把小围嘴弄脏了。— **се**［反身，被动］：Детѐто се ～и. 孩子流口水了。～**яне**［中］

олигархи̇̀ч|ен -*на*［形］寡头政治的，寡头政体的：～ен режи̇̀м 寡头政治制度

олигархи̇̀ческ|и -*а*［形］同 олигархи̇̀чен：～и стро̀й 寡头政治制度

олига̀рхия［阴］❶寡头政治，寡头政体 ❷寡头政体国家

олигофрѐн［阳］先天痴呆者，弱智者

олигофрѐния［阴］〈医〉智力发育不全

оли̇̀жа 见 оли̇̀звам

оли̇̀зан -*а* ❶ оли̇̀жа 的过被形动 ❷［用作形］1.舔净的：～а чини̇̀я 舔干净的盘子 2.〈转，不赞〉打扮过分的；梳得太光的：Срещу̀ на̀с седѐше елега̀нтна да̀ма и до нѐя ～ мла̀д чо̀вѐк. 在我们对面坐着一个服饰雅致的女士，在她旁边坐着一个油头粉面的年轻人。

оли̇̀|звам［未］，**оли̇̀жа** -*жеш*，-*зах*［完］❶舔净，舔光：～звам мед̀а от пани̇̀цата 舔净钵子里的蜜 ❷舔：Оли̇̀за ми ръка̀та. 它舔了我的手。Кра̀вата ～за телѐто си. 母牛舔了自己的牛犊。— **се**［反身，被动］～**зване**［中］

Оли̇̀мп［阳］❶奥林匹斯山（希腊）❷（古希腊神话）奥林匹斯山诸神，群神 ❸［小写］〈转〉在文艺中所占的崇高地位

олимпиа̀да［阴］❶〈史〉（古希腊每四年举行一次的）奥林匹亚德祭神竞技会 ❷（按照古希腊奥林匹亚德祭神竞技会的形式，每四年举行一次的）奥林匹克运动会

олимпи̇̀|ец -*и̇̀йци*［阳］〈书〉❶（古希腊神话中奥林匹斯山 12 神中的一个）神 ❷〈转〉庄重的人，庄严宁静的人，仪表堂堂的人

олимпи̇̀йск|и -*а*［形］❶奥林匹斯山的：～и божества̀ 奥林匹斯山诸神 ❷奥林匹克的：～и игри̇̀ 奥林匹克运动会 ❸〈转〉庄严宁静的，仪表堂堂的：～о споко̀йствие 庄严宁静的态度 ～о мълча̀ние 庄严的沉默

о̀лио［无复，中］（用葵花子、南瓜子等做的食用）植物油：слънчоглѐдово ～ 葵花子油 рафини̇̀рано ～ за сала̀та 拌凉菜用的精炼植物油

олисѐя 见 олися̀вам

оли̇̀ск|вам［未］，**оли̇̀скам**［完］洒湿，浇湿，倒湿：Оли̇̀сках обу̀вките си. 我把皮鞋浇湿了。Оли̇̀сках костю̀ма си. 我把西服浇湿了。Оли̇̀ска всѝчко нао̀коло. 他把周围所有的东西都弄湿了。— **се**［反身，被动］～**ване**［中］

олис|я̀вам［未］，**олисѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］〈民〉秃，变秃顶：～я̀ла глава̀ 秃头 ～**я̀ване**［中］

олицетворѐни|е -*я*［中］〈书〉❶化身；活现，体现：То̀й е ～е на справедливостта̀. 他是正义的化身。Бо̀г Перу̀н в славя̀нската митоло̀гия е би̇̀л ～е на гърма̀ и мъ̀лнията. 古代斯拉夫神话中的培伦神是雷电的化身。❷〈文学〉拟人法，人格化，活喻

олицетвор|я̀вам［未］，**олицетворя̀** -*и̇ш*，-*и̇х*［完］〈书〉使体现，使活现，使成为化身；拟人，人格化，用拟人法表现：Съврѐменният проми̇̀шлен пролетариа̀т ～я̀ва но̀вите производи̇̀телни си̇̀ли. 现代工业无产阶级是新的生产力的代表。Та̀м нѐйният о̀браз ме крепѐше. В нѐя ～я̀вах Бълга̀рия. 她的形象在那里给予我力量，我把她当作保加利亚的化身。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

оло̀в|ен -*на*［形］❶铅的，含铅的：～ен о̀кис 氧化铅 ～ен нитра̀т 硝酸铅 ～на глѐч 铅釉 ～на ру̀да 铅矿石 ❷制铅的，炼铅的：～ен заво̀д 炼铅工厂 ～на проми̇̀шленост 制铅工业 ❸铅制的：～на то̀пка 铅球 ～ен куршу̀м 铅弹 ～на тръ̀ба 铅管 ❹〈转〉铅色的，乌灰色的；铅一般沉重的：～ни о̀блаци（铅色的）乌云 ～ен по̀глед 沉重的目光

оловнодоби̇̀в|ен -*на*［形］制铅的：～ен заво̀д 制铅工厂

оло̀во［无复，中］〈化〉铅（Pb）

оло̀к|вам［未］，**оло̀кам**［完］同 оло̀чвам — **се**［被动］～**ване**［中］

оло̀ч|вам［未］，**оло̀ча** -*иш*，-*их*［完］舔尽：Ко̀тката ～и мля̀кото. 猫把牛奶舔净了。— **се**［被动］～**ване**［中］

олта̀р［阳］〈宗〉（教堂中的）圣堂，祭坛，供台，神案：Голѐмите светѝлници пред ～а горя̀ха. 大蜡烛在祭坛前燃烧着。

олта̀р|ен -*на* олта̀р 的形容词

олу̀|к -*ци*［阳］排水管

олу̀п|вам［未］，**олу̀пя** -*иш*，-*их*［完］〈方〉同 олю̀пвам：～вам кора̀та на дърво̀то 剥树皮 За еди̇̀н дѐн ～иха три̇̀ коли̇̀ ца̀ревица. 他们一天剥了三车玉米。— **се**［中态］～**ване**［中］

олюля̀вам се［未］，**олюлѐя се** -*ѐеш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се*，-*я̀ла се*，-*ѐли се*［完］［中态］摇晃，站不稳：То̀й се

~я̀ и па̀дна пред на̀с. 他摇晃了一下,就在我们面前摔倒了。 ~я̀ване [中]

олю̀п|вам [未],**олю̀пя** *-иш,-их* [完] 剥,剥下: Олю̀пи ко̀рата на дъ̀рвото. 他剥掉了树皮。Олю̀пих варѐните яйца̀. 我把煮鸡蛋的壳剥了。— **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

олю̀щ|вам [未],**олю̀щя** *-иш,-их* [完] 剥去(皮、壳、鳞等); 蹭掉,擦破,擦坏: ~вам стена̀та 蹭去墙皮 ~вам обу̀вките си 蹭破自己的皮鞋 Картѐчниците запо̀чнаха да свя̀ткат зловѐщо. Бо̀мбите разтъ̀рсваха земя̀та, ~ваха нао̀коло дървѐтата. 机枪凶狠地喷射出火光,炸弹震撼着大地,把周围树木的皮都擦掉了。— **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

ом *-ът,-а* [阳]〈理〉欧姆(电阻单位)

омаганя̀|вам [未],**омаганя̀** *-ѝш,-ѝх* [完] 轧棉,轧花 — **се** [被动] ~**ване** [中]

омагьо̀сам 见 омагьо̀свам

омагьо̀сан *-а* ❶ омагьо̀сам 的过被形动 ❷ [用作形] 中邪的,中魔法的,被施了妖术的,着迷的: сто̀я като̀ ~ 中了邪似的站着 мла̀д ~ ца̀р 中了魔法的年轻国王 ~ съм от нѐщо 被某事(物)迷住 ◇ ~ **кръг** 〈书〉无出路的窘境;迷魂阵;怪圈: въртя̀ се като̀ в ~ кръг 像在迷魂阵里一样转来转去 И Стрѐмски продължа̀ваше да мѝсли напрѐгнато и да се въртѝ всѐ из същия ~ кръг пред неразрешѝма дилѐма. 斯特雷姆斯基继续紧张地思考着,在难以做出抉择的迷魂阵中兜圈子。

омагьо̀с|вам [未],**омагьо̀сам** [完] ❶使中邪术;施以魔法: ~вам ня̀кого 使某人中妖术 Вѐщицата ~ала момчѐто и то̀ се превъ̀рнало на лѐбед. 女巫对这男孩施了魔法,他变成了一只天鹅。❷〈转〉使着迷,迷住: ~вам ги с усмѝвките си 用微笑把他们迷住 То̀й е влю̀бен в нѐя,тя̀ го е ~ала. 他爱上了她,她把他迷住了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

ома̀|ен *-йна* [形] 迷人的,令人销魂的;有魅力的,有迷惑力的: ~йни пейза̀жи 迷人的风景 ◇ ~**йно биле** 〈民〉仙草,魔草 ~**йно** [副] ~**йност** -йността̀ [阴]

ома̀|звам [未],**ома̀жа** *-жеш,-зах* [完] (用油脂)染污,弄上油污: ~звам си дрѐхите със сма̀зка 把衣服染上了机油 ~звам си ръцѐте от ба̀ницата 因拿起酥而弄得满手是油 — **се** [反身,被动] ~**звание** [中]

ома̀|йвам [未],**ома̀я** *-еш,-ях* [完] 令人迷惑,使神往;使爱慕;使赞叹: Ома̀йват те тя̀я пѐсни и тя̀я чурулѝканета. 这歌声和鸟叫声使你神往。С изку̀ството си тя̀ ся̀каш го ~я. 她以自己的艺术似乎使他忘怀一切。— **се** [被动] ~**йване** [中]

ома̀йни|к *-ци* [阳],**ома̀йница** [阴] 有魔力者,能迷惑人者,迷人的人

ома̀йниче *-та* [中]〈植〉水杨梅(*Geum*)

омалѐя 见 омаля̀вам

омаловажа̀|вам [未],**омаловажа̀** *-ѝш,-ѝх* [完] 降低…的意义,贬低;轻视: ~а̀вам заслу̀гите му 贬低他的功劳 Не ѐ пра̀вилно да ~а̀ваме тя̀я събѝтия. 轻视这些事件是不对的。— **се** [被动,中态] ~**а̀ване** [中]

omаломощ|я̀вам[1] [未],**омаломощѐя** *-ѐеш,-я̀х*,过主形动 *-я̀л,-я̀ла,-ѐли* [完] 变得衰弱无力: То̀й от ста̀рост вѐче ~я̀. 由于年老他已经衰弱无力了。~**я̀ване** [中]

омаломощ|я̀вам[2] [未],**омаломощя̀** *-ѝш,-ѝх* [完] 使变弱,使衰弱,削弱: На̀й-сѐтне едѝният борѐц ~ѝ протѝвника си и го повалѝ на земя̀та. 一个角斗士终于使自己的对手耗尽气力,把他摔倒在地。— **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

омал|я̀вам [未],**омалѐя** *-ѐеш,-я̀х*,过主形动 *-я̀л,-я̀ла,-ѐли* [完] (鞋、衣服等)变小,变瘦: Обу̀щата му ~я̀ха. 他的皮鞋夹脚了。~**я̀ване** [中]

ома̀н [阳]〈植〉土木香(*Inula helenium*)

Ома̀н 阿曼(亚洲)

ома̀н|ец *-ци* [阳],**ома̀нка** [阴] 阿曼人

ома̀нск|и *-а* Ома̀н 和 ома̀нец 的形容词

ома̀р [阳] 鳌虾(*Homarus vulgaris*)

ома̀ра [阴] (晴天时的)晨雾;暮霭;雾气: Чучулѝги прелитаха в ~та на ю̀лската у̀трин. 云雀在七月的晨雾中飞翔。

омаскаря̀ 见 омаскаря̀вам

омаскаря̀ се 见 омаскаря̀вам се

омаскар|я̀вам [未],**омаскаря̀** *-ѝш,-ѝх* [完]〈口〉❶使成为取笑的对象,使受嘲弄: ~я̀вам ня̀кого 使某人受到嘲弄 ❷使受侮,使蒙辱,污辱 — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

омаскар|я̀вам се [未],**омаскаря̀ се** *-ѝш се,-ѝх се* [完] [中态] 成为取笑的对象,成为笑料,受嘲弄;受辱 ~**я̀ване** [中]

омасл|я̀вам 和 **ома̀слям** [未],**омасля̀** *-ѝш,-ѝх* [完] 油污…,给…染上油: Омаслѝх си ръцѐте. 我的手蹭上油了。~**я̀ване** [中]

ома̀ц|вам [未],**ома̀цам** [完] (把周围)弄脏(染污): ~вам дрѐхите си 把衣服弄脏 Ома̀цал е ця̀лата ма̀са. 他把整个桌子都弄脏了。— **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

ома̀чк|вам [未],**ома̀чкам** [完] (完全)揉皱(压皱),揉作一团: ~вам ро̀клята си 把连衣裙揉皱 Ома̀чках кнѝгите си. 我把书全弄皱了。— **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

ома̀я [无复,阴]〈诗〉诱惑力,魔力,令人迷醉的力量;美妙,美好: про̀летна ~ 春天的诱惑 ~ на лу̀нните но̀щи 月夜迷人的景色 Наслажда̀ва се на ~та на лу̀нните но̀щи. 他欣赏着月夜的美景。

ома̀я 见 ома̀йвам

омбрѐла [阴]〈旧〉同 чадъ̀р (伞)

омбромѐт|ър *-ри* [阳]〈气象〉雨量计

омѐга [阴]〈书〉希腊字母表的最后一个字母(Ω) ◇ **а̀лфа и** ~ 〈书〉开端和结尾,始末 **от а̀лфа до** ~ 自始至终

омѐк|вам [未],**омѐкна** *-неш,-нах* [完] ❶变软,变柔软: Хля̀бът ~на от вла̀гата. 面包受潮变软了。❷(天气)变暖和: Врѐмето ~ваше и снегъ̀т лѐко пу̀каше под стъ̀пките на хѝщниците. 天气暖和了,雪在野兽的脚下发出噗噗的响声。❸〈转〉变温和,变柔和;变得心软: То̀й ~на като̀ паму̀к. 他完全软下来了。Сърцѐто ми ~ва. 我的心肠变软了。~**ване** [中]

омекот|я̀вам [未],**омекотя̀** *-ѝш,-ѝх* [完] ❶使变软,使软化,使柔韧: Пома̀дата изчѝства и ~я̀ва ко̀жата на лицѐто. 润肤霜可以使面部皮肤清洁柔软。❷〈转〉使柔和,使变温和些: ~я̀вам сърцѐ 使心软 ❸〈转〉减轻;使轻松;使缓和: Нѐговата намѐса ще ~ѝ доня̀къде стра̀стите. 他的干预在一定程度上会使过分激动的情绪缓和一些。— **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

омекч|а̀вам [未],**омекча̀** *-ѝш,-ѝх* [完] 同 омекотя̀вам — **се** [被动] ~**а̀ване** [中]

омекчѐни|е *-я* [中] 同 смекчѐние (变软,软化)

омерзѐние [无复,中]〈书〉极端厌恶: мѝсля с ~ за ня̀кого

想到某人时感到极端厌恶

омета 见 омйтам

омилѐтика [阴]〈书〉说教术;布道术

ѐмировск|и -а [形]〈书〉❶(古代诗人)荷马的 ❷(荷马)史诗般的;庄严沉着的

ѐмисъл [阳] ❶意向,意图,意思;打算,企图 ❷怀疑,疑问: Стрàх я — в сърцѐто му тя да не възбу́ди. 她怕自己会在他心中引起疑虑。

омѝтам [未], **омета̀** -*етѐш*, -*ѐтох*, -*ѐте*, 过主形动 -*ѐл* [完] ❶打扫干净: Омѐтох двòра. 我把院子打扫干净了。❷吹走,刮走: Вя̀търът ~ѐте лиcтàта на дървѐтата. 风把树叶刮走了。❸〈口〉吃完,吃掉: Бѝволиците не са̀мо че бя̀ха изя̀ли сла̀мата, но бя̀ха и ~ѐли я̀слите. 水牛不仅把麦秸吃完,而且把食槽里的饲料也吃光了。— **се** [被动] **~ѝтане** [中]: ~ѝтане на двòра 打扫院子

омѝтам се [未], **омета̀ се** -*етѐш се*, -*ѐтох се*, -*ѐте се*, 过主形动 -*ѐл се* [完] [中态]〈口〉溜掉,悄悄跑掉;滚,滚开,滚出去: Омѝтай се от ту̀ка, че не мòга да те глѐдам! 你滚开吧,我不愿看见你! **~ѝтане** [中]

омлѐт [阳] 摊鸡蛋,鸡蛋饼: ~ с кашкава̀л 加干酪的摊鸡蛋

ОММ [ò-ме-мѐ] [缩] (法) OMM (Organisation meteorologique mondiale) – Светòвна метеорологѝчна организа̀ция (联合国)世界气象组织

оммѐт|ър -*ри* [阳]〈理〉欧姆计

ѐмнибус [阳] ❶定期区间公共汽车 ❷〈旧〉公共马车

ѐмнибус|ен -*на* òмнибус 的形容词: ~на спѝрка (定期区间)公共汽车站

омонѝм [阳]〈语言〉同音异义词(例如 коса̀ (头发)和 коса̀ (大镰刀))

омонѝм|ен -*на*〈语言〉омонѝм 的形容词: ~ни ду̀ми 同音异义词

омонѝмия [无复,阴]〈语言,书〉同音异义(性)

омота̀|вам [未], **омотая** -*еш*, -*х* [完] ❶缠上,围上: ~вам ръка̀та си с кърпа 用毛巾把手缠上 Омота̀л го òколо кръста си. 他把它缠在自己的腰上。❷缠绕住,捆住,绑住: ~вам с въжѐто 用绳子捆起来 Пая̀кът ~ва муха̀та в мрѐжата си. 蜘蛛把苍蝇缠在蛛网里。❸〈转〉使陷入,卷入,牵连;纠缠住: ~вам го в мрѐжите си 使他陷入罗网 Тъй го ~ха в сплетнѝте си, че не зна̀м ка̀к ще се опра̀ви. 他们使他深深地陷入是非圈内,我简直不知道他怎么才对付得了。— **се** [反身,被动] **~ване** [中]

ѐмраз [阳]〈方〉❶同 омра̀за ❷容易憎恨别人的人,喜欢记仇的人

омра̀за [阴] 憎恨,痛恨,仇恨: кла̀сова ~ 阶级仇恨 дълбòка ~ 深深的憎恨 стра̀шна ~ 刻骨仇恨

омра̀з|ен -*на* [形] 可恨的,令人痛恨的: ~но лицѐ 可恨的面孔 ~ен вра̀г 可恨的敌人 ~ен съпѐрник 令人憎恨的竞争者 Кòйто пра̀ви всѐ злинѝ, / тòй е на света̀ ~ен. (П. Р. Славейков) 作恶多端的人令世人憎恶。**~но** [副]

омра̀зни|к -*ци* [阳], **омра̀зница** [阴] ❶可恨的人,令人憎恶的人 ❷引起一些人之间互相仇恨的人,挑拨离间者

омра̀зниче [中] 滇紫草(*Onosma*)

омразя̀вам [未], **омразя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈民〉❶使成为可恨的 ❷使相互憎恨 — **се** [被动,互及] **~я̀ване** [中]

омрача̀вам [未], **омрача̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈罕〉同 помрача̀вам (使暗淡,使阴暗;使忧愁,使沮丧): ~а̀вам настроѐние 使心情沮丧;扫兴 — **се** [被动,中态] **~а̀ване** [中]

омръ̀з|вам [未], **омръ̀зна** -*неш*, -*нах* [完] 令人厌烦,使腻烦,使生厌,变得讨厌: Така̀ тѝ съвсѐм ще ~неш на хòрата. 这样你会完完全全使人们讨厌你的。◇ **~ва ми** 我厌烦,我讨厌: Омръ̀зна ми да го слу̀шам. 他的话我听厌了。**~ване** [中]

ОМС [омс] [缩] (法) OMS (Organisation mondiale de la Sante) – Светòвна организа̀ция по здравеопа̀зването (联合国)世界卫生组织

Омск 鄂木斯克(俄罗斯)

омъ̀жа 见 омъ̀жвам

омъ̀жа се 见 омъ̀жвам се

омъ̀ж|вам [未], **омъ̀жа** -*иш*, -*их* [完] 把…嫁出去,给(姑娘、寡妇)成亲: ~вам дъщеря̀ си 把女儿嫁出去 Пò-мѝналата годѝна задомѝха синà си ... Та̀зи — акò излѐзе късмѐт, и Кòйка ще ~ат. 前年他们给儿子成了家,今年如果运气好,也要给科依卡成亲。**~ване** [中]

омъ̀ж|вам се [未], **омъ̀жа се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 出嫁,结婚: Ѝскам да се ~а за тòя сѐлянин. 我想嫁给这个农民。**~ване** [中]

омъ̀жена ❶ омъ̀жвам 的过被形动: Тя̀ е ~а. 她已经结婚了。❷ [用作名] 已婚女人 [阴]

омъ̀к|вам [未], **омъ̀кна** -*неш*, -*нах* [完] 把(树叶、果实等)全摘下,揪下 **~кване** [中]

омъ̀н|вам [未], **омъ̀на** -*еш*, -*ах*, 过被形动 -*ат* [完] 用打揉的办法处理亚麻或大麻的茎 — **се** [被动] **~ване** [中]

омърлу̀ш|вам се [未], **омърлу̀ша се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 变得忧郁,苦闷起来;丧气;沮丧: Защò си се ~ил така̀? 为什么你这样不高兴? **~ване** [中]

омърля̀м [完]〈口〉弄脏,弄污

омърся̀|вам [未], **омърся̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶污染,弄脏: ~я̀вам ръцѐте си с кръв 把手染上了血 Омърсѝ ми двòра, — ка̀за тя̀ и се навѐде да метѐ. "你把我的院子弄脏了。"她说完就弯下腰扫起地来。❷〈转〉污辱,玷污,玷辱;亵渎: Нѝкога ня̀ма да си ~я̀ перòто в калта̀ на клеветàта. 我永远不会让诽谤的污泥弄脏我的笔。~я̀вам ѝмето на родѝтелите си 玷污父母的名声 ❸〈方〉使…破斋,使违犯斋戒规矩,使在斋期吃荤 — **се** [反身,被动] **~я̀ване** [中]

омършавя̀вам [未], **омършавѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 变瘦,变得干瘦 **~я̀ване** [中]

он -*а̀*, -*ò*, -*ѝ* [人称代词]〈古,方〉他(她,它,他们)

она̀ 见 он

она̀з [指示代词] она̀зи 的短形

она̀згодишн|ен -*на* [形] 去年的: ~на рекòлта 去年的收成

она̀зи 见 òнзи

онака̀ [副]〈口〉**така̀**-~ 这样或那样,按这种或那种方式

онака̀ва 见 онакъ̀в

онак|ъ̀в -*а̀ва*, -*òво*, -*ѝва* [指示代词]〈口〉**такъ̀в**-**~ъ̀в** 1.这样或那样的: От хòрата завѝси да ту̀рят в такъ̀в или ~ъ̀в рѐд живòта си. 把生活纳入这样或那样的秩序取决于人们自己。2.(品质或表现)不好的: Тѐ вѝкат Ѝречек такъ̀в, Ѝречек ~ъ̀в. — "да ме проща̀вате — вѝкам — не ѐ тъй". 他们说伊列切克这也不好,那也不好。"得了吧,"我说,"根本不是这样!"

онанйз|ъм *-мът,-ма* [无复,阳]〈书〉手淫

онанйрам [未,完] 手淫

онасловя 见 онасловявам 和 онасловям

онаслов|явам [未],**онасловя** *-йш,-йх* [完]〈书〉加上标题,标上题目 — **се** [被动] **~яване** [中]

онаслов|ям [未],**онасловя** *-йш,-йх* [完]〈书〉同 онасловявам — **се** [被动] **~яне** [中]

оная 见 оня

онбашия|я *-и* [阳]〈史〉(土耳其时代小城镇里的)警长,(军队的)十人队长,班长

ондулация [阴] 把头发烫成波浪形

ондулира|м [未,完] 把头发烫成(做成)波浪形: ~м косата 把头发烫成(做成)波浪形 — **се** [反身,被动] **~не** [中]

оневин|явам [未],**оневиня** *-йш,-йх* [完]〈书〉使解脱罪责,无罪释放 — **се** [反身,被动] **~яване** [中]

онежк|и *-а* [形] **Онежко езеро** 奥涅加湖(俄罗斯)

онез [指示代词] онези 的短形

онези 见 онзи

онем|явам [未],**онемея** *-ееш,-ях*,过主形动 *-ял,-яла,-ели* [完] ❶变哑,成为哑人: Манолаки се парализйра и изгуби способността си да говори, ~я напълно. 马诺拉基瘫痪并丧失了说话的能力,完全变哑了。❷〈转〉(由于恐惧、惊讶等而)说不出话来;哑然无语: Стоян я гледаше ~ял. 斯托扬哑然地看着她。**~яване** [中]

онеправда|вам [未],**онеправдая** *-еш,-х* [完] 对…不公正,对…不公平,对…非正义: ~вам го 对他不公正 чувствувам се ~н в сравнение с другите 同别人相比感到委屈 **~ване** [中]

он|зи *-ази,-ова,-ези* 和 **оня** *-ая,-ова,-ия* [指示代词] ❶[用作形] 那个,那: ~зи човек 那个人 Живеем в ~ази къща. 我们住在那所房子里。~зи бряг 彼岸 ~я край на градйна 公园的那一边 ~ая неделя 那个星期天 Онзи човек пак е дошъл. 那个人又来了。Помниш ли ~ая люта зима? 你还记得那个严寒的冬天吗? Онова беше друго. 那是另一回事。❷[用作名](宾格 *-огова* 和 *-огози*,与格 *-омува*)那个人,那件事: Оная, дето е от ляво до нея, тя е Цвета Проданова. 在左边挨着她的那个人是茨维塔·普罗达诺娃。Той разбра, че беше намерил ~я, който му трябваше. 他知道自己找到了所需要的那个人。В туй време, разбираш ли, ~я до вратата задрънка звънеца. 这时,你知道吗,门旁边的那个人按起铃来。Вслушай се в ~ова, което те съветват. 你要听取人们的劝告。Тичай повикай ~огова. 你跑去喊那个人。◇ **~ая вечер** 前天晚上 **~зи (~я) ден** 前天 **~я ми ти**〈口〉(表示对某人赞赏或不满)那一位,那个: Като се развикала ~ази ми ти жена. 那个女人一个劲地大喊起来。Зачурулйкали ~ия ми ти птички. 那些小鸟唧唧喳喳地叫着。**~я свят**〈民〉阴间 **това,~ова (туй,онуй)** 这个那个(的): Иваница говори весело за това,за ~ова. 伊万大婶快活地说这说那。

онзиденщ|ен *-на* [形] 前天的,前天发生的: ~на реч 前天的讲话 ~ен бой 前天的斗殴

онй 见 он

оникс [阳]〈矿〉石华;缟玛瑙

ониксов -а оникс 的形容词

онколо|г *-зи* [阳] 肿瘤科医师,肿瘤科专家

онкология [阴]〈医〉肿瘤学

онова 见 онзи

оногова 见 онзи

оногози 见 онзи

онод|я *-еш,-ох,-де* [未,完]〈民〉做,搞,干: Какво ~еш там? 你在那里干什么呢? Трябва да ~ем колата насам. 我们应该把车子弄到这边来。Онодй ми едно кафе. 给我煮一杯咖啡。

оноЖдам [未]〈民〉同 онодя

ономастика [阴]〈书,语言〉❶(语言中)专有名词(的总和) ❷同 ономатология

ономатология [阴]〈书〉专有名词的研究

ономатопея [阴]〈书,语言〉同 звукоподражание (拟声构词法)

ономува 见 онзи

ОНС [о-не-се] [阳,(口)中,缩]〈旧〉Окръжен народен съвет 州人民委员会

Онтарио ❶安大略湖(北美洲) ❷安大略(加拿大省名)

онтогенеза [阴]〈生物〉个体发育

онтология [阴]〈哲〉(唯心论的)本体论

онуй [指示代词]〈口〉同 онова

оня 见 онзи

ООД [о-о-де] [缩] дружество с ограничена отговорност 有限责任公司

ООН [о-о-не] [阴,(口)中,缩] Организация на обединените нации 联合国

ООП [о-о-пе] [缩] Организация за освобождение на Палестйна 巴勒斯坦解放组织

оофорит [阳]〈医〉卵巢炎

опад|вам [未],**опадам** [完](树叶、花等)凋落,凋谢;(头发等)脱落: Опадаха листата. 树叶凋落了。Косата му съвсем е ~ала. 他的头发掉光了。**~ване** [中]

опаз|вам [未],**опазя** *-иш,-их* [完] ❶保护(到一定的时间),(一直)保护好,护卫;保全,保存: Опазих децата от зараза. 我保全了孩子们,使他们没有得这种传染病。Опазих дрехите си от молци. 我保全了衣服未被虫咬。❷〈方〉看见,注意到 — **се** [反身,被动] ◇ **Боже ~й!**〈口〉但愿永远不发生这种事! **~ване** [中]: ~ване на околната среда 环境保护

опак *-а* [形] ❶反面的,背面的: Обърни роклята от ~ата страна, за да я изгладиш. 你把连衣裙翻个面,好把它熨平。Хванал си тоягата от ~ия край. 他抓住了棍子的另一头。❷〈转〉固执的,执拗的: ~ човек 固执的人 ❸特别的,特殊的;非同一般的: ~а работа 非同一般的事情 Какъв странен езйк говорят тука! —Да, много чудноват и ~. "这儿的人们使用的语言真怪啊!""嗯,这种语言很怪,很特别。" ~ свят 特殊的世界 **~о** [副]

опако[1] 和 **опаки** [无复,中] 反面,背面: удрям го с ~то на ръката 用手背打他

опако[2] [副] 反面地,背面地;错误地,不对地

опакова|м [未,完] 包装好;包好,装入: ~м нещо 包装某物 ~м куфар 收拾箱子 ~м дрехите в куфара 把衣服装入箱子 — **се** [被动] **~не** [中]: ~не на багаж 把行李打好包

опаковка [阴] ❶包装: ~ на плодове 包装水果 ❷包装材料: книжна ~ 包装纸

опаковъч|ен -*на* [形] 包装的,用于包装的: ~ен материал 包装材料

опал [阳] ❶蛋白石: пръстен с ~ 镶蛋白石的戒指 ❷〈转〉细白布

опал|вам [未], **опаля** -*иш*, -*их* [完] (从各方面)烧一烧: ~вам дървени колове 烧木桩 ◇ **~вам пещ** 在烤面包之前先在炉内烧些木柴等燃料 **~ване** [中]

опаля|я [阴]〈民〉(使人讨厌的东西或使人惊奇的好东西的修饰语)玩意,东西: Сладка била тая ~я. 这东西真甜。Брей, къде се загубиха ~ите му недни! 哎呀,这些讨厌的玩意跑到哪儿去啦?

опални|к -*ци* [阳], **опалница** [阴]〈民〉坏人,讨厌的人: Избяга ~кът му проклет! 这个可恶的坏蛋逃跑了!

опалов -*а* опал 的形容词: ~ пръстен 蛋白石戒指 ~а светлина 蛋白石色的光

опаля 见 опалвам

опамет|явам се [未], **опаметя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 苏醒过来;清醒过来;恢复知觉 **~яване** [中]

опанджа|к -*ци* [阳]〈方〉(防雨)毡斗篷,斗篷雨衣

опап|вам [未], **опапам** [完]〈口〉吃光,吃完: ~вам всичко 吃光 Опапах си парите. 我把钱都吃光了。

опар|вам [未], **опаря** -*иш*, -*их* [完] 烧疼,灼疼;烫着: ~вам ръцете 把手烧疼(烫着) Внимавай да не ме ~иш с ютията. 小心别用熨斗把我烫着。Копривата ми ~и ръцете. 荨麻刺痛了我的手。— **се** [反身,被动] **~ване** [中]

опар|вам се [未], **опаря се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶被烧疼,被烫疼 ❷〈转〉碰钉子,失败,遭受损失 **~ване** [中]

опаряч|вам се [未], **опаряча се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态]〈口〉弄到钱,得到钱,搞到钱 **~ване** [中]

опаря 见 опарвам 和 опарям

опаря се 见 опарвам се 和 опарям се

опар|ям [未], **опаря** -*иш*, -*их* [完] 同 опарвам — **се** [反身,被动] **~яне** [中]

опар|ям се [未], **опаря се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 同 опарвам се **~яне** [中]

опас [阳]〈方〉宽裤腰带

опас|вам[1] [未], **опаса** -*еш*, -*ох*, -*е*, 过主形动 -*ъл*, -*ла*, -*ли* [完] (牲口)吃掉(禾草等);(虫)蛀: Конете ~оха ливадата. 这些马把草场上的草吃完了。Молците ~ли кожуха. 蛀虫把皮袄蛀坏了。— **се** [被动] **~ване** [中]: ~ване на тревата 吃草

опа|свам[2] [未], **опаша** -*шеш*, -*сах* [完] ❶给…系上(腰带等);把…系在腰上(腰带上);束上腰: ~свам пояс 系腰带 ~свам престилка 系围裙 ~свам меч 把剑佩在腰上 ❷〈转〉围绕,环绕: ~свам със стена 用墙围起来 Реката ~сва града. 这条河环绕着城市。Балканът се разхубавил, зелени дъбрави го ~сват долу. 巴尔干山变美了,茂密的绿色幼林环绕在山麓。**~сване** [中]: ~сване на пояс 系腰带

опас|ен -*на* [形] 危险的,有害的,有危险性的: ~ен враг 危险的敌人 ~на болест 危险的疾病 **~но** [副]: ~но за живота (警戒用语)有生命危险

опасени|е -*я* [中]〈书〉担心,害怕,恐怕;担忧,顾虑: изказвам ~ята си 说出自己的担心 Опасенията ти са неоснователни. 你的担心是没有根据的。разсейвам ~ята 解除顾虑 Моите ~я се сбъднаха. 我所担心的事发生了。Твоите ~я, че ще закъснеем, излязоха напразни. 你对我们会迟到的担心是多余的。

опасност -*тта*, -*и* [阴] 危险性;危险,危急: смъртна ~ 死亡的危险 намирам се в ~ 处于危险之中 излагам се на ~ 置身于危险之中,冒险 Докторите давали надежда, ала ~тта все още не била минала. 医生们给人以希望,然而危险终究还没有过去。

опасява|м се [未,中态] 怕,恐怕;担心,顾虑: Опасявам се, че няма да свърши добре. 我担心他会出事。Няма какво да се ~ш от него. 你没有什么可怕他的。Опасявам се да не заплиска дъжд. 我担心会下雨。**~не** [中]

опачина [阴]〈民〉任性,固执,倔强;古怪: Неговата ~ развали работата. 他的固执把事情搞糟了。От ~ го направи. 他这么做是出于他的古怪脾气。

опаш [阳]〈方〉同 опашка

опаша 见 опасвам[2]

опашат -*а* [形] 有尾巴的 ◇ **~а звезда**〈民〉同 комета (彗星,扫帚星) **~а лъжа**〈口〉弥天大谎

опашина [阴]〈民〉谷壳,残秸,(脱粒或打场后所余)滑秸

опашка [阴] ❶(动物的)尾,尾巴: Кучето върти ~. 狗摇摆着尾巴。~ на риба 鱼尾 ~ на змия 蛇尾 паунова ~ 孔雀的尾巴 ❷(树叶、水果等的)把,柄: Опашките на черешите се използуват в народната медицина. 樱桃的把在民间医学中可以入药。❸〈转〉(队伍的)末尾,排尾(与 глава (排头)相对): ~ на колона 纵队的队尾 ~ на шествие 游行队伍的末尾 ❹霍罗舞行列的末尾(与 чело (领头部分)相对): Той беше се хванал на ~та на хорото. 他拉住了霍罗舞排尾的人。❺排队的人,(等候购物、买票等的)队列: Пред касата на театъра имаше дълга ~. 在戏院的售票处前排着长队。стоя на ~ 站队(等候) нареждам се на ~ 排队(等候) ◇ **влача се в ~та**〈口〉同 изоставам (落后): Влача се в ~та на събитията. 落后于事件的发展。**въртя ~**〈口〉同 умилквам се (阿谀奉承,巴结) **Има си крушка ~.**〈俗〉有理由(有根据)谈论某人或某事。**навирвам ~**〈口〉同 възгордявам се (自高自大,翘尾巴) **Плюнал му под ~та.**〈口〉他把他撵跑了。**Подвя си (свя си) ~та.**〈口〉他害怕并且认输了;他夹住尾巴。**Рекли на лисицата, а тя на ~та си.**〈俗〉受人支使,又去支使别人;一个支使一个;大懒支小懒。

опашкар -*ят*, -*я* [阳] ❶〈民〉(跳霍罗舞者)行列中的最后一人 ❷〈口〉尾巴主义者

опашкарство [无复,中] 尾巴主义

оп|вам [未], **опна** -*неш*, *опнах*, 过被形动 -*нат* [完]〈民〉把…拉紧(扯紧)一下(几下): Дядо Давид се сърдеше, ~ваше с две ръце юздата с такава сила, че конят се стъписваше назад, като че щеше да падне. 达维德爷爷生着气,两手那样用力地扯了扯缰绳,以至于马朝后退了几步,像是要摔倒的样子。— **се** [被动] **~ване** [中]

ОПЕК [опек] [缩] (英) OPEC (Organization of Petroleum Exporting Countries) - Организация на държавите-износителки на петрол 石油输出国组织(欧佩克)

опека [阴] ❶托养;保护;监护: поставям под ~ 置于保护之下 намирам се под ~ 受托养,受监护 ❷〈转〉同 попечителство (监督,保护人的职务,监护人的任务): Тя реши даже чрез независим труд да се избави от тежката ~ на баща си. 她甚至决定通过独立的劳动来摆脱父亲的严厉管束。

опека 见 опичам

опекỳн［阳］，**опекỳнка**［阴］监管者，保护人，监护人

опекỳнск|и -*а* опекỳн 的形容词：～и съвèт 监护人委员会

опекỳнство［无复，中］❶庇护，保护，监护：оставам под ～то на някого 受某人的监护 ❷〈转〉同 попечѝтелство（保护人的职务，监护人的任务）

òпел［阳］（德国制造的）欧宝牌汽车

опел|ò -*à*［中］〈宗〉安魂祈祷

опепел|ѝвам［未］，**опепелѝ** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶蒙上灰，盖上灰 ❷把…烧成灰，使化为灰烬 — **се**［反身，被动］～**ѝване**［中］

òпера［阴］❶歌剧 ❷歌剧院；歌剧团 ◇ **пекѝнска** ～ 京剧

операѝ 见 опѝрам

оператѝв|ен[1] -*на*［形］〈书〉❶业务（上）的，作业的，行动的：～ен плàн 行动计划 ～но бюрò 业务局（部）～на сèкция 作业组 ❷工作效率高的，精干的，干练的 ～но ръководство 精干的领导 ～ен рабòтник 精干的工人 ❸〈军〉军事行动的，作战的；战役的：～но отделèние 作战部 ～на задàча 战斗任务 ～на зòна 作战区 ～**но**［副］：Такà рàботата се организѝра пò-добрè，икономѝсва се врèме，избягват се извèстни недоразумèния，пò-～но се дèйствува. 这样，工作能组织得更好，能节省时间，能防止一些误会，工作效率会更高。

оператѝв|ен[2] -*на*［形］（外科）手术的：～но лекỳване на стомàшни язви 胃溃疡的手术治疗

оператѝвност -*тà*［无复，阴］高度的业务效能，高效率：Трябва пò-голяма ～ в рàботата. 需要更高的工作效率。

оператор［阳］，**операторка**［阴］操纵员；（电影）摄影（师）；（电影）放映员：～ в кѝно 电影院的放映员

операторск|и -*а* оператор 的形容词：～а рàбота 操纵工作；摄影工作 ～и отдèл 摄影部

операциòн|ен[1] -*на*［形］手术的：～на зàла 手术室 ～на мàса 手术台 ～ен нòж 手术刀 ～но отделèние 手术科

операциòн|ен[2] -*на*［形］业务的，作业的；作战的：～ен плàн 行动（作战）计划 ～на зòна 作战区

операциòнна［阴］手术室

операция[1]［阴］〈医〉手术：Някой òпитен хирỳрг ще ти напрàви ～. 某一位有经验的外科医师要给你做手术。～ на слѝвиците 扁桃腺手术 ～ от апандисѝт 阑尾手术

операция[2]［阴］❶〈军〉军事行动，行动，动作，作战，战役：воèнна ～ 军事行动 ❷作业，业务：финàнсова ～ 财政业务 бòрсова ～ 交易所业务 ❸手续；工序：Сушèнето на тютюна изòбщо бèше слòжна ～，от коèто завѝсеше цветът и благоухàнието му. 烘烤烟叶完全是一道复杂的工序，它决定着烟叶的色泽和香味。

опèр|вам［未］，**опèря** -*иш*，-*их*［完］使（眼睛）盯着（凝视），把（目光）投向：Щòм влязоха в голямата стàя и видяха бàба Вàчовица，всѝчки ～иха очѝ в нèя. 他们刚走进这大房间就看见了瓦乔维察奶奶，大家都把目光投向了她。～**ване**［中］

опèр|вам се［未］，**опèря се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］❶（禽鸟）长羽毛 ❷〈转〉持自信的态度；持粗暴的态度；表现极为大胆 ～**ване**［中］

опердàш|вам［未］，**опердàша** -*иш*，-*их*［完］〈口〉❶痛打 ❷〈转〉急急忙忙吃完；急急忙忙做完：Докатò отѝда，тè ～или яденето. 当我去时，他们已匆匆忙忙把饭吃完了。

òпер|ен -*на* òпера 的形容词：～но изкỳство 歌剧艺术 ～на певѝца 歌剧女演员 ～но представлèние 歌剧演出

опèрен -*а*［形］〈口〉❶凝视的，注视的：Очѝте му бяха ～и в котèла. 他的眼睛注视着水桶。❷自以为了不起的，瞧不起人的，傲慢的：～о момчè 态度傲慢的小伙子 ～**ост** -*остта*［阴］

операта［阴］❶轻歌剧 ❷轻歌剧剧团，轻歌剧院

оперèт|ен -*на* оперèта 的形容词：～ен теàтър 轻歌剧院 ～ен артѝст 轻歌剧演员 ～на певѝца 轻歌剧女演员 ～на мỳзика 轻歌剧音乐

оперѝра|м[1]［未，完］施行手术，给…做手术：～м пердè 做白内障手术 — **се**［被动，中态］～**не**［中］

оперѝра|м[2]［未，完］〈书〉❶同 дèйствувам（行动）：Тѝя подвòдници ～т предимно в Карайбското морè. 这些潜水艇主要在加勒比海活动。❷办理，做；引用，运用，利用，采用：～м с цѝфри 运用数字 В стàтията си тòй ～ сàмо с няколко наỳчни тèрмини. 在文章中他只引用了几个科学术语。～**не**［中］

опèря 见 опèрвам

опèря се 见 опèрвам се

опèр|ям се［未］，**опèря се** -*иш се*，-*их се*［完］同 опèрвам се ～**яне**［中］

опетн|явам［未］，**опетнѝ** -*ѝш*，-*ѝх*［完］玷辱，玷污，败坏：Тòй ～ѝ ѝмето ми. 他玷辱了我的名字。～явам честтà си 败坏自己的名誉 ～явам някого 污辱某人 — **се**［反身，被动］～**яване**［中］

опечалèн -*а* ❶ опечалѝ 的过被形动 ❷［用作形］愁闷的，忧愁的：～о семèйство 愁闷的家庭 ～**о**［副］～**ост** -*осттà*［阴］

опечал|явам［未］，**опечалѝ** -*ѝш*，-*ѝх*［完］使忧伤，使愁闷：Мàлко нèщо трябваше，за да я ～ѝ или зарàдва. 使她忧伤或使她高兴都很容易。— **се**［被动，中态］：Мнòго се ～ѝх от тàзи неприятна новинà. 这一令人不快的新闻使我很难过。～**яване**［中］

опèчен -*а*［形］同 изпèчен（（指面包等）烘烤好的）：～ хляб 烘烤好的面包 ◇ **Рàботата е ～а.** 事情已准备就绪，肯定会成功的。

опèя 见 опявам

опиàт［阳］镇静剂；毒品

опѝ|вам［未］，**опѝя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］❶使喝醉酒，把…灌醉：Опѝх всѝчки с вѝно. 我用葡萄酒把大伙都灌醉了。❷（酒）使人醉，醉人：Вѝното го ～. 葡萄酒把他醉倒了。Товà вѝно е слàбо，не ～ва нѝкак. 这种葡萄酒劲头很小，一点也不醉人。❸〈转〉使陶醉：Пейзàжът ме ～ва. 景色使我陶醉。— **се**［被动］～**ване**［中］

опѝ|вам се［未］，**опѝя се** -*еш се*，-*х се*［完］［中态］❶喝醉：Кòйто не пѝе，не сè ～ва.〈俗〉不喝酒的人是不会醉的。❷〈转〉同 опиянявам се：～вам се от красотàта на прирòдата 被大自然的美景所陶醉 ～**ване**［中］

òпи|й -*ят*，-*я*［阳］同 òпиум

опѝл|вам［未］，**опилѝ** -*ѝш*，-*ѝх*［完］把…的四周锉好 — **се**［被动，中态］～**ване**［中］

опилèя се 见 опилявам се

опѝля 见 опѝлвам

опил|явам се［未］，**опилèя се** -*èеш се*，-*ях се*，过主形动 -*ял се*，-*яла се*，-*èли се*［完］［中态］〈口〉滚开，走开：Я се ～явай от тỳк. 快从这里滚开！～**яване**［中］

опѝнк|и［复，单（罕）-*а*，阴］〈方〉同 цървỳли（乌拉，皮软鞋）

опѝнци［复，无单，阳］〈方〉同 цървỳли（乌拉，皮软鞋）

опинчàр -*ят*，-*я*［阳］乌拉鞋匠；卖乌拉（鞋）的人

опинчàрск|и -*а* опинчàр 和 опинчàрство 的形容词

опинчàрство [无复,中] 制乌拉(鞋)营生

опѝня|м [未]〈方〉拉直,拉,拽

опиофàгия [阴]〈医〉鸦片瘾,大烟瘾

опѝп|вам [未],**опѝпам** [完] ❶摸,扪,摸索: Калѝтко отнòво трѪгна и пàк ~а пàзвата си. Сѝкаш нèйното съдържàние бè пò-цèнно от живòта му. 卡利特科重新往前走,又摸了摸他的衣襟,就好像那里面放的东西比他的生命还珍贵似的。~вам косѝте си 摸自己的头发 ~вам пѪтя в тъмното 在黑暗中摸索道路 ❷〈转,口〉同 огрàбвам ❸〈转〉摸(情况);侦察 ◇ **~вам пòчвата** 试探某人对某事的意见和态度 — **се** [反身,被动] **~ване** [中]

опѝпом [副] 摸着,摸索着,探索着: Огнѝнов вървèше ~ из грàпавата изрòнена пътèка. 奥格尼亚诺夫在崎岖不平的、被冲坏的小路上摸索着往前走。

опѝрам[1] [未],**оперà** *-ерèш*, *-рàх* [完] 洗净,洗完: Àз съм ергèн, кòй ще ме ~ерè и кòй ще ми сгòтви тàм. 我是光棍,谁会在那儿替我洗衣、做饭啊! — **се** [反身,被动]: Срàм се със сапỳн не ~ѝра.〈俗〉羞耻是不能用肥皂洗掉的。◇ **Не мòже го ~рà нѝ Дунав.** 任何人都无法帮助他。**~ѝране** [中]

опѝрам[2] [未],**опрà** *-рèш*, *-рàх*, 过主形动 *-рàл*, *-рѝла*, *-рèли* [完] ❶把…靠在,使倚靠在: Тòй ~рѝ главà на ръцèте си и се замѝсли. 他用双臂支着头沉思起来。Сèднах върхỳ тòплата земѝ до стàреца и ~рѝх гръб о дънера на еднà върбà. 我在温暖的土地上挨着老人坐下,把背靠在一棵柳树的树干上。❷接近,靠近: Màтовото небè почтѝ ~ѝра до пòкривите. 暗淡的天空差不多要挨着屋顶了。❸把(目光)停留在…: Изтèгна се пàк и ~рѝ очѝ в звездѝте. 他又躺下,眼睛盯着星星。❹顶着(硬东西而不能再往下戳): Кòлът ~рѝ в кàмък. 桩子被一块石头顶住了。❺把…戳靠(竖靠)在…上: ~ѝрам пỳшката до дървòто 把步枪竖靠在树上 ❻〈转〉(与前置词 до 连用)到头,到极点: До мèне ли ~рѝ да спасѝвам положèнието? 要靠我来挽救局面吗? ◇ **Опрѝ до кàмък.**〈口〉遇到了不可克服的障碍。**Опѝра нòжът до кòкала.**〈口〉处于极危险的境地;千钧一发。**~ѝране** [中]

опѝрам се [未],**опрà се** *-рèш се*, *-рàх се*, 过主形动 *-рàл се*, *-рѝла се*, *-рèли се* [完] [中态] ❶支住,撑住,抵住,顶住,靠住,拄在…上: ~ѝрам се на тоѝга 拄着棍子 ❷触到: Кракàта му не сè ~ѝрат на земѝта. 他的双脚没有着地。❸〈转〉依赖,依靠: Нѝе разчѝтаме изключѝтелно на нарòдното довèрие, нѝе се ~ѝраме на нарòдните мàси. 我们完全指靠人民的信任,我们依靠人民群众。❹〈转〉抵抗;反抗,反对,提异议: Илѝя бèше мълчалѝв, ѝк човèк, нѝкаква рàбота не мỳ се ~ѝраше и нѝкога не мърмòреше и не протестѝраше. 伊利亚是个沉默寡言的、强壮的人,任何工作都难不倒他,而且从来都是任劳任怨的。**~ѝране** [中]

òпис [阳] ❶〈公文〉目录,清单: ~ на ръкопѝсите в Нарòдната библиотèка 人民图书馆收藏的手抄本目录 ❷〈法〉(根据法庭决定对未偿清债务的负债人或财物被充公者的财物所做的)登录,登记,清单: ~ на имỳществото 财产登记

описàни|е *-я* [中] 描写,叙述;叙述文: подрòбно ~е 详细的描写 ~е на прирòдата 对大自然的描写

описàтел|ен *-на* [形] 叙事的,记叙的,记述的: ~ен мèтод 叙述方法 ~но съчинèние 记叙文 **~но** [副]: излàгам се ~но 叙述式地讲

опѝ|свам [未],**опѝша** *-шеш*, *-сах* [完] ❶描写,描述: Опишѝ ми вчèрашната слỳчка на ỳлицата. 你给我描述一下昨天大街上发生的那件事情。❷论述: Тòй ~са родòпските гòвори. 他论述了罗多彼方言。❸(把负债人的财物或充公的财物等)开列清单,登记: Комѝсията трѪгна от кѪща на кѪща да ~сва хранѝте за нỳждите на войскàта. 委员会的人挨家挨户登记部队所需要的粮食。❹〈数〉画外切: ~свам окрѪжност òколо многоѪгълника 画多边形的外切圆 — **се** [被动] **~сване** [中]

описвàч [阳] 描述者;描绘者;论述者

òпис|ен *-на* [形] 目录的;清查的: ~ен лѝст 清单

òпит [阳] ❶尝试,企图: смèл ~ 大胆的尝试 ~ за бѝгство 逃跑的企图 ❷实验,试验: химѝчески ~ 化学实验 ѝдрен ~ 核试验 От ~ите знàем, че когàто температỳрата на гàза се повишѝ, налѝгането му се увеличàва. 我们从实验中了解到,气体的温度升高,它的压力也加大。❸ [只单]〈哲〉经验: чỳвствен ~ 感官体验 ❹ [只单] 经验,阅历,体验: жѝзнен ~ 生活经验 практѝчески ~ 实践经验 лѝчен ~ 亲身经历 произвòдствен ~ 生产经验 обмѝна на ~ 交流经验 дългогодѝшен ~ 多年的经验 Спечèлих мнòго ~, мнòго мѪдрост. 我获得了很多经验和智慧。

опѝтам 见 опѝтвам

опѝтам се 见 опѝтвам се

опѝт|вам [未],**опѝтам** [完] ❶试: Спрѝ се до рекàта и ~а с тоѝгата твърдосттà на ледà. 他停在河边,用棍子试了试冰的硬度。Опѝтай да вѝдиш кòлко е тèжък кỳфарът. 你试试这箱子有多重。Опѝтай водàта да не è мнòго горèща. 你试试看这水是不是很烫。Опѝтай здрàво ли е. 你试试看它结实不结实。❷试想,试图,尝试: Мнòго пѪти съм ~вал да ги помирѝ. 我曾多次试图使他们和好。❸尝,品: Опѝтайте товà вѝно. 请尝尝这种葡萄酒。— **се** [被动] **~ване** [中]

опѝт|вам се [未],**опѝтам се** [完] [中态] 试图,企图,竭力想: ~вам се да пѝша стѝхове 试着作诗 ~вам се да го излѪжа 想欺骗他 Опѝтах се да прескòча през огрàдата, но не успѝх. 我曾试着跳过围墙,但没成功。**~ване** [中]

òпит|ен *-на* [形] ❶有经验的,阅历广的,老练的: ~ен мàйстор 有经验的师傅 ~ен човèк 阅历广的人,有经验的人 ~на рѪка 老手 ❷实验的,试验的: ~на стàнция 试验站 ~но полè 试验田 ~ни изслèдвания 实验性研究 **~но** [副] **~ност** - носттà [阴]

опитомѝвам [未],**опитомѝ** *-ѝш*, *-ѝх* [完] ❶使驯顺,驯熟,驯服,养熟: ~ѝвам елèн 驯鹿 ❷〈转,口〉使较有教养,教育 — **се** [反身,被动,中态]: Не мòжех да повѝрвам, че ѝзовецът се ~ѝва тòлкова лèсно. 我难以相信獾这么容易驯养。**~ѝване** [中]

òпиум [阳] ❶鸦片 ❷〈转〉麻醉品;有害的东西

опѝчам [未],**опекà** *-ечèш*, *-èкох*, *-èче*, 过主形动 *-èкъл*, *-èкла* [完] ❶烤,烙,烘: ~ѝчам добрè хлѝба 把面包烤熟 ❷(在太阳下)晒红: Усѝлна жèга ги ~èче. 烈日晒红了他们的皮肤。❸〈转,口〉学会,学好,掌握好: Тỳк ~èкох добрè занаѝта. 我在这里学成了手艺。— **се** [被动,中态] ◇ **Опѝчай си умà (акъла).**〈口〉你要考虑好;当心些: Момчè, ~ѝчай си умà, че не отговàрям. 小伙子,你要考虑好,我可不为此负责。**~ѝчане** [中]

опѝша 见 опѝсвам

опѝя 见 опѝвам

опѝя се 见 опѝвам се

опиянѐние [无复,中] ❶陶醉,神往,得意忘形: Възтòргът и ～то у зрѝтелите надмѝна вся̀ка грàница. 观众热烈和陶醉的程度超出了一切界限。любòвно ～ 爱情的陶醉 ❷醉,酒醉状态;醉态,醉意: слàдко ～ на вѝно 喝葡萄酒后引起的甜蜜醉意

опиянѝтел|ен *-на* [形] 使人陶醉的,使人神往的 ～**но** [副]

опия̀нч|вам се [未], **опия̀нча се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 〈口〉酗酒,变成酒鬼: От мъ̀ка пòчнах всѐки дѐн да хòдя в тàя кръчмàрница „Пъдпъдък", ～их се. 由于痛苦,我开始天天都到这个"鹌鹑"酒店去,无节制地喝起酒来。～**ване** [中]

опияня̀|вам [未], **опияня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使陶醉,使神往,使忘乎所以,使得意忘形 — **се** [被动,中态]: ～я̀вам се от сòбствените си дỳми 陶醉于自己说的话之中 ～**я̀ване** [中]

оплàв|ям [未], **оплàвя** *-иш, -их* [完] ❶(用清水)漂洗,涮 ❷漱 ～**яне** [中]

оплàк|вам[1] [未], **оплàкна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 涮: Съдòвете не сà измѝти, а са сàмо ～нати. 这些餐具没有洗,只是涮了涮。— **се** [反身,被动] ◇ ～**вам си гърлòто (устàта)** 漱嗓子,漱口 ～**ване** [中]

оплà|квам[2] [未], **оплàча** *-чеш, -ках* [完] ❶哭(死者): ～квам умря̀л 痛哭死者 ❷同 окàйвам: ～вам съдбàта 惋惜自己的命运 Ня̀мам лю̀бе, пъ̀рва òбич / мѐне да очàква / и да ме ～ква. (Яворов) 我没有心上人,没有初恋的情人等待我,痛惜我。— **се** [反身,被动] ◇ **Жѝв да го ～чеш.** 〈口〉他的情况很糟糕。～**кване** [中]

оплà|квам се [未], **оплàча се** *-чеш се, -ках се* [完] [中态] ❶诉苦,埋怨,抱怨,发牢骚,说(有病、疼痛等): Тя̀ чѐсто се ～кваше от свѐкърва си. 她经常埋怨她的婆婆。～квам се от ревматѝзъм 患风湿病 ～квам се пред начàлника 在上司面前诉苦 Тòй ня̀кога не сѐ ～кваше от ня̀какви трỳдности. 他从不因任何困难而叫苦。❷申诉,(书面或口头)控告某人(或揭发某事): ～квам се на минѝстъра 向部长申诉 ～**кване** [中]

оплаквàтел|ен *-на* [形] ❶诉怨的,诉苦的,抱怨的;申诉的,控诉的: ～на кни̂га 意见簿 ～но бюрò 信访办公室 ❷悲哀的,悲戚的

оплаквàчка [阴] 〈民〉哭丧妇

оплàкна 见 оплàквам[1]

оплàча 见 оплàквам[2]

оплàча се 见 оплàквам се

оплѐв|ям [未], **оплѐвя** *-иш, -их* [完] 拔尽杂草: Излѝзахме по 30-40 човѐка и едвà ～яхме по 5-6 дѐкара земя̀ на дѐн. 我们总是有三四十个人下地,而每天才能除草五六狄卡尔。— **се** [被动] ～**яне** [中]

оплѐз|вам [未], **оплѐзя** *-иш, -их* [完] 伸出舌头,探出舌头: ～вам езѝка си 伸舌头 ◇ **Оплѐзих езѝк.** 我精疲力尽。～**ване** [中]

оплѐз|вам се [未], **оплѐзя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶伸舌头,吐舌头: Хѐй, момчѐ, не сѝ ли вѝждал еднò магàре? — Освѐн тѐбе, дрỳго не съм вѝждал — отговòри хлапàкът и се ～и. "喂,小孩,你有没有看见一头驴?""除了你,我没有看见过别的什么东西。"毛孩子回答他并吐了一下舌头。❷做鬼脸 ～**ване** [中]

оплен|я̀вам [未], **опленя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 〈罕〉抢劫,掠夺,抢夺 — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

оплѐск|вам [未], **оплѐскам** [完] ❶把(整个)染污,把(全部)弄脏: ～вам ця̀лата тетрàдка с петнà 把整个练习本都弄上了污斑 ❷〈转,口〉贪婪地吃掉,吃完: ～вам я̀денето 把饭吃光 — **се** [反身,被动] ◇ **Оплѐскахме я!** 〈口〉我们把事情搞糟了;倒霉了。～**ване** [中]

оплетà 见 оплѝтам

оплешив|я̀вам [未], **оплешивѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 秃顶,歇顶: Главàта му бѐше ～я̀ла. 他歇顶了。～**я̀ване** [中]

оплѝск|вам [未], **оплѝскам** [完] 洒湿,溅湿,弄脏: ～вам с кръ̀в 溅上血 — **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

òплит [阳] 〈方〉(篮子、筐子等的)花边,花沿

оплѝ|там [未], **оплетà** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте* [完] 编,织,扎: ～ѝтам венѐц 扎花环 Дàдох стàрата дамаджàна да я ～етàт. 我把旧柳条水瓶给他们,让他们重编一下。◇ ～**ѝтам си кòшницата** 只顾个人的小圈子,只顾私利 ～**ѝтам го в мрѐжите си** 使他落入圈套 **Рàботите се ～ѝтат.** 事情搞糟了。～**ѝтане** [中]

оплодотвор|я̀вам [未], **оплодотворя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 〈书〉❶授胎,使受精 ❷使肥沃,使多产: Земедѐлският трỳд е оснòвен фàктор, кòйто ～я̀ва нàшата земя̀. 农业劳动是使我们的土地变肥沃的基本因素。❸〈转〉使有创造力,使创作的内容丰富: Товà сѝлно преживя̀ване се окàза ～я̀ващо. 这一强烈的感受使创作的内容丰富。— **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

оплод|я̀вам [未], **оплодя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶授胎,使受精,授粉: Пчелѝте ～я̀ват цветя̀та. 蜜蜂给花授粉。❷使成为肥沃的,使高产,使富有成效: Другàри, нàша е земя̀та, / и нàший трỳд я ～я̀ва. (Ц. Церковски) 同志们,土地是我们的,我们的劳动能使土地肥沃。— **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

оплòжда|м [未] 同 оплодя̀вам — **се** [被动] ～**не** [中]: Съединя̀ването на мъ̀жката клѐтка с яйцеклѐтката се нарѝча ～не. 雄性生殖细胞与卵细胞的结合叫做授胎。

оплỳ|вам [未], **оплỳя** *-еш, -х* [完] ❶(由于长时间放在一个地方而)腐朽,陈腐,腐烂: Да ～еш в тъмнѝца! 让你蹲死在监狱!(咒语) ❷〈转〉(在一个地方)长时间地呆着,泡: Оплỳл е по кръ̀чмите. 他老泡在酒馆里。❸〈转〉沉缅于,沉溺于: ～вам в развра̀т 溺于荒淫 ～вам в невѐжество 陷于无知 ～**ване** [中]

оплътн|я̀вам [未], **оплътня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使更具体;使更形象;使更生动: Писàтелят тря̀бваше да ～ѝ пòвече òбраза на тòзи герòй. 作家应该使这个主人公的形象更生动些。❷充分利用(工作时间),占满: ～я̀вам врѐмето си 充分利用自己的时间 ～я̀вам рабòтния дѐн 充分利用工作日 ～**я̀ване** [中]

оплю̀|вам [未], **оплю̀я** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶吐上唾沫 ❷〈转〉诽谤,辱骂,使丢脸 ❸(苍蝇等)拉屎弄污: Стъклòто бѐше ～то от мухѝ. 玻璃被苍蝇拉屎弄脏了。— **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

оплю̀ск|вам [未], **оплю̀скам** [完] 〈口,粗〉同 изя̀ждам (吃光,吃完): Ỳж всѐ диѐта пàзи, пък на втòрия дѐн на Кòледа половѝната рѝбица от прасѐто ～ала. 她似乎是在节制饮食,可是在圣诞节的第二天就把半条(猪)里脊吃光了。— **се** [被动] ～**ване** [中]

оплю̀я 见 оплю̀вам

оплячкòс|вам [未], **оплячкòсам** [完] 掠夺,抢光,抢空: ～вам ня̀кого 把某人(的财物)抢光 — **се** [被动] ～**ване**

[中]

òпна 见 òпвам

оповест|ѝвам [未], **оповестѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 通知,通告 — **се** [被动] ~**ѝване** [中]

опови|вам [未], **оповия** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] (用束襁褓的带子)包起来,裹起来 — **се** [被动] ~**ване** [中]

оподл|ѝвам се [未], **оподлѝ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 变得极下流,变得卑贱,成为极可恶的 ~**ѝване** [中]

опожар|ѝвам [未], **опожарѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 烧掉,烧尽,焚尽,烧毁: Фашѝстите ~ѝваха къщите на борцѝте от съпротивѝтелното движѐние. 法西斯分子烧毁了抵抗运动战士们的房子。— **се** [被动] ~**ѝване** [中]

опозициòн|ен -*на* опозѝция 的形容词: ~ен вѐстник 反对派报纸 ~ен водàч 反对党领袖 ~на пàртия 反对党 ~**но** [副]: държà се ~но 持反对态度

опозиционѐр [阳], **опозиционѐрка** [阴] ❶反对派分子,反对党人 ❷(对领导机关的决定等)持反对态度者

опозиционѐрск|и -*а* опозиционѐр 的形容词

опозѝция [阴] ❶〈书〉反对;反对立场: в ~ съм към нѝкого 反对某人(的意见),位于某人的对立面 прàвя ~ на... 反对…,对…持反对立场 ❷〈政〉反对派,反对党;反政府派,在野党 пàртии от ~ 反对党

опознà|вам [未], **опознàя** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] 认识,认清,十分了解: ~вам го от съвсѐм дрỳга странà 完全从另一方面了解他 Докатò ни ~е учѝтелят, тѐ го премѐстиха. 当老师对我们都熟悉了的时候,他们又把他调走了。— **се** [反身,被动,互及] ~**ване** [中]

опозорѝтел -*ят*, -я [阳]〈书〉诽谤者,破坏名誉者

опозор|ѝвам [未], **опозорѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使蒙受耻辱,羞辱,玷辱: ~ѝвам нѝкого 玷辱某人 — **се** [反身,被动] ~**ѝване** [中]

оползотвор|ѝвам [未], **оползотворѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 利用,使用,运用: ~ѝвам отпàдъците 利用废料 Напослѐдък започнаха да ~ѝват сгурѝята в стройтелството. 最近在建筑业中开始利用煤渣。— **се** [被动] ~**ѝване** [中]

опòм|вам [未], **опòмня** -*иш*, -*их* [完] 同 опòмням ~**ване** [中]

опòмня 见 опòмням

опòмня се 见 опòмням се

опòмн|ям [未], **опòмня** -*иш*, -*их* [完] 使回醒,使清醒;使醒悟: Дỳмите му го ~иха. 他的话使他醒悟过来了。~**яне** [中]

опòмн|ям се [未], **опòмня се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶回醒(清醒,苏醒)过来: Изведнъж тòй се ~я, изпрàвя се и се оглѐжда назàд. 突然,他清醒过来,站起身,回头观望着。❷(经过认真思索而)醒悟: Дỳмите му ме накàраха да се ~я. 他的话使我醒悟过来。~**яне** [中]

опонѐнт [阳], **опонѐнтка** [阴] 反对者,反对论者,论敌,评论员

опонѝра|м [未,完]〈书〉持反对意见,反驳;抗辩;评论: ~м на нѝкого 反驳某人(的意见) Не мѝ ~й. 你别反驳我! ~**не** [中]

опòп|вам [未], **опòпя** -*иш*, -*их* [完]〈民〉使成为神甫;指定为神甫: Парѝте ~ват и магàрето. 〈俗〉钱能使驴子也成为神甫。— **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

опòп|ям [未], **опòпя** -*иш*, -*их* [完] 同 опòпвам — **се** [被动,中态] ~**яне** [中]

опòра [阴] ❶支架,支座,支柱,支点 ❷〈转〉支持力,支援,依靠: намѝрам ~ 找到依靠 гỳбя ~ 丧失依靠 Общонарòдната сòбственост е глàвната ~ на държàвата в развѝтието на нарòдното стопàнство. 全民所有制是国家发展国民经济的主要支柱。

опòр|ен -*на* [形] 支撑的;支柱的,支座的,立脚的;有支持作用的,可依靠的: ~на тòчка 支点,据点,立脚点

опорочà|вам [未], **опорочà** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使成为恶劣的,使成为不道德的,使变坏: Лòшият прѝмер лѐсно ~àва човѐка. 坏的榜样容易把人带坏。❷使不正常,使成为有毛病的,使有缺点,使变坏;破坏: Намѐсата на полѝцията ~й ѝзбора. 警察的介人破坏了这次选举。— **се** [被动,中态] ~**àване** [中]

опорòч|вам [未], **опорòча** -*иш*, -*их* [完] 同 опорочàвам ~**ване** [中]

опортюнѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈书〉❶机会主义 ❷无原则性,妥协

опортюнѝст [阳], **опортюнѝстка** [阴] ❶机会主义者 ❷原则性不强的人,妥协者

опортюнистѝч|ен -*на* [形] 同 опортюнистѝчески: ~но отношѐние 机会主义态度

опортюнистѝческ|и -*а* опортюнѝст 和 опортюнѝзъм 的形容词: ~а политѝка 机会主义政策 ~а грỳпа 机会主义派别

опòск|вам [未], **опòскам** [完] 把虱子消灭光 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

опошл|ѝвам [未], **опошлѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使陈腐,使庸俗: ~ѝвам ѝзраз 把词句用俗了 Такѝва дòлни хòра ~ѝват и найблагорòдното начинàние. 这种卑鄙的人能把最高尚的创举都庸俗化。~**ѝване** [中]

опòщ|вам 和 **опòщям** [未], **опòщя** -*иш*, -*их* [完] 同 опòсквам

опрà 见 опѝрам[2]

опрàва [阴] 同 оправѝя

оправдà|вам [未], **оправдàя** -*еш*, -*х* [完] ❶认为无罪,宣告无罪: Съдът ~ подсъдѝмия. 法庭认为被告无罪。❷承认可行(可以允许),承认…是可能的,承认…是正确的: Целтà ~ва срѐдствата. 目的可以为手段辩护。❸(与 надѐжда, довѐрие, очàкване, мнѐние 等抽象名词连用)不辜负,证明应得到…: ~вам довѐрието на нарòда 不辜负人民的信任 ❹报销(开支): Ще ~я извършените рàзходи с редòвни рàзписки. 我要用有效的单据报销花掉的钱。— **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

оправдà|вам се [未], **оправдàя се** -*еш се*, -*х се* [完] [中态] 自我辩护,申辩,表白,证明自己是对的,证明自己有理: ~вам се пред съдà 在法庭上申辩 ~**ване** [中]

оправдàн -*а* ❶ оправдàя 的过被形动 ❷[用作形] 1.可以原谅的,可以谅解的,情有可原的: ~о възмущѐние 可以理解的愤怒 Закъснѐнието му е ~о. 他的迟到是可以原谅的。2.公正的,正确的,有理由的: ~ òтказ 有理由的拒绝 ~а гòрдост 有理由的自豪

оправдàни|е -я [中] ❶宣告无罪,以为无罪 ❷表白的理由,辩护的理由,使人谅解的理由: казвам нѐщо за своѐ ~е 说一些话作为给自己辩解的理由 Товà му слỳжи за ~е. 这成了

他辩解的理由。Употрѐбата на верѝгите по отношѐние на мѐне ня̀ма нѝкакво зако̀нно основа̀ние и ~е. 对我使用镣铐是没有任何法律根据和理由的。

оправда̀тел|ен -*на*［形］证明无罪的，宣告无罪的：~на прѝсъда 宣告无罪的判决 ~на рѐч 辩护词 ◇ **~ен докумѐнт**〈公文〉证明文件 **~но**［副］

оправда̀я 见 оправда̀вам

оправда̀я се 见 оправда̀вам се

о̀прав|ен -*на*［形］❶没有毛病的，完好的，完整的：~ен път 平坦的路 ~на ра̀бота 有头绪的工作，正常的工作 ❷整洁的，有条理的：~ен човѐк 爱整洁的人 ❸有能力处理好所有事情的

опра̀вен -*а* ❶ опра̀вя 的过被形动 ❷［用作形］胖的，健壮的：~и ко̀нчета 健壮的小马驹

оправѝя［阴］条理，秩序：ня̀ма ~ 1.没有秩序 2.没有公正：Ня̀ма ~ с нѐго. 和他没有道理可言。

опра̀вка［阴］改正，修正

опра̀в|ям［未］，**опра̀вя** -*иш*，-*их*［完］❶修整，整理，整顿：~ям ста̀ята 整理房间 Опра̀ви си връ̀зката，че се е изкривѝла. 你领带歪了，整一整吧！~ям пътя̀ 修路 Тря̀бва да ~им легла̀та и ста̀ята. 咱们得把床铺和房间整理好。❷把（水）净化 ❸改正，纠正，更正：Видя̀хме грѐшките си — ще ги ~им. 我们看到了自己的错误，我们会改正的。Опра̀вихме си смѐтките. 我们把账目弄清楚了。❹为…安排工作，对…做明确的安排：Опра̀вѐте ра̀ботниците да не ча̀кат напра̀зно. 请您把工人们安排好，不要让他们白白地等着。❺指路，指明方向：Бя̀х се забъ̀ркал，та едѝн пастѝр ме ~и. 我迷路了，一个牧人给我指了方向。Ка̀к мо̀га да намѐря ро̀тата? — Попѝтайте войнѝците，тѐ ще ви ~ят. "我怎么才能找到连队?""您问问战士们吧，他们会给您指路的。" ❻调整，修理，拨正：Часовника̀рят ми ~и часо̀вника. 钟表匠把我的表修好了。❼使变直，使直立：На гъ̀рбавия гро̀бът му ~я гъ̀рбицата.〈俗〉坟墓才能使驼子的背直起来。❽矫正，迫使改好，迫使听话：Тѐбе са̀мо тоя̀гата ще те ~и! 只能用棍子才会使你改好。— **се**［反身，被动］**~яне**［中］

опра̀в|ям се［未］，**опра̀вя се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］❶长胖，养胖：Тя̀ мно̀го се е ~ила，ста̀нала 70 килогра̀ма. 她长胖了许多，到了70千克。❷同 оздравя̀вам：Цѐли шѐст мѐсеца лежа̀х бо̀лен，но вѐче се ~их. 我整整卧病6个月，但已经恢复健康了。❸变好，改掉坏习惯：Като̀ тръ̀гна на учѝлище，детѐто ста̀на добро̀，~и се. 孩子上学后变好了，改正了坏习惯。❹讲和，和好，和解：Бя̀хме се ка̀рали，но вѐче се ~ихме. 我们曾吵过架，但已经和解了。◇ **Врѐмето се ~я.** 天气在变好。Ло̀шаво врѐме се ~я，ло̀ш човѐк — нѝкога.〈俗〉坏天气可以变好，坏人什么时候也不能变好。**~яне**［中］

опра̀з|вам［未］，**опра̀зня** -*ниш*，-*них*［完］❶腾空，倒空，使空出，用空：Опра̀зних ра̀ницата си. 我把背包腾空了。❷离开，撤出：Нала̀гат ми да ~ня жѝлището в триднѐвен сро̀к. 他们要求我在3天之内腾出这个住所。~вам полесражѐнието 撤出战场 — **се**［被动］**~ване**［中］

опра̀з|вам се［未］，**опра̀зня се** -*ниш се*，-*них се*［完］［中态］（房屋、地方等）成为空闲的，变得空无一人：Села̀та се ~ват. 村子都空无一人了。**~ване**［中］

опра̀зн|ям［未］，**опра̀зня** -*иш*，-*их*［完］同 опра̀звам — **се**［被动，中态］**~яне**［中］

опра̀с|вам［未］，**опра̀ся** -*иш*，-*их*［完］（母猪）下，生小猪：Свиня̀та им ~ила о̀сем прасѐнца. 他们的母猪生了八只小猪。**~ване**［中］

опра̀с|вам се［未］，**опра̀ся се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］❶（母猪）生（下）小猪：Свиня̀та ни ще се ~и. 咱家的母猪要下小猪了。❷（小猪）生出来，下出来：Това̀ прасѐ се ~и о̀коло Но̀ва годѝна. 这头小猪崽是新年前后生的。**~ване**［中］

опра̀ся 见 опра̀свам 和 опра̀сям

опра̀ся се 见 опра̀свам се 和 опра̀сям се

опра̀с|ям［未］，**опра̀ся** -*иш*，-*их*［完］同 опра̀свам **~яне**［中］

опра̀с|ям се［未］，**опра̀ся се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］同 опра̀свам се **~яне**［中］

опра̀ш|вам［未］，**опра̀ша** -*иш*，-*их*［完］❶使落上灰尘：~вам обу̀вките си 使鞋落上灰尘 ❷传播花粉，授粉：Пчелѝте ~ват ово̀щията. 蜜蜂为果树传播花粉。— **се**［反身，被动］**~ване**［中］：изку̀ствено ~ване на ца̀ревицата 玉米的人工授粉 кръсто̀сано ~ване 杂交授粉

опреда̀ 见 опрѝдам

определѐн -*а* ❶ определя̀ 的过被形动 ❷［用作形］1.一定的，固定的：двѝжа се в ~а посо̀ка 向固定的方向运动 Вѝнаги го срѐщам в ~о врѐме. 我总是在同一时间遇见他。2.某种的，某些的，一定的：при ~и усло̀вия 在一定条件下 в ~и слу̀чаи 在某些情况下 3.明确的，明晰的，明显的，清楚的：То̀й да̀де ~ен о̀тговор. 他做了明确的答复。4.事先定好的，为…而确定的，为…而准备的：Тя̀ редѐше двѐте ста̀и，~и за нощу̀ване на пъ̀тници. 她在收拾给旅客过夜的两个房间。**~о**［副］清楚地，无可置疑地 **~ост** -остта̀［阴］

определѐни|е -*я*［中］❶〈旧〉同 определя̀не ❷定义：то̀чно ~е 精确的定义 да̀вам пра̀вилно ~е 下正确的定义 ❸〈语法〉定语 ❹〈法〉裁决，裁定，决定：~е на съда̀ 法院的裁决（决定）◇ **сказу̀емно ~е**〈语法〉谓语定语

определѝм -*а*［形］可决定的，可断定的；可规定的，可下定义的；可测定的

определѝтел［阳］❶（植物、矿物、动物等的）图鉴：илюстро̀ван ~ на гъ̀бите 蘑菇图鉴 ❷（信息检索的）主题词

определѝтел|ен -*на*［形］〈语法〉**~но изречѐние** 定语从属句 **~ен члѐн** 定冠词

определя̀ 见 определя̀м

определя̀ се 见 опредѐлям се

опредѐл|ям［未］，**определя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶确定，断定；测定，算出：~ям диагно̀зата на болестта̀ 诊断病症 ~ям температу̀рата 测定温度 ~ям бро̀я на предмѐтите 算出物品的数目 ~ям ъ̀гъла на па̀дането 算出落下的角度 ❷决定，规定，指定：~ям деня̀ и часа̀ на тръ̀гването 决定出发的日期和时间 Вчѐра ~ѝхме мя̀стото на срѐщата. 昨天我们确定了约会地点。~ям мѐтода на изслѐдването 规定研究方法 ~ям ня̀кого за сво̀й наслѐдник 指定某人为继承人 ❸下定义，断定：~ям поня̀тие 给概念下定义 ~ям нѐщо 断定某事 ❹决定：Нѐ съзна̀нието на хо̀рата ~я тя̀хното битиѐ，а обра̀тното — тя̀хното общѐствено битиѐ ~я тя̀хното съзна̀ние. 不是人们的意识决定人们的存在，相反，是人们的社会存在决定人们的意识。❺评定，判定，裁定：То̀й му ~ѝ шѐстстотин гро̀ша годѝшна запла̀та. 他给他确定的年薪为600格罗什。Съдъ̀т ~ѝ размѐра на гло̀бата. 法庭判定了罚款额。— **се**［被动］**~яне**［中］

определѐл|ям се [未], **определя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] (观点)明确化,确定(属于某一流派或从事某种职业): В та̀зи годѝна то̀й се ~ѝ като̀ демокра̀т-революционѐр. 这一年他成了革命民主党人。~**яне** [中]

опреснѝтел|ен *-на* [形] 重新回忆的,温习的,更新的: ~ни ку̀рсове 复习班 ~**но** [副]

опресн|я̀вам [未], **опресня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使清新,使凉爽: ~я̀вам въздуха 使空气清新 ❷〈转〉重新回忆,使焕然一新;温习: ~я̀вам си зна̀нията 温习自己所学的知识 — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

опрѐт|вам се [未], **опрѐтна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] 卷起袖子准备大干 ~**ване** [中]

опрѝдам [未], **опреда̀** *-едѐш, -ѐдох, -ѐде*, 过主形动 *-ѐл* [完] 纺,纺纱,纺线: ~ѝдам вълна 纺毛线 — **се** [被动] ~**ѝдане** [中]

оприлича̀ 见 оприлича̀вам

оприлича̀ се 见 оприлича̀вам се

оприлич|а̀вам [未], **оприлича̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使…同…相像: То̀я калпа̀к те ~а̀ва на дя̀до ти. 这顶帽子使得你像你爷爷。❷把…比做…,把…比拟为…: ~а̀вам ня̀кого на цветя̀ 把某人比做花儿 ❸把…认作,误认…是…: То̀ било̀ мъж, пък а̀з го ~ѝх на жена̀. 他是男的,可我把他看成女的了。— **се** [被动] ~**а̀ване** [中]

оприлич|а̀вам се [未], **оприлича̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 像,与…相似: Лицѐто ѝ се ~ѝ на пембѐн трендафил. 她的脸像粉红的玫瑰花。~**а̀ване** [中]

опрѝмч|вам [未], **опрѝмча** *-иш, -их* [完] ❶结上,扎住,系住: Като̀ ~иш добрѐ вързо̀па, ня̀кога ня̀ма да па̀дне. 只要你把包裹系好,就怎么也不会掉下去的。❷〈转〉诱人圈套,诱人陷阱 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

опроверга̀|вам [未], **опроверга̀я** *-еш, -х* [完] 反驳,驳斥;驳倒,推翻: Опѝтват се да ~ят ду̀мите ми. 他们想驳倒我的话。~вам лъжа̀та 拆穿谎言 Самѝят живо̀т ще те ~е. 生活本身将会把你驳倒。— **се** [反身,被动]: Не ѐ ну̀жно да го ~ваме, то̀й са̀м се ~ва. 我们用不着反驳他,他自己已把自己驳倒。~**ване** [中]

опровержѐни|е *-я* [中] ❶反驳,驳斥: да̀вам ~е 提出反驳,驳斥 ❷反驳词,反驳言论: публику̀вам ~е 发表反驳文章 Телегра̀фната агѐнция да̀де ~е на до̀лните вра̀жески клеветѝ. 通讯社发表了文章反驳敌人卑鄙的诽谤。

опропастѝтел|ен *-на* [形]〈罕〉使大受损失的,使大受亏损的,非常浪费的;使破产的: То̀й си не проща̀ваше та̀я грѐшка, която̀ щѐше да бъ̀де ~на за нѐго и за дѐлото му. 他不能原谅自己这一使他和他的事业差一点遭到巨大损失的错误。

опропаст|я̀вам [未], **опропастя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 破坏…经济,使破产,使贫困到极点;完全破坏,毁灭: ~я̀вам ня̀кого 使某人破产 ~я̀вам ра̀ботата 使工作遭到破坏 — **се** [反身,被动] ~**я̀ване** [中]

опросѐя 见 опрося̀вам

опроста̀ч|вам [未], **опроста̀ча** *-иш, -их* [完] ❶使成为粗俗的(平庸的) ❷使成为粗俗的人(无教养的人,无文化的人) — **се** [中态] ~**ване** [中]

опростѐя 见 опростя̀вам

опростѝтел|ен *-на* [形] (请求)宽恕的: ~на молѝтва 祈求宽恕的祷告

опростотвор|я̀вам [未], **опростотворя̀** *-ѝш, -ѝх* [完]〈书〉使简单化,使平凡 — **се** [被动,中态] ~**я̀ване** [中]

опростя̀[1] 见 опростя̀вам

опростя̀[2] 见 опроща̀вам

опрост|я̀вам[1] [未], **опростя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使简单化,使容易(与 усложня̀вам (使复杂化)相对): ~я̀вам живо̀та си 使生活简单化 — **се** [被动,中态] ~**я̀ване** [中]

опрост|я̀вам[2] [未], **опростѐя** *-ѐеш, -я̀х* [完] 成为头脑简单的人;成为粗俗、无修养的人: Съвсѐм ще ~ѐеш, ако̀ не четѐш. 你如果不读书,就会成为地地道道头脑简单的人。~**я̀ване** [中]

опрос|я̀вам [未], **опросѐя** *-ѐеш, -я̀х* [完] 一贫如洗,沦为乞丐 ~**я̀ване** [中]

опротив|я̀вам [未], **опротивѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过被形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 成为讨厌的,令人厌烦,令人厌恶: Ра̀ботата ми е ~я̀ла. 这工作使我厌烦了。Отка̀кто лѐгна бо̀лен, ~я̀ на всѝчки им. 他自从病倒以后,惹得大家都讨厌他。~**я̀ване** [中]

опро|ща̀вам [未], **опростя̀** *-стѝш, -стѝх* [完] ❶同 проща̀вам (原谅,饶恕,宽恕): ~ща̀вам му грях 饶恕他的罪过 ❷豁免,解除,使卸去(责任等): ~ща̀вам дълга̀ ня̀кому 豁免某人的债务 — **се** [被动] ~**ща̀ване** [中]

опрощѐни|е *-я* [中]〈书〉原谅,饶恕,宽恕;豁免: ~е на греховѐте 饶恕罪过 ~е на дълговѐте 豁免债务 да̀вам ~е 宽恕,饶恕 получа̀вам ~е 得到宽恕 мо̀ля за ~е 请求宽恕

опру̀ж|вам [未], **опру̀жа** *-иш, -их* [完]〈方〉伸出: ~вам кра̀ка̀ 伸腿 ~**ване** [中]

опръск|вам [未], **опръскам** [完] 喷湿,洒湿,溅湿: ~вам го с ка̀л 溅了他一身泥 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

опръстен|я̀вам [未], **опръстеня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] (在候鸟的脚上)拴(小环做)记号(当鸟在另一地方被抓住后,人们能知道它曾到过哪里) ~**я̀ване** [中]

опръх|вам [未], **опръхна** *-неш, -нах* [完] 变松散,变松软,变酥脆: У̀стните ми ~наха. 我的嘴唇干裂得掉皮了。Земя̀та бѐше ~нала. 土地变松软了。Оставѝ то̀зи хля̀б да ~не, па тога̀ва ще го ядѐм. 等这块面包变得酥软一些,我们再吃。~**ване** [中]

опр|я̀там се [未], **опрѐтна се** *-ѐтнеш се, -ѐтнах се* [完] [中态]〈方〉卷起袖子准备干某事,准备大干一场 ~**я̀ване** [中]

опря̀т|ен *-на* [形] 整洁利落的: ~ен войнѝк 衣着整洁的士兵 ~но помещѐние 整洁的房间 ~**ност** *-ността̀* [阴]

опсонѝн [阳]〈生物〉调理素,噬菌素

опта̀нт [阳], **опта̀нтка** [阴]〈书〉有权选择国籍者

оптатѝв [阳]〈语法〉(动词的)希求式,祈愿式

опта̀ция [阴]〈书〉国籍选择

оптѝ|к *-ци* [阳] ❶光学家,光学研究者 ❷眼镜和光学仪器制造者或出售者

о̀птика [阴] ❶〈专〉光学 ❷光学仪器制造和贸易 ❸眼镜店 ❹光学仪器

оптима̀л|ен *-на* [形]〈书〉❶最适宜的,最佳的,最有利的: ~на температу̀ра 最佳温度 ❷合乎理想的: ~ен бро̀й 理想的数目

оптима̀т [阳]〈史〉(古罗马的)贵族

оптимѝз|ъм *-мъ̀т, -ма* [无复,阳] 乐观主义(与 песимѝзъм

(悲观主义)相对)

оптимѝст [阳], **оптимѝстка** [阴] 乐观主义者

оптимистѝч|ен *-на* [形] 乐观的,乐观主义的: ~ни възгледи 乐观主义观点 ~ен мироглѐд 乐观主义的世界观 **~но** [副]: глѐдам ~но на живо̀та 乐观地看待生活

оптимистѝческ|и *-а* [形] 同 оптимистѝчен: ~и то̀н 乐观的口气 **~и** [副]

о̀птимум [阳]〈书〉最适度,最适点;最佳条件,最有利的条件

оптѝра|м [未,完] (依某人的选择)授以国籍 **~не** [中]

оптѝч|ен *-на* [形] 同 оптѝчески: ~ен апара̀т 光学仪器

оптѝческ|и *-а* [形] ❶光学的,光学上的: ~и у̀ред 光学仪器 ❷同 зрѝтелен (视觉的,视力的): ~а изма̀ма 视错觉

оптомѐт|ър *-ри* [阳]〈理,医〉视力计

опу̀йч|вам се [未], **опу̀йча се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 样子像火鸡一样傲慢、气鼓鼓和愚蠢 **~ване** [中]

опу̀л|вам [未], **опу̀ля** *-иш, -их* [完]〈民〉睁大眼睛看,瞪眼看: ~вам очѝ от упла̀ха 由于害怕而睁大眼睛 ~вам очѝ в нѐго 睁大眼睛看着他 Като̀ видя̀ ма̀лкото партиза̀нче, ста̀рецът ~и очѝ. 老人看见小游击队员时,瞪大了眼睛。**~ване** [中]

опу̀л|вам се [未], **опу̀ля се** *-иш се, -их се* [完] [中态]〈民〉❶睁大眼睛,瞪眼 ❷(眼睛)睁大,瞪大 **~ване** [中]

опу̀нция [阴] 仙人掌(*Opuntia*)

о̀пус [阳] ❶创作,作品 ❷〈转〉(按照某个作曲家的作品问世先后编号的)作品号

опу̀|скам 和 **опу̀щам** [未], **опу̀сна** *-снеш, -снах*, 过被形动 *-снат* 和 **опу̀стя** *-стиш, -стих* [完] 同 изпу̀скам (使掉下;放过,放弃;放松,放手;放过去): Опу̀стих ча̀нтата на земя̀та. 我把提包掉在地上了。Ще ~снеш ра̀ботата. 你会错失这份工作的。— **се** [被动,中态] **~скане** [中]

опустѐя 见 опустя̀вам

опустош|а̀вам [未], **опустоша̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使成为废墟;使荒废;毁灭: Гъсѐниците ~а̀ват горѝте. 毛虫正在毁灭树林。❷〈转〉吃完,喝完: Гладнѝците ~ѝха всѝчко, коѐто им бѐ сло̀жено. 饥饿的人们把给他们摆上的所有食物一扫而光。— **се** [被动] **~а̀ване** [中]

опустошѐни|е *-я* [中] ❶荒废;毁灭,毁坏: Наводнѐнието причинѝ ~е на сѐлища и землѐдлски култу̀ри. 水灾毁灭了村庄和农作物。Врагъ̀т е извъ̀ршил голѐми ~я ту̀к. 敌人在这里造成了巨大的破坏。❷废墟,破坏的痕迹

опустошѝтел|ен *-на* [形] 毁灭性的,毁灭一切的: ~ен пожа̀р 毁灭性的火灾 **~но** [副]

опустя̀вам [未], **опустѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 成为荒芜的,荒凉: Опустя̀ цъфтя̀щата долина̀ след двуднѐвната жесто̀ка бѝтка. 经过两天残酷的激战后,鲜花盛开的山谷变得一片荒芜。У̀лиците ~я̀ват. 街上空无一人。◇ **Да ~ѐе!** 该死! **Пу̀сто ~я̀ло!** 混账,该死的,岂有此理! **~я̀ване** [中]

опу̀х|вам [未], **опу̀хам** [完] ❶抖掉,拍打掉,跺掉;抖完,拍打完: То̀й ~а на пра̀га снега̀ от църву̀лите си и влѐзе тѝхо като̀ лисѝца в ста̀ята. 他在门口跺掉皮便鞋上的雪,像狐狸一样轻轻走进房间。❷〈口〉打,揍: Опу̀хах го здра̀вата. 我狠狠地揍了他一顿。— **се** [反身,被动] **~ване** [中]

опу̀ш|вам [未], **опу̀ша** *-иш, -их* [完] ❶熏黑,熏脏: Смъкнатият фитѝл на ла̀мпата бѐше ~ил шишѐто. 拧高了的灯捻把灯罩熏黑了。Опу̀шихте ста̀ята с цига̀рите си. 你们抽烟把房子熏脏了。❷用烟熏(驱虫、消毒等),熏制: ~вам месо̀ 熏肉 ~вам бъ̀чва 熏大木桶 — **се** [反身,被动] **~ване** [中]

опу̀щ|квам [未], **опу̀шкам** 和 **опу̀шна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完]〈旧,口〉用枪打死,射死,枪杀: ~квам ня̀кого 用枪打死某人 — **се** [反身,被动]: са̀м си се ~квам 用枪自杀

опу̀ща|м 见 опу̀скам **~не** [中]

опущѐни|е *-я* [中] 疏忽,漏掉;差错: Ра̀ботиш ли разсѐяно, ~ята са неизбѐжни. 如果工作时心不在焉,差错就不可避免。

опъ̀|вам [未], **опъ̀на** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶拉紧;上紧,拧紧;拉平,拉直: ~вам въжѐто за пранѐ 拉紧晾衣服的绳子 ~вам платна̀та 扬帆,张帆 ❷伸直: Воло̀вете ~ваха шѝи. 牛伸直脖子。~вам ръка̀ 把胳膊伸直 ❸拉动,扳动,牵动: ~вам спу̀ська на рево̀лвера 勾住手枪扳机 ❹〈口〉操劳,奋力工作: Всѐ тя̀ ~ва в къ̀щи. 在家里操劳的总是她。Опъ̀вахме ця̀л мѐсец и накра̀я па̀к бя̀ха недово̀лни. 我们拼命干了整整一个月,到最后他们仍然感到不满意。❺〈口〉强使,迫使,迫令: ~вам ня̀кого да орѐ 强迫某人耕地 ❻〈民〉大口吸(烟),一下子喝下(酒): Изва̀ди една̀ ма̀лка лулѝчка из по̀яса си, ~на ня̀колко пъ̀ти. 他从腰里掏出一个小烟斗,深深吸了几口。Като̀ му ~на трѝ шишѐта вѝно и ще спя̀ като̀ къ̀лан. 我一下子喝掉三瓶葡萄酒,然后就会美美地睡上一大觉。— **се** [被动] ◇ **~вам ка̀иша**〈口〉干繁重的活,做力所不及的工作 **~ване** [中]

опъ̀|вам се [未], **опъ̀на се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] ❶拉紧,绷紧;紧缩起来: А̀з седя̀х ця̀л дѐн под платно̀то, коѐто се ~ваше. 我在张起的船帆下面坐了整整一天。❷伸直身子,挺直身子: То̀й се ~на на земя̀та гъ̀рбом. 他直着身子仰卧在地上。❸〈口〉反对;固执,执拗,死心眼儿: Не сѐ ~вай, а тръ̀гвай по̀-скоро. 不要固执啦,快点出发吧。**~ване** [中]

опълч|вам [未], **опълча̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使反对;使反感: ~вам ги едѝн срещу̀ дру̀г 使他们互相反对 ~вам всѝчки против сѐбе си 使大家反对自己 Безразбо̀рните арѐсти ~иха ця̀ло сѐло протѝв власттà. 乱捕人使全村反对当局。**~ване** [中]

опълч|вам се [未], **опълча̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 起来反对,攻击,抨击: Колониа̀лните наро̀ди вѐче се ~ват срещу̀ империалистѝческите угнетѝтели. 殖民地人民已经起来反对帝国主义压迫者。**~ване** [中]

опълчѐн|ец *-ци* [阳] ❶〈史〉(1877－1878年保加利亚解放战争中的)志愿参加者,志愿兵;(1912－1913年巴尔干战争期间)志愿参加者;民兵 ❷超龄军人;后备军人

опълчѐни|е *-я* [中] ❶(自动协助正规军的)义勇军,民兵(队伍) ❷(由超过规定服役年龄的人组成的)非常后备军

опълчѐнск|и *-а* опълчѐнец 的形容词: Опълчѐнската ро̀та вървѐше по дѝрите на напрѐдващите войскѝ. 民兵连沿着向前推进的部队的足迹前进。

о̀пън [阳]〈专〉拉力,绷紧,张力

опъ̀на 见 опъ̀вам

опъ̀на се 见 опъ̀вам се

опърж|вам [未], **опържа̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 煎好;炸好: Опържѝха за я̀дене яйца̀. 他们煎好鸡蛋当菜。— **се** [被动] **~ване** [中]

опърл|ям [未], **опърля** *-иш*, *-их* [完] ❶烧好,烤熟: Момчѐто ~и пѝлето на огъня. 小伙子在火上把鸡烤好了。❷(把毛、发等)燎着: Опърлих си вѐждите. 我把眉毛燎了。❸〈口〉(太阳)晒红,(风)吹坏: Слънцето му ~ило бу̀зите. 太阳把他的脸晒红了。— **се** [反身,被动] **~яне** [中]

о̀пърничав *-а* [形] 执拗的,固执又任性的: ~ ста̀рец 固执又任性的老人 **~о** [副] **~ост** *-остта̀* [阴]: Заради̇ тя̀я ѝ ~ост ни̇кой не ѝ иска. 因为她这样固执又任性,谁也不想娶她。

опърпам 见 опърпвам

опърпам се 见 опърпвам се

опърпан *-а* ❶ опърпам 的过被形动 ❷[用作形] 1.(指衣服)破的,破旧的: ~и дрѐхи 破烂的衣服 2.衣衫褴褛的: ~ човѐк 衣衫褴褛的人 **~о** [副] **~ост** *-остта̀* [阴]

опърп|вам [未], **опърпам** [完] 使破碎,使破烂: Деца̀та ми ~аха кни̇гите. 孩子们把我的书撕破了。— **се** [被动] **~ване** [中]

опърп|вам се [未], **опърпам се** [完] [中态] 衣衫褴褛: То̀й мно̀го се е ~ал. 他的衣服已经破烂不堪了。**~ване** [中]

оп|я̀вам [未], **опѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли*, 过被形动 *-я̀н*, *-я̀на*, *-ѐни* 和 *-я̀т*, *-я̀та*, *-ѐти* [完] ❶〈宗〉(神职人员)为…举行安魂祈祷,举行教堂葬仪: Довѐчера ще го ~ѐят и ще го погреба̀т. 今晚就将为他举行安魂祈祷并将他埋葬。❷〈转,口〉(因反复责备或唠叨而)使厌烦: Сти̇га си ми ~я̀вал. 你不要再烦我了。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

ОР [缩] окръжно ръководство 州领导机构

ор|а̀ *-ѐш*, *-а̀х* [未] 耕,耕地: ~а̀ с тра̀ктор 用拖拉机耕地 — **се** [被动] **~а̀не** [中]: Я̀ виж ко̀лко е ро̀вка земя̀та — са̀мо за ~а̀не. 你看土地多么松软——正好耕种。

ора̀кул [阳]〈书〉预言者,先知者

ора̀кулск|и *-а* ора̀кул 的形容词: ~о предсказа̀ние 预言家的预言

ора̀л|ен *-на* [形]〈书〉同 у̀стен (口的) ◇ **~ен зву̀к** 口腔音

ора̀л|о *-а̀* [中]〈方〉同 ра̀ло (犁)

о̀ран *-та̀* [无复,阴] ❶同 ора̀не: бъ̀рзам с ~та̀ 忙于耕地 дълбо̀ка ~ 深耕 Мъжѐте оти̇доха на ~. 男人们都耕地去了。Същата вѐчер се завъ̀рна от ~ и си̇н му Стоѝчко. 同一天晚上,他儿子斯托伊奇科也耕地回来了。❷耕过的地: Не мина̀вайте през ~та̀. 请不要在耕过的地里穿行。

Ора̀н 奥兰(阿尔及利亚港市)

ора̀нгутан [阳] ❶大猩猩(*Simia saturus*) ❷〈转〉野人,原始人: Същи̇нски ~ е. 他是真正的野人。

ора̀нгутанск|и *-а* ора̀нгутан 的形容词

ора̀не [中] ❶见 ора̀ ❷耕过的地: Жена̀ му видя̀ ка̀к то̀й затѝча през дълбо̀кото ~. 他妻子看见他在耕得很深的土地上跑了起来。

оранжа̀да [阴] 橙汁,柑汁,橙子汽水

ора̀нжев *-а* [形] 橙色的: ~а ро̀кля 橙色的连衣裙 ~о зна̀ме 橙色的旗子

оранжѐрия [阴] 温室,暖房

ора̀т|ен *-на* [形] 耕地的;耕地用的: ~ни воло̀ве 耕牛 ~ен ярѐм 轭

ора̀тор [阳], **ора̀торка** [阴] ❶演说家;善词令者,有口才者 ❷发言人

орато̀рия [阴]〈乐〉(大型的)叙事乐曲,大合唱曲;〈宗〉圣乐

ора̀торск|и *-а* ора̀тор 的形容词: ~а да̀рба 演说家的才能 ~а трибу̀на 讲演台 ~а рѐч 演说词 ~и похва̀ти 雄辩的手法

ора̀торство [无复,中] ❶演说 ❷演说才能,口才,辞令,能说善辩

ора̀торст[ву]ва|м [未]〈讽〉大发议论,夸夸其谈,信口开河 **~не** [中]

орахат|я̀вам се [未], **орахатя̀ се** *-ѝш се*, *-ѝх се* [完] [中态]〈口〉放心,安静下来: Вземѝ да се задомѝш и тѝ като̀ хо̀рата, че да се ~ѝш. 你也像常人一样,好好成个家,塌实下来。

ора̀ч [阳], **ора̀чка** [阴] 耕地者;农夫

ора̀ческ|и *-а* ора̀ч 的形容词

о̀рбита[1] [阴] (天体或电子的)轨道: зѐмна ~ 地球的轨道 Всѐки електро̀н си и̇ма свòя ~. 每个电子都有自己的轨道。

о̀рбит|а[2] [阴]〈解〉眼眶,眼窝: Очи̇те му са хлъ̀тнали в ~ите. 他的两眼深陷在眼窝里。

орга̀з|ъм *-мът*, *-ма* [阳]〈书〉性高潮

о̀рган[1] [阳] ❶器官,: диха̀телни ~и 呼吸器官 сети̇вни ~и 感觉器官 го̀ворни ~и 发音器官 Мо̀зъкът е ~ на мисълта̀. 大脑是思维器官。Очи̇те са ~ за глѐдане. 眼睛是视觉器官。❷〈转〉机关,机构: администрати̇вни ~и 行政机构 законода̀телен ~ 立法机关 ~и на властта̀ 政权机关 ❸〈转〉[常复] 机关工作人员: фина̀нсови ~и 财政人员 съдѐбни ~и 司法人员 ❹〈转〉权力机构,领导机关: Върхо̀вен ~ на Кита̀йската комунисти̇ческа па̀ртия е Конгрѐсът на Па̀ртията. 中国共产党的最高领导机构是党的代表大会。❺〈转〉机关报,机关刊物: Вѐстник „Ду̇ма" е ~ на БСП. 《言论报》是保加利亚社会党的机关报。

о̀рган[2] [阳]〈乐〉(主要用于天主教堂里的)管风琴

организа̀тор [阳], **организа̀торка** [阴] 组织者;有组织能力的人: То̀й и̇ма ка̀чествата на ~. 他有很强的组织能力。

организа̀торск|и *-а* организа̀тор 的形容词: ~а ра̀бота 组织工作 ~и спосо̀бности 组织能力

организа̀торство [无复,中] 组织活动,组织工作

организацио̀н|ен *-на* [形] 组织的,组织上的: ~ни въпро̀си 组织问题 ~ен живо̀т 组织生活 ~ен перио̀д 筹备时期 **~но** [副]

организа̀ци|я [阴] ❶组织;机构;团体: парти̇йна ~я 党组织 професиона̀лна ~я 工会组织 полити̇ческа ~я 政治组织 Организа̀ция на обединѐните на̀ции 联合国组织 пъ̀рвични парти̇йни ~и 基层党组织 ❷同 организѝране: ~я на труда̀ 组织劳动 Организа̀цията на тържество̀то бѐше добра̀. 庆典组织得很好。❸〈罕,生〉有机体,机构,组织: у̀мствена и телѐсна ~я на човѐка 人的精神和身体的组织结构

организѝра|м [未,完] ❶组织,组成,成立,建立: ~м техни̇чески кръжо̀к 组织技术小组 ❷组织起来: ~м наро̀да 把人民组织起来 ❸筹备,准备,举办,办理: ~м пра̀зник 准备过节日 ~м изло̀жба 筹备展览 ~м бу̀нт 准备暴动 ~м и̇злет 组织郊游 ❹安排好,布置好,组织好,整理: Ка̀к са ~ли ра̀ботата си? 他们怎样安排自己的工作? — **се** [中态,反身,被动]: Слѐд освобожда̀нието сѐляните се ~ха и тръ̀гнаха по пъ̀тя на колективиза̀цията. 解放后,农民组织起来,走上了集体化的道路。**~не** [中]

организѝрано [副] 有组织地: Тѐ дѐйствуват ~. 他们有组

织地进行活动。

организѝраност -*тѝ* [阴] 组织性

органѝз|ъм -*мът*, -*ма*, -*ми* [阳] ❶(有)机体;生物(体): вѝсши ~ми 高等有机体 нѝзши ~ми 低等有机体 едноклѐтъчен ~ъм 单细胞生物体 ❷体质,身体: здра̀в ~ъм 强健的体质

органѝст [阳], **органѝстка** [阴] 风琴手

органѝч|ен -*на* [形] ❶有机的;有机体的: ~ни веществà 有机物 ~ни тòрове 有机肥料 ~на хѝмия 有机化学 ❷本质的,本性上的;固有的: ~ен недоста̀тък 本质上的缺点 ~ен съста̀в 有机的组成

органѝческ|и -*а* [形] 同 органѝчен: На̀й-разпространѐният у на̀с ~и тòр е обòрският. 我国最广泛使用的有机肥料是厩肥。~и произхòд 有机体的起源 ◇ **~а омра̀за** 刻骨仇恨 **~и ỳстав** 〈史〉前东鲁麦利亚的宪法

органогѐн [阳]〈生物,化〉有机因素

òргия [阴] ❶〈史〉(古希腊)酒神节 ❷〈转〉(无节制的)狂欢,暴饮;放荡: пия̀нски ~и 狂饮

òрда [阴] ❶(突厥和蒙古的)汗国;游牧群: Аспарỳхова ~ 阿斯帕鲁赫汗国 ❷〈转,蔑〉寇群,匪帮,乌合之众: дѝва ~ 野蛮的匪帮

òрден[1] [阳] 勋章: зла̀тен ~ на трудà 金质劳动勋章 разда̀вам ~и 发勋章

òрден[2] [阳]〈史〉(中世纪天主教)僧团;会;(中世纪)骑士团: Езуѝтски ~ 耶稣会 рѝцарски ~ 骑士团 Òрден на доминика̀нците (西班牙)多米尼克僧团 Òрден на кръстонòсците 十字军骑士团

орденонòс|ец -*цѝ* [阳], **орденонòска** [阴] 勋章获得者,得勋章者

òрдер [阳]〈银行〉汇票,汇单

ордина̀р [阳] 平均水位;检潮标

ордина̀р|ен -*на* [形]〈书,旧〉❶正常的 ❷平常的,普通的,一般的

ордина̀р|ец -*ци* [阳]〈旧〉传令兵,勤务兵

ордина̀риус [阳]〈书〉(高等学校的)常任教授

ордина̀та [阴]〈数〉纵坐标

ордина̀т|ен -*на* ордина̀та 的形容词

ордина̀тор [阳], **ордина̀торка** [阴] (医院里一部门的)主治医师

ордина̀торск|и -*а* ордина̀тор 的形容词

ордина̀ция [阴] ❶〈医〉医嘱 ❷(牧师)就职仪式

ордѝя [阴]〈旧〉同 òрда

ордьòв|ър -*ри* [阳] 冷盘

орев|а̀вам [未], **орева̀** -*ѐш*, -*а̀х* [完] ❶用吼声响彻,用吼声充满 ❷号啕大哭,哭(某人): Орева̀ мъжа̀ си от сърцѐ. 她痛心地哭她的丈夫。◇ **~а̀вам ортаа̀ъка** 〈口〉吼声震天 **~а̀ване** [中]

оред|я̀вам [未], **оредѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 变得稀疏,稀薄,稀少: Косà̀та му е сѝлно ~я̀ла. 他的头发稀得很厉害。Редѝците ~я̀ват. 队伍渐渐稀疏了。Мъгла̀та ~я̀ва. 雾气渐渐稀薄了。Пу̀бликата в салòна ~я̀. 大厅里的听众少了。Гърмѐжите ~я̀ваха и от дру̀гите укреплѐния. 其他工事里的枪声也渐渐稀少了。**~я̀ване** [中]

орѐжа 见 оря̀звам

орезил|я̀вам [未], **орезиля̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈口〉使蒙受耻辱,使名誉扫地: ~я̀вам ня̀кого 污辱某人 — **се** [反身,被动] **~я̀ване** [中]

орѐйд [阳] 带金色的锌铜合金

ор|ѐл -*лѝ* [阳] 鹫,鹰(*Aquila*): Спу̀ща се вър̀ху децà̀та като̀ ~ѐл. 像鹰一样朝着孩子们俯冲下去。планѝнски ~ѐл 山鹰 ◇ **белогла̀в ~ѐл** 兀鹫,秃鹫(*Vultur fulvus*) **двугла̀в ~ѐл** 〈史〉双头鹰(拜占庭帝国和其他某些国家的国徽) **стѐпен ~ѐл** 草原雕(*Aquila rapax*)

Орѐл 奥廖尔(俄罗斯)

орелѐф [阳] 浮雕

орѐлск|и -*а* [形] 同 òрлов

òр|ен -*на* [形] 可耕的,可耕种的;正在耕种的: ~на земя̀ 耕地 ~на плòщ 耕地面积

ореòл [阳] ❶(神像上的)光轮,光圈,光环 ❷[只单]〈转,书〉荣耀,光荣: ~ на безсмъ̀ртие 不朽的光荣

òрех -*и* [阳] 核桃树,胡桃树;核桃,胡桃(*Juglans regia*): Не лежѝ под ~а, че ще простѝнеш. 别躺在核桃树下,你会着凉的。То̀й чу̀пи ~и за я̀дене. 他砸了几个核桃吃。Ко̀йто ѝма пръ̀т, то̀й ядѐ ~и. 谁有棍儿,谁就能吃到核桃。◇ **Игра̀ем си на ~и.** 〈口〉干幼稚无聊的事情。**кокòсов ~** 椰子 **костеля̀в ~** 〈口〉1.难题 2.脾气古怪的人

òрехов -*а* [形] ❶核桃的,核桃树的: ~о дървò 核桃树 ~и я̀дки 核桃仁 ~а ся̀нка 核桃树荫 ❷核桃做的;核桃木做的: ~ фурнѝр 核桃木贴面 ~и сла̀дки 桃仁甜食 ❸核桃木色的;深棕色的: ~ цвя̀т 深棕色

орехòвка [阴] ❶(一种由桃仁、糖、鸡蛋制作的)桃仁糖 ❷〈罕〉(一种用嫩核桃和酒配制的)核桃酒

орехотроша̀чка [阴] 核桃钳子(夹子)

òрехче[1] -*та* [中] òрех 的指小

òрехче[2] -*та* [中] 鹪鹩,巧妇鸟(*Troglodites parvulus*)

ореша̀|к -*ци* [阳,集] 核桃树林

оря̀г|вам се [未], **оря̀гна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] 打响嗝,打饱嗝 **~ване** [中]

оригина̀л [阳] ❶原文,原本;原稿,原作品(与 кòпие(抄本)相对): ~ на картѝна 图画的原作 ~ на съчинѐние 作品原稿 ❷〈口〉奇怪的人,古怪的人,反常的人: Ста̀рецът е голя̀м ~. 这个老人是个很奇怪的人。◇ **чета̀ в ~** 读原文著作: чета̀ „Ха̀млет" в ~ 读原文《哈姆雷特》

оригина̀л|ен -*на* [形] ❶原来的,真的,原本的: ~ни докумѐнти 原件 ~на и прѐводна литерату̀ра 原文文学作品和翻译文学作品 В излòжбата ѝмаше ~ни картѝни и кòпия. 展览会上有绘画的原作和复制品。❷新奇的,别出心裁的,首创的: ~на поѐзия 新颖的诗篇 ~на идѐя 新奇的想法 ~ен тру̀д 首创的著作 ❸〈口〉别致的,奇异的: ~но облеклò 别致的服装 ~на ху̀бост 独具一格的美 **~но** [副]: Кнѝгата е напѝсана ~но. 书写得很新颖。**~ност** -ността̀ [阴]

оригина̀лнич|а -*иш*, -*их* [未] 标新立异,表现奇特: То̀й обѝча да ~и пред момѝчетата. 他喜欢在女孩子面前标新立异。То̀й не ~и, а говòри пря̀ко и естѐствено. 他不标新立异,说话直率自然。**~ене** [中]

оря̀гна се 见 оря̀гвам се

Ориѐнт [阳] 东方国家(指西亚北非国家,也可泛指亚洲、东南欧和埃及的一部分): пъту̀ване из ~а 在东方国家旅行

ориента̀л|ец -*ци* [阳], **ориента̀лка** [阴] ❶东方人 ❷〈旧〉

物质文明低的人

ориентали̇з|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 东方民族的特征;东方风格: Проява̀ва ~ъм в постъ̀пките си. 他在举止上有东方人的风格。

ориентали̇ст [阳], **ориентали̇стка** [阴] 东方文化的研究者,东方学家

ориентали̇стика [阴] 东方学,东方语言和文化的研究

ориента̀лск|и -*а* [形] ❶东方的;东方人的: ~а пѐсен 东方歌曲 ~о облекло̀ 东方服装 ~и та̀нц 东方舞蹈 ~и ду̀х 东方精神 ❷〈旧〉不文明的: ~и възглед 不文明的观点

ориента̀лщина [阴]〈不赞〉东方人的陋习,东方人的缺点,东方派头

ориента̀ция [阴]〈书〉❶定位,定向 ❷方向;规定目标,确定方针: революцио̀нно-маркси̇стка ~ на па̀ртията 党的革命的马克思主义的方向 ~ на външната полити̇ка 外交政策的取向 ❸消息灵通,熟悉情况;(在某方面)知识渊博;理解: По математѝка ~та ми е добра̀. 我数学很好。добра̀ нау̀чна ~ 科学知识渊博

ориенти̇р [阳] ❶定向标记,方位物,方向标,标定点 ❷〈转〉(活动的)方向,方针

ориенти̇ра|м [未,完] ❶帮助…明白,帮助…理解: По то̀я въпро̀с то̀й ще ви ~ на̀й-добрѐ. 对这个问题他会帮您理解得最好。❷规定…为目标,使面向…: ~м вътрешната си търговѝя към и̇зточните паза̀ри 使外贸面向东方市场 ❸指示方向;标定方向: ~м ка̀рта 给地图标上方位 — **се** [被动] **~не** [中]

ориенти̇ра|м се [未,完,中态] ❶确定方向;制定方位;了解(形势): ~м се с компа̀с 用罗盘针辨方向 То̀й лѐсно се ~ в гора̀та. 他很容易地在森林里判定了方向。❷了解情况,熟悉环境,弄明白,搞清楚,找出头绪,了解: ~м се пра̀вилно в положѐнието 看清形势 Филосо̀фията се е ~ла в пролетариа̀та, а пролетариа̀тът — във филосо̀фията. 哲学认识了无产阶级,而无产阶级也认识了哲学。❸以…为目标;指望于…;面向…: ~м се към въоръжѐно въста̀ние 指靠武装起义 **~не** [中]

ориентиро̀вка [阴] 同 ориента̀ция: полити̇ческа ~ 确定政治方向

ориентиро̀въч|ен -*на* [形] 定位的,定向的;测向的;观测(方向)的: ~ен пу̀нкт 观测点 ~ен зна̀к 定向标记

ори̇з [无复,阳] ❶稻(*Orysa sativa*): садя̀ ~ 种稻 ся̀я ~ 播稻 жъ̀на ~ 收稻 ❷[集] 稻米,大米;米饭: го̀твя ~ 煮米饭 Насѐче лу̀к, очѝсти ~ и сго̀тви о̀бед. 她切完洋葱,洗完米,做好了午饭。мля̀ко с ~ 牛奶米粥

ориза̀р -*ят*, -*я* [阳] 种稻者,稻农

ориза̀рск|и -*а* ориза̀р 和 ориза̀рство 的形容词

ориза̀рство [无复,中] 种稻业,经营稻田

ори̇зен -*а* [形] 同 ори̇зов: ~о зъ̀рно 大米粒 ~а ка̀ша 大米粥 ~а сла̀ма 稻草 ~о брашно̀ 米粉

ори̇зеница [阴]〈方〉稻草

ори̇зищ|е -*а* [中] 稻田: зариба̀ване на ~ата 稻田养鱼

ори̇зов -*а* ори̇з 的形容词: ~а сла̀ма 稻草 ~а кърма̀ 稻糠饲料 ~а култу̀ра 水稻作物 ~о брашно̀ 米粉 ~а рекòлта 稻子的收成 ~и полѐта 稻田 ◇ **~а плѐтка** 米粒花(针织法的一种) **~а хартѝя** 稻草纸

оризопроизводи̇тел -*ят*, -*я* [阳] 种稻者

Орино̀ко 奥里诺科河(南美洲)

Орио̀н [阳]〈天〉猎户(星)座

о̀рис -*та̀* [无复,阴]〈诗〉命运,命中注定,(苦)命

ори̇с|вам [未], **ори̇сам** [完]〈民〉预先注定…的命运,(命中)注定: Ори̇сниците го ~ват. 命运之神决定了他的命运。Така̀ ме е съдба̀та ~ала. 这是我命中注定的。То̀й е ~ан щàстие да не намѐри. 他命里注定找不到幸福。— **се** [被动] **~ване** [中]

ориcия̀ [阴]〈民〉同 о̀рис: Тѐжка е мо̀йта ~. 我命苦。

ори̇сница [阴](民间传说中的)命运之神: Така̀ ми е ори̇сала ~та. 我命该如此。

оркестра̀нт [阳], **оркестра̀нтка** [阴] 乐队队员: То̀й е ~ в Наро̀дната о̀пера. 他是人民歌剧院的乐队队员。

оркестра̀нтск|и -*а* оркестра̀нт 的形容词

оркестра̀ция [阴]〈乐〉改编为乐队乐曲(乐队演奏曲): Оркестра̀цията е от диригѐнта. 乐队乐曲是由指挥改编的。

оркестри̇рам [未,完] 使成为乐队演奏曲;把…改编成乐队乐曲

оркѐстров -*а* оркѐстър 的形容词: ~и пиѐси 乐队乐曲 ~а па̀ртия 乐队乐曲的合奏部分 ~ съпрово̀д 乐队伴奏 ~а му̀зика 乐队音乐 ~ съста̀в 全体乐队队员

оркестро̀вка [阴] 同 оркестра̀ция

оркѐст|ър -*ри* [阳] ❶乐队: ду̀хов ~ър 管乐队 стру̀нен ~ър 弦乐队 симфони̇чен ~ър 交响乐队 Оркѐстърът дойдѐ. 乐队来了。❷乐池

орлѐ -*та* [中] 雏鹰,小鹰

орли̇ца [阴] 雌鹰,雌鹫

о̀рлов -*а* [形] 鹰的,鹫的;〈转〉像鹰的,英勇的: ~и крила̀ 鹰翅 ~и но̀кти 鹰爪 ~о гнездо̀ 鹰巢 ◇ **~ но̀с** 鹰钩鼻 **~ по̀глед** 锐利如鹰的目光 **~о гнездо̀**〈转〉高山绝顶上的住所 **~а па̀прат**〈植〉欧洲蕨(*Pteridium aquilinum*)

о̀рля̀|к -*ци* [阳,集] ❶鸟群: ~к врабчѐта 一群麻雀 О̀рля̀к вра̀ни летѝ по полѐто. 一大群乌鸦在田野上飞。❷〈转〉人群: ~ деца̀ 一群孩子 ❸〈转,军〉(由三个飞行中队组成的)飞行大队: команди̇р на ~к 飞行大队长

орма̀н-кеба̀п [阳] 薄荷丸子(用肉末加香味薄荷等调味料做成的肉丸)

орнамѐнт [阳] 装饰图案,装潢样式;装饰图案,花纹装潢: бъ̀лгарски ~и 保加利亚装饰图案 стари̇нен ~ 古老的装饰图案 кни̇га с ~и 带有装饰图案的书 растѝтелен ~ 植物图案

орнамента̀ция [阴] ❶图案装饰,装潢 ❷同 орнамѐнтика

орнамѐнт|ен -*на* орнамѐнт 的形容词: ~на укра̀са 图案装饰

орнамѐнтика [阴] 装饰;图案装潢风格

орнаменти̇ра|м [未,完] 加以图案装饰,加以装潢 — **се** [被动]

орнаменто̀вка [阴] 同 орнамента̀ция ①解

орнитоло̀|г -*зи* [阳] 鸟类专家

орнитологи̇ческ|и -*а* орнитоло̀гия 的形容词: ~а сби̇рка 收集的鸟类

орнитоло̀гия [阴] 鸟类学

орнитоло̀жк|и -*а* [形] 鸟类学的;鸟类学家的: ~и изслѐдвания 鸟类学研究

о̀рница [阴] 休闲地,休耕地

орогра̀фия [阴]〈地理〉山志学,山岳形态学

орогра̀фск|и -*а* орогра̀фия 的形容词

орòн|вам [未], **орòня** -*иш*, -*их* [完] 使脱粒：～вам жѝто 打麦子 ～вам грòзде 使葡萄脱粒 ～вам цàревица 使玉米脱粒 — **се** [被动] ～**ване** [中]

орòн|вам се [未], **орòня се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] (谷物、葡萄等)掉粒,脱粒 ～**ване** [中]

оросѝтел|ен -*на* [形] 灌溉的：～на систèма 灌溉系统 ～ни канàли 灌溉渠 ～ни меропрѝятия 灌溉措施

орос|ѝвам [未], **оросѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使潮湿,使湿润：Хлàден пòт ～ѝ чèлото му. 冷汗弄湿了他的额头。Кръ̀в ～ѝ земя̀та. 鲜血染红了土地。❷灌溉,浇：Напоѝтелни канàли ～я̀ват полèто. 灌溉渠浇灌农田。～вам чрез систèма канàли 用渠网灌溉 — **се** [被动,中态]：Очѝте му веднàга се наля̀ха и клèпките му лèко се ～ѝха. 他的眼睛立刻充满了泪水,眼皮微微潮湿了。～**я̀ване** [中]

ОРТ [缩] Обединèна репỳблика Танзàния 坦桑尼亚联合共和国

ортà|к -*ци* [阳]〈口〉同 съдрỳжник (股东,伙友,伙伴)

ортаклъ̀к [阳]〈口〉合伙,合作

ортальъ̀к [阳]〈民〉很多人,人群

ортàшк|и -*а*〈口〉ортàк 的形容词：～а ливàда 伙用的草地 ～а къ̀ща 合建的房屋 Ортàшката кобѝла и пòстата не я̀ ядàт.〈俗〉合用的马连狗都不要吃(意思是合用的东西照顾得不好)。～**и** [副]〈口〉一起,合伙

ортогрàфия [无复,阴] 同 правопѝс (正字法,正写法)

ортогрàфск|и -*а* ортогрàфия 的形容词：～и правилà 正写规则

ортодоксàл|ен -*на* [形]〈书〉正统的：～ни възгледи 正统观点 ～**но** [副] ～**ност** -*носттà* [阴] 正统性;正统观念;正统的做法

ортодòнтия [阴]〈医〉正牙术;牙科矫形学

ортоепѝч|ен -*на* ортоèпия 的形容词：～ни правилà 正读规则

ортоèпия [无复,阴] 同 правоговòр (正读法,正音法)

òртома [阴]〈民〉缆绳

ортопèд [阳] 矫形外科医师

ортопедѝст [阳] ❶假肢制作专家 ❷矫形外科医师：лèкар-～ 矫形外科医师

ортопедѝч|ен -*на* [形] 同 ортопедѝчески：～на клѝника 矫形外科医院

ортопедѝческ|и -*а* [形] ❶矫形学的,矫形术的：～и инститỳт 矫形学研究所 ❷制作假肢的：～а работѝлница 假肢制作工场

ортопèдия [阴]〈医〉矫形术;矫形学;矫形科

орхидè|ен -*йна* орхидèя 的形容词

орхидè|я [阴]〈植〉兰,兰花(*Orchis latifolia*)：букèт от ～и 兰花花束

оръдè|ен -*йна* [形] 大炮的：～ен òгън 炮火 ～ен грòхот 炮声 ～ен командѝр 炮兵指挥员 ～йна стрелбà 炮击 ～ен зàлп 排炮 ～ен салю̀т 礼炮

оръдѝ|е -*я* [中] ❶工具：～я за произвòдство 生产工具 ～я на трудà 劳动工具 земедèлско ～е 农具 ❷〈转〉工具,手段：изпòлзвам го за ～е 把他当作工具使用 ❸〈转,责备〉走狗,狗腿子：～е на империалѝстите 帝国主义的走狗 ❹〈军〉炮：артилерѝйско ～е 大炮 бронеизтребѝтелно ～е 穿甲炮 зенѝтни ～я 高射炮 Изкàраха ～ята на позѝция. 他们把大炮运到阵地上。

оръжè|ен -*йна* ❶ оръ̀жие 的形容词：～ен завòд 兵工厂 ～ен склàд 武器库 ～йна индỳстрия 军事工业 ～ен мàйстор 军械师 ～йна работѝлница 军械修理所 ❷ [用作名] ～**йна** [阴]〈军〉军械修理所

оръжèйни|к -*ци* [阳] ❶军械师 ❷军械员

оръжèйница [阴] 军械修理所;军械库

оръженòс|ец -*ци* [阳]〈史〉❶(封建社会中皇帝等的)武装侍从 ❷〈转〉忠实的仆从

оръ̀жи|е -*я* [中] ❶武器,兵器,军械：бòйно ～е 战斗武器 огнестрèлно ～е 火器(枪炮) обикновèно ～е 常备武器,常规武器 ракèтно-я̀дрено ～е 火箭核武器 бòря се с ～е в ръкà 拿起武器进行斗争 ❷〈转〉斗争武器：идèйно ～е 思想武器 духòвно ～е 精神武器 теоретѝческо ～е 理论武器 Вèстникът е сѝлно ～е. 报纸是强大的武器。◇ **брàтя по ～е** 战友 **вдѝгам** (**грàбвам**) ～**е** 拿起武器,奋起斗争 **дрънкам** (**размàхвам**) ～**е** 耀武扬威,以战争相威胁 **На ～е!** 拿起武器来! **накàзан под ～е** (部队里对犯错误士兵的惩罚)着装(带着全副武装)罚站 **насòчвам** (**обръ̀щам**) ～**ето си** 把枪口对准… **рòд ～е** 兵种：В какъ̀в рòд ～е си слỳжил? 你曾在哪个兵种服役? **слàгам ～ето** 放下武器,停止战斗;投降 **хлàдно ～е** 冷兵器(刀、剑等)

оръ̀ф|вам [未], **оръ̀фам** [完] ❶穿破,穿坏：Палтàта им бя̀ха мнòго ～ани. 他们的大衣都穿得很破了。❷〈口〉(在面包等的边缘上)咬,啃：Детèто ～а хля̀ба. 孩子把面包啃了。— **се** [被动] ～**ване** [中]

ор|я̀звам [未], **орèжа** -*èжеш*, -*я̀зах* [完] ❶截短,割短,剪短;修剪：～я̀звам дървò 修剪树木 ～я̀звам нòкти 剪指甲 ❷刮去(表面部分)：～я̀звам корàта на хля̀б 刮去面包的皮 ❸全部剪去,剪完,剪光：～я̀звам изсъ̀хналите клòни 把枯枝全剪掉 — **се** [被动] ～**я̀зване** [中]

ос -*тà*, -*и* [阴] ❶轴：～ на колà 车轴 автомобѝлна ～ 汽车轴 намàзвам засъ̀хналите ～и 给发干的轴上油 ❷〈数,理〉轴,中心线,轴线：зèмна ～ 地轴 ～ на вътрèнето 旋转轴,旋转轴线;〈天〉自转轴(线) оптѝческа ～ 视轴 ～ на кристàл 晶体轴 ❸(事物的)中心,轴心：～ на ỳлица 大街的中心线 ◇ ～ **Берлѝн-Рѝм-Тòкио**〈史〉柏林—罗马—东京轴心(第二次世界大战时德意日组成的联盟)

ОС [ò-сè] [缩] Окръ̀жен съвèт 州委员会

ОС [缩] Òбщо събрàние (на ООН) (联合国)大会

осà [阴] ❶黄蜂,胡蜂(*Vespa*)：Ужѝли ме еднà ～. 一只黄蜂蜇了我。Осàта и тя̀ е пчелà, амà не дàва мèд.〈俗〉黄蜂也是蜂,可是不产蜜。❷〈转〉凶恶的人

Осàка 大阪(日本港市)

осакат|я̀вам[1] [未], **осакатèя** -*èеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли* [完] (手或脚)成为残疾;(走路)拐：Счỳпих си кракà и ме е стрàх да не ～èя. 我把腿摔断了,担心会成为残疾。～**я̀ване** [中]

осакат|я̀вам[2] [未], **осакатя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使成为残疾：Удàри кỳчето по кракà и го ～ѝ. 他打了狗的腿,把它打残了。❷〈转〉损坏,使变丑,使变坏 — **се** [反身,被动] ～**я̀ване** [中]

осàнка [阴]〈庄,诗〉气概;(庄严的)外貌;(自豪的)姿态：величèствена ～ 雄伟的外貌

осàнна [不变]〈宗〉和散那(祈祷时赞美上帝的用语) ◇ **пèя**

нѝкому ~ 〈书〉对某人颂扬备至,五体投地

ОСБЗК [缩] Общ съюз на бъ̀лгарските земедѐлски кооперàции 〈史〉保加利亚农业合作总社

осведомѐн -*а* ❶ осведомя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 消息灵通的;熟悉情况的;(某些方面)知识渊博的: ~ човѐк 消息灵通的人 **~ост** -осттà [阴]

осведомѝтел -*ят*, -*я* [阳], **осведомѝтелка** [阴] 〈罕〉提供情报的人,情报员

осведомѝтел|ен -*на* [形] 报道的;情报的: ~ен бюлетѝн 新闻简报 ~на агѐнция 通讯社

осведомя̀вам [未], **осведомя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 让知道,告知,通知: Осведомѐте мо̀ята мàйка за положѐнието ми. 请把我的情况告知我的母亲。~я̀вам за състоя̀нието на врѐмето 报道天气情况 ~я̀вам за произшѐствие 报告事件 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

осведомя̀вам се [未], **осведомя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 探问,询问,打听: Осведомя̀вах се каквò нòво ѝма из сѐлото. 我打听村子里有什么新闻。~я̀вам се за мѝналото му 打听他的过去 **~я̀ване** [中]

освежàвам [未], **освежà** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使清新,使凉爽;使换进新鲜空气: Дъждът ~ѝ въ̀здуха. 雨使空气变得清新了。❷〈转〉使恢复精神,使精神倍爽: Почѝвката в планинàта ни ~ѝ. 山中的休养使我们的精神得到了恢复。❸重新回忆,温习: ~àвам знàнията си 温习自己的知识 ❹使鲜明: ~àвам бои̇̀ (бà гри) 使颜色鲜明 — **се** [被动] **~àване** [中]

освежàвам се [未], **освежà се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 精神得到恢复: ~àвам се с разхладѝтелна бàня 用冷水浴使精神得到恢复 **~àване** [中]

освежѝтел|ен -*на* [形] ❶清凉的,凉爽的: ~ен хлàдец 清爽的凉风 ~ен въ̀здух 清新的空气 ❷令人兴奋的;恢复精神的,消除疲劳的: ~на почѝвка 恢复精神的休养 **~но** [副]: Товà внезàпно решѐние подѐйствува на нѐго ~но. 这一突然的决定使他感到兴奋。

освѐн [前] ❶除…之外,除了…: ~ товà 此外 Всѝчки, ~ мѐне, бя̀ха от Сѐверен Китàй. 除我之外,大家都来自中国北方。Обѝчам всѝчки плодовѐ, ~ дрѐнките. 除了山茱萸,我什么水果都喜欢。За нѐго не знàех нѝщо, ~ ѝмето му. 关于他,除了名字外,我什么也不知道。Освѐн сòкове от плодовѐ тòй не мòжеше да приѐма нѝкаква дрỳга хранà. 除了果汁外他什么食物都不能吃。Освѐн Мѝлка и Цòнка, тòй ѝмаше òще двà сѝна и трѝ дъщерѝ. 除了米尔卡和聪卡,他还有两个儿子和三个女儿。Освѐн рỳски езѝк, тòй говòреше и фрѐнски. 除了会说俄语,他还会说法语。Освѐн парѝ, тòй му дàде и кни̇̀ги. 除了给他钱,他还给了他书。Тàйната на кореспондѐнцията е неприкосновѐна, ~ в слỳчай на мобилизàция. 除了动员时期外,通信自由不受侵犯。Заседàнията на Нарòдното събрàние са пỳблични, ~ когàто тò решѝ, че вàжни държàвни интерѐси налàгат заседàнието да бъ̀де тàйно. 国民议会会议公开举行,在议会决定为维护重大国家利益而秘密举行会议时除外。Нѝмаше през дѐ дрỳгаде да мѝнат, ~ през Антѝмово. 除经过安蒂莫沃外,别无他途可走。❷(同其他连词连用组成复合连词) ~ **акò** 除非: Да дòйде веднàга, ~ акò е бòлен. 让他马上来,除非是病了才可以不来。~ **да** 仅仅是,除…: Тòй нѝщо дрỳго не можà да кàже, ~ да запѝта. 他只是提问题,其他什么也说不出来。~ **че** 不仅: Освѐн че свѝри на пиàно, тòй и пѐе мнòго добрѐ. 他不仅会弹钢琴,歌也唱得很好。Освѐн че постоя̀нно грешѝ, но не сѐ вслỳшва в съвѐти. 他不仅经常犯错误,而且还不听劝告。

освестя̀вам [未], **освестя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 〈罕〉同 свестя̀вам (使清醒): Чѝстият въ̀здух ще го ~ѝ. 清洁的空气会使他清醒过来。— **се** [被动,中态] 清醒,苏醒: Мòкриха го с водà и тòй се ~ѝ. 他们用水把他泼湿,他就苏醒过来了。**~я̀ване** [中]

осветѐн[1] -*а* ❶ осветя̀[1] 的过被形动 ❷ [用作形] 有灯光的;照亮的;明亮的: Сѐнката ѝ бя̀гаше бъ̀рзо по стенѝте, ~и от крòткия òгън на огнѝщето. 她的身影在火塘的微光照亮的墙壁上匆匆晃过。~ прозòрец 亮着的窗户 В ~ата зàла танцỳваха. 他们在明亮的大厅里跳舞。

осветѐн[2] -*а* ❶ осветя̀[2] 的过被形动 ❷ [用作形] 1.神圣的: ~а икòна 圣像 2.〈转〉确定的,合法的;受人尊崇的: правà, ~и от конститỳцията 宪法规定的权利 ~а традѝция 受人尊崇的传统

осветѝтел|ен -*на* [形] 照明的,发光的: ~ни маслà 灯用油 ~на инсталàция 照明设备 ~ни лàмпи 照明灯 ◇ **~но тя̀ло** 发光体,灯

осветлѐн -*а* 〈旧〉❶ осветля̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 1.同 осветѐн[1]: По лицѐто му, ~о от стѐнните лàмпи, се четѐше безпокòйство и недоумѐние. 从他那被壁灯照亮的脸上可以看到不安和困惑的神情。2.被阐明的: Въпрòсът е прàвилно ~. 问题得到了正确的阐明。

осветлѐни|е -*я* [中] ❶ [只单] 照明: днѐвно ~е 日光照明 изкỳствено ~е 人工照明 ❷ [只单] 照明设备,照明装置: Сѐлото е с електрѝческо ~е. 村庄有电灯照明设备。❸(绘画中)明暗色彩的配置 ❹〈转〉说明,阐明: дàвам ~е по въпрòса 对问题作出说明 ❺光,光亮,光线: Рабòти на електрѝческо ~е. 他在灯光下工作。Нàдвечер ~ето е мѐко и въ̀здухът е прозрàчен. 黄昏时光线柔和,空气清澈。

осветлѝтел|ен -*на* [形] 同 осветѝтелен: ~на инсталàция 照明设备 ~на мрѐжа 照明网

осветля̀вам [未], **осветля̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶同 осветя̀вам: Осветлѝх пътѐката с фенѐрчето. 我用电筒照亮小路。❷〈转〉说明,阐明: Вѐстникът тря̀бва прàвилно да ~я̀ва обществòто. 报纸应该正确地报道社会。❸告知,通知,告诉: ~я̀вам обществеността̀ за ... 把…告诉舆论界 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

осветля̀вам се [未], **осветля̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 了解,弄明白: ~я̀вам се върху̀ нѐщо 弄清某事 **~я̀ване** [中]

осветя̀ 见 освещàвам

осветя̀вам [未], **осветя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶照明,照亮,照耀;照见: Плàмъкът на òгъня ~я̀ва жѝвите ѝ очѝ и усмѝхнатото ѝ лицѐ. 火光照亮了她灵活的眼睛和笑容可掬的面孔。Женàта повдѝгна гàзената лàмпа и ~ѝ човѐшката фѝгура. 女人举起煤油灯,照亮了那个人的身影。❷同 освещàвам — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

осве|щàвам [未], **осветя̀** -*тѝш*, -*тѝх* [完] ❶〈宗〉使净化,使圣洁化,使神圣化: ~щàвам водà 使水圣化 ❷〈宗〉为…举行宗教仪式: Тя̀ откàза да дòйде и когàто ~щàваха оснòвите на нòвата къ̀ща. 即使在为新房奠基举行宗教仪式的时候,她也不肯来。❸〈转,罕〉使合法化,使确定下来,使成为受人尊崇的: ~щàвам в прàктиката 在实践中把…确定下来 — **се** [被动]: Освещàва се оснòвният кàмък на нòвата цъ̀рква. 正在为新教堂安放基石。**~щàване** [中]

освещѐние [无复,中] 同 освеща̀ване

освидѐтелст[ву]ва|м [未,完] ❶检查,检验: Бо̀лният тря̀бва да бъ̀де ~н от лѐкар. 病人必须经过医生的检查。❷证明: ~м самоли̇̀чността̀ си 证明自己的身份 — **се** [被动] **~не** [中]

Освиѐнцим (Ошвѐнцим) 奥斯威辛(波兰市镇)

освиреп|я̀вам [未], **освирепѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 变成凶残的,凶猛起来: През врѐме на сва̀дата то̀й ~я̀. 吵嘴的时候,他变得凶狠起来。**~я̀ване** [中]

осви̇̀рк|вам [未], **осви̇̀ркам** [完] 向…吹口哨喝倒彩,向…发出嘘声,对…发出嗤声: Пу̀бликата ~а провока̀тора. 听众向煽动者发出嘘声。Осви̇̀ркан, агита̀торът се качи̇̀ на автомоби̇̀ла и ди̇̀м да го ня̀ма. 鼓动者在一片嘘声中登上汽车,一溜烟不见了。— **се** [被动] **~ване** [中]

освободѐн *-а* ❶ освободя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 1.得到自由的;解放了的: ~ от затво̀ра 获释的 Ви̇̀дя ро̀дния си кра̀й ~. 他看到故乡获得了解放。2.摆脱了…的,脱离了…的: Са̀мо па̀ртия, ~а от опортюни̇̀зма и от национали̇̀зма, мо̀же да оста̀не вя̀рна на дѐлото на рабо̀тническата кла̀са. 只有摆脱了机会主义和民族主义的党,才能忠于工人阶级的事业。❸免去…的,解除了…的: ~ от длъ̀жност 解除职务 ~ от брѐмето на трево̀ги и гри̇̀жи 放下惊恐和忧虑的重负 ~ от та̀кса 免税的 ~ от и̇̀зпит 免试的 ❹腾空的,让出的,腾出的: ~о мя̀сто 空出的地方

освободи̇̀тел *-ят, -я* [阳], **освободи̇̀телка** [阴] 解放者,解救者,救星

освободи̇̀тел|ен *-на* [形] 解放的: ~на война̀ 解放战争 ~ни борби̇̀ 解放斗争 ~но движѐние 解放运动

освобо|жда̀вам [未], **освободя̀** *-ди̇̀ш, -ди̇̀х* [完] ❶拯救,解救: Освободи̇̀ха затру̀паните изпо̀д развалини̇̀те. 他们把被埋的人从废墟中救出来。❷释放,放出: ~жда̀вам военноплѐнници (затво̀рници) 释放俘虏(囚犯) ❸解放,光复,收复(失地等): ~жда̀вам ро̀дната земя̀ от врага̀ 把家乡从敌人手里解放出来 ❹使摆脱,使脱离开: ~жда̀вам ръка̀та си 空出手来 ~жда̀вам ко̀ня от ярѐма 把马从轭下松开 ❺〈化〉释放: Сво̀йството на алумини̇̀евия карбона̀т да ~жда̀ва въглеро̀ден двуо̀кис се изпо̀лзува за произво̀дството на специа̀лни пожарогаси̇̀тели. 碳酸铝能释放出二氧化碳的特性被利用来生产专用灭火器。❻〈转〉免除,免去,解除: ~жда̀вам от и̇̀зпити 允许…免试 ~жда̀вам от во̀енна слу̀жба 允许…免服兵役 ~жда̀вам от длъ̀жност 解除…职务 ❼腾出,腾空,让出: ~жда̀вам ста̀ята 腾空房子 ~жда̀вам скла̀да 腾出仓库 О̀ще не ѐ ~ди̇̀л мя̀стото. 他还没有把位子让出来。❽提取,领取: ~жда̀вам бага̀ж 提取(领取)行李 — **се** [被动] **~жда̀ване** [中]

освобо|жда̀вам се [未], **освободя̀ се** *-ди̇̀ш се, -ди̇̀х се* [完] [中态] ❶获得解放;获释,从…下解放出来,获得自由;挣脱: Обществото не мо̀же да се ~ди̇̀, бѐз да ~ди̇̀ всѐки отдѐлен чо̀век. 不解放每一个人,社会本身就不能得到解放。❷〈转〉摆脱,脱离,脱开: ~жда̀вам се от праха̀ на бюрократи̇̀зма 扫除官僚主义的灰尘 Освободи̇̀ се умъ̀т му от мра̀чни ми̇̀сли. 他的头脑从忧郁的思想中解脱出来。❸〈化〉释放: Кога̀то елемѐнтите се съединя̀ват и обра̀зуват сло̀жни вещества̀, тя̀хната хими̇̀чна енѐргия се превръ̀ща в дру̀ги ви̇̀дове енѐргия (топлина̀, светлина̀, електри̇̀чество), който се ~жда̀ват и мо̀гат да извъ̀ршват ра̀бота. 当元素结合形成化合物时,它们的化学能便转变为其他种类的能(热、光、电),这种能释放出来可以做功。◇ **~жда̀вам се от брѐменност** 分娩 **~жда̀ване** [中]

освобождѐние [无复,中] 解放: празну̀вам сво̀ето ~ 庆祝自己的解放 Освобождѐнието на рабо̀тниците тря̀бва да бъ̀де дѐло на сами̇̀те рабо̀тници. 工人的解放应该是工人自己的事业。◇ **Освобождѐнието** 解放(指 1878 年保加利亚人民从土耳其奴役下获得的解放);解放日: Освобождѐнието на Бълга̀рия е на 3 ма̀рт. 保加利亚的解放日是 3 月 3 日。

оседла̀|вам [未], **оседла̀я** *-еш, -х* [完] 给(马等)加鞍: Оседла̀ ли ко̀ня? 他(你)给马备好鞍了吗? — **се** [被动] **~ване** [中]

осеза̀вам [未] 感觉到,触觉到

осеза̀ем *-а* [形] 可触摸到的,可触觉的,可以摸出来的;觉得出来的,感觉得到的: едва̀ ~ то̀пъл вя̀тър 几乎感觉不到的暖风 Рабо̀тникът в поѐзията на Вапца̀ров е напъ̀лно реа̀лен и ~ о̀браз. 瓦普察洛夫诗歌中的工人是完全真实和呼之欲出的形象。**~о** [副] **~ост** *-остта̀* [阴]

осеза̀ние [无复,中] 触觉: Осеза̀нието е едно̀ от петтѐ сетива̀. 触觉是五种感觉之一。

осеза̀тел|ен *-на* [形] ❶触觉的: ~ен нѐрв 触觉神经 ❷(能够)通过触觉得到的: ~ни усѐщания 触觉 ❸〈转〉觉得出来的,感觉得到的;不小的,相当大的: ~на по̀мощ 相当大的帮助 ~ни размѐри 不小的尺寸(面积、体积) Да̀доха му да разберѐ по ~ен на̀чин. 他们用使人能觉察的方法使他明白。**~но** [副] **~ност** *-остта̀* [阴]

осѐ|йвам [未], **осѐя** *-ѐеш, -я̀х* 和 *-ѐях*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* 和 *-ѐял*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* 和 *-ѐян* [完] 布满,散布在…上,(使某处)满是: небѐ, ~ѐяно със звезди̇̀ 布满繁星的天空 Приста̀нището бѐше ~ѐяно с потъ̀нали ко̀раби. 港口满是沉船。— **се** [被动] **~ѐйване** [中]

осѐк|вам [未], **осѐкна** *-неш, -нах* [完] 给(某人)擤出鼻涕: ~вам носа̀ си 擤出鼻涕 ~вам детѐто с кърпи̇̀чка 用手帕给孩子擤出鼻涕 — **се** [反身,被动] **~ване** [中]

ос|ѐл *-ли̇̀* [阳], **осли̇̀ца** [阴] 〈古〉同 мага̀ре (驴)

о̀сем [数] 8,八: ~ дни̇̀ 八天 ~ ду̀ши 八个人

осемгоди̇̀шн|ен *-на* [形] 八岁的;八年的: ~ен пла̀н 八年计划

осемдесѐт [数] 80,八十

осемдесѐтгоди̇̀шн|ен *-на* [形] 80 岁的;80 年的: То̀й е бли̇̀зо ~ен. 他快 80 岁了。~на борба̀ 80 年的斗争 ~на постро̀йка 80 年的建筑

осемдесѐтгоди̇̀шнина [阴] 80 周年

осемдесѐт|и *-а* [序数] 第 80

осемднѐв|ен *-на* [形] 八天的

осемен|я̀вам [未], **осеменя̀** *-и̇̀ш, -и̇̀х* [完] 给…进行人工授精: ~я̀вам доби̇̀тък 给牲畜进行人工授精 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]: ~я̀ване на овцѐ 给绵羊进行人工授精

осеммѐсеч|ен *-на* [形] 八个月的: ~но бѐбе 八个月的婴儿 ~но обучѐние 八个月的训练 ~ен ку̀рс 八个月的学习班

осемна̀десет [数] 同 осемна̀йсет

осемна̀десетгоди̇̀ш|ен *-на* [形] 同 осемна̀йсетгоди̇̀шен

осемна̀десетгоди̇̀шнина [阴] 同 осемна̀йсетгоди̇̀шнина

осемна̀десет|и *-а* [序数] 同 осемна̀йсети

осемна̀йсет [数] 18,十八: Тя̀ е на ~ годи̇̀ни. 她 18 岁。

осемна̀йсетгоди̇̀ш|ен *-на* [形] 18 岁的,18 年的: ~на девой-

ка 18 岁的姑娘 ～ен дòговор 18 年条约 ～но заточèние 18 年的流放

осемнàйсетгодѝшнина [阴] 18 周年

осемнàйсет|и -*а* [序数] 第 18

òсемстòтин -*тè* [数] 800,八百

òсемстотингодѝшнина [阴] 800 周年

осемчàсов -*а* [形] 八小时的：～ рабòтен дèн 八小时工作日

òсен [阳] 同 ясен(欧洲白蜡树,梣)

òсенов -*а* òсен 的形容词：～и дървèта 白蜡树

осен|явам [未],**осеня̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] ❶〈罕〉用阴影覆盖,遮蔽：Калпàк ～ява лицèто му. 帽子遮蔽着他的脸。❷〈转,诗〉(常指思想、情绪、感情、幻想等)充满,笼罩：Осенèн съм от щастлѝва мѝсъл. 我被一种幸福的想法笼罩着。Внезàпно го ～й мисълтà, че товà каменѝсто дерè мòже да се прочѝсти и да се превъ̀рне в овòщна градѝна. 他突然想到这个多石的山沟可以清理出来变成一个果园。❸出现在…的上面：Усмѝвка ～й лицèто му. 他的脸上露出了微笑。— **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

осèн|ям [未],**осеня̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 同 осенявам：И смъ̀тно ме ～я нѝкаква вя̀ра. 我模模糊糊有了某种信念。— **се** [被动] ～**яне** [中]

осèя 见 осèйвам

òс|и -*я*,-*е*,-*и* осà 的形容词：～е жѝло 黄蜂刺 ～и роя̀к 黄蜂群 ◇ ～**е гнездò**〈转〉匪巢,流氓窝

осигурèн -*а* ❶ осигуря̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 有保证的,有保障的：С нàс е дèлото на справедлѝвосттà. Нàшата побèда е ～а. 正义在我们这一边。我们的胜利是有保证的。Живòтът ми е ～. 我的生活有保障。

осигурѝтел -*ят*,-*я* [阳],**осигурѝтелка** [阴] 保险经纪人；承保人

осигурѝтел|ен -*на* [形] 保险的：～ен фòнд 保险基金 ～на кнѝжка 保险单 ～ни мèрки 保险措施 ～ен институ̀т 保险公司

осигурòвка [阴] ❶保险：обществèна ～ 社会保险 ～ за живòт 人寿保险,生命保险 ～ протѝв пожàр 火灾保险 ～ на пòсевите 庄稼保险 ❷同 застрахòвка ①解(保险合同)

осигур|явам [未],**осигуря̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] ❶保障,保证;使有把握：～явам успèх 保证成功 ～явам побèда 保证胜利 ～явам и кàчество и колѝчество 保质保量 ～явам на нарòдните мàси нàй-добрѝ услòвия на живòт 保证人民群众获得最好的生活条件 Държàвата ～ява осъществя̀ването на товà прàво на всèки грàжданин. 国家保证每个公民实现这一权利。Рàботата и прехрàната са ～èни за нарòда. 人民的工作和衣食有了保证。Живòтът му е ～èн. 他生活有保障。❷使生活有保障,供给所需的物质资料：～явам семèйството си с хранà 保证给自己的家庭提供食物 Тя̀ е ～èна. 她生活有保障。❸保险,投保…险 — **се** [反身,被动]：～явам се срещу̀ опàсност 防备自己受到危险 ～**я̀ване** [中]

осѝка [阴]〈方〉同 трепетлѝка(欧洲山杨树)

осѝков -*а* осѝка 的形容词：～о дървò 欧洲山杨树

осѝл [阳](某些禾本科植物子实的外壳上长的针状物)芒：Ечемѝкът ѝма нàй-дъ̀лъг ～. 燕麦的芒最长。Напрàвих окòто си с ～. 我让麦芒迷了眼睛。

осѝлест -*а* [形] 有芒的,带芒的：～и класовè 带芒的麦穗

òсин -*а* [形] 同 òси：～о гнездò 黄蜂窝

осиновèн -*а* ❶ осиновя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 被收为义子(义女)的,被收养的：～ сѝн 义子 ～а дъщеря̀ 义女

осиновѝтел -*ят*,-*я* [阳],**осиновѝтелка** [阴] 收养义子(义女)者,收养者

осинов|явам [未],**осиновя̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 收…为义子(义女),收养…：～явам детè 收养孩子 Òще ли не стè го ～ѝли? 你们还没有收养他吗？— **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

осиромашàвам[1] [未],**осиромашèя** -*èеш*,-*àх*,过主形动 -*àл*,-*àла*,-*èли* [完] 变穷,成为穷人 ～**àване** [中]

осиромаш|àвам[2] [未],**осиромашà** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 使贫穷,使成为穷人：Ня̀ма да ме ～ѝш с едѝн хля̀б. (给你)一个面包不会使我变穷的。～**àване** [中]

осирот|я̀вам[1] [未],**осиротèя** -*èеш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*èли* [完] ❶丧失父母(或只丧父或母),成为孤儿：Осиротя̀л òще катò детè. 他还是个孩子的时候就丧失了父母。❷成为孤苦伶仃的人,失去亲人,失去子女;〈转〉荒凉：～èли мàйки 失去孩子的母亲们 ～я̀ло полè 荒凉的田野 ～**я̀ване** [中]

осирот|я̀вам[2] [未],**осиротя̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 使…成为孤儿;使…失去父母 ～**я̀ване** [中]

ос|ѝчам [未],**осекà** -*ечèш*,-*я̀кох*,-*èче*,过主形动 -*я̀къл*,-*я̀кла*,-*èкли* [完] 砍光,伐完：～ѝчам клòните 把树枝砍光 ～ѝчам горàта 把树林伐完 — **се** [被动] ～**ѝчане** [中]

осия̀|вам [未],**осия̀я** -*еш*,-*х* [完] 照耀,照亮：Вѝтоша, ～на от слъ̀нцето 太阳照耀下的维托莎山 — **се** [被动] ～**ване** [中]

оскандал|я̀вам [未],**оскандаля̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 使丢脸,使出丑,使处于难堪的地位：～я̀вам нѝкого 使某人丢脸 ～я̀вам семèйната чèст 败坏家庭名声 — **се** [反身,被动] ～**я̀ване** [中]

осквернèни|е -*я* [中]〈书〉污辱,玷辱,玷污;亵渎

осквернѝтел -*ят*,-*я* [阳],**осквернѝтелка** [阴] 污辱者;亵渎者

осквернѝтел|ен -*на* [形] 污辱人的;肮脏的：～ни ду̀ми 污辱人的话

оскверн|я̀вам [未],**оскверня̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] ❶污辱,玷污：～я̀вам ѝме 玷污名誉 ❷〈口〉凌辱,亵渎：～я̀вам нѝкого с докòсване 以触摸亵渎某人 — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

оскòмина [阴]〈方〉同 скòмина(嘴里发涩;垂涎)

оскот|я̀вам[1] [未],**оскотèя** -*èеш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*èли* [完] 行同禽兽,丧失人性：Тòй всè пòвече ～я̀ва. 他越来越没有人性了。～**я̀ване** [中]：напѝвам се до ～я̀ване 醉得不像人样

оскот|я̀вам[2] [未],**оскотя̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 使像禽兽,使丧失人性：Пия̀нството ～я̀ва човèка. 酗酒使人丧失理性。— **се** [反身,被动] ～**я̀ване** [中]

оскреж|àвам [未],**оскрежà** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 蒙上冰霜：Студèната мъглà ～ѝ дървèтата. 冷雾给树木蒙上一层冰霜。— **се** [被动]

оску̀б|вам [未],**оску̀бя** -*еш*,-*ах* [完] ❶连根拔起;连根拔光：～вам тревà 把草拔光 ～вам косѝте си 把头发拔光 ❷拔下…的毛：～вам кокòшка 把母鸡的毛拔下 ❸〈转,口〉骗取…的钱财;榨取;掠夺：Ху̀баво се го ～али! 他们狠狠地敲了他的竹杠。— **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

оскултѝра|м [未,完]〈旧〉听(诊)：～м дѝшането в гърдѝте 听胸口的呼吸

оскъ̀д|ен -*на* [形] 贫穷的；匮乏的；不足的，不够的，微弱的（与 изобѝлен（丰富的）相对）：～на заку̀ска 简单的早点 ～ни зна̀ния 贫乏的知识 ～ни да̀нни 贫乏的资料 ～ни срѐдства 不足的资金 ～на светлина̀ 微弱的光线 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]：～ност на срѐдствата 资金不足

оскъ̀дица [无复，阴] 贫穷；贫乏，缺乏，缺少；不够，不足：живѐя в ～ 生活贫困 ～ на материа̀ли 材料不足 ～ на хранѝ 食品匮缺

оскъпн|я̀вам [未]，**оскъпнѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли* [完] 变昂贵，涨价：Картофите ～я̀ха. 土豆涨价了。**～я̀ване** [中]

оскъп|я̀вам [未]，**оскъпя̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 使昂贵，使涨价：Дъ̀лгият прѐвоз ～я̀ва хранѝте. 长途运输使食品变贵了。— **се** [被动，中态] **～я̀ване** [中]

оскърбѐно [副] 同 обѝдено：Ку̀чето ме поглѐдна ～. 狗委屈地看了看我。

оскърбѝтел -*ят*，-*я* [阳]，**оскърбѝтелка** [阴] 侮辱者；凌辱者

оскърбѝтел|ен -*на* [形] 侮辱性的；凌辱性的：～ни ду̀ми 侮辱性的话 **～но** [副]

оскърблѐни|е -*я* [中]（行动和言语方面的）侮辱，凌辱：пона̀сям ～е 受侮辱 тѐжко ～е 极大侮辱

оскърб|я̀вам [未]，**оскърбя̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 侮辱，凌辱，欺辱；使受委屈：～я̀вам ня̀кого 侮辱某人 Тя̀ чу̀вствуваше, че е ～ѐно нѐйното достоѝнство. 她感到她的尊严受到了侮辱。Нѐговата неумѐстна забелѐжка мо̀жеше да ～ѝ всѝчки ни. 他那不恰当的批评会使我们大家都感到委屈。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

оскърб|я̀вам се [未]，**оскърбя̀ се** -*ѝш се*，-*ѝх се* [完] [中态] 感到受侮辱，认为受凌辱；受委屈 **～я̀ване** [中]

осла̀б|вам[1] [未]，**осла̀бна** -*неш*，-*нах* [完] ❶变得衰弱：То̀й старѐеше и ～ваше бъ̀рзо. 他上年纪了，很快衰弱下去。❷减弱，变弱；（声音等）变小：Влия̀нието му ～на. 他的影响减弱了。Песента̀ постепѐнно ～ва. 歌声逐渐变小了。❸变瘦：През ля̀тото ～вам，през зѝмата напълня̀вам. 我夏天瘦，冬天胖。**～ване** [中]

осла̀б|вам[2] [未]，**осла̀бя** -*иш*，-*их* [完] ❶使衰弱，使无力：Болестта̀ го до̀ста ～и. 疾病使他相当衰弱了。❷减弱，减轻，减少…的力量：През нощта̀ неприя̀телят ～и нападѐнията. 夜里，敌人的进攻减弱了。～вам наля̀гането 减少压力 ❸放松，使松弛：～вам превръ̀зката 放松绷带 ～вам ка̀йша си 放松带子 ～вам дисциплѝната 使纪律松散 — **се** [被动] **～ване** [中]

осла̀бна 见 осла̀бвам[1]

осла̀бя 见 осла̀бвам[2] 和 осла̀бям

осла̀б|ям [未]，**осла̀бя** -*иш*，-*их* [完] 同 осла̀бвам[2] **～яне** [中]

ослан|я̀вам [未]，**осланя̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完]（霜）打，（霜）冻：Слана̀ ～ѝ цветя̀та. 霜把花打了。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

осла̀н|ям се [未]，**осланя̀ се** -*ѝш се*，-*ѝх се* [完] [中态] 寄希望于，指望于；依靠：～ям се на чу̀жда по̀мощ 依赖别人的帮助 Човѐк не мо̀же да се ～я на нѐго. 谁也不能指望他。Тря̀бва да се ～яме на сво̀ите со̀бствени сѝли. 我们必须依靠自己的力量。**～яне** [中]

ослепѐя 见 ослепя̀вам[1]

ослепѝтел|ен -*на* [形] ❶耀眼的，光耀夺目的；使人目眩的：～на светлина̀ 耀眼的光芒 ～ни светка̀вици 使人目眩的闪电 ❷〈转〉惊人的，异常的：～на ху̀бост（красота̀）惊人的美丽 ～ен разко̀ш 异常豪华 **～но** [副]：～но бя̀л 白得刺眼的 **～ност** -ността̀ [阴]

ослепя̀ 见 ослепя̀вам[2]

ослеп|я̀вам[1] [未]，**ослепѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли* [完] 失明，瞎，变成瞎子：～я̀вам с едно̀ око̀ 瞎一只眼睛 ～я̀вам от пла̀ч 把眼睛哭瞎 **～я̀ване** [中]

ослеп|я̀вам[2] [未]，**ослепя̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] ❶使眼瞎，使失明：～я̀вам го 使他成为瞎子 ❷使眼睛发花，使目眩：Слъ̀нцето ме ～ѝ. 太阳光晃我的眼睛。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

ослѝца [阴]〈古〉同 магарѝца（母驴）

О̀сло 奥斯陆（挪威首都）

ослоня̀ се 见 осла̀ням се

ослу̀ш|вам се [未]，**ослу̀шам се** [完] [中态] 留心听，细听，谛听：～вам се неспоко̀йно 不安地仔细听着 То̀й лѐгна по очѝ на земя̀та и дъ̀лго се ～ва внима̀телно. 他伏在地上，小心地听了很久。**～ване** [中]

осля̀к|вам [未]，**осля̀кна** -*неш*，-*нах* [完]〈方〉（一般指动物）死：Ку̀чето ～на нощѐс. 狗昨天夜里死了。

осма̀к [阳]〈民〉八岁的牲畜

осма̀н|ец -*ци* [阳]〈旧〉奥斯曼人；土耳其人

османлѝ|я -*и* [阳] 同 осма̀нец

осма̀нск|и -*а* [形]〈旧〉奥斯曼的，奥斯曼帝国的：～а импѐрия 奥斯曼帝国 ～о йго 奥斯曼帝国的压迫

осмел|я̀вам се [未]，**осмеля̀ се** -*ѝш се*，-*ѝх се* [完] [中态] 敢，胆敢，敢于：Осмелѝх се да напра̀вя това̀ предложѐние. 我大胆提出这一建议。Нѝкой не сѐ ～я̀ваше да ѝ загово̀ри напра̀во. 谁都不敢对她直接讲。**～я̀ване** [中]

осмѐя 见 осмѝвам

о̀см|и -*а*，-*о*，-*и* [序数] 第八，第八个

осм|ѝвам [未]，**осмѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*，过被形动 -*я̀н*，-*я̀на*，-*ѐни* 和 -*я̀т*，-*я̀та*，-*ѐти* [完] 讥笑，嘲笑，讽刺：～ѝвам поро̀ци 嘲笑恶习 ～я̀н съм от всѝчки 遭到大家的耻笑 — **се** [被动] **～ѝване** [中]

о̀смий [阳]〈化〉锇（Os）

осмѝна[1] [数]〈民〉八个人（指男人或至少其中有一个男人）：Петѝма тръ̀гнаха，а ～ оста̀наха. 走了五个人，留下了八个人。То̀й бѐше на̀й-мла̀дият мъ̀ж от Глаушѐвците，между̀ дя̀до му，баща̀ му и ～та му братовчѐди. 他在格拉乌舍夫一家中，在他祖父、他父亲和他的八个堂兄、表兄当中是最年轻的男子。

осмѝна[2] [阴] ❶ 1/8，八分之一：Ще полу̀чиш ～ от наслѐдството. 你将得到遗产的1/8。❷〈乐〉八分音符 ❸（指书等）八开本：голя̀ма（ма̀лка）～ 大（小）八开

осмѝнка [阴] 1/8，八分之一：То̀й отря̀за една̀ ～ хля̀б и за сѐбе си. 他给自己也切下了面包的八分之一。

осмѝсл|ям [未]，**осмѝсля** -*иш*，-*их* [完] 使有意义；使有内容：～ям живо̀та си 让生活有意义 — **се** [被动，中态] **～яне** [中]

осмѝца [阴]〈口〉❶（数字）8 ❷〈罕〉（扑克牌中的）八点

осмогла̀сни|к -*ци* [阳]〈书，宗〉（正教的）八重赞美歌集；八重赞美诗集

осмоднѐв|ен -*на* [形] 八天的: ～ен срок 八天的期限

осмо̀за [阴] 渗透,渗透作用

осмокла̀сни|к -*ци* [阳], **осмокла̀сничка** [阴] 八年级学生

осмокра̀к -*а* [形] (指蟹、虾等)八只脚的: рак ～ 八脚虾

осмоля̀вам [未], **осмоля̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 涂上树脂;用树脂处理 — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

осмо̀рка [阴] ❶八个(人或物) ❷(数字)8 ❸8 字形: Пъ̀тят минава през у̀рви, сѝпеи, заво̀и и образу̀ва една̀ голя̀ма ～. 道路通过峡谷、沙坡、河套,形成一个大 8 字形。❹(扑克牌中的)八点

осмостѐн [阳] 同 осмостѐнник

осмостѐн|ен -*на* [形] 八面的: ～ен криста̀л 八面晶体

осмостѐнни|к -*ци* [阳] 八面体

осмостѝши|е -*я* [中] 八行(的)诗节

осмочлѐн|ен -*на* [形] 八人的,八个成员的: ～но семѐйство 八口之家

осмоъ̀гъл|ен -*на* [形] 八角的: ～на осно̀ва 八角基础

осмоъ̀гълни|к -*ци* [阳] 〈数〉八角形

осму̀|квам [未], **осму̀ча** -*чеш*, -*ках* [完] 〈罕〉吸出,吮出: ～квам ко̀кала 吸骨髓 — **се** [被动] ～**кване** [中]

осмъ̀ди се [完,中态] 〈口〉◇ **Ай да се** ～! 该死!

осмърт|вам 和 **осмъртя̀вам** [未], **осмъртя** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 打死;杀死: Уда̀ри ме, та щѐше да ме ～и. 他打了我,几乎把我打死。— **се** [被动] ～**ване** [中]

ОСНАА [о̀снаа̀] [缩] Организа̀ция за солида̀рност на наро̀дите от А̀зия и А̀фрика 亚非人民团结组织

оснежа̀вам [未], **оснежа̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 覆盖上雪: Вѝтоша е вѐче ～ѐна. 维托莎山已经白雪皑皑了。Зѝмата ～ѝ поля̀та. 冬天给田野盖上了一层雪。

осно̀в|а [阴] ❶(墙、建筑物等的)基础,根基,基底;底部: ～и на постро̀йка 建筑物的地基 Вода̀та стѝгаше едва̀ до ～ите на мо̀ста. 水刚刚到桥基。❷(绘画的)底色,底子: На̀дписът бѐше с бѐли бу̀кви от бла̀жна бо̀я върху̀ сѝва ～а. 题词是用白漆在灰底上写的字组成的。❸〈转〉基础: здра̀ва ～а на промѝшлеността̀ 巩固的工业基础 Осно̀вата на тео̀рията е пра̀ктиката. 理论的基础是实践。❹〈转〉原则,根据; [只复]〈转〉(科学)原理: Предѝ всѝчко, ра̀ботата на партѝйната организа̀ция тря̀бва да се преустро̀й изцѐло на боева̀ ～а. 首先,党组织的工作必须完全根据战斗原则加以改造。～и на марксѝстката филосо̀фия 马克思主义哲学原理 ❺经线: памỳчна ～а 棉经线 ❻〈语法〉词干 ❼〈数〉底,底边,底面;底点,基底,基线: ～а на триъ̀гълник 三角形的底边 ～а на тра̀пец 梯形的底边 ～а на прѝзма 棱柱体底面 ❽〈化〉碱,盐基: на̀триева ～а 钠基 ка̀лиева ～а 钾基 ◇ **в** ～**ата си** 〈书〉基本上: В ～ата си пла̀нът е изпъ̀лнен. 计划基本上完成了。**въз** ～**а на** 〈书〉根据…,基于…,以…为基础: Въз ～а на успѐшното развѝтие на иконо̀миката непрекъ̀снато се повѝшава материа̀лното жѝзнено равнѝще на наро̀дните ма̀си. 人民群众的物质生活水平,在经济顺利发展的基础上不断提高。**до** (**из, от**) ～**и** (～**а**) 整个,完全,彻底: Ще разруша̀т до ～и цѐлия ста̀р свя̀т. 他们将把整个旧世界彻底摧毁。**лежа̀ в** ～**ата на нѐщо** 〈书〉是(作为)…的基础: В ～ата на ра̀зказа лежѝ идѐята за освобождѐние. 争取解放的思想是这篇小说的基础。**пола̀гам** (**поста̀вям, сла̀гам, ту̀рям**) ～**а на нѐщо** 为某事奠基,开创 **поста̀вям на широ̀ка** ～**а** 〈书〉广泛进行: Съревнова̀нието се поста̀ви на широ̀ка ～а. 竞赛广泛地开展起来了。

основа̀|вам [未], **основа̀** -*ѐш*, -*а̀х* [完] ❶建立,创立,设立,开办: ～а̀вам дру̀жество 创建协会 ～а̀вам организа̀ция 建立组织 ～а̀вам па̀ртия 建党 ～а̀вам дѐтски градѝни 成立幼儿园 ❷〈书〉根据…,以…为基础;把…建筑在…上面: Увереността̀ в успѐха си то̀й ～а̀ваше на фа̀кта, че бѐше добрѐ подгото̀вен. 他对成功的信心是建立在有很好的准备这一基础之上的。— **се** [被动] ～**а̀ване** [中]

основа̀|вам се [未], **основа̀ се** -*ѐш се*, -*а̀х се* [完] [中态] 以…为根据,根据;基于,是建立在…上面的;由于,其原因在…: Прогресѝвната нау̀ка се ～а̀ва на материалѝзма. 先进科学是以唯物主义为根据的。А̀вторът се ～а̀ва на една̀ тъ̀рде ста̀ра тео̀рия. 作者是以一种很老的理论为基础的。～**а̀ване** [中]

основа̀ни|е -*я* [中] 〈书〉根据,理由: зако̀нно ～е 合法的根据,合法的理由 Ѝмам всѝчки ～я да вя̀рвам. 我有充足的理由相信。Нѝе ня̀маме нѝкакво ～е да се възгордя̀ваме от постѝгнатите успѐхи. 我们没有任何理由为已取得的成绩骄傲自满。На какво̀ ～е тѝ се отна̀сяш така̀ с подведо̀мствените си? 你有什么理由这样对待下属人员? ◇ **на о̀бщо** ～**е** 〈书〉一概,一律 **на** ～**е на** 以…为基础,根据… **с** ～**е** 有理由,理应,应该

основа̀тел -*ят*, -*я* [阳], **основа̀телка** [阴] 创始人,创建者,奠基者

основа̀тел|ен -*на* [形] 有充分理由的,有充分根据的;完全合理的: ～ен протѐст 有充分理由的抗议 Мо̀лба̀та му е напъ̀лно ～на. 他的请求是完全合理的。～**но** [副]: твърдя̀ това̀ съвсѐм ～но 有充分根据地断言这一点 ～**ност** -ността̀ [阴]

осно̀в|ен -*на* [形] ❶地基的,基础的: ～ен ка̀мък 基石 Осно̀вната ча̀ст на па̀метника е от гранѝт. 纪念碑的基础部分为花岗岩。❷〈转〉彻底的,全面的: ～ен ремо̀нт 彻底修理,大修 ～но почѝстване 彻底清洗,大扫除 ～но проу̀чване на въпро̀са 彻底调查问题 ❸基本的,根本的,主要的: ～на запла̀та 基本工资 ～ен въпро̀с 主要问题 ～ни сѝли 基本力量 Тру̀дът вѝнаги е бѝл ～ен фа̀ктор в общѐствено развѝтие. 劳动从来都是社会发展的主要因素。❹(指教育)初等的,初级的,基础的: Осно̀вното образова̀ние е задължѝтелно и безпла̀тно. 基础教育是义务的、免费的。❺〈化〉碱基的,碱性的,碱的 ❻[用作名] ～**ното** [中] 主要之点,主要的东西,基本的东西 ◇ ～**ен докла̀д** 主要报告 ～**ен зако̀н** 基本法(宪法) ～**ен ка̀мък** 基石 ～**ен капита̀л** 〈经〉固定资本 ～**ен рѐчников фо̀нд** 〈语言〉基本词汇 ～**ен то̀н** 1.〈理〉基调,基音 2.(绘画的)基本色调 ～**ен фо̀нд** 〈经〉固定基金,公积金 ～**на ра̀бота** 本职工作: То̀й е на ～на ра̀бота в Университѐта. 他的本职工作在索非亚大学。**пола̀гам** (**поста̀вям, ту̀рям**) ～**ния ка̀мък на нѐщо** 为某事奠基,开始建造 ～**но** [副] 基本地;彻底地,全面地,主要地,认真地: Съдържа̀нието е ～но променѐно. 内容完全改变了。Лѐкарят го преглѐда внима̀телно, сериозно, съсредоточѐно. О̀ще от пръ̀в по̀глед то̀й разбра̀ всѝчко, но ѝскаше да го прислу̀ша ～но. 医生仔细地、认真地、专心致志地为他检查。医生一看就明白了一切,但他想彻底给他听诊一下。～**ност** -ността̀ [阴] 〈化〉碱性,盐基性;碱度,盐基度

основополо̀жни|к -*ци* [阳] 〈书〉同 основа̀тел: Маркс и Ѐнгелс са ～ци на нау̀чния социалѝзъм. 马克思和恩格斯是科学社会主义的创始人。

ОСНП [ò-се-не-пè] [缩] Общокитàйско събрàние на нарòдните представители 全国人民代表大会(中国)

осòба [阴]〈庄〉(在社会上享有一定威望的)重要人物;〈讽〉人物: С нàшите ѝскания не бѝва да безпокоѝм такàва ~. 我们不应以我们的要求去打扰这样的重要人物。вàжна ~ 重要人物

осòбен -*а* [形] ❶特别的,特殊的,与众不同的;古怪的;专门的: ~ човèк 古怪的人 Нѝщо ~о не видя. 他没有看见什么特别的东西。Шосèто е оживèно, но нѝкаква ~а пàника не вѝждам. 公路上很热闹,但我看不到什么特别的惊慌。~а хубост 突出的漂亮 ~о задовòлство 特别满意 ~ пòвод 特殊的理由 ~ закòн 专门的法律 Товà детè чèсто боледу̀ва и изѝсква ~и грѝжи. 这孩子经常生病,需要特殊的照顾。❷单独的,各自的,特有的,独特的: Тѝя двè противополòжни гористи у̀рви ѝмаха всѝчка свòята ~а растѝтелност. 这两个相对的多林的陡坡各有其独特的植被。◇ **~о мнèние** 不同意见(表决时与多数人不同的意见) на ~о мнèние съм 持不同意见

осòбено [副] ❶不同寻常地,特殊地: Тòй е възбу̀ден и нѝкак ~ тържèствен. 他很激动,又有些不同寻常的庄重。❷特别地,特别是,尤其是,另外: Не è позволèно, ~ на вàс. 这是不允许的,尤其是对你们。Обѝчам всѝчки, ~ нèго. 我喜欢所有的人,尤其是他。❸特别地,特殊地: Тòй бè ~ любèзен към мèне. 他对我特别客气。❹主要是,最: Брàтята също посрèщнаха хлàдно Пàвел, ~ Божàн. 兄弟们对帕维尔的迎接也很冷淡,特别是博然。❺特别多地: Гòсти бя̀ха дошлѝ, но нè ~. 客人们来了,但不很多。

осòбеност -*mà* [阴] 特点: ~и на гòвора 口音的特点

особѝт -*а* [形]〈罕〉同 осòбен

особня̀|к -*ци* [阳], **особня̀чка** [阴] 与众不同的人,别具一格的人;怪人

осòл|вам [未], **осоля̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 осоля̀вам — **се** [被动] **~ване** [中]

осоля̀|вам [未], **осоля̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 用盐撒满,用盐腌上: ~я̀вам сѝренето 给奶酪撒盐 ~я̀вам свѝнско месò 腌猪肉 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

ОСП [ò-се-пè] [中,缩] Обединèно стопàнско предприя̀тие 经济联合企业

оспòр|вам [未], **оспòря** -*иш*, -*их* [完] ❶争论,争辩,反驳,提出异议;不承认: ~вам мнèнието му 对他的意见提出异议 ~вам заслу̀гите на ня̀кого 不承认某人的功绩 ~вам смèтките 不认账 ❷挑战 — **се** [被动] **~ване** [中]

оспорѝм -*а* [形] 有问题的;可以争议的: Фàктите са ~и. 这些事实是可以争议的。

оспòря 见 оспòрвам

осрàм|вам [未], **осрàмя** -*иш*, -*их* [完]〈民〉使蒙受耻辱,使出丑;羞辱,凌辱: Тѝя нехранѝмайковци ~иха момѝчето. 这些二流子凌辱了那个女孩。— **се** [被动,中态] **~ване** [中]

осрамотя̀вам [未], **осрамотя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 осрàмвам — **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]

осрàмя 见 осрàмвам

осрàм|ям [未] 同 осрàмвам — **се** [被动,中态] **~яне** [中]

осребрèн -*а* ❶ осребря̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 付过现款的: ~ чèк 已兑付的支票

осребр|я̀вам [未], **осребря̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈银行〉(根据支票)付款,兑现: Сàмо бàнката мòже да ~ѝ такъ̀в чèк. 只有银行可以兑现这种支票。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

осребр|я̀м [未], **осребря̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 осребря̀вам — **се** [被动] **~я̀не** [中]

осредн|я̀вам [未], **осредня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 算出(规定,确定)…的平均值

ОСС [ò-се-сè] [缩]〈史〉Организàция за сътру̀дничество на социалистѝческите странѝ в съобщèнията 社会主义国家交通合作组织

остà|вам [未], **остàна** -*неш*, -*нах* [完] ❶留下,留在(某处),滞留: Тè замѝнаха, а àз ~нах òще да лету̀вам. 他们走了,而我继续留下度夏。~вам домà (в къ̀щи) 留在家里 ~вам при лèля си 留在姨母身边 Ку̀фарът му ~ваше на полѝцата. 他的皮箱还留在架子上。Голя̀мата планинà, през коя̀то мѝнахме, ~на назàд. 我们穿过的那座大山留在后面了。❷继续存在,还有,还在;留有: Дèлото на пàртията ~на да живèе. 党的事业继续存在。Слàвата му на у̀чен човèк ~на и днèс. 他的博学者名声至今犹存。❸仍旧(是),依然(是),始终(是);〈民〉是(常用于招呼语或诅咒语): Закòнът ~ва в сѝла. 法律仍然有效。Остàнах бèден. 我依然贫穷。Пòртата си ~ваше затвòрена. 大门仍然是关着的。През ця̀лото врèме ~на невъзмутѝм. 他一直保持镇静。Мòже би ще бъ̀да осъ̀ден на смърт, но ѝскам да ~на вèрен на дèлото и другàрите си. 我也许会被处死,但我要始终忠于自己的事业和同志。Останèте си жѝво-здрàво! 愿你们平安! ❹ [常用第三人称或无人称] 仍然有,还有: Òще ~ваше надèжда, макàр и мàлка. 还有一线希望。От тя̀х не бèше ~нало нѝ следà. 他们一去无踪影。❺变成,成为,落得: Тя̀ ~на вдовѝца и хòдеше катò ся̀нка из двòра. 她成了寡妇,像影子似的在院子里走来走去。Еднò ку̀че, когàто вàрди двè вратѝ, глàдно ~ва. 〈谚〉看两个门的狗只落得挨饿。Остàнах кръ̀гъл сирàк. 我成了失去双亲的孤儿。❻剩下,余下;遗下,留下: Пò-голя̀мата чàст от су̀мата ~на. 大部分钱剩下了。Остàва голя̀мо наслèдство. 留下了大批遗产。Остàваше едѝн дèн до Кòледа. 离圣诞节还有一天。Остàнаха òще десетѝна мину̀ти до тръ̀гването на влàка. 离开车还有十来分钟。❼(被)遗忘,忘在(某处): Чадъ̀рът ~на във влàка. 雨伞忘在火车里了。❽(与前置词 без 连用)失掉,已经没有: ~вам без парѝчна подкрèпа 失掉金钱援助 Люля̀ково ся̀каш бèше ~нало без хòра. 在留利亚科沃好像已经没有人了。❾留级,降级: Тòй ~на тàзи годѝна. Ще бъ̀де пàк в пèти клàс. 他今年留级了,仍在五年级。За втòри пъ̀т ~ва в съ̀щия клàс. 他已经是第二次留级了。❿留给,交给: Ця̀лата къ̀щна рàбота ~на връхỳ слàбите ръцè на дя̀до Маргалàк. 全部家务事都留给马尔加拉克老爷爷那双瘦弱的手了。⓫ [无人称](与前置词 на 或与格人称代词连用)由…决定,留给: Тòшо му кàза, че, да ~не на нèго, бѝ го прибрàл, но стàрият ня̀ма да се съгласѝ. 托绍对他说,如果由他决定,他就会把他收留下,但是老人不会同意。Товà ли ти ~на да вършиш? 这就是剩下的该由你干的事吗? ⓬ [无人称](后接 да,一般与前置词 на 或与格人称代词连用)只有,必须: Еднѝчкото, щò му ~ваше да стòри, бèше да се спу̀сне в дълбòкия дòл на рекàта. 他能做的唯一的事就是下到那深深的河谷中。⓭落下,落后: Не ~вай назàд, че ще закъснèеш за гàрата. 不要落下,不然要误火车的。◇ **Душà не мѝ ~на.** 我精疲力竭。**(За) мàлко ~на.** 差一点,险些: Изведнъ̀ж мàлко ~на да извѝка. 他差一点喊出

声来。**Между нас да си ～не.** 不要宣扬出去。**На косъм ～на.** 差一点，险些：**На косъм бѐ** ～нало да загѝне хубавата девойка. 这个漂亮姑娘险些牺牲。**не ～вам длъжен**〈口〉报复，以牙还牙，以眼还眼 **～вам без послѐдствие** 毫无结果：Молбата му ～на без послѐдствие. 他的申请杳无音信。**～вам в работата си** 在工作中无进展 **～вам в сила**〈书〉有效 **～вам жив** 脱险，幸存，活下来 **～вам назад** 1.(行走时)落下，掉队 2.(在发展中，在观点上)落后 **～вам на особено мнѐние** 保留不同意见 **～вам на пътя (на улицата)**〈口〉流落街头，任凭命运摆布 **～вам на сухо**〈口〉大失所望 **～вам открит**〈书〉(问题等)仍未解决 **～вам с впечатлѐние** 有印象，了解 **～вам с пръст в устата**〈口〉大失所望 **Остават ми очите в нѐщо.**〈口〉酷爱某物。**Помен (следа) не ～на.** 不见踪影；彻底覆灭。**Тук да си ～не.**〈口〉不要宣扬出去。**Ще ми ～нат очите отворени.** 我会死不瞑目。～**ване**［中］

оставка［阴］辞职书，辞呈：подавам ～ 递交辞呈 приѐмам ～ 接受辞呈

оставям［未］，**оставя** -*иш*，-*их*［完］❶留下，放下；留在，放在；搁下：～ям визитната си картичка 留下自己的名片 ～ям перото 搁笔 ～ям книгата на масата 把书放在桌子上 ❷让(某人)留在(某处若干时候)，使留在：Тѐ ме ～иха до една порта. 他们让我在一个大门旁等着。❸留给，(给某人或为某种用途)留下来，遗留，遗下；留下遗产：Нямам нищо, какво да ти ～я за спомен. 我一无所有，留什么给你作纪念呢？Ще ～и на сина няколко декара. 他将给儿子留下几狄卡尔土地。❹离开；离弃，抛弃，丢下(不管)：Извинѐте, ще Ви ～я само за една минута. 请原谅，我要离开您一小会儿。Той ～яше кръчмата и час по час отиваше у дома си. 他经常撂下酒馆回到家里去。Остави и втората си жена. 他把第二个妻子也抛弃了。Тя ～и вѐче приятеля си. 她已把自己的朋友抛弃了。❺允许，随便…，让：Не ги ～я да се доизкажат. 他不让他们把话讲完。Остави ги да говорят, пък сѐтне ще видим. 先让他们讲，然后看看怎样办。❻留给，丢给：Остави тая работа на мѐне! 把这工作留给我吧！Оставям на ваше разположѐние тия докумѐнти. 我把这些文件交你们处理。❼拖延，推迟，留下：Днѐшната работа не я ～яй за утре. 今日事今日毕。❽留下(痕迹、印象等)，引起，使出现，产生：Случката ～я дълбоко впечатлѐние. 这一事件给人留下了深刻的印象。❾保持(原状)：Остави вратата отворена. 让门开着吧。Остави ме на спокойствие. 让我安静一会儿；不要打扰我。Ти ～и въпроса открит. 你使问题悬而未决。❿把…放在(某处)，把…留在(某处)：Остави децата при баба им и тръгна на път. 他把孩子留在他们的奶奶处，就上路走了。⓫不辞退，继续，留用：Оставям го на служба при мѐне. 我仍让他在我这里工作。⓬(与前置词 без 连用)使缺少；使丧失，使没有：Оставили децата без храна. 他们没有吃的给孩子们了。⓭丢掉，放弃：Оставѐте всяка надѐжда! 别抱任何希望啦！Старият адѐт си не ～яй.〈俗〉不要丢掉老习惯。⓮不打扰，不管：Ние сме заѐти сега с малко по-важни работи, оставѐте ни. 我们现在忙于更重要的事，别打扰我们。⓯停止，终止，不再：Да ～им разговорите на тая тѐма! 让我们不要再谈这个话题了！⓰〈民〉使不再做某事：Ако не мѐ пуснат, да ～иш Тоня от училището да помага. 要是他们不放我走，你就让托尼奥别上学，来帮忙。⓱使(学生)留级：Оставили го в същия клас. 让他留级了。⓲蓄(发、须等)：～ям си брада 留胡子 ～ям си плитки 留辫子 — **се**［被动］◇ **не ～ям камък върху камък**〈书〉彻底摧毁 **не ～ям на мира някого** 不让某人安静，打扰某人 **～ям костите си (главата си) някъде** 在某地牺牲，死亡 **～ям на спокойствие** 不打扰 **～ям на пътя (на улицата)**〈口〉使遭殃，使倒霉 **～ям някого на място**〈口〉杀死，打死 **～ям някого с празни ръцѐ**〈口〉使某人两手空空，什么也不给(某人) **～ям на страна (пари)**〈口〉节约，节省(钱) ～**яне**［中］

оставям се[1]［未］，**оставя се** -*иш се*，-*их се*［完］Ⅰ［反身］❶允许，让，任凭(别人对我做某事)：～ям се да правят всичко с мѐне 任凭他们对我做任何事 Той ще ме гони, ама и аз няма да му се ～я. 他想追赶我，可我也不会随便让他赶上。Додѐ пъка в мѐне душа, няма да се ～я.〈俗〉我只要一息尚存，决不让人任意宰割。❷把自己托付给，由…摆布自己：Но Иванов не сѐ ～и на съдбата си и на щастливия случай. 但伊万诺夫并没有让自己任凭命运和运气摆布。Ⅱ［互及］〈口〉分开，分离；离婚：Оставихме се с жената. 我同妻子离婚了。～**яне**［中］

оставям се[2]［未］，**оставя се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］❶停止(做某事)；拒绝；克服，扔掉；戒掉：～ям се от тия работи 不再干这些事情 ～ям се от някои свои недостатъци 克服自己的一些缺点 ～ям се от пиене и пушене 戒掉烟酒 ❷〈口〉(用命令式)够了，行了，别问了，别说了，算了吧：Остави се, лоша работа. 算啦！这不是好事。～**яне**［中］

остана 见 оставам

останал -*а* ❶ остана 的过主形动 ❷［用作形］另外的，其他的，其余的，剩下的：Той пръв излѐзе, а след нѐго един по един излязоха и ～ите болни. 他第一个走出来，然后其余的病人也都陆续出来了。През всичкото ～о врѐме той си дрѐмеше. 其余时间他都在打瞌睡。

останка［常复，阴］❶〈罕〉剩余，多余；剩货：～и от ядене 残渣剩饭 ❷残余，残迹；废墟：лѐдникови ～и 冰川遗迹 ◇ **тлѐнни (смъртни) ～и** 尸体，遗体：придружавам смъртните ѝ ～и 为她送葬 Ще се поклонят пред тлѐнните му ～и. 他们将向他的遗体鞠躬。

остарявам［未］，**остарѐя** -*ѐеш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ѐли*［完］变老；变旧；过时：Къщата вѐче ～я. 房子已经很旧了。～**яване**［中］

остарял -*яла*，-*ѐли* ❶ остарѐя 的过主形动 ❷［用作形］1.衰老的，年老的：～яла майка 年老的母亲 2.用破了的，用旧了的 3.陈旧的，陈腐的，过时的：～ѐли възгледи 过时的观点 ～яло учѐние 过时的学说 ～яла дума 旧词

остатък -*ци*［阳］❶剩余，多余，结余；零头；剩货；［只单］余款：～ци от обеда 午饭剩下的东西，剩饭 ～к от сумата 余款，余额 ❷［只复］〈转〉残余，残迹；余孽，残余势力：～ци от опортюнизма 机会主义的残余 унищожавам ～ците на старите институти 消灭旧制度的残余 ❸［只单］末，尾，剩余部分：～к от деня 一天的结尾 ～к от врѐмето 剩余时间 ❹〈数〉余数：Чѐтири се дели на двѐ без ～к. 四除以二没有余数。◇ **без ～к** 完全地，彻底地，整个地：Ние се заѐхме с всички сили без ～к, с голям жар и всеотдайност в изпълнѐние на поставените задачи. 我们不遗余力地、以巨大的热情和献身精神着手完成交付给我们的任务。

остам［未］，**остая** -*еш*，-*х*［完］〈方〉同 оставам：Той полѐка-лѐка ～яше назад. 他逐渐落在后面了。Пусто ～ло имане, кога минали млади години!〈俗〉青春已逝，财富还有什么用！～**яне**［中］

остѐн［阳］❶赶牛棍 ❷〈民〉一杆子(民间形容太阳升起的

高度）：Слънцето се бѐ издѝгнало вѐче двà ～а над планинàта. 太阳(升起)离山头已经有两杆子高了。

остеòма［阴］〈医〉骨瘤

остеосаркòма［阴］〈医〉骨肉瘤

остеотòмия［阴］〈医〉截骨术，骨切开术

остѝт［阳］〈医〉骨炎

остойност|я̀вам［未］，**остойностя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］规定…的价值

осторòж|ен *-на*［形］〈罕，书〉同 внимàтелен（注意的，谨慎的，小心的）**～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

остракѝз|ъм *-мът*，*-ма*［无复，阳］（古希腊）贝壳放逐法，陶片放逐法（由公民将他认为对国家有害的人的名字写在贝壳或陶片上进行投票，逾半数者被放逐国外）

òстрене 见 òстря

острѐц［无复，阳］〈民〉同 òстрие

острѝ|гвам［未］，**острѝжа** *-жеш*，*-гах*［完］剪，剃（毛发）；给…剪去毛发：Острѝгахме овцѐте. 我们给羊剪了毛。Острѝга си съвсѐм косàта. 他剃了个光头。**～гване**［中］

острѝе *-та*［中］❶尖，尖端，尖部：～ на иглà 针尖 ～ на мòлив 铅笔尖 ～ срещу̀ ～то 针锋相对 ❷锋，刃：～ на нòжа 刀锋，刀刃 ❸〈转〉（讽刺、批评的）锋芒，中心点：～ на сàтира 讽刺的锋芒 острѝе на крѝтика 批评的锋芒 ◇ **нòж с двѐ ～та** 双刃刀；利弊参半的事

острѝжа 见 острѝгвам

острѝл|о *-à*［中］❶同 òстрие ❷磨具

òстро 见 òстър

òстров［阳］❶岛，岛屿；［复］群岛，列岛：～ Тайвàн 台湾岛 ❷〈转〉（在某种环境中）突出的一区；孤岛；孤洲；岛状物：Лужичàните представят ～ всред нѐмското морѐ. 卢日昌人在德国人的汪洋大海中像是一座孤岛。На ширòките у̀лици，по който движѐнието е мнòго оживѐно，ѝма ～ на пешехòдците. 在车水马龙的宽阔大街上有行人安全岛。

òстров|ен *-на*［形］岛的，岛上的：～на флòра 岛生植物 ～ни жѝтели 岛上的居民

островитя̀н|ин *-и*［阳］，**островитя̀нка**［阴］岛民，岛上居民

остров|ръ̀х *-ърха*［形］（有）尖顶的：～ърха могѝла 尖顶山岗

остроглàв *-а*［形］（有）尖头的，（有）尖顶的：～и върховѐ，покрѝти с лѐка мъглà 薄雾笼罩着的尖顶山峰

острозъ̀б *-а*［形］牙齿锐利的；尖齿的：～и хѝщници 有利齿的猛兽

остронòс *-а*［形］有尖鼻子的（与 тъпонòс（有扁鼻子的）相对）

острот|à［阴］❶［只单］òстър 的抽象名词：～à на нòж 刀子的锋利程度 ～à на борбà 斗争的尖锐性 ～à на зрѐнието 视觉的敏锐 ～à на мисълтà 思想的敏锐 Товà недовòлство пòчна да гу̀би свòята ～à. 这种不满已不那么强烈了。❷俏皮话，俏皮的说法：пу̀скам ～ѝ 说俏皮话

остроу̀м|ен *-на*［形］巧妙的；机智的；敏锐的；灵敏的；俏皮的：～на рѐч 巧妙的讲话 ～но изобретѐние 巧妙的发明 ～но детѐ 机敏的孩子 ～ен òтговор 机智的回答 ～на шегà 俏皮的笑话 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

остроу̀мни|е *-я*［中］❶［只单］机智；灵敏；敏锐；巧妙 ❷［常复］机智的想法，巧妙的词句

остроу̀мнич|а *-иш*，*-их*［未］表现机智，好说俏皮话 **～ене**［中］

остроъ̀гъл|ен *-на*［形］锐角的，锐角形的：～ен трѝъгълник 锐角三角形

остру̀га［阴］〈方〉同 остру̀жка

остру̀жка［阴］〈方〉❶同 огрѝбка ❷刮犁铧上的泥土用的小铲

òстр|я *-иш*，*òстрѝх*［未］❶使尖锐，削尖：～я дръвцѐ 削尖木块 ～я кòлове 削尖木桩 ❷使锋利，把…磨快：～я нòж о кàменен бру̀с 在磨刀石上磨刀 — **се**［被动］**～ене**［中］：точѝло за ～ене на ножòве 磨刀石

остудя̀вам［未］，**остудя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］使变冷，使冷却 — **се**［被动，中态］**～я̀ване**［中］

òст|ър *-ра*［形］❶尖的，尖端的，尖顶的，尖头的：～ър кòл 尖木桩 ～ър кàмък 尖石头 ～ри зъ̀би 尖牙齿 ～ра брадѝчка 尖下巴 ～ри нòкти 尖爪 ～ро кòпие 尖矛 ❷快的，锋利的，锐利的：～ри сърпове 快镰刀 ～ър нòж 利刃，快刀 ～ър мѐч 利剑 ❸硬的：～ра косà 粗硬的头发 ～ра вълна 粗硬的羊毛 ❹〈转〉凛冽的，刺骨的：～ър вя̀тър 凛冽的风 ～ър сту̀д 严寒 ～ра зѝма 严冬 ❺〈转〉剧烈的，急剧的；（指病）急性的：～ра бòлка 剧痛 ～ър ревматѝзъм 急性风湿病 ❻〈转〉刺眼的，刺鼻的，刺耳的，强烈的：～ър зву̀к 刺耳的声音 ～ра миризмà 刺鼻的气味 ～ра тъгà 强烈的悲伤 ❼〈转〉敏锐的：～ър у̀м 敏锐的头脑 ～ър слу̀х 敏锐的听觉 ～ър пòглед 敏锐的目光 ❽〈转，口〉厉害的，急躁的：～ра снахà 厉害的儿媳妇 ～ър харàктер 急躁的性格 ❾〈转〉生硬的，不客气的，尖锐的；刻薄的：～ра сàтира 尖刻的讽刺 ～ра епигрàма 尖锐的讽刺诗 ～ра шегà 刻薄的笑话 ～ър езѝк 尖刻的语言 ～ри напàдки 无情的攻击 ❿〈转〉尖锐的，强烈的，激烈的；紧张的；极端的：～ра крѝза 尖锐的危机 ～ра ну̀жда 极端的需要 ～ър конфлѝкт 激烈的冲突 ～ър спòр 尖锐紧张的争论 ◇ **Двà ～ри кàмъка брашнò не мѐлят.**〈俗〉两块尖石头磨不了面粉（喻两个性情暴躁的人难以相处）。**～ър завòй** 急弯 **～ър ъ̀гъл**〈数〉锐角 **～ро**［副］：Локомотѝвът изсвѝри ～ро и продължѝтелно. 火车头发出刺耳的长鸣。Вя̀търът рѐжеше вСѐ пò-～ро. 风变得更加刺骨了。

остървѐние［无复，中］狂怒，暴怒：с ～ 疯狂地

остървен|я̀вам［未］，**остървенѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*［完］狂怒，气得发疯 **～я̀ване**［中］

остъ̀р|гвам［未］，**остъ̀ржа** *-жеш*，*-гах*［完］❶刨平，刨光：～гвам дъскàта 把木板刨平 ❷刮净，刮掉；削去：～гвам лю̀спите на рѝбата 刮掉鱼鳞 ～гвам си обу̀вките от калтà 刮掉鞋上的泥 — **се**［被动］**～гване**［中］

осует|я̀вам［未］，**осуетя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］阻碍…实现，阻挡…实现；破坏：～я̀вам плàн 阻碍计划的实现 ～я̀вам намерѐние 使意图落空 — **се**［被动，中态］**～я̀ване**［中］

осушàвам［未］，**осушà** *-ѝш*，*-ѝх*［完］使干涸，使干燥 **～àване**［中］

осцилогрàма［阴］〈技，医〉波形图，电波描记图

осцилогрàф［阳］〈理〉示波器

осцилоскòп［阳］〈理〉视波器

осчетовод|я̀вам［未］，**осчетоводя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］〈公文〉把…记人账中：～я̀вам рàзписката 把收据记人账中 — **се**［被动］**～я̀ване**［中］

осъ̀ден *-а* ❶ осъ̀дя 的过被形动 ❷［用作形］1.判了刑的，判了罪的 2.［用作名］**～ият**［阳］，**～ата**［阴］被判决有罪的

人;犯人

осъдѝтел|ен -*на* [形] 应受指责的,不体面的,不道德的,可耻的: ~на постъпка 不道德的行为 **~но** [副] **~ност** -ността [阴]

осъ̀|ждам [未], **осъ̀дя** -*диш*, -*дих* [完] ❶宣告有罪,判罪,定罪: ~ждам го на доживо̀тен (трѝ годѝни) затво̀р 判他无期(三年)徒刑 ❷指责,斥责,谴责: ~ждам постъ̀пката му 谴责他的行为 ❸使…必遭…;注定: ~ден на гѝбел 注定会失败的 — **се** [反身,被动] **~ждане** [中]

осъзна̀|вам [未], **осъзна̀я** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] 认清,了解,明了;觉悟: ~вам грѐшката си 认清自己的错误 Рабо̀тниците трѝбва да ~ят кла̀совите противорѐчия в капиталистѝческото о̀бщество̀. 工人应该了解资本主义社会的阶级矛盾。 — **се** [被动,中态] **~ване** [中]: кла̀сово ~ване 阶级觉悟

осъзна̀т -*а* ❶ осъзна̀я 的过被形动 ❷ [用作形] 完全清楚的,完全理解的,意识到的: ~ дълг 意识到的责任

осъмн|вам [未], **осъмна** -*неш*, -*нах* [完] ❶呆到天亮,等到天亮: ~вам над ма̀сата 彻夜攻读(工作) Пъ̀тниците ~наха на връ̀х планина̀та. 旅客到山顶时已经天亮。❷经受,遭受: Ако̀ всѐ тъ̀й вървѝ, едѝн дѐн ще ~нем нѐ са̀мо го̀ли и бо̀си, но и бѐз зъ̀рно жѝто. 如果这样继续下去,总有一天我们不仅没衣穿,而且没饭吃。◇ **Да не ~не!** (咒骂用语)活不到天亮! **~ване** [中]

осърб|вам [未], **осърбам** [完] (带响声地)喝完 **~ване** [中]

осър|вам [未], **осърна** -*неш*, -*нах* [完] 变苍白,失色;发蔫 **~ване** [中]

осъществѝм -*а* [形] 可以实现的,实行得了的,行得通的: ~а идѐя 可以实现的想法 ~м пла̀н 行得通的计划

осъществ|я̀вам [未], **осъществя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使实现;实行,实施: ~я̀вам намерѐнията си 实现自己的意图 ~я̀вам мечта̀та си 实现自己的梦想 — **се** [被动,中态]: Надѐждите ми се ~ѝха. 我的希望实现了。**~я̀ване** [中]

ос|я̀вам [未], **осѐя** -*ѐеш*, -*я̀х* 和 -*ѐях*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* 和 -*ѐял*, -*ѐяла*, -*ѐяли*, 过被形动 -*я̀т*, -*я̀та*, -*ѐти*; -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* 和 -*ѐян*, -*ѐяна*, -*ѐяни* [完] 布满,撒满;散布在…上,满都是…: Цѐлия дво̀р ~ѐя с пля̀ва. 他把整个院子都撒满了碎麦秸。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

от [前] ❶(表示地点、范围、大小、方向等)自,从,由,从…起,从…上,从…中: откъ̀свам цвѐтето ~ стъбло̀то 把花从茎上折下来 отка̀чвам дрѐхата ~ закача̀лката 把衣服从衣架上取下来 па̀дам ~ дървото̀ 从树上掉下来 слѝзам ~ ко̀ня 从马上下来 ста̀вам ~ ма̀сата 从桌旁立起来 вдѝгам детѐто ~ земя̀та 把小孩从地上举起来 навѐждам се ~ прозо̀реца 从窗户里探出身来 ~ Пекѝн до Шанха̀й 从北京到上海 ~ Бя̀ло морѐ до Ду̀нав 从白海(爱琴海)到多瑙河 ~ 5 до 9 ду̀ши 五至九人 Сълзи потѐкоха ~ очѝте ми. 眼泪从我的眼里流了出来。Връ̀щат се хо̀ра ~ паза̀р. 人们从市场上回来了。Парахо̀дът отплу̀ва ~ приста̀нището. 轮船从港口驶出。Вла̀кът тръ̀гва ~ га̀ра Со̀фия. 火车从索非亚站开出。От ста̀ята се чу̀ват вѝкове. 从房间里传出喊声。От ку̀лата се открѝва прекра̀сен ѝзглед. 从塔上可以看到美丽的风景。Нѝвата му запо̀чва ~ лѐвия бря̀г на река̀та. 他的土地从河的左岸开始。От 30 до 34 но̀мер цена̀та на обу̀вките е една̀ и съща. 从 30 号到 34 号鞋的价格是一样的。От всѝчки странѝ, по всѝчки пътѐки ѝдат хо̀ра едѝн през дру̀г. 人们从四面八方沿着所有的道路争先恐后地赶来。Вървѝ ~ ля̀вата му страна̀. 在他的左边走。На сѐвер ~ града̀ течѐ река̀. 河水从城市的北面流过。В дя̀сно ~ пъ̀тя се намѝра ма̀лко сѐло. 在路右边有一个小村庄。❷(表示距离)距,离: Га̀рата бѐше отдалечѐна на трѝ киломѐтра ~ на̀шия гра̀д. 车站离我们的城市有 3 公里远。Кола̀та спря̀ на двѐ кра̀чки ~ нѐго. 车停在离他两步远的地方。То̀й бѐ вѐче далѐко ~ сѐло и шу̀мът на вѐселото хоро̀ не стѝгаше до нѐго. 他已经远离村庄,欢乐的跳霍罗舞的声音传不到他那里了。Далѐче е ~ мисълта̀ за бя̀гство. 他远没有想逃跑的意思。❸(表示时间)从,从…开始,从…算起;自…(表示事件发生的时间): ~ годѝни 多年来 ~ кра̀й врѐме 从很久远以来 ~ рождѐние 从诞生时起 ~ сега̀ ната̀тък 从现在开始 Война̀та ~ 1913 г. 1913 年的战争 събѝтията ~ мѝналия вѐк 上个世纪的大事 ~ су̀трин до вѐчер (~ тъ̀мно до тъ̀мно) 从早到晚 Зако̀нът влѝза в сѝла ~ момѐнта на обнаро̀дването му. 法律自公布之时起生效。Тѐ бя̀ха прия̀тели ~ детѝнство. 他们是童年时期的朋友。То̀й напѝса кнѝга за събѝтията ~ 1876 г. 他写了一本关于 1876 年事件的书。Заявлѐнието е ~ 15 ма̀й 1956 г. 声明发表于 1956 年 5 月 15 日。От една̀ годѝна то̀й ря̀дко се мя̀ркаше в къ̀щи. 一年来他很少在家。Днѐс е годѝшнина ~ смъртта̀ му. 今天是他的逝世周年。От замина̀ването му ѝма пѐт годѝни. 他离开已经有 5 年了。❹(与前置词 на, в 连用,表示空间、时间的转移)从…到…: ~ дѐн на дѐн 一天天地,日益 Птѝците запрелѝтаха ~ дървото̀ на дървото̀. 鸟儿从这棵树飞到那棵树。Новинѝте се преда̀ваха ~ къ̀ща в къ̀ща. 新闻一家家地传播着。❺(表示从某一整体分出,取下)从…上,由…上: отчу̀пвам си ~ хля̀ба 掰下一块面包 вку̀свам ~ го̀збата 尝菜 да̀вам му полова̀ната ~ я̀бълката 给他半个苹果 Отпѝ ~ вода̀та. 他喝了点水。Всѐки мѐсец спестя̀ва ~ запла̀тата си по сто̀ лѐва. 他每月从工资中节省出 100 列弗。❻(表示所属)属于…,…的,…上的: о̀ткъс ~ рома̀на „Под ѝгото" 小说《轭下》中的片段 кра̀к ~ коко̀шка 鸡腿 черу̀пки ~ о̀рехи 核桃壳 развалинѝ ~ ста̀ра крѐпост 古堡的废墟 Клю̀чът е ~ санд̀ъка. 钥匙是箱子上的。❼(表示出处、来源)从,来自,从…来: От Сѐверна Бълга̀рия сме. 我们来自保加利亚北部。препѝсвам ~ кнѝгата 从书上抄下来 превѐждам ~ чу̀жд езѝк 从外文翻译过来 вода̀ ~ Рѝла 里拉山上的水 От нѐго чу̀х интерѐсни нещо̀. 我从他那里听到了有趣的事情。Гро̀здето е ~ на̀шето ло̀зе. 这葡萄是我们园里的。От нѝщо ста̀на нѐщо. 〈俗〉小题大作。❽(表示与某物和某活动的直接联系)…的,来自…的,在…里: офицѐр ~ запа̀са 后备役军官 асистѐнт ~ Университѐта (索非亚)大学的助教 рабо̀тник ~ Заво̀д „1 май" 五一工厂的工人 наро̀дите ~ ця̀л свя̀т 全世界各国人民 ❾(表示某种动作的完成者或某作品的作者,一般用在被动态动词或动名词之后)由…: Гла̀вната ро̀ля в о̀перата бѐ изпълнена ~ една̀ мла̀да артѝстка. 歌剧中的主角是由一个年轻的女演员扮演的。Полу̀чих писмо̀ ~ бра̀т си. 我收到了兄弟的来信。Заповедта̀ се подпѝса ~ дирѐктора. 命令是由经理签署的。Всѝчки бя̀ха приѐти ~ минѝстъра. 大家都受到部长的接见。„Под ѝгото" ~ Ва̀зов 伐佐夫著的《轭下》❿(表示原因)因,因为,由于: умѝрам ~ сра̀м 羞死 пла̀ча ~ я̀д 气哭 умѝрам ~ тѝфус 死于伤寒 премаля̀вам ~ гла̀д 饿得发晕 изо̀хквам ~ бо̀лка 痛得叫起来 обхва̀нат ~ па̀ника 被惊恐笼罩着的 обсѐт ~ неприя̀тно чу̀вство 充满了不愉快的感觉 ка̀пнал ~ умо̀ра 累垮了 извехтя̀л ~ употрѐба 用坏了 От ѝзблик на гня̀в ця̀лото му лицѐ почервеня̀. 由于愤怒的冲动,他满脸通红。От благода̀рност то̀й им напра̀ви пода̀рък. 出于感谢,他向他们送了礼品。

Кòйто вàди нòж, ~ нòж умѝра.〈俗〉玩火者自焚。⓫(表示事物的起因、发生)…的：шу̀м ~ автомобѝл 汽车的响声 гърмѐж ~ пу̀шка 枪声 Чу̀ва се звъ̀н ~ колелà. 传来了车轮的响声。⓬代表…,以…(名义);由…所派,由…委托：~ нèгово ѝме 代表他,以他的名义 От ѝмето на всѝчки ви кàня на тържествòто. 我代表大家邀请你们参加庆祝大会。От тя̀хна странà бѐше изпрàтен сàмо едѝн делегàт. 他们方面只派了一名代表。⓭(表示原料、成分)由…做成的：петнà ~ òлио 油点 су̀па ~ пѝле 鸡汤 букѐт ~ рòзи 玫瑰花束 стàтуя ~ брòнз 铜像 нàниз ~ жълтѝци 一串金币 Машѝната се състоѝ ~ трѝ чàсти. 机器是由三部分组成的。От вся̀ко дървò свѝрка не сѐ прàви.〈俗〉不是任何木头都可以做成哨子。⓮(表示数量、规模、价值)…的,由…：двòрно мя̀сто ~ 500 кв.м. 500平方米的场院 ъгъ̀л ~ 90° 90度角 банкнòта ~ стò лѐва 面值为100列弗的纸币 Делегàцията се състоѝ ~ пѐт ду̀ши. 代表团由五人组成。⓯(表示人或物的品质、意义、性质等的确定)具有,是：новинѝ ~ вътрѐшен харàктер 内部新闻 проду̀кти ~ пъ̀рва необходѝмост 日常生活必需品 у̀чен ~ светòвен мащàб 世界著名的学者 Ѝмаше неприя̀тности ~ лѝчен харàктер. 他有一些不愉快的私事。Велѝката октомврѝйска социалистѝческа революция е събѝтие ~ грамàдно исторѝческо значѐние. 伟大的十月社会主义革命是具有巨大历史意义的事件。Тòзи фàкт е ~ второстѐпенна вàжност. 这一事实是次要的。Тàзи картѝна е ~ стѝла на стàрите худòжници. 这幅画具有老画家的风格。⓰(表示比较)比…：Тòй е пò-стàр ~ нѐя. 他比她年纪大。Тя̀ е пò-висòка ~ сестрà си. 她比她姐姐高。Нѝе сме мнòго пò-сѝлни ~ врагà. 我们比敌人强大得多。Препѝраха се кòй ~ тя̀х е нàй-напрѐд. 他们在争论究竟他们当中谁在最前面。Пòвече ~ чàс вѐче кàк те тъ̀рся. 我已经找了你一个多钟头了。Рабòтната снахà пò-дру̀га ~ свòя момà.〈俗〉勤快的儿媳妇也比不上自己的女儿。От здрàвето пò-ху̀баво ня̀ма.〈俗〉没有比健康更好的东西。От пъ̀рвия зàлък пò-слàдък ня̀ма.〈俗〉头一口饭最香。⓱(表示动作的对象)：1.接动词 освобождàвам, изтръ̀гвам, спася̀вам, избàвям 等：освобождàвам ~ длъ̀жност 解职 спася̀вам ~ смъ̀рт 从死亡中拯救出来 Очѝстиха дрѐхите си ~ петнà. 他们洗掉了衣服上的污点。2.接动词 лишàвам, нуждàя се, въздъ̀ржам се, отсъ̀ствувам, отвѝквам 等：лишàвам ~ възмòжност (свободà, смѝсъл) 使失去机会(自由,意义) ѝмам ну̀жда ~ пòмощ 需要帮助 Тòй отсъ̀ствува ~ градà. 他不在城里。Тòй отвѝкна ~ стàрите си нàвици. 他改掉了自己的老习惯。Въздъ̀ржа се ~ спѝртни питиѐта. 他戒酒了。3.接动词 боя̀ се, страху̀вам се, пàзя се, брàня се, крѝя се, бя̀гам, странà, избя̀гвам, откàзвам се 等：страху̀вам се ~ гръ̀м 害怕打雷 крѝя се ~ ня̀кого (躲起来)不见某人 бя̀гам ~ обществòто 逃避社会 откàзвам се ~ намерѐнията си 放弃自己的意图 Пàзи се ~ боя̀та! 小心油漆！Тòй вършѝ всѝчко тàйно ~ мѐне. 他一切都背着我做。Младежтà не сѐ е уплàшила ~ тру̀дностите. 青年们没有被困难吓倒。Мòкър ~ дъ̀жд се не боѝ.〈俗〉打湿了的人不怕雨淋。4.接动词 разбѝрам, интересу̀вам се, пòлзувам се 或者 ѝскам, измòлвам, очàквам 等：разбѝрам ~ изку̀ство 懂得艺术 у̀ча се ~ ня̀кого 向某人学习 интересу̀вам се ~ истòрия 对历史感兴趣 пòлзувам се ~ чу̀жд езѝк 使用外语 възпòлзувам се ~ слу̀чая 借此机会 ѝскам ~ ня̀кого парѝ 想向某人要钱 ѝмам прàво да се пòлзувам ~ безплàтна медицѝнска пòмощ 有权享受免费医疗 Твъ̀рде мнòго очàкваха ~ нѐго. 他们对他期望甚高。5.接表示区别的动词和名词：Научѝ се да различàваш ѝстината ~ лъжàта. 要学会辨别真理和谎言。Нѐговото облеклò се отличàва ~ облеклòто на дру̀гите. 他的衣着与众不同。6.接动词 сраму̀вам се, гнуся̀ се, оплàквам се 等：сраму̀вам се ~ лòшото му държàне 为他的恶劣表现感到羞耻 оплàквам се ~ ня̀кого 抱怨某人 ⓲同其他前置词、副词组成复合前置词、复合副词,如 откъ̀м, оттàтък, отсàм, отвъ̀н, отвъ̀д, отвъ̀тре, отгòре, отдòлу, оттàм

от- Ⅰ［动词前缀］用以组成：❶表示离去、偏离的动词,如 отлѝтам（飞去）,отплàвам（游开）,отпъту̀вам（离开）,отвѐждам（领走）,отвòзвам（运走）,откàрвам（赶开）,отмѐствам（搬开）,отблъ̀свам（推开）,отвя̀вам（吹走）,отскàчам（跳走）❷表示从整体中脱离、分开的动词,如 отбру̀лвам（打下）,отдѝрам（剥下）,откъ̀свам（扯下）,отску̀бвам（拔下）❸表示把依附于另一物的东西取下的动词,如 отлѐпвам（揭下）,отшѝвам（拆下）(与 за- 相对)❹表示展现、打开、松开等的动词,如 отбу̀лвам（露出）,отвѝвам（打开(包)）,отхлу̀пвам（打开…的盖）,отвъртя̀вам（拧开）(与 за- 相对)❺表示排除、丧失、脱落的动词,如 отводня̀вам（排去…的水）,отвѝквам（戒掉）(与 на- 相对)❻表示动作或状态停止的动词,如 отболя̀вам（使不觉得痛）,отзвучàвам（不响）(与 за- 相对)❼表示动作完成得充分、彻底的动词,如 отпочѝвам（си）（休息过来）,отспѝвам（си）（睡足）,отрабòтвам（干完）,отигрàвам си（玩够）,отпя̀вам си（唱够）❽表示基本动词的完成体动词,如 отблагодаря̀ се（感谢）,отбраня̀（保护）,отбележà（记下）Ⅱ［形容词前缀］可组成形容词,用以更准确地表明它们的出处,如 отглагòлен（由动词变成的）,отѝменен（由名词变成的）

отàва［无复,阴］再生草(割后再生的),二茬草

Отàва 渥太华(加拿大首都)

отàв|ям се［未］,**отàвя се** *-иш се, -их се*［完］［中态］〈方〉(指草割后)又生,再生 ~**не**［中］

отбел|я̀звам［未］,**отбележà** *-èжиш, -я̀зах*［完］❶做标志,做记号;标出：~я̀звам с мòлив ня̀кои местà в кнѝгата 用铅笔在书的某些地方做记号 ~я̀звам знàк 做记号 ~я̀звам с кръ̀стче 用十字做记号 ❷记下：Отбележѐте товà. 请把这点记下来。❸着重指出,强调：~я̀звам нѐщо катò голя̀мо политѝческо събѝтие 强调指出某事是一个重大的政治事件 Съвещàнието прàвилно ~я̀за, че .... 会议正确指出… ❹［只三］表明,表现出,有,取得：Вътрешната търговѝя ~я̀зва нарàстване на стòковия оборòт. 国内贸易的货物周转额有了增加。В областтà на просвѐтата и култу̀рата Отѐчественият фрòнт ~я̀зва също безспòрни успѐхи. 祖国阵线在文化教育方面也取得了无可争辩的成绩。❺［只三］表示,表明,说明：Дòлу в долà еднà гъ̀ста върволѝца от върбѝ ~я̀зваше кàк лъкату̀ши вàдата. 下面山谷里的一排密密的柳树表明那条小河是怎样蜿蜒流过的。— **се**［被动］：Не мòже да не сѐ ~ѐжи, че ... 不能不着重指出… ~**я̀зване**［中］

отберà 见 отбѝрам[1]

òтбив［无复,阳］❶(付款时的)扣除,扣去;扣款 ❷〈方〉(河流、沟渠等的)分水处

отбѝ|вам［未］,**отбѝя** *-еш, -х*,过被形动 *-т*［完］❶使(车等)靠向一边;使(人等)离开(大路);使(河水等)改道,改变方向：Защò си спря̀л колàта насрѐд пъ̀тя? Я̀ ~й мàлко, че да мѝна, защòто бъ̀рзам. 你为什么把车停在路中间？快往边上靠靠,让我过去,我有急事。Червѐно мъ̀ничко цàря от пъ̀тя

～ва. 红色的小东西让皇帝也要离开大路。(谜语,谜底是草莓) ～вам река̀ (вода̀) 使河(水)改道 ❷给(小孩)断奶: Отбѝх детѐто през есента̀. 秋天我给孩子断了奶。❸(从应付的款中)扣除,扣下(钱款): При пла̀щането то̀й ～ о̀ще пѐт лѐва от о̀бщата смѐтка. 在付款时他又从总数里扣去了 5 列弗。❹ 打退,击退: ～вам бя̀сното настъплѐние на империалѝстите 击退帝国主义的猖狂进攻 ❺招揽: То̀й им ～л клиѐнтите. 他把他们的顾客都招揽过去了。◇ **～вам воѐнната си слу̀жба** 服兵役 **～вам си грѝжата** 履行自己的职责 **～ване** [中]

отбй|вам се [未], **отбия се** -*еш се*, -*х се* [完] [中态] ❶离开(大路); (水,路)改变方向,拐弯,从主道分出来: Отбѝхме се от пъ̀тя и сѐднахме под една̀ кѝчеста кру̀ша. 我们离开大路,在一棵枝叶茂盛的梨树下坐下。～вам се настрана̀ от пъ̀тя 走到路旁 ❷顺路到,半途中到,顺便到: Отбѝх се да го вѝдя какво̀ пра̀ви. 我顺便去看看他怎么样。Ако̀ тръ̀гнете при нѐго, надя̀вам се, че тѝ ще се ～еш и при на̀с. 如果你们要到他那儿去,希望你能顺便也来我们这里。То̀й пристѝгна в Лѝстово към обѐд и се ～ в учѝлището. 他中午到达利斯托沃,顺便也去了学校。**～ване** [中]

о̀тбир [阳]〈方〉挑选出来准备贮藏的葡萄

отбѝрам[1] [未], **отбера̀** -*ерѐш*, -*ра̀х* [完] (把好的)挑出,精选: Отбра̀х си я̀бълки. 我把好苹果挑出来了。**～ѝране** [中]

отбѝра|м[2] [未]〈民〉明白,知道,懂: То̀й не ～ от та̀я ра̀бота. 他不懂这件工作。То̀й ～ кой пу̀шки са по̀-ху̀бави. 他知道哪些步枪更好些。**～не** [中]

отбѝя 见 отбѝвам

отбѝя се 见 отбѝвам се

отблагодаря̀вам се [未], **отблагодаря̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 酬谢;报答: Про̀сто не зна̀я ка̀к да му се ～я̀. 我简直不知道该怎样酬谢他。**～я̀ване** [中]

отбла̀ж|вам [未], **отбла̀жа** -*иш*, -*их* [完] 开始忌荤,开始吃素 **～ване** [中]

отблѝзо [副] 临近,附近,就近;直接地(与 отдалѐч (从远处) 相对): ～ глѐдам 就近观看 Отблѝзо неща̀та изглѐждат дру̀гояче. 近看,事情完全是另外一个样子。

отблѝзу [副] 同 отблѝзо

отблъ̀с|вам [未], **отблъ̀сна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶用力推开: ～вам ня̀кого 推开某人 ❷打退,击退: ～вам нападѐние 打退进攻 ～вам неприя̀теля 击退敌人 ❸〈转〉拒绝: ～вам предложѐние (молба̀, пока̀на) 拒绝建议(请求、邀请) ❹〈转〉使起反感,使厌弃: Ѝмаше нѐщо у то̀зи мла̀д човѐк, коѐто ме ～ваше. 这个青年人身上有使我反感的东西。Тя̀ ～ва със своя̀та надмѐнност. 她的傲慢令人反感。— **се** [被动] **～ване** [中]

отблъ̀сква|м [未] 同 отблъ̀свам **～не** [中]

отблъ̀сна 见 отблъ̀свам

отбля̀съ|к -*ци* [阳] 反光,反照,回光;〈转〉余辉: Зора̀та хвъ̀рляше ～ка си връ̀ху прозо̀реца. 曙光反照在窗户上。～к на мѝналата си сла̀ва 昔日光荣的余辉

отбо̀|ждам [未], **отбода̀** -*дѐш*, -*до̀х*, -*дѐ*, 过主形动 -*л* [完] 拔,拔出,抽出 — **се** [被动] **～ждане** [中]

отбоза̀|вам [未], **отбоза̀я** -*еш*, -*х* [完] 吸,吮: Пуснѝ телѐто да ～е ма̀лко от мля̀кото. 让小牛吃点奶。— **се** [被动] **～ване** [中]

отбо̀й -*ят*, -*я* [无复,阳] (用号、鼓、汽笛发出的)停止信号,终止号;解除警报: Не щѐ свѝрим ～й, предѝ да извою̀ваме пъ̀лна побѐда. 不获全胜,决不收兵。След половѝн ча̀с бѐ да̀ден ～й. Ня̀маше нѝкакво нападѐние. 半小时后警报解除了,没有任何进攻。◇ **да̀вам (бѝя) ～й** 1.鸣金收兵;解除警报;发出中止战斗的信号 2.〈转,口〉撤回原来坚持的意见;打退堂鼓

отбол|я̀вам [未], **отболѝ** [完] [只三] **отболя̀ва** [未], **отболѝ** -*я̀*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] (与人称代词宾格 ме, те, го 等连用) 不痛: Отболя̀ ли те глава̀та? 你的头不痛了吗? Отболя̀ го ръка̀та. 他的手不痛了。**～я̀ване** [中]

отбо̀р[1] [无复,阳] 选择,精选;精华: естѐствен ～ 自然淘汰,天择 изку̀ствен ～ 人工选择 ～ войнѝци 精兵 ～ сто̀ка 上等货 ～ пшенѝца 上好的麦子 ◇ **всѐ ～ юна̀ци** 〈讽〉一帮有同样缺点的人

отбо̀р[2] [阳]〈运〉一队(运动员),运动队: фу̀тболен ～ 足球队 ба̀скетболен ～ 篮球队

отбо̀р|ен[1] -*на* [形] 精选的,精锐的: ～на войска̀ 精锐部队

отбо̀р|ен[2] -*на* [形] 运动队的,球队的: ～ни състеза̀ния 运动队选拔赛 ～но първенство̀ 团体赛

отбра̀|ждам [未], **отбрадя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 摘下(头巾),给…摘下头巾(与 забра̀ждам (给…系上头巾)相对): Тя̀ пристѐгна престѝлката си, ～дѝ чумбѐра. 她紧了紧围裙,摘下头巾。

отбра̀н -*а* ❶ отбера̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 精选的,上等的;精锐的,精悍的;上层的,重要的: ～и стрелцѝ 神枪手 ～а войска̀ 精锐部队 ～а сто̀ка 上等货 ～о общество̀ 上层社会

отбра̀на [无复,阴] ❶防御,防卫,防守,保卫;保卫战: мина̀вам от ～ към нападѐние 从防御转入进攻 ～ на отѐчеството 保卫祖国 Министѐрството на ～та 国防部 жесто̀ка ～ 残酷的保卫战 ❷防御体系 ❸〈运〉卫,后卫

отбранѝтел|ен -*на* [形] 防御的,防卫的,防守的,保卫的: ～ен съ̀юз 防守同盟 ～но положѐние 守势 ～ен бо̀й 防御战 ～на лѝния 防线 ～ни позѝции 防御阵地 ～ни срѐдства 防御手段 **～но** [副]

отбран|я̀вам [未], **отбраня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 防卫,防守;保卫,捍卫;保卫…以防,防卫…以免: ～я̀вам позѝция 保卫阵地 ～я̀вам дъ̀ржа̀вата си от врага̀ 保卫祖国以防敌人侵犯 — **се** [被动,中态] **～я̀ване** [中]

отбра̀н|ям [未], **отбраня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 отбраня̀вам — **се** [被动,中态] **～яне** [中]

отбро|я̀вам [未], **отброя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 数出: То̀й му ～ѝ 20 жъ̀лтѝци. 他给他数出 20 个金币来。То̀й по̀чна лѐвче по лѐвче да ～я̀ва глоба̀та. 他开始一个一个列弗地把罚款数出来。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

отбру̀л|вам [未], **отбру̀ля** -*иш*, -*их* [完] (用棍子等)打下,敲下: Отбру̀лих си о̀рехи. 我打下一些核桃。— **се** [被动] **～ване** [中]

отбру̀л|ям [未], **отбру̀ля** -*иш*, -*их* [完] 同 отбру̀лвам — **се** [被动] **～не** [中]

отбръ̀ск|вам [未], **отбръ̀скам** [完] 轻轻扫(掉): Я̀ ～ай жѝтото ната̀тък! 把小麦往那边扫扫! — **се** [被动] **～ване** [中]

отбу̀л|вам [未], **отбу̀ля** -*иш*, -*их* [完] 给…摘掉面纱(与 забу̀лвам (给…蒙上面纱)相对) — **се** [反身,被动] **～ване** [中]

отбу̀л|ям [未], **отбу̀ля** *-иш*, *-их* [完] 同 отбу̀лвам — **се** [反身,被动] ~**яне** [中]

отбу̀т|вам [未], **отбу̀там** [完] 推开: Тря̀бва да ~аме колà-та, та да не прѐчи. 我们应该把车子推开,免得碍事。— **се** [被动] ~**ване** [中]

отбя̀гвам [未], **отбя̀гна** *-ѐгнеш*, *-я̀гнах*, 过被形动 *-я̀гнат* [完] ❶逃避,避免;回避,躲避;不愿见,不愿去: ~я̀гвам от тру̀д 逃避劳动 Тòй ~я̀гваше да му говòрят за брàта му. 他避免别人提到他弟弟。Тòй ме ~я̀гва. 他避开我。❷ [只三] 做不到,达不到: Еднà дру̀га цѐл ѝмаше тòй, коя̀то всѐ му ~я̀гваше: да доставя канцелàрски потрѐби на всѝчки общи-нѝ. 他有另一个总不能达到的目标:向各乡提供办公用品。— **се** [被动,互及] ~**я̀гване** [中]

отвà|ждам [未], **отвàдя** *-диш*, *-дих* [完] 〈方〉拿出(一部分),取出(一部分): Отвадѐте от брашнòто, че се препълни чувàлът. 请取出一些面粉来,口袋都装不下了。— **се** [被动] ~**ждане** [中]

отвàл|ям [未], **отвалѝ** *-ѝш*, *-ѝх* [完] (用滚动的办法)使移开,挪开: Нѐка да ~я̀т кàмъка. 让他们把石头挪开。— **се** [被动] ~**яне** [中]

отвàра [阴] ❶汤剂,汤药 ❷〈方〉同 извàра (奶渣,乳渣)

отварàчка [阴] (开瓶子、罐头等的)起子

отвар|я̀вам [未], **отварѝ** *-ѝш*, *-ѝх* [完] ❶煮熟,煮好: Отварѝха мля̀кото и сѐднаха да заку̀сят. 他们煮好了奶,坐下来吃早点。❷(加热)切开,熔开(焊接的地方): Ѝскат да ~я̀т казàна. 他们想把大锅加热熔开。— **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

отв|àрям [未], **отвòря** *-òриш*, *-òрих* [完] ❶开,打开;张开(与 затвàрям (关闭)相对): ~àрям вратà 开门 ~àрям прозòрец 开窗 ~àрям сандъ̀к 打开箱子 ~àрям стàя 打开房间 ~àрям с клю̀ч 用钥匙开 ~àрям кнѝга 翻开书 ~àрям чадъ̀р 撑开雨伞 ~àрям устà 张开嘴 ~àрям шишѐ 打开瓶子 ~àрям писмò 打开信 ❷给…打出口,给…开口: Затвòри ду̀пката на пòкрива, катò ~òри прозòрец на стенàта. 他把屋顶上的洞堵死,在墙上开了个窗户。❸ [只三] 使露出,使展现: Прозòрецът ~àряше вѝд на надвѐсените скалѝ. 从窗户里可以看到悬崖。❹(使机器等运转)打开: ~àрям чешмà 打开水龙头 ~àрям рàдио 打开收音机 ❺使(商店等)开门营业: ~àрям магазѝна 使商店开门营业 ❻开始,开端;开办,开设,创立;开辟: ~àрям учѝлище 开办学校 ~àрям хотѐл 开旅馆 ❼修建(道路): Бригадѝрите тръ̀гнаха да ~àрят пъ̀т между̀ двѐ равнинѝ. 建设队员们出发去修建两个平原之间的道路。❽(颜色、衣服等)使显得更突出,使增色,使更美: Па и каквà сгрàда вдѝгна, дѐто ця̀лото сѐло ~àря! 多么宏伟的大楼建起来了,它使整个村子都生辉。Тàя дрѐха мнòго я ~àря. 这件衣服使她显得更美了。— **се** [被动] ◇ ~**àрям апетѝт** 〈口〉引起食欲,开胃 ~**àрям войнà** 〈口〉宣战,开战 ~**àрям грàница** 开放边界 ~**àрям ду̀ма** (**прѝказка**) 开始谈起某事(人) ~**àрям очѝ** 睡醒 ~**àрям очѝте** (**ня̀кому**) 使某人了解真相 ~**àрям рàбота** (**ня̀кому**) 〈口〉(给某人)添麻烦 **Отвàряй си очѝте!** 留神,小心。~**àрям скòби** 〈书〉 1.〈数〉(在代数公式中)加括号 2.(在谈话中加一些题外话以)补充说明 ~**àрям ширòко вратѝте** 〈书〉敞开大门;开放 ~**àряне** [中]

отв|àрям се [未], **отвòря се** *-òриш се*, *-òрих се* [完] [中态] ❶(花)开放 ❷(伤口)裂开 ❸〈口,罕〉不再害羞,不再拘束: Тòй бъ̀рзо се ~àря. 他很快就不拘束了。~**àряне** [中]

отведà 见 отвѐждам

отведнàж 和 **отведнъ̀ж** [副] ❶忽然,突然: Отведнъ̀ж запòчна дъжд. 突然开始下雨了。❷一下子,马上: Лицѐто му ~ побледня̀. 他的脸一下子变白了。❸一次,全: Кàк мòга да въ̀рна ~ парѝте ти? 我怎能一次把你的钱都还了呢? ❹〈口〉同时,一起: Всѝчки ~ заговòриха. 大家同时说起话来了。

отвѐжа 见 отвѐзвам

отвѐ|ждам [未], **отведà** *-дѐш*, *-дòх*, *-дѐ*, 过主形动 *-л* [完] ❶领走,领去,领回,带回;(交通工具)载到(某处): Отвѐдоха децàта на учѝлище. 他们领孩子去上学。Отвѐдоха конѐте на водопòй. 他们把马牵去饮水。Тя̀ хвàна синà си за ръкàта и катò мàлко детѐ го ~дѐ в къ̀щи. 她拉住儿子的手把他像小孩一样领回家去。❷〈口〉抢走;偷去;绑架: ~ждам го из къ̀щата му 把他从家里绑架走 ❸领开,带开,引开;引出,引到: ~ждам водàта от воденѝцата 把水从水磨坊里引出去 Отвѐждаме пàрата, полу̀чена от кипя̀щата водà в кòлбата. 我们把沸水排放的蒸汽引到蒸馏瓶里。❹给(葡萄)压条,压枝 — **се** [被动] ~**ждане** [中]

отвѐ|звам [未], **отвѐжа** *-жеш*, *-зах* [完] 〈方〉同 отвъ̀рзвам

отвѐргнат *-а* [形] 同 отвъ̀ргнат

отвѐрстие [中] 同 отвъ̀рстие

отвѐртка [阴] 改锥,螺丝刀

отвѐс [阳] 测锤,铅锤

отвѐс|ен *-на* [形] 垂直的,直立的;陡峭的,陡直的: ~на лѝния 垂直线 ~ен бря̀г 陡岸 ~ни скалѝ 陡峭的岩石 ~**но** [副]

отвѐт [阳] 〈古,诗〉同 òтговор

отвѐт|ен *-на* [形] 〈书〉答复的,回答的: ~ни ду̀ми 回话,答词 ~**ност** -носттà [阴]

отвѐтни|к *-ци* [阳], **отвѐтница** [阴] 〈法〉被告人,被诉人(与 ищѐц (原告人)相对)

отвѐтствен *-а* [形] 〈罕〉同 отговòрен

òтвечер [副] 〈方〉同 нàдвечер (黄昏,傍晚)

отвѐя 见 отвя̀вам

отвзѐ|мам [未], **отвзѐма** *-меш*, *-х*, 过被形动 *-т* [完] 〈罕〉取出,拿下: Отвземѝ мàлко от су̀пата, защòто чинѝята е пре-пъ̀лнена. 把汤舀出一些来,盘子盛得太满了。— **се** [被动] ~**мане** [中]

отвзѐ|мам си [未], **отвзѐма си** *-меш си*, *-х си* [完] [中态] 〈口〉拿够;满意: Отвзѐхме си ху̀бавото от любовтà. 我们都从爱情中得到了美好的东西。Отвзѐл си от живòта. 你已经享受了美好的生活。~**мане** [中]

отвѝ|вам [未], **отвѝя** *-еш*, *-х*, 过被形动 *-т* [完] ❶打开(包着的东西),解开,拆开;铺开,展开;揭开…的复盖物: Отвѝй пакѐта да вѝдим каквò ѝма вътре. 把包打开让我们看看里面有什么东西。~вам кревàта за спанѐ 为睡觉揭开床罩(开床) Отвѝй детѐто, че е мнòго тòпло. 给孩子揭开毯子吧,天太热了。❷(把绕着的东西)打开: Отвѝвай кълбòто. 把线团打开。❸〈口〉拧下(螺钉),旋下 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

отвѝк|вам [未], **отвѝкна** *-неш*, *-нах* [完] ❶屏弃…习惯,失去…习惯,不再有…习惯,戒除;生疏(与 навѝквам (养成…习惯)相对): ~вам да пѝя 戒酒 ~вам да пу̀ша 戒烟 Отвѝкнал съм от пòлска рàбота. 我已不习惯田间劳动了。❷

使戒除,使抛弃;使不再…: ～вам детѐто да лъ̀же 使孩子不再撒谎 Тря̀бва да ～нете детѐто да си смỳче пръ̀ста. 要使孩子改掉嘬手指的习惯。**～ване** [中]

отвѝнт|вам [未], **отвѝнтя** *-иш, -их* [完] 拧下(螺钉),旋下(与 завѝнтвам (拧上)相对) — **се** [被动] **～ване** [中]

отвисо̀ко [副] 从高处 ◇ **глѐдам ня̀кого ～** 傲视某人

отвѝя 见 отвѝвам

отвлека̀ 见 отвлѝчам

отвлѐчен *-а* [形] 〈书〉 ❶抽象的,不具体的(与 конкрѐтен (具体的)相对): ～и поня̀тия 抽象概念 ～и въпро̀си 抽象问题 ❷脱离现实的,不现实的: Та̀зи кнѝга е с ～о съдържа̀ние. 这本书的内容是脱离现实的。◇ **～о съществѝтелно** 〈语法〉抽象名词 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

отвлѝчам [未], **отвлека̀** *-ечѐш, -я̀кох, -ѐче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -ѐкли* [完] ❶拖开,拉开,拽开: ～ѝчам чува̀ла до зида̀ 把口袋拖到墙边 ❷抢去,偷去,绑架: ～ѝчам дъщеря̀ му 抢走他的女儿 ❸引诱…撇开,引诱…离开,引诱…丢开;引开,吸引,使转向…,岔开: ～ѝчам го от целта̀ 引诱他放弃目标 ～ѝчам му внима̀нието 转移他的注意力 ❹〈转〉使抽象化 — **се** [被动,中态]: ～ѝчам се от тѐмата 离题 А̀з сега̀ се ～я̀кох от мо̀ята гла̀вна ра̀бота с пѝсането на една̀ ста̀тия. 目前我为写一篇文章放下了我的主要工作。**～ѝчане** [中]

о̀твод [阳] 〈方〉 ❶前室,穿堂 ❷分水道,支渠 ❸〈农〉压条,压枝

отво̀д [阳] ❶〈法〉申请回避 ❷声明拒绝参加: пра̀вя си ～ 声明拒绝参加;要求撤销自己的候选人资格

отводнѝтел|ен *-на* [形] 排水的: ～ни кана̀ли 排水沟

отводня̀|вам [未], **отводня̀** *-а̀ш, -а̀х* [完] 排去…的水(与 наводня̀вам (向…里灌水)相对): ～я̀вам бла̀то 给沼泽地排水 ～я̀вам оря̀зище 排去稻田里的水 — **се** [被动] **～я̀ване** [中]

отво̀з|вам [未], **отво̀зя** *-иш, -их* [完] 运走,拉走: Отво̀зиха сно̀пите. 他们把麦捆运走了。— **се** [被动] **～ване** [中]

отво̀р [阳] 洞口;隙缝: голя̀м ～ в стена̀та 墙壁上的一个大洞

отво̀рен *-а* ❶ отво̀ря 的过被形动 ❷ [用作形] 1.开着的,打开的,敞开的: ～ прозо̀рец 开着的窗户 ～и врата̀ 敞开的门 ～а кнѝга 打开的书 ～ магазѝн 正在营业的商店 ～ път 可以通行的路 Музѐят е ～. 博物馆可以参观。2.好交际的,大方的;开朗的 3.(指颜色)明快的,浅的 ◇ **～о писмо̀** 明信片;公开信 **посрѐщам с ～и обя̀тия** 非常热烈地欢迎 **ще умра̀ с ～и очѝ** 〈口〉死不瞑目 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

отво̀ря 见 отва̀рям

отвою̀ва|м [完] (通过战争、斗争、不懈的努力)争取到;取得: Тѐ си ～ха свобода̀та. 他们争取到了自由。

отвратѐн *-а* [形] 对…厌恶的: ～ от извѐстни проя̀ви в живо̀та 厌恶生活中的某些现象 **～ост** -остта̀ [阴]

отвратѝтел|ен *-на* [形] 令人讨厌的,使人厌恶的;非常坏的,恶劣的: ～ен човѐк 讨厌的人 ～на миризма̀ 使人厌恶的气味 ～на въ̀ншност 使人恶心的外表 ～но врѐме 恶劣的天气 ～на дра̀ма 拙劣的剧本 ～но поведѐние 恶劣的行为 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

о̀твратки [复,无单,阴] 〈民〉 (旧时风俗,在新婚夫妇和男方亲属拜见女方亲属后,女方亲属对男方亲属的)回拜,对回门的回拜

отвра|ща̀вам [未], **отвратя̀** *-тѝш, -тѝх* [完] 使感到讨厌,使感到厌恶,使感到恶心: Шу̀мът и развалѐният въ̀здух в кръ̀чмата ги ～тѝ и ядо̀са. 酒馆里的嘈杂和污浊的空气使他们非常讨厌和生气。Та̀я лъжа̀ ～ѝ всѝчки ни. 这一谎言使我们大家都感到厌恶。— **се** [反身]

отвращѐние [无复,中] 厌恶: чу̀вствувам ～ към ня̀кого 对某人感到厌恶 внуша̀вам ня̀кому ～ 使某人感到厌恶 изразя̀вам ～то си 表示自己的厌恶

отвсѐд [副] 从各处,从各方,从各地: Ка̀мъкът се пода̀ваше на половѝна, заобико̀лѐн ～ с вода̀, като̀ мъ̀ничък о̀стров. 石头露出一半,四周被水环抱着,像是一个小岛。

отв|ръ̀щам [未], **отвъ̀рна** *-ърнеш, -ърнах*, 过被形动 *-ърнат* [完] ❶回报: ～ръ̀щам на омра̀зата с омра̀за 以怨报怨 Ще му ～ъ̀рна кога̀ и да е. 我早晚要回敬他。❷同 отгова̀рям: До̀бър вѐчер, Ива̀не! — ～ъ̀рна то̀й. "晚上好,伊万!"他答道。❸大声回答,顶嘴: Тя̀ взѐ и да ～ръ̀ща на ста̀рите. 她也开始跟老人顶嘴了。❹(和名词 очѝ, по̀глед 等连用)转移,移开: ～ръ̀щам по̀гледа си от нѐщо 把目光从某物移开 ❺〈民〉劝阻: Слѐд дъ̀лги мо̀лби едва̀м можа̀хме да го ～ъ̀рнем от това̀ му намерѐние. 我们恳求了好久,好不容易才劝他放弃了这一打算。— **се** [被动,中态] **～ръ̀щане** [中]

отв|ръ̀щам се [未], **отвъ̀рна се** *-ърнеш се, -ърнах се* [完] [中态] ❶〈民〉不再感兴趣,不再理睬,不再喜欢: Сърцѐто ми се ～ръ̀ща от нѐго. 我的心已经不再喜欢他了。❷〈口〉(天气)变暖,暖和起来: От вчѐра врѐмето се ～ъ̀рна. 从昨天开始天气变暖了。❸〈方〉变软,变得湿润: Земя̀та се ～ъ̀рна от дъжда̀. 土地因下雨变得湿润了。**～ръ̀щане** [中]

отвсъ̀де [副] 〈民〉同 отвся̀къде

отвся̀къде [副] 从各处,从各地,从各方: Отвся̀къде ѝдат го̀сти. 客人从四面八方来。Отвся̀къде е всѐ гора̀. 四面都是森林。

отвъ̀д I [副] 到那边;那边: У̀тре ще мѝнем ～. 明天我们要到那边去。II [前] 在…的那边;从…的那边: ～ планина̀та 在(从)山那边 ～ река̀та 在(从)河那边 Ку̀четата мѝнаха като̀ вихру̀шка, гласовѐте им се чу̀ваха вѐче далѐче ～ дола̀. 狗像狂风一样飞奔过去,它们的吠声从山谷那边老远的地方传来。

отвъ̀д|ен *-на* [形] 那边的,那边来的: ～ен бря̀г 彼岸

отвъдѐш|ен *-на* [形] 〈民〉同 отвъ̀ден

отвъ̀|ждам [未], **отвъдя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] ❶饲养,喂养: ～ждам пѝлета и коко̀шки 养鸡 ❷(常指鸟类)孵雏;育雏 — **се** [被动]

отвъ̀н [副] ❶外面: Отвъ̀н е мно̀го тъ̀мно. 外面很黑。❷从外面(与 отвъ̀тре (从里面)相对): То̀й ѝде ～. 他从外面来。❸〈转〉从外地,从外国,从很远的地方: Машѝни и машѝнни ча̀сти внася̀хме ～. 机器和机器零件我们曾从外国进口。Не мо̀жем да разчѝтаме на по̀мощ ～. 我们不能依靠外援。❹从外面,从外表(与 отвъ̀тре (从里面)相对): Къ̀щата ～ не ѐ углѐдна, ала̀ е мно̀го удо̀бна. 房子从外表上看并不漂亮,但很舒适。❺ [用作前] 〈罕〉在…的外面: Вършачката ра̀боти ～ сѐлото. 脱粒机在村子外面工作。

отвъ̀нка [副] 〈口〉同 отвъ̀н

отвъ̀рв|ям [未], **отвъ̀рвя** *-иш, -их* [完] 把…的带子解开: Отвъ̀рвѝ църву̀лите да не тѐ стя̀гат. 把皮软鞋的带子解开,免得挤你的脚。

отвъргнат -*а* [形]〈书〉被(社会)抛弃的,受排斥的,受歧视的

отвърд|ѝвам [未],**отвърдèя** -*èеш*,-*ѝх*,过主形动 -*ѝл*,-*ѝла*,-*èли* [完](逐渐)变硬;硬化:Дàваха на плèнниците хлѝба,след катò ~èеше катò кàмък. 他们把石头一样硬的面包发给俘虏。~**ѝване** [中]

отвър|звам [未],**отвържа** -*жеш*,-*зах* [完] ❶解开;放开,把…解下来(与 завързвам (捆上)相对):~звам торбà 解开口袋 ~звам кỳче 把狗放开 ❷〈转〉解放(思想等);打开(思路等):Събрàха се стàрите,че катò ~заха прѝказките — нѝма крàй. 老人聚在一起,打开话匣子就没完没了。— **се** [反身,被动] ~**зване** [中]

отвърна 见 отврьщам

отвърстиe -*я* [中] 窟窿,孔,眼,洞

отвърт|ам 和 **отвъртвам** [未],**отвъртѝ** -*ѝш*,-*ѝх*,过主形动 -*ѝл*,-*ѝла*,-*èли*,过被形动 -*ѝн*,-*ѝна*,-*èни* [完] 同 отвъртѝвам (与 завъртам (拧上,拧紧)相对):От едѝн чàс ~ам крàна и не мòга да го ~ѝ. 我拧了一小时水龙头也没能把它拧下来。— **се** [被动] ~**ане** 和 ~**ване** [中]

отвъртка [阴] 同 отвèртка

отвъртѝ 见 отвъртам 和 отвъртѝвам

отвърт|ѝвам [未],**отвъртѝ** -*ѝш*,-*ѝх*,过主形动 -*ѝл*,-*ѝла*,-*èли*,过被形动 -*ѝн*,-*ѝна*,-*èни* [完] 拧开,旋开;拧松,拧下(水龙头、螺钉等):Отвъртѝ гàйката на бурмàта. 把螺丝的螺母拧下来。— **се** [被动] ~**ѝване** [中]

отвътре [副] ❶从内部,从里面(与 отвън (从外面)相对):Отвътре не сè вѝжда нѝщо. 从里面什么也看不见。Отвътре не сè покàза нѝкой. 一个人也没有从里面出来。Крепосттà нàй-лèсно се превзèма ~. 堡垒最容易从内部攻破。❷从里面的一面:Отвътре стенѝте са облицòвани с бèли плòчки. 墙的里面贴上了白瓷砖。

отв|ѝвам [未],**отвèя** -*èеш*,-*ѝх* 和 -*èях*,过主形动 -*ѝл*,-*ѝла*,-*èли* 和 -*èял*,-*èяла*,-*èяли*,过被形动 -*ѝн*,-*ѝна*,-*èни* 和 -*èян*,-*èяна*,-*èяни* [完] ❶(风)刮走,吹起:Вѝтърът ми ~ѝ шàпката. 风刮走了我的帽子。Изведнàж вѝтър ~ѝ прахà. 忽然间风吹起一阵灰尘。❷扬去,扬净:~ѝвам пшенѝца 扬麦子 — **се** [被动] ~**ѝване** [中]

отгадà|вам [未],**отгадàя** -*еш*,-*х* [完] 猜出,猜中:Отгадàй каквò знàчат тѝя дỳми. 你猜猜这些词是什么意思。— **се** [被动] ~**ване** [中]

отгàт|вам [未],**отгàтна** -*неш*,-*нах*,过被形动 -*нат* [完] 同 отгадàвам:Отгàтнах гàтанката. 我猜中谜语了。Отгатнѝ каквò знàчи товà! 猜猜这是什么意思!— **се** [被动] ~**ване** [中]

отгàтка [阴] 谜底,答案

отгàтна 见 отгàтвам

отгдè [副] 同 откъдè:Отгдè ѝдеш? 你从哪儿来?

отгдèто [副] 同 откъдèто:Да си вървѝ,~ е дошлà. 让她从哪儿来还回哪儿去。

отглагòл|ен -*на* [形]〈语法〉出自动词的,从动词来的,由动词变成的:~но съществѝтелно 动名词 ~ни нарèчия 动词副词

òтглади [副]〈民〉因饥饿:Нѝма да умрèш ~. 你不会饿死的。

òтглас [无复,阳] ❶回响,回音,回答:Дълго вѝкахме,но не сè чỳ нѝкакъв ~. 我们喊了半天,但一点回音也听不到。❷〈转〉反应,反响:Нèговите теòрии не намèриха ~ сред хòрата на наỳката. 他的理论在学术界人士中间没有引起反响。❸〈语法〉元音交替(如 берà——сбòр,нòся——изнàсям)

òтглас|ен -*на* [形] 有回响的:~ни звỳкове 回声

отглàс|ям [未],**отгласѝ** -*ѝш*,-*ѝх* [完]〈诗〉[只三] 发出(回声):А нèйде отсрèща èкът пресеклѝво ~я. 对面某处发出断断续续的回声。

отглàс|ям се [未],**отгласѝ се** -*ѝш се*,-*ѝх се* [完] [中态] 回答,回应:Еднѝ пèят,а дрỳги се ~ѝт. 有的唱,有的应。

отглèдам 见 отглèждам

отглèдва|м [未] 同 отглèждам:Нѝкога еднà годѝна бащà ѝ бèше се заèл да ~ коприѝнени бỳби. 曾有一年她父亲养起蚕来了。— **се** [被动] ~**не** [中]

отглè|ждам [未],**отглèдам** [完] ❶养大,养育:Тѝ бèше бездèтна,но ~жда момѝче на сестрà си. 她没有孩子,但养着她姐姐的一个女孩。❷(动物)喂养(崽) ❸饲养(家畜):~ждам домàшни птѝци 饲养家禽 ❹耕种:~ждам памỳк 种棉花 ~ждам цветѝ 养花 ❺(长时间地)望:Когàто тѝ се насòчи към пòртата,тѝ се спрѝ и те ~да. 你向大门走去时,她停了下来,凝望着你的背影。— **се** [被动] ~**ждане** [中]

отглòждя 见 отглòзгвам

отглò|згвам [未],**отглòзгам** 和 **отглòждя** -*ждеш*,-*згах* [完] 啃下 — **се** [被动] ~**згване** [中]

отгова|àрям [未],**отговòря** -*òриш*,-*òрих* [完] ❶回答,答复:~àрям на писмòто му 回他的信 ~àрям на вълрòса му 回答他的问题 ❷报以,回报,回答,作出反应:На войнàта на буржоàзията нѝе ~òрихме с войнà на пролетариàта. 我们用无产阶级的战争来回答资产阶级的战争。❸担保;保证:За хòрата в машѝнното ~àрям àз. 我来为机器房里的这些人担保。❹负责,担负责任:~àрям за щетѝ (зàгуби) 对损失负责 Президиумът на Нарòдното събрàние ~àря пред Нарòдното събрàние за цѝлата си дèйност. 国民议会主席团就自己的全部活动对国民议会负责。❺得到报应,受到惩罚:Вѝе ще ~àряте за вàшето противèне. 你们要因自己的反抗而受到惩罚。❻适合,适应,符合,相符:~àрям на действѝтелносттà 合乎事实,符合事实 ~àрям на нарòдните интерèси 符合人民利益 Товà предложèние ~àря на обектѝвната необходѝмост. 这个建议是符合客观需要的。❼〈民〉(对长者或身居高位的人)不尊敬,顶嘴,顶撞:От нѝкое врèме снахàта взè да ми ~àря. 一段时期以来,儿媳妇开始顶撞起我来了。— **се** [被动] ~**àряне** [中]

отговèя 见 отговѝвам

òтговор [阳] ❶回答,答复;回信;答词;报答;回报;对策,回击:дàвам (получàвам) положѝтелен (отрицàтелен) ~ 给予(得到)正面(反面)答复 в ~ на прѝзива 响应号召 Дълго вѝкахме,но ~ не сè чỳ. 我们喊了好久,但听不到回答。Пѝсах му трѝ пъти,но нѝмам ~. 我给他写了三封信,但是没有回信。В ~ на бèлия терòр на реàкцията тè вдѝгнаха еднò след дрỳго редѝца въоръжèни въстàния. 他们纷纷以武装起义回击反动派的白色恐怖。❷(口、笔试的)答卷,答案:Òтговорът му бèше задоволѝтелен. 他的回答是令人满意的。❸答数 ❹(公开)答辩

отговòр|ен -*на* [形] ❶负责任的,有责任的:~но лицè 负责人 ~ен редàктор 责任编辑 Àз съм ~ен за товà. 我对此负责。❷重要的,严重的,责任重大的:~на рàбота 重要的工作

～на задàча 重要任务 ～ен пòст 责任重大的岗位 ◇ **държà ～ен нѝкого** 要求某人负责

отговòрни|к -*ци* [阳], **отговòрничка** [阴] 负责人: партѝен ～к 党的负责人 грýпов ～к 组长 блòкова ～чка 楼长

отговòрност -*mà* [阴] ❶责任: нòся ～ 负有责任 Истòрията възлòжи голя̀ма ～ на рабòтническа клàса. 历史赋予工人阶级重大的责任。Тòй ѝма сѝлно чýвство за ～ в своя̀та рàбота. 他对自己的工作有强烈的责任感。❷责任感: нрàвствена ～ 道义上的责任感 ◇ **на своя̀ ～** 任意: дèйствувам на своя̀ ～ 一意孤行 **подвèждам (привлѝчам) под ～** 追究责任,查办;交法院审判,起诉

отговòря 见 отговàрям

отговя̀|вам [未], **отговèя** -*èеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли* [完] 开荤,开斋(与 заговя̀вам (开始吃素)相对): Отговя̀хме с червèно яйцè. 我们以红鸡蛋开斋。～**я̀ване** [中]

отгòл|вам [未], **отгòля** -*иш*, -*их* [完] 裸露;亮出,露出: ～вам рàмо 露出肩膀 — **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

отгòн|вам [未], **отгòня** -*иш*, -*их* [完] 赶走,轰开: ～вам добѝтък 轰牲畜 ～**ване** [中]

отгòре [副] ❶从上面,从高处: глèдам ～ 从上面看 слѝзам ～ 从上面下来 ❷从外面;(在)表面: Я̀бълките ～ изглèждаха хýбави. 苹果从外表看起来很不错。Отгòре всѝчко е здрàво. 从外表看一切都很结实。Върхý стàрите фрèски ～ ѝма мазѝлка и грýба живопѝс от пò-нòво врèме. 在老壁画上面有一个涂层和较晚时期的粗糙绘画。❸在上面: Турѝ ～ кàмък. 在上面放石头。Стъпѝ ～ на сандъ̀ка. 他踩在木箱上。Сложѝ кýфара ～. 把箱子放在上面。❹(与与格人称代词连用)朝向,在身上: Грамàдна зèмна мàса се стрýпва ～ ми. 一大堆泥土坠落在我身上。Щя̀х да запрàтя чýка ～ му. 我差点把锤子朝他扔去。❺从(居民点的)高处: Задàдоха се ～. 他们在高处出现了。❻(指衣服)在外面: Отгòре въз пулòвера намъ̀кнах кожýхче. 我在毛衣外面穿上了小皮袄。❼(指数量)添上,饶上,外加: дàвам му и нèщо ～ 另外又给了他点饶头 ❽〈转〉从上级,从上边: получàвам нарèждания ～ 接到上级的指示 ◇ **взèмам дýмите на нѝкого ～ си** 〈口〉认为某人牵涉到自己 **взèмам нèщо ～ си** 承担某事的责任,把某事揽在自己身上 **глèдам нѝкого ～** 轻视某人,藐视某人 **на товà ～, ～ на всѝчко** 此外,这还不算 **～ до дòлу** 从上到下,从头到脚 **～-～** 〈口〉浮皮潦草地,马马虎虎地,匆匆忙忙地: Тòй прочèте изложèнието ～-～. 他草草地把说明看了一遍。

отгоря̀|вам [未], **отгорѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 不再悲伤,不再痛苦 ～**я̀ване** [中]

отгрà|ждам [未], **отградѝ** -*дѝш*, -*дѝх* [完] 拆除…的围墙(与 заграждам (给…立围墙)相对) — **се** [被动] ～**ждане** [中]

òтгреб [阳]〈方〉(葡萄的)春季出土

отгрèб|вам [未], **отгребà** -*èш*, -*àх* [完] 舀出;撇去: ～вам водà 舀水 — **се** [被动] ～**ване** [中]

отгрѝба|м [未]〈民〉同 отгрèбвам — **се** [被动] ～**не** [中]

отгрѝз|вам [未], **отгризà** -*èш*, -*àх* [完] 啃掉,啃下: Я̀деше бàвно и ～ваше по мàлко от бýчката сѝрене. 他吃得很慢,小口啃着那一小块奶酪。— **се** [被动]

отгр|ъ̀щам [未], **отгъ̀рна** -*ъ̀рнеш*, -*ъ̀рнах*, 过被形动 -*ъ̀рнат* [完] ❶(把裹起来的东西)打开(与 загръ̀щам (裹上,包上,围上)相对): Тя̀ ～ъ̀рна шàла и видя̀хме блèдо измъ̀чено лицè. 她揭开头巾,我们看到一张苍白的苦脸。❷(拥抱后)放开 — **се** [被动] ～**ръ̀щане** [中]

отгъ̀|вам [未], **отгъ̀на** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 打开,解开(与 загъ̀вам (包上,裹上)相对): Бàвно ～ваше лѝстовете хартѝя, с кòйто бè завѝт подàрък̀ът. 他慢慢地打开包礼物的纸。～вам връ̀зоп 解开包袱 — **се** [被动] ～**ване** [中]

отгъ̀рд|вам [未], **отгъ̀рдя** -*иш*, -*их* [完] 敞开(怀),露出(胸膛): ～вам дрèхи 敞开衣服,敞开怀 — **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

отгърмя̀вам [未], **отгърмя̀** -*ѝш*, -*я̀х* [完] (摩托、机器等)轰鸣声渐远: Отгърмя̀ваше ешелòнът и на гàрата настъ̀пваше спокòйствие. 军用列车的轰鸣声渐渐远去,车站上安静下来。

отдà|вам [未], **отдàм** -*дèш*, -*дòх*, -*дè*, 过主形动 -*л* [完] ❶献给,贡献,献出: Тòй ～де беззавèтно цèлия си живòт на рабòтническото дèло. 他把整个生命忘我地献给了工人的事业。Гèорги Димѝтров ～де цèлия си живòт в слýжба на нарòда. 格奥尔基·季米特洛夫把自己的一生献给了为人民服务的事业。Нѝе отѝваме на бригàда, за да ～дèм своя̀ трýд в процъфтя̀ването на нàшата родѝна. 我们参加劳动队,把劳动献给我们祖国的繁荣。❷借出去,租出去: Отдàдох къ̀щата под нàем. 我把房子租出去了。❸〈书〉予以,给予,表示: ～вам уважèние 表示尊敬 Отдàдохме пòчит на всѝчки пàднали другàри. 我们向所有牺牲的同志致敬。～вам внимàние 予以注意 ❹〈书〉承认…的功绩,指出…的贡献: Нѝе не мòже да не ～дèм справедлѝвото на Централния комитèт за сполучлѝвата му идèя. 我们不能不指出中央委员会的恰当想法是正确的。❺(与前置词 на 连用)认为是…引起的,归咎: Главàта го болèше, тòй ～ваше товà на умòрата и горещинàта. 他头疼,他认为这是由于疲劳和炎热引起的。Àз ～вам всѝчко товà на младосттà му. 我把这一切都归咎于他的年轻。— **се** [被动] ◇ **～вам значèние на нèщо** 注意某事;认为有意义: Нѝе нѝкога не ～ваме значèние на брътвèжите на нàшите протѝвници. 我们任何时候也不认为敌人的胡说有什么意义。**～вам чèст** 〈军〉行举手礼 ～**ване** [中]

отдà|вам се [未], **отдàм се** -*дèш се*, -*дòх се*, -*дè се*, 过主形动 -*л се* [完] ❶[反身] 献身于…: Тòй беззавèтно се ～де на трýдното дèло на революциòнното строителство. 他全心全意地献身于艰巨的革命建设事业。❷[反身](女性)委身于,容许(某人)与她发生性关系 ❸[中态] 埋头于,专心从事;耽于: ～вам се на рàбота 专心工作 ～вам се на лèк живòт 醉心于放荡不羁的生活 ❹[中态]顺从,服从,任凭…摆布: ～вам се на лòши нàвици 养成坏习惯 ◇ **Отдàва ми се нèщо.** 善于,会: Рисýването ми се ～ва. 我会画画。**Отдàва ми се слýчай.** 我有机会。～**ване** [中]

отдàвна [副] ❶很久以前: Товà билò ～. 这是很久以前的事了。Товà нѝе знàехме ～. 这我们早已知道。❷很久以来: Отдàвна не смè се вѝждали. 我们很久没有见面了。Нèщо ～ не мѝ пѝшат от къ̀щи. 家里的人好久没有给我来信了。

отдàвнаш|ен -*на* [形] ❶很久以前(发生)的,老早的,昔日的: ～ен спòмен 很早以前的纪念品 ～на рàна 旧伤 ❷为时甚久的: ～ен приятел 老朋友,过去的朋友

отдàден -*а* ❶ отдàм 的过被形动 ❷ [用作形] 献身于…的,致力于…的,专心于…的: ～ на наýката 献身(专心)于科学的

отдалèко [副] 同 отдалèче

отдалечàвам [未], **отдалечà** -*ùш*, -*ùх* [完] ❶移远,移得离…远些: ~àвам ги едѝн от друг 把他们互相隔远些 ❷推迟,延期: ~àвам всè пòвече момèнта 把时间越延越长 Подòбни занятия сàмо ще ме ~àват от момèнта, когàто ще полỳча дѝплом. 这类课只能推迟我取得文凭的时间。❸〈转〉疏远,使…和…疏远起来: ~àвам нѝкого от сèбе си 使某人和自己疏远 — **се** [被动,中态]: ~àвам се от нѝкого 远离(疏远)某人 ~àвам се от тèмата на рàзговора 远离话题 **~àване** [中]

отдалèче 和(短形) **отдалèч** [副] ❶从远处,自远方: Ѝдем ~. 我们从远处来。Отдалèче се чỳва младèжки смях. 从远处传来年轻人的笑声。Бял кòн и лỳд челяк ~ личàт. 〈俗〉白马和疯子从远处就能看出来。❷从很早就,从很久就: Отдалèч си сèднал да мѝслиш. 你早就坐下思考了。❸〈转〉(接пѝтам, говòря 等动词)拐弯抹角地;小心地: Взè да ми загàтва ~. 他开始拐弯抹角地暗示我。

отдалечèн -*а* ❶ отдалечà 的过被形动 ❷[用作形] 1.远处的,远方的: ~о сèло 偏远的村庄 еднàкво ~и 同样远 Избрàхме ~а мàса, порѫчахме пѝво. 我们挑了一个边角上的桌子,要了啤酒。2.好久以前的;很久以后的 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴] 遥远: Отдалеченосттà ти е голяма прèчка за успèха на òбщата рàбота. 你住得远是共同工作取得成功的巨大障碍。

отдàм 见 отдàвам

отдвоя̀вам [未], **отдвоя̀** -*ùш*, -*ùх* [完]〈方〉使(眼睛、目光)离开: По цял дèн глèда детèто си и очѝ не ~я̀ва от нèго. 她整天看着自己的孩子,没让眼睛离开过他。

отдè [副]〈口〉同 отгдè 和 откъдè

отдèка [副]〈方〉同 отгдè, откъдè

отдèл [阳] ❶(博物馆、展览会、图书馆、博览会等的)馆,部分,部: нумизматѝчен ~ 古币馆 ❷(部、局等行政部门的)司,处,科: ~ Еврòпа 欧洲司 ~ кàдри 干部处 ❸(学院、学习班的)系,部;(系的)室: Ще бъдат произвèдени приèмни ѝзпити в Държàвното вѝсше театрàлно учѝлище за тритè ~а: актьòрство, режисỳра и театрознàние. 国家高等戏剧学校将举行三个系的入学考试:表演系、导演系、戏剧理论系。❹(学校中的)级,班: срèден ~ 中级班 ❺(大部头著作中的)部分 ❻(企业中的)部: машѝнен ~ 机器房 кроя̀чески ~ 剪裁部 ~ сурòви материàли 原料部 ❼(报刊的)栏,专栏: литератỳрен ~ 文学栏 хумористѝчен ~ 幽默栏

отдèлен -*на* [形] ❶单独的,单个的;独立的;另外的: ~на стая 单独的房间 ~но предприя̀тие 独立的企业 Тѝя стихотворèния са събрàни и издàдени в ~на кнѝжка. 这些诗歌汇集和出版成单独的册子。❷[常复] 断断续续的,零星的: ~ни ѝзстрели 断断续续的射击 ~ни звỳкове 一个个的声音 ❸某些的: ~ни местà 某些地方 в ~ни слỳчаи 在某些情况下 ❹〈转〉个别的,不同的: ~ен въпрòс 个别的问题 ❺〈民〉同 раздèлен (离别的): бѝлки омрàзни, ~ни 仇恨草,离别草(传说中人喝了这种草药就产生仇恨,造成分离) **~но** [副]: Тя живèеше у бàба Лѝловица, ~но в еднà стàичка. 她住在莉洛维察奶奶那儿的一间单独小屋里。Ня̀ма да отговàрям на въпрòсите на всèки по ~но. 我不会单独回答每个人提出的问题。

отделèн -*а* ❶ отделя̀ 的过被形动 ❷[用作形] 分离出来的,单独的

отделèние -*я* [中] ❶(工厂和其他生产部门的)分车间,部;(机关的)处,科;(医院的)科: хирургѝчно ~е 外科 вътрèшно ~е 内科 дèтско ~е 儿科 предàчно ~е 纺纱车间 ❷〈军〉班: картèчно ~е 机枪班 ❸(房子内隔开的)单间;(箱、篮、包、书架等分开的)格,层 ❹〈旧〉(四年制小学里的)年级

отделѝтелен -*на* [形] ❶区分用的,隔开用的;分界的 ❷排泄的: ~ни òргани 排泄器官 ~на систèма 排泄系统

отдèлям [未], **отделя̀** -*ùш*, -*ùх* [完] ❶使分开,使分离,分开: Отделя̀х тèзи кнѝги за Ивàн. 我把这些书分出来给伊万。Отделѝ набѝтите я̀бълки настранà! 把破皮的苹果分出来。Тè нѝкога не са ~яли теòрията от прàктиката. 他们任何时候都不使理论和实践脱节。❷〈民〉分(财产给儿女): Ще ѝ ~я товà, коèто ѝ се пàда. 我要把她应该得到的都分给她。❸隔开,分开: Òще на дрỳгия дèн тòй ~ѝ с плèт своя̀ двòр. 第二天他就用篱笆把自己的院子隔开了。❹[只三] 是界线: Тòзи хълм ни ~я от сèлото. 这座山丘是我们和村庄之间的界线。❺腾出,省出: Мòля ти се, ~ѝ мàлко врèме и преведѝ брошỳрката, коя̀то ти прàщам, на бъ̀лгарски. 请你抽出一点时间把我寄给你的小册子翻译成保加利亚文。~ям по мàлко и за старинѝ 省出一小部分供晚年用 ❻分泌出,排出,排泄: При дѝшането хòрата приèмат кислорòд и ~ят въглерòден двуòкис. 人在呼吸时吸入氧气,排出二氧化碳。— **се** [被动]: Да се ~ят овцèте от козѝте. 〈谚〉分清良莠。◇ **~ям от зàлъка (от гърлото) си** 省吃俭用 **~яне** [中]

отдèлям се [未], **отделя̀ се** -*ùш се*, -*ùх се* [完] [中态] ❶离开,分开,分离: ~ям се от редѝцата 离开队伍 Не сè ~ям от тèбе. 我不离开你。❷(道路、河流等离开主道)拐弯: Дружѝната спря̀ за мàлко на кръстопъ̀тя, от къдèто еднà тя̀сна ỳличка се ~я настранà. 队伍在一个十字路口停了一会,那里有一条小街朝一边拐去。❸〈转〉疏远,冷淡: ~ям се постепèнно от нèго 逐渐疏远他 ❹分家,分居: Синовèте му се ~я̀ха от нèго. 他的儿子们和他分家了。❺与…不同,有别,出众: Хỳбава, строѝна, здрàва и пъ̀ргава, Стàнка се ~яше от дрỳгите момѝ. 斯坦卡和其他姑娘不同,她漂亮、身材匀称、健康而灵巧。❻分泌出,排出: При тàя реàкция се ~я водорòд. 在这一反应中释放出氢气。**~яне** [中]

отдерà 见 отдѝрам

отдèто [副] 同 оттдèто 和 откъдèто: Зад рекàта бèше бàйрът, ~ слязохме. 我们下来的那个山冈就在河的另一边。

отдѝрам [未], **отдерà** -*ерèш*, -*рàх* [完] 剥开,剥掉,剥下;撕下,撕掉: ~ѝрам парцàл от вèхтата блỳза 从旧衬衫上撕下一块破布 — **се** [被动] **~ѝране** [中]

отдѝре [副]〈民〉同 отзàд: В тòя миг двè сѝлни ръцè го обхвàнаха ~ като желèзен пòяс. 这一瞬间两只有力的手像铁腰带一样从后面把他抱住。Кỳчето ме захàпа ~. 狗从后面咬住我。

òтдих [无复,阳] 同 почѝвка (休息): Пàрк за ~ и кулτỳра. 文化休息公园 Председàтелят дàде пèт минỳти ~. 主席宣布休息五分钟。

отдòле [副] 同 отдòлу

отдòлу [副] ❶从下边,从下面,从底下: стрèлям ~ 从下面射击 Отдòлу ѝде. 他从下边来了。Листàта оттòре са глàдки, ~ мъхнати. 叶子上面光滑,背面有毛。❷下面;下部;底部: Тàзи плòча трябва да се обърне и да се вѝди каквò ѝма ~. 必须把这块石板翻过来看看下面有什么东西。Зѝмните дрèхи са нàй-~ в сандъ̀ка. 冬季服装在箱子的最底部。❸〈转〉从群众中来的,从基层来的,从下级来的: крѝтика ~ 来自基层的批评

отдо|явам [未], **отдоя** -*иш*, -*их* [完]〈民〉❶断奶,不再喂奶: ~явам детѐ 给小孩断奶 ❷使(羊)离开母羊 — **се** [被动] ~**яване** [中]

отдръп|вам [未], **отдръпна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 拉开,拉回,抽回;掀开: Отдръпнѐте масата до стената. 请把桌子拉到墙边去。~вам ръката си 把手抽回来 ~вам завивката от главата 掀开头上盖的被子 ~**ване** [中]

отдръп|вам се [未], **отдръпна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] ❶躲开,后退: ~вам се настрана 躲到一边去 ~вам се от ужас 吓得往后退 Женйте се ~наха няколко крачки назад. 妇女们往后退了几步。❷〈转〉中断和某人的联系,同…疏远: Приятели се ~ват от него. 朋友们同他疏远了。❸〈转〉脱离,退出: Тя отдавна се бѐ ~нала от движѐнието. 她早已脱离这个运动了。~**ване** [中]

отдум|вам [未], **отдумам** [完]〈方〉❶说;回答: Думица не бѐше ~вала тя. 她一字也没说。❷为…说话,辩护: ~вам някого 袒护某人 — **се** [中态] ~**ване** [中]

отдух|вам [未], **отдухам** [完] 吹去,吹掉 — **се** [被动] ~**ване** [中]

отдушни|к -*ци* [阳] ❶通气孔,通风口 ❷ [只单]〈转〉(苦闷的)出路,(痛苦、苦恼等的)排遣方法;出气口: търся (намйрам) ~к на гнева си 寻找(找到)发泄愤怒的办法 Тия срѐщи бяха ~к за наболялата му душа. 这些会面是他排遣极端痛苦心情的方法。

отдъх|вам [未], **отдъхна** -*неш*, -*нах* [完] ❶喘一口气,松一口气: Старият ~на. Първото и най-важно сражѐние бѐше спечѐлено. 老人松了一口气。第一个也是最重要的一个回合胜利了。❷休息,歇息: Той и не мйслеше да ~ва в тия дни. 他也没有想在这几天休息。~**ване** [中]

отдъх|вам си [未], **отдъхна си** -*неш си*, -*нах си* [完] [中态] 同 отдъхвам: Най-после си ~нах. 我终于喘了一口气。Не му давам да си ~не. 我不让他休息。~**ване** [中]

отдъхна 见 отдъхвам

отдя|вам [未], **отдяна** -*неш*, -*нах* [完] 解下,卸下: Сѐлянката ~на цедилото от гърба си. 村妇把背兜从背上解下来。— **се** [被动] ~**ване** [中]

отдял|вам [未], **отдялам** [完] 削掉,砍掉: Отдялай от това дърво всички съкове. 把这棵树上所有的枝杈都砍掉。

отдясно [副] 从右边;在右面,(在)右边: Отначало нищо не сѐ виждаше, след туй отляво и ~ се бялна снегът. 开始什么也看不见,后来左边右边都见到白雪了。Той стоѐше до тѐбе ~. 他站在你的右边。

отегч|авам [未], **отегча** -*иш*, -*их* [完] ❶令人厌烦,使腻烦,使生厌: Той ме ~и с бръщолѐвенията си. 他的唠叨使我厌烦。❷〈书〉使负重担;加重,使更重: ~авам положѐнието си 使自己的处境困难 — **се** [被动,中态] ◇ ~**аващи вината обстоятелства** 加重罪过的情形 ~**аване** [中]

отегчѐние [无复,中] 腻烦,厌烦

отегчѐно [副] 厌烦地,厌恶地: чакам ~ 厌烦地等待

отегчйтел|ен -*на* [形] 令人讨厌的,使人厌烦的: ~ен доклад 令人厌烦的报告 ~ни разговори 枯燥无味的谈话 ~**но** [副] ~**ност** -ността [阴]

отедиъж [副] 同 отведнъж

отежн|явам [未], **отежнѐя** -*ѐеш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ѐли* [完] 使发生困难,使受累;使复杂化: ~явам положѐнието си 使自己的处境困难 — **се** [被动] ~**яване** [中]

отек [无复,阳]〈罕〉回声,回响,反响

отека 见 отичам

отѐк|вам [未], **отѐкна** -*неш*, -*нах* [完] (声音等)回响,回荡: Всички викаха ура и общият вик ~ваше далѐч из планината. 大家高呼"乌拉",共同的喊声在远处的山中回响。Пѐсните ~ват ясно от висоните канари. 歌声清晰地回荡在高耸的山岩上。— **се** [中态]

отѐл|вам [未], **отѐля** -*иш*, -*их* [完] (母牛、水牛、鹿)生(崽),生(犊): Тая крава ~и две телѐнца. 这头母牛生了两头小牛犊。~**ване** [中]

отѐл|вам се [未], **отѐля се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶(母牛、水牛、鹿等)生崽,生犊: Кравата скоро ще се ~и. 母牛很快就要生小牛了。❷(小牛)出生: Това телѐ се ~и в пѐтък и го кръстихме Пѐтка. 这头牛犊是星期五出生的,我们给它起名字叫佩特卡。~**ване** [中]

отѐл|ям [未], **отѐля** -*иш*, -*их* [完] 同 отѐлвам ~**яне** [中]

отѐл|ям се [未], **отѐля се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 同 отѐлвам се ~**яне** [中]

отѐсвам [未], **отѐсам** [完] ❶〈方〉砍去,砍平,削去,刨去 ❷〈民〉平整(场院等)

отехт|явам [未], **отехтя** -*иш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ѐли* [完] [只三] (轰鸣声)响完,停止;不再响;远去: Трясна гръм и ~я в нощта. 夜间雷声轰鸣了一阵就停止了。

отехт|явам се [未], **отехтя се** -*иш се*, -*ях се* [完] [中态,只三] (在远处)回响

от|ѐц 呼格 отче,宾格(古) -*ца*, -*ци* [阳] ❶神甫: ~ѐц Иван 伊万神甫 ❷〈古〉同 баща (父,父亲); [只复] 祖先

отѐческ|и -*а* [形]〈古〉同 бащински (父亲的)

отѐчествен -*а* [形] 祖国的;故乡的: ~а история 祖国的历史 ~и интерѐси 祖国的利益 ~и идеали 祖国的理想 ◇ **Отѐчествен фронт**〈史〉祖国阵线

отечественофронтов|ец -*ци* [阳], **отечественофронтовка** [阴] 祖国阵线成员

отечественофронтовск|и -*а* [形] 祖国阵线的: ~о правйтелство 祖国阵线政府 ~а политика 祖国阵线的政策 ~и комитѐт 祖国阵线委员会

отѐчество [无复,中] ❶祖国: Отѐчеството любѐзно, как хубаво си ти! 亲爱的祖国,你多么美丽! ❷故乡: България е ~на розите. 保加利亚是玫瑰的故乡。◇ **второ** ~ 第二祖国,第二故乡

отечествовѐдение [无复,中]〈旧〉同 отечествознание

отечествознание [无复,中]〈旧〉祖国常识,国情课(一种学习祖国地理、历史和经济的课程)

отжѐгл|ям [未], **отжѐгля** -*иш*, -*их* [完]〈民〉卸下(套着的牲口): ~ям вол 把牛卸下来 — **се** [被动] ~**яне** [中]

отживѐлица [阴] 陈迹,遗迹,遗物;残余: Това е вѐче ~. 这已经是过时的东西了。Царският институт бѐ една ~. 帝制已是一种历史遗迹。

отжив|явам [未], **отживѐя** -*ѐеш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ѐли* [完] ❶(观点、风俗、习惯等)过时,陈腐,与现实格格不入 ❷落后于: Интелигѐнтският индивидуализъм ~ява врѐмето си. 知识分子的个人主义已经落后于时代。~**яване** [中]

отжив|явам си [未], **отживѐя си** -*ѐеш си*, -*ях си*, 过主形动

-*ял си*, -*яла си*, -*ѐли си* [完][中态] ❶度过大半生：Àз съм си вѐче ~яла. 我已经活了大半辈子了。❷无忧无虑地生活，痛快地生活：Докато̀ бѐше млад, не сѝ ли ~я̀? 你年轻的时候没有痛快地生活过吗？**~яване** [中]

отжив|я̀л -*я̀ла*, -*ѐли* [形] 陈腐的，过时的：~я̀л възглед 陈腐的观点 ~я̀л обича̀й 旧风俗 ~ѐли предразсъ̀дъци 过时的偏见 **~я̀лост** -елостта̀ [阴]

отжъ̀н|вам [未]，**отжъ̀на** -*еш*, -*ах* [完]（指收麦等）割：Да ~ем по десетѝна ръко̀йки и тога̀ва ще ха̀пнем. 让我们每人割十来把，然后再吃饭。**~ване** [中]

отза̀д [副] ❶在后面；在背后：Àз седя̀х почтѝ на̀й-~ до една̀ ма̀са. 我几乎在最后边的一张桌子旁坐着。Детѐто вървѐше ~. 孩子跟在后面走。❷从后面，从后边：На̀двечер висо̀ки вѝкове, който дойдо̀ха ~, го нака̀раха да се объ̀рне. 傍晚，从后面传来的高声喊叫使他回过头来。❸后面，后边，后部：Отза̀д ро̀клята бѐше по̀-къ̀са. 连衣裙的后身比较短。Отпрѐд на сцѐната се вѝждаха дървѐта, а ~ — планѝнска верѝга. 舞台的前部有树，后面是连绵的山峦。

отза̀де 和 **отза̀ди** [副]〈方〉同 отза̀д：Тя̀ не вѝждаше, че ~ й стоѐше дру̀г. 她没有看见在她身后还站着另外一个人。

отза̀ран [副]〈方〉同 отзара̀на：Отза̀ран не мѐсих, че ѝма от сно̀щи хля̀б. 今天早晨我没有和面，还有昨天晚上剩的面包。

отзара̀на [副]〈民〉今天早上：Отзара̀на бѐше я̀сно, а сега̀ заплѝска дъ̀жд. 今天早晨还是晴天，现在却下起雨来了。

отза̀ранш|ен -*на* [形] 今天早晨的，今天上午的：Хля̀бът е ~ен. 面包是今天早晨的。Отза̀раншната мъгла̀ не ѐ ли добра̀ за пчелѝте? 今天早晨的雾对蜜蜂没有好处吗？

о̀твзву|к -*ци* [阳]〈书〉❶回声，反响；远处传来的隐约的声音：~к от пѐсен 歌的回声 ❷〈转〉反应，反响；同情：полу-ча̀вам сѝлен ~к 引起强烈的反响 намѝрам ~к 引起反应，得到同情

отзвуч|а̀вам [未]，**отзвуча̀** -*ѝш*, -*а̀х* [完] 响完，停止发声；不再响：Отзвуча̀ и послѐдният ако̀рд. 连最后的和弦也停止了。

отзвън|я̀вам [未]，**отзвъня̀** -*ѝш*, -*я̀х* [完] 不再响：Àз ѝскам тѝхичко да ~ѝ / проща̀лният камба̀нен звъ̀н. (Смирненски) 我愿告别的钟声轻轻地沉寂下来。

отзѐ|мам [未]，**отзѐма** -*меш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] 同 отвзѐмам：Отземѝ ма̀лко от жѝтото. 拿走一点麦子吧。

отзѐ|мам си [未]，**отзѐма си** -*меш си*, -*х си* [完][中态] 同 отвзѐмам си：Отзѐха си заслу̀женото и си отѝдоха. 他们拿了应得的报酬，回家了。

о̀тземи [副]〈民〉从地上，在地面上：Хванѝ го и го тръшнѝ ~. 抓住他，把他摔倒在地！

отзѐя 见 отзя̀вам

о̀тзив [阳] ❶意见，评语：Чу̀х добрѝ ~и за тѐбе. 我听到了关于你的好评。❷评论，批评：О̀тзивът изо̀бщо е благоприя̀тен. 评论整个来说是肯定的。❸〈旧〉回答，回响：Вѝковете му уга̀сваха без ~. 他的喊声没有回响，沉寂下去了。

отз|я̀вам [未]，**отзѐя** -*ѐеш*, -*ѐях* [完] 同 отзя̀вам

отзивчѝв -*а* [形] 富有同感的，具有同情心的；有求必应的；关心的：~о сърцѐ 同情心 ~ човѐк 有求必应的人 ~ към всѝчко добро̀ и ху̀баво 易被一切美好的事物感动的 **~ост** -остта̀ [阴]

отзов|а̀вам [未]，**отзова̀** -*ѐш*, -*а̀х* [完] 召回，撤回：~а̀вам посла̀ник 召回大使 Правѝтелството ще ~ѐ своя̀ представѝ-тел. 政府将撤回自己的代表。— **се** [被动] **~а̀ване** [中]

отзов|а̀вам се [未]，**отзова̀ се** -*ѐш се*, -*а̀х се* [完][中态] ❶（高声）回答：Извѝках. Нѝкой не сѐ ~а̀. 我高声喊叫，但没有人回答。❷〈转〉得到响应；引起反应：Това̀ стена̀ние се ~а̀ва в душѝте им болѐзнено. 这种呻吟在他们的心里引起了痛苦的反应。❸〈转〉响应，同情；应援，支援：Отзова̀ва се сърдѐчно на то̀плите й ду̀ми. 他衷心回应她热情洋溢的讲话。❹赞同，同意，接受：Тя̀ се ~а̀ на пока̀ната им. 她接受了他们的邀请。❺表示意见，给予评论：Àз съм се ~а̀вал с възхи-щѐние за еднѝ нѐгови произведѐния. 我对他的一些作品表示赞赏。**~а̀ване** [中]

отзорѝ [副] 从黎明

отз|я̀вам [未]，**отзѐя** -*ѐеш*, -*ѐях* [完]（因未糊好、盖好而）张着口：Подгъ̀нѝ завѝвката на детѐто да не ~я̀ва. 把孩子的被子掖好，别让它张着口。

о̀ти [副]〈民，口〉❶同 защо̀（为什么）：О̀ти го бѝеш? 你为什么打他？❷同 защо̀то（因为）：Бѝя го, ~ така̀ тря̀бва. 我打他，因为他该打。

отиа̀трия [阴]〈医〉耳病学

отиа̀т|ър -*ри* [阳]〈医〉耳科医师

отѝ|вам [未]，**отѝда** -*деш*, -*дох*, -*де*, 过主形动 -*шъл* 和 -*шел*, -*шла* [完] ❶往；去；动身，启程：~вам на разхо̀дка 去散步 ~вам на война̀ 去打仗 ~вам на ра̀бота 去上班 ~вам на учѝлище 去上学 ~вам на го̀сти 去做客 ~вам за вода̀ 去打水 ~вам на кѝно 去看电影 ~вам за Пекѝн 到北京去 ~вам на сѐло 到农村去 ~вам във Фра̀нция 到法国去 ~вам в града̀ 进城去 ~вам на нѝвата 到地里去 Вла̀кът ~ва до Пло̀вдив. 列车开往普罗夫迪夫。Ще ~да да ги потъ̀рся. 我要去找他们。❷（鸟、昆虫）飞走，飞去，飞掉：Пчелѝте жужѐха наоко̀ло, ѝдваха, ~ваха припря̀но под то̀плото слъ̀нце. 蜜蜂在四周嗡嗡叫着，在温暖的阳光下匆忙地飞来飞去。❸（道路、河流）到，通，流到，伸展：Накъдѐ ~ва то̀зи пъ̀т? 这条路通哪里？Та̀зи река̀ ~ва по пра̀ва лѝния на сѐвер. 这条河一直向北流去。❹〈口〉（与表示职业、手工业等的名词连用）去当：~вам войнѝк 去当兵 ~вам учѝтел 去当教员 Ще ~да съдѝя в провѝнцията. 我要到外地去做法官。❺将满…岁；快要…岁：То̀й сега̀ ~ваше към шейсеттѐ. 他现在就要满 60 岁了。❻（时间）延续，持续；消耗，用：Врѐмето ~ва всѐ тъ̀й су̀хо. 天气一直这么干燥。Два̀ мѐсеца ми ~доха за та̀я ра̀бота. 做这件工作用去了我两个月的时间。❼〈转〉（工作）进行，进展；（作物）生长：Ка̀к ~ват ра̀ботите? Ра̀ботите ~ват добрѐ. 工作进行得怎么样？工作进行得很好。❽〈口〉需要，用，使：За една̀ мъ̀жка рѝза ~ват трѝ мѐтра пла̀т. 做一件男衬衫要用 3 米布。❾〈口〉行销，出售：Ѝмаше мно̀го сто̀ка, но набъ̀рзо ~де. 来过很多货物，但很快就卖完了。❿值，价钱是：Ка̀к ~ва жѝтото по ва̀с? 你们那里小麦的价钱怎么样？⓫挥霍，花光：Пара̀те ми ~доха на вя̀търа. 我的钱白花了。⓬〈口〉完蛋，垮台，死：Дано̀ па̀дне дъ̀жд, ѝнак ще ми ~де хра̀ницата. 但愿能下雨，要不我的庄稼就完了。⓭达到（某种程度、地步）：До та̀м ли тря̀бваше да ~де то̀й? Да убѝе човѐка! 他至于到那种地步吗？去杀人！◇ **Всѝчко ~ва по дя̀волите.**〈口〉一切都完蛋了。**Отѝва ми.**〈口〉对我很适合：Та̀я дрѐха мно̀го ти ~ва. 这件衣服你穿着很合适。**Отѝва на вя̀търа (на ха̀лос).**〈口〉白费劲。**~вам на добрѐ**〈口〉1. 恢复健康：След сѐдмица-двѐ, настанѐн в една̀

бо̀лница, ро̀тният ~ ваше на добрѐ. 连长住进医院，一两个星期之后，身体开始好转。2. 顺利发展，顺利进行：Ра̀ботите ~ ват на добрѐ. 工作在顺利进行。**~вам (на) злѐ**〈口〉1. 身体状况恶化：Ла̀лка ~ ваше от дѐн на дѐн по̀-злѐ. 拉尔卡的身体一天比一天坏。2.（工作等）进行得不顺利 **~вам в по̀лза на** 对…有利 **~вам в уста̀та на вълка̀**〈民〉自投火坑 **~вам далѐч** 离题太远；滑得太远 **~вам на беса̀лката**〈口〉冒险；碰运气 **~вам накра̀й света̀**〈口〉去很远的地方 **~вам под венча̀ло**〈口〉结婚 **Отѝде ми душѝцата.**〈口〉我过度操劳。**Отѝде та се не видя̀.**〈口〉他不见踪影。**Отѝде по реда̀ си.**〈口〉1. 完成了，结束了。2. 他老死了。**Отѝде тя̀.**〈口〉完蛋了。**~ване**［中］

отѝ|вам си［未］，**отѝда си** *-деш си, -дох си, -де си*，过主形动 *-шъл си* 和 *-шел си, -шла си*［完］［中态］❶返回，回家：То̀й ка̀за: отѝвам си. 他说：我回去了。❷离开，离去，走开：Хо̀рата ту̀ на гру̀пи, ту̀ едѝн по едѝн по̀чнаха да си ~ ват. 人们或是一群一伙地，或是一个个地开始离去。❸（时间）过，过去，逝去：Ля̀тото си ~ ваше, тря̀бваше да си мѝсли за сеѝтба. 夏天过去了，该考虑播种的事了。❹〈转〉死，死亡：Отѝде си момчѐто, погрѐбаха го за̀вчера. 那男孩死了，前天把他葬了。**~ване**［中］

отигра̀|вам［未］，**отигра̀я** *-еш, -х*［完］❶玩完：~вам хоро̀ с нѐя 同她跳完霍罗舞 ❷（在游戏、打牌时）捞回（输掉的钱或东西）**~ване**［中］

отигра̀|вам си［未］，**отигра̀я си** *-еш си, -х си*［完］［中态］玩够：На сва̀тбата си ~хме. 在婚礼上我们玩了个够。**~ване**［中］

отѝда 见 отѝвам

отѝда си 见 отѝвам си

отимаря̀|вам［未］，**отимаря̀** *-ѝш, -ѝх*［完］〈方〉刷（马），梳（马）— **се**［被动］**~я̀ване**［中］

от|ѝчам［未］，**отека̀** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*，过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла*［完］肿：Кракъ̀т му ~ѐче. 他的脚肿了。**~ѝчане**［中］

отѝт［阳］〈医〉耳炎

ОТК［о̀-те-ка̀］［缩］Отдѐл „Технѝчески контро̀л" 技术检查处（科）

отка̀жа 见 отка̀звам

отка̀жа се 见 отка̀звам се

о̀тказ［无复，阳］拒绝：получа̀вам ~ 遭到拒绝 в слу̀чай на ~, при ~ 在遭到拒绝时

отка̀|звам［未］，**отка̀жа** *-жеш, -зах*［完］❶拒绝：~звам на предложѐнието му 拒绝他的建议 ~звам на пока̀ната му 拒绝他的邀请 ~звам да изпъ̀лня молба̀та му 拒绝实现他的请求 ❷否认，否定：То̀й ~зва да е бѝл та̀м. 他否认曾经在那里呆过。До̀кторът не мѝслеше, нѝто мо̀жеше да ~зва една̀ очевѝдност. 大夫不想也不能否认一个明显的事实。❸不同意，不愿意：То̀й бѝ ~зал да се ожѐни за нѐйната дъщеря̀. 他不同意和她的女儿结婚。❹不能（做某事），做不了（某事）：Крака̀та ~зват да ми слу̀жат. 我的双腿不听使唤了。❺不给予，不提供，不肯：~звам гостоприѐмството си 不予热情接待 ~звам му помощта̀ си 不肯帮助他 ❻（机器等）发生故障，停车：Мото̀рът ~зва да ра̀боти. 发动机发生故障了。— **се**［被动］**~зване**［中］

отка̀|звам се［未］，**отка̀жа се** *-жеш се, -зах се*［完］［中态］❶拒绝，推辞，谢绝；放弃：~звам се от у̀частие 拒绝参加 ~звам се от наслѐдство 放弃遗产 ~звам се от права̀та си 放弃权利 ~звам се от длъ̀жност 辞职 ~звам се да го разберя̀ 不想了解它 Да се ~жеш от свобода̀та си зна̀чи да се ~жеш от своѐто ка̀чество на човѐк. 放弃自由就意味着放弃自己的人格。❷戒除：~звам се от пѝене（пу̀шене）戒酒（烟）❸弃绝，宣布和…脱离关系：~звам се от сина̀ си 宣布和儿子脱离关系 **~зване**［中］

отка̀к［副－连］同 отка̀кто

отка̀кто［副－连］自从；当…以后，自从…以后：Два̀десет и двѐ година̀ премѝнах вѐче, ~ не съм бѝл на бъ̀лгарска земя̀. 我离开保加利亚的国土已经 22 年了。Измѝнаха до̀ста година̀, ~ се видя̀хме за послѐден пъ̀т. 自从我们最后一次见面，已经过去很多年了。

отка̀р|вам［未］，**отка̀рам**［完］❶轰，赶，逐：~вам живо̀тните в обо̀ра 把牲畜赶到圈里去 ❷押送：То̀й бѝл ~ан пешà в Пло̀вдив. 他被徒步押送到普罗夫迪夫去了。❸运到，载到：Отка̀рай дървѐта у дома̀. 把木头拉到家里去。❹〈口〉偷，窃：Ня̀кой ми е ~ал ко̀ня. 有人把我的马偷走了。❺〈口〉持续，延续，继续：Заседа̀нието ~а до къ̀сно през нощта̀. 会议开到深夜。— **се**［被动］**~ване**［中］

отка̀т［阳］〈罕〉（火器等在射击时产生的）后坐力

откача̀ 见 отка̀чвам 和 отка̀чам

откача̀ се 见 отка̀чвам се

отка̀ч|ам［未］，**откача̀** *-ѝш, -ѝх*［完］同 отка̀чвам: Оставѐте го, то̀й ~а. 别管他，他心不在焉。— **се**［被动］**~ане**［中］

отка̀ч|вам［未］，**откача̀** *-ѝш, -ѝх*［完］❶拿下，取下；摘下：~вам от закача̀лката 从衣架上摘下 ~вам от ку̀ката 从钩子上摘下 ~вам о̀рден от гърдѝте си 从胸前把勋章取下 ❷摘开，摘下，使脱钩：~вам вагòн 把车厢摘开 ❸〈转，口〉弄到手，捞到手；白得：Откачѝхме о̀ще два̀ дѐна о̀тпуск. 我们又捞到两天的假期。❹〈转，口〉偷到 ❺〈转，口〉做蠢事，说蠢话；有些丧失理智，精神恍惚：Като̀ че лѝ е ~ѝл. 他好像有点不正常。— **се**［被动］**~ване**［中］

отка̀ч|вам се［未］，**откача̀ се** *-ѝш се, -ѝх се*［完］［中态］❶脱落；脱钩：Ко̀нят се ~ѝ от о̀ка. 马脱辕子了。❷〈转，口〉摆脱（不愉快的事等）：~вам се от нѐго 摆脱他 **~ване**［中］

откачѐн *-а* ❶ откача̀ 的过被形动 ❷［用作形］精神恍惚的，疯疯癫癫的：Оставѐте я, тя̀ е ~а. 你们不要管她，她的精神恍恍惚惚的。

отка̀шля|м се［完，中态］❶咳出来 ❷咳（嗽）透，咳痛快：Задра̀ла ме е ка̀шлица и не мо̀га да се ~м. 我嗓子痒痒，可是咳不出来。

откислѐние［无复，中］〈化〉还原，去氧

откислѝтел *-ят, -я*［阳］〈化〉还原剂，去氧剂

откислѝтел|ен *-на*［形］〈化〉还原的

откисля̀|вам［未］，**откисля̀** *-ѝш, -ѝх*［完］〈化〉使还原，去氧 **~я̀ване**［中］

отклѐщ|вам［未］，**отклѐщя** *-иш, -их*［完］松开（咬紧或夹紧的东西）— **се**［反身］**~ване**［中］

о̀тклик［无复，阳］❶回答，回应 ❷〈转〉响应：~ на духа̀ наро̀ден 对人民精神的响应 ❸〈转，旧〉反应，反响；评论，批评：Поя̀вата на списа̀нието му ня̀маше нѝкакъв ~. 他的杂志的出现没有引起任何反响。

откли̇к|вам［未］，**откли̇кна** *-неш, -нах*［完］回答，响应；回响：Гро̀мко ура̀ ~на от редѝците. 雷鸣般的"乌拉"声从队伍

中回应。～**ване**［中］

отклѝк|вам се［未］,**отклѝкна се** *-неш се,-нах се*［完］［中态］❶回应，回答：От едѝния до дрỳгия крàй на стàна се ～ваха гласовè. 喊声从营地的一头到另一头回荡着。Каквò-то се провѝкнало, такòва се ～нало. 有什么喊声，就有什么回声。❷〈转〉关心，注意，感兴趣：～вам се на нèщо 对某事关心 ～**ване**［中］

отклонèни|е *-я*［中］❶偏向，偏倾，偏离，偏转，偏斜：Махàлото прàви ～е.（钟）摆产生偏离。❷（路、铁路线等的）支线 ❸〈转〉偏离，越出（常规）：～е от всѝчките правилà 偏离一切规则 ❹离题：прàвя мàлко ～е в рàзказа 在叙述中有点离题

отклон|ѝвам［未］,**отклонѝ** *-ѝш,-ѝх*［完］❶使偏转，使偏离；使偏向（一边），使偏倾：～ѝвам кòня по дя̀сната странà на пъ̀тя 策马向路的右边靠 ～ѝвам пòглед настранà 使目光偏向一边 ❷〈转〉不接受，不允许，拒绝；谢绝；否决：～ѝвам предложèнието му 拒绝他的建议 С незначѝтелно мнозинствò на гласовè（110 срещỳ 105）конгрèсът ～ѝл тàзи резолю̀ция. 大会以微弱的多数（110 票对 105 票）否决了这个决议案。❸〈转〉劝告，劝阻；阻止：Нѝщо не мòже да ме ～ѝ от решèнието ми. 任何东西都不能阻止我做出这一决定。❹〈转〉岔开，引开（思想、对话、回答等）：～ѝвам рàзговора на дрỳга странà 把话题岔开 ～ѝвам мѝслите си на дрỳга посòка 把思想引到别的方向 — **се**［被动］～**ѝване**［中］

отклон|ѝвам се［未］,**отклонѝ се** *-ѝш се,-ѝх се*［完］［中态］❶偏向，偏转，偏离；有偏差：～ѝвам се от пъ̀тя 偏离道路 ❷〈转〉离题：～ѝвам се от тèмата на рàзговора 离开谈话的本题 ～**ѝване**［中］

отклю̀ч|вам［未］,**отклю̀ча** *-иш,-их*［完］开启，打开（锁和门着的门等）（与 заклю̀чвам（锁上）相对）：～вам чекмеджèто на мàсата 打开（锁着的）桌子抽屉 ～вам вратàта 打开（锁着的）大门 — **се**［被动］～**ване**［中］

отков|àвам［未］,**откова̀** *-èш,-àх*［完］打开，敲开；拆下：～àвам капàка 把盖子打开 ～àвам стàрите дъскѝ от оградàта 把围墙上的的旧木板拆下来

откогà［副］❶从什么时候：Откогà ме чàкаш? 你从什么时候开始等我的？Откогà си тỳк? 你什么时候来这里的？Нѝе ～ чàкаме тàя рàдост! 我们早就等待着这件喜事了！❷［用作连］从什么时候：Не знàя ～ е тỳк. 我不知道他从什么时候就在这里了。

откогàто［副－连］自从（什么时候）：Откогàто съм тỳк, тòй не è ѝдвал. 自从我到这里，他还没有来过。

откозирỳва|м［未,完］行举手军礼 ～**не**［中］

откòле［副］〈民,诗〉同 отдàвна：Оградàта на двòра му, занемарèна ～, бèше се посрỳтила тỳк-тамè. 他的院墙早就无人照管，一些地方已经倒塌了。

откòлещ|ен *-на*［形］〈民〉同 отдàвнашен

откòлко［连］同 откòлкото：Àз се грѝжа за твòето щàстие мнòго пòвече, ～ тѝ мѝслиш. 我对你幸福的关心程度比你想象的要大得多。

откòлкото［连］比较，比，较之，宁肯：Пò-добрè е да умрèш, ～ да се покорѝш. 宁死不屈。Пò-добрè къ̀сно, ～ нѝкога.（好事情）晚来总比不来强；晚做总比不做强。Пò-лèсно е да изкàраш кàмък въ̀з бàйр, ～ с лỳд да се препѝраш.（俗）把石头搬上山也比跟疯子辩论容易。Предпочѝтам да търпя̀ глàд, ～ жàжда. 我宁肯挨饿，也不愿受渴。Тàя рекà бè многовòдна и шумя̀ща в онѝя временà: трѝ пъ̀ти пò-голя̀ма, ～ сегà. 那时这条河河水充沛而湍急；水量比现在多两倍。

откомандирòва|м［未,完］停止…的出差 — **се**［被动］～**не**［中］

откопà|вам［未］,**откопàя** *-еш,-х*［完］挖出来，掘出来，刨出来：Откопàха трỳповете. 他们把尸体刨出来了。— **се**［被动］～**ване**［中］

откопѝр|вам［未］,**откопѝрам**［完］（全部）临摹出，复制出，复写出：～вам картѝна 临摹（复制）图画 — **се**［被动］～**ване**［中］

откопчà|вам［未］,**откопчàя** *-еш,-х*［完］解开（衣服、鞋等）：～вам палтòто 解开大衣 ～вам якàта 解开领子 — **се**［被动,中态］～**ване**［中］

откòпч|вам［未］,**откòпча** *-еш, откòпчах*［完］❶扯开，拉开；脱开；掰开：Откопчàха едѝн по едѝн пръ̀стите му от плòчата и го свалѝха. 他们把他的手指一个一个地从石板上掰开，然后把他放下来。Не можàх да ги ～а едѝн от дрỳг. 我没能把他们扯开。❷〈转〉诱出，诳出：Тè нѝщо не ～аха от нèго. 他们什么也没有从他那里套出来。❸同 откопчàвам ～**ване**［中］

откòпч|вам се［未］,**откòпча се** *-еш се, откòпчах се*［完］［中态］（用巧妙的方法）挣脱，摆脱；逃脱：Не можàх да се ～а от рàбота. 我没能摆脱工作。Такà лèсно ня̀ма да се ～еш от мèне. 我不会这么容易就放你走。～**ване**［中］

òткос［阳］❶一镰刀刈的草，刈幅 ❷（草地里割出的）一条地：ширòки и рàвни ～и 草地上割过的一条条又宽又平的地 ❸刈（割）下的一行草：Накосѝхме дебèли ～и. 我们割下了一行行很厚的草。

откòс［阳］〈军〉（武器的）连发；点射：картèчен ～ 机枪射击

откос|я̀вам［未］,**откосѝ** *-ѝш,-ѝх*［完］割完；割够 — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

открàд|вам［未］,**открàдна** *-неш,-нах*, 过被形动 *-нат*［完］❶偷走，偷窃，盗窃：～вам му парѝте 把他的钱偷走 ❷〈民〉抢亲：Тòя нòщ си ～на невèстата, та хòдихме да му пѝем по еднò вѝно. 他今夜把新娘抢来了，我们到他家去喝杯喜酒。— **се**［被动］～**ване**［中］

открàд|вам се［未］,**открàдна се** *-неш се,-нах се*［完］［中态］〈民〉偷偷地走，溜出：Тя̀ се ～на вчèра и дойдè да го вѝди. 她昨天偷偷地走出门来看望他。～**ване**［中］

открàдна 见 открàдвам

открàй［副］❶一开始，从头，从来：Разкажѝ ни всѝчко ～ докрàй. 给我们从头至尾讲一讲。Открàй си е такъ̀в. 他从来就是这样的。❷［用作前］（表示地点的遥远）从…的远方：Тòй е ～ градà. 他住在郊区。Дошъ̀л съм ～ свя̀т. 我从远方来。◇ ～ **врèме** 很久以来：Такà е ～ врèме. 从来就是这样。～**-докрàй** 从头至尾，从一端到另一端

òткраки［副］〈民〉站着，立着：Пѝхме по двè-трѝ чàши ～. 我们站着喝了两三杯。Òткраки хàпват по мàлко хля̀б и сѝрене. 他们站着吃点面包和奶酪。

открèх|вам［未］,**открèхна** *-неш,-нах*, 过被形动 *-нат*［完］打开一点（门、窗等），使半开着：Открехнѝ вратàта, че стàна мнòго тòпло. 把门打开一点儿，太热了。остàвям вратàта мàлко ～ната 让门留个缝儿 — **се**［被动］～**ване**［中］

открѝ|вам［未］,**открѝя** *-еш,-х*, 过被形动 *-т*［完］❶露出，显出：Не ～вайте лицàта си! 请你们别把脸露出来。❷〈转〉

坦白,说出;吐露明白: ~вам та̀йна 说出秘密 ~вам бо̀лките на душа̀та си 吐露自己心灵的苦痛 За пръ̀в пъ̀т ѝ ~, че я оби̇ча. 他第一次向她表白他爱她。❸〈转〉探,发觉,发现: Тѐ скри̇шом една̀ от дру̀га дѐбнеха ста̀реца и се мъ̀чеха да ~ят скрива̀лището на нѐговото зла̀то. 她们彼此瞒着窥伺老人,极力想发现他藏金子的地方。❹找到;发觉: Ско̀ро ще ~ем вино̀вниците. 我们很快就会找到犯罪分子。❺〈转〉揭露;公布: ~вам престъплѐние 揭露罪行 ❻发现: Колу̀мб е ~л Амѐрика. 哥伦布发现了美洲。❼开办,开设,创立(学校、展览会、商店等): В сѐлото ~ха гимна̀зия. 村里开设了中学。❽宣布(会议、辩论、季节等)开始: ~вам събра̀ние 宣布开会 ~вам ми̇тинг 宣布群众大会开始 ❾〈转〉开辟;展现: Октомври̇йската революция ~ но̀ва ѐра в исто̀рията на човѐчеството. 十月革命开辟了人类历史的新纪元。Всѝчко това̀ ~ва пред на̀с свѐтли, блестя̀щи перспекти̇ви. 所有这一切为我们开辟了光辉灿烂的前景。— **се** [被动] ◇ **~вам о̀гън (стрелба̀)** 开火(开始射击) **~вам си ка̀ртите** 摊牌;说出自己隐瞒着的意图 **~вам смѐтка** 〈财〉开立账户 **Откри̇л Амѐрика.** 〈讽〉他发现了美洲;他说了大家早就知道的事情。**~ване** [中]: ~ване на събра̀ние 大会的开幕(式)

откри̇|вам се [未], **откри̇я се** *-еш се, -х се* [完] [反身, 中态] ❶掀开被子(毯子等): Ма̀йката надни̇кна в стя̀ята, за да провери̇ дали̇ не сѐ е ~ло детѐто. 母亲看了一下屋里,想知道孩子是否掀开了被子。❷〈转〉坦白地承认;诚恳地说出;吐露: Мо̀мъкът се ~ва пред ма̀йка си. 小伙子在妈妈面前坦白地承认了。То̀й е решѐн да ѝ се ~е. 他决心对她坦白。❸出现,展现,看得见: Пред мѐн като̀ на дла̀н се ~ва ця̀лото полѐ. 整个田野非常清楚地展现在我的面前。Пред очи̇те ни се ~ просто̀рна равнина̀. 我们眼前出现了广阔的平原。◇ **Откри̇ва се възмо̀жност.** 有可能。**~ване** [中]

открива̀тел *-ят, -я* [阳], **открива̀телка** [阴] 发现者,发明者

открива̀телск|и *-а* [形] 发现者的,发明者的: ~и наклоности 当发明家的志向

открива̀ч [阳], **открива̀чка** [阴] 同 открива̀тел

откри̇т *-а* [形] ❶开着的,打开的,敞开的;光着的,露着的;无掩蔽的,无保护的: ~ автомоби̇л 敞篷汽车 ~ вагон 敞篷车厢 ~а арѐна 露天舞台 ~а глава̀ 光着的头 ~ гра̀д 开放的城市;不设防的城市 ❷无阻碍的,四通八达的;开阔的: ~а равнина̀ 四通八达的平原 ~о мя̀сто 开阔的地方 ~о полѐ 辽阔的原野 ❸〈转〉显明的,毫不掩蔽的,公开的: ~ проти̇вник 公开的敌人 ~а борба̀ 公开的斗争 ~а вражда̀ 毫不掩饰的敌意 ❹〈转〉坦白的,诚恳的: ~ по̀глед 诚恳的目光 ~а самокри̇тика 诚恳的自我批评 човѐк с ~а душа̀ 光明正大的人 ◇ **вли̇зам в ~ бо̀й** 进入战斗 **в ~о морѐ** 在大海上;在公海 **Въпро̀сът оста̀ва ~.** 问题没有得到解决。**игра̀я с ~и ка̀рти** 玩明牌,说明自己的意图(目的) **~ ли̇ст** 通行证 **~о съдѐбно заседа̀ние** 公开开庭 **~а ра̀на** 未愈合的伤口 **~о парти̇йно събра̀ние** (吸收群众参加的)党员大会 **под ~о небѐ** 在户外,露天 **с ~о чѐло** 自豪地,正直地

откри̇ти|е *-я* [中] ❶发现,发明: нау̀чни ~я 科学发现 ❷〈转〉觉察到的事情,发觉: Откри̇тието ме развълну̀ва. 这一发现使我激动不已。

откри̇то [副] ❶公开地;公然地;坦白地: поста̀вям въпро̀сите ~ 直截了当地提出问题 говоря ~ 坦白地说 ка̀звам ~ мнѐнието си 公开讲出自己的意见 посо̀чвам ~ грѐшките 公开指出错误 ❷勇敢地,大胆地,正直地: глѐдам ~ 大胆地看着 ◇ **на ~о** 露天

откри̇я 见 откри̇вам

откровѐн *-а* [形] 坦白的,直爽的;直言不讳的,开诚布公的,坦率的: ~ човѐк 直爽的人 ~ разговор 坦率的谈话 **~о** [副]: говоря ~о 坦率地说 **~ост** *-остта̀* [阴]: с пъ̀лна ~ост 以完全坦率的态度 с ~ност 坦白地,坦率地

откровѐни|е *-я* [中] ❶(意外的)新发现;恍然大悟: Тво̀ята кни̇га бѐ за нѐго същи̇нско ~е. 你的书对他是一个真正的启发。❷启示 ❸启示录(《圣经》的最后一部)

откроѐн *-а* ❶ открои̇ 的过被形动 ❷ [用作形] 有清楚轮廓的: ~и черти̇ на лицѐто 面部的清晰轮廓

откро̀йвам се [未] 同 открои̇вам се

откроя̀|вам [未], **открои̇** *-и̇ш, -и̇х* [完] ❶(照衣样)剪裁 ❷〈转〉使显出,使突出: Ку̀лите и цъ̀рквите на Трапѐзица ~я̀ваха сво̀ите та̀йнствени фо̀рми в но̀щния здра̀ч. 特拉佩济察山上的高塔和教堂在夜色中呈现出自己神秘的身姿。

откроя̀|вам се [未], **открои̇ се** *-и̇ш се, -и̇х се* [完] [中态] 显出清晰的轮廓,突现出来: Планини̇те се ~я̀ваха в лазу̀ра вели̇чествени, зелѐни. 雄伟苍翠的群山在蓝色的天空中显出清晰的轮廓。

отку̀к|вам [未], **отку̀кам** [完] 用咕咕叫声回答: Кукуви̇цата ~ва. 布谷鸟在咕咕地回答着。

о̀ткуп [阳] ❶赎金: да̀вам ~ 交赎金 ❷赎买,赎回: ~ от тру̀дова пови̇нност 交赎金免劳役

отку̀пвам [未] 同 откупу̀вам

отку̀п|вам се [未], **отку̀пя се** *-иш се, -их се* [完] [反身] 赎免;贿免: ~вам се от во̀енна слу̀жба 赎免军(兵)役 **~ване** [中]

откупва̀ч [阳], **откупва̀чка** [阴] 赎买人

отку̀пник [阳], **отку̀пница** [阴] 〈方〉同 откупва̀ч

откуп|у̀вам [未], **отку̀пя** *-иш, -их* [完] ❶赎回,赎出: ~у̀вам плѐнници 赎回俘虏 ❷收购,买下(遗产共有者的部分,伙有的部分): Къ̀щата ще бъ̀де тво̀я, ако̀ ~иш идеа̀лната ча̀ст на сестра̀ си. 你如果买下你妹妹的那一份,房子就是你的了。❸包买,(大量)收购(展品、货物等): На̀й-ху̀бавите карти̇ни от изло̀жбата бя̀ха ~ени. 展览会上最好的绘画都被买光了。— **се** [被动] **~у̀ване** [中]

откъдѐ [副] ❶从哪里,从何处;从哪边,怎么: Откъдѐ и̇деш? 你从哪里来? Откъдѐ сте? 您是哪里(哪国)人? Откъдѐ е по̀лѐк това̀рът? 货物哪边轻点? Откъдѐ зна̀еш? 你怎么知道的? ❷ [用作连] 从哪里,怎么: Всѝчки го позна̀ваха, но ни̇кой не зна̀еше ~ бѐше дошъ̀л. 大家都认识他,但谁也不知道他是从哪里来的。❸ [用作前]〈民〉同 откъ̀м: И̇да ~ гора̀та. 我从树林那边来。◇ ~(-)**накъдѐ** 〈口〉何必,为什么;有什么权利;怎么能这样;有什么根据;说到哪儿去啦 ~ **не** 〈民〉从很多地方,从各地: Ви̇ждаш ли тѝя хо̀ра, дѐто са ме заобиколи̇ли? Дошли̇ са да ме ви̇дят ~ не. 你看到我周围这些人了吗?他们是从好多地方赶来看望我的。

откъдѐто [副-连] 从那里,从哪里;从所说的地方;从那里面: ~ и да било̀ 不管从哪里 И̇маше за̀повед да взѐмем оръ̀жието им и да ги пу̀снем да си вървя̀т ~ са дошли̇. 我们得到命令,缴他们的武器,并放他们回去。Откъдѐто не сѐ надя̀ваш, отта̀м изска̀ча за̀ек. 兔子从你本不抱希望的地方跳出来。

откъм [前] ❶从,自,从…来: Вятърът духа ~ полето. 风从田野吹来。❷〈口〉对,在…方面: Откъм парите е слабичък. 在钱的方面他不宽裕。~ паричната страна 在钱的方面 Откъм здравето съм добре. 我的身体不错。

откънт|я -иш, -ях, 过主形动 -ял, -яла, -ели [完] 不再响: А есента, когато ~я и последната момина песен от полето, направиха събрание, за да видят кой какво е свършил. 秋天,当少女们最后的歌声已不在田野回荡的时候,大家就聚在一起看看每个人做了些什么活。

откърмвам [未] 同 откърмям

откърм|ям [未], **откърмя** -иш, -их [完] 哺养,哺育: ~ям дете 哺养小孩 Отчуждй се от земята, дето те е родила и ~ила. 你已经疏远了生你养你的土地。— **се** [被动] ~**яне** [中]

откърн|ям [未], **откърня** -иш, -их [完]〈方〉(从树上)折下,掐下(枝条等): ~ям клон 折下树枝 — **се** [被动] ~**яне** [中]

откърт|вам [未], **откъртя** -иш, -их [完] 拆下;剥下;扒下;凿下;敲下: Някой е ~ил тухли от стената. 有人把墙上的砖扒下来了。— **се** [被动] ◇ **Откъртих му един сън.** 我睡了一个好觉。~**ване** [中]

откърт|вам се [未], **откъртя се** -иш се, -их се [完] [中态] ❶断下来,掉下来: Един къс от канара се ~и под краката ми. 山崖上的一块岩石在我的脚下崩落。❷〈转〉(好不容易才)发出(叹息、呻吟): Една дълбока въздишка се ~и от гърдите му. 一声深深的叹息好不容易才从他的胸膛里发出来。~**ване** [中]

откърт|ям [未], **откъртя** -иш, -их [完] 同 откъртвам — **се** [被动] ~**яне** [中]

откърш|вам [未], **откърша** -иш, -их [完] 折下,折断: ~вам клон 折下树枝 ~вам кочан 掰玉米棒子 — **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

откъс [阳] (文学或音乐作品的)一段,片断;摘录: ~ от разказ 短篇小说的片断

откъс|вам [未], **откъсна** -неш, -нах, 过被形动 -нат [完] ❶撕下,扯下,折下,揪下,打掉,冲掉,砸掉: ~вам късче хляб 掰下一小块面包 ~вам конец 把线扯断 ~вам контролата от входен билет 撕下门票的副券 Откъснах няколко череши. 我摘下几颗樱桃。Бомбата ~на ръката му. 炸弹把他的手炸掉了。❷〈转〉使离开,使分离,使丢下;打断: ~вам го от семейството 使他离开家庭 ~вам я насила от него 硬使她和他分离 ❸〈转〉(与 не 连用)(目光)不离开: Ния не ~ваше поглед от разтворената врата на къщата отсреща. 尼娅目不转睛地看着对面房子敞开的大门。— **се** [被动] ◇ **Не може да ~не.** 他太笨,他干不了。**Откъснаха ми се краката (ръцете).** 累得我脚(手)都要断了。**Сякаш че му е ~нал главата.** 〈口〉酷像某人: Знаеш ли ти баба ми? — Знам я, помня я още като беше млада булка — сякаш че си й ~нала главата. "你认识我祖母吗?""认识,在她还是年轻媳妇时就记得她——你真像她。" **Ще ти ~на главата като на пиле (врабче).** 〈口〉我要像揪小鸡(小麻雀)一样揪下你的脑袋;我要狠狠惩罚你。**Ще ти ~на ушите.** 〈口〉我要把你耳朵揪下来;你再淘气,我就狠狠惩罚你。~**ване** [中]

откъс|вам се [未], **откъсна се** -неш се, -нах се [完] [中态] 离开,脱离;失掉联系,停止: ~вам се от масите 脱离群众 ~вам се от работа 脱离工作 ~вам се от неприятеля 和敌人脱离接触 ◇ **Само толкова ли ти се ~на от сърцето?** 〈口〉你就只舍得给这么一点吗? ~**ване** [中]

откъсле|к -ци [阳] 同 откъс

откъслеч|ен -на [形] 不完全的,不连贯的,断断续续的: ~ен отговор 不完全的回答 ~ни разговори 断断续续的谈话 ~**но** [副] ~**ност** -ността [阴]

откъсна 见 откъсвам

откъсна се 见 откъсвам се

откъснат -а ❶ откъсна 的过被形动 ❷ [用作形] 1.隔离的,分离的;孤立的: ~ от света 与世隔绝的 ~ от живота 脱离生活的 2.〈罕〉同 откъслечен: ~и фрази 不连贯的句子 ~**о** [副] ~**ост** -остта [阴]

отл|агам [未], **отложа** -ожиш, -ожих [完] ❶拖延,推迟,延缓: Той все ~ага. 他总拖延。Той ~ожи заминаването си за Пекин с още няколко дни. 他把去北京的时间又推迟了几天。Да ~ожим този разговор за утре! 咱们明天再谈吧! ❷〈方〉脱,摘(帽子等): ~агам шапка 脱帽 — **се** [被动] ~**агане** [中]

отлеж|авам [未], **отлежа** -иш, -ах [完] ❶(酒、奶酪等)因存放而变好(味醇),陈放: Виното не е още ~ало. 葡萄酒还没有放够时间。Оставете новата бира да ~и. 把新啤酒陈放起来! ❷关押,坐牢: Отлежах три години, ще ~а още две и ще ме пуснат. 我已坐了三年牢,还要再坐两年,然后就会把我释放。— **се** [反身] 躺够,躺足: Това лято си ~ах на плажа. 今年夏天我可在沙滩上躺够了。~**аване** [中]

отлежал -а ❶ отлежа 的过主形动 ❷ [用作形] 久存变醇的: ~о вино 陈(醇)葡萄酒

отлек|вам [未], **отлекна** -неш, -нах [完] [只三单] (同人称代词与格简形形式连用) 感到轻松一些: Тя поплака и й ~на. 她哭了一会儿,才觉得轻松一些。Отлекна ми на душата. 我觉得心里轻松了一些。~**ване** [中]

отлеп|вам [未], **отлепя** -иш, -их [完] 揭下(与 залепвам (贴上)相对): Ще ~иш марката внимателно и пак ще я залепиш. 你把邮票小心地揭下来,然后再把它贴上。~вам превръзка 把绷带揭下来 — **се** [反身,被动]: ❶揭下,揭开: Пликът на писмото се ~и. 信封被揭开了。❷〈转〉脱离,分离;离开: Отлепи се най-сетне от него. 她终于离开了他。~**ване** [中]

отлеп|ям [未], **отлепя** -иш, -их [完] 同 отлепвам — **се** [反身,被动] ~**яне** [中]

отлетява|м [未] 同 отлитам ~**не** [中]

отлея 见 отлйвам¹ 和 отлйвам²

отлив [阳] ❶退潮,落潮(与 прилив (涨潮)相对): Иде ~ът. 退潮了。❷〈转〉撤退,减少: ~ на приходи 收入的减少 ~ на тълпата 人流的减少

отл|ивам¹ [未], **отлея** -еeш, -ях, 过主形动 -ял, -яла, -ели, 过被形动 -ят, -ята, -ети 和 -ян, -яна, -ени [完] 倒出,斟出;舀出,抽: ~ивам в един по-малък съд гореща вода от пералника 把热水从大锅中倒人一个较小的器皿里 Отлей от водата, че е много. 把水倒出一些来,太多了。Отдето се ~ива, а не се долива, скоро се изпива. 〈俗〉只倒不添,很快喝干。— **се** [被动] ~**иване** [中]

отл|ивам² [未], **отлея** -еeш, -ях, 过主形动 -ял, -яла, -ели, 过被形动 -ят, -ята, -ети 和 -ян, -яна, -ени [完] 浇铸,铸造,灌注: Тия части ще ~еят във фабриката. 工厂里将铸造

这些零件。— **се** [被动] **~ѝване** [中]

отлѝвк|а [阴] 铸件,铸造品: метàлна ~а 金属铸件 гѝпсова ~а 石膏浇注件 чугу̀нени ~и 生铁铸件

ò тлик|а [阴] 同 рàзлика (与 прѝлика (相似)相对): Не мòгат да се открѝят междỳ тях нѝкакви ~и. 在他们之间找不出任何不同之点。

отлѝтам [未], **отлетя̀** *-етѝш, -етя̀х*, 过主形动 *-етя̀л, -етя̀ла, -етѐли* [完] ❶飞走,飞去;(飞机)起飞: Жѐравите ~ѝтат на юг. 鹤向南方飞去。Самолѐтът ~етя̀ в тъмни зорѝ. 飞机拂晓起飞了。❷〈转〉(时间)过去,飞逝: Врѐмето ~ѝта. 时间在飞逝。И твòят дѐн сред чѐрен трỳд ~ѝта. 你的时光在繁重的劳动中飞逝。❸〈转〉飞跑(向某处): Щòм му кàзаха товà, ~етя̀ катò стрелà. 大家告诉他这件事后,他就飞也似的跑了。**~ѝтане** [中]

отлича̀вам [未], **отлича̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶识别,辨别,辨明,区别(开): ~àвам добрòто от лòшото 辨明好坏 ~àвам ѝстината от лъжàта 辨明真伪 Скòро тòй ~ѝ пòкрива на дя̀довата Стоя̀нова воденѝца. 他很快就认出斯托扬老爷爷的磨房的屋顶。❷[只三] 使区别于: На пръв пòглед нѝщо не ~àваше тàзи нòщ от дру̀гите. 乍一看,今夜和其他夜晚没有任何区别。❸嘉奖,奖赏;奖励: ~àвам го с òрден 以勋章嘉奖他 — **се** [被动]

отлича̀вам се [未], **отлича̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] ❶与…不同,不同于…,与…有区别: Тòй по нѝщо не сѐ ~àва от бащà си. 他与他的父亲在任何方面都没有不同。Тòй се ~àва от тѐбе по харàктера си. 他在性格上与你不同。❷有…特点,特点是…: Тòй се ~àва с усѐрдие и с голя̀ма възприемчѝвост. 他的特点是努力和接受能力强。

отлѝч|ен *-на* [形] ❶优秀的,品质高尚的: ~ен скиòр 优秀的滑雪运动员 ~ен човѐк 品质高尚的人 ❷极好的,顶好的: ~но здрàве 极好的健康状况 ~ен рѐд 极好的秩序 ❸优等的,得优的: Тя̀ е ~на ученѝчка. 她是优等生。Ѝма ~ен успѐх по всѝчки предмѐти. 他门门功课都是优秀。❹ [用作名] **~ен** [阳] 优(学校评定成绩的最高等级): Полу̀чих ~ен. 我得了优。**~но** [副]: Отлѝчно! 好极了!

отличѐн *-а* ❶ отличà 的过被形动 ❷突出的;受到嘉奖的

отлѝчи|е *-я* [中] ❶〈旧〉分别,区别,差别,不同之点 ❷嘉奖: Удостоѐн съм с ~е. 受到嘉奖。❸优秀成绩: завъ̀ршвам гимнàзия с ~е 以优异成绩中学毕业

отличѝтел|ен *-на* [形] 标名区别的,用于辨别的,识别的;特别的,特殊的: ~ни бѐлези: ру̀са косà, сѝни очѝ … 特征:浅黄头发、蓝眼睛… ~ен знàк 识别标志 **~но** [副] **~ност** -ността [阴]

отлѝчни|к *-ци* [阳], **отлѝчничка** [阴] ❶(学校的)优等生: пъ̀лен ~к 全优生 дѝплома на ~к 优等生毕业证书 ❷模范工作者,先进工作者: В пъ̀рвите редѝци бя̀ха ~ците на предприя̀тието. 前面几排是企业里的优秀工作者。

отлò|г *-зи* [阳]〈方〉山的下坡

отлòжа 见 отлàгам

отложѐни|е *-я* [中]〈地质〉沉积层;地层: минерàлни ~я 矿物层 утàечни ~я 沉积层

отлòм|вам [未], **отломя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 折下,砸下,砍下

отлòмк|а [阴] 破块,掉(砸,砍,破碎)下来的一块;断片;破坏后剩下的残件: кàменни ~и (凿下来的)碎石块 ~и от стрелѝ 断箭

отлòмъ|к *-ци* [阴] 同 отлòмка

отломя̀вам [未], **отломя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 отлòмвам

отлъ̀|гвам [未], **отлъ̀жа** *-жеш, -гах* [完] 诳,哄骗(某人白等或空手而去) — **се** [被动,中态]: опѝтвам се да се ~жа с бòлест 打算托词说有病 **~гване** [中]

отлъ̀ч|вам [未], **отлъ̀ча** *-иш, -их* [完] ❶使(羊等)离群,分群 ❷(给小孩、小动物)断奶: ~вам детѐ от мàйка 给小孩断奶 Àгнетата не сà òще ~ени от мàйките. 小羊羔还没有断奶。— **се** [被动,中态]: Навя̀рно се е ~ил от пъ̀тя. 他准是离开了大路。~вам се от рàбота 逃避工作 ◇ **~вам от цъ̀рквата** 〈宗〉开除教籍,革出教门 **~ване** [中]

отлъ̀чка [阴] 同 отлъ̀чване

отлю̀б|вам [未], **отлю̀бя** *-иш, -их* [完] 不再爱,不再喜欢;厌弃: ~вам ня̀кого 不再爱某人

отля̀во [副] 从左边,在左边(与 отдя̀сно (从右边,在右边)相对): Катò хòдиш с пò-стàр човѐк, застàвай ~. 跟年长的人走路要走在他左边。Отля̀во на рѐчичката стърчѐше едѝн дъ̀б. 在小河的左边耸立着一棵橡树。

отмàла [阴]〈民〉同 отмаля̀ване: Слàдка ~ завладя̀ тя̀лото ѝ. 她浑身感到一种甜蜜的乏力。

отмалѐя 见 отмаля̀вам

отмалня̀вам [未], **отмалнѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 同 отмаля̀вам: Ръцѐте и кракàта ми ~я̀ха. 我的手脚都没有力气了。**~я̀ване** [中]

отмаля̀вам [未], **отмалѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] (由于疾病、疲劳、精神紧张而)软弱,衰弱,无力: От глàд човѐк ~я̀ва. 人一饿就没劲了。Кракàта ми ~я̀ват. 我的腿软弱无力。**~я̀ване** [中]

отмаля̀лост *-тà* [无复,阴] 衰弱;精疲力尽

отмàм|вам [未], **отмàмя** *-иш, -их* [完] 哄开,诱走: Отмамѐте ку̀четата, че не мòга да вля̀за. 请把狗骗开,不然我进不去。**~ване** [中]

отмàря|м [未] 同 отморя̀вам **~не** [中]

отмàря|м се [未,中态] 同 отморя̀вам се **~не** [中]

отмàх|вам [未], **отмàхна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 赶走,逐走;移开;推开: Отмахнѝ котлѐто от òгъня! 把水桶从火上移开。Поглѐждам и бъ̀рзо ~вам пòгледа си. 我看了看,就匆匆把目光移开。Бàйко с недоволство ~ва ръкàта ми. 哥哥不满地推开我的手。— **се** [被动] **~ване** [中]

òтмел [阳] 浅滩,水浅处

отменѐние [中] 同 отменя̀ване: ~ на извънрѐдните мѐрки 取消特别措施 ~ на купòнната систѐма 取消配给制度

отмѐнни|к *-ци* [阳], **отмѐнница** [阴] (民歌中的)替手,帮手,助手: На мъжà си невѐстица, на мàйка му ~ца. 她是丈夫的贤妻、婆婆的替手。

отменя̀вам [未], **отменя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶废除,废止;撤消,取消: ~я̀вам закòн 废除法律 ~я̀вам присъ̀да 撤消判决 Отменѝха заповедтà за нѐговото уволнѐние. 他们撤消了免去他职务的命令。~я̀вам представлѐние 取消演出 ❷接替,替换: ~я̀вам ня̀кого в рàботата 接替某人工作 Елà ме ~ѝ, че вѐче ня̀мам сѝли. 快来替换我,我已经没有力气了。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

отмѐня|м [未], **отменя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 отменя̀вам — **се** [被动] **~не** [中]

отмѐр|вам [未], **отмѐря** *-иш, -их* [完] ❶量,称;量出,测定:

Отмѐриха му трѝ кòфи царевица. 他们给他量出三桶玉米。Сѐдем пъти ～й, едѝн път отрежѝ. 七次量衣一次裁;三思而后行。❷〈转〉酌量,斟酌,使均衡,使有节奏: ～вам дỳмите си 斟酌自己的话 — **се**［被动］**～ване**［中］

отмѐрен -*а*［形］匀整的,匀调的,有节奏的;从容不迫的: ～и стъпки 匀整的脚步 **～о**［副］: говòря ～о 从容不迫地讲话 **～ост** -осттà［阴］

отмѐр|ям［未］, **отмѐря** -*иш*, -*их*［完］同 отмѐрвам — **се**［被动］**～яне**［中］

отмѐст|вам［未］, **отмѐстя** -*иш*, -*их*［完］❶推开,移开,挪开: ～вам стòла до прозòреца 把椅子挪到窗户旁 Отместѝ кàмъка мàлко вдя̀сно. 把石头向右挪动一点。❷(目光)移开;转向: ～вам пòгледа си към ... 把目光转向… — **се**［反身,被动,中态］: Тòй се ～и мàлко настранà. 他向边上稍微移开一点。**～ване**［中］

отмѐст|ям［未］, **отмѐстя** -*иш*, -*их*［完］同 отмѐствам — **се**［反身,被动,中态］**～яне**［中］

отметà 见 отмя̀там

отмѐтка［阴］〈书〉(在数数、检查等时打的)记号,符号,标记: Катò проверѝш сбòра на цѝфрите, сложѝ ～. 检查数字相加的得数后,打个记号。

отмѐтна 见 отмя̀там

отмѐтни|к -*ци*［阳］, **отмѐтница**［阴］食言者,说话不算数的人

отмѝ|вам［未］, **отмѝя** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т*［完］❶洗掉: Едвà ～х мастѝлото от ръкàта си. 我好不容易才把手上的墨水洗掉。❷(水)冲刷掉,冲洗掉: Вся̀ка годѝна рекàта ～ва по мàлко от брегà. 每年河水都要把堤岸冲刷掉一些。— **се**［被动］**～ване**［中］

отмиля̀|вам［未］, **отмилѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［完］〈民〉❶不再可爱 ❷［只三］**отмиля̀ва ми, отмилѐе ми** 不再喜欢,不再感到亲切: Отмиля̀ха ми стàрите прия̀тели. 我不再喜欢老朋友了。**～я̀ване**［中］

отмин|àвам［未］, **отмѝна** -*еш*, -*ах*, 过被形动 -*ат*［完］❶经过,走过: Отмѝнали са къщата и се връщат. 他们走过了那栋房子,又往回走。❷超过: Ѐньо бѐше го ～ал дòста. 埃尼奥超过他好远。❸〈转〉(时间、事件等)过,过去: Войнàта ～на. 战争过去了。Бýрята ～на. 暴风雨过去了。～àвам безвъзврàтно във вечносттà 已经一去不复返 Младосттà ～на. 青春时代过去了。❹〈转〉(疼痛、愤怒等)消失,平息,过去 ❺不重视,怠慢: ～àвам го с пренебрежѐние 怠慢他 Отмѝнаха с мълчàние нòвата му кнѝга. 他们对他的新书闭口不谈。**～àване**［中］

отмин|ỳвам［未］, **отмѝна** -*еш*, -*ах*［完］同 отминàвам **～ỳване**［中］

отм|ѝрам［未］, **отмрà** -*рѐш*, -*ря̀х*, 过主形动 -*ря̀л*, -*ря̀ла*, -*рѐли*［完］〈书〉消失,消亡,衰亡;不再存在: Ня̀кои от нарòдните обичàи постепѐнно ～ѝрат. 一些民间习俗在逐渐消失。**～ѝране**［中］

отмирѝ|свам се［未］, **отмирѝша се** -*шеш се*, -*сах се*［完］［中态］走味,失味;失掉味道 **～сване**［中］

отм|я̀там［未］, **отметà** -*етѐш*, -*ѐтох*, -*ѐте*, 过主形动 -*ѐл*［完］把…扫到一旁: След я̀дене ～я̀тат трохѝте. 饭后他们把残渣扫走。— **се**［被动］**～я̀тане**［中］

отм|я̀там се［未］, **отметà се** -*етѐш се*, -*ѐтох се*, -*ѐте се*, 过主形动 -*ѐл се*［完］［中态］〈貌〉走(开),跑(掉) **～я̀тане**［中］

отмя̀я 见 отмѝвам

отмòл|вам［未］, **отмòля** -*иш*, -*их*［完］求得,哀求到,恳求到,央求到: Едвà ～их да ме пỳснат на ѝзлет. 我好不容易才哀求到让我去郊游。**～ване**［中］

отмòра［阴］休息,休养: търся ～ в нѐщо 通过某事得到休息 Нощтà нòсеше спокòйствие и ～. 夜晚带来了宁静和休息。спѝрам за ～ 停下来休息

отморѝтел|ен -*на*［形］使人得到休息的,使精神得到恢复的: ～ен сън 使精神得到恢复的睡梦

отмор|я̀вам［未］, **отморя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶使恢复精神,使得到休息: Рàнното ля̀гане ～я̀ва. 早睡能使精神得到恢复。❷使感到舒适: ～я̀вам очѝте 使眼睛感到舒适 — **се**［被动］**～я̀ване**［中］

отмор|я̀вам се［未］, **отморя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］休息(过来);歇息: Да сѐднем на ся̀нка да се ～ѝм. 我们坐在阴凉处休息一下吧。**～я̀ване**［中］

отмотà|вам［未］, **отмотàя** -*еш*, -*х*［完］(把缠着的线等)退下来,倒下来: Тря̀бва да ～я мàлко прѐжда от товà кълбò и да я намотàя на дрỳгото. 我必须把线从这个线团上倒下一点,绕到另一团上。— **се**［被动］**～ване**［中］

отмотà|вам се［未］, **отмотàя се** -*еш се*, -*х се*［完］［中态］(从混乱的状态中)脱身,出来 **～ване**［中］

отмрà 见 отмѝрам

отмраз|я̀вам［未］, **отмразя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］烤暖,使暖和起来;烤化: ～я̀вам снегà 把雪烤化 — **се**［被动］**～я̀ване**［中］

отмък|вам［未］, **отмъкна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат*［完］❶拖走,拉走: ～вам пълната торбà до колàта 把装满的口袋拖到车旁 ❷〈口〉偷走,窃去: Отмъкнаха чàнтата. 他们把提包偷走了。— **се**［被动］**～ване**［中］

отмък|вам се［未］, **отмъкна се** -*неш се*, -*нах се*［完］［中态］〈罕〉到,跑(到),(好容易才)回去: Дѐнем всѝчки отѝваха на рàбота и сѐлото запустя̀ваше. Дàже децàта и кỳчетата се ～ваха към нѝвите. 白天所有的人都去干活了,村子空荡荡的,连孩子和狗都到田里去了。**～ване**［中］

отмъстѝтел -*ят*, -*я*［阳］, **отмъстѝтелка**［阴］复仇者

отмъстѝтел|ен -*на*［形］仇念深重的,爱报复的: ～ен човѐк 爱报复的人 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

отмъст|я̀вам［未］, **отмъстя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］同 отмъщàвам **～я̀ване**［中］

отмъщ|àвам［未］, **отмъстя̀** -*стѝш*, -*стѝх*［完］报仇,复仇: ～щàвам си за нѐщо 为…报仇 ～щàвам на убѝеца за убѝйството на бащà си 向杀害父亲的凶手复仇 **～щàване**［中］

отмъщѐни|е -*я*［中］报仇,复仇;报复: жàжда за ～е 复仇的渴望 Не сѐ ли бòйш от ～е? 你不怕报复吗?

отмя̀на［阴］〈民〉❶帮助(老人,病人);接替: Ня̀мам си нѝйде ～. 我从哪里也得不到帮助。❷(指儿媳、儿女等青年人当老年人的)替手,帮手: намѝрам ～ 找到替手 Оженѝ се, сѝнко, доведѝ ми ～. 好儿子,结婚吧,给我带一个替手来。

отм|я̀там[1]［未］, **отмѐтна** -*ѐтнеш*, -*ѐтнах*, 过被形动 -*ѐтнат*［完］❶扔开,甩开;甩向一边(后边): ～я̀там косàта си назàд 把头发甩到后边去 ❷掀开,撩开: ～я̀там одея̀лото 掀开毯子 **～я̀тане**［中］

отм|я̀там[2]［未］, **отмѐтна** -*ѐтнеш*, -*ѐтнах*, 过被形动 -*ѐтнат*

［完］（在核对时）做记号，做标记：～ятам със знак 用记号标出来 Той ще чете, а ти ще ～яташ. 他念，你做记号。Той по цял ден ще брой и ～ята по списък получените материали за строежа на стопанския двор. 他整天将按照单子清点和核对所收到的建造农场场院的材料。— се［被动］～**ятане**［中］

отм|ятам се［未］，**отметна се** *-етнеш се, -етнах се*［完］［中态］翻悔（诺言等）：～ятам се от думите си 食言 ～ятам се от пазарлъка 反悔谈妥的买卖 ～**ятане**［中］

отнапред［副］〈民〉以前，从前，很早：Аз го познавах ～. 我以前就认识他。Отнапред трябва да се погрижиш за зимовище. 你早就该为冬天用的东西操心了。

отн|асям［未］，**отнеса** *-есеш, -есох, -есе*，过主形动 *-есъл, -есла*［完］❶拿去，搬去；送去，送走，送交；运走：Ще го ～еса в къщи и ще го скрия. 我要把它拿回家藏起来。～асям писмо на пощата 把信送到邮局 ～асям болен в болницата 把病人送往医院 ❷（风）刮走，吹掉；（水）冲走，冲掉：Планинските порои ～если дървените мостове. 山洪冲走了木桥。❸〈转〉（思想）带到：Мисълта му го ～есе при Пенка в село. 他的思想把他带到了在农村的彭卡那里。❹〈口〉偷去：Той е ～есъл моите дрехи. 他把我的衣服偷走了。❺（疾病、饥馑等）使丧生：Болестта го ～есе. 疾病夺走了他的生命。— **се**［被动］◇ **～асям боя, каляя (заради него)**〈口〉（为他）挨打受屈：Отнесе бой от баща си. 他挨了他父亲的打。**～асям въпроса до някого** 正式向某人（主管机关或主管人）提出 **～асяне**［中］

отн|асям се［未］，**отнеса се** *-есеш се, -есох се, -есе се*，过主形动 *-есъл се, -есла се, -если се*［完］［中态］❶对待，对…持…态度，对…持…看法：～асям се братски към някого 兄弟般地对待某人 Не се ～асяй жестоко с пленниците. 不要虐待俘虏。Много важно е да се ～асяме критично към своите грешки. 对于自己的错误采取批判的态度是很重要的。❷［只三］与…有关；涉及到，谈到：Това не се ～ася до темата. 这与本题无关。що се ～ася до мене 至于我嘛… ❸〈数〉比（表示相互比较的关系）：X се ～ася към У, както 3：2. X：Y 等于 3：2。❹属于，归人：Политическата икономия се ～ася към обществените науки. 政治经济学是一门社会科学。❺找（某人商讨、了解），（同…）接洽，求教（于某人）：По въпроса ～есете се до господин Иванов. 关于这个问题请找伊万诺夫先生商讨。**～асяне**［中］

отначало［副］首先；起初，（一）开始，最初，起先：Отначало не умееше, но скоро се научи. 他起初不会，但很快就学会了。започвам всичко ～ 一切从头开始 ～ докрай 从头至尾

отнегде［副］〈民〉同 отнякъде

отнейде［副］〈民〉同 отнякъде

отне|мам［未］，**отнема** *-меш, -х*，过主形动 *-л*，过被形动 *-т*［完］❶剥夺，夺去，抢去；使失去，使失掉：～мам му думата 剥夺他的发言权 ～мам му свободата 剥夺他的自由 ～мам му хляба (живота) 夺去他的面包（生命）～мам му нещо от устата 从他嘴里夺走某物 ～мам му всяка надежда 使他失去任何希望 ～мам му възможността да се учи 使他失去学习的机会 ❷花费，耗费；占去（时间）：Тая работа ще ви ～ме половин час. 这件事要花费你们半小时的时间。❸〈方〉挪开，移开：Отнеми гърнето от огъня! 把陶罐从火上拿开！— **се**［被动］**～мане**［中］

отнеса 见 отнасям

отнеса се 见 отнасям се

отнигде［副］〈民〉同 отникъде

отнийде［副］〈民〉同 отникъде：Отнийде помощ не идва. 得不到任何方面的帮助。

отникъде［副］从哪里也不…：Отникъде помощ няма да ти дойде. 你将得不到任何方面的帮助。Отникъде не идваше никаква вест. 从哪儿也没传来任何消息。Отникъде не се вижда. 从哪儿也看不见。

отнима|м［未］同 отнемам **～не**［中］

отнине［副］〈宗，古〉从今以后：～ и до века 今后永远

отнися|м［未］同 отнасям **～не**［中］

отново［副］又，又一次，再，再一次，重新：Отново се зачу вик. 又听到喊声了。След продължителна тъмна нощ ～ виждат слънцето. 经过漫长的黑夜他们又重新见到了太阳。

относител|ен *-на*［形］❶相对的（与 абсолютен（绝对的）相对）；有条件的：～на влажност на въздуха 空气的相对湿度 ～на височина 相对高度 ～на истина 相对真理 Понятието за добро е ～но. 关于善的概念是相对的。❷某种程度上的，多多少少的；有限的，比较的；不大的：Относителната лекост в наказанието се дължеше най-много на красноречието му. 在某种程度上从轻惩罚主要归因于他的能言善辩。◇ **～но тегло** 比重 **～но прилагателно (местоимение)**〈语法〉关系形容词（代词）**～но**〈旧〉❶［副］：～но здрав 比较健康的 ❷［用作前］同 относно **～ност** *-ността*［阴］：теория на ～ността 相对论

относно［前］关于…，涉及…：изводи ～ общите закономерности 关于一般规律的结论 Никак не може да се ориентира ～ смисъла и значението му. 他完全不能了解其中的内容和意义。Относно това не трябва да си правим илюзии. 关于这一点，我们不应该抱幻想。

отношени|е *-я*［中］❶（比例）关系；关联：～е между страните на правоъгълен триъгълник 直角三角形各边之间的关系 Какво ～е има това към въпроса, за който говорим? 这和我们所谈的问题有什么关系呢？❷（相互）关系；联系：～я между партията и народните маси 党群关系 близки ～я 密切关系 лични ～я 个人关系 международни ～я 国际关系 търговски ～я 贸易关系 запазвам ～я с него 同他保持关系 Ние сме в добри ～я. 我们的关系很好。Отношенията ни са обтегнати. 我们关系紧张。❸态度；对待，看待：имам предизвикателно ～е към него 对他采取挑衅的态度 ❹方面：Пиесата не е издържана в художествено ～е. 话剧在艺术方面不过硬。Добър е човекът, но в едно ～е не ми се харесва. 他是个好人，但有一方面我不喜欢他。◇ **по ～е на** 在…方面，同…相比，对待：Хуманност по ～е на враговете — това значи жестокост по ～е на своя народ. 对敌人的仁慈就是对人民的残忍。Средногодишната заплата на работниците и служителите нарасна със 72 на сто по ～е на 1982 г. 同 1982 年相比，工人和职员的平均年工资增长了 72%。

отнякъде［副］不知从哪里，不知从什么地方，从某处：Отнякъде се зачуват стъпки. 某处传来脚步声。Вълко измъкна ～ бутилка вино. 沃尔科不知从什么地方搞来一瓶葡萄酒。

отобус［阳］同 автобус（公共汽车）

отодеве［副］〈民〉刚才，不久前

отодевеш|ен *-на*［形］刚才的，不久前的

отождеств|явам［未］，**отождествя** *-иш, -их*［完］同 отъждествявам — **се**［被动，中态］**～яване**［中］

ѝто|к¹ -*ци* [阳] 水肿,浮肿: Ѝтокът спа̀дна. 浮肿消了。

ѝто|к² -*ци* [阳]〈方〉发源地,源头

отоло̀гия [阴]〈医〉耳科学

отома̀н|ин -*и* [阳]〈旧〉同 ту̀рчин (土耳其人)

отома̀нка [阴] 土耳其式长沙发

отома̀нск|и -*а* [形]〈旧〉奥斯曼(人)的,土耳其(人)的: Отома̀нска импѐрия 奥斯曼帝国

отоплѐние [无复,中] ❶供暖,取暖: Отоплѐнието е сла̀бо. 供暖差。❷供(取)暖设备: па̀рно ~ 汽暖 во̀дно ~ 水暖

отоплѝтелн|ен -*на* [形] 供暖的,取暖的: ~на пѐчка 取暖的火炉 ~ен котѐл 取暖锅炉 ~на инстала̀ция 取暖设备 ~ни материа̀ли 取暖材料

отопля̀|вам [未], **отопля̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 供暖,取暖: ~я̀вам с въ̀глища 用煤取暖 Сало̀на ~я̀ват добрѐ. 大厅的供暖很好。— **се** [被动,中态]: Ни̇̀е се ~я̀ваме са̀мо с дърва̀. 我们只用木柴取暖。~**я̀ване** [中]

ото̀пл|ям [未] 同 отопля̀вам — **се** [被动,中态] ~**яне** [中]

отоп|я̀вам [未], **отопя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 舀光: Детѐто ~й медà от чини̇̀йката. 孩子把碟子里的蜜都舀光了。

оториноларинголо̀гия [阴]〈医〉耳鼻喉科学

отофо̀н [阳]〈医〉助听器

ОТП [о̀-те-пѐ] [中,缩] Окръ̀жно търго̀вско предприя̀тие 州商业企业

отпа̀д|ам [未], **отпа̀дна** -*неш*, -*нах* [完] ❶变弱,衰弱下来: Бо̀лният бъ̀рзо ~на. 病人很快衰弱了。~нал човѐк 衰弱的人 ❷〈转〉情绪低落,松弛: Отпа̀да душа̀та ми от униѝние. 我因灰心而情绪低落。❸离开,离去;脱离,退出: При пъ̀рвите тру̀дности нездра̀вите елемѐнти запо̀чнаха да ~ат от организа̀цията. 在刚刚出现困难的情况下,不坚定分子就开始脱离组织了。~**ане** [中]

отпа̀днал -*а* [形] 疲倦的,衰弱的: ~ гла̀с 疲惫的声音 ~ от гла̀д 饿得没力气的 ~**ост** -остта̀ [阴]

отпа̀дъ|к -*ци* [阳] 下脚(料),残渣,废物,废料; [只复] 垃圾: въ̀лнени ~ци 毛质下脚料 кни̇̀жни ~ци 纸质下脚料 желѐзни ~ци 铁质下脚料 ко̀шче за ~ци 废品筐,字纸篓

отпа̀дъч|ен -*на* [形] 下脚(料)的,废料的,废物的,废的: ~ни материа̀ли 下脚料

отп|а̀рям [未], **отпо̀ря** -*о̀риш*, -*ра̀х* 和 -*о̀рих* [完] (把缝上的、钉上的东西)拆开,拆下: ~а̀рям кръ̀пка 拆下补丁 Отпо̀ри̇ хаста̀ра на палто̀то! 把大衣的衬里拆下来! Защо̀ ~а̀ряш дъска̀та? 你为什么拆板子? — **се** [被动] ◇ ~**а̀рям уши̇̀те ня̀кому**〈口〉狠狠惩罚某人 ~**а̀ряне** [中]

отпаса̀ си 见 отпа̀свам си

отпа̀|свам [未], **отпа̀ша** -*шеш*, -*сах* [完] 解下(腰带、围裙、军刀等)(与 запа̀свам, опа̀свам (系上)相对): ~свам по̀яс 解下腰带 ~свам преста̀лка 解下围裙 — **се** [反身,被动] ~**сване** [中]

отпа̀с|вам си [未], **отпаса̀ си** -*ѐш си*, -*ох си*, -*е си* [完] [中态] (牲畜在草地上)吃饱草: Днѐс воло̀вете си ~оха. 今天牛在草地上吃饱了草。

отпа̀ша 见 отпа̀свам

отпел|я̀вам се [未], **отпелѐя се** -*ѐеш се*, -*я̀х се* [完] [中态]〈口〉同 отпиля̀вам се

отперà 见 отпи̇̀рам¹ 和 отпи̇̀рам²

отпетл|я̀вам [未], **отпетлѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* [完]〈方〉同 откопча̀вам — **се** [反身] ~**я̀ване** [中]

отпеча̀т|вам¹ [未], **отпеча̀там** 和 **отпеча̀тя** -*иш*, -*их* [完] ❶印出,印完;出版: ~вам кни̇̀га в 5000 екземпля̀ра 把书印5000册 ❷印上,留上…的痕迹: ~вам стъ̀пките си по по̀да 在地板上留下脚印 — **се** [被动] ~**ване** [中]

отпеча̀т|вам² [未], **отпеча̀там** 和 **отпеча̀тя** -*иш*, -*их* [完] 打开(用火漆印封的信封),拆封: ~вам писмо̀ 把信拆开 — **се** [被动] ~**ване** [中]

отпеча̀тъ|к -*ци* [阳] ❶印痕,痕迹: По кни̇̀гата и̇̀ма ~ци от мръ̀сните му пръ̀сти. 书上有他的脏手印。❷〈转〉特点,特征,痕迹: но̀ся ~ка на 带有…的特征 Тѐжкият живо̀т е сло̀жил ~к не са̀мо върху̀ лицѐто му, но и върху̀ хара̀ктера му. 艰难的生活不仅在他脸上,而且也在他性格上留下了痕迹。кла̀сов ~к 阶级烙印 ❸(杂志、选集中的文章的)单行本,单印本: отдѐлен ~к 单行本

отпеча̀тя 见 отпеча̀твам¹ 和 отпеча̀твам²

отпѐя 见 отпя̀вам

отпи̇̀|вам [未], **отпи̇̀я** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] 喝掉一部分,喝一点: ~вам ви̇̀но от ча̀шата, за да не сѐ разлѐе 把杯里的葡萄酒喝掉一点,以免溢出来 Всѝчки ~ха от ча̀шите си, а то̀й изпи̇̀ сво̀ята до дъ̀но. 大家都喝了一点,而他却把一杯都喝完了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

отпи̇̀|вам си [未], **отпи̇̀я си** -*еш си*, -*х си* [完] [中态] 喝足,喝够: На пра̀зненството си ~хме. 在庆祝会上我们喝了个够。

отпил|я̀вам се [未], **отпилѐя се** -*ѐеш се*, -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*ѐли се* [完] [中态]〈口〉到远方去;走开,滚开: Отпилѐй се оттъ̀к! (从这里)滚开!

отп|и̇̀рам¹ [未], **отперà** -*ерѐш*, -*ра̀х* [完] 洗去,洗掉 — **се** [被动] ~**и̇̀ране** [中]

отп|и̇̀рам² [未], **отперà** -*ерѐш*, -*ра̀х* [完] 同 отпа̀рям — **се** [被动,中态]: И Ѐньо у̀дряше с юмру̀ци по ма̀сата така̀ тѐжко, че дъска̀те се ~и̇̀раха. 埃尼奥用拳头猛力捶击着桌子,以致木板都要掉下来了。~**и̇̀ране** [中]

отпи̇̀|свам [未], **отпи̇̀ша** -*шеш*, -*сах* [完] 删去,勾去,勾掉,把…除名,除去(与 запи̇̀свам (登记)相对): ~свам го от спи̇̀съка 把他从名单上勾掉;除名 — **се** [被动] ◇ **Отпи̇̀сал съм го.**〈口〉我认为他没有希望了。~**сване** [中]

отпи̇̀|свам се [未], **отпи̇̀ша се** -*шеш се*, -*сах се* [完] [反身] 退出(学校、组织等): Отпи̇̀сах се от ку̀рса. 我退出学习班了。~**сване** [中]

отпи̇̀я 见 отпи̇̀вам

отпи̇̀я си 见 отпи̇̀вам си

отплѝва|м [未,完] 泅走,游开 ~**не** [中]

отпла̀та [阴] 报酬,报答: получа̀вам заслу̀жена ~ 得到应有的报酬

отпла̀|щам [未], **отплатя̀** -*тѝш*, -*тѝх* [完] 报酬;报答;报复: На добро̀то ~щам с добро̀. 我以德报德。За сто̀реното добро̀ тѐ му ~ѝха с чѐрна неблагода̀рност. 他们对他忘恩负义。~**щане** [中]

отпла̀|щам се [未], **отплатя̀ се** -*тѝш се*, -*тѝх се* [完] [中态] 报酬,报答: С ни̇̀що не мо̀жеш да се ~тѝш на роди̇̀телите си за тѐхните гри̇̀жи. 你无法报答父母对你的关怀。Докато̀

съм жив, не щè мога да ти се ～тя̀ за тàя услу̀га. 我一生也报答不了你对我的帮助。

òтплес［阳］〈民〉**на** ～ 弯曲着，歪着，斜着

отплèс|вам［未］，**отплèсна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат*［完］❶(啪的一声)把…打到一边 ❷〈转〉(目光、思想等)移开，转向：～вам пòглед по 把目光移到 Лятото съвсèм ѝ ～на мѝслите. 夏天使她完全心不在焉。❸〈转〉使分心，使分散注意力：Не ～вай децàта от урòците им! 不要让孩子们分心，把功课丢下不管！

отплèс|вам се［未］，**отплèсна се** *-неш се*，*-нах се*［完］［中态］〈口〉❶滑，滑一下：Кракъ̀т ми се ～на，пàднах и се наранѝх. 我的脚滑了一下，摔倒了，受了伤。❷(碰到硬物后)弹回，碰回，撞回：Куршу̀мът се ～нал от стенàта и го наранѝл. 子弹从墙上弹回来，把他打伤了。❸〈转〉(思想、讲话等)离题：～вам се от тèмата 离题 Орàторът се ～на в дреболѝи. 讲演者扯到鸡毛蒜皮的小事上去了。❹转移注意力，分神，心不在焉：Нѐйната задàча сегà бѐше сàмо да вàрди. Не бѝва да се ～ва — мòже да пропу̀сне нѝкой подозрѝтелен шу̀м. 她现在的任务就是监视，不应分心——不然会放过某个可疑的响声。

отпл|ѝтам［未］，**отплетà** *-етèш*，*-èтох*，*-èте*，过主形动 *-èл*［完］(从织物上)拆下(一部分)：Отплетѝ от ръкàва нѝколко рèда，че е дъ̀лъг. 从袖子上拆下几圈，因为太长了。— **се**［被动，中态］**～ѝтане**［中］

отплу̀ва|м［未］游走；驶出：Парахòдът ще ～ в зорѝ. 轮船将在黎明驶出。**～не**［中］

отподѝр 见 отподѝре

отподѝре 和 **отподѝр**［副］〈民〉❶同 отзàд：Тòй вървèше ～. 他在后面走。❷然后，以后：Отподѝре ще кàжа. 我以后会说的。

отпòйва|м［未］同 отпоя̀вам **～не**［中］

отпòр［无复，阳］回击，反击，抵抗：дàвам (окàзвам) ～ 予以回击 срèщам (натъ̀квам се на) ～ 遇到反抗

отпòр|вам［未］，**отпòря** *-иш*，*-их*［完］同 отпàрям：Отпорѝ якàта на рòклята. 把连衣裙的领子拆下来。— **се**［被动，中态］**～ване**［中］

отпòсле［副］以后，后来：Отпòсле и тòй се съгласѝ. 后来他也同意了。

отпòслеш|ен *-на*［形］〈罕〉以后的，后来的

отпòст|я *-иш*，*-их*［完］〈民〉不再吃斋

отпòч|вам［未］，**отпòчна** *-неш*，*-нах*［完］〈罕〉同 запòчвам (开始)

отпочѝ|вам［未］，**отпочѝна** *-неш*，*-нах*［完］休息(过来)；歇息：Катò ～на，ще дòйда и àз. 我休息过来后也会去的。Тя̀ ～на мàлко，пòсле взè тèжката кòшница в дру̀гата ръкà и продължѝ към градà. 她休息了一下，然后把沉重的篮子换到另一只手上，继续往城里走去。— **си**［中态］：Отпочинѝ си! 休息一下吧！**～ване**［中］

отпочѝвка［无复，阴］同 почѝвка

отпочѝна 见 отпочѝвам

отпòчна 见 отпòчвам

отпоя̀|вам［未］，**отпоя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］焊割，焊切(与 запоя̀вам (焊接)相对) — **се**［被动，中态］**～я̀ване**［中］

отпрàв|ен *-на*［形］出发的，起始的：～на тòчка 出发点 ～на гàра 始发站

отпрàв|ям［未］，**отпрàвя** *-иш*，*-их*［完］❶寄，寄出；送去，派遣，派出，发出：～ям писмò 寄信 ～ям покàна 发出邀请 ～ям поздравѝтелна телегрàма 发出贺电 ～ям стрелà 射箭 ～ям влàк 开出列车 ～ям стòка 发货 ～ям пòглед 投出目光 ❷〈书〉(与请求、询问、号召、威胁等名词连用表示该名词的意思)：～ям въпрòс 问询 ～ям молбà 请求 ～ям обвинèние 控告 ～ям заканà 威胁 — **се**［被动］◇ **～ям нѝкого** 赶走某人 **～яне**［中］

отпрàв|ям се［未］，**отпрàвя се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态］❶到，前往；开行，开出；出发：～ям се за градà 到城里去 ～ям се за в къ̀щи 回家去 ～ям се на пъ̀т 上路 ～ям се на рàбота 去工作，去上班 ～ям се към домà си 往家里走去 Самолèтът се ～и на ѝзток. 飞机向东飞去。❷(目光等)朝向，转向：Всѝчки пòгледи се ～иха към нèго. 大家的目光都转向了他。**～яне**［中］

отпразну̀ва|м［未，完］庆祝，过(节日)：～м 1 мàй 庆祝五一 ～м тържèствено юбилèя 隆重庆祝纪念日 ～м рождèн дèн 过生日 — **се**［被动］**～не**［中］

отпрàтка［阴］同 препрàтка (参看，参阅脚注)

отпрà|щам［未］，**отпрàтя** *-тиш*，*-тих*［完］❶〈口〉撵走，轰走，打发走：～щам го по къ̀сата процеду̀ра 匆匆把他打发走 ❷派往，派去；送到，送往：Тèжките слу̀чаи лèкарят ～ща в бòлницата. 医生把重病号送到医院去。Гòстите запòчнаха да ѝдват. Борѝс стàваше да ги посрèща и ги ～щаше гòре. 客人开始来了，博里斯站起来迎接他们，把他们送上楼去。❸(声音)发回，回响 ❹介绍参阅(某种书籍、资料等)：По засèгнатите странѝчни въпрòси сàмо ～ща към съответ̀ната литерату̀ра. 关于涉及到的次要问题，他只介绍了有关的参考书。— **се**［被动］**～щане**［中］

отпрèгна 见 отпря̀гам

отпрèд［副］❶(在)前面：вървя̀ ～ 走在前面 стоя̀ ～ 站在前面 Отпрèд ѝма градѝна，а отзàд — стопàнски двòр. 前面是菜园，而后面是场院。❷(在)正面：Къ̀щата ～ е измàзана. 房子的正面已经粉刷过了。❸从前面：излѝзам ～ 从前面出来 ❹〈转〉当面：Отпрèд лѝже-мàже，отзàде ти грòб копàе. 当面溜须拍马，背后挖掘坟墓。

отпрèде［副］〈民〉同 отпрèд：Изведнàж Йòтата се прому̀шил из навàлицата и се озовà ～ му. 约塔忽然从人群中钻出来，出现在他面前。

отпредѝ［副］在…以前，比…早的时候：Калпàкът му е ～ Балкàнската войнà. 他的帽子是巴尔干战争以前的东西。

отпрèт|вам［未］，**отпрèтна** *-неш*，*-нах*［完］抹下(卷起来的东西)：～вам ръкàв 抹下袖子

отпрѝщ|вам［未］，**отпрѝщя** *-иш*，*-их*［完］(除去障碍)放(水)；打开(拦河坝、坎以放水)(与 запрѝщвам (堵，截)相对)：～вам водà 放水 ～вам бèнта 打开拦河坝的闸门 — **се**［被动，中态］**～ване**［中］

отпря̀гам［未］，**отпрèгна** *-èгнеш*，*-èгнах*，过被形动 *-èгнат*［完］卸(牲口)：～я̀гам кòн 把马卸下来 — **се**［反身，被动］**～я̀гане**［中］

òтпуск［阳］休假，放假，假期：редòвен ～ 例假 ～ по бòлест 病假 домàшен ～ 在家休假 получàвам едномèсечен платèн ～ 有一个月带薪(工资照发)的假期 редòвен годѝшен ～ 一年一度的例假 отѝвам в ～ 休假 изпòлзувам ～ 享受假期 дàвам ～ 准假 взèмам ～ 请假 закъснѝвам от ～а 休假迟归(未按期上班) ◇ **безсрòчен** ～〈军〉退役 **черкòвен** ～ 教堂仪式结束

ѐтпуска [阴]〈口〉同 ѐтпуск

отпу̀с|кам [未], **отпу̀сна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶放;放开,放走,放下: ～кам ръ̀ката му 放开他的手 Огня̀нов ～на бинѐкъла. 奥格尼亚诺夫放下望远镜。Детѐто ～ка ръка̀ върху̀ тѐплото гръ̀бче на кѐтето. 孩子把手放在小猫的温暖的背上。❷使垂下,使低下: ～кам глава̀ 低下头 Седѝ с ～нати ръцѐ. 他垂着手坐着。Маймѝната ～ка опа̀шката си ча̀к до земя̀та. 猴子把尾巴一直垂到地上。❸松开,放开,放松: ～кам юзда̀та 松开缰绳 ～кам си кола̀на 松开腰带 ～кам стру̀на 松弦 ～кам му̀скули 放松肌肉 ～кам фрѐнта на За̀пад 放松(削弱)西线 ❹〈罕〉放出,释放: отѝвам към обѐра да ～на тѐлците 到圈棚去把小牛放出来 ❺把…加长,放长,使更长一些,使延长: ～кам рѐклята 把连衣裙放长一些 ❻拨出,拨付,拨给,发放: ～кам пѐмощ 拨救济款 ～кам материа̀ли 拨给材料 ～кам крѐдити при изгѐдни усло̀вия 发放优惠的贷款 ～кам стипѐндия 发给助学金 ～кам вагѐн 拨给车厢 ❼任…表现,任…出现: Очѝте му се бя̀ха напъ̀лнили със сълзи и тѐй ги ～на и протѐкоха тѐ по блѐдните му бу̀зи. 他的眼里充满了泪水,他任眼泪在他苍白的面颊上流淌。❽任…生长,任…长大: Отпу̀снал е корѐм. 他有了将军肚。— **се** [被动] ◇ **～кам гла̀с (гъ̀рло)**〈口〉放开喉咙唱(喊) **～кам си сърцѐто (душа̀та)**〈口〉放心 **～кам ня̀кому юзда̀те**〈口〉撒手不管 **～кам очѝ** 眼睛朝下看 **～кам ръцѐ** 无所作为,无能为力: От тру̀дностите не тря̀бва да се бѐйте, не тря̀бва да ～кате ръцѐ. 在困难面前不应该害怕,不应无所作为。**～кам си езѝка**〈口〉随便说;说得过多 **Отпу̀снах му кра̀я.**〈口〉开始过轻佻的生活;开始乱花钱。**～кане** [中]: ～кане на крѐдит 发放贷款

отпу̀с|кам се [未], **отпу̀сна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] ❶放下,卸下,解开: ～кам се от въжѐто 解脱绳索 ❷坐下,跌坐,倒下: ～кам се на стѐла 跌坐在椅子上 Тѐй се ～на на мѐката вла̀жна пръ̀ст. 他倒在松软潮湿的泥土上。❸低下,垂下,耷拉: Вя̀търът утѝхна съвсѐм, знамена̀та се ～наха. 风完全停了,旗子低垂着。Пѐгледът му се ～на па̀к. 他的目光又垂下来了。❹膨胀: Тестѐто се ～на. 面发起来了。❺(脸、身体)松弛;松垮: Ця̀лото му тя̀ло натежа̀ваше, ～каше се безсѝлно. 他整个身体在发沉,松弛无力。❻〈转〉变得自然,大方起来,不再害羞,随便起来 ❼〈转〉开始大手大脚起来,挥霍: ～кам се да ха̀рча 大手大脚地花钱 ❽(指感情、痛苦等)不能克制,沉浸: Тя̀ се ～на в мъ̀ката си, заро̀ни сълзи. 她陷入悲痛之中,开始落泪。❾松懈,松劲;泄气: Акѐ ѝма грѐшки и прѐпуски, не бѝва да се ～кате, не бѝва да се отча̀йвате от тя̀х. 如果有了错误和过失,不应该松懈,不应该为此而沮丧。Човѐк не бѝва да се ～ка, а да се бѐри. 一个人不应泄气,而应斗争。❿(暂时放下工作、职务而)休息,娱乐 ⓫(声音)放开,传开 ⓬化冻,解冻: Замръ̀зналата земя̀ се е ～нала. 冻了的土地化开了。◇ **Врѐмето се ～на.** 天气变暖和了。**Нѐрвите ми се ～ка̀т.** 我神经放松了。**Сърцѐто ми се ～на.** 我放心了。**～кане** [中]

отпуска̀р -*ят*, -*я* [阳]〈口〉休假的军人: Вла̀кът бѐше пъ̀лен с войнѝци ～и. 列车中满是休假的士兵。

отпуска̀рск|и -*а*〈口〉отпуска̀р 的形容词: ～и вла̀к 休假军人专列

отпу̀сна 见 отпу̀скам

отпу̀сна се 见 отпу̀скам се

отпу̀снат ❶ отпу̀сна 的过被形动 ❷ [用作形] 1.平放着的: Тѐй седѐше на ся̀нка, облѐгнат до дъ̀нера на дебѐл дъ̀б, с присвѝти крака̀, с ръцѐ ～и на коленѐ. 他坐在阴凉处,背靠着柞树的粗大树干,蜷着腿,手平放在膝盖上。2.垂着的,垂下的;耷拉着的: ～и рамена̀ 溜肩膀 3.松开的;放松的: ～а пружѝна 松开的弹簧 ～и тела̀ 放松的身体 4.冷淡的,没精神的;漫不经心的;松松垮垮的;马马虎虎的,不认真的,松松散散的: ～ човѐк 没精神的人 Отпу̀снат и ленѝв, с цига̀ра в уста̀, на тера̀сата се появѝ Борѝс. 博里斯松松垮垮,懒洋洋的,嘴里叼着烟卷,出现在阳台上。**～о** [副]: Борѝс сѐдна ～о на една̀ свобѐдна ма̀са и си поръ̀ча кафѐ. 博里斯漫不经心地坐在一张空桌子旁,要了咖啡。**～ост** -остта̀ [阴]

отпу̀ш|вам [未], **отпу̀ша** -*иш*, -*их* [完] ❶开;打开;拔出…的塞子(与 запу̀швам (堵上,塞上)相对): ～вам бутѝлка 拔出瓶塞 ❷打开(堤、坝),使(水)流出: ～вам я̀з 打开水库 ～вам бѐнт 打开拦河坝的闸门 ～вам вода̀ 放水 ❸疏通,清洗: ～вам комѝн 通烟囱 ～вам кана̀л 疏通渠道 — **се** [被动] **～ване** [中]

отпу̀ш|вам се [未], **отпу̀ша се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] (堵塞着的东西)通,通畅,挖通,掏通: Отпу̀шва ми се носъ̀т. 我的鼻孔通了。Тръба̀та се ～и сама̀. 管子自己通了。**～ване** [中]

отпу̀ща|м [未] 同 отпу̀скам **～не** [中]: ～не на стипѐндия 发放助学金

отпу̀ща|м се [未] 同 отпу̀скам се **～не** [中]

отпущѐни|е -*я* [中]〈宗〉宽恕: да̀вам ～е 给予宽恕 ◇ **козѐл ～я** 替罪羊

отпъ̀|вам [未], **отпъ̀на** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶扳(绷紧的东西),扣(扳机等): И тя̀ издѝгна револвѐра, насѐчи го в гърдѝте си и ～на. 她举起手枪,指向自己的胸膛,扣动了扳机。❷〈口〉偷走,窃走: Ня̀кой ми е ～нал писа̀лката. 有人把我的钢笔偷走了。— **се** [被动] **～ване** [中]

отпъ̀|вам се [未], **отпъ̀на се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态]〈口〉❶脱钩;脱离;离开: Колелѐто се ～на и отхвръ̀кна настрана̀. 轮子脱开,滚到一边去了。～вам се от гнездѐто си 离开自己的家庭 ❷用力,使劲: Катѐ се ～на, ще ви настѝгна. 我一使劲,就会赶上你们的。**～ване** [中]

отпъ̀ждам [未], **отпъ̀дя** -*диш*, -*дих* [完] ❶轰走,吆喝着赶走: ～ждам му̀ха 轰走苍蝇 ～ждам с вѝк ку̀чето навъ̀тре 吆喝着把狗赶进去 ❷〈转,口〉排除;驱除,消除: ～ждам всѝчки лѐши мѝсли 排除一切坏想法 — **се** [被动] **～ждане** [中]

отпъ̀на 见 отпъ̀вам

отпъ̀на се 见 отпъ̀вам се

отпъ̀рво [副]〈民〉开始,最先,最初: Отпъ̀рво не зна̀ех да шѝя, но скѐро се нау̀чих. 最初我不会缝纫,但很快就学会了。

отпъ̀рвом [副]〈民〉同 отпъ̀рво

отпъту̀ва|м [未,完] 到…去,开行,开出,出发: Тѐй ～ за Плѐвдив. 他到普罗夫迪夫去了。Тая̀ вѐчер ще ～ме с автомобѝл. 今晚我们要乘汽车上路。Вла̀кът ～, закъсня̀л си. 火车开走了,你来晚了。**～не** [中]: Дѐсет мину̀ти предѝ ～нето на вла̀ка аз пристѝгнах на га̀рата. 火车开动前十分钟我赶到了车站。

отпя̀вам [未], **отпѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* 和 -*я̀т*, -*я̀та*, -*ѐти* [完]〈民〉轮唱;复唱(演唱民歌时重复前面唱过的旋律): А̀з ще пѐя, а тѝ ще

~я̀ваш. 我先唱,你重复着唱。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

отп|я̀вам си [未], **отпѐя си** *-ѐеш си, -я̀х си*, 过主形动 *-я̀л си, -я̀ла си, -ѐли си* [完] [中态] 唱够: Отпя̀хме си и отигра̀хме си. 我们唱够了,也玩够了。

отрабо̀т|вам [未], **отрабо̀тя** *-иш, -их* [完] ❶做工偿债,做工偿还: ~вам дълг 以做工抵偿欠债 ❷做满,做完(若干时间): Отрабо̀тихме два̀ трудоднѝ. 我们做完了两个劳动日。— **се** [被动] **~ване** [中]

отр|а̀вям[1] [未], **отро̀вя** *-о̀виш, -о̀вих* [完] ❶毒化,毒杀: ~а̀вям ня̀кого 毒死某人 ~а̀вям мѝшките 把老鼠毒死 ❷毒化,掺毒: ~а̀вям въздуха 毒化空气 ~а̀вям вода̀та 污染水,毒化水 ❸使中毒: ~а̀вям органѝзма си с алкохо̀л 使身体酒精中毒 ❹〈转〉使败兴;使痛苦;损毁,毒化: Отро̀вил радостта̀ ѝ. 他使她败兴。Ло̀шият сѝн му ~а̀вя живо̀та. 不肖之子破坏了他的生活。— **се** [反身,被动]: ~а̀вям се с га̀з 煤气中毒 ~а̀вям се с храна̀ 食物中毒 **~а̀вяне** [中]

отр|а̀вям[2] [未], **отро̀вя** *-о̀виш, -о̀вих* [完] 挖,刨(与 зара̀вям (埋)相对): ~а̀вям карто̀фите 刨土豆 — **се** [被动] **~а̀вяне** [中]

отра̀да [无复,阴]〈书〉愉快,乐趣,快乐: ~ за очѝте 好看 ~ за ушѝте 悦耳,好听 Това̀ е ѝстинска ~ за мѐне. 这对我是真正的乐趣。

отра̀д|ен *-на* [形] 愉快的,可喜的,快乐的: ~но явлѐние 可喜的现象 ~ен фа̀кт 可喜的事实 ~но впечатлѐние 愉快的印象 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

отража̀ва|м [未] 同 отразя̀вам **~не** [中]

отража̀ва|м се [未,中态] 同 отразя̀вам се **~не** [中]

отражѐни|е *-я* [中] ❶反射,反响: ~е на светлината̀ 光的反射 ~е на зву̀ка 声的反射 ъгъл на ~ето 反射角 ❷反光: хвърлям ~е 发出反光 ❸(反映出来的)影,像: Тѐ про̀сто се самозабра̀вяха от възто̀рг пред ~ята си в грама̀дните огледала̀. 他们看见自己在大镜子里的影像简直得意忘形起来。~я във вода̀та 水中的倒影 ❹表达,反映: Рома̀нът да̀ва правдѝво ~е на действителността̀. 小说真实地反映了现实。❺影响;后果: Велѝката фрѐнска револю̀ция да̀де ~е в мно̀го странѝ. 法国大革命在许多国家产生了影响。◇ **тео̀рия на ~ето**〈哲〉(认识论中的)反映论

отраз|я̀вам [未], **отразя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶反照,映出: Ѐзерото ~я̀ва ся̀нката му. 湖水里映出他的影子。Огледа̀лото ~ѝ ху̀бавото ѝ лицѐ. 镜子里照出了她美丽的面孔。❷反射,折回(光线、声音等): ~я̀вам светлина̀ 反射光线 ~я̀вам зву̀ка 反射声音 ❸表达;表现出来: Бля̀съкът на очѝте ~я̀ва алчността̀ на гла̀дни вълци. 眼里的光芒表现出饿狼的贪婪。❹反映: Изку̀ството ~я̀ва живо̀та. 艺术反映生活。В сво̀ите творбѝ Бо̀тев е ~ѝл идеа̀лите на поробѐния бъ̀лгарски наро̀д. 波特夫在自己的作品里反映了受奴役的保加利亚人民的理想。Зако̀ните на фѝзиката ~я̀ват закономѐрностите на физѝческите явлѐния. 物理学的定律反映物理现象的规律。❺〈罕〉反击,击退;反驳,驳回: ~я̀вам вра̀жеското нападѐние 打退敌人的进攻 — **се** [反身,被动] **~я̀ване** [中]

отраз|я̀вам се [未], **отразя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] ❶反映出来: Профѐсията се ~я̀ва върху̀ хо̀рата. 职业(特点)反映在人们身上。❷表现出,显出: Радостта̀ се ~я̀ва на лицѐто ми. 高兴的心情在我脸上显露出来。❸影响到: Физѝческият тру̀д ти се е ~ѝл благотво̀рно. 体力劳动对你产生了有益的影响。Врѐмето се ~я̀ва върху̀ настроѐнието на пътниците. 天气对旅客的心情有影响。**~я̀ване** [中]

отра̀кам 见 отра̀квам

отра̀кам се 见 отра̀квам се

отра̀кан *-а* [形]〈口〉熟练的;老练的: ~ човѐк 老练的人 ~ вестника̀рски еза̀к 熟练的报刊语言

отра̀к|вам [未], **отра̀кам** [完]〈口〉使熟练,使老练: Живо̀тът ще го ~а. 生活会使他老练起来。**~ване** [中]

отра̀к|вам се [未], **отра̀кам се** [完] [中态]〈口〉变得老练: То̀й се чу̀деше на Мѝтка, каква̀ е ранозрѐйка ста̀нала и ко̀лко мно̀го се е ~ала в града̀. 他感到惊讶,米特卡怎么成了这样一个早熟的人并在城里变得这样老练。**~ване** [中]

отра̀но [副] 提早,预先,早早地: заѐмам мя̀сто ~ 早占位子 ~ се стя̀гам за ѝзпит 提前准备考试

отрапорту̀ва|м [完] ❶〈军〉报告(指军人对上级的口头报告) ❷〈书〉报告(执行情况): Господѝн агроно̀м, всѝчко е в рѐд! — ~ чѝчо Марѝн. "农艺师先生,一切正常!"马林大叔报告说。

отра̀с|твам [未], **отра̀сна** *-неш, -нах* 和 **отраста̀** *-тѐш, -то̀х, -тѐ*, 过主形动 *-ъл, -ла* [完] (青年、儿童、动物)长大,成长: Синовѐте му ~наха и се изменѝха. 他的儿子们都长大了,变样了。Отра̀съл в бѐдност. 他是在贫困中长大成人的。Тя̀ бѐше ~нала при сестра̀ си. 她是跟着姐姐长大的。**~тване** [中]

отра̀с|ъл *-ли* [阳] (经济、科学等的)部门: ~ъл от стопа̀нството 经济部门 ~ъл от земедѐлието 农业部门 ~ъл от нау̀ката 科学部门 В ко̀й ~ъл на медицѝната рабо̀ти? 他在哪个医学部门工作? Крѝзата засѐгна всѝчки ~ли на инду̀стрията. 危机波及所有工业部门。

отрѐб|вам [未], **отрѐбя** *-иш, -их* [完]〈方〉清理,整理;清除: ~вам ка̀мъчетата 把小石头清理出去

о̀тред [阳] 队,队伍,部队;支队;中队: въста̀нически ~ 起义队伍 партиза̀нски ~ 游击队 пионѐрски ~ 少年先锋(中)队 стройтелен ~ 建筑队 бригадѝрски ~ 义务劳动队 ◇ **прѐден ~**〈军〉前锋,先头部队 **чѐлен ~** 尖刀部队 **прѐден (чѐлен) ~**〈转〉先锋队

отредактѝр|вам [未], **отредактѝрам** [完]〈书〉编(纂)完,编(辑)出;校订完 — **се** [被动] **~ване** [中]

о̀тред|ен *-на* о̀тред 的形容词: ~ен командѝр (支)队长

отредѐн *-а* ❶ отредя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 预定的,规定的

отредя̀ 见 отрѐждам

отрѐжа 见 отря̀звам

отрѐ|ждам [未], **отредя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] ❶安排,确定,指定;(预先)规定: мя̀сто, ~дѐно за колѝ 指定停放车子的地方 Отредѝха му ста̀ичка. 人们为他安排了房间。Исто̀рията ~жда ръково̀дна ро̀ля на рабо̀тническата кла̀са. 历史规定了工人阶级的领导作用。Дано̀ ми ~дѝ бо̀г ту̀к да доживѐя послѐдните си днѝ. 但愿上帝安排我在这里度过余生。❷〈方〉做好 — **се** [被动] **~ждане** [中]

о̀трез [阳] 切下的一部分(片或块): тъ̀нки ~и (切下的)薄片 ~ от кръг〈数〉弓形 ~ от сфѐра 球截体

отрезвѐние [无复,中] 清醒,觉醒

отрезвѐя 见 отрезвя̀вам[1]

отрезвѝтел|ен *-на* [形] ❶有醒酒效能的;使清醒的: ~ен ду̀ш 令人清醒的淋浴,醒酒浴 ❷ [用作名] **~но**〈口〉(警察

局所设)酗酒者收容所 ～**но**［副］：действувам ～но 有清醒作用

отрезв|явам[1]［未］,**отрезвѐя** -*ѐеш*,-*ях*,过主形动 -*ял*,-*яла*,-*ѐли*［完］同 отрезнявам **～яване**［中］

отрезв|явам[2]［未］,**отрезвя** -*иш*,-*их*［完］❶使醒酒：～явам пиян 使醉汉醒过来 ❷使清醒：Нѐ,аз трябва да му пиша еднò сериозно писмò,да го ～à. 不,我必须给他写一封严肃的信,使他清醒过来。— **се**［被动］**～яване**［中］

отрѐзка［阴］切下的一片(一块),切片

отрезн|явам［未］,**отрезнѐя** -*ѐеш*,-*ях*,过主形动 -*ял*,-*яла*,-*ѐли*［完］❶酒后清醒过来 ❷清醒过来：Дỳмите му ме накàраха да ～ѐя. 他的话使我清醒过来。**～яване**［中］

отрекà 见 отрѝчам

отрѐпк|а［阴］破布,破衣烂衫 ◇ **～и на обществòто** 社会渣滓

òтри［副］〈民〉三层地;三个一组地;三次地：свѝт ～ 叠了三次的 Усучѝ конѐца ～. 把线捻成三股。

отрѝ|вам[1]［未］,**отрѝя** -*еш*,-*х*,过被形动 -*т*［完］擦净,擦干：～вам с ръкàва на рѝзата си потта̀ по чѐлото си 用衬衫袖子把额上的汗擦干 Отрѝй си сълзите. 把眼泪擦干。— **се**［反身,被动］**～ване**［中］

отрѝ|вам[2]［未］,**отрѝя** -*еш*,-*х*,过被形动 -*т*［完］掘出,挖出;掘开 — **се**［被动］**～ване**［中］：～ване на лозята 挖葡萄园

отрѝва|м се［未,中态］(衣服)磨破,磨损：Отрѝла му се е якàта. 他的衣领磨破了。**～не**［中］

отривѝст -*а*［形］(指声音)尖的;断断续续的,不连贯的;生硬的：～и вѝкове 断断续续的喊声 ～о движѐние 不连贯的动作 ～ жѐст 生硬的手势 ～и рàзговори 断断续续的谈话 **～о**［副］：отговàрям ～о 尖声地回答

отрѝн|вам［未］,**отрѝна** -*еш*,-*ах*,过被形动 -*ат*［完］同 отрѝвам[2] — **се**［被动］

отрѝт|вам［未］,**отрѝтна** -*неш*,-*нах*,过被形动 -*нат*［完］❶踢开：～вам кàмък 把石头踢开 ❷〈转〉抛弃,把…一脚踢开：～вам приятел 抛弃朋友 — **се**［被动］**～ване**［中］

отрѝтнат -*а* ❶ отрѝтна 的过被形动 ❷［用作形］(指人)被人抛弃的;无人理睬的：～ от всѝчки 被大家抛弃的

отрицàва|м［未］〈罕〉同 отрѝчам **～не**［中］

отрицàни|е -*я*［中］❶否认,否定;不承认：пълно ～е 完全否认 Тòй е ～е на всѝчки човѐшки добродѐтели. 他背弃了人类的一切美德。～е на ～ето〈哲〉否定之否定 ❷〈语法〉否定(语气)词：В българския езѝк дỳмата „не" е ～е. 在保加利亚语中"не"是一个否定词。

отрицàтел -*ят*,-*я*［阳］,**отрицàтелка**［阴］〈罕〉否认者,否定派,怀疑论者

отрицàтел|ен -*на*［形］❶否定的;否认的;否决的：～ен òтговор 否定的回答 ～ен жѐст 否定的手势 ～ен резултàт на òпит 实验的否定结果 ～но местоимѐние〈语法〉否定代词 ❷反对的,不赞成的,不同意的,反对的：～но отношѐние 反对的态度 ～на крѝтика 否定的批评 ❸不良的,恶劣的;不利的;消极的;反面的：～ни чертѝ 不良的特点 ～ни странѝ 不利的方面 ～ен ефѐкт 消极的效果 ～ен тѝп 恶劣的人物,反面人物 ❹〈理〉阴(电)的,负的：～ен пòлюс 负极 ～но електрѝчество 负电,阴电 ❺〈数〉负(数)的;零下的：～но числò 负数 ～ни температỳри 零下的温度 **～но**［副］：отговàрям ～но 否定地回答 отнàсям се ～но към нѐщо 对某事物持反对态度 **～ност** -остта̀［阴］

отрѝчам［未］,**отрекà** -*ечѐш*,-*ѐкох*,-*ѐче*,过主形动 -*ѐкъл*,-*ѐкла*［完］❶否定;否认;不承认：～ѝчам успѐхите 否定成绩 ～ѝчам способностите му 否定他的能力 ～ѝчам да съм учàствувал в товà дѐло 否认参加过这件事 ～ѝчам,че я познàвам 否认认识她 ❷抛弃,屏弃;不赞成：～ѝчам нѐговите възгледи 不同意他的观点 — **се**［被动］**～ѝчане**［中］

отрѝчам се［未］,**отрекà се** -*ечѐш се*,-*ѐкох се*,-*ѐче се*,过主形动 -*ѐкъл се*,-*ѐкла се*［完］［中态］❶否定,否认,不承认：～ѝчам се от дỳмата си 否认自己的话 ～ѝчам се от показàнията си 翻供 ❷抛弃,放弃;背弃：～ѝчам се от мнòго житѐйски блага̀ 放弃很多生活享受 ～ѝчам се от вя̀рата си 背弃自己的信念(信仰) Ще се ～екà от тя̀х. 我不想再同他们交往了。**～ѝчане**［中］

отрѝя 见 отрѝвам[1] 和 отрѝвам[2]

отрòб|вам［未］,**отрòбя** -*иш*,-*их*［完］〈民〉(从奴役下)解放 — **се**［被动］**～ване**［中］

отрòва［阴］❶毒,毒物,毒药：змѝйска ～ 蛇毒 ～ за мѝшки 老鼠药 ❷〈转〉非常难吃的东西 ❸〈转〉有害的东西,毒害：～та на съмнѐнието 多疑的毒害 ～та на завистта̀ 忌妒的毒害

отрòв|ен[1] -*на*［形］❶有毒的：～но веществò 毒物 ～ни гъбѝ 毒蘑 ～на змия̀ 毒蛇 ～ен га̀з 毒瓦斯,毒气 ❷〈转〉令人痛苦的;令人难过的：～ни дỳми 令人痛苦的话语 ～на мъ̀ка 令人难以忍受的痛苦 **～но**［副］**～ност** -остта̀［阴］

отрòвен[2] -*а* ❶ отрòвя[1] 的过被形动：Добрòто му настроѐние бѐше вѐче ～о. 他的好情绪已经被破坏。❷［用作形］1.服毒的,中毒的：～ от ракѝя 喝酒中毒的 2.有毒的,毒化了的：～ въздух 有毒的空气 3.痛苦的,受折磨的：～а душа̀ 痛苦的心灵 ❸［用作名］**～ият**［阳］服毒的人;中毒的人：Отрòвеният бѐ спасѐн. 中毒者已得救。

отровѝтел -*ят*,-*я*［阳］,**отровѝтелка**［阴］下毒者,投毒者

отровѝтел|ен -*на*［形］〈旧〉致毒的;有毒的

отрòвя 见 отрàвям[1] 和 отрàвям[2]

отрод|я̀вам се［未］,**отродя̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се*［完］［中态］❶〈口〉断绝亲戚关系：Нѝе вѐче сме се ～я̀ли с бра̀т ми. 我已经和我兄弟断绝亲戚关系了。❷〈方〉(妇女)不再生育 **～я̀ване**［中］

отрòк[1] -*ци*［阳］〈古,诗〉新生儿

отрòк[2] -*ци*［阳］〈史〉(保加利亚封建社会中隶属于封建主的)农奴

отромòн|ям［未］,**отромòня** -*иш*,-*их*［完］〈民〉(用于民歌中)轻轻回答

отрòн|вам［未］,**отрòня** -*иш*,-*их*［完］❶使落下,掉：～вам трохà 掉渣 не ～вам нѝто сълза̀ 不掉一滴泪 Ветрѐц ～и цвя̀т от дърветàта. 风刮掉了树上的花。～ен плòд 掉落的果实 ～ен лѝст 落叶 ❷〈诗〉发出(声音、叹息等),说出：не ～вам нѝто дỳма 一言不发 — **се**［被动,中态］**～ване**［中］

отрòн|ям［未］,**отрòня** -*иш*,-*их*［完］同 отрòнвам — **се**［被动,中态］**～яне**［中］

отрòче -*та*［中］〈古〉新生儿：～ от мъ̀жки пòл 新生的男婴

отрòческ|и -*а* отрòк 和 отрòче 的形容词：～и сън 新生儿的睡眠

отрòчество［中］婴儿期

отрощ|а̀вам［未］,**отрошà** -*ѝш*,-*ѝх*［完］打碎,弄碎：Ня̀кой

е ～йл гърнѐто. 有人把陶罐打碎了。— **се**［被动］～**àване**［中］

отрош|àвам се［未］,**отрошà се** -*йш се*,-*йх се*［完］［中态］精疲力竭：Стѝгнах за двà чàса до сѐло,но се ～йх. 我用了两个小时到达村庄,但已精疲力竭了。～**àване**［中］

отрòш|вам［未］,**отрошà** -*йш*,-*йх*［完］同 отрошàвам — **се**［被动］～**ване**［中］

отрỳден -*а*［形］劳累的,负担过重的,繁重的：～ човѐк 劳累的人 ～ живòт 艰难的生活

отрỳп|вам［未］,**отрỳпам**［完］❶(用…)把…堆满,撒满：～вам го с цветя 送给他大量鲜花,不断送花给他 ～вам го с внимàние 对他关怀备至 ❷〈转〉送给…(大量东西),向…提出(大量问题)：～вам го с подàръци 送给他大量礼物 ～вам го с въпрòси 向他提出大量问题 ～вам го с похвàли 对他大加赞扬 — **се**［被动,中态］～**ване**［中］

òтръки［副］(只用于动词 йде,和人称代词与格形式连用)会做,能做：Всѝчко му йде ～. 他什么都会干。

отрън|вам［未］,**отрънна** -*неш*,-*нах*［完］〈民〉同 изтрънвам ～**ване**［中］

отрѝсвам［未］同 отрѝсквам

отрѝск|вам［未］,**отрѝскам**［完］抖;抖下,抖落,振掉：～вам дрѐхите си от слàма 抖掉衣服上的干草 Вя̀търът ～а дървѐтата от сняг. 风刮掉了树上的雪。Тòй ～а трескѝте от широ̀ките си потỳри. 他把肥大的裤子上的木屑抖掉。— **се**［反身,中态］❶抖掉,抖净 ❷〈转〉摆脱,脱离：～вам се от предразсъ̀дъците 摆脱偏见 ～**ване**［中］

отря̀д［阳］同 òтред

отр|я̀звам［未］,**отрѐжа** -*ѐжеш*,-*я̀зах*［完］❶切下,割下;剪下;截去：～я̀звам парчѐ хля̀б 切下一小块面包 ～я̀звам клòн 剪下树枝 ❷割断,切断;剪断;截断：～я̀звам въжѐто 把绳子割断 ❸截断,切断(道路等)：Неприя̀телят ～я̀за пъ̀тя на отстъ̀пващите войскѝ. 敌人切断了后撤部队的道路。❹〈口〉断然拒绝(请求、建议等);果断地说出(决定) — **се**［被动］◇ **Отря̀зал му главàта.**〈口〉他酷像某人。～**я̀звам квитàнцията на ня̀кого**〈口〉断然拒绝某人(的请求等) ～**я̀звам си главàта**〈口〉用自己的脑袋担保：Àз главàта си ～я̀звам,че дòкторът е невѝнен. 我用脑袋担保大夫没有过错。～**я̀зване**［中］

отря̀зъ|к -*ци*［阳］❶(切或剪下来的)一段,一块：～к хля̀б 切下的一块面包 ～к хартѝя 剪下的一片纸 ～к от стъблò 截下的一段树干 ❷(债券、证券、配给证上面可剪下的)利息券;配给票：～к от купòн 配给票

отсàм I［副］在这边;从这边(与 оттàтък (在那边)相对)：Тя̀ глѐда писмòто ～, глѐда го оттàтък, катò че йска да го прочетѐ. 她把信从这边看看,从那边看看,好像要把它看完。II［前］从…的这边,在…的这边：Партизàните бя̀ха заѐли позѝция ～ рекàта. 游击队员们占领了河这边的阵地。Премѝнахме нѝе ～ Марѝца. 我们是从马里察河这边渡过去的。Сѐлото е ～ планѝната. 村庄在山的这边。◇ ～**-оттàтък** 从各方面,各处

отсàм|ен -*на*［形］这边的,这方面的：～ният бря̀г 此岸 Отсàмната къ̀ща изгоря̀. 这边的房子起火了。

отсвѝр|вам си［未］,**отсвѝря си** -*иш си*,-*их си*［完］［中态］吹够,奏够

отсѐб|вам［未］,**отсѐбя** -*иш*,-*их*［完］〈方〉打开一点;拉开一点：Не ～вай вратàта,че ѝма вя̀тър. 不要把门打开,有风。Отсѐбих сандъ̀ка от стенàта да минàва кòтката. 我把箱子从墙边稍微拉开一点,好让猫过去。～**ване**［中］

отсѐвки［只复,阴］(筛出的)秕糠,秕子：хрàня кокòшки с ～ 用秕子喂鸡

отсегà［副］从今以后,今后,从现在起：Отсегà всѐ ще бъ̀дем заѐдно. 从今以后我们会永远在一起。Отсегà натàтък тѝ ще нòсиш тòя товàр. 从现在起你要担起这付担子。

отседлà|вам［未］,**отседля̀я** -*еш*,-*х*［完］给…卸鞍,解鞍：～вам кòн 给马卸鞍 — **се**［被动］～**ване**［中］

отсѐдна 见 отся̀дам

отсед|я̀вам［未］,**отседя̀** -*йш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли*［完］❶度过,服满(刑期)：Отседя̀л е наказàнието си в затвòра. 他在监狱里服满了刑。❷歇够,休息过来

отсед|я̀вам си［未］,**отседя̀ си** -*йш си*,-*я̀х си*,过主形动 -*я̀л си*,-*я̀ла си*,-*ѐли си*［完］［中态］坐够：Понѐ си ～я̀хме в къ̀щи тѝя днѝ. 这些天我们至少在家里坐够了。

отс|ѐйвам［未］,**отсѐя** -*ѐеш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли*,过被形动 -*я̀т*,-*я̀та*,-*ѐти*［完］同 отся̀вам

òтсек［阳］❶一段,一块：～ от пъ̀т 一段路 ❷〈数〉弓形,段,截

отсекà 见 отсѝчам

отсекà се 见 отсѝчам се

отсѐнка［阴］同 отся̀нка

отсѐнова［副］〈方〉从今以后,今后

отсѐтне［副］〈民〉后来,以后,然后;晚些时候：Драматѝческите събѝтия се развѝха ～. 戏剧性的事件后来又有了发展。Тòй ѝмаше еднà вя̀търна мѐлница,тя̀ ～ се събòри. 他有一间风磨房,后来倒塌了。

отсѐчен -*а* ❶ отсекà 的过被形动：Бя̀лата му главà се повдѝгна от възглàвницата и пàдна пàк катò ～а. 他那白发苍苍的头从枕头上抬起来,又像被砍掉一样落了下去。❷［用作形］1. 砍开的,砍去的：～а ръкà 断手 ～и дървѐта 伐倒的树 2. 刺耳的,响的;猛然的：～ глàс 尖声 ～ зàлп 突然的炮声 Крàчките му бя̀ха ～и,бъ̀рзи. 他的脚步很急促。❸(指山坡等)陡峭的 ～**о**［副］：Лàзар мàхна ～о с ръкà. 拉扎尔猛然挥了一下手。

отсѐчка［阴］〈数〉线段

отсѐя 见 отся̀вам

отсѝп|вам［未］,**отсѝпя** -*еш*,-*ах*［完］把(粒状物或液体)倒出,舀出(一部分)：～вам от орѝза 倒出一点大米 ～вам от сỳпата 舀出一点汤 — **се**［被动］～**ване**［中］

отс|ѝчам［未］,**отсекà** -*ечѐш*,-*я̀кох*,-*ѐче*,过主形动 -*я̀къл*,-*я̀кла*,-*ѐкли*［完］❶砍掉,砍去：～ѝчам дървò 砍树 ～ѝчам главà 砍头 ～ѝчам лàпите на империалѝстите 斩断帝国主义的魔掌 Тòй ～ѐче еднà прѣ̀чка от върбàта. 他从柳树上砍下一根枝条。❷〈诗〉分明地描画,突现：Гòлите чукàри ～ѝчаха в далечинàта човѐшки лицà с набъ̀рчени челà. 光秃的嶙峋山岩在远方分明地刻画出一个个额头上布满皱纹的人脸。❸(清楚地、果断地)说出,发出：～ѝчам дỳмите 厉声说话 ❹反对,回绝：Не ствàва — ～ѐче тòй. 他反对说:“不成。”❺断然决定;断然说出自己的意见：～ѝчам да напрàвя нѐщо 断然决定做某事 ◇ ～**ѝчам пазарлъ̀к**〈口〉成交 ～**ѝчам пъ̀т** 切断退路 ～**ѝчане**［中］

отс|ѝчам се［未］,**отсекà се** -*ечѐш се*,-*я̀кох се*,-*ѐче се*,过主

形动 -*якъл се*, -*якла се*, -*екли се*［完］［中态］❶〈诗〉分明地显出,突现：Тъмната лѝния на грèбена ря̀зко се ～йчаше на я̀сното небѐ. 暗色的山脊在晴朗的天空留下清晰的轮廓。❷发出清楚、干脆的声音：Ду̀мите се ～йчат я̀сно. 每个词都说得很清楚。◇ **Отсѝчат ми се ръцѐте (крака̀та)**. 我双手(双脚)发软。～**йчане**［中］

отск|а̀чам［未］,**отскòча** -*òчиш*, -*òчих*［完］❶跳出;迸出：Тò ～òчи наза̀д и отмъстѝтелно изръмжа̀. 它往后跳了一下,发出复仇的吼声。От врѐме на врѐме ～а̀чаха ѝскри. 不时地迸出火花。❷不知不觉地升起;长大：Слъ̀нцето дòста е ～òчило от планина̀та. 太阳已从山上升起老高了。За една̀ годѝна детèто ～òчи. 只一年工夫孩子就长大了。❸〈口〉去一下(某地);顺路看一下：През послѐдната сѐдмица тòй чѐсто ～а̀чаше у Кръстьови и се връ̀щаше къ̀сно. 最近一个星期,他经常到克勒斯蒂奥夫家去串门,很晚才回来。Ще ～òча до клу̀ба по бъ̀рза ра̀бота. 我要到俱乐部去一下,有急事。❹离题：И мисълта̀ му ведна̀га ～òчи към любѝмото му досега̀шно заня̀тие. 他的思想马上转到他一直心爱的事情上。～**а̀чане**［中］

отскò|к -*ци*［阳］跳出,跳开

отскòк|вам［未］,**отскòкна** -*неш*, -*нах*［完］同 отска̀чам

отскòро［副］不久(以前)：Отскòро съм ту̀к. 我刚到这里不久。Отскòро в града̀ ни е пристѝгнала театра̀лна тру̀па. 不久以前我们城里来了一个剧团。

отскòрош|ен -*на*［形］不久前的

отскòча 见 отска̀чам

отску̀б|вам［未］,**отску̀бна** -*неш*, -*нах*,过被形动 -*нат* 和 **отску̀бя** -*иш*, -*их*［完］❶拔出：～вам кòсъм 拔毛 ～вам нѐщо с кòрените 连根拔起某物 ～вам ня̀колко стръ̀ка чѐсън 拔了几头蒜 ❷〈转〉拯救;排除：～вам го от смъртта̀ 从死亡中把他救出来 ～вам надѐждите от сърца̀та на хòрата 打消人们心中的希望 — **се**［被动］～**ване**［中］

отску̀б|вам се［未］,**отску̀бна се** -*неш се*, -*нах се* 和 **отску̀бя се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］❶逃脱,逃掉 ❷挣脱：～вам се от ръцѐте му 从他手中挣脱 ❸摆脱(不愉快的人或事)：～вам се за ма̀лко от ра̀ботата 摆脱一会儿工作 ～вам се от нѐго 摆脱他的纠缠 ～**ване**［中］

отсла̀б|вам[1]［未］,**отсла̀бна** -*неш*, -*нах*［完］❶变瘦,消瘦：Тòй ～на стра̀шно. 他消瘦得厉害。Отсла̀бнал е с едѝн кило-гра̀м. 他瘦了一千克。❷衰弱,无力：Ръцѐте ѝ ～ват, не мòгат да свъ̀рзват два̀та кра̀я на въжѐто. 她两手软弱无力,连绳子都系不上了。❸(某种能力)衰退：Очѝте му полѐка-лѐка ～ваха. 他眼睛逐渐不行了。Паметта̀ му ～на. 他的记忆力衰退了。❹变小,减弱：Вя̀търът ～ва. 风小了。Бòят я̀вно пòчна да ～ва. 战斗明显开始缓和了。～**ване**［中］

отсла̀б|вам[2]［未］,**отсла̀бя** -*иш*, -*их*［完］❶削弱,减弱,使衰弱,使无力：～вам фрòнта 削弱前线 ～вам тѐмпа си 减低速度 ❷放松,使松弛：～вам въжѐто 放松绳子 ～вам бдѝтелността̀ 放松警惕性 ❸缓和,放宽,减轻：～вам междунарòдното напрежѐние 缓和国际紧张局势 — **се**［被动］～**ване**［中］

отсла̀б|ям［未］,**отсла̀бя** -*иш*, -*их*［完］同 отсла̀бвам[2] — **се**［被动］～**яне**［中］

отслу̀ж|вам［未］,**отслу̀жа** -*иш*, -*их*［完］❶服(完)兵役：～вам войнѝк 服兵役 Тòй е ～ил и ще се жѐни. 他已服完兵役,要结婚了。❷〈宗〉做完(某种仪式)：～вам молѐбен (вечѐрня) 做完祈祷(晚祷) — **се**［被动］～**ване**［中］

отсп|ѝвам си［未］,**отспя̀ си** -*ѝш си*, -*а̀х си*［完］［中态］好好地睡一觉,尽量睡足：Не съм си ～а̀л. 我没有睡够。Деца̀та си ～а̀ха тѐзи днѝ. 孩子们这几天睡足了。Оста̀вям го да си ～ѝ. 我让他好好睡一觉。～**ѝване**［中］

отсра̀м|вам［未］,**отсра̀мя** -*иш*, -*их*［完］使不出丑,使摆脱窘态(困境)：Врата̀рят отбѝ тòпката и ～и цѐлия отбòр. 守门员把球踢开了,使全队摆脱了困境。～**ване**［中］

отсра̀м|вам се［未］,**отсра̀мя се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］款待,很好地对待：Домакѝнята добрѐ се ～и пред гòстите. 女主人很好地款待客人们。～**ване**［中］

отсра̀м|ям се［未］,**отсра̀мя се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］同 отсра̀мвам се ～**яне**［中］

отсрѐща［副］❶在对面：Кòй живѐе ～? 谁在对面住? ❷从对面：Отсрѐща се зада̀доха два̀ма мъжѐ. 从对面来了两个男人。

отсрѐщ|ен -*на*［形］对面的：към ～ния бря̀г 朝着对岸 По ～ния тротоа̀р ѝма голя̀мо движѐние. 在对面的人行道上有很多行人。

отсрòч|вам［未］,**отсрòча** -*иш*, -*их*［完］延期,缓期,延迟：～вам пла̀щането 延期付款 ～ване на привѐждането на присъ̀дата в изпълнѐние 缓期执行判决 Отсрòчихме ѝзпитите с една̀ сѐдмица. 我们把考试推迟了一个星期。— **се**［被动］～**ване**［中］

отсрòчка［阴］延期,缓期：Полу̀чих ～ за пла̀щането. 我得到了付款宽限。мòля за ～ 请求宽限时间

отсръ̀б|вам［未］,**отсръ̀бна** -*неш*, -*нах*［完］带声地喝完 ～**ване**［中］

отстѝ|вам［未］,**отстѝна** -*неш*, -*нах*［完］〈民〉(常接人称代词与格短形)变得不可爱,变得讨厌：Отстѝна ли ти ба̀щиният дòм? 你不喜欢你的老家了吗? Отстѝнаха ми от сърцѐто ста̀рите прия̀тели. 我已经从心眼里讨厌这些老朋友了。Но в сѐло се замълвѝ — Станку̀л ～нал от Галу̀нка. 可是村里开始传说加伦卡不再爱斯坦库尔了。～**ване**［中］

отстоя̀[1] 见 отстоя̀вам

отстоя̀[2] -*ѝш*, -*я̀х*［未］离,距离：Стопа̀нството ～ѝ на два̀ километра от река̀та. 农场离河两公里。

отстоя̀|вам［未］,**отстоя̀** -*ѝш*, -*я̀х*［完］捍卫(住),保卫(住),坚守(住),保持(住),维持(住),支持(住)：～я̀вам свобода̀та и незавѝсимостта̀ на страна̀та 捍卫国家的自由和独立 ～я̀вам завоева̀нията на социалистѝческата революция 保卫社会主义革命的成果 ～я̀вам незавѝсимостта̀ и самостоя̀телността̀ 坚持独立自主 ～я̀вам права̀та си 捍卫自己的权利 — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

отстрана̀［副］在一旁;从一边,从旁边;边上;从较远的地方：На една̀ нѝва та̀м ～ сама̀ жътва̀рка жъ̀не. 在那旁边一块田里有一个村妇正在独自收割。У̀дарът е бѝл нанѐсен ～. 打击来自侧面。Отстрана̀ пò-добрѐ се вѝжда. 旁观者清。◇ **глѐдам (наблюда̀вам)** ～ 1.冷眼旁观 2.对…漠不关心：Тѝ глѐдаш ～ мòите ра̀боти и затова̀ ти се стру̀ва, че мòите неприя̀тности са незначѝтелни и дрѐбни. 你对我的事情漠不关心,所以你认为我的困难都是不值一提的小事。

отстранѐн -*а* ❶ отстраня̀ 的过被形动：Тòй е ～ от слу̀жба. 他被解职了。❷［用作形］1.靠边的;边远的;偏僻的：～и

местà 偏僻的地方 на еднà ～а мàса в ъ̀гъла 在墙角一张靠边的桌子上 2.停职的;停止参加某种活动的：Отстранèните учени́ци бя̀ха приèти отнòво. 被停学的学生又重新上课了。～ост -осттà［阴］

отстрани́［副］同 отстранà：седя̀ ～ 坐在一旁

отстраня̀вам［未］,**отстраня̀** -и́ш, -и́х［完］❶推开：～я̀вам го от пъ̀тя 把它从路上推开 ～я̀вам го от вратàта 把他从门口推开 ❷使离开(某种活动),使不再参加(某种活动);使停止参加(某种活动),停职：～я̀вам го от заèманата длъ̀жност в пàртията 撤消他的党内职务 Чинòвникът е би́л ～èн поради́ немарли́вост. 该职员因玩忽职守而被解雇。～я̀вам от учи́лище 停学 ❸排除;摆脱,丢开：～я̀вам прèчките 排除障碍 ～я̀вам недостàтъците 克服缺点 ～я̀вам подозрèнията 排除怀疑 — **се**［被动,中态］：Разноглàсията се ～я̀ват. 分歧克服了。**～я̀ване**［中］：～я̀ване на грèшките 改正错误

отстъпàтел|ен -на［形］〈罕〉退却的;让步的：～но движèние 退却行动 ～ен бòй 退却战

ò тстъп［阳］❶〈罕〉撤退,退却 ❷减价,折扣 ◇ **застàвам (дви́жа се) в ～** 跟随在后

отстъ̀п|вам［未］,**отстъпя̀** -и́ш, -и́х［完］❶后退,倒退：～вам ня̀колко крàчки назàд 向后退几步 ❷〈军〉退却,撤退：След ожесточèн бòй врàговèте бя̀ха принỳдени да ～ят. 经过残酷的战斗敌人被迫撤退了。❸〈转〉退避,退却,退缩,退让：Пред трỳдностите ня̀ма да ～вате. 在困难面前不要退缩。И смърттà ～ва пред смèлия. 死神也会在勇敢者面前退却。❹让出：～вам мя̀стото си на ня̀кого 把自己的位子让给某人 ～вам квартѝрата си 让出自己的住房 ～вам редà си на ня̀кого 把排的位置让给某人 Господствуващите клàси не ～ват добровòлно от властта̀. 统治阶级是不会自愿让出政权的。❺放弃,不再要求;退让：Не ～вам от при́нципите си. 不放弃自己的原则。Отстъ̀пи пред настоя̀ванията ѝ. 他在她的坚持下让步了。❻让价,打折扣：～вам от ценàта 减价,让价 ❼不如…,有逊于…,次于…,亚于…,逊色：Не ～вам му по си́ла. 在力气方面我不亚于他。Двèте вою̀ващи грỳпи нàции ни́ нàй-мàлко не ～ват еднà на другà в жестòкостите и вàрварството на войнàта. 交战双方各国在战争的残酷和野蛮方面都不相上下。— **се**［被动］**～ване**［中］

отстъпи́тел|ен -на［形］**～но изречèние**〈语法〉让步状语从属句 **～ен съ̀юз**〈语法〉让步连接词

отстъ̀пк|а［阴］❶［常单］让价,折扣：Напрàвиха 5% ～а на тàя стòка. 这种商品减价 5%。❷让步：взаи́мни ～и 相互让步 Пòвече,пò-натàтъшни ～и не мòга да напрàвя. 我不能做出更多、更进一步的让步了。

отстъплèни|е -я［中］❶撤退,后撤,退却：минàвам в ～е 转入退却 дàвам комàнда за ～е 发出撤退命令 ❷〈转〉离开本题的话;插话：лири́ческо ～е 抒情性的插话

отстъ̀пни|к -ци［阳］,**отстъ̀пница**［阴］〈不赞〉改变信念者,背弃原有的信念者;叛徒：～к от вя̀рата си 背弃自己信念的人 ～к от революциòнните идèи 背弃革命思想的人

отстъ̀пническ|и -а［形］改变信念的,背弃信念的：～и нàчин на дèйствие 背弃信念的行动方式

отстъ̀пничеств|о -а［中］〈不赞〉改变信念,背弃信念;背叛：～о от маркси́зма 对马克思主义的背叛

отстъпчи́в -а［形］肯让步的;谦让的,随和的,不固执的：～ човèк 有谦让精神的人 **～ост** -осттà［阴］

отстъпя̀ 见 отстъ̀пвам

отстъ̀п|ям［未］,**отстъпя̀** -и́ш, -и́х［完］同 отстъ̀пвам — **се**［被动］**～яне**［中］

отсỳ|квам［未］,**отсỳча** -чеш, -ках［完］捻开,搓开：～квам конци́ 把线捻开 ～квам прèжда 把线捻开 — **се**［被动,中态］**～кване**［中］

отсъ̀да［阴］〈诗〉❶判决 ❷决定

отсъ̀|ждам［未］,**отсъдя̀** -ди́ш, -ди́х［完］❶判给,判决：Тèжка присъ̀да ～ждат. 他们给予重判。Съ̀дът ми ～ди ни́вата,àма àз я не щà. 法院把土地判给了我,但是我不想要。❷决定：Нèка ръководството да ～ди. 让领导决定吧。❸判断说,下结论说：Говедàрят я разглèда и ～ди: — Не è лòша. 放牛人仔细看了看,判断说:"不错。" — **се**［被动,中态］**～ждане**［中］

отс|ъ̀рбвам［未］,**отсъ̀рбам** 和 **отсръ̀бна** -ръ̀бнеш, -ръ̀бнах［完］(带响地)喝一点：Тря̀бва да ～ръ̀бна, че ще прелèе чàшата. 我必须喝一点,不然就溢出杯子了。

отсърд|вам се［未］,**отсърдя̀ се** -и́ш се, -и́х се［完］［中态］息怒,消气：Акò се е разсърди́л, тòй ще се ～и.〈俗〉有生气的时候就有消气的时候。Тè бъ̀рже се ～иха. 他们很快就消气了。**～ване**［中］

отсъ̀стви|е -я［中］❶缺乏,没有：～е на ентусиàзъм 缺乏热情 Отсъ̀ствието на конкрèтни дàнни е съществèн недостàтък на доклàда. 缺乏具体材料是这个报告的重大缺点。❷缺席,不在场(与 присъ̀ствие (出席,在场)相对)：～я по бòлест 因病缺席 неизвинèни ～я 无故缺席 Òбискът в квартѝрата ми е извъ̀ршен в мòе ～е. 对我住所的搜查是我不在场的情况下进行的。◇ **пи́ша ня̀кому ～е**〈口〉给某人记旷课(旷工)

отсъ̀ст[ву]ва|м［未］❶缺乏,没有：Но тòй и́маше и дрỳго, коèто ～ше у тя̀х: непобеди́мо търпèние и постоя̀нство. 但他还有他们所没有的另一种东西:不可战胜的耐心和恒心。❷缺席;不在场：Днèс ～т двàма учени́ка. 今天有两个学生缺席。От рàбота ～т по бòлест 5 дỳши. 有五人因病未出工。

отсъ̀ст[ву]ващ -а［形］缺席的：Тря̀бва да се съставѝ спи́сък на ～ите. 应该把缺席的人列一个名单。

отс|я̀вам［未］,**отсèя** -èеш, -я̀х 和 -èях,过主形动 -я̀л, -я̀ла, -èли 和 -èял,过被形动 -я̀т, -я̀та, -èти［完］❶筛去,筛净：～я̀вам брашнò 筛面粉 ❷筛出,筛够：Отсèй еднò кри́нче жи́то. 筛一小斗麦子! — **се**［被动］◇ **Отсèял си брашнòто.** 做完;安排就绪。**～я̀ване**［中］

отс|я̀дам［未］,**отсèдна** -èднеш, -èднах［完］❶下(马)：～я̀дам кòн 下马 Чỳжд кòн да възсèднеш, на срèд пъ̀т да ～èднеш.〈俗〉骑别人的马会在半路下来(喻应该依靠自己的力量或工具做事)。❷住下,歇宿：Къдè сте ～èднали? 你们住在什么地方了? **～я̀дане**［中］

отс|я̀нка -èнки［阴］❶色度,色调;(颜色)深浅程度;(颜色的)细微差别 ❷(感受等的)细微差别：～я̀нка в значèнията на дỳмите 词义上的细微差别

отт|àкам［未］,**оттòча** -òчиш, -òчих［完］倒出(一部分)：～àкам ви́но от голя̀мата бъ̀чва 从大酒桶里倒出些葡萄酒来

оттàм［副］❶从那里(与 оттỳк (从这里)相对)：Ще оти́дем в Шанхàй, а ～ в Ханджòу. 我们先到上海,再从那里去杭州。Ахà, знàчи ～ дỳха вя̀търът. 啊,原来风是从那里刮来的。Всѐки дèн минàвам ～. 我每天从那里经过。❷从那面,从另一边：Тя̀ го обрѝщаше тỳ отсàм, тỳ ～. 她忽而把它翻到这边,忽而又翻到那边。❸〈书〉因而,因此,从而：Прелòмът в

нѐговия ду̀х не сѐ бѐ извъ̀ршил напъ̀лно: ～ колеба̀нията, ～ противорѐчията. 他精神上的转变还没彻底完成,因而还犹豫,因而还有矛盾。◇ ～ **ната̀тък** 1.从那个地方往后 2.从那时以后 **отту̀к -～** 这里那里,零零星星

отта̀тък Ⅰ［副］❶在那边,在另一边(与 отса̀м (在这边)相对): Отта̀тък тѐ ча̀кат хо̀ра. 有人在那边等你。Отта̀тък, в полѐто ѝма двѐ села̀. 在那边的田野里有两个村庄。Ха̀йде излѐзте си, идѐте ～. 请出来,到那边去。❷从那边,从背面 Ⅱ［前］在…的那边: Отта̀тък река̀та ѝма градѝни. 在河的那边有些菜园。◇ **отса̀м -～** 从各方面,各处 (**Дорѝ и**) ～ **ще мѝна** (**отѝда**).〈民〉(常用于威胁)总会办到的。

отта̀тъш|ен -*на*［形］那边的,另一边的,对过的: ～ната ста̀я 对过的房间

оттѐгл|ям［未］, **оттѐгля** -*иш*, -*их*［完］❶拖开,拉开;往后拉: Ня̀колко сѝлни ръцѐ го ～иха наза̀д. 几只有力的手把他向后拉。❷(目光)移开: не ～ям по̀гледа си от глѐдката 目不转睛地看风景 ❸(部队)撤回: ～ям войскѝ 撤回部队 ❹收回,撤回: ～ям заявлѐнието си 撤回声明 ～ям си ду̀мите 收回自己的话 ～ям си мнѐнието 收回自己的意见 — **се**［被动］**～яне**［中］

оттѐгл|ям се［未］, **оттѐгля се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］❶后退,倒退;退回,退让;退却,撤退: О̀блаците се ～яха към планинѝте. 云彩向山边退去。Во̀дите на Ду̀нава се ～иха от залѐтите места̀. 多瑙河的水从淹没的地方退下去了。Войскѝте се ～ят към река̀та. 部队向河边撤退。❷离开,离去;脱离;躲开: ～ям се от сцѐната 离开舞台 ～ям се от общѐствения живо̀т 脱离社会生活 То̀й се ～и, предѝ да се взѐме решѐние. 他在决定作出之前就离开了。❸退出,不再参加: ～ям се от слу̀жба 退职 ～ям се от лѐкарската пра̀ктика 不再行医 **～яне**［中］

оттѐнъ|к -*ци*［阳］〈罕〉同 отся̀нка

оттѝк|вам［未］, **оттѝкна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат*［完］❶推开: ～вам го на страна̀ 把他推到一边 ❷〈方〉同 отпу̀швам: ～вам кана̀ла 疏通水渠 — **се**［反身,被动］**～ване**［中］

отт|ѝчам［未］, **оттека̀** -*ечѐш*, -*ѐкох*, -*ѐче*, 过主形动 -*ѐкъл*, -*ѐкла*［完］同 оттѝчам се: Ста̀рото ще ～ечѐ и ще се забра̀ви. 古老的东西将流逝并被人遗忘。**～ѝчане**［中］

отт|ѝчам се［未］, **оттека̀ се** -*ечѐш се*, -*ѐкох се*, -*ѐче се*, 过主形动 -*ѐкъл се*, -*ѐкла се*［完］［中态］流走,流失;流出: Вода̀та от та̀зи лива̀да лѐсно се ～ѝча. 这块草地上的水很容易流走。Поча̀кай докато̀ се ～ечѐ вода̀та. 你等着,等到水退下去。**～ѝчане**［中］

оттѝч|вам［未］, **оттѝчам**［完］跑出: Слѐд като̀ преста̀наха гърмѐжите, всѝчки ～ахме на у̀лицата. 枪声停后,我们大家都跑到大街上去了。

оттла̀с|вам［未］, **оттла̀сна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат*［完］同 оттла̀скавам — **се**［被动］**～ване**［中］

оттла̀ск|вам［未］, **оттла̀скам**［完］同 отблъ̀сквам: То̀й го ～а и заѐ нѐговото мя̀сто. 他把他推开,占了他的位子。То̀й ～ва със своѐто грубия̀нство. 他的粗暴无礼使人讨厌。— **се**［被动］**～ване**［中］

оттога̀ва［副］从那时: Двѐ недѐли мѝнаха ～. 从那时到现在已经过去两个星期了。А̀з ги зна̀м и ги по̀мня о̀ще ～. 我从那时起就知道他们,记得他们了。◇ ～ **наса̀м** 从那时以来

оттога̀з［副］〈方〉同 оттога̀ва

отто̀|к -*ци*［阳］流水,水流

отто̀ч|вам［未］, **отто̀ча** -*иш*, -*их*［完］❶同 отта̀кам ❷全部倒出,倒光 — **се**［被动］**～ване**［中］

оттрош|а̀вам［未］, **оттроша̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］碰掉,撞掉;揪下,掰下: Оттрошѝл е кра̀я на ста̀туята. 他把雕像的边缘碰掉了。— **се**［被动,中态］**～а̀ване**［中］

оттро̀ш|вам［未］, **оттроша̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］同 оттроша̀вам — **се**［被动,中态］**～ване**［中］

оттру̀п|вам［未］, **оттру̀пам**［完］把(堆好的东西)摊开;把(某物从堆里)取出

оттрън|вам［未］, **оттрѐня** -*иш*, -*их*［完］去掉…上的刺: Деца̀та са ～или плета̀. 孩子们拔掉了篱笆上的刺。— **се**［被动］**～ване**［中］

отту̀к 和 **отту̀ка**［副］❶从这里,从这个地方(与 отта̀м (从那里)相对): Махнѝ се ～! 从这里滚开! Отту̀к запо̀чна въста̀нието. 起义是从这里开始的。По хѝляди пъ̀тници мину̀ват всѐка годѝна ～а. 每年要有成千上万的旅客从这里经过。❷从这面,从这一边: Лѐкарят го ту̀паше ту̀ ～, ту̀ отта̀м. 医生忽而从这边,忽而从那边叩击他。❸〈书〉因此: Отту̀к и причѝните за неуспѐха му. 他失败的原因也在于此。◇ **～-ната̀тък** 1.从这里往前 2.从此(从今)以后,今后 **～-отта̀м** 从四面八方;到处

отту̀л|вам［未］, **отту̀ля** -*иш*, -*их*［完］〈民〉打开…的塞子,打开(栓等): ～вам шишѐто 打开瓶塞 ～вам канѐлата на бъ̀чвата 打开酒桶的塞子 ～вам пещта̀ 打开烤炉 — **се**［被动］**～ване**［中］

отту̀л|ям［未］, **отту̀ля** -*иш*, -*их*［完］同 отту̀лвам — **се**［被动］**～яне**［中］

отту̀р|ям［未］, **отту̀ря** -*иш*, -*их*［完］分出(一部分): ～ям от брашно̀то и за на̀с 也给我们分出一份面粉来

отту̀ха［阴］〈方〉同 разту̀ха (安慰,慰藉)

отту̀ш|вам (си)［未］, **отту̀ша (си)** -*иш* (*си*), -*их* (*си*)［完］［中态］〈方〉向…发火: На всѝчки се сърдѝ, а са̀мо на мѐне си ～ва. 他生大家的气,可只向我一个人发火。Отту̀ших си на̀й-по̀сле на нѐго. 最后我向他发火了。**～ване**［中］

оттърч|а̀вам［未］, **оттърча̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶跑开,跑远 ❷跑到(某处)

оту̀ка［阴］〈民〉戒除;抛弃;改掉: Ѝма нау̀ка, ѝма и ～.〈俗〉能养成习惯,也能改掉习惯。Нау̀ка е една̀ мъ̀ка, а ～ — двѐ.〈俗〉养成习惯难,改掉更难。

оту̀п|вам［未］, **оту̀пам**［完］〈民〉拍打净;跺: ～вам дрѐхи 把衣服拍打干净 Ня̀кой ～а крака̀та си пред врата̀та и пока̀шля. 有人在门前跺了跺脚,咳嗽了一声。— **се**［被动］**～ване**［中］

оту̀ч|вам［未］, **оту̀ча** -*иш*, -*их*［完］使戒除,使丢掉(某种习惯): Ще го ～им от ста̀рите на̀вици. 我们要使他改掉旧习惯。Оту̀чих го да пѝе. 我使他戒了酒。Ще те ～а а̀з да кра̀деш! 我要让你改掉偷东西的毛病! — **се**［被动］**～ване**［中］

оту̀ч|вам се［未］, **оту̀ча се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］同 отвѝквам: ～вам се от пу̀шене 戒烟 Оту̀чих се да чета̀ лежешко̀м. 我已改掉躺着看书的习惯了。Оту̀чил съм се да се смѐя. 我已不习惯笑了。Нау̀чил се по̀п на пъ̀ржен бо̀б, довъ̀ршил се бо̀б, ～ил се по̀п.〈俗〉神甫吃惯了炸芸豆,芸豆吃完了,神甫就不吃了;能够养成习惯,也能改掉习惯。**～ване**［中］

отхàп|вам [未], **отхàпя** -*еш*, -*ах* [完] 咬下,咬掉;咬断: ～вам от хлѐба голя̀м зàлък 咬下一大口面包 — **се** [被动] **～ване** [中]

отхвръ̀к|вам [未], **отхвръ̀кна** -*неш*, -*нах* [完] 飞出,跳出,迸出;溅出: Ѝскри ～ват. 火花飞溅。Една̀ треска̀ ～на и го уда̀ри. 一块木片飞出来,打着了他。**～ване** [中]

отхвъ̀рга|м [未]〈方〉同 отхвърлям — **се** [被动] **～не** [中]

отхвъ̀рл|ям [未], **отхвъ̀рля** -*иш*, -*их* [完] ❶掷开,抛开,扔开;撩开,掀开: ～ям косѝте си наза̀д 把头发甩到后边去 ～ям покрѝвка 把罩布掀开 ❷〈转〉拒绝,不接受;批驳,否决;抛弃,不理睬: ～ям предложѐние 拒绝建议 Отхвъ̀рли молба̀та им. 他拒绝了他们的请求。❸〈转〉排除,丢开: ～ям високомѐрие 去掉高傲的态度 ～ям дрѐбните ча̀стни въпрòси 抛开琐碎的个人问题 ❹〈转,口〉(匆忙)干完(许多工作): Днѐс ～их мнòго ра̀бота. 今天我做完了一大堆事。❺〈军〉击退,打退: Нѝе успя̀хме да ～им неприя̀теля. 我们成功地打退了敌人。— **се** [被动] **～яне** [中]

отхвърч|а̀вам [未], **отхвърча̀** -*ѝш*, -*а̀х* [完] 同 отхвръ̀квам: От комѝна ～а̀ват ѝскри. 火星儿从烟囱里飞出。**～а̀ване** [中]

отхвъ̀рч|ам [未], **отхвърча̀** -*ѝш*, -*а̀х* [完] 同 отхвърча̀вам

отхлу̀п|вам [未], **отхлу̀пя** -*иш*, -*их* [完] 打开…的盖(与 захлу̀пвам (盖上…的盖)相对): Отхлупѝ тѐнджерата. 掀开锅盖。— **се** [被动] **～ване** [中]

отхòд|ен -*на* [形] **～но мя̀сто** 厕所

отхò|ждам се [未], **отхòдя си** -*диш си*, -*дих се* [完] [中态]〈口〉走够;去够: Тà я зѝма си ～дих по седѐнки. 今年冬天我尽情地参加了编织晚会。

отхра̀на [阴]〈旧〉抚养,教养: Тѐ му да̀доха добра̀, почтѝ родѝтелска ～, катò че бѐше тя̀хно детѐ. 他们给了他很好的、几乎是家长对子女的抚养,好像他就是他们的孩子。

отхра̀н|вам [未], **отхра̀ня** -*иш*, -*их* [完] 养大;培养成;抚育;饲养,豢养: ～вам сира̀ци 抚养孤儿 — **се** [被动] **～ване** [中]: ～ване на детѐ 抚育孩子

отцедѐн -*а* ❶ отцедя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 干涸了的: ～и блата̀ 干涸了的沼泽地

отцè|ждам [未], **отцедя̀** -*дѝш*, -*дѝх* [完] 滤出;(一滴滴)流出: ～ждам сѝрене 滤奶酪 Лѐдените вису̀лки ～ждаха ѐдри ка̀пки. 从冰锥上滴落大滴大滴的水珠。— **се** [被动] **～ждане** [中]

отцè|ждам се [未], **отцедя̀ се** -*дѝш се*, -*дѝх се* [完] [中态] 渗漏下去: Едва̀ към òбед снегъ̀т се стопѝ, поля̀ната се ～дѝ иземя̀та поизсъхна. 直到中午雪才融化,林间草地的水渗下去了,地也有些干了。**～ждане** [中]

отцѐп|вам [未], **отцѐпя** -*иш*, -*их* [完] ❶劈下,截下: ～вам парчѐ от дъска̀ 从木板上劈下一块木头 ❷〈转〉裁下,裁减: ～вам ча̀ст от войска̀та 裁减一部分军队 — **се** [被动] **～ване** [中]

отцѐп|вам се [未], **отцѐпя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 分离;分裂: ～вам се от па̀ртията 从党里分裂出去 Отцѐпиха се по кариеристѝчни съображѐния. 他们出于个人名利考虑而分裂出去。**～ване** [中]

отцѐпни|к -*ци* [阳], **отцѐпница** [阴] 分裂分子,背弃者: ～ци от па̀ртия 从党内分裂出去的人

отцѐпническ|и -*а* отцѐпник 的形容词

отцѐпничество [无复,中] 分裂行为,背弃行为;背叛行为

отцеубѝ|ец -*йци* [阳]〈书〉弑父者

отцеубѝйств|о -*а* [中] 弑父

отча̀|йвам [未], **отча̀я** -*еш*, -*ях* [完] 使绝望: Отча̀я ме нѐговата упорѝтост. 他的固执使我绝望了。**～йване** [中]

отча̀|йвам се [未], **отча̀я се** -*еш се*, -*ях се* [完] [中态] 绝望,失掉一切希望,感到无望: Смѐлият не сѐ ～йва от неспolу̀ки. 勇敢的人不会因失败而悲观失望。**～йване** [中]

отча̀сти [副]〈书〉部分地,局部地;在某种程度上,多多少少,有一点: Тà я теòрия е са̀мо ～ правдоподòбна. 这一理论仅部分合乎情理。

отча̀я 见 отча̀йвам

отча̀я се 见 отча̀йвам се

отча̀ян -*а* ❶ отча̀я 的过被形动 ❷ [用作形] 1.绝望的,悲观失望的: ～ човѐк 悲观失望的人 ～ пла̀ч 绝望的哭泣 ～ гла̀с 绝望的声音 2.拼命的,不顾死活的,殊死的;冒险的;无所畏惧的,万分勇敢的: ～а борба̀ 拼死的斗争 ～а бѝтка 你死我活的激战 ～а постъ̀пка 冒险的举动 3.嗜好得很厉害的;搞得很凶的: ～ пуша̀ч 烟抽得很厉害的人 ～ спортѝст 入了迷的运动员 **～о** [副] **～ост** -*осттà* [阴]〈罕〉

отча̀яние [无复,中] 绝望,悲观失望;没有出路的苦境: изпа̀дам в ～ 陷入绝望的境地 довѐждам до ～ 导致悲观失望 Обзѐма ме ～. 我处于绝望之中。

òтче -*та* [中] ❶ òтец 的呼格形式: Òтче дя̀коне 助祭神甫 ❷〈口,讽〉神甫: Ста̀рото ～ нау̀чило товà от попадѝята си. 这件事是老神甫从他妻子那里知道的。

отчѐк|вам [未], **отчѐкна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 折断,掐下,折下,掰下: ～вам еднò клòнче от дървòто 从树上折下一根小枝 — **се** [被动] **～ване** [中]

отчѐс|вам [未], **отчѐсна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完]〈方〉同 отчѐквам: Отчеснѝ ми двѐ-трѝ скилѝдки чѐсън. 给我掰两三瓣蒜。— **се** [被动] **～ване** [中]

òтческ|и -*а* [形]〈古〉同 ба̀щински (父亲的,父亲般的)

отчѐсна 见 отчѐсвам

отчѐт [阳] 工作报告,报告书;支出报告,报销;综合报告;决算;总结: да̀вам ～ 作工作报告 ～ за (на) командирòвка 出差报告 ～ на ба̀нка 银行决算 годѝшен ～ 年终总结 ～ на изборната кампа̀ния 竞选活动总结 ◇ **да̀вам си ～ за нѐщо**〈口〉弄清楚,明白(某事)

отчета̀ 见 отчѝтам

отчѐт|ен -*на* [形] 决算的;报销的;总结的;总结期间的: ～ни докумѐнти 报销单据 ～ен докла̀д 总结报告 годѝшно ～но събра̀ние 年终总结大会 ～но произвòдствено съвеща̀ние 生产总结会 ～на годѝна 报告年度;会计年度 през ～ния мѐсец 在做总结的那个月中

отчетлѝв -*а* [形] 清楚的,明晰的: ～ гла̀с 清楚的声音 ～ пòчерк 清晰的笔迹 **～о** [副] **～ост** -*осттà* [阴]

отчѐтни|к -*ци* [阳], **отчѐтничка** [阴] 会计

отчѐтническ|и -*а* [形] 会计的

отчѐтност -*ттà* [无复,阴]〈公文〉会计制度;会计;账目;报表,报销单据;汇报(制度): Ну̀жна е стрòга ～. 严格的报销制度是必要的。

отчислѐни|е -*я* [中]〈旧〉免职,除名,开除(与 зачислѐние (录用,录取)相对): ～е от съдѝйството 免去法官职务

отчислѝтел|ен -*на* [形]〈公文〉免职的,除名的: ～на бе-

лѐжка 离职通知单

отчисл|ѝвам [未], **отчислѝ** *-ѝш, -ѝх* [完]〈公文,旧〉❶免职: ~ѝвам нѝкого от учѝтелската длъжност 免去某人的教师职务 ❷除名: Отчислѝха ме от стола. 他们把我从食堂里除名了。— **се** [被动,中态]: Сам се ~ѝх от стола им. 我自己退出了他们的食堂。~**ѝване** [中]

отч|ѝтам[1] [未], **отчета** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完] 报告(工作);做总结: ~ѝтам слаби странѝ на дейността си 总结自己工作中的薄弱方面 — **се** [被动] ~**ѝтане** [中]

отч|ѝтам[2] [未], **отчета** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完]〈方〉数(出): ~ѝтам сума 数钱 ~ѝтам трудовите единѝци 记工分 — **се** [被动] ~**ѝтане** [中]

отч|ѝтам[3] [未], **отчета** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完]〈方〉(为某种仪式)念(祷文) — **се** [被动] ~**ѝтане** [中]

ѐтчов [阳]〈民〉继父,后父

отчѐпл|ям [未], **отчѐпля** *-иш, -их* [完] 抠下: ~ям парчѐ сѝренце 抠下一块奶酪 — **се** [被动] ~**яне** [中]

отчува|м [完]〈方〉抚养;饲养,养育: Отчувахме много пѝлета. 我们养了很多小鸡。

отчужд|авам [未], **отчуждѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶收归国有,划归公用,征用: ~авам част от мястото за улица 征用这个地方的一部分修筑街道 ❷使疏远起来: Тя го ~ѝ от баща му. 她使他和他父亲疏远了。— **се** [被动] ~**аване** [中]

отчужд|авам се [未], **отчуждѝ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 疏远起来: ~авам се от нѐго 同他疏远 ~авам се от светà 与世隔绝 ~**аване** [中]

отчуждѐн *-а* ❶ отчуждѝ 的过被形动 ❷划归公用的 ❸疏远的,隔绝的 ~**о** [副] ~**ост** -остта [阴]: Отдавна между двамата съпрузи съществуваше пълна ~ост. 夫妇俩早已完全疏远了。

отчуждѐние [无复,中] ❶疏远,隔绝;异化: ~ от светà 与世隔绝 ❷收归国有,征用

отчуждѝ 见 отчуждавам

отчуждѝ се 见 отчуждавам се

отчук|вам [未], **отчукам** [完]〈口〉敲下: ~вам къс от тая скалà 从这块岩石上敲下一块 — **се** [被动] ~**ване** [中]

отчуп|вам [未], **отчупя** *-иш, -их* [完] 碰掉;掰下,折下: Отчупих си парчѐ хляб. 我掰下一块面包。— **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

отшѐлни|к *-ци* [阳], **отшѐлница** [阴] ❶独居修道士,苦行僧 ❷隐居者,遁世者,隐士

отшѐлническ|и *-а* отшѐлник 的形容词: ~и живот 苦行僧的生活;隐居生活 ~а кѝлия 苦行僧的禅房

отшѐлничество [无复,中] 苦行僧生活,隐居生活

отшѝ|вам [未], **отшѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] (把缝着的东西)拆下(与 зашѝвам (缝上)相对): Отшѝха ми якàта на палтото. 他们把我大衣上的领子拆下来了。— **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

отшум|явам [未], **отшумѝ** *-ѝш, -ѝх*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* [完]〈方〉响完;喧嚣完,不再喧嚣: Бурята бавно ~ява. 暴风雨慢慢平静下来了。Салонът утѝхна. Отшумяха и последните ръкоплѐскания. 大厅里静了下来,最后的掌声也停息了。Славата му ~я. 他喧嚣一时的名声沉寂下去了。~**яване** [中]

отщѐ ми се 见 отщявам

отщѝп|вам [未], **отщѝпя** *-еш, -ах* [完] 掐下;夹下;拧下: ~вам нѝколко зърнà грозде 掐下几粒葡萄

отщ|явам [未,只三], **отщява ми се** [未], **отщѐ ми се** *-ѐ ми се* [完] 不想,不要: Всѝчко ми се ~ява. 我什么都不想要了。Отщява ми се ядѐнето. 我不想吃这东西。Отщява ми се животът. 我不想活了。Като го глѐдам как се дърпа, ~ява ми се да го каня. 看他那种不情愿的样子,我不想请他了。

отъ|вам [未], **отъна** *-неш, -нах* [完]〈罕〉同 потъвам (沉入): ~вам в кърви 浸在血泊里 Горàта бѐше ~нала в росà. 森林沉浸在露水中。

отъждеств|явам 和 **отождествявам** [未], **отъждествѝ** 和 **отождествѝ** *-ѝш, -ѝх* [完]〈书〉视为同一的,把…混为一谈,把…等量齐观 — **се** [被动,中态]: Не бива да се ~ява еднòто с другото. 不应该把二者混为一谈。~**яване** [中]

отъм|вам [未], **отъмна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完]〈方〉夺走,抢走: Отъмнаха ми тоягата из ръцѐте. 他们从我手中夺走了拐棍。— **се** [被动] ~**ване** [中]

отънѐя 见 отънявам[1]

отънч|авам [未], **отънчà** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 отънявам[2]

отънѝ 见 отънявам[2]

отън|явам[1] [未], **отънѐя** *-ѐеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* [完] 变细,变瘦: Вратът му ~ял. 他的脖子变细了。Вѝж го колко е ~ял! 看他瘦了那么多! ~**яване** [中]

отън|явам[2] [未], **отънѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 使变细;使变瘦 — **се** [被动] ~**яване** [中]

отъп|явам[1] [未], **отъпѐя** *-ѐеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* [完] 变钝;变迟钝: Ножът ~я. 刀子钝了。~**яване** [中]

отъп|явам[2] [未], **отъпѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 使变钝;使迟钝;使笨拙 — **се** [被动] ~**яване** [中]

отърв|авам [未], **отървà** *-ѐш, -àх* [完] ❶挽救,拯救,解救;使避免,使免除,使摆脱: Едвам го ~àхме от разбойниците. 我们好不容易才把他从匪徒手中救了出来。~авам отѐчеството от робството 把祖国从奴役中拯救出来 ❷(与表示惩罚的名词连用)逃脱,逃掉: Отървàх бòя. 我没挨着打。Отървàх глобата. 我逃脱了罚款。Отървàх въжѐто. 我差一点被绞死。— **се** [被动,中态] ◇ **Отървàх кожата си.**〈口〉我得救了。~**аване** [中]

отърв|авам се [未], **отървà се** *-ѐш се, -àх се* [完] [中态] 摆脱,逃脱,躲开,回避,得以避免,得以免除,蒙混过关: ~авам се от опасност 摆脱危险 ~авам се от мъки 免除痛苦 ~авам се от нѝкого 摆脱某人 ~авам се от въпрòс 回避问题 ~авам се с лѐка самокрѝтика 做一点自我批评蒙混过关 ~**аване** [中]

отърва|м [未,只三]〈口〉(常与人称代词与格形式连用)对…有利,对…有好处: Не му ~. 对他不利。Такà му ~. 这样对他有利。

отъркаля|м [完] 使(在…中)滚动,使滚到(某处): Отъркаляха ме в пясъка. 他们使我在沙里打滚。Отъркаляй бъчвата в средàта на двора. 把木桶滚到院子中间去。— **се** [反身,被动] ~**не** [中]

отърк|вам [未], **отъркам** [完] ❶磨,蹭: ~вам гърбà си по стената 在墙上蹭脊背 ❷擦干净,擦光: Отърках дъскѝте. 我把木板擦干净了。❸磨破,蹭破: Отърках палтото си вѐче.

我已经把大衣穿破了。— **се** [反身,被动,中态]: Ръка̀вите му се ~али. 他的衣袖已经磨破了。

отъркол|вам [未], **отъркол̀я** -*йш*, -*йх* [完] 同 отъркол̀явам ~**ване** [中]

отъркол̀|явам [未], **отъркол̀я** -*йш*, -*йх* [完]〈方〉❶把…滚到: Отъркол̀их еди̇н гол̀ям ка̀мък в дола̀. 我把一块大石头滚到山沟里去了。❷同 отърка̀лям — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

отъркол̀|явам се [未], **отъркол̀я се** -*йш се*, -*йх се* [完] [中态]〈方〉滚到;滚下: Еди̇н сно̀п се ~и̇ върху̀ крака̀та на Ста̀нка, но тя̀ не мръ̀дна. 一个麦捆滚到斯坦卡的脚上,但她没有动弹。Сълзи се ~йха по бу̀зите му. 眼泪沿着他的脸颊滚下来。~**я̀ване** [中]

отърку̀л|вам [未], **отърку̀лна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 同 отъркол̀явам: ~вам ка̀мъка в река̀та 把石头滚到河里去 ~вам го в сла̀мата 让他在干草堆上打滚 — **се** [被动] ~**ване** [中]

отърку̀л|вам се [未], **отърку̀лна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] 同 отъркол̀явам се ~**ване** [中]

отърс|вам [未], **отърся** -*иш*, -*их* [完] ❶抖下,抖落,振掉: Вя̀търът бѐше ~ил снега̀ от кло̀ните на дървѐтата. 风把树枝上的雪刮掉了。~вам пепелта̀ от цига̀рата си 把烟灰弹掉 ❷抖净,跺净: ~вам праха̀ от шинѐла си 抖去军大衣上的灰尘 ~вам крака̀та си пред врата̀та 在门前把鞋跺净 ❸〈转〉摆脱;排除: ~вам смущѐнието от душа̀та си 排除心中的不安 А̀з ~их от сѐбе си бана̀лните възгледи. 我摆脱了庸俗的观点。— **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

отърс|вам се [未], **отърся се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶拯救;摆脱;解脱,逃脱: ~вам се от смущѐнието си 摆脱窘境 ~вам се от предубеждѐнията 摆脱成见 ~вам се от йгото 从奴役中解放出来 ❷〈方〉长大: Деца̀та се ~иха. 孩子们都长大了。~**ване** [中]

отърча̀вам [未], **отърча̀** -*йш*, -*а̀х* [完]〈民〉跑到,跑出: То̀й ~а̀ на у̀лицата. 他跑到了街上。Я̀ ~и̇ да пови̇каш ма̀йка си. 快跑去把你母亲叫来。

отя̀влен -*а* [形] 极端的,坏透了的,…已极的: ~ реакционѐр 极端的反动分子 ~ вра̀г на наро̀да 人民的死敌

отя̀|ждам[1] [未], **отя̀м** -*дѐш*, -*до̀х*, -*дѐ*, 过主形动 -*л* [完] ❶吃掉;啃下,咬下 ❷〈转〉攫取,谋取: То̀й му ~де от имо̀та. 他攫取了他的一部分财产。— **се** [被动] ~**ждане** [中]

отя̀|ждам[2] [只三单], **отя̀жда ми се** [未], **отядѐ ми се** -*дѐ ми се* [完] [无人称] 不想吃;吃腻: Отя̀де ми се вѐче. 我已经吃腻了。

отя̀|ждам си [未], **отя̀м си** -*дѐш си*, -*до̀х си*, -*дѐ си*, 过主形动 -*л си* [完] [中态] 吃饱,吃够: Отя̀дохме си ри̇ба. 我们吃够鱼了。

отя̀зд|вам си [未], **отя̀здя си** -*иш си*, -*их си* [完] [中态] 骑够(马等) ~**ване** [中]

отя̀зд|ям си [未], **отя̀здя си** -*иш си*, -*их си* [完] [中态] 同 отя̀здвам си ~**яне** [中]

отя̀м 见 отя̀ждам

отя̀м си 见 отя̀ждам си

оуени̇з|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 欧文主义(一种空想社会主义,为欧文所创)

ОФ [о̀-фѐ] [阳,(口)中,缩]〈史〉Отѐчествен фро̀нт 祖国阵线

офанзи̇ва [阴]〈军〉进攻;攻势;进军: про̀летна ~ 春季攻势 предприѐмам ~ 采取攻势,进攻

офанзи̇в|ен -*на* офанзи̇ва 的形容词: ~ни срѐдства 进攻手段 ~ен пла̀н 进攻计划

офѐйк|вам [未], **офѐйкам** [完]〈口〉跑掉,逃走: Доо̀шли̇ момчѐта, обра̀ли я̀бълките и ~али. 来了一群男孩,把苹果摘光就跑掉了。Затво̀рникът ~а. 囚犯逃走了。~**ване** [中]

офери̇ра|м [未,完]〈商〉报…的价,开…的价,报(价),开(价) — **се** [被动]

офѐрт|а [阴]〈商〉报价,报价单: пра̀вя ~и 报价

офи̇ка [阴] 欧洲花楸(*Pirus* (*Sorbus*) *aucuparia*)

о̀фис [阳] 公司,办事处,事务所

офицѐр [阳] 军官 ◇ **мла̀дши** ~ 尉级军官 **ста̀рши** ~ 校级军官

офицѐрка [阴]〈口〉军官的妻子

офицѐрск|и -*а* офицѐр 的形容词: ~и чи̇н 军官衔 ~и сто̀л 军官食堂 ~а унифо̀рма 军官服 ◇ ~**и кандида̀т**〈旧〉准尉

офицѐрство [无复,中] ❶军官衔,军官职位: Офицѐрството и учи̇телството си прили̇чат. 军官工作和教师工作很相像。❷〈集〉军官们,全体军官

официа̀л|ен -*на* [形] ❶官方的,政府方面的: ~ни лица̀ 官方人士 ~ни го̀сти 官方客人 ~но съобщѐние 官方通知 ❷正式的: ~на пока̀на 正式邀请 ~но предложѐние 正式建议 ❸有礼貌的,用于隆重场合的: ~ен косто̀м 礼服 ❹〈转〉多礼而冷淡的: ~ен то̀н 官腔 ~ни отношѐния 多礼而冷淡的态度 ~**но** [副]: Съобщи̇ха ми ~но. 他们正式通知我了。~**ност** -ността̀ [阴]

официа̀лност -*та̀* [阴] ❶见 официа̀лен ❷[常复] 官腔: Бѐз ~и! 别打官腔! Я̀ оста̀ви тѝя ~и. 别来这套官腔。

официо̀з [阳]〈旧〉(执政党办的)半官方刊物

официо̀з|ен -*на* [形] 半官方的: ~ен вѐстник 半官方的报纸

офо̀рмен -*а* ❶ офо̀рмя 的过被形动 ❷[用作形] 1.成形的,定形的: ~а сгра̀да 已成形的建筑物 2.确定下来的,固定下来的: ~а гру̀па 固定下来的小组 ~**ост** -остта̀ [阴]

оформлѐние [无复,中]〈书〉外观,外形,外貌;装帧;装饰: сцени̇чно ~ 舞台装饰 худо̀жествено ~ на кни̇га 书籍的美术装帧

офо̀рмя 见 офо̀рмям

оформ̀|явам [未], **оформя̀** -*йш*, -*йх* [完] ❶使具有形状,使固定形状: ~я̀вам мисълта̀ си 使自己的思想成形 ❷办好…的手续,办完…的手续;办好(文件): Оформи̇хме до̀говора. 我们起草了条约。— **се** [被动,中态] ~**я̀ване** [中]

офо̀рм|ям [未], **офо̀рмя** -*иш*, -*их* [完] 同 оформя̀вам: ~ям до̀говор 完成条约(合同)手续 ~ям докумѐнт 起草好文件 — **се** [被动,中态] ~**яне** [中]

офо̀рт [阳] ❶蚀刻画板 ❷蚀刻画,蚀刻板印刷品

офса̀йд [阳]〈旧〉(足球运动中的)越位 ◇ **Ра̀ботата (положѐнието) е** ~. 情况危急。

офсѐт [阳]〈印〉❶胶印(经过橡皮滚筒转印的间接印刷法) ❷胶印纸

офсѐт|ен -*на* офсѐт 的形容词: ~ен печа̀т 胶印法印刷 ~на харти̇я 胶印用纸

офталми̇я [阴]〈医〉眼炎,结膜炎

офталмоло̀|г -*зи* [阳] 眼科专家

офталмолòгия [阴]〈医〉眼科学

ох [感] ❶(表示疼痛)哟,哎哟:Òх,кàк се убòдох! 哎哟,扎得我好疼啊! Òх,кàк ме болѝ главàта! 哎哟,我的头好疼啊! ❷(表示痛苦、抱怨等)啊,哎哟;唉:Òх,нè,не мòга вèсел да свѝря / тàмо,къдèто дрънчат окòви! (Вазов) 啊,不,我不能快活地吹奏,在那铁镣银铛作响的地方。Òх брàтко,брàтко! От тèбе ли намèриха да ѝскат парѝ,брàтко! 唉,兄弟呀兄弟! 他们怎么找你要钱去了,我的兄弟! ❸(表示惊奇、意外)哟,嗬,嘿:Òх,сѝнковецът! Тòй си ѝмал и годенѝца! 哟,这小子! 他都有未婚妻了! Òх,прощàвай…,не тè познàх! 哟,请原谅…,我没认出你来! Òх! Кòй ли дойдè пък сегà? 嗬,现在谁会来呢? ❹(表示欣喜、赞美)啊:Òх,чу̀дна лу̀нна нòщ,чу̀дна нòщ! 啊,多么美妙的月夜,多么美妙的夜晚啊! ❺(表示厌恶、不愿意)哼,唉:Òх,кàк мрàзя тѝя почтèни господà с очилà и с плешѝви главѝ на прèдните чѝнове. 哼,我是多么痛恨前排位子上这些可敬的戴眼镜的秃头先生们啊! У̀тре ще впрèгна волòвете да те кàрам в градà в бòлницата. — Òх,не щà,не ѝскам! "明天我要赶着牛车把你送到城里的医院去。""啊,我不去,我不想去!" ❻(表示强烈的感情)啊,哎呀:Кòлко съм щастлѝв,òх! 我是多么的幸福啊! Òх,вѝжте,вѝжте! Кòлко плòд! 哎呀,你们看,你们看,多少果实啊! Òх,кàк съм бързал,докатò ви настѝгна! 哎呀,我跑得多么快才追上你们啊!

охабя̀вам [未],**охабя̀** -ѝш,-ѝх [完] 同 похабя̀вам(弄坏,损坏;浪费)

охарактеризѝра|м [未,完] 同 характеризѝрам(评定,说明…的性质):За всѐкиго ѝмаше ду̀ма,за да го ~. 他在评定每一个人的时候都有话可说。— **се** [反身,被动] ~**не** [中]

охàрч|вам се [未],**охàрча се** -*иш се*,-*их се* [完] [中态]〈口〉花了很多钱:Днèс ку̀пих от пазàра мнòго нещà и се ~их. 今天我从市场上买了很多东西,花了很多钱。~**ване** [中]

òх|вам [未],**òхна** -*неш*,*òхнàх* [完] 叹一口气,叹几口气;哼哼一下(几下);喊一声(几声)哎呀 ~**ване** [中]

òхка|м [未] 叹气,呻吟,哼哼,喊哎哟:~м от бòлки 疼得直喊哎哟 ~м за пòмощ 呻吟着求人帮助 ~**не** [中]

охлàб|вам [未],**охлàбя** -*иш*,-*их* [完] 放松,使松弛:~вам превръ̀зката на рàната 把伤口的绷带松开些 — **се** [被动] ◇ **Мнòго го е ~ил.**〈口〉他瘦了许多。~**ване** [中]

охладѝтел -*ят*,-*я* [阳]〈技〉冷却机,冷却器,冷凝器

охладѝтел|ен -*на* [形] 冷却用的:~на ку̀ла 冷却塔 ~на инсталàция 冷却(制冷)设备

охладня̀вам [未],**охладнèя** -*èеш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*èли* [完] 变冷淡,(变得)漠不关心:Напослèдък тòй е ~я̀л към нèя. 最近他对她变得冷淡了。~**я̀ване** [中]

охлад|я̀вам [未],**охладя̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] ❶使冷却;使凉爽:~я̀вам месò 把肉冷却 Нòщният вя̀тър ~ѝ горèщото му чèло. 晚风吹凉了他滚烫的额头。❷〈转〉(欲望、希望等)不再那么强烈:~я̀вам желàнието 使愿望淡下来 ❸〈转〉使冷淡,使淡薄:~я̀вам отношèнията 使关系变冷淡 — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

охлà|ждам [未],**охладя̀** -*дѝш*,-*дѝх* [完] ❶使…降温 ❷〈转〉同 охладя̀вам ③解 — **се** [被动] ~**ждане** [中]

охлаждèние [无复,中]〈旧〉同 охладня̀ване

охлу̀з|вам [未],**охлу̀зя** -*иш*,-*их* [完] 擦坏;磨坏;蹭坏:Охлу̀зих си дрèхите. 我把这些衣服磨坏了。~вам си ръкàва 磨破袖子 — **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

òхлюв [阳] ❶蜗牛;蛞蝓(*Helix*, *Limax*) ❷耳蜗 ❸〈专〉螺旋输送机

òхлюв|ен -*на* òхлюв 的形容词:~на черу̀пка 蜗牛壳

òхлювче -*та* [中] òхлюв 的指小

òхна 见 òхвам

охò [感] ❶(表示不同意、怀疑或嘲笑)得了,噢,啊哈 ❷(表示威胁)哼:Охò,тѝ не мè познàваш! 哼,你还不了解我! ❸(表示吃惊、意外)噢,啊呀:Охò,ту̀ка ли си? 啊呀,你在这儿呀! ❹(表示某物有足够的数量)噢:— Ще ви стѝгне ли хранàта? — Охò,ѝма да ядèм и да остàне. "这些东西够你们吃吗?""噢,够我们吃的,还会有剩的。" ❺(表示满意)啊呀:Отпочѝнахте ли,момчèта? — Охò,и òще кàк! "小伙子们,你们休息得好吗?""啊呀,休息得太好了!"

охòл|ен -*на* [形] 生活富足的,富裕的;惬意的:~ен живòт 富裕的生活 ~**но** [副] ~**ност** -*ността* [阴]

охòлни|к -*ци* [阳],**охòлница** [阴] 满足的人;生活富裕的人

охòлств|о -*а* [中] 富足,富裕,心满意足:живèя в ~о 过富裕的生活

охòта [阴] ❶喜欢(做某种事情),爱好,嗜好;愿望:Изгу̀би ~ да живèе. 他失去了生活的愿望。Ня̀мам нѝкаква ~ за товà. 我对此没有一点兴趣。❷胃口:я̀м с голя̀ма ~ 胃口大开地吃

охотлѝво [副]〈口〉同 охòтно

охòтни|к -*ци* [阳]〈罕〉志愿者,自愿做某事的人

охòтно [副] 情愿(地),乐意(地),甘愿(地):Покàних ги и тè ~ се съгласѝха. 我邀请了他们,他们非常乐意地答应了。

охòтск|и -*а* [形] **Охòтско морè** 鄂霍次克海(太平洋北部)

òхра [阴] 赭石;赭石色颜料

охрабр|я̀вам [未],**охрабря̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 使鼓起勇气;使勇敢起来:Тя̀ увèреност изведнъ̀ж го ~ѝ и тòй дойдè в сèбе си. 这一信念使他一下子鼓起了勇气,他清醒过来了。Тѝя нѝколко ду̀ми ~ѝли нàшия герòй. 这几句话使我们的英雄鼓起了勇气。— **се** [被动,中态] ~**я̀ване** [中]

охрàна [阴] ❶警卫,警卫队:лѝчна ~ 个人警卫 ~ на железопъ̀тна стàнция 火车站警卫队 поставя̀м ~ 布置警卫(队) ❷保护,保卫,守卫:Въоръ̀жените рабòтници се заèли с ~та на учреждèнията и поддъ̀ржането на редà. 武装工人担负起保卫机关和维持秩序的责任。◇ ~ **на трудà** 劳动保护

охрàн|вам [未],**охрàня** -*иш*,-*их* [完] 育肥,养肥,喂肥:~вам свинè 把猪养肥 — **се** [被动] ~**ване** [中]

охрàн|вам се [未],**охрàня се** -*иш се*,-*их се* [完] [中态] 变肥,长胖 ~**ване** [中]

охрàнен -*а* ❶ охрàня 的过被形动 ❷ [用作形] 胖的,肥的:~и кокòшки 肥母鸡 ~о прасè 小肥猪

охранѝтел|ен -*на* [形] 保卫的,保护的,警卫的:~ни мèрки 保卫措施 ~ен отря̀д 警卫队

охрàня 见 охрàнвам

охрàня се 见 охрàнвам се

охраня̀ва|м [未] 保护;保卫,守卫;保卫…以防:~м склàда 保卫仓库 — **се** [被动] ~**не** [中]

òхридск|и -*а* [形] **Òхридско èзеро** 奥赫里德湖(欧洲南部)

охрѝп|вам [未],**охрѝпна** -*неш*,-*нах* [完] 噪音渐渐变得嘶

哑 **～ване**［中］

òхров -*а*［形］〈罕〉赭石色的

охрýп|вам［未］，**охрýпам**［完］嚼完；吃完 — **се**［被动］**～ване**［中］

охрýск|вам［未］，**охрýскам**［完］嚼完，(发着响声嚼着)吃完 — **се**［被动］**～ване**［中］

òхтика［阴］〈民〉肺结核，肺痨

охтикя̀с|вам［未］，**охтикя̀сам**［完］〈口〉❶患肺结核病 ❷消瘦；生病 **～ване**［中］

òхтичав -*а*［形］〈民〉患肺结核病的

охýл|вам［未］，**охýля** -*иш*，-*их*［完］大肆诽谤，大加辱骂：Охýлиха ни злòбно враговѐте. 敌人恶毒地诽谤我们。— **се**［被动］**～ване**［中］

оцàп|вам［未］，**оцàпам**［完］弄脏，弄污：Лицèто и ръцèте ѝ бя̀ха ～ани с кръв. 她的脸和手染上了血。～вам си дрѐхите 把衣服弄脏 — **се**［反身，被动］◇ **～вам я**〈口〉把事情弄糟，陷人令人不快的境地：Тѝ си прòста，ще го разсърдим и тогàва ще я ～аме. 你不太懂事，咱们会把他惹火的，那时咱们就要倒霉了。

òцвет［阳］〈书〉次色：жълто със зеленѝкав ～ 发绿的黄

оцветѐн -*а* ❶ оцветя̀ 的过被形动 ❷［用作形］上色的，染了色的 ◇ **～о стъклò** 有色玻璃

оцветѝтел -*ят*，-*я*［阳］着色剂，染色剂

оцветѝтел|ен -*на*［形］染色的，上色的，着色的：～ни веществà 染色剂，着色剂

оцвет|я̀вам［未］，**оцветя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶染色，着色 ❷〈转，文学〉把渲染成，使有(特别的)情调：Тòй ～я̀ва речтà си с хýбави сравнѐния. 他用很好的比喻使自己的讲话有声有色。— **се**［被动］**～я̀ване**［中］

оцѐждам се［未］，**оцедя̀ се** -*дѝш се*，-*дѝх се*［完］［中态］渗漏完；渗滤完 **～ждане**［中］

оцел|я̀вам［未］，**оцелѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］得到保全，完整无缺，没受损伤；安然无恙，幸免于难：Мѝнахме през тòлкова премѐждия и всѐ пак ～я̀хме. 我们经历了这么多的危险竟还能幸免于难。**～я̀ване**［中］

оцелòт［阳］豹猫(*Felis pardalis*)

оценѝтел -*ят*，-*я*［阳］，**оценѝтелка**［阴］评价员，估价员：～ в мѝтница 海关估价员

оценѝтел|ен -*на*［形］评价的，估价的：～ен протокòл 评估报告

оцѐнка［阴］❶估定的价格，估价：прàвя ～ на тòзи имòт 对这笔财产做出估价 еднòлѝчна ～ 不动产的估价 ❷〈转〉估计，看法，评价：оснòвна ～ 基本的估计 Всѝчки дàват висòка ～ на литератýрното дѐло на Ивàн Вàзов. 大家都对伊凡·伐佐夫的文学事业作了很高的评价。❸(评定学生成绩的)分数

оцѐнъч|ен -*на*［形］〈书〉评价的，估价的：～на комѝсия 评价委员会

оцен|я̀вам［未］，**оценя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶估计…的价格，估价，评价：～я̀вам имòт 给财产估价 ❷〈转〉评价，评论：～я̀вам рàботата 对工作做出评价 Лѐнин висòко ～ѝ революциòнната инициатѝва на нарòдните мàси. 列宁高度评价了人民群众的革命首创精神。— **се**［被动］**～я̀ване**［中］

оцепен|я̀вам［未］，**оцепенѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*［完］同 вдървя̀вам се (发呆，发楞；呆若木鸡)：～я̀вам от ýжас 吓得发呆 **～я̀ване**［中］

оцѐт［无复，阳］醋

оцетàр -*ят*，-*я*［阳］，**оцетàрка**［阴］制醋工人；卖醋的

оцѐт|ен[1] -*на*［形］醋的：～на ферментàция 醋的发酵 ◇ **～на киселинà**〈化〉醋酸

оцѐтен[2] -*а*［形］〈罕〉盛醋的：～а бъчва 醋桶 ～о шишѐ 醋瓶

ОЦЗ［ò-це-зè］［阳，(口)中，缩］Олòвно-цѝнков завòд 铅锌工厂

оцъкл|я̀м［未］，**оцъкля̀** -*иш*，-*их*［完］〈民〉(眼睛)变成玻璃样的，呆板，无表情：Оцъклил очѝ. 他的眼睛变得呆滞。— **се**［中态］：Очѝте му се ～иха от уплàха. 由于惊吓，他的眼睛变得呆滞。**～я̀не**［中］

очàква|м［未］❶等，等待，等候：～м гòсти 等客人 ～м писмò 等信，盼信 ～м òтговор 等待答复 ～м съобщѐние 等通知 ❷期待，期望，指望：От вàс нарòдът ～. 人民期望着你们。От злòто добрò не ～й.〈俗〉你别期望在坏事中能有什么好事。❸预料，料想：Нѝе не ～хме такъ̀в бъ̀рз хòд на събѝтията. 我们没有预料到事件会发展得这样快。Товà нѝкак не ～х от тѐбе. 我一点也没料到你会这样。— **се**［被动］**～не**［中］

очаквàтел|ен -*на*［形］等待的，期待的：～но положѐние 等待状态 ～ен пòглед 期待的目光 **～но**［副］

очарòва|м［未，完］〈书〉诱惑；迷住；令…极喜爱：～м го с красотàта си 以自己的美貌迷住了他 Не съм мнòго ～н от товà. 对此我并不很喜欢。

очаровàни|е -*я*［中］诱惑；诱惑力，魔力，令人迷醉的力量：неизразѝмо ～е 无法形容的魔力

очаровàтел|ен -*на*［形］迷人的，令人神往的，令人迷醉的；极可爱的；极美的，极好的：～на зѝмна картѝна 迷人的冬景 ～на глѐдка 极美的风景 ～ен грàд 极美的城市 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

очебѝ|ен -*йна*［形］显眼的，显然的，很明显的；明确的：～йно противорѐчие 很明显的矛盾 ～йна грѐшка 明显的错误 ～йна рàзлика 明显的区别 ～ен нàчин 明确的方式 **～йно**［副］**～йност** -йносттà［阴］

очебòл［阳］〈民〉眼痛

очебòлец［阳］〈植〉委陵菜(*Potentilla*)

очевàд|ен -*на*［形］❶〈民〉坏的，恶(毒)的 ❷〈口〉显然的，明显的：～на ѝстина 明显的真理

очевàдни|к -*ци*［阳］，**очевàдница**［阴］〈民〉坏人，恶人

очевѝд|ен -*на*［形］显然的，很明显的，无疑的：～ен фàкт 明显的事实 ～на ѝстина 明显的真理 ～ен успѐх 明显的成绩 **～но**［副］：Очевѝдно，не мý бѐше по вòля тàя слýжба. 很明显，这个职务不合他的心愿。Очевѝдно е забрàвил товà. 显然他把这事忘了。**～ност** -носттà［阴］

очевѝд|ец -*ци*［阳］，**очевѝдка**［阴］目击者，目睹者，眼见者：рàзказ на ～ци 目击者的叙述

очегърт|вам［未］，**очегъртам**［完］〈民〉同 остъргвам：～вам тѐнджерата 把锅抢一抢 — **се**［被动］**～ване**［中］

òч|ен -*на* окò 的形容词：～на я̀бълка 眼球 ～ен нѐрв 视神经 ～на кухинà 眼窝 ～ен лѐкар 眼科医生 ～ни бòлести 眼病 ◇ **～на стàвка**〈法〉对质，面质

очѐпк|вам［未］，**очѐпкам**［完］弹完(棉花)，梳理完(毛)：Очѐпкахме въ̀лната. 我们把羊毛梳理完了。— **се**［被动］**～ване**［中］

очервѝв|ям［未］，**очервѝвя** -*еш*，-*ях*［完］使被虫蛀，使生虫

～**яне**［中］

ѝчер|к -*ци*［阳］❶〈文学〉特写,随笔：художествен ～к 文艺特写 биографѝчен ～к 传记 ❷概略,概要,纲要：～к на българското езикознàние 保加利亚语言学概要

очеркѝст［阳］特写作家

очѐрн|ям［未］,**очѐрня** -*иш*,-*их*［完］❶弄黑,抹黑：Очѐрних ръцѐте си със сàжди. 我的手被煤烟弄黑了。❷〈转〉诋毁;玷污：Тòй ～и чѐстното ми ѝме. 他玷污了我清白的名声。— **се**［反身,被动］～**яне**［中］

ѝчерт［阳］〈口,罕〉同 ѝчерк

очертà|вам［未］,**очертàя** -*еш*,-*х*［完］❶画上线,画出轮廓,描画外形 ～вам кръг 画圆圈 ❷使明显,使清楚;使明亮：Милиòни лàмпи ～ват ỳлиците и площàдите. 千万盏电灯照亮了大街和广场。❸〈转〉描述,描写：～вам живòта му 描述他的生活 ❹(简明地)叙述 — **се**［被动,中态］：Очертàват се политѝчески промѐни. 出现了政治上的变革。～**ване**［中］

очертàни|е -*я*［中］轮廓

очертàя 见 очертàвам

очѐ|свам［未］,**очѐша** -*шеш*,-*сах*［完］❶梳理完：～свам вълна 梳完毛 ❷梳净：～свам кòн 给马梳干净 — **се**［被动］～**сване**［中］

очѐтк|вам［未］,**очѐткам**［完］刷干净：Очѐтках палтòто си. 我把大衣刷干净了。— **се**［反身,被动］～**ване**［中］

очѐша 见 очѐсвам

очилà［复,无单,中］眼镜：～ за късоглѐдство 近视眼镜 ～ за слънце 墨镜 предпàзни ～ 保护镜 шофьòрски ～ 汽车司机专用的眼镜 слàгам ～ 戴上眼镜 свàлям ～ 摘下眼镜 нòся ～ 戴眼镜 ◇ **глѐдам (на нещàта) през рòзови** ～ 把某事看得太乐观

очилàр -*ят*,-*я*［阳］眼镜经销商;眼镜修理师傅

очилàрка［阴］眼镜蛇(*Naia*)

очилàт -*а*［形］〈口〉(常年)戴眼镜的

очѝст|вам［未］,**очѝстя** -*иш*,-*их*［完］❶使清洁,弄净：Очистѝ орѝза добрѐ. 你把米择干净。❷开膛,去掉(家畜、家禽的)内脏：Очистѝ кокòшката! 你把鸡拾掇干净！❸收拾,打扫：～вам мàсата 收拾桌子 ❹〈转〉清洗,清除,消灭,杀死：Фашѝстите щѐха да го ～ят. 法西斯分子想把他杀死。❺〈转〉吃掉,吃光：Очѝстихме набързо ядѐнето от панѝцата. 我们很快就把碗里的食物吃光了。— **се**［被动］～**ване**［中］

очѝст|вам се［未］,**очѝстя се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］❶变干净,清洁起来：Небѐто се бѐше ～ило от òблаци. 天空的云散开了。❷〈口〉离开,走掉：Пò-скòро да си вземем сбòгом от другàрите и да се ～ваме оттỳк. 我们快点跟同志们告别,离开这儿吧！～**ване**［中］

очистѝтел|ен -*на*［形］❶清洗的,净化的;通便的：～но лекàрство 泻药 ❷［用作名］～**но**［中］〈医〉泻药,泻剂：Бòлният да вземе ～но. 让病人吃泻药。

очѝстя 见 очѝствам 和 очѝстям

очѝстя се 见 очѝствам се

очѝст|ям［未］,**очѝстя** -*иш*,-*их*［完］同 очѝствам — **се**［被动］～**яне**［中］

очовеч|àвам［未］,**очовечà** -*ѝш*,-*ѝх*［完］使有人性,使理智;～àвам нѐкого 使某人变理智 — **се**［被动,中态］～**àване**［中］

очовѐчва|м［未］同 очовечàвам — **се**［被动,中态］～**не**［中］

очòпл|ям［未］,**очòпля** -*иш*,-*их*［完］从边上(面上)抠,抠出,挖出,剔出,掏出,抠碎：Очòпли хлѐба. 他抠下点面包渣。— **се**［被动］～**яне**［中］

очỳва|м［完］〈民〉❶保存,保藏,收藏：В манастѝрите са билѝ ～ни мнòжество цѐнни ръкопѝси. 在修道院里收藏着很多珍贵的手抄本。❷收养,抚养：～м детѐ 收养孩子

очỳк|вам［未］,**очỳкам**［完］❶敲成,打成：Тòй ～ваше с дървен чỳк едѝн голѐм кòтел. 他在用木槌敲制一个大铁桶。❷敲坏,砸坏;砸碎;毁掉：～вам стомàната 把钢敲碎 Грàд ～а нѝвата. 冰雹砸坏了田地。❸〈转〉使不幸,使倒霉,使破产：Живòтът ме съвсѐм ～а. 生活把我完全毁了。❹拍打下来,敲落;脱粒：～вам недоовършàн пшенѝчен клàс 敲打未脱干净的麦穗 ❺〈民〉(把粘着的东西)敲下来,敲打干净：～вам едѝн в дрỳг двàта цървỳла 磕打两只皮便鞋 — **се**［被动］～**ване**［中］

очỳп|вам［未］,**очỳпя** -*иш*,-*их*［完］敲开,打开(某物),掰开：～вам хлѐба 掰开面包 — **се**［被动］～**ване**［中］

очỳшк|вам［未］,**очỳшкам**［完］〈民〉(从荚中)剥出(豆粒)：～вам грàх 剥豌豆 Очỳшкахме цàревицата. 我们剥完了玉米。— **се**［被动］～**ване**［中］

ошàв 和 **ошàф**［阳］❶糖水果干(用糖水煮的李子干、苹果干、梨干等) ❷〈方〉果干

ошѐт|вам［未］,**ошѐтам**［完］〈口〉❶做家务事,收拾好,整理好,打扫干净：Ошѐтала в къщи, тя с нетърпѐние очàкваше на пътната вратà свòя разговорлѝв съпрỳг. 她干完了家务事,站在大门口焦急地等待着自己爱说话的丈夫。❷〈转〉吃光;用光;一扫而光：Децàта ～али бàницата. 孩子们把油酥馅饼吃光了。— **се**［被动］～**ване**［中］

ошѝб|вам［未］,**ошѝбам**［完］〈口〉抽打 — **се**［被动］～**ване**［中］

ошироч|àвам[1]［未］,**широчѐя** -*ѐеш*,-*ѐх*［完］变肥,变宽：Катò ядѐш пò-мàлко, ще ти ～ѐят панталòните. 你少吃点,裤子就会变宽的。～**àване**［中］

ошироч|àвам[2]［未］,**оширочà** -*ѝш*,-*ѝх*［完］使变宽;使变肥：Оширочѝла си ръкàвите на дрѐхата. 她把衣服袖子加肥了。～**àване**［中］

ошмỳл|вам［未］,**ошмỳля** -*иш*,-*их*［完］(摘果子时连同果树的叶子一块)扯下：Тòй бѐ ～ил пълна рàница с ябълки от чỳждата градѝна крàй рекàта. 他从河边别人的果园里摘了满满一背包苹果。— **се**［被动］～**ване**［中］

ошугав|явам[1]［未］,**ошугавѐя** -*ѐеш*,-*ях*,过主形动 -*ял*,-*яла*,-*ѐли*［完］长疥疮 ～**яване**［中］

ошугав|явам[2]［未］,**ошугавя** -*ѝш*,-*ѝх*［完］使长疥疮：Еднà шỳгава овцà, цѐло стàдо ～ява.〈俗〉一只疥羊惹得整个羊群长疥疮;一勺毁一锅。～**яване**［中］

ошỳт|вам［未］,**ошỳтя** -*иш*,-*их*［完］成为无角的;成为无柄的;成为无耳的：～вам стòмната 把水罐的耳弄掉了 — **се**［被动,中态］～**ване**［中］

ошỳшк|вам［未］,**ошỳшкам**［完］〈民〉❶抢光,掠夺一空：～ани къщи 被洗劫一空的房屋 ❷吃光,吃空：～вам всѝчкото ядѐне 把所有的食物吃光 ～**ване**［中］

ощàв|ям［未］,**ощàвя** -*иш*,-*их*［完］(经过浸泡)加工,鞣(革),熟(皮子等)：～ям кòжа 熟皮子 — **се**［被动］～**яне**［中］

ощастлив|явам [未], **ощастливя** *-ѝш, -ѝх* [完]〈书〉使…幸福,使…幸运: Тя го ~й като му родѝ сѝн. 她给他生了个儿子,使他感到幸福。— **се** [被动] **~яване** [中]

ощастлив|явам се [未], **ощастливя се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 成为幸福的,成为幸运的 **~яване** [中]

ò̀ще [副] ❶(表示某动作的补充、重复)又;再: ~ по чашка 再来一杯 ~ веднъж 又一次,再一次 ❷(表示某动作的继续)还,仍: Òще е рано. 还早呢。Той е ~ млад. Òще не сè знае нѝщо. 他还年轻,现在什么都还不知道。Òще устата му мирише на млякo. 他还乳臭未干呐。❸(用于比较程度时)更,甚,尤其: ~ пò-добрè 更好 Тя се засрами ~ пòвече. 她更加害羞起来了。Нашата страна ще стане ~ пò-красѝва. 我们的国家将变得更加美丽。❹(一般与时间状语或地点状语连用,强调动作已完成或即将在某时某地完成)在…就,早在…已经: ~ отдавна 早就 ~ в началото на 20-тè годѝни 早在 20 年代初 Òще днèс ще стòря товà. 我今天就去办这件事。❺ [用作连] (常用于民歌中)和,也: Гергана ~ Никòла 格尔加娜和尼古拉 ❻〈口〉[用作语气] **и ~** 不仅如此还要 ◇ **всè ~** 仍然,至今 **~ пòвече** 除此之外;甚至,更有甚者

ощет|явам [未], **ощетя** *-ѝш, -ѝх* [完] 使受到损失,损害: Сушата ~й стопанството. 干旱使农场受到了损失。— **се** [被动,中态] **~яване** [中]

ощѝп|вам [未], **ощѝпя** *-еш, -ах* [完] ❶ 拧,掐: Ощѝпа детèто и тò се разплака. 他拧了孩子一下,弄得孩子大哭起来。❷〈民〉煺净,揪净,拔净: ~вам кокòшката 煺鸡 — **се** [反身,被动]

ощърб|явам[1] [未], **ощърбея** *-ееш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, - èли* [完] 有许多缺口;锛出许多缺口: Съвсѐм ~ял. 这上面满是缺口。**~яване** [中]

ощърб|явам[2] [未], **ощърбя** *-ѝш, -ѝх* [完] 使有许多缺口;使锛刃: ~явам панѝцата 把碗磕了许多缺口 — **се** [被动] **~яване** [中]

оягн|ям [未], **оягня** *-иш, -их* [完]〈方〉生羊羔,下羊羔: Овцата ~и двè агнета. 绵羊下了两只小羊羔。**~яне** [中]

оягн|ям се [未], **оягня се** *-иш се, -их се* [完] [中态]〈方〉❶(羊)下羊羔,生羊羔: Овцèте ни се ~иха òще през зѝмата. 我们的羊在冬天的时候就下了羊羔。❷(羊羔)出生 **~яне** [中]

оядам [未]〈方〉同 ояждам

оядам се [未]〈方〉同 ояждам се

оя|ждам [未], **оям** *-дèш, -дох, -дè*, 过主形动 *-л* [完] (转着圈)吃;蚕食: Гъсèниците ~доха листата на дървòто. 毛虫把这棵树的叶子全吃了。**~ждане** [中]

оя|ждам се [未], **оям се** *-дèш се, -дох се, -де се*, 过主形动 *-л се* [完] [中态] ❶(吃的时间过长,数量过多而)吃腻: Оядох се на ягоди тази годѝна. 今年我吃草莓吃腻了。❷〈转〉(由于富足、有权势、有成就等而)狂妄自大,忘乎所以: Оядe се напослèдък, катò стана големѐц. 他成了大人物,最近狂妄自大起来。**~ждане** [中]

оям 见 ояждам

оям се 见 ояждам се

П

п ❶ п 音 ❷保加利亚语字母表第 16 个字母：печа̀тно п 印刷体 п ръкопѝсно п 手写体 п

па[1] [连]〈民〉(有时与 та 连用,以加强语气) **та ～** ❶用于连接：1.(在说明一个接一个的动作时,用以引出后面的意思所表达的新内容)和,及,并,又;然后,接着：И плѐснат с ръцѐ, ～ се прегърнат / и с пѐсни хвъркат тѐ в небеса̀та.(Ботев) 她们(仙女们)拍拍手,互相拥抱了一下,唱着歌飞向天空。Повълну̀вахме се, посърдихме се, ～ го обърнахме на смя̀х. 我们激动了一阵,生了一会儿气,又把争吵变为谈笑。Тѝй сѐдна пред кра̀вата, вэ̀ на коленѐ глава̀та ѝ, ～ я замѝлва и зацелу̀ва по чѐлото. 他坐在奶牛跟前,把它的头放在膝盖上,然后抚摸它,亲吻起它的额头来。2.(用以连接句中的两个或两个以上的同等成分)和,及,又;并且,而且：она̀я тънка, ～ висо̀ка снага̀ 那又瘦又高的身材 ❷表示归并、接续：1.(在所补充的句子表示肯定或发挥前面的意思时用)而且,并且,此外;结果是：В то̀я дебѐл сня̀г конѐте се уморя̀ват, ～ и прѐспи е навѐяло. 马在这样厚的雪里走起来很费力,况且已有了很多雪堆。И а̀з са̀м си мѝслех, че та̀м ще спра̀т да нощу̀ват та̀я вѐчер, ～ то̀ тъй и било̀. 我自己曾想过,今晚他们会在那里停下来过夜,结果真是这样。2.(在后面的句子的动作是前面句子的结果时使用)因此,所以;以便：Тво̀ята дла̀н е по̀-тѐжка, зашлевѝ му я пред ця̀лото сѐло, ～ да по̀мни. 你的手更重些,在全村人面前打他一记耳光,好让他记住。❸(在比较、对比时用)而;则;可是;却：И врабчѐто е мъничко, ～ и то̀ гнездо̀ си вие. 麻雀虽小,也会搭窝。❹〈方〉[用作副] 仍然;又;还是;也：Сѐ да съм бѝл пра̀в, ～ съм сгрешѝл ба̀рем веднъ̀ж в пия̀нство. 虽然我总是对的,但至少在喝醉酒时有过一次过错。

па[2] [语气]〈民〉❶(用以加强语气或加以肯定)而,那,还有,再说,是啊,对：Па тѝ какво̀ ѝскаш? 那你想要什么呢? Тѝ ня̀маш гря̀х … — Па ня̀мам, та какво̀ ще ѝмам. "你没有罪…""是啊,我没有,我有什么罪呢!" ❷(用作独立的问句,在期待了解后面的意思时用)后来呢,还有呢,后来怎样：Ще отѝда да намѐря о̀нзи нехранѝмайко. — Па? "我要去找到那个二流子。""然后怎么办呢?"

па̀берки [复,无单,阴](未及时成熟、留待以后采摘的)瘪果;剩果

паберку̀ва|м [未,完] 采摘瘪果;采摘剩果：Деца̀та хо̀дят да ～т по обра̀ните лозя̀. 孩子们到收获过的葡萄园里去采摘剩果。～**не** [中]

пава̀ж [阳](主要指用石块铺的)路面：Зѝмно врѐме ～ът е хлъзгав. 冬天石块铺的路面很滑。

пава̀ж|ен -*на* пава̀ж 的形容词：～на настѝлка 石块铺的路面

павѐ -*та* [中] 凿好的铺路石块(或方砖)

павиа̀н [阳] 狒狒(*Papio hamadryas*)

павилио̀н [阳] ❶(展览会等的)馆,陈列室 ❷售货亭 ❸〈旧〉亭,圆亭,凉亭

павѝра|м [未,完](用石块)铺砌路面：Павѝраха у̀лицата и вѐче ня̀ма ка̀л. 他们在街上铺砌了路面,已经没有泥泞了。— **се** [被动] ～**не** [中]

па̀вит [无复,阳]〈植〉葡萄叶铁线莲(*Clematis vitalba*)

павликя̀н|ин [常复 -*и*,阳], **павликя̀нка** [阴]〈史〉(普罗夫迪夫和尼科波尔附近村庄的)保加利亚天主教徒(博戈米尔派教徒的后裔);帕夫利克扬人

павликя̀нск|и -*а* павликя̀нин 的形容词：～о сѐло 帕夫利克扬人的村落

павликя̀нство [无复,中]〈史〉帕夫利克扬教派(中世纪基督教的异端)

па̀вти [复,阴] 同 па̀фта

паву̀рче -*та* [中]〈民〉浅底小酒壶

павьо̀р [阳] 铺石面路工人

пагина̀ция [阴]〈专〉(书籍、手稿的)编页

паго̀да [阴]〈书〉(中国、日本和印度的)佛塔,浮屠

паго̀н [阳](军服上的)肩章：генера̀лски ～и 将官肩章

па̀губа [阴]〈书,罕〉危害,大害;重大损失;严重破坏;伤亡

па̀губ|ен -*на* [形]〈书〉危害的,极有害的;毁灭性的,致命的：～ни обстоя̀телства 极其危险的状况

па̀губни|к -*ци* [阳], **па̀губница** [阴] 破坏者;毁灭者

пад -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 落差：Па̀дът, създа̀ден от язовѝрната стена̀, се оползотворя̀ва от една̀ во̀дна електрѝческа центра̀ла. 水库堤坝形成的落差被一个水电站利用起来。Вода̀та е ма̀лка, но ѝма голя̀м ～, та ка̀ра воденѝцата. 水虽然很少,但落差很大,能推动水磨。

па̀дал|о -*а* [中]〈民〉途中(林中,山中)歇脚处,过夜处;小客店

па̀д|ам [未], **па̀дна** -*неш*, *па̀днах* [完] ❶掉下,落下;坠落：～ам във вода̀та 跌入水中 ～ам в кла̀денеца 掉进井里 Мѝните ～наха почтѝ едноврѐменно върху̀ различни места̀ на могѝлата. 迫击炮弹几乎同时落在山冈的各个地方。Стрела̀та излетя̀ нависо̀ко и вэ̀ да ～а. 箭飞到很高,又开始下落。Самолѐтът ～на. 飞机坠落了。❷(雨、雪等)下,降：Па̀да дъжд(сня̀г, мъгла̀, гра̀д). 正在下雨(下雪,下雾,下冰雹)。Па̀дна слана̀. 下霜了。❸倒下,倒在地上;摔倒;(房屋等)坍倒：～ам на земя̀та 摔倒在地 ～ам от ко̀н 从马上摔下来 Подхлъ̀знах се и ～нах на леда̀. 我滑了一下,摔倒在冰上。О̀стър сърп блещѝ в ръцѐте ѝ, а под нѐго ～ат ръко̀йка след ръко̀йка. 锋利的镰刀在她的手中闪光,镰刀下麦子一把一把地倒下。Огра̀дата е ～нала. 围墙倒塌了。❹(毛、发、牙齿等)脱落,脱离,掉：Па̀дна ми едѝн но̀кът. 我掉了一个指甲。Коса̀та ми ～а. 我的头发在脱落。Листа̀та ～ат. 树叶在落。Двѐ пера̀ ～аха от опа̀шката на врабѐца. 两片羽毛从麻雀的尾巴上掉了下来。❺〈转〉牺牲,阵亡,战死,死亡：～ам за родѝната 为祖国而牺牲 ～ам на бо̀йното полѐ 牺牲在战场上 То̀з, ко̀йто ～не в бо̀й за свобо̀да, / то̀й не умѝра.(Ботев) 在争取自由的战斗中倒下的人,永垂不朽。❻[只三] 下垂,垂下;降下,笼罩：Завѐсата ～на. 幕落下来了。Гъ̀ста мъгла̀ ～на

над сѐлото. 浓雾笼罩在村庄上空。❼〈转〉[只三](黑夜等)来临,来到,降临: Пàдна чу̀дна ля̀тна нòщ. 美妙的夏夜降临了。❽(光线、光亮等)投到,映到,照到,射到;(目光、眼睛)射到,落到: Светлинàта ~а на картѝната през прозòреца. 光亮透过窗户,照在画上。Пòгледът ми ~а на (върху̀) нѐго. 我的目光落在他的身上。❾〈转〉落入,落到: От лицѐто на Рàда тя̀ разбрà, че тàя кнѝжка не бѝва да ~а в ръцѐте на тòя човѐк. 从拉达的脸色她明白了,这本小书不该落到这个人的手里。Пàднал си в клòпката. 你已落入圈套。❿〈语言〉(重音)打在…,落在…: Ударѐнието ~а на пъ̀рвата сря̀чка. 重音落在第一个音节上。⓫〈民〉处在(某地);坐落在: ~ам настранà 在一旁 ~ам отвъ̀д рекàта 在河对面 ⓬沦陷,陷落,被攻克;陷于: Стàрата крѐпост е ~нала. 古堡陷落了。Бъ̀лгария ~нала под ту̀рско рòбство в 1393 годѝна. 保加利亚于 1393 年沦于土耳其的奴役之下。⓭〈民〉衰弱;力竭;消瘦: Тòй ~аше полѐка-лѐка. 他渐渐衰弱下去。Прòсто ще ~на от умòра. 我简直要累垮了。⓮(工作、忧虑等)落在…身上,归…负担,由…担任: Полѐка-лѐка ця̀лата къ̀рска рàбота ~аше вѐче върху̀ нѐго. 全部农活都渐渐落在他的身上。Съмнѐнието(подозрѐнието) ~а върху̀ нѐго. 嫌疑落在他的头上。⓯〈转〉(水位、温度、价格等)降低,降落;跌落: Баромѐтърът ~а. 气压在下降。Вòдното нивò ~а с 10 сантимѐтра. 水位下降了 10 厘米。Ценѝте ~ат. 价格在下跌。Настроѐнието изведнъ̀ж ~на. 情绪马上低落下来了。⓰(政府、政权)垮台,倒台,崩溃: Правѝтелството ~на. 政府垮台了。Минѝстърът ~а от влàст. 部长下台了。⓱[只三]否决;改变;取消: Предложѐнието ми ~на. 我的建议被否决了。Товà услòвие ~а, следовàтелно и нàшето решѐние. 条件变了,因此我们的决定也变了。⓲(常与前置词 в 和名词连用)陷于,陷入(混乱、错误等);进入(某种状态): ~ам в немѝлост 失宠 ~ам в несвя̀ст 晕过去;昏倒 ~ам в несъзнàние 陷入昏迷状态 ~ам в мрàчно настроѐние 情绪忧郁 ~ам в меланхòлия 陷入郁闷 Нѝе ня̀ма да ~нем ду̀хом при какъ̀вто и да е поврàт на истòрията. 在历史的任何转变关头,我们都不会灰心丧气。⓳〈口〉有点…的气质,属于…一类的人: ~ам политѝк 算是政治家 Амà знàеш — àз си ~ам от срамежлѝвите. 可你要知道,我是属于害羞的人。Тя̀ мàлко мързелѝва ~а. 她有点懒。⓴[只三](常与人称代词与格连用)偶尔有,偶尔遇到;有: Ря̀дко ми е ~ало да прочетà нѐщо. 我很少有读完什么东西的时候。Мòжеш зàек да убѝеш, че и мѐчка, акò ти ~не. 你能打死兔子,甚至狗熊,如果你碰到的话。Пàдне ли днѐска нѐщо — ядѐм, не ~не ли — стя̀гаме кàишите. 今天如果有东西吃,我们就吃,如果没有,我们就紧紧腰带。㉑〈口〉[只三]发生;进行;有: Всѐки мѝслеше, че днѐс ще ~не богàт лòв. 人人都以为今天会有丰富的猎物。Бòй ще ~не сегà. 马上要有战斗了。◇ **Главà ще ~ат.**〈口〉要掉脑袋了。**Говòря каквòто ми ~не на езѝка.**〈口〉我想起什么就说什么。**гръм (мъ̀лния) ~а** 打雷 **Кàмък ми ~на на сърцѐ(то).** 我有心事;心情很沉重;一块石头压在心上。**кòсъм да не ~не от главàта на ня̀кого** 不许碰某人一根毫毛: Такà през всѝчки събѝтия на ня̀кого от сѐлото не ~на кòсъм от главàта. 就这样,在所有的事件中,村里没有任何人受到任何损失。**Кру̀шата не ~а далѐч от кòрена.**〈谚〉梨子不会掉在离树根很远的地方(喻孩子们同父母相像)。**не дàвам прàх да ~не на ня̀кого или на нѐщо**〈口〉不让一粒灰尘落在某人(某物)身上(喻对某人或某物爱护备至) **не ~ам пò-дòлу от ня̀кого**〈口〉不落后于某人;不比某人差 **не ~ам по гръ̀б**〈口〉不认错;不认罪;不服输 **От небѐто чàка да ~не.**〈口〉他等现成的。**~ам бòлен** 病倒 **~ам на коленѐ** 1.跪,跪下 2.〈转〉乞求,恳求 **~ам от небѐто**〈口〉突然出现;突如其来 **Пàдат ми àкциите.** 我失去意义了。**~нала женà** 堕落的女人;放荡的女人 **Пàдна ми в очѝте.**〈口〉我对他的看法已经不好了。**Пàдна ми на сърцѐ.**〈民〉这很合我的心意。**Пàдна ми сърцѐ на мя̀сто.**〈口〉我感到很好(舒服,愉快,得劲,称心)。**Пàдна ми товàр от гърбà.**〈口〉我摆脱了负担。**Ще ми ~неш.**〈口〉我有跟你算账的时候;我有找你报仇的时候。**~ане**[中]

пàд|ам се[未],**пàдна се** *-неш се, пàднах се*[完][中态] ❶偶然发生,偶然遇到;处于;是: Илѝя събрà гру̀пите и ги разпределѝ по обѐкти. На младѐжката бригàда се ~на пъ̀рвата барàка. 伊利亚集合起所有的班组,按照工地进行划分,青年工作队分到的是第一间木房。На вечѐрята се ~нах между̀ непознàти. 在晚宴上我处在生人中间。Рождѐният ми дѐн се ~а в недѐля. 我的生日正好是星期天。Нòва годѝна се ~а в четвъ̀ртък. 新年是星期四。Нѝвата се ~а мàлко зад бàрата. 土地在小溪的后面一点。❷(分份、抽签等)得到,获得;轮到: При хвъ̀рлане жрѐбие за стòката, кòнчето се ~на на Ивàн. 在抽签分牲口时,小马驹落到伊万手里。❸〈口〉[只三和无人称]分摊: Всѐкиму се ~а да дадѐ по дѐсет лѐва. 每人分摊 10 列弗。Килòто се ~а по пѐт лѐва. 每千克定价 5 列弗。❹〈口〉[无人称]轮到,该: Àз мѝсля, че на мѐн се ~а да бъ̀да председàтелка на дру̀жеството. 我想,该轮到我当协会的主席了。На нѐя се ~а да отѝде за водà. 该她去打水了。❺[只三]注定: Грѝжата за всѝка къ̀ща на стопàнката се ~а. 每户的家务注定落在女主人身上。❻〈口〉(与人称代词与格连用)应得;值得;配得上: Товà ти се ~а. 这对你很合适。Затовà — нѐка си намѐри здрàва женà, каквàто му се ~а. 因此,让他去找一个配得上他的健康的女人吧。Сегà кукýва сàм! Ня̀ма кòй да му донесѐ чàша водà. Тъ̀й му се ~а. 现在他独自生活!没有谁给他端一杯水。他活该如此。❼(确定方向时)位于,在: Тòй не знàеше коя̀ пътѐка да хвàне, защòто не знàеше къдѐ се ~а мегдàнът. 他不知道该走哪条路,因为他不知道广场在哪儿。В каквà посòка се ~а горàта при сѐлото? 村子旁边的森林在哪个方向?❽〈口〉有亲戚关系;是远亲: Тя̀ ми се ~а лѐля. (算起来)她是我的姑姑(姨姨)。Àз ѝмам едѝн гавàзин прия̀тел,... мàлко и роднѝна ми се ~а. 我有一个当警卫的朋友,跟我还沾点亲。**~ане**[中]

падѐж[1][阳]〈语法〉格: именѝтелен ~ 主格 винѝтелен ~ 宾格 родѝтелен ~ 所有格 В бъ̀лгарски езѝк ~ите са заменѐни с предлòзи. 保加利亚语中的格已被前置词代替。

падѐж[2][阳]〈银行〉付讫期限

падѐж|ен *-на* падѐж[1] 的形容词: В нарòдните пѐсни и послòвици ѝма остàнки от стàри ~ни фòрми. 在民歌和谚语中还有古老的变格形式的残余。

падѐни|е *-я*[中]堕落;生活腐化;蜕化: морàлно ~е 道德败坏 повлѝчам го в ~ето 引诱他堕落

падѝкос[阳]〈方〉❶脱发 ❷同 глухàрче(蒲公英)

падинà[阴]❶浅谷 ❷山间平地

падишàх[阳]同 султàн(苏丹)

пàдна 见 пàдам

пàдна се 见 пàдам се

паж *-ът, -а, -ове*[阳](中世纪君主和贵妇人的)扈从,随从

пазàр [阳] ❶市场;集市;市集: отѝвам на ~а 到市场去 В пъ̀рвия понедѐлник слѝзох в градчѐто, за да вѝдя ~а. 第一个星期一我到镇上去看了集市。❷赶集的人: Тòя пѐтък ѝма голя̀м ~. 这个星期五赶集的人很多。❸顾客;买主: За такàва стòка вѝнаги се намѝра ~. 这样的商品总是有人买的。❹集日: У̀тре е ~. 明天是集日。❺采购,买东西: мрѐжа за ~ 采购用的网兜 Ѝмам достàтъчно парѝ за ~. 我有足够的钱买东西。❻市场;销路: светòвен ~ 国际市场 открѝвам чуждестрàнен ~ за стòките 为商品开辟国外市场 Тѐ ще ѝмат дòбър ~ за винàта си. 他们的葡萄酒会有很好的销路。Войнѝте чѐсто се предизвѝкват от съпѐрничество за ~и. 战争经常是因为竞争市场而引起的。◇ **външ**ен ~ 〈经〉国外市场 **вътрешен** ~ 〈经〉国内市场

пазаргàт [阳], **пазаргàтка** [阴]〈方〉赶集的农民,到市场去的农民

пазаргàт|ин -*и* [阳] 同 пазаргàт

пазарджѝйск|и -*а* ❶ пазарджѝя 的形容词 ❷同 пазàрски: ~а стòка 市场上的商品

пазарджѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **пазарджѝйка** [阴]〈民〉赶集的人

пазàр|ен -*на* [形] **~ен ден** 集日 **~на ценà** 市场价格 **~на икономѝка** 市场经济

пазарѐне 见 пазаря̀ 和 пазаря̀ се

пазарѝщ|е -*а* [中] 市场,集市,市集

пазарлъ̀|к -*ци* [阳]〈口〉讨价还价: прàвя ~к 讨价还价 Можàхте ли да откъ̀снете ~ка? 你们谈成价钱了吗?

пазàрск|и -*а* [形] ❶市场的,市场上的;买的: ~а стòка 市场上的商品 ~и хляб 买的面包 ❷〈转,罕〉日常的,平常的;一般的: ~и тревòги 日常的操心事

пазару̀ва|м [未,完] 买东西,采购: В пѐтък ще отѝда да си ~м нѐщо. 星期五我要去采购点东西。**~не** [中]

пазар|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未,完] ❶讨价还价,谈价钱: Тàзи су̀трин Кѝро ~ѝ памỳка и вълнàта, който бѐше събрàл. 今天早晨基罗给他收进的棉花和羊毛谈好了价钱。Пазарѝх еднѝ волòве. 我成交了一批牛。❷雇,雇用: ~я̀ ратàй 雇长工 Щòм се опрàви врѐмето, ще ~я̀ косàчи. 天气一转晴,我就雇一些割草工。— **се** [被动] **~ѐне** [中]

пазар|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态] ❶讨价还价: Всѝчко товà се продàваше мъ̀чно, женѝте се ~я̀ха, дàваха мàлко, а ня̀кои и съвсѐм не купу̀ваха. 所有这些东西都很不好卖,妇女们讨价还价,出价很低,有些人根本就不买。❷受雇,被雇: ~я̀ се ратàй 被雇去当长工 Ня̀ма ли да се ~ѝш у ня̀кого аргàтин? 你不去什么人那里当雇工吗? **~ѐне** [中]

пазаря̀ва|м [未]〈罕〉同 пазаря̀ **~не** [中]

пазаря̀ва|м се [未,中态]〈罕〉同 пазаря̀ се **~не** [中]

пазàч [阳], **пазàчка** [阴] 看守,看守人: Днѐс ме оставѝха за ~ на лòзето。今天我被留下看守葡萄园。~ на склàд 仓库看守人 гòрски ~ 护林人

пàзв|а [阴] ❶怀(中),怀抱: Брàл я̀бълки и ги слàгал в ~ата си. 他摘下苹果,放在自己怀里。❷(衣服的)胸襟,前襟: Изцàпал си си ~ата. 你把衣服的胸襟弄脏了。❸〈植〉腋 ❹深处,底部: в ~ите на планинàта 在山的深处 ◇ **змия̀ в ~а** 〈口〉怀中之蛇(喻恩将仇报的人)

пазвàнт|ин -*и* [阳]〈旧〉守夜的人;更夫

пазвàнтск|и -*а* пазвàнтин 的形容词

паздѐр [阳] 麻杆碎屑

паздѐрк|а [阴] (剥去纤维的)麻杆: През зѝмата си подпàлваме òгън с ~и. 冬天我们用麻杆点火。

пàзене 见 пàзя 和 пàзя се

пазѝтел -*ят*, -*я* [阳], **пазѝтелка** [阴] 维持者;维护者;监视者: ~ на закòна 捍卫法律的人 ~ на редà 维持秩序的人 ~ на тишинàта 维持安静的人

пазувàрка [阴]〈方〉(衣服的)里兜,内袋

пàзуха [阴]〈民〉同 пàзва

пàз|я -*иш*, *пàзих* [未] ❶保护,保卫;看护: Пазѐте ме от ку̀четата. 给我护着点,别让狗咬我。Пазѝ дрѐхите си чѝсти. 要保持衣服的整洁。~я грàниците на отѐчеството 保卫祖国的边界 Остàнах да ~я домà. 我留下看家。❷〈民〉小心,提防: Сѝнко, сàмо ~й да не чу̀ят онѝя. 孩子,小心可别让那些人听见。Видя̀, че дя̀до Ивàн слѝза от гòре и държѝ в шѐпите си запàлена свѐщ и ~и да не я̀ угасѝ вя̀търът. 他看见伊万爷爷从上边下来,手里拿着点燃的蜡烛,小心翼翼地不让风把它吹灭。❸保存,保藏: ~я съкрòвище 保藏宝物 ~я кнѝгите 保存书籍 Товà ~я за тѐбе. 这是我为你保存的。❹等待…出现(以便捕、捉、杀): ~я вълкà с пу̀шка 拿着枪等待狼的出现 ❺保留原样,保持不变;保护,爱护: Грàжданите са длъ̀жни да ~ят общонарòдния имòт. 公民有责任爱护全民的财产。❻挡住,遮住(太阳、光亮、风): ~я ся̀нка 挡住阳光,遮阴 ~я зàвет 避风 ❼节省,节约;珍惜,爱护: ~я вся̀ка стотѝнка 节约每一分钱 ~я сѝлите си 保存自己的气力 Не му̀ дàвай парѝ, щòм не ~и. 既然他不节省,就不要给他钱了。❽〈转〉保持;维持;遵守: ~я тишинà 保持安静 ~я хладнокръ̀вие 保持冷静 ~я честтà си 保持自己的荣誉 ~я равновѐсие 保持平衡 ~я прилѝчие 保持体面 ~я традѝциите 保持传统 Нарòдът свя̀то ~и спòмена за свòите герòи. 人民崇敬地怀念英雄们。— **се** [反身,被动,中态] 1. 小心,留神,注意,当心: Пазѐте се от бòята! 油漆未干;小心油漆! Пазѐте се да не пàднете! 小心别摔倒! 2. 躲避,回避: Защò се ~ите от мѐне? 你们为什么躲着我? ◇ **Пазѝ, бòже!** 上帝保佑!(遇有危险时说的惊叹语) **~я стàята** 卧病在家 **~я леглòто** 卧病在床,卧床休息 **~я тàйна** 保守秘密 **~ене** [中]

па|й -*ят*, -*я*, -*йове* [阳] 份,一份: Всѐки полу̀чи своя̀ ~й. 每人都得到了自己的一份。◇ **лъ̀вски ~й** 最多的一份,最大的一份: Тòй взѐма лъ̀вския ~й. 他拿了最多的一份。

пайвàнт [阳]〈民〉❶马绊 ❷(拴马等的)长缰绳

пàйдос [阳]〈民〉停工;歇工;完工

пайду̀шка(та) [无复,阴] 帕伊杜什科(一种保加利亚民间霍罗舞)

пайду̀шко(то) [无复,中] 同 пайду̀шка

пайтà|к -*ци* [阳]〈方〉❶后腿有弯的马 ❷弯腿的人

пайтòн [阳]〈口,方〉同 файтòн (载客敞篷马车)

пайтонджѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈方〉同 файтонджѝя (马车夫)

пак [副] ❶重新,又,再一次;也: Пàк ще се опѝтам. 我要再试一试。Тòй ~ ще дòйде. 他还要来。Нàй-пòсле и изтърсàкът се запàзи — тòй бѐ ~ момчѐ. 最后生的一个孩子终于也保住了,也是个男孩。❷还是,仍然,仍旧: На свиня̀та и зу̀рлата ѝ да отрѐжеш, ~ ще ròви. 你就是把猪的拱嘴割掉,它还是要拱的;狗改不了吃屎。❸(至今)还,仍: Рàда те е обѝчала вя̀рно и те обѝча ~. 拉达曾真心爱过你,她现在还在爱你。❹〈口〉终究,毕竟,到底: Ѐвтино ~ ку̀пих кнѝгата.

我终究还是廉价把那本书买来了。◇ всѐ ~ 终究，毕竟，到底

пакѐт［阳］纸包，一包：Получѝх едѝн ~ кнѝги. 我收到一包书。

пакетѝж［阳］❶货物包装 ❷包装材料

пакетѝж|ен -*на* пакетѝж 的形容词：~ен цех 包装车间

пакетѝра|м［未，完］打包，包装 — **се**［被动］~**не**［中］

Пакистѝн 巴基斯坦（亚洲）

пакистѝн|ец -*ци*［阳］，**пакистѝнка**［阴］巴基斯坦人

пакистѝнск|и -*а* Пакистѝн 和 пакистѝнец 的形容词

пѝкост -*тѝ*，-*и*［阴］❶坏事，害人的事；恶意捣乱：Каквѝ ~ си извършил пак? 你又做了什么坏事？Нѝкой си пуснал добѝтъка, та напрàвил ~и из нѝвата. 有人把牲口放出来，在田里糟蹋了庄稼。❷损害，伤害；损失：Наводнѐнието причинѝ мнòго ~и. 水灾造成了很大损失。Пàкостите възлѝзат на хѝляди лѐвове. 损失达数千列弗。

пàкост|ен -*на*［形］损害的，伤害的；有害的，祸害人的：~ен човѐк 做坏事的人，坏人 ~ен вѝтър 造成损失的风 ~ни послѐдици 恶果 ~но влиѝние 恶劣的影响 ~на пропагàнда 恶意的宣传 ~**но**［副］

пакостѐне 见 пакостѝ

пакостлѝв -*а*［形］恶意捣乱的，有害的，祸害人的：~о детѐ 调皮捣蛋的孩子 Плъховете са мнòго ~и живòтни. 老鼠是很有害的动物。~**ост** -осттà［阴］

пàкостни|к -*ци*［阳］，**пàкостница**［阴］❶祸害人的人（或动物）：Вълкът е голѝм ~к. 狼是非常有害的动物。❷调皮捣蛋的孩子

пàкостническ|и -*а*［形］有害的，损害的，伤害的；祸害人的；恶意的：~а пропагàнда 恶意的宣传

пàкостничество［中］有害的行为；捣乱行为

пàкостно 见 пàкостен

пакостѝ -*ѝш*，-*ѝх*［未］做坏事，做害人的事；损害：Не ~ѝ нѝкому. 我不害任何人。~**ѐне**［中］

пакт -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］〈书〉（具有重大政治意义的）条约，公约：~ за ненападѐние 互不侵犯条约 ~ за дрýжба и взаѝмна пòмощ 友好互助条约 воѐнен ~ 军事条约 сключвам ~ 签订条约

пàла［阴］〈民〉**Пàла ме（те，го и пр.）пàлила.** 和 **Да ме（те，го и пр.）пàли ~та.**（表示咒骂或惊叹）我（你、他等）真该死；我（你、他等）这个该死的：Абѐ тѝ ли си бе? Да те пàли ~та; едвàм те познàх. 是你吗？你这该死的，我好不容易才认出你来。

пàлав -*а*［形］活泼的；调皮的，淘气的；机灵的：~о детѐ 调皮的孩子 ~и врабчѐта 机灵的麻雀 ~**о**［副］：Еднò бѝло кỳченце игрàеше ~о в кракàта им. 一只小白狗在他们的脚下调皮地玩耍着。~**ост** -осттà［阴］

пàлав|ец -*ци*［阳］，**пàлавка**［阴］活泼的孩子；调皮的孩子，淘气的孩子

пàлавни|к -*ци*［阳］，**пàлавница**［阴］同 пàлавец

палàвр|а［常复，阴］〈方〉谎话；笑话，玩笑：прàвя ~и с нѝкого 同某人开玩笑

пàлавщина［阴］调皮，淘气；活泼

палàдий［阳］〈化〉钯（Pd）

паламàрка［阴］（割麦时为揽住更多的麦子而套在手上的）手艳

паламѝда［阴］〈植〉蓟（*Cirsium*）

паламỳд[1]［阳］〈动〉狐鲣（*Palamis sarda*）

паламỳд[2]［阳］栎树（*Quercus vallonea*）

паланджòс|вам［未］，**паланджòсам**［完］〈方〉偷，窃，盗窃 — **се**［被动］：Защò ли пък и такѝва глỳпости се ~ват? 怎么连这样的废物也被偷呢？~**ване**［中］

палàндза 和 **палàнца**［阴］〈口〉天平，秤

палàнка［阴］城镇，市镇；大村镇

палàнца 见 палàндза

паларѝя［阴］〈方〉大檐帽，宽檐帽

палàс［阳］华丽的建筑（宫殿、大厦等）：Фѐникс ~ 凤凰大厦

палàска［阴］（皮制）弹药盒；（皮制）子弹带

палàт［阳］〈旧〉皇宫，王宫；官邸

палàта［阴］❶华丽的建筑（厅、堂、馆、大厦等）：съдѐбна ~ 法院大楼 пòщенска ~ 邮政大楼 излòжбена ~ 展览馆 ❷（某些国家机关的名称）署，局，院，厅：тъ̀рговска ~ 商会 смѐтна ~〈旧〉（保加利亚 1948 年以前的）统计厅

палатàл|ен -*на*［形］〈语法〉硬颚的；软音的：При съчетàнията **ге** и **ги** звукът **г** е ~ен. 在 **ге** 和 **ги** 的组合中，**г** 音是软化的。~**ност** -носттà［阴］

палатализàция［阴］〈语法〉硬颚化；软音化

палатализѝра|м［未，完，只三］〈语法〉使硬颚化；使软音化 ~**не**［中］

палàтк|а［阴］帐篷：воѝнишка ~а 军用帐篷 Цѝло лѝто ще живѐем в ~и. 整个夏天我们都要住在帐篷里。

Палаỳ 帕劳（大洋洲）

палàч［阳］❶刽子手；严刑拷打者 ❷〈转，书〉摧残者，迫害者，虐杀者

палачѝнк|а［阴］甜油饼：~и с конфитюр 果酱甜油饼

палàш［阳］小猎狗

пàл|вам［未］，**пàлна** -*неш*，*пàлнàх*，过被形动 -*нат*［完］点着，点燃：~вам свѐщи 点着蜡烛 Да ~нем òгън да се постòплим. 我们点着火暖一暖吧！— **се**［被动］~**ване**［中］

палдъ̀м［阳］〈方〉（套在马尾下用来固定马鞍的）后皮条

пàле -*та*［中］❶小狗崽 ❷一种体型小的狗

палѐж［阳］放火；焚烧：Ѐх, да знàеш каквѝ рàботи стàват на сѐло! Разбеснѝла се е полѝцията — арѐсти, побòища, ~и. 唉，你知道村里发生了什么事情！警察们疯狂已极，他们抓人、打人、放火。

пàлене 见 пàля 和 пàля се

палеогрàф［阳］，**палеогрàфка**［阴］古文书学家，古字体研究者，古抄本研究者

палеографѝческ|и -*а*［形］同 палеогрàфски

палеогрàфия［无复，阴］古文书（学），古字体（学）

палеогрàфск|и -*а* палеогрàфия 和 палеогрàф 的形容词：~и проỳчвания 古字体研究

палеозòйск|и -*а*［形］~**а ѐра**〈地质〉古生代

палеолѝт［阳］〈考古〉旧石器时代

палеолѝт|ен -*на* палеолѝт 的形容词：~на епòха 旧石器时代 ~ни оръ̀дия 旧石器时代的工具

палеонтолòг -*зи*［阳］，**палеонтолòжка**［阴］古生物学家

палеонтолòгия［阴］古生物学

палеонтолòжк|и -*а* палеонтолòгия 和 палеонтолòг 的形容词：～и проỳчвания 古生物学研究

Палестѝна 巴勒斯坦(亚洲)

палестѝн|ец -*ци* [阳]，**палестѝнка** [阴] 巴勒斯坦人

палестѝнск|и -*а* Палестѝна 和 палестѝнец 的形容词

палетизàция [阴]〈专〉集装运输

пàл|ец -*ци* [阳] 拇指，大拇指：～ци на ръцè 手拇指 ～ци на кракà 脚拇指 ◇ **стѝскам ～ци**〈口〉祝(某人)成功

пàлешни|к -*ци* [阳] 铧，犁铧

пàлещ -*а* [形] 极热的，酷热的，灼人的：～о слънце 灼人的太阳 ◇ ～ **въпрòс** 迫在眉睫的问题；急人的问题

палиатѝв [阳]〈书〉❶〈医〉姑息剂，治标剂 ❷〈转〉治标办法，苟安办法，权宜措施：Тèзи мèрки са сàмо ～，тè не мòгат да разрешàт дълбòката крѝза в тèзи странѝ. 这些措施只是权宜之计，不能解决这些国家的深刻危机。

палиатѝв|ен -*на* палиатѝв 的形容词：～но лекàрство 治标药物

палѝво [无复，中]〈民〉柴火；引火物；火镰

паликарè [中] ❶希腊军人 ❷〈谑〉希腊人

Паликѝр 帕利基尔(密克罗尼西亚联邦首都)

палѝтра [阴] ❶(绘画用的)调色板，颜料板 ❷〈转〉(画家的)表现手法

пàлица [阴] ❶木棍，木棒 ❷神灯(指灯座和灯芯)

пàлк|а [阴] ❶(打人用的)短棍；警棍 ❷小棍，小棒：барабàнни ～и 鼓槌 диригèнтска ～а 指挥棒

пàлма [阴] 棕榈：финѝкова ～ 海枣树 кокòсова ～ 椰子树 ◇ ～ **на първенствòто**〈书〉优胜；冠军

пàлмов -*а* пàлма 的形容词：～и листà 棕榈树叶 ～о клòнче (象征胜利的)棕榈枝

пàлна 见 пàлвам

палт|ò -*à* [中] ❶大衣：мъ̀жко ～ò 男大衣 дàмско ～ò 女大衣 зѝмно ～ò 冬大衣 ❷〈民〉同 сакò (男上衣，男西服上身)

пàлуба [阴] 甲板：гòрна ～ 上层甲板 По ～та се трỳпаха матрòси. 甲板上聚集着水兵。

палỳва|м [未]〈民〉疯玩，疯闹；淘气：Децàта ～т из двòра. 孩子们在院子里疯闹。**～не** [中]

палỳрче -*та* [中]〈方〉同 павỳрче

пàл|я -*иш*，*пàлѝх* [未] ❶(用火、木柴等)点，点着，点燃：～я цигàра 点香烟 ～я лулà 点烟斗 ～я огньòве 点火 ❷点(灯)，开(灯)：～я лàмпа 开灯 На мръ̀кване ～ят електрѝческото осветлèние по ỳлиците. 天黑时他们打开路灯。❸启动(发动机等)，发动，点火：～я мотòр 开动发动机 ❹生(火)，引燃(火)：～я пèчка 生炉子 ❺(太阳等)晒得厉害：Слъ̀нцето ～и. 太阳晒得厉害。— **се** [被动] ◇ **Тòй ～и, тòй гасѝ.**〈口〉他左右一切，他说了算。**～ене** [中]

пàл|я се -*иш се*，*пàлѝх се* [未，中态]〈口〉激动；焦急，急躁；发火：Мнòго се ～иш. Не бѝва да се бъ̀рза. 你太急躁了，不要太匆忙。**～ене** [中]

палѝчо -*вци* [阳] (马戏团的)小丑，丑角

палѝчовск|и -*а* палѝчо 的形容词：～и гримàси 丑角的表情(鬼脸) ～а качỳлка 丑角的尖顶帽 ～и маниèр 丑角举动

палѝчовщина [阴]〈不赞〉小丑行为(举动)

пàмет -*тà* [无复，阴] ❶记忆力，记性：добрà ～ 好记性 изключѝтелна ～ 特别好的记忆力 къ̀са (лòша) ～ 坏记性 отслàбнала ～ 减退了的记忆力 пѝша нèщо по ～ 根据记忆写东西 ❷记忆：запàзвам нèщо в ～тà си 把某事留在记忆中 Товà се запечàти дълбòко в ～тà ми. 这已深深地印在我的记忆里。❸〈民〉理智，智慧：Пò-добрè дрàм ～，а нè стò окѝ сѝла.〈俗〉宁要一分智慧，不要百斤气力。❹纪念，悼念；回忆，思念：Празнỳва се в ～ на загѝналите. 为纪念牺牲的人们举行活动。Вèчна ～ на пàдналите в борбàта за свободà и честтà на нàшата родѝна! 永远怀念在争取我们祖国的自由和荣誉的斗争中倒下的人们！❺〈专〉(电子计算机的)内存 ◇ **Вèчная** ～〈宗〉(给亡人念的)永生经 **зрѝтелна** ～ 视觉记忆 **слỳхова** ～ 听觉记忆

пàмет|ен -*на* [形] ❶牢记不忘的，永志不忘的：～ни годѝни 难忘的年代 Товà бя̀ха ～ни днѝ в истòрията на нàшия нарòд. 这是我国人民历史上难忘的日子。❷纪念的；值得纪念的：～на плòча 纪念牌匾 По слỳчай на годѝшнината от побèдата бè провèдена тържèствена ～на вèчер. 在胜利周年之际举行了隆重的纪念晚会。❸〈民〉聪明的；记忆力好的：～но момчè 聪明的男孩

паметлѝв -*а* [形] ❶记忆力强的，记性好的：～ ученѝк 记忆力强的学生 ❷〈民〉聪明的；明理的：～о детè 聪明的孩子 **～ост** -*osттà* [阴]

пàметни|к -*ци* [阳] ❶纪念碑；纪念像：～к на нарòдните герòи 人民英雄纪念碑 ～к на незнàйния вòйн 无名战士纪念碑 ～к на нарòдния поèт Ивàн Вàзов 人民诗人伊凡·伐佐夫的纪念像 ❷墓碑：Синовèте напрàвиха ～к на покòйния си бащà. 儿子们为他们死去的父亲立了墓碑。❸历史文物，古迹，遗迹；(古代的)文献；文物，古物：истори̇̀чески ～ци 古迹 ～ци на изкỳството 艺术文物

памѝд [无复，阳] 帕米德葡萄(一种皮薄色黑的葡萄)

памѝдов -*а* памѝд 的形容词：～о вѝно 帕米德葡萄酒

Памѝр 帕米尔(高原，亚洲)

пампàси [复] 南美大草原

пампòр [阳]〈旧〉同 парахòд

пàмтивека [副] **от** ～ 自古以来，很久很久以来：Товà е от ～ вcè такà. 自古以来就是这样。

памỳ|к -*ци* [阳] ❶ [只单] 棉花(*Gossypium herbaceum*)：В Китàй растè доброкàчествен ～к. 中国生产优质棉花。❷棉絮，絮棉，棉花：запỳшвам ушѝте си с ～к 用棉花把耳朵堵上 ❸药棉 ◇ **вàдя нѝкому душàта с ～к**〈口〉用软刀子杀人

памуклѝйк|а [阴] 棉袄：рабòтници, облèчени в ～и 穿着棉袄的工人们

памуклѝя [不变，形] ❶〈旧〉(指衣服)棉的，絮有棉花的：～я халàт 棉宽服 ❷ [用作名，阴] 同 памуклѝйка

памукоберàч [阳]，**памукоберàчка** [阴] 采摘棉花的人

памỳков -*а* памỳк 的形容词：～а култỳра 棉花作物 ～а нѝва 棉田

памукопредàч|ен -*на* [形] 棉纺的，纺纱的：～на фàбрика 棉纺厂，纺纱厂

памукопроизводѝтел -*ят*，-*я* [阳] 棉农，棉花生产者

памукопроизводѝтел|ен -*на* [形] 产棉的，植棉的：～на òбласт 产棉区 ～на бригàда 植棉队

памукопроизвòдство [无复，中] 棉花生产，棉花种植

памукотъкàч|ен -*на* [形] 棉织的；棉布的：～на фàбрика 棉织厂

памукчѝйск|и -*а* памукчѝя 的形容词：～о дрънкàло 弹棉弓

памукчи|я *-ята, -и* [阳], **памукчийка** [阴]〈旧〉弹(卖)棉花的人

памýч|ен *-на* 和(方) *-ена* [形] ❶棉花织的,棉花做的: ~ен плàт 棉布 ~на прèжда 棉纱 ~ни чорàпи 棉线袜 ❷棉籽的: ~но сѐме 棉籽 ~но маслò 棉籽油 ❸产棉的;棉加工的: ~но полè 棉田 ~на фàбрика 棉花加工厂 ❹棉花的,用于棉花的: ~на боя 染棉颜料

памфлèт [阳] 抨击性的文章(小册子)

памфлèт|ен *-на* памфлèт 的形容词: ~ен стѝл 抨击性文章的文体

памфлетѝст [阳] 抨击性文章(小册子)的作者

пан *-ът, -а, -ове* [阳] ❶同 господѝн (先生) ❷(旧时波兰的)大地主

пан- [复合词第一部] 表示"全"、"泛"之意,例如 панславѝзъм (泛斯拉夫主义), пангерманѝзъм (泛日耳曼主义)

панагòн [阳]〈方〉❶饶头;额外加的东西 ❷放在两侧驮物中间的东西: Панагòн кòня повàля. 驮物太多会把马压垮。

панаѝр [阳] ❶集市,市场 ❷博览会,展销会,交易会: междунарòден ~ 国际博览会 ◇ **мòстрен ~** 样品博览会

панаирджѝйск|и *-а* [形] ❶〈口〉(商品)展览会的,交易会的: ~а баràка 展亭,展棚 ❷〈转,不赞〉不严肃的,伪装的: ~и похвàт 伪装的手法

панаирджѝ|я *-ята, -и* [阳], **панаирджѝйка** [阴] (商品)展览会的参观者,参观交易会(博览会)的人

панаѝр|ен *-на* [形] (商品)展览会的,交易会的,博览会的: ~на палàта 展览馆,展览厅 ~но градчè 博览城 ~ни днѝ 举行展览的日子

панаѝрск|и *-а* панаѝр 的形容词: ~о забавлèние 博览会上的娱乐(活动)

панакѝда [阴] (旧时儿童学写字用的)涂蜡写字板

панàма [阴] ❶巴拿马(式)草帽 ❷(一种棉毛混纺的)粗帆布

Панàма ❶巴拿马(北美洲) ❷巴拿马城(巴拿马首都)

панàмен *-а* [形] 粗帆布的: ~а блýза 粗帆布女衬衫

панамериканѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳]〈书〉泛美主义

панамерикàнск|и *-а* [形] 泛美主义的: ~и тенденции 泛美主义倾向

панàм|ец *-ци* [阳], **панàмка** [阴] 巴拿马人

панàмск|и *-а* Панàма 和 панàмец 的形容词

панацèя [阴]〈书〉万应药;灵丹妙药

пангалòз|ин *-и* [阳]〈口〉不务正业的人,吊儿郎当的人

пангàр [阳] (教堂中的)售烛处

пангерманѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳]〈书〉泛日耳曼主义

пàнда [阴]〈动〉❶同 бамбýкова мèчка (大熊猫,大猫熊) ❷小熊猫,小猫熊(*Ailurus fulgens*)

пàнделка [阴] 蝴蝶结;缎带,飘带: момѝченце с ~ на косàта 头发上系着蝴蝶结的小姑娘

пандèмия [阴] (疫病)大流行

панджàр [阳]〈方〉红甜菜

пандѝз [阳]〈口,行〉同 затвòр (监狱)

пандишпàн [阳] (鸡蛋)松糕,蛋糕

пандýр *-и* [阳]〈旧〉(土耳其统治时期的)保加利亚族武装警卫

пандýрск|и *-а* пандýр 的形容词

панè [不变,形]〈口〉滚上鸡蛋和面包渣炸的: кашкавàл ~ (挂糊)油炸干酪 мòзък ~ (挂糊)油炸脑

панегирѝ|к *-ци* [阳]〈书〉❶(对圣者的)颂词,赞词 ❷〈转〉过分的颂扬;吹嘘

панегирѝст [阳]〈旧〉颂词作者

панегирѝч|ен *-на* панегирѝк 的形容词: ~но слòво 颂词 ~на литератýра 颂扬文学 ~ен тòн 赞扬的语气

панèл [阳]〈建〉预制板;预制件

панèл|ен *-на* панèл 的形容词: ~но строѝтелство 预制件建筑

панèр [阳] 和 **панèрка** [阴] 浅底篮子

пàника [阴] 慌张,张皇失措,惊慌,失魂落魄: предизвѝквам ~ 引起惊慌 създàвам ~ 制造惊慌 изпàдам в ~ 陷入张皇

паникьòр [阳] 制造惊慌的人;惊慌失措的人

паникьòрск|и *-а* паникьòр 的形容词: ~и слýхове 引起惊慌的谣言

паникьòсвам [未], **паникьòсам** [完] 引起惊慌

панѝра|м [未,完] (鱼、肉等)滚上鸡蛋和面包渣煎炸 — **се** [被动] ~**не** [中]

панихѝда [阴]〈宗〉安灵弥撒;追思弥撒

панѝца [阴] 钵

паничàр *-ят, -я* [阳] 制作(或出售)钵的人

панѝческ|и *-а* [形] 惊慌的,慌张的;惊慌失措的: ~и стрàх 丧魂落魄的恐惧 ~и бя́г 狼狈逃窜 ~и вѝк 惊恐的喊叫

пàнкреас [阳]〈解〉胰腺

панкреатѝч|ен *-на* пàнкреас 的形容词: ~на жлезà 胰腺

панò [中] 大幅覆墙画(或雕塑)

панòптикум [阳]〈书〉(名人的)蜡像(和各种珍品的蜡模)陈列馆

панорàма [阴] ❶全景;全景画: ~ на градà 城市全景 Пред òчите очѝ се откривàше еднà велѝчествена ~. 在我的眼前展现出一幅宏伟的全景画。❷〈旧〉小西洋景 ❸〈转〉概观;概论;概况 ❹〈转〉展览

панорàм|ен *-на* панорàма 的形容词: ~ен пъ́т 展现全景的道路 ◇ **~но кѝно** 全景电影院

пансиòн [阳] ❶(供膳的)寄宿学校;供膳的学生宿舍 ❷膳宿公寓;就餐处 ◇ **пъ́лен ~** 提供膳食和洗衣服务的寓所

пансиòн|ен *-на* пансиòн 的形容词: ~на тàкса 膳宿费 ~ен режѝм 膳宿制度

пансионèр [阳], **пансионèрка** [阴] ❶寄宿学校的学生 ❷膳宿公寓房客

пансионèрск|и *-а* пансионèр 的形容词: ~и живòт 寄宿(学生的)生活

пансиòнск|и *-а* [形] 同 пансиòнен: ~и режѝм 寄宿制度

панславѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳]〈书〉泛斯拉夫主义

пàнт|а[1] [无复,阴] (门窗上的)铁合页

пàнта[2] *-та* [阳]〈口〉流浪汉,二流子;混日子的人

пàнта[3] [阴]〈旧〉纸牌

пàнтаджи|я *-ята, -и* [阳]〈旧〉同 картоигрàч (玩牌的人)

панталòн [常复,阳] (西服)裤子

пантеѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳]〈书〉泛神论

пантеѝст [阳], **пантеѝстка** [阴]〈书〉泛神论者

пантеистѝч|ен *-на* [形] 泛神论的: ~ен мирогле́д 泛神论的世界观 ~ен възглед 泛神论的观点

пантеистѝческ|и -*а* [形] 同 пантеистѝчен

пантеòн [阳]〈史〉❶(古希腊罗马的)万神庙,万神殿 ❷(某一多神教的)众神,全部神祇 ❸〈书〉名人墓,伟人祠

пантѐра [阴]〈动〉豹(*Felis pardus*)

пантомѝма [阴]〈戏剧〉哑剧

пантòф [阳] ❶便鞋 ❷[常复]女轻便鞋: лàчени ~и 女漆皮便鞋

пантюркѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳]〈书〉泛突厥主义

панỳкла [阴] ❶〈民〉同 чỳма (鼠疫,黑死病) ❷〈方〉恶婆

пàнцер [阳] 铠甲

панцѝр [阳] 同 пàнцер

пап -*ът*, -*а* [无复,阳]〈专〉(鞋匠粘鞋用的)胶水

пàп|а -*ата*, -*и* [阳] 天主教皇,罗马教皇 ◇ **Не съм ~а.** 我不是完人;我不是永不犯错误的人(旧时人们认为,教皇是永远不会错的)。

папагàл [阳] ❶鹦鹉(*Psittaci*) ❷〈转,不赞〉应声虫,随声附和者,人云亦云者: подражàвам му като ~ 像鹦鹉一样效仿他

папагàлск|и -*а* папагàл 的形容词: ~и крѝсъци 鹦鹉的叫声 ~а чòвка 鹦鹉的嘴 ~о зỳбрене 死记硬背 **~и** [副]: Той ỳчи ~и. 他死板地学习。

папагàлщина [阴]〈藐〉鹦鹉学舌,随声附和,人云亦云

папàз [阳]〈旧〉神甫 ◇ **~-яхнѝя** 焖葱头(菜名)

пàпа|м [未]〈儿〉同 ям (吃,吃饭): Пàпай, чèдо, ~й да порàснеш. 吃吧,孩子,吃了好长大。**~не** [中]

папàя [阴]〈植〉番木瓜(树)

пàпер [无复,阳]〈旧〉一小团(羊)毛 ◇ **Пàпер нѝма да остàне.** 〈口〉片甲不留;一点不剩。**Напрàвиха го на ~.** 他们使他粉身碎骨。

папѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈书〉教皇主义,罗马教皇主政说

папийòн [阳] 和 **папийòнка** [阴] 领结;蝴蝶领结

папирòса [阴]〈旧〉烟卷,香烟

папирòсница [阴] (放在桌上的)烟盒

папѝрус [阳] ❶纸莎草 ❷纸莎草做的纸 ❸古代写在纸莎草纸上的文稿、抄本

папѝрус|ен -*на* папѝрус 的形容词

папѝст [阳]〈书〉教皇主义者;拥护教皇执政者

папищàш [阳]〈方,不赞〉天主教徒;天主教神甫

папищàшк|и -*а* папищàш 的形容词

пàпка [阴] 纸夹,公文夹,卷宗

пàплач -*тà* [无复,阴]〈蔑〉人群;乌合之众

пàпльч -*тà* [无复,阴] 同 пàплач

пàпо [无复,中]〈儿〉同 хляб (面包) ◇ **На хлѝба ~ кàзва.** 他乳臭未干。

пàпрат -*тà* [阴]〈植〉蕨(*Filicinae*) ◇ **слàдка ~** 〈植〉欧亚水龙骨(*Polypodium vulgare*)

пàпратов -*а* пàпрат 的形容词: ~и листà 蕨叶

пàприкаш [阳] 青椒焖肉(菜名)

пàприца [阴]〈方〉磨盘上起转动作用的铁板

пàпск|и -*а* пàпа 的形容词: ~а бỳла 教皇训令

пàпство [无复,中]〈罕,书〉❶教规 ❷天主教廷,罗马教廷

Пàпуа-Нòва Гвинèя 巴布亚新几内亚(大洋洲)

папỳ|к -*ци* [阳]〈旧〉皮拖鞋;皮便鞋

папукчѝйск|и -*а* папỳк 和 папукчѝя 的形容词: ~и пазàр 买卖拖鞋的市场 ~и занаят 拖(便)鞋行业

папукчѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈旧〉制作(或出售)拖(便)鞋的人;拖(便)鞋匠

папỳнест -*а* [形]〈方〉憔悴的,脸色焦黄的: ~а женà 憔悴的女人 ~о лицè 焦黄的面容

папỳня|к -*ци* [阳]〈动〉❶戴胜(*Upupa epops*) ❷〈方〉同 кълвàч (啄木鸟)

папунѝс|вам [未], **папунѝсам** [完]〈方〉变憔悴,脸色焦黄起来: Папунѝсал съм в лицèто. 我的脸色憔悴。**~ване** [中]

папỳр [阳]〈植〉❶香蒲(*Typha*) ❷〈方〉同 цàревица (玉米)

папỳр|ен -*на*〈方〉папỳр 的形容词

папỳрени|к -*ци* [阳]〈方〉玉米面面包

папỳч [阳]〈旧〉同 папỳк

пàпшер [阳] 裁纸刀,切纸刀

пàр|а [阴] 汽,蒸汽;热气: вòдни ~и 水蒸气 пỳскам ~а 放汽 ◇ **Ще вдѝга ~а.** 〈口〉更加努力,加劲,加油: Ỳча, та се вдѝга ~а. 我学习非常刻苦。**под ~а** (机车、轮船等)升火待发: Влàкът на гàрата е под ~а. 车站上的火车准备出发了。**Под ~а съм.** 〈口〉我整装待发;我在紧张工作。**с (под) пъ̀лна ~а** 〈口〉全力地,全力以赴地: рабòтя с пъ̀лна ~а 竭尽全力地工作

парà| [阴] ❶同 монèта (硬币): срèбърна ~à 银币 злàтна ~à 金币 ❷〈口〉同 парѝ: Вземàй ~àта и заминàвай. 你带上钱走吧! ❸〈旧〉帕拉(1/40 格罗什 或半个 斯托汀卡): Кỳпих го за двàйсет ~ѝ. 我买它花了 20 帕拉。◇ **Пет ~ѝ не дàвам.** 〈口〉我不管;我管不着;我不想知道。

парабèл [阳] 巴拉贝尔枪(一种自动手枪)

парàбола[1] [阴]〈数〉抛物线

парàбола[2] [阴]〈文学〉寓言

паравàн [阳] ❶屏风 ❷〈转〉掩饰,掩护,幌子: използвам го за ~ 以他作掩护

парагвà|ец -*йци* [阳], **парагвàйка** [阴] 巴拉圭人

Парагвàй 巴拉圭(南美洲, Парагуàй)

парагвàйск|и -*а* Парагвàй 和 парагвàец 的形容词

парагрàф [阳] 节,段,条;节条的符号"§"

параграфѝст [阳], **параграфѝстка** [阴]〈口〉靠一种临时性规章制度的条文而得到某种权利或好处的人

парàд [阳] ❶阅兵式;(大)检阅: приèмам ~а 检阅;阅兵 ❷庆祝游行

парàд|ен -*на* [形] ❶阅兵的;检阅的;仪仗的: ~но шèствие 检阅游行,庆祝游行 ~на унифòрма 仪仗服装 ❷隆重的;隆重场合用的: ~ен салòн 大客厅;议事厅;宴会厅 ◇ **~ен вхòд** 正门,大门 **~но** [副]: облѝчам се ~но 穿得很讲究 **~ност** -*ността* [阴]: Тържествòто ще се проведè скрòмно, без каквàто и да е ~ност. 庆祝活动将进行得很简单,没有任何隆重的场面。

парадѝгма [阴]〈语言〉词形变化

парадѝра|м [未,完] 夸耀;卖弄;显示,炫耀: ~м с хубостта си 炫耀自己的漂亮 ~м с красноречието си 卖弄自己的口才 ~м с общèствените си връ̀зки 炫耀自己的社会联系 Нѝма защò да ~ш със знàнията си. 你没有理由卖弄自己的知识。

~не［中］

парадòкс［阳］〈书〉❶奇谈怪论,怪诞之言,反常的说法 ❷离奇的现象,怪事

парадоксàл|ен *-на* парадòкс 的形容词：~ен йзвод 离奇的结论 **~но**［副］**~ност** -носттà［阴］

паразйт［阳］❶寄生物;寄生虫：Дървеницата е ~. 臭虫是寄生虫。❷〈转,贬〉寄生虫,不劳而食者,食客：Тè са йстински ~и. 他们是地地道道的寄生虫。

паразйт|ен *-на* паразйт 的形容词：~ни растèния 寄生植物 ~но насекòмо 寄生虫 вòдя ~ен живòт 过寄生生活

паразитйз|ъм *-мът,-ма*［无复,阳］〈书〉❶寄生(现象);寄生状态 ❷寄生生活

паразитйра|м［未,完］过寄生生活 **~не**［中］

паразитолòгия［无复,阴］寄生物学;寄生虫学

паразйтст[ву]ва|м［未,完］〈书〉过寄生生活;当寄生虫 **~не**［中］

паракендè *-та*［中］〈方〉❶外村的土地 ❷(几个邻近村庄的)三不管土地 ❸〈转,口,不赞〉二流子;流浪汉：Глèдай да не тè излъже товà ~. 小心,别让这个二流子骗了你。

паракллис［阳］(不设神座的)小教堂

паралèл［阳］❶〈数〉平行线 ❷〈地理〉纬线(与 меридиàн(经线)相对) ❸对照,比较;相同事件,类似事件;相同现象

паралèл|ен *-на*［形］同 ўспореден (平行的)：~ни лйнии 平行线 Прàвата AB е ~на на CD. 直线 AB 是 CD 的平行线。**~но**［副］**~ност** -носттà［阴］

паралелепйпед［阳］〈数〉平行六面体

паралелйз|ъм *-мът,-ма*［无复,阳］〈书〉❶平行;平行现象 ❷对照,对比,比较

паралèлка[1]［阴］(学校里同年级的)平行班;班：В сèдми клàс тàзи годйна йма сàмо еднà ~. 今年七年级只有一个班。От кой ~ си? — От IV б. "你是哪个班的?""四年级乙班。"

паралèлка[2]［阴］〈运〉双杠

паралелогрàм［阳］〈数〉平行四边形 ◇ ~ **на сùлите**〈理〉力的平行四边形

парàлиза［阴］❶〈医〉麻痹,瘫痪：~ на сърцèто 心脏麻痹 ❷〈转〉(组织、工厂等的)瘫痪,停顿,停滞

парализàция［阴］〈医〉同 парàлиза：~ на мòзъка 脑麻痹

парализйра|м［未,完］❶〈医〉使麻痹,使瘫痪 ❷〈书,转〉使发呆,使麻木不仁,使失去活动能力：Нèговата намèса ще ~ всякакъв пòчин. 他的干预会使任何首创精神都发挥不出来。— **се**［被动,中态］：~м се от стрàх 吓呆 **~не**［中］

парализйран *-а* ❶ парализйрам 的过被形动 ❷［用作形］麻痹的,瘫痪的,失去活动能力的;完全停顿的：момчèнце с ~ крàк 一条腿瘫痪的小男孩

паралитй|к *-ци*［阳］,**паралитйчка**［阴］麻痹患者,瘫痪患者

паралитйч|ен *-на* парàлиза 的形容词：~ен ўдар 导致瘫痪的中风

парàлич［无复,阳］〈医〉同 парàлиза ◇ **дèтски ~** 脊髓灰质炎,小儿麻痹症

паралйя[1]［阴］〈方〉短腿小圆饭桌

паралй|я[2] *-ята,-и*［单数不变,形］〈口〉有钱的,阔绰的：~я човèк 有钱的人,阔佬

Парамарйбо 帕拉马里博(苏里南首都)

парамèт|ър *-ърът,-ъра,-ри*［阳］参数,数据

парàн［不变］〈民〉**~-парцàл** 破烂不堪：Рйзата му стàнала ~-парцàл. 他的衬衫已破烂不堪了。**~-парчè** 碎块：Вълкът стйгнал зàека и го напрàвил ~-парчè. 狼追上兔子,把它撕成了碎块。

параноù|к *-ци*［阳］妄想狂患者,偏执狂患者

паранòя［阴］〈医〉妄想狂,偏执狂

парàпет *-а*［形］〈方〉闲着没事的,有空的;没被占用的

парапèт［阳］(楼梯、桥等的)栏杆：Катò минàваш по мòста, дръж се за ~а. 你过桥的时候,要扶着栏杆。

пàрапсихолòгия［阴］〈专〉心灵学

парастàс［阳］〈宗〉安魂祈祷：На зарàнта отслўжиха в чèркова ~. 早晨他们在教堂里做了安魂祈祷。

паратйф［无复,阳］〈医〉副伤寒

парàф［阳］❶签名后的花缀(签名时最后字母带出的花笔道) ❷缩略的签名 ❸〈转〉签字放行

парафйн［无复,阳］〈化〉石蜡：свèщ от ~ 石蜡蜡烛

парафйнен *-а* парафйн 的形容词：~а свèщ 石蜡蜡烛

парафинйра|м［未,完］上石蜡,涂石蜡：~м хартйя 在纸上涂上石蜡

парафйнов *-а*［形］同 парафйнен

парафйра|м［未,完］草签 — **се**［被动］**~не**［中］

парафрàза［阴］〈书〉❶迂回法,迂回说法(如以"兽中之王"代替"狮子") ❷〈乐〉改编曲

парафразйра|м［未,完］用不同的词表达相同的意思;换一种说法来表达;迂回地说 — **се**［被动］**~не**［中］

парахòд［阳］轮船：рèчен ~ 河轮,江轮 мòрски ~ 海轮 пътнически ~ 客轮 презокеàнски ~ 远洋轮

парахòд|ен *-на* парахòд 的形容词：~ен комйн 轮船的烟囱 ~на сирèна 轮船汽笛 ~на мàчта 船桅 ~но дрўжество(~на компàния) 轮船公司

парашўт［阳］降落伞：скàчам с ~ 跳伞

парашўт|ен *-на* парашўт 的形容词：~ен скòк 跳伞 ~ен плàт 降落伞布 ~ни войскà 伞兵部队 ~ен десàнт 伞兵登陆 ~на кўла 跳伞(练习)塔

парашутйз|ъм *-мът,-ма*［无复,阳］跳伞运动

парашутйст［阳］,**парашутйстка**［阴］❶跳伞者;跳伞运动员：подготòвка на ~и 跳伞运动员的训练 ❷伞兵：нападèние на ~и 伞兵的攻击

пàр|вам［未］,**пàрна** *-неш, пàрнах*,过被形动 *-нат*［完］пàря 的一次或连续几次的动作：Внимàвай, че ме ~на с цигàрата си. 小心点,你的香烟烫了我一下。— **се**［反身,被动］**~ване**［中］

парвенỳ *-то*［中］〈书〉暴发户,新贵

пардесỳ *-то*［中］男式单大衣,男式夹大衣：Врèмето е тòпло и ще излязa с ~. 天气暖和,我要穿夹大衣出去。

пардòн［感］对不起,请原谅：Свалй страхлйво шàпка и кàза: — Пардòн! 他胆怯地摘下帽子说:"对不起!"

парèза［阴］〈医〉局部瘫痪;偏瘫

пàр|ен[1] *-на*［形］蒸汽的;蒸汽发动的;以蒸汽供给的：~ен котèл 蒸汽锅炉,锅炉 ~на машйна 蒸汽机 ~на мèлница 蒸汽动力磨 ~ен чўк 汽锤 ~на бàня 蒸汽浴 ~но отоплèние 蒸汽取暖设备,暖气

пàрен[2] *-а*［形］烫着的 ◇ **Пàрен кàша дўха.** 见 пàря[2]

пàрене 见 пàря[1] 和 пàря[2]

парѝ [复,阴] 钱;货币: дрèбни ~ 零钱 èдри ~ 整钱,大票子 хàрча ~ 花钱 връщам му ~те 还给他钱 внàсям ~ в бàнката 把钱存入银行 Кòлко ~ стрỳва товà? 这值多少钱? Мòжеш ли да ми заèмеш мàлко ~? 你能借给我点钱吗? ◇ **Бèли ~ за чèрни днѝ.** 〈民〉有钱想到无钱时;攒钱备用。**играя си с ~** 〈口〉很趁钱,很有钱,很富 **Напрàвих ~.** 〈口〉我变富了。**сỳхи ~** 〈口〉现款

Парѝж 巴黎(法国首都)

пàри|й -ят,-я,-и [阳] ❶〈史〉贱民(印度最低阶层的人) ❷〈书〉无权利的人,被鄙视者,被压迫者

пàри|к -ци [阳]〈史〉(拜占庭时期的)农奴

парѝра|м [未,完]〈书〉❶制止,阻止: ~м дèйствията на неприятеля 阻止敌人的行动 ❷否认,拒绝,驳回;反击: ~м всѝчки напàдки 驳回一切攻讦 — **се** [被动] **~не** [中]

паритèт [阳] ❶〈经〉平价 ❷均等,平等

парѝч|ен -на парѝ 的形容词: ~на пòмощ 金钱援助 ~на нагрàда 奖金 ~на гарàнция 保证金;押金 ~ен вьпрòс 金钱问题 ~на рефòрма 货币改革 ~на крѝза 货币危机 ~ен ковчèг 钱柜

парѝца [阴] 同 парѝчка

парѝчка [阴]〈植〉雏菊(*Bellis perennis*)

парк -ът,-а,-ове [阳] ❶公园: грàдски ~ 城市公园 ❷〈军〉(枪炮、军需品等的)放置场,材料库: инженèрен ~ 工程材料库 ❸车场,车库;(某种车辆的)总数: автомобѝлен ~ 汽车总数 трамвàен ~ 电车库 железопъ̀тен ~ 铁路车辆总数

паркèт [阳] ❶镶木地板;(铺镶木地板用的)镶木块: стàя с ~ 有镶木地板的房间 чѝстя ~а 擦镶木地板 ❷舞池 ❸〈转,口〉(法院的)全体检察长;检察长职务;检察长办公室: слỳжа в ~а 在检察长办公室工作

паркèт|ен -на паркèт 的形容词: ~на мазѝлка 镶木地板涂料 ◇ **~ен кавалèр (~на дàма)** 男舞伴(女舞伴)

паркетѝн [阳] (镶木地板用的)地板蜡

паркèтчи|к -ци [阳] 镶木地板工人;擦地板工人

пàрки [复]〈书〉(古罗马神话中的)命运三女神

пàркинг [阳] (汽车)停车场

паркинсонѝз|ъм -мът,-ма [阳]〈医〉帕金森氏综合病征,帕金森氏神经机能障碍

паркѝра|м [未,完] 停放(汽车、摩托车、自行车等): Ще ~ме колàта в дъ̀ното на площàда. 我们将把车停放在广场尽头。 **~не** [中]: ~нето забранèно(разрешèно) 不许(准许)停车

пàрков -а парк 的形容词: ~а тревà 公园的草地

парламèнт [阳] (一些国家的)国会,议会: разѝсквания в ~а 议会里的讨论 члèн на ~а 国会议员

парламентàр|ен -на парламèнт 的形容词: ~ни ѝзбори 议会选举 ~на систèма 议会制度 ~на репỳблика 议会制共和国 ~на комѝсия 议会委员会

парламентарѝз|ъм -мът,-ма [无复,阳] 国会制(度),代议制;议会主义

парламентарѝст [阳] 议会主义者;议会制专家;议会活动家

парламèнт|ен -на [形] 同 парламентàрен: ~ни разѝсквания 议会(里的)讨论

парламентьòр [阳] (派向敌方进行谈判的)使者;军事谈判代表,军使: Рàно сутринтà дойдòха ~и с бя̀ло знàме. 一大早军事谈判代表就打着白旗来了。

парлѝв -а [形] ❶辣人的,刺人的,灼人的,使人发痒的: ~а коприва 刺人的荨麻 ~а чỳшка 辣青椒 ❷〈转〉激烈的,剧烈的,很厉害的: ~а бòлка 剧痛 ~о любопѝтство 强烈的好奇心 ❸引人关注的;紧迫的,迫切的,迫在眉睫的: ~ вьпрòс 迫在眉睫的问题 **~ост** -осттà [阴]

пармà|к -ци [阳]〈方〉❶(围墙、门窗上的)窄木条 ❷同 спѝца(辐条)

пармаклъ̀к -ци [阳]〈方〉栅栏

пàрмена [阴] 帕尔美娜苹果(一种早熟苹果)

пàрна 见 пàрвам

Парнàс [阳]〈书〉❶帕纳塞斯山(在希腊中部,传说为太阳神和文艺女神们的住处) ❷〈转〉诗坛,文坛;诗人;诗 ❸〈文艺,史〉高踏派(19世纪后半叶法国诗人团体)

пàрни|к -ци [阳] ❶温室,暖室 ❷温床,育秧室

пàрников -а [形] ❶温室里栽培的: ~ рàзсад 温室里的秧苗 ~о растèние 温室里的植物 ~и домàти 温室里栽培的西红柿 ❷温室用的: ~и стъклà 温室用玻璃

паровòз [阳]〈旧〉火车头

пàрог [阳]〈方〉(草杈上的)短齿

парòдия [阴] ❶(为嘲弄某作者或某作品而作的)模仿滑稽作品 ❷拙劣的模仿

пароксѝз|ъм -мът,-ма [无复,阳] (疾病、感情等的)突然发作,阵发: Мъ̀ката ѝ стѝгна до ~ъм. 她的痛苦爆发了。

парòл [阳] 同 парòла

парòла [阴]〈军〉口令;识别暗语 ◇ **дàвам ~** 宣布: дàвам ~ за òбщо въстàние 宣布开始总起义

паронѝм [阳]〈语言〉近音词,形似词(如保加利亚语中的 приспѝвам (催眠) — преспѝвам (过夜),приглèждам (关心) — преглèждам (浏览))

паропровòд [阳]〈技〉导汽系统,导汽管(道)

паропровòд|ен -на [形]〈技〉导汽的,导汽管的: ~на магистрàла 导汽主管道,导汽干线

пàрса [无复,阴]〈口〉(观众给演奏者或跳舞人给伴奏者的)酬谢钱 ◇ **Едѝн бѝе тъ̀пана, другѝ събѝра ~та.** 〈俗〉一人敲鼓,另一人收钱;一人出力,另一人坐享其成。

партакèши [复,阳]〈口〉家什,什物;行李 ◇ **Вдѝгай си ~те.** 滚吧!

партèнк|а [阴] (代替袜子的)包脚布,缠脚布: нòся ~и 缠包脚布 ◇ **агèнция ~а** 〈口〉(军营或宿舍中散布的)谣言

партèр [无复,阳] ❶(楼房的)地面第一层;底层: Нѝе живèем в ~а. 我们住在底层。❷(戏院、影院里的)池座,正座;〈扩〉池座观众: билèт за ~а 池座票 Партерът мълчѝ, но галèрията ръкоплѝска. 池座的观众默不作声,但楼座的观众鼓起掌来。

пàртер|ен -на [形] 底层的;地面第一层楼的: ~ен етàж 地面第一层,底层

партѝда [阴] ❶(货物的)一批;(指人)一组,一批: еднà ~ рѝзи 一批衬衫 Полỳчена е нòва ~ чорàпи. 收到了新来的一批袜子。пъ̀рва ~ плèнници 第一批俘虏 ❷〈银行〉账,账目;账户: открѝвам ~ 开账户,立账户 По ~та си нѝщо не дължà. 从我的账上看,一点也不欠了。

партѝд|ен -на [形] 成批的;账户的: ~на прàтка 成批的邮件 ~ен нòмер 批号;账号 ~на странѝца 账页

партѝ|ен -*йна* [形] ❶党的;党内的;党员的: ~ен о̀рган 党的机关报;党的机关 ~йно ръково̀дство 党的领导 ~йна организа̀ция 党组织 ~ен била̀т 党证 ~ен рабо̀тник 党务工作者 ~ен члѐн 党员 ❷合乎党性的: ~ен подхо̀д 合乎党性的态度

партѝ|ец -*йци* [阳], **партѝйка** [阴]〈旧〉(共产)党员: ста̀ри ~йци 老(共产)党员 здра̀в ~ец 坚强的共产党员

партиза̀н|ин[1] -*и* [阳], **партиза̀нка** [阴] 游击队员: Съю̀з на бъ̀лгарските ~и 保加利亚游击队员联盟

партиза̀н|ин[2] -*и* [阳], **партиза̀нка** [阴] ❶〈旧〉(资产阶级政党中维护党派的狭隘利益或借党谋私利的)党员,党棍,党徒 ❷〈转,口〉拥护者,支持者

партиза̀нск|и[1] -*а* партиза̀нин[1] 的形容词: ~и о̀тред 游击队 ~о движѐние 游击运动 ◇ **~а война̀** 游击战争

партиза̀нск|и[2] -*а* партиза̀нин[2] 的形容词: ~и проя̀ви 维护党派狭隘利益的表现;借党谋私利的行为

партиза̀нство[1] [无复,中] ❶游击运动 ❷[集] 游击队员们

партиза̀нство[2] [无复,中] 借党谋私利

партиза̀нст[ву]ва|м [未]〈旧,不赞〉维护党派的狭隘利益,依靠党谋私利 **~не** [中]

партиза̀нщина [阴]〈罕,不赞〉同 партиза̀нство[2]

партѝйка 见 партѝец

партѝйно- [复合词第一部] 表示"党的"之意,例如 ~-организацио̀нен (党组织的), ~-политѝчески (党政的), ~-просвѐтен (党的教育的), ~-стопа̀нски (党的经济的)

партѝйност -*тта̀* [无复,阴]〈书〉❶党性: ~ в литерату̀рата 文学中的党性 ❷党籍

партиту̀ра [阴]〈乐〉总谱;总谱表

па̀ртия[1] [阴] ❶党,党派,政党: комунистѝческа ~я 共产党 либера̀лна ~я 自由党 ❷〈转,口〉(有共同观点、利益、兴趣的)一派: Що̀м е за я̀дене, тѐ са една̀ ~я. 一谈起吃来,他们是一派。И тя̀ мѝсли като̀ мѐне: Са̀нка е от на̀шата ~я. 她也和我一样,认为桑卡是我们一派的。

па̀рти|я[2] [阴] ❶〈乐〉音部,声部;(某)音部的乐谱,分谱: цигу̀лкова ~я 小提琴音部 тено̀рова ~я 男高音声部 ❷(象棋、纸牌等游戏中的)一盘,一局,一轮: Изигра̀хме една̀ ~я ша̀х. 我们下了一盘棋。спечѐлвам една̀ ~я срещу̀ нѐго 赢他一盘(局) ❸〈罕〉合适的(婚姻)对象: Тя̀ е добра̀ ~я за нѐго. 她对他来说是很合适的对象。

партнѝра|м [未] 合伙(做某事) **~не** [中]

партньо̀р [阳], **партньо̀рка** [阴] ❶(游戏、谈判等中的)配手,搭档;对手: ~и за брѝдж 桥牌的搭档 тъ̀рся ~ за една̀ па̀ртия ша̀х 找对手下一盘棋 ❷伴,伙伴;伴侣: Мла̀д господѝн тъ̀рси подходя̀ща ~ка. 一位年轻的先生在找合适的女伴。

партньо̀рство [中] (游戏、活动中同某人的)搭档;凑对搭档;伙伴关系

партушѝн|а [阴]〈蔑,口〉零碎物品,什物,家什: Натова̀рих ~ите на кола̀та. 我把零碎物品装上了车。◇ **Събѝрай си ~ите!** 收拾行李滚蛋吧!

парфю̀м [阳] ❶香水 ❷芬芳,香味,馥郁,馨香

парфю̀мен -*а* парфю̀м 的形容词: ~а миризма̀ 香水味 ~о шишѐ 香水瓶

парфюмерѝ|ен -*йна* парфюмѐрия 的形容词: ~йна инду̀стрия 化妆品工业 ~ен магазѝн 化妆品商店 ~йни сто̀ки 化妆品 ~йно произво̀дство 化妆品生产

парфюмерѝст [阳] 制造(或出售)香水的人

парфюмѐрия [阴] ❶化妆品商店 ❷[集] 化妆品: търгу̀вам с ~ 经营化妆品 ❸香水生产

парфюмѝра|м [未,完] 往…上洒香水: ~м коса̀та си 往头发上洒香水 — **се** [反身,被动] **~не** [中]

парца̀л [阳] ❶废布,破布;碎布;抹布: разкъ̀свам на ~и 撕成碎片 мѝя дъскѝте с ~ 用抹布擦洗木板 ❷破旧衣服,褴褛的衣服: Рѝзата ми е вѐче ця̀л ~. 我的衬衫已破旧不堪了。Ня̀ма вѐче да облѝчам то̀зи ~. 我不再穿这件破衣服了。Облѐчен съм в ~и. 我衣着破烂。❸〈蔑〉微不足道的人;软弱可欺的人 ◇ **вдѝгам си ~ите** 〈口〉走开,滚开 **ня̀гам си ~ите** 〈口〉老老实实地呆着,默不作声 **снѝг на ~и** 鹅毛大雪

парцала̀н -*овци* [阳], **парцала̀на** [阴]〈蔑〉衣衫褴褛的人

парца̀лен -*а* [形] 碎布做的: ~а чѐрга 用碎布做的毯子 ~а ку̀кла 用碎布做的布娃娃

парцалѐтина [阴]〈方〉破烂衣服

парцалѝв -*а* [形] ❶破旧的;破烂不堪的: ~и дрѐхи 破烂不堪的衣服 ❷衣衫褴褛的,穿得很破的: ~и про̀сяци 衣衫褴褛的乞丐 ~а жена̀ 衣衫褴褛的女人

парцѐл [阳] 和 **парцѐла** [阴] ❶(规划出的)地皮,地段: Къ̀щата ми е построѐна в среда̀та на ~а. 我的房子建在地皮的中间。❷大块,一大片(耕地、树林等)

парцѐл|ен -*на* парцѐл 的形容词: ~на регула̀ция 地皮的调整

парцелѝра|м [未,完] 划分(土地);规划;调整 — **се** [被动] **~не** [中]

парцу̀ца [阴]〈蔑〉劣质白酒

парчѐ -*та* [中] ❶(一)块,(一)小块;一小片: ~ кнѝжка 一小片纸 Вдѐх ~ хля̀б. 我拿(吃)了一块面包。Рѐжа хля̀ба на ра̀вни ~та. 我把面包切成相等的小片。На ~та да ме нарѐжат, па̀к ня̀ма да ви изда̀м. 我即使被他们弄得粉身碎骨,也不会出卖你们。❷(行李、货物等的)一件: Бага̀жът ми е от трѝ ~та. 我的行李有三件。◇ **рабо̀тя на ~** 干计件活

парчеджѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈口〉计件工人(与 надничàр (领日工资的人)相对): Парчеджѝята си дока̀рва по̀-голя̀ма запла̀та. 计件工人挣的工资多些。

па̀р|я[1] -*иш*, *па̀рѝх* [未] ❶烫,烫痛,灼痛: Цевта̀ на пу̀шката ~еше ръцѐте му. 枪管烫痛了他的手。❷(荨麻)使皮肤发痒,刺痛 ❸(酒类)辛辣,辣嗓子: Ракѝята ~еше гъ̀рлото му. 白酒辣他的嗓子。❹〈转〉折磨,使难受,使焦急: Мъ̀ка ~и сърцѐто му. 痛苦在折磨着他的心。◇ **Севда̀ от о̀гън по̀ ~и.** 〈俗〉爱情比火热;爱情胜似火。— **се** [被动] **~ене** [中]

па̀р|я[2] -*иш*, *па̀рѝх* [未] ❶(用开水)烫: Па̀рим трѝци за свинѐте. 我们用开水烫喂猪的糠。Па̀рихте ли дрѐхите? 你们把衣服烫过了吗? ❷蒸,焖: ~я су̀хия хля̀б да омѐкне 把干面包蒸软 ◇ **Па̀рен ка̀ша ду̀ха.** 挨过烫的人见粥就吹;一朝被蛇咬,十年怕井绳。— **се** [反身,被动] **~ене** [中]

паря̀с|вам [未], **паря̀сам** [完]〈民〉❶遗弃(妻子或丈夫): ~вам жена̀ си 抛弃自己的妻子 ❷〈罕〉不理睬,放弃;使荒废,使荒芜: То̀й бѐше съвсѐм ~ал до̀кторството. 他几乎完全放弃了行医。Тѐ са ~али ло̀зето. 他们使葡萄园荒芜了。— **се** [被动,中态,互及] **~ване** [中]

паря̀сни|к -*ци* [阳]〈民〉被遗弃的男人

паря̀сница [阴]〈民〉被遗弃的女人

пас[1] 和 **па̀со** ❶[感] (纸牌中的)"帕司",不进(不补)牌,不叫牌 ❷[用作名] ~ -*ът*, -*а* [无复,阳] "帕司",不进牌,不

叫牌：обявявам ～ 声明"帕司" ❸〈转〉不想参加，放弃

пас²［感］〈运〉❶（足球等的）传球，递球 ❷［用作名］～ -*ът*，-*а*［无复，阳］传球，递球

пас³［阳］〈药〉对氨柳酸，对氨基水杨酸（一种专杀结核菌的药剂）

пас|а̀ -*ѐш*，-*ох*，-*е*，过主形动 -*ъл*，-*ла*［未］❶放牧，放养：～а̀ кра̀ви (овцѐ, гъ̀ски) 放牛（羊、鹅）❷（动物）在草地上吃草；（蜜蜂）采花蜜：Кра̀вите ～а̀т. 牛在草地上吃草。❸〈转〉看管，管，照看：Ни̇е сме като̀ ста̀до — тря̀бва ня̀кой да ни ～ѐ. 我们就像一群牲畜，须要有人照看我们。— **се**［被动］◇ **Не ～а̀ трева̀.** 我不是吃草的（喻我不是傻瓜）。**～а̀ па̀тките** 无事闲逛

пасава̀н(т)［阳］〈书〉入境许可证；过境许可证

паса̀ж［阳］❶（文章、讲话、报告中的）一段，段落，一节：Ще ти прочета̀ са̀мо еди̇н ～，ко̀йто те интересу̀ва. 我只给你读你感兴趣的一段。От речта̀ са да̀дени са̀мо отдѐлни ～и. 只发表了讲话中的个别段落。❷〈乐〉经过句；段落：тру̀ден ～ 难奏（难唱）的段落 ❸〈罕〉（两边是店铺的）狭窄街道，（走廊式）商场 ❹（朝一个方向前进的鱼、禽等的）群：～ на скумри̇я 鲭鱼群 ～ на пъдпъдъ̀ци 鹌鹑群

паса̀ж|ен -*на* паса̀ж ④解的形容词：～на ри̇ба 成群的鱼 ～ен рибо̀лов 鱼群捕捞

пасажѐр［阳］，**пасажѐрка**［阴］〈旧〉同 пъ̀тник

пасажѐрск|и -*а*〈旧〉пасажѐр 的形容词：～и вла̀к 客车 ～и парахо̀д 客轮

паса̀ти［复，无单，阳］〈地理，气象〉信风，贸易风

паса̀т|ен -*на* паса̀ти 的形容词：～ни ветровѐ 信风

па̀сбищ|е -*а*［中］同 па̀сище

па̀сбищ|ен -*на*［形］同 па̀сищен

па̀с|вам［未］，**па̀сна** -*неш*，-*нах*［完］❶量好，测准：Па̀свай дъска̀та по размѐра. 按尺寸把板子量好！❷合适，相宜；合身，称身：Ка̀лъпът не ～ва. 模子不合适。И̇зводът не ～ва. 结论不妥。**～ване**［中］

пасѐне 见 паса̀

пасиа̀нс［阳］摆牌阵，算牌卦；单人纸牌戏：нарѐждам (хвъ̀рлям) ～ 摆牌阵，玩单人纸牌

паси̇в［阳］❶〈财〉负债（与 акти̇в（资产）相对）：Паси̇вът на фи̇рмата далѐч надмина̀ва акти̇ва. 公司的负债远远超过了资产。❷［只单］〈转〉缺点，弊病：Схемати̇чното обрису̀ване на геро̀ите е ～ на рома̀на. 对主人公公式化的描写是这本小说的缺点。❸〈语法〉被动态

паси̇в|ен -*на*［形］❶消极的（与 акти̇вен（积极的）相对）：～ен чове̇к 消极的人 ～на съпроти̇ва 消极抵抗 ～на отбра̀на 消极防御 игра̀я ～на ро̀ля 起消极作用 ❷〈财〉负债的（与 акти̇вен（资产的）相对）：～на смѐтка 负债方账 ～на страна̀ в бала̀нса 资产负债表中的负债方 ～но са̀лдо 入超 ❸〈语法〉被动的：～ен зало̀г 被动态 ◇ **～ен бала̀нс**〈财〉入超，逆差 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

па̀сино|к -*ци*［阳］〈方〉❶后妻带来的或前妻留下的儿子 ❷养子

па̀сищ|е -*а*［中］牧场

па̀сищ|ен -*на*［形］牧场的；放牧的：～но скотовъ̀дство 放牧式养畜业

пасквѝл［阳］诽谤文章（或小册子）

пасквѝл|ен -*на*［形］诽谤性的

пасмантери̇|ен -*йна* пасмантери̇я 的形容词：～йна фа̀брика 花边厂 ～йни издѐлия 花边制品

пасмантери̇я［无复，阴］❶［集］（装饰家具、帘幕、衣服等用的）边饰，花边（如绦带、流苏等）❷花边（或绦带等的）生产 ❸花边（或绦带等）商店

па̀смина［阴］〈民，不赞〉（某）一类人；一路货，一伙：И то̀й е от тя̀хната ～. 他也是他们一伙的。С така̀ва ～ не жела̀я да и̇мам ни̇що о̀бщо. 我不愿意同这类人有任何关系。

па̀см|о -*а*［中］〈民〉❶毛线团（或棉线团）的一段，一缕 ❷（梳理好的）一团羊毛（或麻）

паспа̀л［无复，阳］（磨房里落在器物上的）粉尘

паспали̇в -*а*［形］沾满粉尘的；盖满面尘的

паспарту̀［中］（贴相片、图画等的）硬纸，厚纸：албу̀м за сни̇мки от ～ 硬纸相册

паспо̀рт［阳］❶公民证；身份证：ли̇чен ～ 个人身份证 Пока̀жѐте си ～а. 请出示身份证。❷护照：задграни̇чен ～ 出国护照 визи̇рам ～ 在护照上加签证 ◇ **подпи̇свам ня̀кому ～а**〈口〉驱逐某人

паспо̀рт|ен -*на* паспо̀рт 的形容词：～на слу̀жба 护照（办理）处

паст -*та̀*［无复，阴］〈古〉（兽类的）嘴；〈转〉大窟窿

па̀ста¹［阴］（奶油）蛋糕：шокола̀дена ～ 巧克力蛋糕 фру̀ктова ～ 水果蛋糕

па̀ста²［阴］糊剂，膏：～ за зъ̀би 牙膏 пеницили̇нова ～ 青霉素软膏

па̀ств|о -*а*［中］〈宗〉（属同一个牧师管辖的）全体基督教徒

пастѐл［阳］〈艺〉❶色粉（笔）：рису̀вам с ～и 用色粉笔绘画 ❷色粉（笔）画

пастѐл|ен -*на* пастѐл 的形容词：～ен то̀н 色粉（笔）画的色调 ～на живопи̇с 色粉（笔）写生画

пастерна̀к［无复，阳］同 пащърна̀к

пастѐт［阳］（用肉、肝、鱼、蘑菇等做成的）馅，肉泥：гъ̀ши ～ 鹅肝酱 тѐлешки ～ 牛肉泥

па̀стир［阳］〈宗〉牧师

пасти̇р［阳］，**пасти̇рка**［阴］牧人：Пасти̇рът изка̀ра ста̀дото. 牧人把畜群赶出去放牧。

па̀стирск|и -*а* па̀стир 的形容词：～а благослови̇я 牧师的祝福

пасти̇рск|и -*а* пасти̇р 的形容词：～и живо̀т 牧人生活 ～а коли̇ба 牧人的草棚 ～а цафа̀ра 牧笛

па̀стор［阳］〈宗〉（基督教新教的）牧师

пастора̀ла［阴］❶〈文学〉（反映牧人田园生活的）田园诗；田园作品 ❷〈乐〉田园曲，牧歌

пастора̀л|ен -*на* пастора̀ла 的形容词：～на дра̀ма 田园剧 ～на карти̇на 田园画

па̀сторск|и -*а* па̀стор 的形容词：～а про̀повед 牧师的布道（讲道）

па̀стрене 见 па̀стря

па̀стро|к -*ци*［阳］〈民〉继父

па̀стр|я -*иш*，*па̀стрих*［未］〈民〉节省：～я пари̇ 节省钱；攒钱 — **се**［被动］**～ене**［中］

пастърма̀［阴］肉干，干腌肉，干咸肉，肉脯：ко̀зя ～ 羊肉脯 би̇волска ～（水）牛肉脯

пастьоризация［无复，阴］〈医〉（法国细菌学家）巴斯德消毒（灭菌）法，巴氏灭菌法；低热灭菌

пастьоризѝра|м [未,完]〈医〉用巴氏法消毒(灭菌);对…进行消毒(灭菌):～м мля̀ко(гро̀здов со̀к) 用巴氏法对牛奶(葡萄汁)进行消毒 — **се** [被动] **～не** [中]

пасу̀ва|м [未] ❶(玩纸牌时)喊"帕司",声明不叫牌(或不进牌):～м при игра̀ на ка̀рти 玩牌时喊"帕司" ❷〈转〉不介入;放弃:Ни̇е не ～ме пред тру̀дностите. 在困难面前我们不退却。～**не** [中]

па̀сха [无复,阴] ❶(犹太教的)逾越节 ❷〈宗〉(基督教的)复活节

пасха̀л|ен -*на* па̀сха 的形容词

пасха̀лия [阴]〈旧〉复活节日期计算表

пат[1] -*ът*,-*а*,-*ове* [阳]〈方〉木床

пат[2] -*ът*,-*а* [无复,阳]〈棋〉无子可动,王棋受困(国际象棋中,某一方在王棋未被将军而其他棋子都不能走的场合下,王棋一走就被将军的局势;作和局论)

пата̀кс|вам [未],**пата̀ксам** [完]〈方〉罢休,消停下来;安静下来:Ня̀ма да ～ам,дордѐ не изкопа̀я пари̇. 我不把钱挖出来就不罢休。

па̀та-кю̀та [感]〈民〉(斗殴、打架时发出的)劈劈啪啪声

патано̀г -*а* [形]〈方〉(指马)四蹄踏雪的,四个白蹄的

патара̀н [阳] ❶〈儿〉公鸭 ❷〈转〉同 ни̇кой (没有任何人):Ко̀й е ту̀к? — Патара̀н. "谁在这儿?""谁也没在。"

патаро̀|к -*ци* [阳]〈方〉同 пато̀к

па̀те -*та* [中] 小鸭

па̀тене 见 па̀тя

патѐнт [阳] ❶专利,专利权;专利证:То̀й вѐче е придоби̇л ～ за изобретѐнието си. 他已经获得了发明专利证。❷〈旧〉(烟、酒等的)专卖权;专卖证

патѐнтов -*а* патѐнт 的形容词

патенто̀ва|м [未] 给予…专利证;使享有专利权:～м изобретѐние 给发明以专利权 — **се** [被动] **～не** [中]

патенто̀ван -*а* ❶ патенто̀вам 的过被形动 ❷ [用作形]〈谑〉独一无二的,真正的,地道的:～ ора̀тор "真正的"演说家

па̀териц|а [阴] ❶(撑在腋下的)拐杖:вървя̀ на ～и 拄着双拐走路 Ранѐн е в дѐсния кра̀к,та хо̀ди с ～а. 他的右腿受伤了,所以拄着拐杖走路。❷〈民〉手杖,拐棍:Я̀ ми пода̀й ～ата,си̇нко! 把手杖递给我,孩子! ❸(主教的)权杖 ◇ **на ～а** 〈口〉(在)命名日的第二天:оти̇вам на ～а 在命名日的第二天去祝贺

патернали̇з|ъм -*мът*,-*ма* [阳]〈书〉家长作风;家长式经营

патети̇ч|ен -*на* [形]〈书〉动人心弦的;充满激情的:～но сло̀во 打动人心的讲话 ～ен сти̇л 动人心弦的风格 ～ен то̀н 充满激情的语调 ～на деклама̀ция 激情满怀的朗诵 **～но** [副]:деклами̇рам ～но 充满激情地朗诵 **～ност** -ността̀ [阴]

патети̇ческ|и -*а* [形] 同 патети̇чен

па̀тешк|и -*а* [形] 鸭子的:～и крака̀ 鸭掌,鸭爪

па̀тил -*а* [形] 受过苦的:Не пи̇тай ста̀ро,ами̇ ～о.〈俗〉不要问老人,而要问吃过苦头的人。

пати̇л|о -*а̀* [中]〈民〉苦难,痛苦,不幸:разпра̀вям ～а̀та си 述说自己的苦难 Преживя̀х мно̀го ～а̀. 我经受了很多苦难。

пати̇на [无复,阴] 氧化铜;铜锈

па̀тица [阴] 鸭(Anas) ◇ **ди̇ва ～** 野鸭(*Anas Platyrhynchos*)

па̀тка [阴] ❶同 па̀тица ❷〈转,骂〉笨蛋,笨鸭子 ❸〈口〉阴茎

патладжа̀н [阳] ❶ 茄子(*Solanum melongena*) ❷〈旧〉同 дома̀т (西红柿)

патла̀|к -*ци* [阳]〈旧〉短枪;左轮手枪

патлама̀ [阴]〈口〉同 пукотѐвица

патлиджа̀н [阳] 同 патладжа̀н

патлъджа̀н [阳] 同 патладжа̀н

патогѐн|ен -*на* [形]〈医〉病原的,致病的:～ен микро̀б 病原菌,致病的微生物

пато̀|к -*ци* [阳] ❶公鸭 ❷〈方〉公鹅

па̀ток|и [复,单(罕) -*а*,阴]〈民〉❶(度数低、味道差的)末锅酒(与 първа̀к (头锅酒)相对) ❷泛指最后蒸馏出的液体

патоло̀|г -*зи* [阳] 病理学家

патологи̇ч|ен -*на* [形] ❶病理学的:～ен институ̀т 病理学研究所 ～на анато̀мия 病理解剖学 ❷病态的:～но състоя̀ние 病态 ～но явлѐние 病态现象 **～но** [副]

патологи̇ческ|и -*а* [形] 同 патологи̇чен

патоло̀гия [无复,阴] 病理学

па̀тос [无复,阳]〈书〉激情,热情,热忱;精神振奋,热情奋发:произна̀сям речта̀ си с ～ 满怀激情地发表讲话 революцио̀нен ～ 革命激情

па̀тра [阳,阴]〈方〉走路里八字的人

па̀трав -*а* [形]〈民〉❶里八字腿的,罗圈腿的:～ чове̇к 罗圈腿的人 ～о детѐ 走路里八字的孩子 ❷(指腿)里八字的:～и крака̀ 里八字腿 **～о** [副]:хо̀дя ～о 里八字地走路

патрахи̇л [阳]〈民〉同 епитрахи̇л (圣带,长巾)

патриа̀рх [阳] ❶〈宗〉大主教 ❷〈书〉族长;家长;长老

патриарха̀л|ен -*на* [形] 自古沿袭下来的,守旧的;保持古风的;宗法的;家长(制)的;父权的:～ни нра̀ви 自古沿袭下来的风俗 ～но семѐйство 保持古风的家庭 ～но сѐлско стопа̀нство 宗法制农业 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

патриарха̀т [无复,阳]〈书〉父权制,父权制社会

патриа̀ршеск|и -*а* [形] 大主教的:～и са̀н 大主教的职位 ～и жѐзъл 大主教的权杖

патриа̀ршия [阴]〈宗〉❶大主教制 ❷大主教管辖的教区 ❸大主教的住所

патри̇|к -*ци* 和 **патри̇ка** [阳]〈民〉同 патриа̀рх ①解

патрио̀т [阳],**патрио̀тка** [阴] 爱国者,爱国主义者

патриота̀р -*ят*,-*я* [阳]〈不赞〉假爱国(主义)者;口头爱国(主义)者

патриота̀рск|и -*а* патриота̀р 的形容词:～и рѐчи 假爱国主义的演说

патриота̀рство [无复,中] 假爱国(主义)表现

патриота̀рщина [阴] 同 патриота̀рство

патриоти̇з|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 爱国,爱国主义,爱国精神,爱国心

патриоти̇ч|ен -*на* [形] 爱国的,爱国主义的,爱国精神的:～ен възто̀рг 爱国热忱 ～ни пѐсни 爱国歌曲 ～ни чу̀вства 爱国主义感情 ～ен ра̀зказ 爱国主义(短篇)小说 **～но** [副]

патриоти̇ческ|и -*а* [形] 同 патриоти̇чен

патрио̀тка 见 патрио̀т

патри̇ций [阳]〈史〉(古罗马的)贵族(与 плебѐй (庶民,平民)相对)

патро̀н[1] [阳]〈军〉子弹;子弹筒:сандъ̀ци с ～и 子弹箱 бо̀ен ～ 实弹 ловджи̇йски ～ 猎枪子弹

патрòн[2] [阳], **патрòнка** [阴] ❶〈史〉保护主(古罗马把贫民或非全权公民置于自己保护之下的人,被保护人对保护人处于人身依附地位) ❷〈转〉庇护人,保护人,领导人 ❸以其名命名学校(机关、企业等)的人 ❹企业主,老板,厂主

патронàж [阳]〈书〉同 покровѝтелство: под нèгов ~ 在他的庇护下

патрондàш [阳] 子弹带,弹药带

патрòн|ен[1] -*на* патрòн[1] 的形容词: ~ни лèнти 子弹带 ~но сандъ̀че 子弹箱

патрòн|ен[2] -*на* патрòн[2] ③解的形容词: **~ен прàзник** (某些组织、职业的)纪念日;(某些学校、机关、企业的)命名(纪念)日

патрòнни|к -*ци* [阳] (枪筒、炮管后部的)弹室,弹膛

патронтàш [阳] 同 патрондàш

патрỳл [阳] 巡逻队,巡察队: ~ за разузнàване 侦察巡逻队

патрỳл|ен -*на* [形] 巡逻的;巡逻队的: ~на рòта 巡逻连,巡逻队 ~ни двòйки 两人巡逻小组

патрулѝра|м [未,完] 巡逻,巡察: ~м по грàницата 在边界线上巡逻 **~не** [中]

патỳл [阳]〈方〉(风干玉米等用的)通风房,通风仓库(墙上有格状通风口)

патърдѝя [阴]〈口〉同 врѐва (喧嚷): Вдѝгна се голя̀ма ~. 响起了一片喧闹声。

патъ̀|к -*ци* [常复,阳]〈口,谑〉鞋;靴

пàт|я -*иш*, *пàтих* [未] 遭受不幸,遭受痛苦;受苦,吃苦头,受罪: Щòм си с такъ̀в ỳм, ще ѝма òще мнòго да ~иш. 既然你是这种脑筋,那你还有很多苦头要吃。◇ **Пàти ми главàта.** 我吃了很多苦头: Мнòго ще ѝ ~и главàта, катò е такàва упорѝта и непослỳшна. 她这样犟和不听话,会吃很多苦头。 **~ене** [中]

пàуз|а [阴] ❶(说话、演奏等中时间不长的)间断,间歇,停顿: прàвя ~а 停顿一下 Рàботата мѝна без ~и. 工作做完了,中间没有间歇。❷〈乐〉休止;休止符

пау̀н [阳], **пау̀ница** [阴] 孔雀(*Pavo cristatus*): Когàто ня̀ма ~ът, пуя̀кът се надỳва.〈俗〉孔雀不在,火鸡就翘尾巴;山中无老虎,猴子称霸王。

пау̀нов -*а* [形] 孔雀的: ~о перò 孔雀的羽毛 ~а опàшка 孔雀的尾巴 ◇ **~о окò** 孔雀蛱蝶(*Saturnia*)

пау̀нск|и -*а* [形]〈罕〉同 пау̀нов

пàупер [阳]〈书〉穷人

пауперизàция [无复,阴]〈书〉(剥削制度下劳动大众的)赤贫化

пауперѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈书〉(剥削制度下劳动大众的)贫困,赤贫(现象)

пàфт|а [常复,阴] (女式皮带上的)装饰带扣,扣环: срѐбърни ~и 银带扣

пах -*ът*, -*а*, -*ове* [常复,阳]〈方〉同 хълбок (腰): Болѝт ме ~овете. 我腰疼。

пах|à [阴]〈方〉❶腰 ❷(衣服的)前襟: Детѐто се държѝ за ~ѝте на мàйка си. 孩子揪着妈妈衣服的前襟。

пахàр [阳]〈方〉❶(又大又深的)钵: Еднò момчѐ донѐсе ~ мля̀ко. 一个小伙子端来一钵牛奶。❷同 чàша (杯子)

пахàрица [阴]〈方〉木钵

пахàрка [阴]〈方〉同 пахàрица

пàхта [常复,阴] 同 пàфта

пациѐнт [阳], **пациѐнтка** [阴] (在医院或医生处就诊的)病人,患者: Тòя лѐкар ѝма мнòго ~и. 这位医生病人很多。

пацифѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈书〉和平主义

пацифѝст [阳], **пацифѝстка** [阴] 和平主义者

пацифистѝч|ен -*на* [形] 和平主义的;和平主义者的

пачà [阴] (用动物头或蹄做的)肉冻: свѝнска ~ 猪(头或蹄)肉冻

пачàвра [阴] ❶抹布,擦布 ❷〈转,骂〉堕落的女人,破鞋

пàче [副] 更;已经: И със сѝлните нàй-~ вѝнаги съглàсен бя̀х. (Вазов) 对强有力的人物,我永远表示同意。

пàч|и -*а*, -*е*, -*и* [形] 同 пàтешки ◇ **насàждам ня̀кого на ~и яйцà**〈口〉使某人极为不快;使某人处于困境 **~е перò**〈旧〉鹅毛笔 **~и кràк** 1.〈植〉鸡油菌(*Cantharellus cibarius*) 2.〈口〉(从眼角延伸到耳朵处的)皱纹;鱼尾纹

пàчк|а [阴] ❶一包,一束,一沓(同样的东西): ~а банкнòти 一沓钞票 ~а писмà 一沓信 ❷〈军〉(子弹)梭子: Ѝмах двѐ ~и патрòни. 我曾有两梭子子弹。

пàша [阴] ❶牧场: Изкàрахме конѐте на ~. 我们把马匹赶到牧场去了。❷牧草: Тàм ѝма хỳбава ~. 那里有很好的牧草。❸放牧 ❹蜜源(蜜蜂采蜜的花、草等)

пашà [阳] 帕夏(旧土耳其、埃及等伊斯兰教国家的最高军政长官的称号,如省长、总督等): Осмàн ~ 奥斯曼帕夏 ◇ **катò ~** 奢侈而专横地: живѐя катò ~ 过帕夏似的生活;过骄奢淫逸的生活

пашалъ̀|к -*ци* [阳] ❶帕夏辖区 ❷〈转〉富裕安逸的生活

пашѝт|ен -*на* [形]〈方〉(指牲畜)牧放的,吃牧草的

пашкỳл [阳] ❶茧: копринен ~ 蚕茧 ❷〈方〉一绺头发;羊毛团

пашкỳл|ен -*ена* 和 -*на* [形] 茧的: ~ени отпàдъци (缫丝后留下的)残茧

пашкулопроизводѝтел -*ят*, -*я* [阳] 养蚕人,蚕农

пашòв -*а* [形] (土耳其等国)帕夏的: ~ конàк 帕夏衙门,帕夏的宅邸

пашòвица [阴] (土耳其等国)帕夏的妻子

пàщам [未] пàтя 的多次体

пàщерка [阴]〈方〉丈夫前妻的女儿或后妻带来的女儿

пащърнàк [无复,阳]〈植〉防风(*Pastinaca sativa*)

пàяжин|а [阴] 蛛网;蛛丝: Стàята му бѐ пъ̀лна с ~и. 他的房间布满了蜘蛛网。Тòй излѐзе от хамбàрите. Върху̀ косѝте му ѝмаше ~а. 他从粮仓出来,头发上挂着蛛丝。

пàяжин|ен -*на*〈书〉пàяжина 的形容词: ~ни крилà 网状翅

пàя|к -*ци* [阳] 蜘蛛

пàяков -*а* пàяк 的形容词: ~а мрѐжа 蜘蛛网

паякообрàз|ен -*на* [形]〈动〉❶蜘蛛状的 ❷[用作名] **~ни** [复] 蜘蛛纲(*Arachnoidea*)

паянта [阴] (垂直的或斜的)撑柱,支柱

пая̀нтов -*а* [形] ❶(指建筑物)支架结构的: Хотѐлът бѐше стàра ~а сгрàда. 旅馆是支架结构的老式建筑。❷〈转,口〉不结实的,不牢固的: ~а къ̀ща 不牢固的房子

п-в [缩]〈地理〉полуòстров 半岛

певàчка [阴]〈旧,不赞〉歌女,歌伎

певердѐ [中]〈方〉李子酱,果酱

пев|ѐц -*цà* [阳] ❶歌手,歌唱家: òперен ~ѐц 歌剧演员 ❷

〈转〉讴歌者,歌颂者: ~èц на геро̀йчни по̀двизи 英雄业绩的讴歌者 ❸〈转〉鸣声婉转的鸟 ❹(教堂里的)唱诗班歌手

певѝца [阴] 女歌手,女歌唱家

пѐвческ|и *-а* [形] ❶歌手的,歌唱家的: ~о дру̀жество 歌唱家协会 ❷歌唱的;声乐的: ~о изку̀ство 声乐艺术

пѐга [阴]〈方〉同 лу̀ничка (雀斑)

пѐгав *-а* [形]〈方〉同 лу̀ничав (有雀斑的)

пегамо̀ид [阳] 一种(做封皮、软垫用的)人造革

педаго̀|г *-зи* [阳], **педаго̀жка** [阴] ❶教育工作者,教育学家 ❷教员,教师

педаго̀гика [阴] 教育学

педагогѝч|ен *-на* [形] 同 педагогѝчески ③解: ~ен похва̀т 教育方法 ~но ма̀йсторство 教学技能,教育技能

педагогѝческ|и *-а* [形] ❶教育学的;教育家的: ~и на̀уки 教育科学(学科) ~и ка̀дри 教育干部,师资 ❷师范的: ~о учѝлище 师范学校 ~и институ̀т 师范学院 ❸合乎教育原理的,合乎教育要求的;有教育作用的

педаго̀гия [阴] 教育;教养;儿童教育;教育学

педаго̀жк|и *-а* [形] 同 педагогѝчески

педа̀л [阳] 踏板,脚蹬子: ~ на пиа̀но 钢琴的踏板 ~ на велосипѐд 自行车的脚蹬子 ~ на автомобѝл 汽车(油门或刹车的)踏板

педа̀нт [阳], **педа̀нтка** [阴]〈书,不赞〉书呆子,学究;迂儒;拘泥细节的人,对细节过分苛求的人

педантѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 学究气,迂腐习气;拘泥细节,对细节过分苛求: Нѐговата взиска̀телност стѝгаше до ~ъм. 他的严格要求达到了苛刻的程度。

педантѝч|ен *-на* [形] 学究式的,迂腐的;拘泥细节的,对细节过分苛求的: ~ен човѐк 学究(式的人) ~но отношѐние 迂腐的态度 ~на то̀чност 过分的精确 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

педантѝческ|и *-а* [形] 同 педантѝчен

педа̀нтск|и *-а* педа̀нт 的形容词

педа̀нтство [中] 同 педантѝзъм

педѐпс|вам [未], **педѐпсам** [完]〈方〉❶教,教导,教会: Ба̀ща му добрѐ го е ~ал. 他父亲对他教导得很好。❷〈转〉打,揍: Па да не закъснѐеш, че ма̀йка ти ще те ~ва. 你可别迟到,不然你妈妈会打你的。

педера̀ст [阳] 男同性恋者

педера̀стия [阴] 男性同性恋

педиа̀трия [无复,阴]〈医〉儿科学,小儿科学

педиа̀т|ър *-ри* [阳] 小儿科医生;小儿科专家

педикю̀р [阳] ❶修脚,治脚病 ❷修脚指甲(包括修剪和涂蔻丹) ❸(修脚指甲的)美甲店 ❹〈转〉涂了蔻丹的脚指甲

педоло̀гия [阴]〈书〉儿童学

пѐд|я [阴] (一)拃(张开的拇指和小指两端间的距离): дълъг една̀ ~я 一拃长 широ̀к двѐ ~и 两拃宽 Прѐдния дѐн бѐ наваля̀л до една̀ ~я сня̀г. 头一天下了近一拃厚的雪。◇ **~я човѐк**〈口〉矮人;侏儒: **Пѐдя човѐк, ла̀кът брада̀.** 见 ла̀кът **нѝ ~я земя̀** 地无一垅

пѐене 见 пѐя

пѐенка [阴] (小学生用的)歌本,音乐教科书

пежо̀ [阳] 标致牌轿车(一种法国制造的轿车)

пезевѐн|к *-ци* [阳]〈口〉同 сво̀дник (介绍男女私通者,拉皮条的人)

пезѐта [阴] 比塞塔(西班牙前本位币名)

пезу̀л [阳]〈方〉❶(火塘、炉灶前靠墙壁的)土台: Да̀й панѝцата от ~а. 把土台上的钵给我。❷壁龛: Скрѝл па̀рите в ~а. 他把钱藏在壁龛里。

пе|й *-ят, -я* [无复,阳] 定钱,定金 ◇ **да̀вам ~й за нѐщо**〈口〉非常希望得到某物

пейза̀ж [阳] ❶风景,景色: зѝмен ~ 冬天的景色 ❷〈艺〉风景画,山水画: изло̀жба на ~и 风景画展 ❸(文艺作品中的)写景

пейза̀ж|ен *-на* пейза̀ж ②③解的形容词: ~на живопѝс 风景画

пейзажѝст [阳], **пейзажѝстка** [阴] ❶风景画家 ❷善于描写风景的作家

пѐйка [阴] 长凳,长椅,条椅: градѝнска ~ 公园里的长椅

пейоратѝв|ен *-на* [形]〈语言〉(指词尾等)使词具有轻蔑意义的,贬义的

пек *-ът, -а, -ове* [阳]〈民〉酷热,炎热: Стра̀шен ~ е навъ̀н. 外面热得厉害。

пе|ка̀ *-чѐш, -ко̀х, -чѐ*, 过被形动 *-чѐн*, 过主形动 *-ка̀л, -кла̀* [未] ❶烤,干炒: ~ка̀ хля̀б 烤面包 ~ка̀ месо̀ 烤肉 ~ка̀ кѐстени 烤栗子 ~ка̀ кафѐ 炒咖啡 ❷烧,烧成: ~ка̀ ту̀хли 烧砖 ~ка̀ керемѝди 烧瓦 ❸使暖: ~ка̀ гърба̀ си на слъ̀нце 让太阳把背晒暖 ❹晒,灼: Слъ̀нцето ~чѐ лицѐто ѝ. 太阳晒着她的脸。❺〈方〉酿造(酒): ~ка̀ ракѝя 酿造白酒 — **се** [反身,被动,中态]: То̀й се ~чѐше ця̀л дѐн на слъ̀нце. 他整天都在晒太阳。◇ **Варѝ го, ~чѝ го — всѐ съ̀щият си оста̀ва.**〈口〉任何努力都不能使他改变。**~ка̀ се на ръжѐн(шѝш)**〈口〉心烦意乱,心急如焚,像热锅上的蚂蚁 **Хля̀б се ~чѐ.**〈转〉麦子熟了。

пека̀р *-ят, -я* [阳], **пека̀рка** [阴] 烤面包的工人,面包师

пека̀рница [阴] 面包房

пека̀рня [阴] 同 пека̀рница

пека̀рск|и *-а* пека̀р 的形容词: ~и принадлѐжности 烤面包用具

пѐк|вам [未], **пѐкна** *-неш, пѐкнах* [完] ❶(太阳)开始灼晒;灼晒起来;时而晒一下 ❷〈方〉烤一烤,烤一下: Да ~нем свѝнско месо̀. 我们把猪肉烤一下吧。**~ване** [中]

Пекѝн 北京(中国首都)

пекинѐз [阳] 京巴(原产于中国),小狮子狗

пекло̀ [无复,中]〈方〉酷热,炎热: Ця̀л дѐн рабо̀тихме на ~то. 我们整天都在酷热中工作。

пѐкна 见 пѐквам

пексимѐт [阳]〈旧〉同 суха̀р (面包干): пека̀ ~ 烤面包干

пектѝн [无复,阳]〈化〉果胶

пектѝнов *-а* пектѝн 的形容词: ~о веществ̀о 果胶 ~ заво̀д 果胶厂

пела̀гра [阴]〈医〉蜀黍红斑,糙皮病,维生素 PP 缺乏症

пелен|а̀ [阴] 襁褓: повѝвам детѐ в ~ѝ 把孩子包在襁褓里 Бя̀ла ~а̀ обвѝва земя̀та. 白雪覆盖了大地。◇ **о̀ще от ~ѝ** 自幼,还是从小毛毛的时候开始 **о̀ще в ~ѝ съм** 还处于萌芽阶段: Та̀я на̀ука е о̀ще в ~ѝ. 这门科学还处于萌芽阶段。

пелена̀|к *-ци* [阳] 同 пеленàче

пеленàче *-та* [中] 婴儿: Ѝмам детѐ ~. 我有一个还在吃奶

的孩子。

пеленгàция [阴]〈专〉测向,定方位,测方位

пелерѝна [阴] ❶(带风帽的)披肩,斗篷 ❷女服的大翻领

пелѐ|я *-ѐеш, -ях* [未] 同 пилѐя — **се** [反身,被动] **~ѐене** [中]

пеликàн [阳]〈动〉白鹈鹕(*Pelecanus onoctoralis*)

пеликàнов *-а* пеликàн 的形容词

пелѝн [无复,阳] ❶〈植〉洋艾,苦艾(*Artemisia absinthium*): горчѝв като ~ 像洋艾一样苦 ❷茵陈酒,苦艾酒

пелинàш [阳]〈口〉同 пелѝн ②解

пелѝнов *-а* пелѝн 的形容词: ~о вѝно 茵陈酒,苦艾酒

пѐлка [阴]〈方〉手镯

пелтѐ *-та* [中] 果冻: ~ от ягоди 草莓果冻

пелтѐ|к *-ци* [阳]〈口〉结巴,口吃的人

пелтѐч|а *-иш, пелтѐчих* [未] 结巴,口吃 **~ене** [中]

пембѐн *-а* [形]〈口〉浅红色的,粉红色的: ~ елѐк 粉红色的坎肩

пѐмза [无复,阴]〈矿〉浮石,浮岩,泡沫岩

пеналтѐрия [阴]〈运〉(足球中的)罚球区,点球区

пендàр [阳]〈罕〉同 пендàра

пендàра [阴]〈民〉(穿在项链上的)大金币

пѐндел [阳] 吊灯

пѐнджера [阴]〈民,旧〉同 прозòрец

пѐнест *-а* [形] ❶泡沫似的: ~и вълнѝ 泡沫似的浪花 ❷起沫的;有泡沫的: ~о вѝно 起泡沫的葡萄酒 ~и водѝ 漂着泡沫的水

пѐние [中] ❶同 пѐене ❷歌唱艺术;声乐

пѐнис [阳]〈书〉阴茎

пеницилѝн [无复,阳] 青霉素,盘尼西林

пеницилѝнов *-а* пеницилѝн 的形容词: ~и кàпки 青霉素药水 ~а пàста 青霉素软膏 ~ завòд 青霉素药厂

пѐнкилер [无复,阳]〈口,讽〉❶万应药 ❷〈转〉万事通

пенлѝв *-а* [形] 起沫的,起泡沫的: ~ сапўн 起泡沫的肥皂 **~ост** *-osттà* [阴]

Пенсилвàния 宾夕法尼亚(美国州名)

пенсиòн|ен *-на* пѐнсия 的形容词: ~на кнѝжка 退休金领取证 ~ен фонд 退休基金

пенсионѐр [阳], **пенсионѐрка** [阴] 领退休金者;享受养老金的人;退休的人: Бащà му е бѝл учѝтел. Сегà е ~. 他的父亲以前是教师,现在退休了。

песионѐрск|и *-а* песионѐр 的形容词: ~а кнѝжка 退休证

пенсионѐрство [中] ❶退休生活 ❷全体退休人员

пенсионѝра|м [未,完] 给…发退休金,给…发养老金,让…退休 — **се** [被动] **~не** [中]

пенсионѝра|м се [未,完,中态] 退休,养老 **~не** [中]

пѐнсия [阴] 退休金;养老金;抚恤金: ~ за прослўжено врѐме 按工龄计算的养老金 ~ за инвалѝдност 残废抚恤金 получàвам ~ 领退休金

пенснѐ *-та* [中]〈旧〉夹鼻眼镜

пентамѐтър [阳]〈文学〉五步诗句

пеньоàр [阳] 宽大的女便服,(女子梳妆时穿的)宽大罩衫

пѐн|я *-иш, пѐних* [未] 使起泡沫

пѐн|я се *-иш се, пѐних се* [未,中态] ❶起泡沫,翻泡沫: Бѝрата се ~и. 啤酒在起沫。Сапўнът се ~и. 肥皂在起泡沫。❷〈转,口〉大怒

пѐпел *-тà* [无复,阴] ❶灰,灰烬: дървена ~ 木灰,柴灰 изтърсвам ~тà от цигàрата си 弹掉香烟灰 ❷同 прах: Децàта се вàлят из ~тà по ўлиците. 孩子们在街上的尘土里打滚。◇ ~ **на езѝка ти**〈口〉但愿别像你说的 **посѝпвам главàта си с** ~〈书〉1.后悔莫及 2.极为悲哀,极为沉痛 **Стàна на прàх и** ~. 它已化为灰烬。**Турѝ му** ~. (指不愉快的事)别提它了,忘掉它吧。

пепелàшка [阴] 同 пепелÿшка

пепелѝв *-а* [形] ❶同 пепеляв: ~ цвят 灰色 ❷沾满灰尘的: ~а мръвка 落满灰尘的肉块 ❸含灰的: ~а водà 灰汁;碱液

пепелѝна [阴] 烟子

пепелѝщ|е *-а* [中] 火灾后的废墟

пепелнѝ|к *-ци* [阳] ❶烟灰缸 ❷(炉子底部的)炉灰槽,炉灰盒

пепелнѝца [阴] 烟灰缸

пепелчў|к *-ци* [阳,集]〈口〉孩子们

пепелÿв *-а* [形] 灰的,灰色的: ~а шàпка 灰色的帽子 ѝмам ~ цвят на лицѐто 面色如灰 ◇ **~а водà** 灰汁;碱液

пепелÿнка [阴]〈动〉蝰蛇(*Vipera berus*)

пепелÿрка [阴]〈方〉有两个未出嫁的姐姐的女孩

пепелÿшка [阴] **Мàра Пепелÿшка** 灰姑娘玛拉(童话中的主人公,开始是一个受不公正对待的孤儿,后来得到了好报)

пеперўд|а [阴] ❶蝴蝶;飞蛾: нòщна ~а 夜蛾 кръжà като ~а òколо светлинàта 像飞蛾围着亮光一样转来转去 подхвръквам като ~а от цвят на цвят 像蝴蝶采花一样飞来飞去 ❷〈民〉蝴蝶姑娘(旱灾时用青枝绿叶打扮起来,挨家挨户唱歌跳舞的求雨姑娘)

пеперудàрка [阴]〈方〉同 пепрўда ②解

пеперудàрск|и *-а* пеперудàрка 的形容词: ~а пѐсен 蝴蝶姑娘唱的歌曲

пеперўден *-а* пеперўда 的形容词: ~и крилà 蝴蝶的翅膀

пеперудоцвѐт|ен *-на* [形]〈植〉蝶形花的

пепиниѐра [阴]〈旧〉同 расàдник (苗圃)

пепѝт [阳] ❶双色(主要是黑白)小格子花纹 ❷双色格子料: вълнен ~ 双色格子毛料

пепѝтен *-а* [形] 双色花格料做的: ~ костюм 双色花格料西装 ~а рòкля 两色花格料连衣裙

пепсѝн [阳]〈生物,药〉胃蛋白酶,胃朊酶

пер *-ът, -а, -ове* [阳] (法国 18 世纪末以前的和英国现在的)贵族

пе|рà *-рѐш, прах* [未] ❶洗(衣服等);为(某人)洗衣服: Прàхте ли завѐсите? 你们把窗帘洗了吗? Като си вдовѐц, кòй ще те ~рѐ? 你妻子死了,谁给你洗洗涮涮? ❷(雨)淋透: Прà ни дъжд. 雨把我们淋透了。❸〈转〉打,揍: Тѝ не слўшаш, амà ще те ~рàт. 你不听话,他们会揍你的。— **се** [反身,被动] **пранѐ** [中]

перакендѐ [中]〈民〉❶(在外村或邻村之间的)田产 ❷〈转〉游民;无固定职业和住所的人

перàл|ен *-на* [形] 洗衣用的: ~на машѝна 洗衣机

перàлка [阴]〈民〉捶衣棒

перàлня [阴] ❶洗衣坊;洗衣店 ❷洗衣室: апартамѐнт с ~ 有洗衣室的住宅(套间) ❸洗衣机

перàт|ен[1] *-на* [形]〈民〉洗衣的：～ен котѐл 洗衣锅

перàт|ен[2] *-на* [形]〈民〉(指花卉)分很多杈的；茂盛的

перàтни|к *-ци* [阳] 洗衣锅

перàчка [阴] 洗衣女工

перàчница [阴] 同 перàлня ①解

перàшка [阴]〈方〉红(彩)蛋(过复活节时用颜料染红的鸡蛋)

первàз [阳]〈民〉(物体的)边缘，框，棱，尽头：по ～а на прозòреца 在窗台上

пѐр|вам [未]，**пѐрна** *-неш*，*пѐрнàх*，过被形动 *-нат* [完] пѐркам 的一次或连续几次的动作：Пѐрна го по тилà и тòй пàдна.（那人)在他的后脖子上拍了一下，他就倒了。～**ване** [中]

первѐрз|ен *-на* [形] 同 первѐрсен

первѐрс|ен *-на* [形]〈书〉同 извратѐн (倒错的，乖戾的，不正常的，变态的)

пергамѐнт [阳] ❶羊皮纸(古代一种用羊皮或其他牲畜皮做成的纸) ❷羊皮纸文稿(书籍) ❸牛皮纸

пергамѐнт|ен *-на* пергамѐнт 的形容词：～ен лѝст 羊皮纸 ◇ ～**на хартѝя** 牛皮纸

пергамѐнтов *-а* [形] 同 пергамѐнтен：～и кнѝги 羊皮纸书籍

пергамѝн [阳] ❶描图纸 ❷油毡纸

пергѐл [阳] ❶圆规 ❷ [常复]〈转，口〉长腿

пергѝш [阳]〈民〉同 пергѝшин

пергѝш|ин *-и* [阳]〈民〉同 пиргѝшин

пердàх [无复，阳]〈口〉❶揍，打：Ще ядѐш ～. 你要挨打了。❷〈专〉(砌墙时)抹平墙灰

пердàш|а *-иш*，*пердàших* [未]〈口〉❶打，揍：Вчѐра пàк го ～иха. 昨天他们又揍他了。❷把墙灰抹平：～а тавàна 抹平天花板 — **се** [被动] ～**ене** [中]

пердàшка [阴]〈专〉同 маламàжка (抹子)

пердѐ *-та* [中]〈民〉❶窗帘 ❷〈医〉白内障

пѐре|й *-и* [阳]〈方〉(水磨击水叶轮上的)叶片

пѐрене 见 пѐря 和 пѐря се

пѐрест *-а* [形] ❶(指叶子)羽状的：～и листà 羽状叶 ❷(指植物)多枝的，枝密的；分蘖的：～и дъбàци 茂密的柞树林 ◇ ～ **òблак**〈气象〉卷云

перигѐй [阳]〈书〉(月球或人造卫星轨道的)近地点(与 апогѐй (远地点)相对)

перикардѝт [无复，阳]〈医〉心包炎

перѝл|о *-à* [常复，中] 栏杆：～à на стълбѝте 楼梯栏杆

перимѐтър *-ри* [阳] ❶〈数〉周，周长：～ър на правоъ̀гълник 长方形的周长 ❷(矿物)开采区，开发区：～ър на мѝна 矿区 ◇ **запàзен ～ър** 1.(矿区或其他资源的)开发权 2.〈口〉独占的范围，活动范围

периòд [阳] ❶时期，期间；周期；〈地质〉纪：следвоѐнен ～ 战后时期 ～ на цъфтѐне на растѐнието 植物的开花期 инкубациòнен ～ 潜伏期 крѐден ～ в предистòрията на земя̀та 地球史前的白垩纪 Бъ̀лгария навлѝза в ～ на промѐни. 保加利亚进入变革时期。❷〈数〉循环小数 ❸〈生理〉月经；月经期 ❹〈语言〉(包括许多从句并有特殊修辞作用的)综合句，长复合句

периодизàция [阴]〈书〉时期的划分，分期：～ на истòрията 历史各时期的划分 ～ на литератỳрата 文学的分期

периодѝч|ен *-на* [形] ❶周期的，周期性的，周期发作的：～ни крѝзи 周期性危机 ～ни бòлки 周期性疼痛 ～на бòлест 周期发作的疾病 ❷(指刊物)定期出版的：～но списàние 期刊 ◇ ～**на дрòб**〈数〉循环小数 ～**на систѐма на химѝческите елемѐнти** 化学元素周期表 ～**но** [副]：Списàнието излѝза ～но всѐки трѝ мѐсеца. 这本杂志每三个月出一期。～**ност** *-остта̀* [阴]

периодѝческ|и *-а* [形] 同 периодѝчен ～**и** [副]：Бòлката му се повтàряше ～и. 他的疼痛周期性地发作。

перипѐти|я [阴] 波折，变故，突变：Преживя̀ каквѝ ли не ～и. 他经受了各种各样的波折。

перискòп [阳]〈理〉潜望镜：～ на подвòдница 潜水艇上的潜望镜

перистàлтика [阴]〈生理〉(肠、胃等的)蠕动

перитонѝт [阳]〈医〉腹膜炎

перифѐр|ен *-на* перифѐрия 的形容词：～но зрѐние 目光的余光 ～на нѐрвна систѐма 末梢神经系统 ～ни устрòйства на компю̀търа 计算机外围设备

перифѐри|ен *-йна* [形] 同 перифѐрен

перифѐрич|ен *-на* [形] 同 перифѐрен

перифѐри|я [阴] ❶外围，周围；郊区：Живѐе ня̀къде из ～ите на градà. 他住在城郊的某个地方。❷帽檐，帽圈：шàпка с голя̀ма ～я 大檐帽

перифрàза [阴]〈文学〉迂回说法(如以 зад решѐтките (铁窗下)代 затвòр (监狱))

перифразѝра|м [未，完] 迂回地说：～м чỳжди мѝсли 迂回地转述别人的意思 — **се** [被动] ～**не** [中]

пѐрка [阴] ❶鳍：корѐмна ～ 腹鳍 опàшна ～ 尾鳍 ❷(轮船、飞机等的)螺旋桨：самолѐтна ～ 飞机螺旋桨 ❸(水磨击水叶轮的)叶片

пѐрка|м [未] 轻轻拍；轻轻弹：～м го по лицѐто 轻轻拍他的脸 — **се** [被动] ～**не** [中]

пѐрл|а [阴] 同 бѝсер (珍珠)：огъ̀рлица от ～и 珍珠项链

перманганàт [阳]〈化〉高锰酸盐

перманѐнт|ен *-на* [形]〈书〉不断的；经常的：～но развѝтие 不断的发展 ～**ност** *-остта̀* [阴]

пермутàция [阴]〈数〉排列；更换，置换，交换

пѐрна 见 пѐрвам

пѐрнат *-а* ❶ пѐрна 的过被形动 ❷ [用作形]〈口〉同 смàхнат (疯疯癫癫的)

пернàт *-а* [形] ❶(指鸟类)长羽毛的，生有羽毛的 ❷〈转〉羽状的：～ òблак 卷云

Пѐрник 佩尔尼克(保加利亚城市)

пѐрнишк|и *-а* Пѐрник 的形容词：～и въ̀глища 佩尔尼克煤 ◇ ～**а пѐчка** 取暖煤炉

перò *-à* [中] ❶羽，翎；羽毛，翎毛：паỳнови ～à 孔雀的羽毛 òрлово ～ò 鹰的羽毛 ❷(植物的)羽状叶；(洋葱、蒜的)绿叶：～à на лỳк 洋葱的绿叶 ❸(鱼)鳍 ❹〈旧〉鹅毛笔：подòстрям ～òто 把鹅毛笔修尖 ❺笔尖，笔头：писàлка със злàтно ～ò (自来水)金笔 ❻〈转〉钢笔，蘸水笔 ❼〈转〉笔法，文笔；写作风格；写作才能：лѐко ～ò 轻快的文笔 Мнòго добъ̀р писàтел! Каквò ～ò! 真是个优秀的作家！多么好的文笔！твòрческо ～ò 创作才能 Сѐднах при мàсата да опѝтам ～òто си в стѝхове. 我坐在桌子旁，试一下我作诗的才能。❽〈转〉

(账目中的)项,笔: разходни и приходни ~а 收支项目 Трябва ~о по ~о да се проверят сметките му. 应该一笔一笔地检查他的账目。◇ **галя (мажа) някого с ~о**〈口〉对某人很殷勤周到 **лек като ~о** 轻如鸿毛 **човек на ~ото** 作家

перодръжка[阴] ❶钢笔,蘸水钢笔 ❷蘸水笔杆

перон[阳]〈铁路〉月台,站台: На ~а бе построена почетната рота. 月台上排列着仪仗队。

перон|ен -*на* перон 的形容词: ◇ **~ен билет** 月台票,站台票

переноспора[阴]〈植〉霜霉病,露菌病

перпендикуляр[阳]〈数〉垂线,垂直线: спускам към правата AB ~ 画直线 AB 的垂直线

перпендикуляр|ен -*на* [形] 同 отвесен (垂直的,直立的): ~на права 垂直线 **~но**[副]

перпетуум-мобиле[无复,中]〈书〉❶永动机 ❷永恒运动

перси[复,无单,阳]〈史〉波斯人

перси|ец -*йци* [阳],**персийка**[阴] 波斯人,伊朗人

персийск|и -*а* [形] ❶Персия 和 персиец 的形容词 ❷[用作名] **~и**[阳] 波斯语 ◇ **~и килим** 波斯地毯

Персийски залив 波斯湾(亚洲)

Персия〈旧〉波斯(今伊朗,亚洲)

персона[阴]〈书,常讽〉人物,(某一个)人: важна ~ 要人 подозрителна ~ 可疑的人 щом се отнася до моята ~ 至于我个人 ◇ ~ **нон грата**〈外交〉不受欢迎的人

персонаж[阳,集]〈文学〉(戏剧、电影、文学作品等中的)人物,角色,主人公

персонал[无复,阳,集](机关、企业的)全体人员,全体职员;(某种)人员: ~ на хотел 旅馆全体工作人员 ~ в завод 工厂全体职工 технически ~ 技术人员 медицински ~ 医务人员 административен ~ 行政管理人员

персонал|ен -*на* ❶ персонал 的形容词: ~ен състав 全体人员 ❷同 личен (个人的) ◇ **~ен компютър** 个人电子计算机,个人电脑

персонификация[阴]〈书〉拟人(法);人格化

перспектив|а[阴] ❶[只单]〈艺〉(绘画的)透视,配景,(景物)远近的配置: по правилата на ~ата 根据透视画法 ❷远景;远处: Този хълм изглежда друг, гледан в ~а. 从远处看,这个山冈成了另一种样子。❸〈转〉远景,前景,前途,展望: ~и на световното развитие 世界发展的前景 стопански ~и 经济前景 Открива се нова ~а. 开辟了新的前景。

перспектив|ен -*на* перспектива 的形容词: ~ен план 长远规划 ~ни интереси на бъдещето (今后的)长远利益 **~ност** -*ността*[阴]

пертурбация[阴]〈书〉不安,扰乱;紊乱

Перу 秘鲁(南美洲)

перуан|ец -*ци* [阳],**перуанка**[阴] 秘鲁人

перуанск|и -*а* Перу 和 перуанец 的形容词

перука[阴] 假发: актьорска ~ 演员戴的假发

перуника[阴]〈植〉禾叶鸢尾(*Iris graminae*)

перуников -*а* перуника 的形容词

перушан -*овци* [阳]〈口〉❶疯疯癫癫的人 ❷骄傲自大的人

перушина[阴,集] 羽毛,羽绒: ~ за възглавници 装枕头用的羽绒

перушинен -*а* [形] 羽绒做的,装满羽毛(羽绒)的: ~и възглавници 羽绒枕头

перфект[阳]〈语法〉(保加利亚语中的)过去不定时

перфект|ен -*на* [形] ❶〈书〉完美的;极好的: ~ен превод 完美的译文 ❷〈语法〉过去不定时的: ~на основа 过去不定时的词干 **~но**[副]

перфектив|ен -*на* [形]〈语法〉**~ен глагол** 完成体动词

перфид|ен -*на* [形]〈书〉背信弃义的;居心险恶的,奸诈的: ~ни отношения 背信弃义的关系 **~ност** -*ността*[阴]

перфокарта[阴]〈专〉(计算机的)穿孔卡片

перфолента[阴]〈专〉(计算机的)穿孔带

перфоратор[阳] ❶(用于纸张、胶片等的)片孔机,打孔机 ❷凿岩机,穿孔机,打眼机

перфорация[阴] ❶〈技〉穿孔,打眼;〈电影〉片孔,凿孔 ❷〈医〉穿孔,穿破: ~ на стомаха 胃穿孔

перфорира|м[未,完](在纸张或胶片上)轧孔,打眼,穿孔 — **се**[被动] **~не**[中]

перце -*а* [中] перо 的指小

перч|а се -*иш се*, *перчих се* [未,中态] ❶傲慢,自高自大,趾高气扬 ❷(飞禽)展开羽毛,开屏 **~ене**[中]

перчем[阳] ❶〈旧〉(男子)头顶上留的长发 ❷(男子的)额发;(儿童的)刘海儿

перчемли|я -*ята*, -*и* [单数用于三性,形]〈旧〉蓄有长发的

перчо -*вци* [阳]〈口〉傲慢的人,高傲自大的人

пер|я -*иш*, *перих* [未] 张开,伸展开(树枝、羽毛等): Няколко пауна ~еха пъстри опашки и се разхождаха величествено по плочите. 几只孔雀张开五颜六色的尾巴,高傲地在石板路上走来走去。**~ене**[中]

пер|я се -*иш се*, *перих се* [未,中态] 同 перча се **~ене**[中]

пес -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈蔑〉狗: Влачи се като пребит ~. 他像一条挨了打的狗一样艰难地走着。

пес|ен -*ента*, -*ни* [阴] ❶歌,歌曲: люлчена ~ен 摇篮曲 приспивна ~ен 催眠曲 любовна ~ен 情歌 народна ~ен 民歌 запявам ~ен 唱起歌 ❷(有节奏的)鸟(虫)鸣,鸟(虫)的啼叫声: Наблизо един щурец цвъркаше весело и повтаряше неуморно своята малка ~ен. 附近一只蟋蟀欢快地叫着,不倦地重复着自己的小曲。❸(某些)音乐作品的名称,乐曲 ❹〈文学〉诗歌,短诗,抒情诗: ~ните на Ботев 波特夫的诗歌 ❺〈文学〉颂歌,赞歌: Песен за нибелунгите《尼贝龙根之歌》(德国著名的中世纪史诗) ◇ **Вечната (старата, същата) ~ен (пее).**〈口,不赞〉老生常谈。**Изпя се твоята ~ен.**〈口〉你得势的时代已经过去了。**Моята ~ен е изпята.**〈口〉1.我的生命快结束了;我的末日来临了。2.我已没有成功的指望了。**лебедова ~ен** 生前最后的作品,绝笔 **пея една и съща ~ен**〈口〉总是说同样的话,说车轱辘话 **Стара ~ен на нов глас.**〈口〉旧调新弹;换汤不换药。

песен|ен -*на* песен 的形容词: ~но творчество 歌曲的创作

пес|и -*я*, -*е*, -*и*〈民,不赞〉пес 的形容词: ~я кожа 狗皮 ~и синове 狗崽子

песимизъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶〈哲〉悲观主义(与 оптимизъм(乐观主义)相对) ❷悲观,悲观情绪

песимист[阳],**песимистка**[阴] 悲观主义者;悲观失望的人

песимистич|ен -*на* [形] 悲观主义的;悲观的: ~ен тон 悲观的语调 ~но настроение 悲观情绪 **~но**[副]

песимистическ|и -*а* [形] 同 песимистичен: ~и възглед вър-

хъ̀ живòта 对生活的悲观主义观点

песнопѐние [中]〈宗〉赞美歌,圣歌

песнопо̀ец -йци [阳], **песнопо̀йка**[1] [阴]〈民〉❶会唱很多歌的人 ❷唱歌唱得好的人,歌手

песнопо̀йка[2] [阴] 歌曲集

пѐсня [阴]〈民〉同 пѐсен

песоглàвец -ци [阳]〈民〉❶(民间传说中的)狗头怪人 ❷〈动〉狒狒 ❸〈不赞〉坏蛋;(父亲对儿子半开玩笑半责备的称呼)小淘气: Тàя рàбота ще я свъ̀ршат мо̀ите ~ци. 我那些淘气鬼会做完这件事的。

пестелѝв -а [形] ❶俭省的、节俭的: ~а стопàнка 节俭的主妇 ❷〈转〉不轻易…的: Пестелѝв съм на ду̀ми. 我是个寡言的人。~ на похвàли 不轻易夸奖的 **~о** [副]: Трѝбва да живѐем мно̀го ~о. 我们应很俭省地过日子。**~ост** -осттà [阴]

пестѐне 见 пестя̀

пѐстик -ци [阳]〈植〉雌蕊

пестѝл [阳] 李子果条(将李子煮烂做成条状的食品) ◇ **прàвя на ~**〈口〉狠揍;完全消灭

пестицѝд [阳,常复] 杀虫剂

пестнѝк -ци [阳] 和 **пестнѝца** [阴]〈民〉拳,拳头: Бѝят се с ~ци. 他们挥拳头打斗。То̀й удàри по мàсата с ~ца. 他用拳头捶了一下桌子。

песто̀вен -на [形]〈旧〉同 пестелѝв **~но** [中] **~ност** -носттà [阴]

песто̀вник -ци [阳], **песто̀вница** [阴] 俭朴的人;节俭的人;勤俭持家的人

пестя̀ -ѝш, -ѝх [未] 节省,节约,节俭;积蓄,积攒: ~я̀ парѝ 节省钱 ~я̀ врѐме 节省时间 ~я̀ материàли 节省材料 ~я̀ сѝли 积蓄力量 ~я̀ за автомобѝл 攒钱买汽车 Пестя̀ бѐли парѝ за чѐрни днѝ.〈俗〉常将有时思无时;攒钱备用。**— се** [被动] **~ѐне** [中]

песъчѝнка [阴](一粒)沙子,沙粒: Пàда (влѝза) ми ~а в окòто. 我眼睛里进了沙子;我迷眼了。◇ **многобро̀йни като̀ ~ите на мо̀рския брѝг** 像海滩上的沙子一样多得不计其数

песъчлѝв -а [形] ❶含沙的: ~а по̀чва 沙地,沙性土壤 ❷有沙的,沙粒覆盖的: ~а пъ̀тека 沙粒覆盖的小路 ~ брѝг 沙岸,沙滩 ❸沙子堆积的,由沙子形成的: ~и могѝли 沙丘

пет -тѐ [数] 5,五: ~ децà 五个孩子 ◇ **~ парѝ не дàвам**〈口〉管不着,不理睬 **~ парѝ не стру̀вам (не чѝня)** 一文不值 **хо̀дя ~ за чѐтири**〈口〉闲逛

пѐта [阴,与数词连用] 1/5: еднà ~а 1/5 двѐ ~и 2/5 трѝ ~и 3/5

петà [阴] ❶脚跟: Натъ̀рти ми се ~àта. 我的脚跟碰伤(红肿)了。❷(鞋、袜子的)后跟: чорàпи с къ̀рпени ~ѝ 补着后跟的袜子 ◇ **ахилѐсова ~à**〈口〉阿喀琉斯的脚踵;致命的弱点,要害 **въртя̀ се на ~à о̀коло нѝкого**〈口〉围着某人团团转 **от главàта до ~ѝте** 从头到脚,从上到下,整个地;彻头彻尾地 **плю̀я си на ~ѝте**〈口〉一溜烟跑了;匆忙逃跑 **по ~ѝте на нѝкого**〈口〉紧跟某人: Врàгът вървѐше по ~ѝте ни. 敌人紧跟在我们后面。

петàк -ци [阳]〈旧〉❶(保加利亚)面值为五帕拉的铜币或镍币 ❷〈转〉不值一提的事情(或东西),无足轻重的东西: Не стру̀ва нѝ ~к. 一文不值。

пѐтало -а [中] 同 подко̀ва ◇ **Хвъ̀рлил ~ата.**〈俗〉他死了。

петàче -та [中] 同 петàк

петвеко̀вен -на [形] 500 年的,5 个世纪的: ~но ро̀бство 500 年的奴役

петгодѝшен -на [形] 五岁的;五年的: ~но детѐ 五岁的孩子 ~ен плàн 五年计划

петгодѝшнина [阴] 五周年,五周年纪念日

петдесѐт -тѐ [数] 50 ◇ **~ на сто̀** 50%,一半: Петдесѐт на сто̀ ѝма шàнс да се спасѝ живо̀тът на женà Ви. 有一半的可能能救活您妻子的性命。

петдесетàк -ци [阳]〈口,旧〉同 петдесетолѐвка

петдесетгодѝшен -на [形] 50 岁的;50 年的: ~ен мъ̀ж 50 岁的男人 ~ен мѝр 50 年的和平

петдесетгодѝшнина [阴] 50 周年,50 周年纪念日: ~ от смъртта̀ на Бо̀тев 波特夫逝世 50 周年

петдесѐти -а [序数] 第 50: ~и рѐд 第 50 行

петдесетѝна [数] 50 左右;大约 50: ~ лѐва 50 左右列弗 Тѐ похо̀диха ~ крàчки, бѐз да гово̀рят. 他们一声不吭,走了大约 50 来步。

Петдесѐтница [阴]〈宗〉圣灵降临节(复活节后 50 天)

петдесетолѐвка [阴]〈口〉面值为 50 列弗的钞票(或硬币)

петднѐвен -но [形] 五天的: ~но пъту̀ване 五天的旅行 ~ен сро̀к 五天的期限

пѐтек -ци [阳]〈方〉补丁: Гàщите му са всѐ ~ци. 他的短裤上满是补丁。

петѐл -лѝ [阳] 公鸡: Петѐл пѐе. 公鸡在打鸣。◇ **В къ̀щи ~ѐл пѐе.**〈民〉男人当家;在家里男人说了算。**дѝв ~ѐл** 1.〈动〉同 глухàр(大雷鸟) 2.〈口〉不通情理的人 **И бѐз ~ѐл ще съмне.**〈民〉没有公鸡打鸣,天也会亮;没有他也一样能把事情办成。**Не му̀ пѐе ~ѐлът.**〈口〉没人听他那一套。**Оплѐл се като̀ ~ѐл в къ̀лчища.** 他尴尬万分。**пъ̀рви (вто̀ри) ~лѝ**〈民〉鸡叫头遍(二遍)

петѐлка [阴] 扣眼,扣门;袢,纽袢: В ~та на палто̀то му бѐше забу̀чена голя̀ма бя̀ла ро̀за. 在他大衣的扣眼里别着一大朵白玫瑰。

пететàжен -на [形] 五层(楼)的: ~на къ̀ща 五层楼的房子

пѐти -а [序数] 第五: ~и клàс 五年级 То̀й дойдѐ на ~ия дѐн. 他在第五天来了。◇ **~а коло̀на** 第五纵队(泛指被敌人利用,在内部进行破坏、颠覆活动的叛徒或间谍组织) **~о колело̀**〈口〉多余的,无足轻重的人(或物)

петилѐтен -на [形] 五年的: ~ен плàн 五年计划

петилѐтие -я [中] 五年

петилѐтка [阴] ❶五年 ❷五年计划: пъ̀рва ~ 第一个五年计划

петѝма [数] 五个人(指男人或其中包括男人) ◇ **Петѝма Пѐтко не чàкат.**〈俗〉五个人不等一个人;多数人不等个别人。

пѐтимен -на [形]〈民〉渴望得到的,渴求的,神往的: ~ен съм за нѐщо 渴望得到某物 Пѐтимна съм от годѝни да ви вѝдя всѝчки събрàни о̀коло мѐне. 我多年来盼望着看到你们都聚在我的周围。

петѝна [阴]〈方〉几个竖起来堆靠在一起的麦捆(玉米秸、麻秆等)

петѝт [无复,阳]〈印〉小号铅字;八点铅字,八磅铅字: тѐкст, набрàн с ~ 小号铅字排的文字

петѝц|а [阴] ❶5，五：Напишѐте трѝ ～и. 请写三个五字。❷(评定成绩的)5分，优：получа̀вам ～а 得5分 ❸(城市中的)5路(电)车

петицио̀н|ен *-на* петѝция 的形容词

петѝция [阴] 请愿，请愿书

Пѐтко [阳] **червѐн Пѐтко** 〈谑〉葡萄酒

петлѐ *-та* [中] ❶ петѐл 的指小 ❷(猎枪等的)撞针；打火

петлѝца [阴] 领章

пѐтльо *-вци* [阳] 〈口〉❶ петѐл 的呼格形式 ❷(童话里)петѐл 的称呼

пѐтльов *-а* петѐл 的形容词：～ грѐбен 公鸡的冠

петля̀н *-а* [形] **～но врѐме** 〈方〉后半夜鸡叫的时候；黎明前鸡叫的时候

петмѐз [阳] (用葡萄、甜菜、甘蔗或梨等熬成的)浓缩糖汁

петмѐсеч|ен *-на* [形] 五个月的：～но детѐ 五个月的婴儿 ～на командиро̀вка 五个月的出差

петмилио̀н|ен *-на* [形] 500万的；500万人(或列弗)的：～ен за̀ем 500万(列弗)借款 ～ен гра̀д 500万人口的城市

петмину̀т|ен *-на* [形] 5分钟的：Вла̀кът ѝма ～ен престо̀й. 火车停车5分钟。

петна̀десет [数] 同 петна̀йсет

петна̀десетгодѝш|ен *-на* [形] 同 петна̀йсетгодѝшен

петнадесетднѐв|ен *-на* [形] 同 петна̀йсетднѐвен

петна̀десет|и *-а* [序数] 同 петна̀йсети

петнадесетѝна [数] 同 петнайсетѝна

петна̀йсет [数] 15，15个

петна̀йсетгодѝш|ен *-на* [形] 15岁的；15年的：～но момѝче 15岁的姑娘 ～на слу̀жба 15年供职 ～но вѝно 15年的葡萄酒

петнайсетднѐв|ен *-на* [形] 15天的：～ен сро̀к 15天的期限

петна̀йсет|и *-а* [序数] 第15，第15个：～и ма̀рт 3月15日

петнайсетѝна [阴] 15左右，大约15：Ста̀нцията е на ～ мину̀ти отту̀к. 车站离这里大约15分钟的路程。

петнѝст *-а* [形] 有斑点的：～о лицѐ 有斑点的脸，有雀斑的脸 ◇ ～ **тѝф** 〈医〉斑疹伤寒

петно̀ *-а̀* [中] ❶斑，斑点：ку̀че с бя̀ло ～о̀ на чѐлото 额头上有白斑的狗 ❷污点：мастѝлени ～а̀ по покрѝвка на ма̀са 桌布上的墨水点 ма̀зно ～о̀ върху̀ хартѝя 纸上的油污 ка̀лни ～а̀ 泥污 кърва̀во ～о̀ 血污，血点 ❸〈转〉污点：Това̀ е тъмно ～о̀ в живо̀та му. 这是他一生中的污点。Това̀ ще бъ̀де ～о̀ за нѐговата сла̀ва. 这将成为他名誉上的污点。◇ **И на слъ̀нцето ѝма ～а̀.** 连太阳都有黑点；人无完人，金无足赤。

петн|я̀ *-ѝш，-ѝх* [未] ❶弄上污点，留下污点 ❷〈转〉玷污，败坏：～я̀ ѝмето си 玷污自己的名誉

петоа̀кт|ен *-на* [形] 〈戏剧〉五幕的：～на дра̀ма 五幕话剧

петоба̀л|ен *-на* [形] **～на систѐма** (学校评定学生成绩实行的)五分制

петобо̀й [阳] 〈运〉五项(全能)运动

петокла̀с|ен *-на* [形] (学校中)五年级的：～ни учѐбници 五年级教科书

петокла̀сни|к *-ци* [阳]，**петокла̀сничка** [阴] 五年级学生

петокнѝжие [无复，中] 〈宗〉五经(《圣经·旧约》的前五卷)

петолѐвка [阴] 〈口〉面值为五列弗的钞票(或硬币)

петолѝни|е *-я* [中] 〈乐〉五线谱

петолѝст|ен *-на* [形] 〈植〉有五个瓣的：～но цвѐте 五个瓣的花

петолъ̀ч|ен *-на* [形] 五角的，有五个尖(端)的：～на звезда̀ 五角星

петолъ̀чка [阴] 五角星

петоро̀|ен *-на* [形] 五倍的：в ～ен размѐр 五倍大的

петоро̀ка [阴] ❶5，五 ❷五个一组；五人小组 ❸(考试成绩)5分：Полу̀чи ～ по математѝка. 他数学得了5分。

петосрѝч|ен *-на* [形] 五个音节组成的，有五个音节的：～на ду̀ма 五个音节的词

петостѐн|ен *-на* [形] 〈数〉五面的：～на пирамѝда 五面角锥体

петочлѐн [阳] 〈数〉五项，五元

петочлѐн|ен *-на* [形] 五个成员组成的；五人的：～на комѝсия 五人委员会 ～но семѐйство 五口之家

петоъ̀гъл|ен *-на* [形] 五角的：～на фѝгура 五角形 ～на прѝзма 五角棱柱体

петоъ̀гълни|к *-ци* [阳] 〈数〉五角形

петпроцѐнтов *-а* [形] 5%的：～а лѝхва 5%的利息 ～и облига̀ции 年息为5%的债券

Петро̀вден [无复，阳] 彼得节(宗教和民间节日，在保加利亚旧历6月29日，新历7月12日)

петро̀вка [阳] (彼得节(7月12日)前成熟的)早熟苹果(梨和李子等)

петро̀вск|и *-а* [形] 彼得节的，彼得节时的：～о пѝле 彼得节祭祀用的鸡 ～и пѐкове 彼得节时的酷热

петрогра̀ф [阳] 岩石学家

петрогра̀фия [无复，阴] 〈地质〉岩石学

петрогра̀фск|и *-а* петрогра̀ф 和 петрогра̀фия 的形容词：～и проу̀чвания 岩石学研究

петро̀л [阳] ❶石油 ❷〈旧〉煤油

петро̀л|ен *-на* [形] ❶石油的：～ни рабо̀тници 石油工人 ～на инду̀стрия 石油工业 ～на рафинѐрия 石油精炼 ～ен кла̀денец (石)油井 ～ни залѐжи (石)油矿 ～ен проду̀кт 石油产品 ❷煤油的，烧煤油的：～на ла̀мпа 煤油灯

петролодо̀бив [阳] 石油开采

петролоноса̀ч [阳] 油船，油轮

петролопрово̀д [阳] 输油管道

петролохранѝлищ|е *-а* [中] 油库

петрома̀ксов *-а* [形] **～а ла̀мпа** 汽灯

пѐтстотин [数] 500

пѐтстотингодѝш|ен *-на* [形] 500年的：～но ро̀бство 500的奴役

пѐтстотингодѝшнина [阴] 500周年，500周年纪念日

пету̀ния [阴] 〈植〉碧冬茄，矮牵牛(*Petunia*)

пѐтура [阴] 〈民〉❶(做起酥的)面皮 ❷〈植〉叶片

петча̀сов *-а* [形] 五个小时的：～а смя̀на 五小时的班 ～о закъснѐние 迟到五小时，晚点五小时

петчлѐн|ен *-на* [形] 同 петочлѐнен

пѐт-шѐст [数] 五六个：Ще платѝм по ～ лѐва. 我们每人将付五六个列弗。

пѐтъ|к[1] *-ци* [阳] 星期五：В ～к хо̀ди на пaза̀р. 他星期五去

赶集。◇ **разпѐти (велѝки) ～к** 耶稣受难日(复活节前的星期五)

пѐтъ|к[2] *-ци* [阳] 同 пѐтек

пѐтъч|ен *-на* пѐтък[1] 的形容词: ～ен дѐн 星期五 ～ен пазàр 星期五的集市

пехливàн *-и* [阳] 同 пехливàнин

пехливàн|ин *-и* [阳]〈民〉角斗士;大力士

пехливàнск|и *-а* пехливàнин 的形容词: ～и борбѝ 大力士的角斗

пехливàнство [无复,中] 角斗;角斗技能

пехòта [阴]〈军〉步兵: моторизѝрана ～ 摩托化步兵 ◇ **мòрска** ～〈军〉海军陆战队

пехòт|ен *-на* пехòта 的形容词: ～ен пòлк 步兵团 ～на дивѝзия 步兵师

пехотѝн|ец *-ци* [阳] 步兵军人(战士或军官)

пехотѝнск|и *-а* [形] 步兵军人的,步兵的: ～а атàка 步兵的进攻 ～а унифòрма 步兵服

пѐчал *-тà* [阴]〈方〉同 печàлба: Синовѐте ми отѝдоха в градà на ～. 我的儿子们到城里赚钱去了。

печàл *-тà* [无复,阴] 忧愁,忧郁;悲伤: дълбòка ～ 深深的忧愁

печàла [阴]〈民〉同 печàлба

печàлб|а [阴] ❶收入;利润,盈利(与 зàгуба (亏损)相对): отѝвам на ～а 去挣钱 гòня ～а 追求利润 чѝста ～а 纯利润 От продàжбата ѝма 100 лѐва ～а. 销售中有100列弗的利润。❷收获;好处: Товà бѐ за мѐне голя̀ма ～а. 这对我是很大的收获。Товà ще ти донесѐ ～а. 这将给你带来好处。❸赢的钱;(彩票的)彩,奖金,奖品

печалбàр *-ят,-я* [阳]〈民〉同 гурбетчѝя (到外国去挣钱的人)

печàл|ен *-на* [形] ❶忧愁的,忧郁的,悲哀的,悲伤的: ～ен стрàнник 忧愁的异乡人 ～ен пòглед 忧郁的目光 ～на усмѝвка 苦笑 ❷令人伤心的,可悲的,悲惨的;令人痛惜的;令人失望的;不好的: ～на новинà 令人伤心的消息 ～ен крàй 悲惨的结局 ～ен резултàт 令人失望的结果 **～но** [副]

печàт [阳] ❶印,图章;(盖上的)印记: държàвен ～ 国印(玺) сѝх ～ 钢印 ѝдрям на нѐщо ～ 给某物盖上印章 Без ～ удостоверѐнието е невалѝдно. 没有盖章证件无效。❷ [只单]〈转〉印痕,痕迹;特征: клàсов ～ 阶级烙印 Врѐмето е слòжило върхỳ нѐго свòя ～. 时代在他身上留下了痕迹。❸印刷,付印,出版: свободà на ～ 出版自由 пригòтвям кнѝга за ～ 准备把书付印 Кнѝгата е слòжена под ～. 书已交付印刷。Кнѝгата излѝза от ～. 书已出版(问世)。❹报刊,出版物: прѐглед на ～а 报刊浏览 Печàтът е мòгъщо орѫжие. 报刊是强大的武器。

печàта|м [未] ❶印,印刷: ～м кнѝга 印书 ～м спѝсание 印杂志 ❷出版;印行: ～м свòи стихотворѐния 出版自己的诗 ❸〈扩〉登载,刊载,发表: ～м нѐщо във вѐстника 在报纸上发表一些东西 — **се** [被动] **～не** [中]

печатàр *-ят,-я* [阳], **печатàрка** [阴] ❶印刷工人 ❷〈旧〉印刷厂厂主

печатàрск|и *-а* [形] 印刷的;印刷厂的;印刷业的: ～и рабòтник 印刷工人 ～а машѝна 印刷机 ～а хартѝя 印刷用纸 ～о мастѝло 油墨

печатàрство [无复,中] ❶印刷业 ❷图书出版

печàт|ен *-на* [形] ❶印刷的;出版(物)的;报刊的: ～на грѐшка 印刷错误 ～на пропагàнда 报刊宣传 ～но издàние 印刷品,出版物 ❷印刷体的;印刷上使用的: ～ни бỳкви 印刷体字母 ～ни знàци 印刷符号

печàтница [阴] 印刷厂: държàвна ～ 国营印刷厂

печаторезàч [阳] 刻图章的人

печàт|я *-иш, печàтих* [未] 同 печàтам — **се** [被动]

печѐлене 见 печѐля

печелѝвш *-а* [形]〈口〉❶有利润的,赚钱的 ❷赢了的;中彩的;得奖的: ～ нòмер 中彩号码

печелòвни|к *-ци* [阳], **печелòвница** [阴]〈民〉挣钱(养家)的人

печѐл|я *-иш, печѐлих* [未] ❶赢得,挣得,获得;赚(钱): ～я мнòго парѝ 挣很多钱 ～я с трỳд 靠劳动赚钱(赢得) ～я на чỳжд гръб и с чỳжда пòт 靠别人的劳动和汗水发财 ❷〈转〉得益,得利: Каквò ～иш от товà? 这对你有什么好处? ❸(彩票等)赢;中彩;得奖: ～я на лотàрия 中彩 Мòят нòмер ～и стò лѐва. 我的号码中了100列弗。❹(比赛等)赢,得胜,获胜;得分: ～я бѝтка 战斗中获胜 ～я ѝзбори 选举中获胜 ～я облòг 打赌打赢,赢得赌注 ～я първенствò 获得冠军 ❺〈转〉赢得,博得: ～я сърцàта на хòрата 赢得人心 ～я влия̀ние 取得威信 ❻有更大价值;有更大意义: Кòлкото пòвече се кàчвахме, тòлкоз пѫтят стàваше пò-вѫрл и лòш, но затовà пък ѝзгледът наòколо ～еше. 我们越往上攀登,道路越陡峭难走,可是正因为这样周围的风景也更迷人。— **се** [被动] ◇ **～я врѐме** 赢得时间 **～я извѐстност** 出名 **～я пòчва**〈书〉扩大影响;扩充势力 **～я хля̀ба си**〈口〉挣钱糊口,挣饭吃 **～ене** [中]

пѐчен *-а* ❶ пекà 的过被形动 ❷ [用作形] 烤过的,烤熟的: ～о àгне 烤小羊 ～о прасѐ 烤小猪 ～а тѝква 烤南瓜 ～и чỳшки 烤辣椒 ❸ [用作名] **～о** [中] 烤肉

пѐчене 见 пекà

печенѐг *-и* [阳]〈史〉贝琴涅戈人(东南欧突厥语系的古代民族之一)

печенѐжк|и *-а* печенѐг 的形容词: ～и нахлỳвания в Бългàрия 贝琴涅戈人对保加利亚的入侵

печѝв|о *-à* [中] 烤制的食物(烤肉、烤饼等)

пѐчка [阴] 炉子,火炉,炉灶: желя̀зна ～ 铁制火炉 готвàрска ～ 厨房用炉 запàлвам ～ 生炉子 ◇ **електрѝческа** ～ 电炉

печỳрка [阴]〈植〉白蘑(*Psaliota*)

пеш[1] *-ът, -а, -ове* [阳] (衣服的)下摆 ◇ **държà се за ～а на нѝкого**〈口〉盲目跟随某人

пеш[2] [副] 同 пешà

пешà [副] 步行,徒步: Àз ще ѝда ～, ня̀мам нỳжда от колà. 我走着去,不需要汽车。

пешà|к *-ци* [阳] ❶步行者,徒步者 ❷〈转〉(一种不爬蔓的)豌豆

пешàчка пешàк ①解的阴性

пешехòд|ец *-ци* [阳], **пешехòдка** [阴] 同 пешàк ①解

пешехòдство [无复,中] 步行,徒步

пѐш|и *-а* [形] ❶步行的,徒步的: ～и стражàр 步行的警察 ❷行人(走)的: ～а пътѐка 人行小路

пѐши [副] 同 пешà 和 пешкòм: вървà ～ 步行

пешѝн [不变,形—副]〈民〉首先;预先,先: Пешѝн помислѝ,

тога̀ва проду̀май. 先想一想,然后再说。◇ ～ **пара̀**〈民〉定钱,定金

пѐшка[阴]〈棋〉卒,小卒

пешка̀р[阳]手巾,面巾 ◇ **опѝрам ～а**〈口〉为别人受责备,代人受过

пешко̀м[副]同 пеша̀: замина̀вам ～ за града̀ 徒步进城

пещ -*та̀*, -*и* [阴] ❶烘炉,烤炉;一炉: двѐ ～и хля̀б 两炉面包 ❷〈方〉砖砌的炉;炉子 ❸(蒸汽发动机的)锅炉 ❹(工业用的)炉;窑 ◇ **висо̀ка** (**до̀менна**) ～〈冶〉高炉,炼铁炉 **мартѐнова** ～〈冶〉马丁炉,平炉 **ря̀нгова** ～ 砖窑

пеща̀р -*ят*, -*я* [阳] 司炉;锅炉工

пеща̀рск|и -*а* пеща̀р 的形容词

пещема̀л[阳]〈民〉浴巾;浴衣

пѐщ|ен -*на* пещ 的形容词: ～ен сво̀д 窑拱

пещера̀[阴]山洞,岩洞,地洞;穴

пѐщер|ен -*на* [形] ❶山洞的,岩洞的: ～ен вхо̀д 洞口 ❷穴居的,住在洞穴中的: ～на мѐчка 洞熊 ～на фа̀уна 洞穴动物(群) ◇ **～ен човѐк** (原始)穴居人

пѐщни̇|к -*ци* [阳]〈方〉(烘炉里烤的)圆面包

пѐ|я -*еш*, *пях*, 过主形动 *пял*, *пя̀ла*, -*ли*, 过被形动 *пян*, *пя̀на*, -*ни* 和 *пят*, *пя̀та*, -*ти* [未] ❶唱,歌唱: ～я революцио̀нни пѐсни 唱革命歌曲 ～я изразѝтелно 有表情地唱 ～я по но̀ти 照谱唱 ❷(鸟和某些昆虫)唱,鸣,啼,哨: Сла̀веят ～е. 夜莺在唱。Петѐлът ～е. 公鸡在打鸣。Чучулѝга ～е. 云雀在哨。❸〈转〉歌唱,歌颂: ～я за родѝната 歌唱祖国 ❹〈宗〉做祈祷,唱颂: По̀път вървѐше ба̀вно и ～еше прото̀чено молѝтвите. 神甫慢慢走着,拖长声音做着祈祷。❺〈口,貌〉说废话,唠叨: Престанѝ да ми ～еш всѐ за това̀. 你不要总是对我唠叨这个。❻同 чета̀ (念): Пѐй го писмо̀то. 把信念念。**— се** [被动] ◇ **Не му̀ ～е петѐлът.** 没人听他那一套。**Петѐл** (**коко̀шка**) **～е в та̀я къ̀ща.** 这里是男人(女人)当家。**～ене** [中]: ～ене на петлѝте 公鸡的啼声

пиани̇н|о -*а* [中] 立式钢琴

пиани̇симо [副]〈乐〉❶很轻地(力度标记 PP) ❷ [用作名] ～ [中] (乐曲的)非常轻(弱)处,非常轻(弱)处的奏法

пиани̇ст [阳], **пиани̇стка** [阴] 钢琴演奏者,钢琴家

пиа̀нк|о -*а* [中] 转盘抽彩

пиа̀н|о[1] -*а̀* [中] 钢琴: свѝря на ～о 弹钢琴 акомпанимѐнт на ～о 钢琴伴奏

пиа̀но[2] [副]〈乐〉弱地,轻地(与 фо̀рте (强地)相对)

пиа̀ца [阴] ❶〈旧〉同 пло̀щад ❷停车场: ～ за таксѝта 出租车停车场 ❸劳工市场 ❹〈口〉同 паза̀р

пѝвкост 见 пѝвък

пѝвница [阴] 酒店,酒馆

пѝв|о -*а* [中] ❶〈罕〉同 бѝра (啤酒) ❷〈方〉同 питиѐ

пивова̀р -*ят*, -*я* [阳] 啤酒酿造者

пивова̀р|ен -*на* [形] 酿造啤酒的: ～на фа̀брика 啤酒厂 ～на промѝшленост 啤酒工业

пивова̀рница [阴]〈旧〉啤酒厂

пивова̀рство [无复,中] 啤酒生产,啤酒酿造业

пивоква̀с [无复,阳] 一种不含酒精的微酸清凉饮料,克瓦斯

пѝв|ък -*ка* [形] ❶(指饮料)香的,香甜的: ～ко вѝно 香馥馥的葡萄酒 ～ка ракѝя 香甜的白酒 ❷(指水)可以饮用的: ～ка вода̀ 饮用水 **～кост** -костта̀ [无复,阴]

пигмѐ|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳] ❶矮子,侏儒 ❷〈转,讽〉微不足道的人,毫无价值的人

пигмѐйск|и -*а* пигмѐй 的形容词: ～и ръст 矮个头

пигмѐнт [阳]〈生物〉色素

пигмента̀ция [阴] 色素淀积,色素沉着

пигмѐнт|ен -*на* пигмѐнт 的形容词

пигментѝра|м [未,完] 使着色,使有色素 **～не** [中]

пигментѝра|м се [未,完,中态] 有色素,色素沉着 **～не** [中]

пиедеста̀л [阳] (纪念碑、雕像等的)基座,底座,座基: мра̀морен ～ на па̀метника 纪念碑的大理石基座

пиелѝт [阳]〈医〉肾盂炎

пиѐне [无复,中] ❶见 пия ❷饮料: Да̀й по едно̀ ～ на всѝчките! 给每人来一杯饮料!

пиѐса [阴] ❶剧本,脚本: едноа̀ктна ～ 独幕剧 ❷曲子,乐曲: ～ за пиа̀но 钢琴曲

пиетѐт [无复,阳]〈书〉崇敬,敬仰;虔信,虔诚;孝敬

пижа̀ма [阴] 睡衣

пѝжо [阳]〈方〉尚未受洗的小孩

пиѝтика [阴]〈旧〉同 поѐтика

пийва̀м [未], **пѝйна** -*неш*, *пѝйнах* [完] 喝一点: А̀з не пѝех вода̀, а са̀мо наква̀сих уста̀та и ～вах една̀-двѐ гъ̀лтки. 我没有喝水,只湿了一下嘴唇,抿了一两口。**～ване** [中]

пик [阳] (事物发展的)高峰,顶点,最高潮

пѝка [阴] ❶矛,长缨枪 ❷(纸牌中的)黑桃: да̀ма ～ 黑桃皇后,黑桃 12 ～ десѐтка 黑桃 10

пика̀нт|ен -*на* [形] ❶美味的: ～но я̀дене 美味的食品 ❷〈转〉(指外貌、风味等)诱人的,引人的,有趣的: ～на исто̀рия 有趣的故事 ～на да̀ма 外貌诱人的女士 **～ност** -ността̀ [阴]

пика̀п [阳] 轻型货运汽车

пика̀|я -*еш*, -*х* [未] 尿,解小便

пикѐ [无复,中] 凸纹布

пикѐт [阳] 皮克牌(两人对玩的一种纸牌戏,共 32 张牌)

пикѝра|м[1] [未,完]〈空〉俯冲: Самолѐтът ～ше. 飞机在俯冲。**～не** [中]

пикѝра|м[2] [未,完] 移植,移栽 **— се** [被动] **～не** [中]: машѝна за ～не на орѝзов ра̀зсад 插秧机

пикни̇|к -*ци* [阳]〈旧〉(自带食物的)郊游;野餐

пѝков -*а* [形] 高峰的,顶点的: ～ ча̀с (城市交通的)高峰期

пѝкола [阴]〈乐〉短笛

пѝколо [无复,中] (饭店、旅馆中的)小招待,小侍者

пѝкоч -*та̀* [无复,阴] 尿

пѝкоч|ен -*на* пѝкоч 的形容词: ～ен мехѐр 膀胱 ～на киселина̀ 尿酸

пикрѝнов -*а* [形] **～а киселина̀**〈化〉苦味酸,三硝基苯酚

пиктогра̀ма [阴]〈专〉用图画文字写的文献,图形字

пиктогра̀фия [阴]〈专〉(最古老的)图画文字,图画记事法

пикьо̀р [阳] (铁路、公路等的)养路工

пикьо̀рск|и -*а* пикьо̀р 的形容词: ～и уча̀стък 养路段

пила̀ [阴] 锉: сѝтна ～ 细锉 ～ за но̀кти 指甲锉 пиля̀ нѐщо с ～та 用锉锉东西

пила̀ф [阳] 肉饭,抓饭(一种用动物油拌的蒸米饭)

пѝлда [阴]〈方〉谚语;俗语

пѝл|е *-ета* 和 *-ци* [中] ❶小鸡,鸡雏: Кокошката излюпи десет ~ета. 母鸡孵出10小鸡。❷笋鸡,肉鸡: ~е с ориз 童子鸡焖饭 ❸小鸟,雏鸟 ❹〈转〉小宝贝(对亲近人的昵称): Ела,синко,ела,~е,при майка. 来呀,孩子,来呀,宝贝,到妈妈这儿来。◇ **Не дава ~е да прехвръкне.**〈口〉连鸟都不让飞过(喻严密把守)。**от ~е мляко**〈口〉少有的东西,稀罕物品

пилѐене 见 пилѐя 和 пилѐя се

пилѐне 见 пилѝя

пѝлешк|и *-а* пѝле ①②解的形容词: ~а супа 笋鸡汤 ~о месо 笋鸡肉 ~и дреболии 笋鸡杂碎

пилѐшки [副]〈方〉猛烈地,疯狂地: удрям тъпана ~ 猛烈地敲鼓

пил|ѐя *-ѐеш, -ях*,过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* [未] ❶使散开,摊开: Вятърът ~ѐе сухите листа. 风把干树叶吹散。❷〈转〉乱花(钱),浪费,挥霍: ~ѐя пари 乱花钱 ~ѐя сили 浪费气力 ~ѐя време 浪费时间 — **се** [被动] **~ѐене** [中]

пил|ѐя се *-ѐеш се, -ях се*,过主形动 *-ял се, -яла се, -ѐли се* [未,中态] ❶流浪,漂泊;远游: Къде се ~ѐеш по цели месеци? 一连几个月你到哪里漂泊去了? ❷撒落,散落;散开,四散 **~ѐене** [中]

пилигрѝм [阳]〈书〉参拜圣地者,朝圣者,香客

пилигрѝмск|и *-а* пилигрѝм 的形容词

пилигрѝмство [无复,中]〈书〉朝圣,膜拜,朝觐

пилѝло [中]〈民〉孵化: Тези ярки са от едно ~. 这些小母鸡是一窝孵出来的。

пѝло [中] 蜜蜂的卵;幼蜂

пилòн [阳](桥等的)桩

пилòт[1] [阳],**пилòтка** [阴] ❶飞行员,飞机驾驶员 ❷〈旧〉舵手

пилòт[2] [阳] 同 пилòн

пилотàж [无复,阳]〈书〉(飞机、轮船等的)飞行,驾驶: ~ на реактѝвен самолет 喷气式飞机的驾驶

пилотѝра|м [未,完] ❶驾驶,操纵(飞机): ~м самолет 驾驶飞机 ❷〈旧〉开动,操纵(轮船) — **се** [被动] **~не** [中]: ~не на самолет 飞机的驾驶

пилòтка[1] 见 пилòт[1]

пилòтка[2] [阴] 飞行帽

пилòтск|и *-а* [形] 飞行员的,飞机驾驶员的: ~а униформа 飞行员制服 ~а кабина 飞机驾驶舱

пилчàр *-ят, -я* [阳](猎野鸟用的)猎狗

пилчàрни|к *-ци* [阳] 养鸡房

пил|я̀ *-ѝш, -ѝх* [未] 锉: ~я̀ нокти 锉指甲 — **се** [被动] **~ѐне** [中]

пинакотѐка [阴]〈书〉美术馆,画廊

пингвѝн [阳] 企鹅(*Aptenodytes patagonica*)

пѝнг-понг [无复,阳] 乒乓球(运动): играя на ~ 打乒乓球

пѝния [阴]〈植〉意大利五针松,伞形松,笠松(*Pinus pinea*)

пѝнта [阴]〈方〉(盛酒的)泥壶

пинтѝ|я *-ята, -и* [阳]〈旧,谑〉同 скъпѐрник(吝啬鬼)

пинцѐт [阳] 手术钳,手术镊子

пионѐр[1] [阳] ❶拓荒者,开拓者 ❷〈转〉(科学、艺术或文学等的)奠基人,创始人,先驱: ~и на социализма в Китай 社会主义在中国的奠基人

пионѐр[2] [阳]〈旧〉工兵;工程兵

пионѐр[3] [阳],**пионѐрка** [阴] 共产主义少年先锋队员,少先队员

пионѐр|ен *-на* [形]〈旧〉工兵的,工程兵的: ~на дружина 工兵营

пионѐрка[1] [阴] 见 пионѐр[3]

пионѐрка[2] [阴](少先队员戴的)红领巾

пионѐрск|и *-а* [形] ❶少先队员的: ~а връзка 红领巾 ~а дружина 少先队大队 ~и лагер 少先队(夏令)营 ❷同 пионѐрен

пионѐрство[1] [无复,中] 先驱者(拓荒者、创始者)的活动

пионѐрство[2] [无复,中] 少先队的活动(业绩)

пиòнка [阴] ❶同 пѐшка ❷〈转〉受人支使的人,工具,爪牙

пѝпав *-а* [形] 慢腾腾的,不灵活的: ~а жена 笨手笨脚的女人 **~ост** -остта [阴]

пипàл|о *-à* [中] ❶〈动〉触须,触角,触手: ~à на пеперуда 蝴蝶的触角 ❷〈植〉卷须 ❸[常复]〈转〉唯命是从的人(或组织),俯首听命的人(或组织);爪牙

пѝпа|м [未] ❶(用手)摸,动,触: Не ~й книгата с мръсни ръце. 不要用脏手摸书。❷摸索;摸找,摸: ~м пулса 按脉,诊脉 Пипах навред,но не го намерих. 我到处摸索,但没找到它。❸〈口〉偷,窃 ❹〈口,转〉做,干: Пипай по-бързе,какво се бавиш! 干快点,你磨蹭什么! — **се** [反身,被动] **~не** [中]

пѝп|вам [未],**пѝпна** *-неш, пѝпнах*,过被形动 *-нат* [完] ❶ пѝпам 的一次或连续几次的动作: Той ~на лицето си. 他摸了摸自己的脸。Няма да ~на вече нищо негово. 我不再动他的任何东西。Докторът ~на пулса,после подигна клепача на окото. 大夫摸了摸脉,然后翻了一下眼皮。❷〈口〉逮捕,捉拿,捉住: Властта ~на тези,които правят заговор срещу народа. 当局把那些搞反人民阴谋的人抓了起来。— **се** [反身,被动] **~ване** [中]

пѝпе [无复,中]〈口〉理性,理智,头脑: загубвам ~ 丧失理智 Не му сече ~то. 他缺乏头脑。

пипѐр [阳] ❶〈植〉椒,辣椒(*Capisicum*): зелен ~ 青椒 ❷辣椒面: лют ~ 辣椒面 червен ~ 红辣椒面 ❸同 чер ~(黑胡椒) ◇ **чер(ен) ~** 黑胡椒(*Piper niger*) **Чука му ~ на главата.**〈口〉那人在折磨他。

пипѐреница [阴]〈方〉青椒泡菜,泡辣椒

пипѐрк|а [阴] 辣椒(指果实): люта ~а(小)辣椒

пиперлѝв *-а* [形] 放很多辣椒的;很辣的: ~а луканка 辣味风干肠 **~ост** -остта [阴]

пиперлѝ|я *-ята, -и* [单数用于三性,形]〈口〉同 пиперлѝв: ~я фасул 辣芸豆 ◇ **~я човек** 好动肝火的人,爱生气的人

пипѐрни|к *-ци* [阳] 和 **пипѐрница** [阴] 辣椒(胡椒)粉罐

пипѐтка [阴](一端有橡胶囊的)玻璃滴管

пѝпка[1] [无复,阴] 舌尖瘤(家禽的一种传染病): Пилетата ги е хванала ~та. 小鸡都染上了舌尖瘤。Да те хване ~та.〈转,骂〉叫你舌头上长疔疮。

пѝпка[2] [阴]〈口〉理智;聪明: Толкова му сече ~та. 他的智力只此而已。

пѝпкав[1] *-а* [形](指家禽、鸟类)患舌尖瘤病的: ~а кокошка 患舌尖瘤的母鸡

пѝпкав[2] *-а* [形] 行动缓慢的,不灵活的,笨的: Пипкав си

като̀ ба̀ба в ръцѐте. 你像老太婆一样笨手笨脚的。~**о**［副］~**ост -остта̀**［阴］

пѝпка|м се［未,中态］慢腾腾地做,磨蹭 ~**не**［中］

пѝпна 见 пѝпвам

пипнѐж［阳］〈口〉进展缓慢的工作

пипнешка̀та［副］同 пипнешко̀м

пипнешко̀м［副］摸索地：В тъ̀мното намѐрих врата̀та ~. 我在黑暗中摸到了门。То̀й влѐзе в тъ̀мната ста̀ичка, ~ намѐри електрѝческия клю̀ч и запа̀ли ла̀мпата. 他进了黑暗的小屋子,摸到电灯开关,把灯打开了。

пипня̀［阴］〈口〉同 пипнѐж

пипо̀л|я *-иш, -их*［未］慢慢地做,磨蹭

пипо̀н［阳］〈方〉同 пъ̀пеш

пипо̀нест *-а*［形］〈方〉甜瓜状的,香瓜状的：~о лицѐ 香瓜形的脸盘儿

пир *-ът, -а, -ове*［阳］盛大宴会,盛大酒宴：да̀вам ~ 举行盛大宴会

пирамѝда［阴］❶〈数〉角锥体：шестостѐнна ~ 六面角锥体 ❷(埃及)金字塔 ❸堆成角锥形的东西 ❹〈运〉叠罗汉 ❺〈军〉枪架 ❻支架：триангула̀ционна ~ 三角测量支架

пирамида̀л|ен *-на*［形］角锥体的,角锥体形的：~ен ку̀пол 角锥形屋顶 ~**но**［副］

пирамѝд|ен *-на* пирамѝда 的形容词

пирамидовѝд|ен *-на*［形］角锥体的,角锥形的

пирамидо̀н［阳］〈药〉氨基比林,匹拉米洞(解热镇痛药)

пира̀т［阳］海盗 ◇ **възду̀шен ~**（轰炸和平居民的)空中强盗

пира̀тск|и *-а* пира̀т 的形容词：~и ко̀раб 海盗船 ~о зна̀ме 海盗的旗帜

пира̀тств|о *-а*［中］海盗行径;海上抢劫

пира̀тст[ву]ва|м［未］当海盗;干抢劫勾当 ~**не**［中］

пирг *-ът, -а, -ове*［阳］〈旧〉要塞,城堡,堡垒

пѝрги［复］〈方〉披散的头发

пиргѝш *-и*［阳］〈民〉老头子,老东西,老家伙

пиргѝщ|ин *-и*［阳］〈民〉同 пиргѝш

пѝре|й *-ят, -я*［阳］〈植〉❶冰草(*Triticum repens*) ❷同 тро̀скот(狗牙根,绊根草)

Пиренѐи 比利牛斯山脉(欧洲)

пирѐтрум［阳］〈植〉除虫菊(*Pyrethrum cinerariaefolium*)

Пирѐя 比雷埃夫斯(希腊港市)

Пѝрин 皮林山(保加利亚)

пиря̀нка[1]［阴］胶底旅行鞋

пиря̀нка[2]［阴］〈方〉彩色纱巾

пиря̀нч［无复,阳］〈旧〉同 мѐсинг(铜锌合金,黄铜)

пиря̀нчен *-а* пиря̀нч 的形容词

пирѝт［阳］〈矿〉黄铁矿

пѝров *-а*［形］~**а побѐда** 付出重大牺牲取得的胜利

пирогра̀ф|ен *-на*［形］烫画(法)的,烙画(法)的：~ни украшѐния 烫画装饰

пирографѝра|м［未,完］(在木头或皮革等上)烫画,烙画 ~**се**［被动］~**не**［中］

пирогра̀фия［阴］❶烫画(法),烙画(法) ❷(在木头或皮革等上烫烙成的)烫画,烙画

пирогра̀фск|и *-а*［形］烫画用的,烙画用的：~а игла̀ 烫画针 ~и апара̀т 烫画器具

пиро̀жка［阴］小馅饼;煎包子,炸包子

пироксилѝн［无复,阳］〈化〉硝化纤维素

пирома̀ния［阴］〈医〉纵火癖;纵火狂

пироксилѝнов *-а*［形］含硝化纤维素的

пиро̀н［阳］同 гво̀здей(钉子)

пиростя̀［阴］(搁在火上支撑水锅等用的)三脚架

пиротехнѝ|к *-ци*［阳］制造(或研究)烟火者

пиротѐхника［无复,阴］烟火制造术

пиротехнѝч|ен *-на* пиротѐхника 的形容词

пиротехнѝческ|и *-а*［形］同 пиротехнѝчен

пиру̀ва|м［未］参加盛宴;大吃大喝 ~**не**［中］

пиру̀ет［阳］(舞蹈、体操等中的)转体 360 度

пѝршество［中］豪华的宴会,隆重的酒宴：взѐмам уча̀стие в ~ 参加盛宴

пис［感］(唤猫时用语)咪咪

писа̀лищ|е *-а*［中］❶写字台 ❷〈旧〉(律师等的)办事处,事务所

писа̀лищ|ен *-на* писа̀лище 的形容词：~ен календа̀р 台历 ~на ма̀са 写字台

писа̀лка［阴］钢笔;蘸水笔 ◇ **автоматѝчна ~** 自来水笔 **~ с химика̀л** 圆珠笔

пѝсан *-а* ❶ пѝша 的过被形动 ❷［用作形］1.写出来的,成文的;〈民〉画出来的：~и зако̀ни 成文的法律 2.彩画的,五彩的：~а сто̀мна 彩色瓦罐(陶罐) ◇ **глѐдам нѝкого като̀ ~о яйцѐ**〈民〉对某人关怀备至 **Пѝсано е.**〈民〉命中注定：Така̀ му било̀ ~о да ста̀не. 他命该如此。

писа̀на［阴］〈方,昵〉同 ко̀тка(猫)

пѝсане 见 пѝша 和 пѝша се

писа̀нi|е *-я*［中］写出来的东西;作品 ◇ **свещѐно ~е**〈宗〉《圣经》(指《旧约全书》和《新约全书》)

пѝсар *-ят, -я*［阳］,**пѝсарка**［阴］〈旧〉抄写员,誊写员,文书

пѝсарск|и *-а* пѝсар 的形容词：~а запла̀та 抄写员的薪金

пѝсарство［无复,中］文书工作,抄写工作

писару̀шка *-та*［阳,阴］〈蔑〉小办事员,小职员

писа̀тел *-ят, -я*［阳］,**писа̀телка**［阴］作家：класѝчески ~ 经典作家

писа̀телск|и *-а* писа̀тел 的形容词：~а да̀рба 作家的才能 ~и съю̀з 作家协会 живѐя от ~и тру̀д 靠写作生活

писа̀телство［无复,中］写作

писа̀телст[ву]ва|м［未］从事写作,从事著作 ~**не**［中］：През петна̀йсет годѝни ~не то̀й е сва̀рил да напѝше едва̀м два̀ рома̀на и шѐст ра̀зказа. 经过 15 年的写作,他仅仅写了两部长篇小说和六篇短篇小说。

писа̀ч［阳］❶写字的人：Писа̀чът на тѝя редовѐ бѐше свидѐтел на слу̀чката. 写这些字的人是事件的见证人。❷低能作家;低能记者 ❸〈旧〉录事;秘书

писа̀чка［阴］打字机

пѝс|вам[1]［未］,**пѝсна** *-неш, пѝснах*［完］пѝскам 的一次或连续几次的动作：В това̀ врѐме наблѝзу ~ва га̀йда. 此时附近响起了风笛。Пѝснаха женѝ, сѐлото се изпълни с вѝкове и пла̀ч. 妇女们大叫起来,村子里充满了哭喊声。◇ **Пѝсна ми**

главàта.〈口〉我感到十分厌烦。**～ване**［中］

пѝсва|м²［未］❶〈民〉同 пѝша：Той седѝ до едѝн стол и ～. 他坐在一把椅子旁，在写字。❷ пѝша 的条件式：Акò се налòжи, ～м му писмò. 如果必要的话，我会给他写信。**～не**［中］

писè 和 **писèнце**［中］〈方〉同 кòте（小猫）

пис|èц¹ -*цѝ*［阳］钢笔尖：писàлка със злàтен ～èц 金笔

пис|èц² -*цѝ*［阳］〈旧〉录事，抄写员

писѝя［阴］里海比目鱼（*Pleuronectes flesus*）

пискàл|о -*а*［中］〈藐〉❶爱叫喊的人，爱吵闹的人：Детèто е цялото ～о. 这孩子非常爱吵闹。❷同 пискỳн

пѝска|м *пѝснàх*［完］❶尖声哭叫：Тя няколко днѝ порèд ～на грòбищата. 她一连几天在墓地尖声哭叫着。❷唧唧叫，尖声叫：Пѝле ～. 小鸡唧唧叫着。❸〈口〉大声争吵，大声吵闹 **～не**［中］

писклѝв -*а*［形］❶声音尖锐的：～ глàс 尖声，尖嗓子 Чỳваха се ～и звỳци от гàйда. 传来羊皮风笛尖锐的声音。❷唧唧乱叫的；尖声哭叫的：～и щурцѝ 唧唧乱叫的蟋蟀 ～о детè 尖声哭叫的孩子 **～ост** -*остта̀*［阴］

пискỳн［阳］❶哨子，鼻儿：～ от вървов клòн 柳枝哨子 ❷〈民〉（羊皮风笛上的）音管 ❸〈转，口〉尖声哭叫的孩子 ❹〈转，方〉（鸟的）喉，喉头

пискю̀л［阳］穗，缨；流苏：знàме с червèн ～ 有红穗子的旗帜 àлен фèс с чèрвèн ～ 红穗红毡帽 украсèн с ～и 用穗子装饰起来的

пискюллѝ|я -*ята*, -*и*［单数用于三性，形］带穗的，有缨的：～и фèсове 带缨的红毡帽

пѝсмен -*а*［形］❶写字的，书写的：～и знàци 书写符号，文字 ～ ѝзпит 笔试 ❷书面的；书信的；笔述的：～о доказàтелство 书面证明 ～о съобщèние 书面通知 ～и връзки 书信联系 ～а зàповед 书面命令 ❸写字用的：～а мàса 写字台，书桌 ～и принадлèжности 文具 ❹〈民〉识字的 ◇ ～ **езѝк** 书面语 **～о**［副］：～о извинявам 书面道歉 Освèн мàйчиния си езѝк, той е владèял ～о италиàнски. 他除了母语外，还书面掌握了意大利语。

писменà［复，无单，中］〈旧〉❶书写符号，文字，字母 ❷成文的东西；写成的东西

пѝсменост -*тà*［无复，阴］❶同 книжнинà（文献）：старобългарска ～ 古保加利亚文献 ❷文化，文字教育；识字 ❸文字

писм|ò -*à*［中］❶信，信函，信件：бързо ～ò 快信 обикновèно ～ò 平信 любòвно ～ò 情书 пѝша ～ò до нèго 给他写信 получàвам ～ò от нèго 收到他的来信 отговàрям на ～ò 回信 пỳскам ～ò в пòщенската кутѝя 把信投进邮筒里 ❷文字：клинообрàзно ～ò 楔形文字 китàйско ～ 汉字 стеногрàфско ～ò 速记文字 ❸写字；书写：ỳча се на четмò и ～ò 学习读书写字 ❹笔迹：Товà е от нèго — познàвам по ～òто. 这是他写的——我从笔迹认得出来。◇ **затвòрено ～ò** 密封信件 **отвòрено ～ò** 1.明信片 2.公开信 **препòръчано ～ò** 挂号信

писмòвни|к -*ци*［阳］〈旧〉尺牍大全

писмонòс|ец -*ци*［阳］〈旧〉送信人

пѝсна 见 пѝсвам¹

писоàр［阳］小便池，（仅有小便池的）男厕

пѝста［阴］❶（体育比赛的）跑道（一般长 400 米）：колоездàчна ～ 自行车跑道 ❷（飞机起降用的）跑道 ❸（录音磁带的）音轨 ❹［用作感］（滑雪或驾雪橇的人喊的）让路！

пѝстов -*а*［形］〈运〉跑道上的：～и състезàния 跑道上进行的比赛 ～и надбя̀гвания 跑道上进行的赛跑

пистолèт［阳］❶手枪，短枪：опѝрам му ～а на гърдѝте 用手枪顶住他的胸膛 ❷〈技〉风镐；风钻 ❸〈技〉（喷漆等用的）喷枪

пистолèт|ен -*на* пистолèт 的形容词：～ен патрòн 手枪子弹

писỳка|м［未］（断续地）轻声尖叫，吱吱叫几声：～м от рàдост 高兴得轻声尖叫 Пѝленцата жàлно ～ха без мàйка. 母鸡不在时小鸡可怜地吱吱叫着。**～не**［中］

пѝсъ|к -*ци*［阳］❶尖叫声，吱吱声：пронизѝтелен ～к 刺耳的尖叫声 ❷嚎叫声，嚎啕，嚎哭：жèнски ～к 女人的嚎哭声

писъмц|è -*à*［中］писмò 的指小；短信，字条

пѝта［阴］❶圆面包；饼：～ хляб 圆面包 я̀бълкова ～ 苹果馅圆面包 ❷圆面包状的东西，圆形物，环形物：～ кашкавàл 一块圆形干酪 ～ слънчоглèд 一个向日葵头花盘 ❸典礼上的面包；祭祀用面包：С чỳжда ～ бàщин пòмен се не прàви.〈俗〉用别人的面包祭奠父亲（借花献佛）是不行的；不能拿别人的东西作人情。❹〈转〉蜂巢 ◇ **Стàнал на ～.** 像蜂巢一样变得千疮百孔；彻底破坏了；完全被摧毁了。

питàене 见 питàя

пѝта|м［未］❶问，询问，打听：～м нѝкого за нèщо 向某人问某事 Пѝтай го къдè е хòдил до товà врèме. 问问他在此之前到哪儿去了。❷（向学生）提问：Днèс ме ～ха по геогрàфия и геомèтрия. 今天提问我地理和几何了。❸请求许可：Не си детè да ～ш мàйка си далѝ да дòйдеш. 你已不是小孩子了，还要问妈妈能不能来。Без да я ～, той деликàтно ѝ поръ̀ча бѝра със закỳски. 他没有问她，客气地给她要了啤酒和点心。❹想；想找到；可惜…，遗憾…：Не развàляй стàрата къща, че пòсле ще ～ш за нèя. 不要把旧房子拆掉，免得过后为它惋惜。— **се**［反身，被动］**～не**［中］：Трèтата ученѝчка отговòри съвсèм друго; тя не разбрà ～нето. 第三个女生回答的完全是另外一回事，她没有理解提出的问题。С ～не Цариград се стѝга.〈俗〉靠打听能找到君士坦丁堡；路在嘴边。◇ **Ѝска ли ～не!**〈口〉这还用问！**Не щè ～не.**〈口〉当然，自然，用不着问。

пѝтанка［阴］问号（?）

питàтел|ен -*на*［形］有营养的，营养丰富的：～на хранà 有营养的食物 **～ност** -*ността̀*［阴］营养力，滋养力，养分

питà|я -*еш*［不用过去时，未］〈书〉感到，怀，抱有（仇恨、希望等）：～я ненàвист 心怀仇恨 ～я нàй-добрѝ чỳвства 怀有最好的感情 — **се**［被动］**～ене**［中］

питè|ен -*йна*［形］**～йно заведèние** 酒馆，酒店

питекантрòп 和 **питекàнтропос**［阳］〈书〉猿人

питиè -*тà*［中］❶饮料：разхладѝтелно ～ 清凉饮料 ❷酒：Налèй ни по еднò червèно ～. 给我们每人斟一杯红葡萄酒。спѝртни ～та 酒，酒类

питиепродàв|ец -*ци*［阳］，**питиепродàвка**［阴］酒馆（酒店）的老板（娘）

питиепродàвница［阴］酒馆，酒店

питиепродàвск|и -*а*［形］酒馆（酒店）的；酒馆（酒店）老板的：～и вèстник 酒馆里的报纸

пѝтка［阴］пѝта 的指小

пѝтом|ен -*на*［形］❶驯养的，饲养的（与 див（野生的）相对）：～ен зàек 家兔 ～на я̀бълка 培植的苹果 ❷文明的；开化的：～ни нарòди 文明的人民 **～ност** -*ността̀*［阴］

пѝтом|ец -*ци* [阳],**пѝтомка** [阴] ❶被抚养者,被养育者,被收养者 ❷同 възпѝтаник (被教养者,某校的毕业生)

питомѝя [阴]〈方〉文明,有文化

пѝтомни|к -*ци* [阳]〈专〉苗圃,苗场

пѝтомност 见 пѝтомен

питòн [阳]〈动〉蟒(*Python reticulatus*)

пѝтроп [阳]〈民,旧〉同 епѝтроп (教堂的堂长)

Пѝтсбърг 匹兹堡(美国城市)

питу̀лица [阴]〈方〉蒜味甜薄饼

пѝу [感](小鸡等的叫声)啾啾,吱吱

пиу̀ка|м [未] 啾啾叫,吱吱叫 **～не** [中]

пихтѝест -*а* [形](指液体)冻状的,膏状的,糊状的

пихтѝя [阴](指凝固的或很稠的液体)冻,膏,糊 ◇ **ста̀вам на ～** 彻底毁坏;面目全非

пихтòсвам се [未],**пихтòсам се** [完][反身,只三] 变稠,凝固,成冻

пѝца [阴] 比萨饼

пицарѝя [阴] 比萨饼店

пич -*ът*,-*а*,-*ове* [阳] ❶〈粗〉私生子,孽种 ❷〈专〉孽枝 ❸〈扩,行〉铁哥们

пѝ|ша -*шеш*,*пѝсах* [未] ❶写,写字:～ша с мòлив 用铅笔写 ～ша красѝво 写得很漂亮 ～ша мнòго дрèбно 写得很小 Тòй ～шеше нèщо с пръ̀ст по стенàта. 他用手指在墙上写着什么。❷写作,作文,著作:～ша доклàд 写报告 ～ша заявлèние 写声明 ～ша ромàн 写小说 ❸作曲;作诗:～ша симфонѝческа му̀зика 作交响曲 ～ша стѝхове 作诗 ❹给(报刊等)撰文,投稿:Тòй ～ше редòвно във вèстника ни. 他定期为我们报纸投稿。❺写信:Ще му ～ша веднàга. 我马上给他写信。❻(指在报刊)载有,报道:Вèстниците ～шат,че голя̀м глàд ѝмало тàм. 报纸上报道说,那里发生了严重的饥荒。❼〈民〉画,绘画;描画:～ша си вèждите 描眉 ❽〈口〉记入(名单),列入;给报…名:～ша ня̀кого войнѝк 给某人报名当兵 ❾〈民〉写在…名下:Ще ～ша нѝвата на тèбе и на Алèкси. 我要把地产写在你和阿列克西的名下。❿(给学生)打分,记分:Ще ѝ ～шете шèст,ѝнак Ви уволня̀вам. 您给她打六分,否则我要解除您的职务。— **се** [反身,被动] ◇ **Пѝсано е.** 命中注定,注定。**～ша ня̀кого свидèтел** 〈口〉指定某人为证人 **Пишѝ го загу̀бен (пропàднал,умря̀л и др.).** 〈口〉你就当他不可救药了(堕落了、死了等等)。**～сане** [中]:хартѝя за ～сане 写字纸

пѝ|ша се -*шеш се*,*пѝсах се* [未,中态]〈口〉列入(名单);注册;登记;报名参加 **～сане** [中]

пѝша|м [未]〈儿〉同 пикàя

пѝш|ен -*на* [形] 同 пѝщен

пѝшещ -*а* ❶ пѝша 的现主形动 ❷ [用作形] 正在写字的;写完字的:～о детѐ 写字的小孩 Пѝшещият тèзи редовѐ се у̀чи в бъ̀лгарската гимнàзия във Вàрна. 写这些字句的人在瓦尔纳的保加利亚中学学习。◇ **～и брàтя** 作家们 **～а машѝна** 打字机

пѝшкам [未]〈儿〉同 пикàя

пишкѝн [不变,形]〈口〉有经验的;灵巧的;聪明的:Дъщеря̀ ми е ～ момѝче — всѝчко умèе. 我女儿是个聪明的姑娘——什么都会做。

пѝшляк [阳]〈民〉❶(加固车轮外框衔接处的)木销子,销钉 ❷(梁木顶端为和其他有凹处的石、木相接而凸出的)榫头,榫子

пишмàн [不变,形]〈民〉后悔的,懊悔的:Àз стàнах ～ дèто ѝ поду̀мах. 我后悔告诉了她。Стàнах ～,че го напрàвих. 我做完又后悔了。

пишманлъ̀к [阳]〈民〉❶违约金,对食言者的罚款 ❷后悔,反悔,撕毁:Сегà обещàваш,но пòсле да ня̀ма ～. 现在你答应,但以后可不能反悔。

пишманя̀ се -*ѝш се*,-*ѝх се* [未,中态]〈民〉后悔,懊悔;惋惜:Дя̀до Мѝто щя̀л да се ～ѝ,задèто те е изпу̀снал. 米托爷爷把你放走,他会后悔的。

пѝшност 见 пѝшен

пѝшура [阴]〈方〉同 чу̀чур (泉水;引泉水的木槽)

пѝща [阴]〈古〉❶食物;养料 ❷〈转〉精神食粮

пищеварèние [无复,中]〈旧〉同 храносмѝлане (消化)

пищеварѝтел|ен -*на* [形]〈旧〉同 храносмилàтелен (消化的、消化性的)

пѝщ|ен -*на* [形] 豪华的,富丽堂皇的;华丽的;奢侈的:～но угощèние 隆重的宴席 ～ни фрàзи 华丽的词句 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

пищèне 见 пищя̀

пищепровòд [阳] 同 хранопровòд (食道,食管)

пищòв [阳]〈口,旧〉手枪,火枪

пищòл [阳]〈罕〉同 пищòв

пищ|я̀ -*ѝш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*èли* [未] ❶发出尖叫,不断吱吱叫:Стражàрски свѝрки ～я̀ха. 警笛尖叫着。❷尖声哭,尖声吵闹:Децàта ～я̀ха уплàшени. 孩子们吓得尖声哭叫着。**～èне** [中]

пищя̀л [阳] ❶〈解〉胫骨:Пищя̀лът на дèсния крàк е счу̀пен и тря̀бва да се гипсѝра. 右腿的胫骨断了,要打上石膏。❷〈扩,口〉小腿

пищя̀лка [阴]〈民〉❶木笛 ❷同 пищя̀л

пѝю [感](小鸡、鸟等的叫声)啾啾,吱吱

пию̀кам [未] 同 пиу̀кам

пѝ|я -*еш*,-*х*,过被形动 -*т* [未] ❶喝,饮:～я водà 喝水 ～я мля̀ко 喝牛奶 Тя̀ ～еше лекàрства нàй-редòвно. 她总是定时服药。❷喝酒,饮酒:Тòй не ～е и не пу̀ши. 他不喝酒,不抽烟。❸酗酒,醉酒:Добъ̀р рабòтник е,но обѝча да ～е. 他是一个好工人,就是爱酗酒。Тòй напу̀сна рàботата си,запòчна да ～е. 他放弃了自己的工作,开始酗酒。❹〈转〉吸,吸吮:Земя̀та е су̀ха,та ～е дъждà. 土地很干,吸吮着雨水。◇ **Пѝе ме.** 〈口〉我很疼。**～я наздрàвица** 干杯,祝酒 **～я за ня̀кого илѝ нèщо** 为某人或某事干杯 **～я ня̀кому кръвтà** 喝某人的血,剥削压榨某人 **～я тютю̀н** 〈民〉同 пу̀ша **～ене** [中]

пия̀вица [阴] ❶〈动〉欧洲医蛭(*Hirudo medicinalis*),蚂蟥,水蛭 ❷〈转〉吸血鬼,贪婪的剥削者 ❸〈植〉毒麦(*Lolium temulentum*)

пия̀н -*а* [形] ❶喝醉了的,醉酒的:Тòй бèше тòлкоз ～,че не мòжеше вèче да вървѝ. 他醉得已经不能走路了。Кръ̀чмата бè пъ̀лна със сèляни. Еднѝ бя̀ха вèче ～и. 酒馆里坐满了农民,一些人已经喝醉了。❷〈转〉陶醉于…的,醉心于…的:～ от побèдата 陶醉于胜利的 Пия̀н съм àз от свòите младинѝ. 我陶醉于自己的青春年少。❸醉汉的,酒鬼的:～ пòглед 醉汉的目光 ～о лицѐ 酒鬼的面容 ❹ [用作名] ～ [阳] 醉汉 **～о** [副]

пия̀ница［阳，阴］喝醉了的人；醉鬼

пия̀нск|и *-а* пия̀ница 的形容词：～и гла̀с 醉酒后的腔调 ～а пѐсен 醉鬼唱的歌 **～и**［副］

пия̀нство［无复，中］❶狂饮，酗酒 ❷〈转〉同 опиянѐние（陶醉）

пия̀нст[ву]ва|м［未］狂饮，酗酒：През зѝмата ～ше и гу̀беше врѐмето си в кръ̀чмата. 冬天他纵饮无度，把时间消磨在酒馆里。**～не**［中］

пия̀т|о *-а*［中］〈方〉浅盘

пия̀ч［阳］〈口〉❶能喝酒的人，爱喝酒的人 ❷〈口〉同 пия̀ница

пия̀чка［阴］❶ пия̀ч 的女性 ❷〈口〉一杯酒：Да̀й ни о̀ще по една̀ ～. 再给我们每人一杯酒。

пл.［缩］площа̀д 广场

плав *-а*［形］〈方〉❶白肤金发碧眼的：～а мома̀ 白肤金发碧眼的姑娘 ❷蓝色的，蓝眼睛的：～и очѝ 蓝眼睛 ❸浅色的，浅白色的：～и цветя̀ 浅白色的花

плава̀лня［阴］游泳池：ля̀тна ～ 露天游泳池

пла̀ва|м［未］❶漂浮，漂在水面，在水面上浮行：Ледъ̀т ～ в ѐзерото. 冰在湖里漂浮着。❷游，游泳，泅水，浮水：～м като̀ рѝба 像鱼一样游 Мо̀жеш ли да ～ш? 你会游泳吗？❸航行，乘船走，走水路 ❹〈转〉（月亮等在空中）慢慢移动，浮动：О̀блаците ～т по небѐто. 云在天空中浮动。**～не**［中］

плава̀тел|ен *-на*［形］游泳用的，泅水用的；航行（用）的：～на цѝпа 蹼 ～на река̀ 可通航的河 ～ен съд 船，船舶 **～ност** *-ността̀*［阴］

пла̀ве|й *-ят, -я, -и*［阳］〈民〉河流的冲积层

пла̀в|ен *-на*［形］从容不迫的，（动作）平稳的；匀整的：～но движѐние 从容不迫的动作，平稳的动作 ～на похо̀дка 从容不迫的步态，平稳的步态 ～ен стѝх 有节奏的诗 ～ни ба̀гри 匀整的颜色 **～но**［副］**～ност** *-ността̀*［阴］：～ност на движѐнията 动作的平稳性

пла̀в|ец *-ци*［阳］〈口，旧〉同 мо̀лив（铅笔）

пла̀вка［阴］（钓鱼杆上的）鱼漂

пла̀вни|к *-ци*［阳］鳍；蹼

пла̀в|я *-иш, пла̀вѝх*［未］❶涮，涮洗：～я пранѐто 涮洗衣服 ❷（用水）淘，淘洗：～я зла̀то 淘金 — **се**［被动］**～ене**［中］

плагиа̀т［阳］〈书〉（作品的）剽窃，抄袭；抄袭品

плагиа̀тор［阳］，**плагиа̀торка**［阴］〈书〉（作品的）剽窃者，抄袭者

плагиа̀торск|и *-а* плагиа̀тор 的形容词

плагиа̀торств|о *-а*［中］剽窃行为，抄袭行为

плагиа̀тств|о *-а*［中］同 плагиа̀торство

пла̀дне［一般不加冠词，无复，中］❶中午，晌午，正午：Наближа̀ва ～. 快到晌午了。Пла̀дне току̀-що бѐ мѝнало. 中午刚过。У̀тре по ～ па̀к ще си бъ̀де ту̀к. 明天中午他还会在这里。На дру̀гия дѐн то̀й спа̀л почтѝ до ～. 第二天他几乎快睡到中午了。❷〈民〉午饭，正餐：ся̀дам на ～ 坐下吃午饭 пра̀вя ～ 做午饭 ❸〈方〉南，南方：Прозо̀рците ми глѐдат към ～. 我的窗户是朝南的。◇ **голя̀мо ～**〈民〉（下午四时许在地里吃的）过午饭 **ма̀лко ～**〈民〉上午吃的饭，头午饭 **дѐн до ～**〈口〉一会儿，时间不长，工夫不大 **посрѐд ～**〈民〉公开地，明目张胆地，光天化日之下 **Ще вѝдя звездѝ (дя̀вол) по ～.**〈口〉我受到很大考验（遇到很大困难）；我大难临头。

пла̀днешк|и *-а*［形］中午的，晌午的，正午的：～а почѝвка 午休 Пла̀днешката жѐга бѐше сѝлна. 中午热得厉害。◇ **～и разбо̀йник (хайду̀тин, кра̀дец)** 明火执仗的强盗

пладнѝло［无复，中］〈方〉❶（牲畜的）歇晌时间 ❷同 пла̀днище

пладнина̀［无复，阴］〈民〉❶同 пла̀дне ①②解：Слъ̀нцето е на ～. 太阳正当午。❷歇晌，午休 ❸半天：Рабо̀тихме два̀ днѝ и ～. 我们工作了两天半。❹（半天所耕种的土地面积）半天的活儿（大约一狄卡尔）：Нѝвата е дѐн и ～. 这块地大约有三狄卡尔。

пла̀днищ|е *-а*［中］〈民〉（牲畜）歇晌的地方

пладну̀ва|м［未］〈民〉❶吃午饭 ❷睡午觉：Ко̀йто лѐте ～, зѝме гладу̀ва.〈俗〉夏天贪午睡，冬天饿肚皮。❸（牲畜或牧人）歇晌，中午歇凉：Докато̀ ～т овцѐте, ха̀йде да се изкъ̀пем. 趁羊歇晌的时候，我们去洗澡吧！**～не**［中］：Овча̀рите во̀дят стада̀та на ся̀нка за ～не. 牧羊人把羊群赶到阴凉处歇晌。

пла̀дня［无复，阴］〈方〉同 пла̀дне ①解

пладн|я̀ *-ѝш, -ѝх*［未］〈方〉（牲畜）歇晌：～я̀ под ся̀нката 在阴凉处歇晌

плаж *-ът, -а, -ове*［阳］海滨浴场；水边浴场

плаз *-ът, -а, -ове*［阳］（雪橇的）滑木，滑铁

пла̀зе|й *-ят, -я*［阳］（密林中拖柴禾用的）陡峭小路

пла̀зма［无复，阴］〈生物〉浆，血浆，原生质：кръ̀вна ～ 血浆

пла̀ка［阴］〈摄〉底片，硬片，底版

пла̀кане 见 пла̀ча

плака̀рда［阴］〈旧〉同 плака̀т

плака̀т［阳］（有图画的）招贴；宣传画，招贴画：Манифеста̀нтите но̀сеха знамена̀ и ～и. 游行的人们举着旗子和宣传画。

плака̀т|ен *-на*［形］❶宣传画的，招贴画的：～на рису̀нка 宣传画 ～на хартѝя 宣传画用纸 ❷〈转〉枯燥无味的，没有表现力的：～ен езѝк 老一套的用语

плакѝя［阴］烧鱼，熏鱼：рѝба ～ 烧鱼 гъ̀би ～ 蘑菇烧鱼 тѝквички ～ 西葫芦烧鱼

пла̀кн|а *-еш, пла̀кна̀х*，过被形动 *-ат*［未］涮一涮，冲一冲，漱一漱：～а ча̀шите 涮一涮杯子 ～а си уста̀та 漱一漱口 Дения̀т бѐше тѝх, морѐто споко̀йно ～еше крайбрѐжните пя̀съци. 天气很好，海水平静地拍击着岸边的沙滩。— **се**［反身，被动］**～ене**［中］

пла̀кн|а се *-еш се, пла̀кна̀х се*［未，中态］（水）拍击，泼溅：Пла̀кнат се въ̀лните. 浪花飞溅。**～ене**［中］

плам *-ът, -а*［无复，阳］〈诗〉同 пла̀мък：На чѐло им лѐвски зна̀ци, в очѝте им ～. 他们的额上戴有狮子的标记，眼里闪耀着炽热的激情。

пла̀м|вам［未］，**пла̀мна** *-неш, пла̀мна̀х*［完］❶开始燃烧，燃烧起来：О̀гънят ～ва. 火着起来。Къ̀щите ～наха. 房子着火了。❷〈转，诗〉开始发光，发出亮光：Пла̀мнаха с я̀сен бля̀сък ѐдри звездѝ. 大颗的星星发出明晰的亮光。Очѝте му ～наха а̀лчно. 他的眼睛里闪烁着贪婪的目光。Очѝте му ～наха от стра̀шна омра̀за. 他的眼睛里闪烁着刻骨仇恨的目光。❸〈转〉（因害羞、生气、愤怒等）脸红起来，面红耳赤：Лицѐто ѝ ～на от сра̀м. 她的脸羞得红了起来。❹〈转〉激动起来，暴跳起来：～вам от гня̀в 勃然大怒，大发雷霆 ～вам от я̀д 气得冒火 Тѝ мѐне ли ще ме у̀чиш? — ～на то̀й. "要你来教训我吗？"他火了。❺〈转〉（强烈的感情等）迸发，燃烧起来：Пла̀мна гнѐвът наро̀ден / и пря̀порец свобо̀ден / в Балка̀-

на се развя̀.(Вазов)人民的愤怒迸发出来,自由的旗帜飘扬在巴尔干山。❻〈转〉(暴动、起义)爆发:Въста̀нието ~на с всѝчката си сѝла гла̀вно по планѝнските места̀. 起义主要在山区全力爆发了。На ня̀колко места̀ из страна̀та ~наха бу̀нтове. 全国有几处发生了暴动。❼(疾病)蔓延开来,流行起来;染上,患:Ша̀рката ~неше. 天花蔓延开来。Цѐлият гра̀д е ~нал от епидѐмията. 全市蔓延开了流行病。◇ **Пла̀мнала ми е глава̀та.**〈口〉我伤脑筋;我极为不安:Оставѝ ме,че не зна̀еш какво̀ ми е ~нала глава̀та. Сѝн ми Йо̀сиф от трѝ вѐчери го ня̀ма. 让我一个人呆着吧,你不知我多么不安,我的儿子约瑟夫有三个晚上没有踪影了。**~ване**[中]

пла̀мен[1][无复,阳]〈方〉同 пла̀мък:Очѝте им пу̀щат ~. 他们的眼睛里迸发着火焰。

пла̀мен[2][只阳,形]〈诗〉同 пла̀менен

пла̀мен|ен -*на*[形]〈诗〉充满激情的;非常热烈的,炽烈的,激昂的:~на любо̀в 炽烈的爱情 ~на вя̀ра 强烈的信念 ~ни жела̀ния 强烈的愿望 ~ен по̀глед 充满激情的目光 ~ен ора̀тор 慷慨激昂的演说家 ~ен патрио̀т 充满激情的爱国者 ~ен борѐц 激情满怀的战士 **~но**[副] **~ност** -ността̀[阴]

пламен|ѐя -*ѐеш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли*[未]❶〈罕〉(火等)烧得通明,烧得通红 ❷〈转〉发出火焰般的亮光:Звезда̀та ~ѐеше. 那颗星发出火焰般的亮光。❸〈转〉脸红起来,面红耳赤:Лицѐто ѝ ~ѐе. 她的脸红了。

пла̀мна 见 пла̀мвам

пламтѐж[阳]激动,激昂

пламт|я̀ -*ѝш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли*[未]❶熊熊燃烧:О̀гънят ~ѝ. 火熊熊燃烧着。❷〈转〉发出亮光,发光,亮起来:Слъ̀нцето бѐ вѐче изгря̀ло и стъкла̀та ~я̀ха от ро̀зовите отражѐния. 太阳已经出来了,玻璃上反射出玫瑰色的光亮。❸〈转〉(脸、颊)发红,发烧:Очѝте ѝ свѐтеха,бу̀зите ~я̀ха. 她的眼睛闪着亮光,脸颊红了起来。❹〈转,诗〉充满(某种炽烈的情感),笼罩着(某种强烈的情感):~ѝ от гня̀в 大怒起来 ❺〈转〉(感情等)强烈表现出来,发作:Яростта̀ ~ѝ в гърдѝте му. 怒火在他胸中燃烧。**~ѐне**[中]

пла̀мъ|к[1] -*ци*[阳]❶火焰;火舌,火苗:Смола̀та горѝ с пушлѝв ~к. 树脂以浓烟卷着火舌燃烧着。В очѝте му заигра̀ха зловѐщи ~ци. 在他的眼睛里闪耀着凶恶的火焰。❷〈转,诗〉炽烈的感情,激情;热情:Душа̀та ми горѝ от ~ците на ревността̀ и любовта̀. 在我的心里燃烧起忌妒和爱情的火焰。◇ **о̀гън и ~к** 激情,强烈的情感

пла̀мък[2][无复,阳]〈植〉一串红(*Salvia splendens*)

план -*ъ̀т*,-*а*,-*ове*[阳]❶平面图;顶视图,俯视图:~ на жѝлище 住宅的平面图 ~ на гра̀д 城市平面图 ~ на самолѐт 飞机的平面图 ❷计划;规划,方案:~ за нападѐние 进攻计划 завоева̀телни ~ове 侵略计划 народностопа̀нски ~ 国民经济计划 петгодѝшен ~ 五年计划 произво̀дствен ~ 生产计划 учѐбен ~ 教学计划 израбо̀твам си ~ 制订计划 изпълня̀вам ~ 执行计划 ❸(作品、著作等的)结构,布局,构思:~ на рома̀на 小说的结构 ❹〈转〉打算,想法:Каквѝ са ~овете ти за ля̀тото? 你打算怎样过夏天呢?Каквѝ ~ове ѝмаш за днѐс? 你今天有什么打算?❺方面;观点:Тѐмата е развѝта в исторѝчески ~. 主题在历史方面展开。Дѐйствието се развѝва в два̀ ~а. 情节在两个方面展开。◇ **на за̀ден (на вто̀ри) ~** 1.在后面 2.占次要地位,在第二位 **на прѐден (на пъ̀рви) ~** 1.在前面,在前列 2.占首位,首先:На прѐден ~ се вѝжда ма̀лка поля̀на. 首先可以看到一块小草坪。

пла̀нер[阳]滑翔机

планерѝз|ъм -*мъ̀т*,-*ма*[阴]〈天〉滑翔飞行,滑翔运动

планѐт|а[阴]〈天〉行星:Земя̀та е една̀ от осемтѐ ~и на слъ̀нчевата систѐма. 地球是太阳系八大行星之一。

планѐт|ен -*на* планѐта 的形容词

планиметрѝч|ен -*на*〈数〉планимѐтрия 的形容词

планимѐтрия[无复,阴]〈数〉平面几何学

планина̀[阴]❶山:гига̀нтски ~ѝ 崇山 Пѝрин ~а̀ 皮林山 ка̀чвам се на ~а̀та 登山 Планина̀та от сня̀г се не бои̇̀.〈俗〉山是不怕雪的。Сгово̀рна дружѝна ~а̀ съ̀баря.〈俗〉人心齐,把山移。❷〈转〉堆积如山:~ѝ от сно̀пи 堆积如山的麦捆 ~ѝ от кнѝги 堆积如山的书籍 Планина̀ от тру̀дности тря̀бваше да преодоля̀ва. 他须要克服重重困难。◇ **Планина̀ се смъ̀кна (сва̀ли, па̀дна) от гърба̀ ми (от плѐщите ми).** 我如释重负。**~а̀ човѐк**〈民〉巨人,身材高大的人

планина̀р -*я̀т*,-*я*[阳],**планина̀рка**[阴]登山运动员;山地旅游者

планина̀рск|и -*а* планина̀р 的形容词

планина̀рство[无复,中]登山;山地旅游

планѝн|ец -*ци*[阳],**планѝнка**[阴]山地居民;山里人,山区人

планинѐц[阳]山风:Поду̀хне ли ~ъ̀т, врѐмето ще се развалѝ. 一刮山风,天气就要变坏了。

планинѝст -*а*[形]〈罕〉多山的:~а мѐстност 山地

планѝнск|и -*а*[形]❶山的;山上的;山里的;山地生长的:~и върховѐ 山峰 ~о ѐзеро 山中湖泊 ~и па̀сища 山中牧场 ~о сѐло 山村 ~о населѐние 山地居民 ~и я̀стреб 山鹰 ~и бу̀к 山毛榉 ❷(指国家、地区)多山的:~а о̀бласт 山区 Швейца̀рия е ~а страна̀. 瑞士是个多山的国家。❸适用于山地的:~о орѫ̀дие 山炮

планѝра|м[未,完]❶〈建〉设计:~м построѝка 设计建筑工程 ❷规划:~м у̀лиците на града̀ 规划城市街道 ❸计划,作出计划,拟定计划,编制计划:~м ра̀ботата 制订工作计划 ~м да застроя̀ и това̀ мя̀сто 计划把这个地方也建设起来 **— се**[被动] **~не**[中]:~не на наро̀дното стопа̀нство 制订国民经济计划

пла̀нов -*а*[形]有计划的,按计划的;作计划的;计划化的;设计的:~о стопа̀нство 计划经济 ~о земедѐлие 计划农业 Държа̀вна ~а комѝсия 国家计划委员会 **~о**[副] **~ост** -остта̀[阴]:В ра̀ботата тря̀бва да ѝма ~ост. 工作中应该有计划性。

планові̀|к -*ци*[阳]计划拟定者,计划工作者

планомѐр|ен -*на*[形]〈书〉有计划的;有次序的,有条不紊的,有系统的:~но развѝтие на наро̀дното стопа̀нство 国民经济有计划的发展 **~но**[副]:Рабо̀тниците рабо̀теха мълчалѝво и ~но. 工人们默默地、有条不紊地工作着。**~ност** -ността̀[阴]

планоснима̀ч[阳](地方、村镇等的)平面图测绘员

планта̀тор[阳],**планта̀торка**[阴]种植园主,大农场主

планта̀торск|и -*а* планта̀тор 的形容词

планта̀ция[阴]❶大种植园,大农场:каучу̀кова ~ 橡胶园 за̀харна ~ 甘蔗园 тютю̀нова ~ 烟草种植园 ❷大面积种植

плану̀ва|м[未,完]〈罕〉同 планѝрам **— се**[被动] **~не**[中]

планшѐт[阳]〈测〉绘图板;测图板

пласѝра|м [未,完] ❶推销,销售: ~м стòка 推销商品 ~м тютю̀н в чужбѝна 在国外推销烟草 ❷投入,投资;存入: Пласѝрал е капитàлите си във фàбрика. 他在工厂里投了资。— **се** [被动] **~не** [中]

пласмѐнт [阳]〈商〉推销,销售: ~ на стòки 商品推销

пласмѐнт|ен -*на* пласмѐнт 的形容词: ~ен отдѐл 销售部门

пласт[1] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶一层,层: едѝн ~ глѝна 一层粘土 ~ пя̀сък 一层沙 дебѐл ~ прàх 厚厚的一层尘土 дебѐл ~ сня̀г 厚厚的一层雪 ~ове на въ̀здуха 大气层 ❷〈地质〉地层,岩层,矿层: въ̀глищен ~ 煤层 варовѝти ~ове 石灰岩层 експлоатациòнен ~ 开采层

пласт[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈民〉晒干的一垅草: На ливàдата остàна òще едѝн ~. 草地上还剩一垅干草。

пластàч [阳], **пластàчка** [阴]〈民〉(在草地上)垛草的人;堆草的人

пластѐне 见 пластя̀

плàстика [无复,阴] ❶造型艺术;姿势与动作的优美: тàнци с ~ 造型舞蹈 урòци по ~ 造型艺术课 ❷〈书〉同 скулптỳра (雕塑;雕塑品)

пластилѝн [阳] (蜡和黏土等混制的,做模型、塑像用的)蜡泥塑料,塑性材料,橡皮泥

пластѝнка [阳] 薄板,薄片: желя̀зна ~ 薄铁片 мѐдна ~ 薄铜片 чувствѝтелна ~ 感光板

пластѝр [阳] 膏剂;膏药

пластѝч|ен -*на* [形] ❶姿势优美的;姿态好看的;外形优美的: ~ен тàнц 姿态优美的舞蹈 ❷可塑的,可塑性的,柔软的: ~ни материàли 可塑性材料 Тàя глѝна е недостàтъчно ~на. 这种黏土的可塑性不强。◇ **~но изкỳство** 造型艺术;雕塑艺术 **~но** [副] **~ност** -*носттà* [阴]: ~ност на тàнците 舞姿的优美

пластѝческ|и -*а* [形] 同 пластѝчен: Тя̀ е кръглолѝка чернòока хубавѝца, с дòста ~и фòрми. 她是一个圆脸庞、黑眼睛的美人,有着相当优美的体形。◇ **~а хирỳргия** 〈医〉整形外科

плàстмаса [阴] 塑料

плàстмасов -*а* [形] 塑料的: ~и кòпчета 塑料钮扣

пластрòн [阳] (女衣的)胸饰,胸衬

пласт|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶〈民〉把(割下的草)堆积起来: ~я̀ сенò 把割下的草堆积起来 ❷〈军〉一层一层地放置;一层一层地垛起来: ~я̀ нѐщо 把某物一层层垛起来 — **се** [被动,中态] **~ѐне** [中]

пласьòр [阳]〈商〉经销人,销售人

пласьòрск|и -*а* пласьòр 的形容词: ~а организàция 经销组织

плат -*ът*, -*à*, -*овѐ* [阳] 织物,布匹,衣料,料子: въ̀лнен ~ 毛料 копрѝнен ~ 丝绸 ~ за костю̀ми 西服料

плàта [阴] ❶〈民〉同 заплàта (工资,薪金) ❷〈旧〉费,该付的款: ~ за билѐт 票款 ~ за квартѝра 房租费

платàн [阳]〈植〉悬铃木,法国梧桐(*Platanus orientalis*)

платàнов -*а* платàн 的形容词

платѐж [阳,常复] 付钱,付款 ◇ **налòжен** ~ (邮局、铁路等的)货到付款,收货时付款

платѐж|ен -*на* платѐж 的形容词: ~ни срѐдства 支付手段 ~на зàповед 支付单,支付通知书

платежоспосòб|ен -*на* [形] 有支付能力的: ~ни купувàчи 有支付能力的买主 **~ност** -*носттà* [阴]: ~ност на милиòните трỳдещи се 千百万劳动者的支付能力

платѐн -*а* ❶ платя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 1.有报酬的,领工资的: ~ òтпуск 带薪休假 богàто ~а слỳжба 高薪职务 добрѐ ~ рабòтник 挣钱多的工人 2.收了钱的,领了报酬的: ~ убѝец 拿了报酬的杀人凶手,雇佣杀手

плат|ѐц -*цà* [阳] ❶支付人,支付者;缴纳者,缴款人 ❷ **касиѐр-~ѐц** 发薪金的人,负责发薪水等的出纳员

платѝка [阴] 鳊鱼(*Abramis brama*)

платѝм -*а* [形] 支付的;按一定方法支付的: ~а натỳра 支付实物 ~ на трѝ пъ̀ти 分三次支付的

платѝна [无复,阴]〈化〉铂(Pt);白金

платѝнен -*а* платѝна 的形容词: ~а корòнка за зъ̀б 白金牙套 ~ часòвник 白金手表

платѝнов -*а* [形] 同 платѝнен: ~а жѝца 铂丝,白金丝

плàтка [阴]〈口〉❶(连衣裙上)缝缀褶饰的部分 ❷〈技〉线路板: печàтна ~ 印刷电路板

платнàр -*ят*, -*я* [阳], **платнàрка** [阴]〈民,旧〉织布工

платнàрск|и -*а* платнàр 的形容词

платнàрство [中] 织布行业

платнѐн -*а* [形] 布的;帆布做的: ~и обỳвки 帆布鞋 ~а тòрба 帆布口袋

платнѐнки [复,阴] ❶胶底帆布鞋 ❷〈方〉麻布裤衩

платнѝк [阳]〈方〉大帆布口袋

платнѝщ|е -*а* [中] 篷布,苫布: войнѝшко ~е 军用篷布

платн|ò -*à* [中] ❶(一般指家织的)棉布,(亚)麻布;夏布;绸布 ❷ [常复] 帆布,帆: Вя̀търът надỳ ~àта и кòрабът потѐгли. 风鼓起了帆,船出发了。❸ [常复]〈转〉画布;绘画: реалистѝчни ~à 现实主义的绘画 ❹〈转〉(铁路的)路基;(马路的)路面 ◇ **Изтъкàх си ~òто, рѝтам ти кроснòто.** 〈谚〉布一旦织好,就把织机踢倒;过河拆桥;恩将仇报。**с опъ̀нати ~à** 全力,开足马力,全力以赴

платнохòд [阳] 帆船

платнохòдка [阴] 小帆船

плат|ò -*à* [中]〈地理〉高原

платонѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈哲〉柏拉图主义,柏拉图的学说

платонѝч|ен -*на* [形] 柏拉图式的,纯精神上的(不掺杂任何肉欲成分的): ~на лю̀бов 柏拉图式恋爱,精神上的恋爱 ❷不求实效的,不讲实际的,抽象的,虚幻的

платонѝческ|и -*а* [形] 同 платонѝчен

платфòрма[1] [阴] ❶(铁路上的)站台,月台 ❷(火车、电车上的)过道 ❸平板大马车 ❹〈军〉炮手站台,炮床 ❺(印刷机上的)装版平台

платфòрма[2] [阴] (政党等的)行动纲领;宣言;主张: идѐйна ~ 思想纲领 политѝческа ~ 政治纲领 ѝзборна ~ 选举纲领

платфòрмен -*а* платфòрма[2] 的形容词

платя̀ 见 плàщам

плах -*а* [形] ❶胆小的,胆怯的;畏惧的,畏缩的: ~а гъ̀лъбица 胆小的鸽子 ~ пòглед 胆怯的目光 ~и дỳми 胆怯的话 ~а усмѝвка 胆怯的微笑 ❷轻轻的,悄悄的: ~и крàчки 轻轻的脚步 **~о** [副]: поглѐждам ~о към ня̀кого 胆怯地看看某人 **~ост** -*осттà* [阴]

плац -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶〈军〉练兵场,操练场,校场: учѐбен ~ 教练场 ❷〈扩〉体育场;操场: скѝ-~ 滑雪场 тѐ-

нис-～ 网球场

плацдàрм [阳]〈军〉基地;战略基地;进攻基地;桥头堡: воѐнен ～ 军事基地

плацѐнта [阴]〈解〉胎盘

плацѐнт|ен -*на* плацѐнта 的形容词: ～на тъкан 胎盘组织

плач -*ът*, -*à*, -*овѐ* [阳] 哭,哭泣: избу̀хвам в ～ 大哭起来 Не мòга да сдържà ～à си. 我抑制不住自己的哭泣。Зачервя̀ват ми се очѝте от ～. 我的眼睛哭红了。

плà|ча -*чеш*, *плàках* [未] ❶哭,哭泣: ～ча с глàс 哭出声来 ～ча като̀ детѐ 像孩子一样地哭 ～ча от рàдост 高兴得哭起来 ～ча за мъртвѐц 为死者而哭 ❷(植物的)伤流,滴汁: Лòзата ～че. 葡萄伤流了。◇ **～ча за нѐщо** 1.盼望得到某物;想有某物 2.〈口〉该倒霉,该当不幸: ～ча за бòй 活该挨打 ～ча за куршу̀м 该挨枪子儿 **～чене** [中]

плà|ча се -*чеш се*, *плàках се* [未,中态]〈民〉同 оплàквам се (诉苦,抱怨): ～ча се на бòга 向上帝诉苦 **～чене** [中]

плачѐв|ен -*на* [形] ❶哀怨的;凄惨的;凄凉的: ～ен глàс 凄凉的声音 ～ен стòн 凄惨的呻吟 ❷〈转〉值得同情的,可怜的;可悲的,可泣的: ～ен вѝд 可怜的样子 ～на картѝна 凄惨的景象 ❸〈转〉令人失望的,可怜的,微末的: ～ни резулта̀ти 令人失望的结果 **～но** [副]

плачешкàта [副] 同 плачешкòм

плачешкòм [副] 哭泣地,如泣如诉地: Дотѝча ～ при мàйка си. 他哭着跑到妈妈那里。говòря ～ 哭着说

плàчещ -*а* [形] **～а върба** 〈植〉垂柳(*Salix babylonica*)

плàчла [阴] 见 плàчльо

плачлѝв -*а* [形] ❶爱哭的,好哭的: ～о детѐ 爱哭的孩子 ❷(指声音)如泣如诉的,好像在哭的: ～ глàс 哭泣般的语声 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

плàчльо -*вци* [阳], **плàчла** [阴]〈口〉爱哭的人

плàш|а -*иш*, *плàших* [未] ❶使害怕,吓唬,恐吓: Не ～ѝ детѐто! 别吓唬孩子! Плàшеше ме с бòй. 他用打来恐吓我。❷轰,轰跑,赶走;使吓跑: ～а врабцѝте 把麻雀轰跑 ～а мухѝ 轰开苍蝇 **— се** [被动] ◇ **～а гàргите** 〈口,讽〉白吓唬,空吓唬;瞎诈唬: Плàши гàргите, че акò не му̀ въ̀рна парѝте, ще ме дадѐ под съд. 他瞎诈唬说,如果我不还他钱,就告我。**～ене** [中]

плàш|а се -*иш се*, *плàших се* [未,中态] 害怕,恐惧,畏惧: ～а се лѐсно 容易害怕;胆子小 **～ене** [中]

плашѝл|о -*à* [中] ❶(田园里用来吓唬鸟雀的)稻草人,草人: бостàнско ～о 瓜园里的草人 ❷〈转〉丑人,丑八怪;衣着难看的人: Защò хòдиш с товà ～о? 你干吗和这个丑八怪来往呢?

плашлѝв -*а* [形] 胆小的,胆怯的,害怕的: ～а птѝчка 胆小的小鸟 ～о зàйче 胆小的小兔子 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

плащ -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈旧〉斗篷;袈裟

плà|щам [未], **платя̀** -*тѝш*, -*тѝх* [完] ❶付,支付;付钱,付款: ～щам в нату̀ра 实物支付 ～щам в брòй 现金支付 ～щам нàем 付租金 ～щам нàдница 付(按日计算的)工钱 ～щам за трамвàя 付电车费 Платѝх стò лѐва. 我付了100列弗。Платѝх скъ̀по за тòзи кости̇̀ом. 这件西服我买得很贵。❷缴纳: ～щам дàнъци 纳税 ～щам члѐнски внòс 缴纳会费 ❸偿还;偿付: ～щам дъ̀лгове 还债 ～щам контрибу̀ция 偿付赔款 ～щам глòба 偿付罚款 ～щам лѝхви 偿付利息 ❹〈转〉回报,报答;报复: ～щам с живòта си 付出自己的生命;以自己的生命为代价 Тòй ще му ～тѝ за обѝдата. 他要为所受侮辱报复他。❺〈口〉[只三] 抵偿,抵付: Нѝвата му ще си ～тѝ парѝте за еднà годѝна. 他买土地的钱用一年的收成就能赚回来。**— се** [被动] ◇ **～щам дàн (дàнък) на нѐщо** 〈书〉因自己的某些行为或迷恋而承受后果;自食其果 **～щам от джòба си** 付钱(一般指替别人付钱),为别人解囊 **～щане** [中]

плàщан|е -*ия* [中] ❶见 плàщам ❷[常复] 应付金额: репарациòнни ～ия 赔款数目,赔款

плащанѝца [阴]〈宗〉(用以覆盖祭坛上的棺木模型的)绘有基督棺中遗体像的方布

плащàч [阳] 付款人

плебѐй -*ят*, -*я* [阳], **плебѐйка** [阴] ❶〈史〉(古罗马自由民中的下层阶级)庶民,平民(与 патрѝций (贵族)相对) ❷〈转〉穷人,贫民;被剥削者

плебѐйск|и -*а* плебѐй 的形容词: Тòй ѝма ～и произхòд. 他是平民出身。

плебисцѝт [阳]〈政〉全民投票,公民投票;全民投票制

плебисцѝт|ен -*на* плебисцѝт 的形容词: ～но допѝтване 全民表决

плевàч [阳], **плевàчка** [阴] 除草的人,拔草的人

плевàчка[1] 见 плевàч

плевàчка[2] [阴] 除草机

плѐвел [阳] ❶[常复] 莠草,杂草: плевя̀ ～и 除杂草 ❷〈转〉糟粕: зловрѐдни ～и на литерату̀рна нѝва 文学园地上的毒草

плѐвел|ен -*на* плѐвел ①解的形容词: ～ни растѐния 杂草 ～ни семенà (杂)草籽

Плѐвен 普列文(保加利亚城市)

плевѐне 见 плевя̀

плѐвни|к -*ци* [阳] 草棚;堆放柴草的屋子

плѐвня [阴] 同 плѐвник

плѐвра [阴]〈解〉胸膜

плеврѝт [阳]〈医〉胸膜炎: вòден ～ 湿(脓)性胸膜炎 су̀х ～ 干性胸膜炎

плеврѝт|ен -*на* плеврѝт 的形容词

плев|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] (给禾苗)除草,拔草: ～я̀ лу̀к 给洋葱除草 **— се** [被动]: Тря̀бва да се ～я̀ лу̀кът. 洋葱该除草了。**～ѐне** [中]

пледѝра|м [未,完] 辩护;维护: ～м кàузата на мирà 维护和平事业 **— се** [被动] **～не** [中]

пледоàрия [阴]〈书〉辩护词

плѐз|я -*иш*, *плѐзих* [未] **～я си езѝка** (**～я езѝк**) 伸长舌头,吐舌头(表示轻藐、蔑视之意) **～ене** [中]

плѐз|я се -*иш се*, *плѐзих се* [未,中态] 伸舌头,吐舌头(表示轻藐、蔑视之意) **～ене** [中]

плѐйбо|й -*и* [阳] 花花公子

плѐйоф [阳]〈运〉(平局后以决胜负的)加赛

плексиглàс [阳] 有机玻璃

плѐме -*нà* [中] ❶(原始社会的)部落,部族: първобѝтни ～нà 原始部落 славя̀нски ～нà 斯拉夫部族 ❷〈转〉某种人,某类人;一帮人,一伙人: юнàшко ～ 勇敢的人民 разбòйнишко ～ 匪帮 рòбско ～ 奴隶群

плѐмен|ен -*на* плѐме 的形容词: ～ни съ̀юзи 部落联盟

плѐменни|к -*ци* [阳] 侄子;外甥;堂(表)侄;堂(表)外甥

плѐменница [阴] 侄女;外甥女;堂(表)侄女;堂(表)外甥女

плѐменничка [阴] 同 плѐменница

плен -*ът*, -*а* [无复,阳] 俘虏,被俘: духовен ~ 精神俘虏 попадам в ~ 被俘 Взѐха в ~ цялата рота. 他们俘虏了整个连。◇ **в ~ съм на нѐщо** 〈书〉为…所奴役;为…所控制 **държа в ~ някого** 〈书〉控制着某人;指使着某人;奴役着某人

плена̀ [阴] 〈民〉(铁、钢或铁器上的)结疤,铸疤;裂痕

плена̀в -*а* [形] 〈民〉有疤的;有裂痕的: ~о желязо 有裂痕的铁

плена̀р|ен -*на* [形] 全体出席的,全体参加的: ~но заседание 全体会议,全会

плени̇̀тел|ен -*на* [形] 〈书,诗〉迷人的;使人心醉的;非常可爱的: ~на усмивка 迷人的微笑 **~но** [副] **~ност** -ността [阴]

плѐнни|к -*ци* [阳], **плѐнница** [阴] 俘虏;囚犯;奴隶

плѐнническ|и -*а* плѐнник 的形容词: ~и лагер 俘虏营 ~и неволи 囚犯的不幸

плѐнничество [无复,中] 俘虏生活,被俘境遇: Върна се от ~. 他当过俘虏后回来了。

плѐнничка [阴] 同 плѐнница

плѐннишк|и -*а* [形] 〈罕〉同 плѐннически: ~и лагер 俘虏营

плѐнум [阳] 全体会议,全会: ~ на ЦК 中央委员会全体会议,中央全会 разширѐн ~ 扩大的全体会议

пленя̀[1] -*йш*, -*йх* [未] 〈旧〉❶迷住人,使迷恋,使心醉: ~я го с прѐлестите си 以美貌迷住他 ❷抢劫,掠夺: ~я земя 抢占土地

пленя̀[2] 见 пленя̀вам

плен|я̀вам [未], **пленя̀** -*йш*, -*йх* [完] ❶俘虏,俘获: Пленихме няколко оръдия. 我们缴获了几门大炮。❷〈转〉迷住,使迷恋,使心醉: Тя го ~яла с красотата си. 她以自己的美貌迷住了他。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]: Той разказва историята на ~яването си. 他讲述自己的被俘经过。

плеона̀з|ъм -*мът*, -*ма*, -*ми* [阳] ❶赘语,冗句(语句中的含义近似的词叠用,例如 връщам се назад (向后回转), качвам се горе (登上去), храбър герой (勇敢的英雄), младо момчѐ (年轻的小伙子)) ❷一种为增强表现力而叠用含义近似的词的写作手法

плеонасти̇̀ч|ен -*на* плеоназъм 的形容词: ~ен израз 赘语

плѐсен -*та̀* [阴] 霉;霉菌: зелѐна ~ 绿霉 Мирише на ~. 发霉味。

плѐсен|ен -*на* плѐсен 的形容词: ~на гъбичка 霉菌

плесеня̀сал -*а* ❶ плесенясам 的过主形动 ❷ [用作形] 发了霉的;陈旧的,老朽的,落后的: ~о сирене 发了霉的奶酪 ~ хляб 发霉的面包 ~и възгледи 陈腐的观点

плесеня̀с|вам [未], **плесеня̀сам** [完] 生霉,长霉,发霉: Сиренето е ~ало. 奶酪长霉了。Хлябът е ~ал. 面包发霉了。**~ване** [中]

плеска̀л|о -*а* [中] 〈口〉说话啰嗦的人,废话连篇的人,唠唠叨叨的人

плѐска|м[1] [未] ❶ 染污,弄脏: Това детѐ много си ~ дрѐхите. 这孩子总把衣服弄脏。❷〈转〉胡抹,乱画,涂鸦: Плѐска бой, а никаква картина не излиза. 他涂抹了半天,什么也没画出来。— **се** [反身] **~не** [中]

плѐска|м[2] [未] 〈口,藐〉同 плѐщя **~не** [中]

плѐска|м[3] [未] 同 пляскам **~не** [中]

плѐсканица [阴] 同 плясканица

плѐсна 见 плясвам

плесни̇̀|к -*ци* [阳] 同 плесница

плесни̇̀ца [阴] ❶耳光,(打)嘴巴: удрям ~ 打嘴巴 залѐпям ~ 扇耳光 Изядох една ~. 我挨了一个耳光。❷〈转〉侮辱;精神打击;失败: Твоите думи са ~ за нѐго. 你的话对他是个侮辱。

плесня̀в -*а* [形] 发霉的: ~о сирене 发霉的奶酪

плет -*ът*, -*а̀*, -*овѐ* 和 -*и̇̀ща* [阳] 篱笆: трънлив ~ 带刺的篱笆 жилав ~ 结实的篱笆 Дворът ни е оградѐн с ~. 我们的院子用篱笆围着。◇ **жив ~** 由密植的灌木组成的围墙,树墙 (**и**) **през ~ не съм видял нѐщо** 〈口,谑〉对某事一窍不通: Той през ~ не ѐ видял театър. 他对戏剧一窍不通。**И ~ уши има.** 隔墙有耳。

пле|та̀ -*тѐш*, -*тох*, -*те*, 过主形动 -*л* [未] ❶织、编织;结: ~та̀ чорап 织袜子 ~та̀ пуловер 织毛衣 ~та̀ мрѐжа 织网 ❷编,编制: ~та̀ кошница 编篮子(筐) ~та̀ венѐц 编花环 ~та̀ плет 编篱笆 ~та̀ коса̀ 编发辫 ~та̀ лук 把洋葱编起来 — **се** [反身,被动] ◇ **~та̀ си кошницата** 〈口〉安排自己的事情;顾及个人的利益 **~та̀ мрѐжа** (**интрига**) 〈书〉设圈套;搞阴谋 **Плѐте ми се езикът.** 我喝了点酒,舌头不听使唤了。**~тене** [中]

плета̀ч [阳], **плета̀чка** [阴] 编织工人,编结工人

плета̀ч|ен -*на* [形] (用以)编织的,编结的: ~на машина 编织机 ~ни игли 织针

плета̀ческ|и -*а* [形] 〈罕〉编织业的: ~и отдѐл 编织车间

плета̀чество [无复,中] 编织业

плета̀чка [阴] ❶见 плета̀ч ❷编织机

плета̀чница [阴] 编织工场,编织作坊

плѐтен -*а* ❶ плета̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 编织的,编成的: ~а покривка 编织的桌布 ~ шал 编织成的围巾(披肩)

плѐтене 见 плета̀

плетени̇̀ца [阴] ❶(蒜、玉米等编成的)辫 ❷ [常复] 辫子,发辫 ❸交叉花纹装饰图案: ~ в старобългарски стил 古保加利亚风格的交叉花纹装饰图案

плѐтенка [阴] 〈方〉辫子,发辫

плетив|о̀ -*а̀* [中] (未织好的)编织活儿,毛线活儿: отивам на гости с ~ото си 带着毛线活儿去做客(串门)

плети̇̀щ|е -*а* [中] 同 плет

плѐтка [阴] ❶编织方法;编织品: лицева ~ 正面编织法 гъста ~ 密织法 чорапна ~ 袜子的编织法 ❷同 плетиво̀

плету̇̀шка [阴] 〈方〉同 плитка

плеши̇̀в -*а* [形] ❶秃顶的,歇顶的: ~ старец 秃顶的老人 ❷〈转〉(指山头等)光秃秃的;不长草木的: ~ склон 光秃秃的山坡 **~ост** -остта̀ [阴]: Няма лѐк срещу ~остта̀. 没有治歇顶的药(方法)。Плешивостта̀ му растѐ. 他歇顶越来越厉害。

плешивѐя -*ѐеш*, -*ях* [未] 成为秃的,变秃,歇顶: От млад започна да ~ѐе. 从年轻时他就开始歇顶了。

плеши̇̀вост 见 плешив

плѐшка [阴] 〈解〉肩胛骨: Боли ме ~та. 我的肩胛骨疼。

плѐщене 见 плѐщя

плѐщест -*а* [形] 宽肩胛的,肩幅宽的: ~ мъж 宽肩胛的男人

плѐщѝ [复,无单] ❶肩,肩膀: у̀дрям по ~те 照肩上打 По ~те му се развя̀ваше бя̀ла като̀ сня̀г коса̀. 雪白的头发在他的肩上飘着。❷〈扩〉山坡 ◇ **Товàр (планина̀) пàдна от ~те ми.** 〈口〉我如释重负。**изнàсям на ~те си** 重担在肩,肩负重担

плѐ|щя -*щеш*, *плѐскàх* [未]〈口,蔑〉胡说,胡扯,胡说八道;废话连篇: Не бѝва то̀лкова да ~щеш. 你不该这样胡说八道。~**щене** [中]

плея̀да [阴]〈书〉❶〈天〉昴星团 ❷〈转〉(同一时代、同一志趣的)一辈杰出人物: ~ млàди поèти 一代年轻诗人 ~ борцѝ за свобо̀дата 一批争取自由的战士

плик[1] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶信封: ~ове за писма̀ 信封 залѐпвам ~ 粘信封 ❷〈口〉纸袋: ~ със зàхар 一袋砂糖 ~ с черѐши 一纸袋樱桃 ❸女式三角裤

плик[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈方〉(皮肤上起的)泡

Плѝмът 普利茅斯(英国港市,Плѝмут)

плимутро̀к [阳] 普利茅斯肉鸡

плѝс|вам[1] [未], **плѝсна** -*неш*, *плѝснàх*, 过被形动 -*нат* [完] плѝскам[1] 的一次或连续几次的动作: ~вам вода̀ през прозо̀реца 从窗户里泼水 Момѝчето приближѝ до умивàлника, ~на лицѐто си набъ̀рже. 姑娘走近盥洗池,匆忙地洗自己的脸。— **се** [反身,被动,中态] ~**ване** [中]

плѝс|вам[2] [未], **плѝсна** -*неш*, *плѝснàх* [完] плѝскам[2] 的一次或连续几次的动作: Прѝзори ~на поро̀ен дъжд. 黎明时下起了倾盆大雨。~**ване** [中]

плисѐ -*то* [中] 褶纹,褶裥: ро̀кля на ~та 打褶纹的连衣裙

плисѝра|м [未,完] 打褶,打裥: ~м ро̀кля 给连衣裙打褶 — **се** [被动] ~**не** [中]

плѝска|м[1] [未] ❶泼,泼溅: ~м вода̀ 泼水 ~м я със студѐна вода̀ 用冷水泼她 ❷洗(脸): ~м лицѐто си със студѐна вода̀ 用冷水洗脸 ❸(水、雨等)拍击,淋: Водàта ~ брега̀. 水拍击着河岸。Поро̀ен дъжд го ~. 暴雨浇淋着他。❹在水里拍溅: Сто̀ри му се, че ня̀кой ~ във водàта. 他以为有人在溅水。❺洒,洒落: Внимàвай, че ~ш водàта от чàшата. 小心点,你把水从杯子里洒出来了。— **се** [被动] ~**не** [中]

плѝска|м[2] [未] ❶(水)哗哗响地拍打: Рекàта ~ше в бреговѐте. 河水哗哗地拍打着岸边。❷(雨)哗哗下: Дъждъ̀т ~ше. 雨哗哗地猛下着。~**не** [中]

плѝска|м се[1] [未,反身,中态] 把水拍溅起来;互相用水泼: Децàта се ~т с вода̀. 孩子们互相泼水玩。~**не** [中]

плѝска|м се[2] [未,中态] ❶(水、浪)哗啦哗啦响地拍打,啪啪地拍打: Вълнàта се ~. 浪涛哗啦哗啦地拍击着。❷(水)洒出,荡出: Водàта се ~ от ко̀фата. 水从桶里荡了出来。~**не** [中]

плѝсък [无复,阳]〈罕〉拍水声,拍溅声

плѝтк|а [阴] ❶辫子,发辫: момѝче с ~и 梳着辫子的姑娘 ❷(洋葱、蒜、玉米等的)一辫,一捆,一束: ~а лу̀к 一捆洋葱 ~а чѐсън 一辫蒜 ❸(编起来的)马鬃

плѝтко 见 плѝтък

плитково̀д|ен -*на* [形] 浅水(里)的: ~ни водорàсли 浅水藻类(水草) ~на река̀ 浅水河

плиткоскро̀ен -*а* [形] 拙劣的,考虑不周的,显而易见的,易被揭穿的: ~а лъжа̀ 拙劣的谎言

плѝткост 见 плѝтък

плитко̀ум|ен -*на* [形] 不聪明的,愚蠢的: ~ен човѐк 愚蠢的人

плитко̀умие [无复,中] 不聪明,愚蠢

плитчина̀ [阴] (河等的)浅处,浅滩(与 дълбочина̀ (深处)相对)

плѝт|ък -*ка* [形] ❶浅的,不深的: ~ка я̀ма 浅坑 ~а чинѝя 浅盘 ~ка вода̀ 不深的水 ~ка о̀ран 浅耕 ❷〈转〉肤浅的,浅陋的,微不足道的;愚笨的: ~ка мѝсъл 肤浅的想法 ◇ **~ка лъжа̀** 拙劣的谎言 ~**ко** [副] ~**кост** -*косттà* [阴]

Пло̀вдив 普罗夫迪夫(保加利亚城市)

пло̀вка [阴]〈方〉同 пàтица

плод -*ъ̀т*, -*а̀*, -*овѐ* [阳] ❶果,果实: узря̀л ~ 成熟的果实 бера̀ ~овѐ 摘果 ❷水果,鲜果: дѝви ~овѐ 野果 захаро̀сани ~овѐ 蜜饯 со̀чни ~овѐ 多汁的水果 Я̀бълката е вку̀сен и полѐзен ~. 苹果是味美而又有益的水果。❸(人或动物的)胎儿: развѝтие на ~а̀ 胎儿的发育 ❹〈转〉果实;成果,结果,成绩,后果: ~овѐ на труда̀ 劳动果实 ~овѐ на револю̀цията 革命果实 ~ на фантàзията 幻想的结果 ~ на отчàянието 悲观失望的结果 ~ на о̀бщи усѝлия 共同努力的结果 ◇ **забранѐн ~** 〈书〉禁果(因为被禁止而更想得到的东西): Забранѐните ~овѐ са нàй-слàдки. 〈谚〉禁果分外甜。

пло̀д|ен -*на* [形] ❶果子的,果实的: ~на обвѝвка 果皮 ~но дърво̀ 果树 ❷(指土地等)丰收的,肥沃的: ~на земя̀ 肥沃的土地

плодѐне 见 плодя̀ 和 плодя̀ се

пло̀дни|к -*ци* [阳]〈植〉雌蕊

пло̀дов -*а* [形] 水果做的,由水果提取的: ~ сиро̀п 浓缩果汁 ~о вѝно 果酒 ◇ ~ **чѐрвей** 〈动〉小蠹蛾(*Carpocapsa*)

плодовѝт -*а* [形] ❶(指土地、植物等)结果实多的;丰收的: ~а кру̀ша 结果多的梨树 ~а годѝна 丰收年 ❷繁殖力强的: ~о живо̀тно 繁殖力强的牲口(动物) ~о плѐме 繁殖力强的部族 ❸〈转〉著述丰富的,著作很多的,多产的: ~ писàтел 多产的作家 ~ у̀чен 著作很多的学者 ~**ост** -*осттà* [阴]: То̀зи вѝд я̀бълки са извѐстни със своя̀та ~ост. 这种苹果的结果率是有名的。Плодовитосттà на мѝшките е голя̀ма. 老鼠的繁殖力很强。

плодоно̀с|ен -*на* [形] ❶丰收的;肥沃的: ~на годѝна 丰收年 ~на по̀чва 肥沃的土壤 ❷〈转〉富有成果的: ~на рàбота 富有成果的工作

плодоро̀д|ен -*на* [形] 肥沃的;丰收的,多产的: ~на земя̀ 肥沃的土地 ~ен кра̀й 丰饶的地方 ~на годѝна 丰收年 ~но ля̀то 丰收的夏季 ~**ност** -*носттà* [阴]

плодоро̀дие [无复,中] ❶肥沃;多产,丰收: Плодоро̀дието завѝси от клѝмата. 丰收取决于气候。Нàшият кра̀й е прочу̀т със своѐто ~. 我们的家乡以土地肥沃著称。❷收成,收获: Тàзи годѝна ~то е слàбо. 今年收成不好。

плодотво̀р|ен -*на* [形] 富有成果的,成绩显著的: ~на дѐйност 富有成果的活动 ~ен мѐтод 有成效的方法 ~**но** [副] ~**ност** -*носттà* [阴]: Плодотворносттà на идѐите му ще се почу̀вствува по̀-къ̀сно. 他的主意起的良好作用要在晚些时候才会感觉出来。

плодохранѝлищ|е -*а* [中] 果品贮藏库

плодоя̀д|ен -*на* [形] (指动物)以果实为食的,吃果子的: Маймỳните са ~ни живо̀тни. 猴子是以果子为食的动物。

плод|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈罕〉创造,创作;生,生殖 ~**ѐне** [中]

плод|я се -*йш се*, -*йх се* [未,中态] 繁殖,孳生起来: Зайците се ~ят много бързе. 兔子繁殖得很快。**~ене** [中]

Плоещ 普洛耶什蒂(罗马尼亚城市)

пломба [阴] ❶(牙的)镶补物,填补料,填齿料: златна ~ 金镶补料 сребърна ~ 银镶补料 порцеланова ~ 瓷镶补料 ❷铅封: ~ на електромер 电表上的铅封

пломбира|м [未,完] ❶补(牙),充填牙(齿): ~м зъб 补牙 ❷打铅封,封铅印,把…打上铅印: ~м вагони 给(载货)车厢打上铅封 ~м сандък 给箱子打上铅封 — **се** [被动] **~не** [中]

плондер [阳]〈运〉球胆

плоска [阴]〈民〉小酒壶

плоско 见 плосък

плоскогорие [中]〈书〉高地,高原;台地

плоскодън|ен -*на* [形] 平底的: ~на лодка 平底船

плоскост -*тта*, -*и* [阴] ❶〈数〉平面,面: ъгъл, получен от пресичането на две ~и 两个平面交叉得出的角 ❷平坦的表面;物体的平面 ❸〈书,转〉方面,角度,范围;观点: разглеждам въпроса от друга ~ 从另一方面(角度)看问题 говоря ~и 谈看法 ◇ **подхлъзвам се (плъзвам се) по наклонената ~** 走下坡路;每况愈下;(在道德方面)一落千丈,急转直下 **поставям на една ~** 同等看待,一视同仁

плос|ък -*ка* [形] ❶平坦的,平面的: ~ък покрив 平屋顶 ~ък камък 平板石 ~ко стъкло 平面玻璃 ~ко огледало 平面镜 ~ко дъно 平底 ❷(指器皿等)平底浅盆形的;浅的: ~ка кутийка 浅底的盒子 ❸〈转〉平凡的;平淡无味的: ~ка шега 平淡无味的玩笑

плот -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈方〉❶篱笆;围墙 ❷桌面,桌板

плоха [阴](在衣服上熨出的)宽褶

плоч|а [阴] ❶(石头、金属、玻璃等的)板,方板: желязна ~а 铁板 бетонна ~а 混凝土制板 ❷(砌场院、人行道等用的)方砖,石板: Кухнята е постлана с ~и. 厨房里铺砌着方砖。❸唱片: грамофонна ~а 留声机唱片 музика от ~и 唱片里的音乐 ❹(学生学写字用的)石板: пиша на ~а 在石板上写字 ❺〈民〉同 подкова: На вола е паднала една ~а. 牛掉了一个铁掌。◇ **надгробна ~а** (扁平的)墓碑 **паметна (възпоменателна) ~а** 纪念标牌(石板)

плоч|ен -*ена* 和 -*на* [形] 板的;铺着板的: ~ен покрив 铺着石板的屋顶

плочест -*а* [形] ❶板状的: ~и кристали 板状结晶 ❷同 плочен: ~ ходник 铺着石板的走廊 ❸劈成板的: ~ камък 板石

плочк|а [阴] ❶ плоча 的指小 ❷(砌墙面用的)瓷砖,瓷板,瓷瓦: Банята е облицована с фаянсови ~и. 浴室里贴着瓷砖。

плочни|к -*ци* [阳] 同 тротоар (人行道)

площ -*тта*, -*и* [阴] ❶〈数〉面积: ~ на осмоъгълник 八角形的面积 ~ на правоъгълник 直角形的面积 ❷(供使用的)面积: тревни ~и 草地面积 поливни ~и 灌溉面积 орна ~ 耕地面积 посевни ~и 播种面积 Този апартамент има 60 кв. м жилищна ~. 这套住宅有 60 平方米的建筑面积。◇ **зелена ~** 绿地

площад [阳] 广场: градски ~ 城市广场

площад|ен -*на* [形] 粗俗的;粗野的,下流的: ~ни изрази 粗野的词句 ~ен вкус 粗俗的爱好 **~ност** -ността [阴]

площадка [阴] ❶楼梯台;平台: На всеки етаж има по една ~. 每层楼有一个平台。❷场地: баскетболна ~ 篮球场 спортна ~ 体育场 ~ за танци 舞场 ◇ **детска ~** 儿童娱乐场 **строителна ~** 建筑场地,工地

плува|м [未] ❶游泳,泅水,浮水: ~м по гръб 仰游 ~м под водата 潜游 ~м срещу (по) течението 逆(顺)水游 Рибите ~т. 鱼在游。Момчето ~ добре. 这个男孩子游得很好。❷(船等)航行,行驶: Лодката ~ с платна. 船扬帆航行。Корабът ~ бързо. 轮船行驶得很快。❸乘船走,走水路,航行: ~м по море 在海上航行 ~м за Африка 乘船去非洲 ❹漂浮,漂在水面: Дървото ~. 木头漂浮着。Парчета от лодката само ~ха на мястото на нещастието. 只有船的碎片漂浮在出事的地方。❺〈转,诗〉慢慢移动,飘然移动,浮动,浮荡: Месецът ~ по небето. 月亮在天空中慢慢移动。Облаците ~т. 云在浮动。❻〈转〉(泪水、汗)流满面,充满(泪水),浸满(汗): Цялото му лице ~ше в пот. 他满脸都是汗。Сините му очи ~ха в сълзи. 他蓝色的眼睛充满泪水。❼〈转〉沉浸在…之中;生活在…之中: ~м в блаженство 沉浸在无比幸福之中 ~м в пари 过富裕的生活;有的是钱 ◇ **~м в нечии води** 在某人的影响之下,受某人的影响 **~не** [中]

плув|вам [未], **плувна** -*неш*, *плувнах* [完] плувам 的开始动作

плув|ен -*на* [形] 游泳的,泅水的: ~ен спорт 游泳运动 ~ни състезания 游泳比赛

плувец -*ци* [阳] 游泳能手;游泳运动员: В международните плувни състезания ще вземат участие ~ци от 21 страни. 在国际游泳比赛中将有 21 个国家的游泳运动员参加。

плувна 见 плуввам

плуг -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 犁: ора с ~ 用犁耕地

плуже|к -*ци* [阳]〈民,动〉蛞蝓(*Limax*)

плужница [阴]〈方〉犁铧

плурализъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 多元化;多党制

плутократ [阳]〈书〉富豪,财阀

плутократическ|и -*а*〈书〉плутокрация 的形容词: ~а република 金融寡头共和政体

плутокрация [阴]〈书〉❶金融寡头政治,财阀政治: фашистка ~ 法西斯式的财阀政治 ❷[集] 金融寡头(们),财阀(们): Плутокрацията има полза от войните. 金融寡头们从战争中可以获利。

плутоний [阳]〈化〉钚(Pu)

плу|я -*еш*, -*х* [未] ❶〈民〉腐朽,陈腐,腐烂: Сеното ~е на дъжда. 干草在雨中腐烂。❷〈转,口,藐〉老是呆在…,整天泡在…,整天在…鬼混: ~я в невежество 在无知状态中混日子 По цял ден ~е в кафенето. 他整天泡在咖啡馆里。

плъз|вам[1] [未], **плъзна** -*неш*, *плъзнах*, 过被形动 -*нат* [完] 使滑行,使滑动;使(眼光)滑过,使掠过: Той ~на поглед по чистия двор. 他扫了一眼清洁的场院。— **се** [被动] **~ване** [中]

плъз|вам[2] [未], **плъзна** -*неш*, *плъзнах* [完] ❶ [只复和三单](很多人)徐行,慢行;徘徊: Те са ~нали по селата. 他们在村庄间徘徊。❷同 плъзвам се: На челото му застудя, като че по него ~на змия. 他的额头发凉,就像有蛇在上面爬过一样。**~ване** [中]

плъз|вам се [未], **плъзна се** -*неш се*, *плъзнах се* [完] [中态] 滑了一下或几下,溜;(眼光)滑过,掠过,扫过,看过去: ~вам се на леда 在冰上滑了一下 Плъзнах се от една кора и

паднах. 我踩着果皮,滑了一下,摔倒了。Плъзва се лека усмивка по устните му. 一丝微笑在他嘴唇上掠过。Погледът ми се ~ва по покривата с прах улица. 我的目光朝满是尘土的街道上扫去。Плъзва се сянка по земята. 影子在地上掠过。~ване [中]

плъзгав -*а* [形] 滑的;光滑的: ~ камък 光滑的石头 ~ сапун 光滑的肥皂 ~и стълби 光滑的阶梯 Камионът трудно се движи по ~ия заледен път. 卡车艰难地行驶在光滑的冰路上。~**о** [副]: Внимавай, тук е ~о! 小心,这儿很滑! ~**ост** -остта [阴]

плъзга|м [未] (在光滑、平坦的表面上)滑动,滑行;(眼光等)滑过,掠过: Той ~ леко рендето по дъската. 他在木板上轻轻滑动着刨子。Той ~ше погледа си по двора. 他扫视着院子。~**не** [中]

плъзга|м се [未,中态] ❶滑,溜;滑行,滑动;(目光等)滑过,掠过: ~м се по лед 在冰上滑行 Корабът се ~ по водата. 轮船在水上滑行。Шейната се ~ по снега. 雪橇在雪上滑行。Погледът се ~ над хората. 目光掠过人群。❷滑倒,滑得站不住: ~м се на кора от диня 被西瓜皮滑倒 Конете се ~ха и падаха на земята. 马滑得站不住脚,摔倒在地上。❸滑得手拿不住: Плъзга се като риба из ръцете ти. 它像鱼一样从你的手中滑掉。◇ ~**м се по повърхността на нещо** 表面地看某事,肤浅地看某事 ~**не** [中]

плъзйца [阴] (木犁底部的)滑木

плъзна 见 плъзвам[1] 和 плъзвам[2]

плъзна се 见 плъзвам се

плънка [阴] 馅;瓤: ~ за възглавница 枕头瓤(枕内填充的东西)

плъп|вам [未], **плъпна** -*неш*, *плъпнах* [完] [只复和三单] 〈口〉(人群等)徐行,慢走;爬,蠕动: Плъпват като гъсеници. 他们像毛虫一样蠕动着。По улиците ~наха деца, които се биеха със снежни топки. 街上走动着打雪仗的孩子们。~**ване** [中]

плъст -*тà* [无复,阴] 毡,毡子,毡呢: ~ за шапки 做帽子的毛毡 Косата му станала на ~. 他的头发硬结成了毡子。

плъстен -*а* [形] 毡的,毡子做的: ~а шапка 毡帽

плъст|я -*иш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели*[完] 把…擀成毡;把…挤压紧 — **се** [被动] ~**ене** [中]

плът -*тà* [无复,阴] ❶(人或动物的)肉体,身体 ❷肉欲 ◇ **давам ~ и кръв на нещо** 使…有血有肉;实现某事,创造某物 **добивам ~ (и кръв)** 实现,产生 ~ **от ~та и кръв от кръвта на нещо** 与…血肉相连;…的命根子(同自己密不可分的最珍贵的东西): ~ от ~та на трудовия народ 同劳动人民血肉相连 Това дете е ~ от ~та ми. 这孩子是我的命根子。

плът|ен -*на* [形] ❶密度大的,稠密的;浓密的;密实的;紧的,坚实的,严密的: ~на маса 厚实的东西 ~на дървесина 坚密的木质 ~на скала 坚硬的岩石 ~ни редици 稠密的队伍 ~на сянка 浓荫 ~ен мрак (тъмнина) 漆黑 ❷(指衣料、衣服等)编织得很密的,密织的,厚实的: ~но перде 密织的窗帘 ❸塞得紧紧的,装得满满的,装得鼓鼓的: ~ен портфейл 鼓鼓囊囊的钱包 ❹(声音等)响亮的,宏亮的,嘹亮的: ~на мелодия 嘹亮的乐曲 ~**но** [副]: Натъпчи торбата по-~но. 把口袋塞得实一些!

плътност -*тà* [无复,阴] ❶ плътен 的抽象名词: ~ на тъканта 织物的密度 ❷〈理〉质量;密度: Водородът в газообразно състояние има най-малка ~ от всички вещества. 气体状态的氢是所有物质中密度最小的。

плътояд|ен -*на* [形] 〈书〉食肉的;食昆虫的: ~но животно 食肉动物 ~но растение 食昆虫的植物

плътск|и -*а* [形] 肉体的;肉欲的: ~и желания 肉欲 ~и наслади 肉欲上的满足

плъх -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 大老鼠,家鼠(*Mus ratuus*): отрова за ~ове 老鼠药

плъшо|к -*ци* [阳] 〈民〉大老鼠

пльос|вам [未], **пльосна** -*неш*, *пльоснах* [完] 〈口,罕〉❶啪(砰)的一声摔下(摔到,摔进): ~вам в калта 啪的一声摔进泥里 ❷啪(砰)的一声摔倒: ~вам на пода 砰的一声摔倒在地板上 ~**ване** [中]

пльос|вам се [未], **пльосна се** -*неш се*, *пльоснах се* [完] [中态] 〈口〉❶同 пльосвам ②解: ~вам се на земята 砰的一声摔倒在地 ❷〈粗〉咚的一声笨重地坐下: Тя се ~на на канапето. 她咚的一声笨重地坐在沙发上。~**ване** [中]

плювални|к -*ци* [阳] 痰盂: Плювайте в ~ка! 请把痰吐在痰盂里!

плювам 见 плюя

плюене 见 плюя

плюна 见 плюя

плюнка [阴] ❶(吐出的)唾液 ❷〈转,藐〉可悲的人,微不足道的人

плюнч|а -*иш*, *плюнчих* [未] 用唾液弄湿,舔上吐沫: ~а си пръстите 把手指舔上吐沫 — **се** [被动] ~**ене** [中]

плюс -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶〈数〉加号;正号(+)(与 минус (减号;负号)相对) ❷〈数〉[只单] 正数: Минус на минус дава ~. 负数乘负数得正数。❸(温度)零上: ~ 10 градуса 零上 10 度 ❹〈转〉长处,优点: Неговият ~ е, че владее няколко чужди езика. 他的长处是掌握了几种外国语。Това предложение има редица ~ове. 这一建议有一系列的优点。Това трябва да му се запише като ~. 这一点应该算作他的优点。❺[用作连] 加,加上;和: ентусиазъм ~ упоритост 热情加韧劲 Три ~ едно дава четири. 三加一等于四。

плюс|вам [未], **плюсна** -*неш*, *плюснах* [完] 〈口〉同 плясвам: Бичът ~на пак по гърбовете им и те отидоха напред. 鞭子又抽打在它们的背上,它们朝前走去。~**ване** [中]

плюск|а [阴] (磨或烫的)肿泡,水泡: От копаене ръцете ми са само ~и. 因为掘土我的手上弄得尽是水泡。Изгорих се и ми се дигна ~а. 我烫着了,起了水泡。

плюска|м [未] 〈口,粗〉❶狼吞虎咽地吃;大口地吃: На ви ядене, ~йте! 给你们吃的,大口吃吧! ❷喝很多: ~м ракия 狂饮白酒 ~**не** [中]

плюсканица 和 **плюсница** [阴] 〈粗〉大量吃喝,大吃大喝;大量吃喝的东西: Всички са умрели за ~! 大家都特别想大吃大喝!

плюсна 见 плюсвам

плюсъ|к -*ци* [阳] 〈罕〉打击声,碰撞声,抽打声

плюш -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 长毛绒(布)

плюшен -*а* [形] 长毛绒(做)的: ~о канапе 长毛绒沙发 ~а покривка 长毛绒桌布

плющ|я -*иш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* [未] ❶抽打得啪啪响;鞭打: ~я с камшик 用鞭子啪啪抽打 Куршумите все

~яха в стените. 子弹都啪啪地射到墙里。❷(旗帜等迎风)哗啦啦地飘扬，飘荡 ◇ **Дъжд ~й.** 大雨哗哗下。Дъждът ~й по асфалтираната улица. 雨哗哗地拍打着柏油路。**Ям та ушите ми ~ят.**〈口,谑〉我狼吞虎咽地吃。**~ене**［中］: Камшикът издаваше остро ~ене. 鞭子发出尖利的响声。

плю|я *-еш, -х* 和 **плювам**［未］, **плюна** *-неш, плюнах*［完］❶吐，唾；吐痰：~я кръв 吐血 ~я по пода 随地吐痰 ❷吐出，唾出：Ям черешн и кокичките ~вам. 我吃樱桃，把核儿吐出来。❸〈转,口〉唾弃；瞧不起，蔑视：~я на приятелите си 唾弃自己的朋友 ◇ **Плюй си в пазвата.**〈口,谑〉(抚慰受惊的人)不要怕！**Плюли са си в устата.**〈口〉他们商量好操一个调调说话。**Плюх си на краката (петите).**〈口,谑〉我脚底抹油逃之夭夭。**~я си на очите** 毫不知耻 **~я си на ръцете**〈口,谑〉加油工作；磨拳擦掌 **~я му под опашката** 赶他走，轰他走 **~ене**［中］

плява［阴］(小麦等作物的)壳，糠；麦秸：Дворът е посипан с ~. 场院里铺满麦秸。

пляка［阴］煤中的杂质，煤中的不燃物；煤石

плямпал|о *-а*［中］〈口,谑〉爱说的人；爱唠叨的人；爱说空话的人

плямпа|м［未］〈口,谑〉说空话；啰嗦，唠叨：Стига си ~л, дотегна ми да те слушам. 别再啰嗦了，我已经听厌了。**~не**［中］

пляс［感］(形容抽鞭子、打耳光或东西掉进水里发出的响声)啪！砰！

плясвам［未］, **плясна** *-неш, плянах* 和 *плеснах*［完］同 пляскам: Камшикът ~на по нèговия гръб. 鞭子啪地抽打在他的背上。Камъкът ~на във водата. 石头砰地一声掉进水里。Орелът ~на с крилè и отлетя. 鹰拍打着翅膀，飞走了。**— се**［反身,被动］**~ване**［中］

пляска|м［未］❶拍打，拍出响声；用手掌打；击掌，鼓掌：~м шамар 打耳光 ~м децата по бузите 打孩子的脸(颊) ~м с ръце 拍手，鼓掌 ❷发出拍击声，哗啦哗啦响着冲击；拍水作声：Морски вълни ~т. 海浪发出拍击的声音。**— се**［反身,被动］**~не**［中］: Други с ~не на ръцè ободряваха играещите. 其他人为表演者鼓掌助兴。

плясканица［阴］〈口〉鼓掌，击掌

плясъ|к *-ци*［阳］拍打声；拍溅声；啪的一响：~к на крилете 翅膀拍打的声音 ~к на вълни 波浪拍溅的声音 ~к на знамена 旗帜飘动的声音 ~к на камшика 鞭子抽打的声音

плячка［阴］❶俘获物，战利品：В наши ръце падна голяма ~. 重要的战利品落到我们手中。❷掠夺来的东西 ❸猎物；牺牲品：ставам ~ на диви животни 成为野兽的猎物 Орелът отвисоко следи ~та си. 鹰从高处注视着自己的猎物。Къщата стана ~ на огнената стихия. 房子成了火灾的牺牲品。

плячкаджийск|и *-а* плячкаджия 的形容词

плячкаджийство［无复,中］掠夺，抢劫

плячкаджи|я *-ята, -и*［阳］, **плячкаджийка**［阴］抢夺战利品者；掠夺者，抢劫者；剥削者

плячкос|вам［未］, **плячкосам**［完］俘获，缴获；掠夺；猎取：Плячкосахме много неща. 我们俘获了很多物资。**— се**［被动］**~ване**［中］

пневматич|ен *-на*［形］〈技〉靠压缩空气转动的，压气的，压缩空气的；风动的，空气的，气体的；充填空气的：~ен чук 气锤 ~на спирачка 气闸 ~ен пистолет 气枪

пневматическ|и *-а*［形］同 пневматичен

пневмонич|ен *-на* пневмония 的形容词：~ни гнезда 肺炎病灶

пневмония［阴］〈医〉肺炎：болен от ~ 肺炎患者

пневмоторакс［阳］〈医〉气胸，胸膜积气 ◇ **изкуствен ~** 人工气胸

Пном Пен 金边(柬埔寨首都)

по［前］❶在上(面)，(散落)在之上：Книгите са разхвърляни ~ бюрото. 书籍乱放在写字台上。вървя ~ пътя 在路上走 удрям ~ масата 敲桌子 чукам ~ стъклото 在玻璃窗上敲 По покрива на къщата има още сняг. 房顶上还有雪。❷在(全部)范围内；(分别)在(往)各位置(地方)：Един път той се изгуби и баща ми цяла нощ го търси ~ гората. 有一次他失踪了，我父亲在森林里找了他一整夜。По полето работят жетварки. 割麦女在田里干活。По нашите места има много минерални извори. 在我们那一带有很多矿泉。Всички се разотидоха ~ домовете си. 大家都各自回家了。Търсиха го ~ всички стаи. 他们在所有的房间里找过他。Има болест ~ овцете. 许多绵羊都生病了。Ходи ~ лекари. 他四处求医。❸沿，顺(着)；挨着，紧靠着；按(某一)方向：Лодката плува ~ течението на реката. 船顺流而下。Гладя платà ~ дължината му. 我按顺长方向熨这块衣料。❹向，对，照，朝(着)，对准；在后面：Тè почнаха да хвърлят камъни ~ нас. 他们朝我们扔起石头来。Стреля ~ дивеч. 他朝野兽射击。Извикай ~ него да се върне. 你朝他喊，让他回来。Отиде ~ следите му. 他跟着它的足迹走了。Спусна се ~ детето да го гони. 他在孩子后面跑去追他。❺(在 тъжа, скърбя, тъгувам, копнея 等动词和同根名词后面使用，表示动作的指向性)对…，为…：И ние майки имаме. Оставили сме ги да плачат и да чернеят ~ нас. 我们也有母亲。我们把她们撇下，让她们为我们而哭泣，为我们而受苦。тъга ~ родината 对祖国的思念 ❻在…(时间)，在…的时候：Прибира се в къщи ~ вечеря. 他在吃晚饭的时候回家。По това време той отиваше на работа. 他通常在这个时间去上班。Ранен ~ време на неприятелското нападение. 他是在敌人袭击时受的伤。~ гроздобер 在收摘葡萄的季节 ~ пладне (在)中午 ~ нова година 在新年的时候 ❼在整个时间内；每，每逢；(一)到(常用于带形容词 цял 或数词的名词之前)：Времето дъждовно и мъгливо. По цели дни не проглежда никакво слънце. 这是多雨和多雾的天气，整天整天地不见一点阳光。Четè ~ цяла нощ. 他整夜地读书。По година не си дохожда. 他一整年不回来。Свири всеки ден ~ два часа. 他每天拉两小时的琴。❽(表示动作进行时与天气有关的自然条件)在…中，在…里：По хладовина ще вървят. 他们将在凉爽的时候赶路。Разбудиха се още ~ тъмно. 天还黑着他们就醒了。Пътуваме ~ дъжд и ~ вятър. 我们在风雨中赶路。Вървим ~ слънце. 我们在烈日下行走。❾每，各；每…(若干)；(若干)个，(若干)个地；(每个或每一计量单位的)价格是，值：Даде им ~ левче. 他给他们每人一列弗。Паднаха им се ~ две ябълки. 他们每人摊到两个苹果。Получиха ~ една трета от общата сума. 他们每人各得款项总额的 1/3。Ранените вървят ~ един, ~ двама или на цели групи. 伤员们一个一个地、两个两个地或一组一组地走着。Разделиха печалбата ~ равно. 他们均分了利润。Този плат се продава ~ петдесет лева метърът. 这种衣料 50 列弗一米。Захарта се продава ~ два лв. килограмът. 白糖两列弗一千克。❿乘；

Пѐт ～ двѐ пра̀ви дѐсет (5×2=10). 5乘以2等于10。⓫(表示手段、工具)使用;经由;借;通过: говоря̀ ～ телефо̀на 打电话 изпра̀щам ～ по̀щата 邮寄 Пренѐсе си бага̀жа ～ желѐзницата. 他把行李托运走(用火车运走)。Преда̀ват ～ ра̀диото. 他们通过电台在播送节目。⓬按,依照,按照;遵照,遵循;根据: То̀й се повалѝ ～ очѝ на по̀да. 他脸朝下跌倒在地板上。Извѝка го ～ ѝме. 他喊他的名字(他直呼其名)。Отнѐсе се към нѐго ～ приятелски. 他以友好的态度对待他。Живѐе ～ но̀вому, но мѝсли ～ ста̀рому. 他过着新式生活,却按老方式思考问题。облѐчен ～ сѐлски 穿着乡下人服装的 Дѐйствува ～ своѐму. 他按自己的意思做。Поздравѝха се ～ войнѝшки. 他们相互行了军礼。Седѝ ～ ту̀рски. 他盘腿坐着。полу̀чен ～ изку̀ствен на̀чин 人工制成的 Отговѐри ～ ру̀ски. 他用俄语回答。Вла̀ковете се двѝжат то̀чно ～ разписа̀нието. 火车按时刻表正点运行。Височина̀та на звука̀ се определѝя ～ бро̀я на трептѐнията. 声音的高低取决于振动的频率。Постъ̀пва ～ правила̀та. 他按规章办事。Ра̀боти ～ пла̀н. 他按计划工作。облѐчена ～ послѐдна мо̀да 穿着最时髦服装的 Дойдѐ ～ на̀ша пока̀на. 他应我们的邀请而来。Вървѝ ～ пра̀ва лѝния. 他沿直线往前走。Отчѝта ра̀ботата ～ мѐсеци. 他按月总结工作。⓭(表示衣服或鞋袜穿得不够)光(只)穿着: Излѐзе ～ чора̀пи. 他脚上只穿着袜子就出来了。Хо̀ди ～ ря̀за. 他上身只穿着衬衫。⓮(用于两个相同的名词之间,表示某动作的连贯、逐渐进行或积累)一…一…地: Едѝн ～ едѝн сѐляните се ка̀чваха на кола̀та си и замина̀ваха. 农民们一个一个地上了自己的车,走了。Ка̀пка ～ ка̀пка вѝр ста̀ва. 〈俗〉滴水成泉。Лѐв ～ лѐв събра̀ мно̀го парѝ. 他一列弗一列弗地积攒了很多钱。Ма̀лко ～ ма̀лко свърши ця̀лата ра̀бота. 他一点一点地把全部工作都做完了。Напрѐдваха стъ̀пка ～ стъ̀пка. 他们一步一步地向前走。⓯因为,由于: По невнима̀ние бу̀тна мастѝлото. 他不小心把墨水瓶打翻了。По погрѐшка взѐ чу̀жда кнѝга. 他错拿了别人的书。По тѐзи съображѐния то̀й не приѐ пока̀ната. 出自这些考虑,他没有接受邀请。Отсъ̀ствува ～ бо̀лест. 他因病缺席。По ня̀мане парѝ не го̀ ку̀пи. 他由于没钱而没买这件东西。⓰为,为了,为了…目的: Ѝдвам ～ ва̀жна ра̀бота. 我为了一件重要的事而来。Тръ̀гнах ～ поку̀пки. 我动身去买东西。грѝжи ～ деца̀та 为孩子们操的心 Мно̀го парѝ поха̀рчи ～ нѐго, докато̀ свърши образова̀нието си. (他)在他身上花了很多钱,直到他毕业为止。⓱(表示活动的范围)关于…,在…方面,在…范围: у̀ча ～ фѝзика 学物理 студѐнт ～ медицѝна 医科大学生 учѝтел ～ исто̀рия 历史教师 специалѝст ～ вътрешни бо̀лести 内科专家 учѐбник ～ геогра̀фия 地理课本 Получѝ дво̀йка ～ матема̀тика. 他数学得了两分。Ученѝците ѝмаха ча̀с ～ геомѐтрия. 学生们上完了几何课。диску̀сия ～ езикозна̀ние 关于语言学的讨论 отгово̀рник ～ чистота̀та 清洁干事(卫生委员) ⓲〈口〉(表示爱好)喜欢…的: То̀й е ～ сла̀дките. 他喜欢吃甜食。Тя̀ е ～ концѐртите. 她喜欢听音乐会。⓳(指出性质、特征)就…说,按…说;在…方面,从…方面说: шегобѝйци ～ приро̀да 天生爱开玩笑的人 Дево̀йката ～ всѝчко прилѝчаше на ма̀йка си. 这姑娘在一切方面都像她妈妈。култу̀ра социалистѝческа ～ съдържа̀ние и национа̀лна ～ фо̀рма 社会主义内容和民族形式的文化 добъ̀р ～ хара̀ктер 性格善良的 Сто̀ката е добра̀ ～ ка̀чество. 这商品的质量是好的。～ наро̀дност бъ̀лгарин 从民族来说是保加利亚人 Тѐзи двѐ ду̀ми са блѝзки ～ значѐние. 这两个词的意思相近。Тѐзи сто̀ки са различни ～ ценѝ. 这些商品的价格不同。⓴(表示按…论的亲属关系、密切关系): Тѐ ми са роднѝни ～ баща̀. 他们是我父亲这条线上的亲戚。бра̀тя ～ съдба̀ 命运与共的兄弟 братовчѐд ～ ма̀йка (姨)表兄(弟) друга̀ри ～ слу̀жба 同事

по [语气](用以组成比较级,在形容词和副词前为 **по̀-**,在名词和动词前为 **по̀**)更,更加,还要: Живо̀тът ще до̀йде по̀-ху̀бав от пѐсен, / по̀-ху̀бав от про̀летен дѐн. (Вапцаров) 比歌曲还要美好的生活,比春天还要美好的生活,将要到来。Но за тѝя ра̀боти Асла̀нов е по̀ ма̀йстор. 可是,干这一类事阿斯拉诺夫更在行。Че ѝма ли ня̀кой по̀ да обѝча ра̀ботата от лѐля ти Гѐна? 难道有谁比你格娜婶婶更热爱工作吗? По̀ за вя̀рване е, че тя̀ се скрѝе тъдя̀ва из нѝвите. 比较可信的是,她藏在附近的田地里了。

По ❶波河(意大利) ❷波城(法国)

по- [动词前缀] ❶表示动作在短时间内进行或时而进行;动作进行到一定程度或完成一部分,例如 поболеду̀вам (短期生病), пора̀бо̀твам (干了一会儿工作) ❷表示赋予或获得新的性质,例如 побледня̀вам (变苍白), побългаря̀вам (使保加利亚化) ❸表示动作的开始,例如 повѐждам (开始带领)

поамерика̀нчен *-а* [形] 美国化了的

поба̀в|я *-иш, -их* [完] 哄哄(孩子);照看照看(孩子): Поба̀ви детѐто, докато̀ се вѐрна. 在我回来之前,你照看照看孩子。

поба̀в|ям се [未], **поба̀вя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 滞留(逗留,停留,耽搁)一会儿: Мо̀нката се ～и о̀ще ма̀лко и ста̀на. 蒙卡又耽搁一会儿,然后站了起来。

поба̀|йвам [未], **поба̀я** *-еш, -ях* [完] 〈口〉念念咒语;念一会儿咒语

поба̀р|вам [未], **поба̀рам** [完] ❶摸摸;轻轻地摸: То̀й ～а с дя̀сна ръка̀ глава̀та си, дѐто го болѐше. 他用右手摸了摸他头上疼的地方。❷ [常未] 摸摸;轻轻地摸;时而摸摸 ❸〈转〉小偷小摸,偷: Крѝят всѝчко от нѐго, понѐже ～ва. 他们什么都对他藏着,因为他喜欢小偷小摸。— **се** [反身,被动] **～ване** [中]

поба̀щим [阳]〈民〉❶(代替父亲的)男主婚人 ❷义父,干爸爸;有如父亲般的人 ❸〈转〉庇护人,保护人

побѐда [阴] 胜利: вървя̀ от ～ към ～ 从胜利走向胜利 спечѐлвам ～та над врага̀ 战胜敌人 извою̀вам ～ след ～ 赢得一个又一个的胜利 завъ̀ршвам с ～ 胜利完成(结束) Увѐрен съм в ～та. 我深信能取得胜利。бля̀скава ～ 辉煌的胜利 до пъ̀лна ～ 直至全胜 ◇ **пѝрова ～** 〈书〉皮洛士式的胜利,牺牲太大无异于失败的胜利(来源是:古希腊伊庇鲁斯国王皮洛士战胜古罗马军队后说:"再有一次这样的胜利,我就没军队了。")

побѐд|ен *-на* [形] 胜利的: ～но зна̀ме 胜利的旗帜 ～на пѐсен 胜利之歌 ～ен ма̀рш 凯旋进行曲

победѐн *-а* ❶ победя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 战败的,失败的,被打败的: Победѐният протѝвник се съвзѐ и взѐ да надделя̀ва своя̀ победѝтел. 战败的敌人缓过劲来,又开始压倒战胜了自己的人。❸ [用作名] **～ият** [阳] 战败者,失败者,被打败的人

победѝтел *-ят, -я* [阳], **победѝтелка** [阴] 胜利者,战胜者;战胜国: ～ в състеза̀нието 竞赛中的胜利者

победоно̀с|ен *-на* [形] ❶常胜的,所向无敌的,必胜的: ～на войска̀ 常胜的军队 ～на а̀рмия 常胜军 ❷(获得)胜利的: ～на война̀ (获得)胜利的战争 **～но** [副]: Освободѝтелната война̀ е завъ̀ршена ～но. 解放战争胜利结束。

победонос|ец -*ци* [阳]〈古〉胜利者

побе|ждавам [未], **победя** -*дйш*, -*дйх* [完] ❶战胜,胜利,获得胜利: ~ждавам врага 战胜敌人 На бой! Последен бой! И ний ще ~дим! 去战斗！去进行最后的战斗！我们将获胜！Победих в борбата. 在摔跤比赛中我胜了。❷克服,征服: ~ждавам пречките (трудностите) 克服障碍(困难) — **се** [被动] **~ждаване** [中]

побезпоко|я -*иш*, -*их* [完] 稍稍打扰

побел|вам[1] [未], **побеля** -*иш*, -*их* [完] ❶晒(晾)一下(使洗的东西发白): Отидох да ~я платното на реката. 我到河边去晒了白布。❷ [只未] 稍稍(间或)晒(晾)一下 ❸搽一点(粉);时而搽(粉)

побел|вам[2] [未], **побеля** -*иш*, -*их* [完] ❶剥(削)一会儿(壳、皮等): Снощи ~ихме царевица. 昨晚我们剥了一会儿玉米。❷ [只未] 剥(削)一会儿;时而剥(削)一会儿

побелея 见 побелявам

побеля 见 побелвам

побел|явам [未], **побелея** -*ееш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* [完] ❶变白,成为白色: Земята ~я от сняг. 因为下雪,地变白了。През дърветата небето на изток вече ~яваше. 透过树丛看去,东方的天空已经发白。❷(头发、胡子)变白,发白: Какви теглила претеглихме, божкее, затуй ми ~я главата още като бях млада булка. 上帝啊,我们受过什么样的苦啊！所以,我还是年轻媳妇时,头发就白了。❸变老,年纪老起来 ❹〈转,口〉变得极为苍白,变惨白: Лицето му цяло ~я. 他整个脸变得惨白。**~яване** [中]

побера 见 побирам[1] 和 побирам[2]

побера се 见 побирам се

побеседвам [完] 谈一会儿话,交谈一会儿

побесн|явам [未], **побеснея** -*ееш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* [完] ❶(兽类)患恐水病,患狂犬病: Кучето ~я. 这只狗患了狂犬病。❷〈转〉发狂,发疯;狂怒: Побеснял от яд. 他气疯了(他大怒)。❸疯闹: Децата пак ~яха. 孩子们又疯闹起来。**~яване** [中]

поби|вам[1] [未], **побия** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] 打人,钉人,砸进去: Те ~ха колчета. 他们把小木桩钉在地上。— **се** [被动] ◇ **Няма кол ~т тука.**〈民〉这里没有任何财产、房屋和其他东西。**~ване** [中]

побивам[2] [未] 同 побийвам

поби|вам[3] [未], **побия** -*еш*, -*х* [完] **~ват ме тръпки** 1.冷得打寒战,觉得冷: Побиваха ги тръпки от хлад. 他们冷得打寒战。2.〈转〉吓得起鸡皮疙瘩(打寒噤);害怕: Тръпки ~ваха Пенка от страх. 潘卡吓得打寒噤。**~ване** [中]

побийва|м [未] (时而)打(揍)某人几下: Баща ми обичаше да ~. 我父亲喜欢时而揍人几下。— **се** [被动,互及] **~не** [中]

поб|ирам[1] [未], **побера** -*ереш*, -*рах* [完] 容(得)下,装(得)下,容纳;盛,装;包含: Вагонът ~ираше четиридесет и осем пътника. 车厢里可以坐 48 名旅客。— **се** [被动] ◇ **Главата ми не ~ира това нещо.** 我不明白这事;我无法相信这事。**Не ме ~ира (никъде).**〈口〉我(由于不耐烦、紧张等而)在一个地方呆不住;我坐立不安: Стаята я не ~ираше и тя излезе в градината, на простора, да подъхне свеж въздух. 她在房间里呆不住,走到花园里,好舒展舒展,吸吸新鲜空气。**Страх да те ~ере.**〈口〉非常可怕。**Умът (мозъкът) ми не го ~ира.**〈口〉我无法相信;我觉得不可能是这样。**~иране** [中]

поб|ирам[2] [未], **побера** -*ереш*, -*рах* [完] 摘一点;摘一会儿: Отидохме на лозето да ~ерем грозде. 我们到葡萄园里去摘一点葡萄。**~иране** [中]

поб|ирам се [未], **побера се** -*ереш се*, -*рах се* [完] [中态] 容纳于,(在某处)容得下,放得下: В гората има стар дъб с широка хралупа, в който момчето цяло се ~ираше. 在森林里有一棵老橡树,这树有一个大洞,洞里可以容得下这男孩的全身。◇ **Не мога да се ~ера в кожата си.**〈口〉我简直气得要命;我火冒三丈。**~иране** [中]

побия 见 побивам[1] 和 побивам[3]

поблагодар|явам [未], **поблагодаря** -*иш*, -*их* [完] 表示感谢,感谢,谢谢: Поблагодарих му за помощта. 我感谢他的帮助。

поблазн|ям [未], **поблазня** -*иш*, -*их* [完] 吸引;引诱,诱惑;使向往,使神往: Какво те ~и да отидеш там? 什么东西吸引你到那儿去？— **се** [被动,中态]

побледн|явам [未], **побледнея** -*ееш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* [完] (面色)苍白起来,变苍白,变惨白;失色;(东西)变淡(白);褪色: Побледнял от страх. 他吓得脸色苍白。**~яване** [中]

побле|йвам [未], **поблея** -*еш*, -*ях* [完] ❶咩咩叫一会儿 ❷ [常未] 时而咩咩叫: Няколко агнета ~йваха откъм кошарата с тънките си гласчета. 在羊圈那儿有几只羊羔时而用细嗓子咩咩叫几声。**~йване** [中]

побленува|м [完] 幻想一会儿,梦想一会儿: Остави го да ~ малко. 让他去幻想一会儿吧！

поблиз|вам [未], **поближа** -*жеш*, -*зах* [完] ❶稍稍舔一舔;舔一会儿: Дай на овцете да ~жат сол. 你让羊舔点儿盐吧！❷ [只未] 舔一会儿;时而舔一舔: Детето от време на време ~зваше захаросаната ябълка. 孩子不时地舔舔糖渍苹果。

поблъск|вам [未], **поблъскам** [完] ❶敲打(推,撞)一会儿: Той ~а на вратата и си отиде. 他敲打了一会儿门,走了。❷时而敲打(推,撞)一阵

побо|да[1] -*деш*, *пободох*, *пободе*, 过主形动 -*л* [完] 刺(扎,戳)一会儿;稍微刺刺(扎扎,戳戳)

побода[2] 见 побождам[1] 和 побождам[2]

побод|вам [未], **пободна** -*неш*, -*нах* [完] ❶轻轻地刺(扎,戳);刺(扎,戳)一会儿: Той ~на свинята с тоягата. 他用棍子轻轻地戳了猪几下。❷ [只未] (轻轻地)刺(扎,戳)几下;时而刺(扎,戳)几下

побо|ждам[1] [未], **побода** -*деш*, -*дох*, -*де*, 过主形动 -*л* [完] (把某物)钉入(插入)某处

побо|ждам[2] [未], **побода** -*деш*, -*дох*, -*де*, 过主形动 -*л* [完] 刚刚长出一点: Тревата е ~ла вече. 草已经长出一点了。току-що ~ли мустачки 刚长出一点的小胡子

побоза|вам [未], **побозая** -*еш*, -*х* [完] ❶吃(咂,吸)一点(一会儿)奶: Като ~е телето, млякото на кравата ще се отпусне. 小牛吃一会儿奶后,母牛的奶就会下来。❷ [常未] 吃(咂,吸)一点奶;时而吃(咂,吸)几口奶

побо|й -*ят*, -*я*, -*и* 和 -*ища* [阳] 殴打: Той умря от ~й. 他被打死了。осъден за нанасяне на ~й 因殴打别人而被判刑的

побойни|к -*ци* [阳], **побойница** [阴] 好打人的人;打手: опасен ~к 特别喜欢打人的人,厉害的打手

побойническ|и -*а* побойник 的形容词：～и прояви 打手的行为；殴打

побойничество [中] 斗殴，殴打别人；打架

поболедувам [完] 生一点病；(短时间)生病：Поболедувах два-три дена и ми премина. 我生了两三天的病就好了。

поболея се 见 поболявам се

побол|явам[1] [只三单] **поболява** [未]，**поболи** -*и* [完] [无人称] ❶疼一会儿；一阵阵地疼：Ще ～и, па ще мине. 会疼一会儿的，然后就会好的。❷(与宾格人称代词连用)(短时间地)觉得疼；一阵阵地疼：Поболява ме гърбът, настинал съм. 我的背一阵阵疼，我着凉了。

побол|явам[2] [未]，**поболя** -*ееш*, -*ях* [完] 使生病，引起疾病：Тези грижи го ～яха. 这些操心事使他病了。

побол|явам се [未]，**поболея се** -*ееш се*, -*ях се*，过主形动 -*ял се*, -*яла се*, -*ели се* [完] [中态] 生病，患病：Поболял се от грижи. 他由于操心而生病了。～**яване** [中]：причина на ～яването 生病的原因，病因

побора|вям [未]，**поборавя** -*виш*, -*вих* [完] 打打交道；从事(使用，搞)一阵：Като ～ви няколко дена с новата машина, ще й научи тънкостите. 他使用几天新机器之后，就能把它的细微之处弄清楚。

побор|вам се [未]，**поборя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态，互及] 摔一摔跤，斗一斗，角斗一下；摔一会儿跤：Ако щеш, и сега можем да се ～им. 你如果愿意，咱们现在也可以斗一斗。Хайде да се ～им. 来，咱们来摔摔跤吧！

поборни|к -*ци* [阳]，**поборница** [阴] 〈旧〉❶(热烈的)捍卫者，(忠心的)保卫者，(为实现某一目的而)斗争的人：～к за справедливост 正义的捍卫者 ❷〈限〉保加利亚反土耳其奴役的战士；义勇军人，义勇队员

поборническ|и -*а* поборник 的形容词

поборничество [无复，中] 捍卫…的斗争；义勇队(队员)的活动

поборя се 见 поборвам се

побо|явам се [未]，**побоя се** -*иш се*, -*ях се* [完] [中态] ❶害怕，恐惧；逐渐怕起来：Боях се и аз от него. 我也渐渐地怕起他来。❷不敢：Побоях се да му кажа. 我不敢对他说。

побратим [阳] 〈民〉❶盟兄弟，把兄弟，结义兄弟：Той му беше ～. 他是他的盟兄(盟弟)。Хайде да станем ～и. 咱们拜把兄弟吧！❷忠实的伙伴，至交，亲如手足的好友 ❸(对陌生人的称呼)大哥：Хей, ～е, откъде идеш? 喂，大哥，您从哪儿来？

побратимен -*а* [常复] 结为兄弟的；友好的：～и градове 友好城市

побратимство [无复，中] 拜盟兄弟之间的关系，结义，结拜

побратим|явам [未]，**побратимя** -*иш*, -*их* [完] 〈民〉使成为结盟兄弟；使像兄弟般相处 ～**яване** [中]

побратим|явам се [未]，**побратимя се** -*иш се*, -*их се* [完] [互及] 〈民〉❶与…结拜，结义，拜盟兄弟 ❷成为某人的至交，结为密友：Те се ～иха. 他们成了至交。～**яване** [中]

поброд|вам [未]，**побродя** -*иш*, -*их* [完] 游荡游荡；游荡(漫游，闲逛)一会儿；流浪(一小段时间)：Побродихме из полето. 我们在田野里溜达了一会儿。

побрул|вам [未]，**побруля** -*иш*, -*их* [完] ❶打打，敲敲；打(击，敲)一点(一会儿)：～вам орехи 打一点核桃 ❷吹吹；扑打(吹打)一会儿：Излязох малко навън, вятърът да ме ～и. 我到外面呆一会儿，让风吹吹我。

побр|ътвам [未]，**побрътвя** -*ътвиш*, -*ътвих* [完] 说说没意思的话；讲一些空话；空谈一阵

побръщол|явам [未]，**побръщолевя** -*евиш*, -*евих* [完] 说说没意思的话；讲些空话；空谈一阵

побутам [完] 轻轻地推(碰，捅)：Побутай количката, докато дойде мама. 在妈妈来之前，你轻轻地推推小车。

побут|вам [未]，**побутам** 和 **побутна** -*неш*, -*нах*，过被形动 -*нат* [完] ❶轻轻地推(碰，捅)(一下)：Някой ме ～ва по ръката. 有人碰了一下我的手。❷[只未] 轻轻地推(碰，捅)；时而推推(碰碰) ～**ване** [中]

побухвам [未]，**побухам** [完] 捶捶，敲敲；捶打(敲打)一会儿：Побухай чергите още. 你把这些毯子再敲打敲打！

побуя|вам [未]，**побуя** -*еш*, -*х* [完] ❶淘起气来；疯闹起来：Децата ～ха. 孩子们疯闹起来。❷〈口〉同 своеволнича (为所欲为)

побъбр|ям [未]，**побъбря** -*еш*, -*ах* [完] 唠叨一会儿；聊一会儿天，闲谈一会儿 — **си** [互及]：Побъбрахме си за младите години. 我们聊了一会儿年轻时候的事。

побългар|явам [未]，**побългаря** -*иш*, -*их* [完] ❶使(某人)保加利亚化 ❷使具有保加利亚特点：～ена дума 保加利亚化的词 ～**яване** [中]

побългар|явам се [未]，**побългаря се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 保加利亚化 ～**яване** [中]

побърбор|вам [未]，**побърборя** -*иш*, -*их* [完] 唠叨(啰嗦)一会儿；闲聊(瞎扯)一会儿：Побърборихме на улицата и се разделихме. 我们在街上聊了一会儿就分手了。～**ване** [中]

побърз|вам [未]，**побързам** [完] ❶(同 да 和下一个动词连用) 赶忙，赶快，赶紧，急忙；赶，赶着做；忙于，急于：Побързай да си купиш новата книга. 你快去买新书吧！В това време се чуха конски стъпки и Цвета и Станка ～аха да се разделят. 这时，传来了马蹄声，茨维塔和斯坦卡赶快分手了。❷加快脚步，走得快起来：Побързайте да ни настигнете. 你们走快点好赶上我们。Светослав ～а по стълбите, за да види жена си. 斯维托斯拉夫为了见自己的妻子，在石级上加快了脚步。❸[只未] 时而走得快一点儿；加紧一点儿 ～**ване** [中]

побъркам 见 побърквам

побъркам се 见 побърквам се

побъркан -*а* ❶ побъркам 的过被形动 ❷[用作形]〈转，口〉精神失常的，不正常的，疯了的：～а от скръб жена 由于悲伤而精神失常的女人

побърк|вам [未]，**побъркам** [完] ❶搅一搅，和一和，搅拌搅拌；搅(和，搅拌)一会儿：Побъркай кашата, докато се върна. 在我回来之前，你把粥搅和搅和。❷[只未] 时而去掏(乱翻，偷)：Обича да ～ва в бюфета, където стои сладкото. 他喜欢在放着果酱的餐具柜里掏东西。Някой ～ва в долапа. 有人常在壁橱里乱翻。❸〈转，口〉妨碍…的实现：Лошото време ～а на плана ми. 坏天气打破了我的计划。❹〈转，口〉使失去理智；使精神失常，使发疯：Това съобщение съвсем ще го ～а. 这消息会使他完全失去理智。❺〈转，民〉弄错：Той ～ал пътя в тъмнината из бостаните. 在黑暗中，他在瓜地里迷了路。— **се** [被动]：Другарят му се пропил, сметките им се ～али. 他的伙伴喝醉了，他们的账算错了。～**ване** [中]

побърква|м се [未]，**побъркам се** [完] [中态] 丧失理智；

精神失常，发疯：Побъркал се от ра̀дост. 他高兴得丧失了理智。～не［中］

побъхт|вам［未］，**побъхтя** *-еш，побъхтах*［完］❶(时而)揍(打)几下：Когато бяхме деца̀，тате ни ～ваше. 小的时候，爸爸有时会打我们几下。❷〈转〉走一些路：Ние ～вахме до̀ста път. 我们走了不少路。

побъхт|вам се［未］，**побъхтя се** *-еш се，побъхтах се*［完］［中态］付出很大力气；费很大劲干活：Побъхтах се，докато̀ успях. 我费了很大劲才成功。

побя̀г|вам[1]［未］，**побя̀гам**［完］❶跑一跑，跑一会儿：Ще ～ам да се посто̀пля. 我要跑一会儿，好暖暖身子。❷［只未］间或(有时)跑(逃跑)：Като̀ ученѝк ～ваше от учѝлище. 他上小学时有时逃学。**～ване**［中］

побя̀гвам[2]［未］，**побя̀гна** *-егнеш，-ягнах*，命 *-егнѝ，-егнѐте*［完］❶逃走，逃跑：Побя̀гна с всѝчки сѝли. 他使出全身的劲逃跑了。Кога̀ се завърнал у дома̀ си，ка̀зали му，че момѝчето ～я̀гнало о̀ще през нощта̀. 他回到家里时，别人告诉他，早在夜里，女孩就逃跑了。❷开始跑，猛地跑起来：Тя̀ ～я̀гна，то̀й я подго̀ни. 她猛地跑起来，他去追赶她。**～я̀гване**［中］

повайк|вам се［未］，**пова̀йкам се**［完］［中态］❶唉声叹气一阵；埋怨一会儿：Стрѝна Крѐма се ～а，— У̀у，какво̀ пък пра̀ви，та се ба̀ви то̀лкова. 克列玛大婶埋怨道："唉，他干什么去了，耽搁了这么长时间。" Ще се ～а и ще му размѝне. 他会唉声叹气一阵，然后就会过去的。❷［只未］时而(有时)唉声叹气(埋怨)一会儿

пова̀л|вам［未］，**пова̀лям**［完］❶使滚动(翻滚)一会儿：Пова̀ляй го в брашно̀. 你把它在面粉里滚一滚。❷弄脏，(在地上)拖脏：～яна дрѐха 弄脏的衣服

повалѝ 见 повалѝвам 和 пова̀лям

повалѝ се 见 пова̀лям се

повалѝ|вам［未］，**повалѝ** *-ѝш，-я̀х*，过主形动 *-я̀л，-я̀ла，-ѐли*［完］［只三］❶下一点雨；下一会儿雨：Дъждът ～я̀ и престана. 雨下了一会儿就停了。❷［只未］时而(有时)下一点雨：За по̀севите е по̀-добрѐ през пролетта̀ по̀-чѐсто да ～я̀ва. 对于播下的作物来说，最好在春天经常下点雨。

пова̀л|ям[1]［未］，**повалѝ** *-ѝш，-ѝх*［完］❶使倒下，推倒，放倒，打倒，摔倒，绊倒：Бу̀рята ～ѝ мно̀го дървѐта. 暴风雨使很多树都倒了。❷使倒向一边；使倒伏：Мо̀жеш ли спрѝ дъжда̀? Валѝ，валѝ и — ～ѝ по̀сева. 你能使雨停下吗？它下呀，下呀，使庄稼都倒伏了。❸打死；击毙：То̀й измъ̀ква пистолѐта и го ～я на земя̀та. 他抽出手枪，把他击毙在地。❹〈转〉战胜，打败：С то̀яги не мо̀жем ～ѝ протѝвника. 咱们用棍子是不能把敌人打败的。— **се**［被动］～**яне**［中］

пова̀лям[2] 见 пова̀лвам

пова̀л|ям се［未］，**повалѝ се** *-ѝш се，-ѝх се*［完］［中态］❶倒向一边，倒下，躺倒，跌倒；倒塌；倒伏：Каля̀ската се дру̀скаше непреста̀нно и се ～яше ту̀ на една̀，ту̀ на дру̀га страна̀. 马车不停地颠簸着，它一会儿朝这边歪，一会儿又朝那边歪。～ям се на земя̀та 倒在地上 ❷〈转〉死，倒毙：То̀й па̀дна и се ～ѝ отведнъ̀ж. 他摔倒在地，一下子就死了。**～яне**［中］

повард|вам［未］，**повардя̀** *-ѝш，-ѝх*［完］❶看守(看管，守卫，守护)一下(一会儿)：Повардѝ днѐс ло̀зето. 今天你看管一下葡萄园吧！❷［只未］时而(有时)看守(看管，守卫，守护)一会儿 — **се**［被动］

повар|я̀вам［未］，**поварѝ** *-ѝш，-ѝх*［完］煮一煮，熬一熬，炖一炖；煮(熬，炖)一会儿：Поварѝ о̀ще ма̀лко сла̀дкото да се сгъстѝ. 你把果酱再熬一会儿，让它稠一些。— **се**［被动］

повглѐ|ждам се［未］，**повглѐдам се**［完］［中态］细看(端详，注视，凝视)一会儿：Но，като̀ се ～да в нѐго，позна̀ го. 但是，当他端详了他一会儿之后，认出了他。

повдѝг|ам［未］，**повдѝгна** *-неш，-нах*，过被形动 *-нат*［完］❶稍稍举起(抬起)：Повдѝгна глава̀. 他把头稍稍抬起。То̀й ～на ра̀лото да не сѐ забѝва тъ̀й дълбо̀ко. 他把犁稍稍抬起，使它不插得这么深。Сго̀ворна дружѝна планина̀ ～а.〈俗〉人心齐，把山移。～ам ку̀фар 提起箱子 ❷扶起，搀起：Повдигнѝ сто̀ла. 你把凳子扶起来。Господѝнът ～на голя̀мата яка̀ на въ̀лчия си кожу̀х. 那位先生竖起他狼皮袄的大领子。Тя̀ хва̀на глава̀та на друга̀рката си и се помъ̀чи да я ～не，но тя̀ увѝсваше като̀ на мъртвѐц. 她捧着自己女伴的头想把它抬起来，然而，它像死人的头一般低垂着。❸使变高，使增高；使变大，使增长：Проля̀вните дъждовѐ ～наха нивòто на Ду̀нава. 大雨使多瑙河的水位涨了。～ам ценѝте 提高价格 ～ам производѝтелността на труда̀ 提高劳动生产率 ❹〈转〉提高…的水平；增长；提高；改善：～ам благосъсто̀янието на населѐнието 增加人民的福利 ～ам настроѐнието на ня̀кого 使某人的情绪高起来 ❺〈转〉使产生，使出现，引起：～ам спо̀р 引起争论 ～ам разѝсквания 引起讨论 ❻〈转〉唤起(激起)…进行斗争(起义)：Ня̀кой не сѝ зада̀ва въпро̀са ка̀к ще ～нем ця̀лото рабо̀тничество. 谁也没提出如何唤起整个工人阶级的问题。❼〈转，民〉开始，发动：В Бя̀ла чѐрква ще до̀йда па̀к — са̀мо да ～на въста̀нието. 我还要到白切尔科瓦来，唯一目的是发动起义。— **се**［被动］◇ **～ам въпро̀с**〈口〉提出问题，要求进行讨论 **～ам глава̀**〈口〉1.朝上看，抬头(看) 2.不服从，反抗；造反：Ка̀к смѐят да ～ат тѐ глава̀? 他们怎么敢反抗？**～ам ду̀ха на ня̀кого** 提高某人的信心；鼓励，使…有勇气，给…打气：Успѐшната бо̀йна манѐвра на брига̀дата ～на духа̀ на бойцѝте и създа̀де вѐсело настроѐние. 全旅战斗行动的胜利鼓舞了战士的士气，形成了愉快的气氛。**～ам ня̀кому дѐртовете**〈口〉使不安，打扰；使激动 **～ам очѝ**〈口〉往上看，抬眼向上看：Кога̀то ～на очѝ，мѐсецът бѐше изгря̀л. 他抬眼往上一看，月亮已经出来了。**～ам рамѐнѐ** 1.(挨批评或受责备时)满不在乎，耸耸肩表示不以为然 2.(耸耸肩表示)不感兴趣；不知道 **～ам му кръвното** 使他血压升高，惹他生气 **～ане**［中］：～ане производѝтелността на труда̀ 提高劳动生产率

повдѝг|ам се［未］，**повдѝгна се** *-неш се，-нах се*［完］［中态］❶(身体等)稍微抬起(提起)一些，稍稍升高一点：Повдѝгна се с мъ̀ка от легло̀то. 他从床上吃力地微微抬起身子来。Бя̀лата му глава̀ се ～на от възгла̀вницата и па̀дна па̀к като̀ отсѐчена. 他那白发苍苍的头从枕头上抬了起来，又猛地落了下去。～ам се на пръ̀сти 踮起脚来 ❷站起来，直起身子：～ам се от сто̀ла 从椅子上站起身来 То̀й помо̀гна на бо̀лната да се ～не. 他给病人扶直了身子。❸〈转，罕〉(病后)起床，下地；病愈：Едва̀м се е ～нал，ѐто сега̀ ще му припа̀дне. 他很勉强地下了地，瞧，现在他又要晕过去了。❹［只三］(声音等)发出，响起：В това̀ врѐме от едѝния кра̀й на трапѐзата се ～на шу̀мен глъч и смя̀х. 这时，从餐桌的一头响起了说笑声。❺〈转〉［只三］提高；活跃起来：Настроѐнието се ～на. 情绪高涨起来了。❻〈转〉［只复和三单］提高到更高的水平：През послѐдните годѝни значѝтелно се ～на ро̀дната промѝшленост. 近几年来，我国工业水平提高了不少。❼〈转，罕〉起义，暴动，造反：Тѐ са се ～нали на бу̀нт. 他们起来造反了。◇ **～а ми се**〈口〉想吐，恶心：Тя̀ не ха̀пна нѝщо，

защо̀то ѝ се ～аше от лека̀рството. 她什么也没吃，因为服药后想吐。～ане［中］

повдига̀тел|ен *-на*［形］起重的，上升的：～ен кра̀н 起重机，吊车

поведа̀ 见 повѐждам

поведа̀ се 见 повѐждам се

поведѐние［无复，中］行为，操行，品行，举止：добро̀（ло̀шо）～ 良好（恶劣）的品行 жена̀ с лѐко ～ 举止轻浮的女人 Решѝха по съдържа̀нието на писмо̀то да определя̀т ～то си по̀-ната̀тък. 他们决定根据信的内容来确定今后的做法。учени̇к с при̇мерно ～ 操行优良的学生 ◇ **държа̀ ли̇ния на ～** 采取一定的做法；遵循一定的准则 **пра̀вя ～ пред ня̀кого**〈口〉在某人面前故作姿态（矫揉造作，装腔作势）

поведѐнческ|и *-а*［形］〈书〉行为的，举止的：～а реа̀кция 行为反应 ～и нау̀ки 行为科学

повѐ|ждам［未］，**поведа̀** *-дѐш，-до̀х，-дѐ*，过主形动 *-л*［完］❶开始带（领，引）：Къдѐ си ～ла деца̀та? 你把孩子们带到哪儿去了？❷开始拉（牵）（牲口）：Висо̀кият，ѐдър сѐлянин се зака̀шля，хва̀на ко̀ня за юзди̇те и го ～дѐ. 大个子农民咳了一阵，牵住缰绳拉着马往前走了。❸引路，带路：Заповя̀дайте，мо̀лим ви! — и тя̀ ги ～дѐ към вра̀тнята бързи̇шка̀та. "请进!"她赶紧把他们带到院门那儿。❹〈民〉带领：Тя̀ ～дѐ невя̀стата в пра̀зник на чѐрква. 在节日她带着新媳妇到教堂去。❺〈转〉率领，领导：То̀й бѐше еди̇нственият，ко̀йто мо̀жеше да ～дѐ ста̀чката в града̀. 他是这个城市里唯一能够领导罢工的人。❻〈转，民〉开始 ❼〈民〉（与某些抽象名词连用，表示该名词所指事情的开始）开始，…起来：～ждам ра̀зговор 谈了起来 ～ждам борба̀ 开始进行斗争 ～ждам война̀ 开始打仗 — **се**［被动］：Между̀ два̀мата войни̇ци от Бря̀гово се ～дѐ слѐдният кра̀тък ра̀зговор. 来自布里亚戈沃的两个战士开始进行下面的简短交谈。◇ **～ждам хоро̀то** 1.开始带领人们跳霍罗舞 2.〈转，口〉带头；做榜样 **～ждане**［中］

повѐ|ждам се［未］，**поведа̀ се** *-дѐш се，-до̀х се，-дѐ се*，过主形动 *-л се*，［完］［中态］❶〈民〉与某人一同走，结伴走：Отка̀к я ма̀йка ожѐни，/ ни̇йде се Сла̀вка не вѐстна，/ със дру̀жки да се ～дѐ.（Ц. Церковски）自从斯拉芙卡的妈妈把她嫁了人以后，她在哪儿都不露面，也不同女伴们一块走。❷跟着（随着）走：Овци̇те се ～ли подир гласа̀ на кава̀ла. 绵羊跟随着笛声走着。❸〈转〉开始学…的样子（榜样），模仿：Клюка̀рки са се намѐсили ту̀к. И ма̀ма се е ～ла по тя̀х. 长舌妇们在这里插了一手，我妈妈也学了她们的样子。◇ **～ждам се по ума̀ на ня̀кого**〈口〉盲目服从某人；盲目地学起某人的样子来 **～ждане**［中］

по̀ве|й *-ят，-я，-и*［常单，阳］〈诗〉微微地吹动，轻吹，微拂：про̀летен ～й 春风轻吹 Откъм река̀та лъхаше вла̀жен ～й. 从河边吹来湿润的微风。

повѐй|вам［未］，**повѐйна** *-неш，-нах*［完］❶开始轻轻（微微）地吹拂 ❷［只未］时而（有时）微微地吹一会儿：Ѐсенно врѐме ～ват сѐверни ветровѐ. 秋天有时会吹一阵北风。**～ване**［中］

повелѐни|е *-я*［中］〈书，古〉❶诏令，命令：То̀й ча̀ка ～ето на Ва̀ше вели̇чество. 他等待着陛下的诏令。❷必须无条件执行的命令，严厉的命令：Жена̀та бѐше задължѐна да се подчиня̀ва и да изпълня̀ва ～ята на сво̀ите роди̇тели и сво̀я съпру̀г. 女子曾经必须服从和执行自己的父母和丈夫的严厉命令。

повели̇тел *-ят，-я*［阳］，**повели̇телка**［阴］〈书，古〉❶发号施令的人；统治者；君主：Помни̇，че а̀з съм вѐче бъ̀лгарски ца̀р и тво̀й ～. 记住，我已是保加利亚的沙皇和你的君主。❷〈讽〉喜欢发号施令的人：Съби̇рай си уста̀та и слу̀шай! — ка̀зал стра̀шният ～ и посо̀чил с пръ̀ст към жена̀ си. "你闭上嘴听着!"那可怕的、爱发号施令的人指着自己的妻子说。

повели̇тел|ен *-на*［形］❶命令性的，命令式的，命令意味的：～ен то̀н 命令的口吻 ～ен по̀глед（жѐст）命令式的目光（手势）Гла̀сът му бѐше суро̀в и ～ен. 他的话音是生硬的、命令式的。❷〈转，书〉同 вели̇чествен（雄伟的，宏伟的，庄严的）❸〈转，书〉绝对的，无条件的：～на необходи̇мост 绝对需要（必要）◇ **～но наклонѐние**〈语法〉命令式 **～но**［副］1.同 заповѐднически（命令式地）：изви̇кввам ～но 命令式地喊 2.〈书〉坚决地；斩钉截铁地

повѐл|я［阴］〈古〉❶诏令；命令：Цари̇це свѐтла，сега̀ съм пра̀теник на ца̀ря. / Повѐля нѐгова ти но̀ся а̀з.（М. Петканова）尊贵的皇后，我现在是沙皇的使者，我给您带来他的诏令。Слу̀шай ти̇ мо̀ите ～и. 你听着我的命令。❷必须无条件执行的命令（要求），严厉的命令（要求）：То̀й не отстъ̀пва пред ～ите на сво̀я гра̀жданскн дълг. 他不违背自己公民职责的要求。

повеля̀[1] 见 повеля̀вам

повел|я̀[2] *-и̇ш，-и̇х*［完］〈方〉［只命］❶（在请某人进来或到某处去时用）请，请进：Сега̀，ко̀йто оби̇ча，～ѐте у на̀с. Днѐс ни̇е и̇маме у дома̀ и̇мен дѐн. 现在，谁如愿意，就请到我们家来。今天我们家过命名日。❷请吃；请拿；请吧

повел|я̀вам［未］，**повеля̀** *-и̇ш，-и̇х*［完］❶〈书〉下诏令；下令，命令 ❷〈书，扩〉严厉命令，坚决要求：Ра̀зумът ～я̀ва така̀. 理智是这样要求的。❸统治，管辖 **～я̀ване**［中］

поверѐн *-а* ❶ поверя̀ 的过被形动 ❷［用作形］〈公文〉受某人管理的，属…管辖的；隶属于…的，所属的

повѐрени|к *-ци*［阳］，**повѐреница**［阴］❶被信任者，受信托者，受人托付者；心腹；将秘密相托的人 ❷代理者，代办者 ❸〈法〉受委托者

повѐри|е *-я*［中］❶迷信 ❷传说，神话：Спорѐд ～ето，вся̀ко ѐзеро си и̇ма стопа̀нин — полови̇н човѐк，полови̇н ри̇ба，и то̀я стопа̀нин живѐе в на̀й-дълбо̀ката ча̀ст на ѐзерото. 根据传说，每个湖都有一个主人——一条人鱼，它住在湖的最深处。

повери̇тел|ен *-на*［形］❶〈公文〉机密的，秘密的：～ни книжа̀ 机密文件 ～на слу̀жба 机要（机密）工作 ～на кореспондѐнция 秘密信件 ❷秘密告知的；表示特别信任的：То̀й съобщи̇ нѐщо ва̀жно и ～но. 他讲了一些重要的、秘密的事。～но［副］：Стро̀го ～но Ви ка̀звам това̀. 我告诉您这件须严守秘密的事。◇ **ли̇чно ～но**〈公文〉亲启 **～ност** -ността̀［中］

повер|я̀вам［未］，**поверя̀** *-и̇ш，-и̇х*［完］❶把秘密（心事）告诉某人（向某人倾诉）：Откри̇й ми сърцѐто си，～и̇ ми мъ̀ката си. 你把心灵向我打开吧，把痛苦向我倾诉吧！❷（信）托，托付，委托，交付：То̀й ～я̀ваше на деца̀та си клю̀ча от ковчѐга с пари̇те. 他把钱匣的钥匙交给孩子们了。Ще ～и̇м ра̀ботата са̀мо на еди̇н-два̀ от на̀с. 我们只把这项工作交付给我们中间的一两个人。— **се**［被动］**～я̀ване**［中］

повѐс|вам［未］，**повѐся** *-иш，-их*［完］〈方〉同 провѐсвам — **се**［被动，中态］**～ване**［中］

повеселѐя 见 повеселя̀вам[1]

повеселя̀ 见 повеселя̀вам[2]

повесел|явам¹ ［未］, **повеселѐя** *-ѐеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* ［完］快活起来，开心起来：Щом остана сам с нас, той се оживи, ～я. 他独自和我们在一起时就活跃起来，开心起来。～**яване** ［中］

повесел|явам² ［未］, **повеселя̀** *-иш, -их* ［完］❶使快活快活，使开开心，使喜悦：Хайде да ни ～иш с шегите си. 来，你开开玩笑，让我们快活快活吧！Попей ми, ～й ме. 你给我唱唱歌，让我开开心吧！❷［只未］（时而）使快活快活（开开心）：С акордеона си тя ни ～ява понякога. 她有时拉手风琴让我们快活快活。— **се** ［被动，中态］：Идете и послушайте музика, потанцувайте, ～ете се. 你们去听听音乐，跳跳舞，开开心。～**яване** ［中］

повсемо̀ *-а̀* ［中］同 повсямо

по̀вест *-тта̀, -и* ［阴］〈文学〉❶中篇小说：„Нещастна фамилия" от Васил Друмев е първата българска ～. 瓦西尔·德鲁梅夫的《不幸的家族》是保加利亚第一部中篇小说。❷〈扩〉故事；叙述，讲述：Това е краят на тая странна ～, / чието тъжно име бе: любов. (Ас. Разцветников) 这就是这一奇怪故事的结局，它那悲伤的名字叫做爱。

повествова̀ни|е *-я* 和 **повествува̀ние** ［中］〈书〉❶叙述，讲述：Ние сме длъжни да продължим ～ето си и да разкажем на читателя какво се е случило. 我们必须接着讲下去，必须告诉读者发生了什么事。❷（一部著作中的）叙述部分；故事

повествова̀тел *-ят, -я* ［阳］, **повествова̀телка** ［阴］〈书，旧〉小说家

повествова̀тел|ен *-на* ［形］同 разказвателен（叙事的，叙述的；叙述体的）：～ни трудове 叙事体作品 ～ен стил 叙述体，叙事体 ～ен тон 叙述的口气 ～**но** ［副］～**ност** *-ността̀* ［阴］〈书〉

повеству̀вам ［未］（详细地）叙述，讲述

повествува̀тел *-ят, -я* ［阳］, **повествува̀телка** ［阴］同 повествовател

повествува̀тел|ен *-на* ［形］同 повествователен

повѐстка ［阴］〈军〉（晚间集合的）预备号

повѐся 见 повѐсвам

по̀вет ［无复，阳］〈方〉❶同 павит ❷同 хмел（啤酒花）

повѐтица ［阴］旋花(*Convolvulus arvensis*)

поветр|ѐя *-ѐеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* ［完］❶稍稍挥动；挥动一会儿 ❷微微飘动，飘动一会儿 ❸晾一晾，晾一会儿 ❹（酒类或药物）稍稍跑味儿（蒸发）

поветр|ѐя се *-ѐеш се, -ях се*, 过主形动 *-ял се, -яла се, -ѐли се* ［完，中态］❶飘动一会儿 ❷（稍稍）摇晃（晃动）一会儿

повѐхна 见 повяхвам

повѐхнал *-а* ❶ повѐхна 的过主形动 ❷［用作形］1.枯萎了的，蔫了的：～и цветя 蔫了的花 2.变衰弱的，衰老了的：～а стара мома 衰老了的老姑娘 ～а жена 衰老了的女人 ❸〈转〉瘦弱的；憔悴的；苍白的：～о лице 憔悴的脸 ❹〈转〉萎靡不振的；忧伤的

по̀вече I ［副］❶比较多，多一些，更多，多；更加：Който е богат, ще плаща ～. 谁有钱就多付些。Той знае ～. 他懂得比较多。Кого обичаш ～? 你更喜欢谁？Трябва да внимаваш ～. 你得多加注意。Повече слушай, а по-малко говори. 〈俗〉多听点，少说点！❷（有时加定冠词）主要(的)，更多(的是)；最经常是：Той пееше тихичко, сладичко, ～ на себе си. 他轻轻地、声音甜美地唱着，更多的是唱给自己听。Найден ～то отсъствуваше. 耐登经常是缺席的。❸（用于否定句，表示某一动作或状况的中止、中断）再，继续，在此之后：Ако не дойда до 3 часа, не ме очаквайте ～. 如果到3点钟我还不来，你们就别再等我了。Не мога да търпя ～. 我不能再忍受了。II ［用作不定数词］（有时加定冠词）更多的，较多的，多一些的：Стоян и не помисли да иска ～ пари. 斯托扬根本就没有想要更多的钱。Виковете и охканията прекъсваха ～то пъти внезапно. 喊声和呻吟在大多数的情况下是突然停止的。III ［用作名，中］❶更多的数量，较多的数量：От ～ глава не боли. 〈俗〉不会因为数量多而头疼；多多益善。Имаме. Ама не е лошо да са ～. 我们有，不过，多一点更好。❷（有时加定冠词）大部分：Повечето ръкописи бяха писани с молив. 多数手稿是用铅笔写的。В празник дядо Йордан прекарваше ～ от времето си в затворената кръчма. 在节假日，约尔丹爷爷是在关了门的酒店里度过他大部分时间。❸（指人时必须加定冠词）（大）多数，（大）多数人：Повечето от тях бяха овчари. 他们中间的大多数人是羊倌。Устните на ～то се бяха попукали до кръв. 大多数人的嘴唇都裂得出了血。◇ **в** ～ 多出来；富余出来；比…多 **все** ～（**все** ～ **и** ～）越来越多；越来越：Неговата слава растеше все ～ и ～. 他的名声越来越大。**колкото** ～（**… толкова**）（常用于比较级）越…就越…：Колкото ～ има, толкоз ～ ламти. 他越有钱，就越贪得无厌。Колкото ～ приближаваме, тълпата става по-бясна, по-страшна. 我们越走近，人群就越是疯狂，越是可怕。**ни** ～, **ни по-малко** 只有这个，没有别的；只此而已 **нещо** ～（用以引出结论和特别强调的肯定语句）不止如此；甚至：Той вложи всичката си енергия и направи всичко, за да постъпи на служба. Нещо ～, той се унижава да търси препоръка от видни партизани. 他付出了全部精力，尽了最大努力想去就职。不止如此，他甚至不惜低三下四地去找出名的游击队员推荐他。**нищо** ～（**от**）除…外没有任何别的，只是…而已：Но колкото и да беше хубава, все пак си беше хума и нищо ～. 不管有多么好看，也只不过是一块白陶土而已。**още** ～ **че** 尤其是；特别是由于…：Кръстевица много се радваше на първата си внучка, още ～ че й беше именница. 克勒斯泰维察因为自己有了第一个孙女，特别是由于她跟她同名而非常高兴。～ **или по-малко** 〈书〉或多或少地 **толкова (толкоз)** ～ **че**（用来表示下面的语句极为重要或用于结论性和强调的语句之前）尤其是

повечѐрям|м ［完］❶稍微（很快地）吃一点晚饭：Но да бяхме ～ли, че и ти си ми гладничка, нали? 咱们吃点晚饭吧，你也有点饿了，是吗？❷〈民〉同 вечерям（吃晚饭）

по̀вечко ［副］〈口〉（по̀вече 的指小）（稍稍）多一点：Дай ми едно шишенце ракия, ама с ～ мезенце. 给我拿一小瓶白酒来，不过，得多来点下酒菜。

повѐя 见 повявам

повз|ѝрам се ［未］, **повзра̀ се** *-рѐш се, -рях се*, 过主形动 *-рял се, -ряла се, -рѐли се* ［完］［中态］❶细看（凝视，注视）一会儿：Повзрях се, докато го забелязах. 我注视了一会儿，直到看见他为止。❷［只未］时而细看（凝视，注视）一会儿

пови̇|вам¹ ［未］, **повия̀** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* ［完］（把婴儿）包在襁褓里：Тя развива и ～ва детето, и пеленките тя му пере. 是她打开又系上孩子的包被，是她在给他洗包被。— **се** ［被动］◇ **С черен повой са го** ～**вали.** 〈民〉他的命运太糟了；他太不幸了。～**ване** ［中］

пови̇|вам² ［未］, **повия̀** *-еш, -х* ［完］嗥（号叫，哀号，号哭）—

会儿：Ку̀чето се спря̀ и ～ ма̀лко. 狗停下来号叫了一会儿。～**ване**［中］

повѝ|вам[3]［未］，**повѝя** *-еш*，*-х*，过被形动 *-т*［完］〈方〉把…转(扭)向一边：При тѐзи ду̀ми Пѐтър бъ̀рзо ～ глава̀ и втрѐнчено ня̀как загледа̀ ма̀йка си. 彼得听到这些话很快转过头来，似乎很专注地看着他母亲。— **се**［反身，被动，中态］～**ване**［中］

повѝ|вам се［未］，**повѝя се** *-еш се*，*-х се*［完］［中态］蜿蜒，弯曲；盘旋，翱翔：Ня̀колко щъ̀ркела ля̀тнаха над обителта̀，～ха се лениво и му̀дно и па̀к се спу̀снаха на земя̀та до сама̀та река̀. 几只鹳飞到寺院上空，懒洋洋、慢吞吞地盘旋了一会儿，又落到河岸上。～**ване**［中］

повѝвка［阴］襁褓

повѝдимому［副］看来，大概：Повѝдимому здра̀вето му не ѐ ло̀шо. 看来他的身体不错。

повѝ|ждам［未］，**повѝдя** *-диш*，*-дях*，过主形动 *-дял*，*-дяла*，*-дели*［完］❶看看；看一会儿：Рѐкох да до̀йда да ви ～дя. 我决定来看看你们。❷稍稍(模模糊糊地)看见：Вѝждаш ли добрѐ с очѝте си? — А бѐ ～ждам. "你眼睛看得清楚吗？""模模糊糊地看得见。"❸［只未］时而(有时)看见一点：— **се**［被动，互及］：Добрѐ че дойдѐ да се ～дим，да си побъ̀брем. 你来了，咱们见见面，聊聊，这很好。

по̀ви|к（罕）*-ци*［阳］〈书〉呼声，呼唤；号召，召唤：～к за борба̀ 进行斗争的号召 ～к срещу̀ бюрокра̀цията 反对官僚制度的呼声 отзова̀вам се на ～ка 响应号召

повѝк|вам[1]［未］，**повѝкам**［完］❶叫出来，唤出；找来；召唤；传唤：Ще го ～ам，за да му съобщя̀ решѐнието ни. 我要把他找来，好向他通知我们的决定。Повѝкай по телефо̀на еднò таксѝ. 你打电话叫一辆出租车。～вам лѐкар 请医生 ❷叫，喊叫，召唤，招呼：Да̀скале，— ～а го едѝн петдесѐтгодѝшен сѐлянин. "老师！"一个50岁的农民喊他。～ам по ѝме 喊(他的)名字 ❸喊(叫喊)一会儿：Повѝка，пока̀шля се — ня̀кой не сѐ обади. 他喊了一会儿，咳嗽了几声，谁也没有回答。❹［只未］时而(有时)喊一会儿：То̀й ～а，когато се напѝе. 他喝醉的时候，有时会喊一会儿。— **се**［被动］～**ване**［中］

повѝк|вам[2]［未］，**повѝкна** *-неш*，*-нах*［完］❶喊(叫喊)一会儿 ❷(时而)喊一会儿 ～**ване**［中］

повиква̀тел|ен *-на*［形］〈军〉❶ ～**на за̀повед（белѐжка）**军训通知书；入伍通知书 ❷〈口〉［用作名］～**на**［阴］，～**но**［中］军训通知书；入伍通知书

повѝкна 见 повѝквам[2]

повилня̀|вам［未］，**повилнѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］❶狂吹(怒吼，狂暴，肆虐，猖獗)起来：След разгро̀ма на въста̀нието тѐ съвсѐм ～я̀ха. 起义失败后，他们变得极为猖獗。❷(时而)狂吹(怒吼，猖獗；疯闹)一会儿：Ѝскаше ми се да поигра̀я，да ～ѐя по тревѝцата. 我想在草地上玩一玩，疯闹一阵。～**я̀ване**［中］

повѝнност *-тà*，*-и*［阴］❶义务；役；义务制：воѐнна ～ 兵役 тру̀дова ～ 劳动义务 пъ̀тна ～ 出人修筑道路的义务 отбѝвам ～та̀ си 服役；履行义务 ❷〈史〉贡赋；徭役，官差：феода̀лни ～и 封建贡赋(徭役)

повину̀|вам се［未］，**повиня̀ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*［完］［中态］〈旧〉服从，顺从，听…的话：Повину̀вам се на вся̀ка нѐгова разпорѐдба. 我服从他的每一个命令。～**у̀ване**［中］

пов|я̀рам［未］，**поврѐ** *-рѝш*，*-ря̀х*，过主形动 *-ря̀л*，*-ря̀ла*，*-рѐли*［完］［只三］沸(开，煮)一会儿：Я̀денето тря̀бва о̀ще да ～рѝ. 这菜还得煮一会儿。

повѝс|вам［未］，**повѝсна** *-неш*，*-нах*［完］〈方〉同 увѝсвам(悬挂) ～**ване**［中］

повися̀|вам［未］，**повися̀** *-ѝш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］悬(挂)一会儿：Като̀ ～ѝш на опа̀шката и тѝ ще си ку̀пиш билѐт за концѐрт. 你排一会儿队也能买到音乐会的票。

по̀вит［阳］〈方〉同 па̀вит

повѝтица［阴］同 повѐтица

повиша̀|вам［未］，**повиша̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］❶提高，增高；增加；加强；改进，改善：～а̀вам жѝзненото равнѝще 提高生活水平 ～а̀вам но̀рмите 提高定额 ～а̀вам запла̀тите 增加工资 ～а̀вам цена̀та 涨价，提高价格 ～а̀вам интерѐса 提高兴趣 ～а̀вам квалифика̀цията 提高技能(熟练程度) ～а̀вам авторитѐта на ня̀кого 提高某人的威信 ❷〈公文〉提升，使升级：Повишѝха го в слу̀жбата. 他们给他提了级。— **се**［被动，中态］：Запла̀тите се ～ѝха. 工资提高了。Температу̀рата ми се ～ѝ. 我的体温升高了。◇ ～**а̀вам гла̀с（то̀н）**提高嗓门 ～**а̀вам духа̀ на ня̀кого** 鼓励某人 ～**а̀ване**［中］：～а̀ване на ценѝте 涨价，提高价格 ～а̀ване на температу̀рата 温度的升高

повишѐн *-а* ❶ повиша̀ 的过被形动 ❷［用作形］同 увеличѐн(增长的，增大的，提高的)：～о произво̀дство 提高的产量 ～о самочу̀вствие 良好的自我感觉 ◇ ～ **гла̀с（то̀н）**提高了的嗓门：Тя̀ гово̀реше непреста̀нно，с ～ гла̀с. 她提高了嗓门不停地说。～**о настроѐние** 很好的情绪(心境)

повишѐни|е *-я*［中］❶［只单］〈罕〉提高，增高；加强；上升；高涨：～е на на̀дниците 提高日工资 ❷提升，升级：Оча̀ква ～е. 他在等着提升。служѐбно ～е 职务的提升

повѝя 见 повѝвам[1]，повѝвам[2] 和 повѝвам[3]

повѝя се 见 повѝвам се

повкѝс|вам［未］，**повкѝсна** *-неш*，*-нах*［完］［只三］有点馊(发酸)：От горещинѝте мармала̀дът ～на. 由于天热果酱有点馊了。— **се**［中态］

повла̀ст[|ву]вам［完］统治(治理)一小段时间

повла̀ч|а *-иш*，*-их*［完］❶拖(拉，拽)一会儿：Детѐто ～и кло̀на и го захвъ̀рли. 孩子拖着树枝走了一会儿就把它扔了。❷开始拖(拉，拽)：То̀й нара̀ми торбѝцата и па̀к ～и подбѝтите нозѐ. 他把口袋搭在肩上，又拖起他肿胀的双腿走了。— **се**［被动］

по̀вле|к *-ци*［阳］邋遢人，不修边幅的人，不整洁的人

повлека̀ 见 повлѝчам

повлека̀ се 见 повлѝчам се

повлека̀н *-овци*［阳］，**повлека̀на**［阴］〈藐，口〉邋遢人，不修边幅(不整洁)的人：Каквѝ сте ～овци! 瞧你们那邋遢劲！

повлекл|о̀ *-а̀*［中］〈方〉出身；族系

повля̀|зам［未］，**повля̀за** *-ѐзеш*，*-я̀зох*，*-ѐзе*，过主形动 *-я̀зъл*，*-я̀зла*，*-ѐзли*［完］进去一会儿：Мину̀вам покра̀й тя̀х，глѐдам — по̀ртите отво̀рени. Ча̀кай да ～я̀за，рѐкох，да вѝдя какво̀ пра̀вят. 我从他们家旁边走过，一看，门是开着的。我想，我进去一会儿吧，去看看他们情况怎么样。

повлѝ|чам［未］，**повлека̀** *-ечѐш*，*-я̀кох*，*-ѐче*，过主形动 *-я̀къл*，*-я̀кла*，*-ѐкли*［完］❶开始拖(拉，拽)：Мѐчката се отвъ̀рзаха，～я̀кла синджѝра и избя̀гала. 熊挣脱了捆绑的东西，拖着铁链逃走了。Детѐто отѝде и взѐ от ъ̀гъла своѐто

мȁлко стòлче, ～ѐче го през стȁята и го слòжи до леглòто си. 孩子到屋角去拿了自己的小椅子，拖着它穿过房间，放在自己的床边。Повлѝкохме колȁта. 我们拉起了车子。❷冲走，刮走，带走，卷走，裹走：Течѐнието ～ѐче лòдката надòлу покрàй дѐсния брѝг. 急流把船沿着右岸往下游冲走。❸〈口〉带领，领着…走：Ѝхна кòня и ～ѐче / рȁтната си сгȁн далѐче. (Вазов) 他骑上马，带领士兵奔向远方。❹〈转，口，不赞〉带来(领来)(不速之客)：Защò си ми ～ѝкъл нѝ в тўй нѝ в онўй врѐме гòсти. 你为什么在这种不合适的时候给我带来了客人？Повлѝкъл на театър и дечурлѝгата си. 他把孩子们也带去看话剧了。❺〈转〉同 увлѝчам（吸引）❻〈转，口〉引起，导致，成了…的原因：Тȁзи мѝрка е ～ѝкла след сѐбе си нòво увеличѐване на ценѝте. 这个措施引起价格再度上涨。❼〈转〉引得(促使)…到某处去：Избѝгвах я, че и тя мѐн. Чȁк след годѝна ме ～ѐче нѐщо къдѐ тѐх. 我躲着她，她也躲着我。直到一年以后，有什么事才使得我到他们家去。◇ **～ѝчам крȁк**〈口〉开路，带头 **～ѝчам кракȁ (нозѐ)**〈口〉慢慢地、脚步沉重地走了起来；拖着步子走起来：Дòбра ～ѐче нозѐ с навѐдена главȁ. 道布拉低着头，拖着步子走起来。**～ѝчане**［中］

повлѝчам се［未］，**повлекȁ се** *-ечѐш се, -ѝкох се, -ѐче се*，过去主形动 *-ѝкъл се, -ѝкла се, -ѐкли се*［完］［中态］❶开始(在地上)拖；开始慢慢移动；开始爬：Вълците се наредѝха едѝн зад дрўг и тѐхните увѝснали опȁшки се ～ѝкоха из снегȁ. 狼一只跟着一只地排成一列，它们耷拉着的尾巴在雪地上拖了起来。Откъм сѐвер се ～ѝкоха мъглѝ, завалѝ дъжд. 雾气从北面缓缓移动起来，开始下雨了。Повлѝкох се по корѐма. 我开始往前爬。❷悬挂，垂着：По стенѝте бѝха се ～ѐкли вѐче пȁяжини. 墙上已经挂了蜘蛛网。❸〈口〉(由于疲倦、衰竭而)吃力地走，拖着脚步走，一步一步地挪：След тўй бȁвно, с подкосѐни кракȁ, се ～ѐче към къщи. 然后他慢慢地，用发软的双腿，拖着步子朝家里走去。❹〈口，藐〉(一大群人)慢慢地、七零八落地走：Къдѐ сте се ～ѐкли? 你们到哪儿去？❺〈口〉(跟在某人后面)动身，出发，走：След нѐго се ～ѐче цѐлото му семѐйство. 他全家人都跟在他后面出发了。❻〈转，口，不赞〉开始模仿，开始学…的样子：Всѝчки вѝе сте се ～ѐки по тòя човѐк. 你们全都模仿起这个人来了。◇ **По корѐм се ～ѝкох.**〈口〉我费了牛劲：По корѐм се ～ѝкох, дордѐ ги отбѝя тȁзи годѝна да не ѝдват пȁк. 我费了牛劲才使他们今年不再来了。**～ѝчам се по умȁ на нѝкого**〈口〉按别人的劝告和意见行事，跟着某人的主意转，言听计从：И кȁк се ～ѝкох ȁз по умȁ ти? 我怎么被你摆布了呢？**～ѝчане**［中］

повлиѝ|вам［未］，**повлиѝя** *-еш, -х*［完］施加很大的影响，有(明显的)影响，对…起(很大的)作用：Събѝтията ～ха на лѝчния му живòт. 这些事件对他个人生活影响很大。— **се**［被动］

повлѝза 见 повлѝзам

повнȁ|сям［未］，**повнесȁ** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе*［完］拿进(搬进，运进)一点儿；往里拿(搬，运)一会儿：Докȁраха ни дървȁ. Повнѐсох мȁлко от тѐх в мазѐто и се измъкнах. 他们给我们送来了劈柴，我把劈柴搬了一些到地窖里就钻出来了。

пòвод[1]［阳］理由；口实，借口：събрȁние по ～ на годѝшнината от задрўжната ни рȁбота 为庆祝我们共同工作一周年而举行的集会 Пòводите на тѝя кȁраници бѝха всѝкога дрѐбни и нищòжни. 吵嘴总是鸡毛蒜皮的小事引起的。Разтўря без всѝкакъв ～ общѝнския съвѐт. 他无缘无故地把乡委员会解散了。търся ～ 寻找借口 намѝрам ～ 找到理由 ѝмам ～ 有理由 ◇ **дȁвам ～** 引起，成为…的原因：Събѝтието дȁде ～ за безкрȁйни спретнѝ из кафенѐтата. 这事件引起各咖啡馆里无休止的争吵。**по ～ на** 由于，为了

пòвод[2]［阳］缰绳：отпўскам ～ите 放松缰绳

повòдни|к *-ци*［阳］〈方〉同 пòвод[2]

повòд|я *-иш, -их*［完］带(领，引；陪，送；拉，牵；驱赶)一会儿：Повòдих гòстите из градȁ. 我陪着客人们在城里走了一会儿。

повòз|вам［未］，**повòзя** *-иш, -их*［完］❶(用车等)运(运送)一会儿 ❷［只未］时而运(运送)一会儿：През зѝмата и ȁз ～вам децȁта на шейнȁ. 冬天，我有时也让孩子们乘坐我驾的雪橇玩。— **се**［反身，被动］

повò|й *-ят, -я, -и*［阳］束襁褓的带子 ◇ **С чѐрен ～й е повѝван.**〈民〉他是个不幸的(苦命的)人。

Повòлжие 伏尔加河流域(俄罗斯)

повòрка［阴］〈方〉绳子，索，绳索

повоюѝвам［完］作一会儿战，打一会儿仗

пòврага［副］〈口，藐〉去他的，滚他的，他爱干什么就干什么，见鬼去吧，我不管，我管不着：Вървѝ ～! 你滚开！За нѐго нѝкога да ми не говòриш, ѝмето му да не чўвам! Пòврага да вървѝ. 你们任何时候都别对我谈他的事，我不愿意听见他的名字！让他见鬼去吧！

поврȁт［阳］❶倒转，倒退：～ към стȁрото 向旧事物倒退，复旧 ❷转变，转折；急转，骤变，转机：～ в политѝката 政策的转变 ～ в междунарòдните отношѐния 国际关系的转变 решѝтелен ～ 决定性的转变

поврȁт|ен *-на* поврȁт 的形容词：～ен момѐнт 转变关头 ～на тòчка 转折点

пòвратки［无复，阴］〈民〉新婚夫妇和男方亲属在婚礼后(常于婚后第一个星期四)拜访新娘双亲的仪式；(有新郎同其亲属伴随的)新娘回娘家 ◇ **на ～ в сѐло** 返回故乡(长期离开故乡后，回故乡探望)

повратлѝв *-а*［形］灵活的，能很快地变换动作方向的

повраччўва|м［完］占占卜，算算命，看看相，(闹着玩)算算命：Хȁйде да ми ～ш на кафѐ. 你给我用咖啡算算命吧！

поврѐд|а［阴］损坏，损害；毁坏，破坏；损坏处，损坏了的部分：лѐка ～а 轻度损坏 тѐжка ～а 严重的损坏 ～а на мѐбели 家具的损坏 Молцѝте причинѝват голѐми ～и на вълнените дрѐхи. 谷蛾能把毛料衣服蛀得很厉害。Отбѝгването да се нòсят очилȁ мòже да предизвѝка, осòбено при сѝлно късоглѐдите, сериòзни ～и на окòто. 近视的人，尤其是高度近视的人，不戴眼镜可能使眼睛受到严重损害。◇ **телѐсна ～а** 肉体受损伤，受伤

поврѐдѐн *-а*［形］有毛病的，(损)坏了的：Телевѝзорът ми е ～. 我的电视机坏了。

поврѐдя 见 поврѐждам

поврѐжа 见 поврѝзвам

поврѐ|ждам［未］，**поврѐдя** *-дѝш, -дѝх*［完］(对…)有害，不利；损害，使受损害；使受坏影响：～ждам машѝната 损坏机器 ～ждам си зрѐнието 损坏视力 — **се**［被动，中态］：От сѝлния стўд пòсевите се ～дѝха. 由于严寒，秧苗受到损害。**～ждане**［中］

поврѐкна 见 поврѝквам[1]

поврѐмен|ен *-на*［形］定期的：～но издȁние 定期刊物，期刊

повремен|явам [未], **повременя** *-иш, -их* [完]〈方〉等候

повреща|вам [未], **повреща** *-иш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] ❶(山羊)咩咩叫一会儿 ❷(孩子)哭叫一会儿 ❸[只未] 时而咩咩叫一会儿 ❹时而哭叫一会儿 **~яване** [中]

повръзло *-а* [中]〈民〉把,柄,把手,拉手

повръцк|вам се [未], **повръцкам се** [完] [中态]〈口〉❶(娇揉造作地或局促不安地)转一会儿: Преди да излезе, тя се ~а пред огледалото с новата си рокля. 她在出门之前,穿着她的新连衣裙在镜子面前转了一会儿。❷[只未] 时而(间或)娇揉造作(局促不安)地转一会儿

пов|ръщам[1] [未], **повърна** *-върнеш, -върнах*, 过被形动 *-върнат* [完] ❶呕吐: Детето ~ърна всичката си храна. 孩子把吃下的东西全吐出来了。~ръщам кръв 吐血 ~ръщам от преяждане 由于吃得过饱而呕吐 ❷〈口〉(炉子、烟囱)倒灌,冒烟: От силния вятър печката ~ръща. 因为风大,炉子倒灌了。— **се** [被动] ◇ **~ръща ми се** 我想呕吐,我恶心: И тази сутрин не ѝ беше добре. Тежеше ѝ на стомаха, ~ръщаше ѝ се. 今天早晨她也不舒服,她胃胀,恶心。**~ръщане** [中]

пов|ръщам[2] [未], **повърна** *-върнеш, -върнах*, 过被形动 *-върнат* [完]〈口〉❶使回来,使回去,叫回: И ето пак удари дъжд и ни ~ърна назад, да дирим някъде убежище. 又下雨了,我们只得往回走,好找个躲雨的地方。❷使恢复到原来的状况(状态): Ще пазя стаята и днес, а може би и утре, за да ме не ~ърне болестта. 我今天,可能还有明天仍旧呆在家里,以免病复发。❸同 възвръщам (使返还,使恢复): Кратката почивка и свежият въздух ~ърнаха силите на Кралича. 短暂的休息和新鲜的空气使克拉里契恢复了精力。❹还,归还,退还: Той ѝ ~ърна книгата. 他把书还给了她。— **се** [被动]: Краденото мъчно се ~ръща. 被偷去的东西很难再找回来;失物难归。**~ръщане** [中]

пов|ръщам се [未], **повърна се** *-върнеш се, -върнах се* [完] [中态]〈口〉❶回来,回去,返回: Васил се ~ръщаше по стъпките си. 瓦西尔沿着自己的脚印往回走着。Тръгна да си отива и пак се ~ърна. 他已起身走了,可是又回来了。❷恢复(到原来的状况): Ох, иска ми се да се ~ърна в моето ученическо време. 啊,我真想回到我的小学生时代。❸同 възвръщам се (恢复): Подир кратък отдих съзнанието му се ~ърна. 在短暂的休息之后,他恢复了知觉。**~ръщане** [中]

повр|язвам [未], **повережа** *-режеш, -язах* 和 *-рязах* [完] 切割一点(使表面有凹痕)

повряк|вам [未], **поврякам** [完] ❶(蛙)呱呱地叫一会儿;尖叫一会儿,哭闹一会儿: Остави детето да ~а и после то само ще си заспи. 你让孩子哭闹一会儿,然后他自己会睡着的。❷[常未] 时而呱呱地叫一会儿;时而尖叫一会儿: Жабите ~ват в блатото. 青蛙在沼泽中时而呱呱地叫一会儿。**~ване** [中]

повряскваm [未], **повряскам** [完] 尖声叫喊一会儿 **~не** [中]

повсеместн|ен *-на* [形]〈书〉各地(都有)的,到处都有的,普遍的: ~ни дъждове 普遍的降雨 ~ни приготовления 各地都进行的准备 **~но** [副]

повтарач [阳], **повтарачка** [阴] 留级生

повт|арям [未], **повторя** *-ориш, -орих* [完] ❶重说,重述;不止一次地说: Повтори, какво ти казах! 你把我对你说的重复一遍。~арям нещо като папагал 像鹦鹉般总重复说某事 ❷重做,重作,重演;复发: ~арям изпит 补考 Повториха представлението. 他们重演了一遍。Болестта го ~ори. 他的病复发了。~арям грешка 重复错误 ❸发出回声(回响): Песента ще се понесе / по гори и по долища —/ горите ще я поемат, / долища ще я ~орят. (Ботев) 歌声会在森林和谷地荡漾,森林会把它容纳,谷地会发出回响。❹复习,温习 ❺〈民〉(丧偶或离婚后)再婚: Снаха ѝ ~ори. 她儿媳妇再嫁了。❻(用作插入语,表示强调)我重复一遍,我再说一遍: Повтарям, тук трябва да има също коренен прелом. 我再说一遍,这里也该有根本的转变。— **се** [被动] ◇ **~арям класа** 留级: Пиша ви двойка и ви съветвам да се потрудите и я поправите, иначе ще ~орите класа. 我给你们打两分并劝你们努努力,补考能及格,否则你们就要留级了。**~аряне** [中]: ~аряне на класа 留级 ◇ **папагалско ~аряне**〈口,蔑〉机械地背诵,死记硬背

повт|арям се [未], **повторя се** *-ориш се, -орих се* [完] [中态] ❶重新发生,重演,重新出现,反复,重复: Много неща се ~арят. 很多事情都重新发生了。Моля, това в бъдеще да не се ~аря вече. 请注意,今后可别再发生这种事了。❷(声音)发出回音,发出回响;发出同样的声音 ❸〈书〉再发生,再现;复发: Болестта му се ~ори. 他的病复发了。**~аряне** [中]

повтор [副]〈民〉再一次,重复地: Дядо Кънчо наведе ~ глава. 肯乔爷爷再一次低下了头。

повторач|вам се [未], **повторача се** *-иш се, -их се* [完] [中态]〈民〉注视(凝视)一会儿

повтор|ен *-на* [形] ❶重复的,再一次的,重新的;复发的: ~на покана 再度邀请 ~ен опит 第二次试验(尝试) ~но избиране 第二次选举

повторени|е *-я* [中] ❶同 повтаряне: Повторението е майка на знанието.〈俗〉复习是知识之母;温故而知新。~е на уроците 复习功课 ❷重复的地方,重复的话,重复的语句;诗中重叠(词、句、音等的重叠): излишни ~я 不必要的重复

повтор|ец *-ци* [阳]〈方〉第二个丈夫,后夫

повторител|ен *-на* [形] **~ен изпит**〈旧〉补考

повторя 和 **повторка** [阴]〈民〉同 повторница

повторница [阴]〈民〉第二个妻子,后妻

повторно [副] 第二次,再一次: Той се ожени ~. 他第二次结婚了。Няма да подпиша — ~ заяви Борис. "我不签字。"博里斯再一次声明。

повторя 见 повтарям

повторя се 见 повтарям се

повтренч|вам се [未], **повтренча се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 注视(凝视)一会儿: Той се ~и във вързопите. 他朝那些包袱注视了一会儿。

повтр|исам [只三单] **повтриса ме** [未], **повтрисе ме** *-есе ме* [完] [无人称] 发一会儿寒热,哆嗦一会儿: Повтресе го и той си отиде в къщи. 他发了一阵寒热,回家去了。

повъзви|вам [未], **повъзвия** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶拐一点弯,转一点弯 ❷使稍稍转向 ❸卷(挽)起一点 — **се** [被动,中态]

повъздишвам [未], **повъздишам** [完] 叹一会儿气

повъздърж|ам [未], **повъздържа** *-иш, -ах* [完] 稍加阻止(制止,抑制,克制);阻止(制止,抑制,克制)一下

повъздърж|ам се [未], **повъздържа се** *-иш се, -ах се* [完]

［中态］稍稍自制住(约制住,忍住,抑制住);自制住(约制自己,忍住,抑制住)一会儿：Лѐкарят го съвѐтва да се ~а, да не пу̀ши тѐлкова. 医生劝他克制自己一些,别抽那么多的烟。

повъздъх|вам［未］,**повъздъ̀хна** *-неш, -нах*［完］❶轻轻叹一口(或几口)气 ❷［只未］时而(有时)叹几口气

повъзка̀ч|вам се［未］,**повъзкача̀ се** *-и̇ш се, -и̇х се*［完］［中态］攀登一点,向高处爬一点

повъзмъж|а̀вам［未］,**повъзмъжѐя** *-ѐеш, -а̀х*［完］长大一些：Откѐкто те пѐмня всѐ си съ̀щият. Са̀мо си ~а̀л. 从我知道你起你一直没变样,只不过长大了一些。

повъзсп|и̇рам［未］,**повъзспра̀** *-рѐш, -ра̀х*,过主形动 *-ра̀л, -ра̀ла, -рѐли*,过被形动 *-ра̀н, -ра̀на, -рѐни*［完］❶使停一停;稍加阻止(拦阻,阻挡,阻碍);阻止(拦阻,阻挡,阻碍)一会儿 ❷［只未］时而(有时)使停一停,时而(有时)稍加阻止(拦阻,阻挡,阻碍) — **се**［被动,中态］：Глѐдаше чешма̀та, ~ѝраше се и па̀к пристъ̀пваше. 他看着水槽,稍稍停了一下,又迈步往前走了。~**и̇ране**［中］

повъзпра̀в|ям［未］,**повъзпра̀вя** *-иш, -их*［完］使稍稍直立一些,竖起来一些,扶直一些：Повъзпра̀вих па̀дналата огра̀да. 我把倒下的篱笆扶直了一些。

повъзпрѐт|вам［未］,**повъзпрѐтна** *-неш, -нах*［完］卷起一点,卷上一点：Повъзпретнѝ си кра̀чолите. 你把裤腿往上卷一点。

повѐн［副］**отѝвам (хѐдя)** ~〈民〉去解手

повѐнка［副］〈民〉同 повѐн

повърв|я̀вам［未］,**повървя̀** *-и̇ш, -я̀х*,过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］❶稍稍走一走;行驶一小段路：Ще ~я̀ и а̀з ма̀лко, па ще се въ̀рна. 我也去走走就回来。❷运转一下,运行一下 ❸进行一下 ◇ **~я̀ва ми**〈口〉1.我经常碰到(某事) 2.顺利,走运：Не му̀ ~я̀. 他不走运。

повърга̀лям［完］〈方〉使滚动滚动,稍稍翻滚：Повърга̀ляй кюфтѐтата в брашнѐто. 你把肉丸子在面粉里滚滚。

повърлу̀вам［完］狂暴(猖獗,肆虐)一段时间

повъ̀рна 见 поврѐщам

повъ̀рна се 见 поврѐщам се

повъртва|м［未］时而(有时)使旋转(转动) — **се**［被动,中态］：По двѐра тѐй сега̀ се ~ше пѐвече от всѐки дру̀г пъ̀т и съвсѐм не сѐ сѐщаше за ра̀бота. 他现在比任何时候都在院子里转得多,根本没想到要干活。

повърт|я̀вам［未］,**повъртя̀** *-и̇ш, -я̀х*,过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*,过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни*［完］❶使稍稍旋转(转动);使旋转(转动)一会儿 ❷使转来转去：Мѝтко оглѐда пистолѐта, ~я̀ го в ръцѐ. 米特科仔细地察看着手枪,把它在手中转来转去。— **се**［反身,被动］

повърт|я̀вам се［未］,**повъртя̀ се** *-и̇ш се, -я̀х се*,过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се*［完］［中态］❶微微旋转(回转,转动);旋转(回转,自转,转动)一会儿：Колелѐто се ~я̀ и спря̀. 车轮转了一会儿,停了下来。❷［只未］时而(有时)旋转(回转,自转,转动)一会儿 ❸〈转〉转来转去;闲逛：Повъртя̀х се из паза̀ра. 我在市场上逛了一阵儿。

повъ̀рх|ен *-на*［形］〈书,罕〉表面的,表层的,上层的：~ни ча̀сти 表层部分 ~на ерѐзия 表层的侵蚀

повърхнина̀［阴］❶(地理目标的)面积,表面：От 510 милиѐна квадра̀тни киломѐтра зѐмна ~ 140 милиѐна квадра̀тни киломѐтра е су̀ша. 5.1 亿平方公里的地球面积中有 1.4 亿万平方公里的陆地。❷〈数〉面 ❸同 повъ̀рхност：гла̀дка ~ 平滑的表面

повъ̀рхност *-тта̀, -и*［阴］❶表面,上面,外面;面积;面：зѐмна ~ 地球表面 мѐрска ~ 海面 вѐдна ~ 水面 излѝзам на ~та̀ 出到水面上(到表面上) ❷〈转〉(事物的)表面(现象)：~та̀ на съ̀битията 事件的表面现象

повъ̀рхност|ен *-на*［形］❶表面的,表层的,上层的;外面的;上面的：~ен пла̀ст 表层 ❷〈转,不赞〉肤浅的,浅薄的,表面上的,皮毛的：~ен наблюда̀тел 肤浅的观察员 ~ен човѐк 浅薄的人 **~но**［副］：разсъ̀ждавам ~но 肤浅地推理,想得肤浅 ~но разрабѐтен въпрѐс 肤浅地研究过的问题 **~ност** *-ността̀*［阴］：Тѐй проявя̀ва ~ност в ра̀ботата си. 他在自己的工作中显得肤浅。

пов|я̀вам［未］,**повѐя** *-ѐеш, -я̀х* 和 *-ѐях*,过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* 和 *-ѐял*,过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни; -я̀т, -я̀та, -ѐти* 和 *-ѐян*［完］❶(风)开始吹：Наста̀не вѐчер — мѐсец изгрѐе, / звездѝ обсѝпят свѐда небѐсен, / гора̀ зашумѝ, вя̀тър ~ѐе, — / Балка̀нът пѐе хайду̀шка пѐсен!（Ботев）夜幕降临,明月照耀,繁星撒满苍穹;森林开始喧嚣,微风吹拂——巴尔干唱着海杜特之歌。Тѐпъл ветрѐц ~ѐя, / дрѐбен дъждѐц разсѐя.（Ас. Разцветников）和煦的微风开始吹拂,把毛毛细雨吹散。❷稍稍(微微)地吹一吹：Повѐя сла̀бо, листа̀та и тревѝте трѐпнаха лѐко. 风微微地吹起来,树叶和青草轻轻地颤动。❸［只未］(风)时而(有时)微微地吹 ❹扇(使凉快)一会儿：Повѐй ми с ветрѝлото. 你用扇子给我扇扇。— **се**［被动］**~я̀ване**［中］：~я̀ване на вя̀търа 风微微地吹拂

поваря̀ва|м［完］信(以为真),开始相信,信任：Това̀ ня̀кой не бѝ ~л! 谁都不会相信这个！— **се**［被动］◇ **Не мѐга (не и̇скам) да ~м на очѝте (ушѝте) си.** 我不能(不想)相信自己的眼睛(耳朵)。

повя̀см|о *-а*［中］❶(一定数量的)短麻,(梳亚麻或大麻时梳下的)短纤维 ❷(缠在纱框上的)16 股的纱

пов|я̀хвам［未］,**повѐхна** *-ѐхнеш, -ѐхнах*［完］❶(植物)发蔫,枯萎,凋谢：Всѝчки цветя̀ ~ѐхнаха. 所有的花都凋谢了。❷〈转〉衰败,衰落,萎靡：Повя̀хват сѝли в старостта̀. 他们在老年时,精力衰竭了。Тѐй и бѐз това̀ не бѐше здра̀в, но сега̀ отсла̀бна ѐще пѐвече, лицѐто му ~ѐхна. 他本来就不健康,但现在更瘦了,他的脸变憔悴了。**~я̀хване**［中］

пога̀вр|ям се［未］,**пога̀врия се** *-иш се, -их се*［完］［中态］❶恶毒嘲笑(讥笑);嘲弄;玩弄,侮弄：Пога̀врил се с чу̀вствата ѝ. 他玩弄了她的感情。❷嘲笑(讥笑)一会儿,嘲弄(侮弄)一会儿

пога̀два ми се［未］,**пога̀ди ми се**［完］［中态］恶心,想(呕)吐：Пога̀ди ми се всѐ една̀ и съ̀ща блу̀дкава чорба̀. 总喝同样一种淡而无味的汤,我觉得恶心。

пог|а̀ждам［未］,**погодя̀** *-одѝш, -одѝх*［完］❶〈民〉使讲和,使和解,使言归于好;调停：Отсега̀ ната̀тък ще ги ~а̀ждаме. 我们从现在起要使他们讲和。❷〈民〉击中,射中;制作得正合尺寸 ❸〈口〉做出(搞出,干出)令某人不快的事：Тя̀ отда̀вна се ка̀неше да ти ~одя̀ та̀зи шега̀. 她早就打算跟你开这个玩笑。— **се**［被动］**~а̀ждане**［中］

пог|а̀ждам се［未］,**погодя̀ се** *-одѝш се, -одѝх се*［完］［中态,互及］〈口〉❶同…相互了解,同…彼此谅解：Не мѐжем да се ~одѝм със снаха̀та. 我跟儿媳妇不能相互谅解。❷［只未］同…和睦相处：Нѝе с Пѐна мно̀го се ~а̀ждаме. 我同派娜相处得很和睦。**~а̀ждане**［中］

погàз|вам［未］，**погàзя** -*иш*，-*их*［完］❶趟一会儿：Погàзихме мàлко в снегà．我们趟了一会儿雪。❷踩倒，踩坏，踏坏：Погàзихме тревàта．我们把草踏坏了。❸〈转〉践踏，藐视，不尊重：～вам клèтва 破坏誓言 ～вам правàта на нỳкого 践踏某人的权利 — **се**［被动］～**ване**［中］

погàл|вам［未］，**погàля** -*иш*，-*их*［完］❶轻轻地抚摸（爱抚）一会儿：Не бòй се，чèдо，не бòй се！— ～и го дядо му．"你别怕，孩子，你别怕！"他爷爷抚摸着他。Хлàдният вѣздух ～и чèлото ѝ．清凉的空气吹拂着她的额头。Погàлих детèто по бузата．我抚摸了一会儿孩子的面颊。❷［只未］时而（有时）抚摸 ❸〈转〉同 поласкàвам — **се**［被动］～**ване**［中］

погàл|вам се［未］，**погàля се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］在…旁转（蹭）一会儿（表示亲热）：Бòгдан повèде кòня и го помилва．Живòтното се ～и на ръкàта му．博格丹牵来了马，抚摸着它。那牲口则蹭了一会儿他的手表示亲热。～**ване**［中］

погàля 见 погàлвам

погàля се 见 погàлвам се

погàн|ец[1] -*ци*［阳］，**погàнка**［阴］❶异教徒；多神教徒：Тòй с ～ци ядè，пие и със тях братува．他同异教徒们一块吃吃喝喝，称兄道弟。❷卑鄙龌龊的人，下流人：А тѝ защò игрàеш с такѝва ～ци？你为什么跟这样的下流人玩儿？

погàн|ец[2] -*ци*［阳］〈方〉同 мѝшка（老鼠）

погàнск|и -*а* погàнец[1] 的形容词：～а вяра 异教 ～и ръцè 下流人的手

погàс|вам［未］，**погàсна** -*неш*，-*нах*［完］〈诗〉（自）灭，（自）熄；渐消，凋落：～нал пòглед 暗下去的目光 Погàсва спòменът．记忆暗淡了。

погасѝм -*а*［形］可以清偿的，可以抵偿的，可以抵消的：Дългът е ～ в срòк от 3 мèсеца．债务可以在三个月的期限内清偿。

погасѝтел -*ят*，-*я*［阳］〈专〉清偿（抵偿）债款者

погасѝтел|ен -*на*［形］〈专〉清偿的，抵偿的，抵消的：～ни внòски 为还债而存的款项

погàсна 见 погàсвам

погас|явам［未］，**погасѝ** -*ѝш*，-*ѝх*［完］〈专〉❶分期还债，摊还；清偿，抵偿，抵消：～явам дълг 分期还债 Погасѝхме пòлицата．我们分期还清了期票。❷弄灭，熄灭：Погасѝха и послèдните огнѝща от пожàра．他们把（火灾中）最后的一点火也扑灭了。— **се**［被动］～**яване**［中］

погàча［阴］〈民〉死面（圆）面包，死面饼

погашàвам［未］同 погасявам

погашèни|е -*я*［中］〈专〉❶分期还债，摊还：～е на пòлицата 分期还清期票 ❷清偿，抵偿，抵消 ❸为还债而存的款项

пòг|вам［未］，**пòгна** -*неш*，*пòгнах*，过被形动 -*нат*［完］同 подгòнвам：Кучето ～нало крадèца．狗追赶了小偷。— **се**［被动，互及］～**ване**［中］

погѝбел -*тà*［无复，阴］〈古〉灭亡，覆没，死亡：Отѝва към ～．他走向灭亡。

погѝ|вам［未］，**погѝна** -*неш*，-*нах*［完］同 загѝвам（死亡，灭亡，毁灭）：През двèте войнѝ мнòго нарòд ～на．在两次战争中死了很多人。～**ване**［中］

погѝзд|вам 和 **погѝздям**［未］，**погѝздя** -*иш*，*погѝздих*［完］稍稍打扮一下；打扮一会儿：Да се ～и，докàтò е момà．趁她是大姑娘的时候，让她打扮打扮吧！

погѝна 见 погѝвам

поглавоболя̀ -*ѝш*，-*ѝх*［完］使…有点头痛，使感到有点麻烦，使有些伤脑筋；使头痛一会儿，使伤一会儿脑筋：Àз дойдòх пàк да ви ～я̀．我又来麻烦你们了。

погладу̀ва|м［完］挨一点饿；挨一会儿饿：Ще ～те，докàтò се изпечè хлябът．在面包烤好之前，你们得挨一会儿饿了。

поглà|ждам［未］，**поглàдя** -*диш*，-*дих*［完］❶熨一熨，熨熨平：Елà и тѝ да ～диш пранèто，докàтò àз нахраня детèто．在我喂孩子的时候，你也来熨一会儿衣服吧！❷轻轻抚摸：Тя ～ди с длàн чèлото му，коèто горèше．她用手掌轻轻抚摸了他发烫的额头。❸［只未］时而（有时）轻轻地抚摸 — **се**［反身，被动］◇ ～**ждам с перò нѝкого**〈口〉十分有礼貌地对待某人，敬若上宾：Кàк мѝслиш，щяха ли да ни ～дят с перò，акò ни бяха уловѝли в ѝзкопа？你怎么想啊？如果他们在坑里把我们逮住，会把我们敬若上宾吗？～**ждане**［中］

пòглед［阳］❶一瞥，看，见；视线，眼光，目光，注视：Рàйка бè насòчила ～ към Нèнко．拉依卡看了南科一眼。търся с ～ 用目光寻找 Стàнка го поглèдна внимàтелно．Тòзи ～ го развълнува．斯坦卡仔细地看了他一下，这目光使他激动。❷〈扩〉同 очѝ（眼睛）：Тòй глèда，глèда，докàтò му се замъглѝ ～ът．他看啊看啊，直到他的眼睛模糊为止。❸眼色，眼神：въпросѝтелен ～ 带着疑问的眼色，询问的眼色 вèсел ～ 愉快的眼神 разсèян ～ 漫不经心的眼神 дълбòк ～ 深邃的眼神 òрлов ～ 锐利的眼神 ❹〈转〉（总的）意见，见解，观点；看法：Ѝмам ясен ～ върху събѝтията．我对这些事件有清楚的看法。◇ **вдѝгам** ～ 朝上面看（一眼）：Тè вдѝгат ～ към небèто．他们朝天上看。**вдѝгам** ～ **от нѝкого или от нèщо** 不再看（某人或某物），把眼光移开… **впѝвам** ～（**очѝ**）注视，盯着看：Тя е впѝла ～ в тъмнинѝте．她朝黑暗中注视着。**далèч от**（**извън，под**）～**а на нѝкого** 远在某人直接的监视（监督）之外：Не è добрè детèто да бъде далèч от ～а на мàйка си．孩子远离母亲的监督是不好的。**догдèто стѝга** ～ 直到眼所能见的地方，直到目光所及的地方，很远很远 **забѝвам**（**заковàвам**）～ **в нѝкого или в нèщо** 开始注视某人或某物；专心致志于…：Тòй заковà ～ в картèчницата，изпрàви я и поглàди цевтà ѝ．他注视起机枪来，他把它竖起来，抚摸了一会儿枪筒。**зашàрвам**（**шàря**）**с** ～（**с очѝ**）迅速地扫一眼：Тòй зашàри с ～ по кàртата на Еврòпа．他扫了欧洲地图一眼。**изгу̀бвам нѝкого или нèщо от** ～**а си** 看不见某人或某物了 **измèрвам нѝкого с** ～（**с очѝ**）〈口〉（带着不满、忌妒或威胁）从头到脚打量某人：Женàта измèри с ～ непознàтия，катò че ѝска да отгàтне по вънщносттà му далѝ ще си плàща редòвно наèма．女人从头到脚打量着陌生人，似乎想从他的外表来猜出他是否会按时交房租。**изплъ̀звам се**（**убя̀гвам**）**от** ～**а на нѝкого**）避开某人的注意，不被注意：Тòй е мнòго наблюдàтелен，нѝщо не мòже да се изплъзне от ～а му．他很富有观察力，任何东西都逃不过他的眼睛。**на**（**от，при**）**пръв** ～〈口〉第一眼看来，第一个印象就是，立即：Юношата бèше стàнал мъж и на пръв ～ прилѝчаше мнòго на бащà си．这少年已长成男子汉，乍看起来酷似他的父亲。От пръв ～ ви познàх．我一眼就认出您来了。**не изпу̀скам нѝкого от** ～**а**（**очѝте**）**си**〈口〉眼睛不放过某人，注视某人 **не снèмам** ～**а си от нѝкого или от нèщо** 不停地（目不转睛地）看某人或某物 **обръ̀щам**（**извръ̀щам**）～**а си към нѝкого или нèщо** 1.看一看某人或某物：Къдèто ～ да обърнеш тѝ，／безбрòй нещà сегà блестят，цял свят блестѝ．（К．Христов）你不论看何处，都有无数东西

在闪光,全世界都在闪光。2.〈转〉把注意力转向他处,开始期待从别处得到支持 **откъсвам (отврѝщам, отклонѝвам) ~ от нѐкого или от нѐщо** 不再看某人或某物,把目光从某人(某物)那里移开: Мѝтко откъсна ~ от кнѝгата и дѝгна главà. 米特科不再看书,抬起头来。**от птѝчи ~** 从很高处看,鸟瞰 **по̀гледът ми пàда на (върхỳ) нѐкого или нѐщо** 看(看见)某人或某物: Внезàпно ~ът му пàдна на дѝсната ръкà, облѝна с кръв. 突然,他的视线落在染满血的右手上。**поглъщам нѐкого или нѐщо с ~ (очѝ)** 如饥似渴地看某人或某物,看不够 **приковàвам ~а на нѐкого** 使某人长时间地盯着我看 **приковàвам ~а си в нѐкого или в нѐщо** 长时间地注视某人或某物 **спѝрам ~а на нѐкого върхỳ сѐбе си** 吸引某人注意自己 **спѝрам ~а си върхỳ (на) нѐкого или нѐщо** 长时间地注视(盯着)某人或某物 **стрѐлвам с ~ нѐкого** 严厉地、生气地看某人一眼,瞪某人一眼 **хвърлям (мѐтам) ~ върхỳ (към, на) нѐкого или нѐщо** 〈口〉 1.看一看某人或某物: От тàя височинà тòй хвърли ~ на градà. 他从这块高地望了望城市。2.〈转〉很快地(草草地)看一遍: Хвърлѝ ~ върхỳ доклàда! 你扫一眼这份报告吧!

поглѐда|м [完] ❶稍稍看一看,看一会儿: Поглѐдах манифестàцията. 我看了一会儿游行。❷〈旧〉同 поглѐждам: Я ~й твòите връстнѝци: всѝчки на рàбота са наредѐни, и къщици си издѝгнаха, а пък тѝ! 你看看你的那些同龄人,所有的人都有了工作,还盖了房子,而你呢! — **се** [反身,互及]

поглѐдва|м [未]〈民〉同 поглѐждам — **се** [反身,被动,互及] **~не** [中]

поглѐдна 见 поглѐждам

поглѐж *-те* [命]〈方〉你(您,你们)看看,看: Тѝ ~ сàмо лицѐто му каквò е. 你只要看看他的脸是什么样。

поглѐ|ждам [未], **поглѐдна** *-днеш, -днах*, 过被形动 *-днат* [完] ❶朝某人(某物)看,把目光投向某人(某物): Поглѐднахме за послѐден път рòдната къща. 我们最后一次看了一眼自己的家。❷[只未]时而(有时)看看: Всѐ ~ждам към вратàта. 我老朝门那边看。❸〈转,罕〉露面,出现: На пòяса му ~ждаха главѝте на пищòви. 他腰带上露出了手枪的枪筒。❹〈转,口〉照料,关心: Лѐгнал бѐше от трѝ мѐсеца, горкѝят човѐк! Нѝма кòй да го ~дне — от глàд щѐше да умрѐ. 他病倒三个月了,可怜的人!没有谁照料他,他差点饿死。❺注意,对…感兴趣: Поглѐжда ли ме нѝкой, пѝта ли ме нѝкой? 有谁注意我?有谁过问我?❻〈转〉(与 на 连用)对待: Отначàло òще е трѝбвало да ~днеш пò-сериòзно на тàзи рàбота. 从一开始你就应该更严肃地对待这件事。— **се** [反身,被动,互及] ◇ **~ждам изпòд вѐжди (под окò) нѐкого** 〈口〉 1.偷偷地看某人: Двѐте пò-голѐми момѝченца свенлѝво ме ~ждат изпòд вѐжди. 两个大一点儿的女孩害羞地偷偷看着我。2.怒视,带着敌意看 **~ждам (глѐдам) нѐкого накрѝво (изкрѝво)** 〈口〉 1.生气地看 2.对待某人不好,对某人的态度不好 **~ждане** [中]

поглѐз|вам [未], **поглѐзя** *-иш, -их* [完] ❶稍稍娇纵(娇惯,溺爱);娇纵(娇惯)一会儿 ❷[只未]时而(有时)娇纵(娇惯): Бащàта тỳ ~ва детѐто си, тỳ пък е прекалѐно стрòг. 父亲一会儿娇惯孩子,一会儿又过分严厉。

поглѐз|вам се [未], **поглѐзя се** *-иш се, -их се* [完] ❶撒撒娇,撒一会儿娇 ❷[只未]时而(有时)撒撒娇

поглѐзя 见 поглѐзвам

поглѐзя се 见 поглѐзвам се

погло̀|ждя *-ждеш, -згах* [完] ❶稍稍嚼嚼(啃啃);嚼(啃)一会儿硬东西 ❷(硬的东西)硌一会儿

поглòзгвам [未], **поглòзгам** [完] 嚼(啃)一会儿硬东西

поглум|ѝ се *-ѝш се, -ѝх се* [完,中态]〈旧〉开开玩笑;开一会儿玩笑

поглъ̀твам [未] 咽一点,喝一点;时而咽(喝)

пог|лъ̀щам [未], **погъ̀лна** *-ълнеш, -ълнах*, 过被形动 *-ълнат* 和 **поглъ̀тна**, *-лъ̀тнеш, -лъ̀тнах*, 过被形动 *-лъ̀тнат* [完] ❶吞人,咽下: Тѐ ~лъщат всѝчко бѐз да дъ̀вчат. 他们连嚼都不嚼地就把所有东西都吞了下去。Погъ̀лнал отрòва. 他吞了毒药。❷〈转,书〉吞没,接纳,收容: Мъ̀тните водѝ ~ълнаха девòйката и я понѐсоха. 浑浊的河水吞没了姑娘,把她带走了。Чѐрна непроглѐдна нòщ ~лъщаше всѝчко. 伸手不见五指的黑夜把一切都吞没了。❸[只三]吸收,吸入: Мнòго сòли, оставѐни на открѝто на въ̀здуха, ~лъщат влàгата. 暴露在空气中的很多盐类能吸收潮气。❹〈转,书〉[只三]吸收(声或光使之不能再传播): Плъ̀тният килѝм ~лъщаше звукà от стъ̀пките на чинòвниците. 厚地毯把职员们的脚步声吸收了。❺〈转,书〉接受,吸取: Тѐ ~лъщаха жàдно дỳмите му. 他们如饥似渴地听他说话。❻〈转,书〉[只三]充满于某人的意识中,吸引住: Рàботата ме ~лъща напъ̀лно. 这工作把我完全吸引住了。❼〈转,书〉[只三]耗费,消耗: Товà ~лъща голѐми срѐдства. 这事消耗大量资金。Тòя ỳмствен трỳд ~лъща почтѝ всѝчкото ми врѐме. 这项脑力劳动几乎耗费了我所有的时间。— **се** [被动] ◇ **~лъщам нѐкого или нѐщо с пòглед (очѝ)** 〈书〉一个劲地看某人或某物,看不够 **~лъщане** [中]: ~ъщане на енѐргия 消耗能量

пòгна 见 пòгвам

погнев|ѝвам се [未], **погневѝ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完][中态] 发一会儿怒,生一会儿气: Погневѝ се, а пòсле му мѝна. 他生了一会儿气,后来气消了。

погнỳса [阴] 极厌恶,极讨厌: дълбòка ~ 深深的厌恶 спòмням си с ~ за позòрното мѝнало 带着极厌恶的心情回忆可耻的往事

погнусѐно [副] 极厌恶地,极讨厌地: Тòй се мръ̀щеше ~. 他极厌恶地皱着眉头。

погнус|ѝвам [未], **погнусѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 使某人感到极厌恶,引起某人深深的厌恶: Тàзи постъ̀пка ме ~ѝ дълбòко. 这一行为使我感到深深的厌恶。**~ѝване** [中]

погнус|ѝвам се [未], **погнусѝ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完][中态] 感到极其厌恶: Погнусѝх се дълбòко от тàзи постъ̀пка. 我对这一行为深感厌恶。**~ѝване** [中]

поговòр|вам [未], **поговòря** *-иш, -их* [完] 说说,说说话,讲讲,谈谈;说(讲,谈)一会儿: Елà да ~им. 你来,咱们聊聊吧! Поговорѝ с нѐя. 你跟她谈谈吧!

поговòрка [阴] 俗语,俗话

поговòря 见 поговòрвам

погодѝ 见 погàждам

погодѝ се 见 погàждам се

погодѝвам [未] 同 погàждам

погодѝвам се [未] 同 погàждам се

поголем|ѝвам се [未], **поголемѐя се** *-ѐеш се, -ѝх се* [完][中态] ❶开始自大起来,开始摆架子(妄自尊大): Мнòго се

е ～ѝл. 他大大地摆起架子来。❷有些摆架子，有些妄自尊大；摆一会儿架子：Поголемя̀л се, но загу̀бил довѐрието на друга̀рите си. 他有点妄自尊大，不过，他失去了朋友们的信任。

поголѐв|ен -на［形］全体的，普遍的，人人的：～на ваксина̀ция срещу̀ антра̀кс 进行普遍的防炭疽接种 ～но изтреблѐние 全部歼灭 ～но заболя̀ване 全体患病 **～но**［副］

погѐн[1]［阳］〈民〉同 у̀врат（土地的计量单位——约为 1000 平方米）

погѐн[2]［阳］同 пагѐн：шинѐл без ～и 不带肩章的军大衣

погѐн|вам［未］，**погѐня** -иш，-их［完］追一会儿，追赶一会儿：Погѐнил го，～ил，па се вѐрнал. 他追了他一会儿，又追了一会儿以后就回来了 — **се**［被动，互及］

погѐн|ен -на［形］**～ен мѐтър** 延米，直线米：Израбѐтиха 20 ～ни мѐтра корнѝз. 他们制作了 20 延米长的窗帘架。

погорд|я̀вам се［未］，**погордѐя се** -ѐеш се，-я̀х се，过主形动 -я̀л се，-я̀ла се，-ѐли се［完］［中态］有些骄傲；骄傲一阵；自豪一小段时间

погоря̀ 见 погоря̀вам[1] 和 погоря̀вам[2]

погор|я̀вам[1]［未］，**погоря̀** -ѝш，-я̀х［完］［只三］稍稍燃烧；烧（燃烧）一会儿：Оставѝ пѐчката да ～ѝ ѐще，добрѐ да се затѐпли ста̀ята. 你让炉子再烧一会儿吧，好使屋子暖暖和和的。

погор|я̀вам[2]［未］，**погоря̀** -ѝш，-я̀х［完］［只三］❶稍稍焚烧（晒，灼痛）；焚烧（晒，灼痛）一会儿：Ще ѝда，слѐнце да ме ～ѝ. 我会去的，让太阳晒晒我。❷稍稍折磨，使稍稍痛苦（不安）；折磨一会儿，使痛苦（不安）一会儿

погосту̀ва|м［完］做客；做一会儿客：Кога̀ ще ни ～ш? 你什么时候到我们家来做做客？

погостя̀ 见 погоща̀вам

погѐтв|ям［未］，**погѐтвя** -иш，-их［完］时而做做饭（菜）：На сѐло ～яха и рѝба. 在乡下他们时而也做做鱼吃。

пого|ща̀вам［未］，**погостя̀** -стѝш，-стѝх［完］请吃吃饭，敬敬客，宴请宴请；草草地招待一下：Тѝ，бра̀те，минѝ отса̀м да те ～стя̀. 兄弟，你上我们这儿来，我请你吃吃饭。

пограждано̀н -а ❶ погражданя̀ 的过被形动 ❷［用作形］城市化了的，（从衣着、谈吐等来看）已变得像城里人的：～ сѐлянин 像城里人的农民

погражданя̀ 见 погражданя̀вам

погражданя̀ се 见 погражданя̀вам се

погражданя̀|вам［未］，**погражданя̀** -ѝш，-ѝх［完］使某人（在衣着、谈吐等方面）像城里人

погражданя̀|вам се［未］，**погражданя̀ се** -ѝш се，-ѝх се［完］［中态］（在衣着、谈吐等方面）变得像城里人：Вѝж тѝ какъ̀в си ста̀нал，～ѝл си се съвсѐм! 瞧你已经成什么样了，你变得完全像城里人了！

погра̀|квам［未］，**погра̀кам** 和 **погра̀ча** -чиш，-ках［完］❶（乌鸦等）叫叫；叫一会儿 ❷［只未］（乌鸦等）时而（有时）叫一阵：Па̀тицата пресѝпнало ～кваше. 鸭子时而沙哑地叫着。**～кване**［中］

погранѝч|ен -на［形］❶边界的；国界的，国境上的：～ен райѐн 国境地区 ～но населѐние 边界居民 ～но сѐлище 国境上的居民点 ～ен инцидѐнт 边境事件 ❷作为边界的，边缘的：～ен зна̀к 界标 ～ен ка̀мък 界石，界碑 ～ен стълб 界桩 ❸保卫国境的，边防的：～ен пѐст 边防哨所 ～ни войскѝ 边防军

погра̀ча 见 погра̀квам

пѐгреб［阳］〈军〉◇ **бару̀тен** ～〈转，书〉火药库；挑拨战争的国家，随时可以发生战事的地区

погреба̀ 见 погрѐбвам

погреба̀ се 见 погрѐбвам се

погреба̀л|ен -на［形］❶埋葬的，安葬的；出殡的：～на колеснѝца 灵车 ～но шѐствие 送葬的行列 ❷〈转〉悲伤的，哀伤的：～ен гла̀с 哀伤的声音 ～но настроѐние 悲伤的情绪 **～но**［副］

погрѐб|вам［未］，**погреба̀** -ѐш，-ах［完］❶埋葬：Днѐс ～ахме на̀шия добъ̀р прия̀тел. 今天我们埋葬了我们的好朋友。❷〈转〉毁灭，消灭：Война̀та ～а цѐнности за милиѐни. 这场战争把极其珍贵的东西毁灭了。❸〈转〉抛弃，废弃：Погрѐбахме срамѐтното мѝнало. 我们抛弃了可耻的过去。— **се**［反身，被动］：А̀з ще се ～а̀ под развалинѝте на Клису̀ра. 我将被埋葬在克里苏拉的废墟底下。**～ване**［中］

погрѐб|вам се［未］，**погреба̀ се** -ѐш се，-ах се［完］［中态］〈口〉抛弃生活中的一切快乐和幸福，过苦行僧的生活；自我毁灭：Кѐйто се е отча̀ял，са̀м се е ～ал. 谁绝望了，谁就是走向自我毁灭。**～ване**［中］

погребѐни|е -я［中］❶埋葬，安葬，出殡；葬礼：тържѐствено ～е 隆重的葬礼 ❷送葬（出殡）的行列

погрѐй|вам［未］，**погрѐйна** -неш，-нах［完］❶发一点光，稍稍亮一亮；发一会儿光，亮一会儿 ❷［只未］时而（有时）发光，发亮：В ста̀ята ми зѝмно врѐме ～ва слънце. 冬天，我的房间里有时有点阳光。

погреш|а̀вам［未］，**погреша̀** -ѝш，-ѝх［完］〈罕〉弄错，搞错：Погрешѝл си смѐтката. 你算错了账。**～а̀ване**［中］

погрѐш|ен -на［形］错误的，谬误的，不正确的；不确切的，不准确的：～на теѐрия 错误的理论 ～но мнѐние 错误的意见 ～ни заключѐния 错误的结论 ～ни смѐтки 不确切的账目 ～на постъ̀пка 错误的行为 **～но**［副］：～но разбра̀н 被错误理解的 **～ност** -ността̀［阴］

погрѐшка［阴］❶偶然的错误（过失，过错）；误会：Тѐй бѐше затвѐрен вслѐдствие на една̀ ～. 他是由于一个偶然的过失而被关押的。убѝт по ～ 被误杀的 ❷〈旧〉同 грѐшка（错误，过失，过错）：Позна̀х свѐята ～，но бѐше къ̀сно вѐче. 我认识到自己的错误，但已经晚了。

погрѐя 见 погря̀вам[1] 和 погря̀вам[2]

погрѐя се 见 погря̀вам се

погрѝж|вам се［未］，**погрѝжа се** -иш се，-их се［完］［中态］❶关心，关注，关怀，照顾：Ще се ～ите и за ранѐните. 你们还该照顾照顾伤员。Ня̀ма кѐй да се ～и за нѐго. 没有谁关心他。❷为…而采取措施，努力，尽力：У̀тре ще ѝдеш да си приберѐш бага̀жа — рѐче тѐй. — А̀з ще се ～а за паспѐрта. "明天你去取回行李，"他说，"我负责护照的事。" **～ване**［中］

погрѝз|вам［未］，**погриза̀** -ѐш，-ах［完］啃（咬，啮）一点；啃（咬，啮）一会儿

погрозн|я̀вам［未］，**погрознѐя** -ѐеш，-я̀х，过主形动 -я̀л，-я̀ла，-ѐли［完］变丑，变难看：Лицѐто ѝ бѐ ～я̀ло. 她的脸变丑了。**～я̀ване**［中］

погрѐм［阳］❶彻底失败，灾难，毁灭，完全破坏：воѐнен ～ 战争的灾难 ❷蹂躏…的暴行：противоеврѐйски ～и 蹂躏犹太人的暴行

погромаджийск|и *-а* погромаджия 的形容词：～и настроения 蹂躏者的情绪

погромаджи|я *-ята, -и* [阳]〈口,貶〉蹂躏者,残害者

погрухтявам [未], **погрухтя** *-иш, -ях* [完]（猪）哼哼一会儿

погр|явам[1] [未], **погрея** *-еещ, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] 发一会儿光,亮一会儿：Месечината ～ея и се скри зад облак. 月亮照了一会儿就藏到云后面去了。

погр|явам[2] [未], **погрея** *-еещ, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] 热一热,温一温,使暖和暖和;热(温)一会儿：Погрейте краката на детето. 请您把孩子的两脚温一温。Погрей си ръцете на огъня, да се постоплиш. 你在火上烤烤手吧,好暖和暖和。

погр|явам се [未], **погрея се** *-ееш се, -ях се*, 过主形动 *-ял се, -яла се, -ели се* [完] [中态] 晒晒太阳;烤烤火;取取暖;晒一会儿太阳,烤一会儿火：Я излез, старче, на слънце да се ～ееш! 老人家,你出去晒晒太阳吧!

погуб|вам [未], **погубя** *-иш, -их* [完] ❶杀死,弄死：Царят е зъл човек. Той нарочно мами хората, за да ги ～ва. 沙皇是个恶毒的人,他故意欺骗人们,好把他们害死。❷危害,毁灭：Той й ～и младостта, целия живот. 他毁了她的青春,毁了她整个一生。— **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

погуква|м [未], **погукам** [完] ❶(鸽子等)咕咕地叫叫;咕咕地叫一会儿 ❷ [只未] 时而(有时)咕咕地叫：Един гълъб е кацнал на прозореца ми и ～. 一只鸽子停在我的窗户上,时而咕咕地叫一阵。～**не** [中]

погуля|вам [未], **погуляя** *-еш, -х* [完] ❶欢宴欢宴,宴饮宴饮;欢宴(宴饮)一会儿 ❷ [只未] 时而欢宴一阵：Той обича малко да ～ва. 他有些喜欢宴饮。

погъделичква|м [未], **погъделичкам** [完] 胳肢胳肢;胳肢一会儿 — **се** [反身,被动] ～**не** [中]

погълна 见 поглъщам

погълтам [完] 咽一点,吞一点;咽(吞)一会儿：Погълтайте, деца, топла попара. 孩子们,你们吃一点热的牛奶泡面包吧!

погълч|авам [未], **погълча** *-иш, -ах* [完]〈民〉❶稍稍责备(斥责,责骂);责备(斥责,责骂)一会儿：Погълчи го и ти, за да разбере, че е сбъркал. 你也责备责备他,好让他明白,他错了。❷ [只未] 时而(有时)责备(斥责,责骂)：Когато децата не слушат, баща им ги ～ава. 当孩子们不听话的时候,他们的父亲有时责备他们。～**аване** [中]

погърм|явам [未], **погърмя** *-иш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] ❶打一会儿雷：Чувате ли как ～ява небето? 你们听见天上怎么打雷了吗? ❷打一会儿枪(炮),射击一会儿：Войниците отидоха на стрелбището да ～ят. 战士们到打靶场去打一会儿枪。❸响一会儿,轰鸣一会儿 ❹ [只未] 时而(有时)打雷;时而(有时)打枪(打炮);时而(有时)响(发轰鸣)：Днес времето е лошо. Погърмява, ще вали. 今天天气不好,有时打雷,会下雨的。

погърч|вам [未], **погърча** *-иш, -их* [完] ❶使希腊化,使成为希腊人 ❷赋予某物以希腊特点,使希腊化 ～**ване** [中]

погърч|вам се [未], **погърча се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 希腊化,接受希腊的民族意识、语言和举止,成为希腊人 ～**ване** [中]

погъ|твам [未], **погътна** *-неш, -нах* [完] 使倒下,摔倒,推倒

под[1] *-ът, -а, -ове* [阳] 地板,(室内的)地,地坪：дъсчен ～ 地板 циментен ～ 水泥地

под[2] [前] ❶在…下(面);往…下(面)：～ масата 在桌子下面 ～ дървото 在树下 Влакът ни влезе ～ огромния свод на гарата. 我们的火车开进车站的大拱门下面。плувам ～ вода 在水底下游泳,潜泳 Миньорите работят ～ земята. 矿工们在地下干活。❷在…下面的附近,在…下：～ стените на крепостта 在城堡的围墙之下 Снощи си, мале, поминах / ～ село покрай Росица.（К. Христов）妈妈,昨晚我路过洛希察河边的村子附近。Температурата спадна ～ нулата. 温度降到零度以下。Височината на Каспийско море е ～ морското равнище. 里海的水面在海拔之下。Той е ～ 30 години. 他在30岁以下。❸带着(某种标志等),用(某种名称等)：Ние основахме вече печатница ～ фирма „Знание". 我们已经建立了以"知识"公司命名的印刷所。～ наслов 以…为标题 ❹(指明要解释的名称、术语、词等)：Това е алегорично. Под лъва се разбира поробена България. 这是一种譬喻,狮子象征着受奴役的保加利亚。❺(表示做某种动作的方式)：Вървяха хванати ～ ръка. 他们手挽着手走着。Войниците минаваха по улиците ～ строй. 士兵们列队在街上行进。Двете линии се срещат ～ прав ъгъл. 两条线按直角相交。Ехото повтори думите му три пъти ～ ред. 回声连续把他的话重复了三次。Живея в стая ～ наем. 我租了一个房间住。❻凭、按,根据：Пуснаха го на свобода ～ гаранция. 他被保释了。Даде парите ～ разписка. 他付了钱,要了收据。❼置于,落到;处在(某种状态、情况、作用等)：Те вървяха ～ силен дъжд. 他们冒着大雨走路。Под налягане телата променят агрегатното си състояние. 在压力作用之下物体改变其聚集态。❽(与знаме, лозунг, ръководство, председателство, редакция, диригентство, предводителство 等名词连用,表示一个行动是受某人或某事领导的)在…下：Съберете се ～ знамето на свободата. 汇集到自由的旗帜之下吧!Работниците работят ～ ръководството на главен инженер. 工人们在总工程师的领导下工作。Състоя се заседание ～ председателството на директора на Института. 在研究所所长的主持下举行了会议。Излезе нова книга ～ редакцията на В. Стоянов. 维·斯托扬诺夫编辑的一本新书出版了。❾(与 иго, власт, команда, контрол, надзор, арест, охрана, стража 等名词连用,表示从属或受制约的状况)：поставям ～ надзор 置于…监督之下 държа ～ арест 监禁 давам ～ съд 送交法院审理 Водеха го ～ стража. 卫兵押着他走。❿(表示某人受到一定的影响、作用或有人在庇护、关心他)在…下：взимам ～ своя защита 将…置于自己的保护之下 Те взеха младата невеста ～ своите майчински грижи. 他们像母亲一样关怀着年轻的新媳妇。⓫(与前置词 до 连用,表示某动作达到或涉及的范围、极限是在某物之下)到…下面：Той нагази в реката и водата стигна до ～ коленете му. 他趟到河里,水到了他膝盖下面。◇ **държа нещо ～ ключ** 锁着,锁住 **смея се ～ мустак** 微笑;带讥讽地笑 **гледам ～ око** 皱着眉看;带着怀疑看 **държа ～ око** 同 наблюдавам（观察）

под- [动词前缀] ❶表示动词的动作在某物下方进行,例如 подлагам（垫上）,подстригвам（剪齐,修剪）,подкопавам（从下面掘,刨）❷表示动词的动作只在微弱的程度上进行,例如 подкиселявам（加醋）,подгрявам（热热,温温）,подканвам（提醒,提示）❸表示动词的动作缓慢地、逐渐地、令人觉察不到地进行,例如 подраствам（长大一些,逐渐长大）,подплъзвам се（滑）❹表示搞隐蔽的行动(常怀有不良动机或通过欺

骗方式),例如 подкýпвам (行贿,收买),подлъ̀гвам (欺骗某人去做某事) ❺表示动词动作的开始,例如 подгòнвам (开始追捕),подкàрвам (开始赶;开始驾驶)

подà|вам [未], **подàм** -*дèш*, -*дох*, -*де*, 命 -*й*, -*йте*, 过主形动 -*л* [完] ❶递给,交给,送给,端给: Раздавàчът ѝ ~де еднѝ плѝк. 邮递员交给她一封信。Подàй ми чàшата. 你把茶杯递给我。Гроздàн напъ̀лни еднà чàша и я ~де на Мòнката. 格洛兹丹把杯子酌满,端给蒙卡。Тòй му ~де стòл и го покàни да поседне. 他给他端过一把椅子来,请他坐下。❷投,寄,拍发;(向某机关等)提出(申请、申诉等),递(上),呈递,呈交: ~вам жàлба 提出申诉 ~вам деклараци̇я 提出声明 Нѝе ~дохме заявлèние до министèрството. 我们向部里呈交了申请书。~вам препоръ̀чано писмò 寄挂号信 ~вам оставка 提交辞呈 ❸伸出,探出,露出: Изведнъ̀ж нѝкой ~де главàта си през прозòреца и извѝка. 突然有人从窗户探出头来并喊了一声。Костенýрката си ~де главàта. 乌龟伸出头来。❹伸出,伸展,展开: Бащàта разтвòри ямурлýка и ~де ръкà за сбòгом. 父亲打开雨衣,伸出手来告别。❺〈民〉(植物)长出,发芽: Ръжтà бèше ~ла клàс. 黑麦已吐穗了。❻〈运〉传(球): Нѝкои от игрàчите мнòго лòшо ~ваха и затовà загýбиха мàча. 有几个球员球传得很不好,所以他们输了。— **се** [被动] ◇ **Мèсецът рòг ~ва.** 〈民〉月亮出来了: Мèсечинка рòг ~де, звездѝ небè обсѝпаха. 月亮出来了,星星撒满天空。**не ~вам носà (главàта) си навъ̀н** 〈口〉根本不露面,根本不出来 **~вам глàс** 选举某人,投某人的票: За когò ще ~ват глàс? 他们要投谁的票啊? **~вам ръкà** 1.(表明愿意(同意,决心)做某事)表示愿意(同意): Бъ̀ди тѝ пръ̀в, Йоàне Александре, ~й ръкà за сговор. 约安·亚历山大,你先表示友好的愿望吧! 2. 帮助,协助,支持: Добрè, че се намèри милозлѝв човèк да му ~дè ръкà. 幸亏找到了好心人帮助他。**~ваме си ръцè** 友好,联合: Ще си ~дèм ръцè. 我们要联合起来。**~ване** [中]: ~ване на оставка 提交辞呈

подà|вам се [未], **подàм се** -*дèш се*, -*дох се*, -*де се*, 命 -*й се*, -*йте се*, 过主形动 -*л се* [完] [中态] ❶出现,来到: Влàкът се ~де и спрѝ на гàрата. 火车开来了,在车站上停住了。Срещý мèне се ~де еднà бàбичка сèлянка. 从我对面走来了一个农村老婆婆。❷出来,露面,露出,出面: Косàта му се ~ва изпòд фурàжката му. 他的头发从制服帽下面露出来。❸〈民〉发芽,长出: Снегъ̀т òще си стои, а кокѝчето вèче се е ~ло. 积雪还未化,雪花莲就已经长出来了。❹〈口〉[只三](墙、木器等)鼓起来,发涨: От влàгата вратàта се е ~ла. 由于潮湿,门发涨了。❺〈转〉屈服于,示弱于,让(…占上风),屈从,容让;听从;接受,受(某种作用);陷入(某种状态): Упорѝтият дѝдо Симеòн не сè ~ваше нѝто на обещàния, нѝто на заплàхи. 倔强的希蒙爷爷既不为许愿所诱惑,又不屈从于威胁。◇ **~ва ми се** 得心应手,会,善于: Всѝчко ми се ~ва. 我干什么都很顺手。**~ване** [中]

подавàч [阳], **подавàчка** [阴] 传送(传递)材料或农作物等东西的人(例如在脱粒机旁传递麦束的人)

подàгра [无复,阴] 痛风

подàгрен -*а* подàгра 的形容词: ~ òток 痛风引起的浮肿

подагрѝч|ен -*на* [形] 痛风的: ~ни бòлки 痛风

подàдвам [未] 〈民〉给一点;时而给: Подàдвайте на децàта мèд. 你们给孩子们吃点蜂蜜吧!

подаденè [无复,中] 〈民〉才能,才干;本领;禀赋,天赋,天资: Ѝма ~ да свѝри. 他有奏乐的天资。Човèк без ~, дървò без плòд. 〈俗〉没有才能的人就是不结果的树。

подàм 见 подàвам

подàм се 见 подàвам се

пòданик -*ци* [阳], **пòданица** [阴] 国民;臣民: бъ̀лгарски ~к 保加利亚国民

пòданство [无复,中] 〈旧〉国籍: бъ̀лгарско ~ 保加利亚国籍

подàръ|к -*ци* [阳] 礼物,礼品,赠品: новогодѝшен ~к 新年礼物 ~ци за децà 送给孩子们的礼物 Èто нà, ~к от мèне. 给你,这是我的礼物。прàвя нѝкому ~к 向某人送礼物 откàзвам да прѝема ~к 拒绝接受礼物

подарѝвам [未], **подарѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 赠与,赠送,送给;献给: Подарѝха ми кнѝга. 他们送给我一本书。~ѝвам му кнѝга за рождèния дèн 送给他一本书祝贺生日 Да ми го ~ѝваш, не гò щà. 你就是把它白送给我,我还不想要呢! — **се** [被动] ◇ **~ѝвам нѝкому живòта** 〈书,旧〉免去死刑,赦免死刑,饶命: Цàрят обещà, че ще му ~ѝ живòта и свободàта. 沙皇答应免去他的死刑,释放他。**~ѝване** [中]

подаскалýвам [完] 〈口〉教一会儿书,当一小段时间的教师

подàтел -*ят*, -*я* [阳], **подàтелка** [阴] 寄发人,寄件人,寄信人,发送人: адрèс на ~я 寄信人的地址

подàт|ен -*на* [形] 税务的,征收捐税的,课税的;有纳税义务的: ~ни възмòжности 课税能力

податлѝв -*а* [形] ❶容易受…作用的,容易接受…影响的,易变的: ~ на чýждо внушèние 容易受别人怂恿的 ❷〈民〉慷慨的,大方的,好善乐施的 **~ост** -остà [阴]

подаянѝ|е -*я* [中] 〈书〉施舍物,周济: Ѝскам прàвото си, а нè ~е! 我要的是自己的权利,而不是施舍! чàкам ~е 等待施舍

пòдбалканск|и -*а* [形] 位于巴尔干山(老山)和中部山脉之间的: ~а железопъ̀тна лѝния 巴尔干山和中部山脉之间的铁路

пòдбел [无复,阳] 〈植〉款冬(*Tussilago farfara*)

под|бèлвам 和 **подбèлям** [未], **подбèля** [完] -*бèлиш*, -*бèлих* 在菜上浇上油或打好的鸡蛋: Подбèлих копривата с маслò и сѝрене. 我在荨麻上放了黄油和奶酪。◇ **~бèлвам очѝ** 把眼睛往上翻,翻白眼

подберà 见 подбѝрам[1] 和 подбѝрам[2]

пòдбив [阳] 〈民〉玩笑;嘲笑,讥笑 ◇ **взѝмам на ~ (на прѝсмех) нѝкого** 同某人开玩笑;嘲笑某人

подбѝ|вам[1] [未], **подбѝя** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] ❶(在下面,在里面)钉上: Тòй взè обýвката и пòчна с ширòкото на чýка да ѝ ~ва шèва. 他拿起那只鞋子,用锤子宽的一头从里面敲打起缝的线来。❷崴脚: От дъ̀лгия и лòш пъ̀т ~х си кракàта. 由于走远路,路又不平,我崴了脚。— **се** [被动] **~ване** [中]

подбѝ|вам[2] [未], **подбѝя** -*еш*, -*х* [完] ❶〈民〉逗弄(戏弄)某人,同某人开玩笑;讥笑(嘲笑)某人: Къдèто мѝне, момѝте го ~ват. 他不论从哪里路过,姑娘们总要逗弄他。❷〈转〉破坏,损害,损伤: Подбѝват ми ѝмето. 他们损害了我的名声。~вам авторитèта на нѝкого 破坏某人的威信 — **се** [被动] ◇ **~вам цèната на нèщо** 〈口〉减价(削价)出售(某物);竞争 **~ване** [中]

подбѝ|вам се[1] [未], **подбѝя се** -*еш се*, -*х се* [完] [中态] (脚)崴了: Подбѝх се, докатò слѝза от планинàта. 下山时我的脚崴了。**~ване** [中]

подбѝвам се² [未], **подбѝя се** *-еш се, -х се* [完] [中态]〈民〉开玩笑;讥笑某人: Заглѐдах го с недоумѐние: ~ваше ли се, сериòзно ли говòреше? 我不解地看着他:他是在开玩笑,还是在一本正经地说呢? **~ване** [中]

подбѝрам¹ [未], **подберà** *-ерѐш, -рàх* [完] ❶挑选出,择选出: Тòй ~ѝраше нàй-хýбавите листà от тютюна. 他挑选最好的烟叶。Тòй си ~рàл хýбави дрѐхи. 他给自己挑选了漂亮的衣服。~ѝрам подходя̀щи дýми 选择合适的字眼 ❷按类选出,分成类: ~ѝрам кнѝги спорѐд големинàта 按照大小把书分成类 — **се** [被动] **~ѝране** [中]

подбѝрам² [未], **подберà** *-ерѐш, -рàх* [完] ❶〈民〉牵,拉,赶: Дрýгите тръ̀гнаха, катò ~рàха добѝтъка пред сѐбе си. 另外一些人赶着牲口,动身走了。❷〈民〉拢起(裙子的底边) ❸〈方〉絮絮叨叨地说个没完,不断地向某人提要求而使其厌烦: В дѐлничен дѐн нòси прàзнична премя̀на! Па не стѝга и товà, амѝ ~рàла мъжà си да ѝ купýва пò-хýбави, пò-скъ̀пи дрѐхи. 她在平日也穿节日的服装!这还不够,她经常絮絮叨叨地让她丈夫给她买更漂亮、更贵的衣服。❹〈转〉开始斥责(责备、打)某人 ❺〈口〉开始,着手: Щòм ~ерàха нанагòрнището, волòвете едвà-едвà се поклàщаха. 刚往上坡走,牛就很费力地摇晃着身子。— **се** [被动] **~ѝране** [中]

подбѝрам се [未], **подберà се** *-ерѐш се, -рàх се* [完] [中态] 集合(汇集)在一起动身: Подбрàхме се да йдем на лòзе. 我们集合在一起到葡萄地去。

подбѝя 见 подбѝвам¹ 和 подбѝвам²

подбѝя се 见 подбѝвам се¹ 和 подбѝвам се²

подбòждам [未], **подбодà** *-дѐш, -дòх, -дѐ* [完] ❶夹住,别住,卡住: Подбодѝ се крàчолите. 你把裤腿夹住。~ждам си косàта с фѝба 用发卡把头发卡住 ❷促使;唆使

подбòр [无复,阳] ❶选择,挑选(质量最好或最合适的): ~ на кàдрите 选择干部 прàвя ~ 选择 стрòг ~ 严格的挑选 прàвилен ~ 正确的选择 ❷选种,选择;淘汰: ~ на нàй-плодовѝтите растѐния 选择结果实最多的植物 ◇ **естѐствен ~**〈生物〉自然淘汰,天择 **пòлов ~**〈生物〉性择,雌雄淘汰

подбòрен *-на* подбòр 的形容词: ~ни състезàния 淘汰赛

подбòрка [阴] 选择出来的许多东西

подбрàдка [阴] 头巾

подбрàдник *-ци* [阳] ❶将下巴也围住的(帽子的)护耳,耳罩 ❷(用来将帽子固定住)系于下巴之下的带子 ❸(小提琴等乐器上附加的)腮托 ❹〈民〉用古钱和缎穗穿成的项链 ❺〈民〉轭的下端(指横于牲口下巴之下的木头)

подбрàждам [未], **подбрадя̀** *-дѝш, -дѝх* [完]〈民〉给…系上头巾 — **се** [反身,被动] **~ждане** [中]

подбръ̀свам [未], **подбръ̀сна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 从下面剃(刮): Подбръ̀снал си брадàта. 他刮了胡子。

подбýда [阴] 动机: Не знàм кои са ~ите мý. 我不知道他的动机是什么。прàвя нѐщо по чýжда ~а 按照别人的指使做某事 ~а за убѝйство 杀人动机

подбудѝтел *-ят, -я* [阳], **подбудѝтелка** [阴] ❶唆使者,指使者 ❷〈法〉教唆者

подбудѝтелен *-на* [形] 有促使作用的,有促进力的,有推动作用的,推动的;激励的: ~ни причѝни (мотѝви) 有促使作用的原因(动机)

подбýждам [未], **подбýдя** *-диш, -дих* [完] ❶促使,迫使;推动;怂恿;鼓励,激励: ~ждам нарòда към въстàние 激励人民举行起义 ❷〈法〉唆使: Тòй го ~дил да извъ̀рши престъплѐнието. 是他唆使他去犯罪的。— **се** [被动] **~ждане** [中]

подбýтвам [未], **подбýтна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶轻轻地推 ❷[只未] 时而(有时)推推 ❸〈转〉促使,迫使;推动;怂恿;激励;唆使: Бѝл голя̀м пàкостник, алà умѐел да прикрѝва свòите пàкости. Подбýтвал дрýги да ги въ̀ршат. 他非常爱捣乱,不过,他善于掩饰自己做的坏事。他总是唆使别人去干那些事。— **се** [被动,互及] **~ване** [中]

подбя̀гвам [未], **подбя̀гна** *-гнеш, -гнах* [完] ❶带短时间间歇地跑一阵 ❷走得很快(间或小跑一会儿) **~гване** [中]

пòдвал [阳]〈方〉垫在大木桶等下面的木头

подвàрявам [未], **подварѝ** *-рѝш, -рѝх* [完] 煮开: ~я̀вам мля̀ко 把牛奶煮开 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

подведà 见 подвѐждам

подвѐдомствен *-а* [形]〈公文〉属…管辖的,所管辖的;隶属于…的,所属的: ~о предприя̀тие (部门)所属企业

подвѐжа [完]〈旧〉见 подвѐзвам

подвѐждам [未], **подведà** *-дѐш, -дòх, -дѐ*, 过主形动 *-л* [完] ❶〈书〉列为,归入;认为,算作: ~ждам под еднà категòрия 归入一个范畴 ❷〈转〉使为难,使陷入窘境;使上当,捉弄: Тòй ме ~дѐ. 他使我上当了。Не сѐ оставя̀м да ме ~дàт. 我不能听任他们捉弄。❸开始做,进行: ~ждам рàботата 开始进行工作 ❹〈军〉同 довѐждам (带来,领来,牵来) — **се** [被动,中态] ◇ **~ждам под òбщ знаменàтел** 1.〈数〉(把几个分数)通分 2.〈转,书〉归纳为一类 **~ждам (привлѝчам) под отговòрност** 追究法律责任,查办;交法院审判,起诉 **~ждане** [中]

подвѐзвам [未], **подвѐжа** [完]〈方〉同 подвъ̀рзвам

подвѐзка [阴]〈方〉❶同 превръ̀зка ❷同 подвръ̀зка

подвѐтрен *-а* [形] 背风的(与 навѐтрен (顶风的)相对)

подвѐя 见 подвя̀вам

подвзѐмам 和 **подвзѝмам** [未], **подвзѐма** *-меш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶开始慢慢地、循序渐进地做某事: Момѝте тѝхо ~мат пѐсен. 姑娘们慢慢地轻声唱了起来。❷(把中断了一会儿的事情)重新开始: Мòмъкът ~ пàк прекъ̀снатия си рàзказ. 小伙子又开始讲起他被打断的话来。❸〈转〉接替,接着干(别人开始干的事): Тàтко Пиѐр подхвъ̀рлил идѐята съвсѐм предпазлѝво, а Зàра я ~ веднàга. 皮埃尔老父非常谨慎地暗示出自己的想法,而扎拉立即把皮埃尔的想法接下去说。❹〈民〉同 шегýвам се (开玩笑) — **се** [被动] **~мане** [中]

подвзѝмам 见 подвзѐмам

подвѝвам [未], **подвѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶蜷,蜷曲,蜷到…的下面: Àз сѐднах на едѝн кàмък, а тòй ~ крàк и присѐдна на земя̀та. 我坐到一块石头上,他则蜷起腿,坐在地上。❷折弯,折,折叠: ~вам вѐстник 折叠报纸 ❸捻,卷: ~вам мустàци 捻(小)胡子 ❹〈方〉使树枝弯曲(并埋入土中使其长根供移栽): Първàн отѝде на лòзето да ~е и да подрѐже ня̀кои лозѝ. 波尔万到葡萄地里去弯下并修剪几根葡萄插条。❺(用结扎法)骟,阉割 — **се** [被动,中态] ◇ **не ~вам крàк (нозѐ)**〈口〉一分钟也不坐下休息,忙个不停 **~вам врàт**〈民〉屈服,屈从: Кòйка ýж бѐше ~ла врàт пред бàщина вòля. 科依卡貌似屈服于父亲的意志。**~вам си опàшката**〈口〉由于害怕而顺从 **~ване** [中]

пòдви|г -*зи* [阳] 功勋,功劳,功绩,丰功伟绩,伟大的英勇行为;英勇义举,舍身忘己的行为: воèнен ~г 军功 трýдов ~г 劳动功绩 извъ̀ршвам ~г 建立功勋

пòдвид [阳] (动植物分类的)亚种

подвѝж|вам [未], **подвѝжа** -*иш*, -*их* [完] ❶使稍稍动一动(动弹,晃动,摇动);使动一会儿 ❷ [只未] 时而(有时)使动(动弹,晃动,摇动)一会儿: След като му свалѝха гѝпса, тòй вèче ~ва ръ̀ката си. 人们给他取掉石膏后,他有时动动他的胳臂。— **се** [被动] ~**ване** [中]

подвѝж|вам се [未], **подвѝжа се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶稍稍动一动(移动,走动,运动,转动,动弹);动(移动,走动,运动,转动,动弹)一会儿: Станѝ да се ~им, та да ни се смèле хранàта. 你站起来,咱们走动走动,这样有助于消化。❷ [只未] 时而(有时)动(移动,走动,运动,转动,动弹)一会儿 ~**ване** [中]

подвѝж|ен -*на* [形] ❶活动的,可移动的;巡回的,流动的,游动的: ~ен мòст 活动桥 ~на стъ̀лба 滚梯,活动楼梯 ~но кѝно 流动电影院 ~на излòжба 巡回展览 ❷灵活的,灵巧的,好动的,活泼的;机警善变的,随机而变的: ~ен човèк 灵活(灵巧)的人 ~но лицè 善变的面色 ~ен ýм 灵活的头脑 ~на натýра 机警善变的性格 ~**но** [副] ~**ност** -носттà [阴]

подвѝжни|к -*ци* [阳], **подвѝжница** [阴] ❶〈宗〉苦行者,持严格戒律者,禁欲苦修者 ❷〈转〉功臣,忘我牺牲者,建立功勋者,献身于…者

подвѝжническ|и -*а* подвѝжник 的形容词: ~и живòт 苦行者的生活

подвѝжничество [无复,中] ❶〈宗〉苦行,禁欲,苦修,严持戒律 ❷〈转〉忘我牺牲精神,奋不顾身

подвизàва|м се [未,中态] ❶〈古〉成为(当)苦行者(持严格戒律者,禁欲苦修者) ❷〈转,书〉活动,从事,进行工作: Тòй се ~ в литературàта. 他在从事文学工作。❸〈口,讽〉在不适合于我(你、他)的领域工作从而无甚成就 ~**не** [中]

подвѝк|вам [未], **подвѝкна** -*неш*, -*нах* [完] ❶〈民〉同 извѝквам (喊叫,叫喊) ❷ [只未] 时而喊叫(叫喊): По сѝнорите ~ваше пъдпъдъ̀к. 鹌鹑在田埂上叫。❸〈民〉大声斥责(责骂): Стѝга си ~вал! 你别再高声骂人了! ~**ване** [中]

подвѝрам [未], **подврà** -*рèш*, -*рàх*, 过主形动 -*рàл*, -*рàла*, -*рèли*, 过被形动 -*рàн*, -*рàна*, -*рèни* [完]〈罕〉塞进,塞到…下面,垫: Да подѝгна колàта, та да ~рà дървòто. 我把车子抬起来一点好垫上木头。— **се** [反身,被动]

подвѝя 见 подвѝвам

подвлàст|ен -*на* [形]〈书〉在…统治之下的,在…权力之下的,隶属于…的;受…支配的: ~на територия 受…统辖的领土

подвòд|ен -*на* [形] ❶(在)水下的,水底的: ~ни скалѝ (кàмъни) 暗礁 ~но течèние 潜流,暗流 ❷潜水的,水下航行的: ~на мѝна 水雷 ~на лòдка 潜水艇,潜水舰 ~ен флòт 潜水舰队 ~на войнà 潜水战

подвòдница [阴] 潜水艇,潜水舰: àтомна ~ 原子潜水舰

подвòз [阳] 大量输送(运输): ~ на снарядѝ за фрòнта 为前线运送炮弹 ~ на суровинѝ 运输原料

подвòз|вам [未], **подвòзя** -*иш*, -*их* [完]〈书〉大量输送(运输) — **се** [被动] ~**ване** [中]

подвоум|явам се [未], **подвоумя̀ се** -*ùш се*, -*ùх се* [完] [中态] 有些犹豫(迟疑,踌躇);犹豫(迟疑,踌躇)一会儿: Подвоумя̀ се, но пòсле се съгасѝ. 他犹豫了一会儿,不过后来同意了。

подврà 见 подвѝрам

подвръ̀зка [阴] (系袜子的)松紧带,袜带

подвъ̀рг|вам [未], **подвъ̀ргна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完]〈古〉使受到,使受到(某种)作用,使挨,使遭受到,把…加以,使陷入: Апòстолът бèше на мъ̀ки ~нат ужàсни. 使徒受到可怕的折磨。— **се** [被动]

подвър|звам[1] [未], **подвъ̀ржа** -*жеш*, -*зах* [完] ❶装订,装帧: Подвъ̀рзвам кнѝга в сѝня подвързѝя. 我用蓝色书皮装订书。❷〈口〉包书皮: Учениците трѝбва да ~жат тетрàдките си с табàк. 学生们应该用厚纸把练习本包上皮。— **се** [被动] ~**зване** [中]

подвър|звам[2] [未], **подвъ̀ржа** -*жеш*, -*зах* [完]〈民〉系在…下面;系住,系上;兜上,兜起来 — **се** [被动] ~**зване** [中]

подвързвàч [阳] 同 книговèзец (装订工人)

подвързвàчка [阴] 同 книговèзка (装订女工)

подвързвàчница [阴] 同 книговèзница (装订车间,装订店)

подвързѝя [阴] ❶同 подвъ̀рзване: Дàдох кнѝги на ~. 我把书送去装订了。❷(书、本的)封面: кнѝжка с червèна кòжена ~ 红色皮面的小册子 ❸〈口〉书皮: ~ от сѝн табàк 蓝色的厚纸书皮

подвя̀|вам [未], **подвèя** -*èеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли* [完] ❶从(在)下面吹: Дѝм напъ̀лни мàлката нѝска стàя, кòято изглèждаше изостàвена отквòле: от вратàта ~я̀ваше, а на нѣ̀колко местà от тавàна кàпеше дъ̀жд. 烟弥漫在低矮的小房间中,看来这房间早就没人住了,从门底下往里灌风,天花板上有几处漏雨。❷从缝里吹进(雪): Снѣ̀г ~я̀ва под вратàта. 雪从门底下的缝里吹进来。❸从下面把…吹得飘动: Вя̀тъ̀рът лèко ~я̀ва бèлите къ̀рпи на девòйките. 风轻轻地吹动着姑娘们的白头巾。— **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

подгàвр|ям се [未], **подгàвря се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 戏弄某人,对某人搞恶作剧,讥笑(耻笑)某人

подг|àрям[1] [未], **подгорѝ** -*орѝш*, -*орѝх* [完] 从下面糊(烧焦): Бàницата е ~орѝла. 起酥烤糊了。

подг|àрям[2] [未], **подгорѝ** -*орѝш*, -*орѝх* [完] 使从下面糊(烧焦)

подгѝз|вам [未], **подгѝзна** -*неш*, -*нах* [完] [只三] 吸足了水,浸湿;泡(浸)软,泡(浸)酥: Оснòвите на къ̀щата са ~нали. 屋基泡酥了。~нали цъ̀рвули 泡软的靰鞡 ~**ване** [中]

подглàсни|к -*ци* [阳], **подглàсница** 和 **подглàсничка** [阴] (在选票上位于一定数目的候选人之后的)候补候选人

подгов|àрям [未], **подговòря** -*òриш*, -*òрих* [完]〈民〉绕着弯儿说,暗示,不直截了当地说: Подговорѝ му и тѝ, па данò се убедѝ. 你也向他暗示暗示,但愿他能相信。

подголем|явам се [未], **подголемèя се** -*èеш се*, -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*èли се* 和 **подголемѝ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态]〈民〉开始骄傲,自高自大起来,开始自以为了不起,摆起架子来: Мнòго се е ~я̀л. 他摆起很大的架子来。~**я̀ване** [中]

подгòн|вам [未], **подгòня** -*иш*, -*их* [完] ❶追,追赶: Катò ~ен дѝвеч съм. 我就像被人追赶的野兽一样。Стоя̀н я ~и катò лу̀д. 斯托扬像发了疯似的追她。❷赶着…跑: Тòй ~и добѝтъка. 他赶牲口跑。❸〈转〉开始追捕某人: Тè ме ~иха

и напу̀снах учѝлището. 他们开始追捕我,我离开了学校。— **се**[被动,互及]

подгòн|ям[未], **подгòня** *-иш, -их*[完] 同 подгòнвам: С камшѝк конèте ратàят ~я. 长工用鞭子赶着马跑。

подгорд|я̀вам се[未], **подгордèя се** *-èеш се, -ѝх се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -èли се*[完][中态] 开始骄傲(自高自大),骄傲(自高自大)起来: Откàк стàна начàлник, ~я̀ се. 自从当了官,他就骄傲起来了。

подгòри|е *-я*[中]〈书〉山麓地区,山(脚)下的地方

подгорч|àвам[未], **подгорчà** *-ѝш, -àх*[完][只三] 开始微微发苦: Подгорчà ми нèщо в устàта. 我嘴里有什么东西发苦。

подгòтвен *-а* ❶ подгòтвя 的过被形动;有准备的,准备好的: ~ за ѝзпит 已准备好考试的 ❷[用作形] 经过训练的,有完备学识的,有修养的: добрè ~ специалѝст 训练有素的专家 ~и кàдри 有修养的干部 **~ост** -осттà[阴]

подготвѝтел|ен *-на*[形] 准备性的;预备的,筹备的: ~ни рàботи 准备工作 ~ен периòд 筹备时期 ~ен клàс (кỳрс) 预备班

подгòтв|ям[未], **подгòтвя** *-иш, -их*[完] ❶准备,预备,筹备: ~ям войнà 准备战争,备战 Ѝсках да дòйда пò-рàно, за да ~я рàботата си. 我本想早点来,以便做好准备工作。❷训练好(使能做某事),教练,(使)练成,使学好,培养: ~ям ученѝци за ѝзпит 帮助学生准备考试 Подготвѝ ги кàк да дèйствуват и каквò да говòрят сегà. 你教教他们现在该如何行动,该说些什么。❸(预先从容告之)使有思想准备;使准备去理解(领悟);使准备做出(某种)结论: Тря̀бва да го ~им за печàлната вèст. 我们应该让他对这一悲痛的消息有思想准备。— **се**[被动] ◇ **~ям пòчвата за нèщо**〈书〉为…创造有利条件,为…准备好土壤 **~яне**[中]: ~яне на ѝзпит 准备考试

подгòтв|ям се[未], **подгòтвя се** *-иш се, -их се*[完][中态] 准备好,预备好,做好准备;筹备好;得到训练,练好,学好: ~ям се за ѝзпит 准备考试 ~ям се за пътỳване 准备行装 **~яне**[中]

подготòвка[阴] ❶准备,预备,筹备: ~ за конферèнция 会议的筹备工作 трèскава ~ 紧张的准备工作 ❷学识,知识上的修养: професионàлна ~ 职业上的修养 наỳчна ~ 科学知识修养 добрà (слàба) ~ 很好(差)的修养,有学问(学问差) ◇ **артилерѝйска ~**〈军〉炮兵准备

подгра̀|ждам[未], **подградя̀** *-ѝш, -ѝх*[完] 在建筑物周围筑墙(使加固) — **се**[被动] **~ждане**[中]

подгрèя 见 подгря̀вам

пòдгруп|а[阴] 副组;亚组;亚群;分组,小小组: Нàшата грỳпа е разделèна на двè ~и. 我们组又分成两个小组。

подгр|я̀вам[未], **подгрèя** *-èеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -èли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -èни* 和 *-я̀т, -я̀та, -èти*[完] 热热(温温)(菜等): Подгрèй гòзбата за вечèря. 你把菜热一热后吃晚饭。— **се**[被动] **~я̀ване**[中]

подгỳшни|к *-ци*[阳]〈方〉(胖人的)双下巴

пòдгъв[阳](衣服等的)放头: Рòкличката ѝ е стàнала вèче къса, тря̀бва да се отпỳсне ~ът. 她的小连衣裙已经短了,得把放头放下来。

подгъ|вам[未], **подгъна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат*[完] ❶(把衣服、台布、窗帘等)折上边,折起放头 ❷使弯曲,使折弯 — **се**[被动,中态]: Тòй едвà стъпваше, коленèте му се ~ваха. 他吃力地迈着步,两膝发软。Палтòто ти е дòста дълго, тря̀бва да се ~не. 你的大衣相当长,该折上些。◇ **не ~вам крàк**〈民〉不休息,一直站着,不停地干活: По ця̀л дèн тя̀ не ~ваше крàк, не скръстваше ръцè, не ся̀даше. 她整天都不休息,不抄起手来,不坐下。**~ване**[中]

подгъвка[阴] 同 пòдгъв

подгъна 见 подгъвам

подгърб|вам се 和 **подгърбям се**[未], **подгърбя се** *-иш се, -их се*[完] 弯背,驼背,变成驼背

подда̀|вам се[未], **поддàм се** *-дèш се, -дòх се, -дè се*, 过主形动 *-л се*[完][中态] ❶屈服于;示弱于;让(…占上风),屈从,容让;听从;接受,受(某种作用);陷入(某种状态): Не сè ~вам на такѝва обещàния. 我不会在这种诺言前屈服。Ня̀я не сè бoèше от свекъ̀рва си и не ѝ се ~ваше. 尼亚不怕她婆婆,不屈服于她。~вам се на нàтиск 屈服于压力 ~вам се на стрàх 陷入恐怖 ~вам се на пàника 惊恐万分 ❷经受不住压力;经不住压(挤);在打击下后退(被砸开,推开,撞开,弯曲): Вратàта се ~де на ỳдарите на брàдвата. 门被斧子砍开了。❸〈转,书〉提供可能: Тѐя верѝги са нèщо, коèто не сè ~ва на опис̀ание. 这些铁链是一种无法形容的东西。мъ̀чно се ~ва на характерѝстика 很难作出鉴定 ❹(墙、围墙等)鼓起来: Стенàта се е ~ла в средàта. 墙的中间鼓起来了。◇ **~ва ми се**〈口〉最顺手,得心应手: Изкỳството да рисỳвам ми се ~на нàй-мнòго. 绘画是我最得心应手的一种技能。**~ване**[中]

пòддиректор[阳], **пòддиректорка**[阴] 副经理,副厂长,副社长,(中学)副校长,副所长

пòддиректорск|и *-а* пòддиректор 的形容词

поддо|я̀вам[未]; **поддоѝ** *-ѝш, -ѝх*[完] 给孩子喂奶,奶孩子

поддръ̀жка[阴] ❶援助,帮助,协助;拥护,支持: морàлна ~ 道义上的支持 пъ̀лна ~ 完全的拥护 Полỳчих ~ от всѝчки, понèже съм прàв. 我得到所有人的拥护,因为我是正确的。❷保养: Напрàвата и ~та на железопъ̀тни лѝнии стрỳва дòста скъ̀по. 修建和保养铁路是相当费钱的。

поддръ̀жни|к *-ци*[阳], **поддръ̀жница**[阴] 援助者,帮助者,协助者;拥护者,支持者

поддържа|м[未] ❶扶住,搀扶,支持: Васѝлица ~ше мъжà си под мѝшница. 瓦西利察架着她的丈夫。❷〈转〉援助,支援,扶持,扶助,帮助: Ще те ~м в борбàта ти. 我将支援你的斗争。❸接济,负担…的生活费用,赡养: Тòй ~ше голя̀мо семèйство в градà. 他赡养着城里的一大家人。Ѝскаш кнѝги, учèбници, тря̀бва да те ~м да свъ̀ршиш. 你要书,要课本,我应该供你毕了业。❹支持,赞助,拥护: Поддъ̀ржам мнèнието на председàтеля. 我支持主席的意见。❺坚持(自己的意见、立场): ~м обвинèнията си срещỳ ня̀кого 坚持(不改变)对某人的控告 ❻不使停止(中断),维持,保持,维护: Тя̀ ~ше òгъня в огнѝщето. 她往火塘里添柴使火不灭。~м традѝцията 保持传统 ❼保养,维护: ~м добрòто си ѝме 维护自己的好名声 ~м пъ̀тищата 养路 — **се**[反身,被动] ◇ **~м връзки (дòсег) с ня̀кого** 同某人保持联系(接触),同某人交往 **~м духà на ня̀кого** 鼓动某人,给某人打气(使之不气馁,不沮丧) **~не**[中]; ~не на машѝните в испрàвност 把机器保养好

подезѝч|ен *-на*[形] 舌下的: ~на кòст 舌骨 ~на жлезà 舌下腺

подѐйст[ву]ва|м [完] 起作用,能用,(在若干时间内)有效: Лека̀рството ско̀ро ще ～. 药很快就能生效。Ду̀мите му ～ха. 他的这些话起了作用。

поделѐни|е -я [中] (部队中隶属的)分队: пехо̀тно ～е 步兵分队

подѐл|ям [未], **поделя̀** -ѝш, -ѝх [完] ❶分,分劈,分配,分给;共同使用: Поделѝхме това̀, що̀ оста̀на от ста̀рия. 我们把老人留下的东西分了。❷〈罕〉同 сподѐлям (同受…,共享…): То̀й ня̀маше ту̀к ня̀коя бля̀зка душа̀, да ～и чу̀вства. 他在这里没有任何一个亲近的人可以体察他的感情。— **се** [被动] ～**яне** [中]

подѐл|ям се [未], **поделя̀ се** -ѝш се, -ѝх се [完] [互及] 分家,分财产,分遗产: Мо̀ите бра̀тя се ～ѝха. 我的兄弟们分了家。～**яне** [中]

подѐм [无复,阳] 上升,高涨,高潮;(高度)发展,发达: ～ на революцио̀нните сѝли 革命势力的高涨 стопа̀нски ～ 经济高涨

подѐ|мам [未], **подѐма** -меш, -х, 过被形动 -т [完] ❶(使人不知不觉地)开始(做): Па̀к ～х ра̀ботата си. 我又开始干起自己的工作。～мам по̀чин 开始一个创举,发起做一件事,提出倡议 ❷接着干(唱、讲等): Зачу̀ха се нея̀сни вѝкове. Тѝя, що̀ бя̀ха по̀-бля̀зко, ги ～ха. 开始能听到不清楚的喊声,那些在较近处的人接着喊了起来。❸使升高,使抬高,提高: То̀я мо̀гъщ ду̀х ～ма, възпламеня̀ва и тла̀ска напрѐд многобро̀йните ма̀си. 这一强大的精神力量使千百万群众起来,点燃了他们的心,推动他们前进。— **се** [被动] ◇ ～**мам път** 动身,上路 ～**мане** [中]

подѐм|ен -на [形]〈技〉～**ен кра̀н**, ～**на машѝна** 起重机,吊车

подѐмни|к -ци [阳]〈罕〉同 асансьо̀р (电梯)

подера̀ 见 подѝрам

подетин|я̀вам се [未], **подетиня̀ се** -ѝш се, -ѝх се [完] [中态]〈罕〉同 вдетиня̀вам се (变得像小孩一样): Ста̀р човѐк, пък се ～ѝл. 他是上了年纪的人,可是变得跟小孩一样。～**я̀ване** [中]

поджа̀вк|вам [未], **поджа̀вкам** [完] 吠一会儿;时而吠: Ще ～а и ще спрѐ. 它叫一会儿之后会停下来的。

поджѐг|вам [未], **поджѐгна** -неш, -нах, 过被形动 -нат [完] ❶刺,扎;灼 ❷〈转〉刺激;触犯 — **се** [被动] ～**ване** [中]

поджу̀ркам [完] 稍稍捣一捣;捣一会儿: Поджу̀ркай бо̀ба. 你把芸豆捣一捣!

по̀дзаглави|е -я [中] 副标题,小标题

подзѐ|мам [未], **подзѐма** -меш, -х, 过被形动 -т [完] 同 подвзѐмам — **се** [被动] ～**мане** [中]

подзѐм|ен -на [形] (在)地面以下的,地下的: ～на ста̀я 地下室 ～на желѐзница 地下铁道 ～на река̀ 地下河 ～ен тру̀д 地下的劳动 ◇ ～**ни бога̀тства** 矿藏

подзѐмни|е -я [中] ❶地下室;地窖 ❷地道,地洞;窖

подзѝжда|м [未], **подзѝдам** [完] (在墙下、桥下)砌上砖石以加固 — **се** [被动] ～**не** [中]

подив|я̀вам[1] [未], **подивѐя** -ѐеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли [完] ❶成为野的,变得有野性,不驯: Сѐлото бѐше напу̀снато от хо̀рата и тѝя ку̀чета се скѝтаха из полѐто ～ѐли и лю̀ти като̀ вълци. 人们已离开了村子,这些狗在田野里走来走去,变得像狼一般的野,像狼一般凶恶。Човѐк мо̀же да ～ѐе в тѝя села̀. 在这样的村子里,人会变野。❷变得孤僻,离群索居: И помѝсли Цѐко, че е сиро̀ма̀х послѐден, то̀й ～я̀ и запо̀чна да хо̀ди навѐден. 蔡科认为自己是个最穷的人,他变得孤僻了,开始低着头走路。～**я̀ване** [中]

подив|я̀вам[2] [未], **подѝвя** -иш, -их [完]〈罕〉使变野: Тѐ го ～иха съвсѐм. 他们使得他完全变野了。～**я̀ване** [中]

подѝг|ам [未], **подѝгна** -неш, -нах, 过被形动 -нат [完] 同 повдѝгам — **се** [被动,中态] ～**ане** [中]

подигра̀|вам [未], **подигра̀я** -еш, -х [完] 开…的玩笑,同…开玩笑;捉弄(戏弄)某人: По ця̀л дѐн се въртѐше о̀коло ми да ме зака̀ча и ～ва. 他整天围着我转,招惹我,开我的玩笑。Чѐсто го ～ваха и за едно̀ чѐрпене го ка̀раха да ска̀ча като̀ заѐк. 他们经常戏弄他,让他像兔子一般地蹦跳了以后才请他吃点什么。～**ване** [中]

подигра̀|вам се [未], **подигра̀я се** -еш се, -х се [完] [中态] 讥笑,嘲笑,嘲弄;愚弄;侮辱: Не сѐ ～вай със ста̀ри хо̀ра, че е срамота̀. 你别愚弄老人,愚弄老人是可耻的。～**ване** [中]

подиграва̀тел|ен -на [形] 嘲笑的,讥笑的,含讥笑意味的,嘲弄的: ～на усмѝвка 讥讽的微笑 ～ен по̀глед 嘲笑的目光

подиграва̀ч [阳], **подиграва̀чка** [阴]〈罕〉好嘲笑人的人;嘲笑者,讥讽者

подигра̀вк|а [阴] ❶讥笑,嘲笑,嘲弄;开玩笑: Не мо̀га да търпя̀ ～ите му. 我不能忍受他的嘲笑。Това̀ е ～а с ѝстината. 这是同真理开玩笑。ста̀вам прѝцел на шегѝ и ～и 成为别人取笑的对象(笑料) обсѝпвам го с ～и 一个劲地嘲弄他 ❷侮辱;使人受屈的做法: Тако̀ва ма̀лко възнагражда̀ние е ～а за рабо̀тника. 这么少的报酬是对工人的一种侮辱。

подигравчѝ|я -ята, -и [阳], **подигравчѝйка** [阴]〈口〉喜欢讥笑(嘲笑,愚弄)人的人

подигра̀я 见 подигра̀вам

подигра̀я се 见 подигра̀вам се

подѝр 和 **подѝре** ❶ [前] 同 след (在后面,在之后): Вървѐте ～ нѐго. 您跟着他走吧! Тя̀ча ～е я̀. 他跟着她跑。～ ма̀лко 过了一会儿 ～ вечѐря 晚饭之后 ～ два̀ мѐсеца 两个月之后 ❷ [副]〈方〉以后,然后,后来: Ту̀й ще вѝдим по̀-～. 这个我们以后再看。Подѝре ще уредѝм смѐтките си. 以后我们再把账目算清。

под|ѝрам [未], **подера̀** -ерѐш, -ра̀х [完] (把衣服、鞋等)撕碎,扯碎;弄破,弄出窟窿

подѝр|вам [未], **подѝря** -иш, -их [完] ❶同 потъ̀рсвам: Велѝка ～и с очѝ деца̀та си. 维里卡用眼睛寻找了一会儿她的孩子们。Подѝрил я у съѐдите. 他到邻居家去找过她。❷〈罕〉跟着某人走起来: Гла̀дното ку̀че го ～ило и не сѐ отделѝло от нѐго. 饿狗跟着他走起来,不肯离开他。

подѝре 见 подѝр

подѝр|ен -на [形]〈罕〉❶其次的,后面的,后续的,下一个的,以后的: Ту̀й, дѐто го разка̀за Ця̀тко, то̀ е по̀-～на ра̀бота. 茨夫亚特科所说的是后来的事。❷同 послѐден

подѝрещ|ен -на [形] 同 подѝрен

подѝря 见 подѝрвам 和 подѝрям

подѝр|ям [未], **подѝря** -иш, -их [完] 同 подѝрвам

по̀диум [阳] ❶(大厅一端的)乐队指挥台;讲台 ❷〈史〉(剧院)贵宾席

подѝш|вам [未], **подѝшам** [完] 呼吸呼吸;(时而)呼吸一会

儿：Йскам да ～ам чѝст вѝздух. 我想呼吸呼吸新鲜空气。～**ване**［中］

подкàна［阴］同 подкàнване：Пòчвай рàбота без ～. 你不用等着别人催促就开始工作吧！

подкàн|вам［未］，**подкàня** -*иш*，-*их*［完］❶提醒，提示 ❷吩咐，叫，让；催促：Не чàкай да те ～ят. 你别等着别人催促！Тòй ～ваше женà си да поизлѐзе нѐкъде. 他让他妻子到户外什么地方去走走。— **се**［被动，互及］～**ване**［中］

подкàня 见 подкàнвам 和 подкàням

подкàн|ям［未］，**подкàня** -*иш*，-*их*［完］同 подкàнвам — **се**［被动，互及］～**яне**［中］

подкàпни|к -*ци*［阳］〈方〉衬帽，帽套

подкàр|вам［未］，**подкàрам**［完］❶使动身，使走动；开始赶（驾驶）：Трѝмата другàри прибрàха добѝтъка и го ～аха надòлу към сѐлото. 三个伙伴牵回牲口，赶着它下山朝村子走去。❷〈民〉开始，（年龄）到：От Димѝтровден е ～ал десѐтата годѝна. 从迪米特尔节起他就10岁了。❸〈罕〉（植物）长出，发芽：Тревàта нанòво ～а из гòлите вѐче хармàни. 已变得光秃秃的打谷场上又长出了草。— **се**［被动］～**ване**［中］

подкàстр|ям［未］，**подкàстря** -*иш*，-*их*［完］（修）剪（树）枝：Дòлните клòни бѐха ～ени и катò че ли дървòто бѐше порàснало. 下面的树枝已剪掉，树好像长高了一样。— **се**［被动］～**яне**［中］

подкачà 见 подкàчам[1]，подкàчам[2] 和 подкàчвам

подкачà се 见 подкàчам се

подкà|чам[1]［未］，**подкачà** -*чѝш*，-*чѝх*［完］❶同…开玩笑，同…逗着玩：Дòнка нехàйно взѐ да разпрàвя кàк се шегỳвали с бàе й Нѐнка，кàк го ～чали момѝте. 冬卡漫不经心地开始讲人们怎么跟她哥哥嫩科开玩笑，姑娘们怎么跟他逗着玩。❷绕着弯对某人说某事；暗示 — **се**［被动］～**чане**［中］

подкàч|ам[2]［未］，**подкачà** -*ѝш*，-*ѝх*［完］〈民〉同 запòчвам（开始）：Когàто Мѝнчо ～й тàя рàбота，не вѝрвах，че ще излѐзе нѐщо от нѐя. 当明乔开始干这件事时，我不相信他会搞出什么名堂来。— **се**［被动］～**ане**［中］

подкàч|ам се［未］，**подкачà се** -*ѝш се*，-*ѝх се*［完］［中态］同…开玩笑，同…逗着玩：Тѝ се ～а с ергѐните катò нàй-безпътна женà. 她就像一个最放荡的女人一样逗弄着单身汉们。～**ане**［中］

подкàч|вам［未］，**подкачà** -*ѝш*，-*ѝх*［完］〈民〉开始，着手，搞起 — **се**［被动，中态］～**ване**［中］

подкàчка［阴］笑谑，戏言，玩笑

пòдквас［阳］〈民〉同 подквàса

подквàса［阴］❶做酸奶用的菌种（即少量酸奶，将其混入加热后的鲜奶中，使之变成酸奶）：Оставѝ двѐ лъжѝци от кѝселото млѝко за ～. 你留两勺酸奶当菌种。❷酵母；曲 ❸〈转〉（品质、性格、思想等方面所养成的）基础，底子，修养：революциòнна ～ 革命的修养

подквàс|вам［未］，**подквàся** -*иш*，-*их*［完］❶把（当菌种用的）酸奶加入煮过稍晾凉的鲜奶中（做酸奶）❷往面团里加酵母（面肥）：Посрѐд нòщ стàнала да ～и хлѝба. 她半夜里起来往做面包的面团里加酵母。— **се**［被动］～**ване**［中］

подкиселѝ|вам［未］，**подкиселѝ** -*ѝш*，-*ѝх*［完］加醋，加带酸味的调料：Подкиселѝхме гювѐча с ягорѝда. 我们往罐焖肉块菜里加了酸葡萄。— **се**［被动］～**ѝване**［中］

подкладà 见 подклàждам

подклàдка［阴］内情，内幕，背景，内在原因；基础，倾向：реалистѝческа ～ 现实主义倾向 лѝчна ～ 个人原因

подклà|ждам［未］，**подкладà** -*дѐш*，-*дòх*，-*дѐ*，过主形动 -*л*［完］❶点燃，点着，生火：Тѝ бързо ～де òгъня. 她很快生起了火。❷〈转〉唤起；唆使；促使：Тѝ ～жда брàтята си срещỳ мѐне. 她唆使她的兄弟们来反对我。— **се**［被动］～**ждане**［中］

подклѝ|квам［未］，**подклѐкна** -*ѐкнеш*，-*ѐкнах*［完］❶蹲一会儿；时而蹲 ❷稍稍下蹲，微微屈膝 ❸（由于上年纪而）两腿发软（走路不稳）：И тòй взѐ да ～ѝква. 他也开始两腿发软了。～**ѝкване**［中］

подкòва［阴］❶（马）蹄铁，掌：Кòйто жàли клѝнеца，загỳбва ～та，а кòйто жàли ～та，загỳбва и кòня. 舍不得钉子就会丢掉蹄铁，而舍不得蹄铁，就连马也得丢了；不能因小失大。кòнска ～ 马蹄铁 ❷〈口〉同 нàлче（铁鞋掌）

подков|àвам［未］，**подковà** -*ѐш*，-*àх*［完］❶钉（马）蹄铁，钉掌 ❷（往鞋上或其他物品上）钉掌 ❸〈转〉促使，唆使：Нѝкой го е ～àл срещỳ тѐбе. 有人唆使他反对你。— **се**［被动］～**àване**［中］

подковàн -*а*［形］❶подковà 的过被形动：дрѝнови кривàци，～и отдòлу с желѐзо 底部钉上铁的石枣木棒 ❷［用作形］钉了马蹄铁的，钉了掌的，掌了的：～и конѐ 钉了掌的马 ～и обỳвки 掌了的鞋 ❸〈转〉有修养的，有素养的，训练有素的：добрѐ ～и кàдри 很有素养的干部

подковàч［阳］钉马蹄铁的铁匠

подковàчество［无复，中］钉马蹄铁的营生（手艺）

подковàчница［阴］打铁坊，（钉马蹄铁的）铁匠作坊，铁匠炉

подковообрàз|ен -*на*［形］马蹄铁形的

подкòж|ен -*на*［形］皮下的：～на мазнинà 皮下脂肪 ～ен кръвоѝзлив 皮下出血

подкожỳр|вам се［未］，**подкожỳря се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］（皮肤、水泡、树皮等）肿起，涨大，鼓起：Лепѐжът на стенàта се е ～ил. 墙皮鼓起来了。～**ване**［中］

подкожỳщ|вам се［未］，**подкожỳша се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］同 подкожỳрвам се

подкоропòс|вам［未］，**подкокорòсам**［完］〈口〉挑拨；唆使；促使：Нѝкой ги е ～ал протѝв нàс. 有人唆使他们来反对我们。— **се**［被动］～**ване**［中］

пòдкомисия［阴］委员会分会，小型委员会；委员会的小组；分组

пòдкоп［阳］❶（在某物之下）挖掘之处：Напрàвете ～，та да откъртим пòвече земѝ изведнъж. 你们把下面挖空，这样我们一下子就能弄下更多的土。❷地道，坑道：Напрàвили ～ под стенàта на затвòра и избѐгали. 他们从监狱的墙下面挖了一条地道，逃走了。

подкопà|вам［未］，**подкопàя** -*еш*，-*х*［完］❶（在…下）刨土，挖洞，挖窟窿；挖坑道，挖地道：Рекàта е ～ла брегà. 河水把河岸下面冲出洞来。❷〈转〉破坏，毁坏（…的基础），摧毁：～вам авторитѐта на нѝкого 破坏某人的威信 — **се**［被动］～**ване**［中］

подкòп|ен -*на*［形］～**на машѝна** 掘进机，掘煤机，割煤机

подкорèм|ен -*на*［形］❶腹下的：～на òбласт 腹下部（位）～ен мỳскул 腹下肌 ❷系在马肚下的：～ен рѐмък за кòн 系在马肚下的缰绳，马肚带

подкòрен|ен -*на* [形] ❶根下的,在根以下的: ~но възпалèние на зъбà 牙周(膜)炎 ❷〈数〉根号($\sqrt{\ }$)下的,求根的,被开方的: ~на величинà 求根的数,被开方的数

подкорèщ|вам се [未], **подкорèщя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态]〈方〉同 подкожỳрвам се

подкос|явам [未], **подкосѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使两腿发软(无力): Вървèнето стàва трỳдно, умòрата ~ява нозèте ми. 走路变得困难起来,由于疲倦我的两腿发软。~**яване** [中]

подкос|явам се [未], **подкосѝ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] (腿、膝盖)发软,无力: Кракàта ѝ се ~яват. 她的两腿发软。~**яване** [中]

подкрàд|вам се [未], **подкрàдна се** -*неш се*, -*нах се* [中态] 悄悄地走近,偷偷摸摸地走近: Подкрàднах се до вратàта, но нѝщо не чỳх. 我悄悄地走到门旁,但什么都没听见。

подкрèпа [阴] ❶援助,帮助,协助,支持,支援: Държàвата отпỳща на даровѝтите младèжи материàлна ~. 国家给有才能的青年以物质上的帮助。❷证明的手段,论据,论证,理由: В ~ на свòята тèза тòй привèде чѝслени дàнни. 为了证实自己的论题他引用了数据。

подкрèп|вам [未], **подкрепя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶(用支柱)加固,使牢固: Тря̀бва да ~ѝм оснòвите с бетòн, а оградàта — с подпòрки. 我们应该用混凝土来加固地基,用支柱加固围墙。❷同 придържам: Изпрàви се на коленè, Кѝна я ~и и тя̀ стàна. 她直起身子跪着,基娜扶着她,她站了起来。❸援助,帮助,协助,支持,支援;保护,捍卫: Бя̀х запàднал, но брàт ми ме ~и. 我曾变得很穷困,但是,我哥哥帮助了我。❹使变得强壮有力;提精神;说服,加以论证: Планѝнският въздух ~ва здрàвето. 山间的空气可以增进健康。Пийнѝ си да ~ѝш сѝлите. 你喝一点儿酒提提精神。С каквò ще ~ѝш свòите твърдèния? 你用什么来论证你的说法? — **се** [被动] ~**ване** [中]

подкрепѝтел|ен -*на* [形] 使强壮的,使健壮的;提精神的: ~ен сън 恢复(增强)体力的睡眠 ~но лекàрство 强壮剂 ~но питиè 提精神的饮料 ◇ ~**ен пункт** (出售点心、饮料、纸烟等的)售货亭,小卖部

подкреплèни|е -*я* [中] ❶〈军〉[常复] 增援部队,援兵: Пристѝгнаха ~я от дрỳгите пòстове и застàви. 从其他哨所和警卫队来的援兵到了。❷〈旧〉支援,支持: Тòй намèри горèщо ~е в свòите съюзници. 他在自己的同盟者那里获得热烈的支持。

подкрепя̀ 见 подкрèпвам, подкрепя̀вам 和 подкрèпям

подкреп|я̀вам [未], **подкрепя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 подкрèпвам — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

подкрèп|ям [未], **подкрепя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 подкрèпвам — **се** [被动] ~**яне** [中]

подкрèх|вам [未], **подкрèхна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] (稍有些)歪戴着(帽子): Подкрèхнал калпàк. 他歪戴着皮帽子。— **се** [被动] ~**ване** [中]

подкрив|я̀вам 和 **подкрѝвям** [未], **подкривя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使稍稍弯曲,弄弯一点 — **се** [被动,中态]: ❶稍稍变弯曲: Пирòнът се ~ѝ. 钉子有点弯了。❷(因开玩笑、讥笑而)扭歪脸,撇歪嘴唇,做鬼脸: Не бѝва да се ~ящ на пòвъзрастните. 你不应该对比你年长的人做鬼脸。

пòдкум [阳]〈民〉(在婚礼仪式上地位仅次于主婚人的亲戚)第二主婚人,副主婚人: Пòдкумът нòсеше бъ̀клицата и чèрпеше. 第二主婚人拿着木酒壶,请人们喝酒。

пòдкуп [阳] 贿赂: Отѝшъл в затвòра, понèже взèл ~. 他进监狱了,因为他受贿了。дàвам ~ 行贿

подкỳп|вам [未], **подкỳпя** -*иш*, -*их* [完] ❶贿买,贿赂,收买: Àз ня̀мам злàто, àз ня̀мам нѝщо, с коèто да те ~я. 我没有金子,我没有任何东西可用来贿赂你。Подкỳпили слугàта да шпионѝра господàря си. 他们收买了仆人来监视他的主人。❷〈转〉引诱着招来,诱来;引诱住,引起好感: Дỳмите му прòсто те ~ват. 他的话简直能引起你的好感。~вам го с външносттà си 用外貌引诱住他 — **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

подкупвàч [阳], **подкупвàчка** [阴]〈罕〉行贿者,贿买者: Докатò ѝма подкỳпници, ще ѝма и ~и. 只要有受贿者,就会有行贿者。

подкỳп|ен -*на* [形] 可以收买的,受贿的: ~ни съдѝи 受贿的法官

подкỳпни|к -*ци* [阳], **подкỳпница** [阴] 受贿者、被收买的人

подкỳпническ|и -*а* [形] 受贿者的

подкỳпничество [无复,中] 行贿;受贿;贿赂: Уволнèн за ~. 他由于受贿而被撤职。

подкỳпя 见 подкỳпвам

подкỳстр|ям [未], **подкỳстря** -*иш*, -*их* [完]〈方〉唆使,挑唆,教唆 — **се** [被动] ~**яне** [中]

подкърп|вам [未], **подкърпя** -*иш*, -*их* [完] ❶稍稍补一补: Подкърпих изкъ̀ртената мазѝлка. 我把墙上灰泥脱落的地方抹了抹。❷(从下面或里面)补 — **се** [被动] ~**ване** [中]

подкърп|ям [未], **подкърпя** -*иш*, -*их* [完] 同 подкърпвам — **се** [被动] ~**яне** [中]

подкърш|вам [未], **подкърша** -*иш*, -*их* [完] ❶折断一些;折一会儿: Подкършѝ младòчките на лозàта. 你把葡萄嫩枝折掉一些。❷〈民〉(歌声或其他声音)响起来,开始响 — **се** [被动] ~**ване** [中]

подкъс|я̀вам [未], **подкъся̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使变得短一些: ~я̀вам рòкля 把连衣裙改短一些 — **се** [反身]: 穿很短的连衣裙(裙子、衣服)

подл|àвям [未], **подловя̀** -*овѝш*, -*овѝх* [完]〈罕〉❶(从下面)抓住,拿住 ❷开始(唱歌、演说等)

подл|àгам [未], **подлòжа** -*òжиш*, -*òжих* [完] ❶垫上,在下面铺上: На бèбетата ~àгат мушамà под постѝлката. 他们在婴儿的褥子下面垫上漆布。❷拿给,(把食物等)端来,摆上: Ще глèдаш да ~òжиш пòвечко сенцè на волòвците. 你多给牛一点草料。❸〈书〉(与 на 和抽象名词连用,表示该名词所表示的动作)给以,进行: ~àгам на крѝтика 批评 ~àгам на унищожèние 消灭 ~àгам на оперàция 给…动手术 — **се** [反身,被动] ◇ ~**àгам врàт** 听任别人利用我和掠夺我 ~**àгам гръб** 装腔作势;讨好,奉承 ~**àгам дѝнена корà нѝкому**〈口〉很狡猾地欺骗某人 ~**àгам ръкà** 同 прòся: Ръкà не ~àгаш нѝкому за милостѝня, а рабòтиш чèстно. 你不向任何人乞讨,而是诚实地工作着。~**àгане** [中]

подлежà -*ѝш*, -*àх* [未]〈书〉[只三] (同 на 和名词连用,表示应该做名词所表示的动作)应,应当,应该,该,得,必须;应受: Тèзи войнѝци ~àт на уволнèние. 这些士兵该退役了。Не ~ѝ на съмнèние. 不容置疑,毫无疑问。Подлежѝ на наказà-

ние. 他应该受到惩罚。

по̀длез [阳]（两路交叉地点所设地下）跨线桥，(铁路、公路或街道的)地下通道

подлѐп|вам [未]，**подлепя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 贴在下面，从下面粘上；从反面贴上，裱上，粘补好：～вам ка̀рта 粘上地图 Да̀дох си гало̀шите да ги ～я̀т. 我把雨鞋送去粘补了。— **се** [被动] ～**ване** [中]

подлѐп|ям [未]，**подлепя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 подлѐпвам — **се** [被动] ～**яне** [中]

подлѐц *-ѝ* [阳] 下流的人，下贱东西，下流坯，卑鄙家伙，卑劣的人

подлѝ|вам [未]，**подлѐя** *-ѐеш, -я̀х*，过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*，过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* [完] ❶(在某物下面或往地板上、地上)洒水，喷水：Подлѐй навсякъде да изметѐш ху̀баво. 你到处都洒上水，好好扫一扫。❷(往各个杯中)斟一些，倒一些 ❸(器皿)稍稍有点漏(往下渗水)：Ка̀цата ～ѝва. 大木桶有点漏。— **се** [被动] ◇ ～**ѝвам ня̀кому вода̀** 〈口〉妨碍某人，跟某人捣乱，从中破坏：То̀й ско̀ро успя̀ да ～ѐе вода̀ на протѝвника си. 他很快就给自己的对手制造了障碍。～**ѝване** [中]

подлѝ|звам [未]，**подлѝжа** *-жеш, -зах* [完] 漏，渗出；洒出：Вода̀та ～зва между̀ разсъхнатите дъгѝ на бъчвата. 水从大木桶干燥的弧形板条缝里往下漏。Внима̀телно излѝвай, че вѝното ～зва. 你小心点倒，葡萄酒都洒出来了。～**зване** [中]

подлѝ|звам се [未]，**подлѝжа се** *-жеш се, -зах се* [完] [中态] 拍马屁，阿谀奉承，巴结，献媚 ～**зване** [中]

подлизу̀рка [阳，阴] 拍马屁的人，巴结者，献媚者

подлизу̀рко *-вци* [阳] 同 подлизу̀рка

подлизу̀рски [副]〈口〉阿谀奉承地，拍马屁地

подлизу̀рств|о *-а* [中] 阿谀奉承，拍马屁，巴结，献媚

подлизу̀рст[ву]|вам [未，完] 阿谀奉承，拍马屁，巴结，讨好

подлѝстни|к *-ци* [阳] ❶报纸版面下部 ❷(报纸版面下部登载的)专论，底栏专论 ❸(写字时垫在纸下的)影格

подловя̀ 见 подла̀вям

по̀дло|г *-зи* [阳]〈语法〉主语，主词

подло̀г|а[1] [阴] ❶(垫在乌拉破损处的)皮制鞋垫 ❷同 подло̀жка ◇ **ядѐ ня̀кому ～ите** 敌视某人，同某人吵闹

подло̀га[2] [阴]〈专〉(病人在床上躺着用的)便器(便盆)，溺器

подло̀жа 见 подла̀гам

по̀дложе|н *-на* [形]〈语法〉主语的：～на ду̀ма 作主语的词，主语

подло̀же|н *-на* [形] 放在下面的，垫在下面的

подло̀жк|а [阴] ❶垫在下面的东西，垫子：кръ̀гла ко̀жена ～а 圆皮垫 ～и за обу̀ща 鞋垫 ❷〈专〉砧木

по̀длост *-тта̀, -и* [阴] ❶下流勾当，卑鄙行为；背信弃义的行为 ❷下流，卑鄙，卑鄙龌龊：Извѐстен е с ～та̀ си. 他的卑鄙是出名的。

подло̀ст|вам [未]，**подло̀стя** *-иш, -их* [完] ❶(把门)插上：По̀ртата бѐше заклю̀чена, ～ена. 门是锁着并插上插销的。❷在重物下塞进杠子(以便于将其撬起) — **се** [被动] ～**ване** [中]

подло̀ст|ям [未]，**подло̀стя** *-иш, -их* [完] 同 подло̀ствам — **се** [被动] ～**яне** [中]

подлудѐя 见 подлудя̀вам[1]

подлудя̀ 见 подлудя̀вам[2]

подлудя̀|вам[1] [未]，**подлудѐя** *-ѐеш, -я̀х*，过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 发疯，发狂，丧失理智；过度兴奋：То̀й ～я̀ва от я̀рост. 他气得发狂。～**я̀ване** [中]

подлудя̀|вам[2] [未]，**подлудя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使发疯，使发狂，使丧失理智：Песента̀ ～я̀ваше мла̀дите. 歌声使年轻人发狂。— **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

подлу̀ч|вам [未]，**подлу̀ча** *-иш, -их* [完]（往菜里)加洋葱(或蒜末)：～ени чу̀шки 加了洋葱的辣椒 ～ен сала̀м 蒜(味香)肠 — **се** [被动] ～**ване** [中]

подлъ̀гвам [未]，**подлъ̀жа** *-жеш, -гах* [完] 欺骗，欺诈，诓，哄；拐带：Не съм я ～гал. 我没有欺骗她。— **се** [被动，中态] ～**гване** [中]

подлю̀т|вам [未]，**подлютя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 подлютя̀вам

подлютя̀|вам [未]，**подлютя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使变辣，加辣味，加辣椒：Мно̀го си ～я̀ла бо̀ба! 你往芸豆里加的辣椒太多了！❷刺激，使(未长好的伤口)发炎(红肿，疼痛) ❸〈转〉刺痛，惹怒，惹恼：Подлютѐн от тѝя ду̀ми, то̀й се завтѐче към мѐне да ме уловѝ да ме набѝе. 他被这些话惹恼了，朝我跑来要抓住我打我。— **се** [反身，被动] ～**я̀ване** [中]

подма̀|звам [未]，**подма̀жа** *-жеш, -зах* [完] ❶从下面涂抹；稍涂上一些(油)：Тря̀бва да ～жем стена̀та, дѐто се оро̀нила мазѝлката. 咱们该把墙皮脱落的地方抹一抹。❷〈转〉通过给某人好处以赢得他的好感，收买，贿赂：Ѝскали да ～жат го̀рския с варѐна коко̀шка. 他们想用炖母鸡来收买护林人。～**зване** [中]

подма̀|звам се [未]，**подма̀жа се** *-жеш се, -зах се* [完] [中态]（为得到好处而)讨好，逢迎，巴结：То̀й се ～зва на всѝчки по̀-го̀рни нача̀лства. 他巴结他所有的上司。～**зване** [中]

подма̀ма [阴]〈诗〉同 изма̀ма（欺骗）

подма̀м|вам [未]，**подма̀мя** *-иш, -их* [完] ❶欺骗，欺诈，诓，哄：～вам го в мрѐжата си 骗他落入圈套 ❷叫，唤，召唤：Подмамѝ коко̀шките с ца̀ревица. 你用玉米把母鸡唤过来。— **се** [被动，中态] ～**ване** [中]

подма̀мка [阴] ❶同 подма̀мване ❷诱饵；招引…前来的手段

подма̀м|ям [未]，**подма̀мя** *-иш, -их* [完] 同 подма̀мвам — **се** [被动，中态]

подменя̀ 见 подменя̀вам 和 подмѐням

подменя̀|вам [未]，**подменя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 подмѐням — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

подмѐн|ям [未]，**подменя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 替代，代替；替换，顶换，顶替；偷换：～ям повредѐна вѐщ с но̀ва 用新的东西替换损坏的 Дрѐхите се късаха, а ня̀маше с какво̀ да ги ～я̀т. 衣服破了，可是没有别的衣服来替换它们。Подмѐня пра̀вилното обяснѐние с тенденцио̀зна тео̀рия. 他用片面的理论来偷换正确的解释。— **се** [被动] ～**яне** [中]

подмѐс|вам [未]，**подмѐся** *-иш, -их* [完] ❶和入酵母(面肥) ❷和一点：Подмѐсих си тесто̀ ко̀лкото за една̀ пога̀чка. 我只和了做一个小饼的面。— **се** [被动] ～**ване** [中]

подмѐст|вам [未]，**подмѐстя** *-иш, -их* [完] 使稍稍移动(挪动) — **се** [中态]：Подместѝ се да сѐдна. 你稍微挪动一点，让我坐下。

подмѐс|ям [未], **подмѐся** *-иш, -их* [完] 同 подмѐсвам — **се** [被动] ～**яне** [中]

подмета̀ 见 подми̇там

подмѐтк|а[1] [阴] 鞋底：～а от гьо̀н 皮的鞋底 ～и от сyро̀в каучу̀к 生橡胶鞋底

подмѐтка[2] [阴] 留茬地的粗耕

подмѐтна 见 подмя̀там

подми̇|вам [未], **подми̇я** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶(从下面)淘刷，冲坏；冲刷掉一部分，冲掉下面的东西(沙土等)：Брегъ̀т е ронли̇в, та река̀та лѐсно го ～ва. 河岸的土是松散的，所以河水很容易把它冲坏。❷洗净(指从下面洗腋下、胯下等处)：～вам детѐто 给孩子擦洗(腋下、胯下等处) — **се** [反身, 被动] ～**ване** [中]

подми̇г|вам [未], **подми̇гна** *-неш, -нах* [完] 使眼色，递眼色，丢个眼色，(常指用一只眼)挤挤眼睛：То̀й ми ～на да мълча̀. 他向我使眼色，让我别说话。～**ване** [中]

подми̇лк|вам се [未], **подми̇лкна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] 奉承，讨好，巴结，献媚：Детѐто се ～ва на баща̀ си. 孩子向他父亲讨好。～**ване** [中]：неспосо̀бен за ～ване пред нача̀лството 不会奉承上司的

подмин|а̀вам [未], **подми̇на** *-еш, -ах*, 过被形动 *-ат* [完] ❶越过，走过(走到某人后面)；离开 ❷继续往前走：Хо̀рата ги глѐдаха учу̀дени, ди̇гаха раменѐ и си ～а̀ваха. 人们惊奇地看着他们，耸耸肩膀，继续往前走。❸忽略过去，疏忽过去 — **се** [被动] ～**а̀ване** [中]

подмири̇|свам [未], **подмири̇ша** *-шеш, -сах* [完] 开始散发出一些气味：Какво̀ ～са в ку̀хнята? 厨房里有一股什么味儿啊?

подми̇|там [未], **подмета̀** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完] ❶扫…的下面，从…的下面扫：Като̀ ～и̇тах под гардеро̀ба, намѐрих загу̀бения пръ̀стен. 我扫衣柜下面时，找到了丢失的戒指。❷稍微(马马虎虎地)扫扫 — **се** [被动] ～**и̇тане** [中]

подмишко̀свам [未], **подмишко̀сам** [完] (用胳肢窝)夹起，(在腋下)夹着

подми̇шница [阴] 腋，胳肢窝

подми̇я 见 подми̇вам

подмладѐн *-а* [形] 变年轻的，显得比以前年轻的：～а приро̀да 变年轻的大自然

подмладѐя 见 подмладя̀вам[1]

подмлади̇тел|ен *-на* [形] 使年轻的，使变得比较年轻的；使返老还童的，使青春化的：～ни срѐдства 恢复青春的药物

подмладя̀ 见 подмладя̀вам[2]

подмладя̀ се 见 подмладя̀вам се

подмлад|я̀вам[1] [未], **подмладѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 变年轻，(好像)年轻起来：Лицѐто му се изясни̇ и ～я̀. 他的脸变得开朗，变得年轻了。～**я̀ване** [中]

подмлад|я̀вам[2] [未], **подмладя̀** *-и̇ш, -и̇х* [完] 使看着年轻，使显得年轻，使变得年轻：Но̀вият живо̀т го ～и̇. 新生活使他变年轻了。～**я̀ване** [中]

подмлад|я̀вам се [未], **подмладя̀ се** *-и̇ш се, -и̇х се* [完] [中态] 变年轻，重新变得年轻：Усѐщах, че се ～я̀вах в та̀я пря̀сна дѐвствена приро̀да. 我感到自己在这样清新的、未开垦的大自然中变年轻了。Пролетта̀ наста̀на, приро̀дата се ～и̇. 春天来了，大自然又变年轻了。～**я̀ване** [中]

подмо̀га [阴]〈诗〉帮助，援助；支持

подмо̀кр|ям [未], **подмо̀кря** *-иш, -их* [完] 把下面浸湿：Детѐто па̀к ～ило пелени̇те. 孩子又把包被尿湿了。— **се** [反身, 被动] 尿裤，尿床；(从下面)被浸湿 ～**яне** [中]

по̀дмол [阳] 岸下部(或水底岩石、石块下)的洞(坑、洼)：Ри̇бите се кри̇ят в ～ите. 鱼藏在礁石下面的洞中。

подмо̀л|ен *-на* [形] 秘密的，暗藏的，潜伏的：～на организа̀ция 秘密组织 ～на дѐйност 潜伏活动

подму̀ш|вам [未], **подму̀ша** *-иш, -их* 和 **подму̀шна** *-неш, -нах* [完] ❶(从下面)刺进，扎进 ❷(从下面)掖上，掖起来；掖到下面；掖在腰里；悄悄塞进，偷偷塞进 ❸唆使，挑唆，教唆

подмъ̀к|вам [未], **подмъ̀кна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶塞到下面：Ма̀ма ～на еди̇ния кра̀й на черджѐто под коля̀ното ми. 妈妈把小毯子的一角塞到我的膝盖下面。❷〈口〉开始拖(拉)；开始穿：Подмъ̀кнал но̀вите си дрѐхи. 他开始穿他的新衣服。— **се** [被动] ～**ване** [中]

подмя̀на [阴] 同 подменя̀ване：Мото̀рът и̇ма ну̀жда от ～ на ня̀кои ча̀сти. 这台马达的一些零件该更换了。

подм|я̀там [未], **подмѐтна** *-ѐтнеш, -ѐтнах*, 过被形动 *-ѐтнат* [完] ❶抛(掷，扔)到不太高(远)的地方：～я̀там то̀пка 扔球 ❷(对留茬地)粗耕 ❸〈转〉转弯抹角地说；暗示：Ти̇ не си̇ ли му ～ѐтнала? 你没有向他暗示吗? ❹〈口〉同某人开玩笑；戏弄 — **се** [被动] ～**я̀тане** [中]：～я̀тане на то̀пка 扔球 ～я̀тане на шеги̇ 开玩笑

подн|а̀сям [未], **поднеса̀** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе*, 过被形动 *-ѐсъл, -ѐсла* [完] ❶献上；捧上；赠送：Днѐс Ви е и̇мен дѐн и а̀з дойдо̀х да Ви честитя̀ и ～еса̀ то̀я скро̀мен букѐт. 今天是您的命名日，我到这儿来向您祝贺并献上这一小束花。❷〈书〉致以，带着敬意表示：～а̀сям поздравлѐния 表示祝贺 ～а̀сям почита̀ния 致以敬意 ～а̀сям съболезнова̀ния 表示哀悼 ❸拿近，拿到，提到，端(饭菜)到：Ко̀й кѐлнер ～а̀ся ту̀к? 哪个服务员负责给这里端菜? Тя̀ му ～ѐсе сто̀лче до о̀гъня. 她给他端来了一个小凳子，放在炉火旁。❹〈口〉同某人开玩笑：Подна̀ся друга̀ря си. 他跟自己的同伴开玩笑。— **се** [被动] ◇ ～**а̀сям нѐщо на тепси̇я**〈口〉把某物给某人使他享受现成的 ～**а̀сяне** [中]

подн|а̀сям се [未], **поднеса̀ се** *-есѐш се, -ѐсох се, -ѐсе се* [完] [中态]〈口〉以开玩笑的态度对待某人，跟某人闹着玩 ～**а̀сяне** [中]

по̀дначални|к *-ци* [阳] 担任副职的上司，副(助理)长官，副主任，主任助理

по̀дначалническ|и *-а* по̀дначалник 的形容词：～а длъ̀жност 副职，副长官的职务

поднѐб|ен *-на* [形]〈诗，罕〉同 поднебѐсен：～ен ми̇р 世间，世界

поднебѐс|ен *-на* [形]〈诗〉天下的，地上的，世间的：～ни висоти̇ 高空

поднеса̀ 见 подна̀сям 和 подни̇сам

поднеса̀ се 见 подна̀сям се

подни̇к|вам [未], **подни̇кна** *-неш, -нах* [完] 偷看，窥视，窥探 ～**ване** [中]

подн|и̇сам [未], **поднеса̀** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе* [完]〈民〉同 подна̀сям

по̀дница [阴] (烤面包、起酥等用的)浅陶盘

подни̇|чам [未], **подни̇кна** *-кнеш, -кнах* [完] (从下面)看；

偷看,窥视,窥探：Подникнѝ под хамбàра, да не сè е скрѝла тàм. 你看看粮食垛下面,它别是藏在那儿。~**чане**［中］

поднòва［阴］❶〈罕〉同 подновяване ❷新衣服 ❸〈方〉新生儿;刚生下的孙子(孙女,外孙,外孙女)：Честѝта ви ~! 祝贺你们得了孙子!

подновѐн -*а* ❶ подновя 的过被形动 ❷［用作形］翻新的,刷新的,修复的,焕然一新的,整旧如新的：~а къща 翻新的房屋 ~а дрýжба 恢复了的友谊

поднов|ява́м［未］,**подновя́** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶修整得像新的一样,刷新,翻新;修复;恢复;革新;用新的替换旧的：Птѝчките ~ѝха гнездàта си. 小鸟修好了它们的巢。Подновѝхме мèбелите. 我们把旧家具换成了新的。❷重新开始做：Подновѝха стàрите разпрàвии. 他们又重新闹起纠纷来了。— **се**［被动］~**я́ване**［中］

пòднож［阳］和 **поднòжка**［阴］〈民〉(织布机的)踏板,脚蹬子

пòдножe［复,无单,阴］〈方〉同 поднòжки

поднòжи|е -*я*［中］❶山麓,山脚：Сèлото е разполòжено в ~ето на планинàта. 村子位于山脚下。❷同 пиедестàл

поднòктица［阴］〈方〉(由于受冻而引起的)指甲下的疼痛

пòднос［阳］托盘：срèбърен ~ 银托盘

поднòс|вам［未］,**поднòся** -*иш*, -*их*［完］开始经常穿同样的衣服;开始穿新衣(戴新帽)：Поднòсила е нòвите си дрèхи. 她开始穿起她的新衣服来了。— **се**［被动］~**ване**［中］

поднòсни|к -*ци*［阳］〈方〉同 пòднос

поднòся 见 поднòсвам

подобàва|м［未,只三］应该,应当;适于：Не мý ~ да вършù такѝва нещà. 他不该做这种事。Посрещнèте гòста, кàкто ~. 你们应该像样地招待这位客人。

подòб|ен -*на*［形］和…一样的,像…那样的,与…相同的,类似…的：~ен цвят 类似的颜色 Подòбни грèшки не сè допýскат у нàс. 我们这里不允许犯这样的错误。Нѝма нѝщо ~но. 根本不是这样;没有的事;完全不对。Подòбно нèщо не съм вѝждал. 我从没见过这种事情。◇ ~**ни триъ́гълници** (**многоъ́гълници**)〈数〉相似三角形(多角形) ~**но**［副］〈书〉(与 на 连用)类似,像,几乎同…一样：Устàта му бèше голя́ма, но с тъ́нки ýстни, закривèни ~но на лък. 他的嘴大,但嘴唇很薄,弯得像弓一样。— Довѝждане, всѝчко нàй-хýбаво! — Благодаря́, ~но! "再见,祝你万事如意!""谢谢,也祝你万事如意!"

подòби|е -*я*［中］❶相似,相(类)似之处,相像;相同：Нѝма нѝкакво ~е междý двàмата боксьòри. 两个拳击运动员之间无任何相似之处。по ~е на нèго 跟他一样 ❷跟另一人或物相似的人或物;复制品：Тàзи картѝна е ~е на дрýгата. 这张画类似另一张画。Тòй е ѝстинско ~е на бащà си. 他跟他父亲简直像一个模子倒出来的(酷似)。◇ **по òбраз и ~е** 完全相像

подоблàч|ен -*на*［形］〈诗〉高及云际的;云层下的：~ни върховè 高及云际的山峰

подоблèчка［阴］〈方〉穿在里面的暖和的(常指旧的)衣服

подòбност -*тà*［阴］同 подòбие

подобрèе ми 见 подобря́вам[2]

подобрèни|е -*я*［中］改进,改善,改良,好转,更趋完善：~е на сèлския живòт 农村生活的改善 Не чýвствува нѝкакво ~е на здрàвето си. 他没感到他的健康状况有任何改善。Комиси́ята внèсе значѝтелни ~я в първоначàлния плàн. 委员会对原先的计划加以很大改进。~е на междунарòдното положèние 国际形势的好转

подобрýва|м［完］过一小段时间的好日子,过过好日子(幸福的生活)：Нèка ~т и тѝя хòрица, мàлко ли са стрàдали. 让这些人也过过好日子吧,他们受的苦还少吗?

подобр|я́вам[1]［未］,**подобря́** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶改进,改善,改良,使好转,使更趋完善(与 влошàвам (使变坏,使恶化)相对)：~я́вам бѝтовите услòвия 改善生活条件 ❷使讲和,说和,调停好：Хàйде да ~ѝм скàраните. 来,咱们让吵了架的人讲和吧! — **се**［被动］~**я́ване**［中］：~я́ване на материàлното положèние 物质状况的改善

подобр|я́вам[2]［只三单］**подобря́ва ми**［未］,**подобрèе ми** -*я́ ми*［完］［无人称］❶(身体)好些了：Подобря́ло му е в казàрмата. 他在军营里身体好些了。❷对我有益,对我起良好的作用：Тýкашният въ́здух не мѝ ~я́. 这里的空气对我的身体没有好处。

подобр|я́вам се［未］,**подобря́ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］❶［中态］变好,有改进,有所改善,改良,好转：Врèмето се ~я́ва. 天气在变好。❷［互及］(跟某人)和解,讲和,和好,不再闹别扭：Едѝн дèн разпрàви товà на бащà си, кòйто бèше се вèче ~ѝл с нèго и му дàваше рàзни съвèти. 有一天,他把这个告诉他父亲,在此之前父亲已跟他和解并给他以各种忠告。~**я́ване**［中］

пòдов -*а*［形］地板的：~о маслò 地板蜡 ~а настѝлка 地板,地上铺的面 ~а мозàйка 地板镶嵌细工,马赛克地面

подовѐ|ждам［未］,**подоведà** -*дèш*, -*дòх*, -*дè*,过主形动 -*л*［完］有时(短时间地)领来(带来)：Подовèждай детèто, та да си игрàе с нàшите. 有时你可以把孩子领来跟我们的孩子们玩玩。

подовъ́рш|вам［未］,**подовъ́рша** -*иш*, -*их*［完］接近完成,基本结束,快做完了：Нèка ~а картѝната и тогàва ще ви я покàжа. 让我把画基本上画完了,那时再给你们看。

подозѝ|рам［未］,**подозрà** -*рèш*, -*рàх*,过主形动 -*рàл*, -*рàла*, -*рèли*,过被形动 -*рàн*, -*рàна*, -*рèни*［完］❶怀疑,疑心,认为有嫌疑,猜疑：Подозѝрат нèго в убѝйството. 人们怀疑他杀人了。Подозѝрат нèго, че е открàднал парѝте. 人们怀疑他偷了那些钱。❷猜想,料想,意料;(我想)怕是,恐怕是：Кòй бѝ ~ѝрал товà? 谁能料想到这个? — **се**［被动,互及］：Тè взаѝмно се ~ѝрат. 他们相互猜疑。~**ѝране**［中］

подозрèни|е -*я*［中］嫌疑,怀疑,疑惑,猜疑：бýдя ~е 引起怀疑 Подозрèнието пàдна върхý двàмата. 嫌疑落到这两个人身上。хрàня ~е към нèго 我对他感到怀疑 Намѝра се под ~е, че е открàднал парѝте. 他有偷钱的嫌疑。обезсѝлям ~ето 排除怀疑 ня́мам основàние за ~е 没有根据来怀疑

подозрѝтел|ен -*на*［形］❶可疑的,令人怀疑的,形迹可疑的,有嫌疑的：~ен човèк 可疑的人 Рàботата ми се вѝжда ~на. 我觉得这件事可疑。Не забеля́звам нѝщо ~но. 我没有发现任何可疑之处。❷多疑的,好多心的,疑心重的：Тòй стàна ~ен. 他变得多疑了。Тòй е тòлкова ~ен, че нѝкому не вя́рва. 他是如此多疑,简直是对任何人都不相信。~**но**［副］~**ност** -*носттà*［阴］

подòйда 见 подохàждам 和 подохòждам

подòйница［阴］〈民〉(喂别的母羊、母牛或其他母畜下的羊羔、牛犊或其他幼畜的)奶羊、奶牛(或其他母畜)

подокàрвам［未］,**подокàрам**［完］❶(有时)运来(运到,搭

车送来,带来)一些：Подокàрах си дръвцà за зѝмата. 我运来了一些过冬用的劈柴。❷稍稍打扮打扮：Подокàрайте мàлко товà момчѐ. 你们给这个男孩打扮打扮吧！— **се**［被动,中态］

подонàсям［未］,**подонеса** *-есèш, -èсох, -èсе*, 过主形动 *-èсъл, -èсла*［完］(时而)拿来(带来,携来,送来;吹来;漂来)一些：Кажѝ на дя̀до да отѝде да ～есè дръвцà. 你让爷爷去拿点儿劈柴来。— **се**［被动］

подопàшен *-на*［形］～**ен рèмък** 后鞧

подопàшник *-ци*［阳］后鞧

подопàшница［阴］同 подопàшник

подопèчен *-а* ❶［形］被保护的;被监护的;被托管的：～и терито̀рии 被托管地 ❷［用作名］被监护人

подопѝтвам се［未］,**подопѝтам се**［完］［中态］(有时同某人)商量商量,征询一下意见,请教请教

подорàвам［未］,**подорà** *-èш, -àх*［完］❶悄悄地把(旁人的一些地)耕得和自己的地连在一起,耕得越出自己的地界：Вся̀ка годѝна то̀й ми ～àва нѝвата. 他每年耕地时都要越界占去我的一点地。❷耕已种上一种庄稼的地以便重新播种另一种庄稼：Зѝмницата измръ̀зна, та я ～àхме и посѐяхме овѐс. 冬小麦已冻坏,所以我们把地翻耕了,种上了燕麦。— **се**［被动］～**àване**［中］

подосèщам се［未］,**подосèтя се** *-тиш се, -тих се*［完］［中态］稍稍领悟(猜想到,猜度到,猜透)：Стрѝна Вѐнковица се ～ти каквà ще да е рàботата. 文科维察大婶有点儿猜到了这会是怎么一回事。～**щане**［中］

подо̀стрям［未］,**подо̀стря** *-иш, -их*［完］❶使尖一点,削削尖,使锋利一些,磨快一些：～ям мо̀лив 把铅笔削削尖 ❷〈转〉挑唆,唆使：Подо̀стря я да се кàра с мѐне. 他挑唆她来跟我吵架。— **се**［被动］～**яне**［中］

пòдотдел［阳］分部;科;股;分组;(书籍的)分部,篇,章,节

пòдофицер［阳］〈旧〉同 сержàнт (军士;中士)：стàрши ～上士

пòдофицерски *-а*〈旧〉пòдофицер 的形容词：～и чѝн 军士衔

подохàждам［未］,**подо̀йда** *-йдеш, -йдох, -йдѐ*, 过主形动 *-шъ̀л* 和 *-шѐл, -шлà*［完］同 подохо̀ждам

подо̀ходен *-на*［形］〈财〉按收入计征的：～ен дàнък 所得税

подохо̀ждам［未］,**подо̀йда** *-йдеш, -йдох, -йдѐ*, 过主形动 *-шъ̀л* 和 *-шѐл, -шлà*［完］来一会儿;有时来 ◇ ～**хо̀ждам на сѐбе си** 同 посвестя̀вам се

подо̀чен *-на*［形］眶下的,眼下的：～ен нѐрв 眼下神经 ～ни сѐнки 黑眼圈

подочу̀вам［未］,**подочу̀я** *-еш, -х*, 过被形动 *-т*［完］❶听说一点,根据传闻稍稍了解(知道)一点：И то̀й бѐше ～л нѐщо. Знàеше, че ѝдат тѐжки днѝ. 他也听说了点什么。他知道,艰苦的日子来临了。❷勉强地听到,听见(微弱的声音)：Тя̀ ～ послѐдните раздразнѐни ду̀ми на свекъ̀рва си. 她勉强听到她婆婆最后说的那些气话。

подоя̀вам［未］,**подоя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］〈民〉喂奶,给孩子吃奶：Кàка До̀на облѐче детѐто, ～ѝ го, па го дàде Пѐки да го държѝ. 冬卡大嫂给孩子穿上衣服,喂了奶,交给派卡抱。— **се**［被动］

подпàдам［未］,**подпàдна** *-неш, -нах*［完］〈罕〉同 попàдам：Попàдна под у̀дарите на закòна. 他受到法律的制裁。

подпàлвам［未］,**подпàля** *-иш, -их*［完］❶燃起,点(起)火：～вам о̀гън 点火 ～вам пещтà 生着炉子 ❷放火,纵火(烧)：Подпàлиха му плѐвнята. 他们放火烧了他的草棚。— **се**［被动］◇ ～**вам войнà** 挑起(发动)战争 ～**вам ня̀кому чѐргата**〈口〉暗害某人,背地里坑害某人(使某人遭受巨大损失) ～**ване**［中］

подпалвàч［阳］放火者,纵火犯：～ на къщи 烧毁房屋的纵火犯 ◇ ～ **на войнà** 战争挑拨者,战争贩子

подпалвàчески *-а* подпалвàч 的形容词：～а дѐйност 纵火行为

подпàлка［常复,阴］引火柴,引柴,引火物：Събѝрам су̀хи съчки за ～и на о̀гъня. 我捡干树枝当引火柴。

подпàля 见 подпàлвам

подпàсвам［未］,**подпàша** *-шеш, -сах*［完］❶塞进(插入,别到)腰上(皮带上)：След мàлко то̀й се въ̀рна, като̀ ～сваше в по̀яса си еднò дъ̀лго зеленѝкаво шишѐ. 过了一会儿他回来了,腰上塞着一个长长的发绿的瓶子。❷塞到(垫到,放到)…的下面：То̀й ～сваше кра̀я на по̀яса си. 他把腰带的头塞进去。❸系腰带,系上：Подпàсала престѝлка и шѐта ли, шѐта. 她系着围裙,忙忙碌碌地干着家务活。— **се**［反身,被动,中态］～**сване**［中］

подпàска［阴］〈方〉(妇女用的编织的)宽腰带

подпàша 见 подпàсвам

подпекà 见 подпѝчам

подпетя̀вам［未］,**подпетя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］(把鞋后跟)踏歪,穿歪;穿破,穿坏：Когà му ку̀пиха пантòфи и вѐче ги ～ѝл! 给他买了便鞋没多久,他就把鞋后跟磨坏了。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

подпѐтям 同 подпетя̀вам

подпечàтвам［未］,**подпечàтам** 和 **подпечàтя** *-иш, -их*［完］(在写好的信件、材料等的下面)盖章：Занесѝ писмòто да го ～ат. 你把信拿去盖章吧！— **се**［被动］～**ване**［中］

подпѝрам［未］,**подпрà** *-рèш, -рàх*, 过主形动 *-рàл, -ря̀ла, -рѐли*, 过被形动 *-ря̀н, -ря̀на, -рѐни*［完］❶［只未］支起,支撑起,支住,撑住,托住,搀扶住,架住：～ѝрам стенàта 把墙支住 Женѝте вдѝгнаха бо̀лния и, като̀ го ～ѝраха под мѝшници, извѐдоха го навъ̀н. 妇女们把病人扶起来,架着他,把他扶到屋外去。❷同 залòстям (闩住)：Подпрѝ вратàта с кàмъка. 你用石头把门顶上。❸使…靠(倚)在…上：До̀нка свалѝ мѐнци, ～ря̀ кобѝлица до дъ̀нера на блѝзката слѝва. 冬卡把水桶摘下来,把扁担靠在附近李子树的树干上。— **се**［反身,被动,中态］：То̀й бѐ се ～ря̀л на плетà и пу̀шеше. 他倚着篱笆抽着烟。～**ѝране**［中］

пòдпис［阳］签字,签名：Пòдписът му не сѐ четѐ. 他的签名认不出来。◇ **нòся за** ～〈公文〉送去签字,送批 **получàвам срещу̀** ～ 凭签字取(得到),签收：получàвам парѝ срещу̀ ～ 凭签字取钱 **слàгам** ～（～**а си**）同 подпѝсвам се **събѝрам** ～**и** 征集签名

подпѝсвам［未］,**подпѝша** *-шеш, -сах*［完］签署,签名,签字;签订：Подпѝсах рàзписката. 我在收据上签了字。～свам дòговор 签订合同(条约) ～свам примѝрие 签订和约 — **се**［被动,中态］：Ѐто, ～шѝ се ту̀ка! 喏,你就在这儿签字吧！～**сване**［中］：～сване на докумѐнт 签署文件

пòдписен *-на*［形］～**ен лѝст**, ～**ни спѝсъци** 捐款签名单,认

购(认捐)名单

пòдписка [阴] ❶(通过在捐款单上签名)募捐：Пу̀сната е ~ за подпома̀гане на пострàдалите от наводнèнието. 已经发起救济水灾灾民的募捐运动。❷征求订户，证订：Открѝ се ~ за нòвата годѝшнина на спѝсанието. 杂志下一年的征订工作已经开始。

пòдписни|к -*ци* [阳]，**пòдписница** [阴]〈罕〉同 абонàт (订户，订阅者)

подпѝтва|м [未]，**подпѝтам** [完] ❶探出，刺探出来；追问出，究出：Защò ~ш детèто? 你为什么盘问这孩子？~м го за нèщо 追问他某一情况 ~м го със засбикàлки 转弯抹角地向他刺探 ❷(时而)仔细询问(追问) — **се** [被动] ~**не** [中]

подпѝ|чам [未]，**подпекà** -*ечèш*, -*èкох*, -*èче*, 过主形动 -*èкъл*, -*èкла* [完] 稍稍(微微)地烤一烤 — **се** [被动] ~**ѝчане** [中]

подпѝша 见 подпѝсвам

подпла̀дн|ям [未]，**подпла̀дня** -*иш*, -*их* [完]〈民〉(在中午炎热时分)把牲口赶到阴凉地歇息 — **се** [被动]

подпланѝнск|и -*а* [形] 山(脚)下的；山前的：~и селà 山下的村庄

подплàт|а [阴] (衣服等的)里子，衬里，里布：~и от лисѝча кòжа 狐皮衬里

подплатя̀ 见 подплатя̀вам 和 подпла̀щам

подплатя̀вам [未]，**подплатя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 缝上里子；吊里儿(把皮筒子加面子或里子缝成衣服) — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

подпла̀ш|вам [未]，**подпла̀ша** -*иш*, -*их* [完] 使一惊而起，惊起，惊飞，吓跑：Викъ̀т ~и ня̀колко врабчèта. 喊声惊飞了几只麻雀。— **се** [被动，中态]：Конèте на еднà колà бя̀ха се ~или и бя̀сно препу̀скаха. 一辆车套着的马惊了，它们狂奔起来。~**ване** [中]

подплà|щам [未]，**подплатя̀** -*тѝш*, -*тѝх* [完] 同 подплатя̀вам

пòдплес [阳]〈罕〉**на** ~ 弯曲地，歪着，斜着，不正：Стъ̀пих на ~ и пàднах. 我踩歪了一脚，摔倒了。

подплèс|вам[1] [未]，**подплèсна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完]〈方〉欺骗，欺诈，诓，哄：Подплèсна ни тòя проклèтник. 这该死的人欺骗了我们。~**ване** [中]

подплèс|вам[2] [未]，**подплèсна** -*неш*, -*нах* [完] 使(某物的尖、头、边)弯曲，折弯

подплетà 见 подплѝтам

подплѝс|вам [未]，**подплѝсна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶(从下面轻轻地)洒，泼：Подплѝскай бѝволите. 你往水牛身上轻轻洒点水。❷(时而)稍稍泼(洒)一点 ❸(河水、海水)发出轻微的拍击声：Рекàта тѝхо ~ва. 河水发出轻微的拍击声。— **се** [被动，中态] ~**ване** [中]

подплѝсква|м [未]，**подплѝскам** [完] 同 подплѝсвам：Водàта ленѝво ~ше скалѝте. 河水懒洋洋地拍打着岩石。— **се** [被动，中态] ~**не** [中]

подплѝсна 见 подплѝсвам

подплѝ|там [未]，**подплетà** -*етèш*, -*èтох*, -*èте*, 过主形动 -*èл* [完] (从下面)稍稍织一点：Подплетѝ чорàпа, че се е разбрѝмчил. 袜子脱线了，你把它织一织吧！

подплъ̀з|вам се [未]，**подплъ̀зна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] 同 подхлъ̀звам се：Подплъ̀зна се под стъ̀лбите и пàдна. 他滑倒在楼梯下。~**ване** [中]

подплъ̀ньк|а [阴] (衣履等的)垫头，配料：Раменèте му изглèждаха ширòки от ~ите на дрèхата. 衣服的垫肩使得他的肩膀看起来挺宽。

подпòл|ен -*на* [形]〈书〉地下的，秘密的：~на печàтница 地下(秘密)印刷所

подпòлие [中]〈书〉地下状态，秘密状态；地下工作，地下活动

пòдполковни|к -*ци* [阳] 中校

пòдполковническ|и -*а* пòдполковник 的形容词

пòдполковнишк|и -*а* 同 пòдполковнически

подпомà|гам [未]，**подпомòгна** -*òгнеш*, -*òгнах*, 过被形动 -*òгнат* [完] ❶帮助，援助，救济；扶持：Държàвата ~ага и насърчàва кооператѝвните сдружèния. 国家给予合作社以扶持和鼓励。❷稍稍帮助，给一点帮助(救济、扶持) — **се** [被动] ~**àгане** [中]

подпòр|а 和 **подпòрка** [阴] ❶撑柱，支柱；支撑板；撑条，托架，架，垫板，座：~и на мòста 桥的支柱 ❷〈转〉支持力，支援，依靠：Ня̀ма си ~а в живòта. 他在生活中没有什么依靠。

подпòр|ен -*на* [形] (作为)支柱的，支座的；有支持作用的，(用以)立脚的，支撑的，可供依靠的：~ни гредѝ и материàли 作支柱用的木柱和材料

пòдпоручи|к -*ци* [阳]〈军，旧〉同 лèйтенант (中尉)

подпòчва [阴]〈书〉下层土壤；心土，底土

подпòчвен -*а* подпòчва 的形容词：~и водѝ 地下水，心土水

подпрà 见 подпѝрам

подпрàвка [阴] ❶伪造，赝制，仿制：За ~ винòвните се накàзват. 犯伪造罪的要受惩罚。❷〈转〉伪造物，伪造品，赝制品；仿制品 ❸调味品，调料；作料

подпрàв|ям [未]，**подпрàвя** -*иш*, -*их* [完] ❶伪造，赝制；仿制；篡改：Тòй е ~ил завещàнието на чѝчо си. 他篡改了他叔叔的遗嘱。~ям пòдпис 伪造签字 ❷加作料(调味品)：~ям су̀па с лимòн 在汤里加上柠檬 — **се** [被动] ~**яне** [中]：Предѝ ня̀колко годѝни бè съ̀ден за ~яне на докумèнти. 几年前他因伪造证件而被审讯。

подпрà|щам [未]，**подпратя̀** -*тѝш*, -*тѝх* [完] 暗派，密派，秘密派遣；暗中委托去(办某事)：Тè ~тиха ня̀колко сèляни да ми кàжат, че щèли да ме съдя̀т в окръ̀жния съд. 他们暗派了几个农民来告诉我州法院要审讯我。— **се** [被动] ~**щане** [中]

пòдпредседател -*ят*, -*я* [阳]，**пòдпредседателка** [阴] 副主席：~ на Министèрския съвèт 部长会议副主席

подпрèт|вам [未]，**подпрèтна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完]〈民〉稍稍卷起，卷上(袖子等)：Тòй си ~ва ръкàвите до лàктите. 他把袖口卷到胳膊肘。— **се** [被动，反身]：卷起，卷上(袖子、裤腿等)

подпрèт|вам се [未]，**подпрèтна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态]〈民〉同 запрèтвам се (起劲地着手做某事)：Подпрèтнал се е да спечèли първенствò. 他为得到优胜而起劲地干了起来。

подпрèтна 见 подпрèтвам

подпрèтна се 见 подпрèтвам се

подпрѝпква|м [未] 时而小跑一阵：Вървя̀ бързешкòм и чèсто ~м. 我走得很快，时而小跑一阵。~**не** [中]

подпрѝщ|вам [未]，**подпрѝщя** -*иш*, -*их* [完]〈民〉同 за-

пря̀щвам (拦截住,堵住,截住) — се [被动]

подпрӯга [阴] 同 пѐдпръг

пѐдпръг [阳] 和 **подпрѐга** [阴]〈民〉马肚带；стя̀гам ～ите 束紧马肚带

подпръ̀жка [阴] 同 запръ̀жка (煎过洋葱、面粉、辣椒面等的、作调料用的)熟油

подпӯх|вам [未], **подпӯхна** *-неш, -нах* [完] 肿,发肿,肿胀：Подпӯхнали му очѝте от спанѐ. 他睡得眼睛发肿。Тòй затлъстя̀, лицѐто му ～на. 他长胖了,脸发肿。**～ване** [中]

подпӯхналост *-тà, -и* [阴] ❶肿,肿大,肿胀：От многокра̀тното ма̀зане и белòсване с пӯдра и пома̀да мòжеше да се забелѐжи лѐка ～ на бӯзите ѝ. 由于她搽粉和抹香脂次数太多,可以看出她双颊微微发肿。❷肿块：Под очѝте му ѝмаше ～и, кòйто висѐха като̀ торбѝчки. 他的两眼下面有眼袋。

подпӯш|вам [未], **подпӯша** *-иш, -их* [完] ❶(烟)开始袅袅上升,少量地慢慢往上冒：Край плет помѝне ня̀кой, / лула̀та си отъ̀рси и замѝне, / а токӯ вѝж ～ило завча̀с. (П. П. Славейков) 有人从篱笆旁走过,敲了敲他的烟斗后走了,那里一下子冒起烟来。❷(从下面)熏：Когàто гъсѐниците се развѝят и пълзнат по дърведа̀та, градинàрите ги ～ват. 当毛虫孵化出来在树上爬来爬去时,园丁们就用烟熏它们。— се [被动] **～ване** [中]

подпъ̀л|вам [未], **подпъ̀лня** *-иш, -их* [完] ❶放在…下(面),垫在…下面：～вам ра̀мо на дрѐха 做衣服的垫肩 ❷填满,装满,塞满,填塞：～вам дӯпки по стена̀та 堵墙上的洞 С та̀я сгурѝя ～нихме трапчѝнките по пъ̀тя. 我们用这些煤渣填平了路上的小坑。— се [被动] **～ване** [中]

подпълн|я̀м [未], **подпъ̀лня** *-иш, -их* [完] 同 подпъ̀лвам — се [被动] **～я̀не** [中]

подпъ̀рж|вам [未], **подпъ̀ржа** *-иш, -их* [完] 煎一煎(炸一炸,炒一炒),微微地煎(炸,炒)一下：Подпъ̀ржи лӯка и тогàва го турѝ в яхния̀та. 你先把洋葱煎一下再放到带汁肉里去。— се [被动] **～ване** [中]

подпърл|я̀м [未], **подпъ̀рля** *-иш, -их* [完] 烧掉一些;燎一燎(肉皮、织物等上的细毛)

подпъ̀т|вам се [未], **подпъ̀тя се** *-иш се, -их се* [完] [中态]〈民〉动身,出发,启程,上路：Тòй се бѐше ～ил да вѝди синà си в градà. 他曾动身去看城里的儿子。Къдѐ си се ～ил по товà врѐме? 这么晚你上哪儿去?

подпъ̀х|вам [未], **подпъ̀хна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶塞到下面,从下面塞进去：Подпъ̀хнах писмòто под вратàта. 我把信从门缝里塞了进去。❷〈转〉悄悄地给(贿赂),行贿：Подпъ̀хнали му 1000 лѐва. 他们悄悄地塞给他1000 列弗。— се [被动] **～ване** [中]

подпя̀ва|м [未] 时而唱唱;哼哼歌曲：Та̀я пѐсен ми е познà-та, мàма чѐсто си я ～. 这首歌我熟悉,我妈妈经常唱它。— се [被动]

подрабòт|вам [未], **подрабòтя** *-иш, -их* [完] 事先准备准备：Подработѐте въпрòса и тогàва го доклàдвайте. 关于这一问题,请您先准备准备,然后再汇报。добрѐ ～ен днѐвен рѐд 事先准备得很好的议事日程 — се [被动] **～ване** [中]

подрабòтка [阴] 同 подрабòтване：～ на въпрòс 事先研究问题

подрабòтя 见 подрабòтвам

подравня̀ 见 подравня̀вам 和 подрàвням

подравн|я̀вам [未], **подравня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶弄平,使更平整：～я̀вам двòр 把院子垫平 Тря̀бва да ～ѝш рòклята. 你该把连衣裙下摆改得一样长。❷使齐整,弄齐：～я̀вам войнѝци 使士兵们排列整齐 — се [被动] **～я̀ване** [中]

подравн|я̀вам се [未], **подравня̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 列入(排到)队伍中,同…看齐：Подравня̀вайте се по пъ̀рвата редѝца. 向第一排看齐！**～я̀ване** [中]

подрàвн|ям [未], **подравня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 подравня̀вам — се [被动,中态] **～яне** [中]

подрà|вям [未], **подрòвя** *-òвиш, -òвих* [完] ❶(在下)刨土,挖洞,挖窟窿;挖坑道,挖地道;(从下面)冲坏,冲刷掉一部分,冲掉下面的东西(沙土等)：Река̀та ～òви мòста. 河水把桥下面的泥土冲刷掉了。❷〈转〉破坏,捣毁;损害,危害;使动摇：Тѐзи постъ̀пки ～àвят добрòто приятелство. 这些做法破坏了亲密的友谊。～àвям авторитѐта на ръководѝтеля 破坏领导人的威信 — се [被动] **～àвяне** [中]

подражава|м [未] 模仿,仿效,以…为榜样：Деца̀та ～т на родѝтелите си. 孩子们模仿他们的父母。Ня̀кои мла̀ди поѐти ～т на нарòдните пѐсни. 某些年轻的诗人模仿民歌写诗。**～не** [中]

подражàни|е *-я* [中] ❶同 подражàване：Деца̀та са склòнни към ～е. 孩子们喜欢模仿。сля̀по ～е 盲目模仿 дàвам като̀ прѝмер за ～е 作为可以效法的榜样 достòен за ～е 值得效法 ❷仿制品,赝制品;拟作,模仿作品：Та̀я картѝна е грӯбо ～е на италиàнските мàйстори. 这幅画是意大利巨匠们的绘画的劣等仿制品。

подражàтел *-ят, -я* [阳], **подражàтелка** [阴] 模仿者,仿效者,模拟者：Деца̀та са голѐми ～и. 孩子们非常善于模仿。～ на Шѐкспир 莎士比亚的模仿者

подражàтел|ен *-на* [形] 模仿的,仿做的,模拟而成的;好模仿人的：～на поѐзия 模仿诗歌 **～ност** *-ността̀* [阴]

подражàтелство [无复,中] 仿效,模仿

подразб|ѝрам [未], **подразберà** *-ерѐш, -ра̀х* [完] ❶领悟,猜想到,猜度到,猜透：От дӯмите му ～ра̀х, че ще дòйде. 我从他的话猜到他会来的。❷意思是,指,意味着;暗示,影射：Додѐ не уловѝм òня нехранѝмайко, не ѐ всѝчко в редà си. Чòки ～ѝраше Радойла. "只要我们抓不到那个坏蛋,那就不是一切都没问题了。"乔基指的是拉多伊尔。— се [被动,中态] **～ѝране** [中]

пòдраздел [阳] 分部;(书中一篇、一章里的)分篇,分章,节

подразделѐни|е *-я* [中] ❶部分：В та̀зи класификàция ѝма мнòго ～я. 在这种分类法中又分很多部分。❷(柜子、箱子、背包等的)格,层 ❸(营以下的)部队,分队(如连、骑兵连、排、班)

подраздѐл|ям [未], **подразделя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 分成若干部分,化整为零：Отдѐлните грӯпи ～ям на трòйки. 我把各个组又分成三人小组。— се [被动]：Всѐка от тѝя двѐ глàвни епòхи от свòя странà се ～я на по ня̀колко перѝода. 这两个主要的时代各自又分成几个时期。**～яне** [中]

подрàзн|ям [未], **подрàзня** *-иш, -их* [完] 稍稍逗弄(撩惹,戏弄)：Никòла се опѝтва да ～и Дѐлчо, но нѐ с лòшо намерѐние. 尼科拉想逗弄逗弄代尔乔,但不含恶意。— се [反身,被动]

подразум|ѝвам [未], **подразумѐя** *-ѐеш, -я̀х* [完]〈旧〉同 подразбѝрам

подран|я̀вам [未], **подраня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶早起,起早:Кòйто ~ѝ, мнòго рàбота свършва. 早起的人能干很多事。❷来得(到达得)早:Мàлко ~ѝхме за влàка. 咱们赶火车来得早了些。Пролеттà бѐше ~ѝла мнòго. 春天来得很早。❸(植物)长出得(开得)早:~ѝли минзухàри 开得早的番红花 **~я̀ване** [中]

подрàс|вам [未], **подрàсна** -*неш*, -*нах* [完] 同 подрàствам

подрà|сквам [未], **подрàскам** 和 **подрàщя** -*щеш*, -*скax* [完] ❶(用指甲、爪等)抓一抓(抓破一些,抓伤一些,抓出一些爪痕);(用尖端)划一划,刮一刮,划出一些纹路(痕迹);时而抓(抓破,划,刮) ❷[只未](时而)涂写(潦草地写,歪歪扭扭地写)一些 — **се** [被动] **~скване** [中]

подрàсна 见 подрàсвам

подрàсни|к -*ци* [阳] 神甫(穿在法衣内)的内长衣

пòдраст [阳]〈专〉❶[集](在砍伐过的老林处长出的)幼林 ❷(森林中的)萌发枝,小树,幼树

подрàс|твам [未], **подрастà** -*тѐш*, -*тох*, -*те*, 过主形动 -*ъл*, -*ла* [完] 长大一些,逐渐长大 ◇ **~тващо поколѐние** 青年,年轻的一代 **~тване** [中]

подрàстъ|к -*ци* [阳] 同 пòдраст ①解:нùски дъбови ~ци 低矮的小橡树

подрàщя 见 подрàсквам

подрѐбрен -*а* [形] 肋骨下的:~и мỳскули 肋下肌肉

подрѐд [副] 同 поред

подрѐдба [阴] 同 подрѐждане:— на химѝчески елемѐнти в систѐма 化学元素排列成系统

подрѐд|ен -*на* [形] 行下的:~ни знàци 行下的符号

подредѐн -*а* [形] ❶收拾得整齐的 ❷有秩序的,井井有条的 ❸陈设起来的:добрѐ ~а къща 陈设得好的房子

подредя̀ 见 подрѐждам

подрѐжа 见 подря̀звам

подрѐ|ждам [未], **подредя̀** -*дѝш*, -*дѝх* [完] ❶排列,陈列,摆设,陈设:~ждам витрѝна 布置橱窗 ~ждам излòжба 布置展览会(陈列展品) ~ждам ученѝци по чинòвете 给学生们排坐位 ❷收拾,摆整齐:Сестрѝте ми изхвръкнаха, ня̀ма кòй да ~дѝ къщата, я̀ погледнѝ какво̀ е разтỳрено. 我的姐妹们都飞走了,没人收拾屋子,你瞧,多乱啊! ❸购置家具和用品:~ждам си къщата 购置家具和用品 Добрѐ е ~дѝл стопàнството си. 他把自己的农场装备得很好。— **се** [被动,中态] 1.排好队,排列好:Чàстите се ~ждат за парàд. 部队排列好准备参加阅兵式。2.购置家具和用品:Добрѐ се е ~дѝл. 他购置的家具、用品很不错(他家的摆设很不错)。◇ **~ждане** [中]

подрѐ|мвам [未], **подрѐмя** -*ѐмеш*, -*я̀мах* 和 **подрѐмна** -*ѐмнеш*, -*ѐмнах* [完] 同 подря̀мвам **~ѐмване** [中]

подрѐмна 见 подрѐмвам 和 подря̀мвам

подрѐмя 见 подрѐмвам 和 подря̀мвам

подрѝ|вам [未], **подрѝна** -*неш*, -*нах* 和 **подрѝя** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*нат* 和 -*т* [完] ❶同 подрàвям ①解:Водàта ~ва брегà. 河水冲坏河岸。❷〈转〉同 подрàвям ②解:Тѐ се опѝтват да ~нат оснòвите на репỳбликата. 他们想破坏共和国的基础。❸清除牲口身旁的粪便,起圈:Подрѝна на добѝтъка. 他起了圈。— **се** [被动] **~ване** [中]

подрѝв|ен -*на* [形] 破坏的,暗害的:~на дѐйност 破坏活动

подрѝна 见 подрѝвам

подрѝн|вам [未], **подрѝна** -*еш*, -*ах* [完] ❶从下面挖掘(刨) ❷清除牲口身旁的粪便,起圈:Трѐбва да се ~е на крàвата. 该清除母牛身旁的粪便了。

подрѝп|вам [未], **подрѝпна** -*неш*, -*нах* [完] 往上一跳:Подрѝпна от рàдост. 他高兴得跳了起来。**~ване** [中]

подрѝт|вам [未], **подрѝтна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶轻轻地踢:Децàта ~ваха тòпката. 孩子们轻轻地踢着球。❷〈转〉鄙视,蔑视;敌视;不注意,不重视:Всѐки ~вал сирàчето. 人人都鄙视这个孤儿。— **се** [被动] **~ване** [中]

подрѝя 见 подрѝвам

подрòб|ен -*на* [形] ❶详细的,详尽的:~ен доклàд 详细的报告 ~но описàние 详细的描写 ~ен анàлиз 详尽的分析 ~ни дàнни 详尽的材料 ❷〈口,罕〉喜欢详细叙述的,详细描写的:И вѝнаги такà бѐше ~ен до уморѝтелност. 他叙述得总是那么详细,简直到了使人疲倦的程度。**~но** [副]:И тòй им излòжи ~но цѐлия си плàн. 他把自己的整个计划详尽地对他们谈了。

подрòбност -*тà*, -*и* [常复,阴] 详细情形,详细情节,详情,细节:Разкàзвай бѐз излѝшни ~и. 你讲的时候别讲那些多余的细节。Лѝпсват òще ~и по нòвия закòн. 还没有新法律的细则。

подрòвя 见 подрàвям

подрòн|вам [未], **подрòня** -*иш*, -*их* [完] (从下面)淘刷,冲坏,冲刷掉一部分,冲掉下面的东西(沙土等):Водàта ~ва брегà. 水在把河岸冲坏。— **се** [被动] **~ване** [中]

подругарỳвам [完] 同…做一段时间的朋友,交好(相好)一阵

подрỳмиче -*та* 和 **подрỳмче** [中] ❶春黄菊(*Ahthemis*) ❷〈方〉同 лàйкучка (母菊)

подрỳс|вам [未], **подрỳсам** 和 **подрỳсна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 颠一颠,颠一会儿;用力摇一摇,摇一会儿;时而颠(摇):Подрỳсай детѐто, докатò заспѝ. 你把孩子颠颠,把他颠睡着了。Подрỳсна дървòто и крỳшите напàдаха. 他把树摇了摇,梨掉下来很多。— **се** [反身,被动]:Колàта лѐко се ~ваше. 车子轻轻地颠簸。**~ване** [中]

подрỳсквам [未], **подрỳскам** [完] 颠一颠;用力摇晃一阵;时而颠(用力摇晃) — **се** [反身,被动]

подрỳсна 见 подрỳсвам

подрьг|вам [未], **подрьгна** -*неш*, -*нах* [完] 用力挠(搔)一会儿;时而用力挠(搔) — **се** [反身,被动]

подрькà [副] ❶挽着胳膊:Хвàнал женà си ~. 他挽着妻子的胳膊。❷在手头,在近处:Кнѝгите ми са ~. 我的书在手头。◇ **Намѝра се ~.** 就在手头。

подрън|вам [未], **подрънна** -*еш*, -*ах* [完] 丁零(丁当)地微响;丁零零(丁当)地响一会儿;时而丁零零(丁当)地响一阵:Ще окачà ня̀мата си лѝра … нѐка тàм ѝ ветрѐц стрỳни ~ва. 我要挂上我的哑七弦琴,让微风在那里拨动它的琴弦。— **се** [被动] **~ване** [中]

подрънк|вам [未], **подрънкам** [完] ❶(钟、铃等)轻轻地响;(钟、铃等)时而响一阵:Звънчѐто ~а и замлъ̀кна. 铃铛响了一阵之后不响了。❷使丁零(丁当)地微微响;使时而丁零(丁当)地响一阵:Овцѐте се спрѐли на зàвет, / и глỳхо ~ват звъ̀нците. (Ем. п. Димитров) 绵羊停在避风的地方,摇晃着铃铛发出暗哑的响声。❸〈口〉稍稍谈一谈(聊一聊)

～**ване**［中］

подрънна 见 подрънвам

подрън|вам［未］, **подърпам** 和 **подрънна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат*［完］扯一扯, 拉一拉; 时而扯一扯(拉一拉): Подрънвам момчèто за ушите. 我扯了扯男孩子的耳朵。— **се**［被动, 中态］: За да не я вйдят, Нòна се ～на назàд и взè да слўша. 诺娜为了不让别人看见, 退到后面, 开始听起来。～**ване**［中］

подръч|ен *-на*［形］手头的, 就在眼前的, 近处的: ～ен материàл 手头的材料 ～на кнйга 手边必备的书

подр|язвам［未］, **подрèжа** *-èжеш, -язах*［完］❶(从下面)剪短, 割短, 切短, 截短: ～язвам полà 把裙子剪短 ～язвам косàта си 把头发剪短 ❷(从下面)剪断, 割断, 截断; 修剪: ～язвам дървò 修剪树木 ❸削尖: ～язвам мòлив 削铅笔 — **се**［被动］◇ ～**язвам крилèте на някого**〈诗〉剪掉某人的翅膀; 使某人没有可能(没有指望)有所作为 ～**язване**［中］

подр|ямвам［未］, **подрèмя** *-èмеш, -ямах* 和 **подрèмна** *-èмнеш, -èмнах*［完］(时而)打一会儿盹, (时而)睡一会儿: Ймам обичàй да си ～ямвам след обяд. 我有睡一会儿午觉的习惯。

подсвир|вам［未］, **подсвирна** *-неш, -нах*［完］❶同 подсвйрквам: Някой ～на и àз се обърнах. 有人吹了声口哨, 我转过身去。В товà врèме в кьщи влèзе Цвèта. Тя ～ваше вèсело с устà като момчè. 这时, 茨维塔进屋来了, 她像男孩子一般快活地吹着口哨。❷轻轻吹口哨(当作暗号): Под прозòреца àз ще дòйда, / ще ～на, ти излèз. (П. Р. Славейков) 我会到窗户下面, 吹一声口哨, 你就出来。～**ване**［中］

подсвйрка|м［未］〈罕〉同 подсвйрвам ～**не**［中］

подсвйрква|м［未］(时而)吹一会儿口哨; (时而)吹奏一会儿: Някой ～ на ўлицата. 有人在街上吹口哨。～**не**［中］

подсвйрна 见 подсвйрвам

подсèвки［复, 无单, 阴］同 отсèвки (麸皮, 糠)

подсекà 见 подсйчам

подсекà се 见 подсйчам се

пòдсекретар *-ят, -я*［阳］, **пòдсекретарка**［阴］副书记: ～ в съвèта 委员会的副书记

пòдсекция［阴］(某一组织的部内的)分部, (处内的)分处, (组内的)分组

пòдсемейств|о *-а*［中］〈生物〉亚科

подсèтя 见 подсèщам

подсèчен *-а*［形］❶(指膝盖、腿)发软的: ～и кракà 发软的两腿 ❷(指伤口)受了刺激重新红肿发炎的

подсè|щам［未］, **подсèтя** *-тиш, -тих*［完］❶提醒, 提示; 使注意到; 使记起来, 使回忆起, 使想起: Подсетѝ ме да пўсна писмòто. 你提醒我把信寄出去。Подсèщам, че е врèме да стàне. 我提醒他该起床了。Вйнаги забрàвя, та тря̀бва да го ～щам. 他老是爱忘, 所以我得提醒他。❷使相信; 使想到, 指出: Мисълтà за опасносттà го ～ти, че вèче е крàйно врèме да тръгва. 关于存在危险的想法使他想到, 已到了必须动身的最后时刻。— **се**［被动, 中态］～**щане**［中］

подсèя 见 подсявам

подсигур|явам［未］, **подсигуря̀** *-ѝш, -ѝх*［完］把(所需的物质资料)供给…, 充分供给, 供应; 保障, 保证: Подсигурйх семèйството си с топлйво. 我给家里买足了燃料。Подсигурйхме жътвата. 我们供应了收割所需要的东西。

подсйл|вам［未］, **подсйля** *-иш, -их*［完］❶加强, 加紧; 加固; (把声音、电波等)放大: Дойдòха нòви войнйци да ～ят отбрàната. 新到了一些士兵来加强防卫。❷施肥, 上肥料: Подсилèте слàбата пòчва с тòр. 你们给贫瘠的土壤上点肥料吧! ❸使变浓: ～вам развтвòр 使溶液变浓 — **се**［反身, 被动, 中态］～**ване**［中］

подсйл|ям［未］, **подсйля** *-иш, -их*［完］同 подсйлвам — **се**［反身, 被动, 中态］～**яне**［中］

пòдсип［阳］〈旧〉(火石枪用的)火药

подсйр|вам［未］, **подсиря̀** *-иш, -их*［完］把凝乳酶加进鲜奶中(制做奶酪): ～вам мля̀ко 把凝乳酶加进鲜奶里 — **се**［被动］～**ване**［中］

подсйр|ям［未］, **подсйря** *-иш, -их*［完］同 подсйрвам — **се**［被动］～**яне**［中］

подс|ичам［未］, **подсекà** *-ечèш, -якох, -èче*, 过主形动 *-якъл, -якла, -èкли*［完］(从下面、从根部)砍断, 砍开, 砍破: ～ичам дървò 砍树 — **се**［被动］

подс|ичам се［未］, **подсекà се** *-ечèш се, -якох се, -èче се*, 过主形动 *-якъл се, -якла се, -èкли се*［完］［中态］(由于汗液等浸渍而使有皱褶处的皮肤)发红和痛痒, 淹: Пръстите на кракàта ми се ～якоха. 我的脚趾淹了。◇ **Подсйчат ми се кракàта (коленàта).** 我两腿(膝盖)发软: От вълнèние кракàта ѝ се ～ичаха и тя се страхўваше, че мòже да се огъне и да пàдне. 由于激动, 她两腿发软, 她怕自己会绊着, 会跌倒。

подскà|звам［未］, **подскàжа** *-жеш, -зах*［完］❶(学生之间)偷偷地提示, 悄悄提示: Съзнàтелният ученйк не бйва да ～зва на другàрите си. 自觉的学生不应偷偷地提示自己的同伴。❷提醒, 提示, 帮助想到: Момèнтът ще ти ～же кàк да постъпиш. 时机会提醒你该怎么做。～**зване**［中］

подсказвàч［阳］, **подсказвàчка**［阴］〈口〉(学生中)偷偷地提示别人的人

подскà|чам［未］, **подскòча** *-òчиш, -òчих*［完］❶往上跳: Лисйцата ～òчи, но не достйгна грòздето. 狐狸向上一跳, 但是没有够着葡萄。❷轻轻地跳起; (由于突然的兴奋而)跳了起来: ～àчам от рàдост 高兴得跳了起来 Звънèше телефòнът, кòйто се намйраше на нòщното му шкàфче. Савàков ～òчи в леглòто и бързо протèгна ръкà към телефòна. 床头柜上的电话响了, 萨瓦科夫在床上猛地坐起来, 把手伸向电话。～**àчане**［中］

подскò|к *-ци*［阳］朝上轻微的跳跃: С едйн ～к тòй опря̀ с ръкà о гòрния пря̀г. 他往上一跳, 手够到了门框上端。

подскò|квам［未］, **подскòкна** *-неш, -нах*［完］同 подскàчам

подскорòсвам［未］, **подскорòсам**［完］〈方〉唆使, 挑唆, 教唆

подскòча 见 подскàчам

подскрйжен *-а*［形］〈方〉受惊的: Подскрйжените конè препўщаха лўдо. 受惊的马狂奔起来。

подслàда［阴］带甜味的调料(作料)

подсладèн *-а* ❶ подсладя̀ 的过被形动 ❷［用作形］1. 加了糖的, 加了蜂蜜的, 加了甜调料的; 甜的: ～а ракйя 带甜味的白酒 мля̀ко, ～о с лйпов мèд 加了椴树花蜜的牛奶 2.〈转〉使成为令人愉快的(可爱的, 好看的): бесèда, ～а с духовйтост и лèк хўмор 由于俏皮话和小小的幽默而显得愉快的谈话

подсладѝтел [阳] 甜味剂,糖的代用品

подсладя̀ 见 подсладя̀вам 和 подсла̀ждам

подсладя̀ се 见 подсла̀ждам се

подсладя̀ си 见 подсла̀ждам си

подслад|я̀вам [未], **подсладя̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 同 подсла̀ждам — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

подсла̀|ждам [未], **подсладя̀** *-дѝш*, *-дѝх* [完] ❶使变甜,加甜作料,加糖,加蜜: ~ждам ча̀й 往茶里加糖 Подсладѐте ракѝята с мѐд. 你们往白酒里加点蜂蜜吧! ❷〈转〉使令人愉快(可爱)(与 огорча̀вам (使痛苦)相对): Деца̀та ми ~дѝха живо̀та. 孩子们使我的生活愉快。— **се** [被动] ~**ждане** [中]

подсла̀|ждам се [未], **подсладя̀ се** *-дѝш се*, *-дѝх се* [完] [中态] 同 подсла̀ждам си ~**ждане** [中]

подсла̀|ждам си [未], **подсладя̀ си** *-дѝш си*, *-дѝх си* [完] [中态] (常指在饭后)吃些甜食 ~**ждане** [中]

подсл|а̀ням [未], **подслоня̀** *-онѝш*, *-онѝх* [完] [中态]〈方〉同 подслоня̀вам — **се** [反身,被动,中态]: Тѐ се ~а̀няха под една̀ широ̀ка нѝска стря̀ха. 他们躲在一个宽宽的矮屋檐下。

подслѐдствен *-а* ❶ [形] (指刑事案)在侦查中的;(在侦查程序中)受侦讯的 ❷ [用作名] (在侦查程序中)受侦讯的人: Прочѐтох показа̀нията на ~ия. 我看了受侦讯的人的供词。

подсло̀н [阳] ❶掩蔽的地方,避风雨的地方: По полѐто ня̀маше нѝкакъв ~ от дъжда̀. 田野里没有任何可以躲雨的地方。❷〈转〉住处,容身之处: Ранѐният партиза̀нин намѐрил ~ при еднѝ овча̀ри. 受伤的游击队员在几个牧羊人那里找到了容身之处。

подсло̀на [阴]〈罕〉同 подсло̀н

подслоня̀ 见 подслоня̀вам 和 подсла̀ням

подслон|я̀вам [未], **подслоня̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 让…居住,收容,收留,给避难的地方,给以栖身的地方: Сѐлото ~ѝ всѝчки го̀сти. 这村子让所有的客人都住下了。~я̀вам добѝтъка в обо̀ра 把牲口关进畜棚里 — **се** [反身,被动,中态]: Подслонѝх се под едно̀ дърво̀, докато̀ премѝна бу̀рята. 我躲在一棵树下,直到暴风雨停息。

подслу̀шва|м [未], **подслу̀шам** [完] ❶偷听,窃听: ~м ра̀зговор 偷听别人谈话 ~м на врата̀та 在门外偷听 ❷〈军〉截听(是否有敌机飞过): апара̀т за ~не 截听器 — **се** [被动] ~**не** [中]

подслушва̀ч [阳] ❶偷听者,窃听者 ❷〈军〉截听器

подслушва̀чка [阴] 偷听者,窃听者

подсмѐя се 见 подсмѝвам се

по̀дсмив [阳]〈罕〉同 прѝсмех

подсмѝвам се [未], **подсмѐя се** *-ѐеш се*, *-я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се*, *-я̀ла се*, *-ѐли се* [完] [中态] ❶(带着讽刺)微笑: И два̀мата се ~ѝват и поглѐждат дяволѝто. 两个人都带着讽刺微笑着,狡黠地相互望着。❷嘲笑,讥笑,讪笑;同…开玩笑,取笑: Хо̀рата я глѐдаха, ~ѝваха ѝ се, но тя̀ не ѝскаше да ги зна̀е. 人们看着她,讥笑她,而她对他们全然不理会。Подсмя̀ла се ку̀ка на крѝво дърво̀.〈俗〉钩子讥笑弯树;半斤笑八两;大哥笑二哥,两个都差不多。◇ ~**ѝвам се под муста̀к** (简直使人觉察不出来地)微笑,窃笑 ~**ѝване**[中]

подсмѝх|вам се [未], **подсмѝхна се** *-неш се*, *-нах се* [完] [中态] 稍有些笑意,微笑: Глѐда деца̀та и вѐсело се ~ва. 他看着孩子们,愉快地微笑着。

подсмърк|вам [未], **подсмъ̀ркна** *-неш*, *-нах* [完] 同 подсмъ̀рчам ①解 ~**ване** [中]

подсмъ̀рча|м [未] ❶用(堵塞的)鼻子大声吸气,抽鼻子: Ѝ се усекнѝ, стѝга си ~л. 你擤擤鼻子吧,别再那么大声抽鼻涕了! ❷大声吸着气无声地哭,抽泣: Детѐто ~, но не смѐе да рѐвне. 孩子抽泣着,不敢大声哭喊。❸〈口〉在旁边盯着想要的东西,羡慕地看着: Тѐ яда̀т, а то̀й ~ о̀коло тя̀х. 他们在吃着,而他在他们旁边看着。❹〈口〉被忽视,被遗忘,被人看不起 ~**не** [中]

подсол|я̀вам [未], **подсоля̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] ❶加盐: Подсолѐте фасу̀ла, че е ма̀лко безвку̀сен. 您往菜豆里加点盐吧,有点淡。❷在说的话中加进玩笑(诙谐、幽默): Ста̀рецът ~я̀ваше ра̀зказа си с шеговѝти зака̀чки. 老人在他的叙述中加进逗趣。— **се** [被动]

подста̀вен *-а* [形] 顶替的,假冒的,冒充的: ~ свидѐтел (受人指使而出面作证的)假证人

подста̀вка [阴] 托,垫;托盘;台架;架子,支架,支柱,撑木: ~ на ста̀туя 雕像的台架(底座) ~ за саксѝя 花盆架

по̀дстанция [阴] 变电站;(电话)分局,支局,分站

подстар|я̀вам [未], **подстаря̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 使显得老,使看起来老: Тѝя тъ̀мни дрѐхи мно̀го я ~я̀ват. 这些深色衣服使她显得老多了。

подстома̀шен *-на* [形] 胃下的: ~на жлеза̀ 胰腺

подсто̀р|вам [未], **подсто̀ря** *-иш*, *-их* [完] 唆使,教唆,挑唆: Кмѐтът го е ~ил да убѝе бѐя. 村长唆使他把别伊杀死。— **се** [被动] ~**ване** [中]

подсто̀рни|к *-ци* [阳], **подсто̀рница** [阴] 教唆者,挑唆者,唆使者

подсто̀ря 见 подсто̀рвам

подстрека̀ва|м [未] 教唆,唆使;唤起: ~м го срещу̀ нѐя 挑唆他跟她作对 ~м поро̀бения наро̀д към бу̀нт 发动受奴役的人民起来造反 — **се** [被动] ~**не** [中]

подстрека̀тел *-ят*, *-я* [阳], **подстрека̀телка** [阴] 挑唆者,教唆者: ~ към война̀ 挑起战争的人,战争贩子

подстрека̀тел|ен *-на* [形] 教唆性的,唆使的,挑唆的: ~на рѐч 挑唆性的讲话

подстрека̀телск|и *-а* подстрека̀тел 的形容词: ~и намерѐния 教唆者的企图

подстрека̀телств|о *-а* [阳] 教唆;教唆罪: ~а към война̀ 挑动战争

по̀дстриг [无复,阳,集] (从羊或其他牲口的腹部剪下的)短(纤维)毛,次等(羊)毛

подстрѝ|гвам [未], **подстрѝжа** *-жеш*, *-гах* [完] ❶剪齐,剪短,剪平;给…理发;稍微剪一剪;修剪一下: ~гвам овцѐ 剪羊毛 Подстрѝгал си муста̀ците. 他把小胡子剪短了。~гвам хра̀сти 把灌木剪齐(修剪一下) ❷〈宗〉剃度,给…落发;稍稍剪去某人的一些头发,表示接受他为神职人员 — **се** [反身,被动,中态]: Идѝ при бръсна̀ря да се ~жеш. 你找理发师去理理发。~**гване** [中]

подстрѝжка [阴] 发式

по̀дстъп [阳] ❶同 подхо̀д: пра̀вилен ~ към въпро̀са 对待这一问题的正确态度 ❷〈军〉要冲,进路,接近地,接近路: Изпо̀лзвам ~ите на мѐстността. 利用地形上的要冲。

подсу̀|квам [未], **подсу̀ча** *-чеш*, *-ках* [完] 往上捻(拧)一点: ~квам муста̀к 把小胡子往上捻一捻 — **се** [被动]

подсушàвам [未], **подсушà** -*иш*, -*их* [完] 弄干些,烤(晒,晾)干些: ~àвам пеленѝ 烘(晾)(孩子的)包被(尿布) — **се** [反身,被动] ◇ **~àвам детè** 给孩子换尿湿的包被(尿布) **~àване** [中]

подсу̀ш|вам [未], **подсушà** -*иш*, -*их* [完] 同 подсушàвам

подсъ̀д|ен -*на* [形] 〈法〉 ❶归(某法院)管辖的,属于(某机关、某方面)司法管辖权的: Товà дѐло е ~но на околѝйския съд. 这个案件归县法院管。❷该受(某级法院)审判的: Воѐнните лицà са ~ни на воѐнен съд. 军人受军事法庭审判。~на постъ̀пка 该受审判的行为 **~ност** -*ността̀* [阴]

подсъдѝм -*а* [形] ❶同 обвиня̀ем (被告的;被告) ❷ [用作名] **~ият** [阳], **~ата** [阴] 被告(人): Подсъдѝмият ѝма прàво на защѝта. 被告有辩护的权利。ра̀зпит на ~ия 审问被告 ◇ **на ~ата скамѐйка** 在被告席上: Тòй бѐше изпрàвен на ~ата скамѐйка. 他被送到被告席上。**~ост** -*остта̀* [阴]

пòдсъзнание [无复,中] 下意识,潜意识: Тя̀я мѝсли извѐднъж изплу̀ваха из ~то му. 这些想法一下子从他的下意识中浮现出来。

пòдсъзнател|ен -*на* [形] 下意识的,潜意识的,不由自主的,不自觉的: ~ни сѝли 下意识的力量 ~на наклòнност 下意识的习惯 **~но** [副]

подсърд|вам се [未], **подсърдя се** -*иш се*, -*их се* [完] 因鸡毛蒜皮的小事或无缘无故地生气(发火): Посъвѐтвах го катò прия̀тел, а тòй се ~и. 我作为朋友劝他,而他却生起气来。

пòдтекст [阳] 〈书〉 潜台词,言外之意: Какъ̀в е ~ът на ва̀шето изкàзване? 您的言外之意是什么呢?

пòдтик -*ци* [阳] 促进的作用,推进力,推动力: ~к към ра̀бота 工作的推动力 Товà ми дàде идѐя и ~к да предприѐма еднò изслѐдване. 这使得我产生搞一次调查的念头并推动我去这么做。

подтѝк|вам [未], **подтѝкна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶轻轻地(往前)推;时而(往前)推: Тòй седѐше навѐден край òгъня и чàс по чàс ~ваше глàвните. 他弯着身子坐在炉火旁,时而把燃着的木柴往里推推。❷ 〈转〉 鼓励,推动,促使;唆使: Страстта̀ ме ~ва. 激情推动着我。— **се** [被动] **~ване** [中]

подтѝс|кам [未], **подтѝсна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 同 потѝскам — **се** [被动] **~кане** [中]

подтѝснатост -*та̀* [无复,阴] 同 потѝснатост

подтѝсни|к -*ци* [阳], **подтѝсница** [阴] 压迫者,压制者

подтѝсническ|и -*а* [形] 同 потѝснически

подтѝсничество [无复,中] 同 потѝсничество

подтѝчва|м [未] 走路时跑一会儿或时而跑一阵: Тòй вѐче не вървѐше, а ~ше из у̀лиците. 他在街上已经不是走,而是连走带跑。**~не** [中]

пòдточка [阴] 〈书〉 (日程、计划等)项目下的分项,小点

подтропѝческ|и -*а* [形] 同 субтропѝчески (亚热带的)

подтъ̀к|вам [未], **подтъ̀кна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 稍稍往前推: Подтъкнѝ глàвните да не прегоря̀т. 你把木柴往前推推,免得烧焦了。— **се** [被动]

поду̀|вам [未], **поду̀я** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] 使发胀,使鼓起,使变大: Тѐжкото ѝ дѝшане ~ваше от врѐме на врѐме тъ̀нките ѝ безкръ̀вни нòздри. 她沉重的呼吸时而使她那无血色的小鼻孔鼓起来。— **се** [被动] **~ване** [中]

поду̀вам се [未], **поду̀я се** -*еш се*, -*х се* [完] [中态] 肿,发肿,肿胀: Слѝвиците ми се ~ват. 我的扁桃腺肿了。Ръкàта ми се ~. 我的胳膊肿了。**~ване** [中]

поду̀мва|м [未], **поду̀мам** [完] ❶ 〈民〉 说说,谈谈: Поду̀май му и тѝ. 你也对他谈谈。❷ 〈方〉 开口说 **~не** [中]

пòдуправител -*ят*, -*я* [阳], **пòдуправителка** [阴] 副管理员,副管事

поду̀т -*а* ❶ поду̀я 的过被形动 ❷ [用作形] 肿的,发肿的,肿胀的: ~о окò 发肿的眼睛 ~и кракà 肿胀的两腿

подутинà [阴] 肿,肿大,肿块

поду̀тост -*та̀*, -*и* [阴] 同 подутинà

поду̀х|вам [未], **поду̀хам** 和 **поду̀хна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶轻轻地吹(拂): Поду̀хай òгъня, докатò се разпàли. 你轻轻地吹吹火,好让它着起来。❷时而吹一阵: Тъ̀нък ветрѐц ~ва и пръ̀ска прия̀тна хладѝнка. 微风阵阵地吹着,散发着令人舒适的凉气。❸(风)开始轻轻地吹 **~ване** [中]

поду̀ча 见 поду̀чвам

пòдучастъ|к -*ци* [阳] 分段,分区,分作业区,分区段

поду̀ч|вам [未], **поду̀ча** -*иш*, -*их* [完] 唆使,教唆,暗中指使: Тря̀бва да знàем кòй го е ~вал да се държѝ такà. 我们应该知道是谁指使他采取这种态度的。— **се** [被动] **~ване** [中]

поду̀ш|вам [未], **поду̀ша** -*иш*, -*их* [完] ❶闻闻,嗅嗅: Едѝн вълк се отделѝ, ~и следѝте на лисѝцата и се отдръ̀пна. 一只狼离了群,闻了闻狐狸的脚印,退走了。❷闻到,嗅到: Ку̀чето ~и дѝвеч. 狗闻到了猎物的气味。❸ 〈转〉 觉察到,感觉到: Поду̀шил, че ще го накàжат. 他已觉察到自己会受惩罚。— **се** [被动,互及] ◇ **Крàставите магàрета през дѐвет бàйра се ~ват.** 〈俗〉 癞驴即使隔开九个山丘也能相互嗅到气味;臭鱼爱找烂虾米;物以类聚,人以群分。**~ване** [中]

поду̀я 见 поду̀вам

поду̀я се 见 поду̀вам се

подхàп|вам [未], **подхàпна** -*неш*, -*нах* ❶(常指在吃别的东西之前)稍稍吃一点 ❷ 〈方〉 同 заку̀свам (吃早饭,吃点心)

подхвàна 见 подхвàщам

подхвà|щам [未], **подхвàна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶抓住(某物的下端) ❷轻轻(小心)地抓住,扶住: Еднà лòдка приближѝ плъ̀тно скалѝте. Спàс зарàдвано я ~на за носà. 一条船挨近了礁石,斯帕斯高兴地抓住了船头。❸开始,着手: Подхвàщаме ра̀бота. 我们开始干活。~щам ра̀зговор 谈起话来 ❹接着干,继续 ❺ 〈民〉 开始同某人谈话(聊天): Свещѐникът попѝтва, ~ща го отту̀к-оттàм. 牧师询问起他来,东拉西扯地同他谈了起来。— **се** [被动] ◇ **~щам òгън** 生火,点燃 **~щане** [中]

подхвръ̀к|вам [未], **подхвръ̀кна** -*неш*, -*нах* [完] ❶(短距离地)飞;飞来飞去: Врабчѐтата ~ват из двòра. 麻雀在院子里飞来飞去。❷飞,飞翔 **~ване** [中]

подхвъ̀рга|м [未] 〈方〉 同 подхвъ̀рлям **~не** [中]

подхвъ̀рка|м [未] 轻轻地朝上飞,轻轻地从一个地方飞向另一地方 **~не** [中]

подхвъ̀рлен -*а* [形] 被遗弃的,被抛弃的: ~и децà 被遗弃的孩子

подхвъ̀рл|ям [未], **подхвъ̀рля** -*иш*, -*их* [完] ❶从下往上抛,向上扔: ~ям тòпка 扔球 ❷扔(抛)到近处: Тòй взѐ кàмъче и лòвко го ~и към кракàта на спя̀щата стрѝнка Гу̀на.

他捡起一块石子,灵巧地朝正在睡觉的古娜大婶的脚上扔去。❸(鄙视地,不高兴地)扔给…某人: Хаджѝ Па̀вел изва̀жда и ~я му една̀ жълтѝца. 帕维尔哈吉掏出一枚金币扔给他。❹(偷偷地)投在(某处),放在(某处);扔在(某人)身边: ~ям писмо̀ 偷偷地扔下一封信 ❺〈转〉暗示,拐弯抹角地说: Подхвърлих му, че тря̀бва вѐче са̀м да се грижи за сѐбе си. 我向他暗示,他已该自己管自己了。❻补充说,回答: Това̀ е вя̀рно. Не ѐ ху̀баво да се ма̀мят прия̀тели — ~иха и дру̀гите. "这是对的,欺骗朋友是不好的。"其他人也补充说。❼〈书〉(与前置词 на 和某些名词连用,表示做了这些名词所代表的事情)使受到,加以: ~ям на крѝтика (严厉地)批评, ~ям на преценка 评价, ~ям на унищожѐние 消灭,毁灭 — се [反身,被动] ◇ ~ям детѐ 把婴儿(常为私生子)偷偷地放在某处,抛弃婴儿(希望别人收养): Обикновѐно на у̀лицата ~яха съвсѐм ма̀лки деца̀ — по на ня̀колко днѝ, дорѝ часовѐ. 一般被抛弃在大街上的都是极小的婴儿,他们生下来只有几天甚至只有几小时。~яне [中]

подхвърчам [未] 同 подхвръквам

подхѝлвам се [未,中态] 带讽刺地微笑,微微地嘲笑

подхлъз|вам [未], **подхлъзна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 欺骗,愚弄,玩弄 — се [被动] ~ване [中]

подхлъз|вам се [未], **подхлъзна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] ❶滑倒: Подхлъзнах се и па̀днах. 我滑了一下,摔倒了。❷〈转,口〉(因迷恋而)受骗: Подхлъзна се по това̀ момѝче. 他迷恋这个姑娘,结果受了骗。~ване [中]

подхо̀д [阳] 态度,立场;(看事物的)角度;处理(解决)的方法: пра̀вилен ~ към ра̀ботата 对待工作的正确态度 реалистѝчен ~ 现实的态度

подхо̀д|ен -*на* [形]〈罕〉合适的,合用的,适当的,恰当的: ~**но** [副]: ~но напѝсан 写得恰当的

подходя̀щ -*а* [形] 同 подхо̀ден: ~а ра̀бота 合适的工作 ~о лицѐ 合适的人

подхо̀жда|м[1] [未] 适合,相宜,合适: Така̀ва постъ̀пка не тѝ ~. 这样的行为和你不相称。Тѐзи дрѐхи ня̀как не ~ха за сезо̀на. 这些衣服完全不合季节。~**не** [中]

подхо̀жда|м[2] [未] **подхо̀дя** -*диш*, -*дих* [完] ❶走近(走向)(某人或某物) ❷〈转〉对待,采取…做法: Не умѐе да ~ пра̀вилно към ра̀ботата. 他不善于正确对待工作。Към всѐки отдѐлен слу̀чай тря̀бва да се ~ конкрѐтно. 应该具体地对待各个不同的情况。~**не** [中]

подхо̀ждащ -*а* [形]〈书〉同 подхо̀ден: ~и усло̀вия за ра̀бота 合适的工作条件 ~ момѐнт за дѐйствие 适于采取行动的时刻 ~**о** [副]: Сцѐната е ~о украсѐна. 舞台装饰得很恰当。

подхра̀н|вам [未], **подхра̀ня** -*ниш*, -*них* [完] ❶加强(增加)营养,养壮;增加饲料,养肥: ~вам ко̀шери със за̀хар 用糖养壮蜜蜂 Подхра̀нихме дръвчѐтата с то̀р. 我们给幼树施了肥。❷〈转〉加强,支持: ~вам надѐждите му 我使他抱着希望 — се [被动] ~**ване** [中]

по̀дцентрала [阴] 分局,支局,分站: телефо̀нна ~ 电话分局

подцен|я̀вам [未], **подценя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 低估,估计过低,估计不足,未充分估计: ~я̀вам протѝвника си 对敌人(对手)估计过低,轻敌 — се [反身,被动] ~**я̀ване** [中]

подчерта̀|вам [未], **подчерта̀я** -*еш*, -*х* [完] ❶在下面打上着重号,在下面画上着重线: Подчерта̀йте загла̀вието с двѐ чертѝ. 请您在标题下面画上两条着重线。❷使突出,使明显 ❸〈转〉着重指出,强调指出;着重地说,强调地说: Подчерта̀вам, че ра̀ботата е мно̀го отговорна. 我强调一遍,这工作责任重大。— се [被动] ◇ ~вам дебѐло〈书〉十分强调 ~**ване** [中]

подчерта̀н -*а* [形] 表现得十分明显的,突出的: ~а сдържа̀ност 十分明显的克制

подчинѐн -*а* ❶ подчиня̀ 的过被形动 ❷[用作形] 从属的,由(归)…管辖的;服从(于)…的: Ра̀йте ста̀наха господа̀ри, господа̀рите ста̀наха ~и на ра̀йте. 奴隶成了主人,主人变成奴隶的仆人。❸[用作名] 属下,部下: Нача̀лникът лѐко мъмре своя̀ ~. 上司轻轻地责备自己的部下。◇ ~**о изречѐние**〈语法〉从属句,从句 ~**ост** -остта̀ [阴]: ро̀бска ~ост 奴隶般的服从

подчинѐни|е -*я* [中] 隶属,归…领导,受…管辖;服从;依附;从属关系: пъ̀лно ~е на мъжа̀ си 绝对服从自己的丈夫

подчинѝтел|ен -*на* [形] ~**ен съ̀юз**〈语法〉主从连(接)词

подчин|я̀вам [未], **подчиня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使服从于,使依附于;置于(自己的势力、影响等)之下;使隶属于…,使归…(直接)领导,划归…(直接)管辖,使(直接)听命于: Тя̀ се тъкмѐше да ~ѝ но̀вата си снаха̀ на сво̀ята во̀ля. 她打算使自己的新儿媳妇服从于她的意志。~я̀вам на властта̀ си 置于自己的权力管辖之下 ❷征服,使臣服于自己: Рѝмските импера̀тори ~ѝли мно̀го наро̀ди. 罗马皇帝曾征服了许多民族。— се [反身,被动] ~**я̀ване** [中]

подчин|я̀вам се [未], **подчиня̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 服从;隶属于;归…管辖;听命于;屈服于: Во̀йникът е длъ̀жен да се ~я̀ва на за̀поведите. 士兵必须服从命令。Нѐго то̀й слу̀шаше, нѐму се ~я̀ваше като̀ ро̀б. 他听他的话,像奴隶般服从他。~**я̀ване** [中]

подшѐп|вам [未], **подшѐпна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 说些耳语,悄悄地说,低声地说些话: Ко̀й ти ~на тая̀ мѝсъл? 是谁悄悄告诉你的这种想法? — се [被动] ~**ване** [中]

подшѝб|вам [未], **подшѝбна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 轻轻鞭打;时而鞭打: То̀й ~на на̀й-кра̀йния ко̀н. 他轻轻地鞭打了一下最边上的那匹马。— се [被动]

подшѝ|вам [未], **подшѝя** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] ❶缘上边,滚上边: Подшѝх си пола̀та. 我把裙子的边缘上了。❷(往被或毯子上)缝上被单 ❸缝上(缀上)里子,吊里子: ~вам палто̀ с ко̀жи 把大衣吊上皮(里)子 ❹订上,缀订: Чита̀нката бѐше ~та със сѝня хартия̀ и гру̀б чѐр конѐц. 课本是用蓝纸和粗糙的黑线订的。— се [被动] ~**ване** [中]

подшу̀ш|вам [未], **подшу̀шна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 同 подшѐпвам: Ня̀кой ~на, че по̀път ѝмал на̀й-ху̀бавото вѝно в сѐлото. 有人悄悄说,神甫有全村最好的葡萄酒。

подщрѐк|вам [未], **подщрѐкна** -*неш*, -*нах* [完] 挑唆,唆使

подъбиче [中] 一种开枣红色花、叶子有些像橡树叶的可治猫狗腹泻的草药(香料属植物)

подъв|квам [未], **подъвкам** 和 **подъвча** -*чеш*, -*ках* [完] 嚼嚼,嚼一会儿;时而嚼嚼: Подъвках жѝлавата мръвка и я изплю̀х. 我把那块带筋的肉嚼了一会儿吐掉了。

подъдр|ям [未], **подъдря** -*еш*, -*ах* [完]〈口〉唠叨一会儿,啰嗦一阵;空谈一会儿: Ела̀ да си ~ем за ту̀й-ону̀й. 你到我这儿来,跟我聊聊吧!

пòд¦ъл -*ла* [形] 下流的,卑鄙的,卑鄙龌龊的: ～ъл човèк 卑鄙的人 ～ъл мошеник 下流的骗子 ～ло предàтелство 卑鄙无耻的叛变

подълбà|вам [未], **подълбàя** -*еш*, -*х* [完] 凿凿,凿一会儿;时而凿凿 — **се** [被动]

подърв|ям се [未], **подървя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 同 вдървявам се (僵硬,麻木)

подърдòр|вам [未], **подърдòря** -*иш*, -*их* [完] 〈口〉啰嗦(唠叨)一会儿,空谈一阵;时而啰嗦(唠叨)

подⁱържà -*ържиш*, -*ържàх* [完] 拿(持,握,拉着,抓着,勒住)一会儿: Подръж ми чàнтата, докатò си слòжа ръкавѝците. 你替我拿一会儿提包,让我戴上手套。Елà дè, елà ～ръж кòня. 你来,来把马牵住一会儿!

подърл|ям се [未], **подърля се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 争吵(口角)一会儿,吵一会儿架;有时争吵(吵架)

подърпва|м [未], **подърпам** [完] 拉(拽)一会儿,稍稍拉(拽) ～**не** [中]

подъх|вам [未], **подъхам** 和 **подъхна** -*неш*, -*нах* [完] 呼吸一会儿;时而呼吸: Стàята я не побѝраше и тя излèзе в градѝната, на простòра, да ～не свèж въздух. 房间容不下她,她走到花园里,到敞亮的地方去呼吸呼吸新鲜空气。

подя̀|вам [未], **подя̀на** -*èнеш*, -*я̀нах*, 过被形动 -*я̀нат* [完] 〈民〉(把某物)放在某处: Къдè ～я̀нахте стàрата кòфа? 你们把旧水桶放到哪儿去了?

подя̀|вам се [未], **подя̀на се** -*èнеш се*, -*я̀нах се* [完] [中态] 〈民〉藏,隐藏,消失,不见: Къдè ли се ～я̀на тòя Цòчо? 这个措乔藏到哪儿去啦?

подя̀вка [阴] 〈民〉有未出嫁的姐姐的大姑娘,二女儿(其姐尚未出嫁,因而她还没有开始找对象)

подяволу̀вам [完] 耍耍滑头,施施狡计

подя̀|дам [未], **подя̀м** -*дèш* -*дох*, -*де*, 过主形动 -*л* [完] 同 подя̀ждам — **се** [被动]

подя̀|ждам [未], **подя̀м** -*дèш*, -*дох*, -*де*, 过主形动 -*л* [完] ❶从下面吃掉,吃掉下面的部分;吃一些;蛀掉: Чèрвеите са ～ли дървòто. 虫子把这棵树蛀了。❷(从下面)淘刷,冲坏,冲刷掉一部分,冲掉下面的东西(沙土等): Рекàта е ～ла брегà. 河水把岸冲坏了。❸〈民〉由于吃某人的东西而给此人带来损失,吃穷: Оплàка им се, че ня̀колко ду̀ши ту̀рци постоя̀нно го посещàвали и ～ждали. 他向他们诉苦说,有几个土耳其人经常到他家来吃吃喝喝。Хапнѝ си от я̀денето, ня̀ма да ни ～дèш. 你吃点菜吧,你不会把我们吃穷的。❹〈民〉开始吃: Мнòго рàно ～дохме туршѝята. 我们很早就吃起泡菜来了。❺〈转〉暗暗地折磨,使难过,使痛苦: Тàзи мѝсъл ме ～ждаше дълго врèме. 这个想法长时间地折磨着我。❻惹恼,使生气;嘲笑: Стѝга си ме ～ждал. 你别气我了。— **се** [被动] ～**ждане** [中]

подя̀|ждам се [未], **подя̀м се** -*дèш се*, -*дох се*, -*де се*, 过主形动 -*л се* [完] [中态] 对待某人很凶,仇视,敌视 ～**ждане** [中]

подя̀лба [阴] 分,分开,分劈,瓜分,分配: ～ на наслèдство 分遗产

подя̀лвам [未], **подя̀лам** [完] (顺着木层)锛(削,砍)一点(使平或光)

подя̀лквам [未], **подя̀лкам** [完] 锛(削,砍)一点;时而锛(削,砍)

подя̀м 见 подя̀дам 和 подя̀ждам

подя̀м се 见 подя̀ждам се

подя̀на 见 подя̀вам

подя̀на се 见 подя̀вам се

поеврèйч|вам [未], **поеврèйча** -*иш*, -*их* [完] 使犹太化 — **се** [反身,被动]

поевропèйча 见 поевропèйчвам

поевропèйча се 见 поевропèйчвам се

поевропèйч|вам [未], **поевропèйча** -*иш*, -*их* [完] 使欧化 — **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

поевропèйч|вам се [未], **поевропèйча се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 欧化 ～**ване** [中]

поевтинèя 见 поевтиня̀вам[1]

поевтиня̀ 见 поевтиня̀вам[2]

поевтин|я̀вам[1] [未], **поевтинèя** -*èеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли* [完] 落价,降价,跌价,变得便宜: Ня̀кои стòки напослèдък ～я̀ха. 一些商品最近减价了。～**я̀ване** [中]

поевтин|я̀вам[2] [未], **поевтиня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 降低价格,使变得便宜: Държàвата ～ѝ ня̀кои продýкти. 国家降低了一些产品的价格。Тря̀бва да ～ѝм произвòдството. 我们应该降低产品成本。— **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

поединѝчно [副] ❶一个一个地,一个接着一个地: И войнѝците продължàваха да пълзя̀т ～. 士兵们一个接一个地继续往前爬着。❷独个地,单独地,部分地: Борбàта се вòдеше ～ и затовà неуспèшно. 斗争是靠个人在进行,因此不能获得成功。

поèзия [阴] ❶诗,诗篇;诗歌作品;诗学,诗才: ～ на Ивàн Вàзов 伊凡·伐佐夫的诗歌 бъ̀лгарска ～ 保加利亚诗歌 ❷〈转〉诗意,优美: В тàзи картѝна ѝма мнòго ～. 这幅画很有诗意。

поèма [阴] ❶长诗,叙事诗,史诗: ～та „Илиàда" от Òмир 荷马的史诗《伊利亚特》сатирѝчна ～ 讽刺长诗 ❷〈转〉诗,激动人心的事: Нèговият живòт е ѝстинска ～. 他的生活是一首真正的诗。

поè|мам [未], **поèма** -*меш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] ❶拿,取,接: Поемѝ кýфара ми. 你接一下我的箱子。❷吸,吸入;咽下,吞下: ～мам хранà 吞下食物 ～мам въздух 吸气 ❸动身,上路,启程,开始朝…走: Поèхме към планинàта. 我们朝山走去。❹开始说话,开口,讲了起来: Владя̀ков ～: —„Брàтя, àз приèмам да отѝда." 弗拉迪科夫开口了:"弟兄们,我同意到那里去。" ❺继续,接着做,接替: Дя̀до Мѝне се рàдваше, че е отглèдал такъ̀в дòбър сѝн, да му ～ме рàботите на старинѝ. 米涅爷爷感到高兴的是他养育了这么一个好儿子,可以在他晚年时接替他的工作。❻接受,承担: ～мам задължèние 承担义务 ～мам отговòрност 承担责任,负责 ～мам властта̀ 执政 ～мам си слу̀жбата 任职 ❼开始,着手: Поèх веднàга рàботата си. 我立即开始工作。— **се** [被动] ◇ ～**мам дъх, душà** (**дъхà си, душàта си**) 1.深深地吸气 2.(在紧张地干活时)歇一歇,喘一口气: Тòй спря̀ за момèнт да си ～ме дъх. 他停下来歇一口气。～**мам път** (**пътѐка, дру̀м**) 动身,上路,启程 ～**мане** [中]

поèм|ен -*на* [形] ～**ни услòвия** 承包条件,接受工作任务的条件

поèмн|а -*еш*, -*ах*, 过被形动 -*ат* [完] 〈民〉同 поèмам

пò|ен -*йна* [形] 会啼啭的,善鸣的,叫得好听的: Слàвеят е

～на птѝца. 夜莺是叫得好听的鸟。

поѐне 见 поя̀ 和 поя̀ се

поергенѝвам [完] 当一小段时间的单身汉(光棍)

поѐт [阳], **поетѐса** 和 **поѐтка** [阴] ❶诗人,诗歌作者 ❷有较强美感的人

поетизѝрам [未] 把…诗化,美化

поѐтика [阴] ❶诗学,作诗法 ❷诗体;诗人的风格;诗派: ～на Ив. Ва̀зов 伊凡·伐佐夫的诗体

поетѝч|ен *-на* [形] 富有诗意的,优美可爱的: ～ен езѝк 富有诗意的语言 ～на легѐнда 富有诗意的传说 **～ност** -ността̀ [阴]

поетѝческ|и *-а* поѐт 的形容词: ～а да̀рба 诗人的天赋 ～о тво̀рчество 诗的创作 ◇ **～а во̀лност** 诗中的不合规律

поехт|я̀вам [未], **поехтя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] ❶响(鸣响)一会儿;发一会儿声音(回声);时而响 ❷〈罕〉开始响(发回声),响起来: Тя̀ се изсмя̀, та градѝната ～я̀. 她笑了起来,花园中回响起她的笑声。

пожабу̀рквам [未], **пожабу̀ркам** [完] 发一会儿淙淙声 — **се** [中态]

пожаду̀вам [完] ❶渴一会儿: Ше ～е, докато̀ стѝгнем до ѝзвора. 在咱们到达泉水之前要渴一阵子。❷渴求(渴望)一阵

пожа̀л|вам [未], **пожа̀ля** *-иш, -их* [完] ❶怜悯,怜恤,怜惜: Нѝкой не го̀ ～и. 谁也不怜惜他。❷哀痛一阵,因…而悲伤一阵;哀悼一阵: Тя̀ ～и два̀ мѐсеца бра̀т си и се ожѐни. 她哀悼了她哥哥两个月后,结婚了。◇ **не ～вам сѝли (срѐдства, врѐме и др.)** (为达到目的而)不吝惜精力(钱财、时间等)

пожал|я̀вам [未], **пожалѐя** *-ѐеш, -я̀х* [完] 同 пожа̀лвам

пожа̀р [阳] ❶火灾,失火: В планина̀та горѐше ～. 山中起了火。❷〈转〉火,烈火,火焰,烽火;革命: Вѝди се, въста̀ние е избу̀хнало сега̀ на дру̀ги места̀ ... Загасна̀лият ～ се е съжи-вѝл. 可以看到,现在在其他地方爆发了起义…熄灭的烈火重新燃烧起来。◇ **пра̀вя нѐщо (на) плѐн и ～** (用战争)完全摧毁(毁坏)

пожа̀р|ен *-на* [形] ❶火灾的,失火的: ～ен дѝм 从失火处冒的烟 ～на светлина̀ 火灾发的光 ❷救火的,灭火的,火警的,消防的: ～ен кра̀н 消防栓 ～на тръба̀ 水龙 ◇ **～на кома̀нда** 消防队

пожа̀рищ|е *-а* [中] ❶失火的地方 ❷失过火的地方,火灾遗址

пожа̀рна [阴] (常加定冠词) **～та** 〈口〉消防队

пожарника̀р *-ят, -я* [阳] 消防队员

пожарника̀рск|и *-а* пожарника̀р 的形容词: ～а стъ̀лба 消防队用的梯子 ～а слу̀жба 消防队

пожарогасѝтел *-ят, -я* [阳] 灭火器,消火器

пожарогасѝтел|ен *-на* пожарогасѝтел 的形容词: ～ни апара̀ти 灭火器,消火器

пожароопа̀с|ен *-на* [形] 有火灾隐患的,容易着火的: Сгра̀дата е ～на. 这栋建筑物有火灾隐患。

пожар|я̀ *-ѝш, -ѝх* [未] 〈民,诗〉烧毁

пожѐг|вам [未], **пожѐгна** *-неш, -нах* [完] 稍稍刺刺(扎一扎,烫一烫)

пожела̀|вам [未], **пожела̀я** *-еш, -х* [完] ❶愿意,希望,想: Пожела̀х да се запозна̀я подро̀бно с живо̀та на Лѐвски. 我想详细地了解列夫斯基的生平。Ѝдвай вѝнаги, кога̀то ～еш. 你什么时候想来就来。❷祝,愿,祝愿: Пожела̀вам ти всѝчко ху̀баво. 祝你一切都好! Пожела̀вам ти до̀бър пъ̀т! 祝你一路顺风! За рождѐния дѐн ти ～вам ща̀стие и успѐх. 在你生日之际,祝你幸福并取得成就。— **се** [被动] **～ване** [中]

пожела̀ни|е *-я* [中] ❶(在信里用的或送别等时说的)祝愿,祝词,祝福的话: ～е за успѐшна дѐйност 对于工作获得成功的祝愿,祝愿成功 По слу̀чай 50-годѝшнината ти изпра̀щам мо̀ите на̀й-ху̀бави (на̀й-сърдѐчни) ～я. 在你50岁生日之际,我向你致以最良好(最衷心)的祝愿。❷愿望,心愿,要求,意见;建议: изка̀звам ～е 说出我的心愿(愿望)

пожела̀я 见 пожела̀вам

пожѐна 见 пожъ̀нвам

пожѐнва|м 见 пожъ̀нвам **～не** [中]

пожѐн|вам се [未], **пожѐня се** *-иш се, -их се* [完] [反身] 再婚,第二次结婚

пожертвова̀ни|е *-я* 和 **пожертвува̀ние** [中] **во̀лни ～я** 自愿捐助(捐款,捐献): Срѐдствата са събра̀ни от во̀лни ～я. 这些资金是用自愿捐款募集来的。

пожертвова̀тел *-ят, -я* [阳], **пожертвова̀телка** [阴] 捐款人,捐助人,捐献者

пожертвова̀тел|ен *-на* 和 **пожертвува̀телен** [形] 喜欢捐款的,乐捐好施的: ～ен човѐк 乐捐好施(喜欢捐助别人)的人 **～ност** -ността̀ [阴]: Сѐляните пока̀заха ря̀дка ～ност при наводнѐнието на съсѐдното сѐло. 在邻村遭受水灾时,农民们表现出少见的乐捐好施。

пожѐрт[ву]ва|м [完] 牺牲;(为某种关系、目的等)放弃(某事): То̀й не щѐ ～ за тя̀х сво̀ето досто̀йнство. 他不愿为他们牺牲自己的人格。Хѝляди борцѝ ～ха живо̀та си в борба̀та срещу̀ фашѝзма. 千万名战士在反法西斯斗争中捐躯。— **се** [反身,被动] **～не** [中]

пожертвува̀тел *-ят, -я* [阳], **пожертвува̀телка** [阴] 同 пожертвова̀тел

поживѐя 见 поживя̀вам

пожѝвя 见 пожѝвям

поживя̀|вам [未], **поживѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] ❶生活一小段时间,小住: Поживя̀х между̀ рабо̀тниците. 我在工人中间生活过一小段时间。❷过好日子,生活得好(愉快): Не можа̀ да ～ѐе. 他没能过好日子。

пожѝв|ям [未], **пожѝвя** *-иш, -их* [完] **бо̀г да ～и** 上帝保佑他(她)(活命),上帝保佑他(她)长寿

пожѝзнен *-а* [形] 〈书〉终身(终生)的,一生的,直到死亡的: ～а пѐнсия 终身抚恤金(养老金)

пожу̀л|вам [未], **пожу̀ля** *-иш, -их* [完] ❶擦擦;时而擦 ❷擦得有点疼 ❸(用棍或石头)打打(树上的果子) — **се** [被动]

пожумя̀вам [未], **пожумя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 闭着眼呆一会儿: То̀й ще ～й, докато̀ се скрѝем. 在我们藏好之前他得闭一会儿眼睛。

пожълт|я̀вам [未], **пожълтя̀** *-иш, -их* [完] 使变黄,使染上黄色,涂上黄色: Тѐ стъ̀пиха на шосѐто и светлина̀та на фенѐрите ～и лица̀та им. 他们在公路上走着,马灯的光使他们的脸变黄了。— **се** [被动] **～ване** [中]

пожълтѐя 见 пожълтя̀вам

пожълтя 见 пожълтвам

пожълт|явам[1] [未], **пожълтѐя** *-ѐеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* [完] 变黄,发黄: Листата ~яха. 叶子黄了。~ял лист хартия 一张发黄的纸 Нѐговото лицѐ ~я. 他的脸发黄了。**~яване** [中]

пожълт|явам[2] [未], **пожълтя̀** *-иш, -их* [完] 使变黄,使发黄

пожън|вам 和 **пожѐнвам** [未], **пожъна** *-еш, -ах*, 过被形动 *-ат* 和 **пожѐна** [完] ❶收割完: ~ати ниви 割完庄稼的地 Каквото посѐеш, това ще ~еш. 种瓜得瓜,种豆得豆。❷割一会儿: Остави ме да ~а още малко. 让我再割一会儿。— **се** [被动] ◇ **~вам успѐх, лаври** 获得很大(辉煌)成就 **~ване** [中]

по̀за [阴] ❶姿势,姿态: непринудена ~ 自然的姿势 театрална ~ 演剧的姿势 заѐмам ~ 摆姿势 ❷〈转〉姿态;作态,做作,装腔作势: Това е само ~. 这只是一种姿态。

позаба̀вя 见 позаба̀вям

позабавля̀ва|м [完] 使开开心,使解解闷,逗逗乐;解一会儿闷,逗一会儿乐: Ти ~й тук гостите, а аз сега ще дойда. 你在这儿陪客人们消遣消遣,我马上就回来。— **се** [被动]

позаба̀в|ям [未], **позаба̀вя** *-иш, -их* [完] ❶使稍稍减慢速度: Давид ~и стъпките си и взе да се оглѐжда насам-натам. 大卫稍稍减慢脚步,朝四周张望起来。❷稍加阻碍;使停止一会儿: Непредвидени работи ни ~иха. 没有预料到的一些事情耽搁了我们。— **се** [反身,被动,中态]: Тѐ ще се ~ят още. 他们还要耽搁一会儿。

позабата̀ч|а *-иш, -их* [完] 〈口〉稍稍搞错: Позабата̀чихме работата. 我们把事情搞错了一点。

позабѐл|вам [未], **позабѐля** *-иш, -их* [完] 开始剥(扯,撕,抠)一点: Някой заек е ~ил кората на дървото. 有一只兔子把树皮啃掉了一点。— **се** [被动]

позаби̇рам [未], **позаберà** *-ерѐш, -рàх* [完] (伤口)开始有点化脓: От жѐгата раната му беше ~рàла. 由于酷热,他的伤口有点化脓了。

позаблу|жда̀вам [未], **позаблудя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] 使稍稍迷惑,骗骗人,蒙蔽蒙蔽: Той неволно ~дѝ хората. 他不由自主地骗了骗人。— **се** [反身,被动]: Позаблудѝх се в гората и закъснях. 我在森林里迷了一会儿路,所以来晚了。

позабогат|явам [未], **позабогатѐя** *-ѐеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* [完] 发一点财,变富一点: Като ~ѐем, ще си купим хубави мебели. 等我们有点钱的时候,要买漂亮家具。

позаболѐя 见 позаболявам[1]

позаболя̀ 见 позаболявам[2]

позабол|явам[1] [未], **позаболѐя** *-ѐеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* [完] 生点小病,有点病: Позаболя и не дойде на срещата. 他生了点小病,没有赴约。

позабол|явам[2] [只三] **позаболява ме** [未], **позаболя̀ ме** *-я ме* [完] [无人称] 时而有点疼,一阵阵地疼起来,开始有点疼: Позаболя ме глава. 我的头一阵阵地疼。

позаборчл|явам [未], **позаборчлѐя** *-ѐеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* [完] 〈口〉欠一点债,欠一点钱: Поправихме къщата, ама и ~яхме. 我们修好了房子,不过因而也欠了点债。

позабра̀в|ям [未], **позабра̀вя** *-иш, -их* [完] 有时忘记(忘却,忘掉);有点忘记(忘却): Време се беше минало и тя ги беше ~ила. 时间过去了,她有点忘掉了他们。— **се** [反身,被动,中态]: Мина се доста време и тая история се ~и. 过去了相当长时间,这件事有点被遗忘了。

позабра|ждам [未], **позабрадя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] 把(头巾)系上一点: Позабради си лицѐто, че духна вятър. 你用头巾把脸围上点,在刮风。— **се** [反身,被动]

позабу̀л|вам [未], **позабу̀ля** *-иш, -их* [完] ❶稍稍蒙上头纱(面纱) ❷稍加遮盖(遮掩) — **се** [反身,被动]

позабърк|вам [未], **позабъркам** [完] ❶稍加搅拌,和一和: Позабъркай трици за прасѐто. 你把给小猪吃的麸皮拌一拌。❷搅得有点糊涂,扰乱一点: Този въпрос го ~а. 这个问题把他搅得有点糊涂了。— **се** [反身,被动,中态]

позабър|свам [未], **позабърша** *-шеш, -сах* [完] 擦擦;轻轻擦擦;时而擦擦: Позабърши масата, че ще ядем. 你把桌子擦擦,咱们要吃饭了。— **се** [被动]

позавал|явам [只三] **позавалява** [未], **позавалѝ** *-ѝ*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* [完] (雨)微微地下,下一点;下一会儿: Позавалѝ дъжд и нѝе се прибрахме. 下了点雨,我们就回来了。

позава̀рд|вам [未], **позава̀рдя** *-иш, -их* [完] 稍加保护(保卫,守卫);保护(保卫,守卫)一会儿: Чадърът ме ~и от дъжда. 雨伞给我挡了挡雨。— **се** [反身,被动]

позавѐ|ждам [未], **позаведà** *-дѐш, -дох, -де*, 过主形动 *-л* [完] 有时带领;带领一会儿: Позаведѝ децата на разходка. 你带着孩子们去散散步吧! — **се** [被动]

позавѐхна 见 позавяхвам

позавѝ|вам [未], **позавѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 盖上(裹住,包住,卷)一点: Позавийте детѐто. 你们把孩子裹上点。— **се** [反身,被动]

позавѝ|ждам [未], **позавѝдя** *-диш, -дях*, 过主形动 *-дял, -дяла, -дѐли* [完] 有点忌妒;有点羡慕: Всички ще ти ~ят, че имаш такъв син. 所有人都会羡慕你有这样的儿子。

позавѝя 见 позавѝвам

позавл|ѝчам [未], **позавлекà** *-ечѐш, -якох, -ѐче*, 过主形动 *-якъл, -якла, -ѐкли* [完] ❶带走一些,卷走一些 ❷耙耙地: Позавлякохме нивата и се прибрахме. 我们耙了耙地就回来了。❸拖欠着一点不还: Позавлѐче приятелите си, кого със сто, кого с двеста лѐва. 他欠着他朋友们一些钱不还,有的欠100列弗,有的欠200列弗。❹带来一些(泥沙) — **се** [被动]

позавон|явам [未], **позавонѐя** *-ѐеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* [完] 有些发臭,发出些难闻的气味来;有时发臭: Рибата е ~яла. 鱼有点发臭了。

позав|ръщам [未], **позавърна** *-ърнеш, -ърнах*, 过被形动 *-ърнат* [完] ❶使回转一些,稍稍使转方向 ❷(把牲口)往回赶赶 ❸朝边上稍微转一点

по̀-завчера [副] (在)大前天: Това се случи нѐ завчера, а по̀-завчера. 这不是前天而是大前天发生的事。

позавъ̀|ждам [未], **позавъдя** *-диш, -дих* [完] 使繁殖一些,开始饲养一些,开始培育一些: Позавъдихме си зайци. 我们饲养了一些兔子。— **се** [被动]

позавър|звам [未], **позавържа** *-жеш, -зах* [完] 系上(扎住,捆上,拴上,绑上)一点,草草地系上(扎住,捆上,拴上,绑上): Позавържи лозата да не виси. 你把葡萄藤捆上点,别让它垂着。

позавърна 见 позаврѣщам

позавърт|ам [未], **позавъртя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* [完] ❶使稍稍转动起来 ❷开始微微转起来 — **се** [被动, 中态]

позавърт|вам [未], **позавъртя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* [完] 同 позавъртам

позавъртя̀ 见 позавъртам 和 позавъртвам

позавърш|вам [未], **позавърша** -*иш*, -*их* [完] 完成一些, 快要做完(完成, 完毕, 完结, 结束): Позавършихме вѐче ра̀ботата. 我们的工作已快完成了。— **се** [被动]

позав|я̀хвам [未], **позавѐхна** -*ѐхнеш*, -*ѐхнах* [完] ❶开始有些枯萎(凋谢, 发蔫): Кѝтката взѐла ма̀лко да ~я̀хва. 这束花开始有点发蔫了。❷(伤口)长好一点, 开始愈合: Ра̀ната ~ѐхна. 伤口长好一点了。

позага̀з|вам [未], **позага̀зя** -*иш*, -*их* [完] 〈口〉 ❶趟趟(水、雪、草、泥等) ❷〈口〉倒一点霉, 遇到点不幸: Ще ~им с тая ра̀бота. 在这件事上咱们要倒点霉。

позаг|а̀рям [未], **позагоря̀** -*оря̀ш*, -*оря̀х*, 过主形动 -*оря̀л*, -*оря̀ла*, -*орѐли* [完] ❶糊了一点, 焦了一点: Я̀денето бѐше ~оря̀ло. 菜烧糊了一点。❷晒(吹)黑一点: ~оря̀ло лицѐ 有点晒黑了的脸

позага̀с|вам [未], **позага̀сна** -*неш*, -*нах* [完] 渐渐熄灭, 渐渐消失: ~нал о̀гън 快熄灭的火

позагас|я̀вам [未], **позагася̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 熄灭(扑灭, 吹灭, 吹熄)一些: О̀гънят тъй сѝлно се разгоря̀л, че ма̀лко оста̀нало да запа̀ли къщата. На̀две-на̀три то̀й го ~ѝл. 火烧得那么旺, 差一点把房子烧着, 他三下两下把火扑灭了点。— **се** [被动]

позага̀т|вам [未], **позага̀тна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶稍加暗示(暗指), 从很远的地方加以暗示: То̀й му ~на, че ще се жѐни. 他对他稍稍暗示说, 他要结婚了。❷稍稍提到(涉及), 简单地谈到 — **се** [被动]

позагла̀|ждам [未], **позагла̀дя** -*диш*, -*дих* [完] ❶稍稍弄平: Изва̀ди еднò ма̀лко грѐбенче, го̀твеше се да ~ди ря̀дката си коса̀, но се спря̀. 他拿出一把小梳子, 打算把他稀疏的头发弄平, 但又停下了。❷鐾几下(刀), 鐾一鐾: Позагла̀дих нòжа. 我把刀子鐾了鐾。— **се** [反身, 被动, 中态]

позаглѐ|ждам [未], **позаглѐдам** [完] 注视(仔细地看, 盯着看)一会儿: Га̀лчев го ~да, нѐ му̀ ка̀за нѝщо по̀вече и го замѝна. 加尔切夫注视了他一会儿, 没有再对他说任何话, 就走到他前面去了。— **се** [被动, 中态]

позаглуша̀вам [未], **позаглуша̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使一时有些聋 ❷有些盖住另一较弱的声音: Вя̀търът ~а̀ваше шума̀ на мото̀ра. 风声把马达的响声盖住了一些。❸有些妨碍某物自由地生长

позаглъ̀х|вам [未], **позаглъ̀хна** -*неш*, -*нах* [完] 有些听不见了, 变得有些暗哑, 变得有些听不清楚: Докато̀ бя̀ха прика̀звали, шу̀мът от мѐлницата като̀ че бѐше ~нал. 在他们聊着天的时候, 磨坊的声音好像有些听不见了。

позагнѝ|вам [未], **позагнѝя** -*еш*, -*х* [完] 有点腐烂(腐败): Кру̀шите в ко̀ша бя̀ха ~ли. 筐里的梨有点腐烂了。

позагноя̀вам [未], **позагноя̀** -*ѝш*, -*я̀х* [完] 开始有些化脓

позаго̀л|вам [未], **позаго̀ля** -*иш*, -*их* [完] 裸露一点; 裸露一会儿: Лѐкарят му ~и крака̀, за да превъ̀рже ра̀ната. 医生给他撩起裤腿, 好替他包扎伤口。— **се** [反身, 被动]

позагорча̀вам [未], **позагорча̀** -*ѝш*, -*а̀х* [完] [只三] **позагорча̀ва ми** [未], **позагорчѝ ми** [完] 觉得有点儿苦

позагоря̀ 见 позага̀рям 和 позагоря̀вам

позагор|я̀вам [未], **позагоря̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 同 позага̀рям

позагреба̀ 见 позагрѐбвам 和 позагрѝбам

позагрѐб|вам [未], **позагреба̀** -*ѐш*, -*ах* [完] ❶划一会儿 ❷稍稍舀一些 ❸捧起一些: Детѐто ~а снѝг и хвъ̀рли. 孩子捧起一些雪抛出去。❹挖(掘)一些

позагрѐя 见 позагря̀вам

позагр|ѝбам [未], **позагреба̀** -*ебѐш*, -*ѐбах* [完] 同 позагрѐбвам

позагрѝж|вам се [未], **позагрѝжа се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] (开始)操操心(稍加关注, 关心关心, 照料照料, 照顾照顾): Позагрижѝ се за деца̀та си. 你照料照料自己的孩子吧!

позагроз|я̀вам [未], **позагрозя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使变得丑些, 使变得有点难看: Ло̀шото облеклò я ~я̀ваше. 不像样的衣服使她变难看了点。— **се** [反身, 被动]

позагруб|я̀вам [未], **позагрубѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 变粗糙一些: И бу̀зите му бя̀ха ~ѐли, и гла̀сът му бѐше по̀-плъ̀тен. 他的两颊变粗糙了一些, 他的嗓音变浑厚了一些。

позаг|ръ̀щам [未], **позагъ̀рна** -*ъ̀рнеш*, -*ъ̀рнах*, 过被形动 -*ъ̀рнат* [完] 包(裹, 围)上点 — **се** [反身, 被动]: Тя̀ от къдѐ си, от коѐ сѐло? — попѝта тя̀ и се ~ъ̀рна в ша̀ла. "你是哪里人? 是哪个村的?"她问道, 同时用头巾把脸裹上点。

позагр|я̀вам [未], **позагрѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* 和 -*я̀т*, -*я̀та*, -*ѐти* [完] 把…烧热(晒热)一点, 把…烤暖, 使感到暖和一点: Я̀ ~ѐйте ма̀лко ракѝя, та да се сто̀плим. 请您把白酒温一温, 好让我们暖和暖和。— **се** [反身, 被动] **~я̀ване** [中]

позагу̀б|вам [未], **позагу̀бя** -*иш*, -*их* [完] ❶失去(丢失, 遗失, 丧失)一些 ❷时而失去 ❸(时而)受点损失(赔点钱, 亏点本) — **се** [反身, 被动]

позагъ̀рна 见 позагръ̀щам

позада̀в|ям [未], **позада̀вя** -*иш*, -*их* [完] 有点呛, 使有些窒息(喘不过气来); 稍稍压抑(抑制): Дѝмът ме ~и. 烟使我有点喘不过气来。— **се** [反身, 被动]: От лю̀тото я̀дене се ~их. 我吃辣的菜有点呛着了。

позадим|я̀вам [未], **позадимя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 开始冒点烟; 使有些烟: Позадимѝли сте ста̀ята с цига̀рите си. 你们抽烟把屋子里弄得有烟了。— **се** [被动]

позадлъжн|я̀вам [未], **позадлъжнѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 借点债, 有点债务, 欠一点债: Докато̀ довъ̀ршихме къщата, ~я̀хме. 我们把房子盖好了, 可也欠了点债。

позадрѐм|вам [未], **позадрѐмя** -*ѐмеш*, -*я̀мах* [完] 同 позадря̀мвам

позадрѐмя 见 позадрѐмвам 和 позадря̀мвам

позадръ̀ст|вам [未], **позадръ̀стя** -*иш*, -*их* [完] 充满(占满, 挤满)一会儿, 堵塞一会儿; 有点堵塞; 时而充满(占满, 挤满, 堵塞): Позадръ̀стили сте кана̀ла и затова̀ вода̀та ба̀вно се стѝча. 你们把下水道堵上了, 所以水流得很慢。— **се** [被动]: Мѝвката в ба̀нята се ~ва. 浴室里的洗脸池有点堵了。

позадр|я̀мвам [未], **позадрѐмя** -*ѐмеш*, -*я̀мах* [完] 稍稍有

些打盹;时而打盹

позадуш|àвам [未], **позадуша** -*àш*, -*àх* [完] ❶使呼吸有点困难,使有点出不来气;折磨折磨 ❷焖一焖: Позадушèте пържените картòфи да омèкнат. 您把煎土豆焖焖好变软一点。— **се** [反身,被动,中态]: От димà тòй се ~й. 他被烟熏得有点出不来气。

позадълбоч|àвам [未], **позадълбочà** -*àш*, -*àх* [完] ❶使陷得深一些 ❷使加深一些,使加强一些: Трябва да ~йм проýчванията. 我们应该把研究深入一步。— **се** [被动,中态]

позадърж|àм [未], **позадържà** -*àш*, -*àх* [完] ❶使耽搁(延迟,留下)一会儿 ❷拦阻(阻止,阻碍,妨碍,阻留)一会儿: Позадръж от парйте му, докатò ти се изплатй. 在他把账还清之前,你先扣下他的一点钱。— **се** [被动,中态]

позадъх|вам се [未], **позадъхам се** [完] [中态] 呼吸有些急促,有些气喘(气急);时而呼吸急促,时而气喘: Щòм се ~ам, спйрам и почйвам. 我只要有些气喘,就停下来歇一歇。

позаèк|вам [未], **позаèкна** -*неш*, -*нах* [完] 有点口吃(结巴);有时口吃(结巴)

позажум|явам [未], **позажумя** -*йш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*èли* [完] 微微眯缝(眼睛);有时眯缝(眼睛): Катò излèзе на слънце, тòй ~я. 他走到太阳地里的时候,微微眯缝起眼睛。

позаздравèя 见 позаздравявам[1]

позаздравя 见 позаздравявам[2]

позаздрав|явам[1] [未], **позаздравèя** -*èеш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*èли* [完] (伤口)开始长好一些: По товà врèме и рàните й бяха ~èли. 这时她的伤口也长好了些。

позаздрав|явам[2] [未], **позаздравя** -*йш*, -*йх* [完] 加强(加固,使坚实,巩固)一些: Едвà успяха да ~ят положèнието. 他们好不容易才使地位巩固了一些。

позазор|ява се [只三] **позазорява се** [未], **позазори се** -*й се* [完] [无人称] 天开始有些亮: Навън се бèше ~йло. 外面天已有些亮了。

позазубр|ям [未], **позазýбря** -*иш*, -*их* [完] 〈口〉不求甚解地背背,死记一些,硬背一点: Позазýбрил няколко фрàзи от учèбника. 他死背了课本上的几个句子。

позазяпва|м се [未], **позазяпам се** [完] [中态] 呆望一会儿;时而呆望一阵: Обйчаше да се ~ по витрйните. 他喜欢在橱窗前呆望。

позаигрà|вам се [未], **позаигрàя се** -*еш се*, -*х се* [完] [中态] 玩一会儿;时而玩一阵: Детèто се ~ва с игрàчките. 孩子时而玩一阵玩具。

позаинат|явам се [未], **позаинатя се** -*йш се*, -*йх се* [完] [中态] 有点固执己见(发倔脾气);有时固执己见(发倔脾气)

позаинтересýва|м се [完] 对…有些感兴趣(好奇): Защò не сè ~хте от тèя въпрòси? 您为什么对这些问题没什么兴趣?

позаинтригýва|м [完] 有些引起好奇: Тòзи въпрòс ме ~. 这个问题有点引起我的好奇。

позакал|явам [未], **позакаля** -*йш*, -*йх* [完] 锻炼锻炼,稍加锻炼: Слънчевите бàни ~йха детèто. 日光浴使孩子得到了些锻炼。— **се** [反身,被动]

позакàн|вам се [未], **позакàня се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 威胁威胁,威吓威吓,恐吓恐吓

позакàч|ам [未], **позакачà** -*йш*, -*йх* [完] ❶碰(擦,挂,钩)着一点;时而碰(擦,挂,钩)着 ❷卡住一点;时而卡住 ❸碰碰,摸摸;时而碰(摸) ❹招惹招惹,欺负欺负;时而招惹(欺负) ❺开开玩笑;时而开玩笑 ❻挑逗挑逗;时而挑逗 — **се** [被动]

позакàч|ам се [未], **позакачà се** -*йш се*, -*йх се* [完] [中态] 同…开开玩笑

позакàшля|м се [完] 开始有点咳嗽;时而咳嗽一阵: Тòй се ~ и продължй речтà си. 他咳嗽了一会儿又继续讲话。

позаквич|àвам [未], **позаквичà** -*йш*, -*àх* [完] 尖叫(尖嗥)一会儿,发一会儿刺耳的尖声;时而尖叫(尖嗥)一阵,时而发出一阵刺耳的尖声

позакелав|явам [未], **позакелавèя** -*èеш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*èли* [完] 开始有些凋萎(枯萎);有时发蔫

позаклà|щам [未], **позаклàтя** -*тиш*, -*тих* [完] 晃动晃动,轻轻晃动(摇): Подýхна вятър и ~ти листàта на дървèтата. 刮了一阵风,树叶轻轻晃动起来。— **се** [反身,被动]

позаклйн|я -*иш*, -*их* [完] 打打楔子,草草地打进楔子: Позаклйних колàта и впрèгнах. 我草草地把车子打上楔子,套上了牲口。

позаков|àвам [未], **позаковà** -*èш*, -*àх* [完] 钉一会儿;时而钉一阵: Дàй си ботýшите да им ~àт подмèтките. 你把靴子送去钉钉掌。— **се** [被动]

позакорав|явам [未], **позакоравèя** -*èеш*, -*ях* [完] 变硬点

позакопчà|вам [未], **позакопчàя** -*еш*, -*х* [完] 稍稍扣上;时而扣: Позакопчàй детèто да не настйне. 你把孩子的衣服扣上点,免得着凉。— **се** [反身,被动]

позакрèп|вам[1] [未], **позакрепя** -*йш*, -*йх* [完] 同 позакрепявам — **се** [反身,被动]

позакрèп|вам[2] [未], **позакрèпна** -*неш*, -*нах* [完] 变得健康一些,身体好一些: В летòвището ~нах и сегà съм добрè. 在避暑地我身体变得健康一些了,现在感觉很好。

позакрепя 见 позакрèпвам[1] 和 позакрепявам

позакреп|явам [未], **позакрепя** -*йш*, -*йх* [完] ❶支撑一会儿 ❷安结实一点,使牢固一些,放稳一点 ❸〈转〉使稳固一些,使稳定一些 — **се** [反身,被动]

позакрй|вам [未], **позакрйя** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] 盖上(遮住,蒙住,挡住)一点: Веднàга след тýй тòй ~ваше устàта си с ръкà. 在这之后他立即用手把嘴稍稍掩住。— **се** [反身,被动]

позакрив|явам [未], **позакривя** -*йш*, -*йх* [完] ❶扭弯(折弯,折)一点;扭(折)一会儿;时而扭(折)一阵: Позакривèте гвоздея. 请您把钉子弄弯一点。❷转(拐)一点弯: Пътят ~й на дясно. 路微微朝右拐一点弯。❸一瘸一拐地走一会儿 — **се** [被动]

позакрйя 见 позакрйвам

позакръгл|ям [未], **позакръгля** -*иш*, -*их* [完] 使稍稍发圆,使变得比较圆,弄圆一些 — **се** [被动,中态]: Лицèто му се е ~ило. 他的脸变得有点圆了。

позакýс|вам [未], **позакýся** -*иш*, -*их* [完] 吃些早点(点心);时而吃些点心

позакърп|вам 和 **позакърпям** [未], **позакърпя** -*иш*, -*их* [完] ❶稍稍缝补缝补(织补织补,修补修补);时而缝补(织补,修补): ~ени дрèхи 稍稍缝补过的衣服 ❷稍稍改善(加强): Позакърпих си здрàвето. 我的身体变好了一些。— **се** [反身,被动,中态]

позакъс|вам [未], **позакъсам** [完]〈口〉有些陷入恶劣的境地,陷入一些困难,有点倒霉: Напослѐдък ~ах с парѝте. 最近我的钱有点紧。

позакъсня̀|вам [未], **позакъснѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] ❶迟到(晚到)一会儿;有时迟到: Ма̀лко сте ~ѐли. 你们迟到了一会儿。Мъжът ѝ ~я̀ва за вечѐря. 她丈夫有时不按时回家吃晚饭。❷拖延(延迟)一会儿;有时拖延

позакътвам [未], **позакътам** [完] 稍稍加以隐蔽;藏一会儿 — **се** [反身,被动]

позала̀|вям се [未], **позаловя̀ сѐ** -*ов́иш се*, -*ов́их се* [完] [中态] 开始(着手)干一点工作(活儿)

позала̀|йвам [未], **позала̀я** -*еш*, -*ях* [完] (狗)叫一会儿;吠一会儿;时而吠一阵: Ку̀чето ~я и изтѝча навън. 狗叫了一会儿,跑到门外去了。

позалежа̀|вам се [未], **позалежа̀ се** -*ѝш се*, -*а̀х се* [完] [中态] 躺倒了一阵,(因生病而)卧了一阵床;时而卧床(养病): У̀ж лѐка бо̀лест, пък се ~а̀х ня̀колко дѐна. 说是小病,可我卧了几天床。

позалѐп|вам[1] [未], **позалѐпна** -*неш*, -*нах* [完] 稍稍被粘住

позалѐп|вам[2] 和 **позалѐпям** [未], **позалепя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 粘上(贴上)一点;时而(粘)贴: Позалепѐте сч́упения прозо̀рец с кнѝга. 你们用纸把打碎的玻璃窗糊上点。— **се** [被动]

позалес|я̀вам [未], **позалеся̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 栽上一些树,在这里那里种上些树 — **се** [被动]

позалетя̀ 见 позалетя̀вам 和 позалѝтам

позалет|я̀вам [未], **позалетя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 同 позалѝтам

позал|ѝвам [未], **позалѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* 和 -*я̀т*, -*я̀та*, -*ѐти* [完] 浇(洒,倒)上一些 — **се** [反身,被动]

позалин|я̀вам [未], **позалинѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 变憔悴(虚弱)一些

позалѝс|вам [未], **позалѝсам** [完] 转移一点…的注意力,把…的注意力吸引开一些,引诱…离开一些;时而转移…的注意力: Друга̀рите ме ~аха с игрѝ. 同伴们用游戏转移了一点我的注意力。— **се** [反身,被动,中态]

позал|ѝтам [未], **позалетя̀** -*етѝш*, -*етя̀х*, 过主形动 -*етя̀л*, -*етя̀ла*, -*етѐли* [完] 东倒西歪地走一会儿,踉跄一会儿

позалѝт|вам [未], **позалѝтна** -*неш*, -*нах* [完] 同 позалѝтам

позалич|а̀вам [未], **позалича̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 勾掉(抹去,擦掉,删去)一些: Разбо̀йниците се погрижѝха да ~а̀т следѝте на о̀бира. 强盗们想把抢劫的痕迹抹掉了一些。— **се** [被动]

позаловя̀ се 见 позала̀вям се

позалъ̀|гвам [未], **позалъ̀жа** -*жеш*, -*гах* [完] (用某种办法)转移…一些注意力,把…的注意力引开一些,哄一哄: Позалъ̀гвай деца̀та, докато̀ се въ̀рна. 在我回来之前,你设法哄哄孩子们。— **се** [反身,被动]

позалюл|я̀вам [未], **позалюлѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* [完] 使摇动(晃荡)一会儿;时而摇动(晃)一阵: Позалюля̀вай детѐто, докато̀ заспѝ. 你晃一会儿孩子,直到把他晃睡着。— **се** [反身,被动]

позалютѐе ми 见 позалютя̀вам[2]

позалют|я̀вам[1] [未], **позалютя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] [只三] 开始发一点辣,有一点辣: От ч́ушките сала̀тата ~я̀. 因为放了辣椒,凉拌生菜有点发辣了。

позалют|я̀вам[2] [只三单], **позаютя̀ва ми** [未], **позалютѐе ми** -*я̀ ми* [完] [无人称] 觉得有点辣: От пипѐрката ми ~я̀. 这辣椒有点辣着我了。

позаля̀|звам [未], **позаля̀за** -*зеш*, -*я̀зох*, -*ѐзе*, 过主形动 -*я̀зъл*, -*я̀зла*, -*ѐзли* [完] (日、月、星)没下(落下)一些: Като̀ ~ѐзе слъ̀нцето, да се прибѐрете. 等太阳落下一些时,你们就回来。

позама̀|звам [未], **позама̀жа** -*жеш*, -*зах* [完] ❶腻(腻住)一些,抹(刷,涂)一些灰泥;时而抹(刷,涂)一阵: Позама̀жете стена̀та. 您把墙抹一抹。❷染污(弄脏)一些 — **се** [被动]

позама̀|йвам [未], **позама̀я** -*еш*, -*ях* [完] ❶使有些头晕;时而使头晕 ❷使有些冲昏头脑(忘乎所以) ❸哄哄,给…解解闷

позамаскѝрвам [未], **позамаскѝрам** [完] 把…稍加伪装,稍加掩蔽: Позамаскѝрайте о̀ще оръ̀дията. 请你们把大炮再伪装伪装。— **се** [反身,被动]

позама̀цвам [未], **позама̀цам** [完] 染污(弄脏)一点,染污(弄脏)一些: Позама̀цал си тетра̀дката с мастѝлени пѐтна. 你把练习本染上了一些墨水。— **се** [反身,被动]

позама̀я 见 позама̀йвам

позамѐс|вам [未], **позамѐся** -*иш*, -*их* [完] ❶和一会儿(面);时而和一会儿(面): Позамѐсих тесто̀ за пога̀ча. 我和了一会儿做饼的面。❷使卷入一会儿;时而使卷入(犯罪的事,不好的事): Позамѐсиха го в тѝя ра̀боти. 他们把他卷进了这些事情。— **се** [被动]

позаметà 见 позамѝтам

позамечта̀|вам се [未], **позамечта̀я се** -*еш се*, -*х се* [完] [中态] 短时间地沉溺于幻想;时而沉入幻想

позамижа̀вам [未], **позамижа̀** -*ѝш*, -*а̀х* [完] 闭一会儿(眼睛);眯缝一会儿(眼睛);时而闭上(眯缝)眼睛: Дя̀до Сто̀йлко сл́ушаше, ~а̀ и изведна̀ж блъ̀сна с пестнѝк ма̀сата. 斯托依尔科爷爷听着,时而眯缝起眼睛,突然,他用拳头敲了一下桌子。

позам|ѝрам [未], **позамра̀** -*рѐш*, -*ря̀х*, 过主形动 -*ря̀л*, -*ря̀ла*, -*рѐли* [完] ❶(声音等)静下来一会儿;(声音等)时而静下来,(运动等)停顿一会儿;(运动等)时而停顿下来 ❷有些衰落(没落,衰败): Напослѐдък търговѝята му ~ря̀. 最近他的买卖有些不景气。

позамирѝ|свам [未], **позамирѝша** -*шеш*, -*сах* [完] ❶开始散发出一些气味: Позамирѝса на изгоря̀ло. 有点儿糊味。❷开始有些发臭,开始有些不好闻的气味

позамѝсл|ям се [未], **позамѝсля се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 思考(思索,考虑,沉思)一会儿: Бя̀х се ~ил ма̀лко за еднѝ мо̀и ра̀боти. 我考虑了一会儿我自己的一些事。

позам|ѝтам [未], **позаметà** -*етѐш*, -*ѐтох*, -*ѐте* [完] 稍稍地(马虎地,很快地)扫扫: Ча̀кайте да ~ета̀ ста̀ята. 你们等一会儿,让我把房间扫一扫。

позамлъ̀к|вам [未], **позамлъ̀кна** -*неш*, -*нах* [完] 沉默一会儿;时而沉默一阵

позамо̀г|вам се [未], **позамо̀гна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] 变富裕一些,变有钱一些: По̀-къ̀сно, като̀ се ~на, то̀й си отво̀ри кръ̀чма в едно̀ сѐло. 后来,在他变得富裕一些时,他在一个村子里开了一家酒店。

позамор|я̀вам [未], **позаморя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使有些疲劳(疲倦,劳累);时而使疲劳(疲倦,劳累) — **се** [反身,被动];

Добѝчето се ～й към байра. 小牲口爬山时有些累了。

позамота̀|вам [未], **позамотая** *-еш, -х* [完] ❶搅乱(弄乱, 使混乱)一会儿; 时而搅乱(弄乱, 使混乱)一阵 ❷缠(绕)一会儿 — **се** [被动, 中态]

позамра̀ 见 позамѝрам

позамрачѝ|вам [未], **позамрача̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使变得昏暗(黑暗)一些; 时而使变得昏暗 ❷使阴暗(晦暗)一些: Това̀ обстоятелство ～й вѐселото разположѐние на духа̀ ми. 这一情况把我愉快的心情破坏了一些。— **се** [被动]

позамрѐж|вам [未], **позамрѐжа** *-иш, -их* [完] 织补(缀补)一会儿; 稍加织补(缀补); 时而织补(缀补): Позамрежѝ чора̀па, че се е протрѝл. 这只袜子已经磨薄了, 你把它织补一下。— **се** [被动]

позамръ̀з|вам [未], **позамръ̀зна** *-неш, -нах* [完] 稍稍结上冰(凝结, 凝固, 冻上); 有的地方结上冰(凝结, 凝固, 冻上); 时而结上冰(凝结, 凝固, 冻上): При голѐми студовѐ река̀та ～ва. 在极冷时, 河水会稍稍结上冰。

позамръ̀к|вам [未], **позамръ̀кна** *-неш, -нах* [完] 赶上天有点黑; 有时赶上天黑: Заприка̀звахме се и ～нахме. 我们聊开了, 一直聊到天黑。

позамъгля̀|вам [未], **позамъгля̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶笼罩(蒙住, 遮住)一些; 笼罩(蒙住, 遮住)一会儿; 时而笼罩(蒙住, 遮住) ❷使变得不太透明(不太清楚, 模糊): Това̀ вѝно ми ～й глава̀та. 这葡萄酒使我脑袋有点迷糊。— **се** [被动, 中态]

позамълча̀|вам [未], **позамълча̀** *-ѝш, -а̀х* [完] ❶沉默一会儿; 时而沉默 ❷隐瞒一会儿 — **се** [中态]: Ко̀лчо се ～а̀. 科尔乔沉默了一会儿。～**а̀ване** [中]

позамърся̀|вам [未], **позамърся̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶弄脏(染污)一些; 有时弄脏(染污): Па̀к сте ～йли двора. 你们又把院子弄脏了。❷稍稍引起感染 — **се** [反身, 被动]

позамяу̀квам [未], **позамяу̀кам** [完] 喵喵叫一会儿; 时而喵喵叫

позана̀|сям [未], **позанеса̀** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе* [完] ❶拿去(带去, 送去)一点; 时而拿去(带去, 送去) ❷开开玩笑 — **се** [被动, 中态]

позанемаря̀|вам [未], **позанемаря̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 一小段时间不照管, 弃置(使荒废)一阵; 时而弃置 — **се** [反身, 被动]

позанеса̀ 见 позана̀сям

позанима̀|вам [未], **позанима̀я** *-еш, -х* [完] 使有点事做, 使娱乐娱乐, 引起点兴趣; 教教; 同…周旋周旋, 照应照应; 引起一会儿兴趣(注意); 教一会儿; 周旋(照应)一会儿: Позанима̀вай го ма̀лко по математѝка. 你教教他数学。Позанима̀й го̀стите, докато̀ се върна. 在我回来之前, 你照应照应客人。— **се** [被动, 中态]

позаобика̀|лям [未], **позаобиколя̀** *-олѝш, -олѝх* [完] ❶围起来一点, 围住一点; 围住(包围)一会儿 ❷绕一点远; 时而绕远: Чѐтите тря̀бваше до̀ста да ～оля̀т, за да мѝнат незабеля̀зано. 为了在通过时不被人发觉, 队伍得绕点远。❸拜访拜访, 顺便来一下; 时而来拜访 — **се** [被动]

позаоблача̀|вам се [只三单] **позаоблача̀ва се** [未], **позаоблачѝ се** *-ѝ се* [完] [无人称] (被)笼罩着一些云, 变得有点阴: Небѐто се ～й. 天空变得有点阴。

позао̀бл|ям [未], **позао̀бля** *-иш, -их* [完] 使稍稍成为流线型, 使变圆一些: Позао̀бли ка̀мъка. 他把这块石头磨圆了一些。— **се** [被动]

позао̀стр|ям [未], **позао̀стря** *-иш, -их* [完] ❶使尖锐, 削尖一些; 使锋利(磨快)一些: Позаострѝ ко̀ла о̀ще ма̀лко. 你把桩子再削尖一点。❷加强一些, 使更加尖锐化: Позаострѐте внима̀нието. 你们要更加集中一些注意力。— **се** [反身, 被动]

позао̀хквам [未], **позао̀хкам** [完] 叹一会儿气, 呻吟一会儿; 有时叹气(呻吟)

позапа̀д|ам [未], **позапа̀дна** *-неш, -нах* [完] 失去一些财产, 变穷一些; 遭到一些破坏: Зана̀ятът му ～на напослѐдък. 近来他的生意萧条了一些。

позапа̀з|вам [未], **позапа̀зя** *-иш, -их* [完] ❶保存(保留, 保持)一些; 保存(保留, 保持)到一定程度: Ста̀рецът бѐше ～ил от предѝшния си до̀бър вървѐж. 老人在一定程度上还保持着过去良好的走路姿势。❷稍加保护(护卫, 保卫); 保护(护卫, 保卫)到一定程度; 时而保护(护卫, 保卫): Чадъ̀рът ме ～и от дъжда̀. 伞为我挡了一点雨。— **се** [反身, 被动]

позапа̀л|вам [未], **позапа̀ля** *-иш, -их* [完] 点着一点; 时而点点火(烟、蜡烛等): Позапалѐте пѐчката да се сто̀плим. 请你们把炉子点着点, 好让我们暖和暖和。Не съм пуша̀ч, но ～вам цига̀ра. 我不会抽烟, 不过有时也点上一支。— **се** [被动, 中态]

позапа̀р|вам [未], **позапа̀ря** *-иш, -их* [完] 蒸蒸, (用蒸汽)熏; 蒸(熏)一会儿; 有时蒸蒸(熏熏) — **се** [被动, 中态]: Тря̀бва да разпръ̀снем сено̀то, че се е ～ило. 咱们得把谷草摊开, 因为已经捂得有点发霉了。

позапа̀|свам [未], **позапа̀ша** *-шеш, -сах* [完] 系(扎)上点(腰带、皮带等); 系(扎, 别, 插, 佩带)在腰上一会儿; 时而系(扎, 别, 插, 佩带)在腰上 — **се** [反身, 被动]

позапека̀ 见 позапѝчам

позапѐя 见 позапя̀вам

позапя̀|вам се [未], **позапѝя се** *-еш се, -х се* [完] [中态] 大喝(痛饮)一会儿酒; 时而大喝一阵酒, 时而酗酒

позапѝрам [未], **позапра̀** *-рѐш, -ра̀х*, 过主形动 *-ра̀л, -ра̀ла, -рѐли* [完] ❶使停停; 使停顿(停止)一会儿: Позапрѐте кола̀та да си почѝнат конѐте. 请您把车停一会儿, 让马休息休息。❷留住一会儿 — **се** [被动, 中态]

позапѝ|свам [未], **позапѝша** *-шеш, -сах* [完] 记录下来一些; 记录一会儿; 时而记录: Позапѝсвайте си такѝва нещѝ. 请您把这样的东西记下来一些。— **се** [被动]

позапѝтвам [未], **позапѝтам** [完] 问问, 询问询问, 提提问题; 问一会儿, 提一会儿问题; 时而询问(提问题) — **се** [反身, 被动]

позапѝ|чам [未], **позапека̀** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла* [完] ❶烤一烤; 烤一会儿: Позапечѝ я̀денето за вечѐря. 你把晚饭吃的东西烤一烤。❷引起轻微便秘, 使大便有些干燥: Дю̀лите ме ～ѐкоха. 榅桲引起我轻微便秘。— **се** [反身, 被动]

позапѝша 见 позапѝсвам

позапѝя се 见 позапя̀вам се

позапла̀|квам [未], **позапла̀ча** *-чеш, -ках* [完] 哭一会儿; 时而哭一阵

позапла̀ш|вам [未], **позапла̀ша** *-иш, -их* [完] 威胁威胁, 威吓威吓: Позапла̀ших деца̀та да миру̀ват. 我吓唬了一下孩子们, 让他们老实点。

позаплѐс|вам [未], **позаплѐсна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат*

[完]把…的注意力分散一些，把…的注意力稍稍吸引开；把…的注意力分散(吸引开)一会儿 — **се**[被动，中态]

позапл|ѝтам[未]，**позаплетà** *-етèш*，*-èтох*，*-èте*，过主形动 *-èл*[完] ❶编结(织)一点，编结(织)一会儿；缠(绕)一会儿 ❷稍稍连累某人 — **се**[反身，被动]：Рàботата се ~èте. 事情有些弄乱了。

позапозна|̀вам[未]，**позапознàя** *-еш*，*-х*，过被形动 *-т*[完]稍加介绍，草草地介绍(提供情况，使了解)：Позапознà ни с нѝкои странѝчни въпрòси òколо дèлото. 他向我们简单地介绍了有关案件的一些枝节问题的情况。— **се**[反身，被动，中态，互及]

позапòмн|ям[未]，**позапòмня** *-иш*，*-их*[完]记住一些，零零碎碎地记住：Бях ~ил нѝкои математѝчески фòрмули. 我曾经零零碎碎地记住了一些数学公式。

позапот|ѝвам[未]，**позапотя̀** *-ѝш*，*-ѝх*[完]使出一些汗；时而使出汗：Лекàрството ме ~ѝ. 这药使我发了一点汗。— **се**[反身，被动]

позапрà 见 позапѝрам

позапрèт|вам[未]，**позапрèтна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат*[完](把袖子等)卷起一点：~нати ръкàви 卷起一些的袖子 — **се**[被动，中态]

позаприкà|звам[未]，**позаприкàжа** *-жеш*，*-зах*[完]引…谈一会儿话 — **се**[被动，中态，互及]：Позаприкàзвахме се на вратàта и затовà се забàвих. 我们在门口谈了一会儿，所以我来晚了。

позаприлѝч|вам[未]，**позаприлѝчам**[完]开始有点像，变得与…有些相似：Детèто ~а на бащà си. 这孩子开始有点像父亲了。

позапрѝщ|вам[未]，**позапрѝщя** *-иш*，*-их*[完]堵(堵塞，挡)住一会儿；时而堵(堵塞，挡)住 — **се**[被动]

позапролет|ѝвам се[只三单] **позапролетѝва се**[未]，**позапролетѝ се** *-ѝ се*[完][无人称]早春来到，春天来临：Катò се ~ѝ，ще дòйдем пàк. 等到春天来到，我们还会来的。

позапрѝсквам[未]，**позапрѝскам**[完]喷(洒，泼，浇)一些；喷(洒，泼，浇)一会儿；时而喷(洒，泼，浇)：Позапрѝска дъжд и се прибрàхме. 下了一小阵雨，我们就回来了。

позапуст|ѝвам[未]，**позапустèя** *-èеш*，*-ѝх*，过主形动 *-ѝл*，*-ѝла*，*-èли*[完]变得有些荒凉(荒芜)：Имòтът им бèше ~ѝл. 他们的田地有些荒芜了。

позапу̀ш|вам[1][未]，**позапу̀ша** *-иш*，*-их*[完] ❶开始冒一点烟；冒一会儿烟；时而冒烟 ❷使有一些烟：Пàк сте ~или стàята с вàшите цигàри. 你们抽烟，又把房间里弄得有烟了。— **се**[被动]

позапу̀ш|вам[2][未]，**позапу̀ша** *-иш*，*-их*[完]塞(堵)上点；塞(堵)一会儿；时而塞(堵)一阵：Позапу̀ших ду̀пките. 我把洞堵上了点。

позапъ̀|вам[未]，**позапъ̀на** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат*[完]稍稍支(撑，抵)住；支(撑，抵)住一会儿 — **се**[反身，被动]：На втòрия въпрòс се ~нах. 在第二个问题上我打奔儿了。

позапъ̀л|вам[未]，**позапъ̀лня** *-ниш*，*-них*[完]填(装，弄)满一些：За да си ~ня врèмето，излѝзох да се разхòдя. 为了消磨掉一点时间，我出来散步了。— **се**[被动，中态]

позапъ̀на 见 позапъ̀вам

позапъ̀ржвам[未]，**позапъ̀ржа** *-иш*，*-их*[完]稍微炸一炸(煎一煎，炒一炒)：Позапъ̀ржèте бòба с маслò. 请您用黄油把芸豆煎一煎。— **се**[被动]

позапъхт|ѝвам се[未]，**позапъхтя̀ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*，过主形动 *-ѝл се*，*-ѝла се*，*-èли се*[完][中态]大声地(重重地)喘一会儿气：Кòнят се ~ѝ от товàра. 马因为驮重东西而大声地喘了一会儿气。

позап|ѝвам[未]，**позапèя** *-èеш*，*-ѝх*，过主形动 *-ѝл*，*-ѝла*，*-èли*[完]唱一会儿：Я ~èй да ни поразтушѝш. 你唱唱歌，给我们解解愁。

позарàвн|ям[未]，**позарàвня** *-иш*，*-их*[完]弄平一些，使平整一些：Позарàвних градѝнката и си напрàвих лехѝ за цветя̀. 我把小花园平整了一下，开出了花畦。— **се**[被动]

позарàдва|м[完]使有些高兴；使高兴一会儿：Прилàскай бащà си，~й старинѝте му. 你要好好对待你父亲，使他在晚年时高兴一些。— **се**[被动，中态]

позарàс|твам[未]，**позарàсна** *-неш*，*-нах* 和 **позарастà** *-тèш*，*-тох*，*-те*，过主形动 *-ъл*，*-ла*[完](伤口)稍稍愈合，长好一些

позарев|àвам[未]，**позаревà** *-èш*，*-àх*[完]吼叫(嚎叫，哭喊)一会儿：Оставѝ детèто — тò ще ~è и ще му мѝне. 你把孩子放下别管，他哭闹一会儿就会好的。

позарèжа 见 позаря̀звам

позарѝб|вам[未]，**позарѝбя** *-иш*，*-их*[完]人工养一些鱼；时而(用人工)养一阵鱼

позарѝ|вам[未]，**позарѝна** *-неш*，*-нах* 和 **позарѝя** *-еш*，*-х*，过被形动 *-нат* 和 *-т*[完] ❶稍加掩埋：Позарѝнѝ òще я̀мата. 你把坑再埋上点土。❷刨刨(铲铲)土 — **се**[被动]

позарос|ѝвам[未]，**позаросѝ** *-ѝш*，*-ѝх*[完]下一会儿毛毛雨(蒙蒙细雨)

позаруменèя 见 позаруменя̀вам[1]

позаруменѝ 见 позаруменя̀вам[2]

позарумен|я̀вам[1][未]，**позаруменèя** *-èеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-èли*[完]变得有些发红；时而发红：Бу̀зите на детèто ~я̀ха от студà. 孩子的两颊冻得有些发红。

позарумен|я̀вам[2][未]，**позаруменѝ** *-ѝш*，*-ѝх*[完]使有些发红，使脸有些红，冻红一点；时而使发红 — **се**[被动]

позаръждав|я̀вам[未]，**позаръждавèя** *-èеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-èли*[完]开始生一点锈，逐渐生一点锈：Тѝя пирòни са ~èли，дàй дру̀ги. 这些钉子有点锈了，你另给我一些吧！

позаръмж|àвам[未]，**позаръмжà** *-ѝш*，*-àх*[完](开始)咆哮(吼叫)一会儿；时而咆哮(吼叫)：Ку̀чето ~à，катò ги видя̀. 那只狗看见他们之后，咆哮了一会儿。

позаръм|я̀вам[未]，**позаръмя̀** *-ѝш*，*-ѝх*[完]开始下一点毛毛雨(蒙蒙细雨)；下一会儿毛毛雨

позаръф|вам[未]，**позаръфам**[完]开始咬碎(撕碎，扯碎)一些；时而咬(撕，扯)：Ку̀чето ~а кòкала，но го оставѝ. 狗啃了一会儿骨头，后来把它放下了。

позар|я̀звам[未]，**позарèжа** *-èжеш*，*-я̀зах*[完]抛弃(丢下，放弃)一些；抛弃(丢下，放弃，停止，终止)一会儿：Защò си ~я̀за приятелите. 你为什么把朋友们抛弃了？— **се**[被动]

позасà|ждам[未]，**позасадя̀** *-дѝш*，*-дѝх*[完]稀稀拉拉地种(栽)上一些：Позасадѝхме бòрове по гòлите рътлѝни òколо сèлото. 我们在村子周围光秃秃的小山上栽了些松树。— **се**[被动]

позасвùр|вам [未], **позасвùря** -*иш*, -*их* [完] 开始演奏演奏(吹奏吹奏);演奏一会儿;时而演奏: Кагàто бèше натъжен, ～ваше с цигỳлката. 他心里难受的时候,有时会拉一会儿小提琴。

позасèгна 见 позася̀гам

позаседя̀вам се [未], **позаседя̀ се** -*ùш се*, -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*èли се* [完][中态] 坐(滞留)一会儿,坐(滞留)一阵

позасекà 见 позасùчам

позасèнч|вам [未], **позасèнча** -*иш*, -*их* [完] ❶遮上些阴影,遮住一些,使变暗一些: Дървò изрàсна и ～и кѫщата. 树长大了,把房子遮住了一些。❷使有些暗淡,冲淡一些,使有些失色: Ученùкът мòже би ще ～и учùтеля си. 学生可能会使老师有些失色。— **се** [被动]

позасùл|вам [未], **позасùля** -*иш*, -*их* [完] ❶加强一些;一阵一阵地加强;使巩固一些: Позасùлихме нùе позùциите си. 我们把自己的阵地加强了一些。❷加快一些;一阵一阵地加快 ❸加强些营养 — **се** [被动,中态]: Вя̀търъ се ～и. 风变大了一些。

позасин|я̀вам [未], **позасинèя** -*èеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли* [完] 变得有些发蓝(发青,发紫): Рѫцèте му ～я̀ха. 他的两手有些发紫。

позасùп|вам [未], **позасùпя** -*еш*, -*ах* [完] (用散体物)填满点(填平点,填塞上一些): Позасипù трапчùнките из градùната. 你把花园里的小坑填平点。— **се** [被动]

позасùтя 见 позасùщам

позас|ùчам [未], **позасекà** -*ечèш*, -*я̀кох*, -*èче*, 过主形动 -*я̀къл*, -*я̀кла*, -*èкли* [完] ❶开始砍(截,切)一点 ❷从上面砍(削,凿)掉一点

позасù|щам [未], **позасùтя** -*тиш*, -*тих* [完] 使吃得饱一些,使觉得有点饱: Позасùти гладà си с двà-трù зàлъка. 他吃了两三口东西充充饥。— **се** [反身,被动]

позаскъп|вам [未], **позаскъпна** -*неш*, -*нах* [完][只三] 涨了一点价,变贵了一些: Напослèдък живòтът ～на. 最近生活费用上涨了一些。

позаскърц|вам [未], **позаскърцам** [完] (有些)轧轧(吱吱,吱吅吱吅)地响起来: След дъ̀лгия пъ̀т колàта ～а. 长途跋涉之后,车子吱吅吱吅地响了起来。

позасла|ждам си [未], **позасладя̀ си** -*дùш си*, -*дùх си* [完][中态] (在饭后)吃点甜食: Позасладèте си с крỳши. 请您吃梨。

позасл|àням [未], **позаслоня̀** -*онùш*, -*онùх* [完] 挡(掩蔽,遮蔽)住一些: Дървòто е ～онùло прозòреца. 这棵树把窗户挡上了一点。— **се** [反身,被动]

позаслеп|я̀вам [未], **позаслепя̀** -*ùш*, -*ùх* [完] ❶使有些看不见(目眩,看不清) ❷使有些盲目(丧失理智,失去理性): Успèхите го ～я̀ха. 成绩使他有些冲昏头脑。— **се** [被动,中态]

позаслоня̀ 见 позаслàням

позаслỳшвам се [未], **позаслỳшам се** [完][中态] (开始)留心听(细听,谛听)一会儿

позасм|ùвам се [未], **позасмèя се** -*èеш се*, -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*èли се* [完][中态] 微笑起来;微笑一会儿

позасол|я̀вам си [未], **позасоля̀ си** -*ùш си* -*ùх си* [完][中态] 吃点咸东西(换换口味): Хапнèте сùренце да си ～йте. 你们吃点奶酪换换口味。

позасп|ùвам [未], **позаспя̀** -*ùш*, -*àх* [完] 不太踏实地睡着一会儿: Àз слòжих главàта си на мàсата и ～àх. 我把头靠在桌上,睡了一会儿。

позасрàм|вам [未], **позасрàмя** -*иш*, -*их* [完] 使有些感到害羞(难为情);使…丢一点丑: Тòй ме ～и пред гòстите. 他使我在客人面前丢了点丑。— **се** [被动,中态]

позастар|я̀вам [未], **позастарèя** -*èеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли* [完] 开始变老(衰老,见老)一些: Позастаря̀л е откàк не съм го вùждал. 我跟他分手后,他变老了一些。

позастèля 见 позастùлам

позастù|вам [未], **позастùна** -*неш*, -*нах* [完] 渐渐变冷一些,凉下来一些: Оставùх я̀денето да ～не. 我把菜放在那儿让它凉一凉。

позаст|ùлам [未], **позастèля** -*èлеш*, -*лàх* [完] 铺(盖)上一些(一部分): Снегъ̀т ～лà земя̀та. 雪把地盖上了一些。— **се** [被动]

позастùна 见 позастùвам

позасто|я̀вам се [未], **позастоя̀ се** -*ùш се*, -*я̀х се* [完][中态] 站在一个地方呆一会儿,停住一会儿: Позастоя̀х се пред еднà вратà, докатò ме настùгнат. 我在一扇门前站了一会儿,等他们赶上我。

позастро|я̀вам [未], **позастроя̀** -*ùш*, -*ùх* [完] (在某处)建筑(盖上)一些房屋 — **се** [被动,中态]: Тàзи чàст на градà се ～ù вèче. 城市的这部分已经盖上了一些房屋。

позастуд|я̀вам (се) [只三] **позастудя̀ва (се)** [未], **позастудèе (се)** -*я̀ (се)* 和 **позастудù (се)** -*ù (се)* [完][中态] (天气)变得有点冷;(天气)变冷一些: Днùте ～я̀ха. 天有些冷了。След дъждовèте врèмето се ～ù. 雨后天气变冷一些了。

позасỳ|квам [未], **позасỳча** -*чеш*, -*ках* [完] 卷(捻紧,捆住)一些

позастъп|вам [未], **позастъ̀пя** -*иш*, -*их* [完] ❶踩住一些 ❷〈转〉重视(注重)一些;保护(袒护)一下 — **се** [被动,中态]: Защò не сè ～ите за тòя човèк? 你们为什么不替这个人说话?

позасуш|àвам се [只三] **позасушàва се** [未], **позасушù се** -*ù се* [完][中态] (天气)变得有些干旱;干旱一小段时间

позасърб|я̀вам [只三] **позасърбя̀ва ме** [未], **позасърбù ме** -*я̀ ме*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли* [完] 开始有些发痒: Позасърбя̀ха ме длàните. 我手心有些发痒。

позасъх|вам [未], **позасъ̀хна** -*неш*, -*нах* [完] 有点发干,干涸了一点: Послèдните ня̀колко днù бя̀ха всè слъ̀нчеви, земя̀та бè ～нала. 最近这几天一直是晴天,地有点干了。

позас|я̀вам [未], **позасèя** -*èеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли*, 过被形动 -*я̀т*, -*я̀та*, -*èти* 和 -*я̀н*, -*я̀на*, -*èни* [完] 种上一些(一部分) — **се** [被动]

позас|я̀гам [未], **позасèгна** -*èгнеш*, -*èгнах*, 过被形动 -*èгнат* [完] ❶接触到(触及)一些,轻轻碰着 ❷使有些激动(动感情),触动一些 — **се** [被动,中态]

позатвàрям [未], **позатвòря** -*òриш*, -*òрих* [完] ❶关上(关闭,盖住,盖上)一点(一会儿) ❷合上(闭上)一点(一会儿): ～àрям очù 闭上一会儿眼睛 ❸围上(堵上,封闭)一点;围上(堵上,封闭)一会儿 — **се** [反身,被动,中态]: Рàната се ～òри. 伤口愈合了一些。

позатвърдѐя 见 позатвърдя̀вам[1]

позатвърдя̀ 见 позатвърдя̀вам[2]

позатвърд|я̀вам[1] [未], **позатвърдѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 变得有些硬,变硬一些: Циментът вѐче ~я̀. 水泥已经有些发硬了。**~я̀ване** [中]

позатвърд|я̀вам[2] [未], **позатвърдя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使坚固(稳固)一些,加强(巩固)一些: Позатвърдѝхме си позѝциите. 我们使阵地巩固了一些。— **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]

позатѐгна 见 позатя̀гам

позатека̀ се 见 позатѝчам се

позатѝс|вам [未], **позатѝсна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 捂住(堵住,闭住)一点: Ще ~нем пролу̀ките с парцა̀ли. 我们会用破布把缝堵上点。— **се** [被动,中态]

позатѝх|вам [未], **позатѝхна** *-неш, -нах* [完] 沉寂(安静)下来一些;沉寂(安静)下来一会儿

позат|ѝчам се [未], **позатека̀ се** *-ечѐш се, -ѐкох се, -ѐче се*, 过主形动 *-ѐкъл се, -ѐкла се* [完] [中态] 朝…小跑去;跑一会儿: Тòй се ~ѝча и ги стѝгна. 他跑了一会儿,赶上了他们。

позатла̀ч|вам [未], **позатла̀ча** *-иш, -их* [完] 使淤塞(堵塞)一点 — **се** [被动]

позатлъст|я̀вам [未], **позатлъстѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 开始长胖(变胖)一些: Позатлъстя̀л си от засѐдналия живòт. 你由于活动少而长胖了些。

позатòпл|ям [未], **позатòпля** *-иш, -их* [完] 使变暖(暖和)一些;把…烧(烤,晒)热一些: Мѐките лъчѝ на ѐсенното слъ̀нце ~иха земя̀та. 秋天柔和的阳光把大地晒热了一些。— **се** [反身,被动,中态]: Завѝх се през глава̀ и се ~их. 我把头围住,觉得暖和一点了。

позатрепѐр|вам [未], **позатрепѐря** *-еш, -ах* [完] 开始(时而)有些震动(震颤,颤抖,打战): Ръцѐте му ~аха. 他的手微微颤抖起来。

позатрѐпк|вам [未], **позатрѐпкам** [完] 微微哆嗦(发抖,震颤)起来

позатрепт|я̀вам [未], **позатрептя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] ❶开始微微颤动(若隐若现) ❷微微颤抖(哆嗦,突突跳)起来: Листа̀та ~я̀ха от лѐкия ветрѐц. 微风把树叶吹得微微颤动。

позатресѐ ме 见 позатря̀сам

позатрещ|я̀вам [只三] **позатрещя̀ва** [未], **позатрещѝ** *-ѝ*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] (雷声)轻微地迸裂作响(噼啪响)起来;时而迸裂作响(噼啪响)

позатр|я̀сам [只三单] **позатря̀са ме** [未], **позатресѐ ме** *-ѐсе ме* [完] [无人称] 开始有些发冷发热,因寒热发作而开始微微打战;时而发冷发热(打战)

позатрòг|вам [未], **позатрòгна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 使有些感动: Песента̀ ще ~не и на̀й-кора̀вите сърца̀. 这首歌会使铁石心肠也受到感动。— **се** [被动,中态]

позатрòп|вам [未], **позатрòпам** [完] 轻轻敲打起来

позатрудн|я̀вам [未], **позатруднѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 造成一些困难,使发生点困难,使有些为难: Та̀я зада̀ча ме ~ѝ. 这项任务给我造成一些困难。— **се** [反身,被动,中态]

позатру̀п|вам [未], **позатру̀пам** [完] ❶堆(填)上一些 ❷埋住(埋没)一些: Снегъ̀т ~а пътѐките. 雪把小路埋上了一些。— **се** [反身,被动]

позатръ̀н|вам [未], **позатръ̀ня** *-иш, -их* [完] 用荆棘围住(隔开,挡住,覆盖住)一点 — **се** [被动]

позату̀л|вам [未], **позату̀ля** *-иш, -их* [完] 挡住(遮住,蒙住)一点(一会儿): Позатулѝ прозòрчето да не ду̀ха. 你把小窗户挡住点,省得灌风。— **се** [反身,被动]: Слъ̀нцето се ~и в òблак. 太阳躲到云里去了。

позату̀л|ям [未], **позату̀ля** *-иш, -их* [完] 同 позату̀лвам

позатъ̀|вам [未], **позатъ̀на** *-неш, -нах* [完] ❶陷入(泥、雪等里)一些;时而陷入: Колелòто ~на в калта̀. 车轮陷到泥里了。❷稍稍(时而)陷入(困境、窘境等)

позатъж|а̀вам се [未], **позатъжа̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 开始有些忧愁(忧郁,悲伤);时而忧愁(忧郁,悲伤): Тòй се ~ѝ за прия̀телите си. 他有些想念自己的朋友们。

позатъ̀к|вам [未], **позатъ̀кна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 刺(扎,插)入一些;时而刺(扎,插): ~вам кѝтка над ухòто 在耳朵上方插上一小束花 — **се** [被动]

позатъмн|я̀вам [未], **позатъмня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使阴暗(变暗)一些,(将颜色)加深一些: Позатъмнѝ свѐтлите тòнове в рису̀нката. 你把画上的浅色加深一些。— **се** [被动]

позатъ̀на 见 позатъ̀вам

позатъпѐя 见 позатъпя̀вам[1]

позатъпя̀ 见 позатъпя̀вам[2]

позатъп|я̀вам[1] [未], **позатъпѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] ❶变钝一些 ❷变迟钝一些: Позатъпя̀х от това̀ еднобра̀зие. 这种单调使我变得有些迟钝了。

позатъп|я̀вам[2] [未], **позатъпя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使变钝一些 — **се** [被动]

позат|я̀гам [未], **позатѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах*, 过被形动 *-ѐгнат* [完] 系(拉,捆,绑)紧一些;时而系(拉,拧): Позатегнѝ кра̀на, че изпу̀ска. 水龙头在滴水,你把它拧紧点儿。— **се** [被动,中态]

позахаб|я̀вам [未], **позахабя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶弄钝一些: Лю̀тият ка̀мък ~ѝ длетòто. 坚硬的石头把凿子弄钝了一些。❷使变旧(穿旧,用旧,弄坏)一些 — **се** [被动]

позаха̀п|вам [未], **позаха̀пя** *-еш, -ах* [完] 开始咬咬(叮叮,蜇蜇)

позахвърл|ям [未], **позахвъ̀рля** *-иш, -их* [完] 扔开(抛开)一会儿 — **се** [被动]

позахитр|я̀вам [未], **позахитрѐя** *-ѐеш, -ря̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 变得懂事一些,开始懂得一些人情世故: Детѐто напослѐдък ~я̀. 孩子近来变得懂事些了。

позахлад|я̀вам се [只三] **позахладя̀ва се** [未], **позахладѝ се** *-ѝ се* [完] [无人称] 变凉(冷)一些: След пла̀дне, катò се ~ѝ, а̀з отѝдох у лѐлини Гѐнини. 下午,天气凉快一点的时候,我到甘娜婶婶家去了。

позахла̀с|вам се [未], **позахла̀сна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] 全神贯注一会儿,出一会儿神;时而全神贯注(出神): Закъсня̀хме, понѐже се ~вахме ту̀к-тамѐ по ху̀бавите глѐдки из пътя. 我们迟到了,因为一路上我们四处看美景看得出了神。

позахлу̀п|вам [未], **позахлу̀пя** *-иш, -их* [完] 盖(扣,蒙,遮)上点;时而盖(扣,蒙,遮)上: Позахлу̀пвай съ̀довете да не сѐ пра̀шат. 你把餐具盖上点,免得落灰。— **се** [被动]

позахра̀н|вам [未], **позахра̀ня** *-иш, -их* [完] 喂一点,给点东西吃;时而喂: Катò ~им конѐте, ще тръ̀гваме. 我们把马喂一喂之后就动身。— **се** [被动]

позахърк|вам [未], **позахъркам** [完] 轻轻地打鼾(打呼噜);时而打鼾(打呼噜)

позацап|вам [未], **позацапам** [完] 弄脏(染污,染上)一些: Пак си ~ал дрехите. 你又把衣服弄脏了一点。— **се** [反身,被动]

позацеп|вам [未], **позацепя** *-иш, -их* [完] 开始劈一点;稍稍劈开点: Позацепи дървото, че тогава го сечи. 你把木头劈开点,然后再砍。— **се** [被动,中态]

позачек|вам [未], **позачекна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 稍稍提及(提到);时而提及(提到): Позачекнахме и някои дребни въпроси. 我们也提到了几个琐碎问题。— **се** [被动]

позачерв|явам се [未], **позачервя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶开始微微发红(变红): Сарандовица се ~и и пак посви тънките си вежди. 萨兰多维察脸有点红了,她又微微皱了皱她的两道细眉毛。❷微微变红,脸微红

позачерн|ям [未], **позачерня** *-иш, -их* [完] ❶使有些变黑(发黑,呈现黑色) ❷〈转〉使遭受些不幸;时而使遭受不幸: Това момче ми ~и дните. 这个男孩子弄得我没过好日子。— **се** [被动,中态]

позачест|явам [未], **позачестя** *-иш, -их* [完] ❶开始较经常地做(某事) ❷开始较经常地发生(变得频繁): Валежите ~яха. 雨下得比较频繁了。

позач|итам [未], **позачета** *-етеш, -етох, -ете*, 过主形动 *-ел* [完] 开始读(念,看)一点;有时读(念,看书) — **се** [被动,中态]: Бях се ~ел в една книга. 我开始看一本书。

позачу|вам [未], **позачуя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 听说(听到)一些: Позачух, че щял да се жени. 我听到一些传闻说他要结婚了。

позачуд|вам [未], **позачудя** *-иш, -их* [完] 使有些惊奇(惊讶): Тоя въпрос ме ~и. 这个问题使我感到有些惊讶。— **се** [中态]

позачук|вам [未], **позачукам** [完] ❶打入(打进,钉入,钉上)一些;时而打(钉): Дадох си обувките да им ~ат гвоздеите. 我已把皮鞋送去让他们把钉子打进去点。❷开始轻轻地敲(锤) — **се** [被动]

позачуя 见 позачувам

позашемет|явам [未], **позашеметя** *-иш, -их* [完] ❶使有些眩晕(头昏): Виното ме ~и. 葡萄酒使我头有些晕。❷使有些惊讶(惊异) — **се** [被动,中态]

позаши|вам [未], **позашия** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 缝(缀,连,钉,补)上一些,草草地缝(缀,连,钉,补)上;时而缝(缀,连,钉,补): Позаший му дрехата, че му се виждат месата. 你替他把衣服缀上点,他都露肉了。— **се** [被动]

позашум|явам [未], **позашумя** *-иш, -их* [完] 用树叶(枝叶)覆盖上一些: Позашумете окопа, та да не се вижда. 你们用枝叶把战壕盖上点,使它看不出来。— **се** [被动,中态]: Гората се ~и вече. 树林已长了不少枝叶。

позашумявам [未], **позашумя** *-иш, -их* [完] 开始微微响

позащи|щавам [未], **позащитя** *-тиш, -тих* [完] ❶稍加防卫(保卫,保护,袒护,庇护) ❷稍加辩护;在一定程度上为…辩护: Не се ли намери кой да те ~ти. 没有找到人替你辩护辩护吗? — **се** [反身,被动]

позая|ждам се [未], **позаям се** *-деш се, -дох се, -де се*, 过主形动 *-л се* [完] [中态] 找找碴儿;有些敌视;时而找碴儿(敌视): Защо се ~де пак с него? 你为什么又跟他闹起来了?

позаяк|вам [未], **позаякна** *-неш, -нах* [完] ❶变结实(强壮,有力)一些 ❷长大一些

позаякч|авам [未], **позаякча** *-иш, -их* [完] 加强(加固,使巩固,使坚固,使结实)一些: Сложете във варта и цимент да ~и мазилката. 你们往石灰里加上水泥,这样灰泥就能牢固一些了。— **се** [反身,被动]

позаям се 见 позаяждам се

позвер|вам се [未], **позверя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 〈方〉有些惊讶(惊异)

позволен *-а* [形] ❶许可的,准许的,得到允许的: ~и и непозволени средства 许可的和不许可的方式 ❷ [用作谓语定语] 准许: Не е ~о да се влиза. 不准入内。❸ [用作名] **~о** [中] (常加定冠词)获准的事,准许,许可: Не преминавайте границите на ~ото. 你们不要超出许可的范围!

позволени|е *-я* [中] 许可,准许: Това ще стане без тяхно ~е. 这件事无需他们的许可就可以办成。с мое ~е 经我许可 искам ~е 请求准许(批准)

позволител|ен *-на* [形] ❶(指文件)许可的,准许的,允许的: ~ен билет 许可证 ❷ [用作名] **~но** [中] 许可证: ~но за продажба на спиртни напитки 出售酒类许可证 ~но за лов 狩猎许可证

позвол|явам [未], **позволя** *-иш, -их* [完] ❶允许,许可,准许;让: Аз му ~их да замине. 我允许他走。~явам отпуск 准假 Позволете да попитам. 请问;请允许我问一下。Позволявате ли да запуша? 我可以吸烟吗? ❷使有可能,使能够,允许: Здравето не ми ~ява да работя много. 我的健康状况不允许我干很多工作。Това не ~яват средствата ми. 我的经济状况不允许这么做。— **се** [被动] ◇ **~явам си** 允许自己;(自己)以为可以;敢(于): Откъде накъде си ~ява това? 他怎么敢这样? **~явам си лукса** (没有必要,却因爱好而)豁出钱去(购买、品尝昂贵或不易得到的东西);去做自己的情况和条件不允许做的事

позвън|явам[1] [未], **позвъня** *-иш, -их* [完] 按(摇)一会儿铃: Ако някой ~и, не отваряй. 如果有人按铃,你别开门! **~яване** [中]

позвън|явам[2] [未], **позвъня** *-иш, -ях* [完] [只三] (铃、钟等)响一会儿,丁当响一会儿: В това време телефонът ~я. 这时电话铃响了。**~яване** [中]

поздрав [阳] ❶祝愿(身体健康),问候,问好: Предайте ~ите ми на Вашите родители. 请代我向您的父母问好。Много ~и от майка ми. 我妈妈向你问好。❷问候,致意,敬礼: Свали си шапката за ~. 他脱帽致意。поднасям ~и 致以敬礼(问候) изпращам ~и 致以问候

поздравител|ен *-на* [形] 祝贺的,问候的,致敬的: ~на телеграма 贺电 ~но писмо 贺信

поздравлени|е *-я* [中] 〈旧〉祝贺,祝愿,问候,致意: Моите ~я за новия ти пост! 我祝贺你踏上新的岗位! приемам ~я 接受祝贺

поздрав|явам [未], **поздравя** *-иш, -их* [完] ❶祝贺,祝愿: Всички го ~иха от сърце и му пожелаха добра сполука. 大家都衷心祝贺他,祝他获得成功。Поздравете чичо си от мене. 请代我问候您的叔叔。❷(做手势)致意,打招呼: Македонски го ~и с кимане на глава. 马其顿斯基向他点头致意。❸祝贺,道喜: ~явам го за новата година 向他祝贺新年 — **се**

[反身,被动,互及] ~**яване** [中]

позелен|явам [未], **позеленея** *-еещ*, *-ях*, 过主形动 *-ял*, *-яла*, *-ели* [完] 变绿,发绿: Позеленя от яд. 他气得脸发青。 ~**яване** [中]

поземлен *-а* [形] 土地的,关于占有土地的: ~и реформи 土地改革 ~ данък 土地税,田赋

позив [阳] ❶呼吁;号召: Дълбоко мълчание отговори на ~а му. Никой не искаше да жертвува. 回答他的号召的是深深的沉默,谁都不想去牺牲。❷传单: разпространявам ~и 散发传单 разлепвам ~и 张贴传单

позира|м [未] ❶(照相或当模特儿时)做出…姿势,摆姿势;静待着让人照相(或画像): Аз непрекъснато носех тефтерче от рисувални листове и често карах приятелите си да ми ~т. 我总是带着自己的小画本,经常让我的朋友们给我摆姿势当模特儿。❷〈转,不赞〉扭捏作态,搔首弄姿: Той обича да ~. 他喜欢扭捏作态。~**не** [中]

позитив [阳]〈摄〉正片,正像

позитив|ен *-на* [形] ❶正片的,正像的: ~ен образ 正像 ❷正面的,真正的,肯定的(与 негативен (反面的,否定的,否认的)相对): ~ен отговор 肯定的回答 ~ен човек 正面人物 ◇ ~**на философия** 同 позитивизъм

позитивиз|ъм *-мът*, *-ма* [无复,阳]〈哲〉实证主义,实证论

позитивист [阳], **позитивистка** [阴]〈书〉实证论者,实证主义者

позитрон [阳]〈理〉阳电子,正电子

позицион|ен *-на* [形] ~**на война** 阵地战

позици|я [阴] ❶阵地,位置;(舰艇)阵位: ~и на полк 团的阵地 артилерийска ~я 炮兵阵地,火炮位置 ❷ [常复] 状况,情况;地位: господствуваща ~я 统治地位 заздравяване на икономическите ~и на страната 国家经济地位的巩固 ❸〈转〉立场,态度,观点: идейни ~и 思想立场 Не отстъпвам от ~ята си. 不改变自己的观点。◇ **заемам ~я**〈书〉 1.〈军〉占据有利地形 2.采取…的立场 **ключова ~я**〈军〉主要阵地,锁钥阵地 **открита ~я**〈军〉无战壕的阵地

позлата [阴] ❶镀金层,镀上的一层金: ~ на гривна 手镯上镀的一层金 ❷〈诗〉金色,金光

позлатен *-а* [形] 镀金的: ~и украшения 镀金饰品

позлат|явам [未], **позлатя** *-иш*, *-их* [完] ❶镀金: ~явам пръстен 把戒指镀上金 ❷〈诗〉染成金黄的,使成金色的;饰以金色,射上金光: Зората ~и небето. 朝霞把天空染成金色。❸〈转,口〉给以重酬,极重地酬谢: Позлатиха го за тая услуга. 他们因他帮的忙而重重地酬谢了他。— **се** [被动] ~**яване** [中]

позлослов|я *-иш*, *-их* [完] 恶意地说说别人的是非(坏话),诽谤诽谤: Все търсите случай да ~ите за съседите си. 你们总是找机会说邻居的坏话。

познаваем *-а* [形] 可以认识的: Светът е ~. 世界是可以认识的。~**ост** -остта [阴]

познава|м[1] [未] ❶了解,知道,懂得,认清: Той ~ устройството на вършачката. 他了解脱粒机的构造。Познава добре историята на този край. 他很了解这个地区的历史。❷认识,有联系;认得,知道: Познавам те още от дете. 从你小时候我就认识你。Кажи ми кое е това момиче, откога го ~ш? 告诉我这姑娘是谁,你是什么时候认识她的? ~**не** [中]

позна|вам[2] [未], **позная** *-еш*, *-х*, 过被形动 *-т* [完] ❶懂得,了解,明白,知道;学到: Тя ~ваше по очите какво иска той и какво му трябва. 她从他的眼睛就可以知道他想干什么,需要什么。Тук ~х много нови работи. 我在这儿学到了很多新东西。❷认出,认得出来,看出,听出;发现: В навалицата никой не ще ме ~е. 在人群中谁都不会认出我来。~вам го по гласа 我从声音听出是他 ❸懂得,分辨得出: Хапни малко и ще ~еш какво е. 你吃一点就能知道是什么。Конят ~ва неопитния ездач. 马能识别没有经验的骑手。— **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

познава|м се [未,中态,互及] ❶(相互)认识: Познавахме се с брат ти. 我跟你哥哥认识了。❷ [只三] 看得出来,可以看出: Денят се ~ от сутринта. 从早晨就可以看出一天怎么样。Приятел в нужда се ~. 〈俗〉患难见知交。~**не** [中]

познавател|ен *-на* [形]〈书〉认识的;提供知识的,能增加知识的: ~ен процес 认识过程 ~но значение 提供知识的作用

познавач [阳], **познавачка** [阴] 精通(某事)的人,很内行的人,行家,鉴赏家: Той е ~ на класическите езици. 他精通古典语言。

познайни|к *-ци* [阳], **познайница** [阴] 熟人,相识者,认识的人: стари ~ци 老相识

Познан 波兹南(波兰城市)

познани|е *-я* [中] ❶ [只单] 认识: теория на ~ето 认识论 Познанието е централен проблем за философията. 认识是哲学的中心问题。❷(某方面的)知识: повърхностни (задълбочени) ~я 肤浅的(很深的)知识

познанств|о *-а* [中] ❶相识,认识: завързвам ~о 结交,结识 Лесно и скоро се сприятелява с когото и да е, има широки ~а. 他很容易、很快就能和随便什么人交上朋友,他的交游很广。❷ [只复] 熟人(们): Имам много ~а. 我熟人很多。

познат[1] *-а* ❶ позная 的过被形动 ❷ [用作形] 已知道的,所知道的,认识的,熟悉的,了解的: Това ми е ~о. 我知道这个。~и места 熟悉的地方 ❸ [用作名] ~ [阳], ~**а** [阴] 熟人,认识的人: Срещна една ~а и се заприказва. 他遇见一个熟人就聊起来了。Бяхме у едни ~и. 我们到熟人家去了。

позная 见 познавам

позоб|вам[1] [未], **позобам** 和 **позобна** *-неш*, *-нах* [完] (一粒一粒地)吃一些: Ще ти дам да ~неш череши. 我要给你吃一点樱桃。

позоб|вам[2] [未], **позобя** *-иш*, *-их* [完] 给牲畜吃一些精饲料(粮食);时而给牲畜吃精饲料: Позоби коня, че ще тръгнем. 咱们要动身了,你给马喂点粮食吧! — **се** [被动]

позобна 见 позобвам[1]

позобя 见 позобвам[2]

позов|авам [未], **позова** *-еш*, *-ах* [完] ❶招呼,召唤,呼唤,叫来: Вървях, забързал по улицата, когато отсреща ме ~а някой. 我正在街上急急忙忙地走,对面有人叫了我一声。❷向…发出呼吁(号召) — **се** [反身,被动] ~**аване** [中]

позов|авам се [未], **позова се** *-еш се*, *-ах се* [完] [中态]〈书〉引证(…的话),援引(…的话);依据,根据,以…为论据: ~авам се на чужди сведения 引证别人的材料 ~**аване** [中]

позор [无复,阳] ❶耻辱,羞辱: Това е ~ за всички ни. 这对我们大家来说都是耻辱。Позор на предателите! 叛徒可耻! ❷ [用作感] (表示极度愤慨时用)无耻,可耻: Насилия се вършат. Позор! Позор! 他们在横行霸道。真无耻! 真无耻!

позòр|ен -*на* [形] 可耻的，可羞辱的；无耻的，卑鄙的：～но престъплѐние 卑鄙无耻的犯罪行为 ◇ **прикова̀вам на ～ния стълб**〈书〉把…钉在耻辱柱上；使…声名狼藉，揭穿…的丑行 **～но** [副]

позор|я̀ -*ѝш*，-*ѝх* [未] ❶使蒙受耻辱，羞辱，玷污，侮辱：Позорѝ семѐйството си. 他给自己的家庭丢脸。❷造谣中伤，诽谤，破坏名誉：Не изпу̀ска слу̀чай да ～я̀. 他不放过一切机会造谣中伤。— **се** [反身，被动] **～ѐне** [中]

позу̀бр|ям [未]，**позу̀бря** -*иш*，-*их* [完] 读读死书，呆读死记一阵，死背一背

позьòр [阳]，**позьòрка** [阴] ❶好扭捏作态的人，好搔首弄姿的人，竭力以姿态外貌引人注意的人 ❷〈转〉不真诚的人，喜欢装模作样的人

позьòрск|и -*а* позьòр 的形容词：～и маниѐри 矫揉造作的姿态 ～о държа̀не 矫揉造作的举止

позьòрств|о -*а* [中] 扭捏作态，搔首弄姿，矫揉造作

позя̀пвам [未]，**позя̀пам** [完] 闲看一会儿，随便看看；时而闲看

поигра̀|вам [未]，**поигра̀я** -*еш*，-*х* [完] ❶玩玩；时而玩玩：Деца̀та ～ха и заспа̀ха. 孩子们玩了一会儿后睡着了。❷跳跳舞；时而跳舞 ❸(光、火焰等)跳动跳动；时而跳动

пойд|вам [未]，**пойда** -*еш*，-*ох*，-*е* [完]〈罕〉来此呆一会儿；时而来：Ма̀йка ѝ не влѝза у тя̀х，а и тя̀ не смѐе да прескòкне и да ～е при нѐя. 她妈妈不进她家门，而她也不敢到妈妈那儿去呆呆。— **си** 回去呆一会儿

поизба̀в|ям [未]，**поизба̀вя** -*иш*，-*их* [完] 挽救挽救，拯救拯救，解救解救，使稍稍避免(免除，摆脱)；时而使免除(摆脱) — **се** [被动，中态]

поизбѐлвам 见 поизбя̀лвам

поизбелѐя 见 поизбеля̀вам

поизбѐля 见 поизбя̀лвам

поизбел|я̀вам [未]，**поизбелѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли* [完] ❶褪一点色：Ро̀клята ми ～я̀ на слъ̀нце. 我的连衣裙晒得有点褪色。❷稍稍变白：Лицѐто му бѐше ～я̀ло. 他的脸变白一点了。

поизберà 见 поизбѝрам

поизбѝ|вам [未]，**поизбѝя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т* [完] 杀戮(消灭，打死)一些(少数)(人或动物) — **се** [反身，被动]

поизбик|а̀лям [未]，**поизбиколя̀** -*олѝш*，-*олѝх* [完] ❶绕着走走 ❷四处走走：Тѐ ～олѝха през поля̀ната. 他们在林间草坪上走了走。

поизбѝ|рам [未]，**поизберà** -*ерѐш*，-*ра̀х* [完] 选择(选出，选定，挑选，挑出)一些：Поизберѝ ми по̀-зрѐли я̀бълки. 你给我挑些熟点的苹果。— **се** [被动]

поизбѝстр|ям [未]，**поизбѝстря** -*иш*，-*их* [完] 澄清(使净化，使洁净)一些，澄清澄清：Поизбѝстрихме вѝното с желатѝн. 我们用白明胶把葡萄酒澄清了一下。— **се** [反身，被动]

поизбѝя 见 поизбѝвам

поизбледн|я̀вам [未]，**поизбледнѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли* [完] (面色)变得有些苍白；有些失色，淡薄些：От упла̀ха лицѐто му ～я̀. 他吓得脸有些发白。Спомѐните за тѝя събѝтия ～я̀ха. 对这些事件的记忆有些淡薄了。

поизблѐщ|вам [未]，**поизблѐщя** -*иш*，-*их* [完] 稍稍瞪大眼睛；时而瞪大眼睛：Сѝвият во̀л вдѝгна глава̀ и ～и очѝ от упла̀ха. 灰牛抬起头来，由于恐惧而瞪大了眼睛。— **се** [被动，中态]

поизблѝ|звам [未]，**поизблѝжа** -*жеш*，-*зах* [完] 舔干净一些；舔干一些；时而舔舔 — **се** [反身，被动]

поизблъ̀сквам [未]，**поизблъ̀скам** [完] ❶往外推推；时而往外推 ❷开始敲(撞击)；时而敲(撞击) — **се** [被动]

поизбро|я̀вам [未]，**поизброя̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 数一数，算一算

поизбръс|вам [未]，**поизбръ̀сна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат* [完] 剃(刮)掉一些；马马虎虎地剃剃(刮刮) — **се** [反身，被动]：Мъжѐте бя̀ха се ～нали. 男人们都剃了剃胡子。

поизбу̀твам [未]，**поизбу̀там** [完] ❶推(挤)出一些；时而推(挤) ❷取(拿，掏，摸，抽，提)出一些；时而取(拿，掏，摸，抽，提) — **се** [反身，被动]

поизбу̀х|вам [未]，**поизбу̀хна** -*неш*，-*нах* [完] 迸发出一些；发一发怒；时而迸发：То̀й бѐ ста̀нал спря̀хав и ～ваше. 他脾气变坏了，常常发发火。

поизбу|я̀вам [未]，**поизбуя̀** -*ѝш*，-*я̀х* [完] 繁盛地长一些，疯长一些；有时繁盛地长：Жита̀та са ～я̀ли. 麦子疯长了些。

поизбъ̀рз|вам [未]，**поизбъ̀рзам** [完] 有些匆忙地走，加快一些步伐；时而匆忙地走(加快步伐)：Кола̀рят от ча̀с на ча̀с шѝбва конѐте да ～ат. 车夫时而抽抽马，让它们走快点。

поизбъ̀р|свам [未]，**поизбъ̀рша** -*шеш*，-*сах* [完] 擦擦，擦掉一些；时而擦擦：Поизбъ̀рсвай праха̀ по кнѝгите. 你擦擦书上的灰尘。— **се** [反身，被动]

поизб|я̀лвам 和 **поизбѐлвам** [未]，**поизбѐля** -*ѐлиш*，-*ѐлих* [完] ❶使褪一些色；使变白一些 ❷使(布或线)变得更白一些，增白一些；时而漂白(增白)：Поизбелѐте о̀ще платна̀та. 请你们把布再漂白一些。— **се** [反身，被动]

поизва̀|ждам [未]，**поизва̀дя** -*диш*，-*дих* [完] ❶拿(取，掏)出一些，拨出(去掉)一些；时而拿(取，掏，拨出，去掉)：Поизва̀дихме туршѝйка. 我们取出了一些泡菜。❷舀(汲)一些；时而舀(汲) ❸挣(赚，弄到)一些；时而挣(赚，弄到) — **се** [被动]

поизвар|я̀вам [未]，**поизваря̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] ❶煮煮，蒸蒸，蒸馏一下；时而煮(蒸，蒸馏) ❷(通过煮)消消毒；时而煮煮(以便消毒)：Поизварѝ дрѐхите. 你把衣服煮煮，消消毒。— **се** [被动]

поизвѐ|ждам [未]，**поизведа̀** -*дѐш*，-*до̀х*，-*дѐ*，过主形动 -*л* [完] ❶领出(带出，带领)一会儿；时而带领：Поизвѐждай дѐтето на разхо̀дка. 你带孩子去散散步。— **се** [被动]

поизветр|я̀вам [未]，**поизветрѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли* [完] ❶蒸发(汽化，挥发)一些 ❷走(失)一些味，失去一些香味 ❸通通风，让风吹走一些，使气味消散一些：Прострѝ дрѐхите да ～ѐят на въ̀здух. 你把衣服晾起来吹吹风。

поизвѐхна 见 поизвя̀хвам

поизвехт|я̀вам [未]，**поизвехтѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли* [完] (变得)有些破旧，穿破(穿坏)一些：Дрѐхите и ша̀пката му бя̀ха ～ѐли. 他的衣帽有些破旧了。

поизвѝ|вам [未]，**поизвѝя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т* [完] ❶弄弯一些，使弯曲(弯折，盘绕)一些；时而弄弯(弯折，盘绕) ❷使稍稍转向(转到)，稍稍扭转；时而使转向(扭转)：То̀й с мъ̀ка ～ глава̀та си. 他吃力地把头稍稍转过来。Като̀ стѝгнеш до чешма̀та，ще ～еш на дя̀сно. 你到了水池边，就朝右拐一点弯。— **се** [反身，被动]

поизвѝква|м [未], **поизвѝкам** [完] 叫一叫,呼喊呼喊;时而喊叫: Бо̀лният ~ше от сѝлна бо̀лка. 病人因为剧烈疼痛时而喊叫。

поизвин|я̀вам [未], **поизвиня̀** -ѝш, -ѝх [完] 在一定程度上原谅(宽恕,饶恕) — **се** [被动,中态]

поизв|ѝрам [未], **поизвря̀** -рѝш, -ря̀х, 过主形动 -ря̀л, -ря̀ла, -рѐли [完] 蒸发掉(煮干,熬干)一些: Вода̀та в котѐла е ~ря̀ла, долѐйте о̀ще. 锅里的水烧干了一些,请您再加一点。

поизвис|я̀вам [未], **поизвися̀** -ѝш, -ѝх [完] 〈诗〉❶提高(升高,升起,抬高)一些;时而提高(升高,升起,抬高) ❷把嗓音抬高一些;时而抬高嗓音 — **се** [被动,中态]

поизвиш|а̀вам [未], **поизвиша̀** -ѝш, -ѝх [完] ❶提高(升高,提升,升起,抬高)一些;有时提高(升高,提升,升起,抬高) ❷把嗓音抬高一些;有时把嗓音抬高: Към кра̀я на песента̀ певцѝте ~а̀ваха гла̀с. 在歌曲的末尾,歌手们把声音提高了一些。— **се** [被动]

поизвѝя 见 поизвѝвам

поизвлàч|вам [未], **поизвла̀ча** -иш, -их [完] 梳梳(毛),篦篦(毛);时而梳梳(篦篦)毛: Поизвла̀чихме вълната, но ѝма о̀ще да се вла̀чи. 我们梳了梳羊毛,不过还得梳。

поизвл|ѝчам [未], **поизвлека̀** -ечѐш, -я̀кох, -ѐче, 过主形动 -я̀къл, -я̀кла, -ѐкли [完] ❶拉(拖,搬,拔,取,拿,抽)出一点;时而拉(拖,搬,拔,取,拿,抽) ❷摘录(摘出,找出)一点;时而摘录(摘出,找出) ❸取得(得到,提取,提炼)一些;时而取得(得到,提取,提炼) — **се** [反身,被动]

поизво̀з|вам [未], **поизво̀зя** -иш, -их [完] 运(带,携)出一些;时而运(带,携)出: Поизвозѐте о̀ще дърва̀ за през зѝмата. 你们再运走一些冬天用的木柴吧! — **се** [被动]

поизвра|ща̀вам [未], **поизвратя̀** -тѝш, -тѝх [完] ❶使蜕化(变坏)一些 ❷有些曲解(歪曲);时而曲解(歪曲): То̀й обѝча да ~ща̀ва фа̀ктите. 他有点喜欢歪曲事实。— **се** [反身,被动]

поизврещ|я̀вам [未], **поизвреща̀** -ѝш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли [完] 尖叫一会儿,发一会儿刺耳的尖声;时而尖叫(发刺耳的尖声)

поизв|ръщам [未], **поизвъ̀рна** -ъ̀рнеш, -ъ̀рнах, 过被形动 -ъ̀рнат [完] 转一点,使稍稍转向(转到,转身);时而转(使转向,转到,转身): А̀з ~ръщах глава̀, за да вѝдя далѝ не мѐ го̀нят. 我时而回头看看他们是不是在追我。— **се** [被动,中态]

поизвря̀ 见 поизвѝрам

поизвря̀квам [未], **поизвря̀кам** [完] 尖叫一会儿;发出一会儿尖锐的叫声(刺耳的尖声);时而尖叫(发出刺耳的尖声)

поизвря̀скавам [未], **поизвря̀скам** [完] 尖叫一会儿,发一会儿刺耳的尖声;时而尖叫(发刺耳的尖声)

поизвървя̀вам [未], **поизвървя̀** -ѝш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли, 过被形动 -я̀н, -я̀на, -ѐни [完] 走过(走完,走过去,行走)一小段路;时而行走: Тря̀бва да ~ѝм о̀ще ня̀колко киломѐтра. 咱们还得走几公里。

поизвър|звам [未], **поизвъ̀ржа** -жеш, -зах [完] 捆一点,捆一些;时而捆 — **се** [被动]

поизвъ̀рна 见 поизвръщам

поизвърт|ам [未], **поизвъртя̀** -ѝш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли, 过被形动 -я̀н, -я̀на, -ѐни [完] 微微转过来(转身,扭身,翻转);时而转过来(转身,扭身,翻转): Поизвъртя̀х си глава̀та, за да го вѝдя. 我稍稍转过头来看他。— **се** [被动,中态]

поизв|я̀хвам [未], **поизвѐхна** -ѐхнеш, -ѐхнах [完] 有些发蔫(枯萎,凋萎,凋谢): Цветя̀та са ~ѐхнали. 花有些蔫了。

поизга̀з|вам [未], **поизга̀зя** -иш, -их [完] ❶稍稍趟趟 ❷踩坏(踏坏,踏损)一些: Поизга̀зили сте ми цветя̀та. 你们把我的花踩坏了一些。

поизг|а̀рям[1] [未], **поизгоря̀** -орѝш, -оря̀х, 过主形动 -оря̀л, -оря̀ла, -орѐли [完] ❶被烧掉(烧毁,烧坏)一些 ❷(植物被阳光等)晒焦(晒死)一些,晒得有些枯萎(凋萎): Ца̀ревицата е ~оря̀ла. 玉米晒得有些枯萎了。❸(皮肤被阳光等)晒红(晒黑,晒伤)一些;烧焦(烧糊)一些: Лицѐто ѝ бѐше ру̀мено, ~оря̀ло. 她的脸被晒得有点发红。

поизг|а̀рям[2] [未], **поизгоря̀** -орѝш, -орѝх [完] 烧掉(耗去)一些(柴火、煤等): Поизгорѝхме до̀ста от дърва̀та за зѝмата. 咱们已经把冬天用的柴火烧掉了不少。

поизга̀с|вам [未], **поизга̀сна** -неш, -нах [完] 快要熄灭,渐渐熄灭: О̀гънят ~на, притурѐте о̀ще дърва̀. 火快灭了,请你们再加点劈柴。

поизгас|я̀вам [未], **поизгася̀** -ѝш, -ѝх [完] ❶熄灭一些,扑灭一些: Поизгасѝхме пожа̀ра. 我们把火扑灭了一些。❷煮一煮石灰 — **се** [被动]

поизгладн|я̀вам [未], **поизгладнѐя** -ѐеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли [完] 有些饿,觉得有点饿: Поизгладня̀х из пъ̀тя. 我在路上觉得有点饿了。

поизгла̀|ждам [未], **поизгла̀дя** -диш, -дих [完] ❶熨熨(烫烫,弄弄,抿抿)平,使舒展一些 ❷磨光(磨平,弄平)一些: Поизгла̀ди дръ̀жката на бра̀двата, че е мно̀го гра̀пава. 这斧子柄很粗糙,你把它磨光点。— **се** [被动]

поизглѐ|ждам [未], **поизглѐдам** [完] 看看,察看察看;打量打量,注视(环视,参观)一下;草草地看看(打量打量): То̀й се объ̀рна и го ~да. 他转过身来看了看他。

поизгло̀з|вам [未], **поизгло̀згам** [完] 啃一啃,咀嚼咀嚼: Защо̀ не ~ате тѐя ко̀кали? 你们为什么不啃啃这些骨头?

поизглуп|я̀вам [未], **поизглупѐя** -ѐеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли [完] 变得有些糊涂(愚蠢,愚钝): Поизглупя̀л е вѐче ста̀рецът. 这位老人已变得有些糊涂了。

поизгни̇|вам [未], **поизгнѝя** -еш, -х [完] 有些腐烂(腐败,腐化,腐朽,陈腐): Дъскѝте са ~ли от вла̀гата. 因为受潮,这些木板有些腐烂了。

поизгоря̀ 见 поизга̀рям[1] 和 поизга̀рям[2]

поизгра̀|ждам [未], **поизградя̀** -дѝш, -дѝх [完] 建筑(建造,建立,建成,造成)一些

поизгрѐб|вам [未], **поизгреба̀** -ѐш, -а̀х [完] 舀(铲起)一些;时而舀(铲起): Поизгрѐбахме вода̀та от зимнѝка, ѝма о̀ще ма̀лко. 我们从地窖里舀掉了一些水,还有一些。— **се** [被动]

поизгрѐя 见 поизгря̀вам

поизгрѝз|вам [未], **поизгриза̀** -ѐш, -а̀х [完] 啃(吃,咬)掉一些: Мѝшките па̀к са ~а̀ли хля̀ба. 老鼠又啃了点面包。— **се** [被动]

поизгр|я̀вам [未], **поизгрѐя** -ѐеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли [完] (日、月、星)升起一些: Нѝе изля̀зохме ра̀но, кога̀то слъ̀нцето ~я̀. 我们出来得很早,那时太阳刚刚升起一点。

поизгу̀б|вам [未], **поизгу̀бя** *-иш, -их* [完] ❶失去(遗失,丢失,忘掉)一些 ❷遭受一些损失,吃一些亏,浪费一些,白白地放过一些: От търговѝята той ~ил. 他做买卖亏了点本。— **се** [反身,被动]

поизгълтвам [未], **поизгълтам** [完] 吞(咽)下一些;有时吞(咽)下 — **се** [被动]

поизгълч|а̀вам [未], **поизгълча̀** *-ѝш, -а̀х* [完] 稍加责骂(斥责);时而责骂(斥责): Учѝтелят ~а̀ немѝрните ученѝци. 老师斥责了淘气的学生。

поизгърб|вам се [未], **поизгърбя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶变得有些驼背 ❷把背微拱起来,微微弯下身子

поизда̀|вам [未], **поизда̀м** *-дѐш, -до̀х, -дѐ*, 过主形动 *-л* [完] ❶使稍稍伸出: Поиздай дъска̀та ма̀лко напрѐд. 你把木板往前挪一点。❷发(放)出一些(声音、气味等) ❸使露出(显出)一些;泄露(泄漏,暴露)一些: Го̀ворът му го ~ваше. 他的口音暴露了他是什么地方(哪国)的人。— **се** [被动,中态]

поизда̀в|ям [未], **поизда̀вя** *-иш, -их* [完] ❶淹着一些;时而淹着 ❷扼杀(掐死)一些;时而扼杀(掐死): Та̀я зѝма вълците ~иха от овцѐте. 今年冬天狼咬死了一些羊。❸使有些呛着 — **се** [被动]

поиздера̀ 见 поиздѝрам

поизджа̀вк|вам [未], **поизджа̀вкам** [完] 吠一会儿;时而吠一阵: Ку̀чето ~а и се прибра̀ в колѝбата си. 狗叫了一会儿后,回到自己的窝里。

поиздѝг|ам [未], **поиздѝгна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶升(举,抬,掀,撩)起一些,使升高一些,提高一些;时而升(举,抬,掀,撩)起,时而使升高(提高): Тя ~на глава̀. 她微微抬起头。— **се** [被动,中态]

поиздѝ|рам [未], **поиздера̀** *-ерѐш, -ра̀х* [完] 撕(扯,划)破一些: Поиздра̀х си дрѐхите по тя̀я трьнаци. 我的衣服被这些刺草扯破了。— **се** [反身,被动]

поиздѝр|вам [未], **поиздѝря** *-иш, -их* [完] 找找;找到(找出,寻到,拾到,捡到,发现,发觉)一些: Тря̀бва да ~им о̀ще да̀нни по въпро̀са. 我们还得找找关于这一问题的材料。— **се** [被动]

поиздѝшвам [未], **поиздѝшам** [完] ❶放出一些(气体),有点撒气;时而放出一些(气体) ❷呼出一些(气);时而呼出

поиздока̀рвам [未], **поиздока̀рам** [完] 给…穿穿好衣服,给…打扮打扮: Поиздока̀райте го за тържество̀то. 你们给他打扮打扮,好去参加庆祝会。— **се** [反身,被动]

поиздра̀|скавам [未], **поиздра̀скам** 和 **поиздра̀щя** *-щеш, -скахъ* [完] 划破一些,划出一些印子(伤痕): Ко̀тката ме ~ска по ръцѐте. 猫把我的手抓出几道印子。— **се** [被动]

поиздребн|я̀вам [未], **поиздребнѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 变得有点只注意琐碎(无关紧要)的事;时而只注意琐碎(无关紧要)的事: Напослѐдък и той ~я. 最近他也变得有点只注意琐碎的事。

поиздрънквам [未], **поиздрънкам** [完] ❶(钟、铃等)微微响;(钟、铃等)时而响 ❷(用弦乐器)轻轻奏;时而奏 ❸谈谈,聊聊;时而谈

поизду̀|вам [未], **поизду̀я** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 吹得鼓起一些;时而吹鼓;吹吹;时而吹吹 — **се** [被动,中态]: У̀стните му се ~ха, като че ли ще ду̀ха свѐщ. 他的嘴唇鼓起了一些,好像要吹蜡烛一样。

поизду̀пч|вам [未], **поизду̀пча** *-иш, -их* [完] 穿(钻,凿)一些孔: Поизду̀пчили са ма̀сата. 他们把桌子凿了些洞。— **се** [反身,被动]

поизду̀х|вам [未], **поизду̀хам** [完] 吹掉一些;时而吹吹: Жена̀та ~а пѐйката и сѐдна. 那女人吹了吹长椅上的灰,坐下了。— **се** [被动]

поизду̀я 见 поизду̀вам

поиздълба̀|вам [未], **поиздълба̀я** *-еш, -х* [完] 凿(挖)掉一些;时而凿(挖): Река̀та е ~ла корѝтото си. 河水把河床的土冲掉了一些。Поиздълба̀йте о̀ще ма̀лко ду̀пката. 你们把洞再挖深一点。— **се** [被动]

поиздълж|а̀вам се [未], **поиздължа̀ се** *-ѝш се, -а̀х се* [完] [中态] 偿还(偿付)一些;部分地偿还(偿付): Поиздължѝхме се към ба̀нката. 我们向银行偿还了一部分款子。

поиздън|вам [未], **поиздъня** *-иш, -их* [完] 把底打破(击破,敲坏)一些 — **се** [被动]

поиздържам [完] 养活(供养)一小段时间,短时间地维持…的生活;时而供养

поиздърпвам [未], **поиздърпам** [完] 拔(拉,揪)出一些;时而拔(拉,揪);拖(拉,抻)开一些;时而拖(拉,抻): Поиздърпах чекмеджѐто и пъхнах кнѝгата. 我把抽屉拉开了一点,把书塞了进去。— **се** [被动]

поиздя̀лвам [未], **поиздя̀лам** [完] ❶锛平一点,削一削,砍一砍: Поиздя̀лайте дъскѝте за дюшемѐто, мно̀го са гру̀би. 做地板用的木板很粗糙,请你们锛平点。❷雕刻雕刻 — **се** [被动]

поиздя̀лквам [未], **поиздя̀лкам** [完] 同 поиздя̀лвам

поизжаднѐ|вам [未], **поизжаднѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] (觉得)有点口渴

поизжѐн|вам [未], **поизжѐня** *-иш, -их* [完] 使一些人(不太多的人)结婚;给一些人(不太多的人)成亲: Поизжѐнихте ли ня̀кои от дъщерѝте? 你们有没有把女儿中的几个嫁出去? — **се** [中态]: Прия̀телите ни се ~иха вѐче. 我们的一些朋友已经结婚了。

поизжив|я̀вам [未], **поизживѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* [完] ❶活(度过)一段时间 ❷经历(度过,感受,体验,经受)一些: Поизживя̀х нещастието. 我们经受了这一不幸。— **се** [被动,中态]

поизжу̀л|вам [未], **поизжу̀ля** *-иш, -их* [完] ❶搓搓,擦擦;揉擦揉擦,磨擦磨擦,捣捣,研磨研磨 ❷搓(磨)破一些 ❸剥掉一些 — **се** [反身,被动]: Ла̀ктите на дрѐхата му бя̀ха ~ени. 他衣服的肘部磨破了一些。

поизжън|вам [未], **поизжъна** *-еш, -ах*, 过被形动 *-ат* [完] 收割一些(一部分) — **се** [被动]

поиззо̀б|вам [未], **поиззо̀бам** [完] (一粒一粒地)摘吃一些(一部分);有时(一粒一粒地)摘吃: Га̀ргите ~али по̀узря̀лото гро̀зде. 寒鸦把比较熟的葡萄吃掉了一些。— **се** [被动]

поизигра̀|вам [未], **поизигра̀я** *-еш, -х* [完] 骗了骗,欺骗(哄骗,愚弄)了一下;时而欺骗(哄骗,愚弄): То̀зи човѐк ни ~. 这个人把我们愚弄了。— **се** [被动,中态]

поизка̀з|вам [未], **поизка̀жа** *-жеш, -зах* [完] ❶讲(谈,说,道)出一些 ❷表示(表明,表达)一些 — **се** [被动,中态]: На събра̀нието се ~заха вѐче ня̀колко ду̀ши. 在会上已有几个人发了言。

поизка̀лвам [未], **поизка̀лям** [完] 沾上一些泥,弄脏一些:

Поизка̀лях си дрѐхите. 我把衣服弄脏了一些。— **се** [反身,被动]

поизка̀п|вам [未], **поизка̀пя** *-еш, -ах* [完] ❶染上一些斑点,滴上一些脏东西 ❷(花、树叶、果子、毛发等)脱落(掉,凋谢,凋落)了一些: Кру̀шите ~аха. 梨掉下来一些。

поизка̀р|вам [未], **поизка̀рам** [完] ❶拔出(打掉,弄出)一些 ❷引(带,领,牵,赶,逐)出一会儿: Зѝме ~ват добѝтъка на па̀ша. 冬天他们把牲口赶到牧场上放牧。❸挣(获得,赚,卖得,谋得,得到,弄到手)一点: И ста̀рият ~ва ня̀кой и дру̀г лев. 老人也能挣上几个列弗。— **се** [被动]

поизка̀стр|ям [未], **поизка̀стря** *-иш, -их* [完] 剪去(剪掉)一些(树枝);时而剪(树枝) — **се** [被动]

поизкатѐр|вам се [未], **поизкатѐря се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 爬上去一些;有时攀登: Поизкатѐрихме се на скала̀та и почѝнахме. 我们往岩石上爬了一阵,然后就休息了。

поизка̀ч|вам [未], **поизкача̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶升(举,抬,掀,撩,竖)起一些,搬(抬)上来一些 ❷爬上去一些: Като̀ ~а̀ десетѝна стъпала̀ и се задъхвам. 我爬了十来级阶梯就喘不过气来。— **се** [中态]: Поизкачѐте о̀ще ма̀лко и ще стѝгнете до върха̀. 你们再往上爬一点就能到达山顶。

поизка̀шл|ям се [未], **поизка̀шля се** *-еш се, -ях се* [完] [中态] 咳嗽一会儿;时而咳嗽: Поизка̀шляй се, па тога̀ва влѝзай. 你先咳嗽几声再进去。

поизква̀с|вам [未], **поизква̀ся** *-иш, -их* [完] 浸湿(打湿,淋湿)一些: Дъждъ̀т ни ~и здра̀вата. 雨把我们浇透了。— **се** [被动]

поизквича̀|вам [未], **поизквича̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 嘶叫一会儿,尖叫一会儿;时而嘶叫,时而尖叫: Прасѐто ~а̀, ~а̀ и гро̀хна на земя̀та. 小猪尖叫了一会儿,摔倒在地上。

поизкико̀т|вам се [未], **поизкико̀тя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 哈哈(吃吃,嘿嘿)地笑一会儿;时而哈哈(吃吃,嘿嘿)地笑

поизкип|я̀вам [未], **поизкипя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] (液体煮沸时)溢出一些

поизкирлѝв|ям [未], **поизкирлѝвя** *-иш, -их* [完] 使变脏(弄脏)一些;有时弄脏: Поизкирлѝвих ръка̀ва си. 我把袖子弄脏了一点。— **се** [被动,中态]

поизкѝс|вам [未], **поизкѝсна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 打湿一些,浸浸,泡泡,沤沤: Поизкиснѐте сѝренето, че е солѐно. 请您把奶酪泡泡,因为太咸了。— **се** [被动,中态]

поизклас|я̀вам [未], **поизкласѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 吐出一点穗: Жита̀та са ~ѝли. 麦子吐出一点穗了。

поизклѐп|вам [未], **поизклѐпя** *-еш, -ах* [完] ❶铆一铆,铆紧一些;时而铆 ❷使锋利(打快)一些;时而打快: Поизклѐпахме мотѝката, че бѐше изхабѐна. 我们把用钝的锄头打快了一些。— **се** [被动]

поизклѝнч|вам [未], **поизклѝнча** *-иш, -их* [完] 稍稍滑过去(回避);时而滑过去(回避)

поизко̀|лвам [未], **поизко̀ля** *-о̀лиш, -ла̀х* [完] 杀(宰杀,斩掉)一些: Поизкла̀ха свинѐте по Ко̀леда. 圣诞节时他们宰了一些猪。— **се** [被动]

поизкопа̀|вам [未], **поизкопа̀я** *-еш, -х* [完] 掘(挖,刨,挖取,刨出)一些: Поизкопа̀йте о̀ще ма̀лко ду̀пката. 你们把这个洞再挖挖。— **се** [被动]

поизкорен|я̀вам [未], **поизкоренѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 连根拔出(掘出)一些 — **се** [被动]

поизкору̀б|вам се [未], **поизкору̀бя се** *-иш се, -их се* [完] (木板、纸板等的表面)鼓起(翘起)一些: Дъска̀та се е ~ила. 这块木板有些翘了。

поизкрещ|я̀вам [未], **поизкрещя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] ❶尖叫一会儿;发一会儿刺耳的尖声;时而尖叫(发刺耳的尖声): Като̀ го присвѝе ра̀ната, то̀й ~я̀ва. 伤口疼痛时,他会尖叫一会儿。❷高声说一会儿;时而高声说

поизкрия̀ 见 поизкрѝвам

поизкря̀к|вам [未], **поизкря̀кам** [完] (鸟、蛙等)呱呱地叫一会儿,发出一会儿呷呷声;时而呱呱(呷呷)地叫

поизкря̀с|квам [未], **поизкря̀скам** [完] ❶尖叫一会儿;有时尖叫 ❷大声说一会儿;有时大声说

поизкуф|я̀вам [未], **поизкуфѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] ❶变得有些糠 ❷变得有点糊涂(蠢笨,愚钝): Ста̀р съм, ~я̀ла ми е глава̀та, но послу̀шайте ме. 我老了,脑袋有点糊涂了,但是你们该听听我的话。

поизкълв|а̀вам [未], **поизкълва̀** *-ѐш, -а̀х* [完] 啄(啄食)一些: Коко̀шките ~а̀ха царевицата, оста̀на о̀ще ма̀лко. 母鸡吃掉一些玉米,还剩下一点。— **се** [被动]

поизкълч|вам [未], **поизкълча** *-иш, -их* [完] ❶使(关节)有些脱位: Поизкълчих си крака̀, като̀ ско̀чих в тъмното. 我在黑暗中一跳,把我的脚关节给弄脱位了。❷有些歪曲(曲解) — **се** [被动,中态]

поизкъп|вам [未], **поизкъпя** *-еш, -ах* [完] 给…洗洗澡: Конѐте тря̀бва да ~я. 我得给马洗洗澡。— **се** [反身,被动]: Предѝ да замѝнем, тря̀бва да се ~ем. 我们动身之前该洗洗澡。

поизкърп|вам [未], **поизкърпя** *-иш, -их* [完] 补补,缝补缝补,修补修补;马马虎虎地补补: Поизкърпих чора̀пите на деца̀та. 我把孩子们的袜子补了补。— **се** [反身,被动]

поизкърт|вам [未], **поизкъртя** *-иш, -их* [完] ❶撬(拆)开一些 ❷打(敲,剥)下一些,砸掉一些,弄出一些洞,弄坏一些: Па̀к сте ~или стена̀та. 你们又把墙弄出了一些洞。— **се** [被动,中态]

поизкърш|вам [未], **поизкърша** *-иш, -их* [完] 折断一些: Поизкършихме ло̀зето. 我们把葡萄枝折断了一些。— **се** [被动]

поизкъсвам [未], **поизкъсам** [完] 摘(掐,揪)掉一些 — **се** [被动]

поизла̀|гам [未], **поизло̀жа** *-о̀жиш, -о̀жих* [完] ❶摆上(陈列)一些 ❷使裸露一些,暴露一些 ❸使受(挨,遭)到一些 ❹叙述(讲述)一些 ❺有些损害…的名誉,使…名誉受些影响: Поизло̀жихме човѐка с тия ра̀боти. 我们做这些事情使那人有些丢脸。— **се** [反身,被动,中态]

поизла̀|йвам [未], **поизла̀я** *-еш, -ях* [完] 吠一会儿;有时吠一阵

поизлѐгна се 见 поизля̀гам се

поизлеж|а̀вам се [未], **поизлежа̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 躺一会儿;时而躺: След о̀бед обѝча да се ~а̀ва. 午饭后他喜欢躺一会儿。

поизлеку̀ва|м [完] 治了治,医治一下: Това̀ ля̀то ~х ревматѝзма. 今年夏天我治了治风湿病。— **се** [反身,被动,中态]

поизлѐп|вам [未], **поизлепя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 贴(粘,涂,抹)一些;时而贴(粘,涂,抹): Поизлепѝхме къщата, че мазѝлката й

бѐше пàднала. 这房子的灰泥掉下来了,所以我们把房子抹了抹。— се [被动]

поизлетя̀ 见 поизлетя̀вам 和 поизлѝтам

поизлет|я̀вам [未], **поизлетя̀** -ѝш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли [完] 飞一会儿;时而飞

поизл|ѝвам [未], **поизлѐя** -ѐеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли, 过被形动 -я̀н, -я̀на, -ѐни 和 -я̀т, -я̀та, -ѐти [完] (把液体)倒(斟,洒,舀)出一些;时而倒(斟,洒,舀): Поизля̀х от водàта, че е мнòго. 水太多,我倒掉了一些。— се [被动]

поизл|ѝзам 和 **поизля̀звам** [未], **поизля̀за** -ѐзеш, -я̀зох, -ѐзе, 过主形动 -я̀зъл, -я̀зла, -ѐзли [完] 走出来(出来,出去)一会儿;时而出来(出去): Поизля̀зох да се разтъ̀пча. 我出来一会儿,散散步。

поизлѝ|звам [未], **поизлѝжа** -жеш, -зах [完] 舔一会儿;时而舔: Кỳчето ~зало мля̀кото от земя̀та. 狗舔了一会儿地上的牛奶。— се [被动]

поизлиня̀вам [未], **поизлинѐя** -ѐеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли [完] 褪了点色;有些蔫(枯萎,凋萎);有些憔悴(虚弱,消瘦): ~я̀ло палтò 褪了点色的大衣

поизл|ѝтам [未], **поизлетя̀** -етѝш, -етя̀х, 过主形动 -етя̀л, -етя̀ла, -етѐли [完] 同 поизлетя̀вам

поизличàвам [未], **поизличà** -ѝш, -ѝх [完] 擦(抹,涂)掉一些,(把痕迹)去掉一些: Едвà успя̀ха да ~àт петнàта. 他们费了很大劲才把污渍去掉了一些。— се [被动]

поизлю̀жа 见 поизлъ̀гвам

поизлъ̀|гвам [未], **поизлъ̀жа** -жеш, -гах [完] 骗骗,诓诓,哄哄: Поизлъ̀гах го от немàй-къдѐ. 我不得已而骗了骗他。— се [被动,中态]

поизлъ̀ск|вам [未], **поизлъ̀скам** [完] 使发些亮光,使有些光泽,擦亮一些,磨出些光泽;拭净一些: Чàкай мàлко да си ~ам обỳщата. 你等一会儿,让我把皮鞋擦亮点。— се [被动,中态]

поизлю̀п|вам [未], **поизлю̀пя** -иш, -их [完] 孵出一些;时而孵 — се [被动,中态]

поизлю̀щ|вам [未], **поизлю̀щя** -иш, -их [完] 剥出一些,剥掉一些皮,去掉一些壳;时而剥 — се [被动,中态]: Мазѝлката се е ~ила от влàгата. 由于潮湿灰泥剥落了一些。

поизля̀|гам се [未], **поизлѐгна се** -ѐгнеш се, -ѐгнах се [完] [中态] 挺直身子躺(仰卧)一会儿;没事闲躺一会儿;时而挺直身子躺(仰卧)一阵: Върхỳ еднà кỳпчина цàревични кочàни бѐше се ~ѐгнал ратàят и пỳшеше. 长工躺在一堆玉米芯上抽着烟。

поизля̀за 见 поизлѝзам

поизмà|звам [未], **поизмàжа** -жеш, -зах [完] 抹抹,涂涂,搽搽,粉刷粉刷: Тря̀бва да ~жем паркѐта. 咱们该给地板打打蜡。— се [被动]

поизмàм|вам [未], **поизмàмя** -иш, -их [完] 骗了骗,欺骗欺骗,哄骗哄骗,诓诓: Поизмàми хòрата и си отѝде. 他骗了骗人,走掉了。— се [被动,中态]: Поизмàмихме се в надѐждите си. 我们的希望落空了。

поизмàцвам [未], **поизмàцам** [完] 〈口〉弄脏一些,染污一些: Поизмàцал си си престѝлката. 你把围裙弄脏了点。— се [反身,被动,中态]

поизмàчквам [未], **поизмàчкам** [完] 弄皱(揉皱,揉碎,揉坏)一些;压死一些: Поизмàчках си дрѐхите в колàта. 我在车上把衣服弄皱了一点。— се [反身,被动,中态]

поизменя̀ 见 поизменя̀вам 和 поизмѐням

поизмен|я̀вам [未], **поизменя̀** -ѝш, -ѝх [完] 同 поизмѐням — се [被动,中态]

поизмѐн|ям [未], **поизменя̀** -ѝш, -ѝх [完] 改变(变更,修改)一些;使有些变化: Поизменѝхме първоначàлния си проѐкт. 我们把最初的设计修改了一些。— се [被动,中态]: Поизменѝл си се мàлко. 你有些变了。

поизмѐр|вам [未], **поизмѐря** -иш, -их [完] 测量测量,测一测,量一量: Поизмѐрихме ня̀кои чàсти от горàта. 我们把森林中的几个部分测量了一下。— се [被动]

поизмѐс|вам [未], **поизмѐся** -иш, -их [完] 和出(和好)一些: Поизмѐсихме дòста от нòвото брашнò. 我们和面用去了不少新面粉。— се [被动]

поизмѐст|вам [未], **поизмѐстя** -иш, -их [完] 搬开(挪动)一些: Поизместѐте мàсата пò-блѝзо до прозòреца. 请你们把桌子挪近窗户一点。— се [被动,中态]

поизмѐст|ям [未], **поизмѐстя** -иш, -их [完] 同 поизмѐствам — се [被动,中态]

поизмѐся 见 поизмѐсвам

поизметà 见 поизмѝтам

поизмѐтна се 见 поизмя̀там се

поизмѝ|вам [未], **поизмѝя** -еш, -х, 过被形动 -т [完] 洗洗,洗干净些;时而洗: Ще ~я пòда, че е мнòго мръ̀сен. 我得把地板刷洗刷洗,地板太脏了。— се [反身,被动]

поизминàвам [未], **поизмѝна** -еш, -ах, 过被形动 -ат [完] ❶走一点路: Катò ~ете òще мàлко, ще стѝгнете. 你们再走一点路,就到了。❷(时间)过去一些 — се [被动,中态]: Поизмѝна се òще мàлко врѐме. 又过去了一些时间。

поизмѝ|рам [未], **поизмрà** -рѐш, -ря̀х, 过主形动 -ря̀л, -ря̀ла, -рѐли [完] [只复和三单] 死掉一些(一部分)

поизмирѝ|свам се [未], **поизмирѝша се** -шеш се, -сах се [完] [中态] (经过通风)散失掉一些气味: Стàята се ~са, затворѐте прозòреца. 房间已经通了通风,你们把窗户关上吧!

поизмѝ|там [未], **поизметà** -етѐш, -ѐтох, -ѐте, 过主形动 -ѐл [完] 扫扫,打扫打扫: Поизметѐте двòра, катò ще ѝдват гòсти. 你们把院子扫扫吧,要来客人了。— се [被动]

поизмѝя 见 поизмѝвам

поизмòкр|ям [未], **поизмòкря** -иш, -их [完] 打湿(浸湿,泡湿,淋湿)一点: Тъ̀кмо в тàя минỳта се покàза Ивàн, ~ен от дъждà. 正在这时伊万来了,他身上被雨淋湿了一点。— се [反身,被动,中态]

поизмор|я̀вам [未], **поизморя̀** -ѝш, -ѝх [完] 使有些疲劳(疲乏,疲倦,衰弱): Поизморѝхме конѐте по стръ̀мния пъ̀т. 我们让马走陡峭的路把它们有点累着了。— се [被动,中态]

поизмрà 见 поизмѝрам

поизмръ̀з|вам [未], **поизмръ̀зна** -неш, -нах [完] 冻得有点厉害,冻得有点发僵: Кракàта ми ~наха. 我的脚冻得有点发僵了。

поизмучàвам [未], **поизмучà** -ѝш, -àх [完] (牛)轻轻地叫,轻轻地哞哞叫;时而哞哞叫: Крàвата ~à и го ля̀зна пàк с езѝка си. 奶牛轻轻地叫了一声,又舔了他一下。

поизмъ̀к|вам [未], **поизмъ̀кна** -неш, -нах, 过被形动 -нат [完] 拖出(拉出)一点;时而拖出(拉出) — се [被动]

поизмък|вам се [未], **поизмъкна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] (悄悄地)走出来一会儿

поизмъкна 见 поизмъквам

поизмъкна се 见 поизмъквам се

поизмънквам [未], **поизмънкам** [完] 嘟哝(咕哝,喃喃地说)一会儿;时而嘟哝(咕哝,喃喃地说)

поизмърморв|вам [未], **поизмърморя** *-иш, -их* [完] 喃喃地说(嘟哝)一会儿;时而喃喃地说(嘟哝): Старецът пак ~и нещо недоволен. 老人又不满地嘟哝了几句。

поизмърс|явам [未], **поизмърся** *-иш, -их* [完] 弄脏(染污)一些: Поизмърсил съм си дрехите. 我把衣服弄脏了一点。— **се** [反身,被动,中态]

поизмършав|явам [未], **поизмършавея** *-еєш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] 变瘦弱(消瘦)一些: Поизмършавял от болестта. 他因病而消瘦了一些。

поизмъч|вам [未], **поизмъча** *-иш, -их* [完] 折磨折磨,折磨(虐待)一会儿: Оная нощ безсъницата пак ме ~и. 那天夜里我又受到失眠的折磨。— **се** [被动,中态]

поизм|ятам се [未], **поизметна се** *-етнеш се, -етнах се* [完] [中态] 变得有些弯曲,扭弯(翘起)一些: Дъската се е ~етнала от влагата. 木板因受潮而有些翘了。

поизмяуква|м [未], **поизмяукам** [完] 喵喵地叫一会儿;有时喵喵地叫: Котараците ~ха по покривите. 几只公猫在房顶上喵喵地叫了一会儿。

поизн|асям [未], **поизнеса** *-есеш, -есох, -есе*, 过主形动 *-есъл, -есла* [完] ❶拿(带,取,运,搬)出一些;拿(带)出一会儿;有时拿(带,取,运,搬)出: Поизнесоха вече някои вещи от стаята. 他们已经把一些东西从房间里搬出去了。Поизнасяйте детето, когато времето е хубаво. 天气好的时候,你们把孩子抱出去一会儿。— **се** [反身,被动]

поизнеж|вам [未], **поизнежа** *-иш, -их* [完] 使变得有些娇气(柔弱,不能吃苦,容易生病): Мекият климат ни ~и. 温和的天气使我们变得柔弱了。— **се** [被动,中态]

поизнемощ|явам [未], **поизнемощея** *-еєш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] 精力有些衰弱,变虚弱一些: Поизнемощял ми се виждаш. 看起来你有些虚弱。

поизненад|вам [未], **поизненадам** [完] 使感到有些惊讶(吃惊);有些出乎意外(突然)地来到 — **се** [被动,中态]: Той се ~а от новината. 他对这新闻感到有些吃惊。

поизнеса 见 поизнасям

поизнос|вам [未], **поизнося** *-иш, -их* [完] 穿旧(穿破,穿坏)一些;磨损一些 — **се** [被动,中态]: Щом машинните части се ~ят, трябва да се сменят. 既然机器的零件磨损了一些,就该换掉。

поизносен *-а* ❶ поизнося 的过被形动 ❷ [用作形] 穿旧(穿破,穿坏)一些的,磨损(磨坏)一些的

поизнося 见 поизносвам

поизнуд|вам [未], **поизнудя** *-иш, -их* [完] 威逼威逼,讹诈讹诈;恐吓恐吓,敲诈敲诈: Обича да ~ва, пази се от него! 他喜欢敲诈勒索,你得提防着点!

поизнур|явам [未], **поизнуря** *-иш, -их* [完] 使有些疲惫(衰弱,虚弱,衰竭): С тази обиколка ~яхме силите си. 这次旅行消耗了我们一些精力。— **се** [被动,中态]

поизопач|авам [未], **поизопача** *-иш, -их* [完] 曲解(歪曲,颠倒)一些: Поизопачиха нещата и ни излъгаха. 他们把事情歪曲了一点,欺骗了我们。— **се** [被动]

поизоп|вам [未], **поизопна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 拉紧(扯紧,使张开,铺开)点;时而拉(扯,使张开,铺开): Учителят ~ваше ушите на немирниците. 教师时而扯扯淘气孩子的耳朵。— **се** [被动,中态]

поизор|авам [未], **поизора** *-еш, -ах* [完] ❶耕耕,耕一会儿: Докато започнат дъждовете, ще ~ем. 等开始经常下雨的时候,我们要耕耕地。❷耕出一些 — **се** [被动]

поизоста|вам [未], **поизостана** *-неш, -нах* [完] 落在后面一些,有些掉队(落伍,赶不上);时而落在后面(掉队,落伍): Не следиш ли живота, ~ваш от развитието. 你一不注视生活,就会落后于发展。Часовникът ми е ~нал. 我的表慢了一点。

поизоставям|ям [未], **поизоставя** *-иш, -их* [完] 抛弃(弃置,扔下,离弃,丢下,戒除)一会儿;时而抛弃(弃置,扔下,离弃,丢下,戒除): Поизоставих старите навици. 我一度改掉了老习惯。— **се** [反身,被动]

поизостана 见 поизоставам

поизостр|ям [未], **поизостря** *-иш, -их* [完] 使锋利(磨锋利,磨尖,磨快,削尖)一些: Я ~й ножа, че не реже добре. 这刀钝了,你把它磨快点。— **се** [被动,中态]

поизохквам [未], **поизохкам** [完] 呻吟一会儿;有时呻吟

поизпад|ам[1] [未], **поизпадна** *-неш, -нах* [完] ❶落下(掉出来,脱落)一些 ❷遭到一些 ❸变穷一些,失去一些财产: Той сега е ~нал. 他现在变穷了一些。

поизпадам[2] 见 поизпадвам

поизпад|вам [未], **поизпадам** [完] [只三] ❶落下(跌落)一些: Косата му е посивяла и ~ала. 他的头发有些发白了,脱落了一些。❷变穷一些

поизпадна 见 поизпадам[1]

поизпар|вам [未], **поизпаря** *-иш, -их* [完] (用开水)烫烫,蒸蒸;时而烫(蒸): Поизпарвайте долните дрехи, когато ги перете. 您洗内衣时,把这些衣服烫一烫。— **се** [被动]

поизпар|явам се [未], **поизпаря се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶蒸发一些 ❷消失(消逝)一些

поизпа|щам [未], **поизпатя** *-тиш, -тих* [完] 遭受一些不幸(灾难),感到有些难过;时而遭受不幸(灾难),时而难过: Мнозина ~тиха в тая работа. 在这件事中,很多人吃了点苦。

поизпека 见 поизпичам

поизпера 见 поизпирам

поизпея 见 поизпявам

поизпи|вам [未], **поизпия** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶喝一些: Поизпихте ли виното? 您喝了点葡萄酒吗? ❷使有些虚弱,使精力有些衰竭;消耗掉一些 — **се** [被动]

поизпил|вам 和 **поизпилявам** [未], **поизпиля** *-иш, -их* [完] 锉锉: Поизпилете още тръбата. 请您把管子再锉锉。— **се** [被动]

поизпипвам [未], **поизпипам** [完] 加加工,仔细做一做;润色一下: Поизпипайте още работата и тогава я предайте. 您把活再加加工,然后交出去。— **се** [被动]

поизп|ирам [未], **поизпера** *-ереш, -рах* [完] 洗干净一些,洗洗: Поизперете още малко тия дрехи. 请您把这些衣服再洗洗。— **се** [被动,中态]

поизпискв|ам [未], **поизпискам** [完] 轻声尖叫;喊叫(尖叫)一会儿;时而喊叫(尖叫): Нощем детето ~. 夜里孩子有

时哭闹。

поизпѝт|вам［未］，**поизпѝтам**［完］了解了解，打听打听：Идѝ да ～аш каквѝ намерѐния ѝмат. 你去打听打听他们有什么打算。— **се**［被动，互及］

поизпѝ|чам［未］，**поизпекà** *-ечѐш，-ѐкох，-ѐче*，过主形动 *-ѐкъл，-ѐкла*［完］❶烤烤：Поизпечѐте още хлѝба. 请您把面包再烤烤。❷学会（掌握，改进）一些：Поизпѐче ли занаята? 你学会了点手艺吗？— **се**［被动，中态］：Поизпѐкох се на слънце. 我晒了会儿太阳。

поизпищ|ѝвам［未］，**поизпищѝ** *-ѝш，-ѝх*，过主形动 *-ѝл，-ѝла，-ѐли*［完］发出一会儿短促的尖叫声；有时发出短促的尖叫声；喊叫（尖叫）一会儿；时而喊叫（尖叫）

поизпѝя 见 поизпѝвам

поизплàк|вам［未］，**поизплàкна** *-неш，-нах*，过被形动 *-нат*［完］（洗濯后用清水）涮涮；时而涮：Поизплакнѐте още съдовете. 请您把餐具再涮涮。— **се**［被动］

поизплатѝ 见 поизплàщам

поизплàш|вам［未］，**поизплàша** *-иш，-их*［完］使有些惊吓，吓唬吓唬，恐吓恐吓：Гръмотѐвицата ни ～и. 雷声把我们吓了一下。— **се**［被动，中态］

поизплà|щам［未］，**поизплатѝ** *-тѝш，-тѝх*［完］❶付一点（一些）款，缴纳一些 ❷偿还一些：Поизплатѝх си задължѐнията. 我还了一些债。— **се**［被动］

поизплѐв|ям［未］，**поизплѐвя** *-иш，-их*［完］把杂草锄掉一些：Катò ～им и тàя лехà，ще сѐднем да почѝнем. 等我们把这一畦的草也锄掉些之后，就坐下来休息。— **се**［被动］

поизплѐз|вам［未］，**поизплѐзя** *-иш，-их*［完］❶把舌头伸出一点；时而把舌头伸出 ❷感到有些疲乏 — **се**［被动，中态］

поизплѐс|вам се［未］，**поизплѐсна се** *-неш се，-нах се*［完］［中态］❶滑掉（滑出去，滑脱，落空）一些 ❷离开（脱离）一些，离一些题

поизплѐскавам［未］，**поизплѐскам**［完］弄脏（染污）一些：— **се**［被动］

поизплѐсна се 见 поизплѐсвам се

поизплетà 见 поизплѝтам

поизплѝскавам［未］，**поизплѝскам**［完］❶（把液体）倒出（倒掉，溅出，泼出，洒出）一些：Поизплѝскайте от водàта，че е мнòго! 水太多了，您把水倒掉一些！❷出声地溅出一些 ❸泼湿一些，溅脏一些 — **се**［被动］

поизплѝ|там［未］，**поизплетà** *-етѐш，-ѐтох，-ѐте*，过主形动 *-ѐл*［完］编（织，编结）一些；编（织，编结）一会儿：Докатò пътýвах，～ѐтох мàлко от чорàпа. 我在旅途上织了一会儿袜子。— **се**［被动］

поизплъз|вам се［未］，**поизплъзна се** *-неш се，-нах се*［完］［中态］❶滑掉一些；滑了一下 ❷逃脱（摆脱）一些：Поизплъзнахме се от тàя белѝ. 我们稍稍摆脱了这场灾祸。

поизплющ|ѝвам［未］，**поизплющѝ** *-ѝш，-ѝх*，过主形动 *-ѝл，-ѝла，-ѐли*［完］抽打（鞭挞）一会儿；时而抽打（鞭挞）；发一会儿哗啦声（拍打声）；时而发哗啦声（拍打声）：Знàмето ～ѝваше на вѝтъра. 旗子在风中哗啦哗啦响了一会儿。

поизплѝск|вам［未］，**поизплѝскам**［完］发出一会儿拍手声；时而发出拍手声；啪哒啪哒响一会儿；时而啪哒啪哒响：Ранѐната патица ～а с крилѐ и пàдна. 受伤的野鸭扑打了一会儿翅膀，坠落下来。

поизпòлз[у]вам［未，完］❶利用一会儿；时而利用 ❷使用（运用）一下；时而使用（运用）；度过一些（时间）

поизпот|ѝвам［未］，**поизпотѝ** *-ѝш，-ѝх*［完］使出一点汗 — **се**［被动，中态］：Бòлният вѐ да се ～ѝва нòщем. 夜里病人出了点汗。

поизпрàв|ям［未］，**поизпрàвя** *-иш，-их*［完］❶使竖起（使直立，使变直）一些；时而使竖起（使直立）❷让某人站一会儿；时而让某人站 ❸弄正（弄直）一些 ❹罚一会儿站；时而罚站 ❺矫正矫正，改正改正，整理整理，整顿整顿；时而矫正（改正，整理，整顿）：Поизправѐте редѝцата. 你们整理整理队伍吧！— **се**［被动，中态］

поизпрàз|вам［未］，**поизпрàзня** *-ниш，-них*［完］❶使空出一些；倒出一些；腾出一些：Поизпрàзних легѐна да не прелѐе. 我把脸盆里的水倒了一些，免得溢出来。❷喝掉一些 — **се**［被动，中态］：На тàзи гàра вагòнът се ～ни. 到了这个车站后，车厢空了一些。

поизпрàтя 见 поизпрàщам

поизпрàш|вам［未］，**поизпрàша** *-иш，-их*［完］使落上一些灰尘：Поизпрàшил съм си шàпката! 我把帽子弄上了一点灰尘。— **се**［反身，被动，中态］：Поизпрàшихме се из пътя. 在旅途上我们的身上落了些尘土。

поизпрà|щам［未］，**поизпрàтя** *-тиш，-тих*［完］送一小段距离：Ѝло и Нàйда ги посрѐщнаха и ги ～тиха донѝкъде. 伊洛和奈达迎接了他们，又送了他们一小段路。— **се**［被动］

поизпращ|ѝвам［未］，**поизпращѝ** *-ѝш，-ѝх*，过主形动 *-ѝл，-ѝла，-ѐли*［完］发一会儿短促的破裂声（敲击声，噼啪声，喀嚓声）：Катò се навѐде изведнъж，кòкалите му ～ѝха. 在他突然弯下身子的时候，他的骨头喀嚓喀嚓地响了几声。

поизпревàр|вам［未］，**поизпревàря** *-иш，-их*［完］❶赶（越）过一些；时而赶（越）过 ❷时而赶在前边（超过，赶过）一些；时而赶在前边（超过，赶过）：Дрýгата грýпа ни ～и. 另一个组超过了我们一些。❸（比…）先做一些，提早（提前）一些 — **се**［被动］

поизпрѐгна 见 поизпрѝгам

поизпредà 见 поизпрѝдам

поизпрѐча 见 поизпрѐчвам

поизпрѐч|вам［未］，**поизпрѐча** *-иш，-их*［完］挡（堵，遮）住一些；时而挡（堵，遮）住 — **се**［中态］

поизпрѝ|дам［未］，**поизпредà** *-едѐш，-ѐдох，-ѐде*，过主形动 *-ѐл*［完］纺好一些（纱，线）；时而纺：Поизпрѐдохме вълната，остàват още двѐ-трѝ къдѐли. 我们纺好了一些毛线，还剩下两三轴粗羊毛线。

поизприкà|звам［未］，**поизприкàжа** *-жеш，-зах*［完］讲讲，说说，述说述说

поизпрѝщ|вам се［未］，**поизпрѝщя се** *-иш се，-их се*［完］［中态］长出一些小脓疱（丘疹，疖子）：Кракàта ми се ～иха от копрѝвата. 我的脚被荨麻灼伤，起了一些丘疹。

поизпрòс|вам［未］，**поизпрòся** *-иш，-их*［完］请求得到一些，央求（乞求）到一些；时而乞求：Тѝя цѝгани пàк си ～иха нѐщо. 这些茨冈人又讨到一些东西。— **се**［被动］

поизпрýж|вам［未］，**поизпрýжа** *-иш，-их*［完］伸出一些；时而伸出：Поизпрýжвай си кракà，не гò дръж свѝт，катò те болѝ. 你的腿疼，就把它伸开点，别蜷着。— **се**［被动，中态］

поизпрѐск|вам［未］，**поизпрѐскам**［完］喷（洒）上一些；时而喷（洒）上：Мѝна едѝн автомобѝл и ни ～а. 过去一辆汽车，我们身上溅了点泥水。

поизпръх|вам [未], **поизпръхна** *-неш*, *-нах* [完] 变松软(易碎,干松)一些: Нѐка ~не пранѐто на въздуха и ще го приберѐм. 咱们让洗的衣服吹松软点,再收进去。

поизпръхтя̀вам [未], **поизпръхтя̀** *-ѝш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完] (马等)打一会儿响鼻;时而打响鼻: Конѐте ~я̀ха и вѝрнаха ушѝ. 马打了一会儿响鼻并竖起了耳朵。

поизпря̀гам [未], **поизпрѐгна** *-ѐгнеш*, *-ѐгнах*, 过主形动 *-ѐгнат* [完] 把(马等的)套卸下来一会儿;有时把套卸下来: Поизпрегнѝ конѐте да почѝнат. 你把马的套卸下来一会儿,让它们休息休息。— **се** [被动]

поизпу̀с|кам [未], **поизпу̀сна** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶失手丢掉(放掉,掉下)一些;时而失手丢掉(放掉,掉下) ❷放走(放跑,放过,错过)一些 ❸散发出一些;时而散发 — **се** [反身,中态] 有些说漏了嘴,泄露了一些秘密;时而说漏嘴(泄露秘密): Тѝй се ~на и разпрàви за ня̀кои тѐхни рàботи. 他有些说漏了嘴,讲了他们的一些事。

поизпу̀хвам [未], **поизпу̀хам** [完] 拍拍,打打;打落(打掉,打干净)一些(尘土等);时而拍打: Поизпу̀хай си дрѐхите от снегà и тогàва влѝзай! 你把衣服上的雪拍打拍打再进来!— **се** [反身,被动]

поизпу̀ш|вам [未], **поизпу̀ша** *-иш*, *-их* [完] 吸(抽)一点(烟);有时吸(抽): Поизпу̀швам по ня̀коя цигàра. 我有时抽上那么一两支烟。— **се** [被动,中态]

поизпъ̀|вам [未], **поизпъ̀на** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат* [完] 拉紧(扯紧,拉长,伸长,伸直,拉直,牵直)一些 — **се** [反身,被动,中态]

поизпъ̀к|вам [未], **поизпъ̀кна** *-неш*, *-нах* [完] ❶向前突出(鼓出)一些,微微突出(鼓出) ❷显出(露出)一些 ❸有些使人触目(出众,出色,与众不同): Тѝй ~на с тàя си рàбота. 他做的这件事使他显得有些与众不同。

поизпъл|вам [未], **поизпълня** *-ниш*, *-них* [完] ❶灌(倒,装,放,填,塞)得有些满 ❷占得比较满,挤得比较满 ❸〈转〉笼罩着一些 — **се** [被动,中态]

поизпържвам [未], **поизпържа** *-иш*, *-их* [完] 炸炸(煎煎,炒炒),炸(煎,炒)一点: Поизпържих ѝще мàлко картѝфи за вечѐря. 我又煎了一点土豆准备晚饭时吃。— **се** [被动,中态]

поизпърл|ям [未], **поизпърля** *-иш*, *-их* [完] 烧掉(燎去)一些;烧伤(烧坏)一些: Поизпърлих вѐждите си на ѝгъня. 我的眉毛在火上被燎掉了一点。— **се** [反身,被动]

поизпъстр|ям [未], **поизпъстря** *-иш*, *-их* [完] 使颜色变得有些花,使变得有些花哨: Есентà ~ила горàта. 秋天使森林色彩变得绚丽一些。— **се** [被动,中态]

поизпъхтя̀вам [未], **поизпъхтя̀** *-ѝш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完] 有些气喘;气喘一会儿;时而气喘

поизпъч|вам [未], **поизпъча** *-иш*, *-их* [完] 挺出(挺起,鼓出)一些 — **се** [反身]

поизпъшквам [未], **поизпъшкам** [完] 呻吟一会儿,叹一会儿气,哼哼一会儿;时而呻吟(叹气,哼哼)

поизп|я̀вам [未], **поизпѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли*, 过被形动 *-я̀н*, *-я̀на*, *-ѐни* 和 *-я̀т*, *-я̀та*, *-ѐти* [完] 时而唱一会儿: Дружѝната ~я̀ваше и по ня̀коя пѐсен. 这队战士有时也唱那么一两支歌。— **се** [被动]

поизрабо̀т|вам [未], **поизрабо̀тя** *-иш*, *-их* [完] 制造(生产,做)出一些;时而制造(生产,做): При всѐ че боледу̀ваше, пàк ~ваше по нѐщо. 尽管他生着病,可他还是制作出一些东西。— **се** [被动]

поизравня̀вам [未], **поизравня̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] ❶弄平一些,使平坦(平整)一些;有时弄平 ❷使对齐一些,拉齐(拉平)一些;有时使对齐(拉齐,拉平) ❸使排齐(看齐)一些;有时使排齐: Поизравнѐте редѝцата. 你们把队伍排齐点。— **се** [被动,中态]

поизр|àвям [未], **поизро̀вя** *-о̀виш*, *-о̀вих* [完] 挖挖,掘掘,刨刨;挖(掘,刨)一点;时而挖(掘,刨): А врѐменцето ху̀баво, рѐкохме да ~о̀вим земя̀та и да засѐем нѐщо: мàлко лу̀к, мàлко бо̀б. 天气挺好,我们打算刨刨地,再种点东西:种点洋葱和菜豆。— **се** [被动]

поизран|я̀вам [未], **поизраня̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 使受点伤 — **се** [反身,中态]

поизрàсна 见 поизрàствам

поизрастà 见 поизрàствам

поизрàс|твам [未], **поизрàсна** *-неш*, *-нах* 和 **поизрастà** *-тѐш*, *-тох*, *-те*, 过主形动 *-ъл*, *-ла* [完] 长高一些,长大一些,年龄增大一些: Децàта скѝро ще ~тàт. 孩子们很快就会长大一些。

поизрев|àвам [未], **поизревà** *-ѐш*, *-àх* [完] 嚎叫(吼叫,大哭)一会儿;有时嚎叫(吼叫,大哭)

поизредя̀ 见 поизрѐждам

поизрѐжа 见 поизря̀звам

поизрѐ|ждам [未], **поизредя̀** *-ди̇ш*, *-ди̇х* [完] ❶按顺序进行一会儿 ❷(按顺序)数数,讲讲: Поизредѝха вѐче до̀ста именà от спѝсъка. 他们已经按顺序念了名单上相当多的名字。— **се** [被动]

поизрес|я̀вам [未], **поизреся̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] ❶长出一些卷须,开了些柔荑花: Дървѐтата са ~я̀ли. 这些树已经开了一些柔荑花。❷(柔荑花)有些凋谢(而不结果)

поизрѐш|вам [未], **поизрѐша** *-иш*, *-их* [完] 梳梳;梳干净些;梳平些;时而梳(梳干净,梳平) — **се** [反身,被动]

поизря̀|вам [未], **поизря̀на** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат* 和 **поизря̀я** *-еш*, *-х*, 过被形动 *-т* [完] ❶挖挖(掘掘);挖(掘)一会儿;时而挖(掘) ❷铲除掉一些,(用锹、铲等)清除掉一些;时而铲除(清除) — **се** [被动]

поизря̀там 见 поизря̀твам

поизря̀твам [未], **поизря̀там** [完] 踢开些,踢出去一些;踢踢;有时踢 — **се** [被动]

поизря̀я 见 поизря̀вам

поизро̀вя 见 поизрàвям

поизро̀н|вам [未], **поизро̀ня** *-иш*, *-их* [完] (把粮食或水果的颗粒、穗或叶子)打下来(打落,弄碎)一些: Ко̀совете са ~или гро̀здето. 乌鸫把葡萄粒啄掉了一些。— **се** [被动,中态]

поизругà|вам [未], **поизругàя** *-еш*, *-х* [完] 骂(斥骂)一会儿;时而骂: Поизругàха ни и ни изго̀ниха. 他们骂了我们一会儿,把我们赶走了。— **се** [反身,被动]

поизрус|я̀вам [未], **поизрусѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完] ❶有些变成淡黄(淡褐)色: От слъ̀нцето ко̀сите ѝ ~я̀ха. 她的头发被太阳晒得发黄。❷褪一些色,变浅一些

поизръкопля̀сквам [未], **поизръкопля̀скам** [完] 鼓鼓掌,

拍拍手;鼓一会儿掌,拍一会儿手;时而鼓掌(拍手)

поизръмж|àвам [未], **поизръмжà** *-ѝш, -àх* [完] (狗作势要咬人时)呜呜地叫一会儿;时而呜呜地叫: Кỳчето ～àваше, катò че ѝскаше да обàди на господàрите си, че не спѝ. 狗呜呜地叫了一会儿,仿佛是要告诉它的主人它没睡觉。

поизръс|вам [未], **поизръся** *-иш, -их* [完] 微微洒上一些(水滴),微微淋湿;微微撒上一些(散体物);时而洒(撒)一些 — **се** [被动,中态]

поизръф|вам [未], **поизръфам** [完] 撕(磨,扯)破一些;有时撕(磨,扯)破 — **се** [被动,中态]: Ръкàвите му са се ～али. 他的袖子磨破了一些。

поизр|ѝзвам [未], **поизрèжа** *-èжеш, -ѝзах* [完] ❶切(割,剪)下一些,截去一些;时而切(割,剪): Поизрежѝ крилàта на кокòшките, за да не прехвъркват в градѝната. 你把母鸡的翅膀剪掉点,免得它们飞到菜园里去。❷刻一刻;时而刻 ❸割伤(割破,划破)一些;时而割伤(割破,划破) — **се** [被动]

поизсвѝр|вам [未], **поизсвѝря** *-иш, -их* [完] ❶演奏(吹奏)一会儿;有时演奏(吹奏): Поизсвѝриха нѝколко òткъса и си отѝдоха. 他们奏了几段曲子后就走了。❷发一阵短促的哨音(呜呜声);有时发哨音(呜呜响) — **се** [被动]

поизсекà 见 поизсѝчам

поизсèк|вам [未], **поизсèкна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶给…擤擤鼻子;时而给…擤鼻子: Поизсèквай детèто пò-чèсто, понèже е хрèмаво. 你多给这孩子擤擤鼻子,他伤风了。— **се** [反身,被动]

поизсèл|вам [未], **поизсèля** *-иш, -их* [完] 使一些人迁移(搬家,迁出): Поизсèлиха нѝкои махалѝ. 他们把一些村落的人迁走了。— **се** [反身,被动]: Вèче дòста свѝт се ～и. 相当多的人已迁走了。

поизсѝп|вам [未], **поизсѝпя** *-еш, -ах* [完] ❶倒出(倒入)一些;有时倒出(倒入): Поизсипѝ от жѝтото, да не изтечè от чувàла. 你把麦子倒出来点,免得从口袋里撒出来。❷撒出(溢出)一些;有时撒出(溢出) — **се** [被动]

поизс|ѝчам [未], **поизсекà** *-ечèш, -ѝкох, -èче*, 过主形动 *-ѝкъл, -ѝкла, -èкли* [完] ❶砍断(截断,砍去)一些: Поизсечѝ клòните да не засèнчват зеленчỳка. 你把树枝砍掉一些,以免遮住蔬菜。❷砍平(削平,凿出)一些 ❸砍死一些 — **се** [被动]

поизск|àчам [未], **поизскòча** *-òчиш, -òчих* [完] ❶跳出一些;有时跳出 ❷呈现出一些,露出一些;有时呈现(露出): Крàйчецът на връзката му бèше ～òчил. 他领带的末端露出了一点。❸跑出来一些;有时跑出来 ❹突出来一些;有时突起 ❺掉下一些;有时掉下

поизскимт|ѝвам [未], **поизскимтѝ** *-ѝш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -èли* [完] (狗)发一会儿短促的哀嚎声;有时哀嚎;尖声吠叫一会儿;有时尖声吠叫: Кỳчето ～ѝ и се прибрà в колѝбата си. 狗尖叫一会儿后,回自己的窝去了。

поизскърцва|м [未], **поизскърцам** [完] 轧轧(吱吱,吱吜吱吜)地响一会儿,有时轧轧(吱吱,吱吜吱吜)地响: Вòлската колà ～ше, осòбено на завòй. 牛车有时吱吜吱吜地响,尤其在拐弯时更响。

поизслỳж|вам [未], **поизслỳжа** *-иш, -их* [完] 服务(供职,服役)一小段时间;履行(执行)一小段时间: Кòлко ～ихте от слỳжбата? 您服役多长时间了? — **се** [被动]

поизслỳшвам [未], **поизслỳшам** [完] 听一会儿;有时听一阵

поизсм|ѝвам се [未], **поизсмèя се** *-èеш се, -ѝх се*, 过主形动 *-ѝл се, -ѝла се, -èли се* [完] [中态] 笑一会儿;时而笑

поизсмỳ|квам [未], **поизсмỳча** *-чеш, -ках* [完] 吸(咂,抽)去一些;时而吸(咂,抽): Насъбрàната водà трѝбва да ～квате с пòмпа. 你们该用水泵把积水抽掉一些。— **се** [被动]

поизстèн|вам [未], **поизстèна** *-еш, -ах* [完] 呻吟(哼哼)一会儿;有时呻吟(哼哼)

поизст|ѝвам [未], **поизстѝна** *-неш, -нах* [完] ❶变冷(冷却,变凉)一点: Оставѝ чàя да ～не. 你把茶放下,让它凉一凉。❷受一点凉,有点伤风: Поизстѝнах, докàтò ви чàках. 我等你们的时候着了点凉。❸变冷淡一些,变得不大关心

поизстѝсквам [未], **поизстѝскам** [完] 挤挤,拧拧,榨(压)出一些: Поизстѝскайте лимòна òще мàлко. 您把柠檬再挤挤。— **се** [反身,被动]

поизстрàдвам [未], **поизстрàдам** [完] 忍受一些痛苦,吃一些苦;有时吃苦: Поизстрàдахме през войнàта. 我们在战争期间吃了点苦头。

поизстрèлвам [未], **поизстрèлям** [完] 射掉一些(一部分): Поизстрèляхме дòста от снарѝдите. 我们打了不少炮弹。— **се** [被动]

поизстуд|ѝвам [未], **поизтудѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 使变冷(冷却)一些,把…放凉(镇凉)一些;时而使变冷(冷却): Поизстудѝли сте стàята с товà влѝзане и излѝзане. 你们进进出出把房间的热气放跑了。— **се** [反身,被动]

поизстъп|вам се [未], **поизстъпя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] (从人群中)走出来一些,走到前面一点: Тòй се ～и напрèд. 他走到前面一点。

поизстър|гвам [未], **поизстържа** *-жеш, -гах* [完] ❶擦擦,刷刷,刮刮;时而擦(刷,刮): Поизстъргах тèнджерата, че е загорѝла. 我把烧焦的锅刮了刮。❷削削,刨刨;时而削(刨) — **се** [被动,中态]

поизсумт|ѝвам [未], **поизсумтѝ** *-ѝш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -èли* [完] 用鼻子发一阵喘息声,呼哧呼哧地喘一会儿;有时呼哧呼哧地喘一阵: Стàрецът ～ѝ сърдѝто. 老人生气地呼哧呼哧地喘了一阵。

поизсущ|àвам [未], **поизсушà** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使变干一些,晒(烘,烤,晾)干一些 ❷使有些枯萎(干枯) — **се** [反身,被动]: Слънцето пробѝ за мàлко мъглàта и момчèтата сèднаха на прѝпек да се ～àт мàлко. 阳光从雾中透过来一会儿,于是男孩子们坐下来晒太阳,好把身子晒干点。

поизсърбвам [未], **поизсърбам** [完] 出声地喝一点;有时出声地喝 — **се** [被动]

поизсъсква|м [未], **поизсъскам** [完] 咝咝(沙沙,吱吱)地响一会儿;时而咝咝(沙沙,吱吱)地响: Змията ～ше, катò подàваше езѝк. 蛇把舌头伸出时,发出咝咝的声音。

поизсъх|вам [未], **поизсъхна** *-неш, -нах* [完] ❶变干(晒干,晾干)一些: Пранèто ～на, мòжеш да го приберèш. 洗的衣服晾干一点了,你可以收了。❷有些干涸 ❸有些干枯(枯萎,凋萎)

поизт|àкам [未], **поизтòча** *-òчиш, -òчих* [完] 使流出一些,斟出(倒出)一些;时而使流出(斟出,倒出): Поизточèте от водàта, за да не прелѝва. 请您把水倒掉一些,免得溢出来。— **се** [被动]

поизтèгл|ям [未], **поизтèгля** *-иш, -их* [完] ❶拿(取,抽,

拖,掏)出一些;时而拿(取,抽,拖,掏) ❷拉出一些,牵动一些;时而拉出(牵动) ❸费力地得到(弄到)一些;时而得到(弄到) ❹拉长(扯长)一些;时而拉长(扯长): Поизтѐглихме му ушите. 我们扯了扯他的耳朵。— се [被动,中态]

поизтѐгна 见 поизтѐгам

поизтезàвам [完] (主要指在肉体上)残酷地折磨一阵,残忍地虐待一阵: Поизтезàваха ме мàлко. 他们折磨了我一阵。— се [反身,被动,中态]

поизтекà 见 поизтѝчам[1]

поизтѝквам [未], **поизтѝкам** [完] ❶推出(挤出,排出)一些: Поизтѝкахте ме от мя̀стото ми. 你们把我从坐位上挤开了一点。❷移近(挪近,推近,使靠近)一些 — се [被动]

поизтѝчам [未], **поизтекà** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла* [完] ❶流掉一些: Нѐка ~ечѐ нечѝстата кръв и тогàва ще превъ̀ржеш рàната. 你让不干净的血流掉一点,然后再包扎伤口。❷(时间)过去一些

поизтѝчвам [未], **поизтѝчам** [完] 跑一会儿;跑一小段距离: Поизтѝчай от тỳк и ще го превàриш. 你从这里跑一小段距离就可以超过他。

поизтлàск|вам [未], **поизтлàскам** [完] ❶推(挤,排)出一点;时而推(挤,排)出: Стражàрите ~аха навàлицата. 警察把人们推开一些。❷移近(推近,移开,挪开)一些;时而移近(推近,移开,挪开) — се [被动]

поизтл|я̀вам [未], **поизтлѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] ❶有一小部分烧成灰,烧尽一小部分 ❷有些衰弱(衰颓,憔悴)

поизтопя̀ 见 поизтопя̀вам[1] 和 поизтопя̀вам[2]

поизтоп|я̀вам[1] [未], **поизтопя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使熔化(溶解)一小部分;熔化(炼出)一些: Поизтопѐте ôще мàлко мàс. 请您再炼一些猪油。— се [被动]

поизтоп|я̀вам[2] [未], **поизтопя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 蘸一点吃,泡一点吃: Поизтопѝхме шàрената сỳл. 我们蘸了一点花椒盐。— се [被动]

поизтỳча 见 поизтàкам, поизтỳчвам[1], поизтỳчвам[2] 和 поизтỳчвам[3]

поизтỳч|вам[1] [未], **поизтỳча** *-иш, -их* [完] 使流出一些,倒出一些(液体) — се [被动,中态]

поизтỳч|вам[2] [未], **поизтỳча** *-иш, -их* [完] 把(和好的面)擀平(擀薄)一些: Поитỳчих корѝ за бàница. 我擀了一些做起酥的皮。— се [被动]

поизтỳч|вам[3] [未], **поизтỳча** *-иш, -их* [完] 把…磨快(磨锋利)一些: Поизтỳчих мàлко ножỳвете, че са се похабѝли. 这些刀子不快了,我把它们磨了磨。— се [被动]

поизтощ|àвам [未], **поизтощя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使精力有些衰竭,使有些衰弱(疲惫): Поизтощѝхме добѝчето из нерàвния път. 我们让小牲口走不平的路,把它累着了一点。❷使变得有些贫瘠,消耗掉一些 — се [反身,被动,中态]

поизтрѐб|вам [未], **поизтрѐбя** *-иш, -их* [完] ❶消灭(歼灭)一些;杀死一些: Поизтрѐбиха дѝвеча в горàта ни. 他们把我们森林里的野兽杀死了一些。❷砍伐掉一些 — се [被动]

поизтрезн|я̀вам [未], **поизтрезнѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 有些清醒过来;时而清醒: Катỳ ~ѐе, тỳй сàм ще се прибѐре. 等他酒醒过来一些,他自己会回来的。

поизтрѐп|вам [未], **поизтрѐпя** *-еш, -ах* [完] ❶打死(杀死)一些(部分): Поизтрѐпаха ня̀кои от другàрите му. 他们把他的几个同志打死了。❷使有些劳累 — се [被动]

поизтрещ|я̀вам [未], **поизтрещя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 轰隆隆地响一会儿;时而轰隆隆地响: Нѐщо ~я̀ и ни уплàши. 有什么东西轰隆隆地响了一会儿,把我们吓着了。

поизтр|ѝвам [未], **поизтрѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶擦擦,擦干(擦净)一些: Тя̀ ~ ръцѐте си с престѝлката и си влѐзе. 她在围裙上擦了擦手,走了进去。❷擦掉(擦去,涂掉,抹去)一些: Тỳй ~ поттà от чѐлото си. 他把额头上的汗擦掉了一些。— се [反身,被动]

поизтрỳп|вам [未], **поизтрỳпам** [完] 敲敲,叩叩,敲击(咚咚响)一会儿;有时敲(咚咚响): Ня̀кой ~а плàхо на пỳртата. 有人胆怯地在门上敲了敲。

поизтрош|àвам [未], **поизтрошà** *-ѝш, -ѝх* [完] 打碎(打破,击破)一些: Поизтрошѝха ня̀кои чàши. 他们打碎了几个杯子。— се [被动]

поизтръг|вам [未], **поизтръ̀гна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶拔出(拔掉,拔下,扯去,拉出,掏出)一些 ❷〈转〉夺去(抢去)一些;逼出一些: Всѐ пàк ~наха ня̀кои новинѝ. 他们终究还是逼出了一些消息。— се [被动]

поизтръп|вам [未], **поизтръ̀пна** *-неш, -нах* [完] ❶有些发呆(发愣,麻木,发木);时而发呆(发愣,麻木,发木) ❷有些打颤(颤抖,战栗);时而打颤(颤抖,战栗): Поизтръ̀пнах, катỳ чỳх тая̀ вѐст. 我听到这个消息时,战栗了一下。

поизтỳп|вам [未], **поизтỳпам** [完] 把(…上的灰尘等)敲掉(拍打掉,抖掉,抖落)一些;时而把(…上的灰尘等)敲掉(拍打掉,抖掉,抖落): Тỳй ~ва дрѐхите си. 他在拍打衣服上的灰尘。— се [反身,被动]: Тря̀бва да се ~а килѝмът. 得拍打拍打地毯。

поизтък|àвам [未], **поизтъкà** *-чѐш, -кàх* [完] 织出一些: Поизтъкàхме ôще от чѐргата. 我们又织了一会儿毯子。— се [被动]

поизтък|вам [未], **поизтъ̀кна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 着重指出(强调指出,着重地说)一些: Поизтъ̀кнаха ня̀кои слàбости в рàботата. 他们着重指出了工作中的一些缺点。— се [被动]

поизтъкм|я̀вам [未], **поизтъкмя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 做好一些准备,筹备好一些;时而做准备(筹备): Поизтъкмѝхме къщата за прàзниците. 我们为迎接节日布置了一下屋子。— се [反身,被动]

поизтълкỳвам [完] 解释解释 — се [被动]

поизтънѐя 见 поизтъня̀вам[1]

поизтъня̀ 见 поизтъня̀вам[2]

поизтън|я̀вам[1] [未], **поизтънѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] ❶变瘦一些: Променѝ се тỳй мнỳго от ня̀кое врѐме насàм, ~я̀ лицѐто му, пỳгледът му натежà. 近来他变得很厉害,脸变瘦了一些,目光变得疲惫了。❷变得有些贫困

поизтън|я̀вам[2] [未], **поизтъня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使变细(变薄)一些: Поизтънѐте лѐтвата ôще мàлко. 你们把木板再刨薄一些。— се [反身,被动]

поизтъп|квам [未], **поизтъ̀пча** *-чеш, -кax* [完] 踏坏一些;时而践踏: Децàта ~каха тревàта в градѝната. 孩子们把花园里的草踏坏了一些。— се [被动]

поизтърквам [未], **поизтъ̀ркам** [完] 擦擦,擦净(擦掉)一些;时而擦: Поизтъ̀рках съ̀довете с пя̀сък. 我用沙子擦了擦

炊具。— **се**［被动］

поизтърп|явам［未］，**поизтърпя̀** -*иш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ели*［完］❶忍受住(经受住)一些 ❷遭受(蒙受)一些：Поизтърпя̀ наказа̀нието си. 他已服了一小段时间的刑。— **се**［被动］

поизтърс|вам［未］，**поизтърся** -*иш*，-*их*［完］抖抖；时而抖抖：Поизтърсвайте кила̀мчето по̀-чѐстичко. 请您经常抖抖这块小地毯。— **се**［反身，被动］

поизтя̀|гам се［未］，**поизтѐгна се** -*ѐгнеш се*，-*ѐгнах се*［完］［中态］伸直一些；挺直身子躺一会儿：А̀з ще си оти̇да отта̀тък，да се ～ѐгна и да си поотпочи̇на ма̀лко — ка̀за та̀тко и излѐзе. "我到那儿去躺一会儿，稍稍休息一下。"爸爸说完就出去了。

поизумѐя 见 поизумя̀вам[1]

поизумя̀ 见 поизумя̀вам[2]

поизумя̀вам[1]［未］，**поизумѐя** -*ѐеш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ели*［完］智力减退一些，变傻(变迟钝)一些：Ба̀бата е ～я̀ла. 老太太变痴呆了一些。

поизумя̀вам[2]［未］，**поизумя̀** -*йш*，-*йх*［完］〈民〉忘记(忘却)一些：То̀й бѐше ～йл и не мо̀жеше да си спо̀мни всѝчко. 他有点忘了，没能把一切都想起来。

поизу̀ча 见 поизуча̀вам 和 поизу̀чвам

поизуча̀|вам［未］，**поизу̀ча** -*иш*，-*их*［完］❶学会一些，掌握一些 ❷研究研究，考察考察，调查调查 — **се**［反身，被动］

поизу̀ч|вам［未］，**поизу̀ча** -*иш*，-*их*［完］❶教教，训练训练 ❷供…上学(读读书)，培养培养 ❸观察观察，察看察看，熟悉熟悉，研究研究；调查调查 — **се**［反身，被动］

поизфиря̀с|вам［未］，**поизфиря̀сам**［完］〈口〉蒸发掉(挥发掉)一些：Нафтали̇нът по дрѐхите е ～ал. 撒在衣服上的樟脑粉挥发掉一些了。

поизфуча̀|вам［未］，**поизфуча̀** -*йш*，-*йх*［完］发一会儿嗡嗡(呼呼)声，嗡嗡(呼呼)响一会儿；有时嗡嗡(呼呼)响

поизхабя̀|вам［未］，**поизхабя̀** -*йш*，-*йх*［完］使变钝(弄钝)一些：Поизхабѝх си но̀жиците с то̀зи пла̀т. 剪这块衣料把我的剪刀弄钝了一点。— **се**［被动］

поизхайла̀з|вам［未］，**поизхайла̀зя** -*иш*，-*их*［完］〈口〉使有些变懒，使变得有些游手好闲：Поизхайла̀зихме детѐто. 咱们把孩子娇惯得有点懒惰了。— **се**［被动，中态］

поизха̀йт|вам［未］，**поизха̀йтя** -*иш*，-*их*［完］使变得有些游手好闲(好吃懒做，不走正道) — **се**［被动，中态］

поизха̀рч|вам［未］，**поизха̀рча** -*иш*，-*их*［完］化(化费，用)掉一些：А̀з вѐче ～их от пари̇те. 我已经化掉了一些钱。— **се**［被动］

поизха̀рч|вам се［未］，**поизха̀рча се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］(把自己的钱)化去一些

поизхвърл|ям［未］，**поизхвърля** -*иш*，-*их*［完］扔出(抛出，抛弃，扔掉，删去)一些；时而扔出(抛出，抛弃，扔掉，删去) — **се**［被动］

поизхи̇тр|ям се［未］，**поизхи̇тря се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］变狡猾一些，变得有些滑头；变机智一些：Детѐто се е ～ило вѐче. 孩子已经变得机灵点了。

поизхлѐнч|вам［未］，**поизхлѐнча** -*иш*，-*их*［完］嘤嘤地啜泣一会儿；时而嘤嘤地啜泣：Детѐто ～ваше и се задъ̀вяше. 孩子啜泣了一阵，有点喘不过气来。

поизхлу̀з|вам［未］，**поизхлу̀зя** -*иш*，-*их*［完］拉(拖，拽，搬，拿，拨，抽)出一些，拉下(拖下)一点；勉强套上点 — **се**［被动］：Одея̀лото се е ～ило. 毯子拖下来了一点。

поизхра̀н|вам［未］，**поизхра̀ня** -*иш*，-*их*［完］❶扶养扶养；教育教育；有时扶养(教育) ❷饲养饲养，喂养喂养；有时饲养(喂养)：Поизхра̀нихме прасѐто. 我们把这头小猪喂养了一阵。— **се**［被动］

поизхра̀ч|вам［未］，**поизхра̀ча** -*иш*，-*их*［完］吐(啐，咯)出一些；时而吐(啐，咯)：Ста̀рецът мно̀го ка̀шля и ～ва кръв. 老人咳得很厉害并常咯出一点血。— **се**［被动，中态］

поизхрущя̀вам［未］，**поизхрущя̀** -*йх*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ели*［完］发一会儿脆折声，窣窣(咯吱)响一会儿；有时窣窣(咯吱)响

поизхълцвам［未］，**поизхълцам**［完］发一会儿短促的呜咽声，啜泣一会儿；有时呜咽(啜泣)；打一会儿嗝；有时打嗝

поизхърква|м［未］，**поизхъркам**［完］发一会儿短促的鼾声，打一会儿鼾；有时发出短促的鼾声(打鼾)：Ста̀рецът ～ше и се позака̀шляше. 老人打一阵鼾，咳嗽一阵。

поизца̀пвам［未］，**поизца̀пам**［完］弄脏(染污)一些；时而弄脏(染污)：Поизца̀пах си ръцѐте с мастѝло. 我的手沾上了一些墨水。— **се**［反身，被动］

поизцвѝл|вам［未］，**поизцвѝля** -*иш*，-*их*［完］(马)嘶叫一会儿；(马)有时嘶叫

поизцѐ|ждам［未］，**поизцедя̀** -*дѝш*，-*дѝх*［完］❶拧(挤，榨)出一些；时而拧(挤，榨)：Опи̇тай се да ～ди̇ш о̀ще ма̀лко со̀к. 你试试再挤出点汁来！❷滤出(滤净)一些 — **се**［被动，中态］

поизцер|я̀вам［未］，**поизцеря̀** -*йш*，-*йх*［完］治好一些：Поизцеря̀ха ме，но всѐ о̀ще не мо̀га да рабо̀тя. 他们把我的病治好了些，不过我还不能工作。— **се**［反身，被动］

поизцъкл|ям се［未］，**поизцъкля се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］微微发出晶莹的光

поизцърквам［未］，**поизцъркам**［完］使喷射出一些：Поизцъ̀рках една̀ пани̇чка мля̀ко от коза̀та. 我挤了一小钵羊奶。— **се**［被动］

поизча̀к|вам［未］，**поизча̀кам**［完］等一会儿；时而等：Да ～аме да ми̇не нава̀лицата и тога̀ва да излѐзем. 咱们等一会儿，在人群过去后再走出去。— **се**［被动］

поизчѐз|вам［未］，**поизчѐзна** -*неш*，-*нах*［完］消失(隐匿)一会儿；时而消失(隐匿)：Къдѐ ～нахте напослѐдък? 你们最近跑到哪儿去了？

поизчерв|я̀вам се［未］，**поизчервя̀ се** -*йш се*，-*йх се*［完］［中态］(由于害羞、生气等)有些脸红；时而脸红：Като̀ му го ка̀зах，то̀й се ～и̇. 我把这事告诉他后，他的脸有些红。

поизчѐрн|ям［未］，**поизчѐрня** -*иш*，-*их*［完］使变黑一些；把…弄黑一些；有时使变黑(把…弄黑)：Поизчѐрних си ръцѐте，като̀ чи̇стих пѐчката. 我打扫炉子时，把手弄黑了一点。— **се**［反身，被动］

поизчѐрп|вам［未］，**поизчѐрпя** -*иш*，-*их* 和 **поизчѐрпам**［完］❶消费掉一些，耗去一些，用掉一些 ❷汲取(舀，抽)掉一些：Намѐрихме по̀мпа да ～аме вода̀та. 我们找来水泵把水汲掉一些。— **се**［被动］：Въпро̀сите се ～аха. 问题差不多都提完了。

поизчета̀ 见 поизчи̇там

поизчѐтквам［未］，**поизчѐткам**［完］刷刷；有时刷：Поизчѐткай си дрѐхите. 把你的衣服刷刷！— **се**［反身，被动］

поизчѝст|вам [未], **поизчѝстя** *-иш*, *-их* [完] ❶弄干净一些,刷净(拭挣)一些;有时弄干净: Поизчистѝ орѝза и го сложѝ да врѝ. 你把米择择再放到火上煮。❷清除(消灭)掉一些 — **се** [被动]: Петнàта се ~иха, търкай òще. 污渍已经洗掉了一些,你再搓搓。

поизчѝ|тswitchам [未], **поизчетà** *-етèш*, *-èтох*, *-èте*, 过主形动 *-èл* [完] 读了一些 — **се** [被动]

поизчовърквам [未], **поизчовъркам** [完] 剔(挑,抠)出一些;有时剔(挑,抠) — **се** [被动]

поизчòпл|ям [未], **поизчòпля** *-иш*, *-их* [完] ❶抠(挖,剔,掏)出一点(一些);时而抠(挖,剔,掏) ❷(费劲地)得到一些;时而得到 — **се** [被动]

поизчỳквам [未], **поизчỳкам** [完] ❶敲敲;轻轻地敲;有时敲: Поизчỳкай гвòздея от дъскàта. 你把木板上的钉子敲出来点! ❷打造(锻造成)一些 — **се** [反身,被动]

поизчỳп|вам [未], **поизчỳпя** *-иш*, *-их* [完] 打碎(打断,弄坏)一些: Вя̀търът ~и тỳк-тамè клòните. 风把一些地方的树枝吹断了一些。— **се** [被动]

поизшàр|вам [未], **поизшàря** *-иш*, *-их* [完] 涂(着)上一些颜色;使变得有点花;有时涂上色;有时使变花: Студъ̀т е ~ил прозòрците. 寒冷使窗子上结了些冰花。— **се** [被动]

поизшѝл|вам [未], **поизшѝля** *-иш*, *-их* [完] 使尖锐(锋利)一些,削尖(弄尖)一些;时而削尖(弄尖): Поизшѝли пръчката. 他把棍子削尖了点。— **се** [被动]

поизшумол|я̀вам [未], **поизшумоля̀** *-ѝш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-èли* [完] 发一会儿沙沙(簌簌)声;时而发沙沙(簌簌)声: Нèщо ~ѝ в храсталàка. 灌木丛里有什么东西沙沙地响了一会儿。

поизя̀|ждам [未], **поизя̀м** *-дèш*, *-дох*, *-де*, 过主形动 *-л* [完] ❶吃掉一些;有时吃掉: Поизя̀дохме от зàпасите òще от рàно. 我们早就把储存的食物吃掉了一些。❷蛀掉(咬坏)一些 ❸腐蚀掉一些 — **се** [被动]

поизясня̀вам [未], **поизясня̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 说明说明,解释解释,弄清楚一些: Учѝтелят им ~ѝ ня̀кои нещà. 老师把一些事情向他们说明了一下。— **се** [被动,中态]: Врèмето се ~ѝ. 天气变晴朗了一些。

пòйлка [阴] (家畜、家禽的)饮水槽

пòйл|о *-а* [中] ❶(井或水池旁)供牲口饮水的槽 ❷〈民〉(河流中)饮牲口的地方,饮水处 ❸同 пòйлка

пò|ймам [未], **поèма** *-èмеш*, *-èх* [完]〈方〉同 поèмам: Едвà си ~ймам дъх. 我简直喘不过气来。Àз ще ти подàвам, тѝ ~ѝмай. 我来递给你,你接着。

пòймва|м [未]〈口〉(拥)有一点;时而有: Докатò доѐх крàвата, ~х мàсълце. 只要我给奶牛挤着奶,我就有一点黄油。**пòймва** [无人称] 有一点,时而有: У тя̀х всè ~ ракѝя за гòсти. 他们家总是有待客的白酒。

пòймен|ен *-на* [形] **~ен спѝсък** 名单 **~но гласỳване** 记名投票 **~но** [副]: Извѝкаха ученѝците ~но. 他们按着名字把学生们一个一个地叫去。

поимитѝрам [完] 模仿模仿,学学…的样子

поинтересỳва|м се [完,中态] 对…有点兴趣;注意到一些;关心一点;有些想知道: Тря̀бва да се ~ш за здрàвето си. 你该关心关心自己的健康。

поинтригỳвам [完] 搞些阴谋

пòиск|вам [未], **пòискам** [完] 想要,要求;希望;愿意: Акò ~ам, ще полỳча. 我如果要求,就能得到。Тòй ~а да си обяснѝ щò знàчеше всѝчко товà. 他想弄明白这一切意味着什么。— **се** [被动] **~ване** [中] ◇ (**писмà**) **до ~ване** 留局待领(的信件)

пòйд|а *-еш*, *-òх*, *-è* [完]〈方〉同 тръ̀гвам (动身) **~а си** 同 тръ̀гна си (动身,走)

пòйнтер [阳] (常为白色带有黑色或褐色斑点的)一种短毛大猎犬

покад|я̀вам [未], **покадя̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] ❶冒一点烟 ❷(用香炉)点点香,烧烧香;摇动手提香炉使香烟散播出一些来 ❸〈方〉同 прекадя̀вам — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

покà|ен *-йна* [形]〈宗〉忏悔的,悔过的: ~йна ѝзповед 忏悔,忏悔的仪式

покàжа 见 покàзвам

покàжа се 见 покàзвам се

пòказ [无复,阳] 给…看,示众: Тà я рàбота не è за ~. 这件事见不得人。На широ̀кия мегдàн забỳчени на кòпия стоя̀т на ~ юнàшки главѝ. 广场上,勇士们的头颅被戳在长矛上示众。

показàл|ец[1] *-ци* [阳] 食指: Свѝй ~еца. 你把食指弯起来。

показàл|ец[2] *-ци* [阳] 目录,索引: àзбучен ~ец 按字母排列的索引 предмèтен ~ец 事物索引,科目索引

показàлка [阴] 指字棒,教鞭

покàзан *-а* [形]〈医〉相宜的,适应的,有效的(与 противопокàзан (禁忌的)相对)

показàни|е *-я* [常复,中] ❶〈法〉口供,供词,供状;证词: Ѝдеше му на умà да се откàже от вся̀какви ~я пред съдà, да кàже, че нѝщо не пòмни и нѝщо не знàе. 他想到要在法庭上推翻一切供词,说他什么也不记得,什么也不知道。пѝсмени ~я 书面供词 лъжлѝво ~е 假供词,伪证 ❷记述,记载,证明,目击者提供的材料: Товà писмò е вèче добрò ~е. 这封信已经是一份好的证明材料。

показàтел *-ят*, *-я* [阳] ❶标志;指数;指标: ~ на култỳрното равнѝще 文化水平的标志 ~ на производѝтелността на трудà 劳动生产率指标 Кòлко ~я са предвѝдени в плàна? 计划中包含几项指标? Плàнът е изпъ̀лнен по всѝчки ~и. 计划中所有的指标都完成了。❷〈专〉率: ~ на пречỳпването на светлинàта 光的折射率 ◇ **стèпенен ~**〈数〉指数

показàтел|ен *-на* [形] 可作为指标的;可据以判断的;很有意义的,很典型的,表明特性的: ~ен прѝмер 很典型的例子 ~но явлèние 可以表明特性的现象 ~ни цѝфри 可据以判断的数字 ◇ **~ен пръст**〈旧〉食指 **~но местоимèние**〈语法〉指示代词

покà|звам [未], **покàжа** *-жеш*, *-зах* [完] ❶把…给…看,让…看看,把…指给看,出示: ~вам паспòрта си 出示护照 ~звам позволѝтелно 出示许可证 Бèлчо ~за крѝвите си зъ̀би. 贝尔乔露出它不整齐的牙齿。❷指,指给,指出,指明: Покàзах му прàвия път. 我为他指了正路。~звам с пръст 用指头指 ❸指点,告诉明白,说明,解释: ~звам решèние на задàча 说明如何解题 ❹表现,显示出,露出;表明,证明: Машѝната ~зва добрѝ кàчества. 这机器显示出良好的性能。~звам хрàброст 表现出勇敢的精神 Òпитът ~за кòй е прàв. 经验证明谁是正确的。Товà ~зва, че ме ценѝ. 这说明他对我重视。— **се** [反身,被动] ◇ **Не смèя да си ~жа носà (главàта) навъ̀н.** 我不敢露面,我不敢出门。**~звам ня̀кому вратàта**〈口〉把某人赶走(轰出门去),下逐客令 **~звам си**

рога̀та〈口〉暴露缺点

пока̀|звам се［未］，**пока̀жа се** *-жеш се,-зах се*［完］［中态］❶出现，露面，出来：Тò̀й се ～за на балкòна. 他出现在阳台上。Слъ̀нцето се ～за през òблак. 太阳穿过云彩露面了。По очѝте на ста̀реца се ～заха съ̀лзи. 老人的眼中流出了眼泪。❷显出…的样子，样子是…，好像，状似，表现：Ѝска да се ～же，че всѝчко зна̀е. 他想显示自己什么都知道。❸［只三］（与人称代词简形连用）觉得好像，以为，似乎：Двѐта дѐна му се ～заха два̀ вѐка. 对他来说这两天就好像是两个世纪。～**зване**［中］

пòказ|ен *-на*［形］模范的，示范的，可以观摩的：～ен магазѝн 模范商店 ～на лѐкция 示范课，公开课

пока̀|йвам се［未］，**пока̀я се** *-еш се,-ях се*［完］［中态］❶〈宗〉忏悔，悔过，悔悟地认错 ❷后悔 ～**йване**［中］

покалугер|я̀вам［未］，**покалугеря̀** *-ѝш,-ѝх*［完］使…当修士（修女）；剃度，给…落发 — **се**［中态］～**я̀ване**［中］

пока̀н|а［阴］❶请，邀请：по ～а на дру̀жеството 应协会的邀请 Ива̀н приѐ на̀й-пòсле ～ата му да бъ̀де гòст за ня̀колко дѐна. 伊万终于接受了在他家做几天客的邀请。отпра̀вям ～а 发出邀请，邀请 у̀стна ～а 口头邀请 ❷请帖：изпра̀щам ～а 发请帖 вхòд с ～и 凭请帖入内 ～а за телефòнен ра̀зговор с провѝнцията 长途电话通知（单）❸〈民〉给病人准备的饮食；为节日筵席用的饭菜

пока̀н|вам［未］，**пока̀ня** *-иш,-их*［完］请，邀请，请来参加：～вам гòсти 邀请客人 ～вам на òбед 请吃午饭 ～вам пу̀бликата да напу̀сне салòна 请观众离开剧场 А̀з го ～их с òще една̀ цига̀ра. 我又请他抽了一支烟。

пока̀п|вам［未］，**пока̀пя** *-еш,-ах*［完］❶滴（滴落）一些；时而滴（滴落）；滴漏一些；时而滴漏：Чешма̀та ～ва. 水龙头有点漏水。❷把…溅上水滴（或别的液体）：Пока̀пах си пола̀та. 我的裙子溅上了水滴。— **се**［反身，被动］

пока̀рам 见 пока̀рвам[1] 和 пока̀рвам[2]

пока̀рам се 见 пока̀рвам се

пока̀р|вам[1]［未］，**пока̀рам**［完］❶赶（驱赶）一会儿；有时赶（驱赶）；催促催促；有时催促 ❷开（驾驶）一会儿车；有时开车（驾驶）；骑一会儿（车、马）；有时骑（车、马）：Дай да ～ам колелòто. 你让我骑一会儿自行车。❸运（搬运，拉）一会儿；有时运（搬运，拉）❹（马达等）推动（带动）一会儿；有时推动（带动）❺〈罕〉同 пока̀рвам — **се**［被动］～**ване**［中］

пока̀р|вам[2]［未］，**пока̀рам**［完］（植物、毛发等）长出一点，生出一些：Нѝвите са ～али. 庄稼长出一点来了。Пока̀рала му брада̀. 他长出一点胡子。～**ване**［中］

пока̀рва|м се［未］，**пока̀рам се**［完］［中态］❶（大声）责骂（斥责，责备）一会儿；时而责骂（斥责，责备）❷争吵一会儿，吵一会儿嘴；时而争吵（吵嘴）；有时不和（互相敌视）～**не**［中］

пока̀стр|ям［未］，**пока̀стря** *-иш,-их*［完］（给树）剪剪枝；时而剪枝：～ям дръвчѐта 给小树剪剪枝 — **се**［被动］

покатѐр|вам се［未］，**покатѐря се** *-иш се,-их се*［完］［中态］爬上，（费力地）上去，攀登上：Покатѐри се на връ̀х пòкрива. 他爬上了屋顶。～**ване**［中］

пока̀ч|вам［未］，**покача̀** *-ѝш,-ѝх*［完］❶把…抬高（举起）：Покачѝ ме на дървòто. 你把我举上树去！❷提高，抬高：Покачѝли цена̀та на стòките. 他们把物价抬高了。Покачѝха резулта̀та в послѐдните минỳти на ма̀ча. 他们在球赛的最后几分钟提高了成绩。— **се**［被动，中态］：Та̀те се ～ва на върба̀та. 爸爸在爬柳树。Температу̀рата се ～ѝ отнòво. 体温（气温）又升高了。～**ване**［中］：～ване на ценѝте 涨价

пока̀шловам［未］，**пока̀шлям**［完］同 пока̀шлям

пока̀шл|ям［未］，**пока̀шля** *-еш,-ях*［完］〈罕〉微微地咳嗽；有点咳嗽；时而咳嗽 ～**яне**［中］：су̀хо ～яне 干咳

пока̀я се 见 пока̀йвам се

пока̀ян *-а* ❶ пока̀я се 的过被形动 ❷［用作形］忏悔的，悔过的；忏悔性质的，表示悔过的：～ грѐшник 忏悔的违反教规者

пока̀янн|е *-я*［中］〈宗〉同 пока̀йване：Борисла̀в нѐка бъ̀де пра̀тен на двегодѝшно ～е в манастѝр и половѝната му имòт да усвòи държа̀вата. 让博里斯拉夫到修道院去忏悔两年，把他的一半财产充公。пра̀вя ～е 忏悔，悔过

пока̀ян|ик *-ци*［阳］，**пока̀яница**［阴］〈罕〉忏悔者，悔过的人

покрва̀ква|м［未］，**поква̀кам**［完］（蛙等）呱呱地叫一会儿；时而呱呱地叫；（鸭、鹅等）呷呷地叫一会儿；时而呷呷地叫 ～**не**［中］

поква̀ра［阴］道德败坏；腐化（性）：～ на нра̀вите 道德败坏

поква̀рен *-а* ❶ поква̀ря 的过被形动 ❷［用作形］道德败坏的，腐化的，堕落的：～ младѐж 堕落的青年 ～о обществò 道德败坏的社会 ～**ост** -остта̀［阴］：～ост на нра̀вите 道德败坏

поква̀р|ям 和 **покваря̀вам**［未］，**поква̀ря** *-иш,-их*［完］使败坏，使腐化，使堕落，使蜕化，引入歧途；诲淫，使成为淫荡的：Бездѐлието ～я̀ва младежта̀. 无所事事使得青年人堕落。Пара̀те òще не бя̀ха ～или живòта му. 钱还没能使他的生活腐化。— **се**［被动，中态］

поквича̀|вам［未］，**поквича̀** *-ѝш,-ѝх*［完］尖声叫喊（嗥叫）一会儿；发一会儿刺耳的尖声；时而尖声叫喊，时而发刺耳的尖声

пòкер［阳］扑克：До̀кторите се събѝрат на ～. 医生们凑在一起打扑克。

покикòт|вам се［未］，**покикòтя се** *-иш се,-их се*［完］［中态］哈哈大笑一会儿；有时哈哈大笑

покѝс|вам［未］，**покѝсна** *-неш,-нах*，过被形动 *-нат*［完］浸湿（弄湿，淋湿）一点（一会儿）：Прѐждата тря̀бва да ～не. 毛线得浸湿一点。Покѝснах си крака̀та в горѐща вода̀. 我把脚在很热的水里泡了一会儿。— **се**［被动］

покѝскввам се［未］，**покѝскам се**［完］［中态］哈哈大笑一会儿；时而哈哈大笑

покѝсна 见 покѝсвам

покѝх|вам［未］，**покѝхам** 和 **покѝхна** *-неш,-нах*［完］时而打喷嚏：Детѐто настѝна и сега̀ ～ва. 孩子着凉了，现在老打喷嚏。～**ване**［中］

пòкла̀ди［复，无单］〈方〉同 за̀говезни（斋戒期前的最后一个荤食日）

покла̀|ням［未］，**поклоня̀** *-онѝш,-онѝх*［完］❶〈方〉同 подаря̀вам ❷同 посвеща̀вам：На тѐб, Бълга̀рийо свещѐна, / ～а̀ням пѐсни си сега̀.（Вазов）神圣的保加利亚，现在我把诗歌献给你。

покла̀|ням се［未］，**поклоня̀ се** *-онѝш се,-онѝх се*［完］［中态］❶鞠躬，点头：Артѝстът се ～онѝ и запòчна да декламѝра. 演员鞠了一躬，开始朗诵起来了。～а̀ням се учтѝво 恭恭敬敬地鞠躬 ❷致敬，表示敬意：С непристòрена ра̀дост тòй се ～а̀няше пред всѐки тала̀нт. 他怀着真诚的喜悦对每一个天

才表示敬意。❸［只未］崇拜，膜拜：Първобѝтните нарòди се ～àняли на кàмъни и голèми дървèта. 原始人向石头和大树膜拜。～**àняне**［中］

поклàт|вам［未］，**поклàтя** -*иш*，-*их*［完］同 поклàщам — **се**［被动，中态］～**ване**［中］

поклà|щам［未］，**поклàтя** -*тиш*，-*тих*［完］摇动摇动，摇荡摇荡，摇晃摇晃；时而摇动（摇荡，摇晃）：Стàрата женà ～ти замѝслено главà. 老妇人沉思地摇摇头。Кỳчето гълташе зàлъците със завѝдна охòта и лèко ～щаше опàшка. 狗津津有味地吞着面包块，时而轻轻地摇晃着尾巴。— **се**［被动，中态］移动，挪动地方：Не сè ～щат от мястото си. 他们不挪动地方。～**щане**［中］

поклèк|вам［未］，**поклèкна** -*неш*，-*нах*［完］蹲一会儿；时而蹲下

поклеч|àвам［未］，**поклечà** -*àш*，-*àх*［完］蹲一会儿；时而蹲着：Детèто ～à и се изпрàви. 孩子蹲了一会儿又站起来了。

поклòн［阳］❶鞠躬；点头（为礼）；俯首，弯腰：прàвя ～ 鞠躬 учтѝв ～ 恭恭敬敬的鞠躬 дълбòк ～ 深深的鞠躬 Тòй я поздравѝ с ～. 他向她鞠躬（点头）致意。❷（热烈的）问好，问候：Поклòн на тèб, прирòдо, създàние необятно. 大自然，你这无边无际的创造物啊，我向你问候。Предàй ～а ми на мàйка си. 请代我向你母亲问好。❸〈方〉礼物，礼品

поклонèни|е -*я*［中］崇拜，崇祀，顶礼；朝拜，朝圣：～е на прирòдата 对大自然的崇拜 ～е пред смъртния òдър на велѝкия грàжданин 在伟大的公民的灵床前致敬 Завèл го в Ерусалѝм на ～е. 他带他到耶路撒冷去朝圣。

поклòнни|к -*ци*［阳］，**поклòнница**［阴］❶朝拜过圣地的人，朝圣者，哈吉；朝山进香者，香客：Всѝчкото сèло ще да разберè кòй е дядо Лѝбен и кòй е „Гèнчо ～к". 全村人都会知道谁是利本爷爷以及谁是"朝拜过圣地的甘乔"。Пò-нататък, вcè пò-чèсто, срèщаха ～ци, на път за някой далèчен манастѝр. 再往前走，他们越来越常碰见要到哪个遥远的修道院去而赶路的香客。❷〈书〉崇拜者，热烈赞扬者；热烈爱好者：～к на живописта 写生画的热烈爱好者 ～к на злàтния телèц 黄金崇拜者 ❸〈书〉爱慕者，倾倒者：Тòй бèше едѝн от ～ците на госпòжицата. 他曾是这位小姐的倾倒者之一。

поклòнничество［无复，中］❶崇拜，尊崇，崇敬：～ пред сѝлните на денà 对有钱有势的人的尊崇 ❷去朝圣（朝拜）

поклòнничка［阴］同 поклòнница

поклонà 见 поклàням

поклонà се 见 поклàням се

поклюкàрст[ву]вам［完］讲讲别人的坏话（是非），挑拨挑拨是非，造造谣

поклякв ам［未］，**поклякам**［完］蹲下一点；蹲几次

покметỳвам［完］当一小段时间市长（镇长、村长），当一阵子市长（镇长、村长）

покòй|ен -*йна*［形］❶逝世的，去世的，死去的：Товà е спòмен от ～йния ми прия́тел. 这是我死去的朋友的纪念品。❷〈罕〉同 спокòен（沉静的，安静的，安宁的，平静的）：Тỳк душàта се чỳвстваше ～йна и довòлна. 在这里，心灵感到宁静和满意。❸［用作名］～**йният**［阳］，～**йната**［阴］死者，死去的人：Покòйният бèше прѝмерен бащà и грàжданин. 死者是一位模范父亲和模范公民。

покòи［复，无单，阳］〈书〉（宫殿或城堡中的）卧室，内室：Тàм са ～те на княгѝнята. 那里是公爵夫人的内室。

покò|й -*ят*，-*я*［无复，阳］❶安静，宁静，寂静，安详，安宁，平静：Оставèте ме на ～й. 你们让我安静一会儿吧！нòщен ～й 夜晚的宁静 ❷〈物〉静，静止（与 движèние（运动）相对）：абсолютен（относѝтелен）～й 绝对（相对）静止

покòйни|к -*ци*［阳］，**покòйница**［阴］死人，死者，已故的人：Блѝзките на ～а нòсеха голèми хлябове и варèно жѝто. 死者的亲人们捧着大面包和小麦米饭。◇ **дòм на ～ците**（公墓中的）停尸场所，停尸房

пококетѝрам［完］同 пококèтнича

пококèтнич|а -*иш*，-*их*［完］卖卖俏，卖弄卖弄风情，做做媚态

покòл|вам се［未］，**покòля се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］〈方〉像被钉住般地站在一个地方，呆立

поколебà|вам［未］，**поколебàя** -*еш*，-*х*［完］使某人有些动摇（发生怀疑，犹豫）：Неуспèхите бяха ～ли нèговата млàда душà. 失败曾使他年轻的心有些动摇。～**ване**［中］

поколебà|вам се［未］，**поколебàя се** -*еш се*，-*х се*［完］［中态］有些动摇（犹豫不决，拿不定主意，踌躇）：За мѝг се ～ — да го остàви ли илѝ да го взèме. 他犹豫了一瞬间——是把它他留下呢，还是把它拿走？～**ване**［中］

поколèни|е -*я*［中］❶代，辈，一代：днèшното ～е 当今的一代 мѝнали ～я 过去的几代 ❷一代（人）：възпитàтел на млàдото ～е 年青一代的教育者 Бащà ми е от стàрото ～е. 我父亲是老一代的人。писàтели от срèдното ～е 中年一代的作家 ❸后辈，后代，后裔：Бъдните ～я ѝмат нỳжда от прѝмер. 后代需要榜样。Нарòдните предàния минàват от ～е на ～е. 民间传说一代一代地传下去。❹平均寿命，中等寿命：Живя̀л двè ～я. 他比中等寿命的人多活了一倍时间。

покомàнд[у]вам［完］指挥一段时间（一会儿）：Покомàндувай взвòда, докатò се вьрна. 在我回来之前，由你来指挥这个排。

покòнт|вам се［未］，**покòнтя се** -*иш се*，-*их се*［完］穿一阵漂亮衣服，讲究一阵穿戴：Покòнтих се, докатò бях ергèн. 在我还是光棍的时候，讲究过一阵穿戴。

покопà|вам［未］，**покопàя** -*еш*，-*х*［完］掘（挖）一会儿（一阵子）：Покопàйте òще едѝн чàс. 你们再掘一个小时吧！～**ване**［中］

покòр|ен -*на*［形］顺从的，柔顺的，听话的；恭顺的，忠顺的；俯首听命的：～ен рòб 俯首听命的奴隶 Вàш ～ен слугà〈旧〉（信的下款）您的忠实仆人 ～**но**［副］：Волòвете усьрдно и ～но тèглеха пълните колѝ. 牛卖力地、顺从地拉着装得满满的车。～**ност** -нострà［阴］

покорèн -*а* ❶ покорà 的过被形动 ❷［用作形］被征服（被制服，被驯服）的：～и странѝ 被征服的国家

покоригѝрам［完］校正（修正，校对）一阵（一会儿）

покорѝтел -*ят*，-*я*［阳］，**покорѝтелка**［阴］〈书〉征服者：Йòргов се смяташе за ～ на жèнските сърцà. 约尔戈夫被认为是赢得女人们欢心的男子。

покòрство［无复，中］顺从，柔顺，听话；恭顺，忠顺，俯首听命

покор|явам［未］，**покорà** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶征服；制服；驯服：Рѝмляните ～ѝли мнòго странѝ. 罗马人征服过很多国家。❷〈转〉赢得欢心；博得信任；引人爱慕，使人倾倒（心醉）：Тя ги ～явала с красотàта си, добротàта ѝ ги смиря́вала. 她的美貌使他们倾倒，她的善良使他们变得温顺。Кнѝгата го завладя̀ и ～ѝ. 这本书把他吸引住了，使他爱不释手。— **се**［反身，

被动］～яване［中］

покоряявам се［未］，**покоря се** *-иш се，-их се*［完］［中态］降服，屈服（于），俯首听命；顺从，听从（…支配），顺应，服从：Изглеждаше，че е някой големец，защото всички го слушаха и му се ～яваха. 看来他是一个什么大人物，因为所有人都对他俯首听命。～**яване**［中］

покосявам［未］，**покося** *-иш，-их*［完］❶割（刈）一会儿；时而割（刈）一阵 ❷割完：Ние ～яхме，ама да видим жетва как ще изкараме. 我们割完了庄稼，不过还得看看我们能有多少收成。❸〈转〉一下子（突然）杀死（消灭）：Картечницата ～яла цялата група войници. 机枪把一组士兵一下子全打死了。— **се**［被动］～**яване**［中］

покоя се *-иш се，-их се*［完，中态］安静地呆着，（躺着）休息；安息：Там се ～ят останките на мъчениците. 殉难者的遗体在那里安息。Бялата му чорлава глава безжизнено се ～и върху златен сноп. 他那白发乱蓬蓬的头毫无生气地躺在金色的麦捆上。

покрадвам［未］喜欢小偷小摸，有些偷东西的习惯；时而偷东西 ～**не**［中］

покрай［前］❶在旁边（两旁），靠近，挨近，近旁；沿着，顺着：Вървяхме бавно ～ реката. 我们沿着河边慢慢地走着。～ гората 在树林近旁 ～ стобора 在围墙旁边 Вървях ～ тебе. 我挨着你走着。Снощи минах ～ вас. 昨晚我曾从你们家门前走过。❷〈口〉与…同时，一块儿：Покрай него ще пострадаш и ти. 你也会跟着他一块受点罪。Покрай редактирането на Гайда，Славейков е вършил куп други работи. 斯拉维伊科夫在编辑《风笛》的同时还做了很多别的工作。

покрайнина［阴］❶边远地带，边远地方，边区；边境（地区）：родопска ～а 罗多彼（边远）地区 западни ～и 西部边境 ❷［常复］城边，郊区

покрещявам［未］，**покрещя** *-иш，-ях*，过主形动 *-ял，-яла，-ели*［完］❶叫喊（呼喊）一会儿：Оставете детето да ～и. 你们让孩子哭喊一会儿好了。❷高声说一会儿话，吵嚷一会儿 ～**яване**［中］

покрив［阳］❶房顶，屋顶：керемиден ～ 瓦屋顶 сламен ～ 茅草屋顶 ❷（车等的）顶篷：талига с ～ от бяло платнище 有白帆布顶篷的马车 ❸〈转〉同 дом（家）：бащин ～ 老家，父亲的家；娘家 Живеем под един ～. 我们生活在同一个家庭里。

покривало *-а* 和 *-а*［中］❶头巾，蒙头布；盖布，复布：бяло ～о 白头巾 ❷马被，马披，马衣：конски ～а 马被，马披

покривам［未］，**покрия** *-еш，-х*，过被形动 *-т*［完］❶蒙（盖，铺，镀，包钉，涂，漆）上：Покрих го с одеялото. 我给他盖上了毯子。❷（给建筑物）盖上房顶：Училището остана недовършено. Успяха само да го ～ят. 学校没有建好，他们只来得及给它盖上房顶。❸遮蔽住，遮盖，掩盖，挡住；布满：През деня навали сняг и ～ улиците，градините и дворищата. 白天下了雪，雪把大街、花园和院子全给盖上了。❹〈转〉掩护，隐蔽，隐瞒 ❺抵补，抵消，抵偿，清偿；保证供应，使满足：Неговата безумна храброст ～ваше всички тези недостатъци. 他的无比勇敢弥补了这一切缺点。❻〈书〉同…相符合，符合于；同……一样：Тази мисъл на мама напълно ～ваше неговата. 妈妈的这一想法同他的想法完全一样。❼〈运〉（打球时）盯人 ❽〈专〉同 оплождам（授胎，使受精）— **се**［反身，被动，中态］：Земята се ～ с лед. 地上铺满了冰。Мислите ни се ～ват. 咱们的想法一样。◇ ～**вам норма** 完成定额 ～**вам си разноските** 抵补开支 ～**ване**［中］

покривач［阳］铺屋顶（上的白铁瓦和敷设排水道）的工人，房盖工

покривен *-на*［形］房顶的，屋顶的：～ен материал 盖房顶用的材料 ～на конструкция 房顶的结构

покривен *-на*［形］覆盖（用）的；保护的，防护的：～на мушама за изолация 绝缘用的覆盖胶布（漆布）

покривка［阴］❶桌布，台布；盖布：～а за маса 台布 ❷〈限〉同 завивка（被盖）：дебели ～и 厚被子；厚毯子 ❸盖住某物的一层东西：Първи сняг бяла ～а / мятнала над морни поля.（П. П. Славейков）初雪在疲倦的田野上盖了一层白被。зелена ～а от трева 如茵的绿草

покриволичвам［未］，**покриволича** *-иш，-их*［完］弯弯曲曲地走一会儿（一阵）～**ване**［中］

покрит *-а* ❶ покрия 的过被形动 ❷［用作形］有盖的，有篷的，有顶的：～ пазар 室内市场 ～а кола 有篷的小汽车 ◇ ～ **въглен** 不露心境（深沉）的人

покритие *-я*［中］〈财〉抵补的款（额），抵补数额：чек без ～е 无抵补款额的支票 ◇ **златно ～е** 黄金储备

покритикувам［完］稍稍地（轻微地）批评批评

покрия 见 покривам

покров［阳］❶白布尸衣，白色殓衣 ❷〈方〉被盖，被：Някога ги и по десет деца под един ～，в едно легло са спали. 从前甚至有十个孩子盖一床被，睡一张床的情况。

покровител *-ят，-я*［阳］，**покровителка**［阴］庇护者，袒护者，靠山：Той няма ～. 他没有靠山。

покровителски *-а*［形］同 покровителствен ～**и**［副］

покровителствен *-а*［形］❶（像强者对弱者一般）庇护的：Поровителственият тон，който все към него，ужили достойнството му. 对他使用的这种强者对弱者庇护似的口气，损伤了他的自尊心。❷保护的，维护的：～и мита 保护关税 ～**о**［副］

покровителство *-а*［中］❶（通常对弱者的）保护，庇护：Детето е под мое ～о. 这孩子受我保护。дружество за ～о на животните 保护动物协会 ❷保护，优待，对…的优惠；鼓励：～о на тежката индустрия 对重工业的保护

покровителст[ву]вам［未］〈书〉❶保护，庇护：Тя обичаше Елка като свое дете，жалеше я и я ～ше. 她像喜欢自己孩子那样喜欢埃尔卡，她可怜她，保护她。❷保护，优待，予以优惠，鼓励 — **се**［被动］～**не**［中］：～не на местната индустрия 保护地方工业

покротувам［完］老老实实（安安静静）地呆一会儿：Децата ～ха，докато учителят беше между тях. 老师在的时候，孩子们老老实实地呆了一会儿。

покроявам［未］，**покроя** *-иш，-их*［完］❶裁剪一会儿；时而裁剪 ❷考虑一会儿，时而考虑；打算打算 ～**яване**［中］

покруса［阴］精神上极大的痛苦（刺激）；震惊；悲观失望：нанасям ～ 使精神上受到极大的刺激 морална ～ 精神上的痛苦

покрусвам［未］，**покруся** *-иш，-их*［完］❶使精神上受到很大的打击（刺激）；使极其痛苦：Болестта на Мария я беше ～ила дълбоко. 玛丽亚的病使她精神上受到很大的打击。❷〈旧〉玷污，给…抹黑：Покруси нашето честно име. 他败坏了我们清白的名声。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

покрусен *-а*［形］精神上受到沉重打击的；极痛苦的；精神崩

溃的：～а мла̀дост（被）毁掉的青春 ～и душѝ 饱受重创的心灵

покру̀ся 见 покру̀свам

покръ̀к|вам［未］，**покръ̀кна** *-неш，-нах*［完］〈民〉（喉咙里）呼哧呼哧地响一会儿；时而呼哧呼哧地响：Детѐто с предра̀н гласѐц едва̀ ～ваше. 孩子沙哑的嗓子吃力地发着呼哧呼哧的声音。～**ване**［中］

покръкло̀ *-а*［中］用煎猪肝、猪肠和肥肉丁灌的肚

покръ̀ст|вам［未］，**покръ̀стя** *-иш，-их*［完］为…举行洗礼，使成为基督徒：Бъ̀лгарският ца̀р Борѝс ～и бъ̀лгарите. 保加利亚的沙皇博里斯使保加利亚人成为基督徒。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

покръ̀стен *-а*［形］接受（信仰）基督教的，成为基督徒的：～ тата̀рин 成为基督徒的鞑靼人 ～а еврѐйка 信基督教的犹太女人

покръ̀стени|к *-ци*［阳］，**покръ̀стеница**［阴］〈民〉信基督教的吉卜赛（茨冈）人

покръсто̀свам［未］，**покръсто̀сам**［完］❶架一会儿（使成十字形）❷横穿一会儿 ❸旅行（走）一阵 ❹（无所事事地）漫游一阵 ❺使杂交

покръ̀стя 见 покръ̀ствам

покръчмару̀вам［完］开一阵（一小段时间）酒店，当一小段时间酒店主人

покръ̀ш|вам［未］，**покръ̀шна** *-неш，-нах*［完］〈民〉转（拐）一点弯，改变一点方向；时而转弯（改变方向）～**ване**［中］

покръ̀шква|м［未］，**покръ̀шкам**［完］有些逃避（规避，推卸）应承担的义务（责任）；时而逃避（规避，推卸）应承担的义务（责任）：То̀й обѝча да ～. 他喜欢逃避他应承担的义务。～**не**［中］

покръ̀шна 见 покръ̀швам

покря̀ква|м［未］，**покря̀кам**［完］呱呱地叫一会儿；时而呱呱地叫：Жа̀бите горделѝво ～ха. 青蛙得意地呱呱叫了一阵。～**не**［中］

покря̀сква|м［未］，**покря̀скам**［完］高声喊叫一会儿；时而高声喊叫：Кога̀то е сърдѝт，～ на деца̀та. 他生气的时候，会对孩子们高声喊叫。～**не**［中］

поку̀д|вам［未］，**поку̀дя** *-иш，-их*［完］〈方〉❶说说坏话；时而说坏话 ❷责备责备，谴责谴责；时而责备（谴责）❸赶一会儿；时而驱赶 — **се**［被动］～**ване**［中］

поку̀ква|м［未］，**поку̀кам**［完］咕咕地叫一会儿；时而咕咕地叫 ～**не**［中］

покуку̀ва|м［完］过一阵孤苦伶仃的生活；时而过孤苦伶仃的生活：Нѝе замѝнахме и я оста̀вихме да ～ сама̀. 我们走了，把她一个人留下孤独地生活一阵。

покукуря̀гва|м［未］，**покукуря̀гам**［完］（公鸡）喔喔啼一会儿；时而喔喔啼：Ма̀лкото петлѐ вѐче ～. 小公鸡已经会打鸣了。～**не**［中］

покуму̀вам［完］当当主婚人；时而当主婚人

поку̀мя се *-иш се，-их се*［完］（像主婚人主持婚礼般）庄严地（神气十足地）站一会儿

покупа̀тел *-ят，-я*［阳］，**покупа̀телка**［阴］〈旧〉买主，购买者

покупа̀тел|ен *-на*［形］～**на сѝла，～на възмо̀жност** 购买力：～на сѝла на населѐнието 居民的购买力 ～**ност** -ността̀［阴］

поку̀п|ен *-на*［形］～**на цена̀** 买价，购买（某物）的价格

поку̀пк|а［阴］❶买，购买，收买：～и и прода̀жби 买卖 ～а на къ̀ща 购买房屋 пра̀вя ～и 买东西，购货 ❷买到的东西：Донѐсох ～ите. 我把买到的东西带来了。

поку̀пко-прода̀жба［阴］买卖

поку̀с|вам［未］，**поку̀сам** 和 **поку̀сна** *-неш，-нах*［完］〈方〉出声地喝一点；出声地喝一会儿；时而出声地喝 ～**ване**［中］

поку̀цва|м［未］，**поку̀цам**［完］瘸着（跛着脚，一瘸一拐地，微瘸着）走一会儿；时而瘸着（跛着脚，一瘸一拐地）走 ～**не**［中］

покушѐни|е *-я*［中］谋杀，企图杀害：～е срещу̀ императора 谋杀皇帝

покъ̀др|ям［未］，**покъ̀дря** *-иш，-их*［完］卷卷（头发）；卷一会儿（头发）；时而卷（头发）

покъ̀кр|ям［未］，**покъ̀кря** *-еш，-ах*［完］（文火上煮着的东西）发轻微的咕嘟声；咕嘟地响一会儿；时而咕嘟响

покълв|а̀вам［未］，**покълва̀** *-ѐш，-а̀х*［完］❶（鸟）啄一会儿（食）；时而啄（食）❷啄一会儿；时而啄 ❸死记硬背一会儿；时而死记硬背 — **се**［被动］～**а̀ване**［中］

покъ̀лна 见 покъ̀лнвам

покълн|а̀ *-ѐш，-а̀х* 和 *поклѐх*［完］大声咒骂咒骂（诅咒诅咒）；大声咒骂（诅咒）一会儿

покъ̀лн|вам 和 **покъ̀лвам**［未］，**покъ̀лна** *-еш，-ах*［完］〈民〉同 покълня̀вам ～**ване**［中］：～ване на сѐмето 种子发芽

покълн|я̀вам［未］，**покълня̀** *-ѝш，-ѝх*［完］发芽，出芽，萌发 ～**я̀ване**［中］

покъ̀лцвам［未］，**покъ̀лцам**［完］❶捣（剁）一会儿；时而捣（剁）❷砸开（打碎）一些；时而砸（打碎）❸敲击（击碎，碾死）一些；时而敲击（击碎，碾死）❹（用手指）敲（弹）一会儿；时而敲（弹）❺（鸟）啄一会儿（食）；时而啄（食）❻挖苦挖苦；挖苦一会儿；时而挖苦

покъ̀лч|вам［未］，**покъ̀лча** *-иш，-их*［完］使（身体某部位）弯曲一些（一会儿）；时而使弯曲；扭动扭动；扭动一会儿；时而扭动 — **се**［被动，中态］～**ване**［中］

покънт|я̀вам［未］，**покънтя̀** *-ѝш，-я̀х*，过主形动 *-я̀л，-я̀ла，-ѐли*［完］❶响一会儿；时而响 ❷（声音）时而传开；回荡一会儿；时而回荡 ～**я̀ване**［中］

покъ̀п|вам［未］，**покъ̀пя** *-еш，-ах*［完］给…洗洗澡；给洗一会儿澡；时而给…洗洗澡 — **се**［被动，中态］～**ване**［中］

покъркòр|вам［未］，**покърко̀ря** *-иш，-их*［完］呱呱（呷呷，咯咯）地叫一会儿；时而呱呱（呷呷，咯咯）地叫；咕噜咕噜地响一会儿；时而咕噜咕噜地响：Черва̀та ми ～иха от гла̀д. 我的肚子饿得咕咕叫。～**ване**［中］

покъ̀рм|ям［未］，**покъ̀рмя** *-иш，-их*［完］给…喂喂奶；喂一会儿奶；时而喂奶：Ма̀йката о̀ще ～я детѐто. 母亲还在给孩子喂奶。～**яне**［中］

покъ̀рп|вам［未］，**покъ̀рпя** *-иш，-их*［完］❶缝补缝补；缝补一会儿；时而缝补 ❷〈方〉全缝补完，全部补好 ～**ване**［中］

покъ̀рт|вам［未］，**покъ̀ртя** *-иш，-их*［完］❶使感动，引起深深的同情：Разда̀лата на ма̀йката с деца̀та го ～и. 母亲和孩子别离的场面使他深受感动。❷〈方〉同 разкъ̀ртвам（撬开，使毁坏）～**ване**［中］

покъ̀ртен *-а*［形］很激动的，深受感动的：Какъ̀в благоро̀ден бъ̀лгарин! — ка̀за Ра̀да ～а. "他是一个多么高尚的保加利亚人啊！"拉达深受感动地说。～**о**［副］心情极痛苦地：Петру̀на му опѝсва ～о тѐжкото им положѐние. 派特鲁娜痛苦地向

他描述着他们的困境。

покъртѝтел|ен *-на* [形] 令人同情的,感人的,令人感动的: ~на сцѐна 感人的场面 **~но** [副]

покъ̀ртя 见 покъ̀ртвам

покъ̀рш|вам [未], **покъ̀рша** *-иш, -их* [完] ❶折(摘,掰)一会儿;折断(摘,掰)一些;时而折(摘,掰): Покъ̀ршвай лозàта да не избуя̀ва. 你把葡萄枝掰掉一些,免得长疯了。❷折断许多;全部折断: Бу̀рята ~и клòните на дървèтата. 暴风雨折断了很多树枝。— **се** [被动] **~ване** [中]

покъ̀с|вам [未], **покъ̀сам** [完] 〈方〉扯碎,扯断,撕破: Покъ̀сах си дрѐхите. 我把衣服撕破了。— **се** [被动,中态] **~ване** [中]

покъ̀т|вам [未], **покъ̀тна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] (常用否定形式)(轻轻地)碰,摸,动,触,触动: Досегà с пръ̀ст не съм ~нал детѐто. 直到现在,我连手指头都没碰孩子一下。— **се** [被动] **~ване** [中]

покъ̀щнина [无复,阴] 家庭用具,家什(包括家具和其他用品): Ця̀лата ~ на семѐйството мòжеше да се вдѝгне сàмо с еднà колà. 这家的全部家什只用一辆车就可以搬走。

пол[1] *-ът, -а, -ове* [阳] ❶性,性别: детѐ от мъ̀жки ~ 男孩 жѐнски ~ 女性 без рàзлика на ~ 不分性别 ❷性征 ◇ **крàсният (нѐжният, слàбият)** ~ 〈谑〉女人,女子,妇女

пол[2] *-ът, -а, -ове* [阳] 〈旧〉金币,金元: Бъ̀рзам да полу̀ча четѝрийсет ~а. 我忙着去拿40块金币。

пол[3] [无复,阳] 〈民〉半,一半: Бу̀лка, дàй му ~ òка вѝно. 媳妇,你给他半奥卡的葡萄酒。

пол[4] *-ът, -а, -ове* [阳] 〈旧〉同 под: Пòлът бѐше покрѝт с шàрени чѐрги. 地板上铺着花地毯。

пол|à [阴] ❶裙子 ❷下摆;底边: палтò с дъ̀лги ~ѝ 下摆长的大衣 ❸ [只复] 连衣裙的下半截,衣裙: Децàта тревòжно се свѝваха в ~ѝте на мàйките си. 孩子们惊恐地藏到母亲们的衣裙里。❹(自家手工织的)地毯的一部分: чѐрга на трѝ ~ѝ 分三部分织成的地毯 ❺ [常复] 山脚,山麓,山下低地: в ~ѝте на планинàта 在山脚下 ❻〈转〉帽檐,帽边 ❼〈方〉(门的)一扇: Стопàнинът на къ̀щата сàм отвòри двѐте ~ѝ на пòртата си и тълпàта нахлу̀ в двòра. 房子的主人自己把门打开,于是人群拥进院子里。

полàв|вам [未], **полàвна** *-неш, -нах* [完] 同 полàйвам

полавѝрам [完] ❶(船)逆风前进一会儿,取之字形的航路走一会儿 ❷随机应变一下;有些见风使舵

полàвна 见 полàввам

полагàем *-а* [形] 〈公文〉(常加定冠词并与语气词 се 连用)预定的,规定(了)的;约定的;应分的: Полу̀чих ~ото ми се възнаграждѐние. 我得到了讲定的报酬。

пол|àгам [未], **полòжа** *-òжиш, -òжих* [完] ❶置,放,安放,放入,安置到;送入;存入: Полòжихме оснòвен кàмък на читàлището. 我们给读书室奠了基。~àгам панѝци по трапѐзата 把碗(钵)摆在餐桌上 ❷〈书〉(同某些名词连用,表示做各该名词所表示的事情)做,进行,加以,给以: ~àгам грѝжи 关心,照顾 ~àгам клѐтва 宣誓 ~àгам надѐжди 寄予希望,期望 ~àгам оснòви 建立;打下基础 ~àгам старàние 努力,付出努力 ~àгам усѝлия 付出努力,竭力,尽力 ~àгам тру̀д 劳动 ~àгам ѝзпит 考试,参加考试 — **се** [被动] **~àгане** [中]

полàга|м се [未,中态] 〈公文〉[只三] (照规矩)是应当的,应: На държàвния служѝтел се ~ платѐн òтпуск. 国家工作人员应有带薪休假。**~не** [中]

полазару̀вам [完] (为庆祝拉扎尔节)穿着盛装同别的姑娘们一起挨家挨户去唱唱歌祝福祝福

полàз|вам [未], **полàзя** *-иш, -их* [完] ❶爬一会儿;有时爬: Детѐто е прохòдило, но пàк ~ва. 孩子已经会走了,可有时还是爬爬。❷沿着…爬,在…上爬: По вратà му бѐше ~ила гъсѐница. 一条毛虫在他脖子上爬过。❸爬(攀登)到(一定的高度): Роя̀к турѝсти бя̀ха ~или във стръ̀мната у̀рва. 一群旅游者爬上了峭壁。❹开始爬;开始慢慢地走: Трѐтият звънѐц бѝе, влàкът ~ва. 第三遍铃响了,火车缓缓地开动起来。❺〈转〉(道路)在陡峭的地方缓缓向上延伸 ❻〈方〉(在一天中或一年中)第一次去做客(按迷信的说法,这次做客可以主吉凶) **~ване** [中]

полàз|ям [未], **полàзя** *-иш, -их* [完] 同 полàзвам **~яне** [中]

полà|йвам [未], **полàя** *-еш, -ях* [完] (狗)叫一会儿;时而叫(吠) **~йване** [中]

полаком|я̀вам се [未], **полакомя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 表现出贪婪: Полакомѝхме се за голя̀ма печàлба. 我们曾贪图赚大钱。**~я̀ване** [中]

поламт|я̀вам [未], **поламтя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] ❶开始渴望(渴求,强烈希求) ❷渴望(渴求,强烈希求)一小阵 **~я̀ване** [中]

пòлани 和 **пò-лàни** [副] 前年: Лàни бя̀х в четвъ̀рти клàс, а ~ — в трѐти. 去年我上四年级,前年上三年级。

пòланск|и *-а* 和 **пò-лàнски** [形] 前年的: Пòланската рекòлта бѐше слàба. 前年的收成差。

пòланш|ен *-на* 和 **пò-лàншен** [形] 同 пòлански

полàп|вам [未], **полàпам** 和 **полàпна** *-неш, -нах* [完] 狼吞虎咽地吃一会儿;时而狼吞虎咽地吃 **~ване** [中]

поласкà|вам [未], **поласкàя** *-еш, -х* [完] ❶阿谀,奉承,恭维;(说好听的话等)使某人高兴(满意): Предложѝ му товà — товà ще го ~е. 你把这个提供给他,这会使他高兴的。❷奉承(恭维)一会儿 — **се** [被动,中态] **~ване** [中]

полафу̀вам [完] 〈口〉谈谈,聊聊;谈(聊)一会儿

полàя [完] 见 полàйвам

пол|ѐ *-ѐта* 和 *-я̀* [中] ❶田野,野外,无林平原: Софѝйско ~ѐ 索非亚平原 Мѝнали горà зелѐна, / настàли ~ѐ ширòко. (Нар. пес.) 穿过绿色的森林,来到了辽阔的原野。❷田地,田,大田: Тòй отѝва на ~ѐто да орѐ. 他到田里去耕地。Жъ̀тварка пѐе нѐйде в ~ѐто. 割麦的妇女在田野上(的什么地方)歌唱。❸(图画的)底色,底子,地: злàтен лъ̀в на червѐно ~ѐ 红底色上的金狮子 бѐли бу̀кви на чѐрно ~ѐ 黑地白字 ❹(书籍、手稿等空白的)页边,边: Тòй взѐ писмòто и напѝса нѐщо с ѐдри бу̀кви върху̀ прàзното ~ѐ. 他把信拿来,在页边上用粗大的字体写了点什么。оставя̀м ширòко ~ѐ 留下很宽的空边 ❺〈转〉领域,范围: На младѐжите се открѝ нàй-ширòкото ~ѐ за дѐйност. 青年们面前展示着最广阔的活动领域。❻〈专〉场;界: електрѝческо ~ѐ 电场 магнѝтно ~ѐ 磁场 зрѝтелно ~ѐ 视野 ❼矿场,矿田: петрòлни ~ѐта 油田 ◇ **бòйно ~ѐ** 战场 **мѝнно ~ѐ** 〈军〉设雷地带,布雷区

полев|ѝ *-à* [形] 〈军〉 **воѐнно-~ѝ съ̀д** 战地军事法庭

полевъ̀д [阳], **полевъ̀дка** [阴] 大田农艺师,大田作物(学)家: òпитен ~ 有经验的大田农艺师

полевъ̀д|ен *-на* [形] 大田作业的,大田作物(学)的;大田作

物栽培的

полевъ̀дство [无复,中] 大田(农)作业;大田作物(学);大田作物栽培

полега̀т -*а* [形] 微斜的,(有)慢坡的,缓缓倾斜的: Пъ̀тят запо̀чва да ста̀ва ~. 道路开始有慢坡。~**о** [副] ~**ост** -остта̀ [阴]

полѐгна 见 поля̀гам 和 поля̀гвам

полѐгнал -*а* [形] 倾斜的,歪倒的: ~о дърво̀ 歪倒的树 ~а огра̀да 歪倒的篱笆

полѐдица [阴] 地上薄冰层,无雪的冰地: По у̀лиците е ~ и мъ̀чно се хо̀ди. 街上有一层薄冰,很难走。

поледя̀вам [未], **поледя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使(地面)结一层薄冰: Ду̀хна вя̀тър, та ~ѝ земя̀та. 刮了一阵风,使地上结了一层薄冰。

поледя̀вам се [未], **поледя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] (地面)结一层薄冰 ~**я̀ване** [中]

полежа̀вам [未], **полежа̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 躺(卧)一会儿;时而躺(卧): Полежа̀хме под ся̀нката. 我们在阴凉地躺了一会儿。~**а̀ване** [中]

по̀лез [阳] 〈民〉(一天或一年中的)第一次访友(按迷信的说法它可主吉凶)

полезащѝт|ен -*на* [形] 护田的: ~ни го̀рски по̀яси 护田林带

полѐз|ен -*на* [形] 有益的,有好处的(同 врѐден (有害的,有坏处的)相对): ~ен тру̀д 有益的劳动 ~ни живо̀тни 益兽 ~на храна̀ 有益于健康的食品 Това̀ е ~но за нѐго. 这对他有好处。~**но** [副] ~**ност** -ността̀ [阴]

полезрѐние [中] 〈书〉视野: Това̀ оста̀ва извъ̀н ~то ми. 这留在我的视野之外。

полѐзя 见 поля̀звам

полѐка [副] ❶慢慢地,从容不迫地,不慌不忙地: Ка̀чвахме се към връ̀ха̀ ~. 我们慢慢地朝山顶爬去。❷轻轻地,微弱地,不用力地;小心地,谨慎地: Натиснѝ ~ дръ̀жката. 你轻轻地推一下把手。❸〈口〉同 тѝхо (悄悄地,轻声地,低声地,温顺地): Кажѝ му го ~, та нѝкой да не чу̀е. 你把这事悄悄地告诉他,别让任何人听见。◇ ~-**лѐка** (**лѐка**-~) 〈口〉同 постепѐнно: Полѐка-лѐка всѝчко ще се наредѝ. 一切都会慢慢地安排好的。

полѐкичка [副] 很轻地;很慢地;很从容地;很轻声地

полеку̀вам [完] 治一治,医治(治疗)一小段时间 — **се** [反身,被动]

полемизѝра|м [未,完] 辩论,争论,进行论战: Ѝмам пра̀во да ~м с прокурату̀рата. 我有权同检察机关辩论。~**не** [中]

полѐмика [阴] 辩论,论战: во̀дя ~ 进行辩论 горѐща ~ 激烈的论战

полемѝст [阳], **полемѝстка** [阴] 辩论者,论战者;善于论战者,善辩者

полемѝч|ен -*на* [形] 辩论性的,(带)争论性的,论战的: ~на ста̀тия 论战性的文章 ~**ност** -ността̀ [阴]

полемѝческ|и -*а* [形] 同 полемѝчен: ~а спосо̀бност 辩论的才能,辩才

поленѐц -*ця̀* [阳], **поленка̀** [阴] 〈方〉同 поля̀нец

поленск|ѝ -*а̀* поленѐц 的形容词

поленя̀вам се [未], **поленя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] ❶变懒 ❷发一会儿懒

полѐп|вам[1] [未], **полѐпна** -*неш*, -*нах* [完] 粘住,黏住,贴住,黏附在…上: Калта̀ е ~нала по боту̀шите. 靴子粘上了泥。Разбъ̀рканите му косѝ бя̀ха ~нали по чѐлото му. 他那弄乱了的头发粘在他的额头上。~**ване** [中]

полѐп|вам[2] [未], **полепя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶粘(贴,糊)一点;时而粘(贴,糊) ❷到处(在很多地方)粘(贴,糊)上: Полѐпиха афѝши по стенѝте. 他们在各处的墙上贴了海报。— **се** [被动] ~**ване** [中]

полѐп|вам се [未], **полепя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 同 полѐпвам[1] ~**ване** [中]

полѐпна 见 полѐпвам[1]

полепя̀ 见 полѐпвам[2] 和 полѐпям

полепя̀ се 见 полѐпвам се

полѐп|ям [未], **полепя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 полѐпвам[1] — **се** [被动,中态] ~**яне** [中]

полесражѐни|е -*я* [中] 战场,沙场

по̀лет [阳] ❶飞,飞行: бърз ~ 快速飞行 То̀зи ~ бѐше мно̀го къс. 这次飞行距离很短。❷〈转〉意向,志向;精神振奋,热情突发,激动: ~ на въображѐнието 想象力丰富 ◇ **от птѝчи** ~ 鸟瞰

полетя̀ 见 полетя̀вам 和 полѝтам

полет|я̀вам [未], **полетя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 同 полѝтам ~**я̀ване** [中]

полѐчка [副] 〈民〉同 полѐка: Полѐчка се приближѝх до едѝн прозо̀рец. 我轻轻地走近一扇窗户。

полѐя 见 полѝвам

по̀лза [阴] 益处,好处,利益;用处;效益,效用,好效果(与 вреда̀ (害处,坏处)相对): ~ от нау̀ката 科学的效用 Съвѐтвам те за тво̀я ~. 我这是为了你好才劝你。Каква̀ ~ от това̀! 这有什么用! доня̀сям му ~ 给他带来好处 Ня̀мам нѝкаква ~ от това̀. 这对我没有任何好处。извлѝчам ~ от нѐщо 从某事得到好处 2:3 в на̀ша ~. 二比三,我们赢了。◇ **от** ~ **е** 有好处,有益处

по̀лзва|м [未] 同 по̀лзувам — **се** [被动,中态] ~**не** [中]

ползовѝт -*а* [形] 有益的,有好处的,带来好处的

ползотво̀р|ен -*на* [形] 有益的,有好处的,带来好处的: ~на дѐйност 有益的活动 ~**но** [副]

по̀лзува|м [未] 带来好处(益处),对…有好处(益处): Това̀ нѝщо не мѐ ~. 这对我一点好处也没有。Язовѝрът ще ~ ця̀лата око̀лия. 这水库将给全县带来好处。~**не** [中]

по̀лзува|м се [未,中态] ❶用,使用,运用,应用;采用: В клу̀ба ѝма и ку̀хня с всѝчки готва̀рски принадлѐжности, от ко̀йто се ~т са̀мо в тържѐствени слу̀чаи. 俱乐部里还有厨房,里面有全套炊具,这些炊具在举行隆重的庆典时才用。~м се от нѐмски езѝк 我使用德语 ❷利用: ~м се от слу̀чая 借此机会 ~м се от обстоя̀телствата 利用形势 ❸享有,享受,拥有: Жена̀та-ма̀йка се ~ с отдѐлна защѝта в тру̀дово отношѐние. 做母亲的妇女享受专门的劳动保护。~м се с голя̀ма свобода̀ 享有极大自由 ~**не** [中]

полѝ [复] ❶山脚下,山麓: в ~те на Вѝтоша 在维托莎山麓 ❷帽檐: ша̀пка с широ̀ки ~ 宽檐帽

поли- [复合词第一部] 表示"多"之意,例如 полиамѝден (聚酰氨的), политеѝзъм (多神教)

полиа̀ндрия [无复,阴] 同 многомъ̀жие (一妻多夫)

поливалѐнт|ен -*на* [形] 多价的,多值的

поливàлка [阴] 同 лèйка (喷壶)

пол|ѝвам [未], **полèя** *-èеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -èли*, 过被形动 *-ян, -яна, -èни* 和 *-ят, -ята, -èти* [完] ❶往…上浇,灌溉;往…上洒水(浇水): ～ѝвам градѝната 往花园里浇水 ～ѝвам ỳлиците 往大街上洒水 Полèй го със сирòп. 你往这上浇浓缩果汁吧! ❷替某人浇水(让他洗脸、洗手…): ～ѝвам му да се умѝе 替他浇水让他好好洗洗(脸、手等) ❸〈口〉(因喜事而)请朋友喝酒: Таквà голя̀ма и успèшна сдèлка — ня̀ма ли да я ～èем? — С удовòлствие … Заповя̀дайте, бъдèте мòи гòсти тàя вèчер. "这么大的一笔成功的交易,你不请我们喝酒庆祝庆祝吗?""我很乐意,今晚请你们到我这儿来做客吧!" — **се** [反身,被动] ～**ѝване** [中] ◇ **Катò че ме ～я̀ с студенà водà.** 他对我说的话就像晴天霹雳一样。

поливàч [阳], **поливàчка**[1] [阴] 灌溉工人

поливàчка[2] [阴] ❶喷壶 ❷洒水车,浇水车

полѝв|ен *-на* [形] ❶需要浇水的,需要灌溉的,水浇的: ～на плòщ 灌溉面积,水浇地 ❷灌溉(浇水)用的: ～ни съоръжèния 灌溉设备

полѝвк|а [阴] ❶浇一次,(一次)灌溉(洒水,浇水,泼水): Понèже ля̀тото бèше с валèжи и прохлàдно, полѝвахме сàмо трѝ пъ̀ти и тèзи ～и бя̀ха достàтъчни. 今年夏天多雨、凉爽,我们只浇了三次水,浇这三次水就够了。❷〈民〉浴疗

полигàв|ям се [未], **полигàвя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 流一点口水;流一会儿口水

полигàм|ен *-на* [形] 一夫多妻(制)的;一妻多夫(制)的

полигàмия [无复,阴]〈书〉一夫多妻(制);一妻多夫(制)

полиглòт [阳], **полиглòтка** [阴]〈书〉通晓多种语言的人

полигòн [阳]〈军〉靶场,演习场

полигрàф|ен *-на* [形] 同 полиграфѝчен

полиграфѝч|ен *-на* [形] 印刷的,印刷业的,印刷术的: ～на машѝна 印刷机

полиграфѝческ|и *-а* [形] 同 полиграфѝчен: ～а промѝшленост 印刷工业

полигрàфия [无复,阴] 印刷业;印刷术

полигрàфск|и *-а* [形] 同 полиграфѝчен

полиèдър [阳]〈数〉多面体

полиелè|й *-ят, -я, -и* [阳]〈旧〉同 полилèй

полиèстер [阳] 聚酯纤维,涤纶

полиèстер|ен *-на* [形] 聚酯纤维的,涤纶的: ～ни влакнà 涤纶纤维,化纤

полиетилèн [阳]〈化〉聚乙烯

полѝ|звам[1] [未], **полѝжа** *-жеш, -зах* [完] 舔一舔;舔一会儿;有时舔: Добѝчето не щè да ядè нѝщо, а ～зва сàмо сỳхата земя̀. 这头小牲口什么都不想吃,只是有时舔舔干燥的地面。 — **се** [反身,被动] ～**зване** [中]

полѝз|вам[2] [未], **полѝзна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 舔舔,舔几下;有时舔几下: Кòтката ～на от мля̀кото. 猫舔了几下牛奶。— **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

поликлѝника [阴] 分科诊所,门诊部

поликлинѝч|ен *-на* поликлѝника 的形容词: ～но лекỳване 门诊治疗 ～**но** [副]

поликлинѝческ|и *-а* [形] 同 поликлинѝчен

полилè|й *-ят, -я, -и* [阳] 枝形大吊灯,(吊着的)多烛的烛台

полимèр|ен *-на* [形]〈化〉聚合的

полимèри [复,阳]〈化〉聚合物,聚合体

полимеризàция [阴]〈化〉聚合(作用)

полиморфѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳]〈专〉❶多晶形(现象) ❷多型性,多态性

полин|я̀вам [未], **полинèя** *-èеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -èли* [完] ❶变得十分衰弱(瘦弱,衰颓,憔悴,虚弱);变得苍白(惨白): Лицèто ти е ～я̀ло. 你的脸变得很憔悴。❷(动物)脱毛,换毛;蜕皮,脱壳 ～**я̀ване** [中]

полиомиелѝт [阳]〈医〉脊髓灰质炎

полѝп[1] [阳] 水螅体,水螅虫

полѝп[2] [常复 *-и*, 阳]〈医〉息肉: ～и в носà 鼻息肉

полѝра|м [未,完] 抛光,打磨,研磨,磨光,磨出光泽,擦亮: ～м мрàмор 把大理石磨光 ～ни дъ̀рвени мèбели 打磨好的木制家具 — **се** [被动] ～**не** [中]

полирòва|м [未]〈口〉同 полѝрам — **се** [被动] ～**не** [中]

полировàч [阳], **полировàчка** [阴] 抛光工,打磨工,研磨工

полирòвка [阴] ❶同 полѝране ❷光泽的表面,磨光的表面: поврèждам ～та 把光面损坏 ❸抛光(打磨,研磨,磨光)用的料

полирòвъч|ен *-на* [形] 抛光的,磨光用的,打磨用的,研磨(用)的

полисèмия [阴]〈语〉多义现象,多义性

полиспàст [阳]〈技〉复滑车,滑车组

полистирòл [阳]〈化〉聚苯乙烯(一种高频绝缘材料)

полѝтам [未], **полетя̀** *-етѝш, -етя̀х*, 过主形动 *-етя̀л, -етя̀ла, -етèли* [完] ❶飞向,朝…飞;开始飞: Двèте птѝци ～ѝтат натàтък. 两只鸟朝那边飞去。❷朝…奔跑,奔向: Файтòнът с нòва сѝла ～етя̀ надòлу. 马车飞快地朝坡下奔去。❸很快地落下(跌下): Кòнят ря̀зко се дръ̀пна настранà и кòнникът ～етя̀ към земя̀та. 马猛地朝旁边退,骑手一下子摔在地上。～**ѝтане** [中]

политбюр|о *-а* [中] (共产党中央委员会的)政治局

полѝт|вам [未], **полѝтна** *-неш, -нах* [完] 同 полѝтам ～**ване** [中]

политеѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 多神教(与 монотеѝзъм(一神教)相对)

политемигрант [阳], **политемигрантка** [阴] 由于政治原因而迁居他国的人,政治流亡者

политемиграция [阴] 因政治原因而迁居他国的人(们),政治流亡者(们)

политехнизàция [无复,阴] (中学)基本生产(技术)教育化

политèхника [阴] ❶工科大学,工学院 ❷〈口〉工科大学(工学院)的建筑物(大楼)

политехнѝческ|и *-а* [形] 综合技术的,多科技术的: ～о образовàние 综合技术教育,基本生产(技术)教育

политзатворни|к *-ци* [阳], **политзатворничка** [阴] 政治犯

политзатворническ|и *-а* [形] 政治犯的

политизàция [阴] 政治化,使具有政治色彩

политизѝра|м [未,完] 使政治化,使具有政治色彩 — **се** [中态] ～**не** [中]

политѝ|к *-ци* [阳] ❶政治家: Тè не сà фантазьòри, а реàлни ～ци. 他们不是幻想家,而是现实的政治家。❷〈转〉有策略

的人;善于应付人的人

политѝка [阴] ❶政治;政策,策略: социа̀лна ~ 社会政策 стопа̀нска ~ 经济政策 ~ на мира̀ 和平政策 колониа̀лна ~ 殖民政策 На̀шата ~ тря̀бва да се ръково̀ди са̀мо от наро̀дните интерѐси. 我们的政策所遵循的只能是人民的利益。❷政治问题;政治生活,政治事件: Заговорвахме за голѐми ра̀боти, за ~ и за светов̀ните събѝтия. 我们谈起了大事,谈起了政治问题和国际事件。❸手段,手腕,招儿: То̀й ѝска да му се пра̀ви ~. 他想对他耍手腕。◇ **бѝстря** ~ 〈口〉谈政治生活和社会生活中的问题和事件,谈国家大事 **пра̀вя** ~ 1.搞政治 2.向某人讨好,巴结某人(以达到某种目的)

политика̀н [阳], **политика̀нка** [阴]〈不赞〉政客

политика̀нск|и -*а* [形] 政客的

политика̀нство [无复,中] 当政客;政客做的事,政客手腕

политика̀нст[ву]ва|м [未] 当政客 ~**не** [中]

полѝтикономия [无复,阴] 政治经济学

политинформа̀ция [阴] 政治信息,政治情报,政治消息

политѝч|ен -*на* [形] 有策略的;办法得体的,有手腕的;善于应付人的: ~ен човѐк 有策略的人 ~**но** [副] ~**ност** -ността̀ [阴]

политѝческ|и -*а* [形] 政治的,政治上的,政务的;政策的,策略的: ~а борба̀ 政治斗争 ~а организа̀ция 政治组织 ~и права̀ 政治权利 ~и живо̀т 政治生活 ~и разбѝрания 政治见解 ◇ **~а иконо̀мия** 政治经济学 **~и престъ̀пник** 政治犯 **~и** [副]

полѝткомисар -*ят*, -*я* [阳] 政委

полѝткръжо|к -*ци* [阳] 政治学习小组

полѝтна 见 полѝтвам

политоло̀|г -*зи* [阳] 政治理论家,政治学家

политоло̀гия [阴] 政治学,政治理论

полѝтотдел [阳] 政治部,政治处

полѝтпросвета [阴] 政治教育

полѝтпросветни|к -*ци* [阳] 政治教育工作者

полѝтработни|к -*ци* [阳] 政治教育工作者,政工干部

политу̀ра [阴] ❶擦亮剂,擦光漆 ❷(磨光的表面)光滑的一层 ❸同 полѝране

полѝтшкола [阴] 政治学校

полифонѝч|ен -*на* [形] 同 многозву̀чен (复调的,多声的): ~но пѐене 多声部合唱 ~**но** [副]

полифо̀ния [阴] 同 многозву̀чие (复调音乐,多声部)

по̀лица [阴] 期票,票据: Дължѝте ми по ~ 1000 лѐва. 按照期票您欠我 1000 列弗。падѐж на ~ 期票的最后期限 ◇ **гаранцио̀нна** ~ 保单 **застрахова̀телна** ~ 保险单,保险证书 **протестѝрам** ~ (对债务人拒付的期票或付款人拒绝承兑的期票)作出拒付证书 **шконтѝрам** ~ 把期票(票据)贴现,在期票反面签字将收款权转给别人

полѝца [阴] (钉在墙上的)搁架;(橱中隔成层的)隔板,格板,架子

полица̀|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳] 警察,警士: унифо̀рмен ~й 穿制服的警察

полицѐйск|и -*а* [形] 警察的;警察局的,警察队的: ~а унифо̀рма 警察制服 ~и уча̀стък 警察分局 ◇ **~и ча̀с** 宵禁,(开始)戒严(的时间)

полицѐйщина [阴]〈不赞〉警察制度

полицемѐр|вам [未], **полицемѐря** -*иш*, -*их* [完] 假仁假义一番,耍耍两面派

полѝция [阴] 警察;警察局,警察队: Полѝцията разпръ̀сква тѝя мѝрни гра̀ждани. 警察们把这些和平居民驱散了。

полича̀|вам [未], **полича̀** -*ѝш*, -*а̀х* [完] [只三] 变得明显(醒目),看得出来: От ду̀мите му ~а̀ каква̀ му е бо̀лката. 从他的话可以看出他有多么痛苦。То̀зи път бѐше пѝл — ~а̀ о̀ще като̀ влѐзе в ста̀ята. 这次他喝酒了,这一点从他刚进房间就看得出来。

полѝчб|а [阴] (按迷信说法的)兆,预兆: Появѝха се ~и: в махала̀та една̀ кра̀ва бѐше родѝла телѐ с двѐ главѝ. 出现了预兆:村里有一头母牛生了一个长着两个头的牛犊。

полѝчбен -*а* полѝчба 的形容词

полѝчка[1] [阴] пола̀ 的指小: къ̀са ~ 小短裙

полѝчка[2] [阴] полѝца 的指小

полишинѐл [阳]〈书〉(法、意民间傀儡戏中的)丑角;〈转〉滑稽角色,小丑 ◇ **та̀йна на** ~ 公开的秘密

полк -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳]〈军〉团,团队: артилерѝйски ~ 炮兵团 пехо̀тен ~ 步兵团

по̀лка [阴] ❶波尔卡舞 ❷波尔卡舞曲

полков|и̇ -*а̀* полк 的形容词: ~а̀ канцела̀рия 团部

полко̀вни|к -*ци* [阳] 上校

полко̀вническ|и -*а* полко̀вник 的形容词

полко̀вницк|и -*а* [形] 同 полко̀внически: ~и паго̀ни 上校肩章

полково̀д|ец -*ци* [阳] 同 пълково̀дец

по̀ло[1] [中]〈运〉❶马球(运动) ❷水球(运动)

по̀л|о[2] -*а* [中] 高圆翻领套衫

по̀лов -*а* [形] 性的,有性的: ~и о̀ргани 性器官 ~а зря̀лост 性成熟 ~о размножа̀ване 有性生殖 ~**о** [副]

половѝн [不变,形] (与名词连用)一半,一半的,半个: ~ ча̀с 半小时,半个钟头 Изя̀дох ~ кило̀ я̀бълки. 我吃了半公斤苹果。След ~ годѝна ще довъ̀ршим строѐжа. 半年以后我们能完工。◇ ~ **човѐк** 有病的人,不健康的人 **с ~ гла̀с** 同 шепнѐшко̀м (悄悄地) **с ~ уста̀** 不真心地,不愿意地,做做样子,表面上应付应付: Пока̀ни ме с ~ уста̀. 他只是为了做做样子邀请了我。

половѝна [阴] ❶一半,半,半个: мѐсец и ~ 一个半月 Измѝнахме ~та път. 我们走完了一半路程。През пъ̀рвата ~ на мѐсеца врѐмето бѐше дъждовѝто. 上半个月多雨。❷〈民〉腰: тъ̀нка ~ 细腰 ◇ **през ~та** 从(长形物件的)中间,拦腰 **нѐжна** ~〈谑〉老婆,那一口子(指妻子)

половѝнка [阴] ❶ половѝна 的指小: ~ вѝно 半升葡萄酒 ❷〈谑〉那一位,那一口子(指妻子): Къдѐ ти е ~та? 你那一位在哪儿?

половѝнки [复,阴] 一种矮靿鞋

половинча̀т -*а* [形] 不完整的,不彻底的;模棱两可的,不明确的;犹豫不决的,动摇不定的: ~ о̀тговор 模棱两可的答复 ~и мѐрки 不彻底的措施 ◇ ~**о** [副] ~**ост** -остта̀ [阴]

половнѝ|к -*ци* [阳]〈民〉可容半维德罗(7.5 公升)液体的容器(桶)

половнѝца [阴]〈民〉可容半升或半奥卡(641.5 克)液体的容器

полов|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [完] 捕一阵,捉一阵

половя̀|к -*ци* [阳]〈方〉❶同 половни́к：Донѐсоха ~ци с ви́но. 他们提来几瓶半奥卡装的葡萄酒。❷半天时间可耕完的地

пъ̀ло|г[1] -*зи* [阳] ❶(母鸡下蛋或孵小鸡的)窝 ❷(为了吸引母鸡去下蛋而放在窝里的)蛋

пъ̀ло|г[2] -*зи* [阳]〈方〉(割下后)放在一起的几把麦子：Тòй успя̀ да извъ̀рже ~зите на снòпи. 他来得及把一小堆、一小堆的麦子捆成麦捆。

полòжа 见 пола̀гам

положѐни|е -*я* [中] ❶位置：геогра̀фско ~е 地理位置 ❷姿势：сѐднало ~е 坐着的姿势 Тòй не бѐше изменѝл ~ето си. 他没有改变自己的姿势。❸[只单]状况,状态,情况;处境,环境;情势,局势：тру̀дно (затрудня̀вено) ~е 困难的处境 тѐжко ~е 困境 междунаро̀дно ~е 国际局势 ❹[只单]健康状况：При ра̀бота гърдѝте му ще закрѐпнат, но бѐз ра̀бота ~ето му положѝтелно ще се влошѝ. 如果有工作,他的肺病会好起来,但是,如果没有工作,他的健康状况肯定会恶化。❺[只单]地位;状况：социа̀лно ~ 社会地位 ❻[只单]良好的经济状况：И когàто Нòна свъ̀рши гимна̀зия, мака̀р ~ето на Манола̀ки да бѐше вѐче разкла̀тено, тòй я изпра̀ти да у̀чи нѐщо във Швейца̀рия. 诺娜中学毕业时,尽管马诺拉基的经济状况已经变差了,但他还是把她送到瑞士去学点什么。❼[只单](政权机关所规定的)条例,章程,规章;制度：воѐнно ~е 战时状态,戒严 ❽原理,原则,论旨,立论;论点：осно̀вни ~я на докла̀д 报告中的基本论点 ◇ **влѝзам в ~ето на нѝкого** 同情某人 **в ~е** 怀孕 **в ~ съм да …** 我能够,我有可能

положѝтел|ен -*на* [形] ❶肯定的;认可的;同意的,赞同的(与 отрица̀телен (否定的)相对)：~ен о̀тговор 肯定的答复 ~на оцѐнка 肯定的评价 ❷有把握的;不容争辩的,无疑的：~ни свѐдения 确切的消息 ❸值得赞许的,优良的,良好的;有益的,有用的;有作用的,有力的(与 отрица̀телен (不良的,不利的)相对)：~но въздѐйствие 好的作用 ❹积极的,有为的;正面的,正派的,品格善良的：~ен геро̀й 正面人物 ❺〈物〉阳的,阳性的,正的(与 отрица̀телен (阴的,负的)相对)：~ен заря̀д 阳电荷,正电荷 ❻〈数〉正的,零上的(与 отрица̀телен (负的)相对)：~но число̀ 正数 **~но** [副] 肯定地,无疑：Нѝкой не можà да кàже ~но далѝ през тàзи но̀щ Давѝд бѐше спа̀л илѝ нѐ. 谁都不能肯定地说大卫在这一夜里睡没睡觉。**~ност** -*ността̀* [阴]：Не мòга да твърдя̀ с ~ност. 我不能肯定(地说)。

полѝквам [未], **полѝкам** [完](狗、猫等)舔着喝一点;时而舔着喝

полом|я̀вам [未], **поломя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 把…完全(大部分)折断(打断,打碎,弄坏,折毁)：Бу̀рята ~ѝ гора̀та. 暴风雨把树林折毁了。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

полонѐза [阴] ❶波洛涅兹舞(波兰的一种旧式的隆重交际舞) ❷波洛涅兹舞曲

поло̀ний [阳]〈化〉钋(Po)

полоса̀ [阴] 同 я̀вица (带形物,带,条)

полѝч|вам [未], **полѝча** -*иш*, -*их* [完](狗、猫等)舔着喝一点;时而舔着喝

пъ̀лск|и[1] -*а* [形] ❶田地的,(在)田野的,田间的：~и села̀ 田野中的村庄 ~а ра̀бота 田间工作,农活 ❷住在田间的,生长在田间的,大田的：~и сѐляни 住在田野间的农民 ~о цвѐте 田野里开的花 ❸田野(田间)所特有的：~и свѐж въ̀здух 田野的清新空气 ❹野战的,战地的：~а бо̀лница 野战医院 ◇ **~а мѝшка** 田鼷鼠(*Arvicola arvalis*) **~и пазач** 守田人,看园子的人

пъ̀лск|и[2] -*а* [形] ❶По̀лша 和 поля̀к 的形容词：~а литерату̀ра 波兰文学 ❷[用作名] **~и** [阳] 波兰语

полу- [复合词第一部] 表示：1."半个"、"半"之意,例如 полувеко̀вен (半世纪的), полудно̀евен (半日的) 2."差不多"、"大约"、"部分地"、"在一定程度上"、"不完全"之意,例如 полувоѐнен (半军事的), полувъ̀лнен (非纯毛的,毛同其他纤维混纺的), полуго̀ден (还有些用处的)

полубо̀|г -*овѐ* [阳], **полубогѝня** [阴]〈书〉(希腊和罗马神话中的)半神半人;受崇拜的不朽人物,被神化的英雄

полубожѐствен -*а* [形] 半神半人的：~и същества̀ 半神半人

полубожество̀ -*а̀* [中] 半神半人;地位较低的神

полубу̀д|ен -*на* [形] 半醒半睡的

полувѐк -*овѐ* [阳] 半世纪

полувеко̀в|ен -*на* [形] 半世纪的：~на бо̀рба 半世纪的斗争 ~на тво̀рческа дѐйност 半世纪的创作(创造性)活动

полувѝсш -*а* [形] **~е образова̀ние** (中等教育之后的)专修科教育(一般延续两年),大专教育

полувисшѝст [阳], **полувисшѝстка** [阴]受过专修科教育的人,具有专修科毕业文化程度的人,大专毕业的人

полуврѐме -*на̀* [中]〈运〉(比赛的)半场：пъ̀рво ~ 上半场

полуга̀р [阳]〈民〉(冬季关羊用的)羊圈

полугла̀д [阳] 半饥饿状态,吃不饱,饿肚子

полугла̀д|ен -*на* [形] 只吃了很少东西的,半饥半饱的,没有吃饱的：Чѐсто си ля̀гахме ~ни. 我们经常是半饿着肚子躺下睡觉。

полугла̀с -*овѐ* [阳] 很轻的声音：И зачѐте с ~ онова̀, коѐто бѐше пѝсала. 她轻声地读起她写好的东西来。

полугла̀с|ен -*на* [形] ❶轻声的：~ни ра̀зговори 轻声的谈话 ~но чѐтене 轻声的读 ❷(以前对斯拉夫字母 ъ 和 ь 下的定义)半元音的 **~но** [副]：Тѐ разгова̀ряха ~но. 他们轻声地谈着。

полуглу̀х -*а* [形] 半聋的

полуго̀ди|е -*я* [中] ❶半年 ❷半学年,一学期：зѝмно ~е 秋季始业的那一学期,上学期

полугодѝш|ен -*на* [形] 半年的,半年为期的：~ен абонамѐнт 半年的预订(期)

полуго̀л -*а* [形] 半裸的,穿得很少的：На слъ̀нце игра̀ят ~и деца̀. 半裸的孩子们在太阳地里玩着。

полуго̀тов -*а* [形] 做好一半准备的,准备了一半的

полугра̀дск|и -*а* [形] 半城市化的：~и бѝт 半城市化的生活

полугра̀ждан|ин -*и* [阳], **полугра̀жданка** [阴] 半城里半乡下人,外表像农民的城里人,土里土气的城里人

полугра̀жданск|и -*а* [形] 半城里半乡下人的,外貌像农民的城里人的：~о облекло̀ 带着土气的城里人的服装

полуграмо̀т|ен -*на* [形] 稍微识字的,识字不多的,文化程度低的：~на ма̀йка 识字不多的母亲 **~но** [副]：~но напѝсан адрѐс 写得不规范的地址 **~ност** -*ността̀* [阴]

полу̀да [阴] ❶疯狂,精神错乱：Полу̀дата у нѐго не тра̀е дъ̀лго. 他的精神错乱延续得不长。❷发狂,狂妄;极不合理智;丧失理智：Влю̀бен до ~. 他爱得发狂。

полуд|ѐн -*еня̀т*, -*еня̀*, -*нѝ* [阳] ❶(常指工作日)半日,半天;

трудов ～ѐн 半个劳动日 Рабо̀тих допълнѝтелно пѐт ～нѝ. 我加了五个半天的班。❷〈旧〉南面,南边

полудѐя 见 полудя̀вам

полудѝв *-а* [形] ❶半野蛮的: ～и племена̀ 半野蛮的部落 ❷半野的;未完全驯服的: ～и конѐ 未完全驯服的马 ❸不大开化的,不大文明的;有些变野的

полуднѐв|ен *-на* [形] 半天的,半日的: Днѐс ѝмаме ～на почѝвка. 今天我们有半天的休息。～ни учѐбни заня̀тия 半日的课 ～на дѐтска градѝна 半日托幼儿园

полудря̀мка [阴] 微微地打盹(打瞌睡,微睡)

полуду̀вам [完] ❶发一会儿疯 ❷疯闹一会儿 ❸激情地追求一阵

полудя̀вам [未], **полудѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完] 发疯,发狂: Да не сѝ ～я̀л? 你别是发疯了吧? ～я̀вам от ра̀дост 高兴得要发疯 **～я̀ване** [中]

полуета̀ж [阳] 半层,一楼半(介于一层和二层之间的低矮的一层);阁楼

полужѝв *-а* [形] 半死不活的,奄奄一息的;半死的,刚刚能动的: ～о детѐ 奄奄一息的孩子

полузабра̀ва [阴] 半昏迷的状态,晕晕腾腾(迷迷糊糊)的状态: Бо̀лният изпа̀дна в ～. 病人陷入了半昏迷状态。

полузабра̀вен *-а* [形] 忘了一半的,差不多忘掉的;几乎被人忘掉的,差不多失传的: ～ спо̀мен 差不多已忘掉的事情

полузакрѝт *-а* [形] 半(关)闭的;被遮盖一半的,半封闭的: ～а къщица 被遮掩一半的小屋 Дрѐмеше с ～и очѝ. 他半闭着眼睛打瞌睡。

полузана̀ят [阳] 比较容易掌握的手艺(技艺)

полузатво̀рен *-а* [形] 半(关)闭的,被遮盖一半的;半封闭的: Спѝ с ～и уста̀. 他半闭着嘴睡觉。

полузащѝта [阴]〈运〉(足球、冰球等的)前卫,前卫队员

полузащѝт|ен *-на* [形] 前卫的

полузащѝтни|к *-ци* [阳] (足球、冰球等的)前卫(队员)

полуздра̀ч [无复,阳] 朦胧,昏暗,半明不暗

полуизгнѝл *-а* [形] 半腐烂的,半腐败的: ～и стъпала̀ 半腐朽的楼梯

полуизсъ̀хнал *-а* [形] 半干的,半干涸的: ～и кло̀ни 半干枯的树枝 ～и дрѐхи 半干的衣服 ～а трева̀ 半干枯的草

полуинтелигѐнт|ен *-на* [形] 同 полуобразо̀ван: ～ни кариѐристи 没多少知识的钻营家

полуинтелигѐнция [无复,阴] 没有多少学问的人们,没受过多少教育的人们

полукласѝ|к *-ци* [阳], **полукласѝчка** [阴]〈旧〉❶在中学的半古典语文部(只学两种古典语文中的一种——拉丁文)学习的学生 ❷在中学的半古典语文部毕业的学生

полукласѝческ|и *-а* [形]〈旧〉半古典的(指学校中的分部,在该部中学生只学古希腊文和拉丁文这两种古典语文中的拉丁文): ～а гимна̀зия 半古典中学

полуколониа̀л|ен *-на* [形] 半殖民地的: ～на държа̀ва 半殖民地国家 ～ни наро̀ди 半殖民地国家的人民

полуколо̀ния [阴] 半殖民地

полукръ̀г *-ове* [阳] 半圆(形): Деца̀та се наредѝха в ～. 孩子们围成半圆形。

полукръ̀г|ъл *-ла* [形] 半圆形的: ～ъл прозо̀рец 半圆形的窗户

полукулту̀ра [阴] 低的文化,不高的文化修养,不高的文化程度

полукулту̀р|ен *-на* [形] 修养不高的,文化程度不高的

полукъ̀лбест *-а* [形] 半球形的

полукълбо̀ *-а̀* [中] ❶半球,半球面 ❷半球形的东西 ❸(地球或其他天体的)半球: Сѐверно (Ю̀жно) ～о̀ 北(南)半球

полулега̀л|ен *-на* [形] 半合法的: ～ен печа̀т 半合法的刊物 ～но съществу̀ване 半合法的存在

полулѐгнал *-а* [形] 半躺的,半卧的

полуло̀жа [阴]〈军〉上护木

полумайму̀ни [复,阴] 狐猴,原猴(*Prosimiae*)

полумѐсец [无复,阳] ❶半月,缺月,新月;半月形 ❷〈转〉伊斯兰教: Ца̀риград е на̀ш — запо̀чна то̀й — Кръ̀стът ще победѝ ～а. "君士坦丁堡是我们的,"他开始说,"基督教将战胜伊斯兰教。"

полумѐсеч|ен *-на* [形] 半个月的: ～ен сро̀к 半个月的期限 ～на запла̀та 半个月的工资 ～на вака̀нция 半个月的假期 **～но** [副]

полумѐсечи|е *-я* [中] 半个月

полумра̀к [无复,阳] 半暗,朦胧,昏暗,半明不暗: В ста̀ята ца̀реше ～. 房间里一片昏暗。

полумра̀ч|ен *-на* полумра̀к 的形容词: ～ен дѐн 昏暗的日子

полумъ̀рт|ъв *-ва* [形] 垂危的;半死不活的,不死不活的

полумя̀рка *-ѐрки* [阴] 不彻底的办法,敷衍办法,治标办法: Преслѐдването на пия̀нството с гло̀би е ～я̀рка. 对酗酒处以罚款是一种治标的办法。

полуна́дя̀сно [副] (指口令)半面向右转

полуналя̀во [副] (指口令)半面向左转

полунау̀ка [无复,阴] 不完全的科学

полунау̀ч|ен *-на* [形] 不太科学的;不严肃的,不认真的

полунезавѝсим *-а* [形] 半独立的,半自主的: ～о кня̀жество 半独立的公国

полуно̀щ [无复,阴] 半夜,午夜,子夜: Ста̀нахме в ～. 我们在半夜里就起床了。

полуно̀щ|ен *-на* [形] 半夜的,午夜的,子夜的: ～ен мра̀к 午夜的黑暗 ～на тишина̀ 子夜的寂静

полуоблѐчен *-а* [形] 半裸(体)的

полуобрабо̀тен *-а* [形] 没有加工完的,未完全制作好的,经过半加工的: ～и ко̀жи 经过半加工的皮子 ◇ **～и материа̀ли** 半制品,半成品

полуобразо̀ван *-а* [形] 没有多少学问的,没受过多少教育的,文化水平不高的;(做出有学问的样子而)实际上没什么学问的

полуокръ̀жност *-та̀*, *-и* [阴] 半圆,圆周的一半

полуосветѐн *-а* [形] 半明半暗的,光线暗淡的: ～а за̀ла 光线暗淡的大厅

полуо̀стров [阳]〈地理〉半岛: Балка̀нски ～ 巴尔干半岛

полуотво̀рен *-а* [形] 半开着的: ～ прозо̀рец 半开着的窗户

полуофициа̀л|ен *-на* [形] 半官方的: съобщѐние от ～ен ѝзточник 半官方的消息

полупия̀н *-а* [形] 半醉的,微醉的

полупра̀з|ен *-на* [形] 半空的: ～на за̀ла 半空的大厅

полупрегъ̀рбен *-а* [形] 有点驼背的,微驼的

полупровòдни|к -*ци* [阳]〈理〉半导体
полупрозрàч|ен -*на* [形] 半透明的：～на мъглà 半透明的雾 ～но стъкло̀ 半透明的玻璃
полупролетариàт [阳] 半无产阶级
полупролетàри|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳] 半无产者，半自耕农
полупролетàрск|и -*а* полупролетàрий 的形容词
полупрàк -*а* [形] **～а рѐч**〈语〉半直接引语（使用作者（叙述者）的人称转述他人说的话）
полупустѐещ -*а* [形] **～и земѝ** 快要荒芜的土地，半荒芜的土地
полупустѝн|ен -*на* [形] 半沙漠性的：～ни о̀бласти 半沙漠地区
полупустѝня [常复，阴] 半沙漠（地带）
полуразвалѐн -*а* [形] 有些坏了的，开始腐烂（腐败）的：～а хранà 开始发馊（腐败）的食物
полуразвалинà [阴] 半废墟，半毁的房屋（建筑物）
полуразго̀лен -*а* [形] 半裸的，差不多赤裸的
полуразградѐн -*а* [形] 围墙差不多全去掉（拆掉）的，围墙未完全拆掉的：～ дво̀р 围墙差不多全拆掉的院子
полуразрушѐн -*а* [形] 毁坏得很厉害的：～о сѐло 毁坏得很厉害的村庄
полуро̀та [阴]〈军〉半个连
полусѐлск|и -*а* [形] 半农村的
полусерио̀з|ен -*на* [形] 不太严肃的，不太正经的，半正经的，半认真的 **～но** [副]
полусл|ѐп -*ѐпа*, -*ѐпи* [形] 不完全瞎的，半瞎的：～ѐп стàрец 半瞎的老人
полусл|ѐт -*ѐта*, -*ѐти* [形] **～ѐто пѝсане** 半连写（用连词符号（-）把复合词的两个组成部分连接起来的书写方法）
полусрѝтен -*а* [形] 半毁的，毁坏得很厉害的：～а стенà 毁坏得很厉害的墙
полустѝх -*о̀т*, -*à*, -*ове* [阳] 半句诗，诗的半句（半行），一句诗中的一部分
полустѝши|е -*я* [中] 同 полустѝх
полусуро̀в -*а* [形] 半生不熟的，没煮（烤…）熟的
полусутерѐн [阳]（墙的上半部在地面上的）半地下室
полусутерѐн|ен -*на* полусутерѐн 的形容词
полусфѐра [阴] 半球，半球面
полусферѝч|ен -*на* [形] 半球形的，半球面的
полусъзнàние [无复，中] 半有知觉，丧失一些知觉：Нѝе сме в ～. 我们处于半昏迷的状态。
полусъзнàтел|ен -*на* [形] 半有意识的；半下意识的 **～но** [副]
полусъ̀н [无复，阳] 半睡半醒的状态
полусъ̀н|ен -*на* полусъ̀н 形容词：Но̀щите му минàваха в полубу̀дно, ～но състоя̀ние. 这几夜他都是在半睡半醒的状态下度过的。**～но** [副]
полусърдѝто [副] 半生气地，有点生气地：Тя̀ се обàди полушеговѝто, ～. 她半开玩笑、半生气地答话。
полус|ѐнка -*ѐнки* [阴] ❶半阴影，半透明的阴影，淡影 ❷光线微弱的地方，较阴凉的地方：Да застàнем на ～ѐнка, че сме запотѐни. 咱们站在有点阴凉的地方吧，咱们都出汗了。
полу̀тва|м се [未]，**полу̀там се** [完] [中态] ❶徘徊（漫游）一会儿；时而徘徊（踱来踱去，漫游）：Полу̀тах се из у̀лиците. 我在大街上转了一阵。❷迷了一阵路，迷失了一阵方向 **～не** [中]
полутвъ̀рд -*а* [形] 不软不硬的，不太硬的，易变形的
полутѐч|ен -*на* [形] 半液体的，半流质的
полуто̀н -*ове* [阳] ❶〈乐〉半音 ❷（绘画中）颜色由浅至深的过渡；中间色
полутрѐзвен -*а* [形] 半清醒的，半醉的
полутъ̀м|ен -*на* [形] 半明不暗的，不十分亮的，光线暗淡的，昏暗的：～на стàя 光线暗淡的房间 ～на ѝзба 昏暗的地窖 **～но** [副]
полуфабрикàт [阳] 半成品，半制品
полуфинàл [阳]〈运〉半决赛
полуфинàл|ен -*на* [形]〈运〉半决赛的
полуфиналѝст [阳]，**полуфиналѝстка** [阴] 获得半决赛权的运动员
полухрàст [阳] 小灌木，半灌木
получ|àвам [未]，**полу̀ча** -*иш*, -*их* [完] ❶收到，领到，接到；得到，获得；收受；接受，受到：Не смѐ ～или от нѐя пѝсмо до̀ста отдàвна. 我们相当长时间没有接到她的信了。～àвам подàрък 收到礼品 ～àвам заплàта 领到工资 ～àвам прѐмия 获得奖金 ～àвам зàповед 接到命令 ～àвам образовàние 受到教育 ❷得出，提出，提炼，炼出；制成：～àвам бензѝн от петро̀л 从石油提炼汽油 Като̀ съберѐм 2 и 2 ～àваме 4.（我们）把 2 加上 2，得出 4。～àвам главобо̀лие 患头痛症 — **се** [被动] ◇ **～àвам признàние** 得到承认 **～àвам извѐстност** 获得名声；出名 **～àвам у̀дар** 患中风 **～àване** [中]
получ|àвам се [未]，**полу̀ча се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态，只三] 搞出，搞成；结果，结果是，原来是：Полу̀чиха се добрѝ резултàти. 结果很好。Вмѐсто вѝе да ръково̀дите младѐжите, ～àва се такà, че младѐжите ви ръково̀дят. 结果是，不是你们领导年轻人，而是年轻人领导你们。**～àване** [中]
получàтел -*ят*, -*я* [阳]，**получàтелка** [阴] 收件人，收信人，领受人：по̀дпис на ～я 收件人的签名
полушàри|е -*я* [中]〈旧〉同 полукъ̀лбо̀：зѐмно ～е（地球的）半球
полушеговѝт -*а* [形] 半开玩笑的，半开玩笑半正经的：Говòреше с ～ то̀н. 他用半开玩笑的口吻说话。**～о** [副]：Поразбѝрам ги мàлко-мно̀го тѝя рàботи, — завъ̀рши то̀й полусерио̀зно, ～о. "我多多少少懂点这类事。"他半正经、半开玩笑地结束了他的话。
полушу̀ба [阴] 同 полушу̀бка
полушу̀бка [阴]（长及膝的）短皮大衣，皮袄
По̀лша 波兰（欧洲）
полъ̀|гвам [未]，**полъ̀жа** -*жеш*, -*гах* [完] ❶撒点谎，说点假话，瞎说说：То̀й обѝча да ～гва, та не му̀ се сърдѐте. 他喜欢撒点谎，您别生他的气。❷迷惑，欺骗，哄骗 **～гване** [中]
полъ̀|гвам се [未]，**полъ̀жа се** -*жеш се*, -*гах се* [完] [中态] 受迷惑；受骗：Полъ̀гал се по прàзни обещàния. 他被空口诺言所欺骗。**～гване** [中]
полъго̀т|я -*иш*, -*их* [完] 骗骗，欺骗欺骗：Дошъ̀л да ни ～и. 他跑来骗骗我们。
полъ̀жа 见 полъ̀гвам
полъ̀жа се 见 полъ̀гвам се
полъ̀с|вам [未]，**полъ̀сна** -*неш*, -*нах*，过被形动 -*нат* [完]

亮一会儿,发一会儿光,发一会儿闪光,闪亮一阵;时而亮(发光,闪光) — **се** [被动]

полъ̀сквам [未], **полъ̀скам** [完] 微微发亮,发一会儿亮,发一会儿光 — **се** [反身,被动]

полъ̀сна 见 полъ̀свам

пѝлъх [无复,阳]〈诗〉轻轻吹动,轻轻拂来: ~ на вя̀търа 微风吹拂

полъ̀хва|м[1] [未], **полъ̀хам** [完] [只三] 轻轻地吹一阵,吹拂一会儿 ~**не** [中]

полъ̀х|вам[2] [未], **полъ̀хна** *-неш, -нах* [完] 轻轻地吹一会儿,吹拂一阵: Прѐсен ӯтренник ~на над Балка̀на. 清新的晨风在巴尔干山上空轻轻吹拂。~**ване** [中]

полю̀б|вам [未], **полю̀бя** *-иш, -их* [完] 爱一会儿,爱恋一阵;时而爱一阵

полюбѐзнич|а *-иш, -их* [完] 有点过分客气,说说客套话,恭维恭维

полюбо̀в|ен *-на* [形] 同 дрӯжески (和睦的,友好的) ~**но** [副]

полюбопѝтст[ву]вам [完] 表现出好奇,好奇地打听: Полюбопѝтствувах да узна̀я какво̀ ѝма та̀м. 我好奇地打听,想知道那儿发生了什么事。

полюбӯва|м се [完] 欣赏(观赏,鉴赏,赏玩)一会儿: Мъгла̀та попрѐчи на турѝстите да се ~т на хӯбавата приро̀да. 雾妨碍旅游者们欣赏美丽的大自然。

полю̀бя 见 полю̀бвам

полюлѐ|й *-ят, -я, -и* [阳]〈粗〉同 полилѐй

полюл|я̀вам [未], **полюлѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* [完] 轻轻摇动(摇荡,摇晃,摇摆);摇动(摇荡,摇晃,摇摆)一会儿;时而摇动(摇荡,摇晃,摇摆): Полюлѐй детѐто, докато̀ заспѝ. 你摇一会儿孩子,直到他睡着。— **се** [反身,被动,中态]: Вървѝ сред ӯлицата и се ~я̀ва. 他在街中间走着,身子微微地摇晃。~**я̀ване** [中]

по̀люс [阳] ❶极,极地: Сѐверен (Ю̀жен) ~ 北(南)极;北(南)极地带 ❷〈理〉极,电极;磁极;极点: магнѝтен ~ 磁极 ❸〈转〉极,端,极端: на два̀ противополо̀жни ~а 处于两个相反的极端

по̀люс|ен *-на* [形] ❶极的;极地的 ❷极的,电极的;磁极的;极点的

полют|я̀вам [未], **полютя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] [只三] 有点辣味,有点辣舌头,有点发辣,有点辣(呛,熏)眼睛(鼻子、嗓子等);辣(呛,熏)一会儿

полю̀ция [阴] 遗精

полю̀ш|вам [未], **полю̀шна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 微微摇动;摇一会儿;时而摇: Полю̀шваше вя̀тър презрѐлите нѝви / и ка̀пеха ѐдри зърна̀ по земя̀та. (Ем. п. Димитров) 风轻轻吹动熟透的庄稼,硕大的谷粒滚落在地上。— **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

полю̀шк|вам [未], **полю̀шкам** [完] 摇动(来回摇晃)一会儿;时而摇动(来回摇晃): Като̀ ги ~ат едѝн-два̀ ча̀са вълнѝте, ня̀кои ще се натъркаля̀т от мо̀рска бо̀лест. 海浪再把他们摇晃一两小时,有的人就会因为晕船而折腾。— **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

полю̀шна 见 полю̀швам

полю̀щ|вам [未], **полю̀щя** *-иш, -их* [完] 剥一点皮,去一点皮(壳),脱一点荚;剥一会儿皮,去一会儿皮(壳),脱一会儿荚 — **се** [反身,被动]

пол|я̀гам 和 **поля̀гвам** [未], **полѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах* [完] ❶躺一会儿,卧倒一会儿: Поля̀гам а̀з да си почѝна. 我躺一会儿休息休息。❷弯下;歪;倒伏: Коса̀та се размахва, трева̀та ~я̀га и па̀да под нѐя. 大镰刀挥动起来,青草弯下来,倒在它下面。Огра̀дата е ~ѐгнала и ско̀ро ще па̀дне. 围墙倾斜了,很快就会倒。~**я̀гане** [中]

пол|я̀гвам [未], **полѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах* [完]〈民〉同 поля̀гам ~**я̀гване** [中]

пол|я̀звам [未], **полѐзя** *-ѐзиш, -ѐзйх* [完]〈方〉(一天或一年中)第一次拜访(按迷信的说法,此次拜访可以主吉凶),第一次访问(做客)

по̀ля|к *-ци* [阳]〈方〉守田人,护田人

поля̀|к *-ци* [阳], **поляка̀ня** [阴] 波兰人

поля̀на [阴] 林中(山中)旷地,林中(山中)草地,林边草地

полян|ѐц *-ци̇* [阳], **полянка̀** [阴] 住在平原的人(与 планѝнец 和 планѝнка (山里人)相对)

поля̀н|ин *-и* [阳] 同 полянѐц

поля̀нка [阴] поля̀на 的指小: широ̀ка ра̀вна ~ 宽阔平坦的林中草地

поля̀нск|и *-а* [形]〈民〉生长在(呆在)林间(山间)草地上的: ~о цвѐте 林间草地上的花

поля̀р|ен *-на* [形] 极地的;极地探察的: ~ни земѝ 极地 ~на о̀бласт 极地地区 ◇ ~**ен кръ̀г** 极圈 ~**на звезда̀** 北极星 ~**на мѐчка** 北极熊,白熊

поляриза̀ция [阴]〈理〉极化(作用);极化强度;偏振

поляризѝра|м [未,完] 引起极化,使极化;引起偏振 — **се** [被动] ~**не** [中]

поля̀рни|к *-ци* [阳] 极地勘察人员

поля̀чка [阴]〈旧,口〉同 поляка̀ня

по̀ляшк|и *-а* [形]〈方〉住在平原上的人的

поля̀шк|и *-а* [形]〈旧〉波兰的;波兰人的

помага̀лка [阴]〈民〉❶(往马、驴、骡身的一侧装卸东西时,用以撑住另一侧所驮东西的)木杈 ❷木棍: Мирӯвайте, че ще игра̀е ~та! 你们老实点,否则就要挨棍子了!

помага̀л|о *-а̀* [中] 参考书,参考材料;教具: учѐбни ~а̀ 教学参考书(材料)

пом|а̀гам [未], **помо̀гна** *-о̀гнеш, -о̀гнах* [完] ❶帮助,帮忙,援助,救济;扶持: Пома̀гайте да ожъ̀нем нѝвата. 你们帮助我们把这块地上的庄稼割完吧! ~а̀гам му с парѝ 接济他钱 ~а̀гам му да преодолѐе трӯдност 帮助他克服困难 Тӯк вѐче нѝкой не мо̀же да ми ~о̀гне. 在这方面谁都帮不了我的忙。❷发生效力,有效,生效,见效;治好: Не ~а̀гат нѝ молбѝ, нѝ сълзѝ. 请求和眼泪都无济于事。Вземѝ това̀ лека̀рство — то̀ ще ти ~о̀гне. 你把这药服了,它能治好你的病。Не ~а̀га нѝкаква съпротѝва. 任何抵抗都没有用。~**а̀гане** [中]

помага̀ч [阳], **помага̀чка** [阴] 帮忙的人,助手,帮手: След вечѐря ~ите се разотѝдоха. 晚饭后帮忙的人各自走掉了。

помага̀чество [中] (共同犯罪中的)帮助犯罪

пома̀да [阴] 化妆用香膏(如唇膏、香脂、发蜡等)

пома̀д|ен *-на* пома̀да 的形容词

пома̀жа 见 пома̀звам

пома̀зани|к *-ци* [阳], **пома̀заница** [阴]〈旧〉受过涂油仪式

(一种宗教仪式,用油涂抹前额,表示降福)而注定要做大事的人;受过登基涂油仪式的君主

пома̀з|вам [未], **пома̀жа** -*жеш*, -*зах* [完] ❶全涂(擦,刷,抹)上,涂(擦,刷,抹)满: Пома̀зваме къщата. 我们在粉刷(抹)房子。Ста̀ята бѐ ~зана с бя̀ла ва̀р. 房间用白灰粉刷过。❷涂(擦,刷,抹)一点;涂(擦,刷,抹)一会儿: Боя̀джията дойдѐ, ~же ча̀с-два̀, па отѝде дру̀гаде. 粉刷工来了,刷了一两个小时,然后到别的地方去了。❸〈宗〉举行涂油仪式(用油涂抹登基者的前额,以此表示他是由上帝指派来进行统治的) — **се** [被动] **~зване** [中]

пома̀|йвам [未], **пома̀я** -*еш*, -*ях* [完] 拦阻(阻留)一会儿,使耽搁一会儿: Не го̀ ~йвайте, че ще закъснѐе. 你们别耽搁他了,他要迟到了。— **се** [中态]: Какво̀ се ~йваш? 你还磨蹭什么? **~йване** [中]

помайта̀п|вам 和 **помайтапя̀вам** [未], **помайтапя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈口〉同…开开玩笑,逗一逗,取笑取笑,同…闹着玩: Ха̀йде да ~ѝм на̀шия прия̀тел. 来,跟咱们的朋友开开玩笑吧!

пома̀йчима [阴] ❶(在婚礼上代替母亲或婆婆的)女主婚人 ❷养母,义母

пома̀|к -*ци* [阳], **помакѝня** 和 **пома̀чка** [阴] 保加利亚穆斯林,信奉伊斯兰教的保加利亚人

пома̀ма [阴]〈民〉欺骗

пома̀м|вам [未], **пома̀мя** -*иш*, -*их* [完] 哄骗来,引诱着召来,诱来: Кръ̀шните гласовѐ ~иха ергѐните. (她们)婉转的歌声把小伙子们诱来了。— **се** [被动,中态] **~ване** [中]

пома̀мка [阴]〈民〉同 пома̀ма

пома̀мя 见 пома̀мвам 和 пома̀мям

пома̀м|ям [未], **пома̀мя** -*иш*, -*их* [完] 同 пома̀мвам — **се** [被动,中态] **~яне** [中]

пома̀на [阴]〈方〉为悼念死者而举行的宴请仪式

пома̀шк|и -*а* [形] 保加利亚穆斯林的,信奉伊斯兰教的保加利亚人的: ~а къща 保加利亚穆斯林的房屋 ~а носѝя 保加利亚穆斯林的服装

пома̀я 见 пома̀йвам

помежду̀ [前](常与人称代词与格简形的复数或反身代词的与格简形连用) ❶间,在…之间;在…和…之间: Вѐ се ка̀рат ~ си. 他们相互之间总是吵架。❷相互之间,彼此: Разговаря̀ха тѝхо ~ си. 他们在轻声交谈。Тѐ тъ̀рде мно̀го се различа̀ват ~ си. 他们之间差别很大。Разпределѝха па̀рите ~ си. 他们把钱给分了。❸[副]在…之间,在中间: Тѝ седнѝ ~. 你坐到中间来。В два̀ илѝ в трѝ е срѐщата? — Помежду̀. "约会是在两点还是三点?""在两点至三点之间。"

помѐлвам [未]〈罕〉, **помѐля** -*ѐлеш*, -*ля̀х*, 过主形动 -*ля̀л*, -*ля̀ла*, -*лѐли*, 过被形动 -*ля̀н*, -*ля̀на*, -*ѐни* [完] 磨一点;磨一会儿: Да̀й ми мѐлничката да ~ѐля и а̀з. 你把小磨给我,让我也磨一点粉。

по̀мен [阳] ❶葬后宴;为悼念死者而举行的仪式(伴之向来客分发麦米饭、面包等): Тя̀ му бѐше пра̀вила ~ на гро̀ба за годѝшнината. 她为他逝世周年而在他墓前举行了悼念仪式。❷在悼念死者的仪式上分发的食物 ❸〈宗〉安魂祷告 ❹回忆,回想,记忆 ❺(常用于否定)痕迹: Не оста̀на ~ от това̀. 这没有留下一点痕迹。У нѐго ня̀ма нѝто ~ от честолю̀бие. 他没有一丝一毫的虚荣心。Когато бу̀рята утѝхна, от парахо̀да ня̀маше ~. 暴风雨停息下来时,轮船已无影无踪。◇ **за чу̀до и ~** 非常好的,使世世代代都不能忘怀的

помена̀ 见 помена̀вам 和 помену̀вам

помен|а̀вам [未], **помена̀** -*ѐш*, -*а̀х*, 过被形动 -*а̀т* [完] ❶举行悼念死者的仪式(葬后宴) ❷同 спомена̀вам (提到,提及): Ня̀маше дѐн, през ко̀йто лѐля Ста̀нка не ~ѐ на̀й-ма̀лко трѝ пъ̀ти за та̀я своя̀ роднѝна. 斯坦卡大婶每天至少三遍提及自己的这位亲戚。— **се** [被动] **~а̀ване** [中]

поменѝ|к -*ци* [阳] ❶追荐亡魂名录(凡有人请牧师追荐亡者,牧师即将受追荐的亡者的名字记于簿内,以便祈祷时朗读其名);牧师为之祈祷的活人或死者的名单 ❷〈讽〉过长的名单(标题等)

помен|у̀вам [未], **помена̀** -*ѐш*, -*а̀х*, 过被形动 -*а̀т* [完] ❶为死者举行悼念仪式(葬后宴) ❷为某人祝福 ❸提到,提及: Тѝ не мѝ ~у̀ваш за получа̀ването на мо̀ите ка̀ртички. 你没有对我提到你收到了我的明信片。— **се** [被动] **~у̀ване** [中]

помѐр|вам[1] [未], **помѐря** -*иш*, -*их* [完] 瞄瞄准 **~ване** [中]

помѐр|вам[2] [未], **помѐря** -*иш*, -*их* [完]〈民〉打算,想要,准备(做) **~ване** [中]

помѐр|вам се [未], **помѐря се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 瞄瞄准 **~ване** [中]

помѐря 见 помѐрвам[1], помѐрвам[2] 和 помѐрям

помѐря се 见 помѐрвам се

помѐр|ям [未], **помѐря** -*иш*, -*их* [完] 同 помѐрвам[2] **~яне** [中]

помѐс|вам [未], **помѐся** -*иш*, -*их* [完] 揉揉(面),和和(面);时而揉(和)面: Дъщеря̀та ~ваше хля̀б вмѐсто ма̀йка си. 有时女儿替妈妈和做面包的面。— **се** [被动]

помѐс|вам се [未], **помѐся се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 干涉干涉,干预干预;时而干涉(干预)

помѐст|вам [未], **помѐстя** -*иш*, -*их* [完] ❶挪动(移动,拨动)一点: То̀й ~и сто̀ла си по̀-напрѐд. 他把自己的椅子往前挪了一点。❷登载,刊登: Щѐ ~им стихотворѐнието в слѐдния бро̀й. 我们将在下一期刊登这首诗。— **се** [反身,被动]

помѐст|вам се [未], **помѐстя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 安顿好,住在,住下;占(某一)位置: В самолѐта се ~ват свобо̀дно 30 пъ̀тника. 飞机里可以宽宽松松坐 30 名旅客。**~ване** [中]

помѐстя 见 помѐствам 和 помѐстям

помѐстя се 见 помѐствам се 和 помеща̀вам се

помѐст|ям [未], **помѐстя** -*иш*, -*их* [完] 同 помѐствам — **се** [反身,被动] **~яне** [中]

помѐся 见 помѐсвам

помѐся се 见 помѐсвам се

помета̀ 见 помѝтам

помѐтна 见 помя̀там

помѐтна се 见 помя̀там се[2]

помечта̀|вам [未], **помечта̀я** -*еш*, -*х* [完] 幻想(梦想,想望)一会儿: А̀з чѐсто си ~вам за на̀шето бъ̀деще. 我经常幻想我们的未来。**~ване** [中]

помѐщи|к -*ци* [阳], **помѐщица** [阴] 地主;领地地主

помѐщическ|и -*а* 和 **помѐщически** [形] 地主的: ~и земѝ 地主的土地

помещ|а̀вам се [未], **помѐстя се** -*стиш се*, -*стих се* [完]

[中态]（自己）安顿好，住在，住下，占（某一）位置：Дирѐкцията се ～щàва в дòлния етàж. 经理处设在楼下。В тòзи апартамѐнт мòже да се ～сти цѐлата рòта войнѝци. 这套房子里能够住下全连战士。～**щàване**［中］

помещѐни|е -я［中］（房屋内的）地方；室，房间；处所：спàлно ～е 卧室 караỳлно ～е 守卫室，看守室

помѐщи|к -ци［阳］，**помѐщица**［阴］同 помѐшчик

помѐщическ|и -а［形］同 помѐшчически

помѝ|вам［未］，**помѝя** -еш，-х，过被形动 -т［完］洗洗，洗濯洗濯；时而洗

помѝгва|м［未］，**помѝгам**［完］❶眨眨眼；时而眨眼 ❷使使眼色；时而使眼色；挤挤眼睛；时而挤眼睛：Вѐме ли да се шегỳва，～ с ля̀вото окò. 他一开玩笑就会挤挤左眼。

помѝ|ен -йна помѝя 的形容词：～йна я̀ма 泔水坑 ～йна водà 泔水

помижàвам［未］，**помижà** -ѝш，-àх［完］闭（眯缝）一会儿眼睛

помѝйни|к -ци［阳］泔水坑

помѝлва|м[1]［未，完］宽容，宽恕，饶恕；赦免：Бѐше осъ̀ден на пѐт годѝни затвòр，но лежà сàмо трѝ и го ～ха. 他被判了五年徒刑，但只蹲了三年监狱就被赦免了。— **се**［被动］～**не**［中］

помѝлва|м[2]［未，完］抚摸抚摸：Стàрецът ～а детѐто. 老人抚摸抚摸孩子。— **се**［被动］～**не**［中］

помѝлуй -те［命］〈宗〉请宽恕吧：Светà богорòдице，～！— зашѐпна мàйката. "圣母啊，请你宽恕吧！"母亲轻声地说。

помѝмо［前］〈罕〉除…（以）外，除了，除开

помѝна 见 поминàвам 和 поминỳвам

помѝн|а се -еш се，-ах се［完，中态］同 умѝрам（死）：На трѐтия дѐн от разболя̀ването си Вълчàн се ～а. 沃尔昌在生病的第三天死了。

поминàвам［未］，**помѝна** -еш，-ах［完］❶经过某处（进去或停下来）呆一会儿：Ỳтре мòже да ～а към вàс. 明天我可能要上你们家去坐一会儿。❷过去，走过：Дъждъ̀т ～а. 雨停了。❸〈转〉度过，生活，经历过：Тя̀ с голя̀м трỳд изкàрваше да ～е с децàта си. 她费了很大力气赚一些钱供自己和孩子们生活。◇ ～**е ми**（常指疼痛）减轻些了，好一些了 ～**àване**［中］

помин|ỳвам［未］，**помѝна** -еш，-ах［完］同 поминàвам：Амà всѐ пàк крѝво-ля̀во ～ỳваме. 不过，我们终究还是马马虎虎地生活着。～**ỳване**［中］

поминỳва|м се［未，中态］〈民〉过活，生活；经历：С каквò се ～ш，катò си стàра，па си и самѝчка? 你年纪这么大，又是孤身一人，靠什么过活呢？～**не**［中］

поминỳвка［阴］〈方〉（赖以谋生的）工作，职业；糊口：Крѝво-ля̀во изкàрваме ～та си. 我们凑凑合合地能够养家糊口。

помѝнъ|к -ци［阳］行业，业；职业，工作，事；手艺，手工业：И я̀сно се вѝжда，че едѝнственият ～к е скотовъ̀дството. 很明显，（那里）唯一的行业是畜牧业。

помѝнъч|ен -на［形］行业的，职业的；手艺的，手工业的：～на дѐйност（某一）行业的活动

помирѐни|е -я［中］和解，言归于好；Не щѐм ～е，ѝскаме да се глѐда дѐлото. 我们不想和解，我们要求审理这个案子。

помирѝ|свам［未］，**помирѝша** -шеш，-сах［完］❶闻闻，嗅嗅；时而闻（嗅）：Мòмъкът невòлно си навѐде главàта над цветѝята и ～са. 小伙子情不自禁地低下头来闻闻花。❷〈转〉闻到，嗅到；（根据某些征候）觉察到：Когàто на ня̀кой генерàл окачà̀т òрден за заслỳга，тòй ～сва，че го кàнят „доброво̀лно" да си подадѐ оставкàта. 当人们给某一位将军挂上勋章时，他就觉察到，这是在请他"自愿地"辞职。❸〈转〉（常用于否定）看见，认识，知道：Но тѝ ми кажѝ как е тàм в родѝната? Ѝма ли новинѝ? Ние тỳк от двѐ сѐдмици вѐстник не смѐ ～свали. 你告诉我们祖国的情况怎么样，有没有新闻？我们在这儿已有两个星期没看到报了。— **се**［被动］◇ **Не съм и ～свал.** 我根本没沾边；没我的事。～**сване**［中］

помирѝтел -ят，-я［阳］，**помирѝтелка**［阴］调停人，调解者，和事老

помирѝтел|ен -на［形］调停的，调解的；和解的：～ен съд 调解法庭 ～**но**［副］

помирѝша 见 помирѝсвам

помирỳвам［完］安安静静（规规矩矩，老老实实）地呆一会儿：Помирỳвайте понѐ докатò стоя̀т гòстите. 至少在客人没走前你们老老实实地呆一会儿！

помир|я̀вам［未］，**помиря̀** -ѝш，-ѝх［完］使讲和（和解，言归于好），调停：Тòй ～ѝ децàта. 他使孩子们讲和了。～**я̀ване**［中］

помир|я̀вам се［未］，**помиря̀ се** -ѝш се，-ѝх се［完］［中态］❶讲和，和好（如初），和解：Òще на трѐтия дѐн Паỳн дойдѐ пàк в кръ̀чмата и сàм поѝска от Мàрко да се ～я̀т. 第三天，巴温就又来到酒店，自己要求跟马尔科讲和。❷同 примиря̀вам：Тя̀ привѝкна и се ～ѝ с нòвото си положѐние. 她习惯了，也就安于这种新的处境了。～**я̀ване**［中］

помѝсл|ям［未］，**помѝсля** -иш，-их［完］❶想一会儿，思考思考，考虑考虑：Ще ～я и тогàва ще ви отговòря. 我考虑考虑，然后再答复你们。❷认为，看作，以为，当作：Тòй ～и，че сънỳва，и си потъ̀рка очѝте. 他以为自己是在做梦，于是揉了揉眼睛。❸想：Тъ̀кмо си бя̀х ～ила за вàс，и ви срѐщнах！我正在想你们，就遇见了你们。❹同 погрѝжвам се ～**яне**［中］

пòмис|ъл -ли［阳］想法，主意，念头，打算，意志；计谋：добрѝ ～ли 好的想法，好主意 висòки ～ли 崇高的意志

помѝ|там［未］，**пометà** -етѐш，-етòх，-етѐ，过主形动 -ѐл［完］❶打扫干净，扫干净：Тòй отвàряше за мàлко кръ̀чмата，полѝваше и ～ѝташе сàм пòда. 他把酒店的门开了一会儿，洒上点水，自己把地板扫干净。❷〈转〉扫荡，消灭：Истòрията вървѝ напрѐд，катò ～ѝта всѝчко，коѐто стоѝ на пъ̀тя на прогрѐса. 历史在前进的过程中涤荡着前进道路上的一切障碍。❸〈口〉吃光，一扫而光：Децàта ～ѐтоха попàрата. 孩子们把牛奶泡面包吃了个精光。— **се**［被动］～**ѝтане**［中］

помѝтквам［未］，**помѝткам**［完］游荡（闲逛）一会儿，闲呆一会儿：Помѝткахме из пазàра. 我们在市场上闲逛了一会儿。

помишлѐни|е -я［中］〈古〉念头，想法

помѝя[1]［阴］❶洗过东西的脏水：кòфа ～ 一桶脏水 ❷泔水 ❸用水泡的饲料：На бѝволицата изнесѐте ～та. 你们把泡过的饲料拿去喂母（水）牛。❹做得很糟糕的稀薄的食物；刷锅水：Кòлко пъ̀ти ти кàзват тѐбе，дивàко，да варѝш свя̀стно кафѐ … Нà，сегà защò ми нòсиш тàя ～? 跟你说过多少次让你好好煮咖啡…，可是，瞧你现在给我端来的怎么是这种刷锅水？

помѝя[2] 见 помѝвам

помля̀с|вам［未］，**помля̀сна** -неш，-нах［完］（吃东西时）吧

咂吧咂嘴；时而吧咂嘴 ～**ване**［中］

помля̀сква|м［未］，**помля̀скам**［完］（吃东西时）吧咂吧咂嘴；时而吧咂嘴 ～**не**［中］

помля̀сна 见 помля̀свам

по̀мнене 见 по̀мня 和 по̀мня се

по̀мниче -*та*［中］同 незабра̀вка（勿忘草）

помножа̀вам［未］，**помножа̀** -*иш*，-*их*［完］〈罕〉同 умножа̀вам（乘；倍增，增多）— **се**［被动］～**а̀ване**［中］

помножѐние［中］〈旧〉同 умножѐние（增加；乘法）

по̀мн|я -*иш*，*по̀мних*［未］记得，记住，记牢，不忘：По̀мниш ли，～иш ли ти̇̀хия дво̀р？你记得吗？记得那寂静的院落吗？Бѐше недѐлен или̇ пра̀зничен дѐн，не ～я добрѐ．是一个星期天还是一个节日，我记不清了。— **се**［反身，被动，中态］

помо̀гна 见 пома̀гам

помо̀зи〈民〉～ **бо̀г**〈民〉（向干活的人们问好时的用语）愿上帝帮助（保佑）你们（辛苦了）：Помо̀зи бо̀г，жътва̀рки．／Ка̀к жътвата оти̇̀ва？（Вазов）愿上帝帮助你们，割麦人！收割的情况怎么样？**Бо̀г**（**бо̀же**）～．上帝保佑！

помо̀л|вам［未］，**помо̀ля** -*иш*，-*их*［完］❶恭恭敬敬地请求；恳求 ❷求求；为小事而请求：Помо̀лих го да ми услу̇жи с вѐстника．我求他把报纸给我看看。～**ване**［中］

помо̀л|вам се［未］，**помо̀ля се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］求求，请求请求：Найстина，всѝчки ка̀зват，че до̀кторът ѝскал мно̀го пари̇̀，но човѐк като̀ му се ～и，мо̀же и с по̀-ма̀лко да ми̇̀не．的确，大家都说，这位医生要的钱很多，不过，谁要是求求他，少给点也行。～**ване**［中］

помо̀ля 见 помо̀лвам

помо̀ля се 见 помо̀лвам се

помом|ѐя се -*ѐеш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀ла се*，-*ѐли се*［完］同 помому̇вам

помому̇вам［完］当一小阵大姑娘：Помому̇ва една̀ годи̇̀на и се ожѐни．她长成大姑娘后一年就结婚了。

по̀мор［阳］〈方〉同 мор（大批病死，流行病）：Нестъпил е ～ на доби̇̀тъка．牲畜的疫病开始了。

по̀мор|ен -*на*［形］大批病死的，流行病的

помо̀рие［无复，中］沿海地区

помо̀рче -*та*［中］〈民〉在小哥哥或小姐姐夭折后出生的孩子

помота̀|вам［未］，**помота̀я** -*еш*，-*х*［完］卷（缠，绕）一会儿；时而卷（缠，绕）一阵：Помота̀хме прѐжда и си поприка̀звахме．我们缠了一会儿线，聊了一会儿天。

помота̀|я се -*еш се*，-*х се*［完］［中态］无谓地忙碌一阵，无事瞎忙一阵；耽搁一会儿：Помота̀х се из къщи и тръгнах．我在家里瞎忙了一阵之后走了。

помохамеда̀нч|вам［未］，**помохамеда̀нча** -*иш*，-*их*［完］使成为穆斯林，使信奉伊斯兰教：Ня̀кои бъ̀лгари наси̇̀ла са били̇̀ ～вани．某些保加利亚人被强迫改信伊斯兰教。

по̀мощ［阴］❶帮助，帮忙，援助，救援，救济，拯救，救治，救护：ока̀звам ～ 给予援助，帮助 и̇̀двам на ～ 来帮忙，前来援助 нужда̇̀я се от ～ 需要援助 ви̇̀кам за ～ 求援 медици̇̀нска ～ 医疗救护，医疗服务 пъ̀рва ～ 急救法，急救疗法 Три̇̀ дни̇̀ вѐче се би̇̀ят，но ～ не и̇̀два．他们已经战斗了三天，但是援兵没有来。❷［常复］捐款，捐献物资；救济金，救济物资；Жени̇̀те събират ～и за наро̀дното дѐло．妇女们为民众事业募捐。◇ **бъ̀рза** ～ 急救（站）**с** ～**та̀ на** 通过，用：Напоя̀ването ста̀ва с ～та̀ на по̀мпи．用水泵灌溉。

по̀мощ|ен -*на*［形］❶用来援助（救援，救济，拯救）的：～на а̀кция 救济活动 ～на организа̀ция 救济机构 ❷次要的，辅助的，补充的：～но срѐдство 辅助手段 ～ен персона̀л 辅助人员

помо̀щни|к -*ци*［阳］❶助手，帮手，帮忙的人：～к на бащ̀а си 父亲的帮手 ❷助理（人），副手，副…：～к аптека̀р 助理药剂师 ～к команди̇̀р 副指挥员 гла̀вния лѐкар и ～ците му 主治医师和他的助手们

помо̀щница［阴］女助手，女帮手，帮忙的女人

помо̀щничка［阴］同 помо̀щница ◇ **дома̀шна** ～ 女用人，女仆，保姆

по̀мпа［阴］〈专〉泵，唧筒；抽水机；气筒：напои̇̀телна ～ 灌溉用水泵 пожарогаси̇̀телна ～ 灭火用抽水机

по̀мпа|м［未］用泵（气筒）往…抽（水、液体、气）；往…灌（打进）（水、液体、气）：Докога̀ ще ～те та̇̀я гу̇̀ма？您给这个轮胎充气要充到什么时候啊？— **се**［被动］～**не**［中］

Помпѐй 庞贝（意大利古城，因火山爆发而湮没）

по̀мпен -*а* по̀мпа 的形容词：～а ста̀нция 扬水站 ～а инстала̀ция 水泵装置

помпѐйск|и -*а*［形］〈书〉（古城）庞贝的：～и разко̀пки 庞贝的发掘地点 ～а фрѐска 庞贝壁画

помпо̀з|ен -*на*［形］〈书〉盛大的，富丽堂皇的，豪华的 ～**ност** -*ността̀*［阴］

помпо̀н［阳］帽（拖鞋）上的软球（饰物）

по̀мп|я -*иш*，-*их*［未］同 по̀мпам

помр|а̀ -*ѐш*，-*я̀х*［完］〈方〉同 изми̇̀рам（死光，死完）

помрача̀|вам［未］，**помрача̀** -*и̇ш*，-*и̇х*［完］❶使成阴暗的，使发暗：Ѐто че изведна̀ж чѐр о̀блак ～и̇ я̀сното небѐ．乌云突然使晴朗的天空变得阴暗。❷〈转〉使忧愁，使忧郁，使不高兴：～а̀вам добро̀то настроѐние 破坏好情绪 — **се**［被动，中态］◇ ～**а̀вам разсъ̀дъка** 使丧失理智：Пред очи̇̀те му притъмня̇̀，стра̀шна мъ̀ка разкъ̀са гърди̇̀те му，～и̇ разсъ̀дъка му．他的两眼发黑，巨大的痛苦撕碎了他的心，使他丧失了理智。～**а̀ване**［中］

помрачѐние［无复，中］〈书〉同 умопомрачѐние（精神错乱）

помрачня̀|вам［未］，**помрачнѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*［完］忧郁起来，忧愁起来，变得不高兴

помръ̀д|вам［未］，**помръ̀дна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］❶微微（轻轻，稍稍）动一动；时而动一动：Вѐждите на ста̀реца лѐко ～ваха，то̀й ми̇̀слеше．老人的眉毛时而动一动，他在思索。❷（常用于否定句或用连词 без да 引出的句子中）动一动：Пѐшо дръ̀пна клю̀ча обра̀тно，но то̀й не ～на．派绍把钥匙往回抽了一下，可是它一动都不动。Соко̀лът заплу̇̀ва във въ̀здуха，бѐз да ～ва крилѐ．苍鹰在空中滑翔起来，它没有拍动翅膀。❸同 отмѐствам（移动，使挪动）：Ко̀нете едва̀ успя̀ваха да ～нат на ня̀колко кра̀чки тѐжкия си това̀р．马费了极大力气才把它们驮的重物挪动了几步。— **се**［被动，中态］◇ **Не си̇̀** ～**вам пръ̀ста．**〈口〉我连手指头都不动一下；我未做出任何努力。～**ване**［中］

помръ̀з|вам［未］，**помръ̀зна** -*неш*，-*ах*［完］❶挨冻，冻僵，冻坏，感到异常寒冷：Бѝл на пърза̀лката，та е ～нал．他是在冰场上的，所以给冻坏了。～нали ръцѐ 冻僵的手 ❷〈方〉冻死，冻坏，冻伤：Такъ̀в лю̀т сту̇̀д．Цветя̀та ми ～наха в пръ̀стените са̀ксии．天气这样寒冷，我种在陶土花盆里的花都冻坏了。❸（河、湖等）结冰，冻冰：Голѐми къ̀сове лѐд

плу̀ваха по тъмната река̀, ～нала по кра̀я. 靠近岸边的水已经上冻的发暗的河上浮着大块大块的冰。❹〈转〉惊呆，吓得发呆：То̀й бѐше ～нал от стра̀х. 他吓得发呆了。❺挨一会儿冻：Помръ̀знахме о̀коло ча̀с, но посрѐщнахме го̀стите. 我们挨了近一小时的冻，不过还是接到了客人。～**ване**［中］

помръ̀злица［阴］〈方〉冻土

помръзля̀|к -*ци*［阳］〈方〉❶冻上的土块（雪块）❷同 помръ̀злица

помръ̀зна 见 помръ̀звам

помръ̀к|вам［未］，**помръ̀кна** -*неш*，-*нах*［完］❶〈诗〉变黑，变暗：Денят ～на. 天黑了。❷〈转〉变得极不愉快，变得忧郁；变得阴沉：Нѐйното лицѐ ～на. 她的脸色变得阴沉。～**ване**［中］

помръ̀нквам［未］，**помръ̀нкам**［完］不清楚地说说（唱唱）；不清楚地说（唱）一会儿；有时（不清楚地）说说（唱唱）；咕哝一会儿；有时咕哝

помру̀с|вам се［未］，**помру̀ся се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］微微皱眉头；皱一会儿眉头：Ще се ～и и ще му мѝне. 他皱一会儿眉头就会消气的。

помуча̀|вам［未］，**помуча̀** -*ѝш*，-*а̀х*［完］（牛）哞哞地叫一会儿；时而哞哞地叫：Отка̀кто ѝ взѐха телѐто, кра̀вата всѐ ～ава. 自从人们把母牛的牛犊弄走后，母牛总是哞哞地叫。

помушп|вам［未］，**помушна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］刺刺，扎扎，戳戳；轻轻地刺（扎，戳）；刺（扎，戳）一会儿：Пому̀шна бѝволите да тръ̀гнат. 他戳戳水牛，赶它们往前走。— **се**［被动］

пому̀шкам［未］刺（扎，戳）一会儿

пому̀шквам［未］，**пому̀шкам**［完］同 пому̀швам

помъдру̀вам［完］犹疑不决地考虑考虑；犹疑不决地考虑一会儿

помъдр|я̀вам［未］，**помъдрѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*［完］变得贤明（聪明）（一些）

помъ̀к|вам［未］，**помъ̀кна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］❶开始拉（拖，拽）：Уловѝ деца̀та за ръцѐте и ги ～на по нера̀вния гръ̀б на сѐлския до̀л. 他抓住孩子们的手，拽着他们在村庄谷地不平坦的边上往前走。❷拿走，拿着，带着：Тѝчаше към дома̀ Гу̀нка, ～нала мрѐжа с у̀тринни поку̀пки. 贡卡提着网袋，里面装着早晨买的东西，朝家里跑着。❸拉拉（拖拖）；拉（拖，拽）一会儿 — **се**［被动］

помъ̀к|вам се［未］，**помъ̀кна се** -*неш се*，-*нах се*［完］［中态］❶慢慢地走，费力地走，拖着步子走：Мано̀л си взѐ довѝждане и се ～на към врата̀та. 马诺尔告别了一声就拖着步子朝门口走去。❷〈罕，转〉慢慢地过去：Помъ̀кват се еди̇н по дру̀г днѝте на бѐдства. 充满灾难的日子一天天地慢慢地过去。❸〈不赞〉到不受欢迎的地方去（来），作不速之客

помълча̀вам［未］，**помълча̀** -*ѝш*，-*а̀х*［完］缄默（沉默）一会儿，一小段时间不言语（不说话，不作声）：По̀сле то̀й ～а̀ и в глава̀та му блѝкна но̀ва въ̀лна мѝсли. 后来他沉默了一会儿，在他脑海中又翻腾起了许多新的想法。

помъмр|я̀м［未］，**помъмря̀** -*еш*，-*ах*［完］说说埋怨话；说一会儿埋怨话；发发怨言；发一会儿怨言；责怪责怪，责备责备；责备一会儿 — **се**［被动］

помъ̀нквам［未］，**помъ̀нкам**［完］不清楚地说说；不清楚地说（咕哝，嘟哝）一会儿

помъ̀рда|м［完］❶稍稍动弹（摇动，挪动）；动弹（摇动）一会儿 ❷（常用于否定）动，动弹：В разболя̀ването си от тѐжката бо̀лест тя̀ не мо̀жела да ～ вѐче. 她患着重病，已经不能动弹了。

помъ̀рквам［未］，**помъ̀ркам**［完］（猫）打打呼；（猫）打一会儿呼；（羊）咩咩地叫叫；（羊）咩咩地叫一会儿

помърмо̀р|вам［未］，**помърморя̀** -*иш*，-*их*［完］轻声地，不清楚地说说（咕哝咕哝，嘟哝嘟哝，唠叨唠叨）；不清楚地说（咕哝，嘟哝，唠叨）一会儿

помъртв|я̀вам［未］，**помъртвѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］变得像死人般苍白（惨白），变得面无血色：～я̀ло лицѐ 像死人般惨白的脸

помършав|я̀вам［未］，**помършавѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］〈方〉变瘦，消瘦

помъ̀т|вам［未］，**помътя̀** -*иш*，-*их*［完］❶搅浑，弄浑 ❷〈转〉使…失去快乐，搅扰，使（心情）变得懊丧：Пу̀снали се из сѐло слу̀хове, На̀йдене, и тя̀я слу̀хове са ～или сърцѐто ти. 村里散布着谣言，奈登啊，这些谣言搅乱了你的心。❸使头脑发昏，使神志不清：Стра̀х подкося̀ваше сѝлите, ～ваше ра̀зума. 恐惧使他变得无力，使他头脑发昏。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

помътн|я̀вам［未］，**помътнѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］❶发浑，变浑，浑浊：Голя̀мата рѐка̀ лени̇во вла̀чи ～ѐлите си водѝ. 大河懒懒地拖着它浑浊的水向前流。❷（玻璃）变模糊：Стъкла̀та на прозо̀рците ～я̀ха от па̀рата. 窗玻璃被水汽弄得模糊了。❸〈转〉（眼睛、目光等）变得不清澈，变浑浊，变模糊：～ѐли очѝ 浑浊的目光 ～**я̀ване**［中］

помътя̀[1] -*иш*，-*их*［完］孵一会儿，抱一会儿窝

помътя̀[2] 见 помъ̀твам

помъ̀ч|вам［未］，**помъ̀ча** -*иш*，-*их*［完］折磨折磨，折磨一会儿；使痛苦（难受，苦恼）一会儿：Ня̀ма да му ка̀зваш една̀га, ще го ～иш ма̀лко! 你别马上告诉他，让他难受一会儿。— **се**［被动］

помъ̀ч|вам се［未］，**помъ̀ча се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］力求，力图，竭力，努力争取：Ста̀рецът се ～и да се вдѝгне, но не мо̀жа. 老人竭力想抬起身子来，可是没能办到。～**ване**［中］

помя̀рквам се［未］，**помя̀ркам се**［完］［中态］微微闪现（露出）；闪现（偶然露出）一会儿；时而闪现（露出）

помя̀|там［未］，**помѐтна** -*ѐтнеш*，-*ѐтнах*，过被形动 -*ѐтнат*［完］❶流产，小产 ❷做人工流产，打胎 ～**я̀тане**［中］

помя̀та|м се[1]［完，中态］辗转一小段时间，翻来覆去一会儿，折腾一会儿：Помя̀та се до еднѐ врѐме в леглѐто и заспа̀. 他在床上翻来覆去地折腾了一阵，后来睡着了。～**не**［中］

пом|я̀там се[2]［未］，**помѐтна се** -*ѐтнеш се*，-*ѐтнах се*［完］［中态］〈民〉翻悔：Вчѐра обеща̀ да дадѐ парѝ, а днѐс се ～я̀та. 昨天他答应要给钱，可是今天又翻悔了。～**я̀тане**［中］

помя̀уквам［未］，**помя̀укам**［完］（猫）喵喵叫一会儿；时而喵喵叫

понабав|я̀м［未］，**понаба̀вя** -*иш*，-*их*［完］供应一些，提供一些；准备一点：Понаба̀вихме си дърва̀ за зѝмата. 我们准备了一些过冬用的木柴。— **се**［被动］

понабед|я̀вам［未］，**понабедя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］诬赖，诬告；诽谤：Бя̀ха ме ～ѝли ма̀лко, но лѐсно се отърва̀х. 他们对我进行了一些诽谤，但我很容易就解脱了。— **се**［被动］

понабѐл|вам[1] [未], **понабѐля** *-иш, -их* [完] 给…抹点粉：～вам си лицѐто 往(自己)脸上抹点粉 — **се** [反身,被动]

понабѐл|вам[2] [未], **понабѐля** *-иш, -их* [完] 剥一点,剥一些：～вам картòфи 剥一点土豆 — **се** [被动]

понаберà 见 понабѝрам

понабѝ|вам [未], **понабѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 打一阵;揍一顿 — **се** [被动]

понабѝ|рам [未], **понаберà** *-ерѐш, -рàх* [完] ❶采一点,摘一点：～ѝрам цветѐ 采摘一点花 ❷(把衣料等)打上一点褶,微微打上褶：～ѝрам полàта на рòклята 把连衣裙下身打上一点褶 — **се** [被动,中态]

понабѝя 见 понабѝвам

понаблѐгна 见 понаблѝгам

понаближ|àвам [未], **понаближà** *-ѝш, -ѝх* [完] 接近一些,临近一些;靠近一点：Понаближѝхме до сѐлото. 我们向村庄走近了一些。

понаблъскам [完] 塞一些;装一些;填一些

понабл|ѝгам [未], **понаблѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах*, 过被形动 *-ѐгнат* [完] 依靠着点(某物);强调一下;坚持一会儿：Момчѐто ～ѐгна вратàта и тя се отвòри. 小伙子靠了门一下,门就开了。Когàто свършваше изкàзването си, той ～ѐгна на послѐдните дýми. 结束讲话的时候,他强调了一下自己最后的话。

понабò|ждам [未], **понабодà** *-дѐш, -дòх, -дѐ* [完] 扎伤一点,刺伤一点

понабозà|вам се [未], **понабозàя се** *-еш се, -х се.* [完] [中态] 吃(吮)些奶：Детѐто се ～ и заспà. 孩子吃了点奶就睡着了。

понабол|ѝвам [未], **понаболѝ** *-ѝш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] [只三] 微微作痛;时而发疼：През нощтà я ～ѝваше главà. 夜里她的头有点痛。

понабрỳл|вам [未], **понабрỳля** *-иш, -их* [完] ❶(从树上)打下一点,打落一点：～вам слѝви 打下一点李子 Всѐки дѐн си ～ваме по еднà шàпка òрехи. 每天我们从树上打下一帽兜核桃。❷(风等)轻轻吹打;轻拂：Вя̀търът ни ～и лицàта. 风轻轻吹拂着我们的脸。— **се** [被动]

понабỳт|вам [未], **понабỳтам** [完] ❶塞进一些：Понабỳта дрѐхите в кỳфара и го заключѝ. 他把衣服往箱子里塞了塞,把它锁上了。❷〈转〉略有了解;稍会：～вам и от тòя занàят 对这门手艺也略有了解 — **се** [被动]

понабъ̀б|вам [未], **понабъ̀бна** *-неш, -нах* [完] 有点胀,稍有膨胀;稍稍涨大一点：Грàхът ～на във водàта. 豌豆在水里泡得有点发涨了。Тестòто е ～нало. 面团有点发起来了。

понабъркв|ам [未], **понабъркам** [完] 稍稍搅动;搅动一下;稍稍参与(某事),稍稍卷入(某事) — **се** [被动,中态]

понабърч|вам [未], **понабърча** *-иш, -их* [完] 微微皱起：Той ～и чѐло и се позамѝсли. 他微微皱起额头,思考了一会儿。— **се** [被动,中态]

понабъхт|ям [未], **понабъхтя** *-еш, -ах* [完] 〈方〉打一阵,揍一顿;稍微打一打 — **се** [被动]

понавà|ждам [未], **понавàдя** *-диш, -дих* [完] 浇浇,灌溉一下;不时地浇浇(水)：～ждам градѝната 给园子浇浇水 — **се** [被动]

понавàкс|вам [未], **понавàксам** [完] 补偿一下,弥补弥补;应付应付：Понавàксахме загỳбеното врѐме. 我们补偿了一下失去的时间。— **се** [被动]

понавал|ѝвам [未], **понавалѝ** *-ѝш, -ѝх* 和 *-ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] [只三] 下(落)一些(雨、雪等)：～ѝва снѝг 下一些雪 — **се** [被动]

понавàл|ям [未], **понавалѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 使稍微歪,使稍稍斜 — **се** [被动,中态]

понавар|ѝвам [未], **понаварѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 熬一些,煮一些 — **се** [被动]

понавѐ|ждам [未], **понаведà** *-дѐш, -дòх, -дѐ* 过主形动 *-л* [完] 使弯下去一点,使低垂一些;不时地弯下去,时而低垂下去：～ждам клòна 使树枝弯下去一点 — **се** [反身,被动]

понавест|ѝвам [未], **понавестѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 访问(拜访,看望)一会儿;时而访问(拜访,看望);有时访问(拜访,看望)：Веднъ̀ж-двà пъ̀ти в сѐдмицата бя̀х ги ～ѝвал. 我曾经一星期看望他们一两次。— **се** [被动]

понавечѐрвам се [未], **понавечѐрям се** [完] [中态] 匆匆吃完晚饭：Понавечѐряхме се набъ̀рзо и лѐгнахме. 我们匆匆吃完晚饭就躺下了。

понавѐхна 见 понавя̀хвам

понавѐя 见 понавя̀вам

понавѝ|вам [未], **понавѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 缠(绕,卷上)一些;拧紧一些,稍稍拧紧：Понавѝвай пружѝната. 把弹簧上紧一些! — **се** [被动]

понавѝ|ждам [未], **понавѝдя** *-диш, -дях* [完] 〈民〉看望(探望,拜访)一会儿;时而看望(探望,拜访)一下：～ждам ня̀кой бòлен 探望一下某个病人

понавѝк|вам[1] [未], **понавѝкам** [完] 〈民〉时而呵斥(呵责)(某人);叫(请)(某人)一下

понавѝк|вам[2] [未], **понавѝкна** *-неш, -нах* [完] 稍稍习惯于,有…的习惯,养成…的习惯：Понавѝкнахме с нòвата обстанòвка. 我们已稍稍习惯了新的环境。И полѐка-лѐка ～на на самòтния живòт. 他逐渐习惯了孤独的生活。

понавѝя 见 понавѝвам

понавл|ѝзам [未], **понавлѐза** *-ѐзеш, -ѐзох, -ѐзе*, 过主形动 *-ѐзъл, -ѐзла, -ѐзли* [完] 稍稍进入,稍稍走进：～ѝзам в горàта 稍稍进入树林深处

понавн|àсям [未], **понавнесà** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе*, 过主形动 *-ѐсъл, -ѐсла* [完] 稍稍送进,稍稍运进,稍稍带进(一些,一点)：Понавнѐсоха кàл в къ̀щи, затовà сегà трябва да чѝстя. 他们带进屋里一些泥,因此现在我要打扫一下。

понавн|ѝсам [未], **понавнесà** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе* [完] 〈民〉同 понавнàсям

понавон|ѝвам [未], **понавонѐя** *-ѐеш, -ѝх*, 过主形动 *-ѝл, -ѝла, -ѐли* [完] 有点发臭：Рѝбата ～ѝва. 鱼有点臭了。

понаврѐ|ждам [未], **понавредя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] 有点损害(伤害,危害)：Вàшата намѐса ми ～дѝ на рàботата. 你的干涉给我的工作带来了些损害。

понавъ̀|ждам [未], **понавъ̀дя** *-диш, -дих* [完] 少量繁殖(繁育)：Понавъ̀дихме зàйци. 我们繁育了一些兔子。— **се** [被动,中态]：Понавъ̀дили се мѝшки. 老鼠繁殖起来。

понавър|звам [未], **понавъ̀ржа** *-жеш, -зах* [完] 捆,绑(少量东西) — **се** [被动]

понавърт|ам се [未], **понавъртѝ се** *-ѝш се, -ѝх се*, 过主形动 *-ѝл се, -ѝла се, -ѐли се* [完] [中态] 转悠转悠;时而闲荡;转悠一会儿;逗留一会儿：През денѝ ря̀дко се ～ам в къ̀щи.

白天我很少呆在家里。

понавъс|вам [未], **понавъся** -*иш*, -*их* [完] 皱一下(眉头), 皱一皱(眉头): ～вам вѐжди 皱一下眉头 — **се** [被动, 中态]

понав|явам [未], **понавѐя** -*ѐеш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ѐли* [完] 吹来, 刮来(少量); 时而吹来(刮来): Вя̀тъ̀рът бѐше ～ял листа̀. 风吹来一些树叶。

понав|яхвам [未], **понавѐхна** -*ѐхнеш*, -*ѐхнах*, 过被形动 -*ѐхнат* [完] 使稍微脱位(脱臼): Понавѐхнах си крака̀. 我的脚有点脱臼了。— **се** [反身, 被动]

понаг|аждам [未], **понагодя̀** -*одѝш*, -*одѝх* [完] 〈民〉稍作安排(安置, 安顿, 调整); 关心一下, 照顾照顾: Понагодѝ детѐто и излѐзе. 他安置了一下孩子就出去了。— **се** [被动, 中态]

понага̀з|вам [未], **понага̀зя** -*иш*, -*их* [完] 稍稍踩进, 稍稍踏到; 趟进; 涉及: Волòвете ～иха в река̀та и спря̀ха. 牛趟进河里, 停住了。

понаг|арчам, понага̀рчвам 和 **понагорча̀вам** [未], **понагорча̀** -*орчѝш*, -*орча̀х* [完] 略有苦味: Лека̀рството ～а̀рча. 药稍有点苦味。Я̀денето е загоря̀ло и ～а̀рча. 食物烧糊了, 有点发苦。

понагиизд|вам [未], **понагѝздя** -*иш*, -*их* [完] 稍稍装饰(打扮)一下: ～вам бу̀лката 给新娘子稍稍打扮一下 — **се** [反身]

понаглас|явам [未], **понагласѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 整理整理, 整顿整顿; 料理一下; 安排一下: Понагласѝ ста̀ята и излѐзе. 他把房间整理了一下就出去了。Понагласѝхме ра̀ботата. 我们安排了一下工作。— **се** [被动, 中态]

понаглѐдвам [未], **понаглѐдам** [完] 同 понаглѐждам

понаглѐдвам се [未], **понаглѐдам се** [完] [中态] 同 понаглѐждам се

понаглѐждам [未], **понаглѐдам** [完] 照料(照顾, 看管)一会儿; 时而照料(照顾, 看管)一下: Понаглѐждай о̀гъня да не зага̀сне. 照看一下火, 别让它熄灭。— **се** [被动]

понаглѐ|ждам се [未], **понаглѐдам се** [完] [中态] 好好看看, 多看看: ～ждам я̀ се 好好看看她

понагни|вам [未], **понагния̀** -*еш*, -*х* [完] (水果等)稍有些烂, 开始发烂: Я̀бълките са ～ли. 苹果稍有些发烂了。

понагн|итам [未], **понагнета̀** -*етѐш*, -*ѐтох*, -*ѐте* [完] 塞紧一些; 挤满一些: Понагнетѝ чува̀ла със сла̀ма. 用稻草把口袋塞满一些!

понагно|явам [未], **понагноя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] (伤口)有点化脓: Ра̀ната е ～я̀ла. 伤口有点化脓了。

понагодя̀ 见 понага̀ждам

понаголем|явам [未], **понаголемѐя** -*ѐеш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ѐли* [完] 变大(扩大, 增大, 长大)一些: Днѝте ～я̀ха. 天变长了一些。

понагорещ|явам [未], **понагорещя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使变热, 加加热, 烘热一下; 烧热一点: Понагорещѝх ютѝята. 我把熨斗烧热了一些。— **се** [被动, 中态]: Ютѝята се ～ѝ. 熨斗烧热了一些。

понагорч|авам [未], **понагорча̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 略有点苦味, 变得有点哈喇: Брашно̀то ～а̀ва. 面粉有点变味了。

понагост|явам [未], **понагостя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 宴请一下, 请一请: ～я̀вам го с рѝба 请他吃点鱼 — **се** [被动]

понаго̀тв|ям [未], **понаго̀твя** -*иш*, -*их* [完] 做点(菜、饭), 做了一会儿(饭、菜): Понаго̀твих за вечѐря. 我准备了点晚饭。— **се** [被动]

понаго|явам [未], **понагоя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 稍稍育肥(催肥) — **се** [被动, 中态]

понагра̀б|вам [未], **понагра̀бя** -*иш*, -*их* [完] 抢劫(掠夺)一些(少量): Деца̀та ～иха я̀бълки и изба̀гаха. 孩子们抢了一些苹果就跑了。— **се** [被动, 中态]

понагрѐб|вам [未], **понагреба̀** -*ѐш*, -*ах* [完] 掏(舀)一点; 取出一点 — **се** [被动]

понагрѐя 见 понагря̀вам

понагруб|явам [未], **понагрубя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 表现得有点粗暴(有点无礼) — **се** [被动]

понагр|явам [未], **понагрѐя** -*ѐеш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ѐли*, 过被形动 -*ян*, -*яна*, -*ѐни* 和 -*ят*, -*ята*, -*ѐти* [完] 使热(暖)一点; 使热(暖)一会儿: ～я̀вам крака̀та си на о̀гъня 把脚在火上烤一会儿 — **се** [反身, 被动, 中态]

понагъ|вам [未], **понагъ̀на** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 叠一叠, 折一折; 使起一些皱 — **се** [被动, 中态]

понагълт|вам [未], **понагъ̀лтам** [完] 吞下一些, 咽下一点: Детѐто ～а вода̀. 孩子喝了一点水。— **се** [被动, 中态]

понагъ̀на 见 понагъ̀вам

понагърб|вам се 和 **понагърбям се** [未], **понагъ̀рбя се** -*иш се*, -*их се* [完] [反身, 中态] 有点驼背(弓腰)

понагърч|вам [未], **понагъ̀рча** -*иш*, -*их* [完] 弄皱一些, 打起一些褶 — **се** [被动, 中态]

понадбя̀гвам се [未], **понадбя̀гам се** [完] [反身, 中态] 赛赛跑; 赛赛车(自行车、汽车、摩托车等); 赛赛马

понадвѐс|вам [未], **понадвѐся** -*иш*, -*их* [完] 使稍稍垂悬; 使探出一些; 时而探出 — **се** [被动, 中态]

понадда|вам [未], **понадда̀м** -*дѐш*, -*дох*, -*де*, 过主形动 -*л* [完] ❶多给一些 ❷(拍卖时)出价高一些 ❸(衣服等)放长(放宽)一些 ❹体重增加一些: Детѐто ～де през вака̀нцията. 孩子在假期里体重增加了一些。

понадебел|явам[1] [未], **понадебелѐя** -*ѐеш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ѐли* [完] 变胖(变粗)一些, 有点发胖(变粗): А̀з съм ～я̀ла. 我有点发胖了。

понадебел|явам[2] [未], **понадебеля̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使胖(粗)一些: ～я̀вам бу̀квите 把字母描粗一点

понадера̀ 见 понадѝрам

понадѐ|я се -*еш се*, -*ях се* [完] 同 понадя̀вам се: Понадѐях се да до̀йдат, но не дойдо̀ха. 我一度盼望他们来, 但他们没有来。

понадзира̀вам [未] 监视(监督)一会儿; 时而监视(监督) — **се** [被动]

понадзъ̀р|там [未], **понадзъ̀рна** -*неш*, -*нах* [完] 往里看(张望)一下; 时而窥视(窥探, 偷看): До врата̀та сто̀еше еднò детѐ и ～таше чѐсто вътре. 门口站着一个小孩, 时而朝里张望。

понадѝг|ам [未], **понадѝгна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 稍稍提起(举起; 搬起, 抬起); 轻轻提起(举起, 搬起, 抬起); 提高一些(嗓声, 嗓门): ～ам глава̀ 把头抬起来一点 — **се** [被动]

понадѝг|ам се [未], **понадѝгна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] 抬起(升高, 移高)一些; 时而站起(立起); (感情等)时而产生(加强, 加深)

понадѝпл|ям [未], **понадѝпля** -*иш*, -*их* [完] 打一些褶;叠起一些: ~ям ро̀кля 把连衣裙打上些褶 ~ям дрѐхи 叠起一些衣服 — **се** [被动]

понад|ѝрам [未], **понадера̀** -*ерѐш*, -*ра̀х* [完] 撕(撕破)一些;时而撕(撕破): ~ѝрам парцѝли 撕一些破布 — **се** [被动]

понадмина̀вам [未], **понадмѝна** -*еш*, -*ах* [完] 略微超过(赶过,越过);超出一点;险胜: ~а̀вам го 刚刚超过他

понадни̇к|вам [未], **понадни̇кна** -*неш*, -*нах* [完] ❶看(望)一下,看(望)一会儿: ~вам от врата̀та навъ̀н 从门口向外张望一下 ❷探察一下,了解一下 ❸露(显露)一下

понадни̇ча|м [未] ❶(从洞、孔、缝中)看(望,窥视,偷看)一眼;时而看(望,窥视,偷看): ~м в дво̀ра 往院子里张望一下 ❷露出一些;时而显露出

понадо|ява̀м [未], **понадоя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶挤一些(奶);挤一会儿(奶): ~я̀вам мля̀ко 挤一点奶 ❷(喂奶的人)喂一点奶 — **се** [被动]

понадра̀|сквам [未], **понадра̀скам** 和 **понадра̀щя** -*щеш*, -*сках* [完] 在…上面划些道子;随便乱画几下,有些潦草地书写: Детѐто ~скало кни̇гата. 孩子在书上划了一些道子。— **се** [被动]

понадроб|я̀вам [未], **понадробя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 弄碎(切碎,粉碎,掰碎,捣碎)一些: Понадробѝ хля̀б за коко̀шките. 把面包掰碎一些喂鸡! — **се** [被动]

понадрънк|вам [未], **понадрънкам** [完] 〈口,貶〉说一些废话(蠢话、空话): Понадрънка ми ня̀колко прѝказки и си отѝде. 他对我胡扯了几句就回家了。— **се** [被动,中态]

понадсм|ѝвам се [未], **понадсмѐя се** -*ѐеш се*, -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*ѐли се* [完] [中态] 略加嘲笑(嘲弄): ~ѝвам се на ня̀кого 对某人略加嘲笑

понаду̀|вам [未], **понаду̀я** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] ❶吹上(打上)些气;时而吹气(打气) ❷吹一吹,奏一奏(乐器) ❸稍稍夸大 — **се** [被动]

понаду̀|вам се [未], **понаду̀я се** -*еш се*, -*х се* [完] [中态] ❶充些气;有些膨胀 ❷有点肿(胀,发炎) ❸〈口〉有点自高自大(骄傲)

понаду̀мвам [未], **понаду̀мам** [完] ❶说一些(令人不愉快的事) ❷劝说劝说,说服一下

понаду̀пч|вам [未], **понаду̀пча** -*иш*, -*их* [完] 在…上打些洞,在…上穿些孔: Мо̀лците ~или плата̀. 虫子在衣料上蛀了些洞。— **се** [被动]

понаду̀ха|м [完] (风)轻轻吹着: Вя̀търът ме ~ из пъ̀тя. 一路上风轻轻吹拂着我。— **се** [被动]

понаду̀ш|вам [未], **понаду̀ша** -*иш*, -*их* [完] 嗅出(嗅到)一些;时而嗅出(嗅到);感到(看出,探知)一些;时而感到(看出,探知): Понаду̀шил е накъдѐ ще избѝе ра̀ботата. 他看出事情将会怎样发展。— **се** [被动]

понаду̀я 见 понаду̀вам

понаду̀я се 见 понаду̀вам се

понадъ̀хам [完] ❶往…上哈点气 ❷施加点影响,教育教育 ❸稍稍唆使(怂恿)

понадя̀вам се [完,中态] 抱点希望,一度希望;时而希望: Понадя̀вахме се да до̀йдеш, но тѝ се заба̀ви и нѝе тръ̀гнахме самѝ. 我们曾盼望你来,可是你耽搁了,我们就自己出发了。

понадя̀лкам [完] (用小斧、小锛)砍(锛,削)一点: Понадя̀лкай трескѝ за о̀гъня. 劈一点木柴烧火!

понаедр|я̀вам [未], **понаедрѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 长大(变大,增大)一些;(白昼)变长一些: Заваля̀ха дъждовѐ, ца̀ревицата ~я̀. 下了几场雨,玉米长高了一些。

понаѐж|вам се [未], **понаѐжа се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] (动物的)毛刺有点竖起;〈转〉有点仇视(敌对,发怒);有时仇视(敌对,发怒): Ку̀чето се ~и. 狗有点发怒了。

понажежа̀вам [未], **понажежа̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 烧红(烧旺,烧热)一点: ~а̀вам желя̀зото 把铁烧红一点 — **се** [被动,中态]

понажив|я̀вам се [未], **понаживѐя се** -*ѐеш се*, -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*ѐли се* [完] [中态] 活得长久一些;过得好一些

понажу̀л|вам [未], **понажу̀ля** -*иш*, -*их* [完] ❶擦上(抹上)一些,有时擦一点: ~вам дрѐхите със сапу̀н 把衣服擦上点肥皂。❷〈转,口〉狠揍一顿;痛骂一顿 — **се** [被动]

понажън|вам [未], **понажъ̀на** -*еш*, -*ах* [完] 收割一点(一些): Като̀ ~еш десетѝна сно̀па, тогава ще ги въ̀ржеш. 你割个十来捆,就把它们捆起来。— **се** [被动]

поназо̀б|вам се [未], **поназо̀бам се** [完] [中态] 一粒一粒地吃一些,时而一粒一粒地吃: Гро̀launch здето е о̀ще зелѐно, но деца̀та се ~аха. 葡萄还生着呢,可孩子们就开始一粒一粒摘着吃了。

поназоб|я̀вам [未], **поназобя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 用精饲料(大麦、燕麦)喂喂(牲口): Поназобѐте ко̀ня. 你们给马喂点精饲料。— **се** [被动]

поназр|я̀вам [未], **поназрѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 快要成熟,有点熟;〈转〉(思想、主意、决定等)快形成,快考虑成熟: Що̀м ~ѐят дома̀тите, тря̀бва да се бера̀т. 西红柿既然快熟了,就应该摘。Въпро̀сът е ~я̀л. 问题快考虑成熟了。

поназу̀бр|ям [未], **поназу̀бря** -*иш*, -*их* [完] 〈口〉死记硬背(死啃)一会儿: ~ям уро̀ка 死啃一会儿课文 — **се** [被动]

поназъ̀б|вам [未], **поназъ̀бя** -*иш*, -*их* [完] 做点齿;车些齿

поназъ̀р|вам [未], **поназъ̀рна** -*неш*, -*нах* [完] 看(瞥,偷看)一下;时而露一下: Поназъ̀рнах в клу̀ба, но не гѝ видя̀х. 我往俱乐部里瞥了一眼,但没有看见他们。

поназъ̀рта|м [未] 有时往里看(张望,瞥视,窥视,窥探,偷看): У̀ж внима̀ва, а всѐ ~ през прозо̀реца. 他好像很专心,其实常常向窗外张望。

поназя̀п|вам се [未], **поназя̀пам се** [完] [中态] (张口)呆看(闲看)一会儿: Мѝнахме през паза̀ра да се ~аме. 我们走过市场时闲看了一会儿。

понаигра̀|вам се [未], **понаигра̀я се** -*еш се*, -*х се* [完] [中态] 玩够,有点玩腻: Докато̀ се ~ят деца̀та, то̀ се стъмнѝ. 等孩子们玩够,天已黑了。

понакад|я̀вам [未], **понакадя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使有些烟;熏一熏: Понакадѝха ста̀ята с лулѝте си. 他们的烟斗弄得屋里有烟了。— **се** [被动]

понака̀|звам [未], **понака̀жа** -*жеш*, -*зах* [完] 轻轻惩罚(惩办,处罚,处分)一下,时而惩罚: Понака̀зваха деца̀та, кога̀то не слу̀шаха. 孩子们不听话的时候,常常受到他们轻轻的惩罚。— **се** [被动]

понака̀|звам се [未], **понака̀жа се** -*жеш се*, -*зах се* [完]

[中态]吃点苦,受点罪,受点折磨: Понака̀зах се с тѝя тѐсни обу̀вки. 这双瘦鞋可让我受了点罪。

понака̀л|вам [未], **понака̀лям** [完] 弄上点泥,(用泥)稍稍弄脏: Деца̀та ～яха по̀да. 孩子们把地板弄上了些泥。— **се** [被动]

понака̀н|я се -*иш се*, -*их се* [完,中态] 有时想(打算,决定,准备): Понака̀нѐте се и вѝе да до̀йдете. 你们也准备准备来吧!

понака̀п|вам[1] [未], **понака̀пя** -*еш*, -*ах* [完] 滴上几滴;稍稍滴污: Понака̀пах си ро̀клята със сла̀дко. 我的连衣裙滴上了点果酱。— **се** [被动]

понака̀п|вам[2] [未], **понака̀пя** -*еш*, -*ах* [完] (树叶、水果)少量落下,落下一些

понака̀стр|ям [未], **понака̀стря** -*иш*, -*их* [完] ❶修剪一些;时而修剪: ～ям кло̀ни 修剪一些树枝 ❷〈转〉申斥(痛骂)一顿 — **се** [被动]: Тря̀бва да се ～и шу̀ма за коза̀та. 应该剪点带叶枝条喂山羊。

понаква̀с|вам [未], **понаква̀ся** -*иш*, -*их* [完] 把…泡一泡,把…浸一浸,把…打湿一点 — **се** [反身,被动]

понакѝс|вам [未], **понакѝсна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 把…在水(液体)中泡(浸)一会儿: Понакѝснах дрѐхите в то̀пла вода̀. 我把衣服在温水里泡了一会儿。— **се** [被动]

понакисел|я̀вам [未], **понакиселѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 有点酸味,稍微发酸: Су̀пата ～я̀ва. 汤有点发酸了。Вчѐрашното я̀дене ми ～я̀ва. 昨天的菜我吃着有点酸。

понакѝсна 见 понакѝсвам

понакѝт|вам [未], **понакѝтя** -*иш*, -*их* [完] 戴上点花(花束);打扮(装饰)一下 — **се** [反身,被动]

понакѝч|вам [未], **понакѝча** -*иш*, -*их* [完] 稍稍打扮(装饰),打扮打扮,装饰装饰: Понакѝчихме стая̀та за пра̀зника. 我们装饰了一下房间准备过节。— **се** [反身,被动]: Понакѝчи се и отѝде на хоро̀то. 她打扮了一下,跳霍罗舞去了。

понакла̀|ждам [未], **понаклада̀** -*дѐш*, -*дох*, -*де*, 过主形动 -*л* [完] 点起一些篝火;时而点起篝火: Понакла̀дохме о̀гън. 我们点起了篝火。— **се** [被动]

понакла̀н|ям [未], **понаклоня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 понаклоня̀вам

понаклевет|я̀вам [未], **понаклевета̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 对…进行一些诽谤(诬蔑,诋毁) — **се** [被动]

понаклѐпвам [未], **понаклѐпам** [完] ❶把(斧、镰、锄等)打薄一点 ❷诽谤(诬蔑,诋毁;斥责)一顿 — **се** [被动]

понаклон|я̀вам [未], **понаклоня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使微微倾斜(歪,垂,低): ～я̀вам глава̀ 微微低下头 — **се** [反身,被动]

понаклѝкам [完,只复或三单] (很多人或动物全部)蹲下一会儿: Понаклѝкахме край о̀гъня да се посто̀плим. 我们都在火旁蹲下暖和暖和。

понаков|а̀вам [未], **понакова̀** -*ѐш*, -*а̀х* [完] 钉一些(一部分) — **се** [被动]

понако̀нт|вам [未], **понако̀нтя** -*иш*, -*их* [完] 使穿得漂亮(整齐)一些;打扮打扮: Понако̀нтила си детѐто. 她把孩子打扮了一下。— **се** [被动,中态]

понакос|я̀вам [未], **понакося̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 割一会儿草;割一点草: Сутринта̀ ～ѝхме сено̀. 早晨我们割了会儿草。Понакосѝх трева̀ за два̀-трѝ дѐна. 我割了够两三天的草料。— **се** [被动]

понакрив|я̀вам[1] [未], **понакривя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使有点歪(斜): Понакривѝл си калпа̀ка като̀ мла̀д мо̀мък. 他像小伙子那样歪戴着毡帽。— **се** [被动]

понакрив|я̀вам[2] [只三单], **понакривя̀ва ми** [未], **понакривѐе ми** -*я̀ ми* [完] [无人称] 感到有点难过(不愉快,别扭,苦闷): Понакривя̀ му от ва̀шите ду̀ми, но нѝщо не ка̀за. 你们的话使他有点难过,但他什么也没说。

понакро|я̀вам [未], **понакроя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 裁出一些(一部分): Понакроѝх ня̀колко преста̀лки. 我裁了几条围裙。— **се** [被动]

понаку̀п|вам [未], **понаку̀пя** -*иш*, -*их* [完] 买一些(一点): Понаку̀пих ня̀кои пода̀ръци за деца̀та. 我给孩子们买了些礼物。

понаку̀цва|м [未] 微跛,稍微有点瘸;〈转〉办得不够好,搞得不太好,有点问题: Ра̀ната ми оздравя̀, но о̀ще ～м. 我的伤口痊愈了,但还有点瘸。Ра̀ботата ви ～. 你们的事情办得不够好。

понакъдр|ям [未], **понакъдря** -*иш*, -*их* [完] ❶使(头发等)卷曲一些,把(头发等)烫卷曲一些: Понакъдрих си коса̀та. 我把头发弄卷曲了一些。❷(头发等)有点卷曲 — **се** [反身,被动]

понакълв|а̀вам [未], **понакълва̀** -*ѐш*, -*а̀х* [完] ❶(禽鸟)啄一些,啄坏一些: Коко̀шките ～а̀ли пъ̀пеша. 母鸡把香瓜给啄了。❷〈口〉死背一下;有点死背: ～а̀вам уро̀ка 死背一下课文 — **се** [被动]

понакъ̀лцвам [未], **понакъ̀лцам** [完] 捣碎(敲碎,剁碎)一些: Понакъ̀лцах ня̀колко зѐлки. 我剁了几棵圆白菜。— **се** [被动]

понакървав|я̀вам [未], **понакървавя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 把…弄上(染上)些血 — **се** [被动,中态]: Превръ̀зката се ～я̀. 绷带上染了些血。

понакърм|я̀м [未], **понакъ̀рмя** -*иш*, -*их* [完] 给(小孩)喂喂奶,给(小孩)喂点奶: Понакъ̀рми детѐто и то̀ заспа̀. 她给小孩喂了点奶,孩子就睡着了。— **се** [被动]

понакърн|я̀вам [未], **понакърня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 有所破坏(损伤,伤害,损害);有所降低: ～я̀вам добро̀то им съсѐдство 对他们的睦邻关系有所损害 — **се** [被动]

понакърн|ям [未], **понакърня** -*иш*, -*их* [完]〈方〉剪一些(枝条): Понакърнихме шу̀ма за добѝтъка за през зѝмата. 我们剪了些准备牲畜过冬吃的带叶枝条。

понакърт|вам [未], **понакъртя** -*иш*, -*их* [完] 开采一些(石料、矿石等) — **се** [被动]

понакърш|вам [未], **понакърша** -*иш*, -*их* [完] 折下(折断)一些;时而折下(折断): ～вам кло̀ни 折下一些树枝 — **се** [被动]

понакъ̀свам [未], **понакъ̀сам** [完] ❶弄碎(切碎)一些 ❷折(采,摘,掐)一些: Понакъ̀сахме цветя̀ и украсѝхме учѝлището за пра̀зника. 我们摘了一些花,把学校装饰起来,准备过节。— **се** [被动]

понала̀|гам [未], **понало̀жа** -*джиш*, -*джих* [完] 放上(堆上,装上)一些;有时放上(堆上,装上) — **се** [被动]

понала̀пам [完] 大口吃一些 — **се** [被动,中态]

поналежа̀ се -*ѝш се*, -*а̀х се* [完] 躺一躺,多躺一会儿: През нед[ѐ]лята ѝскам да се ～а̀. 星期日我想多躺一会儿。

поналеп|я -*ùш*, -*ùх* [完] 粘贴一下；粘贴一些 — **се** [被动]

поналùвам [未], **поналèя** -*èеш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*èли*, 过被形动 -*ян*, -*яна*, -*èни* 和 -*ят*, -*ята*, -*èти* [完] 倒(灌,注,斟)一些: Поналèй водà в кàната. 往缸子里倒点水! — **се** [被动]

поналùск|вам [未], **поналùскам** [完]〈口〉泼湿(浇湿,淋湿)一些: ~вам си лицèто 洗把脸 — **се** [反身,被动]

поналов|я -*ùш*, -*ùх* [完] 捕获(捕捉)一些: Поналових рùба. 我捕了一些鱼。— **се** [被动]

поналòжа 见 поналàгам

поналудùвам се [完,中态] 疯闹一阵,(小孩)闹(打闹,淘气)一会儿: Пуснù кòнчето да се ~. 让小马驹撒会儿欢。

поналùчк|вам [未], **поналùчкам** [完] 找一找; 猜一猜: ~вам смùсъла му 猜一猜它的意思 — **се** [被动]

поналютùвам [只三] **поналютява** [未], **поналютù** -*ù* [完](食物)有点辣味: Ядèнето ~ява. 吃食有点辣味。

поналющ|вам [未], **поналющя** -*иш*, -*их* [完] 剥一点(一些): ~вам òрехи 剥些核桃 — **се** [被动]

поналягам [未], **поналèгна** -*èгнеш*, -*èгнах*, 过被形动 -*èгнат* [完] 稍微压一压(挤一挤,按一按): Щòм ~èгнах вратàта, тя се отвòри. 我稍稍推了一下,门就开了。— **се** [被动]

понамàзвам [未], **понамàжа** -*жеш*, -*зах* [完](用油脂等)搽上(抹上,涂上)一些(一点): Понамàзах вратàта да не скърца. 我给门轴上了些油,免得它吱吖吱吖响。— **се** [反身,被动]

понамаляявам[1] [未], **понамалèя** -*èеш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*èли* [完] 稍稍变小(变少,减轻,降低,缩短): Дъждъ̀т ~я. 雨小点了。Денят ~я. 天变得短些了。

понамалявам[2] [未], **понамалù** -*ùш*, -*ùх* [完] 使稍稍减少(减轻,降低,减低,缩短): ~явам крàчките си 把步子迈小些 — **се** [被动]

понамàчкам [完] 稍稍揉皱; 揉一揉,搓一搓; 榨制一些: Понамàчкал си грòздето. 他榨了一些葡萄。

понамèк|вам [未], **понамèкна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 暗示(暗示地说,暗指)一下: Тòй ми ~на за стàрия дълг. 他向我暗示了一下那笔旧债。

понамèс|вам [未], **понамèся** -*иш*, -*их* [完] 牵连进,牵扯进; 掺混(掺和)一些 — **се** [被动,中态]

понамèст|вам [未], **понамèстя** -*иш*, -*их* [完] 放(摆,安置,安顿)一下; 安排(整理,收拾)一下: ~вам очилàта си 正一正自己的眼镜 — **се** [被动]

понамèст|вам се [未], **понамèстя се** -*иш се*, -*их се* [完][中态] 坐一坐,坐好,坐一会儿

понамèся 见 понамèсвам

понамèтна 见 понамятам

понамùг|вам 和 **понамùгам** [未], **понамùгна** -*неш*, -*нах* [完] ❶递一下眼色,轻轻眨眼暗示一下: Тòй ми ~на да мълчà. 他递了一下眼色让我沉默。❷时而眨一眨眼: Ùма нàвик да ~ва с лявото окò. 他有时而眨动左眼的习惯。

понаминàвам [未], **понамùна** -*еш*, -*ах* [完] 顺路去(看望,访问,探望)一下(一会儿): Ще ~а да вùдя приятелите си. 我要顺便去看望一下朋友。

понамирùсвам [未], **понамирùша** -*шеш*, -*сах* [完] 有点气味; 时而闻到…的味道: Понамирùсва на лòшо. 有点难闻的气味。Сùренето ~сва. 奶酪有点变味了。Понамирùсва ми на лъжà. 我闻到了一点欺骗的味道。

понамùсл|я -*иш*, -*их* [完] 想一想; 决定一下: Понамислèте каквò ще говòрите. 你们想想要说些什么。

понамлàт|я -*иш*, -*их* [完]〈方〉打一顿,揍一顿

понамòкр|ям [未], **понамòкря** -*иш*, -*их* [完] 打湿(弄湿,淋湿)一点: Дъждъ̀т ни ~и. 雨把我们淋湿了一点。— **се** [被动,中态]

понамотà|вам [未], **понамотàя** -*еш*, -*х* [完] 绕上(缠上)一些: ~вам прèжда 绕上点纱线(毛线) — **се** [被动,中态]

понамрàз|вам [未], **понамрàзя** -*иш*, -*их* [完] 有点憎恨(痛恨,仇恨) — **се** [被动,互及]

понамръщ|вам [未], **понамръщя** -*иш*, -*их* [完] 皱一下眉,蹙一下额; 轻轻皱眉(蹙额): Понамръщих чèлото си. 我轻轻蹙了一下额头。— **се** [中态]

понамùс|вам се [未], **понамùся се** -*иш се*, -*их се* [完][中态] 微皱眉头,显出有点不满的样子: Тя се ~и и поглèдна сърдùто. 她微皱起眉头,生气地看了看。

понамятам [未], **понамèтна** -*èтнеш*, -*èтнах*, 过被形动 -*èтнат* [完] 披上点(衣服): ~ятам кожùха 披上皮袄 — **се** [反身,被动]: Понаметнù се, докатò проветря стàята. 在我给房间通风时你披上点衣服。

понанùзвам [未], **понанùжа** -*жеш*, -*зах* [完] 穿(成串); 穿一些(一点): ~звам мънùста 把珠子穿成串 — **се** [被动]

понаобикàлям [未], **понаобиколù** -*олùш*, -*олùх* [完] 有时去转转(看看,探望,拜访)

понаòстр|ям [未], **понаòстря** -*иш*, -*их* [完] 磨快(磨锋利; 削尖)一些(一点): ~ям нòжа 把刀磨快一些 ~ям мòлива 把铅笔削尖一些 — **се** [被动]

понапàд|ам[1] [未], **понапàдна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 袭击(攻击; 进犯,侵犯)一下; 谴责(抨击)一下: В събрàнието ни ~наха за някои грèшки. 在会上人们抨击了一下我们的某些错误。— **се** [被动]

понапàдам[2] 见 понапàдвам

понапàд|вам [未], **понапàдам** [完] 落下(掉下)一些(一点): Дùхна вятър и ~аха ябълки. 刮了一阵风,一些苹果掉了下来。

понапакостù -*ùш*, -*ùх* [完] 祸害一下; 毁坏些; 捣一捣乱: Студъ̀т ~й на някои дръвчèта. 严寒冻坏了一些小树。

понапàл|вам [未], **понапàля** -*иш*, -*их* [完] 点燃(点着)一些; 烘暖一些: ~вам стàята 把屋子烘一烘 — **се** [被动]

понапàс|вам [未], **понапасà** -*èш*, -*ох*, -*е*, 过主形动 -*ъл*, -*ла* [完](把牲畜)放(牧)一下,放一放: Понапàсох волòвете и впрèгнах колàта. 我让牛吃点草,套上了车。

понапàс|вам се [未], **понапасà се** -*èш се*, -*ох се*, -*е се*, 过主形动 -*ъл се*, -*ла се* [完][中态](牲畜在放牧中)吃点草: Пуснù конèте да се ~ат. 把马放开,让它们吃点牧草!

понапàт|вам се [未], **понапàтя се** -*иш се*, -*их се* [完][中态] 吃些苦,受些罪

понапекà 见 понапùчам

понапердàш|а -*иш*, -*их* [完] 揍(打)一顿

понапèр|я се -*иш се*, -*их се* [完,中态] 稍稍伸展开翅膀(肩等); 有点趾高气扬(神气活现,神气十足): Петèлът се ~и и изкукурùга. 公鸡伸一伸翅膀,打起鸣来。

понапечèл|я -*иш*, -*их* [完] 赢一些,赚一点

понапи̇|вам се [未], **понапи̇я се** *-еш се, -х се* [完][中态] 有点喝足;时而喝醉,有点喝醉: Го̀стите се ～ха. 客人们有点喝醉了。

понапи̇п|вам [未], **понапи̇пам** [完] 摸一摸;摸到(摸着)一些: Една̀ ～вам пъпката. 我勉强摸到那个小疙瘩。

понапи̇|свам [未], **понапи̇ша** *-шеш, -сах* [完] 写一点(一些);有时写: Веднъж-два̀ж годи̇шно ～сва по ня̀коя ста̀тийка. 他一年中写一两次小文章。

понапи̇|чам [未], **понапека̀** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла* [完] 烤一烤,晒一晒;烤制(烘出)一些: ～и̇чам гърба̀ си на слънце 在太阳下面晒晒脊背 ～и̇чам чу̇шки 烤青椒 — **се** [反身,被动]

понапи̇ша 见 понапи̇свам

понапи̇я се 见 понапи̇вам се

понапла̀|квам се [未], **понапла̀ча се** *-чеш се, -ках се* [完][中态] 哭一会儿,哭一阵: Оста̀ви го да се ～че. 让他哭一会儿吧。Понапла̀ках се и ми поолѐкна. 我哭了一阵,觉得轻松了一些。

понаплат|я̀ се *-и̇ш се, -и̇х се* [完,中态] 还清(付清)账目,还一还(账)

понапла̀ш|вам [未], **понапла̀ша** *-иш, -их* [完] 有点害怕(吓坏): Бу̇рята ни ～и. 暴风雨有点把我们吓坏了。— **се** [反身,被动]

понаплѐскам [完] ❶弄脏一些 ❷〈口〉猛打嘴巴

понапл|ета̀ *-етѐш, -ѐтох, -ѐте* [完] 编织一些

понапли̇ск|вам [未], **понапли̇скам** [完] (往…上)泼(撩)些水: ～вам набъ̀рзо лицѐто 急忙洗把脸 Понапли̇скай бѝволите, че е мно̀го горѐщо. 你往水牛身上泼点水,天太热了。— **се** [反身,被动]

понаплю̀нч|вам [未], **понаплю̀нча** *-иш, -их* [完] (带着唾液)舔一舔,啐一啐: Понаплю̀нчих си пръ̀ста. 我舔了舔手指头。— **се** [被动]

понапо̀мн|ям [未], **понапо̀мня** *-иш, -их* [完] 提醒(提示)一下 — **се** [被动]

понапо|я̀вам [未], **понапо̀я** *-и̇ш, -и̇х* [完] 使喝一些,饮一饮;浇一浇,灌溉一下: Тря̀бва да ～и̇м добѝтъка. 我们该饮一饮牲口了。— **се** [被动]

понапо|я̀вам се [未], **понапо̀я се** *-и̇ш се, -и̇х се* [完][中态] 吸一些(水、潮气、气味等): Земя̀та се ～и̇ от па̀дналия дъжд. 大地吸了些降下来的雨水。Възду̀хът се ～и̇ с дъх на липа̀. 空气中有点椴树的气味。

понапра̀в|ям [未], **понапра̀вя** *-иш, -их* [完] 做完(做成,完成)一些(一点): Ще ～им о̀пит да ги помири̇м. 我们要试一试劝他们和解。— **се** [被动] ◇ **～ям глава̀та** 〈口〉半醉,微醉

понапра̀ш|вам [未], **понапра̀ша** *-иш, -их* [完] 撒上一些灰尘,使蒙上一些尘土 — **се** [反身,被动]

понапрѐгна 见 понапря̀гам

понапрѐгна се 见 понапря̀гам се

понапр|я̀дам [未], **понапреда̀** *-едѐш, -ѐдох, -ѐде*, 过主形动 *-ѐл* [完] 纺一些(一点): Понапрѐдох двѐ вретѐна. 我纺了两纺锤线。— **се** [被动]

понаприка̀|звам се [未], **понаприка̀жа се** *-жеш се, -зах се* [完][中态] 讲一讲,说一说

понапръ̀скв|ам [未], **понапръ̀скам** [完] 喷一喷,泼一泼;洒(淋)上一些: Понапръ̀ска два̀ра с вода̀ и запо̀чна да метѐ. 他给院子洒些水,打扫起来。— **се** [反身,被动]

понапр|я̀гам [未], **понапрѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах*, 过被形动 *-ѐгнат* [完] ❶拉紧(使紧张,鼓起,鼓足)一些 ❷使注意(集中,努力,加强)一些: ～я̀гам мисълта̀ си 把思想集中一些 ～я̀гам паметта̀ си 努力回忆 ～я̀гам мо̀зъка си 用点脑筋,用力思索

понапр|я̀гам се [未], **понапрѐгна се** *-ѐгнеш се -ѐгнах се* [完][中态] 努力一下;紧张一些: Като̀ се ～ѐгнем, ще ги настѝгнем. 只要我们努力一下,就能赶上他们。

понапсу̀вам [完]〈口〉轻轻骂(辱骂);轻微地呵斥

понапу̀др|ям [未], **понапу̀дря** *-иш, -их* [完] 往…上搽点粉,抹点粉,抹一抹粉 — **се** [反身,被动]

понапу̀к|вам [未], **понапу̀кам** [完] 使裂(破裂,爆开)一些(一点) — **се** [被动]: Земя̀та се е ～ала от су̀шата. 大地干旱得裂开了些缝。

понапу̀сн|а се *-еш се, -ах се* [完,中态] 有些放任自己,有些松弛;有点放荡(堕落)

понапу̀ш|а *-иш, -их* [完] 用烟熏一熏;熏制一些

понапъ̀|вам се [未], **понапъ̀на се** *-неш се, -нах се* [完][中态] 努点力;使点劲;绷紧一些

понапълн|я̀ *-иш, -их* [完] 装满(载满,倒满,灌满,填满)一些(一点): ～я съдо̀вете 把器皿装满一点

понапълн|я̀вам [未], **понапълнѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] (人)长胖(发胖)一些(一点): На почѝвната ста̀нция деца̀та ～я̀ха. 在休养所里孩子们长胖了一些。

понапъ̀на се 见 понапъ̀вам се

понапъ̀п|вам [未], **понапъ̀пя** *-иш, -их* [完] (花、树)开始吐蕾(发芽): Дръвчѐтата ～иха. 小树开始发芽了。

понапъ̀т|вам [未], **понапъ̀тя** *-иш, -их* [完] 给…指一下路,引一下路;指导(教导,指点)一下 — **се** [被动]

понапъ̀хам [完] 有点乱塞(到处放,乱放)

понара̀два|м се [完,中态,互及] 喜欢(喜爱)一阵: Дошъ̀л в о̀тпуска да се ～ на деца̀та си. 假期里他来跟自己的孩子尽情欢乐一下。

понаран|я̀ *-и̇ш, -и̇х* [完] 使受点伤,伤着一点 — **се** [中态]: Понарани̇х се на еди̇н гво̀здей. 我让一个钉子给扎伤了。

понара̀с|на *-неш, -нах* 和 **понараста̀** *-тѐш, -тох, -те* [完] 长大一些(一点);增多(增加,增长)一些(一点)

понарев|а̀ се *-ѐш се, -а̀х се* [完,中态] 吼叫(嚎)一会儿(一阵)

понаредя̀ 见 понарѐждам

понарѐжа 见 понаря̀звам

понарѐ|ждам [未], **понаредя̀** *-ди̇ш, -ди̇х* [完] 排列(码)一下;整理整理,收拾收拾;安排安排: Понаредѐте стая̀та. 你们收拾一下房间! Понареди̇хме ра̀ботата. 我们安排了一下工作。— **се** [反身,被动,中态]: Понареди̇х се на добра̀ ра̀бота. 我得了份好工作。

понари̇н|а *-еш, -ах* [完] 挖(刨)一些(一点): Понари̇нах пя̀сък. 我挖了些沙子。

понаро̀н|вам [未], **понаро̀ня** *-иш, -их* [完] 剥下一些(一点);捻碎一些(一点);撒一些(一点): Понаро̀них ца̀ревица. 我剥了一些玉米。Понаро̀нил си хля̀ба. 他替自己把面包捻碎了一点。— **се** [被动]

понарос|явам [未], **понароcя** -*иш*, -*их* [完] ❶在…上洒点水;使…湿润一点;时而在…上洒点水: Слаб дъжд ~й земята. 小雨把土地淋湿了一点。❷使结上些露水 — **се** [被动]

понаруга|вам [未], **понаругая** -*еш*, -*х* [完] 痛骂(臭骂)一顿(一阵) — **се** [被动]

понаруш|авам [未], **понаруша** -*иш*, -*их* [完] 略有违反(违背,破坏,践踏);时而违反(违背,破坏,践踏) — **се** [被动]

понаръс|вам [未], **понаръся** -*иш*, -*их* [完] 在…上洒点水,把…淋湿些;在…上撒点(粉状物): ~вам пода 在地板上洒点水 ~вам хляба със сол 在面包上撒点盐 — **се** [被动]

понар|язвам [未], **понарежа** -*ежеш*, -*язах* [完] 切(剪)一些(一点): ~язвам хляба 切些面包 — **се** [被动]

понаса|ждам [未], **понасадя** -*диш*, -*их* [完] 种植(栽植)一些: Понасадихме лук. 我们种了一些洋葱。— **се** [被动]

понасапун|исам [完] 给…打上点肥皂: ~ главата си 在头上打点肥皂

понасветува|м се [完,中态]〈民〉活得长(久)一些

понасвир|я се -*иш се*, -*их се* [完,中态] 演奏(弹,吹)一会儿(乐器)

понасви|я -*еш*, -*х* [完] ❶卷(包,收,弯)一些(一点) ❷强迫(强制,迫使,逼迫)一下: Понасвиха ме и аз отстъпих. 他们逼迫了我一下,我就让步了。

понасека 见 понасичам

понасея 见 понасявам

понасил|я -*иш*, -*их* [完] 有点强迫(强制,逼迫);(对…)稍稍用劲;(对…)时而用劲: Понасилих бравата и отворих. 我稍稍用劲转了下门把,门就打开了。

понасип|вам [未], **понасипя** -*еш*, -*ах* [完] 倒(灌,装)一些(一点);时而倒(灌,装);撒(填)一些(一点): ~вам пясък 撒些沙子 — **се** [被动]

понаситя 见 понасищам

понас|ичам [未], **понасека** -*ечеш*, -*якох*, -*ече*, 过主形动 -*якъл*, -*якла*, -*екли* [完] 砍(劈,剁)一些(一点): Понасякохме дърва за зимата. 我们砍了些过冬的劈柴。— **се** [被动]

понас|ищам [未], **понаситя** -*тиш*, -*тих* [完] 使吃饱点;使满足些;使饱和(充满)些: Яденето ме ~ти. 我吃得有点饱了。— **се** [被动,中态]: Понаситих се на такива гледки. 我有点看够了这样的景致。

понаскачвам се [未], **понаскачам се** [完] 跳一跳;跳一会儿

понаскитвам се [未], **понаскитам се** [完] [中态] 逛一阵,闲荡一阵;流浪一阵

понаскуб|вам [未], **понаскубя** -*еш*, -*ах* [完] 拔一些(一点);时而拔一些(一点) — **се** [被动]

понаскърб|я -*иш*, -*их* [完] 使(感到)有点悲伤,使有些难过: Това съобщение ни ~и. 这个消息使我们感到有些悲伤。

понаслад|я се -*иш се*, -*их се* [完,中态] 享受一会儿;快乐一下: Понасладих се на щастието си. 我因为自己的幸福而快乐了一阵。

понаслюнч|а -*иш*, -*их* [完] 同 понаплюнча

понасм|ивам се [未], **понасмея се** -*ееш се*, -*ях се*, 过主形动 -*ял се*, -*яла се*, -*ели се* [完] [中态] 有点嘲笑(讥笑);笑一笑,高兴一下

понасмол|явам [未], **понасмоля** -*иш*, -*их* [完] 涂上点焦油(柏油、树脂): ~явам колoвете да не гният 在木桩上涂点沥青,以免朽烂

понасму|квам се [未], **понасмуча се** -*чеш се*, -*ках се* [完] [中态] 吮(吸,咂,嘬)一些(一阵): Земята се ~ка с влага. 土地吸收了一些水分。

понасол|явам [未], **понасоля** -*иш*, -*их* [完] 给…放点盐;腌一腌: Понасолихме рибата. 我们把鱼腌了腌。— **се** [被动]

понасоч|а -*иш*, -*их* [完] 指引一下方向(道路),指一指: Овчарите ме ~иха къде да мина. 牧羊人给我指了指怎么走。

понасп|я се -*иш се*, -*ах се* [完,中态] 睡一会儿;睡着一会儿: Тъкмо се бях ~ал, когато ме събудиха. 他们叫醒我的时候,我刚刚睡着。

понастан|явам [未], **понастаня** -*иш*, -*их* [完] 安置安置,安排安排,安顿一下: ~явам гостите 安顿一下客人 ~явам багажа 安放一下行李 — **се** [被动]

понаст|ивам [未], **понастина** -*неш*, -*нах* [完] 有点着凉(伤风,感冒);时而着凉(伤风,感冒): Стоях на вятъра и ~нах. 我站在风里,着了点凉。

понаст|игам [未], **понастигна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 追一追,赶一赶: Изостаналите взеха да ни ~ат. 落下的人们开始追赶我们。— **се** [被动]

понаст|илам [未], **понастеля** -*елеш*, -*лах* [完] 铺上(盖上,垫上)点,铺一铺: Понастлаха черги за гостите. 他们给客人们铺了铺褥子。

понасто|я -*иш*, -*ях* [完] 多坚持一下,硬要: Като ~йш, те ще се съгласят. 如果你坚持一下,他们会同意的。

понастоящем [副]〈书〉当前,目前,现在: Понастоящем всички сме здрави. 现在我们都健康。

понастри|гвам [未], **понастрижа** -*жеш*, -*гах* [完] 剪一剪;剪一些;剪下(若干): Понастригахме доста вълна. 我们剪了相当多羊毛。

понастръх|вам [未], **понастръхна** -*неш*, -*нах* [完] (毛发等)有点竖起(耸起);时而竖起(耸起);竖起毛来;(吓得)有点毛骨悚然: Косата ти е ~нала. 你的头发有点竖起来了。Понастръхвам, като си припомня войната. 一想到战争,我就有点毛骨悚然。

понастъп|вам [未], **понастъпя** -*иш*, -*их* [完] 踩上(踏上)点;时而踩上(踏上): Понастъпиха ме на болното място. 他们触着了我的痛处。

понастърв|я се -*иш се*, -*их се* [完,中态] ❶有点愤怒 ❷有点入迷,上瘾

понастър|гвам [未], **понастържа** -*жеш*, -*гах* [完] 刨(刮,擦)一些(一点)丝: Понастъргах ряпа за салата. 我擦了点萝卜丝做凉菜。— **се** [被动]

понасуп|я се -*иш се*, -*их се* [完,中态] (有点不高兴而)绷脸,板起面孔,皱眉,撅嘴

понасу|ча -*чеш*, -*ках* [完] 搓(捻,绞,绕)一些(一点): Понасуках конците. 我搓了点线。

понасу|ча се -*чеш се*, -*ках се* [完,中态] (哺乳期小孩)咂点奶,吸点奶

понасуш|а -*иш*, -*их* [完] 晒(晾,烤)一些(一点): Понасушихме билки за чай. 我们晾了点草药泡茶喝。

понасърб|вам се [未], **понасърбам се** [完] [中态] 喝一

点；匆匆喝一些：～вам се с а̀гнешката чорба̀ 匆匆喝点羊肉汤

понасърч|а̀вам [未]，**понасърча̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 鼓励(勉励)一下；时而鼓励(勉励) — **се** [被动，中态]

понасъ̀ск|вам [未]，**понасъ̀скам** [完] 稍加唆使；时而唆使，时而教唆(指使，煽动)：Ня̀кой те е ～ал про̀тив на̀с. 有人煽动你反对我们。— **се** [被动]

понас|я̀вам [未]，**понасѐя** -*ѐеш*，-*я̀х* 和 -*ѐях* [完] 播一些(一点)种：Понася̀хме ни̇̀вите. 我们把地都播了种。Ще ～ѐем от но̀вите култу̀ри. 我们要播一些新作物。— **се** [被动]

пон|а̀сям[1] [未]，**понеса̀** -*есѐш*，-*ѐсох*，-*ѐсе*，过主形动 -*ѐсъл*，-*ѐсла* [完] ❶开始携带(拿，抱)；(运输工具)开始运送(运输)：Къдѐ ～а̀сяш детѐто? 你把孩子抱到哪儿去? Защо̀ си ～ѐсъл то̀лкова бага̀ж? 你干吗带这么多行李? Ко̀нят ～ѐсе двуко̀лката в ра̀вен тръ̀с. 马拉着双轮车在平稳地奔驰着。❷(风等)吹动，使漂流，使飘飞：Река̀та ～ѐсе счу̀пените дърветà. 河水冲走了折断的树木。❸[只完]穿，戴；携带：Понѐсъл съм тя̀я обу̀ща от ми̇̀налата годѝна. 从去年我就穿这双皮鞋。— **се** [被动] **～а̀сяне** [中]

пон|а̀сям[2] [未]，**понеса̀** -*есѐш*，-*ѐсох*，-*ѐсе*，过主形动 -*ѐсъл*，-*ѐсла* [完] ❶经受，遭受：～а̀сям голѐми за̀губи 遭受很大损失 ～а̀сям мъ̀ки 遭受痛苦 ❷忍受，忍耐；容忍：Не мо̀га да ～а̀сям това̀ безрѐдие. 我忍受不了这种杂乱无章的状态。Не мо̀га да го ～а̀сям. 我不能容忍他。❸[只三]〈口〉(与人称代词与格连用，一般用于否定)喜欢，习惯于：Ако̀ ти ～а̀ся, вземѝ го. 如果你喜欢，就拿去。Та̀я ра̀бота ня̀как не му̀ ～а̀ся. 这件工作他一点都不喜欢。Ка̀кто ти ～есѐ, така̀ гово̀риш. 你乐意怎么说就怎么说。Вла̀гата ня̀как не мѝ ～а̀ся. 我怎么也习惯不了潮湿。— **се** [反身，被动，互及]：Нѝе про̀сто не мо̀жем по̀вече да се ～а̀сяме. 我们简直不能再互相容忍下去了。**～а̀сяне** [中]

пон|а̀сям се [未]，**понеса̀ се** -*есѐш се*，-*ѐсох се*，-*ѐсе се*，过主形动 -*ѐсъл се*，-*ѐсла се* [完] [中态] ❶开始飞驰(飞奔，疾驰，急跑)：～а̀сям се към га̀рата 朝车站飞奔 Ста̀дото се ～ѐсе в бя̀г. 羊群飞奔起来。❷〈转〉(声音、歌曲、谣言等)普及，风行；得到推广，得到传播，散布出去：От дво̀ра се ～ѐсе стра̀шен ла̀й. 从院子里传出可怕的狗叫声。❸〈转〉(气味等)布满，充满：Из доли̇̀ната се ～ѐсе дъ̀х на лю̀ляка. 山谷里充满了丁香的气味。**～а̀сяне** [中]

понатѐгл|я се -*иш се*，-*их се* [完，中态] 受够苦(罪)，受够折磨，饱受痛苦：Понатѐглихме се през она̀я тѐжка годѝна. 我们在那艰难的一年里受够了苦。

понатѐгн|а -*еш*，-*ах*，过被形动 -*ат* [完] ❶拉紧(绷紧，拉直)一些：Понатегнѐте бурми̇̀те. 请把螺丝拧紧一些。❷(头、眼睛)有点发沉(发晕，发花)；有点沉(重)

понатеж|а̀вам [未]，**понатежа̀** -*ѝш*，-*а̀х* [完] ❶变得重(沉)些：Коко̀шките са ～а̀ли. 母鸡重了一些。❷(货物等)有点发沉 — **се** [被动]

понатѐсам [完]〈方〉刨(锛)一些(一点)

понатѝкам [完] 塞(装)一些(一点)；塞(装)进一些，塞一塞：Понатѝкай парца̀лите в торба̀та. 把破布往口袋里塞一塞。

понатѝр|я -*иш*，-*их* [完] 赶走(驱逐，轰)一会儿；轰一轰：Понатѝрих телци̇̀те да паса̀т. 我把小牛轰去吃草。

понатѝс|вам [未]，**понатѝсна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат* [完] 轻轻地压一压；时而压一压：Ра̀ната ме заболя̀ва, като̀ я ～на. 我的伤口稍一按就疼。— **се** [被动]

понатлъст|ѐя -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли* [完] 有点发胖(长肥)，稍稍发胖

понатова̀р|вам [未]，**понатова̀ря** -*иш*，-*их* [完] ❶装载(装上)一些(一点)；装一装：Понатова̀рихме кола̀та и тръ̀гнахме. 我们装了装车，就出发了。❷委托(交办)一些：Понатова̀риха ме с ра̀зни зада̀чи. 他们交给我各种任务。— **се** [被动]

понато̀пл|ям [未]，**понато̀пля** -*иш*，-*их* [完] 使暖(热)一些(一点)：Понато̀плих ютѝята. 我把熨斗烧热了一些。— **се** [反身，被动]

понатоп|я̀ -*ѝш*，-*ѝх* [完] 浸一浸，泡一泡；蘸一蘸；泡(浸)一些(一点)：Понатопѝх дрѐхите си във вода̀та. 我把衣服浸在水里泡了泡。То̀й ～ѝ перо̀то в мастѝлницата. 他把钢笔往墨水瓶里蘸了蘸。

понатор|я̀вам [未]，**понаторя̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 给…施点肥；时而给…施肥：През пролетта̀ ～я̀ваме градѝната. 春天我们时而给园子施点肥。— **се** [被动]

понато̀ч|вам[1] [未]，**понато̀ча** -*иш*，-*их* [完] 倒(灌，注，斟)一些(一点)(液体)：Понато̀чи (от) вѝното. 你倒一点葡萄酒! — **се** [被动]

понато̀ч|вам[2] [未]，**понато̀ча** -*иш*，-*их* [完] 擀一些(一点)(面皮)：Понато̀чих корѝ за ба̀ницата. 我擀了点做起酥的皮。— **се** [被动]

понато̀ч|вам[3] [未]，**понато̀ча** -*иш*，-*их* [完] 磨一磨(刀、刃具)；磨快一些(一点)：～вам бръсна̀ча 磨磨刮胡刀 — **се** [被动]

понатра̀п|вам се [未]，**понатра̀пя се** -*иш се*，-*их се* [完] [中态] ❶有点强加于(干涉)；管管闲事 ❷(思想、感情等)不禁产生：Една̀ мѝсъл ми се ～и. 我不禁产生一个想法。

понатр|ѝвам [未]，**понатрѝя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т* [完] 擦一擦，搽一搽，搓一搓；擦(搽，搓)一些(一点)：Понатрѝха бо̀лния с ка̀мфоров спѝрт. 他们给病人擦了点樟脑酒精。Понатрѝйте ра̀ната с мехлѐм. 您给伤口擦点药膏! — **се** [被动]

понатрош|а̀вам [未]，**понатроша̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 弄碎(捻碎，捣碎)一些(一部分)：Понатрошѝх ма̀лко хля̀б за коко̀шките. 我捻碎了点面包喂鸡。— **се** [被动]

понатру̀п|вам [未]，**понатру̀пам** [完] 堆积一些；积累一些：～вам материа̀л за градѐж 积累一些建筑材料 ～вам парѝ 攒钱 — **се** [被动]

понатру̀п|вам се [未]，**понатру̀пам се** [完] [中态，只复和三单] 聚集在一起，扎成一小堆；积累一些：О̀коло нѐго бя̀ха се ～али деца̀. 孩子们聚集在他的周围。

понатру̀ф|я -*иш*，-*их* [完] 打扮(修饰)一下

понату̀пвам [未]，**понату̀пам** [完] 稍稍打(揍)；有时打(揍) — **се** [被动]

понату̀рям [完] 放(塞进，堆放)一些(一点)；塞给(增添)一些

понатъж|а̀вам [未]，**понатъжа̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 使有点忧愁(悲伤，痛心)：Неочаква̀ното замина̀ване на сестра̀ му го ～ѝ. 姐姐突然离去使他有点悲伤。— **се** [中态]

понатъкм|я̀вам [未]，**понатъкмя̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 准备准备；安置(安顿，安排)一下：～я̀вам си зѝмнина 准备一下冬天的食物 — **се** [反身，被动]

понатъ̀п|квам [未]，**понатъ̀пча** -*чеш*，-*ках* [完] 踩一踩，压一压；塞一塞：Понатъ̀пках пръстта̀ о̀коло ко̀рените. 我把树根周围的土踩了踩。Понатъ̀пках неща̀та в ку̀фара, за да се

затво̀ри. 我把箱子里的东西压了压，好把它关上。— се［反身，被动］

понатърк|вам［未］，**понатъркам**［完］擦上(抹上)一些(一点)：～вам дрѐхи със сапу̀н 在衣服上擦点肥皂 — **се**［被动］

понатърт|вам［未］，**понатъртя** *-иш, -их*［完］有点挫伤(震伤，碰伤，挤伤)：～вам си крака̀та 把腿挫伤了一点 — **се**［反身，被动］

понатя̀к|вам［未］，**понатя̀кна** *-неш, -нах*［完］责备(埋怨)一下；时而责备(埋怨)：Чѐсто му ～ваха, че не му̀ се у̀чи. 人们常责备他不想学习。

понауча̀|вам［未］，**понау̀ча** *-иш, -их*［完］学会一些；教会一些；知道一些：～а̀вам уро̀ка 学会一点课文 Всѐки дѐн ～а̀ваме нѐщо но̀во. 每天我们都学会一些新东西。Всѐки мѐсец ～а̀ваха нѐщо за синà си. 每月他们都听到一些儿子的消息。— **се**［反身，被动，中态］

понаха̀п|вам［未］，**понаха̀пя** *-еш, -ах*［完］咬一点，咬几处：Детѐто ～а я̀блъката и я оста̀ви. 孩子把苹果咬了两口就撂下了。— **се**［被动］

понахлу̀з|я *-иш, -их*［完］匆忙穿上(戴上)

понахлу̀п|вам［未］，**понахлу̀пя** *-иш, -их*［完］把(帽子等)压低(戴低)一些：Понахлу̀пих калпа̀ка. 我把皮帽(毡帽)压低一些戴着。— **се**［被动］

понахо̀д|я се *-иш се, -их се*［完，中态］走一走；逛一逛

понахо̀квам［未］，**понахо̀кам**［完］责骂责骂，申斥申斥；时而责骂(申斥) — **се**［被动］

понахра̀н|вам［未］，**понахра̀ня** *-иш, -их*［完］喂足(喂饱)一些(一点)：～вам го̀стите 使客人们吃饱些 — **се**［被动，中态］

понаца̀пвам［未］，**понаца̀пам**［完］弄脏一些(一点)；稍稍弄脏：Понаца̀пах си ръцѐте. 我把手弄脏了一点。— **се**［反身，被动］

понацѐ|ждам［未］，**понацедя̀** *-и̇ш, -и̇х*［完］滤一下，滤一滤；滤一些(一点)：～ждам лимо̀н 滤点柠檬汁

понацѐп|вам［未］，**понацѐпя** *-иш, -их*［完］劈一些(一点)：Понацѐпих дърва̀ за зи̇мата. 我劈了点木柴准备过冬。— **се**［被动，中态］

понацу̀п|вам［未］，**понацу̀пя** *-иш, -их*［完］(因生气而)有点撅(嘴)；有点皱(眉)；有点板着脸(面孔)；有点耷拉着(脸)：～вам у̀стни 撅着嘴 — **се**［中态］

поначервя̀вам［未］，**поначерви̇** *-и̇ш, -и̇х*［完］把…涂红(抹红)一些(一点)：Поначерви̇хме яйца̀ за Ве̇ликден. 我们染了些红鸡蛋准备过复活节。— **се**［被动］

поначѐрн|ям［未］，**поначѐрня** *-иш, -их*［完］把…抹黑(弄黑)一些(一点)：Чи̇стих пѐчката и ～их ръцѐте си. 我清扫炉子，把手弄黑了一点。— **се**［被动］

поначѐ|ша *-шеш, -сах*［完］挠一挠(搔一搔)；挠(搔)一阵：Поначѐса си кра̀стата. 他挠一挠身上的癣。

поначу̀квам［未］，**поначу̀кам**［完］钉一钉，打一打；弄碎(捣碎，打碎，敲碎)一些(一点) — **се**［被动］

поначумѐр|вам［未］，**поначумѐря** *-иш, -их*［完］皱一下(眉)，蹙一下(额)，板一板面孔 — **се**［中态］：Като̀ чу̀ за какво̀ се гово̀ри, то̀й се ～и. 当他听到人们在说什么的时候，皱了皱眉头。

поначу̀п|вам［未］，**поначу̀пя** *-иш, -их*［完］把…捣(折，掰)一些(一点)：～вам о̀рехи 敲碎一些核桃 ～вам хля̀ба 掰一点面包 — **се**［被动，中态］

понаша̀р|вам［未］，**понаша̀ря** *-иш, -их*［完］涂上点颜色；饰上点花纹，点缀一下，装饰一下：Понашари̇ боядѝсаните яйца̀. 你给彩蛋涂上些花纹。— **се**［被动］

понаши̇б|вам［未］，**понаши̇бам**［完］(用棍子等)稍稍打(抽打)；有时打(抽打)：Кога̀то деца̀та не слу̀шаха, ба̀ба им ги ～ваше. 孩子们不听话的时候，他们的奶奶就打打他们。— **се**［被动］

понащърб|я̀вам［未］，**понащърби̇** *-и̇ш, -и̇х*［完］使有点缺口，把…碰出点豁口；使(刀、斧等)有点锛：Копа̀х в ка̀мъните и ～и̇х моти̇ката. 我在石头地里锄草，把锄头弄锛了。

пона̀ден *-а*［形］被咬过一点的；被蛀过一些的：Зъ̀бите му са ～и. 他的牙齿有点蛀了。

пона|я̀ждам се［未］，**пона̀ям се** *-я̀деш се, -я̀дох се, -я̀де се*，命令式 *-я̀ж се, -я̀жте се*，过主形动 *-я̀л се*［完］［中态］吃饱：Пона̀дохме се и лѐгнахме да си почѝнем. 我们吃饱了躺下休息一下。

пона̀як|вам［未］，**пона̀якна** *-неш, -нах*［完］〈民〉健壮一些，强壮一些，变得有力一些：Ко̀нчето ～на, но о̀ще не ѐ за впря̀гане. 小马驹健壮一些了，可还不能拉套。

пона̀ям се 见 поная̀ждам се

понѐ［副］至少，起码：Да̀й ми ～ пѐт лѐва. 你至少给我五列弗。Донесѝ тога̀ва ～ ракѝя и нѐщо мезѐ. 那你起码给弄来点白酒和下酒菜。Оставѐте ме ～ ту̀к да съм споко̀ен. 起码让我在这里安静一会儿。～ за спо̀мен 至少留个纪念

понедѐлни|к *-ци*［阳］星期一 ◇ **Оста̀нах на ～к.**〈口〉希望落空了。**чи̇ст ～к**〈民〉复活节斋期后的第一个星期一

понедѐлнич|ен *-на* понедѐлник 的形容词：～ен паза̀р 星期一的集市 ～но хоро̀ 星期一霍罗舞会

понедѐлнишк|и *-а*［形］〈口〉同 понедѐлничен

понѐже［连］(引出表示原因的状语从句)因为：Понѐже си нетърпели̇в, не щѐ ти да̀м веднага̀. 因为你没有耐心，我不会马上给你。

понѐйде［副］〈民〉在一些地方：Тѐ бъ̀рзаха и се хва̀щаха за жѝлави ко̀рени и бурена̀к, ～ пълзя̀ха. 他们急忙走着，抓住结实的树根和杂草，有些地方则爬着走。

понѐмч|вам［未］，**понѐмча** *-иш, -их*［完］使德国化，使…像德国人：След дъ̀лга съпроти̇ва пола̀бските сла̀вяни са били̇ ～ени. 经过长期的战争拉巴河地区的斯拉夫人都被德国人同化了。— **се**［反身，被动］～**ване**［中］

понеса̀ 见 пона̀сям[1] 和 пона̀сям[2]

понеса̀ се 见 пона̀сям се

понѐч|вам［未］，**понѐча** *-иш, -их*［完］〈民〉想，表示希望；表明意愿；要求：Понѐчих да тръ̀гна, но се спря̀х. 我想走，可是又站住了。Ни̇кой не ～ва да ме спи̇ра. 谁也没想阻拦我。

по̀ни［不变，中］矮种马

пони̇жа 见 пони̇звам

понижа̀вам［未］，**понижа̀** *-и̇ш, -и̇х*［完］❶使降低，使减低；使减少：～а̀вам равни̇щето на вода̀та 使水位降低 ～а̀вам температу̀рата 降温 ～а̀вам себесто̀йността на проду̀кцията 降低产品成本 ～а̀вам ценѝте 降低价格 ❷压低(声音)，抑低；调低：～а̀вам гласа̀ си 压低噪音 ～а̀вам то̀на 调低调子 ❸〈转〉使变坏，使降低(质量)，使恶化 ❹〈转〉使降职，把…降职：～а̀вам го в длъ̀жността 把他降职 — **се**［被动，中态］：Настро̀ението му се ～и̇. 他的情绪低落了。～**а̀ване**［中］

понижѐни|е -я [中] ❶降低,减低,减少：～е на во̀дното равнѝще 水位降低 ～е на температу̀рата 气温降低 ～е на цените 降价 ❷恶化,变坏,低落：～е на настроѐнието 情绪低落 ❸降职：служѐбно ～е 降职

понѝ|звам [未],**понѝжа** -жеш,-зах [完]（用线、绳等)穿上,穿成串,穿起来：～звам тютю̀н 把烟叶穿起来 ～звам мънѝста 把珠子穿上 — **се** [被动]

пониз|я̀вам [未],**понизя̀** -ѝш,-ѝх [完] 同 понижа̀вам — **се** [被动,中态] ～**я̀ване** [中]

по̀ни|к -ци [阳] 萌芽,嫩芽

понѝк|вам [未],**понѝкна** -неш,-нах [完]（植物、头发、牙齿等)长出,生出;出现许多：Трева̀та вѐче ～ва. 草已经长出来了。Понѝкнали му муста̀ци. 他长出了小胡子。Като̀ гъби ～наха къщи. 房屋像雨后春笋一样建起来了。～**ване** [中]

понѝса|м [未]〈方〉同 пона̀сям ～**не** [中]

понѝса|м се [未,中态]〈方〉同 пона̀сям се ～**не** [中]

понѝ|чам [未],**понѝкна** -кнеш,-кнах [完]〈民〉低头,垂直

по̀ничка [阴] 小圆面包

поно̀р [阳]〈方〉渗坑,渗井,渗洞,落水洞

по̀нос[1] [阳]〈方〉(为纪念死者在墓地分发的)酬宾食品(蜜粥、葡萄酒等),葬后宴,待客食品

по̀нос[2] [阳]〈方〉泻肚,腹泻

поно̀с|вам [未],**поно̀ся** -иш,-их [完] 拿(背,扛,抬,抱,带)一点(一会儿);时而(有时)拿(背,扛,抬,抱,带);(母鸡等)有时下蛋：Ба̀бата им ～вала сушѐни дрѐхи. 他们的奶奶常拿来些干衣服。Докато̀ пу̀шех,～вах огнѝво. 我抽烟的时候,常常带着火镰。Поносѝ ми торба̀та,докато̀ си запа̀ля лула̀та. 在我点烟斗的时候,你替我拿一下口袋。Поно̀сих детѐто и то̀ заспа̀. 我抱了孩子一会儿,他就睡着了。Коко̀шките и през зѝмата ～ват. 母鸡冬天有时也下蛋。

поносѝм -а [形] 可以忍受的,可以忍耐的：Горещина̀та ту̀к е всѐ пак ～а. 这里的炎热还可以忍受。

понощу̀ва|м [完] 暂宿一两夜,住几宿：Нѐка да ～ у ва̀с, докато̀ му намѐрим квартѝра. 在我们给他找到住所之前,就让他在你们那里暂住一两夜吧!

понра̀в|ям се [未],**понра̀вя се** -иш се,-их се [完] [中态] 符合…的口味;使…喜欢：Облечѝ се добрѐ,та да се ～иш на момѝте. 你穿漂亮一点,好博得姑娘们的欢心。Та̀зи пѐсен ми се ～и. 我喜欢这首歌。～**яне** [中]

понто̀н [阳] ❶浮桥船 ❷浮桥

понто̀н|ен -на понто̀н 的形容词：～ен мо̀ст 浮桥 ～на ро̀та 架浮桥连队

пону̀да [阴]〈民〉❶(送给产妇或病人的)好吃的东西：Донѐсоха му нѐщо за ～. 他们给他带来了好吃的东西。❷带着吃的东西探望(产妇或病人)：отѝвам на ～ 带着东西去探望(产妇或病人)

пону̀|ждам [未],**пону̀дя** -диш,-дих [完] 带着吃的东西探望(产妇或病人)

по̀нчо [中]（中南美洲印第安人穿的)套头斗篷

поню̀ш|вам [未],**поню̀шна** -неш,-нах [完]〈方〉嗅,闻：То̀й е като̀ ку̀че — лѐсно ～ва. 他像狗一样很会闻味。

поню̀шка|м [完]〈方〉嗅,闻; Ку̀чето ～ следѝте и се спу̀сна по тя̀х. 狗闻了闻足迹,顺着足迹追了下去。

поня̀вга [副]〈诗〉同 поня̀кога

поня̀кога [副] 有时,时而：Поня̀кога ѝмам желание за това̀. 有时我有这种愿望。

поня̀когаж [副]〈民〉同 поня̀кога：Дя̀до Лю̀бен живя̀л бога̀то,а ～ ха̀рчил да̀же и съвсѐм на вя̀търа. 利本爷爷日子过得很富裕,有时他花钱甚至像流水一样。

поня̀къде [副]〈罕〉❶在一些地方;稀稀拉拉地：Поня̀къде из жѝтото растѐ и ръж. 在小麦当中稀稀拉拉地长着黑麦。❷某地,某处：Вѝждал съм го ～. 我曾在哪儿见过他。

поня̀т|ен -на [形] ❶容易懂的,容易明白的,明白易懂的：Говорѐте на ～ен ези̇к! 请用明白易懂的话来说! ❷〈口〉显而易见的,理所当然的,无需解释的：По ～ни за всѝчки причѝни то̀й отка̀за да се срѐщне с нѐя. 由于人人都能理解的原因,他拒绝和她见面。

поня̀ти|е -я [中] ❶〈哲〉概念 ❷了解,理解：Ѝмаш ли ～е от па̀рна машѝна? 你了解蒸汽机吗? Вѝжте постъ̀пката му и ще добѝете ～е за нѐго. 你看他的行为就会了解他。❸看法,理解,观点：човѐк с остарѐли ～я 看法陈旧的人 Ня̀ма ～е от рѐд и чистота̀. 他没有保持条理和讲卫生的观念。

пооба̀гр|ям [未],**пооба̀гря** -иш,-их [完] 涂上些色彩;染红一些：Зора̀та по̀чна да ～я небѐто. 朝霞开始把天空染红。— **се** [被动,中态]

пооба̀|ждам се [未],**пооба̀дя се** -диш се,-дих се [完] [中态] 说一声,打一声招呼,联系联系：По̀-ра̀но синъ̀т се ～ждаше,а сега̀ нѝкак не пѝше. 从前儿子还有时写信来,现在却一点音信也没有了。

пообвѝ|вам [未],**пообвѝя** -еш,-х,过被形动 -т [完] 包住(裹住,围住)一些(一点);搂住(抱住)点;笼罩：～вам нѐщо в харти̇я 把某物用纸包一包 — **се** [被动]

пообвъ̀р|звам се [未],**пообвъ̀ржа се** -жеш се,-зах се [完] [反身] 被包严(裹严,捆好)一些(一点);受些约束,承担些义务

пообг|ря̀м[1] [未],**пообгоря̀** -орѝш,-орѝх [完] 把表面略烧坏(烤焦)：Пообгоря̀х игла̀та,за да се дезинфекцѝра. 我把针烧了烧,为的是消毒。— **се** [被动]

пообг|ря̀м[2] [未],**пообгоря̀** -орѝш,-оря̀х,过主形动 -оря̀л,-оря̀ла,-орѐли [完] 外部烧坏(烧焦)一些(一点);有的地方被烧坏(烧焦);被太阳灼伤一些(一点)：Пообгоря̀х от слъ̀нцето. 我被太阳灼伤了。Лицѐто му е ～оря̀ло. 他的脸有些地方烧伤了。

пообѐл|вам [未],**пообѐля** -иш,-их [完] 剥剥皮,削削皮;擦下(撕掉)一点(皮)：Пообѐлих карто̀фи и ги сло̀жих в я̀денето. 我把土豆削了削皮,放到菜里去了。— **се** [被动]

пооб|ера̀ -ерѐш,-ра̀х [完] 摘(采)一些(一点)：Пообра̀хме ло̀зето,о̀ще ма̀лко оста̀на. 我们摘了一些葡萄,还剩下一点。

пообеща̀|вам [未],**пообеща̀я** -еш,-х [完] 含糊地答应(允诺),不十分肯定地答应(允诺)：Пообеща̀ха да до̀йдат,да пома̀гат. 他们含含糊糊地答应过来帮忙。

пообигра̀|вам се [未],**пообигра̀я се** -еш се,-х се [完] [中态] 熟练掌握,运用自如(到某种程度);对…很有一些经验：Пообигра̀хме се с но̀вата машѝна. 我们熟练掌握了新机器。

пообѝ|ждам[1] [未],**пообѝдя** -диш,-дих [完] 使有点委屈(抱屈,见怪,难过);有点得罪：Пообѝдихме го с шегѝте си. 我们开玩笑有点得罪了他。Студѐното ѝ държа̀не го ～ди. 她冷冰冰的态度使他感到有些委屈。

пообѝ|ждам[2] [未],**пообѝда** -деш,-дох,-де [完] 匆匆走一

走，不时地转一转：Старецът тръгнал да ～де нйвите. 老人到地里去匆匆地转一转。

пообй|ждам се [未]，**пообйдя се** *-диш се*，*-дих се* [完] [中态] 有点抱屈(受委屈；见怪，抱怨，难过)

пообик|àлям [未]，**пообиколя̀** *-олйш*，*-олйх* [完] ❶转游(周游，徘徊，迂回)一会儿；时而转游(周游，徘徊，迂回) ❷顺便看望(拜访)一下；时而看望(拜访)：～àлям понякога роднйните си 有时去看望一下亲戚 — **се** [被动]

пообкйт|вам [未]，**пообкйтя** *-иш*，*-их* [完] 同 пообкйчвам

пообкйч|вам [未]，**пообкйча** *-иш*，*-их* [完] 装饰(点缀，打扮，美化)一下：～вам новогодйшната елхà 点缀一下新年枞树 — **се** [被动]

поблàж|вам [未]，**поблàжа** *-иш*，*-их* [完] 让吃点荤，让见点荤腥；把…沾上点油：Саламът е ～ил книгата. 香肠把书给油了。— **се** [中态] 时而(有时)吃荤

поблèгна 见 пооблягам

поблекà 见 пооблйчам

пооблекч|àвам [未]，**пооблекчà** *-àш*，*-àх* [完] 减轻一些；时而减轻(重量、负担等)：Новото лекарство ～й болките. 新药减轻了一些疼痛。— **се** [反身，被动]

пооблèп|вам [未]，**пооблепя̀** *-йш*，*-йх* [完] 粘上(贴上)些(点)；糊上些(点)：Пооблепйхме стенйте с афиши. 我们在墙上贴了些海报。Пооблепйхме прозорците с хартия，за да не духа. 为了不透风，我们用纸糊了糊窗户。

пооблèщ|я *-иш*，*-их* [完] (眼睛)睁大(瞪大)一些：～я очй 把眼睛睁大一些 — **се** [中态]

пообл|йчам [未]，**пооблекà** *-ечèш*，*-якох*，*-èче*，过主形动 *-якъл*，*-якла*，*-èкли* [完] 给…穿上点(衣服)；覆(盖，围，蒙，套，戴)上点：В празник го ～йчам новите дрèхи. 节日里我给他穿上新衣服。— **се** [反身，被动] 随便穿点(衣服)

пообл|ягам [未]，**пооблèгна** *-èгнеш*，*-èгнах*，过被形动 *-èгнат* [完] 把…靠(倚)一下；把…轻轻靠(倚)在；在…上靠(倚)一会儿：～ягам лакти на масата 把胳臂肘在桌子上靠一下 — **се** [被动，中态]：～ягам се до зидà 在墙上倚一会儿

пообмèн|ям [未]，**пообменя̀** *-йш*，*-йх* [完] 交换(交流)一些(一点，一下)：～ям опит 交流一下经验 ～ям мисли с някого 同某人交换一些想法

пообмйсл|ям [未]，**пообмйсля** *-иш*，*-их* [完] 考虑考虑，思量思量，斟酌斟酌，想一想；时而考虑(思量，斟酌)：Ще ～я отговора си и ще кажа. 我要考虑考虑怎样答复，然后再说。— **се** [被动]

пообнадèжд|вам [未]，**пообнадеждя̀** *-йш*，*-йх* [完] 给以一线希望，使相信(某事)可能成功；时而给以鼓舞 — **се** [被动，中态]

пообогат|явам [未]，**пообогатя̀** *-йш*，*-йх* [完] 使富有一些；使丰富(充实)一些：Обработването на памука ～ява населèнието. 加工棉花使居民富裕起来。— **се** [被动，中态]

поободр|явам [未]，**поободря̀** *-йш*，*-йх* [完] 使恢复一下精神；时而恢复精神；使振作些，使打起些精神；时而鼓励鼓励(鼓舞鼓舞)：Тая първа сполука ～й въстàниците. 这一初步胜利使起义者们振作起来。Игрйвата пèсен ～й уморèната дружйна. 轻快的歌曲使疲劳的队伍打起了些精神。— **се** [被动，中态]；Тя беше се ～йла，на блèдните й странй беше се появйла малко червенинà. 她恢复了一点精神，在苍白的脸颊上显出了一些红润。

пооборàв|ям се [未]，**пооборàвя се** *-иш се*，*-их се* [完] [中态] 〈民〉恢复一些知觉；清醒(镇静)一些

пообрабòт|вам [未]，**пообрабòтя** *-иш*，*-их* [完] (随便)耕种一些；加工(精制；整理，修改)一些(一下)；时而耕种；时而加工(精制；整理，修改) — **се** [被动]

пообразòвам [完] 教育一下(一会儿) — **се** [中态]

пообрàс|твам [未]，**пообрàсна** *-неш*，*-нах* 和 **пообрастà** *-тèш*，*-тох*，*-те*，过主形动 *-ъл*，*-ла* [完] 长满(丛生)一些(一部分)：Хълмовете са ～ли с храсти. 山岗上丛生着一些灌木。Обръснй се，че си ～ъл. 你满脸是胡子，刮刮吧！

пообрèжа 见 пообрязвам

пообремен|явам [未]，**пообременя̀** *-йш*，*-йх* [完] 使受点累赘，使负担繁重一些：～явам някого 给某人增添些负担 — **се** [反身，被动]

пообрỳл|вам [未]，**пообрỳля** *-иш*，*-их* [完] 打下(击落，打落)一些(一点)；(风等)稍稍吹打(扑打)：Пообрỳлихме орехите. 我们打下一些核桃。Вятърът ни ～и. 风稍稍吹打了我们。— **се** [被动]

пообръс|вам [未]，**пообръсна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат* [完] 刮一刮(剃一剃)；刮净(剃净)一些(一点)：Седнй да те ～на. 坐下，让我给你刮一刮胡子。— **се** [反身，被动]

пооб|ръщам [未]，**пообърна** *-ърнеш*，*-ърнах*，过被形动 *-ърнат* [完] 翻一翻，转(翻转)一下：～ръщам си главата 扭一下头 Пообърнй книгата към светлинàта. 把书朝着亮光转一转！— **се** [被动，中态]：Пообърщай се да следйш далèче ли са другите. 你回头看看其他人离得远不远。

пообр|язвам [未]，**пообрèжа** *-èжеш*，*-язах* [完] 截短(剪短)一些(一点)，切去(割去)一些(一点)：Всяка пролет ～язваме дръвчèтата. 每年春天我们都要修剪一下小树。Пообрязаха ми косàта. 他们把我的头发剪短了点。

пообсйп|вам [未]，**пообсйпя** *-еш*，*-ах* [完] 撒(布)一些(一点)：～вам пътèката с пясък 在小路上撒些沙子 — **се** [被动，中态]

пообсуш|àвам [未]，**пообсушà** *-йш*，*-йх* [完] 使干燥一些，弄干点，晾一晾干：Трябва да ～йм сеното. 我们该把草晾干点。— **се** [被动]

пообсъ|ждам [未]，**пообсъдя** *-диш*，*-дих* [完] 讨论讨论，商量商量；讨论(研讨，商讨，磋商，商量)一下：～ждам доклàда 讨论一下报告 — **се** [被动]

пообсъх|вам [未]，**пообсъхна** *-неш*，*-нах* [完] 晾一晾；晾干一些：Прострях дрèхите да ～нат. 我把衣服摊开晾一晾。

пообт|ягам [未]，**пообтèгна** *-èгнеш*，*-èгнах*，过被形动 *-èгнат* [完] ❶拉紧(绷紧，拉直)一些(一点)；时而拉紧(绷紧，拉直)：Пообтегнй въжèто，че се е отпỳснало. 把绳子拉紧些，因为有点松了。❷伸出(伸开)一些(一点)；时而伸出(伸开) — **се** [被动，中态]

пообỳ|вам [未]，**пообỳя** *-еш*，*-х*，过被形动 *-т* [完] 穿一会儿(穿一穿)(鞋、袜、裤衩、长裤等)；有时穿(鞋、袜、裤衩、长裤等)：През зймата ～вам и вълнени чорàпи. 冬天我有时把毛袜也穿上。— **се** [反身，中态]

пообхо|ждам [未]，**пообходя̀** *-диш*，*-дих* [完] 察看(走访，视察，巡视，周游)一下；有时察看(走访，视察，巡视，周游)：Ще ～дя нйвите и ливàдите. 我要察看一下农田和草场。Върнах се в родното си сèло и ～дих познàтите местà. 我回到故乡，走访了一下熟悉的地方。— **се** [被动]

пообши̇|вам [未], **пообши̇я** *-еш*, *-х*, 过被形动 *-т* [完] 把边缘缝一缝, 滚(缘, 镶)上点边: ～вам ръбовете 把(衣服等的)边缝一缝 — **се** [被动]

пообърк|вам [未], **пообъркам** [完] 搅拌搅拌, 搅和搅和; 使有点混乱(紊乱, 搞乱, 弄错, 弄混); 使有点糊涂: Пообърках смѐтките, но ще ги опра̀вя. 我把账目弄得有点乱了, 但我会弄清楚的。— **се** [被动, 中态]

пообърна 见 пообръщам

пообъ̀р|свам [未], **пообъ̀рша** *-шеш*, *-сах* [完] 擦一擦; 擦干(擦净)一些(一点); 时而擦一擦: ～свам си потта̀ от чѐлото 擦一擦额头上的汗 Ча̀кайте да ～ша ма̀сата. 等我擦擦桌子。— **се** [反身, 被动]

пообя̀два|м [完] 吃点午饭: Дойдѐ домà, ～ и ѝде пàк на ра̀бота. 他回到家, 吃了点午饭, 又去干活了。

пообясн|я̀вам [未], **пообясня̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 解释(说明, 阐明)一下; 揭示(说明)一下原因: Пообяснѐте ми ка̀к да намѐря пъ̀тя. 请告诉我怎么找到路。Пообясних им предстоя̀щите зада̀чи. 我对他们讲了讲面临的任务。— **се** [被动, 中态]

поова̀лвам [未], **поова̀лям** [完] 揉成一团; 有点弄脏(滚脏): Поова̀лях си бя̀лата ро̀кля. 我把白连衣裙有点弄脏了。— **се** [被动]

поовехт|я̀вам [未], **поовехтѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完] 有点穿破(穿坏, 穿旧); 有点用坏: Дрѐхите ми са ～ѐли. 我的衣服穿得有点旧了。**～я̀ване** [中]

поовлад|я̀вам [未], **поовладѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完] 掌握(学好)一些; 控制(抑制)一些(一下): То̀й ～я̀ заная̀та и по̀чна да ра̀боти самостоя̀телно. 他掌握了一点手艺, 开始独立干活了。— **се** [被动, 中态]

поовлажн|я̀вам[1] [未], **поовлажнѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完] 有点湿润(发潮, 变湿, 浸湿): Солта̀ е ～я̀ла. 食盐有点潮。**～я̀ване** [中]

поовлажн|я̀вам[2] [未], **поовлажня̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 使有点湿润(潮湿): ～я̀вам дрѐхите 把衣服打湿一些 — **се** [反身, 被动, 中态] **～я̀ване** [中]

поовъ̀р|звам [未], **поовъ̀ржа** *-жеш*, *-зах* [完] ❶缠上(裹上, 包上, 捆上, 束上) ❷〈转, 口〉使感到有点束手束脚 — **се** [反身, 被动]

поовършà|вам [未], **поовършѐя** *-ѐеш*, *-а̀х* [完] 打(一会儿)谷(脱一会儿粒, 打一会儿场): ～а̀вам жѝтото 打会儿麦子 — **се** [被动]

поогладн|я̀вам [未], **поогладнѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完] 有点饿: Деца̀та са ～ѐли, да̀йте им нѐщо да ха̀пнат. 孩子们有点饿了, 给他们点东西吃!

поогла̀|ждам [未], **поогла̀дя** *-диш*, *-дих* [完] 使平整(弄平)一些; 熨一熨; 熨平一些: Поогла̀дих кърпите и ги прибра̀х. 我把毛巾熨了熨, 收起来了。— **се** [反身, 被动]

пооглѐ|ждам [未], **пооглѐдам** [完] 打量(注视, 环顾)一下: Пооглѐдахме мя̀стото, но нѝкого не видя̀хме. 我们环顾了一下这个地方, 但连一个人也没有见到。— **се** [反身, 被动, 中态]: Като̀ пресѝчаш у̀лицата, ～ждай се. 过马路的时候, 要张望一下。

пооглѐ|згвам [未], **поогло̀згам** 和 **пооглѐждя** *-ждеш*, *-згах* [完] 啃一啃; 啃一些: Поогло̀згай ко̀калите. 啃啃骨头! — **се** [被动]

пооглуп|я̀вам [未], **пооглупѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完] 变得有点糊涂(愚蠢, 笨, 傻): Ба̀бата е ～я̀ла. 老太太变得有点糊涂了。

пооглушà|вам [未], **пооглушѐя** *-ѐеш*, *-а̀х* [完] 震得有点发聋; 使有点听不清: Пооглуша̀хме от сѝлния тря̀сък. 强烈的轰响震得我们有点耳聋。

поого̀л|вам [未], **поого̀ля** *-иш*, *-их* [完] 把…裸露(脱光)一会儿(一些); 使…变得光秃: Поого̀лих си крака̀та да почерня̀т. 我把腿露出来晒黑点。— **се** [反身, 被动, 中态]

поогол|я̀вам [未], **пооголѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完] 有点衣不遮体(破烂); 有点发秃: Дървѐтата са ～ѐли. 树都有点发秃了。

поогорч|а̀вам [未], **поогорча̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 使有点伤心(痛心, 不快) — **се** [被动, 中态]

поого|я̀вам [未], **поогоя̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 养肥(养胖, 喂胖)一些 — **се** [被动, 中态]

поогра̀б|вам [未], **поогра̀бя** *-иш*, *-их* [完] 抢劫(抢夺, 掠夺)一些 — **се** [被动]

поогра̀|ждам [未], **поогradя̀** *-дѝш*, *-дѝх* [完] 圈上(围上, 围起来)一些(一点, 一部分) — **се** [被动]

поограничà|вам [未], **поограничà** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 限制(节制)一下(一些): Та̀зи годѝна ще ～ѝм ра̀зходите си. 今年我们要限制一下开支。— **се** [反身, 被动, 中态]

поогрѐб|вам [未], **поогреба̀** *-ѐш*, *-а̀х* [完] 掏一掏, 扒一扒; 掏(扒)一些(一点): ～вам тесто̀то от но̀щвите 把面团从和面槽里扒出一些来 Ще ～ѐм пя̀съка и ще го прека̀раме. 我们要掏点沙子拉走。— **се** [被动]

поогрѐя 见 поогря̀вам

поогри̇̀з|вам [未], **поогриза̀** *-ѐш*, *-а̀х* [完] 咬(啃, 啃掉)一些: За̀йците са ～а̀ли ня̀кои дръвчѐта. 兔子啃了一些树苗。— **се** [被动]

поогр|я̀вам [未], **поогрѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли*, 过被形动 *-я̀н*, *-я̀на*, *-ѐни* 和 *-я̀т*, *-я̀та*, *-ѐти* [完] 使暖一暖, 烤一烤: ～я̀вам ръцѐте си на о̀гъня 在火上烤烤手 — **се** [反身, 被动]: ～я̀вам се на огнѝщето 在火塘上烤火

поогъ̀|вам [未], **поогъ̀на** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат* [完] 把…稍稍卷曲, 窝一窝; 包一包, 裹一裹: Ма̀йсторът ～на о̀бръча. 师傅把箍窝了窝。— **се** [被动, 中态]: То̀й се ～на от тру̀дностите. 他在困难面前有点畏缩不前。

поод|ѝрам [未], **поодера̀** *-ерѐш*, *-ра̀х* [完] 剥掉一些; 划破(撕破)一些; 抓破(抓伤)一些: Поодра̀х си ръцѐте. 我把手划破了一点。— **се** [反身, 被动]

поодра̀|скам [未], **поодра̀скам** 和 **поодра̀ща** *-щеш*, *-сках* [完] 抓破(划破)一些(一点): Ко̀тката ме ～ска. 猫把我的皮抓破了点。— **се** [反身, 被动]

поодрипав|я̀вам [未], **поодрипавѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完] 有点衣衫褴褛(破烂): Въ̀рнахме се от по̀хода почернѐли и ～ѐли. 我们从长途行军中归来, 晒黑了, 衣服也破了。

поодру̀са|м [完] 摇落(晃落, 摇掉)一些: Вя̀търът ～ я̀бълките. 风吹落了一些苹果。— **се** [被动]

пооду̀м|вам [未], **пооду̀мам** [完] 背后说一些坏话, 有点(有时)诽谤, 背后议论: Събра̀ли се женѝ да ～ат съсѐдките си. 女人们聚在一起说些女邻居的坏话。— **се** [反身, 被动]

пооду̀х|вам [未], **пооду̀хам** [完] 吹一吹; 吹来(吹跑)一些:

Вя̀търът е ～ал снега̀. 风吹走了一些雪。Поду̀хай праха̀ от ма̀сата. 把桌子上的灰吹一吹！— **се** [被动]

поодъ̀рпам [完] 把(衣服等)稍稍撕破;把(衣服等)穿坏一些

поодърт|я̀вам [未], **поодъртѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完]〈民〉有点变老(老朽,不中用)

поодя̀л|вам [未], **поодя̀лам** [完] 削一削,砍一砍;削平(砍平,削光)一些：～вам тоя̀гата 把棍子削光滑一些 Поодя̀лай дървѐто, че е мно̀го дебѐло. 把木头砍一砍,太粗了。— **се** [被动]

поодя̀лквам [未], **поодя̀лкам** [完] 同 поодя̀лвам — **се** [被动]

пожадн|я̀вам [未], **пожаднѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 有点口渴

поженѐн|я се *-иш се, -их се* [完,中态] 匆匆结婚(成家);草草结婚(成家)

пожив|я̀вам [未], **поживя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使有些生气(活跃,欣欣向荣);使精神饱满些：Чѝстият въздух го ～й. 清新的空气使他精神饱满了一些。— **се** [被动,中态]：У̀лицата се ～й. 街上热闹起来了。По̀гледът му се ～й. 他的目光有了些生气。

пожу̀л|вам [未], **пожу̀ля** *-иш, -их* [完] 有点擦坏(磨坏,蹭坏,穿坏)：Обу̀вката ми е ～ила крака̀. 鞋把我的脚磨破了一点。— **се** [反身,被动]

пожъдн|я̀вам [未], **пожъднѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 同 пожадня̀вам

пожън|вам [未], **пожъна** *-еш, -ах*, 过被形动 *-ат* [完] 收割一些(一点)：Пожъ̀нахме до̀лните нѝви. 我们把村子下边的地收割了一些。— **се** [被动]

позадач|а̀вам [未], **позадача̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使有点为难(困窘,难以应付,不知所措)：Това̀ нѐгово държа̀не ме ～й. 他的这一举动使我有点困惑。Пъ̀рвият въпро̀с ме ～й, но дру̀гите бя̀ха лѐсни. 第一个问题有点把我难住了,但其他的都很容易。— **се** [被动,中态]

поздрав|я̀вам [未], **поздравѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 痊愈(康复)一些;(伤口等)愈合(长好)一些：Що̀м ～ѐя, ще довъ̀рша ра̀ботата. 只要身体好一些,我就把工作完成。

поз|ѝрам се [未], **позра̀ се** *-рѐш се, -ра̀х се*, 过主形动 *-ра̀л се, -ра̀ла се, -рѐли се* [完][中态] 四面看(环顾,顾盼)一下

позлоб|я̀вам [未], **позлобя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使有点恼怒(愤怒,凶狠),稍稍激怒 — **се** [被动,中态]

позо̀бвам [未], **позо̀бам** [完] (一粒一粒地)吃一些(一点)：Позо̀бахте ли гро̀здето? 你们吃葡萄了吗？

позо̀р|вам [未], **позо̀ря** *-иш, -их* [完] 使有点困难(费劲,为难)：Та̀я ра̀бота ще ни ～и. 这件工作要费我们些劲儿。

позра̀ се 见 поз**ѝ**рам се

позъ̀б|вам се [未], **позъ̀бя се** *-иш се, -их се* [完][中态] 露一下(呲一下)牙;有时露牙(呲牙);有些气呼呼(呲牙咧嘴)：Ку̀чето е у̀ж кро̀тко, но чѐсто се ～ва. 这狗像是很温顺,但经常呲牙咧嘴。

позъ̀р|там се [未], **позъ̀рна се** *-неш се, -нах се* [完][中态] 环顾(环视)一下：Що̀м се ～неш, ще ни вѝдиш. 你只要环顾一下,就会看到我们。

поокад|я̀вам [未], **поокадя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 用烟熏得有点黑;用烟熏烤一下：Поокадѝхте ми ста̀ята. 你们把我的房间都熏黑了。— **се** [反身,被动]

поока̀|йвам [未], **поока̀я** *-еш, -ях* [完] 有点可怜(惋惜,遗憾;懊悔)：～йвам младинѝте си 有点惋惜自己的青春 — **се** [反身]

поока̀лвам [未], **поока̀лям** [完] 弄脏(染污)一些(一点);〈转〉有点诬蔑(中伤,败坏名誉)：Поока̀лях си обу̀щата. 我把鞋弄脏了点。— **се** [反身,被动]

поока̀п|вам[1] [未], **поока̀пя** *-еш, -ах* [完] (把衣服等物)洒上些污点,滴脏些：Поока̀пах си блу̀зата с я̀дене. 我的衬衫滴上了菜汤,给弄脏了。

поока̀п|вам[2] [未], **поока̀пя** *-еш, -ах* [完] 有些凋落(凋谢,脱落);〈转〉有些消瘦：Коса̀та му е ～ала. 他的头发有些脱落了。

поокарикату̀р|ям [未], **поокарикату̀ря** *-иш, -их* [完] 画成漫画讽刺一下;丑化一下：А̀вторът е ～ил геро̀я си. 作者漫画式地描写了(丑化了)一下自己的主人公。

поока̀стр|ям [未], **поока̀стря** *-иш, -их* [完] 修剪一下：Поока̀стрихме дървѐтата. 我们给小树剪了剪枝。— **се** [被动]

поока̀я 见 поока̀йвам

поокирлѝв|ям [未], **поокирлѝвя** *-иш, -их* [完] 有点弄脏：Поокирлѝвих си рѝзата. 我把衬衫弄脏了点。— **се** [反身,被动]

поокѝч|вам [未], **поокѝча** *-иш, -их* [完] 装饰(点缀,打扮)一下;使美丽(漂亮)一些：Поокѝчихме ста̀ята. 我们装饰了一下房间。— **се** [反身,被动]

поокль̀ом|вам [未], **поокль̀омна** *-неш, -нах* [完] 有点低垂(下垂,弯垂);有点垂头丧气,有些疲惫(萎靡不振)：Всѝчки бя̀ха ～нали от умо̀ра. 大家都累得有点萎靡不振了。

поококо̀р|вам [未], **поококо̀ря** *-иш, -их* [完] (眼睛)睁大(瞪大)一些 — **се** [被动]

поокопа̀|вам [未], **поокопа̀я** *-еш, -х* [完] 给…培点土,培一培土：Тя̀я днѝ ще ～ем ца̀ревицата. 这几天我们要给玉米培一培土。— **се** [被动]

поокопѝт|вам се [未], **поокопѝтя се** *-иш се, -их се* [完][中态] 镇静镇静,清醒清醒;镇静(清醒)一下：Оставѝ го да се ～и, по̀сле ще го пѝтаме. 让他清醒清醒,然后我们再问他。

поокос|я̀вам [未], **поокося̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 割一割;割(净)一些 — **се** [被动]

поокра̀|двам [未], **поокрада̀** *-дѐш, -до̀х, -дѐ*, 过主形动 *-л* [完] 偷(盗)一些：Поокра̀доха ми кнѝгите. 他们把我的书偷走了一些。— **се** [被动]

поокрѝл|ям [未], **поокрѝля** *-иш, -их* [完] 使振作一些,鼓舞鼓舞 — **се** [被动,中态]

поокръгл|я̀вам [未], **поокръгля̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 把…弄圆些;把…凑整一点 — **се** [被动,中态]

поокрѐгл|ям [未], **поокръгля̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 поокръгля̀вам — **се** [被动,中态]

пооку̀м|вам се [未], **пооку̀мя се** *-иш се, -их се* [完][中态]〈口〉使人烦恼地站在…面前,站在…面前有些惹人厌烦;作不速之客

поокураж|а̀вам [未], **поокуража̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使振作一些,使有些勇气,给些鼓舞(鼓励)：Ду̀мите на нача̀лника ～ѝха гру̀пата. 上司的话对小组有些鼓舞。Пъ̀рвият успѐх,

колкото и да беше малък, ме ～й. 初步的成功,不论这成功是多么微小,给了我些鼓舞。— се [被动,中态]

поокущ|явам [未], **поокущея** *-ееш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] 有点瘸

поокълв|авам [未], **поокълва** *-еш, -ах* [完] 啄(吞食)一些(一点): Врабците са ～али просото. 麻雀啄了一些黄米。— се [被动]

поокълц|вам [未], **поокълцам** [完] 捣碎(切碎;砍掉)一些: ～вам изсъхнали клони на дървото 把树上的干枝砍一砍 — се [被动]

поокъп|вам [未], **поокъпя** *-еш, -ах* [完] 给…洗洗澡,时而给…洗澡;〈转〉有点淋湿(淋透),稍稍浇湿: Трябва да ～я детето. 我该给孩子洗洗澡。Поокъпа ме дъждът, ама нищо. 雨把我淋湿了,不过没什么。— се [反身,被动,]: Лете се ～ваме в реката. 夏天有时我们到河里洗洗澡。

поокървав|явам [未], **поокървавя** *-иш, -их* [完] 染上些血;划出些血;受伤流些血: Раната е ～йла дрехите ми. 伤口的血染了我的衣服。Кръвта от раната ～й превръзката. 伤口的血染红了绷带。— се [被动]

поокървав|ям [未], **поокървавя** *-иш, -их* [完] 同 поокървавявам

поокърп|вам [未], **поокърпя** *-иш, -их* [完] 补一下,匆匆补上: Поокърпих вехтите торби. 我补了一下旧口袋。— се [被动]

поокърт|вам [未], **поокъртя** *-иш, -их* [完] 撬开(拆开;撞开)一些(一点) — се [被动]

поокърш|вам [未], **поокърша** *-иш, -их* [完] 折断一些(一点): Поокършиха клоните на дръвчетата. 他们折断了一些小树的枝条。— се [被动]

поокъс|вам [未], **поокъсам** [完] (把衣服等)有点穿坏(穿破): Той ～а дрехите си. 他把衣服穿破了。— се [反身,被动,中态]

поокъс|явам[1] [未], **поокъсея** *-ееш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] 变短一点: Палтото му е ～яло. 他的大衣有点短了。

поокъс|явам[2] [未], **поокъся** *-иш, -их* [完] 使稍短,使短一些: Шивачът ми ～йл палтото. 裁缝把我的大衣改短了一些。— се [被动]

поолап|вам [未], **поолапам** [完] 匆匆吃完(吃光): Каквото беше останало, ～ахме го. 剩下的东西我们都匆匆吃掉了。

поолек|вам [未], **поолекна** *-неш, -нах* [完] 减轻一些(一点): Работата вече ～на. 工作已经轻松一些了。

поолигав|ям [未], **поолигавя** *-иш, -их* [完] (带着唾液)舔一舔,舔湿一些(一点) — се [被动]

поолиз|вам [未], **поолижа** *-жеш, -зах* [完] 舔一舔;舔净(舔光)一些 — се [反身,被动]

поолюл|явам се [未], **поолюлея се** *-ееш се, -ях се*, 过主形动 *-ял се, -яла се, -ели се* [完] [中态] 轻轻摇晃,摇晃一会儿,时而摇晃: Отведнъж той се ～я и падна. 突然他摇晃了一下,摔倒了。

поолюп|вам [未], **поолюпя** *-иш, -их* [完] 剥一会儿;剥下一些(一点): Поолюпих кората на дървото. 我剥了一些树皮。— се [被动]

поолющ|вам [未], **поолющя** *-иш, -их* [完] 剥去一些(皮、壳);擦掉一些,刮掉一些;擦伤一些: Паднах, та си ～их коляното. 我摔倒了,把膝盖擦破了。— се [被动]

поомаз|вам [未], **поомажа** *-жеш, -зах* [完] 把…沾上些油污(弄脏): Поомазах си ръцете. 我的手沾了点油污。— се [反身,被动]

поома|йвам [未], **поомая** *-еш, -ях* [完] 令人有些迷惑(神往;爱慕;赞叹) — се [被动,中态]

поомалея 见 поомалявам

поомаломощ|явам [未], **поомаломощея** *-ееш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] 变得有点软弱无力

поомал|явам [未], **поомалея** *-ееш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] (鞋、衣服等)有点小(瘦): Обувките на момчето са ～ели. 男孩的鞋有点小了。

поомацвам [未], **поомацам** [完] 弄脏一些(一点);有时弄脏 — се [反身,被动]

поомачквам [未], **поомачкам** [完] 揉皱(压皱)一些(一点) — се [反身,被动]

поомая 见 поомайвам

поомек|вам [未], **поомекна** *-неш, -нах* [完] ❶变软(柔软)一些: Поомекнал за малко, гласът й сега пак се изостри. 她的声调温和了一会儿,现在又厉害起来了。❷(天气)温暖(变暖和)一些: Времето ～на малко. 天气暖和一些了。～**ване** [无复,中]: Поомекването на времето позволява да се сее. 天气变暖一些了,可以播种了。

поом|итам [未], **поомета** *-етеш, -етох, -ете*, 过主形动 *-ел* [完] ❶打扫一下;打扫干净些: ～йтам двора 把院子打扫一下 ❷吹走(刮走)一些 ❸〈口〉吃掉一些 — се [被动]

поомота|вам [未], **поомотая** *-еш, -х* [完] 缠上(绕上)一些(一点) — се [反身,被动,中态]

поомръз|вам [未], **поомръзна** *-неш, -нах* [完] 有点令人厌烦(腻烦,生厌,讨厌): Тоя неспирен дъжд взе да ни ～ва. 这场下个不停的雨开始使我们有点厌烦了。Поомръзнах вече на другарите си. 我已经有点招伙伴们讨厌了。

поомърлущ|вам се [未], **поомърлуша се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 有点忧郁(苦闷;丧气,灰心)

поомърс|явам [未], **поомърся** *-иш, -их* [完] 有点污染(弄脏);〈转〉有点污辱(玷污) — се [反身,被动]

поопад|вам [未], **поопадам** [完] 有些凋落(凋谢): Листата на дърветата ～аха. 树叶有些凋落了。

поопаз|вам [未], **поопазя** *-иш, -их* [完] 保护(护卫,保全,保存)一下 — се [反身,被动]

поопал|вам [未], **поопаля** *-иш, -их* [完] 烧一烧;烤一烤;(太阳)灼伤一点: Поопалих пещта. 我生炉子了。Слънцето ще ни ～и. 太阳会把我们灼伤。

поопар|вам [未], **поопаря** *-иш, -их* [完] 有点烧坏(烧伤,烫伤): Поопарих го с ютията. 我用熨斗把他烫伤了。— се [反身,被动]: Поопарих се с цигарата. 我让香烟烫着了。

поопас|вам[1] [未], **поопаса** *-еш, -ох, -се*, 过主形动 *-ъл, -ла* [完] (牲畜)放牧一下,吃一些青草: Конете ～оха ливадата. 马吃了草地上的一些草。— се [被动]

поопа|свам[2] [未], **поопаша** *-шеш, -сах* [完] 系上(束上)点 — се [反身,被动]

поопека 见 поопичам

поопера 见 поопирам[1]

поопи|вам [未], **поопия** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 使有点喝醉;〈转〉使有点陶醉;使有时喝醉 — се [被动,中态]: От

една̀ ча̀шка се ～х. 一杯酒我就有点醉了。

поопѝпвам [未], **поопѝпам** [完] 摸索(探索)一阵(一会儿);匆匆摸索(探索)一下 — **се** [反身,被动]

поопѝ|рам[1] [未], **поопера̀** *-ерѐш, -ра̀х* [完] (用肥皂)洗一洗: Поопра̀ла дрѐхите в студѐна вода̀. 她把衣服在冷水里洗了洗。— **се** [反身,被动,中态]: Петнѐто се ～ра̀. 污渍洗去了一些。

поопѝрам[2] [未], **поопра̀** *-рѐш, -ра̀х*, 过主形动 *-ра̀л, -ра̀ла, -рѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* [完] ❶轻轻抵(顶)着 ❷把…轻轻靠在(倚在): ～ѝрам ръка̀та си на бастѝн 用手轻轻拄着手杖 — **се** [反身,被动]

поопѝ|рам се [未], **поопра̀ се** *-рѐш се, -ра̀х се*, 过主形动 *-ра̀л се, -ра̀ла се, -рѐли се* [完] [中态] 扶住(把住,拄着,倚着)一些;依靠(依赖)一些;反抗(抵抗,抗拒)一下(一会儿)

поопѝ|свам [未], **поопѝша** *-шеш, -сах* [完] 描写(描述;叙述;论述)一下;时而描写(描述;叙述;论述): То̀й ми ～са снòщната слу̀чка. 他向我描述了一下昨晚发生的事情。— **се** [被动]

поопѝтвам [未], **поопѝтам** [完] 试一试,尝试一下;品尝一下: Поопѝтах гòзбата — добра̀ е. 我尝了尝菜,挺好吃。— **се** [被动,中态]: Поопѝта се да ста̀не, но не можа̀. 他试了试想站起来,结果没能做到。

поопитомя̀вам [未], **поопитомя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 驯一驯,驯养一下 — **се** [被动,中态]: Сърнѝчката се ～ѝ и не бя̀га вѐче. 小岩羚羊驯服了一些,已经不逃跑了。

поопѝчам [未], **поопека̀** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла* [完] 稍稍烤(烙,烘;晒)一下 — **се** [被动]

поопѝша 见 поопѝсвам

поопла̀к|вам[1] [未], **поопла̀кна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 涮一涮;漱一漱;涮洗一下: Поопла̀кна ча̀шите с хла̀дна вода̀. 他用冷水涮了涮杯子。— **се** [反身,被动]

поопла̀|квам[2] [未], **поопла̀ча** *-чеш, -ках* [完] 为(死去的人)痛哭一会儿,哭一阵;为…哀悼一下 — **се** [反身,被动,中态] 抱怨,埋怨: Поопла̀каха ми се едѝн от дру̀г. 他们互相向我抱怨。

поплѐв|ям [未], **поплѐвя** *-иш, -их* [完] 为…除一除杂草 — **се** [被动]

поплѐз|вам [未], **поплѐзя** *-иш, -их* [完] 伸一伸(探一探)(舌头): Поплѐзих езѝк. 我伸了伸舌头。— **се** [中态]

поплѐсквам [未], **поплѐскам** [完] 弄污(弄脏)一些 — **се** [反身,被动]

пооплешив|я̀вам [未], **пооплешивѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 有些秃顶(歇顶): Гла̀вата му бѐше ～я̀ла. 他的头有些歇顶了。

поопозна̀|вам [未], **поопозна̀я** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 了解了解,熟悉熟悉: Поопозна̀х нòвата ра̀бота. 我熟悉了一下新工作。— **се** [反身,被动,互及]

поопòмн|ям [未], **поопòмня** *-иш, -их* [完] 使有些清醒(醒悟): Ду̀мите му ～иха изпла̀шените хòра. 他的话使恐惧的人们有些清醒了。— **се** [中态]

поопра̀ 见 поопѝрам[2]

поопра̀ се 见 поопѝрам се

поопра̀вда|вам [未], **поопра̀вдая** *-еш, -х* [完] 在一定程度上认为无罪(认为可以宽恕);部分地证明正确(有效) — **се** [被动,中态]

поопра̀в|ям [未], **поопра̀вя** *-иш, -их* [完] 恢复(整顿,整理,调整;改善,改进)一点;改正(纠正,更正)一些: ～ям косѝте си 整理一下自己的头发 Поопра̀вихме грѐшката. 我们改正了一下错误。— **се** [反身,被动,中态]: Врѐмето се ～и. 天气好转了一些。То̀й се ～и от сѝлната храна̀. 他吃营养丰富的食物,长胖了一些。

поопра̀з|вам [未], **поопра̀зня** *-ниш, -них* [完] 腾出些地方,空出些地方,倒空(倒尽)一些: Поопразнѝ ма̀лко ча̀шата. 把杯子倒干净一些! Като̀ ～ним ра̀ницата, ще ти олѐкне. 等我们把背包倒空一些,你就会感觉轻松了。— **се** [被动,中态]

поопра̀ш|вам [未], **поопра̀ша** *-иш, -их* [完] 使落上些灰尘;传播些花粉 — **се** [反身,被动]

поопресня̀вам [未], **поопресня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使清新(凉爽)一些;〈转〉温习一下,温习温习: Ѝскам да ～я̀ зна̀нията си. 我想温习一下自己所学的知识。— **се** [被动]

поопрост|я̀вам[1] [未], **поопростя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使简单(容易)些,使简化些: Мно̀го сло̀жна е процеду̀рата, тря̀бва да я ～ѝм. 程序太复杂了,我们应该把它简化一些。— **се** [被动]

поопрост|я̀вам[2] [未], **поопростѐя** *-ѐеш, -я̀х* [完] 变得有点简单

поопръ̀скам [未], **поопръ̀скам** [完] 喷湿(洒湿,溅湿)一些,喷洒一些 — **се** [反身,被动]

поопръ̀х|вам [未], **поопръ̀хна** *-неш, -нах* [完] 变得有些松软(有些疏松);变得有些脆(有些酥): Земя̀та ～на. 土地变松软了。Оставѝ хля̀ба да ～не. 你把面包放脆一些。

поопу̀л|вам [未], **поопу̀ля** *-иш, -их* [完] (把眼睛)睁大(瞪大)一些 — **се** [中态]

поопустѐя 见 поопустя̀вам

поопустош|а̀вам [未], **поопустоша̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使渐渐毁灭,使渐渐荒废,使渐渐成为废墟: С та̀я безразбо̀рна сѐч ～ѝха горѝте. 他们这样滥砍滥伐,把森林渐渐毁掉了。— **се** [被动]

поопуст|я̀вам [未], **поопустѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 有些荒芜;渐渐荒无人烟: У̀лиците ～я̀ха. 大街上渐渐空无行人了。

поопу̀х|вам [未], **поопу̀хам** [完] 弹一弹;打一打,拍一拍: Поопу̀хай дрѐхите си от брашнѐто. 你拍打一下衣服上的面粉! Тя̀ ～а набъ̀рзо възгла̀вниците. 她匆匆拍了拍枕头。— **се** [反身,被动]

поопу̀ш|вам [未], **поопу̀ша** *-иш, -их* [完] 用烟熏一熏;有点熏黑(熏脏) — **се** [反身,被动]

поопъ̀|вам [未], **поопъ̀на** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 拉紧(扯紧)一些;时而拉紧(扯紧);伸直一些;扯动(勾动,牵动)一下;有点强迫(迫使): Да̀скалът им ～вал ушѝте. 老师有时会揪他们的耳朵。— **се** [被动,中态]: Нака̀раш ли го на ра̀бота, всѐ ще се ～не. 你要是让他去干活,他总会反抗反抗。

поопърж|вам [未], **поопъ̀ржа** *-иш, -их* [完] 煎一煎,炸一炸,炒一炒: Поопъ̀ржих месо̀то. 我把肉煎了煎。— **се** [被动]

поопъ̀рл|ям [未], **поопъ̀рля** *-иш, -их* [完] 燎去(烧掉)一些(一点): Поопъ̀рлих си вѐждите. 我把眉毛燎掉了一些。Поопъ̀рлих си дрѐхата. 我把衣服烧掉了一块。— **се** [反身,被动]

поопъ̀рпа|м се [完,中态] 有点衣衫褴褛(破烂): Дрѐхите ми

се ～ха. 我的衣服有点破烂了。

поора̀вам［未］,**поора̀** *-еш,-ах*［完］耕一点(一会儿);有时耕: Оти̇̀дохме да ～ѐм. 我们去耕会儿地。

поорахатя̀вам се［未］,**поорахатя̀ се** *-и̇ш се,-и̇х се*［完］［中态］〈口〉安静(放心,稳重)一些

поореця̀вам［未］,**пооредѐя** *-еш,-ях*,过主形动 *-ял,-яла,-ели*［完］有点稀疏(稀薄,稀少): Косата му е ～яла. 他的头发有些稀疏了。Мъглата ～я̀. 雾稀薄些了。

поорѐжа 见 поорязвам

пооро̀нвам［未］,**пооро̀ня** *-иш,-их*［完］使(粮食、葡萄等)有些脱粒: ～вам кукуру̀за 把玉米粒掰下来一些 Поо̀рнили сте гро̀здето. 你们把这串葡萄弄得掉粒了。— **се**［被动,中态］

поо̀ръфам［完］有些穿破(穿坏): Поо̀ръфах си ръка̀вите. 我把袖子磨破了一些。

поо̀рязвам［未］,**поорѐжа** *-ежеш,-язах*［完］截断(割断,剪断)—些;截短(割短,剪短)一些: Поо̀рязахме лѐзето. 我们把葡萄剪了剪。Поо̀рязах си коса̀та. 我把头发剪短了一些。— **се**［被动］

поосакатя̀вам[1]［未］,**поосакатѐя** *-еш,-ях*,过主形动 *-ял,-яла,-ели*［完］(手或脚)有点残废;(走路)有点拐

поосакатя̀вам[2]［未］,**поосакатя̀** *-и̇ш,-и̇х*［完］使有点残废;使有点毁坏: Поосакатѝли сте кни̇̀гата. 你们把书弄得有些破烂了。— **се**［反身,被动］

поосвежа̀вам［未］,**поосвежа̀** *-и̇ш,-и̇х*［完］使清新(凉爽)一些;使精神恢复一些;温习一下;使更鲜明一些: Почи̇̀вката край морѐто ще те ～и̇. 在海边休息会使你精神恢复一些。— **се**［被动,中态］: След дъжда̀ въздухът се ～и̇. 雨后空气清新一些了。

поосвѝрквам［未］,**поосвѝркам**［完］对…发一阵嘘声;给…喝一阵倒彩: Ня̀кои ～аха ора̀тора. 一些人向讲演者发出一阵嘘声。

поосвобожда̀вам［未］,**поосвободя̀** *-ди̇ш,-ди̇х*［完］使摆脱(脱离开)一些;免除(解除)一些: Поосвободи̇̀х ръка̀та си от превръзката. 我把手从绷带中脱出来。Поосвободи̇̀ха ме от ня̀кои ангажимѐнти. 他们把我从一些事务中稍稍解脱出来。— **се**［被动,中态］: Поосвободи̇̀х се от въжѐтата, с който бя̀х вързан. 我从捆着我的绳索里解脱出来。Щòм се ～дя̀ от сро̀чната ра̀бота, ще напи̇̀ша и та̀зи ста̀тия. 只要我一解脱这件紧迫的工作,就把这篇文章也写完。

поосиромаша̀вам［未］,**поосиромашѐя** *-еш,-ах*,过主形动 *-ал,-ала,-ели*［完］变得有些贫穷: Села̀та бя̀ха ～ѐли. 这些村子变得有些贫穷了。

поосѝчам［未］,**поосека̀** *-ечѐш,-я̀кох,-ѐче*,过主形动 *-я̀къл,-я̀кла,-ѐкли*［完］砍(伐)一些: Поося̀коха гора̀та. 他们砍伐了一些树木。Поося̀кох клòните на черни̇̀цата. 我砍了砍桑树的枝条。— **се**［被动］

поооску̀бвам［未］,**поооску̀бя** *-еш,-ах*［完］连根拔下一些(一点);给…拔些毛: Поооску̀бах кокòшката. 我把母鸡的毛拔了拔。— **се**［反身,被动］

поооскърбя̀вам［未］,**поооскърбя̀** *-и̇ш,-и̇х*［完］侮辱(凌辱,欺辱)一下;有时侮辱(凌辱,欺辱): Ду̀мите му ме ～и̇̀ха. 他的话对我有些侮辱。— **се**［被动,中态］

поосла̀бвам[1]［未］,**поосла̀бна** *-неш,-нах*［完］渐渐衰弱;有些减弱(变弱;变小);有点变瘦: Та̀я зи̇̀ма съм ～нала. 今年冬天我有些瘦了。Вя̀търът на̀двечер ～на. 风在傍晚时有些减弱了。

поосла̀бвам[2]［未］,**поосла̀бя** *-иш,-их*［完］使有些衰弱;减轻(减少)一些;放松(使松弛)一些: Непрекъснатите мъ̀ки и лишѐния ～иха вòлята му. 持续不断的痛苦和贫穷有些削弱了他的意志。Напослѐдък сме ～или дисципли̇̀ната. 最近我们放松了些纪律。Поосла̀бих превръ̀зката. 我松了松绷带。— **се**［被动］

поослепя̀вам[1]［未］,**поослепѐя** *-еш,-ях*,过主形动 *-ял,-яла,-ели*［完］有些失明(瞎),有些看不见

поослепя̀вам[2]［未］,**поослепя̀** *-и̇ш,-и̇х*［完］使有些失明(瞎);使有些目眩(耀眼,晃眼): Си̇̀лният бля̀сък ме ～и̇. 强烈的光使我有些目眩。— **се**［被动］

поослу̀швам се［未］,**поослу̀шам се**［完］［中态］❶留心听(细听,谛听)一会儿: Поослу̀шай се и ще чу̀еш далѐчни стъпки. 你细心听一会儿就会听到远处的脚步声。❷时而细心听一听: На вся̀ка кра̀чка спи̇̀ра и се ～ва и пòсле отнòво тръ̀гва. 他每走一步都停下来仔细听听,然后又走。

поосмеля̀вам се［未］,**поосмеля̀ се** *-и̇ш се,-и̇х се*［完］［中态］有些敢(敢于,鼓起勇气): Поосмели̇̀х се да го запи̇̀там. 我鼓了鼓勇气去问他。

поосми̇̀вам［未］,**поосмѐя** *-еш,-ях*,过主形动 *-ял,-яла,-ели*,过被形动 *-ян,-яна,-ени* 和 *-ят,-ята,-ети*［完］讥笑(嘲笑,嘲讽,耻笑)一下;有时讥笑(嘲笑,耻笑): Поосмя̀ха го в стенвѐстника. 人们在墙报上嘲讽了他一下。

поосми̇̀слям［未］,**поосми̇̀сля** *-иш,-их*［完］使有些意义;使充实些内容: Тя̀ тръ̀гна на ра̀бота, ～и живòта си. 她参加了工作,使生活有些充实了。

поосмоля̀вам［未］,**поосмоля̀** *-и̇ш,-и̇х*［完］涂些树脂;局部涂树脂 — **се**［被动,中态］

поосму̀квам［未］,**поосму̀ча** *-чеш,-как*［完］吸(吮)一下(一些): Поосму̀ках си пръ̀стите. 我嘬了一下手指头。

поосоля̀вам［未］,**поосоля̀** *-и̇ш,-и̇х*［完］在…上撒些盐,稍稍用盐腌: Поосоли̇̀ ри̇̀бата. 你稍用些盐把鱼腌起来。— **се**［被动］

пооспо̀рвам［未］,**пооспо̀ря** *-иш,-их*［完］争论争论;提出一些异议,争议一下: След състеза̀нието ～иха побѐдата му. 比赛结束后人们对他的胜利有些争议。Ня̀кои ～иха мòето твърдѐние. 有些人对我的论点提出了些异议。— **се**［被动］

пооста̀вам［未］,**пооста̀на** *-неш,-нах*［完］❶留下(呆)一会儿: Пооста̀нах да ги почáкам. 我留下等他们一会儿。❷有些落下(落后);有点慢: Часо̀вникът ми ～ва. 我的表有点慢了。❸时而落后一些: Кòнят всѐ да ～ва. 马开始有点落在后面了。❹剩下一些,还有一些: Но нѐщо от предѝшната му красота̀ всѐ бѐше ～нало. 但他从前的美总还是保留下了一些。

пооста̀вям［未］,**пооста̀вя** *-иш,-их*［完］留给(剩给)一些;留下(放下)一会儿: Пооста̀вѝй детѐто само̀. 你让孩子自己呆会儿吧! Пооста̀вихме ти от сла̀дкото. 我们给你留了点果酱。

поостаря̀вам［未］,**поостарѐя** *-еш,-ях*,过主形动 *-ял,-яла,-ели*［完］有点变老;有点变旧;有些过时: Ви̇̀ждаш ми се ～я̀л. 我看着你有点见老。

поостри̇̀гвам［未］,**поостри̇̀жа** *-жеш,-гах*［完］剪一剪;剪短一些;给…理一理发: Поостри̇̀гаха кòня. 他们给马剪了剪

鬆。— **се**［反身,被动］

поостър|гвам［未］, **поостържа** *-жеш, -гах*［完］刨平(刨光)一些;刮一刮,刮掉(削去)一些: Поостъргах калта̀ от обу̀щата си. 我把鞋上的泥刮了刮。— **се**［被动］

поосуша̀ *-ѝш, -ѝх*［完］使有些干涸,使干爽一些: Вя̀търът ще ～ѝ земя̀та. 风会把土地吹干一些。

посъд|я *-иш, -их*［完］稍加指责(斥责,谴责);审判一下;惩罚一下

поотбера̀ 见 поотбѝрам[1]

поотбѝ|вам се［未］, **поотбѝя се** *-еш се, -х се*［完］［中态］顺路到…去一会儿,半途中到…去一下: Прѝвечер се ～ват в клу̀ба. 傍晚他们常顺便到俱乐部去一下。

поотбѝрам[1]［未］, **поотбера̀** *-ерѐш, -ра̀х*［完］挑(选)一些;挑一挑: Поотбра̀х я̀бълки за го̀стите. 我为客人们挑了些苹果。— **се**［被动］

поотбѝра|м[2]［未］〈民〉明白(知道,懂)一些: То̀й ～ от тѐзи ра̀боти, ще ти ка̀же какво̀ да напра̀виш. 他对这些事情懂一点,他会告诉你该做什么。

поотбѝя се 见 поотбѝвам се

поотблъс|вам［未］, **поотблъсна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат*［完］用力推一推;打退(击退)一下;使有些反感(厌弃)

поотбол|я̀вам［只三］**поотболя̀ва**［未］, **поотболѝ** *-я̀*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］使疼痛减轻一些;使不觉得太痛: Зъбът ме ～ѝ. 我的牙不怎么痛了。

поотбру̀|лвам［未］, **поотбру̀ля** *-иш, -их*［完］(用棍子等)打下(敲下)一些(一点);时而打(敲): ～вам си о̀рехи 打下一些核桃 — **се**［反身,被动］

поотбу̀л|вам［未］, **поотбу̀ля** *-иш, -их*［完］摘掉一点面纱;揭示一下: Ще ～я ѝстината. 我要揭示一下真理。— **се**［反身,被动］: Луна̀та се ～ва над о̀блаците. 月亮从云彩上端露出了一些。

поотбу̀твам［未］, **поотбу̀там**［完］推开一点(一些): Поотбу̀тайте кола̀та да не прѐчи. 请您把车子推开一点,免得碍事。— **се**［被动］

поотбя̀|гвам［未］, **поотбя̀гна** *-ѐгнеш, -я̀гнах*, 过被形动 *-я̀гнат*［完］摆脱(避免;回避,躲避)一下;有时摆脱(避免;回避,躲避): По̀чна да ～я̀гва ста̀рите си позна̀ти. 他开始躲避自己的老熟人。— **се**［被动］

поотва̀|рям［未］, **поотво̀ря** *-о̀риш, -о̀рих*［完］打开一会儿(一下): Поотво̀рих врата̀та. 我开了一会儿门。То̀й ～о̀ри очѝте си и веднѐга па̀к ги затво̀ри. 他睁了睁眼睛,马上又闭上了。— **се**［被动,中态］

поотвѐ|ждам［未］, **поотведа̀** *-дѐш, -до̀х, -дѐ*, 过主形动 *-л*［完］有时领(带领);领(带领)一会儿;领(带领)一段 — **се**［被动］

поотвѐя 见 поотвя̀вам

поотвѝ|вам［未］, **поотвѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т*［完］打开(解开,拆开,铺开,展开)一些;开(拧开)一些: Поотвѝй детѐто. 把孩子的包被解开一点! — **се**［反身,被动］

поотвѝк|вам［未］, **поотвѝкна** *-неш, -нах*［完］抛弃一些…习惯;戒除一些: Поотвѝкнах от пу̀шенето. 我已经不太习惯抽烟了。

поотвѝя 见 поотвѝвам

поотвлѝ|чам［未］, **поотвлека̀** *-ечѐш, -я̀кох, -ѐче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -ѐкли*［完］拖开(拉开,拽开)一点(一些);引开一些: Всекиднѐвните задължѐния я ～я̀коха от скръ̀бните мѝсли. 日常必须做的事情使她摆脱了些痛苦的思虑。— **се**［被动,中态］

поотво̀ря 见 поотва̀рям

поотв|ръ̀щам［未］, **поотвъ̀рна** *-ъ̀рнеш, -ъ̀рнах*, 过被形动 *-ъ̀рнат*［完］回答(答复;回报)一下 — **се**［被动］

поотв|ръ̀щам се［未］, **поотвъ̀рна се** *-ъ̀рнеш се, -ъ̀рнах се*［完］［中态］有些反感(不再交往,不再理睬,断绝往来);有些变暖(回升,暖和起来)

поотвър|звам［未］, **поотвъ̀ржа** *-жеш, -зах*［完］有时解开(放开);解开(放开)一会儿: Поотвъ̀рзвайте ра̀ната да я лъ̀ха въ̀здух. 你敞开点伤口,好透透风。— **се**［反身,被动］

поотвъ̀рна 见 поотвръ̀щам

поотвъ̀рна се 见 поотвръ̀щам се

поотвъ̀рт|ам［未］, **поотвъртя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни*［完］拧松一点,拧开一些;时而拧开: Поотвъртя̀х бурма̀та. 我把螺母松了松。— **се**［被动,中态］

поотв|я̀вам［未］, **поотвѐя** *-ѐеш, -я̀х* 和 *-ѐях*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* 和 *-ѐял*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* 和 *-ѐян*［完］(风)刮走(刮起)一些: Вя̀търът ～я̀ напа̀далите листа̀. 风刮走了一些落叶。— **се**［被动］

поотга̀т|вам［未］, **поотга̀тна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат*［完］猜到(猜出)一些: Изглѐжда, че тѐ ми ～наха намерѐнията. 看起来他们猜到了我的意图。

поотглѐждам［未］, **поотглѐдам**［完］养大(养育;培育,种植)一些: Поотглѐдах си деца̀та и сега̀ съм по̀-свобо̀дна. 我把孩子们拉扯大了,现在比较轻松了。

поотго̀л|вам［未］, **поотго̀ля** *-иш, -их*［完］有些裸露;有时裸露出: ～вам ра̀мо 有时裸露出肩膀 — **се**［反身,被动］

поотго̀н|вам［未］, **поотго̀ня** *-иш, -их*［完］驱逐(赶,轰)一下;驱逐(赶,轰)一段距离

поотгрѐб|вам［未］, **поотгреба̀** *-ѐш, -ах*［完］舀一点(一些): Поотгребѝ пя̀ната от сла̀дкото. 把果酱上的泡沫舀一舀! — **се**［被动］

поотгрѝбам［未］〈民〉同 поотгрѐбвам — **се**［被动］

поотгрѝз|вам［未］, **поотгриза̀** *-ѐш, -ах*［完］啃掉(咬下)一点(一些): ～вам си от халва̀та 咬一点酥糖

поотг|ръ̀щам［未］, **поотгъ̀рна** *-ъ̀рнеш, -ъ̀рнах*, 过被形动 *-ъ̀рнат*［完］(把包裹着的东西)打开(敞开)一些: Поотгъ̀рнах дрѐхата си. 我把衣服敞开了点。— **се**［被动,中态］

поотгъ̀|вам［未］, **поотгъ̀на** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат*［完］打开(解开)一些(一点) — **се**［被动］

поотгъ̀рна 见 поотгръ̀щам

поотдалеча̀вам се［未］, **поотдалеча̀ се** *-ѝш се, -ѝх се*［完］［中态］离远一些;远离一会儿;疏远一点

поотдѐлно［副］单独地,分别地,一个一个地: Вся̀ко зъ̀рно ～ бѐ завѝто в кнѝжка. 每一粒都单独用纸包起来。Пла̀щането ще ста̀не ～. 要一份一份地单独付款。

поотдѐл|ям［未］, **поотделя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］有时分开;分出一些 — **се**［被动,中态］分开(离开)一会儿

поотдѝрам［未］, **поотдера̀** *-ерѐш, -ра̀х*［完］剥掉(剥下;撕下,撕掉)一些(一点) — **се**［被动］

поотдръп|вам［未］, **поотдръ̀пна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат*［完］推开(拉开,掀开)一点(一会儿) — **се**［被动,中

态]

поотдъх|вам [未], **поотдъхна** *-неш, -нах* [完] 喘喘气;松口气;休息一下: Оставèте ме да си ～на. 让我喘口气。

поотдя̀лвам [未], **поотдя̀лам** [完] 砍掉(切掉,削掉)一些 — **се** [被动]

поотегч|àвам [未], **поотегчà** *-йш, -йх* [完] 有点令人厌烦(腻烦,生厌,讨厌): Тàя монотòнна пѐсен ме ～й. 这首单调的歌曲使我有点厌烦。— **се** [被动,中态]

поотекà 见 поотѝчам

поотживѐ|я *-еш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* [完] (观点、风俗习惯等)有点过时(陈腐,与现实格格不入): Твòите вѐзгледи са ～ѐли. 你的观点有些过时了。

пооти̇|вам [未], **поотѝда** *-деш, -дох, -де*, 过主形动 *-шъл* 和 *-шел, -шла* [完] 〈口〉去一会儿;有时去: Ще ～да на разхòдка. 我要去散一会儿步。

поот|ѝчам [未], **поотекà** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла* [完] 有点(浮)肿: Бу̀зата ти е ～ѐкла. 你的脸颊有点浮肿。Очѝте ѝ са ～ѐкли. 她的眼睛有点肿了。

поотказ|вам се [未], **поотка̀жа се** *-жеш се, -зах се* [完] [中态] 拒绝(戒除,改掉,放弃,弃绝)一点(一会儿): Ще трябва да се ～жете от ня̀кои вàши нàвици. 你们必须改掉自己的某些习惯。

поотка̀р|вам [未], **поотка̀рам** [完] ❶撵(赶,逐)一下: Поотка̀рах овцѐте до рекàта. 我把羊赶到了河边。❷护送一下 ❸偷(窃)一些 — **се** [被动]

поотка̀ч|вам [未], **поотка̀ча** *-йш, -йх* [完] 拿下(取下,摘下)一些;有时拿下(取下,摘下);〈转,口〉弄到(捞到)一些 — **се** [被动,中态]: Поотка̀чѝла се е от рàботата. 她从工作中脱开身了。

поотклон|я̀вам [未], **поотклоня̀** *-йш, -йх* [完] 使有些偏转(偏离,偏向,偏倾) — **се** [被动,中态]: Поотклоня̀хме се от пъ̀тя. 我们有些偏离了道路。

поотклю̀ч|вам [未], **поотклю̀ча** *-иш, -их* [完] 有时开(打开);开(打开)一下(一会儿)(锁或闩的门等): ～вам чекмеджѐто на мàсата 开一下桌子的抽屉 — **се** [被动]

поотков|àвам [未], **поотковà** *-ѐш, -àх* [完] 打开(敲下)一点;卸下一点 — **се** [被动,中态]: Желѐзцето на обу̀вката ми се е ～àло. 我鞋上的铁掌掉了一点。

пооткопч|àвам [未], **поотко̀пчая** *-аеш, -ах* [完] (把纽扣)解开一会儿;有时解开: Поотко̀пчах палтòто си. 我把大衣解开了一点。— **се** [反身,被动,中态]

пооткрàд|вам [未], **пооткрàдна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 偷(偷窃)一些(一点);有时偷(偷窃,盗窃): Пооткрàднах си кѝсели джàнки. 我偷了一点酸樱桃李。Тòй ѝма нàвик да ～ва. 他有小偷小摸的习惯。— **се** [被动]

пооткрѐх|вам [未], **пооткрѐхна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 把(门、窗等)打开一点: Пооткрѐхнах вратàта да влѝза хлàд. 我把门打开了一点,好进进凉风。— **се** [被动,中态]

пооткрѝ|вам [未], **пооткрѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 露出一些;说出一些;发现(找到)一些;开辟(开设,创立)一些: Туркѝнята ～й лицѐто си. 这个土耳其女人把脸露出来一些。— **се** [反身,被动,中态]

пооткроя̀вам се [未], **пооткроя̀ се** *-йш се, -йх се* [完] [中态] 显出(出现)一些;有些看得出(显示出): Планѝните се ～йха на мъглѝвия хоризòнт. 在雾蒙蒙的地平线上隐约显出群山。

пооткърм|вам 和 **пооткърмям** [未], **пооткърмя** *-иш, -их* [完] 哺养(哺育)大一些: Кòтката ～и кòтенцата и ги заря̀за. 猫把小猫养大一些就不管了。— **се** [被动]

пооткърт|вам [未], **пооткъртя** *-иш, -их* [完] 折下一些(一点);弄断一点;碰掉(撞掉)一些(一点): Пооткъртѝхте мазѝлката. 你们碰掉了一些墙皮。— **се** [被动,中态]: Корѝчката на рàната се бѐше ～ила. 伤口上的痂碰掉了一些。

пооткърш|вам [未], **пооткърша** *-иш, -их* [完] 折下一点;弄断一点(一些);碰掉(撞掉)一点(一些) — **се** [被动]

пооткъс|вам [未], **пооткъсна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 撕掉(扯掉,打断)一点;有时撕掉(扯掉,打断): ～вам си грòзде от лозàта 摘下一些葡萄来 Пооткъснах цвѐте на детѐто. 我给孩子掐了花。— **се** [被动]

пооткъс|вам се [未], **пооткъсна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] 有些脱离;脱离(停止)一会儿;失掉一会儿联系: ～вам се от мàсите 有点脱离群众 Ѝскам да се ～на от тàзи средà, от тòзи еднообрàзен живòт. 我想脱离一下这种环境、这种单调的生活。

поотл|àгам [未], **поотлòжа** *-òжиш, -òжих* [完] 稍稍延缓(延搁,延期): Ще ～òжа ѝзпита си, за да се подгòтвя пò-добрѐ. 我要把考试推迟一下,以便准备得更好一些。— **се** [被动]

поотлеж|àвам [未], **поотлежà** *-йш, -àх* [完] 存放(陈放)一下(一会儿);被关押(囚禁)一段时间: Вѝното трàбва да ～ѝ, да се поизбѝстри. 葡萄酒该搁一搁,澄清澄清。

поотлѐк|вам [只三单], **поотлѐква ми** [未], **поотлѐкне ми** *-на ми* [完] [无人称] 轻松(舒畅)一些(一下): Поотлѐкна ми на сърцѐто. 我觉得心里轻松了一些。

поотлѐп|вам [未], **поотлепя̀** *-йш, -йх* [完] 揭下一些(一点) — **се** [被动,中态]: Мàрката на пѝсмòто се е ～ѝла. 信上的邮票被揭开了一点。

поотлѝ|вам [未], **поотлѐя** *-еш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли*, 过被形动 *-ян, -яна, -ѐни* 和 *-ят, -ята, -ѐти* [完] ❶倒出(斟出,舀出)一些: Поотлѐй от чàшата, препъ̀лнена е. 把杯子里的水(酒)倒出点来,太满了。❷铸造一些(一下) — **се** [被动]

поотлòжа 见 поотлàгам

поотлъ̀ч|вам [未], **поотлъ̀ча** *-иш, -их* [完] 使离开(分开,脱离)一会儿 — **се** [被动,中态]

поотмал|я̀вам [未], **поотмалѐя** *-еш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли* [完] 有些软弱(衰弱)无力: Поотмаля̀х от умòра. 累得我有些软弱无力。

поотмѐр|я *-иш, -их* [完] 测量(测定)一下;称一称,约一约;〈转〉估量(衡量,斟酌)一下

поотмѐст|вам [未], **поотмѐстя** *-иш, -их* [完] 把…推开(移开,挪开)一点(一些): Поотмѐстих стòла. 我把椅子挪了挪。— **се** [被动,中态]: Поотместѝ се, че ми прѐчиш. 你挪动一下,因为挡我了。

поотметà 见 поотмѝтам

поотмѝ|вам [未], **поотмѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 洗掉一些;冲刷掉一些: Поотмѝх мастѝленото петнò. 我把墨水渍洗掉了一些。

поотмин|àвам [未], **поотмѝна** *-еш, -ах*, 过被形动 *-ат* [完] 离开(走开)一些;走过(超过)一些;〈转〉过去(逝去)一些:

Поотмйнахме мястото и се върнахме. 我们走过这个地方，又返回来了。

поотмй|там［未］，**поотметà** -*етѐш*，-*ѐтох*，-*ѐте*，过主形动 -*ѐл*［完］扫一扫，扫一下：Поотметй прахà от мàсата. 你扫一下桌子上的尘土。— **се**［被动］

поотмйя 见 поотмйвам

поотмор|явам се［未］，**поотморя се** -*йш се*，-*йх се*［完］［中态］休息一下，歇息一会儿，恢复一下精神

поотмък|вам［未］，**поотмъкна** -*неш*，-*нах*［完］拖开（拉开，拽开）一点；时而拖开（拉开，拽开）— **се**［被动］

поотмъст|явам［未］，**поотмъстя** -*йш*，-*йх*［完］报一下仇

поотн|àсям［未］，**поотнесà** -*есѐш*，-*ѐсох*，-*ѐсе*，过主形动 -*ѐсъл*，-*ѐсла*［完］拿（搬，送，带）走一些（一会儿，一段路程）：Порòят е ～ѐсъл пясъка. 大雨冲走了一些沙子。

поотопл|явам［未］，**поотòпля** -*иш*，-*их*［完］暖一暖，烘一烘：Трябва да ～им салòна. 我们该把客厅烘暖一些。

поотпà|дам［未］，**поотпàдна** -*неш*，-*нах*［完］❶有些变弱（衰弱下来）：Напоследък тя е дòста ～нала. 最近她虚弱得很厉害。❷〈转〉有点低落（松弛）

поотп|àрям［未］，**поотпòря** -*òриш*，-*рàх* 和 -*òрих*［完］（把缝好的东西）拆开（拆下）一些：Поотпòрих си подмѐтката. 我把鞋底拆开了一点。

поотпà|свам［未］，**поотпàша** -*шеш*，-*сах*［完］（有时）解下（摘下）（一会儿）（腰带、围裙等）：Поотпàсах си пòяса. 我解下了一会儿腰带。

поотпй|вам［未］，**поотпйя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］喝掉一点，喝去一部分：Поотпйх от чàшата，но не личй. 我从杯子里喝了一点，但看不出来。— **се**［被动］

поотп|йрам［未］，**поотперà** -*ерѐш*，-*рàх*［完］洗净（洗掉）一些：Поотпрàх петнàта от кърпата. 我把手巾上的污点洗掉了一点。

поотплàвам［完］同 поотплýвам

поотплà|щам се［未］，**поотплатя се** -*тйш се*，-*тйх се*［完］［中态］报答报答，报答一下：Трябва да се ～тим на човѐка за добринйте му. 我们应该报答一下这个人做的好事。

поотплѐс|вам се［未］，**поотплѐсна се** -*неш се*，-*нах се*［完］［中态］滑一下；〈转〉有些离题，时而分神

поотпл|йтам［未］，**поотплетà** -*етѐш*，-*ѐтох*，-*ѐте*，过主形动 -*ѐл*［完］（从织物上）拆下（捯下）一些（一点）

поотплýвам［完］游（驶）一阵（一段距离）

поотпòря 见 поотпàрям

поотпòст|я -*иш*，*поотпòстùх*［完］〈民〉同 пооблàжа се

поотпочй|вам［未］，**поотпочйна** -*неш*，-*нах*［完］休息（歇息；休养）一会儿（一下）：Сѐднахме да ～нем. 我们坐下休息一会儿。След обяд тòй обикновѐно ～ва и пòсле пòчва да рабòти. 午饭后他一般都休息一会儿，然后再开始工作。— **се**［中态］

поотпрà|щам［未］，**поотпрàтя** -*тиш*，-*тих*［完］匆匆撵走（轰走，打发走；派往，派去；送往，送去）：Поотпрàтих еднй гòсти，дойдòха дрýги. 我送走一批客人，又来了一批。

поотпрѐгна 见 поотпрягам

поотпрй|щвам［未］，**поотпрйщя** -*иш*，-*их*［完］放一点（一会儿）水；排除一些障碍：～вам водà 放点水 ～вам бѐнта 把闸门打开一会儿 — **се**［被动，中态］：Водàта се е ～ила. 水放出来了一些。

поотпр|ягам［未］，**поотпрѐгна** -*ѐгнеш*，-*ѐгнах*，过被形动 -*ѐгнат*［完］卸（放开）一会儿（牲口等）：Поотпрѐгнах волòвете да попасàт. 我把牛卸下来放牧了一会儿。— **се**［被动］

поотпý|скам 和 **поотпýщам**［未］，**поотпýсна** -*снеш*，-*снах*，过被形动 -*снат*［完］❶放开（放走，放出）一点（一些）；有时放开（放走，放出）：Поотпýсна кòня и тръгна подйр нèго. 他把马放开，跟在它后面走。❷使垂下（低下）一点；有时垂下（低下）：～скам главà 低下一点头 ❸松开（放松）一点；有时松开（放松）：Поотпýскай въжèто. 把绳子松开一点！❹发放（拨给）一些；有时发放（拨给）：～скам крèдити 发放贷款 ❺放长（使长）一些：～скам рòклята 把连衣裙放长一些 — **се**［被动］

поотпý|скам се 和 **поотпýщам се**［未］，**поотпýсна се** -*снеш се*，-*снах се*［完］［中态］❶卸下（解开）一些：～скам се от торбйте 卸一卸口袋 ❷坐（躺）一会儿（一下）：～скам се на стòла 在椅子上坐一会儿 ❸低下（垂下）一些 ❹（面团）有些发起来 ❺（脸、身体等）有些松弛（放松）❻〈转〉变得自然一些 ❼有点大手大脚（挥霍）❽有些松懈（松劲）❾变得有点虚弱 ❿放开一点（嗓子、声音）⓫有些变暖

поотпý|швам［未］，**поотпýша** -*иш*，-*их*［完］打开一点；放出（排出）一些；疏通（清洗）一下：Поотпýших умивàлника. 我疏通了一下水槽。Трябва да ～им канàла. 我们应该疏通一下渠道。— **се**［被动，中态］

поотпýщам 见 поотпýскам

поотпýщам се 见 поотпýскам се

поотпъ|ждам［未］，**поотпъдя** -*диш*，-*дих*［完］轰（赶）一下；排除（驱除，消除）一下：～ждам мухà 轰一下苍蝇 — **се**［被动］

поотр|àвям[1]［未］，**поотрòвя** -*òвиш*，-*òвих*［完］挖（刨）出一些：Поотровѐте кòрените. 你们刨一刨树根。Поотрòвих пясъка. 我挖出了一些沙子。

поотр|àвям[2]［未］，**поотрòвя** -*òвиш*，-*òвих*［完］使有些中毒；使有些污染 — **се**［反身，被动，中态］：Поотрòвих се от развалèна рйба. 我吃了腐烂的鱼，有些中毒了。

поотрàк|вам се［未］，**поотрàкам се**［完］［中态］〈口〉变熟练（老练）一些：Катò порабòти，ще се ～а. 他干一阵就会熟练一些的。

поотрàс|твам［未］，**поотрàсна** -*неш*，-*нах* 和 **поотрастà** -*тѐш*，-*тох*，-*те*，过主形动 -*ъл*，-*ла*［完］长大一些：Децàта ми ～наха. 我的孩子们长大了一些。

поотрѐб|вам［未］，**поотрѐбя** -*иш*，-*их*［完］清理（整理，清除）一下（一些）：Тýк ще ～им тръните. 我们要在这里把荆棘清除掉。

поотрѐжа 见 поотрязвам

поотрезн|явам［未］，**поотрезнѐя** -*ѐеш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ѐли*［完］酒醒一些；清醒（觉醒）一些：Едвà прйвечер тòй ～я. 直到傍晚他才清醒了一些。

поотрй|вам[1]［未］，**поотрйя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］擦干净（擦掉）一些；有时擦：Поотрйх си обýвките. 我把鞋擦干净了一些。— **се**［反身，被动］

поотрй|вам[2]［未］，**поотрйна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат* 和 **поотрйя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］掘出（挖出）一些；稍稍掘除 — **се**［被动］

поотрйт|вам［未］，**поотрйтна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］推开（抛开）一些（一点）；抛弃（摒弃）一些（一点）；有时

推开(抛弃)— се［被动］

поотрйя 见 поотрйвам[1] 和 поотрйвам[2]

поотрòн|вам［未］, **поотрòня** -иш, -их［完］弄掉(使落下)一些;有时弄掉(使落下): — се［被动,中态］: Няколко сълзи се ～иха от очите ѝ. 几滴泪珠从她的眼里掉了下来。

поотрѣсквам［未］, **поотрѣскам**［完］抖一抖;抖落(抖掉,震掉)一些;有时抖落(抖掉,震掉): Поотрѣскай снега от дрѐхата си. 你抖一抖衣服上的雪! — се［反身,被动］

поотр|ѝзвам［未］, **поотрѐжа** -ѐжеш, -ѝзах［完］切下(割下,剪下,截去)一点(一些);切断(割断,剪断,截断): Тòй ядѐ хлѝб и си ～ѝзва по мàлко от кашкавàла. 他吃面包并时而切一点干酪。— се［被动］

поотсѐдн|а -еш, -ах［完］住(歇宿,休息,歇息)一会儿: Поотсѐднахме край еднò блàто. 我们在一个沼泽边上歇息了一会儿。

поотсекà 见 поотсѝчам

поотсѐя 见 поотсѝвам

поотсѝп|вам［未］, **поотсѝпя** -еш, -ах［完］撒(撒出)一些: Поотсѝпах от брашнòто. 我撒了一点面粉。— се［被动］

поотскà|чам［未］, **поотскòча** -òчиш, -òчих［完］❶跳出(弹出,蹦出)一点: Тòпката ～òчи. 球弹出去了。❷〈口〉(到某处)稍稍呆一会儿;串串门: Ще ～òча мàлко до съсѐдите. 我要到邻居家去串串门。

поотскỳб|вам［未］, **поотскỳбя** -еш, -ах 和 **поотскỳбна** -неш, -нах, 过被形动 -нат［完］连根拔出(挖出,掘出)一些;有时连根拔出(挖出,掘出);〈转〉拯救出(排除掉)一些;有时拯救出(排除掉): Поотскỳбах тревàта. 我拔了些草。Поотскỳбваме си прѐсен лỳк. 我们有时刨些新鲜的洋葱。— се［被动,中态］

поотслàб|вам[1]［未］, **поотслàбна** -неш, -нах［完］有点消瘦(虚弱,衰退,减退,变小): След болесттà ～нах. 得病后我瘦了点。Шумът бѐ ～нал. 喧闹声变小了一些。

поотслàб|вам[2]［未］, **поотслàбя** -иш, -их［完］使削弱(减弱,衰弱)一些;使缓和(放宽,减轻)一些;放松(使松弛)一点: Поотслàбих превръзката. 我把绷带松开了些。— се［被动］

поотсп|ѝвам си［未］, **поотспѝ си** -ѝш си, -ѝх си［完］［中态］好好睡一会儿: Оставѐте го да си ～ѝ. 让他好好睡一会儿。

поотсрàм|вам се［未］, **поотсрàмя се** -иш се, -их се［完］［中态］好好招待(款待)一下: Поотсрàмихме се пред гòстите. 我们殷勤地招待了客人们。

поотсрòч|вам［未］, **поотсрòча** -иш, -их［完］延缓一下: Àз ～их деня на нòвия си ѝзлет. 我延缓了一下新的郊游日期。— се［被动］

поотстран|ѝвам［未］, **поотстранѝ** -ѝш, -ѝх［完］把…推到边上点;摆脱(排除,克服,丢开)一下: Ще трябва да го ～ѝте от тàзи къща. 你们该把他从这个家里清除出去。— се［被动,中态］

поотстъп|вам［未］, **поотстъпя** -иш, -их［完］向后退(倒退,后撤)一点;退让(让出,放弃)一些: Двѐте голѐми момичета ～ват мàлко назàд. 两个大姑娘稍向后退了退。

поотс|ѝвам［未］, **поотсѐя** -ѐеш, -ѝх, 过主形动 -ѝл, -ѝла, -ѐли, 过被形动 -ѝт, -ѝта, -ѐти 和 -ѝн, -ѝна, -ѐни［完］筛一筛;过过筛: Ще ～ѐем жѝто за сѐме. 我们要把麦子过一下筛做种子用。— се［被动］

поотт|ѐгл|ям［未］, **пооттѐгля** -иш, -их［完］拉开(拖开)一点(一下,一会儿);撤走(撤回,收回)一些: Поотѐглиха колàта, за да мѝне дрỳга. 他们把车拉开一点,好让别的车过去。— се［被动,中态］: Àз се ～их боязлѝво настранѝ. 我害怕地往边上闪了闪。

поотт|ѝчам се［未］, **поотт екà се** -ечѐш се, -ѐкох се, -ѐче се, 过主形动 -ѐкъл се, -ѐкла се［完］［中态,只三］(液体)流走(流失;流出)一些: Водàта се е ～ѐкла. 水流掉了些。

поотт|òч|вам［未］, **поотт òча** -иш, -их［完］注出(倒出)一些: Поотт òчих от вѝното. 我倒了一点葡萄酒。— се［被动］

поотт|рòш|вам［未］, **поотт рошà** -ѝш, -ѝх［完］有时碰掉(撞掉);碰掉(撞掉)一些;有时揪下(掰下);揪下(掰下)一些

поотỳл|я -иш, -их［完］打开一下(一会儿)(塞子、盖等): Поотт ỳлих гърнѐто. 我把坛子的盖打开了一会儿。

поотỳпвам［未］, **поотỳпам**［完］捶打一下;跺一跺 — се［反身,被动］

поотỳч|вам［未］, **поотỳча** -иш, -их［完］使戒除(抛弃)一些 — се［被动,中态］: Поотỳчил съм се да пѝя вѝно. 我已经基本上不喝葡萄酒了。

поотхàп|вам［未］, **поотхàпя** -еш, -ах［完］咬下(咬掉)一些,吃一点: ～вам си от геврѐка 吃一点面包圈

поотхврък|вам［未］, **поотхвръкна** -неш, -нах［完］有时跳出(蹦出;溅出,飞出);跳出(蹦出;溅出,飞出)一段距离

поотхран|вам［未］, **поотхрàня** -иш, -их［完］养大(抚养大,饲养大)一些: Да ～им прасѐто за Кòледа. 让我们把小猪养大点准备过圣诞节。— се［被动］

поотцѐ|ждам［未］, **поотцедѝ** -дѝш, -дѝх［完］滤一滤;滤出一些 — се［被动,中态］

поотчòпл|ям［未］, **поотчòпля** -иш, -их［完］抠下(掰下)一些;时而抠抠(掰一掰) — се［被动,中态］

поотчужд|àвам се［未］, **поотчуждѝ се** -ѝш се, -ѝх се［完］［中态］有些疏远: Тѐ бяха се ～ѝли едѝн от дрỳг. 他们彼此有些疏远了。

поотчỳп|вам［未］, **поотчỳпя** -иш, -их［完］碰掉(撞掉)一些;有时碰掉(撞掉);揪下(掰下)一些;有时揪下(掰下): ～вам от хлѝб 掰下一点面包 — се［被动,中态］

поотш|ѝвам［未］, **поотшѝя** -еш, -х, 过被形动 -т［完］(把缝着的东西)拆开(拆下)一点 — се［反身,被动］: Ръкàвът се е ～л. 袖子开了点线。

поотън|ѝвам［未］, **поотънѐя** -ѐеш, -ѝх, 过主形动 -ѝл, -ѝла, -ѐли［完］变细(瘦,弱)一点,变得有点细(瘦,弱): Вратлѐнцето на детѐто бѐше ～ѝло от болесттà. 孩子的小脖子因病变得有点细了。

поотърв|àвам се［未］, **поотървà се** -ѐш се, -àх се［完］［中态］稍稍摆脱(逃脱,躲开)

поотърк|вам［未］, **поотъркам**［完］磨(蹭,擦)一下;磨破(蹭破)一点: Поотъркахме и вàшия прàг. 我们把你们的门槛也踢破了;我们也是你们的常客。— се［被动,中态］❶磨(蹭,擦)一下: Кòйто мѝне, всѐ се ～ва о стенàта. 谁过去都会蹭一下墙壁。❷〈转,口〉沾染一些周围的习惯: Поотъркал се между богàтите. 他在富人中间混来混去,沾染了一些他们的习惯。

поотърс|вам［未］, **поотърся** -иш, -их［完］抖下(抖落,震掉)一些;〈转〉摆脱(排除)一下: Вàтърът ～и снегà от

дървѐтата. 风把树上的雪吹落了一些。— **се**［反身,被动］

поотърс|вам се［未］,**поотърся се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］〈方〉❶得救(摆脱,解脱,解放出来) ❷长大一些：Деца̀та се ～иха. 孩子们长大了一些。

пооформ|я̀вам［未］,**пооформя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］❶使有些固定(成形) ❷办一办手续 — **се**［被动,中态］：Сгра̀дата вѐче се е ～йла. 建筑已基本成形了。Бѐбето вѐче се ～ѝ. 婴儿已经开始有模有样了。

по̀охк|вам［未］,**по̀охкам**［完］呻吟(哼哼)一下(一会儿)：Ще ～а и ще му мѝне. 他呻吟一会儿就会好的。

поохла̀б|вам［未］,**поохла̀бя** -*иш*,-*их*［完］有些放松,使松弛一些：Поохла̀бил си дисциплѝната. 你有点放松了纪律。

поохладн|я̀вам［未］,**поохладнѐя** -*ѐеш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли*［完］变得有些冷却(冷淡,漠不关心)：Отношѐнията им ～я̀ха. 他们的关系变得有些淡薄了。Напослѐдък ～я̀х към спо̀рта. 近来我对体育运动有点冷淡了。

поохлад|я̀вам［未］,**поохладя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］使冷却(凉爽)一些;〈转〉使有些灰心(泄气) — **се**［被动］

поохла̀|ждам［未］,**поохладя̀** -*дѝш*,-*дѝх*［完］降一下温;〈转〉使冷淡(淡薄)一些 — **се**［被动］

поохлу̀з|вам［未］,**поохлу̀зя** -*иш*,-*их*［完］擦坏(磨坏,蹭坏)一些 — **се**［被动,中态］：Дрѐхата му се е ～ила. 他的衣服磨破了一点。

поохра̀н|вам［未］,**поохра̀ня** -*иш*,-*их*［完］养肥(喂肥)一些：～вам свиня̀ 把猪喂肥一些 — **се**［被动,中态］

пооца̀п|вам［未］,**пооца̀пам**［完］把…有些弄脏(染污);有时把…弄脏(染污)：Детѐто си е ～ало палтѐнцето. 孩子把小大衣弄脏了一点。— **се**［反身,被动］

пооцел|я̀вам［未］,**пооцелѐя** -*ѐеш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли*［完］完整无缺;安然无恙

пооцъкл|я̀м［未］,**пооцъкля** -*иш*,-*их*［完］使(眼睛等)有点发呆(呆板,无表情)：Бѐше ～ил очѝ. 他的眼睛有点直呆呆的。— **се**［中态］：Небѐто се ～и. 天晴了一些。

поочѐпкам［完］弹一弹;匆匆梳理一下(棉花等)：Поочѐпкайте въ̀лната. 你们把羊毛弹一弹。— **се**［被动］

поочѐрн|ям［未］,**поочѐрня** -*иш*,-*их*［完］有点弄黑(抹黑);〈转〉诋毁(诽谤,中伤)一下：Поочѐрних си ръцѐте. 我把手有点弄黑了。Критѝците го ～иха. 评论家们诽谤了他。— **се**［反身,被动］

поочерта̀|вам［未］,**поочертая̀** -*еш*,-*х*［完］划一划,描画一下;描述(描写)一下;使明显(清楚,明亮)一些：С ня̀колко ду̀ми ще ви ～я пла̀на на докла̀да. 我会用几句话给你们描述一下报告的梗概。— **се**［被动,中态］

поочѐтквам［未］,**поочѐткам**［完］刷一刷,刷干净一点：Поочѐткай палто̀то си. 把你的大衣刷一下。— **се**［被动］

поочѝст|вам［未］,**поочѝстя** -*иш*,-*их*［完］打扫(清理,整理,收拾;清除)一下;匆匆打扫(清理,整理,收拾,清除)：Поочистѝ ста̀ята. 打扫一下房间! — **се**［反身,被动］

поочовеч|а̀вам［未］,**поочовеча̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］使有点人性;使理智一些 — **се**［被动,中态］：Напослѐдък се е ～ѝл, не пѝе и не пра̀ви сканда̀ли. 最近他理智了一些,不喝酒,也不闹事了。

поочо̀пл|ям［未］,**поочо̀пля** -*иш*,-*их*［完］抠下来(挖下来,剔下来,刮下来)一些

поочу̀к|вам［未］,**поочу̀кам**［完］敲(打)一下,凿几下;敲坏(砸坏,砸碎)一些;〈转〉使有些不幸(倒霉)：Поочу̀кали сте ста̀туйката. 你们把小雕像碰坏了。Живо̀тът ме ～ва. 生活使我吃了些苦。— **се**［被动］

поочу̀п|вам［未］,**поочу̀пя** -*иш*,-*их*［完］敲开(敲掉,掰开,掰断)一些：～вам хля̀ба 掰下一点面包 — **се**［被动］

поочу̀п|вам се［未］,**поочу̀пя се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］〈口〉变得熟练(老练,有经验;自信)一些

поочу̀шквам［未］,**поочу̀шкам**［完］剥(剥开)一点：Поочу̀шкахме бо̀ба. 我们剥了一些菜豆。— **се**［被动］

пооща̀в|ям［未］,**пооща̀вя** -*иш*,-*их*［完］加工(熟)一下(皮革)：Ко̀жата е са̀мо ～ена, не е доща̀вена. 皮子只是熟了一下,但没有熟好。— **се**［被动］

поощет|я̀вам［未］,**поощетя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］使受到一点损失(损害)：Поощетѝли сте чове̇ка, но то̀й не ѐ забеля̀зал. 你们使他受到些损害,但他没有觉察出来。— **се**［被动］

поощѝп|вам［未］,**поощѝпя** -*еш*,-*ах* 和 **поощѝпна** -*неш*,-*нах*,过被形动 -*нат*［完］拧(掐)一下;煺(揪,扫,拔)一下：Една̀ бълха̀ ме ～а. 一只跳蚤咬了我一口。— **се**［反身,被动］

поощрѐни|е -*я*［中］❶鼓励,奖励,表扬,勉励：стѝхове за ～е на мла̀дите към учѐние 鼓励青年学习的诗 ❷奖金,奖品

поощрѝтел|ен -*на*［形］鼓励的,奖励的,表扬的：～ни мѐрки 奖励方法 ～ни прѐмии 奖金

поощр|я̀вам［未］,**поощря̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］鼓励,奖励,表扬,勉励：Баща̀та го е ～я̀вал да рабо̀ти бъ̀рзо. 父亲鼓励他快干。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

поощърб|вам［未］,**поощърбя** -*иш*,-*их*［完］使有一些缺口;使有些卷刃：～вам пани̇̀цата 把钵弄出缺口 Ся̀кох греда̀ с гво̀здеи, та ～их бра̀двата. 我砍带钉子的圆木,结果使斧子卷刃了。— **се**［被动］

поощърбѐя -*ѐеш*,-*я̀х*［完］有些缺口,有点豁;有点锛刃：Изпа̀днаха ми два̀ зъ̀ба, та ～я̀х. 我掉了两颗牙,所以牙豁了。

поощърб|я̀вам［未］,**поощърбя** -*иш*,-*их*［完］同 поощърбвам — **се**［被动］

поя̀|ждам се［未］,**поя̀м се** -*дѐш се*,-*до̀х се*,-*дѐ се*,过主形动 -*л се*［完］［中态］❶吃得有点太多;有些吃腻 ❷〈转〉有点狂妄自大(忘乎所以)：Поя̀де се и взѐ да вѝри но̀с. 他有点忘乎所以,开始翘尾巴了。

поп -*ъ̀т*,-*а*,-*о̀ве*［阳］❶〈民〉(正教的)神甫 ❷〈口〉(泛指)教士(牧师,神甫)：католѝшки ～ 天主教神甫 протеста̀нтски ～ 新教牧师 ❸〈口〉(扑克牌中的)"老 K",王,"十三"：～ ку̀па 红桃 K ◇ **Като̀ ～ (ще ка̀же, ще напра̀ви нѐщо илѝ ще до̀йде).**〈口〉毫不反抗地;毫不争辩地;违心地,不得已地(说,做某事或来)。

попа̀да|м[1]［完,只复和三单］掉下(落下;倒下)很多：Кру̀шите ～ха. 梨子掉下很多。

попа̀д|ам[2]［未］,**попа̀дна** -*неш*,-*нах*［完］❶(偶然地、意外地)来,到来,来到,落到：～ам в гъстала̀ци 来到密林 Ка̀к ～на ту̀к? 他怎么到这儿来啦? Писмо̀то ～на в чу̀жди ръцѐ. 信落到了别人手里。❷〈转〉(与前置词 в,под,有时与 на 连用)(偶然)身处;落到,陷入(某种环境或状态)：～ам в плѐн 被俘 ～ам в заса̀да 陷入埋伏 ～ам в смъ̀ртна опа̀сност 处于死亡的危险之中 ～ам в грѐшка 犯错误 ～ам в прѝмка 陷进圈套中 Нѝкога досега̀ тя̀ не бѐше ～ала на такъ̀в кръстопъ̀т. 她

从来没落到过这样左右为难的境地。Попа̀днало под ло̀шото влия̀ние на у̀лицата, момчѐто се изха̀йти. 小伙子受了社会上的坏影响，走上了邪路。❸（与前置词 на 或 в 连用）（意外地）碰上，（偶然）碰到，遇上，发现：～ам на мѝна 碰上地雷 ～ам на ста̀до елѐни 发现鹿群 Нѝе ще го проследѝм и вс̀е вя̀рвам, че ще ～нем на ня̀какви следѝ. 我们要跟踪他，我一直相信我们会发现某些痕迹。То̀й е дово̀лен, че бѐ ～нал на такъ̀в добъ̀р рабо̀тник. 他对碰到这样的好工人感到满意。❹打中，击中，射中，命中；打着；（穿针孔等）纫入，穿入：～ам в целта̀ 射中目标 Послѐдният за̀лп на грана̀тите бѐше ～нал пра̀во в картѐчната ро̀та. 最后一发炮弹正好打在机枪连里。❺位于…，处于…，在…：Връ̀х Ма̀лък рѐзен ～а в Ѝскърския басѐйн. 小雷曾峰位于伊斯科尔河流域。❻［只三］（与какъ̀вто, каква̀то, какво̀то 或 ко̀йто, коя̀то, коѐто 以及人称代词与格 ми, ти, му 等连用）胡乱，随便，碰上就算，不管：Чета̀ какво̀то ми ～не. 我碰到什么书就读什么书。Я̀м какво̀то ми ～не. 我有什么吃什么。Взѐмай, какво̀то ти ～не. 你碰到什么就拿什么。Тѐ сло̀жиха в ра̀ниците това̀, коѐто в бързина̀та им ～на. 他们在匆忙中把顺手抓到的东西都装进了背包。❼［无人称］（一般用完成体，与 ка̀кто 或 гдѐто 以及人称代词与格 ми, ти, му 等连用）偶然遇到：Прекося̀ваше у̀лиците, ка̀кто ѝ ～нат. 她穿过偶然走到的所有街道。— **се**［中态］：Тѐ взѐмали всѝчко, щ̀о им се ～на̀ло на очѝте. 他们见到什么就拿什么。

попадѐние［中］命中，击中：Попадѐнията бя̀ха то̀чни. 射击全部命中。

попадѝин -*а*［形］神甫妻子的，牧师妻子的

попадѝйка[1]［阴］попадия̀ 的指小；年轻的神甫（牧师）妻子

попадѝйка[2]［阴］〈民〉某些植物的名称（如洋甘菊、车前等）

попадѝйка[3]［阴］〈方〉❶伶鼬 ❷蝌蚪

попадия̀［阴］神甫（牧师）的妻子（太太）

попа̀дна 见 попа̀дам[2]

попазару̀вам［完］买点东西；采购一会儿：След о̀бед ～хме ма̀лко и се прибра̀хме в къ̀щи. 下午我们采购了一会儿就回家了。

попазаря̀вам се［未］，**попазаря̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］❶短时间地讨价还价 ❷短时受雇（被雇）

попа̀з|вам［未］，**попа̀зя** -*иш*, -*их*［完］保护（保卫；看护）一下（一会儿）；小心（注意）一点；保存（保藏）一下（一会儿）；挡住（遮住）一些；保持（维持；遵守）一些：Попа̀зи къ̀щата, докато̀ се въ̀рна. 我回来之前，你看着点家。— **се**［反身，被动］

по̀пар［阳］〈民〉❶〈植〉霜冻；锈病 ❷〈转〉灾，祸，不幸

попа̀ра［阴］面包汤（用碎面包、奶酪、黄油浸在热水里做成的早点食品）；〈扩〉牛奶（茶）泡（碎）面包：Ста̀рецът приго̀твяше су̀трешната ～ за заку̀ска. 老人煮面包汤当早点。Хра̀неше ку̀ченцето с ～ от мля̀ко. 他用牛奶泡面包喂小狗。◇ **дробя̀ (забъ̀рквам) ～**〈口〉（给某人）制造麻烦；引起不快 **съ̀рбам ～та на ня̀кого**〈口〉忍受某人带来的麻烦（不快）：И а̀з им съ̀рбам ～та на тѝя женѝ. 我也遭受了这些女人带来的麻烦。**съ̀рбам (я̀м) ～та, ко̀ято са̀м съм надробѝл**〈民〉自作自受，自食其果 **Съ̀рбал съм (я̀л съм) му ～та.**〈口〉我吃够了他的苦头。

попа̀р|вам［未］，**попа̀ря** -*иш*, -*их*［完］❶用开水烫（泡，沏）：～вам ча̀й 泡茶，沏茶 ～вам коко̀шка 用开水煺鸡 ～вам пранѐ 用开水把洗的衣服烫一烫 ❷（霜、寒冷等）打，冻坏（植物）：Слана̀ ～и цветя̀та. 霜把花冻坏了。❸〈转〉把…窘住；使…痛苦 — **се**［反身，被动］**～ване**［中］

попа̀р|вам се［未］，**попа̀ря се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］痛苦，悲痛 **～ване**［中］

попа̀рен -*а* ❶ попа̀ря 的过被形动 ❷［用作形］1.被开水烫（泡，沏）过的：～и дома̀ти 开水烫过的西红柿 2.霜打过的，霜冻了的：～и от слана̀та листа̀ 霜打了的树叶 3.〈转〉突然经受痛苦的；受到痛苦打击的：～о сърцѐ 受到打击的心

попа̀ря 见 попа̀рвам 和 попа̀рям

попа̀р|ям［未］，**попа̀ря** -*иш*, -*их*［完］同 попа̀рвам — **се**［反身，被动］

попа̀с|вам［未］，**попаса̀** -*ѐш*, -*ох*, -*е*，过主形动 -*ъл*, -*ла*［完］❶（牲畜）在草地上吃会儿草：Ха̀ сега̀ тѝ изка̀рай ко̀нчето накра̀й сѐло да ～ѐ. 现在你把小马驹赶到村边去吃会儿草。❷放牧（放养）一会儿：～вам воло̀вете 放一会儿牛 Кога̀ не ѐ на учѝлище, и овцѐте ～ва. 他不去上学的时候，也放一放羊。

попа̀т|я -*иш*, -*их*［完］难受（痛苦）一会儿（一阵）

поп|ека̀ -*ечѐш*, -*ѐкох*, -*ѐче*，过主形动 -*ѐкъл*, -*ѐкла*［完］❶晒（灼）一会儿：Слъ̀нцето ～ѐче ма̀лко и се скрѝ зад о̀блак. 太阳晒了一会儿又躲到云彩后面去了。❷烤（烧）一会儿；暖和一下：Попѐкох на слъ̀нце ръцѐте си. 我在太阳下暖和了一下手。— **се**［反身，被动］：Нѐка се ～ечѐ на слъ̀нце. 让他晒晒太阳。

поп|ера̀ -*ерѐш*, -*ра̀х*［完］洗一点；洗一洗（衣服）：Ще ～ерѐм, докато̀ ѝма то̀пла вода̀. 趁有热水我们洗一洗衣服。

попѐр|вам се［未］，**попѐря се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］同 попѐрчвам се

поперда̀ш|вам［未］，**попердàша** -*иш*, -*их*［完］❶打（揍）一下；时而打（揍）❷把墙灰抹平一些 — **се**［被动］

попѐрч|вам се［未］，**попѐрча се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］❶有些傲慢（自高自大，趾高气扬）❷（鸟禽）展开一下（一会儿）羽毛

попечѐл|вам［未］，**попечѐля** -*иш*, -*их*［完］赢得（挣得，获得，赚得；博得）一些（一会儿）；有时赢得（挣得、获得、赚得；博得；获胜）

попечѐни|е -*я*［中］照顾，照管，保护；操心，关心

попечѝтел -*ят*, -*я*［阳］，**попечѝтелка**［阴］（慈善机关等的）保护人；照管人；（幼儿园、托儿所里的）阿姨

попечѝтелство［中］托管；庇护；保护办法；慈善活动：Ста̀рецът е ненорма̀лен и е под ～. 这个老人不正常，由人关照着。

попѐя 见 попя̀вам

попѝ|вам[1]［未］，**попѝя** -*еш*, -*х*，过被形动 -*т*［完］❶喝，吸，吮（液体、潮气等）：Песъчлѝвата по̀чва лѐсно ～ва дъждо̀вната вода̀. 沙土地容易吸收雨水。Та̀зи хартѝя ～ва. 这种纸吸水。❷（液体）渗，渗入，渗进：Боя̀та ～ в дърво̀то. 颜料渗进木头里了。❸使吸干，使吮干：То̀й ～ с ма̀лка, бя̀ла кърпѝчка съл̀за̀та на еднѐто си око̀, по̀сле на дру̀гото си око̀. 他用小白手帕擦干一只眼睛里的泪水，然后又去擦另一只眼睛。Попѝй мастѝлената ка̀пка да не сѐ разца̀па. 把墨水点吸干，别染脏了。— **се**［被动，中态］**～ване**［中］

попѝ|вам[2]［未］〈民〉同 попѝйвам **～ване**［中］

попивателен -*на*［形］**～на хартѝя** 和［用作名］**～на** 吸墨纸

попѝвка［阴］〈口〉❶吸墨纸 ❷吸墨器

попѝй|вам [未], **попѝйна** *-неш, -нах* [完]〈口〉❶多喝一点,喝多一点;慢慢喝: Трябва да си е ～нал. 他准是有点喝多了。Седѝм на плажа и си ～ваме лимонада. 我们坐在海滨浴场上,慢慢喝着柠檬汽水。❷[只未]爱喝酒: Добър човѐк бѐше баща ти, само дѐто ～ваше. 你父亲是个好人,只是好喝酒。～**ване** [中]

попика̀|вам [未], **попикая** *-еш, -х* [完] 尿湿,尿潮

попилѐя 见 попиля̀вам

попил|я̀ *-ѝш, -ѝх* [完] 锉一点(一会儿) — **се** [被动]

попиля̀|вам [未], **попилѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* [完] ❶扬,撒(得到处都是): ～я̀вам пля̀ва 把谷糠扬得到处都是 ❷〈转〉挥霍;浪费;虚度: ～я̀вам парѝ 挥霍金钱 ～я̀вам днѝ 浪费时光 ～я̀вам младост 虚度青春 — **се** [反身,被动]

попѝп|вам [未], **попѝпам** 和 **попѝпна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶(用手)轻轻摸(动,触,按)一下;有时摸(动,触,按): ～вам платà 摸一摸料子 ❷(一般用于否定)〈口〉做,干: Цял дѐн лежѝ и нѝщо не ～ва. 他整天躺着,什么也不干。❸[只未]〈口〉爱偷,喜欢小偷小摸: Момчѐто се научило да ～ва. 这个男孩学会了小偷小摸。— **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

попиру̀вам [完] 欢宴(庆祝)一下(一会儿)

попѝс|вам [未], **попѝша** *-шеш, -сах* [完] 写一点,写一写;时而写: Дай ми мòливчето си да ～ша. 把铅笔给我用一下! На младинѝ той ～сваше и стихотворѐния. 青年时代他还写写诗。

попѝскам [完] 尖声哭叫(大声吵闹)一下(一会儿)

попѝт|вам [未], **попѝтам** [完] 问,询问,打听;提问;请示: Акò те ～ат за мѐне, кажѝ им всѝчко. 要是他们问起我,你就把一切都告诉他们好了。Попѝтай го когò търси. 你问问他在找谁? Момѝчето отѝде на екску̀рзия без да ～а майка си. 姑娘没有向妈妈请示一下就去旅游了。— **се** [反身,被动,互及] ～**ване** [中]

попѝша 见 попѝсвам

попишман|я̀вам се [未], **попишманѝ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完][中态]〈口〉有些后悔(懊悔,惋惜)

попищя̀вам [未], **попищя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 尖叫(尖声哭)一会儿(一阵)

попѝя 见 попѝвам[1]

попия̀нст[ву]вам [完] 狂饮一会儿(一阵)

попла̀вам [完] 游(泅,浮,漂)一会儿

попла̀въ|к *-ци* [阳] 浮子,浮尺: ～к на въдица 钓钩浮子

пòпла|к *-ци* [阳]〈民〉抱怨,埋怨;遗憾

попла̀|квам [未], **попла̀ча** *-чеш, -ках* [完] 哭一会儿,有时哭: Ще ～че и ще му мѝне. 他哭一会儿就会好的。

попла̀кн|а *-еш, -ах* [完] 涮一涮,冲一冲,漱一漱;涮(冲,漱)一会儿

попла̀ча 见 попла̀квам

попла̀ш|а *-иш, -их* [完] ❶轰(赶)一下,轰一轰;时而轰一轰 ❷〈方〉使害怕,惊骇,吓唬,恐吓: Развѝка се, та ～и децàта. 他大喊起来,把孩子们吓坏了。

поплѐв|ям [未], **поплѐвя** *-иш, -их* [完](给禾苗)除一会儿(拔一会儿)草: Остàнаха да ～ят лу̀ка. 他们留下给洋葱除除草。— **се** [被动]

поплѐсна 见 попля̀свам

поплетà 见 поплѝтам

поплѝн [阳] 府绸: вълнен ～ 毛府绸 памучен ～ 棉府绸

поплѝнен *-а* [形] 府绸(做)的: ～а риза 府绸衬衫

поплѝск|вам [未], **поплѝскам** [完] ❶泼一些(水),洒(浇)一些(水);泼一阵(水),洒(浇)一阵(水);(雨等)洒(落,哗哗下)一阵: Дъждът ～а и спря̀. 雨哗哗下了一阵就停了。❷〈方〉溅(淋,润,泼)湿: ～вам си лицѐто (泼水)洗一洗脸 — **се** [被动]

поплѝ|там [未], **поплетà** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完] 织一织;编一编;编织一下

поплу̀ва|м [完] 游一会儿;航行一会儿: ～м в морѐто 在海里游一会儿

поплю̀|вам [未], **поплю̀я** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 吐(唾)一点(一些);吐在…上,吐(某人)一身: Катò говòри срещу̀ тѐбе, ще те ～ва. 他对着你说话时,会唾你一身吐沫星子。◇ **не сѝ ～вам**〈口〉不害怕;勇于做…: Не сѝ ～вам за такòва нѐщо. 我不害怕这种事。

поплю̀вко *-вци* [阳]〈口,藐〉微不足道的人;无人格的人

поплю̀я 见 поплю̀вам

попля̀с|вам [未], **поплѐсна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 轻轻拍打(拍击);时而拍打(拍击): ～вам ръцѐ 轻轻拍手 Попля̀сват го катò не слу̀ша. 他不听话时他们就拍打他几下。— **се** [被动]

попля̀скам [未], **попля̀скам** [完] 拍打(拍击)一下

попобу̀т|вам [未], **попобу̀тна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 时而轻轻地推(碰,摸)一下: Сѐднеш ли до нѐго, всѐ те ～ва. 你要是挨着他坐着,他总要轻轻碰你。

попоб|я̀гвам [未], **попобѐгна** *-ѐгнеш, -я̀гнах* [完] 跑一会儿;时而跑一跑

пòпов *-а* [形] ❶神甫的,牧师的: ～а къща 神甫的家 ～а щѐрка 神甫的女儿 ❷〈口〉[用作名] ～**и** [只复] 神甫的家: У ～и тàзи вѐчер ѝмаше веселбà. 神甫家里今晚有晚会。◇ **～а лъжѝчка**〈动〉蝌蚪 **～о прасѐ**〈动〉蝼蛄(*Gryllotalpa vulgaris*)

поповдѝг|ам [未], **поповдѝгна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 稍稍(轻轻)举起(抬起);提高(增长)一些: Тя̀ ря̀дко и крадешкòм ～аше засрàмени очѝ към тълпàта. 她偶尔偷偷地稍抬一下害羞的眼睛,看着人群。— **се** [反身,被动,中态]

попòвск|и *-а* [形]〈罕〉同 пòпов 和 пòпски

попогла̀|ждам [未], **попогла̀дя** *-диш, -дих* [完] 稍熨一下,轻轻熨一下;时而(有时)熨熨平;轻轻抚摸,捋一捋: Попогла̀ди си брадàта и извѝка към горàта. 他轻轻捋一捋胡子,对着树林喊起来。— **се** [被动]

попоглѐдам [完] 稍稍看一会儿;稍看一眼

попоглѐ|ждам [未], **попоглѐдна** *-днеш, -днах* [完] 看一看;照料(关心)一下;时而(有时)看看: Попоглѐждай към мля̀кото на òгъня. 照看一下火上的牛奶! ～ждам детѐто си 照看着点孩子 — **се** [反身,被动,互及]

поподбъ̀ркам [完] 搅拌搅拌;掺和掺和: Поподбъ̀рках квàс за хля̀ба. 我搅拌了一下做面包的面肥。

поподвѝ|вам [未], **поподвѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 蜷曲一点;折(折叠)一下;捻(卷)一下: Поподвѝй ми одея̀лото под кракàта, че ми е студѐно. 把毯子往我的腿下掖一掖,我觉得冷。— **се** [被动]

поподвѝк|вам [未], **поподвѝкна** *-неш, -нах* [完] 叫喊一

下;有时(时而)叫喊;大声斥责(责骂)一顿: Когато децата не слушат, тя им ～ва. 孩子们不听话时,她就责骂他们一顿。

подподвѝя 见 подподвѝвам

подподгѝзна *-еш, -ах* [完] 有点浸湿(泡软,泡酥): Стената е ～ала. 墙壁有些浸湿了。

подподгòнвам [未], **подподгòня** *-иш, -их* [完] 追(追赶)一下,轰一轰;有时赶着…跑

подподгрѐя *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* 和 *-я̀т, -я̀та, -ѐти* [完] 稍热一热(温一温)(菜等): Подподгрях яденето. 我把菜稍热了热。

подподгъ̀вам [未], **подподгъ̀на** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 使有些弯曲(折弯);稍折上点边: Трябва да ～неш роклята си, за да не се вижда под палтото ти. 你应该把连衣裙稍折上一点边,免得从大衣下边露出来。— **се** [被动]

подподивя̀вам [未], **подподивѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 变得有点野(性),有点疯狂

подподѝгам [未], **подподѝгна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 同 повдѝгам — **се** [被动,中态]

подподѝгвам [未]〈旧〉同 поповдѝгам — **се** [被动,中态]

подподкàнвам [未], **подподкàня** *-иш, -их* [完] 提醒(提示)一下;吩咐(催促)一下;时而(有时)提醒(提示;催促): Домакинята ～ваше гостите да си вземат от всички сладки. 女主人不时地让客人们吃各种甜点。— **се** [被动,中态]

подподкàстрям [未], **подподкàстря** *-иш, -их* [完] 修剪一下(树)枝条: Трябва да ～я розите. 我该把玫瑰的枝条修剪一下。— **се** [被动]

подподкиселя̀вам [未], **подподкиселя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 加点醋;加些带酸味的调料: Подподкиселих гювеча с ягорида. 我往焖肉块里加了点酸葡萄。— **се** [被动]

подподкопàвам [未], **подподкопàя** *-еш, -х* [完] (在…下)刨些土;从下边挖一挖;稍破坏根基: Водата е ～ла основите. 水把地基冲坏了一点。— **се** [被动]

подподкрѐпвам [未], **подподкрепя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] (用支柱)加固一下,从下边支撑一下;援助(帮助,协助,支持,支援)一下 — **се** [反身,被动]

подподлѐпвам [未], **подподлепя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 贴上(粘上,裱上)一点

подподлѝвам [未], **подподлѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* [完] (在某物下面或往地板上、地上)洒点水,喷点水;(往各个杯中)倒(斟)一点;(器皿)稍稍有点漏(渗水)

подподметà 见 подподмѝтам

подподмѝвам [未], **подподмѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶(水从下面)淘刷(冲坏,冲刷掉)一些 ❷洗一下(腋下、胯下等处)

подподмѝтам [未], **подподметà** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完] 扫一扫…的下面,从…的下面扫一扫;有时稍微(马马虎虎地)扫一扫

подподпѝрам се [未], **подподпрà се** *-рѐш се, -рàх се*, 过主形动 *-рàл се, -рàла се, -рѐли се* [完] [中态] 支撑着(扶着,拄着,倚着,靠着)点: Раненият се ～йраше на тояга си. 伤员拄着棍子。

подподпѝтвам [未], **подподпѝтам** [完] 刺探(追问)一下;时而仔细询问(追问)

подподплàшвам [未], **подподплàша** *-иш, -их* [完] 惊动一下;吓跑

подподпрà се 见 подподпѝрам се

подподпу̀хвам [未], **подподпу̀хна** *-неш, -нах* [完] 有点肿(发肿,肿胀): Очите му са ～нали. 他的眼睛有点发肿。

подподравня̀вам [未], **подподравня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 弄平一些,使更平整些;弄齐一些,使齐整些 — **се** [被动]

подподраня̀вам [未], **подподраня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 有时起得早(来得早;长出得早)一点: През лятото ～я̀вам. 夏天我起得稍早一点。

подподрѐжа 见 подподря̀звам

подподрѐмвам 和 **подподря̀мвам** [未], **подподрѐмя** *-ѐмеш, -я̀мах* [完] 打一会儿盹,睡一会儿;时而打盹: Бабите стоят в черквата и ～ѐмват. 老太婆们站在教堂里,时而打打盹。

подподрѝтвам [未], **подподрѝтна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 轻轻地踢一下;有时(时而)踢一下: Не ～вай падналата кутия, ами я прибери. 别踢掉在地上的盒子,把它拾起来。— **се** [被动]

подподръ̀пвам [未], **подподръ̀пна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 轻轻扯(拉)一下;有时扯一扯(拉一拉): ～вам го за дългия мустак 轻轻扯一下他的长胡子 — **се** [被动]

подподря̀звам [未], **подподрѐжа** *-ѐжеш, -я̀зах* [完] (从下面)剪短(割短,切短,截短)一些;(从下面)剪断(割断,截断)一些: ～я̀звам си мустачите 把小胡子剪短点

подподскàзвам [未], **подподскàжа** *-жеш, -зах* [完] (学生之间)偷偷地提示一下;提示(提醒)一下: Щом се позабъркам, ти ми ～звай. 只要我有点搞错了,你就给我提醒一下。

подподскàчам [未], **подподскòча** *-òчиш, -òчих* [完] 往上跳一下,跳起(弹起)一下;时而跳起一下

подподсмѝвам се [未], **подподсмѐя се** *-ѐеш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态] 轻微地嘲笑(讥笑,讪笑,取笑)一下;有时嘲讽一下

подподсмѝхвам се [未], **подподсмѝхна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] 稍有些笑意,轻轻微笑;有时轻轻微笑

подподсмъ̀рчам [完] ❶大声吸一阵气;抽搭(抽泣)一阵;抽一阵鼻涕 ❷〈口〉眼巴巴地看(盯)一会儿,有些眼馋

подподстрѝгвам [未], **подподстрѝжа** *-жеш, -гах* [完] 给…理一理发(剪一剪头);修剪一下;稍微剪一剪 — **се** [反身,被动]

подподтѝчвам [未], **подподтѝчам** [完] 跑一会儿;小跑;时而(有时)跑起来

подподу̀вам се [未], **подподу̀я се** *-еш се, -х се* [完] [中态] 有点肿(发肿,肿胀)

подподу̀швам [未], **подподу̀ша** *-иш, -их* [完] 闻一闻;闻出(嗅出)一些;〈转〉觉察到(感觉到)一些: Подподушвам, че на обяд ще има хубаво ядене. 我闻得出,中午会有好吃的。

подподхвàщам [未], **подподхвàна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶抓住一点(某物的下端) ❷轻轻地(小心地)抓住(扶住): Подподхванаха ме да ме подпитват. 他们轻轻把我抓住,盘问我。

подподхвъ̀рлям [未], **подподхвъ̀рля** *-иш, -их* [完] ❶往上扔(抛)一下;有时(时而)往上扔(抛) ❷有时扔(抛)到近处 ❸〈转〉暗示一下,试探一下 — **се** [反身,被动]

подподшѝвам [未], **подподшѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 缲一下边,滚一滚边;缝上点里子 — **се** [被动]

подподя̀ждам [未], **подподя̀м** *-дѐш, -дòх, -дѐ*, 过主形动 *-л*

［完］❶吃(吃掉)一些;蛀掉一些 ❷(从下面)冲刷掉一些 ❸慢慢地折磨;慢慢毁坏 ❹〈民〉开始吃一些

попожълт|явам［未］,**попожълтѐя** *-ѐеш*, *-ях*, 过主形动 *-ял*, *-яла*, *-ѐли*［完］稍微有些发黄(变黄): Листата вѐче са ~ѐли. 叶子已经有些发黄了。

попокла|щам［未］,**попоклатя** *-тиш*, *-тих*［完］轻轻摇动摇动(摇荡摇荡,摇晃摇晃);时而(有时)摇动(摇荡,摇晃): ~щам глава 轻轻地摇摇头 — **се**［被动,中态］

попокри|вам［未］,**попокрия** *-еш*, *-х*, 过被形动 *-т*［完］盖上点;有时(时而)盖上: Попокрѝй си краката. 盖上点腿! — **се**［反身,被动］

попол|явам［未］,**пополѐя** *-ѐеш*, *-ях*, 过主形动 *-ял*, *-яла*, *-ѐли*, 过被形动 *-ян*, *-яна*, *-ѐни* 和 *-ят*, *-ята*, *-ѐти*［完］❶浇(灌溉)一下;洒(浇)些水: Трябва да ~ѝвате дръвчѐтата. 你们该给小树浇浇水了。❷替某人浇些水(洗脸、手等): Пополѐй ми да се измия. 给我浇些水,让我洗一洗。

попол|ягам［未］,**пополѐгна** *-ѐгнеш*, *-ѐгнах*［完］❶躺(卧倒)一会儿;有时(时而)躺(卧倒): По̀-добрѐ работя, когато след обя̀д си ~ѐгна. 当我午后躺一会儿时,就工作得比较好。❷有些弯下(倒伏)

попом|агам［未］,**попомо̀гна** *-о̀гнеш*, *-о̀гнах*［完］帮一下忙;帮一会儿忙;有时帮帮忙: Попомогнѝ ми да пренесѐм дървата. 帮我运一运劈柴! Когато няма училище, тя ми ~ага в къщи. 她不上学时,就在家里帮帮我。

попо̀мп|вам［未］,**попо̀мпам**［完］用泵(气筒)抽一抽(水、液体、气);灌一灌(水、液体、气): Дай да ~ам гу̀мата, докато си отпочѝнеш. 趁你休息的时候,让我给轮胎打打气。— **се**［被动］

попо̀на［阴］〈军〉马被,马披,马衣

попонѝк|вам［未］,**попонѝкна** *-неш*, *-нах*［完］(植物、头发、牙齿等)长出(生出)一些: Тревата вѐче ~на. 草已经长出了一些。

попоощр|явам［未］,**попоощря̀** *-ѝш*, *-ѝх*［完］鼓励(奖励,表扬,勉励)一下

попора̀с|твам［未］,**попораста̀** *-тѐш*, *-тох*, *-те* 和 **попора̀сна** *-неш*, *-нах*［完］稍稍长大(长高)一些;稍稍长出一点;有所增大(增长)

попосѐгна 见 попося̀гам 和 попося̀гвам

попосо̀ч|вам［未］,**попосо̀ча** *-иш*, *-их*［完］指一指,指一下;指出一下: ~вам с ръка 用手指一下 — **се**［被动］

попо̀ст|вам［未］,**попо̀стя** *-иш*, *-их*［完］吃一会儿(一段)素;有时吃素(吃斋): Попо̀стихме от понедѐлник до събота. 我们从星期一到星期六吃素了。

попос|ягам［未］,**попосѐгна** *-ѐгнеш*, *-ѐгнах*［完］伸手拿(抓)一点;时而(有时)伸出手拿(抓)

попос|ягвам［未］,**попосѐгна** *-ѐгнеш*, *-ѐгнах*［完］同 попося̀гам

попот|явам се［未］,**попотя̀ се** *-ѝш се*, *-ѝх се*［完］❶出点(会儿)汗: Попотѝх се в тая задушна стая. 在这间憋闷的屋子里我有些出汗了。Попотѝхме се над тая задача. 我们在这项任务上卖了把力气。❷〈粗〉出大汗,流大汗: Ще се ~ѝм от тѝчане. 我们将会跑得满头大汗。

попохвал|вам［未］,**попохвал|я** *-иш*, *-их*［完］表扬(赞扬,鼓励)一下,表扬几句: Няма кой да го ~и. 没有谁来鼓励鼓励他。— **се**［被动,中态］

попохва̀|щам［未］,**попохва̀на** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат*［完］❶轻轻抓(拿住)一点;有时抓(拿)一会儿: ~щам калпака си 轻轻抓住自己的皮帽 ❷〈口〉爱小偷小摸,有偷东西的毛病 — **се**［反身,被动］

попочѝ|вам［未］,**попочѝна** *-неш*, *-нах*［完］休息(歇)一会儿(一下)

попочу̀к|вам［未］,**попочу̀кна** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат*［完］稍微敲一敲,轻轻敲一下;时而敲一敲

попо̀|щя *-щеш*, *-сках*［完］给…捉一捉(拿一拿)虱子(跳蚤): Момѝчето ~скало ба̀бата. 小姑娘给奶奶捉虱子。Тя си сло̀жила главата на коляното му и го накарала да я ~ще. 她把头放在他的膝盖上,让他给她拿一拿虱子。— **се**［反身,被动］

поправа̀ч［阳］修理工: ~ на велосипѐди 自行车修理工

поправѝм *-а*［形］可以纠正的,可以改正的;可以挽救的,可以补救的: Грѐшката е ~а. 错误是可以改正的。Поврѐдата бѐше ~а. 故障是可以排除的。

поправѝтел|ен *-на*［形］**~ен тру̀д** 劳动教养 **~ен ѝзпит** 补考

поправ̀вк|а［阴］❶修理,修缮,整修: ~а на часо̀вник 修理钟表 Платѝх трѝ лѐва за ~а на колело̀то. 我付了三列弗的自行车修理费。❷改正,更正,纠正(错误等);改善,挽救,挽回: ~а на кла̀сни упражнѐния 改课堂练习,改课堂作业 Попра̀вката на зада̀чата ми отнѐ цял час. 修改这道习题用了我整整一个钟头。❸［只单］〈旧〉(指健康状况)恢复,养好: ~а на здра̀вето 恢复健康 Отѝдох в балка̀на на ~а. 我到山里去养养身体。

попра̀в|ям［未］,**попра̀вя** *-иш*, *-их*［完］❶排除(故障);修理,修补: ~ям машѝна 修理机器 ~ям обу̀вки 修鞋 ~ям къща 修房子 ❷指出(某人的)错误,纠正(某人的话): ~ям тетра̀дки 批改作业本 ~ям събесѐдника си 纠正交谈者的话 ❸整理,整顿,调整: Поправѝ си връзката. 你把领带整理好。❹恢复;改善,改进: ~ям си здра̀вето 恢复健康 ~ям финансовото положѐние 改善财政状况 ~ям си поведѐнието 改正自己的行为 — **се**［被动］**~яне**［中］

попра̀в|ям се［未］,**попра̀вя се** *-иш се*, *-их се*［完］［中态］❶改过,改好,改正自己的错误: Сгрешѝ, но веднага се ~и. 他错了,但马上又改正了。❷［只三］(天气)好转,放晴: Врѐмето се ~и. 天气好转了。❸健康得到恢复,养好,康复,复原: От болестта̀ вѐче напълно се ~их. 我已经完全从病中恢复过来了。❹养胖: Мно̀го се е ~ил. 他胖了许多;他养得胖多了。**~яне**［中］

попразну̀вам［完］庆祝一下(一会儿),庆祝庆祝;欢乐(热闹)一下(一会儿)

попребледн|явам［未］,**попребледнѐя** *-ѐеш*, *-ях*, 过主形动 *-ял*, *-яла*, *-ѐли*［完］变得有点苍白(惨白);时而变苍白(惨白): Лицѐто му ~я. 他的脸有点苍白。

попребол|явам［只三］,**попреболя̀ва**［未］,**попреболѝ** *-я̀*, 过主形动 *-ял*, *-яла*, *-ѐли*［完］有点疼;稍疼,微疼: Ра̀ната ~я. 伤口微微作疼。Чѐсто ме ~я̀ваше глава̀. 我的头经常有点痛。

попребро|явам［未］,**попреброя̀** *-ѝш*, *-ѝх*［完］随便数一下;匆匆数一数: Попреброя̀х парѝте и му ги да̀дох. 我把钱匆匆数了一下,就交给他了。

попревал|явам［只三］,**попревалява**［未］,**попревалѝ** *-я̀*, 过

主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли [完] 下点雨(雪); 零零星星地下雨(雪); 有时下雨(雪): След о̀бед ~я̀ дъжд. 午后下起了零星小雨。През цѐлия дѐн ~я̀ваше сня̀г. 整天都在零零星星地下着雪。

попрева̀л|ям [未], **попревалѐ** -ѝш, -ѝх [完] 越过(偏过)一点(最高点): Слъ̀нцето ~я̀. 太阳过午了。

попревар|я̀вам [未], **попреварѝ** -ѝш, -ѝх [完] 煮老(煮过头)一点: Попреварѝх яйца̀та. 我把鸡蛋煮得有点过火了。— **се** [被动]

попрева̀р|ям [未], **попрева̀ря** -иш, -их [完] (在走路、跑步、工作中)超过一点; 比…做得快一点; 赶在…的前面一点: Съсѐдите ни ~иха в пъ̀тя. 邻居都赶到我们前面了。— **се** [被动]

попревѐ|ждам [未], **попреведа̀** -дѐш, -до̀х, -дѐ [完] ❶把…领过去(带过去): Намерѐте чо̀вѐк да ни ~дѐ през гора̀та. 您找个人把我们领过树林。❷翻译一下; 略略翻译一下: Попревѐдох ня̀кои ста̀тии от ру̀ски езѝк. 我从俄文翻译了几篇文章。

попревѝ|вам [未], **попревѝя** -еш, -х, 过被形动 -т [完] 使有点弯曲, 使弯曲一些; 缠一缠, 绕一绕: Вя̀търът ~ваше фида̀нките. 风把小树吹得有些弯曲了。— **се** [反身, 被动]

попрев|ѝрам [未], **попреврѐ** -рѐш, -ря̀х, 过主形动 -ря̀л, -ря̀ла, -рѐли [完] 煮得有点过头: Карто̀фите са ~рѐли. 土豆煮得有点过火了。

попревл|ѝчам [未], **попревлека̀** -ечѐш, -я̀кох, -ѐче, 过主形动 -я̀кол, -я̀кла, -ѐкли [完] 拖(拉)一下; 耙一耙: Попревля̀кохме нѝвата. 我们把地耙了耙。— **се** [被动]

попрево̀з|вам [未], **попрево̀зя** -иш, -их [完] 运一些; 运一运: Попрево̀зихте ли сно̀пите? 你们运麦捆了吗?

попревта̀са|м [完] ❶稍发酵: Тесто̀то е ~ло. 面已经稍稍发酵了。❷准备好(做好, 弄好)一些

попрев|ръ̀звам [未], **попревъ̀ржа** -ъ̀ржеш, -ъ̀рзах [完] 捆一捆, 绑一绑; 捆(绑)一些 — **се** [被动]

попревърт|я̀вам [未], **попревъртя̀** -ѝш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли [完] 把…拧一拧, 把…转一转圈; 来回翻转一会儿

попрега̀з|я -иш, -их [完] 趟一趟; 趟过: Попрега̀зихме река̀та. 我们趟过了河。

попрег|а̀рям[1] [未], **попрегоря̀** -орѝш, -оря̀х, 过主形动 -оря̀л, -оря̀ла, -орѐли [完] 有点烧坏(烧焦, 烧糊); 有些晒伤(晒黑, 晒焦): Я̀денето ~оря̀. 菜有点烧糊了。Ко̀жата ми лѐсно ~а̀ря на слъ̀нце. 我的皮肤易被太阳晒伤。

попрег|а̀рям[2] [未], **попрегоря̀** -орѝш, -орѝх [完] 使有点烧糊(烧坏, 烧焦); (太阳)有点晒伤(晒焦): Попрегорѝх хля̀ба. 我把面包烤得有点糊了。— **се** [被动]

попреглѐ|ждам [未], **попреглѐдам** [完] ❶观察(视察, 察看, 检查)一下: Лѐкарят ~да бо̀лните и си отѝде. 医生给病人们检查了一下, 就回去了。❷翻阅(浏览)一下(报纸、书刊等): Попреглѐждаше поня̀кога списа̀нията в библиотѐката. 他有时到图书馆去翻阅翻阅杂志。— **се** [被动]

попреглъ̀|щам [未], **попреглъ̀тна** -тнеш, -тнах, 过被形动 -тнат [完] ❶吞(咽)一点: Бо̀лната ~тна ма̀лко от мля̀кото. 病人咽下一点牛奶。❷〈转〉忍受点: Попреглъ̀тнах обѝдите. 我忍受了点委屈。— **се** [被动]

попрегнѝ|я -еш, -х [完] 有点腐朽, 有些腐烂: Дъ̀рвото е ~ло. 树木有点朽了。

попреговар|ям[1] [未], **попреговоря** -о̀риш, -о̀рих [完] 复习(温习)一下: Попреговоря уро̀ците си пред ѝзпита. 考试之前他复习了一下功课。— **се** [被动]

попреговарям[2] [未] 谈判一下, 谈判谈判; 交涉一下

попрегоря̀ 见 попрега̀рям[1] 和 попрега̀рям[2]

попрегра̀|ждам [未], **попреградя̀** -дѝш, -дѝх [完] 把…隔开点, 把…隔开一部分; 阻挡(挡住)点: ~ждам помещѐние 把房间隔开 ~ждам пъ̀тя на вода̀та 挡住一下水的去路

попрегра̀к|вам [未], **попрегра̀кна** -неш, -нах [完] (由于喊叫或生病而)有点变哑: Пѝх студѐна вода̀ и гла̀сът ми ~на. 我喝了冷水, 声音有些沙哑。

попрегреша̀ -ѝш, -ѝх [完] 有些犯罪(作恶, 造孽)

попрегр|я̀вам [未], **попрегрѐя** -ѐеш, -я̀х 和 -ѐях, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли 和 -ѐял, 过被形动 -я̀н, -я̀на, -ѐни 和 -я̀т, -я̀та, -ѐти 和 -ѐян [完] 使太热了点; 重新热一热: Попрегря̀л си вода̀та. 你把水烧得太热了点。

попрегъ̀|вам [未], **попрегъ̀на** -неш, -нах, 过被形动 -нат [完] 轻轻折(叠)一下; 使有些弯: Попрегъ̀нал кра̀я на вѐстника. 他把报纸的边折了一下。— **се** [被动]

попрегъ̀рбен -а [形] 腰有点弯的, 有点驼背的: То̀й е ~. 他有点驼背。

попрегъ̀рб|вам се [未], **попрегъ̀рбя се** -иш се, -их се [完] [中态] 有点驼背; (腰)有点弯: Ба̀ща ми вѐче се е ~ил. 我父亲已经有些驼背了。Попрегъ̀рбих се от ста̀рост. 我由于年老有些驼背了。

попрегърб|я̀м се [未], **попрегъ̀рбя се** -иш се, -их се [完] [中态] 同 попрегъ̀рбвам се

попрегъ̀рн|а -еш, -ах, 过被形动 -ат [完] 轻轻拥抱, 抱(拥抱)一下(一会儿): Попрегъ̀рнѝ детѐто. 你抱一下孩子。— **се** [被动, 互及]

попреда̀ 见 попрѝдам

попредпа̀звам [未] 预防(防备)一下; 保护一下 — **се** [反身, 被动]: Попредпа̀звай се от крадцѝ. 防备着点小偷!

попредразпол|а̀гам [未], **попредразполо̀жа** -о̀жиш, -о̀жих [完] ❶使有些兴致(愿意) ❷把某人稍稍争取到自己一边来, 稍稍使某人对自己有利

попреду̀мвам [未], **попреду̀мам** [完] 说服(劝)一下: Попреду̀махме го да до̀йде с на̀с и то̀й се посъгласѝ. 我们劝了劝他同我们一道来, 他同意了。— **се** [被动]

попредъ̀в|квам [未], **попредъ̀вча** -чеш, -ках [完] 反复咀嚼一下: Попредъ̀вках ха̀пката и я глъ̀тнах. 我把这口饭咀嚼了一会儿, 咽下去了。

попрежа̀л|вам [未], **попрежа̀ля** -иш, -их [完] 有点不再吝惜(不再难过, 舍得): ~вам парѝ 有点舍得花钱 — **се** [被动]

попрежив|я̀вам [未], **попреживѐя** -ѐеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли, 过被形动 -я̀н, -я̀на, -ѐни [完] 经历(经受; 感受, 承受, 忍受)些; 生活(度过)(一段时间): Попреживя̀х ня̀кои неприя̀тности. 我经受了一些不愉快的事情。Що̀м като̀ е за една̀ сѐдмица, всѐ ще ~ѐеш. 既然只有一个星期, 你总是可以忍受一下的。— **се** [被动]

попрежу̀р|ям [未], **попрежу̀ря** -иш, -их [完] 有点烤糊(烧焦); (太阳)有点烤人: Фу̀рната е ~ила хля̀ба. 面包炉把面包烤得有点糊了。Слъ̀нцето взѐ да ~я. 太阳开始有点晒了。

попрежълт|явам［未］，**попрежълтея** -*ееш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ели*［完］面色有点发黄，变得有些苍白

попрезр|явам［未］，**попрезрея** -*ееш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ели*［完］（果实）有点熟过头：Дѝнята е ～яла. 西瓜有点熟过头了。

попреинача|вам［未］，**попреинача** -*иш*，-*их*［完］有点歪曲：Обѝчаш да ～аваш фактите. 你有点爱歪曲事实。

попрекал|явам［未］，**попрекаля** -*иш*，-*их*［完］做得有点过分：Той ～и шегите си. 他玩笑开得有点过分。

попрекарал -*а* ❶ попрекарам 的过主形动 ❷［用作形］〈口〉有些衰老的

попрекар|вам［未］，**попрекарам**［完］❶运（驮）一些：Попрекараха снопи от нѝвата. 他们从地里运了一些麦捆。❷度过；经历（忍受）过：Той ѝмаше вид на човек, който е ～ал тежък живот. 他的样子像是经历过苦难生活的人。— **се**［被动］

попрекип|явам［未］，**попрекипя** -*иш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ели*［完］❶（酒、牛奶等）稍发酵：Вѝното вече е ～яло. 葡萄酒已经有点发酵了。❷（某种感情冲动）平息些

попрекопа|вам［未］，**попрекопая** -*еш*，-*х*［完］给…松松土（培培土）；再掘松一些：Попрекопайте лозето. 你们去给葡萄培一培土。— **се**［被动］

попрекос|явам се［未］，**попрекося се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］有点像刀割一样疼痛

попрекрат|явам［未］，**попрекратя** -*иш*，-*их*［完］中止（停止）一会儿（一下）：Попрекратѝх работата. 我停止了一会儿工作。— **се**［被动］

попрекро|явам［未］，**попрекроя** -*иш*，-*их*［完］重裁（另裁，改裁）一下；重制（改制，改做）一下 — **се**［被动］

попрекуп|вам［未］，**попрекупя** -*иш*，-*их*［完］贩卖（倒卖）一些；有时贩卖（倒卖）

попрекърш|вам［未］，**попрекърша** -*иш*，-*их*［完］折断（折掉，折去）一些；〈转〉有些挫伤：Гордостта му е малко ～ена. 他的傲气被打掉了一些。— **се**［被动］

попрекъс|вам［未］，**попрекъсна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］切断（割断，撕断）一会儿；中止（中断，停止）一会儿；打断一下（某人的话）：Попрекъснахме работа. 我们中断了一会儿工作。

попрележа|вам［未］，**попрележа** -*иш*，-*ах*［完］❶多躺一会儿 ❷（为了恢复地力而让田地）休闲一段时间

попрелетява|м［未］时而飞越（飞过）：Щъркели ～ха над ливадата. 鹳时而从草地上空飞过。

попрел|явам［未］，**попрелея** -*ееш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ели*，过被形动 -*ян*，-*яна*，-*ени* 和 -*ят*，-*ята*，-*ети*［完］❶转注（倒）一点：～ѝвам в друг съд 往另一个器皿里倒一点 ❷注（斟）得有点过满，（液体）流出一些：Забравиха кофата на чешмата; тя се напълни с вода и дори ～я. 他们忘了水管下的水桶，水满了，甚至都溢出来了。❸〈民〉（以酒或水）祭一祭坟：Попът ～я гроба и си отиде. 神甫洒酒祭了祭坟，就回家了。— **се**［被动］

попрелист|вам［未］，**попрелистя** -*иш*，-*их*［完］翻一翻；翻一会儿；有时翻一翻（书页、报纸等）：Само ～их книгата, не съм я чел още. 我只是把书翻了翻，还没读呢。— **се**［被动］

попрелита|м［未］时而飞越（飞过）：Гугутки ～т из двора. 斑鸠时而从院子里飞过。

попрелка［阴］〈民〉（青年们凑在一起边纺线边娱乐的）晚间集会

попрелъ|гвам［未］，**попрелъжа** -*жеш*，-*гах*［完］骗（哄骗，诱惑）一下 — **се**［被动］

попремал|явам［未］，**попремалея** -*ееш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ели*［完］有点精疲力竭；有些虚弱，有点昏迷

попремах|вам［未］，**попремахна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］排除一下；除掉（弄去，撤去，撤销）一些：Попремахнах петната от дрехата. 我把衣服上的污渍擦去了一些。— **се**［被动］

попремен|ям［未］，**попременя** -*иш*，-*их*［完］给…换一换衣服，使…穿上新装：～ям къщата за сватба 把房子装饰一下准备举行婚礼 — **се**［反身，被动］

попремер|вам［未］，**попремеря** -*иш*，-*их*［完］量（测量，丈量）一下；试一试（衣服、鞋、帽等）；〈转〉打量一下

попремест|вам［未］，**попреместя** -*иш*，-*их*［完］移动（搬移）一下 — **се**［反身，被动］

попремета 见 попремятам

попреметна 见 попремятам

попремиг|вам［未］，**попремигам**［完］（常指难为情、羞涩或看不清时）眨一眨眼；时而眨眼

попремина|вам［未］，**попремина** -*еш*，-*ах*［完］❶有些停止（过去）；［只三单］（与人称代词与格连用）（病痛、情绪等）消失，过去：Дъждът ～а. 雨有些停止了。Болката ми ～а. 我不怎么疼了。❷（液体、光线等）渗进一些；透过一些：Влагата бе ～ала през дрехите му. 潮气渗进了他的衣服。

попреминал -*а* ❶ попремина 的过主形动 ❷［用作形］有点老了的，稍上岁数的，有点过时的：～и мъже 上了些年纪的男人们

попремисл|ям［未］，**попремисля** -*иш*，-*их*［完］反复思考思考；反复思考一下 — **се**［被动］

попрем|итам［未］，**попремета** -*етеш*，-*етох*，-*ете*，过主形动 -*ел*［完］轻轻扫一扫；时而扫一扫；重新扫一扫：Трябва да ～итаме и двора. 咱们应该连院子也扫一扫。— **се**［被动］

попремреж|вам［未］，**попремрежа** -*иш*，-*их*［完］使（眼睛、目光）有些模糊（迷离）：～вам очи 使眼睛有些迷离 — **се**［被动，中态］：Погледът ѝ се ～и от умора. 她累得目光模糊。

попремълча|вам［未］，**попремълча** -*иш*，-*ах*［完］有点（有时）避而不谈（故意不说），默不作声；有点（有时）不理睬：Обѝчаше да ～ава, за да няма неприятности. 为了避免麻烦，有时他喜欢避而不谈。— **се**［被动］

попрем|ятам［未］，**попреметна** -*етнеш*，-*етнах*，过被形动 -*етнат*［完］❶把…搭在…上一点：～ятам десния крак върху левия 把右腿稍稍搭在左腿上 ❷使翻转（旋转）一下（一会儿）❸使摇晃（颠簸）一下（一会儿）：Дай ми детето да го ～ятам. 把孩子给我，我摇一摇他。❹摆弄摆弄，拨弄拨弄，翻弄翻弄：～ятам книги 翻弄翻弄书籍 — **се**［被动，中态］

попрен|асям［未］，**попренеса** -*есеш*，-*есох*，-*есе*，过主形动 -*есъл*，-*есла*［完］❶搬（挪，抬）一下 ❷改变一下（…的方向）❸〈转〉经受（忍受，遭受）一些 — **се**［被动］

попреобл|ичам［未］，**попреоблека** -*ечеш*，-*якох*，-*ече*，过主形动 -*якъл*，-*якла*，-*екли*［完］重新给…穿上点衣服；给…换

上点衣服：Майката ~ѐче детѐто. 母亲给孩子换了换衣服。— се［反身,被动］

попреор|àвам［未］,**попреорà** -ѐш,-àх［完］重耕(再耕)一下;多耕一点

попрепекà 见 попрепѝчам

попрепѝ|вам［未］,**попрепѝя** -еш,-х［完］喝得有点过量;有时喝得过量：На банкѐта някои ~ха. 宴会上一些人喝得有点多了。

попрепѝрам се［完,中态］争吵(争论)一下(一会儿)

попрепѝ|свам［未］,**попрепѝша** -шеш,-сах［完］重写一下;抄写一下;有时抄袭 — се［被动］

попрепѝт|вам［未］,**попрепѝтам**［完］重问(再问)一下(一会儿);时而提问：Учѝтелят всѐки дèн ~ваше учениците. 老师每天都要提问一下学生。— се［被动］

попреп|ѝчам［未］,**попрепекà** -ечѐш,-ѐкох,-ѐче,过主形动 -ѐкъл,-ѐкла［完］烤得有点过久(干,糊)：Хлебàрят чѐсто ~ùча хляба. 面包师常把面包烤得有点过火。— се［被动］

попрепѝша 见 попрепѝсвам

попрепѝя 见 попрепѝвам

попрепрà|вям［未］,**попрепрàвя** -иш,-их［完］❶改做(改制,改建)一下;改变一下：Попрепрàвих си рòклята. 我把连衣裙改做了一下。❷有些歪曲 — се［被动］

попрепрѐч|вам［未］,**попрепрѐча** -иш,-их［完］横放上一些;(用交叉的木头等)挡住(堵住)点;匆匆挡住(堵住)：Попрепрѐчихме клòни над ямата. 我们把树枝横放在坑上。

попрепродà|вам［未］,**попрепродàм** -дѐш,-дох,-де 过主形动 -л［完］转卖(倒卖)一些;有时转卖(倒卖) — се［被动］

попрепъ|вам［未］,**попрепъна** -неш,-нах,过被形动 -нат［完］阻拦(阻挡,阻挠)一下 — се［被动］

попрепъл|вам［未］,**попрепълня** -ниш,-них［完］装得有点太多(过满)：Попрепълних съдà. 我把器皿装得有点太满了。— се［被动］

попрепълн|ям［未］,**попрепълня** -иш,-их［完］同 попрепълвам

попрепъна 见 попрепъвам

попрепърж|вам［未］,**попрепържа** -иш,-их［完］煎一煎;有点煎糊：Попрепържих кюфтѐтата. 我把肉丸煎得有点过火了。— се［被动］

попреработ|вам［未］,**попреработя** -иш,-их［完］加加工;改做(修改)一下 — се［被动］

попрер|àвям［未］,**попрерòвя** -òвиш,-òвих［完］❶再掘(重掘)一下(一会儿);再翻(重翻)一下(一会儿)：Попрерòвихме пръстта òколо дръвчѐтата. 我们把小树周围的土又重掘了一下。Попрерòвих книгите. 我把书又都翻了翻。❷重新寻找一下 — се［被动］

попрерѐжа 见 попрерязвам

попрерѐ|ждам［未］,**попрередя** -дѝш,-дѝх［完］重摆(重放)一下;重新排列一下;换样子摆一摆：За празника ще ~дим къщата. 为过节我们要把家重新布置一下。— се［被动］

попрерòвя 见 попрерàвям

попрерос|ùвам［只三］,**попреросява**［未］,**попреросѝ** -ѝ［完］(雨)蒙蒙下一点(一会儿);时而蒙蒙下：През цѐлия дèн ~яваше дъжд. 整天都在下毛毛雨。

попрерръм|ùвам［只三］,**попреръмява**［未］,**попреръмѝ** -ѝ［完］(雨)静静地下一点(一会儿);有时静静地下：Сутринтà ~ѝ ситен дъжд. 早晨静静地下了一会儿细雨。

попреръс|вам［未］,**попреръся** -иш,-их［完］(用水)到处洒一下(一点);洒在上面一些

попрер|язвам［未］,**попрерѐжа** -ѐжеш,-язах［完］割断(切断)一些：~язвам въжѐто 把绳子割断 — се［被动］

попресѐгна 见 попресягам

попресѐдне ми 见 попресядам

попресе|дя -дѝш,-дях,过主形动 -дял,-дяла,-дѐли［完］坐一下(一会儿);逗留(呆,住)一下(一会儿);放(搁)得有点太久：Млякото ~дя и се пресѐче. 牛奶搁得时间长了,都凝成块了。

попресекà 见 попресѝчам

попресѐк|вам［只三］,**попресѐква**［未］,**попресѐкне** -на［完］停(止住,中断)一下(一会儿)：Водàта ~на. 水有点不流了。Изворът ~ва всяко лято. 泉水每年夏天都不流。

попресѐя 见 попресявам

попресѝл|вам［未］,**попресѝля** -иш,-их［完］❶使有些疲劳过度：Попресѝлих конѐте. 我使马有些精疲力尽了。❷有点强加于(勉强) — се［被动,中态］

попресѝп|вам[1]［未］,**попресѝпя** -еш,-ах［完］(把散装物从一个器皿往另一个器皿里)倒一倒,倒一下：Попресѝпвай от чувàла в кòша. 从口袋里倒在筐子里！— се［被动］

попресѝп|вам[2]［未］,**попресѝпна** -неш,-нах［完］(嗓子、嗓音)有点变沙哑：Гласът ми е ~нал. 我嗓子有点沙哑。

попрес|ѝчам［未］,**попресекà** -ечѐш,-якох,-ѐче,过主形动 -якъл,-якла,-ѐкли［完］砍断(劈开)一些;打断(阻止,制止)一下;横穿(穿过)一下

попресѝ|щам се［未］,**попресѝтя се** -тиш се,-тих се［完］［中态］❶吃得有点过多,有点过分饱 ❷〈转〉有点吃腻,有点腻味

попреск|àчам［未］,**попрескòча** -òчиш,-òчих［完］跳过(越过)一下;到某地去一下(一会儿);有时到…去：Тòй ~àча през чуждите огради. 他常越过别人家的围墙。Тя е ~òчила до съсѐдите. 她到邻居那儿去了一下。

попресол|ùвам［未］,**попресоля** -ѝш,-ѝх［完］使有点过分咸,盐放得有点过多：Попресолих супата. 我把汤做得有点太咸了。— се［被动］

попресрàм|вам се［未］,**попресрàмя се** -иш се,-их се［完］［中态］有点不再害羞：Млàдата булка се ~и. 年轻的新娘不再害羞了。

попресрàм|ям се［未］,**попресрàмя се** -иш се,-их се［完］［中态］同 попресрàмвам се

попресрѐщам［未］,**попресрѐщна** -неш,-нах,过被形动 -нат［完］迎面挡一下;迎上去(迎过去)一下 — се［被动］

попресрòч|вам［未］,**попресрòча** -иш,-их［完］使有点过期,错过了点…期限：~вам полица 使期票有点过期 — се［被动］

попрестà|вам［未］,**попрестàна** -неш,-нах［完］停止一会儿;时而停止：Дъждът ~на. 雨停了一会儿。

попрестарà|вам се［未］,**попрестарàя се** -еш се,-х се［完］［中态］〈不赞〉有些过分努力

попрестар|ùвам［未］,**попрестарѐя** -ѐеш,-ях,过主形动 -ял,-яла,-ѐли［完］变得有点过老(年迈),年岁有些过大：~яла мома 岁数有点过大的姑娘

попрестѐгна 见 попрестя̀гам

попрестòр|вам се［未］,**попрестòря се** *-иш се, -их се*［完］［中态］〈民〉假装一下(一会儿);装一下(一会儿)…的样子:Попрестòрих се на бòлен. 我装了一下有病的样子。

попресто|я̀вам［未］,**попрестоя̀** *-ѝш, -я̀х*［完］❶逗留(停留)一会儿 ❷(某些食品)有些放坏(放陈):Хля̀бът е ～я̀л. 面包放得有些坏了。

попрестраш|а̀вам се［未］,**попрестраша̀ се** *-ѝш се, -ѝх се*［完］［中态］有些不再害怕,镇定一些

попреструва|м се［未］有点假装,装出点…的样子;假装一会儿,装一装:～м се на бòлен 有点装病

попрестъп|вам［未］,**попрестъпя** *-иш, -их*［完］❶走过(迈过)一点 ❷有些违背(违反):Попрестъпиха заповедта̀ му. 人们有点违反了他的命令。

попрестър|гвам［未］,**попрестържа** *-жеш, -гах*［完］刮(刨)得有点过多(过分);再刮(再刨)一下;刮干净(刨光)一点;刮破(擦破,磨破)一点 — **се**［被动］

попрест|я̀гам［未］,**попрестѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах*,过被形动 *-ѐгнат*［完］(从中间)勒紧(绷紧)一些;勒(绷)得有些太紧

попресу̀|квам[1]［未］,**попресу̀ча** *-чеш, -ках*［完］重捻(再捻,再绕)一下:Попресу̀ках конѐца. 我把线又捻了一下。

попресу̀|квам[2]［未］,**попресу̀ча** *-чеш, -ках*［完］(婴儿)奶吃得有点过多:Детѐто ～ка и повърна. 孩子奶吃得有点过多,吐了。

попресуш|а̀вам［未］,**попресуша̀** *-ѝш, -ѝх*［完］使有些干涸(无水);弄得(晒得)有些过于干:Блата̀та бя̀ха ～ѐни. 沼泽地有些干涸了。— **се**［被动］

попресъх|вам［未］,**попресъхна** *-неш, -нах*［完］(河、湖、沼泽地等)有些干涸;有些过于干:Река̀чката през ля̀тото ～ваше. 小河在夏天有些干涸了。

попрес|я̀вам［未］,**попресѐя** *-ѐеш, -я̀х*,过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］筛一筛;〈转〉筛选(挑选)一下:～я̀вам въглища̀та 筛筛煤 ～я̀вам брашнò 筛筛面粉 На ѝзпита ги ～я̀ват. 通过考试把他们挑选一下。— **се**［被动］

попрес|я̀гам［未］,**попресѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах*［完］伸一伸手;伸一下手 — **се**［中态］

попрес|я̀дам［只三］,**попрестя̀да ми**［未］,**попресѐдне ми** *-ѐдна ми*［完］(食物)有点噎住;有时噎住

попрет|а̀кам［未］,**попретòча** *-òчиш, -òчих*［完］(把葡萄酒从桶里)倒一下(使酒更纯净);(把泡菜汁从罐里)倒一倒(以易于发酵):Попретòчихме вѝното. 我们给葡萄酒倒了倒桶。

попретѐгл|ям［未］,**попретѐгля** *-иш, -их*［完］(用秤等)称一称;掂量一下,估量一下 — **се**［被动］

попретѐгна 见 попретя̀гам

попретова̀р|вам［未］,**попретова̀ря** *-иш, -их*［完］使有些超载,使装载有些过重:Па̀к си ～ил кола̀та. 你又把车装得超载了。— **се**［反身,被动］

попретоп|я̀вам［未］,**попретопя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］熬一熬,炼一炼,熔化一下:Попретопѝх от слани̇̀ната. 我炼了点肥肉。— **се**［被动］

попретòча 见 попрета̀кам

попретри̇̀|вам［未］,**попретрия̀** *-еш, -х*,过被形动 *-т*［完］锯(锉)一点;磨坏(磨伤)一点;擦碎一点:Попретри̇̀х си кòжата. 我把皮肤搓破了一点。Сама̀рът е ～л врата̀ на мага̀рето. 鞍子把驴的脖子磨破了一点。— **се**［反身,被动］

попретръп|вам［未］,**попретръпна** *-неш, -нах*［完］(伤、痛等)不再怎么疼

попрету̀пвам［未］,**попрету̀пам**［完］有点草草完成(仓促做成):Попрету̀паха ра̀ботата. 他们草草做完了工作。— **се**［被动］

попретърквам［未］,**попретъркам**［完］同 попретри̇̀вам:Попретърках си кòжата. 我把皮肤磨破了点。— **се**［反身,被动］

попретърп|я̀вам［未］,**попретърпя̀** *-ѝш, -я̀х*,过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*,过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни*［完］忍受一会儿,经受一些:Попретърпя̀х ня̀кои неприя̀тности. 我经受了一些不愉快的事情。— **се**［被动］

попретърс|вам［未］,**попретърся** *-иш, -их*［完］寻找一会儿,匆匆寻找,短时间(时而)寻找:Попретърсиха ста̀ята. 他们把房间搜了搜。— **се**［被动］

попретършу̀вам［完］好好找一找,仔细搜一搜:Попретършу̀вай долàпа, всè ще намѐриш нѐщо. 你仔细翻一翻壁橱,总会找到点什么。— **се**［被动］

попрет|я̀гам［未］,**попретѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах*,过被形动 *-ѐгнат*［完］勒紧(捆牢)一点:Попретѐгнаха рѐмъците. 他们把皮带勒紧了些。— **се**［被动］

попреувелич|а̀вам［未］,**попреувелича̀** *-ѝш, -ѝх*［完］有点夸大,评价(估计)得有点过高:Обѝчаше да ～а̀ва фа̀ктите. 他好夸大事实。— **се**［被动］

попреумор|я̀вам［未］,**попреуморя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］使有些过度疲劳:Пътят бѐше дълъг и ～ѝхме детѐто. 路很长,我们有点把孩子累坏了。— **се**［反身,被动］

попрефуч|а̀вам［未］,**попрефуча̀** *-ѝш, -ѝх*［完］(风、马、车等)很快呼啸而过;时而呼啸而过

попрехап|вам［未］,**попрехапя** *-еш, -ах*［完］咬一咬;时而咬一下:～вам у̀стните си 咬一咬嘴唇 — **се**［被动］

попрехвал|вам［未］,**попрехваля** *-иш, -их*［完］有点过分称赞(夸奖)— **се**［被动］

попрехвръква|м［未］时而飞越(飞舞,翱翔):Бѐше вѐче късна ѐсен и в градѝната ～ха са̀мо врабчѐта. 已经是晚秋了,花园里只有麻雀时而飞过。

попрехвърл|ям［未］,**попрехвърля** *-иш, -их*［完］❶从一处稍稍扔到(搬到)另一处;时而挪动:Тъкмо бя̀ха ～или ма̀лко дърва̀ и завалѐ̀ дъжд. 他们刚刚搬了些木柴,就开始下雨了。❷〈转〉推卸一些(过错、责任等),转嫁一些(罪名等):Опѝтаха се да ～ят вина̀та на дру̀ги. 他们企图把过错推卸给别人。❸〈转〉越出些(界限);(指年龄)过:Той съобразѝ, че е ～ил в прѝказките. 他意识到自己话说得有点多了。Пòвечето от тя̀х бя̀ха хòра, ～или петдесеттѐ. 他们当中的大多数都是年过50的人了。❹〈转,口〉［常完］喝足,喝够;喝醉 — **се**［被动］

попрехвърч|а̀м［未］,**попрехвърча̀** *-ѝш, -ѝх*［完］时而飞过;时而往四处飞(飞舞):Денят бѐше студѐн и ～а̀ха снежѝнки. 天很冷,而且飞舞着雪花。

попрехла̀с|вам се［未］,**попрехла̀сна се** *-неш се, -нах се*［完］［中态］有点出神

попрехра̀н|вам[1]［未］,**попрехра̀ня** *-иш, -их*［完］喂得有点太多:Попрехра̀них детѐто. 我给孩子喂得有点太多了。— **се**［被动］

попрехра̀н|вам[2]［未］,**попрехра̀ня** *-иш, -их*［完］养活一

下，供养一下：～вам семѐйството си 养家 — се［反身，被动］

попрехрѝп|вам［未］，**попрехрѝпна** *-неш，-нах*［完］（声音）有点变哑：Гърлото ми ～на. 我的嗓子有点哑了。

попрецѐ|ждам［未］，**попрецедя̀** *-дѝш，-дѝх*［完］过滤一下；滤一滤 — се［被动］

попрецъфтя̀|вам［未］，**попрецъфтя̀** *-ѝш，-я̀х*，过主形动 *-я̀л，-я̀ла，-ѐли*［完］（植物、花）有些凋谢；〈转〉（人）有些衰老：Ро̀зите са ～ѐли，но пак миря̀шат. 玫瑰花有些凋谢了，可仍散发着香味。～я̀ла мла̀дост 凋谢的青春 — се［被动］

попрѐч|вам［未］，**попрѐча** *-иш，-их*［完］阻挡，阻碍；妨碍，阻挠，打搅：Болестта̀ му ～и да замѝне. 疾病使他不能动身了。～ване［中］

попречѝст|вам［未］，**попречѝстя** *-иш，-их*［完］清洗（澄清）一下 — се［被动］

попречѝст|ям［未］，**попречѝстя** *-иш，-их*［完］同 попречѝствам

попречу̀п|вам［未］，**попречу̀пя** *-иш，-их*［完］折断（打断）一点（一下）；摧毁一下 — се［反身，被动］

попрея̀|ждам［未］，**попрея̀м** *-дѐш，-до̀х，-дѐ*，过主形动 *-л*［完］吃得有点过多：Сно̀щи ～дох и сега̀ ми е тѐжко. 昨晚我吃多了，现在还不好受。

поприба̀в|ям［未］，**поприба̀вя** *-иш，-их*［完］加上（添上）一点；时而添加 — се［被动］

поприбѝ|рам［未］，**поприберà** *-ерѐш，-ра̀х*［完］收拾（归拢）一下；匆匆收起（收回）；收割（收获）一下：～ѝрам вересѝите 收一下账 Влѝзаше и излѝзаше по ста̀ите да ～ерѐ еднò и дру̀го. 他在各个房间进进出出，收拾收拾这，收拾收拾那。— се［被动，中态］

поприближа̀вам［未］，**поприближа̀** *-ѝш，-ѝх*［完］走近（移近）一些；使靠近（接近）一些 — се［被动，中态］

поприболя̀|вам［只三］，**поприболя̀ва ме**［未］，**поприболѝ ме** *-я̀ ме*［完］有点疼；有时疼：Ра̀ната ме ～я̀. 我的伤口有点疼。

поприбъ̀рзвам［未］，**поприбъ̀рзам**［完］有些操之过急（慌忙），有些性急：Поприбъ̀рзал си с пока̀ната. 你过早地发出了邀请。Поприбъ̀рзали сте с радостта̀ си. 你们有点高兴得太早了。

поприбя̀|гвам［未］，**поприбя̀гам** 和 **поприбя̀гна** *-ѐгнеш，-я̀гнах*［完］有时采取（使用，动用；诉诸；请求，呼吁）一下：～я̀гвам и до чу̀жда по̀мощ 有时也请求别人帮助一下

поприваля̀|вам［只三单］，**поприваля̀ва**［未］，**приваля̀** *-я̀*［完］下一阵小雨；有时下一点小雨：Поприваля̀ сѝтен дъждѐц. 下了一阵蒙蒙细雨。През пролетта̀ чѐсто ～я̀ваше. 春天经常下小雨。

попривдѝг|ам［未］，**попривдѝгна** *-неш，-нах*，过被形动 *-нат*［完］轻轻抬起，抬起一点：То̀й ～на глава̀. 他轻轻抬起头。— се［被动］

попривдѝг|ам се［未］，**попривдѝгна се** *-неш се，-нах се*［完］［中态］（身体等）稍微抬起一点；（病人）好点：Едва̀ се ～нах от болестта̀. 我的病刚刚好一点。

попривѐ|ждам［未］，**поприведа̀** *-дѐш，-до̀х，-дѐ*，过主形动 *-л*［完］使弯下（垂下）一点 — се［被动，中态］

попривѝк|вам［未］，**попривѝкна** *-неш，-нах*［完］有点习惯（于）：Попривѝкнах с но̀вата обстано̀вка. 我对新的环境有些习惯了。

попривлѝ|чам［未］，**попривлека̀** *-ечѐш，-я̀кох，-ѐче*，过主形动 *-я̀къл，-я̀кла，-ѐкли*［完］拉过来一点；吸引（吸收，争取）一下 — се［被动，中态］

попривъ̀р|звам［未］，**попривъ̀ржа** *-жеш，-зах*［完］拴上（缚上）一点；〈转〉使…有些依依不舍；把…稍争取过来：Вто̀рата ѝ ма̀йка се опѝта да я ～же към сѐбе си. 她的后妈试图把她争取到自己这边来。— се［被动，中态］：Попривъ̀рзах се вѐче към но̀вия си до̀м. 我已经对新家有点依依不舍了。

попривъ̀рш|вам［未］，**попривъ̀рша** *-иш，-их*［完］做完一些（一部分）：Тѝя днѝ ще ～им ра̀ботата. 这些天我们要大致完成工作。— се［被动，中态］

поприглад ня̀вам［未］，**поприглад нѐя** *-ѐеш，-я̀х*［完］有点饿：Ха̀йде да ядѐм，че ～я̀хме. 我们吃饭吧，有点饿了。

попригла̀|ждам［未］，**попригла̀дя** *-диш，-дих*［完］弄光（弄平，抚平，捋平，抹平）一些：Попригла̀дих си коса̀та. 我把头发捋平一些。— се［被动，中态］

поприглѐ|ждам［未］，**поприглѐдам**［完］照管（关心，照料）一下（一些）；时而照管（关心，照料）一会儿：～ждам бо̀лни 照料照料病人 — се［反身，被动］

поприго̀тв|ям［未］，**поприго̀твя** *-иш，-их*［完］准备（事先安排，事先布置）一下；匆匆准备一下：～ям я̀дене 稍准备点吃的 — се［被动，中态］

поприда̀|вам［未］，**попридàм** *-дѐш，-до̀х，-дѐ*，命令式 *-ѝ，-ѝте*，过主形动 *-л*［完］添上（饶上）一点；增添一些：Попридàй о̀ще ма̀лко и ще напра̀вим пазарлъ̀ка. 你再添上一点，我们就把买卖做成了。

попрѝ|дам［未］，**попреда̀** *-едѐш，-ѐдох，-ѐде*，过主形动 *-ѐл*［完］〈民〉❶（时而）纺一会儿（纱、线等）❷（猫）时而打呼噜：На слъ̀нчице поспа̀ла，на месечѝнка ～ѐла.〈俗〉白天睡觉，夜里打呼；白天黑夜不干活。

попридвѝж|вам［未］，**попридвѝжа** *-иш，-их*［完］向…推近（挪近，移近）一点；向…移动（推动）一些：Мно̀го е тѐжък то̀я сандъ̀к；едва̀ успя̀х да го ～а. 这个箱子很重，好不容易才挪动一点。— се［被动］

попридвѝж|вам се［未］，**попридвѝжа се** *-иш се，-их се*［完］［中态］移近（挪近，靠近；走近）一点：След тѐжко сражѐние та̀нковата коло̀на се ～и на я̀зток. 经过激烈的战斗以后，坦克部队向东推进了一些。

попридобря̀вам［未］，**попридобря̀** *-ѝш，-ѝх*［完］使有所改善（和解，言归于好）：Бя̀ха ска̀рани，но ги ～я̀хме. 他们吵了架，但我们使他们和解了。

попридря̀мвам［只三单］，**попридря̀мва ми се**［未］，**попридрѐме ми се** *-я̀ма ми се*［完］［中态，无人称］有点打瞌睡（打盹）：Ха̀йде да ля̀гаме，че ми се ～я̀ма. 我们睡觉吧，我都有点打瞌睡了。

попридружа̀вам［未］，**попридружа̀** *-ѝш，-ѝх*［完］伴送（陪伴）一下（一段距离）：Ще те ～а̀ да се поразхо̀дя. 我要送送你，顺便散一会儿步。

попридӯм|вам［未］，**попридӯмам**［完］劝一劝，劝说一下：Дошла̀ да ～а снаха̀ си. 她来劝说一下儿媳妇。

попридърж|ам［未］，**попридържа̀** *-ѝш，-а̀х*［完］扶住（握住，拢住）一点（一会儿）；轻轻抓住（拉起）一点：Попридържа̀й бо̀лния，докато̀ го преглѐда лѐкарят. 医生给病人检查时，你要扶住他点。— се［被动，中态］

поприка̀звам［未］, **поприка̀жа** *-жеш, -зах*［完］说一说, 聊一聊, 谈一谈; 说(讲, 谈)一会儿: Два̀мата прия̀тели ～зваха о̀ще и се разделя̀ха. 两个朋友又谈了一会儿就分手了。Ела̀ да ми ～жеш какво̀ но̀во ѝма по на̀с. 你来给我讲讲我们家乡有什么新闻。

поприка̀пвам［未］, **поприка̀пя** *-еш, -ах*［完］开始有点下(雨); 忽然下起一会儿雨: Поприка̀па дъжд. 忽然掉雨点了。

поприклѐкна 见 поприкля̀квам

поприклю̀чвам［未］, **поприклю̀ча** *-иш, -их*［完］匆匆做完(结束): Поприклю̀чихме разѝскванията. 我们匆匆结束了讨论。Ча̀кай да ～а тѝя смѐтки и ще до̀йда с тѐбе. 等我把这些账算完就同你去。— **се**［被动］

поприкля̀квам［未］, **поприклѐкна** *-ѐкнеш, -ѐкнах*［完］蹲一下(一会儿); 时而蹲下: Всѝчки бя̀ха ～ѐкнали край о̀гъня. 大家都蹲在火旁。

поприко̀тквам［未］, **поприко̀ткам**［完］哄一哄(小孩): Поприко̀ткай детѐто да не пла̀че. 哄一哄小孩, 别让他哭了。

поприкрѐпвам［未］, **поприкрепя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］轻轻扶住(支住, 撑住)一下; 稍固定一下 — **се**［被动］

поприкрѝвам［未］, **поприкрѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т*［完］掩藏(掩蔽, 掩盖, 掩护)一下: ～вам греховѐте си 掩盖一下自己的罪过 — **се**［反身, 被动, 中态］

поприку̀пвам［未］, **поприку̀пя** *-иш, -их*［完］添购一些, 购置一些: Ако̀ не нѝ стѝгне на̀шето жѝто, ще ～ваме. 要是我们的小麦不够, 就再添购一些。

поприкъ̀твам［未］, **поприкъ̀там**［完］藏起一点; 遮掩一点 — **се**［被动］

поприлѐпвам[1]［未］, **поприлепя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］使稍贴上(粘上) — **се**［被动, 中态］

поприлѐпвам[2]［未］, **поприлѐпна** *-неш, -нах*［完］稍稍贴上(粘上) — **се**［被动］

поприлоша̀вам［只三单］, **поприлоша̀ва ми**［未］, **поприлошѐе ми** *-а̀ ми*［完］［无人称］有点不舒服(不好受): От ло̀шия въздух в сало̀на ми ～а̀. 客厅里的污浊空气使我有点难受。

поприма̀мвам［未］, **поприма̀мя** *-иш, -их*［完］引诱一下; 诱惑一下: Опѝта се да ～и ко̀тката. 他试图把猫引诱过来。— **се**［被动］

примѐсвам［未］, **попримѐся** *-иш, -их*［完］掺上一点, 混进一点: Попримѐсил е и леблебѝи в кафѐто. 他在咖啡里还掺进了一些炒过的鹰嘴豆。— **се**［被动］

попримѝгвам［未］, **попримѝгам** 和 **попримѝгна** *-неш, -нах*［完］轻轻眨着(眼); 轻轻闪着(亮光): Ку̀чето ～ва на слъ̀нце. 狗在太阳地里轻轻眨着眼睛。

попримиря̀вам［未］, **попримиря̀** *-ѝш, -ѝх*［完］使有所和解(讲和); 使有些容忍(顺从, 迁就): Ка̀рат се, но ще ги ～ѝм. 他们在吵架, 但我们会使他们和解的。— **се**［被动, 中态, 互及］: Попримиря̀х се с положѐнието. 我有点安于现状。

попримо̀лвам се［未］, **попримо̀ля се** *-иш се, -их се*［完］［中态］请求(恳求, 哀求)一下: Попримо̀ли се на ма̀йка си да го пу̀сне на кѝно. 他请求妈妈让他去看电影。

попримъ̀квам［未］, **попримъ̀кна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат*［完］移(拖, 挪)一下: Попримъ̀кна сто̀ла до пѐчката. 他把椅子轻轻拉到火炉旁。— **се**［被动, 中态］

попринужда̀вам［未］, **попринỳдя** *-диш, -дих*［完］有点强迫(迫使): Попринỳдиха ме да се съглася̀. 他们有点强迫我同意。— **се**［被动, 中态］

поприобща̀вам［未］, **поприобщя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］使参加(加入)一些(一部分): Тря̀бва да се опѝтаме да го ～ѝм към на̀с. 应该设法让他加入到我们这边来。— **се**［被动, 中态］

поприпа̀дам［未］, **поприпа̀дна** *-неш, -нах*［完］有些昏迷, 有些昏厥: Поприпа̀днах от за̀дух. 闷热使我有些昏迷了。

поприпека̀ 见 поприпѝчам

поприпека̀ се 见 поприпѝчам се

поприпечѐлвам［未］, **поприпечѐля** *-иш, -их*［完］多挣一些; 有时多挣: ～вам пари̇̀ 多挣一些钱 — **се**［被动］

поприпѝчам［未］, **поприпека̀** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла*［完］用火烤(在火上烧)一下; 晒暖(加暖)点

поприпѝчам се［未］, **поприпека̀ се** *-ечѐш се, -ѐкох се, -ѐче се*, 过主形动 *-ѐкъл се, -ѐкла се*［完］［中态］烤一会儿; 晒一会儿: Поприпѐкох се на слъ̀нце и задря̀мах. 我晒了一会儿太阳就打起盹来了。

поприпка̀вам［未］, **попрѝпкам**［完］小跑(轻快地跑)一会儿(一阵): Изведѝ деца̀та да ～ат. 你把孩子们带出去跑一会儿。

попрпла̀квам［未］, **поприпла̀ча** *-чеш, -ках*［完］哭(哭诉)一会儿; 苦苦哀求一会儿: Поприпла̀ка ми и а̀з не мо̀жах да ѝ отка̀жа. 她向我苦苦哀求, 我没能拒绝她。

поприпо̀мням［未］, **поприпо̀мня** *-иш, -их*［完］提醒(提示)一下; 使稍想起(回忆起): Тѝ му ～я̀й да не забра̀вя. 你提醒他一下别忘了。Поприпо̀мних си мла̀дите годѝни. 我回想了一下自己的青年时代。— **се**［被动］

поприпръ̀скавм［未］, **поприпръ̀скам**［完］使洒上些水点; 下一会儿(一阵)小雨(毛毛雨): Поприпръ̀ска дъжд и па̀к грѐйна слъ̀нце. 下了一阵小雨, 又出太阳了。

попророся̀вам［只三单］, **попророся̀ва**［未］, **попророся̀** *-ѝ*［完］下一会儿(一阵)毛毛雨(蒙蒙细雨): Попроросѝ дъжд и ста̀на хла̀дно. 下了一阵毛毛雨, 变凉爽了。

поприсвѝвам［未］, **поприсвѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т*［完］攥紧(蜷起, 盘起, 收缩起)一些; 有时攥紧(蜷起, 盘起, 收缩起): ～вам юмру̀к 攥紧拳头 Стра̀хът по̀чна да ～ва сърцѐто ми. 恐惧开始使我有些紧张起来。— **се**［被动, 中态］

поприсвоя̀вам［未］, **поприсвоя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］攫取, 据为己有: Синовѐте ми ～ѝха дрѐхите и обу̀щата. 我的儿子们把衣服和皮鞋都据为己有了。

поприсѐдна 见 поприся̀дам

поприсѝпвам［未］, **поприсѝпя** *-еш, -ах*［完］多装一些, 装足(装满)一些; 倒满(灌满)一些 — **се**［被动］

поприсла̀мчвам се［未］, **поприсла̀мча се** *-иш се, -их се*［完］［中态］有时凑近; 有时混进(混入): Обѝча да се ～ва към тѝя, ко̀йто пия̀т, за да го чѐрпят. 他喜欢接近那些喝酒的人, 为的是让人家请他客。

поприслу̀швам［未］, **поприслу̀шам**［完］留心听(细心听, 谛听)一下; 听诊一下: Лѐкарят ～а бо̀лните и им предпѝса лека̀рства. 医生给患者们听诊了一下, 给他们开了药。

поприсмѝвам се［未］, **поприсмѐя се** *-ѐеш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се*［完］［中态］嘲笑(讥笑)一下; 嘲弄(取笑)一下: Поприсмя̀ха му се на глу̀павите шегѝ. 他们嘲笑他开的那些愚蠢的玩笑。

поприспѝвам［未］, **поприспя̀** *-ѝш, -а̀х*［完］❶有些催眠

（使安眠，使人睡）的作用 ❷〈转〉使有些失去作用；使有些麻痹

попристѐгна 见 попристя̀гам

попристраст|я̀вам се [未]，**попристрастя̀ се** *-ѝш се，-ѝх се* [完] [中态] 有点过分爱好（上瘾，成癖）：Попристрастѝл се е към тютюна. 他吸烟成瘾。

попристъп|вам [未]，**попристъпя** *-иш，-их* [完] ❶走（走动）一下：～вам ма̀лко напрѐд 往前走一点 ❷〈转〉着手（动手，开始）做

попристъпям [未] 同 попристъпвам

попристя̀|гам [未]，**попристѐгна** *-ѐгнеш，-ѐгнах*，过被形动 *-ѐгнат* [完] 拉（系，束，捆）一下；拉紧（系紧，束紧，捆紧）一些：Тя̀ ～ѐгна кърпата на главата си. 她紧了紧自己的头巾。— **се** [被动，中态]

поприс|я̀дам [未]，**поприсѐдна** *-ѐднеш，-ѐднах* [完] 稍坐一坐，稍坐一会儿：Поприсѐднахме край пътя да отпочѝнем. 我们在路旁小坐一会儿，歇歇脚。

попритв|а̀рям [未]，**попритвòря** *-òриш，-òрих* [完] 稍闭上（关上）一点；稍合上一点：Попритвòрих вратата. 我把门稍关上了一点。～а̀рям очѝ 稍合上一点眼睛 — **се** [被动]

попритѐгл|ям [未]，**попритѐгля** *-иш，-их* [完] 拉（拖，拽）一下；拉一拉，拖一拖，拽一拽：Тòй ～и лѐко девòйката. 他轻轻拉了姑娘一下。— **се** [被动，中态]

попритѝс|вам [未]，**попритѝсна** *-неш，-нах*，过被形动 *-нат* [完] 压住（压紧）点；使紧贴（紧靠，偎倚）在…上；夹痛（夹伤，夹住，挤住）点：Попритѝснах си пръста. 我把手指夹痛了。— **се** [被动，中态]

попритѝх|вам [未]，**попритѝхна** *-неш，-нах* [完] 安静（平息）一下（一会儿）：Тътнѐжите за ма̀лко ～ваха. 轰轰的响声平息了一会儿。

попритрепѐр|вам [未]，**попритрепѐря** *-еш，-ах* [完] 开始有些发抖（发颤，颤抖）：Ста̀на му студѐно и тòй ～а. 他觉得冷，开始有点打哆嗦。

попритỳл|вам [未]，**попритỳля** *-иш，-их* [完] 藏起来一些（一会儿）— **се** [被动，中态]：Попритỳлих се зад една̀ скала̀. 我在一块岩石的后面藏了一会儿。

попритỳр|вам 和 **попритỳрям** [未]，**попритỳря** *-иш，-их* [完] 加上（添上，补充）一点：Попритỳряй брашнò в качама̀ка. 你往玉米面粥里加点白面。— **се** [被动]

попритъмн|я̀вам [只三]，**попритъмня̀ва** [未]，**попритъмнѐе** *-я̀*，过主形动 *-я̀л，-я̀ла，-ѐли* [完] 有点发黑（变暗）：Навън вѐче ～я̀ва. 外面天色已经有点黑了。

попритъп|я̀вам [未]，**попритъпя̀** *-ѝш，-ѝх* [完] 使有些变钝（迟钝）；使放松（松懈，缓和）一下（一些）：Тя̀ ѝскаше и да се откъсне от всекиднѐвния живòт в нòвия си дòм，да ～ѝ свòите лѝчни бòлки. 她也想摆脱新家的日常生活，减轻一下自己的痛苦。— **се** [被动]

попритърч|а̀вам [未]，**попритърча̀** *-ѝш，-а̀х* [完] 匆匆跑来（跑到）

поприт|я̀гам [未]，**попритѐгна** *-ѐгнеш，-ѐгнах*，过被形动 *-ѐгнат* [完] 系一系，捆一捆，扎一扎：～я̀гам рѐмъка 紧一紧腰带 — **се** [被动，中态]

поприỳч|вам [未]，**поприỳча** *-иш，-их* [完] 使有些习惯于…，使有点养成…的习惯：Едва̀ успя̀х да го ～а на рѐд. 我好不容易才使他养成一点有条理的习惯。— **се** [被动，中态]

поприхва̀|щам [未]，**поприхва̀на** *-неш，-нах* [完] 有时（时而）抓住（扶住，握住）

поприцѐл|вам се [未]，**поприцѐля се** *-иш се，-их се* [完] [中态] 瞄一下准：Поприцѐлих се и гръмнах. 我瞄了一下就开火了。

попричà|квам [未]，**поприча̀кам** [完] 等一等，等一会儿；暗中等待一会儿：Поприча̀кай за̀ека на пътѐката. 你在小路上等候那只兔子！Двѐ-трѝ вѐчери да го ～аш，са̀м ще влѐзе в ръцѐте ти. 你等他两三个晚上，他自己就会落到你手里。

попричерв|я̀вам се [未]，**попричервя̀ се** *-ѝш се，-ѝх се* [完] [中态] 有点脸红，微微脸红：Тя̀ се ～ѝ и засра̀мено поглѐдна в земя̀та. 她脸有点发红，羞怯地看了看地上。

попричерн|я̀вам [只三单]，**попричерня̀ва ми** [未]，**попричернѐе ми** *-я̀ ми* [完] [无人称] 有点变黑（变暗，发黑）：Попричерня̀ ми на очѝте. 我眼睛有点发黑。

попричѐ|свам [未]，**попричѐша** *-шеш，-сах* [完] 给…梳一梳头发 — **се** [反身，被动]：Сутрин едва̀ успя̀вам да се ～ша. 早晨我勉强来得及梳一梳头。

попришѐп|вам [未]，**попришѐпна** *-неш，-нах* [完]（时而，有时）低声地说（附着耳朵说）一会儿：Тя̀ се приближѝ до нѐго и му ～на нѐщо. 她凑近他，对他低声说了点什么。

попришѝ|вам [未]，**попришѝя** *-еш，-х*，过被形动 *-т* [完] 缝（缀，钉）一下：Попришѝй ми кòпчето，че мнòго бъ̀рзам. 你给我钉一钉扣子，我时间很紧。

пòприщ|е *-а* [中]〈书〉❶活动范围；生涯：наỳчно ～е 科学生涯，科学园地 ❷职业：учѝтелско ～е 教师职业 актьòрско ～е 演员职业

поприщ|я̀вам [只三]，**поприща̀ва ми се** [未]，**поприщѐ ми се** *-я̀ ми се* [完] [中态] 有点想（希望）…；有时想（希望）…

поприя̀|ждам [只三]，**поприя̀жда ми се** [未]，**поприядѐ ми се** *-дѐ ми се* [完] [中态] 有点想吃；很想吃一点

попроб|ѝрам [未]，**попроберà** *-ерѐш，-ра̀х* [完] 选择（挑选）一下

попробл|я̀свам [只三]，**попробля̀сва** [未]，**попроблѐсне** *-ѐсна* [完] 忽然闪现一下；闪耀（闪烁）一下；时而发光（照耀）：Слъ̀нцето ～ѐсна през мъгла̀та. 太阳透过雾幔时而闪耀着。

попробò|жда [只三单]，**попробòжда ме** [未]，**попрободѐ ме** *-дѐ ме* [完] [无人称] 刺痛一下；刺（扎）一下；有时刺进（扎进）：Попробòжда ме в ребра̀та. 我的肋骨有时感到刺痛。

попробỳ|ждам се [未]，**попробỳдя се** *-диш се，-дих се* [完] [中态] 有些醒过来（苏醒，觉醒）：Нарòдът се ～ди. 人民开始觉醒了。

попроветр|я̀вам [未]，**попроветря̀** *-ѝш，-ѝх* [完] 晾一晾；使通通风，使过过风：Попроветря̀хме ста̀ята. 我们给房间通了通风。— **се** [被动]

попровѝк|вам се [未]，**попровѝкна се** *-неш се，-нах се* [完] [中态] 喊一下；喊叫一声：Попровикнѝ се да те зна̀м къдѐ си. 你喊一声，让我知道你在哪里。

попровин|я̀ се *-ѝш се，-ѝх се* [完，中态] 有些过失（过错）：Тòй се ～ѝ пред на̀с. 他在我们面前是有过错的。

попровървя̀вам [只三]，**попровървя̀ва ми** [未]，**попровървѝ ми** *-я̀ ми* [完] [无人称] 较顺利（成功）：Попровървя̀ ми в ра̀ботата. 我工作比较顺利。Данò ти ～ѝ в живòта. 但愿你生活如意。

попроглѐ|ждам [未]，**попроглѐдна** *-днеш，-днах* [完] 开始

看得见(能看见)一点：Ко̀тенцата са ～днали. 小猫能看见东西了。

попрого̀н|вам [未], **попрого̀ня** *-иш*, *-их* [完] 赶走(驱逐)一下;时而赶走(驱逐)

попродълж|а̀вам [未], **попродължа̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 延长(延续,使加长)一些：Попродължѝх ръкавите на рѝзата. 我把衬衫的袖子加长了一些。Заседа̀нието ще ～ѝ. 会议将要延长一点。

попроз|ѝрам [未], **попрозра̀** *-рѐш*, *-ра̀х* [完] 透出(流露出,显露出)一些(一点)：Светлина̀та ～ѝра през пролу̀ките. 亮光从缝隙中透出来一些。

попроз|я̀вам се [未], **попрозѐя се** *-ѐеш се*, *-я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се*, *-я̀ла се*, *-ѐли се* 和 **попрозѝна се** *-ѝнеш се*, *-ѝнах се* [完] [中态] 有时打哈欠;打一下(一会儿)哈欠

попрокѝс|вам [未], **попрокѝсна** *-неш*, *-нах* [完] 有点变酸(发酸)：Мля̀кото е ～нало. 牛奶有点酸了。

попрокопа̀|вам [未], **попрокопа̀я** *-еш*, *-х* [完] 开凿(挖掘)一下(一些)

попромѐн|ям [未], **попроменя̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 使稍稍改变(变化,变换,变更)：～ям нарѐдбата на къщата си 改变家里的摆设 Попроменѝ хара̀ктера си. 你改变一下自己的性格。Попроменѝхме първонача̀лния пла̀н. 我们稍稍改变了原先的计划。— **се** [被动,中态]

попромѝ|вам [未], **попромѝя** *-еш*, *-х* [完] 洗(冲洗,灌洗)一下(一些)：Попромѝвай си очѝте с бо̀рова вода̀. 你用硼酸水洗一洗眼睛。

попромък|вам се [未], **попромъкна се** *-неш се*, *-нах се* [完] [中态] 费力地钻进(钻人)一点;悄悄钻过：Попромъкнахме се през гъстала̀ка. 我们费力地从灌木丛中钻了过去。

попропъ̀|ждам [未], **попропъ̀дя** *-диш*, *-дих* [完] 轰赶(驱逐)一下

попрора̀с|твам [未], **попрора̀сна** *-неш*, *-нах* 和 **попрорас-та̀** *-тѐш*, *-тох*, *-те*, 过主形动 *-ъл*, *-ла* [完] 有点发芽(萌芽)：Карто̀фите са ～ли. 土豆有些发芽了。

попро̀с|вам [未], **попро̀ся** *-иш*, *-их* [完] ❶乞讨一会儿(一点)：Старѝцата ～и ня̀колко ча̀са и се прибра̀ в къщи. 老太婆乞讨了几个小时,回到了家中。❷〈旧〉求,请求：То̀й бу̀тнал врата̀та и ～ил гостоприѐмство. 他推开门请求接待。

попроску̀б|вам се [未], **попроску̀бя се** *-еш се*, *-ах се* [完] [中态] (毛发等)拔掉(脱掉,脱落)一些：Брада̀та му се е ～ала. 他的胡须有些脱落了。

попросро̀ч|вам [未], **попросро̀ча** *-иш*, *-их* [完] 使有些过期(逾期) — **се** [被动]

попростуд|я̀вам [未], **попростудя̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 使有点伤风(感冒,着凉)：Попростудѝхме детѐто. 我们让孩子有点感冒了。— **се** [被动]

попростуд|я̀вам се [未], **попростудя̀ се** *-ѝш се*, *-ѝх се* [完] [中态] 有点伤风(感冒,着凉)

попросълз|я̀вам [未], **попросълзя̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 使眼睛有点含泪 — **се** [被动,中态]：Ста̀рецът се ～ѝ от умилѐние. 老人眼里含着同情的泪水。

попросъх|вам [未], **попросъхна** *-неш*, *-нах* [完] 有点干燥(干涸)：Пъ̀тищата ～аха. 道路有些干了。

попро̀ся 见 попро̀свам

попротѐгна 见 попротя̀гам

попротестѝрам [完] 抗议一下

попрот|ѝчам [未], **попротека̀** *-ечѐш*, *-ѐкох*, *-ѐче* [完] 有点漏(流,滴);开始有点流：Чешма̀та бѐше спря̀ла, но ～ѐче. 水龙头关了,可仍在滴水。

попротив|я̀ се *-ѝш се*, *-ѝх се* [完,中态] 抵抗(抗拒)一下(一会儿);有点反对(不同意)：Отнача̀ло се ～ѝха, но по̀сле се съгласѝха да го пу̀снат. 开始他们有点反对,但后来同意放他了。

попрото̀ч|вам [未], **попрото̀ча** *-иш*, *-их* [完] 伸长一些,时而伸一伸;拉长一些;拖延(延长)一些(一点)：～вам шѝя 伸一伸脖子 ～вам гласа̀ си 拉长一下声音 Попрото̀чихме ра̀бо-тата. 我们把工作稍稍拖延了。— **се** [被动,中态]

попрот|я̀гам [未], **попротѐгна** *-ѐгнеш*, *-ѐгнах*, 过被形动 *-ѐгнат* [完] 伸一伸;伸出(探出)一些(一点)：Попротѐгнах ръка̀ и го достѝгнах. 我伸了伸手就够着它了。— **се** [被动,中态]

попроум|я̀вам [未], **попроумѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完] 明白(了解,理解,懂得)一些

попроу̀ч|вам [未], **попроу̀ча** *-иш*, *-их* [完] 调查(勘查,了解)一下;研究(探究)一下：Ще ～им въпро̀са. 我们要研究一下这个问题。— **се** [被动]

попрохла|ждам [未], **попрохладя̀** *-дѝш*, *-дѝх* [完] 使凉(凉爽)一些,使凉爽一阵 — **се** [被动]

попрохо̀д|я *-иш*, *-их* [完] (小孩)稍稍学会走路;能走几步路：Детѐто ～и. 小孩能走点路了。

попрочета̀ 见 попрочѝтам

попрочѝст|вам [未], **попрочѝстя** *-иш*, *-их* [完] 清洗一下;弄干净一些,清理一下 — **се** [被动]

попроч|ѝтам [未], **попрочета̀** *-етѐш*, *-ѐтох*, *-ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完] 读完(阅完,看完)一些(一部分)：～ѝтам лю̀бимите си кнѝги 读完一些自己喜爱的书

попрочу̀|вам се [未], **попрочу̀я се** *-еш се*, *-х се* [完] [中态] 有点出名(著名,闻名,驰名)

попрояв|я̀вам [未], **попроявя̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 表现出(显示出,显露出)一点(一些)：Попроявѝ недово̀лство. 他表现出一些不满情绪。— **се** [被动,中态]

попрояснѐ|вам се [只三], **попроясня̀ва се** [未], **попрояснѝ се** *-ѝ се* [完] [中态] (天空)有些放晴(晴朗);(思想、感情)清醒一些;开朗(和悦)一些：Небѐто се ～ѝ. 天空晴朗一些了。

по̀пръг [阳] 〈方〉同 по̀дпръг

попръжня̀ [阴] 〈方〉同 псувня̀

попръск|вам [未], **попръскам** [完] ❶〈旧〉浇(洒,喷)一点(水等)：～вам с вода̀ 用水浇一下 ❷ [只三] (雨、雪等)蒙蒙下;下一阵：Попръска дъжд. 下了一阵雨。— **се** [反身,被动]

поп|ръхвам [未], **попърхам** 和 **попръхна** *-ръ̀хнеш*, *-ръ̀х-нах* [完] ❶忍不住一笑,噗哧一笑 ❷打响鼻儿：Попръхва си ко̀нчето и вѐсело плу̀ва. 小马驹打着响鼻,欢快地游着。

по̀пск|и *-а* [形] (正教)教士的,神甫的：～и сѝн 神甫的儿子 ～а къща 神甫之家 ～а брада̀ 神甫的胡子 ◇ **～а яхнѝя** 洋葱焖菜(或肉)

по̀пство [中] (正教)神甫的职位和称号

попсу̀ва|м [完] 骂一骂;骂一顿,骂一阵：～м ня̀кого 把某人骂一顿

попу̀ва|м［未］〈民〉传教；布道：～м в сѐло 在农村传教

попу̀к|вам[1]［未］，**попу̀кам**［完］使有裂缝，使裂开，把…弄碎：Внима̀вай да не ～аш стъкло̀то. 注意，别把玻璃弄裂了。— **се**［被动，中态］：Земя̀та се ～а. 地裂开了。Ръцѐте ми се ～ват от студа̀. 我的手冻裂了。Мазѝлката ще се ～а. 墙皮要裂开的。～**ване**［中］

попу̀к|вам[2]［未］，**попу̀кам**［完］❶发砰砰响声，发噼啪响声：Сгра̀дата се разлюля̀, стенѝте ～аха. 建筑物摇晃起来，墙壁发出嘎吱嘎吱的响声。❷砰砰（噼啪）响一阵（一会儿）：Попу̀каха с пищо̀вите и замѝнаха. 他们乒乒乓乓放了一阵火枪就走了。～**ване**［中］

популя̀ция［阴］〈书〉种群；群体；集团

попули̇̀зъм［无复，阳］蛊惑拉拢；开空头支票

популя̀р|ен -*на*［形］❶普及的，通俗的，大众化的：～ен езѝк 通俗的语言 ～на му̀зика 通俗音乐 ❷有声望的，驰名的，大家都知道的：～ен артѝст 驰名的演员 ❸流行的，受人欢迎的，广为流传的：～на пѐсен 流行歌曲 ◇ ～**на ба̀нка**〈旧〉合作银行 ～**но**［副］～**ност** -ността̀［阴］

популяриза̀тор［阳］，**популяриза̀торка**［阴］通俗化者；通俗作家；普及工作者：～ на на̀уката 科普工作者

популяриза̀ция［阴］同 популяризи̇̀ране

популяризи̇̀ра|м［未，完］使通俗化，使大众化；使普及，推广：～м на̀учни ѝзводи 使科学结论通俗化 ～м но̀в вѝд пшенѝца 推广小麦新品种 — **се**［被动］～**не**［中］

попухт|я̀ -*ѝш*，-*я̀х*［完］呼哧喘一会儿；喘息一会儿；（机器等）发一阵呼哧声

попу̀ш|вам［未］，**попу̀ша** -*иш*，-*их*［完］抽（吸）一会儿（烟）；时而抽（吸）（烟）：Попу̀швам кога̀ цига̀ра, кога̀ лула̀. 我有时抽烟卷，有时抽烟斗。

по̀пче[1] -*та*［中］поп 的指小

по̀пче[2] -*та*［中］鰕虎鱼（*Gobius*）

по̀пщина［无复，阴］〈藐〉僧侣主义；宗教迷信

попъ̀л|вам 和 **попъ̀лням**［未］，**попъ̀лня** -*ниш*，-*них*［完］❶添足，补满；补足，补齐：～вам библиотѐката 充实藏书 Попъ̀лниха чѝсления съста̀в на ро̀тата. 补足连队的人数。❷塞满；装足；填满；写满：Попъ̀лнихме ду̀пките по пътя̀. 我们把路上的坑都填上了。❸填写：～вам бо̀лничен лѝст 填写住院单 ～вам адрѐсна ка̀рта 填写地址卡片 — **се**［被动］～**ване**［中］

попълзновѐни|е -*я*［中］〈古〉（暗中的）意图，打算，用意：Зна̀ем нѐговите ～я. 我们知道他的意图。

попълз|я̀вам［未］，**попълзя̀** -*ѝш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］❶开始爬（爬行）：Змия̀та ～я̀ бъ̀рзо по стъ̀лбите. 蛇沿着楼梯迅速爬行。❷爬一会儿（一阵）：Гъсѐницата ～я̀ по кло̀нчето и па̀дна на земя̀та. 毛虫在树枝上爬了一会儿就掉在地上了。

попъ̀лня 见 попъ̀лвам 和 попъ̀лням

попъ̀лням 见 попъ̀лвам

попъпл|я̀м［未］，**попъпля̀** -*еш*，-*ах*［完］❶开始爬（爬动）：Една̀ гъсѐница ～а по ръка̀та ми. 一条毛毛虫在我手上爬动。❷爬一阵（一会儿）

попъ̀ржа 见 попъ̀ржвам

попъ̀ржа|м［未］〈方〉同 пску̀вам — **се**［被动］～**не**［中］

попъ̀рж|вам［未］，**попъ̀ржа** -*иш*，-*их*［完］〈烹饪〉炸（煎）一下（一会儿），炸一炸，煎一煎

попържня̀［阴］〈方〉同 попръжня̀ 和 псувня̀

попързა̀лям［完］使滑动（滑行）一下（一会儿）— **се**［被动，中态］

попъ̀рхам 见 попръ̀хвам

попъстр|я̀м［未］，**попъстря̀** -*иш*，-*их*［完］使花哨一些；使花花绿绿，使五彩缤纷，使五光十色 — **се**［被动，中态］

попъ̀т|ен -*на*［形］～**ен вя̀тър** 顺风

попъту̀вам［完］旅行（游览）一下（一会儿）；（运输工具）行驶（开）一下（一会儿）

попъхт|я̀вам［未］，**попъхтя̀** -*ѝш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］喘一会儿粗气；时而喘粗气，时而气喘吁吁

попъ̀ч|вам се［未］，**попъ̀ча се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］挺一挺胸，腆一腆肚子

попъ̀шк|вам［未］，**попъ̀шкам**［完］❶吁一会儿长气；时而出长气 ❷呻吟（哼哼）一下（一会儿）

поп|я̀вам［未］，**попѐя** -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*，过被形动 -*я̀н*，-*я̀на*，-*ѐни* 和 -*я̀т*，-*я̀та*，-*ѐти*［完］唱一会儿（歌）；时而唱（歌）：Партиза̀ните тѝхо си ～я̀ваха. 游击队员们轻轻唱着歌。

пор -*ъ̀т*，-*а*，-*ове*［阳］黄鼠狼，黄鼬，鼬（*Mustela putoris*）

по̀р|а[1]［阴］❶汗毛孔，毛孔：Човѐк дѝша и с ～ите си. 人也用汗毛孔呼吸。❷〈转〉（木料、石头等的）细孔，微孔，小孔：～и на дърво̀ 木头的小孔 Вода̀та мина̀ва през ～ите на ка̀мъка. 水从石头的微孔透过。

по̀ра[2]［无复，阴］〈民〉年龄，年纪，岁数（常在与另一人比较时用）：Бащѝ ти е на мо̀я ～. 你父亲跟我同岁。Тѐ са хо̀ра на̀ша ～. 他们是我们的同龄人。срѐдна ～ 中年

порабо̀т|вам［未］，**порабо̀тя** -*иш*，-*их*［完］干一会儿工作，干一会儿活，做一会儿工，劳动一会儿：И днѐс да ～им, па у̀тре е пра̀зник, ця̀л дѐн ще си почѝваме. 今天咱们也干点活，明天是假日，咱们休息一整天。На младинѝ ～вах и земедѐлие. 我年轻时也干过点农活。— **се**［被动］

пора̀вно［副］平均地，均等地：Ще си разделѝм пари̇̀те ～. 咱们把这些钱均分。

пора̀два|м［完］使有些高兴（喜悦）；使高兴（喜悦）一会儿：Ня̀ма ту̀к гора̀ да ми ～ очѝте. 这里没有悦目的森林。

пора̀два|м се［完，中态］有点高兴；高兴一会儿：Детѐто се ～ на игра̀чката и я оста̀ви. 孩子高兴地玩了一会儿玩具后，就把它撂下了。

поради̇̀［前］由于…（的缘故），因为：Порадѝ тѐбе закъсня̀х. 我因为你而迟到了。～ ло̀шото врѐме 由于天气不好 То̀й не можа̀ да излѐзе ～ о̀стрите студовѐ. 因为天气太冷，他没能出门。◇ ～ **това̀**（表示原因的复合主从连词）因此，因而，所以：Тъка̀чев бѐ изнена̀дан от то̀зи въпро̀с и ～ това̀ се смутѝ и изчервѝ. 特卡切夫没料到会向他提出这个问题，因此感到困惑，脸也红了。

пора̀ждам[1]［未］，**породя̀** -*одѝш*，-*одѝх*［完］引起，产生，生出来；是…的原因；演化出，演成：Ду̀мите му ～одѝха съмнѐние у на̀с. 他的话使我们产生了怀疑。Гла̀дът ～а̀жда недово̀лства. 饥饿引起了不满。— **се**［被动］～**а̀ждане**［中］

пора̀ждам[2]［未］，**породя̀** -*одѝш*，-*одѝх*［完］〈民〉❶（在生头一个孩子后不到两年内）生第二个孩子：Ла̀ни родѝ едно̀ детѐ, сега̀ ще ～а̀жда. 去年她生了一个孩子，现在要生第二个了。❷〈方〉生；得到：Породѝла мъ̀жко детѐ. 她生了一个

男孩。~àждане［中］

пор|àждам се［未］，**породѝ се** *-одѝш се*，*-одѝх се*［完］［中态］发生，产生，出现，萌芽：И нòва，непонятна някаква мъка се ~àжда в душàта му. 他心中产生了一种新的、令人不解的痛苦。**~àждане**［中］

поражèн|ец *-ци*［阳］失败主义者

поражèни|е *-я*［中］❶失败，败北，战败，溃败：пълно ~е 彻底失败 претърпявам ~е（遭受）失败 нанàсям ~е 击败，使遭受失败 Врагът търпѝ ~е след ~е. 敌人遭到一个又一个的失败。❷［只单］（思想斗争、争论、比赛等的）失败，输，不成功：Лòшата игрà е причѝна за ~ето ни. 打得不好是我们输的原因。❸［常复］损坏，损失，破坏：Експлòзията нанèсе голèми ~я на цèлия квартàл. 爆炸事件使整个住宅区遭受很大损失。❹［常单］疾患；损害，损坏：Болесттà нанèсе ~е на сърцèто. 疾病损坏了心脏。~е в бъбреците 肾脏疾患

поражèнск|и *-а* поражèнство 的形容词：~о настроèние 失败主义情绪 ~а дèйност 破坏活动

поражèнство［无复，中］失败主义

поразберà 见 поразбѝрам

поразбѝ|вам［未］，**поразбѝя** *-еш*，*-х*［完］❶打破一些 ❷砸（劈）开一些 ❸捶打捶打 ❹搅和搅和：Поразбѝвай жълтъците да стоя̀т вcovà на пя̀на. 你把蛋黄打打，让它老有泡沫。❺损伤一些 ❻毁坏一些 ❼打败一些

поразб|ѝрам［未］，**поразберà** *-ерèш*，*-рàх*［完］了解（明白，懂得，理解）一些：Поразбрàх задàчата. 我对任务了解一些了。

поразбѝя 见 поразбѝвам

поразбол|я̀вам се［未］，**поразболèя се** *-èеш се*，*-я̀х се*，过主形动 *-я̀л се*，*-я̀ла се*，*-èли се*［完］［中态］生点病，害点病：Трябва пàк нèщо да се е ~я̀л. Зàран сѝгурно ще дòйде. 他大概又有哪儿不舒服了，明早他一定会来的。

поразбу̀|ждам［未］，**поразбу̀дя** *-диш*，*-дих*［完］（有些）叫醒；时而使惊醒：Детèто проплàква，та ни ~жда. 孩子一阵阵地哭，常常把我们闹醒。

поразбу̀л|вам［未］，**поразбу̀ля** *-иш*，*-их*［完］❶（把蒙头布、面纱）揭开一些；把（遮着的东西）露出一些；时而揭开（使露出）❷揭示（解开，猜出）一些

поразбунту̀вам［完］搞搞暴动，造造反，闹闹事 — **се**［被动，中态］

поразбу̀твам［未］，**поразбу̀там**［完］❶推开一些；时而推开 ❷拨动拨动，拨乱（搅乱，弄乱）一些；时而拨动（拨乱、搅乱，弄乱）：Поразбу̀тай òгъня да плàмне. 你把火拨一拨，让它烧得旺点。— **се**［被动］

поразбърк|вам［未］，**поразбъркам**［完］❶弄乱（搞乱）一些；时而弄乱；拨拨；时而拨动 ❷和和，搅搅，搅拌搅拌；时而和（搅动，搅拌）：Поразбъркай кàшата да не загорѝ. 你把粥搅搅，免得糊了。❸摇晃摇晃，搅浑一些；时而摇晃（搅浑）❹有些搅乱（扰乱）；使有些糊涂；稍稍打乱思路；时而搅乱（扰乱）：Твòята нередòвност ни ~а рàботата. 你有时来有时不来扰乱了一点我们的工作。— **се**［被动］

поразбя̀г|вам се［未］，**поразбя̀гам се**［完］［中态，只复和三单］❶向四面八方跑一会儿，四散奔逃一会儿：Завалѝ дъжд и хòрата се ~аха. 下雨了，人们向四面八方跑走了。❷四处奔走一阵

развàл|ям［未］，**поразвалѝ** *-ѝш*，*-ѝх*［完］❶破坏（毁坏、拆毁，弄坏，搞坏，损坏）一些：Поразвалѝх писèца. 我把钢笔尖弄坏了一点。Поразвалѝ си настроèнието. 他把自己的情绪搞坏了一点。— **се**［反身，被动］

поразвар|я̀вам се［未］，**поразварѝ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*［完］［被动，中态］煮（熬）烂一些：Остàвих джолàна да се ~ѝ. 我把牛腿肉放在那儿煮烂点。

поразведà 见 поразвèждам

поразведр|я̀вам［未］，**поразведрѝ** *-ѝш*，*-ѝх*［完］同 поразвèдрям

поразвèдр|ям［未］，**поразведрѝ** *-ѝш*，*-ѝх*［完］❶使变晴（晴朗）一些 ❷〈转〉驱散一些愁思，使高兴一些；使清新一些；时而使高兴（使清新）：Шегѝте на учѝтеля ~яха досàдните часовè по математѝка. 老师开的玩笑使枯燥的数学课变得稍微愉快一些。— **се**［被动，中态］：Небèто се ~ѝ. 天空变晴朗一些了。

поразвè|ждам［未］，**поразведà** *-дèш*，*-дох*，*-де*，过主形动 *-л*［完］带领某人到各处走走：Поразведòха ни из градà. 他们带我们在城里逛了逛。Поразведѝ кòня，че е мòрен. 马累了，你遛遛它。— **се**［被动］

поразвесел|я̀вам［未］，**поразвеселѝ** *-ѝш*，*-ѝх*［完］使快活（开心）一些；时而使快活（开心）— **се**［被动，中态］：Майòрът се ~ѝ и в стàята отнòво се разнèсе висòкият му младèжки смях. 少校高兴起来了，房间里重又响起他那响亮的充满青春活力的笑声。

поразвèя 见 поразвѝвам

поразвѝ|вам［未］，**поразвѝя** *-еш*，*-х*，过被形动 *-т*［完］❶捻（拆，解，打，拧）开一些 ❷使展开一些，使微微飘扬 ❸发（长，生）出一些（芽、叶、枝等）— **се**［被动，中态］

поразвидел|я̀вам се［只三］**поразвиделя̀ва се**［未］，**поразвиделѝ се** *-èе се*，*-ѝ се* 和 *-я̀ се*［完］［无人称］天有些亮（微微亮）

поразвѝквам се［未］，**поразвѝкам се**［完］一个劲地（用力地）叫喊一会儿

поразв|ѝрам се［未］，**поразврѝ се** *-рѝш се*，*-я̀х се*，过主形动 *-ря̀л се*，*-ря̀ла се*，*-рèли се*［完］［中态］❶煮透（煮烂，煮软）一些：Картòфите са се ~рèли. 土豆煮得有些烂了。❷微微沸腾（开）起来

поразвѝя 见 поразвѝвам

поразвл|ѝчам［未］，**поразвлекà** *-ечèш*，*-я̀кох*，*-èче*，过主形动 *-я̀къл*，*-я̀кла*，*-èкли*［完］❶（向四处）拖拖 ❷微微拖（牵拉）着 ❸使快活快活，使开开心，使解解闷，逗逗乐：Опѝтах се да го ~екà. 我曾试着给他解解闷。— **се**［反身，被动］

поразврат|я̀вам 和 **поразвращàвам**［未］，**поразвратя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］使变得有些淫荡 — **се**［反身，被动］

поразврѝ се 见 поразвѝрам се

поразвъ̀|ждам［未］，**поразвъ̀дя** *-диш*，*-дих*［完］繁殖一些；繁育一些：Поразвъ̀дихме кокòшки. 我们繁育了一些母鸡。— **се**［被动，中态］

поразвър|звам［未］，**поразвъ̀ржа** *-жеш*，*-зах*［完］（把结子等）解开点；（把捆好的东西）打开点；解开（打开）一会儿；时而解开（打开）：Поразвъ̀рзвай рàната да я лъ̀ха въ̀здух. 你把包扎的伤口打开一会儿透透气。◇ **~звам езѝка си** 话多了一些：Ракѝята бè ~зала езѝка му. 白酒使他的话多了起来。**~звам кесѝята си** 支付时稍微大方一些

поразвърт|я̀вам［未］，**поразвъртя̀** *-ѝш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，

-я̀ла, -ѐли, 过被形动 -я̀н, -я̀на, -ѐни [完] ❶转(拧,捻)开一点 ❷朝四面挥动挥动(抡抡): Поразвъртя̀х тоя̀гата и ку̀четата се разбя̀гаха. 我抡了抡棍子,那些狗就向四面逃走了。— се [被动,中态]: Тя̀ се ~я̀ и сло̀жи къ̀щата в рѐд. 她忙了一阵,就把屋子整理得井井有条。

поразвя̀вам [未], **поразвѐя** -ѐеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли, 过被形动 -я̀н, -я̀на, -ѐни 和 -я̀т, -я̀та, -ѐти [完] ❶使飘动(飘扬,摆动)一会儿 ❷吹散(吹开,刮开)一些 — се [被动,中态]

поразга̀лвам [未], **поразга̀ля** -иш, -их [完] 把…娇惯得有些爱要脾气,有些惯坏: Поразга̀лили сте деца̀та. 你们把孩子们有些惯坏了。— се [被动,中态]

поразга̀рям се [未], **поразгоря̀ се** -орѝш се, -оря̀х се [完] [中态] ❶燃旺一些,变得比较炽烈: О̀гънят се ~оря̀. 火烧得旺一些了。❷变得比较强烈(激烈,猛烈)

поразга̀щвам се [未], **поразга̀щя се** -иш се, -их се [完] [中态] ❶衣服穿得不利落(裤子系得不紧)地走一会儿 ❷〈转〉有些任性(放纵,惯坏,不听话): Ня̀кои мѐстни големцѝ се бя̀ха ~или. 一些地方上的大人物有点恣意妄为。

поразглѐждам [未], **поразглѐдам** [完] 察看察看,观察观察,看看;察看(观察,看)一会儿: То̀й ~да към небѐто и към планина̀та да вѝди какво̀ ще бъ̀де днѐс врѐмето. 他朝天上和山上看看,想知道今天的天气会怎么样。— се [被动]

поразглѐзвам [未], **поразглѐзя** -иш, -их [完] 有些溺爱(惯坏),把…娇惯得有些爱要脾气: Поразглѐзили сте детѐто. 你们把孩子有点惯坏了。— се [被动,中态]

поразглобя̀вам [未], **поразглобя̀** -ѝш, -ѝх [完] 拆(卸)开一些: Поразглобѝх машѝната. 我把机器拆开了一些。— се [被动]

поразгневя̀вам [未], **поразгневя̀** -ѝш, -ѝх [完] 使有些生气(愤怒),有些惹恼(激怒) — се [被动,中态]

поразгова̀рям [未], **поразгово̀ря** -о̀риш, -о̀рих [完] ❶同…谈谈使解解闷: То̀й, като̀ добъ̀р съсѐд, ѝдеше да ~о̀ри и успоко̀й ба̀й Ма̀рка. 他作为一个好邻居,跑来跟马尔科大叔聊聊,安慰安慰他。❷引某人说说话 — се [被动,中态,互及]: А̀з дойдо̀х да се ~о̀рим. 我到这儿来跟你聊聊天。

поразго̀лвам [未], **поразго̀ля** -иш, -их [完] 脱去(使裸露)一些,亮出(露出)一些;时而使裸露(亮出,露出): Поразго̀лих си шѝята. 我把脖子露出来一点。— се [反身,被动]

поразгорещя̀вам [未], **поразгорещя̀** -ѝш, -ѝх [完] ❶使暖(热)一些 ❷刺激刺激,使有些激动(兴奋) — се [被动,中态]: Ора̀торът се ~ѝ. 演讲人变得有些激动。

поразгоря̀вам се [未], **поразгоря̀ се** -ѝш се, -я̀х се [完] [中态] 同 поразга̀рям се: О̀гънят се ~я̀. 火旺一些了。

поразгра̀бвам [未], **поразгра̀бя** -иш, -их [完] 抢(掠,劫)走一些: Поразгра̀биха вѐщите му. 他们抢走了他的一些东西。— се [被动]

поразгра̀ждам [未], **поразградя̀** -дѝш, -дѝх [完] 把围墙拆掉一些: ~ждам дво̀ра 把院子的围墙拆掉一些 — се [被动]

поразгря̀вам [未], **поразгрѐя** -ѐеш, -ѐях 和 -я̀х, 过主形动 -ѐял 和 -я̀л, -я̀ла, -ѐли, 过被形动 -я̀т, -я̀та, -ѐти 和 -я̀н, -я̀на, -ѐни [完] ❶热热,加加热;烤热(烧热,晒暖)一些: Поразгрѐй я̀денето. 你把菜热一热。❷使发些热

поразгъ̀вам [未], **поразгъ̀на** -неш, -нах, 过被形动 -нат [完] 打(舒展,铺,掀)开一些: Но̀на изва̀ди от сандъ̀ка едѝн голя̀м червѐн ша̀л и го ~на. 诺娜从木箱里抽出一条大的红围巾,把它稍稍打开。— се [被动]

поразгъ̀рдвам [未], **поразгъ̀рдя** -иш, -их [完] 微敞开怀(衣襟,胸): Поразгъ̀рдих се, че ми е то̀пло. 我觉得热,所以把衣襟敞开了一些。— се [反身,被动]

поразда̀вам [未], **пораздам** -дѐш, -до̀х, -дѐ, 过主形动 -л [完] 分发(发给,分给,分配,分派)一些: Поразда̀дох си кнѝгите. 我把书分给别人一些。— се [被动]

раздвижвам → **пораздвѝжвам** [未], **пораздвѝжа** -иш, -их [完] ❶使运动运动;使移动移动;使转动转动 ❷激励激励,使有些兴奋,激起一些 — се [被动,中态]: За ма̀лко врѐме Ра̀йко се ~и. 莱伊科动了一会儿。

пораздѐлям [未], **пораздѐля̀** -ѝш, -ѝх [完] ❶分开(划分)一些;时而分开 ❷分一些遗产: Дѐлбата е лѐсна ра̀бота. Ще се съберѐм едѝн дѐн и ще си ~ѝм нѐщичко. 分家容易,哪天我们聚在一块儿,分点东西。❸分给一些;时而分给 ❹隔开(分开)一些;时而隔开(分开) ❺使分散(分开)一些;时而使分散(分开) — се [被动,中态]

пораздера̀ 见 пораздѝрам

пораздѝгам [完] ❶拿走(拿开,拣走,撤去,收起,收拾起)一些;很快地拿走(拿开,拣走,撤去,收起,收拾起) — се [被动]

пораздѝгна -еш, -ах, 过被形动 -ат [完] 同 пораздѝгам — се [被动]

пораздѝрам [未], **пораздера̀** -ерѐш, -ра̀х [完] ❶撕碎(扯碎,撕破)一些,撕出一些窟窿 ❷抓破(抓伤,划破)一些 ❸折磨折磨,使疼痛 ❹透入(穿透,打破)一些

поразздра̀звам [未], **пораздра̀зня** -ниш, -них [完] ❶逗弄逗弄;撩惹撩惹;有些惹怒;时而逗弄(撩惹,惹怒): То̀зи о̀тговор го ~ни. 这一答复把他有些惹怒了。❷刺激刺激,激起(挑起)一些 — се [被动,中态]

пораздра̀зням [未], **пораздра̀зня** -иш, -их [完] 同 пораздра̀звам — се [被动,中态]

пораздробя̀вам [未], **пораздробя̀** -ѝш, -ѝх [完] 击(打,砸,弄,捣)碎一些;使分散一些 — се [被动]

пораздру̀свам [未], **пораздру̀сам** [完] ❶摇撼摇撼;使有些颠簸(震动): Пораздру̀сах чернѝцата. 我摇了摇桑树。❷〈转〉使有些震荡(震惊,激动) — се [被动]

пораздрънкам [完] ❶摇响一会儿;有些颠簸;颠簸一会儿: Пораздрънкаха машѝната. 他们把机器摇响了一会儿。❷到处说说,见人就说说(新闻、闲话等): Що̀м чу̀ят новина̀та, ще я ~т из махала̀та. 他们只要一听见新闻,就会在村子里到处传播。

поразду̀мвам [未], **поразду̀мам** [完] ❶(用语言)安慰安慰,使解解忧;安慰一会儿: Хо̀дя при ста̀рата да я ~. 我到老太太那儿去安慰安慰她。❷劝告劝告(使改变信念、意见、主意等): Поразду̀маха го да не тръ̀гва вѐчер. 他们劝了劝他,让他别在晚上动身。

поразду̀хвам [未], **поразду̀хам** [完] ❶吹旺一些,鼓风使燃烧旺盛一些: ~вам о̀гъня 把火吹旺一些 ❷煽起(燃起,激起)一些: Поразду̀ха ста̀рата вражда̀. 他煽起了旧仇。— се [被动]

пораздъ̀рпвам [未], **пораздъ̀рпам** [完] ❶朝各个方向拖(拉,扯)一点;扯松一些,扯坏一些: Пораздъ̀рпаха ми кнѝги-

те. 他们把我的书扯乱了一点。❷乱买一些

поразени|к -ци [阳], **поразеница** [阴]〈口〉(以坏行为、卑劣手段)捣乱的人,祸害人的人;非常坏的家伙

поразеленя|вам се [未], **поразеленя се** -иш се, -их се [完][中态] 变绿一些,被绿色植物遮盖一些;长出一些绿叶: Дърветата се ~йха. 树木长出了一些绿叶。

поразйн|а се -еш се, -ах се [完,中态] 张(开)一些: Дъскѝте са се ~али. 木板裂开了一些。

поразигра|вам [未], **поразиграя** -еш, -х [完] ❶使跳跳舞,使跳动跳动 ❷使(心)跳(搏动)得有些厉害 ❸愚弄愚弄;要弄要弄;使白白地跑腿: Поразиграха ме да ходя нагоре надолу. 他们使我楼上楼下地白白跑腿。— **се** [被动,中态]

поразйсква|м [完]〈书〉讨论讨论,研讨研讨,商讨商讨;磋商磋商,商量商量;讨论(研讨,商讨,磋商,商量)一会儿: Трябва да ~ш с него. 你应该跟他商量商量。

поразйтел|ен -на [形] 惊人的,令人吃惊的;令人莫名其妙的;非常突出的;异常的: ~на памет 惊人的记忆力 ~но впечатление 极为深刻的印象 ~на прилика 惊人的相似 **~но** [副]: Тъкачев беше ~но спокоен външно. 特卡切夫表面上异常镇静。**~ност** -ността [中]

поразйя [阴]〈民〉❶灾难,灾祸,祸事,倒霉的事: Син му пак е направил някоя ~. 他儿子又闯祸了。Става ~. 发生了祸事。❷做坏事的人,祸害人的人,闯祸的人 ◇ **на** ~ 1.不吉利,不祥之兆 2.非常多,很厉害: Както се вижда, и утре ще имаме пек на ~. 看来,明天也会热得要命。

поразка|звам [未], **поразкажа** -жеш, -зах [完] 讲讲,说说,述说述说,陈述陈述,叙述叙述;时而讲(说,述说,陈述,叙述): Приседни тука на камъка! Поразкажи ни нещо, да чуем и ние. 你坐在这块石头上,给我们讲点什么,让我们也听听。

поразка|йвам се [未], **поразкая се** -еш се, -ях се [完][中态] 有些后悔(懊悔,追悔,悔过,遗憾)

поразкал|вам [未], **поразкалям** [完] 使变得有些泥泞;使染上一些污泥: Улиците се ~яха. 街道有些泥泞。— **се** [被动,中态]

поразкап|я се -еш се, -ах се [完][中态] ❶有些腐烂(腐朽,腐败): Зеленчукът се ~а. 蔬菜有些烂了。❷〈转〉(在一定程度上)瓦解(解体,腐化,腐败)

поразкарвам [未], **поразкарам** [完] ❶分运(分送)到各地一些 ❷使走动走动,使动弹动弹,遛遛;使走动(动弹)一会儿,遛一会儿 ❸使某人白白地跑跑腿,使某人白白地跑一会儿腿 ❹使离开一会儿;赶走(赶散)一些 ❺〈转〉消除(排遣)一些 ❻使扩大一些 — **се** [被动,中态]

поразкашк|вам се [未], **поразкашкам се** [完][中态] 有点成了糊状,有些烂: Гроздето се ~а. 葡萄有点烂了。

поразкашлям се [完,中态] 很厉害地咳嗽一会儿: Поразкашлях се от цигарата. 我因为抽烟咳嗽了一阵。

поразкая се 见 поразкайвам се

поразквас|вам [未], **поразквася** -иш, -их [完] 喝(含)点(稀的、带汁的)东西润润嗓子: Поразквасваме си устата със зелени джанки. 我们吃点青的樱桃李润润嗓子。— **се** [被动,中态]

поразкис|вам [未], **поразкисна** -неш, -нах [完] 泡软(泡涨)一些 — **се** [被动,中态]

поразклатен -а ❶ поразклатя 的过被形动 ❷[用作形] 1.有些活动(松动,摇动)的 2.〈转〉受了些损伤的,不太健全的,有些坏了的: ~о здраве 不太好的健康状况

поразкла|щам [未], **поразклатя** -тиш, -их [完] 摇撼摇撼,撼动撼动;时而摇撼(撼动,使不稳): Лампата намаля и все да примигва. Домакинята стана, ~ти я: — Ще трябва да я доля. 油灯光变得微弱,忽明忽暗。主妇站起来,摇晃摇晃它说:"我得给这灯添油了。" — **се** [被动,中态]

поразков|авам [未], **поразкова** -еш, -ах [完] 把钉子拔下来一些;打下一些蹄铁 — **се** [被动]

поразколеба|вам [未], **поразколебая** -еш, -х [完] 使有些动摇(犹豫不决,拿不定主意,踌躇): Искаше да замине, но другарите му го ~ха. 他本想走,可是他的朋友们使他有些拿不定主意了。— **се** [被动,中态]: Той малко се ~ в своето решение. 他对自己的决定有些犹豫。

поразкопа|вам [未], **поразкопая** -еш, -х [完] 掘(刨)松一些: Тя все да замаже, но рече по-напред да ~е, та да се изравни. 她开始抹灰泥了,不过又决定先把地刨刨,好把地弄平。— **се** [被动]

поразкопча|вам [未], **поразкопчая** -еш, -х [完] 解开一些(纽扣等) — **се** [反身,被动,中态]

поразкрач|вам се [未], **поразкрача се** -иш се, -их се [完][中态] 把两腿撇(叉)开一些: Пипна здраво косата, ~и се и почна. 他紧握住大镰刀,把两腿叉开一些,开始干了起来。

поразкри|вам [未], **поразкрия** -еш, -х, 过被形动 -т [完] 启(敞,打,解,张,睁,揭,掀,展)开一些 — **се** [被动,中态]

поразкрив|явам [未], **поразкривя** -иш, -их [完] 使弯曲(弄弯,扭歪,撇歪)一些 — **се** [被动,中态]

поразкрия 见 поразкривам

поразкървав|явам [未], **поразкървавя** -иш, -их [完] 使(受伤)出一些血,弄出些血,弄破一些: Поразкървавих засъхналата рана. 我把结痂的伤口弄出了些血。— **се** [被动,中态]

поразкърт|вам [未], **поразкъртя** -иш, -их [完] 撬掉(打碎,撬碎)一些: Поразкъртих мазилката на стената. 我把墙上的灰泥撬掉了一些。— **се** [被动,中态]

поразкърш|вам [未], **поразкърша** -иш, -их [完] ❶敲碎(砸碎;掰开)一些 ❷伸直(伸开,舒展)一些;伸直(伸开,舒展)一会儿: Размаха ръцете си, за да ги ~и. 他挥动挥动胳臂,舒展舒展。— **се** [被动,中态]

поразкъсвам [未], **поразкъсам** [完] ❶撕碎(扯破,弄碎)一些;咬死一些: Поразкъса платa. 他把布扯破了一些。❷扯断(弄断)一些 — **се** [被动,中态]

поразл|ивам [未], **поразлея** -еш, -ях, 过主形动 -ял, -яла, -ели, 过被形动 -ян, -яна, -ени 和 -ят, -ята, -ети [完] 使水溢出(洒出)一些: Поразлях малко от виното, като го пресипвах. 我灌葡萄酒时,洒了一些。— **се** [被动,中态]

поразлист|вам [未], **поразлистя** -иш, -их [完] 翻阅翻阅,浏览浏览;时而翻阅(浏览) — **се** [被动]

поразлист|вам се [未], **поразлистя се** -иш се, -их се [完][中态](树)长了一些叶子;渐渐地长叶子: Дърветата се ~иха. 树木已长了一些叶子。

поразлистя 见 поразлиствам

поразлистя се 见 поразлиствам се

поразлюл|явам [未], **поразлюлея** -еш, -ях, 过主形动 -ял, -яла, -ели, 过被形动 -ян, -яна, -ени [完] 使微微摆动

(晃动),摇撼摇撼: Вя̀търът ~я̀ва клоните. 风使树枝微微摆动。— се [被动,中态]

поразлют|я̀вам се [未], **поразлютя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 有些生气(发怒,恼怒);生一会儿气,发一会儿怒;时而生气(发怒,恼怒): Като̀ научи новината, той се ~й, но скоро му мина ядът. 他听说这消息后,有些生气,不过他的气很快就消了。

поразма̀|звам [未], **поразма̀жа** *-жеш, -зах* [完] ❶涂(抹)上一些;薄薄地涂(抹)一层: Поразма̀зах маслото върху филията. 我往面包片上抹了些黄油。❷压死(捻死,轧死)一些 — **се** [被动,中态]

поразма̀хвам [未], **поразма̀хам** [完] 来回微微摆动(挥动);来回摆动一会儿;时而来回摆动: ~ кърпата 挥动一会儿手帕 Поразма̀ха опашката си. 它微微摆动着尾巴。— **се** [被动,中态]

поразма̀цам [完] 涂(抹)上一些

поразма̀чкам [完] ❶揉烂(揉碎)一些 ❷捻死(压死)一些

поразмѐк|вам [未], **поразмѐкна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶揉软(弄软,使柔软,使软化)一些: Дъждът ~на почвата. 雨水使土壤变软了一些。❷〈转〉使有些心软 — **се** [被动]

поразмѐк|вам се [未], **поразмѐкна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] ❶变软一些,变得柔软一些,软化一些;时而变软: Земята се ~на от дъжда. 土地因为雨水而变软了一些。❷〈转〉变得有些心软: Сърцето му се ~на от тези молбѝ. 这么多次恳求使他有些心软。

поразмѐн|ям [未], **поразменя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶变换(换,换来)一些: Той ~й с тях няколко ду̀ма. 他同他们交谈了几句。❷穿错(拿错)一些 — **се** [被动]

поразмѐс|вам [未], **поразмѐся** *-иш, -их* [完] 揉匀(揉透,和好)一些: Поразмѐсих бойте. 我把油漆和匀了一些。

поразмѐст|вам [未], **поразмѐстя** *-иш, -их* [完] 移动(挪动)一点;分别安置好一些;时而移动(挪动): Да ~им столовете по̀-нашироко. 咱们把椅子挪得间距大一些。— **се** [被动,中态]

поразмѝ|вам [未], **поразмѝя** *-еш, -х* [完] ❶使溶解一些 ❷冲刷掉(冲毁)一些: Дъждовете са ~ли мазилката. 雨水把灰泥冲刷掉了一些。

поразмѝн|а се *-еш се, -ах се* [完,中态] 对付对付,设法对付一下,应付过去一些,逃脱一些: Тази неприятност се ~а. 这件不愉快的事基本上算是过去了。

поразмѝсл|я *-иш, -их* [完] 考虑考虑,思量思量,斟酌斟酌;考虑(思量,斟酌)一会儿: Като̀ ~иш, ще разберѐш грѐшката си. 你好好想一想,就能明白你的错误。

поразмѝсл|я се *-иш се, -их се* [完,中态] 同 поразмѝсля

поразмѝ|там [未], **поразметѐ** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте* [完] 扫开(扫到旁边)一些;打扫干净点: Поразметѝ снега̀ да се мина̀ва. 你把雪扫开点,好走人。

поразмота̀|вам [未], **поразмота̀я** *-еш, -х* [完] (把线等)捯开一些

поразмраз|я̀вам [未], **поразмразя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使微微解冻;使变温一些: Слънцето ~й леда̀. 太阳使冰融化了一些。— **се** [被动]

поразмръз|вам се [未], **поразмръзна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] 稍稍解冻,化开一些: Почвата се ~на. 土壤已稍稍解冻。

поразмърд|вам [未], **поразмърдам** [完] ❶使微微动弹,使稍稍移动,使微微摇动 ❷使积极一些,推动推动;弄醒;使振作一些 — **се** [被动,中态]: Той се ~а, намръщи се и изо̀хка с глас, сякаш бѐ найстина болен от тѐжка болест. 他动弹了一下,皱起眉头,喊了声"哎哟",好像真的得了重病一样。

поразмъ̀т|вам [未], **поразмъ̀тя** *-иш, -их* [完] 搅浑(弄浑)一些;时而搅浑(弄浑): Поразмъ̀тиха ми вода̀та. 他们把水给我搅浑了点。— **се** [被动,中态]

поразн|а̀сям [未], **поразнеса̀** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе*, 过主形动 *-ѐсъл, -ѐсла* [完] ❶分别送到(各处)一些: Да ~еса̀ от пока̀ните, докато̀ е още свѐтло. 趁天没黑,我把请帖分发分发。❷驱散(赶散,吹散)一些 ❸散布一些 — **се** [被动,中态]

поразнѝжа *-жеш, -зах* [完] ❶使(穿成串的东西)散开一些,拆开一些 ❷使有点散架

пора̀зни|к *-ци* [阳], **пора̀зница** [阴]〈民〉同 пора̀зеник: Дръжте този ~к! 抓住这个坏家伙!

поразнѝщ|вам [未], **поразнѝщя** *-иш, -их* [完] ❶把(织物或编织物的)线、纱抽出(拆掉)一些: ~вам чора̀п 把袜子拆掉一点 ❷〈转〉找出点头绪解决解决,弄清楚(査明白)一些 — **се** [被动,中态]

поразор|а̀вам [未], **поразора̀** *-ѐш, -а̀х* [完] 耕松(开垦)一些(一部分): Поразора̀хме па̀сищата. 我们开垦了一部分牧场。— **се** [被动]

поразотѝ|вам се [未], **поразотѝда се** *-деш се, -дох се, -де се*, 过主形动 *-шъл се* 和 *-шел се, -шла се* [完] [中态,只复和三单] 走散(分头走开)一些: Го̀стите се ~доха. 客人们走掉了一些。

поразпа̀д|на се *-неш се, -нах се* [完,中态] ❶碎落(塌落,崩落,分解,分裂)了一些 ❷分散(分裂)了一些,部分地瓦解(解体,崩溃): Организа̀цията се ~на. 这个组织部分地解体了。

поразпа̀л|вам [未], **поразпа̀ля** *-иш, -их* [完] ❶点着一些;使燃烧得更旺一些;时而使燃烧得更旺: Поразпа̀ли о̀гъня. 他使火烧得旺些。❷〈转〉使炽烈一些,比较强烈地展开 — **се** [被动]

поразп|а̀рям [未], **поразпо̀ря** *-о̀риш, -о̀рих* 和 *-ра̀х*, 过主形动 *-ра̀л* [完] ❶拆掉一些;时而拆: Поразпо̀ри част от чора̀па. 她把袜子拆掉了一点。❷撕碎(扯破,弄破,剖开)一些;时而撕(扯,弄破,剖) — **се** [被动,中态]

поразпа̀|свам [未], **поразпа̀ша** *-шеш, -сах* [完] ❶把腰带解开点;把腰带解开一会儿;时而解开(腰带): Поразпа̀сал си по̀яса. 他把腰带解开了一点。❷〈转〉使松懈一些,有点惯坏;时而使松懈 — **се** [被动,中态]

поразпѐн|ям [未], **поразпѐня** *-иш, -их* [完] 使起一些泡沫: Поразпѐни вода̀та. 他把水弄得起了一些泡沫。— **се** [被动,中态]

поразпѐр|вам [未], **поразпѐря** *-иш, -их* [完] 展开(张开,使舒展开,伸开,伸直)一些: Птѝцата ~и крилѐ. 小鸟把翅膀张开一些。— **се** [被动,中态]

поразпѐя се 见 поразпя̀вам се

поразпилѐя *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* [完] ❶洒落(撒落,撒开,散开)一些 ❷挥霍(滥用)掉一些: Поразпиля̀ха наслѐдството си. 他们把继承的遗产挥霍掉了一些。— **се** [被动,中态]

поразпѝтвам [未], **поразпѝтам** [完] 问清楚一些,详细打

听打听;时而询问(打听) — **се** [被动]

поразпищ|явам се [未], **поразпищя се** *-йш се, -ях се* [完] [中态] 大声尖叫一会儿;时而大声尖叫: Детèто се ～я в двòра. 孩子在院子里大声尖叫了一阵。

поразпла|квам [未], **поразплàча** *-чеш, -ках* [完] 使(引得,惹得)某人哭一会儿;时而引得(惹得)某人哭: Тя ～ка детèто и си излèзе. 她把孩子惹哭了一会儿之后就出去了。 — **се** [被动,中态]

поразплатя се 见 поразплàщам се

поразплàча 见 поразплàквам

поразпла|щам се [未], **поразплатя се** *-тйш се, -тùх се* [完] [中态] ❶缴纳了一些(一部分);偿付了一些(一部分) ❷报了点仇,算了点账

поразплèскам [完] 砸扁(锤平,压扁)一些: Поразплèскай погàчата. 你把饼压扁一点。

поразпл|йтам [未], **поразплетà** *-етèш, -èтох, -èте*, 过主形动 *-èл* [完] ❶拆开(使散开,捻开)一些: ～йтам пулòвера 把毛衣拆掉点 ❷找出点头绪解决解决,弄清楚些,查明白点 — **се** [被动,中态]

поразпòря 见 поразпàрям

поразпрàв|ям [未], **поразпрàвя** *-иш, -их* [完] 讲讲,说说,叙述叙述;时而讲(说,叙述): Вèчер край огнйщето понякога ни ～я по някоя прйказка. 晚上在火塘旁,他有时给我们讲一两个故事。 — **се** [被动]

поразпрàв|ям се [未], **поразпрàвя се** *-иш се, -их се* [完] [中态,互及] 争论争论,争辩争辩,辩论辩论,争执争执,抬抬杠: Поразпрàвих се àз с нèго по тòзи вънрòс. 我跟他就这个问题争论了一会儿。

поразпрà|щам [未], **поразпрàтя** *-тиш, -тих* [完] 分别送(寄,派出)一些: Поразпрàтихме покàни. 我们把请帖送出去了一些。

поразпрèгна 见 поразпрягам

поразприкà|жа се *-жеш се, -зах се* [完,中态] 同 поразприкàзвам се

поразприкàзва|м се [完,中态] 起劲地聊一会儿天: Срамỳва се и мълчй, но скòро ще се ～. 她害羞,不说话,不过很快就会起劲地聊起来的。

поразпрода|вам [未], **поразпродàм** *-дèш, -дох, -де*, 过主形动 *-л* [完] (零售着)卖掉一些: Поразпродàде си имòта. 他把财产零零星星地卖掉了一些。

поразпрьс|вам [未], **поразпрьсна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] (向四处)喷洒(撒)一些,使散开一些 — **се** [被动,中态]: Навàлицата се ～на. 人群散开了一些。

поразпр|ягам [未], **поразпрèгна** *-èгнеш, -èгнах*, 过被形动 *-èгнат* [完] 卸下一会儿(牲口的套);时而卸下(套): Дядо Гèно ～èгна конèте, сèднахме и трйма под сянката. 甘诺爷爷给马卸下套,我们三个都在树阴里坐下。

поразпỳк|вам [未], **поразпỳкам** [完] 使破碎(打破,碰破)一些,打出些缺口(裂纹) — **се** [被动,中态]: Земята се е ～ала. 土地有点裂了。

поразпỳс|кам 和 **поразпỳщам** [未], **поразпỳсна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶放一会儿假;时而放假 ❷解散(遣散,解雇)一些;时而解散(遣散,解雇) ❸放松一些;时而放松: Апрйлов сèдна под ябълката, ～на висòката якà, коятo му стягаше гърлото. 阿普利洛夫坐到苹果树底下,把卡他喉咙的高领解开一会儿。 — **се** [被动,中态]

поразпỳщам 见 поразпỳскам

поразпъ|вам [未], **поразпъна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 拉(抻,展)开一些,使张开一些: Поразпъвай платнòто. 你把这块布抻开一些。 — **се** [被动,中态]

поразпъ|ждам [未], **поразпъдя** *-диш, -дих* [完] 赶散(驱散,赶走)一些;时而赶散(驱散,赶走): Поразпъдихме децàта от двòра и сегà е тйхо. 我们把孩子们从院子里赶走了,现在变得安静了。 — **се** [被动]

поразпъна 见 поразпъвам

поразп|явам се [未], **поразпèя се** *-èеш се, -ях се*, 过主形动 *-ял се, -яла се, -èли се* [完] [中态] 大唱一会儿,高歌一会儿: Поразпяха се децàта. 孩子们高声唱了一会儿。

поразрабòт|вам [未], **поразрабòтя** *-иш, -их* [完] ❶加加工;有时加工: ～вам пòчвата 使土地变平整些 ❷研究研究,分析分析;有时研究(分析) ❸练好(练得完善,使精湛)一些;有时练 — **се** [被动,中态]

поразр|àвям [未], **поразрòвя** *-òвиш, -òвих* [完] ❶掘(刨,翻)开一些;时而掘(刨,翻): Тя ～òви òгъня. 她把火拨了拨。❷(把埋着的东西)刨出来一些 ❸翻得有点乱,搞乱一些 — **се** [被动]

поразран|явам [未], **поразранй** *-йш, -йх* [完] ❶使受点伤;划破点皮;时而使受伤(划破皮): Тèсните обỳвки му бяха ～йли кракàта. 瘦皮鞋把他的脚挤伤了点。❷把未长好的伤口重新弄破一点;时而弄破未长好的伤口 ❸〈转〉有些触及(痛处),使有些不安;时而触及痛处,时而使不安 — **се** [反身,被动]

поразрев|àвам се [未], **поразревà се** *-èш се, -àх се* [完] [中态] 高声嚎叫(大吼,大哭): Поразревà се момчèто и си отйде. 男孩大哭了一阵之后走了。

поразред|явам [未], **поразредя** *-йш, -йх* [完] 同 поразрèждам: Поразредйха сирòпа. 他们把浓缩果汁冲淡了一些。 — **се** [被动,中态]

поразрè|ждам [未], **поразредя** *-дйш, -дйх* [完] ❶使稀疏一些,使拉开些距离,使加大些间距 ❷使淡些,弄稀些,冲淡点,稀释一些 — **се** [被动,中态]: Публиката се ～дй в лòжите. Излязоха навън да пỳшат. 包厢里的观众变稀少了些,一些人到外面吸烟去了。

поразр|йвам [未], **поразрйя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* 和 **поразрйна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 掘(刨)开一些,刨刨,乱刨一些;时而掘(刨,乱刨): Поразрйнах жартà. 我把炭火刨了刨。 — **се** [被动]

поразрòвя 见 поразрàвям

поразрущ|àвам [未], **поразрушà** *-йш, -йх* [完] 破坏(毁坏,拆毁,损坏)一些 — **се** [被动,中态]

поразр|язвам [未], **поразрèжа** *-èжеш, -язах* [完] 切(裁)开一些 — **се** [被动]

поразса|ждам [未], **поразсадя** *-дйш, -дйх* [完] 移栽一些;插点秧: Поразсадйх босйлека. 我移栽了一些罗勒。 — **се** [被动]

поразсè|йвам [未], **поразсèя** *-еш, -ях* [完] ❶撒布一些(种子),播一会儿(种),播一些(种);时而播 ❷分散(耗散,使漫射,驱散,赶散)一些;时而分散(耗散,使漫射,驱散,赶散): Товà внимàние на стрйна Кузмàница ～йва мъката от сърцèто й. 库兹曼尼察大婶的这种关怀稍稍驱散了她心中的痛苦。

— се [被动,中态]

поразсека 见 поразсичам

поразсѐя 见 поразсѐйвам

поразсѝп|вам [未], **поразсѝпя** *-еш, -ах* [完] ❶使洒出(溢出,撒落)一些: Поразсѝпах чая. 我把茶洒出来了一些。❷(往好几处)倾倒(盛)一些 ❸浪费(糟蹋)掉一些 — **се** [被动,中态]

поразс|ѝчам [未], **поразсека̀** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла, -ѐкли* [完] ❶砍(剖,劈,剁,截)开一些;时而砍(剖,劈,剁,截): Поразсѐкох месото. 我把肉剁了剁。❷分开(划开)一些;时而分开(划开) — **се** [被动,中态]

поразсла̀б|вам [未], **поразсла̀бя** *-иш, -их* [完] ❶放松(使松弛)一些;时而放松: Поразсла̀бих връзките. 我把带子放松了些。❷使有些软弱无力 ❸使便秘减轻了些,引起腹泻: Лека̀рството ме ~и. 这药把我的便秘治好了些。— **се** [被动,中态]

поразсм|ѝвам [未], **поразсмѐя** *-ѐеш, -ѐях*, 过主形动 *-ѐял, -ѐяла, -ѐели*, 过被形动 *-ѐян, -ѐяна, -ѐени* [完] 逗(引,使,惹)得有些发笑;时而(逗,使,惹)得发笑: Шегѝте ме ~ѐяха. 这些玩笑引得我有些发笑。— **се** [被动,中态]

поразсу̀|квам [未], **поразсу̀ча** *-чеш, -ках* [完] ❶捻(搓,解)开一些: Поразсучѝ конѐца. 你把线捻开一些。❷〈方〉把面团擀些薄皮 — **се** [被动,中态]

поразсъжда̀вам [完] 推论推论,论断论断;推论一下,推一会儿理,论断一下;议论议论,谈论谈论;议论(谈论)一会儿: Нѐка ~е по въпро̀са заѐдно. 咱们一块议论议论这个问题吧!

поразсъ̀ждам [未], **поразсъдя̀** *-иш, -их* [完] 考虑考虑;考虑一下: Като̀ ~иш, ще вѝдиш, че съм пра̀в. 你考虑考虑,就能知道我是对的。

поразсъм|вам се [只三单], **поразсъмва се** [未], **поразсъмне се** *-на се* [完] [无人称] 天开始有些亮: Щом се ~не, ще тръгнем на ра̀бота. 天稍微有些亮的时候,咱们就去干活。

поразсърд|вам [未], **поразсърдя** *-иш, -их* [完] 使有些生气(发怒,愤怒),有些惹恼;时而使生气(使发怒,使愤怒),时而惹恼: Ва̀шите зака̀чки го ~иха. 你们几次招惹,有点惹恼了他。— **се** [被动,中态]: Поразсърди се човѐкът и си отѝде. 那人有点恼怒,走掉了。

поразсъх|вам се [未], **поразсъхна се** *-неш се, -ах се* [完] [中态,只三] 有点干裂,干得裂开些缝: Ка̀цата се ~нала. 大木桶有点干裂了。

поразтака̀вам [完] 同 поразта̀кам — **се** [被动,中态]

поразта̀кам [完] ❶使耽搁一会儿 ❷拖延(延迟,延缓,推迟)一会儿 ❸支使某人白白地跑一会儿腿 — **се** [被动,中态]

поразтв|а̀рям [未], **поразтво̀ря** *-о̀риш, -о̀рих* [完] 启开(敞开,打开,解开,张开,睁开,揭开,掀开,展开)一些(一会儿);时而启开(敞开,打开,解开,张开,睁开,揭开,掀开,展开): Поразтворѝ врата̀та, за да се проветрѝ ста̀ята по̀-добрѐ. 你把门打开一点,这样房间能更好地通通风。— **се** [被动,中态]

поразтѐгл|ям [未], **поразтѐгля** *-иш, -их* [完] ❶拉(抻)长一些;拉(抻)宽一些;拉得失去些弹性,抻得松弛一些: Поразтеглѝ кола̀на. 你把皮带抻长一些。❷〈转〉把声音拖长一些 ❸分别称称(重量) ❹(赛足球时)拖延拖延时间 — **се** [被动,中态]

поразтѐгна 见 поразтя̀гам

поразтѝквам [未], **поразтѝкам** [完] 推开一些,推开些使让出道路: Поразтѝках нава̀лицата и си пробѝх път. 我把人群推开一些,开出一条路来。— **се** [被动]

поразтова̀р|вам [未], **поразтова̀ря** *-иш, -их* [完] 卸下一些: Поразтова̀риха вагона. 他们把车厢里的货卸下了一些。— **се** [被动,中态]

поразтоп|я̀вам [未], **поразтопя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使熔化(熔解,融化)一些,炼一些;时而使熔化(熔解,融化),时而炼: Топлина̀та ~ѝ масло̀то. 热气使黄油熔化了一些。Слънцето ~ѝ снега̀. 太阳使雪融化了一些。— **се** [被动,中态]

поразто̀ч|вам [未], **поразто̀ча** *-иш, -их* [完] ❶(把线团等)捯开(解开)一些 ❷(把面团)擀薄一些 — **се** [被动]

поразтрѐб|вам [未], **поразтрѐбя** *-иш, -их* [完] 收拾收拾,整理整理,弄整齐点,打扫打扫;粗略地收拾(整理,弄整齐,打扫);时而收拾(整理,打扫): Поразтребѐте ста̀ята. 你们把房间收拾收拾。— **се** [被动]

поразтрево̀ж|вам [未], **поразтрево̀жа** *-иш, -их* [完] 使有些惊慌(恐慌,惶惶不安): Та̀зи новина̀ ме ~и. 这个消息使我有些惊慌。— **се** [被动,中态]

поразтрепѐр|вам се [未], **поразтрепѐря се** *-еш се, -ах се* [完] [中态] 微微哆嗦(发抖,颤抖,打战,战栗)起来: Поразтрепѐрах се от сту̀д. 我冷得微微哆嗦起来。

поразтресѐ ме 见 поразтрѝсам

поразтр|ѝвам [未], **поразтрѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 揉揉,揉搓揉搓,按摩按摩: Поразтрѝйте бо̀лното мя̀сто с мехлѐм. 您用药膏擦擦患处。~вам си очѝте 揉揉眼睛 — **се** [反身,被动]

поразтр|ѝсам [只三单], **поразтрѝса ме** [未], **поразтресѐ ме** *-ѐсе ме* [完] [无人称] 有些发抖(战栗,哆嗦);时而发抖(战栗,哆嗦): Днѐс ме ~ѐсе, но ско̀ро ми мѝна. 今天我发寒热哆嗦了一会儿,但很快就好了。

поразтрѝя 见 поразтрѝвам

поразтро̀пам се [完,中态] 用力地敲敲(跺跺脚),弄得有些咚咚响;用力地敲(跺)一会儿

поразтрош|а̀вам [未], **поразтроша̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 折断(打碎)一些 — **се** [被动,中态]

поразтръсквам [未], **поразтръскам** [完] 摇晃摇晃,摇动摇动,摇撼摇撼: Поразтръска ме кару̀цата. 马车颠得我有点摇晃。— **се** [被动,中态]

поразту̀р|вам [未], **поразту̀ря** *-иш, -их* [完] ❶弄乱(搞乱)一些 ❷拆毁一些 ❸破坏(毁坏)掉一些 ❹解散(取消)一些 ❺使散开一些 ❻使变坏一些 — **се** [被动,中态]

поразту̀р|ям [未], **поразту̀ря** *-иш, -их* [完] 同 поразту̀рвам — **се** [被动,中态]

поразтуш|а̀вам [未], **поразтуша̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使忘却一些,劝…把忧愁、悲伤等丢开一些,安慰安慰: Отѝдохме да го ~ѝм. 我们去安慰安慰了他。— **се** [被动,中态]

поразтъж|а̀вам [未], **поразтъжа̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使有些忧伤(愁闷,难过): Поразтъжѝ го новина̀та, че ще тря̀бва да напу̀сне ро̀дния си кра̀й. 必须离开家乡的消息使他有点难过。— **се** [被动,中态]: Поразтъжѝл се за дома̀шните си. 他有点想家里的人。

поразтъп|квам [未], **поразтъ̀пча** *-чеш, -ках* [完] 踏(踩)结实一些;时而踏(踩) — **се** [被动,中态] 散散步,散一会儿步: Като̀ изля̀зох та̀зи вѐчер от канцела̀рията, отѝдох да се ~ча наса̀м-ната̀тък. 今晚我从办公室出来后,去溜达了一阵。

поразтърк|вам [未], **поразтъркам** [完] 揉搓揉搓;摩擦摩擦,按摩按摩;揉搓(磨擦,按摩)一会儿;时而揉搓(磨擦,按摩):Когато човѐк настѝне, добрѐ е да го ~ат. 谁如果感冒了,最好给他按摩按摩。— **се** [反身,被动]

поразтърс|вам [未], **поразтърся** *-иш*, *-их* [完] ❶摇撼摇撼,摇晃摇晃;摇撼(摇晃,颠簸)一会儿;时而摇撼(摇晃,颠簸):Поразтърсих клòна и снегът изпàда. 我把树枝摇晃了几下,雪掉了下来。❷〈转〉使…的基础有些动摇;破坏(毁坏)一些 — **се** [被动,中态]

поразт|ягам [未], **поразтѐгна** *-ѐгнеш*, *-ѐгнах*, 过被形动 *-ѐгнат* [完] 拉长(拉宽,抻长,抻宽)一些:Ластикът на чорàпа е ~ѐгнат. 袜子上的皮筋拉松了些。— **се** [被动,中态]

поразубе|ждàвам [未], **поразубедя̀** *-дѝш*, *-дѝх* [完] 劝告劝告(设法说服说服)使改变信念(意见、主意等):Мѝслех да отѝда, но другàрите ме ~дѝха. 我本打算去,可是朋友们说服我改变了主意。— **се** [被动,中态]

поразузнà|вам [未], **поразузнàя** *-еш*, *-х*, 过被形动 *-т* [完] ❶侦察侦察,搜索搜索;侦察(搜索)一会儿 ❷打听打听,探听探听 — **се** [被动]

поразучà|вам [未], **поразу̀ча** *-иш*, *-их* [完] ❶研究研究,考察考察,调查调查;时而研究(考察,调查):Поразу̀чих въпрòса. 我把问题研究了一下。❷学学,练练,记记;时而学(练):~àвам пѐсен 练练歌 — **се** [被动]

поразфучà|вам се [未], **поразфучà се** *-ѝш се*, *-àх се* [完][中态] ❶呼呼猛吹一会儿;时而呼呼猛吹:Вя̀търът се ~à, но скòро спря̀. 风呼呼地猛吹了一阵,但很快就停了。❷〈转〉有点发怒(生气);发一会儿怒,生一阵气;时而发怒(生气):Катò му кàзахме, тòй се ~à, но пàк подпѝса. 我们告诉他以后,他有点生气,不过还是签了字。

поразхàйт|вам [未], **поразхàйтя** *-иш*, *-их* [完](有些放纵、娇惯某人)使成为懒汉(二流子):Ще ~иш детèто с товà глѐзене. 你这么娇惯这孩子,会使他变成懒汉的。— **се** [被动,中态]

поразхвърл|ям [未], **поразхвърля** *-иш*, *-их* [完] ❶撒开(散开,摊开)一些:Поразхвърляйте тòр по лехѝте. 你们往菜畦里撒些肥料。❷向四面乱扔一些,弄乱一些:Поразхвърлихме стàята да чѝстим. 我们把房间里的东西朝四面移开了些,好打扫打扫。— **се** [被动,中态]

поразхлàб|вам [未], **поразхлàбя** *-иш*, *-их* [完] 放松一些,使松弛一些:Поразхлàбих бурмѝте. 我把螺丝拧松了些。— **се** [被动,中态]

поразхладя̀|вам [未], **поразхладя̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 同 поразхлàждам — **се** [被动,中态]

поразхлà|ждам [未], **поразхладя̀** *-дѝш*, *-дѝх* [完] ❶把…放凉点,使变冷些,使变清凉些 ❷使感到有些凉爽 — **се** [被动,中态]:Врѐмето се ~дѝ. 天气变凉爽了一些。

поразхлѐнч|вам се [未], **поразхлѐнча се** *-иш се*, *-их се* [完][中态] 嘤嘤啜泣一会儿;时而嘤嘤啜泣:Детèто се уморѝ и се ~и. 孩子累了,嘤嘤地哭了一会儿。

поразхò|ждам [未], **поразхòдя** *-диш*, *-дих* [完] 领…散散步,带…溜达溜达,带…玩玩;有时(时而)领…散步(带…溜达,带…玩) — **се** [被动,中态]:Излязоха да се ~дят. 他们出去散散步。

поразхубавѐя се 见 поразхубавя̀вам се

поразхубав|я̀вам [未], **поразхубавя̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 使好看一些,使变得更好看(更美,更漂亮)一些:Нòвата причѐска я ~ѝ. 新发式使她变得更漂亮一些。— **се** [反身,被动,中态]

поразхубав|я̀вам се [未], **поразхубавѐя се** *-ѐеш се*, *-я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се*, *-я̀ла се*, *-ѐли се* [完][中态] 变好看一些,变得更好看(更美,更漂亮)一些

поразцà|п|вам [未], **поразцàпам** [完] 四处涂(抹)上一些:Ученѝкът е ~ал с мастѝло тетрàдката си. 这学生把笔记本染上了些墨水。

поразцѐп|вам [未], **поразцѐпя** *-иш*, *-их* [完] ❶劈开(破开)一些;打破(打碎)一些,砸(夹,压)破一些,撕开一些:Днѐс ~их трѐски. 今天我劈了一些劈柴。❷〈转〉使有些分裂 — **се** [被动,中态]

поразцъф|вам (се) [未], **поразцъфна (се)** *-неш (се)*, *-нах (се)* [完] 开一些花,花蕾开放一些:Катò ~нат липѝте, ще наберѐм цвя̀т. 等到椴树开了一些花后,我们就摘花。

поразцъфт|я̀вам [未], **поразцъфтя̀** *-ѝш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完] ❶使开一些花 ❷开一些花,花蕾开放一些:Дръвчѐтата ~я̀ха. 小树开了一些花。

поразцъфт|я̀вам се [未], **поразцъфтя̀ се** *-ѝш се*, *-я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се*, *-я̀ла се*, *-ѐли се* [完][中态] 同 поразцъфтя̀вам

поразчѐпквам [未], **поразчѐпкам** [完] 清清棉;打打麻;开开毛;时而清棉(打麻,开毛):~ вълна 开开毛 — **се** [被动]

поразчѐ|свам [未], **поразчѐша** *-шеш*, *-сах* [完] ❶梳整齐些,梳平些;时而梳:~свам ресня̀те 把穗梳梳 ❷挠伤一些 ❸清清棉,打打麻,开开毛 — **се** [被动]

поразчѝст|вам [未], **поразчѝстя** *-иш*, *-их* [完] ❶清扫(清除,清理)一些,把…打扫干净些;三下两下地清扫清扫(清理清理,打扫打扫);时而清扫(清理,打扫):Докатò съм на сѐло, ~и двòра. 我在乡下呆的这段时间内,你打扫打扫院子。❷清除些障碍 ❸吹散一些 — **се** [被动,中态]

поразчòпл|ям [未], **поразчòпля** *-иш*, *-их* [完] ❶挖挖,抠抠;时而挖(抠) ❷揭去些痂,抠伤些:Поразчòплих рàната. 我把结痂的伤口抠破了点。— **се** [反身,被动]

поразчòрл|ям [未], **поразчòрля** *-иш*, *-их* [完] 把…的毛发弄乱些:Вя̀търът ме ~и. 风把我的头发吹乱了些。— **се** [被动,中态]:Косàта ти се е ~ила. 你的头发有点乱了。

поразчу̀|вам се [未], **поразчу̀я се** *-еш се*, *-х се* [完][中态](新闻、消息)散布开(传开)一些:Поразчу̀ се за вàшите успѐхи. 你们取得的成就传开了一些。Новинѝте се ~ха. 新闻传开了一些。

поразчу̀п|вам [未], **поразчу̀пя** *-иш*, *-их* [完] 掰成些块,掰开(折断,打碎,打破)一些:Поразчу̀пих хля̀ба. 我把面包掰开了些。— **се** [被动,中态]

поразчу̀я се 见 поразчу̀вам се

поразшà|в|вам се [未], **поразшàвам се** [完] ❶开始微微动来动去;时而动来动去:Удàрената змия̀ се ~а. 被打的蛇微微动了起来。❷微微动动,开始干点活;时而动(干活)

поразшѐтвам се [未], **поразшѐтам се** [完][中态] ❶忙起一些家务活来;时而做家务事 ❷(为做某事而)奔走一阵:Поразшѐтах се из сѐло да свѝкам хòрата. 我在村里四处跑了一阵去召集人们。

поразшѝ|вам [未], **поразшѝя** *-еш*, *-х* [完] 拆开一些(缝线) — **се** [被动,中态]

поразшироч|àвам [未], **поразширочà** -*àш*, -*àх* [完]〈口〉同 поразширя̀вам

поразшир|я̀вам [未], **поразширя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 放宽(展宽,使宽阔,扩大,扩展,使体积增大)一些: Поразширѝх дỳпката. 我把洞弄大了些。— **се** [被动,中态]

поразшѝя 见 поразшѝвам

поразшу̀м|вам се [未], **поразшу̀мя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] (树木)长一些叶子,变绿一些: Горàта се ~и. 树林变绿一些了。

поразшум|я̀вам се [未], **поразшумя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 大声喧哗(喊叫,吵嚷)一会儿: Децàта се ~я̀ха. 孩子们吵嚷了一会儿。

пораз|я̀вам [未], **поразя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶击败,打败,击溃,击破,战胜: ~я̀вам врагà си 击败敌人 ❷弄坏,毁坏,弄伤: Дѐто мѝнат скакàлци, всѝчко ~я̀ват. 蝗虫飞过的地方,一切都被毁掉了。❸(疾病)损害健康,伤害,毁损: Ревматѝзмът ~я̀ва сърцѐто. 风湿病损坏心脏。❹〈转〉使精神上受到很大打击;使心碎: Тàя несполу̀ка го ~ѝ. 这次失败使他精神上受到很大打击。❺〈转〉使感到惊讶,使大吃一惊: Новинàта го ~ѝ. 这消息使他大吃一惊。— **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

поразядо̀с|вам [未], **поразядо̀сам** [完] 使有些生气,有些惹怒(激怒);使生一会儿气,惹怒(激怒)一会儿: Тѝя немѝрници ме ~аха. 这些淘气的孩子真叫我有点生气。— **се** [反身,被动]

поразя̀|ждам [未], **поразя̀м** -*дѐш*, -*дох*, -*де*, 过主形动 -*л* [完] ❶咬穿(蛀穿,蚀透)一些,蚀成一些孔 ❷腐蚀(侵蚀,毁坏)一些;分化一些,使有些不和睦(不完整): Киселинàта е ~я̀ла цѝнка. 酸把锌腐蚀掉一些。— **се** [被动]

поразя̀|ждам се [未], **поразя̀м се** -*дѐш се*, -*дох се*, -*де се* 过主形动 -*л се* [完] [中态] ❶津津有味地吃了些,吃得开了点胃口: Я̀денето бѐше вку̀сно, та се ~дох. 菜挺好吃,所以我津津有味地吃了些。❷〈转〉受些折磨,感到有些痛苦(难过)

поразя̀м 见 поразя̀ждам

поразя̀м се 见 поразя̀ждам се

поразяр|я̀вам [未], **поразяря̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使有些发怒,有点激怒 — **се** [被动,中态]

поразясн|я̀вам [未], **поразясня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶稍加说明,讲清楚些,解释明白一些;时而加以说明(解释): Тòй ~ѝ задàчата на ученѝците. 他把习题给学生们讲解了一下。❷使(天空、天气)稍稍变晴(放晴),使云雾消散一些 — **се** [被动,中态]: Врѐмето се ~ѝ. 天气变晴了一些。

порàсна 见 порàствам

порастà 见 порàствам

порàс|твам [未], **порàсна** -*неш*, -*нах* 和 **порастà** -*ѐш*, -*тох*, -*те*, 过主形动 -*ъл*, -*ла* [完] ❶长大一些,长高一些: Детѐто ~на мнòго и дрèхите му окъся̀ха. 孩子长高了许多,他的衣服短了。❷年龄增大一些,岁数变得更大一些: Детѐто ѝ е ~нало и догодѝна ще тръ̀гне на учѝлище. 她的孩子长大了一些,明年要上学了。❸长大成人: Мѝнало мнòго врѐме. Детѐто ~ло. Стàнало мòмък за жѐнене. 过了很多年,孩子长大成人了,变成一个该娶亲的小伙子了。❹(在某处或某种环境中)长大,度过童年和少年时代: Пàвел се чу̀вствуваше чу̀жд в къ̀щата, дѐто бѐ се родѝл и ~нал. 帕维尔感到,在他出生和长大的那个家里自己好像是个陌生人。❺(植物、头发等)长出: По двòра пàк ~на тревà. 院子里又长出了草。Косàта му ~на. 他的头发长出来了。❻变大,增大,增长: Нетърпѐнието на пу̀бликата ~на. 观众更加不耐烦了。❼〈转〉形象变得高大,变得重要,变得更珍贵,更受人尊敬: Тòй изведнъ̀ж ~на в нѐйната предстàва. 在她的想象中,他的形象突然变得高大起来。◇ **Порàстват ми крилà.**〈书〉我充满信心(豪情满怀,跃跃欲试)。**Порàсна му рàботата.**〈口〉他升官了(他成了大人物)。**Порàстват ми ушѝте.**〈口〉我(由于受夸奖、取得成绩等而)骄傲起来(翘尾巴)了。**Порàстват му àкциите.** 他的作用增大了。~**тване** [中]

порахату̀вам [完]〈民〉过(一小段时间)无忧无虑(舒适,平静)的生活: Порахату̀вахме, докатò бя̀хме самѝ. 我们自己在这儿的时候,过了一小段平静的生活。

пòр|вам [未], **пòрна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶拆开一些;剖开一些 ❷刺(扎)一下或几下: Пòрнах го с нòжа. 我用刀扎了他一下。— **се** [被动] ~**ване** [中]

порев|àвам [未], **поревà** -*ѐш*, -*àх* [完] ❶嗥叫(吼叫)一会儿;时而嗥叫(吼叫) ❷大声哭(嚎叫)一会儿;时而大声哭(嚎叫): Детѐто ~à мàлко и заспà. 孩子大声哭了一会儿之后睡着了。❸大声乱嚷(狂喊)一会儿;时而大声乱嚷(狂喊) ❹发出巨响,喧嚣

порѐвка [阴]〈方〉想吃某种食物的强烈愿望(食欲);馋: **за** ~ 解馋: Дàй на детѐто мàлко грòзде за ~. 你给孩子一点葡萄解解馋。

порѐвн|а се [只三], **порѐвне ми се** -*а ми се* [完,中态]〈民〉很想吃某物,发馋: Порѐвна ми се да хàпна от гòстбата. 我挺想吃这个菜。

поревну̀вам [完] 有些吃醋(嫉妒);吃一会儿醋,嫉妒一小段时间

порѐвн|увам се [未], **порѐвна се** -*еш се*, -*ах се* [完] [中态]〈民〉讨人喜欢,受人喜欢

порѐд [副] 一个接一个地,连续地,一连,轮流: Камбàните заглъ̀хнаха ~, кàкто бя̀ха започнàли. 钟就像开始响时那样又一个接一个地不响了。Цѐли шѐст днѝ ~ гòрските пъ̀теки бя̀ха свобòдни. 一连六天,森林里的小路都可以通行。

порѐд|ен -*на* [形] 顺序的,依次的;轮流的,轮班的;照例的: Спечѐлени бя̀ха трѝ ~ни побѐди. 他们一连获胜三次。мàсови ~ни рѐнтгенови прѐгледи 例行的透视普查 ◇ ~**ен нòмер** 顺序号码 ~**ност** -носттà [阴]

порѐдица [阴] 系列;一批;(某)些;集;丛书;组;一套,一串: ~ възпоменàтелни мàрки 一套纪念邮票

порѐдом [副]〈民〉**рèд** ~ 按顺序地,依次地,一个接一个地

поредя̀ се 见 порѐждам се

порѐжа 见 поря̀звам

порѐ|ждам се [未], **поредя̀ се** -*дѝш се*, -*дѝх се* [完] [常复和三单]〈口〉一个接一个地出现,接连发生: Поредѝха се су̀шави годѝни. 一连几年都干旱。

пòрез [阳]〈民〉❶大祸,大难,飞来横祸: Налетя̀ ме ~. 我遭到了飞来横祸。❷〈旧〉税,捐税;罚款

порѐзниц|а [阴] 同 поря̀заница: Изя̀дох двѐ ~и хля̀б. 我吃了两大片面包。

пор|екà -*ечѐш*, -*ѐкох*, -*ѐче*, 过主形动 -*ѐкъл*, -*ѐкла* [完]〈方〉说说,提提,暗示暗示,随便说说: Тòй ми ~ѐче да отѝдем на лòв. 他提议我们俩一块去打猎。

порѐкло [中]〈方〉同 пря̀кор

порѐ|свам 和 **порѐшвам** [未], **порѐша** -*шиш*, -*сах* [完] 梳梳,梳理梳理;梳(梳理)一会儿: Вземѝ грѐбена да ~шиш бѝволицата, докато я издоя. 趁我给(母)水牛挤奶的时候,你拿梳子给它梳梳毛。

пòрест -*а* [形] 有许多细孔(孔隙)的;疏松的: ~а кòжа 有许多细孔的皮子

порѐчи|е -*я* [中] 沿河地方: ~ето на Ѝскър 伊斯克尔河沿河地带

порешàвам [完] 解(解答)一会儿(习题、问题等): Порешàвахме, докато се мръкна. 我们在天黑之前解了一会儿习题。

пòрив [阳] 〈书〉 ❶(突然发生的)精神振奋,热情突发,迸发;激动,热潮: младѐжки ~ 青年的激情 благорòдни ~и 高尚精神的迸发 неудържѝм ~ 抑制不住的激动 ❷同 напòр (压力): ~ на вѝтъра 风的力量

порѝ|вам [未], **порѝна** -*неш*, -*нах* [完] ❶铲铲;扒扒;铲(扒)一会儿 ❷铲光,全铲完,全扒开: За половѝн час ~на снегà пред къщата. 他用了半个小时把屋前的雪全铲光了。 — **се** [被动]

поривѝст -*а* [形] ❶一阵一阵的,阵发的,突发的;一阵风似的,一股猛劲的,急遽的: ~о движѐние 急遽的动作 ❷〈转〉(好)冲动的,容易热中于…的;易于发生强烈感情的: ~а млàдост 感情容易冲动的青年时代 **~о** [副]

порѝна 见 порѝвам

порѝпвам [未], **порѝпам** [完] 跳一会儿,往上跳跳;时而跳(往上跳,跳跃)

порисўвам [完] 画画,画一会儿: Порисўвал картѝната и я остàвил. 他画了一会儿画就把它搁下了。

порѝт|вам [未], **порѝтам** [完] 踢踢;踢踢腿;踢一会儿;时而踢(踢腿);有时踢: Децàта се събрàха да ~ат тòпка. 孩子们集合起来踢踢球。Пазѐте се, че кòнят ~ва. 您当心点,这匹马有时尥蹶子。

порѝтк|вам [未], **порѝткам** [完] 踢一会儿: Тя остàви детѐто си да ~а с крачѐнцата си. 她听任她的孩子踢一会儿小腿。

порицà|вам [未], **порицàя** -*еш*, -*х* [完] 〈书〉 指责,指摘,责备,谴责,批评: Всѝчки ~ха нѐговата постъпка. 大家全都谴责他的这一行为。— **се** [反身,被动] **~ване** [中]

порицàни|е -*я* [中] 〈书〉 指责,指摘,责备,斥责: Заслужàва ~е. 他该受指责。обществено (пўблично) ~е 公开谴责(对轻微刑事犯的一种处罚办法)

порицàя 见 порицàвам

пòркам [未] 〈行,口,不赞〉 拼命喝酒

пòрна 见 пòрвам

пòрно 〈口〉 ❶ [中] 同 порногрàфия ❷ [用作形,不变] 同 порнографѝчен

порногрàф [阳] 色情(海淫)作品的作者;色情(海淫)作品的爱好者

порногрàф|ен -*на* [形] 同 порнографѝчен

порнографѝч|ен -*на* [形] 〈书〉 色情(诲淫)作品(文字、书籍、图画等)的;淫书的,春宫的: ~ни скѝци 春宫 ~ни снѝмки 淫秽(黄色)的照片 ~на литератўра 色情文学(书籍)

порнографѝческ|и -*а* [形] 〈书〉 同 порнографѝчен

порногрàфия [阴] 〈书〉 色情文学,色情作品(文字、书籍、图画等);淫书;春宫

порногрàфск|и -*а* [形] 〈书〉 同 порнографѝчен: кнѝга с ~о съдържàние 色情(内容淫秽的)书籍 ~а литератўра 色情文学(书籍)

поробв|вам [未], **порòбя** -*иш*, -*их* [完] ❶奴役,使…沦为奴隶: Врагòвѐте ~иха млàдо и стàро. 敌人使老老少少都沦为奴隶。Врàг ~и земята ни. 敌人奴役了我们的国土。❷使变得跟奴隶一样 — **се** [被动] **~ване** [中]: икономѝческо ~ване 经济上的奴役

порòбвам се [未], **порòбя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 〈口〉(由于做某事而被占去全部时间,因之)像奴隶般被束缚,拼死拼活地干活,当牛做马: Лѐте всѝчки в къщи — и женà и децà — се ~ваме. 夏天,我们全家人——包括妻子和孩子们都拼命干活。**~ване** [中]

порòбен -*а* [形] 受奴役的,被奴役的: ~и нарòди 被奴役的人民

поробѝтел -*ят*, -*я* [阳], **поробѝтелка** [阴] 奴役者: слàвна борбà на българския нарòд срещў ~ите 保加利亚人民反对奴役者的光荣斗争

порòбя 见 порòбвам

порòбя се 见 порòбвам се

пòров -*а* пор 的形容词: ~а дўпка 黄鼠狼洞 ~и кòжи 黄鼬(黄鼠狼)皮

порòв|вам [未], **порòвя** -*иш*, -*их* [完] ❶掘掘,挖挖,刨刨;掘(挖,刨)一会儿;时而掘(挖,刨);乱翻一阵: Децàта ѝмаха нàвик да ~ват в шкàфа. 孩子们喜欢在柜子里乱翻。❷耕耕;耕一会儿;时而耕 — **се** [被动,中态]

порòд|а [阴] (动植物的)种,品种,种类: кòн арàбска ~а 阿拉伯种的马 Тàя ~а ябълки зрèят рàно. 这个品种的苹果成熟得早。крўша от добрà ~а 良种梨 В градѝната им ѝмаше някòлко ~и ябълки. 在他们的果园里有几个品种的苹果。

породѐн -*а* ❶ породя 的过被形动 ❷ [用作形] **~и децà** 一个接一个生下的孩子 **~и брàтя** (**сестрѝ**) 年岁相差很小(不到两岁)的兄弟(姐妹)

породѝст -*а* [形] 纯种的,良种的: ~ кòн 良种马 ~а ябълка 良种苹果

породя 见 поражàдам

породя се 见 поражàдам се

порò|ен -*йна* [形] ❶(指雨)倾盆的,猛烈的: ~йни дъждовѐ 倾盆大雨 ❷因受急流冲刷而凹陷的: ~ен дòл 急流冲刷而成的山谷

порòже -*та* [中] 〈方〉 草绳

порозовя|вам [未], **порозовѐя** -*еѐш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ѐли* [完] 成为绯红色,呈现浅红色,变为粉红色: Людмѝла се оживѝ, бўзите ѝ ~яха. 留德米拉活跃起来,她的双颊变得绯红。

порòйщ|е -*а* [中] 被急流冲刷而凹陷的地方;急流倾泻的河槽;由于急流冲刷而形成水土流失的地方: Необходѝмо е да се залесяват ~ата. 应该在被洪水冲刷过的地方造林。

порò|й -*и* 和 -*ища* [阳] ❶急流,湍流: планѝнски ~и 山间急流 ~й от хòра 人流 ❷ [只单] 倾盆大雨,暴雨: обѝлен ~й 倾盆大雨

порò|к -*ци* [阳] ❶恶习,毛病: Пиянството е стрàшен ~к. 酗酒是可怕的恶习。❷缺损,缺陷,残缺 ◇ **~к на сърцѐто** (器质性)心脏病,心脏(瓣膜)病

порò|нвам [未], **порòня** -*иш*, -*их* [完] ❶使(果实、树叶等)脱落,使散落: Вятърът ~и някòлко жълти листà. 风吹落了

几片黄叶。Детѐто ～и хлѝба по леглòто. 孩子把面包渣撒在床上。❷弄碎(敲碎,捻碎,掰落)一些;敲(捻,掰)一会儿;时而敲(捻,掰):Децàта ～иха цàревица и отѝдоха да игрàят. 孩子们掰了一会儿玉米棒子后就去玩了。— **се** [被动,中态] ◇ **～вам сълзи** 流泪,哭:Нѝкой нѝма да ～и сълзи над тòя грòб. 谁也不会在这个坟上哭泣。

поропта̀|вам [未],**поропта̀я** *-еш, -х* [完] 稍稍抱怨,发发牢骚;抱怨一会儿,发一会儿牢骚;时而抱怨(发牢骚):Пороптàха мàлко и си отѝдоха. 他们发一会儿牢骚就走了。

поро̀ся|вам [未],**поро̀ся** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶下一阵毛毛雨(蒙蒙细雨);时而下毛毛雨(蒙蒙细雨):Вън дъждът ～ѝ мàлко и спрѝ. 外面下了一会儿毛毛雨就停了。❷洒上水珠,打湿:Дрѐбни кàпчици бѝха ～ѝли калпàка. 帽子上有许多小水珠。

поро̀ч|ен *-на* [形] ❶恶劣的,不道德的,行为不端的:～ен човѐк 不道德的人,行为不端的人 ～ен живòт 不道德的生活 ❷〈书〉有毛病的,有缺陷的,有漏洞的;有缺点的:～ни мѐтоди на рàбота 有缺陷的工作方法 **～ност** -ността̀ [阴]:Порочността̀ на тàзи теòрия е очевѝдна. 这个理论有漏洞是很明显的。

ПОРП [порп] [缩] Пòлска обединѐна рабòтническа пàртия 波兰统一工人党

порт *-ът, -а, -ове* [阳]〈旧,罕〉同 пристàнище

по̀рта [阴] (朝着街的)大门,院门:Затворѝ ～та. 你把大门关上。◇ **Висòката ～** 〈史〉奥斯曼帝国政府

порта̀л [阳] ❶(教堂、大厦等)正门的入口,正门 ❷〈书〉(连接两个房间的,两扇以上的)玻璃门 ❸〈口〉(房间墙壁上)安玻璃门的木框

Порт Арту̀р 见 Люйшу̀н

портатѝв|ен *-на* [形] 手提式的;便于随身携带的,轻便的:～на пѝшеща машѝна 手提式打字机

Порт Вѝла 维拉港(Вѝла 的曾用名,瓦努阿图首都)

портиѐр [阳],**портиѐрка** [阴] ❶看门人,守门人,门房 ❷管院子的人,打扫院子(房子)的人

портиѐр|ен *-на* ❶ 同 портиѐрски ❷ [用作名] **～на** [阴] 门房,传达室

портиѐрск|и *-а* портиѐр 的形容词:～о жѝлище (～а стàя) 门房,传达室

по̀рти|к *-ци* [阳]〈建〉(建筑物正面的)柱廊

Порт Луѝ 路易港(毛里求斯首都)

портмонѐ *-та* [中] 小钱包,钱夹

Порт Мòрсби 莫尔兹比港(巴布亚新几内亚首都)

по̀рто [无复,中]〈专〉(订户或顾客所付的)邮费,邮资:Пòртото е за мòя смѐтка. 邮资归我付。

по̀ртов *-а*〈旧〉порт 的形容词:～и морàци 港口的水手

портока̀л [阳] 橙,橙子树(*Citrus aurautium*):сòк от ～и 橙汁

портока̀лен *-а* [形] ❶橙的 ❷用橙子做的 ❸橙色的,橙黄色的

портока̀лов *-а* [形] ❶橙的;橙子树的:～о дървò 橙子树 ～а корà 橙皮 ～и градѝни 橙园 ❷用橙子做的:～ сòк 橙汁 ～о слàдко 橙子酱 ❸橙色的,橙黄的:～ цвя̀т 橙色

По̀рто Нòво 波多诺伏(贝宁首都)

Порт о Пренс 太子港(海地首都)

портофѐл [阳]〈口〉同 портфѐйл

портрѐт [阳] ❶肖像,画像;相片:На стенàта висѝ ～ът на Васѝл Лѐвски. 墙上挂着瓦西尔·列夫斯基的肖像。семѐен ～ 全家福(像) ❷〈转〉描写;人物的刻画(描写)

портрѐт|ен *-на* портрѐт 的形容词:～на живопѝс 画像艺术;肖像画 Портрѐтната характерѝстика на герòите в ромàна е добрà. 小说中人物刻画得好。

портретѝст [阳],**портретѝстка** [阴] ❶肖像画家,画像家 ❷〈扩〉善于描写人物形象(刻画人物)的作家

Порт Сайд 塞得港(埃及港市)

По̀ртсмът ❶朴次茅斯(英国港市) ❷朴次茅斯(美国港市)

португа̀л|ец *-ци* [阳],**португа̀лка** [阴] 葡萄牙人

Португа̀лия 葡萄牙(欧洲)

португа̀лск|и *-а* ❶Португàлия 和 португàлец 的形容词:～и нарòд 葡萄牙人民 ～и брѝг 葡萄牙海岸 ❷ [用作名] **～и** [阳] 葡萄牙语:Бразѝлците говòрят ～и. 巴西人说葡语。

портупѐ|й *-ят, -я, -и* [阳] 武装带,佩刀剑用的皮带 ◇ **～й юнкер** 〈军,旧〉高年级的士官生

портфѐйл [阳] ❶钱夹子,皮夹子 ❷(常与 министѐрски 连用)(部长的)职位:Министѐрските ～и в нòвото правѝтелство вѐче бѝха разпределѐни. 新政府的部长职位已经进行了分配。◇ **минѝстър без ～** 不管部部长,无所任部长(大臣)

Порт ъф Спейн 西班牙港(特立尼达和多巴哥首都)

по̀рт|я *-иш, -их* [未]〈罕〉❶弄坏,搞坏;毁坏,损坏;损害 ❷〈行〉打小报告,告密:Ще те ～я на шѐфа. 我要向头头告你。

пору̀га [阴]〈方〉同 поругàние

поруга̀|вам [未],**поруга̀я** *-еш, -х* [完] 使蒙受耻辱,羞辱,玷辱,侮辱:Тѐ ～ха нарòдната чѐст. 他们玷辱了人民的荣誉。— **се** [被动] **～ване** [中]

поруга̀|вам се [未],**поруга̀я се** *-еш се, -х се* [完] [中态] 同 поругàвам **～ване** [中]

поруга̀ни|е *-я* [中] 侮辱,凌辱,作践:излòжен на ～е 遭到凌辱的

поруга̀|я[1] *-еш, -х* [完] 骂骂,辱骂辱骂;骂(辱骂,斥骂,指斥)一会儿:Поругà и млъкна. 他骂了一会儿,不吭声了。

поруга̀я[2] 见 поругàвам

порумен|я̀вам [未],**поруменѐя** *-ѐеш, -я̀х*,过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 变得绯红,变红;脸红:Небѐто на ѝзток ～я̀. 东方的天空变红了。**～я̀ване** [中]

порумъ̀нча 见 порумъ̀нчвам

порумъ̀нча се 见 порумъ̀нчвам се

порумъ̀нч|вам [未],**порумъ̀нча** *-иш, -их* [完] 使罗马尼亚化 — **се** [被动] **～ване** [中]

порумъ̀нч|вам се [未],**порумъ̀нча се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 罗马尼亚化,变得跟罗马尼亚人一样,具有罗马尼亚人的民族意识:Тòй не пòмнел вѐче България, бѝл се ～ил. 他已经不记得保加利亚了,他已经罗马尼亚化了。**～ване** [中]

пору̀с|вам [未],**пору̀ся** *-иш, -их* [完] 使俄罗斯化:～ен ѝзраз 俄化的语句 — **се** [被动] **～ване** [中]

пору̀с|вам се [未],**пору̀ся се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 俄罗斯化,变得像俄罗斯人一样,具有俄罗斯人的民族意识 **～ване** [中]

порусѐя 见 порусѐявам

пору̀ся 见 пору̀свам

порýся се 见 порýсвам се

порус|я̀вам [未], **порусѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 变黄,变淡: Я̀сно вѝждам лицѐто на бай Стоя̀н Пъков с ~ѐлите увя̀снали мустàци. 我清楚地看见斯托扬·波科夫大叔的脸,那上面留着变黄的垂下的小胡子。~**я̀ване** [中]

порýт|вам [未], **порýтя** *-иш, -их* [完] 使坍塌,使倒塌;弄塌,弄倒: ~ени стенѝ 坍塌的墙 — **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

порýха [阴]〈旧〉破坏,毁坏,倒塌,毁成瓦砾

порýчи|к *-ци* [阳]〈旧,军〉上尉

порфѝр [阳]〈矿〉斑岩

порфѝра [阴]〈古〉(皇帝的)紫(红)袍

порфѝр|ен[1] *-ена* 和 *-на* [形] ❶斑岩的: ~ена зàла 斑岩大厅 ~ни колòни 斑岩柱子 ❷〈矿〉斑状的,斑晶的: ~ни скалѝ 斑岩

порфѝр|ен[2] *-ена* 和 *-на* порфѝра 的形容词: ~ена мàнтия 紫红袍

порцелàн [无复,阳] ❶瓷,细瓷 ❷[集]瓷制品,瓷器

порцелàнен *-а* [形] 同 порцелàнов: ~и издѐлия 瓷器

порцелàнов *-а* [形] ❶瓷的;瓷器的: ~а чинѝя 瓷盘 ~и чàшки 瓷(茶)杯 ~ сервѝз (一套)瓷餐具 ❷制造瓷器的: ~а фàбрика 瓷器厂

порциòн [阳]〈专〉(发给军人或其他一些公务人员的)每日伙食津贴

порциòн|ен *-на* порциòн 的形容词: ~ни парѝ (发给军人或其他一些公务人员的)每日伙食津贴(饭费)

пòрци|я [阴] ❶(多指食物)份,一份: ~я задушѐно 一份焖肉 ~я хайвѐр 一份鱼子 ~я кѝсело мля̀ко 一份酸奶 ❷一份菜;一份饮料;一份甜食: В стенàта откъм зàлата ѝмаше четвъртѝта дýпка. През нèя се поръчваха и получàваха ~ите. 在朝大厅的墙上有个方形窗口,从那儿点饭菜,取饭菜。

поръб|вам [未], **поръбя̀** *-иш, -их* [完] 绲上边,滚边: Днѐс щя̀х да ~я нòвата си полà, пък забрàвих. 今天我本打算把新裙子的边缘上,可是我忘了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

поръб|я̀м [未], **поръбя̀** *-иш, -их* [完] 同 поръбвам — **се** [被动] ~**я̀не** [中]

поръвà *-ѐш, -àх* [完] 咬碎一些,咬下(啃下)一些;咬(啃)一会儿

поръждав|я̀вам [未], **поръждавѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 生锈,长锈: Пѐчката е ~я̀ла. 炉子生锈了。

поръждя̀с|вам [未], **поръждя̀сам** [完] 生一点锈,长一点锈: Нòжът е ~ал. 刀子生了点锈。

поръ̀ка [阴] 委托,托付: Напрàвих го по вàша ~. 我按照你们的托付把它做出来了。Тòй ѝма ~ да напѝше стàтия. 他受托写一篇文章。

поръмж|àвам [未], **поръмжà** *-ѝш, -àх* [完] 咆哮(吼叫,唔嗷唔嗷地叫)一会儿;时而咆哮(吼叫,唔嗷唔嗷地叫): Кýчето ~à и млъ̀кна. 狗唔嗷唔嗷地叫了一会儿后,不出声了。

поръм|я̀вам [只三单], **поръмя̀ва** [未], **поръмѝ** *-ѝ* [完] (小雨)无声地下一会儿: Сутринтà ~я̀ мàлко и спря̀. 早晨下了一会儿毛毛雨,后来停了。

поръс|вам [未], **поръ̀ся** *-иш, -их* [完] ❶洒上水,淋湿: Поръсихте ли лòзето? 你们给葡萄园浇水了吗? ❷撒上(粉末、灰粒等);撒满,撒布: Тя̀ ~ва филия̀ката с шàрена сòл. 她往面包片上撒花椒盐。Сегà милиàрди звездѝ ~ват дълбòкото небѐ. 现在亿万颗星星撒满深邃的天空。— **се** [被动] ~**ване** [中]

поръс|я̀м [未], **поръ̀ся** *-иш, -их* [完] 同 поръсвам

поръчва|м [未], **поръ̀чам** [完] ❶委托,托付,托给;交办,指派: Поръ̀чах да му съобщя̀т. 我托他们通知他。Поръ̀чих му да дòйде ýтре. 我嘱托他明天来。❷订做,订购,订制;选定: ~м си я̀дене (стàя в хотѐл) 预订菜(旅馆里的房间) ~м си обýвки 订制皮鞋 — **се** [被动] ~**не** [中]

поръчѐни|е *-я* [中]〈书〉❶委托: дѐйствувам по ~е на ня̀кого 按某人的委托从事 ❷交办的事务,委托办理的事项;任务: изпълня̀вам ~ето 做(某人)托付的事,按某人的托付做

поръчѝтел *-ят, -я* [阳], **поръчѝтелка** [阴] 保(证)人,担保者: Трýдно бѐше да намѐри ~и. Кòй щѐше да му гарантѝра за такàва голя̀ма сýма. 他很难找到保人。谁肯为这么大一笔款子担保啊!

поръчѝтелств|о *-а* [中] 担保,保证,保人的责任

поръчѝтелст[ву]ва|м [未] 保证,担保,替…作保 ~**не** [中]

поръ̀чк|а [阴] ❶委托,托付,嘱托;订做,订购;点定,选定: Мàйките им дàват послѐдни ~и. 母亲们最后再一次叮嘱他们。Напрàвих ~а на кнѝги. 我预订了书。❷订制品,订购品,订货: Донѐсоха ли ~ите? 他们把订购的东西拿来了吗?

пòр|я *-иш, пòрѝх* [未] ❶拆(缝的缝或织好的东西): Не е ушѝто добрѐ, та го ~я. 这个缝得不好,所以我把它拆开。~я чорàп 拆袜子 ❷切(割,剖,剪)开 ❸〈诗〉耕出犁沟,挖成小沟(垄沟): Тòй ~еше дълги браздѝ с рàлото. 他用犁耕出长长的垄沟。❹〈诗〉冲开,冲破,划破(空气、水面等): Лòдката ~и вълнѝте. 小船破浪前进。— **се** [被动,中态]

поря̀дък *-ки* [阳]〈书〉❶[只单] 秩序,条理,头绪,整齐状态;次序,序列: Тýк владѐе пъ̀лен ~ък. 这里秩序井然。❷〈不赞〉[常复] (常指社会生活的)制度;秩序,体系: общѐствени ~ки 社会秩序

поря̀дъч|ен *-на* [形]〈书〉❶正派的,端正的,规规矩矩的: ~ни женѝ 正派的女人 ❷正常的,有规律的: Тòй вòди ~ен живòт. 他的生活有规律。❸相当大的,不小的: еднà ~на сýма 一笔不小的款子 ~**но** [副]: Държѝ се ~о. 他的举止正派。Мнозѝна сѐляни си пѝйнаха ~но. 很多农民都喝了相当多的酒。~**ост** *-осттà* [阴]: образѐц на ~ост 正派的范例

поря̀зани|к *-ци* [阳]〈方〉(举行宗教仪式时牧师手持的)一大片面包

поря̀заница [阴]〈民〉❶一大片面包: ~ бя̀л хля̀б 一大片白面包 ❷同 поря̀заник

пор|я̀звам [未], **порѐжа** *-ѐжеш, -я̀зах* [完] ❶割伤,割破,切伤: Поря̀зах си пръ̀ста. 我把手指头割破了。❷〈方〉(春天时)剪(葡萄枝): Вчѐра ~я̀захме лòзето. 昨天我们剪了葡萄枝。❸切(割,剪)一点;时而切(割,剪): Поря̀зва си чѐстичко от пастърмàта и ядѐ бàвно. 他不时地切下一点咸肉,慢慢地吃着。— **се** [反身,被动] ~**я̀зване** [中]

пòсад [阳] 同 посàдка[1]

посàдка[1] [阴]〈专〉苗木,树苗,树秧;秧,(移栽的)秧苗

посàдка[2] [阴]〈方〉器皿,家什

посàдник [阳]〈方〉(下蹲动作很多的)一种民间集体舞

посàдъч|ен *-на* [形] 栽的,栽植的,栽种的: ~ен материàл 栽

种材料,苗木 ～ни машѝни 种植机,种树机

поса|ждам [未],**посадя̀** -*дѝш*,-*дѝх* [完] 栽植,种植: Тà зи годѝна Крѣстеви ～дѝха трѝ дèкара тютю̀н. 今年克勒斯特尤家种了三狄卡尔的烟草。— **се** [被动] **～ждане** [中]: ～ждане на картòфи 栽种土豆

посаждèни|е -*я* [中]〈书〉栽种了(同一种)作物的地方;栽植的树木,植林: бòрови ～я 栽植的松林

посàкам [完]〈方〉同 пойскам: Посàках му еднà крýша, тòй ми дàде двè. 我向他要一个梨,他给了我两个。

посберà 见 посбѝрам

посбѝ|вам [未],**посбѝя** -*еш*,-*х*,过被形动 -*т* [完] 搅稠一些 — **се** [被动,中态]

посбѝ|вам се [未],**посбѝя се** -*еш се*,-*х се* [完] [中态,互及] 打一会儿架;开始打起来: Децàта се ～ха, но възпитàтелката ги укротѝ. 孩子们打起架来,不过,保育员使他们停下来了。

посбѝрам [未],**посберà** -*ерѐш*,-*рàх* [完]〈民〉同 посъбѝрам — **се** [被动,中态]

посбѝя 见 посбѝвам

посбѝя се 见 посбѝвам се

посближ|àвам [未],**посближà** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 使互相接近些,使靠近点,移近点,使有些相近: Рàботата бѐше ～ѝла двàмата. 工作使两个人互相接近了一些。— **се** [中态,互及]: Посближѝхме се, но не стàнахме прѝятели. 我们接近了一些,但是没有成为朋友。

посблъск|вам [未],**посблъскам** [完] 轻轻撞(碰) — **се** [中态,互及]: Двàта камиòна се ～аха, но остàнаха здрàви. 两辆卡车轻轻撞了一下,都没撞坏。

посборѝчк|вам се [未],**посборѝчкам се** [完] [中态,互及] 打着玩一会儿;时而打着玩: Децàта се ～аха. 孩子们打着玩了一会儿。

посборýвам [完]〈方〉说说话,说一会儿话

посбръчк|вам [未],**посбръчкам** [完] 使有(生)些皱纹,皱皱;皱一会儿;时而皱皱: Посбръчка чèлото си. 他皱了皱额头。— **се** [被动,中态]: Лицѐто ѝ се е ～ало. 她的脸上有了些皱纹。

посбут|вам [未],**посбýтам** [完] 捅捅,碰碰,推推;轻轻捅(碰,推) — **се** [被动,中态,互及]: Всѝчки се ～аха. 大家在推来推去。

посбърк|вам [未],**посбъркам** [完] 把…有些搞混(弄错),弄错(做错)一些;时而搞混(弄错,做错) — **се** [被动,中态]: Рàйна се ～а, но отговòри. 拉依娜弄错了一些,但还是作了回答。

посбърч|а -*иш*, *посбърчѝх* [完] 使有些皱纹,皱皱: Посбърчил чèло. 他皱了皱额头。

посвàл|ям [未],**посвалѝ** -*ѝш*,-*ѝх* [完] ❶取(拿,放,搬,送,降)下一些: Посвалѝ си мàлко пòгледа надòлу. 你稍稍往下面一点看。❷抬(卸,拉)下一些 ❸使倒下一些,打伤(打死,打下)一些 ❹摘下一些;摘下一会儿 ❺脱下一会儿(衣、帽、鞋等): Посвалѝ си палтòто. 你把大衣脱下来一会儿。— **се** [被动]

посвар|ѝвам [未],**посварѝ** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 熬(煮,炖)一些;熬熬,煮煮,炖炖;熬(煮,炖)一会儿;时而熬(煮,炖): Всѝка èсен ～ѝваме и слàдко от дю̀ли. 每年秋天我们还熬些榅桲酱。

посвè|ждам [未],**посведà** -*дѐш*,-*дòх*,-*дѐ*,过主形动 -*л* [完] ❶(使)垂下(低下)一些,垂(低)一会儿: Посвèдох клòна и откъснах черѐши. 我把树枝拉低了一些,摘了樱桃。❷〈转,书〉稍稍总结 — **се** [被动,中态]

посвен|ѝвам се [未],**посвенѝ се** -*ѝш се*,-*ѝх се* [完] [中态] 害羞,羞涩,难为情: Не сè е ～ѝл да огрàби чýждия трýд. 他掠夺别人的劳动果实也不感到羞耻。**～ѝване** [中]

посвест|ѝвам [未],**посвестѝ** -*ѝш*,-*ѝх* [完] ❶使清醒一些,使恢复些知觉 ❷〈转〉使有些觉悟 — **се** [被动,中态]: Мѝрчо се ～ѝ, подойдѐ на сèбе си. 米尔乔恢复了些知觉,清醒过来一些。

посвèт|вам[1] [未],**посвèтна** -*неш*,-*нах* [完] 发微光,微微发亮,有些耀眼;发一会儿光,亮一会儿;时而发光(亮): Ѝскрици ～ват. 火星微微发亮。Посвèтна, но пàк изгàсва. 亮了一会儿,但是又熄灭了。◇ **Посвèтва ми (пред очѝте).** 我好一点了,我舒服一点了。

посвèт|вам[2] [未],**посвèтя** -*иш*,-*их* [完] (给某人)照照亮,打打亮;照一会儿亮,打一下亮: Постòй да ми ～иш! 你站一会儿,给我打打亮。

посветѐн -*а* ❶ посветя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 1.(指作品、文字材料)专门讲…的,关于…的: Посветѐните на товà събѝтие стихотворѐния са мнòго. 专门为这一事件写的诗歌很多。2.献身于…的,贡献给…的: Посветѐните на товà дѐло бѝха мнозѝна. 很多人献身于这一事业。3.(指文艺作品)献给…的: Посветѐното на нѐговата мàйка стихотворѐние е действѝтелно хýбаво. 献给他母亲的这首诗的确很好。4.(秘密地)极为了解某事的: Нѝщо нѝма да напрàвят — успокои ги запàсният генерàл, катò човèк, ～ в тàйните на държàвната сѝгурност. "他们什么事也不会做的。"预备役的将军,作为一个熟知国家安全秘密的人,安慰着他们。

посвèтна 见 посвèтвам[1]

посветýва|м [完] ❶生活(存在)一阵 ❷享享福,过过好日子: Нèка и тè да ～т. 让他们也享享福吧!

посвèтя 见 посвèтвам[2]

посветя̀ 见 посветя̀вам 和 посвещàвам

посвет|я̀вам [未],**посветя̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 同 посвещàвам: От всè сърцѐ вàм ～я̀вам трýдовете си. 我衷心地把我的著作献给你们。**～я̀ване** [中]

посве|щàвам [未],**посветя̀** -*тѝш*,-*тѝх* [完] ❶献身于,把(全部力量)贡献给: Ця̀л живòт ～тѝл на отѐчеството, и сегà умѝра в чужбѝна. 他的一生都献给了祖国,而现在死在异邦。❷(常指作品、书面材料、谈话等)专讲,以…为题: Вѐстникът ～щàва ця̀ла стрàница на Ивàн Вàзов. 报纸用了一整版篇幅谈论伊凡·伐佐夫。На товà събѝтие тòй ～тѝ свòята стàтия. 他的文章是谈这一事件的。❸(将文艺作品、科学著作等)献给: На тèбе, мѝла Невѝно, ～щàвам тàзи пѐсен. 亲爱的涅芙扬娜,我把这首歌献给你。❹让(某人)知道(某事),告知,告诉(常指秘密的事): Ѝскаш ли да те ～тя̀ в еднà свòя тàйна? 你想知道我的一个秘密吗? — **се** [被动,中态]: На 1894 г. Велѝчков напýсна книжнината и се ～тѝ на политѝческа дѐйност. 1894 年维里奇科夫离开文学去从事政治活动。**～щàване** [中]

посвещѐни|е -*я* [中] (写在文学作品或科学作品之前的)献词: ～е на „Евгѐний Онѐгин" 《欧根·奥涅金》的献词

посвѝ|вам [未],**посвѝя** -*еш*,-*х*,过被形动 -*т* [完] ❶使有

点弯 ❷绕绕，搓搓，绞绞；绕(搓，绞)一会儿；时而绕(搓，绞) ❸卷(叠)起一些；卷(叠)一会儿；时而卷(叠) ❹收(蜷)起一些：Тѝ ~ва，тѝ отпу̀ска пръ̀стите си. 他一会儿收拢，一会儿又伸开手指头。❺包起一些来 ❻捆一些成束，编一些；捆(编)一会儿 ❼皱皱(眉、脸)，挤挤(眼)，抿抿(嘴)：Тя̀ си ~ вѐждите. 她皱了皱眉。❽使微微成波浪形 ❾微微转弯 ❿有些痉挛(抽搐)；使有些疼 ⓫收点针 — **се** [反身，被动]

посвѝди се 见 посвидя̀вам се

посвид|я̀вам се [只三单]，**посвидя̀ва ми се** [未]，**посвѝди ми се** *-я̀ ми се* [完] [中态] 心疼，舍不得：Ка̀к не тѝ се ~я̀ да му дадѐш всѝчко? 你怎么舍得把所有的都给他？

посвѝк|вам [未]，**посвѝкна** *-неш，-нах* [完] 有些习惯(于)；熟悉一些：Посвѝкнах вѐче с нѐвата ра̀бота. 我对新工作已经熟悉一些了。

посвѝр|вам [未]，**посвѝря** *-иш，-их* [完] ❶演奏演奏；演奏一会儿；时而演奏：Ще поха̀пнем，ще пѝйнем и Кѐльо ще ~и на го̀стите. 咱们吃点，喝点，科里奥还要给客人们演奏演奏。❷弹弹(吹吹，拉拉)(某种乐器)；弹(吹，拉)一会儿；时而弹(吹，拉) ❸(乐器)发出一些声响，(乐器)响一会儿；(乐器)时而响 ❹(火车、轮船等)鸣鸣笛；鸣一会儿笛；时而鸣笛 ❺吹吹口哨；吹一会儿口哨；时而吹口哨 ❻(某些飞禽、昆虫)鸣叫一会儿；时而鸣叫 ❼(大风等)呼啸一阵；时而呼啸 ❽(子弹等)发一会儿嗖嗖声；时而发嗖嗖声

посвѝря 见 посвѝрвам

посвл|ѝчам [未]，**посвлека̀** *-ечѐш，-я̀кох，-ѐче*，过主形动 *-я̀къл，-я̀кла，-ѐкли* [完] ❶拖下(拉下)一些 ❷把(衣服等)扒下一些：Посвлѐче ма̀лко чора̀па си. 他把袜子扒下来一些。— **се** [被动，中态]

посво|я̀вам [未]，**посвоя̀** *-ѝш，-ѝх* [完] 攫取，据为己有；侵占；剽窃：Посвоѝл ми часо̀вника и не го̀ да̀ва. 他把我的手表据为己有，不肯还给我。

посвър|звам [未]，**посвъ̀ржа** *-жеш，посвъ̀рза̀х* [完] ❶接(系)上一些 ❷捆(扎)上一些 ❸连接上一些 ❹〈转〉使建立些联系 ❺使关系密切一些 ◇ **Посвъ̀рзваме двата̀ кра̀я.** 我们能勉勉强强地过活。

посвърш|вам [未]，**посвъ̀рша** *-иш，-их* [完]〈民〉做完(完成)一些(一部分)：Тъ̀кмо си бя̀х ~ил ра̀ботата. 我刚把这工作完成了一部分。— **се** [被动，中态]

посвя̀тквам [未]，**посвя̀ткам** [完] **посвя̀тква (се)** [未]，**посвя̀тка (се)** [完] [无人称] 打一会儿闪；时而打闪

посга̀з|вам [未]，**посга̀зя** *-иш，-их* [完] 踩(践踏)了一些，轧了一些；时而踩(践踏，轧)：Посга̀зихме трева̀та. 我们把草踩坏了一些。◇ **Посга̀зих лу̀ка.** 我犯了错误；我有过失。

посглоб|я̀вам [未]，**посглобя̀** *-ѝш，-ѝх* [完] 安装一部分，装配一部分 — **се** [被动]

посгод|я̀вам [未]，**посгодя̀** *-ѝш，-ѝх* [完]〈民〉同 сгодя̀вам (使订婚)：Щѐрка ми е ра̀но ~ѐна. 我女儿早早地就订婚了。— **се** [反身，被动，互及]

посгорещ|я̀вам [未]，**посгорещя̀** *-ѝш，-ѝх* [完] 使变热(烘热，烧热，晒热)一些 — **се** [被动，中态]：Желя̀зото се ~ѝ. 铁烧热了一些。Посгорещѝх се от оживѐния спо̀р. 我由于激烈的争论身子都有些发热了。

посгѐтв|ям [未]，**посгѐтвя** *-иш，-их* [完] 做一点(饭、菜等)；匆匆忙忙地做(饭、菜)；时而做(饭、菜)：~ям им бо̀б 我给他们做一点云豆 Посгѐтвѐте нѐщо，че съм гла̀ден. 请您做点什么吃的，我饿了。— **се** [被动]

посгреш|а̀вам [未]，**посгреша̀** *-ѝш，-ѝх* [完] ❶把…弄错一些；时而弄错：Посгрешѝх ма̀лко，но ще го попра̀вя. 我弄错了一点，不过，我会把它改过来的。❷犯些错误，有些过错；时而犯错误(有过错)：Посгреша̀ва чѐсто. 他经常犯错误。

посгр|я̀вам [未]，**посгрѐя** *-ѐеш，-я̀х*，过主形动 *-я̀л，-я̀ла，-ѐли*，过被形动 *-я̀н，-я̀на，-ѐни* 和 *-я̀т，-я̀та，-ѐти* [完] 使热(温暖)一些；时而使热(温暖)：Посгрѐйте го̀збата да ядѐм. 您把菜热热给我们吃。— **се** [被动，中态]

посгу̀ш|вам се [未]，**посгу̀ша се** *-иш се，-их се* [完] [中态] ❶紧靠(紧贴，紧偎)一会儿；蜷曲(蜷缩)一会儿；时而紧靠(紧贴，紧偎；蜷曲，蜷缩) ❷钻进(躲，藏)一会儿；时而躲(藏)

посгъ|вам [未]，**посгъ̀на** *-неш，посгъ̀на̀х*，过被形动 *-нат* [完] ❶微微折(叠)上 ❷把…包上(裹上)

посгълч|а̀вам [未]，**посгълча̀** *-ѝш，-ѝх* [完] 呵斥(训斥，责骂)一会儿；时而呵斥(训斥，责骂)

посгъ̀на 见 посгъ̀вам

посгърч|вам [未]，**посгъ̀рча** *-иш，посгъ̀рчѝх* [完] ❶使有些皱 ❷使收缩一些，使微微蜷曲 — **се** [被动，中态]：Лицѐто му се ~и от я̀д，но се сдържа̀. 他的脸气得有点扭歪了，不过，他克制住了自己。

посгъст|я̀вам [未]，**посгъстя̀** *-ѝш，-ѝх* [完] ❶使变浓(稠)一些；浓缩一些；压缩一些；使加深(加重)一些 ❷使紧凑(密集)一些：Посгъстѐте редѝците. 你们把队列靠拢一些！❸使住得更挤些 — **се** [被动，中态]：Мармала̀дът се ~ѝ. 果酱变稠了一些。

посда̀в|ям [未]，**посда̀вя** *-иш，-их* [完] 掐住一会儿…的咽喉；咬一会儿：Ку̀чето ~и ко̀тката. 狗掐住了一会儿猫的喉咙。

посджу̀рквам [未]，**посджу̀ркам** [完] 捣碎一些，用捣棒把…捣得有些成粥状

посдъ̀в|квам [未]，**посдъ̀вча** *-чеш，-ках* [完] 嚼碎(嚼烂)一些；嚼一会儿；时而嚼：Да̀дох им еднò горчѝво кѐренче да ~чат. 我给了它们一根小苦根，让它们嚼嚼。— **се** [被动]

посдърж|а̀м [未]，**посдържа̀** *-ѝш，-ѝх* [完] 稍稍忍住：Посдържа̀й си яда̀，когато говѐриш. 你说话的时候，克制一下你的怒气。

по̀сев по̀сѐви [阳] ❶ [只单] 播(种)：сѐме за ~ (用以播种的)种子 ❷ [常复] 种的东西；禾苗，庄稼：По̀севите са в отлѝчно състоя̀ние. 禾苗长得非常好。

посѐв|ен *-на* [形] 播种的，播种用的：~на плѐщ 播种面积 ~ни машѝни 播种机 ~на кампа̀ния 播种运动 ~ен гра̀х 播种用的豌豆

посега̀тел *-ят，-я* [阳]，**посега̀телка** [阴] 侵犯某人权利的人，侵犯者，侵害者：Ще бра̀ним страна̀та си от ~и. 我们要保卫祖国免遭别人侵犯。

посега̀телств|о *-а* [中] 侵犯，侵害，据为己有，染指：~о срещу̀ наро̀дната свобода̀ 侵犯人民的自由 Правѝтелството ще продължа̀ва с удвоѐна енѐргия да бра̀ни на̀шата земя̀ от чу̀жди ~а. 政府将继续加倍努力捍卫我国国土免遭他人侵犯。

посѐг|вам [未]，**посѐгна** *-неш，-нах* [完]〈罕〉同 пося̀гам

посѐдна 见 постя̀дам

посѐдък [阳]〈方〉◇ **на ~** 串串门，到别人家坐坐：Ще ти до̀йдем на ~. 我们要上你那儿去串串门。

посед|я̀вам [未]，**поседя̀** *-ѝш，-я̀х*，过主形动 *-я̀л，-я̀ла，-ѐли*

[完] ❶坐一会儿：То̀й ~я̀ и си отѝде. 他坐了一会儿之后走了。Защо̀ бъ̀рзаш, ~й о̀ще ма̀лко. 你忙什么，再坐一会儿！❷停留(呆)一会儿 ❸〈口，方〉住一小阵

посека̀ 见 посѝчам

посѐл|вам [未]，**посѐля** *-иш*，*-их* [完] 同 засѐлвам (移居，搬迁)：То̀й ~и ба̀ща си в една̀ отдалечѐна о̀бласт на Бълга̀рия. 他让他父亲搬到保加利亚的一个边远地区去住。— **се** [中态] ~**ване** [中]

поселѐни|е *-я* [中]〈旧〉❶移居；搬迁，迁移 ❷同 посѐлище

посѐлищ|е *-а* [中] 村庄，村落，村子；居民点

посѐлни|к *-ци* [阳] 移民；居民

посѐля 见 посѐлвам

посѐм-сега̀ [副]〈民〉从今以后，往后，从现在起：Ка̀пят лѝсте над вода̀та, / зѝма е ~. (К. Христов) 树叶飘落在水上，往后就是冬天了。

посѐп|вам [未]，**посѐпна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат* [完] ❶有些惊动；时而惊动 ❷使有些激动(不安)；时而使激动(不安) ❸使清醒(明白)一些；时而使清醒 — **се** [被动，中态]：Бѐше се ~нал, но по̀сле па̀к запо̀чна по ста̀рому. 他曾清醒过来一点，但后来又开始像过去一样。

посѐстрима [阴]〈民〉❶结拜(结盟，结义)的姐妹(姐姐、妹妹)；把姐妹 ❷极为亲密的女伴(女友)

посѐстримство [无复，中]〈民〉结义姐妹之间的情谊

посетѝтел *-ят*，*-я* [阳]，**посетѝтелка** [阴] 访问者；客人；参观者：редо̀вен ~ на теа̀трите 常去看剧的人

посе|ща̀вам [未]，**посетя̀** *-тѝш*，*-тѝх* [完] ❶访问，拜访，探望：~ща̀вам бо̀лен друга̀р 探望生病的同志 То̀й ~тѝ стотѝна села̀ и градовѐ. 他访问了约 100 个城市和乡村。❷去，到…去：~ща̀вам теа̀тър 去看剧，上剧院去 ~ща̀вам изло̀жби 看展览 Нѝе с нѐго ~ща̀вахме първонача̀лното учѝлище бо̀си и гологла̀ви. 上初小时，我跟他俩总是光着脚丫，不戴帽子去上学。~ща̀вам лѐкции (在大学)上课，听课 — **се** [被动] ~**ща̀ване** [中]

посеща̀емост *-тта̀* [阴] 来访人数；观众人数，参观人数；(高等学校等)出席人数，上课人数；听众人数；出席情况：висо̀ка ~ на събра̀нията 出席会议的人数很多

посещѐни|е *-я* [中]〈书〉同 посеща̀ване：колектѝвно ~е на фѝлм 集体看电影 Напра̀вих ~е на но̀вия си колѐга. 我去拜访了我的新同事。

посѐя 见 посѐвам

посив|я̀вам [未]，**посивѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли* [完] 变灰，变成灰色：Коса̀та му бѐше по̀чнала да ~я̀ва, а зад ушѝте бѐше съвсѐм побеля̀ла. 他的头发已经开始变成灰色，而耳后的头发则全白了。Небѐто ~я̀ва. 天空变成了灰色。~**я̀ване** [中]

посѝл|ен *-на* [形]〈书〉力所能及的：~ен тру̀д 力所能及的劳动

посѝлка [阴]〈旧〉包裹，包件

посѝн|вам [未]，**посѝня** *-иш*，*-их* [完] 使变蓝，使成为蓝色的：С бо̀йта ~их ръцѐте си. 染料把我的手弄蓝了。— **се** [被动]

посинѐя 见 посиня̀вам

посѝня 见 посѝнвам

посин|я̀вам [未]，**посинѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли* [完] 变蓝，变青，发蓝，发青：Посиня̀л от сту̀д. 他冻得全身发青。~**я̀ване** [中]

посипа̀лка [阴] 煤铲

посѝп|вам [未]，**посѝпя** *-еш*，*-ах* [完] 撒(洒)上，淋上，浇上：~вам то̀рта със за̀хар 把蛋糕撒上白糖 ~вам зѐлка с червѐн пипѐр 往圆白菜上撒辣椒面 — **се** [互及，被动] ◇ ~**вам си глава̀та с пѐпел**〈书〉追悔莫及，悔恨交加 ~**ване** [中]

посѝп|вам се [未]，**посѝпя се** *-еш се*，*-ах се* [完] [中态] 散开，撒开：Дърво̀то трепѐреше. От кло̀ните му се ~ваха мъ̀ртви листа̀ и па̀даха по тру̀па на бра̀та му. 树在颤抖，枯叶从树枝上纷纷飘下，落在他哥哥的尸体上。~**ване** [中]

посѝпя 见 посѝпвам

посѝпя се 见 посѝпвам се

пос|ѝчам [未]，**посека̀** *-ечѐш*，*-я̀кох*，*-ѐче*，过主形动 *-я̀къл*，*-я̀кла*，*-ѐкли* [完] ❶砍死，杀死，砍头 ❷砍掉，砍去：О̀й те, го̀ро, го̀ро я̀сенова, / що̀ си ра̀но то̀лко повѐхнала? / Да̀ли те е пожа̀р пожарѝло, / илѝ те е секѝра ~ѐкла? (Нар. пес.) 啊，树林啊，梣树林啊，你为什么早早地枯萎？是大火将你烧毁？抑或利斧将你砍去？❸砍破，砍伤 — **се** [反身，被动] ~**ѝчане** [中]

по̀ска|м [未] 同 по̀іця：Момѝченцето я ~ло. 小女孩给它捉着虱子。— **се** [反身，被动] ~**не** [中]

поска̀р|вам се [未]，**поска̀рам се** [完] [中态，互及] ❶吵吵架，争吵争吵；呵斥呵斥，骂骂；吵一会儿架，争吵一会儿；呵斥(骂)一会儿；时而吵架(争吵，呵斥，骂)：Тѐ мо̀же да се ~ат и па̀к да се сдобря̀т. 他们可能会吵吵架，然后又和好。❷有点不和

поска̀чвам [未]，**поска̀чам** [完] 跳(跳跃)一会儿；时而跳(跳跃)

поскимтя̀вам [未]，**поскимтя̀** *-ѝш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли* [完] ❶(狗在高兴或发怒时)尖叫一阵；时而尖叫：Ку̀чето ~я̀ ма̀лко и взѐ да си блѝже ра̀ната. 狗哀嚎了一阵后，舔起自己的伤口来。❷〈口〉哼哼(抽搭)一会儿；时而哼哼(抽搭)

поскѝтвам [未]，**поскѝтам** [完] 流浪流浪，漂泊漂泊，过过流浪生活；漫游漫游；流浪(漂泊，漫游)一阵；时而流浪(漂泊，过流浪生活，漫游)：Поскѝтах из у̀лиците, докато̀ до̀йде врѐме за вла̀ка. 在上火车之前，我在街上逛了一会儿。

поскѝтвам се [未]，**поскѝтам се** [完] [中态] 同 поскѝтвам：Поскѝтахме се из гора̀та. 我们在树林里转了一阵。

поскова̀ *-ѐш*，*-а̀х* [完] ❶钉上点，草草地钉成(打成，做成)：Взѐмѝ да ~ѐш па̀дналата огра̀да. 你把倒下的栅栏钉一钉。❷使有些上冻；封住一些 ❸使有些僵硬，使难以动弹 ❹〈转〉使不太灵活，束缚(牵制)住一些

посконфу̀з|вам [未]，**посконфу̀зя** *-иш*，*-их* [完] 使有些难为情(发窘，出丑) — **се** [被动，中态]

поскрѝ|вам [未]，**поскрѝя** *-еш*，*-х*，过被形动 *-т* [完] ❶藏起来(隐蔽)一会儿，有时藏起来(隐蔽)；时而藏起来(隐蔽) ❷盖上点；盖(掩盖，掩藏)一会儿；时而盖(掩盖，掩藏) ❸遮盖遮盖；遮掩遮掩；掩饰掩饰；忍住一点；时而遮盖(遮掩，掩饰，忍住) ❹收起(收藏，留起来)一些 ❺掩护(藏匿)一阵 ❻〈转〉隐瞒一阵 — **се** [反身，被动]

поскро|я̀вам [未]，**поскроя̀** *-ѝш*，*-ѝх* [完] ❶裁裁(衣服等)；裁一会儿；时而裁 ❷〈转〉琢磨出一些(常指坏事)；时而琢磨出 ❸〈转〉考虑考虑；考虑一会儿；时而考虑 — **се** [被动]

поскръц|вам [未], **поскръцна** *-неш, -нах* [完] 咯吱咯吱地响一会儿;时而咯吱咯吱地响: Вратàта ~на. 门咯吱咯吱地响了一阵。

поскӯб|вам [未], **поскӯбя** *-еш, поскӯбах* [完] ❶拔一点(草、毛发等);拔一会儿 ❷(食草动物)吃一点(草);吃一会儿(草): Гъските ~аха зелѐна тревѝца. 鹅吃了一点青草。❸〈转〉敲敲…的竹杠

поскуча̀|вам [未], **поскуча̀я** *-еш, -х* [完] 感到有些寂寞(无聊,烦闷,郁闷,苦闷): Àз ще поседя̀ при тѐбе. Понѐ заѐдно да ~ем. 我要在你这儿坐一会儿,至少两个人一块承受寂寞。

поскъ̀лцвам [未], **поскъ̀лцам** [完] 捣碎(剁碎)一些;捣(剁)一会儿;时而捣(剁): Поскъ̀лцай мàлко лӯк. 你剁一点洋葱。— **се** [被动]

поскъп|вам [未], **поскъпна** *-неш, -нах* [完] 涨价,变贵: Хвàна стӯд и дървàта ~наха. 天冷了,木柴涨价了。~**ване** [中]: ~ване на живòта 生活费用的增加,物价的上涨

поскъпн|я̀вам [未], **поскъпнѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 同 поскъпвам: Знàеш ли сенòто кòлко е ~я̀ло? 你知不知道干草涨了多少钱?

поскъп|я̀вам [未], **поскъпя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使变贵,使涨价: Скъпият прѐвоз ~я̀ва стòките. 很贵的运费使商品涨价。— **се** [被动]

поскъп|я̀вам се [未], **поскъпя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 舍不得,心疼,不忍放弃: Поскъпѝх се и не кӯпих голя̀мото рàдио. 我舍不得花钱,结果没有买那台大收音机。Сѐлянката се ~й да ми дадѐ яйцàта на тàя ценà. 那农妇舍不得按这个价钱把鸡蛋卖给我。

поскърп|вам [未], **поскърпя** *-иш, -их* [完] (仓促,凑合)拼成(拼凑)一些: Поскърпих някои дрѐшки. 我仓促地拼成了几件小衣服。— **се** [被动]

поскърц|вам [未], **поскърцам** [完] (硬物磨擦)发出轻微的吱吱声,轻微地轧轧响(沙沙响);发一阵吱吱声,轧轧响(沙沙响)一会儿;时而发吱吱声(轧轧响,沙沙响): Настàна тишинà. Сàмо дървените пѐйки лѐко ~ваха. 变得一片寂静,只有木长椅轻轻地吱吱响着。~**ване** [中]

поскърша [完] ❶折断一些 ❷〈民〉拐一点弯,转一点方向 ❸〈民〉使弯一点身子 ❹(唱歌或吹奏时)改一点调,停顿一会儿 ❺〈转〉使受些挫折,摧折一些: Поскършихме хатъ̀ра на стàрия. 我们稍稍违背了老头子的意志。

поскъсвам [未], **поскъсам** [完] ❶撕开(撕碎)一些 ❷扯下(使脱落,揪断)一些 ❸撕破一点(衣服、鞋等): Поскъ̀сал дрѐхата си. 他把衣服撕破了一点。— **се** [被动,中态]

поскъс|я̀вам [未], **поскъся̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使变短(缩短)一些: Поскъсѝ си рòклята. 你把连衣裙改短点。— **се** [被动,中态]

поскътвам [未], **поскътам** [完] ❶收藏起来一些;有时收藏 ❷存一些(钱);有时存钱: Поскътах някой лѐв. 我存了几个列弗。— **се** [被动]

послав|я̀нч|вам [未], **послав|я̀нча** *-иш, -их* [完] 使斯拉夫化 — **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

послàждам [未] 吃(用)一点,节省着吃(用): Послàждай сѝренето, че е дъ̀лга зѝмата. 冬天长着呢,你省着点吃奶酪。

послàни|е *-я* [中] ❶(国务活动家或社会组织就重大问题致别的活动家或组织的)信件;书告、告…书;信函: ~е до вѐликите сѝли 致大国书 прàщам ~е 送信,致函 ❷书信体文艺作品;寄语;〈宗〉使徒行传 ❸〈讽〉非常长的信

послàни|к *-ци* [阳] ❶大使: извънрѐден и пълномòщен ~к 特命全权大使 ~к на Бълѓария в Китàй 保加利亚驻华大使 ❷〈书〉使者: ~ци за мѝр 求和的使者

послàническ|и *-а* [形] ❶大使的 ❷使者的

послàничеств|о *-а* [中] ❶同 прàтеничество ❷大使的职务(工作、活动)

пòсле [副] ❶以后,后来,随后;然后,接着: Ще ти кàжа ~. 我以后再告诉你。Пòсле всѝчко се разбрà. 后来,一切都弄明白了。Отнòво прикàзва за чӯмата, ~ за гладà, ~ пàк за чӯмата. 他又谈起了瘟疫,然后谈饥荒,接着又谈瘟疫。❷〈口〉此外,除此之外,再说: Пòсле, дòкторът не бѝ скрѝл от нѐго такàва рàбота. 再说,医生也不会对他隐瞒这样的事。❸[前]〈罕〉在…之后: Събрàхме се ~ òбед. 我们在午饭后聚在一起。◇ **най-** ~ 1.最后,在很长时间之后,终于: Нàй-~ дойдѐ пролеттà. 春天终于来了。2.(在列举许多东西时用)最后还有,以及 3.终究: Вѝе ми дàйте нàй-напрѐд пѐт хѝляди, пъ̀к за дрӯгите мòже и да почàкам. Хòра сме нàй-~! 您先给我 5000,其余的我可以等一等。我们终究还讲人情嘛!

послѐдва|м[1] [完] 跟随,追随,随着走: Кӯчето ~ господàря си. 狗跟在它主人后面走。

послѐдва|м[2] [完] ❶接着发生,作为后果而发生: Мѝчкин продължàваше да очàква втòри зàлп, но такъ̀в не ~. 米奇金继续等待第二声炮响,结果没有响。❷照着行动,跟着做同样动作;仿效: Мнозѝна ~ха нѐговия прѝмер. 很多人都学他的样子。

послѐдвам[3] [完] (在高等院校)学习一小段时间: Послѐдва двѐ-трѝ годѝни и напӯсна университѐта. 他学习了两三年后离开了大学。

послѐдващ *-а* [形] 下一个,接在后面的

послѐд|ен *-на* [形] ❶最后的,最末的;末尾的,尽头的: Стоя̀х ~ен в редѝцата. 我站在排尾。Ѐлка излѐзе ~на и тѝхо притвòри вратàта. 埃尔卡最后一个出来,她轻轻地把门掩上。Тòй катò че се обѝди от ~ните му дӯми. 他好像因为他最后的几句话而生气了。❷最近的;最新的,刚刚出现的;上次的: ~ните днѝ 最近这几天 ~ни впечатлѐния 最新的印象 ~ни новинѝ 最新消息(新闻) ~ен брòй 最新的一期 ❸最坏的,穷极的;最低级的,最次的,最差的: Тàя стòка е ~но кàчество. 这种商品质量最次。Àз, кàкто знàеш, отдàвна рабòтя в управлѐнието и не съ̀м от ~ните. 正如你知道的,我早就在局里工作了,而且并不是属于最差的人。❹(与 бедня̀к, голтàк 等连用,表示名词所包含的特点在那人身上已达最高程度)最…的: След чѐтири-пѐт годѝни Ѐньо разпродàде всѝчко и остàна ~ен сиромàх. 四五年之后,恩纽把一切都卖光了,成了头号穷光蛋。~ен бедня̀к 最穷的人 ~ен глупàк 愚蠢透顶的人 ❺(指程度、数量)最强的;最高的,最高级的;极端的: ~на стѐпен в развѝтието на нѐщо 某事物发展的最高阶段 ❻最新的,刚出现的: Тòй бѐше облѐчен по ~на мòда. 他穿着最时髦的服装。❼最终的,最后的,彻底的: ~но решѐние 最后的决定 ❽在此之前提到的,上面提到的,上述,该: Тòй го проследѝ из прозòреца и вѝдя кàк тòй предàде депѐшата на телеграфѝста и кàк по лицѐто на тòя ~ния се изобразѝ необикновѐно учӯдване. 他从窗户观察着他,看见他如何把那份电报交给报务员,以及后者的脸上如何现出极其惊讶的神

色。❾〈公文〉[用作名] **~ният** [阳], **~ната** [阴], **~ното** [中] 刚才提到的那个人(或那件东西),上面提及的人或物,该人,该物: Кой го беше забучил там? И за какво? Сигнал ли беше за бунт? Огнянов го взе за ~ното. 是谁把它钉在那儿的? 为什么而钉的? 这是暴动的信号吗? 奥格尼亚诺夫把它当作暴动的信号。◇ **в ~но врѐме** 近来,最近 **до ~на ка̀пка кръв** 用尽一切力量;直到流尽最后一滴血,至死 **до ~ния си дъх** 直到最后一口气,直到咽气,至死 **до ~ния си миг** 到生命的最后一刻,至死 **за пръв и ~ен път** 这是第一次,也是最后一次;只此一次 **ѝмам ~на ду̀ма** 有最后的发言权,说了算,起决定性作用 **отда̀вам ~на по̀чит** 〈书〉参加某人的葬礼以表示敬意 **~на ду̀ма на тѐхниката** 技术上的最新成就 **~ни дни̇̀ (мину̀ти)** 临终前 **~ните часовѐ на ня̀кого** 某人临死(临终)前,弥留之际 **до ~ния ча̀с** 直到死,至死 **~но жела̀ние (~на во̀ля)** 遗愿,遗志,遗言,遗嘱

послѐдиц|а [阴,常复] 后果,结果,影响: ~и от войната 战争的后果 Болестта даде тежки ~и. 这病带来很严重的后果。

последо̀бед|ен *-на* [形]〈旧〉同 следобеден (下午的): Той беше вдигнат ненадейно от ~ния сън. 他从午睡中被突然惊醒而坐了起来。

последова̀тел *-ят, -я* [阳], **последова̀телка** [阴] (某学说、思想的)拥护者,追随者,信徒: ~и на революционните идеи 革命思想的拥护者 ~и на Толстой 托尔斯泰的信徒

последова̀тел|ен *-на* [形] ❶连续的,连续不断的,一连串的: ~на смяна на деня с нощта 昼夜连续不断的更替 ❷一贯的,始终不渝的,贯彻到底的,彻底的,循序渐进的,合乎逻辑的,有逻辑联系的;合情合理的: Той трябваше да бъде честен и ~ен пред тези добри хора. 在这些善良的人们面前,他应该正直,应该始终不渝。~на политика 一贯的政策 **~но** [副]: В това време църковната камбана удари три пъти ~но. 这时,教堂的钟连续敲了三下。**~ност** *-ността* [阴]

послѐдстви|е *-я* [中] 后果,结果,影响: Последствията могат да бъдат и неблагоприятни. 后果也可能是不好的。◇ **в ~е** 后来,以后 **оста̀ва без ~е** (呈请、控诉等)未获批准(照准),未受理睬

послѐдък *-ци* [阳]〈民〉同 плацента

последя̀вам [未], **последя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶跟踪一会儿: Последиха ни още от село. 他们从村子那儿就开始跟踪我们了。❷注视(目送,观察,注意,留心,照料,照看,监视)一阵: Янка целуна ръка на свекър и на свекърва и ~й колата. 扬卡吻了公公和婆婆的手,目送了一会儿那辆车。— **се** [被动]

послепѝс [阳]〈书〉信写完并署名后又添上的几句话(一般在这几句话下面注明"又及")

послесло̀в [阳]〈书〉后记,跋(与 предисловие, предговор (前言,序)相对)

послесло̀ви|е *-я* [中] 同 послеслов

по̀слещ|ен *-на* [形] 随后的,以后的,紧接在后面的,接踵而来的: Това е ~на работа. 这是以后的事。

посло̀вица [阴] 谚语

посло̀вич|ен *-на* [形] ❶谚语的 ❷大家都说的;众所周知的: Неговото скъперничество стана ~но. 他的吝啬是众所周知的。Беше бедна, но трудолюбието ѝ беше ~но. 她贫穷,但她的勤劳有口皆碑。**~но** [副] **~ност** *-ността* [阴]

посломя̀вам [未], **посломя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶打碎(折断)一些 ❷〈转〉克服(战胜,压倒,制服)一些: Тежките несполуки ~иха неговия бодър дух. 沉重的失败挫伤了一些他的朝气。

послугу̀ва|м [完] ❶当一阵仆人,服侍一阵: Тя ~ няколко години в града. 她在城里当了几年用人。❷〈转〉效效劳 ❸〈民〉(一般指在饭桌旁)伺候伺候

послу̀ж|вам [未], **послу̀жа** *-иш, -их* [完] ❶作为,用作,用来,当…用: Тя ще ми ~иш за прикритие. 你将为我作掩护。За какво можеше да му ~и тази дреболия? 这件微不足道的东西对他会有什么用呢? ❷服务(工作)一小段时间,短期地供职;当一阵: Ще ~иш още две-три години и тогава ще получиш пенсия. 你再工作两三年,那时你就能领到退休金了。❸〈民〉当一阵仆人,侍候一阵 ❹〈方〉请某人喝酒或吃甜食: Тя очакваше гости, за да ги ~и с новото си портокалово сладко. 她在等待客人,准备请他们吃她新做的橙子酱。

послухтя̀вам [未], **послухтя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 留心听听;留心听(细听)一会儿: Излезе на вратата, ~я и се върна обратно. 他走出门口,留心听了一会儿,又回来了。

послу̀шам 见 послушвам

послуша̀ние [无复,中] 听话,听从

послу̀ш|вам [未], **послу̀шам** [完] ❶听听,听一会儿: Радке, попей ми, попей ми да те ~ам. 拉特卡,你给我唱唱,唱给我听听。❷听从,听话,听信;服从: Послушах го и тръгнах. 我听了他的话,走了。❸细听,注意倾听: Я помълчете да ~аме кавал ли свири, момѝ ли пеят. 你们别说话,咱们仔细听听是长笛在吹还是姑娘在唱。

послу̀ш|ен *-на* [形] 听话的,听从的;顺从的,服从的: ~но момче 听话的男孩 **~но** [副] **~ност** *-ността* [阴]

послу̀шни|к *-ци* [阳], **послу̀шница** [阴] (在修道院中服劳务而尚未成为修士的)见习修道士

послъ̀г|вам [未], **послъ̀жа** *-жеш, -гах* [完] 诓诓,骗骗;时而诓(骗): Той обича да ~гва. 他喜欢骗骗人。

посмаля̀вам [未], **посмаля̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使变小一些: Посмалих ръкавите. 我把袖子改小了些。— **се** [被动,中态] ◇ **Посмалѝ Ма̀нго.** 〈俗〉你别说那么多谎。

посма̀чк|вам [未], **посма̀чкам** [完] 弄皱(揉皱)一些;三下两下地弄皱(揉皱): Посмачках си роклята. 我把连衣裙弄皱了一些。Небрежно ~а писмото и го хвърли в коша. 他漫不经心地把信揉皱,扔在字纸篓里。— **се** [被动,中态]

посмѐйвам [未], **посмѐя** *-ѐеш, -я̀х* 和 *-ѐях*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* 和 *-ѐял* [完] 同 посмявам

посмекча̀вам [未], **посмекча̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使变软一些 ❷〈转〉使缓和(柔和,减轻)一些: Лекарството ще ~й болката. 这药会使疼痛减轻一些。— **се** [被动,中态]: Посмекчи се времето. 天气稍稍暖和了一点。

посмѐля 见 посмилам

посмѐнно [副]〈罕〉轮班地,轮流地: Работим ~. 我们轮班干活。

посмѐс|вам [未], **посмѐся** *-иш, -их* [完] ❶使混和一些 ❷掺(加进)一些 — **се** [被动]

посмѐст|вам [未], **посмѐстя** *-иш, -их* [完] 装(塞,放)进一些: Посместете багажа да сложа и моя куфар. 请您把行李放进去一点,我也好把我的箱子放上去。— **се** [被动,中态]

посмѐся 见 посмесвам

посмета̀ 见 посмятам

посмѐшищ|е -*а* [中] 取笑的对象：Стàнал е за ～е. 他成了别人取笑的对象。◇ **за ～е** 被人取笑

посмѐя 见 посмѝвам

посмѝвам се [未], **посмѐя се** -*ѐеш се*, -*ѐх се*, 过主形动 -*ѐл се*, -*ѐла се*, -*ѐли се* [完] [中态] 笑笑,笑一会儿：Посмѐхме се до насѝта. 我们尽情地笑了一阵。

посмѝг|вам [未], **посмѝгам** 和 **посмѝгна** -*неш*, -*нах* [完] (微微地眨一只眼)使使眼色,递递眼色;时而使眼色(递眼色)：Посмѝгнах му и тòй разбрà. 我向他挤了挤眼,他明白了。

посмѝлам [未], **посмѐля** -*ѐлеш*, -*лѐх*, 过主形动 -*лѐл*, -*лѐла*, -*лѐли*, 过被形动 -*лѐн*, -*лѐна*, -*лѐни* [完] ❶磨磨(研磨研磨);磨(研磨)一会儿;时而磨(研磨)：Посмлѐхме жѝто за през зѝмата. 我们磨了一些过冬用的面粉。❷消化一些 — **се** [被动]

посмир|ѐвам [未], **посмирѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使温顺(谦恭,平息)一些,稍稍制服,平定一些：Излѐзох да ～ѝ кỳчетата. 我刚才出去让狗平静下来一些。❷抑制(克制,制止)一点 — **се** [被动]

посмѝтам [未], **посметà** -*етѐш*, -*ѐтох*, -*ѐте*, 过主形动 -*ѐл* [完] 清扫清扫,三下两下地打扫打扫(扫成堆);时而清扫(打扫)：Посмѐтох слàмата. 我把干草扫成了堆。— **се** [被动]

посмрач|àвам се [只三单] **посмрачàва се** [未], **посмрачѝ се** -*ѝ се* [完] [无人称] 天色有些暗下来,天有点黑：Да поработим, докатò се ～ѝ. 咱们再干点活,干到天有点黑的时候。

посмръз|вам се [未], **посмръзна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] ❶上一些冻：Водàта в лòквичката се ～на. 小水坑里的水冻上了一些。❷受一些凉：Посмръзнаха ми се кракàта. 我的脚冻着了点。

посмрък|вам се [只三单], **посмръква се** [未], **посмръкне се** -*на се* [完] [无人称] 天有点黑,天色有些发暗：Нѐка òще мàлко да се ～не и тогàва ще запàлим лàмпата. 等天再黑一点,咱们再开灯。

посмръщ|вам [未], **посмръщя** -*иш*, -*их* [完] 稍稍皱皱(眉头),皱一会儿(眉头) — **се** [中态]

посмỳк|вам [未], **посмỳча** -*чеш*, -*ках* [完] 吸(吮,咂,嘬,吸取)一点;吸(吮,咂,嘬)一会儿;时而吸(吮,咂,嘬,吸取)：Чѐсто ～ква цигàрата си. 他不时地吸着他的烟。Детѐто си ～ка пръ̀ста и заспà. 孩子嘬了一会儿手指头,睡着了。

посмутѝ -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使有些不安(着急,发窘,难为情,不好意思,不知所措)：Тàя вѐст ме ～ѝ. 这消息使我有些不安。— **се** [中态]

посмỳча 见 посмỳквам

посмỳш|вам [未], **посмỳша** -*иш*, -*их* [完] 刺刺,扎扎;刺(扎)一会儿;时而刺(扎) — **се** [被动,互及]

посмỳшква|м [未], **посмỳшкам** [完] 刺刺,扎扎;刺(扎)一会儿;时而刺(扎)：Пòчне ли мнòго да прикàзва, тѝ го ～ѝ да мълчѝ. 他的话如果变得多起来,你就捅捅他,让他别出声。Посмỳшках бѝволите да вървя̀т. 我戳了戳水牛,让它们往前走。— **се** [被动,互及]

посмъд|вам [只三], **посмъдва ме** [未], **посмъдне ме** -*на ме* [完] (感到有什么东西)轻轻地在扎(刺,戳)着;时而感到扎(刺,戳)痛：Рàната ме ～ва. 我的伤口有点刺疼。

посмъд|ѐвам [只三], **посмъдѐва ме** [未], **посмъдѝ ме** -*ѝ ме*, 过主形动 -*ѐл ме*, -*ѐла ме*, -*ѐли ме* [完] (感到有什么东西)轻轻地在扎(刺,戳)着;时而感到扎(刺,戳)痛：Посмъдя̀ва ме ля̀вата длàн. 我的左手掌有点刺痛。

посмък|вам [未], **посмъкна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 拉(拿,摘,取,扒)下一些：Посмъкнѐте от товàра. 你们把东西卸下来一些！— **се** [被动,中态]

посмълч|àвам се [未], **посмълчà се** -*ѝш се*, -*àх се* [完] [中态] 沉默一会儿,有一会儿不说话(不作声);(声音)停息一会儿：Бàе Цѐно пàк се ～à. 蔡诺大叔又沉默了一会儿。

посмъмр|я̀м [未], **посмъмря** -*еш*, -*ах* [完] 稍稍申斥(训诫,责备);(训诫,责备)一会儿;时而申斥(训诫,责备) — **се** [被动]

посмънк|вам [未], **посмънкам** [完] 嘟哝(喃喃地说,声音又低又不清楚地说)一会儿;时而嘟哝(喃喃地说)：Попѝтахме го, а тòй ～а нѐщо и отмѝна. 我们问了他,他嘟哝了一句什么就走了。

посмърквам [未], **посмъркам** [完] ❶(用鼻子)吸一点;时而(用鼻子)吸 ❷抽噎(抽搭)一会儿;时而抽噎(抽搭);时而吸鼻涕

посмъ̀рт|ен -*на* [形] ❶死后的,死后刊行的：～но издàние 死后刊本 ❷死后荣获的,身后的：～на слàва 身后哀荣 ～на наградà 身后被授予的(追授的)奖金(奖品) ❸(指保险金)在保险者死后发给其家属的：～ен фòнд 死后遗留给某人用的钱 ◇ **～на пòмощ** 死亡抚恤金 **～но** [副]：Посмъ̀ртно го наградѝха. 在他死后给他追授了奖金(奖励)。

посмъ̀ртче -*та* [中] 遗腹子

посмя̀вам [未], **посмѐя** -*ѐеш*, -*ѐх*, 过主形动 -*ѐл*, -*ѐла*, -*ѐли* [完] 敢,敢于：Нѝкой досегà не ѐ ～я̀вал да ми кàже такѝва дỳми. 到现在为止,谁都不敢对我说这样的话。

посмя̀там [完] 算算,计算计算;算(计算)一会儿

поснищ|àвам [未], **поснишà** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使低(降低,放低)一些;降低(放低)一会儿;时而降低(放低)：Тòй ～ѝ свòя глàс. 他把嗓音放低了一些。— **се** [被动,中态]

посòби|е -*я* [中] 教科书;参考书,参考材料;教具：учѐбни ～я 教科书;教学参考书

пособкѝня [阴] 〈方〉孪生姐妹(姐姐或妹妹);年龄差别很小的姐妹(姐姐或妹妹)

посòк|а [阴] ❶方向：в обрàтна ～а 朝相反的方向 Тòй не продължѝ да вървѝ по съ̀щата ～а. 他没有继续沿着原来的方向走。във(по) всѝчки ～и 向各个方向 Лугàнов излѐзе и тръ̀гна без ～а из ỳлиците. 卢加诺夫出了门,在街上漫无目的地走着。❷〈转〉方针,趋向;方面：Развѝтието на езѝка ни досегà е стàвало в ～а — от диалѐкт към òбщ книжòвен езѝк. 我们的语言至今是按照从方言到通用的规范语言的趋向发展的。◇ **на ～и** 1.不知方向,不认识路;不管方向,碰碰：Дя̀до Нѐдко се повъ̀рна и бàвно и на ～и тръ̀гна из сѐлото. 奈特科爷爷回转来,在村子里慢步乱走了起来。2.蒙着,不考虑好而胡乱猜测着：Отговàря на ～и. 他蒙着回答了问题。

посол|вам [未], **посолѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 посоля̀вам — **се** [被动]

посòлств|о -*а* [中] 大使馆：Китàйско ～о в Сòфия 中国驻保加利亚大使馆

посол|я̀вам [未], **посолѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 加上盐：Тòй ～ѝ хля̀ба и го поднѐсе до устàта ѝ. 他把面包加上盐,端到她嘴旁。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

пòсох [阳] 〈古〉拐棍,手杖

посо̀ч|вам [未], **посо̀ча** *-иш, -их* [完] ❶指,指给,指出: То̀й ви̇̀наги ми ~ва грѐшките. 他一向都给我指出错误。Ще ти ~а пъ̀тя. 我会给你指路的。❷指定,确定: То̀й ~ва ва̀с като̀ свидѐтел. 他指定您当证人。— **се** [反身,被动] ◇ **~вам ня̀кому врата̀та** 向某人下逐客令,把某人赶走 **~ване** [中]

поспа̀д|ам [未], **поспа̀дна** *-неш, -нах* [完] ❶落下(下垂,脱落,掉下,下陷)一些 ❷减少(消下去,下降,削减,下落,减退,缩小,削弱)一些: Сла̀ва бо̀гу! Поспа̀днал му е о̀гънят. 感谢上帝! 他的烧退了一点。❸(价格)降低一些;降了一点价: С но̀вото тѐмпо на индустриализа̀ция цени̇̀те ще ~нат. 随着工业化以新的速度发展,物价会降低一些。

поспали̇̀в *-а* [形]〈方〉爱睡觉的: ~ човѐк 爱睡觉的人

поспа̀р|вам се [未], **поспа̀ря се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶(植物由于霜打、炎热等)有些枯萎,有些蔫 ❷(由于堆放和潮湿而)有些腐烂(霉烂): Сено̀то се е ~ило. 干草有些霉烂了。❸(皮肤)有些起皱 ❹(皮肤)有些沤红(沤皱,擦伤)

поспа̀стр|ям [未], **поспа̀стря** *-иш, -их* [完] 收起(收藏,保存,存)一些

поспекули̇̀рам [未,完] ❶搞搞投机买卖 ❷(乘机)利用利用(别人的无知、灾祸、困难、名义等)

поспе|ка̀ се *-ечѐш се, -ѐкох се, -ѐче се*, 过主形动 *-ѐкъл се, -ѐкла се* [完] [中态] (由于火烤、长期置放等而)有些干枯(变硬,收缩,起皱): Ра̀ната се е ~ѐкла. 伤口有些硬结了。

поспест|я̀вам [未], **поспестя̀** *-и̇̀ш, -и̇̀х* [完] 节省(节约,储蓄,存) — **се** [被动]

поспечѐл|вам [未], **поспечѐля** *-иш, -их* [完] 赚一些(钱);赢得(得到)一些;时而赚(赢得,得到)

поспеш|а̀вам [未], **поспеша̀** *-и̇̀ш, -и̇̀х* [完] 同 побъ̀рзвам

поспи̇̀вам [未], **поспя̀** *-и̇̀ш, -а̀х* [完] 睡一会儿;时而睡一阵: То̀й си лѐгна да ~и̇̀. 他躺下睡一会儿。◇ **~и̇̀вам си** 睡一大觉

поспи̇̀рам [未], **поспра̀** *-рѐш, -ра̀х*, 过主形动 *-ра̀л, -ра̀ла, -ра̀ли*, 过被形动 *-ра̀н, -ра̀на, -рѐни* [完] ❶停止(站住,中断)一会儿;时而停止(站住,中断) ❷使停止(断开,关上,禁止,限制,阻拦): Поспри̇̀ кола̀та да си отдъ̀хнат воло̀вете. 你把车停住,让牛喘口气。— **се** [被动]

поспи̇̀рам се [未], **поспра̀ се** *-рѐш се, -ра̀х се*, 过主形动 *-ра̀л се, -ра̀ла се, -ра̀ли се* [完] [中态] 停止(停住,中止,停顿)一会儿;时而停止(停住,中止,停顿)

поспи̇̀рвам [未], **поспра̀** *-рѐш, -ра̀х*, 过主形动 *-ра̀л, -ра̀ла, -ра̀ли*, 过被形动 *-ра̀н, -ра̀на, -рѐни* [完] 同 поспи̇̀рам: Ора̀торът ~и̇̀рваше и поѐмаше дъ̀х. 演讲的人时而停下来喘口气。— **се** [被动,中态]

посплаш|вам [未], **поспла̀ша** *-иш, -их* [完] 把…有些吓着: Бя̀х го ~ил ма̀лко със са̀бята. 我用马刀把他有点吓着了。— **се** [被动,中态]

посплѐсквам [未], **посплѐскам** [完] (把铁钉等的头)砸扁;把鼓的东西压扁: Посплѐскайте ма̀лко глава̀та на пиро̀на. 请把这颗钉子的头砸扁。

поспли̇̀там [未], **посплета̀** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完] ❶编上一些(成辫子),马马虎虎地编(成辫): Посплетѝ си коса̀та. 你把头发编上点。❷编制(编成)一些 ❸缠绕一些

поспомен|а̀вам [未], **поспомена̀** *-ѐш, -а̀х* [完] (偶然地、三言两语地、顺便地)提到(谈到,提起,提及)

поспо̀мн|ям си [未], **поспо̀мня си** *-иш си, -их си* [完] [中态] 回忆回忆,回想回想;回忆(忆起,回想起,想起)一些,逐渐回忆起(回想起,想起): Я̀ си ~и̇̀ ка̀к бѐше тога̀ва. 你回想回想那时是怎么回事。

поспо̀р|вам [未], **поспо̀ря** *-иш, -их* [完] 争论争论,辩论辩论;争执争执;争论(辩论,争执)一会儿

поспра̀ 见 поспи̇̀рам 和 поспи̇̀рвам

поспра̀ се 见 поспи̇̀рам се

посправ|я̀м се [未], **поспра̀вя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] (在一定程度上)担负得了(胜任,办得到,应付得了): Поспра̀вихме се с положѐнието. 我们还算应付过去了这种局面。

поспу̀с|кам 和 **поспу̀щам** [未], **поспу̀сна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶放下来(使降下,使下去)一些 ❷关上(合上,放下)一点 — **се** [被动,中态]

поспу̀щам 见 поспу̀скам

поспъ̀|вам [未], **поспъ̀на** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶稍加阻碍(阻挡,妨碍,阻挠) ❷绊了一下,把…的腿拴上点: Поспъ̀нах го, та щѐше да па̀дне. 我绊了他一下,他差点没摔倒。

поспя̀ 见 поспи̇̀вам

посра̀м|вам [未], **посра̀мя** *-иш, -их* [完] ❶侮辱,凌辱,玷污,使丢脸,使受辱: Посра̀миха чѐдото ми. 他们侮辱了我的孩子。❷同 засра̀мвам (使害羞) — **се** [反身,被动] **~ване** [中]

посра̀мя 见 посра̀мвам, посрамя̀вам 和 посра̀мям

посрам|я̀вам [未], **посра̀мя** *-иш, -их* [完] 同 посра̀мвам — **се** [反身,被动] **~я̀ване** [中]

посра̀м|ям [未], **посра̀мя** *-иш, -их* [完] 同 посра̀мвам — **се** [反身,被动] **~яне** [中]

посребрѐя 见 посребря̀вам[1]

посребря̀ 见 посребря̀вам[2]

посребр|я̀вам[1] [未], **посребрѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] 变成银色的,变为银白,变白: Ще ~ѐе коса̀та ми. 我的头发会变白。**~я̀ване** [中]

посребр|я̀вам[2] [未], **посребря̀** *-и̇̀ш, -и̇̀х* [完] ❶镀银: Ро̀гове ще ти позлатя̀, / копи̇̀та ще ти ~я̀. (Нар. пес.) 我要给你的犄角镀上金,给你的蹄子镀上银。❷使发银白的光: Луна̀та ~и̇̀ река̀та. 月亮使河水泛银光。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

посрѐд [前] ❶(指时间或地点)在…中,在…里,在…间,在…中心: Заста̀нали ~ ста̀ята. 他们站在房间中央。Ми̇̀нахме ~ лива̀дата. 我们穿过了草地。Събу̀дих се ~ но̀щ. 我在半夜里醒了。Прибра̀хме се у дома̀ ~ зи̇̀ма. 我们是在冬季里回的家。То̀ бѐше сту̀д ~ ля̀то. 这是夏季里的寒冷日子。

посрѐдни|к *-ци* [阳], **посрѐдница** [阴] 经纪人,中(介)人,中间人,居间者;纤手;调停人: търго̀вски ~к 商业经纪人

посрѐднич|а *-иш, посрѐдничи̇̀х* [未] 当经纪人(中介人,调停人);调停 **~ене** [中]

посрѐдническ|и *-а* посрѐдник 的形容词: ~а канто̀ра 经纪人事务所

посрѐдничеств|о *-а* [中] ❶经纪;居间;中介(作用);中介手续;媒介(作用) ❷调停,调解

посрѐдствен -*а* [形] 品质不高的,不很好的,平平常常的,不大高明的;很平凡的,没有才气的: ~ поѐт 不大高明的诗人 ~ ромàн 平平常常的小说 Тòй е ~ худòжник. 他是一个没什么才气的画家。~**о** [副] ~**ост** -осттà,-ости [阴] ❶ посрѐдствен 的抽象名词 ❷〈转〉平平常常的人,没有才气的人

посрѐдство [无复,中]〈罕〉同 посрѐдничество

посрѐдством [前] 用,以,利用;借助于;经过,经由: Запознàх се с Вàс ~ синà Ви. 我通过您的儿子跟您结识了。

посрѐщ|ам [未], **посрѐщна** -*неш*,-*нах*,过被形动 -*нат* [完] ❶迎接,迎: Тòй ~на гòстите и ги въвѐде в къщи. 他迎接了客人,把他们引进家里去。Да ~нем прàзника с нòви трỳдови успѐхи. 让我们用新的劳动成果来迎接节日。❷接待(招待)客人: ~ам на ѝмения си дѐн 在命名日接待客人 Балкàнът сегà ни ~а усмѝхнат и спокòен. 现在宁静的巴尔干山在微笑着欢迎我们。❸〈转〉抵补,抵消,抵偿(开支、支出等);保证供应,使满足: Нѝе трябваше да ~нем нỳждите на Отѐчествената войнà. 我们那时要保证供应卫国战争所需要的物资。— **се** [被动] ~**ане** [中]

посрещàч [阳], **посрещàчка** [阴] 去迎接的人,迎接者: На софѝйската гàра се трỳпаха кỳпове пѫтници, ~и и изпращàчи. 在索非亚车站上聚集着很多旅客和迎送的人。

посрѐщна 见 посрѐщам

посрѝт|вам [未], **посрѝтам** [完] 踢踢;踢一会儿;有时踢踢: Катò е заспàл, ~ай го да се събỳди. 他睡着了,你轻轻把他踢醒。— **се** [被动,互及]: Ỳж бяха приятели,но се ~аха. 他们还算朋友呢,可是两个人争斗起来了。

посръ̀б|вам [未], **посръ̀бна** -*неш*,-*нах* [完] ❶(用匙或不用匙)吸食一些,大声地啜饮一些;时而吸食(啜饮): Посръ̀бна си кафѐто. 他啜了一点咖啡。❷〈口〉喜欢喝酒: Тòй обѝча да ~ва. 他喜欢喝酒。~**ване** [中]

пост[1] -*ът*,-*а*,-*ове* [阳] ❶岗哨,哨所,岗位,部位;站,室,台: погранѝчен ~ 边防哨所 наблюдàтелен ~ 观察哨,监视哨;观测所 секрѐтен ~ 秘密哨所 ❷〈转〉职位,岗位: ръковòден ~ 领导岗位 снѐмам от ~ 解除职务 ◇ **стоя̀ на ~а си** 忠于职守,坚守岗位 **телефòнен** ~ 电话室

пост[2] -*ът*,-*а*,-*и* [阳] ❶[常单] 斋戒: Отдàл се на ~ и молѝтви. 他在一心斋戒和祈祷。❷[常复] 斋期: В пѐтък е ~. 星期五是斋戒日。◇ **велѝки ~и** (复活节前的)大斋

пòста [阴]〈民〉同 пòстат

пòстав [阳] ❶〈民〉(水龙头等下面的)(石头或木头制成的)水池,水槽 ❷〈方〉(装运葡萄用的)木箱 ❸(木酒桶下面灌酒用的)槽

постàвен -*а* [形] (指嗓音)训练有素的,受过训练的

постàвка [阴] 托,垫;托盘;台架;架子,支架,支柱,撑木

постàв|ям [未], **постàвя** -*иш*,-*их* [完] ❶摆,放,置: Постàвих цветя̀ във вàзата. 我把花插在花瓶里了。Поставѝ кнѝгата на мя̀стото. 你把书放回原处。❷安装,装置,装设;架设;安放,敷上,贴上: ~ям телефòн 安装电话 ~ям звънѐц 安电铃 Постàвихме си вàна в бàнята. 我们在浴室里安上了澡盆。Постàвиха ми изкỳствени зъ̀би. (他们给)我安上了假牙。❸设置(陷阱等) ❹使站立;使站(在某处);使占某岗位;派(岗哨、卫兵、巡逻等),派定: Тѐ бя̀ха ~или пòстове да пàзят машѝните. 他们指派了人站岗保护这些机器。Постàвиха го за упрàвител на магазѝн. 他被指派任商店的管理员。❺(与某些名词连用,表示使某人处于名词所表示的状态): ~ям под наблюдѐние 置于观察之下,观察 ~ям на изпитàние 考验 ~ям двàмата в деликàтно положѐние 使两人处于微妙的状态 ~ям в рѐд 使有秩序 ~ям под надзòр 监视 ❻同 определя̀м (确定,提出): Постàвиха ми срòк за тàзи рàбота. 他们给我确定了干这件工作的期限。Постàви ми услòвие. 他对我提出了条件。~ям диагнòза 做出诊断 Постàвих си за задàча. 我为自己确定了…任务。Постàвих за цѐл. 我确定了目标… ❼演出,上演: ~ям нòва дрàма 上演新话剧 ❽同 напѝсвам (写(上),点(上),打(上),标(上),画(上)): ~ям удивѝтелен знàк 打上感叹号 Постàвиха му слàба белѐжка. 他们给他打了低分。❾同 школỳвам (指歌唱家或演员的嗓音——受训练): добрѐ ~ен глàс 受过很好的训练的嗓音 — **се** [被动] ◇ **~ям крàй** 同 завъ̀ршвам (结束) **~ям кръ̀ст на нѐщо** 结束,了结,同…断绝 **~ям на гласỳване** 建议进行表决 **~ям на еднà дъскà** 〈书〉把…和…等量齐观(相提并论,混为一谈) **~ям на кàрта** 孤注一掷,以…押宝,拿…去冒险 **~ям начàлото на нѐщо** 使…开始 **~ямня̀кого на мя̀стото му** 给某人以应得的东西;使某人知道本分,让某人知道自己的地位;惩治某人 **~ям оснòвите на нѐщо** 给…奠定基础 **~яне** [中]: Постàвянето на тàзи пиѐса е трỳдна рàбота. 导演这出话剧是一件困难的事。

постàв|ям се [未], **постàвя се** -*иш се*,-*их се* [完] [中态] (在社会中、职务方面)获得一定的地位: Тòй се е ~ил добрѐ в обществòто. 他在社会上混得不错。~**яне** [中]

постàл -*а* [形]〈民〉(常指牲口)瘦弱的,消瘦的: ~ кòн 瘦弱的马

постамѐнт [阳] (碑、柱、石像等的)底座,台,台座;柱础,柱脚

постàна 见 постàвам

постанòвка [阴] ❶〈剧〉演出,上演;导演,摄制: нòва ~ на òперата „Трубадỳр" от Вѐрди 新排的威尔地的歌剧《游吟诗人》的演出 ❷(对解决某问题)所提出的方式,安排某事的方式;看法: У нѐго ня̀ма я̀сна ~ на тòзи въпрòс. 他对这个问题没有明确看法。❸〈专〉(歌剧演员嗓音的)训练方法: Тòй ѝма добрà ~ на гласà. 他有很好的练声方法。

постановлѐни|е -*я* [中] ❶(政府、当局、行政机关的)命令,决定: съдѐбно ~е 法院的决定 ❷(国家机关具有法律效力的)决定,决议: ~е на Министѐрския съвѐт 部长会议的决定

постанòвчи|к -*ци* [阳]〈剧〉总导演,导演

постанòвъч|ен -*на* постанòвка 的形容词

постанов|я̀вам [未], **постановя̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 决定,议决,通过决议;公布决议 — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

постарà|вам се [未], **постарàя се** -*еш се*,-*х се* [完] [中态] 努力;勤奋地做(某事),卖力气,上劲;尽力设法,力求: Ще се ~я да уредя̀ въпрòса. 我会尽力设法解决这个问题。

постàрому [副] 照旧,按老样子: Тàзи рàбота не бѝва да вървѝ ~! 这件事不应该按老样子搞下去。

пòстат -*тà* [阴]〈民〉(一个或一组收割者在收割时一次走过的)一长条庄稼地

постѐгна 见 постя̀гам

постѐлка [阴] ❶同 постѐля: Ня̀мах за лежàне нѝ ~, нѝ завѝвка. 我既没有褥子,又没有被子可以躺下。❷毯子;地毯: Постѐлките по миндѐрите и дòлу по земя̀та са вѐхти и скъ̀сани. 铺在坐柜上和地上的毯子已很破旧。

постѐля[1] [阴] 褥子,垫子: мѐка ~ 松软的褥子 Пригòтвиха

за гòста нòва ～. 他们为客人准备了新褥子。бòлен на ～ 卧病在床的人

постѐля[2] 见 постѝлам

пòст|ен *-на* [形] ❶素的(指不含动物脂肪、肉、奶或蛋的);植物性的: ～ни ядѐнета 素菜 ❷油少的: Гювѐчът ти е мнòго ～ен. 你做的这烤菜油太少了。～но месò 瘦肉 ❸斋戒的,吃素的: ～ен дѐн 斋戒日 ❹〈转,口〉没有意思的,无味的,枯燥的,贫乏的: Висòко интелигѐнтен и възприемчѝв, тòй усвоѝваше с леснинà ～ните лѐкции по рѝмското прàво. 他很有学问,接受能力很强,因此很容易就学会了罗马法的那些枯燥无味的课程。◇ **～на боя́** 未用油调和的颜料 **～но** [副]: Гòтви всѐкога мнòго ～но. 她做的菜总是很清淡。Стàтията е напѝсана ～но. 文章写得枯燥无味。

пòстене 见 пòстя

постепѐн|ен *-на* [形] 渐渐的,逐渐的;渐进的,一步一步的: ～но подобрѐване 逐渐的改善 ～но изменѐние 逐渐的变化 ～ен прѐход 逐渐的过渡 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]: ～ност в развѝтието 发展的渐进性

постесн|ѐвам [未], **постеснѐ** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使变窄(缩小)一些 ❷〈转〉限制一些 ❸〈口〉使拥挤一些 ❹〈转〉使受些拘束,使有些不自由(不方便),给…添些麻烦

постесн|ѐвам се [未], **постеснѐ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] ❶变窄(变小)一些 ❷〈口〉变得紧凑(拥挤)一些: Я̀ се ～й, че нѐма къдѐ да сѐдна. 你挤一挤吧,我没地方坐了。❸感到有些受拘束(害羞,腼腆),觉得有些不好意思(难为情): Не сѐ ～й дорѝ да им кàже всѝчко. 他甚至于也不感到难为情,把一切都告诉他们了。

пòсти [复] 斋戒期: велѝки ～ 大斋(期) кòледни ～ 圣诞节的斋期

постѝг|ам [未], **постѝгна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶达到,做到,获得: ～ам целтà си 达到目的 Постѝгнахме голѐм успѐх. 我们获得了巨大的成功。Каквò си пожелàе, вѝнаги го ～а. 他有什么愿望,总是能实现。❷ [只三] (常与人称代词宾格简形 (ме, те, го 等)连用)遭到(遇到,碰到,遭受): Постѝгна ме нещàстие. 我遭到了不幸。 — **се** [被动] **～ане** [中]

постижѐни|е *-я* [中] 成就,成绩,成果: трỳдови ～я 劳动成果 ～я на съврѐменната фѝзика 现代物理的成就

постижѝм *-а* [形] 可以达到的,可以做到的: ～а цѐл 可以达到的目标 **～ост** -осттà [阴]

пост|ѝлам [未], **постѐля** *-ѐлеш, -лàх* [完] ❶把…铺上: Постлàх мàсата. 我把桌子铺上了台布。В прàзник ～ѝламе нòвия килѝм. 在节日,我们铺上新地毯。❷铺床: Каквòто си ～ѐлеш, на таквòва ще лѐгнеш. 〈俗〉你给自己铺上什么东西,就得在什么东西上面躺下。❸遮上,盖上: Голѐмите сѐнки, коѝто ～ѝлаха бàйрите, се вдѝгаха. 遮住山冈的巨大阴影消失了。— **се** [被动] **～ѝлане** [中]: Тòй ѝмаше двѐ чѐрги: еднà за ～ѝлане, а дрỳга за завѝване. 他有两床毯子,铺一床,盖一床。

постѝлка [阴] 同 постѐлка

постѝс|вам [未], **постѝсна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶握紧(夹紧,挤紧,箍住,抱紧,搂紧,咬紧)一些(一会儿): Тòй ѝ ～на ръкàта. 他紧紧地握了握她的手。❷压紧(紧闭)一会儿 ❸(鞋)有些夹脚,(衣服)有点紧 ❹〈转,口〉顶住(坚持住)一会儿 **～ване** [中]

постѝскам [完] ❶握紧(夹紧,挤紧,箍住,抱紧,搂紧,咬紧)一些(一会儿) ❷压紧(紧闭)一会儿 ❸(鞋)有些夹脚,(衣服)有点紧 ❹〈转,口〉顶住(坚持住)一会儿 — **се** [反身,被动]

постѝсна 见 постѝсвам

постѝх|вам [未], **постѝхна** *-неш, -нах* [完] ❶(渐渐)安静(平静)下来一些 ❷(渐渐)平息一些: Вѝтърът тỳ ～ва, тỳ се засѝлва. 风一会儿平息一些,一会儿又变猛烈起来。

пòстни|к *-ци* [阳], **пòстница**[1] [阴] 隐士,隐居的人

пòстница[2] [阴] 隐士的住所,隐居处

пòстническ|и *-а* пòстник 的形容词: ～и живòт 隐士的生活,隐居生活

пòстничество [无复,中] 隐士的生活,隐居生活

пòстнич|ък *-ка* [形] пòстен 的指小: ～ко ядѐне 比较清淡的菜

пòстов *-а* пост[1] 的形容词: ～а бỳтка 岗亭 ～ милиционѐр 站岗的警察

постов|ѝ *-à* [形] 〈罕〉同 пòстов

постòпл|ям [未], **постòпля** *-иш, -их* [完] ❶使温(暖)一些,烤热(烧热)一些: Постòплих вечѐрята. 我把晚饭热了热。❷〈转〉使感到有些温暖,慰藉慰藉,使快慰一些 — **се** [反身,被动]: Тòй нѝто помѝсли да се сушѝ. Постòпли се сàмо с чàец. 他根本没想烤干衣服,而只是喝点茶暖和暖和。

постòпл|ям се [未], **постòпля се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶变暖和一些: Тòй усѐти, че кракàта му се ～иха. 他感到他的腿暖和一些了。❷感到暖和一些

посто|ѐвам [未], **постоѐ** *-ѝш, -ѐх* [完] 站一会儿: Постоѐх на студà и се разтрепѐрах. 我冒着严寒站了一会儿,打起了哆嗦。**～ѐване** [中]

постоѐн|ен *-на* [形] ❶经常的,不断的: ～ни грѝжи 经常的关心 ～ен посетѝтел 常客 ❷长期的,非临时的,永久的,经久的;恒常的,恒定的,固定的;常设的,常务的: ～но местожѝтелство 固定的居留地(住所) Тàм съм на ～на рàбота. 我在那里长期工作。Постàвиха ми на зъбà ～на плòмба. 已给我的龋齿做了永久填补。❸固定的,坚定的,一贯的,不变的,始终不渝的: Тòй е човѐк с ～ен харàктер. 他是一个性格坚定的人。Товà е мòе ～но схвàщане. 这是我的一贯看法。◇ **～на величинà** 〈数〉常数 **～но присъствие** 常务领导机关,常务委员会 **～но** [副]: Постоѐнно му повтàрям да се пàзи. 我反反复复地对他说,让他小心点。

постоѐнство [无复,中] 固定(性),一贯(性);始终不渝;忠贞,忠实;恒定,不变(性)

постоѐнст[ву]ва|м [未] 表现出一贯性(始终不渝,忠贞,忠实) **～не** [中]

пострàд|вам [未], **пострàдам** [完] ❶受损害,受损失,受难;遭受;吃亏;受刺激: Пострàдал от войнàта. 他遭受了战争之苦。Пострàдахме от наводнѐние. 我们遭受了水灾的损害。❷〈口〉(常指物品)损坏,毁坏: Пострàдало е зрѐнието му. 他的视力损坏了。Къщата е ～ала от земетресѐние. 这房子因地震而毁坏了。❸受了点苦(难),吃了点苦;受了一会儿苦(难),吃一会儿苦;时而受苦(难): Пострàдаха нѐколко годѝни, но сегà са добрѐ. 他们吃了几年苦,不过现在好了。**～ване** [中]

пострѐлвам [未], **пострѐлям** [完] ❶射一会儿箭;时而射箭 ❷射击一会儿;时而射击 ❸(枪、炮等)发出一会儿响声;时而发出响声

пострѐсна 见 постря̀свам

пост-рестѝнт [不变,阳] 留局待领(邮件)

постря̀|гвам [未],**постря̀жа** *-жеш,-гах* [完] (把某人头发剪去)使成为修士(教士)(类似于佛教的剃度)

построѐни|е *-я* [中] 看法,思想;理论,体系,学说

постро̀йк|а [阴] ❶建筑物:лѐка ~а 轻巧的建筑物 казармѐни ~и 营房 ❷建筑,施工:~а на зда̀ние 房屋的建筑 У̀лицата е в ~а. 这条街正在施工。❸(文艺作品等的)构造,结构

постро|я̀вам [未],**построя̀** *-ѝш,-ѝх* [完] ❶建筑,建造,建设,建立:Построѝхме заво̀д. 我们建成了工厂。~я̀вам чешма̀ 建造(带水龙头或水管的)水台(水池) ❷〈军〉使排成队列:~я̀вам ро̀та 让连队排成队列 — **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]:~я̀ване на жѝлище 建造住宅

постр|я̀свам [未],**пострѐсна** *-ѐснеш,-ѐснах*,过被形动 *-ѐснат* [完] ❶使…有点惊吓;时而使惊吓 ❷使清醒一些;使有些不安;时而使不安(扰乱) — **се** [被动,中态]

постря̀сквам [未],**постря̀скам** [完] ❶使…有点惊吓;时而使惊吓 ❷使清醒一些;使有些不安;时而使不安(扰乱) — **се** [被动,中态]

постскрѝптум [阳] (信尾的)又及(常用拉丁字母 P.S. 表示)

постуду̀вам [完] 挨挨冻;挨一会儿冻

постула̀т [阳] ❶〈哲〉公设 ❷〈数〉公设,公理

постфа̀ктум [副]〈书〉事后

постъкм|я̀вам [未],**постъкмя̀** *-ѝш,-ѝх* [完] ❶整理整理,安排安排,安顿安顿;草草整理(安排,安顿)一下 ❷准备准备,马马虎虎地准备,马马虎虎地做(点饭):Постъкмѝх вечѐря. 我马马虎虎地做好了晚饭。— **се** [反身,被动]:Цо̀нка се ~ѝ пред огледа̀лото и излѐзе. 丛卡在镜子前稍稍整理了一下服饰就出去了。

постъпа̀тел|ен *-на* [形] **~но движѐние** 前进运动;直线运动;〈理〉平移运动

постъп|вам [未],**постъпя̀** *-иш,-их* [完] ❶办理,处理(某事物);行事,做,搞;对待;采取(某行动):~вам пра̀вилно 做得对,做得正确 ~вам като̀ баща̀ към нѐго 我像父亲般对待他 ❷进入,加入,参加;充当;开始;担任:~вам в университѐт 进大学 На̀й-голя̀мото ѝ момчѐ ~ваше вѐче в пъ̀рво отделѐние. 她最大的男孩已经上一年级了。Постъ̀пих на слу̀жба. 我开始上班了。Смя̀ната ~ва в 6 часа̀. 这一班从 6 点钟开始。Мо̀же би жела̀еш да ~иш учѝтел? 你可能想当教师？❸(邮品)到达(某处),(被某处)收到:Постъ̀пило е заявлѐние. 申请书已收到了。❹交出归某人支配:Су̀мите ~иха в ба̀нката. 款子已经存入银行。**~ване** [中]

постъ̀пк|а [阴] 行为,举动:обмѝслена ~а 经过周密考虑的举动 осъдѝтелна ~а 应受指摘的行为 ◇ **правя̀ ~и** (为某目的而)在某人面前采取一些行动

постъплѐни|е *-я* [中] 进款,进项;收入:Постъплѐнията на зъ̀рнени храна̀ бъ̀рзо се увелича̀ват. 收入的粮食在迅速增加。па̀рични ~я 进款,收入的钱

постъп|я̀м [未],**постъпя̀** *-иш,-их* [完] 同 постъ̀пвам

по̀ст|я *-иш*,по̀стѝх [未] 吃斋,持斋

пост|я̀гам [未],**постѐгна** *-ѐгнеш,-ѐгнах*,过被形动 *-ѐгнат* [完] ❶拉紧(系紧,裹紧,挤紧,压紧,旋紧,扭紧)一些:~я̀гам си кола̀на 把皮带系紧一些 ❷系上(缚上,拴上,捆上,箍住)一些 ❸(衣服等)箍得有点紧,(鞋)有点挤脚:Постя̀га ме обу̀вката. 这只鞋有点挤脚。❹整理整理 ❺使坚硬(结实)一些;加强一些 — **се** [被动,中态]

пост|я̀гвам [未],**постя̀гам** 和 **постѐгна** *-ѐгнеш,-ѐгнах* [完] ❶拉紧(系紧,裹紧,挤紧,压紧,旋紧,扭紧)一些;时而拉紧(系紧,裹紧,挤紧,压紧,旋紧,扭紧) ❷系上(缚上,拴上,捆上,箍住)一些 ❸(衣服等)箍得有点紧,(鞋)有点挤脚 ❹整理整理;时而整理 ❺使坚硬(结实)一些;加强一些

посчу̀квам [未],**посчу̀кам** [完] 敲碎(捣碎)一些;三下两下地敲碎(捣碎);时而敲碎(捣碎):Посчу̀кай ня̀колко о̀реха. 你砸碎几个核桃吧！— **се** [被动]

посъбѝрам [未],**посъберà** *-ерѐш,-ра̀х* [完] ❶采集(收集,搜集)一些:И дърва̀ глѐдай да ~ерѐш,докато̀ се вѐрна. 在我回来之前,你去拾点柴火。❷召集一些:Посъбѝрам ги на заседа̀ние. 我召集他们开开会。❸争取争取 ❹招来一些 ❺使聚拢(靠拢,收拢)一些 ❻皱皱(眉),抿抿(嘴唇) ❼使有些和好 ❽积攒一些:Посъбра̀хме ня̀кой лѐв. 我们存了几列弗。❾集中一些:То̀й ѝска да ~ерѐ мѝслите си. 他想集中集中自己的思想。— **се** [被动,中态]

посъбл|ека̀ *-ечѐш,-якох,-ѐче* [完] 把…的衣服脱去一些:Посъблечѝ детѐто. 你给孩子脱掉点衣服。— **се** [反身,被动]

посъвѐтвам [完] ❶劝告,给…出主意;建议;主张:Посъвѐтвах го да замѝне на лечѐние. 我劝他去治病。❷劝告劝告,劝劝;给…出出主意:Посъвѐтвайте го и вѝе. 你们也劝劝他。— **се** [被动,中态,互及]

посъвзѐ|мам се [未],**посъвзѐма се** *-меш се,-х се* [完] [中态] 恢复一些体力(精神力量);康复一些;恢复一些知觉,缓过来一些;恢复一些经济力量:Галу̀нка,о̀ще блѐдна и изпла̀шена,бѐше се ~ла. 脸色仍然苍白和仍感到惊恐的加伦卡缓过来了一些。

посъд|я̀ *-иш,-их* [完] 责备责备,责难责难,指摘指摘,训训

посъжив|я̀вам [未],**посъживя̀** *-ѝш,-ѝх* [完] ❶使有些苏醒(复活):Но̀щният сту̀д го ~ѝ. 夜晚的寒冷使他有些苏醒了。❷使有些生气(生机):Мла̀дото ша̀рено ку̀че ~ѝ ма̀лко шѝрокия и тѝх дво̀р. 小花狗使宽阔宁静的庭院有了一点生气。— **се** [被动,中态]

посърб|вам [未],**посърбя̀** *-иш,-их* [完] 使塞尔维亚化

посърб|я̀ [只三] **посърбѝ** *-я̀*,过主形动 *-я̀л,-я̀ла,-ѐли* [完] (常与 ме,те,го 等代词连用)有点痒;发一会儿痒:Посърбя̀ ме ля̀вата дла̀н. 我的左手掌有点痒。

посърбя̀ 见 посъ̀рбвам

посъ̀р|вам [未],**посъ̀рна** *-неш,-нах* [完] 蔫,枯萎,干枯:Лицѐто на мо̀мъка изведнъ̀ж ~на. 小伙子的脸突然变得憔悴了。

посърд|вам [未],**посърдя̀** *-иш,-их* [完] 使有些生气;使生一会儿气;时而使生气 — **се** [被动,中态]:Ста̀рите постоя̀ха,поглѐдаха,~иха се,па си отѝдоха. 老人们站了一会儿,看了看,生了一会儿气,走掉了。

посъ̀рна 见 посъ̀рвам

посъск|вам [未],**посъ̀скам** [完] 发一会儿咝咝声,沙沙(吱吱,嗖嗖)响一会儿;时而咝咝(沙沙,吱吱,嗖嗖)响:Я̀ ~ай като̀ гъ̀ска. 你像鹅那样沙沙地叫一会儿！**~ване** [中]

пос|я̀вам [未],**посѐя** *-ѐеш,-я̀х*,过主形动 *-я̀л,-я̀ла,-ѐли* 和 *-ѐял*,过被形动 *-я̀н,-я̀на,-ѐни*;*-ѐян* 和 *-я̀т,-я̀та,-ѐти* [完] ❶播完:Вчѐра ~я̀хме овѐса. У̀тре ще ~ѐем до̀лната

нйва. 昨天我们播完了燕麦,明天我们要播下面那块地。❷播一定的数量: Отделйл съм 15 крйни жйто, да го ~ѐя напрòлет. 我分出 15 克林纳麦子,在春天播。❸播一点;播一会儿;时而播: Я дай и àз да ~ѐя. 来,你让我也播一会儿。— **се**［被动］**~ àване**［中］: ~àване на семенà 播种

пос|явка -*ѐвки*［阴］〈专〉培养的细菌

пос|ягам［未］, **посѐгна** -*ѐгнеш*, -*ѐгнах*［完］❶伸出(手): Посѐгнах, та му подàдох кнйгата. 我伸手把书递给他。Посѐга да бйе. 他伸手要打人。❷试图,企图: Дрỳго говѐдо щòм излѐзе с бйволи, не сѐ свърта на еднò мя̀сто — бя̀га и ~я̀га да бодѐ. 另一头黄牛只要一跟水牛出去,就不肯在一个地方呆着,它总是奔跑并去顶别的牛。❸〈口〉(常与前置词 на 连用)打,揍: Децà са тѐ òще, грехотà е да ~я̀гаш на тя̀х. 他们还是孩子,揍他们是罪过。❹(与前置词 на 连用)侮辱,凌辱: Тòй ~ѐгна на честтà на сестрà ми. 他玷污了我妹妹的贞洁。❺(与前置词 на 或 връх 连用)掠夺,侵占,占据,据为己有: ~я̀гам на чỳжд имòт 侵占别人的财产 ◇ **~я̀гам на живòта си, ~я̀гам на сѐбе си** 自杀 **~я̀гане**［中］

посядам 见 посядвам

пос|ядвам［未］, **посѐдна** -*ѐднеш*, -*ѐднах*［完］坐一会儿,(坐下)休息(歇)一会儿;时而坐(坐下休息,坐下歇着)

пот -*тà*［阴］和 **пот** -*ът*, -*à*［阳］［无复］汗,汗水,汗液: Избърсах ~тà от чѐлото си. 我擦去了额头的汗。Кòнят е обля̀н в ~. 马全身都是汗。студѐн ~ 冷汗 ◇ **кървав ~**〈转〉艰苦,苦难,困苦 **с ~ на чѐлото** 费了极大的劳动,付出极大的劳动

пòта［阴］〈旧〉浇灌金属用的耐火模子

потà|ен -*йна*［形］❶秘密的,暗的: ~йна вратà 暗门 ~йно мя̀сто 秘密的地方 ❷神秘的;不了解的: Еднà ~йна сйла катò че го сгрàбчи и потѐгли назàд. 好像有一种神秘的力量抓住了他,把他往后拉。❸不坦率的,不肯与人谈自己心情(思想等)的,不露心境的: Кòлкото мълчалйв и ~ен бѐ Теодòсий, тòлкова бъбрйв бѐше нѐговият спъ̀тник. 泰奥多希是那样地沉默寡言,不露心境,而他的旅伴却又是那样地爱唠叨。◇ **~йна дòба**〈民,诗〉寂静的深夜 **~йно**［副］**~йност** -йносттà［阴］❶［只单］потàен 的抽象名词: С голя̀ма ~йност тòй вършеше тàзи рàбота. 他极为秘密地做着这件事。❷［常复］秘密的事(东西),隐蔽的事物: парйжките ~йности 巴黎的秘密

потà|йвам［未］, **потаѝ** -*ѝш*, -*ѝх*［完］〈诗〉藏匿,隐藏: Гордѐй се, презйрай, / ръкà не простйрай, / скръбтà си ~й. (Вазов) 你自豪吧,藐视吧!不要伸手乞求!把哀伤藏在心底!

потà|йвам се［未］, **потаѝ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］❶躲藏(隐藏)起来,躲避: Каквò се ~йваш? 你干吗要藏着啊?❷不再作声,住声,沉默(沉寂)下来: Всйчко се ~й за сън. 一切已沉寂下来,进入梦乡。

потàйни|к -*ци*［阳］, **потàйница**［阴］不坦率的人,不肯与人谈自己心情(思想等)的人,不露心境的人

потанцỳва|м［完］跳跳舞;跳一会儿舞: Идѐте и послỳшайте мỳзика, ~йте, повеселѐте се. 你们去听听音乐,跳跳舞,快活快活!

потàпни|к -*ци*［阳］同 гмурѐц(潜鸭,䴙䴘)

пот|àпям［未］, **потопя̀** -*опѝш*, -*опѝх*［完］❶同 потопя̀вам ❷〈转〉使陷入(沉浸在)(某种情绪、感情等): Гъ̀ста, лѐдена и удушлйва мъглà ~àпя цѐлия грàд в мрàка на едйн зловѐщ и мистйчен хàос. 浓密、冰冷、令人窒息的雾使全城沉浸于一种不祥和神秘的混乱的黑暗中。— **се**［反身,被动］: Пѐтьо се ~àпяше на дъ̀ното. 派特尤沉到水底。◇ **~àпям в кръв** 血腥镇压 **~àпяне**［中］

потàш［阳］〈专〉碳酸钾,钾碱

потàшов -*а* потàш 的形容词: ~и тòрове 碳酸钾(钾碱)肥料

потая̀ 见 потàйвам 和 потая̀вам

потая̀ се 见 потàйвам се 和 потая̀вам се

пота|я̀вам［未］, **потая̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］同 потàйвам

пота|я̀вам се［未］, **потая̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］同 потàйвам се

потвърдйтел|ен -*на*［形］证实的,肯定的: ~но писмò 证明信 ~ен òтговор 肯定的回答

потвърд|я̀вам［未］, **потвърдя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］同 потвърждàвам — **се**［被动,中态］**~я̀ване**［中］

потвър|ждàвам［未］, **потвърдя̀** -*дѝш*, -*ѝх*［完］❶承认,证实,证明是正确的;说明,证明: Тòй ~дѝ новинàта. 他证实了这条新闻。Щòм едйният кàжеше нѐщо, дрỳгият веднàга ~ждàваше. 只要这一个说点什么,另一个立即予以证实。Всйчки ỳлики ~ждàват, че е извършено престъплѐние. 一切罪证都可证明犯有罪行。❷同意,赞同,肯定: ~ждàвам правилносттà на йскането му 肯定他的要求是正确的 ❸核准,批准;依法确认: Нарòдното събрàние ~дѝ мероприя̀тията на правйтелството. 国民议会批准了政府准备采取的措施。— **се**［被动］**~ждàване**［中］

потвърждѐни|е -*я*［中］❶承认,证实,证明: За ~е на дỳмите си ще посòча ня̀кои фàкти. 我要指出一些事实来证明我的话。❷证据 ❸核准,批准: ~е на присъ̀да 批准判决

потѐглица［阴］〈方〉(车的)辕杆

потѐгл|ям［未］, **потѐгля** -*иш*, -*их*［完］❶轻轻地拉(拖,拽);时而拉(拖,拽): Учйтелят ни ~я̀ше ушйте. 老师有时扯我们的耳朵。❷吸(抽)一点: А Харалàн ~и спокòйно от цигàрата си. 哈拉兰安详地吸吸他的香烟。❸受一些时间的苦,受点苦: Ще ѝ мйне, амѝ мàлко ще ~и. 她受点苦之后,痛苦就会过去的。❹开始拉(拖,拽): Еднà потàйна сйла катò че го сгрàбчи и ~и назàд. 一股神秘的力量似乎抓住了他,开始把他往后拉。❺动身,出发: Потѐглихме за хйжата. 我们开始朝山中小屋走去。— **се**［被动］**~яне**［中］

потѐгна 见 потя̀гам

потекà 见 потйчам

потеклò［无复,中］同 произхòд: Потеклòто му не ѐ извѐстно. 他的出身不详。

пòт|ен -*на*［形］❶流汗的,有汗的,满脸是汗的: Веднàга се облечѝ! Пòтен си, ще настйнеш. 你马上穿上衣服!你出汗了,会着凉的。~ни ръцѐ 有汗的手 ❷被汗浸湿的,被汗水打湿的: ~на рѝза 被汗水打湿的衬衫 ❸蒙着水汽(水珠)的: ~ни стъклà 蒙着水汽的玻璃 ❹汗的: ~ни кàпки 汗珠 ◇ **~ни жлезѝ**〈解〉汗腺

потѐне［中］见 потя̀ се: обйлно ~ 出很多汗,大汗淋漓

потенциàл［阳］❶〈理〉势,位;〈电〉电位,电势 ❷〈转,书〉潜能,潜力,潜在力量: вòенен ~ 军事潜力

потенциàл|ен -*на*［形］潜在的,潜藏的,可能的: ~на енѐргия 位能,势能,潜在能力 ~ни възмòжности 潜在的可能性(能力)

потѐнция［阴］(潜在)能力,潜力

потѐря 和 **потѐра** [阴] 追缉队,追捕队

потечѐ 见 потѝчам[1]

потѝлня [阴] (澡堂中的)蒸浴室

потѝр [阳] ❶〈宗〉(举行圣餐礼时用的)金属杯 ❷〈诗〉金属杯

потѝр|вам [未], **потѝря** *-иш, -их* [完]〈民〉赶,驱赶: Къдѐ си ～ил децàта? 你把孩子们赶到哪儿去了? — **се** [被动] **～ване** [中]

потѝр|вам се [未], **потѝря се** *-иш се, -их се* [完] [中态]〈罕〉同 втѝрвам се (冲进,冲入) **～ване** [中]

потѝря 见 потѝрвам

потѝря се 见 потѝрвам се

потѝрям [未] 同 потѝрвам

потѝс|вам [未], **потѝсна** *-неш, -нах* [完] потѝскам 的一次或连续几次的动作: Потѝсна го стрàшна мъ̀ка. 极大的痛苦压抑着他。

потѝс|кам [未], **потѝсна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶压,挤: Дълбòк снѝг е ～нал пòкрива. 厚厚的雪压在房顶上。❷〈转〉压迫,压制: Нѝе нѝкого нѝма да ～каме. 我们不会压迫任何人。❸〈转〉使…心情沉重,压抑: Непознàта мъ̀ка изпъ̀лва и ～ка душàта ми. 一种未曾体验过的痛苦充满并压抑着我的心。❹〈转〉压住,压制,克制住使不流露出来 — **се** [被动] **～кане** [中]: ～кане на нарòда 压迫人民 ～кане на чу̀вства 压抑感情

потѝснат *-а* [形] 被压迫的,受压迫的: ～ нарòд 被压迫的人民

потѝснатост *-тà* [无复,阴] 受压迫,受压抑,压抑感;沮丧,抑郁,忧郁,苦恼

потѝсни|к *-ци* [阳], **потѝсница** [阴] 压迫者,压制者

потѝсническ|и *-а* [形] 压迫者的,压制者的

потѝсничеств|о *-а* [中] 压迫,压制: колониàлно ～о 殖民主义压迫

пòтихом [副]〈民〉(常用于民歌中)同 тѝхо (轻轻地,轻声地): Пòтихом говорѝ. 你小声说。

потѝ|чам[1] [未], **потекà** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла* [完] ❶开始流(流动,漏水,缓缓地移动): Кръ̀в ～ѐче от носà му. 他的鼻子流起血来。Потѐкоха катò на съ̀не днѝте. 日子像在梦中一般过去了。❷流(漏)一点;流(漏)一会儿: Чешмàта ～ѐче и пàк спрѝ. 水龙头漏了一会儿水又止住了。**～ѝчане** [中]: ～ѝчане на кръ̀в 流血

потѝчам[2] 见 потѝчвам

потѝч|вам [未], **потѝчам** [完] 跑跑,跑一会儿;时而跑: Извѐдох децàта да ～ат. 我把孩子们带到外面,让他们跑跑。Кòнчето ～ва след мàйка си. 小马跟在它妈妈后面时而跑一阵。**～ване** [中]

пòтни|к *-ци* [阳] ❶毡鞍垫 ❷汗衫 ❸(衣服内隔汗用的)腋下垫布

потò|к *-ци* [阳] ❶流,急流,湍流,水流,溪: планѝнски ～к 山溪 ❷〈转〉大量的、接连不断的事物;源源而来(川流不息,滔滔不绝)的东西: ～к от хòра 人流;络绎不绝的人群 ～ци сълзи 流个不停的眼泪

потòм|ец *-ци* [阳] 同 потòмък

потòмствен *-а* [形] 世袭的,祖传的;世代的,血统的: ～ аристокрàт 世袭贵族

потòмство [无复,中,集] 后裔,后代;子孙,儿女: Добрò ли сме, злò ли прàвили, ～то нàзи ще съдѝ. 我们做的是好事还是坏事,将由我们的后代来评说。Тòй не оставѝ ～. 他没有子孙。

потòм|ък *-ци* [阳], **потòмка** [阴] 后裔,子孙,后辈,后代: ～ък на знàтен рòд 望族的后代

потòн [阳] ❶顶棚,天花板: Велѝчественият стàн на стàреца достѝгаше до ～а. 老人魁梧的身躯可以顶着天花板。❷〈方〉顶阁,阁楼,顶间 ❸〈方〉地板,地;(牛棚的)地: Кràвата лежѝ на ～а. 母牛躺在牛棚的地上。

потòн|ен *-на* [形] 顶棚的,天花板的: ～на мазѝлка 天花板的灰泥

потòница [阴] 牛车上的厚木板

потòп [无复,阳] ❶(《圣经》故事里的)大洪水: от врѐмето на ～а 从大洪水时期 ❷洪水,水灾,发大水: Потòп да стàне, до мòята кỳла нѝма да се качѝ. 即使发大水,也淹不着我的塔。❸〈转,诗〉(横溢开来的)大量(极多的)东西: кървав ～ 流成河的血(血流成河) ◇ **от предѝ ～а** 远古时代,很久以前 **след мѐне и ～** 管他发生什么事,管他三七二十一

потòп|вам [未], **потòпна** *-неш, -нах* [完] ❶时而使没入(浸入,潜入,陷入)一些: Ядѐ су̀х хлѝб и си ～ва в пипѐра. 他吃着干面包,时而蘸点辣椒面。❷同 потопѝвам — **се** [被动]

потоп|ѝвам [未], **потопѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使没入,使浸入,使潜入;使陷入,使陷于: Потопѝх прѐждата в бòята. 我把线浸在染料里。❷淹,淹没: Рекàта е ～ѝла мòста. 河水把桥淹了。❸使沉入水底,使沉没;击沉: Подводнѝците ～ѝха неприя̀телския кòраб. 潜水艇击沉了敌舰。❹〈转〉使沉浸于(某种感情、情绪): Тѝхото движѐние на водàта, и самотѝята, кòято цàрствува òколо ти, ～ѝват те в слàдка мечтàтелност. 河水的缓缓流动以及笼罩在你周围的孤寂,使你沉浸于甜蜜的幻想。— **се** [反身,被动]: Потопѝха се до пòяс. 水没到他们的腰际。**～ѝване** [中]

потосмукàч [阳]〈蔑〉吸血鬼,残酷无情的剥削者

потосмукàчество [中]〈蔑〉吸人血汗,残酷无情的剥削

поточàрка [阴] 一种生活在溪流边的小鸟

потòче *-та* [中] 小溪

потòч|ен *-на* [形] 接连不断的,源源而来的: ～на систѐма на произвòдството 流水作业生产制 ～на лѝния 流水作业线

потпурѝ [只复]〈乐〉集成曲,混成曲,杂锦曲;接续曲: ～ из òпери 歌剧的集成曲

потрà|йвам [未], **потрàя** *-еш, -ях* [完]〈民〉等(等待)一会儿;忍受(忍耐)一会儿: Потрàй òще мàлко — ободрѝ го мàйката. — Скòро ще ѝмаме и хлѝб, и мнòго дру̀ги нещà за ядѐне. "你再忍耐一会儿,"母亲使他打起精神来,"我们很快就会又有面包,又有其他很多食物。"

потрàк|вам [未], **потрàкам** [完] 敲敲,打打;哒哒地响响;时而敲打(哒哒地响): Сѐднах да ～ам на машѝната. 我坐下打了一会儿字。С мàлки пàузи òстро ～ват картѐчници. 机枪不时地尖声地哒哒响着。**～ване** [中]

потрàя 见 потрàйвам

потрѐб|а [阴] ❶需要,需求,要求: Ку̀пил си го без ～а. 你没有必要买这东西。❷ [只复] 必需的东西,必需品: воѐнни ～и 军需品

потрѐб|ен *-на* [形] 需要的,需用的,所需的: Потрѐбни са двàма добрѝ мàйстори. 需要两位好师傅。～на вѐщ 需用的

东西 ～но［副］～но е 需要，必要：Като̀ се върна，а̀з ще напра̀вя какво̀то е ～но. 等我回来，就把该做的事做了。

потребѝтел *-ят，-я*［阳］，**потребѝтелка**［阴］消费者，需要者；购买者，顾客：То̀й прода̀ваше произво̀дството си непосрѐдствено на са̀мите ～и. 他把自己的产品直接卖给消费者。

потребѝтел|ен *-на*［形］消费的，供消费用的（与 произвоѝтелен（生产的）相对）：～ен райо̀н 消费区 ～на коопера̀ция 消费合作社 ◇ ～**на сто̀йност** 使用价值

потребѝтелск|и *-а*［形］同 потребѝтелен

потрѐбица［阴］〈民〉需要用的东西，必需品

потреблѐние［无复，中］消费，使用，消耗：произво̀дство на сто̀ки за широ̀ко ～е 日用必需品的生产

потрѐбност *-тѝ，-и*［阴］❶同 ну̀жда（需要）：Вя̀ра изведнъ̀ж почу̀вствува ～ да бъ̀де сама̀. 芙雅拉突然感到自己须要一个人呆着。❷〈转，罕，旧〉必需品，日用品，家什：Хля̀б и дру̀ги ～и бя̀ха в изобѝлие. 面包和其他必需品很充足。

потрѐп|вам［未］，**потрѐпна** *-неш，-нах*［完］轻微地发抖（哆嗦，战栗）；时而发抖（哆嗦，战栗）：Пла̀мъкът на га̀зената ла̀мпа ～ва. 煤气灯的火焰颤动了一会儿。～**ване**［中］

потрепѐр|вам［未］，**потрепѐря** *-еш，-ах*［完］❶开始震动（震颤，哆嗦，发抖，颤抖，打战，战栗）：～вам от я̀д 气得打起哆嗦来 ❷时而震动（震颤，哆嗦，发抖，颤抖，打战，战栗）：Къ̀щата ～а. 房子时而震颤。～**ване**［中］

потрѐпк|вам［未］，**потрѐпкам**［完］颤动（颤抖，哆嗦）一会儿，发一会儿抖，打一会儿战；时而颤动（颤抖，哆嗦，发抖，打战）：Потрѐпках с клѐпки от светлина̀та. 我被亮光晃得直眨眼。Пеперу̀дката ～а с крила̀. 蝴蝶时而颤动着翅膀。

потрѐпна 见 потрѐпвам

по̀трес［阳］❶〈罕〉同 разтъ̀рсване（震动，振动）❷〈转〉震惊；深深的激动：душѐвен ～ 心情的深深激动 ❸〈转〉震荡；（社会的）骚乱，不平静，激变：политѝчески ～и 政治上的激变

потреса̀ 见 потрѐсвам 和 потрѝсам

потреса̀ се 见 потрѝсам се

потреса̀ващ *-а*［形］非常惊人的，令人震惊的，极强烈的

потреса̀ющ *-а*［形］〈旧〉同 потреса̀ващ

потрѐс|вам［未］，**потреса̀** *-ѐш，-о̀х，-ѐ*［完］使震惊，使非常激动：Ужа̀сното престъплѐние ～е всѝчки. 极可怕的罪行使所有人都感到震惊。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

по̀трес|ен *-на*［形］非常惊人的，令人震惊的，极强烈的；令人非常激动的：През ума̀ му мину̀ваха всѝчките ～ни сцѐни и о̀брази на та̀я но̀щ. 这天夜晚的所有惊人的场面和形象都在他脑中掠过。～**но**［副］

потрѐсен *-а*［形］大为震惊的，感到极为震惊的：Нѝе глѐдахме ～и стра̀шната картѝна. 我们极为震惊地看着这可怕的场面。

потрѐсне ми се［完，中态］〈方〉使我感到厌恶（讨厌）

потрѐт|вам［未］，**потрѐтя** *-иш，-их*［完］❶做第三次，再重复一次（共三次）：Петлѝте пропя̀ха къ̀сно；догдѐ повто̀рят，～ят，взѐ да се пу̀ква зора̀ и тѐ зачестѝха. 公鸡比较晚才打鸣儿，等到叫了第二遍、第三遍后，天亮了，它们叫的次数多起来了。❷第三次说：Повто̀рих му и ～их. 我对他重复了一遍之后又重复了一遍。❸第三次结婚：След смъртта̀ на вто̀рата си жена̀ то̀й ～и. 第二个妻子死后他第三次结婚了。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

потрѐт|ям［未］，**потрѐтя** *-иш，-их*［完］同 потрѐтвам — **се**［被动，中态］～**яне**［中］

потрещ|я̀вам［未］，**потрещя̀** *-ѝш，-я̀х*［完］［只三单］**потрещя̀ва**［未］，**потрещя̀**［完］打一会儿雷；时而打雷

потрѝ|вам［未］，**потрѝя** *-еш，-х*，过被形动 *-т*［完］❶揉搓（磨擦）一会儿；时而揉搓（磨擦）：Развълну̀ван то̀й хо̀деше из ста̀ята，～ваше ръцѐ，предвку̀сваше вѐче побѐдата си. 他激动地在房间里走着，时而搓着他的手，他已事先尝到了自己胜利的滋味。❷揩（擦，擦拭）一会儿；时而揩（擦，擦拭）：Потрѝй го о̀ще，за да се лъ̀сне добрѐ. 你再擦擦它，好擦亮些。◇ ～**вам ръцѐ（бра̀да）** 感到满意；幸灾乐祸 ～**ване**［中］

потрѝва|м се［未，中态］〈口〉拖延，延缓，磨蹭：Какво̀ се ～ш та̀м？ 你在那儿还磨蹭什么？～**не**［中］

потр|ѝсам［未］，**потреса̀** *-есѐш，-ѐсох，-ѐсе*［完］同 потрѐсвам — **се**［被动，中态］～**ѝсане**［中］

потрѝя 见 потрѝвам

потро̀п|вам［未］，**потро̀пам**［完］❶跺一会儿（脚），顿一会儿（足），发一会儿响声；时而跺脚（顿足）；时而响 ❷敲（叩，咚咚响）一会儿；时而敲（叩，咚咚响）：Ня̀кой ～а на врата̀та. 有人敲了一会儿门。～**ване**［中］

потрош|а̀вам［未］，**потроша̀** *-ѝш，-ѝх*［完］〈民〉❶打碎（砸碎，敲碎，打破）很多：Бу̀рята ～ѝ дървѐтата. 暴风雨折断了很多树。❷〈转〉挥霍（花费掉）（很多钱）：Ко̀лко парѝ ～ѝх са̀мо за пъ̀т. 光是路费我就花了多少啊！— **се**［被动，中态］

потру̀д|вам се［未］，**потру̀дя се** *-иш се，-их се*［完］［中态］努力，费心，从事劳动：Потрудѐте се да намѐрите човѐка. 请费心把那个人找着。Онѝя，ко̀ито ѝскат да се ～ят доброво̀лно за но̀вата железнѝца，нѐка се запѝшат. 谁想参加建设新铁路的义务劳动，请报名。

потръг|вам［未］，**потръ̀гна** *-неш，-нах*［完］〈民〉❶开始走，动身（走一点路）：Тя̀ ～на да си вървѝ，но Ѐньо не пу̀ска кобѝлицата. 她准备走了，可是恩纽不肯放开她的扁担。❷〈转〉［只三］进行得顺利，开始顺利地进行：Потръ̀гнаха му ра̀ботите. 他的工作变得顺利了。❸［无人称］（与人称代词与格简形或与名词和前置词 на 连用）开始走运，开始取得成就（获得成功）：А докато̀ пора̀сне и завъ̀рши трѐти кла̀с，мо̀же да ни ～не. 等他长大一点，上完三年级的时候，我们可能会开始走运的。

потръ̀п|вам［未］，**потръ̀пна** *-неш，-нах*［完］轻微地打哆嗦（发抖，颤抖，战栗）；时而打哆嗦（发抖，颤抖，战栗）：Огня̀нов ～на при тя̀я ду̀ми. 奥格尼亚诺夫听见这些话战栗了一下。～**ване**［中］

пот|ръ̀свам［未］，**потъ̀рся** *-ъ̀рсиш，-ъ̀рсих*［完］❶震动，振动，使震荡：Ужа̀сни страда̀лчески вѝкове，задàвени гласовѐ ～ръ̀сваха канара̀та. 吓人的痛苦的喊叫、喑哑的声音震动着峭壁。❷摇撼（摇晃，晃动）一会儿；时而摇撼（摇晃，晃动）：Седѝ и ～ръ̀сва глава̀. 他坐在那儿，时而晃着脑袋。— **се**［被动，中态］～**ръ̀сване**［中］

пот|ръ̀сва ми се［未］，**потъ̀рси ми се** *-ъ̀рси ми се*［完］［无人称］恶心，要呕吐；感到厌恶：Като̀ си помѝсля за о̀нзидѐншното я̀дене，～ръ̀сва ми се. 我一想到那天的菜就想吐。～**ръ̀сване**［中］

потря̀бва|м［完］有用，用得着，需要，有需要：Тѝ ида̀ ра̀ботѝ！Кога̀то ми ～ш，ще те извѝкам. 你去干活吧，等我用得着你时，会喊你的。Со̀гом，Па̀вле. Ако̀ ～ме па̀к，нѝй сме ту̀ка.

再见，帕维尔。如果还用得着我们的话，我们就在这儿。
потря̀бва [无人称] 有必要，须要，必须：**Акò ～, ще те повйкам.** 如果有必要，我会喊你的。◇ **Потря̀бвало ми е.** 〈口〉我不需要，我用不着。

потỳл|вам [未]，**потỳля** -*иш*，-*их* [完] ❶ 藏匿，隐藏：Потỳлих слàдкото от децàта. 我把果酱藏起来不让孩子们看见。❷ 隐瞒，遮掩：Потỳлиха рàботата и нѝкой нѝщо не разбрà. 他们把事情隐瞒起来了，任何人都毫无所知。— **се** [反身，被动] ～**ване** [中]

потỳл|ям [未]，**потỳля** -*иш*，-*их* [完] 同 потỳлвам — **се** [反身，被动] ～**яне** [中]

потỳпва|м [未]，**потỳпам** [完] 打(敲，拍)一会儿；轻轻地打(敲，拍)；时而打(敲，拍)：Потỳпай килѝма. 你敲敲地毯上的灰。Бащà им е стрòг и ги ～. 他们的父亲很严厉，有时打他们。— **се** [反身，被动] ～**не** [中] ◇ ～**м нѝкого по рàмото** 对某人的错误保持沉默，加以纵容

потурàн -*овци* [阳]〈口，藐〉穿大裆裤子的人

потỳри [复，无单]（粗糙的厚呢缝制成的）大裆裤子

потуркѝня [阴] 土耳其化了的（改信伊斯兰教的）原女基督徒

потурна̀|к -*ци* [阳]，**потурнàчка** [阴] 土耳其化了的（改信伊斯兰教的）原基督徒

потурнàшк|и -*а* потурнàк 的形容词

потỳрч|вам [未]，**потỳрча** -*иш*，-*их* [完] ❶迫使某人改信伊斯兰教：Тòй ѝскал да я ～и. 他想迫使她改信伊斯兰教。❷〈口，谑〉偷：Потỳрчиха ми волòвете. 他们偷走了我的牛。— **се** [被动] ～**ване** [中]

потỳрч|вам се [未]，**потỳрча се** -*иш се*，-*их се* [完] [中态] 接受(改信)伊斯兰教，成为伊斯兰教徒 ～**ване** [中]

потуш|àвам [未]，**потушà** -*ѝш*，-*ѝх* [完] ❶熄，灭，扑灭：Пожàрната слỳжба пристѝгна на врèме и ～ѝ пожàра. 消防队及时到达，把火扑灭了。❷〈转〉镇压，扑灭，平定，压制(住)，压下去：След нѝколко сèдмици стàчката бèше ～èна. 几个星期以后，罢工被镇压下去了。❸抑制(住)，忍(住) — **се** [被动] ～**àване** [中]

потъ̀|вам [未]，**потъ̀на** -*неш*，-*нах* [完] ❶沉，沉底，沉没；灭顶，溺；陷，陷入：Кòрабът ～на. 轮船沉了。Кàмъкът ～ва във водàта. 石头沉入水里。Стрỳва ми се, че ～вам в нѝкакво нечѝсто блàто. 我觉得我好像正往一个肮脏的泥潭里陷下去。Потъ̀нах в снегà. 我陷进雪里了。Главàта му ～на във възглàвницата. 他的头陷在枕头里。❷〈转〉隐没：Потъ̀нал в мрàка. 他隐没在黑暗中。Я̀сният мèсец зад òблак ～на, / вѝхър налетя̀, дървèта прегъ̀на. (П. П. Славейков) 明月隐没至云后，疾风突起，使树枝弯腰。❸〈转〉完全消失，变得无影无踪：Еднà дъщеря̀ ѝмаше, но тя̀ òще мàлка бèше дàдена слугѝня в градà. Тàм порàсна тя̀ и ～на нѝкъде. 他有一个女儿，不过从小就被送到城里当用人。她在那里长大了，不知去向了。❹〈转〉（与抽象名词连用，表示完全陷入该词所表示的状况）沉迷于，沉溺于，沉湎于：Дỳшко ～на в щастлѝви мѝсли. 杜什科沉醉在幸福的思绪里。Тòй ～на в мечтѝ. 他沉迷于幻想之中。❺〈转〉全被浇上；完全浸在；全被遮(盖)住：Жѝв е тòй, жѝв е! Тàм на Балкàна, / ～нал в кърви, лежѝ и пъ̀шка / юнàк с дълбòка на гърдѝ рàна. (Ботев) 他活着，他活着！在那里，在巴尔干山上，勇士浸在血泊中，前胸有深深的伤口，躺在那里呻吟。◇ ～**вам в земя̀та** 〈口〉无影无踪地消失掉；似乎陷进地里去了 ～**вам в земя̀та от срàм** 〈口〉羞得无地自容 **Потъ̀нал съм в дългове.** 〈口〉我满身债务。**Потъ̀нали му гемѝите.** 〈口〉他心事重重（忧心忡忡）。～**ване** [中]：～ване на кòраб 轮船沉没

потъгỳвам [完] 有些忧愁(忧郁，悲伤)；悲伤一会儿，发一会儿愁

потъж|à -*ѝш*，-*ѝх* [完] 有些忧愁(忧郁，悲伤，难过)；悲伤(难过)一会儿

потъ̀к|вам [未]，**потъ̀кна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат* [完] 拨火，拨炭火或木柴(使火燃得旺些)：Седèше и ～ваше òгъня. 他坐在那儿，拨弄着炭火。— **се** [被动]

потъкм|я̀вам [未]，**потъкмя̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 准备准备，摆弄摆弄，稍加准备 — **се** [反身，被动]

потъ̀кна 见 потъ̀квам

потъмнèя 见 потъмня̀вам[1]

потъмня̀ 见 потъмня̀вам[2]

потъмн|я̀вам[1] [未]，**потъмнèя** -*èеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*èли* [完] ❶变黑暗；变得不透光，变得黑压压的：Я̀сни звездѝци в нèбо ～я̀ха. 天空中明亮的星星变得暗淡了。❷〈转〉（脸色）变得阴沉，显得痛苦：Стàрецът ～я̀ от скръ̀б, задèто го лишàваха от свободàта му. 老人的面孔因悲伤而显得阴沉，这是由于他被剥夺了自由。❸〈专〉（非重读元音的）弱化：Когàто глàсните не сà под ударèние, тè ～я̀ват. 无重音的元音弱化。～**я̀ване** [中]：～я̀ване на глàсните звỳкове 元音的弱化

потъмн|я̀вам[2] [未]，**потъмня̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 同 помрачàвам：Мълвàта ～я̀ваше чѝстия ѝ òбраз. 谣言损害了她纯洁的形象。～**я̀ване** [中]

потъ̀на 见 потъ̀вам

потъ̀нко [副] 极详尽(详细)地：Разкажѝ ми ～ ця̀лата рàбота. 你把全部情况详细地讲给我听。

потъ̀пк|вам [未]，**потъ̀пкам** [完] ❶踏，践踏，踩坏；踩脏：Потъ̀пкаха тревàта. 他们把草踩坏了。❷〈转〉同 потушàвам：Въстàнието е билò ～ано жестòко. 起义被残酷地镇压下去了。❸使窒息，扼杀：Властолю̀бието е такъ̀в дèмон, щòто накàрва човèка да ～ва и нàй-свèтото нèщо. 贪权是这样的一个恶魔，它使一个人把最神圣的东西都扼杀了。❹破坏，侵害，践踏，蹂躏；不尊重，藐视，不遵守：Нали̇ тя̀ ～ва съпрỳжеска клèтва, напỳсна къ̀щата си. 不是她破坏了夫妇之间的誓言，离开了自己的家吗？Тòй ～ва вòлята ми. 他违背了我的意志。❺〈口〉遮掩，掩饰；暗中了结：Потъ̀пкаха рàботата. 他们把事情遮掩过去了。— **се** [被动] ～**ване** [中]

потъ̀рк|вам [未]，**потъ̀ркам** [完] ❶揩揩，擦擦，揉搓揉搓，磨擦磨擦；揩(擦，揉搓，磨擦)一会儿；时而揩(擦，揉搓，磨擦)：Тòй помѝсли, че сънỳва, и си ～а очѝте. 他以为自己是在做梦，于是揉了揉眼睛。～вам си ръцèте 搓搓手 ❷锉锉；锯锯；锉(锯)一会儿；时而锉(锯) — **се** [反身，被动，中态]

потърпѐвш -*а* [形]〈书〉受过苦的，遭受过不幸(苦难)的

потърп|я̀вам [未]，**потърпя̀** -*ѝш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*èли* [完] ❶忍受(忍耐)一会儿，有点耐性：Почàкай，～ѝ и, катò му дòде врèмето, ще узнàеш. 你等等，忍耐一会儿，到时候你就会知道的。❷受得住一些，有些习惯于：Додè не ～ѝш на димà, не мòжеш да се рàдваш на òгъня. 〈俗〉你受不了烟熏，就烤不了火。

потъ̀рс|вам[1] [未]，**потъ̀рся** -*иш*，-*их* [完] 找(寻找，寻觅，寻求)一会儿：Потъ̀рсèте клю̀ча, тря̀бва да го намèрим. 你们找

一找钥匙,咱们得把它找着。— **се**［被动］

потърс|вам²［未］,**потърся** *-иш,-их*［完］轻轻地摇撼(摇晃,晃动,颠簸);摇撼(摇晃,晃动,颠簸)一会儿: Кỳчето ~ваше тỳ еднòто си, тỳ дрỳгото си ухò. 狗一会儿摇晃着这只耳朵,一会儿又摇晃着另一只耳朵。

потърс|вам се［未］,**потърся се** *-иш се,-их се*［完］［中态］❶恶心,想呕吐: Отнякъде се нòсеше нетърпѝма вòня и Евгèни се ~и от погнỳса. 从哪儿散发着令人不能忍受的臭味,埃夫盖尼厌恶得想吐。❷厌恶,讨厌

потърси ми се 见 потрьсва ми се

потърся 见 потрьсвам, потърсвам¹ 和 потърсвам²

потърся се 见 потърсвам се

потърчà|вам［未］,**потърчà** *-ùш,-àх*［完］❶跑(奔跑)一会儿 ❷忙碌一会儿

потътрỳз|вам［未］,**потътрỳзя** *-иш,-их*［完］〈口〉❶开始拖(拉,拽) ❷拖(拉,拽)一会儿 — **се**［被动,中态］

потътр|ям［未］,**потътря** *-еш,-ах*［完］❶开始拉(拖,拽): Потътраха багàжа за гàрата. 他们开始把行李拖往火车站。❷拖,拖动,拉: Сандъкът е тèжък, не мòжем да го ~ем. 这木箱很重,我们拖不动。❸微微拖(拉)动;拖拖,拉拉;拖(拉)一会儿: Едвà ~ах чувàла. 我勉强才拖动了一点这个麻袋。— **се**［被动,中态］

потю̀хквам се［未］,**потю̀хкам се**［完］［中态］微微叹气(呻吟);叹一会儿气,呻吟(哼哼)一会儿

пот|я̀ се *-ùш се,-ùх се*［未,中态］❶出汗,流汗: Бòлният вèче пòчна да се ~я̀. 病人已经开始出汗了。❷(玻璃、窗户等)蒙有水汽,挂有水珠: Дỳшно е в стàята, стъклàта се ~ят. 房间里很闷,玻璃窗上蒙有水汽。❸〈转〉辛勤劳动,流血流汗: Àз съм рабòтил и съм се ~ѝл в Балкàна. 我在巴尔干山干过活,流过汗。

пот|ягам［未］,**потèгна** *-èгнеш,-èгнах*, 过被形动 *-èгнат*［完］修理,修补,整修: Потягаме стàрата къща. 我们正在整修老房子。Потèгнах колàта. 我把车修好了。— **се**［被动］~**ягане**［中］

поубед|я̀вам［未］,**поубедя̀** *-ùш,-ùх*［完］同 поубеждàвам

поубе|ждàвам［未］,**поубедя̀** *-дùш,-дùх*［完］在一定程度上说服,使有些信服: Поубедѝхме го да тръгне с нàс. 我们在一定程度上说服了他跟我们去。— **се**［被动,中态］: Тòй се ~дѝ мàлко. 他有些信服了。

поубò|ждам［未］,**поубодà** *-дèш,-дох,-де*, 过主形动 *-л*［完］稍微扎一下,稍微刺痛,稍蜇一下;时而扎(刺痛,蜇): Нèщо ме ~де. 什么东西扎了我一下。— **се**［反身,被动］

поувеличà|вам［未］,**поувеличà** *-ùш,-àх*［完］稍微增长,稍微扩大,放大一点,增加一些: Поувеличѝхме нòрмата. 我们稍稍增加了定额。— **се**［被动,中态］

поувèхна 见 поувя̀хвам

поувѝрам［未］,**поуврà** *-рùш,-рàх*, 过主形动 *-рял,-ряла,-рèли*［完］稍熬一会儿,炖一下,煮一下: Бòбът ~рà. 芸豆煮了一阵了。

поувлѝчам［未］,**поувлекà** *-ечèш,-якох,-èче*, 过主形动 *-якъл,-якла,-èкли*［完］稍微吸引,稍微迷住;时而吸引(迷住): Изпърво нòвата рàбота ме ~èче. 开始时新的工作稍稍吸引住了我。— **се**［被动,中态］

поуврà 见 поувѝрам

поувърт|ам се［未］,**поувъртя̀ се** *-ùш се,-ях се*, 过主形动 *-ял се,-яла се,-èли се*［完］［中态］兜一会儿圈子,转来转去;时而兜圈子(转来转去): Кỳчето се ~я̀ òколо мèне. 狗在我身边打了一会儿转。

поув|я̀хвам［未］,**поувèхна** *-èхнеш,-èхнах*［完］稍微枯萎,稍有些蔫,有点凋谢: Цветя̀та са ~èхнали. 花有点凋谢了。

поуг|àждам［未］,**поугодя̀** *-одùш,-одùх*［完］稍微使满意,迎合一下;时而使满意(迎合)

поугàс|вам［未］,**поугàсна** *-неш,-нах*［完］快要熄灭: Когàто òгънят ~на, тòй се завѝ и заспà. 当火快熄灭时,他盖上被子,睡着了。

поугас|я̀вам［未］,**поугася̀** *-ùш,-ùх*［完］使稍微熄灭一点 — **се**［被动,中态］

поугни|вам［未］,**поугния̀** *-еш,-х*［完］稍微腐烂;(水果)有点变软: Крỳшите ~ха. 梨有点软了。

поугодя̀ 见 поугàждам

поуголем|я̀вам［未］,**поуголемя̀** *-ùш,-ùх*［完］使稍微增大,稍微扩大,放大一点 — **се**［被动,中态］

поуго|щàвам［未］,**поугостя̀** *-стùш,-стùх*［完］稍请吃点(饭),随便请吃点

поуго|я̀вам［未］,**поугоя̀** *-ùш,-ùх*［完］稍微养肥(喂肥),养肥一点 — **се**［被动,中态］

поугрѝж|вам［未］,**поугрѝжа** *-иш,-их*［完］使稍微有些担心(忧虑): Тàя рàбота ме ~и. 这件事叫我有点担心。— **се**［被动,中态］

поудàр|вам［未］,**поудàря** *-иш,-их*［完］轻打几下,击几下,敲一敲;时而打(击,敲) — **се**［反身,被动］

поудив|я̀вам［未］,**поудивя̀** *-ùш,-ùх*［完］使稍微感到惊奇,使稍有些吃惊: Тàзи новинà ме ~ѝ. 这一消息有些叫我吃惊。

поудрèмвам се 和 **поудря̀мвам се**［未］,**поудрèмя се** *-èмеш се,-я̀мах се*［完］［中态］稍微打一打盹,稍打一打瞌睡: Напèче ме слънце, та се ~я̀мах. 太阳晒得我很舒服,我打了一会儿盹。

поудължà|вам［未］,**поудължà** *-ùш,-àх*［完］把…稍微加长,放长一些,使延长一点: Поудължѝли са ръкàвите на палтòто. 他们把大衣的袖子放长了一点。— **се**［被动,中态］

поужѝл|вам［未］,**поужѝля** *-иш,-их*［完］稍微蜇一下,稍刺痛一下,咬一下 — **се**［被动］

поузр|я̀вам［未］,**поузрèя** *-èеш,-я̀х*, 过主形动 *-я̀л,-я̀ла,-èли*［完］稍有些成熟: Черèшите ~я̀ха, ще пòчнем да ги берèм. 樱桃有些熟了,我们要开始摘了。

поỳк|а［阴］❶训言,训诫,劝告: Бàщина ~а сѝнова сполỳка.〈俗〉父亲的教诲就是儿子的成功。Защò не възприèмаш от ~а? 你为什么不接受劝告? ❷教训: ~а от истòрията 历史的教训 извлѝчам ~а 吸取教训

поукор|я̀вам［未］,**поукоря̀** *-ùш,-ùх*［完］稍微责备,稍加指责: Поукорѝхме го за тàзи грèшка. 为这个错误我们责备了他几句。

поукрас|я̀вам［未］,**поукрася̀** *-ùш,-ùх*［完］稍加装饰(点缀),打扮一下: ~я̀вам стàята 点缀一下房间 — **се**［反身,被动］

поукрèп|вам［未］,**поукрèпна** *-неш,-нах*［完］稍微强壮一点,稍微巩固一点: Здрàвето ми ~на. 我的身体强壮了一点。

поукреп|я̀вам［未］,**поукрепя̀** *-ùш,-ùх*［完］使加固一些,使稍巩固起来,加强一点 — **се**［被动,中态］

поукрот|явам [未], **поукротя** *-йш, -йх* [完] 使稍稍驯服, 制服一下 — **се** [被动,中态]: Живòтното се ~яваше. 牲口在慢慢驯服。

поулèгна 见 поулягам

поулесн|явам [未], **поулесня** *-йш, -йх* [完] 稍微减轻(重担), 稍稍减轻困难, 稍微使容易, 缓和一下: Тèзи парѝ го ~йха. 这些钱稍微减轻了他的困难。— **се** [被动,中态]

поул|ягам [未], **поулèгна** *-èгнеш, -èгнах* [完] (土壤等松软物)变得稍微瓷实一点; 稍有些下沉; 变得慎重些: Характерът му ~èгна. 他的性情稍微稳重一些了。— **се** [被动,中态]: Сенòто се е ~èгнало. 干草堆瓷实一点了。

поумир|явам [未], **поумиря** *-йш, -йх* [完] 使稍稍平息, 使平静下来一点: Видът на смърттà ~ява неодолѝмо всяко вълнèние на душàта. 死亡的面容不可抗拒地稍稍平息了内心的一切激动。— **се** [被动,中态]

поумисл|ям се [未], **поумисля се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 稍微深思一会儿, 沉思一会儿

поумн|явам [未], **поумнèя** *-èеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -èли* [完] 变聪明, 变得有头脑: С годѝните човèк я ~ява, я оглупява. 随着年龄的增长, 一个人要么变聪明, 要么变傻。Врèме е да ~èем. 我们到了该有头脑的时候了。Ще ~èе когà му закỳка кỳкувица на грòба. 〈俗〉布谷鸟在他的坟上叫的时候, 他才会明白过来; 他死不醒悟。~**яване** [中]

поумор|явам [未], **поуморя** *-йш, -йх* [完] 使有些疲倦: Поуморѝх добѝтъка. 我把牲口累着了点。— **се** [中态]: Поуморѝх се от пътя. 我赶路赶得有些疲劳。

поумълч|àвам се [未], **поумълчà се** *-йш се, -àх се* [完] [中态] 沉默片刻

поун|àсям се [未], **поунесà се** *-есèш се, -èсох се, -èсе се*, 过主形动 *-èсъл се, -èсла се* [完] [中态] 稍微睡一会儿, 打盹儿; 时而睡(打盹儿)

поунѝсам се [未,中态] 同 поунàсям се

поуплàш|вам [未], **поуплàша** *-иш, -их* [完] 使有些害怕; 时而吓唬 — **се** [被动,中态]: А тя изведнàж като че ли се ~и, позамѝсли се, умълчà се. 她好像突然有点感到恐惧, 想了想, 沉默了。

поупо|явам [未], **поупоя** *-йш, -йх* [完] 使稍稍醉; 使有些陶醉; 使稍稍麻醉 — **се** [被动,中态]

поурè|ждам [未], **поуредя** *-дйш, -дйх* [完] 稍微安排一下; 稍微整理一下: Поуредѝхме рàботата. 我们稍微安排了一下工作。— **се** [被动,中态]

поусво|явам [未], **поусвоя** *-йш, -йх* [完] 稍微接受, 稍微掌握一点 — **се** [被动]

поусè|щам [未], **поусèтя** *-тиш, -тих* [完] 略微感到, 有些觉得; 觉察到一点; 时而感到(觉得, 觉察): Далѝ бèше случàйно ~тил нèщо. Нòна не знàеше. 他是否稍稍觉察到了什么, 诺娜摸不清。— **се** [被动,中态]

поусѝл|вам [未], **поусѝля** *-иш, -их* [完] 使稍稍加强, 使稍稍加快: Поусѝли крàчките си. 他稍稍加快了脚步。— **се** [被动,中态]

поускор|явам [未], **поускоря** *-йш, -йх* [完] 使稍稍加速; 时而使加速: Поускорѝх крàчките си. 我稍稍加快了脚步。— **се** [被动,中态]

поуслà|ждам [未], **поуслàдя** *-дйш, -дйх* [完] 使略感喜悦; 使略感宽慰 — **се** [被动,中态]: Ядèнето ми се ~дй. 吃这个菜使我有点高兴。— **се** [被动,中态]

поуслỳж|вам [未], **поуслỳжа** *-иш, -их* [完] 稍微效劳, 帮助帮助; 时而效劳(帮助)

поуслỳш|вам се [未], **поуслỳшам се** [完] [中态] 稍微仔细听听, 细听一下, 倾听一会儿; 时而倾听: Откъм ỳлицата се чỳват гласовè. Рàли се ~ва, след тỳй трьгва към прèдния двòр. 从街上传来讲话声。拉莉仔细听了一会儿, 然后朝前院走去。

поусмир|явам [未], **поусмиря** *-йш, -йх* [完] 稍使平息, 略微制服: С мнòго усѝлия успя да я ~й, катò запòчна да й разкàзва прѝказки. 他开始给她讲故事后才好容易使她略微平静下来。— **се** [被动,中态]

поусмѝх|вам се [未], **поусмѝхна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] 轻轻地笑一下; 时而轻轻地笑: Обикновèно мълчèше и сàмо лèко се ~ваше с крàйчеца на ỳстните си. 通常她是沉默不语, 只用嘴角偶尔微微笑笑。

поусмърд|явам се [未], **поусмърдя се** *-йш се, -йх се* [完] [中态] 稍微有点发臭: Стàята се е ~яла на пòт. 屋里有点汗味。

поусп|ѝвам се [未], **поуспя се** *-йш се, -àх се* [完] [中态] 稍微睡过了头, 睡得错过了一点; 时而睡过头: Тàя зàран àз се ~àх. 今天早晨我稍稍睡过了头。

поуспоко|явам [未], **поуспокоя** *-йш, -йх* [完] 稍微使放心, 稍使安静, 安抚一下, 安慰几句: ~явам изплàшеното момчè 安慰安慰受惊的男孩 — **се** [反身,被动]: Поотпочѝнахме си и се ~йхме. 我们稍微休息了会儿, 心里平静点了。

поуспя се 见 поуспѝвам се

поусỳк|вам [未], **поусỳча** *-чеш, -ках* [完] 捻一会儿, 捻成一点, 搓好一些: Поусучѝ въжèто. 你把绳子搓搓! — **се** [被动,中态]

поусъмн|явам се [未], **поусъмня се** *-йш се, -йх се* [完] [中态] 稍微有些怀疑: Поусъмнѝх се в искреносттà му. 我有点怀疑他的诚意。

поуталòж|вам [未], **поуталòжа** *-иш, -их* [完] 稍微消除, 稍稍消解; 满足满足; 使平息一下: ~вам гладà (жàждата) 解解饿(渴) Тòй захвàна да хòди из двòра и да глèдаданò намèри някоя рàбота, та с нèя да ~и душèвната си бòрба. 他开始在院子里走来走去, 想找到一件活干, 好平息一下自己内心的斗争。— **се** [被动,中态]

поутеш|àвам [未], **поутешà** *-йш, -йх* [完] 稍加安慰, 安慰几句: Всрèд тѝя скръ̀бни обстоятелства еднò нèщо сàмо я ~àваше. 在这种痛苦的环境里, 只有一件事稍使她感到安慰。— **се** [被动,中态]

поутѝх|вам [未], **поутѝхна** *-неш, -нах* [完] 稍微停息(平息)一会儿; 时而停息(平息): Вятърът тỳ ~ва, тỳ пàк се засѝлва. 风时而停息, 时而又刮起来。~**ване** [中]

поутол|явам [未], **поутоля** *-йш, -йх* [完] 稍微解解(渴); 稍微满足一下: Дѝнята му ~й жàждата. 西瓜给他解了解渴。— **се** [被动,中态]

поутъп|квам [未], **поутъпча** *-чеш, -ках* [完] 稍微踏瓷实一点: Децàта са ~кали тревàта. 孩子们把草地给踏平了一点。

поухàп|вам [未], **поухàпя** *-еш, -ах* [完] 稍微咬(叮、蜇)一下, 时而咬(叮、蜇); 稍微(用话)刺一下, 时而(用话)刺痛: Мълчѝ, мълчѝ, па токỳ те ~е с някоя дỳма. 他总是沉默不

语,但有时会突然用句什么话来刺一刺你。— **се**［反身,被动,互及］

поухѝл|вам се［未］,**поухѝля се** *-иш се, -их се*［完］［中态］稍微咧着嘴笑一下;时而咧着嘴笑

поуча̀вам［未］,**поу̀ча** *-иш, -их*［完］教导,教诲,教训:Учѝтелят ~а̀ваше деца̀та в учѝлището за чистота̀та на тя̀ло-то, на храна̀та, на жѝлището. 老师在学校里教育孩子们注意身体、饮食和住宿的卫生。— **се**［反身,被动］~**а̀ване**［中］

поу̀ч|вам［未］,**поу̀ча** *-иш, -их*［完］稍微教(教导,指教)一下;稍稍学一下;时而教(教导,指教);时而学:Бѐ господѝне, защо̀ вѝй, у̀чените, не дохо̀ждате да ни ~вате? 先生啊,为什么你们有学问的人不来指教我们一下呢? Поу̀чихме си уро̀ците и излязохме. 我们学了一阵课文便出去了。— **се**［反身,被动］~**ване**［中］

поучѐни|е *-я*［中］❶教训,教导,劝告,教诲:Ще ви разка̀жа ня̀кои от нѐговите прѝказки, пълни с ~е и дълбо̀ка мъдрост. 我要给你们讲他的一些充满着教诲和深刻哲理的故事。❷〈旧〉训言,训诫:слова̀ и ~я за църко̀вни пра̀зници 关于宗教节日的言语和训诫

поучѝтел|ен *-на*［形］❶大有教益的,有教训意义的,可资借镜的:~ни кнѝги 有教益的书 ~но сло̀во 有教益的话 ~ен прѝмер 可资借镜的榜样 ❷好教训人的,教训的:~ен то̀н 教训的口吻 ~**но**［副］

поучу̀д|вам［未］,**поучу̀дя** *-иш, -их*［完］使略感惊奇:Та̀зи исто̀рия ме ~и. 这件事有点叫我吃惊。— **се**［被动,中态］~**ване**［中］

поушѝ|вам［未］,**поушѝя** *-еш, -х*,过被形动 *-т*［完］缝一点,稍微缝一会儿;时而缝 — **се**［被动］

пофилосо̀фст[ву]вам［完］〈口〉空洞地议论议论

пофуча̀вам［未］,**пофуча̀** *-ѝш, -а̀х*［完］稍微呼啸一会儿;时而呼啸

пофъфлю̀ва|м［未］(讲话时)有些含糊不清,有点吐字不清:Изпа̀днаха ми два̀ зъ̀ба, та ~м. 我掉了两颗牙,说话有点吐字不清。

пофъфл|я̀ *-иш, -их*［完］(含糊不清地)说几句,嘟哝一会儿

поха̀ба［阴］〈民〉同 похабя̀ване

похабѐн *-а*［形］弄坏了的;用坏了的;教坏了的,纵坏了的:~и материа̀ли 报废的材料 ~о сечѝво 磨损的工具 ~о лицѐ 破了相的脸 ~ човѐк 纵坏的人 ~**ост** *-остта̀*［阴］

похабя̀вам［未］,**похабя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］❶弄坏,搞坏;毁坏,损坏;浪费,白费:То̀й не ѐ нѝкакъв ма̀йстор, са̀мо ~я̀ва материа̀лите. 他根本不是什么师傅,一味地毁坏材料。Ще ~я̀те цимѐнта на дъжда̀. 你们让水泥在雨里淋着会把它糟蹋掉。❷把(工具)弄钝,用坏 ❸〈转〉教坏,引人歧途,纵坏:Похабѝха момчѐто. 他们把男孩教坏了。— **се**［被动,中态］~**я̀ване**［中］

поха̀п|вам［未］,**поха̀пна** *-неш, -нах*［完］吃几口,稍微吃些,匆忙吃点;时而吃点:Седнѝ, седнѝ! Ще ~нем каквѐто го̀спод да̀л. 坐下,坐下!我们随便吃点什么。~**ване**［中］

поха̀п|вам си［未］,**поха̀пна си** *-неш си, -нах си*［完］［中态］〈口〉吃很多,有滋有味地大吃:Вечерта̀ си ~наха бога̀-то, пѝйнаха си ста̀ро отлежа̀ло вѝнце. 晚上他们吃得很丰盛,喝了陈葡萄酒。~**ване**［中］

поха̀пка［阴］〈方〉早饭,早点

поха̀рч|вам［未］,**поха̀рча** *-иш, -их*［完］❶花(钱),耗费,用:За нѐго ~их до̀ста парѝци. 我为他花了相当多的钱。Божа̀н не излѝзаше нѝкъде и се боѐше да ~и пѐт парѝ за нѐщо. 博让哪儿也不去,他怕因为什么事而费一点点钱。❷使用,消耗,用:Поха̀рчих вся̀чката ма̀с. 我把猪油全用(吃)了。❸〈口〉卖完,卖光:Поха̀рчих сто̀ката. 我把货卖完了。— **се**［被动,中态］~**ване**［中］

похва̀ла［阴］称赞,赞扬,表扬:заслу̀жена ~ 当之无愧的赞扬

похва̀л|вам［未］,**похва̀ля** *-иш, -их*［完］❶称赞,赞扬,嘉许:~вам го 称赞他 ❷时而称赞 — **се**［反身,被动,中态］:То̀й обѝча да се ~ва. 他喜欢自吹。~**ване**［中］

похва̀л|ен *-на*［形］❶值得称赞的,值得赞扬的,值得褒奖的,可嘉的:~на постъ̀пка 可嘉的行为 ❷褒奖的,称赞的,奖励的:~ни ду̀ми 奖励的话 ~на рецѐнзия 称赞的评论 ~**но**［副］

похва̀лни|к *-ци*［阳］,**похва̀лница**［阴］〈民〉喜欢夸口的人,爱自夸的人

похваля̀вам［未］,**похва̀ля** *-иш, -их*［完］夸奖(某人或某事),称赞(赞扬)(某人或某事):Ня̀ма ли ко̀й да ме ~и? 没有人夸我吗? Похва̀лих го пред момѝте. 我在姑娘们面前称赞了他。— **се**［反身,被动,中态］~**я̀ване**［中］

похва̀л|ям［未］,**похва̀ля** *-иш, -их*［完］同 похваля̀вам — **се**［反身,被动,中态］~**яне**［中］

похва̀на 见 похва̀щам

похва̀т［阳］❶方法,作法,手法,办法,方式:педагогѝчески ~ 教育的方法 худо̀жествени ~и 艺术手法 реалистѝчен ~ 现实主义的手法 ❷［只单］(做某事的)技能,熟练手法,灵巧,机智:Тѝ не сѝ пѝпал така̀ва ра̀бота, ка̀кто се вѝди по ~а ти. 从你的操作技能上看得出,你没做过这种工作。Ня̀ма нѝкакъв ~. 他的手法一点都不熟练。

похва̀т|ен *-на*［形］灵巧的,伶俐的,敏捷的:Тѐ и два̀мата ѝмаха ~ни ма̀йсторски ръцѐ. 他们两人都有一双灵巧的、技艺高超的手。~**но**［副］~**ност** *-ността̀*［阴］

похва̀|щам［未］,**похва̀на** *-неш, -нах*,过被形动 *-нат*［完］❶拿(抓,握)一下,轻轻地拿(抓,握),拿(抓,握)一会儿:Пред нѐго лежѐше червѐна папиро̀сена кутѝйка. То̀й я ~на с два̀ пръ̀ста. 他面前放着一个红色小烟盒。他用两个指头轻轻拿起它来。Похванѝ ми ръка̀та да вѝдиш ко̀лко е студѐна. 你握一握我的手,看有多凉。❷〈口〉好偷,有偷东西的习惯:Пазѐте се от нѐя, че тя̀ ~ща. 小心她,她好偷东西。— **се**［反身,被动,互及］~**щане**［中］

похвърча̀вам［未］,**похвърча̀** *-ѝш, -а̀х*［完］飞一会儿;时而飞

похѝл|вам се［未］,**похѝля се** *-иш се, -их се*［完］［中态］嘻嘻笑一会儿;时而嘻嘻笑

похитѐн *-а*［形］被攫取了的,被抢走了的:~а чѐст 被玷污的荣誉(贞洁)

похитѝтел *-ят, -я*［阳］,**похитѝтелка**［阴］〈书〉攫取者,掠夺者,抢劫者,盗窃者

похища̀вам［未］,**похитя̀** *-тѝш, -тѝх*［完］〈书〉攫取,抢走,窃去,据为己有:Тя̀ се изпра̀ви срещу̀ нѐго като̀ кво̀чка, на ко̀йто са ~ѝли пѝлците. 她像一只给抢走了小鸡的抱窝母鸡一样立在他面前。— **се**［被动］~**ща̀ване**［中］

похищѐни|е *-я*［中］攫取,抢走,窃去

похлѐнч|вам［未］,**похлѐнча** *-иш, -их*［完］啜泣一会儿,呜

咽几声;时而啜泣(呜咽):Детèто ~и и заспà. 孩子呜咽了几声就睡着了。~**ване**[中]

похлòп|вам[未],**похлòпам**[完]敲(扣)几下,敲(扣)一会儿,撞几下,撞一阵,冬冬响几声;时而敲(扣,撞,冬冬响):Някой сѝлно ~а на вратàта. 有人使劲地敲门。Еднà разкованà дъскà ~ваше от вя̀търа. 一块脱了钉的木板被风吹得不时砰砰作响。~**ване**[中]

похлупа|к -*ци*[阳](器皿的)盖:Тòзи ~к не è на тàя тèнджера. 这个盖子不是这个锅上的。◇ **на всяко гърнè ~к** 什么事都插手的人,样样都管的人 **Търколѝла се тèнджерата, та си намèрила ~ка.**〈俗〉有同样毛病的两个人凑到一起;臭味相投。

похлу̀п|вам[未],**похлу̀пя** -*иш*, -*их*[完]❶(用盖)盖上(锅等):~вам тèнджера 盖上锅 ❷(用倒置的器皿)扣上,盖上:Еднò детè, катò видя̀ пчелàта, взè еднà стъклена чàша и я ~и. 一个小孩看见一只蜜蜂,他拿一只玻璃杯把蜜蜂扣在里边。❸(把器皿的口朝下)倒放,扣着:Измѝ чàшите и ги ~и да се изцедя̀т. 他把杯子全洗干净了,把它们倒放起来让水控掉。❹(常指用手)捂住(脸等):Тя̀ се спря̀, àхна и ~и с длàни очѝте си. 她停住了,呀的喊了一声,便用手捂住了眼睛。— **се**[被动]~**ване**[中]

похлу̀п|вам се[未],**похлу̀пя се** -*иш се*, -*их се*[完][中态](脸朝下)趴:~вам се на леглòто 趴到床上 ~**ване**[中]

похлу̀пка[阴](小器皿的)盖:Чàят кипèше и ~та на чàйника потрàкваше. 茶煮开了,茶壶盖不时地响着。◇ **Търкулнàло се гърнèто, та си намèрило ~та.**〈俗〉有同样毛病的两个人凑到一起;臭味相投。

похлу̀пци[无单,阳]〈民〉同 захлу̀пци(盛盐等用的带盖的)小木罐

похлу̀п|ям[未],**похлу̀пя** -*иш*, -*их*[完]同 похлу̀пвам — **се**[被动]~**яне**[中]

похлу̀п|ям се[未],**похлу̀пя се** -*иш се*, -*их се*[完][中态](脸朝下)趴 ~**яне**[中]

похлъ̀т|вам[未],**похлъ̀тна** -*неш*, -*нах*[完]陷下去一些;时而陷下去 ~**ване**[中]

пòход[阳]❶行军:След едѝн чàс поделèнието тръ̀гна в триднèвен ~. 一小时后小分队开始了三天的行军。❷进军,远征,长征:Калоя̀н воюва, почѝвка не прàви: ~ след ~ и войнà след войнà. 卡洛扬在不停息地战斗:一次次地进行远征,一次次地打仗。❸〈转〉反对…的运动(斗争):предприèмам ~ протѝв пия̀нството 进行反对酗酒的斗争 ❹(体育运动中的)旅行,长距离竞赛:туристѝчески ~ 长途旅行 грèбен ~ 远距离划船比赛

походатàйст[ву]вам[完](替某人)说一说情

похòд|вам[未],**похòдя** -*иш*, -*их*[完]走一会儿,走一阵;时而走一走,有时去:Слязохме от колàта да ~им и да се постòплим. 我们下车走一会儿,暖和暖和。Похòдвам и на теàтър, но пòвече хòдя на кѝно. 我有时也去看剧,但看电影的时候多。~**ване**[中]

пòходе|н -*на*[形]行军的;远征的,长征的:~но леглò 行军床 ~на кỳхня 行军灶 ~ен стрòй 行军队形 ~на колòна 行军纵队,行军队伍

похòдка[阴](走路的)姿态,姿势:войнѝшка ~ 军人走路的姿势 Тя̀ вървèше с лèка и плàвна ~. 她走起路来姿态轻盈、步伐均匀。

похòдя 见 похòдвам

похождèни|е -*я*[常复,中](旅行中的)奇遇:любòвни ~я 爱情的奇遇

похòйка|м[完]〈口〉闲逛一会儿:Ще ~ и ще се прибера̀. 他出去遛一会儿就会回来的。

похòк|вам[未],**похòкам**[完]呵斥几句;时而呵斥 — **се**[被动,互及]

похортỳва|м[完]〈方〉谈一会儿(话),说几句(话),谈一阵:Посмя̀хме се, ~хме и се разотѝдохме. 我们谈笑了一阵便分手了。

пòхот -*тà*[无复,阴]淫欲

похотлѝв -*а*[形]淫欲的,淫荡的:~ пòглед 淫荡的目光 ~о желàние 淫欲 ~**о**[副]~**ост** -осттà[阴]

похотлѝв|ец -*ци*[阳]充满淫欲的人,贪淫好色之徒

похрàн|вам[未],**похрàня** -*иш*, -*их*[完]喂(养)一点;时而喂(养):Докàтò бя̀х на сèло, ~вахме и свинè. 当我在乡下时,我们还喂过一阵猪。— **се**[反身,被动]~**ване**[中]

похрàч|вам[未],**похрàча** -*иш*, -*их*[完]咯几口,咯一会儿;时而咯:Бя̀х бòлен, дорѝ ~вах кръ̀в. 我病过,有时甚至咯血。

похристия̀нч|вам[未],**похристия̀нча** -*иш*, -*их*[完]使信基督教,使成为基督教徒 — **се**[被动,中态]~**ване**[中]

похрỳп|вам[未],**похрỳпам**[完](牲口咯吱咯吱地)嚼一会儿(草);时而嚼(草):Конèте ~ват зелèната тревà. 马有时嚼些青草。

похрỳск|вам[未],**похрỳскам**[完](咯吱咯吱地)嚼一会儿;时而(咯吱咯吱地)嚼

пòхта[阴]〈方〉愿望,要求;胃口:Ня̀мат ~ за я̀дене. 他们不想吃东西。

пòхт|и[复,单(罕)-*а*,阴]〈方〉同 пàфти

похỳл|вам[未],**похỳля** -*иш*, -*их*[完]❶非难,诽谤,辱骂,骂;指责:Неблагодàрници — ~иха бащà си. 他们是忘恩负义的人,他们辱骂了自己的父亲。❷辱骂一会儿;时而辱骂:Когàто се ядòса нèщо, ~и, ~и и му мѝна. 他生气时骂两句,气就消了。— **се**[反身,被动]

похỳлни|к -*ци*[阳]同 хулѝтел(恶意非难者,诽谤者,辱骂者)

похỳл|ям[未],**похỳля** -*иш*, -*их*[完]同 похỳлвам — **се**[反身,被动]:Всѐки сàм си се похвàля и ~я.〈俗〉人人都在自己褒贬自己。

похъ̀лц|вам[未],**похъ̀лцам**[完]打几声嗝儿,打一阵嗝儿;抽咽一会儿,抽搭几声;时而打嗝(抽咽):Ще ~аш и ще ти мѝне. 你打一阵嗝儿,就会好的。

похъ̀рк|вам[未],**похъ̀ркам**[完]轻轻打鼾;时而打鼾:Повъртя̀ се на леглòто, ~а и пòсле заспà спокòйно. 他在床上翻了翻身,轻轻打了几声呼噜便安静地睡着了。~**ване**[中]

поцàп|вам[未],**поцàпам**[完]❶同 изцàпвам(全抹脏,全染污,全弄脏):Поцàпах си тетрàдката с мастѝло. 我用墨水把笔记本全弄脏了。Поцàпахме чаршàфа. 我们把床单全弄脏了。❷弄脏点:Децàта отѝдоха да ~ат из калтà. 孩子们去趟泥水了。— **се**[反身,被动]~**ване**[中]

поцарỳва|м[完]〈口〉当一当皇帝;过一过帝王生活:Сегà нѝе ще ~ме, а вѝе ще поробỳвате. 现在我们要当当皇帝,你们则要做一阵奴隶。

поцвѝл|вам[未],**поцвѝля** -*иш*, -*их*[完](马)嘶叫几声;时

而嘶叫：Кобѝлата пàк ～а за жрѐбчето си. 母马又为自己的小马驹嘶叫了几声。～**ване**［中］

поцвърт|ямам［未］，**поцвъртя̀** -ѝш，-я̀х，过主形动 -я̀л，-я̀ла，-ѐли［完］吱吱叫几声，啾啾叫一会儿；时而吱吱（啾啾）叫

поцвърч|авам［未］，**поцвърча̀** -ѝш，-а̀х［完］唧唧喳喳叫几声；时而唧喳叫

поцелу̀ва|м［完］吻一下，吻一会儿，吻一吻：Да̀йте ми това̀ ху̀баво бѐбе да го ～м. 让我吻一吻这个漂亮娃娃。— **се**［互及］

поцѐп|вам 和 **поцѐпям**［未］，**поцѐпя** -иш，-их［完］❶劈一会儿，劈一阵，劈几下 ❷（在多处）劈，全部劈：Стъпил на кава̀ла ми и го ～ил. 他把我的木笛踩劈了。

поцер|я̀вам［未］，**поцеря̀** -ѝш，-ѝх［完］治疗一下，治一治：Поцерѝхме го с бѝлки. 我们用草药给他治了一下。— **се**［反身，被动］

поциган|я̀вам се［未］，**поцiганя̀ се** -ѝш се，-ѝх се［完］［中态］〈口〉小气，吝啬，舍不得：Поциганѝх се за пѐт лѐва и не ку̀пих ху̀бавото добѝче. 我舍不得五列弗，没买那头好牲口。

поцинко̀ва|м［未，完］给…镀上锌 — **се**［被动］～**не**［中］

поцитѝрам［完］引证一下

поцѝц|вам［未］，**поцѝцам**［完］〈方〉吮一会儿奶；时而吮奶 ～**ване**［中］

поцу̀п|вам се［未］，**поцу̀пя се** -иш се，-их се［完］［中态］皱一会儿眉；时而皱眉

поцък|вам［未］，**поцъкам**［完］发一会儿啧啧声，咂咂嘴（表示惊奇或遗憾）；时而发啧啧声（咂咂嘴）

поцърк|вам［未］，**поцъркам**［完］（鸟）啾啾叫一会儿，唧唧叫几声；滋一点（水等）；时而啾啾叫；时而滋水

поцъфт|я̀вам［未］，**поцъфтя̀** -ѝш，-я̀х，过主形动 -я̀л，-я̀ла，-ѐли［完］（花朵）开一会儿

поча̀к|вам［未］，**поча̀кам**［完］等一会儿：Ще ～ам о̀ще пѐт мину̀ти и ще си вървя̀. 我再等五分钟就走。

почапкъну̀вам［完］〈口〉放荡（浪荡）一会儿

по̀час［副］〈民〉以后，过一会儿：Ела̀ ～，кога̀то се съберѐм. 以后在我们聚会时你再来。◇ **ча̀с-～** 经常

поча̀сов -а［形］（指工作、付酬）计时的

по̀чва［阴］❶土壤：песъчлѝва ～ 沙质土壤 плодоро̀дна ～ 肥沃的土壤 ❷［只单］〈转，书〉立足点，基地，基础，根据；（本身原来的）社会环境，乡土：сто̀я на здра̀ва ～ 根基扎实 гу̀бя ～ 失去立足点，失掉基础 на мѐстна ～ 在本乡本土 Не чу̀вствувам под сѐбе си твърда ～. 我觉得立足点不坚实。❸［只单］〈转，书〉原因：заболя̀ване на нѐрвна ～ 患神经上的病 недоразумѐния на лю̀бо̀вна ～ 由于爱情引起的误会

по̀ч|вам［未］，**по̀чна** -неш，по̀чна̀х，过被形动 -нат［完］❶开始；着手，入手，下手：Та̀я годѝна ～нахме жъ̀твата по̀-ра̀но. 今年我们收割开始得早。Димѝтър току̀-що бѐше свършил една̀ прѝказка и сега̀ щѐше да ～ва вто̀ра. 迪米特尔刚刚讲完一个故事，现在要开始讲第二个。По̀чна да гово̀ри. 他开始说了。Коса̀та ми ～на да побеля̀ва. 我的头发开始白起来。По̀чнахме учѐбната годѝна с пѐсни и игрѝ. 我们用唱歌和跳舞开始了新学年。❷［只三］（从…）开始，起（始），以…作为开端：На̀шата у̀лица ～ва от площа̀да. 我们这条街起始于广场。Зѝмата ～на мно̀го къ̀сно. 今年冬天来得很晚。❸开始使用，动用：Ско̀ро ще ～нем но̀вото жѝто. 不久我们就要开始吃新麦子了。— **се**［被动］～**ване**［中］

по̀чвен -а［形］土壤的：～и проу̀чвания 土壤研究 ～и и климатѝчески усло̀вия 土壤和气候条件

почвозна̀ние［无复，中］〈农〉土壤学

почвообработва̀тел|ен -на［形］〈书〉土壤耕作的：～на машѝна 中耕机

почвообразува̀тел|ен -на［形］土壤形成的：～ен процѐс 土壤形成过程

почегъ̀ртам［完］（用刀子）刮几下，剔一会儿

по̀чек［无复，阳］〈商，口〉**на ～** 赊：взѐмам на ～ 赊购 да̀вам на ～ 赊销

почервен|я̀вам［未］，**почервенѐя** -ѐеш，-я̀х，过主形动 -я̀л，-я̀ла，-ѐли［完］变红：Бѐлите о̀блаци на небѐто ～я̀ваха и сѐнките се удължа̀ваха. 天上的白云变红了，阴影也变长了。Като̀ се извъ̀рна нася̀м，ця̀л бѐше ～я̀л от сра̀м и я̀д. 他转过脸来，由于羞耻和生气而满脸通红。～**я̀ване**［中］

почерв|я̀вам［未］，**почервя̀** -ѝш，-ѝх［完］使变红：Червѐн чу̀чур кръ̀в шуртѐше между̀ шѝята и гърдѝте му и ～я̀ваше ро̀вката земя̀. 鲜红的血从他的脖子和前胸之间淌出，染红了松软的土地。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

по̀чер|к -ци［阳］〈书〉笔迹，笔体：жѐнски ～к 女人的笔迹 обрабо̀тен ～к 老练的笔体 красѝв ～к 漂亮的笔体 нечетлѝв ～к 难认的（潦草的）笔迹

почернѐя 见 почерня̀вам

почерн|я̀вам［未］，**почернѐя** -ѐеш，-я̀х，过主形动 -я̀л，-я̀ла，-ѐли［完］❶变黑；变得黑鸦鸦一片：Мно̀го лѐсно ～я̀вам на слъ̀нце. 我很容易晒黑。❷〈转，民〉（由于巨大的悲痛而变得）精力衰竭 ～**я̀ване**［中］

почѐрн|ям［未］，**почѐрня** -иш，-их［完］❶使变黑，染黑，涂黑；使暗淡，使忧郁：Почѐрниха му лицѐто със са̀жди，додѐто заприлѝча на нѐгър. 他们给他脸上涂了烟油子，直到他变得像黑人一样。Вземѝ да си ～иш боту̀шите. 你去把靴子擦黑。Не ～я̀й днѐс радостта̀ ми！你今天别扫我的兴！❷给（名声等）抹黑，败坏（名声）❸〈转〉使遭不幸 ❹〈转〉使（某人）服丧；使成为僧侣 — **се**［反身，被动，中态］～**яне**［中］

почѐрп|вам[1]［未］，**почѐрпя** -иш，-их［完］请（某人）吃饭，请吃（喝），请客：～вам ги с вѝно 请他们喝葡萄酒 Почѐрпиха ни по една̀ боза̀. 他们请我们每人喝了一杯博扎（饮料）。— **се**［反身，被动，互及］～**ване**［中］

почѐрп|вам[2]［未］，**почѐрпя** -иш，-их［完］❶舀取（液体），舀（水），汲（水）：Почѐрпиха с ко̀фи вода̀ от кла̀денеца. 他们用桶从井里打了水。❷〈转〉吸取，汲取，获得，得到：～вам мъ̀дрост от живо̀та си 从自己生活中获得智慧 — **се**［被动］～**ване**［中］

почѐрпка［阴］〈口〉❶同 почѐрпване：Платѝх му всѝчко. Да̀дох му и за ～. 我该付的钱都付给他了。还给了他辛苦费。❷（请客时）吃的，喝的（东西）：То̀й бѐ дово̀лен от та̀я бога̀та ～. 他对请吃的丰盛饭菜很满意。

почерпу̀шка［阴］〈口〉同 почѐрпка：То̀й ме пока̀ни на ～ в срѐщната кръ̀чма. 他请我到对面的酒馆喝酒。

почѐрпя 见 почѐрпвам[1] 和 почѐрпвам[2]

почѐрп|ям［未］，**почѐрпя** -иш，-их［完］同 почѐрпвам[1] — **се**［反身，被动，互及］～**яне**［中］

почерта̀|вам［未］，**почерта̀я** -еш，-х［完］画一画（地图等）；时而画

почѐ|свам [未], **почѐша** -*шеш*, -*сах* [完] 挠(搔)几下;梳几下;刷几下(牲口);时而挠(搔,梳,刷): Почѐса главàта си. 他挠了挠头。Почешѝ крàвата, докатò я издоя. 在我给母牛挤完奶之前,你给它梳梳毛。— **се** [反身,被动] ~**сване** [中]

пòчест -*тѝ* [常复,阴] (表达出来的)敬重,尊敬,恭敬;(表示尊敬的)仪式,礼节: погребѐние с воѐнни ~и 以军队仪式举行的葬礼

пòчет [阳] 和 **пòчет** -*тѝ* [无复,阴] 〈民〉同 пòчит: И вся̀кога бѐше избѝран, понѐже се пòлзуваше с òбща ~ и довѐрие. 他一向都当选,因为他受到一致的尊敬与信任。

почетà 见 почѝтам[1] 和 почѝтам[2]

почѐтва|м [未] 同 почѝтам[2]: Пò-рàно ~х латѝнски, но сегà не мѝ остàва врѐме. 从前我有时读点拉丁文,但是现在我没有时间读了。

пòчет|ен -*на* [形] ❶受人尊敬的,可敬的;享有荣誉的: ~ен гòст 贵宾 ❷名誉的: ~ен председàтел 名誉主席 ~ен президиум 名誉主席团 ~ен грàжданин 荣誉公民 ❸(表示)荣誉的,表示尊敬的: ~но звàние 荣誉称号 ~на значкà 荣誉奖章 ~на стрàжа 仪仗队 ◇ **на ~но разстоя̀ние** 〈书〉相当的距离 **~на длъ̀жност** (不付酬的)荣誉职务 **~но** [副]

почѐткам [完] (用刷子)刷一下,刷一会儿

почѐтък [无复,阳] 〈民〉同 начàло (开头,开始)

почѐша 见 почѐсвам

пòчив [无复,阳] 〈方〉同 почѝвка: Врѐдом рàботата вървѐше без òтдих, без ~. 工作到处都在不停地进行着。

почѝ|вам [未], **почѝна** -*неш*, -*нах* [完] ❶休息,歇息: Докатò ~ваме, разкажѝ ни ня̀коя прѝказка. 趁现在休息,给我们讲个故事吧。Тòй намѐтна тѐжкия си кожу̀х, сѐдна да си ~не и запу̀пни. 他披了厚皮袄坐下来休息,抽起了烟。❷休养,休息,休假: Ця̀л мѐсец съм ~вал. 我休息了整整一个月。Мнòго си отслàбнал. Тря̀бва да си ~неш вѐче. 你瘦得厉害,该休养一下了。❸〈转〉安息,长眠: Почѝвайте под тѐз могѝли лѐдни. 在这冰冷的坟墓里安息吧!❹[只完] 去世,逝世: Дя̀до ми ~на предѝ еднà годѝна. 我祖父在一年前去世了。◇ **~ва върху̀ нѐщо** 〈书〉建立在…上,在…原则的基础上,基于 **~ване** [中]

почѝв|ен -*на* [形] 休养的,休息的,休憩的: ~на стàнция 休养站 ~ен дòм 休养所 ~ен дѐн 休息日,休假日

почѝвка [阴] 休息;休息的时间;休养: прàвя ~ 休息 òбедна ~ 午休,中午休息时间 ля̀тна ~ 暑期休养 Спря̀хме на ~ край клàденчето. 我们在小井旁停下来休息。Без тру̀д ~ не ѐ слàдка. 〈俗〉不干活休息也不甜美。

пòчин [阳] ❶(某事的)开头,开端: Ня̀какъв ~ в градà не мòжеше да се подѐме без нѐгово одобрѐние. 没有他的赞同城里的任何事情都办不起来。❷创举,首倡,倡议,提倡,发起,发端: По ~ на комитѐта бѐ уредѐна излòжба на ру̀мънското нарòдно твòрчество. 根据委员会的倡议举办了罗马尼亚民间创作展览。

почѝна 见 почѝвам

почѝнал -*а* [形] 〈书〉❶去世的,牺牲的 ❷[用作名] **~ия̀т** [阳], **~ата** [阴], **~ото** [中] 死者,逝者

почѝнки [复] 〈方〉(麦粒中须清除的)杂物(草、带壳的麦粒、沙子等)

почиракỳвам [完] 做一阵学徒,当一当学徒

почѝст|вам [未], **почѝстя** -*иш*, -*их* [完] ❶使清洁,使干净,清除,扫除,刷洗,擦净;收拾(干净),整理(好): ~вам машѝна 擦机器 Почистѝ ми боту̀шите. 你把我的靴子擦干净!❷洗一下,清除一下,刷洗一下,打扫一下 — **се** [反身,被动] **~ване** [中]

почѝст|ям [未], **почѝстя** -*иш*, -*их* [完] 同 почѝствам — **се** [反身,被动]

пòчит -*тѝ* [无复,阴] 敬重,尊敬,恭敬,敬意,景仰: отдàвам ~ 致敬 обрѣ̀щам се към ня̀кого с ~ 尊敬地对某人说 Ѝмай ~ към пò-стàрите. 要尊敬年长的人们。В непознàтия ѝмаше нѐщо, коѐто внушàваше ~, пък и предизвѝкваше любопѝтство. 这位陌生人身上有令人起敬的东西,同时也有引人好奇的东西。

почитàем -*а* [形] 受尊敬的,尊敬的

почѝ|там[1] [未], **почетà** -*етѐш*, -*ѐтох*, -*ѐте*, 过主形动 -*ѐл* [完] ❶尊敬,尊重,敬爱,景仰;重视,器重: Почѝтам тѝхия тру̀д на мъдрѐца. 我尊敬智者的默默劳动。Стàрият партизàнин е ~ѝтан от всѝчки. 老游击队员受到大家的尊敬。❷表示尊敬,表示敬意: ~ѝтам свòите прия̀тели 对自己的朋友们表示敬意 ❸尊敬地对待: Почѐтоха ни, посрѣ̀щнаха ни добрѐ. 他们尊敬我们,很好地迎接了我们。❹庆祝,过(节日等): Ня̀кога са ~ѝтали всѝчки прàзници и пòсти. 从前人们庆祝所有的节日,遵守所有的斋戒。— **се** [被动] **~ѝтане** [中]

почѝ|там[2] [未], **почетà** -*етѐш*, -*ѐтох*, -*ѐте*, 过主形动 -*ѐл* [完] 读一点,读一会儿,读一读: Дàй ми нѐщо да ~етà. 给我点什么读读。**~ѝтане** [中]

почитàни|е -*я* [中] 敬意;尊敬: Приемѐте мòите ~я. 请接受我们的敬意。Мòите ~я! 向您致敬! Тỳк са нау̀чени децàта на ~е към пò-стàрите. 这里的孩子们都知道尊敬长者。

почитàтел -*ят*, -*я* [阳], **почитàтелка** [阴] 景仰者,尊敬者;尊重者;崇拜者: ~ на изку̀ството 仰慕艺术的人

почитàтелно [副] 同 почтѝтелно: Посетѝтелите ~ кѝмаха главѝ към висòките гòсти. 来访者恭敬地向贵宾们点头。

почѝтвам [未] 同 почѝтам[2]: За разнообрàзие ~ и стѝхове. 为了换换花样,我有时也读点诗。

пòчка [阴] 〈民〉标志草地边界的刺篱笆(土堆)

почленỳва|м [完] 参加一段时间某组织,当(一定时间的)成员: Тря̀бва да ~ш понѐ двà-трѝ мѐсеца и тогàва ще те избѝраме. 你至少要加入两三个月,然后我们才会选你。

пòчна 见 пòчвам

почовъ̀рквам [未], **почовъ̀ркам** [完] 抠(挖)一点(一会儿);时而抠(挖) — **се** [被动]

почòпл|ям [未], **почòпля** -*иш*, -*их* [完] 挖(抠)一会儿;时而挖(抠) — **се** [被动]

почтѐн -*а* [形] ❶可敬的,受人敬爱的,令人敬重的: ~и у̀чени 受人尊敬的学者 Постъ̀пката ти не ѐ ~а. 你的行为不叫人佩服。❷有道德的,合乎道德要求的: ~а женà 有道德的女人 ❸大的,可观的: Товà му стру̀ва еднà ~а су̀ма парѝ. 这需要他付出一笔可观的款子。**~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

почтѝ [副] 差不多,几乎,殆,将近: ~ всѐки дѐн 差不多每天 Мѝнала нòщ ~ не съм спàл. 昨夜我几乎没睡。~ òсем годѝни 将近八年

почтѝтел|ен -*на* [形] 恭敬的,表示尊敬的: ~но държàние 恭敬的态度 Тòй е изя̀щен и ~ен. 他彬彬有礼。**~но** [副]

～ност -ността̀ [阴]

почу̀|вам [未], **почу̀я** *-еш*, *-х*, 过被形动 *-т* [完]〈民〉听到,听见,听说: Тѐ ～ха и от ня̀кои коопера̀тори тако̀ва нѐщо. 他们从一些社员那里也听到过这种事。

почу̀вст[ву]ва|м [完]〈书〉❶感到,觉得: То̀й ～ глад. 他感到饿了。По̀сле ще ～ш бо̀лката. 过后你会感到痛。Не ～х ня̀какво смущѐние. 我一点没觉得难为情。❷领悟到,觉察,明白: То̀й ～, че ѝма ра̀бота със сѝлен протѝвник. 他意识到自己要对付一位强敌。— **се** [被动,中态]

почу̀да [无复,阴] ❶同 учу̀дване (惊奇,惊异,惊讶): Като̀ го видя̀х такъ̀в, изпа̀днах в ～. 我见他成了这副样子,极为惊讶。❷ [只复]〈方〉同 у̀роки (被人用毒眼看病了,看坏了)

почу̀д|вам [未], **почу̀дя** *-иш*, *-их* [完] 同 учу̀двам (使惊讶)

почу̀д|вам се [未], **почу̀дя се** *-иш се*, *-их се* [完] [中态] ❶同 учу̀двам се (惊奇,惊讶) ❷(觉得)有点奇怪,诧异一会儿: Поглѐдаха, ～иха се и отмѝнаха. 他们看了一下,诧异了一会儿,走过去了。❸〈方〉(把某人)看得生病,看坏(见 уроча̀свам)

почу̀к|вам [未], **почу̀кам** [完] 轻轻地敲(几下);时而敲: Мла̀дият човѐк току̀ ～ваше неспоко̀йно с бастѐончето си. 年轻人突然不安地用小手杖敲了几下。Ня̀кой ～а на проз̀реца. 有人敲了几下窗户。

почу̀п|вам [未], **почу̀пя** *-иш*, *-их* [完] ❶全打碎,全折断,全弄坏: Граду̀шката ～и стъкла̀та. 冰雹把玻璃全打碎了。❷打碎(一点) — **се** [被动]

почурулѝк|вам [未], **почурулѝкам** [完] 唧唧叫(啾啾叫)一会儿;叽叽喳喳地说一会儿;时而唧唧叫(啾啾叫,叽叽喳喳地说)

почу̀я 见 почу̀вам

пош *-ът*, *-а*, *-ове* [阳]〈方〉同 къ̀рпа (手帕,巾)

поша̀в|вам [未], **поша̀вам** 和 **поша̀вна** *-неш*, *-нах* [完] 动弹一会儿;时而动弹: Тя̀ лежѐше на о̀дъра си гъ̀рбом и ～ваше, но не сѐ обажда̀ше. 她仰卧在床上,时而动弹动弹,但没有说话。

поша̀вн|увам [未], **поша̀вна** *-еш*, *-ах* [完] 同 поша̀ввам

пошегу̀ва|м се [完,中态] ❶开玩笑 ❷开一下(一会儿)玩笑: То̀й се е ～л, пък тѝ го взѐмеш сериѐзно. 他开了几句玩笑,而你却当真了。

пошѐп|вам [未], **пошѐпна** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶小声说,低语: ～вам му нѐщо на ухо̀то 附在耳边对他低声说些什么 ❷低声说一点(一会儿) — **се** [被动] **～ване** [中]

пошѐт|вам [未], **пошѐтам** [完] 做点家务事;时而做家务事 **～ване** [中]

пошѝб|вам [未], **пошѝбам** 和 **пошѝбна** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат* [完] 轻轻抽打,抽打一会儿;时而抽打: Поня̀кога то̀й ме е и ～вал с прѣ̀чката. 有时他也用小木棍抽打我几下。— **се** [反身,被动] **～ване** [中]

по̀шив [阳] ❶〈民〉缝边儿,缲边儿,沿边儿 ❷〈方〉绣花,刺绣

пошѝ|вам [未], **пошѝя** *-еш*, *-х*, 过被形动 *-т* [完] ❶〈民〉缝上(衣)边,缲上边儿,沿边儿: Тя̀ ～ва огъ̀рлето на рѝзата му. 她给他的衬衫沿上脖领。❷缝一会儿;时而缝 **～ване** [中]

пошѝр|я се *-иш се*, *-их се* [完,反身] 扩展一点,宽绰一阵子: Докато̀ ви ня̀маше, а̀з се ～их са̀м в ця̀лата къ̀ща. 你们不在时,我自己在整个一栋房子里可宽绰了一阵子。

по̀шлост *-та̀* [阴]〈书〉鄙俗的话,老生常谈,庸俗的话;鸡毛蒜皮,庸俗行为

пошля̀п|вам [未], **пошля̀пам** [完] 轻轻地拍打,啪哒响一阵;时而拍打(啪哒响)

пошля̀|я се *-еш се*, *-х се* [完,中态]〈口〉闲逛一会儿,闲逛一下: Ще се ～я из града̀. 我要在城里逛一逛。

пошумоля̀вам [未], **пошумоля̀** *-и̇ш*, *-и̇х* [完] 沙沙响一会儿;时而沙沙响

пошум|я̀вам [未], **пошумя̀** *-и̇ш*, *-и̇х* [完] 响一会儿,喧哗一阵;时而响(喧哗): Изсъ̀хналите листа̀ ～я̀ваха. 枯萎的树叶时而响一阵。

пошурт|я̀вам [未], **пошуртя̀** *-и̇ш*, *-я̀х* [完] (水)潺潺响(淙淙响)一会儿

пошу̀ш|вам [未], **пошу̀шна** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶小声说,低声说: Спасѐн съм, ～вам си нѝско. 我得救了,我小声地自言自语。❷小声说一会儿;时而小声说: ～вам на ухо̀то 时而附在耳朵旁边小声说 — **се** [被动] **～ване** [中]

пошушу̀ка|м [完] 低声说一会儿,窃窃私语一阵;沙沙响一会儿: Следова̀телят се споглѐда с лѐкаря, ～ха си нѐщо и си взѐха с файто̀на пъ̀тя за в града̀. 侦查员跟医生交换了眼色,他们低声说了些什么,便乘马车进城了。

пошъ̀п|вам [未], **пошъ̀пна** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат* [完] 同 пошѐпвам — **се** [被动]

пошъ̀т|вам [未], **пошъ̀там** [完] 同 пошѐтвам

по̀ща [阴] ❶邮寄;邮政,邮务: възду̀шна ～ 空邮;航寄 Ще полу̀чиш пока̀на по ～та. 你将通过邮局收到请柬。❷ [只单,集] 邮件,信件: В днѐшната ～ ня̀ма колѐти. 今天的邮件里没有包裹。❸邮局: То̀й тръ̀гна към ～та. 他上邮局去了。❹邮车: По̀щата пристѝга къ̀сно вечерта̀. 邮车晚上很晚才到达。◇ **бъ̀рза ～** 快信,快件 **вѐсела ～** 互相交换匿名短信和小画片(晚会上的一种游戏)

поща̀да [无复,阴] 留情;怜悯;饶恕,宽容: мо̀ля за ～ 请求宽恕 и̇скам ～ 要求宽恕

по̀щаджи|я *-ята*, *-и* [阳], **по̀щаджийка** [阴]〈口,旧〉❶邮局职员,邮政(工作)人员 ❷邮递员,邮差

пощад|я̀вам [未], **пощадя̀** *-и̇ш*, *-и̇х* [完] ❶饶恕,宽恕,宽容: ～я̀вам живо̀та на ня̀кого 饶恕某人的性命 ❷〈转〉保存下来,保留;留情,怜惜: Врѐмето не ѐ ～я̀ло ни̇чия мла̀дост. 时间对任何人的青春都不留情。— **се** [反身,被动] **～я̀ване** [中]

пощальо̀н [阳] ❶〈口〉邮递员,邮差 ❷〈旧〉邮局职员

пощели̇в *-а* [形]〈民,方〉见到吃喝就嘴馋的 **～ост** *-оства̀* [阴]

по̀щене 见 по̀щя 和 по̀щя се

по̀щен|ец *-ци* [阳], **по̀щенка** [阴] 邮政(工作)人员: хо̀р на ～ците 邮政工作人员合唱团

по̀щенск|и *-а* по̀ща 的形容词: ～и ма̀рки 邮票 ～а та̀кса 邮费 ～а кутѝя 邮筒;信箱 ～и раздава̀ч 邮递员

пощи̇п|вам [未], **пощи̇па** *-еш*, *-ах* 和 **пощи̇пна** *-неш*, *-нах* [完] 轻揪,轻捏;使感到有些灼痛(发辣);时而揪(捏,使感到灼痛(发辣)) — **се** [反身,被动]

по̀що-за̀що 和 **за̀що-по̀що** [副]〈口〉❶极便宜,(等于)白

给，白送：Продаде всичко ～. 他非常便宜地卖掉了一切。❷漫不经心地，心不在焉地，马马虎虎地：Почистих стаята ～. 我马马虎虎地打扫了一下房间。

пощонаемател *-ят, -я* [阳]〈旧〉(受雇把邮件从居民点送往附近火车站的)邮差

пощръкл|явам [未]，**пощръклея** *-ееш, -ях*，过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] ❶(牲口被牛虻咬后)疯跑，狂闹：Воловете ～яха. 牛疯跑起来了。❷〈转〉(人)疯狂；疯闹 ❸疯闹一下，疯闹一会儿 **～яване** [中]

пощръкл|ял *-яла, -ели* ❶ пощръклея 的过主形动 ❷[用作形] 1.(因被牛虻咬而)疯闹的，发狂的 2.疯狂的

пощурам се [完，中态] 闲逛一会儿，闲游一下

пощур|явам[1] [未]，**пощурея** *-ееш, -ях*，过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] 变傻，变得愚钝，变得头脑不清；变得狂暴：Пощуряха тогава и циганите: по цели нощи бият тамбури и разиграват кьочеци. 当时连茨冈人也发了疯：整夜弹冬不拉，跳快步舞。**～яване** [中]

пощур|явам[2] [未]，**пощуря** *-иш, -их* [完] 使变傻，使愚钝；使头脑不清；使变得狂暴 **～яване** [中]

пощ|я *-еш, поскàх* [未] ❶捉拿(身上或衣服上的)寄生虫，捉虱子：Бабата накарала момичето да й ～е главата. 老太太让姑娘给她捉头上的虱子。Тя бе взела на коленете си малкото дете, та го ～еше. 她把小孩抱在膝盖上给他捉虱子。❷〈转〉笨手笨脚地工作，慢腾腾地干事，磨蹭：Докога ще ～еш тия чорапи! 你磨蹭到什么时候才能织好这双袜子！— **се** [反身，被动] **～ене** [中]

пощ|явам [只三]，**пощява ми се** [未]，**поще ми се** *-я ми се* [完]〈口〉(对见到或想到的东西)非常想吃，发馋

пощявка [无复，阴]〈口〉馋，嘴馋，贪嘴 ◇ **за ～** 解馋：Да си вземе колко за ～. 让他吃一点解解馋。

пощянка [无复，阴] 同 пощявка

по|я *-иш, -их* [未] ❶(给牲口)饮水，(赶牲口)喝水：～я воловe 给牛饮水 Някои слязоха от конете си и ги поведоха да ги ～ят на реката. 有些人从马上下来，把马牵到河边饮水。❷〈罕〉浇(草地、菜园) ❸〈口〉请痛饮：Все той ги ～й в кръчмата. 总是他请他们在酒馆畅饮。— **се** [被动，中态] **～ене** [中]

поява [阴] 同 появяване: Неговата ～ предизвикваше винаги смут. 他的出现总是引起骚动。

появление [无复，中]〈旧〉同 поява: Види се, че докторът не го очакваше, защото се развълнува при ～то му. 看来，大夫没料想他会来，因为他出现时大夫感到激动。

появ|явам се [未]，**появя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶出现；出来：На пътя се ～й една жена. 路上出现了一个女人。Откъм селото се ～иха селяни. 从村子走出来一些农民。На лицето му се ～иха черни петна. 他脸上出现了一些黑斑。❷[只三] 产生，有：И Цанка въздъхна. Нещо като завист се ～й в душата й. 仓卡叹了口气。她心里产生了一种类似忌妒的感情。**～яване** [中]

поядам [未] 同 пояждам

пояжда|м [未] ❶吃一点；时而吃：През зимата ～хме свинско месо. 冬天我们有时吃点猪肉。❷〈讽〉喜欢大吃，好吃，贪吃

поядос|вам [未]，**поядосам** [完] 使生一点气；时而使生气 — **се** [被动，中态]

поя|ждам [未]，**поям** *-деш, -дох, -де*，过主形动 *-л* [完]〈罕〉同 изпояждам (吃光，吃净) — **се** [被动]

поязд|вам [未]，**пояздя** *-иш, -их* [完] 骑一会儿；时而骑

поялни|к *-ци* [阳] (焊接用的锤状或板状的)铜烙铁

поя|м[1] *-деш, -дох, -де* [完] 吃一会儿，吃一点

поям[2] 见 пояждам

Поянху 鄱阳湖(中国)

пояс [阳] ❶(长而窄的)布腰带：нося (запасвам) червен ～ 系红腰带 ❷〈民〉(皮革、布等制作的)皮带，腰带：Широката му дреха от жълт атлаз бе пристегната на кръста с тесен ～ от сребърни плочки. 他肥大的黄缎子衣服在腰部用一条由许多银片穿起来的窄腰带扎了起来。❸〈地理〉(按气候划分的)带，地带：климатически ～ 气候带 умерен ～ 温带 тропически ～ 热带 ❹〈民〉腰(部)，腰 ❺(按种植划分的)地区，区域，地带，带：горски ～ 森林带 залесителен ～ 绿化地带，造林带 ❻〈方〉世系，代，辈 ❼〈方〉虹 ◇ **влека си ～а** 〈口〉找碴儿(打架)，寻衅 **до ～** 到腰部，到腹部：сняг до ～ 齐腰大雪 брада до ～ 长到腹部的胡子 **разпасвам си ～а** 任意而为，为所欲为 **спасителен ～** 救生圈 **стягам ～а** 勒紧腰带(为了省钱而缩食)

пояснени|е *-я* [中] ❶说明，解释：За да се разбере, трябва да дам ～е. 为了让人理解，我必须加以说明。❷〈语法〉说明语：обстоятелствено ～е 状语说明语

поясните|лен *-на* [形] (用于)说明的，解释的，阐明的：～ни бележки 注解，注释 ～ен пример 释例

поясн|явам [未]，**поясня** *-иш, -их* [完] 说明，阐明，解释，使更明白：～явам с пример 举例说明 — **се** [被动，中态] **～яване** [中]

пойта [阴]〈方〉小牲畜的圈，羊圈

поях|вам [未]，**пояхам** [完] 骑一会儿(马等)；时而骑：Дадоха му да ～а essay кончето. 他们允许他骑一会儿小马。

пра- [前缀] 组成名词和形容词，表示：❶三代或三代以上的亲属，例如 прабаба (曾祖母；曾外祖母)，прадядо (曾祖父，曾外祖父)，прадядов (曾祖父的，曾外祖父的) ❷原始的，最初的，早，古，例如 прабългарски (古保加利亚的)，прародина (发祥地，原产地)

прабаба [阴] 曾祖母；曾外祖母：Това е спомен от ～ ни. 这是我们曾祖母留下来的纪念品。

прабългари [复，单 *-н*，阳] 古保加利亚人(组成阿斯帕鲁赫保加利亚王国的非斯拉夫部族)

прабългарск|и *-а* прабългари 的形容词：Прабългарско знаме е конска опашка. 古保加利亚人的旗帜是马尾。

прав *-а* [形] ❶直的(与 крив (弯的)相对)：～а черта 直线 ～ път 直路 ～о дърво 笔直的树 ❷直立的，垂直的：～а стена 直立的墙 ❸站着的；挺直的：стоя ～ 直立 ～ стан 挺拔的身材 ❹〈转〉正确的，对的：～и думи 正确的话 Ти не си ～. 你不对。❺〈转，民〉公平的，公正的；诚实的；无罪过的，无辜的 ❻〈转〉真实的；正确的，准确的(与 погрешен (错误的)相对) ❼[用作名] **～а** [阴]〈数〉直线 ◇ **вървя по ～ия път** 走正路 **да (си) кажа ～ото** 说实话 **за ～а бога** 〈民〉无辜地，无罪地 **на ～ път съм** 做得对；考虑正确 **Прав ти път.** 〈民〉滚回去。**～ ъгъл** 直角 **～ ток** 〈理〉直流电(与 променлив ток (交流电)相对)

правата [副]〈口〉坦率地，真实地：Кажи си ～. 你说实话。

правач [阳]，**правачка** [阴]〈民〉正骨师，接骨师

пра̀вда [无复,阴] ❶正义;真理 ❷〈书〉真实：житѐйска ～ 生活的真实 историческа ～ 历史的真实

правдѝв -*а* [形] ❶正义的：～ наро̀д 正义的人民 ❷真实的：～и ду̀ми 真话 ～ о̀браз 真实的形象 ～о отражѐние 真实的反映 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

правдина̀ [无复,阴]〈民〉同 пра̀вда：държа̀ за ～та 主持正义

правдинѝ [无单,阴] 权利：човѐшки ～ 人的权利

правдолюбѝв -*а* [形] ❶热爱正义(真理)的：～ човѐк 热爱真理的人 ❷(出于)正义的：～и съображѐния 出于正义的考虑 **～о** [副]

правдолю̀бие [无复,中] 热爱真理,热爱正义

правдоподо̀б|ен -*на* [形] 逼真的,很像真实的;近乎情理的;可能有的：～но предположѐние 近乎情理的推测 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

пра̀вед|ен -*на* [形] ❶〈宗〉无罪的,无邪的,清白的(与 грѐшен (有罪的,罪恶的)相对)：～ен мона̀х 清白的僧侣 ❷〈宗〉遵守教规的;虔诚的：～ен живо̀т 遵守宗教训诫的生活 ❸〈旧〉公正的,正直的,正义的：～ен гня̀в 义愤 **～но** [副]

пра̀ведни|к -*ци* [阳], **пра̀ведница** [阴] 遵守教规者(与 грѐшник (违犯教规者)相对)

пра̀в|ен -*на* [形] 法律(上)的：～но положѐние 法律地位 ～ни на̀уки 法学 ～ни отношѐния 法律上的关系 ～на защѝта 法律(上的)保护 ～ен факултѐт 法律系

пра̀вене 见 пра̀вя

пра̀вил|ен -*на* [形] ❶正确的,准确的,对的;正当的(与 погрѐшен (错误的)相对)：～на мѝсъл 正确的思想 ～ен път 正确的道路 ～ен о̀тговор 正确的答案 ～на постъ̀пка 正当的行为 ❷正常的：～но развѝтие 正常的发展(发育) ❸正规的,规范的,规则的：～но произношѐние 正规的发音 ～ни глаго̀ли 规则动词 ❹端正的,匀称的：～ни чертѝ на лицѐто 端正的面庞 ～ен но̀с 端正的鼻子 ❺(指几何图形)等边的,等角的：～ен шестоъ̀гълник 等边六角形 ～на прѝзма 等边棱柱 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

правѝл|ец -*ци* [阳], **правѝлка** [阴]〈方〉同 права̀ч

пра̀вилни|к -*ци* [阳] 规章,规则,守则,规程,章程：～к за въ̀трешния рѐд 内部规章 дисциплина̀рен ～к 守则 по ～ка 照章

пра̀вил|о -*а̀* [中] ❶规则,规矩;定则;定理;常规：граматѝчески ～а̀ 语法规则 правопѝсни ～а̀ 正写规则 Вся̀ко ～о ѝма изключѐние. 凡规则都有例外。❷(行为的)规矩,做人的原则;个人的习惯,照例的行为：ѝмам за ～о да си пра̀вя нѐщо 照例做某事 ◇ **по ～о** 通常,照例;一般地说

правина̀ [阴]〈民〉同 пра̀вда

правѝст [阳], **правѝстка** [阴] 法律系学生,法律系毕业生

правѝтелствен -*а* правѝтелство 的形容词：～о решѐние 政府的决定 ～и о̀ргани 政府机关 ～а крѝза 政府危机 ～ а̀кт 政府法令

правѝтелств|о -*а* [中] 政府：врѐменно ～о 临时政府 наро̀дно ～о 人民政府

пра̀вичката 和 **пра̀вичко** [副]〈口〉同 пра̀вата：Кажѝ си ～. 你说实话。

пра̀вни|к -*ци* [阳] 法学家,法律专家

пра̀вническ|и -*а* пра̀вник 的形容词：～и похва̀ти 法律手段

пра̀вну|к -*ци* [阳] 重孙,重外孙：Доживя̀х вну̀ци и ～ци. 我活到看见孙子和重孙。

пра̀внучка [阴] 重孙女,重外孙女

пра̀в|о[1] -*а̀* [中] ❶[只单]〈法〉法,法律：избира̀телно ～о 选举法 гра̀жданско (наказа̀телно) ～о 民(刑)法 рѝмско ～о 罗马法 обича̀йно ～о 习惯法 ❷[只单] 法学：слѐдвам ～о 学习法律 студѐнт по ～о 学法律的大学生 до̀ктор по ～ото 法学博士 ❸权利：зако̀нно ～о 合法权利 гра̀ждански ～а̀ 公民权 политѝчески ～а̀ 政治权利 осно̀вни ～а̀ и задължѐния на гра̀жданите 公民的基本权利和义务 човѐшки ～а̀ 人权 не се отка̀звам от ～ото си 不放弃自己的权利 ❹权力：ѝмам ～о да пра̀вя нѐщо 有权做某事 да̀вам ти ～о да пра̀виш нѐщо 给你做某事的权力 запа̀звам си ～ото 保留权力 ❺[只单] 根据,理由：с ～о 有根据,有理由 ❻公理：Къдѐ е ту̀к ～ото? 此处公理何在? ◇ **да̀вам ～о ня̀кому** 认为某人正确 **ѝмам (ня̀мам) ～о** 是正确(不正确)的

пра̀во[2] [副] ❶一直地,照直地：Ходѐте ～. 请一直往前走。❷垂直地：Слъ̀нцето печѐше ～ над глава̀та му и ся̀нка не оста̀ваше зад нѐго. 太阳垂直地照在他头顶上,他身后没有影子。❸直接地：От га̀рата ѝдвам ～ у ва̀с. 我从车站直接到你们家来。Ще ка̀жа ～ на нача̀лника. 我直接跟上司说。❹对准：Чѐрните ѝ очѝ бя̀ха устремѐни ～ към до̀ктора. 她的一双黑眼睛直盯着医生。❺真地,确实地,是这样 ❻正确地,公正地(与 погрѐшно (错误地)相对)：постъ̀пвам ～ 做得对：Не е ～ са̀мо момчѐтата да се у̀чат. 只有男孩子上学是不对的。◇ **ка̀звам (говоря̀) ～ в очѝте** 当面说 **Пра̀во, ку̀ме, та в очѝ.** 〈民〉不要兜圈子,直说!

право-[1] [复合词第一部] 表示：❶"直的"之意,例如 правоъ̀гълен (直角的), праволинѐен (直线的) ❷"正确的"之意,例如 правого̀вор (正音法), правопѝс (正字法)

право-[2] [复合词第一部] 表示"法"、"法律"、"权"之意,例如 правонарушѐние (违法,犯法), правоотношѐние (法律关系), правомѐрен (合法的,正当的)

пра̀вов -*а* [形] 法的,法律的;法制的：～ рѐд 法律程序;法治 ～а държа̀ва 法治国家

правовѐд|ец -*ци* [阳]〈旧〉同 пра̀вник

правовѐр|ен -*на* [形] ❶笃信…教的;〈转〉忠实于(某种学说)的,(指某派别)正统的：～ен католѝк 虔诚的天主教徒 ～ен мохамеда̀нин 虔诚的伊斯兰教徒 ❷[用作名,常复] **～ни** 伊斯兰教徒,穆斯林

правого̀вор [无复,阳] 正音法,读音法

правого̀вор|ен -*на* правого̀вор 的形容词：～ни но̀рми 正音标准 ～ен рѐчник 正音词典

праволинѐ|ен -*йна* [形]〈书〉❶直线的：～йно движѐние 直线运动 ❷〈转〉一贯的,彻底的：～ен марксѝст 一贯的马克思主义者 ～йна мѝсъл 一贯的思想 ❸〈转〉直爽的,率直的：～ен човѐк 直爽的人 **～йно** [副] **～йност** -йността̀ [阴]

правомѐр|ен -*на* [形]〈书〉合法的,正当的,合理的：～но дѐйствие 合法的行为 ～но решѐние 合理的决定 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

правонарушѐни|е -*я* [中] 违法,犯法;违法行为

правопѝс [阳] 正字法,拼写法

правописа̀ни|е -*я* [中]〈旧〉同 правопѝс

правопѝс|ен -*на* правопѝс 的形容词：～ни правила̀ 正字规则 ～ни грѐшки 正字(书写)错误 ～ен рѐчник 正字法词典 ～на рефо̀рма 正字法改革 **～но** [副]

правораздаване [无复,中]〈书〉行使司法权,行使审判职能: В ~то участвуват и съдебни заседатели. (法院)陪审员也行使审判职能。

православ|ен -на [形](信奉)正教的: ~на църква 正教会(教堂) ~ен християнин 正教(基督)徒

православие [无复,中] 正教,东正教,希腊正教

правоспособ|ен -на [形] 法律认可的;有执照的,合格的: ~ен лекар 有执照的医生 ~ен учител 合格的教师 ~ен шофьор 有驾驶证的司机 **~ност** -ността [阴]: свидетелство за лекарска ~ност 医生执照

правостоящ -а [形](指观众、听众)站着的

правосъд|ен -на правосъдие 的形容词: ~ни въпроси 司法问题

правосъдие [无复,中] ❶司法,审判职能: раздавам ~ 行使司法权,行使审判职能 буржоазно ~ 资产阶级的司法 министерство на ~то 司法部 ❷〈口〉公理,法治;公正裁判

правота [无复,阴]〈罕〉正义性,正确性: Убеден съм в ~та на нашето дело. 我相信我们事业的正义性。

правоучастие [无复,中] 参加…的权利: прилагам документи за ~ в търга 附上有权参加投标的文件

правоъгъл|ен -на [形] 直角的: ~ен триъгълник 直角三角形 ~ен четириъгълник 矩形,长方形

правоъгълни|к -ци [阳] 矩形,长方形

прав|я -иш, *правих* [未] ❶做,作,行,为;制做,造;煮,烧: Пази се от оногова, който едно говори, а друго ~и. 当心言行不一的人。~я доклад 做报告 ~я добро 行善 ~я гимнастика 做操 ~я мост 建桥 ~я баница 做起酥 ~я кафе 煮咖啡 ~я чай 沏茶 ❷进行,举行;组织: ~я избори 举行选举 ~я сватба 举行婚礼 ❸干,做,表现: Добре ~и старецът. 老人干得好。❹定做: Правя си зимно палто. 我定做了冬大衣。❺使成为,使变得: Тя иска да го ~и зет. 她要招他为女婿。Изпъдените плещи го ~еха малко гърбав. 突出的肩胛骨使他显得有点驼背。❻(常与 на 连用)使变成;当作,看作: Тя се трудеше и работеше не само от сутрин до вечер, ами и нощта често ~еше на ден. 她不仅从早到晚干活,而且还常把黑夜当成白天。Защо ме ~иш на дете? 你为什么把我看成孩子? Правят го на луд. 大家都把他当成疯子。❼使得,引起,造成: Град глад не ~и, тежко му кого удари. 〈俗〉雹子造不成饥荒,可打着谁,谁就倒了大霉(意指局部灾难不影响大局)。❽(与疑问代词 какво 连用)(情况)怎样: Какво ~иш, Станке? Добре ли си? 斯坦卡,你怎么样? 好吗? Какво ~и болният? 病人情况怎样? ❾(与某些表示动作的名词连用表示该动作之意)进行: ~я разходка 散步 ~я опит 试验;尝试 ~я услуга 服务 ~я поръчка 定做,订货 ~я посещение 访问 ❿[只三] 构成,成为,变成: Водата излизаше от гората, разширяваше се на едно място и ~еше тоя хладен и бистър вир. 水从林中流出来,在一个地方变宽了,形成了这个清凉的水潭。⓫[只三]〈口〉得: Пет по пет ~ят двадесет и пет. 5乘5得25。Събери числата и ми кажи колко ~ят. 把数加起来,告诉我得多少。⓬〈民〉正(骨) ⓭〈方〉染(羊毛、棉纱等) — **се** [被动,无人称]: Какво да се ~и? 怎么办? ◇ **~я въпрос** 提出要求 **~я впечатление** 引人注目 **~я изключение** 是例外 **~я капитал от нещо**〈书〉重视某事 **~я мили очи някому** 向某人讨好(献媚) **~я пари**〈口〉发财 **~я политика някому** 拼命巴结某人 **~я път (място) някому** 给某人让路(腾座位) **~я си илюзия** 幻想;想象 **~я си оглушки**〈口〉装作没听见(不知道) **~я си устата**〈口〉(一般通过暗示)要(某物) **~я -стрyвам**〈口〉千方百计地想办法(做成某事) **~я температура** 经常(或在一定的情况下)发烧 **~я чест някому** 是某人(某事物)的骄傲,为某人(某事)增光彩 **~я що ~я**〈民〉不顾一切,一定 **~ене** [中]

прав|я се -иш се, *правих се* [未,中态] 装作,假装: ~я се на болен 装病 Той се ~еше, че не вижда нищо. 他装作什么也看不见。Тя се ~и на глупава, че нищо не разбира. 她装傻,好像什么都不明白。**~ене** [中]

праг -ът, -а, -ове [阳] ❶门坎: седя на ~а 坐在门坎上 Гледай да не се спънеш о ~а. 小心,别绊在门坎上。❷门口: Един висок селянин се показа на ~а на кръчмата. 一个高个子农民在酒馆门口出现。❸〈转,书〉边际,界限: на ~а на живота 面临生活 пред ~а на смъртта 在临近死亡的时候 ❹(河流中的)石滩 ◇ **горен ~** (门)楣 **изтривам ~а някому** 踏烂某人的门坎,常去某人的家

Прага 布拉格(捷克首都)

прагматиз|ъм -мът, -ма [阳] ❶〈哲〉实用主义 ❷(根据外部联系而不是根据共同历史规律)罗列历史事件,就事论事的方法

прагматич|ен -на прагматизъм 的形容词: ~но излагане на историческите събития 历史事件的罗列 **~но** [副]

прагматическ|и -а [形] 同 прагматичен

прадеди [无单,阳] 祖先,先辈: Нашите ~ са обичали волния живот. 我们的先辈热爱自由的生活。

прадядо -вци [阳] 曾祖父;曾外祖父: Дядо ми имаше брада, а ~ ми е носил кика. 我祖父留胡须,我曾祖父蓄额发。

прадядов -а прадядо 的形容词: ~ имот 曾祖父的财产 ~и закони и обичаи 曾祖父时代的法律和风俗

прадядовск|и -а [形] 同 прадядов

праези|к -ци [阳]〈语言〉(理论上推想出来的)原始语: индоевропейски ~к 印欧原始语

праезич|ен -на праезик 的形容词: ~ни форми 原始语形式

праж|а -иш, *пражих* [未]〈方〉同 пържа

пржола [阴]〈方〉同 пържола

праз[1] -ът, -а [无复,阳] 大葱: яхния от ~ 大葱炖肉

праз[2] -ът, -а, -ове [阳]〈方〉未阉的公绵羊

празденство -а [中]〈旧〉同 празненство: сватбено ~о 婚礼

празен[1] -а [形] 大葱(做)的: ~а чорба 放了葱的汤

праз|ен[2] -на [形] ❶空的,空闲的,中空的(与 пълен (满的)相对): ~на бъчва 空木桶 ~на чаша 空杯子 ~на стая 空屋子 ~ен куфар 空箱子 ~но място 空地方 ❷几乎空的,没有什么人(或东西)的;空白的: ~ен влак 乘客寥寥无几的列车 ~ни улици 行人稀少的街道 ~ен лист 空白的纸 ~ен чек 空白支票 ❸〈民〉没事干的,闲着的: Не стойте ~ни, работете с нас. 别闲站着,跟我们一起干。~но време 空闲的时候 ❹空手的: връщам се ~ен 空手回来 ❺〈转〉空洞的,空泛的,无内容的;愚蠢的: ~ни думи 空话 ~ен разговор 无内容的谈话 ~ни приказки 废话,蠢话 ❻〈转〉(精神)空虚的;轻浮的: ~ни момчета 轻浮的小伙子 ❼〈转〉实现不了的,落空的: ~ни мечти 空想 ~ни надежди 奢望 ◇ **на ~ен стомах** 空腹 **наливам от пусто в ~но** 白费劲 **~на глава**〈不赞〉傻瓜 **~но** [副]

празнене 见 празня

празненство -а [中] 庆典,庆祝: шумно ~о 热闹的庆典

сва̀тбено ～о̀ 婚礼

пра̀зни|к -*ци* [阳] ❶节日,节;假日: национа̀лен ～к 国庆节 ～к на труда̀ 劳动节 У̀тре е ～к, ще си отпочѝнем. 明天是假日,我们休息。празну̀вам ～к 庆祝节日,过节 ❷〈转〉喜庆的日子: Днѐс ѝмаме ～к — рождѐния дѐн на мо̀ята дъщеря̀. 今天是我们喜庆的日子——我女儿的生日。Днѐшният дѐн е ～к за мѐне. 今天对我来说像过节一样。◇ **патро̀нен ～к** (学校、组织等)庆祝或纪念发起人(保护人或赞助人)的节日

празнина̀ [阴] ❶空隙,漏洞: Между̀ дъ̀гите ѝма ～а̀, ще тря̀бва да се запъ̀лни с нѐщо. 桶木之间有漏缝,要用东西填上。❷〈转,罕〉遗漏: В докла̀да ѝма мно̀го ～ѝ. 报告中有许多遗漏之处。

пра̀знич|ен -*на* пра̀зник 的形容词: ～на почѝвка 节日的休息 ～ен вѝд 节日景象 ～на премѐна 节日盛装 ～но настроѐние 节日的情绪 **～но** [副]: облѐчен ～но 穿着节日衣服的 **～ност** -ността̀ [阴]: Чу̀вствува се ～ност нався̀къде. 到处都令人感到节日气氛。

празногла̀в -*а* [形] 没脑筋的,愚笨的

празногла̀в|ец -*ци* [阳] 没脑筋的人

празнодру̀м|ец -*ци* [阳] 好说空话的人,说无聊闲话的人

празнодру̀мство [无复,中] 同 празнословѝе

празноскѝтащ -*а* [形] 闲逛的;游手好闲的

празносло̀в|ен -*на* [形] ❶好说空话的,说无聊闲话的: ～ен човѐк 好说空话的人 ❷空话连篇的: ～но съчинѐние 空话连篇的作文

прзносло̀в|ец -*ци* [阳] 好说空话的人,说无聊闲话的人

празносло̀ви|е -*я* [中] ❶空话,无聊的闲话 ❷ [只单] 说空话,说无聊的闲话

празнота̀ [阴] ❶〈罕〉空处,空隙;空白;空洞;空虚: Нѐговата смъ̀рт оста̀вя ～а̀ в на̀шия колектѝв. 他的逝世在我们集体中留下了一个空白。❷〈转〉遗漏,疏忽: В докла̀да ѝма същѐствени ～ѝ. 报告中有重大遗漏。❸ [只单]〈转〉精神空虚: В душа̀та ѝ ѝмаше ～а̀. 她心中感到空虚。

празну̀ва|м [未] ❶庆祝(节日),过(节): ～м рождѐния си дѐн 过生日 ～м десетгодѝшнината от основа̀ването 庆祝成立十周年 ❷〈转〉感到高兴,快乐,欢乐,狂欢: Празну̀ва па̀к земя̀та и небѐто, сия̀ят чу̀дно лу̀нните лъчѝ. 大地和天空又欢乐起来,月亮发出奇妙的光。❸放假,不工作: Вчѐра бѐше нѐделя, та ～хме. 昨天是星期天,我们放假。— **се** [被动] **～не** [中]

пра̀зн|я -*иш*, *пра̀зних* [未] 使空,腾空,倒空: Празнѝ съдовете, че ще му тря̀бват. 把器皿腾空,他要用。— **се** [被动,中态] **～ене** [中]

пра̀извор [阳] 渊源,本源

пра̀историч|ен -*на* [形] 同 пра̀исторически: ～ен перио̀д 远古时期

пра̀историческ|и -*а* [形] 史前的,远古的: ～и човѐк 远古人 ～и живо̀тни 远古动物 ～о врѐме 远古时代

пра̀история [阴] 远古史,史前史

пра̀ксан -*а* [形]〈方〉有经验的

практѝ|к -*ци* [阳], **практѝчка** [阴] 实践家,有实地经验的人;讲求实际的人: То̀й е добъ̀р теоретѝк и ～к. 他是一个好的理论家兼实践家。

пра̀ктика [无复,阴] ❶实践;实际应用;实行的办法: Теѐорията тря̀бва да се съчета̀ва с ～та. 理论必须与实践结合。Верността̀ на тео̀рията се потвърдѝ в ～та. 理论的正确性已经在实践中证实。съдѐбна ～ 审判实践 Така̀ва ～ не съществу̀ва вѐче. 这种做法已经没有了。❷实际经验,阅历: човѐк с ～ 有实际经验的人 ѝмам извѐстна ～ в нѐщо 在某方面有一定的实际经验 ❸(医生、律师等的)开业,业务: лѐкар на ча̀стна ～ 私人开业的医生 ❹实习,见习: Завъ̀ршил е инженѐрство, но не ѐ прека̀рал съотвѐтната ～. 他读完了工科,但还没有经过相应的实习。◇ **на ～** 实际上: прила̀гам на ～ 实际应用

практика̀нт [阳], **практика̀нтка** [阴] 见习生,实习生;见习工人

практику̀ва|м [未] ❶(医生等)开业: Била̀ е акушѐрка, но сега̀ не ～. 她当过助产士,但现在不干了。❷实际运用,采用,实行 — **се** [被动]: Това̀ не сѐ ～ вѐче. 这已不用了。**～не** [中]

практици̇̀з|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈书〉❶实践主义;实用主义: тѐсен ～ъм 狭隘的实践主义 ❷求实精神

практѝч|ен -*на* [形] ❶讲求实际的,能应付实际问题的;(对实际需要)有办法的;精打细算的: ～ен човѐк 讲求实际的人 ❷实用的,合用的: ～ен на̀чин 实用的方法 ～на дрѐха 实用的衣服 ❸〈不赞〉贪小便宜的 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

практѝческ|и -*а* [形] 实践的;实际的,实行的,应用的: Тѐзи у̀реди ѝмат голя̀мо ～о приложѐние. 这些仪器很实用。～а дѐйност 实际活动 ～и занима̀ния 实践课 ～и земедѐлски учѝлища 农业实验学校 ～и живо̀т 实际生活 **～и** [副]

пра̀лня [阴]〈方〉(洗衣用的)杵

пра̀майка [阴]〈书〉❶女始祖 ❷同 пра̀родина

праматàр -*ят*, -*я* 和(罕) **праматàрин** [阳]〈旧〉(农村或集市上的)杂货摊商人

праматàрск|и -*а* праматàр 的形容词: ～а сто̀ка 小摊贩的商品

пра̀мен [阳]〈方〉短羊毛

пран 见 пера̀

пра̀нгаджи|я -*ята*, -*и* [阳]〈旧〉❶带镣铐的囚犯 ❷〈蔑〉坏蛋,恶棍,流氓

пра̀нги [复,无单,阴]〈民〉镣铐

пранѐ -*то* [中] ❶ пера̀ 的动名词: След дѐ-трѝ ～та чора̀пите се скъ̀саха. 袜子洗过两三次就破了。сапу̀н за ～ 洗衣皂 ❷ [只单] 要洗的衣服;刚洗完的衣服: А̀на да прибѐре ～то, че ще завалѝ. (让)安娜把衣服收回来,要下雨了。❸〈方〉月经: Дошло̀ ѝ ～то. 她来月经了。◇ **со̀да за ～** (洗衣用的)碱

прани̇̀ци [复]〈方〉内衣

пра̀от|ец -*ци* [阳]〈书〉始祖;祖先

пра̀отечество [无复,中]〈书〉同 пра̀родина

пра̀пор|ец -*ци* [阳]〈方〉小铃铛

пра̀прабаба [阴] 高祖母;外高祖母

пра̀правну|к -*ци* [阳] 玄孙;外玄孙

пра̀прадядо -*вци* [阳] 高祖父;外高祖父

пра̀родина [阴](某一民族的)发祥地;(动植物的)原产地

пра̀родител -*ят*, -*я* [阳], **пра̀родителка** [阴](某一氏族的)始祖

пра̀родителск|и -*а* пра̀родител 的形容词: ～ портрѐти 始祖

的画像 ～и обичаи 始祖时代的风俗

прас［感］(拍、打、折断的声音)啪,砰,喀嚓: Ляга и, нали е тѐжък човѐк, креватът ― ―! Счупва се. 他躺下了,他不是很重吗,床喀嚓一下,断了。

прàс|вам［未］, **прàсна** *-неш*, *прàснах*, 过被形动 *-нат*［完］ прàскам 的一次或连续几次的动作: Сухият клòн ～на и се счупи. 干枝喀嚓一声, 折断了。Прàснах вълкà и тòй се премѐтна. 我用力打了狼一下,它打了个滚。― **се**［反身,被动］～**ване**［中］

прасѐ *-ma*［中］❶猪崽,小猪: изцапал се като ～ 脏得跟小猪一样 Някъде квичи ～. 有只小猪在尖叫。❷［常复］〈口〉同 прасѐц: Болят ме ～тата. 我腿肚子疼。

прàс|ен *-на*［形,只阴］(指母猪)怀崽的: ～на свиня 怀崽的母猪

прàсене 见 прàся се

прасѐнце *-ma*［中］прасѐ 的指小: пѐчено ～ 烤乳猪

прас|ѐц *-цù*［阳］❶腿肚子: Тръгнал по студà с гòли ～ци. 他大冷天光着腿出去了。❷［只复］〈民〉小猪: Приберѐте ～ците в кòчината. 你们快把小猪赶回猪圈。

прасùло［无复,中］〈民〉母猪的一次生产,(下)一窝: Тѐзи прасѐта са от еднò ～. 这些小猪是一窝生的。

прàска|м［未］❶［只三］发出喀嚓声,噼啪响,砰砰响: Прàскат сухи съчки. 干枝喀嚓喀嚓响。В огнùщето главнùте ～т. 火塘里木柴噼啪响。❷〈口〉用力打,揍: Вùдиш ли душманùн, ～й по главàта. 看见敌人就狠揍他的头。❸狼吞虎咽: На гуляя ùма да ～ме. 在宴会上我们要吃个痛快。― **се**［反身,被动］～**не**［中］

прàсков|а［阴］❶桃树(*Prunus persica*) ❷桃: зрѐли ～и 熟桃

прàсна 见 прàсвам

прàстар *-а*［形］古老的: ～ обичàй 古老的风俗习惯

прàсък［无复,阳］喀嚓声,噼啪声,砰砰声: ～ на сухи клòни 干枝的喀嚓声

прàс|я *-иш*, *прàсих*［未］(母猪)产(小猪): Ѝма породùсти свинѐ, коùто ～ят по тринàдесет и пòвече прасѐта. 有一次能产13头以上小猪的良种母猪。～**ене**［中］

прàс|я се *-иш се*, *прàсих се*［未,中态］❶(母猪)生小猪: Нàшата свиня се ～и по трù пъти годùшно. 我们的母猪一年生三窝小猪。❷(小猪)生(下来),出生

прàтени|к *-ци*［阳］, **прàтеничка** 和 **прàтеница**［阴］使者: ～ци на правùтелството 政府的使者 извънрѐден ～к и пълномòщен минùстър 特命全权公使

прàтеническ|и *-а* прàтеник 的形容词: ～и пълномòщия 使者的全权证书

прàтеничеств|о *-а*［中,集］〈旧〉❶使(者)团,代表团: Дошлù ～а от съсѐдни племенà. 邻近部族的使团来了。❷使命

прàтка［阴］(由邮局、信使等送的)包裹,包件,邮件: колѐтна ～ 包裹 ～ медикамѐнти 一邮包药品 ～ кнùги 一包书 пòщенска ～ 邮政包裹 препоръчена ～ 挂号包裹

прàтя 见 прàщам

прах[1] *-ът*, *-à*, *-овѐ*［阳］和 **прах** *-тà*［无复,阴］❶灰尘,尘土: Вятърът вдùга òблаци ～. 风吹起一阵阵灰尘。Обършù ～à от мѐбелите, 擦去家具上的尘土! дебѐл слòй ～ 厚厚一层尘土 ❷［只阳］粉末: въглищен ～ 煤粉 цимѐнтов ～ 水泥粉末 ～ за зъби 牙粉 ～ за пранѐ 洗衣粉 ◇ **Всùчко стàна на ～ и пѐпел.** 彻底毁灭。**не дàвам ～ да пàдне на нùкого** 不让尘土落在某人身上;对某人过分关怀 **разбùвам (напрàвям) на пух и ～** 粉碎 **хвърлям ～ в очùте нùкому** 迷惑某人,自吹自擂蒙哄某人

прах[2] *-ът*, *-à*, *-овѐ*［阳］药粉: Лѐкарят ми предпùса еднù ～овѐ. 大夫给我开了一些药粉。кофеùнов ～ 咖啡碱粉剂

прах[3] *-ът*, *-à*［无复,阳］〈庄〉遗体,遗骸;骨灰: Мùр на ～à му. 让他安息吧。

прахàвица［阴］黑灰球菌(*Bovista nigrescens*)

прàхан *-тà*［无复,阴］❶火绒 ❷引火多孔菌(*Polyporus fomentarius*)

прàхов *-а* прах[1] 的形容词: ～а металургия 粉末冶金

праховùк［阳］尘土

прахообрàз|ен *-на*［形］粉状的: ～но веществò 粉状物

прахòс|вам［未］, **прахòсам**［完］❶挥霍: ～вам парùте си по гуляùи 挥霍金钱大吃大喝 ❷浪费: Прахòсахме тòлкова труд и врѐме. 我们浪费了大量劳力和时间。― **се**［被动］～**ване**［中］

прахосмукàчка［阴］吸尘器

прахòсни|к *-ци*［阳］, **прахòсница**［阴］挥霍者,浪费者: Бащàта бѐше пестелùв, но синът е ～к. 父亲节俭,儿子挥霍。

прахòсническ|и *-а* прахòсник 的形容词

прахòсничество［无复,中］挥霍,浪费

прахуля|к *-ци*［阳］(空气中的)尘埃,(地上的)尘土,灰尘: Децàта игрàят из ～ка. 孩子们在尘埃中玩耍。

прахỳтка［阴］同 прахàвица

праціỳца［阴］同 пърцỳца

прàш|а *-иш*, *прàших*［未］❶扬灰尘: Метù с мòкра метлà да не ～иш. 用湿扫帚扫地,别扬灰尘。❷使蒙上灰尘、使吸灰尘: Тя метѐше пред къщи със суха метлà и ～еше минувàчите. 她用干扫帚在家门前扫地使过路人吃灰尘。❸〈方〉(给葡萄、蔬菜等)松土,锄土 ― **се**［反身,被动］～**ене**［中］

прàша|м［未］〈方〉同 пùтам ― **се**［被动］～**не**［中］

прàш|ен *-на* ❶落满灰尘的: ～на кнùга 落满灰尘的书 ～ни пътници 满身灰尘的旅客 ❷多尘的: ～ен въздух 有灰尘的空气 ～на ỳлица 多灰沙的街道 ～на стая 满是灰尘的房子

прàшене 见 прàша

прашѐц［无复,阳］❶ прах[1] ①②解的指小 ❷花粉: цвѐтен ～ 花粉 тùчинков ～ 雄蕊花粉

прашùнка［阴］一粒尘埃: В окòто му влѐзе ～. 他眼里进了一粒小沙子。

прàшка［阴］❶投石器,绷弓子: хвърлям с ～ 用投石器投 ❷〈方〉(围裙、口袋等的)带子

прашỳлка［阴］〈方〉(锄菜、花用的)小锄

прà|щам［未］, **прàтя** *-иш*, *прàтих*［完］❶打发,派(出),派遣: ～щам го да кỳпи нѐщо 派他去买东西 ～щам да го извùкат 派人去叫他 ～щам за лѐкар 打发人去叫医生 ❷寄出,汇出,发出: ～щам писмò 寄信 Ще ви ～тя парù. 我会给你们汇钱去。❸致,寄,送(指用书信、语言、手势等表示自己的意思): Тòй ти ～ща мнòго пòздрави. 他问候你。～щам му вест по нùкого 托某人给他带个消息 ❹［只三］〈诗〉发出,散发: Злàтно слънце ～ти тòпли лъчù наврѐд. 金色的太阳把温暖的阳光送到每个地方。❺〈方〉扔: Прàтил еднùн кàмък по

нѐго. 他向他扔了一块石头。— се［被动］◇ ～щам някого за зелѐн хайвѐр 哄骗某人 ～щам го по дяволите 赶走某人 ～щане［中］

пращѐне 见 пращя̀

пращѝл|о -*а*［中］〈方〉(围裙、口袋等的)带子

пращинàрка［阴］〈方〉葡萄烧酒

пращѝна［常复,阴］❶葡萄酒糟 ❷制酒用的发酵果糊

пращя̀ -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［未］❶(物体燃烧、裂开、折断时)发出噼啪声,喀嚓作响,啪啪响: Огънят ～ѝ. 火噼啪响。Ледът ～ѝ. 冰喀嚓作响。Мàслото в тигàна ～ѝ. 油在锅里噼啪响。❷〈转,口〉(器皿、处所)涨满,挤满,装满: Хамбàрът ～ѝ от жѝто. 粮仓里的小麦都要涨出来了。◇ ～ѝ от здрàве〈口〉非常壮实 ～ѐне［中］

Прàга 普拉亚(佛得角首都)

пре- Ⅰ［动词前缀］表示: ❶"越过"、"横过"之意,例如 прелѝтам (飞过), преплу̀вам (横渡) ❷"分成两半"、"断"之意,例如 пречу̀пвам (折断), преря̀звам (剪断) ❸"全"、"完"、"遍"之意,例如 пребро̀двам (走遍), претърсвам (搜遍) ❹"再"、"重新"、"改"、"另"之意,例如 прегла̀ждам (重熨), преиздàвам (再版), прегрупѝрам (改组) ❺"过多"、"过分"、"太"之意,例如 прея̀ждам (过饱), презря̀вам (过熟) ❻"短暂"、"微"之意,例如 преръмя̀вам (下小雨) ❼"停止"、"中断"之意,例如 преболя̀вам (不疼) ❽"度过"、"经"、"越"之意,例如 преношу̀вам (过夜) ❾构成基本动词的完成体,例如 претърпя̀ (承受) Ⅱ［形容词前缀］表示"非常"、"太"、"过分"之意,例如 прѐмил (太可爱的), пресолѐн (过咸的)

преамбю̀л［阳］〈书〉条约(协定)的序言

преба̀|йвам［未］, **пребàя** -*еш*, -*ях*［完］❶(在物或人的上方)念咒,(在某人身上)念咒 ❷念完咒: Бàя бàба и ～я. 老太婆念咒,念完咒。

пребàр|вам［未］, **пребàрам**［完］搜(身): Пребàрай го далѝ не нòси оръжие. 搜搜他,看是否带武器。

пребàя 见 пребàйвам

пребѐжка［阴］〈军〉跃进

пребѐл|вам［未］, **пребѐля** -*иш*, -*их*［完］❶重新(再次)漂白 ❷把…弄得过白 — се［被动］～ване［中］

пребиваваl|м［未］逗留: От ня̀колко днѝ в стòлицата ～ селскостопàнска делегàция. 一个农业代表团已在首都逗留几天了。～не［中］

пребѝ|вам［未］, **пребѝя** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т*［完］❶狠揍,揍垮: Внимàвай да не кату̀рнеш колàта, че те ～вам. 当心别把车弄翻,弄翻我就狠揍你。❷使死: Дъбът пàда върху̀ нѐго и го ～ва. 橡树倒在他身上,把他砸死了。❸〈方〉打断: Не мѐ ～вай, като̀ говòря. 我说话的时候,你别打断我。❹折断(弄弯)(某物的尖): Пребѝх върхà на нòжа. 我把刀尖折断了。— се［反身,被动］～ване［中］

пребивàние［无复,中］〈旧〉逗留: мя̀сто на постоя̀нно ～ 永久居住地

пребѝл -*а*［过主形动］**бил и** ～ 呆了很长时间

пребѝт -*а* ❶ пребѝя 的过被形动 ❷［用作形］1.挨了一顿狠揍的: хòдя като̀ ～о ку̀че 吃力地行走 2.死的

пребѝя 见 пребѝвам

преблàг -*а*［形］过分善良的;过分温顺的: ～ бащà 过分温顺的父亲

преблажѐн -*а*［形］非常幸福的

пребледня̀|вам［未］, **пребледнѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［完］变苍白,惨白: ～я̀вам от стрàх 吓得面色惨白 Лицѐто му се изменѝ, у̀стните му ～я̀ха. 他脸色变了,嘴唇煞白。～я̀ване［中］

прѐбогат -*а*［形］极其富有的 ～о［副］

пребозà|вам［未］, **пребозàя** -*еш*, -*х*［完］❶吃奶过量: Детѐто ～. 孩子吃奶吃多了。❷不再吃奶 ～ване［中］

преболеду̀ва|м［完］(患重病)病愈: Бя̀х бòлен от пневмòния, но ～х. 我得了一场肺炎,不过已经好了。

преболя̀|вам［只三］, **преболя̀ва ме**［未］, **преболѝ ме** -*я̀ ме*［完］不再疼: Рàната ме ～я̀. 我的伤口不疼了。Главàта ме ～я̀. 我头不疼了。～я̀ване［中］

пребо̀р|вам［未］, **пребòря** -*иш*, -*их*［完］在角斗中胜过(某人) — се［被动,互及］: Хàйде да се ～им. 来,让我们角斗一番。～ване［中］

пребоядѝс|вам［未］, **пребоядѝсам**［完］重新上色(粉刷,油漆),改染,改成别的颜色: ～вам стенѝте 重新粉刷墙壁 — се［反身,被动,中态］～ване［中］

пребрàдк|а［阴］头巾: Момѝте нòсят ～и сàмо при рàбота. 姑娘们只有在干活时才戴头巾。

пребрà|ждам［未］, **пребрадя̀** -*дѝш*, -*дѝх*［完］(用头巾、围巾)把(某人的头)围上: Тя̀ бѐше ～дѝла детѐто с плѐтено шàлче. 她用毛线小围巾把孩子的头围上。— се［反身,被动］～ждане［中］

пребро̀д|вам［未］, **пребро̀дя** -*иш*, -*их*［完］同 пребро̀ждам — се［被动］～ване［中］

пребро̀|ждам［未］, **пребро̀дя** -*диш*, -*дих*［完］走遍,转遍: Пребро̀дих цѐлия грàд да те тъ̀рся. 我跑遍全城找你。— се［被动］～ждане［中］

преброя̀тел -*ят*, -*я*［阳］参加人口普查工作的人

пребро̀ител|ен -*на*［形］人口普查的: ～ен лѝст 人口普查表

пребро|я̀вам［未］, **преброя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶数清: ～я̀вам парѝте си 数自己的钱 ～я̀вам населѐнието 普查人口 ❷〈罕〉重数,再数 — се［被动,互及］～я̀ване［中］

пребръ̀с|вам［未］, **пребръ̀сна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат*［完］再剃,重刮 — се［被动］～ване［中］

пребръ̀скам［完］马马虎虎地扫(搽)一下

пребу̀л|вам［未］, **пребу̀ля** -*иш*, -*их*［完］给…戴上头纱: ～вам бу̀лка 给新娘戴上头纱 — се［反身,被动］～ване［中］

пребъ̀д|вам［未］, **пребъ̀да** -*еш*, -*ох*, -*е*［完］长存,万古长青: Бълга̀рия ще ～е! 保加利亚将永世长存! Да бъ̀де и ～е! 愿它万古长青!

прѐбърз -*а*［形］过分快的,过分迅速的

пребъ̀рк|вам［未］, **пребъ̀ркам**［完］❶到处摸(掏): ～вам джòбовете 掏兜 ❷来回搅拌: Пребъ̀рквай кàшата да не загорѝ. 来回搅拌粥,别让它糊了。— се［反身,被动］～ване［中］

пребъ̀р|свам［未］, **пребъ̀рша** -*шеш*, -*сах*［完］❶擦遍: ～свам с длàн пòтното си тя̀ло 用手掌擦满是汗水的身子 ❷重擦: Пребъ̀ршѝ чàшите, че не сà добрѐ избъ̀рсани. 把杯子再擦一遍,原来没有擦干净。

преб|я̀гвам［未］, **пребя̀гам** 和 **пребя̀гна** -*ѐгнеш*, -*я̀гнах*［完］跑过,跳过,跳越;急跑,跃进: ～я̀гвам товà открѝто мя̀сто 跑过这块开阔的地方 Офицѐрът ～я̀гваше от войнѝк на

войнѝк. 军官急忙从一个士兵那里跑到另一个士兵那里。 **～ѝгване** [中]

прѐб|ял *-яла, -ели* [形] 过分白的

превà|ждам [未], **превàдя** *-диш, -дих* [完] 描下来,拓下来,临摹: ～ждам модѐл за бродѐрия 描下绣花的样子 — **се** [反身] **～ждане** [中]

прѐваж|ен *-на* [形] 过分重要的;过分神气的

превàл [阳] (山等的)顶端,巅: минàвам ～ 越过山顶

превàлва|м [未,只三] 同 преваля́вам¹ **～не** [中]

превал|я́вам¹ [只三], **превалява** [未], **превалѝ** *-ѝ*, 过主形动 *-я́л, -я́ла, -ѐли* [完] ❶停止下雨(雪): Ще трѝгнем, катò ～ѝ. 雨一停我们就走。Заросѝ мàлко и ～ѝ. 下过一点小雨,后来就停了。❷[只未] 不时地下雨(雪): Всѐки дѐн ～я́ва по мàлко. 每天都下一点雨。Вързу̀ стàрия сня́г чѐсто ～я́ваше нòв. 旧雪未融,又不时地下新雪。**～я́ване** [中]

превал|я́вам² [未], **превалѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 превàлям — **се** [被动] **～я́ване** [中]

превàл|ям [未], **превалѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶越过(最高点): ～ям планинàта 越过大山 ～ям бѝлото 越过山脊 ❷过半;接近末尾: Зѝмата вѐче ～ѝ. 冬天已经过去一半了。Нощтà ～я. 过半夜了。Денят ～я. 白天已经过去了一半。— **се** [被动] **～яне** [中]

превантѝвн|ен *-на* [形] 预防性的;先发制人的: ～на войнà 先发制人的战争,预防性战争 ～ни мѐрки 预防措施;先发制人的手段

превантòриум [阳] 儿童结核病防治所

превàпс|вам [未], **превàпсам** [完] 〈民〉同 пребоядѝсвам

превàра [无复,阴] ❶竞赛,争第一 ❷〈方〉欺骗,哄骗 ◇ **в (на)** ～ 比赛,竞相: Децàта се гòнят в ～. 孩子们在赛跑。

превàр|вам [未], **превàря** *-иш, -их* [完] ❶(在走路、跑步中)超过: Тѝчайте напрàво да ги ～ите. 照直跑,超过他们。❷(在工作中)超过,比…做得快,赶在…的前面: Кòй ～и, тòй товàри. 谁赶在前面,谁先装车。— **се** [被动,互及]

преварл|я́вам [未], **преварѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶煮老,煮过头: Глѐдай да не ～ѝш яйцàта. 注意别把蛋煮老了。❷重新煮: ～я́вам остàналото я́стие, за да не вкѝсне 把剩菜再煮一遍,免得馊了 ❸煮沸(消毒): Докатò ѝмаше епидѐмии, ～я́вахме водàта за пѝене. 有流行病的时候,我们把饮用水煮沸消毒。❹熬制;蒸馏: ～я́вам ракѝята 蒸馏烧酒 — **се** [被动] **～я́ване** [中]

преварл|я́вам се [未], **преварѝ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] (奶类)发酸后成乳渣和乳清: Изпарѝ добрѐ съдà, да не сѐ ～ѝ млякото. 把容器好好烫烫,别让奶变酸。**～я́ване** [中]

превàр|ям [未], **превàря** *-иш, -их* [完] 同 превàрвам — **се** [被动]

превѐ|ждам¹ [未], **преведà** *-дѐш, -дох, -де*, 过主形动 *-л* [完] 把…领过去(带过去): ～ждам екскурзиàнти през горàта 把旅游者带过树林 Преведѝ стàреца през мòстчето. 把老人领过小桥! ～ждам спѝтника си покрàй плѐвника 把旅伴从干草棚旁边带过来 — **се** [被动] **～ждане** [中]

превѐ|ждам² [未], **преведà** *-дѐш, -дох, -де*, 过主形动 *-л* [完] 翻译,译: ～ждам кнѝгата от бъ̀лгарски на китàйски 把书从保加利亚文译成中文 ～ждам Пу̀шкин 翻译普希金的作品 — **се** [被动] **～ждане** [中]

превѐ|ждам³ [未], **преведà** *-дѐш, -дох, -де*, 过主形动 *-л* [完] ❶〈公文〉调动,调任: Превѐждат ме във вàшата чàст. Ѝмам писмò. 把我调到您的部队来了。我有介绍信。❷汇,汇寄: ～ждам су̀ма по пòщата 邮汇一笔款 ～ждам су̀ма чрез бàнката 通过银行汇一笔款 — **се** [被动] **～ждане** [中]

прѐвез [阳] 〈方〉(新娘的)头纱

превезà *-ѐш, -ох, -е* [完] 〈方〉同 превòзя

превѐс [阳] 优势,上风;优越性: взѐмам ～ в състезàнието 在竞赛中占优势 В игрàта тѐ ѝмат ～. 在游戏中他们占上风。получàвам (загу̀бвам) ～ 取得(失去)优势 запàзвам ～ над нѐщо 保持对某事的优势

превѐя 见 превя́вам

превзѐ|мам [未], **превзѐма** *-меш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶夺取,攻占: ～мам грàд (крѐпост) 夺取城市(堡垒) ❷〈方〉开窍,领悟: Ученѝкът мъ̀чно ～ма. 这个学生很难开窍。— **се** [被动] **～мане** [中]

превзѐма|м се [未,中态] 装腔作势,做作,装模作样 **～не** [中]

превзѐмк|а [阴,常复] 装模作样: Оставѐте тѝя ～и. 别这么装腔作势。

превзѐт *-а* ❶ превзѐма 的过被形动 ❷[用作形] 装腔作势的,做作的: ～а женà 装模作样的女人 ～о държàне 做作的举止 **～о** [副]: държà се ～о 举止做作 **～ост** *-osttà* [阴] 1. 做作: Облѐчен е елегàнтно, но без ～ост. 他穿着讲究,但不做作。2. [常复] 做作的举止

превзѝмам [未] 同 превзѐмам — **се** [被动]

превѝ|вам [未], **превѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶使弯曲: Вя̀тъ̀рът ～ваше млàдите бòрове. 风把小松树吹弯了。～вам телтà 把铁丝弄弯 ❷重绕: ～вам кълбò 绕线团 ～вам прѐждата 绕纱 — **се** [被动] ◇ **～вам вра̀т (гръб)** 〈口〉1. 屈服,忍受压迫 2.迎合,讨好 **～ване** [中]

превѝ|вам се [未], **превѝя се** *-еш се, -х се* [完] [中态] ❶弯下,垂下;弯下身子: Пъ̀лните клàсове се ～ват. 籽粒饱满的麦穗垂了下来。～вам се от смя̀х 笑得前仰后合 ～вам от бòлка 疼得直不起腰来 ❷〈转〉屈服 **～ване** [中]

превѝ|рам [未], **превря̀** *-рѝш, -ря̀х*, 过主形动 *-ря̀л, -ря̀ла, -рѐли* [完] 煮得过头: Орѝзът е ～ря̀л и е стàнал на кàша. 米煮过头了,成了稀饭。

превиш|àвам [未], **превишà** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶超过: ～àвам нòрмата 突破定额 Превишѝл брàт си с ця̀ла главà. 他比他弟弟整高一头。Су̀мата ～àва двѐста лѐва. 这笔款超过 200 列弗。Тòй го ～àва по интелѐкт. 他在智力方面超过他。❷超越,越出: ～àвам властта̀ (пълномòщията, правàта) си 越权,越出自己的权限 — **се** [被动] **～àване** [中]

превишѐние [无复,中] 〈书〉同 превишàване: ～ на влàст 越权

превѝя 见 превѝвам

превклю̀ч|вам [未], **превклю̀ча** *-иш, -их* [完] ❶(电路等)重接,转换: ～вам на дру̀га прогрàма 换(到)另一套节目 ❷〈转,行〉转换话题

превключвàтел *-ят, -я* [阳] (电路)转向器,转换器,转换开关;(电话)交换台

превл|ѝчам [未], **превлекà** *-ечѐш, -я́кох, -ѐче*, 过主形动 *-я́къл, -я́кла, -ѐкли* [完] ❶拖(拉)过来: Превля̀кох сандъ̀ка от стàята в килѐра. 我把箱子从房间拖到储藏室。❷〈民〉耙: Засѐхме нѝвата и я ～я́кохме. 我们把地种上了,也耙过

了。— **се**［被动］

прèвод[1]［阳］（文字或讲话等的）翻译；译文，译本：пѝсмен ～ 笔译 ỳстен ～ 口译 буквàлен ～ 逐字逐句的翻译 занимàвам се с ～и 从事翻译工作 ～ от бъ̀лгарски на китàйски 从保加利亚文译成中文的作品

прèвод[2]［阳］❶（工作的）调动：Пòисках ～. 我已要求调动工作。обещàвам му ～ 答应给他调工作 ❷汇：тàкса за ～ 汇费 напрàвям ～ 汇款

преводàч［阳］，**преводàчка**［阴］翻译，译员，译者

преводàческ|и -*а* преводàч 的形容词：～и хонорàр 翻译稿费

преводàчество［无复，中］翻译（工作）：занимàвам се с ～ 从事翻译工作

прèвод|ен[1] -*на*［形］翻译的（与 оригинàлен（原作的）相对）：～на литератỳра 翻译文学

прèвод|ен[2] -*на* прèвод[2] 的形容词：～ни разнòски 汇费

преводѝм -*а*［形］可以译出的：мъ̀чно ～ ѝзраз 难译的词组

превòдчи|к -*ци*［阳］翻译，译员（一般指口译）：воèнен ～к 军事翻译（译员）

прèвоз［阳］运输：автомобѝлен（железопъ̀тен）～ 汽车（铁路）运输 тàкса за ～ 运费

превòз|вам［未］，**превозя̀** -*иш*，-*их*［完］运输：～вам тỳхли 运砖 ～вам войскàта за фрòнта 往前线运送部队 — **се**［被动］**～ване**［中］

превозвàч［阳］承运人

прèвòз|ен -*на* прèвоз 的形容词：～на бригàда 运输队 ～ни разнòски 运费 ◇ **～но срèдство** 运输工具

превозя̀ 见 превòзвам

превpàт［阳］❶变革，改革；大转变：～ в наỳката 科学上的变革 извъ̀ршвам значѝтелен ～ 作出巨大变革 социàлен ～ 社会变革 ❷政变：въоръжèн ～ 武装政变 безкръ̀вен държàвен ～ 不流血的政变 Властта̀ бèше смъ̀кната с ～. 政权因政变被推翻。

превратджѝйск|и -*а* превратджѝя 的形容词：～о правѝтелство 政变者的政府

превратджѝ|я -*ята* -*и*［阳］〈不赞〉政变者

превpàт|ен -*на*［形］❶（指生活、命运等）变化无常的，变化不定的：Щàстието е ～но. 幸福是变化不定的。❷错误的；歪曲的：Тòй ѝма ～но поня̀тие за чèст. 他对荣誉的理解不正确。～но тълкỳване 错误的解释 **～но**［副］**～ност** -*ността̀*［阴］变化无常；波折，意外的变化：～ности на съдбàта 命运的盛衰荣枯

превращèни|е -*я*［中］变化，突变

превръ̀зк|а［阴］❶绷带：слàгам ～а 缠绷带 Сменѝх ～ите. 我换绷带了。❷包扎伤口：отѝвам в амбулатòрията на ～а 去诊所包扎伤口

прев|ръ̀щам［未］，**превъ̀рна** -*ърнеш*，-*ърнах*，过被形动 -*ърнат*［完］❶使变为，使化为：Ще ～ъ̀рнем пущинàците в кѝтни градѝни. 我们将把荒地变为美丽的花园。Скъпèрничеството го ～ръ̀ща в нàй-студèн егоѝст. 吝啬使他成为一个最冷酷的自私者。～ръ̀щам в жѝво дèло 使变为事实，落实 ～ръ̀щам в пепелѝще 使化为灰烬 ❷使翻倒：～ръ̀щам колàта насрèд пъ̀т 半路上把车弄翻 ❸翻（书页）：～ръ̀щам странѝците 翻书页 — **се**［被动，中态］**～ръ̀щане**［中］：～ръ̀щане на гàзове в тèчности 气体变为液体

превря̀ 见 превѝрам

превъзмòг|вам［未］，**превъзмòгна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］❶克服：～вам трỳдностите 克服困难 ～вам всѝчки прèчки 克服一切障碍 ❷克制住：～вам смущèнието си 克制住愤怒 ～вам сèбе си 克制住自己 — **се**［被动］**～ване**［中］

превъзнà|сям［未］，**превъзнеса̀** -*есèш*，-*èсох*，-*èсе*，过主形动 -*èсъл*，-*èсла*［完］吹嘘，吹捧：Тя̀ ～ася синà си до небесàта. 她把她儿子吹捧到天上去了。～àсям нèщо 吹嘘某事 — **се**［被动，中态］**～àсяне**［中］

превъзпитà|вам［未］，**превъзпѝтам**［完］重新教育，重新训练；改造思想 — **се**［被动，中态］：И нàй-лòшо възпѝтаните децà мòгат да се превъзпѝтат. 最没有教养的孩子也能够重新教育好。**～ване**［中］

превъзпитàние［中］重新教育，重新训练；改造思想

превъзпитàтел|ен -*на*［形］重新教育的，改造思想的：～на рàбота 重新教育的工作

превъзсъздà|вам［未］，**превъзсъздàм** -*дèш*，-*дòх*，-*дè*，过主形动 -*л*［完］〈书〉再创造，再现 — **се**［被动］

превъзхòд|ен -*на*［形］卓越的，极好的，非常好的：～на глèдка 美景 ～но вѝно 美酒 ～но врèме 良辰 ◇ **～на стèпен**〈语法〉（形容词或副词的）最高级 **～но**［副］

превъзходѝтелств|о -*а*［中］〈正〉阁下；大人：Вàше ～о! 阁下！Нèгово ～о ме прàща в Сòфия да тръ̀гна без забàва! 是大人派我立即去索非亚的！

превъзхòдство［无复，中］优越（性），优势；优越地位：～ на социалѝзма над буржоàзния стрòй 社会主义（制度）对资本主义制度的优越性 ѝмам чѝслено ～ 有数量上的优势 духòвно ～ 精神上的优势 признàвам ～то му 承认他的优势

превъзхòжда|м［未］占优势，胜过，比…优越，优于：～м го в мнòго отношèния 在很多方面胜过他 Неприя̀телят ни ～ по чѝсленост. 敌人在数量上胜过我们。Тòй с нѝщо не мè ～. 他哪方面都不比我强。**～не**［中］

превъоръжàвам［未］，**превъоръжа̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］用新武器装备；重新武装：～àвам войскà 用新武器装备部队 — **се**［反身，被动］：Нàшата пàртия идèйно се ～ѝ в марксѝстко-лèнински дỳх. 我们党在思想上用马列主义精神重新武装起来了。**～àване**［中］

превъплотя̀вам［未］，**превъплотя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］〈旧〉同 превъплъщàвам — **се**［中态］**～я̀ване**［中］

превъплоща̀вам［未］，**превъплотя̀** -*тѝш*，-*тѝх*［完］〈旧〉同 превъплъщàвам — **се**［中态］**～щàване**［中］

превъплощèни|е -*я*［中］〈旧〉同 превъплъщèние

превъплъщ|я̀вам［未］，**превъплътя̀** -*тѝш*，-*тѝх*［完］〈书〉使重新体现，再体现；使具新形象，以新方式表现出来 — **се**［中态］：Тòй се ～я̀ваше мàйсторски в мнòго òбрази на светòвната драматỳргия. 他在扮演世界戏剧的许多角色中巧妙地体现了新的形象。**～я̀ване**［中］

превъплъ|щàвам［未］，**превъплътя̀** -*тѝш*，-*тѝх*［完］同 превъплътя̀вам — **се**［中态］**～щàване**［中］

превъплъщèни|е -*я*［中］体现新形象：изкỳство на ～ето 体现新形象的艺术

превъ̀рвя 见 превъ̀рвям

превървя̀вам се［未］，**превървя̀ се** -*ѝш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се*，-*я̀ла се*，-*èли се*［完］［中态，只复和三单］鱼贯而行：Ця̀л дèн се ～я̀ваха да глèдат излòжбата. 参观展览会的

人整天络绎不绝。~**ѐване**［中］

превърв|ям［未］，**превървя** *-иш*，*-их*［完］❶套(穿)起来：Ще ~им дѐлвата на еднà вѐрлина и ще я нòсим двàмата. 我们要把双耳陶罐套在一根木棍上两人抬。❷重新穿起来：Трябва да ~я мрѐжата с нòва връв. 我要用新绳把网重新穿起来。— **се**［被动］~**яне**［中］

превързàл|о *-а*［中］〈方〉同 повързàло

превър|звам［未］，**превържа** *-жеш*，*-зах*［完］❶包扎，缠上绷带：Превързаха ранѐните. 他们给伤员包扎好了。~звам рàната му 给他包扎伤口 ❷捆上，系上：~звам кòшница 把篮子捆上 ~звам главàта си с шàрена шамѝя 用花头巾把头包上 ❸重新包扎，重新捆上：~звам багàжа 重新捆上行李 — **се**［反身，被动］

превързòч|ен *-на*［形］❶包扎伤口(用)的：~ен материàл 敷料，裹伤材料 ~ен пùнкт 卫生救护站 ❷［用作名］~**на**［阴］(医院中的)包扎室，换药室

превърна 见 превръщам

превърт|ам［未］，**превъртя̀** *-ѝш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*，过被形动 *-я̀н*，*-я̀на*，*-ѐни*［完］❶转一周，转一圈；翻转：~ам клю̀ча в ключàлката 把钥匙在钥匙孔里转一圈 ❷转过头；拧坏：Превъртя̀х клю̀ча на часòвника и пружѝнката се развалѝ. 我把钟上过头，发条坏了。— **се**［反身，被动，中态］：Опàшката се ~аше във въздуха. 尾巴在空中打转。~**ане**［中］

превърт|вам［未］，**превъртя̀** *-ѝш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*，过被形动 *-я̀н*，*-я̀на*，*-ѐни*［完］同 превъртам — **се**［反身，被动，中态］~**ване**［中］

превърт|я̀вам［未］，**превъртя̀** *-ѝш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*，过被形动 *-я̀н*，*-я̀на*，*-ѐни*［完］同 превъртам — **се**［反身，被动，中态］~**я̀ване**［中］

прев|я̀вам［未］，**превѐя** *-ѐеш*，*-я̀х* 和 *-ѐях*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*，过被形动 *-я̀т*，*-я̀та*，*-ѐти* 和 *-я̀н*，*-я̀на*，*-ѐни*［完］❶使再过过风，重新簸扬：Трябва да ~ѐем жѝтото, че се е затòплило. 我们必须再簸一下麦子，因为已经发热了。❷(风)不再吹 — **се**［被动］~**я̀ване**［中］

прегàз|вам［未］，**прегàзя** *-иш*，*-их*［完］❶趟过：~вам рекàта 趟水过河 ❷轧：~вам детѐ с колà 开车轧(死)孩子 Автомобѝлът ~ил еднà кокòшка. 汽车轧了一只鸡。❸〈转〉践踏，毁灭：~вам врагà 消灭敌人 — **се**［被动］~**ване**［中］

прег|àрям［未］，**прегоря̀** *-орѝш*，*-оря̀х*，过主形动 *-оря̀л*，*-оря̀ла*，*-орѐли*［完］❶烧坏，烧焦；(作物等)晒干，晒焦：Я̀денето ~оря̀. 菜烧焦了。Крỳшката е ~оря̀ла. 灯泡烧了。В такàва жѐга житàта ~àрят. 这样热的天气麦子全晒焦了。❷烧完，不再烧：О̀гънят скòро ще ~оря̀. 火很快就要熄灭了。Гнèвът ми ~оря̀. 我的怒气消了。❸〈民〉(乳畜)停奶：Крàвата ~оря̀. 奶牛不出奶了。~**àряне**［中］

прег|àрям［未］，**прегоря̀** *-орѝш*，*-оря̀х*［完］使烧坏，使烫坏；(太阳)晒干，烤焦：~àрям хля̀ба 把面包烤焦 Внимàвай да не ~орѝш дрѐхата като̀ я глàдиш. 熨衣服的时候小心别把它熨糊了。Слъ̀нцето ми ~оря̀ кòжата. 太阳把我的皮肤灼伤了。— **се**［被动］~**àряне**［中］

преглàд|ен *-на*［形］非常饿的

прегладн|я̀вам［未］，**прегладнѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］❶饿坏，饿极：Дойдѐ си от рàбота ~я̀л. 他干活回来饿坏了。❷饿过劲，饿过头(以至没有胃口)

~**я̀ване**［中］

преглà|ждам［未］，**преглàдя** *-диш*，*-дих*［完］❶重熨 ❷熨过头 — **се**［被动］：Покрѝвката трябва да се ~жда. 桌布要重熨。~**ждане**［中］

прѐглас［阳］〈语法〉元音交替

прегласѐ|вам［未］，**прегласѐ** *-ѝш*，*-ѝх*［完］重新安排，重新调整：Прегласѝх багàжа. 我把行李又重新安排了一下。— **се**［被动］~**я̀ване**［中］

прегласѐ|вам се［未］，**прегласѐ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*［完］［中态］〈语法〉(元音)改变发音(方法)：В мнòжествено числò от бял „я" се ~я̀ва в „е"— бѐли. 在复数中，бял 中的"я"变为"е"，即 бѐли。~**я̀ване**［中］

преглàс|ям［未］，**прегласѐ** *-ѝш*，*-ѝх*［完］同 прегласѐвам — **се**［被动］~**яне**［中］

преглàс|ям се［未］，**прегласѐ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*［完］［中态］〈语法〉同 прегласѐвам се ~**яне**［中］

прѐглед［阳］❶观察，视察，察看，检阅；评论，评述，述评；会演：~ на събѝтията 观察时事 прàвя ~ на войскàта 检阅部队 сѐдмичен ~ 一周评论 ~ на печàта 报刊评论 ~ на худòжествената самодѐйност 业余文艺会演 ❷检查：медицѝнски ~ 检查身体 мѝтнически ~ 海关检查 ~ на машѝната 机器的检查 ❸一瞥，鸟瞰：~ на кнѝга 随便翻阅一下书 ❹〈口〉(电影)加片：Закъсня̀х за кѝното и изпỳснах ~а. 我看电影迟到了，没看见加片。

преглѐдам 见 преглѐждам

преглѐд|ен *-на*［形］清楚的，一目了然的：~ен плàн 清楚的平面图 ~на тàблица 一目了然的图表 ~на стàтия 条理清楚的文章 ~**но**［副］~**ност** -носттà［阴］

преглѐ|ждам［未］，**преглѐдам**［完］❶观察，视察，察看：~ждам ученѝчески тетрàдки 批阅学生作业本 ❷检查：~ждам бòлен 给病人做检查 ~ждам ръкопѝс 检查手稿 ~ждам машѝна 检查机器 ❸翻阅(报纸、书刊等)：Преглѐдах кнѝгата. 我把书大致翻了一下。— **се**［被动，中态］：Идѝ да се ~даш. 去找大夫看看。~**ждане**［中］

прѐглупав *-а*［形］过分笨的

преглъ̀|щам［未］，**преглъ̀тна** *-тнеш*，*-тнах*，过被形动 *-тнат*［完］❶吞，咽：Едвà ~тнах сỳхия зàлък. 我好容易才把这口干面包咽下去。Гъ̀рлото ме болѝ, като̀ ~щам. 我咽东西时嗓子疼。❷〈转〉忍受(屈辱等)而不抗议：~щам обѝда 忍气吞声 — **се**［被动］◇ ~**щам горчѝвия хàп** 吞下苦药丸；忍气吞声 ~**щам дỳмите (прѝказките) си**〈口〉话到唇边又吞下去，欲言又止 ~**щам слю̀нките (слю̀нката) си**〈口〉咽唾液；饿 ~**щане**［中］

преговà|рям[1]［未］，**преговòря** *-òриш*，*-òрих*［完］复习，温习：~àрям урòци 温习功课 ~àрям рòлята си 熟习台词，背台词 — **се**［被动］~**àряне**［中］

преговàря|м[2]［未］谈判：Пълномòщниците ~т за сключване на търгòвски дòговор. 全权代表们在谈判缔结贸易条约。~**не**［中］

прѐговор［阳］复习，温习：прàвя ~ по истòрия 复习历史 Послѐдният срòк от учѐбната годѝна на ученѝците е определѐн за ~. 中小学学年的最后阶段是复习。

прѐговор|ен *-на* прѐговор 的形容词：~ен урòк 复习课 ~ен чàс 复习课时

прѐговори［无单，阳］谈判：~ за примѝрие 停战谈判，和谈

търгòвски ~ 贸易谈判 Вòдят се ~ за сключване на търгòвски дòговор. 正在进行缔结贸易条约的谈判。Прèговорите пропàдат. 谈判落空了。Прèговорите завършват успèшно (неуспèшно). 谈判成功(失败)。отлàгам (прекъсвам, подновявам) ~ 推迟(中断,恢复)谈判

преговòря 见 преговàрям

прèголям *-яма, -èми* [形] 过大的: ~яма òбич 过分的爱 ~ямо любопитство 过大的好奇心

прегорà 见 прегàрям[1] 和 прегàрям[2]

прегорявам[1] [未], **прегорà** *-ùш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -èли* [完] 同 прегàрям[1] **~яване** [中]

прегорявам[2] [未], **прегорà** *-ùш, -ùх* [完] 同 прегàрям[2] — **се** [被动] **~яване** [中]

преголщàвам [未], **прегостя** *-стùш, -стùх* [完] 丰盛地宴请,请客,请…吃丰盛的饭: Посрèщнаха ни хòрата, гостùха ни и ~стùха. 人们欢迎我们,请我们吃饭,请我们吃丰盛的饭。— **се** [被动]

преграбчвам [未], **преграбча** *-иш, -их* [完] 用双手抓住 — **се** [被动] **~ване** [中]

преграда [阴] ❶隔墙,隔扇,挡板,隔断: ~а в двòр 院子里的隔墙 дъсчена ~а 木隔扇,板壁 ❷阻隔,隔阂,壁障,障碍: Водàта разрушù всùчки ~и. 洪水冲毁了一切障碍。слàгам (издùгам) ~а 设置障碍 Всùчки ~и между̀ тях паднаха. 他们之间的一切隔阂都消失了。❸(房间等)被隔出的部分,隔间;(柜子等的)格: Кнùгата ми е в лявата ~а на шкàфа. 我的书在柜子的左格里。

преградèн *-на* [形] 阻挡的: ~на дъскà на тезгяха 柜台的挡板 ~на стенà 隔墙 ◇ **~ен òгън** 〈军〉阻拦射击,弹幕射击

преградка [阴] прегрàда ①③解的指小: срèдна ~ на кесията 钱包的中格

преграждам [未], **преградя** *-дùш, -дùх* [完] ❶把…隔开: ~ждам помещèние 把房间隔开 Двòрът е ~дèн на две. 院子被隔成两部分。❷阻挡,挡住: ~ждам пътя на водàта 挡住水的去路 — **се** [被动] **~ждане** [中]

прегрàквам [未], **прегрàкна** *-неш, -нах* [完] (由于喊叫或生病而)嗓子变哑: Игрàха, пяха, вùкаха, ревàха, докатò ~наха. 他们玩啊,唱啊,吼叫啊,一直弄到喉咙沙哑。**~ване** [中]

прегрешàвам [未], **прегрешà** *-ùш, -ùх* [完] 犯罪,作恶,造孽 **~àване** [中]

прегрешèние *-я* [中] ❶〈宗〉罪恶,罪孽: изку̀пвам ~е 赎罪 ❷过失,过错;罪过: ~е по отношèние на закòна 违犯法律

прегрèя 见 прегрявам

прегрùзвам [未], **прегрùза** *-еш, -ах* [完] 咬断: Мùшките ~али рèмъка. 老鼠把皮带咬断了。— **се** [被动] **~ване** [中]

прегрупùрам [未,完] 重新分组;重新部署;改编;重新配置: ~м войскùте за нòво настъплèние 重新部署部队准备新的进攻 — **се** [被动,中态] **~не** [中]

прегрътка [阴] ❶拥抱: Раздялата с мàйката стàна с мнòго ~и и сълзи. 同母亲离别时多次拥抱和流泪。❷[常复]怀抱: Детèто заспà успокоèно в ~ите на мàйка си. 孩子在母亲怀抱里安静地睡了。◇ **с отвòрени ~и (посрèщам, приèмам)** 热烈地(欢迎,接待)

прегръщам [未], **прегърна** *-ърнеш, -ърнах*, 过被形动 *-ърнат* [完] ❶拥抱: Прегърна мàйка Чавдàра, / в очù го чèрни целу̀на. (Ботев) 母亲拥抱恰夫达尔,亲吻他的黑眼睛。❷抱(在怀里): Мàйката ~ърна уплàшеното детè. 母亲抱起受惊的孩子。Тòй ~ърна коленèте си. 他抱住双膝。❸〈转〉拥护: ~ръщам нарòдното дèло 拥护人民的事业 — **се** [被动,互及]: Сèляните се ~ръщат катò брàтя. 农民们像兄弟一样互相拥抱。**~ръщане** [中]

прегрявам [未], **прегрèя** *-èеш, -ях* 和 *-èях*, 过主形动 *-ял, -яла, -èли*, 过被形动 *-ян, -яна, -èни*; *-ят, -ята, -èти* 和 *-рèян* [完] ❶使过分加热: Не ~явай ютùята. 别把熨斗烧得太热。❷重新加热: Ядèнето изстùна, трябва да го ~èя. 食物凉了,我要再温温。— **се** [被动] **~яване** [中]

прегъвам [未], **прегъна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶折,叠: ~вам хартùя 叠纸 ~вам одеяло на чèтири 把毯子叠四折 ❷使弯: седя с ~нати кракà 盘腿坐 ~вам гръб под голямата тèжест 在重压之下弯下腰 — **се** [被动,中态]: Висòките брястове се ~ваха от сùлата на вятъра. 高大的榆树被大风吹弯了。**~ване** [中]

прегъвка [阴] 折纹,折叠处,折痕

прегълтам [未], **преглътна** *-лътнеш, -лътнах*, 过被形动 *-лътнат* [完] 同 преглъщам — **се** [被动] **~ълтане** [中]

прегъна 见 прегъвам

прегънка [阴] 同 прегъвка

прегърбвам [中], **прегърбя** *-иш, -их* [完] 使驼背,使(某人的腰)变弯: Предùшните грùжи ~иха снагàта му. 从前的忧虑使他直不起腰来。— **се** [反身,被动] **~ване** [中]

прегърбвам се [未], **прегърбя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶驼背: ~вам се от стàрост (рàбота) 由于年老(劳累)而驼背 ❷弯腰,低头: Не сè ~вай, ходù изпрàвен. 别弯着腰,直着身子走路! **~ване** [中]

прегърбям [未], **прегърбя** *-иш, -их* [完] 同 прегърбвам

прегърбям се [未], **прегърбя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 同 прегърбвам се

прегърна 见 прегръщам

пред [前] ❶在…前面;在…面前: ~ къщата 在房子前面 ~ мèне 在我面前 Тòй отùде ~ уморèните добùчета и ги замùлва по челàта. 他走到疲惫的牲口面前,抚摸它们的额头。❷在…以前,在…之先,比…早些: Видях го ~ заминàването си. 我出发前见到他了。~ нòва годùна 新年前 затùшие ~ бу̀рята 暴风雨前的宁静 Търгòвската фùрма е ~ фалùт. 商号濒于破产。Врагът е ~ капитулàция. 敌人即将投降。❸对,对于,向;当着,面对着;在…面前: изпùтвам страх ~ неизвèстността 在毫无所知的情况下感到恐惧 не сè спùрам ~ нùщо 一往直前 Пред мèне не смèе да лъже. 他不敢当我面说谎。Тòй бездèйства ~ тру̀дностите. 他在困难面前无所作为。Всùчки са рàвни ~ закòна. 在法律面前人人平等。спокòен ~ съвесттà си 无愧于良心 Тòй се извинù ~ учùтеля си. 他向老师道歉。Раболèпничи ~ начàлството. 他对上级献媚逢迎。Срàм го е да се покàже ~ хòрата. 他没脸见人。Обещà ~ всùчки, че ще изпълни плàна. 他向大家保证完成计划。❹比较,较之,比;胜过: предпочùтам ябълки ~ кру̀ши 宁要苹果,不要梨 Ùмам предùмство ~ нèго. 我比他优越。Каквò е жàбата ~ вòла? 跟牛比起来青蛙算什么? ◇ **ùмам ~ вùд** 〈书〉鉴于,考虑到,注意到 **~ вùд на** 〈书〉由于

пред- Ⅰ[动词前缀]表示"预先"之意,例如 предвùждам (预见), предшèствам (走在…的前面) Ⅱ[形容词前缀]表示

"在前"之意,例如 предвоѐнен（战前的）,предпланѝнски（山前的）

пре|дà -*дѐш*,-*дòх*,-*дѐ*,过主形动 -*л*［未］❶纺(纱、线等)：～дà вълна 纺羊毛 ❷(猫)打呼：Кòтката ～дѐ. 猫在打呼。— **се**［被动］◇ **тънко ～дà**〈口〉钱不够花,勒紧腰带过日子 **～дене**［中］

преда|вам［未］,**предàм** -*дѐш*,-*дòх*,-*дѐ*,命令式 -*ѝ*,-*ѝте*,过主形动 -*л*［完］❶转交(给)：～вам писмò 转交信 ❷转告,转达,代达：～вам дỳмите на нѝкого 转告某人的话 Предàйте пòздравите ми на родѝтелите си. 请替我向您双亲问候。❸托付,交到手中,存;传,传授;灌输：～вам на съхранѐние ръчните си багàжи 寄存小件行李 ～вам изкỳството си на нѝкой млàд човѐк 把艺术传授给某个年轻人 ～вам на млàдото поколѐние обичтà си към родѝната 把对祖国的热爱传给年轻一代 ～вам му бòлест 把病传染给他 ❹交出,移交,交由：～вам фàбриката на нòвия дирѐктор 把工厂移交给新经理 ❺转述,述说;再现：～вам съдържàнието на кнѝга 转述书的内容 ～вам чỳжда мѝсъл 转述别人的想法 ～вам впечатлѐнията си от атàката 述说对进攻的印象 ❻教授：Учѝтелят ～де нòв урòк. 老师教了新课。❼(用电话等)通知;播送,广播;拍发(电报)：Високоговорѝтелят непрекъснато ～ваше мàршове. 大喇叭不断地播送着进行曲。❽出卖,背叛：Тòй ～де другàрите си на фашѝстката влàст. 他向法西斯政权出卖了自己的同志。❾〈书〉(与某些名词连用)予以,处以,加以;交付,付诸;使受：～вам на изтреблѐние 予以消灭 ～вам на смърт 处死 ～вам на òгън 付之一炬 — **се**［被动,中态］：Болесттà се ～ва по наслѐдство. 此病遗传。◇ **～вам бòгу дỳх**〈宗〉死 **～ване**［中］

преда|вам се［未］,**предàм се** -*дѐш се*,-*дòх се*,-*дѐ се*,命令式 -*ѝ се*,-*ѝте се*,过主形动 -*л се*［完］［中态］❶自首;投降：Престъпникът се ～л на милѝцията. 罪犯向警察局自首。Не мърдай! Предàй се! 不许动！快投降！❷〈转〉投身于;醉心于,忘情于;(完全)陷入：Тòй се е ～л на нарòдното дѐло с цѝлата си душà. 他全心全意投身于人民的事业。～вам се на вѐсели игрѝ 一心玩愉快的游戏 ❸〈转〉认输：Не мòга пòвече да се бòря, ～вам се. 我斗不下去了,认输了。～вам се на съдбàта си 屈服于命运 **～ване**［中］

предавàтел -*ят*,-*я*［阳］❶(无线电)发射机,发报机 ❷无线电台

предавàтел|ен -*на*［形］无线电发射的：～ен апарàт 无线电发射机

предàм 见 предàвам

прѐдан -*а*［形］忠实的,忠诚的：～ другàр 忠诚的同志 ～ члѐн на пàртията 党的忠诚党员 Вàш ～ 您的忠实的(信尾客气用语) Тòй ми е ～ с цѝлата си душà. 他对我忠心耿耿。**～о**［副］：слỳжа ～о на нарòда 忠心耿耿地为人民服务 **～ост** -*osттà*［阴］：беззавѐтна ～ост към родѝната 无限忠于祖国

предàни|е -*я*［中］传说,(一代一代口传下来的)故事：нарòдно ～е 民间传说

предàтел -*ят*,-*я*［阳］,**предàтелка**［阴］叛徒,叛变者,背叛者：нарòден ～ 人民的叛徒

предàтелск|и -*а*［形］叛徒的;叛变(性)的,背叛的,变节的;阴险的：～и дòноси 叛徒的告密 ～а душà 叛徒的灵魂 ～а организàция 叛变组织,阴谋组织 **～и**［副］

предàтелство［中］叛变(行为),变节(行为)：～ към родѝната 背叛祖国 извършвам ～ 背叛 обвинѝвам го в ～ 控告他有叛变罪 накàзвам го за ～ 因叛变而惩处他

предàтелст[ву]ва|м［未］〈罕〉叛变,背叛,变节 **～не**［中］

предàч［阳］,**предàчка**［阴］纺纱工

предàч|ен -*на*［形］纺纱的：～но предприѝтие 纺纱厂 ～ен стàн 纺纱机

предàчница［阴］纺纱厂,纺纱车间

предваканциòн|ен -*на*［形］放假前的,假期前的：～ни днѝ 放假前的日子

предвàр|вам［未］,**предвàря** -*иш*,-*их*［完］赶在…前面(做完);胜过：Трѝбва да ～им развàлянето на врѐмето. 我们要赶在变天之前(做好)。— **се**［被动］：Трѝбва да се ～и пàдането на сланàта. 必须赶在下霜之前(做完)。**～ване**［中］

предвàрд|вам［未］,**предвàрдя** -*иш*,-*их*［完］同 предпàзвам：Едвà го ～их от опасносттà. 我费了很大力气才使他免于危险。— **се**［被动,中态］：Човѐк трѝбва да се ～ва от простỳда. 人必须避免受凉。**～ване**［中］

предварѝтел|ен -*на*［形］❶预先的,事先的,预备的：～на подготòвка 事先的准备 ～но слѐдствие 预审 ～на продàжба (на билѐти)(票的)预售 ～ни мѐрки 预防措施 ❷初步的：по ～ни дàнни 根据初步材料 по ～но съглàсие 根据初步协议 **～но**［副］：Благодарѝ ви ～но. 预先感谢您。

предвàр|ям［未］,**предвàря** -*иш*,-*их*［完］同 предвàрвам — **се**［被动］**～яне**［中］

предвекòв|ен -*на*［形］自古就有的

предвѐсти|е -*я*［中］预兆,先兆

предвѐстни|к -*ци*［阳］,**предвѐстница**［阴］预报者,先驱;征兆,预兆,先声;预报器：Кокѝчето е ～к на пролеттà. 雪花莲是春天的预报者。

предвест|ѝвам［未］,**предвестѝ** -*ѝш*,-*ѝх*［完］预报,预兆,预示,预告,是…的先声：Кокѝчетата ～ѝват ѝдването на пролеттà. 雪花莲预报春天的到来。— **се**［被动］**～ѝване**［中］

предвѐч|ен -*на*［形］❶自古就有的：～ни планинѝ 自古就有的山脉 ❷〈宗〉(指上帝)亘古长存的 **～ност** -*носттà*［阴］

предвечѐр|ен -*на*［形］黄昏的,傍晚的：～ен ветрѐц 傍晚的微风 ～ен здрàч 暮色

предвечѐрие［无复,中］同 навечѐрие（前夕）：в ～то на въстàнието 在起义的前夕

предвещà|вам［未］,**предвещàя** -*еш*,-*х*［完］❶预报,预示,是…的先声：Товà не ～ва нѝщо добрò. 这是不祥之兆。Студѐната зѝма ～ва тòпло лято. 寒冷的冬天预示着炎热的夏天。❷预言：～вам му бъдещето 预卜他的前途 ～вам му успѐх (нещàстие) 预言他将取得成功(遭到不幸) — **се**［被动］**～ване**［中］

предвещàни|е -*я*［中］〈旧〉同 предвещàване

предвещàтел -*ят*,-*я*［阳］,**предвещàтелка**［阴］〈书〉同 предвѐстник

предвещàтел|ен -*на*［形］预示的,预报的：～ен глàс 先声

предвещàя 见 предвещàвам

предвзѐт -*а*［形］(有)成见的;(有)偏见的;偏颇的：～а теòрия 偏颇的理论 **～о**［副］**～ост** -*осттà*［阴］

предвидлѝв -*а*［形］有远见的,有先见之明的;审慎的,防备万一的：～ политѝк 有远见的政治家 ～а политѝка 有远见的

政策 ～а постъпка 审慎的行动 **～о**［副］**～ост** -остта̀［阴］：Лѝпсва му ～ост. 他缺乏远见。

предвѝдя 见 предвѝждам

предвѝж|вам［未］，**предвѝжа** *-иш，-их*［完］❶推进，移动；调动：Войнѝците ～ват оръдията на но̀вата позѝция. 战士们把大炮移到新的阵地。❷〈转〉推动(事情更快地解决、实现)：～вам въпро̀са напрѐд 推动问题的解决 — **се**［反身，被动］**～ване**［中］

предвѝ|ждам［未］，**предвѝдя** *-диш，-дя̀х*，过主形动 *-дя̀л，-дя̀ла，-дѐли*［完］❶预见：Ма̀ркс-лѐнинската на̀ука ни да̀ва възмо̀жност да ～ждаме хо̀да на съби̇̀тията. 马克思列宁主义的科学使我们能够预见事件的进程。～ждам кра̀я 预见到结局 ❷(条约等)规定 ❸考虑到，注意到 — **се**［被动］**～ждане**［中］

предвку̀с|вам［未］，**предвку̀ся** *-иш，-их*［完］预先尝到，预先体会到(某种快乐、享受等)：～вам побѐдата си 预先体会到胜利的愉快 ～вам удоволствието от у̀трешния концѐрт 琢磨明天听音乐会的快乐 — **се**［被动］**～ване**［中］

предводѝтел *-ят，-я*［阳］，**предводѝтелка**［阴］首领；领袖：～ на чѐтата 起义队伍的首领

предводѝтелск|и *-а* предводѝтел 的形容词：～и наклѐнности 领袖欲

предводѝтелство［无复，中］统帅，带领，领导：под ～то на 在…的带领下

предводѝтелст[ву]ва|м［未］〈书〉带领，领导 — **се**［被动］**～не**［中］

предвоѐн|ен *-на*［形］战前的：～ен перио̀д 战前时期 ～но равнѝще на живо̀т 战前的生活水平

предво̀жда|м［未］统帅，带领，领导：～м войскѝ 带领部队 — **се**［被动］**～не**［中］

прѐдговор［阳］前言，序，序言：～ към „Комунистѝчески манифѐст"《共产党宣言》的序言

предго̀ри|е *-я*［中］〈旧〉❶同 предпланина̀ ❷(林木不多的)树林周围(地带)

предгра̀ди|е *-я*［中］(城市的)近郊，郊区：живѐя в едно̀ ～е 住在郊区

преддвѐри|е *-я*［中］门前，门口外边：Ще те ча̀кам в ～ето на о̀перата. 我在歌剧院门前等你。

предѐл［阳］❶界，疆界；界限，限度：Тря̀бва да се поста̀ви ～. 必须划个界限。Напрежѐнието ни бѐ стѝгнало сво̀я ～. 我们紧张极了。довѐждам (дока̀рвам) нѐщо до кра̀йния ～ 使…达到极限 ❷［只复］国度，国土，土地：далѐч от ро̀дните ～и 远离祖国 ◇ **в ～ите на** 在…范围内：В ～ите на склю̀чения до̀говор 在已缔结的条约的范围内

предѐл|ен *-на*［形］❶(作为)边界的，界限的；极限的：～на лѝния 界线 ～на въ̀зраст 不能超过的(最高)年龄 ～на да̀та 最后日期 ～на ско̀рост 最高速度 ～ен сро̀к 最后期限 ❷极端的，极度的，极其的：～на яснота̀ 极其明确

пределя̀вам［只三单］**пределя̀ва ми**［未］，**пределѐе ми** *-я̀ ми*［完］［无人称］〈粗〉不能再(忍受)，没有耐心：Пределя̀ ми да ви слу̀шам глу̀постите. 我不能再听你们胡说八道了。

прѐд|ен *-на*［形］❶前面的：～на врата̀ 前门 ～ен дво̀р 前院 ～на редѝца 前列 ～ни крака̀ на четирино̀го 四足动物的前腿 ❷［加冠词］(指年、月、日等)刚过去的：～ната годѝна 去年 ～ният мѐсец 上月 ～ният дѐн 昨天 ～ната но̀щ 昨晚，昨夜 ❸〈转〉领导的，先进的，先锋的：～ен о̀тред 先进队伍 ❹〈转，民〉著名的，杰出的：～но мя̀сто 突出的地位 ～ни борцѝ 杰出的战士 ❺〈转，民〉有钱的，富有的：Тѐ бя̀ха ～ни хо̀ра в сѐлото. 他们是村里的有钱人。◇ **стоя̀ на ～ен пла̀н** (**～но мя̀сто**) 处于最重要的地位 **Да са жѝви ～ни зъ̀би.**〈口〉幸亏没说。

прѐдене 见 преда̀

предзнаменова̀ни|е *-я*［中］预兆，征兆：добро̀ ～е 吉兆 ло̀шо ～е 不祥之兆，凶兆

предѝ［副］先前，以前：О̀ще ～ съм ти ка̀зал. 我早就告诉你了。Дру̀го бѐше ～，дру̀го е сега̀. 今非昔比。и сега̀，и ～ 不论现在还是过去 То̀й я обѝкна по̀-сѝлно，ко̀лкото ～. 他比过去更爱她了。като̀ ～ 像过去一样 ◇ **по̀-～** 以前，过去：ка̀кто по̀-～ 跟过去一样

предѝ［前］❶(在)…以前(与 след (在…以后)相对)：～ ля̀тото 夏天以前 ～ на̀шата ѐра 公元前 ～ война̀та 战前 ～ 9 септѐмври 9月9日以前(指1944年9月9日以前) ～ Освобождѐнието 解放以前(指1878年以前) ～ зорѝ 黎明前 ～ за̀лез 日落以前 ～ ѝзгрев слъ̀нце 日出前 ～ обя̀д 午饭前，上午 ～ мѐсец 一个月以前 ～ годѝни 几年以前 ～ извѐстно врѐме 前一段时间 ～ мно̀го врѐме 好久以前 ～ ня̀колко днѝ 几天前 ～ ма̀лко (врѐме) 刚才；不久前 Днѐвният рѐд на конгрѐса се обявя̀ва на̀й-ма̀лко два̀ мѐсеца ～ деня̀ на нѐговото свѝкване. 代表大会的日程至少要在代表大会召开前两个月公布。❷〈旧，罕〉同 пред：А цѝганите и цѝганките вървѐли ～ нѐго，свѝрили му и пѐли. 吉卜赛人走在他前面，为他吹奏，唱歌。◇ ～ **врѐме** 过早地：Тя̀ е ～ врѐме остаря̀ла. 她过早地老了。Родѝла ～ врѐме. 她早产了。～ **вся̀чко** 1.首先 2.主要地，多半，通常 ～ **да** 在…以前：～ да разберѐм какво̀ ста̀ва 在我们明白发生什么事情以前 То̀й пѝса，～ да го позна̀ва. 他在认识他以前就写了。～ **това̀** (在此)以前

предѝв|о *-а*［中］〈方〉纺料(如羊毛、棉花等)

предиврѐмен|ен *-на*［形］同 преждеврѐменен：～на смъ̀рт 过早地死亡，早逝 **～но**［副］

предѝдещ *-а*［形］(位于)前面的：～ но̀мер 前一号

предѝдущ *-а*［形］同 предѝдещ

предѝзбор|ен *-на*［形］选举前的：～на агита̀ция 竞选宣传 ～ни днѝ 选举前的日子

предизвѐсти|е *-я*［中］〈书〉(预先的)通知，预报

предизвест|я̀вам［未］，**предизвестя̀** *-ѝш，-ѝх*［完］预先通知(某人)：Кога̀то наблѝжи сро̀кът，ще ви ～я̀. 期限快到时，我会预先通知你们。— **се**［被动］**～я̀ване**［中］

предизвѝкам 见 предизвѝквам

предизвика̀тел *-ят，-я*［阳］❶同 причинѝтел：～и на бо̀лестта 病的起因 ❷同 провока̀тор

предизвика̀тел|ен *-на*［形］❶挑衅(性)的：～ен то̀н 挑衅口气 ～но поведѐние 挑衅行为 ～ен въпро̀с 挑衅性的问题 ❷挑逗的：～ен по̀глед 挑逗的眼色 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

предизвика̀телств|о *-а*［中］❶挑衅行为：Не сѐ подда̀вай на ～а. 不要受人挑动。❷挑逗行为

предизвѝк|вам［未］，**предизвѝкам**［完］❶挑衅；挑拨：～вам със смеха̀ си 以笑挑衅 ❷挑动，挑起，挑逗，引起：～вам война̀ 挑动战争 ～вам сканда̀л 引起吵闹 ～вам смя̀х

引起大笑 ～вам омрàза 挑起仇恨 ～вам го с дýми 用话来挑动他 ～вам го към съревновàние 挑动他参加比赛 — **се**［被动］～**ване**［中］

предикàт［阳］❶〈哲〉谓项,谓词,宾词 ❷〈语法〉谓语

предикатѝв|ен -*на*［形］❶谓项的,谓词的,宾词的 ❷谓语的:～на употрѐба на прилагàтелните 形容词的谓语用法 ～**но**［副］～**ност** -нострà［阴］

предѝмно［副］主要:От наýките му се удàва ～ хѝмията. 在各门科学中,他主要是化学学得好。

предѝмств|о -*а*［中］优越性;优点:Електрѝческото осветлѐние има мнòго ～а. 电力照明有许多优点。Тòй ѝма ～о пред тèбе. 他的地位比你优越。

предѝпл|ям［未］,**предѝпля** -*иш*,-*их*［完］重新叠上,重新弄上皱纹 — **се**［被动］～**яне**［中］

предисловѝ|е -*я*［中］〈旧〉❶同 прѐдговор ❷〈口〉(预先的)解释:Говорѐте по въпрòса без ～я. 请直截了当地谈问题吧。без всѝко ～е 开门见山地

предисторѝч|ен -*на*［形］同 предисторѝчески

предисторѝческ|и -*а*［形］史前的;远古的:～а епòха 史前时代 ～и предàния 远古的传说

предистòрия［无复,阴］史前史;以前的情况:Ѝскам да ви запознàя пъ̀рво с ～та на въпрòса. 我要首先给你们介绍一下问题出现以前的情况。

предѝш|ен -*на*［形］以前的,旧日的:～ни днѝ 往日 ～ни възгледи 从前的观点

предконгрѐс|ен -*на*［形］代表大会前的:～но съревновàние 迎接代表大会的竞赛

предл|àгам［未］,**предлòжа** -*òжиш*,-*òжих*［完］❶提供,给,奉上,拿上来:Предлòжиха му хлѝб и сòл. 他们向他奉上面包和盐(表示热烈欢迎)。Местносттà ～àга удòбна позѝция. 这地点提供了有利的地位。❷(向某人)表示愿意给,问(某人)要不要(愿不愿),提出:～àгам услýгите си 表示愿意提供服务 ～àгам за прòдан 愿出售 Сѐляните ～àгат прѐсни яйцà. 农民出售鲜蛋。Предлòжих дѐсет лѐва, но тòй не сѐ съгласѝ. 我愿意给(付)他 10 列弗,但他未同意。❸提议,建议,提出,约:～àгам тòст за 提议为…干杯 Предлàгам да се приѐме прочѐтената резолюция. 我建议通过宣读的决议。～àгам кандитатýрата на нѝкого 提议某人为候选人 ～àгам го за повишѐние 建议提升他 — **се**［被动］～**àгане**［中］:Тъ̀рсенето е пò-голѐмо от ～àгането. 供不应求。

предлòг[1] -*зи*［阳］〈语法〉前置词,介词

предлòг[2] -*зи*［阳］借口,托词:Откàза да дòйде под ～г, че е заѐт. 他借口忙不来。изпòлзувам нѐщо (бòлест) катò ～г 以某事(病)为借口

предлòжа 见 предлàгам

предложѐни|е -*я*［中］❶建议,提议;提案:конструктѝвно ～е 建设性的建议 прàвя ～е да прекратѝм разѝскванията 建议停止讨论 приѐмам ～е 接受建议;通过提案 ❷求婚:отхвъ̀рлям ～ето му 拒绝他的求婚 ❸报价,发价:Комѝсията разглѐда всѝчки постъ̀пили ～я. 委员会研究了所有送来的报价。

предмàйск|и -*а*［形］五一前的:～о съревновàние 五一竞赛 ～и днѝ 五一节前的日子

предмѐт［阳］❶物件,物品,东西;事物,物体:одушевѐни и неодушевѐни ～и 动物与非动物 ～и от пъ̀рва необходѝмост 必需品 ❷对象;目标;主题;客体:～ на изслѐдване 研究的对象 ～ на разговòра 谈话的主题 ❸(教学)科目,一门(课程):Нѐговият ～ е хѝмия. 他教化学课。Ученѝкът е полýчил слàб по двà ～а. 这学生两门课不及格。учѐбен ～ 学科

предмѐт|ен -*на*［形］❶实物的,具体的:～на предстàва 具体的概念 ❷对象的,题目的,论题的:～ен показàлец в кнѝга 书中的内容索引 ～**но**［副］～**ност** -нострà［阴］

предмòсти|е -*я*［中］〈军〉桥头堡,河边阵地

предмòстов -*а* предмòстие 的形容词:～а крѐпост 桥头堡 ～а бàза (～о укреплѐние) 河边阵地,渡口阵地,桥头堡

предназнач|àвам［未］,**предназначà** -*ѝш*,-*ѝх*［完］预先规定,指定:Тѝя парѝ съм ～ѝл за телевѝзор. 这些钱我预备买电视机用。Товà здàние е ～ѐно за бòлница. 这座楼是预备作医院用的。— **се**［被动］～**àване**［中］

предназначѐние［无复,中］用途,作用;使命:Всѝко колелцѐ в машѝната ѝма свòе ～. 机器中的每个齿轮都有自己的用途。

преднамѐрен -*а*［形］预先考虑好的,预谋的,蓄意的:～а цѐл 预谋的目的 ～**о**［副］:дѐйствувам ～о 故意做(某事) ～**ост** -осттà［阴］:Тýк ѝма ѝвна ～ост. 这里有明显的预谋。

предначертà|вам［未］,**предначертàя** -*еш*,-*х*［完］预定,预先规定,预先确定:～вам му пъ̀тя 给他预先规定道路 — **се**［被动］～**ване**［中］

прѐдни|к[1] -*ци*［阳］(衣、裙等的)前襟

прѐдни|к[2] -*ци*［阳］〈方〉带头人

преднинà［无复,阴］〈口〉❶领先:с 15 секýнди ～ 领先 15 秒 игрàя с ～ 在游戏(赌博)中领先 ❷优先,优势,突出地位 ◇ **взѐмам** ～ 1.领先;走在前面:Едѝн от състезàтелите взѐ ～. 比赛者中有一人领先。2.取得优势,占先 **дàвам** ～ 重视,给予优先照顾,让(他)走在前面:Трѝбва да се дадѐ ～ на нàшата младѐж. 必须重视我国的青年。

прѐдница［阴］❶(某物的)前部;四轮车的前部(包括一对前轮):～ на лòдката 小船的前部 ❷四足动物的前身 ❸同 прѐдник[1]

предноезѝч|ен -*на*［形］〈语法〉(指音)前舌的

предòбед［阳］上午:Днѐс цѐлия ～ бѝх заѐт. 今天我整个上午都有事。Тòя ～ свъ̀ршихме мнòго рàбота. 今天上午我们干了许多事。

предòбед|ен -*на*［形］上午的:～на разхòдка 上午的散步 ～ни занимàния 上午的课

прѐдоб|ър -*ра*［形］特别好的;特别善良的:Снахà ѝ е добрà, та ～ра. 她的儿媳妇很好,太好了。

прѐдовол|ен -*на*［形］格外满意的:Всѝчки остàнахме ～ни. 我们都非常满意。

прѐдоволно［副］过多地:Ѝма хранà ～. 食品太多了。

прѐдоктомврийск|и -*а*［形］(俄国)十月革命前的

предопределѐн -*а*［形］预先决定的,预定的,注定的

предопределѐние［无复,中］(对信神者和迷信者而言)上天注定,命中注定

предопредѐл|ям［未］,**предопределѝ** -*ѝш*,-*ѝх*［完］预先决定,预定;注定:Побѐдата ～ѝ пò-сѐтнешната им съдбà. 胜利预先决定了他们后来的命运。— **се**［被动］～**яне**［中］

предосвободѝтел|ен -*на*［形］解放(指保加利亚 1878 年的解放)前的:～на епòха 解放前的时代

предостàв|ям［未］,**предостàвя** -*иш*,-*их*［完］给,赋予,授

予;供给使用;提供：～ям му пра̀вото той да реши̇ 给他决定的权利 Това̀ ～яме на ва̀с. 我们把这件东西交给你们使用。Прави̇телството ～и воѐнноморската ба̀за на съю̀зниците. 政府把海军基地提供给盟国使用。— се［反身,被动］：～ям се на съдба̀та си 听天由命 ～яне［中］

прѐдостатъч|ен -*на*［形］过多的,绰绰有余的：Храна̀та ни е ～на. 我们的食物绰绰有余。～**но**［副］

предотврати̇м -*а*［形］可以防止的：Опасността̀ е мъ̀чно ～а. 危险是难于防止的。

предотврат|я̀вам［未］, **предотвратя̀** -*и̇ш*, -*и̇х*［完］(预先)防止：～я̀вам опа̀сност 防止发生危险 ～я̀вам зло̀ 防止灾祸 Новопосадѐните го̀рски и̇вици ～я̀ват бъ̀рзото отти̇чане на дъждо̀вната вода̀. 新种上的林带可以防止雨水迅速流失。— се［被动］～**я̀ване**［中］

предотчѐт|ен -*на*［形］总结前的

предохрани̇тел|ен -*на*［形］预防的,保险的,安全的：～ни мѐрки 预防措施 ～**ност** -ността̀［阴］

предохран|я̀вам［未］, **предохраня̀** -*и̇ш*, -*и̇х*［完］〈书〉同 предпа̀звам — се［被动］～**я̀ване**［中］

предпа̀з|вам［未］, **предпа̀зя** -*иш*, -*их*［完］❶预防,防备：Предпа̀звай детѐто да не па̀дне. 防备孩子摔倒。～вам ня̀кого от беда̀ 使某人免遭不幸 ❷保护：Кожу̀хът ме ～ва от студа̀. 皮衣使我不挨冻。— се［反身,被动］：～вам се от нѐго 提防他 ～**ване**［中］

предпа̀з|ен -*на*［形］预防的：～ни мѐрки 预防措施

предпази̇тел -*ят*, -*я*［阳］❶(枪等的)保险 ❷(机器、电气设备等的)保险器,保险装置,安全装置,保险丝,安全阀：～ на електри̇ческа инстала̀ция 电气设备的保险丝

предпази̇тел|ен -*на*［形］保险的,安全的;预防的：～ни мѐрки 安全措施 ～на кла̀па 安全阀

предпазли̇в -*а*［形］谨慎的,小心的;细心的;谨小慎微的;胆小怕事的：～ шофьо̀р 谨慎的司机 ～о движѐние 小心的动作 Като̀ рабо̀тиш с взри̇вове, бъди̇ ～. 搞爆炸时要细心。～ по̀глед 怯懦的目光 ～**о**［副］～**ост** -остта̀［阴］：проявя̀вам ～ост 表现谨慎 с голя̀ма ～ост 十分小心地

предпа̀зя 见 предпа̀звам

предписа̀ни|е -*я*［中］❶(书面的)指示,命令,规定：Полу̀чих ～е да оста̀на. 我得到让我留下的指示。～я на противопожа̀рната слу̀жба 消防队的规定 ❷医生的指示,吩咐：слѐдвам ～ята на лѐкаря 遵医嘱 По ～е на лѐкаря па̀зя ста̀ята. 我按照医生的吩咐不出屋见风。

предпи̇|свам［未］, **предпи̇ша** -*шеш*, -*сах*［完］❶发(书面)命令,指示：Предпи̇саха ми да преда̀м длъжността̀ и веднѐга да зами̇на. 命令我移交职务并立即出发。❷(医生)处方,开(药),指示,吩咐：Предпи̇саха ми почи̇вка и диѐта. 医生让我休息,吃病号饭。Лѐкарят му ～са хини̇н. 医生给他开了奎宁。— се［被动］～**сване**［中］

предпла̀дне［中］同 предо̀бед：ля̀тно ～ 夏天的上午

предпланин|а̀［阴］山前地带：Сѐлото е разполо̀жено в ～и̇те на Срѐдна гора̀. 村庄坐落在中部山脉的山前地带。

предпла̀та［阴］预支;预付;预支款;预付款：И̇скат на̀ем в ～ за три̇ мѐсеца. 他们要求预付三个月的租金。То̀й им пои̇ска обича̀йната ～ на на̀ема за и̇дния мѐсец. 他要他们按惯例预付下个月的租金。Да̀дох му сто̀ лѐва ～. 我给了他 100 列弗的预付费。

предпла̀|щам［未］, **предплатя̀** -*ти̇ш*, -*ти̇х*［完］预付,预交：～щам поръ̀чката 先付加工费 ～щам абонамѐнт 预付订(阅)费 ～щам полови̇ната на̀ем 预付一半租金 — се［被动］～**щане**［中］

предплу̀жни|к -*ци*［阳］〈专〉(犁)铧：На̀й-ма̀лката дълбочина̀ при о̀ран с ～к е 20 см. 用铧犁地的最小深度是 20 厘米。дълбо̀ка о̀ран с плу̀г и ～к 用犁和铧进行的深耕

предполага̀ем -*а*［形］可能是的,可能有的;拟议中的,假想的：～а причи̇на 可能的原因 ～ замѐстник 拟议中的替手

предпола̀|гам［未］, **предполо̀жа** -*о̀жиш*, -*о̀жих*［完］❶设想;推测：Ко̀й би̇ ～о̀жил това̀? 谁会想到是这样? ～а̀гам на̀й-ло̀шото 设想最坏的情况 Предпола̀гам, че у̀тре ще тръ̀гне. 我推测他明天出发。❷〈书〉［只三］要求,必须有,必须以…为前提：Успѐхът ～а̀га упори̇т тру̀д. 想成功就要下苦功夫。— се［无人称］：Живо̀т на лу̀ната не сѐ ～а̀га. 月球上不可能有生命。～**а̀гане**［中］

предположѐни|е -*я*［中］推测,假定,假设：Това̀ е са̀мо ～е. 这只是推测。Изка̀заха се разли̇чни ～я. 说出了各种假设。

предпослѐд|ен -*на*［形］最后(最近)一次之前的一次的,倒数第二的：Ще сля̀за на ～ната спи̇рка. 我要在倒数第二站下车。

предпоста̀вк|а［阴］〈书〉❶先决条件：～а за успѐха 成功的先决条件 създа̀вам ～и за нѐщо 为某事创造先决条件 ❷出发点,前提：изхо̀ждам от непра̀вилни ～и 从不正确的前提出发

предпото̀п|ен -*на*［形］同 допото̀пен (太古的;陈腐的)：～но живо̀тно 太古的动物

предпоч|и̇там［未］, **предпочета̀** -*етѐш*, -*ѐтох*, -*ѐте*, 过主形动 -*ѐл*［完］认为…比…好,认为…比较好;比较喜欢;认为与其…不如;宁愿：～и̇там зи̇ма пред горѐщо ля̀то 认为冬天比炎热的夏天好 Какво̀ ～и̇тате? 您喜欢什么? Предпочи̇там да умра̀, отко̀лкото да живѐя така̀. 与其这样活着,还不如死了好。～и̇там вси̇чко дру̀го са̀мо нѐ това̀ 认为别的一切都可以,就是这个不行 ～и̇там една̀ лю̀та чорба̀ от вси̇чки европѐйски го̀зби 宁愿要一碗辣汤而不要任何欧洲菜 То̀й ～и̇та да мълчи̇, вмѐсто да лъ̀же. 他宁愿沉默,也不肯说谎。— се［被动］～**и̇тане**［中］

предпочита̀ни|е -*я*［中］偏重,特别优待：Мла̀дите вѐче и̇мат ～е пред ста̀рите. 年轻人已经比老年人受到重视。да̀вам ～е на нѐщо 宁愿要;偏重,予以特别优待,照顾

предпочити̇тел|ен -*на*［形］〈书,旧〉(比较起来)所希望的,所喜欢的,最受欢迎的：То̀я ми̇г кра̀жбата му се видя̀ ～на! 这一瞬间他认为偷是最好的办法!

предпра̀зничн|ен -*на*［形］节日前的：～но настроѐние 节前的心情 ～но оживлѐние 节前的热闹气氛

предпрѐжда［阴］〈专〉棉条,毛条(用来纺成棉纱或毛线的条状棉花或羊毛)

предприѐ|мам［未］, **предприѐма** -*меш*, -*х*, 过被形动 -*т*［完］❶采取,开始进行,从事;发动：～мам стъ̀пки 采取步骤 ～мам настъплѐние 发动进攻 ～мам пъту̀ване 开始旅行 ❷〈旧〉(私人)承包,承建：～мам построй̀ката на мо̀ста 承建桥梁 — се［被动］：Вто̀ра ата̀ка не сѐ ～. 没有发动第二次进攻。～**мане**［中］

предприема̀ч［阳］(私人)企业家;承包者：～ на доста̀вката на брашно̀то 承包供应面粉的人

предприема̀ческ|и -*а* предприема̀ч 的形容词：на ～и нача̀ла

根据承包的原则

предприемчѝв -*а* [形] 有进取心的,有事业心的;精明强干的: ~ дух 进取精神 ~ човѐк 有进取心的人,强人 **~ост** -осттà [阴]

предприя̀ти|е -*я* [中] ❶企业: държàвно ~е 国营企业 мѝнно ~е 采矿企业 национализѝране на чàстните ~я 私人企业的国有化 ❷〈旧〉事,事情,事业: смѐло ~е 大胆的事业 ❸(私人的)承建项目,承包项目(如建桥、修路、供应商品、开发林矿等)

предпролèт|ен -*на* [形] 春天到来之前的,冬末春初的: ~но слъ̀нце 初春的太阳

предразпол|àгам [未], **предразполо̀жа** -*о̀жиш*, -*о̀жих* [完] ❶使人有兴致,使人愿意,使有…心情(意愿): Самò̀то врѐме ~àга към отпу̀снатост. 天气本身就使人打不起精神。Предразполо̀жихме стàреца да ни разкàже нѐщо за младинѝте си. 我们说动了老人给我们讲讲他年轻时候的事情。❷争取过来: С тѝя подàръци ще го ~о̀жим в нàша по̀лза. 我们用这些礼物将把他争取过来。— **се** [反身,被动] **~àгане** [中]

предразполо̀жен -*а* ❶ предразполо̀жа 的过被形动 ❷[用作形]有…倾向的,有…趋势的;有…素质的;容易患上(某种病)的;容易染上(某种习惯)的: То̀й е ~ към туберкуло̀за. 他易患结核病。~ към пиянство 容易染上酗酒恶习的

предразположѐни|е -*я* [中] ❶志趣,志向;禀赋;素质;素因: ~е към туберкуло̀за 结核病的素因 ~е към пиянство 容易染酒癖 ѝмам ~е към напълнявàне 容易发胖 ❷好感: Тѐ почу̀вствуваха осо̀бено ~е едѝн към дру̀г. 他们觉得互相之间有特殊的好感。

предразполо̀женост -*тà* [无复,阴] 同 предразположѐние

предразсъ̀дъ|к -*ци* [阳] 偏见,成见: отърсвам се от ~ците 摆脱成见 буржоàзен ~к 资产阶级偏见 жѐртва на ~ците 成见的牺牲者 ѝмам ~ци към (по отношѐние на) нѐщо 对某事有成见 без ~ци съм 没有成见

предреволюцио̀нн|ен -*на* [形] 革命前的: ~ен период 革命前的时期

предрезн|я̀вам [未], **предрезнѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] ❶(声音)变得沙哑 ❷声音沙哑

предрекà 见 предрѝчам

предр|ѐмвам 和 **предря̀мвам** [只三单], **предря̀мва ми се** 和 **предрѐмва ми се** [未], **предрѐме ми се** -*я̀ма ми се* [完] 不再困,不想睡,困劲过去

предрещ|àвам [未], **предрешà** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 预先解决,预先决定;预先注定: Бо̀йният дух на войскàта ~ѝ ѝзхода на побѐдата. 部队的斗志预先决定了胜负。Съдбàта му е ~ѐна. 他的命运已经注定了。— **се** [被动] **~àване** [中]

предрѐш|вам се [未], **предрѐша се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 乔装: Предрѐшил се като̀ монàх. 他乔装成一个修道士。~вам се на съ̀щ сѐлянин 乔装成一个真正的农民 **~ване** [中]

предрѐшен -*а* [形] 换了装的,乔装的

предрешѐние [无复,中] 同 предрешàване

предр|ѝчам [未], **предрекà** -*ечѐш*, -*ѐкох*, -*ѐче*, 过主形动 -*ѐкъл*, -*ѐкла* [完] 预言: Предрѝчам ти голя̀м успѐх. 我预言你将取得巨大的成功。— **се** [被动] **~ѝчане** [中]

предрънк|вам [未], **предрънкам** [完]〈罕〉(金属器皿等)丁当响一会儿 **~ване** [中]

предрънч|вам [未], **предрънчà** -*ѝш*, -*àх* [完]〈罕〉同 предрънквам **~ване** [中]

предря̀мва ми се 见 предрѐмвам

предря̀мвам 见 предрѐмвам

председàтел -*ят*, -*я* [阳], **председàтелка** [阴] 主席,主任: ~ на събрàнието 大会主席 ~ на Държàвния съвѐт на Китàйската нарòдна репу̀блика 中华人民共和国国务院总理 ~ на Централния комитѐт 中央委员会主席 ~ на Министѐрския съвѐт 部长会议主席,总理 избѝрам го за ~ 选他为主席

председàтелск|и -*а* председàтел 的形容词: ~и пост 主席的职位

председàтелство [无复,中] ❶履行主席职务,主持: под ~то на ня̀кого 在某人的主持下,由某人担任主席的 ❷主席职务,主席职位 ❸〈书〉[集] 主席和全体副主席: от ѝмето на ~то 代表主席和全体副主席

председàтелст[ву]ва|м [未] 执行主席职务,当主席: ~м конгрѐс 当大会主席 — **се** [被动] **~не** [中]

предсейтбен -*а* [形] 播种前的: ~а о̀ран 播种前的耕作 ~и днѝ 播种前的日子

предскàжа 见 предскàзвам

предсказàни|е -*я* [中] 预言: ~е за врѐмето 天气预报

предсказàтел -*ят*, -*я* [阳], **предсказàтелка** [阴] 预言者,预报者

предсказàтелств|о -*а* [中] 同 предсказàние

предскà|звам [未], **предскàжа** -*жеш*, -*зах* [完] 预言,预报: ~звам врѐмето 预报天气 ~звам бъ̀дещето 预言前途 — **се** [被动] **~зване** [中]

предсказвàч [阳], **предсказвàчка** [阴] 预言者,预报者

предску̀тни|к -*ци* [阳]〈方〉同 престѝлка

предсмъ̀рт|ен -*на* [形] 临死的,死前的: ~на агòния 垂死的挣扎 ~но желàние 遗愿,遗嘱 ~ен чàс 弥留之际 **~но** [副]

предсро̀ч|ен -*на* [形] 提前的,在规定期限之前的: ~но изпълнѐние на петгодѝшния плàн 提前完成五年计划 **~но** [副]: Завъ̀ршихме орантà ~но. 我们提前耕完了地。

представ|а [阴] ❶心象,表象;想象: зрѝтелна ~а 视觉表象 асоциàция на ~ите 联想 Нѝе се вълну̀ваме от ~ата за стàрите нарòдни трапѐзи. 我们想起那古老的民间宴请的情景就激动。❷概念;认识,知识: консерватѝвни ~и 保守的认识 Нѝе сме загу̀били ~а за врѐмето. 我们已经失去了时间概念。То̀й ня̀ма нѝкаква ~а за товà. 他对此毫无概念。Ѝмам ~а за товà! 我知道是怎么回事!

представѝтел -*ят*, -*я* [阳], **представѝтелка** [阴] ❶代表: ~ на младежтà 青年的代表 дипломатѝчески ~ 外交代表 търго̀вски ~ 商务代表 ❷代表人物,代表: ~ на реалѝзма 现实主义的代表人物 ❸代表物,有代表性的东西;样本,标本: Слàвеят е ~ на пѐйните птѝци. 夜莺是鸣禽的代表。◇ **нарòден ~** (保加利亚国民议会的)人民代表,议员

представѝтел|ен -*на* [形] ❶外表庄严的,堂堂的: ~ен мъж 仪表堂堂的男子 ~но облекло̀ 庄严大方的服装 ~на осàнка 堂堂的仪表 ❷代表的: ~ен отбо̀р по фу̀тбол 足球代表队 ~ен хо̀р (代表某单位的)合唱团 ❸由代表组成的,代表制的,代议制的: ~ни о̀ргани 代表机关 ~на систѐма 代表制,代议制 ~ен харàктер 代表性 **~ност** -носттà [阴]

представѝтелск|и -*а* представѝтел 的形容词: ~и мандàт 代表任期

представителств|о -*а* [中] ❶ [只单] 代表职责,代表资格;履行代表职责 ❷代表机关: търговско ~о 商务代表处

представка [阴]〈语法〉前缀

представлѐни|е -*я* [中] ❶(话剧、歌剧等的)演出: давам ~е 上演 ред на ~ята 演出次序 ❷〈旧〉同 представа

представля̀ва|м [未] 同 представя̀вам²③解: Приятелската среща ~ нов, ценен принос за по-нататъшното развитие на широкото сътрудничество между двете страни. 友好的会见是对进一步发展两国广泛合作的一个新的、宝贵的贡献。

представ|я̀вам¹ [未], **представя** -*иш*, -*их* [完]〈旧〉同 представям¹ — **се** [反身] **~я̀ване** [中]

представ|я̀вам² [未], **представя** -*иш*, -*их* [完] ❶〈旧〉演出 ❷有…的样子,像: Черните му вежди ~я̀вали правилен полукръг. 他的黑眉毛像一个规则的半圆。Той ~я̀ваше дядо Мраз. 他像个严寒老人(圣诞老人)。❸构成,是,成为: Тази задача не ~я̀ва за мен никаква трудност. 这个任务对我毫不困难。❹拿出来(叫人看),摆出;表现,塑造(形象);描绘: Художникът ни ~я̀ва сцени из фабричния живот, из полетата, горите, пристанищата. 美术家给我们描绘了工厂生活、田野、森林、港口的场面。— **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]

представ|я̀вам си [未], **представя си** -*иш си*, -*их си* [完] [中态]〈旧〉同 представям си

представ|ям¹ [未], **представя** -*иш*, -*их* [完] ❶代表,当代表: Делегацията ~я нашето правителство. 代表团代表我国政府。❷是,乃是,系;具有: Какво ~я вашата организация? 你们的组织是干什么的? Тоя човек нищо не ~я от себе си. 他什么人物都不是。— **се** [反身,被动] **~яне** [中]

представ|ям² [未], **представя** -*иш*, -*их* [完] ❶提出,提交;呈报;呈验;拿出来(叫人看): ~ям документи 提交(呈验)证件 ~ям гаранция 提交保证书 ~ям снимка 出示像片 ❷把…介绍给: Да ви ~я нашия гост. 让我向你们介绍我们的客人。❸呈请(奖励、提升、免职、审议);推荐: ~ям нещо за преглед (одобрение) 呈请审议(同意)某事 ~ям го за повишение (награда) 推荐提升(嘉奖)他 Той е ~ен за повишение. 有人推荐提升他。❹演出: Довечера ще ~ят „Лебедово езеро". 今晚演出《天鹅湖》。❺拿出来,指出;描绘,塑造;表现;描述: Те ми ~иха положението. 他们向我描述了情况。~ям нещо в розови (ярки) багри 把某事说得很乐观 ~ям работата за невинна 把事情说成是无恶意的 ❻有…的样子;像: Самата Средна гора в по-голямата си част ~яше една дълга и неравна могила. 中部山脉本身的大部分像一长条起伏的丘陵。❼构成,是,成为: Това не ~я трудност за мене. 这对我说来不是困难。Какво ~я той от себе си? 他是什么人物? Той не ~я нищо особено. 他没有什么特别。— **се** [被动,中态]: Утре ще се ~яме на новия директор. 明天我们见新经理。Той желаеше да ви се ~и. 他希望同您认识。**~яне** [中]

представ|ям се [未], **представя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态]〈旧〉去见上帝,死: И светият старец се ~и в същия онзи ден. 虔诚的老人也在同一天死去。**~яне** [中]

представ|ям си [未], **представя си** -*иш си*, -*их си* [完] [中态] 想象: Представям си как ще се зарадват у дома. 我在想象他们在家里该多么高兴。Можеш да си ~иш колко бях изненадан. 你可以想象我是多么吃惊。**~яне** [中]

предсто̀|ен -*йна* [形] 面临的,行将到来的,当前的

предсто|я̀ -*иш*, -*я̀х* [未,只三] 摆在面前,面临;当前要: Предстои ми дълъг път. 我面前有一条漫长的道路。Предстоят важни задачи. 当前需要完成重要的任务。Предстоят ми тежки изпитания. 我面临严峻的考验。

предстоящ -*а* [形] 同 предстоен: Започна подготовката за ~ия сезон. 开始为行将到来的季节做准备。~и избори 当前的选举 ~а среща 即将举行的会见 ~и събития 即将发生的事件

предтѐча -*та* [阳]〈古〉先驱;前奏,先声: ~ на пролетта 报春者

предубедѐн -*а* [形] 有成见的: ~ съм към него 对他有成见 ~ критик 有成见的批评者 ~о мнение 成见 ~о схващане 有成见的看法 **~ост** -*остта* [阴]

предубеждѐни|е -*я* [中] 成见: имам ~е към него 对他有成见 от ~е 出于成见 отнасям се към него с ~е 对他有成见 посрещам го без (каквото и да било) ~е 对他(毫)无成见

предуведом|я̀вам [未], **предуведомя** -*иш*, -*их* [完]〈书〉预先通知,预先告知: Той бе ~ен за това. 有人已把此事预先告诉他了。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

предуга̀|ждам [未], **предугадя** -*диш*, -*дих* [完] 预料到,预测到,事先猜到: Не можех да ~дя това. 我事先未能料到这一点。— **се** [被动] **~ждане** [中]

преду̀м|вам [未], **предумам** [完] ❶说服,劝: ~вам го за нещо 劝他做某事 опитвам се да го ~ам да се съгласи на нещо 试图说服他同意某事 ❷〈民〉说…的坏话 — **се** [被动,中态] **~ване** [中]

предумис|ъл -*ли* [阳] 预谋,蓄意: извършвам нещо с ~ъл 预谋做某事

предумишлен -*а* [形] 预谋的,蓄意的: ~а постъпка 预谋的行为 ~о убийство 谋杀 **~о** [副] **~ост** -*остта* [阴]

преду̀мк|а [常复,阴] 劝说: Техните ~и мене ми не влизат в работа. 他们的劝说对我没用。

преду̀мник -*ци* [阳], **предумница** [阴]〈方〉(男方派出的)媒人,劝婚人

предупредител|ен -*на* [形] 预防(性)的;预告的,警告的: ~ен знак 警告信号 ~ни думи 警告 ~ен сигнал (预防)警报,警告信号 **~но** [副] **~ност** -*ността* [阴]

предупре|жда̀вам [未], **предупредя̀** -*диш*, -*дих* [完] ❶预先通告,预告;警告: ~ждавам го за нещо 预先通告他某事 Трябваше да ме ~диш, че ще закъснееш. 你该事先告诉我你要晚来。Вие трябва да я ~дите да напусне стаята. 你们应警告她离开房间。❷〈口〉提醒(注意): Предупреждавам те да мълчиш! 我提醒你别开口! ❸〈书〉预防: ~ждавам удара 预防打击 — **се** [被动] **~ждаване** [中]

предупреждѐни|е -*я* [中] ❶预先通知,预报;警告: Дойде без ~е. 他事先未通告就来了。не се вслушвам в никакви ~я 不听任何警告 ❷警告(处分): наказвам го с ~е 给他以警告处分 правя ти последно ~е за отсъствията 因屡次缺席给你最后警告

предурѐчен -*а* [形]〈诗〉预先决定的;注定的: ~ ден 预定的日子

предусѐ|щам [未], **предусетя** -*тиш*, -*тих* [完] 预先感到;预先尝到: ~щам радостта на успеха 预先尝到成功的快乐 Тя от по-рано още ~щаше, че сега нещо ще стане. 她老早就预感到现在要出事。— **се** [被动] **~щане** [中]

предутрен -*а* [形]〈罕〉同 предутринен：～ час 黎明的时刻

предутрин -*та* 和 **предутрина** [无复,阴] 破晓,黎明：Тръгнахме в росна лятна ～. 我们在夏天露珠未干的黎明时出发了。

предутрин|ен -*на* [形] 黎明的,破晓的：～ен хлад 黎明的凉爽

предучилищ|ен -*на* [形] 学前的：～на възраст 学前年龄,学前期,幼儿期 ～но възпитание 学前教育

предход|ен -*на* [形] (这)以前的,上次的;上面的,上述的：～но изречение 上一句 ～на страница 上一页 ～ният член на закона 法律的上一条

предходни|к -*ци* [阳], **предходница** [阴]〈书〉先驱者,前辈;前任

предхожда|м [未] 发生在…之前;走在…之前：Чуваше се зловещ шум, какъвто ～ бурята. 听到了暴风雨前的不祥的声音。— **се** [被动]

предхристиянск|и -*а* [形] 基督教以前的：～и времена 基督教以前的时期

предци [复,无单,阳]〈书〉同 прадеди

предчувстви|е -*я* [中] 预感：в ～е на щастието 在幸福的预感中 смътно ～е 模糊的预感 Някакво ～е ми казваше, че... 某种预感告诉我…

предчувст[ву]ва|м [未] 预感(到)：～м смъртта си 预感到自己的死亡 Те смътно ～ха, че има нещо да стане. 他们模糊地预感到要出事。— **се** [被动] ～**не** [中]

предшественi|к -*ци* [阳], **предшественица** [阴]〈旧〉同 предходник

предшест[ву]ва|м [未] 同 предхождам — **се** [被动] ～**не** [中]

предшест[ву]ващ -*а* [形] 同 предходен

предъв|квам [未], **предъвча** -*чеш*, -*ках* [完] ❶反复咀嚼：～квам с мъка късчето месо 费劲地反复咀嚼那小块肉 ❷〈转,口〉反复说(已经说过的话)：～квам все стари работи 老说一些旧事 Стига си ～квал! 不要再重复了！— **се** [被动] ～**кване** [中]

предълъ|г -*га* [形] 过分长的：～ги фрази 过长的句子

предявител -*ят*, -*я* [阳], **предявителка** [阴]〈书〉提出人;(某种证件的)持有人：～ на облигации 债券持有人

предяв|явам [未], **предявя** -*иш*, -*их* [完]〈书〉❶提出,提起：～явам искания 提出要求 ～явам правата си върху нещо 提出对某事的权利 ～явам граждански иск 提起民事诉讼 ❷出示,交验：～явам полици и документи 交验票据和证件 — **се** [被动] ～**яване** [中]

пред|янка -*енки* [阴]〈民〉纺纱晚会(一种民间晚会,姑娘和年轻妇女一边纺纱,一边又说又唱)

прежадн|явам [未], **прежаднея** -*еш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* [完] ❶非常口渴 ❷不再口渴 ～**яване** [中]

прежал|вам [未], **прежаля** -*иш*, -*их* [完] ❶不再怜惜;不再难过;舍得：Не мога да го ～я. 我舍不得他。Той ～и изгубените пари. 他不再为丢失的钱难过了。❷〈民〉牺牲：Въстаникът ～и къщата си и сам я запали. 起义者牺牲了自己的房子,亲自把它烧了。— **се** [被动,中态]：Един трябва да се ～и за всички! 一个人要为大家牺牲！Прежалих се и скочих във водата. 我豁出去了,一下子跳进水里。～**ване** [中]

прежар|ям [未], **прежаря** -*иш*, -*их* [完]〈罕〉同 прежурям

прежда [阴] 纱,线：вълнена ～ 毛线 памучна ～ 棉纱

преждевремен|ен -*на* [形] 过早的,太早的：～но раждане 早产 ～на смърт 过早的死亡 ～**но** [副] ～**ност** -*ността* [阴]

преждеговорив ш -*а* [形]〈旧〉在此以前说过话的,前面发过言的：Преждеговорившите се изказаха по тоя въпрос. 前面发过言的人已经谈过这一问题。

преждил|о -*а* [中]〈粗〉❶(皮带等的)扣环,带扣 ❷(口袋等的)扣带

прежд|ен -*на* [形]〈书〉同 предишен：спомени от ～ни дни 旧日的回忆

прежен|вам [未], **преженя** -*иш*, -*их* [完]〈民〉比(兄或姐)先结婚：Малката сестра ще ～и голямата. 妹妹将比姐姐先结婚。— **се** [被动] ～**ване** [中]

преживелиц|а [阴] ❶感受,心境,心情;经历：весели и тъжни ～и 喜悦的和悲伤的心情 разказвам ～ите си 谈自己的感受 детска ～а 童年的感受 ❷同 отживелица (残余)：Да изкореняваме гнилите капиталистически ～и и навици. 根除腐朽的资本主义残余和陋习。

прежив|ен -*на* [形] 反刍的：～ни животни 反刍动物

прежив|явам [未], **преживея** -*еш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели*, 过被形动 -*ян*, -*яна*, -*ени* [完] ❶经历,体验：～явам много опасности 经历多次危险 ～явам война (мизерия, глад) 经历战争(贫困、饥饿) ❷经受,感受,有…的心境,怀着…的心情：～явам възторг 怀着非常兴奋的心情 ～явам радост 感到喜悦 ❸承受,忍受：～явам нещастието си 承受不幸 Не мога да ～ея този срам. 我不能忍受这种耻辱。❹生活,过活：～явам криво-ляво 马马虎虎地生活 ～явам с тях 同他们一起生活 ❺活得比…长久：Стар е, но може да ～ее всички ни. 他虽老,但能活得比我们都长久。❻生活,存在,居住(一段时间)：Преживях там около месец. 我在那里住了大约一个月。❼度过,经历(一个发展阶段)：Някои писатели са ～ели особен развой в творчеството си. 某些作家在自己的创作中经历了一个特殊的发展阶段。— **се** [被动] ～**яване** [中]：лични ～явания 个人的经历

преживя|м [未] ❶反刍：Волът лежеше и ～ше. 牛卧在那里反刍着。❷〈转,口〉重复：От две години все едно и също ～ш. 两年来你一直重复着老一套。～**не** [中]

прежил|вам [未], **прежиля** -*иш*, -*их* [完] (绳、线等)勒得很紧,勒痛：Не стягай, че ми ～и пръста. 别拉紧,勒我手指了。Раницата ми ～ва раменете. 背包勒我肩膀。— **се** [被动] ～**ване** [中]

прежил|ям [未], **прежиля** -*иш*, -*их* [完] 同 прежилвам — **се** [被动]

прежка [阴]〈方〉(皮带)扣环

прежул|вам [未], **прежуля** -*иш*, -*их* [完] ❶磨痛,磨伤;擦痛,擦伤：Обувката ми ～и крака. 鞋把我的脚磨伤了。❷磨得过多,擦得过分：Прежулих дъските. 我把地板擦得过分了。— **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

прежул|ям [未], **прежуля** -*иш*, -*их* [完] 同 прежулвам — **се** [反身,被动] ～**яне** [中]

прежур|ям [未], **прежуря** -*иш*, -*их* [完] ❶(太阳)烤晒：Юнското слънце ～я, жега навсякъде и нашир. 6月的烈日烤晒着,到处是热烘烘的。❷〈口〉烤糊,烧焦：Заплеснах се и ～их баницата. 我心不在焉,把起酥烤糊了。～**яне** [中]

прежъдн|я̀вам [未], **прежъднѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完]〈方〉同 прежаднявам ～**я̀ване** [中]

прежълт|я̀вам [未], **прежълтѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完] (人)面色发黄,变得苍白: ～я̀вам от стра̀х 吓得面色苍白 ～**я̀ване** [中]

прежън|вам [未], **прежъна** *-еш*, *-ах* [完]〈民〉❶(越出田界)收割(别人的庄稼): Прежънали са ми двѐ пѐди от ни̇̀вата. 他们割了我两拃地的庄稼。❷收割完: Днѐска ～ваме, та довѐчера ще изядѐм и петѐла. 今天我们收割完,晚上连大公鸡也吃掉。

през [前] ❶穿过,通过: През завѐсата прони̇̀ква сла̀ба виделина̀. 微光穿过窗帘照了进来。През вода̀та се ви̇̀ждаха всѝчки ка̀мъчета на дъ̀ното на ви̇̀ра. 透过水看到潭底的所有小石子。～ ду̀пките 穿过洞 премина̀вам ～ тълпа̀та 穿过人群 ❷横穿,越过: ～ река̀та 越过河流 ～ Балка̀на 穿过巴尔干山 ～ двора̀ 穿过院子 ～ лива̀дата 穿过草地 Реки̇̀чката течѐ ～ сѐлото. 小河流过村庄。Преми̇̀нах ～ стра̀шни мъ̀ки и страда̀ния. 我经过了重重苦难。❸沿着,顺着: Ми̇̀нах ～ на̀й-прѐкия пъ̀т. 我顺着最近的路过去。❹在…上空: Врабчѐтата прехвръ̀кваха ～ глава̀та му. 麻雀在他头上飞来飞去。Пресѐгнах ～ плета̀ да си откъ̀сна черѐши. 我隔着篱笆伸手去摘樱桃。❺在…上面: прегръ̀щам го ～ ра̀мо 搂住他的肩膀 Всѝчки бя̀ха с пу̀шки, с на̀низи патро̀ни ～ гърди̇̀. 个个手握着枪,胸前挎着一排排子弹。❻在…那边: Къ̀щата им бѐше ～ у̀лицата. 他们的家在街那边。отта̀тък ～ река̀та 在河那边 ❼隔;每隔: Тѐ бя̀ха ～ една̀ къ̀ща съсѐди. 他们是隔一家的邻居。～ два̀ ча̀са 隔两小时 ～ сѐдмица 隔一周 ～ една̀ у̀лица 隔一条街 Всѐки си и̇̀два ～ годи̇̀на ～ двѐ да ви̇̀ди къ̀щата си. 每个人都每隔一两年来看看他自己的房子。～ дѐн ～ два̀ 每隔一两天 ❽在…期间,在…中: Дъждъ̀т валя̀ и ～ нощта̀, и на дру̀гия дѐн. 夜里和第二天都下了雨。～ 1944 годи̇̀на (在)1944年 ～ деня̀ 白天 ～ живо̀та му 在他一生中 ～ пъ̀рвите годи̇̀ни 最初几年 ❾在…同时: И тя̀ тръ̀гна напрѐд ～ дъжда̀ и лапа̀вицата. 她也在风雪中出发了。Тя̀ се усми̇̀хна ～ сълзи̇̀. 她流着泪笑了。❿(打)在…上: у̀дрям го ～ лицѐто 打在他脸上 Би̇̀ят ～ крака̀та. 他们打在(他的)腿上。◇ **еди̇̀н ～ дру̀г** 争相,争着: От всѝчки страни̇̀ и̇̀дат хо̀ра еди̇̀н ～ дру̀г. 人们从各方匆匆而来。～ **ку̀п за гро̀ш** 马马虎虎地 ～ **пръ̀сти** 随便地

през- [形容词前缀] 表示 ❶"穿越"之意,例如 презбалка̀нски про̀ход (穿越巴尔干山的隘口), презокеа̀нски парахо̀д (远洋轮船) ❷"彼岸"之意,例如 прездуна̀вски гра̀д (多瑙河对岸的城市), презмо̀рска страна̀ (隔海的国家)

прѐзабав|ен *-на* [形] 非常有趣的,十分好玩的: ～на исто̀рия 非常有趣的事情

презалес|я̀вам [未], **презалеся̀** *-и̇̀ш*, *-и̇̀х* [完] 重新使…变成林,重新在…植树(造林) — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

презапас|я̀вам [未], **презапася̀** *-и̇̀ш*, *-и̇̀х* [完] 使…储存过多 — **се** [反身] ～**я̀ване** [中]

презапи̇̀|свам [未], **презапи̇̀ша** *-шеш*, *-сах* [完] 重新登记,重新列入;重新注册 — **се** [被动] ～**сване** [中]

презастрахо̀ва|м [未,完] ❶再保险,继续保险 ❷(向另一保险机构)转保,分保 — **се** [被动] ～**не** [中]

презастрахова̀тел|ен *-на* [形] 转保的,分保的

презастрахо̀вка [阴] (向其他保险机构转让出去的)部分保险责任;转保,分保

презас|я̀вам [未], **презасѐя** *-ѐеш*, *-я̀х* 和 *-ѐях*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли*, 过被形动 *-я̀т*, *-я̀та*, *-ѐти* 和 *-я̀н*, *-я̀на*, *-ѐни* (罕) [完] 再播(种),重种 — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

презбалка̀нск|и *-а* [形] 穿越巴尔干山的: ～а ли̇̀ния 穿越巴尔干山的(铁)路线

презви̇̀тер [阳]〈宗〉同 свещѐник (神甫)

презви̇̀тера [阴]〈宗〉同 попади̇̀я

презвитериа̀нци [复,阳]〈书〉长老会信徒

презвитериа̀нск|и *-а* [形] 长老会(信徒)的: ～а цъ̀рква 长老会教堂(教会)

презви̇̀терск|и *-а* [形] презви̇̀тер 的形容词: ～и са̀н 神甫的教职

прѐзглава [副] ❶蒙着头,捂着头: зави̇̀вам се с одея̀ло ～ 用毯子连头裹起来 намя̀там се ～ 连头盖上 ❷头朝下地: Премѐтнах се ～. 我头朝下扎了下去。❸〈转〉拼着命地,急忙地: ти̇̀чам ～ 拼命跑 смѐя се ～ 狂笑,大笑

презелен|я̀вам [未], **презеленѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [完]〈罕〉(由于愤怒等)脸色发青: То̀й ～я̀, като̀ прочѐте това̀ писмо̀. 他读完这封信后面色发青了。～**я̀ване** [中]

презервати̇̀в [阳] 阴茎套,保险套;防感染套

президѐнт [阳] ❶总统 ❷主席,长,总裁

президѐнтск|и *-а* президѐнт 的形容词: ～и по̀ст 总统职位 ～и и̇̀збори 总统选举

президѐнтство [无复,中] 总统的职位;总统的任期

прези̇̀диум [阳] 主席团: ～ на конгрѐса 代表大会主席团 по̀четен ～ 荣誉主席团 делови̇̀ ～ 执行主席团 Прези̇̀диум на Наро̀дното събра̀ние 国民议会主席团 Прези̇̀диум на Бъ̀лгарската акадѐмия на нау̀ките 保加利亚科学院主席团

прѐзиме *-на̀* [中] (放在名字之后的)父名(或姓);姓: и̇̀ме, ба̀щино и̇̀ме и ～ (фами̇̀лно и̇̀ме) 名、父名和姓

презиму̀ва|м [未,完] 过冬: Та̀я годи̇̀на ще ～ме на сѐло. 今年我们在农村过冬。Пти̇̀ците отлетя̀ха да ～т в то̀плите страни̇̀. 鸟儿飞到温暖的国家过冬去了。～**не** [中]

през|и̇̀рам [未], **презра̀** *-рѐш*, *-ря̀х*, 过主形动 *-ря̀л*, *-ря̀ла*, *-рѐли*, 过被形动 *-ря̀н*, *-ря̀на*, *-рѐни* [完] ❶ [只未] 蔑视,鄙视: ～и̇̀рам страхли̇̀вците 蔑视怯懦的人 ～и̇̀рам подлостта̀ 鄙视下流行为 ❷轻视,藐视;不理会;不顾,不怕: ～и̇̀рам опа̀сностите 不怕危险 — **се** [反身,被动] ～**и̇̀ране** [中]

презку̀ндр|ям се [未], **презку̀ндря се** *-иш се*, *-их се* [完] [中态]〈方〉一头扎下去

презмо̀рск|и *-а* [形] 海外的,外洋的,外国的: ～и вя̀тър 远洋吹来的风 ～и сто̀ки 洋货 ～и земи̇̀ 外国

прѐзнощ ❶ [不变,阴]〈诗〉深夜: до къ̀сна ～ 到深夜 по къ̀сна ～ 在深夜 Ви̇̀хър се ка̀ни, а ～ е тъ̀мна. 狂风即将到来,夜色深沉。❷ [副] 在深夜: Тръ̀гнахме ～. 我们在半夜出发了。

презно̀щ|ен *-на* прѐзнощ 的形容词: ～на до̀ба 深更半夜

презоб|вам [未], **презобя̀** *-и̇̀ш*, *-и̇̀х* [完] 同 презобя̀вам: Не ～вай ко̀ня, че ще заболѐе. 别给马喂太多的料,它会生病的。— **се** [被动] ～**ване** [中]

презоб|я̀вам [未], **презобя̀** *-и̇̀ш*, *-и̇̀х* [完] 给(牲口)吃过多的料: Презоби̇̀х ко̀ня. 我给马喂的料太多了。— **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

презполовѐн *-а* ❶ презполовя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 用

(吃,进行)到一半的: Около една маса, претоварена с пълни и ~и чаши с бира, седяха няколко души. 在一张摆满整杯和喝剩半杯的啤酒的桌子周围坐着几个人。

презполов|явам [未], **презполовя** -*иш*, -*их* [完] ❶把…弄成两半: Изпуснах чинията и я ~их. 我没拿住碟子,把它碎成两半了。❷进行(吃,用)到一半: Още не ~йли обяда си, заваля дъжд и ни прогони под стряхата на бичкиджийницата. 我们的午饭还没吃到一半,雨就下起来了,把我们赶到锯木厂的房檐下。Само на закуска ~ява цял хляб. 他用早餐时就把整个面包吃了一半。— **се** [被动] ~**яване** [中]

презра 见 презирам

презрамк|а [常复,阴] (裤、裙、背包等的)背带: престилка с ~и 有背带的围裙

презрамч|вам [未], **презрамча** -*иш*, -*их* [完] 背上,背起(口袋等): Той грабна торбата и я ~и. 他抓起口袋把它背在肩上。

презрение [无复,中] 蔑视,鄙视态度;轻视,看不起;不怕,满不在乎: изпитвам ~ към предателите 对叛徒抱鄙视态度 отминавам с ~ 蔑视地走过去 ~ към смъртта 不怕死

презрея 见 презрявам

презрител|ен -*на* [形] 看不起人的,蔑视的,鄙视的,鄙薄的: ~ен поглед 蔑视的目光 ~ен смях 鄙视的冷笑 ~**но** [副]

презрьчник [阳] 〈方〉长方手巾

презр|явам [未], **презрея** -*ееш*, -*ях* 和 -*еях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* 和 -*еял* [完] (果实)熟过头: Дините, като ~еят, губят вкуса си. 西瓜熟过头味道就差了。~**яване** [中]

презр|ян -*яна*, -*ени* [形] 可鄙的,卑鄙的,令人蔑视的: ~яна твар 卑鄙的家伙

презумица [阴] 〈民〉**на** ~ 灵机一动地;未加思索地: Отговорих на ~. 我不加考虑地回答了。

презумция [阴] 〈书〉推定,假定,臆断地认定

преигра|вам [未], **преиграя** -*еш*, -*х* [完] 重玩,重下(棋),重打(球): Ще ~ят мача, който бе оспорен. 他们要重打那场有争议的球。

преизбираем -*а* [形] 有权(能够)再度当选的;能重选(改选)的 ~**ост** -остта [阴]

преизб|ирам [未], **преизбера** -*ереш*, -*рах* [完] ❶改选;重选(指第一次选举被撤消) ❷重选,连选(指在新的选举中选同一个人): Той бе ~ран за председател. 他再度当选主席。Общината всяка година го ~ираше. 乡公所每年都选他。— **се** [被动] ~**иране** [中]

преизгра|ждам [未], **преизградя** -*диш*, -*дих* [完] 重建,改建 — **се** [被动] ~**ждане** [中]

преизда|вам [未], **преиздам** -*деш*, -*дох*, -*де*, 命令式 -*й*, -*йте*, 过主形动 -*л* [完] 再版;重版: Той ~де книгата си в увеличен тираж. 他扩大印数再版了自己的书。— **се** [被动] ~**ване** [中]

преизобил|ен -*на* [形] 非常丰富的: ~ен плод 极其丰硕的果实 ~**но** [副]

преизобилие [无复,中] 特别丰富,十分富余: Тази година има ~ на плодове. 今年水果特别多。

преизпод|ен -*на* преизподня 的形容词: ~ни сили 凶恶的势力

преизподня [阴] 〈古〉❶地狱 ❷深渊,黑暗

преизпъл|вам [未], **преизпълня** -*ниш*, -*них* [完] ❶〈罕〉同 препълвам: Улиците бяха ~нени с народ. 街上挤满了人。❷〈转〉(心情等)充满;满怀(心情): Любов е ~вала сърцето му. 爱情完全占据了他的心。❸同 преизпълнявам: ~вам план 超额完成计划 — **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

преизпълнение [无复,中] 超额完成: ~ на трудови норми 超额完成劳动定额 ~ на производствен план 超额完成生产计划

преизпълня 见 преизпълвам

преизпълн|явам [未], **преизпълня** -*иш*, -*их* [完] 超额完成: Предприятието редовно ~ява месечния си план. 企业经常超额完成月度计划。~явам норма 超额完成定额 — **се** [被动] ~**яване** [中]

преизпълн|ям [未], **преизпълня** -*иш*, -*их* [完] 同 преизпълвам — **се** [被动,中态]: Тя нищо не мислеше, само усещаше, че сърцето й се ~я от радост. 她什么也不想,只觉得心里充满快乐。

преизящ|ен -*на* [形] 极其优雅的,十分优美的: ~ен накит 十分优雅的饰品

преименоване [中] 〈旧〉同 преименуване

преименува|м [未,完] 改名,更名;重新命名 — **се** [反身,被动,中态] ~**не** [中]

преимуществено [副] 〈旧〉主要(是),多半(是),大部,大多: Виждаме само турци и някои чужди търговци, ~ гърци. 我们只看到土耳其人和一些外国商人,大都是希腊人。

преимуществ|о -*а* [中] 同 предимство: Машинната обработка има големи ~а пред ръчната. 机器耕作比人工耕作有许多优点。претеглям ~ата и недостатъците 权衡优缺点

преинач|авам [未], **преинача** -*иш*, -*их* [完] 歪曲: Не ~авай думите ми! 你不要歪曲我的话。— **се** [被动] ~**аване** [中]

преинач|авам се [未], **преинача се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 〈口〉改变,变样: Ако аз не бях разговарял там, на Шипка, с пленници от моя роден край, животът ми можеше съвсем да се ~й. 如果我不是在那里,在希普卡,同来自我家乡的俘虏谈了话,我的生活会完全是另一个样子。~**аване** [中]

прекад|явам [未], **прекадя** -*иш*, -*их* [完] 在…上(周围)烧香: ~явам гроба с тамян 在墓上烧香 ~явам коледна трапеза 在圣诞宴席上烧香 — **се** [被动] ~**яване** [中]

река|ждам [未], **прекадя** -*диш*, -*дих* [完] 同 прекадявам

прекален -*а* [形] 过分的: ~ скъперник 过分吝啬的人 ~а строгост 过于严格 ~а любезност 过分殷勤(客气) Прекален светец и богу не е драг. 〈俗〉过分虔诚的圣徒连上帝也不喜欢。~**о** [副] ~**ост** -остта [阴]: до ~ост (做得)过分

прекал|явам [未], **прекаля** -*иш*, -*их* [完] 做得过分: ~явам с ядене 吃得过多 ~явам със (в) строгостта си 过分严格 ~явам с шегите си 玩笑开得过分 ~**яване** [中]

прекап|вам[1] [未], **прекапя** -*еш*, -*ах* 和 **прекапна** -*неш*, -*нах* [完] (水、液体)滴(流、落)一点;时而滴(流、落): След ветреца ~ва слаб дъждец като росица. 小风过去就下像露水一样的小雨。

прекап|вам[2] [未], **прекапя** -*еш*, -*ах* [完] 精疲力竭: Найсетне ~ваме от усилие и почиваме на всеки стотина крачки. 最后我们累得精疲力竭,每走百十来步就要休息一下。

прекапичквам се [未], **прекапичкам се** [完] [中态] 〈方〉同 прекатурвам се

прекапна 见 прекапвам[1]

прекапя 见 прекапвам[1] 和 прекапвам[2]

прекарал -*а* ❶ прекарам 的过主形动 ❷［用作形］开始变老的；过了岁数的；上了年纪的：Неговата жена бе ~а，но още имаше у нея следи от младостта ѝ. 他的妻子已徐娘半老，但风韵犹存。~ ерген 岁数大的光棍 ~и хора 上了年纪的人

прекар|вам［未］，**прекарам**［完］❶带领…（穿过）；驱赶…（穿过）：Водачът ме ~ваше ту през прелестни ливади，ту през сенчести гори без път. 向导一会儿带我走过迷人的草地，一会儿又带我穿过没有道路的浓密树林。~вам овцете си през заварденн ливади 把羊赶过禁止随便入内的草地 ❷运输，驮运：~вам снопи от нивата 从地里运麦捆 ❸使穿行，使扎入：~вам конеца през ушите на игла 把线穿过针眼 Той по невнимание ~а иглата на машината през показалеца на лявата си ръка. 他不小心让机针扎进了左手食指。❹铺设（道路、铁路、水管等），安装（电线等）：Прекараха си електричество. 他们安装了电线。❺〈数〉画（线）：~вам перпендикуляр от върха към основата 从顶点到底边画一条垂线 ❻〈转〉制作，加工：Мелницата много храна ~ва. 这个磨能加工很多粮食。❼使…在…上面抹（掠，推）过去：Той ~а гребенчето по косата си，по веждите，по мустаците. 他用小梳子梳头发、眉毛、胡子。Тя ~а ръка по челото си. То беше мокро от дъжда. 她的手抹了一下被雨淋湿的额头。Прекарай още веднаж ютията по панталона. 你让熨斗在裤子上再过一道。❽过，做过；再来一遍（或几遍）：Накрая ~ах прането през две води. 最后我又把洗的衣服过了两遍水。На подгъва на дрехата ~ах двоен шев. 衣服的边我缝了两道。❾〈转〉度时光：По цели нощи е ~вал до леглата на болните. 他整夜整夜地呆在病床旁边。❿〈转〉度过（时光）；经历；忍受：Къде ~ахте отпуската? 你们在哪里度的假？Тая зима той ще ~а на Балкана. 今年他将在巴尔干山上过冬。Прекарах пет години в Пловдив. 我在普罗夫迪夫呆了五年。Прекарах тежка болест. 我得过一场大病。⓫生活，过日子，糊口：Това са главните средства，с който Алеко ~а цели две години. 这就是阿列科整整两年用以糊口的主要钱财。⓬〈民〉（把牲畜、机器等）使用过头：Изорах цялата нива，ама ~ах воловете. 我把全部土地都耕完了，可是让牛累得过头了。⓭〈口〉吃（喝）得过多：Вчера на сватбата малко сте ~али. 昨天你们在婚礼上喝得多了点。— **се**［被动，中态］◇ **~вам под нож** 杀掉 **~вам през ума（паметта）си** 思索，考虑 **~ване**［中］

прекатер|вам се［未］，**прекатеря се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］跳（过），跃（过）：~вам се през плета 跳过篱笆 **~ване**［中］

прекатур|вам［未］，**прекатурна** -*неш*，-*ах*，过被形动 -*нат*，和 **прекатуря** -*иш*，-*их*［完］使翻，弄倒：~вам колата 把车弄翻 — **се**［被动，中态］**~ване**［中］

прекатур|ям［未］，**прекатуря** -*иш*，-*их*［完］同 прекатурвам — **се**［被动，中态］**~яне**［中］

прекач|вам［未］，**прекача** -*иш*，-*их*［完］转载，转运（到交通工具上）：Болният забави лодката с около един час，тъй като трябваше да го донесат и ~ат с носилка. 病人使小船耽搁了一小时，因为必须把他用担架抬来转上小船。— **се**［反身，被动］：~вам се от русенския влак на варненския 从去鲁赛的火车转到去瓦尔纳的火车 **~ване**［中］

прекач|вам се［未］，**прекача се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］跳过，跃过：~вам се през зида като котка 像猫一样跳过墙去 **~ване**［中］

преквалификация［无复，阴］学习（或改学）新技能，转业，改行：курс за ~ 新技术学习班

преквалифицира|м［未，完］使学习（或改学）新技能，使转业，使改行 — **се**［被动，中态］**~не**［中］

прекип|явам［未］，**прекипя** -*иш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ели*［完］❶（酒、果糊等）发好酵：Виното ~я. 葡萄酒发酵发好了。❷潽，溢出，冒出：Млякото ~я. 奶潽了。❸〈转〉（感情）平静下来，平息下来：Гневът му бързо ~я. 他的怒气很快消了。❹〈转〉满怀，充满（愤怒，痛苦等）：Сърцето ѝ ~яваше от горчивина. 她心中充满痛苦。**~яване**［中］

прекис［阳］〈化〉过氧化物：водороден ~ 过氧化氢

прекис|вам［未］，**прекисна** -*неш*，-*нах*［完］（面团等）放得过久而变酸：Хлябът ~на в ноцвите. 面包在盆里放得太久而变酸了。

прекисел -*а*［形］过分酸的

прекисел|явам［未］，**прекиселя** -*иш*，-*их*［完］把…弄得过酸 — **се**［被动］**~яване**［中］

прекла|ждам［未］，**прекладa** -*деш*，-*дох*，-*де*，过主形动 -*л*［完］重新垛起来：Копенът се е изкривил，трябва да го ~дем. 麦垛歪了，我们要把它重新垛起来。**~ждане**［中］

прекл|аням［未］，**преклоня** -*ониш*，-*оних*［完］使垂下，使弯下，使低下：~аням глава 低头 ~аням чело 垂下头 — **се**［被动，中态］：И над тях се ~аняха / горските клонове. (Вазов) 林中的树枝也在他们上空低下了头。◇ **~аням глава** 屈服 **~аняне**［中］

прекл|аням се［未］，**преклоня се** -*ониш се*，-*оних се*［完］［中态］❶鞠躬；崇拜，景仰，敬佩：~аням се пред тлeнните останки 向遗体鞠躬 ❷屈服 **~аняне**［中］

прекласира|м［未，完］重新分级（分类）— **се**［被动］**~не**［中］

преклон|ен -*на*［形］接近老年的，暮年的：на ~на възраст 在暮年 ~ни старини 晚年

преклонение［无复，中］崇拜，崇敬：благоговейно ~ 虔诚的崇拜

преклоня 见 прекланям

преклон|явам［未］，**преклоня** -*иш*，-*их*［完］同 прекланям — **се**［反身，被动］**~яване**［中］

преко［前］〈方〉❶越过：~ море 越过大海 ~ бели Дунав 越过白色的多瑙河 ❷超过，越出：~ мяра 过度 ~ сили 力所不及

преков|авам［未］，**прекова** -*еш*，-*ах*［完］重新锻造，改锻成 — **се**［被动］**~аване**［中］

прекомандирова|м［未，完］重新派遣 — **се**［被动］**~не**［中］

прекомер|ен -*на*［形］过分的，过度的，过大的：~но изтощение 过度的虚弱 ~ни искания 过分的要求 **~но**［副］**~ност** -*ността*［阴］

прекоп［阳］（横断的）引水沟渠；挖沟

прекопа|вам［未］，**прекопая** -*еш*，-*х*［完］❶给…松土，培土：~вам градината 掘松菜园的土 ~вам кукуруз 给玉米培土 ❷再掘松（菜园等）— **се**［被动］**~ване**［中］

прекопвам［未］，**прекопам**［完］〈方〉同 прекопавам

прекопирва|м［未］，**прекопирам**［完］（用复写纸或薄纸）把

(式样、图画等)拓下来,描下来,复印下来 — **се**[被动] ~**ване**[中]

прекоро̀сва|м[未],**прекоро̀сам**[完]〈口〉给…起外号;叫…的外号: Васѝл протеста̀нтина. Тъ̀й ме ~т. 新教徒瓦西尔。他们给我起了这样的外号。— **се**[被动,互及] ~**не**[中]

прекор|я̀вам[未],**прекоря̀** *-ѝш,-ѝх*[完]〈方,罕〉❶同 укоря̀вам(责骂) ❷同 прекоро̀свам — **се**[被动] ~**я̀ване**[中]

прекоѝс|вам[未],**прекося̀** *-ѝш,-ѝх*[完]❶同 прекося̀вам[1] ❷同 прекося̀вам[2] — **се**[被动] ~**ване**[中]

прекосло̀ви|е *-я*[中]〈旧〉**без ~е** 不容置辩地,顺从地,老老实实地

прекосло̀в|я *-иш,-их*[未]〈旧〉同 възразя̀вам(反驳;表示异议;反对)

прекося̀ 见 прекоѝсвам

прекос|я̀вам[1][未],**прекося̀** *-ѝш,-ѝх*[完]横过,横穿,穿过: ~я̀вам пътя̀ 横穿道路 Река̀чката ~я̀ва кѝтното село̀. 小河穿过美丽的村庄。Войнѝците ~я̀ват през нѝвите. 士兵正在横穿田地。— **се**[被动] ~**я̀ване**[中]

прекос|я̀вам[2][未],**прекося̀** *-ѝш,-ѝх*[完]❶〈罕〉(用草镰)割: Прекосѝх бу̀рените в градѝната. 我把菜园的杂草割了。❷〈转〉伤害,刺痛: Гро̀зната вѐст ѝ ~ѝ сърцѐто. 可怕的消息刺痛了她的心。Прекосѝ ме през сърцѐто. 你(他)刺痛了我的心。❸〈罕〉同 окося̀вам(割完): Вѐче ~ѝхме сено̀то. 我们已经把草割完了。❹(在割自己地里的草时)割别人地里的草 — **се**[被动,中态]: Крака̀та ми се ~ѝха от стра̀х. 我的腿都吓软了。~**я̀ване**[中]

прекра̀с|ен *-на*[形]❶非常美(丽)的,非常好看的: ~на глѐдка 美丽的风景 ❷非常好的,极好的,很优良的,卓越的: ~на мла̀дост 美好的青春 ~ен човѐк 非常好的人 ~ни усло̀вия 极好的条件 ◇ **еднѝн ~ен дѐн**〈书〉不平常的一天;有一天;有朝一日,一旦 **~но**[副]: Прекра̀сно зна̀еш това̀! 你非常清楚这一点!Прекра̀сно! 妙得很!好极了!

прекрат|я̀вам[未],**прекратя̀** *-ѝш,-ѝх*[完]❶中止,停止: Понѐже ста̀на мно̀го къ̀сно, да ~ѝм заседа̀нието. 时间很晚了,我们休会吧。~я̀вам ра̀ботата 停止工作 ❷结束: ~я̀вам рабо̀тния дѐн 结束工作日 — **се**[被动] ~**я̀ване**[中]

прекра̀ч|вам[未],**прекра̀ча** *-иш,-их*[完]❶迈过,跨过: ~вам пра̀га 迈过门槛 ❷迈几步,几步走到: То̀й ~и до леглото. 他几步走到床边。Прекра̀чи двѐ-трѝ кра̀чки и се спъ̀на. 他迈了两三步,绊了一下。❸〈转〉逾越(某种规范、法规等): ~вам зако̀на 逾越法津 — **се**[被动] ~**ване**[中]

прекра|ща̀вам[未],**прекратя̀** *-тѝш,-тѝх*[完]同 прекратя̀вам

прекраща̀ние[中]〈旧〉同 прекратя̀ване

прекрив|я̀вам[未],**прекривя̀** *-ѝш,-ѝх*[完]使弯,把…的尖弄弯: Прекривѝх гво̀здея. 我把钉子的尖弄弯了。— **се**[被动] ~**я̀ване**[中]

прекро̀|йвам[未],**прекроя̀** *-ѝш,-ѝх*[完]同 прекроя̀вам — **се**[被动] ~**йване**[中]

прекро|я̀вам[未],**прекроя̀** *-ѝш,-ѝх*[完]❶重裁,另裁,改裁: ~я̀вам си ста̀рата ро̀кля 改裁旧连衣裙 ❷重制,改制,改做 — **се**[被动] ~**я̀ване**[中]

прекръ̀ст|вам[1][未],**прекръ̀стя** *-иш,-их*[完](基督徒)在…上画十字,给…画十字: Ста̀рата ~и детѐто и го сло̀жи в лю̀лката. 老奶奶给孩子画了十字,把他放人摇篮。— **се**[被动,中态]: И спѝра скѝтникът пред ста̀рата ико̀на, / и трѝж ~ва се и хва̀ща пътя па̀к. (К. Христов) 流浪者在古老的圣像前站住,画了三次十字,又登上旅途。~**ване**[中]

прекръ̀ст|вам[2][未],**прекръ̀стя** *-иш,-их*[完]给取新名,重新命名: ~вам у̀лица 给街道重新命名 — **се**[反身,被动] ~**ване**[中]

прекръсто̀с|вам[未],**прекръсто̀сам**[完]❶使重新交叉;重新走遍;重新横过 ❷重新杂交 — **се**[反身,被动] ~**ване**[中]

прекръ̀стя 见 прекръ̀ствам[1] 和 прекръ̀ствам[2]

прекръ̀ст|ям[未],**прекръ̀стя** *-иш,-их*[完]同 прекръ̀ствам[1] — **се**[中态] ~**яне**[中]

прекръща̀ва|м[未]同 прекръ̀ствам[2] — **се**[反身,被动] ~**не**[中]

преку̀п|вам[未],**преку̀пя** *-иш,-их*[完]同 прекупу̀вам — **се**[被动] ~**ване**[中]

прекупва̀ч[阳],**прекупва̀чка**[阴]倒卖者,转卖者,贩子;买转手货者

прекуп|у̀вам[未],**преку̀пя** *-иш,-их*[完]❶贩卖,倒卖: ~у̀вам паму̀к 倒卖棉花 ❷买倒手货: То̀й ку̀пил ко̀ня на паза̀ра, а а̀з го ~их от нѐго. 他从市上把马买来,我又从他手中买下。— **се**[被动] ~**у̀ване**[中]

прекъ̀лц|вам[未],**прекъ̀лцам**[完]❶重剁 ❷剁得过量 ❸扎坏,砸坏 — **се**[被动,中态] ~**ване**[中]

прекъ̀рм|вам[未],**прекъ̀рмя** *-иш,-их*[完]给…喂奶喂过量: Прекъ̀рмила си детѐто. 你给孩子喂奶喂多了。— **се**[被动] ~**ване**[中]

прекъ̀рм|ям[未],**прекъ̀рмя** *-иш,-их*[完]同 прекъ̀рмвам — **се**[被动] ~**яне**[中]

прекъ̀рп|вам[未],**прекъ̀рпя** *-иш,-их*[完]重补;补很多次: ~вани обу̀ща 补了多次的皮鞋 — **се**[被动] ~**ване**[中]

прекъ̀рш|вам[未],**прекъ̀рша** *-иш,-их*[完]❶折成两段: Пъ̀к ако̀ речѐ ня̀кой да ме задържѝ, ръка̀та му ще ~а. 如果有人要扣留我,我就把他的胳膊折成两段。❷折掉,折去: Щѐ ~им върха̀рите на лоза̀та. 我们要把葡萄梢折去。— **се**[被动,中态] ◇ **~вам ду̀мата (во̀лята, хатъ̀ра) ня̀кому**〈口〉违背某人的愿望(要求),拒绝某人的要求 ~**ване**[中]

прекъ̀с|вам[未],**прекъ̀сна** *-неш,-нах*,过被形动 *-нат*[完]❶切断,割断,撕断: ~вам въжѐто (ка̀бела) 割断绳子(电缆) ❷中止,中断: ~вам ра̀зговора 中断谈话 ~вам то̀ка 停电 ❸结束: ~вам мълча̀нието си 不再沉默 ❹停止: И ра̀ботата не ~ва нѝто за мину̀тка. 工作一分钟也没有停止。❺打断(某人的话): ~вам го гру̀бо 粗暴地打断他的话 Не ~вайте ора̀тора! 你们不要打断演讲人的话!— **се**[被动,中态]: Но нѐговата дѐйност се ~ва — взѐмат го войнѝк. 但是他的活动中断了——人们让他去当兵了。~**ване**[中]: ~ване на то̀ка 停电 рабо̀тя без ~ване 不停地工作

прекъ̀с|вам се[未],**прекъ̀сна се** *-неш се,-нах се*[完][中态]〈民〉累得没力气,累疼了腰: Прекопа̀йте и тя̀я леха̀ — ня̀ма да се ~нете. 你们给这一畦也松松土——累不断你们的腰。~**ване**[中]

прекъсва̀ч[阳]〈技〉断路器;断流器,开关: автоматѝчен ~

自动开关

прекъсле|к -*ци* [阳] **на ~ци** 断断续续地,间断地: Дъждът пада на ~ци. 雨断断续续地下着。

прекъслеч|ен -*на* [形] 断断续续的

прекъсна 见 прекъсвам

прелàз|вам [未], **прелàзя** -*иш*, -*их* [完] 爬过 — **се** [被动] **~ване** [中]

прелàт [阳] (在罗马教廷任职的)高级教士,主教

прележ|àвам [未], **прележà** -*ùш*, -*àх* [完] ❶ 久卧: Прележàх цял мèсец заради счупения си крàк. 我由于摔断了腿,躺了整整一个月。❷〈民〉(由于久卧而)把…弄麻: ~àвам бута си 把大腿睡麻 ❸坐牢,蹲班房 ❹〈民〉(田地为了恢复地力而)休闲 ❺(存放的食品、酒、肥料等)放够时间 **~àване** [中]

прѐлез [阳] (铁路)道口,(篱笆的)通道,(田间的)过道: железопътен ~ 铁路道口 Прасèто избягa през ~a. 小猪从过道跑了。

прелѐп|вам [未], **прелепя̀** -*ùш*, -*ùх* [完] 重贴上;重糊上;给…重新糊上泥 — **се** [被动] **~ване** [中]

прелѐп|ям [未], **прелепя̀** -*ùш*, -*ùх* [完] 同 прелѐпвам — **се** [被动] **~яне** [中]

прѐлест -*тà* [阴] 美妙,美好;幽雅;美好的东西;可爱,迷人;[只单] 魅力,诱惑力: придàвам ~ на нèщо 赋予某物魅力 Товà ùма осòбена ~ за мèне. 这对我有一种特殊的吸引力。

прѐлест|ен -*на* [形] 美妙的,美好的,非常可爱的;有诱惑力的;迷人的: ~на глѐдка 迷人的景色 ~на женà 迷人的女人 **~но** [副]

прѐлет [阳] 同 прелùтане: ~ над Сѐверния пòлюс 飞越北极

прѐлет|ен -*на* [形] (指飞禽)在温暖的地方过冬的: ~на птùца 候鸟

прелетува|м [完] 〈罕〉避暑,过夏天: Тàя годùна ~х в балкàна. 今年我在山里过的夏天。

прелет|я̀вам [未], **прелетя̀** -*ùш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 同 прелùтам **~я̀ване** [中]

прел|ùвам [未], **прелѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀т*, -*я̀та*, -*ѐти* 和 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* [完] ❶ 转注,倒: ~ùвам в друг съд 倒到另一个器皿里 Тòй ми ~я̀ възтòрга си. 他的欣喜感染了我。❷注得过满,斟得溢出来: Не ~ùвай чàшите. 别把杯子斟得太满。❸(水等)溢出: Пя̀ната ~ùва от чàшите. 泡沫从杯子里溢出来。Рекùте ~я̀ха. 河水泛滥了。Радосттà си ~ùваше заѐдно с вùното от чàшите. 他们的欢乐与杯中的酒一起溢了出来。❹〈民〉(以酒或水)祭(坟): ~ùвам грòба с вùно 以酒祭坟 ❺(感情等)洋溢,充满,十分强烈: Сърцѐто ми ~ùва от рàдост. 我心中洋溢着欢乐。Злòбата ~я̀ в душàта му. 他心中充满仇恨。— **се** [被动] ◇ **~ùвам кръв** 输血 **~ùвам от пусто в прàзно** 〈书〉说(做)无益之事 **Чàшата (на търпѐнието) ~я̀.** 失去耐心。**~ùване** [中]

прел|ùвам се [未], **прелѐя се** -*ѐеш се*, -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*ѐли се* [完] [中态] (从一种状态、颜色等)逐渐不知不觉地变成(另一种状态、颜色等): Нòщните сѐнки се ~ùваха в мѐк лилàв тòн. 黑夜的阴影不知不觉地变成柔和的浅紫色调。**~ùване** [中]

прелùв|ен -*на* [形] ❶(指颜色、声音等)不知不觉地变化着的: По клòните и по тревùте свѐти / в ~ни бàгри утрùнна росà. (Ив. Бурин) 晨露在枝头草间不知不觉地变换着颜色。~ен глàс 抑扬婉转的声音 ❷〈技〉(将水从水库往沟渠里)输导的,引水的: ~ни съоръжѐния 引水装置

прелùвка [阴] 〈民〉一种在坟墓上泼酒或水以祭奠死者的仪式: вùно за ~ 祭奠用的葡萄酒 ◇ **Изпùл си и ~та.** 连给他祭奠用的酒也喝掉了(喻一生中喝了过多的酒,酒鬼)。

прелùвни|к -*ци* [阳] (水坝上部的)溢洪口

прелиминàр|ен -*на* [形] 〈书〉同 предварùтелен ◇ **~ен мùр** 初步的媾和

прелùст|вам [未], **прелùстя** -*иш*, -*их* [完] 翻(书页、报纸等): ~вам кнùга (стрàниците на кнùга) 翻阅书 — **се** [被动] **~ване** [中]

прелùст|ям [未], **прелùстя** -*иш*, -*их* [完] 同 прелùствам — **се** [被动] **~яне** [中]

прел|ùтам [未], **прелетя̀** -*етùш*, -*етя̀х*, 过主形动 -*етя̀л*, -*етя̀ла*, -*етѐли*, 过被形动 -*етя̀н*, -*етя̀на*, -*етѐни* [完] ❶飞过,飞越: Стремùтелно ~ùтаха самолѐтите над игрùщето. 飞机急速地飞过操场。❷ [只三] 飞来飞去,飞翔,飞舞: От нѐбето ~ùтаха рѐдки ѐдри снежùнки. 稀疏的大雪花从天空飞舞下来。В мрàка ~ùтаха светулки. 萤火虫在黑暗中飞来飞去。❸掠过,急速而过: По булевàрда ~ùтаха бързо мотоциклѐти и воѐнни колù с червѐни флàгчета. 摩托车和挂着小红旗的军车在林阴道上飞速驶过。❹同 долùтам (飞来、传来,冲来): Мъглù ~ùтаха откъм сѐвер. 雾从北面过来。**~ùтане** [中]

прелùт|вам [未], **прелùтна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] прелùтам 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

прелич|àвам [未], **преличà** -*ùш*, -*àх* [完] 〈方〉使…变了样,改变…的模样: Смърттà ~àва човѐка. 死使人变了模样。— **се** [中态] 变模样: Мнòго си се ~ùл с тя̀я дрѐхи. 你穿这身衣服人都变样了。

прелùч|вам [未], **преличà** -*ùш*, -*àх* [完] 同 преличàвам — **се** [中态]

прѐлка [阴] 〈专〉蜂箱的(出人)口

прѐло|г -*зи* [阳] ❶休闲地,休耕地 ❷翻耕休闲地

прелòм [阳] 转折,转变,急转,骤变: голя̀м ~ 大转变 дълбòк ~ 深刻的变化 Настъпва ~ в живòта ми. 在我的生活中发生了骤变。

прелòм|ен -*на* [形] (发生)骤变的,转折的: ~ен момѐнт 转变关头,转折点

прелом|я̀вам [未], **преломя̀** -*ùш*, -*ùх* [完] 折成两段(几段);打断,弄断 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

прелъ̀гвам [未], **прелъ̀жа** -*жеш*, -*гах* [完] 骗过;哄骗(成功);诱惑(成功): Прелъжù детѐто да заспù. 你把孩子哄睡着。— **се** [被动,中态] **~гване** [中]

прелъстùтел -*ят*, -*я* [阳], **прелъстùтелка** [阴] 有诱惑力的人

прелъстùтел|ен -*на* [形] 有诱惑力的,迷人的: ~на усмùвка 迷人的微笑 ~но обещàние 迷人的诺言 **~но** [副]

прелъст|я̀вам [未], **прелъстя̀** -*ùш*, -*ùх* [完] 迷住,迷惑住;引诱住: ~я̀вам момùче 引诱少女 — **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]

прѐлюбез|ен -*на* [形] 过于殷勤的,过于客气的 **~но** [副]

прелюбодѐ|ен -*йна* [形] 通奸的,私通的: ~ен грях 通奸的罪恶

прелюбодѐ|ец -*йци* [阳], **прелюбодѐйка** [阴] 通奸者,私通者

прелюбодѐйствиl|е -*я* [中] 同 прелюбодеяние

прелюбодѐйствl|о -*а* [中] 同 прелюбодеяние

прелюбодѐйст[ву]ва|м [未] 通奸,私通 **～не** [中]

прелюбодея̀ни|е -*я* [中] (配偶之一与外人)通奸,私通: извършвам ～е 通奸,私通

прелю̀ди|я [阴] ❶〈乐〉前奏曲 ❷〈乐〉序曲(独立乐曲): ～ите на Шопѐн 肖邦的序曲 ❸〈转〉前奏,序幕: Мюнхенската конферѐнция бѐше ～я на Втòрата светòвна войнà. 慕尼黑会议是第二次世界大战的前奏。

прѐлют -*а* [形] 过分辣的: ～ пипѐр 太辣的辣椒

прелют|я̀вам [未], **прелютя̀** -*иш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] [只三] 不再辣: Прелютя̀ ми. 我不再觉得辣了;辣劲过去了。

премà|звам[1] [未], **премàжа** -*жеш*, -*зах* [完] 轧坏,轧死: Трамвàят ～за еднò кýче. 电车轧死一条狗。— **се** [被动] **～зване** [中]

премà|звам[2] [未], **премàжа** -*жеш*, -*зах* [完] 重抹(墙等),重涂 — **се** [被动] **～зване** [中]

премàла [阴]〈罕〉同 премаля̀ване: Тѝчахме до ～. 我们跑得精疲力竭。

премалѐя 见 премаля̀вам

премалн|я̀вам [未], **премалнѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 同 премаля̀вам **～я̀ване** [中]

премал|я̀вам [未], **премалѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] ❶垮;筋疲力竭;昏过去: ～я̀вам от глàд 饿昏过去 ～я̀вам от бòлки 疼得晕过去 ～я̀вам от стрàх 吓昏过去 Премаля̀ват ми кракàта от стоѐне. 我的腿站得没劲儿了。～я̀вам за сън 困倒 ❷ [无人称] 昏过去: Премаля̀ва ми от глàд. 我饿晕了。**～я̀ване** [中]: Еднò ～я̀ване го обзѐ. 他昏过去了。

премаля̀лост -*тà* [无复,阴] 筋疲力竭

премàм|вам [未], **премàмя** -*иш*, -*их* [完] 同 прелъгвам

премàх|вам [未], **премàхна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶排除,除去,拿去,撤去,撤销: ～вам прѐчки (трýдности, поврѐда) 排除障碍(困难,故障) ～вам следѝ 抹去痕迹 ～вам закòн (нарѐдба) 撤销法律(命令) ❷〈口〉干掉,杀掉 — **се** [被动] **～ване** [中]

премàчк|вам [未], **премàчкам** [完] ❶砸坏,轧坏;轧死: Пàднала скалà и го ～ала. 落下一块岩石把他砸死了。❷挤,轧,捣,榨: ～вам грòзде 榨葡萄 — **се** [被动] **～ване** [中]

премѐжда [阴] 同 премѐждие

премѐжди|е -*я* [中] 险情,九死一生,死里逃生;危险,灾难: Мѝна ми еднò ～е. 我躲过一场灾难。минàвам благополýчно ～ето 顺利渡过灾难

премѐля 见 премѝлам

премен|ѐн -*а* ❶ премення̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 换上新装的: Премененà е в нòви (прàзнични) дрѐхи. 她换上新的(节日的)服装。**～о** [副]

премен|я̀вам [未], **премення̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使穿上新装: Мàйка ѝ я ～ѝла с коприѝнена рòкличка. 她母亲给她换上一件小绸连衣裙。Премення̀ваме къщата за свàтба. 我们把家装饰起来准备举行婚礼。— **се** [反身,被动]: ～я̀вам се в нòви дрѐхи 换上新衣 **～я̀ване** [中]

премѐн|ям [未], **премення̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 премення̀вам — **се** [反身,被动] **～яне** [中]

премѐр|вам [未], **премѐря** -*иш*, -*их* [完] ❶量,测量,丈量: ～вам нѐщо на кантàра 用秤称某物 ～вам нѐщо с мѐтъра 用米尺量某物 ～вам температýрата 量温度 ❷试(衣服、鞋等): ～вам шàпка 试帽 Трябва да ～им далѝ бъчвата ще мѝне през вратàта. 我们要试试大木桶能不能从门里过去。❸〈转〉打量: ～вам го от главà до петѝ 从头到脚打量他 — **се** [反身,被动]: Премерѐте се да вѝдите кòй е пò-висòк. 你们量量看谁高。◇ **～вам (мѐря) на окò**〈口〉目测,用眼睛估计 **～вам (мѐря) си дýмите**〈口〉字斟句酌 **～вам (мѐря) сѝлите си с нѝкого**〈口〉与某人较量(比试) **～ване** [中]

премѐр|вам се [未], **премѐря се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 较量,比试;比较: ～вам се с нѐго 与他比较 **～ване** [中]

премѐс|вам [未], **премѐся** -*иш*, -*их* [完] ❶掺混,掺兑,掺和: Във вѝното ～иха мàлко водà. 他们在葡萄酒里掺了点水。Да не ～ят нàшите овцѝ с чýждите. 别让他们把我们的羊跟别人的掺混起来。❷重揉和(面粉): Премѐсих хля̀ба. 我重揉了做面包的面团。— **се** [被动] **～ване** [中]

премѐст|вам [未], **премѐстя** -*иш*, -*их* [完] ❶移动,搬移: ～вам нѐщо от еднò мя̀сто на дрýго 把某物从一处移到另一处 ❷〈公文〉调动: ～вам го на дрýга слýжба 调他做别的工作 ～вам го от сѐло в грàд 把他从农村调到城市 — **се** [被动] **～ване** [中]: При ～ване, мòля съобщѐте нòвия си адрѐс. 迁居请告新址。

премѐст|вам се [未], **премѐстя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶移到,转移: ～вам се на дрýго мя̀сто 转移到别处 ❷迁移,搬: ～вам се в дрýг хотѐл 搬到另一家旅馆 ～вам се в нòва квартѝра 迁入新居

премѐст|ям [未], **премѐстя** -*иш*, -*их* [完] 同 премѐствам — **се** [被动] **～яне** [中]

премѐст|ям се [未], **премѐстя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 同 премѐствам се

премѐся 见 премѐсвам

прѐмет [阳]〈语法〉❶音位转移(如 гръб—гърбà) ❷重音移到最后一个音节(如 рàдост—радосттà)

преметà 见 премѝтам

преметàч [阳]〈方〉一种在飞行时翻筋斗的鸽子

премѐтна 见 премя̀там

премиàл|ен -*на* [形] 奖金的;奖励的: ～на систѐма 奖金制度

прем|ѝвам [未], **премѝя** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] ❶重洗: Дъскѝте не сà измѝти добрѐ, ще трябва да ги ～вам. 地板擦洗得不干净,我要重擦洗。❷洗得过多,洗得过分: Премѝл си ръцѐте и кòжата му се напýкала. 他的手洗得过分了,皮全裂了。❸〈方〉洗 ❹把…洗得没有味道;把…洗得没有颜色 — **се** [被动] **～ване** [中]

премѝга|м [未,完] 同 премѝгвам **～не** [中]

премѝг|вам [未], **премѝгна** -*неш*, -*нах* [完] (一般在难为情、羞涩或看不清时)眨眼: Хвàнахме го, че крадѐ, а тòй сàмо ～на и нѝщо не кàза. 因为偷东西我们把他抓住了,可他只眨了眨眼,什么也不说。От сѝния кýпол ни глѐдат хѝляди звездѝ и ～ват със злàтните ресницѝ. 成千上万的星星从苍穹望着我们,眨着那带金色睫毛的眼睛。**～ване** [中]

прѐми|ен -*йна* прѐмия 的形容词: ～ен влòг 保险费

премиѐр [阳] 总理,首相

премиѐра [阴]（戏剧、电影等的）首次上演，首映式：Бя̀х на ～та на о̀перата Момчѝл. 我看了歌剧《莫姆奇尔》的首次上演。

премиѐр|ен -*на* премиѐра 的形容词：～но представлѐние 首次上演 ～ни ценѝ 首演票价

премижа̀|вам [未]，**премижа̀** -*ѝш*，-*а̀х* [完] ❶闭上（一段时间的）眼睛：Ще ～йш, докато̀ мѝне на̀й-стра̀шното. 你闭上眼睛等最可怕的事情过去。❷装作没有看见；睁一只眼，闭一只眼：Ко̀лко пъ̀ти съм ～а̀вал пред такѝва ра̀боти! 我多少次装作没有看见这类事情。～**а̀ване** [中]

прѐмил -*а* [形] 十分可爱的，非常可爱的

прем|ѝлам [未]，**премѐля** -*ѐлеш*，-*лях*，过主形动 -*лял*，-*ляла*，-*лѐли*，过被形动 -*лян*，-*ляна*，-*лѐни* [完] 重磨：Чѐрното брашно̀ е от ～лѐни трѝци. 黑面粉是用重磨过的麸皮做的。— **се** [被动] ～**ѝлане** [中]

премина̀|вам [未]，**премѝна** -*еш*，-*ах*，过被形动 -*ат* [完] ❶越过，穿过，通过，钻过；走（若干里）：～а̀вам у̀лицата 过街 ～а̀вам гра̀ницата 越过界线 ～а̀вам през града̀ 穿过城市 ～а̀вам през мо̀ста 过桥（洞）～а̀вам през ду̀пката 钻洞 Ма̀сата е мно̀го голя̀ма, ня̀ма да мо̀же да ～е през тя̀я врата̀. 桌子太大，不能通过这个门。На ча̀с ～а̀вахме по пѐт киломѐтра. 我们每小时走五公里。❷走过，路过：～а̀вам край дѐвет села̀ 路过九座村庄 ❸走进，走到：～а̀вам от слъ̀нцето в ся̀нката на о̀реха 从太阳地走到核桃树的阴凉下 ❹升入（班级）：～а̀вам във вто̀ри кла̀с с отлѝчен успѐх 以优秀成绩升入二年级 ❺〈转〉加入，转到（某方面）：～а̀вам към протѝвния ла̀гер 加入敌对阵营 ～а̀вам на нѐгова страна̀ 加入他的一方 Войнѝците от каза̀рмите ～а̀ваха изця̀ло на страна̀та на партиза̀ните. 营房里的士兵全部转入游击队一方。❻〈转〉（财产等）转归（所有）：Войнѝци и моря̀ци, ще позволѝте ли ва̀шата страна̀ да ～е в ръцѐте на дру̀ги капиталѝсти? 战士们，水兵们，你们允许你们的国家落入别的资本家手里吗？❼〈转〉（谈话、思考、讨论等）转入（题目）：Ра̀зговорът ～а и върху̀ ку̀четата. 谈话也转入狗的问题。Премѝнаха към разглѐждане на вто̀ра то̀чка от днѐвния рѐд. 他们转入讨论日程的第二点。❽〈转〉变为，化为，转变为：Колѝчеството ～а̀ва в ка̀чество. 数量转化为质量。❾转入，改变（工作等的）方式：Ро̀тата бѐше ～ала в настъплѐние. 连队已转入进攻。❿（与时间有关的事物）过去；进行：Зѝмата ～а̀ваше дѐн след дѐн. 冬季一天天过去。Обсъ̀ждането на докла̀дите ～а мно̀го оживѐно. 报告的讨论进行得很热烈。Състеза̀нията ～аха при добъ̀р рѐд. 比赛进行得很有秩序。⓫〈转〉度过；经过：На половѝна бу̀ден, на половѝна с бълну̀ване, а̀з ～ах дъ̀лгата но̀щ. 我在半清醒半昏迷的状态下度过了漫漫的长夜。～а̀вам всѝчки стъпала̀ на йерархѝческата стъ̀лбица 经过官职阶梯的所有等级 ⓬消失，过去：Опасността̀ е ～ала. 危险已经过去。Я̀дът ми ～а. 我怒气已消。Бо̀лките ～аха. 不疼了。⓭（雨、雪等）停止，过去：Бу̀рята ～а. 暴风雨过去了。⓮〈民〉（花、水果等）谢，熟过头 ⓯学完，读完，看完：Премѝнахте ли учѐбния материа̀л? 你们读完教材了吗？— **се** [被动] ◇ ～**а̀вам през ѝглени ушѝ** (**ѝглено ухо̀**) 1.经受严重的考验；经受巨大的困难 2.〈方〉消瘦 ～**а̀ване** [中]

премин|у̀вам [未]，**премѝна** -*еш*，-*ах*，过被形动 -*ат* [完]〈民〉同 премина̀вам — **се** [被动] ～**у̀ване** [中]

премѝрам[1] [未]，**премра̀** -*рѐш*，-*ра̀х*，过主形动 -*ря̀л*，-*ря̀ла*，-*рѐли* [完]〈口〉❶昏迷：～ѝрам от бо̀лка 疼得昏过去 ❷〈转〉发呆；惘然若失：～ѝрам от стра̀х 吓呆 ～**ѝране** [中]

премѝра|м[2] [未，完] 奖励，嘉奖：Тя̀ бѐ ～на на младѐжкия фестива̀л за изключѝтелното ѝ пѐене. 她由于出色的歌唱而在青年联欢节上得了奖。— **се** [被动] ～**не** [中]

премѝсл|ям [未]，**премѝсля** -*иш*，-*их* [完] ❶反复思考：～ям и обмѝслям всѝчко 反复全面地思考一切 ❷（由于对某人或某事不放心而）设想种种（坏的）可能，作许多考虑：Какво̀ ли не ～ям за тѐбе, кога̀то се заба̀виш! 你迟迟不来，我可替你担心了。— **се** [被动] ～**яне** [中]

премѝт -*а* ❶ премѝя 的过被形动 ❷ [用作形]（指酒等）味道淡的，淡而无味的；（指面色等）苍白的：Лицѐто ѝ е ста̀нало като̀ ～о. 她的脸色变得苍白。

прем|ѝтам [未]，**премета̀** -*етѐш*，-*ѐтох*，-*ѐте*，过主形动 -*ѐл* [完] ❶轻轻地扫：Снахѝте дѝгнаха софра̀та, ～ѐтоха и си излязо̀ха. 儿媳妇们把饭菜撤走，扫了扫地，就出去了。Премѐтох дво̀ра. 我把院子扫了扫。❷重扫：Снаха̀та метѐ, свекъ̀рвата напу̀к ～ѝта. 媳妇扫地，婆婆故意重扫一遍。～**ѝтане** [中]

прѐми|я [阴] ❶奖励，奖金，奖品；〈经〉奖励金：наградѐн с ～я 获奖的 получа̀вам (спечѐлвам) пъ̀рвата ～я 得一等奖 разда̀вам ～ите 发奖金 обявя̀вам ～я за глава̀та му 悬赏得到他的头颅 насърчѝтелна ～я 鼓励奖金 ❷〈财〉保险费：застрахова̀телни ～и 保险费 ❸〈旧〉赠刊，赠送品：Картѝната е полу̀чена като̀ ～я на сп. „Нѝва". 这张图画是作为《田地》杂志的赠品而收到的。

премѝя 见 премѝвам

прѐмлад -*а* [形] 十分年轻的；过于年轻的

премля̀с|квам [未]，**премля̀скам** 和 **премля̀сна** -*неш*，-*нах* [完]（嘴）吧嗒一下，吧唧一会儿：～квам с уста̀ 吧嗒一下嘴 ～**кване** [中]

прѐмного [副] 太多，过多；太，过分：То̀й обѝчаше ～ пара̀та. 他太爱钱了。～ добъ̀р 过分好的

премота̀|вам [未]，**премотая̀** -*еш*，-*х* [完] 重绕 — **се** [被动] ～**ване** [中]

премра̀ 见 премѝрам[1]

премрѐж|вам [未]，**премрѐжа** -*иш*，-*их* [完]（泪、烟、雪等）遮住，遮盖；使模糊，使迷离：О̀блаците ～ват слъ̀нцето. 云彩遮住了太阳。Съ̀лзи ～ват очѝте ми. 泪水使我双眼迷离。◇ ～**вам очѝ** (**по̀глед**)（由于某种感情或思想等的影响而）眯起眼来 ～**ване** [中]

премрѐж|вам се [未]，**премрѐжа се** -*иш се*，-*их се* [完] [中态]（眼、目光）被遮住；模糊，迷离：Крака̀та и ръцѐте му трепѐреха, очѝте му се ～ваха, езѝкът му се сплѝташе. 他手脚颤抖，眼睛模糊，口齿不清。Премрѐжи ми се на очѝте. 我两眼迷离。～**ване** [中]

премръ̀з|вам [未]，**премръ̀зна** -*неш*，-*нах* [完] ❶冻僵，冻坏：Издъ̀ржам сту̀д, но ушѝте ми лѐсно ～ват. 我很禁冻，但是我的耳朵容易冻坏。❷呆在十分寒冷的地方：Пра̀зът, като̀ ～не, ста̀ва по̀-крѐхък. 大葱放在冷处会变得更脆嫩。～**ване** [中]

премъ̀д|ър -*ра* [形]〈古〉极有智慧的，绝顶聪明的：～ър ца̀р 极有智慧的皇帝 ～**ро** [副] ～**рост** -ростта̀ [阴] ❶ [只单] 极有智慧 ❷〈转，讽〉深奥难解的事（物）；奥妙（之处）

премъ̀к|вам [未]，**премъ̀кна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат* [完]（从一处）拖（到另一处），搬：Премъ̀кнаха ця̀лата по-

къщнина от едѝния дòм в дрỳгия. 他们把全部家具从一个住处搬到另一住处。~**ване**［中］

премълч|àвам［未］，**премълчà** -*ѝш*，-*àх*［完］❶避而不谈，故意不说：Мнòго нèщо кàза，но нàй-вàжното ~àва. 他说了许多事，但最重要的却避而不谈。Тòй ~à да ѝ обàди каквò е чỳла за нèя мàйка ѝ. 他故意不告诉她她母亲听到的关于她的话。Тя ~à свòята бòлка. 她不说出自己的痛苦。❷（对挑衅等）不理睬：Тя и да гълчѝ，тѝ ѝ ~ѝ. 她就是大声吵嚷，你也别理她。— **се**［被动］~**àване**［中］

премя̀на -*èни*［阴］〈民〉❶（一般指新的、节日的）衣服：велѝкденска ~я̀на 复活节服装 бу̀лчинска ~èни 新娘礼服 ❷一套（换洗的内衣）：двè ~èни дòлни дрèхи 两套替换的内衣

прем|я̀там［未］，**премèтна** -*èтнеш*，-*èтнах*，过被形动 -*èтнат*［完］❶搭：~я̀там нèщо през рàмо 把某物搭在肩上 Тàм върхỳ гредѝте èсен ~я̀тат сплѝтове кукурỳз. 那里，秋天人们把一挂挂编起来的老玉米搭在房梁上。~я̀там дèсния кràк върхỳ лèвия 把右腿搭在左腿上 ~я̀там кràк връз кràк 翘起二郎腿 ❷使翻；使滚：~я̀там колàта 把车弄翻 Преметнѝ чувàла насàм да го хвàнем двàма. 把口袋滚过来咱们两人拎它。❸使旋转：Двè ученѝчки，уловѝли въжèнцето от двàта кра̀я，го ~я̀таха във вѐздуха. 两个女学生各握住绳子的一端，把它摇动起来。Не ~я̀тай такà детèто，че ще му се завѝе свя̀т. 别这样旋转孩子，他会头晕的。❹扔，扔过：Тòй ~èтна зад гърбà си еднà голя̀ма рѝба. 他把一条大鱼扔到背后。Вя̀търът ми ~èтна шàпката през плетà. 风把我的帽子吹到篱笆那边去了。❺使摇晃，使颠簸：Вилнèят вълнѝте и лèкия кòраб / ~я̀тат над бèздните тъмни.（П. П. Славейков）波涛汹涌，使轻舟在昏黑的深渊之上颠簸。❻摆弄，拨弄，翻弄：~я̀там броенѝца 拨弄数珠 ~я̀там кнѝги 翻弄书籍 ~я̀там стрàници на кнѝга 翻书页 — **се**［被动］~**я̀тане**［中］

прем|я̀там се［未］，**премèтна се** -*èтнеш се*，-*èтнах се*［完］［中态］❶打旋，翻筋斗；一头扎下去：Зàекът се ~я̀та из тревàта. 兔子在草地上翻筋斗。Тòй се ~èтна през мòстовата огрàда. 他翻过桥栏杆一头扎下去。Удàрих го，та се ~èтна прèзглава. 我打得他翻了一个大筋斗。❷在空中翻筋斗：Гълъбите обѝчат да се ~я̀тат. 鸽子喜欢在空中翻筋斗。❸翻：Лòдката заплàшва да се ~èтне. 船要翻。Колàта се ~èтна. 车翻了。❹翻过，越过；挪动，移动：Премèтнах се през плетà и се скрѝх в двòра. 我翻过篱笆藏在院子里。◇ **Сърцèто ми се ~èтна.** 我的心一惊。~**я̀тане**［中］

премя̀таница［阴］〈民〉同 премя̀тане

пренаè|мам［未］，**пренаèма** -*меш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］❶转租过来：Тòй е ~л апартамèнта. 他把这套房子转租下来了。❷（在讲好的租期满期后）续租，再租 — **се**［被动］~**мане**［中］

пренаемàтел -*ят*，-*я*［阳］，**пренаемàтелка**（从别人那里把房子等）转租过来的人，转租者，二房客

преназнач|àвам［未］，**преназначà** -*ѝш*，-*ѝх*［完］重新任命（任原职），连任：Тòй е подàл заявлèние да го ~àт и тàя годѝна. 他已提出申请今年仍连任原职。— **се**［被动］~**àване**［中］：зàповед за ~àване 连任命令

преназначèни|е -*я*［中］〈公文〉同 преназначàване：Полỳчи се зàповед за ~е. 已收到连任的命令。

пренасèлен -*а*［形］（指土地、地区、居民点等）人口过多的，居民太稠密的：~ грàд 人口过多的城市 ~**ост** -осттà［阴］

пренаселèние［无复，中］人口过度稠密，人口过多

прен|àсям［未］，**пренесà** -*есèш*，-*èсох*，-*èсе*，过主形动 -*èсъл*，-*èсла*［完］❶搬到，挪到，抬到；搬过去，挪过去，抬过去：Трѝбва да ~àсям дървàта на сỳшина. 我得把木柴搬到棚子里。Ще те ~есà през рекàта. 我将把你背过河去。❷〈转〉使想起，把…带到：Тè го ~àсяха в дрỳг，слàдостен и далèчен мѝр. 他们把他带到另一个遥远的、甜蜜的世界中去。❸改变（…的方向）：Нàшата батарèя ~èсе òгъня си на тàя странà. 我们的炮兵连把炮火转向这边。❹〈语法〉移行：Не ~àсяй едносрѝчни дỳми. 不要把单音节词移行。❺〈财〉过入次页，结转 ❻〈转〉经受，忍受，遭受：~àсям скръб 经受悲伤 ~àсям обѝда 忍受委屈 — **се**［被动］~**àсяне**［中］

прен|àсям се［未］，**пренесà се** -*есèш се*，-*èсох се*，-*èсе се*，过主形动 -*èсъл се*，-*èсла се*［完］［中态］❶迁移，搬家：~àсям се в дрỳго жѝлище 搬到另外的住处 ❷〈转〉在思想中转到，遐想：~àсям се с мисълтà си（мѝслено）на дрỳго мя̀сто 心里想象自己在另外一个地方 ~àсям се в мѝналото 遐想过去 ~**àсяне**［中］

пренебр|èгвам［未］，**пренебрèгна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］❶藐视，轻视，瞧不起，鄙视：~вам нѝкого 瞧不起某人 чỳвствувам се ~нат 感到受轻视 ❷忽略，忽视，不顾，不在意；不怕：~вам слỳжебния си дълг 玩忽职守 ~вам съвèта му 不顾他的劝告 ~вам сòбствените си интерèси 不顾个人利益 — **се**［被动］~**ване**［中］

пренебрежèни|е -*я*［中］❶轻视，轻慢，鄙视的态度，藐视的态度：глèдам с ~е на нѝкого（нèщо）轻视某人（某事）❷忽略，忽视，不在意：отнàсям се с ~е към нèщо 忽略某事 ~е към рàботата 对工作漫不经心的态度

пренебрежѝтел|ен -*на*［形］轻视的，轻慢的，藐视的：~но отношèние 轻视的态度 ~ен тòн 轻慢的口气 ~на усмѝвка（藐视的）冷笑 ~**но**［副］~**ност** -носттà［阴］：с подчертàна ~ност 以特别引人注目的轻慢态度

преневол|я̀вам［未］，**преневоля̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］〈民〉艰苦地度过，熬过：Ще ~ѝм и тòя мèсец. 这个月我们也得艰苦地熬过去。

пренесà 见 пренàсям

прèни|е -*я*［中，常复］〈旧，书〉争论，辩论，争吵；讨论

пренѝсам［未］同 пренàсям

преномерѝра|м［未，完］重新编号，改编号码 — **се**［被动］~**не**［中］

прèнос［阳］❶搬迁，移动；迁移：слỳжба ~-прèвоз 搬运公司 ❷〈簿记〉过次页；过次页的发生额；结转；结转发生额

преносвàч［阳］，**преносвàчка**［阴］搬运工

прен|òсен -*на*［形］〈语言〉转义的：в ~ен смѝсъл，в ~но значèние 在转义上 ~**но**［副］：Тàзи дỳма е употребèна ~но. 此词用其转义。

преносѝм -*а*［形］可以搬动的：лèсно ~ багàж 容易搬动的行李

преносѝтел -*ят*，-*я*［阳］，**преносѝтелка**［阴］（疾病的）传染者：Мнòго насекòми са ~и на бòлести по човèка и домàшните живòтни. 很多昆虫是人和家畜的疾病传染者。

преносѝтелн|о -*и*［中］（酒类等的）运输许可证：~о за вѝно 葡萄酒运输许可证

пренощỳва|м［未，完］过夜：~м на открѝто 露宿 ~**не**［中］

преобладàва|м［未，只三］占优势；占多数，大半是：От домàшните птѝци ~т кокòшките. 在家禽中鸡的数量最大。В

горàта зелèният цвят ～ над всѝчки. 在森林中绿色占优势。Ỳтре през денят ще ～ òблачно врèме. 明天白天以阴为主(大部分时间是阴天)。～**не**［中］：чѝслено ～не 数量上的优势

преоблàчам［未］〈方〉同 преоблѝчам

преоблѝ|чам［未］，**преоблекà** *-ечèш*，*-якох*，*-èче*，命令式 *-ечѝ*，过主形动 *-якъл*，*-якла*，*-èкли*［完］重新给…穿衣服；给…换上(全部或一部分)衣服：～ѝчам децàта 给孩子们换衣服 — **се**［反身，被动］：Кажѝ му да се вѝрне в къщи да се ～ечè，че е пòтен. 叫他回家换衣服，他都出汗了。Преоблякъл се да не гò познàят. 他换了衣服让人家认不出他来。Нямам рѝза да се ～екà. 我没有衬衫可换。～**ѝчане**［中］

преображèни|е *-я*［中］❶改变形状，改变面貌，改观：С нèго се е извършило голямо ～е. 他的模样变多了(它大大改观了)。❷［大写，只单］〈宗〉变容节(8月19日)：на Преображèние 在变容节

Преображенѐ［中］〈民〉变容节

преобразовàни|е *-я*［中］❶改造；改革，革新；变换：социалистѝчески ～я 社会主义改造 социàлно ～е 社会改革 демократѝчески ～я 民主改革 ❷改变面貌：Преобразовàние се вѝждаше и в облеклòто му. 他在穿着上也有了改变。

преобразовàтел *-ят*，*-я*［阳］，**преобразовàтелка**［阴］改造者；改革者，革新者：～ на прирòдата 自然界的改造者

преобразовàтел|ен *-на* преборазовàние 的形容词：～ен процèс 改造过程

преобразовàтелск|и *-а* преобразовàтел 的形容词：～и дàр 革新者的天赋 ～и кàчества 改革者的品质

преобразỳва|м［未，完］改变，改造；改组；改革，革新：～м нèщо из оснòви 根本改造某物 — **се**［反身，被动］～**не**［中］

преобраз|явам［未］，**преобразя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］❶使改变形状，使改变面貌，使改观；使改变(性格、表现等)：～явам из оснòви светà 彻底改变世界的面貌 Сèлото се видя̀ съвсèм ～èно. 农村已完全改观。❷使变成(另外的东西)：～явам го на щъ̀ркел 使他变成鹳 — **се**［被动，中态］～**яване**［中］

преобремен|явам［未］，**преобременя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］使负担过重，使过于劳累 — **се**［被动］～**яване**［中］

преоб|ръщам［未］，**преобъ̀рна** *-ъ̀рнеш*，*-ъ̀рнах*，过被形动 *-ъ̀рнат* ❶使翻过来，翻(书页)：～ръщам кàртичката 把明信片翻过来 ～ръщам всѝко листò 翻每一页 ❷翻找：～ръщам всѝчки стàи 翻遍所有的房间 ❸使变成(别的东西)：Еднò от тѝя отделèния бèше ～ъ̀рнато врèменно в затвòр. 这些单间中的一间临时变为牢房。Тàя враждà ги ～ръщаше на зверовè. 这一仇恨使他们变为野兽。— **се**［反身，被动，中态］～**ръщане**［中］

преобỳ|вам［未］，**преобỳя** *-еш*，*-х*，过被形动 *-т*［完］给…换鞋(袜等)：Кракàта на детèто се измòкриха от дъждà，трябва да го ～я. 孩子的脚被雨淋湿了，我要给他换双鞋。— **се**［反身，被动］～**ване**［中］

преобъ̀рна 见 преобръщам

преодолèя 见 преодолявам

преодолѝм *-а*［形］可以克服的：～а прèчка 可以克服的障碍

преодол|явам［未］，**преодолèя** *-èеш*，*-ях*，过主形动 *-ял*，*-яла*，*-èли*，过被形动 *-ян*，*-яна*，*-èни*［完］❶克服；熬住，忍住，抑制：～явам трỳдностите 克服困难 ～явам смущèнието си 克制住自己的愤怒 ❷〈旧〉占上风：Малодỳшието ～я. 胆怯占了上风。— **се**［被动］～**яване**［中］

преокачеств|явам［未］，**преокачествя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］重新描述 — **се**［被动］～**яване**［中］

преор|àвам［未］，**преорà** *-èш*，*-àх*［完］❶重耕，再耕 ❷(在耕地时)多耕(别人的地，据为己有)：Не мѝ ～àвай нѝвата. 你别多耕我的田地。～**àване**［中］

преòр|вам［未］，**преорà** *-èш*，*-àх*［完］同 преорàвам

преориентàция［阴］同 преориентѝране

преориентѝра|м［未，完］使改变方向，使改变方针：Странàта ще ～ вѝншната си полѝтика. 国家将改变外交方针。～**не**［中］

преориентѝра|м се［未，完，中态］改变方向，改变方针，改变思想 ～**не**［中］

преориентѝрвам се［未］，**преориентѝрам се**［完］同 преориентѝрам се

преосвещèн *-а*［形］〈宗〉至圣的(对主教的尊称)：～ият епѝскоп Николàй 至圣的尼科拉伊主教

преосвещèнств|о *-а*［中］〈宗〉(常与代词 ваш，нèгов 连用)对主教的尊称，至圣者：Вàше Преосвещèнство 至圣者

преосвидèтелст[ву]ва|м［未，完］重新检查(某人的身体)；重诊：За да продължѝ òтпуската си по бòлест，бòлният трябва да бъ̀де ～н от специàлна комѝсия. 为了延长病假，患者必须由专门委员会重新检查。— **се**［被动，中态］～**не**［中］

преосигурòвка［阴］〈经〉同 презастрахòвка

преосигурява|м се［未，中态］给自己继续保险，再保险 ～**не**［中］

преòстр|ям［未］，**преòстря** *-иш*，*-их*［完］把…弄得过尖；把…磨得太锐利 ～**яне**［中］

преотстъ̀п|вам［未］，**преотстъ̀пя** *-иш*，*-их*［完］转让：～вам стàя 转让房间 ～вам подàръка 转让礼物 — **се**［被动］～**ване**［中］

преотстъ̀пка［阴］同 преотстъ̀пване

преотстъ̀п|ям［未］，**преотстъ̀пя** *-иш*，*-их*［完］同 преотстъ̀пвам — **се**［被动］～**яне**［中］

преотстъ̀пя 见 преотстъ̀пвам 和 преотстъ̀пям

преоценèн *-а*［形］〈商〉(指商品)削价的，减价的：Продàват ～и обỳща. 正在卖削价皮鞋。

преоцèнка［阴］重新估价；重新估计：Мисъ̀лта да подлòжи на ～ поведèнието си не дойдè случàйно. 他要重新评价自己的所作所为的想法不是偶然产生的。подхвърлям на ～ 重新评价 ～ на имòт 对财产的重新估价

преоцен|явам［未］，**преоценя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］重新估价，重新评价；重新估计：Комѝсията ～ѝ къ̀щата и мя̀стото. 委员会重新把房子和地皮估了价。— **се**［被动］～**яване**［中］

препàл|вам［未］，**препàля** *-иш*，*-их*［完］使烧得太旺：Препàлила е пещтà，та хля̀бът е загоря̀л. 她把炉子烧得太旺了，而面包都烤糊了。— **се**［被动］～**ване**［中］

препарàт［阳］❶制剂：противонасекòмни ～и 杀虫剂 ～ за обеззаразя̀ване на семенà 种子消毒剂 ❷(供科学研究用的)标本制片，切片

препарàтор［阳］，**препарàторка**［阴］❶(动植物的)标本制作者 ❷切片制作者

препарàторск|и *-а* препарàтор 的形容词：～а лаборатòрия 标本实验室，切片实验室

препарѝра|м［未，完］做…的实验标本；制…的标本切片；

～м птѝци 做飞禽的标本，把飞禽做成标本 ～н гу̀щер 蜥蜴标本 — се［被动］～не［中］

препа̀|свам［未］，**препа̀ша** -*шеш*，-*сах*［完］❶(从中间或打十字)系上：Препаши̇ вързо̀па о̀ще веднъ̀ж. 把包袱再系一道。Тòй е ～сен с кòжена престѝлка. 他身上系一条皮围裙。～свам пòяс 系上腰带 ～свам престѝлка 围上围裙 ❷把…佩在腰带上：～свам пистолѐт 把手枪佩在腰带上 — се［反身，被动，中态］～сване［中］

препа̀ска［阴］❶(系东西用的)带子，皮带，绳 ❷〈方〉虹

препа̀ша 见 препа̀свам

прѐпек［阳］〈民〉熬过两遍的烈酒，二锅头

препека̀ 见 препѝчам[1] 和 препѝчам[2]

препелѐшка［阴］〈方〉陀螺

прѐпелица［阴］〈方〉❶同 пъдпъдък ❷〈转〉做事麻利的新娘

прѐпелка［阴］〈方〉同 прѐпелица

препѐн|ям［未］，**препѐня** -*иш*，-*их*［完］熬(使去掉沫子)，把…煮稠：Препѐних сла̀дкото. 我把果酱熬好了。— се［被动］～яне［中］

препера̀ 见 препѝрам

прѐперица［阴］〈方〉同 прѐпелица

препеча̀т|вам［未］，**препеча̀там** 和 **препеча̀тя** -*иш*，-*их*［完］重印，翻印；转载：Препеча̀тиха кни̇гата. 这本书重印了。Ста̀тията бѐше публику̀вана в печа̀та и пòсле ～ана в отдѐлна брошу̀ра. 这篇文章在报刊上发表过，后来又翻印成单独的小册子。— се［被动］～ване［中］

препѐчен -*а*［形］烤得过火的：～ хля̀б 烤得过头的面包 ◇ ～а **ракѝя** 同 прѐпек

препѐя 见 препя̀вам

препѝ|вам［未］，**препѝя** -*еш*，-*х*［完］喝(酒等)过量：Снòщи е ～л，та го болѝ глава̀. 他昨晚喝多了，现在头疼。～ване［中］

препика̀|вам［未］，**препика̀я** -*еш*，-*х*［完］在…上撒尿：Ку̀чето е ～ло стена̀та. 狗往墙上撒了尿。～ване［中］

препил|я̀вам［未］，**препиля̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］锉断：Препилѝх желя̀зото. 我把铁器锉断了。～я̀ване［中］

препинателен -*на*［形］～ен **зна̀к**〈语法〉标点符号

препѝп|вам［未］，**препѝпам**［完］❶〈口〉(从四面)摸 ❷〈行〉抢劫 ❸〈行〉偷，摸 — се［被动］～ване［中］

препѝрам[1]［未］，**препера̀** -*ерѐш*，-*ра̀х*［完］❶重洗 ❷洗 ❸〈方〉经常洗(一点)：Всѐки дѐн ～ѝрам пеленѝте. 我每天洗襁褓。Всѝка сѐдмица ～ѝрам по ма̀лко дрѐхи; не събѝрам обикновѐно голя̀мо пранѐ. 我每星期都洗一点衣服；我一般不攒很多要洗的衣服。— се［被动，反身］～ѝране［中］

препѝрам[2]［未］，**препра̀** -*рѐш*，-*ра̀х*，过主形动 -*ра̀л*，-*ра̀ла*，-*рѐли*［完］〈方〉坚持，硬要：Препѝра всѐ нѐговата вòля да мѝне. 他总是硬要照他的意思做。

препѝра|м се［未，互及，中态］争吵，争论：Препѝраме се за нѐщо. 我们为某事争吵。Защò се ～ш，катò не сѝ пра̀в? 是你不对了，为什么还要争吵？～не［中］

препѝрки［复，无单，阴］〈民〉常洗的衣服(或襁褓等)

препирня̀［阴］争吵，争论：Препирня̀та се разгорещѝ. 争吵激烈起来了。вòдя ～ 争吵 увлѝчам се в ～ 醉心于争吵，好争吵

прѐпис［阳］副本，抄本，抄件，抄下来的文字：～ на докумѐнт 文件的副本 заверѐн ～ 校对过的副本 буква̀лен ～ 一字不差的抄本 снѐмам (пра̀вя) ～ от нѐщо 把…抄下来

препѝ|свам［未］，**препѝша** -*шеш*，-*сах*［完］❶重写：Препишѝ дома̀шното на чѝсто. 把家庭作业再整齐地重写一遍。❷抄写：Препѝсах двѐ стра̀ници. 我抄了两页。❸抄袭：Кòйто ～сва на кла̀сно，ще бъ̀де наказа̀н. 谁在课堂练习上抄袭，要受惩罚。～свам чу̀жди тру̀дове 抄袭别人的著作 ❹〈法〉登记转让，过户：～свам имòта си на ня̀кого 把财产转让给某人 — се［被动］～сване［中］

преписва̀ч［阳］，**преписва̀чка**［阴］❶抄写者，传抄者：～и на Пайсиевата истòрия 帕伊西历史的传抄者 ❷〈口，不赞〉抄别人作业的学生

прѐписка［阴］❶［只单］通信：Не сѐ вѝждаме，но поддъ̀ржаме ～. 我们没有见面，但是保持通信。в ～ съм с нѐго 与他保持通信 ❷〈公文〉公文往来；往来的公文：Прѐписката по тòя въпрòс не ѐ òще завъ̀ршена. 关于这一问题的公文往来还没有结束。разглѐждам ～та 阅读来往的公文

препитава̀|м се［未，中态］过活，生活，糊口：～м се с труда̀ си 靠自己的劳动过活 ～не［中］

препѝтам 见 препѝтвам

препита̀ни|е -*я*［中］〈旧〉同 прехра̀на：Ту̀к ня̀маше ～е за всѝчки. 这里不能供养所有的人。

препѝт|вам［未］，**препѝтам**［完］❶再问，重问：Бя̀ха ги пѝтали и ～али по дѐсет，по два̀йсет пъ̀ти，нѝкой нѝщо не призна̀. 问过他们，反复问了他们 10 遍、20 遍，没有人承认任何事情。❷(老师)提问(以便了解是否掌握)；问遍：На кра̀я на часа̀ учѝтелят ～а ученѝците върху̀ нòвия урòк. 下课前，老师就新课提问了一下学生。— се［被动］～ване［中］

препѝ|чам[1]［未］，**препека̀** -*ечѐш*，-*ѐкох*，-*ѐче*，过主形动 -*ѐкъл*，-*ѐкла*［完］烤得过久，烤干，烤坏：Глѐдай да не ～ечѐш месòто. 当心别把肉烤糊。— се［被动］～ѝчане［中］

препѝча|м[2]［未，只三单］(太阳、火)炙晒，烤：Слъ̀нцето започва̀ше да ～. 太阳开始发出炙热的光芒。～не［中］

препѝчам се［未］，**препека̀ се** -*ечѐш се*，-*ѐкох се*，-*ѐче се*，过主形动 -*ѐкъл се*，-*ѐкла се*［完］［中态］晒(太阳)，烤(火)：～ѝчам се на слъ̀нце 晒太阳 ～ѝчам се до пѐчка 在炉子旁烤火 ～ѝчане［中］

препѝша 见 препѝсвам

препѝя 见 препѝвам

препла̀вам［完］同 преплу̀вам — се［被动］

препла̀в|ям［未］，**препла̀вя** -*иш*，-*их*［完］❶漂：Пранѐто е почтѝ готòво，оста̀ва са̀мо да го ～я. 衣服差不多洗好了，只剩过水了。❷重漂，再漂：Не сѝ изпра̀ла добрѐ пранѐто，да го ～иш. 你没有把衣服洗干净，再过一遍水。— се［被动］～яне［中］

препла̀к|вам［未］，**препла̀кна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］重新冲洗，再冲洗，再涮：Преплакнѝ ча̀шите，не са̀ измѝти добрѐ! 你把杯子再冲洗一遍，原来洗得不干净。Тя̀ е са̀мо ～нала чинѝйте，но не гѝ е измѝла. 她只把盘子再冲了一下，没洗干净。— се［被动］～ване［中］

препла|щам［未］，**преплатя̀** -*тѝш*，-*тѝх*［完］〈口〉把…(从中间)叠起来 — се［被动］～щане［中］

преплѐв|ям［未］，**преплевя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］给…再锄草，给…锄第二遍草：Отѝде в градѝната да ～ѝ лу̀ка. 他到菜园给

葱头锄二遍草去了。— **се**［被动］~**яне**［中］

преплѝтам［未］，**преплетà** *-етѐш*，*-èтох*，*-èте*，过主形动 *-èл*［完］❶把(几种东西)交织在一起，扭在一起，编在一起：Увля̀коха се в борбàта. Свалѝха връ̀хните си дрѐхи，~ѐтоха ръцѐте. 他们全神贯注地摔起跤来，脱去外衣，把胳膊扭在一起。~ѝтам червѐни шàрки 把红花(纹)织进去 ❷重织，再织：Разплѐтох пулòвера и го ~ѐтох за детѐто. 我把毛衣拆了给孩子重织了一件。~ѝтам чорàп 重织袜子 — **се**［被动］◇ **~ѝтам нозѐ (кракà)** 走路不稳，踉跄；蹒跚 **~ѝтане**［中］

преплѝтам се［未］，**преплетà се** *-етѐш се*，*-èтох се*，*-èте се*，过主形动 *-èл се*［完］［中态］❶混杂在一起，交织在一起，掺混在一起 ❷〈转〉联系在一起：Интерѐсите ни се ~ѝтат. 我们的利益是联系在一起的。❸缠，转游，来回走(以阻碍别人)：Защò се ~ѝташ в кракàта ми? 你为什么在我腿旁缠着不走？◇ **Езѝкът ми се ~ѝта.** 我说话不清楚；结结巴巴地说。**Кракàта ми се ~ѝтат.** 我踉跄；蹒跚。**~ѝтане**［中］

преплу̀вам［完］游过：Тòй ~ бъ̀рзо канàла и излѐзе на брегà. 他很快游过运河，登上对岸。

преповѝвам［未］，**преповѝя** *-еш*，*-х*，过被形动 *-т*［完］给…换襁褓(尿布)：Преповѝй детѐто，че се е подмòкрило. 给孩子换尿布，他已经湿了。— **се**［被动］~**ване**［中］

преповтàрям［未］，**преповтòря** *-òриш*，*-òрих*［完］重温，再复习一遍；再重复一遍：Отнòво тòй пòчна да ~àря в умà си коè кàк бѐше стàнало. 他又开始在脑子里重温什么事是怎样发生的。Учѝтелят ~òри урòка. 教师又重复了一遍课文。— **се**［被动，中态］~**àряне**［中］

преповторѐние *-я*［中］同 преповтàряне

преповтòря 见 преповтàрям

преподàвам［未］，**преподàм** *-дѐш*，*-дох*，*-де*，命令式 *-ѝ*，*-ѝте*，过主形动 *-л*［完］教(学)，授(课)，教授：~вам (по) нѐмски в гимнàзия 在中学教德语 ~вам урòци по хѝмия 教化学课 ~вам чàстни урòци по му̀зика 私人教授音乐课 — **се**［被动，中态］~**ване**［中］

преподавàтел *-ят*，*-я*［阳］，**преподавàтелка**［阴］❶教师，老师，教员：~ по бъ̀лгарски езѝк 保加利亚语教师 ~ по истòрия 历史教师 университѐтски ~ 大学教师 ❷〈限〉(高等学校中的)讲师：Назначѝха го ~ по ру̀ски езѝк във филологѝческия факултѐт. 任命他为语言文学系的俄语讲师。

преподавàтелски *-а* преподавàтел 的形容词：~и похвàт 教师的方法

преподàм 见 преподàвам

преподòбен *-на*［形］〈宗〉(对不太知名的圣者或较知名的神职人员的形容词)尊敬的，圣：Тòй се надѝгна от мя̀стото си да целу̀не деснѝцата на ~ния и да полу̀чи благословѝята му. 他从坐位上站起来去吻圣者的右手并接受他的祝福。

преподòбие *-я*［中］〈宗〉(常与代词 ваш，нѐгов 连用，是对高级神职人员、修士大司祭等的尊称)大人

препокрѝвам［未］，**препокрѝя** *-еш*，*-х*，过被形动 *-т*［完］改铺…的屋顶，给…换屋顶，挑…的顶：Препокрѝхме плѐвнята. 我们给干草棚换了顶。Товà ля̀то ще трябва да ~ем къ̀щата，защòто пòчна да кàпе，когàто валѝ дъжд. 今年夏天我们得给房子换屋顶，因为下雨时开始漏水了。— **се**［被动］~**ване**［中］

преполовя̀вам［未］，**преполовя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］同 презполовя̀вам：Тòй ~ѝ пѝтката и дàде половѝнките на двѐте децà. 他把圆面包掰成两半，分给了两个孩子。Тòй вдѝгна шишѐто и го ~ѝ на ѐдри глъ̀тки. 他拿起酒瓶，大口大口地喝了半瓶。— **се**［被动］~**я̀ване**［中］

препоръ̀ка［阴］❶指点，指示，指教；劝告，建议：дàвам ~ 劝告，指点 Ку̀пих кòня по твòя ~. 我根据你的劝告买了那匹马。❷推荐；荐信，荐言；介绍：Приѐха го по ~ на двàма другàри. 他们根据两位同志的介绍接待了他。◇ **тàкса за ~** (邮件的)挂号费

препоръ̀чам 见 препоръ̀чвам

препоръ̀чан *-а* ❶ препоръ̀чам 的过被形动 ❷［用作形］~**о писмò** 挂号信 ~**а прàтка** 挂号包裹

препоръ̀чвам［未］，**препоръ̀чам**［完］❶劝告，建议：Препоръ̀чват ми да отѝда на кàлни бàни. 他们劝我去作泥疗。❷介绍；推荐；说明(优点、长处)，夸奖：Партѝйният секретàр го ~а. 党的书记推荐了他。Препоръ̀чаха ми вàшите машѝни. 他们向我推荐你们的机器。— **се**［被动］~**ване**［中］

препоръ̀чвам се［未］，**препоръ̀чам се**［完］［反身］〈旧〉说出自己的姓名，通报姓名，自我介绍：Тòй се ~а за члѐн на Плòвдивския революциòнен комитѐт. 他自我介绍说是普罗夫迪夫革命委员会的成员。~**ване**［中］

препоръчѝтел *-ят*，*-я*［阳］，**препоръчѝтелка**［阴］介绍人，推荐人

препоръчѝтелен *-на*［形］❶推荐(性)的，介绍的：~но писмò 介绍信 ~на библиогрàфия 推荐书目 ❷可以推荐的，值得推荐的：смя̀там (смя̀там) нѐщо за ~но 认为…值得推荐

препостѝлам［未］，**препостѐля** *-ѐлеш*，*-лàх*［完］重新铺上，再铺：Препостлàх леглòто с нòв чаршàф. 我用新床单把床重新铺上了。— **се**［被动］~**ѝлане**［中］

препрàвка［阴］同 препрàвяне：~ на дрѐха 衣服的改做，改衣服

препрàвям［未］，**препрàвя** *-иш*，*-их*［完］❶改做，改制，改建：~ям къ̀ща 改建房子 ~ям си стàрите дрѐхи 改(做)旧衣服 ❷改变…的样子(或面貌)；改变：Ех，такъ̀в е светъ̀т! Не мòжеш да го ~иш! 唉，世界就是这样！你改变不了它。❸歪曲；使失去真相：Тòй говòри с ~ен глàс. 他用用伪装的嗓音说话。— **се**［被动］~**яне**［中］

препрàвям се［未］，**препрàвя се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态］假装：Бѐше чѐрен катò цѝганин. И всѐ обѝчаше да се ~я на цѝганин. 他像吉卜赛人一样黑。因此他总喜欢装成吉卜赛人。~**яне**［中］

препрàзвам［未］，**препрàзня** *-иш*，*-их*［完］同 препрàзням — **се**［被动］~**ване**［中］

препрàзням［未］，**препрàзня** *-иш*，*-их*［完］(从一个器皿往另一个器皿里)倒：Препрàзних мля̀кото от шишѐто в тѐнджерата. 我把奶从瓶里倒在锅里了。~ям òрехите от торбàта в кòшницата 把核桃从口袋倒在篮子里 — **се**［被动］~**яне**［中］

препрàтка［阴］❶同 препрàщане ❷(在科学著作等中引导读者)见(本书或其他书的某处)

препрàщам［未］，**препрàтя** *-тиш*，*-тих*［完］转送，转交，转派：Препрàтиха съобщѐнието в Сòфия. 他们把通知转送到索非亚。Препрàщам ти писмòто，коѐто бѐше прàтено на мòй адрѐс. 我把送到我这里的信转送给你。— **се**［被动］~**щане**［中］

препращя̀вам［未］，**препращя̀** *-ѝш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，

-яла,-ѐли［完］忽然噼啪作响,喀嚓作响 ～яване［中］

препрѐгна 见 препрягам

препреда̀ 见 препрядам

препрѐч|вам［未］,**препрѐча** -иш,-их［完］❶横放：Препрѐчил дървò през пътя. 他把木头横放在路上。❷(用交叉的木头等)挡住,堵住：Тѐ ～иха с пръти и шу̀ма вхòда на колибата. 他们用木棍和枝叶堵住茅屋的入口。— **се**［被动］◇ ～**вам пътя** 挡住去路 ～**ване**［中］

препрѐч|вам се［未］,**препрѐча се** -иш се,-их се［完］［中态］挡住,挡开,隔开：～вам се между̀ двàмата 站在两人中间把他们隔开 ～**ване**［中］

препря̀дам［未］,**препреда̀** -едèш,-èдох,-èде,过主形动 -èл［完］❶重纺,再纺 ❷重搓,重捻(已纺过的东西)— **се**［被动］～**я̀дане**［中］

прѐприца［阴］〈方〉❶抖动挂在磨盘上方的篮子以使粮食不断漏到磨盘上去的一块木头 ❷有犟脾气的人;不知好歹的人

препроводѝтел|ен -на［形］〈公文〉～**но писмò** 送件函,随件附去的信,说明信

препровò|ждам［未］,**препроводя̀** -диш,-дих［完］❶〈旧〉同 препращам：Получѝх прàтка за тèбе и ти я ～ждам. 我收到了给你的包裹,现在给你转去。❷〈罕〉陪,送：Двàма войнѝци ще ～дят прàтеника. 两名士兵将陪使者前往。— **се**［被动］～**ждане**［中］

препрода̀|вам［未］,**препродàм** -дèш,-дох,-де,命令式 -й,-йте,过主形动 -л［完］转卖(一般为了赚钱),倒卖：Ку̀пих го,за да го ～м. 为了转卖我才把它买下来。— **се**［被动］～**ване**［中］

препродава̀ч［阳］,**препродава̀чка**［阴］转卖者,倒卖者

препродàжба［阴］转卖,倒卖：занимàвам се с ～ на недвѝжими имòти 从事不动产的倒卖(活动)

препродàм 见 препродавам

препроч|ѝтам［未］,**препрочета̀** -етèш,-èтох,-èте,过主形动 -èл［完］❶重读,再读：чета̀ и ～ѝтам писмòто 把信看了又看 Тòй ～ѝташе десèти път писмòто. 他正在第 10 遍重看那封信。❷〈方〉重数：～ѝтам звездѝте на небèто 重数天上的星星 — **се**［被动］～**ѝтане**［中］

препр|я̀гам［未］,**препрѐгна** -èгнеш,-èгнах,过被形动 -èгнат［完］❶给车换(马);改套;重新套,再套：Постоя̀хме в хàнчето,докатò ～èгнаха колàта. 我们曾在小店里逗留,直到给车换好马。❷〈方〉换边套(马)(把原来习惯套在一边的马换到另一边去)— **се**［被动,中态］～**я̀гане**［中］

препр|я̀гам се［未］,**препрѐгна се** -èгнеш се,-èгнах се［完］［中态］❶(牲畜)能换边(干活)：Вòлът е стàр и не сè ～я̀га. 牛老了,不能换边再干了。❷〈转〉适应新的工作条件;换工作：Кòлко пъти съм се ～я̀гал! 我换过多少次工作了! ～**я̀гане**［中］

препсу̀вам［完］骂(一阵)

препу̀к|вам[1]［未］,**препу̀кам**［完］忽然发生爆裂声,发出隆隆炮声(哒哒机枪声,突突马达声)：Пу̀шките ～аха. 枪忽然响了。～**ване**［中］

препу̀к|вам[2]［未］,**препу̀кам** 和 **препу̀кна** -неш,-нах,过被形动 -нат［完］同 пропу̀квам：Препу̀кахме ледà. 我们把冰弄裂了。— **се**［被动］～**ване**［中］

препу̀сканица［阴］〈民〉飞奔,狂跑：задàвам се на ～ 飞奔

препу̀|скам 和 **препу̀щам**［未］,**препу̀сна** -снеш,-снах［完］❶使(马等)疾跑：～скам кòня 策马飞奔 ❷(马、车、人等)飞奔;疾驶,狂跑：Кòнят ～ща галòп. 马在飞奔。Катò видя̀ха пъдàря,пàкостниците ～снаха през нѝвите. 淘气鬼们看见看青的人后,都从田里飞快逃跑了。❸〈口,讽〉忙得东跑西颠 — **се**［被动］～**скане** 和 ～**щане**［中］

препу̀сна 见 препускам

препу̀щам 见 препускам

препъ̀|вам［未］,**препъ̀на** -неш,-нах,过被形动 -нат［完］同 спъвам(阻挡)：～вам кòня му 绊他的马 Ще те ～ват. 他们会阻挠你的。— **се**［被动］～**ване**［中］

препъ̀|вам се［未］,**препъ̀на се** -неш се,-нах се［完］［中态］同 спъвам се(绊;说话结结巴巴)：Препъ̀на се в еднà къпѝна и пàдна по очѝте си. 他绊在一棵黑莓上,摔了个大马趴。Тя̀ се ～ваше в дъ̀лгата си ро̀кля. 长裙使她走路常绊着。Ученѝкът от смущѐние се ～ваше при о̀тговорите. 学生由于不好意思而回答得结结巴巴。～**ване**［中］

препъ̀л|вам 和 **препъ̀лням**［未］,**препъ̀лня** -ниш,-них［完］装得太多(过满)：Изпѝй от чàшата,че я ～них. 你从杯子里喝点,我斟得太满了。— **се**［被动,中态］：Салòнът се ～ни с пу̀блика. 大厅里满是听众。～**ване** 和 ～**няне**［中］

препълз|я̀вам［未］,**препълзя̀** -ѝш,-я̀х,过主形动 -я̀л,-я̀ла,-ѐли［完］(从一处)爬到(另一处)：Детèто ～я̀ в нàшата стàя. 孩子爬到我们房间里来了。～**я̀ване**［中］

препъ̀лня 见 препълвам

препъ̀лням 见 препълвам

препъ̀на 见 препъвам

препъни̇̀камък［阳］同 прѐчка[1]

препърж|вам［未］,**препъ̀ржа** -иш,-их［完］❶煎好 ❷煎糊 — **се**［被动］～**ване**［中］

препърл|я̀м［未］,**препърля̀** -иш,-их［完］烤糊,烧糊：Препърлѝх хля̀ба. 我把面包烤糊了。— **се**［被动,中态］～**я̀не**［中］

препъх|вам［未］,**препъ̀хам** 和 **препъ̀хна** -неш,-нах,过被形动 -нат［完］推过去,塞进去：Препъ̀хай рѐмъка през ду̀пката. 把皮带塞进洞里。— **се**［被动,中态］～**ване**［中］

препя̀|вам［未］,**препѐя** -ѐеш,-я̀х,过主形动 -я̀л,-я̀ла,-ѐли,过被形动 -я̀н,-я̀на,-ѐни 和 -я̀т,-я̀та,-ѐти［完］〈民〉用歌声挑逗(某人)— **се**［被动,互及］：Момѝте пѐеха,～я̀ваха се. 姑娘们唱着歌,互相挑逗着。～**я̀ване**［中］

препя̀вка -ѐвки［阴］同 препя̀ване：Тѐ захвàнаха вѐсела ～я̀вка. 他们快活地唱起歌来,互相挑逗着。

препя̀тстви|е -я［中］❶障碍;阻挠,阻难：срѐщам(натъ̀квам се на) ～е 遇到障碍 преодоля̀вам ～ята 克服障碍 отстраня̀вам(премàхвам) всѝчки ～я от пътя си 排除道路上的一切障碍 ❷〈军,运〉障碍物：противотàнкови ～я 反坦克障碍物 надбя̀гване(бя̀гане) с ～я 障碍赛跑

препя̀тст[ву]ва|м［未］〈书〉阻碍,阻挠：Нòщната тъмнинà ми ～. 我为黑夜所阻。

преработ|вам［未］,**преработ|я** -иш,-их［完］❶改做,再加工,修改：～вам стàтия 修改文章 ❷加工制造：～вам кòжа 加工皮革 ～вам цвеклò в зàхар 把甜菜制成糖 — **се**［被动］～**ване**［中］

преработвàтел|ен -на［形］加工的：～на индустрия 加工工业

преработка［阴］同 преработване：Стàтията се нуждàе от ос-

но̀вна ～. 这篇文章还需要大改。заво̀д за пръвѝчна ～ на памýк 棉花初级加工工厂

преработя 见 преработвам

прера̀вям［未］，**прерòвя** -*òвиш*，-*òвих*［完］❶再掘，重掘；再翻，重翻：Да оста̀вим ли вѝлите? — Преровèте с тя̀х òще веднъ̀ж харма̀на. "我们把杈留下吗?""你们用杈再翻一遍场吧。"❷翻遍，到处寻找：Прерòвих всѝчките си джòбове, но клю̀ча не намèрих. 我翻遍了所有的兜，可就没找到钥匙。— **се**［被动］～**а̀вяне**［中］

преpа̀ждам［未］，**преродя̀** -*одѝш*，-*одѝх*［完］使完全变样，使根本改变，改造：～а̀ждам душа̀та 改造灵魂 — **се**［被动］～**а̀ждане**［中］

прера̀ждам се［未］，**преродя̀ се** -*одѝш се*，-*одѝх се*［完］［中态］❶再生，再世为人：Ня̀кои вя̀рват, че човѐк се ～а̀жда след смъртта̀ си. 有些人相信人死后能再生。❷〈转〉根本改变，完全变样：нра̀вствено се ～а̀ждам 脱胎换骨 ～**а̀ждане**［中］

преразглè|ждам［未］，**преразглèдам**［完］重新讨论，重新审议：Молба̀та ще бъ̀де ～дана от упра̀вителния съвѐт. 申请将由管理委员会重新讨论。— **се**［被动］～**ждане**［中］

преразка̀жа 见 преразка̀звам

прера̀зказ［阳］同 преразка̀зване: Днѐс в ча̀с по бъ̀лгарски езѝк пра̀вихме ～. 今天在保加利亚语课上我们作了复述。

преразка̀|звам［未］，**преразка̀жа** -*жеш*，-*зах*［完］转述，复述：～звам урòк 转述课文 Четѐше ра̀зкази и пòсле ги ～зваше на деца̀та. 他看了许多故事，然后讲给孩子们听。— **се**［被动］～**зване**［中］

преразпредѐл|ям［未］，**преразпределя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］再分配，重新分配 — **се**［被动］～**яне**［中］

прера̀зход［阳］超额开支，超支；浪费：Не бѝва да се допу̀ска ～ на су̀ми и материа̀ли в предприя̀тията. 企业不应在资金和材料方面有超支。Тòя мѐсец се явѝ ～. 本月出现超支。～ на електрѝческа енѐргия 浪费电力

преразхòдва|м［未］超额开支，超支 — **се**［被动］～**не**［中］

прерайонѝра|м［未，完］重新分区：Градъ̀т тря̀бва да бъ̀де ～н. 城市必须重新分区。— **се**［被动］～**не**［中］

прера̀мка［阴］同 презра̀мка

прера̀с|твам［未］，**прерастя̀** -*тèш*，-*тòх*，-*тè*，过主形动 -*ъ̀л*，-*ла̀* 和 **прера̀сна** -*неш*，-*нах*［完］❶发展成，转变为：Конфлѝктът неизбѐжно и постепѐнно ще ～не в открѝта войнà. 这一冲突将不可避免地、逐渐地发展为公开的战争。❷在身长方面超过：Синъ̀т ～те ба̀ща си. 儿子长得比父亲高了。～**тване**［中］

пререгистрѝра|м［未，完］重新登记：Члѐновете на съ̀юза ще тря̀бва да бъ̀дат ～ни. 盟员必须重新登记。— **се**［被动，中态］～**не**［中］

переpедя̀ 见 прерѐждам

прерѐжа 见 преря̀звам

прерѐ|ждам［未］，**предедя̀** -*дѝш*，-*дѝх*［完］❶重摆，重放；重新排列；换样子摆：～ждам възгла̀вниците в ъ̀гъла 把枕头改放在角落里 ～ждам ча̀ши 把杯子换个样子摆 ❷在排队时抢在…前面；夹塞：Заста̀нали на опа̀шка, тѐ не позволя̀ват ня̀кой да ги ～жда. 他们站在排尾，不让任何人在他们前面夹塞。— **се**［被动］～**ждане**［中］

пререка̀ни|е -*я*［中］争吵，争论：влѝзам в ～е с ня̀кого 与某人争吵起来

пререшàвам［未］，**пререшà** -*ѝш*，-*ѝх*［完］重新解决；重新决定；用另一种方法解决（解答）：Въпрòсът е решѐн и ня̀ма защò да го ～а̀ваме. 问题已经解决，没有理由重新解决。— **се**［被动］～**а̀ване**［中］

прерѝп|вам［未］，**прерѝпна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］〈口〉跳过：Кòнят през дува̀р ～на, ⁄ Стоя̀н през Ду̀нав преплу̀ва.（Нар. пес.）骏马跳过了石头墙，斯托扬游过了多瑙河。～**ване**［中］

прѐри|я［常复 -*и*，阴］〈地理〉（北美的）高草原

прерòвя 见 прера̀вям

прерогатѝв［阳］〈书〉特权：～и на съдѝите 法官的特权 ～и на държа̀вен глава̀ 国家元首的特权

преродя̀ 见 прера̀ждам

преродя̀ се 见 прера̀ждам се

преросѝ|вам［只三单］，**прерося̀ва**［未］，**преросѝ** -*ѝ*［完］［无人称］❶下一会儿小雨；时而下毛毛雨 ❷不再下小雨

преръмя̀|вам［只三单］**преръмя̀ва**［未］，**преръмѝ** -*ѝ*［完］［无人称］❶静静地下一会儿小雨，时而静静地下小雨 ❷不再下小雨

прерѝс|вам［未］，**преръся̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］（用水）到处洒，洒在上面：На кра̀я дя̀до пòп ще поръ̀си всѝчки ни, ще ～и след това̀ ця̀лата сòба. 最后神甫爷爷将给我们大家洒水，然后给整个房间洒水。～вам с вода̀ 用水洒 — **се**［被动］～**ване**［中］

преря̀|звам［未］，**прерѐжа** -*ѐжеш*，-*я̀зах*［完］割断，切断：～я̀звам дъска̀ 锯断木板 ～я̀звам въжѐ 剪断绳子 — **се**［被动］◇ **Преря̀зва ме нѐщо.**〈口〉1.感到一阵剧痛：Нѐщо го ～я̀зало през половѝната. 他腰间感到一阵剧痛。2.感到十分难过（不快）。～**я̀зване**［中］

прѐса[1]［阴］❶冲压机，压榨器，压床，冲床：～ за сòкове 果汁压榨机 книговѐзка ～ 订书机 ръ̀чна ～ 手摇压榨机 хидровлѝчна ～ 水压机 ❷（吸墨水用的）吸墨器

прѐса[2]［阴］报纸，刊物，报刊；报界 ◇ **жъ̀лта** ～格调低下的报刊

прѐсад［阳］〈方〉移栽的树

преса̀|ждам［未］，**пресадя̀** -*дѝш*，-*дѝх*［完］❶移栽，移植 ❷〈转〉介绍进来，引进，移植 — **се**［被动］～**ждане**［中］

пресвет|ѝ -*а̀*［形］〈宗〉（对某些基督教的圣者和神职人员的修饰语）至圣的：～а̀та цъ̀рква 圣（教）堂 ～а̀ Богорòдица 圣母

пресвѐт|ъл -*ла*［形］❶〈古〉（对皇族的修饰语）最尊贵的，至尊的 ❷〈旧〉光辉的，辉煌的；幸福的：ра̀достен, ～ъл дѐн 愉快的、幸福的一天

пресѐгна 见 преся̀гам

пресѐгна се 见 преся̀гам се

преседлѝв -*а*［形］（指食物）噎人的；难于下咽的；涩的：Изва̀рата е сѝпкава и ～а. 奶渣又酥又噎人。～и кру̀ши 难于下咽的梨

пресѐдна 见 пресядам

пресѐдне ми 见 пресяда ми

пресед|я̀вам［未］，**преседя̀** -*ѝш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］❶坐（一段时间）：Кòлко пъ̀ти сме ～я̀вали до полунòщ! 我们多少次一直坐到半夜！❷（在某处）逗留（一段时间），呆，住：Преседя̀х двайсет дѐна в летòвището. 我在避

暑地逗留了20天。❸放置太久,搁得太久:Тестото ~я и се развалѝ. 面团放得太久,已经坏了。**~яване**[中]

пресекà 见 пресѝчам

пресèк|вам[未],**пресèкна** *-неш,-нах*[完]〈民〉停,止,中断:Водàта ~на. 水不流了。Гласът му не ~ваше по цèли днѝ. 他(说话)的声音几天不断。**~ване**[中]:на ~вания 断断续续地

пресекли̇в *-а*[形]断断续续的,时断时续的:~ глàс 断断续续的声音 **~о**[副]

пресèклица[阴]〈方〉同 пресекỳлка

пресèкна 见 пресèквам

пресекỳлк|а[阴]〈民〉**на ~и** 断断续续地:пѝя на ~и 断断续续地喝(酒)

пресèл|вам[未],**пресèля** *-иш,-их*[完]使迁居,使迁移:~вам в плодорòден крàй 使迁到富饶的地方 **~ване**[中]

пресèл|вам се[未],**пресèля се** *-иш се,-их се*[完][中态]移居,迁移:~вам се в Амèрика 移居美国(美洲) ◇ **~вам се във вечността**〈庄〉长眠,与世长辞 **~ване**[中]

преселèни|е *-я*[中]同 пресèлване:велѝко ~е на нарòдите(欧洲3—7世纪的)民族大迁徙

пресèлни|к *-ци*[阳],**пресèлница**[阴]移居的人,移民(与коренѝк(本地人)相对)

пресèлническ|и *-а*[形]移民的:~и живòт 移民生活 ~а махалà 移民居住区

пресèлнишк|и *-а*[形]同 пресèлнически

пресèля 见 пресèлвам

пресèля се 见 пресèлвам се

пр|ѐсен *-ясна,-ѐсни*[形]❶新鲜的,鲜的,新的:~ѐсен зеленчỳк 新鲜蔬菜 ~ясно месò 鲜肉 ~ясно млякo 鲜奶 ~ѐсни яйцà 鲜蛋 ~ѐсен хлябо 新面包 ~ѐсни цветя̀ 鲜花 ❷〈转〉清新的,新鲜的;凉爽的:~ѐсен въздух 新鲜空气 ❸〈转〉新的,新做的;崭新的;新颖的:~ясна рàна 新伤口 ~ѐсен снял 刚下的雪 ~ѐсен грòб 新坟 ~ѐсни новинѝ 新消息 ❹〈转〉新生的,新起的;不疲乏的,朝气蓬勃的:~ѐсни сѝли 新生力量 ◇ **~ясна пѝта(погàча)** 无酵母的面包 **~ясно мàсло** 奶油

пресèч|ен[1] *-на*[形]❶横穿的,穿越的,贯穿的:~на ỳлица 横路,交叉路 ❷(两条或数条线的)交叉的,相交的:~на тòчка 交点

пресèчен[2] *-а*[形]❶〈几何〉平截头的:~ кòнус 平截头的圆锥体 ❷(指地形)不平的,沟壑纵横的

пресèчк|а[阴]❶(常指与一条更大的道路交叉的)交叉路:Тỳк ня̀ма нѝкакви ~и и автомобѝлите не сà принỳдени да спѝрат. 这里没有任何交叉道路,汽车不用被迫停下来。❷交点:~а на лѝниите AB и CD. AB线和CD线的交点。❸交叉路口,十字路口

пресèя 见 пресявам

пресѝл|вам[未],**пресѝля** *-иш,-их*[完]❶使疲劳过度:~вам рабòтник 使工人过分劳累 ~вам мотòр 使用发动机时间过长 ❷强加于,勉强:Ня̀ма да те ~вам. 我不会勉强你。— **се**[被动] **~ване**[中]

пресѝл|вам се[未],**пресѝля се** *-иш се,-их се*[完][中态]❶疲劳过度:Навя̀рно се ~ваш мнòго с рабòтата: глèдам те — цял дèн си на кракà. 你一定是活干得太累了,我看你整天坐不下来。❷〈罕〉勉强;勉为其难 **~ване**[中]

пресѝлен *-а* ❶ пресѝля 的过被形动 ❷[用作形] 1.不自然的,假的,做作的,勉强的:~а усмѝвка 勉强的微笑 2.不符合实际的;夸大的,不准确的:Тя̀я оцèнка бè ~а,тя̀ не отговàряше напълно на действѝтелността. 这一评价过分了,不完全符合实际。**~о**[副] **~ост** *-осттà*[阴]

пресѝля 见 пресѝлвам

пресѝл|ям[未],**пресѝля** *-иш,-их*[完]同 пресѝлвам — **се**[被动,中态] **~яне**[中]

пресѝп|вам[1][未],**пресѝпна** *-неш,-нах*[完]❶(嗓音)变沙哑:Гласът му ~на. 他嗓子哑了。❷嗓子变哑:Пресѝпнал си от мнòго прѝказки. 你因话说得太多而嗓子哑了。Пресѝпнах с вѝкане. 我嗓子喊哑了。**~ване**[中]

пресѝп|вам[2][未],**пресѝпя** *-еш,-ах*[完](把散装物从一个器皿往另一个器皿里)倒:~вам брашнò 倒面粉 Пресѝпах вѝното в кàната. 我已把葡萄酒倒进缸子里。— **се**[被动] **~ване**[中]

пресѝпнал *-а* ❶ пресѝпна 的过被形动 ❷[用作形]沙哑的:~ глàс 沙哑的声音 **~о**[副]

пресѝпя 见 пресѝпвам[2]

пресѝта[阴]厌烦,厌腻:Я̀дох до ~. 我吃腻了。Слỳшах до ~. 我听烦了。

пресѝтен *-а* ❶ пресѝтя 的过被形动 ❷[用作形]感到厌烦的;饱和的:~ разтвòр 饱和溶液 **~ост** *-осттà*[阴]

пресѝтя 见 пресѝщам

прес|ѝчам[未],**пресекà** *-ечèш,-я̀кох,-èче*,过主形动 *-я̀къл,-я̀кла,-èкли*[完]❶砍断,砍掉:Пресякох дървòто. 我把树砍断了。❷贯穿,通过;横断:Железница ~ѝча цялата òбласт. 铁路贯穿整个地区。Рекàта ~ѝча сèлото на двè дълги половѝни. 河流穿过村庄,把它分成两个长条。Равнинàта ~ѝча прàвата в тàзи тòчка. 平面在这一点横断直线。❸截断,挡住,切断:~ѝчам път за бя̀гство 切断逃路 ❹横穿,穿过,横渡:~ѝчам ỳлица 横穿街道 ❺〈转〉阻止,遏止,制止:~ѝчам вся̀какъв òпит 制止一切企图 ❻〈转〉打断:~ѝчам оратòр 打断演讲人的话 ~ѝчам игрà 打断游戏 ❼使凝成块,使沉淀:~ѝчам мля̀ко 使奶凝成块(变酸后成奶渣) Внимàвай да не ~ечèш сỳпата,катò я застрòйваш. 当心在汤里放蛋浆时别让它凝成块。❽防止(止住)酒精发酵:~ѝчам вѝно 不让葡萄酒继续发酵 — **се**[被动,中态,互及]:Мля̀кото се ~ѝча. 牛奶凝成块了。Не сè ~ѝчайте,а се изслỳшвайте. 你们不要彼此打断,要彼此把话听完。◇ **Нèщо ме ~èче.**〈口〉我感到一阵剧痛。**Пресèче ми кòтка път.**〈口〉我失败了;我出师不利(来自迷信:走路时有猫在前面横过,就会遇到不吉祥的事)。**Пресякоха ми се кракàта.**〈口〉我(因激动或畏惧而)两腿发软。**~ѝчане**[中]

пресѝ|щам[未],**пресѝтя** *-тиш,-тих*[完]❶使吃得过多;使饱和:Въздухът е ~тен с вòдни пàри. 空气中的水汽太多。❷〈转〉使厌腻;使厌烦:Светът,в кòйто живèеше,я бèше ~тил. 她生活的这个世界已经使她厌烦了。— **се**[被动,中态]:~щам се от забавлèния 玩腻 **~щане**[中]:Нахрàнихме се до ~щане. 我们都吃腻了。

прескакỳлка[阴]〈民〉同 прескàчаница:Децàта игрàят на ~. 孩子们在玩跳背游戏。

преск|àчам[未],**прескòча** *-òчиш,-òчих* 和 **прескòкна** *-òкнеш,-òкнах*[完]❶跳过,越过:~àчам лòква 跳过水潭 ~àчам препя̀тствие 越过障碍 ~àчам (през) зидà 跳墙 ❷跳

到，跃到：Премѝнах рекàта катò ～àчах от кàмък на кàмък. 我一块石头一块石头地跳过河去。Пòгледът му ～àчаше от едѝн на дрỳг със зòрко вниманѝе. 他的目光机警地打量所有的人。❸略过，跳过，越过：При прèвод ～àча трỳдните местà. 他在翻译时把难译的地方都跳过去了。～àчам главà 略过一章 Нѝма да отѝдем на екскỳрзия. Тàя седмѝца решѝхме да ～òчим. 我们不去郊游了。这个星期天我们决定不出去玩了。❹〈口〉去一下：Прескòчила е до съсèдите. 她到邻居那里去了。В сря̀да ще ～òкна в Сòфия и тогàва ще дòйда да ви вѝдя. 星期三我要去一趟索非亚，那时我会去看你们的。— се［被动，互及］◇ **Прескòчих трàпа.**〈口〉我死里逃生；我捡了一条命。～**àчане**［中］

прескàчаница［阴］〈民〉跳背游戏，跳山羊：Игрàят на ～. 他们在玩跳背游戏。

прескòк［阳］跳越

прескòк|вам［未］，**прескòкна** *-неш, -нах*［完］同 прескàчам

прескòкна 见 прескàчам

прѐсконференция［阴］记者招待会

прескòча 见 прескàчам

прескочѝкобила 和 **прескочѝ-кобѝла**［阴］〈民〉同 прескàчаница

прескỳнд|вам се［未］，**прескỳндя се** *-иш се, -их се*［完］［中态］〈方〉同 премя̀там се

прѐскъп *-а*［形］❶太贵的 ❷十分珍爱的 **～о**［副］：плàщам ～о 付出过高的代价

преслàв|ен *-на*［形］〈庄〉十分光荣的

прѐслап［阳］同 седловинà（山脊的鞍部）

преслѐдва|м［未］❶追捕，追缉，追击：～м крадèц 追捕盗贼 ～м неприя̀тел 追击敌人 ❷追究：Власттà ～ спекулàнтите. 当局追究投机商。Закòните не гò ～ха. 法律没有追究他。❸迫害，压迫，摧残，虐待：～м малцѝнствата 压迫少数民族 ～м прогресѝвните младèжи 迫害进步青年 ❹求爱，追求：～м женà 向女人求爱 ❺(思想、形象、感情等)老是萦绕在心头，使不得安宁；使苦恼：Преслѐдва ме мисълтà, че съм сгрешѝл. 我背了犯错误的包袱。❻〈转〉追求，致力于：Дòговорът ～ сàмо мѝрни цѐли. 条约只追求和平目的。Тòй ～ лѝчни облàги. 他追求个人利益。— **се**［被动］**～не**［中］：мàния за ～не 迫害狂 съдѐбно ～не〈法〉诉讼

преследвàч［阳］，**преследвàчка**［阴］追捕者；迫害者

прѐслица［阴］〈民〉同 хвощ（木贼）

пресловỳт *-а*［形］同 прословỳт

преслỳж|вам［未］，**преслỳжа** *-иш, -их*［完］〈方〉服完兵役

преслỳш|вам［未］，**преслỳшам**［完］给…听(诊)：Дòкторът се навèде и захвàна да го пѝпа насàм-натàтък и да го ～ва. 医生弯下身来，开始摸摸这里，摸摸那里，给他听诊。— **се**［被动］**～ване**［中］

пресметлѝв *-а*［形］会计算的；节俭的；谨慎的，慎重的：～ стопàнин 节省的主人 ～о момѝче 慎重的姑娘 **～о**［副］**～ост** -осттà［阴］

пресмя̀там［未］，**пресмѐтна** *-ѐтнеш, -ѐтнах*，过被形动 *-ѐтнат*［完］❶计算，合计：～я̀там печàлба 计算利润 Тòй запòчна да ～я̀та на умà си: пèт килà пшенѝца по òсем-дèвет лѐва килòто прàвят четѝридесет-четѝридесет и пèт, нàй-мнòго петдесèт лѐва. 他开始在心里盘算：5 公斤小麦每公斤 8—9 列弗是 40 或 45 列弗，最多 50 列弗。❷打算，考虑 — **се**［被动］：Зàгубата не мòже да се ～ѐтне. 损失不计其数。**～я̀тане**［中］：Брòят на ранèните възлѝза спорèд досегàшните приблизѝтелни ～я̀тания на 100. 受伤者的数目据目前的估算已达 100 人。

преснàк［无复，阳］〈方〉鲜奶

преснѐ|мам［未］，**преснѐма** *-меш, -х*，过被形动 *-т*［完］同 преснѝмам — **се**［被动］**～мане**［中］

преснѝмам［未］，**преснѐма** *-ѐмеш, -ѐх*，过被形动 *-ѐт*［完］重新拍照，重新摄影；翻拍 — **се**［被动］**～ѝмане**［中］

преснинà［无复，阴］❶〈罕〉同 преснотà ❷新鲜的食物，鲜货(指奶、奶酪、肉等)

преснов|àвам［未］，**пресновà** *-ѐш, -àх*［完］重上经线 — **се**［被动］**～àване**［中］

пресновòд|ен *-на*［形］同 сладковòден（淡水的）：～ни рѝби 淡水鱼

пресносòл *-а*［形］同 пресносòлен：～а рѝба 刚腌不久的鱼

пресносòл|ен *-на*［形］新腌的，刚腌不久的，腌得不咸的：～но сѝрене 新腌的奶酪

преснотà［无复，阴］新鲜，清新；年轻

прѐсов *-а*［形］❶冲压机的：～а обрабòтка 冲压机加工 ～о отделèние 冲压(分)车间 ❷〈口〉冲压(制成)的：～о стъклò 冲压玻璃 ～и издѐлия 冲压制品

пресòва|м［未］同 пресỳвам — **се**［被动］**～не**［中］

пресòл［阳］〈民〉酸圆白菜

пресоля̀|вам［未］，**пресолѝ** *-ѝш, -ѝх*［完］❶使过分咸，盐放得过多：Кажѝ ѝ да не ～я̀ва чòрбата! 告诉她别把汤做得太咸！Слòжих двà пъти сòл на бòба, та го ～ѝх. 我在豆子里放了两次盐，煮得太咸了。❷〈口〉(指玩笑、挑逗等)弄得过分：～èни шегѝ 过重的玩笑 — **се**［被动］**～я̀ване**［中］

прѐспа［阴］同 пря̀спа

преспѝ|вам［未］，**преспя̀** *-ѝш, -àх*［完］❶过夜：Преспàх у прия̀теля си. 我在朋友家过的夜。❷睡(一会儿)：Катò ～ѝ, ще изтрезнèе. 他睡一会儿就会清醒。Домàшните бя̀ха вечѐряли и лѐгнали да ～я̀т крàткия лѐтен сън. 家里人吃过晚饭了，都躺下去睡夏天的短觉。～ѝвам едѝн сън 睡一觉 **～ѝване**［中］

прѐспоко|ен *-ѝна*［形］完全放心的，满不在乎的 **～ѝно**［副］：Тòй ～ѝно си запỳши цигàрата. 他满不在乎地抽起烟来。

преспя̀ 见 преспѝвам

пресрàм|вам се［未］，**пресрàмя се** *-иш се, -их се*［完］［中态］不再害羞：Еднà момà се ～и и го покàни да пèе. 有一个姑娘不再害臊了，请他唱歌。**～ване**［中］

пресрѐщ|ам［未］，**пресрѐщна** *-неш, -нах*，过被形动 *-нат*［完］迎面挡住，出迎：Излèз да ～неш бащà си. 出去迎接你父亲。— **се**［被动］**～ане**［中］

пресрòч|вам［未］，**пресрòча** *-иш, -их*［完］使过期，错过…期限，逾期：～вам пòлица 使期票过期 Купòнът е ～ен. 配给证已过期。— **се**［被动］**～ване**［中］

престà|вам［未］，**престàна** *-неш, -нах*［完］停止，不再：Престàнах да хòдя на теàтър. 我不再看话剧了。Дъждът ～на. 雨停了。**～ване**［中］

прѐстар *-а*［形］很老的；过老的，太旧的：～ ръкопѝс 很老的手抄本 ～и дрèхи 太旧的衣服

престарà|вам се［未］，**престарàя се** *-еш се, -х се*［完］［中态］〈不赞〉努力过头，热心过火：Не сѐ ～вай с любèзности.

不要过分殷勤。～**ване**［中］

престаря̀ние［中］同 престаря̀ване

престар|я̀вам［未］，**престарѐя** *-ѐеш, -я̀х*，过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［完］变得很老，年迈：Тя̀ ще го ча̀ка. Ня̀ма да ～ѐе: тога̀ва тя̀ ще е са̀мо на деветна̀десет годѝни. 她会等他的。她不会太老：到那时她还只有 19 岁。

престар|я̀л *-я̀ла, -ѐли* ❶ престарѐя 的过主形动 ❷［用作形］年迈的，过老的 ～**я̀лост** -елостта̀［阴］

престѐлка［阴］〈方〉同 престѝлка

престѐгна 见 престя̀гам

престѐля 见 престѝлам

престѝж［无复，阳］威信，威望：по̀лзувам се с (ѝмам) ～ 享有威信 повдѝгам ～а му 提高他的威望 възстановя̀вам ～а си 恢复威信 държа̀ на своя̀ ～ 保持自己的威望 междунаро̀ден ～ 国际威望

прест|ѝлам［未］，**престѐля** *-ѐлеш, -ля̀х*［完］❶(用布等)盖上 ❷给…围上围裙 — **се**［被动］～**ѝлане**［中］

престѝлка［阴］❶(保加利亚妇女民族服装的一部分)围裙：ша̀рена въ̀лнена ～ 花呢围裙 ❷(干活时用的)围裙：препа̀свам ～та 围上围裙 рабо̀тна ～ (大褂式)工作服，工作时穿的大褂 учени̇̀ческа ～ (大褂式的)学生服

престо̀|й *-ят, -я*［阳］❶停留，逗留：На та̀зи га̀ра вла̀кът ѝма пѐт мину̀ти ～й. 列车在这个车站停 5 分钟。Ко̀лко ～й ѝма вла̀кът ту̀к? 列车在这里停多久？продължа̀вам (скъся̀вам) ～я си 延长(缩短)逗留时间 през врѐме на къ̀сия ни ～й в то̀зи гра̀д 我们在这个城市的短暂逗留期间 ❷(工作等由于未预见到的原因而造成的)停顿，中止：～й на машѝните 机器的停止

престо̀л[1]［阳］御座，宝座；帝位，王位：сва̀лям от ～а 推翻…的帝位(王位) възка̀чвам се на ～а 登上王位 стъ̀пвам на ～а 登基 слѝзам от ～а 退位

престо̀л[2]［阳］〈宗〉(教堂祭坛上的)高桌，供桌：Свещѐникът коленѝчи пред ～а. 司祭跪在供桌前面。

престо̀л|ен *-на* престо̀л[1] 和 престо̀л[2] 的形容词：～на за̀ла 宝殿，金銮殿 ◇ ～**ен град**〈旧〉京城，首都

престо̀лнина［阴］〈诗〉京城

престолонаслѐдни|к *-ци*［阳］，**престолонаслѐдница**［阴］帝位(王位)的继承人；王储，太子

престолонаслѐдническ|и *-а* престолонаслѐдник 的形容词

престо̀р|вам［未］，**престо̀ря** *-иш, -их*［完］❶使变成，使化为：Сторѝ ме, бо̀же, ～ѝ на сѝво, пъ̀стро гълъ̀бче. 神啊，你把我变作一个花灰鸽吧。❷〈民〉把…当作，错认为：Престо̀рих те на бра̀т ти. 我把你错认为你兄弟了。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

престо̀р|вам се［未］，**престо̀ря се** *-иш се, -их се*［完］［中态］〈民〉同 престру̀вам се：Престо̀рил се на лу̀д. 他装疯。～**ване**［中］

престо̀рен *-а*［形］假的，装出来的，虚假的：～а ра̀дост 装出来的快乐 ～ гла̀с 伪装的嗓音 ～ пла̀ч 假哭 ～о споко̀йствие 故作镇静 ～**о**［副］～**ост** -остта̀［阴］：без ～ост 毫不做作

престо̀ря 见 престо̀рвам

престо̀ря се 见 престо̀рвам се

престоя̀|вам［未］，**престоя̀** *-ѝш, -я̀х*［完］❶逗留；停留：Престоя̀х една̀ сѐдмица край морѐто. 我在海边逗留了一星期。Желѐзницата ～я̀ по̀вече от половѝн ча̀с. 列车停了半个多小时。❷(某些食品)放坏，放陈：Я̀денето е ～я̀ло. 食物放坏了。～**я̀ване**［中］

престоя̀л *-а* ❶ престоя̀ 的过主形动 ❷［用作形］陈旧的，陈腐的，存坏了的，放陈了的：～о месо̀ 不新鲜的肉

престраш|а̀вам се［未］，**престраша̀ се** *-ѝш се, -ѝх се*［完］［中态］不再害怕：Престрашѝл се и тръ̀гнал са̀м през гора̀та. 他不再怕了，独自穿过树林。～**а̀ване**［中］

престрѐлка［阴］互相射击，对射，交火：През врѐме на ～та партиза̀ните ранѝли два̀ма жандармерѝсти. 在交火中，游击队员打伤两个宪兵。

прѐстриг［阳］〈方〉第二次剪羊毛

престрѝ|гвам［未］，**престрѝжа** *-жеш, -га̀х*［完］〈方〉❶重剪(羊毛) ❷剪多，剪低 — **се**［被动］

престро̀йвам 见 престроя̀вам

престро̀йка［阴］同 престроя̀ване

престроя̀вам 和 **престро̀йвам**［未］，**престроя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］重建；改建，改造：～я̀вам стена̀ 重垒墙 ～я̀вам изречѐние 改造句子 — **се**［被动，中态］～**я̀ване**［中］

престру̀ва|м се［未，中态］假装，装出…的样子，装作：Го̀стите се ～ха, че не са̀ чу̀ли нѝщо. 客人们装作什么也没听见的样子。～м се на бо̀лен 装成病人 ～м се на заспа̀л 装作睡着的样子

преструва̀н *-овци*［阳］，**преструва̀на**［阴］〈口〉爱装假的人：Не ѝм вя̀рвай на тѝя ～овци. 别相信这些装模作样的人。

преструва̀нко *-вци*［阳］〈口〉同 преструва̀н

престру̀вк|а［阴］假装的行为，装假，佯装：Не вя̀рвай на такѝва ～и. 别信这些虚情假意。

престъ̀п|вам［未］，**престъпя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］❶走过，迈过：～вам пра̀га 迈过门坎 ❷违背，犯，违：～вам за̀повед 违背命令 ～вам зако̀н 犯法 ～вам обеща̀ние 违背诺言 — **се**［被动］～**ване**［中］

престъ̀п|ен *-на*［形］犯罪的，犯法的，有罪的；形同犯罪的：～ен човѐк 有罪的人 ～но дея̀ние 罪行 ～на мѝсъл 犯罪的想法 ～на полити̇̀ка 罪恶的政策 ～но безгрѝжие 形同犯罪的漠不关心 ～**но**［副］～**ност** -ността̀［阴］：борба̀ с дѐтската ～ност 防止少年犯罪

престъплѐни|е *-я*［中］罪，罪行，犯法行为：извъ̀ршвам ～е 犯罪 То̀й бѐше хва̀нат на мя̀стото на ～ето. 他在犯罪现场被拿获。～е към наро̀да 对人民的犯罪 ～е срещу̀ мира̀ 对和平的犯罪 изку̀пвам (изпла̀щам) ～е 赎罪 нака̀звам ～е 治罪

престъ̀пни|к *-ци*［阳］，**престъ̀пница**［阴］罪犯，犯人

престъ̀пническ|и *-а*［形］罪犯的；犯罪的：～и проя̀ви 罪犯的表现 ～и на̀чин на дѐйствие 罪恶的行动方式

престъп|я̀м［未］，**престъпя̀** *-иш, -их*［完］同 престъ̀пвам — **се**［被动］

престъ̀р|гвам［未］，**престъ̀ржа** *-жеш, -га̀х*［完］❶刮得过多，刨得过分：Престъ̀ргах дъ̀ската и тя̀ се счу̀пи. 我把板子刨得太薄了，断了。❷再刮，重刨：Тря̀бва да ～жем оста̀, за да влѐзе. 我们得把轴再刮刮，才能放进去。❸刮光，刨光，刮干净。❹刮破，擦破，磨破：Престъ̀ргах си ръка̀та. 我把手磨破了。— **се**［被动］～**гване**［中］

прест|я̀гам［未］，**престѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах*，过被形动 *-ѐгнат*［完］❶(从中间)勒紧，绷紧：～я̀гам през кръ̀ста 在腰部勒紧 ❷勒得太紧，绷得太紧；勒得发疼：Ра̀ницата ми ～ѐгна раменѐте. 背包勒得我肩膀发疼。— **се**［反身，被动］

пресу̀ва|м [未,完] 冲压,压榨: В маслобойната ～т слънчоглѐдово сѐме. 在榨油厂里榨向日葵籽。— **се** [被动] ～**не** [中]

пресу̀ван -*а* ❶ пресу̀вам 的过被形动 ❷ [用作形] 压制出来的: ～и ту̀хли 压制砖

прѐсук [阳]〈方〉捻纱棒

пресу̀|квам[1] [未], **пресу̀ча** -*чеш*, -*ках* [完] ❶重捻,再捻;重绕,再绕: Тя̀а прѐжда тря̀бва да се ～ква. 这纱还必须再捻。❷捻多,绕多: ～кана прѐжда 绕多了的纱 ❸(把两股纱等)捻在一起: Пресу̀ках двѝата конѐца. 我把两股线捻在一起了。— **се** [被动] ～**кване** [中]

пресу̀|квам[2] [未], **пресу̀ча** -*чеш*, -*ках* [完] (婴儿)吃奶过多: Детѐто мно̀го пла̀че, навя̀рно пак е ～кало. 孩子哭得厉害,一定又是奶吃多了。～**кване** [中]

пресуква̀ч [阳], **пресуква̀чка** [阴] 捻纱工

пресу̀ча 见 пресу̀квам[1] 和 пресу̀квам[2]

пресуш|а̀вам [未], **пресуша̀** -*иш*, -*ѝх* [完] ❶使干涸,使无水,排水;去掉水分: ～а̀вам бла̀то 排除沼泽地的水 ❷弄得过干,晒得过干: Глѐдай да не ～ѝш дрѐхите, че ще ги гла̀дя. 当心别让衣服晒得过干,我还要熨呢。❸〈转,口〉喝干: По о̀блото му лицѐ се вѝждаше, че бѐ и похва̀пал на бъ̀рза ръка̀ и ня̀колко ча̀ши бѐше ～ѝл. 从他那圆脸上可以看出,他匆匆吃过了,而且还干了几杯。～а̀вам до дъ̀но 喝干 — **се** [被动] ～**а̀ване** [中]

прѐсцент|ър -*тръ̀т*, -*тра*, -*рове* [阳] 新闻中心

пресъ̀|ждам [未], **пресъдя̀** -*дѝш*, -*дѝх* [完] 同 отсъ̀ждам (判决;决定;判断): Трѝ днѝ съдѝха, на̀й-сѐтне ～дѝха. 他们审讯了三天,最后判决了。— **се** [反身,被动] ～**ждане** [中]

пресъзда̀|вам [未], **пресъзда̀м** -*дѐш*, -*до̀х*, -*дѐ*, 命令式 -*ѝ*, -*ѝте*, 过主形动 -*л* [完]〈书〉重新创造;再创作,再现: ～вам слу̀чка в худо̀жествено произведѐние 在文艺作品中再现某事 — **се** [被动] ～**ване** [中]

пресърд|ва̀м се [未], **пресърдя̀ се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 不再生气: Пресърдѝх му се вѐче. 我已经不再生他的气了。～**ване** [中]

пресъ̀х|вам [未], **пресъ̀хна** -*неш*, -*нах* [完] ❶(河、湖、沼泽地等)干涸;〈口〉没有,用尽: Ѝзворчето ～на. 小泉干涸了。Прѝходите ～наха. 没有收入了。❷干得过分: Пранѐто е ～нало: мъ̀чно се гла̀ди. 洗的衣服干得过头,很难熨了。◇ **Гъ̀рлото ми ～на.** 1.我嗓子干了(想喝水)。2.我(因过分激动而)喉咙发干。～**ване** [中]

пресѐ|вам[1] [未], **пресѐя** -*ѐеш*, -*я̀х* 和 -*ѐях*, 过被形动 -*я̀т*, -*я̀та*, -*ѐти*; -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* 和(罕) -*ѐян* [完] ❶筛: ～я̀вам брашно̀ (пя̀сък) 筛面粉(沙子) ❷〈转,口〉筛选,挑: На конку̀рсния ѝзпит ще ～ѐят кандида̀тите. 他们将通过竞试挑选应试者。— **се** [被动] ～**я̀ване** [中]: машѝна за ～я̀ване 筛选机

пресѐ|явам[2] [未], **пресѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 和 -*ѐях*, 过被形动 -*я̀т*, -*я̀та*, -*ѐти*; -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* 和(罕) -*ѐян* [完] 重播,再播: Пресѐяхме нѝвата. 我们重播了一遍地。— **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

прес|я̀гам [未], **пресѐгна** -*ѐгнеш*, -*ѐгнах* [完] 伸,伸手: Ръка̀та му машина̀лно ～ѐгна и взѐ бра̀двата. 他的手不由自主地伸出来拿起斧头。Войнѝците ～я̀гаха едѝн през дру̀ги с ка̀нчетата, гребя̀ха и жа̀дно пѝеха. 士兵们争相伸手用小缸子舀水,贪婪地喝着。～**я̀гане** [中]

прес|я̀гам се [未], **пресѐгна се** -*ѐгнеш се*, -*ѐгнах се* [完] [中态] 同 пресѐгам: Пресѐгнах се и взѐх кнѝгата от ма̀сата. 我伸手把桌上的书拿来。Сложѐте по̀-наса̀м солнѝцата, че не мо̀га да се ～я̀гам. 请把盐罐往我这边放放,我够不着。～**я̀гане** [中]

прес|я̀дам [未], **пресѐдна** -*ѐднеш*, -*ѐднах* [完] [只三] (食物)卡(在喉咙里): За̀лъкът ～я̀да на гъ̀рлото ми. 一块面包卡在我嗓子里。◇ **пресѐда ми** 噎住: По̀-ско̀ро вѝното, че взѐ да ми ～я̀да. 快拿葡萄酒来,我有点噎住了。Пресѐдна ми от кру̀шата. 一块梨卡在我嗓子里。**Ще ти ～ѐдне.** 〈口,粗〉噎死你(不要指望能成功)。

прет|а̀кам [未], **прето̀ча** -*о̀чиш*, -*о̀чих* [完] ❶(把葡萄酒从一个桶里)倒(到另一个桶里,使酒更纯净): ～а̀кам вѝно 给葡萄酒倒个桶 ❷(把泡菜汁从罐里倒出再倒进去,以易于发酵)倒: ～а̀кам кѝсело зѐле 让酸圆白菜的汁过过风 — **се** [被动] ～**а̀кане** [中]

прет|а̀пям [未], **претопя̀** -*опѝш*, -*опѝх* [完] 同 претопя̀вам: А̀з ще ～а̀пям ма̀слото, дѐто го ку̀пихме днѐс. 我要把我们今天买的黄油炼一下。

претаращу̀вам [完] 同 претършу̀вам

претвор|я̀вам [未], **претворя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶〈书〉再创造,再创作,再现: Худо̀жникът ～я̀ва действѝтелността̀. 美术家再现现实(描绘现实)。❷〈民〉使变为,使改变模样: Претворѝл го на ку̀че. 他使他变成一条狗。— **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

претѐгл|ям[1] [未], **претѐгля** -*иш*, -*их* [完] ❶(用秤等)称: Я̀ ми ～ѝ о̀ще два̀йсет и пѐт дра̀ма тютю̀н. 来,再给我称 25 德拉姆烟叶。Претѐглихме жѝтото. 我们称过麦子了。❷〈转,方〉掂掇,掂量: ～ям нѐщо в ума̀ си 在心里盘算某事 — **се** [被动,中态] ◇ **～ям си ду̀мите** 字斟句酌 ～**яне** [中]

претѐгл|ям[2] [未], **претѐгля** -*иш*, -*их* [完]〈民〉受苦受难,受罪,受折磨: Мно̀го съм ～ила през живо̀та си. 我这一辈子受过不少罪。Каквѝ теглила̀ ～ихме. 我们受了各种各样的罪。～**яне** [中]

претѐгна 见 претя̀гам

прѐтежък -*ка* [形] 过重的;过于艰难的;过于沉痛的: ～ки часовѐ 十分艰难的时刻

претѐкст [阳] 借口: Тѐ окупѝраха страна̀та под ～, че ѝскат да въдворя̀т рѐд и споко̀йствие в нѐя. 他们占领了这个国家,借口是要在那里建立秩序和安宁。

претендѐнт [阳], **претендѐнтка** [阴] 希望得到…者,表示有权…者;追求者;觊觎者,妄想(某事)者: ～ за престо̀ла 表示有权当国王者;追求王位者 ～ за председа̀тел 希望当主席者

претендѝра|м [未] ❶希望得到,要求;表示有权;追求;妄想得到,觊觎: ～м да ста̀на дирѐктор 希望当经理 ～м за тлъ̀стичък бакшѝш 要求得到较优厚的小费 ❷自称,自以为: ～м да зна̀я мно̀го 自认为懂得很多 ～**не** [中]

претенцио̀з|ен -*на* [形] ❶苛求的,苛刻的: ～ен човѐк 苛求的人 ❷过分讲究的 ❸自负的,自命不凡的: ～ен цигула̀р 自负的小提琴手 ～**но** [副]: ～но подвъ̀рзана кнѝга 装帧过分讲究的书 ～**ност** -*ността̀* [阴]

претѐнци|я [阴] ❶(对某种权力等的)主张,要求,追求;请求(权);要求赔偿,索赔: предявя̀вам ～и за нѐщо 对某事提出

要求 Нямам ～я за председател. 我并不要求当主席。❷追求,奢望,抱负;自负;自称,自命: човѐк с ～и 自负的人 човѐк без ～и 不自负的人 Той ѝма голѐми ～и. 他非常自命不凡。

претѝч|вам [未], **претѝчам** [完] 跑过: ～вам през двòра 跑着穿过院子 От врѐме на врѐме заек ～ваше уплашен прякo пътя. 时而有兔子惊慌地从路上跑过。**～ване** [中]

преткновѐни|е *-я* [中]〈古〉**кàмен ～я** 障碍,阻遏,困难

претл|ѝвам [未], **претлѐя** *-ѐеш*, *-ях*, 过主形动 *-ял*, *-яла*, *-ѐли* [完]〈罕〉不再无焰燃烧,熄灭: Òгънят в огнѝщето вѐче ～ѝ. 火塘里的火已经熄灭。

претовàр|вам [未], **претовàря** *-иш*, *-их* [完] ❶使过载,使装载过重: ～ена колà 超载车 Претовàриха го с рàбота. 他们使他工作负担过重。❷(把货物)改装到,换装到: ～вам стòката в колàта 把货物换装到车上 ❸把(货物)重新装一下: Снòпите са изкривѐни; спрѝ да ～им колàта. 麦捆已经歪了,停下来我们重新装车。～вам багàжа 把行李重装一遍 — **се** [被动,中态] **～ване** [中]

претòпл|ям [未], **претòпля** *-иш*, *-их* [完] ❶把…加热过度: Претòплих водàта и трябва да я разстудявам. 我把水烧得太热了,必须对点冷水。❷重热,再温: Ядènето е истѝнало; ще го ～я. 菜已经凉了,我再热一下。— **се** [被动] **～яне** [中]

претоп|ѝвам [未], **претопѝ** *-ѝш*, *-ѝх* [完] ❶熬,炼,熔化: ～ѝвам мàс 炼脂油 ～ѝвам рỳда 熔矿石 ❷重熬,重炼,再熔化 ❸〈转〉同化: През петвекòвното тỳрско рòбство тỳрците не можàха да ～ят бългàрския нарòд. 土耳其人在五个世纪的土耳其奴役期间未能同化保加利亚人民。— **се** [被动,中态] **～ѝване** [中]

прѐтор [阳]〈史〉(古罗马的)大法官

преториàн|ец *-ци* [阳] ❶〈古〉(古罗马皇帝或执政官的)禁卫军军人,侍卫 ❷〈转〉(支持暴虐者的)御用军队的军人

преториàнск|и *-а* преториàнец 的形容词: ～а войскà 禁卫军;御用军队

претòрия [阴](古罗马的)大法官署

Претòрия 比勒陀利亚(南非首都)

претòч|вам[1] [未], **претòча** *-иш*, *-их* [完] 同 претàкам — **се** [被动] **～ване** [中]

претòч|вам[2] [未], **претòча** *-иш*, *-их* [完] (把刀、斧等)磨得太锋利: Претòчил си нòжа, та се подвѝва. 他把刀磨得太快了,都卷刃了。— **се** [被动] **～ване** [中]

претрà|йвам [未], **претрàя** *-еш*, *-ях* [完]〈民〉坚持到底 **～йване** [中]

претрѐп|вам [未], **претрѐпя** *-еш*, *-ах* [完]〈民〉❶杀死,害死 ❷使过于劳累,累坏: Àз ～ах волòвете. 我把牛累坏了。— **се** [被动,中态] **～ване** [中]

претресà 见 претрѝсам

претрѝ|вам [未], **претрѝя** *-еш*, *-х*, 过被形动 *-т* [完] ❶锯断,锉断: Претрѝх дървòто. 我把树锯断了。❷磨坏,磨伤: Претрѝха ми гърбà в бàнята. 我的背在澡堂里搓伤了。Мѐкото вължѐ ～ва ѝкия кàмък. 〈俗〉软绳磨坏硬石头。❸使过筛(箩)成糊状: Претрѝх сварѐните картòфи, за да напрàвя пюрѐ. 我把煮过的土豆过了一次筛,好做土豆泥。— **се** [被动] ◊ **～вам прàга** 磨破门坎(常去某处)

претрѝсам [只三单], **претрѝса ме** [未], **претресѐ ме** *-ѐсе ме*, 过主形动 *-ѐсъл ме*, *-ѐсла ме* [完] 不再发寒发热,不再发疟子: Двà днѝ го трѐсе и го ～ѐсе. 他发了两天疟子,已经不再发了。

претрѝя 见 претрѝвам

претропол|ѝвам [未], **претрополѝ** *-ѝш*, *-ѝх* [完] (车、马等)隆隆而过,轰隆而过,辘辘而过: Някъде навън ～ѝ вòлска колà и заглъхна. 外面一阵辚辚牛车声,接着又寂静下来。**～ѝване** [中]

претрош|àвам [未], **претрошà** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 折断,打断: Ръцѐте му ще ～à, акò открàдне нѐщо. 他要是偷东西,我就把他双手打断。～àвам си ръкàта 摔断手臂 — **се** [被动]

претрỳпам 见 претрỳпвам

претрỳпан *-а* ❶ претрỳпам 的过被形动 ❷[用作形]东西堆得过多的;负担过重的;〈转〉繁琐的,装饰过多的: ～а трапѐза 堆满食品的饭桌 ～ с рàбота 工作负担太重的 ～о описàние 繁琐的描写 **～ост** *-осттà* [阴]: Забàвил се порадѝ ～ост в рàботата. 他因工作繁忙而耽搁了。

претрỳп|вам [未], **претрỳпам** [完] 堆得过多;使负担过多: ～вам си мàсата с кнѝги 在桌上堆过多的书 ～вам го с рàбота 使他工作负担过重 — **се** [被动] **～ване** [中]

претрѐп|вам [未], **претрѐпна** *-неш*, *-нах* [完] ❶(手、腿等)不再发抖,不再颤抖: Кракът ми ～на. 我的腿不再发抖了。❷(伤、痛等)不再疼: Рàната скòро ще ～не. 伤口很快就会不疼了。Зъбът ми ～на. 我的牙不疼了。❸〈转,口〉不再怕,不知疼痛;无所谓;习以为常: Претрѐпнал съм пред всѝко злò. 我对任何灾难都已无所谓了。**～ване** [中]

претỳп|вам[1] [未], **претỳпам** [完]〈口〉草草完成,仓促做成: Ще ～аме рàботата за едѝн-двà чàса. 我们将在一两小时内好歹把活干完。Претỳпаха мнòго въпрòси на заседàнието. 他们在会上仓促解决了许多问题。～вам свàтба 草草举行婚礼 — **се** [被动] **～ване** [中]

претỳп|вам[2] [未], **претỳпам** [完] ❶再拍打 ❷〈口〉打死,害死 — **се** [被动]: Чѐргите трябва да се ～ат. 毯子应该再拍打拍打。**～ване** [中]

претỳр|вам [未], **претỳря** *-иш*, *-их* [完]〈民〉打翻,使翻: Мàлкото кàмъче ～ва колàта. 〈俗〉小石头能颠翻大车。— **се** [被动,中态] **～ване** [中]

претỳр|ям [未], **претỳря** *-иш*, *-их* [完] 同 претỳрвам — **се** [被动,中态] **～яне** [中]

претъ|кàвам [未], **претъкà** *-чѐш*, *-кàх* [完] ❶重织 ❷用与经纱不同的纬纱织 — **се** [被动] **～кàване** [中]

претълкỳва|м [完] 曲解,歪曲: Мàма случàйно кѝмна с главà, коѐто тàте ～ катò ѝзраз на съмнѐние. 妈妈偶然点了一下头,爸爸就把它曲解为表示怀疑。

прѐтън|ък *-ка* [形] 过细的,太薄的

претън|ѝвам [未], **претънѝ** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 做得太细,使太薄: Претънѝла си конѐца. 你把线纺得太细了。— **се** [被动] **～ѝване** [中]

претъп|квам [未], **претъпча** *-чеш*, *-кàх* [完] ❶塞得过满: Претъпках кỳфара с дрèхи. 我把箱子里的衣服塞得太满了。Пỳбликата ～ка салòна. 观众把大厅挤得水泄不通。❷踩坏,践踏坏: Влѐзли в градѝната и ～кали лехѝте. 他们进了菜园,把菜畦都踩坏了。— **се** [被动] **～кване** [中]

претъп|ѝвам [未], **претъпѝ** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 使迟钝: Лекàрството ～ѝ бòлките. 药已使疼痛缓解。Тàзи кнѝга ～ѝва съзнàнието на нарòда. 这本书麻醉人民的思想。— **се** [被动]

～ѝване［中］

претъркàлям［完］使滚动；使滚着移到：Претъркàляй бъчвата насàм. 把木桶滚过来！

претърк|вам［未］，**претъркам**［完］同 претрѝвам — **се**［被动］～**ване**［中］

претърк|ỳлвам［未］，**претърколѝ** *-олѝш,-олѝх* 和 **претъркỳлна** *-ỳлнеш,-ỳлнах*［完］使滚翻；使滚动，使滚着移到：Претърколѝх едѝн грамàден кàмък. 我滚动了一块巨大的石头。— **се**［被动］～**ỳлване**［中］

претърк|ỳлвам се［未］，**претърколѝ се** *-олѝш се,-олѝх се* 和 **претъркỳлна се** *-ỳлнеш се,-ỳлнах се*［完］［中态］❶滚倒；滚动：Изпрàвеното живòтно се ～олѝло. 那立着的牲口滚倒在地。❷〈转，口〉（时间）很快地过去，飞逝：Днѝте се ～ỳлнаха. 日子一天天很快地过去了。～**ỳлване**［中］

претърп|ѝвам［未］，**претърпѝ** *-ѝш,-ѝх*，过主形动 *-ѝл,-ѝла,-ѐли*，过被形动 *-ѝн,-ѝна,-ѐни*［完］❶经受：Претърпѝх голя̀мо нещàстие. 我经受了巨大的不幸。～ѝвам тѐжки стопàнски ỳдари 经受巨大的经济打击 ❷〈书〉（与某些名词如 изменѐние（改变），поражѐние（失败），неуспѐх（失利）等连用表示该名词的意义）得以，得到，遭到：Кнѝгата в дѐсет годѝни ～ѝ двѐ издàния. 这本书 10 年内已经出过两版了。— **се**［被动］～**ѝване**［中］

претърс|вам［未］，**претърся** *-иш,-их*［完］❶找遍：Претърсиха цѝлата къща. 他们找遍了家里的每个角落。❷重排屋瓦 — **се**［被动］～**ване**［中］

претърч|àвам［未］，**претърчà** *-ѝш,-àх*［完］跑过：～àвам през двòра 跑着穿过院子

претърщỳвам［完］找遍，搜遍：Претърщỳвах всѝчки долàпи. 我翻遍了所有的柜橱。

прет|ѝгам［未］，**претѐгна** *-ѐгнеш,-ѐгнах*，过被形动 *-ѐгнат*［完］勒紧，捆牢：Претѐгнаха му ръцѐте с въжѐ. 他们把他的双臂捆牢。— **се**［被动］～**ѝгане**［中］

преувелич|àвам［未］，**преувеличà** *-ѝш,-ѝх*［完］夸大，评价（估计）得过高：～àвам трỳдностите 把困难估计得太大 ～àвам недостàтъците му 夸大他的缺点 — **се**［被动］～**àване**［中］：～àване на фàктите 夸大事实

преувеличѐни|е *-я*［中］同 преувеличàване：говòря без ～е 不夸大地说

преуголем|ѝвам［未］，**преуголемѝ** *-ѝш,-ѝх*［完］〈罕〉同 преувеличàвам — **се**［被动］～**ѝване**［中］

преумнож|àвам［未］，**преумножà** *-ѝш,-ѝх*［完］❶使增加得太多 ❷再乘（某数）— **се**［被动］～**àване**［中］

преумòра［阴］疲劳过度：рабòтя до ～ 干到疲劳过度

преуморѐн *-а* ❶ преуморя̀ 的过被形动 ❷［用作形］太疲倦的：Преуморѐн съм от път. 我走得太累了。

преумор|ѝвам［未］，**преуморя̀** *-ѝш,-ѝх*［完］使过度疲劳：Тàзи рàбота го ～ѝва. 这件工作把他累坏了。Преуморѝх си очѝте от чѐтене. 我看书看得眼睛过度疲劳。— **се**［被动，中态］～**ѝване**［中］

преусп|ѝвам［未］，**преуспѐя** *-ѐеш,-ѝх*，过主形动 *-ѝл,-ѝла,-ѐли*［完］取得很大成就，很有成绩；顺利地发展：～ѝвам в наỳките 在科学上获得很大成就 ～**ѝване**［中］

преустанов|ѝвам［未］，**преустановѝ** *-ѝш,-ѝх*［完］〈书〉使停止，使中断：～ѝвам рàботата 中断工作 — **се**［被动］：Занятията се ～ѝват за неопределѐно врѐме. 不定期停课。— **се**［被动］～**ѝване**［中］

преустрò|йвам［未］，**преустроя̀** *-ѝш,-ѝх*［完］改造，改组，改建；重新安排：～йвам завòд（за произвòдство на дрỳги издѐлия）使工厂改产（其他产品）～йвам цялата рàбота 重新安排全部工作 — **се**［被动］～**йване**［中］

преустрò|йвам се［未］，**преустроя̀ се** *-ѝш се,-ѝх се*［完］［中态］自我改造，进行思想改造：Àз харѐсвам такѝва хòра, койтo мòгат да се ～йват и да ～йват живòта. 我喜爱那些能改造自己和改造生活的人。～**йване**［中］

преустрòйств|о *-а*［中］改组，改造，改革：～о на държàвния апарàт 改革国家机构

преустро|я̀вам［未］，**преустроя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］同 преустрòйвам — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

прѐфа［阴］简化三人牌戏：игрàя ～ 玩简化三人牌戏

префасонѝра|м［未，完］改变（帽子的）式样 — **се**［被动］～**не**［中］：Приѐмат се шàпки за ～не. 承改各式帽子。

префѐкт［阳］〈旧〉（行政或警察的）长官

префектỳра［阴］〈旧〉❶长官公署 ❷长官公署（大楼）：Префектỳрата се намѝраше на плòщада. 长官公署大楼坐落在广场上。

преферàнс［阳］（一种只用 32 牌的）三人牌戏

прѐфикс［阳］〈语法〉前缀，词冠

префѝнен *-а*［形］❶非常精致的，非常雅致的；非常讲究的（与 груб（粗糙的）相对）：～о платнò 细布 ～а женà 非常雅致的女人 ～ вкỳс 非常讲究的口味 ～и обнòски 非常文雅的举止 ❷十足的（常指反面的表现）：～ мошѐник 十足的骗子 ～о вàрварство 地地道道的野蛮行为 ～**ост** -осттà［阴］

префѝн|ям［未］，**префѝня** *-иш,-их*［完］使非常精细，使非常讲究 — **се**［被动］

префуч|àвам［中］，**префучà** *-ѝш,-àх*［完］❶（风、马、车等）呼啸而过：Колàта ～à покрàй нàс. 车从我们身边呼啸而过。❷不再呼啸：Бỳрята ～à. 暴风雨停了。～**àване**［中］

префърцỳн|вам［未］，**префърцỳня** *-иш,-их*［完］〈口〉使变得做作，使变得不自然：Мнòго ～ила детѐто си. 她使自己的孩子变得很做作。

префърцỳнен *-а*［形］〈口，讽〉穿得太花哨的；做作的，忸怩作态的：～а дàма 穿得太花哨的太太

прехàп|вам［未］，**прехàпя** *-еш,-ах*［完］咬断，咬伤：Прехàпах си езѝка. 我咬了舌头。— **се**［被动］◇ ～**вам ỳстни**（由于受窘、惊讶或不快而）咬嘴唇 ～**ване**［中］

прехвàл|вам［未］，**прехвàля** *-иш,-их*［完］过分称赞，过分夸奖：Прехвàлиха кàчеството му. 他们把他说得太好了。

прехвàлен *-а* ❶ прехвàля 的过被形动 ❷被夸得过分的：На ～и ѝгоди с голя̀м кòшник не ходѝ.〈俗〉不要用大筐子去买夸得过分的草莓。

прехвàля 见 прехвàлвам

прехвà|щам［未］，**прехвàна** *-неш,-нах*，过被形动 *-нат*［完］❶（用手）抓住，搂住：Прехвàна ме през крьста. 他搂住我的腰。❷接住（递来的东西）：Всѐки ～ща и подàва на дрỳг. 每个人都接过来又递给另一个人。— **се**［被动］～**щане**［中］

прехврък|вам［未］，**прехвръкна** *-неш,-нах*［完］❶飞越，飞过：От врѐме на врѐме над нàс ～ваха птѝци. 鸟儿不时从我们上空飞过。Крилàт не сѝ — планинѝ ～на. 你没有翅膀——却飞过了群山。❷（在空中）飞舞，翱翔：Над вѝра ～ват

водни кончета. 蜻蜓在水潭上空飞翔。Снежинки ～ват. 雪花飞舞。◇ **Не дава пиле да ～не.**〈民〉他不让任何人通过。**～ване**[中]

прехвъргам[未]〈方〉同 прехвърлям

прехвъркам[未]同 прехвърчам

прехвърлил -*а* ❶ прехвърля 的过主形动 ❷[用作形] 1.上年纪的 2.有点醉的：Прехвърил съм малко. 我有点醉了。

прехвърл|ям[未]，**прехвърля** -*иш*, -*их*[完] ❶扔过；(从一处)扔到另一处：Прехвърлих топката през оградата. 我把球扔过了围墙。～ям пясък 甩沙子 ～ям камъни 扔石头 ❷(一个一个地)扔，甩；翻(书页等)：Той взе да ～я през пръстите си зърната на своята броеница. 他开始拨动手上的念珠。～ям страниците 翻书页 ❸把…放在(…上面)，搭在…上：Прехвърлих ръката си през шията му. 我用胳膊围住了他的脖子。～ям крак върху крак 跷起二郎腿 ❹越过，跨过，跨越；跳过：～ям планината 翻山 ～ям широкото море 过大海 ～ям границата 越过边界 Кучетата ～иха плета и ме оградиха. 几条狗跳过篱笆把我围了起来。❺越出(界限)；过(年纪)：Той ～яше седемдесет и три години. 他已过了 73 岁。Той е ～ил седемдесеттe години. 他已年过 70。❻〈转〉调到，转派到：～ям капиталите си в чужбина 把资本转移到国外 От града към групата бяха ～ени двама фабрични работника. 两个产业工人从城市被转派到小组。❼〈转〉推卸(过错、责任、工作等)，转嫁(罪名等)：Прехвърлиха цялата отговорност върху него. 他们把全部责任都推卸给他了。❽转让：～ям имот 转让财产 — **се**[被动] ◇ **～ям мост** 架桥 **～яне**[中]

прехвърл|ям се[未]，**прехвърля се** -*иш се*, -*их се*[完][中态] ❶跳过，越过：Те се ～иха обратно през прозореца на улицата. 他们又从窗户跳回到街上。Дружината се ～ли през два байра. 队伍越过两座高岗。❷移到，转到，倒到，换到：Прехвърлих се на влака за София. 我换到去索非亚的火车上。**～яне**[中]

прехвърч|авам[未]，**прехвърча** -*иш*, -*ах*[完] 同 прехвърчам **～аване**[中]

прехвърч|ам[未]，**прехвърча** -*иш*, -*ах*[完] ❶飞过：Лъкатушно ～а бяла пеперуда. 一只白蝴蝶弯弯曲曲地飞了过去。❷[只未]往四处飞；飞舞，飞翔：Цял ден там ～ат врабци, косове и диви гълъби. 麻雀、鸫鸟和野鸽整天在那里飞来飞去。Из въздуха ～ат снежинки. 雪花在空中飞舞。

прехлас[无复，阳] ❶出神：гледам в ～ 出神地望着 ❷兴奋，非常喜悦

прехлас|вам[未]，**прехласна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат*[完]〈罕〉使出神：Той ми разказваше за живота на разни зверчета и птици. Разказите му ме ～ваха. 他经常给我讲各种小动物和飞鸟的生活。他的故事使我听了出神。**～ване**[中]

прехлас|вам се[未]，**прехласна се** -*неш се*, -*нах се*[完][中态] 出神：Прехласнах се да слушам. 我听得出了神。～вам се в съзерцание на нещо 出神地凝视某物 ◇ **～вам се от смях**〈口〉笑得前仰后合 **～ване**[中]

прехласнато[副] 出神地

преход[阳] ❶过渡；转变：～ от социализъм към комунизъм 从社会主义到共产主义的过渡 ～ от твърдо в течно състояние 从固态到液态的转变 ❷转变时刻，转变点：Никой не усети ～а между нощта и деня. 谁也没有感到黑夜和白昼之间的转变时刻。❸〈军〉行军，进军：правя ～ 行军 еднодневни ～и 一昼夜的行军 ❹渡：плувен ～ 泅渡

преход|ен -*на*[形] ❶过渡的，中间的：～ен период 过渡时期 ～на епоха 过渡时代 ❷短暂的：～но явление 暂时的现象 ～на слава 一时的名声 ❸〈语法〉及物的：～ глагол 及物动词 ～но значение 及物意义 ◇ **～но знаме**(**купа**) 流动奖旗(奖杯) **～ност** -ността[阴]

прехожда|м[未] ❶过，走过：～м през реката 过河 ❷路过，(从一个地方)走到(另一个地方)，走过来：Често ～т и ни донасят по нещо. 他们经常路过，每次总给我们带点东西来。❸〈口〉常(到某处)去：Не са се свършили тука момичетата, ами като ～м до Златица, харесах си там едно момиче. 这里还有许多姑娘，但是我常去兹拉提查，我在那里看中一个姑娘。**～не**[中]

прехрана[阴] ❶养活，喂养：Трябва да се осигури ～та на населението. 必须保证居民有饭吃。Взели са едно дете на ～. 他们领养了一个孩子。❷饭钱；糊口，过活：изкарвам (вадя) ～та си с даване на частни уроци 以当家庭教师糊口 ❸食物，吃的：Грижим се да набавим ～. 我们负责提供吃的。

прехран|вам[1][未]，**прехраня** -*иш*, -*их*[完] 养活，供养：～вам семейството си 养家 — **се**[中态] 糊口：～вам се с честен труд 靠诚实的劳动吃饭 **～ване**[中]

прехран|вам[2][未]，**прехраня** -*иш*, -*их*[完] 喂得太多：Прехранили сте детето. 你们给孩子喂得太多了。— **се**[被动] **～ване**[中]

прехрип|вам[未]，**прехрипна** -*неш*, -*нах*[完] ❶声音变哑：Прехрипнах от викане. 我的嗓子喊哑了。❷(声音)变哑：Гласът му бе ～нал от много говорене. 他的嗓音由于说话太多而沙哑了。**～ване**[中]

прехрусквам[未]，**прехрускам**[完] 咯吱咯吱地吃

прехубав -*а*[形] 特别好的；非常好看的

прецап|вам[未]，**прецапам**[完] 趟过：Тя ～а с босите си крака воденичната вада. 她光着脚趟过磨坊的小河沟。Прецапаха през локвите. 他们趟过水洼。— **се**[被动] **～ване**[中]

прецвърквам[未]，**прецвъркам**[完] 开始唧唧叫；唧唧叫一会儿

прецвърт|явам[未]，**прецвъртя** -*иш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели*[完] ❶忽然开始唧唧叫 ❷不再唧唧叫 **～яване**[中]

прецедент[阳]〈书〉先例：създавам ～ 开创先例 Има (няма) ～. 有(没有)先例。без ～ 没有先例地

прецежд|ам[未]，**прецедя** -*диш*, -*дих*[完] 过滤：Прецеди билката през един тюлбен. 你用细纱布把草药滤一下。— **се**[被动] ◇ **～ждам през зъби** 咬着牙说 **～ждане**[中]

преценка[阴] 估价，评价，看法：положителна (отрицателна) ～ 肯定的(否定的)评价 давам (слагам) ～ 给予评价 подлагам на ～ 让人评价 правя ～ 作出评价 ～ на събитията 对事件的评价

прецен|явам[未]，**преценя** -*иш*, -*их*[完] ❶评价，评定；估计；鉴定；认定，得出结论：～явам хората според (по) делата им 根据所作所为评价人们 ～явам книга 评价一本书 ～явам кой от тях е по-голям майстор 评定他们中间谁是更大的能手 ❷估计…的价格 — **се**[被动] **～яване**[中]

прецѝз|ен -на [形]〈书〉准确的，精确的；精细的，精致的，细致的：～ен в рàботата си 工作细致的 ～ен стѝл 细致的作风 ～ен езѝк 准确的语言 ～на израбòтка 精细的做工 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]：Рàботата му се отличàва с ～ност. 他的工作以细致著称。

прецизѝра|м [未，完]〈书〉使更准确：Тỳк тòй ～ дàдената пò-рàно дефинѝция. 他在这里把过去的定义搞得更加准确。— **се** [被动]

прецъфт|ѝвам [未]，**прецъфтя̀** -ѝш，-я̀х，过主形动 -я̀л，-я̀ла，-ѐли [完] ❶(花木)凋谢；〈转〉(人)衰老：Вѝшните ～я̀ха. 樱桃谢了。❷不再开花，停止开花 **～я̀ване** [中]

прецъфт|я̀л -я̀ла，-ѐли ❶ прецъфтя̀ 的过主形动 ❷ [用作形] 1.(指花木)凋谢的：～я̀ло цвѐте 谢了的花 2.〈转〉(指人)衰老的：～я̀л ергѐн 老光棍

прѐч|а -иш，прѐчѝх [未] ❶阻挡，阻碍：Отстранѐте се от пътя，че ～ите на движѐнието. 你们从道路上走开，因为你们阻碍交通。Тòя пред мѐне ми ～и да вѝждам. 站在我前面的人挡着我的视线。❷妨碍，阻挠，打搅：Шумъ̀т ми ～и да внимàвам. 喧哗声妨碍我集中思想。Кòй ти ～и да говòриш? 谁阻挠你讲话？Трàбва да се бòрим за отстраня̀ването на всѝчко оновà，коѐто ～и за изпълнѐнието на плàна. 我们必须为排除一切妨碍计划完成的东西而斗争。～а му при рàботата 妨碍他工作 **～ене** [中]

прѐч|а се -иш се，прѐчѝх се [未，中态] 同 прѐчкам се **～ене** [中]

пречѐпк|вам [未]，**пречѐпкам** [完] 重梳(羊毛等) — **се** [被动] **～ване** [中]

пречертà|вам [未]，**пречертàя** -еш，-х [完] 重画：～вам плàна на здàнието 重画建筑物的平面图 ～вам тàблицата 重画图表 — **се** [被动] **～ване** [中]

пречѐст|ен -на [形] (常用作对神职人员、修士等的修饰词) 至诚的，无罪的，(神)圣的

пречетà 见 пречѝтам

пречѝст -а [形] ❶格外清洁的：Стàята е чѝста и ～а. 房子很干净，特别干净。❷〈宗〉(对宗教偶像中的人或物的修饰词)圣洁的

пречѝст|вам [未]，**пречѝстя** -иш，-их [完] ❶清洗，使清，澄清：～вам водà чрез филтрѝране 用过滤法把水弄清 ～вам рỳда 洗矿 Бỳрята ～ва въздуха. 暴风雨洗净空气。❷重洗，再洗 — **се** [被动] **～ване** [中]

пречѝ|там [未]，**пречетà** -етѐш，-ѐтох，-ѐте，过主形动 -ѐл [完] ❶〈罕〉重读，再读 ❷〈民〉同 пребройвам：Мòите днѝ са ～ѐтени. 我的日子不多了。

прѐчк|а[1] [阴] 阻碍，障碍，梗阻：～а в рàботата 工作中的障碍 създàвам (прàвя) му ～и 给他制造障碍 срѐщам (натъ̀квам се на) ～и 遇到障碍 постàвям ～и 设置障碍 преодоля̀вам ～и 克服障碍

прѐчка[2] [阴] (门、窗、栏杆等的木制或铁制的)格，板条，木条：Прасѐто счỳпило еднà ～ на кòчината и изля̀зло. 小猪弄断了猪圈的一根木条，跑出来了。

прѐчкам се [未，中态]〈口〉阻挡，妨碍

пречỳк|вам [未]，**пречỳкам** [完] ❶砸伤，砸坏：Пречỳках си пръ̀ста. 我砸伤了手指。❷〈口〉同 убѝвам (杀死)：Тѐ ще го ～ат ня̀коя нòщ. 他们将在某天夜里把他害死。— **се** [被动]

пречỳп|вам [未]，**пречỳпя** -иш，-их [完] ❶折断，折为两段，打断：～вам тоя̀гата 把手杖折断 ❷〈转〉硬使转变，扭转过来(性情等)：Ще ～им упорѝтия му нрàв. 我们将把他那犟脾气扭过来。❸〈理〉折射，折(光)：Водàта ～ва светлинàта. 水使光发生折射，水有折光作用。— **се** [被动，中态] ◇ **～вам снагà (кръст)** 弯腰 **～ване** [中]

прешѝ|вам [未]，**прешѝя** -еш，-х，过被形动 -т [完] 重缝，再缝 — **се** [被动] **～ване** [中]

прѐширок -а [形]〈口〉格外宽的

прешѝя 见 прешѝвам

прѐшлен [阳] ❶椎骨：гръбнàчен ～ 椎骨 заболя̀ване на ～ите 椎骨痛 ❷(某些植物的)茎节：Пречупѝ го на ～а. 从节那里把它折断。❸〈民〉纺锤(下面装的小)环(它的作用是提紧纱线并使锤转得更快)

прѐшленест -а [形] 有椎骨的；(茎等)有节的：～а опàшка 有椎骨的尾 ～о стъблò 有节的茎

прешлѝка [阴]〈方〉同 хвощ (木贼)

прешумол|я̀вам [未]，**прешумолѝ** -ѝш，-я̀х，过主形动 -я̀л，-я̀ла，-ѐли [完] 发出短暂的沙沙声(潺潺声、淙淙声)；旋即停止 **～я̀ване** [中]

прещѐ ми се 见 прещя̀вам

прещѝп|вам [未]，**прещѝпна** -неш，-нах，过被形动 -нат 和 **прещѝпя** -еш，-ах [完] 掐断，夹断；掐伤，夹伤：Прещѝпнах си пръ̀ста. 我夹伤了手指。— **се** [被动] **～ване** [中]

прещ|я̀вам [只三单]，**прещя̀ва ми се** [未]，**прещѐ ми се** -я̀ ми се [完]〈方〉❶同 прищя̀ва ми се ❷不再想(要)：Прещя̀ло ми се е вѐче всѝчко. 我什么也不想要了。

прея̀дам [未]〈方〉同 прея̀ждам

прея̀дка [阴]〈民〉点心，小吃(在饭间或饭后吃的干食或甜食)

прея̀|ждам [未]，**прея̀м** -дѐш，-дòх，-дѐ，过主形动 -л [完] ❶吃得过多，多吃：Прея̀дох и ми стàна тѐжко. 我吃多了，不好受。❷咬断：Кỳчето ～де въжѐто. 狗把绳子咬断了。❸〈民，转〉折磨：Дя̀вол да го взѐме，～де ме тѝ. 见鬼去吧，你把我折磨坏了。❹咬伤：Прея̀дох си езѝка. 我咬伤了舌头。— **се** [被动] **～ждане** [中]

при [前] ❶靠近…，在…附近：Стòй ～ мѐне. 靠近我站着！Сѐднал ～ пѐчката. 他在炉旁坐下。Тòй живѐе ～ гàрата. 他住在火车站附近。❷到…，朝…：Елà ～ мѐне. 到我这边来。Заведѐте детѐто ～ мàйка му. 把孩子带到他母亲那里去。Отѝде ～ лѐкар да се преглѐда. 他到医生那里去看病。❸加到…上，附在…上，与…在一起，除…之外：Слòжих кнѝгата ～ дрỳгите кнѝги в библиотѐката. 我把这本书跟书柜里的其他书放在一起了。❹在…同时；〈罕〉在…面前，当…的面：При раздя̀лата тòй го спрà，помѝлва го и го целỳна по чѐлото. 在分别的时候他把它拦住，抚摸了它一下，吻了吻它的前额。～ пъ̀рвия бòй 在打第一仗的时候 ～ ѝзгрев слъ̀нце 日出时 Тòй загѝна ～ изпълнѐние на служѐбния си дълг. 他在执行公务时牺牲了。При мѐне не смѐе да се обàди. 他不敢当着我的面说。❺在…(环境、条件、情况)下；由于…(原因)：～ удòбен слỳчай 在方便的时候 Рабòтят ～ добрѝ услòвия. 他们在良好的条件下工作。Състезàнията мѝнаха ～ добъ̀р рѐд и дисциплѝна. 比赛进行得井井有条。При тѝя дỳми войнѝците се оживѝха，лицàта им свѐтнаха катò ～ избавлѐние от нàпаст. 听到这些话战士们都活跃起来，他们的脸上都泛着光彩，好

像躲过了一场灾难。Всѝчки телà ~ нагря̀ване се разширя̀ват. 一切物体遇热都膨胀。При добрà во̀ля всѝчко мо̀же да се уредѝ. 只要有诚意，一切都好办。❻虽有…，尽管：При такова богатство хо̀ди като про̀сяк. 他虽有偌大财富，仍像个叫花子。При жѝв бащà е като сирàк. 尽管父亲还活着，他却像个孤儿。❼在…家里，跟…；在…那里，与…在一起：Тя̀ е млàдо и ху̀баво момѝче, сирàче, отрàсло ~ далèчни роднѝни. 她是一个年轻美丽的姑娘，一个孤儿，在远亲家里长大。Дордè е момà ~ мàйка, за нѝщо се не вàйка. 〈俗〉姑娘跟着母亲在一起，对什么也不用唉声叹气。Бащàта тèгли от чедàта си и добру̀ва ~ чедàта си. 〈俗〉爸爸为儿女受苦，也跟着儿女享福。То̀й не бèше ~ тя̀х. 他没有跟他们在一起。То̀й рàботи ~ нàс. 他在我们这里工作。Ѝмаше ~ вàс едѝн касиèр. 你们那里有一个出纳。❽找（某方面的专家、能手），从（师），跟着…：Леку̀вам се ~ лèкар по вътрèшни бо̀лести. 我找内科医生治病。Шѝя си дрèхи ~ извèстен шивàч. 我找名裁缝做衣服。То̀й у̀чи пиàно ~ мно̀го до̀бър учѝтел. 他跟一位很好的老师学钢琴。❾（表示从属、附属）在…，附有，附设：При учѝлището ѝмаше и читàлище. 学校附设读书室。институ̀т ~ Бъ̀лгарската акадèмия на ну̀ките 保加利亚科学院（附属）研究所 Контро̀лната комѝсия ~ ЦК ѝма слèдните фу̀нкции. 中央监察委员会有下述职能。❿（表示比较）在…面前，比起…来：Каквò съм àз ~ нèго? 跟他比起来我算什么？Товà гро̀зде не è нѝщо ~ нàшето. 这种葡萄跟我们的比起来根本不是葡萄。◇ ~ **всè товà** 尽管如此 ~ **всè (всѝчко) че** 尽管，就是：При всè че валѝ, ще до̀йда. 就是下雨我也来。~ **товà** 此外：При товà то̀й ѝма и дру̀ги задължèния. 此外他还有其他义务。

при- Ⅰ［动词前缀］表示：❶“接近”、“到达”之意，例如 приближàвам（接近），придвѝжвам（推进），привлѝчам（吸引）❷“固定上”、“加上”之意，例如 привъ̀рзвам（把…拴在…上），пришѝвам（把…缝在…上），присъединя̀вам（使加入），прибàвям（加上）❸突然而短暂的动作的开始之意，例如 прискимтя̀вам（开始发出哀嚎声），приспѝва ми се（忽然发困）❹“略微”、“轻轻”之意，例如 привдѝгам се（略微抬起身来），притвàрям（打开一点），приклякам（稍微蹲下一点）Ⅱ［形容词前缀］表示“靠”、“沿着”、“近”之意，例如 примо̀рски（沿海的），приду̀навски（沿多瑙河的），прибрèжен（沿岸的），призвèзден（摩天的，极高的）

прибàвк|а［阴］❶附加物；补充，增添：~а към тèкст 对原文的增补 парѝчна ~а 增添的钱 прàвя мно̀го ~и 作很多增补 ❷同 прибàвяне: С ~а на подпрàвки я̀денето стàва по̀-вку̀сно. 添上一些作料菜好吃多了。

прибàв|ям［未］，**прибàвя** *-иш, -их*［完］❶加上，添上：~ям со̀л в я̀денето 往菜里加些盐 Прибàвих о̀ще ня̀колко ро̀зи към букèта, за да стàне по̀-красѝв. 我在花束里又添上几朵玫瑰，使花束显得更好看。Към кàзаното ще ~я еднò положèние. 我对说过的话还要补充一个论点。❷补充说 — **се**［被动］~**яне**［中］

прибèжищ|е *-а*［中］避难所，庇护所，靠山：дѝря ~е 寻找避难所

прибèжка［阴］〈军〉跃进

прибѝ|рам［未］，**приберà** *-ерèш, -рàх*［完］❶收起来；收拾，归拢：~рам чàшите в бюфèта 把杯子收到餐柜里 ~рам стàята 收拾屋子 ❷收下；拿回，取回；带回家，赶回来；领回：~рам парѝте 把钱收下 ~рам пранèто от балко̀на 把洗好的衣服从阳台收回来 Квàчката ~рà пѝлетата си. 母鸡带小鸡回家。~рам овцèте в кошàрата 把羊赶回圈 ❸收留，收养，留下：~рам го от у̀лицата 从街头把他收养下来 ❹收割，收获，收，敛：~рам жъ̀твата 收割庄稼 ~рам тетрàдките 收练习本 ❺藏起来：Тя̀ ~рà слàдкото. 她把甜食藏起来了。❻收拢，收回：Тя̀ ~рà ру̀сите си косѝ под забрàдката. 她把她那淡褐色的头发拢在头巾下面。~рам полѝте си 把裙子收拢起来 ~рам кракàта си 把（伸出去的）腿收回来 ~рам слàмата 把麦秸堆拢起来 — **се**［被动］◇ **Го̀спод го ~рà.** 〈民〉上帝把他收回去了；他死了。**~рàне**［中］

прибѝрам се［未］，**приберà се** *-ерèш се, -рàх се*［完］［中态］❶回家；回去，回来：Врèме е да се ~рàме. 我们该回家了。Прибрàх се в стàята си. 我回到自己房里。❷收回，回拢，回到原地：Двà крàка са се протèгнали изпо̀д палàтката, по̀сле бàвно се ~рàт. 有两只脚从帐篷里伸出来了，后来慢慢收了回去。Рекàта се бèше ~рàла в корѝтото си. 河水又回到河床中去了。❸〈民〉成家：~рам се с нèго 与他成亲 ❹变老实，变规矩：Като̀ се ожèни, ще се ~ерè. 他结了婚就会变得规矩了。**~рàне**［中］

приближ|àвам［未］，**приближà** *-ѝш, -ѝх*［完］❶挪近，移近，使靠近，使接近：~àвам лàмпата до картѝната 把灯挪近图画 ❷（日期、时刻）临近，即将到来：Прàзникът ~ѝ. 节日快到了。Годѝшният ѝзпит ~àва. 学年考试即将到来。❸同 приближàвам се ①解：Приближàваме до сèлото. 我们快到村子了。Лàят ~àва. 吠声越来越近了。— **се**［被动］**~àване**［中］

приближ|àвам се［未］，**приближà се** *-ѝш се, -ѝх се*［完］［中态］❶走近，靠近：Приближѝх се до прозо̀реца. 我走近窗口。Неприя̀телите се ~àваха към въстàническата позѝция. 敌人渐渐接近起义队伍的阵地。Пищèнето на кларнèта и ду̀мкането на тъпàна всè по̀вече се ~àваше. 黑管尖锐的声音和大鼓的咚咚声越来越近了。❷〈罕〉同 приближàвам ②解：Сро̀кът се ~àва. 期限快到了。❸〈罕〉同 сближàвам се（接近）：То̀й се ~ѝ към тя̀х. 他同他们变得亲近了。❹〈罕〉相像，类似 **~àване**［中］

приближèн *-а* ❶ приближà 的过被形动 ❷［用作名，常复］亲信，心腹，左右的人：Кня̀зът и нèговите ~и отѝшли на ло̀в. 大公及其随从出去狩猎了。**~о̀ст** *-осттà*［阴］

приближèни|е *-я*［中］近似；近似值，大致的数字

приблизѝтел|ен *-на*［形］近似的，大概的，大约的，约计的：~на сто̀йност 近似值 ~ни дàнни 约略的统计材料 ~на смèтка 约计，概算 ~на предстàва 大致的概念 **~но**［副］：Ще се бàвя ~но чàс. 我大约要耽搁一小时。гредà, дъ̀лга ~но 10 мèтра 长约 10 米的圆木 Тя̀ нау̀чи когà ~но раздавàчът минàваше по тя̀хната у̀лица. 她打听到了邮递员大概什么时候到她们这条街上来。**~ност** *-носттà*［阴］

прибо̀дка［阴］〈方〉❶同 карфѝца（大头针）❷插在麦垛里以支撑上部麦捆的木棍

прибо̀|ждам［未］，**прибодà** *-дèш, -до̀х, -дè*，过主形动 *-л*［完］（用针）别上 — **се**［被动］

прибо̀й［阳］拍岸浪

прибол|я̀вам［只三］，**приболя̀ва ме**［未］，**приболѝ ме** *-я̀ ме*［完］❶忽然使我感到疼痛：Приболя̀ ме сто̀мах. 我的胃忽然疼起来。❷［只未］有点疼；时而疼：Приболя̀ва ме зъ̀б. 我的牙齿有点疼。**~я̀ване**［中］

прѝбор［阳］❶仪器，仪表；装置：електроизмервàтелен ~ 电

工测量仪器 навигациòнни ～и 航海仪器 ❷(整套的)用具,器具;〈限〉一套餐具: ～ за бръснене 剃须用具 ～и за ядене 餐具 тоалèтни ～и 化妆用具 Тя си ймаше свòй отдèлен ～ и сядаше всè на еднò и същò място. 她有自己专用的餐具,并且总是坐在同一个地方。

прибрàн *-а* ❶ приберà 的过被形动 ❷[用作形] 1.什么都收拾得整整齐齐的: ～а женà 服饰整齐的女人;把一切都搞得很整洁的女人 2.朴素的,简朴的;规矩的;恬静的: ～ мòмък 朴素的小伙子 3.收拢的;卷起来的: Кобилата е от сòй: тънки нозè, мàлка главà, ～и уши. 这匹母马是良种:细腿、小头、收拢的耳朵。～**о**[副]

прибрèж|ен *-на* [形] 同 крайбрèжен (沿岸的): ～на част на градà 城的沿河(湖、海)部分

прибрèжие [无复,中]〈书〉同 крайбрèжие (沿岸): Над ～то летяха чайки. 海岸上空飞翔着海鸥。рèчно ～ 河岸

прибу̀т|вам [未], **прибу̀там** [完] 推近: ～вам машината до прозòреца 把机器推近窗口 — **се** [被动]

прибъ̀лвам [只三单], **прибъ̀лва ми се** [完,无人称] 开始想吐

прибъ̀рзам 见 прибъ̀рзвам

прибъ̀рзан *-а* [形] 仓促的,慌忙的;不经心的: ～ човèк 不经心的人,办事仓促的人 ～о решèние 仓促的决定 ～о мнèние 仓促的意见 ～**о**[副] ～**ост** -osttà [阴] 仓促的行动

прибъ̀рз|вам [未], **прибъ̀рзам** [完] ❶仓促行事,慌忙,急急忙忙地做: Тук сте мнòго ～али. 这里你们搞得太仓促了。～вам с решèнието си 仓促决定 ～вам със заминàването си 仓促成行 ❷〈方〉赶忙,连忙: Тòй ～а да изпъ̀лни всйчко, каквòто му поръ̀ча нèговият приятел. 他连忙完成他朋友托付给他的一切。～**ване**[中]

прибя̀гвам[1] [未], **прибя̀гам** 和 **прибя̀гна** *-ѐгнеш, -ягнах* [完] (从一处)跑到(另一处),跑去: ～ягвам до къщи 跑回家去 ～ягвам до нèго 跑到他那里去 ～**ягване**[中]

прибя̀гвам[2] [未], **прибя̀гна** *-ѐгнеш, -ягнах* [完] (后接 до 或 към) 采取,使用,动用,诉诸;请求,呼吁: ～ягвам към послèдното срèдство 使用最后的手段 ～ягвам към насйлие (оръ̀жие) 诉诸暴力(武力) ～ягвам към стрòги мèрки 采取严厉措施 ～ягвам до нèговата пòмощ 请求他的帮助 ～ягвам до лèкаря 请医生治疗 ～**ягване**[中]

привал|я̀вам [只三单], **приваля̀ва** [未], **привали̇** *-я* [完] 下小雨,不时下雨

привàрд|вам [未], **привàрдя** *-иш, -их* [完]〈民〉照看一下: Привàрдвай лòзето от пàкостници. 看看点葡萄园,别让人糟踏。

приватизациòн|ен *-на* [形] 私有化的: ～ен закòн 私有化法

приватизàция [阴] 私有化

приватизйрам [未,完] 使私有化

привди̇г|ам [未], **привди̇гна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶轻轻抬起,抬起一点: Привдигнèте кàцата да ѝ слòжим подлòжки. 你们把木桶抬起一点,我们好给它垫上点东西。❷治好: Лèкарите едвà успяха да го ～нат. 医生好容易才把他治好。— **се** [被动] ～**ане**[中]

привди̇г|ам се [未], **привди̇гна се** *-неш се, -нах се* [完][中态] ❶(身体等)稍微抬起一点: ～ам се на лàкти 用胳臂肘支着稍微抬起身来 ❷(病人)痊愈: ～ам се от бòлест 病愈 ～ам се от рàните си 伤愈 ～**ане**[中]

приведà 见 привèждам

привèден *-а* ❶ приведà 的过被形动 ❷[用作形] 驼背的,弯着腰的,低着头的: ～ от стàрост 年老背驼的 ～ над кни̇гата 埋头读书的 ～а главà 垂着的头 хòдя ～ 低着头走路 ◇ ～**и децà**〈民〉妻同其前夫生的孩子 ～ **зет**〈民〉入赘的女婿

привèдени|к *-ци* [阳], **привèденица** [阴]〈民〉同 довèденик (妻同其前夫生的孩子)

привè|ждам [未], **приведà** *-дѐш, -дох, -де*, 过主形动 *-л* [完] ❶使弯下,使下垂: Привèдох гръб под тèжкия товàр. 我在重负之下弯下腰来。Снегъ̀т ～жда клòните. 雪把树枝压弯了。❷〈书〉(后接 в 和名词,表示该名词的意思)使(用),使感到: ～ждам в рèд 使有秩序 ～ждам в изпълнèние 使得到执行 ～ждам в движèние 使动(运转)起来 ～ждам в у̀жас 使感到恐惧 Тая вèст ни ～де във въ̀зторг. 这消息使我们十分高兴。❸引用,援引,举(例): ～ждам нèговите ду̀ми 引用他的话 ～ждам доказàтелства 引用证据 ～ждам при̇мери 援例 ～ждам цитàт 援引文句 ～ждам фàкти в доказàтелство 引用事实作证 ❹〈民〉(女人把同前夫生的孩子)带(到第二个丈夫家里) — **се** [被动] ◇ ～**ждам в извèстност**〈公文〉询明,查明 ～**ждане**[中]

привè|ждам се [未], **приведà се** *-дѐш се, -дох се, -де се*, 过主形动 *-л се* [完][中态] 弯下身来,低下头来 ～**ждане**[中]

прѝвe|й *-ят, -я* [阳]〈方〉风口(与 зàвет (避风处)相对)

привèт [阳] 同 пòздрав: Привèт вàм! 向你们致意!

привèт|ен *-на* [形]〈诗〉❶表示问候(致敬)的,问候的,致敬的: ～ен пòглед 表示致敬的目光 ❷〈罕〉同 приветли̇в: ～ен домакѝн 殷勤的主人 ～**но**[副] ～**ност** -носттà [阴]

приветли̇в *-а* [形] ❶和蔼可亲的,殷勤的;亲切的: ～ човèк 和蔼可亲的人 ～а усмѝвка 亲切的微笑 ～о лицè 亲切的面容 ❷漂亮的;舒服的: ～о здàние 漂亮的建筑物 ～а стàя 舒服的房间 ～**о**[副] ～**ост** -осттà [阴]

привèтствен *-а* [形]〈书〉祝贺的;欢迎的: ～а рèч 欢迎词,祝词 ～а телегрàма 贺电 ～**о**[副]

привèтстви|е *-я* [中]〈书〉❶〈庄〉祝词,贺词;欢迎词: поднàсям ～е 致贺词 ❷〈罕〉同 пòздрав

привèтст[ву]ва|м [未]〈庄〉❶欢迎;祝贺;致敬: Тя го ～ лю̀безно. 她殷勤地欢迎他。❷拥护,欢迎(某事件)

прѝвечер[1] [无复,阴] 黄昏,傍晚: лятна ～ 夏天的傍晚

прѝвечер[2] [副] 黄昏时;今天傍晚: Прѝвечер ще дòйдем пàк. 今天傍晚我们还来。

привечѐр|ен *-на* прѝвечер 的形容词: ～ен чàс 黄昏时分 ～ен здрàч (су̀мрак) 暮色

привѝ|вам [未], **привия̀** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶使弯曲: Привѝй клòна до стъблòто. 把枝条弯到树干。❷〈转,民〉招过来,拉过来,吸引过来: Тя ще ～е и тòя зèт, кàкто ～ дру̀гия. 她要像拉另一个女婿一样,把这个女婿也拉过来。❸嫁接 — **се** [被动]

привѝ|вам се [未], **привия̀ се** *-еш се, -х се* [完] (跟某人)过日子;喜爱(某人)

привѝвка [阴] 嫁接

привѝд|ен *-на* [形] 表面上的,装出来的,假装的;想象的: ～на лю̀безност 假殷勤 ～на вèселост 表面上的愉快 ～на опàсност 假想的危险 ～**но**[副] ～**ност** -носттà [阴]

привидèни|е *-я* [中] ❶同 прѝзрак ❷〈罕〉幻影: мъчѝтелни

～я 折磨人的幻影

привà|ждам [只三], **привàжда ми се** [未], **привàди ми се** *-дя̀ ми се*, 过主形动 *-дя̀л ми се, -дя̀ла ми се, -дѐли ми се* [完] 看见幻影,幻视: Дѐто сѐдне, дѐто стàне, всѐ цàрска корòна му се ～жда. 不管是坐在哪里,不管是站在哪里,他总看见皇冠的幻影。

привѝк|вам[1] [未], **привѝкам** [完] ❶忽然喊叫起来: Щòм видя̀ мѐчката, ～а от стрàх. 他一看见熊,就吓得喊叫起来。❷〈旧〉叫来,喊来: Привѝкаха ме в крѐчмата да се почèрпим. 他们把我叫到酒馆去吃喝。— **се** [被动] ～**ване** [中]

привѝк|вам[2] [未], **привѝкна** *-неш, -нах* [完] 习惯(于): Привѝкнах да стàвам рàно. 我已习惯早起。～вам на (към) нѐщо 习惯于某事 Детѐто го глѐдаше като̀ чу̀жд и не ～на към нѐго. 孩子像对生人一样望着他,对他很不习惯。～**ване** [中]

привилегиро̀ва|м [未,完] 给予特权,使享受特权 — **се** [被动] ～**не** [中]

привилегиро̀ван *-а* ❶ привилегиро̀вам 的过被形动 ❷ [用作形] 1.享有特权的: ～а ли̇̀чност 享有特权的人物 2.特别优待的: В ～о положѐние съм. 我处于受特别优待的地位。

привилѐги|я [阴] ❶特权;特别优待: То̀й се по̀лз[у]ва от (с) осо̀бени ～и. 他享受特别优待。❷特惠,特许权;专利权: бъ̀лгарски държàвни ～и 保加利亚国家专利权

привѝч|ен *-на* [形] ❶习惯的,成为习惯的: ～но̀ движѐние 习惯的动作 ～ен жѐст 惯用的姿势 ❷习见的,常见的: Слàвеят пѐеше ～ната си пѐсен. 夜莺唱着它那常唱的歌。～**но** [副]

привѝчка [阴] 同 нàвик (习惯): по ～ 习惯地

привѝя 见 привѝвам

прѝвкус [阳] ❶(食物中的)杂味,邪味,余味 ❷〈转〉(所带的其他)风格,意味,色彩

привлекà 见 привли̇̀чам

привлекàтел|ен *-на* [形] ❶吸引人的,有吸引力的: ～на сѝла 吸力 ѝмам нѐщо ～но 有某种吸引人的东西 ❷〈转〉招人喜欢的,诱人的,美好的: ～на вънщност 招人喜欢的外表 ～на женà 诱人的女人 ～**но** [副] ～**ност** -носттà [阴]

привли̇̀чам [未], **привлекà** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла, -ѐкли* [完] ❶拉过来: То̀й ～ѐче еди̇̀н сто̀л и сѐдна. 他拉过一把椅子,坐下了。❷吸引: Магни̇̀тът ～ѝча желя̀зото. 磁石吸铁。❸〈转〉吸引,打动,招人喜欢,引起同情,使迷恋;引起(…的注意): Изло̀жбата ～ѝча мно̀го посетѝтели. 展览会吸引了很多参观者。～ѝчам сърцàта 争取人心 ～ѝчам внимàнието на минувàчите 引起行人的注意 ～ѝчам симпàтии 博得好感 ❹争取;吸收: ～ѝчам го на сво̀я странà 把他争取到自己一边来 ～ѝчам но̀ви члѐнове 吸收新会员 ～ѝчам към сътру̀дничество 争取合作 — **се** [被动] ～**ѝчане** [中]

привн|àсям [未], **привнесà** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе*, 过主形动 *-ѐсъл, -ѐсла* [完]〈书〉带入,夹杂进去;附带上: Организàцията тря̀бваше да изживѐе ～ѐсените отвъ̀н непрàвилни разбѝрания. 这个组织必须克服从外部带进来的不正确的观点。— **се** [被动] ～**àсяне** [中]

прѝвод [阳] **зѐт на** ～〈民〉人赘的女婿

приводня̀вам се [未], **приводня̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] (宇宙火箭或宇宙航行员在海中)溅落 ～**я̀ване** [中]

прѝво|й *-ят, -я* [阳]〈方〉连接轭和犁的宽皮带

привре̇̀мен|ен *-на* [形]〈旧〉临时的: ～но правѝтелство 临时政府 ～ен председàтел 临时主席

привре̇̀м|я *-иш, -их* [完]〈方〉(孕妇、母畜)即将生产: Крàвата е ～ила. 母牛快生崽了。

привъ̀ржа 见 привъ̀рзвам

привъ̀ржени|к *-ци* [阳], **привъ̀рженица** 和 **привъ̀рженичка** [阴] 信徒,拥护者: ～к на идѐята за въстàние 起义思想的拥护者 ～к на смѐли рефо̀рми 大胆革新的拥护者 ～ци на Бо̀тев 波特夫的拥护者

привъ̀рзан *-а* ❶ привъ̀ржа 的过被形动 ❷ [用作形] 忠实于…的,献身于…的;信赖…的;拥护…的: Тя̀ е мно̀го ～а към мѐне. 她十分信赖我。～**ост** -осттà [阴]

привъ̀р|звам [未], **привъ̀ржа** *-жеш, -зах* [完] ❶拴上,缚上: ～звам ко̀ня за оградàта 把马拴在围墙上 Магàрето е ～зано до плетà. 驴拴在篱笆旁边。❷〈转〉使依恋,使依依不舍;争取过来: ～звам го към сѐбе си 把他争取到自己一方来 — **се** [反身,被动] ～**зване** [中]

привъ̀р|звам се [未], **привъ̀ржа се** *-жеш се, -зах се* [完] [中态] 依恋,眷恋,留恋,依依不舍: То̀й се ～за към тѝя местà и на дрàго сърцѐ бѝ остàнал. 他对这些地方恋恋不舍,会十分愿意留下来。～**зване** [中]

привъ̀рш|вам [未], **привъ̀рша** *-иш, -их* [完] ❶做完: Тя̀ ～и ри̇̀зата. 她把衬衫做完了。～вам рàзказа си 叙述完毕 ～вам рàботата си 把工作做完 ❷使用完(钱、存货),吃完(存粮): ～вам жѝтото си 把麦子吃完 — **се** [被动,中态]: Денят се ～и и слъ̀нцето слѐзе към зàлез. 白天结束了,太阳已西下。～**ване** [中]: Гроздобѐрът бѐше на ～ване. 葡萄快摘完了。

пригàждам[1] [未], **пригодя̀** *-одѝш, -одѝх* [完] 使适合于,使合于…之用,改成合乎…用的;利用作为…: Пригодѝхме ку̀хнята за спàлня. 我们把厨房改作卧室。～àждам към ну̀ждите 使…适合需要 — **се** [被动,反身] ～**àждане** [中]

пригàждам[2] [未], **пригодя̀** *-одѝш, -одѝх* [完]〈方〉使感到舒服(方便),伺候好: ～àждам на бо̀лен 伺候好病人 ～**àждане** [中]

пригладня̀вам [只三], **пригладня̀ва ми** [未], **пригладнѐе ми** *-я̀ ми* [完] 有点饿: Я̀ наскубѝ мàлко лу̀чец да похàпнем, че нѐщо ми ～я̀. 拔点葱头吃吃,我有点饿。～**я̀ване** [中]

пригла|ждам [未], **приглàдя** *-диш, -дих* [完] 弄光,弄平,抚平,捋平,抿平: Приглàди си косàта. 他把头发抿平。— **се** [反身,被动] ～**ждане** [中]

приглас|я̀вам [未], **приглася̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 准备好: Пригласѝла вечѐрята на бъ̀рза ръкà. 她很快把晚饭准备好了。— **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

приглàся|м [未] 伴唱,伴奏;随着唱: ～м на песентà 随着唱歌 ～м на ня̀кого 随着某人唱 То̀й свѝреше с устà, ～ше на кавàла. 他吹着口哨为笛子伴奏。～**не** [中]

приглàшам [未]〈方〉同 приглàсям

приглашѐни|е *-я* [中]〈旧〉同 покàна

прѝглед [阳]〈方〉照管

приглѐдвам [未], **приглѐдам** [完] 同 приглѐждам

приглѐ|ждам [未], **приглѐдам** [完]〈民〉照管,关心,照料: Ня̀ма ко̀й да я ～жда на стàри годѝни. 她晚年没有人照管。～ждам бо̀лни 照料病人 — **се** [被动] ～**ждане** [中]

приглуша̀вам [未], **приглуша̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] (声音)压低一些;(光线、颜色)减弱一些;(感觉、感情)减轻一些

пригод̀|ен -*на* [形] 合用的,合适的,适用的,中用的: Буковото дърво̀ е ~но за шпѐрплат. 水青冈木适合做胶合板 ~ен към нуждите ни 适合我们需要的

пригодѐн -*а* ❶ пригодя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 生来就会的: Гъската е ~а да плу̀ва. 鹅生来就会游泳。

пригодя̀ 见 прига̀ждам[1] 和 прига̀ждам[2]

прѝгор [阳]〈方〉(干旱的)山峰;高地;山丘 ◇ **мя̀сто на ~** 容易发生干旱的高地

приго̀тв|ям [未], **приго̀твя** -*иш*, -*их* [完] ❶准备好,做好: ~ям спѝсък 造名册 ~ям я̀дене 做吃的 ❷事先准备好,事先安排好,事先布置好: ~ям си дрѐхи 准备好衣服 ~ям зѝмнина 准备好冬季的食品 ~ям легло̀ 准备好(铺好)床铺 ❸学会,掌握住;做完(功课等): ~ям си лѐкцията 备好课 ~ям си уро̀ка 做完功课 — **се** [被动] **~яне** [中]

приго̀тв|ям се [未], **приго̀твя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 准备好,做好准备,准备停当: ~ям се за път 做好上路的准备 ~ям се да говоря 准备好讲话 ~ям се да си вървя̀ 准备好回去 **~яне** [中]

приготовлѐни|е -*я* [中,常复] 准备工作: пра̀вя ~я за пъту̀ване 为旅行做准备 взѐмам уча̀стие в ~ята за посрѐщане на делега̀цията 参加欢迎代表团的准备工作

приготовля̀вам [未]〈旧〉同 приго̀твям

приготовя̀вам [未] 同 приго̀твям

пригра̀|ждам [未], **приградя̀** -*дѝш*, -*дѝх* [完]〈方〉同 пристроя̀вам: Приградѝхме до обо̀ра една̀ ко̀чина. 我们在牛棚旁边添盖了一个猪圈。

пригр|я̀вам[1] [未], **пригрѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完]〈罕〉(太阳)开始照射;开始猛烈照射,开始不时烤炙: В ня̀колко днѝ са̀мо премѝна къса̀та софѝйска про̀лет и над града̀ и над полѐто ~я̀ ля̀тно слъ̀нце. 索非亚短暂的春天只在几天之间就过去了,夏天的太阳在城市上空、在田野上空开始猛烈地照射。**~я̀ване** [中]

пригр|я̀вам[2] [未], **пригрѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* 和 -*я̀т*, -*я̀та*, -*ѐти* [完]〈罕〉使稍微暖和,微微晒暖(烤暖): Ела̀ и в па̀звите ми тѝя / ръцѐ измръ̀знали ~ѐй. (Яворов) 快来把你那冻僵的双手放在我怀里温暖一下。— **се** [中态] 晒(太阳): ~я̀вам се на прѝпек 晒太阳 **~я̀ване** [中]

пригърм|я̀вам [未], **пригърмя̀** -*ѝш*, -*я̀х* [完] [只三] 忽然开始打雷;忽然开始轰鸣: Бля̀сна светка̀вица и изведна̀ж ~я̀. 电光一闪,突然一声霹雳。Пригърмя̀ха пу̀шки. 忽然枪声大作。**~я̀ване** [中]

прѝд -*ът*, -*а* [无复,阳]〈民〉❶嫁妆 ❷新娘送给婚礼来宾的礼物 ❸同 прида̀вка: Какво̀ ще дадѐш ~? 你饶给我什么?

прида̀|вам[1] [未], **прида̀м** -*дѐш*, -*до̀х*, -*дѐ*, 命令式 -*ѝ*, -*ѝте*, 过主形动 -*л* [完] ❶(常指在市场上购物时)添上,饶上: Ако̀ ~дѐш о̀ще пѐт лѐва, ще ти прода̀м пра̀сето. 你再添五列弗,我就把小猪卖给你。❷添加,增添,增补,增加;配属: От око̀лията са решѝли да ~да̀т о̀ще трѝ села̀ към на̀шия райо̀н. 县里已经决定再给我们区增添三个村庄。Към на̀шата ро̀та е ~дено едно̀ отделѐние. 已增补给我们连一个班。❸(体重、身高等)长: В плани̇на̀та ~дох два̀ килогра̀ма. 在山上我体重增加了两千克。❹使(具)有(某种性质等),赋予(某种品质、模样、景象);使加强(某种感情、性质等): Солта̀ ~ва прия̀тен вку̀с на храна̀та. 盐使食品有一种好吃的味道。Наро̀дните ду̀ми в рома̀на ~ват колорѝт на речта̀. 小说中的民间词汇使语言富有色彩。Знамена̀та и укра̀сата ~ваха пра̀зничен вѝд на града̀. 旗帜和装饰赋予城市以节日的景象。— **се** [被动] ◇ **~вам значѐние (ва̀жност) на нѐщо**〈书〉认为某事有重要意义 **~вам си ва̀жност**〈口〉神气十足 **~ване** [中]

прида̀ва|м[2] [未]〈民〉走到前面去: Вѝе ~йте, нѝе ще ви настѝгнем. 你们先往前面走,我们会赶上你们的。

прида̀вка [阴] (买东西时的)饶头,添加的东西: Ку̀пих една̀ ко̀шница гро̀зде и ми да̀доха двѐ чѐпки ~. 我买了一篮子葡萄,他们又饶了我两嘟噜。

прида̀ден -*а* ❶ прида̀м 的过被形动 ❷ [用作形] 被委派(到某人处)工作的;从属于(某人)的,受(某人)管辖的

прида̀м 见 прида̀вам

прѝдан -*та̀* [无复,阴]〈民〉❶新娘送给婚礼来宾的礼物 ❷嫁妆

прида̀тъ|к -*ци* [阳]〈方〉❶附属品;附庸: превръ̀щам страна̀та в агра̀рен ~к на империалѝзма 把国家变为帝国主义的农业附属品 ❷〈解剖〉附属器,附件,垂体

прида̀тъч|ен -*на* прида̀тък 的形容词 ◇ **~ни о̀ргани**〈植〉(植物的)不定器官

придва̀рям [未]〈书〉同 придво̀рям

придвѝж|вам [未], **придвѝжа** -*иш*, -*их* [完] 推近,挪近,移近;推进,推动: ~вам стъ̀лбата до самолѐта 把舷梯移近飞机 ~вам войска̀ 推进军队 — **се** [被动] **~ване** [中]

придвѝж|вам се [未], **придвѝжа се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 移近,挪近,靠近,走近: Придвѝжихме се пѐт киломѐтра на ѝзток. 我们向东推进了五公里。~вам се напрѐд 向前靠近 **~ване** [中]

придво̀р|ен -*на* [形] ❶宫廷的,朝廷的;御前的,御用的: ~ен церемониа̀л 宫廷仪式 ~ни интрѝги 宫廷的倾轧 ~на аптѐка 御药房 ~ен доста̀вчик 宫廷供应官 ❷ [用作名] **~ен** [阳] **~на** [阴] 内侍官,宫内官员

придво̀рни|к -*ци* [阳], **придво̀рница** [阴]〈方〉同 свато̀вник (媒人,通常是男方派出的)

придво̀р|ям [未], **придво̀ря** -*иш*, -*их* [完]〈方〉做媒,说媒

придѐб|вам [未], **придѐбна** -*неш*, -*нах* [完] 窥伺(而抓到): Ко̀тката ~ва една̀ мѝшка. 猫在窥伺一只老鼠。

придѝг|ам 和 **придѝгвам** [未], **придѝгна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶同 привдѝгам: Придигнѝ пѐчката. 把炉子抬起一点! ❷〈口〉争吵;要求: На̀й-ма̀лко е рабо̀тил, а ~а да се делѝ на ра̀вно. 他干得最少,却吵着要平分(财产)。— **се** [被动,中态]: ~ам се от продължѝтелно боледу̀ване 久病方愈 **~ане** [中]

придѝрва|м [未] 挑剔,挑眼,吹毛求疵,找碴儿: ~м на я̀денето 挑食 Не му̀ ~й мно̀го. 对他不要苛求。Мла̀до е, грешѝ — какво̀ ще му ~ш. 他年轻,总要犯错误,不要苛求他。**~не** [中]

придирчѝв -*а* [形] 爱挑剔的,爱找碴儿的,吹毛求疵的;苛求的,严格的: ~ към я̀дене 挑食的 ~ за на̀й-ма̀лките дребо̀лии 对鸡毛蒜皮的小事吹毛求疵的 ~ нача̀лник 严格的上级 ~ чита̀тел 苛求的读者 **~о** [副] **~ост** -остта̀ [阴]

придѝря|м 同 придѝрвам **~не** [中]

придихàни|е -я [中]〈语言〉❶送气音,吐气音 ❷〈扩〉送气音符号

придихàтел|ен -на [形] 送气的,吐气的: ~ен звук 送气音

придòбив [阳]〈民〉同 придобѝвка

придобѝ|вам [未], **придобѝя** -еш, -х, 过被形动 -т [完] ❶增加,增添: И унèсен в сладосттà на мечтàнията за земѝ и имòт, кòйто мòже да ~е, тòй заспà. 陶醉在可能得到新的土地和财富的美梦之中,他睡着了。❷〈书〉获得,取得;养成: ~вам знàние 获得知识 ~вам звàние 获得称号 ~вам òпит 取得经验 Всѝчко съм ~л с труд. 这一切我全是靠劳动得来的。~вам значèние 有意义 ~вам прàво на грàжданство 取得公民权 ~вам възмòжност 有可能 ~вам лòши нàвици 养成坏习惯 ❸具有(某种新的品质、景象): Градът ~ прàзничен вѝд. 城市有了节日的景象。— **се** [被动] **~ване** [中]

придобѝвк|а [阴] 获得物,成果,收获: култýрни ~и 文化成果 ~и на модèрната тèхника 现代技术的成果

придобѝя 见 придобѝвам

придобр|ѝвам [未], **придобрѝ** -ѝш, -ѝх [完] 同 сдобрѝвам (使和解,使言归于好): Успях да ги ~ѝ. 我已使他们和解了。— **се** [互及]

придо|хàждам [未], **придòйда** -йдеш, -йдох, -йдè, 过主形动 -шъл 和 -шèл, -шлà [完] 同 приѝждам: През денѝ рекàта бèше ~шлà òще пòвече. 白天河水更加汹涌了。

придохòждам [未] 同 придохàждам

придрèмвам 同 придрѝмвам

придрèме ми се 见 придрѝмвам

придружà|вам [未], **придружà** -ѝш, -ѝх [完] ❶伴送,陪(往);陪伴: ~àвам го до домà му 送他回家 ~àвам го на гàрата 送他到火车站 ~àвам го при пътýването му 陪伴他旅行 ❷伴唱,伴奏;(说话时)伴有,带有: Тòй я ~ѝ със слàдкия си тенòр. 他用悦耳的男高音为她伴唱。Дòкторът ~ѝ дýмите си с нòва зловèща усмѝвка. 医生说话时带有新的不祥的微笑。— **се** [被动] **~àване** [中]

придрýжни|к -ци [阳], **придрýжница** [阴]〈罕〉陪伴者,伴随者,护送者;随从

придрънк|вам [未], **придрънкам** [完] 忽然开始丁当响: Учѝлищният звънèц ~а. 学校的铃声忽然响了。Придрънкаха в джòба ми парѝ. 钱在我口袋里忽然丁当作响。**~ване** [中]

придрънч|àвам [未], **придрънчà** -ѝш, -àх [完] 忽然丁当作响 **~àване** [中]

прид|рънвам [未], **придрънам** 和 **придрънна** -рънеш, -рънах [完] ❶拉过来一点,拉一下: Тòй ~рънна лàмпата към сèбе си. 他把灯拉得离自己近一点。❷忽然拉: Придрънаха ме в стàята. 他们忽然把我拉到屋里去。— **се** [被动,中态]: Тè замлъкнаха и се ~рънаха към софрàта. 他们安静下来,都移近饭桌(坐下)。**~рънване** [中]

придр|ѝмвам [只三单], **придрѝмва ми се** [未], **придрèме ми се** -ѝма ми се [完] [无人称] 想睡,困: Гòстбата изстѝна, па и на нàс се ~ѝма. 菜都放凉了,我们也困了。**~ѝмване** [中]

придýм|вам [未], **придýмам** [完] ❶劝(说): Пòчнаха да я ~ват. 他们开始劝她。❷说…的坏话: Тѝя клюкàрки сàмо ~ват хòрата. 这些好搬弄是非的女人专说人家的坏话。— **се** [被动] **~ване** [中]

придýнавск|и -а [形] 沿多瑙河的: ~и град 沿多瑙河的城市

придърж|ам [未], **придържà** -ѝш, -àх [完] 握住,扶住;轻轻抬起: Придържат ме да не пàдна. 他们扶着我不让我跌倒。Придържай чувàла, че мнòго ми тежѝ. 你抬起点口袋,压得我够呛。— **се** [被动] **~ане** [中]

придърж|ам се [未], **придържà се** -ѝш се, -àх се [完] [中态] ❶靠住,扶住,支住: Пътникът стàва, катò се ~а от двè странѝ, за да не сè повалѝ от клàтенето на парахòда. 旅客站起来,扶住两边,好不致因轮船摇晃而跌倒。❷ [只未]〈转〉持(态度),依照,遵循(原则、规章等): ~ам се към закòна 遵循法律 ~ам се стрòго към традѝцията 严格依照传统 ~ам се вѝнаги към ѝстината 永远服从真理 **~ане** [中]

придърпвам 同 придрънвам

придърпам 见 придрънвам

прѝдъх [阳]〈语言〉同 придихàние

прѝем [阳] ❶招待会: устрòйвам (дàвам) ~ 举行招待会 В посòлството довèчера ѝма ~. 大使馆今晚有招待会。❷〈转〉接待,对待: Тòзи артѝст намèри добър ~. 这位演员受到欢迎。Кнѝгата намèри добър ~. 书很受欢迎。окàзвам добър ~ 欢迎 ❸(机关的)接待(来访者)时间,接见时间

приè|мам [未], **приèма** -меш, -х, 过被形动 -т [完] ❶接受;接收,收到: ~мам подàрък 接受礼物 ~мам покàна 接受邀请 ~мам поклòн 接受敬意 В редàкцията ~маха кореспондèнцията по телефòна. 编辑部收到电话通讯。❷接纳,接受;收;录取: ~мам го в комитèта 接纳他人(委员)会 ~мам го в университèта 录取他人大学 Приèха го студèнт по медицѝна. 他被录取成为医科大学生。~мам христиѝнството 人基督教 Приè ни и двàмата на рàбота. 他把我们两个都录用了。Кнѝгата бè ~та добрè от пýбликата. 书受到众人的欢迎。❸接待(客人): Ще ~мам на ѝмения си дèн. 我在命名日接待客人。❹收留: Добрѝ хòра тàм ме ~ха и стрàха. 那里的善心人收留了我,并给我以温暖。❺接见: Минѝстърът ~ делегàцията. 部长接见了代表团。❻(医生)诊治,开诊: Лèкарят ~ма от 3 до 5 часà. 医生3点至5点接诊。❼承担(工作),接(活): Тòй ~ пòста дирèктор. 他接受了经理的职务。~мам порѝчка 接活 ❽同意;通过: Тòй не ~ да дòйде. 他不同意来。Да ~мем, че товà е такà. 让我们假定如此。~мам резолюцѝя 通过决议 ~мам закòн 通过法律 ❾认为,当作: ~мам нèщо за шегà 把某事当作玩笑 ❿(常用于否定)忍受,吃: Тòй не ~ма вèче хранà. 他已不能进食。⓫具有(某种景象、特征): Полèто ~маше тàйнствен вѝд. 原野具有一种神秘的景象。— **се** [被动] ◇ **~мам парàд** 检阅 **~мам рàпорт**〈军〉听取报告 **~мам светòто причàстие**〈宗〉进圣餐 **~мане** [中]

приемàтел[1] -ят, -я [阳], **приемàтелка** [阴]〈旧〉接受者,收件人,收信人

приемàтел[2] -ят, -я [阳] 同 приèмник[2]

приемàтел|ен -на [形] 接收的,接受的: ~ен пýнкт 接待站;接收地点 ~на комѝсия 接收委员会;验收委员会 ~ен протокòл 验收证明书 ~ен апарàт 无线电接收机,电视接收机

приемàч [阳] (货物)验收员,收货员

приèм|ен -на [形] 接见的,会客的,接待的;开诊的;接受的: ~на зàла 接见厅 ~на стàя 会客室,接待室,客厅 ~ен чàс 会客时间;开诊时间 ~ен дèн 接待日;开诊日 ◇ **~ен ѝзпит** 入学考试

приемлѝв -а [形] 可以接受的: ~ дòвод 可以接受的理由

~о предложѐние 可以接受的建议 ~и условия 可以接受的条件 **~ост** -осттà［阴］

приѐмна［阴］❶客厅 ❷(机关等的)接待室

приѐмни|к[1] -*ци*［阳］,**приѐмница**［阴］❶(某种工作、活动、职务等的)后继者,继任者,继承者 ❷〈宗〉同 кръстник（教父）

приѐмни|к[2] -*ци*［阳］接收机,收音机;电视机

приѐмничество［无复,中］接续,接替;继承(指状态、爵位或头衔)

приѐмственост -*тà*［无复,阴］连续性;继承性: историческа ~ 历史的继承性 ~ в рàботата 工作的连续性

приѐмчи|к -*ци*［阳］同 приемàч

прѝесен［副］〈民〉初秋,夏末秋初

прѝживе［副］生前: Дя̀до разделѝл имо̀та между̀ синовѐте си о̀ще ~. 祖父生前就把财产分给儿子们了。

приз -*ът*,-*а*,-*ове*［阳］同 награ̀да（奖励,奖金）

призвàн -*а*［形］❶有天赋的: Тòй е ~ за поѐт. 他有诗人的天赋。❷负有…使命的,使命是: Тòй е ~ за велѝки делà. 他负有完成伟大业绩的使命。Мнозѝна (са) звàни, малцѝна (са) ~и.〈俗〉召来的人不少,能干的人不多。

призвàние［无复,中］❶(对于某种活动、工作等的)志向,趋向,意向;天赋: ѝмам (чу̀вствувам) ~ към (за) нѐщо 有做某事的志向 Артѝст по ~ е. 他是个有天赋的演员。Тя̀ ня̀ма ~ за теàтър. 她没有演戏的天赋。❷使命: намѝрам ѝстинското си ~ 找到自己的真正使命 Мо̀ето ~ е да у̀ча децàта. 我的使命是教孩子。

призвѐзд|ен -*на*［形］〈诗〉凌空的: ~ни върховѐ 高入云霄的群峰

прѝзву|к -*ци*［阳］〈语言〉促音

призѐм|ен -*на*［形］与地面平的,平房的;(楼房的)底层的,第一层的: ~на постро̀йка 平房 ~ен етàж 一层,底层

призѐми|е -*я*［中］底层,(楼的)第一层

призем|я̀вам се［未］,**приземя̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се*［完］(飞机、飞行员、跳伞员)着陆 **~я̀ване**［中］

призѐт|вам［未］,**призѐтя** -*иш*,-*их*［完］〈民〉使人赘: Чорбаджѝята ня̀маше сѝн и ѝскаше да го ~и, но то̀й откàза. 财主没有儿子,想让他人赘,但他不肯。

прѝзив［阳］❶号召;呼吁: ~ за борбà 战斗号召 ❷［集］〈旧〉同一届(一年)适龄的人伍者: Цàнко и дру̀гият бя̀ха възрастни мъжѐ, а трѐтият е съвсѐм млàдо момчѐ, от послѐдния ~. 仓科和另一个人是年纪较大的男子,而第三个人却是个非常年轻的小伙子,是最近一届人伍者。

прѝзѝв|ен -*на*［形］❶号召的,呼吁的,呼唤的;口号的: ~ен вѝк 呼唤 ~ен зву̀к 呼声 ❷征兵的,征集的: ~но свидѐтелство 兵役证(明) ~на възраст 兵役年龄,兵役适龄

призѝ|рам се［未］,**призрà се** -*рѐш се*,-*рàх се*,过主形动 -*ря̀л се*,-*рàла се*,-*рѐли се*［完］［中态］注意看,注视

призля̀|вам［只三单］,**призля̀ва ми**［未］,**призлѐе ми** -*я̀ ми*［完］［无人称］不好受;发晕;恶心: Пребледня̀л си, да не тѝ е ~я̀ло? 你脸色发白,是不是不好受了?

прѝзма［阴］❶〈数〉角柱体,棱柱体: тристѐнна ~ 三角柱体 прàва (наклонѐна) ~ 正(斜)角柱体 ❷〈理〉(三)棱镜: оптѝческа ~ 光学棱镜 ◇ **през ~та на** 通过(某种情感、思想)来看,在(某种情感、思想)影响之下来看: глѐдам на нѐщо през ~та на въображѐнието си 通过自己的想象来看某事

призматѝч|ен -*на*［形］角柱体形的: ~на повърхнинà 角柱体形的底面

призна̀|вам［未］,**призна̀я** -*еш*,-*х*,过被形动 -*т*［完］❶承认: ~вам винàта си 承认自己的过错 за свòй срàм тря̀бва да ~я, че… 我必须羞耻地承认… Призна̀вам, че бя̀х забрàвил. 我承认我忘了。❷认为,认定,断定: ~вам го за винòвен (невѝнен) 认定他有罪(无罪) ❸肯定(…的正确性、合法性): Съврѐменната нау̀ка ~ва на женàта еднàкви спосо̀бности с мъжà и рàвни правà с нѐго. 现代科学肯定妇女与男子有同等的能力和平等的权利。❹尊重,认可(某人的才能、贡献): Докато̀ бѐше жѝв, малцѝна го ~ваха. 他活着的时候,很少有人赏识他。❺〈口〉认为最好,赞赏: То̀й вѝно не ~ваше и пѝеше сàмо ракѝя. 他不认葡萄酒,只喝烧酒。❻(常用于否定)感谢,感激: Тру̀диш се, но кòй ти ~ва. 你劳动,但是谁又感激你。На то̀я свя̀т нѝкой нѝщо не тѝ ~ва. 在这个世界上没有人感激你干的任何事。— **се**［被动］**~ване**［中］

призна̀|вам се［未］,**призна̀я се** -*еш се*,-*х се*［完］［中态］同 призна̀вам ①解: Тогàва нѝкой не сѐ ~ваше за бо̀лен или ранѐн, освѐн когàто бѐше я̀вно, че не мо̀же да рабо̀ти. 那时谁也不承认生病或受伤,除非当明显不能工作的时候。Призна̀й се, че тогàва ме излъ̀га. 你该承认你当时骗了我。~вам й се в любо̀в 表白爱上了她 **~ване**［中］

прѝзна|к -*ци*［阳］征候,征兆,特征;征状;迹象;神情: ~ци на болесттà 病征 То̀й не дàва нѝкакъв ~к на живо̀т. 他没有任何活着的迹象了。~ци на умо̀ра 疲惫的神情

признàни|е -*я*［中］❶承认 ❷坦白(词),自白,表白;表示: Подсъдѝмият напрàви пъ̀лни ~я. 被告彻底坦白了。~е за любо̀в 爱情的表白 ❸好评,表扬,赞扬,推崇: по̀лзвам се с (рàдвам се на, получàвам) всео̀бщо ~е 得到普遍好评 спечѐлвам си о̀бщото ~е 得到一致好评

признàт -*а*［形］公认的: ~ талàнт 公认的才干 ~ водàч 公认的领导人

признàтел|ен -*на*［形］感激的,感谢的,表示谢忱的: ~но поколѐние 心怀感激的一代 ~на усмѝвка 表示感谢的微笑 **~но**［副］**~ност** -носттà［阴］: с ~ност 感激地

призна̀я 见 призна̀вам

призов|àвам［未］,**призовà** -*ѐш*,-*àх*［完］〈书〉❶召来,召;号召;〈转〉邀请: ~àвам наро̀да към борбà 号召人民去战斗 ~àвам го на по̀мощ 向他求助 ~àвам към рѐд (споко̀йствие) 号召遵守秩序(保持安定) ~àвам го на бо̀й 邀他搏斗 ❷(法院)传唤: ~àвам го за свидѐтел 传他出庭作证 — **се**［被动］**~àване**［中］

призо̀вка［阴］(法院的)传票: получàвам ~ като̀ свидѐтел 接到传票去做证人

призовкàр -*ят*,-*я*［阳］(法院)送传票人

прѝзори［副］黎明;今天(明天)黎明: Стàнахме ~. 我们黎明时起的床。Пъту̀вах ця̀ла но̀щ и пристѝгнах ~. 我整夜赶路,黎明时才到达。Прѝзори то̀й стѝгна в градà и за пръ̀в пъ̀т от вчѐра срѐщна жѝви хо̀ра. 他在黎明时分到达城市,从昨天起第一次见到活人。

прѝзра|к -*ци*［阳］幻影;幽灵;怪影: Ту̀к бро̀дят ~ци. 这里有怪影在游荡。вѝждам ~ци посрѐд бя̀л дѐн 白日见鬼 кошмàрни ~и 可怕的幽灵

прѝзрач|ен -*на*［形］❶幽灵的;幻影的;虚幻的: ~ни върховѐ 虚无缥缈的群峰 ~но видѐние 幻象 ❷幻想的,想象

中的，不切实际的：～ни надѐжди 不切实际的希望 ～на мечта̀ 幻梦 ～**но**［副］～**ност** -ността̀［阴］

при|йждам［未］，**придо̀йда** -*дойдеш*，-*дойдох*，-*дойде*，过主形动 -*дошъл* 和 -*дошел*，-*дошла̀*［完］❶（河水、洪水等）上涨，（海水）涨潮，汹涌：Река̀та ～йждаше，мъ̀тните ѝ во̀ди залѝваха дворо̀вете. 河水在上涨，浑浊的河水漫到院子里了。Мо̀рските вълнѝ ～йждаха с бучѐне и се разбѝваха върху̀ ронлѝвия варовѝт бря̀г. 海浪汹涌澎湃，撞击着松软的石灰石海岸。❷［只复和三单］蜂拥而来：Придойдѐ голя̀ма нава̀лица. 人群涌来。Прийждат го̀сти от блѝзките села̀. 从附近村庄涌来许多客人。～**йждане**［中］

прийск|вам[1]［未］，**прѝйскам**［完］忽然想要，坚持要，非常想要：Бо̀лната ～а вода̀. 女病人忽然想要喝水。— **се**［被动］

прийск|вам[2]［只三单］，**прийсква ми се**［未］，**прийска ми се** -*а ми се*［完］［中态］非常想要，渴望得到：Ка̀к се ～а на Я̀нко да вѝкне. 扬科多么想要喊出来。

прикад|я̀вам［未］，**прикадя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］在…周围摇炉散香：По̀път ～ѝ трапѐзата. 神甫在餐桌周围摇炉散香。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

прика̀|жа -*жеш*，-*зах*［完］〈民〉同 ка̀жа（告诉）：Прикажѝ ми ня̀коя прѝказка. 你给我讲个故事。Прикажѝ ми ка̀к ста̀на всѝчко това̀. 告诉我这一切是怎么发生的。

прика̀|ждам［未］，**прикадя̀** -*дѝш*，-*дѝх*［完］同 прикадя̀вам — **се**［被动］～**ждане**［中］

прѝказ［无复，阳］〈民〉**за ～**，**за чу̀до и ～** 值得惊奇；好极了：Но̀вата цъ̀рква бѐше за чу̀до и ～. 新教堂好极了。

прика̀зва|м［未］❶说话：Прика̀звай по̀-я̀сно. 说得清楚些！Тѝ не мѝслиш какво̀ ～ш. 你不想想你说的是什么。❷（与…）谈话：То̀й хо̀деше от ма̀са на ма̀са，～ше с всѝчки，пѝеше с всѝчки. 他从一张桌子走到另一张桌子，跟大家谈话，跟大家喝酒。Прика̀звахме по мно̀го въпро̀си. 我们谈了许多问题。❸议论；说坏话：Сра̀м ме е като̀ слу̀шам какво̀ ～т за тѐбе. 我听人家议论你时都感到羞耻。❹劝说；告诉：То̀й чѐсто ～ше на Ива̀н. 他经常劝说伊万。Ела̀ у дома̀. Ѝма мно̀го нѐщо да ти ～м. 到家里来。我要告诉你好多事。❺〈口〉会说（外语）：На какъ̀в езѝк ～те? 您会说什么语言？❻〈口〉谈妥，说好：Подмѐтките стру̀ват нѐ 75，а 85 лѐва. Тъй ～хме. 鞋掌的价格不是 75，而是 85 列弗。我们是这样谈妥的。— **се**［被动，无人称］◇ **Не сѝ ～ме.**〈口〉我们不说话；我们关系不好。～**не**［中］

прѝказ|ен -*на*［形］❶神话般的；非凡的，美妙的；幻想的：～ен свя̀т 神话世界，极美好的世界 ～на страна̀ 童话里才有的国家 ❷极大的：～ни парѝ 极大一笔钱 ～ни бога̀тства 惊人的财富 ❸神话的，童话的：～ен сюжѐт 童话的情节 ～ен жа̀нр 童话体（裁）～**но**［副］：Бѐше ～но ху̀баво. 非常好。

прѝказк|а［阴］❶（民间的）神话，童话，故事：наро̀дни ～и 民间故事 ～а за деца̀ 童话 фантастѝчни ～и 幻想的故事 разка̀звам му ～и 给他讲故事 Не мѝ разпра̀вяй ～и от хиля̀да и една̀ но̀щ! 你别给我讲天方夜谭！❷〈民〉说话：скъ̀п на ～и 不爱多说话的 Прекъ̀сна ми ～ата. 他打断了我的话。◇ **голѐми ～и**〈口〉大话，吹牛（**Гдѐто**）**ѝма една̀ ～а.**〈民〉常言道。**на**（**сла̀дки**）**～и**〈口〉谈天，闲聊天 **Не мѝ е до ～и.**〈口〉我不想说话。**отва̀рям ～а**〈口〉打开话匣子 **от ～а на ～а**〈口〉谈话中 **пра̀зни ～и**〈口〉空话，废话；假话 **Са̀мо да се намѐря на ～а.**〈口〉为了说话而说话。**хо̀рски ～и**〈口〉人言，人们的议论，流言

прѝказница［阴］〈方〉同 прѝказка（主要是①解）

приказлѝв -*а*［形］爱说话的：～а жена̀ 爱说话的女人 ～**ост** -остта̀［阴］

прикаламѝс|вам се［未］，**прикаламѝсам се**［完］［中态］〈方〉靠近，靠拢，贴近；挤近，挤入

прика̀н|вам［未］，**прика̀ня** -*иш*，-*их*［完］❶请（来），邀请来：Ще ни ～ят да сѐднем. 他们会请我们坐下。❷敦请，敦促：～вам ги на борба̀ 敦请他们参加战斗 Комитѐтът ～ва всѝчки чѐстни хо̀ра в света̀ да издѝгнат гласа̀ си в защѝта на мира̀. 委员会敦促世界上一切善良的人大声疾呼保卫和平。— **се**［被动］～**ване**［中］

прика̀н|ям［未］，**прика̀ня** -*иш*，-*их*［完］同 прика̀нвам — **се**［被动］～**яне**［中］

прика̀п|вам［未］，**прика̀пя** -*еш*，-*ах*［完］（忽然开始）滴水，掉（雨）点：Прика̀паха ѐдри ка̀пки. 忽然开始掉大雨点。Що̀м ～а дъжд，всѝчки се разбя̀гахме. 一掉雨点，我们都四散跑开了。～**ване**［中］

прика̀р|вам［未］，**прика̀рам**［完］把（车、牲畜等）赶到（某地），开到：Прика̀рах кола̀та до вагѐна. 我把车开到车厢旁边。Я ～ай овцѝте наса̀м. 把羊赶过来！— **се**［被动］～**ване**［中］

прика̀ч|ам［未］，**прикача̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］同 прика̀чвам — **се**［被动］～**ане**［中］

прика̀ч|вам［未］，**прикача̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶把…挂在…上：Прикачѝха о̀ще два̀ вагѐна към вла̀ка. 他们又把两节车厢挂在列车上。❷〈转，不赞〉起（绰号、名字等），安：Прикачѝха му и то̀зи пря̀кор. 他们给他又安上了这个外号。— **се**［被动］～**ване**［中］

прикачва̀ч［阳］（把拖车、车厢、农机挂在车头或拖拉机上的）挂车员

прика̀чни|к -*ци*［阳］同 прикачва̀ч

приквич|а̀вам［未］，**приквича̀** -*ѝш*，-*а̀х*［完］（狗、小猪等）忽然尖叫，呜呜叫：Прасѐто ～а̀ и побя̀гна. 小猪尖叫了一声，跑了。Ку̀чето ～а̀ва и млъ̀ква. 狗尖叫了一会儿，静下来了。～**а̀ване**［中］

прикип|я̀вам［只三单］，**прикипя̀ва ми**［未］，**прикипя̀ ми** -*я̀ ми*［完］［无人称］忽然冒火：Прикипя̀ ми，но се въздържа̀х. 我忽然冒火了，但克制住了。～**я̀ване**［中］

прикла̀д［阳］枪托：у̀дар с ～ 用枪托撞击

прикладѐ 见 прикла̀ждам

прѝклад|ен -*на*［形］〈方〉殷勤的，容易与人接近的：На̀шенци са ～ни хо̀ра. 我的同乡都是殷勤好客的人。

прикла̀|ждам［未］，**прикладѐ** -*дѐш*，-*до̀х*，-*дѐ*，过主形动 -*л*［完］（给火）添柴 — **се**［被动］～**ждане**［中］

приклѐкна 见 приклякнам

приклѐщ|вам［未］，**приклѐщя** -*иш*，-*их*［完］夹住，钳住：Приклѐщих му пръ̀ста във врата̀та. 我把他的手指在门上夹了一下。— **се**［反身，被动，中态］～**ване**［中］

приклѐщ|ям［未］，**приклѐщя** -*иш*，-*их*［完］同 приклѐщвам — **се**［反身，被动，中态］～**яне**［中］

приклю̀ч|вам［未］，**приклю̀ча** -*иш*，-*их*［完］〈书〉❶使结束：Приклю̀чихме учѐбната го̀дина. 我们已经结束了学年（工作）。Председа̀телят ～и ра̀зпита на обвиня̀емите. 庭长已经结束对被告的审讯。❷结束，完结：Сѐсията ～и. 会议已结

束。❸〈旧,罕〉附上,添上 ❹〈罕〉锁上(门): Приключѐте добрѐ глàвния вхòд. 请把大门锁好。❺结算,平衡: ~вам смѐтките 结算账目 — **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

приключѐни|е -я [中] (不寻常的)事故,奇遇;惊险事;冒险: ~я през войнàта 战争中的奇遇 пътỳване с ~я 有许多奇遇的旅行

приключѐнск|и -а [形]〈书〉(描写)惊险(故事)的: ~а литератỳра 惊险文学(作品) ~и фѝлм 惊险片 ~и ромàн 惊险小说

приключѐнческ|и -а [形]〈书〉同 приключѐнски

прикл|ѝквам [未], **приклѐкна** -ѐкнеш, -ѐкнах [完] ❶蹲(在某处): Приклѐкнах до огнѝщето. 我蹲在火塘旁。❷微蹲;蹲一会儿: Приклѐкнах да отпочѝна. 我蹲下休息一会儿。~ѝквам на коленѐ 跪下 ❸(老人)弯着腿走 ~**ѝкване** [中]

приков|àвам [未], **приковà** -ѐш, -àх [完] ❶钉(在…上),钉住: ~àвам окачàлката на стенàта 把衣钩钉在墙上 ❷〈转〉使呆立不动,困住;使(目光)盯住: Стрелбàта на протѝвника ни ~à на мя̀сто. 敌人的射击使我们停在原处。Болесттà ме ~à към леглòто. 疾病把我困在床上。Тòй бѐше ~àл пòгледа си към вратàта. 他紧盯着门。Тòй бѐше ~àл очѝ към председàтеля на съдà. 他盯着庭长。❸〈转〉吸引住: ~àвам внимàнието на слушàтелите 把听众的注意力吸引住 ~àвам всѝчки пòгледи 把所有的目光都吸引过来 С дỳмите си тòй ~àваше всѝчки ни. 他的话把我们都吸引住了。— **се** [被动,中态] ◇ **~àвам на позòрния стълб**〈书〉把…钉在耻辱柱上,公开谴责 ~**àване** [中]

прикомандирòва|м [未,完] 把…暂时调到(某处工作),把…暂时派归(…指挥): Прикомандирòваха го от Софѝйския съд във Вàрненския. 他们把他暂时从索非亚法院调到瓦尔纳法院工作。— **се** [反身,被动] ~**не** [中]

прикомандирòва|м се [未,完,中态]〈口〉硬凑上去,硬加进去: ~м се към нѐго 硬挤到他那里去 ~**не** [中]

прикосновѐни|е -я [中]〈书〉❶轻轻的接触 ❷ [只单] (与某人或某事的)关系,牵连;接触(点)

прикòтк|вам [未], **прикòткам** [完] 哄(过来),诳(过来): Прикòткай децàта да не плàчат. 哄哄孩子们,别让他们再哭了! — **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

прикрѐп|вам [未], **прикрепя̀** -ѝш, -ѝх [完] ❶使固定(在…上),钉上,装上,安上,粘上: ~вам календàра с едѝн гвòздей на стенàта 用钉子把日历钉在墙上 ❷扶住(使不倒下): Прикрѐпвай стàреца на полѐдицата. 地面结冰了,你搀扶一下老人! — **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

прикрепя̀вам [未], **прикрепя̀** -ѝш, -ѝх [完] 同 прикрѐпвам — **се** [被动,中态] ~**я̀ване** [中]

прикрѐп|ям [未], **прикрепя̀** -ѝш, -ѝх [完] 同 прикрѐпвам — **се** [被动,中态] ~**яне** [中]

прикрѝ|вам [未], **прикрѝя** -еш, -х, 过被形动 -т [完] ❶(不严密地)盖上,挡住,遮上: ~вам си главàта от сѝлното слъ̀нце 挡住头不让强烈的阳光晒着 ~вам усмѝвките си с ръкà 用手掩住自己的微笑 ❷〈转〉掩饰;遮掩,掩盖,掩蔽: ~вам рàдосттà си 不露自己的快乐心情 ~вам недостàтъците си 掩饰自己的缺点 ❸掩护: ~вам отстъплѐнието 掩护撤退 — **се** [反身,被动,中态]: ~вам се под върбѝте 隐蔽在柳树下 ~**ване** [中]

прикрѝт -а ❶ прикрѝя 的过被形动 ❷ [用作形] 1.隐蔽的,看不见的: ~о мя̀сто 隐蔽的地方 2.〈转〉暗藏的: ~ врàг 暗藏的敌人 ~**о** [副] ~**ост** -осттà [阴]

прикрѝти|е -я [中] ❶隐蔽物,遮蔽物;隐蔽处: Колàта ни слỳжеше за ~е. 车成了我们的遮蔽物。Застàнахме в ~ето. 我们站到隐蔽处。❷〈军〉掩护部队;掩护: под ~ето на нощтà 在夜幕的掩护下

прикрѝя 见 прикрѝвам

прикрот|я̀вам [未], **прикротя̀** -ѝш, -ѝх [完] 使顺服,使听话,制服: Прикротѝх децàта и ги приспàх. 我让孩子们安静下来了,让他们人睡了。— **се** [被动,中态] ~**я̀ване** [中]

прикрѝк|вам [未], **прикрѝкам** [完] (鹅、乌鸦等)忽然呱呱叫起来;时而呱呱叫;〈转〉高声喊叫 ~**ване** [中]

прикỳк|вам [未], **прикỳкам** [完] ❶(布谷鸟)忽然咕咕叫起来;时而咕咕叫 ❷〈方〉哄(孩子使安静) ~**ване** [中]

прикỳм|вам се [未], **прикỳмя се** -иш се, -их се [完] [中态] 端正地站(在某人旁边)

прикỳп|вам [未], **прикỳпя** -иш, -их [完] 同 прикупỳвам — **се** [被动] ~**ване** [中]

прикуп|ỳвам [未], **прикỳпя** -иш, -их [完] 添购,再买: Кỳпих мя̀стото и ~их ня̀колко мѐтра от съсѐда. 我买下这块地皮,又从邻居那里补买了几(平)米。— **се** [被动] ~**ỳване** [中]

прикъ̀т|вам [未], **прикъ̀там** [完] ❶藏起来: Прикъ̀тах парѝте. 我把钱藏起来了。❷〈扩〉保存,收藏,存放: Роднѝните му прибрàха и ~аха коѐто му бѐ остàнало от бащà и мàйка. 他的亲戚把他父母留给他的东西收存起来了。❸准备: Ѐй сегà ще ти ~ам леглò. 我现在就给你铺床。— **се** [被动] ~**ване** [中]

прикà [无复,阴] 嫁妆

прил|àгам [未], **прилòжа** -òжиш, -òжих [完] ❶附上: ~àгам нỳжните докумѐнти 附上必要的文件 ~àгам парѝте към писмòто 把钱附在信里 ❷运用,使用: ~àгам нòв мѐтод 运用新方法 Ще ~òжим нàй-стрòги мѐрки. 我们将采取最严厉的措施。— **се** [被动] ~**àгане** [中]

прилагàтелн|о -и [中]〈语法〉形容词

прилàз|вам [未], **прилàзя** -иш, -их [完] 爬(到某处,到…附近): Тòй ~и пò-блѝзу с намерѐние да чỳе накъдѐ се глася̀т да тръ̀гнат. 他爬得更近一些,想听到他们准备往哪里走。~**ване** [中]

прилà|йвам [未], **прилàя** -еш, -ях [完] 忽然吠起来;时而吠: Усѐти ли чỳждо добѝче в двòра, кỳчето вѝнаги ~йва. 一觉察到有别人的牲口进院子,狗总是忽然叫起来。~**йване** [中]

приласкà|вам [未], **прилàская** -еш, -х [完] 爱抚,对…温柔: Прилàскай сирàчето. 你要怜爱这个孤儿! — **се** [被动] ~**ване** [中]

прилàя 见 прилàйвам

прилѐгна 见 прилѝгам

прилежàвам [未] 勤勉,勤奋,用功,努力

прилежàние [无复,中] 勤勉,勤奋,尽心: рабòтя с ~ 尽心工作 Тòй проявя̀ва голя̀мо ~ в учѐнието. 他学习十分勤奋。

прилежàщ -а [形] 同 съсѐден (邻近的)

прилѐж|ен -на [形] 勤勉的,勤奋的,用功的: ~ен ученѝк 用功的学生 ~**но** [副] ~**ност** -носттà [阴]

прѝлеп [阳] 蝙蝠(*Vespertilio murinus*)

прилѐп|вам[1] [未], **прилепя̀** -ѝш, -ѝх [完] ❶贴(在…上面),粘(在…上面): ~вам хартѝята на ка̀мъка 把纸贴在石头上 ❷使紧贴,使紧靠: Двѐте момчѐнца ~ѝха нослѐтата си о стъкла̀та на едѝн прозо̀рец. 两个男孩把小鼻子紧贴着一扇窗户的玻璃。— **се** [被动,中态]: ~вам се до стена̀та 紧贴着墙 ~**ване** [中]

прилѐп|вам[2] [未], **прилѐпна** -неш, -нах [完] ❶紧贴,紧靠: То̀й бѐ обля̀н с по̀т, от ко̀йто ~ваха до висо̀кото му чѐло кѝтки от кестеня̀вата му коса̀. 他浑身被汗湿透了,有几绺栗色的头发紧贴在他那高高的前额上。❷〈口〉(衣服、鞋等)合身,合脚,服贴 ~**ване** [中]

прилѐп|вам се [未], **прилепя̀ се** -ѝш се, -ѝх се [完] [中态]〈口〉习惯于,(与某人)生活惯了,依依不舍: Деца̀та се ~ѝха о нѐя. 孩子们跟她习惯了。~вам се към но̀вия живо̀т 习惯于新的生活 ~**ване** [中]

прилѐпна 见 прилѐпвам[2]

прѝлепов -а прѝлеп 的形容词: ~и крилѐ 蝙蝠的翅膀

прилепчѝв -а [形]〈民〉(指病)传染的,招人的: Болестта̀ не бѐше ~а. 这病不传染。~**ост** -остта̀ [阴]

прилепя̀ 见 прилѐпвам[1]

прилеп|я̀вам [未], **прилепя̀** -ѝш, -ѝх [完] 同 прилѐпвам[1] — **се** [被动,中态] ~**я̀ване** [中]

прилѐп|ям [未], **прилепя̀** -ѝш, -ѝх [完] 同 прилѐпвам[1] — **се** [被动,中态] ~**яне** [中]

прилет|я̀вам [未], **прилетя̀** -ѝш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли [完] 同 прилѝтам ~**я̀ване** [中]

прилѐя 见 прилѝвам

прѝлив [阳] ❶潮,涨潮(与 о̀тлив (退潮)相对) ❷〈转〉(如潮水般)涌来;奔放;高潮,旺盛: чу̀вствувам ~ на сѝли 感到精力旺盛 ~ на чу̀вства 感情奔放 ~ на кръ̀в в глава̀та 血涌上头来

прил|ѝвам [未], **прилѐя** -ѐеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли, 过被形动 -я̀т, -я̀та, -ѐти 和 -я̀н, -я̀на, -ѐни [完] 再倒上点,添上点(指液体): Прилѐй о̀ще ма̀лко вѝно в шишѐто. 再往瓶子里倒点葡萄酒! — **се** [被动] ~**ѝване** [中]

прилѝзан -а [形]〈口〉头发梳得光滑的

прѝлика [无复,阴] 相像: ѝмам голя̀ма ~ с нѐго 与他十分相像 Бра̀тя сте, а ня̀ма нѝкаква ~ между̀ ва̀с. 你们是兄弟,但一点也不像。

прилѝка [无复,阴] ❶规矩,礼貌;节制 ❷合适的时候,机会: намѝрам ~ 找到时机 ❸〈民〉配得上的人(指配偶或伙伴): Не ходѝ с нѐго — то̀й не тѝ е ~! 别跟他来往——他跟你不相配! ◇ **лѝка** ~ 〈民〉完全相像的(两个)人;非常合适的(两个)人: Лѝка (и) ~ са като̀ два̀ стръ̀ка иглѝка. 他们两人十分相像,有如两枝报春花。

прилѝстни|к -ци [阳]〈植〉托叶

прил|ѝтам [未], **прилетя̀** -етѝш, -етя̀х, 过主形动 -етя̀л, -етя̀ла, -етѐли [完] 飞来,飞到;飞驰到: Птѝченцето ~етя̀ до на̀й-блѝзкия кло̀н на дърво̀то. 小鸟飞到最近的树枝上。

прилѝча|м [未] ❶像,与…相像: Детѐто напълно ~ на баща̀ си. 孩子完全像他父亲。Тѐзи я̀бълки ~т на дю̀ли. 这些苹果像榅桲。❷(衣服、饰物等)合身,合适: Та̀я ша̀пка мно̀го ти ~. 这顶帽子你戴着很合适。❸ [无人称] 像样;应该;得体: ка̀кто ~ 很好地,应该 Прилѝча ли на на̀шата къща? 这是我们家的人应该做的吗? Не сѐ налѝвай то̀лкова с вѝно: не тѝ ~. 不要喝那么多酒;你不该这样。Не тѝ ~ да се присмѝваш на ста̀реца. 你不该嘲笑老人。~**ме си** [互及]: Прилѝчаха си едно̀ на дру̀го като̀ близна̀ци. 他们像双胞胎一样相像。Прилѝчат си като̀ двѐ ка̀пки вода̀. 〈俗〉他们相像得有如两滴水珠。Ако не сѝ ~ха, не сѐ и обѝчаха. 〈俗〉他们不相像,而且相互也不喜欢。◇ **На какво̀ ~ това̀!** (**Това̀ на нѝщо не ~!**)〈口〉这太不像话!

прилѝч|ен -на [形] ❶相像的,像…的: Гла̀сът му е ~ен на тво̀я. 他的声音像你的声音。❷有礼貌的,彬彬有礼的;规矩的: ~но държа̀ние 有礼貌的举止 ❸漂亮的,体面的: ~ен ергѐнин 漂亮的小伙子 ~на дрѐха 体面的衣服 ❹相应的,相当的;相当好的: ~но възнаграждѐние 相当好的报酬 ~**но** [副]: Това̀ не е ~но. 这不像话。държа̀ се ~но 举止彬彬有礼 оценя̀вам ~но 给予应有的评价 ~**ност** -ността̀ [阴]

прилѝчие [无复,中] ❶礼貌,礼节,体面: спа̀звам (па̀зя) ~то 遵守礼貌 Това̀ го изѝсква ~то. 礼貌要求他这样做。наруша̀вам ~то 违反礼貌 от ~ 出于礼貌 ❷节制;谦虚;适度: па̀зя ~ 有节制 Правѝ, каквòто пра̀виш, но не забра̀вяй ~то. 你做什么都可以,但不要忘记分寸。

прило̀жа 见 прила̀гам

прило̀ж|ен -на [形] 实用的,应用的: ~но изку̀ство 实用美术 ~на хѝмия 应用化学 ~ни нау̀ки 应用科学 ~**ност** -ността̀ [阴]

приложѐни|е -я [中] ❶施用,运用,应用,使用: ѝмам (ня̀мам) ~е 有(无)用 практѝческо ~е 实际运用 ~е на а̀томната енѐргия за мѝрни цѐли 和平利用原子能 ❷附录;附件;副刊: безпла̀тно ~е на вѐстник 免费的报纸副刊 Приложѐние: спѝсък на изпра̀тените кнѝги. 附件:寄书名单。❸〈语法〉同位语

прилож|ѝм -а [形] 可以应用的,可以使用的 ~**ост** -остта̀ [阴]

прило̀жни|к -ци [阳], **прило̀жница** [阴] 实用美术家

прилош|а̀вам [只三单], **прилоша̀ва ми** [未], **прилошѐе ми** -а̀ ми [完] [无人称] 忽然觉得不好;时而觉得不好: То̀я дѐн то̀й то̀лкоз се напѝ, че му ~а̀ и па̀дна под ма̀сата. 这一天他喝得太多了,以至感到不好受,跌到桌子下面去了。Що̀м се повòзя с ло̀дка, по̀чва да ми ~а̀ва. 我一坐船就觉得不好受。~**а̀ване** [中]

прилу̀ка [阴]〈民〉❶事故,意外 ❷方便的时候,机会

прилун|я̀вам се [未], **прилуня̀ се** -ѝш се, -ѝх се [完] [中态] 登上月球,登月 ~**я̀ване** [中]

прилу̀ч|вам се [未], **прилу̀ча се** -иш се, -их се [完] [中态] 偶然到(某处)

прилъ̀|гвам [未], **прилъ̀жа** -жеш, -гах [完] 诱来,骗来: ~гвам детѐто с ня̀колко бонбо̀на 用几块糖把孩子骗来

прилюд|я̀вам [未], **прилюдя̀** -ѝш, -ѝх [完]〈方〉教育(使懂礼貌)

прилют|я̀вам [只三], **прилютя̀ва ми** [未], **прилютѐе ми** 和 **прилютѝ ми** -я̀ ми, 过主形动 -я̀л ми, -я̀ла ми, -ѐли ми [完] [无人称] 忽然觉得辣: Ха̀пнах ня̀колко за̀лъка, но изведна̀ж ми ~я̀. 我吃了几口,忽然觉得很辣。~**я̀ване** [中]

прил|ѝгам [未], **прилѐгна** -ѐгнеш, -ѐгнах [完]〈民〉❶躺(在某人或某物旁边): Прилегнѝ ту̀к до мѐне. 到这里来躺在我旁边! Трева̀та е ~ѐгнала до земя̀та. 草倒伏在地上。❷紧贴(在…上),紧盖(在…上): Похлупа̀кът не ѐ ~ѐгнал, та ще

влѝзат мухѝ. 盖子没有盖严，会进苍蝇。❸(衣服)合身：Нòвите дрѐхи мнòго ти ～ѝгат. 新衣服你穿着很合身。❹合适，相配：Че тòй не ѐ мъж за тѐбе и / мѐн не ～ѝга…(Вазов) 他不配做你的丈夫，对我也不合适。Товà ѝме ѝ ～ѝга. 这个名字对她很合适。◇ **Прилѝга ми.**〈民〉会，行；顺手：Нàйда за всѝчко я бѝва. Мѐн нѝщо ми не ～ѝга. 奈达什么都行，我什么都不会。**～ѝгане**［中］

прѝма Ⅰ［阴］〈乐〉一度；一度音；根音；第一声部 Ⅱ［形］〈书〉～ **балерѝна** 巴蕾舞女主角 ～ **вѝста** 一见就，立即；无准备，即兴：акомпанѝрам (на) ～ вѝста 即席伴奏

примадòна［阴］歌剧的女主角

примà|звам［未］，**примàжа** *-жеш*，*-зах*［完］挤压(使变形)；捣毁；蹂躏：Тòй свѝл пестнѝци — акò бѝ ѝмал сѝла，～зал бѝ всѝчки. 他握紧拳头——如果有力气，能把所有人打得落花流水。— **се**［被动］**～зване**［中］

примàла［阴］同 прималѝване

прималѐя 见 прималѝвам

прималн|ѝвам［未］，**прималнѐя** *-ѐеш*，*-ѝх*，过主形动 *-ѝл*，*-ѝла*，*-ѐли*［完］同 прималѝвам：～ѝл от глàд 饿得晕过去了 **～ѝване**［中］

прімал|ѝвам[1]［未］，**прималѐя** *-ѐеш*，*-ѝх*，过主形动 *-ѝл*，*-ѝла*，*-ѐли*［完］觉得浑身无力，垮下来，精疲力竭；发晕：Сърцѐто ѝ ～ѝ. 她心力交瘁。Хàйде，сѝпвай да похàпнем，че ～ѝх. 来，盛上菜让我们吃点，我都饿昏了。**～ѝване**［中］：Войнѝците се смѝха до ～ѝване. 战士们都笑得浑身没劲了。

прімал|ѝвам[2]［只三单］，**прималѝва ми**［未］，**прималѐе ми** *-ѝ ми*［完］感到不好受，昏过去：Прималѝ ми от глàд (умòра). 我饿(累)晕过去了。**～ѝване**［中］

примàм|вам［未］，**примàмя** *-иш*，*-их*［完］❶诱来，哄来；哄骗：Примàмих кỳчето и го вързах. 我把狗诱来，把它拴上了。❷吸引住，引诱住：Тѝхната игрà ～ва и нàс. 他们的游戏把我们也吸引住了。— **се**［被动，中态］**～ване**［中］

примàм|ен *-на*［形］同 примамлѝв：～на хỳбост 诱人的美貌 ～ни обещàния 甜蜜的诺言 **～но**［副］

примàмка［阴］❶诱饵：хвърлям ～ 抛出诱饵 ❷〈转〉诱惑物：С тàзи ～ не мòжеш да ме уловѝш. 你用这个诱饵不能把我捉住。

примамлѝв *-а*［形］❶诱人的，吸引人的：～и дỳми 甜言蜜语 ❷华丽的：～и блѝсъци 耀眼的光辉 **～о**［副］**～ост** *-осттà*［阴］

примàм|ям［未］，**примàмя** *-иш*，*-их*［完］同 примàмвам — **се**［被动，中态］**～яне**［中］

прѝмас［阳］〈宗〉(天主教和英国教会的)大主教，主教长，首席主教

примàт［阳］❶ 同 прѝмас ❷〈书〉首位，主要作用：～ на човѐшката свобòда над всѝчко остàнало 人的自由高于一切 ❸［常复］〈专〉灵长目

прѝмер［阳］❶例子，实例，例证；例题：привѐждам ～ 举例 обяснѝвам нѐщо с ～ 举例说明某事 ❷模范，榜样，范例：～ за подражàние 学习的榜样 взѐмам ～ от нѐго 以他为榜样 дàвам ～ 做出榜样 слѐдвам нѐговия ～ 学习他的榜样

примѐр|вам се［未］，**примѐря се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态］瞄准：Ловѐцът се ～и и гръмна. 猎人瞄了瞄准，开枪了。**～ване**［中］

прѝмер|ен *-на*［形］模范的，示范的；作为榜样的，可资借鉴的；非常好的：～ен ученѝк 模范学生 ～но поведѐние 模范的品行 **～но**［副］：～но кàзано 举例说 Трѝбва да се ỳчим ～но. 我们要好好学习。

примѐря се 见 примѐрвам се

прѝмес［阳］杂质；混入物，掺入物；成分：В брашнòто ѝма мàлко ～ от цàревица. 面粉里掺有少量玉米。

примѐс|вам［未］，**примѐся** *-иш*，*-их*［完］掺和：～вам нѐщо в ѝденето 往食物里掺东西 — **се**［被动，中态］：Желязото не ръждясва，катò му се ～и хрòм. 铁里掺铬就不会生锈。**～ване**［中］

примѐс|ям［未］，**примѐся** *-иш*，*-их*［完］同 примѐсвам — **се**［被动］**～яне**［中］

примѝг|вам［未］，**примѝгам** 和 **примѝгна** *-неш*，*-нах*［完］❶忽然开始眨眼；时而眨眼：Електрѝческата лàмпа ～ваше，светлинàта тỳ намалѝваше，тỳ се увеличàваше. 电灯时而眨眼，一会儿暗，一会儿亮。❷眨眼示意：Примѝгнах му да мълчѝ. 我对他眨眼，让他住口。**～ване**［中］

примиж|àвам［未］，**примижà** *-ѝш*，*-àх*［完］眯眼：Тòй ～àваше от удоволствие. 他高兴得眯着眼。**～àване**［中］

примѝ|рам［未］，**примрà** *-рѐш*，*-рѝх*，过主形动 *-рѝл*，*-рѝла*，*-рѐли*［完］❶昏过去，晕过去：～ѝрам от стрàх 吓昏 ～ѝрам от бòлки 疼得晕过去 ～ѝрам от плàч 哭晕过去 ❷极为痛苦(难受)：～ѝрам от глàд 饿得要死 Примѝрам за водѝца. 我渴死了。◇ **～ѝрам от смѝх** 笑得要死 **～ѝране**［中］

примирѐн *-а* ❶ примирѝ 的过被形动 ❷［用作形］容忍的，忍受的，顺应的：～ съм със сѝдбата си 顺应命运(的安排)，与命运妥协 **～о**［副］**～ост** *-осттà*［阴］

примирѐние［无复，中］容忍，顺从，迁就，妥协：посрѐщам нѐщо с ～ 以容忍的精神对待某事 ～ със сѝдбата 同命运妥协

примирѐнческ|и *-а* примирѐнчество 的形容词：～о отношѐние към недостàтъците в рàботата 对工作中的缺点采取的调和主义态度 ～а политѝка 调和主义的政策

примирѐнчество［无复，中］调和主义

примѝрие［无复，中］(暂时)停战，停火：сключвам (нарушàвам) ～ 订立(破坏)停战协定

примирѝтел *-ят*，*-я*［阳］，**примирѝтелка**［阴］调停人，调解者；和事佬

примирѝтел|ен *-на*［形］容忍的，忍受的，顺应的，妥协的：～ен тòн 顺从的语调 ～но държàние 妥协行为 ～ен човѐк 能容忍的人 **～но**［副］**～ност** *-носттà*［阴］

примир|ѝвам［未］，**примирѝ** *-ѝш*，*-ѝх*［完］❶使和解，调解，调停，使讲和：～ѝвам двàма протѝвници 使两个敌手讲和 ❷〈书〉调和：～ѝвам тѐхните политѝчески разлѝчия 调和他们的政治分歧 ～ѝвам противорѐчията 调和矛盾 ❸〈罕〉使容忍，使顺应，使妥协：～ѝвам го с живòта 使他与生活妥协 **～ѝване**［中］

примир|ѝвам се［未］，**примирѝ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*［完］［中态］❶容忍，忍受，顺应，顺从，妥协：Тѐжко е，но трѝбва да се ～ѝм с положѐнието. 是不好受，但我们必须忍受这种情况。～ѝвам се със сѝдбата си 与命运妥协 ❷和解，讲和：～ѝвам се с нѐго 与他和解 ❸知足 **～ѝване**［中］

примитѝв|ен *-на*［形］❶极简单的，极简陋的；粗浅的：～ни длетà 简陋的凿子 ❷同 първобѝтен：～ен живòт 原始生活 **～но**［副］**～ност** *-носттà*［阴］

примитивѝз|ъм *-мът*，*-ма*［阳］〈书〉❶简单化的态度 ❷

〈艺〉原始主义,原始派

прймка [阴] ❶圈套;绞索: стя̀гам ~та 拉紧圈套 ❷(捉鱼、鸟等用的)网 ❸〈转〉圈套,计谋: Скрòил съм му ~. 我给他设了个圈套。❹〈方〉(纽扣的)扣眼

примокр|я̀вам [只三单], **примокря̀ва ми** [未], **примокрѐе ми** *-я̀ ми* [完] 忽然感到潮湿: Бя̀х заспа̀л на поля̀ната, но ми ~я̀. 我在林中空地上睡着了,但忽然感到了潮湿。**~я̀ване** [中]

примо̀л|вам се [未], **примо̀ля се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 央求,恳求: Като̀ му се ~иш, ня̀ма да ти отка̀же. 你央求他,他不会拒绝你的。**~ване** [中]

примо̀ри|е *-я* [中]〈罕〉同 помо̀рие

примо̀рск|и *-а* [形] 同 краймо̀рски (沿海的,滨海的): ~и гра̀д 海滨城市 ~а гради̇на 海滨花园

примра̀ 见 прими̇рам

прѝмрак [无复,阳]〈民,罕〉傍晚,擦黑儿: Дойдо̀хме си по ~. 我们是擦黑儿回来的。

примрача̀|вам се [未], **примрача̀ се** *-и̇ш се, -и̇х се* [完] [中态] 忽然变得黑暗: Небѐто се ~и̇ от тъ̀мните о̀блаци. 乌云使天空忽然变得黑暗。**~а̀ване** [中]

примръ̀к|вам [只三单], **примръ̀ква** [未], **примръ̀кне** *-на* [完] 天开始亮 **~ване** [中]

прѝмула [阴] 报春花,樱草花(*Primula abconica*)

прѝмус [阳] (用煤油的)汽炉: игла̀ за ~ (通汽炉喷口用的)汽炉针

примъ̀к|вам [未], **примъ̀кна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 拖来,拉来;拾来;带来: То̀й послу̀шно ~на сто̀ла си до легло̀то. 他顺从地把自己的椅子拉到床边。— **се** [被动] **~ване** [中]

примъ̀к|вам се [未], **примъ̀кна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] 偷偷走近(某人或某物);爬(近): ~вам се към тезгя̀ха 偷偷走近柜台 **~ване** [中]

примъ̀рдвам [未], **примъ̀рдам** [完] 忽然开始动起来

примъчн|я̀вам [只三单], **примъчня̀ва ми** [未], **примъчнѐе ми** *-я̀ ми* [完] [无人称] 忽然感到难过;时而感到难过: Моми̇чето бѐше ста̀нало напослѐдък мно̀го чувстви̇телно и, като̀ му ~ѐеше, пла̀чеше, но ни̇кому не ка̀зваше. 姑娘最近变得很多愁善感,她一感到难过就哭,可对谁也不说。**~я̀ване** [中]

примя̀|квам 和 **примяу̀квам** [未], **примя̀кам, примяу̀кам** 和 **примяу̀ча** *-у̀чиш, -у̀чих* [完] 忽然开始喵喵叫起来: Ко̀тката ~у̀ка, пусни̇ я да излѐзе. 猫忽然叫起来了,放它出去!

принад|вам [未], **прина̀дя** *-иш, -их* [完]〈方〉同 прина̀ждам — **се** [被动]

прина̀ден *-а* ❶ прина̀дя 的过被形动 ❷[用作形] 接上去的,接长的 ◇ **~а сто̀йност** 〈经〉剩余价值

принадлежа̀ *-и̇ш, -а̀х* [未] ❶属于…(所有),归…(所有),是(属于)…的: Кни̇гата ~и̇ на бра̀т ми. 书是我哥哥(弟弟)的。Земя̀та ~и̇ на тѐзи, които я обрабо̀тват. 耕者有其田(土地属于耕者)。Нѐму ~и̇ заслу̀гата за това̀. 这件事的功劳属于他。❷应当归入(类别、派别、范畴等),属于: Към кой организа̀ция ~и̇ш? 你属于哪个组织? Семѐйството ~ѐше към ви̇сшето дрѐзденско о̀бщество. 这个家族属于德累斯顿上层社会。

принадлѐжност *-тта̀* [阴] ❶用具,什物,用品,附属品: тоалѐтни (ло̀вни, спо̀ртни) ~и 化妆(狩猎,体育)用品 пи̇смени ~и 文具 ~и на вършàчката 脱谷机的附件 ❷隶属,从属,归属;籍: парти̇йна ~ 党籍 национа̀лна ~ 国籍 ◇ **испра̀щам, отпра̀вям по ~** 〈书〉送(交)收件人;送(交)主管单位(或主管人员): О̀тзивите изпра̀тих по ~. 我已将意见送主管人员。

прина̀|ждам [未], **прина̀дя** *-диш, -дих* [完] 把…接长,把…接在…上: Прина̀дих си ръка̀вите. 我把袖子接长了。Прина̀дих едно̀ парчѐ на пола̀та си. 我把裙子接长了一块。— **се** [被动] **~ждане** [中]

прин|а̀сям [未], **принеса̀** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе*, 过主形动 *-ѐсъл, -ѐсла* [完] ❶拿来,带来,送来: То̀й ~ѐсе голя̀мо стъкло̀ с червѐно ви̇но и напъ̀лни ча̀шите. 他拿来一大瓶红葡萄酒,斟满了杯子。❷〈口〉挣回: ~а̀сям храна̀ в къ̀щи 把吃的挣回家 С игла̀ ~а̀сям, с лопа̀та изна̀сят. 〈俗〉我小把挣回来,他们大把花出去。❸〈转〉带来,使得到,(使)有;造成,招致,使受到: ~а̀сям по̀лза 带来好处,使得到利益 — **се** [被动] ◇ **~а̀сям жѐртви** 1.(指某些宗教)供献祭品 2.做出宝贵牺牲 **~а̀сям се в жѐртва** 牺牲: Всѝчки сме гото̀ви да се ~есѐм в жѐртва за свобода̀та на Бълга̀рия. 我们大家都决心为保加利亚的自由做出牺牲。

принево̀л|ен *-на* [形]〈罕〉不幸的,受苦受难的

принеса̀ 见 прина̀сям

принижа̀вам [未], **принижа̀** *-и̇ш, -и̇х* [完] 同 принизя̀вам — **се** [被动,中态] **~а̀ване** [中]

принизѐн *-а* ❶ принизя̀ 的过被形动 ❷[用作形] 1.垂到地上的,(指鞠躬)深的: ~ покло̀н 深躬 2.(指嗓音)压低了的: с ~ гла̀с 轻声地 3.〈转〉俯首听命的,顺从的;卑躬屈膝的: ~ ро̀б 顺从的奴隶 ~а усми̇вка 卑躬屈膝的微笑 **~о** [副] **~ост** -остта̀ [阴]

прини̇з|я̀вам [未], **принизя̀** *-и̇ш, -и̇х* [完] ❶使低垂 ❷〈转〉使感到屈辱,作贱;贬低,小看,轻视: ~я̀вам дѐлото (заслу̀гите) му 贬低他的事业(功绩) ~я̀вам изку̀ството до степента̀ на зана̀ят 把艺术贬低到手艺的程度 — **се** [被动,中态]: ~я̀вам се към земя̀та 深深地低着头 **~я̀ване** [中]

прини̇к|вам [未], **прини̇кна** *-неш, -нах* [完] прини̇чам 的一次或连续几次的动作: Прини̇кнах да го целу̀на. 我弯下身来吻他。

прини̇|чам [未] ❶弯下身来 ❷仔细看,盯: Какво̀ ~чаш, като̀ че ли ще го купу̀ваш? 你干吗紧盯着,好像要把它买下来似的。

прѝнос [阳] ❶贡献: ~ към медици̇ната 对医学的贡献 нау̀чен ~ 学术贡献 да̀вам ~ 做出贡献 вна̀сям цѐнни ~и в съкро̀вищницата на нау̀ката 为科学宝库提供宝贵贡献 ❷〈民〉礼物: ~ на бу̀лката 新娘的礼物 ❸〈方〉葬后宴

приноси̇тел *-ят, -я* [阳], **приноси̇телка** [阴] 带信(便条或别的东西)者,来人;持信人,持件人

прино̀сни|к *-ци* [阳], **прино̀сница** [阴]〈民〉养家糊口的人

прино̀с|ям [未], **прино̀ся** *-иш, -их* [完]〈方〉同 прина̀сям — **се** [被动]

приносѐщ *-а* [形] ❶带信(或其他东西)的 ❷[作用名] 同 приноси̇тел

приношѐни|е *-я* [中]〈古〉同 дар (礼品)

прѝнтер [阳] 打印机: ла̀зерни ~и 激光打印机

пр̀интер|ен -*на* [形] пр̀интер 的形容词：～на харт̀ия 打印纸

прину̀да [阴] 强制手段，压力，暴力，强迫：упражн̀явам ～ върху̀ н̀его 对他施加压力 върша н̀ещо по ～ 迫不得已做某事 д̀ействувам по ～та на обсто̀ятелствата 为情势所迫而行动

прину̀ден -*а* ❶ прину̀дя 的过被形动 ❷ [用作形] 被迫的，不得已的；勉强的：Нач̀алникът се вид̀я ～ да отстъ̀пи. 长官看起来是被迫让步。～а усм̀ивка 不自然的微笑 ～а любѐзност 勉强的殷勤 **～о** [副] **～ост** -остт̀а [阴]

принуд̀ител|ен -*на* [形] 强迫的，强制的：～ни м̀ерки 强制措施 ～на р̀абота 强制工作(劳动) по ～ен н̀ачин 以强制方式 ～но събѝране на задълж̀енията 强迫收债 **～но** [副] **～ност** -ностт̀а [阴]

прину|жд̀авам [未]，**прину̀дя** -*иш*，-*их* [完] 强迫，强制，迫使：～жд̀авам го към н̀ещо 逼迫他做某事 Прину̀диха ме да се съглас̀я. 他们强迫我同意。— **се** [被动，中态] **～жд̀аване** [中]

принужд̀ени|е -*я* [中] 同 прину̀да：по ～е 受逼，被迫，迫不得已

принц -*ът*，-*а*，-*ове* [阳] 王子，亲王；公爵

принц̀еса [阴] 公主，郡主；王妃；公爵夫人

пр̀инцип [阳] ❶原则；(科学的)原理，定理：социалист̀ически ～：„От вс̀екиго — спор̀ед спосо̀бностите му, вс̀екиму — спор̀ед труд̀а му."社会主义的原则是"各尽所能，按劳分配"。нр̀авствени ～и 道德原则 ～и на езикозн̀анието 语言学原理 ѝмам твъ̀рди ～и 有坚定的原则 държ̀а на ～ите си 坚持自己的原则 чов̀ек без ～и 无原则的人 чов̀ек на (с) ～и 有原则的人 ◇ **по ～** 原则上，基本上：Съгл̀асен съм по ～ с т̀ебе. 我原则上同意你的意见。

пр̀инцип|ен -*на* [形] 原则的；原则性的；有原则的，基于原则的：～ен въпр̀ос 原则问题 ～но реш̀ение 原则性的解决 ～ен чов̀ек 有原则的人 ～ни разл̀ичия в мн̀енията 原则性的意见分歧 **～но** [副] **～ност** -ностт̀а [阴]

принципѝал|ен -*на* [形] 同 пр̀инципен **～но** [副] **～ност** -ностт̀а [阴]

прио̀блач|ен -*на* [形]〈诗〉直上云霄的：～ни планин̀и 高耸入云的群山

приобрет̀ени|е -*я* [中] 同 придоб̀ивка

приобщ|̀авам [未]，**приобщ̀я** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 使参加；使吸收：Ще те ～̀йм към н̀ашата ид̀ея. 我们会使你支持我们的想法。— **се** [被动] **～̀аване** [中]

приобщ|̀авам се [未]，**приобщ̀я се** -*ѝш се*，-*ѝх се* [完] [中态] 参加：～̀авам се към о̀бщите усѝлия 和大家一同努力 **～̀аване** [中]

приорит̀ет [阳] 优先地位，优先资格；(发明、发现等的)优先权

прио̀хк|вам [未]，**прио̀хкам** [完] 忽然开始呻吟；时而呻吟：Ран̀еният ～а от бо̀лки. 伤员疼得忽然哼哼起来。**～ване** [中]

припа̀д|ам[1] [未]，**припа̀дна** -*неш*，-*нах* [完] ❶晕过去，昏迷不醒：Едв̀а не ～нах от у̀жас. 我差点没吓昏过去。～ам от изтощ̀ение 因力竭而晕倒 ❷(雾、夜等)降临：Прип̀ада здр̀ач. 暮色降临。❸〈民〉恳求；祷告：С то̀пла в̀яра ～али. 他们虔诚地祷告。❹〈民〉同 припа̀дам се：Мак̀ар на н̀его да б̀еше ост̀авена къ̀щата и му ～аше пъ̀рви п̀ай от покъ̀щината, то̀й се б̀е дръ̀пнал настран̀а. 虽然房子留给他，分给他的家具也最多，可他还是采取了漠然的态度。❺〈口〉偶然来到：Ког̀а си ～нал нас̀ам? 你什么时候跑到这里来的？

припа̀дам[2] 见 припа̀двам

припа̀д|ам се [未]，**припа̀дна се** -*неш се*，-*нах се* [完]〈民〉同 п̀адам се (н̀якому)

припа̀дан|е -*ия* [中] 昏厥：игр̀ая до ～е 玩(跳)得晕过去

припа̀д|вам [未]，**припа̀дам** [完] [只复] 忽然开始纷纷落下：Разд̀русах дърво̀то и кру̀шите ～аха. 我摇了摇树，梨纷纷落了下来。

припа̀дничав -*а* [形]〈民〉患羊角风(癫痫)的：～а бо̀лест 羊角风，癫痫

припа̀дъ|к -*ци* [阳] ❶昏倒，晕过去；发作：получ̀авам ～к 昏倒 сърд̀ечен (епилепт̀ичен, н̀ервен) ～к 心脏病(癫痫，神经病)发作 ❷〈转〉(强烈感情的)突发，发作：～к на я̀рост 勃然大怒 истер̀ични ～ци 歇斯底里大发作

припа̀л|вам [未]，**припа̀ля** -*иш*，-*их* [完] (用已燃着的东西)点燃：～вам св̀ещ (用已燃烧的蜡烛)点上蜡烛 Д̀ай си циг̀арата да ～я мо̀ята. 把烟给我借(对)个火！— **се** [被动] **～ване** [中]

припа̀р|вам[1] [只三单]，**припа̀рва ми** [未]，**припа̀ри ми** -*и ми* [完] 忽然感到有点热(烫)：На о̀чите ѝ ～и, бл̀икнаха съ̀лзи. 她两眼忽然感到一阵热，泪水涌了出来。**～ване** [中]

припа̀р|вам[2] [未]，**припа̀ря** -*иш*，-*их* [完]〈口〉(常用于否定)来，进来，接近：А̀з като̀ б̀ях мл̀ад, не см̀еях да ～я в кръ̀чмата. 我年轻的时候不敢进酒馆。Не см̀ея да ～я към (до) н̀его. 我不敢接近他。**～ване** [中]

припа̀р|ям [未]，**припа̀ря** -*иш*，-*их* [完] 同 припа̀рвам[2] **～яне** [中]

пр̀ипас [常复，阳] (食品或武器的)储备品：хран̀ителни ～и 食品储备

пр̀ип|вам [未]，**пр̀ипна** -*неш*，-*нах* [完] 猛跑：Дец̀ата ～наха към рек̀ата. 孩子向河边跑去。**～ване** [中]

пр̀ипев [阳] ❶(歌中的)重唱词，叠句；副歌；〈扩〉歌，曲 ❷〈民〉(对死者的)哭唱

прип̀ев|ен -*на* пр̀ипев 的形容词：～ен гл̀ас 哭唱的声音

пр̀ипе|к -*ци* [阳] ❶暴晒的地方；太阳晒着的地方：По т̀ия го̀ли ～ци н̀ищо не вир̀ее. 在这些光秃暴晒的地方什么也不长。На ～ците в пол̀ето се см̀ееше гъ̀ста мл̀ада трев̀а. 在原野上这些阳光充足的地方，浓密的嫩草在微笑。❷太阳温暖的照射：Седн̀ете отс̀ам, докат̀о е ～к. 坐到我这边来，趁现在有阳光。◇ **на ～к** 晒太阳：сед̀я (леж̀а) на ～к 坐着(躺着)晒太阳

припек̀а 见 припѝчам

припеч̀ел|вам [未]，**припеч̀еля** -*иш*，-*их* [完] 挣(赚)得不多；多挣，额外挣来，业余挣到：Едв̀а ～вам за хл̀яба. 我挣的钱勉强够吃饭。Осв̀ен от запл̀атата то̀й ～ва и от ч̀астната пр̀актика. 他除了薪金外还从私人行医中挣些钱。— **се** [被动] **～ване** [中]

прип̀ея 见 припя̀вам

припѝ|вам [只三单]，**припѝва ми се** [未]，**припѝе ми се** -*ми се* [完] [无人称] 渴，想喝：Прип̀и ми се вод̀а. 我想喝水。**～ване** [中]

прип|ѝрам [未]，**припр̀а** -*р̀еш*，-*р̀ях*，过主形动 -*р̀ял*，-*р̀яла*，-*р̀ели*，过被形动 -*р̀ян*，-*р̀яна*，-*р̀ени* [完]〈民〉❶挤，压，推 ❷硬要，坚持：Прип̀ира да си хо̀ди, че е къ̀сно. 他硬要回去，

因为天晚了。～яране [中]

припи|свам [未], **припиша** *-шеш, -сах* [完] ❶硬说是…做的,硬说是…的过错,(把…)归咎于…,(把…)说成是…,认为是(某人的话、作品、意思等),算在…身上,认为是…所造成的: ～свам му лоши работи 说他做了坏事 ～свам на нещо голямо значение 说某事具有重大意义 ～свам му цялата вина 把全部过错都算在他身上 ❷转让(财产等): Коткат старня да им ～ще имота си. 他们用甜言蜜语骗老人把财产转让给他们。❸补写上,添写上,附记上: Приписах още няколко реда в писмото. 我在信里又附上几行。— **се** [被动] ～**сване** [中]

приписка [阴] 补写的东西,添写的东西;附笔,附言;旁笔

приписк|вам [未], **припискам** [完] 忽然开始短时间地喊叫: Приписка една жена и падна на земята. 一个女人忽然喊叫了一声就倒在地上了。～**ване** [中]

припи|чам [未], **припека** *-печеш, -пекох, -пече*, 过主形动 *-пекъл, -пекла* [完] ❶(太阳)猛晒 ❷(太阳)(温和地)晒: Припече ме слънце, та ми се придряма. 太阳晒得我好舒服,我都发困了。❸烤;晒;热: ～ичам яденето 热食物 ❹再烤一下,再烤一些 ❺〈转,口〉迫使,强迫,压: Припекоха го да каже. 他们强迫他说。— **се** [被动] ～**ичане** [中]

припи|чам се [未], **припека се** *-печеш се, -пекох се, -пече се*, 过主形动 *-пекъл се, -пекла се* [完] [中态] 晒(太阳);烤(火): ～ичам се на слънце 晒太阳 Котката обича да се ～ича край огнището. 猫喜欢在火塘边烤火。～**ичане** [中]

припиша 见 приписвам

припищ|явам [未], **припищя** *-иш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] 忽然开始尖叫(哭喊);时而尖叫(哭喊) ～**яване** [中]

припк|ам [未], **припна** *-неш, припнах* [完] 轻轻地跑: Децата ～каха по зелената морава. 孩子们在嫩草地上跑来跑去。～**кане** [中]

припканица [阴] 追人游戏: Играят на ～. 他们在玩追人游戏。

припла|квам[1] [未], **приплача** *-чеш, -ках* [完] ❶忽然开始哭;时而哭: Майката ～ка над люлката на детето. 母亲在孩子摇篮旁忽然哭了。Детето час по час ～ква. 孩子常常哭。❷〈转〉央求: Децата ～каха да ги водя на разходка. 孩子们央求我带他们出去散步。～**кване** [中]

припла|квам[2] [只三单], **приплаква ми се** [未], **приплаче ми се** *-ка ми се* [完] [无人称] 想哭 ～**кване** [中]

припла|мвам [未], **приплaмна** *-неш, -нах* [完] 忽然燃烧,忽然发光;时而燃烧,时而发光: Светкавиците ～ваха порядко и гърмотевиците глъхнеха надалече. 闪电稀疏了,雷声也在远处沉寂了。～**ване** [中]

приплача 见 приплаквам[1]

приплаче ми се 见 приплаквам[2]

припле|сквам [未], **приплескам, приплесна** *-снеш, -снах*, 过被形动 *-снат* 和 **приплеща** *-щиш, -щих* [完] ❶使成扁平状,压扁,压平: ～сквам хляба 把面包做得扁些 ❷压住(使憋死,使不能生长): Проливният дъжд ～ска посевите. 大雨淹了禾苗。— **се** [被动] ～**скване** [中]

приплеснат *-а* ❶ приплесна 的过被形动 ❷ [用作形] 扁平的: ～ нос 扁鼻子

приплета 见 приплитам

приплеща 见 приплесквам

припл|итам [未], **приплета** *-етеш, -етох, -ете*, 过主形动 *-ел* [完] (在原来的织物上)加织,补织,添织,加长 — **се** [被动] ～**итане** [中]

приплод [阳] 仔畜,幼兽: Свинята дава голям ～. 猪产仔很多。

припна 见 припвам

приповдиг|ам [未], **приповдигна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 抬起一点: ～ам глава 抬起头来 — **се** [被动,中态]: ～ам се на пръсти 踮起脚来 Болната вече се ～аше. 病人已经慢慢能坐起来。～**ане** [中]

приповт|арям [未], **приповторя** *-ориш, -орих* [完] (大概地)重复,重述: ～арям урок 温习功课 Приповторете ми думите му. 请您把他的话给我重述一下。— **се** [被动,中态] ～**аряне** [中]

приподпи|свам [未], **приподпиша** *-шеш, -сах* [完] 加签;副署;联署,会签: Секретарят подписа удостоверението и председателят го ～са. 秘书签过证件后,主席又在上面加签。— **се** [被动,中态] ～**сване** [中]

припозна|вам [未], **припозная** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶〈旧〉承认: Той не ～ваше бога. 他不信上帝。❷〈方〉感激: Кой ти ～ва, че си му правил добро? 谁又因你为他做了好事而感激你? — **се** [被动] ～**ване** [中]

припозна|вам се [未], **припозная се** *-еш се, -х се* [完] [中态] 看错人: Не си видял мене, ～л си се. 你没有见到我,是你看错人了。～вам се в него 把他看错 ～**ване** [中]

припой [阳] 焊料,焊锡

припомки [只复] 〈方〉提醒,提示

припомн|ям [未], **припомня** *-иш, -их* [完] 提醒,提示: ～ям му нещо 提醒他某事 Ако забравя, вие ми ～ете. 我如果忘了,你们提醒我一下。～**яне** [中]

припомн|ям си [未], **припомня си** *-иш си, -их си* [完] [中态] 想起,忆起: Той не си ～яше да е видял някога тоя знаменит човек. 他想不起来从前见过这位著名的人物。Той не можа отведнъж да си ～и кой е тоя Иван. 他一时想不起来这个伊万是谁。～**яне** [中]

припор [阳] 〈方〉同 стръмнина (陡坡)

припра 见 припирам

приправка [阴] 同 подправка

приправ|ям [未], **приправя** *-иш, -их* [完] ❶多做,补做: Приправил е още една стая. 他多盖了一间房子。❷同 подправям — **се** [被动]

припращ|явам [未], **припращя** *-иш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [完] 忽然开始噼啪作响;时而咯嚓作响 ～**яване** [中]

припрегна 见 припрягам

припрък|вам [未], **припръскам** [完] (雨)忽然开始淅沥地下;时而淅沥地下: Небето се заоблачи. Припръска дъжд. 天空布满了云。雨忽然下起来了。～**ване** [中]

припр|ягам [未], **припрегна** *-егнеш, -егнах*, 过被形动 *-егнат* [完] 加套(牲口): Товарът е тежък, да ～егнем и логоя. 装的东西太重,我们再把拉边套的马套上吧。— **се** [被动] ～**ягане** [中]

припр|ян *-яна, -ени* [形] ❶无耐性的;不耐烦的;迫不及待的;忍不住的;急躁的;快的: ～ян човек 躁性子的人 ～ени

стъпки 快步 ~я̀н го̀вор 急速的讲话 ❷急的,刻不容缓的:~я̀на ра̀бота 急事 **~я̀но**[副] **~я̀ност** -я̀ността̀[阴]

припу̀к|вам[未],**припу̀кам**[完]忽然开始发出爆裂声;时而发出爆裂声:Припу̀каха пу̀шки. 枪声响了。**~ване**[中]

припу̀ш|вам[只三],**припу̀шва ми се**[未],**припу̀ши ми се** *-и ми се*[完][无人称]非常想吸烟 **~ване**[中]

припълзя̀вам[未],**припълзя̀** *-ѝш*, *-я̀х*,过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли*[完]爬来,爬到:Войнѝците ~я̀ха и се заслонѝха зад хра̀ста. 战士们爬过来,藏在灌木丛后面。**~я̀ване**[中]

припя̀вам[未],**припѐя** *-ѐеш*, *-я̀х*,过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли*[完]❶拉着长声唱;伴唱;唱叠句:Припя̀ва бу̀ря в полѐто. 暴风雨在原野上呼啸。Бра̀тя ми лъскат тъ̀нки си пу̀шки, / като̀ ~я̀ват пѐсни хайду̀шки. (Вазов)我的弟兄们在擦拭枪支,吟唱着起义者的歌曲。❷同 нарѐждам((对死者的)哭唱)❸同 препя̀вам **~я̀ване**[中]

прирабо̀т|вам[未],**прирабо̀тя** *-иш*, *-их*[完]补充工作,再干(一点)

приравнѐн *-а* ❶ приравня̀ 的过被形动 ❷[用作形]与…相等的

приравнѝтел|ен *-на*[形] **~ен ѝзпит** 分班考试

приравня̀вам[未],**приравня̀** *-ѝш*, *-ѝх*[完]❶使一样齐,使相等;〈转〉使一样,使处于同等地位:Приравнѝх пръчки-те. 我把木棍弄得一样齐。❷认为相等;同等看待;等量齐观 **~я̀ване**[中]

приравня̀вам се[未],**приравня̀ се** *-ѝш се*, *-ѝх се*[完][中态]❶(与…)一样平,一样齐 ❷(与…)齐头并进 **~я̀ване**[中]

прира̀вн|ям[未],**приравня̀** *-ѝш*, *-ѝх*[完]同 приравня̀вам **— се**[中态]

прира̀ждам[未],**природя̀** *-одѝш*, *-одѝх*[完](与第二个丈夫)生(孩子):Едно̀ детѐ привѐде, едно̀ зава̀ри и о̀ще двѐ ~одѝ. 她带来一个(前夫的)孩子,有一个她丈夫与前妻生的孩子,自己又跟丈夫生了两个孩子。**— се**[被动,中态] **~а̀ждане**[中]

прира̀сна 见 прира̀ствам

пря̀раст[阳]❶增长,增大,增加:~ на гора̀те 树林的增长 ❷增加额,增长额;出生量:~ на населѐнието 人口的增加额 днѐвен ~ на мла̀дите прасѐта 仔猪的日出生量

прира̀с|твам[未],**прира̀сна** *-неш*, *-нах*,和 **прираста̀** *-тѐш*, *-тох*, *-те*[完]❶(在长度、体积、数量方面)增长,增加,增多:Дърво̀то ~тва. 树正在生长。❷长在一起,长合,长好:Място̀то не ѐ о̀ще ~нало добрѐ. 肉还没有长好。

прира̀стъ|к *-ци*[阳](某物上)新长出来的东西

прирев|а̀вам[未],**прирева̀** *-ѐш*, *-а̀х*[完]❶忽然开始吼叫;时而吼叫 ❷吼叫着要求:Прирева̀ ми да ѝ да̀м парѝ. 她吼叫着让我给她钱。**~а̀ване**[中]

приря̀т|вам[未],**приря̀там**[完]❶忽然开始踢:Па̀дна на у̀лицата и ~а. 它在街上跌倒了,忽然开始踢起腿来。❷〈转,口〉同 умѝрам(死):Петѐлът ~ал, та тря̀бвало веднъ̀га да откъ̀снат шѝята му. 公鸡死了,必须立刻把它脖子割下来。◇ **Не съм ~ал (за нѐго).** 我不需要(他)。**~ване**[中]

приро̀да[阴]❶(大)自然,自然界:~та и нѐйните зако̀ни 自然界和它的规律 одушевѐната и неодушевѐната ~ 动物界和非动物界 Такъ̀в го е създа̀ла ~та. 大自然就把他创造成这个样子。❷野外,大自然,自然风光:Каква̀ чу̀дна ~ се разкрѝ пред по̀гледа ни! 一幅多么神奇的自然风光展现在我们眼前。❸〈转〉本性,本质,天性,天赋;性质:телѐсна и душѐвна ~ 身体和心灵上的特点 То̀й бѐше бу̀ен по ~. 他生性狂暴。◇ **вред ~та** 在大自然当中(远离城市或居民区) **вто̀ра ~** 第二天性(指根深蒂固的习惯) **игра̀ на ~та** 怪状,变态,畸形 **мъ̀ртва ~** 1.无机界 2.〈绘画〉静物

приро̀д|ен *-на*[形]❶自然界的,天然的:~ен зако̀н 自然规律 ~ни явлѐния 自然现象 ~ни бога̀тства 天然财富 ❷生来的,天生的,天赋的,固有的:~ен у̀м 天生的智慧 ~ен недоста̀тък 天生的缺陷 ~ни да̀рби 天赋的才能 **~но**[副]:Тя̀ бѐше ~но добра̀ и у̀мна. 她生来又善良,又聪慧。

природѐн *-а* ❶ природя̀ 的过被形动 ❷[用作形](指孩子)第二次结婚生的:~а сестра̀ 后娘生的妹妹,后爹生的妹妹

природозащѝт|ен *-на*[形]保护自然的

природозащѝтни|к *-ци*[形]自然保护工作者

природозна̀ние[无复,中]自然(学校中的一种科目)

природоизпита̀тел *-ят*, *-я*[阳]〈书〉自然科学家、博物学家

природоизпита̀тел|ен *-на*[形]研究自然的

природоизпита̀телск|и *-а*[形]〈书〉同 природоизпита̀телен

природонау̀ч|ен *-на*[形]自然科学的,研究自然的:~ен музѐй 自然博物馆

природосъобра̀з|ен *-на*[形]〈书〉符合自然规律的,顺应自然的

природя̀ 见 прира̀ждам

прирося̀вам[只三],**прирося̀ва**[未],**приросѝ** *-ѝ*[完](小雨)开始下;时而下:Приросѝ сла̀б дъждѐц. 下起小雨来了。Днѐс на ня̀колко пъ̀ти ~я̀ва дъжд. 今天下了好几次小雨。**~я̀ване**[中]

приръмжа̀вам[未],**приръмжа̀** *-ѝш*, *-а̀х*[完]忽然开始发出威吼声;时而发出威吼声:Ку̀чето ~а̀. 狗忽然威吼起来。**~а̀ване**[中]

приръ̀с|вам[只三],**приръ̀сва**[未],**приръ̀си** *-и*[完]同 прирося̀вам

прѝръст[阳]同 прѝраст

прѝсад[阳]❶一种较老品种的大梨树;(这种梨树结的)大梨 ❷嫁接的果树 ❸〈专〉接枝处

приса̀дк|а[阴]❶嫁接,接枝;移植:Леку̀ваха го с ~и. 他们用移植法给他治疗。❷插条,接穗

приса̀|ждам[未],**присадя̀** *-дѝш*, *-дѝх*[完]❶嫁接,接枝:~ждам сля̀ва на джа̀нка 把李树嫁接在野李树上 ~ждам черѐши по я̀бълковите дръвчѐта 把大樱桃树嫁接在苹果树苗上 ~ждам всѝчки дървѐта с кру̀ши 把所有的树都嫁接上梨树插条 ❷移植:~ждам жлезѝ 移植腺体 ❸接种:~ждам за сѝпаница 给…种牛痘 ❹〈转〉使养成(某种习惯等),使具有(某种新思想等):~ждам ня̀какво чу̀вство у нѐго 使他具有某种感情 **— се**[被动,中态] **~ждане**[中]

присвѝ|вам[1][未],**присвѝя** *-еш*, *-х*,过被形动 *-т*[完]❶略微缩起,稍稍卷起,使稍弯曲:~вам крилѐ 略微收起翅膀 ~вам у̀стни 抿嘴 ~вам коленѐ 微屈双膝 ~вам очѝ 稍微眯缝上眼睛 ❷〈转〉同 притесня̀вам **— се**[被动,中态] **~ване**[中]

присвѝ|вам[2][只三],**присвѝва ме**[未],**присвѝе ме** *-ме*[完]痛得厉害(常指内脏):Присвѝ ме стома̀х. 我的胃疼得厉害。**~ване**[中]

присво|ѝвам [未], **присвоѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 攫取,据为己有,侵占;剽窃: Присвоѝха ми имо̀та. 他们侵吞了我的财产。— **се** [被动] ~**ѝване** [中]

присѐгна 见 присѝгам

присѐдна 见 присѝдам

присѝп|вам [未], **присѝпя** -*еш*, -*ах* [完] 再撒上些,撒着添上: Присѝпи о̀ще ма̀лко брашно̀. 你再撒上些面粉。— **се** [被动] ~**ване** [中]

присѝтн|ям [未], **присѝтня** -*иш*, -*их* [完] 开始用小碎步跳舞(走路) ~**яне** [中]

прискàчвам [未], **прискàчам** [完] 忽然开始跳起来

прискимт|ѝвам [未], **прискимтѝ** -*ѝш*, -*ѝх*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ѐли* [完] (狗)忽然开始哀嚎(发尖细声);时而哀嚎(发尖细声) ~**ѝване** [中]

прискърб|ен -*на* [形] 〈旧〉令人悲痛的: ~ен слу̀чай 悲惨的事情

прискърбие [无复,中] 悲痛: С дълбо̀ко ~ съобща̀ваме за смъртта̀ на на̀шия скъп ба̀ща. 我们十分沉痛地宣布我们亲爱的父亲已经逝世。

прискърц|вам [未], **прискърцам** [完] 忽然开始发吱吱声;时而发吱吱声: Ненадѐйно вра̀тнята ~а и се полуотво̀ри. 街门忽然吱呀响了一声,半开了。~**ване** [中]

прислàмч|вам се [未], **прислàмча се** -*иш се*, -*их се* [完] 混进,混入: Лисѝцата се ~ила към събра̀ните живо̀тни. 狐狸混进牲口群。~**ване** [中]

присл|àням [未], **прислонѝ** -*онѝш*, -*онѝх* [完] 同 прислоня̀вам — **се** [被动] ~**àняне** [中]

присл|àням се [未], **прислонѝ се** -*онѝш се*, -*онѝх се* [完] [中态] 同 прислоня̀вам се ~**àняне** [中]

прислон|ѝвам [未], **прислонѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] (把头、胸等)放;使靠,使倚(在…上): ~ѝвам глава̀ на ра̀мото му 把头倚在他的肩膀上 ~**ѝване** [中]

преслон|ѝвам се [未], **преслонѝ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] ❶靠(在…上): ~ѝвам се до стена̀та 靠在墙上 ❷躲避,容身 ~**ѝване** [中]

прислу̀га [阴] ❶ [集] 仆人(们): многобро̀йна ~ 众多的仆人 да̀вам послѐдните разпорѐждания на ~та 向仆人们作最后的吩咐 ❷同 прислу̀жване: квартѝра с храна̀ и ~ 管膳食和服务的住房 ло̀ша ~ 不好的服务 ❸〈军〉(一门炮的)炮手(们),(一挺机枪的)枪手(们): Ору̀дието е разрушѐно и трѝма ду̀ши от ~та са убѝти на мя̀сто. 大炮已毁,三名炮手就地被歼。

прислу̀ж|вам [未], **прислу̀жа** -*иш*, -*их* [完] ❶服侍,伺候,做仆人的事: То̀й бѐше ста̀р и тѐжко ~ваше. 他上年纪了,伺候起别人来很吃力。Тя̀ ~ваше на сѐляните като̀ момчѐ. 她像小伙子一样地伺候老乡们。❷(饭馆、小吃店中)上菜,上点心: Кѐлнерът ~ва добрѐ. 餐厅服务员服务得很好。❸ [只完] 〈方〉帮忙,请(客) ~**ване** [中]

прислу̀жни|к -*ци* [阳], **прислу̀жница** 和 **прислу̀жничка** [阴] 仆人,听差,杂役,工友;服务员: ~к при църквата 教堂里的杂役 ~к в учѝлището 学校里的工友

прислу̀ш|вам [未], **прислу̀шам** [完] ❶同 подслу̀швам: Ня̀кой ни е ~вал разгово̀ра. 有人偷听了我们的谈话。❷同 преслу̀швам: Лѐкарят ме ~а. 医生给我听(诊)过了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

прѝсмех [阳] 嘲笑,讥笑,耻笑: ста̀вам за ~ 受人嘲笑,贻笑大方 Нѐка да ни со̀чат с ~и обѝдни. 让人家嘲笑我们吧。Ця̀ло сѐло го е зѐло на ~ и подигра̀вка. 全村的人都取笑他,嘲弄他。

присмеху̀л|ен -*на* [形] 嘲笑的,讥笑的;嘲弄的: ~на рѐч 嘲笑的讲话 ~ни по̀гледи 讥笑的目光 ~**но** [副]

присмеху̀лко -*вци* [阳], **присмеху̀лка** [阴] 同 присмеху̀лник

присмеху̀лни|к -*ци* [阳], **присмеху̀лница** [阴] 好嘲笑人的人;嘲笑者,讥讽者

присмеху̀листв|о -*а* [中] 嘲笑,讥笑;嘲弄: зло̀бни ~а 恶毒的嘲笑 закачлѝво ~о 挑衅性的讥笑

прѝсмив [阳] 〈方〉同 прѝсмех

присм|ѝвам се [未], **присмѐя се** -*ѐеш се*, -*ях се*, 过主形动 -*ял се*, -*яла се*, -*ѐли се* [完] [中态] 嘲笑,讥笑: ~ѝвам му се 讥笑他 Присмя̀ло се гърнѐто на тѐнджерата, че ня̀мала дръжка. 〈俗〉陶罐耻笑铜锅没有把儿;五十步笑百步。Присмя̀ла се ку̀ката на крѝвото дърво̀. 〈俗〉钩子耻笑弯树;五十步笑百步。~**ѝване** [中]

присмива̀ч [阳], **присмива̀чка** [阴] 同 присмеху̀лник

присмѝвка [阴] 嘲笑,讥笑,耻笑;嘲弄

присмѝг|вам [未], **присмѝгна** -*неш*, -*нах* [完] 同 смѝгвам (眨眼,使眼色) ~**ване** [中]

прѝсно [副] 〈古〉永远

приснопа̀мет|ен -*на* [形] 〈书〉(对死者)永志不忘的,难忘的

присо̀е [无复,中] 〈民〉太阳晒得着的地方,阳坡(与 уо̀е (太阳晒不着的地方,阴坡)相对): Ста̀дото пасѐ в ~. 羊群在阳坡吃草。

присо̀|ен -*йна* [形] 太阳晒得着的: ~йно мя̀сто 太阳晒得着的地方 ~йни стръмнинѝ 陡峭的阳坡

присо̀|й -*ят*, -*я* [阳] 同 присо̀е

присо̀сам[1] [完] 〈方〉一晃而过;露一下面

присо̀сам[2] [完,只三], **присо̀са ми** 〈方〉厌烦,腻味,受不了

приспа̀д|ам [未], **приспа̀дна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 扣除,减去: ~ам разно̀ските 减去开支 Касѝерът ми ~на всѝчко, коѐто дължа̀х. 出纳把我的全部欠账都扣除了。— **се** [被动] ~**ане** [中]

приспи̇̀вам[1] [未], **приспя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶催眠;使安眠,使入睡;使昏昏欲睡: ~ѝвам детѐ с пѐсен 用歌声使孩子入睡 ❷〈转〉使昏昏然;使麻痹,使松懈: ~ѝвам бдителността̀ му 使他放松警惕 ~ѝвам съвестта̀ си 使良心麻痹 — **се** [被动] ~**ѝване** [中]

приспѝвам[2] [只三单], **приспѝва ми се** [未], **приспѝ ми се** -*ѝ ми се* [完] [无人称] 忽然想睡,困 ~**ѝване** [中]

приспива̀тел|ен -*на* [形] ❶催眠的;令人昏昏欲睡的: ~ен шу̀м на вла̀ка 催人入睡的火车轧轧声 ~но срѐдство 安眠药 ❷ [用作名] ~**но** [中] 安眠药 ~**но** [副]

приспѝв|ен -*на* [形] 同 приспива̀телен: ~на пѐсен 催眠曲 ~**но** [副]

приспѝвка [阴] 〈罕〉同 приспѝване: Щурцѝте засвѝриха на ~. 蟋蟀叫得催人入睡。

приспособѐн|ец -*ци* [阳] 〈不赞〉虚与委蛇地应付者,随风转舵的人

приспособѐнческ|и -*а* приспособѐнец 的形容词: ~и похва̀ти

虚与委蛇的应付手法

приспособèнчество [无复,中]〈不赞〉虚与委蛇的应付行为

приспособи̇м -*а* [形] 可以适用于…的,可以当…用的 **~ост** -osттà [阴]

приспособлѐни|е -*я* [中] 装置,设备;器具,仪器: ~е за чертàене 绘图仪器

приспособ|явам [未], **приспособя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使适合(于),使合于…之用;利用作为…: ~явам учѝлище за бòлница 把学校改作医院 — **се** [被动] **~яване** [中]

приспособ|явам се [未], **приспособя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] ❶适应: ~явам се към клѝмата (средàта) 适应气候(环境) ❷〈不赞〉虚与委蛇地应付,随风转舵 **~яване** [中]

приспя̀ 见 приспѝвам

прѝстав [阳] ❶〈旧〉警察段长: полицѐйски ~ 警察段长 ❷〈方〉长工,雇工 ◇ **съдѐбен** ~ 〈旧〉民事执行吏

приста|вам[1] [未], **пристàна** -*неш*, -*нах* [完] ❶(姑娘)私奔: Ще му ~на, ще избя̀гам с нѐго в планинàта. 我要跟他私奔,跟他一起逃到山里去。❷〈民〉答应,同意: Пѐтър ~на да остàне домà си. 彼得答应留在家里。**~ване** [中]

приста|вам[2] [未], **пристàна** -*неш*, -*нах* [完] (船等)停泊 **~ване** [中]

приставк|а [阴] ❶接长的部分: Слòжиха ми ~и на обу̀щата. 他们把我的鞋鞠接长了。❷〈语法〉词缀

приставни|к -*ци* [阳]〈旧〉大人物子女的监管人

прѝставск|и -*а* прѝстав 的形容词: ~и пагòни 警察段长的肩章

пристав|ям [未], **пристàвя** -*иш*, -*их* [完] ❶接长,加长: Пристàвих си ръкàвите на палтòто. 我把大衣的袖子接长了。❷同 ценя̀вам (雇(工)) — **се** [被动,中态]: След двà-трѝ днѝ тѐ всѝчки щя̀ха отнòво да се ~ят илѝ при същите си господàри, илѝ при дру̀ги. 过两三天他们又将全部到原来的东家,或者别的东家去当长工。**~яне** [中]

прѝстан -*тà* [阴] 和 **прѝстан** [阳] ❶〈诗〉避难所,安身地,栖身处 ❷〈罕〉同 пристàнище: рибàрски ~ 渔港

пристàна 见 пристàвам

пристàнищ|е -*а* [中] ❶港口,码头: рѐчно ~е 河港 влѝзам в ~ето 进港 напу̀скам ~ето 离港 ❷〈扩〉港口城市,港: Бургàс е черномòрско ~е. 布尔加斯是一座黑海港口城市。❸〈转〉平静的地方,避风港: дѝря тѝхо ~е 寻找避风港

пристàнищен -*на* пристàнище 的形容词: ~ен грàд 港口城市 ~ен рабòтник 码头工人 ~но управлѐние 港务局

пристàнка [阴]〈民〉同 пристану̀ша

пристану̀ша [阴]〈民〉私奔者

пристѐгна 见 пристя̀гам

пристѝг|ам [未], **пристѝгна** -*неш*, -*нах* [完] ❶到达,来到: Влàкът ~на на гàрата в определѐния чàс. 火车按时到站。Гòстите ~наха. 客人们到了。Пристѝгнах с трамвàй. 我坐电车来的。~ам в градà 来到城市 ❷到货,到(达): Пристѝгна пря̀сна стòка. 新商品已到货。Пристѝгна писмò. 信已到。❸〈方〉赶上,追上 **~ане** [中]

пристѝс|квам 和 **пристѝскам** [未], **пристѝсна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 轻压(挤,握,捏,夹);时而压(挤,握,捏,夹): Тòй ~на ръкàта на стàрия човѐк. 他轻轻握了老人的手。— **се** [被动] **~кване** [中]

пристò|ен -*йна* [形]〈罕〉有礼貌的,很规矩的: ~йно поведѐние 有礼貌的行为 **~йно** [副]

пристòйни|к -*ци* [阳]〈旧〉同 пристàвник

пристòр|вам [只三单], **пристòрва ми се** [未], **пристòри ми се** -*и ми се* [完] [无人称] 觉得: Пристòри ми се, че ня̀кой вѝка. 我觉得有人在喊叫。**~ване** [中]

пристрàст|ен -*на* [形] 不公平的,偏心的,偏袒的,偏颇的,徇情的: ~ен човѐк 偏心的人 ~ен съм към нѐго 对他不公平 ~но мнѐние 偏颇的意见 ~ни показàния 偏袒的供词 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

пристрàстие [无复,中] 偏袒,偏颇,偏私,偏心: проявя̀вам ~ при решàване на спòр 在解决纠纷中有偏袒 В тàзи преценка ѝма ~. 评价中有偏颇之处。

пристраст|явам се [未], **пристрастя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 人迷,酷嗜,上瘾,沉溺: ~явам се към чѐтене 酷爱读书 ~явам се към ловà 打猎成瘾 ~явам се към пия̀нство 嗜酒成癖 **~яване** [中]

пристро|йвам [未], **пристроя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 пристроя̀вам — **се** [被动] **~йване** [中]

пристрòйка [阴] 接修的房子,附属建筑物

пристро|явам [未], **пристроя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] (接着已有的建筑物)添造,增建,接建: ~явам стая̀ 添盖一间房 ~явам крилò 增建一个侧翼 — **се** [被动] **~яване** [中]

прѝстъп [阳] ❶冲击,猛攻: Превзѐхме крепосттà с ~. 我们用猛攻夺取了堡垒。❷(疾病、感情等)发作,爆发: ~ на кàшлица 咳嗽发作 получàвам ~ на я̀рост 大怒起来 ❸〈罕〉同 дòстъп (接近)

пристъп|вам [未], **пристъпя** -*иш*, -*их* [完] ❶移步,一步步慢慢地走,踱: Бòлният едвà ~ва. 病人勉强行走。❷走近: Стàрецът ~и до синà си и го целу̀на. 老人走近儿子身边,吻了他。Момѝченцето ~и към Рàда и ѝ дàде писмòто. 小姑娘走近拉达,把信交给了她。❸〈转〉(常后接 към 和抽象名词)开始,着手,动手: ~вам към рàбота 开始工作 ~вам към дѐйствие 开始行动 ~вам към строѐж 着手建设 **~ване** [中]

пристъп|ен -*на* [形] 同 достъпен (可以接近的,可以到达的): едвà ~ни скалѝ 难以到达的山岩

пристъп|ям [未], **пристъпя** -*иш*, -*их* [完] 同 пристъпвам **~яне** [中]

пристя̀|гам [未], **пристѐгна** -*ѐгнеш*, -*ѐгнах*, 过被形动 -*ѐгнат* [完] ❶系上,系紧: ~я̀гам пòяс 系腰带 ❷(腰带等)系在…上: Широ̀к àлен пòяс лѐко ~я̀гаше снагàта му. 一条红色的宽腰带轻轻地系在他的身上。— **се** [被动,中态] **~я̀гане** [中]

присъ̀да [阴] ❶〈法〉(刑事)判决,判决书: оправдàтелна ~ 宣告无罪的判决 смъ̀ртна ~ 宣告死刑的判决 ❷〈转〉决定,评判,评价: Чàкам твòята ~. 我等待你的决定。◇ **подпѝсвам ня̀кому ~та** 1.定某人罪 2.决定某人的命运

присъдя̀ 见 присъждам

присъединѐни|е -*я* [中] 同 присъединя̀ване

присъединѝтел|ен -*на* [形] 合并的: ~на àкция 合并行动

присъедин|явам [未], **присъединя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶合并,并入,归并,兼并: Присъединѝха съсѐдните местà към пàрка. 他们把邻近的地方并人公园。❷〈转〉同 приобща̀вам — **се** [被动] **~яване** [中]

присъедин|явам се [未], **присъединя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] ❶参加,加入;(与…)同行: И тòй се ~ѝ към

нашата група. 他也参加了我们这个组。❷〈转〉同意，接受，附和：～ѝвам се към общото мнѐние 同意大家的意见 **～ява̀не**［中］

присъ̀|ждам［未］，**присъдя̀** -*диш*，-*дих*［完］❶〈法〉判决，判处；判给：～ждам смърт 判处死刑 Присъдиха му да заплатѝ щетѝ и загуби по дѐлото. 判他赔偿案件的损失。Съдъ̀т ～ди лозето на бра̀т му. 法院把葡萄园判给他兄弟了。❷（决定）授予，颁发给：Присъдиха ѝ втора награда. 她得了二等奖。— **се**［被动］**～жда̀не**［中］

присъ̀н|вам се［未］，**присъня̀ се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］出现在（某人的）梦里，梦见：През нощта̀ спа̀ тѐжко и видя̀ мъчѝтелен сън. Присъ̀ни му се，че пъту̀ва към Луна̀та. 他夜里睡得很不舒服，做了一个恶梦，梦见他朝着月球飞去。Присъ̀ни ми се баща̀ ми. 我梦见我父亲了。**～ва̀не**［中］

присърбя̀|вам［只三］，**присърбя̀ва ме**［未］，**присърбѝ ме** -*ѝ ме*［完］轻轻发痒；时而发痒：Присърбя̀ва ме ръка̀та. 我的手时而发痒。**～ява̀не**［中］

прѝсърце［副］乐意地，热心地，关心地，关切地 ◇ **взѐмам ～** 关心，热心（于），看重：мо̀ля го да взѐме нѐщо ～ 请求他关心某事 **Прѝсърце ми е.** 我喜欢，我中意：Това̀ ми е ～. 我喜欢这个。

присъ̀ствен -*а*［形］办公的，工作的：～ дѐн 办公日 ～а кнѝга（办公）签到簿

присъ̀ствие［无复，中］在场，出席；有（与 отсъ̀ствие（缺席）相对）：в мо̀е ～ 有我在场时，当着我的面 в ～ на царя̀ 皇帝驾临时 Присъ̀ствието на члѐновете е задължѝтелно. 会员必须出席。забеля̀звам ～ на ня̀каква опа̀сна бо̀лест 发现有某种危险病症 ◇ **постоя̀нно ～** 执行委员会，常设局 **～ на духа̀** 有自制力，镇静，沉着

присъ̀ст[ву]ва|м［未］在场；出席；列席；参加：～м на събра̀ние 参加大会 Ко̀лко ду̀ши ～т? 有多少人出席？**～не**［中］

присъ̀щ -*а*［形］固有的，素有的；素质（上）的，本质（上具有）的：Това̀ му е ～о. 这是他所固有的。с ～ия му ху̀мор 带着他素有的幽默 Не му̀ лѝпсваше ентусиа̀зъм и чѝстият идеалѝзъм，～и на вся̀ки наро̀ден учѝтел. 他不缺乏每一个人民教师所固有的热情和纯粹的理想主义。

прися̀|гам［未］，**присѐгна** -*ѐгнеш*，-*ѐгнах*［完］伸手拿（东西）**～яга̀не**［中］

прися̀|дам［未］，**присѐдна** -*ѐднеш*，-*ѐднах*［完］〈方〉（到某人那里）坐一会儿：～ядам до нѐго 在他身边坐一会儿 Присѐднах да си почѝна. 我坐下休息了一会儿。**～яда̀не**［中］

прита̀|йвам［未］，**прита̀я** -*ѝш*，-*ѝх*［完］同 прита̀явам **～йва̀не**［中］

прита̀|йвам се［未］，**прита̀я се** -*ѝш се*，-*ѝх се*［完］［中态］同 прита̀явам се **～йва̀не**［中］

прита̀|явам［未］，**прита̀я** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶使静，使无声：～явам дъх 屏气 ～явам стъ̀пките си 放轻脚步 ❷（思想、感情等）隐匿，隐藏；隐忍，压抑住：～явам скръ̀б 忍住悲痛 **～ява̀не**［中］

прита̀|явам се［未］，**прита̀я се** -*ѝш се*，-*ѝх се*［完］［中态］隐藏起来，躲藏起来：Прита̀йли се и ча̀кат уговорѐния зна̀к. 他们都隐藏起来，等待着约定的暗号。**～ява̀не**［中］

притва̀|рям［未］，**притво̀ря** -*о̀риш*，-*о̀рих*［完］❶掩上，不很严地关上：～арям лѐко врата̀та 轻轻掩上门 ～арям очѝ 轻轻合上眼，眯眼 ❷（把没有关好的门等）关严：Притворѐте врата̀та，че отзя̀па. 请把门关严，现在有缝。— **се**［被动］**～аря̀не**［中］

притва̀|рям се［未］，**притво̀ря се** -*о̀риш се*，-*о̀рих се*［完］［中态］〈旧〉同 престру̀вам се **～аря̀не**［中］

прѝтвор［阳］〈宗〉教堂的门廊

притво̀рство［无复，中］〈旧〉同 престру̀вка

притво̀ря 见 притва̀рям

притво̀ря се 见 притва̀рям се

притега̀тел|ен -*на*［形］吸引人的，有引诱力的：～на сѝла 吸引力，魔力 **～ност** -*ността̀*［阴］

притѐгл|ям［未］，**притѐгля** -*иш*，-*их*［完］❶拉来，拉近，拖近：То̀й я ～и до сѐбе си. 他把她拉到身边。Притѐглих ма̀сата до прозо̀реца. 我把桌子拉到窗前。❷吸引：Магнѝтът ～я желя̀зото. 磁石吸铁。Земя̀та ～я всѝчки тела̀. 地球吸引万物。— **се**［被动］**～я̀не**［中］：зѐмно ～я̀не 地心引力 магнѝтно ～я̀не 磁石引力

притѐгна 见 притя̀гам

притежа̀ва|м［未］拥有，具有，有：～м къ̀ща 有房子 ～м имо̀т 有财产 Чита̀лището ～ше мно̀жество докумѐнти от Възра̀ждането. 读书室拥有复兴时期的大量文献。～м со̀лидни позна̀ния 有扎实的知识 ～м о̀питност 有经验 ～м търпѐние 有耐心 ～м сѝли 有力量 — **се**［被动］**～не**［中］

притежа̀ние［无复，中］财产：Та̀зи картѝна бѐше нѐгово ～. 这幅画是他的财产。

притежа̀тел -*ят*，-*я*［阳］，**притежа̀телка**［阴］属有者，所有者：Притежа̀тел е на ху̀бава къ̀ща. 他有一所漂亮的房子。～ на имо̀т 财产所有者

притежа̀тел|ен -*на*［形］〈语法〉属有的，物主的：～но местоимѐние 物主代词

притеза̀ни|е -*я*［中］〈书，旧〉同 претѐнция：Ѝмам ～е да позна̀вам то̀зи въпро̀с. 我要求了解这一问题。

притека̀ 见 притѝчвам

притека̀ се 见 притѝчвам се

притеснѐн -*а* ❶ притесня̀ 的过被形动 ❷［用作形］1.生活贫困的，拮据的 2.〈转〉心情压抑的 **～о**［副］

притеснѐни|е -*я*［中］❶（生活）贫困，拮据：живѐя в ～е 生活贫困 намѝрам се в парѝчно（материа̀лно）～е 经济（物质上）拮据 ❷［只单］压迫，不自由 ❸［只单］心情抑郁，心绪不安：От ～е не мо̀га да спя̀. 我心绪不安，睡不着觉。

притеснѝтел -*ят*，-*я*［阳］，**притеснѝтелка**［阴］压迫者

притеснѝтел|ен -*на*［形］压迫的，压制的：～ни усло̀вия 强迫（性）的条件

притесня̀|вам［未］，**притесня̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶压迫，压制：Тѐ вѝнаги са ～явали бѐдните и сла̀бите. 他们总是欺压穷人和弱者。❷〈转〉压抑；使心绪不安，使心情抑郁 — **се**［反身，被动］**～ява̀не**［中］

притесня̀|вам се［未］，**притесня̀ се** -*ѝш се*，-*ѝх се*［完］［中态］心情抑郁；痛苦不安；局促不安：～явам се пред непозна̀ти хо̀ра 在生人面前局促不安 **～ява̀не**［中］

притѝс|вам［未］，**притѝсна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］притѝскам 的一次或连续几次的动作：Дълбо̀ко отча̀яние го ～на и обезсѝли. 深深的绝望使他感到压抑和没有力量。То̀й я прегръ̀ща и ～ва до сърцѐто си. 他紧紧地把她拥抱在自己的怀里。— **се**［被动，中态］**～ва̀не**［中］

притѝска|м [未] ❶紧压,挤：Ка̀мъкът ～ше крака̀та му. 石头紧压在他的腿上。❷夹住,挤住：～м си пръ̀ста 夹住自己的手指 ❸使紧靠,使贴紧：От врѐме на врѐме ～х ухо̀ до стена̀та и слу̀шах със затаѐн дъх. 我时而把耳朵紧贴在墙上,屏着气听。❹〈转〉压迫,压制 ❺〈转〉(思想、感情等)压抑,使感到抑郁：Притѝскаше я мъ̀ка, щѐше ѝ се да запла̀че. 痛苦使她感到抑郁,她想哭出来。— **се** [被动,中态] ◇ **～м ня̀кого до стена̀та** 〈口〉迫使某人承认(或接受) **～не** [中]

притѝх|вам [未], **притѝхна** *-неш, -нах* [完] 安静下来,不作声,沉寂下去;停息：Ра̀зговорът ～на. 谈话停止了。Сѐлото ～на. 村子寂静下来。Бу̀рята ～на. 暴风雨停息了。**～ване** [中]

прит|ѝчам[1] [未], **притека̀** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла* [完]〈民〉(河、水等)涨：Вся̀ка про̀лет река̀та ～ѝча и залѝва лъка̀те. 每年春天河水上涨,淹掉河边的低地。**～ѝчане** [中]

притѝчам[2] 见 притѝчвам

прит|ѝчам се [未], **притека̀ се** *-ечѐш се, -ѐкох се, -ѐче се*, 过主形动 *-ѐкъл се, -ѐкла се* [完] [中态] ❶跑来：Притѐкоха се съсѐдите. 邻居们都跑了过来。❷来(帮忙做某事)：～ѝчам се на по̀мощ 来帮忙 ～ѝчам се да го защитя̀ 前来保护他

притѝч|вам [未], **притѝчам** [完] 跑到(某地),跑去：Тѐ ～аха към нѐго, хва̀наха го за ръцѐте и го изтѐглиха на пътѐката. 他们朝他跑去,抓住他的双手,把他拉到小路上。Я̀ ～ай да повѝкаш лѐкар. 你快去叫医生来。**～ване** [中]

прит|ѝчвам се [未], **притека̀ се** *-ечѐш се, -ѐкох се, -ѐче се*, 过主形动 *-ѐкъл се, -ѐкла се* [完] [中态] 同 притѝчам се **～ѝчване** [中]

прѝтка [阴] (插在地上供植物盘绕的)木棍,木桩：～ за фасу̀л 菜豆桩

прѝто|к *-ци* [阳] ❶支流：Ѝскър е ～к на Ду̀нав. 伊斯克尔河是多瑙河的支流。❷〈转〉[只单] 潮,流：～к на (от) хо̀ра 人流 ～к на студѐн въ̀здух 冷空气流 ～к на но̀ви члѐнове 一大批新会员

прито̀ма [无复,阴]〈书〉疲惫,劳累,疲劳

притопу̀рк|вам [未], **притопу̀ркам** [完] 忽然发出沉重的脚步声(得得声);时而发出沉重的脚步声(得得声)

притра̀к|вам [未], **притра̀кам** 和 **притра̀кна** *-неш, -нах* [完] 忽然开始发出碰撞声;时而发出碰撞声 **～ване** [中]

притрѐп|вам [未], **притрѐпна** *-неш, -нах* [完] 轻轻抖动 **～ване** [中]

притрепѐр|вам [未], **притрепѐря** *-еш, -ах* [完] 忽然颤抖;时而颤抖：Гла̀сът му ～ваше от стра̀х. 他吓得嗓音时而发抖。**～ване** [中]

притрѐпна 见 притрѐпвам

притро̀п|вам [未], **притро̀пам** [完] 忽然开始发出敲击声;时而发出敲击声：Ня̀кой ～а на по̀ртата. 有人敲门。

притръ̀п|вам [未], **притръ̀пна** *-неш, -нах* [完] 开始发抖(发麻);时而发抖(发麻)

притря̀бва|м [未] (对…)有需要,有用：Какво̀ съм ти ～л? 我对你有什么用? За какво̀ са ти ～ли на̀шите спѝсъци? Нали̇̀ си ѝмаш? 我们的这些名册对你有什么用? 你自己不是有吗? ◇ **Притря̀бвал си ми.** 〈貌〉你对我没用了。

приту̀л|вам [未], **приту̀ля** *-иш, -их* [完] 掩盖,掩藏;遮住,挡住：～вам с ръцѐ налѐните си със сълзи очѝ 用双手挡住满是泪水的眼睛 — **се** [反身,被动,中态] **～ване** [中]

приту̀л|ям [未], **приту̀ля** *-иш, -их* [完] 同 приту̀лвам — **се** [反身,被动,中态] **～яне** [中]

приту̀п|вам [未], **приту̀пам** [完] 忽然开始拍打;时而拍打;(心脏)忽然开始悸动;(心脏)时而悸动：Сърцѐто ми ～а. 我忽然感到心悸。◇ **Не ѐ ～ало.** 〈口〉还没有到非做不可的时候。**～ване** [中]

приту̀р|вам [未], **приту̀ря** *-иш, -их* [完] ❶添上,加上,补上：～вам дърва̀ на о̀гъня 往火上添柴 ❷〈转〉补充说 — **се** [被动,中态] **～ване** [中]

приту̀рка [阴] 增加,添补;增刊：в ～ 添上,饶上 безпла̀тна ～ към списа̀ние 杂志的免费增刊 ～ на вѐстник 报纸的增刊

приту̀р|ям [未], **приту̀ря** *-иш, -их* [完] 同 приту̀рвам — **се** [被动,中态]

прѝтч|а [阴] ❶寓言,譬喻性的劝诫故事：ева̀нгелски ～и 福音书中的寓言 ～ата за блу̀дния сѝн (《圣经》中的)浪子寓言 ❷〈旧〉警句,格言;谚语

притъ̀к|вам [未], **притъ̀кна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完]〈民〉同 стъ̀квам (挑,拨)：～вам о̀гън 拨火 — **се** [被动] **～ване** [中]

притъкм|я̀вам [未], **притъкмя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 准备,预备：～я̀вам о̀бед 准备午饭 ～я̀вам зѝмнина 准备过冬的食品 — **се** [反身,被动] ～я̀вам се да си вървя̀ 准备回去 **～я̀ване** [中]

притъ̀кна 见 притъ̀квам

притъмн|я̀вам [未], **притъмнѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [完] ❶有点发暗;有点阴沉：Небѐто ～я̀. 天暗下来。Лицѐто му ～я̀. 他脸色阴沉下来。❷ [无人称] 天色暗下来：Измѝнахме о̀ще ня̀колко киломѐтра и ～я̀. 我们又走了几公里,天色暗了下来。❸〈转〉眼前发黑;不能自制：Дъ̀хът му се спря̀ и ～я̀ пред очѝте му. 他呼吸停止了,眼前一片昏暗。**～я̀ване** [中]

притъ̀п|квам [未], **притъ̀пча** *-чеш, -ках* [完] 轻轻踩平,踏瓷实：～квам пръстта̀ о̀коло ко̀рените 把根部周围的土踩瓷实 — **се** [被动] **～кване** [中]

притъп|я̀вам [未], **притъпя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使钝：～я̀вам бра̀двата 把斧头用钝 ❷〈转〉使失去棱角(指气质、特性等);使减弱：Това̀ вѐчно тегло̀ бѐше ～ѝло душа̀та. 这一永恒的痛苦磨去了性格的棱角。～я̀вам бдѝтелността̀ си 削弱警惕性 ～я̀вам бо̀лки 减轻疼痛 — **се** [被动] **～я̀ване** [中]

притърч|а̀вам [未], **притърча̀** *-ѝш, -ѐх* [完]〈口〉跑到,跑来：Тѐ бя̀ха ～а̀ли от заса̀дата си при камъня̀ка. 他们从埋伏地跑到这多石的地方。То̀й бѐше ～а̀л да чу̀е що̀ гово̀рят съсѐляните му. 他跑来听乡亲们说些什么。**～а̀ване** [中]

прит|я̀гам [未], **притѐгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах*, 过被形动 *-ѐгнат* [完] 系上;系紧：～я̀гам вързо̀па 系上包袱 ～я̀гам по̀яса 系紧腰带 — **се** [被动] **～я̀гане** [中]

приумѝрам [完] 忽然不好受;要死

приу̀мниц|а [阴] 灵机一动,心血来潮,一时的念头：стра̀нни ～и 怪念头 глу̀пави ～и 傻念头 дѐтски ～и 孩子的任性要求

приу̀ч|вам [未], **приу̀ча** *-иш, -их* [完] 使习惯(于),使养成…习惯：～вам го към то̀чност (рѐд, тру̀д) 使他养成守时(整齐,劳动)的习惯 ～вам дѐтето да глѐда нещата пра̀во в лицѐто 使孩子养成正视事物的习惯 — **се** [被动,中态] **～ване** [中]

прифуч|а̀вам [未], **прифуча̀** *-ѝш, -а̀х* [完] 忽然开始发出嗖

嗖声;时而发出嗖嗖声 ～àване [中]

прѝх|вам [未], **прѝхна** -*неш*, -*нах* [完] 忽然开始大笑起来: ～вам да се смѐя, ～вам в смя̀х (от смя̀х) 忽然大笑起来 **～ване** [中]

прихвàна 见 прихвàщам

прихвàна се 见 прихвàщам се

прихватлѝв -*а* [形] 〈口〉(指病)招人的,传染的: ～а бо̀лест 传染病 **～ост** -остта̀ [阴]

прихвàтничав -*а* [形] 〈民〉反复无常的,多变化的;疯疯癫癫的

прихвà|щам[1] [未], **прихвàна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶扶住(使不倒下) ❷小心拿,捧,端: Прихвàнах пъ̀лното ведро̀. 我小心地提起盛满水的木桶。❸〈转〉(付钱时)扣下,扣除: Прихвàнаха ми авàнса. 他们把我预支的款扣除了。❹〈转〉传染上,招上: Прихвàнах грѝп. 我传染上了流感。❺〈转〉(疾病)传染: Хрѐмата ～ща лѐсно. 伤风容易传染。**～щане** [中]

прихвà|щам[2] [未], **прихвàна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] [只三] 使突然想到要(做某事),使心血来潮地要(做某事),使做出出人意料的事: Пàк го е ～нало. 他又突发奇想了。Прихвàнало го е да си заминàва ѝтре. 他突然想到要在明天回去。Какво̀ го бѐше ～нало? 是什么使他做出这种事来的? **～щане** [中]

прихвà|щам се [未], **прихвàна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] (植物经过种植、嫁接或移栽)成活,生根: Всѝчки посадѐни цветя̀ са се ～нали. 所有栽下的花都活了。**～щане** [中]

прихлу̀п|вам [未], **прихлу̀пя** -*иш*, -*их* [完] ❶扣上,罩上,盖上: Голѐмият му фѐс нѐ добрѐ ～ваше висо̀кото му чело̀. 他那顶大土耳其帽没有很好地罩住他高大的前额。О̀блачното небѐ тѐжко ～ваше равнинàта. 云空沉重地笼罩着平原。❷戴得很低: Прихлу̀пил е калпàк над вѐжди. 他把皮帽戴得很低,齐眉毛了。**— се** [被动,中态] **～ване** [中]

прихлу̀пен -*а* ❶ прихлу̀пя 的过被形动 ❷ [用作形] 1.低矮的: ～а къ̀ща 低矮的房子 2.(指帽子)戴得很低的

прихлу̀п|ям [未], **прихлу̀пя** -*иш*, -*их* [完] 同 прихлу̀пвам **— се** [被动] **～яне** [中]

прѝхна 见 прѝхвам

прѝход [阳] 收入,进款(与 рàзход (支出)相对): Тя̀ живѐеше от ～а на едно̀ ло̀зе. 她靠一个葡萄园的收入生活。～ на държàвното съкро̀вище 国库收入

прѝход|ен -*на* прѝход 的形容词: ～ен бюджѐт 收入预算

приходоно̀с|ен -*на* [形] 盈利的,赚钱的: ～но предприя̀тие 盈利的企业

приходоразхо̀д|ен -*на* [形] 收支的: ～на смѐтка 收支账目

прѝходо-рàзход|ен -*на* [形] 同 приходоразхо̀ден: ～на кнѝга 收支账簿

приходя̀щ -*а* [形] 不住宿的,不住下的: ～и бо̀лни 门诊病人

прихо̀жда|м [未] ❶常去(某处),常到(某地): Живѐе на сѐло, а ～ на рàбота в градà. 他住在农村,但是常到城里来工作。❷(许多人)涌来: И го̀сти всѐки дѐн ～т в Кàменград. 大批客人每天都到卡门格勒来。❸〈转〉临近;来临: Нощтà ～. 夜晚来临了。**～не** [中]

прѝцел [阳] 目标,瞄准点,瞄准物 ◇ **взѐмам на ～** 1.瞄准: взѐмам на ～ срѐдния тàнк 瞄准中间的坦克 2.集中批评,集中攻击

прицѐл|вам се [未], **прицѐля се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 瞄准: Прицѐлих се и гръ̀мнах. 我瞄完准,就开枪了。**～ване** [中]

прицѐл|ен -*на* [形] **～на то̀чка** 1.瞄准点,目标 2.〈转〉目标,对象

прицѐля се 见 прицѐлвам се

причàк|вам [未], **причàкам** [完] ❶(埋伏着)守候,窥伺,暗中等待: Ловѐцът ～ва заѐка. 猎人窥伺着兔子。❷等待(…的到来): Ще ～аме го̀стите. 我们将等待客人到来。**— се** [被动] **～ване** [中]

причàст|ен[1] -*на* прчàстие[1] 的形容词: ～ни фо̀рми 形动词形式 ～на констру̀кция 形动词结构

причàст|ен[2] -*на* [形] 〈旧〉参与…的,参加…的: Не съ̀м ～ен àз към мѝровия хо̀р, àз вън съм от светà и чу̀жд съм на живо̀та. 我没有参加世界的大合唱,我脱离了人世,隔绝了生活。

причàсти|е[1] -*я* [中] 〈语法〉形动词

причàстие[2] [无复,中] 〈宗〉❶圣餐: дàвам ～ 授圣餐 приѐмам ～ 进圣餐 ❷〈扩〉同 причестя̀ване

причàстни|к -*ци* [阳], **причàстница** [阴] 〈宗〉进圣餐者;参加圣餐礼者: Пред олтàра чàкаха тълпà ～ци. 一群进圣餐者等在祭坛前面。

причастя̀вам [未], **причастя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 〈宗〉同 причестя̀вам **— се** [被动] **～я̀ване** [中]

причерв|я̀вам [未], **причервя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] (通过煎、烤)使略微发红: Да ～ѝш картòфите. 把土豆炸得发红! **— се** [被动,中态]: Тя̀ се ～ѝ и навѐде очѝ към земя̀та. 她脸红了,眼睛看着地下。**～я̀ване** [中]

причерн|я̀вам [只三单], **причерня̀ва ми** [未], **причернѐе ми** -*я̀ ми* [完] [无人称] ❶眼前发黑,不好受: Причерня̀ ми от глàд. 我饿得发昏。❷〈转〉失去自制力,控制不住自己;绝望: Като̀ му ～ѐе, то̀й не знàе какво̀ вѐрши. 他控制不住自己时,就不知道做些什么了。**～я̀ване** [中]

причѐ|свам [未], **причѐша** -*шеш*, -*сах* [完] 梳(头): ～свам ко̀сите си назàд 向后梳头 ～свам глàдко косàта си 把头梳得很平滑 **— се** [反身,被动]

причѐска [阴] ❶梳起来的头发,梳发: глàдка ～ 梳得很平滑的头发 поправя̀м ～та си 整理一下(梳起来的)头发 ❷发式,头(式): Каквà ～ да ви напрàвя? 给您做什么样的发式? 您梳什么头? ～ на пъ̀т 分头,分缝的发式 мо̀дна ～ 时兴的发式

причест|я̀вам [未], **причестя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 〈宗〉授圣餐,给…举行圣餐礼 **— се** [被动] **～я̀ване** [中]

причест|я̀вам се [未], **причестя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 进圣餐 **～я̀ване** [中]

причѐша 见 причѐсвам

причѝн|а [阴] 原因,缘故;理由,根据: Проли̇̀вните дъждовѐ чѐсто стàват ～а за наводнѐние. 大雨常是造成水灾的原因。По каквà ～а? 什么原因? по ～а на бо̀лест 由于生病(的原因) изслѐдвам ～ата на нѐщо 研究某事的原因 Ѝмам ～а да му се сърдя̀. 我有理由生他的气。смѐя се без ～а 无缘无故地笑 уважѝтелни ～и 正当的理由 Нѝщо без ～а не бѝва. 〈俗〉什么事都有原因;无风不起浪。

причѝн|ен -*на* [形] **～на връ̀зка** 因果联系 **～на завѝсимост**

因果依存性

причинѝтел -*ят*, -*я* [阳], **причинѝтелка** [阴] 引起者，根由：Бацѝлите са ～и на мно̀го бо̀лести. 许多疾病是由杆菌引起的。

причѝнност -*тта̀* [无复,阴] 因果关系

причин|я̀вам [未], **причиня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 致使，引起，使遭受；成为(某事的)原因：～я̀вам пожа̀р 引起火灾 ～я̀вам катастро̀фа 引起惨祸 ～я̀вам му бо̀лка 使他疼痛 Мно̀го неприя̀тности ми ～ѝ та̀я грѐшка. 这个错误给我造成许多麻烦。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

причислѐни|е -*я* [中] 同 причисля̀ване

причисл|я̀вам [未], **причисля̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 列入；算作，认为是：Ня̀кои медѝци ～я̀ват ра̀ка към зара̀зните бо̀лести. 某些医学家认为癌是传染病。～я̀вам го към дру̀га войскова̀ ча̀ст 把他列入另一部队 — **се** [反身,被动] **～я̀ване** [中]

причу̀|вам [只三单], **причу̀ва ми се** [未], **причу̀е ми се** -*ми се* [完] 好像听到，仿佛听到：Причу̀ ми се, че ня̀кой влѐзе. 我好像听到有人进来。А̀з не съм чу̀л нѝщо. Тѐбе ти се е ～ло. 我什么都没有听到。你听错了。

причудлѝв -*а* [形] 奇异的，稀奇古怪的，离奇的；别出心裁的，别致的；任性的：～а фо̀рма 离奇的形状 **～о** [副]

причу̀е ми се 见 причу̀вам

причу̀к|вам [未], **причу̀кам** [完] ❶(把松散、摇晃的东西)钉住，钉好，钉结实；锤好，砸平：Причу̀кай гво̀здеите на санда̀ка. 把箱子的钉子钉结实！～вам сто̀л 钉好椅子 ❷忽然开始敲：Ня̀кой ～а на прозо̀реца. 有人忽然开始敲窗户。— **се** [被动] **～ване** [中]

пришел|ѐц -*цѝ* [阳], **пришелка̀** [阴] 从外地迁来的人，外来人，外乡人

пришѐп|вам [未], **пришѐпна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 低声说：～вам му нѐщо 低声对他说一件事 Пришѐпнах му да не бъ̀рза то̀лкова. 我低声告诉他别这样着急。— **се** [被动] **～ване** [中]

пришѐствие [无复,中]〈宗〉同 ѝдване (来到，降临) ◇ **вто̀ро ～** (据基督教义)基督二次降世：ча̀кам до вто̀ро ～ 等到基督二次降世(喻永远不会有的事)

пришѝ|вам [未], **пришѝя** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] 缝上：～вам кръ̀пка 缝补丁 ～вам ко̀пче 钉扣子 — **се** [被动] **～ване** [中]

прѝшка [阴] 丘疹，小脓疱，疙瘩；粉刺：Изля̀зла му ～ на лицѐто. 他脸上长了颗粉刺。

пришпо̀р|вам [未], **пришпо̀ря** -*иш*, -*их* [完] 用马刺刺(马)：～вам ко̀ня 刺马(使快跑) — **се** [被动] **～ване** [中]

пришумол|я̀вам [未], **пришумоля̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 忽然开始发出沙沙声；时而簌簌作响：Нѐщо ～я̀ в градѝната. 有什么东西在园子里忽然沙沙作响。Гора̀та ～я̀ и хла̀ден ветрѐц полъ̀хна. 树林开始沙沙作响，一阵冷风吹来。**～я̀ване** [中]

пришум|я̀вам [未], **пришумя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] 忽然开始发出响声；时而发出响声：Пришумя̀ха хра̀стите о̀коло мѐне, глѐдам — изско̀чи едѝн за̀ек. 我周围的灌木丛忽然发出响声，我一看——跳出来一只兔子。**～я̀ване** [中]

пришу̀ш|вам [未], **пришу̀шна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 低声说 — **се** [被动] **～ване** [中]

пришъл|ѐц -*цѝ* [阳], **пришълка̀** [阴] 同 пришелѐц

пришъ̀п|вам [未], **пришъ̀пна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 同 пришѐпвам — **се** [被动] **～ване** [中]

прѝщав -*а* [形] 长满粉刺的：～о лицѐ 满是粉刺的脸

прищѐ ми се 见 прищя̀вам

прѝщене 见 прѝщя се

прищѝп|вам [未], **прищѝпна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶夹住，挤住；夹伤；夹住(一部分)：Прищѝпнах си пръ̀ста на врата̀та. 我在门上夹伤了手指。❷压紧，挤紧；压薄，捻细：～нат конѐц 捻细的线 — **се** [被动] **～ване** [中]

прищра̀к|вам [只三], **прищра̀ква ме** [未], **прищра̀ка ме** -*а ме* [完]〈方〉忽然钻心地疼：Прищра̀ка ме зъ̀б. 我的牙忽然钻心地疼。**～ване** [中]

прищъ̀п|вам [未], **прищъ̀пна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 夹得太紧；勒得太紧：Бѝволите ～ват вра̀т о жѐглите. 水牛的脖子在轭里夹得太紧。Тя̀сното кола̀нче ѝ ～ва кръ̀ста. 细腰带勒她的腰。— **се** [反身,被动] **～ване** [中]

прищъ̀пнат -*а* ❶ прищъ̀пна 的过被形动 ❷ [用作形] 细的：Тя̀лото на пчела̀та е ～о. 蜜蜂的身体很细。

прѝщяв -*а* [形] 同 прѝщав

прищ|я̀вам [只三], **прищя̀ва ми се** [未], **прищѐ ми се** -*я̀ ми се*, 过主形动 -*я̀л ми се*, -*я̀ла ми се*, -*ѐли ми се* [完] [中态] 非常想要，很想：Прищя̀ло му се да се похва̀ли. 他很想自夸一下。Мно̀го ми се е ～я̀ло сърнѐшко месо̀. 我很想吃岩羊肉。**～я̀ване** [中]

прищя̀вк|а [阴] 任性的要求，不讲理的念头；奇想：детѝнски ～и 孩子气的奇想 мину̀тна ～а 一时的任性 по ～а 灵机一动地

прѝщ|я се -*иш се*, *прѝщих се* [未] [中态] 长丘疹，生粉刺；长疖子：Бо̀лното по̀чва да се ～и. 病孩开始生丘疹了。**～ене** [中]

прию̀т [阳] ❶孤儿院；养老院；残疾人收容所：дѐтски ～ 孤儿院 ста̀рчески ～ 养老院 ❷避难的地方，栖留所：но̀щен ～ 夜间休息的地方

приют|я̀вам [未], **приютя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 收容，收留，给避难的地方，给栖身的地方：～я̀вам прия̀тел да преспѝ 留朋友过夜 — **се** [反身,被动] **～я̀ване** [中]

приядѐ ми се 见 прия̀ждам

прия̀дка [无复,阴]〈民〉饭后甜食(点心，常为甜食或水果)：Донесѐте о̀рехи за ～. 请把核桃拿来当点心吃。

прия̀|ждам [只三], **прия̀жда ми се** [未], **приядѐ ми се** -*де ми се* [完] ❶想吃：Прия̀де ми се ба̀ница. 我想吃起酥了。Прия̀доха ми се я̀бълки. 我很想吃苹果。❷开始感到饿 **～ждане** [中]

прия̀тел -*ят*, -*я*, 呼 -*ю* [阳], **прия̀телка** [阴] 朋友，伙伴；拥护者，爱护者；熟人；相好的人，情人：ста̀ри ～и 老朋友 вѐрен ～ 忠实的朋友 Прия̀тел в ну̀жда се позна̀ва.〈俗〉患难知朋友。～ на власттà 当局的拥护者 ～ на ху̀бавата кнѝга 良书之友 ～ на живо̀тните 动物的爱护者 Ѝмам срѐща с ～ката си. 我跟女朋友有约会。А̀-а, ма̀й и тѝ си пѝйнал, ～ю! 啊，大概你也醉了，老兄(有藐视或讽刺之意)!

прия̀телск|и -*а* [形] ❶朋友的：～о семѐйство 朋友的家庭 ❷友好的，彼此要好的，有交情的：～и чу̀вства 友好的感情 ～а услу̀га 友谊的效劳 ～и връ̀зки 友好的联系 **～и** [副]：усмѝхвам се ～и 友好地微笑

прия̀телств|о -*а* [中] 友谊,友情;友好的表示: ~о от детинство 童年时代(建立)的友谊 поддържам (развалям) ~о 保持(破坏)友谊

прия̀т|ен -*на* [形] ❶愉快的;令人高兴的,好的: ~на срѐща 愉快的会见 ~ен вкус 好味道 ~ен на вкус 美味的 ~ен ветрѐц 令人惬意的微风 ❷令人喜爱的,可爱的: ~ен човѐк 招人喜爱的人 ~на изненада 惊喜 ~на усмѝвка 令人喜爱的微笑 **~но** [副]: Прия̀тно ми е да се запозна̀я с Ва̀с. 认识您我很高兴(幸会)。**~ност** -ността̀ [阴]: усѐщам ~ност 感到愉快 То̀й почу̀вствува ~ността̀ на едѝн то̀пъл въздух. 他感觉到一股令人舒适的暖空气。

пр. н. е [缩] преди на̀шата ѐра (преди но̀вата ѐра) 公元前

про- Ⅰ [动词前缀]表示: ❶"穿"、"通"、"透"、"过"之意,例如 прому̀швам (刺穿,扎透), прострѐлвам (射穿,射入) ❷"越过"、"过去"之意,例如 протѝчам (跑过), профуча̀вам (疾驰过去) ❸"经过"、"走过"、"穿过"之意,例如 пропъту̀вам (穿越), проплу̀вам (横渡) ❹在一定时间内进行的动作,例如 пролежа̀вам (躺,卧), проспѝвам (睡), прослу̀жвам (服务,供职) ❺动作的开始,例如 прока̀пвам (开始滴,滴起来) ❻动作的初次进行,例如: прохо̀ждам (开始会走), прогово̀рвам (开始会说话), пропу̀швам (学会抽烟) ❼动作的一阵、突然或重复,例如 прола̀йвам ((狗)汪汪叫), проблѐйвам ((羊)咩咩叫), простѐнвам (呻吟,哼哼) ❽动作的广泛传播或扩散,例如 проехтя̀вам (轰隆响,轰鸣) ❾动作在慢慢地、轻轻地、渐渐地进行,例如 просъхвам (干燥,干涸), пропѝрам (洗干净), просуша̀вам (晒干,烤干,吹干,晾干) ❿动作的完成、结束、完结,例如 прочѝтам (读完), прочѝствам (弄干净) ⓫变为一种新的状态,例如 простѝвам (着凉), просълзя̀вам се (变得泪水充盈) Ⅱ [形容词前缀] 表示"亲"之意,例如 прогерма̀нски (亲德国的), проамерика̀нски (亲美国的), профашѝстки (亲法西斯的)

проагитѝр|вам [未], **проагитѝрам** [完] 宣传,鼓动: ~вам събра̀нието 宣传会议精神 ~вам сѐлските стопа̀ни 鼓动农民 — **се** [被动]

проамерика̀нск|и -*а* [形] 亲美的,亲美国的: ~а па̀ртия 亲美党派

проанализѝрам [未,完] 分析;分解,解析;化验: Проанализѝрайте отношѐнията и връзките между неща̀та. 请分析事物之间的关系和联系。— **се** [被动]

про̀ба [阴] ❶试,尝试;试验;检验: ~ на дрѐха 试衣服 отѝвам на ~ при шива̀чката 到裁缝那里去试穿 пъ̀рва ~ 第一次试穿 ~ на машѝна 试验机器,试车 ~ на лека̀рство 检验药品 ❷样品,样子,货样;试剂,试样: вза̀мам ~ 取样子,取货样 купу̀вам нѐщо за ~ 买某物当样品 ❸成色,纯度(指贵重金属在一克合金中的数量): зла̀то от 56 ~ 纯度为56%的黄金 ◇ **човѐк от на̀й-чѝста ~** 最正派的人 **човѐк от на̀й-до̀лна ~** 最不正派的人,最没人味的人

проба̀ждам 和 **проба̀дам** [未] 同 пробо̀ждам

про̀бва|м [未] 试,尝试;试验;检验: ~м костю̀м 试西服 ~м клю̀ч на брава̀ 试试锁的钥匙 ~м машѝна 试验机器,试车 — **се** [被动] **~не** [中]

про̀бе|г -*зи* [阳] ❶(运输工具的)行程,行驶距离: ~г на локомотѝв 机车的走行公里 ❷〈运〉赛跑;径赛: колоезда̀чен ~г 自行车赛

про̀бел [阳]〈方〉黎明,拂晓,清晨

пробел|я̀вам [未], **пробеля̀** -*ѝ*, -*ѝх* [完] [只三单]〈方〉同 зазоря̀вам се (破晓,天亮)

про̀б|ен -*на* [形] 试验的;检验的,作试验用的: ~ен отпеча̀тък 印样 ~на снѝмка 像片洗样 ~но летѐне 试飞 ~ен уро̀к 试授课 ◇ **~ен ка̀мък** 试金石

пробера̀ 见 пробѝрам

про̀бив [阳] ❶〈罕〉穿孔,洞;破口,缺口: ~ на съд 器皿上的破口 ~ в стена̀та 墙上的缺口 ❷〈转〉突破,缺口,突破口: ~ на фро̀нта 战线的突破口 ❸〈转〉打破常规,破坏传统

пробива̀лка [阴]〈技〉钻,手摇钻;钻孔器

пробѝ|вам [未], **пробѝя** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] ❶穿透,打通,凿通,穿孔,开洞: ~вам ду̀пки 凿洞 Пробѝхме стена̀та. 我们把墙打穿了。Ще ~ем тунѐл през ска̀лите. 我们要在山岩上开隧道。Куршу̀мът ~ гърдите му. 子弹穿透了他的胸膛。Слъ̀нцето вѐче е ~ло плъ̀тните о̀блаци, снегъ̀т се е стопѝл. 太阳已经穿过密密的云层,雪融化了。❷(水、水流)冲出窟窿,使决口,使溃决: Вода̀та е ~ла на̀сипа. 水把土堤冲开了。❸突破,冲破;打破: ~вам отбранѝтелната лѝния 突破防线 ❹开辟,打通: ~вам пъ̀т 开辟道路 ❺(疖子、脓疱)破,溃,流脓 — **се** [被动] ◇ **~вам си пъ̀т** 1.(在人群中)打开通路,(在人群中)挤过去 2.给自己打开一条道路;为自己达到一定地位创造条件 **~вам пъртѝна** 1.开路;筑路 2.闯路子;摸索,探索 **~ване** [中]

про̀бир [阳]〈民〉挑选,挑拣,选择: Я̀бълките се прода̀ват без ~. 出售苹果,不许挑拣。

пробѝрам [未], **пробера̀** -*ерѐш*, -*ра̀х* [完] 挑选,挑拣,选择: ~ѝрам са̀мо зрѐлите кру̀ши 只挑选熟了的梨 — **се** [被动] **~ѝране** [中]

пробѝт -*а* [形] 被击穿的,被打破的;被突破的: ~а стена̀ 有缺口的墙 ~ съд 有缺口的器皿,有洞的器皿

пробѝя 见 пробѝвам

проблѐйвам [未], **проблѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] (羊)突然咩咩叫;时而咩咩叫 **~ѐйване** [中]

проблѐм [阳] 问题: социа̀лни ~и 社会问题 ~и на худо̀жественото тво̀рчество 文艺创作问题 разреша̀вам ~ 解决问题 ня̀ма ~ 没有问题,顺利

проблѐма [阴] 同 проблѐм

проблема̀тика [无复,阴](某科学领域中)问题的汇集,问题的范围: ~ на езикозна̀нието 语言学的问题(汇集)

проблематѝч|ен -*на* [形] 有问题的;有疑问的,不大可靠的: Успѐхът е ~ен. 成功是没有把握的。О̀ще е ~но далѝ ще до̀йде. 他来不来还是个问题。**~ност** -ността̀ [阴]

проблѐм|ен -*на* [形] 提出问题的,探讨某一问题的: ~на ста̀тия 提出问题的论文 ~ен хара̀ктер на докла̀д 报告带有提出问题的性质

проблѐсна 见 пробля̀свам

проблѐя 见 проблѐйвам

пробл|я̀свам [未], **проблѐсна** -*ѐснеш*, -*ѐснах* [完] ❶闪光,闪亮: Слъ̀нцето ~я̀сва. 太阳闪着光。Звезда̀те ~я̀сват всред о̀блаците. 星星在云中闪烁着。Смѐла ѝскра ~ѐсна в очѝте му. 他的眼睛里闪耀着勇敢的火花。❷〈转〉闪现,不断出现: В съзна̀нието му ту̀ ~я̀сваше, ту̀ се гу̀беше смъ̀тна мѝсъл. 在他的脑海中恍恍惚惚的想法一会儿出现,一会儿消失。❸〈转〉[只三单,无人称] 突然明白,突然清楚: В съзна̀нието ми ~ѐсна, че вся̀чко това̀, на ко̀ето се бя̀х то̀лкова мно̀го зара̀двал, не ѐ нѐщо добро̀. 我心中突然明白,所有使我这么高

兴的一切,并不是什么好事。~**я̀сване**[中]

пробля̀съ|к -*ци*[阳]❶突然的闪光,一闪一闪的亮光:На йзток, ни̇ско по тъ̀мното небѐ се пода̀ваха пъ̀рвите ~ци на деня̀. 在东方,在黑暗的天空的低处,显露出第一束白天的亮光。❷〈转〉(理智、感情等)闪现,微现;微光;(透露出来的)一线,一点:Послѐдният ~к от надѐжда изчѐзна. 最后一线希望破灭了。

пробо̀|ждам[未],**пробода̀** -*дѐш*, -*дох*, -*де*, 过主形动 -*л*[完]❶戳,刺,扎:О̀стър нож ме ~де в сърцѐто. 尖刀刺进我的心脏。Ду̀мите му ме ~доха като̀ нож. 他的话像刀子一样扎我。❷(牲畜)用犄角顶:Кра̀вата го ~де. 牛用犄角顶了他。❸(尖东西)穿透,刺穿,扎穿:Стрела̀ ~де соко̀ла. 箭射穿了鹰。❹〈转〉刺痛;使痛苦:Нѐщо ме ~жда в гърди̇те. 什么东西在使我的胸口刺痛。Мо̀лбите на детѐто я ~ждаха пра̀во в сърцѐто. 孩子的请求直接刺痛了她的心。— **се**[反身,被动]~**ждане**[中]

пробо̀й -*ят*, -*я*, -*и*[阳]❶钻,钻头;钻孔器 ❷洞,孔;破口,豁子:~й от куршу̀м в стѐните 墙上的弹洞

пробръмч|а̀вам[未],**пробръмча̀** -*и̇ш*, -*а̀х*[完]不断嗡嗡响,嗡嗡响个不停 ~**а̀ване**[中]

пробу̀да[无复,阴]睡醒;〈转〉觉醒,唤醒:Сла̀дък сън — ра̀достна ~. 睡得香,醒得就舒服。~ за нов живо̀т 唤起新的生活

пробу̀|ждам[未],**пробу̀дя** -*диш*, -*дих*[完]❶叫醒,唤醒;吵醒:През нощта̀ ме ~жда ня̀какво шумолѐне. 夜里一种沙沙的响声把我吵醒了。Пролетта̀ ~ди земя̀та от тѐжкия зи̇мен сън. 春天把大地从冬天的沉睡中唤醒。❷〈转〉唤起,引起,激起:Та̀я пѐсен ~ди у нѐго ми̇ли спо̀мени. 这首歌唤起他美好的回忆。Тѐ ~диха съзна̀нието на сѐлските ма̀си. 他们唤起了农民群众的觉悟。❸〈转〉使觉悟,使觉醒:Пайсиевата исто̀рия ~ди бъ̀лгарския наро̀д. 帕伊西的史书唤醒了保加利亚人民。— **се**[被动]~**ждане**[中]

пробу̀|ждам се[未],**пробу̀дя се** -*диш се*, -*дих се*[完][中态]❶醒,醒来,苏醒:Утринта̀ тя̀ се ~ди отведна̀ж, ди̇гна се бъ̀рзо и сѐдна в легло̀то. 早晨她一下子醒了,急忙抬起身子,坐在床上。Земя̀та се ~жда. 大地苏醒了。❷〈转〉(感情等)唤起,激发;产生,发生:В душа̀та му се ~диха всѝчки нѐжни и ху̀бави спо̀мени за дома̀. 在他的心灵里涌现了所有对家的温馨和美好的回忆。Пробу̀ждаше се в сърцѐто му едно̀ непозна̀то досега̀, но̀во чу̀вство. 在他的心里产生了一种至今所没有过的新的感情。❸〈转〉觉悟,觉醒:Наро̀дът вѐче се ~жда. 人民已经觉醒。~**ждане**[中]

пробу̀т|вам[未],**пробу̀там**[完]❶挤过去,穿过去,推开:Пробу̀тах коли̇чката през тъ̀лпата. 我从人群中把小车推了过去。❷〈口〉混过;带过,领过,送过:~вам нѐщо през гра̀ницата 带某物混过边境 Пробу̀тахме го да влѐзе в теа̀търа. 我们带他混进了戏院。❸〈口〉(把劣等货物夹杂在一起)推销,兜售(不好的东西):~вам ло̀ша сто̀ка 推销劣货 ~вам би̇тото си̇рене за пълнома̀слено 把脱脂奶酪当全脂奶酪兜售 — **се**[被动]~**ване**[中]

пробуч|а̀вам[未],**пробуча̀** -*и̇ш*, -*а̀х*[完]忽然吱吱响起来;时而吱吱响:Цигу̀лката ~а̀ваше. 小提琴在吱吱响着。~**а̀ване**[中]

пробъ̀бр|ям[未],**пробъ̀бря** -*еш*, -*ах*[完]嘟嘟囔囔地说,含糊不清地说:То̀й ~а нѐщо неразбра̀но. 他含含糊糊地嘟囔了什么。

пробърбо̀р|вам[未],**пробърбо̀ря** -*иш*, -*их*[完]同 пробъ̀брям

пробя̀|гвам[未],**пробя̀гам** 和 **пробя̀гна** -*ѐгнеш*, -*я̀гнах*[完]❶跑过;由…前(旁)跑过去;掠过,闪过:Пробя̀гах като̀ плъх по греда̀. 我像梁上的老鼠一样跑了过去。По па̀лубата ~я̀гваха сеги̇з-тоги̇з матро̀си. 甲板上海员们跑来跑去。Ся̀нка на недовѐрие ~я̀гна по лицѐто му. 不信任的影子在他的脸上掠过。❷跑到:Бо̀си момѝчета ~я̀гват от по̀рта на по̀рта. 赤脚的姑娘们从这个门跑到那个门。❸〈运〉赛跑 — **се**[被动]~**я̀гване**[中]

прова̀|ждам[未],**прово̀дя** -*о̀диш*, -*о̀дих*[完]〈方〉同 прово̀ждам — **се**[被动]~**а̀ждане**[中]

прова̀л[无复,阳]❶完全失败,垮台,破产,瓦解:претърпя̀вам ~ 遭到彻底失败 ❷出卖,叛变:В организа̀цията ста̀на ~. 组织内发生了叛变。

прова̀ла[无复,阴]〈旧〉❶彻底失败,垮台:от разва̀ла към ~ 从衰落走向垮台 ❷深渊:бездъ̀нна ~ 无底深渊 ◇ **на** ~ 很厉害地;无节制地;极端:ха̀рча на ~ 挥霍无度 пи̇я на ~ 嗜酒无度

прова̀л|ям[未],**провали̇** -*и̇ш*, -*и̇х*[完]❶压塌,使坍塌:Ще ~и̇те по̀да. 你们会把地板压塌的。Бу̀рята ~и̇ по̀кривите. 暴风雨使屋顶坍塌了。❷〈转〉使失败;使垮台,使瓦解,使破产:Провали̇ха събра̀нието. 他们破坏了大会。Внима̀вайте да не ~и̇м пла̀на. 注意别使计划失败了。— **се**[被动]~**яне**[中]

прова̀л|ям се[未],**провали̇ се** -*и̇ш се*, -*и̇х се*[完][中态]❶坍塌,倒塌:Земя̀та се ~и̇ под мѐне. 大地在我的脚下坍塌。❷遭受失败,垮台;(考试时)不及格,落第;名誉扫地:Борба̀та се ~и̇. 斗争失败了。Пла̀новете ми се ~я̀т. 我的计划失败了。Провали̇ се на и̇зпита. 他考试不及格。~**яне**[中]

провѐ|ждам[1][未],**проведа̀** -*дѐш*, -*до̀х*, -*дѐ*, 过主形动 -*л*[完]〈民〉引过,领过,引导:~ждам през нава̀лицата 领过人群 ~**ждане**[中]

провѐ|ждам[2][未],**проведа̀** -*дѐш*, -*до̀х*, -*дѐ*, 过主形动 -*л*[完]实行,执行,实施;进行,举行,举办:~ждам рефо̀рми 实行改革 ~ждам а̀кция 举办活动 ~ждам събра̀ние 举行会议,开会 ~ждам експеримѐнт 进行实验 ~ждам поли̇тика 执行政策 — **се**[被动,中态]~**ждане**[中]

провери̇тел -*ят*, -*я*[阳],**провери̇телка**[阴]检验员,检查员,稽核员;稽查员;验票员,查票员

провери̇тел|ен -*на*[形]~**ен съвѐт** 检查委员会

провѐрка[阴]检查,检验,查验;审查;试验;测验:~ на паспо̀ртите 护照检查 ~ на изпълнѐнието 执行情况的检查 вечѐрна ~ 〈军〉夜间检查,晚点名 пра̀вя ~ на нѐщо 对某事进行检查 Стро̀йм се за ~. 我们列队等待点名。

провѐро̀ч|ен -*на*[形]检查的,检验的;试验的;测验的:~на коми̇сия 检验(考核)委员会 ~но бюро̀ 稽查局 ~ен и̇зпит 测试

провер|я̀вам[未],**проверя̀** -*и̇ш*, -*и̇х*[完]检查,检验,查验;审查;试验;测验:~я̀вам маши̇на 检验机器,试车 ~я̀вам билѐти 检票 ~я̀вам смѐтки 审查账目 ~я̀вам зна̀нията му 测验他的知识 ~я̀вам и̇ма ли то̀к 检测是否有电 — **се**[被动]~**я̀ване**[中]

провѐс|вам[未],**провѐся** -*иш*, -*их*[完]〈民〉悬挂,垂下:Провѐсих крака̀. 我垂放着双脚。Провѐсили глави̇, конѐте

дрѐмят, чàкат стопàнинът да излѐзе от хàнчето. 马低垂着头在打盹,等待着主人从小客栈里出来。— **се** [被动,中态]: Голѐми грòздове са се ～или. 大串大串的葡萄垂了下来。 **～ване** [中]

проветрѝв -*а* [形] 通风的,透风的: ～о помещѐние 通风的房间

проветр|ѝвам [未], **проветрѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使通风,把…透透风: ～ѝвам стàя 使房间透透风 ❷把(衣服、被褥等)拿出去晾一晾: ～ѝвам завѝвки 把被子拿出去晾晾 — **се** [被动] **～ѝване** [中]

провѐтр|ям [未], **проветрѝ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 проветрѝвам — **се** [被动] **～яне** [中]

провѝ|вам [未], **провѝя** -*еш*, -*х* [完] (狗、狼)嗥叫,嚎

провидѐние [中] 〈宗〉 ❶天命,天道,天意 ❷天,上帝,神: Очàкват пòмощ от ～то. 他们期待着上帝的帮助。

провѝ|ждам [未], **провѝдя** -*диш*, -*дях* [完] ❶开始看见 ❷隐约可见,透过…看见: Едвà ～ждам дървѐтата през мъглàта. 透过雾我隐约看见树木。❸〈转,书〉预见 **～ждане** [中]

провѝ|ждам се [未], **провѝдя се** -*диш се*, -*дях се* [完] [中态] 隐约可见,透过…看见: Крàят на горàта се ～дя. 树林的尽头隐约可见。Хартѝята е тънка и през нѐя се ～жда. 纸很薄,透过纸可以看见。**～ждане** [中]

провѝзии [复,无单,阴] 食品,食物: купỳвам ～ 购买食品

провизòр|ен -*на* [形] 〈书〉 ❶临时的,暂时的: ～ни мѐрки 临时的措施 ～но решѐние 临时的决定 ❷拟议中的,预想的: ～на оцѐнка 预先的估计

провѝк|вам се [未], **провѝкна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态] ❶突然大叫一声,大叫起来: Катò навлѝзаха в горàта, тòй отнòво се ～на. 他们进入树林后,他又大叫起来。❷喊叫,呼喊: Тòй висòко се ～ва: — Хванѝ се на хорòто, землякˋ! 他高声喊叫着:"跳霍罗舞吧,老乡!" **～ване** [中]

провинѐн -*а* [形] ❶有过失的,犯过错的: ～ ученѝк 有过错的学生 ❷[用作名] 有过错的人

провинѐни|е -*я* [中] 过失,过错;罪过: тѐжко ～е 严重的过失 ～е по отношѐние на закòна 犯法,犯罪

провинциà|лен -*на* [形] ❶省的,外省的,地方的: ～ен грàд 外省的城市 ～ен вѐстник 省报,地方报纸 ❷不开通的,有点土气的,小地方的: ～ни нрàви 小地方的习俗 ～ни похвàти 有点土气的举止

провинциалѝз|ъм -*мът*, -*ма*, -*ми* [阳] 〈语言〉 方言,土语;俚语

провинциалѝст [阳], **провинциалѝстка** [阴] ❶外省人 ❷〈转〉不开通的人,土里土气的人

провѝнция [阴] ❶(首都及文化中心以外的)外省,地方: дълбòка ～ 偏僻的外省地方 живѐя в ～та 生活在外省 ❷(某些国家的行政区)省 ❸〈史〉(古罗马的)占领地

провин|ѝвам се [未], **провинѝ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 有过失,有过错: ～ѝвам се в престъплѐние 犯罪 В каквò се е ～ѝл? 他犯了什么过错? Провинѝх се пред вàс. 我在你们面前犯有过失。**～ѝване** [中]

провѝ|рам [未], **проврà** -*рѐш*, -*рях*, 过主形动 -*рял*, -*ряла*, -*рѐли*, 过被形动 -*рян*, -*рàна*, -*рѐни* [完] 伸出去,把…伸进去;探出去;使钻过去: ～ѝрам нѐщо през дỳпка 把某物从洞里塞进去 ～ѝрам главà през прозòреца 把头探出窗户 Едвà ～рях врѐзката през дỳпките на обỳвката. 我好不容易才把鞋带穿进鞋眼里。— **се** [被动] **～ѝране** [中]

провѝ|рам се [未], **проврà се** -*рѐш се*, -*рях се*, 过主形动 -*рял се*, -*ряла се*, -*рѐли се* [完] [中态] 伸入,探入,钻入;伸进,探进,钻进;穿过: ～ѝрам се през тълпàта 穿过人群 ～ѝрам се междỳ кàмъните 在石头间穿过 А òблаците се събѝраха òще от зарантà. Слънцето се ～ѝраше междỳ тях. 云彩从早晨就聚集起来,太阳从云层之间露出来。**～ѝране** [中]: Провѝрането междỳ колелàта на вагòните е забранѐно. 禁止在车厢的车轮之间穿过。

провѝрица [阴] 〈方〉 **на ～** 抬着: Пренѐсохме кàцата на ～. 我们把木桶抬来了。

провѝс|вам[1] [未], **провѝсна** -*неш*, -*нах* [完] 下垂,耷拉: От мустàците му ～наха лѐдени висỳлки. 他的胡子上挂着冰柱。Жѝците ～ват от снегà. 电线被雪压得垂了下来。**～ване** [中]

провѝс|вам[2] [未], **провѝся** -*иш*, -*их* [完] 使垂下,使耷拉下来: По еднò врѐме тòй сѐдна на стòла, ～и главà и захърка. 有一段时间他坐在椅子上,耷拉着脑袋,打起鼾来。— **се** [被动,中态] **～ване** [中]

прòвла|к -*ци* [阳] 地峡: Панàмски ～к 巴拿马地峡

провл|ѝчам [未], **провлекà** -*ечѐш*, -*якох*, -*ѐче*, 过主形动 -*якъл*, -*якла*, -*ѐкли* [完] 〈口〉 同 провлѝчам

провлекà 见 провлѝчам 和 провлѝчам

провлѐчено [副] 缓慢地,迟缓地;迟钝地

провл|ѝчам [未], **провлекà** -*ечѐш*, -*якох*, -*ѐче*, 过主形动 -*якъл*, -*якла*, -*ѐкли* [完] ❶拉,拖,拖拉,扯: ～ѝчам телефòнни жѝци 拉电话线 Провлѝкъл крàчоли. 他拖拉着裤脚。❷费力地拉,勉强拖: ～ѝчам кракà към пътната вратà 拖着双腿朝街门走去 ❸〈转〉拉长,拖长(声音);拉长声音慢慢地说: ～ѝчам дỳмите при говòрене 在说话时拉长声 ❹〈转〉拖延,延迟: Тàя рабòта ～якохме цѐла годѝна. 这项工作我们拖延了整整一年。— **се** [被动] **～ѝчане** [中]

провл|ѝчам се [未], **провлекà се** -*ечѐш се*, -*якох се*, -*ѐче се*, 过主形动 -*якъл се*, -*якла се*, -*ѐкли се* [完] [中态] ❶(艰难地)拖,拉,拽;(吃力地)移动;伸过去 ❷爬过去,穿过去,钻过去,钻入: Кỳчето се ～ѐче през прѐлеза. 狗从通道穿了过去。❸(浓雾等)蔓延;笼罩: Над рекàта се ～ѝчаше на дълго повѝсмо лѐка ỳтринна мъглà. 轻薄的晨雾像长长的纱带蔓延在河上。❹〈转〉(声音)慢慢传来,慢慢听到 **～ѝчане** [中]

провòдни|к -*ци* [阳] ❶〈理〉导体;〈限〉导线;电线: Всѝчки метàли са добрѝ ～ци на топлинàта. 所有金属都是热的良导体。❷〈转〉传达者,传播者,传导者;传播工具: Литератỳрата стàна сѝлен ～к в обществòто. 文学成了社会中强有力的传播工具。

провòдница [阴] провòдник ②解的女性

провò|ждам [未], **провòдя** -*диш*, -*дих* [完] 〈民〉 送;发送;送行;邮寄: Кнѝжата ще ви ～дя днѐс. 我今天就把公文给你们送去。В недѐля да те ～дя на гàрата. 星期天我到车站去送你。— **се** [被动] **～ждане** [中]

провокàтор [阳], **провокàторка** [阴] 奸细;挑拨者,离间者,挑衅者 ◇ **агѐнт-～** 奸细

провокàторск|и -*а* провокàтор 的形容词: ～а реч 离间者的话 ～о държàне 挑拨的行为

провокàторств|о -*а* [中] 离间行为

провокациòн|ен *-на* [形] 离间行为的，挑拨离间的；挑拨性的；挑衅的：～на политѝка 离间政策 ～ни слу̀хове 挑拨性的谣言 ～ни въпрòси 挑衅性的问题

провокàция [阴] ❶(打进革命组织内部的)奸细；奸细行为 ❷挑拨，挑拨离间 ❸挑衅：извъ̀ршвам ～ 进行挑衅 Всѐки тѐхно движѐние бѐше ～. 他们的每一个行动都是挑衅。

провокѝра|м [未，完] ❶挑拨，挑唆，离间；挑衅：～м протѝвника си 分化瓦解敌人 ～м воѐнни преврàти 策动军事政变 ❷〈扩〉激发，挑拨：～м нѐкого 激发某人 — **се** [被动] **～не** [中]

провра̀ 见 провѝрам

провра̀ се 见 провѝрам се

провъзглас|я̀вам [未]，**провъзглася̀** *-ѝш，-ѝх* [完]（隆重地）宣布，宣告；宣告成立：～я̀вам за републѝка 宣告成立共和国 ～я̀вам го за пòчетен дòктор 宣布他为名誉博士 Ма̀ркс и Ѐнгелс пъ̀рви ～ѝха лòзунга: „Пролета̀рии от всѝчки странѝ, съединя̀вайте се!"马克思和恩格斯首先喊出"全世界无产者，联合起来!"的口号。— **се** [反身，被动] **～я̀ване** [中]

провървя̀вам[1] [未]，**провървя̀** *-ѝш，-я̀х*，过主形动 *-я̀л，-я̀ла，-ѐли* [完] ❶开始走；学走：Децàта ～я̀ват на една̀ годѝна. 孩子一岁开始走路。❷〈民〉成群结伙地走，出发 **～я̀ване** [中]

провървя̀вам[2] [只三单]，**провървя̀ва ми** [未]，**провървя̀ ми** *-я̀ ми* [完] [无人称] 顺利，成功，顺手，走运：Провървя̀ ми в ра̀ботата. 我工作得很顺利。Провървя̀ ми на ка̀рти. 我打牌很顺手。**～я̀ване** [中]

провъ̀рт|ам [未]，**провъртя̀** *-ѝш，-я̀х*，过主形动 *-я̀л，-я̀ла，-ѐли*，过被形动 *-я̀н，-я̀на，-ѐни* [完] 同 провъртя̀вам — **се** [被动] **～ане** [中]

провъртя̀вам [未]，**провъртя̀** *-ѝш，-я̀х*，过主形动 *-я̀л，-я̀ла，-ѐли*，过被形动 *-я̀н，-я̀на，-ѐни* [完] 钻孔，钻眼：～я̀вам ду̀пка със сврѐдел 用钻头钻眼 — **се** [被动] **～я̀ване** [中]

прòган [阳]〈方〉(村落周围的)草地，牧场，放牲畜的地方

прога̀рям[1] [未]，**прогоря̀** *-орѝш，-орѝх* [完] 使烧穿，使烧透，使烧出窟窿：Прога̀ряме дървòто с нажежѐно желя̀зо. 我们用烧红的铁烫穿木头。Прогорѝл си дрѐхата с цига̀ра. 他用香烟把衣服烧了个窟窿。— **се** [被动] **～а̀ряне** [中]

прога̀рям[2] [未]，**прогоря̀** *-орѝш，-оря̀х*，过主形动 *-оря̀л，-оря̀ла，-орѐли* [完] 烧穿，烧坏，烧出窟窿：Дрѐхата ми ～оря̀. 我的衣服烧坏了；我的衣服烧出了洞。**～а̀ряне** [中]

прогерма̀нск|и *-а* [形] 亲德国的：～а политѝка 亲德政策

прогѝзвам [未]，**прогѝзна** *-неш，-нах* [完] 湿透，泡湿，淋湿：Обу̀щата ми ～наха. 我的鞋湿透了。Шинѐлът бѐше ～нал от дъжд. 大衣让雨淋湿了。**～ване** [中]

прòгима [阴]〈方〉早点，早餐

прогимназиа̀л|ен *-на* [形] 初级中学的：～ен учѝтел 初级中学教师 ～но обучѐние 初级中学教学 ～но образова̀ние 初级中学教育

прòгимназия [阴] 初级中学：Завъ̀рших ～. 我初中毕业了。

прòглас [阳]〈书，旧〉❶通知 ❷前言，序言；卷头语

проглас|я̀вам [未]，**проглася̀** *-ѝш，-ѝх* [完] 同 провъзглася̀вам：～я̀вам въста̀ние 宣布起义 ～я̀вам го за пòчетен члѐн на дру̀жеството 宣布他为协会名誉会员 — **се** [反身，被动] **～я̀ване** [中]

прогла̀с|ям [未]，**проглася̀** *-ѝш，-ѝх* [完] 同 прогласявам — **се** [被动] **～яне** [中]

проглѐ|ждам [未]，**проглѐдам** 和 **проглѐдна** *-днеш，-днах* [完] ❶开始看；看见：Котѐтата ～днаха. 小猫开始有视觉了。Врѐме дъждòвно и мъглѝво. По цѐли днѝ не ～жда нѝкакво слъ̀нце. 天气是有雨又有雾，整天见不到一点太阳。Пазѝ бòже сля̀по да ～да. 上帝保佑盲人重见光明吧！❷〈转〉恍然大悟，豁然醒悟，领悟：Къ̀сно ～жда и открѝ заблуждѐнието си. 很晚他才领悟和发现了自己的错误。❸〈转〉[常三单] 显出，露出，令人看得出来：Под скъ̀саните му панталòни ～ждаха гòлите му месà. 从他褴褛的裤子露出赤裸的肉体。❹〈转〉富足起来，富裕起来：Едва̀ бя̀хме ～днали и дойдѐ война̀та. 我们刚刚富裕，战争就来了。❺〈转，口〉受教育，成为受过教育的 **～ждане** [中]

проглушà|вам [未]，**проглуша̀** *-ѝш，-ѝх* [完] ❶震得发聋，使震耳欲聋：～а̀вам му ушѝте 把他的耳朵震得发聋 ❷〈转〉(用言语、声音等)使人厌烦：～а̀вам му ушѝте с прѝказките си 絮叨得使他厌烦 ～а̀вам му ушѝте с ка̀шлицата си 咳嗽吵得他厌烦 — **се** [被动] ◇ **～а̀вам света̀**〈口〉老是喜欢说那一套 **～а̀ване** [中]

прогневя̀вам [未]，**прогневя̀** *-ѝш，-ѝх* [完]〈古〉触怒，惹怒，使生气：Прогневѝха бòга с нечестѝвите си дела̀. 他们亵渎神灵的行径触怒了上帝。— **се** [被动，中态]

прогнѝ|вам [未]，**прогнѝя** *-еш，-х* [完] ❶完全腐烂，烂透：Дъ̀ските ～ха. 木板都烂透了。❷〈转〉完全腐败，腐朽：Така̀ нарѐчените парламента̀рни демократѝчни режѝми са вѐче ～ли. 所谓的议会民主制已完全腐朽了。**～ване** [中]

прогнòза [阴] 预测，预报：～ за врѐмето 天气预报

проговà|рям [未]，**проговòря** *-òриш，-òрих* [完] ❶学会说话：Детѐто ～òри. 小孩会说话了。❷开始说 ❸说，讲；发言：Ця̀л дѐн мълчѝ, ду̀ма не ～а̀ря. 他整天沉默，一句话不说。**～а̀ряне** [中]

проговòр|вам [未]，**проговòря** *-иш，-их* [完] 同 проговàрям **～ване** [中]

прогòн|вам [未]，**прогòня** *-иш，-их* [完] ❶赶走，驱逐；驱散：～вам неприя̀тел 赶走敌人 Тъ̀нък ветрѐц ～и у̀тринната мъгла̀. 微风驱散了晨雾。❷〈转〉驱除，消除，去掉：～вам го от слу̀жба 开除他，撤他职 ～вам чѐрните си мѝсли 驱除邪念 — **се** [被动] **～ване** [中]

прогòра [阴]〈方〉美女

прогòрина [阴]〈方〉同 нанагòрнище (上坡路)

прогоря̀ 见 прога̀рям[1] 和 прога̀рям[2]

програ̀|квам [未]，**програ̀кам** 和 **програ̀ча** *-чеш，-ках* [完] (鸟等)开始叫；时而叫：Ня̀къде висòко в òблаците ～ка птѝца. 在高高的云彩里一只鸟高叫了一声。

програ̀ма [阴] ❶计划，规划：ра̀ботя по ～ 按计划工作 ❷纲领，纲要，政纲：политѝческа ～ 政治纲领 ❸教学大纲，大纲：учѐбна ～ 教学大纲 ❹课程：Програ̀мата за днѐс е: а̀лгебра, истòрия, хѝмия и пѐене. 今天的课程有代数、历史、化学和唱歌。❺(表演)节目；戏单；节目单；日程：～ на концѐрт 音乐会的节目 театра̀лна ～ 戏单 ～ на предава̀нията 广播节目 ❻程序：компю̀търна ～ 计算机程序

програ̀м|ен *-на* програ̀ма 的形容词：～на зада̀ча 计划中的任务 ～на деклара̀ция 纲领性的声明 ～на ста̀тия 纲领性文章 ～ни часовѐ 课时

програмѝра|м [未,完] 程序设计,编(程序) — **се** [被动] ~**не** [中]

програмѝст [阳] 程序设计师,程序员,编程人员

програ̀ча 见 програ̀квам

прогрѐс [无复,阳] 同 напрѐдък (进步): ~ на тѐхниката 技术进步 прѐча на ~а 阻碍进步

прогресѝв|ен -*на* [形] ❶进步的;先进的: ~ен писа̀тел 进步作家 ~ни сѝли 进步力量 ~на интелигѐнция 进步知识分子 ~на култу̀ра 先进的文化 ~ни идѐи 先进的思想 ❷累进的,渐进的;日益的,进行性的,蔓延的: ~но развѝтие на бо̀лест 疾病的进行性发展 ◇ ~**ен да̀нък** 〈财〉累进税 ~**но** [副] ~**ност** -ността̀ [阴]

прогресѝра|м [未,完] 进步,前进,向前发展: ~м в нѐщо 在某方面有进步 ~**не** [中]

прогресѝст [阳]〈旧〉进步党人

прогрѐсия [阴]〈数〉级数: аритметѝчна ~ 算术级数,等差级数 геометрѝчна ~ 几何级数,等比级数

прогрѝз|вам [未], **прогриза̀** -*ѐш*, -*а̀х* [完] 咬穿,咬透,咬成洞: Мѝшките са ~али чува̀ла. 老鼠把口袋咬破了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

прогуля̀|вам [未], **прогуля̀я** -*еш*, -*х* [完] 大吃大喝,纵饮作乐;(大吃大喝地)花费掉,(纵饮作乐地)挥霍掉: ~вам цѐли но̀щи 通宵达旦地吃喝玩乐 За два̀ дѐна е ~л ця̀лата си запла̀та. 只两天工夫他就把一整份工资都大吃大喝花费掉了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

прогълча̀|вам [未], **прогълча̀** -*ѝш*, -*а̀х* [完]〈民〉说话,讲话: Мъ̀жки гласовѐ ~а̀ват. 男人的声音在讲话。~**а̀ване** [中]

прогърмя̀|вам [未], **прогърмя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [完] ❶轰响,轰鸣,作辘辘声: Из каменлѝвия път ~я̀ват кару̀ци. 石子路上,马车发出辘辘的响声。❷ [只三,无人称] (雷电)隆隆响一阵,发一阵轰隆声: Далѐче ня̀къде небѐто ~я̀. 远处天空发出一阵阵轰隆隆的雷声。❸〈转〉轰传,轰动;(名声)远扬: Сла̀вата му ~я̀ по света̀. 他的名望传遍全世界。~**я̀ване** [中]

про̀дав [阳]〈方〉**за** ~ 销售,用于销售

прода̀|вам [未], **прода̀м** -*дѐш*, -*до̀х*, -*дѐ*, 过主形动 -*л* [完] ❶卖,出售;卖出,卖掉(与 купу̀вам (买,购买)相对): ~вам жѝто 卖小麦 Прода̀дохме ко̀нчето. 我们把小马驹卖了。❷〈转,旧〉叛卖,出卖: ~вам родѝната си 出卖祖国 ~вам прия̀теля си 出卖朋友 — **се** [反身,被动]: ~вам се на враговѐте 卖身投靠敌人 Вся̀чката въ̀лна се прибра̀ и ~де на мно̀го по̀-висо̀ка цена̀ от дру̀жеството. 所有的羊毛都已被公司收集起来并以高得多的价格出售了。◇ **Кому̀ ги ~ваш?** 谁信你这一套? **На краставича̀р кра̀ставици не ~вай.** 〈口〉别把黄瓜卖给种黄瓜的;别班门弄斧。~**ване** [中]

продава̀тел|ен -*на* [形] ~**ен а̀кт (за̀пис)** 卖契

продава̀телно [中]〈口〉卖契

продава̀ч [阳], **продава̀чка** [阴] ❶卖主: купува̀ч и ~ 买主和卖主 ❷售货员: магазѝн без ~ 无人售货商店 Но̀вата ~ка вѐче свѝкна с ра̀ботата си. 新来的女售货员已习惯了自己的工作。

продаден -*а* [形] ❶(指商品)售出的,卖出的: ~а сто̀ка 卖出的货品 ❷〈转〉出卖灵魂的,卖身投靠的: ~ човѐк 出卖灵魂的人

прода̀жба [阴] 卖,出卖,出售: ~ на имо̀т 财产出售 ~ на ѐдро 批发 ~ на дрѐбно 零售 пу̀блична ~ 公开出售 пу̀скам в ~ 投入市场

прода̀жбен -*а* [形] 卖的,出售的,出卖的: ~а цена̀ 出售价格,售价

прода̀ж|ен -*на* [形]〈藐〉出卖灵魂的,卖身投靠的;可以贿买的: ~ен човѐк 出卖灵魂的人 ~ен журналѝст 卖身投靠的记者 ~ни упра̀вници 贪官污吏 ◇ ~**на жена̀** 出卖肉体的女人 ~**на цена̀** 卖价,售价 ~**ност** -ността̀ [阴]

прода̀жни|к -*ци* [阳], **прода̀жница** [阴]〈藐〉出卖灵魂的人;卖身投靠的人

прода̀жническ|и -*а* прода̀жник 的形容词: ~а политѝка 叛卖政策

прода̀жничеств|о -*а* [中] 叛卖行为,出卖行为

прода̀м 见 прода̀вам

про̀дан [无复,阴] 同 прода̀жба: сто̀ка за ~ 出售的货物

продека̀н [阳]〈旧〉(大学的)副系主任

продемонстрѝрам [未,完] 同 демонстрѝрам (示威;显示) — **се** [被动]

продера̀ 见 продѝрам

продикту̀ва|м [完] 口授默写完,口述完: Продикту̀вах зада̀чите. 我口头布置了任务。Ще ви ~м двѐ телегра̀ми. 我要向你们口授两封电报。— **се** [被动]

продѝ|рам [未], **продера̀** -*ерѐш*, -*ра̀х* [完] ❶撕破,扯破,揭破: Продра̀х си пантало̀ните. 我把裤子撕破了。❷〈转〉划破,冲破: Слъ̀нцето ~ѝра о̀блаците. 阳光划破云层。Вя̀търът ~ра̀ мъгла̀та. 风吹散了迷雾。❸〈转〉(强烈的声响)打破了沉寂,划破: Вѝкове ~ѝрат нощта̀. 喊声打破了夜晚的寂静。— **се** [被动,中态]: Кило̀мът се е ~ра̀л на ня̀колко места̀. 地毯磨破了好几处。◇ ~**ѝрам си гъ̀рлото** 扯破嗓子,喊破嗓子 ~**ѝране** [中]

продово̀лствен -*а* [形] 粮食的,食品的: ~а ба̀за 粮食基地 ~ магазѝн 食品店 ~и скла̀дове 食品仓库

продово̀лствил|е -*я* [中] ❶食品供应,粮食供应: ~е на населѐнието 居民的粮食供应 ❷粮食,食品: Отвъ̀н тѐ продължа̀ваха да но̀сят но̀ви ~я за го̀стите. 他们继续从外面给客人们带来新的食品。

продово̀лствува|м [未] 供给食品,供给食粮 — **се** [被动,中态] ~**не** [中]

проду̀кт [阳] ❶产品,生产品: индустриа̀лни ~и 工业品 земедѐлски ~ 农产品 ❷[常复] 食品;食物: хранѝтелни ~и 食品 млѐчни ~и 奶制品 ❸〈转〉结果,产物: То̀зи рома̀н е ~ на дъ̀лъг тру̀д. 这部小说是长期劳动的结果。❹〈化〉产物: отпа̀дъчен ~ 残渣,废物,剩余物 Ра̀дият е едѝн от ~ите на разпа̀дането на ура̀на. 镭是铀衰变的产物之一。

продуктѝв|ен -*на* [形] ❶有生产能力的,有生产效能的,大有效果的: ~ен тру̀д 高效的劳动 ~ен писа̀тел 多产作家 ~но земедѐлие 生产效能高的农业 ❷(指牲畜)供应畜产品的,为获得畜产品而饲养的: ~ен добѝтък 供应乳肉产品的牲畜 ~но животновъ̀дство 产品畜牧业 ❸〈语言〉能产型的;有构词能力的: ~на наста̀вка 有构词能力的后缀 Предста̀вката „по" е на̀й-~на в бъ̀лгарския ѐзик. "по"是保加利亚语中构词力最强的一个前缀。~**ност** -ността̀ [阴]

проду̀кция [阴] ❶ [只单] 产品: индустриа̀лна ~ 工业品 селскостопа̀нска ~ 农产品 ❷作品: худо̀жествена ~ 艺术作

品 писателска ~ 作家的作品 ❸演出：музикална ~ 音乐演出 клавирна ~ 钢琴演奏 гимнастическа ~ 体操表演

продум|вам［未］，**продумам**［完］❶说话：Не ~а ни дума. 他一句话也没说。Тя ~а: — Има едно нещо да ти обадя. 她说："有件事我要告诉你。" ❷开始说，讲起来：Те вече не ~аха за четата. 他们已经不讲队伍的事情了。— **се**［被动］~**ване**［中］

продупч|вам［未］，**продупча** -*иш*，-*их*［完］凿孔，穿孔；使有洞：Продупчих дъската. 我在木板上打了孔。Молците ми ~иха дрехата. 蛀虫把我的衣服咬出了洞。— **се**［被动，中态］~**ване**［中］

продух［阳］气流；微微的吹动，轻吹：Лъхаше лек, освежителен ветрец, носеше се приятен, ободрителен ~. 清新的微风吹拂着，舒适而使人振作精神的气流弥漫着。

продух|вам［未］，**продухам**［完］❶吹干净；吹通：~вам дуло на пистолета 把手枪枪口吹干净 ~вам цигаре 把烟嘴吹通 ❷使通风，使透透风：Вятърът добре ~а дрехите. 风把衣服好好地吹了吹。— **се**［被动］~**ване**［中］

продухвател|ен -*на*［形］吹风的；通风的：~на помпа 通风泵

продълба|вам［未］，**продълбая** -*еш*，-*х*［完］凿孔，凿洞 — **се**［被动］~**ване**［中］

продълговат -*а*［形］长方形的；长圆形的，椭圆形的：~о лице 长脸 ~а стая 长方形的房间 ~о прозорче 长方形的小窗户 ~**ост** -остта［阴］

продълж|авам［未］，**продължа** -*иш*，-*их*［完］❶延长，延续，使加长：~авам рокля 把连衣裙加长 ~авам отпуска си 延长假期 ~авам престоя си 延长停留时间 ❷继续进行，接着：Народът ~аваше да се вълнува. 人们在继续骚动着。Конете ~аваха да си вървят. 马在继续走着。Утре ще ~им разговора. 明天我们要继续谈话。❸延续，持续：Надпреварата във въоръжаването ~ава. 军备竞赛在继续着。Пътеката ~ава през гората. 小路在树林里延伸着。Заседанието ~и до късна нощ. 会议延续到深夜。Това състояние ще ~и един месец. 这种状况将要持续一个月。❹继承：~авам делото на революцията, започнато от старото поколение 继承老一辈的革命事业 ~авам революционните традиции на народа 继承人民的革命传统 — **се**［被动］◇ ~**авам пътя си** 继续自己的旅程 ~**аване**［中］

продължени|е -*я*［中］❶未完的部分，接续；续集，续篇：~е на роман 小说续篇 Продължението следва в утрешния брой. 明日待续。❷继续；延续：~ на работата 工作的继续 ◇ **в ~е на** 在…期间内，在…时间内：в ~е на по-дълго или по-късо време 在一段或长或短的时间内

продължител -*ят*，-*я*［阳］，**продължителка**［阴］继承(某事业的)人，继承者，继续者

продължител|ен -*на*［形］长时间的，长期的；持续长久的：~ен разговор 长时间的谈话 ~но мълчание 长时间的沉默 ~на болест 长期的病 ~ни аплодисменти 长时间的鼓掌 ~на зима 漫长的冬天 заминавам за ~но време 去很长时间 ~**но**［副］：Той гледаше в земята и ~но се замисляше. 他看着地，长时间地思索着。~**ност** -ността［阴］：~ност на срока 期限的长短 ~ност на борбата 斗争的持续性 средна ~ност на живота 平均寿命

продън|вам［未］，**продъня** -*иш*，-*их*［完］❶把…的底打下来，把…的底打破：Продъних бъчвата. 我把酒桶的底弄破了。❷毁坏，使塌陷：Поройният дъжд ~и моста. 暴雨冲毁了桥梁。❸砸坏，撞坏：Те ~иха вратата. 他们把门撞坏了。❹〈扩〉(雷电)划破，震动：Гръмотевици ~иха небето. 雷电划破了天空。— **се**［被动］~**ване**［中］

продън|вам се［未］，**продъня се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］❶塌陷，陷落：Продъни се ледът и аз до коленe затънах в студената вода. 冰塌陷了，我的膝盖以下都浸到了冷水里。❷撕破，弄破：Колената ми се ~иха. 我(裤子的)膝盖磨破了。~**ване**［中］

продън|ям［未］，**продъня** -*иш*，-*их*［完］同 продънвам — **се**［被动，中态］

проект［阳］❶设想，筹划，打算：Имам ~ да летувам на море. 我打算到海边去度夏。❷草案，方案：~ за резолюция 决议草案 ❸设计，设计图：~ за паметник 纪念碑设计图 ~ за електроцентрала 电站设计图

проектант［阳］，**проектантка**［阴］设计师，设计员，设计人员

проектантск|и -*а* проектант 的形容词：~а организация 设计师组织

проектира|м［未，完］❶计划，筹划，打算：~м да замина 打算启程 ❷设计：~м постройка 设计建筑物 ❸〈数〉投影，射影 — **се**［被动］~**не**［中］

проекто-［复合词第一部］表示"草案"之意，如 проектодекларация (声明草案)，проектоплан (计划草案)，проекторезолюция (决议草案)等

проектодоговор［阳］条约草案

проектопрограма［阴］规划草案；纲领草案

проекторезолюция［阴］决议草案

проектосмет|ен -*на*［形］~**на документация**〈财〉预算草案

проектоустав［阳］章程草案

проекцион|ен -*на* ❶ проекция 的形容词：~на равнина 射影平面 ❷同 прожекционен

проекция［阴］〈数〉投影，射影

проехт|явам［未］，**проехтя** -*иш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ели*［完］❶突然轰鸣起来；时而轰鸣：Проехтяваха гръмотевици. 雷在轰鸣。❷(轰隆声)回响，回荡：В тишината внезапно екна тиха мъжка песен и някак странно ~я в нощта. 沉寂中突然传来男人轻轻的歌声，有些奇怪地在夜里回响着。~**яване**［中］

проеч|авам［未］，**проеча** -*иш*，-*ах*［完］❶突然隆隆响起来；时而隆隆作响：Ударите на камбани ~ават. 钟声在轰鸣。❷(巨大的响声)响彻，回荡：Гърмежът ~а из долината. 枪声在山谷中回荡。~**аване**［中］

прожектира|м［未，完］放映：~м филм 放映电影 — **се**［被动］~**не**［中］

прожектор［阳］投光灯，探照灯；聚光灯：Бивам ослепен от светлината на ~ите. 我被探照灯光耀花了眼睛。Прожекторите претърсват небето. 探照灯搜索着天空。

прожектор|ен -*на* прожектор 的形容词：Силната ~на светлина щеше да го ослепи. 强烈的探照灯光几乎使他看不见东西。

прожекцион|ен -*на* прожекция 的形容词 ◇ ~**ен апарат** 放映机；幻灯器械

прожекция［阴］放映：~ на филм 放映电影

прожив|явам［未］，**проживея** -*ееш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，

-я̀ла, -ѐли, 过被形动 -я̀н, -я̀на, -ѐни [完] 生存,活(若干时间);生活,居住,度过(若干时间): То̀й ~я̀ до послѐдния си ча̀с всѐ тъ̀й ра̀вно и гла̀дко. 他一直那么平安顺利地度过了自己的一生。~**я̀ване** [中]

прожу̀л|вам [未], **прожу̀ля** -иш, -их [完] 擦伤,磨破: Прожу̀лих си ко̀жата. 我把皮肤磨破了。Ярѐмът е ~ил вратовѐте на воловѐте. 牛轭把牛的脖子磨破了。— **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

про̀за [阴] ❶散文: худо̀жествена ~ 艺术性散文 нау̀чна ~ 科学散文 ❷〈转〉平凡,平庸,平淡无味,单调,枯燥: ~та на живо̀та 生活的平庸,生活的单调

проза̀й|к -ци [阳], **проза̀йчка** [阴] 散文作家

проза̀йч|ен -на [形] ❶散文的,散文体的,以散文形式写成的: ~но съчинѐние 散文作品 ❷毫无诗意的: ~ен стѝл 毫无诗意的文风 ❸〈转〉平凡无味的,平淡无奇的,单调的,庸庸碌碌的: ~ен живо̀т 平凡无味的生活 ~ен човѐк 庸庸碌碌的人 ~**но** [中] ~**ност** -носттà [阴] ~ност на пейза̀жа 风景的平淡无味

проза̀йческ|и -а [形] 同 проза̀йчен

про̀звищ|е -а [中] 外号,诨名,绰号

прозвуч|а̀вам [未], **прозвуча̀** -ѝш, -а̀х [完] ❶突然响起来;时而响;带有…声调: Гла̀сът ѝ ~а̀ несѝгурно. 她的声音里带有不肯定的意味。❷〈转〉回响;响彻: Гла̀сът ѝ ~а̀ из широ̀кото полѐ. 她的声音在广阔的田野里回响。В далечина̀та всѐ о̀ще ~а̀ват отдѐлни ѝзстрели. 远处还响着零星的枪声。~**а̀ване** [中]

прозвъ̀н|вам [未], **прозвъ̀нна** -неш, -нах [完] 突然丁当响一阵;时而作丁当声: Будѝлникът ~на. 闹钟响了。~**ване** [中]

прозвънт|я̀вам [未], **прозвънтя̀** -ѝш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли [完] ❶突然丁当响起来;时而丁当响: Чу̀кът ~я̀ върху̀ накова̀лнята. 锤子在铁砧上丁当作响。От врѐме на врѐме ~я̀ват звъ̀нчета. 小铃铛时而丁当响着。❷回响,回荡: Око̀вите ~я̀ха в далечина̀та. 远处回荡着镣铐的响声。~**я̀ване** [中]

прозвън|я̀вам [未], **прозвъня̀** -ѝш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли [完] ❶突然丁当响起来,(钟)鸣起来,(铃)响起来;时而丁当响: Телефо̀нът ~я̀. 电话铃响了。❷回响,回荡: Камба̀ните ~я̀ха в свѐтлата у̀трин. 钟声在明亮的早晨回响着。~**я̀ване** [中]

прозѐб|вам [未], **прозѐбна** -неш, -нах [完] [只三] (植物)发芽;长出 ~**ване** [中]

прозелѝт [阳] (学说、理论、宗教等的)新拥护者,新信仰者

прозелитѝз|ъм -мът, -ма [无复,阳] 对新学说的热诚;对新信仰的笃信

прозѐя се 见 прозя̀вам се

прозѝна се 见 прозя̀вам се

проз|ѝрам[1] [未], **прозра̀** -рѐш, -ря̀х, 过主形动 -ря̀л, -ря̀ла, -рѐли [完] ❶隐约可见;透露出: През зелѐните хра̀сти ~ѝраше река̀та. 透过绿色的树丛,河水隐约可见。Зад облаците от врѐме на врѐме ~ѝраше мъ̀тната светлина̀ на мѐсечината. 从云彩后边时而透出淡淡的月光。❷〈转〉流露出,显露出: В ду̀мите му ~ѝра гу̀зност. 在他的话里流露着惭愧不安的意思。~**ѝране** [中]

проз|ѝрам[2] [未], **прозра̀** -рѐш, -ря̀х, 过主形动 -ря̀л, -ря̀ла, -рѐли [完] ❶隔着…看得见;隐约看见: ~ѝрам дъ̀ното на ѐзерото 隐约看见湖底 ❷〈转〉预见到,预料到: ~ѝрам бъ̀дещето 预料到将来 ~ѝрам намерѐнията му 预料到他的意图 ❸〈转〉明白;理解;捕捉到,看透: ~ѝрам ѝстината 明白真相,捕捉到实情 — **се** [被动] ~**ѝране** [中]

проз|ѝрам се [未], **прозра̀ се** -рѐш се, -ря̀х се, 过主形动 -ря̀л се, -ря̀ла се, -рѐли се [完] [中态] 同 прозѝрам[1]: През о̀блаците се ~ря̀ луна̀та. 穿过云层,月光透了出来。По бя̀лото му су̀хо лицѐ се ~ѝраха голѐми сѝни жѝли. 在他苍白而干瘪的脸上显露出粗大的青筋。~**ѝране** [中]

прозѝр|ен -на [形] 透得过来的,隔着能看得见的: ~на хартѝя (透明)描图纸 ~на мѝсъл 明了的思想 ~**ност** -носттà [阴]

прозѝрка [阴] 透气孔;瞭望孔

прозо̀дия [无复,阴]〈书〉诗律学,韵律学

прозодѝч|ен -на прозо̀дия 的形容词

прозо̀р [阳]〈罕〉同 прозо̀рец

прозо̀р|ец -ци [阳] ❶窗户,窗子;窗户玻璃: широ̀ки ~ци 宽大的窗户 ю̀жен ~ец 朝南的窗户 Измѝх ~ците. 我把窗户擦亮了。Притворѐте ~еца. 请关上点窗户! Деца̀та счу̀пиха ~еца. 孩子们把窗玻璃打碎了。❷〈转〉(与外界联络的)出入口,路径,窗口,门户,通道: Морѐто е ~ец към света̀. 海是通向世界的门户。

прозо̀реч|ен -на [形] 窗户的: ~ен отво̀р 窗口 ~на дъска̀ 窗板 ~но стъкло̀ 窗户玻璃 ~на решѐтка 窗格子

прозо̀риче [中]〈植〉委陵菜(*Potentilla*)

прозо̀рниче [中] 同 прозо̀риче

прозорлѝв -а [形] 明达的,眼光敏锐的,有远见的,有先见之明的,有洞察力的: ~ у̀м 明达的才智 ~ политѝк 有远见的政治家 ~о око̀ 敏锐的眼睛 ~**ост** -осттà [阴]: политѝческа ~ост 政治远见,政治洞察力

прозра̀ 见 прозѝрам[1] 和 прозѝрам[2]

прозра̀ се 见 прозѝрам се

прозра̀ч|ен -на [形] ❶透明的,透光的,隔着能看得见的: ~но стъкло̀ 透明玻璃 ~на хартѝя 透明描图纸 ❷晶莹的,清澈的;洁净的,非常明晰的: ~но небѐ 清澈洁净的天空 ~на вода̀ 清澈的水 ❸〈转〉明显的,毫无掩饰的: ~ни намерѐния 明显的意图 ~**ност** -носттà [阴]

прозрѐни|е -я [中]〈书〉领悟,醒悟,明白: дълбо̀ко ~е 深刻的领悟

прозъ̀р|там [未], **прозъ̀рна** -неш, -нах [完] 透过…看见;隔着…看见

прозяба̀вам 和 **прозя̀бвам** [未]〈旧〉毫无作为地活着,苟且偷安,饱食终日,混日子

прозяба̀ние [中]〈旧〉毫无作为的生活,饱食终日,混日子

проз|я̀вам се [未], **прозѝна се** -ѝнеш се, -ѝнах се 和 **прозѐя се** -ѐеш се, -я̀х се, 过主形动 -я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се [完] [中态] 打哈欠: ~я̀вам се от ску̀ка 寂寞得直打哈欠 запо̀чвам да се ~я̀вам 开始打哈欠 ~**я̀ване** [中]

проз|я̀вка -ѐвки [阴] 哈欠: дълбо̀ка ~я̀вка 大哈欠

проигра̀|вам [未], **проигра̀я** -еш, -х [完] ❶开始玩;学玩: Оздравя̀ му кра̀кът и то̀й прохо̀ди, дорѝ ~. 他的腿痊愈了,他开始走路,甚至开始跳舞了。❷〈转〉闪现;一晃而过,掠过,浮现: По лица̀та на слуша̀телите ~ваше усмѝвка. 在听众的脸上闪着微笑。❸(赌博中)输,输给,输掉: ~вам парѝ-

те си 输钱 ～вам имо̀та си 输掉财产 ❹〈转〉错过去,失掉;失去:～вам благоприя̀тния момѐнт 错过有利时机 То̀й си ～ благоволѐнието ми. 他失掉了我的赏识。— **се**［被动］～**ва̀не**［中］

проигу̀мен［阳］〈宗〉修道院副院长

произведа̀ 见 произвѐждам

произведѐни|е -*я*［中］❶产品,制品:индустриа̀лни ～я 工业品 тексти̇̀лни ～я 纺织品 млѐчни ～я 奶制品 ❷创作,著作,作品:худо̀жествено ～е 文艺作品 избра̀ни ～я 选集 ～я на класѝческата скулпту̀ра 古典雕刻品 ❸〈数〉积,乘积:Произведѐнието на пѐт по чѐтири е два̀йсет. 5 乘以 4 的积是 20。

произвѐ|ждам［未］,**произведа̀** -*дѐш*,-*до̀х*,-*дѐ*［完］❶生产,制造,出产:Фа̀бриката ～жда платовѐ. 工厂生产布匹。Коопера̀цията ～жда зъ̀рнени хранѝ, паму̀к, тютю̀н, карто̀фи, зеленчу̀ци. 合作社生产粮食、棉花、烟草、土豆、蔬菜。❷做,进行,办理:～ждам ѝзбори 进行选举 ～ждам ѝзпити 举行考试 ❸引起,使发生,造成:～ждам слѐдствие 引起后果 ～ждам шу̀м 引起喧哗 ～ждам добро̀ впечатлѐние 造成良好的印象 Ду̀мите му ～доха смя̀х. 他的话引起了笑声。❹〈军〉晋升,晋级,提升为…:Произвѐдоха го офицѐр. 他被提升为军官。— **се**［被动］～**жда̀не**［中］

произво̀д|ен -*на*［形］❶衍生的,从生的;导生的:～ни химѝчески съединѐния 衍生化合物 ～на величина̀〈数〉导数,微商 ❷〈语法〉派生的:～ни глаго̀ли 派生动词 ～на ду̀ма 派生词

производѝтел -*ят*,-*я*［阳］,**производѝтелка**［阴］生产者,制造者:～ на зъ̀рнени хранѝ 粮食生产者 Бълга̀рия е ～ка на високока̀чествени тютю̀ни. 保加利亚是优质烟草的生产国。

производѝтел|ен -*на*［形］生产的;有生产能力的;有成效的:～ен тру̀д 生产劳动 ～на дѐйност 有成效的活动 ◇ ～**ни сѝли**〈经〉生产力

производѝтелност -*та̀*［无复,阴］❶生产率,效率:～ на машѝна 机器的效率 ❷产量,出量:Механизѝрането на земедѐлието ще увеличѝ нѐговата ～. 农业机械化将提高农业的产量。◇ ～ **на тру̀да**〈经〉劳动生产率

произво̀дствен -*а*［形］生产的;和生产有关的:～ пла̀н 生产计划 ～ процѐс 生产过程 ～и но̀рми 生产定额 ～а брига̀да 生产队(班组) ～о съвеща̀ние 生产会议 ◇ ～**и отношѐния** 生产关系

произво̀дствени|к -*ци*［阳］,**произво̀дственица** 和 **произво̀дственичка**［阴］生产者,直接参加生产的人

произво̀дство［中］❶生产,制造:～ на въ̀глища 煤炭生产 ～ на зеленчу̀ци 蔬菜生产 ～ на машѝни 机器制造 текстѝлно ～ 纺织品生产 автомобѝлно ～ 汽车生产 оръ̀дия за ～ 生产工具 социалистѝческо ～о 社会主义生产 концентра̀ция на ～то 生产集中化 ❷生产工作:Награда̀ха пъ̀рвенците в ～то. 他们奖励了生产工作中的先进分子。❸产品:висококачествено ～ 高质量的产品 ло̀шо ～ 劣质产品 Произво̀дството се увеличѝ с 10%. 产品增长了 10%。❹〈军〉提升,晋级:～ на мла̀дши лейтена̀нт в ста̀рши лейтена̀нт 从少尉提升为上尉 ◇ **сто̀ково** ～ 商品生产 **съдѐбно** ～〈法〉诉讼程序

произво̀л［阳］任性;专断,专横,恣肆:въ̀рша ～и 独断专行 бо̀ря се протѝв ～и 为反对专横而斗争 ◇ **на** ～**а на съдба̀та** (**оста̀вям, оста̀вам**) 听天由命,任命运摆布,听其自然:Оста̀вил деца̀та си на ～а на съдба̀та. 他扔下孩子们不管,让他们听任命运的摆布。

произво̀л|ен -*на*［形］❶任意的,随意的,随便的:～ни движѐния 任意的动作 ～ен ъ̀гъл〈数〉任意角 ～на величина̀〈数〉任意数 ❷任性的,任意作出的,专断的,专横的,跋扈的:～на за̀повед 任意发出的命令 ～ни наказа̀ния 任意给予的惩罚 ～на цена̀ 任意定出的价格 ～**но**［副］:дѐйствувам ～но 恣意行动

произво̀лнич|а -*иш*,-*их*［未,完］独断专行,专横跋扈

произл|ѝзам［未］,**произля̀за** -*ѐзеш*,-*я̀зох*,-*ѐзе*,过主形动 -*я̀зъл*,-*я̀зла*,-*ѐзли*［完］❶出自;出身:Ду̀мата „къ̀ща" ～я̀за от „къ̀т". "къща"这个词来自"кът". То̀й ～я̀за от бѐдно семѐйство. 他出身于贫苦家庭。❷发生,产生:Произля̀зоха недоразумѐния. 发生了误会。Математѝката, ка̀кто и всѝчки дру̀ги нау̀ки, е ～я̀зла от ну̀ждите на хо̀рата. 数学和其他科学一样,是从人们的需要中产生的。～**я̀зане**［中］

произн|а̀сям［未］,**произнеса̀** -*есѐш*,-*ѐсох*,-*ѐсе*,过主形动 -*ѐсъл*,-*ѐсла*［完］❶说出,发音:～а̀сям ѝмето на сѐлото 说出村庄的名字 ～а̀сям пра̀вилно 发音正确 То̀й ～а̀ся ня̀кои съгла̀сни мно̀го мѐко. 他有几个辅音发得很软。❷说话、发言,(口头)发表:～а̀сям ду̀ми 发言 То̀й ～ѐсе пла̀менна рѐч. 他发表了热情的讲话。❸(法庭)宣布,宣判:Съдѝите ～а̀сят сво̀ите решѐния и присъ̀ди в ѝмето на наро̀да. 法官代表人民宣布判决。— **се**［被动］～**а̀сяне**［中］

произн|а̀сям се［未］,**произнеса̀ се** -*есѐш се*,-*ѐсох се*,-*ѐсе се*,过主形动 -*ѐсъл се*,-*ѐсла се*［完］［中态］发表意见;做出决定:А̀з не мо̀га да се ～еса̀ за машѝните, бѐз да ги вѝдя в дѐйствие. 我没有看见机器开动,不能对机器发表意见。Всѐки пъ̀т, кога̀то ста̀ваше ду̀ма за та̀я сѐлянка, едногла̀сно се ～а̀сяха, че е ху̀бава. 每次,一谈起这个农村姑娘,大家都一致说她漂亮。Съдъ̀т се ～ѐсе. 法庭做出了判决。～**а̀сяне**［中］

произношѐни|е -*я*［中］发音:мѐко ～е 软的发音 твъ̀рдо ～е 硬的发音 пра̀вилно ～е 正确的发音 То̀й ѝма ху̀баво ～е. 他发音好。

произт|ѝчам［未］,**произтека̀** -*ечѐш*,-*ѐкох*,-*ѐче*,过主形动 -*ѐкъл*,-*ѐкла*［完］❶起源于,来自,从…出生:В Кита̀йската наро̀дна репу̀блика ця̀лата вла̀ст ～ѝча от наро̀да и принадлежѝ на наро̀да. 在中华人民共和国一切权力来自人民,属于人民。❷产生于…,由于…而发生,由…而得出:Вся̀ка война̀ е нераздѐлно свъ̀рзана с политѝческия стро̀й, от ко̀йто тя̀ ～ѝча. 任何战争都是同产生它的政治制度分不开的。От това̀ ～ѝча нѐговият егоѝзъм. 由此产生他的利己主义。

произхо̀д［阳］❶出身;族系:национа̀лен ～ 民族出身 кла̀сов ～ 阶级出身 социа̀лен ～ 社会出身 сѐлски ～ 农民出身 То̀й е бъ̀лгарин по ～. (按出身说)他是保加利亚人。❷起源;来历:～ на езѝка 语言的起源 Ду̀мата „анса̀мбъл" е фрѐнска по ～. "анса̀мбъл"这个词来源于法语。Пара̀те у нѐго са от съмнѝтелен ～. 他的钱来历不明。

произхо̀ждa|м［未］❶出身(于)…:То̀й ～ от рабо̀тническата кла̀са. 他出身于工人阶级。Тѐ ～т от сѐлско семѐйство. 他们出身于农民家庭。❷引起,来自:Всѝчката злина̀ ～ от невѐжеството. 一切邪恶都是无知引起的。Та̀зи ду̀ма ～ от латѝнски езѝк. 这个词是从拉丁语来的。❸〈旧〉发生,产生:

Дѐйствието ~ в едѝн крайдỳнавски грàд на Българ̀ия. 故事发生在保加利亚一个多瑙河畔的城市里。~**не**［中］

произхождѐние［无复,中］〈旧〉同 произхòд: знàтно ~ 名门出身

произшѐстви|е -я［中］事故;事件: Всѝчко мѝна без ~я. 一切都平安地过去了。На ỳлицата стàнало ~е: сблъскали се двà автомобѝла. 街上出了事故:两辆汽车相撞了。

пройдòха［阳］〈罕〉二流子,不务正业的人

прокàжен -*а*［形］患麻风病的;麻风病人的: Бя̀гат от нèго катò от ~. 大家像躲避麻风病人一样躲避他。

прокàжени|к -*ци*［阳］,**прокàженица**［阴］麻风病患者,麻风病人

прокàза［阴］〈医〉麻风,癞

прокàп|вам［未］,**прокàпя** -*еш*,-*ах*［完］❶(雨、液体等)开始滴;时而滴落: От небѐто ~аха някòлко èдри кàпки. 从天上滴下几颗大雨点。❷(从屋顶、器皿等)滴,滴漏: От пòкрива ~ва водà. 屋顶漏水。Тавàнът ~ва. 天花板在滴水。Чешмàта ~ва. 水龙头在滴水。~**ване**［中］

прокàр［阴］〈方〉放牧时走的道路;牧道

прокàр|вам［未］,**прокàрам**［完］❶使穿过,使钻过: ~вам цвèтни нѝшки през платà 把彩线穿在布里 ❷〈罕〉引过,领过,引…通过,送过: Прокàраха кòня през ливàдата. 他们把马领过了草地。❸抚摸,抚弄,滑过,擦一下: Тòй ~а ръкà по запотèното си чèло. 他用手在出汗的额头上抹了一把。Тòй ~а езѝка по ỳстните си. 他舔了一下嘴唇。❹划出,划定,标上线: ~вам прàва между двè тòчки 在两点之间划直线 ~вам лѝния 划线 ~вам я̀сна грàница между нàс и нàшите враговè 划清敌我之间的界线 ❺开辟,修筑,敷设;安装,接通: ~вам път 开辟道路;筑路 ~вам водопровòд 敷设输水管道 ~вам електрѝчество 架设电线 ❻〈转〉使通过,接受,采纳: ~вам закòн 通过法律 ~вам решèние 通过决定 ~вам мнèние 采纳意见 ❼〈转〉使实现,执行,实行,施行: ~вам рефòрми 实现改革 ~вам политѝка 执行政策 ~вам нѝкакво мероприя̀тие 实行某种措施 ❽〈口,不赞〉(夹杂次品)兜售,抛售,推销: ~вам стòка 抛售商品 ❾〈口〉纵容,放纵: Тòй ~а децàта без билèт на мàч. 他纵容没票的孩子们去看球赛。— **се**［被动］~**ване**［中］

прокàшл|ям се［完］［中态］(为引人注意或打招呼)轻轻咳嗽,咳嗽几声: Нѝкой се ~я навън, отворèте му. 外面有人在咳嗽,给他打开门。~**яне**［中］

прокѝс|вам［未］,**прокѝсна** -*неш*,-*нах*［完］变馊,发臭,坏: Я̀денето е ~нало. 食物变酸了。В горещинѝте млѝкото лèсно ~ва. 天气炎热时牛奶容易馊。Тестòто ~на. 面团馊了。~**ване**［中］

прòкиселица［阴］〈方〉酸甜苹果

прòкиш［阳］〈方〉变酸的食物: Не я̀жте тòя ~! 不要吃这种变酸的食物!

прокламàци|я［阴］❶宣言;告示 ❷〈旧〉传单(尤指秘密政治传单): ~я за въстàние 有关起义的传单 разпространя̀вам революциòнни ~и 散发革命传单

прокламѝра|м［未,完］〈书〉颁布,公布,宣布: ~м Конституциятa 颁布宪法 ~м въстàние 宣布起义 — **се**［被动］~**не**［中］

прок|лèвам［未］,**прокълнà** -*ълнèш*,-*ълнàх* 和 -*лèх*,过被形动 -*ълнàт* 和 -*лèт*［完］同 проклѝнам: Проклèвам деня̀, в кòйто съм се родѝл. 我诅咒我出生的日子。Ще те ~лèват след смърттà ти. 你死后将会遭到人们的咒骂。— **се**［反身,被动］~**лèване**［中］

проклèт -*а* ❶ прокълнà 的过被形动 ❷［用作形］1.极可恶的,万恶的,该死的: ~а войнà 万恶的战争 ~а бòлест 万恶的疾病 ~о врèме 可恶的天气 2.凶恶的,凶狠的,恶毒的,毒辣的: ~ човèк 凶恶的人 3.调皮的,顽皮的,淘气的: От тѝя ~и децà нѝщо не мòже да се укрѝе. 什么事情也瞒不过这些淘气的孩子。◇ **проклèт да е**〈骂〉该死的: Проклèт да е Цèко! 采科真该死!

проклетѝсва|м［未］〈民〉诅咒,咒骂: Стѝга си ~ла. 别再咒骂了。

проклèтич|ък -*ка*［形］有点可恶的,使人有点讨厌的

проклетѝ|я［阴］〈民〉❶凶恶,凶狠;恶毒,毒辣: Проклетѝя такàва! 多么恶毒! ❷〈转〉凶恶的人,恶毒的人: Тòя е еднà ~я, оставѝ го! 这是一个恶毒的人,别理他! ❸糟糕,不幸,灾祸: Нàй-голя̀ма ~я е в онàя къща, дèто нѝма децà! 没有孩子的家庭是最不幸的! ❹〈罕〉诅咒,咒骂: Щòм се разсърдѝ, бъбре ~и. 他一生气,就嘟嘟哝哝咒骂起来。◇ **за ~я** 糟糕的是,不幸的是: Тàя нòщ за ~я ме бỳдиха на двà пъти. 糟糕的是这一夜把我吵醒两次。

проклèтни|к -*ци*［阳］,**проклèтница**［阴］凶恶的人;可恶的人

прок|лѝнам［未］,**прокълнà** -*ълнèш*,-*ълнàх* 和 -*лèх*,过被形动 -*ълнàт* 和 -*лèт*［完］诅咒,咒骂: Ця̀л свя̀т ~лѝна винòвниците за войнàта. 全世界都在咒骂发动战争的人。— **се**［反身,被动］~**лѝнане**［中］

проклѝтика［阴］〈语法〉重读词前词(一般为副词、前置词、助动词和后面的词连读,如 за когò, катò нѝкога, не мòга)

проклѝти|е -*я*［中］❶诅咒,咒骂 ❷惩罚: бòжие ~е 上帝的惩罚 ❸［用作感］糟糕,岂有此理: Ỳтре, … верòятно, ще се открѝят òще пò-нòви и опàсни бòлести. Проклѝтие! 明天可能还会发现新的更危险的疾病,遭透了!

прокòба［阴］不祥,凶兆,不吉利: Сън сънỳвах, сън ~ — сънỳвах си грòба. 我做了一个梦,一个不吉利的梦,我梦见了自己的坟墓。

прокòб|вам［未］,**прокòбя** -*иш*,-*их*［完］同 прокобя̀вам — **се**［被动］~**ване**［中］

прокòб|ен -*на*［形］不祥的,不吉利的,凶兆的,凶多吉少的: ~ен знàк 不祥之兆 ~ни дỳми 不吉利的话

прокòбни|к -*ци*［阳］,**прокòбница**［阴］预言者,预报者: Кукувѝце-~це, кажѝ ми кòлко годѝни ще живèя? 布谷鸟预言家,告诉我,我能活多少年?

прокòбя 见 прокòбвам

прокоб|я̀вам［未］,**прокобя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］预言,预报,预料 — **се**［被动］~**я̀ване**［中］

прокомунистѝческ|и -*а*［形］信仰共产主义的,亲共产主义的,同情共产主义的

проконтрол|ѝр|вам［未］,**проконтролѝрам**［完］(全面)检查;监督,监察: Комѝсията можà да ~а докрàй изпълнèнието на постàвените задàчи. 委员会得以把所提任务的执行情况监督到底。— **се**［被动］

прòкоп［阳］水渠;水沟;水道; подзèмен ~ 地下水道

прокопà|вам［未］,**прокопà**я -*еш*,-*х*［完］❶开凿,挖掘: ~вам прòход 开辟通道 ~вам напоѝтелен канàл 开凿灌溉渠

❷凿通,挖通: ～вам тунѐл 凿通隧道 — **се**［被动］**～ване**［中］: ～ване на канàл 开渠

прокопн|явам［未］, **прокопнѐя** *-ѐеш, -ях*［完］［只三］(雪、雪地)融化,一片片地融化: Нѝвите са ～ѐли. 田里的雪一片片融化了。

прокòпсан *-а*［形］〈讽〉同 непрокòпсан (游手好闲的,不务正业的): Каквò прàви твòят ～ брàт? 你那游手好闲的兄弟怎么样啦?

прокòпсани|к *-ци*［阳］, **прокòпсаница**［阴］〈讽〉游手好闲的人,二流子

прокòпс|вам［未］, **прокòпсам**［完］〈民〉❶(常用否定)得到好处,有福,有运气,顺利: С лъжà и крàжба нѝкой не ѐ ～ал. 任何人都不会以谎言和盗窃得到幸福。❷〈讽〉没好处,倒霉: Прокòпсала съм с тòя мъж пияница. 我跟着这个醉鬼丈夫算倒霉了。**～ване**［中］

прокопсѝя［无复,阴］〈民〉顺利,成功: Видя му се ～та. 他成功在望。

прокрàд|вам［未］, **прокрàдна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат*［完］偷走,窃取走 — **се**［被动,中态］: ～вам се към властта 窃取政权 **～ване**［中］

прокрàд|вам се［未］, **прокрàдна се** *-неш се, -нах се*［完］［中态］潜入,溜进;偷偷走过: ～вам се като крадѐц в домà си 像小偷一样溜进自己的家 ～вам се от обществò 从社会上隐退 ～вам се вътре без билѐт 没有票偷偷混入 ～вам се покрàй тях 在他们旁边溜过 **～ване**［中］

прокỳда［阴］放逐,流放,流亡

прокỳден *-а*［形］流放的,流亡的: ～ в чужбѝна 流亡国外的

прокỳдени|к *-ци*［阳］, **прокỳденица**［阴］流亡者,被放逐者

прокỳ|ждам［未］, **прокỳдя** *-диш, -дих*［完］〈民〉❶放逐,流放: изгнàници, ～дени далѐч от свòя ро̀ден крàй 放逐到远离故乡之地的流亡者 ❷驱逐,赶出,逐出: Свѐтло ỳтро, тѝ ～ди всяка пàра и мъглà. 光明的早晨,你驱散了所有的水汽和迷雾。— **се**［被动］**～ждане**［中］

прокỳк|вам［未］, **прокỳкам**［完］(布谷鸟等)咕咕叫起来,时而咕咕叫: Кукувѝцата ～ва. 布谷鸟开始咕咕叫。

прокуратỳра［阴］❶检察机关 ❷［集］检察机关工作人员,检察人员

прокурѝст［阳］〈经,财,商〉(全权)代理人

прокурòр［阳］❶检察员,检察官: върхòвен ～ 最高检察长

прокурòрск|и *-а* прокурòр 的形容词: ～и надзòр 检察机关的监督 ◇ **～и паркѐт**〈法〉全体检察人员

прок|ълнàвам［未］, **прокълнà** *-ълнѐш, -ълнàх* 和 *-лѐх*, 过被形动 *-ълнàт* 和 *-лѐт*［完］同 проклѝнам — **се**［反身,被动］**～ълнàване**［中］

прокълн|явам［未］, **прокълнѝ** *-ѝш, -ѝх*［完］(种子、土豆等)发芽,萌芽: Жѝтото е ～ялo. 小麦发芽了。

прокънт|явам［未］, **прокънтя̀** *-ѝш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли*［完］爆发…响声;传来…欢呼声: ～явам възтòржен и ра̀достен вѝк за нòви рекòрди 为创造新纪录而发出兴高采烈的欢呼声 **～яване**［中］

прокъс|вам［未］, **прокъсам**［完］撕破,弄破,弄出破孔: Мнòго лѐсно ～ваш чорàпите. 你很容易把袜子弄破。— **се**［被动,中态］**～ване**［中］

прòлаз［阳］〈方〉同 прѐлез

пролàз|вам［未］, **пролàзя** *-иш, -их*［完］❶开始爬: Детѐто ～и на дѐвет мѐсеца. 这小孩九个月开始会爬。❷爬过;掠过: Тòй ～и назàд и намѐри пипнешкòм дỳпката. 他往后爬,摸到了那个洞。Смътна тревòга ～и в сърцѐто ми. 一种莫名其妙的不安在我心里掠过。**～ване**［中］

пролà|йвам［未］, **пролàя** *-еш, -ях*［完］(狗)突然汪汪叫起来;时而汪汪叫: Кỳчето чѐсто ～йваше. 狗经常汪汪叫起来。**～йване**［中］

пролежà|вам［未］, **пролежà** *-ѝш, -àх*［完］❶躺卧(若干时间): Пролежàх цял мѐсец в бòлницата. 我在医院里躺了整整一个月。❷坐牢(若干时间): Пѐт годѝни е ～àл в затвòра. 他坐了五年牢。**～аване**［中］

прòлез［阳］〈方〉同 прѐлез

прòлет *-тà*［阴］❶春天,春季: рàнна ～ 早春 кѝтна ～ 百花盛开的春天 ❷〈转,诗〉青春,青春时代,黄金时代: в ～тà на живòта 在青春时代,在生命的黄金时代 ❸［用作副］在春天,春天的时候,春季里 ◇ **С еднò цвѐте ～ не бѝва.**〈谚〉一花独放不是春。

пролетариàт［阳］无产阶级

пролетаризàция［阴］无产阶级化;无产化

пролетаризѝра|м［未,完］使无产阶级化,使成为无产者 — **се**［被动］**～не**［中］

пролетаризѝра|м се［未,完,中态］无产阶级化,变为无产者 **～не**［中］

пролетàри|й *-ят, -я, -и*［阳］, **пролетàрка**［阴］❶无产者: Пролетàрии от всѝчки странѝ, съединявайте се! 全世界无产者,联合起来!❷穷人,贫苦的人: Тòй е кръ̀гъл ～й. 他是个一贫如洗的人。

пролетàрск|и *-а* пролетàрий 的形容词: ～а революция 无产阶级革命 ～а диктатỳра 无产阶级专政 ～и поѐт 无产阶级诗人 ～а клàса 无产阶级 ～и интернационалѝзъм 无产阶级国际主义 ～а солидàрност 无产阶级的团结

прòлет|ен *-на*［形］春天的,春季的: ～ен дъжд 春雨 ～но врѐме 春天的天气 ～но слъ̀нце 春天的太阳 ～ни нòщи 春天的夜晚 ～ен прàзник 春节 ～на умòра 春倦,春乏 ～но цвѐте 春花 ～ни култỳри 春季作物 ～на пшенѝца 春小麦 ～ен костю̀м 春装

пролѐтес［副］〈民〉(刚过去的)春天: Пролѐтес насадѝх дръвчѐта и всѝчки се хвàнаха. 春天我种了小树,这些树都扎了根。

пролѐтеш|ен *-на*［形］(刚过去的那个)春天的: ～ни пѝлета 春天孵出的小鸡

прòлети［副］〈民〉在春天,春天的时候,春季里: Над тòя грòб ～ растѐ разкòшна тревà. 春天,这座坟墓上生长着茂盛的绿草。

прòлетнина［阴］〈方〉同 прòлетница

прòлетниц|а［常复,阴］〈民〉春季作物: Рàнни ～и са овѐс, ечемѝк, фий, слънчоглѐд и др. 早春作物有燕麦、大麦、野豌豆、向日葵等。

пролетя̀ 见 пролѝтам

пролѐя 见 пролѝвам

прòлив［阳］海峡: Дарданѐлски ～ 达达尼尔海峡

прол|ѝвам［未］, **пролѐя** *-ѐеш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ѐли*, 过被形动 *-ят, -ята, -ѐти* 和 *-ян, -яна, -ѐни*［完］洒

出,洒掉,使溢出: Не ~я̀вайте изли̇шна вода̀! 不要把多余的水洒掉。— **се** [被动] ◇ **~я̀вам кръв** 杀死,杀戮: То̀й ~я̀ мно̀го кръв. 他杀死了很多人。**~я̀вам кръвта̀ си** 流血牺牲,献身: ~я̀вам кръвта̀ си за свобода̀та на на̀шето отѐчество 为我们祖国的自由而流血牺牲 **~я̀вам сълзи** 哭泣: ~я̀вам горчи̇ви сълзи 流下辛酸的眼泪 **~я̀ване** [中]

проли̇в|ен *-на* [形] **~ен дъжд** 倾盆大雨

проли̇ст|вам [未], **проли̇стна** *-неш*, *-нах* [完] [只三] (树) 落叶

проли̇|там [未], **пролетя̀** *-ети̇ш*, *-етя̀х*, 过主形动 *-етя̀л*, *-етя̀ла*, *-етѐли* [完] ❶飞,飞行,飞过: Самолѐтът ~етя̀ 1000 киломѐтра. 飞机飞行了 1000 公里。Самолѐтът ~етя̀ разстоя̀нието от Со̀фия до Ва̀рна за ча̀с и полови̇на. 飞机从索非亚飞到瓦尔纳用了一个半小时。❷〈转〉迅速地过去,逝去: Еди̇н и полови̇н вѐк ми̇на, ~етя̀. 一个半世纪过去了,飞逝了。❸〈转〉迅速流传,传播: Мълва̀та ~етя̀ из сѐло. 谣言迅速在村里传开。**~и̇тане** [中]

пролича̀|вам [未], **пролича̀** *-и̇ш*, *-а̀х* [完] ❶看到,看出,显露出: На̀й-по̀сле през мъгла̀та ~а̀ха очерта̀нията на хи̇жата. 终于透过雾气露出了山间小旅店的轮廓。❷清楚;明白,理解: От държа̀нето му ~а̀ва, че е гу̀зен. 从他的举止就知道他感到亏心。Пролича̀ от дрѐхите ти къдѐ си би̇л. 从你的衣着就知道你到过哪儿。**~а̀ване** [中]

про̀ло|г *-зи* [阳]〈书〉❶(文学作品的)序,前言 ❷〈戏剧〉开场白,引子,楔子;序幕 ❸(古保加利亚文学中的)圣者传略;圣者言行录

проло̀м [阳] ❶峡谷,河谷 ❷〈转〉破口,缺口

проломо̀т|вам [未], **проломо̀тя** *-иш*, *-их* [完]〈口〉嘟嘟哝哝地说,口齿不清地说 **~ване** [中]

пролома̀|вам [未], **пролома̀** *-и̇ш*, *-и̇х* [完] 打破,凿穿,拆通: ~я̀вам стена̀ 凿通墙壁 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

пролу̀к|а [阴] 隙,裂缝,缝: А̀з надзърнах през ~ата на врата̀та. 我透过门缝看了一眼。През ~ите на врата̀та вли̇заха и̇вици светлина̀. 从门缝里进来一条条光亮。

промежду̀тъ|к *-ци* [阳] 间隔,中间,间隙,前后相隔: ~к от врѐме 时间间隔 ра̀вни ~ци 均匀的间隔

промежду̀тъч|ен *-на* [形] 中间的,当中的;过渡的: ~но явлѐние 中间现象 ~ен ста̀дий на разви̇тие 发展的过渡阶段

променли̇в *-а* [形] 变化无常的,经常变化的;多变的;不定的;可变的: ~о врѐме 变化不定的天气 ~ цвя̀т 变化不定的颜色 ~ хара̀ктер 变化无常的脾性 ◇ **~ то̀к**〈理〉交流电 **~о движѐние**〈理〉可变运动 **~а величина̀**〈数〉变数 **~ост** *-остта̀* [阴]: ~ост на хара̀ктера 脾性的变化无常

променчи̇в *-а* [形] 善变的,多变的,无常的,变化不定的: ~о врѐме 变化不定的天气 **~ост** *-остта̀* [无复,阴]

промен|я̀вам [未], **променя̀** *-и̇ш*, *-и̇х* [完]〈方〉同 промѐням — **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]

промѐн|ям [未], **променя̀** *-и̇ш*, *-и̇х* [完] ❶使改变,使变化;变换,变更: Присти̇гането му бѐше неоча̀квано, но то̀ не ~и̇ ра̀ботите и не зара̀два ни̇кого. 他的到来是突然的,但并没有使事情有什么变化,也没有使谁高兴。~ям пла̀на 改变计划 ~ям мнѐнието си 改变自己的意见 ~ям вя̀рата си 改变自己的信仰 ❷替换,更换,调换,改换: ~ям зана̀ята си 改换职业 ~ям тѐмата на ра̀зговор 改换话题 ~ям та̀ктиката 改变战术 ~ям посо̀ката на движѐнието 改变运动的方向 — **се** [被动,中态]: Врѐмето се ~я внеза̀пно. 天气突变。Ко̀ренно се ~и̇ о̀бликът на А̀зия. 亚洲的面貌发生了根本变化。**~яне** [中]

промѐс|вам [未], **промѐся** *-иш*, *-их* [完] 搅和;掺和,掺混,混合: Промѐсих жи̇тото с ръж. 我把小麦和黑麦掺和在一起了。

прометѐев *-а* Промете̇й 的形容词: ~ о̀гън 普罗米修斯之火

Промете̇й [阳] 普罗米修斯(希腊神话人物,相传因给人类盗取天火,触怒了主神宙斯,被锁在悬崖上遭受神鹰的折磨)

промѐшан *-а* [形]〈方〉熟练的,老练的;有经验的;善于处世的

проми̇|вам [未], **проми̇я** *-еш*, *-х*, 过被形动 *-т* [完] ❶洗涤,冲洗,洗净,淘洗: ~вам ру̀да 洗矿 ~вам въ̀глища 洗煤 ~вам зла̀то 淘金 ❷〈医〉注洗,灌洗: ~вам стома̀ха 洗胃 ~вам ра̀на 洗伤口 ❸〈摄〉冲洗: ~вам фи̇лм 冲洗胶卷 — **се** [被动] **~ване** [中]: ~ване на зла̀тен пя̀сък 淘金沙

проми̇в|ен *-на* [形] 洗涤的;淘洗的,冲洗的,灌洗的: ~на инстала̀ция 洗涤装置

проми̇вка [阴] 洗涤,洗净,淘洗,冲洗 : ~ на ра̀на 洗伤口

промисли̇тел *-ят*, *-я* [阳]〈宗〉上帝,神

проми̇сл|ям [未], **проми̇сля** *-иш*, *-их* [完]〈方〉从各方面考虑,周密思量,斟酌,深思熟虑: Та̀те изло̀жи на ма̀ма вси̇чко, коѐто е ~ил мълчали̇во. 爸爸把他默默思虑的一切都告诉了妈妈。**~яне** [中]

про̀мис|ъл *-ли* [阳,阴]〈书,宗〉天命,天道,天意: Това̀ е бо̀жия ~ъл. 这是上帝的旨意。

проми̇шлен *-а* [形] 同 индустриа̀лен (工业的): ~ цѐнтър 工业中心 ~и сто̀ки 工业商品 ~и предприя̀тия 工业企业 ~а проду̀кция 工业产品

проми̇шлени|к *-ци* [阳], **проми̇шленица** [阴] 同 индустриа̀лец (工业家,企业家)

проми̇шленост *-тта̀* [无复,阴] 同 инду̀стрия (工业): храни̇телна ~ 食品工业 тексти̇лна ~ 纺织工业 мѐстна ~ 地方工业 разви̇та ~ 发达的工业 ◇ **лѐка ~** 轻工业 **тѐжка ~** 重工业

промишля̀вам [未] 周密思考,深思熟虑

проми̇я 见 проми̇вам

про̀мка [阴]〈方〉❶林中小路;山中小路 ❷过道

про̀мкомбина̀т [阳] 工业联合企业

промови̇рам [未,完]〈书〉同 промоци̇рам

промока̀ем *-а* [形] 透水的: ~ пла̀т 透水的布

промо̀кр|ям [未], **промо̀кря** *-иш*, *-их* [完] 湿透: Спу̀каната тръба̀ е ~ила ця̀лата стена̀. 破裂的水管把整个墙壁都弄湿了。— **се** [被动,中态] **~яне** [中]

промоци̇ра|м [未,完]〈书〉授予学位: Дека̀нът ~ вси̇чки завъ̀ршили. 系主任授予所有毕业生学位。

промо̀ция [阴] 宣布学位,授予学位: присъ̀ствувам на ~ 出席授学位仪式

промръ̀з|вам [未], **промръ̀зна** *-неш*, *-нах* [完] 冻得很厉害,冻得不得了: Промръ̀знахме ця̀ла но̀щ на откри̇то. 我们在露天冻了一整夜。

промулги̇ра|м [未,完]〈书〉颁布(国家法令): Зако̀нът о̀ще не ѐ ~н. 法律还没有颁布。

промуча̀|вам [未], **промуча̀** *-и̇ш*, *-а̀х* [完] (牛等)突然哞哞叫起来;时而哞哞叫: **~а̀ване** [中]

промӯщ|вам［未］，**промӯша** *-иш*，*-их*［完］❶戳，刺，扎：～вам го с нòж 用刀刺他 ❷（刀、剑、匕首等）戳穿，刺穿，扎穿：Щѝкът бѐ ～ил юнàшкото сърцѐ! 刺刀穿透了勇士的心脏！Щòм чӯва тѝ，че се трòпва врàтникът，нèя я ～ва нèщо в сърцѐто. 她一听见门响，就像有什么东西扎进了心脏一样。❸把…伸进，使探进，使钻进：Едвàм си ～вам прѣста през дӯпката. 我勉强把手指伸进孔里。— **се**［反身，被动］**～ване**［中］

промӯщ|вам се［未］，**промӯша се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态］伸入，伸进；钻入，钻进；挤入，挤进：Светлинàта се ～ва през пролӯката. 亮光从缝隙里射进来。Изведнàж тѝ се ～и из навàлицата. 突然她挤出了人群。**～ване**［中］

промък|вам［未］，**промъкна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат*［完］❶拉过，拖过：Промъкна го през прозòрчето. 把他从小窗口拉过来。Едвàм ～нахме бъчвата през вратàта. 我们好不容易把酒桶拖过了门。❷偷运，偷偷带进：～вам през грàницата 偷运过边界 — **се**［被动］**～ване**［中］

промък|вам се［未］，**промъкна се** *-неш се*，*-нах се*［完］［中态］❶钻进去，钻入；挤过去：Тѣлото се ～ваше през дӯпката. 身体从洞里钻过去。Междӯ навàлицата се ～на дрѐбен човѐк. 一个小个子钻进人群。❷溜进，溜过；潜入；混入：Промъкнахме се покрàй неприя̀телските пòстове. 我们在敌人的岗哨旁边悄悄溜过去。～вам се в пàртията 混入党内 ～вам се в зàлата без билѐт 无票混入大厅 ❸〈转〉（感情、情绪、思想等）渐渐发生，不由地发生，不知不觉地出现：Нòва тревòга се ～на в сърцѐто му. 在他的心里又渐渐出现了新的不安。В косѝте рàно се ～ват срѐбърни нѝшки. 头上很早就出现了缕缕白发。**～ване**［中］

промълв|я̀вам［未］，**промълвя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］低声说，轻声说：Не ～ѝ нѝто дӯма. 他一句话也没说。**～я̀ване**［中］

промълв|я̀м［未］，**промълвя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］同 промълвя̀вам：Сегà вѐче нѝкой не ～я̀ше нѝто дӯмица. 现在任何人都已经一言不发了。

промърм|я̀м［未］，**промърмя̀** *-еш*，*-ах*［完］同 промърмòрвам **～я̀не**［中］

промънк|вам［未］，**промънкам**［完］同 промърмòрвам：Детѐто ～а нѐщо，но мàйката го не чӯ. 孩子嘟哝了什么，但妈妈没有听见。

промърмòр|вам［未］，**промърморя̀** *-иш*，*-их*［完］不清楚地说，嘟嘟哝哝地说：Старецът ～и нѐщо сърдѝто и ни отвòри. 老人生气地嘟哝了什么，给我们开了门。**～ване**［中］

промя̀на *-ени*［阴］❶变动，变化，改变，转变：дълбòка ～я̀на 深刻变化 кòренна ～я̀на 根本变化 внезàпна ～я̀на 突然变化 атмосфѐрни ～ѐни 大气变化 ❷改换，更换，更替，代替：～я̀на на местожѝтелството 户口的更换

прона̀|сям［未］，**пронесà** *-есѐш*，*-ѐсох*，*-ѐсе*，过主形动 *-ѐсъл*，*-ѐсла*［完］（鸟、禽）开始下蛋：Щòм се затòпли врѐмето，кокòшките ～а̀сят. 天气一变暖，母鸡就开始下蛋。

прона̀|сям се［未］，**пронесà се** *-есѐш се*，*-ѐсох се*，*-ѐсе се*，过主形动 *-ѐсъл се*，*-ѐсла се*［完］［中态］❶疾驰过去；飞跑过去；飞过去：Над нàс се ～ѐсоха дѝви гълъби. 野鸽在我们头顶飞过。❷〈转〉很快地散布开，传遍；传到远处：Песентà ще се ～есѐ по горѝ и по долѝща. 歌声将传遍山林和河谷。

проня̀|звам［未］，**проня̀жа** *-жеш*，*-зах*［完］❶戳穿，戳死；刺穿，刺死；扎透，扎死：～звам го с нòж 用刀戳死他 Самѝ ～заха чѐрепа си，за да не попàднат жѝви в ръцѐте на врагà. 他们自己打穿头颅，免得活着落到敌人手里。❷（尖物体和子弹等）穿过，射穿，透过：Едѝн неприя̀телски куршӯм ～за главàта му. 一颗敌人的子弹穿过了他的头部。Тòплите слънчеви лъчѝ ～зваха хлàдния въздух. 温暖的阳光穿过冷空气。❸〈转〉（病痛）刺疼：Òстра бòлка го ～за в слабинѝте. 他的小腹感到刺痛。❹（声音）刺耳，扎耳：Тòзи стрàшен вѝк ～зваше ушѝте. 这可怕的喊声很刺耳。❺〈转〉（寒冷、风等）透（骨），刺（骨）：Проня̀зва ме стӯд до кòстите. 严寒使我感到刺骨的冷。❻〈转〉（思想、恐惧或某种强烈感情）渗透，深入，透入；（目光）盯住，盯人：Товà ～за сърцѐто ми. 这一点深入我的心房。Очѝте му ме ～зват. 他的眼睛在盯着我。Тòй я ～зва със стрàшния пòглед. 他用可怕的目光盯着她。— **се**［反身，被动］**～зване**［中］

пронизѝтел|ен *-на*［形］刺耳的，尖细的，尖声的；敏锐的，锐利的：～ен пѝсък 刺耳的尖叫声 ～ен пòглед 锐利的目光 **～но**［副］：Влàкът изпищя̀ ～но. 火车发出刺耳的尖声。глѐдам ～но 锐利地看 **～ност** *-носттà*［阴］

проня̀к|вам[1]［未］，**проня̀кна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат*［完］❶进入；透入；渗入；钻入，潜入：Тӯк не ～ва нѝкакъв шӯм отвън. 这里从外面进不来任何声音。Светлинàта бàвно ～ваше в тъмната горà. 亮光慢慢照进黑暗的森林。Дъждът ～ва в пòчвата. 雨水渗入土壤。Студът ～ва дълбòко до кòстите ми. 严寒深深刺入我的骨头。Кòрените на òреха ～ват дълбòко в пòчвата. 核桃树根深深扎进土壤里。❷（排除障碍）深入，到达（某地）：～вам в дѐбри 深入密林 ～вам в тилà на врагà 深入敌后 ❸〈转〉（思想、感情、觉悟）深入；充满，笼罩：В душàта ми ～ва съмнѐние. 在我的心里充满着怀疑。❹〈转〉流传，传播：Зарàзата е ～нала по ця̀лото тя̀ло. 病原体已遍布全身。Мълвàта ～на до нàй-забӯтаното сѐло. 谣言传到了最偏僻的村庄。❺〈转〉洞察，识破，看清，看透：～вам в тàйна 识破秘密 ～вам в загàдка 破谜 ～вам същинàта на нѐщо 看清某事物的本质 ～вам в мисълтà му 识透他的想法 — **се**［被动］**～ване**［中］

проня̀к|вам[2]［未］，**проня̀кна** *-неш*，*-нах*［完］〈方〉同 порàствам：Картòфите са ～нали. 土豆生芽了。**～ване**［中］

проня̀к|вам се［未］，**проня̀кна се** *-неш се*，*-нах се*［完］［中态］深怀，满怀，充满；体验到：～вам се от политѝческо съзнàние 有政治觉悟 ～вам се от любòв 充满爱情 ～вам се от съзнàнието за дълг 充满义务感 **～ване**［中］

проникновѐн *-а*［形］〈书〉❶深的；深刻的；深奥的；高深的：～ анàлиз 深刻的分析 ～а мѝсъл 深奥的思想 ❷充满热情的，满腔热忱的，内心诚挚的：～ глàс 充满热情的声音 ～ пòглед 充满热情的目光 ～а рѐч 热情洋溢的讲话 **～о**［副］：говòря ～о 满怀热忱地说 **～ост** *-осттà*［无复，阴］

проникновѐние［无复，中］❶深刻理解，领悟 ❷热忱，诚恳，诚挚：говòря с ～ 热忱地说

проница̀ем *-а*［形］可渗透的；可透过的 **～ост** *-осттà*［阴］

проницàтел|ен *-на*［形］有洞察力的，有远见的，明达的；敏锐的；锐利的；透彻的：～ен ӯм 敏锐的智慧 ～ен пòглед 锐利的目光 **～но**［副］**～ност** *-носттà*［阴］

прононсѝран *-а*［形］〈书，不赞〉坏透了的，极坏的；彻头彻尾的：～ фашѝст 彻头彻尾的法西斯分子 ～ негòдник 彻头彻尾的坏蛋

пропагàнда［阴］宣传：врàжеска ～ 敌对宣传 печàтна ～ 报刊宣传 агитàция и ～ 鼓动和宣传 вѝрша ～ 做（进行）宣传

пропагандàтор［阳］，**пропагандàторка**［阴］宣传者，宣传

员,宣传家：òпитен ~ 有经验的宣传家

пропагандàторск|и -*а*［形］宣传的,宣传员的：~а рàбота 宣传工作 ~а дèйност 宣传活动

пропагàнд|ен -*на*［形］宣传用的：~ни материàли 宣传材料

пропагандѝра|м［未,完］宣传：~м наỳчния социалѝзъм 宣传科学社会主义 ~м днèшната благоприя̀тна обстанòвка 宣传当前的大好形势 — **се**［被动］~**не**［中］：~не идèите на марксѝзма 宣传马克思主义思想

пропагандѝст［阳］,**пропагандѝстка**［阴］〈罕〉同 пропагандàтор

пропà|дам［未］,**пропàдна** -*неш*,-*нах*［完］❶陷入,跌入,落入,陷落：~ам в я̀ма 陷入坑里 ~ам в снегà 陷进雪里 ~ам до коленèте в калтà 陷进没膝的泥泞里 ❷〈转〉失踪,不见,不知去向;消失：~ам в голèмия грàд 消失在大城市里 Билèтите ~наха. 票丢失不见了。❸〈转〉牺牲掉,丢掉：Богàтствата ~наха. 财产丢掉了。Пропàдна ми цèлият дèн. 我的一整天都牺牲了。❹〈转〉(计划等)失败,垮台,落空：Òпитът му да избя̀га ~на. 他逃走的企图失败了。Пропàднаха всѝчките му плàнове. 他的全部计划都失败了。Предложèнието ~на. 建议未实现。Надèждите му ~наха. 他的希望破灭了。❺破产,沦为乞丐：Тòй съвсèм е ~нал. 他完全破产了。❻〈转〉堕落：Товà момчè ще ~не. 这个小伙子会堕落的。❼〈转〉(考试、选举等)不及格,落选：~ам при ѝзпит 考试不及格 Пропàднах по математѝка. 我数学不及格。◇ **~ам в дън земя̀** 无影无踪 **~ане**［中］

пропà|двам［未］,**пропàдна** -*неш*,-*нах*［完］同 пропàдам

прòпаст -*тà*［阴］❶深渊,深不可测的地方;深不可测的山谷;悬崖：бездъ̀нна ~ 无底的深渊 ❷〈转〉极大的分歧;鸿沟：Между̀ дỳмите и делàта му ѝма ця̀ла ~. 他的言与行有很大悬殊。Раздèля ни дълбòкà ~. 深深的鸿沟把我们分开了。❸〈转〉死亡：стѝгам до ръбà на ~тà 到死亡的边缘 отѝвам към ~ 走向死亡 избàвям ня̀кого от ~ 把某人从死亡中拯救出来

пропà|щам［未］,**пропàтя** -*тиш*,-*тих*［完］〈罕〉经受,遭受;忍受(苦难等)：Мнòго ~тихме през войнàта. 战争中我们经受了很多苦难。

пропедèвтика［无复,阴］〈书〉(学习某一学科的)入门,基本知识,初步知识;基础训练

пропедевтѝч|ен -*на*［形］预备的,基础的,初步的：~ен кỳрс 入门班

пропèлер［阳］飞机螺旋桨

проперà 见 пропѝрам

пропèя 见 пропя̀вам

пропѝ|вам[1]［未］,**пропѝя** -*еш*,-*х*,过被形动 -*т*［完］❶喝酒花掉,喝酒花光：Бàщино ли съм ~л имàне? 是我把父亲的财产都喝酒花掉了吗? ❷第一次喝;又开始喝：След оздравя̀ването си тòй пàк ~ вѝно. 痊愈以后他又开始喝葡萄酒了。— **се**［被动］**~ване**［中］

пропѝ|вам[2]［未］,**пропѝя** -*еш*,-*х*,过被形动 -*т*［完］❶(液体)浸透：Кръвтà ~ през дебèлите превръ̀зки. 血浸透了厚厚的绷带。Влàгата е ~ла стенѝте. 湿气浸透了墙壁。❷〈转〉使充满,使饱含：Въздухъ̀т е ~т с аромàта на цветя̀. 空气里充满了花香。Дрèхите му са ~ти с миризмà на тютю̀н. 他的衣服上满是烟草的气味。Тòй слỳшаше дỳмите ѝ, ~ти с горèща вя̀ра. 他听着她充满炽烈信念的话语。— **се**［被动］**~ване**［中］

пропѝ|вам се［未］,**пропѝя се** -*еш се*,-*х се*［完］［中态］成为醉鬼,变为醉汉：Добрè рабòтеше човèкът, но след войнàта се ~. 这个人一向工作很好,但战后成了醉汉。**~ване**［中］

пропиля̀|вам［未］,**пропилèя** -*èеш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*èли*,过被形动 -*я̀н*,-*я̀на*,-*èни*［完］❶挥霍掉全部钱财;荡尽一切：Пропиля̀ бàщиното си наслèдство. 他挥霍掉了父亲的遗产。❷〈转〉浪费,虚度(时光、生活等)：~я̀вам живòта си 虚度生命 ~я̀вам си цèнно врèме 浪费自己宝贵的时光 **~я̀ване**［中］

пропиля̀|вам се［未］,**пропилèя се** -*èеш се*,-*я̀х се*,过主形动 -*я̀л се*,-*я̀ла се*,-*èли се*［完］［中态］〈罕〉远走,远行;漂游,游逛 **~я̀ване**［中］

пропѝнам［未］〈方〉咒骂;训斥,呵斥

пропѝ|рам［未］,**проперà** -*ерèш*,-*рàх*［完］稍微洗一洗;时而洗一洗：Пропѝрам дрèхите на детèто всèки дèн. 我每天洗一洗孩子的衣服。Пропрàх дрèхите с двè водѝ. 我把衣服洗了两和。— **се**［被动］**~ѝране**［中］

пропѝ|свам［未］,**пропѝша** -*шеш*,-*сах*［完］❶开始会写;学会写：Детèто ~са предѝ да тръ̀гне на учѝлище. 孩子在上学之前就开始会写字。❷又重新写;又开始写：Бя̀х се зарèкъл да не пѝша писмà, но пàк ~сах. 我曾经说过不写信了,但又开始写起来。

пропищя̀|вам［未］,**пропищя̀** -*ѝш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*èли*［完］❶突然尖叫;时而吱吱叫：В срèщната кръ̀чма тъжòвно ~я̀ гàйда. 在对面酒馆里风笛在忧郁地吱吱响着。Над прозòреца под стря̀хата сънлѝво ~я̀ват в гнездàта си лàстовичките. 在窗上的屋檐下,小燕子在窝里睡意蒙眬地吱吱叫着。❷(子弹等)嗖嗖叫着飞过,呼啸着飞过：Куршỳмът ~я̀ покрàй ушѝте ми. 子弹在我耳边呼啸着飞过去了。❸〈转〉诉怨;抱怨,埋怨：Всѝчки са ~èли от нèго. 大家都抱怨他。◇ **Детè в мàйка ~я̀ва (проплàква).**〈民〉怨声载道。**~я̀ване**［中］

пропѝя 见 пропѝвам[1] 和 пропѝвам[2]

пропѝя се 见 пропѝвам се

проплà|вям［未］,**проплàвя** -*иш*,-*их*［完］〈方〉同 промѝвам

проплà|квам[1]［未］,**проплàча** -*чеш*,-*ках*［完］❶突然哭起来;时而哭泣：Детèто ~ка в лю̀лката. 小孩在摇篮里哭了起来。❷哭着说,哭诉 ❸埋怨,抱怨 ◇ **Детè в мàйка ~ква (пропищя̀ва).**〈民〉怨声载道。**~кване**［中］

проплàк|вам[2]［未］,**проплàкна** -*неш*,-*нах*,过被形动 -*нат*［完］匆匆冲洗,稍微冲洗;时而冲洗：~вам съдовете 匆匆冲洗器皿 — **се**［被动］**~ване**［中］

прòповед -*тà*,-*и*［阴］❶〈宗〉布道(稿)：кнѝга с ~и 布道书 държà ~ 传教,布道 ❷〈转〉宣传,提倡,鼓吹：Вся̀ка ~ на рàсова, национàлна илѝ религиòзна омрàза се накàзва от закòна. 所有种族、民族和宗教仇视的宣传都要受到法律的制裁。

проповèдни|к -*ци*［阳］❶〈宗〉传教士;说教者 ❷〈转〉宣传者,鼓吹者

проповèдница［阴］〈罕〉проповèдник ②解的女性

проповèдническ|и -*а* проповèдник 的形容词：~а дèйност 传教活动 ~и тòн 说教者的口吻

проповèдничество［无复,中］〈书〉传教,布道,说教

проповя̀два|м［未］❶〈宗〉传教，布道，讲道；说教 ❷〈转〉宣传，鼓吹：～м свобода̀ 宣传自由 — **се**［被动］～**не**［中］

пропорциона̀л|ен *-на*［形］❶比例的；成比例的；按比例的：зако̀н за ～ното развѝтие на наро̀дното стопа̀нство 国民经济按比例发展的规律 ❷匀称的，相称的：Височина̀та на та̀зи къ̀ща е ～на на ширина̀та ѝ. 这所房子的高度和宽度是相称的。◇ **пра̀во ～ни величинѝ**〈数〉正比数 **обра̀тно ～ни величинѝ**〈数〉反比数 **～но**［副］**～ност** *-ността̀*［阴］：～ност между̀ ча̀стите на едно̀ ця̀ло 一个整体各部分的匀称 пра̀ва ～ност 正比(例) обра̀тна ～ност 反比(例)

пропо̀рция［阴］❶相称，匀称：～ на сгра̀да 建筑物的匀称 ❷比例：Варта̀ и пя̀съкът се смѐсват в ～ едно̀ към трѝ. 石灰和沙子按 1:3 的比例混合。❸〈数〉比，比例：аритметѝческа ～ 算术比例 геометрѝческа ～ 几何比例

пропра̀в|ям［未］，**пропра̀вя** *-иш*，*-их*［完］开辟，铺平(道路等)；扫除，排除(障碍等)：То̀й вървѐше в снега̀ пръв и ～яше път за друга̀рите си. 他打头在雪里走着，为同志们开辟道路。— **се**［被动］～**яне**［中］

пропращ|я̀вам［未］，**пропращя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］突然迸裂作响，突然开裂作响

пропсу̀ва|м［完］开始骂，骂起来 ～**не**［中］

пропу̀к|вам[1]［未］，**пропу̀кам**［完］突然迸裂作响，时而噼啪响着开裂：Ледът ～а под крака̀та ни. 冰在我们脚下迸裂。～**ване**［中］

пропу̀к|вам[2]［未］，**пропу̀кам**［完］使破裂，使出现裂纹：Тѐжката шейна̀ ～а леда̀. 沉重的雪橇把冰压裂了。— **се**［被动，中态］：Под слъ̀нчевия пѐк земя̀та се ～а. 在太阳的烘烤下，大地干裂了。～**ване**［中］

про̀пуск［阳］❶通行，通过，放过：да̀вам ～ 准许通行 ❷通行证，入门证：～ за вля̀зане в Наро̀дното събра̀ние 国民议会出入证 Покажѐте си ～а. 请出示通行证。❸岗亭，入口处：Ча̀кай ме на ～а. 在入口处等我！❹(文章、工作等中的)遗漏，漏掉；脱漏：В ра̀ботата ѝма ～и и недоста̀тъци. 工作中有漏洞和不足。❺〈军〉(通行)口令：Днѐшният ～ е „боту̀ш". 今天的口令是"靴子"。

пропу̀|скам 和 **пропу̀щам**［未］，**пропу̀сна** *-снеш*，*-снах*，过被形动 *-снат*［完］❶渗进，透进；滤过；漏过：Ло̀дката ～ска. 小船漏了。Обу̀щата ми ～снаха вода̀. 我的皮鞋漏水。Стъкло̀то ～ща светлина̀та, но поглъ̀ща у̀лтравиолѐтовите лъчѝ. 玻璃透光，但吸收紫外线。❷准许通行，让…过去，放…进去：～скам врага̀ в крепостта̀ 让敌人进入要塞 Стра̀жата на ѝзточния кра̀й на сѐлото ѝмаше за̀повед нѝкого да не ～ща. 村子东头的卫兵有令不准任何人通过。❸(在谈话、吹奏、抄写等中)遗漏，漏掉，脱漏：не ～скам и на̀й-ма̀лката дреболѝя 连最小的事情都不漏掉 При препѝсване на стихотворѐнието то̀й бѐше ～снал два̀ стѝха. 在抄写诗的时候他遗漏了两行。❹忘掉，漏掉：На изля̀зане ～снахме да си взѐмем сбо̀гом с всѝчки. 出来时我们忘记跟大家告别。❺缺席；旷；放过：～скам лѐкция 旷课 ～скам едно̀ събра̀ние 缺席一次会议 не ～скам концѐрт 不放过音乐会 ❻错过；误：～скам възможността̀ да напра̀вя нѐщо 错过做某事的机会 ～скам удо̀бния момѐнт 坐失良机 ～скам спѝрката 坐过了站 ～скам вла̀ка 误火车 ～скам ѝзпитна сѐсия 错过考期 ～скам си рѐд 过了自己的排队号 — **се**［被动］～**скане**［中］

пропуска̀тел|ен *-на*［形］通行的；通行证的：～ен пу̀нкт 通行点；哨卡 ～ен билѐт 门票，入场券 ～на белѐжка 通行证

пропу̀сна 见 пропу̀скам

пропу̀ш|вам［未］，**пропу̀ша** *-иш*，*-их*［完］(头一次)开始抽烟，学抽烟；重新抽起烟来：В затво̀ра ～их от мъ̀ка. 在监狱里我因苦恼开始抽烟了。Бѐше се отка̀зал от тютю̀на, но след ня̀колко мѐсеца па̀к ～и. 他曾戒了烟，但几个月以后又抽了起来。～**ване**［中］

пропу̀ща|м 见 пропу̀скам ～**не**［中］

пропъ̀|ждам［未］，**пропъ̀дя** *-диш*，*-дих*［完］❶赶走，轰走，逐跑：～ждам мухѝте 轰苍蝇 ～ждам ло̀шите мѝсли 驱散坏想法 ❷逼跑，逼走远：Война̀та е ～дила не са̀мо мѝрните жѝтели на села̀та, но дорѝ и птѝците и зверовѐте. 战争不仅逼跑了村里的和平居民，而且也逼跑了鸟兽。Със своѐто държа̀не ～ди всѝчките си прия̀тели. 他的表现使所有的朋友都远离了他。— **се**［被动］～**ждане**［中］

пропълз|я̀вам［未］，**пропълзя̀** *-ѝш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］❶爬，爬过；爬到：～я̀вам по корѐм 匍匐前进 ～я̀вам през дво̀ра 爬过院子 Нощта̀ бѐше о̀блачна, на утринта̀ откъ̀м морѐто ～я̀ гъ̀ста, вла̀жна мъгла̀. 夜间是阴天，早晨从海上袭来密密的湿雾。Харамѝя! Тя̀ мѝсъл напра̀ви да ～я̀т студѐни тръ̀пки по ко̀жата ни. 有土匪！这个想法使我们浑身起了一层鸡皮疙瘩。❷开始会爬：Детѐто вѐче ～я̀. 小孩已经会爬了。～**я̀ване**［中］

пропъ̀стр|ям［未］，**пропъ̀стря** *-иш*，*-их*［完］使呈杂色；使变成五颜六色；使成为各色各样：Цъ̀фнали ма̀кове ～ят зелѐните нѝви. 盛开的罂粟花把绿色的土地点缀得花花绿绿。Есента̀ ～и гора̀та. 秋天把森林染成五颜六色。— **се**［被动，中态］～**яне**［中］

пропъту̀ва|м［完］走，旅行，周游(若干地方，若干距离，若干时间)：Пропъту̀вал съм ця̀ла Бълга̀рия. 我周游了整个保加利亚。— **се**［被动］

пропъ̀х|вам［未］，**пропъ̀хам** 和 **пропъ̀хна** *-неш*，*-нах*［完］挤进；塞进 ～**ване**［中］

проп|я̀вам［未］，**пропѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］❶开始唱，学唱；又唱起来 ❷(公鸡)开始打鸣，开始啼叫：Да̀лѐко ～я̀ха петлѝте. 远处公鸡打鸣了。～**я̀ване**［中］

прорабо̀т|вам［未］，**прорабо̀тя** *-иш*，*-их*［完］开始工作；又重新工作：Деца̀та им ско̀ро ще пора̀снат и ще ～ят. 他们的孩子很快就要长大，就要开始工作了。Завалѐха дъждовѐ и заглъ̀хналите воденѝци ～иха. 下雨了，寂静无声的磨房又转动起来了。◇ **Прорабо̀тва ми ща̀стнето (късмѐтът, честта̀).** 我成功(顺利，走运)。～**ване**［中］

пророва̀вям［未］，**проро̀вя** *-о̀виш*，*-о̀вих*［完］刨，挖，掘；翻弄：Кърта̀ците па̀к са ～о̀вили лива̀дата. 鼹鼠又在草地里挖洞了。— **се**［被动］～**а̀вяне**［中］

прора̀с|твам［未］，**прора̀сна** *-неш*，*-нах* 和 **прораста̀** *-тѐш*，*-то̀х*，*-тѐ*，过主形动 *-ъл*，*-ла*［完］❶发芽，萌芽；萌发，生根：През зѝмата карто̀фите ～тват. 冬天土豆发芽了。❷长大，长长 ～**тване**［中］

прорева̀вам［未］，**прорева̀** *-ѐш*，*-а̀х*［完］突然吼叫起来；时而吼叫：Ще го бѝем, дока̀то ～ѐ. 我们要打得它吼叫起来。Нѐйде далѐко ～а̀ваше мага̀ре. 远处驴子在吼叫。～**а̀ване**［中］

проред|я̀вам［未］，**проредѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］变得(有点)稀疏(稀薄，稀少)：Проредя̀ коса̀та му. 他的头发变稀了。Снегъ̀т ～я̀ по ба̀йрите. 山冈上的雪少

了。～**ѝване**［中］

проpѐжа 见 проpѝзвам

пpòрез［阳］切口；割破处；缺口；孔，洞：На вратàта напрàви ～ за писмà. 他在门上开了一个投信用的口。В едѝн от ～ите междý хълмовете изгърмя̀ товàрен влàк. 在山丘间的一个缺口中传来了货车的轰隆声。

пpòрѐктор［阳］(大学的)前(任)校长；副校长

пpòрѐкторск|и *-а* пpòрѐктор 的形容词：～и задължѐния 副校长的职责

прорѝ|вам［未］，**прорѝя** *-еш*，*-х*［完］同 пpоpàвям ～**ване**［中］

прорида|вам［未］，**проридàя** *-еш*，*-х*［完］突然大声哭泣；时而大声哭泣：Не смѐеше да проговòри，за да не ～е. 为了不哭出声来，他不敢张口说话。～**ване**［中］

прорицà|вам［未］，**прорицàя** *-еш*，*-х*［完］〈古〉预言 — **се**［被动］～**ване**［中］

прорицàлищ|е *-а*［中］〈古〉庙宇，进香占卜的地方

прорицàни|е *-я*［中］〈古〉预言

прорицàтел *-ят*，*-я*［阳］，**прорицàтелка**［阴］〈古〉预言者，预言家

прорицàя 见 прорицàвам

пpоpѝчам［未］，**проpекà** *-ечѐш*，*-ѐкох*，*-ѐче*，过主形动 *-ѐкъл*，*-ѐкла*［完］预言，预先说出

прорѝя 见 прорѝвам

проpòвя 见 пpоpàвям

пророк *-ци*［阳］，**прорòчица**［阴］❶(宗教迷信中的)预言者，先知者：Нѝма ～ци в светà. 世界上没有先知先觉。❷〈扩〉预言家：Не съм ～к，за да предвѝдя бъдещето. 我不是能预卜未来的预言家。

пророкýва|м［未］❶〈宗〉预言，先知 ❷预言，预先说出：Тòй знàеше да ～ каквò ще бъде врѐмето. 他会预报天气。— **се**［被动］～**не**［中］

пророн|вам［未］，**прорòня** *-иш*，*-их*［完］❶落(眼泪)：Не ～вам нѝто сълзà. 我不掉一滴眼泪。Нѝма да ～я сълзà за нѐго. 我不会为他落泪。❷〈转〉说出；发出(声音)：Тя̀ не ～и нѝто дýма. 她一言未发。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

прорòческ|и *-а*［形］预言的；具有先见之明的：～и дýми 具有先见之明的话 ～и сън 有预言的梦 ～и кнѝги 卦书 ～**и**［副］：Дýмите му звучàха ～и. 他的话带有预言意味。

прорòчеств|о *-а*［中］预言；先知；神启：Прорòчеството му не се сбъдна. 他的预言没有实现。

прорòчест[ву]ва|м［未］〈旧〉同 пророкýвам ～**не**［中］

прорòчица 见 прорòк

проръмжà|вам［未］，**проръмжà** *-ѝш*，*-àх*［完］突然咆哮起来；开始发威作吼：Кýчето ～à и пàк млъкна. 狗发威作吼起来，之后又不作声了。～**àване**［中］

проp|ѝзвам［未］，**проpѐжа** *-ѐжеш*，*-ѝзах*［完］❶挖出孔，开出孔洞：Дърводѐлецът ～ѝза вратàта за бравà. 木匠为了安锁在门上开了一个洞。❷〈转〉刺穿；伤透：Дълбòко в душàта му го ～ѝза бòлка. 痛苦深深刺穿了他的心。❸横贯，贯穿；穿过：Пътищата ～ѝзват житàта. 道路穿过麦田。❹〈转〉(声音、光亮等)穿透，透过：Òстър пѝсък ～ѝза нощтà. 尖叫声穿透了黑夜。Светкàвици ～ѝзват небѐто. 闪电划破了天空。— **се**［被动］～**ѝзване**［中］

прòсба［阴］〈旧〉同 молбà（申请，请求）：подàвам ～ 递交申请

просбопѝс|ец *-ци*［阳］〈旧〉申请人

прòс|вам［未］，**прòсна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат*［完］❶晾(衣服等)：Прòснах прането на въжѐто. 我把洗好的衣服晾在绳子上了。❷覆盖，蒙：В колàта ѝмаше мнòго сенò и вързý нѐго ～ната пъстра чѐрга. 车上有很多干草，草上面盖着花毯子。Прòснаха покрѝвка на мàсата. 他们把台布蒙在桌子上。❸伸出，伸开，伸直；探出：～вам кракàта си 伸出腿 ❹分布；分散在…：Сѐлото е мàлко，но е ～нато на височинкà. 村庄很小，房屋却分布在一个小丘上。❺使躺直；使挺直躺下：～вам го на леглòто 使他直躺在床上 — **се**［被动，中态］：～вам се на земя̀та 躺倒在地 ～**ване**［中］

просвѐта［无复，阴］❶科学知识：здрàвна ～ 保健知识 ❷教育：минѝстър на ～та 教育部长 грѝжи за политѝческата ～ на сѐлската младѐж 关心农村青年的政治教育

просвѐт|вам［未］，**просвѐтна** *-неш*，*-нах*［完］❶(突然)明亮起来；时而闪亮：Светкàвици ～ват по небѐто. 闪电时而在天空闪亮。На ѝзток ～ва. 东方发亮了。❷〈转〉变得开朗，明朗，明快：Лицѐто на бòлния ～на от рàдост. 病人的脸高兴得豁然开朗了。❸清醒，清晰；明了，明白：Просвѐтва ми в главàта. 我明白了。Просвѐтва ми пред очѝте. 我的眼前清晰起来。～**ване**［中］

просвѐт|ен *-на*［形］教育的：～ен деѐц 教育家 ～но събрàние 教育会议 ～на рàбота 教育工作

просветѐн *-а* ❶ просветя̀ 的过被形动 ❷［用作形］受过教育的：～и хòра 受过教育的人们 ～**ост** -осттà［阴］：политѝческа ～ост 政治修养

просветѝтел *-ят*，*-я*［阳］，**просветѝтелка**［阴］〈书〉启蒙者；教育家：Брàтята Кѝрил и Методѝй са славя̀нски ～и. 基里尔和梅福季兄弟是斯拉夫人的启蒙者。

просветѝтел|ен *-на*［形］〈旧〉教育的，启蒙的：～на рàбота 教育工作 ～ен периòд в нàшата истòрия 我国历史上的启蒙时期

просветѝтелск|и *-а*［形］启蒙者的；教育家的：～а мѝсия 教育家的使命 ～и идѐи 启蒙者的思想

просветлѐн *-а* ❶ просветля̀ 的过被形动 ❷［用作形］(指目光、面容等)明朗的，豁亮的；乐观的；安然的，安闲的，宁静的：～о лицѐ 开朗的面容 ～ пòглед 豁亮的目光

просветлѐние［无复，中］〈书〉清醒，神智清醒：Осенѝ го ～. 他清醒过来了。Тòй ѝма мѝгове на ～. 他有时候清醒。

просветл|я̀вам[1]［未］，**просветлѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］❶明亮起来；晴朗起来；清澈起来；豁亮起来：Небѐто ～я̀ва. 天晴了。❷〈转〉(面容、目光、思想等)现出豁亮(高兴，轻松)的心情，变得开朗(明朗，明快)：Пòгледът му ～я̀ваше. 他的目光变得开朗。～**я̀ване**［中］

просветл|я̀вам[2]［未］，**просветля̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］〈书〉使明亮；使更加分明；使清澈；使神志清醒：Тàя òбич ～я̀ваше пòгледа му. 这种钟爱使他的目光明亮起来。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

просвѐтна 见 просвѐтвам

просвет|я̀вам［未］，**просветя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］同 просвещàвам — **се**［被动，中态］～**я̀ване**［中］

просве|щàвам［未］，**просветя̀** *-тѝш*，*-тѝх*［完］教育，教化，启发，开导：～щàвам хòрата 对人们进行教育 — **се**［被

动,中态]～щàване[中]

просвещѐние[无复,中]〈旧〉教育:наро̀дно ～ 人民教育 политѝческо ～ 政治教育

просвѝр|вам[未],**просвѝря** *-иш,-их*[完]❶(不能吹奏的人或乐器)开始吹奏;开始吹响,学会吹(奏):Изчѝсти цевта̀ и свѝрката ～и. 他把笛管清理一下,笛子又能吹响了。У̀чи два̀ мѐсеца цигу̀лка и ～и вѐче. 他学了两个月的小提琴,已经会拉了。❷呼啸;鸣叫:Куршу̀мът ～и над главѝте ни. 子弹在我们头上呼啸。❸〈乐〉吹奏 — **се**[被动]～**ване**[中]

просѐдница[阴]〈方〉坏女人,不正经的女人

просед|я̀вам[未],**проседя̀** *-ѝш,-я̀х*,过主形动 *-я̀л,-я̀ла,-ѐли*[完](在某处)坐(若干时间):Ця̀лата но̀щ ～я̀х край легло̀то на бо̀лния. 我整夜坐在病人床边。

про̀се|к[1] *-ци*[阴]〈方〉(木匠用的)凿子

про̀се|к[2][阳],**просекѝня**[阴]同 про̀сяк

про̀сека[阴](伐树辟出的)林间通道,林间小路

просека̀ 见 проси̇̀чам

просекѝня 见 про̀сек

просѐктор[阳],**просѐкторка**[阴]〈专〉解剖尸体专家

про̀семинар[阳](大学低年级的)初级课堂讨论:～ по латѝнски ези̇̀к 拉丁文初级课堂讨论

про̀семинар|ен *-на* про̀семинар 的形容词

про̀сен[1] *-а*[形]黍子的,稷的:～о брашно̀ 黍子面

про̀сен[2] *-а*[形]乞讨来的,讨来的:～и парѝ 乞讨来的钱

про̀сене 见 про̀ся

просенѝ|к *-ци*[阳]❶〈旧〉黍子面面包 ❷〈方〉玉米面面包

просени̇̀ч|ен *-на* просени̇̀к 的形容词:～ен хля̀б 黍子面面包

просѐчен *-а*[形]崎岖不平的,不平整的,冈峦起伏的:～а мѐстност 冈峦起伏的地方

про̀сешк|и *-а*[形]同 про̀сяшки

просѐя 见 прося̀вам

просѝтел *-ят,-я*[阳],**просѝтелка**[阴]〈书,旧〉请求人,申请者

прос|ѝчам[未],**просека̀** *-ечѐш,-я̀кох,-ѐче*,过主形动 *-я̀къл,-я̀кла,-ѐкли*[完]❶砍穿,劈开,砍透;砍出洞:Риба̀рите ～я̀коха леда̀ със секѝри. 渔夫用斧头把冰砍开。❷(在森林中)砍出,伐出(一条道路):Секѝрата на смѐлия дърва̀р / ～ѝча пъ̀тища.(Ламар)勇敢伐木工的斧头砍出了道路。❸砍开;分开;割开 — **се**[被动]～**ѝчане**[中]

прося̀[阴]〈民〉乞求;行乞,讨饭:тръ̀гвам по ～ 去行乞 занима̀вам се с ～ 讨饭

прося|ва̀м[未],**просѝя** *-еш,-х*[完]❶露出光亮,发出光辉:През цѐпката на врата̀та ～ еди̇̀н лъч. 一道光线透过门上的裂缝射进来。❷开始照耀,闪耀起来:Една̀ звезда̀ ～ на небѐто. 一颗星在天空闪耀起来。В очи̇̀те му ～ваше топлина̀ и съчу̀вствие. 在他的眼睛里闪耀着亲切和同情。❸〈转〉喜笑颜开,眉开眼笑,容光焕发:Лицѐто му ～ от ра̀дост. 他高兴得眉开眼笑。～**ване**[中]

проскимт|я̀вам[未],**проскимтя̀** *-и̇̀ш,-я̀х*[完](狗等)开始发尖细的声音;时而发尖细的声音:Ку̀чето ～я̀ в съ̀н. 狗在睡眠中发出尖细的声音。～**я̀ване**[中]

проску̀б|вам[未],**проску̀бя** *-еш,-ах*[完]拔下一些(羽毛或草等),在某些地方拔下(羽毛或草):Внима̀вай да не ～еш пера̀та на пти̇̀цата. 注意不要拔掉鸟的羽毛。— **се**[被动]～**ване**[中]

проску̀б|вам се[未],**проску̀бя се** *-еш се,-ах се*[完][中态](毛发、羽毛等)脱落一些:Ко̀жената яка̀ се е ～ала. 皮领子掉毛了。Калпа̀кът ми се е ～ал. 我的皮帽子掉毛了。～**ване**[中]

проскъ̀рц|вам[未],**проскъ̀рцам**[完]❶开始轧轧响,作吱吱声,作吱吼声:Врата̀та ～а и в заседа̀телната се вмъ̀кна секрета̀рят на сѐлсъвета. 门吱呀响了,会议室里进来了村委会的秘书。О̀стро ～ваше перо̀то му по харти̇̀ята. 他的笔尖在纸上沙沙响。❷(车等)发轧轧声,吱吱响着走:Кола̀та ～а. 车吱呀一响走了。～**ване**[中]

просла̀ва[无复,阴]光荣,荣誉;颂扬,赞扬:～ на геро̀ите 英雄们的光荣

просла̀вен *-а*[形]著名的,驰名的;博得荣誉的,光荣的:～ геро̀й 著名的英雄

просла̀в|ям[未],**просла̀вя** *-иш,-их*[完]❶颂扬,称赞,赞美,赞扬:Ва̀зов ～и по̀двига на Ши̇̀пка. 伐佐夫颂扬希普卡的功绩。❷使著名,使驰名;使光荣,为…增光:～ям роди̇̀ната си 为祖国增光 Откри̇̀тията му го ～иха по цѐлия свя̀т. 他的发明使他驰名于全世界。— **се**[反身,被动]:То̀й полу̀чи о̀рден за та̀зи ра̀на,～и се в ця̀лата а̀рмия като̀ геро̀й. 他因这次受伤获得了勋章,成了驰名全军的英雄。

проследя̀вам[未],**проследя̀** *-и̇̀ш,-и̇̀х*[完]❶跟踪,追踪:Проследи̇̀х го къдѐ бя̀га. 我跟踪他看他往哪儿跑。Ку̀чето ～и̇̀ лиси̇̀цата до ду̀пката ѝ. 狗跟踪狐狸到了它的洞口。❷探察,侦察,窥察,监视:Сега̀ все̇̀чко му бѐше я̀сно: тѐ са ～и̇̀ли войво̀дата и са откри̇̀ли чѐтата. 现在他一切都明白了:他们曾监视首领并发现了队伍。❸注视,看,观察:～я̀вам го с очи̇̀ 用眼睛注视着他 ❹考察,研究:～я̀вам разво̀я на бо̀лест 研究疾病的发展 В музѐя с изклю̀чително бога̀т документа̀лен и оригина̀лен материа̀л е ～ѐн бо̀йният пъ̀т на па̀ртията. 博物馆里极其丰富的文件和实物反映了党的战斗历程。— **се**[被动]～**я̀ване**[中]

просло̀ву̀т *-а*[形]〈讽〉有名的,出名的;声名狼藉的,臭名远扬的

прослю̀йка[阴]❶间层,夹层,中间层:Между̀ пло̀чите и̇̀ма гли̇̀нена ～. 在石板间有粘土夹层。❷阶层:Интелиге̇̀нцията не ѐ кла̀са, а е ～ с чле̇̀нове от все̇̀чки кла̀си на о̀бществото. 知识分子不是阶级,而是由社会各阶级的成员组成的阶层。

прослу̀ж|вам[未],**прослу̀жа** *-иш,-их*[完]服务,任职,供职(若干时间):Двѐ годи̇̀ни то̀й ～ва войни̇̀к. 他当兵两年。Прослу̀жил е вѐче една̀ годи̇̀на и полови̇̀на. 他已服务了一年半。— **се**[被动]～**ване**[中]

прослу̀жен *-а* ❶ прослу̀жа 的过被形动 ❷[用作形](指时间、日期)服务时度过的,供职时占用的:～и годи̇̀ни 供职时度过的年代

прослу̀ш|вам[未],**прослу̀шам**[完]❶又开始听,又听见 ❷仔细听完:Прослу̀шах ця̀лата репети̇̀ция. 我仔细听完了整个排练。Прослу̀шахме мно̀го от състеза̀телите на цигу̀лка. 我们仔细听完了许多小提琴比赛者的演奏。～**ване**[中]

просму̀кан *-а*[形]浸透了的,湿透了的,吸足了的:Дрѐхите ми са ～и от вла̀га. 我的衣服都潮极了。

просму̀|квам[未],**просму̀ча** *-чеш,-ках*[完]把(液体、气等)吸入,吸收;吮吸:Земя̀та ～ка дъждо̀вната вода̀. 大地把雨水吸收了。Дрѐхите ～кват тютю̀новия ди̇̀м. 衣服吸进烟草的气味。— **се**[被动]～**кване**[中]

просму̀|квам се［未］，**просму̀ча се** *-чеш се*，*-ках се*［完］［中态］（液体、气味等）渗人，渗进，浸人；浸透：Четирѝма из-по̀мпваха с ръ̀чни по̀мпи вода̀та，ко̀йто се бѐше ～кала．四个人用手泵把渗进的水都抽了出来。Чрез натрѝвки лека̀рството се ～ква в ко̀жата．通过按摩药物渗进了皮肤。～**кване**［中］

про̀сна 见 про̀свам

про̀снат *-а*［形］躺在地上的，卧在地上的

просо̀ *-а̀*［中］黍，稷（*Panicum miliaceum*）：Ко̀йто се бой от врабчѝте，～о̀ не сѐе．〈俗〉因为怕麻雀，就不种黍子了。Гла̀дна коко̀шка ～о̀ сънува．〈谚〉饿母鸡做梦都梦见黍米。◇ **ка̀рам (у̀дрям, вървя̀) през ～о̀то**〈口〉肆无忌惮，无法无天，不遵纪守法 **На бѝвола око̀то в ～о̀то.**〈俗〉（指总是眼馋非分之物的贪婪者）垂涎欲滴。**сѐя на дъ̀ното му ～о̀**〈口〉注重细枝末节

просо̀дия［阴］〈旧〉同 прозо̀дия

просо̀п［阳］〈方〉粗布毛巾

проспѐкт［阳］❶大纲，纲要；提纲，内容提要；一览表：～ за кандида̀тстудѐнтски ѝзпити（报考大学的）考生的考试提纲 ❷商品说明书；商品价目表；广告：～и за мо̀стрения пана̀йр 展销会的广告 ❸〈戏剧〉布景

просперѝра|м［未，完］〈书〉繁荣 ～**не**［中］

просперитѐт［阳］〈书〉繁荣：иконом̀ически ～ 经济繁荣

просп|ѝвам［未］，**проспя̀** *-и̇ш*，*-а̀х*［完］❶睡，睡着（若干时间）：То̀й неусѐтно е ～а̀л вчѐрашния следо̀бед．他昨天不知不觉睡了一个下午。❷〈转〉耽误过去，错过：Проспа̀ си младостта̀．他把青春耽误了。Проспа̀ удо̀бния слу̀чай．他错过了良机。— **се**［反身，被动］～**ѝване**［中］

просро̀ч|вам［未］，**просро̀ча** *-иш*，*-их*［完］使过期，错过期限，逾期未…：～вам сро̀к 错过期限 ～вам по̀лица 使期票过期 ～вам билѐт 使票过期 Просро̀чих пла̀щането с трѝ дѐна．错过付款期限三天（逾期三天未付）。— **се**［被动］～**ване**［中］：～ване на по̀лица 期票过期

просро̀чка［阴］过期，逾期

прост *-а*［形］❶纯的，单纯的：химѝчески ～о веществ̀о 化学上单纯的物质，化学元素 ❷简单的，简易的：～а машѝна 简单的机器 ～а ра̀бота 简单的工作 ❸简陋的，普通的，粗糙的，质量不高的：～а хартѝя 粗糙的纸 ～о легло̀ 简陋的床 ～ пла̀т 粗布 ❹〈旧〉平民的，百姓的，庶民的：～ наро̀д 平民 ～ произхо̀д 平民出身 ❺没有文化的；文化不高的：А̀з съм ～ човѐк．Не зна̀м нѝто да пѝша，нѝто да смя̀там．我是个没文化的人，不会写也不会算。Тя̀ е ～а，но у̀мна．她没文化，但很聪明。❻头脑简单的，呆气的，笨傻的：Не го̀ глѐдай，че е с църву̀ли — то̀й не ѐ ～．你不要看他穿着乌拉鞋，他可不是傻瓜。❼普通的，平常的，一般的：～ войнѝк 普通的士兵 ～ рабо̀тник 普通工人 ❽自然的，大方的；老实的，纯朴的：～и сърца̀ 纯朴的心 ◇ **～а дро̀б**〈数〉简单分数 **с ～о око̀** 用肉眼 **～о писмо̀** 平信，普通信

проста̀|к *-ци*［阳］，**проста̀чка**［阴］愚笨的人；头脑简单的人；笨蛋

простакѝня［阴］同 проста̀чка

проста̀та［阴］〈解〉前列腺

проста̀т|ен *-на*［形］〈解〉～**на жлеза̀** 前列腺

проста̀чка 见 проста̀к

проста̀шк|и *-а*［形］愚笨的；缺心眼的，头脑简单的：～а постъ̀пка 愚蠢的行为 ～и ду̀ми 傻话 ～а физионо̀мия 呆头呆脑的样子 ～**и**［副］：То̀ се хѝлеще ～и．他傻乎乎地嘿嘿笑着。

проста̀щина［阴］无知；无文化，无教养；粗鲁

простѐн *-а* ❶ простя̀ 的过被形动 ❷［用作形］被宽恕的，被饶恕的：～ грях 被宽恕的罪过 Простѐното детѐ се усмѝхна．被饶恕的孩子笑了。◇ **с ～и и непростѐни срѐдства** 千方百计，软硬兼施 **～о**［副］：Простѐно да ти е от мѐне．我宽恕你了；我原谅你了。

простѐн|вам［未］，**простѐна** *-еш*，*-ах*［完］发短促的呻吟声；时而呻吟：Бо̀лният ～а．病人发出呻吟声。～**ване**［中］

простѝ|вам［未］，**простѝна** *-неш*，*-нах*［完］伤风，感冒，着凉：Детѐто е изнѐжено и лѐсно ～ва．孩子娇嫩，很容易感冒。～**ване**［中］

простѝм *-а*［形］可宽恕的，可饶恕的，可原谅的：～а грѐшка 可原谅的错误

простѝ|рам［未］，**простра̀** *-рѐш*，*-ра̀х*，过主形动 *-ра̀л*，*-ра̀ла*，*-рѐли*，过被形动 *-ря̀н*，*-ря̀на*，*-рѐни*［完］❶（把衣服等）摊开，铺开，晾开：～ѝрам дрѐхи да съ̀хнат 把衣服摊开晾干 Простря̀х чѐргите．我把毯子铺开了。❷使（昏迷休克的人或死人）平躺（直躺，躺卧）：То̀й ме ～ря̀ на земя̀та．他把我平放在地上。❸〈转，罕〉撂倒，摔倒；打倒，打昏；打死：А̀з изва̀дих револвѐра си и ～ря̀х на земя̀та ня̀колко от тя̀х．我掏出手枪，把他们中的几个打倒在地上。❹伸，伸出；伸向；伸展：～ѝрам ръцѐ към нѐго 把手伸给他 ～ѝрам крака̀та си 伸出脚 Грама̀дни дъ̀бове ～ѝраха кло̀ните си над пъ̀тя и закрѝваха небѐто．巨大的柞树把枝条伸展到路上，遮住了天空。❺〈转〉（把权力等）广泛传播；广泛施展；广泛推行 ～ѝрам вла̀ст 推行权力 — **се**［被动］～**ѝране**［中］

простѝ|рам се［未］，**простра̀ се** *-рѐш се*，*-ра̀х се*，过主形动 *-ра̀л се*，*-ра̀ла се*，*-рѐли се*［完］［中态］❶绵亘，展开，伸展，延伸，蜿蜒：Ста̀ра планина̀ се ～ѝра от Тѝмок до Чѐрно морѐ．巴尔干山脉从蒂莫克绵亘到黑海。О̀коло тя̀х се ～ѝраше снѐжно полѐ．雪地伸展在他们的周围。❷〈转〉席卷；蔓延；到：Нѐговото влия̀ние се ～ѝраше и в та̀я о̀бласт．他的影响也延伸到这一方面。Доко̀лкото ми се ～ѝрат свѐденията，то̀й ще до̀йде．就我得到的消息，他是要来的。❸〈转〉高谈阔论；夸夸其谈：～ѝрам се надъ̀лго и наширо̀ко 谈得海阔天空；涉及广泛 ❹伸，伸出：Изведнъ̀ж една̀ ръка̀ се ～ря̀ над глава̀та му．突然一只手伸到他的头上。❺直躺，直卧：Ку̀чето се е ～ря̀ло пред врата̀та．狗直卧在门前。То̀й се ～ря̀ под едно̀ дъ̀рво．他躺在一棵树下。◇ **Простѝрай се спорѐд чѐргата си.**〈俗〉量体裁衣，量力而为。～**ѝране**［中］

простѝтел|ен *-на*［形］同 простѝм

проституѝра|м［未，完］（女人）卖淫；〈转〉出卖灵魂，出卖节操，卖身投靠 ～**не**［中］

проститу̀тка［阴］卖淫妇，妓女，娼妇

проститу̀тск|и *-а* проститу̀тка 的形容词：～о държа̀не 卖淫行为

проститу̀ция［无复，阴］❶卖淫，卖淫勾当 ❷卖淫现象

про̀стичко［副］про̀сто 的指小；朴素地；平常地；自然地：Тя̀ бѐше облѐчена съвсѐм ～．她的穿戴很平常。говоря̀ ～ 讲得简单

про̀стич|ък *-ка*［形］прост 的指小

про̀сто[1] Ⅰ прост 的副词：То̀й вѐче е здра̀в и сѝлен мъ̀ж，живѐе бѐдно，облѐчен на̀й-～．他已经是一个健壮的男人，生

活贫穷,穿着最简朴。пйша ～ 简单地写 Ⅱ［语气］❶(表示强调)简直是,真是,实在是：Прòсто невероя̀тно! 简直不可能! Прòсто чудèсно! 简直太妙了! Прòсто да си умрè човèк от скỳка! 简直把人烦闷死了! Прòсто за съжалèние е! 实在遗憾! ❷(表示限制和确定)不过是,只是：Сериòзна е, скрòмна е — хваля ви я нè затỳй, че ми е дъщеря̀, но ～ защòто обѝчам да говòря ѝстината. 她认真、谦虚。我向你们夸奖她不是因为她是我的女儿,只不过是我喜欢讲实话。◇ **чѝсто и** ～（～ **на** ～）的确,不过是;径直

прòсто² ［不变,中］～ **да ти е**〈民〉宽恕你,饶恕你,原谅你：Да не тѝ е ～,дèто ме излъ̀га. 你欺骗了我,是不能得到饶恕的。

простовàт -*а*［形］不大聪明的;有点傻头傻脑的;天真无邪的 ～**о**［副］

простодỳшен -*на*［形］老实的,朴直的,浑厚的,心地忠厚的,天真无邪的：～ен човèк 老实朴直的人 ～ен сèлянин 憨厚的农民 ～но лицè 浑厚的面容 ～ни словà 诚实的话语 ～**но**［副］～**ност** -ността̀［阴］：дèтска ～ност 孩子的天真无邪

простодỳшие［无复,中］朴实,天真无邪

простолю̀ден -*на*［形］平民阶层的,老百姓的;民间的：～ни нра̀ви 民间风俗

простолю̀дие［无复,中］平民阶层,老百姓：човèк от ～ 平民阶层的人

простонарòден -*на*［形］平民的,黎民的,老百姓的;民间的：～ни обича̀и 民间习俗

простòр［阳］❶辽阔;广阔地方;广阔幅员;宽敞,宽绰：небèсен ～ 辽阔天空 Пред къ̀щата ѝма ～. 房前有阔地。Каква̀ далечина̀, какъ̀в ～! 多么遥远,多么辽阔! Кòлкото се изка̀чваме пò-нагòре, тòлкова пòвече ～ се разкрѝва пред на̀с. 我们越往上登,视野就越宽广。❷自由,自由自在,无拘无束,随意;自由发展的可能;余地：～ на мѝсълта̀ 随意思考 ～ на фанта̀зията 随意幻想 да̀вам ～ на сѝлите му 让他发挥力量 ❸〈民〉晾衣绳：Приберѝ пранèто от ～а. 把晾衣绳上的衣服收起来。◇ **на** ～ 广泛地;自由地;尽情地：подѝшвам на ～ прèсен въ̀здух 尽情呼吸新鲜空气

простòрен -*на*［形］❶广阔的,宽阔的,宽广的：Простòрно полè се разстѝлаше пред тя̀х. 广阔的田野展现在他们面前。❷宽敞的,宽大的,宽绰的：～на за̀ла 宽敞的大厅 ～на стя̀я 宽敞的房间 ～**но**［副］

простосмъ̀ртен -*на*［形］❶默默无闻的,普普通通的;不值一提的：Не съм поèт, нѝто голя̀м държа̀вник, а ～ен гра̀жданин. 我不是诗人,也不是什么大官,而是一个普普通通的公民。❷［用作名］〈口〉平民,老百姓：Това̀ не è за ～ните. 这不是给老百姓用的。

простосърдèчен -*на*［形］纯朴的,心地忠厚的,老实的,善良的：～ен човèк 忠厚的人 ～на усмѝвка 纯朴的微笑 ～**ност** -ността̀［阴］

простосърдèчие［无复,中］纯朴,忠厚,老实,善良

простота̀［无复,阴］❶纯朴,朴实,憨厚,耿直,天真无邪：свещèна ～ 极度的纯朴 ❷简单,简易：～ на въпрòса 问题的简单

простотѝя［无复,阴］愚笨,糊涂,缺心眼：От ～та си па̀ти. 他因糊涂而吃苦头。

простра̀ 见 простѝрам

простра̀нен -*на*［形］❶广阔的,广大的,面积很大的：～ни поля̀ 广阔的田野 ～ни па̀сбища 广阔的牧场 ❷(指文字)冗长的,太长的,过于详细的：～ни рèчи 冗长的讲话 ～**но**［副］

простра̀нствен -*а*［形］空间的：～и измерèния 空间的维(度) ～и отношèния 空间关系 ◇ **～а геомèтрия**〈数〉空间几何学;空间图形 ～**ост** -ostта̀［阴］

простра̀нство -*а*［中］❶〈哲〉［只单］空间：～о и врèме 空间和时间 космѝческо ～о 宇宙空间 ❷空地方,空处;区域;空隙;间隔;容积：свобòдно ～о 自由区域 безвъздỳшно ～о 真空区 ❸面积,幅员;地区,地带：Сỳшата засèгна голèми ～а. 干旱危及很大地区。Върхỳ огрòмни ～а на света̀ възтържествỳваха националноосвободѝтелните революции. 民族解放革命在世界的广大地区取得了胜利。◇ **мъ̀ртво ～о**〈军〉死角,死界

простра̀ се 见 простѝрам се

прострèлвам［未］,**прострèлям**［完］❶(子弹等)射透,打穿：～вам го в сърцèто 把他的心脏打穿 ❷〈军〉试射：～вам нòвата си пỳшка 试射新枪 — **се**［被动］～**ване**［中］

простỳда［无复,阴］伤风,感冒,着凉：бòлен от ～ 感冒病人 Заболя̀х от ～. 我感冒了。

простỳден -*на*［形］感冒引起的,和感冒有关的：～ни бòлести 和感冒有关的疾病

простудя̀вам［未］,**простудя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］使伤风,使感冒,使着凉：Ще ～ѝте детèто. 你们会使孩子着凉的。Простудѝх си гъ̀рлото. 我使咽喉着凉了。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

простудя̀вам се［未］,**простудя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］伤风,感冒,着凉：А̀з се ～ѝх. 我着凉了。～**я̀ване**［中］

простъпа̀лник -*ци*［阳］〈方〉同 прощъпа̀лник

простъ̀пвам［未］,**простъ̀пя** -*иш*, -*их*［完］〈方〉同 прохòждам

простъ̀пка［阴］同 провинèние：тèжка ～ 严重过错

простя̀ 见 проща̀вам

просỳвам се［未］,**просỳна се** -*неш се*, -*нах се*［完］挤进,钻进;混入 ～**ване**［中］

просумтя̀вам［未］,**просумтя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли*［完］❶(用鼻子)突然喘息起来,突然呼哧起来;时而喘息,时而呼哧 ❷喘息着说,呼哧着说：Мъ̀жът ～я нèщо сърдѝто и с висòк гла̀с. 男人气愤地、高声地喘息着说了什么。～**я̀ване**［中］

просуша̀вам［未］,**просуша̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］使稍干燥;稍晒干(晾干,烤干,吹干)：Вя̀търът ще ～ѝ сенòто. 风将把草吹干些。— **се**［被动,中态］～**а̀ване**［中］

прòсфора［阴］〈宗〉圣饼

прòсфорен -*на* прòсфора 的形容词

прòсфорник［阳］〈宗〉(在圣饼上打印用的)木模,木印

просъвèтски -*а*［形］亲苏联的;亲苏维埃的

просълзèно［副］眼含泪水地：Тя̀ говòри ～. 她眼含着泪水说。

просълзя̀вам［未］,**просълзя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］使眼含泪水,使泪水盈眶：Ва̀шата пèсен ме ～ѝ. 您的歌声使我泪水盈眶。～**я̀ване**［中］

просълзя̀вам се［未］,**просълзя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］❶含泪,泪水盈眶：～я̀вам се от ра̀дост 高兴得热泪盈眶 ～я̀вам се от бòлка 痛得眼里含着泪花 ❷(眼睛)充满泪水：

Очѝте му се ~ѝха. 他的眼睛里充满了泪水。**~ѐване**［中］

просъница［无复,阴］半睡半醒的状态,蒙眬,迷糊: Kàзал съм нѐщо в ~. 我在蒙眬中说了些什么。

просъну̀вам［完］❶做梦(若干时间): Просъну̀вах чу̀дни сънища. 我做了奇怪的梦。❷梦寐以求,梦想

просъск|вам［未］,**просъскам**［完］❶(突然)发咝咝声,咝咝响,沙沙响,吱吱响: Змията ~а. 蛇发出咝咝声。❷沙沙响着经过: Просъска край главàта му. 它沙沙响着从他的头旁经过。❸恶狠狠地责难,低声狠毒地说 **~ване**［中］

просъх|вам［未］,**просъхна** *-неш, -нах*［完］稍干,晾干一些,干爽一些,干涸: Пранèто е ~нало. 衣服晾干一些了。Пътят ~на и мòже да се вървѝ пешà. 道路干爽了些,可以步行了。**~ване**［中］

просъществу̀вам［完］生存;存在(若干时间): Манастѝрът е ~л òколо чѐтири вѐка във вѝд на скрòмна обѝтел. 修道院在简朴的状态中存在了约四个世纪。

пròс|я *-иш, пròсѝх*［未］❶乞讨,请求,乞求: ~я от къща на къща за кѐсче хляб 为一小块面包挨家挨户乞讨 Еднà женà стои на дъждà и ~и хляб за бòлните си децà. 一个妇女站在雨中,为自己生病的孩子们讨面包。❷〈书〉请,请求: ~я извинѐние 请求原谅 ~я мѝлост 请求宽恕 ~я пòмощ 请求帮助 **~ене**［中］

прос|ѐвам［未］,**просѐя** *-ѐеш, -ях*［完］筛分,筛出

пròсяк *-ци*［阳］,**просякѝня**［阴］乞丐

пròсяшк|и *-а*［形］❶乞丐的;行乞用的: ~а дъщерѝ 乞丐的女儿 ~а торбѝца 要饭口袋 ❷很贫穷的,很可怜的,微薄的,不够开销的: ~а заплàта 微薄的工资 ◇ **стѝгам до ~а тоягà** 到了拿讨饭棍的地步;极端贫困

пròтак［阳］同 пròтък[1]

прот|àкам［未］,**протòча** *-òчиш, -òчих*［完］❶伸;延伸;蜿蜒: Протòчих кракà. 我把腿伸出去。❷拖延,延误: ~àкам дèло 拖延案件 ~àкам рàбота 拖延工作 ❸慢悠悠地说,拖长声地说;慢悠悠地唱 — **се**［被动］**~àкане**［中］

прот|àкам се［未］,**протòча се** *-òчиш се, -òчих се*［完］［中态］❶伸展;蜿蜒: Пред нѐго се ~àкаше белезнѝкавата чертà на шосèто. 公路那白色的线条在他的面前蜿蜒。❷(线等)拉长,抻长: Колòната се ~òчи. 队伍拉长了。❸(工作)拖延;(时间)过得慢: Тàя рàбота мнòго се ~òчи. 这件工作拖延了很久。Мину̀тите се ~àкаха катò вѐчност. 时间就像定住一样过得很慢。❹(话语等)慢慢地说,拉长声地说;慢慢地唱: Като пèсен се нѝжат словàта, ~àкат се на кràя. 一个字接一个字的话语有如唱歌,末尾拉着长声。**~àкане**［中］

протѐгл|ям［未］,**протѐгля** *-иш, -их*［完］忍受痛苦,经历苦难,受罪 **~яне**［中］

протѐгна 见 протягам

протѐгна се 见 протягам се

протѐгнато［副］拉长声地,拖长声地: Локомотѝвът дълго, ~ засвѝри. 火车头长鸣起来。

протежѐ *-та*［中］受庇护人;被保护人: Тя е ~ на стàрия шѐф. 她以老上司为靠山。

протежѐние［中］〈书〉长,长度;距离

протежѝра|м［未,完］庇护,袒护;当靠山,徇情: Дирѐкторът го ~. 经理袒护他。— **се**［被动］**~не**［中］

протѐза［阴］人工弥补物(例如假肢、假牙、假眼等): зъбна ~ 假牙,义齿 двѝжа се с ~ 用假肢走路

протеѝни［复,阳］〈化〉朊,蛋白质

протеѝнов *-а* протеѝни 的形容词

протекà 见 протѝчам

протекторàт［阳］❶(一国对别国的)保护,保护关系,保护制度 ❷保护国

протекциòн|ен *-на* протèкция 的形容词: ~ни митà 保护关税 ~на полѝтика 保护政策

протекционѝз|ъм *-мът, -ма*［无复,阳］〈经〉保护关税政策;关税保护制度;关税保护主义

протекционѝст［阳］关税保护主义者

протèкция［阴］保护,庇护;徇私情: пòлзувам се от ~ 利用靠山

протèст［阳］❶抗议: ~и против войнàта 对战争的抗议 в знàк на ~ 为了表示抗议 ❷〈法〉异议(书),抗议(书): Адвокàтите не напрàвиха нѝто възражѐния, нѝто ~и. 律师们没有提出反对,也没有提出异议。❸〈财,商〉(期票的)拒付证书: ~ на пòлица 期票的拒付证书

протестàнт［阳］同 протестàнтин

протестантѝз|ъм *-мът, -ма*［无复,阳］(基督教的)新教

протестàнт|ин *-и*［阳］,**протестàнтка**［阴］(基督教的)新教徒

протестàнтск|и *-а*［形］新教的: ~а чѐрква 新教教堂

протестàнтство［无复,中］(基督教的)新教

протèст|ен *-на*［形］表示抗议的: ~но писмò 抗议书 ~на стàчка 抗议罢工 ~ен мѝтинг 抗议集会 ~на манифестàция 抗议示威

протестѝра|м［未,完］❶抗议,提出抗议,表示抗议: Протестѝраме срещу̀ подстрекàтелствата за войнà. 我们抗议煽动战争。❷〈法〉提出异议 ❸〈财,商〉开出拒付证书: ~м пòлица 对期票开出拒付证书 — **се**［被动］**~не**［中］: ~не протѝв своевòлия 反对独断专行

протѝв I［前］❶反对,反,对;不同意: боѐц ~ фашѝзма 反法西斯战士 омрàза ~ нѝкого 对某人的仇恨 говòря ~ нѝкого 发言反对某人 гласу̀вам ~ нѝкого 投票反对某人 Нѝе вѝнаги се бòрим ~ империалистѝческата войнà. 我们一向为反对帝国主义战争而斗争。Кòй е ~ мѐне? 谁反对我? Тòй е ~ всѝка непрàвда, насѝлие. 他反对任何不公正和暴力行为。❷违背,违反: Товà стàна ~ вòлята му. 这事违背他的意愿。Дѐйствува ~ убеждѐнията си. 他的行为违背自己的信念。❸对(着),迎(着),逆(着): ~ вятъра 逆风,顶着风 плàвам ~ течѐнието 逆流航行 ❹(药物)治,除,反: лекàрство ~ главобòлие 治头痛的药 инжèкции ~ тѐтанус 破伤风注射液 прàх ~ насекòми 除虫粉 срѐдство ~ косопàс 治癣的药剂 II［副］反对,不同意: гласу̀вам ~ 投反对票 Àз съм ~. 我反对。Ѝмате ли нѐщо ~? 有反对意见吗? Дàдоха се дòводи зà и ~. 提出了赞成和反对的理由。

протѝв|ен *-на*［形］❶对面的,迎面的,迎头的;逆的;相反的: Тòй ѝде от ~ната странà. 他从对面走来。~ен вятър 逆风 Птѝците безпокòйно летяха в ~на посòка. 鸟不安地朝相反的方向飞去。❷对立的;反对的: Нѝе сме на ~но мнѐние. 我们持反对意见。❸违背的,违反的: Товà е ~но и на прирòдата ми, и на разбѝранията ми. 这不符合我的本性,也违背我的认识。❹反对的,敌对的: ~на пàртия 反对党,敌对党 ~ен лàгер 敌对阵营 ❺非常讨厌的,可恶的,令人厌恶的: ~ен човѐк 令人讨厌的人 ~но лекàрство 令人恶心的药

Смехът му бѐше гру̀б, ~ен. 他的笑声粗鲁,令人厌恶。❻[用作名] **~ното**[中] 反面,相反的方面: То̀й бѐ тъкмо ~ното на баща̀ си. 他恰恰同自己的父亲相反。◇ **в ~ен слу̀чай** 不然(的话),否则

противѐне 见 противя̀ се

противни̇|к -*ци*[阳], **противни̇ца** 和 **противни̇чка**[阴] ❶对手,敌手,对方: побеждава̀м ~ка 战胜对方 Проти̇вниците в колоезда̀чното състеза̀ние бя̀ха мно̀го си̇лни. 自行车赛中的对手很强。❷反对者: полити̇чески ~к 政治上的反对者 решѝтелен ~к на алкохо̀ла 酗酒的坚决反对者 То̀й е ~к на вся̀какъв прогрѐс. 他反对一切进步。❸〈军〉敌,敌人;敌军;敌方: премина̀вам на страна̀та на ~ка 转向敌人一边 Проти̇вникът се оттѐгля. 敌人撤退了。

проти̇вников -*а* проти̇вник 的形容词: ~и самолѐти 敌机

проти̇вно[副] ❶反对(地),不同意(地);相反(地);违反,违背: ~ на очѝкванията ми 和我的预料相反 ~ на ло̀гика 违反逻辑 ❷非常讨厌地,令人厌烦地,令人嫌恶地: Проти̇вно ми е на стома̀ха, не мо̀га да я наку̀ся да̀же! 菜很不对我的胃口,甚至尝一尝都不行。

проти̇вност -*та̀*[无复,阴] 讨厌,嫌恶,憎恶,厌恶

противо-[复合词第一部] 表示"反"、"违"、"抗"、"防"、"治"、"除"等意,例如 противорѐча̀ (违背), противоотро̀ва (抗毒药), противота̀нков (反坦克的)

противоаеропла̀н|ен -*на*[形] 同 противосамолѐтен

противоалкохо̀л|ен -*на*[形] 抗酒精的;反对酗酒的

противоброневи̇| -*а̀*[形]〈军〉穿甲的,破甲的: ~о̀ оръ̀дие 穿甲炮 ~а̀ ча̀ст 穿甲部队

противобъ̀лгарск|и -*а*[形] 反保加利亚的: ~а полити̇ка 反保加利亚的政策

противовѐс[无复,阳] ❶〈理〉配重,平衡(重量),均衡重量 ❷〈转〉平衡,均衡,抗衡,对立: Нѐговото предложѐние слу̀жи като̀ ~ на твоѐто. 他的建议被用来同你的建议相抗衡。◇ **в ~ на** 对立地;相反地: В ~ на това̀ стано̀вище а̀з ще изля̀за със своѐ. 我要提出自己同这种看法相反的看法。Ни̇що не мо̀же да се ка̀же в ~ на мнѐнието ти. 说不出任何与你的意见相反的话。

противовъздỳш|ен -*на*[形] 对空的;防空的;高射的: ~на отбра̀на 对空防御;空防 ~на артилѐрия 高射炮兵 ~на защи̇та 防空

противога̀з[阳]〈军〉防毒面具

противога̀зов -*а*[形] 防毒的;防瓦斯的: ~а ма̀ска 防毒面具

противодѐйстви|е -*я*[中] 反抗,抵抗;妨碍;阻挠;反对;反作用;反应;反力: Неприя̀телят подгота̀вяше ата̀ка и на̀м бѐше да̀дена за̀повед за пъ̀лно ~е. 敌人准备进攻,我们接到了全面抵抗的命令。Вся̀ко дѐйствие и̇ма своѐто ~е. 每个作用都有自己的反作用。

противодѐйст[ву]ва|м[未] 反抗,抵抗,抗拒;妨碍,阻挠;反对;起反作用: ~м на врѐдното влия̀ние на буржоа̀зната идеоло̀гия 抵制资产阶级思想的侵蚀 **~не**[中]

противодифтери̇т|ен -*на*[形] 防白喉(病)的;抗白喉(病)的: ~ен сѐрум 抗白喉血清

противодържа̀в|ен -*на*[形] 反对国家的: ~на дѐйност 反对国家的活动

противоепидеми̇ч|ен -*на*[形] 防流行病的;抗流行病的: ~на кампа̀ния 防流行病运动

противоестѐствен -*а*[形] 反常的;反自然的: ~ на̀чин 反常的方法 ~и жела̀ния 反常的愿望

противозако̀н|ен -*на*[形] 违法的,不法的: ~но дѐйствие 违法行为 **~но**[副]: дѐйствувам ~но 进行违法活动 **~ност** -*ността̀*[阴]

противоконституцио̀н|ен -*на*[形] 违背宪法的,和宪法相抵触的: ~ни зако̀ни 和宪法相违背的法律

противомалари̇ч|ен -*на*[形] 治疟疾的;防疟疾的: ~на ста̀нция 防疟站

противомя̀рка -*ѐрки*[常复,阴] 预防措施;避免…的措施;排除…的措施

противонападѐни|е -*я*[中]〈军〉反攻

противонаро̀д|ен -*на*[形] 反人民的: ~ни цѐли 反人民的目的 ~но прави̇телство 反人民的政府 ~на полити̇ка 反人民的政策

противоотро̀ва[阴] 解毒药;抗毒药,抗毒素: Като̀ ~ на сублима̀та се взѐма я̀йчен бѐлтък и̇ли пря̀сно мля̀ко. 蛋白或鲜牛奶用来作为汞的解毒药。

противоотро̀в|ен -*на*[形] 解毒的;抗毒的: ~ни срѐдства 解毒剂

противопарази̇т|ен -*на*[形] 防寄生虫的,驱虫的: ~ен препара̀т 防寄生虫药剂,驱虫剂

противопожа̀р|ен -*на*[形] 防火(灾)的,消防的: ~на защи̇та 消防 ~на по̀мпа 防火水泵 ~ни мѐрки 消防措施

противопол|а̀гам[未], **противоло̀жа** -*о̀жиш*, -*о̀жих*[完] 同 противопоста̀вям — **се**[被动,中态] **~а̀гане**[中]

противопо̀лож|ен -*на*[形] ❶对面的,迎面的;相向的: ~ен бря̀г 对岸,彼岸 ~на посо̀ка 相对方向 ~ни ъ̀гли 对角 ~на страна̀ 对面,迎面 ❷相反的,对立的: ~ни мнѐния 相反的意见 ~ни тендѐнции 相反的趋势 ~ен въ̀зглед 对立的观点 **~но**[副]

противопо̀ложност -*та̀*, -*и*[阴] 对立(性),相反(性);对立现象,对立物;相反的人: унищожѐнието на ~та̀ мѐжду̀ града̀ и сѐлото 城乡对立的消灭 еди̇нство на ~ите 对立的统一 борба̀ на ~ите 对立面的斗争 Си̇нът е пъ̀лна ~ на баща̀ си. 儿子与父亲是完全相反的人。◇ **в ~ на** 与…相反、与…不同

противопоста̀в|ям[未], **противопоста̀вя** -*иш*, -*их*[完] ❶使相对抗,使对立起来;以…对抗…: На агрѐсорите ни̇е ~яме на̀шето решѐние да бра̀ним мира̀ с вси̇чки срѐдства. 我们要以全力保卫和平的决心去反对侵略者。❷使相对照,使相比拟,使相比较,使对比: ~ям Ва̀зов на Славѐйков 把伐佐夫同斯拉维伊科夫作比较 — **се**[被动] **~яне**[中]

противопоста̀в|ям се[未], **противопоста̀вя се** -*иш се*, -*их се*[完][中态] 反对;妨碍,阻挠: ~ям се на вси̇чки о̀пити 反对一切企图 **~яне**[中]

противоправи̇телствен -*а*[形] 反政府的: ~а демонстра̀ция 反政府示威游行

противоревмати̇ч|ен -*на*[形] 防风湿病的;治风湿病的

противорелигио̀з|ен -*на*[形] 反宗教的

противорѐ|ча̀ -*ечи̇ш*, -*ечи̇х*[未] ❶反对,反驳: Ня̀кой не смѐе да му ~ечи̇. 谁都不敢反驳他。❷相矛盾,发生矛盾,相抵触: Ду̀мите му ~еча̀т на и̇стината. 他的话和事实是矛盾的。Това̀ не ~ечи̇ на зако̀на. 这不违背法律。

противоре|чà си *-чѝш си, -чѝх си* [未] ❶ [反身] 言行不一;前后矛盾: Противоречѐше си от всѝчко, коѐто говòреше. 他言行全然不一。❷ [互及,只复] 相矛盾,相抵触: Слỳхове са разнообрàзни и си ～чàт. 谣言各式各样,而且相互矛盾。

противоречѝв *-а* [形] ❶ [只复] 互相矛盾的,互相抵触的: ～и чỳвства 互相矛盾的感情 ～и мнѐния 互相矛盾的意见 ～и интерѐси 互相矛盾的利益 ❷矛盾的,冲突的: ～ òбраз 矛盾的形象 **～ост** *-осттà* [阴]: ～ост на мнѐнията 意见互相矛盾 ～ост на харàктера му 他性格矛盾

противорѐчи|е *-я* [中] ❶矛盾;抵触: вѫтрешни ～я 内部矛盾 борбà на ～ята 对立斗争 изпàдам в ～е 陷入矛盾 Ѝма ～я в показàнията на свидѐтелите. 证人们的供词有矛盾。непримирѝми ～я 不可调和的矛盾 клàсови ～я 阶级矛盾 ～я междỳ градà и сѐлото 城乡之间的矛盾 Тѐзи станòвища се намѝрат в пѫлно ～е с ленинѝзма. 这些观点同列宁主义是背道而驰的。❷反对意见;对抗行为: съгласѝвам се на нѐщо без нѝкакво ～е 对某事没有任何反对意见

противосамолѐт|ен *-на* [形] 防飞机的,对空的,高射的: ～но орѫдие 高射炮 ～на картѐчница 高射机枪

противосто|ѝ *-ѝш, -ях* [完] 对抗,抗拒,抵抗: ～ѝ на всѝчки бỳри 对抗一切风暴 ～ѝ на изкушѐнието 抵住诱惑

противотàнков *-а* [形] 反坦克的,防坦克的: ～о орѫдие 反坦克炮 ～а артилѐрия 防坦克炮(兵) ～о препятствие 反坦克障碍物

противотѝфус|ен *-на* [形] 治伤寒的,抗伤寒的: ～на имунизàция 抗伤寒的免疫法

противотуберкулòз|ен *-на* [形] 抗结核的,防痨病的: ～ен диспансѐр 结核病防治所

противоỳдар [阳]〈军〉反击,反攻

противохимѝческ|и *-а* [形]〈军〉防化学的,防毒的: ～а отбрàна 对化学的防护;防毒设备

противочỳм|ен *-на* [形] 防治鼠疫的,抗鼠疫的: ～ен сѐрум 抗鼠疫血清

противоядие [中]〈旧〉同 противоотрòва

против|я се *-ѝш се, -ѝх се* [未,中态] ❶抵抗,抗拒: Акò ви хвàнат, не сѐ ～ѐте. 如果他们抓住你们,你们不要反抗。❷反对,表示不同意: Бащàта се ～ѝ на ѝзбора на синà си. 父亲不同意儿子的选择。

прот|ѝчам [未], **протекà** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла* [完] ❶(液体)开始流,流出: Чешмàта ～ѐче. 水龙头开始流水。Кръв ～ѐче от попỳканите му ỳстни. 血从他裂开的嘴唇上流出。❷流过: Ѝскър ～ѝча край Сòфия. 伊斯克尔河从索非亚旁边流过。❸(碎的、破的、坏的器皿)开始漏(水),漏,漏出来: Пòкривът ～ѐче. 房顶漏了。Обỳвките ми ～ѐкоха. 我的鞋子漏水了。❹〈转〉(时间)过,过得(如何);(某事)进行得(如何): Врѐмето ～ѐче бѫрзо. 时间过得很快。Болесттà ～ѐче нормàлно. 病情发展得很正常。Събрàнието ～ѐче без инцидѐнт. 会议进行得很顺利。❺(粉状或颗粒状物)流出,撒出 **～ѝчане** [中]: ～ѝчане на прѐговори 谈判的进行

протѝч|вам [未], **протѝчам** [完] 跑过: ～вам бòс до вратàта 赤着脚跑到门口 **～ване** [中]

прòтка [阴]〈方〉便门,小门;围墙门;街门

протогѐр [阳]〈旧〉同 глашатàй (农村宣告消息者,报信者)

протодякон [阳]〈宗〉大辅祭,一等执事

протодяконск|и *-а* протодякон 的形容词

протойерѐ|й *-ят, -я, -и* [阳]〈宗〉(正教的)大司祭

протойерѐйск|и *-а* протойерѐй 的形容词

прòто|к *-ци* [阳] 海峡: Гибралтàрски ～к 直布罗陀海峡

протокòл [阳] ❶记录,笔录: ～ на сѫдѐбно заседàние 法庭审判笔录 На заседàнието се вòди ～. 在会上作记录。❷记录,证明书: ～ на контрòлната комѝсия 监督委员会证明信 ❸〈法〉议定书 ❹〈外交〉礼节,礼宾事务: дипломатѝчески ～ 外交礼节 навчàлник на ～а 礼宾司司长

протокòл|ен *-на* [形] ❶记录的,笔录的: ～на кнѝга 记录本 ～ен стѝл 记录风格 ❷礼节的,礼宾的: ～но прилѝчие 礼貌

протоколѝра|м [未,完] 作记录,记录下来: Комѝсията ～ свòите решѐния. 委员会把自己的决议作成记录。Мòля дỳмите ми да бѫдат ～ни. 请把我的话记录下来。— **се** [被动] **～не** [中]

протоколѝст [阳], **протоколѝстка** [阴] 记录员

протòн [阳]〈理〉质子

протоплàзма [阴]〈生物〉原生质,原浆质

протоплàзмен *-а* протоплàзма 的形容词: ～ състàв 原生质组成

протопòп *-òве* [阳]〈旧〉同 протойерѐй

протопрезвѝтер [阳]〈宗〉大神甫

протопрезвѝтерск|и *-а* протопрезвѝтер 的形容词

протосѝнгел [阳]〈宗〉大主教

протосѝнгелск|и *-а* протосѝнгел 的形容词

прототѝп *-òве* [阳] ❶〈文艺〉原型: Тòй е ～ на герòя в ромàна. 他是小说中主人公的原型。❷〈技〉样品

протòча 见 протàкам 和 протòчвам

протòча се 见 протàкам се 和 протòчвам се

протòч|вам [未], **протòча** *-иш, -их* [完] ❶伸长;伸出,探出: ～вам врàт 伸长脖子 Кỳчето пристѫпи към нѐго, ～ило муцỳна. 狗探着头,朝他走去。❷使低垂,使倒挂: ～вам мустàци 耷拉着胡子 ❸使拉长,使变长,抻长: ～вам лицѐ 拉长脸,耷拉着脸 ❹把(绳、线等)捯开,抻开,拉开: ～вам вѫжѐта 把绳子捯开 ❺延伸,铺展 ❻拖延,延长: ～вам заседàние 拖延会议 Протòчихме мнòго рàботата. 我们把工作拖延了很久。❼慢悠悠地说(唱),拖长声地说(唱) — **се** [被动] **～ване** [中]

протòч|вам се [未], **протòча се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶伸长;伸出,探出: Вратѫт му се ～ил. 他的脖子伸出来了。❷垂下,倒挂: На прозòрците се ～ваха завѐси. 窗户上挂着窗帘。❸拉长,抻长: Носѫт му се ～и. 他的鼻子抻长了。❹延伸,伸展;蜿蜒: Мрѫкваше се, от дървѐтата се ～иха дѫлги сѐнки. 天黑下来了,树拖出了长长的影子。От градѝната се ～ва едѝн ширòк и дѫлъг булевàрд. 从公园里延伸出一条又宽又长的大街。❺(队伍)拉长,拖长;慢慢蠕动: Шѐствието се ～и ленѝво по слѫнчевите ỳлици на градà. 巡游队伍沿着充满阳光的城市街道懒洋洋地移动着。❻(声音、说话、歌声)慢慢传来,慢慢响起: В товà врѐме отвѫн се ～и мѫжки глàс. 此时从外面传来男人的声音。❼拖,拖延: Ѝзпитите се ～иха цялa сѐдмица. 考试拖了整整一个星期。**～ване** [中]

протòчен *-а* [形] ❶拉开的,抻开的: ～о вѫжѐ 拉开的绳子 ❷慢悠悠的,拖长(声)的: ～ глàс 慢悠悠的声音 ～а пѐсен 慢悠悠的歌曲 **～о** [副]

протрàк|вам [未], **протракам** [完] 开始发轧轧声,咔嚓响

起来，时而咔嚓响；发出爆豆似的声音：Протракаха и шмайзери. 自动步枪也啪啪响了起来。～ване［中］

протрепт|явам［未］，**протрептя** *-иш*，*-ях*，过主形动 *-ял*，*-яла*，*-ели*［完］开始颤动；（时而）颤动，颤抖，哆嗦；摆动 **～яване**［中］

протри|вам［未］，**протрия** *-еш*，*-их*，过被形动 *-т*［完］❶磨破，磨坏，磨穿，磨断：Желязото ～ въжето. 铁把绳子磨断了。Той е облечен с ～ти на коленете панталони. 他穿着磨破了膝盖的裤子。Протрих си лактите на сакото. 我把上衣的袖肘磨破了。❷擦伤，蹭伤，磨破：Протрих си врата в банята. 我洗澡时把脖子擦伤了。❸〈罕〉拭一拭，揉一揉，擦一擦：～вам очи с ръка 用手擦一擦眼睛 — **се**［反身，被动，中态］**～ване**［中］

протръб|явам［未］，**протръбя** *-иш*，*-их*［完］❶（喇叭、号角等）响起来；吹响：Тръби ～иха. 号吹响了。❷鸣号通告，吹…号：Сигналистът ～и за вечеря. 司号员吹响了晚饭号。❸〈转〉大声宣扬，吹嘘：Като научи нещо, ще го ～и по целия град. 他听到什么就在全城大声宣扬。❹〈转〉大声讲，大声叫喊 **～яване**［中］

прот|ръсвам［未］，**протърся** *-ърсиш*，*-ърсих*［完］❶轻轻抖动；时而抖动 ❷抖落掉；抖落干净 — **се**［被动］**～ръсване**［中］

прòтък[1]［阳］〈民〉❶大眼皮筛 ❷大眼粗面箩

прòтък[2]［阳］〈方〉头一锅酒，优质白酒，上等白酒

протълкува|м［完］〈罕〉同 тълкувам（解释）— **се**［被动］

протън|явам［未］，**протънея** *-ееш*，*-ях*，过主形动 *-ял*，*-яла*，*-ели*［完］磨薄：Ризата ми е ～яла на лактите, ще се скъса. 我衬衫的袖肘磨薄了，快要破了。**～яване**［中］

протъп|квам се［未］，**протъпча се** *-чеш се*，*-ках се*［完］［中态］散步，闲逛，溜达 **～кване**［中］

протърк|вам［未］，**протъркам**［完］❶磨破，磨坏，磨穿，磨断：Протърках си панталоните от седене. 我把裤子坐破了。❷擦伤，蹭伤，磨破：Протърках си врата. 我把脖子擦伤了。❸〈罕〉拭一拭，揉一揉，擦一擦：Старецът ～а очи. 老人擦了擦眼睛。— **се**［被动］**～ване**［中］

протърк|вам се［未］，**протъркам се**［完］［中态］磨坏；穿坏；用坏 **～ване**［中］

протърся 见 протръсвам

протърч|авам［未］，**протърча** *-иш*，*-ах*［完］〈方〉跑过（一段距离）：Заек ～а край нас. 兔子从我们旁边跑过。**～аване**［中］

протът|вам［未］，**протътна** *-неш*，*-нах*［完］轰隆响起来；时而发轰隆声 **～ване**［中］

протътр|ям［未］，**протътря** *-еш*，*-ах*［完］拖到，拉到，拽到：Той ～а чувала до вратата. 他把口袋拖到门口。— **се**［被动］**～яне**［中］

протътр|ям се［未］，**протътря се** *-еш се*，*-ах се*［完］［中态］（勉强）走过去；（笨重东西）移动过去：Редицата ни бавно се ～я. 我们的队伍在缓慢地移动着。**～яне**［中］

прот|ягам［未］，**протегна** *-егнеш*，*-егнах*，过被形动 *-егнат*［完］❶伸；伸出，探出：～ягам крака под масата 把腿伸到桌下 ～ягам глава от прозореца 把头从窗户里探出 Детето ～яга ръце към майка си. 孩子把手伸向母亲。❷把…伸在，把…横在，把…挡在；把…拉直：Протегнахме едно въже пряко пътя и препънахме коня му. 我们把一条绳子横在路上，绊倒了他的马。Все по-дълги сенки ～ягат дърветата. 树木投下的影子越来越长。❸（用手）拱出，捧出，递（端）过去：～ягам в ръцете си дете 捧出孩子 ～ягам с два пръста един тежък златен пръстен 两指夹着一个沉重的金戒指递过去 — **се**［被动］◇ **～ягам ръка (за нещо)** 请求（某事）：～ягам му ръка за помощ 请求他的援助，向他伸出求援之手 **～ягам ръка някому** 1.向某人伸手（常表示问候） 2.帮助某人 **～ягане**［中］

прот|ягам се［未］，**протегна се** *-егнеш се*，*-егнах се*［完］［中态］❶伸腰，舒展身体：～ягам се лениво 伸懒腰 ～ягам се от удоволствие 高兴地舒展一下身体 ❷（向前）伸出去，伸过去：Той бягаше насам-нататък, а десетина ръце се ～ягаха да го хванат. 他跑来跑去，而十来只手伸过去抓他。❸伸开腿躺下，直躺下：Той се ～егна на гръб, за да почива. 他伸开腿，仰卧着休息。❹长，延伸，绵延；伸展：Опустелият път се ～егнал пряко равнището, край се не вижда. 空无人烟的道路贯穿平原，一眼望不到头。**～ягане**［中］

проум|явам［未］，**проумея** *-ееш*，*-ях*，过主形动 *-ял*，*-яла*，*-ели*，过被形动 *-ян*，*-яна*，*-ени*［完］明白，了解，懂得：Аз нищо не мога да ～ея. 我什么也没弄明白。— **се**［被动］**～яване**［中］

проуч|вам［未］，**проуча** *-иш*，*-их*［完］❶调查，勘查，了解：～вам дело 调查案件 Аз ще ～а как можеш да заминеш и ще ти пиша. 我要了解一下你能怎样走，然后给你写信。❷研究，探究：～вам въпрос 研究问题 ～вам труда му 研究他的著作 — **се**［反身，被动］**～ване**［中］：геоложки ～вания 地质勘查 ～ване на някои сортове домати 研究某些番茄品种

проф.［缩］профèсор 教授

профан［阳］门外汉，外行：～ в изкуството 艺术上的门外汉 ～ в музиката 音乐方面的外行

профанация［阴］〈书〉庸俗地歪曲，亵渎，玷污：～ на науката 对科学的亵渎

профанира|м［未，完］〈书〉❶对…外行 ❷庸俗地歪曲，亵渎：Той ～ изкуството. 他亵渎艺术。— **се**［被动］**～не**［中］

профанск|и *-а*［形］门外汉的，外行的

профашист［阳］亲法西斯分子

профашистк|и *-а* профашист 的形容词：～а политика 亲法西斯政策 ～и организации 亲法西斯组织

профгрупа［阴］工会小组

профгруп|ен *-на* профгрупа 的形容词：～но събрание 工会小组的会议

профдеател *-ят*，*-я*［阳］工会活动家，工会工作者

профдружеств|о *-а*［中］职业协会

профдружествен *-а* профдружество 的形容词

професионал|ен *-на*［形］职业（上）的：～на подготовка 职业培训 ～на тайна 职业秘密 ～ен съюз 工会 ～ни интереси 职业上的利益 ～на болест 职业病 ～но училище 职业学校 ～но образование 职业教育 ～ен навик 职业习惯 ～ен музикант 职业音乐家 ～ен играч 职业运动员 ～ен крадец 职业扒手，惯偷 ◇ **～на организация** 工会组织 **～но**［副］：занимавам се ～но с революционна дейност 专职从事革命活动 Ние сме свързани с тях ～но. 我们在职业上同他们有联系。

професионалист［阳］，**професионалистка**［阴］从事某种职业的人：Футболният отбор е от ～и. 足球队是由职业运动

员组成的。Той е добър ~ шивач. 他是很好的专职裁缝。

профѐсия [阴] 职业: Учѝтел съм по ~. 我的职业是教师。Нѝмам постоя̀нна ~. 我没有固定职业。Той обѝча своя̀та ~. 他热爱自己的职业。◇ **най-добър в ~та** 业务尖子;职业上的尖子 **свобо̀дна ~** 自由职业

профѐсор [阳] 教授;教授衔: ~ по езикозна̀ние 语言学教授

профѐсорск|и -*а* профѐсор 的形容词: ~о зва̀ние 教授衔 ~а колѐгия 全体教授 ~а хабилита̀ция 教授论文

профѐсорство [无复,中] 教授衔;教授职务

профеҫу̀ра [阴] 教授衔;教授职务: заѐмам ~ по нѐмска филоло̀гия 任德国语言文学教授 Предла̀гат ми ~ в университѐт. 他们向我提供大学教授的职位。

про̀фил [阳] ❶(面孔,物体的)侧面,侧部轮廓;侧面像: красѝв ~ 漂亮的侧面轮廓 снѝмка в ~ 侧面像 ❷〈专〉断面,剖面: ~ на път 道路断面 ~ на зда̀ние 建筑物的剖面 ❸专业特点;专业;(生产)侧重面: ~ на на̀учен институ̀т 科学研究所的专业 ку̀рс по геогра̀фия с учѝтелски ~ 师范专业地理培训班

профила̀ктика [阴] ❶〈医〉预防(法) ❷〈技〉定期检修

профилактѝч|ен -*на* профила̀ктика 的形容词: ~ен прѐглед 预防检查 ~но заведѐние 防疫站

профилакто̀риум [阳]〈医〉防治疗养所

про̀фил|ен -*на* про̀фил 的形容词

профилѝра|м [未,完] ❶定出断面: ~м желя̀зо 定出铁的断面 ❷定出专业;使专门化

про̀фир|ен -*на* [形]〈方〉❶酸溜溜的,酸甜的: ~но я̀дене 酸甜的食物 ~но вѝно 爽口、酸甜的葡萄酒 ❷〈转〉举止文雅的,举止大方的: ~на невѐста 举止文雅的新娘

про̀фкомитѐт [阳] 工会委员会

про̀фкомитѐтск|и -*а* про̀фкомитѐт 的形容词

про̀форганизацио̀н|ен -*на* про̀форганиза̀ция 的形容词

про̀форганиза̀ция [阴] 工会组织

про̀фотговѐрни|к -*ци* [阳] 工会小组组长

про̀фпредседа̀тел -*ят*, -*я* [阳] 工会主席

про̀фръководство -*а* [中] 工会领导

про̀фсекрета̀р -*ят*, -*я* [阳], **про̀фсекрета̀рка** [阴] 工会书记;工会秘书

про̀фсъбра̀ни|е -*я* [中] 工会会议

про̀фсъю̀з [阳] 工会

про̀фсъю̀з|ен -*на* про̀фсъю̀з 的形容词: ~но движѐние 工会运动 ~ни члѐнове 工会会员

профуч|а̀вам [未], **профуча̀** -*ѝш*, -*а̀х* [完] 呼啸而过: Вла̀кът ~а̀ покра̀й на̀с. 火车在我们旁边呼啸而过。Куршу̀мът ~а̀ над глава̀та ми. 子弹在我头上呼啸而过。~**а̀ване** [中]

прохвръ̀к|вам [未], **прохвръ̀кна** -*неш*, -*нах* [完] ❶开始会飞: Щръ̀кчетата вѐче бя̀ха ~нали и самѝ хо̀деха да се хра̀нят. 小鹳已经会飞了,开始自己找食吃。❷(蛹变成蝴蝶后)飞出来 ❸〈转〉(青年人)长大成人,懂事: Момѝчето ~на. 姑娘长成大人了。~**ване** [中]

прохла̀да [无复,阴] ❶凉快,凉爽,清凉: су̀трешна ~ 早晨的凉爽 ❷微风: Тѝхо вѐе вечѐрна ~. 晚风轻轻地吹拂着。

прохла̀д|ен -*на* [形] 凉快的,凉爽的,清凉的: ~на вѐчер 凉爽的夜晚 ~ен вя̀тър 凉风 ~ен въ̀здух 清凉的空气 ~**но** [副]

прохлад|я̀вам [未], **прохладя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 прохла̀ждам: Река̀та ~я̀ва местността̀. 河使这一地区凉爽起来。— **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

прохлад|я̀вам се [未], **прохладя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 同 прохла̀ждам се: Прохладя̀ва се врѐмето. 天气在变凉爽。~**я̀ване** [中]

прохла̀|ждам [未], **прохладя̀** -*дѝш*, -*дѝх* [完] 使凉快,使凉爽: Река̀та ~жда ця̀лото полѐ. 河流使整个田野凉爽起来。— **се** [被动] ~**ждане** [中]

прохла̀|ждам се [未], **прохладя̀ се** -*дѝш се*, -*дѝх се* [完] [中态] 乘凉,纳凉,凉快: Седнѐте, седнѐте да се ~дѝм. 坐下,坐下我们乘乘凉。~**ждане** [中]

про̀ход [阳] ❶通路,过道,可通过的地方 ❷山道,山路 ◇ **за̀ден ~**〈解〉肛门

про̀ход|ен -*на* про̀ход 的形容词: ~на ста̀я 穿堂,过厅

проходѝм -*а* [形] 可通行的,能走过去的: лѐсно ~а мѐстност 容易通过的地方 мъ̀чно ~а река̀ 很难逾越的河 ~**ост** -остта̀ [阴]

прохо̀дя 见 прохо̀ждам

проходя̀щ -*а* [形] ❶从旁边通过的: ~ файто̀н 过路的马车 ❷[用作名] 过路人: Проходя̀щите не му̀ обръ̀щаха внима̀ние. 过路的人们没去注意他。

прохо̀|ждам [未], **прохо̀дя** -*диш*, -*дих* [完] (小孩)学会走路;开始走路: Детѐто ви ~ди ли вѐче? 你们的孩子会走路了吗? ~**ждане** [中]

прохондѝсвам се [未], **прхондѝсам се** [完] [中态]〈方〉塌陷;陷落

прохорту̀ва|м [完]〈方〉同 проговѐрям: Не мо̀же ду̀ма да ~. 他一句话也不能说。

прохъ̀лмен -*а* [形]〈罕〉有山丘的,有高地的,起伏不平的: ~а равнина̀ 起伏不平的平原

прохъ̀рк|вам [未], **прохъ̀ркам** [完] 突然打起呼噜来(打起鼾来);时而打呼噜(打鼾) ~**ване** [中]

процвѝл|вам [未], **процвѝля** -*иш*, -*их* [完] 突然嘶(鸣,叫)起来;时而嘶(鸣,叫) ~**ване** [中]

процедѝра|м [未,完] 办手续;完成程序: Съдия̀та е ~л пра̀вилно. 法官正确地完成了程序。~**не** [中]

процеду̀ра [阴] 手续;程序: съдѐбна ~ 诉讼程序 ~ на регистрѝране 登记手续 ◇ **по кра̀тката ~**〈书〉简便地

процеду̀р|ен -*на* процеду̀ра 的形容词: ~ен въпро̀с 手续上的问题 ~ни усложнѐния 手续上的复杂化

процед|я̀вам [未], **процедя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 процѐждам — **се** [被动,中态]

процѐ|ждам [未], **процедя̀** -*дѝш*, -*дѝх* [完] ❶滤过;透过;渗滤: През прозо̀рците ~ждаше светлина̀та. 光亮从窗户里透过来。❷咬牙切齿地说,恶狠狠地说: ~ждам през зъ̀би 咬牙切齿地说 — **се** [被动] ~**ждане** [中]

процѐ|ждам се [未], **процедя̀ се** -*дѝш се*, -*дѝх се* [完] [中态] ❶滤,渗透,渗滤: Дъждъ̀т се ~ждаше по листа̀та на дървѐтата. 雨沿着树叶渗流。❷(光亮、雾等)透过;渗进: През о̀блаците се ~ждаше мѐка светлина̀. 从云层里透过柔和的光亮。~**ждане** [中]

процѐнт [阳] ❶百分率;百分数;百分之…: получа̀вам дѐсет ~а 获得10% изпълня̀вам пла̀на сто̀ на сто̀ ~а 百分之百地完

成计划 Увеличèние на производството с 50 ~а. 产量提高50%。Разтвòрът съдържа пèт ~а сярна киселинà. 溶液含5%的硫酸。Процèнтът на неграмòтните у нàс е мнòго мàлък. 我国文盲的百分比很小。❷提成：За трудà ще му дàваме ~ от реализùраната свръхпечалба. 我们将从超额利润里给他的劳动提成。❸〈罕〉利率；利息，利钱：дàвам парù в заем с голям ~ 用高利放债，放高利贷

процèнт|ен -*на* процèнт 的形容词：~но отношèние 百分比 ~но учàстие в печàлбите 分红，分沾利润 ~но възнаграждèние 提成报酬 **~но**［副］：Процèнтно смъртността е намалèна. 按百分比计算死亡率下降了。

процèнтов -*а*［形］同 процèнтен：~ грàфик 百分比图表

прòцеп［阳］❶隙，缝；裂口，裂缝：От ~а се покàзва жèнска главà. 从缝隙里露出一个女人的头。Слънцето пронùква през ~ите. 阳光从缝里射出来。❷(车的)单辕杆

процèп|вам［未］，**процèпя** -*иш*，-*их*［完］❶使裂开，使出现裂缝：Процèпихме скалùте. 我们劈开了岩石。❷(声音)划破，震破：Сùлен вùк ~и нощтà. 强烈的喊声划破夜空。— **се**［被动，中态］：Скалàта се е ~ила. 岩石裂开了。**~ване**［中］

процèп|ям［未］，**процèпя** -*иш*，-*их*［完］同 процèпвам：Тỳк планинàта ~яше едùн дълбòк тèсен дòл. 山在这里裂开了一条又深又窄的峡谷。— **се**［被动］**~яне**［中］

процèс［阳］❶过程，进程，程序：~ на производство 生产过程 химùчески ~ 化学变化过程 познавàтелен ~ 认识过程 в ~а на рàботата 工作过程中 в ~а на създàването 在创造过程中 ❷〈医〉(疾病的)续发过程，变化过程：белодрòбен ~ 肺病的发展过程 ❸〈法〉诉讼程序；案件：ỳглавен ~ 刑事诉讼程序 граждàнски ~ 民事诉讼程序 Вòди се ~. 正在审理案件。

процèсия［阴］行列，游行队伍，队列：погребàлна ~ 出殡行列 църкòвна ~ 祈祷的行列

процèсор［阳］处理机，处理器；处理程序

процесуàл|ен -*на*［形］〈法〉诉讼程序的：~ен кòдекс 诉讼法典 ~ни въпрòси 诉讼程序问题 ◇ **~но прàво**〈法〉诉讼法

процъфт|явам［未］，**процъфтя** -*иш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*èли*［完］繁荣，昌盛，兴隆，兴旺：Нàшата индỳстрия бързо ~ява. 我国的工业快速发展。Наỳките ~яват. 科学在繁荣。Магазùнът ~ява. 商店兴隆起来。**~яване**［中］：~яване на наỳката и изкỳствата 科学和艺术的繁荣

прòчее［副—连］Ⅰ［结论连词］❶(引出强调结果的句子)因此，所以：Успèхът е сùгурен, ~ трябва да запòчваме. 成功是有把握的，所以我们该开始了。Рàботата не è уредèна. Прòчее трябва да замùна. 工作没安排好，因此我该走了。❷(用在强调原因和结果的句子中，放在强调部分的前面)这样一来，这样，于是，那么：Живòтът му висèше на кòсъм, ... трябваше, ~, пò-скòро да му се известù за опасносттà и да му се дадè срèдство да се спасù. 他的生命处在千钧一发之中，所以必须尽快通知他，使他有办法自救。Нèка ~ и нùе да послèдваме тèхния прùмер. 就让我们也以他们为榜样吧。Ⅱ［副］真的，确实：Нямa, ~, и не мòже да ùма място за какъвто и да билò егоùзъм. Ùма безкрàйно ширòко полè сàмо за благорòдното съревновàние. 确实没有也不能有任何利己主义的市场，只有进行高尚竞赛的无限宽广的天地。Ще ви чàкам до 10 часà в сладкàрницата. До приятно вùждане ~. 我要在甜食店等你们到10点钟。让我们高兴地再见吧。

прочетà 见 прочùтам

прòчие［不变，形］**и ~** 等等，及其他：Сèдем годùни е ùмал съдба с някого. Прахòсал всùчко по адвокàти и ~. 他和某人打了七年官司，聘请律师以及其他花费，把一切都挥霍光了。

прочùст|вам［未］，**прочùстя** -*иш*，-*их*［完］擦干净，弄干净，通干净，清洗；消灭干净：~вам рàна 清洗伤口 ~вам канàл 疏通渠道 ~вам въздуха 净化空气 ~вам горàта от вълци 把森林里的狼消灭干净 — **се**［被动，中态］**~ване**［中］：~ване на семенà 筛选种子

прочùст|ям［未］，**прочùстя** -*иш*，-*их*［完］同 прочùствам：~ям му пътя 为他扫清道路 — **се**［被动，中态］

прòчит［无复，阳］读，阅读 ◇ **кнùги за ~** 读物，文艺作品

прочùтам［未］，**прочетà** -*етèш*，-*èтох*，-*èте*，过主形动 -*èл*［完］❶读完，阅完，看完：Прочèтох „Под ùгото". 我读完了《轭下》。Прочèтох писмòто. 我读完了信。❷讲授；作讲演：~ùтам лèкция 讲课 ~ùтам доклàд 作报告 ❸〈转〉能看出，看透，猜透：~ùтам желàнията му по очùте 从眼神中猜出他的愿望来 ❹〈宗〉祈祷，念经文 ❺数，点数：Докатò ~етèш до дèсет, тòй ще дòйде. 你数到10，他就来了。— **се**［被动］**~ùтане**［中］：~ùтане на кнùга 读书 ~ùтане на присъда 宣读判决书

прòчит|ен -*на*［形］**~ни кнùги** 读物，文艺作品

прочỳ|вам［未］，**прочỳя** -*еш*，-*х*［完］❶开始听见；恢复听觉：Прочỳх с еднòто ухò. 我用一只耳朵听到了。❷〈方〉(孕妇)初次感觉胎儿的躁动

прочỳ|вам се［未］，**прочỳя се** -*еш се*，-*х се*［完］［中态］著名，驰名，闻名；享受光荣，因…而获得光荣：Оттогàз бащà ми се ~ катò пръв мàйстор в цялата окòлия. 从那以后我的父亲以全县最好的师傅而驰名。Тòй се е ~л катò ỳдарник из цяла Бългàрия. 他是全保加利亚著名的突击手。**~ване**［中］

прочỳвствен -*а*［形］❶充满感情的，热情的，富有情感的：~а рèч 充满感情的讲话 ~а пèсен 富有情感的歌曲 ❷感动人的，令人感动的 **~о**［副］：говòря ~о 富有感情地说 пèя ~о 感情充沛地唱 **~ост** -осттà［阴］

прочỳт -*а*［形］著名的，驰名的，闻名的，有名气的：~ герòй 著名的英雄 ~а фàбрика 有名气的工厂 ~о сèло 有名气的村庄 Бългàрия е ~а с минерàлните си водù. 保加利亚以矿泉水著称。

прочỳя 见 прочỳвам

прочỳя се 见 прочỳвам се

прошàр|вам［未］，**прошàря** -*иш*，-*их*［完］❶使变成杂色，使变花哨，使花花绿绿：Есентà ~и горàта. 秋天使树林变成了五颜六色。❷使(头发)变花白：Годùните ~иха косàта ми. 年纪使我的头发变花白了。— **се**［被动］

прошàр|вам се［未］，**прошàря се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］❶变成杂色，变花哨；变稀疏：Горàта се ~ва. 树林变成五颜六色了。❷(头发)变花白：Косàта му бè взèла да се ~ва. 他的头发开始变花白了。❸(葡萄)渐渐成熟，开始成熟：Памùдът се ~ва. 帕米德葡萄开始熟了。**~ване**［中］

прошèни|е -*я*［中］〈公文，旧〉禀帖，呈文，呈子：подàвам ~е 递呈子

прошенопùс|ец -*ци*［阳］录事，司书

прошèп|вам［未］，**прошèпна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］低声说，小声说：~вам му нèщо на ухòто 凑着耳朵对他

讲某事 — **се**［被动］～**ване**［中］

прощета̀р|ен *-на*［形］～**на комѝсия** 审议提案委员会

прошѐт|вам［未］，**прошѐтам**［完］〈方〉散步，逛，游玩，溜达 — **се**［被动］～**ване**［中］

прошѐтка［阴］〈方〉同 разхо̀дка（散步）

проши̇̀|вам［未］，**прошѝя** *-еш*，*-х*，过被形动 *-т*［完］透针缝合，透针缀上，纳成，绗：～вам тетра̀дка 订练习本 ～вам дюшѐк 绗褥子 — **се**［被动］～**ване**［中］

про̀шка[1]［阴］❶宽恕，饶恕，原谅：ѝскам ～ 希望宽恕 мо̀ля за ～ 请求宽恕 да̀вам ～ 给以宽恕 ❷〈民〉（婚后的新媳妇回娘家）探亲 ❸〈民〉谢肉节的最后一晚，告别谢肉节

про̀шка[2]［阴］〈方〉（作栅栏用的）铁（木）条

прошнуро̀ва|м［未，完］〈公文〉用线（带、绳）装订：～м коча̀на с ра̀зписките 把带收据的存根装订起来 — **се**［被动］～**не**［中］

прошнуро̀вка［阴］〈公文〉装订（文件）

прошумол|я̀вам［未］，**прошумоля̀** *-ѝш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］❶簌簌（沙沙）响（一阵），（时而）簌簌（沙沙）响：Листа̀та ～я̀ваха. 叶子时而沙沙作响。❷沙沙响地走过 ～**я̀ване**［中］

прошум|я̀вам［未］，**прошумя̀** *-ѝш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］❶喧哗（一阵），大声响（一阵）；轰动（一时）：Бо̀рове ～я̀ват изтѝхо. 松树在轻轻响着。❷喧哗而过，喧腾而过：Во̀лжкият парахо̀д бъ̀рзо ～я̀ покра̀й на̀с и отмѝна на сѐвер срещу̀ течѐнието. 伏尔加河的轮船在我们旁边快速喧哗而过，逆流朝北驶去。❸〈转〉（时间、事件）过去：Затво̀рникъ̀т не видя̀ кога̀ ～я̀ пролетта̀ и кога̀ отмѝна ля̀тото. 囚犯不知道春天是什么时候过去的，也不知夏天是什么时候结束的。～**я̀ване**［中］

прошу̀ш|вам［未］，**прошу̀шна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат*［完］低声说，轻声说：～вам нѐщо на ня̀кого 对某人低声说某事 — **се**［被动］～**ване**［中］

прошъ̀п|вам［未］，**прошъ̀пна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат*［完］轻声说，小声说 — **се**［被动］～**ване**［中］

про|шча̀вам［未］，**простя̀** *-стѝш*，*-стѝх*［完］❶原谅，饶恕，宽恕：～ща̀вам ти грѐшката 原谅你的错误 не ～ща̀вам ня̀кому 不宽恕任何人 Ха̀йде то̀я пъ̀т ти ～ща̀вам! 这一次饶了你吧！❷豁免，使卸去（债务）：～ща̀вам му та̀зи су̀ма 免了他这笔钱 ❸（用否定）惩罚，处罚；报仇：Ня̀ма да ～стѝм на пала̀чите. 我们要惩罚这些刽子手；我们不会饶恕这些刽子手。❹（只用未完成体的命令式）别了：Проща̀вай, ро̀ден кра̀й! 别了，故乡！— **се**［被动，互及］◇ **Бо̀г да ～стѝ!**〈宗，民〉上帝宽恕（悼念死者用语）。**Да ～ща̀ваш.**〈民〉（表示不同意时）对不起；请原谅。**за бо̀г да ～стѝ**〈民〉1.为了纪念死者 2.无偿地，白白地：Ня̀ма да ти рабо̀тя за бо̀г да ～стѝ. 我不会白白地为你干活。**Не му̀ ～ща̀вам.**〈口〉不落在他后边；不比他差。～**ща̀ване**［中］：на ～ща̀ване 临别，告别时

про|шча̀вам се［未］，**простя̀ се** *-стѝш се*，*-стѝх се*［完］［中态，互及］❶告别，告辞，互道再见，互道珍重：Простѝх се с друга̀рите си. 我和同志们告别了。❷抛开，舍去，抛弃，放弃：～ща̀вам се с мечтѝте си 抛开梦想 С търговѝята си то̀й се ～стѝ завѝнаги. 他永远不再做买卖了。◇ ～**ща̀вам се с живо̀та（със света̀）** 死；结束生命；离开人间 ～**ща̀ване**［中］

проща̀л|ен *-на*［形］临别的，告别的；送别的，饯行的：～на вечѐря 告别晚宴 ～но писмо̀ 告别信 ～ни ду̀ми 告别的话，临别赠言

проща̀п|вам［未］，**проща̀пам**［完］〈方〉同 прохо̀ждам：Детѐто им е ～ало. 他们的孩子开始会走路了。

прощъпа̀лни|к *-ци*［阳］〈民〉❶（为庆祝孩子开始会走路而做的）带馅圆面包（或饼）❷庆祝孩子开始会走路：Вся̀чки роднѝни дойдо̀ха на ～ка на детѐто. 所有的亲戚都来庆祝孩子的起步。

проя̀в|а［阴］❶征候，特征；症状；迹象，样子：～а на грѝп 流行性感冒的症状 То̀й лежѐше като̀ ка̀мък илѝ дъ̀нер, без ня̀каква ～а на живо̀т. 他像石头或树墩子一样躺着，没有任何活的迹象。❷表情，神情，神气，神态，神色：～а на ра̀дост 高兴的神情 ❸表现，活动：спо̀ртни ～и 体育活动 разнообра̀зни култу̀рно-ма̀сови ～и 多种多样的群众文化活动 ❹表现，表现行为，具体表现：～а на великоду̀шие 宽宏大量的表现 ～а на рѐвност 忌妒的表现 но̀ва я̀рка ～а на китàйско-бъ̀лгарската дру̀жба 中国保加利亚友好的新的突出表现

проявѝтел *-ят*，*-я*［阳］〈摄〉显影剂，显影液

проявлѐни|е *-я*［中］〈旧〉同 проя̀ва：～я на национализма 民族主义的表现

проявя̀вам[1]［未］，**проявя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］表现出，显示出，表示出；露出，透出，发挥出：～я̀вам героѝзъм 表现出英勇精神 ～я̀вам спосо̀бности 表现出才能 ～я̀вам нерешѝтелност 显露出不坚决 ～я̀вам инициатѝва 表现出主动精神 ～я̀вам интерѐс към нѐщо 表现出对某事的兴趣 На Ла̀йпцигския процѐс Гео̀рги Димѝтров ～ѝ блестя̀що сво̀ите ка̀чества на революционѐр. 在莱比锡审判中格奥尔基·季米特洛夫出色地表现了他革命家的品质。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

проявя̀вам[2]［未］，**проявя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］〈摄〉使显影：～я̀вам снѝмка 使像片显影 ～я̀вам негатѝв 使底片显影 — **се**［被动，中态］～**я̀ване**［中］

проявя̀вам се［未］，**проявя̀ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*［完］［中态］❶表现出来，显示出，透露出来：О̀ще от само̀то нача̀ло се ～ѝ превъзхо̀дството на неприя̀теля над на̀с. 一开始就显示出敌人对我们的优势。Енѐргията се ～я̀ва са̀мо чрез матѐрията. 能量只有通过物质才能表现出来。❷表现（自己），显示（自己）；体现：Тя̀ мно̀го се ～ѝ с гостоприѐмството си. 她显得很殷勤好客。～**я̀ване**［中］

проя̀|дам［未］，**проя̀м** *-дѐш*，*-до̀х*，*-дѐ*，过主形动 *-л*［完］同 проя̀ждам ～**дане**［中］

проя̀|ждам［未］，**проя̀м** *-дѐш*，*-до̀х*，*-дѐ*，过主形动 *-л*［完］❶开始吃，初次吃：Бо̀лният ～дѐ. 病人开始吃东西了。Детѐто ～дѐ о̀бща хра̀на. 孩子开始跟大家吃一样的饭了。❷咬穿；蛀穿；蚀透，蚀成孔：Мѝшките ～ли чува̀ла. 老鼠把口袋咬破了。Желя̀зото ～жда въжѐто. 铁把绳子磨断了。— **се**［被动，中态］～**ждане**［中］

проя̀зд|вам［未］，**проя̀здя** *-иш*，*-их*［完］驯骑（马），试骑

проясно̀н *-а*［形］变明晰的；变明朗的；清楚的；晴朗的：～а мѝсъл 明晰的思想 ～ по̀глед 明朗的目光 ～ небосво̀д 晴朗的天空

проясно̀ни|е *-я*［中］❶明晰，明朗；晴朗：～е на небѐто 天空的晴朗 ❷〈转〉（头脑）清楚；清醒：～е в мо̀зъка 头脑的清醒

проясн|я̀вам［未］，**проясня̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］❶使明朗，使晴朗，使（天）放晴：Бу̀рята ～ѝ небѐто. 暴风雨使天空变明朗了。❷使（思想、感情、情绪）明晰，使清醒：Свѐжият но̀щен въ̀здух бѐ ～ѝл мисълта̀ ѝ. 夜晚清新的空气使她的思想清醒

了。❸开朗,和悦：Лица̀та на всѝчки ～я̀ват,очѝте блещя̀т. 所有人的面容都很开朗,眼睛泛着光辉。— **се**［被动,中态］:Врѐмето се ～я̀ва. 天气在变得晴朗。**～я̀ване**［中］

пру̀ж|а *-иш, пру̀жах*［未］〈方〉伸直,伸开,伸出：～а ръка̀ 伸直手 ～а си крака̀та 伸开腿 — **се**［反身,被动,中态］

пружѝна［阴］❶弹簧;(钟表等的)发条：～ на легло̀ 床的弹簧 ～ в часо̀вник 钟表里的发条 ❷〈转〉动机;推动力：Тѐ държа̀т в ръцѐте си ～та на на̀шата национа̀лна промѝшленост. 他们手中掌握着我国民族工业的动力。Любовта̀ е скрѝтата ～ на постъ̀пката му. 爱情是他行动的潜在动力。

пружѝнен *-а*［形］弹簧的,安放弹簧的,弹簧做的：～ крева̀т 弹簧床

пружинѝра|м［未,完］有弹性,有弹力：Стома̀нена пръ̀чка ～. 钢条有弹性。**～не**［中］

пруса̀|к *-ци*［阳］❶普鲁士人 ❷〈转,不赞〉(以蛮横、黩武主义为特征的)德国佬

пруса̀шк|и *-а* пруса̀к ②解的形容词：～и боту̀ш 德国黩武主义者的铁蹄

пру̀ск|и *-а*［形］普鲁士的

пруст *-ът, -а, -ове*［阳］〈民〉❶前室,外屋,过道屋,穿堂 ❷(屋内)贮藏室 ❸〈罕〉走廊

Прут 普鲁特河(欧洲)

прухт|я̀ *-и̇ш, -я̀х*,过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［未］〈方〉同 пръхтя̀: Конѐте ～я̀ха. 马打响鼻儿了。**～ѐне**［中］

пръв 见 пъ̀рви

пръвнина［阴］〈民〉第一个情人,初恋情人

пръ̀д|вам［未］,**пръ̀дна** *-неш, пръ̀днах*［完］〈粗〉пъ̀рдя 的一次或连续几次的动作

пръ̀дище［中］〈民〉河滩

пръдня̀［阴］〈粗〉屁;放屁

пръ̀ждома［阴］〈方,不赞〉❶**оти̇вам в ～та** 见鬼去吧;滚开 ❷［用作副］见鬼去吧,鬼知道在哪里

пръждо̀с|вам［未］,**пръждо̀сам**［完］〈口,藐〉让…滚开,让…见鬼去：Пръждо̀свай го оттỳк. 让他从这儿滚开。**～ване**［中］

пръждо̀с|вам се［未］,**пръждо̀сам се**［完］［中态］〈口〉滚开,见鬼去：Пръждо̀сай се от очѝте ми! 从我眼前滚开! **～ване**［中］

пръ̀жка［阴］油渣

пръ̀к|вам［未］,**пръ̀кна** *-неш, пръ̀кнах*［完］〈方〉同 пръ̀квам се **～ване**［中］

пръ̀к|вам се［未］,**пръ̀кна се** *-неш се, пръ̀кнах се*［完］［中态］〈民〉出现;出生,问世：Избѝйте се, ку̀чета! По̀-добрѐ е да не стѐ се ～нали. 你们打吧,狗东西! 没生下你们才好呢。**～ване**［中］

пръ̀п|вам［未］,**пръ̀пна** *-неш, пръ̀пнах*［完］〈民〉奔去,跑过去;奔跑：Вси̇чко жи̇во ～нало на ра̀бота. 大家全都跑去干活了。Пти̇ците ～ват на орля̀к. 鸟成群飞去。**～ване**［中］

пръ̀пка|м［未］〈罕〉跳动,跳跃,蹦跳：Врабци̇ ～т. 麻雀跳跃着。**～не**［中］

пръ̀с|вам［未］,**пръ̀сна** *-неш, пръ̀снах*,过被形动 *-нат*［完］❶ пръ̀скам 的一次或连续几次的动作 ❷乱扔,扔得到处都是：Пръ̀снах си дрѐхите по ця̀лата ста̀я. 我把衣服扔得满屋都是。Пръ̀снах си кни̇гите нався̀къде. 我把书扔得到处都是。❸砸碎,敲碎,打碎：～вам сто̀мната 打碎水罐 ～вам вери̇гите 砸碎锁链 — **се**［被动］**～ване**［中］◇ **до ～ване** 非常强烈地：Сърцѐто му би̇еше лу̀до, до ～ване. 他的心在剧烈地跳动,简直要碎了。

пръ̀с|вам се［未］,**пръ̀сна се** *-неш се, пръ̀снах се*［完］［中态］❶ пръ̀скам се 的一次或连续几次的动作 ❷展开;伸展开,蜿蜒开：Нѐщо се ～ва на вси̇чки страни̇. 有什么东西向四边伸展开。❸胀破,崩裂,裂开,破裂：Щѐше да ми се ～не корѐмът от я̀дене. 我吃得肚子差一点就要撑破了。Бало̀нът се ～на. 气球爆裂了。◇ **Ще се ～на.** (用于天气太热或吃得太饱时)我真不好受(难受死了,受不住了)：Мно̀го ми е горѐщо, ще се ～на! 我很热,简直受不住了! **～ване**［中］

пръ̀ск|а［常复,阴］溅起的水珠(水滴,水点)：Ти̇ча с пля̀сък из ло̀квите, а под копи̇тата му бля̀скат ～и. 它在水洼里啪哒啪哒跑着,蹄下溅起水花。

пръска̀лка［阴］喷雾器;洒水车

пръска̀л|о *-а*［中］同 пръска̀лка

пръ̀ска|м［未］❶溅湿;洒湿：～м с вода̀ 用水溅湿,溅上水 ❷喷出,洒出,溅出：Краси̇ви фонта̀ни ～т вода̀ нависо̀ко. 漂亮的喷泉把水喷得很高。❸喷,洒;喷灌,喷浇：～м с ДДТ 喷洒滴滴涕 ～м лоза̀та 为葡萄喷药 ～м гради̇ната 喷浇花园 ❹下毛毛雨,下蒙蒙细雨：Пръ̀ска дъжд. 在下毛毛雨。❺撒落,使散开掉落：～м сѐмето 撒种 ～м пя̀сък на у̀лицата 在街上撒沙子 ❻散发：～м по̀зиви 散发传单 ～м арома̀т 散发香味 ❼〈转〉到处散布,传播：～м слу̀х 散布谣言 ❽〈转〉乱花掉,浪费掉：～м пари̇ 胡乱花钱 ❾驱散,赶散：～м мъгли̇те 驱散迷雾 ～м ста̀до 赶散牧群 — **се**［反身,被动］**～не**［中］

пръ̀ска|м се［未,中态］❶四溅,溅到各处：Вода̀та се ～ше на хи̇ляди ка̀пчици. 水溅成了成千上万个小水珠。Грама̀дни вълни̇ се би̇еха в брега̀ и се ～ха на пра̀х. 巨浪拍打在岸上,溅成细水珠。❷爆炸;爆裂：Ми̇ните се ～ха о̀коло тя̀х. 地雷在他们周围爆炸。❸散落,披散开：Коса̀та ѝ се ～ше върху̀ гърди̇те. 她的头发披散在胸前。❹消失,散开：Мъгла̀та се ～ше като̀ ди̇м. 雾像烟一样消散了。❺分散,消散,耗散：Внима̀нието на чита̀теля се ～ на разли̇чни страни̇. 读者的注意力分散在各个方面。❻(很多人)走散,散开,散往各处：Пиа̀ното преста̀ва да свири, танцу̀ващите се ～т. 钢琴停止了演奏,跳舞的人们散开了。❼布满,充满：Над гори̇те на и̇зток се ～ха си̇лни слъ̀нчеви зари̇. 在东方的树林上空是一片强烈的霞光。❽(传言等)散布开,传播出去：За нѐйната бо̀лест се ～ха разли̇чни слу̀хове. 关于她的病流传着各式各样的谣言。❾与前置词 от 和表示强烈内心感受的名词,如 яд (生气), смях (笑), мъ̀ка (痛苦)等连用,表示名词动作达到了最高程度：～м се от я̀д 气极 ～м се от смя̀х 笑死 ～м се от мъ̀ка 痛苦至极 ◇ **Пръ̀ска ми се глава̀та.** 我头疼得很厉害。**～м се във вери̇га**〈军〉组成散兵线 **～не**［中］

пръска̀ч［阳］喷灌工人

пръска̀чка[1]［阴］喷雾器;喷漆器,喷浆器;洒水车

пръска̀чка[2]［阴］喷灌女工

пръ̀сна 见 пръ̀свам

пръ̀сна се 见 пръ̀свам се

пръ̀снат *-а* ❶ пръ̀сна 的过被形动 ❷［用作形］1.零散的,分散开的：～и по мегда̀на ку̀пчини сѐляни 分散在广场上的一堆堆农民 ～о зъ̀рно 铺散开的粮食 2.不专心的,马马虎虎的：～ човѐк 马马虎虎的人 **～о**［副］

пръст[1] *-ът, -а, -и*［阳］❶手指;脚趾：голя̀м ～ 大拇指

мàлък ～ 小拇指 срѐден ～ 中指 безѝменен ～ 无名指 указàтелен ～ 食指 ❷一指(一个手指头的宽度,用来计算深浅宽窄等): двà ～а водà 二指深的水 ◇ **бѐз да си мръ̀дна (помръ̀дна) ～а** 不付出劳力: Всѝчките парѝ от нѐя тòй тỳри в джòба си,бѐз да си бѐ мръ̀днал дàже и ～а. 他甚至白白地把她所有的钱都装进了自己的腰包。**Брòят се на ～и.**〈口〉屈指可数。**глѐдам (на нѐщо) през ～и**〈口〉马马虎虎对待(某事) **знàя (познàвам) на ～и (нѐщо)**〈口〉(对某事)了如指掌: Съдѐбен следовàтел е бѝл,знàе закòните на ～и. 他曾是法院侦查员,对法律了如指掌。**изсмỳквам из ～ите си нѐщо**〈不赞〉没有根据地胡思乱想 **ѝмам (нѝмам) ～ в нѝкоя рàбота** 参预(没参预)某事 **кàрам през ～и**〈口〉马虎从事 **навѝвам нѐщо на ～**〈口〉坚持认为 **Не съм го бỳтнал (докòснал,закàчил) с ～.**〈口〉我从未用手指头碰过他一下;我从未侵犯过他一丝利益。**Нѝма да си мръ̀дна и ～а.**〈口〉我绝对不做,我什么都不干。**оставам с ～ в устàта**〈口〉未如愿以偿,白期望 **тỳрям (слàгам,поставям) ～ в рàната** 触及(某人)痛处 **～ бòжи**〈宗〉老天有眼,上帝有眼 **Пръ̀стите да си облѝжеш.**〈口〉吃完还会舔手指头(指味道好极了)。**Сòчат ме с ～.** 1.(人们)指责: Нѐка сегà ме сòчат с ～,нѐка ме хỳлят! 让他们现在指责我吧,让他们去谩骂我吧! 2.以…为榜样: Тòй е нàй-добрѝят кооперàтор и хòрата го сòчат с ～. 他是最优秀的合作社社员,人们都以他为楷模。

пръст² -*тà* [无复,阴] 土,土地,土壤: чѐрна ～ 黑土地 изхвърлям ～ 撒土 Зарòвих сѐмето в ～тà. 我把种子埋进土里。◇ **Лѐка му ～!** (悼念死者时用语)安息吧!

пръ̀стен [阳] ❶指环,戒指: годѐжен ～ 订婚戒指 венчàлен ～ 结婚戒指 брилянтен ～ 钻石戒指 ❷〈转〉环,圈;包围圈: ѝмам чѐрни ～и òколо очѝте 有黑眼圈 Образỳва се ～ от хòра òколо нàс. 人们在我们周围围成一圈。

пръ̀стен -*а* [形] ❶土的,土制作的: ～о гърнѐ 瓦罐 ～а панѝца 瓦盆,瓦钵 ❷土色的: Лицѐто му е ～о. 他的脸是土灰色的。

пръстенàр [阳] 戒指商;卖戒指的人

пръстеновѝд|ен -*на* [形] 环状的: ～но слъ̀нчево затъмнѐние 日环食

пръ̀стче -*та* [中] пръст (手指)的指小

прът -*ът*,-*а*,-*ове* 和 -*и* [阳] ❶枝条,树条,木棍;竿,杆子 ❷(金属)条,杆,棍: желѐзен ～ 铁条

прътàк [阳]〈民〉幼林

пръ̀ха|м [未] 同 пръхтя́ **～не** [中]

пръх|вам¹ [未],**пръ̀хна** -*неш*,*пръ̀хнах* [完]〈方〉❶(忍不住)哈哈大笑;噗哧一笑: ～вам да се смѐя 忍不住笑起来 ～вам от смя̀х 爆发出笑声 ❷打响鼻儿;打喷嚏 **～ване** [中]

пръх|вам² [未],**пръ̀хна** -*неш*,*пръ̀хнах* [完] ❶飞起;跳起,蹦起: Птѝцата ～ваше с крилѐ. 鸟振翅飞起。～вам от рàдост 高兴得跳起来 Сърцѐто му ～ва катò птѝчка в гърдѝте. 他的心像小鸟一样在胸中跳动。❷〈方〉奔跑起来,奔跑 **～ване** [中]

пръ̀хкав -*а* [形] 疏松的,松散的;松软的;酥脆的,易碎的: ～а земя̀ 松散的土地 ～ сня̀г 松软的雪

пръ̀хкам [未] (马等)轻轻打响鼻儿;鼻子里轻轻发哼声

пръ̀хна¹ 见 пръхвам¹ 和 пръхвам²

пръ̀хн|а² -*еш*,-*ах* [未,只三] (变)干,变松软,干涸: Влàжната земя̀ ～е под тòплия ѐсенен вя̀тър. 潮湿的土地正在被温暖的秋风吹干。

пръхт|я̀ -*ѝш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли* [未,完] (马或牲畜)打响鼻儿 **～ѐне** [中]

пръч -*ът*,-*а*,-*ове* [阳] ❶公山羊 ❷〈转,口,藐〉(留着尖胡子令人讨厌的)老家伙,老头子

пръ̀чк|а [阴] ❶树枝,树条;(削好的)小木棍: вѝрбова ～а 柳条 ❷(金属的)条,杆,棍: желѐзни ～и 铁条 ◇ **(катò) с магѝческа ～а**〈口〉魔术般的 **лòзова ～а** 葡萄秧条;葡萄藤条 **Пръ̀чката ще игрàе.**〈口〉要打;要打棍子;你要挨揍了。**Пръ̀чка тря̀бва.**〈口〉必须打;必须动棍子。

пръш [感] 吆喝驴子的声音

пръщѝни [复,无单,阴] 同 пращѝни

пръщ|я̀ -*ѝш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли* [未] 同 пращя̀: В дъ̀ното на плàца ～ѝ бỳен òгън. 在操练场的尽头熊熊大火在噼啪作响。Пръщя̀т чувàлите от жѝто в склàда. 仓库里的小麦口袋装得满满的。◇ **～я̀ от здрàве** (身体)健壮得很 **～ѐне** [中]

пря̀бош [副]〈方〉**на ～** 穿鞋不穿袜子: Коя̀ бòса,коя̀ по чѐхли на ～,тѐ вървя̀т по прàшния дрỳм. 她们有的光着脚,有的光脚趿拉着拖鞋,在满是尘土的公路上走着。Навля̀кох обỳщата на ～. 我光着脚穿上皮鞋。

пр|я̀к -*я̀ка*,-*ѐки* [形] ❶直达的,直通的;联运的: ～я̀к пъ̀т 直路 ～ѐки съобщѐния 直达交通,联运;直达通信 ❷直接的(与 кòсвен (间接的) 相对): ～я̀ко влия̀ние 直接影响 ～я̀к начàлник 直接领导者(顶头上司) ～я̀к контрòл 直接监督 ❸〈民〉横的,横向的: ～я̀ка ỳлица 横街 ❹〈转〉率直的,直爽的;正直的;坦白的;老老实实的: ～я̀к въпрòс 坦率的问题 ～я̀к òтговор 率直的回答 ❺〈民〉尖刻的,尖锐的: ～я̀ка дỳма 尖锐的话 ◇ **～я̀к дàнък**〈财〉直接税 **～я̀к наслѐдник**〈法〉直系继承人 **～я̀к смѝсъл (на дỳма)** (词的)原意,本意 **～я̀ка престѝлка**〈民〉横纹围裙 **～я̀ка рѐч**〈语法〉直接引语 **～я̀ко допълнѐние**〈语法〉直接宾语

пря̀ко I [副] ❶照直,一直,直着: Вървѐше нѐ из пъ̀тя,а ～ през поля̀ните. 他没有从路上走,而直接穿过草地。❷直接,径直(与 кòсвено (间接地) 相对): ～ заинтересòван 有直接利害关系的 ❸直截了当地,开门见山地,坦率地: кàзвам ～ 直截了当地说 II [前]〈民〉❶(横着)跨过,越过: Тополѝте хвъ̀рлят дъ̀лга ся̀нка ～ ỳлицата. 杨树把长长的影子横抛在街道上。❷(从上边)越过,跳过: вълнà ～ вълнà 一浪高一浪 хвъ̀рлям мòстове ～ рòва 在沟上架桥 ❸在…之外,在…的那边: ～ прòреза на рекàта 在河口之外 ◇ **～ сѝли (сѝлите си),～ мя̀рка (мя̀ра)** 超出自己的力量之外;过分;过量: Тя̀ отслàбна ～ мя̀ра. 她太瘦了。Тòй пѝе ～ мя̀рка. 他喝得过量了。

пря̀кор [阳] 外号,诨号,绰号

пря̀м -*а* [形] ❶〈旧〉直接的(与 кòсвен (间接的) 相对): ～ наслѐдник 直系继承人 ～ начàлник 顶头上司 ～ òтговор 直接回答 ❷〈转〉坦率的,直率的;正直的;老实的: ～ човѐк 直爽的人 **～о** [副]

прямодỳш|ен -*на* [形]〈书,旧〉直爽的,胸怀坦白的,坦率的: ～ен човѐк 直爽的人

прямодỳшие [无复,中]〈书,旧〉直爽,坦率,胸怀坦白

прямолинѐ|ен -*йна* [形]〈书〉直线的;沿直线的: ～йно движѐние 直线运动 **～йност** -*йносттà* [阴]

прямотà [无复,阴]〈书〉率直,耿直,直爽,正直

пря̀пор|ец -*ци* [阳]〈旧〉同 зна́ме (旗,旗帜)

пря̀сно 见 прѐсен

пр|я̀спа -*ѐспи* [阴](风吹积的)雪堆: снѐжна ~я̀спа 雪堆 дебѐли ~ѐспи сня̀г 厚厚的雪堆

ПС [пѐ-сѐ] [缩] про̀фсъюз 工会

псалм -*ът*, -*а*, -*и* [阳]〈宗〉赞美诗,圣诗,圣歌: давѝдовите ~и 大卫王的赞美诗

псал|о̀м -*мѝ* 和 -*о̀ми* [阳] ❶〈古〉同 псалм ❷〈诗〉抒情诗,抒情歌曲

псалт -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈宗〉唱赞美诗者,唱圣歌者

псалтикѝя [阴]〈旧〉赞美诗集,圣诗集

псалтѝр [阳](《圣经》中的)《诗篇》

псе -*то* [中] ❶狗 ❷〈转,骂〉可恶的人,恶狗,狗东西

псевдо- [复合词第一部]〈书〉表示"假"、"伪"之意,例如 псевдонау̀чен (伪科学的), псевдоизку̀ство (伪艺术), псевдоисторѝк (伪历史学家), псевдокласицѝзъм (伪古典主义)

псевдокомунѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 假共产主义

псевдонѝм [阳] 笔名,化名,假名

псѐшк|и -*а* псе 的形容词: ~а ко̀жа 狗皮

психиатрѝч|ен -*на* [形] 精神病的: ~но отделѐние в бо̀лница 医院里的精神病科

психиатрѝческ|и -*а* [形]〈旧〉同 психиатрѝчен

психиа̀трия [无复,阴] ❶精神病学;精神病疗法 ❷〈口〉精神病诊所;(医院里的)精神病科

психиа̀т|ър -*ри* [阳] 精神病学家;精神病医师

психѝка [阴]〈书〉精神,灵魂;心理,心情: национа̀лна ~ 民族心理(特点) есна̀фска ~ 小市民的心理

психѝч|ен -*на* [形] 精神上的,心理上的: ~ен живо̀т 精神生活 ~ен процѐс 心理过程

психѝческ|и -*а* [形] 同 психѝчен: ~о състоя̀ние 心理状态 ~и живо̀т 精神生活 **~и** [副]: ~и бо̀лен 精神病患者

психо- [复合词第一部] 表示"心理"、"精神"之意,例如 психотера̀пия (心理疗法), психомото̀рен (意识运动的), психоневрологѝчен (精神性神经病的)

психо̀за [阴] ❶精神病 ❷精神变态,变态心理;狂热: воѐнна ~ 战争狂热

психоло̀|г -*зи* [阳] ❶心理学家 ❷〈转,口〉善于观察人的心理的人,会分析人的心理的人

психологѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶〈哲〉心理说 ❷〈书〉心理描写

психологѝч|ен -*на* [形] 心理学的;心理上的,精神上的: ~ен зако̀н 心理学的定律

психологѝческ|и -*а* [形] ❶心理学的;心理上的: ~и процѐс 心理过程 ❷〈文学〉以描写心理为主的,偏重于描写心理的: ~и рома̀н 偏重于描写心理的长篇小说 ~и ана̀лиз 着重在心理上的分析 **~и** [副]: ~и лѐсно обяснѝмо 心理学上容易解释地

психоло̀гия [阴] ❶〈哲〉心理学 ❷心理学课程: Днѐс ще ѝмаме ~. 今天我们要上心理学课。❸〈转,口〉心理学教科书: Да̀й ми тво̀ята ~. 把你的心理学课本给我。❹〈书〉心理过程,构思: ~ на литерату̀рното тво̀рчество 文学创作的构思 ❺〈书〉心理,心情: дѐтска ~ 儿童的心理 ста̀рческа ~ 老人的心理 наро̀дна ~ 人民的心理

психопа̀т [阳], **психопа̀тка** [阴]〈书〉精神变态者,有变态心理的人;精神病患者

психопа̀тия [阴]〈医〉精神病,精神错乱,精神变态,变态心理

психопатоло̀|г -*зи* [阳] 精神病理学家;变态心理学家

психопатологѝческ|и -*а* психопатоло̀гия 的形容词

психопатоло̀гия [阴]〈医〉精神病理学,变态心理学

психотера̀пия [阴]〈医〉心理疗法

Псков 普斯科夫(俄罗斯城市)

псовя̀с|вам [未], **псовя̀сам** [完]〈民,蔑〉死,倒毙: Ку̀чето ~а. 狗死了。Оста̀вям го да ~а като̀ ку̀че. 让他像狗一样死去。

пст [感] ❶(轰赶猫、狗等发的声音)吡! 斥! 去! ❷(促人肃静的呼声)嘘: Пст ... мо̀ля тишина̀. Та̀тко ще дѐржѝ рѐч. 嘘……请安静,爸爸要讲话了。Пст, тѝхо! Мо̀же да ни вѝдят. 嘘,安静! 他们会看见我们的。

псу̀ва|м [未] 骂,骂街: Псу̀ва ме на ма̀йка. 他骂我的娘。— **се** [被动,中态] **~не** [中]

псувня̀ [阴] 骂街话: дебѐла ~ 粗俗的骂街话

ПТИ [пѐ-те-ѝ] [缩] PTI(Press Trust of India) — Индѝйска информацио̀нна агѐнция 印度报业托拉斯(印托社)

птѝц|а [阴] ❶鸟;禽: дома̀шни ~и 家禽 по̀йни ~и 鸣禽 прѐлетни ~и 候鸟 во̀дна ~а 水鸟 грабля̀ва ~а 猛禽 ❷〈转,口,讽〉(用来讽刺某种性格的)人,家伙: ва̀жна ~а 要人,了不起的人物 ря̀дка ~а 稀罕人物 Каква̀ ~а! (这家伙)算什么东西! ◇ **камѝлска ~а** 同 щра̀ус (鸵鸟) **мета̀лна (желя̀зна) ~а** 〈诗〉飞机,铁鹰

птицевъ̀д [阳] 养禽家,养鸡家,家禽养育家

птицевъ̀д|ен -*на* [形] 家禽业的,养禽业的: ~на фѐрма 养禽场

птицевъ̀д|ец -*ци* [阳], **птицевъ̀дка** [阴] 同 птицевъ̀д

птицевъ̀дство [无复,中] 家禽业,养禽业: ръководство по ~ 家禽饲养业指南

птицегада̀тел -*ят*, -*я* [阳]〈古〉根据鸟飞占卜的人

птицегледа̀ч [阳], **птицегледа̀чка** [阴] 家禽饲养员

птицепрода̀в|ец -*ци* [阳] 出售家禽的人;卖鸟的人

птицефѐрма [阴] 养禽场,家禽饲养场

птича̀р[1] -*ят*, -*я* [阳], **птича̀рка** [阴] 喂家禽的人,家禽饲养员

птича̀р[2] -*ят*, -*я* [阳](捉鸟禽的)猎狗

птича̀рни|к -*ци* [阳](养禽场的)家禽室,禽舍: модѐрен ~к 现代化禽舍

птѝче -*то* [中] 小鸟;雏

птѝченц|е -*а* [中] птѝче 的指小

птѝчешк|и -*а* [形] 同 птѝчи

птѝч|и -*а*, -*о* 和 -*е* [形] 鸟的;禽类的: ~е гнездо̀ 鸟巢 ~и пера̀ 鸟的羽毛 ~е месо̀ 禽肉 ~и хо̀р 鸟的合唱(齐鸣) ◇ **от ~и по̀глед (по̀лет)** 从高处看,鸟瞰 **~и грѝп** 禽流感

птѝчк|а [阴] 小鸟;〈昵〉小鸟,(一般指女性)爱人: пъ̀стра ~а 美丽的小鸟 по̀йна ~а 爱唱歌的小鸟 За нѐго тѝ си га̀лената ~а, гото̀в е то̀й за тѐбе да напра̀ви всѝчко. 对他来说,你是一只可爱的小鸟,他准备为你做出一切。◇ **не да̀вам ~а (пѝле) да прехвръ̀кне** 〈民〉小鸟也休想飞过去;戒备森严 **от ~а мля̀ко** 最难得到或最稀有的东西: В то̀я магазѝн

ще намѐриш и от ～а мля̀ко. 在这个商店里连最稀少的东西都能找到；这个商店里什么都有。

ПТТ [пѐ-те-тѐ] [缩] По̀ща, телегра̀ф и телефо̀н 邮电局

пуберте̇т [阳] 发育成熟；青春期

пуберте̇т|ен *-на* пуберте̇т 的形容词：～на възраст 青春期；妙龄

пу̀блика [无复, 阴] ❶ 观众；听众：Пу̀бликата изпълни сало̀на. 观众挤满了大厅。❷参观者，大众，群众，人们：Изло̀жбата е отво̀рена за ～та през цѐлия дѐн. 展览会全天对大众开放。◇ **широ̀ка** ～ 广大听众(观众)

публика̀ция [阴]〈书〉公布，发表，刊登，登载；广告，通告；出版物，发表的著作

публику̀ва|м [未, 完]〈书〉❶公布，发表：～м заявлѐние 发表声明 ❷刊载，刊登，发表；出版：～м проу̀чвания 刊载调查情况 — **се** [被动] ～**не** [中]

публици̇ст [阳], **публици̇стка** [阴]〈书〉政论家，评论家，时评家：талантли̇в ～ 天才的政论家

публици̇стика [阴]〈书〉❶写政论(时评)的工作：занима̀вам се с ～ 从事政论写作 ❷政论，时评，时事评述；政论作品

публицисти̇ч|ен *-на* публици̇ст 和 публици̇стика 的形容词：～на дѐйност 时评工作 ～ни произведѐния 政论作品 ～ен сти̇л 政论体裁，政论风格 ～**но** [副]

публицисти̇ческ|и *-а* [形]〈旧〉同 публицисти̇чен

пу̀блич|ен *-на* [形] ❶公开的；当众的：～но събра̀ние 公开集会 ～но мя̀сто 公共场所 ～ни изявлѐния 公开声明 ～но обсъ̀ждане 公开讨论 ～на похва̀ла 当众表扬 ～на оби̇да 当众欺侮 ❷〈旧〉公共的，社会的：～ен мора̀л 公共道德 ◇ ～**ен до̀м** 妓院 ～**ен тъ̀рг** 拍卖 ～**на жена̀** 妓女，卖淫妇 ～**но** [副]：～но разоблича̀вам ня̀кого 公开揭露某人 ～но изка̀звам сво̀ята благода̀рност към ня̀кого 公开表示自己对某人的感谢 ～**ност** -ността̀ [阴]

пуд [阳]〈书〉普特(俄重量单位，等于 16.38 公斤)

пу̀дел [阳] 卷毛狮子狗

пу̀динг *-и* [阳] 布丁(西餐中一种松软的甜点心)

пу̀дра [阴] 扑粉，香粉：дѐтска ～ 小儿扑粉 ◇ ～ **за̀хар** 糖粉，面糖

пу̀дрене 见 пу̀дря 和 пу̀дря се

пудриѐра [阴] 粉匣，粉盒

пудриѐрка [阴] пудриѐра 的指小

пудро̀с|вам [未], **пудро̀сам** [完]〈旧〉同 пу̀дря — **се** [被动，中态] ～**ване** [中]

пу̀др|я *-иш, пу̀дрѝх* [未] 扑粉，搽粉：～я си лицѐто 往脸上搽粉 — **се** [被动] ～**ене** [中]

пу̀др|я се *-иш се, пу̀дрѝх се* [未, 中态] (往自己脸上)搽粉，扑粉：Тѐ се ～ят пред огледа̀лото. 她们在镜子前搽粉。～**ене** [中]

Пуѐрто Ри̇ко 波多黎各(美，北美洲)

пуерторика̀н|ец *-ци* [阳], **пуерторика̀нка** [阴] 波多黎各人

пуерторика̀нск|и *-а* Пуѐрто Ри̇ко 和 пуерторика̀нец 的形容词

пу̀здра [阴]〈口〉(食用的)瘦肉

пу̀здрав *-а* [形]〈口〉瘦的，脂肪少的：～о месо̀ 瘦肉

пу̀йка [阴] ❶火鸡，吐绶鸡(*Meleagris gallopavo*) ❷〈转，口，藐〉愚蠢而高傲的人

пу̀йче *-та* [中] 小火鸡；火鸡雏

пу̀йч|и *-а, -о* 和 *-е* пу̀йка 的形容词：～е яйцѐ 火鸡蛋 ～о перо̀ 火鸡羽毛 ～о месо̀ 火鸡肉

пук [感] (表示砸、击发出的响声)砰砰

пу̀кал[1] [阳]〈方〉同 бу̀хал (雕鸮) ◇ **Глѐда като̀** ～.〈口，不赞〉他默默地瞪大眼睛看。**Мълчи̇ като̀** ～.〈口〉他瞪着眼一言不发。

пу̀кал[2] [阳]〈方〉(用泥烧制的)酒罐，盛酒的陶器

пу̀кал[3] [阳]〈方〉野罂粟

пука̀л|о *-а* [中] ❶爆米花用的筛子 ❷〈罕〉机关炮

пу̀ка|м [未] ❶使有裂口，使有裂痕：～м леда̀ 使冰裂开 Су̀хият вя̀тър ～ земя̀та. 干燥的风吹裂了大地。Студъ̀т ～ и скали̇. 严寒把岩石都冻裂了。❷〈民〉爆(米花)：～м кукуру̀з 爆玉米花 ❸打破，打碎；打伤：～м глава̀ 打破头 ❹(撞击时)发砰砰响声，发噼啪响声：Съ̀чките ～т под крака̀та им. 干树枝在他们脚下发出嘎吧嘎吧的响声。По̀кривът и стени̇те ～ха под бѐсния на̀тиск на бу̀рята. 屋顶和墙壁在暴风雨的疯狂冲击下嘎吱作响。❺〈民〉[只三] (枪炮声)轰隆，轰鸣：Картѐчниците ～т. 机关枪在哒哒响。Бо̀мбите ～т. 炸弹在轰响。❻〈转，民〉装得满满的，胀得鼓鼓的：Хамба̀рите ～ха препълнени с жи̇то. 粮仓里的小麦装得满满的。❼〈转，骂〉狼吞虎咽地吃，大口地喝，大吃大喝：Ако̀ си гла̀ден, ся̀дай и ～й! 如果你饿了，就坐下猛吃猛喝吧！❽〈讽，藐〉死，倒毙 — **се** [被动] ◇ **Ядѐ, та му ～т уши̇те.**〈口〉他狼吞虎咽地吃。～**не** [中]

пу̀ка|м се [未, 中态] ❶(硬物、皮肤等)裂，爆出裂隙，爆出裂纹；爆裂：Стъкло̀то се ～ от горѐща вода̀. 玻璃遇热水会破裂。У̀стните ми се ～т до кръ̀в. 我的嘴唇裂出了血。❷〈转，民〉[只三] (春天、黎明)开始，发生，露头：Зора̀та се ～ше. 破晓。Врѐмето бѐше ху̀баво, току̀ що се ～ше про̀лет. 天气很好，春天刚刚开始。❸(花蕾)开放；(枝芽)长出，露头：Пъ̀пките на дърве̇тата се ～ха бъ̀рзо. 树芽很快长了出来。❹〈转，口〉(因某种情感、感觉)受不了，要命，之极：～м се от мъ̀ка 痛苦得要命 ～м се от смя̀х 笑死，笑破肚皮 ～м се от за̀вист 忌妒得要命 Нѐка се ～т от я̀д завистниците! 让那些忌妒的人气死吧！Сърцѐто ми се ～. 我的心难受极了。◇ **Дѐ го би̇еш (чу̀каш), дѐ се** ～.〈口，俗〉事与愿违。**Дърво̀ и ка̀мък се ～ (от сту̀д).**〈口〉大地冻裂，寒冷之极。～**м се откъ̀м гърба̀**〈口〉怒发冲冠 ～**не** [中]

пу̀каница [常复, 阴]〈方〉同 пу̀канка

пуканича̀р [阳], **пуканича̀рка** [阴] 爆(卖)玉米花的人

пу̀канка [常复, 阴] 玉米花

пу̀к|вам [未], **пу̀кна** *-неш, пу̀кна̀х*, 过被形动 *-нат* [完] ❶ пу̀кам ①④⑤解的一次或连续几次的动作 ❷〈转，民〉[只三] (春天、黎明)刚刚开始，刚刚发生：У̀тре, що̀м ～не зора̀та, ще оти̇да в града̀. 明天，天一亮我就进城去。❸〈转，骂〉死，倒毙：Да ～на, ако̀ не ѐ така̀. 如果不是这样，就让我死吧！— **се** [被动] ◇ ～**вам от смя̀х**〈口〉禁不住大笑起来 ～**вам от я̀д** 愤怒之极，怒发冲冠 ～**вам тъпанчетата на ня̀кого**〈口〉对某人大吵大闹 ～**ване** [中]

пу̀к|вам се [未], **пу̀кна се** *-неш се, пу̀кна̀х се* [完] [中态] пу̀кам се 的一次或连续几次的动作 ◇ **Жлъ̀чката ми се ～ва.**〈口〉我吓破了胆。～**вам се откъ̀м гърба̀**〈口〉生气之

极,怒发冲冠 **~вам се от смя̀х**〈口〉禁不住大笑,笑破肚皮 **~вам се от я̀д**〈口〉气极,愤怒之极 **Сърцѐто ми се ~ва.**〈民〉我的心难受极了。~**ване**[中]

пу̀кнат -*а* ❶ пу̀кна 的过被形动 ❷[用作形]有裂缝的,有裂痕的;打破了的:~о огледа̀ло 打破了的镜子 ~а ча̀ша 有裂痕的杯子 ◇ **не да̀вам (нѝ) ~ грòш (~а пара̀)**〈口〉一毛不拔 **Не стру̀ва ~ грòш (лѐв, пара̀).**〈口〉一钱不值。**ня̀мам нѝ ~ грòш (~а пара̀)**〈口〉身无分文

пукнатин|а̀[阴]裂口;裂缝,裂纹,裂痕:~а̀ на ва̀за 花瓶上的裂痕 ~ѝ в леда̀ 冰上的裂纹 ска̀лна ~а̀ 岩缝 В прия̀телството ни се появѝ голя̀ма ~а̀. 我们的友谊出现了大的裂痕。

пу̀кница[无复,阴]〈蔑〉酒精饮料,白酒,烧酒

пу̀кот[无复,阳]❶破裂声,折裂声:Ледъ̀т нада̀ва ~. 冰发出破裂的声音。❷同 пукотѐвица:картѐчен ~ 机关枪的哒哒声 По цѐли нòщи ~ът на камионѐтките не спѝра. 连夜来卡车的轰隆声持续不断。

пукотѐвица[阴](枪炮、发动机等的)噼啪声,哒哒声,轰隆声

пу̀кък[阳]❶野罂粟 ❷同 бу̀хал (雕鸮)

пул -*ът*,-*а*,-*ове*[阳]❶金属圆形小饰物;大圆纽扣 ❷(各种游戏或赌博中用的)筹码;棋子 ❸〈方〉(动物皮毛上的)圆形斑点

пулвериза̀тор[阳]喷雾器;喷子:Пода̀й ми ~а да се напръ̀скам с одеколòн. 把喷子递给我,我来洒点花露水。

пулверизѝрам[未,完](把液体)喷成雾状,喷成粉末状,喷成水珠状

пу̀ле -*та*[中]〈民〉❶驴驹子 ❷小鸡

пу̀лене 见 пу̀ля 和 пу̀ля се

пу̀лест -*а*[形]〈罕〉眼睛鼓出(外突)的:~и очѝ 突出的眼睛

пулòвер[阳]套衫,套头衫;套头毛衣

пулп -*ът*,-*а*,-*ове*[阳]❶(水果的)果肉,(植物的)肉质部分 ❷(水果、蔬菜等压榨成的)果泥,菜泥,酱 ❸〈技〉矿浆

пу̀лпа[阴]〈解〉牙髓

пулпѝра|м[未,完]把(水果或蔬菜)加工成果泥或菜泥:~м малѝни 制作马林果果泥 — **се**[被动] ~**не**[中]

пу̀лпов -*а*[形]用于制作果泥(菜泥)的:~и бу̀рета 盛果泥(菜泥)的木桶 ~а работѝлница 果泥(菜泥)加工厂

пулс -*ът*,-*а*[无复,阳]❶脉,脉搏:норма̀лен ~ 正常脉搏 ускорѐн ~ 过速的脉搏 Попѝпай му ~а. 摸一摸他的脉搏。❷〈转,书〉搏动,律动;动态:~ на нòвия живòт 新生活的脉搏 ❸〈理,电〉脉冲

пулсѝра|м[未,只三](心脏或脉搏)搏动,跳动:Сърцѐто му ~. 他的心脏在跳动。Кръвта̀ ~ в жѝлите. 血液在血管里搏动。Живòтът ~ по у̀лиците. 街上搏动着生活的脉搏。~**не**[中]

пулт -*ът*,-*а*,-*ове*[阳]〈乐〉乐谱架:диригѐнтски ~ 乐队指挥的乐谱架

пу̀л|я -*иш*,*пу̀лих*[未] **~я очѝ** 睁大眼睛 ~**ене**[中]

пу̀л|я се -*иш се*,*пу̀лих се*[未,中态]睁大眼睛,瞪大眼睛:Каквò се ~иш? 你瞪大眼睛看什么?~**ене**[中]

пу̀ляв -*а*[形]〈方〉同 пу̀лест:~и очѝ 突出的眼睛

пу̀ма[阴]〈书〉美洲狮(*Felis concolor*)

пу̀мпал[阳]陀螺(儿童玩具)

пунга̀ш[阳]〈蔑〉骗子;二流子

пунгѝя[阴]〈民〉❶皮烟袋荷包 ❷皮钱包

пунѝческ|и -*а*[形] **~и войнѝ** 1.〈史〉布匿战争(古罗马与迦太基之间的战争) 2.令人厌烦的长时间争论

пункт[阳]❶点,地点;所,处,站;居民点:определѐн ~ 指定地点 ѝзходен и кра̀ен ~ 起点和终点 наблюда̀телен ~ 瞭望所,观察所 сбòрен ~ 集合地点 стратегѝчески ~ 战略据点 кома̀нден ~ 指挥所 медицѝнски (здра̀вен) ~ 医疗站,诊疗所 приема̀телен ~ 接待处 насѐлен ~ 居民点 ❷〈书〉点,项:Тòзи ~ от дòговора е съвсѐм излѝшен. 条约中的这一项是完全多余的。В тòя пòзив осòбено ва̀жни са два̀ ~а. 在这份传单中特别重要的有两点。❸〈印〉点,磅(计算铅字大小的单位,等于 0.376 毫米) ◇ **подкрепѝтелен ~** 饮食商亭;早点服务部

пунктѝр[阳]虚线;省略号

пунктѝра|м[未,完]❶用虚线画出;标上省略号 ❷〈医〉穿刺 — **се**[被动] ~**не**[中]

пу̀нктов -*а* пункт ①解的形容词

пунктуа̀л|ен -*на*[形]〈书〉很准确的,精确的;遵守时间的,按时的

пунктуа̀ция[阴]〈语法〉标点,标点符号;打标点符号,加标点

пу̀нкция[阴]〈医〉穿刺术

пунш -*ът*,-*а*[无复,阳](酒、糖、茶、果汁、牛奶等掺和的)混合甜饮料,潘趣酒

пу̀па[阴]〈儿〉同 корѐм (腹,肚子):Болѝ ме ~та. 我肚子疼。

пу̀пал[阳]〈旧〉同 бару̀т (火药)

пу̀ра[阴]雪茄

пургатѝв[阳]〈医〉泻剂,泻药

пургатѝв|ен -*на*[形]催泻的:~ни срѐдства 泻剂,泻药

пурѝз|ъм -*мът*,-*ма*[无复,阳]〈语言〉(语言上的)纯语主义,净化主义,纯洁化(对外来语的排斥)

пурѝст[阳],**пурѝстка**[阴]〈语言〉纯语主义者,净化主义者

пуристѝч|ен -*на* пурѝзъм 的形容词

пурита̀н[阳],**пурита̀нка**[阴]❶〈史〉清教徒(16、17 世纪英国新教教徒的一派,要求清洗教会中的天主教残余影响,推行禁欲主义) ❷〈转〉清教徒式的人

пурита̀нск|и -*а*[形]清教徒(式)的:~и мора̀л 清教徒式的道德

пурита̀нство[无复,中]清教徒的行为;清教徒的习俗和教义

пурѝя[阴](车轮上的)轴衬,轴瓦

пу̀рпур[阳]❶[只单]〈诗〉紫红色,绛红色;鲜红色 ❷〈转,史〉(象征富贵的)紫衣,紫罗袍

пу̀рпур|ен -*на*[形]〈书,诗〉紫红色的;鲜红色的:~ен пла̀т 紫红色的布料 ~на зора̀ 火红的早霞 ~ен за̀лез 火红的晚霞

Пуса̀н 釜山(韩国港市)

пуса̀т[阴]〈旧〉同 оръ̀жие (武器)

пусѝя[阴]〈旧〉同 заса̀да (埋伏)

пу̀с|кам[未],**пу̀сна** -*неш*,*пу̀снах*,过被形动 -*снат*[完]❶放开,放走,放出;释放:~кам въ̀рзаното ку̀че 放开拴着的狗 Пуснѝ ми ръка̀та. 放开我的手。Тòй от два̀ дѐна бѐше аресту̀-

ван. — Ка̀к, ～наха ли го вѐче? "他被捕已经两天了。""怎么？已把他释放了吗？" ❷撒手掉下,使掉下,掉落,丢下去：Женѝте изва̀диха па̀рите и ги ～наха на земя̀та. 妇女们把钱掏出来,丢在地上。～кам ко̀шницата във вода̀та 把筐丢进水里 ❸准许…去,准许…进,准许…走开,放行：～кам в о̀тпуска 准许休假 ～кам в къщи 准许进家 Не го̀ ～ка̀й вътре. 别让他进里边去。❹送出;放出;派出;发出,寄出：～кам добѝтъка на па̀ша 把牲畜送去牧放 Подѝр мѐне то̀й е ～нал шпио̀ни. 他派特务跟踪我。❺[只三]〈转,民〉(指学校等人集中的地方)放,散,结束：Учѝлището ～на. 放学了。Кѝното ～на. 电影散了。❻起动,开动,开;使开工;放(气、水等);输送,送(电等)：～кам мото̀ра 发动马达 ～кам автомобѝла с на̀й-голя̀ма бързина̀ 用最大速度开动汽车 ～кам ра̀диото 打开收音机 ～кам но̀в заво̀д 使新工厂开工 ～кам в дѐйствие 投产 ～кам в хо̀д 开动;推动 ～кам па̀рното отоплѐние 送(放)暖气 ～кам вода̀та 送(放)水 ❼让(按某种方式)走,使(按某种方式)动作;使到(某处)去：～кам ко̀ня в гало̀п 让马奔驰起来 ～кам кола̀та по стръ̀мното 让车在陡地上行驶 ❽〈书〉(与名词连用,表示该名词的动作或状态)使;予以;加以;用以：～кам в прода̀жба 出售,卖 ～кам в експлоата̀ция 开工,投产 ❾〈口〉蓄,留(头发、胡须、指甲等);长长,长高：～кам брада̀ 留起胡子 ～кам дъ̀лга коса̀ 留长头发 То̀й о̀ще по̀вече бѐ надебеля̀л, ～нал бѐ корѐм. 他更胖了,肚子都腆了起来。Лоза̀та е ～нала мла̀ди филѝзи. 葡萄长出了嫩枝条。❿〈民〉排出,放出;提供,给：～кам па̀ра 排出蒸汽 ～кам ѝскри 放出火花 То̀й наду̀то пу̀шеше и ～каше къ̀лба, къ̀лба дѝм. 他傲慢地吸着烟,吐出一团团的烟雾。Едно̀ прасѐнце си бѐше, ～на двѐ-трѝ кила̀ ма̀счица. 是一只小猪,出了两三公斤猪油。⓫〈转〉出版：～кам от печа̀т 出版 Врѐме е да ～не но̀ва кнѝга. 该出版新书了。⓬投,扔;放,发射：～кам бо̀мба 投弹 ～кам стрела̀ 放箭,射箭 ～кам ракѐта 发射火箭 Съвѐтският съ̀юз ～на пъ̀рвите в света̀ изку̀ствени спъ̀тници на Земя̀та. 苏联发射了世界第一批人造地球卫星。⓭松开些,放松些;使松弛：Кола̀рят ～на по̀водите и ко̀нѐте се втъ̀рнаха напрѐд. 车夫松开了缰绳,马向前飞跑起来。Ро̀клята ми е ста̀нала вѐче тя̀сна, тря̀бва да я ～на отстрана̀. 我的连衣裙已经瘦了,该从边上放开一些。Пуснѝ въжѐто от дру̀гия кра̀й, че е мно̀го опъ̀нато. 从另一头松一松绳子,绷得太紧了。⓮〈转,口〉传播,散布：～кам слу̀хове 传播流言 В сѐло ～наха, че си бѝл и в затво̀ра. 村里传说你甚至还进过监狱。— **се** [被动] ◇ **Ка̀мък да стѝсна, вода̀ ще ～не.** 〈民〉能把石头攥出水来(形容非常健壮)。**～кам бюлетѝна** 〈口〉投票 **～кам в обращѐние** 使流通 **～кам в хо̀д** 〈书〉 1.开动,使运转：～кам в хо̀д механѝзма на апара̀т 开动机器的机械装置 2.〈转〉动用：～кам в хо̀д всѝчки срѐдства, за да сма̀жа протѝвника си 为了摧毁敌人,动用一切手段 **～кам гла̀с** 〈民〉 1.放开喉咙 2.投票 **～кам (дълбо̀ки) ко̀рени** 〈口〉 1.立地生根;(深深)扎根 2.〈转〉扎进,埋入：Не оста̀вяй отча̀янието да ～не ко̀рен в душа̀та ти. 不要让绝望在你心中久存。**～кам кепѐнците** 〈口〉(商店等)关门,打烊,停止营业 **～кам (хвъ̀рлям) ко̀тва** 抛锚 **～кам муха̀ (фитѝли) на ня̀кого** 〈口〉挑唆某人 **～кам (на екра̀ните) фѝлм** 〈书〉开始上映(影片) **～кам на свобода̀** 释放出狱 **～кам ня̀кому кръ̀в** 〈民,医〉给某人放血 **～кам (отпу̀скам) му кра̀я** 〈口〉 1.不再干,不再注意 2.放纵,堕落 **～кам писмо̀** 〈口〉投信,寄信 **～кане** [中]

пу̀с|кам се [未], **пу̀сна се** -*неш се*, *пу̀снах се* [完] [中态] 抛弃;放弃,不再要求,退让;戒除 **～кане** [中]

пуст -*а* [形] ❶无人烟的,荒无人迹的,荒野的,荒凉的：～и места̀ 荒无人烟的地方 ～и го̀ри 荒无人迹的森林 ～ о̀стров 无人岛 ～о по̀лѐ 荒野 ❷无行人的;僻静的;荒凉的,无人居住的：～а у̀лица 无行人的街道 ～а къ̀ща 无人居住的房子 То̀й преспа̀ в една̀ ～а воденѝца. 他在一个已废弃的磨坊过夜。❸空的,空无所有的：～а ста̀я 空荡荡的房间 ❹〈转〉空洞的,没有内容的,无聊的,空虚的：～ човѐк 胸无点墨的人 ～ живо̀т 无聊的生活 ～ по̀глед 空虚的目光 духо̀вно ～ 精神空虚的 ❺〈转,口〉不幸的,倒霉的,倒运的 ❻〈转,口〉可恶的,可恨的,该死的：Пу̀сто тегло̀ ня̀ма кра̀й. 可恶的苦难没有尽头。❼〈转,民〉使人愤恨的,使人不满的 ❽〈转〉使人惊奇的;使人高兴的：Пу̀стата му хубавѝца! 真是个出奇的美女! ◇ **налѝвам (прелѝвам) от ～о в пра̀зно** 〈口〉徒劳无益 **～о да е (да оста̀не), ～о и въ̀рло, ～о опустя̀ло** 真可恶,该死 **Пу̀сто дърво̀ (Пу̀ста то̀яга)!** 〈口〉该挨揍了! 该挨打! **～о мя̀сто** 不毛之地 **～о** [副]

пу̀ста [阴] (匈牙利的)草原

пустѐ|я -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] ❶变荒凉;空旷无人：С настъ̀пването на ля̀тото чита̀лището запо̀чна да ～ѐе. 随着夏天的到来,读书室里的人渐渐少了。❷(土地)荒芜,成为空闲的：Земя̀та взѐ да ～ѐе. 土地开始荒芜了。

пустѝн|ен -*на* [形] ❶荒漠的,沙漠的：～ен клѝмат 沙漠气候 ～ни пя̀съци 荒沙 ❷荒野的,荒无人迹的：～на равнина̀ 荒原 ❸〈转〉无行人的,僻静的,荒凉的;〈诗〉沉寂的：Мо̀рската шѝр е ～на. 辽阔的大海空荡荡的。～на градѝна 寂静的花园 ❹〈旧〉隐士的;禁欲主义的 **～но** [副]

пустѝнни|к -*ци* [阳]〈旧〉隐士,隐遁者;禁欲主义者

пустѝнническ|и -*а* пустѝнник 的形容词：～и живо̀т 隐士生活;禁欲生活

пустѝнничество [无复,中]〈书〉隐士生活;禁欲生活

пустѝнно 见 пустѝнен

пустинножѝтел -*ят*, -*я* [阳]〈书,旧〉同 пустѝнник

пустинножѝтелство [无复,中]〈书,旧〉同 пустѝнничество

пустѝн|я [阴] ❶荒漠;沙漠：～я Саха̀ра 撒哈拉沙漠 пя̀съчна ～я 沙漠 ❷无人烟的地方：го̀рска ～я 无人烟的森林 планѝнска ～я 荒山 лѐдени ～и 无人的冰原 ◇ **Велѝката ръ̀лска ～я** 〈书,庄〉(保加利亚境内的)里拉山脉 **во̀дна ～я** 〈诗〉海洋,大海 **гла̀с в ～я** 〈书〉旷野里的呼声(喻得不到响应的号召)

пустѝя [阴]〈方〉灾祸,不幸

пу̀сто ❶ [副] 见 пуст：В кръ̀чмата бѐше тѝхо и ～. 酒馆里空无一人,一片沉寂。❷ [用作语气]〈民〉 1.(表示对某人或某物的不满、愤恨等)该死的,没见过这样的 2.(表示对某人或某物吃惊、赞美等)真棒,真了不起

пусто̀с|вам [未], **пусто̀сам** [完]〈民〉咒骂,诅咒(如"这该死的!")：Ма̀ма ～ваше небѐто, че излѝва като̀ из ведро̀ дъжда̀. 妈妈咒骂老天下这样的瓢泼大雨。— **се** [被动] **～ване** [中]

пустосла̀вие [无复,中]〈书〉虚荣;虚荣心

пустосло̀ви|е -*я* [中]〈书〉同 празносло̀вие

пустота̀ [阴] ❶ [只单] 死气沉沉;沉寂;空无人烟 ❷荒野;不毛之地;空闲地 ❸ [只单]〈转〉空虚;无聊：духо̀вна ～ 心灵的空虚;心情的无聊 нра̀вствена ～ 精神上的空虚

пустотѝ|я [阴]〈民〉大荒漠,大荒野：безлю̀дни ～и 无人烟的大荒漠

пу̀стош -*та̀* [阴,(罕)阳] ❶荒地;空地: го̀рска ~ 森林里的荒地 ❷[只单]无生气;无人烟;沉寂 ❸[只单]〈转,书〉空虚;无聊,不求上进: душѐвна ~ 心灵上的空虚

пу̀стя 见 пу̀щам

пу̀сула[1] [阴]〈民,旧〉❶望远镜 ❷指南针 ◇ **забъ̀рквам (изгу̀бвам, изпу̀скам) ~та** 〈民〉慌了手脚,不知所措: На тако̀ва нѐщо е спосо̀бно са̀мо правѝтелство, коѐто вѐче е изпу̀снало ~та. 这种事情只有惊慌失措的政府才做得出。

пу̀сула[2] [阴]〈民,旧〉❶便条 ❷名单

пуф [感](表示气体喷放发出的声音)呼;噗哧

пу̀фка|м [未](轻轻)呼哧呼哧地喘气;(轻轻)噗噗地喷气;(轻轻)嗞嗞地放气 **~не** [中]

пуфт|я̀ -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] 同 пухтя̀: Пуфтѐше си вла̀ка / сред бя̀лата па̀ра. (Ас. Босев) 火车在白色的蒸汽中扑哧扑哧地开动着。**~ѐне** [中]: Чу̀ва се ~ѐнето на камио̀на. 传来卡车的轰轰声。

пух[1] -*ъ̀т*, -*а*, (罕) -*о̀ве* [阳] ❶(鸟禽的)细毛,绒毛,羽绒: ~ от гъ̀ски 鹅绒 възгла̀вница от ~ 羽绒枕头 ❷〈转,罕〉(少年脸上的)茸毛,汗毛 ◇ **напра̀вям (разбѝвам) на ~ и пра̀х** 〈口〉使成为齑粉;完全摧毁

пух[2] [感] ❶(表示掉落或打击时发出的声音)砰;噗 ❷(表示气流喷出时发出的声响)砰砰;噗噗

пу̀ха|м [未] ❶打得砰砰响;拍得噗噗响: ~м възгла̀вница 把枕头拍得噗噗响 ❷掸掉,拍打掉: ~м праха̀ 掸掉灰尘 ❸〈转,口〉打,揍: Ка̀звай сега̀, ако̀ не ѝскаш да те ~т о̀ще веднъ̀ж. 你要是不想让他们再打你一顿的话,现在就讲。❹喘气;吐出: То̀й ~ше голѐми о̀блаци дѝм от цигарѐто си. 他从烟嘴里吐着大口的烟雾。— **се** [被动]: Днѐс ще тря̀бва да се ~т чѐргите. 今天该掸地毯了。**~не** [中]

пу̀х|вам [未], **пу̀хна** -*неш*, *пу̀хна̀х*, 过被形动 -*нат* [完] ❶ пу̀хам 的一次或连续几次的动作: Пу̀хнах го по гъ̀рба̀. 我打了他背一下。❷〈口〉摔倒: Да не ~неш на земя̀та. 别摔倒在地上。❸喘气: Во̀лът ~на с но̀здри. 牛用鼻子喘了一口气。

пу̀хен -*а* [形] 羽绒的,绒毛制的: ~а възгла̀вница 羽绒枕头 ~ юрга̀н 羽绒被子

пу̀хест -*а* [形] ❶满是绒毛的;毛茸茸的;丰厚松软的: ~о пѝленце 毛茸茸的小鸡雏 ❷绒毛般的: ~ о̀блак 绒毛般的云彩 ❸羽绒制的: ~а възгла̀вница 羽绒枕头

пу̀хкав -*а* [形] ❶绒毛般松软的,轻软的,非常柔软的: ~а коса̀ 柔软的头发,蓬松的头发 ~ сня̀г 松软的雪 ~о одея̀ло 柔软的毯子 ❷满是绒毛的,毛茸茸的: ~о за̀йче 毛茸茸的小兔 ~и пѝленца 毛茸茸的小鸡雏 **~ост** -остта̀ [阴]

пухкавина̀ [无复,阴] 同 пу̀хкавост

пу̀хкавост 见 пу̀хкав

пу̀хка|м [未](时而)砰砰敲着: ~м си с лула̀та 用烟斗砰砰敲着

пу̀хна 见 пу̀хвам

пу̀хов -*а* [形] 同 пу̀хен: ~а възгла̀вница 羽绒枕头

пухт|я̀ -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] ❶喘粗气;吁气: ~я̀ от я̀д 气得喘粗气 ~я̀ от горещина̀ 热得呼哧喘着气 ❷(机器)扑哧扑哧地开动: Вла̀кът ~ѐше. 火车扑哧扑哧地开动着。**~ѐне** [中]

пу̀хче -*та* [中] 绒球;绒毛团: ~ за пу̀дра 粉扑

пу̀ш|а[1] -*иш*, *пу̀ших* [未] ❶吸(烟);抽(烟): ~а цига̀ра 吸烟,抽烟 ~а пу̀ра 吸雪茄 ~а лула̀ 用烟斗抽烟,抽烟斗 ❷吸烟,抽烟: Благодаря̀, не ~а. 谢谢,我不抽烟。Дъ̀лго врѐме ~их, но вѐче не ~а. 我曾抽了很长时间的烟,但现在不抽了。❸[只三]冒烟,起烟;出烟,漏烟: По сѐлото всѐ о̀ще ~еха ня̀кои от запа̀лените къ̀щи. 村子里仍有几处被烧的房子在冒烟。Тря̀бва да се изчѝсти комѝнът, за да не ~и пѐчката. 为了使炉子不漏烟,必须把烟囱清扫干净。❹〈口〉熏制: ~а рѝба 熏鱼 ~а месо̀ 熏肉 ~а жамбо̀н 熏制火腿 — **се** [被动] **~ене** [中]: Пу̀шенето е забранѐно! 禁止吸烟!

пу̀ш|а[2] -*иш*, *пу̀ших* [未]〈方〉塞上,塞住,堵住,堵紧: ~а ду̀пката 把洞堵上

пуша̀лня [阴] 吸烟室

пуша̀ч [阳], **пуша̀чка** [阴] 吸烟者: стра̀стен ~ 吸烟吸得很多的人,烟瘾大的人

пу̀ш|вам [未], **пу̀шна** -*неш*, *пу̀шна̀х* [完]〈旧〉пу̀шкам 的一次或连续几次的动作 — **се** [被动,中态]

пу̀ше|к -*ци* [阳] ❶烟: гъст ~к 浓烟 ❷〈转,口〉尘雾;烟尘 ◇ **вдѝгам ~к** 〈民〉一路猛跑;一溜烟地跑 **Пу̀шек се вдѝга.** 〈口〉干得正来劲;正是高潮的时候。

пу̀шен -*а* ❶ пу̀ша 的过被形动 ❷[用作形]熏制的: ~а слани̇̀на 熏肥肉 ~и езѝци 熏口条 ~а рѝба 熏鱼

пу̀шене 见 пу̀ша[1]

пу̀шеч|ен -*на* [形] 枪的,枪发出的: ~ни гърмѐжи 枪声 ~на стрелба̀ 枪击 ~ен за̀лп 排枪,齐射 ◇ **~но месо̀** 〈书〉炮灰

пушѝлка [阴] ❶〈民〉浓烟 ❷灰尘,尘雾 ◇ **вдѝгам ~та (пу̀шек)** 〈民〉一路猛跑;一溜烟地跑

пу̀шка [阴] 枪,步枪: ло̀вна ~ 猎枪 спо̀ртна ~ 体育用枪 бо̀йна ~ 战斗用枪 ◇ **автоматѝчна ~** 自动步枪 **го̀л като̀ ~** 〈口〉一贫如洗,穷光蛋 **иглѐнка ~** 〈旧〉火枪 **изпра̀звам ~ (рево̀лвѐр)** 1.射击,开火 2.退子弹,退膛 **кремъклѝя ~** 〈民〉(用火石打火的)土枪 ~ **бойлѝя** 〈民〉长筒枪 **Пу̀шка пу̀кна.** 〈民〉打枪了;放枪了。

пушка̀лка [阴](儿童玩具)气枪

пушка̀л|о -*а* [中] ❶〈旧,口〉炮 ❷〈方〉(儿童玩具)气枪

пу̀шка|м [未]〈旧〉打(枪),放(枪) — **се** [反身,被动] **~не** [中]

пушка̀р -*я̀т*, -*я* [阳] ❶〈旧〉枪械员,军械员 ❷〈民〉持枪的人

пушлѝв -*а* [形] 冒浓烟的: ~а петро̀лна ла̀мпа 冒浓烟的煤油灯 ~о огнѝще 冒浓烟的火塘 **~ост** -остта̀ [阴]

пу̀шна 见 пу̀швам

пущ [阳]〈口〉堕落的人

пу̀|щам [未], **пу̀стя** -*стиш*, -*стих* [完] 同 пу̀скам **~щане** [中]

пу̀щина [阴]〈口〉❶(对使人讨厌、憎恶的东西的称呼)讨厌的东西,坏透的东西;丑陋行为,卑污的事情 ❷(对使人高兴的东西的昵称)小心肝儿,小宝贝儿

пущина̀|к -*ци* [阳] 偏僻荒凉的地方;不毛之地;荒漠

пуя̀|к -*ци* [阳] ❶公火鸡 ❷〈转,口,蔑〉高傲自大的蠢人

пфу 和 **пфю** [感](表示不满、愤恨、蔑视)哼: Пфу! Да ги взѐме дя̀волът! 哼! 让他们见鬼去吧!

Пхеня̀н 平壤(朝鲜首都)

пхюй [感] 同 пфу

пчела̀ [阴] 蜜蜂(*Apis melifera*): отглѐждам ~ѝ 养蜂

трудолюбѝв като ～à 像蜜蜂一样勤劳的

пчелàр *-ят,-я* [阳], **пчелàрка** [阴] 养蜂人

пчелàрни|к *-ци* [阳] 〈民〉 ❶蜂箱,蜂房 ❷养蜂场

пчелàрск|и *-а* пчелàр 的形容词: ～а коопера̀ция 养蜂合作社

пчелàрство [无复,中] 养蜂(业)

пчѐл|ен *-на* [形] ❶蜜蜂的: ～ен мѐд 蜂蜜 ～ен вòсък 蜂蜡 ～ен кòшер 蜂箱 ～ни ма̀йки 蜂王 ❷养蜂(业)的: ～но стопа̀нство 养蜂业

пчелѝн [阳] 〈民〉 养蜂场

пчѐлни|к *-ци* [阳] ❶养蜂场 ❷蜂箱;蜂群;蜂窝 ❸〈植〉 普通夏至草(*Marrubium Vuldare*)

пчеловъ̀д [阳] 〈书〉 同 пчелàр

пчеловъ̀дск|и *-а* [形] 同 пчелàрски

пчеловъ̀дство [无复,中] 〈书〉 同 пчелàрство

пчелоя̀д [阳] 〈动〉 黄喉蜂虎(*Merops apiaster*)

пшенѝца [阴] ❶小麦(*Triticum Sativum*): зѝмна ～ 冬小麦 прòлетна ～ 春小麦 ❷[只单] 麦子: едѝн чува̀л ～ 一口袋麦子 ❸〈民〉 (祭祀死人用的)麦饭

пшенѝч|ен *-ена* 和 *-на* [形] 小麦的;小麦制做的: ～ен снòп 麦捆 ～ен хля̀б 小麦面的面包 ～но зъ̀рно 麦粒 ～но брашнò 白面,面粉

пшт 和 **пшът** [感] ❶(表示要求肃静的呼声)嘘: Пшът! Тѝхо! 嘘! 安静! ❷(表示驱赶家禽的呼声)嘘

пъдàр *-ят,-я* [阳] (葡萄园、花园、瓜地等的)看守人

пъдàр|ин *-и* [阳] 〈民〉 同 пъдàр

пъдарлъ̀к [无复,阳] 〈民〉 看守;看守费

пъдàрница [阴] 〈民〉 (田地或葡萄园等的)看守棚

пъдàрск|и *-а* пъдàр 的形容词: ～а колѝба 看守棚 ◇ **～и муста̀ци** 蓬乱的胡子

пъдàрщина [阴] 〈旧〉 ❶看守报酬,看守费 ❷〈转〉 粗鲁的举止,粗鲁

пъдпъдъ̀|к *-ци* [阳] 鹌鹑(*Coturnix communis*)

пъдпъдъ̀ч|и *-а,-е* 和 *-о* пъдпъдъ̀к 的形容词: ～и яйца̀ 鹌鹑蛋 ～о гнездò 鹌鹑窝

пъдпъдъ̀чка [阴] 雌鹌鹑

пъ̀д|я *-иш, пъ̀дѝх* [未] 轰,赶,撵: ～я врабци̇̀те 轰赶麻雀 ～я го от къ̀щи 把他从家里轰出去 — **се** [被动]

пъзлѝв *-а* [形] 〈口,貶〉 胆小的,害怕的

пъ̀зльо *-вци* [阳], **пъ̀зла** [阴] 〈口,貶〉 胆小鬼

пъй [感] 〈方〉 (表示突然、惊异)呦

пък[1] [连] ❶(表示对立、对比、转折、比较)但是,可是,而且,然而: Голя̀мо момѝче, ～ глу̀паво. 是个大姑娘,然而却很愚蠢。Оставѝ го да си спѝ, ～ тѝ ела̀. 让他睡吧,你过来。А̀з чета̀, ～ тòй слу̀ша. 我读,而他在听。Тòлкова скѝташ, ～ нѝкога не съм те вѝдяла да се въ̀рнеш с лòв. 你总是这么转悠,可我从来没见你打着什么猎物回来。❷(表示连接)又,而且: Тя̀ е ху̀бава, ～ рабòтна, ～ у̀мна — за всѝчко я бѝва. 她不仅漂亮,而且又勤劳,又聪明,什么活儿都会做。❸(与其他连词连用,加强这些连词的意思,如 а ～, илѝ ～, то ～ 等等): Баща̀ си тòй и не пòмнеше. А ～ ма̀йка му го оста̀ви на дѐвет годѝни. 他不记得他的父亲了。母亲又在他九岁时离他而去。

пък[2] [语气] 〈口〉 ❶(强调句中的某一成分的含义): Кога̀то ста̀рост ～ наста̀не, / спокòйно починѝ си. (Дебелянов) 晚年一到,你就安心去休息。❷(在表示惊叹时强调句中的某些词): А кòлко ху̀вави ～ бя̀ха тѝя планѝнски окòлности! 这些山区曾是多么美丽啊! Пък хòра, хòра! От всѝчки странѝ, по всѝчки пъ̀тèки ѝдат хòра едѝн през дру̀г. 到处都是人! 人们从四面八方接踵而来。❸(用于疑问词之后,表示加强语气): Ка̀к ～ тъ̀й видя̀, че прозòрецът ти свѐти? Осемна̀йсет киломѐтра ѝма отта̀м! 他怎么会看到你的窗户亮着呢? 从那里到这儿有 18 公里! ◇ ～ **тѝ** (**тя̀я, тòя...** ～) 〈口〉 (表示轻微的不满、责备)看你,瞧你

пъ̀ка|м [未,只三] ❶群集,乱挤乱爬;万头攒动: Дървенѝци ～т от леглòто. 许多臭虫从床上爬了出来。❷现出;显现出 **～не** [中]

пъ̀к|вам [未], **пъ̀кна** *-неш, пъ̀кнах* [完] [只三] 出现;显出: Изведнъ̀ж ～на пред очѝте ми. 他突然出现在我的眼前。**～ване** [中]

пъ̀клен *-а* [形] ❶地狱的: ～ пла̀мък 地狱的火焰 ❷〈转〉 可怕的;难以忍受的: ～а жѐга 难以忍受的酷热 ～и терза̀ния 难以忍受的精神痛苦 ❸〈转,书〉 可恨的,令人讨厌的;凶恶的: ～ за̀говор 恶毒的阴谋 ～и за̀мисли 可恶的企图 **～о** [副]

пъ̀кло [无复,中] 〈民〉 同 пъ̀къл

пъ̀кна 见 пъ̀квам

пъ̀къл [只单,阳] 〈民〉 地狱

пъ̀л|ен *-на* [形] ❶满的,占满的,装满的,放满的,挤满的,坐满的(与 пра̀зен (空的)相对): ～на за̀ла 坐满人的大厅 ～ен хамба̀р 装满的粮仓 ～на къ̀ща с хòра 挤满人的房子 Вла̀кът е ～ен с пъ̀тници. 火车里坐满了旅客。～ни колѝ 满载的车 ❷充满的,饱含着的: Очѝте ѝ бя̀ха ～ни със съ̀лзи. 她的眼睛充满着泪水。Душа̀та му е ～на с гня̀в. 他心里充满着愤怒。пòглед, ～ен с презрѐние и омра̀за 充满蔑视和憎恨的眼神 ❸完全的,完备的,整个的: ～но бòйно въоръжѐние 全副武装 ～ен кръ̀г 整圆,整圈 ～на гимна̀зия 完全中学 ～ен размѐр 全额 ❹完全的;彻底的;绝对的;无限制的: ～ни самопризна̀ния 完全招认 ～ен контра̀ст 完全相反 ～но лу̀нно затъмнѐние 月全食 ～на амнѝстия 完全赦免 ～на готòвност 充分准备 ѝмам ～но пра̀во 有充分的权利 ～ен господа̀р 真正的主人 ～на капитула̀ция 彻底投降 ～ен разгрòм 彻底失败 ～на побѐда 彻底胜利 ～ен успѐх 彻底成功 ❺〈转〉 最大限度的,全的,到极点的: ～ен безпорядък 一团糟 ～на скòрост 全速 ～ен разцвѐт 极盛 Та̀зи жена̀ ѝма ну̀жда от ～но спокòйствие. 这个女人需要极度安静。❻详细的,详尽的;圆满的: ～ен спѝсък 全部名单 ～ни да̀нни 详细材料 ～ен òтговор 圆满的回答 ❼(指人体)肥胖的: ～но лицѐ 肥胖的脸 ～на жена̀ 肥胖的女人 ❽(指武器)上了膛的: Пу̀шката му бѐше ～на, ала̀ тòй не гръ̀мна. 他的枪是上了膛的,可是他没有打。◇ **в (с) ～ен хòд** 全速,开足马力: Вършѝтбата е в ～ен хòд. 脱粒在全力进行。**в ～ния смѝсъл на ду̀мата** 名副其实的 **дѝшам с ～ни гърдѝ** 深呼吸;自由呼吸 **под (с) ～на па̀ра** 〈口〉 全力地,尽力地: Вла̀кът бя̀гаше през равнина̀та с ～на па̀ра. 火车在平原上全力奔跑。рабòтя с ～на па̀ра 全力工作 **～ен пансиòн** 供给膳食及一切服务的住所 **～ен сира̀к** (失去父母的)孤儿,孤哀子 **～ен члѐн** 〈语法〉 全(定)冠词 **～на луна̀ (мѐсечина)** 圆月,满月 **с ～ен гла̀с (～но гъ̀рло)** 大声地,高声地 **с ～ни шѐпи** 大量地,大方地,慷慨地,毫不吝啬地 **～но** [副]: Нався̀къде бѐше ～но с хòра. 到处都挤满了人。В ста̀ята е ～но с дѝм. 满屋子都是烟。

пълзач [阳]〈书〉爬行者;攀登者：～и по скалите 攀登岩石的人

пълзене 见 пълзя

пълзешката [副]〈口〉同 пълзешком

пълзешком [副] 爬行地,匍匐地

пълз|я *-иш*,*-ях*,过主形动 *-ял*,*-яла*,*-ели* [未] ❶(蛇、蜥蜴等爬行动物)爬,爬行,蠕动：Змията ～и. 蛇在爬。❷(昆虫等)爬,爬动：Охлювът ～и. 蜗牛在爬行。По стената ～и един паяк. 墙上有一只蜘蛛在爬。❸(人)爬行,匍匐前进：Нашето бебе вече се опитва да ～и. 我们的小宝宝已经在试着爬了。❹〈转,蔑〉讨好,逢迎,献媚,巴结 ❺〈转〉蠕动;慢慢走：Те ～ят по стръмната пътечка. 他们在陡峭的小路上慢慢走着。❻[只三]〈转〉蔓延,缓缓扩展：Гъст пушек ～еше по тесните улички. 浓烟在狭窄的小街上蔓延。Откъм реката бавно като лек дим започна да ～и вечерният мрак. 暮色像轻烟一样从河边缓慢地蔓延。❼[只三]〈转〉(植物)攀缘,爬蔓,蔓延：Към малкото прозорче ～еше бръшлян. 常春藤朝小窗子攀缘。❽(路等)蜿蜒：Пътят ～и по стръмнина. 路在陡坡上蜿蜒着。**～ене** [中]

пълковод|ец *-ци* [阳] 军事首领,军事领导人

пълководск|и *-а* пълководец 的形容词：～и способности 军事领导才能

пълководческ|и *-а* [形] 同 пълководски

пълнач [阳],**пълначка** [阴](卷烟厂、罐头厂等的)填装工人;弹药手

пълнач|ен *-на* [形] 填装的,填充的：～но отделение във фабрика 工厂的填充车间

пълнеж [阳] ❶填料,填充物,填在里面的东西;馅：Текстилните отпадъци могат да се употребят и за ～ на юргани. 纺织废料也可以用来做被胎。кифла с ～ 带馅的月牙状小面包 ❷电荷：положителен ～ 正电荷,阳电荷

пълнене 见 пълня

пълн|ея *-ееш*,*-ях*,过主形动 *-ял*,*-яла*,*-ели* [未] 胖起来,发胖：Децата лесно отслабват и лесно ～еят. 儿童容易变瘦,也容易胖起来。В последно време едрото му тяло почна да ～ее. 最近他高大的身躯开始发胖了。

пълнител *-ят*,*-я* [阳] ❶(自动枪上的)子弹夹,梭子 ❷圆珠笔芯 ❸〈罕〉填料,填充物

пълнишав *-а* [形]〈民〉**пълен-～** 满满的

пълно 见 пълен

пълновласт|ен *-на* [形]〈书〉有充分权力的,有无限权力的：～ен господар 有充分权力的主人(统治者) **～но** [副]

пълновластие [无复,中]〈书〉无限权力

пълноводн|ен *-на* [形]〈书〉蓄水多的;水位高的;能航船的：～на река 水位高的河,水大而深的河流 **～но** [副] **～ност** *-ността* [阴]

пълноводи|е *-я* [中]〈书〉(河流、湖泊等的)高水位,水大

пълновръст|ен *-на* [形] 同 пълнолетен

пълногръд *-а* [形](指妇女)胸部丰满的,大乳房的

пълнозвуч|ен *-на* [形] 声音宏亮的：～ен бас 声音宏亮的男低音 **～но** [副]

пълнокръв|ен *-на* [形]〈书〉❶多血的,血旺的：～но лице 红脸膛 ～ен човек 血旺的人 ❷〈转〉精神饱满的,生气勃勃的：～ен живот 充满活力的生活 ～на поезия 生气勃勃的诗 **～но** [副] **～ност** *-ността* [阴]

пълнокръвие [无复,中]〈书〉多血,多血质

пълнолет|ен *-на* [形] 成年的(与 малолетен (未成年的)相对)：～на дъщеря 已成年的女儿

пълнолетие [无复,中] 成年;成年年龄：достигам ～ 到成年年龄

пълнолик *-а* [形] 脸胖胖的,胖脸的：～а жена 胖脸女人

пълнолун|ен *-на* [形]〈罕〉(指夜晚)圆月高悬的：～на нощ 圆月高悬的夜晚

пълнолуние [无复,中] 月圆时,望;〈天〉望月

пълномаслен *-а* [形](指牛奶和奶制品)全脂的(与 обезмаслен (脱脂的)相对)：～о сирене 全脂奶酪 ～о мляко 全脂奶

пълнометраж|ен *-на* [形]〈专〉(指影片)大型的,长的(与 късометражен (短的)相对)：～ен филм 大型片,长片

пълномощ|ен *-на* [形] **～ен министър**〈外交〉全权公使 **～ен представител** 全权代表 **～ен посланик** 全权大使

пълномощи|е *-я* [中]〈书〉❶全权,代表权,权力,权能：извънредни ～я 特命全权 широки ～я 广泛的权能 ❷〈旧〉全权证书,委托书

пълномощни|к *-ци* [阳],**пълномощница** [阴] ❶全权代表 ❷〈旧〉村长,镇长

пълномощническ|и *-а* пълномощник 的形容词：～и права 全权代表的权利

пълномощничеств|о *-а* [中] ❶〈旧〉(人民委员会在小村镇设立的)村分会：Селото ни е малко, няма селсъвет, а има ～о. 我们村很小,没有村委会,只有村分会。❷〈扩,口〉村分会所,村公所

пълномощн|о *-и* [中] 全权证书,委托书：подписвам ～о 签署全权证书 давам ～о 授予全权证书

пълноправ|ен *-на* [形] 享有充分权利的;享有与大家同等权利的：～ен гражданин 享有充分权利的公民

пълноправие [无复,中]〈书〉享有充分权利;拥有一切公民权

пълнота [阴] ❶完全,完备,完整;全部：～ на фактите 事实的完备 ～ на изложението 论述的全面 ❷肥胖：От ～ едвам се движи. 他胖得几乎走不动了。

пълноцен|ен *-на* [形] ❶有充分价值的,货真价实的;完全合乎条件的,完全合乎要求的;够格的,当之无愧的：～на храна 合格的食品,营养多样的食品 ～но мляко 全脂奶 ～ен човек 身心健康的人,各方面合乎要求的人 ❷(指货币)成色十足的,足价的,足值的：～на монета 足价硬币 ～на валута 足值的通货 **～но** [副]

пълн|я *-иш*, *пълних* [未] 装满,上满,使满满的：～я чаша 倒满杯子 ～я револвер 把手枪上满(子弹) Глъчка и шум ～еха кръчмата. 叽叽喳喳的说话声和喧闹声充满了酒馆。Той ～и луличката си с тютюн. 他把烟斗装满了烟丝。Хората ～еха пазара. 人们充满了市场。— **се** [被动,中态] ◇ **～я главата на някого**〈口〉劝说某人,说服某人,给某人开窍 **～я джоба някому**〈口〉填满某人的腰包;让某人赚够钱 **～я джоба си**〈口〉自己塞满腰包,发横财 **～ене** [中]

пълпол|я *-иш*,*-их* [未] 同 пълзя

пълчищ|е *-а* [常复,中] 一大帮军队(常指敌军)：чужди въоръжени ～а 大批外国武装部队

пън *-ът*,*-а*,*-ове* 和(罕) *-ища* [阳] ❶树墩：здрав като ～

像树墩子一样结实 ❷一段圆木 ❸葡萄墩，葡萄主干 ◇ **мълча като** ～〈口〉像个木墩子一样一言不发 **спя като** ～〈口〉睡得像树墩子一样死，睡得死死的 **стоя (стърча) като** ～〈口〉一动不动地站着；死死地站着；傻呆呆地站着

пън|а -*еш*, *пънах* [未]〈民〉妨害，阻碍，搅扰；妨碍 —— **се** [被动，中态]

пънчушка [阴]〈方，植〉蜜环菌，蜜环蕈(*Armillaria mellea*)

пъп -*ът*, -*а* [无复，阳] ❶脐，肚脐 ❷〈转〉中心，中间：～ на Балканския полуостров 巴尔干半岛的中心 ❸〈口〉脐带：Акушерката прерязва ～а на детето. 助产士剪断了孩子的脐带。◇ **Там му е хвърлен ～ът.**〈口〉那里是他最喜爱的地方；那里是他最爱去的地方。

пъп|ен -*на* пъп 的形容词：～ен бандаж 肚脐上的绷带 ◇ **～на връв (кордон)**〈解〉脐带

пъпеш [阳] 香瓜，甜瓜(*Cucumis melo*)

пъпешов -*а* пъпеш 的形容词：～а кора 甜瓜皮 ～и семки 甜瓜籽

пъпк|а [阴] ❶(花、叶和枝条上的)芽，幼芽；蕾：цветни ～и 花蕾 плодна ～а 果蕾 ❷(皮肤上的)丘疹，脓疱，疖子，粉刺：Излезли са му ～и по лицето. 他脸上长了很多粉刺。❸(物体表面的)小疙瘩 ◇ **синя (лоша) ～а**〈民，医〉炭疽

пъпкуване [中] ❶抽芽，长芽：период на ～ 抽芽时期 ❷〈生物〉出芽生殖

пъпл|я -*еш*, *пъплах* [未] ❶(昆虫和小动物)爬，爬动：По земята ～ят големи червеи. 在地上爬动着很多大蚯蚓。❷〈转〉缓缓移动，艰难行进：Едва ～ем по стръмнината. 我们在陡坡上艰难行进。❸ [只三]〈转〉(云、雾等)弥漫，慢慢移动：Мъглите ～ят по планинските върхове. 雾在山头弥漫。❹(很多人或动物)万头蹿动，麇集：Из улиците и площадите，подобно на мравки，～еха хора. 在街道和广场上，像蚂蚁一样麇集着很多人。❺ [只三]〈转〉蜿蜒，延伸：Пътят ～е по течението на реката. 路沿河蜿蜒着。**～ене** [中]

пъпр|а -*еш*, *пъпрах* [未]〈方〉❶发哒哒响声：Моторът на трактора ～е. 拖拉机的马达哒哒响着。❷(鸟禽)啄(食)：Кокошките ～ат из сламата. 母鸡在麦秸里啄食。

пъпчас|вам [未]，**пъпчасам** [完]〈口〉长满粉刺，长满丘疹：Лицето му е ～ало. 他脸上长满了粉刺。**～ване** [中]

пъпчив -*а* [形] 有粉刺的；有小疙瘩的：～о лице 有粉刺的脸 ～о чело 有粉刺的额头 ～и краставички 有刺的小黄瓜 **～ост** -остта [阴]

първа|к -*ци* [阳] 头锅酒，烈酒

първаци [复，阳] 原生动物(*Protozoa*)

първаче -*та* [中] ❶〈民〉头胎，头生 ❷〈口〉同 първолаче

първен [副]〈民〉❶首先，开始，起初：Първен кажи кой те праща. 你先说是谁派你来的。❷以前，从前，不久之前：Първен се виждахме и той нищо не ми каза. 不久之前我们常见面，他什么也没对我讲。

първен|ец -*ци* [阳] ❶(村镇里的)著名富人，财主：селски ～ци 村里的富户 ❷第一位，第一名，冠军，优胜者：～ец в ски състезанията 滑雪比赛第一名 ～ец в производството 生产方面的优胜者 ❸〈书〉头生子，初生子

първенств|о -*а* [中]〈书〉❶ [只单] 第一位，首位，优先地位，领先地位：боря се за ～о 争第一 състезание за ～о 竞争第一名 ❷〈运〉冠军(地位)，锦标赛：футболно ～о 足球锦标赛 световно ～о по вдигане на тежести 世界举重冠军赛 ◇ **палмата на ～ото**〈书〉第一名的荣位，冠军的光荣

първенствува|м [未]〈书〉占第一位，占首位，占领先地位；优胜，胜过：В училищата гръцкият език трябваше да ～，а на българския твърде малко внимание да се обръща. 在学校里希腊语曾经必须占首要地位，而保加利亚语则很少受到重视。**～не** [中]

първескиня [阴]〈民〉第一次生育的女人(或下崽的牲畜)

първи 和 **пръв** *първа*, *първи* [序数] ❶第一，第一个：първи номер 第一号 първи ред 第一行(排)，първа година 第一年 том първи 第一卷 ❷起初的，开头的，最初的；头，前，初：първи учители и просветители 最早的导师和启蒙者 първи есенни нощи 初秋的夜晚 Първото му впечатление от нея бе добро. 他对她的最初印象是好的。при пръв случай 一有机会，一有可能 ❸(指自然现象)新的，新鲜的，新来的，最初的：първи сняг 初雪 първи домати 头茬西红柿 ❹头一个，第一个，最先的，最前的：Аз първа го видях. 我第一个看见了他。Изорахме първи. 我们最先耕完了。❺第一次的，前所未有的，从未经历过的：първа любов 初恋 първа среща 第一次会见(幽会) първо излизане на сцената 第一次登台 ❻〈民〉从前的，以前的：Той остави чашката на първото място. 他把杯子放到原处。Нямам вече първата си сила. 我已经没有从前的力气了。❼〈转〉最重要的，最紧要的，首要的，第一的：първа задача 首要任务 първо условие 首要条件 ❽〈转〉最好的，最优的，一等的，优等的，第一的：пръв ученик 最好的学生 първо качество 优质 първа класа 头等 първа награда 一等奖 ❾〈书〉前者，前头的：Скоро след това от Враца дойдоха в Трявна Васил и Димитър да ме дирят и отведат във Враца за учител. Първият отдавна се е поминал，а вторият е още жив. 之后很快瓦西尔和迪米特尔就从弗拉察来到特里亚夫纳找我，并带我去弗拉察任教。前者早已过世了，后者还健在。❿ [用作名] 1.〈口〉**първи** [阳，单]〈月份的〉第一天，1号：Днес сме първи，а заплата ще получим чак на десети. 今天是1号，而我们的工资要10号才能领。2.〈口〉**първо** [中，单] 第一道菜(多半指汤) ◇ **в първите редове (редици)** 在前列 **на пръв (първи, преден) план** 1.占首位，占首要地位 2.〈转〉首先：След освобождението на пръв план изпъкнали въпросите на стопанското строителство. 解放后经济建设首先成了突出的问题。**на (от, при) пръв поглед**〈口〉一眼就，一下子就，马上就：Вие сте много мил човек，от пръв поглед ви познах. 您是一位很可爱的人，我一眼就看出来了。**на първа линия** 1.在前列 2.(战斗中的)第一线，最前线 **на (в) първо време** 开始，起初，起先：На първо време Нона се успокой. 一开始诺娜就很放心。**на първо място** 占第一位，占首位 **Не е в първа младост.** 她不年轻了：Тя не беше в първата си младост. 她已经不年轻了。**от пръв път**〈口〉开始，一开始：Отговорът не е тъй лесен，както се чини от пръв път. 答案并不像一开始所想像的那样容易。**от първа необходимост** 第一需要的，必需的：продукти от първа необходимост 必需品 **от първия до последния** 无一例外，一律 **пръв министър**〈旧〉部长会议主席；总理 **пръв по рода си** 不平常的，特殊的，有趣味的：пръв по рода си спектакъл 不平常的戏剧演出 **пръв приятел (първа приятелка)** 至交，莫逆之交 **първа помощ** 急救；急救疗法：давам първа помощ 给予急救 **първа ръка**〈民〉第一个出头，发起，打头 **първа ръка човек**〈民〉有影响的人物，著名的人物(主要指经济地位方面) **първа скорост**〈技〉(汽车变速的)一档：давам първа скорост 挂一档 **първата стъпка (крачка) на нещо** 事情的第一步，事情的开

始 **първа цигулка (флейта, кларнет и др.)**〈乐〉(合奏中的)第一小提琴手;(笛、单簧管等的)主奏 **първи братовчеди** 堂(表)兄弟(姐妹) **първи глас**〈乐〉(合唱中的)领唱 **Първи май** "五一"国际劳动节 **първи петли**〈民〉鸡叫头遍的时候;半夜的时候:Вече беше сред нощ, първите петли пропяха. 已经半夜了,鸡都叫头遍了。**първи сън**〈口〉头遍觉(从入睡到第一次醒来) **първият човек**〈宗〉亚当(《圣经》传说中的人类始祖) **първо венчило**〈民〉1.初婚 2.原配 **първо лице**〈语法〉第一人称 **свиря първа цигулка**〈书〉起主导作用;有主导意义

първица [副]〈民〉初次,第一次:Първица ли идете в балкана? 您是第一次到山里来吗?

първич|ен *-на* [形]〈书〉❶第一的;起初的,最初的,初期的,第一期的:~на форма 雏型 ~ни материали 原材料 ❷初级的,基层的:~на партийна организация 基层党组织 ❸原始的,原始时代的:~но общество 原始社会 ❹〈哲〉第一性的:~на материя 第一性物质 **~ност** *-ността* [阴]

първо [副]❶先,首先:Дайте ми ~ нещо да хапна, после ще говорим. 先给我点东西吃,然后我们再谈话。❷(用于罗列数字、讲述事情)第一:Първо, ще издам една книга „Прекрасна България". Второ, друга книга „Просветена България". 第一,我要出版一本名为《美丽的保加利亚》的书;第二,再出一本《文明的保加利亚》。❸〈方〉初次,第一次:Досега не съм чул никой да й вика така. Сега ~ чух от него. 至今我没听见过任何人这样叫她,现在第一次从他这里听到了。❹〈口〉从前 ◇ ~ **и** ~〈口〉首先,最先

първобит|ен *-на* [形]❶原始的,原始时代的:~ен човек 原始人 ~но общество 原始社会 ~на община 原始公社 ~но скотовъдство 原始畜牧业 ❷简单的,简陋的,粗糙的:~но рало 简易犁 ~но сечиво 简陋的刀具 ~на воденица 简陋的水磨房 ❸〈转〉野蛮的,未开化的,不文明的,原始的:~ен живот 原始生活 ~ни нрави 野蛮的习俗 ~но състояние 原始状态 **~но** [副] **~ност** *-ността* [阴]

първобитнообщин|ен *-на* [形]〈书〉**~ен строй** 原始公社制度

първобрач|ен *-на* [形] 初婚的

първобългар|ин *-и* [阳] 同 прабългарин

първобългарск|и *-а* [形] 同 прабългарски:~о племе 古保加利亚人部落

първовенчан *-а* [形]〈古〉开国登基的

първогражданин *-и* [阳]〈古〉一等公民,头等公民

първожрец *-и* [阳], **първожрица** [阴]〈古〉主祭司,大祭司

първоизвор [阳] 同 първоизточник

първоизточни|к *-ци* [阳]〈书〉本源,起源;原著;(从有关方面得到的)直接来源:Първоизточник на всички блага е трудът. 一切财富来源于劳动。Узнахме това от ~ка. 我们是从有关方面直接了解到这一点的。

първокачествен *-а* [形] 一等的,优质的:~а стока 优质商品

първоклас|ен *-на* [形] ❶头等的,上等的,第一流的:~ен хотел 头等旅馆 ~ен ресторант 头等饭店 ~ен вагон 头等车厢 ❷〈转〉最好的,优秀的:~ен артист 优秀的演员 ~на техника 最好的技术

първокласни|к *-ци* [阳], **първокласничка** [阴]〈口〉一年级学生

първокурсни|к *-ци* [阳], **първокурсничка** [阴]〈口〉(大学中的)一年级学生

първолаче *-та* [中]〈口〉一年级小学生

първом [副]〈民〉同 първо

първомайск|и *-а* [形] "五一"劳动节的:~а манифестация 五一节游行 ~и лозунги 五一节的标语

първомайстор [阳]〈书〉(某一行业、手艺里的)著名的老师傅,第一把手,高手;巧匠

първоначал|ен *-на* [形] ❶最初的,原有的;原先的,原来的:~ен цвят 原来的颜色 ~ен занаят 原先的行业 ~ен план 最初的计划 ❷初级的,初等的;基本的:~но образование 初等教育 ~но натрупване на капитала 资本的原始积累 ~на цена 基本价格 **~но** [副]

първообраз [阳]〈书〉最初形态;原始形状,原型;原物;原稿;原件

първообраз|ен *-на* [形] 最初的,原样的;与原本无异的:~ен текст 原文

първопрестол|ен *-на* [形] **~ен град** 首先成为国都的城市;首都

първопричина [阴] 始因,起因,最初的原因,基本原因

първоразред|ен *-на* [形] 头等的,一级的;第一流的,最好的:~но заведение 第一流的企业

първород|ен *-на* [形] 头生的,居长的:~ен син 长子

първородство [无复,中]〈书〉嫡长;嫡长权,长子继承权

първосвещени|к *-ци* [阳]〈古〉最高司祭;最高僧长;最高主教

първосвещеническ|и *-а* първосвещеник 的形容词

първостепен|ен *-на* [形] ❶头等的,第一流的,优质的:~ен художник 第一流的画家 ~ни произведения 优秀作品 ❷头等重要的,主要的;基本的,首要的:~на роля 最重要的作用 ~на задача 首要任务 ~но значение 重大意义

първоучител *-ят, -я* [阳] **славянските ~и** 斯拉夫人的先师(指基里尔和梅福季两兄弟)

пърга [不变,形]〈方〉(指水果)未熟的,发硬的,生的:Сливите са още ~. 李子还没熟。

пъргав *-а* [形] ❶动作迅速的,伶俐的,灵活的,敏捷的:~и стъпки 轻盈的脚步 ~и движения 敏捷的动作 ❷灵巧的,干活麻利的,勤劳的:~и хора 勤劳的人们 ❸〈转〉(指思想)灵活的,伸缩自如的,随机应变的,善于适应的:~ ум 灵活的头脑 ~а мисъл 随机应变的思想 ❹有弹性的,有韧性的:~а пръчка 有弹性的小棍 **~о** [副] **~ост** *-остта* [阴]

пъргавина [无复,阴] 灵活性,敏捷:младежка ~ 青年人的敏捷 ~ на газовете 气体的活性

пърдя *-иш, -ях*,过主形动 *-ял, -яла, -ели* [未]〈粗〉放屁 **~ене** [中]

пърж|а *-иш, пържих* [未]〈烹饪〉炸,煎,炒:~а картофи 炸土豆 ~а яйца 煎鸡蛋,炒鸡蛋 — **се** [被动] **~ене** [中]

пърж|а се *-иш се, пържих се* [未,中态]〈口〉受痛苦,苦恼,难受,难过,受熬煎 **~ене** [中]

пържен *-а* [形] 炸的,煎的,炒的:~а риба 炸鱼 ~и яйца 煎鸡蛋,炒鸡蛋

пържина [阴]〈方〉竿,杆

пържола [阴]〈烹饪〉煎肉排,炸肉排:свинска ~ 炸猪排

телешка ~ 炸牛排 ~ на скара 烤肉排

пързалка [阴] 滑冰场: Децата се хлъзгат по ~та. 孩子们在冰场上滑冰。

пързаля|м [未] 使滑动,使滑行: ~м детето си със шейна 用雪橇拉着孩子滑动 — **се** [被动] **~не** [中]

пързаля|м се [未,中态] 滑,溜(冰、雪等): ~м се със ски (用滑雪板)滑雪 ~м се с кънки 滑冰 ~м се с шейна 滑雪橇 **~не** [中]

Пърл Харбър 珍珠港(美国军港)

пърле [中] 〈方〉(不满一岁的)毛驴

пърл|я *-иш, пърлих* [未] ❶燎(肉皮、织物等上的细毛): ~я прасе 燎小猪的毛 ❷烧坏,烧着,烧焦: Пламъкът ~и дрехите ти. 火焰把你的衣服烧糊了。❸〈转〉晒得厉害,使干裂: Слънцето ~и. 太阳晒得很厉害。Вятърът ~и лицето. 风把脸吹干裂了。— **се** [被动] **~ене** [中]

пърнар [阳] 〈植〉胭脂虫栎(*Quercus coccifera*)

пърпа|м [未] (鸟、禽或鱼)扑棱,扑扇: Птицата бе още жива и ~ше. 鸟还活着,翅膀还扑棱呢。**~не** [中]

пърпол|я *-иш, пърполих* [完] 同 пърпоря

пърпор|я *-иш, пърпорих* [未] ❶(翅膀煽动、衣服摩擦等)发沙沙声,发簌簌声: Чувам как ~ят птиците. 我听见鸟在沙沙飞着。Полите на роклята ти ~ят. 你连衣裙的下摆在簌簌响。❷(火焰燃烧时)发噼啪声;呼呼响: Пламъкът в печката ~и. 炉子里的火焰呼呼燃烧着。**~ене** [中]

пърр [感] (表示鸟飞行时翅膀振动发出的声音)簌簌;沙沙;(表示机器开动发出的声音)嗡嗡

пъртина [阴] 雪地里踏出来的小路: Минахме през снега и утъпкахме ~. 我们走过雪地,踏出一条路来。

пъртушина [阴] 旧衣服;铺盖;行李

пъхтa|м [未] ❶(动物)打响鼻;用鼻子发呼哧声: Конят ~ с ноздри. 马在打着响鼻。❷(鸟、禽等)呼扇;用翅膀拍打;扑棱: Пеперудките ~т около свещта. 飞蛾围着蜡烛扑棱扑棱飞着。❸〈转〉颤动,跳动: Сърцето ми ~ от радост. 我的心高兴得颤抖起来。**~не** [中]

пърхот [阳] 头皮屑

пърхутка [阴] 〈植〉同 прахавица

пърцуца [阴] 〈口〉劣等伏特加酒

пърчов *-а* пръч 的形容词: ~а брада 山羊胡子

пърчовина [阴] 〈民〉羊膻气

пърчотина [阴] 〈民〉同 пърчовина

пърше|й *-ят, -я, -и* [阳] 癣,疱疹

пършив *-а* [形] ❶长满癣的: ~о лице 长满癣的脸 ❷〈口〉可怜的;可恶的;卑鄙的;微末的,微不足道的;令人作呕的

пъс *-ът, -а, -ове* [阳] 同 пес

пъс|и *-а* [形] 狗的: ~и син 狗崽子

пъстреене 见 пъстрея 和 пъстрея се

пъстрене 见 пъстря

пъстр|ея *-ееш, -ях* [未] ❶变成杂色的,变成五彩缤纷的,变成五光十色的: Горите ~еят от есенния вятър. 秋风使森林变得五彩缤纷。❷显得五彩缤纷(花花绿绿): Полето ~ее от цветя. 田野里长满了各色鲜花。**~еене** [中]

пъстр|ея се *-ееш се, -ях се* [未,中态] 显得五彩缤纷(花花绿绿): В градинките се ~ееха ярките бои на цветята. 花园里鲜艳的花朵五彩缤纷。**~еене** [中]

пъстрил|о *-а* [中] 〈口〉杂色;花哨;花花绿绿

пъстрина [阴] 同 пъстрота

пъстро 见 пъстър

пъстро- [复合词第一部] 表示"杂色的"、"花哨的"、"花花绿绿的"之意,例如 пъстролик (花花绿绿的), пъстроцветен (花哨的)

пъстрокож *-а* [形] 有色皮肤的

пъстрокрил *-а* [形] 〈诗〉有花翅膀的: ~а пеперуда 花翅膀蝴蝶

пъстроок *-а* [形] 〈诗〉有变色眼睛的

пъстropол *-а* [形] 有花裙子的

пъстроствол *-а* [形] 〈诗〉有花色茎杆的

пъстрота [阴] 杂色,花色,花哨

пъстроцвет|ен *-на* [形] 花色的,五光十色的,各色各样的,花花绿绿的: ~ни градини 五彩缤纷的花园 ~ни носии 各色各样的服装

пъструга [阴] 〈动〉闪光鲟(*Acipenser stellatus*)

пъстр|я *-иш, пъстрих* [未] ❶使五彩缤纷,使五光十色,使成花哨的: Есента ~и гората. 秋天使森林变得五色缤纷。❷把…装饰得花花绿绿,把…装饰得富丽堂皇;把…打扮得五光十色: ~я яйца 涂彩蛋 ~я речта си 使自己的讲演辞藻华丽 — **се** [被动] **~ене** [中]

пъст|ър *-ра* [形] ❶杂色的,花哨的,五光十色的,五色缤纷的,花花绿绿的: ~ра пеперуда 花蝴蝶 ~ра китка 杂色花束 ~ър плат 花布 ❷〈转〉各种各样的,形形色色的,各种成分(凑成)的: ~ър цвят 各种各样的颜色 ~ра навалица 各式各样的人凑成的人群 ~ро общество 各种成分凑成的社会 **~ро** [副]

пъстърва [阴] 〈动〉红点鲑,真鳟,河鳟(*Trutta fario*)

път[1] *-ят, -я, -ища* [阳] ❶路,道,道路: междуселски ~ 乡间道路 асфалтиран ~ 柏油路 стръмен ~ 陡峭的路 пряк ~ 直路 прокарвам ~ 筑路 Пред него по ~я вървеше някакъв селянин. 在他前面的路上走着一个农民。❷〈口〉街,街道: Татко ми поръча никак да не излизам на ~я. 父亲嘱咐我无论如何别到街上去。❸路线,(交通)线路: въздушен ~ 空中航路 воден ~ 水路 ❹路,通道,必经之路: препречвам ~я 挡住通路 Посочете ми ~я за воденицата. 请指给我通往磨房的路。До хижата може да се отиде по два ~я. 到山中小旅店有两条路线可以走。❺行程,路程,旅程: Утре ме чака ~. 明天我要上路。Уморихме се от дълъг ~. 我们因长途旅行都累了。До хижата има два часа ~. 到山中小旅店有两个钟头的路程。далечен ~ 远途 ❻(头发的)分缝,头路: ~ по средата (прав ~) 中分 Той си прави ~ настрана. (Той се сресва на крив ~.) 他把头梳成偏分的发式。правя (сресвам) косата си на ~ 把头发分开 ❼〈转〉途径,方法,办法: легален ~ 合法的途径 добивам по законен ~ 通过合法途经取得 действувам по различни ~ища 采取各种各样的方法行动 търся нови ~ища 寻求新的途径 ❽〈转,诗〉生活,生涯,活动: По нашия ~ напред има наистина много трудности. 在我们今后的生活中确实存在很多困难。◇ **бия (бъхтя) ~** 〈口〉长途跋涉 **вкарвам в ~я (някого), вкарвам в правия ~** 使走正道;促使某人改正 **влизам (тръгвам) в ~я (в правия ~)** 改邪归正 **Всички ~ища водят за Рим.** 〈书〉条条道路通罗马。**Върви си (карай си) из ~я.** 〈口〉走自己的路,不要干预别人的事情。**вървя, карам в правия ~** 〈口〉走

正路,遵法行事 **вървя по отъпкан** ～ 走其他人走过的老路 **давам ～я (някому)**〈口〉把某人轰走 **Ей ти ～я.**〈口〉滚蛋！快滚！**железен** ～〈旧〉铁路 **жизнен** ～〈诗〉人生,生活 **изпречвам се на ～я на някого** 干预某人的生活;挡住某人的道路 **Мина ми котка (лисица) ～.** 我没成功。**млечен** ～ 银河,天河 **(На) добър ～!**〈民〉一路顺风！一路平安！**На крив (прав) ～ съм.** 我做错(对)了。**На мравката ～ не минава.**〈口〉走路怕踩死蚂蚁(喻心地极为善良)。**на(над) ～ и под ～** 经常,频频,步步,到处 **на ～ съм да (извърша, открия нещо)** 正在做某事,正在进行中 **Не съм го намерил на ～я.**〈口〉不是路上白捡到的;不那么便宜。**околни (тайни) ～ища** 不正当(不诚实)的方式 **оставам на ～я (на улицата, на произвола на съдбата)**〈口〉陷入无法避免的灾难中 **Пада ми ～.** 有方便的机会：Когато ми падне ～, ще идвам. 当我方便的时候,我就来。**поемам (хващам, вземам) ～я**〈口〉上路,登程 **по околен** ～ 间接地,转弯抹角地 **по свой** ～ 独立地 **Прав ти ～.**〈口〉滚,走开：Ако ти харесва, влез, ако не ти харесва — прав ти ～. 要是你喜欢,就进来,要是不喜欢,就走开。**пробивам (прокарвам) си** ～ 1.(在不好走的地方,在人群中)开一条路 2.取得进展 **Пътищата ни са различни.** 我们的兴趣不同。**тръгвам по крив (лош)** ～ 走上邪路;堕落下去 **царският** ～〈民〉1.大路;公路 2.〈转〉正路,合法途径：Ти избираш все царския ～. 你总是选择合法途径。

път² *-и* [阳] ❶(一)次,(一)回,(一)下：Често ～и сме говорили. 我们谈了多次。Виждал съм ги няколко ～и. 我看见他们好几次。Много ～и ми се иска да дойда при тебе. 我多次想到你这里来。Три ～и мери, веднъж режи.〈俗〉量三次,剪一次;三思而后行。следния ～ 下次 тоя ～ 这次 онзи ～ 那次 Аз пръв ～ пътувам по тая линия. 我第一次走这条路线。За пръв ～ отивам там. 我第一次去那里。❷倍：Доходът се е увеличил девет ～и. 收入增加了八倍。◇ **друг** ～ 下次;以后;别的时候;再次 **един** ～ 一次;有一次,从前：Имало един ～ един цар. 从前有一个皇帝。**един ～… друг** ～ 有时…有时：Един ～ така, друг ～ инак. 有时这样,有时那样。**из (за, от) един** ～〈口〉一下子,突然 **колкото ～и**〈口〉总是,每次：Колкото ～и дойда у вас, все не те намирам в къщи. 每当我去你们家时,家里总是找不到你。**никой** ～〈口〉从来没有：Никой ～ не съм бил опозиция. 我从来没有反对过。**някой** ～〈口〉某时,有时 **по някой** ～〈口〉有时

пътеводен *-на* [形] 指路的,指导的;领导的：～на звезда 指路星

пътеводител *-ят, -я* [阳] ❶向导(员) ❷指南,手册

пътека [阴] ❶小路：горска ～ 林中小路 ❷(地板、走廊、楼梯等铺的)长条地毯 ◇ **козя** ～ 山中险路;羊肠小道

пътем [副]〈民〉顺路(走过去的时候),路过：Отбих се ～ у тях. 我顺路到他们家看了看。

пътен¹ *-на* [形] ❶路上用的,旅行用的：～на чанта 旅行包 ～ни дрехи 旅行装 ～ни разноски 旅行费用 ❷路上的,街上的;旅途中的：～на врата 街门 ～ни строежи 筑路工程 ～ни впечатления 旅途中的印象 ❸ [用作名] **～ни** [复]〈公文〉差旅费 ◇ **～ен лист** 1.(记载机动车运输情况的)行车卡,路单 2.〈口〉路条 **～ни бележки** 游记,纪行

пътен² *-на* [形]〈民〉人人都能接受的,正确的,恰当的,合乎道理的：～на приказка 合乎道理的故事

пътепис [阳] 游记,纪行

пътеписен *-на* пътепис 的形容词：～ни бележки 旅行笔记;游记

пътеписец *-и* [阳] 游记作家,游记作者

пътепоказател *-ят, -я* [阳] 路牌,路标(常设在交叉路口)

пътешественик *-ци* [阳], **пътешественица** [阴] 旅行家,旅行者

пътешествие *-я* [中] 旅行;游历,游览：околосветско ～е 环球旅行 морско ～е 航海旅行

пътешест[ву]вам [未] 旅行,游历,游览 **～не** [中]

пътник *-ци* [阳], **пътница** 和 **пътничка** [阴] ❶旅行者,旅客;行路人 ❷〈转,口〉将死的病人,病人膏肓的人 ◇ **търговски ～к**〈旧〉推销员;采购员

пътнически *-а* [形] ❶旅客的,乘客的：～и влак (旅)客(列)车 ～и параход 客轮 ～и самолет 客机 ❷旅行的,旅途用的：～и дрехи 旅行装 ～а чанта 旅行包

пътничка [阴] 见 пътник

пътнишки *-а* [形] 同 пътнически：～о облекло 旅行装 ～и влак 客车 ～и автомобил 旅客轿车

пътувам [未] ❶走;行;旅行,游览;前往：～м с кон 骑马走 ～м с автомобил 乘汽车 Утре ще ～м из планината. 明天我要到山里去旅游。Аз пръв път ～м по тая линия. 我第一次走这条路线。❷(运输工具)行驶,运行：Този влак ～ с бързината на костенурка. 这列火车以乌龟般的速度行驶着。**～не** [中]：околосветско ～не 环球旅行

пътьом [副]〈民〉同 пътем

пъхам¹ [未] 塞进;挤进;插进：Изваждам ключа от джоба си и го ～м в ключалката на вратата. 我从兜里掏出钥匙,插进门锁里。**— се** [被动,中态] ◇ **～м в ръцете** 粗暴地塞进手里 **～м под носа** 放到眼皮底下：Той ми ～ вестниците под носа. 他把报纸放到我的眼皮底下。**～м (вмирам) си гагата (носа)**〈口,蔑〉搀和,介入;插杠子

пъхам² [未] (喘气时)发呼哧呼哧的声音

пъх[ва]м [未], **пъхна** *-неш, пъхнах*, 过主形动 *-нат* [完] пъхам¹ 的一次或连续几次的动作：Той ～на писмото в плика и се замисли горчиво. 他把信塞进信封,痛苦地思索起来。**— се** [反身,被动]：Съблече се и се ～на под завивките. 他脱了衣服,钻到毯子下边。

пъхтя *-иш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели* [未] ❶呼哧呼哧喘气,喘粗气：～я от умора 累得喘着粗气 Конете ～ят. 马呼哧呼哧喘着粗气。❷〈转〉(机器等)喘着粗气;噗噗响着：Влаковата машина ～еше, готова за път. 机车喘着粗气,准备启程。**～ене** [中]

пъча *-иш, пъчих* [未] 挺出,挺起;鼓出,突出,腆起,凸出：～а корем 腆着肚子 ～а гърди 挺起胸脯 **～ене** [中]

пъча се *-иш се, пъчих се* [未,中态] ❶挺胸;腆肚 ❷〈转,口〉骄傲,高傲,自高自大 **～ене** [中]

пършка [阴]〈方〉一嘟噜葡萄,一串葡萄

пъшкам [未] ❶出长气,嘘气：Биволите ～т под ярема. 水牛在套下嘘着长气。❷呻吟,哼哼：～м от мъка 因为痛苦而呻吟 **～не** [中]

пъшт [感] (轰赶、驱逐狗、鸟等的声音)去

пюпитър [阳] 乐谱架

пюре *-та* [中] (由蔬菜等制做的)羹;泥：～ от картофи 土豆泥 грахово ～ 豌豆羹 доматено ～ 番茄酱

пюшкюн [阳]〈方〉(屋前)坐椅,长凳

пя̀на [无复,阴] ❶泡,沫,泡沫;浪花: бѝрена ～ 啤酒的泡沫 белтъ̀ци на ～ 泡沫蛋白 В мѐка вода̀ сапу̀нът да̀ва ху̀бава ～. 肥皂在软水中起沫良好。❷涎沫,唾沫: От уста̀та му течѐ ～. 从他的嘴里流着涎沫。◇ **мо̀рска ～** 海水的泡沫 **с ～ на уста̀та** (说话时)狂怒地,凶恶地,极端气愤地

пя̀съ|к -*ци* [阳] 沙,砂,沙土: мо̀рски ～к 海沙 рѐчен ～к 河沙 златоно̀сен ～к 含金的沙子 ква̀рцов ～к 石英沙 ◇ **за̀хар на ～к** 砂糖 **строя̀ на ～к** 建筑在沙土上;根基非常不牢靠

пя̀съч|ен -*на* пя̀сък 的形容词: ～но зъ̀рно 砂粒 ～на пусти̇̀ня 沙漠 ～ни пла̀стове 沙层

пя̀съчни|к -*ци* [阳] 砂岩: едрозъ̀рнести ～ци 大粒砂岩 червѐн ～к 红砂岩

пя̀съчников -*а* пя̀съчник 的形容词: ～и цо̀къл 砂岩基座

P

р ❶ р 音 ❷保加利亚语字母表第 17 个字母：печа̀тно р 印刷体 р ръкопѝсно р 手写体 р

р. ［缩］〈地理〉река̀ 河

раб -*ът*，-*а*，-*ѝ* ［阳］，**раба̀** 和 **рабѝня** ［阴］❶奴隶，奴仆：Запазѝ твоя̀ ～，го̀споди！上帝啊，保佑你的仆人吧！❷〈转，蔑〉奴才：поко̀рен ～ 俯首听命的奴才 ◇ ～ **бо̀жи**；～**а̀**（～**ѝня**）**бо̀жия** 上帝的仆人（指基督教徒）

раба̀ ［阴］见 раб

раба̀т ［阳］〈商〉减价，折扣，让价

Раба̀т 拉巴特（摩洛哥首都）

ра̀бкор ［阳］〈旧〉（рабо̀тнически кореспондѐнт）工人通讯员

раболѐп|ен -*на* ［形］〈书，蔑〉卑躬屈膝的，奴颜婢膝的，献媚逢迎的：～ни молбѝ 卑躬屈膝的哀求 ～на душа̀ 喜欢献媚逢迎的人 ～**но** ［副］～**ност** -ността̀ ［阴］

раболѐпие ［无复，中］〈书，蔑〉卑躬屈膝，奴颜婢膝，献媚逢迎

раболѐпнич|а -*иш*，-*их* ［未］〈书，蔑〉卑躬屈膝，奴颜婢膝，献媚逢迎 ～**ене** ［中］

раболѐпствие ［中］同 раболѐпие

раболѐпств|о -*а* ［中］〈书，蔑〉同 раболѐпие：нѝзко ～о 卑鄙的献媚逢迎

раболѐпст［ву］ва|м ［未］同 раболѐпнича ～**не** ［中］

ра̀бот|а ［阴］❶工作；劳动：по̀лска ～а 田间工作，农活 у̀мствена（физѝческа）～а 脑力（体力）劳动 къщна ～а 家务事 колектѝвна ～а 集体工作 сезо̀нна ～а 季节性工作 култу̀рно-просвѐтна ～а на организа̀цията（某）组织的文化教育工作 организацио̀нна ～а 组织工作 ❷职业；职务：отѝвам на ～а 去上班 Оста̀наха без ～а. 他们失业了。То̀й е на ～а в държа̀вно учреждѐние. 他在国家机关工作。❸事情：Не оста̀вяй днѐшната ～а за у̀тре.〈俗〉今天的事情不要留到明天做。прота̀кам ～ата 把事情拖着 ❹活儿，活计，加工的东西；〈转，口〉所做的事情：Та̀я ко̀шница е мо̀я ～а. 这篮子是我编的。детѝнска ～а 小孩子做的事情 ❺著作，作品：литерату̀рни ～и 文学作品 Напеча̀таха ми вѐче ～ата. 我的著作已印好。дѝпломна ～а 毕业论文 нау̀чно-изследова̀телска ～а 科研著作 ❻作业：кла̀сна ～а 课堂作业 дома̀шна ～а 家庭作业 ❼（做的）质量，做工，做法，制法，做得如何，手工：Грижлѝва и тънка ～а личѐше и в та̀я ико̀на. 从这个圣像也可以看出手工很精细。❽［只复］〈口〉东西；衣物；物品：Да вѝдиш са̀мо ко̀лко ～и ѝма！你瞧吧，那儿东西多极了！Нѝкой да не пѝпа мо̀ите ～и. 谁都不准碰我的东西。❾［常复］作业，工作；工程：оросѝтелни ～и 灌溉工程 селскостопа̀нски ～и 农业设施工程 ❿〈转〉义务，职责；任务：Нѐговата ～а бѐ да подря̀зва лозя̀. 他负责剪葡萄枝。Твоя̀ ～а е да се грѝжиш за деца̀та си. 你的义务是照顾你自己的孩子。⓫〈转〉［常复］（须加以研究和解决的）问题；事务：воѐнни ～и 军事 министѐрство на вътрешните ～и 内务部 Я̀ ела̀ да ти ка̀жа нѐщо по она̀я ～а，гдѐто говѐрихме. 你过来，我告诉你一点我们谈过的那件事的情况。⓬〈转，口〉情况，状况；条件：Мѐн всѐ ми се чѝни，че ～ите ще се променя̀т. 我总觉得情况会变的。⓭〈口〉事情；现象，事件：Оставѝ тя̀я ～и сега̀，тѐ не мѐ интересу̀ват. 现在别提这些事了，我对它们不感兴趣。Смъртта̀ на едѝн бо̀лен — това̀ е обикновѐна ～а за нѐго. 对他来说，死掉一个病人是一件平常事。◇ **бо̀жа ～а**〈民〉上帝的安排；不取决于我们 **влѝза ми в ～а**〈口〉1.与我有关：Защо̀ се обажда̀ш，защо̀ не сѝ мълчѝш；тѐб какво̀ ти влѝза в ～а？你答什么话啊？为什么要吱声呢？这和你有什么相干？2.适用，好使：Та̀зи пила̀ е мно̀го ѐдра，не мѝ влѝза в ～а. 这把锉太大，不好使。**вълша ня̀кому ～а**〈口〉有用，起作用，管事，解决问题 **вя̀тър ～а**〈口，蔑〉1.没多大价值的东西：Не ѝскам нѝщо да ни четѐш. Вя̀тър ～а са тя̀я дра̀сканици. 我不想听你给我们念什么东西，这些胡乱写成的东西没什么价值。2.得了吧（对某事表示怀疑时的用语）：Вѝкат，годѝл се — вя̀тър ～а！人们说他订婚了，瞎扯！**Глѐдай си ～ата.**〈口〉1.别担心：Бѐ глѐдай си ～ата！Смѐе ли ня̀кой да ни напра̀ви зло̀？你别担心，谁敢在咱们身上使坏？2.少管闲事：Глѐдай си ～ата — сърдѝто отго̀вори Варва̀ра. "你少管闲事！"瓦尔瓦拉生气地回答说。**глѐдам си ～ата**〈口〉认真工作：Добър рабо̀тник е，глѐда си ～ата. 他是一个好工人，工作很认真。**голя̀ма ～а**〈口，讽〉1.（用于否定句）好办：Като̀ взѐмам за на̀с，ще взѐма и за ва̀с. Не ѐ голя̀ма ～а. 我给我们拿，也会给你们拿，这好办。2.这算不了什么，这没什么了不起 **Дя̀волът си ня̀ма ～а.**〈口〉可能你要遭殃（遇到不幸，倒霉）。**лѐсна ～а**〈口〉这容易，这好办；能行：Тря̀бва да съобщѝм на До̀нка，че съм ту̀к… — Лѐсна ～а. Ѝма ко̀й да ѝ съобщи. "咱们应该通知冬卡，告诉她我在这儿。""这好办，会有人通知她的。" **Не мѝ е ～а.**〈口〉我不管，这不关我的事：Защо̀ се бърка̀ш та̀м，дѐто не тѝ е ～а？不该你管的地方，你干吗要去搅和？**Не му̀ е чѝста ～ата.**〈口〉他在做不正当的事；他在搞邪门歪道：Тѐ и от по̀-напрѐд подозѝраха，че ～ата на Деяна не ѐ чѝста. 他们以前也怀疑德扬娜干的事不正当。**Не тѝ е ～а.**〈口〉（表示极为满意或惊讶）太好啦；哎呀，嘿呀：Пък еднѝ уста̀ отво̀ри — не тѝ е ～а！他一开口啊，嘿呀！**отва̀рям ～ата（на ня̀кого）**〈口〉（给某人）增添麻烦 **пра̀вя（напра̀вям）～а на ня̀кого**〈民〉给某人做媒 **пра̀зна ～а**〈口，蔑〉1.毫无价值的东西；鸡毛蒜皮的小事：За пра̀зни ～и е сѐднал да се тревожи. 他为鸡毛蒜皮的小事担起忧来。2.（在反对时表示怀疑、不相信）不行；不会有任何成效；完全不可能：Амѝ ако̀ ста̀неше зло̀то？… Нѝщо ня̀ма да ста̀не，пра̀зни ～и. "那要是发生不幸的事呢？…""什么事都不会发生，绝不可能发生。"**Ра̀ботата е опѐчена.**〈口〉十分有把握，可以保险，完全没有问题。**ръ̀чна ～а**〈旧〉手工（课），劳作（课）：Днѐс ще ѝмаме ръчна ～а. 今天我们有手工课。**Спу̀кана ми е ～та.**〈口〉我的情况非常糟糕（非常危险）：Една̀ ду̀мица ако̀ пошѐпна，спу̀кана му е ～ата. 我只要小声地说出一个字，他就要倒霉了。**стра̀шна ～а** 1.（对于某种令人不快的事表示惊讶）真不得了，真吓人 2.这有什么了不起，不必当作一回事 **Та̀м е ～ата（Ра̀ботата**

е).〈口〉问题在于；主要是，重要的是：Там е ～ата，че не мо̀га да миру̀вам. 问题在于我不能安安静静地呆着。**Ху̀бава ～а!**（表示不赞同、责备）好啊：Ху̀бава ～а! — посрѐщна го с у̀кор милоли̇̀ката женà. — Àз съм кàпнала от умо̀ра，а ти̇̀ хо̀йкаш до ни̇̀кое врѐме. "好啊!"面孔可爱的女人带着责备的口气迎着他，"我都要累死了，可你到这么晚还四处逛去!" **Чи̇̀ста ～а.** 1.（对于特别好的、特殊的、绝无仅有的东西表示极大的赞赏和惊异）真棒，太好啦：Tàзгодишният ни мѐд е чи̇̀ста ～а! 今年咱们的蜂蜜太棒啦! 2.（表示可靠、有把握）不成问题，肯定行。**Чу̀дна ～!**〈口〉真奇怪，真是怪事：Чу̀дна ～а，кàк тъ̀й да не мо̀жеш да свѝриш! 真奇怪，你怎么不会演奏呢! **Ще си ѝма ～а с ня̀кого.**〈口〉他跟某人要有伤脑筋的事（纠纷，麻烦事）。

рабо̀т|ен -*на*［形］❶工作的，上班的；作业的：～но врѐме 工作时间，上班时间 ～ен дѐн 工作日 ❷做工的，工作的，役用的：～ен добѝтък 役畜 ❸工作用的；工作时使用的：～на мàса 工作台 ～ен кабинѐт 办公室 ～но облеклò 工作服 ❹爱劳动的，勤劳的：～на женà 勤劳的女人 ～ни хо̀ра 爱劳动的人们 ◇ **～на ръкà** 劳动力 **～на заплàта** 工资 **～ност** -носттà［阴］

рабо̀тене 见 рабо̀тя 和 рабо̀тя се

работѝлница［阴］作坊；小型工厂；场；工作室：дърводѐлска ～ 木工（木匠）作坊 железàрска ～ 铁匠作坊，铁匠炉 дрехàрска ～ 成衣铺

работли̇̀в -*а*［形］爱劳动的；勤劳的：～ мо̀мък 爱劳动的小伙子 ～ човѐк 勤劳的人 **～ост** -осттà［阴］

рабо̀тни|к -*ци*［阳］❶工人；工作者：фабрѝчен ～к 工厂工人 квалифицѝран ～к 熟练工人 сезо̀нни ～ци 季工，季节工人 ❷爱劳动的人，勤劳的人 ❸（主要指雇佣做农活的）劳力，长工（短工）

рабо̀тница［阴］〈民〉❶爱劳动的女人，勤劳的女人：Не хвалѝ ми хуба̀вица，а хвалѝ ми ～.〈俗〉别夸我长得美，该夸我爱劳动。❷同 рабо̀тничка

рабо̀тническ|и -*а* рабо̀тник 的形容词：～а пàртия 工人党 ～о движѐние 工人运动 ～а нàдница 一个工作日的报酬，日工资 ～и рѐйс（上下班用的）班车

рабо̀тничество［中，集］〈罕〉工人阶级（阶层）：борбà на ～то протѝв капиталѝзма 工人阶级反对资本主义的斗争

рабо̀тничка［阴］女工；（女）工作者：Тя е ～ в текстѝлния завòд. 她是纺织厂的女工。

рабо̀тнишк|и -*а*［形］同 рабо̀тнически：～а борбà 工人的斗争

работодàтел -*ят*，-*я*［阳］，**работодàтелка**［阴］雇主；企业主

работодàтелск|и -*а* работодàтел 的形容词

работоспосо̀б|ен -*на*［形］有工作（劳动）能力的：Трудъ̀т е дълг и въпро̀с на чѐст за всѐки ～ен грàжданин. 劳动是每个有工作能力的公民的义务和有关荣誉的问题。**～ност** -носттà［阴］

рàбо̀т|я -*иш*，*рàбо̀тих*［未］❶工作，干活，做工，劳动：Цял дѐн съм ～ил на постро̀йката. 我在工地干了一整天活。То̀й ～и без о̀тдих. 他不停地干活。Всѐки грàжданин е длъ̀жен да ～и споръ̀д свòите сѝли и спосо̀бности. 每个公民都有义务尽自己的力量和能力去工作。❷努力，力求：То̀й ～и неумо̀рно за повишàване на квалификàцията. 他努力提高专业水平。❸担任，充当；（在某处）工作，上班，服务：Рабо̀тя в съдà. 我在法院工作。Рабо̀тя катò лѐкар. 我是医生。Ще стàна учѝтелка пàк. Или дру̀го ще ～я. 我要再去当教师或是干别的工作。❹（同与格宾语连用）为…而工作，有利于：Тѐ му ～еха и слугу̀ваха. 他们给他干活，伺候他。❺〈转〉搞，从事；致力于：Бащà ми ～и замедѐлие. 我父亲务农。～я нелегàлно 从事地下工作 ❻动作，运转，走，生产；工作，开门，上班：Фàбриката ～и пъ̀лен капацитѐт. 工厂全部开工。Часо̀вникът ми ～и то̀чно. 我的表走得准。Кàсата ～и до 14 часà. 收款处工作到下午两点。Звънѐцът не ～и. 电铃坏了。❼〈民〉耕作（土地、果园、菜园等）❽使用（利用）…工作：Ко̀й мо̀же да ～и с оксижѐн? 谁会使用焊接机? ❾〈转〉处于某种情况：Кàк сте у домà，какво̀ ～ите? 您在家里好吗? 情况怎样? ❿〈罕，口〉生产，制作，制造：В Троя̀н ～ят мно̀го ху̀бави грънчàрски издѐлия. 特洛扬城生产许多优质陶器。**— се**［被动］：Опръ̀хналата земя̀ се ～еше мно̀го лѐко. 松软的地很好耕。◇ **Рабо̀ти му къ̀смѐтът.**〈口〉他很走运。

работя̀га［阳］〈口〉拼命干活（工作）的人，爱干活（工作）的人

рàбош［阳］〈旧，民〉（劈成两片、可插在一起的、用以记账的）木签

рабошчѝйск|и -*а*〈旧〉рабошчѝя 的形容词

рабошчѝ|я -*ята*，-*и*［阳］〈旧，民〉（把税款数目记在木签上的）收租税的人

рàбск|и -*а*［形］〈书〉❶〈诗〉同 ро̀бски：～а земя̀ 被奴役的大地 ～и железà 奴隶的镣铐 ❷〈蔑〉奴隶似的，奴仆般的，十分驯顺的，盲从的：～а поко̀рност 奴隶似的顺从 ～о подражàние 盲目的摹仿 **～и**［副］：Търно̀вският дво̀р ～и подражàваше на цàриградския. 特尔诺沃宫廷盲目地摹仿君士坦丁堡宫廷。

равàн［阳］❶溜蹄步（走法），小走（指马的走法，同侧两腿同时抬起）：Ко̀нчето потѐгли двуко̀лката през сѐлото в лѐк ～. 小马用轻轻的溜蹄步法拉着两轮车穿过村子。❷［用作副］（马）用中速步法，小跑地（每小时约六七公里）：Ко̀нчето тръ̀гваше ～. 小马用中等速度跑了起来。

раванли̇̀я［不变，形］（指马）用溜蹄步法行走的

рàв|ен -*на*［形］❶平的，平坦的；匀的，直的；一般粗细的：～но мя̀сто 平坦的地方 ～но полѐ 平坦的田野 ～на дъскà 平的木板 ～на о̀ран 耕得直 ～ен шѐв 缝得匀 ❷平的（没有坡度的），水平的：～ен път 平路 ❸相等的，相同的，同样的，一样的，同等的；平等的：Всѐчки са ～ни пред закòна. 法律面前人人平等。За ～ен тру̀д — ～на заплàта. 同工同酬。～ни интервàли 相等的间距 ❹〈转〉平稳的，稳定的，没有波折的，经常一样的；平静的；均匀的；单调的：～ен приспѝвен глàс 平静的、催眠的语调 ～ен хо̀д 平稳的步法 ◇ **на ～на ногà** 拥有同等权利

равѐн 和 **рѐвен**［阳］大黄（*Rheum*）

рàвенств|о -*а*［中］❶［只单］相等，平衡，均衡：～о на сѝлите 力量相等，势均力敌 ❷［只单］平等：～о пред закòна 在法律面前平等 ❸〈数〉等式 ◇ **знàк на ～о**〈数〉等号

равѝн［阳］拉比，犹太教牧师

равнѐж［阳］〈民〉同 равнѐние

равнѐне 见 рàвня 和 рàвня се

равнѐни|е -*я*［中］❶看齐：Спàзвайте ～ето! 注意保持队形整齐! Равнѐние на дя̀сно! 向右看齐! ❷〈民〉（在人死后第 40 天）把死者的坟弄平的宗教仪式

равнѐц [无复,阳] 蓍(*Achillea millefolium*) ◇ **жълт** ~ 黄蓍(*Achillea clypealata*)

равнина̀ [阴] ❶平原: Дỳнавска ~ 多瑙河平原 ❷〈数〉平面,面

равни̇́н|ен -*на* равнина̀ 的形容词: ~на мѐстност 平原地带

равни̇́нск|и -*а* [形] 同 равни̇́нен

ра̀внис [感]〈操练时喊的口令〉站齐,看齐

равни̇́щ|е -*а* [中] ❶平地;林间平地: Вървѝм по ма̀лко ~е, обиколѐно с гора̀. 我们沿着被森林围住的一小块平地走着。❷水平,水位;水平面;水平线: Равни̇́щето на р. Дỳнав е спа̀днало. 多瑙河的水位下降了。❸〈转〉水平,程度;高度;(国际会议等的)级: срѐща на на̀й-висо̀ко ~е 最高级会议,峰会 ◇ **жѝзнено ~е** 生活水平 **мо̀рско ~е** 海拔: Со̀фия е на 550 мѐтра над мо̀рското ~е. 索非亚海拔 550 米。

ра̀вно 见 ра̀вен

равно- [复合词第一部] 表示"相等的"之意,例如 равностра̀нен (等边的),равноъ̀гълен (等角的)

равноапо̀стол [阳]〈宗〉(被教堂封为)功德等于使徒的人

равноапо̀столск|и -*а* равноапо̀стол 的形容词

равнобѐдрен -*а* [形]〈数〉等腰的: ~ триъ̀гълник 等腰三角形 ~ трапѐц 等腰梯形

равнобѐдрени|к -*ци* [阳]〈数〉等腰三角形

равновѐс|ен -*на* равновѐсие 的形容词: ~но положѐние 平衡状态

равновѐсие [无复,中] ❶〈理〉平衡,均衡: подвѝжно ~ 动平衡 неустойчѝво ~ 不稳定平衡 ❷平衡状态: запа̀звам ~ 保持平衡 загу̀бвам (наруша̀вам) ~ 失去(打破)平衡 ❸〈转〉均势;镇静,镇定: душѐвно ~ 精神的镇静 Нѝщо не мо̀же да нарушѝ въ̀трешното му ~. 任何东西也无法破坏他内心的镇定。~ на сѝлите 势均力敌,力量平衡

равногла̀си|е -*я* [中]〈书〉(表决时的)同等票数,票数相同: При ~е реша̀ва гла̀сът на председа̀теля. 在票数相同时,主席的一票起决定作用。

равнодѐйст[ву]ващ -*а* [形] 同时动作的,合力的,合量的,合成的: ~и сѝли 合力

равнодѐнствие [无复,中]〈天〉昼夜平分 ◇ **про̀летно** ~ 春分(3月21日);春分点 **ѐсенно** ~ 秋分(9月23日);秋分点

равноду̀ш|ен -*на* [形] 冷淡的,淡漠的,漠不关心的;冷淡无情的,冷静的;不感兴趣的: ~ен по̀глед 冷淡无情的目光 ~ен то̀н 冷淡的语调 Равноду̀шен досега̀ към всѝчко нао̀коло, то̀й по̀чна да се заглѐжда в нѝвите, ра̀дваше се на това̀ небѝвало плодоро̀дие. 在此之前对周围的一切漠不关心的他,开始朝田里看,为这空前的丰收景象而高兴。Тя̀ е ~на към тѐбе. 她对你态度冷漠。**~но** [副]

равноду̀шие [无复,中] 冷淡,冷漠,漠不关心: С пъ̀лно ~ глѐдаш на око̀лните съ̀бития. 你对周围的事漠不关心。

равнозакъснѝтел|ен -*на* [形]〈理〉**~но движѐние** 等减速运动

равнозна̀ч|ен -*на* [形] ❶意义相同的;同样重要的: Вра̀т и шѝя са ~ни ду̀ми. "врат" 和 "шия"是意义相同的词。❷(指数目)同位的(例如 123 与 234 皆为三位数,二者为同位的数) **~но** [副]

равнозна̀чещ -*а* [形] 意义相同的;价值相同的,同样重要的

равномѐр|ен -*на* [形] 均匀的,平均的,均等的,一致的;等速的;不疾不徐的,从容不迫的: ~ни ча̀сти 均等的部分 ~но движѐние 等速运动 В съсѐдната го̀стна стая̀ се чу̀ваше ~но тра̀кане на стѐнен часо̀вник. 在隔壁的客厅里可以听到挂钟均匀的滴答声。~ен хо̀д 不快不慢的步法 **~но** [副]: дѝшам ~но 呼吸均匀 **~ност** -ността̀ [阴]

равнопоста̀вен -*а* [形] 平等的,有平等权利和义务的 **~ост** -остта̀ [阴]

равнопра̀в|ен -*на* [形] 权利平等的: ~ни гра̀ждани 权利平等的公民 Жена̀та е ~на с мъжа̀. 女子和男子权利平等。**~но** [副]

равнопра̀вие [无复,中]〈书〉(权利)平等,平权: да̀вам ~ на ня̀кого 赋予某人平等权利

равнопра̀вка [阴]〈旧〉妇女参政运动的拥护者;妇女参政论者,女权论者

равнопра̀мен|ен -*на* [形]〈专〉(指杠杆、天平等)等臂的

равносѝл|ен -*на* [形]〈书〉意义相同的,起同样作用的;和…一样的,等于…的: Ро̀бството за на̀с е ~но на смъ̀рт. 对我们来说,受奴役就等于死亡。Пѝсмената деклара̀ция е ~на на клѐтва. 书面的声明跟誓言一样。

равносмѐтка [阴] ❶〈财〉总账;平衡表 ❷总结;结果;结论: пра̀вя си ~ 给自己做总结

равносто̀|ен -*йна* [形]〈书〉同 равноцѐнен: ~йни монѐти 等价硬币 ~йна величина̀ 同等大小(数量) ~йна игра̀ 势均力敌的比赛 **~йност** -йността̀ [阴]

равностра̀н|ен -*на* [形]〈数〉等边的: ~ен многоъ̀гълник 等边多角形

равноцѐн|ен -*на* [形]〈书〉❶价钱一样的,等价的: ~ни дя̀лове 等价的份额 ❷〈转〉有同等价值的;品质(意义)相同的: ~ни протѝвници 力量相等的敌人(对手) **~ност** -ността̀ [阴]

равноускорѝтел|ен -*на* [形]〈理〉**~но движѐние** 等加速运动

равноъ̀гъл|ен -*на* [形]〈数〉等角的

равн|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈罕〉❶使变平,把…弄平;使…相同: ~я̀ пъ̀тя 把道路垫平(弄平) ~я̀ двора̀ 把院子的地弄平 ❷〈民〉按民间风俗在人死后第 40 天举行把坟修平的仪式 **~ѐне** [中] — **се** [被动]

равня̀ се 见 равня̀вам се

равн|я̀вам [未], **равня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]: То̀й ~я̀ваше стъ̀пките си със ста̀реца. 他使自己的脚步跟老人一致。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

равн|я̀вам се [未], **равня̀ се** -*ѝш се* -*ѝх се* [完] [中态] ❶等于,与…相同,与…相等: Едѝн лѐв се ~я̀ва на сто̀ стотѝнки. 一列弗等于一百斯托汀卡。❷〈口〉相比,相较量,相提并论,等量齐观,同样看待: Тѝ с нѐго лѝ ще се ~я̀ш? 你想跟他相比吗? Наду̀ла се жа̀бата да се ~я̀ с во̀ла. 青蛙鼓起肚子想跟牛比一比。❸(排队时)看齐,使队列整齐: Мора̀ците се стро̀йха по бо̀рда, ~я̀ха се, изпъ̀наха се ма̀рно и вѝкнаха „ура̀". 水兵们在船舷列好队,看齐,挺直身子立正并高呼"乌拉"。**~я̀ване** [中]

рагу̀ [无复,中] 菜焖肉丁(或鱼丁)

рад[1] -*а* [形]〈民〉高兴的;满意的;怀着谢意的: Ра̀ди сме и на това̀. 我们对这个也感到很高兴。◇ **на ~о сърцѐ** 情愿地,满意地,高兴地

рад[2] [缩] радиа̀н 弧度

Ра̀да [阴] **Бя̀ла Ра̀да** 〈谑〉同 ракѝя

ра̀дар [阳]〈专〉雷达

ра̀дар|ен -*на* ра̀дар 的形容词：～ни инсталàции 雷达装置

ра̀два|м [未] 使喜悦，使高兴：Товà ме ～. 这使我高兴。Успѐхът ти ме ～ мнòго. 你的成就使我很高兴。Товà ～ очѝте. 这很悦目。～**не** [中]

ра̀два|м се [未，中态] ❶(感到)高兴，喜悦：Рàдвам се на писмòто ти. 收到你的信，我感到高兴。Тя̀ се ～ше, че тòй разговàря с нèя, с еднà прòста сèлска момà. 她感到高兴的是，他同她这样一个普通的农村姑娘谈话。❷〈书〉享有，拥有，有：Рàдвам се на добрò здрàве. 我有健康的身体。～**не** [中]

радѐтел -*ят*, -*я* [阳]，**радѐтелка** [阴]〈旧〉热心肠的人，关照人者，关怀者：Тòй бѐ усъ̀рден ～ за извъ̀нучилищна просвѐта на прòстия нарòд. 他是一个热心于普通老百姓校外教育的人。

радѐ|я -*ѐеш*, -*я̀х*，过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未]〈书〉热心帮助，照顾，关怀，关心：～ѐя за òбщото блàго 关心大家的福利 ～**ѐене** [中]

ра̀джа [阳] 拉甲，罗阇(古代印度贵族的称号；印度土邦王公的称号)

ра̀ди [前]〈旧〉为了：Направѝ товà ～ мѐне. 为了我，你就这么做吧！常用于词组 ～ **бòга** ❶(在恳求时用)看在上帝的面上，为了上帝：Каквò е тýй? Рàди бòга, кажѐте ми каквò е тýй? 这是怎么回事？看在上帝的面上，你告诉我这是怎么回事？❷(在惊讶或责备时用)上帝啊：Но, ～ бòга, защò не дойдòхте òнзи дѐн на съ̀бора? 上帝啊，前天你们为什么没去赶集？

радиа̀л|ен -*на* [形] 辐射的，径向的：～но направлѐние 辐射方向 ～**но** [副]：Повъ̀рхностните вълнѝ се разпространя̀ват ～но във всѝчки посòки. 水面上的波纹朝四面八方辐射开来。

радиа̀н [阳]〈数〉弧度

радиа̀нт [阳]〈天〉(流星雨)辐射点

радиа̀тор [阳]〈技〉❶放热器，暖气片 ❷散热器，冷却片(管)

радиацио̀н|ен -*на* [形] 辐射的，放射的

радиа̀ция [阴]〈书〉同 излъ̀чване (辐射)：слъ̀нчева ～ 太阳的幅射

ра̀диев -*а* рàдий 的形容词：～а рýда 镭矿 ～а еманàция 氡

ра̀дий [阳]〈化〉镭 (Ra)：лекýване с ～ 用镭治疗

радѝка [阴] 同 глухàрче (蒲公英)

радика̀л[1] [阳]〈旧〉❶激进分子；激进党党员 ❷激进主义者，激进派，极端派

радика̀л[2] [阳]〈化〉基，根，原子团

радика̀л|ен[1] -*на* [形] 激进分子的，激进主义者的，激进派的：～ни убеждѐния 激进主义者的观点 ◇ ～**на пàртия** 激进党

радика̀л|ен[2] -*на* [形] 根本的，治本的，彻底的：～ни мѐрки 根本措施 ～но срèдство 治本的手段 Извъ̀ршва се ～но изменѐние в съотношѐнието на общѐствените сѝли. 社会力量的对比正在发生根本的变化。

радикалѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳] ❶激进主义，根本改革主义 ❷激进的思想，激进的行为

радика̀лск|и -*а* [形] 激进分子的，激进主义者的，激进派的：～а пàртия 激进党 ～и вѐстник 激进派的报纸

радикулѝт [阳]〈医〉(脊)神经根炎

ра̀ди|о 复(罕) -*а* [中] ❶无线电：епòха на ～ото 无线电时代 ❷无线电台，广播电台：Съобщѝха по ～ото кòй са провъзгласѐни за пъ̀рвенци. 广播电台广播了哪些人被评为先进工作者。❸〈口〉无线电收音机(接收机)：Свѝри ～о тýк наблѝзу в ня̀кой дòм! 这儿附近哪家开着收音机。

ра̀дио- [复合词第一部] ❶表示"无线电"之意，例如 рàдиоемѝсия (无线电发射；无线电广播)，рàдиослýжба (无线电业务) ❷表示"镭"、"辐射"、"放射"等意，例如 рàдиолечѐние (放射疗法，镭疗法)

ра̀диоабонамѐнт [阳] 无线电费(为获得使用收音机的权利而交的费用)

ра̀диоактѝв|ен -*на* [形] 放射(性)的：～ен елемѐнт 放射性元素 ～ни излъ̀чвания 放射性辐射 ～**но** [副] ～**ност** -*ността̀* [阴]：放射性，放射现象

ра̀диоалтимѐтър [阳] 无线电测高计

ра̀диоапара̀т [阳] 收音机；无线电装置；无线电收发报机

ра̀диоастроно̀мия [阴] 无线电天文学，射电天文学

ра̀диобиоло̀гия [阴] 放射生物学，辐射生物学

ра̀диовѐстни|к -*ци* [阳] 广播新闻

ра̀диовръ̀зка [阴] 无线电通信，无线电联络

ра̀диовъ̀зел [阳] 无线电中心台，无线电枢纽站，无线电转播站

ра̀диовълн|а̀ [阴]〈理〉无线电波，射电波：дължинà на ～àта 无线电的波长，波长 къ̀си ～ѝ 短波 срѐдни ～ѝ 中波 дъ̀лги ～ѝ 长波

ра̀диогимна̀стика [阴] 广播体操

ра̀диоговорѝтел -*ят*, -*я* [阴]，**ра̀диоговорѝтелка** [阴] 电台的播音员

ра̀диогра̀ма [阴] 无线电报

ра̀диогра̀фия [阴] X 射线照相术

ра̀диодета̀йл [阳] 无线电零件

ра̀диоелемѐнт [阳]〈化〉放射(性)元素

ра̀диоемѝсия [阴]〈书〉同 радиопредàване

ра̀диозасѐчни|к -*ци* [阳]〈专〉无线电测向仪，无线电方位表

ра̀диоинформа̀ция [阴] 无线电报道，广播报道，广播新闻

ра̀диокасетофо̀н [阳] 盒式收录机

ра̀диокомпа̀с [阳] 无线电罗盘

ра̀диоконцѐрт [阳] 广播音乐会

радио̀ла [阴] (无线电)收音电唱两用机

ра̀диола̀мпа [阴] 电子管，真空管

ра̀диолечѐние [中] 放射疗法，镭疗法

ра̀диолѝния [阴] 无线电线路

ра̀диоло̀|г -*зи* [阳] ❶放射学家，应用辐射学家 ❷放射疗法医师

ра̀диоло̀гия [阴] 放射学，应用辐射学

ра̀диолока̀тор [阳]〈专〉雷达；无线电定位装置，无线电探测器

ра̀диолокацио̀н|ен -*на* радиолокàция 的形容词：～на стàнция 雷达站

ра̀диолока̀ция [阴] ❶无线电定位 ❷雷达学，无线电定位学

ра̀диолюбѝтел -*ят*, -*я* [阳]，**радиолюбѝтелка** [阴]（业

余)无线电爱好者

ра̀диолюби̇телск|и *-а* радиолюби̇тел 的形容词：～и клу̀б 无线电爱好者俱乐部

ра̀диоме̇тър [阳] 辐射计；射线探测仪

ра̀диомонта̀ж [阳] 广播的剪辑(节目)

ра̀диомре̇жа [阴] 无线电通信网

ра̀дионавига̀ция [阴] 无线电导航

ра̀диооркѐст|ър *-ри* [阳] 广播乐队：концѐрт на ～ъра 广播乐队音乐会

ра̀диопеленга̀тор [阳] 无线电测向器，无线电定向仪

ра̀диопеленга̀ция [阴] 无线电测向

ра̀диопиѐса [阴] 广播剧

ра̀диопреда̀ван|е *-ия* [中] ❶无线电发射，无线电放送 ❷无线电广播

ра̀диопредава̀тел *-ят, -я* [阳] 无线电发射机

ра̀диопредава̀тел|ен *-на* радиопредава̀тел 的形容词：～на ста̀нция 无线电(发射)台

ра̀диоприѐмни|к *-ци* [阳] 无线电接收机；无线电收音机：～к с магнитофо̀н 收录两用机

ра̀диопро̀гра̀ма [阴] 无线电广播节目

ра̀диопропага̀нда [阴] 广播宣传

ра̀диоразпръскване [无复，中] 无线电广播

ра̀диоска̀зка [阴] 广播讲座

ра̀диослу̀жба [阴] 无线电业务

ра̀диослуша̀лка [阴] (收音机的)耳机，受话器，听筒

ра̀диослуша̀тел *-ят, -я* [阳]，**ра̀диослуша̀телка** [阴] 广播听众

ра̀диоспо̀рт [阳] 无线电运动

ра̀диоста̀нция [阴] 无线电台

ра̀диотеа̀т|ър *-ри* [阳] 广播剧院

ра̀диотелегра̀ма [阴] 无线电报

ра̀диотелегра̀ф [阳] ❶无线电报(设备) ❷无线电报局

ра̀диотелегра̀ф|ен *-на* ра̀диотелегра̀ф 的形容词：～на ста̀нция 无线电报局 ～на слу̀жба 无线电报业务

ра̀диотелеграфи̇ст [阳]，**ра̀диотелеграфи̇стка** [阴] 无线电报务员，无线电报员

ра̀диотелеско̀п [阳]〈天〉射电望远镜，无线电望远镜

ра̀диотелефо̀н [阳] 无线电话

ра̀диотелефо̀н|ен *-на* ра̀диотелефо̀н 的形容词：～на ста̀нция 无线电话局

ра̀диотелефо̀ния [阴] 无线电话学

ра̀диотера̀пия [无复，阴]〈专〉放射疗法，放射治疗

ра̀диотехни̇|к *-ци* [阳] 无线电技师

ра̀диотѐхника [阴] 无线电工学，无线电技术

ра̀диотехни̇ческ|и *-а* [形] 无线电工学的：～а работи̇лница 无线电制作车间；无线电修理部

ра̀диото̀чка [阴] 收音点

ра̀диотранслацио̀н|ен *-на* [形] **～ен възел** 同 ра̀диовъзел

ра̀диоурѐдба [阴] (农村、企业等的)无线电广播装置

ра̀диофи̇зика [阴] 无线电物理学

ра̀диофика̀ция [阴] 无线电化，装置无线电

ра̀диофици̇ра|м [未，完] 使无线电化，使遍设无线电；安装(上)无线电 — **се** [被动] **～не** [中]

ра̀диохи̇мия [阴] 放射化学

ра̀диохо̀р [阳] 广播合唱团

ра̀диохулига̀нство [中] 私设电台扰乱正常广播

ра̀диоцентра̀ла [阴] 无线电台，广播电台

ра̀диоча̀с *-ове̇* [阳] 对…的专题广播，(专题)广播小时：～ за жена̀та 对妇女的广播 ～ за сѐлото 对农村的广播 ～ за пионѐрите 对少先队员的广播 дѐтски ～ 儿童节目时间，对儿童广播时间

ради̇рунг [阳] 同 офо̀рт (蚀刻；蚀刻法；铜版术)

ради̇ст [阳] 同 ра̀диотелеграфи̇ст

ра̀диус [阳] ❶〈数〉半径 ❷〈转，书〉方圆…之内；范围：В ～ на три̇йсет киломѐтра нао̀коло ня̀ма сѐлище по̀-голя̀мо от ня̀колко коли̇би. 在方圆 30 公里之内没有超过几个茅屋的村子。～ на дѐйствие 活动范围

радо̀н [阳]〈化〉氡(Rn)

ра̀дост *-та̀, -и* [阴] ❶高兴，喜悦，愉快，快乐：дѐтска ～ 孩子的快乐 Очи̇те му свѐтят от ～. 他高兴得两眼炯炯放光。Ра̀ботата ми доста̀вя и̇стинска ～. 工作使我感到真正的愉快。споде̇лям с нѐго скръ̀б и ～ 同他分担痛苦，共享快乐 ❷喜事，可喜的事(物)；使人快乐(高兴)的事情：И̇маме ～ в къ̀щи. 我们家有喜事。Днѐс двѐ ～и ще празну̀ваме. 今天我们要庆祝两件喜事。

ра̀дост|ен *-на* [形] 高兴的，喜悦的，(非常)愉快的；令人高兴的，可喜的：～ен ви̇к 高兴的喊叫 ～на вѐст 令人高兴的消息 ～на усми̇вка 十分愉快的微笑 Мно̀го ～ен съм, че ра̀ботата свъ̀рши така̀ безболѐзнено. 这件事没什么痛苦地做完了，这使我非常高兴。**～но** [副]

радостли̇в *-а* [形]〈方〉同 ра̀достен

раду̀ш|ен *-на* [形]〈书〉亲热的，亲切的，殷勤的：～но гостоприѐмство 殷勤款待 С Пѐтър то̀й во̀деше на̀й-～ен ра̀зговор. 他同彼得进行着最亲切的谈话。**～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

раду̀шие [中] 亲热，亲切，殷勤

ра̀д|я *-и̇ш, -и̇х* [未]〈方〉干活，劳动，工作，操劳：Та̀м за̀едно ～я̀т и мъжѐ и женѝ. 男人和妇女们在那里一块干活。

ражда̀емост *-та̀* [无复，阴]〈书〉出生率：увеличѐние на ～та̀ 出生率的增长

ражда̀|м [未]，**родя̀** *роди̇ш, роди̇х* [完] ❶生(孩子)，分娩：～м детѐ 生孩子 ～м преждевре̇менно 早产 ❷(母兽、母畜)生产，产(崽)：Вълчи̇цата си избѝра ду̀пка в ня̀кои скалѝ и та̀м ～ сво̀ите вълчѐта. 母狼在几块岩石中选择一个洞穴，在那里产下小狼。❸(树木等植物、土地)生产，生长，结(果)：Та̀я черни̇ца ～ бѐли бобо̀нки. 这棵桑树结白桑椹。❹〈转〉生，生产，生出，引起：До̀бро̀то добро̀ ～, а зло̀то — зло̀. 善产生善，恶产生恶；善有善报，恶有恶报。— **се** [被动] **～не** [中]

ражда̀|м се [未] **родя̀ се** *роди̇ш се, роди̇х се* [完] ❶出生，诞生：Човѐк са̀мо веднъ̀ж се ～. 人只出生一次。❷生长，生产，出产；收成：Земя̀ ху̀бава, плодоро̀дна, еднѝ да посѐеш, сто̀ се ～. 美丽肥沃的土地，你种下一粒种子，就能收一百粒。❸〈转〉产生，发生，诞生，生出：Из недра̀та на наро̀да, в процѐса на труда̀, се ～ на̀шата но̀ва наро̀дна пѐсен. 我国的新民歌是在人民中间，在劳动过程中产生的。Ра̀жда се ми̇съл в мѐне. 我心中产生了一个想法。**～не** [中]

раз [副] ❶一次：～-два̀ 一两次 ❷(常用于数数时) **～, два̀, трѝ** 一、二、三 ❸很快，一下子：Ка̀звам „～" и всѝчко е

свършено. 我刚喊"一",一切都做完了。

раз- [前缀]表示:❶动作指向不同方向,有"散开"、"四散"、"往各处去"之意,例如 разблъсквам (推开),разтлàсквам (推开),разбутвам (推开),разнàсям (带到各处) ❷以很大的力量开始某种动作,有"用力"、"使劲地"、"加强"、"展开"、"放开"之意,例如 развѝквам се (一个劲地叫喊起来),разскàчвам се (开始跳得很厉害),разбъбрям се (唠叨起来) ❸基本动词的动作逐渐加强,有"加大"、"增长"之意,例如 разхладя̀ва се (逐渐变凉),развиделя̀ва се (天亮,破晓),разсмѝвам се (被逗笑),разприкàзвам се (起劲地讲) ❹实现基本动词的动作,例如 разцъфтя̀вам (开花,盛开),разхубавя̀вам (变美;使变得好看),разкрася̀вам (装饰,点缀) ❺动作的结束、完成,例如 разпродàвам (卖光,卖完),разучàвам (研究明白,考察清楚) ❻"分开"、"分成几份"之意,例如 разчу̀квам (敲开),разсѝчам (砍开,劈开),разтрошàвам (折成几段) ❼把某物分到很多地方,例如 разсѝпвам (撒到很多地方,倒向很多地方) ❽动作涉及整个表面或很大面积,例如 разтèглям (拉开,使延伸),раздъ̀рпвам (朝各个方面拖),размàзвам (满涂上) ❾基本动词的动作超出某物的范围,例如 разлѝвам (使溢出) ❿与原来动词的动作正相反的动作,例如 разплѝтам (拆开,捻开),развѝнтвам (拧开) ⓫使某些包裹着、遮盖着的东西打开,露出,例如 развѝвам (解开,打开),разрѝвам (掘开,刨开),⓬基本动词所表示的动作完全停止,例如 разлю̀бвам (不再爱),разпо̀пвам (免去教衔) ⓭以相反的结果使动作停止,例如 разочаро̀вам (使失望),разубеждàвам (劝告…改变主意)

разберà 见 разбѝрам

разберà се 见 разбѝрам се

разбесня̀вам се [未],**разбеснèя се** *-èеш се,-я̀х се*,过主形动 *-я̀л се,-я̀ла се,-èли се* [完][中态] ❶开始发疯,发起疯来:Прѝвечер то̀й се ~я̀ неочàквано,счу̀пи ня̀колко чàши и удàри плеснѝца на женà си. 黄昏时,他突然发起疯来,打碎了几个杯子,还打了他妻子一个耳光。❷〈转〉猖狂(猖獗,横行无忌)起来 **~я̀ване** [中]

разбесу̀вам се [完,中态] ❶(母猫、母狗等)发情 ❷〈口〉同 разбесня̀вам се:Кога̀то се развѝка и ~,затвàрят го ту̀ка. 他叫起来和发起疯来的时候,他们就把他关在这里。

разбѝвам [未],**разбѝя** *-еш,-х*,过被形动 *-т* [完] ❶打破,打碎:Сго̀ворна дружѝна планинà ~ва.〈俗〉人心齐,把山劈。Разбѝхме ледà. 我们把冰敲碎了。~вам нèщо на хѝляди парчèта 把某物打得粉碎 ❷砸开,劈开 ❸〈口〉捶打,弹,捶松软:~вам въ̀лна 把羊毛捶(弹)松软 ~вам паму̀к 弹棉花 ❹搅和,打:~вам яйцà 搅(打)鸡蛋 ❺打伤,打破,撞伤,损伤,使衰弱无力:Разбѝх си главàта. 我的头摔伤了。❻〈转〉使不幸,毁坏,破坏,毁灭:Тèзи нещàстия ми ~ха живо̀та. 这些不幸把我的生活给毁了。❼〈军〉战胜,打败,击溃:Ще ~ем неприя̀теля. 我们将战胜敌人。❽破坏,毁坏,损坏:Сѝлната бу̀ря ~ ко̀раба. 暴风雨把轮船毁坏了。Лàгерите на машѝните са ~ти от нèдобро смàзване. 因为不好好擦油,机器的轴承磨损了。❾〈转〉驳倒,推翻,使不成立 **— се** [反身,被动] ◇ **~вам на пу̀х и прàх** 〈口〉打成齑粉,粉碎,彻底消灭:Тè ~ха на пу̀х и прàх ковàрните о̀пити на врагà. 他们粉碎了敌人的阴险企图。**~вам ня̀кому сърцèто** 使钻心地疼,引起剧烈的疼痛 **~вам парѝ** 〈口〉破开钱,换零钱 **~ване** [中]

разбѝвам се [未],**разбѝя се** *-еш се,-х се* [完][中态](用力撞击某物后)击破,撞碎:Тàм лàдия във ветровè,мъглѝ,~ва се о стрàшни скалѝ.(Вазов)那儿,小船在风里、雾里,撞上可怕的岩石粉碎了。**~ване** [中]

разбивàч [阳] 砸碎(打碎,敲碎)某物的人(常用以组成复合词,例如 касоразбивàч (砸保险箱的贼),ледоразбивàч (破冰船))

разбѝвка [阴] 分开,划分,分配:~ на плàна по тримèсечия 按季度把计划划分开

разбинто̀вам [未,完] 解开绷带,拆绷带

разбирàем *-а* [形] 容易懂得的,容易明白的,明白易懂的:~ езѝк 易懂的语言 **~о** [副] **~ост** *-osttà* [阴]

разбѝрам [未],**разберà** *-ерѐш,-рàх* [完] ❶了解,明白,懂得;理解;谅解:~ѝрам уро̀ка 懂得课文 Полу̀чих писмо̀то и ~рàх съдържàнието. 我收到了信,了解了内容。Разбрà ли защо̀ те е тъ̀рсила? 你有没有弄明白她为什么找你? Не тè ~ѝрам. 我不懂你的意思。~ѝрам нèщо погрèшно 错误地理解某事 Каквò ~ѝраш под товà? 你怎么理解这一点?(你这是什么意思?) Разбѝрам те,но не мо̀га да ти помо̀гна. 我理解你,但帮不了你的忙。❷〈口〉有(某种)看法,持(某种)观点;解释;认为是:Àз по̀-ѝначе ~ѝрам тѝя нещà. 我对这些事有不同的看法。Àз такà ~ѝрам положèнието. 我对形势这样看。❸(与 от 连用)懂得,了解;具有关于…的知识(经验、鉴赏力):~ѝрам от изку̀ство 懂得艺术 Àз съм сѝн на земедèлец и ~ѝрам от конè. 我是农民的儿子,对马有所了解。Àз мàлко ~ѝрам от картѝни. 我对绘画懂得很少。❹(指语言)懂,会,掌握:Не ~ѝраш ли бъ̀лгарски? 你不懂保加利亚语吗? То̀й ~ѝра мàлко нèмски. 他懂一点德语。❺〈口,转〉从…得到好处,尝到好处,体验(领略)到好处;为…而感到满意:Лѝли с ѝскрено съжалèние следèше Лàлка по пъ̀тя за сèлото. — Гор-кàта! Ще увèхне,бèз да ~ерè нèщо от младосттà. 莉莉带着真诚的同情注视着拉尔卡朝村子走去。"可怜的人啊,她还没体会到青春的美好,就要凋谢了。" ❻〈口〉感觉,感到,觉察:Сàмо двè годѝни? Ня̀ма да ~ерèш кàк ще се тъ̀ркулнат катò двè сèдмици. 只有两年? 你简直不会觉察到两年就会像两个星期似的过去。❼〈转,民〉承认某人(某物)的长处(价值) ❽〈转,民〉得到关于某人的消息,得悉某人的音讯:Когà ми пѝшете,явèте ми,мо̀ля,къдè и кàк е брàт ми Кѝрко,че от мèсеци не съм го ~рàл. 您给我写信时请告诉我哥哥吉尔科在什么地方,他怎么样,我已有几个月不知道他的消息了。**— се** [被动] ◇ **~ѝраш ли** 〈口〉(插入语)你懂吗?·你明白不明白:Нѝе — ~ѝраш ли — не щèм съдия̀! 你懂吗? 我们不想要法官! **Ще му дàм да ~ерè.** 我要叫他知道我的厉害,我要找他算账;我要惩罚(教训教训)他;我要报复:Акò не бèше ми залòжена пу̀шката,щя̀х да му дàм да ~ерè,щя̀х да го застрèлям катò зàек. 我的枪如果没有当掉的话,我就要惩罚他,我会像打死一只兔子一样把他打死。**~ѝране** [中]

разбѝрам се [未],**разберà се** *-ерèш се,-рàх се* [完][中态,互及] ❶[只三] 解释明了,弄明白,弄清楚,水落石出:Но скòро всѝчко се ~рà. Èньо се откàзал от Цвèта. 但是一切很快就弄清楚了,恩纽抛弃了茨维塔。❷〈口〉听话;不坚持己见;懂道理:Разберѝ се и ме оставѝ на мирà. 你听话,别打扰我了。❸取得一致意见,商量好,达成协议:След половѝн чàс нѝе се ~рàхме по всѝчки въпрòси. 半个小时以后,我们在所有问题上都取得了一致意见。Напу̀снала мъжà си,защо̀то не сè ~ѝрат. 她离开了她丈夫,因为两个人不和。❹相互理解:Тè се ~ѝрат добрè. 他们相互非常了解。◇ **~ѝра се** 当然,自

然;很清楚,无疑:Жената не каза никому, ~ира се. 那女人当然没有告诉任何人。~иране [中]:~иране на задача 对任务的了解 ~иране законите на природата 了解自然界的规律

разбиране -ия [常复,中] 观点,看法,意见,见解:Със старомодни ~ия е. 他有许多过时的观点。Той иска да му изложи своите ~ия за обществения дълг. 他想对他陈述自己关于社会义务的看法。

разбирателство [无复,中] 相互谅解;协调一致:Има ~, има желание за сътрудничество. 存在着相互谅解,有合作的愿望。

разбистря се -иш се, -их се [未,中态] ❶变得清澈透明 ❷明朗起来,变得清楚,澄清,弄明白;水落石出:Положението се ~и. 情况明朗化了。

разбит -а ❶ разбия 的过被形动 ❷ [用作形] 打破的,打碎的;被破坏的,损伤的;破灭的;被打败的,被击溃的;衰弱无力的:~и надежди 破灭的希望 ~о стъкло 打碎的玻璃 ~а врата 被损坏的门 ~а войска 被击溃的军队 **~ост** -остта [阴]:Болните имат чувството на тежко болни и изпитват необяснима умора и ~ост. 病人们有一种病重的感觉,他们感到无法解释的疲倦和衰弱无力。

разбичквам [未], **разбичкам** [完]〈方〉同 разбишквам — **се** [被动] **~не** [中]

разбишквам [未], **разбишкам** [完]〈方〉乱扔,乱摊,摊开,散开:Разбишкали ми книгите из стаята. 他们把我的书乱扔在房间里。Кокошките ~аха плявата. 母鸡把麦糠扒得到处都是。— **се** [被动] **~ване** [中]

разбия 见 разбивам

разбия се 见 разбивам се

разблажвам [未], **разблажа** -иш, -их [完]〈民〉❶博得…的欢心,使满意(舒服):Много ми се ще да ~а душата си с хубава дума. 我很想用好听的话使我自己心里舒服。❷使香甜,使变得好吃:Сложи повече масло да ~и гозбата. 你多加些黄油,使这菜更香。❸同 разквасвам:Набрахме сливи да си ~ваме устата. 我们采了李子润润嗓子。**~ване** [中]

разблажвам се [未], **разблажа се** -иш се, -их се [完] [中态] 同 облажвам се(在斋期吃荤) **~ване** [中]

разблейвам се [未], **разблея се** -ееш се, -ях се 和 -еях се, 过主形动 -ял се, -яла се, -ели се 和 -еял се [完] [中态] (羊)用力叫起来,(用力)咩咩叫起来:Стадото се ~ея. 这群羊咩咩地叫了起来。**~ейване** [中]

разбленувам се [完] 开始沉入幻想,幻想得出神

разблея се 见 разблейвам се 和 разблявам се

разблуда [阴]〈民〉不再迷惑,不再懵懂;醒悟:Има заблуда, има и ~.〈俗〉有迷惑的时候,也会有醒悟的时候。

разблуден -на [形] ❶〈民〉纷乱的,骚乱的,不安定的:~но време 骚乱(动荡)年代 ❷〈书〉淫荡的,贪淫好色的:~на жена 荡妇 ❸〈民〉不和睦的,有纷争的:~ни братя 不和睦的兄弟

разблъсквам [未], **разблъскам** [完] 推开;推开使让出道路(地方):Разблъсках навалицата и минах. 我把人群推开,走过去了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

разблъсквам се [未], **разблъскам се** [完] [中态] 用力推(推搡)起来 **~не** [中]

разблявам се [未], **разблея се** -ееш се, -ях се 和 -еях се, 过主形动 -ял се, -яла се, -ели се 和 -еял се [完] [中态] 同 разблейвам се

разбогатявам [未], **разбогатея** -ееш, -ях, 过主形动 -ял, -яла, -ели [完] 发大财,致富,变得很富:Той в скоро време ~я. 他在很短的时间内发了大财。**~яване** [中]

разбой -ят, -я, -и [阳] 织(布)机:Платното ми е още на ~я. 我的布还在织布机上。

разбойник -ци [阳] ❶拦路抢劫者,强盗,土匪;暴徒,匪徒:Разбойниците нахълтаха в стаята. 强盗们闯进了房间。морски ~к 海盗 ❷〈转〉凶恶的人,坏人;二流子,小偷,贼 ❸〈转,口,昵〉淘气鬼,淘气(调皮)的孩子:Ах ти, малко ~ко, пак ли направи пакост. 哎呀,你这个小淘气儿,又闯祸了吧? ◇ **пладнешки ~к** 〈口〉明目张胆的强盗(恶人)

разбойнически -а [形] 强盗的,土匪的,暴徒的,匪徒的:~о свърталище 土匪出没的地方,土匪窝 ~о нападение 土匪的袭击 ~и пълчища 匪帮,强盗集团 **~и** [副]

разбойничество -а [中] (劫持)抢劫,劫掠,抢劫行为:морско ~о 海盗行为 Вие го съдихте там за ~о. 你们在那儿因为他抢劫而审讯了他。

разбойничест[ву]вам [未]〈书〉(持械)抢劫,当强盗,行劫:Ти ~ш цели четири години из тоя край. 你在这个地区当了整整四年的强盗。

разбойнишки -а [形] 同 разбойнически **~и** [副]

разболея се 见 разболявам се

разболявам [未], **разболея** -ееш, -ях, 过主形动 -ял, -яла, -ели [完]〈罕〉使患病,使生病,致病:Тежки грижи ще ~еят стареца. 沉重的心事会使老人生病的。**~яване** [中]

разболявам се [未], **разболея се** -ееш се, -ях се, 过主形动 -ял се, -яла се, -ели се [完] [中态] 生病,患病,害病:Разболях се от мъка. 我因为苦恼而生病了。Не стой на вятъра, ще настинеш и ще се ~еш. 你别站在那儿吹风,你会着凉而生病的。**~яване** [中]

разбор [阳] ❶分析(清楚):граматически ~ 语法分析 ~ на пиеса 对话剧的分析 ❷研究清楚,判断明白,断定,估计,评价:Тук стана ~ на акцията и разпределяне на оръжието. 在这里,对这次行动进行了研究并分发了武器。

разборня [阴]〈民〉秩序,条理,头绪,整齐状态:В тази къща няма ~. 这个家没有条理。

разбраждам [未], **разбрадя** -диш, -дих [完] 摘下(解下)头巾 — **се** [反身]:Момите се ~диха. 姑娘们摘下了头巾。**~ждане** [中]

разбраздявам [未], **разбраздя** -иш, -их [完] 耕成犁沟,犁成垄沟 — **се** [被动] **~яване** [中]

разбран -а [未] ❶ разбера 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 容易懂的,容易明白的,明白易懂的:Говори на ~ език. 他说明白易懂的语言(话)。Когато разказваше, разказваше просто и ясно, с ~и думи. 每逢他叙述时,都讲得通俗、清楚,使用容易懂的词。2. 明理的,通情达理的,明白道理的;聪明的,容易跟人合得来的:~ човек 明白道理的人 **~о** [副]:1. 易懂,清楚:Говори той ~о, той убедително. 他说得如此清楚,如此令人信服。2. (对于指示、命令等的答复)明白了,知道了,是:Разбрано, господин поручик. 是,中尉先生!

разбрядам [未]〈方〉抽纱,抽出(织物的)经纱或纬纱 — **се** [被动,中态]:Платът лесно се ~. 这种布很容易抽出纱来。**~не** [中]

разбръмчавам се [未], **разбръмча се** -иш се, -ах се [完]

[中态] 一个劲地嗡嗡响起来：Вѐче е тѝпличко ста̀нало, мухѝте се ~а̀ли. 天气已经变暖了，苍蝇开始嗡嗡叫起来。~**а̀ване** [中]

разбръ̀ск|вам [未]，**разбръ̀скам** [完] 扫向四处，马马虎虎地向四处扫一扫：Момчѐто ~а пред дюкя̀на. 男孩子在铺子门前扫了扫地。— **се** [被动] ~**ване** [中]

разбръщолѐв|ям се [未]，**разбръщолѐвя се** -*иш се*, -*их се* [完][中态] 一个劲地唠叨起来，絮絮叨叨地说起来 ~**яне** [中]

разбу̀|ждам [未]，**разбу̀дя** -*диш*, -*дих* [完] ❶叫醒，唤醒：Развѝкал се, та ~ди ця̀лата къ̀ща. 他喊了起来，把全家都吵醒了。❷唤起，引起，激起：Тѐ ~диха наро̀да и му влѐха в сърцѐто жела̀ние за свобода̀ и за пра̀вда. 他们唤醒了人民，往人民心中灌注了争取自由和真理的愿望。— **се** [被动，中态]：Ця̀лата махала̀ се ~жда, разтрепѐрена от стра̀х. 这个居民区的人全醒了，大家都吓得发抖。~**ждане** [中]

разбу̀л|вам [未]，**разбу̀ля** -*иш*, -*их* [完] ❶揭开蒙头布(面纱)；使遮着的东西露出：Момѝте разгова̀рят с гранича̀ря, ~или усмя̀хнати лица̀. 姑娘们揭开面纱，露出笑脸，同边防军人谈着话。❷〈转〉揭示；解开，猜出：~вам та̀йната 揭开秘密 — **се** [反身，被动]：Младожѐнката се ~и. 新娘子揭开了面纱。~**ване** [中]

разбу̀л|ям [未]，**разбу̀ля** -*иш*, -*их* [完] 同 разбу̀лвам — **се** [反身，被动] ~**яне** [中]

разбумтя̀|вам се [未]，**разбумтя̀ се** -*ѝш се*, -*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*ѐли се* [完][中态] 大声地嗡嗡(呼呼)响起来：В ста̀ята на нача̀лника една̀ пѐчка се е ~я̀ла. 在上司的屋子里，一个炉子呼呼地响起来。

разбу̀н|вам [未]，**разбу̀ня** -*иш*, -*их* [完] 唤起(促使)起义(暴动，造反)：Като̀ хо̀деше по села̀та — ~и наро̀да, внушѝ му по̀вече смѐлост и надѐжда. 他到各村去，号召人民起来暴动，激发他们更大的勇气和希望。— **се** [被动，中态]

разбунту̀ва|м [未，完] 唤起(促使)起义(暴动，造反)：Дойдо̀ха партиза̀ни, та ~ха сѐлото. 游击队员们来了，他们号召村子里的人起来造反。~**не** [中]

разбунту̀ва|м се [未，完，中态] 开始起义(暴动，造反) ~**не** [中]

разбу̀ня 见 разбу̀нвам

разбу̀рмен -*а* [形] ❶〈罕〉拧开(螺丝)的，松开的：~ часо̀вник 螺丝松了的表(钟) ❷〈转，口，贬〉没有限度的，松懈的：~а фанта̀зия 异想天开，空想

разбу̀т|вам [未]，**разбу̀там** [完] ❶推开，推开使让出道路(地方)：Наобика̀лят го друга̀рите му. То̀й ги ~ва, пропра̀вя си пъ̀т към ста̀реца. 他的同伴们围着他，他把他们推开，给自己辟出一条路朝老人走去。❷拨动，拨乱，搅乱，弄乱：То̀й ~а пламтя̀щите гла̀вни. 他把燃着的木柴拨了一下。~вам кнѝгите 把书弄乱 — **се** [被动] ~**ване** [中]

разбу̀хвам се [未]，**разбу̀хам се** [完][中态] 捶打得很厉害；起劲地捶打；扑通扑通一个劲地响

разбуча̀|вам се [未]，**разбуча̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完，中态] 轰鸣起来，震天地响起来：Разбуча̀ло се морѐто, изско̀чил из нѐго едѝн зъ̀л юна̀к. 大海怒吼起来，从海中跳出了一个凶恶的大力士。~**а̀ване** [中]

разбушу̀ва|м се [完，中态] 猛烈起来，肆虐起来，狂暴起来，(波浪)汹涌起来，澎湃起来：Морѐто се ~. 大海的波涛汹涌起来。

разбъбр|ям се [未]，**разбъбря се** -*еш се*, -*ах се* [完，中态] 唠叨起来；海阔天空地聊起来：Мно̀го се ~ахме, ще закъснѐем. 咱们聊得太久，要迟到了。~**яне** [中]

разбълнѝква|м [未]，**разбълнѝкам** [完] 摇晃，晃荡：Не ~й течността̀, да не сѐ мъ̀ти. 你别摇晃这液体，免得变浑。— **се** [被动，中态] ~**не** [中]

разбъ̀рз|вам се [未]，**разбъ̀рзам се** [完] 忙起来；着起急来，赶忙做起来，赶忙，急忙：Какво̀ сте се ~али, ѝмате о̀ще доста̀тъчно врѐме. 你们着什么急啊，你们还有足够的时间。~**ване** [中]

разбъ̀ркам 见 разбъ̀рквам

разбъ̀ркано [副] 无秩序地，紊乱地，混乱地，杂乱无章地

разбъ̀рканост -*тта̀* [无复，阴] 无秩序，混乱，杂乱：голя̀ма ~ 极为混乱

разбъ̀рк|вам [未]，**разбъ̀ркам** [完] ❶弄乱，搞乱；拨动；移动：Не ~вай кнѝгите. 你别把书搞乱。~вам о̀гъня 拨火 ❷搅匀，和，搅和，搅拌：~вам ка̀л 和泥 ❸摇晃，晃荡，搅浑：Разбъ̀ркал вода̀та. 他把水搅浑了。❹〈转〉搅乱，扰乱；使糊涂；打乱思路：Разбъ̀ркали му ума̀. 他们把他的脑袋搞糊涂了。— **се** [被动，中态] ◇ ~**вам смѐтките (пла̀новете)** 使不能达到目的；阻碍某人实现其计划，打乱计划 ~**ване** [中]

разбърнѝк|вам [未]，**разбърнѝкам** [完]〈口〉(因乱翻而)使某物挪动地方，翻乱：Ня̀кой е ~ал кнѝгите. 有人把书弄乱了。Разбърнѝкал ми е всѝчко в чекмеджѐто. 他把我抽屉里的东西全翻乱了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

разбърнѝк|вам се [未]，**разбърнѝкам се** [完][中态]〈口〉乱翻起来：Какво̀ си се ~ал из дола̀пите? 你在墙柜里乱翻什么？~**ване** [中]

разбя̀г|вам се [未]，**разбя̀гам се** [完][中态，只复和三单] ❶向四面八方跑，四处奔逃：Изведнъ̀ж сѐляните се ~аха. 农民们突然向四处奔逃。❷四处奔走，跑来跑去：Разбя̀гал се да купу̀ва пода̀ръци. 他跑来跑去购买礼品。~**ване** [中]

разва̀йк|вам се [未]，**разва̀йкам се** [完][中态] 唉声叹气起来：Тя̀ се ~а: „Изгоря̀ха детѐто мѝ!" 她哀叹起来："他们把我的孩子烧伤了！"

разва̀ла [阴] ❶变坏，腐坏：Така̀ приго̀твена, хра̀ната не подлежѝ на ~. 这样制做的食品不会坏。па̀зя от ~ 防腐 ❷〈转〉道德败坏，堕落，变坏：От ~ към прова̀ла. 从堕落走向垮台。нра̀вствена ~ 道德败坏 ❸〈民〉不遵守誓言；翻悔，食言，失信：Вѐрни ду̀ми, вя̀рна о̀бич, ѝма ли за тя̀х ~? 表示忠诚的话，忠实的爱，这些能够翻悔吗？❹〈罕〉破坏，倒塌，毁坏

развалѐн -*а* ❶ развалѝ 的过被形动：~ зъ̀б 坏了的牙齿 Ogра̀дата е ~а. 篱笆烂了。❷[用作形] 1. 败坏的，堕落的，学坏的：Развалѐн човѐк, пия̀ница. Лъ̀же, хва̀ли се. 他是个堕落的人，醉鬼，爱骗人，爱吹牛。2. 不正确的，不合语法的，半通不通的：То̀й дъ̀лго мълча̀ смутѐно и на̀й-сѐтне подхва̀на на ~ гръ̀цки езѝк една̀ мѐстна легѐнда. 他长时间地发窘，沉默不语，最后，终于用半通不通的希腊语讲起一个当地的传说。

развалѐнка [阴]〈方〉龙葵，欧白英等植物的总称

развалѝкъща [阳]〈民〉败家子；爱挥霍的人

развалѝн|а [阴] ❶[只复] 废墟，瓦砾场；遗址，遗迹：Нао̀коло вѝждате са̀мо ~ѝ от ня̀когашни за̀мъци. 在周围你们只能看到古堡的废墟。❷[只单] 半倒塌的房屋；被毁坏的房

屋：Живѐем в ~а̀. 我们住在半倒塌的房屋里。❸［只单］骨头架子(因病等而衰弱的人)；衰老不堪的人：Ця̀ла ~а̀ е. 他简直是一副骨头架子。

развалйпъртина［阳］〈方〉拖着腿走路的人

развалйтрапѐза［阳］〈方〉喜欢在吃喝时(筵席上)吵架的人

разва̀л|ям［未］，**разваля̀** -*йш*，-*йх*［完］❶破坏，毁坏，拆毁：Развалйха му къ̀щата，че ще прока̀рат у̀лица. 他的房子被拆了，因为要修一条街。❷弄坏，搞坏；毁坏，损坏：Бърнѝкал часо̀вника，та го ~йл. 他把表捅了一阵，给弄坏了。Вмѐсто да попра̀вят по̀крива，~йха го. 他们不但没把房顶修好，反倒给弄坏了。❸〈转〉破坏，损坏，损害：Всѐ ймаше ня̀каква неприя̀тност，коя̀то ~яще настроѐнието на всѝчки. 总是有件什么不愉快的事把大家的兴致破坏了。~ям споко̀йствието 破坏安宁 ❹(使)改变；降低质量：Допу̀снатите печа̀тни грѐшки ~ят смѝсъл. 印刷错误使得意思变了。Развалйха хля̀ба. 他们降低了面包的质量。❺阻碍，使不能成功(实现)：Развалйха сва̀тбата. 他们使婚礼没举行成。❻〈转〉教唆某人学坏；使变坏，使堕落：Развалйха го ло̀ши друга̀ри. 坏伙伴使他堕落了。

разва̀л|ям се［未］，**разваля̀ се** -*йш се*，-*йх се*［完］［中态］❶堕落，变坏：Мно̀го се е ~йла. 她堕落得厉害。❷〈口〉(样子)变得难看：Тя̀ мно̀го напълня̀ и се ~й. 她长胖了许多，变难看了。❸(食品等)坏，腐烂：От то̀плото врѐме гро̀зьата се ~й. 因为天气热，菜都坏了。❹(天气)变坏：Ха̀йде сега̀ нахранѝ се，па тръ̀гвай，че вѝж на̀ — врѐмето се ~й. 现在你把饭吃饱，吃完就动身吧！你瞧，天气变坏了。~**яне**［中］

развар|я̀вам［未］，**развара̀** -*йш*，-*йх*［完］煮(熬)烂 — **се**［被动，中态］：Месо̀то се е ~йло. 肉煮烂了。~**я̀ване**［中］

разведа̀ 见 развѐждам[1] 和 развѐждам[2]

разведа̀ се 见 развѐждам се

развѐден -*а* ❶ разведа̀ 的过被形动 ❷［用作形］离了婚的，离异的：~а жена̀ 离了婚的女人 ❸［用作名］离了婚的人，离异者

развѐденица［阴］〈罕〉离了婚的女人

разведря̀ 见 разведря̀вам 和 развѐдрям

разведря̀ се 见 разведря̀вам се 和 развѐдрям се

разведр|я̀вам［未］，**разведря̀** -*йш*，-*йх*［完］❶使变晴，使晴朗：Про̀летният вя̀тър ~й нѐбето. 春风把天空吹晴了。❷〈转〉驱散愁思(愁云)；使高兴(兴奋)起来；使清新：~я̀вам го 使他高兴起来 Пѐсните ~йха намръ̀щени чела̀. 歌曲使紧皱的眉头舒展开了。— **се**［被动］~**я̀ване**［中］

разведр|я̀вам се［未］，**разведря̀ се** -*йш се*，-*йх се*［完］［中态］❶变晴朗，变清新：Дъждо̀вните о̀блаци се разкъ̀саха. Нѐбето се ~й. 阴云散开了，天空放晴了。❷〈转〉变精神，精神(容光)焕发起来：Излѐз ма̀лко навъ̀н，за да се ~йш. 你到外面去一会儿，提提精神。~**я̀ване**［中］

развѐдр|ям［未］，**разведря̀** -*йш*，-*йх*［完］同 разведря̀вам — **се**［被动］~**яне**［中］

развѐдр|ям се［未］，**разведря̀ се** -*йш се*，-*йх се*［完］同 разведря̀вам се ~**яне**［中］

развѐ|ждам[1]［未］，**разведа̀** -*дѐш*，-*до̀х*，-*дѐ*，过主形动 -*л*［完］带领某人到各处：Развѐдоха ни из града̀. 他们带着我们在城里转。~ждам ко̀ня 遛马 — **се**［被动］~**ждане**［中］

развѐ|ждам[2]［未］，**разведа̀** -*дѐш*，-*до̀х*，-*дѐ*，过主形动 -*л*［完］使离婚，准许离婚：Съдъ̀т ги ~дѐ. 法院准许他们离婚。— **се**［被动］~**ждане**［中］

развѐ|ждам се［未］，**разведа̀ се** -*дѐш се*，-*до̀х се*，-*дѐ се*，过主形动 -*л се*［完］［中态］离婚：Развѐдоха се отпредѝ годѝна. 他们在一年前离婚了。~**ждане**［中］

развѐйпля̀ва［无复，阳］〈民〉轻佻的人，轻浮的人；贫嘴薄舌的人，信口开河的人；乱挥霍的人，败家子

развѐйпрах［无复，阳］轻佻的人，轻浮的人；乱花钱的人，乱挥霍的人，败家子

развенча̀|вам［未］，**развенча̀я** -*еш*，-*х*［完］❶使失掉桂冠，使丧失荣誉，使丧失尊严：Мнозѝна мнѝми геро̀и бя̀ха ~ни. 很多假英雄都被摘下了桂冠。Развенча̀ха го като̀ поѐт. 他们摘掉了他诗人的桂冠。❷使解除婚约，使离婚 — **се**［被动］~**ване**［中］

развесел|я̀вам［未］，**развеселя̀** -*йш*，-*йх*［完］使快活(高兴)起来：Ка̀за ня̀колко ду̀ми и всѝчки ~й. 他说了几句话，使所有的人都快活起来了。— **се**［被动］~**я̀ване**［中］

развесел|я̀вам се［未］，**развеселя̀ се** -*йш се*，-*йх се*［完］［中态］快活(高兴，开心)起来：Пѝйнахме си и се ~йхме. 我们喝了点酒，高兴起来了。~**я̀ване**［中］

развѐтрен -*а*［形］轻佻的，轻浮的，浮躁的：~и младѐжи 轻浮的年轻人

развѐтр|ям［未］，**развѐтря** -*иш*，-*их*［完］使通风，把…透透风，把…拿出去晾晾；使在风中飘扬

развѐтр|ям се［未］，**развѐтря се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］出去换换空气(呼吸些新鲜空气，使头脑清爽清爽)：Изля̀зохме да се ~им. 我们出来呼吸些新鲜空气。

развѐя 见 развя̀вам

развѐя се 见 развя̀вам се

развѝ|вам［未］，**развѝя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］❶拧开，拆开，解开，打开：Развѝх детѐто，че му е то̀пло. 我把孩子的包被解开了，他太热了。~вам пакѐт 打开包 ~вам кълбо̀то 把线球捯开 ❷拧开，拧松：~вам бурма̀ 把螺栓拧开 ❸展开，使飘扬：~вам байра̀к 挥动旗帜 ❹发出(芽)，长出(叶)，生出(枝)：Гора̀та ~ва от ра̀дост листа̀，посрѐща го и му прогово̀рва. 树林因为高兴而长出嫩叶，迎接他，同他谈起话来。❺(春风)促使树木长叶，催绿：Вя̀търъ̀т ско̀ро ще ~е гора̀та. 风很快会将树林催绿。❻〈转〉使发展，使发育，使发达；发挥，发扬：Фѝзкултурата ~ва тя̀лото. 体育促使身体发育。Математѝката ~ва ума̀. 数学促使智力发展。То̀й ~вѝ тя̀я си да̀рба до кра̀йност. 他高度发挥了自己的这一天赋。❼〈转〉展开，开展，使增加，使加强：Чита̀лището ~ва култу̀рно-просвѐтна дѐйност. 读书室开展文化教育活动。❽〈转〉阐明，陈述；发挥：Развѝх мисълта̀ си. 我阐明了自己的想法。Ба̀й Га̀ньо си пра̀ви оглу̀шки и ~ва тѐмата за бъ̀лгарското гостоприѐмство. 甘纽大叔装作没听见，尽情发挥起保加利亚人如何好客的话题。— **се**［被动］◇ ~**вам да̀дена ско̀рост**〈技〉达到一定的速度 ~**вам ста̀до** 放牧畜群 ~**ване**［中］

развѝ|вам се［未］，**развѝя се** -*еш се*，-*х се*［完］［中态］❶发展；成长，发育；生长；进步：Нѐка четѐ，нѐка се ~ва. 让他读书吧，让他成长吧！❷发展，进行；发生：Събѝтията се ~ват мно̀го бъ̀рзо. 事件发展得很快。През то̀зи перио̀д се ~ха серѝозни ста̀чни бо̀рби. 这一期间发生了多次激烈的罢工斗争。❸生存，存在，生活：На вся̀ка стъ̀пка ти привлѝча око̀то своеобра̀зният живо̀т на гора̀та，хѝлядите фо̀рми，в ко̀йто се ~ва то̀й. 你每走一步，森林的特殊生活，它生存的千万种形态都会引你注目。❹发芽；长叶；开花：Листа̀та на дървѐтата

се ～ваха, нòв живòт нахлуваше навсякъде. 树木长叶了，新生活涌进所有地方。❺（关节、肚脐等）疼痛 ❻〈民〉（母猪或其他母畜）发情 ～**ване**［中］

развигòр［阳］（促使树木长叶的）和煦的春风：Пролеттà се появù рàно. Лъха ～ът. 春天来得早，吹起了和煦的春风。

развиделя̀вам се［只三］，**развиделя̀ва се**［未］，**развиделѝ се** -ѐе се, -ѝ се 和 -ѝ се［完］［无人称］天亮，破晓：Развиделѐе ли се, ще тръгнем. 天一亮我们就动身。～**я̀ване**［中］

развѝквам се［未］，**развѝкам се**［完］［中态］大声地叫喊起来，用力叫喊起来：Защò си се ～ал, та те слушат съседите. 你起劲地喊什么啊，邻居们都听见了。～**ване**［中］

развилня̀вам се［未］，**развилнѐя се** -ѐеш се, -ѐе се，过主形动 -я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се［完］［中态］开始变得狂暴，大闹特闹起来，大发起脾气来；猖狂起来，怒吼起来：Развилня̀л се е, та всѝчко жѝво трепѐре от нèго. 他大发起脾气来，大家都很怕他。～**я̀ване**［中］

развѝнтвам［未］，**развѝнтя** -иш, -их［完］❶拧开（螺丝或用螺丝连接的零件）：Развинтѝ всѝчките бурмѝ. 你把所有的螺栓都拧开吧！❷〈口〉拆卸开（有螺纹的东西）：Тòй ～и писàлката. 他把自来水笔拧开了。— **се**［被动］◇ ～**ена фантàзия** 不切实际（不可能实现）的幻想 ～**ване**［中］

развѝрам се［未］，**разврѝ се** -рѝш се, -рѝх се，过主形动 -рѝл се, -рѝла се, -рѝли се［完］［中态，只三］❶煮透，煮烂，煮得过软：Месòто съвсѐм се ～рѝ. 肉完全煮烂了。Царевѝцата се е ～рѝла. 玉米煮开花了。❷沸腾起来，滚沸起来

развѝт -а ❶ развѝя 的过被形动 ❷［用作形］1. 充分发育的，发育得良好的：～ човѐк 身体发育得很好的人 Ѝма ～и мускули. 他的肌肉很发达。2. 有修养的，文化程度高的；（思想上）成熟的；（政治上）开展的：ỳмствено ～ 智力发达的 ～ нѐ по годѝните си 早熟的，少年老成的 3. 发达的，较发展的：～а индустрия 发达的工业 ～и странѝ 发达国家

развѝтие［无复，中］发展；发育；发展（发育）过程；修养程度：непрекъснато ～ 不停的发展 диалектѝческо ～ 辩证的发展 общèствено ～ 社会发展 получàвам ～ 得到发展 Намѝра се на нѝска стѐпен на ～. 处于发展的低级阶段。

развѝтлям［未］，**развѝтля** -иш, -их［完］拧松，拧开（螺丝等）

развѝхрям［未］，**развѝхря** -иш, -их［完］❶吹旺；煽起，燃起，激起：～ям пожàр 把火焰吹旺 ❷使用力飘扬（飘动）：Вя̀търът ～я òблаци в небèто. 风将天上的云吹得飘动。～**яне**［中］

развѝхрям се［未］，**развѝхря се** -иш се, -их се［完］［中态］爆发，突发，忽起，突然出现：Предѝ еднà сèдмица тỳка се е ～ила сѝлна бỳря и е съборила гнѝлите кòлци на лозя̀те. 一个星期以前，这儿突然来了一场猛烈的风暴，把已朽了的葡萄桩子吹倒了。Голя̀ма револю̀ция се ～яше тàм. 那里发生了一场大革命。～**яне**［中］

развѝя 见 развѝвам

развѝя се 见 развѝвам се

развладѝчвам［未］，**развладѝча** -иш, -их［完］〈旧〉免去大主教的教衔

развлàчвам［未］，**развлàча** -иш, -их［完］梳开，精梳：Развлàчаме вълна. 我们在精梳羊毛。～**ане**［中］

развлекà 见 развлѝчам

развлекà се 见 развлѝчам се

развлѐчен -а［形］（穿着等）不够利落的；有些拖拉的

развлечѐние -я［中］消遣，娱乐：културни ～я 文化娱乐 търся ～е 寻找消遣（想法消遣）Четà лѐки ромàни за ～е. 我为了消遣读些轻松的小说。

развлѝчам［未］，**развлекà** -ечѐш, -я̀кох, -ѐче，过主形动 -я̀къл, -я̀кла, -ѐкли［完］❶把（一种东西）拖向四处，把…到处撒：Развлѐче слàмата по цѐлия двòр. 他把麦秸拖得满院子都是。❷拖，牵拉 ❸使消遣，给…解闷：Развлѝчай го да не скучàе. 你给他解解闷儿，让他别感到寂寞。❹〈转〉拖延，耽搁，拖拉：Развлѝча рàботата по мѐсеци. 他常把工作拖几个月。

развлѝчам се［未］，**развлекà се** -ечѐш се, -я̀кох се, -ѐче се，过主形动 -я̀къл се, -я̀кла се, -ѐкли се［完］［中态］❶拖延，迁延：Жѐтвата товà ля̀то протѐче мỳдно, ～ѐче се и прескòчи нàй-отдалечѐните контрòлни дàти. 今年夏收进行得迟缓，拖得很长，超过了最宽的限期。❷〈转〉消遣：Тòй не намѝраше с щò да се ～ечѐ. 他找不到什么可以消遣的事。～**ѝчане**［中］

развòд[1]［阳］离婚：Тя̀ е подàла молбà за ～. 她交了离婚申请书。ѝскам ～ 要求离婚 дàвам ～ 准许离婚

развòд[2]［阳］〈军〉（岗哨的）派换班，交接班

разводàч［阳］❶〈军〉岗哨派班员 ❷陪同，带领并陪同外来者参观（游玩）的人

развòден -на［形］（有关）离婚的

развòдник［阳］和 **развòдниче**［中］欧白英（*Solanum dulcamara*）

разводня̀вам［未］，**разводня̀** -ѝш, -ѝх［完］❶（加上水或其他液体）使淡些，弄稀些，冲淡，稀释：～я̀вам боя̀ 把颜料弄淡 Разводня̀л е вѝното. 他在葡萄酒里掺了水。❷〈转〉（在文章或作品中加入非实质性的细节）使过于累赘，使不紧凑，冲淡：Тòзи сантименталѝзъм ～я̀ва ромàна. 这种感伤主义使这本小说松散。❸〈转〉使变得苍白；使变浅：Жълтенѝкавата им светлинà ～я̀ваше шàрките на персѝйския килѝм. 它们那发黄的光线使得波斯地毯花纹的色彩变浅了。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

развòдя се 见 развòждам се

разводя̀щ［阳］岗哨派班员

развòен -йна［形］发展的，发育的：～йни насòки 发展方向 ～ен периòд 发展时期

развòждам［未］〈方〉同 развѐждам

развòждам се［未］，**развòдя се** -диш се, -дих се［完］［中态，只三］（母牛）发情

развòзвам［未］，**развòзя** -иш, -их［完］分送（到）各地，分送（到）：Развòзва от вчѐра дървà по къщите. 他从昨天起给各家送劈柴。— **се**［被动］

развòй -ят, -я［无复，阳］同 развѝтие：～й на събѝтията 事件的发展 ～й на нaỳките 科学的发展

развоня̀вам［未］，**развонѐя** -ѐеш, -я̀х，过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли 和 **развоня̀** -ѝш, -ѝх［完］使周围充满臭气：Дръжте го! Да го пѝтаме с коѐ прàво ～я̀ва ỳлицата с ѝмето си. 你们抓住他！咱们问问他有什么权利用他的名字玷污这条街道。～**я̀ване**［中］

развоня̀вам се［未］，**развонѐя се** -ѐеш се, -я̀х се，过主形动 -я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се 和 **развоня̀ се** -ѝш се, -ѝх се［完］［中态］开始发臭，开始发出难闻的气味：Въздухът се ～ѝ от

ко̀чината. 猪圈里的臭气把空气污染了。～я̀ване [中]

развра̀т [无复,阳] ❶淫荡,贪淫好色,乱搞男女关系: Потъна̀л е в ～. 他贪淫好色。❷〈转〉腐化,道德沦丧

развра̀т|ен -*на* [形] ❶淫荡的,贪淫好色的: ～ен човѐк 贪淫好色的人 ❷导致淫荡的 **～ност** -ността̀ [阴]

развратѝтел -*ят*, -*я* [阳], **развратѝтелка** [阴]〈书〉诲淫者,诱人淫行者: ～ на младежта̀ 诱惑青年淫荡的人

развра̀тни|к -*ци* [阳], **развра̀тница** [阴] 淫荡的人,贪淫的人,乱搞男女关系的人

развра̀тнич|а -*иш*, -*их* [未]〈书〉(习于)淫荡,贪淫好色,乱搞男女关系: Жѐнен е, близнаци ѝма, ～и и пия̀нствува по цѐли но̀щи. 他结了婚,有一对双胞胎,可是整夜整夜地和别的女人胡搞和酗酒。**～ене** [中]

развра̀тническ|и -*а*〈罕〉развра̀тник 的形容词: ～и живо̀т 淫荡的生活

разврат|я̀вам [未], **развратя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 развраща̀вам — **се** [被动,中态] **～я̀ване** [中]

развра|ща̀вам [未], **развратя̀** -*тѝш*, -*тѝх* [完] 诲淫,使变得淫荡,诱使淫荡: Ко̀лко невѝнности си ～тѝл? 你使多少清白无辜的人变淫荡了? — **се** [被动,中态] **～ща̀ване** [中]

разврѐ|ждам [未], **разредя̀** -*дѝш*, -*дѝх* [完] **～ждам ра̀на** 刺激未长好的伤口而又引起发炎,触动伤口,抠挠伤口: Не ходѝ, да не ～ждаш ра̀ната. 你别走动,免得引起伤口发炎。 — **се** [被动] **～ждане** [中]

разврещ|я̀вам се [未], **разврещя̀ се** -*ѝш се*, -*я̀х се* [完] 开始大声地尖叫起来

разв|ръзвам [未], **развържа** -*ъ̀ржеш*, -*ъ̀рзах* [完] 同 развъ̀рзвам — **се** [被动] **～ръзване** [中]

развръ̀зка [阴] 收场,结局;完结: трагѝчна ～ 悲惨的(悲剧性的)结局 Видя̀хме ～та на съби̇тията. 我们看到了这些事件的结局。

разв|ръщам [未], **развъ̀рна** -*ъ̀рнеш*, -*ъ̀рнах*, 过被形动 -*ъ̀рнат* [完] 铺开,展开;使散开: Овча̀рят ～ърна ста̀дото по широ̀ката поля̀на. 牧羊人把羊群在宽阔的草地上散开。 ～ръщам войска̀ 把队伍展开 — **се** [被动,中态]: Ро̀тата се ～ърна. 连队展开了队形。**～ръщане** [中]

развря̀ се 见 развѝрам се

развря̀к|вам се [未], **развря̀кам се** [完] [中态] 用力尖叫起来: Детѐто се е ～ало. 孩子尖声叫起来。**～ване** [中]

развря̀ск|вам се [未], **развря̀скам се** [完] [中态] 一个劲地尖声叫喊(小尖嗓儿地嗥叫起来): Ко̀зите се ～аха. 山羊尖声叫了起来。**～ване** [中]

ра̀звъд [阳] 和 **развъ̀да** [阴]〈方〉农家自养畜,繁殖(而非买来)的牲口

развъ̀д|ен -*на* [形] 繁殖的: ～ен добѝтък 繁殖的牲口

развъ̀дни|к -*ци* [阳] 繁殖场,养殖场: Язовѝрите се изпо̀лзуват като̀ ～ци за ри̇ба. 水库被用作养鱼场。го̀рски ～к за елѐни 森林养鹿场

развъ̀|ждам [未], **развъ̀дя** -*диш*, -*дих* [完] 繁殖,繁育: Та̀я про̀лет тѐ ～диха мно̀го пѝлета. 今年春天他们孵化了很多小鸡。— **се** [被动] **～ждане** [中]

развъ̀|ждам се [未], **развъ̀дя се** -*диш се*, -*дих се* [完] [中态,只复和三单] 繁殖起来,孳生起来: В хамба̀ра се ～дили мѝшки. 谷仓里老鼠繁殖起来了。О̀коло блата̀та се ～ждат мно̀го кома̀ри. 沼泽地附近蚊子孳生。**～ждане** [中]

развълнѝст|вам [未], **развълнѝстя** -*иш*, -*их* [完] 使(织物等)起毛: ～вам пла̀т 使衣料起毛

развълнѝст|ям [未], **развълнѝстя** -*иш*, -*их* [完] 同 развълнѝствам

развълну̀ва|м [完] ❶使起波浪,使波动: Вя̀търът ～ тѝхите водѝ на ѐзерото. 风把静静的湖水吹起了波浪。❷〈转〉使焦急不安,使焦躁;使激动: Новина̀та мно̀го ме ～. 这消息使我很焦躁。❸〈转〉使不满,引起不满;挑起风潮 — **се** [被动]: Морѐто се ～. 大海波浪翻滚。Развълну̀вах се от смущѐние. 我由于不好意思而忐忑不安。

развълну̀вано [副] 激动地;忐忑不安地: Изведнъ̀ж то̀й дѝгна очѝ и ～ загово̀ри. 他突然抬起眼睛,激动地说了起来。

развървя̀вам се [未], **развървя̀ се** -*ѝш се*, -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*ѐли се* [完] [中态] 开始起劲地走,开始走来走去: Какво̀ се ～я̀хте? 你们干什么走来走去啊?

развърв|ям [未], **развървя** -*иш*, -*их* [完] 松开,解开(系带),抽出系带(松紧带等): ～ям църву̀ли 把乌拉的带子解开 — **се** [被动,中态] **～яне** [中]

развъ̀ржа 见 развръ̀звам 和 развъ̀рзвам

развъ̀рзанче [中] 毛赫尼亚草 (*Herniaria hirsuta*)

развъ̀р|звам [未], **развъ̀ржа** -*жеш*, -*зах* [完] ❶(把结子等)解开;(把捆好的东西)打开: ～звам чува̀л 把麻袋解开 Развържѝ си обу̀щата. 你把鞋带解开。～звам ра̀на 解开伤口的绷带 ❷〈转〉使不受束缚,使不受拘束,给予行动自由: Вѝното им ～за езѝка. 葡萄酒打开了他们的话匣子。◇ **～звам ги**〈口〉海阔天空地谈了起来: У̀ж двѐ ду̀ми щя̀ха да си проду̀мат, пък то̀, като̀ ги ～жеха, ня̀маха кра̀й въпро̀сите и обяснѐнията. 他们本来说是只说两句话,而实际上呢,他们海阔天空地一谈起来,问题和解释就没完没了。**～звам езѝка** 打开话匣子,高谈起来 **～звам кеся̀та (си)** 慷慨解囊 **～звам ръцѐте ня̀кому** 解放,给予自由 **～зване** [中]

развъ̀рна 见 развръ̀щам

развъ̀рт|ам [未], **развъртя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* [完] 同 развъртя̀вам — **се** [被动,中态]

развъ̀рт|вам [未], **развъртя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过主形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* [完] 同 развъртя̀вам — **се** [被动] **～ване** [中]

развърт|я̀вам [未], **развъртя̀** -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* [完] ❶转开,拧开,捻开: Развъртѝ ма̀лко вѝнта, че е претѐгнат. 你把螺丝稍微拧松点,太紧了。❷朝四面挥动,朝四面抡,挥舞: Развъртя̀х со̀пата и разго̀них ку̀четата. 我挥舞起棍子,把狗赶走了。❸〈转,口〉大规模(大张旗鼓)地干起来 — **се** [被动,中态] 1. 很快地干起来: Развъртя̀ се и всѝчко ту̀ри в рѐд. 他很快地干起来,使一切就绪了。2. 挥动,舞动: Развъртя̀ се с бра̀двата. 他抡起斧头。**～я̀ване** [中]

разв|я̀вам [未], **развѐя** -*ѐеш*, -*я̀х* 和 -*ѐях*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* 和 -*ѐял*, -*ѐяла*, -*ѐяли*, 过被形动 -*я̀т*, -*я̀та*, -*ѐти* 和 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* [完] ❶使飘动(飘扬,飘摇,飘摆);挥舞,摇摆: ～я̀вам зна̀ме 挥动旗帜 ❷吹散,吹开,刮往各方向: Вя̀търът ～я̀ва сла̀мата на по̀крива. 风把屋顶上的麦秸吹散了。— **се** [被动,中态] 1. 飘扬,飘动: Коса̀та ми се ～я̀ва. 我的头发在飘动。2.〈转〉走来走去,漫游: Ця̀л дѐн се ～я̀ва из махала̀та. 他整天在街区里游来逛去。◇ **～я̀вам байра̀ка**

〈口,不赞〉(女子)淫荡,胡搞男女关系～яване［中］

разгада|вам［未］,**разгадая** -еш,-х［完］❶猜破,猜中,猜对;识破,看破,看透,看出:Разгадах тайните ви намерения.我识破了你们的秘密企图。❷解释(令人迷惑不解的事):Разгадай ми тоя сън.你给我解释解释这个梦。— **се**［被动］～**ване**［中］

разгадка［阴］猜破,猜中,猜对;识破,看破,看透,看出:търся ～та на нещо 寻找…的答案

разгаз|вам［未］,**разгазя** -иш,-их［完］踩坏,踏碎,踏烂;踏死:～вам трева 把草踩坏 — **се**［被动,中态］～**ване**［中］

разгайд|вам［未］,**разгайдя** -иш,-их［完］〈方〉❶同 разгащвам ❷同 разглезвам

разгал|вам［未］,**разгаля** -иш,-их［完］娇(养)惯,把…娇惯得爱耍脾气,使受惯溺爱;惯坏:Разгалиха детето.他们把孩子惯坏了。～**ване**［中］

разгал|ям¹［未］,**разгаля** -иш,-их［完］同 разгалвам:Само ～яте детето с тия подаръци.你们老用这些礼物把孩子惯坏。— **се**［被动,中态］～**яне**［中］

разг|алям²［未］,**разголя** -олиш,-олих［完］同 разголвам:Увивай детето,не го ～аляй!你把孩子裹上点,别让他光着身子!— **се**［反身,被动］～**аляне**［中］

разгар［无复,阳］炽烈,高潮,活跃,最紧张的时候,极盛的时候:Съревнованието между отделните чети беше в ～а си.各队之间正在进行热火朝天的竞赛。Случи се в ～а на жътва.事情发生在秋收大忙的时候。в самия ～ 正在炽烈地进行中;正在紧张的时候;在极盛的时候

разг|арям［未］,**разгоря** -ориш,-орих［完］❶使燃烧得更旺,使(熊熊)燃烧起来:В огнището ～оряха силен огън и в пепелта заровиха хляба.他们把火塘里的火烧得很旺,同时把面包埋在炭灰里。❷〈转〉燃起,使炽烈起来;强烈地展开,使发展到更高的程度:～арям съревнование 轰轰烈烈地展开竞赛 Сиренето ще ти ～ори жаждата.吃奶酪会使你更渴。— **се**［被动］～**аряне**［中］

разг|арям се［未］,**разгоря се** -ориш се,-орях се,过主形动 -орял се,-оряла се,-орели се［完］［中态］❶燃炽,燃旺,(熊熊)燃烧起来,炽烈起来:Огънят се ～аряше в огнището.火塘里的火熊熊燃烧起来。❷〈转〉强烈起来,激烈起来,猛烈起来:Разгаря се все по-голяма жажда за работа.对工作的渴望越来越强烈。Революцията се ～аря все повече.革命越来越蓬勃发展。～**аряне**［中］

разгат|вам［未］,**разгатна** -неш,-нах,过被形动 -нат［完］猜破,猜中,猜对:Никой не можа да ～не неговите намерения.谁都没能猜出他的意图。— **се**［被动］～**ване**［中］

разгащ|вам［未］,**разгаща** -иш,-их［完］❶给…脱下裤子 ❷使松懈,使懈怠,惯坏:Разгащили хората,та никой не си гледа работата.他们使人们懈怠了,谁都不认真对待工作。— **се**［反身,被动］～**ване**［中］

разгащ|вам се［未］,**разгаща се** -иш се,-их се［完］［中态］❶裤子系得不紧地走来走去,邋遢:Я се стегни,какво си се ～ил!你把裤子系系紧,瞧你那邋遢样!❷〈转〉任性,不守纪律,惯坏,不听话 ～**ване**［中］

разгащеност -та［无复,阴］不守纪律,松懈,任性,不听话

разгащ|ям［未］,**разгаща** -иш,-их［完］同 разгащвам — **се**［反身,被动,中态］

разгеле［副］〈口〉正是时候,恰巧,凑巧,碰巧;正是地方:Разгеле си дошъл,та да ни помогнеш.你来得正好,可以帮我们忙了。

разгл|абям［未］,**разглобя** -обиш,-обих［完］同 разглобявам — **се**［被动］～**абяне**［中］

разглагол|ст[ву]вам се［完］〈讽,罕〉同 разприказвам се

разгласа［阴］宣布,通告;宣扬,声张:широка ～ 广泛的宣扬 бърза ～ 迅速的传布

разглас|явам［未］,**разглася** -иш,-их［完］❶宣布,通告;宣扬,让大家知道,传布;声张,泄露出去:Разгласиха за годежа.他们宣布(要)订婚。～явам нещо между хората 在人们之间传布某事 ❷弄坏声调,弄得声音不谐调 ❸拆掉,毁掉:Разгласихме къщата да я преправим.我们把屋子拆了重盖。— **се**［被动］～**яване**［中］

разглас|ям［未］,**разглася** -иш,-их［完］同 разгласявам — **се**［被动,中态］～**яне**［中］

разглеждвам［未］,**разгледам**［完］〈民〉同 разглеждам:Ние вървим и ～е сами,без водач.我们不用向导,自己边走边看。

разгле|ждам［未］,**разгледам**［完］❶看清楚,看明白;细看,察看,观察,看:～ждам изложба 看展览 ～ждам с любопитство 好奇地看 ❷分析,研究;讨论:～ждам интересен въпрос 研究有趣的问题 — **се**［被动］～**ждам дело**〈法〉审理案件 ～**ждане**［中］

разглез|вам［未］,**разглезя** -иш,-их［完］娇惯,溺爱,惯坏,把…惯得爱耍脾气:Разглезила сина си.她把儿子惯坏了。— **се**［反身,被动,中态］:Това галено момиченце беше любимка на всички учители и учителки и те спомогнаха още повече да се ～и.这个小小的娇姑娘是所有男女老师的宠儿,他们使她变得更娇。～**ване**［中］

разглезен -а［形］娇惯的,被溺爱的:～**о**［副］:Мамо! Мамо! Кирчо ме бие!— развика се ～о Руна.“妈妈,妈妈!基尔乔打我!”鲁娜撒娇地喊着。～**ост** -остта［阴］:Не ми харесва нейната ～ост.我不喜欢她的娇气。

разглез|ям［未］,**разглезя** -иш,-их［完］同 разглезвам — **се**［反身,被动,中态］

разглоб|вам［未］,**разглобя** -иш,-их［完］同 разглобявам — **се**［被动,中态］～**ване**［中］

разглобка［阴］同 разглобяване

разглоб|явам［未］,**разглобя** -иш,-их［完］拆开,卸开(与 сглобявам(安装)相对):～явам часовник 把表(钟)卸开 Разглобихме машината да я почистим.我们把机器拆开擦洗。— **се**［被动］～**яване**［中］

разглобяем -а［形］可以拆卸的,拆得开的,可以卸下来的:～ гардероб (用木板拼装的)组合柜 ～а пушка 可以拆卸的步枪

разгневено［副］愤怒地,生气地

разгнев|явам［未］,**разгневя** -иш,-их［完］使生气,惹恼,使愤怒,激怒:～явам го 惹他生气 — **се**［被动,中态］～**яване**［中］

разговаря|м¹［未］谈话,讲话,交谈:Жените тихо ～ха.妇女们轻声交谈着。～м със селяните 同农民交谈 — **се**［中态,互及］～**не**［中］

разгов|арям²［未］,**разговоря** -ориш,-орих［完］〈民〉❶同…谈天给他(她)解闷,用话安慰:Сама съм,няма кой да ме ～ори.我是孤单单一个人,没有人跟我谈天。❷引某人说

话：Разговаряйте го̀ста，че е много мълчалѝв. 你们引客人说话吧，他很不爱说话。— **се**［被动］～**а̀ряне**［中］

разгов|а̀рям се［未］，**разговор̀я се** *-ори̇ш се*，*-ори̇х се*［完］［中态］❶同 разгова̀рям[1]：Разгова̀ряхме се из цѐлия път. 一路上我们都在聊天。❷同 разприка̀звам се ～**а̀ряне**［中］

разговѐя 同 разговя̀вам

ра̀зговор［阳］谈话，交谈；闲谈，谈天：откровѐн（оживѐн）～ 坦率（热闹）的谈话 во̀дя ～ 同…谈话（交谈）търся тѐма за ～ 找话题 влѝзам в ～ 谈起话来 телефо̀нен ～ 电话（交谈），通话

разгово̀р|ен *-на*［形］❶口语的：～ен езѝк 口语 ～ен стѝл 口语体裁 ❷谈话（对话）形式的：В цѝрка ѝмат осо̀бено значѐние ～ните жа̀нрове. 对话体裁在杂技节目中具有特殊意义。～на фо̀рма на уро̀к 讲课（采用）的对话形式 ❸〈方〉喜欢说话的：Стрйна Цо̀нковица е общѝтелна и ～на жена̀. 丛科维察大婶是个好交际、爱说话的女人。

разгово̀рка［阴］〈民〉❶（愉快的）闲谈，聊天：Вся̀ка вѐчер прия̀телите се събѝрат на ～. 朋友们每天晚上都聚在一起聊天。❷（感到孤独时）可以与之聊天解闷的人（或动物）：Оста̀виха внý̀чката при ба̀ба й за ～. 他们把孙女留在奶奶那儿跟她说说话，陪伴她。

разговорлѝв *-а*［形］好与人谈话的，爱说话的：～о детѐ 爱说话的小孩 ～**ост** *-остта̀*［阴］

разгово̀рни|к[1] *-ци*［阳］（外语）会话手册（课本）：фрѐнско-бъ̀лгарски ～к 法保会话手册

разгово̀рни|к[2] *-ци*［阳］，**разгово̀рница**［阴］〈民〉爱说话的人

разговорчѝв *-а*［形］好与人谈话的，爱说话的 ～**ост** *-остта̀*［阴］

разгово̀рчица［阴］разгово̀рка 的指小

разгово̀ря 见 разгова̀рям[2]

разгово̀ря се 见 разгова̀рям се

разгов|я̀вам［未］，**разговѐя** *-ѐеш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*［完］开斋 ～**я̀ване**［中］

разговя̀вка［阴］开斋仪式

разгод|я̀вам［未］，**разгодя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］破坏（废除）婚约；使未婚夫妇分开 — **се**［被动，中态］～**я̀ване**［中］

разгодя̀вка［阴］破坏（废除）婚约

разго̀л|вам［未］，**разго̀ля** *-иш*，*-их*［完］❶（使）脱光（衣服），脱去，使裸露；亮出，露出：～вам гърдѝ 露出胸脯 ❷〈口〉穿得单薄：Не ～вай то̀лкова детѐто，че ще настѝне. 你别给孩子穿得这么少，他会着凉的。❸〈转〉使暴露无遗，使赤裸裸地暴露，揭露得淋漓尽致 — **се**［反身，被动］～**ване**［中］

разго̀ля 见 разга̀лям[2]，разго̀лвам 和 разго̀лям

разго̀л|ям［未］，**разго̀ля** *-иш*，*-их*［完］同 разго̀лвам — **се**［反身，被动］～**яне**［中］

разго̀н［阳］❶林生玄参，坎玄参（*Scrophularia nodosa*）❷欧白英

разго̀н|вам［未］，**разго̀ня** *-иш*，*-их*［完］❶赶走，驱散：Полѝцията с оръ̀жие ～и стачкý̀ващите рабо̀тници. 警察用武器把罢工的工人驱散。❷赶出去，赶走，使离开：Със своѐто грý̀бо държа̀не то̀й ～и всѝчките си сътрý̀дници. 由于他的态度粗暴，所有的助手都离开了他。— **се**［被动］～**ване**［中］

разго̀н|вам се［未］，**разго̀ня се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态，只三］（母畜、母兽）发情 ～**ване**［中］

разго̀нен *-а*［形］（指母畜、母兽）发情的 ～**ост** *-остта̀*［阴］

разго̀нка［阴］❶〈民〉（民间传说中能使恋人分开的）离别草；能除邪恶的草，避邪草 ❷龙葵、欧白英等植物的通称

разго̀ня 见 разго̀нвам 和 разго̀ням

разго̀ня се 见 разго̀нвам се 和 разго̀ням се

разго̀н|ям［未］，**разго̀ня** *-иш*，*-их*［完］同 разго̀нвам — **се**［被动］

разго̀н|ям се［未］，**разго̀ня се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态］同 разго̀нвам се

разгорещѐн *-а* ❶ разгорещя̀ 的过被形动 ❷［用作形］激昂起来的；兴奋起来的；发躁的：～ ора̀тор 慷慨激昂的演讲人 ～**о**［副］～**ост** *-остта̀*［阴］

разгорещ|я̀вам［未］，**разгорещя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］❶使暖，使热：Бя̀гането ме ～ѝ. 跑步使我发热。❷〈转〉刺激，使激动起来，使兴奋起来：Вѝното ～ѝ о̀ще по̀вече протѝвниците. 葡萄酒使对手们更加兴奋起来。— **се**［被动，中态］：Препирня̀та по̀чва да се ～я̀ва. 争论变得激烈起来。～**я̀ване**［中］

разгор|я̀вам［未］，**разгоря̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］同 разга̀рям — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

разгор|я̀вам се［未］，**разгоря̀ се** *-ѝш се*，*-я̀х се*，过主形动 *-я̀л се*，*-я̀ла се*，*-ѐли се*［完］［中态］同 разга̀рям се ～**я̀ване**［中］

разго̀тв|ям се［未］，**разго̀твя се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态］❶起劲地做起饭来 ❷起劲地准备起来：Всѝчки учѝтели се ～иха уса̀лено за пра̀зника. 全体教师都紧张地为节日做起了准备。

разгра̀б|вам［未］，**разгра̀бя** *-иш*，*-их*［完］❶抢光，掠夺完，全劫走：Тѐ ～или всѝчкото му има̀не. 他们抢走了他的全部财产。❷买光，一抢而空：Деца̀та ～иха бонбо̀нчетата и сла̀дко-сла̀дко захрý̀пкаха. 孩子们把小糖块一抢而光，有滋有味地嚼了起来。Ще ～ят сто̀ката като̀ то̀пъл хля̀б. 他们会把这货好似刚出炉的面包一样很快买光。— **се**［被动］～**ване**［中］

разгра̀|ждам［未］，**разградя̀** *-дѝш*，*-дѝх*［完］把围墙拆除：～ждам дво̀р 拆去院墙 — **се**［被动］～**ждане**［中］

разгра̀к|вам се［未］，**разгра̀кам се**［完］［中态］大声地嘎嘎（呷呷）叫起来：Вън на дво̀ра по еднò врѐме се ～аха гъ̀ските. 有一阵，外边院子里的鹅嘎嘎地叫了起来。～**ване**［中］

разгранич|а̀вам［未］，**разгранича̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］❶划出界线，用界线区分开：Моги̇лата ～а̀ва нѝвите от лива̀дите. 小山丘把田地和草场分开。❷区分开，分清，划清：～а̀вам двѐ неща̀ еднò от дрý̀го 把两个东西相互区别开 — **се**［被动］～**а̀ване**［中］

разграничѐни|е *-я*［中］划出界线，用界线区分开；标定边界；界线：То̀й не пра̀ви нѝкакво ～е междý̀ тѐзи поня̀тия. 他一点都不能区分开这些概念。

разграничѝтел|ен *-на*［形］分界的，划界的；界线的，边界的：～ен бѐлег 分界标志，界标 ～на лѝния 分界线

разграфѐн *-а* ❶ разграфя̀ 的过被形动 ❷［用作形］划上格的：～ лѝст 格纸

разграф|я̀вам［未］，**разграфя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］画格，打格，画行：～я̀вам тетра̀дка 把笔记本打上格 — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

разгра̀ч|вам се［未］，**разгра̀ча се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态］大声地嘎嘎叫起来：Гъ̀ските се ～ваха към два̀ часа̀ след

полунощ. 半夜两点钟的样子，鹅嘎嘎叫了起来。～**ване**［中］

разгрѐб|вам［未］，**разгреба̀** -*ѐш*，-*ах*［完］扒开，耙开；铲开：～вам сняг с лопа̀та 用锹把雪铲开 — **се**［被动］～**ване**［中］

разгрѐя 见 разгря̀вам

разгри̇|бам［未］，**разгреба̀** -*ебѐш*，-*ѐбах*［完］〈民〉同 разгрѐбвам — **се**［被动］

разгро̀м［阳］击溃，粉碎；毁灭，歼灭，完全破坏：А̀рмията на проти̇вника претърпя̀ ～. 敌军被歼灭了。

разгромя̀|вам［未］，**разгромя̀** -*и̇ш*，-*и̇х*［完］捣毁，摧毁；击破，粉碎，击溃，歼灭：～я̀вам проти̇вника си 击溃敌人 — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

разгр|ъщам［未］，**разгъ̀рна** -*ъ̀рнеш*，-*ъ̀рнах*，过被形动 -*ъ̀рнат*［完］❶展开，打开，开启，掀开：～ръщам пакѐтчето 把小包打开 ～ръщам вѐстник (кни̇га) 打开报纸（书）❷伸展开，张开；敞开，打开：Тя̀ ～ъ̀рна ръцѐ. 她伸开双臂。Дай сега̀ да ти ～ръщам. Тя̀ хва̀на торба̀та и разтво̀ри уста̀та й. "来，让我给你打开吧！"她把口袋抓住，打开了它的口。❸（把树叶、树枝等）扒拉开：Тѐ обхо̀диха цѐлия кър, кръсто̀сваха надлъ̀ж и наши̇р коря̀та, ～ръщаха хра̀ст по хра̀ст. 他们走遍整个田野，在小树林里穿来穿去，把灌木丛扒拉来、扒拉去。❹〈转〉陈述，叙述 ❺展开，开展，施展，发挥，发展，推广，扩大：И̇ма възмо̀жност да ～ъ̀рне вси̇чките си спосо̀бности. 他有可能发挥他的所有才能。～ръщам съревнова̀ние (кри̇тика) 开展竞赛（批评）— **се**［被动，中态］～**ръщане**［中］

разгря̀|вам［未］，**разгрѐя** -*ѐеш*，-*ѐях* 和 -*я̀х*，过主形动 -*ѐял* 和 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*，过被形动 -*я̀т*，-*я̀та*，-*ѐти* 和 -*я̀н*，-*я̀на*，-*ѐни*［完］❶烤热，加热，烧热；晒得很温暖：～я̀вам я̀дене на пѐчката 在炉子上把吃的热一热 ❷（通过快速运动而）使发热 — **се**［被动，中态］：Побя̀гаха ма̀лко, за да се ～ѐят. 他们跑了一会儿，好暖暖身子。～**я̀ване**［中］

разгу̀б|вам［未］，**разгу̀бя** -*иш*，-*их*［完］丢了很多；丢失在很多地方；丢光 — **се**［被动］～**ване**［中］

разгугу̀ква|м се［未］，**разгугу̀кам се**［完］［中态］一个劲地咕咕叫起来 ～**не**［中］

разгу̀к|вам се［未］，**разгу̀кам се**［完］［中态］同 разгугу̀квам се: Гълъ̀бите от сутринта̀ са се ～али. 鸽子从一大清早就咕咕地叫。～**ване**［中］

разгу̀л|ен -*на*［形］放荡的；奢侈浪费的：～ен живо̀т 奢侈浪费的生活 ～**но**［副］：живѐя ～но 生活奢侈

разгуля̀|вам се［未］，**разгуля̀я се** -*еш се*，-*х се*［完］［中态］大吃大喝起来，纵饮作乐起来：От сутринта̀ са се ～ли. 他们从一大早就大吃大喝起来。

разгъ̀|вам［未］，**разгъ̀на** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］❶打开，张开，铺开（缠卷的东西），解开，拆开：～вам вѐстник 打开报纸 ～вам ка̀ртата на Балка̀нския полуо̀стров 展开巴尔干半岛的地图 ❷〈军〉展开，扩大，扩充：То̀й бъ̀рзо ～на два̀ взво̀да. 他迅速展开了两个排。❸广泛开展，展开：Тѐ ～наха о̀ще по̀-енерги̇чна агита̀ция сред ма̀сите. 他们在群众中展开了更有力的宣传。❹（在不断发展中）揭示，展现：А̀вторът тря̀бва да ～ва дѐйствието в определѐна среда̀. 作者应该在一定的环境中把事件展开。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

разгълча̀|вам се［未］，**разгълча̀ се** -*и̇ш се*，-*а̀х се*［完］［中态］很厉害地吵闹（喊叫）起来，大吵大叫起来：Чорбаджи̇ята ки̇пна от я̀д, разви̇ка се и се ～а̀. 财主发火了，他大喊大叫起来。～**а̀ване**［中］

разгъ̀рд|вам［未］，**разгъ̀рдя** -*иш*，-*их*［完］敞开怀，敞开衣襟，袒胸：То̀й ～и шинѐла и ку̀ртката си и на гъ̀рдите му се пока̀за ця̀л сно̀п зла̀тни огъ̀рлици. 他把大衣和上衣的衣襟解开，在他胸口露出了一束金项链。— **се**［反身，被动］～**ване**［中］

разгъ̀рд|ям［未］，**разгъ̀рдя** -*иш*，-*их*［完］同 разгъ̀рдвам — **се**［反身，被动］～**яне**［中］

разгърмя̀вам［未］，**разгърмя̀** -*и̇ш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［完］大声传播，大声宣布；使人耳聋，震耳 ～**я̀ване**［中］

разгърмя̀|вам се［未］，**разгърмя̀ се** -*и̇ш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се*，-*я̀ла се*，-*ѐли се*［完］［中态］乱射击一通，轰隆隆地射击一通；轰隆隆地乱响一通 ～**я̀ване**［中］

разгъ̀рна 见 разгръщам

разда̀|вам［未］，**разда̀м** -*дѐш*，-*до̀х*，-*дѐ*，命 -*и̇*，-*и̇те*，过主形动 -*л*［完］❶分发，发给，分给；分配，分派：Днѐс ～ват запла̀ти. 今天发工资。～вам пода̀ръци 分发礼物 ❷分发完，分配完：Разда̀дох пари̇те си. 我把我的钱分完了。— **се**［被动］～**ване**［中］

разда̀|вам се［未］，**разда̀м се** -*дѐш се*，-*до̀х се*，-*дѐ се*，命 -*и̇ се*，-*и̇те се*，过主形动 -*л се*［完］［中态］❶传来，响起，使人听到，（某种声音）一响：Разда̀де се гръ̀м. 传来了一声雷响。От вси̇чки страни̇ се ～до̀ха одобри̇телни гласовѐ. 从四面八方传来了赞同的声音。❷〈书，罕〉（把自己的力量、知识、才能）献给 ～**ване**［中］

раздава̀тел|ен -*на*［形］〈公文〉登记分发的东西（材料、款项等）的：～на кни̇га 发货簿，领物簿；发款簿 ～ен спи̇сък 发货表，发货单 ～на вѐдомост（分发工资等的）名册

раздава̀ч［阳］，**раздава̀чка**［阴］邮递员，邮差

раздава̀ческ|и -*а*［形］邮递员的：～а слу̀жба 邮递员的业务

раздалѐч［阳］〈罕〉**на** ～ 在一段距离之外

раздалеча̀|вам［未］，**раздалеча̀** -*и̇ш*，-*и̇х*［完］拉大距离，拉大间隔，使离得远些：Учени̇ците ～и̇ха чиновѐте в кла̀сната стая̀. 学生们把教室内课桌间的距离拉大了。— **се**［被动，中态］：На̀къде дървѐтата се ～а̀ваха. 在一些地方，树木的间距增大了。～**а̀ване**［中］

раздалечѐн -*а*［形，只复］间距较大的：～и очи̇ 间距较大的两眼 ～**ост** -оста̀［阴］

разда̀м 见 разда̀вам

разда̀м се 见 разда̀вам се

раздви̇ж|вам［未］，**раздви̇жа** -*иш*，-*их*［完］❶使运动，使移动；使转动：Вя̀търът ～и вода̀та. 风把水吹动了。То̀й се опи̇та да ～и бо̀лната си ръка̀, но не мо̀жа. 他想动动他的病手，但没动得了。❷〈转〉激励，使兴奋起来，激起：Новина̀та ～и ця̀лото сѐло. 这新闻使全村人都很兴奋。— **се**［被动，中态］：нака̀рвам го да се ～и 让他动动 ～**ване**［中］

раздви̇жен[1] -*а*［形］〈书〉生动的；多样化的：Фаса̀дата на сгра̀дата е до̀ста ～а. 这个建筑物的正面形式多样化。～**ост** -оста̀［阴］

раздви̇жен[2] -*а*［形］〈技〉～ **клю̀ч** 活动扳子（扳手）

раздвоѐн -*а* ❶ раздвоя̀ 过被形动 ❷［用作形］分成两半的，分裂为二的；分裂的，不统一的，不专心致志的：Ла̀зар влѐзе при худо̀жника и запо̀чна ра̀зговор ня̀как машина̀лно, с ～о

внимàние. 拉扎尔进了屋,走到画家身旁,似乎是机械地、心不在焉地说起话来。~о [副] ~ост -осттà [阴]: В ръководството на стàчката съществýваше през всѝчкото врèме ~ост. 在领导罢工的机构中自始至终存在着分歧。~ост на личносттà 人格分裂,双重人格

раздвоèние [无复,中] ❶分为两部,分裂为二,分为两半;分裂: Пòсле се явѝ ~ в средàта на влàствуваща пàртия. 后来,在执政党内部出现了分裂。❷同 раздвоèност: ~ на съзнàнието 意识的不统一

раздвò|й *-ят, -я, -и* [阳] 〈民〉树木(或树枝)的分叉处

раздвоя̀|вам [未], **раздвоя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶分为两部(两半),分裂为二: ~я̀вам платнòто 把布分为两半 Тè ~ѝха стопàнството. 他们把这个社分为两个社。❷〈转〉使分裂;使产生分歧,使不和;使相互仇视: Òще от пъ̀рвия дèн в òтреда се сблъ̀скаха двè глèдища. Не щèше ли товà да ~ѝ душѝте на момчèтата? 从第一天起,队伍中就有相互冲突的两种观点,这不会使小伙子们相互之间不和吗? — **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]

раздѐл [阳] 〈书〉同 дял (部,部分;篇): класифицѝрам по грýпи и ~и 分门别类

раздѐл|ен *-на* [形] ❶〈民〉使人离别的,使人分开的: ~на бѝлка (民间传说中的)离别草 ❷〈罕〉离别的,分别的: ~ни минýти 离别的时刻 ◇ **~но писàние** 〈语法〉分写

разделѐние [无复,中] 〈书〉分开,划分;分配;分离: ~ на трудà 劳动分工 ~ на влàстите 分权,分掌政权

разделѝтел|ен *-на* [形] ❶分界的,划分开的,区分的 ❷〈语法〉区分的,选言的: ~ен знàк 区分符号 ~ни съ̀юзи 区分连接词

раздѐлнопòлов *-а* [形] 〈生物〉雌雄异体的;雌雄异株的: Цветовѐте на дъ̀бà са ~и. 柞树的花雌雄异株。

раздѐл|ям [未], **разделя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶分开,划分,分成: ~ям хля̀ба на чèтири 把面包分成四份 Разделѝх момчèтата на грýпи. 我把男孩们分了组。❷〈民〉分遗产;分得遗产: Докатò съм жѝв àз — не дàвам да се ~ѝте, а катò умрà, тогàва ми ~ѐте и парцàлите. 只要我活着,就不准你们分家;等我死了,你们连抹布都分了也行。❸分给,分配给: ~ям хля̀ба на всѝчки 把面包分给所有的人 ~ям печàлбите 分赢利 ❹除开: Да ~ѝм числòто 72 на 9. 我们把 72 这个数除以 9。❺界开,隔开,分开: Бѝстрата рекѝчка ~я двè срещупо-лòжни селà. 清澈的小河把两个对着的村子隔开。Нèйко и Къ̀ньо влязòха междý двѐте разярèни странѝ и ги ~ѝха. 耐依科和科纽走到火冒万丈的两方之间,把他们拉开了。❻使分离,使分散,使分开;使相互疏远: Всѝчко ще напрàвя, сàмо от Боря̀нка не мè ~я̀йте. 我干什么都行,只要你们别把我和博良卡分开。Свекъ̀рвата успя̀ да ~ѝ млàдите. 婆婆使小两口分开了。❼〈转〉使不团结,分裂: Тѝ ще ~ѝш нарòда. 你会使得人们不团结的。❽解除婚约,使离婚: Съдъ̀т ги ~ѝ. 法院同意他们离婚。— **се** [被动] **~я́не** [中]

раздѐл|ям се [未], **разделя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] ❶分成,分为: Отря̀дът се ~ѝ на ядрà. 队伍分成小组。❷分叉,分成叉路: Пъ̀тят се ~я̀ще. 道路分成叉路了。❸分开,离开: Мъ̀чно ми е, че се ~я̀ме от нèго. 我们离开他,我感到难过。Тè размèняха набъ̀рзо по ня̀коя дýма и се ~я̀ха. 他们很快地交谈了一两句,就分开了。❹分居;断绝关系: Тòй се ~ѝл с женà си. 他跟他的妻子分手了。❺分遗产,分家: Слèд нèговата смъ̀рт синовѐте му не сè ~ѝха. 他死后,他的儿子们没分家。❻不一致,有分歧: За дòктора мнèнията се ~я̀т. Еднѝ са за нèговото приèмане, дрýги протѝв. 关于医生的意见有分歧,有的主张接受他,有的反对。◇ **Пъ̀тищата ни се ~я̀т.** 我们分道扬镳。**~я́не** [中]

раздѐн|вам се [只三], **раздѐнва се** [未], **раздѐни се** *-и се* [完] [无人称] 〈民〉天亮,破晓: Тя̀ стѝгна до сѐлото мàлко предѝ да се ~и. 她在快天亮的时候到达那座村庄。**~ване** [中]

раздерà 见 раздѝрам

разджàвк|вам се [未], **разджàвкам се** [完] [中态] (狗)用力叫起来: Кýчето се ~а. 狗用力叫了起来。**~ване** [中]

разджýрквам [未], **разджýркам** [完] 搅烂;碾成糊状: Разджýркай добрè бòба. 你把芸豆好好搅烂。

раздѝга|м[1] [未] ❶拿,拿开,移走,挪开,撤去,收起,收拾起来: ~м мàсата 收拾饭桌(把餐具从桌子上撤走) ❷(把家具等暂时)搬出,抬出(以便彻底打扫): Тя̀ бè ~ла всѝчко, за да почѝсти. 她把所有的东西都搬出去了,以便打扫。— **се** [被动] **~не** [中]

раздѝгам[2] 见 раздѝгвам

раздѝг|вам [未], **раздѝгам** 和 **раздѝгна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] раздѝгам[1] 的一次或连续几次的动作 — **се** [被动] **~ване** [中]

раздѝпл|ям [未], **раздѝпля** *-иш, -их* [完] (把卷着、包着、叠着的东西)打开,舒展开,展开,铺开,解开,拆开: ~ям чаршàфа 把床单铺开 — **се** [被动,中态]: Тъ̀нки òблачета бя̀ха се ~или висòко в синевàта. 薄云在蓝天中高高地铺开。**~я́не** [中]

раздѝрам [未], **раздерà** *-ерѐш, -рàх* [完] ❶撕碎,扯碎,撕破,撕出窟窿: ~ѝрам къ̀рпа 把手巾撕破 Тòй ~ѝра рѝзата на парчѐта. 他把衬衫撕成碎片。❷抓破,抓伤;划破,划出口: Тè си ~ѝраха кракàта в трънкѝте. 他们的脚被乌荆子划破了。❸引起剧痛,折磨: Кàшлица ~ѝра гърдѝте му. 咳嗽使得他胸部剧痛。❹〈转〉(声音、叫喊、雷声等)透入,穿透,打破: Гръ̀м ~ѝраше нòщната тишинà. 雷声打破了夜晚的寂静。— **се** [反身,被动] **~ѝране** [中]

раздирàтел|ен *-на* [形] ❶〈罕〉同 пронизѝтелен (刺耳的,尖细的): ~ен вѝк 尖叫声 ❷凄凉的,令人悲戚的,令人心碎的: ~на сцèна 令人心碎的场面

раздѝр|вам се [未], **раздѝря се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 努力寻找起来: Раздѝрих се по всѝчки ъ̀гли, докатò го намèрих. 我找遍了所有的角落,直到把它找着。

раздòл [阳] 〈方〉❶辽阔,广阔幅员,宽广 ❷同 свободà (自由): Живѐем на ~. 我们自由自在地生活。

раздомя̀вам [未], **раздомя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 破坏…的家庭 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

раздòр [阳] 不和睦;争执,纷争,纠纷: семèйни ~и 家庭纠纷 всѐвам (сѐя) ~и 制造纠纷 ~и междý боля̀рите 贵族之间的纷争 ◇ **я̀бълка на ~а** 〈书〉不和之因,纷争的起源

раздòр|ен *-на* раздòр 的形容词

раздòрни|к *-ци* [阳], **раздòрница** [阴] 挑起纠纷的人,爱闹事的人,常吵架的人

раздрàз|вам [未], **раздрàзня** *-ниш, -них* [完] 同 раздрàзням — **се** [被动,中态] **~ване** [中]

раздрàзнен *-а* [形] ❶被激起的,因刺激而变得强烈起来的: ~о любопѝтство 被激起的好奇心 ❷气愤的,生气的,发火

的：～о състоя̀ние 火气很大(的状况) ～о［副］～ост -остта̀［阴］

раздразнѐни|е -я［中］❶刺激：～е на сетива̀та 对感官的刺激 ❷非常激动,气愤,愤恨：говòря с ～е 气愤地说

раздразнѝмост -*та̀*［无复,阴］易受刺激,容易生气;应激性,感应性

раздразнѝтел -*ят*,-*я*［阳］刺激(物和因素);兴奋剂,刺激剂

раздразнѝтел|ен -*на*［形］❶易受刺激的,易激动的,易动怒的：～но детѐ 爱生气的小孩 ❷刺激性的,带刺激的 **～ност** -остта̀［阴］：лѐсна ～ност 易怒,容易动怒 извѐстен по свòята ～ност 以易怒而出名的

раздразн|я̀вам［未］,**раздра̀зня** -*иш*,-*их*［完］同 раздра̀зням — **се**［被动,中态］**～я̀ване**［中］

раздра̀зн|ям［未］,**раздра̀зня** -*иш*,-*их*［完］❶逗弄;撩惹;惹怒：Раздра̀зних ку̀чето. 我把狗惹怒了。❷刺激,激起,挑起：～ям апетѝта 激起食欲 Ще ～иш ра̀ната. 你这样会刺激伤口的。— **се**［被动］**～яне**［中］

раздра̀зн|ям се［未］,**раздра̀зня се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］激动;生气,恼怒：Тѐ се ～иха,спу̀снаха се към нѐго и го напа̀днаха. 它们发火了,朝他扑过来,袭击他。**～яне**［中］

раздра̀н -*а*［形］❶扯破的,撕碎的,撕出窟窿的：～и дрѐхи 撕破的衣服 ❷同 дрѐзгав (沙哑的,嘶哑的)

раздра̀сквам се［未］,**раздра̀скам се**［完］［中态］一个劲地划拉(乱写)起来

раздрѐмвам［未］,**раздрѐмя** -*ѐмеш*,-*я̀мах*［完］使不困(不想睡),使睡意消失：Прѝказките му ме ～я̀маха. 他讲的故事使我不困了。— **се**［被动］

раздрѐмвам се［未］,**раздрѐмя се** -*ѐмеш се*,-*я̀мах се*［完］［中态］不困了,不想睡了,睡意消失了：Мно̀го говòрихме,та се ～я̀мах. 我们说了很多话,我不困了。Ще си омѝя очѝте да се ～ѐмя. 我要洗洗眼睛,清醒清醒。

раздробѐн -*а* ❶ раздробя̀ 的过被形动 ❷［用作形］1.弄碎的,打碎的,捣碎的：～ хля̀б 弄碎的面包 2.分散的,零散的;不团结的,不一致的：～и сѝли 分散的力量 **～ост** -остта̀［阴］

раздроб|я̀вам［未］,**раздробя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］击碎,打碎,砸碎,弄碎,捣碎;使分散：～я̀вам хля̀б със зъ̀бите си 把面包咬碎 ～я̀вам имо̀т 把财产分散 ～я̀вам врѐмето си 把时间弄得很零散 — **се**［被动,中态］**～я̀ване**［中］

раздруж|а̀вам се［未］,**раздружа̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се*［完］〈方〉不再友好,绝交,断绝往来

раздру̀м［阳］和 **раздру̀ма**［阴］〈方〉同 кръстопъ̀т (十字路口)

раздру̀с|вам［未］,**раздру̀сам**［完］❶摇撼;使颠簸;使震动：Ако̀ йскаш да па̀дне я̀бълката,тря̀бва да ～аш клòна. 你如果想叫苹果掉下来,得摇树枝。Сѝлен гръ̀м ～а зда̀нието. 响雷震动了房屋。❷〈转〉使激荡,使震荡;使震惊,使非常激动：～вам оснòвите на о̀бществòто 使社会的基础震荡 — **се**［被动］**～ване**［中］

раздрънк|вам[1]［未］,**раздрънкам**［完］❶用力摇响：～вам звънцѝ 摇铃 ❷〈转,口,藐〉无顾忌地张扬,到处说,见人就说(新闻、闲话等)：Раздрънка клю̀ката по ця̀лото сѐло. 她在全村到处说别人的闲话。❸颠簸：А̀х,ка̀к ме ～а та̀з кару̀ца. 哎呀,这辆马车把我颠坏了。❹〈口〉弄坏：Раздрънкаха ми пиа̀ното. 他们把我的钢琴弄坏了。— **се**［被动］**～ване**［中］

раздрънква|м[2]［未］,**раздрънкам**［完］〈方〉弹(棉花、羊毛等)— **се**［被动］**～не**［中］

раздрънк|вам се［未］,**раздрънкам се**［完］［中态］❶大声地响起来：Кару̀ците се ～аха. 马车大声地嘎嘎响了起来。❷〈转〉不管不顾地乱讲起来,絮絮叨叨地说了起来：Глѐдай да не сѐ ～аш мно̀го. 你注意点,别絮絮叨叨地说那么多话。**～ване**［中］

раздрънч|а̀вам［未］,**раздрънча̀** -*ѝш*,-*а̀х*［完］摇晃…使发出咯吱声：Вя̀търът ～а̀ стъкла̀та на прозо̀рците. 风把玻璃窗吹得乱响。— **се**［被动］**～а̀ване**［中］

раздрънч|а̀вам се［未］,**раздрънча̀ се** -*ѝш се*,-*а̀х се*［完］［中态］〈方〉开始发出咯吱声 **～а̀ване**［中］

раздр|я̀мвам［未］,**раздрѐмя** -*ѐмеш*,-*я̀мах*［完］同 раздрѐмвам — **се**［被动］

раздр|я̀мвам се［未］,**раздрѐмя се** -*ѐмеш се*,-*я̀мах се*［完］［中态］同 раздрѐмвам се

раздря̀мка［阴］解困(提神)的东西(方法)：сушѐни дрѐнки за ～ 可以解困的石枣干

разду̀|вам［未］,**раздуя̀** -*еш*,-*х* 过被形动 -*т*［完］❶吹起,吹胀,打满气;使鼓起来：Га̀зовете ～ват стома̀ха и черва̀та. 胃肠都胀气了。❷〈转〉大肆扩充,使膨胀;吹嘘,夸大,夸张：～вам до фантастѝчни размѐри 夸大到神乎其神的程度 — **се**［被动,中态］**～ване**［中］

разду̀м|вам［未］,**разду̀мам**［完］❶(用语言)安慰,说安慰话,使解忧：Ня̀ма ко̀й да до̀йде да я ～а. 没有谁来安慰她。❷劝告(设法说服),使改变信念(意见、主意等),劝阻,劝诱：Разду̀мах го да не хо̀ди. 我劝他别去。— **се**［被动,中态］：Дано̀ у̀тре се ～а, дано̀ са̀м се отка̀же от ту̀й, коѐто бѐше намѝслил да пра̀ви. 但愿明天他改变主意,自动放弃他打算做的事。**～ване**［中］

разду̀мка［阴］〈民〉愉快的谈话;安慰人的谈话：една̀ ду̀ма за ～ 一句安慰的话

разду̀мква|м се［未］,**разду̀мкам се**［完］［中态］咚咚咚地一个劲儿敲了起来：Сърцѐто му ра̀достно се ～ше,кога̀то вѝдеше жѝв човѐк да се зада̀де от ня̀къде. 当他看到从什么地方出现一个人影时,他的心就快乐地怦怦跳起来。**～не**［中］

разду̀т -*а*［形］扩大(膨胀)得厉害的,(过于)庞大的：～ ща̀т 过大的编制

разду̀хва|м［未］,**разду̀хам**［完］❶吹旺,鼓风使燃烧旺盛：Навѐдена до огнѝщето,ба̀ба Вѝда ～ше о̀гъня. 维达奶奶在火塘旁弯身把火吹旺。❷〈转〉煽起,燃起,激起：～м вражда̀ 煽起仇恨 ❸刮散,刮得到处都是,刮得飞扬起来,吹散：Вя̀търът ～ дѝма. 风把烟吹散。— **се**［被动］**～не**［中］

раздуя̀ 见 разду̀вам

раздъ̀в|квам［未］,**раздъ̀вкам** 和 **раздъ̀вча** -*чеш*,-*ках*［完］嚼碎,嚼烂：Едва̀ ～квам су̀хия за̀лък. 我费劲地把一小块干面包嚼碎。— **се**［被动］**～кване**［中］

раздърдо̀р|вам се［未］,**раздърдо̀ря се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］一个劲地空谈(唠叨)起来,絮絮叨叨地说起来：Извѝнѐте,а̀з се ～их и ви занима̀вам с ра̀боти неинтерѐсни. 对不起,我唠叨起来了,用没意思的事占去你们的时间。**～ване**［中］

раздържав|я̀вам［未］,**раздържавя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］使非国有化,把…由国有变为私有 **～я̀ване**［中］：～я̀ване на ня̀кои заво̀ди 使某些工厂非国有化

раздърп|вам［未］，**раздърпам**［完］❶朝各个方向拖（拉，扯）❷（自各个方向）拖（拉，扯）；扯松，扯乱，扯得难看：～вам плètена блу̀за 把毛衣扯松（变形）❸无选择地乱买一通，抢购一空，抢光：Раздърпаха стòката за един-двà чàса. 只一两个小时，他们就把这些货抢光了。— **се**［被动］～**ване**［中］

раздя̀|вам［未］，**раздя̀на** -*ѐнеш*，-*я̀нах*，过被形动 -*я̀нат*［完］（把背着的东西）卸下，从背上卸下 — **се**［被动，中态］

раздя̀ла［阴］❶离别，分别，分手：минỳта на ～ 离别的时刻 Часът на ～ дойдѐ. 离别的时刻到了。жѝва ～ 生离；活生生地被拆散 ❷别离（生活），远离亲人的孤单生活：Шѐст мѐсеца ～，дълги катò шѐст вѐка. 六个月的别离生活就像六个世纪一样长。дълга ～ 长时间的别离

раздя̀на 见 раздя̀вам

раздя̀ч|вам［未］，**раздя̀ча** -*иш*，-*их*［完］〈罕〉免去助祭（执事）的教衔 — **се**［被动，中态］～**ване**［中］

разединѐн -*а* ❶ разединя̀ 的过被形动 ❷［用作形］分离的，分隔的，分开的；不统一的，分裂的：～ нарòд 不统一的人民；不团结的人民 ～**о**［副］：Рабòтим ～о. 我们不是团结一致地工作。～**ост** -осттà［阴］：организациòнна ～ост 组织的分裂

разединѐни|е -*я*［中］〈书〉不团结，不统一，不一致，分裂，分离，分隔，分开：внàсям ～е 引起分裂

разедин|я̀вам［未］，**разединя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］使不团结，使不一致；使分开，使分离，使关系中断：Някои мòже би ще ѝскат да ви ～я̀т，но вѝе тря̀бва добрѐ да пàзите единството си. 有些人可能想使你们分裂，但是，你们应该好好地维护自己的团结。— **се**［被动，中态］～**я̀ване**［中］

разѐзд［阳］〈罕〉（骑兵）侦察班，游动侦察班

рàз|ен -*на*［常复，形］不同的，不一样的；不是同一个的；各种的，各式各样的，多样的：Купу̀вах ～ни рàботи. 我买了各种各样的东西。на ～ни странѝ 朝（在）各个方向 ◇ ～**ни**（报纸上的）其他（栏）；（议事日程上的）其他事项；其他

разжàл|вам[1]［未］，**разжàля** -*иш*，-*их*［完］引起某人的怜悯（心），引起恻隐心，使怜惜，使怜恤：Момѝте ѝскаха да вѝдят мъртвѐца. Гласът на женàта не пресѐкваше，та ги ～и. 姑娘们想看看死者。死者的妻子哭诉声不断，这引起她们的怜悯。～**ване**［中］

разжàлва|м[2]［未］贬谪（军官的职务），（使军官）降职，降级：Тòй не посмя̀ да се вѐрне вѐче в казàрмата，страху̀вайки се да не гò ～т. 他不敢再回军营去了，怕被贬职。～**не**［中］

разжàл|вам се［未］，**разжàля се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］怜悯，怜惜，怜恤，难过：За Крѐстя ли се ～и? 你为克勒斯特尤而感到难过吗？～**ване**［中］

разжàля 见 разжàлвам[1]

разжàля се 见 разжàлвам се

разжар|я̀вам［未］，**разжàря** -*иш*，-*их*［完］❶使变成烧红的炭 ❷烧到炽热，烧红：Разжàрих пѐчката. 我把炉子烧红了。— **се**［被动，中态］～**я̀ване**［中］

разжàр|ям［未］，**разжàря** -*иш*，-*их*［完］同 разжаря̀вам — **се**［被动，中态］：Катò се ～и òгъня，и слàгаме месòто да се печѐ. 等火旺起来的时候，我们把肉放上去烤。～**яне**［中］

разжàр|вам се［未］，**разжàря се**［完］［只三］**разжàрва се**［未］，**разжàри се** -*и се*［完］烧得变成红炭

разжѐн|вам［未］，**разжѐня** -*иш*，-*их*［完］〈民〉使离婚；破坏…的婚姻 — **се**［被动，中态］：Àз се ожѐних，～их се и пàк се ожѐних. 我结了婚，又离了婚，后来又结了婚。

разжъ̀н|вам се［未］，**разжъ̀на се** -*еш се*，-*ах се*［完］［中态］紧张地收割起来，加油收割：Разжъ̀наха се и до вечертà свършиха нѝвата. 他们加油割了起来，到晚上把一块地割完了。

разз|àрям се 和 **раззоря̀вам се**［未］，**раззоря̀ се**［完］［只三单］，**раззàря се** 和 **раззоря̀ва се**［未］，**раззорѝ се** -*орѝ се*［完］［无人称］天亮，破晓：Когàто си тръ̀гнахме от седя̀нката，вѐче се ～àряше. 我们从编织晚会回家时，天已经亮了。～**àряне**［中］

раззеленѐя се 见 раззеленя̀вам се

раззелен|я̀вам［未］，**раззеленя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］使变绿，使变成绿荫；使绿化；使长绿叶：Едѝн дѐн пролеттà ще ～ѝ тѝя монотòнни прострàнства. 会有那么一天，春天将使这些单调的空地披上绿装。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

раззелен|я̀вам се［未］，**раззеленя̀ се** -*ѝш се*，-*ѝх се* 和 **раззеленѐя се** -*ѐеш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се*，-*я̀ла се*，-*ѐли се*［完］［中态］变绿，被绿荫遮盖；长出绿叶：Горàта се ～ѝ. 树林变绿。～**я̀ване**［中］

раззѐ|мам，раззѐмвам 和 **раззѝмам**［未］，**раззѐма** -*меш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］分别拿完，拿光：Снахѝ и дъщерѝ ～ха покъ̀щнината. 儿媳妇们和女儿们把家里的东西拿光了。Ѝмахме чѐтири кòтенца，но ги ～ха съсѐдските децà. 我们本来有四只小猫，可是邻居的孩子们把它们都抱走了。— **се**［被动］～**мане**［中］

раззѐя се 见 раззя̀вам се

раззѝ|вам［未］，**раззѝна** -*неш*，-*нах*，过被形动 -*нат*［完］同 раззѝнвам

раззѝ|мам［未］，**раззѐма** -*ѐмеш*，-*ѐх*，过被形动 -*ѐт*［完］同 раззѐмам — **се**［被动］～**ѝмане**［中］

раззѝн|вам［未］，**раззѝна** -*еш*，-*ах*，过被形动 -*ат*［完］大张开（嘴）：Раззинѝ си устàта да ти вѝдя гъ̀рлото. 你把嘴张大，让我看看喉咙。— **се**［被动，中态］

раззѝн|вам се［未］，**раззѝна се** -*еш се*，-*ах се*［完］［中态］❶大张开嘴 ❷〈转〉（坑、门、深渊等）开着大大的口，张着大口；大开着，开口处很宽：Прòпаст се ～ва. 深渊张着大口。

раззоря̀ се 见 раззàря се

раззя̀вам се［未］，**раззѐя се** -*ѐеш се*，-*ѐх се*［完］［反身］干裂，干出裂缝：Капàкът се е ～ѐял и ще влѝзат мѝшки. 盖子干裂了，老鼠会进去的。

разигрà|вам［未］，**разигрàя** -*еш*，-*х*［完］❶使大跳起舞来，使跳（动）起来，耍：Мечкàрите ～ват мѐчки. 耍熊人让熊跳起舞来。❷使心跳得厉害：Крѐшната пѐсен на свѝрката ～ва сърцàта на всѝчки млàди. 小笛子吹出的婉转歌曲使所有年轻人的心剧烈地跳起来。❸〈转〉愚弄，耍弄，玩弄；使白白地跑腿：От нѐго не сѐ боя̀，да не мѝсли тòй，че мòже да ни ～ва кàкто си щѐ. 我不怕他，他别以为可以随意愚弄咱们。Разигрàват ме от канцелàрия на канцелàрия. 他们让我从这个办公室到那个办公室地白白跑腿。— **се**［被动］◇ ～**вам комѐдия** 假装，采取不诚恳的态度 ～**вам лотàрия（тòмбола）** 组织抽彩（抽奖）～**вам си кòня** 为所欲为，恣意行事，随心所欲 ～**ване**［中］

разигрà|вам се［未］，**разигрàя се** -*еш се*，-*х се*［完］［中态］❶起劲地跳起舞来；起劲地玩了起来：Кòнят се ～ и с всѝчки сѝли се понѐсе в галòп. 马撒起欢来，拼命奔跑。❷〈转〉发

生：Не мо̀жем да оста̀нем равноду̀шни към събѝтията, коѝто се ～ват пред очѝте ни. 我们对于那些在我们眼前发生的事不能漠不关心。～**ване**［中］

разй|ждам се［未］，**разйда се** *-деш се, -дох се, -де се*［完］［只复和三单，中态］❶同 разотѝвам се: Изпраща̀чите повървя̀ха о̀ще ма̀лко след талѝгата, па взѐха да се ～ждат. 送行的人跟在马车后面又走了一小会儿，就开始散了。❷分岔，分开：Пъ̀тищата се ～ждат. 道路分成岔路了。❸持不同意见；站在不同立场上：По всѝчко се разбѝраме, са̀мо по то̀я въпро̀с се ～ждаме. 我们在一切方面都相互谅解，只是对这个问题持不同意见。～**ждане**［中］

разйсква|м［未］讨论，研讨，商讨；磋商，商量：Разѝсквахме проѐкта за но̀в пра̀вилник. 我们讨论了新章程的草案。～м подро̀бно въпро̀с 详细地讨论问题 — **се**［被动］～**не**［中］：оживѐни ～ния 很活跃的讨论 Това̀ не сѐ нужда̀е от ～не. 这不需要讨论。

разйскрен *-а*［形］〈诗〉闪耀着金色星点的，闪烁的，亮闪闪的，炯炯发光的，冒出光亮的：～ по̀глед 炯炯的目光 ～и звездѝ 闪烁的星星

разйскр|ям［未］，**разйскря** *-иш, -их*［完］使发火花；使闪耀出金色星点，使迸出金星：Какъв гня̀в ～и очѝте ѝ! 多么强烈的愤怒使得她两眼迸出火花。— **се**［被动，中态］：～ил се мета̀л 迸出火花的金属 ～**яне**［中］

разка̀жа 见 разка̀звам

ра̀зказ［阳］❶讲，说，述说，陈述，叙述：Спорѐд ～а на едѝн очевѝдец ра̀ботата се състо̀и в слѐдното. 根据一个目睹者所讲，情况是这样的。❷短篇小说：～и от Елѝн Пелѝн 埃林·彼林的短篇小说

разка̀|звам［未］，**разка̀жа** *-жеш, -зах*［完］❶讲，说，述说，陈述，叙述：Разкажѝ ни една̀ прѝказка. 你给我们讲个故事吧！Разкажѝ ка̀к ста̀на това̀! 你讲讲这事是怎么发生的！～звам нѐщо съвсѐм накра̀тко 非常简要地叙述某事 ❷〈转〉表明；说明；证实：Всѝчко ни ～зва за геро̀ичната исто̀рия на та̀зи страна̀. 一切都向我们表明了这个国家的英雄历史。— **се**［被动］～**зване**［中］：на̀чин на ～зването 叙述的方式

разказва̀тел|ен *-на*［形］❶叙事的，叙述的；叙述体的，故事体的：Докла̀дът ѝма ～ен хара̀ктер. 这个报告带有叙事性。❷〈语法〉同 ра̀зказен ②解

разказва̀ч［阳］，**разказва̀чка**［阴］❶讲故事的人，说书的人，讲得娓娓动听的人 ❷小说家，作家

ра̀зказ|ен *-на*［形］❶叙事的，叙述的；叙述体的，故事体的：～на фо̀рма 叙述体形式 Ра̀зказната интона̀ция е сравнѝтелно по̀-споко̀йна. 叙述的语调是比较平静的。❷〈语法〉叙述的：Изречѐние, с ко̀ето се съобща̀ва ня̀каква мѝсъл, се нарѝча ～но. 述说某一思想的句子称为叙述句。

разка̀|йвам се［未］，**разка̀я се** *-еш се, -ях се*［完］［中态］后悔，追悔；悔过；遗憾：То̀й е разбра̀л грѐшките си и е гото̀в да се ～е. 他明白了自己的错误，愿意悔过。У̀тре след обя̀д да до̀йдеш у дома̀. Ще ти ка̀жа едно̀ мно̀го ва̀жно нѐщо. Ако̀ не до̀йдеш — ще се ～йваш! 明天下午你到我家来，我要告诉你一件很重要的事。你如果不来，将来会后悔的。～**йване**［中］：Нѝ една̀ ду̀ма на съжалѐние, на ～йване. 一句遗憾、后悔的话都不说。

разка̀л|вам［未］，**разка̀лям**［完］使变得泥泞，使染上污泥：Мѝна черда̀ говѐда и ～я пъ̀тя. 一群牛走过去，弄得一路是泥。— **се**［被动，中态］：Пъ̀тят се ～я и нѝе о̀ще по̀-мъ̀чно ще вървѝм. 道路变得泥泞了，我们走起路来会更费劲。～**ване**［中］

разкалугер|я̀вам［未］，**разкалугеря̀** *-ѝш, -ѝх*［完］剥夺…修士的身份，免去…的教衔 — **се**［反身，被动］～**яване**［中］

разкал|я̀вам［未］，**разкаля̀** *-ѝш, -ѝх*［完］让烧红的钢慢慢冷却，退火

разка̀лям 见 разка̀лвам

разка̀лян *-а*［形］变得泥泞的：Пъ̀тищата са ～и. 道路变得泥泞。

разкандърдѝсвам［未］，**разкандърдѝсам**［完］〈口〉同 разубежда̀вам

разка̀пан *-а*［形］腐烂的，腐败的；腐化的：～ тира̀нин 腐化的暴君 ～**ост** *-остта̀*［阴］

разка̀п|вам се［未］，**разка̀пя се** *-еш се, -ах се*［完］［中态］❶腐烂，腐朽，腐败：Тру̀път се ～ва. 尸体在腐烂。❷〈转〉瓦解，解体，腐化，腐败：Ня̀когашният задру̀жен живо̀т се е вѐче ～ал. 从前的那种和睦的生活已经不存在了。～**ване**［中］

разка̀р|вам［未］，**разка̀рам**［完］❶分运（到）各地，分送（到）：Разка̀рваме то̀ра по нѝвите. 我们把肥料运到田里去。～вам сто̀ката по магазѝните 把货分送到各个商店 ❷使走动，使动弹；遛：Ха̀йде, ха̀йде, ～ай во̀ла да похо̀ди, не го̀ оста̀вяй да седѝ. 快，你去遛遛牛，别让它呆着。❸使某人白白地跑腿，耍弄某人，愚弄某人：Разка̀рват го от гишѐ на гишѐ. 他们让他从这个窗口到那个窗口白白地跑腿。❹使离开；带走，引开，带到远处；赶走；驱散：Разка̀райте тѐзи деца̀ отту̀к! 你们把这些孩子带开！Ня̀ма ли ко̀й да ～а нава̀лицата? 没有人把集拢来的人驱散吗？❺〈转〉消除（痛楚等），排遣（不好的情绪）：Лека̀рството ～а бо̀лката му. 药物解除了他的疼痛。❻使扩大，把…弄大：Разка̀рвай ду̀пката да вка̀раме връвта̀. 你把洞弄大一点，我们好把绳子穿进去。— **се**［被动，中态］◇ **Врѐмето се ～а.** 天气转晴了。**Разка̀ра ми.** 我不感到疼了。～**ване**［中］

разката̀|вам［未］，**разката̀я** *-еш, -х*［完］❶舒开，铺开，展开，掀开（与 ската̀вам（叠起来）相对）：Войнѝците ～ха платнѝщата и се намѐтнаха. 士兵们打开油布，披上了。❷〈口〉找某人算账，严惩某人 ◇ **～вам фамѝлията ня̀кому** 严惩某人，狠揍某人 — **се**［被动］～**ване**［中］

разкахър|я̀вам се［未］，**разкахъря̀ се** *-ѝш се, -ѝх се*［完］［中态］十分忧伤（起来），很愁闷；担起心来，心事重重起来

разка̀шк|вам［未］，**разка̀шкам**［完］搅烂，把…搅成糊状：Не бъ̀ркай карто̀фите, че ще ги ～аш. 你别搅这些土豆，否则会搅烂的。— **се**［被动，中态］：Земя̀та се ～ва. 地变得泥泞不堪。～**ване**［中］

разка̀шлям се［完，中态］很厉害地咳嗽起来，一个劲儿地咳嗽起来

разка̀я се 见 разка̀йвам се

разка̀яние［无复，中］后悔，悔过，懊悔，追悔，忏悔：Обхва̀на ме ～. 我感到后悔。съ̀лзи на ～ 忏悔的眼泪 мо̀литва за ～ 忏悔祷告

разка̀яни|к *-ци*［阳］，**разка̀яница**［阴］忏悔者，悔过的人

разква̀к|вам се［未］，**разква̀кам се**［完］［中态］（青蛙）一个劲儿叫起来，大声地呱呱叫起来：Жа̀бите се ～аха. 青蛙起劲地叫起来 ～**ване**［中］

разквартиру̀ва|м［未，完］使宿营（设营），使驻扎，配置营

舍;安置住处,分配宿舍:Разквартиру̀ваха ни в учи̇лищата. 他们把我们安排在几所学校里住下。— **се**[被动]~**не**[中]

разква̀са[阴]❶润嗓子,润润发干的嘴:То̀й ха̀пна от я̀бълката,ко̀лкото за ~ на уста̀та. 他咬了一口苹果,润润发干的嘴。❷润嗓子的食品

разква̀с|вам 和 **разква̀сям**[未],**разква̀ся** -*иш*,-*их*[完]喝或吃点(稀的、带汁的)东西润润嗓子:Изя̀дохме една̀ ди̇ня,ко̀лкото да ~и уста̀та. 我们吃了一个西瓜,润了润发干的嘴。— **се**[被动]~**ване**[中]

разква̀ска 见 разква̀са

разквича̀|вам се[未],**разквича̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се*[完][中态]用小尖嗓儿使劲地嗥叫起来,用力地尖声叫喊起来,发出刺耳的尖叫声:Ку̀чето се ~а̀. 狗尖嗥起来。~**а̀ване**[中]

разки̇д|вам[未],**разки̇дам**[完]〈方〉乱扔,弄得到处都是:Коко̀шките ~аха сла̀мата из цѐлия дво̀р. 母鸡把麦秸扒得满院都是。

разкико̀т|вам се[未],**разкико̀тя се** -*иш се*,-*их се*[完][中态]哈哈大笑起来:На инспѐктора в пъ̀рвия момѐнт му и̇деше да се ~и,но то̀й с голя̀мо уси̇лие се удържа̀. 起初,视察员想哈哈大笑,但是他竭力忍住了。~**ване**[中]

разки̇н|вам[未],**рзки̇на** -*еш*,-*ах*[完]同 разкъ̀свам:Разки̇нах си дрѐхата. 我把衣服扯破了。

разкип|я̀вам се[未],**разкипя̀ се** -*ѝш се*,-*я̀х се*,过主形动 -*я̀л се*,-*я̀ла се*,-*ѐли се*[完][中态]❶滚沸(沸腾,翻腾)起来 ❷发起火来,发起怒来 ~**я̀ване**[中]

разкиркѐт|ен -*на*[形]〈方〉歪斜的,弯扭的;累得挪不动步的,摇摇欲坠的:~ен мо̀ст 摇摇欲坠的桥

разки̇с|вам[未],**разки̇сна** -*неш*,-*нах*,过被形动 -*нат*[完]泡软,泡涨:~вам ху̇ма 把白陶土泡软 — **се**[被动]~**ване**[中]

разки̇с|вам се[未],**разки̇сна се** -*неш се*,-*нах се*[完][中态]❶泡涨,泡大,沤涨:Натопи̇ църву̀лите във вода̀ да се ~нат. 你把乌拉浸到水里泡泡。❷〈转,口〉发懒,(变得)没有精神,情绪不好,精神不振:Разки̇снах се от жѐгата и не ми̇ се ста̀ва. 我热得发懒,不想起床。~**ване**[中]

разкисел|я̀вам се[未],**разкиселя̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се*[完][中态](变得)情绪不好;没有情绪,精神不振,打不起精神

разки̇скам се[完,中态]大笑起来

разки̇сна 见 разки̇свам

разки̇сна се 见 разки̇свам се

разки̇хва|м се[未],**разки̇хам се**[完][中态](一个劲地)打起喷嚏来:Що̀м простѝне и се ~. 他只要一着凉,就一个劲地打喷嚏。~**не**[中]

разклада̀ 见 разкла̀ждам

разкла̀дка[阴](在士兵或吃集体伙食的人之间)分配(分发)食品或饭菜,分份饭:То̀й се гри̇жи за ~та. 他负责分饭菜。◇ **девѐта** ~〈旧〉丰盛的饭菜

разкла̀|ждам[未],**разклада̀** -*дѐш*,-*до̀х*,-*дѐ*,过主形动 -*л*[完]拆毁,拆倒,使倒塌;拆散:~ждам копѐн 拆禾垛 — **се**[被动]◇ ~**ждам о̀гън** 1.(把燃着的劈柴)拨开或弄熄:Разклади̇ о̀гъня,не ни̇ тря̀бва вѐче. 你把火弄灭,我们已经不需要了。2.点着,燃起:~ждам о̀гъня 点燃火 ~ждам омра̀зата 激起仇恨 ~**ждане**[中]

разкла̀ням се[完,中态]多次鞠躬(行礼);朝四面八方鞠躬(行礼)

разкла̀тен -*а*[形]❶活动的,松动的,摇动的:~ зъб 活动的牙齿 ❷〈转〉受损伤的,不健全的,坏了的;摇摇欲坠的:~о здра̀ве 损坏了的身体

разкла̀|щам[未],**разкла̀тя** -*тиш*,-*тих*[完]❶摇撼(活动),撼动,弄得不稳:То̀й ~ти ча̀шката,глъ̀тна гъ̀стата утаи̇ка на кафѐто и си изчи̇сти с шѐпа муста̀ците. 他摇晃摇晃杯子,把浓浓的咖啡沉淀喝了,用手掌擦净了小胡子。Топо̀лата раздви̇жва листа̀та си, ~ща вѐйките си и зашумя̀ва. 杨树摆动着叶子,摇晃着树枝,发出沙沙声。❷〈转〉动摇,使摇摇欲坠;使松懈,使受损伤:Пия̀нството съвсѐм му ~ти здра̀вето. 酗酒把他的身体完全搞坏了。— **се**[被动,中态]~**щане**[中]

разклѐкн|а се -*еш се* -*ах се*[完,中态]〈口〉走路累得挪不开步,走得腿发软

разкли̇н|вам[未],**разкли̇ня** -*иш*,-*их*[完]敲掉楔子,拔去楔子;把楔子弄松

разкло̀н[阳]同 разклонѐние

разклонѐн -*а*[形]分杈的,分枝的:~и рога̀ 分杈的角 ~о стъбло̀ 有杈子的树干

разклонѐни|е -*я*[中]分枝(处);分岔(处);岔道(口);支线:Бо̀рчетата вся̀ка годи̇на пу̀щат но̀ви ~я. 小松树每年都长出新杈。~е на дъ̀рво̀то 树的杈子

разклони̇тел -*ят*,-*я*[阳]〈技〉三通管,三通接头,丁形管,丁字接头

разклон|я̀вам[未],**разклоня̀** -*ѝш*,-*ѝх*[完]使分出岔,使分出支线(支系):Тря̀бва да ~и̇м тръба̀та. 咱们得把水管弄个分岔。— **се**[被动]~**я̀ване**[中]

разклон|я̀вам се[未],**разклоня̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се*[完][中态]分成枝,分支;分成杈:Отвъ̀д мо̀ста река̀та се ~я̀ва на три̇. 在桥的那边,河分成三条汊。Дървѐта са посадѐни гъ̀сто и не щѐ мо̀гат да се ~я̀т. 小树栽得很密,不会分杈。~**я̀ване**[中]

разклю̀п|вам[1][未],**разклю̀пам**[完]〈口〉(由于长时间使用或不爱惜而)用坏;使嘎嘎地响:Разклю̀паха пи̇шещата маши̇на. 他们把打字机用坏了。Една̀ вѐхта ~ана кару̀ца препу̀скаше откъ̀м Едринѐ. 一辆破旧的嘎嘎作响的马车朝埃德里耐驶来。— **се**[被动,中态]~**ване**[中]

разклю̀п|вам[2][未],**разклю̀пя** -*иш*,-*их*[完]张开

разклю̀пва|м се[未],**разклю̀пам се**[完][中态](母鸡因想抱窝而)咯咯地叫 ~**не**[中]

разков|а̀вам[未],**разкова̀** -*ѐш*,-*а̀х*[完]把钉子拔下来,拆开(钉着的东西);打下(蹄铁):Намѐриха пред една̀ затво̀рена бака̀лница пра̀зен сандъ̀к,~а̀ха го и взѐха дъски̇те със сѐбе си. 在一家关着门的杂货店前面他们找到一只空木箱,把钉子拔下来,拿走了木板。— **се**[被动,中态]~**а̀ване**[中]

разко̀вниче -*та*[中]❶有四个叶子的三叶草(民间传说中认为这种草具有魔力,谁能找到或拥有此种草就能得到幸福)❷〈转〉取得成就或得到幸福的魔法(秘诀):нами̇рам ~то на та̀йна 找到秘诀 ~ на побѐдата 胜利的秘诀 ❸苹,田字草(*Marsilia quadrifolia*)

разкокошѝн|вам се[未],**разкокоши̇ня се** -*иш се*,-*их се*[完][中态]伸展开(翅膀);伸开,张开,铺开:Разкокоши̇нил се като̀ пу̀як. 他就像火鸡一般把全身伸展开。

разко̀л[阳]❶分裂:Еди̇нството е си̇ла,~ът е поро̀к. 团结

是力量,分裂是罪恶。създа̀вам (вся̀вам) ～ 制造分裂 ❷〈方〉同 кръстопъ̀т (十字路口) ❸异教,异端,邪说

разколеба̀|вам [未], **разколеба̀я** *-еш, -х* [完] 使动摇,使犹豫不决,使拿不定主意,使踌躇: Бя̀х увѐрен в успѐха, но днѐшната несполу̀ка ме ～. 我本来相信一定能成功,可是今天的失败使我动摇了。～**ване** [中]

разколеба̀|вам се [未], **разколеба̀я се** *-еш се, -х се* [完] [中态] 动摇起来;犹豫不决,拿不定主意,踌躇: Вѝждаше се я̀сно, че то̀й ту̀ се реша̀ваше на нѐщо, ту̀ се ～ваше. 可以清楚地看到他忽而下决心做些什么,忽而又踌躇起来。～**ване** [中]

раско̀лни|к *-ци* [阳], **раско̀лница** [阴] ❶分裂分子,分裂者 ❷〈宗〉分裂派信徒,异教徒,异端

разко̀лническ|и *-а* [形] 分裂分子的,分裂者的,分裂的;异教徒的: ～а дѐйност 分裂活动 ～и о̀пити 分裂企图

разко̀лничество [无复,中] 分裂分子的活动,分裂活动,分裂派活动

разко̀лнишк|и *-а* [形] 同 разко̀лнически

разкопа̀|вам [未], **разкопа̀я** *-еш, -х* [完] ❶掘松,刨松,松土: Да ～ем градѝната, да наторѝм лехѝте и да насадѝм пъ̀стри цветѝца. 咱们把花园的土刨松,把花圃施上肥,种上五颜六色的花。❷掘开,发掘;掘出: ～вам гро̀б (старинѝ) 发掘墓穴(古物) — **се** [被动] ～**ване** [中]

разко̀пки [复,无单,阴] ❶挖掘工作;发掘工作: пра̀вя ～ 进行发掘 археологѝчески ～ 考古的发掘 ❷挖掘地;发掘地点: В мра̀ка белѐят ～те на гро̀бове и чѐрквици. 坟墓和小教堂的发掘地在黑暗中现出白色。

разкопча̀|вам [未], **разкопча̀я** *-а̀еш, -а̀х* 和 **разкопчѐя** *-ѐеш, -а̀х* [完] 解开(纽扣等): Сестра̀та го поло̀жи върху̀ леглѐто и запо̀чна да ～а̀ва дрѐхите му. 护士把他放在床上,开始解他衣服的扣子。— **се** [反身,被动,中态] ～**а̀ване** [中]

разко̀ш [阳] ❶豪华,华美,阔绰,富丽堂皇: азиа̀тски ～ 亚洲式的豪华 Ма̀йска приро̀да плу̀ва в ～. 5 月的大自然华美异常。❷奢侈,奢华: живѐя (тъ̀на) в ～ 生活奢侈 отпразну̀вам с голя̀м ～ 极为奢侈地庆祝 От една̀ страна̀ ～, от дру̀га — мизѐрия. 一方面是奢侈,另一方面则是贫困。❸〈限〉昂贵而不易得到的东西,难得的东西: След то̀лкова гла̀дни днѝ, су̀хият хля̀бец ни изглѐжда като̀ невѝждан ～. 挨了这么些天饿后,对我们来说,一个小小的干面包就像从未见过的难得的东西。

разко̀ш|ен *-на* разко̀ш 的形容词: ～ен живо̀т 奢侈的生活 ～но изда̀ние 精装版 ～ни дрѐхи 华丽的服装 ～**но** [副]

разко̀шество [无复,中] 〈罕〉同 разко̀ш

разкрас|я̀вам [未], **разкрася̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 装饰,点缀;润色;使好看(漂亮): Тѝ ста̀ри подмлажда̀ваш, / тѝ и гро̀зни ～я̀ваш. (П. Р. Славейков) 你使老人年轻,你使丑人变美。Приро̀дата е ～ѝла то̀я кѝтен кра̀й. 大自然打扮了这一美丽的地方。— **се** [被动,中态] ～**я̀ване** [中]

ра̀зкрач [阳] 一(大)步的长度,一(大)步的距离(作为长度的单位): То̀й отмѐри дѐсет ～а. 他量了 10 步的距离。

разкра̀ч|вам [未], **разкра̀ча** *-иш, -их* [完] 把两腿劈开,使两腿叉开: Не ～вай то̀лкова трино̀жника, че ста̀ва ня̀сък. 你别把三角架的腿劈得这么大,这样太低了。Сто̀ян ～ваше овца̀та над ведро̀то и я мълзѐше. 斯托扬把母羊的腿在桶上劈开,给它挤奶。— **се** [被动] ～**ване** [中]

разкра̀ч|вам се [未], **разкра̀ча се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 劈(叉)开两腿 ～**ване** [中]

разкра̀чен *-а* ❶ разкра̀ча 的过被形动: ～и крака̀ 叉开的双腿 ❷ [用作形] 歪歪扭扭的,歪斜的: ～ по̀черк 拙劣(难看)的字体(书法) ～**о** [副]: Пѝша ～о. 我字写得歪歪扭扭。～**ост** *-остта̀* [阴]

разкрепост|я̀вам [未], **разкрепостя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 〈书〉解放农奴;解放,使获得自由 — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

разкрещ|я̀вам се [未], **разкрещя̀ се** *-ѝш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态] 大叫起来,用力叫喊(呼喊)起来: Тока̀чките се разтѝчаха и се ～я̀ха като̀ лу̀ди. 珠鸡发疯般地朝四处奔跑并大叫起来。

разкрѝва [阳,阴] 〈方〉爱开玩笑的人,爱逗乐的人,活宝: На̀ш Ива̀н е жѝва ～. 咱们的伊万是个大活宝。

разкрѝ|вам [未], **разкрѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶开启,敞开,打开,解开;张开,睁开;揭开,掀开,展开;露出: ～вам зъ̀би 露出牙齿 ❷揭破,揭穿,使暴露;揭发: ～вам та̀йна (престъплѐние) 揭穿秘密(罪行) ～вам нѐщо в ця̀лата му голота̀ 使某事赤裸裸地暴露出来 ❸表现,表达 ❹吐露,倾诉,告诉,坦白,让…知道: Сърцѐто си пред тѐб ～х. 我把心掏给你看了。Прия̀тел ня̀мам / да му ～я що̀ в душа̀ тая̀. (Ботев) 我没有可以向之倾吐衷情的朋友。— **се** [反身,被动,中态] ◇ ～**вам ка̀ртите си** 摊牌;不再隐瞒(自己的)意图(企图): То̀й се го̀твеше да ～е ка̀ртите си. 他准备摊牌了。～**ване** [中]

разкрив|я̀вам [未], **разкривя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使弯曲,弄弯;扭歪,撇歪: ～я̀вам лицѐто си 扭歪脸 — **се** [被动,中态]: О̀бразите на екра̀на са сѝлно ～ѐни. 荧屏上的图像扭得很厉害。～**я̀ване** [中]

разкрѝти|е *-я* [中] 揭开,揭破,揭穿,暴露;吐露,倾诉,告诉: пра̀вя ва̀жно ～е 进行重要的揭发

разкритику̀ва|м [完] 全面加以批评,尖锐批评,严厉批评: То̀й ～ резолю̀цията във всѝчки нѐйни то̀чки. 他对决议的每一点都加以批评。～**не** [中]

разкрѝя 见 разкрѝвам

разкро̀ен *-а* [形] (指衣、裙)宽下摆的

разкро̀|йвам [未], **разкроя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 разкроя̀вам — **се** [被动] ～**йване** [中]

разкро̀йка 同 разкроя̀ване

разкроя̀ 见 разкро̀йвам 和 разкроя̀вам

разкро|я̀вам [未], **разкроя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 裁开,裁下来,裁成: Разкроѝх платно̀то на рѝзи. 我把做衬衫的布裁好了。— **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

разкря̀к|вам се [未], **разкря̀кам се** [完] [中态] 一个劲地呱呱(呷呷)叫起来: Разкря̀кат ли се жа̀бите, ще ѝма су̀ша. 青蛙如果叫得厉害,就会有旱灾。～**ване** [中]

разкря̀сква|м се [未], **разкря̀скам се** [完] 大声叫喊起来,大叫起来 ～**не** [中]

разкудкудя̀ква|м се [未], **разкудкудя̀кам се** [完] [中态] (母鸡)咕咕嗒嗒地叫起来: Разкудкудя̀каха се коко̀шките. 母鸡咕咕嗒嗒地叫起来。～**не** [中]

разкукуря̀г|вам се [未], **разкукуря̀гам се** [完] (公鸡)一个劲啼叫起来: Петлѝте се ～аха. 公鸡起劲地啼叫起来。～**ване** [中]

разкула̀ч|вам [未], **разкула̀ча** *-иш, -их* [完]〈书〉没收富农财产(土地)

разку̀м|вам [未], **разку̀мя** *-иш, -их* [完]〈民〉不承认某人是自己的主婚人;与原主婚人脱离关系: Разку̀мил ку̀ма си. 他不承认原来的主婚人了。— **се** [被动] ～**ване** [中]

разку̀п|вам [未], **разку̀пя** *-иш, -их* [完] 同 разкупу̀вам — **се** [被动] ～**ване** [中]

разкуп|у̀вам [未], **разку̀пя** *-иш, -их* [完] [只三] 买光,买完,买尽: Ѝмаше мно̀го яйца̀ на паза̀ра, но ги ～иха. 集上有很多鸡蛋,不过已被人买光了。— **се** [被动] ～**у̀ване** [中]

разку̀ц|вам се [未], **разку̀цам се** [完] [中态] 脚跛得厉害起来;一瘸一拐地走起来: Дя̀до Дамя̀н Ку̀ция се ～а о̀ще по̀вече. 达米扬瘸爷爷瘸得更厉害了。～**ване** [中]

разкъдр|ям [未], **разкъ̀дря** *-иш, -их* [完] 使不卷曲;使卷曲的东西展开: Дъждъ̀т ме намо̀кри и ми ～и коса̀та. 雨水把我淋湿了,把我的发卷弄直了。— **се** [被动,中态] ～**яне** [中]

разкълв|а̀вам [未], **разкълва̀** *-ѐш, -а̀х* [完] [只三] 啄坏,啄碎,鹐出窟窿: Птѝчките ～а̀ха слънчоглѐда. 小鸟把向日葵啄坏了。～**а̀ване** [中]

разкълв|а̀вам се [未], **разкълва̀ се** *-ѐш се, -а̀х се* [完] [中态] 很厉害地啄(啄食,鹐食)起来 ～**а̀ване** [中]

разкълчищав|ям [未], **разкълчища̀вя** *-иш, -их* [完] 把…梳得蓬松;把…弄乱;把…弄得像乱麻一般: Ку̀чето си игра̀ло с кълбо̀то и го ～ило. 狗玩了线团,把它弄乱了。

разкървав|я̀вам [未], **разкървавя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使(受伤而)出血,弄出血;弄破: Уда̀ри ме и ми ～ѝ носа̀. 他打了我,把我鼻子弄出了血。То̀й го уда̀ри и ～ѝ лицѐто му с камшѝка си. 他打了他,用鞭子把他的脸抽出血来。— **се** [被动,中态] ～**я̀ване** [中]

разкърв|а̀вям [未], **разкървя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 разкървавя̀вам — **се** [被动,中态] ～**а̀вяне** [中]

разкърв|я̀вам [未], **разкървя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 разкървавя̀вам — **се** [被动,中态] ～**я̀ване** [中]

разкърт|вам [未], **разкъ̀ртя** *-иш, -их* [完] 撬开,拆开,凿开,撬碎: Разкъ̀ртиха му зъ̀бите. 他们把他的牙齿打掉了。С това̀ желя̀зо ～их ту̀хлите. 我用这根铁棍把砖头撬开了。— **се** [被动,中态] ～**ване** [中]

разкърт|ям [未], **разкъ̀ртя** *-иш, -их* [完] 同 разкъ̀ртвам

разкъ̀рш|вам [未], **разкъ̀рша** *-иш, -их* [完] ❶折成好几段,折碎;拆毁,拆掉: Я̀сни човѐшки стъ̀пки запо̀чнаха да ～ват су̀хите кло̀нчета по земя̀та. 听得很清楚的人的脚步开始把地上的枯枝踩碎。❷伸直,伸开,舒展: ～вам снага̀ 把身体舒展开 То̀й ～и раменѐ и ко̀стите му пропу̀каха. 他舒展了一下肩膀,骨节发出咯咯的响声。— **се** [被动,中态] ～**ване** [中]

разкъ̀ршен *-а* [形] ❶灵巧的,灵活的 ❷疲倦的,疲乏的;病态的

разкъ̀с|вам [未], **разкъ̀сам** [完] ❶撕碎,扯破,弄破;咬死: Въ̀лкът ～а овца̀та. 狼把羊咬死了。～вам на парчѐта 撕成碎块 ❷扯断,弄断;弄破: Со̀мът се размаха с вся̀чка сѝла, ～а мрѐжата и ху̀кна из дълбо̀кото на река̀та. 鲶鱼竭力挣扎,弄破了网,猛地朝河水深处游去。❸〈转〉使极为不安;折磨: Тѐжки мѝсли ～ваха душа̀та на Лиля̀на. 痛苦的念头使莉里亚娜的心都碎了。❹穿透,穿过: На за̀пад, над чѐрните горѝсти ба̀йри, слъ̀нцето ～а о̀блаците и блѐсна. 在西边,在昏暗的长满树木的山岗上空,太阳穿透云层,发出闪光。

разкъ̀с|вам се [未], **разкъ̀сам се** [完] [中态] ❶成为破的,扯破,破: Па̀яжината се ～а. 蜘蛛网破了。О̀блаците се ～аха. 云散开了。❷〈转〉跑来跑去累得要命,累得骨头要散架,奔波得疲惫不堪: Нѝе се ～ваме от ра̀бота. 我们忙得骨头架子要散了。～**ване** [中]

разл|а̀гам [未], **разло̀жа** *-о̀жиш, -о̀жих* [完] ❶使分化,使解体,使分解: Тристра̀нната прѝзма ～а̀га светлина̀та. 三棱镜把光线分解了。❷〈转〉使瓦解,破坏…的基础: ～а̀гам организа̀ция 使组织瓦解 — **се** [被动] ～**а̀гане** [中]

разл|а̀гам се [未], **разло̀жа се** *-о̀жиш се, -о̀жих се* [完] [中态] ❶(化学)分解 ❷腐烂,腐败: Порадѝ сѝлната горещина̀ тя̀лото бѐше по̀чнало да се ～а̀га. 由于天气太热,尸体已开始腐烂。～**а̀гане** [中]

разла̀|йвам [未], **разла̀я** *-еш, -ях* [完] 把狗撩惹得叫起来;逗弄(戏弄): Я̀ не ～йвай ку̀четата! 你别去惹狗。Въ̀лчият вѝк ～я ку̀четата. 狼嗥惹得狗叫了起来。— **се** [被动] ～**йване** [中]

разла̀|йвам се [未], **разла̀я се** *-еш се, -ях се* [完] [中态] (狗)很厉害地叫起来: Вся̀чки ку̀чета се ～яха по мѐне. 所有的狗都朝我狂叫起来。～**йване** [中]

разла̀п|вам се [未], **разла̀пам се** [完] [中态]〈口〉大吃起来,开始狼吞虎咽: Що̀м се сло̀жи ма̀сата и се ～ахме. 刚摆好饭桌,我们就大吃起来。

разла̀т *-а* [形] 浅而大(宽)的: ～а панѝца 浅底钵 ～а чинѝя 浅盘子 ～**ост** [阴]

разла̀я 见 разла̀йвам

разла̀я се 见 разла̀йвам се

разлежа̀вам се [未], **разлежа̀ се** *-ѝш се, -а̀х се* [完] [中态] 长时间地躺着,躺得舒服(不愿起来): Стѝга си се ～а̀вал! 你别老躺着了!

разленѝв|ям се [未], **разленѝвя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 同 разленя̀вам се

разлен|я̀вам се [未], **разленя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 变得非常懒惰,发懒

разлѐп|вам [未], **разлепя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶到处粘上,在各处贴上: ～вам афѝши (到处)张贴海报 ❷揭下来,揭开: Разлѐпвай ма̀рките внима̀телно, да не гѝ поврѐдиш. 你揭邮票时小心点,别撕坏了。— **се** [被动,中态] ～**ване** [中]

разлеп|я̀вам [未], **разлепя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 разлѐпвам — **се** [被动,中态] ～**я̀ване** [中]

разлѐп|ям [未], **разлепя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 разлѐпвам: ～ям по̀зиви 揭传单 ～ям червѐния во̀сък на плѝка 把信封上的红火漆揭掉 — **се** [被动,中态] ～**яне** [中]

разлет|я̀вам се [未], **разлетя̀ се** *-ѝш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态,只复和三单] 向不同方向飞走,飞散;飞落,散落,四散: По горѝте на̀коло се ～я̀ха ма̀лки птѝчки. 小鸟朝四周的树林飞散。～**я̀ване** [中]

разлѐя 见 разлѝвам

разлѐя се 见 разлѝвам се

ра̀злив [阳] ❶同 разлѝване ❷河水泛滥的地方: Река̀та е на̀й-плѝтка на ～а. 河水泛滥处是这条河最浅的地方。

разл|ѝвам [未], **разлѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀т, -я̀та, -ѐти* 和 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* [完] ❶使水溢

出,洒出：Внима̀вай да не ~ѐеш ча̀шата с вода̀. 你小心点别把杯子里的水洒出来。❷分灌,分注,斟：Ѝ ~ѐй вѝно за го̀стите. 你给客人们斟上葡萄酒吧！❸〈罕〉(河、湖)将水溢出,发大水：Ду̀нав ~ѝва водѝте си. 多瑙河在泛滥。— **се** [被动] **~ѝване** [中]

разл|ѝвам се [未], **разлѐя се** *-ѐеш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态] ❶泛滥,漫出河岸：Река̀та на места̀ се ~ѝваше и бѐше по̀-плѝтка. 河水在一些地方漫出河岸,所以比较浅。❷〈转〉朝四处流去,流散：Вѝното се ~ѝва по жѝлите ти. 葡萄酒顺着你的血管流散。**~ѝване** [中]

разлига̀в|ям се [未], **разлига̀вя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶流起很多口水来：Детѐто па̀к се ~и. 孩子又流起口水来。❷〈转〉出洋相,出丑,扭扭捏捏,装腔作势 **~яне** [中]

ра̀злика [阴] ❶区别,差别,不同,不同之处,不同之点：съ̀щественa ~ 重要的差别 без ~ на по̀л и въ̀зраст 不分性别和年龄 пра̀вя ~ 区别,区分 поразѝтелна ~ 惊人的差别 тъ̀нка (голя̀ма) ~ 细微的(巨大的)差别 Ѝма ~ в това̀, далѝ се отна̀ся до мѐне илѝ до тѐбе. 是与我有关还是与你有关,这一点是不同的。❷(计算后出现的)余额,余数：Явя̀ва се една̀ ~ от 125 лѐва. 出现了 125 列弗的余额。❸〈数〉余数

разлѝсква|м [未], **разлѝскам** [完] 洒(溅)在周围;洒(溅)出许多：~м вода̀ 洒水 — **се** [被动] **~не** [中]

разлѝст|вам [未], **разлѝстя** *-иш, -их* [完] 连续翻(或掀若干页);翻阅,浏览：Като̀ ~иш кнѝгата, ще намѐриш о̀ня ра̀зказ. 你翻翻这本书,就能找到那篇短篇小说。Тя̀ ~ваше албу̀м с портрѐти. 她在翻看相册。— **се** [被动] **~ване** [中]

разлѝст|вам се [未], **разлѝстя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 长叶：Дървѐтата запо̀чнаха изведнъ̀ж бъ̀рзо да се ~ват. 树木突然间很快地长出了叶子。**~ване** [中]

разлѝст|ям се [未], **разлѝстя се** *-иш се, -их се* [完] 同 разлѝствам се **~яне** [中]

разл|ѝтам се [未], **разлетя̀ се** *-етѝш се, -етя̀х се*, 过主形动 *-етя̀л се, -етя̀ла се, -етѐли се* [完] [中态] 同 разлетя̀вам се **~ѝтане** [中]

различ|а̀вам [未], **различа̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶识别,辨别,区别,分别：Тря̀бва да ~а̀вате во̀лни от нево̀лни грѐшки. 你们应该把明知故犯同无意犯的错误区别开。На тѐзи хо̀ра тря̀бва да помо̀гнем да ~а̀т ѝстинските прия̀тели от замаскѝраните враговѐ. 我们应该帮助这些人把真正的朋友同伪装起来的敌人区别开。Мъ̀чно мо̀же човѐк да ги ~ѝ едѝн от дру̀г. 一个人很难把他们区别开来。❷看(得)出(来),听(得)出(来),觉得(出来)：Едва̀ ~а̀вам с око̀то си очерта̀нията на планина̀та. 我很费力才能看出山的轮廓。Сега̀ вѐче го ~ѝх в нава̀лицата. 我现在已从人群中认出他来了。— **се** [被动] **~а̀ване** [中]

различ|а̀вам се [未], **различа̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 有差别,不同,不一样：По нѝщо не сѐ ~а̀ва от тѐбе. 他与你没有任何差别。То̀й се ~а̀ва от бра̀та си по свòя хара̀ктер. 他跟他哥哥性格不同。**~а̀ване** [中]

разлѝч|ен *-на* [形] ❶不同的,不一样的：Вѝшната и черѐшата са ~ни плодовѐ. 樱桃和欧洲甜樱桃是不同的水果。❷各种的,各样的：По то̀я въпро̀с ѝма ~ни мнѐния. 关于这一问题有各种各样的意见。Срѐщахме та̀м на̀й-~ни хо̀ра. 我们在那里遇到了各种各样的人。**~но** [副]：Болестта̀ се проявя̀ва ~но. 这病的表现形式不相同。

разлѝчи|е *-я* [中] 差别,不同：~е на интерѐсите 需求的不同 политѝчески ~я 政治上的差别

различѝм *-а* [形] 能识别(辨别)得出来的,能认得出来的：мъ̀чно ~и 难以认出的,难以识别的

различѝтел|ен *-на* [形] 借以辨别的,用以辨别的,显著的：~ен бѐлег 辨别的标志 ~ни прѝзнаци 借以辨别的特征

разло̀жа 见 разла̀гам

разло̀жа се 见 разла̀гам се

разло̀жен *-а* [形] 腐烂的,腐化的,腐败的：~и плодовѐ 腐烂的水果 ~о о̀бщество̀ 腐败的社会

разложѐни|е *-я* [中] ❶分解,腐烂,腐化：в процѐс на ~е 处于腐烂的过程中 ~е на органѝчни вещества̀ 有机物的分解 ❷〈转〉解体,瓦解,腐败：~е на мора̀ла 道德的腐败 ◇ **бѝтово ~е** 生活腐化

разложѝтел|ен *-на* [形] 分解的;分化的;解体的;瓦解的;腐化的：~на ра̀бота 分化工作 ~но влия̀ние 瓦解作用

разло̀м [阳]〈专〉(伴随着板块移动的)(地壳)断裂

разлом|я̀вам [未], **разломя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 折成好几段,弄碎;拆毁,拆掉：То̀ (пото̀чето) пѐе, веселѝ се и празну̀ва, /че лѐдните око̀ви ~ѝ. (Вазов) 它(小溪)歌唱着,欢庆着,因为冰的镣铐已被它打碎。— **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]

разлудѐя 见 разлудя̀вам се

разлудува̀|м се [完,中态] 疯闹起来,大闹起来：Деца̀та се ~ха. 孩子们疯闹起来了。**~не** [中]

разлуд|я̀вам [未], **разлудя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 подлудя̀вам (使发狂,使疯狂)：Тѝ ~ѝ света̀. 你使世界疯狂了。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

разлуд|я̀вам се [未], **разлудѐя се** *-ѐеш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态] 疯闹起来,很厉害地发起疯来：Що̀м излѐзоха на дво̀ра, ученѝците се ~я̀ха. 学生们一到院子里,就疯闹起来。**~я̀ване** [中]

разлъ̀ка [阴]〈诗〉同 раздя̀ла：Ще до̀йде ча̀с на о̀тната ~. 最后离别的时刻将要来到。Ту̀к сме в ~. 我们在这里过着远离亲人的生活。

разлъ̀ч|вам [未], **разлъ̀ча** *-иш, -их* [完] ❶使离别：Гро̀б са̀мо да ни ~и. 只有坟墓才能使我们分开。❷给幼畜断奶;使幼畜离开其母：Разлъ̀чиха а̀гнетата от овцѐте. 他们把羊羔同母羊分开了。— **се** [被动,中态] **~ване** [中]

разлю̀б|вам [未], **разлю̀бя** *-иш, -их* [完] 不再爱,不再喜欢：Обѝчах я безу̀мно и чу̀вствувах, че не мо̀га да я ~я. 我曾如痴如狂地爱着她并感到我不会变心的。**~ване** [中]

разлюл|я̀вам [未], **разлюлѐя** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* [完] (来回推动)使摆动起来;使晃动起来,摇撼：Далѐчни взрѝвове ~я̀ха планина̀та. 远处的爆炸把山震撼了。Земетресѐнието ~я̀ къ̀щата. 地震使房屋摇晃起来。— **се** [被动,中态]：О̀ще по̀-сѝлен вя̀тър долетя̀, ово̀шките се ~я̀ха и зашумя̀ха. 吹来一阵更大的风,果树摇晃起来,发出沙沙的声响。**~я̀ване** [中]

разлю̀т|вам [未], **разлютя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 разлютя̀вам — **се** [被动] **~ване** [中]

разлютѐно [副] 生气地,愤怒地,气愤地：ка̀звам ~ 生气地说

разлют|я̀вам [未], **разлютя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使变得很辣;加很多辣的东西：Разлютѝх бо̀ба. 我在芸豆里加了很多辣椒面。❷〈转〉触及(伤口,痛处),刺激 ❸〈转〉使发怒;使大

怒,使极为生气：Разлютѝш ли го — да не сѝ му пред очѝте. 要是你惹怒了他,那你就躲开他。— **се**［被动］~**яване**［中］

разлют|явам се［未］,**разлютя се** -ѝш се, -ѝх се［完］［中态］❶生气,发怒,恼怒：Той се бѐ ~йл на всѝчките хòра, на цѐлия свят. 他生一切人的气,生全世界的气。❷（伤口）复发,恶化 ~**яване**［中］

разлю̀шква|м［未］,**разлю̀шкам**［完］用力地使摆动起来,用力摇撼起来 — **се**［被动］~**не**［中］

разля̀т -я̀та, -ѐти ❶ разлѐя 的过被形动 ❷［用作形］1. 同 разла̀т：Долът ста̀ваше всѐ пò-плѝтък и всѐ пò-~ят. 山谷变得越来越浅,越来越宽。2.〈转〉拖长的,拉长的：~я̀та мелòдия 拖长音的曲调

разма̀|звам［未］,**размàжа** -жеш, -зах［完］❶满涂上,满抹上,涂抹：~звам ма̀сло върху̀ филѝя хляб. 往一片面包上抹黄油 ~звам боя̀ 涂漆 ❷压死,捻死;压坏;轧死：Разма̀зал дървенѝците по стената. 他把墙上的臭虫捻死了。❸〈转〉描写得过于烦琐,叙述（说）得过于冗长：Говорѝ кра̀тко, не ~звай. 你简要地说,别啰嗦。— **се**［被动,中态］~**зване**［中］

размàйва|м［未］拖拉,拖延：Защò ~ш ра̀ботата? 你为什么拖延这件事情? — **се**［反身］~**не**［中］：Ма̀ма нѝкак не обѝчаше ~не. 妈妈很不喜欢拖拉的毛病。

размàйва|м се［未,中态］拖延,拖拉,耽搁;无所事事;慢吞吞：Не сѐ ~й, нѝвата на̀с ча̀ка. 你别拖延了,农活等着咱们呢！~**не**［中］

размàх［阳,无复］❶（用力）一摇;一摆;一抡;一挥;一抡的力量：С едѝн ~ ще отсекà дървòто. 我一下子就能把这棵树砍断。❷〈转〉气魄,胆略;规模,范围;强度：революциòнен ~ 革命胆略 ширòк ~ 大范围 мòщен ~ 很大的规模

размàхва|м[1]［未］,**размàхам**［完］来回摆动;来回挥动,挥舞：~м опàшка 摇尾巴 — **се**［被动］~**не**［中］

размàх|вам[2]［未］,**размàхна** -неш, -нах［完］〈民〉抛弃,放弃;离开 — **се**［中态］离婚：Размàхнал се с женà си. 他跟妻子离婚了。~**ване**［中］

размàхва|м се［未］,**размàхам се**［完］［中态］用力挥动起来;用力打起来 ~**не**［中］

размàц|вам［未］,**размàцам**［完］满涂上,满抹上,涂抹：Детѐто ~а бòята по стената. 孩子把颜料涂得满墙都是。— **се**［被动］~**ване**［中］

размàчква|м［未］,**размàчкам**［完］❶把…揉压成糊状,揉碎：Рзхмàчках сѝренето на хля̀ба. 我把面包上的奶酪压碎。❷捻死,压死：Размàчкай с крак гъсѐницата. 你把毛虫踩死。— **се**［被动］~**не**［中］

ра̀змаш|ен -на［形］〈方〉（因挥动起来而）有力的,挥动的,挥舞的

размѐк|вам［未］,**размѐкна** -неш, -нах, 过被形动 -нат［完］❶揉软,弄软,使柔软,使软化：Дъждът ~на засъхна̀лите бу̀ци от кал. 雨水把干了的泥块泡软了。❷〈转〉使心软,使动感情：Рòдният град, домàшната обстанòвка го разчу̀вствуваха и ~наха. 故乡和家庭的气氛使他动了感情,心软起来。— **се**［被动,中态］：Земя̀та се ~на от валѐжите. 由于下雨,地变软了。~**ване**［中］

размѐн|ен -на［形］兑换用的;用作交换的,交换的：на ~ни начала̀ 按交换的原则（方式）~на търговѝя 换货贸易,易货贸易 ◇ ~**на монѐта**〈转〉某些强大的势力为了本身的利益而牺牲掉的国家或人民;牺牲品

разменя̀вам［未］,**разменя̀** -ѝш, -ѝх［完］同 размѐням — **се**［被动］~**яване**［中］

размѐн|ям［未］,**разменя̀** -ѝш, -ѝх［完］❶交换,换,对换;兑换：~ям кру̀ши за яйца̀ 用梨换鸡蛋 Разменѝхме си места̀та. 我们交换了位置。❷穿错,拿错,偶然调换,无意中调换（指穿错或拿错别人的东西）：Учѝтелят е ~йл тетра̀дките на класовѐте. 教师把不同年级的练习本拿错了。Разменѝли ми ша̀пката. 有人拿错了我的帽子。❸〈转〉说出;交流,交换：~ям мѝсли 交流思想 Катò очàкваха продължѐнието на заседа̀нието, тѐ ~яха впечатлѐнията си. 他们在等待继续开会的时候,交流了自己的感想。~яме нѐколко ду̀ми 我们交谈了几句 — **се**［被动］◇ ~**ям пара̀** 把钱破开（用大钞票换小钞票）~**яне**［中］

размѐр［阳］❶大小,长短;尺寸,尺码;面积;体积;数额：Размѐрът на ста̀ята е 4 на 5 мѐтра. 房间的大小是 4 米×5 米。глòба в двòен ~ 两倍的罚款 ❷规模,范围;程度：Приготовлѐнията вза̀ха такѝва ~и, че ця̀лото сѐло зна̀еше и се вълну̀ваше. 准备工作达到了如此大的规模,以至于全村都知道了并且为此而激动。взѐмам страхòтни ~и 达到惊人的规模 ширòки ~и 大规模 ❸〈文学〉韵律,格,格律：Размѐрът на стиха̀ бѐше същият, щò ѝмаше Лѐрмонтовата пѐсен. 这一诗句的格律同莱蒙托夫的诗歌一样。

размѐр|вам［未］,**размѐря** -иш, -их［完］测定,测,量,测度,计量;称（很多东西的）重量：~вам нѐщо с очѝ 目测某物 ~вам с рулѐтка 用卷尺量 — **се**［被动］~**ване**［中］

размерва̀ч［阳］测量员,称（量）东西的人

размѐр|ен -на［形］均匀的,有节奏的,从容不迫的：~ни стъпки 均匀的步伐 ~**но**［副］：В ръцѐте ~но смета̀лото тра̀ка.（Вапцаров）算盘在他手中发出均匀的响声。

размѐрено［副］同 размѐрно

размѐрка［无复,阴］〈专〉撒漏量,漏损量;损耗（计量商品时损失的数量）;干耗量

размѐря 见 размѐрвам

размѐс|вам［未］,**размѐся** -иш, -их［完］❶混合,搀和,搅和;揉匀,揉透：Размѐсих брашнòто с трѝците. 我把面粉跟麸皮和好了。❷（把大块面团）分成一块块做面包用的面团：Жена̀та ~и хля̀ба и го занѐсе на фу̀рната. 女人把做面包的面团和好,送到烤炉中去。— **се**［被动,中态］~**ване**［中］

размѐст|вам［未］,**размѐстя** -иш, -их［完］移动,挪动,使换地方;分别安置好：~вам ма̀сите 挪动桌子 Рабòтниците ~ваха дъскѝте. 工人们在移动木板。Не дàва да му ~иш кнѝгите и тетра̀дките. 他不许别人移动他的书和笔记本。— **се**［被动,中态］~**ване**［中］

размѐст|вам се［未］,**размѐстя се** -иш се, -их се［完］［中态,只复］让座位;挪动,移动,移开：Друга̀рите се ~иха, стòриха ѝ мя̀сто. 同伴们移动了一下,给她让出座位来。~**ване**［中］

размѐстя 见 размѐствам 和 размѐстям

размѐстя се 见 размѐствам се 和 размѐстям се

размѐст|ям［未］,**размѐстя** -иш, -их［完］同 размѐствам — **се**［被动］~**яне**［中］

размѐст|ям се［未］,**размѐстя се** -иш се, -их се［完］同 размѐствам се ~**яне**［中］

размѐс|ям［未］,**размѐся** -иш, -их［完］同 размѐсвам — **се**

[被动,中态] ～**яне** [中]

размѐт [阳]〈方〉分类

размета̀ 见 размѝтам

размета̀ се 见 размѝтам се

размѐтна 见 размя̀там

размечта̀|вам се [未], **размечта̀я се** *-еш се, -х се* [完] [中态] 沉溺于幻想之中,梦想 ～**ване** [中]

размѝ|вам [未], **размѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶使溶解: ～вам бой 使染料溶解 ❷同 отмѝвам (冲刷掉,冲毁): Дъждовѐте ～ха масѝлката. 雨水把灰泥冲刷掉了。— **се** [被动,中态] ～**ване** [中]

размѝн|а *-еш, -ах* [完] ❶ [只三] 过去;消失;停止: Ядъ̀т на Иван ～а. 伊万的气消了。❷ [只三] 过去;不疼;减轻;变得轻松些: Размѝна ми бо̀лката. 我不疼了。Ла̀зар го задържа̀ ча̀к вечерта̀, докато̀ му ～е от вѝното. 拉扎尔一直把他留到晚上,等他醒了酒。❸ [只三] 对付过去,应付过去: Та̀я ра̀бота ня̀ма да те ～е. 这件事你是躲不过去的。— **се** [中态]

размина̀|вам се [未], **размѝна се** *-еш се, -ах се* [完] [中态,互及] ❶迎面从某人身旁走过: А тѐзи, които се срѐщаха по у̀лиците, се ～а̀ваха като̀ непозна̀ти. 那些在街上碰见的人,就像陌生人般地面对面走过去。❷迎面从某人身旁走过而未看见此人,错过某人,漏过某人,失之交臂: И днѐс па̀к се ～ахме, не мо̀га да се вѝдя с нѐго. 我今天在路上又跟他错过了,没能见着他。❸面对面地过去而不相撞: На мо̀ста свобо̀дно мо̀гат да се ～а̀ват колѝ. 在桥上迎面行驶的车辆可以自由通过。❹ [只三单] 对付,设法对付,应付过去,逃脱: Размѝна му се и то̀я пъ̀т. 他这次也逃脱了。～**а̀ване** [中]

размини́ра|м [未,完] 排除地雷(水雷),扫雷 ～**не** [中]

размѝр|ен *-на* [形] 不安宁的,不安定的,纷乱的,骚动的;使不安宁的,扰乱秩序的: ～ни го̀дини 动乱的年代 ～ни елемѐнти 骚乱分子 ～**но** [副]

размѝри|е *-я* [中] 骚乱,骚动,动乱;造反,暴动;叛乱: Живѐят в ～е. 他们生活在动乱中。

размиря̀|свам [未], **размиря̀ша** *-шеш, -сах* [完] 使充满气味,散发出气味: Аромѝти, аромѐти ～сват цѐлий гра̀д. 香气充满了全城。～**сване** [中]

размиря̀|свам се [未], **размиря̀ша се** *-шеш се, -сах се* [完] [中态] 开始散发出浓重的气味 ～**сване** [中]

размѝриц|а [常复,阴] 风潮,(短暂的)骚乱,动乱: Нався̀къде ѝма бъркотѝи, ～и. В села̀та ѝма бу̀нт. 到处都有风潮和骚动,农村中有暴动。

размиря̀ша 见 размиря̀свам

размиря̀ша се 见 размиря̀свам се

размѝрни|к *-ци* [阳], **размѝрница** [阴] ❶叛乱者,暴动者;骚乱者;扰乱分子: Размѝрници смуща̀ват наро̀да. 叛乱分子使人民不得安宁。❷〈限〉淘气的人,顽皮的人: Ко̀й е на̀й-голѐмият ～к в класа̀? 谁是班上最淘气的孩子?

размѝря 见 размѝрям

размир|я̀вам [未], **размиря̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使骚乱,使动乱,扰乱,使不安宁: Ще го ма̀хнат и нѐго от сѐлото, та да не ～я̀ва света̀. 他们要把他也赶出村子,不让他扰乱大家。— **се** [被动,中态] ～**я̀ване** [中]

размѝр|ям [未], **размѝря** *-иш, -их* [完] 同 размиря̀вам: Да си ѝде кмѐтът и да не ～я сѐлото. 让村长走吧,别让他把村子搅得不安宁。— **се** [被动,中态]

размѝсл|ям [未], **размѝсля** *-иш, -их* [完] 考虑,反复思量,斟酌,左思右想,深思熟虑: Размѝслих добрѐ и реших да дѐйствувам. 我仔细考虑过了,现在决定采取行动。Спря̀ха да почѝнат и да ～ят какво̀ да пра̀вят. 他们停下来休息,并且考虑怎么办才好。～**яне** [中]

размѝсл|ям се [未], **размѝсля се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 凝思起来,深入思考,聚精会神地思索: Като̀ чу̀ тѝя ду̀ми на Елѐна, то̀й се ～и. 当他听到埃列娜的这些话后,深思起来。～**яне** [中]

ра̀змис|ъл *-ли* [阳] 深思熟虑,沉思,反复思考: потъ̀вам в ～ъл 陷入沉思 дълбо̀к ～ъл 深思熟虑

размѝ|там [未], **размета̀** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完] ❶扫开,扫到旁边,打扫干净,扫除: Размѐтох снега̀. 我把雪扫开了。Разметѐте насъбра̀ната смѐт. 你们把堆积起来的垃圾清除掉。❷〈转,常讽〉急不可耐地等待某人(准备迎接某人) ～**ѝтане** [中]

размѝ|там се [未], **размета̀ се** *-етѐш се, -ѐтох се -ѐте се*, 过主形动 *-ѐл се* [完] [中态] 起劲地打扫起来: Ста̀нат су̀трин и се ～ета̀т. 早晨他们起来后,起劲地打扫起来。～**ѝтане** [中]

размишлѐни|е *-я* [中]〈书〉沉思,考虑,思考: То̀й бѐше потъ̀нал в дълбо̀ки ～я. 他深深地陷入了沉思。тъ̀жни ～я 哀思,悲思

размишля̀ва|м [未] 沉思,思考,思索,考虑: Ако̀ ѝма нѐщо, коѐто на̀й-мно̀го да обѝчам на света̀, то̀ е пѐчена тѝква — по̀чна да ～ то̀й. "如果说世上有我最喜欢吃的东西,那就数烤南瓜了。"他开始寻思起来。

размѝя 见 размѝвам

размля̀сква|м се [未], **размля̀скам се** [完] [中态] (吃东西时)用力吧嗒起嘴来 ～**не** [中]

размнож|а̀вам [未], **размножа̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使生殖,使繁殖: ～а̀вам за̀йци 繁殖家兔 ❷增加,增多,复制;复写: Тря̀бва да ～ѝм пра̀вилника. 我们应当把规章复制出很多份来。— **се** [被动] ～**а̀ване** [中]

размнож|а̀вам се [未], **размножа̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 生殖,繁殖: Растѐнието живѐе, ～а̀ва се и на̀й-сѐтне умѝра. 每种植物都是生存、繁殖,最后死亡。～**а̀ване** [中]

размножѐние [无复,中] 同 размножа̀ване

размножѝтел|ен *-на* [形] 生殖的,繁殖的;增加的: ～ен процѐс 繁殖过程

размо̀м|вам [未], **размомя̀** *-ѝш, -ѝх* [完]〈民〉同 размомя̀вам — **се** [被动]

размомя̀ 见 размо̀мвам 和 размомя̀вам

размом|я̀вам [未], **размомя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使失去童贞,使不再是处女 — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

размота̀|вам [未], **размота̀я** *-еш, -х* [完] 捯开,使缠着的东西散开: ～вам къ̀лбо 把线团捯开 — **се** [被动,中态] ～**ване** [中]

размраз|я̀вам [未], **размразя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使解冻;使变暖: ～я̀вам месо̀ 使冻肉解冻 Слъ̀нцето ～ѝ земя̀та. 太阳使大地解冻了。— **се** [被动,中态] ～**я̀ване** [中]

размръ̀з|вам се [未], **размръ̀зна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] 解冻,化开: Земя̀та се ～на. 土地解冻了。～**ване** [中]

размъ̀к|вам [未], **размъ̀кна** *-неш, -нах* [完] ❶把…拖(拉, 扯)向四处 ❷扯松,扯乱,扯得难看 **~ване** [中]

размъ̀кнат *-а* [形] 被扯松的,被扯得难看的;不利落的

размъ̀рд|вам [末], **размъ̀рдам** [完] ❶使动弹,触动;使摇动: Размъ̀рдай дъ̀рвото. 你摇摇这棵树。❷使积极起来,推动;弄醒,使起来;使振作起来: Щòм дòйде, ще ~а всѝчки ни. 他只要一来,就会使我们大家都振作起来。— **се** [被动, 中态]: Децàта се ~аха. 孩子们动起来了。**~ване** [中]

размързя̀ва ме [末], **размързѝ ме** [完] [无人称] 我发懒

размъ̀рл|ям се [末], **размъ̀рля се** *-иш се, -их се* [完] (绵羊)发情 **~яне** [中]

размърмòр|вам се [末], **размърмòря се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 一个劲地嘟哝起来: Каквò сте се ~или? 你们在那儿一个劲地嘟哝什么?

размъ̀т|вам [末], **размъ̀тя** *-иш, -их* [完] 搅浑,弄浑: Не ~вай водàта. 你别把水搅浑。~вам ѝзворчето 把泉水弄浑 ◇ **~вам главàта нѐкому** 使发晕,使发昏;使神志不清: Вѝното бѐше ~ило главѝте на гòстите. 葡萄酒使客人们的头发昏。**~ване** [中]

размъ̀т|вам се [末], **размъ̀тя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶发浑,浑浊: Додѐ не сѐ ~и водàта, не сѐ обѝстря. 〈俗〉先搅浑,后澄清;先乱后治。❷不清醒,发糊涂 **~ване** [中]

размя̀|на *-ѐни* [阴] ❶同 разменя̀ване: ~я̀на на мнѐния 交换意见 ~я̀на на впечатлѐния 交流印象 ~я̀на на пòгледи 交换眼色 ❷商品交换

размя̀|там [未, 完], **размѐтна** *-ѐтнеш, -ѐтнах*, 过被形动 *-ѐтнат* [完] 向四处掷(扔,投,抛): Размя̀тай дрѐхите да се проветря̀т. 你把衣服摊开,好透透风。— **се** [被动, 中态] **~я̀тане** [中]

размя̀|твам [未, 完], **размѐтна** *-ѐтнеш, -ѐтнах* [完] 同 размя̀там

разнà|сям [未], **разнесà** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе*, 过主形动 *-ѐсъл, -ѐсла* [完] ❶分别送(带)到,带到各处(各个方向): Къдѐ ~àсяш детѐто? 你抱着孩子到处走,要抱他上哪儿去啊? ❷分发: ~àсям писмàта (пòщата) 送信(邮件) ❸吹散: Вя̀търъ ~àся сỳхите листà. 风把枯叶吹散。❹〈转〉到处散布,遍告,传播: Разнѐсоха му слàвата. 他的名声被人们到处传扬。Разнàсят слỳхове. 他们在散布谣言。❺〈口〉说(某人)坏话 — **се** [被动] **~àсяне** [中]

разн|àсям се [末], **разнесà се** *-есѐш се, -ѐсох се, -ѐсе се*, 过主形动 *-ѐсъл се, -ѐсла се* [完] [中态] ❶(肿块、疼痛等)消掉,消除,消失: Òтокът скòро ще се ~есѐ. 肿块很快会消掉的。❷很快地散开,很快地散布(传)开: Òблаците се ~àсят. 云正在散开。Разнѐсе се слỳх. 传出了谣言。**~àсяне** [中]

разнебѝт|вам [末], **разнебѝтя** *-иш, -их* [完] ❶破坏,毁坏,拆毁,损坏;使破灭: Разнебѝтиха колàта. 他们把车子弄坏了。Бомбардирòвките бя̀ха ~или мнòго къщи. 轰炸使很多房屋都毁坏了。❷击溃 ❸使受到损害,使成病态;毁坏: Разнебѝти семѐйството си. 他毁了自己的家庭。Разнебѝтих си здрàвето. 我把身体搞坏了。— **се** [被动, 中态] **~ване** [中]

разнебѝтен *-а* [形] 损坏的,毁坏的,遭到破坏的;受到损伤的: ~а къща 被毁坏的房屋 ~о здрàве 受到损害的健康 **~ост** *-осттà* [阴]

разнѐж|вам [末], **разнѐжа** *-иш, -их* [完] 使温柔,引起柔情;使动情: Мỳзиката мнòго ме ~ва. 音乐使我很动情。— **се** [被动] **~ване** [中]

разнѐж|вам се [末], **разнѐжа се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 温柔起来,心肠软起来: Щòм вѝди внỳчето си, стàрецът се ~ва. 老人只要一看到自己的小孙子,就变得温柔起来。**~ване** [中]

разнѐжен *-а* ❶ разнѐжа 的过被形动 ❷[用作形] 温柔的,充满柔情的;深受感动的 **~о** [副] **~ост** *-осттà* [阴]

разнесà 见 разнàсям

разнесà се 见 разнàсям се

рàзни [复] (单 **рàзен, рàзна**) ❶[形] 不同的,不一样的;别的,另一个的;各式各样的,形形色色的: Купỳвах ~ рàботи. 我买了各式各样的东西。~ хòра 不同的人,各种各样的人 ~ вкỳсове 不同的(各种各样的)口味(爱好) ❷[用作名] 各种各样的事;(议事日程上的)其他(事项);报刊上报道各种杂事的综合栏目

разнѝзвам [末], **разнѝжа** *-жеш, -зах* [完] ❶使成串的东西散开: Разнѝзах броенѝцата. 我把念珠弄散了。❷〈转〉(劳累或殴打)使散架: Разнѝзаха ми кòкалите. 他们简直把我的骨头都要弄散架了。— **се** [被动, 中态] 瓦解,解体,垮: Разнѝзах се от умòра. 我简直累垮了。**~зване** [中]

разн|ѝсам [末], **разнесà** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе* [完] 同 разнàсям

разнѝщ|вам [末], **разнѝщя** *-иш, -их* [完] ❶把(织物或编织物的)线、纱抽出(拆掉): Разнѝщих чорàпа. 我把袜子拆了。~вам плàт 把布的纱抽出来 ❷〈转〉找出头绪来,弄清楚,查明白: Тòй ~и ця̀лата мистѐрия. 他把这个秘密全搞清楚了。❸〈转〉损坏,毁坏: Но пред стàрия мълчѝ! Тàзи скръ̀б ще го ~и! 不过你在老人面前别吱声! 这件伤心事会把他的健康毁了。— **се** [被动, 中态]: Рàботата скòро ще се ~и. 事情很快会弄清楚的。**~ване** [中]

разнѝщ|ям [末], **разнѝщя** *-иш, -их* [完] 同 разнѝщвам — **се** [被动, 中态] **~яне** [中]

рàзно [副] 〈罕〉同 различно: Рàзно говòреха хòрата тогàва. 那时人们的说法不一。

разнобàгрен *-а* [形] 〈书〉同 разноцвѐтен

разновѝд|ен *-на* [形] 各种的,种类不同的: ~ни цветя̀ 各种不同的花

разновѝдност *-тà* [无复, 阴] ❶各种,种类不同 ❷变种,异种: Рѐчникът на чỳжди дỳми е ~ на тълкòвния рѐчник. 外来语词典是详解词典的变种。

разноврѐмен|ен *-на* [形] (发生)在不同时间的,时间不同的

разноглàс *-а* [形] 有各种声音的;声音不同的;嘈杂的;不谐和的,不谐调的: Тѐ вѝкат ~а пѐсен. 他们扯着嗓子唱着不谐调的歌。

разноглàс|ен *-на* [形] ❶有各种声音的;嘈杂的;不谐调的 ❷不和睦的;不一致的 **~но** [副]

разноглàси|е *-я* [中] 不一致,意见分歧: тактѝчески ~я 策略上的分歧

разноглѐд *-а* [形] 斜视的,斜眼的: Хỳбава е бỳлката, сàмо ~а. 新娘妇很漂亮,只不过是斜视。

разноглѐдство [无复, 中] 斜眼,斜视: Стрàда от ~. 他患斜视。

разноезѝч|ен *-на* [形] ❶说各种语言的;用多种语言编成的: ~на стòлица 居民说多种语言的首都 ~ен рѐчник 多(种)语(言)词典 ❷〈转〉有分歧的,意见不一致的;无共同语言的;

~но събра̀ние 意见不一致的会议

разноезѝчие [无复,中] ❶说各种语言;语言庞杂 ❷同 разногла̀сие: Не сѐ появѝ нѝто ся̀нка от ~. 没有出现一丝一毫的分歧。

разнозву̀ч|ен -*на* [形] 有各种声音的;声音不同的;嘈杂的: ~ни камба̀ни 声音不同的钟

разноѝмен|ен -*на* [形] 异名的,名称不同的,各种名称的

разнокалѝбрен -*а* [形] ❶各种口径的,口径不同的: ~и ору̀дия 口径不同的炮 ❷〈转〉各式各样的,形形色色的: ~а пу̀блика 形形色色的观众 **~ост** -остта̀ [阴]

разнолѝк -*а* [形] 面目不同的,容貌不同的,各种各样的: Градъ̀т му се вѝждаше мно̀го сло̀жен, ~ и кова̀рен. 他觉得这城市很复杂,面目多样,阴险。

разномѝсли|е -*я* [中] 思想不同,见解不同,观点不同: ма̀лки ~я 略为不同的见解

разнообра̀з|ен -*на* [形] 多种多样的,各式各样的,各种不同的,形形色色的;多样化的(与 еднообра̀зен (单调的)相对): ~на храна̀ 花样多的食物 ~ни сто̀ки 各式各样的商品 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]: ~ност на пейза̀жа 风景的多样化

разнообра̀зие [无复,中] 多样性,多样化,各种各样,形形色色;变化多端: вна̀сям ~ в живо̀та 使生活多样化 за ~ 为了多样化;为了换换口味 тъ̀рся ~ 寻求多样化

разнообразя̀вам [未], **разнообразя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使多样化,使多种多样,使成为形形色色的: Разнообразя̀вам си живо̀та. 我使生活多样化。Шегѝте зачестѝха и ~ѝха дъ̀лгия път. 玩笑开得多起来了,这使得长途旅行不单调。— **се** [被动,中态]: На извѐстната висота̀ вѐче картѝната се ~ѝ. 到达一定的高度后,景色已变得多样化。**~я̀ване** [中]

разноплѐмен|ен -*на* [形] 多部族的;多民族的: ~на държа̀ва 多部族的国家

разнопо̀лов -*а* [形] 异性的,性别不同的;〈植〉具异型花的(指菊科花序): семѐйство с двѐ ~и деца̀ 有一男一女两个孩子的家庭

разноро̀д|ен -*на* [形] 不同种类的,各种的,异种的: ~но населѐние 不同民族的居民 ~на смѐс 不同种类东西的混合体 **~ност** -ността̀ [阴]

разно̀с [阳] 分送(包裹等),分发(请帖等)

разносва̀ч [阳], **разносва̀чка** [阴] 发送人,散发者,送信人;邮递员

разно̀с|ен -*на* [形] ❶ **~на кнѝга** 送件簿 ❷ **~на търговѝя** 送货上门的商业服务

разно̀ски [复,无单,阴] 支出,开支,费用,花销;经费: произво̀дствени ~ 生产费用 дрѐбни ~ 零花,零用 съдѐбни ~ 诉讼费(用) пъ̀тни ~ 旅费,路费 на държа̀вни ~ 公费 на сво̀и ~ 自费 покрѝвам ~те 抵补开支 вка̀рвам ня̀кого в ~ 使破费 ~ за храна̀ и облекло̀ 衣食费用

разностра̀н|ен -*на* [形] ❶〈数〉不等边的: ~ен трию̀гълник 不等边三角形 ❷〈转〉多方面的,各方面的: ~ни интерѐси 多方面的兴趣 Рако̀вски е развѝвал ~на дѐйност. 拉科夫斯基开展了多方面的活动。**~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

разносъста̀в|ен -*на* [形] 成分不同的,具有各种成分的

разнохара̀ктер|ен -*на* [形] ❶各种性质的,性质不同的 ❷性格不同的,各种性格的

разноцвѐт|ен -*на* [形] 各种颜色的,颜色不同的,杂色的: ~ни облекла̀ 各色的服装 ~ни фла̀гове 彩旗

разночѝнци [复,阳]〈史〉(18—19 世纪俄国的)反对专制制度的平民知识分子

разобѝк|вам [未], **разобѝкна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 不再爱,不再喜欢 **~ване** [中]

разо̀блач|авам се [只三] **разо̀блачава се** [未], **разо̀блачи се** [完] [无人称] 天晴,天气放晴: Небѐто се ~и и слъ̀нцето грѐйна. 天晴了,太阳出来了。

разоблека̀ се 见 разобла̀чам се

разоблич|а̀вам [未], **разобличѐ** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 揭露,揭发,揭穿: ~а̀вам лицемѐрите 揭穿两面派 ~а̀вам престъплѐние 揭发罪行 — **се** [被动] **~а̀ване** [中]

разобл|ѝчам се [未], **разоблека̀ се** -*ечѐш се*, -*я̀кох се*, -*ѐче се*, 过主形动 -*я̀къл се*, -*я̀кла се*, -*ѐкли се* [完] [中态] 开始脱衣服: Актьо̀рите се ~ѝчаха зад завѐсата. 演员们在后台开始脱戏装。**~ѝчане** [中]

разоблечѐни|е -*я* [中] 揭露,揭发,暴露: конкрѐтно ~е 具体揭露

разобличѝтел -*ят*, -*я* [阳] 同 изобличѝтел (揭露者,揭发者)

разобличѝтел|ен -*на* [形] 同 изобличѝтелен (揭露性的,揭发性的)

разопако̀ва|м [未,完] 拆开,打开,解开(包装的东西) — **се** [被动] **~не** [中]

разо̀р [阳]〈方〉垄沟

разор|а̀вам [未], **разора̀** -*ѐш*, -*а̀х* [完] ❶开荒,开垦: ~а̀вам целина̀ 开垦荒地 Разора̀хме па̀сищата. 我们开垦了牧草地。❷〈转〉耕耘,开垦: Това̀ е една̀ целина̀, вековѐ не ~а̀вана. Сега̀ я ~а̀ваме и изку̀ствено я натора̀ваме. 这是一块世代未开垦过的处女地。现在我们开垦它,进行人工施肥。— **се** [被动] **~а̀ване** [中]

разорѐн -*а* [形] 破产的,经济上破产的;毁坏的: ~и села̀ 衰落的农村 ~а къ̀ща 毁坏的房子

разорѐни|е -*я* [中] 破产,经济上的破坏;完全破坏,毁灭

разорѝтел -*ят*, -*я* [阳] 使人破产者,破坏者;毁灭者

разорѝтел|ен -*на* [形] 破坏的,破坏性的,毁灭性的;使破产的,使毁灭的: ~ни войнѝ 毁灭性的战争

разоръж|а̀вам [未], **разоръжа̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 обезоръжа̀вам (解除武装,缴械;使裁减军备): Разоръжѝх протѝвника. 我缴了敌人的械。Нѐговите до̀води ме ~ѝха. 他的论据使我折服了。— **се** [被动] **~а̀ване** [中]

разоръж|а̀вам се [未], **разоръжа̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 裁减军备,缩减军备;解除军备,解除武装 **~а̀ване** [中]: комѝсия по ~а̀ването 裁军委员会

разоръжѐни|е -*я* [中] 同 разоръжа̀ване

разор|я̀вам [未], **разоря̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 破坏…的经济,使破产,使贫困到极点;破坏,毁坏: ~я̀вам страна̀та 破坏国家的经济 Пия̀нството го ~ѝ. 酗酒使他破产了。— **се** [反身,被动,中态]: Цвету̀щи кра̀ища се ~я̀ват. 繁荣的地方在变得荒芜。**~я̀ване** [中]

разотѝ|вам се [未], **разотѝда се** -*деш се*, -*до̀х се*, -*де се*, 过主形动 -*шъ̀л се*, -*шла̀ се* [完] [中态,只复和三单] 走散,走开: Сѐляните полѐка-лѐка се ~до̀ха по домовѐте си. 农民们渐渐走散,各自回家去了。Го̀стите се ~до̀ха. 客人们分头走了。**~ване** [中]

разо̀хква|м се [未], **разо̀хкам се** [完] [中态] 大声地叹起

气来,呻吟起来 ～не[中]

разочаро̀ва|м[未,完]使失望,使绝望,使扫兴: С държа̀нието си то̀й ме ～. 他的举止使我失望。Резулта̀тите от борба̀та не са̀ го изнена̀двали и ～ли. 斗争的结局并未使他感到意外和失望。— **се**[被动] ～**не**[中]

разочаро̀ва|м се[未,完,中态](对某事或某物)失望,绝望;扫兴: Разочаро̀вам се дълбо̀ко от нѐго. 我对他深感失望。Слѐд като̀ видя̀ дела̀та им, то̀й се ～ напълно. 当他看见他们的所作所为之后,完全失望了。～**не**[中]

разочаро̀ван -*а*[形](感到)失望的,绝望的,扫兴的: Разочаро̀ван съм от нѐго. 我对他感到失望。～а душа̀ 绝望的心灵 ～**о**[副] ～**ост** -остта̀[阴]

разочарова̀ни|е -*я*[中]失望,绝望,扫兴: прежив̀явам дълбо̀ко ～е 深感失望

разпа̀д[阳] ❶败坏,腐败: ～ на нра̀вите 风气的败坏 ❷〈理〉**радиоакти̇̀вен** ～ 放射衰变

разпа̀д|ам се[未], **разпа̀дна се** -*неш се*, -*нах се*[完][中态] ❶[只三]碎落,塌落,崩落;分解,分裂: От взри̇̀ва скала̀та се ～на. 岩石被炸碎了。От дъжда̀ въглищата се ～аха на пра̀х. 煤由于淋了雨,都变成粉末了。Къщата съвсѐм се е ～нала. 房屋完全倒塌了。❷〈转〉分成若干小单位,分散,分裂;瓦解,解体,崩溃: Без ези̇̀к общество̀то се ～а. 没有语言,社会就会解体。Организа̀цията ни ще се ～не. 我们的组织要解体了。❸〈书〉分成,可分成: Исто̀рията на българския ези̇̀к се ～а на три̇̀ перио̀да. 保加利亚语的历史可分为三个时期。～**ане**[中]

разпако̀ва|м[未,完]拆开,打开,解开(包装的东西): Разпако̀вай пакѐта. 你把纸包打开。— **се**[被动] ～**не**[中]

разпа̀л|вам[未], **разпа̀ля** -*иш*, -*их*[完] ❶点燃,使燃烧得更旺: ～вам о̀гън 点火 ❷〈转〉燃起,使炽烈起来;强烈地展开,使发展到更高程度: ～вам духовѐте 使情绪激昂 ～вам ненавистта̀ 燃起仇恨 — **се**[被动,中态] ～**ване**[中]

разпа̀лен -*а*[形]激昂的,炽烈的,兴奋的: ～ ора̀тор 激昂的演讲者 ～**о**[副]: Гово̀реше всѐ по̀-～о, по̀-бу̀йно, ма̀хаше с една̀та си ръка̀, ма̀хаше с дру̀гата. 他讲得越来越慷慨激昂,一会儿挥动这只手,一会儿又挥动另一只手。～**ост** -остта̀[阴]: си̇̀лна ～ост 极为激昂

разпа̀лка[阴]生火,点火: Тя̀ ще взѐме ца̀ревички коча̀ни за ～. 她要拿玉米心生火。

разпа̀л|ям[未], **разпа̀ля** -*иш*, -*их*[完]同 разпа̀лвам: Това̀ жела̀ние ～яше душа̀та му. 这一愿望燃烧着他的心。— **се**[被动,中态] ～**яне**[中]

разпа̀р|вам[未], **разпа̀ря** -*иш*, -*их*[完]蒸软,嘘软: Разпа̀рих су̀хия хля̀б. 我把干面包蒸软了。— **се**[被动,中态] ～**ване**[中]

разпарцалю̀сва|м[未], **разпарцалю̀сам**[完]同 разпарцаля̀вам — **се**[被动] ～**не**[中]

разпарцал|я̀вам[未], **разпарцаля̀** -*и̇̀ш*, -*и̇̀х*[完]撕(扯)成破布片,撕碎 — **се**[被动] ～**я̀ване**[中]

разпа̀рям 和 **разпа̀рам**[未], **разпо̀ря** -*о̀риш*, -*о̀рих* 和 -*рах*[完] ❶拆(缝的缝): ～а̀рям палто̀ 拆大衣 ❷撕碎,扯破,弄破;剖开: Острието на кинжа̀ла ～о̀ри ръка̀ва. 匕首尖把袖子刺破了。— **се**[被动] ～**а̀ряне**[中]

разпаса̀ се 见 разпа̀свам се

разпа̀сан[1] -*а*[形] ❶邋遢的,不干净的,不整洁的;松松垮垮的: ～а войска̀ 松松垮垮的部队 ❷〈转〉同 безнра̀вствен(放肆的,肆无忌惮的,违法乱纪的;无所顾忌的,放荡不羁的) ～**ост** -остта̀[阴]

разпа̀сан[2] -*а*[形]发情的,处于受孕期的

разпа̀|свам[未], **разпа̀ша** -*шеш*, -*сах*[完]给…解下腰带;从…解下腰带: ～свам по̀яса 解下腰带 ～свам оръ̀жието 解下武器 ❷〈转〉使松懈,使懈怠;惯坏: Разпа̀сали сте войни̇̀ците. 你们把士兵们惯坏了。— **се**[被动] ◇ ～**свам си по̀яса** 为所欲为;肆无忌惮 ～**сване**[中]

разпа̀|свам се[1][未], **разпа̀ша се** -*шеш се*, -*сах се*[完][中态] ❶解开腰带;解下武器 ❷〈转〉放肆,肆无忌惮,违法乱纪: Изгу̀биха се у на̀с ста̀рите добродѐтели. Освободи̇̀хме се, ама̀ се и ～сахме. 在我们这儿旧时的美德已经丧失。我们解放了,然而也变得放肆了。～**сва̀не**[中]

разпа̀с|вам се[2][未], **разпаса̀ се** -*ѐш се*, -*о̀х се*, -*е се*, 过主形动 -*ъ̀л се*, -*ла се*[完][中态] ❶(开始在草地上)一个劲地吃起草来 ❷(母马等母畜的)受孕期来到,发情: Коби̇̀лата се е ～сала. 母马发情了。～**ване**[中]

разпѐв[无复,阳]〈罕〉**на** ～ (好像唱诵似的)拖长着声调: Човѐкът бѐше като̀ обезумя̀л и повта̀ряше сво̀ите три̇̀ ду̀ми на ～. 这个人像疯了一样,他拖长声调总是重复着他那三个词。

разпѐвно[副]同 напѐвно(像唱歌般地拖长着响亮的声音)

разпел|я̀вам[未], **разпелѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*[完]同 разпиля̀вам

разпѐн|вам[未], **разпѐня** -*иш*, -*их*[完]使起泡沫: Парахо̀дът ～и вълни̇̀те. 轮船使波浪卷起了泡沫。— **се**[被动,中态] 1. 起泡沫 2. 由于生气而嘴里吐白沫 ～**ване**[中]

разпѐн|ям[未], **разпѐня** -*иш*, -*их*[完]同 разпѐнвам — **се**[被动,中态] ～**яне**[中]

разпѐр|вам[未], **разпѐря** -*иш*, -*их*[完]展开,张开,(使)舒展开,伸开,伸直: Тя̀ ～и ръцѐ и прибра̀ деца̀та си. 她张开双臂把她的孩子们搂过来。Гъ̀ските ～ват крила̀. 鹅伸展开翅膀。— **се**[被动,中态] ～**ване**[中]

разпердуши̇̀н|вам[未], **разпердуши̇̀ня** -*иш*, -*их*[完] ❶拔下并乱扔掉(鸡、鸭等的)毛: Ку̀чето ～и коко̀шките от го̀нене. 狗把母鸡追赶得羽毛都掉了下来。❷〈转〉打烂,毁灭,摧毁: То̀й не подби̇̀ра срѐдствата в жела̀нието си да ни сма̀же и ～и. 他不择手段地想把我们毁了。❸〈转〉撕扯成小块(碎片): Детѐто ～и кни̇̀гата. 孩子把书撕成了小碎片。— **се**[被动,中态] ～**ване**[中]

разпердуши̇̀н|ям[未], **разпердуши̇̀ня** -*иш*, -*их*[完]同 разпердуши̇̀нвам — **се**[被动,中态] ～**яне**[中]

разпѐрен -*а*[形]伸开的,伸展开的,张开的: ～а дла̀н 伸开的手掌

разпѐр|ям[未], **разпѐря** -*иш*, -*их*[完]同 разпѐрвам — **се**[被动,中态] ～**яне**[中]

ра̀зпет|и -*а*[形] ～**и пѐтък** 复活节前的星期五

разпеча̀т|вам[1][未], **разпеча̀там** 和 **разпеча̀тя** -*иш*, -*их*[完]拆封,开封,拆开;启封条: Чу̀ждо писмо̀ не съм ～вал. 我没拆过别人的信。Разпеча̀тах пакѐта. 我把包打开了。— **се**[被动] ～**ване**[中]

разпеча̀т|вам[2][未], **разпеча̀там** 和 **разпеча̀тя** -*иш*, -*их*[完](把电脑中的资料用打印机)打印 ～**ване**[中]

разпеча̀тка[阴] ❶(把电脑中的资料用打印机)打印 ❷(用打印机)打印的(电脑)资料

разпѐя се 见 разпя̀вам се

разпи̂|вам се [未], **разпи̂я се** *-еш се, -х се* [完] 酗酒,嗜酒,贪杯

разпи̂вка [阴]〈口〉(大家在一起)喝酒,饮酒,请(人)喝酒

разпиля̂|вам [未], **разпиле̂я** *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* [完] ❶洒落,撒落,使散开掉落;撒开,散发: Тòзи, кòйто бѐ окачѝл знàмето и ~я̀л пòзивите, бѐше изчѐзнал. 那挂旗子和撒传单的人不见了。❷挥霍,滥用: Синовѐте сàмо ~я̀ват бàщиния си имòт. 儿子们只是在挥霍父亲的财产。❸〈专〉拆开活字版,将铅字放回原处: Печатàрят ~я̀ цѐлия нàбор. 印刷工人把整个活字版的铅字拆开放回原处。— **се** [被动,中态] ~**я̀ване** [中]

разпиля̂|н *-я̀на, -ѐни* [形] ❶不集中的,分散的,相隔很远的 ❷没有条理的: ~я̀н човѐк 没有条理的人

разпи̂рам [未] 同 разпàрям

ра̂зпис [阳] (高等院校的)课程表: Рàзписът на лѐкциите излѐзе. 课程表(订)出来了。

расписа̂ни|е *-я* [中] 规定的运行时刻,时刻表,时间表: Влàкът се двѝжи по ~е. 列车正点运行。Спàзвай ~ето. 请遵照运行时刻表行车。

разпи̂|свам [未], **разпи̂ша** *-шеш, -сах* [完] ❶签署,签名,签字: ~свам докумѐнти 签署文件 ❷代签: Синъ̀т ~са бащà си за полу̀чената телегрàма. 儿子代替父亲签收了电报。~**сване** [中]

разпи̂|свам се [未], **разпи̂ша се** *-шеш се, -сах се* [完] ❶签名,签字,署名: Разпишѐте се, мòля ви. 请您签字。❷起劲地写起来: Напослѐдък тòй пàк се ~са. 近来,他又起劲地写起来。~**сване** [中]

ра̂зпис|ен *-на* [形] ~**на книга** 签到簿

ра̂зписка [阴] 收据,收条: Полу̀чих су̀мата срещу̀ ~. 我得到了款子,开了收条。~ за полу̀чени парѝ 领款的收据 препорѐчано писмò с обрàтна ~ 要回执的挂号信

разпи̂ск|вам се [未], **разпи̂скам се** [完] [中态] 用力(大声)尖叫起来;用力地尖声哭起来: Пеленàчето се ~а òще пòсѝлно. 婴儿更加厉害地尖声哭了起来。~**ване** [中]

ра̂зпит [阳] 讯问,审问: Тòй бѐ подлòжен на ~. 他受审了。вòдя нѝкого на ~ 把某人带去受审 ~ на свидѐтели 讯问证人 кръстòсан ~ 反问,反诘,盘问

разпи̂тва|м [未], **разпи̂там** [完] 问清楚,详细打听: Вървя̀т, ~т по кръстопъ̀тищата дѐ живѐе Йречек. 他们边走边在十字路口打听伊列切克住在什么地方。— **се** [被动] ~**не** [中]

разпитва̂ч [阳]〈罕〉讯问者,审问者

разпи̂ша 见 разпѝсвам

разпи̂ша се 见 разпѝсвам се

разпищо̂л|вам се [未], **разпищо̂ля се** *-иш се, -их се* [完] [中态]〈口〉❶(解开衣服扣子等)穿得随随便便,袒胸露臂,敞着怀: Разпищòлил се катò у домà си. 他像在自己家中一样敞着怀。❷〈转〉花钱大手大脚,挥霍: Кàкто се е ~ил, скòро ще свъ̀рши парѝте. 他如此挥霍,钱很快就会花光。~**ване** [中]

разпища̂|вам [未], **разпищя̂** *-ѝш, -ѝх*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*, 过被形动 *-я̀н, -я̀на, -ѐни* [完] 使大声尖叫起来,引得…大声尖叫起来 ~**я̀ване** [中]

разпища̂|вам се [未], **разпищя̂ се** *-ѝш се, -ѝх се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完] [中态] 厉害地尖叫起来,大声尖叫起来: Изведнъ̀ж се разнѐсе виòк жѐнски плàч, децà се ~я̀ха. 突然传来了女人的大哭声,孩子们尖叫起来。~**я̀ване** [中]

разпия̂ се 见 разпѝвам се

разпла̂|квам[1] [未], **разпла̂ча** *-чеш, -ках* [完] 使某人哭起来,引得某人哭起来: Кòлко мàйки е ~кал. 他使多少母亲哭泣。◇ ~**квам детѐ в мàйка** 施暴行而引起恐怖

разпла̂к|вам[2] [未], **разпла̂кна** *-неш, -нах* [完] 从各个方向涮 ~**ване** [中]

разпла̂|квам се [未], **разпла̂ча се** *-чеш се, -ках се* [完] [中态] 大哭起来: Детѐто се ~ка. 孩子大哭起来。

разпла̂та [无复,阴] 报复,复仇,清算: И тѐ не щѐ избя̀гнат заслу̀женото наказàние в денѝ на ~та. 在复仇的那一天他们也会逃不脱应得的惩罚。чàс на ~ 复仇的时刻

разплатя̂ 见 разплàщам

разплатя̂ се 见 разплàщам се

разпла̂ча 见 разплàквам[1]

разпла̂ча се 见 разплàквам се

разпла̂|щам[1] [未], **разплатя̂** *-тѝш, -тѝх* [完]〈罕〉缴清,纳完,偿清,付清: Разплатѝх дъ̀лговете си. 我还清了账。~**щане** [中]

разпла̂|щам[2] [未], **разплатя̂** *-тѝш, -тѝх* [完]〈口〉(把折叠着的东西)打开,展开;把皱褶弄平 ~**щане** [中]

разпла̂|щам се [未], **разплатя̂ се** *-тѝш се, -тѝх се* [完] [中态] ❶缴清,纳完,偿清,付清: Катò се ~щахме в хотѐла, пойскаха ни за файтòна пѐт дòлара. 我们在旅馆里付清钱后,他们找我们要了五美元的马车费。❷〈转〉报仇,复仇,算账: Сегà дойдѐ врѐме да се ~тѝ за всѝчки обѝди и мъ̀ки. 现在,他为受过的一切侮辱和痛苦而报复的时刻到了。~**щане** [中]

разплаща̂тел|ен *-на* [形] 支付的,付款的,偿付的,还账的

разпле̂|сквам [未], **разплѐскам** 和 **разплѐщя** *-щеш, -сках* [完] 砸扁,锤平,压扁: Разплѐскай тестòто. 你把面团压扁。— **се** [被动] ~**скване** [中]

разплета̂ 见 разплѝтам

разпле̂щя 见 разплѐсквам

разпли̂сква|м [未], **разпли̂скам** [完] 洒(溅)在周围;洒(溅)出许多: От бъ̀рзане към къ̀щи тя̀ ~ водàта си по пъ̀тя. 她由于急着回家,把不少水洒在路上了。— **се** [被动,中态] ~**не** [中]

разпли̂|там [未], **разплета̂** *-етѐш, -ѐтох, -ѐте*, 过主形动 *-ѐл* [完] ❶拆开,使散开,捻开(编织物等): ~ѝтам косà 把发辫拆开 ~ѝтам чорàп 拆袜子 ❷找出头绪来,弄清楚,查明白,揭破: Тòй ще ~етѐ тàзи тàйна. 他会解开这个谜(秘密)的。— **се** [被动,中态] ~**ѝтане** [中]

разплôд [无复,阳] 繁殖,繁育: добѝтък за ~ 种畜

разплôд|ен *-на* [形] 繁殖用的: ~ен добѝтък 种畜

разплôдни|к *-ци* [阳] 种公畜: рàсов ~к 良种种公畜

разплод|я̂вам [未], **разплодя̂** *-ѝш, -ѝх* [完] 繁殖,繁育: ~я̀вам зàйци 繁育家兔 — **се** [被动,中态] ~**я̀ване** [中]

разплô|ждам [未], **разплодя̂** *-дѝш, -дѝх* [完] 同 разплодя̀вам — **се** [被动,中态] ~**ждане** [中]

разплу̂|вам се [未], **разплу̂я се** *-еш се, -х се* [完] [中态] 腐烂得漏汤(滴水),腐朽: Тѝквите се ~ха. 南瓜烂了。~**ване** [中]

разплу̀т *-а* [形] 腐烂透的,腐朽的;瓦解的,解体的;腐化的,腐败的: ～и лѐшове 腐烂的兽尸 **～ост** *-остта̀* [阴]

разплу̀я се 见 разплу̀вам се

разплю̀|вам се [未], **разплю̀я се** *-еш се, -х се* [完] [中态] 次数很多地吐起痰来;老是吐唾沫 **～ване** [中]

разпля̀ск|вам се [未], **разпля̀скам се** [完] [中态] 很厉害地打起来,使劲地拍起手来: Какво̀ сте се ～али във водата. 你们在水里一个劲拍什么啊! **～ване** [中]

ра̀зпна 见 разпъ̀вам

разпови̇̀|вам [未], **разпови̇̀я** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 把(婴儿的)襁褓去掉 — **се** [被动,中态] **～ване** [中]

разподѐл|ям [未], **разподеля̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 分,分劈,分配;分给: Ба̀щата ～ѝ имо̀та между̀ синовѐте си. 父亲把财产分给了儿子们。— **се** [被动] **～яне** [中]

разподобя̀вам [未], **разподобя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使…同…不再相像(相似),不再把…相比(与 уподобя̀вам (把…比作)相对) — **се** [互及,常复]

разподя̀лба *-ѐлби* [阴] 同 подя̀лба (分,分劈,瓜分): След ～я̀лбата на имо̀та синовѐте се отделѝха. 儿子们分完财产后就分开过了。

разпозна̀|вам [未], **разпозна̀я** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 认出,认得出来,看出,听出: ～вам с про̀сто око̀ 用肉眼能看出 Неколцѝна войнѝци мѝнаха край нѐго и, като̀ го ～ха в тъ̀мното, бъ̀рзо му отда̀доха чѐст. 有几个士兵从他身旁走过,当他们在黑暗中认出他来的时候,很快地向他敬了礼。— **се** [被动,中态]: Лѐсно мо̀же да се ～е по вървѐжа. 从步态很容易认出他。**～ване** [中]

разпо̀|йвам [未], **разпоя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 разпоя̀вам — **се** [被动,中态] **～йване** [中]

рапокъ̀сам 见 разпокъ̀свам

разпокъ̀саност *-тта̀* [阴,无复] 四分五裂,分裂;分散,零散: феода̀лна ～ 封建割据 политѝческа ～ 政治上的分裂

разпокъ̀с|вам [未], **разпокъ̀сам** [完] 撕碎,扯破,弄破: Злѝ ку̀чета му ～аха дрѐхите. 恶狗把他的衣服扯破了。Са̀н-Стѐфанска Бълга̀рия бѐ ～ана наско̀ро слѐд своѐто създа̀ване. 圣斯特凡的保加利亚建立之后不久就四分五裂了。— **се** [被动,中态] **～ване** [中]

разпола̀гаем *-а* [形] 拥有的,具备的,可以支配的: ～и материа̀ли 拥有的材料 ～и срѐдства 可以支配的资金

разпола̀|гам[1] [未], **разполо̀жа** *-о̀жиш, -о̀жих* [完] ❶分别安置到,分别安插到;布置,安置,摆开,摆好: Разположѐте бага̀жа и ела̀те да ха̀пнем. 你们把行李放好,然后我们一起吃点东西。❷〈转〉能引起好的心情;博得欢心,引起好感: Ба̀е Пѐшо е от тѐзи хо̀ра, които по сама̀та си вънщно̀ст ～а̀гат човѐка към сѐбе си. 佩绍大哥属于这一类人:他们凭外表就能赢得人们的好感。— **се** [被动] **～а̀гане** [中]

разпола̀га|м[2] [未] ❶拥有,有,具有: ～м с кнѝги 我有书 Всѝчки зна̀ят, че ～т с мно̀го ма̀лко врѐме. 所有的人都知道,他们的时间很紧。❷支配,安排,使用;调度;处理,处置: Какво̀ пра̀во ѝмам а̀з да ～м с живо̀та на тѝя хо̀ра. 我有什么权利来处置这些人的生命呢? ❸〈口〉过富裕的生活,富足: Хо̀рата ～т. 人们过着富裕的生活。**～не** [中]

разпол|а̀гам се[1] [未], **разполо̀жа се** *-о̀жиш се, -о̀жих се* [完] [中态] (把自身)安置在,停留在,在…呆下来;安身在(在…站住,坐下,躺下);占据(在);驻扎在;坐落在,处在: Разположѐте се като̀ у дома̀ си. 请像在自己家里一样。На па̀лубата се ～а̀гат са̀мо неколцѝна сѐляни. 只有几个农民在甲板上占着位置。**～а̀гане** [中]

разпола̀га|м се[2] [未,中态] 管事,当家,作主;管理;发号施令: Вѝктор се ～ше в кръ̀чмата като̀ господа̀р. 维克托尔就像老板般在酒店里发号施令。**～не** [中]

разполов|я̀вам [未], **разполовя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 分成两半,平分: Иоа̀н с широ̀к у̀дар на мѐча ～ѝ чѐрепа му. 约翰挥舞起剑把他的头盖骨劈成两半。— **се** [反身,被动,中态] **～я̀ване** [中]

разполо̀жа 见 разпола̀гам[1]

разполо̀жа се 见 разпола̀гам се[1]

разполо̀жен *-а* ❶ разполо̀жа 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 处在…的,坐落在…的: Гра̀д Со̀фия е ～ в полѝте на Вѝтоша. 索非亚市位于维多莎山麓。2. 情绪好的,情绪高的,精神状态好的;健康状态好的: Сега̀ не ѐ ～. 现在他不舒服。3. 倾向于…的,爱好…的,对…有兴致的,想要做…的,乐意做…的: Не съм ～ за ра̀зговори. 我没有兴致聊天。

разположѐние [无复,中] ❶(建筑物、村庄等)坐落的位置,位置: Па̀метникът ѝма ло̀шо ～. 纪念碑的位置不好。❷布置法,排列次序;配置,布置;布置图: То̀й бѐше разка̀зал подро̀бно за вътрѐшното ～ на къ̀щата. 他详细讲了屋子的内部布置。❸驻地;部署: С непредпазлѝвостта си изда̀ват ～то на ро̀тата. 由于他们不谨慎,暴露了连队的驻地。❹情绪,心情,心境: ху̀баво ～ 很好的心境 Ба̀щата му е в добро̀ ～. 他父亲心境很好。❺好感,好意: То̀й не крѝеше добро̀то си мнѐние и ～ към нѐго. 他不掩饰自己对他的好评和好感。◇ **ѝмам на** ～ 有,拥有,手头有: То̀й ѝма на своѐ ～ доста̀тъчно срѐдства. 他手头有足够的资金。**на** ～ **съм на ня̀кого** 愿为某人效劳: Ако̀ ѝмаш ну̀жда от нѐщо, а̀з съм на твоѐ ～. 你如果需要什么,我愿为你效劳。

разпо̀п [阳]〈旧〉免去教衔的牧师,还俗的牧师

разпо̀п|вам [未], **разпо̀пя** *-иш, -их* [完] 免去教衔,使还俗: Тѐбе бѝ тря̀бвало отда̀вна вѐче да ～им. 我们早就该免去你的教衔了。**～ване** [中]

разпо̀п|вам се [未], **разпо̀пя се** *-иш се, -их се* [完] 辞去教衔 **～ване** [中]

разпо̀р [阳] **на** ～ 〈方〉零售地: прода̀вам на ～ 零卖,零售

разпо̀р|вам [未], **разпо̀ря** *-иш, -их* [完] 同 разпа̀рям

разпорѐдб|а [阴] ❶指示,命令,决定: Герма̀нците, бѐз да се съобразя̀ват с коменда̀нтските ～и, пѝеха мно̀го. 德国人不顾警备司令的命令,喝了很多酒。❷次序,排列法: синтактѝчна ～а на ду̀мите 按句法排列的词序

разпоредѝтел *-ят, -я* [阳], **разпоредѝтелка** [阴] ❶(戏院、电影院中的)检票员,验票员 ❷〈扩〉主持者,管理者;指挥者: Ста̀наха ～ на игрѝте. 他们成了比赛的主持者。

разпоредѝтел|ен *-на* [形] ❶有处理事务才干的;长于指挥的,调度有方的: То̀й е мно̀го ～ен и пресметлѝв. 他很能干,很会计算。❷调度的,管理的,指挥的: ～ни о̀ргани 管理机关,执行机关 ～но заседа̀ние〈法〉预备法庭 **～ност** *-ността̀* [阴]

разпорѐдни|к *-ци* [阳], **разпорѐдница** [阴] 主持者,管理人,指挥者

разпорѐждам [未], **разпоредя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶吩咐;(下)命令,安排(如何办理): Каквѝто ти тря̀бва — ～ждай на

дежу̀рния. 你需要什么,吩咐值班员就行了。Той ~ждаше кой да наберѐ съчки, кой да насечѐ дърва̀. 他在安排谁捡树枝,谁砍木柴。❷安放 — **се**［被动］~**ждане**［中］: ~жда-ния на властта̀ 当局的命令 ча̀кам ~ждане 等候命令

разпорѐждам се［未］, **разпоредя̀ се** *-дѝш се, -дѝх се*［完］［中态］❶安排(如何办理);安置,处理;支配,处置 ❷管事,当家,作主;管理;发号施令: Разпорѐжда се като̀ че ли му е ба̀щино. 他就像在自己家里一样发号施令。~**ждане**［中］

разпо̀ря 见 разпа̀рям 和 разпо̀рвам

разпост|и̇лам［未］, **разпостѐля** *-ѐлеш, -ла̀х*［完］铺上,把(表面)全铺上;摊开(很大面积)

разпоя̀вам［未］, **разпоя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］使消焊,使开焊,使焊接处化开: Разпоя̀х тенекиѐния капа̀к. 我把白铁盖的焊接处化开了。— **се**［被动,中态］: Водосто̀чната тръба̀ се ~ѝ. 排水管开焊了。~**я̀ване**［中］

ра̀зпр|а［阴］❶争论,争吵,吵嘴,不和睦;纠纷;内争;内讧: Нѐ, това̀ не мо̀га да напра̀вя. А̀з в политѝчески ~и не сѐ мѐся. 不,我不能这样做,我是不参与政治纠纷的。С живо̀та сме в ~а, /но тѝ не разбѝрай, /че мра̀зя живо̀та. (Вапцаров) 我同生活发生了纠纷,但你别以为我憎恨生活。❷(报刊上争论性的)短文;简讯,简短的记载

разпра̀в|а［阴］❶争论,争吵;纠纷;内争,内讧 ❷(同敌人、对手的)搏斗,战斗: жесто̀ка и немилостѝва ~а 残酷的、不留情的搏斗 ❸暴力手段,镇压,惩治;摧残;迫害: кървави ~и 血腥镇压

разправи̇|я［阴］❶大声争吵,吵架: Каквѝ са тѐзи ~и посрѐд но̀щ? 深更半夜的怎么吵得这么厉害? ❷不痛快的事,不愉快的事,伤脑筋的事;不痛快,烦恼: Ако̀ те пу̀сна сега̀, ще си ѝмам по̀сле ~и. 我现在如果把你放了,以后就会有伤脑筋的事了。

разпра̀вка［阴］〈书〉(报刊上争论性的)短文;简讯,简短的记载

разпра̀в|ям[1]［未］, **разпра̀вя** *-иш, -их*［完］❶讲,说,述说,陈述,叙述;告诉: Разпра̀вих му ця̀лата ра̀бота. 我把全部情况都告诉他了。Не мѝ ~я̀й такѝва ра̀боти. 你别对我说这种事。❷〈口〉教育,惩治,管理好,使守本分: Разпра̀вете хо̀ра-та да не сѐ ба̀вят. 请教育人们别拖拉。— **се**［被动,中态］◇ **Кому̀ ги ~яш?** 你难道以为我相信你吗? ~**яне**［中］

разпра̀в|ям[2]［未］, **разпра̀вя** *-иш, -их*［完］〈民〉破坏,取消(已做或打算做的事): Едѝн пра̀ви, дру̀г ~я. 一个人在做事,另一个人在破坏。~**яне**［中］

разпра̀в|ям се［未］, **разпра̀вя се** *-иш се, -их се*［完］［中态］❶争论,争辩,争议,辩论;(发生)争执;抬杠: Не ѝскам да се ~ям по̀вече. 我不愿意多争论了。Разпра̀вяме се за нѝщо и нѝкакво. 我们为鸡毛蒜皮的事而争吵。❷打交道,张罗,周旋: Па и ра̀ботата им така̀ва, всѐ с ко̀жи се ~ят. 他们的工作就是这样,整天跟皮革打交道。Той се ~я с мно̀го неща̀. 他在张罗很多事情。❸寻求自己的权利,去说理: Да̀вам ти половѝната ... Ако̀ пък ѝскаш по̀вече, да ме проща̀ваш, ѐй ти съд — вървѝ се ~я̀й! 我给你一半…你要是想多要的话,那么,对不起,那就去法院——你去说理吧! ❹对付得了,能够应付: Нѝе сме сѝлни, че самѝ ще се ~им с тя̀х. 我们有力量,我们自己能对付他们。❺找某人算账: Ще се ~им и с тѐбе. 我们也要找你算账的。~**яне**［中］

разпра̀н *-а*［形］开绽的,裂开的;破了的;拆开的 ◇ **Ядѐ като̀ ~.** 他(的肚子就像无底洞似的)吃得没个够,像永远填不饱肚子似的吃着。

разпра̀|щам［未］, **разпра̀тя** *-тиш, -тих*［完］分别送到(寄到);分别派到(各处): ~щам писма̀ 把信寄到各处 Разпра̀тихме разузнава̀чи. 我们把侦察员派往四处。— **се**［被动］~**щане**［中］

разпращя̀вам се［未］, **разпращя̀ се** *-ѝш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се*［完］［中态］厉害地发出迸裂的响声来,厉害地噼啪响起来: О̀гънят се ~я̀. 炉火噼噼啪啪地响了起来。~**я̀ване**［中］

разпрѐгна 见 разпря̀гам

разпреда̀ 见 разпрѝдам

разпределѐни|е *-я*［中］❶同 разпредѐляне: Той тря̀бваше да се погрѝжи за ~ето на хо̀рата си. 他应负责自己手下人员的配置问题。❷分布,布局,配置的方式: всевъзмо̀жни ~я 各种各样的布局

разпределѝтел *-ят, -я*［阳］❶分配者 ❷〈专〉分配器,布料器;开关板,配电盘: па̀рен ~ 分汽器,蒸汽分配器

разпределѝтел|ен *-на*［形］分配的,配给的: ~ен пу̀нкт 配给站 ~но табло̀ 配电盘

разпредѐл|ям［未］, **разпределя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］❶分配(给);分布;支配;分派,配置: В мо̀ята ста̀ичка нѝе прочѐтохме пиѐската, ~ѝхме ро̀лите. 在我的小房间里,我们读完了小剧本,分配了角色。~ям су̀ми 分配款项 Разпределѝхме матери̇алите. 我们分配了材料。❷分类整理出,分门别类,分栏排列好;分组: Раздава̀чът ~ѝ писма̀та. 邮递员把信分拣出来。— **се**［被动,中态］~**яне**［中］

разпред|я̀лба *-ѐлби*［阴］❶分配;分布;支配;分派,配置: ~я̀лба на проду̀кти 产品的分配 ❷分类整理,分栏排列,分门别类

разпрѐч|вам［未］, **разпрѐча** *-иш, -их*［完］(把东西)乱放,乱扔(以致妨碍人们走路): Разпрѐчили столо̀вете в ста̀ята, та не мо̀же да се мѝне. 他们把椅子乱放在房间里,人都走不过去了。— **се**［被动］~**ване**［中］

разпрѐч|вам се［未］, **разпрѐча се** *-иш се, -их се*［完］［中态］〈口〉挡道,(站得不是地方)妨碍别人走路 ~**ване**［中］

разпрѝдам［未］, **разпреда̀** *-едѐш, -ѐдох, -ѐде*, 过主形动 *-ѐл*［完］(把捻成的东西)捻开,搓开 — **се**［被动,中态］~**ѝдане**［中］

разприка̀|звам［未］, **разприка̀жа** *-жеш, -зах*［完］引某人说话: Ста̀р ли, мла̀д ли срѐщне, ще го ~зва. 他不论遇到老人还是年轻人,都要同他们攀谈。~**зване**［中］

разприка̀|звам се［未］, **разприка̀жа се** *-жеш се, -зах се*［完］［中态］起劲地聊天,热衷于聊天,海阔天空地聊着天,聊得入迷: Женѝте тъй се ~зваха, че забра̀виха да преда̀т. 妇女们这么起劲地聊着天,以至于忘了纺线。~**зване**［中］

разпря̀пк|вам се［未］, **разпря̀пкам се**［完］［中态］一个劲地(轻快地)跑起来,疯跑起来: Деца̀та се ~аха и развѝкаха по двòра и о̀коло стъ̀лбата. 孩子们在院子里、在台阶周围疯跑着、叫喊着。~**ване**［中］

разпрода̀|вам［未］, **разпрода̀м** *-дѐш, -до̀х, -дѐ*, 过主形动 *-л*［完］❶(零售着)卖光,卖完: След чѐтири-пѐт годѝни Ѐньо ~де всѝчко и оста̀на послѐден сирома̀х. 四五年之后,恩纽把所有的东西都卖光了,成了一贫如洗的人。❷把未还债者的财产一次卖完抵债,把欠债者的财产拍卖抵债。— **се**［被动］~**ване**［中］

разпродàжба [阴] ❶卖光,卖完 ❷出清货底,减价出售;抛售 ❸由法庭裁决的拍卖(卖掉欠债者的财产抵债)

разпродàм 见 разпродàвам

разпростѝрам [未], **разпрострà** *-рèш, -рàх*, 过主形动 *-рял, -ряла, -рèли*, 过被形动 *-рян, -ряна, -рèни* [完] ❶铺上;(把表面)全铺上: Брàт ми ~рà голямата кàрта. Покрѝ с нèя мàсата. 我哥哥把大地图全摊开,铺在桌子上。❷〈转〉把…向四面伸出(伸开);扩大范围;传开: Слàвата на Асèновото орѫжие ~рà. 阿森的武器的名声传开了。— **се** [被动] **~ѝране** [中]

разпростѝрам се [未], **разпрострà се** *-рèш се, -рàх се*, 过主形动 *-рял се, -ряла се, -рèли се* [完] [中态] ❶完全铺开;完全遮盖上,笼罩,弥漫: Мъглàта се ~рà по цялото полè. 雾笼罩着整个田野。❷扩大范围,传播开,传扬开: Влияннето му се ~рà из цялата окòлия. 他的势力扩展到全县。❸展开话题,大谈起来;大写起来: Едвà ли е нỳжно да се ~ѝрам тỳк и върхỳ дрỳги елемèнти от твòрчеството на Пỳшкин. 我没有什么必要在这里多谈普希金创作中的其他因素。**~ѝране** [中]

разпространèн *-а* ❶ разпространя́ 的过被形动 ❷ [用作形] 通行的,通用的,普及的;常见的,大家都知道的,普遍的: ~ вèстник 发行量大的报纸 Върбàта е мнòго ~о дървò. 柳树是很普通的树。◇ **~о изречèние** 〈语法〉扩展句 **~ост** *-осттà* [阴]

разпространèние [无复,中] 同 разпространяване: ~ на топлинàта (светлинàта) 热(光)的传播

разпространѝтел *-ят, -я* [阳], **разпространѝтелка** [阴] 推行者,传播者,散布者: ~и на слỳхове 散布谣言的人 ~ на вèстници 推销报纸的人

разпространявам [未], **разпространя́** *-ѝш, -ѝх* [完] 使普及,推广;散布,散播,传播,使风行: ~явам зарàза 使传染病流行 ~явам слỳхове 散布谣言 — **се** [被动] **~яване** [中]

разпространявам се [未], **разпространя́ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] ❶普及,风行,得到推广,散布出去: Болесттà бързо се ~ѝ. 病很快就蔓延开了。Звукът се ~ява. 声音在传开。❷冗长地说起话来,长篇大论地讲(写)起来 **~яване** [中]

разпрощàвам се [未], **разпростя́ се** *-стѝш се, -стѝх се* [完] [中态,互及] 〈罕〉同很多人(所有人)告别: Тàм се ~щàват за послèден пѫт. 他们在那里最后一次相互告别。**~щàване** [中]

разпрѐсвам [未], **разпрѐсна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] разпрѐсквам 的一次或连续几次的动作: Ветровèте ще ~нат всѝчкия прàх. 风会把灰尘全吹散。— **се** [被动,中态] **~ване** [中]

разпрѐсквам [未], **разпрѐскам** [完] ❶向各处喷洒上;使四溅: Възплàмналите сгрàди ~т многохилядни ѝскри. 燃烧着的房屋溅出千千万万颗火星。❷(向四方)驱散,赶散: Полѝцията ~ тѝя мѝрни грàждани. 警察把这些和平居民驱散。❸〈转〉使消散,使消失: Товà ~ всяко съмнèние у мèн. 这打消了我的全部疑虑。Светлинàта ~ мрàка. 光明驱散黑暗。❹使散开,传布,传播: ~м слỳхове 散布谣言 ❺打碎,敲碎 — **се** [被动,中态] **~не** [中]

разпрѐсна 见 разпрѐсвам

разпрѐснат *-а* ❶ разпрѐсна 的过被形动 ❷ [用作形] 不集中的,分散的,相隔很远的: ~и кѫщи 分散的房屋 **~о** [副]: Вървим ~о. 我们分散开向前走。**~ост** *-осттà* [阴]

разпрѐхтявам се [未], **разпрѐхтя́ се** *-ѝш се, -ях се*, 过主形动 *-ял се, -яла се, -èли се* [完] [中态] 厉害地打起鼾来;(马等)厉害地打起响鼻儿来: Конèте се ~яха. 马一个劲地打起响鼻儿来。**~яване** [中]

разпрягам [未], **разпрèгна** *-ѐгнеш, -ѐгнах*, 过被形动 *-ѐгнат* [完] ❶卸下(牲口的套)(与 впрягам (套上马牛等)相对): Тè ~ѐгнаха карỳците и пỳснаха конèте да пасàт. 他们给拉车的马卸了套,放它们去吃草。❷使(捻好的线散开)变成单股 — **се** [被动] **~ягане** [中]

разпсỳвам се [完,中态] 很厉害地骂起街来,大骂起来: Чѝчо Кòла се ~. 科拉叔叔破口大骂起来。

разпỳквам [未], **разпỳкам** 和 **разпỳкна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] 使破碎,打破,碰破,打出缺口,打出裂纹: Дèн след дèн, топлинàта в зèмните недрà ~ваше и топèше дебèлите зѝмни ледовè. 日复一日,地下的热力使冬天厚厚的冰层裂开和融化。**~ване** [中]

разпỳквам се [未], **разпỳкам се** 和 **разпỳкна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] ❶裂开,爆出裂纹;爆裂: Ледовèте се ~ват. 冰在裂开。❷开(花),花蕾绽开: Пъпките се ~ват. 花蕾绽开了。**~ване** [中]

рàзпус [阳] ❶教堂中宗教仪式的结束 ❷〈旧〉假期,放假,休息: учѝлищен ~ 学校的假期

разпỳскам [未], **разпỳсна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶放假: Разпỳснаха ученѝците. 他们放学生假了。❷解散,遣散;解雇: Разпродàл стòката, ~нал овчàри и слугѝ. 他把牲口卖了,解雇了羊倌和仆人。~кам събрàние 解散会议 ❸放松,松开: Тòй ~на якàта си. 他把领口解开了。Чèдо мòе, ~нѝ си снагàта и легнѝ да си почѝнеш! 我的孩子,你把全身放松,躺下休息休息! ❹〈转〉对…抓得不紧,对…放松,对…不严格: Не ~кай децàта, че ще ти се качàт на главàта. 你别放纵孩子们,否则他们会骑到你头上的。— **се** [被动] **~кане** [中]

разпỳскам се [未], **разпỳсна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] ❶放松,不紧张: Душàта му се ~на от нѝкаква необикновèна вèселост. 他的心情由于一种不寻常的高兴而放松了。❷任性,不守纪律,惯坏,不听话: Синът попàда в лòша средà и съвсèм се ~на. 他儿子受到了坏影响,完全变坏了。❸〈转〉花钱(开始变得)大手大脚,(开始变得)不精打细算 ❹对待工作马马虎虎,对待自己的工作不经心 ❺(衣服、鞋子等)变肥大,变松 **~кане** [中]

разпỳсна 见 разпỳскам

разпỳсна се 见 разпỳскам се

разпỳснат *-а* [形] ❶松散开的,散开的,不紧的 ❷〈转〉不守纪律的,任性的;放荡的,败坏的: вòдя ~ живòт 生活放荡 **~о** [副] **~ост** *-осттà* [阴]

рàзпух [阳] 〈专〉(在磨面的过程中)撒落的面粉

разпỳхвам се [未], **разпỳхам се** [完] [中态] ❶一个劲地捶打(抖落)起灰尘来: От сутринтà се е ~ал. 从早上起他就抖落起灰尘来。❷(面粉在磨和筛的过程中)向四面散开,扬开 **~ване** [中]

разпухтявам се [未], **разпухтя́ се** *-ѝш се, -ях се*, 过主形动 *-ял се, -яла се, -èли се* [完] [中态] 厉害地喘起气来,变得气喘吁吁: От мнòго бързане се ~ях. 我由于赶路而气喘吁吁。**~яване** [中]

разпу̀щ|вам се [未], **разпу̀ша се** *-иш се, -их се* [完][中态] ❶很厉害地抽起烟来 ❷很厉害地冒起烟来：Огнѝщето се ～и сред ста̀ята. 房间中的火塘冒起浓烟来。～**ване** [中]

разпу̀|щам [未], **разпу̀сна** *-снеш, -снах*, 过被形动 *-снат* [完] 同 разпу̀скам ～**щане** [中]

разпу̀|щам се [未], **разпу̀сна се** *-снеш се, -снах се* [完] 同 разпу̀скам се ～**щане** [中]

разпъ̀|вам [未], **разпъ̀на** 和 **ра̀зпна** *-неш, -нах* [完], 过被形动 *-нат* [完] ❶(朝四面)拉开,伸开,展开,使张开：～вам платно̀ на ра̀мка 把布绷在绷子上 Разпънѝ завѐсата. 你把帘子拉上。❷〈史〉把…的手脚钉在十字架上(古时的一种死刑) ❸〈转〉折磨(常用 ～**вам на кръст**)：И да е винòвен тòя човѐк, защо̀ да го ～ват. 他即使有罪,也不该这样折磨他。— **се** [被动,中态] ～**ване** [中]

разпъ̀ждам [未], **разпъдя̀** *-диш, -дих* [完] 赶散,驱散,赶走：Едѝн стража̀р се изпра̀вя при врата̀та и ～жда събра̀ните дечурлѝга. 一个警察站在门边,把聚集在一起的孩子赶散。— **се** [被动] ～**ждане** [中]

разпълз|я̀вам се [未], **разпълзя̀ се** *-ѝш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完][中态] 乱爬起来,开始爬来爬去：Мра̀вките се ～я̀ха. 蚂蚁开始爬来爬去。～**я̀ване** [中]

разпъ̀на 见 разпъ̀вам

разпъп|вам се [未], **разпъпя се** *-иш се, -их се* [完] (花、芽等)开苞,开放

разпъпл|я̀м се [未], **разпъпля се** *-еш се, -ах се* [完][中态] 乱爬起来,开始爬来爬去 ～**яне** [中]

ра̀зпът [阳]〈方〉同 кръстопъ̀т (十字路口)

разпъ̀т|ен *-на* [形] 淫佚放荡的,浪荡的：～ни женѝ 浪荡的女人

разпъ̀тица [阴]〈方〉同 кръстопъ̀т (十字路口)

разпъ̀тство [无复,中] 同 развра̀т

разпъхт|я̀вам се [未], **разпъхтя̀ се** *-ѝш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完][中态] 厉害地喘起气来,变得气喘吁吁：От мно̀го бъ̀рзане се ～я̀х. 我由于赶路而气喘吁吁。～**я̀ване** [中]

разпъшк|вам се [未], **разпъшкам се** [完][中态] 厉害地呻吟起来：Детѐто неочѝквано се ～а и се разпла̀ка. 孩子突然厉害地哼哼并且大哭起来。～**ване** [中]

разпя̀|вам се [未], **разпѐя се** *-ѐеш се, -я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се, -я̀ла се, -ѐли се* [完][中态] 大唱起来,高歌起来 ～**я̀ване** [中]

разпя̀ти|е *-я* [中] ❶带有耶稣受难像的十字架 ❷ 同 разпъ̀ване

разра̀бо̀т|вам [未], **разра̀бо̀тя** *-иш, -их* [完] ❶加工(备作某种用途),做成(某物)：～вам целинѝ 耕耘荒地 ～вам мѝна 开矿 ❷深入研究,详尽地研究;详细分析;详细订出,仔细做成：～вам пла̀н 详细订出计划 ～вам тѐма 详细研究(某一)题目 ❸练好,练得完善;(经调试)使好用：～вам инструмѐнт 调试乐器(使之好用) ～вам гла̀с 练好嗓音 ❹成功地招徕顾客 — **се** [被动] ～**ване** [中]

разра̀бо̀т|вам се [未], **разра̀бо̀тя се** *-иш се, -их се* [完][中态] 开始加紧工作,加紧干起活来：Мързелѝвите вѐчер се ～ват. 〈俗〉懒人们晚上加紧干起活来。～**ване** [中]

разрабо̀тка [阴] 同 разрабо̀тване：～ на проѐкта 详细订出计划

разра̀бо̀тя 见 разра̀бо̀твам

разра̀бо̀тя се 见 разра̀бо̀твам се

разр|а̀вям [未], **разро̀вя** *-о̀виш, -о̀вих* [完] ❶掘开,刨开;翻开：Разро̀виха жѝтото да ветрѐе. 他们把小麦翻开通风。❷(把埋着的东西)刨出来 ❸翻得很乱,(把一堆东西)搞乱：Разро̀вих всѝчки чекмеджѐта да търся. 我在所有的抽屉里翻找。— **се** [被动] ～**а̀вяне** [中]

разра̀вям се [未], **разро̀вя се** *-о̀виш се, -о̀вих се* [完][中态] 起劲地掘(挖,刨)起来 ～**а̀вяне** [中]

разраз|я̀вам се [未], **разразя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完][中态] (自然界可怖的现象、感情等)爆发,突发,忽起,突然出现;猛烈地发作,大发脾气：Бу̀рята се ～ѝ със стра̀шна сѝла. 暴风雨以惊人的力量突然袭来。Бо̀лката от преживя̀ното се ～ѝ в хълцания и пла̀ч. 内心经受的痛苦爆发为抽泣和痛哭。～**я̀ване** [中]

разран|я̀вам [未], **разраня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使(多指皮肤上)受伤,使负伤,划破皮：Седло̀то е ～ѝло ко̀ня. 鞍把马背磨伤了。❷触及(伤口),把未长好的伤口重新弄破：Не чоплѝ ра̀ната, ще я ～ѝш. 你别抠伤口,否则会把它重新弄破的。❸〈转〉触及(痛处);使不安：Нѐговите ду̀ми ～ѝха бо̀лката им. 他的话触到了他们的痛处。— **се** [被动,中态] ～**я̀ване** [中]

разра̀с|твам [未], **разра̀сна** *-неш, -нах* [完] 同 разра̀ствам се：Стрелба̀та бъ̀рзо ～тваше. 射击次数很快地增多。～**тване** [中]

разра̀с|твам се [未], **разра̀сна се** *-неш се, -нах се* 和 **разраста̀ се** *-тѐш се, -тох се, -те се*, 过主形动 *-ъл се, -ла се* [完][中态] 增长,增多,变大;扩大起来,发展起来：Бо̀лката се ～тва. 疼痛在加剧。Ня̀кои ча̀кат да се ～не злото, че тога̀ва да го лекуват. 有人等到坏事发展了才来医治它。～**тване** [中]

разрев|а̀вам [未], **разрева̀** *-ѐш, -а̀х* [完] 使嗥叫起来,使吼叫起来;使大哭起来：Защо̀ ～а̀ детѐто? 你为什么把孩子弄得大哭起来？— **се** [被动] ～**а̀ване** [中]

разрев|а̀вам се [未], **разрева̀ се** *-ѐш се, -а̀х се* [完][中态] 高声嗥叫起来,大吼起来;大哭起来：Вън! Ско̀ро вън! — ～а̀ се то̀й. "滚出去！马上滚出去！"他大叫起来。Сто̀ян хва̀на нѐжно момѝченцето за ръка̀, но то̀ се дръ̀пна и по̀-сѝлно се ～а̀. 斯托扬温柔地牵住小女孩的手,她却把手挣脱开,更大声地哭起来。～**а̀ване** [中]

разрѐд 和 **разря̀д** [阳] ❶部分;组 ❷等,级,种类：от вто̀ри ～ 二等的 от послѐден ～ 末等的 раздѐлям на ～и 分成等级

разредѐн *-а* [形] ❶密度不大的,稀薄的：～о мля̀ко 稀牛奶 ～ въздух 稀薄的空气 ❷间距较大的,稀疏的：～и дървѐта 稀疏的树木 ❸杂乱的,无秩序的：～и кнѝги по ла̀виците 搁板上杂乱堆放着的书 ～**о** [副] ～**ост** -остта̀ [阴]

разредѝтел [阳] 溶剂,溶解物,稀释物

разрѐдка [阴]〈印〉❶(字母)稀疏的间距(为的是引人注意)：Тѐкстът е да̀ден с ～. 稿子的字母是稀疏排开的。❷(为使字母稀疏排开而使用的)排字材料

разред|я̀вам [未], **разредя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 разрѐждам — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

разред|я̀вам се [未], **разредя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] 同 разрѐждам се ～**я̀ване** [中]

разрѐжа 见 разрязвам

разрѐ|ждам[1]［未］，**разредя̀** *-дѝш*，*-дѝх*［完］❶使稀疏，使拉开距离，使加大距离：На изпита ～дѝха учени̇ците，като̀ ги поставиха по еди̇н на чи̇н．考试时，他们让学生拉开距离坐，每张长课桌只坐一个人。❷（加上水或其他液体）使淡些，弄稀些，冲淡，稀释：Разреди̇ли са мля̀кото．他们在牛奶里掺水了。❸（将密封容器中的空气或气体抽掉一部分）使变得稀薄 — **се**［被动，中态］～**ждане**［中］

разрѐ|ждам[2]［未］，**разредя̀** *-дѝш*，*-дѝх*［完］弄乱，搞乱，混淆（与 нарѐждам（放好，摆好）相对）：～ждам кни̇ги 把书搞乱 Ня̀кой ми е ～ди̇л сечива̀та．有人把我的工具搞乱了。— **се**［被动］～**ждане**［中］

разрѐ|ждам се［未］，**разредя̀ се** *-дѝш се*，*-дѝх се*［完］［中态］❶疏散开，拉开距离：Войни̇ците се ～ждат и бъ̀рзо ска̀чат от конѐте．战士们疏散开，很快地跳下马。❷（在时间上）拉开距离，变得稀疏 ❸变稀薄：Мъгла̀та се ～ди̇．雾变得稀薄了。～**ждане**［中］

ра̀зрез［阳］❶切开，割开，剖开；剪开；切断，剪断：напрѐчен ～ 横切 надлъ̀жен ～ 纵切 ❷剖面，切面，剖面图：Възрастта̀ на дърво̀то се позна̀ва от напрѐчния ～．树木的年龄可以从横切面看出。❸开口；开襟：дрѐха с ～ отпрѐд 从前面开口的衣服 ◇ **в** ～ 与…背道而驰，与…完全矛盾（相反）：постъ̀пвам в ～ с нарѐжданията му 完全违反他的指示而行事

разрѐсвам 见 разрѐшвам

разрѐша 见 разрѐшвам

разреш|а̀вам［未］，**разреша̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］❶准许，许可，允许；批准：Разреша̀ват ми да зами̇на．他们批准我走。Разреша̀вам му да излѐзе．我允许他出去。❷解决；解答，解开：～а̀вам зада̀ча 解题 ～а̀вам га̀танка 猜谜语 — **се**［被动，中态］～**а̀ване**［中］

разрѐш|вам 和 **разрѐсвам**［未］，**разрѐша** *-иш*，*-их*［完］梳匀，梳平，梳通，梳开

разрешѐн *-а*［形］被准许的，获准的，获得许可的（与 забранѐн（被禁止的）相对）

разрешѐние［中］❶解决，解决方法：То̀й не мо̀жеше да зна̀е，че съдба̀та му зави̇сеше от ～то на тѝя въпро̀си．他不知道他的命运取决于这些问题的解决。❷许可；许可证：Мѐн не мѝ да̀ват ～ да получа̀вам и да чета̀ вѐстници．他们不准我订报和读报。❸出路；结局，结尾

разрешѝтел|ен *-на*［形］～**на моли̇тва**〈宗〉圣祭礼之前的祷告

разрешѝтелн|о *-и*［中］〈口〉许可，许可证：Изва̀дих си ～о за сѐчене на гора̀．我得到了砍伐林木的许可证。получа̀вам ～о 领到许可证 Да̀йте си ～ите！请出示你们的许可证！

ра̀зрив［阳］❶内脏破裂；心力衰竭：То̀й умря̀ от ～ на сърцѐто．他由于心力衰竭而死。❷〈转〉（关系、联系等的）断绝，破裂：Сти̇гна се до ～ между̀ на̀с．我们的关系破裂了。

разрѝ|вам［未］，**разрѝна** *-неш*，*-нах*，过被形动 *-нат* 和 **разрѝя** *-еш*，*-х*，过被形动 *-т*［完］掘开，刨开；翻开：Разри̇вам пръстта̀ о̀коло дръвчѐта．我把小树周围的土挖开。— **се**［被动］～**ване**［中］

разрида̀|вам се［未］，**разрида̀я се** *-еш се*，*-х се*［完］［中态］大哭起来，号啕痛哭起来：Ка̀лчо опря̀ лицѐто си до ра̀мото на Я̀н Бибия̀н，хва̀на ръка̀та му и се ～．卡尔乔把脸伏在扬·比比扬的肩头上，抓住扬·比比扬的手，号啕大哭起来。～**ване**［中］

разрѝна 见 разрѝвам

разрѝп|вам се［未］，**разрѝпам се**［完］［中态］厉害（剧烈）地跳跃（跳动）起来，欢蹦乱跳起来，耍欢儿：Га̀нчо наду̀ кава̀ла на ръчени̇ца．Момчѐтата се ～аха по зелѐната мора̀ва．甘乔用长笛吹奏起勒切尼察舞曲，小伙子们在绿草地上欢快地跳起舞来。Мага̀рето се ～ваше．毛驴耍起欢儿来。～**ване**［中］

разрѝт|вам［未］，**разрѝтам**［完］［中态］踢开：То̀й ～ал с крака̀ хра̀стите，ди̇гнал бра̀два и по̀чнал всѐ така̀ без охо̀та да сечѐ．他把灌木踢开，举起斧头，仍然无精打采地砍起树来。～**ване**［中］

разрѝт|вам се［未］，**разрѝтам се**［完］［中态］很厉害地（一个劲地）踢了起来：Детѐто па̀к се ～а．孩子又乱蹬了起来。～**ване**［中］

разрѝя 见 разрѝвам

разро̀вя 见 разра̀вям

разро̀н|вам［未］，**разро̀ня** *-иш*，*-их*［完］（把弄碎的东西）撒得到处都是：Детѐто ～и хля̀ба по ма̀сата．孩子把面包渣掉得满桌都是。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

разро̀хква|м［未］，**разро̀хкам**［完］使松散，使松开，弄松，掘松：Култива̀торът ～ земя̀та．中耕机把土地耕松了。— **се**［被动，中态］～**не**［中］

разро̀ш|вам［未］，**разро̀ша** *-иш*，*-их*［完］把头发弄乱，使披散，使散乱：Вя̀търът ѝ ～и коса̀та．风把她的头发吹乱了。— **се**［被动，中态］：Гъ̀стите му косѝ се бя̀ха ～или．他浓密的头发散乱了。～**ване**［中］

разру̀д|вам се［未］，**разру̀дя се** *-иш се*，*-их се*［完］［中态］〈方〉（硬的东西）因遇到水而发软（溶化），被泡软：Не мокрѐте варта̀，че ще се ～и．你们别把石灰打湿，否则会发软的。Бу̀чката за̀хар се ～и в уста̀та ми．方糖在我嘴里化了。

разрумен|я̀вам［未］，**разруменя̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］使变成绯红，使生红晕：Сърцѐто ѝ забѝ изведнъ̀ж бъ̀рзо，нахлу̀лата към ～ѝ лицѐто．她的心突然很快地跳动起来，涌上来的血使她的脸变得绯红。～**я̀ване**［中］

разрумен|я̀вам се［未］，**разруменя̀ се** *-ѝш се*，*-ѝх се*［完］［中态］变成绯红（色），生红晕 ～**я̀ване**［中］

разру̀т|вам［未］，**разру̀тя** *-иш*，*-их*［完］〈方〉拆毁（房屋）；推倒；毁坏

разру̀ха［阴］完全的破坏（状态），崩溃：стопа̀нска ～ 经济崩溃 мора̀лна ～ 道德败坏

разруш|а̀вам［未］，**разруша̀** *-ѝш*，*-ѝх*［完］破坏，毁坏，拆毁，损坏；使破灭：～а̀вам гра̀д 毁坏城市 ～а̀вам до осно̀ви 彻底破坏 ～а̀вам ща̀стието му 破坏他的幸福 ～а̀вам здра̀вето си 损坏身体（的）健康 По̀-лѐсно е да ～ѝш，отко̀лкото да изгра-дѝш нѐщо．破坏比建设容易。— **се**［被动］～**а̀ване**［中］

разрушѐни|е *-я*［中］❶破坏，毁坏，拆毁，损坏；破灭：обрѐчен на ～е 注定要破灭的 ❷［复］废墟

разрушѝм *-а*［形］可以破坏的，破坏得了的 ～**ост** *-остта̀*［阴］

разрушѝтел *-ят*，*-я*［阳］〈书〉破坏者

разрушѝтел|ен *-на*［形］破坏性的，有破坏作用的；破坏力很大的，有害的：～ни бо̀мби 破坏力很大的炸弹 ～на сѝла 破坏力 ～**но**［副］～**ност** *-ността̀*［阴］：взри̇в с голя̀ма ～ност 破坏力很大的爆炸

разръв|àвам [未], **разръвà** *-èш, -àх* [完] 同 разрѐфвам: Кýчето му е ~àло цървýлите. 狗把他的乌拉撕扯坏了。

разрѐфам 见 разрѐфвам

разрѐфан *-а* [形] 被咬碎的,用嘴撕扯破(碎)的

разрѐф|вам [未], **разрѐфам** [完] 咬碎,用嘴撕扯破(碎): Пс̀етата тѐб ще ~ат. 狗会把你撕扯碎的。

разрàд[1] [阳] 放电 ◇ **електрѝчески** ~ 〈理〉放电

разрàд[2] [阳] 种,类

разр|язвам [未], **разрèжа** *-èжеш, -язах* [完] ❶切开,切成若干块: Вземѝ нóж, та ~ежѝ ябълката. 你拿刀子把苹果切开。❷(把书页)裁开,剪开: ~язвам кнѝгата 把书页裁开 — **се** [被动] **~язване** [中]

рàзсад [阳] 秧,(移栽的)秧苗: тютю̀нев ~ 烟(草)秧 ~ от зѐле 圆白菜秧苗

разсàдни|к *-ци* [阳] ❶苗床,苗圃: овóщен ~к 果树苗圃 ❷〈转〉发源地,发祥地;本源,根源: ~к на просвѐта 教育的发祥地 ~к на бóлести 病源

разсà|ждам [未], **разсадя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] ❶移栽(秧苗),(移栽时)栽稀疏;插秧: ~ждам пипèр 移栽辣椒 ~ждам я̀годи 移栽草莓 ❷〈转〉传播,传布(知识等) — **се** [被动] **~ждане** [中]

разсвѐт|вам се [未], **разсвѐтна се** *-неш се, -нах се* [完] [只三单] 天亮,破晓

разсвѝр|вам [未], **разсвѝря** *-иш, -их* [完] (平静地、拖长声音地)吹奏 — **се** [反身]

разсвѝр|вам се [未], **разсвѝря се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 起劲地吹奏起来

разсвиреп|я̀вам [未], **разсвирепѐя** *-èеш, -я̀х* [完] 变得凶残起来,凶猛起来;发起火来;猛烈起来,狂暴起来,剧烈起来,剧烈化

разсѐд [阳] (山、岩、土壤等的)裂罅,片裂

разседлà|вам [未], **разседлàя** *-еш, -х* [完] 卸下鞍子(或驮鞍): Разсѐдлаха конѐте. 他们把马身上的鞍子卸了下来。— **се** [被动] **~ване** [中]

разсѐдлица [阴] 〈民〉 (**я̀здя**) **на** ~ 不用鞍子(骑): я̀хнал на ~ кóн 不用鞍子骑着马

разсѐдн|а се *-еш се, -ах се* [完,中态] 〈方〉 ❶(在一个地方)坐得长久(而行动不便): Разсѐднал съм се и не мóга да стàна. 我坐得时间太长了,都站不起来了。❷ 见 разся̀дам се

разсè|йвам [未], **разсѐя** *-еш, -ях* [完] ❶ 同 разся̀вам ❷分散,消散,耗散;使漫射,撒满,使弥漫;驱散,赶散: Лàмпата ~йваше млѐчната си светлинà из ця̀лата стàя. 电灯把乳白色的光撒满整个房间。~йвам пýшека 把烟驱散 ❸〈转〉消除,打消,排除: Двàмата стàрци, за да ~ят скръбтà си, чѐсто излѝзаха самѝчки вън от градà. 两位老人为了消除自己的忧伤,经常只他们俩出城去。❹〈转〉使忘却,劝使丢开,给…解除(忧愁等): Тѐхните другàри се мъ̀чеха да ги ободря̀т и ~ят. 他们的同伴力图使他们振作起来,给他们消除忧愁。❺〈转〉分散…的注意力,影响思考: Не ~йвай детѐто, оставѝ го да се ýчи. 你别分散孩子的注意力,让他学习吧!— **се** [反身,被动,中态] **~йване** [中]

разсѐйки [复,阴] 同 метастàзи (转移,迁徙)

разсекà 见 разся̀чам

разсекрет|я̀вам [未], **разсекретя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 不再保密,解密,不再把…作为密件,把机密公开 **~я̀ване** [中]

разсѐл|вам [未], **разсѐля** *-иш, -их* [完] ❶使分别迁到不同的地方去,使搬迁到各处: Разсѐлиха населѐнието от селàта, къдѐто трѐбваше да стàне язовѝр. 他们让位于修水库地点的村落的居民迁居到别处去。❷迫使迁移,迫使搬迁 — **се** [被动,中态] **~ване** [中]: ~вания на слявя̀ните на Балкàнския полуóстров 斯拉夫人往巴尔干半岛上的迁徙

разсѐя 见 разсѐйвам 和 разся̀вам

разсѐян *-а* [形] ❶分散的,漫射的,弥漫的: Едѝн прозóрец в мѝг свѐтва и хвъ̀рля на павàжа жъ̀лта, ~а светлинà. 一扇窗户突然亮了,向路面上投出黄色的、分散的灯光。❷〈转〉漫不经心的,心不在焉的;注意力不集中的;散漫的: ~о момчѐ 漫不经心的男孩 Стрàшно съм ~! 我注意力实在太不集中了。**~о** [副]: Тòй вървѐше бàвно и ~о глѐдаше пред сѐбе си. 他慢慢地走着,心不在焉地朝前看着。**~ост** *-осттà* [阴]: от ~ост 由于漫不经心

разсѝлен [阳], **разсѝлна** [阴] 〈旧〉 ❶(机关、学校的)工友: Тòй сегà е ~ен и метѐ с ля̀вата ръкà канцелàрията. 他现在是工友,正用左手扫着办公室。❷同 разносвàч

разсѝлническ|и *-а* разсѝлен 的形容词: ~а заплàта 工友的工资

рàзсип [阳,无复] 〈民〉 ❶ **на** ~ 月亏 ❷〈转〉同 развàла ❸(自然形成的)沙堆,沙丘,碎石堆

разсѝп|вам [未], **разсѝпя** *-еш, -ах* [完] ❶使洒出,使溢出;使撒落;把…打翻: ~вам водà 把水洒出来 Крàвата познà, че неóпитен човѐк я дой, рѝтна и ~а гърнѐто. 母牛觉察到是一个生手在给它挤奶,它踢了一下,把罐子踢翻了。❷〈口〉倾倒在好几处,给很多人盛(汤等): Разсипѝ сýпата и да сѐдаме да ядѐм. 你给大伙盛上汤,咱们坐下来吃饭吧!❸〈转〉浪费,糟蹋,滥用: Разсѝпват нарóдния имòт. 他们浪费人民的财产。❹〈转〉破坏,使破产;毁坏,毁灭,弄坏: Тѝ ~а мòя живòт. 你把我的生活毁了。Пия̀нството те ~ва. 酗酒把你毁了。Богàт бѐше, но синовѐте му го ~аха. 他原来有钱,可是他的儿子们使他破了产。— **се** [被动] **~ване** [中]: ~ване на водà 水的溢出,溢水 ~ване на срѐдства 浪费资金

разсѝп|вам се [未], **разсѝпя се** *-еш се, -ах се* [完] [中态] ❶撒落,洒落,散落: Разсѝпа се мля̀кото. 牛奶溢出来了。Разсѝпа се жѝтото от крѝната. 麦子从斗里撒出来了。❷解体,散,散开;破碎: Стъклàта се ~ваха. 玻璃碎了。❸〈转〉瓦解,解散,解体;受到破坏: Цàрството се ~ва. 王国解体了。❹破产 **~ване** [中]

разсипѝ|я [阴] ❶浪费,滥用 ❷ [只复] 〈罕〉被破坏的东西,毁掉的东西;废墟: Живѐем в ~и. 我们住在废墟中。

разсѝпни|к *-ци* [阳], **разсѝпница** [阴] 浪费者,滥用资金、材料的人;使…破产的人,挥霍者,败家子

разсѝпническ|и *-а* [形] 浪费的,滥用的;使人破产的

разсѝпничеств|о *-а* [中] 浪费,滥用

разсѝпя 见 разсѝпвам

разсѝпя се 见 разсѝпвам се

разс|ѝчам [未], **разсекà** *-ечѐш, -я̀кох, -èче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -èкли* [完] ❶砍开,剖开,劈开,剁开,截开: Разся̀кох двè тѝкви за прасѐто. 我切开两个南瓜给小猪吃。❷分开,划开: Светкàвицата ~ѝча небѐто. 闪电划破天空。— **се** [被动] **~ѝчане** [中]

разскàч|вам се [未], **разскàчам се** [完] [中态] 开始跳得很厉害,开始用力跳;耍起欢儿来: Изведнъ̀ж кòнят му се

подплàши, ～а се и свалѝ Джамàл бèя. 突然他的马受惊了，它用力跳起来，把扎马尔别伊摔了下来。～**ване**［中］

разскърц|вам се［未］，**разскърцам се**［完］［中态］很厉害地吱吱扭扭(吱吱哑哑)地响了起来：Вратàта се е ～ала. 门吱吱扭扭地响了起来。～**ване**［中］

разслàб|вам［未］，**разслàбя** *-иш，-их*［完］❶放松，使松弛：Разслабèте ми превръзката，че мнòго ме стягà. 请替我把绷带放松一点，勒得太紧了。❷〈转〉使极弱，使软弱无力；使发懒，使不愿动弹：Стрàшната горещинà съвсèм го ～ваше. 酷热使他一点力气都没有了。❸治便秘；引起缓泻：Слѝвите ～ват стомàха. 李子有缓泻作用。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］：～ване на дисциплѝната 纪律的松弛

разслàбеност *-тà*［无复，阴］没有力气，没有精力，软弱无力，虚弱；发懒，不愿动弹

разслабѝтел|ен *-на*［形］❶能治便秘的，有缓泻作用的：～ен чàй 有缓泻作用的茶 ❷［用作名］～**но**［中］缓泻剂 ～**но**［副］：Някои плодовè дèйстват ～но. 某些水果有缓泻作用。

разслàбя 见 разслàбвам 和 разслàбям

разслàб|ям［未］，**разслàбя** *-иш，-их*［完］同 разслàбвам — **се**［被动，中态］～**яне**［中］

разслèдва|м［未］❶调查；侦察；审讯，审问：Ще ～м слу̀чката и тогàва ще се изкàжа. 我要把这事件调查一下，然后再发表意见。Пристѝгнаха следовàтелят и полицàи от градà и пòчнаха да я ～т. 侦察员和警察从城里来了，开始审问她。❷研究，考查：С каквò е тòй пò-лòш от дру̀гите? Нèка ～т живòта му，нèка намèрят тàм понè еднò петнò! 他哪一点比别人差？让他们调查一下他的生活，看他们能不能找出哪怕是一个污点！— **се**［被动］～**не**［中］

разслоèни|е *-я*［中］❶成层，层次化，分层：～е на зèмната корà 地壳的分层 ❷分化，分为阶层；阶层：клàсово ～е 阶级分化

разсло|явам［未］，**разслоя̀** *-ѝш，-ѝх*［完］❶使成层，使层次化，分成层；一层层地揭 ❷使分化成阶层 — **се**［被动，中态］

разсм|ѝвам［未］，**разсмèя** *-èеш，-я̀х*，过主形动 *-я̀л，-я̀ла，-èли*，过被形动 *-я̀н，-я̀на，-èни*［完］逗笑，引…笑，使…发笑，惹…发笑：Не мè ～ѝвай，не мѝ е до шегѝ. 你别逗我发笑，我没有心思开玩笑。— **се**［被动］～**ѝване**［中］：～ѝване на пу̀бликата 逗观众笑

разсм|ѝвам се［未］，**разсмèя се** *-èеш се，-я̀х се*，过主形动 *-я̀л се，-я̀ла се，-èли се*［完］［中态］突然大笑(使劲笑)起来：Ивàн не мòже да се сдържѝ，～ѝва се. 伊万忍不住了，他大笑起来。～**ѝване**［中］

разсмивàч［阳］，**разсмивàчка**［阴］爱开玩笑者，爱说笑话的人，爱戏谑者，诙谐者，活宝；小丑

разсмърд|явам се［未］，**разсмърдя̀ се** *-ѝш се，-ѝх се*，过主形动 *-я̀л се，-я̀ла се，-èли се*［完］［中态］开始散发强烈的臭味，开始发恶臭，变得很臭：Разсмърдя̀ло се е сѝренето. 奶酪发臭了。～**яване**［中］

разсòл［无复，阳］❶酸(圆)白菜 ❷腌酸菜(泡菜)的盐水，盐卤 ❸(只加盐而不加其他作料的)煮熟的肉，白切肉

разсòлница［阴］〈方〉圆白菜汁，圆白菜汤

разсополѝв|ям се［未］，**разсополѝвя се** *-иш се，-их се*［完］［中态］❶流起很多鼻涕来：Избърший детèто，че се е ～ило. 孩子流鼻涕了，你给他擦擦。❷〈转，蔑〉哭起来：Каквò се е ～ил! 他干吗这么哭啊！～**яне**［中］

ра̀зсоха［阴］树干分杈的树，叉形木棍，杈子

разсохàт *-а*［形］叉形的，丫形的

разсрòч|вам［未］，**разсрòча** *-иш，-их*［完］❶分期(做成)❷同 отсрòчвам(延期，缓期)：Разсрòчват плàщането. 他们延期付款。— **се**［被动］～**ване**［中］：～ване на плàщането 延期付款

разсрòчк|а［阴］同 отсрòчка(延期)：Сèдем дèна ѝскам предсрòчно да завъ̀ршите ремòнта. И нѝкаква ～а. 我要求你们提前七天修理好，绝不能拖延。◇ **на ～и** 分期付款

разстàвка［阴］〈方〉同 раздя̀ла：Дошлò врèме двàма да се разстàвят，на ～ едѝн дру̀гиму говòри. 两个人离别的时刻到了，离别时他们相互叮咛着。

разстàв|ям［未］，**разстàвя** *-иш，-их*［完］❶分，使分开 ❷放在四处，放在各处 ❸同 разстѝлам

разстѝлам［未］，**разстèля** *-èлеш，-лàх*［完］铺上，摊开：Разстлàх чèргите по тревàта. 我把毯子铺在草地上了。Разстелѝ слàмата до òгъня. Тàм ще спѝм. 你把干草铺在火堆旁，咱们在那儿睡觉。— **се**［被动，中态］：Над нѝвите се ～лà тъ̀нка пàра. 田野上弥漫着薄薄一层水汽。～**ѝлане**［中］：～ѝлане на зъ̀рното 把谷物摊开

разстлàн *-а*［形］辽阔的，宽阔的

разстоя̀ни|е *-я*［中］❶距离；间距：Тè приближѝха на стотѝна ра̀зкрача ～е. 他们走近了，有一百大步左右的距离。на блѝзко ～е 在近距离，在附近 От такòва ～е хòрата изглèждат дрèбни катò врабцѝ. 从这样的距离看，人像麻雀一样小。❷期间，在…以内的时间：В ～е на ня̀колко дèна ту̀к са стàнали голèми промèни. 在几天的时间内，这里发生了巨大的变化。❸〈转〉区别，差距 ◇ **държà се на ～е от ня̀кого** 同某人保持距离；不同某人接近

разстрèл［阳］枪决，枪毙：Тè бя̀ха осъ̀дени на смъ̀рт чрез ～. 他们被判处枪决。Разстрèл и след ～а чèрвей — товà е тòлкоз прòсто и логѝчно.(Вапцаров) 枪决，枪决之后变成蛆虫——这是如此简单，如此合乎逻辑。

разстрèлва|м［未］，**разстрèлям**［完］枪决，枪毙；大规模地枪杀(击毙)：Разстрèлваха и бèсеха революционèрите. 他们枪决和绞死革命者。— **се**［被动］～**не**［中］：Росѝца се осъждаше на смъ̀рт чрез ～не. 罗辛卡被判处枪决。

разстрàгвам［未］，**разстрѝжа** *-жеш，-гах*［完］免去教衔

разстроèн *-а* ❶ разстроя̀ 的过被形动 ❷［用作形］1.(指队形、队列)失去队形的，溃乱的；紊乱的：～и редовè 不整齐的队列 2.受到损失的，败落的，(被)破坏的；受到妨碍的，受到挫折的：～ комитèт 受到破坏的委员会 ～ плàн 受到阻碍的计划 3.失去平衡的，不正常的，错乱的：～и нèрви 不正常的神经 4.(指胃肠)功能紊乱的：～ стомàх 功能紊乱的胃 5.声调不准的，不谐调的，走音的，走调的：～а цигу̀лка 音调不准的小提琴 ～**о**［副］～**ост** *-osттà*［阴］

разстр|òйвам［未］，**разстроя̀** *-òиш，-òих*［完］❶(指队形、队列)使溃乱，使陷于混乱状态：Умòрата намалѝ крàчките им и ～òй редѝците. 疲倦使他们的脚步放慢了，使他们的队形紊乱了。❷破坏，损害；使紊乱，使成病态，使失调：Разстрòйват тилà на протѝвника. 他们在扰乱敌人的后方。～òйвам финàнсите 使财政紊乱 ❸使受妨碍，阻碍，使不能成功，使受到挫折：Мòже би товà щèше да ～òй плàновете ѝ. 可能这会使她的计划不能实现。❹(指胃肠)使功能紊乱，使不正常：

Лòшата хранà ми ～ой стомàха. 粗劣的食物把我的胃搞坏了。❺使音调不准,弄得声音不谐调(与 настрòйвам (调好音,调好声调)相对): Цигу̀лката е ～оèна. 小提琴的音调不准了。❻使心绪不佳,使伤心,使苦恼: Рàзговорът с мъжà ѝ я съвсèм ～ой. 与她丈夫的谈话使她极其苦恼。— **се** [被动,中态] **～òйване** [中]

разстрòйств|о -*а* [中] ❶紊乱,瓦解,陷于混乱状态,紊乱: ～о в стопàнството 经济的紊乱 ～о на финàнсите 财政紊乱 Войнàта причинѝ ～о на цèлия живòт. 战争使整个生活陷于混乱状态。❷错乱,失调,失常;障碍: Подѝр пъ̀рвите минỳти на ～о тòй сякаш се съвзè и придобѝ пòвече спокòйствие. 在精神错乱的头几分钟后,他似乎清醒了,变得比较平静了。нèрвно ～о 神经活动失常 ỳмствено ～о 精神失常 ❸泻肚: Ѝмам сѝлно (стомàшно) ～о. 我泻肚很厉害。

разстроя̀ 见 разстрòйвам 和 разстроя̀вам

разстро|я̀вам [未], **разстроя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 разстрòйвам

разстуд|я̀вам [未], **разстудя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 把凉水掺入热水使变凉,掺凉水: Разстудѝх водàта. 我已经在热水里掺了凉水。— **се** [被动,中态] **～я̀ване** [中]

разстъп|вам се [未], **разстъпя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶(人群)朝两边稍挪开(以让出道路),让开: Навàлицата се ～и и отвòри път на учѝтеля. 人群朝两边挪开一点,给老师让出一条道来。❷〈俚〉溜达,走动,走来走去,踱来踱去: Тòй стàна и взè да се ～ва из двòра. 他站起来,在院子里踱起步子来。**～ване** [中]

разстъп|ям се [未], **разстъпя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 同 разстъпвам се

разсукàлка [阴] 〈方〉同 точѝлка (擀面杖)

разсу̀|квам [未], **разсу̀ча** -*чеш*, -*ках* [完] ❶(把捻好的东西)捻开,搓开;解开: Тòй измъ̀кна от пòяса си дъ̀лга омàслена кесѝя, ～ка я несръ̀чно и измъ̀кна срèбърна двулèвка. 他从腰带上抽出一个长长的、油光光的钱袋,笨拙地把它解开,掏出一个两列弗的银币。❷〈方〉把面团擀成薄皮 — **се** [被动,中态] **～кване** [中]

разсъбл|ѝчам [未], **разсъблекà** -*ечèш*, -*я̀кох*, -*èче*, 过主形动 -*я̀къл*, -*я̀кла*, -*èкли* [完] ❶给…脱(很多或所有的)衣服,脱去…的(很多或所有)衣服: Разсъбля̀кла детèто да го къ̀пе. 她把孩子的衣服脱光了给他洗澡。❷给(很多人或所有人)脱衣服,脱去(很多人或所有人的)衣服: Пролеттà ～ѝча кожу̀сите на стàрците. 春天使老人们脱掉了皮袄。— **се** [被动,中态]: Тъ̀кмо бàй Нòнчо бèше запòчнал да се ～ѝча, и по ỳлицата затрещя̀ мотоциклèт. 正当依乔大叔开始脱衣服的时候,街上响起了摩托车的声音。**～ѝчане** [中]

разсъдѝтел|ен -*на* [形] 喜欢思考的,遇事加以考虑的,谨慎的,审慎的;聪明的: ～ен пòглед 审慎的目光 **～ност** -носттà [阴]

разсъдлѝв -*а* [形] 善于思考的,遇事喜欢加以考虑的;审慎的;聪明的: ～ човèк 审慎的人 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

разсъ̀дък [无复,阳] 理性,悟性,理智,智力,思考力: Отведнъ̀ж ～ ме оставѝ. 突然,我失去了理智。

разсъ̀дъч|ен -*на* разсъ̀дък 的形容词(与 чу̀вствен, емоционàлен (重感情的,感情容易激动的)相对): ～на натỳра 偏重理性的禀性 ～но изку̀ство 偏重理性的(枯燥无味的)艺术 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]: трèзва ～ност 清醒的理性

разсъ|ждàвам [未] ❶推论,推理,论断: Съзнàнието му се е проясн ѝло, ～ждàва нормàлно. 他的意识变清醒了,能进行正常的推理了。❷论述,议论,谈论: Разсъждàвахме мèрките, кòйто тря̀бва да се взèмат. 我们谈论了应该采取的措施。❸动摇,犹豫,左思右想: Рàботата е я̀сна — ня̀ма каквò да ～ждàваме. 事情很清楚,咱们没有什么可犹豫的。**～ждàване** [中]: Бѐз мнòго ～ждàване тòй скòчи и го удàри. 他没有多加考虑,跳起来打了他。

разсъ̀ждам [未], **разсъдя̀** -*дѝш*, -*дѝх* [完] 考虑: Акò ～дѝш добрè, ще вѝдиш, че съм прàв. 你如果好好考虑考虑,就能看出我是对的。**～ждане** [中]

разсъждѐни|е -*я* [中] 论断,推理,推论;思考,考虑: Врѐме за ～я ня̀ма. 没有考虑的时间。след дъ̀лги ～я 经过长时间思考之后

разсъм|вам [只三单] **разсъмва** [未], **разсъмне** -*на* [完] [无人称] 同 разсъмва се; Събу̀жда се. Глѐда — ～нало вѐче. 他醒了,一看——天已经亮了。

разсъм|вам се [只三单], **разсъмва се** [未], **разсъмне се** -*на се* [完] [无人称] 天开始亮起来: Разсъмваше се. Небèто на я̀зток всè пòвече и пòвече побеля̀ваше. 天开始亮起来,东方的天空越来越白。

разсъмване [无复,中] 黎明,破晓,拂晓: Срещỳ Нòва годѝна почтѝ ня̀кой не спà. Веселбàта продължѝ до ～. 除夕之夜几乎谁都没有睡,大家一直玩到天亮。

разсъмне 见 разсъмвам

разсъмне се 见 разсъмвам се

разсън|вам [未], **разсъня̀** -*иш*, -*их* [完] 把…吵得不能再睡,赶走…的睡意;吵醒: Стѝга си прикàзвал, че съвсѐм ще ме ～иш. 你别说话了,要不然我再也睡不着了。— **се** [被动] **～ване** [中]

разсън|вам се [未], **разсъня̀ се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 不再想睡,不容易睡着,不困了,没有睡意了: Катò се ～и детèто, не оставя и нàс да спѝм. 当孩子不再想睡觉时,他也不让我们睡。**～ване** [中]

разсъ̀ница [阴] 〈民〉同 безсъ̀ние (失眠)

разсъ̀нка [阴] 解困的东西(如食品、烟卷、笑话等): Донесѝ нèщо за ～. 你拿点什么东西来解解困。

разсъня̀ 见 разсънвам 和 разсъня̀м

разсъня̀ се 见 разсънвам се 和 разсъня̀м се

разсън|я̀м [未], **разсъня̀** -*иш*, -*их* [完] 同 разсънвам — **се** [被动] **～я̀не** [中]

разсън|я̀м се [未], **разсъня̀ се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 同 разсънвам се **～я̀не** [中]

разсърд|вам [未], **разсърдя** -*иш*, -*их* [完] 使生气,惹恼,使发怒,使愤怒: Тѝ мòжеш да ～иш и нàй-крòткия човèк със свòя инàт. 你的倔劲儿能把脾气最温和的人惹恼。— **се** [被动] **～ване** [中]

разсърд|вам се [未], **разсърдя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 生气,恼怒,发怒,发火,愤怒: Ще ѝ се ～я и ще си бя̀гам. 我要生她的气了,我要走了。**～ване** [中]

разсърдено [副] 同 сърдѝто (生气地,恼怒地)

разсърдя 见 разсърдвам

разсърдя се 见 разсърдвам се

разсъск|вам се [未], **разсъскам се** [完] [中态] 用力地发出沙哑的嘎嘎声: Гъ̀ските се ～аха. 鹅沙哑地嘎嘎叫了起来。**～ване** [中]

разсъх|вам се [未], **разсъхна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] 干裂,破裂,干得裂缝: Вратата се е ~нала и има пролуки. 门干得裂了缝。◇ **Работата се ~ва.** 〈口〉事情吹了(事情没有成功)。~**ване** [中]

разс|явам [未], **разсея** *-еєш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели*, 过被形动 *-ян, -яна, -ени* 和 *-ят, -ята, -ети* [完] ❶分散,消散,到处撒,使漫射,使弥漫: Вятърът ~я семената навред. 风把种子吹散到各处。❷消除,去掉,打消,排除: Затворниците, за да ~яват своята тежка тъга, гледаха от кръглите дупчици. 被监禁的人们为了驱散他们极大的忧伤,从小圆洞里往外看着。— **се** [被动,中态] ~**яване** [中]

разс|ядам се [未], **разседна се** *-еднеш се, -еднах се* [完] 离开,分开;裂开,开缝: Дъските са сурови и лесно се ~ядат една от друга. 这些木板没干透,很容易开缝。

разта|йвам се [未], **разтая се** *-еш се, -ях се* [完] [中态] 〈旧〉同 разтопявам се: Духна топъл вятър и снегът взе да се ~йва. 暖风吹拂,雪开始融化了。

разтакава|м [未] 同 разтакам — **се** [被动] ~**не** [中]

разтакава|м се [未,中态] 同 разтакам се: Майсторите ги питаха защо се ~т из двора и не влизат в помещенията. 师傅们问他们为什么在院子里磨蹭而不进屋去。~**не** [中]

разтака|м[1] [未] ❶使耽搁 ❷拖延,延迟;延缓,推迟: Докога ще ~те сватбата? 你们要把婚期拖延到什么时候? ❸支使某人白白地跑腿(东奔西走): Разтакаха го от учреждение в учреждение. 他们支使他白白地从一个机关跑到另一个机关。— **се** [被动] ~**не** [中]: Нямаше време за ~не. 没有时间可以耽搁。

разт|акам[2] [未], **разточа** *-очиш, -очих* [完] 同 разточвам

разтака|м се [未] ❶拖延下去,迁延下去,拖延(若干时间): Работата се ~ше много. 这件事拖延了很长时间。❷(无事)徘徊,游荡,闲逛;(无事)闲待着,无聊地待着: Тука има работа, а ти ходиш та се ~ш по улиците. 这儿有事,而你却在大街上闲逛。~**не** [中]: ~не на сеитбата 推迟播种期

разт|апям [未], **разтопя** *-опиш, -опих* [完] 同 разтопявам: Слънцето ~апяше вече сланата. 阳光已使霜融化了。— **се** [被动] ~**апяне** [中]: ~апяне на снега 化雪

разт|апям се [未], **разтопя се** *-опиш се, -опих се* [完] [中态] ❶同 разтопявам се: Снегът се ~апя. 雪在融化。❷〈诗〉(光线、声音等)散开,消散,融合于: Димът се ~апяше и чезнеше в студената мъглявина на късния есенен ден. 烟散开,消失在深秋的冷雾中。❸〈转〉变得温柔(温存)起来,心肠软起来 ~**апяне** [中]

разтаращувам [完] 同 разтърщувам

разтаращувам се [完,中态] 同 разтърщувам се

разтв|арям[1] [未], **разтворя** *-ориш, -орих* [完] ❶开启,敞开,打开,解开,张开,睁开;揭开,掀开;展开: Те ~ориха вратника. 他们敞开了大门。~арям шепа 张开手掌 Тя ~аря широко очите си и ме гледа продължително. 她睁大了眼睛,长时间地望着我。Разтвориха раниците, хапнаха. 他们把背包解开,吃了点东西。~арям писмото 把信打开(把信纸展开) Те са ~орили книги и четат високо. 他们打开书,高声读着。❷把(三角架、镊子等)伸开,支好,张开: ~арям триножника 支三角架 ❸伸开,展开: Той ~ори ръце, като да я прегърне. 他伸开两臂,好像要去拥抱她。Насекомото ~ори полека крилцата си. 小甲虫轻轻地展开它的小翅膀。❹展示,展现: Звездното небе ~аря широки простори на мечтите ми. 星空使我的幻想生了翅膀。— **се** [被动,中态] ◇ ~**арям душата (сърцето) си** 敞开心扉;交心 **с ~орени обятия** 极热诚、极高兴地欢迎某人 ~**арям пергела** 〈口,讽〉大步流星地走 ~**аряне** [中]

разтв|арям[2] [未], **разтворя** *-ориш, -орих* [完] ❶使溶解,使成为溶液: ~арям боята във вода 使颜料溶解于水 ❷能溶解: Бензинът ~аря суровия каучук. 汽油能把生橡胶溶解。— **се** [被动] ~**аряне** [中]

разтв|арям се [未], **разтворя се** *-ориш се, -орих се* [完] [中态] 溶解,溶化;能溶解: Захарта лесно се ~аря във вода. 糖很容易溶于水。~**аряне** [中]

разтвор [阳] ❶溶液: захарен ~ 糖水 спиртен ~ 酒精溶液 ~ на сол във вода 食盐水 ❷灰浆,泥浆,砂浆

разтворим *-а* [形] 可溶(解)的,能溶(解)的: Някои соли са ~и във вода. 某几种盐能溶于水。~**ост** *-остта* [阴]: По отношение на ~остта си веществата биват: лесно ~и, мъчно ~и и практически неразтворими. 从可溶性这方面讲,物质可分为易溶的、难以溶解的和实际上不能溶解的。

разтворител *-ят, -я* [阳] 溶剂,溶媒

разтворител|ен *-на* [形] 能溶解他物的,能做溶剂(溶媒)的: ~но действие 溶解作用

разтворя 见 разтварям[1] 和 разтварям[2]

разтворя се 见 разтварям се

разте|г *-зи* [阳] 拉斯泰格(长度单位,等于人向左右伸开两臂时两手掌之间的距离,约为 1.5 米): Тук имаше един горун, дебел три ~а. 这里有一棵三抱粗的大橡树。

разтегаем *-а* [形] 同 разтегателен: ~а хартия 皱纹纸 ~а маса 活动桌面的桌子

разтегател|ен *-на* [形] 可以拉开的: ~на маса 能拉开(展长)的桌子(指活动桌面的桌子)

разтеглив *-а* [形] ❶能拉长的;有弹性的,有弹力的: ~и чорапи 弹力袜 ~а кожа 有弹性的皮子 ❷〈转〉有伸缩余地的,(概念)不确定的,可作不同解释的: ~о понятие 不确定的概念 ~ закон 可作不同解释的法律 ~**ост** *-остта* [阴]

разтегл|ям [未], **разтегля** *-иш, -их* [完] ❶拉长,抻长;拉宽,抻宽;拉得失去弹性,抻得松弛: Не слагай ръкавиците ми, че ще ги ~иш. 你别戴我的手套,不然会撑肥的。Тъжна усмивка ~яше устните ѝ. 因为苦笑,她的嘴唇咧长了。❷〈转〉拖长声音(说): Той ~и последната дума с видимо удоволствие. 他带着明显的高兴把最后一个字拖长。❸用磅秤称,分别称(许多东西): Почакайте да ~им ориза и тогава ще го раздаваме. 你们稍等一下,等我们把米称好后再分给你们。❹〈运〉(足球比赛时)拉向侧翼进攻: ~ям играта 拉向侧翼(边路)进攻 — **се** [被动,中态] ~**яне** [中]

разтегна 见 разтягам

разтегнато [副] 同 проточено (拖长声音地): Забележете, млади момко — ~ говореше той. "请注意,年轻人!"他拖长声音说着。

разтегнатост *-та* [无复,阴] 同 проточеност (拉长,拖长)

разтека се 见 разтичам се

разтик|вам [未], **разтикам** [完] (向四处)推开;推开使让出道路(地方): Разтикай навалицата и излез! 你推开人群走出去! — **се** [被动,中态]: В тая минута тълпата се ~а и даде път на файтона. 这时,人群闪开一些,给马车让出路来。

～**ване**［中］

разтѝр|вам［未］，**разтѝря** -*иш*，-*их*［完］〈方〉赶散，驱散；使散开：По ця̀л дѐн ～ва за̀йците в гора̀та．它整天在树林里撵兔子。— **се**［被动，中态］：Ста̀дото се ～и．羊群散开了。～**ване**［中］

разтѝр|ям［未］，**разтѝря** -*иш*，-*их*［完］同 разтѝрвам — **се**［被动，中态］

разтѝ|чам се［未］，**разтека̀ се** -*ечѐш се*，-*ѐкох се* -*ѐче се*［完］❶漫流，流向四方，溢出，流成一洼：Мля̀кото изкипя̀ и се ～ѐче по пѐчката．奶开了，潽到炉子上了。❷（墨水）洇：На та̀зи хартѝя мастѝлото се ～ѝча．用这种纸写字墨水容易洇。

разтѝчва|м се［未］，**разтѝчам се**［完］［中态］❶用力朝四面八方跑去；开始朝四处奔去，奔跑起来：Разтѝчаха се по у̀лиците сънлѝви и упла̀шени хо̀ра．还未睡醒的、被吓着的人们在街上朝四处奔跑着。❷（为了某事而）开始四处奔走：Разтѝчахме се по до̀ктори да тъ̀рсим лѐкове．我们四处求医。～**не**［中］

разтла̀ск|вам［未］，**разтла̀скам**［完］（向四处）推开，推开使让出道路（地方）：В ту̀й врѐме ня̀кой ～а нава̀лицата，за да излѐзе напрѐд．这时，有谁把人群推开，想到前面来。— **се**［被动］～**ване**［中］

разтла̀сква|м се［未］，**разтла̀скам се**［完］［中态］用力推起来：Разтла̀скал се и счу̀пил врата̀та．他用力推起门来，结果把门推坏了。～**не**［中］

разтлѐйвам се[1]［未］，**разтлѐя се** -*ѐеш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се*，-*я̀ла се*，-*ѐли се*［完］［中态］堕落，败坏，腐化 ～**ѐйване**［中］

разтлѐйвам се[2]［未］，**разтлѐя се** -*ѐеш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се* -*я̀ла се*，-*ѐли се*［完］腐烂得厉害起来：Бу̀нището се ～я̀．垃圾堆腐臭得厉害起来。～**ѐйване**［中］

разтлѐние［无复，中］〈古〉道德堕落；败坏，腐败；腐烂

разтлѐя се 见 разтлѐйвам се[1]，разтлѐйвам се[2]，разтля̀вам се[1] 和 разтля̀вам се[2]

разтл|я̀вам се[1]［未］，**разтлѐя се** -*ѐеш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се*，-*я̀ла се*，-*ѐли се*［完］同 разтлѐйвам се[1] ～**я̀ване**［中］

разтл|я̀вам се[2]［未］，**разтлѐя се** -*ѐеш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се*，-*я̀ла се*，-*ѐли се*［完］同 разтлѐйвам се[2] ～**я̀ване**［中］

разтоварàч［阳］卸货工，装卸工

разтова̀р|вам［未］，**разтова̀ря** -*иш*，-*их*［完］❶卸下货载，卸空：～вам вагòни 把货从车皮上卸下来 Ста̀нка това̀реше кола̀та，а Кръ̀стьо я отка̀рваше и ～ваше на нѝвата．斯坦卡装车，克勒斯特尤则把车赶到地里去卸空。❷（把东西）卸下：Днѐс ～иха трѝ вагòна дърва̀．今天他们卸了三车皮的劈柴。❸〈转〉给某人解除负担，卸掉担子 — **се**［被动，反身］～**ване**［中］：～ване на стòки 卸货

разтоварѝтел|ен -*на*［形］卸载的，卸货的：～на лѝния 卸货线 ～на га̀ра 卸货站

разтова̀рищ|е -*а*［中］卸货台，卸货场：～е на стòчна га̀ра на Сòфия 索非亚货站的卸货台

разтова̀р|ям［未］，**разтова̀ря** -*иш*，-*их*［完］同 разтова̀рвам — **се**［反身，被动］～**яне**［中］

разтòка［阴］把牛车的前半部同后半部连接起来的圆木

разтоп|я̀вам［未］，**разтопя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶使熔化，使熔解；使融化；炼：Разтопѝха олòво，за да лѐят куршу̀ми．他们化了铅来铸子弹。Огря̀ слъ̀нце и ～ѝ ледовѐте．太阳出来了，使冰融化了。～я̀вам во̀сък 使蜡熔化 ❷〈转，罕〉同 разнѐжвам：Та̀зи пѐсен ми ～я̀ва душа̀та．这首歌使我心中涌起柔情。— **се**［被动］◇ ～**ѝ леда̀** 消除不信任（冷漠的关系）～**я̀ване**［中］

разтоп|я̀вам се［未］，**разтопя̀ се** -*ѝш се*，-*ѝх се*［完］［中态］❶融化，化成液体；熔化，熔解：Пря̀спата се е ～ѝла по кра̀ищата．积雪的边缘已经融化了。Олòвото се ～ѝ．铅熔化了。❷〈诗〉分布开，散布开，散在（各处）：Враждàта се ～ѝ пред неприя̀телските куршу̀ми．在敌人的子弹面前，他们之间的仇恨消融了。❸变得温柔，产生柔情；动情：Сърцѐто му се ～ѝ от мѝлост．出自宽大，他的心变软了。～**я̀ване**［中］：～я̀ване на леда̀ 冰的融化 ～я̀ване на мета̀лите 金属的熔化

разтòч|вам［未］，**разтòча** -*иш*，-*их*［完］❶（把缠好的东西）捯开，解开：～вам прѐжда 捯线 ❷（把面团）擀薄，擀面（做面食）：～вам ба̀ница 擀面做起酥 ❸把车身加长或使车的前轮与后轮脱离 — **се**［被动，中态］～**ване**［中］

разточѝтел -*ят*，-*я*［阳］，**разточѝтелка**［阴］乱花钱的人，花钱大手大脚的人，挥霍无度的人，挥金如土的人

разточѝтел|ен -*на*［形］铺张浪费的，挥霍无度的，乱花钱的：～ен човѐк 乱花钱的人 ～на сва̀тба 铺张浪费的婚礼 ～ен живòт 挥霍无度的生活（方式）～**но**［副］：Живѐе ～но．他乱花钱。～**ност** -ността̀［阴］1. 浪费，乱花钱：Лу̀ксът и ～ността̀ са билѝ нечу̀вани．奢侈和浪费简直是闻所未闻。2.〈转〉喜欢豪华，喜欢奢侈：～ност на фра̀зата 喜欢玩弄词藻

разточѝтелств|о -*а*［中］❶浪费（行为），挥霍，滥用：Тря̀бва да се ту̀ри кра̀й на ～ото с нарòдни срѐдства．必须使浪费人民财产的现象不再发生。❷〈转〉浪费笔墨，堆砌词藻；滥用艺术手法

разточѝтелст[ву]ва|м［未］〈书〉浪费，挥霍，乱花钱 ～**не**［中］

разтòчни|к -*ци*［阳］〈方〉❶把牛车后部两块木板连接起来的楔子 ❷同 разтòка

разтра̀к|вам［未］，**раазтра̀кам**［完］❶使猛力敲击（碰撞）起来：Тѐ ～аха ноцовѝ．他们把面缸弄得乒乓响。❷磨损，用坏：Разтра̀ка ми пѝшещата машѝна．我的打字机用坏了。— **се**［被动，中态］：Тя̀ сѝлно изпищя̀．Отвъ̀н се чу̀ трòпот，～аха се вратѝ．她使劲尖叫起来。门外有脚步声，门猛烈地碰撞着。～**ване**［中］

разтрѐб|вам［未］，**разтрѐбя** -*иш*，-*их*［完］收拾，整理，弄整齐；拾掇干净：～вам трапѐзата 收拾饭桌 ～вам кнѝгите си 把自己的书整理好 Разтребѝ ста̀ята，че ще дòйдат гòсти．你把房间收拾好，要来客人了。— **се**［被动］～**ване**［中］

разтрѐб|ям［未］，**разтрѐбя** -*иш*，-*их*［完］同 разтрѐбвам：～ям ста̀ята 拾掇房间 — **се**［被动］～**яне**［中］

разтревòж|вам［未］，**разтревòжа** -*иш*，-*их*［完］使非常惊慌，使异常恐慌，使惶惶不安；扰乱：Тòзи втòри шу̀м ～и ку̀четата и тѐ със злòбен ла̀й прескòчиха огра̀дата．这第二种响声把狗惊扰了，它们凶恶地叫着跳出了围墙。— **се**［被动，中态］：Мълчѝ！Ще чу̀е ма̀йка．Ще се ～и．别说了，妈妈会听见，她会感到不安的。～**ване**［中］

разтревòжен -*а* ❶ разтревòжа 的过被形动 ❷［用作形］非常惊慌的，异常恐慌的，惶惶不安的：～и конѐ 受了惊的马 Разтревòженото му лицѐ бѐ блѐдо．他惶惶不安的面孔是苍白的。～**о**［副］：пѝтам ～о 惊恐地问 ～**ост** -остта̀［阴］

разтрепѐран -*а*［形］哆嗦的，发抖的，颤抖的，打战的，战栗的：～и ръцѐ 颤抖的双手 ～**о**［副］：ка̀звам ～о 颤抖地说

разтрепѐр|вам [未], **разтрепѐря** *-еш*, *-ах* [完] ❶使哆嗦,使发抖,使颤抖,使打战,使战栗: Гласът му ще ~е тро̀на на султа̀на и ще обя̀ди на ця̀л свя̀т, че Ста̀ра планина̀ е свобо̀дна. 它的声音将使苏丹的王位震颤,它将告诉全世界老山自由了。❷〈转〉使十分激动;使十分害怕 — **се** [被动] ~**ване** [中]

разтрепѐр|вам се [未], **разтрепѐря се** *-еш се*, *-ах се* [完] [中态] (厉害地)哆嗦(发抖,颤抖,打战,战栗)起来: Разтрепѐрах се от сту̀д. 我冷得打哆嗦。Крака̀та ѝ се ~аха от вълнѐние. 她激动得两腿颤抖起来。~**ване** [中]

разтрепт|я̀вам се [未], **разтрептя̀ се** *-и̇ш се*, *-я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се*, *-я̀ла се*, *-ѐли се* [完] [中态] 整个震动(震颤)起来: Въздухът се ~я̀. 空气震颤起来。~**я̀ване** [中]

разтреса̀ 见 разтря̀сам 和 разтрѐсвам

разтреса̀ се 见 разтря̀сам се

разтрѐс|вам [未], **разтреса̀** *-ѐш*, *-о̀х*, *-е* [完] 使摇动,使震动,使颤动,颠簸: Гръм ~е къщата. 雷使屋子震颤起来。

разтрещ|я̀вам се [未], **разтрещя̀ се** *-и̇ш се*, *-я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се*, *-я̀ла се*, *-ѐли се* [完] [中态] 噼啪响地迸裂开来,很厉害地(砰砰,轰隆隆)响起来: Разтрещя̀ха се коли̇. 车子轰隆隆地响了起来。~**я̀ване** [中]

разтри̇|вам[1] [未], **разтри̇я** *-еш*, *-х*, 过被形动 *-т* [完] ❶揉,揉搓,按摩: ~вам очи̇ 揉眼睛 Ѐньо облѐщи очи̇, ~ чѐло с ръка̀ и се изпра̀ви. 恩纽瞪大眼睛,揉揉额头,站了起来。Разтри̇хме бо̀лния с ка̀мфоров спи̇рт. 我们用樟脑酯擦了病人的身子。❷磨碎,研碎,研成粉末: То̀й хвъ̀рли цига̀рата на по̀да, ско̀чи, ~ я с кра̀к. 他把烟卷扔在地板上,跳起来用脚把它揉碎。~вам на пра̀х 研成粉末 ❸涂擦,涂抹上薄薄的一层: Разтри̇вай добрѐ бо̀йта. 你把漆刷匀点。— **се** [反身,被动,中态] ~**ване** [中]: Наново се по̀чнаха ~вания по слѐпите очи̇, по крака̀та и ръцѐте. 重新开始揉太阳穴、腿和胳膊。

разтри̇|вам[2] [未], **разтри̇я** *-еш*, *-х* [完] 丢失在各处: Разтри̇х си кни̇гите. 我的书已到处散失了。~**ване** [中]

разтри̇вка [阴] ❶揉,揉搓,按摩: Направѐте на бо̀лния една̀ ~. 你给病人做一次按摩。❷(流体或半流体的)揉擦剂: ~ от ка̀мфоров спи̇рт 用樟脑酯制的揉擦剂

разтр|я̀сам [未], **разтреса̀** *-есѐш*, *-ѐсох*, *-ѐсе*, 过主形动 *-ѐсъл*, *-ѐсла* [完] ❶用力摇动,用力摇撼,使猛烈震动: То̀й хва̀на десни̇цата на войво̀дата и здра̀во я ~ѐсе. 他握住队长的右手,用力摇动起来。Ня̀колко гърмѐжа ~я̀сат въздуха. 几声炮响使空气猛烈震动起来。❷〈转,旧〉使非常激动: Срѐщата му днѐс бѐше стра̀шна изнена̀да, който го ~ѐсе ця̀л. 今天这次会见对他来说是那么意外,使他异常激动。❸(病)使发抖,使战栗,使哆嗦: Разтря̀са ме мала̀рия. 疟疾使我打战。— **се** [被动] ~**я̀сане** [中]

разтр|я̀сам се [未], **разтреса̀ се** *-есѐш се*, *-ѐсох се*, *-ѐсе се*, 过主形动 *-ѐсъл се*, *-ѐсла се* [完] [中态] ❶摇晃(摇动,震动)得厉害: По̀ртата се ~ѐсе. 门震动得很厉害。Въздухът се ~ѐсе от топо̀вни гърмѐжи. 空气被炮响震颤了。❷〈转〉(由于激动而)厉害地颤抖(哆嗦)起来: Ця̀ла се ~ѐсе от стра̀х. 她吓得浑身发抖。~**я̀сане** [中]

разтри̇я 见 разтри̇вам[1] 和 разтри̇вам[2]

разтро̀|г *-зи* [阳] 〈民〉同 разтро̀га

разтро̀г|а [阴] 缝,裂缝: А женѝте изпла̀шени глѐдат през ~ите. 妇女们害怕地从门缝里看着。

разтро̀г|вам[1] [未], **разтро̀гна** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат* [完] 〈旧〉使极为感动,使深感同情: Вѝе о̀ще по̀вече ме ~вате! 你们使我更加感动。— **се** [被动,中态]: То̀й се ~ваше до сълзи. 他感动得流泪。~**ване** [中]

разтро̀г|вам[2] [未], **разтро̀гна** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат* [完] ~**вам бра̀к** 〈书〉解除婚姻关系(婚约),使离婚 — **се** [被动] ~**ване** [中]

разтро̀пам се 见 разтро̀пвам се

разтро̀пан *-а* [形] 〈口〉机灵的,脑子转得快的: Разтро̀пани синовѐ и̇ма на̀шият съсѐд. 咱们邻居的儿子们很机灵。

разтро̀п|вам се [未], **ратро̀пам се** [完] [中态] ❶用力地敲起来;用力地跺起脚来,起劲地弄得咚咚响起来: Слѐд ма̀лко тѐ па̀к се ~аха. 过了一会儿,他们又用力地跺起脚来。❷起劲地玩起来;起劲地跳起舞来 ~**ване** [中]

разтрош|а̀вам [未], **разтроша̀** *-и̇ш*, *-и̇х* [完] 折成好几段,砸碎,打碎: Разтроши̇ха голѐмия ка̀мък и запълниха я̀мата. 他们把大石头砸碎,填平了坑。— **се** [被动,中态]: Ку̀клата се ~и̇ на ня̀колко ча̀сти. 洋娃娃被扯成好几块。~**а̀ване** [中]

разтро|я̀вам [未], **разтроя̀** *-и̇ш*, *-и̇х* [完] 分成三部分

разтру̀пва|м[1] [未], **разтру̀пам** [完] 掘开,发掘,掘出 — **се** [反身,被动] ~**не** [中]

разтру̀п|вам[2] 和 **разтру̀пям** [未], **разтру̀пя** *-иш*, *-их* [完] 把树锯成一截截的圆木

разтръб|я̀вам [未], **разтръбя̀** *-и̇ш*, *-и̇х* [完] 大肆宣扬,鼓吹: Глѐдай да не го̀ ~и̇ш веднъ̀га. 你注意不要立即把这事宣扬开去。Ще ~и̇ нався̀къде какво̀ сме гово̀рили. 他会把咱们说的话到处传开。— **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

разтръ̀г|вам [未], **разтръ̀гна** *-неш*, *-нах* [完] 使分开,把…拉开(掰开,启开): Бя̀ха се така̀ вчѐпкали, че едва̀ ги ~наха. 他们相互抓得那么紧,人们费了很大力气才把他们拉开。~**ване** [中]

разтръ̀сква|м [未], **разтръ̀скам** [完] 用力摇晃(摇动,摇撼): Разтръ̀скай дърво̀то и я̀бълките ще па̀днат. 你用力摇晃树干,苹果就会掉下来。— **се** [被动,中态] ~**не** [中]

ра̀зтръ̀т|ен *-на* [形] 〈方〉矮胖的: Жена̀ му е една̀ ~на. 他妻子是个矮胖子。

разтря̀ск普вам се [未], **разтря̀скам се** [完] [中态] 发出很响的声音;用力碰撞(弄得很响),弄得砰砰响: Разтря̀ска се, разбльска се ра̀но и не мѐ оста̀ви да се наспя̀. 他很早就弄得砰砰响,搞得我无法睡足觉。

разту̀п|вам [未], **разту̀пам** [完] 使(某物)敲打(跳动)起来;使砰砰响;使怦怦跳: И тъмен стра̀х тога̀ва му ~а / сърцѐто прeд убѝтий сла̀вен ца̀р. (К. Христов) 那时,在被杀死的著名的沙皇面前,阴郁的恐惧使他的心怦怦地跳动起来。— **се** [被动,中态]: Сърцѐто ми се ~а. 我的心怦怦地跳动起来。~**ване** [中]

разту̀пкан *-а* [形] (一般指心脏)剧烈跳动的,怦怦跳动的

разту̀пк|вам [未], **разту̀пкам** [完] ❶使(某物)用力地敲打起来 ❷使(心)剧烈跳动起来,使怦怦地跳起来: Нико̀ла бѐше ~ал на мно̀го момѝ сърцѐто о̀ще предѝ да я̀де войни̇к. 尼科拉在去当兵之前就已扰乱了很多姑娘的心。— **се** [被动,中态]: Сърцѐто му се ~а от вълнѐние. 他的心激动得怦怦跳。~**ване** [中]

разтупт|явам [未], **разтуптя** *-иш, -ях*, 过主形动 *-ял, -яла, -ели*, 过被形动 *-ян, -яна, -ени* [完] 使剧烈地跳动(搏动)起来,使怦怦跳动起来：～явам сърцѐто 使心剧烈地跳动起来 — **се** [被动,中态]：Сърцѐто му се ～яваше при вся̀ка така̀ва срѐща. 在每一次这样的会见时,他的心都剧烈地跳动。～**яване** [中]

разтупт|ян *-яна, -ени* [形] 同 разту̀пкан

ра̀зтур [阳]〈方〉破坏,毁坏,拆毁,损坏

ръту̀ра 同 ра̀зтур

разту̀р|вам [未], **разту̀ря** *-иш, -их* [完] 同 разту̀рям: Отло̀жени са и̇̀зборите. Ня̀ма да ～ват ка̀марата. 选举延期了,他们不打算解散议院。— **се** [被动,中态] ～**ване** [中]: ～ване на къщата 拆毁房屋

разтурва̀ч [阳]〈口〉没有条理的人：Голя̀м си ～: щом влѐзеш в къщи, всѝчко разту̀ряш. 你太没有条理了,你一进家门就把什么都弄乱了。

разту̀рен *-а* [形] ❶被破坏的,毁坏了的,被拆散的,解体的,已瓦解的,解散了的：Семѐйството му е ～о. 他的家庭解体了。❷道德败坏的,堕落的,变坏的：～а жена̀ 堕落的女人

разту̀рни|к *-ци* [阳]〈口〉使人破产者,破坏者,毁坏者

разту̀р|ям [未], **разту̀ря** *-иш, -их* [完] ❶弄乱,搞乱：Деца̀та ～или стая̀та. 孩子们把屋里弄乱了。Разту̀рил на бра̀та си кни̇̀гите. 他把他哥哥的书弄乱了。❷拆毁：Ста̀рата къща ～ят и на нѐйно мя̀сто по̀чва да се градѝ но̀вата. 他们把旧房子拆了,在原地开始盖新房。❸〈转〉破坏,毁坏,拆散(家庭)：～ям семѐйството на ня̀кого 破坏(拆散)某人的家庭 ❹使解体,使瓦解;解散;取消：Търсѐше причѝна да ～и ба̀са. 他在找理由使原先打的赌不算数。～ям организа̀ция 解散组织 ～ям събра̀нието 使会议解散 ❺搅乱,弄乱,打乱(游戏、舞蹈等)：Тѝ ще им ～иш ху̀бавата игра̀. 你会搅乱他们很有意思的游戏(很好的表演)。❻〈民〉铺开,摊开：Разту̀рѝ бо̀ба да съхне. 你把芸豆摊开晾干。❼使散开：Ста̀до на па̀ша ～ил в гора̀та. 他让羊群在林中散开吃草。❽〈转,口〉使变坏：Ло̀шите друга̀ри ～иха синà ѝ. 坏伙伴使她儿子变坏了。❾分配,分摊：Разту̀рили гло̀бата по ра̀вно. 他们平均分摊了罚款。❿使(编好的东西)散开,解开：Разту̀рила коса̀. 她把发辫散开了。⓫分给各处,胡乱花掉 — **се** [被动,中态]：У нѐя всѐ ѝма и едѝн стра̀х да се не ～и тя̀я ра̀бота. 她心中总还是怕这件事吹了。～**яне** [中]

разту̀ха [无复,阴] 安慰,慰藉：Нѐ за ～ при тѐбе дойдо̀х. 我不是为了寻求安慰而来找你的。

разтуш|а̀вам [未], **разтуша̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使忘却,劝使丢开(忧愁、悲伤),安慰：Ала̀ не бѐ вѐсело лицѐто му: не го̀ ～ѝха нѝ пѐсни, нѝто та̀нц. 他脸上显得不高兴,歌唱和舞蹈都不能使他丢开忧愁。Дойдо̀хме да те ～ѝм. 我们来安慰你。— **се** [被动,中态] ～**а̀ване** [中]

разтуша̀ се [只三], **разтушѝ се** [完,中态]〈方〉(天气)稍稍变暖

разту̀шка [阴]〈方〉同 разту̀ха

разту̀ш|вам [未], **разтуша̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 разтуша̀вам — **се** [被动,中态] ～**ване** [中]

разтъж|а̀вам [未], **разтъжа̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使忧伤,使愁闷,使难过：Не пла̀чѝ, мо̀ето момѝче, не сѐ ～а̀вай, че ще ～ѝш и ма̀йка си и бащà си. 我的孩子,你别哭,你别难过,否则会使你的父母亲也伤起心来的。— **се** [被动,中态] 伤起心来,难过起来：Разтъжѝх се за та̀тко и ма̀йка. 我想父母想得伤起心来。～**а̀ване** [中]

разтъж|ен *-на* [形]〈民〉可以消愁的,解闷的;欢乐的,愉快的：～на пѐсен 欢乐的歌曲

разтък|а̀вам [未], **разтъка̀** *-чѐш, -ка̀х* [完] ❶拆去(织好的经线)：Сбъ̀рках ша̀рката и ～а̀х пѐт рѐда. 我把花纹织错了,拆去了五行。Днѐс тъчѐ, у̀тре ～ка̀ва. 今天织,明天拆。❷织上很多花色 — **се** [被动] ～**ка̀ване** [中]

разтък|а̀вам се [未], **разтъка̀ се** *-чѐш се, -ка̀х се, -чѐ се* [完] [中态] 一个劲地织,起劲地织 ～**ка̀ване** [中]

разтъкм|я̀вам [未], **разтъкмя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使紊乱,使落空,使失败,使受妨碍,阻碍,使(已准备好的事情)告吹,打乱：Натъкмѝхме сва̀тбата, но сва̀товете я ～ѝха. 我们已为婚礼做好了准备,但是亲家们使婚礼举行不成。— **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

разтълку̀вам [完] 仔细地解释清楚(讲明白,说明),详细阐明：То̀й им гово̀ри про̀сто, разбра̀но. Разтълку̀ва им и ня̀кои члѐнове от проекто̀уста̀ва. 他对他们讲得通俗易懂。他还给他们仔细地解释了章程草案中的几条。— **се** [被动]

разтъп|квам [未], **разтъ̀пча** *-чеш, -ках* [完] 踏结实,踩瓷实：Ще затъ̀нат ня̀къде конѐте и а̀з ще изля̀за напрѐд да ～ча снегà и да напра̀вя път. 马会在什么地方陷下去,我会先到前面把雪踩瓷实,开出一条路来。— **се** [被动] ～**кване** [中]

разтъп|квам се [未], **разтъ̀пча се** *-чеш се, -ках се* [完] [中态] 散一散步,溜达溜达(活动一下身子) ～**кване** [中]

разтърбу̀ш|вам [未], **разтърбу̀ша** *-иш, -их* [完] 开膛,去掉内脏;掏出一部分;掏出许多;掏空：Разтърбу̀шил ця̀лата възгла̀вница. 他把整个枕头都掏空了。— **се** [被动,中态] ～**ване** [中]

разтърв|а̀вам [未], **разтърва̀** *-ѐш, -а̀х* [完] ❶(把打架的、相斗的人或动物)用力拉开：Спу̀сна се да ～ѐ деца̀та. 他跑去把打架的孩子用力拉开。❷撒得到处都是：Къдѐто мѝнал, всѐ е ～а̀л жѝтото. 他走到哪儿就把麦子撒到哪儿。— **се** [被动] ～**а̀ване** [中]

разтърк|вам [未], **разтъ̀ркам** [完] ❶揉搓;磨擦：～вам очѝ 揉眼睛 То̀й ста̀на, ～а ръцѐ и затро̀па с кракà. —— У̀х, ку̀чешки сту̀д! 他站起来,搓着手,跺着脚说："唉呀,真冷啊!"。Разтъ̀рках бо̀лния кра̀к. 我揉搓了病腿。Разтъ̀ркай детѐто с ка̀мфоров спи̇̀рт. 你用樟脑酊给孩子搓搓身子。❷涂抹上(一层),涂擦：Разтъ̀ркай бо̀ята! 你把漆刷上。— **се** [反身,被动] ～**ване** [中]

разтърс|вам[1] [未], **разтъ̀рся** *-иш, -их* [完] ❶摇撼,摇晃,晃动;颠簸：～вам кло̀ните 摇晃树枝 Гръм ～и земя̀та. 雷声震撼了大地。❷〈转〉使…的基础动摇;破坏,毁坏：И в океа̀на на времена̀та, в сво̀ите по̀ходи а̀з ～вах на̀й-мо̀щните владѐтели и тѐхните ца̀рства. 在时间的海洋里,在远征中,我摧毁了最强大的统治者和他们的王国。❸抖,敲打：～вам дюшѐк 敲打褥垫 ❹〈转〉使非常激动,震惊：Тѐзи съби̇̀тия ～ваха ця̀лия свя̀т. 这些事件震惊全世界。— **се** [被动,中态] ～**ване** [中]：～вания на зѐмната корà 地壳的震动

разтърс|вам[2] [未], **разтъ̀рся** *-иш, -их* [完] 四处寻找,搜寻：Разтъ̀рсиха ця̀лата къща и го намѐриха. 他们搜寻了整个房子,把他找到了。— **се** [被动] ～**ване** [中]

разтърс|вам се [未], **разтъ̀рся се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 加紧寻找起来：Акò се ～иш, ще намѐриш кни̇̀гата. 你如果好好找是能把书找到的。～**ване** [中]

разтърся 见 разтърсвам[1], разтърсвам[2] 和 разтърсям

разтърся се 见 разтърсвам се

разтърс|ям [未], **разтърся** *-иш, -их* [完] 同 разтърсвам[1] — **се** [被动, 中态] ~**яне** [中]

разтърчà|вам се [未], **разтърчà се** *-ùш се, -àх се* [完] [中态] ❶开始朝四面八方跑: Децàта се ~àха. 孩子们跑散了。❷(为了某事而)东奔西走, 奔波: Kогàто го задържàха, майка му се ~à за нèго и сàмо за дèсет днѝ се състарѝ с дèсет годѝни. 他被拘留之后, 他母亲为他到处奔走, 只是十天功夫就老了十岁。❸无微不至地关怀, 细心照料: Лèгна тòй и двѐте женѝ пàк се ~àха òколо нèго. 他躺下了, 两个女人又在他身旁细心照料起他来。~**àване** [中]

разтърщувà|м [未, 完] 仔细搜寻, 找遍: Тòй го отвòри бързо и ~ из чекмеджѐто и измеждý тефтèрите и книжàта. 他很快把它打开, 仔细地翻抽屉, 并在记事本和文件中找来找去。

разтърщувà|м се [未, 完, 中态] 仔细搜寻起来: Скòро цялата къща бèше на кракà, ~ха се по двòра, из стàи, но нѝкъде не гѝ намèриха. 很快, 全家人都行动起来了, 他们在院子里, 在各个房间里仔细地找, 可是在任何地方都找不到这些东西。~**не** [中]

разтю̀хк|вам се [未], **разтю̀хкам се** [完] [中态] 使劲叹起气来: Мàйка му, катò разбрà, веднàга се ~а. 他母亲了解此事之后, 马上一个劲地叹起气来。

разт|ягам [未], **разтèгна** *-èгнеш, -èгнах*, 过被形动 *-èгнат* [完] ❶拉长; 拉宽; 抻长; 抻宽: Еднà болèзнена гримàса свѝ и ~èгна нèговото лицѐ. 一个痛苦的表情使他脸上的肌肉收缩起来, 把脸抻宽了。Ширòка усмѝвка ~èгна ýстните му. 咧嘴一笑使他的嘴唇拉长了。❷把拉紧的东西松开, 放松: ~я́гам колàн 把腰带放松 — **се** [被动, 中态]: Тòя плàт не сè ~я́га. 这种布不会变长。~**я́гане** [中] ◇ ~**я́гам локỳми** 〈口〉说话冗长并且空洞; 说得又臭又长

разубе|ждàвам [未], **разубедя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] 劝告(设法说服), 使改变信念(意见、主意等), 劝放弃打算: Не мòжеш да ме ~дѝш в товà. 你没法说服我改变这个主意。— **се** [被动, 中态] ~**ждàване** [中]

разувер|я́вам [未], **разуверя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 〈书〉劝某人使之不再相信(不再信任), 劝得放弃信念(念头)等: Съвесттà ѝ я грѝзеше, че тѝ мòжеше да го успокòи, да го ~ѝ, а не стòри товà. 她受到良心的谴责, 因为她本来可以安慰他, 可以劝说他放弃这个念头, 可是她没有这样做。— **се** [被动, 中态] ~**я́ване** [中]

разузнà|вам [未], **разузнàя** *-еш, -х* [完] ❶侦察(出), 搜索(到): Изпрàти войнѝци да ~ят мèстносттà. 他派战士去侦察那块地方。~вам разположèнието на протѝвника 侦察敌军的驻防 ❷打听, 探听: Тòй уговàряше достàвката и същеврèменно ~ваше хòдовете на протѝвника. 他在洽谈送货问题, 同时在打听对手的行动。— **се** [被动] ~**ване** [中]

разузнàван|е *-ия* [中] ❶ разузнàвам 和 разузнàвам се 的动名词: Командѝрът изпрàти двàма партизàни на ~е в сèлото. 指挥员派了两名游击队员到村子里去侦察。❷侦察队; 侦察机关, 情报机关: Нàшето ~е ѝма свèдения, че протѝвникът се гòтви за отстъплèние. 我们的侦察队了解到敌人准备撤退。

разузнавàтел *-ят, -я* [阳] ❶同 разузнавàч ❷侦察机

разузнавàтел|ен *-на* [形] 侦察的: ~на оперàция 侦察行动 ~на слýжба 侦察机构 ~ен òтред 侦察(部)队 ~ен пòлет 侦察飞行

разузнавàч [阳], **разузнавàчка** [阴] 侦察员, 侦察兵

разузнавàческ|и *-а* разузнавàч 的形容词: ~и òтред 侦察(部)队

разузнàя 见 разузнàвам

рàзум [无复, 阳] ❶理性, 理智; 健全的理性: Товà противорèчи на здрàвия ~. 这与健全的理智是相矛盾的。човèшки ~ 人的理性 дèйствувам с ~ 采取理智的行动 ❷智慧, 智力, 智能, 才智: Ýм и ~ с парѝ се не купýват. 〈俗〉智慧是用金钱买不来的。

разýм|ен *-на* [形] ❶有理性的, 有理智的: Човèк е ~но сѫщество. 人是有理性的生物。❷明理的; 聪明的: ~на женà 聪明的女人 ❸合理的, 有道理的: ~на постъпка 合理的行为 ~ни дýми 有道理的话 ~**но** [副]: Прикàзва слàдко и ~но. 他说话嘴很甜, 并且说得有道理。~**ност** *-носттà* [阴]

разумèя 见 разумя́вам

разýмни|к *-ци* [阳], **разýмница** [阴] ❶聪明人: Тя̀ е мàлка òще, но е голя́ма ~ца. 她人还小, 但非常聪明。❷〈谑〉"聪明人", 傻子: Тѝя ~ци пàк са объркали смèтките. 这些"聪明人"又把账算错了。

разум|я́вам [未], **разумèя** *-èеш, -я́х*, 过主形动 *-я́л, -я́ла, -èли* [完] 〈旧〉明白, 理解, 了解, 懂得; 晓得: Едвà сегà ~я́х каквò ще прàви. 直到现在我才明白他要干什么。Каквà е тàзи комèдия? Нѝщо не ~я́вам. 这是一场什么闹剧? 我一点也不明白。— **се** [被动, 中态] ◇ ~**я́ва се** 同 разбѝра се ~**я́ване** [中]

разуч|àвам [未], **разýча** *-иш, -их* [完] ❶研究明白; 考察清楚, 调查清楚, 查明: ~àвам плàн 研究计划 ❷(指演唱等)学, 练, 记: ~àвам рòля 练演(某)角色 ~àвам тàнц 学舞蹈 — **се** [被动] ~**àване** [中]

разýч|вам[1] [未], **разýча** *-иш, -их* [完] 同 разучàвам: Хòрът на дрýжеството ще ~ва хýбави нарòдни пèсни, ще дàва концèрти. 协会的合唱团要学些好听的民歌, 要举行音乐会。— **се** [被动] ~**ване** [中]

разýч|вам[2] [未], **разýча** *-иш, -их* [完] 〈民〉改掉…的习惯: Кàкто си го наýчил, такà ще го ~иш. 你怎么把它学会的, 就怎么把它改掉。~**ване** [中]

разфасòва|м [未, 完] 〈商〉分装, 分包(多指预先按一定分量包装): Месòто тря́бва да се ~. 这些肉须要分装。~**ване** [中]

разфасòвка [阴] 分装, 分包

разфилосòфст[ву]вам се [完, 中态] 〈口, 不赞〉大发(抽象的)议论

разформѝра|м [未, 完] 〈军〉同 разформирýвам: Разформѝраха òтреда. 他们把队伍解散了。— **се** [被动] ~**не** [中]: ~не на пòлка 解散团队

разформирýва|м [未, 完] 解散(某单位, 一般指部队), 使解体, 分解: ~м рòтата 解散连队 — **се** [被动] ~**не** [中]

разфучà|вам се [未], **разфучà се** *-ѝш се, -àх се* [完] [中态] ❶(风等)猛烈地呼呼吹了起来, 怒号起来: Вя́търът се ~à. 风怒号起来。❷〈转〉同 разядòсвам се: Амѝ òнзи дèн се ~à, развѝка се. Тýрил бѝл ня̀къде парѝ, а ги ня́мало. 那天他发起火来, 喊叫起来了。他说他把钱放在一个地方, 不见了。~**àване** [中]

разфъфл|ям се [未], **разфъфля се** *-еш се, -ах се* [完] [中态] 啰里啰嗦地不清楚地说起话来, 一个劲地嘟哝起来 **~яне** [中]

разхàйт|вам [未], **разхàйтя** *-иш, -их* [完] 使某人成为懒汉(二流子) — **се** [被动, 中态]: Тѐзи децà по ця̀л дѐн стоя̀т без рàбота и съвсѐм са се ~или. 这些孩子整天什么事都不干, 完全变懒了。**~ване** [中]

разхàйтен *-а* ❶ разхàйтя 的过被形动 ❷ [用作形] 不守纪律的; 吊儿郎当的; 流里流气的; 不好的, 坏的: ~о момчѐ 流里流气的男孩 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

разхàйтя 见 разхàйтвам

разхалàквам [未], **разхалàкам** [完] 〈方〉同 разхалтàвям: Разхалàкаха ми нòжчето. 他们把我的小刀弄活动了。

разхалтàв|ям [未], **разхалтавя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使松动, 使活动, 使变松: Не сѝ игрàй с щѝпките, ще ги ~ѝш. 你别玩衣服夹子, 会弄松的。

разхàп|вам [未], **разхàпя** *-иш, -их* [完] 把…咬开, 把…咬成块: Разхапѝ я̀бълката и дàй на децàта да не тѐ глѐдат. 你把苹果咬开分给孩子们, 免得他们看着你。— **се** [被动, 中态]

разхàп|вам се [未], **разхàпя се** *-еш се, -ах се* [完] [中态] 很厉害地咬了起来: Разхàпаха се онѝя кỳчета. 那些狗猛咬起来。**~ване** [中]

разхàрч|вам [未], **разхàрча** *-иш, -их* [完] ❶(零售着)卖光, 卖完: Разхàрчи набъ̀рзо стòката. 他把货物很快就卖光了。❷浪费掉, 滥花掉

разхàрч|вам се [未], **разхàрча се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 乱花起钱来, 大手大脚地用起钱来: Разхàрчих се тѝя днѝ и си свъ̀рших парѝте. 这些天我乱花起钱来, 把钱用光了。

разхвàл|вам [未], **разхвàля** *-иш, -их* [完] 〈口〉极力夸奖(称赞): Тòй ги ~и до небѐто. 他把他们捧上了天。— **се** [被动, 中态] **~ване** [中]

разхвàл|ям [未], **разхвàля** *-иш, -их* [完] 同 разхвàлвам — **се** [被动, 中态] **~яне** [中]

разхвъ̀рк|вам се [未], **разхвъ̀ркам се** [完] [中态] 开始朝四面八方飞: Милиàрди ѝскри се ~аха из въ̀здуха. 亿万颗火星朝空中飞溅。Разхвъ̀рка се птѝчката, не можàхме да я уловѝм. 那只鸟朝四处乱飞, 我们没捉住它。

разхвъ̀рлен *-а* ❶ разхвъ̀рля 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 四处乱扔着的, 扔得到处都是的; 分散的: В съ̀щото врѐме трѝ дѐтски главѝ се покàзаха из ~ите дрѐхи. 与此同时, 三个小孩的脑袋从乱扔着的衣服堆里伸出来。2. 紊乱的, 乱七八糟的, 没收拾整齐的: ~о леглò 乱七八糟的床(没收拾过的床) 3. 邋遢的, 无条理的, 无秩序的; 漫不经心的: Разхвъ̀рлен човѐк е тòй. 他是一个无条理的人。4. 无联系的, 杂乱无章的: ~и впечатлѐния 支离破碎的印象 ~а мѝсъл 杂乱无章的思想 **~о** [副]: Тỳк е мàлко ~о, но прощàвайте. 这儿有点乱, 请原谅。**~ост** -осттà [阴]

разхвъ̀рл|ям [未], **разхвъ̀рля** *-иш, -их* [完] ❶撒开, 散开, 摊开: ~ям пòзиви 撒传单 ❷往四面乱扔, 扔得到处都是; 弄乱: Никòла е ~ил всѝчки вѐщи от рàницата си и се гòтви отнòво да ги нарѐжда. 尼科拉把他背包里的东西倒出来扔得到处都是, 打算重新整理一下。~ям ця̀лата къ̀ща 把整个屋子都弄乱 ❸分派, 把…分摊给…: ~ям дàнък 分派赋税 Разхвъ̀рлиха рàботата на всѝчки. 他们把工作分派给大家。— **се** [被动] **~яне** [中]: ~яне на пòзиви 撒传单

разхвъ̀рл|ям се [未], **разхвъ̀рля се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶一个劲地扔(抛, 掷)了起来: Децàта се ~иха и обрỳлиха мнòго òрехи. 孩子们一个劲地扔起石头来, 打下了许多核桃。❷〈口〉(像在家中般)脱下(部分)衣服, 脱下外面的衣服(仅穿便服): Не сѐ ~я̀й мнòго, че тỳк е хлàдно. 别脱掉太多的衣服, 这里挺凉。**~яне** [中]

разхвъ̀рлян *-а* [形] 同 разхвъ̀рлен **~ост** -осттà [阴] 同 разхвъ̀рленост

разхвърч|àвам се [未], **разхвърчà се** *-ѝш се, -àх се* [完] [中态] (开始)朝四面八方飞去; 飞散开: Гълъ̀бите се ~àха. 鸽子朝四面八方飞去。Тòй кѝпна отнòво, от устàта му се ~àха слю̀нки. 他又发火了, 嘴里飞溅出唾沫星。**~àване** [中]

разхитѝтел *-ят, -я* [阳] 〈书〉盗窃者, 侵吞者: ~и на нарòдното имỳщество 盗窃人民财产的人

разхи|щàвам [未], **разхитя̀** *-тѝш, -тѝх* [完] 陆续窃取, 累次侵吞(全部或许多); 滥用; 浪费, 挥霍: Безсъ̀вестни управѝници ~щàваха нарòдните богàтства. 没有良心的统治者们窃取了人民的财富。Не ~щàвай сѝлите си. 别浪费精力! — **се** [被动] **~щàване** [中]: ~щàване на материàли 浪费材料

разхищѐни|е *-я* [中] 同 разхищàване: Винòвните за ~я и злоупотрѐби да се накàзват сурòво. 犯盗窃和贪污罪的应严加惩罚。

разхлàб|вам [未], **разхлàбя** *-иш, -их* [完] ❶放松, 使松弛: Разхлабѝ на кòня рѐмъка да не гò стя̀га. 你把马缰绳放松点, 别勒着它。Разхлàбих си колàна. 我把皮带放松了。❷〈转〉使(纪律等)松弛, 削弱, 减弱, 使衰弱, 使无力: Разхлàбиха дисциплѝната. 他们使纪律涣散了。❸引起腹泻: Пря̀сното мля̀ко го ~ва. 鲜牛奶引起他腹泻。— **се** [被动, 中态] **~ване** [中]

разхлàб|ям [未], **разхлàбя** *-иш, -их* [完] 同 разхлàбвам — **се** [被动, 中态] **~яне** [中]

разхлàда [阴] 凉, 凉快, 凉爽, 清凉: кѝсели бонбòни за ~ 清凉的酸味糖果

разхладѝтел|ен *-на* [形] ❶清凉的, 凉爽的, 凉的: ~но питиѐ 清凉饮料 ❷ [用作名] **~но** [中] 清凉饮料; 清凉的饭后甜食: пѝя ~но 喝清凉饮料

разхлад|я̀вам [未], **разхладя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 разхлàждам — **се** [反身, 被动, 中态] **~я̀ване** [中]: ~я̀ване на врѐмето 天气变得凉爽

разхлà|ждам [未], **разхладя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] ❶把…放凉, 使凉爽, 使冷却, 使变得清凉: ~ждам водà 使水冷却 Тòй си облѐгна чѐлото до студѐното стъклò на прозòреца, катò да го ~дѝ. 他把额头靠到冰冷的玻璃窗上镇凉。❷使感到凉爽: Тоќу-що облѐчените чѝсти бѐли дрѐхи ~ждаха тя̀лото. 刚穿上的干净的白衣服使身子感到凉爽。— **се** [被动, 中态] **~ждане** [中]

разхлѐнч|вам се [未], **разхлѐнча се** *-иш се, -их се* [完] [中态] (很厉害地)嘤嘤啜泣起来; 突然嘤嘤啜泣起来 **~ване** [中]

разхлѝп|вам се [未], **разхлѝпам се** [完] [中态] 很厉害地抽泣起来; 突然抽泣起来: Бя̀ха се просълзѝли и двàмата, а Стоя̀н едвà що не сѐ ~а. 他们两个人眼里都含着泪水, 斯托

扬差一点没抽泣起来。～ване［中］

разхлъ̀пам 见 разхлъ̀пвам

разхлъ̀пан -*а*［形］哐啷(啪啪)响得很厉害的：～а талѝга 哐啷响得很厉害的马车 ～и машѝни 响得很厉害的机器

разхлъ̀пва|м［未］，**разхлъ̀пам**［完］使响得很厉害 ～**не**［中］

разхлъ̀п|вам се［未］，**разхлъ̀пам се**［完］［中态］❶开始哐啷响得很厉害，很响地敲起来：Какво̀ се е ～ал! Сякаш не мо̀же да потрае ма̀лко. 他干吗这么猛敲门！好像稍稍等一下都不行。❷〈转，口〉(损)坏了：Машѝната се е ～ала. 机器坏了。～**ване**［中］

ра̀зход［阳］❶支出，开支，费用，花销(与 до̀ход, прѝход (进款，收入)相对)：～и по сва̀тбата 婚礼的开支 произво̀дствени ～и 生产费用 Прѝходите не покрѝват ～ите. 入不敷出。❷［只单］消耗(量)，使用量，耗费：～ на тру̀д 劳动的消耗量 ～ на проду̀кти 产品的消耗量 ～ на електроенѐргия 耗电量 ❸〈公文〉［只单］支出(栏)

разхо̀д［阳］〈方〉同 разхо̀дка

разхо̀два|м［未］〈罕〉消耗，使用，耗费，消费：Два̀та тра̀ктора ～т разлѝчно колѝчество горѝво. 这两台拖拉机消耗燃料量不一样。— **се**［被动］～**не**［中］：～не на материа̀ли 材料的消耗

ра̀зход|ен -*на* ра̀зход 的形容词：～на кнѝга 支出账本 ～ен бюджѐт 支出预算

разхо̀дка［阴］散步，溜达，闲逛，游玩：Видя̀хме ху̀баво врѐме и излязохме на ～. 我们看到天气好，就出去散步了。～ из полѐто 在田野里散步 отѝвам на ～ 我去散步 напра̀вям една̀ ～ до Княжево 散步到克尼亚热沃

разхо̀|ждам［未］，**разхо̀дя** -*диш*, -*дих*［完］领…散步，带…溜达，带…游玩：Отѝде да ～ди го̀стенката. 他已经去了，要领着女客人溜达。Парахо̀дчето, коѐто ～жда пъ̀тниците, ча̀ка на брега̀. 载着旅客去游玩的小轮船在岸边等候着。— **се**［被动］～**ждане**［中］

разхо̀|ждам се［未］，**разхо̀дя се** -*диш се*, -*дих се*［完］［中态］❶散步，溜达，游玩：～ждам се из па̀рка 在公园里散步 ～ждам се по у̀лиците 在街上溜达 ❷慢步，来回踱步，走来走去：Пред къ̀щичката на вратаря се ～ждаха два̀ма стража̀ри. 两个警察在门房前走来走去。❸无事闲荡，闲逛，闲游：Францу̀зи, италиа̀нци се ～ждат из града̀ като̀ у дома̀ си. 法国人、意大利人就像在自己家里似的在城里闲逛。～**ждане**［中］

разхо̀квам се［未］，**разхо̀кам се**［完］［中态］很厉害地责骂(斥责)起来；使劲叫嚷起来

разхра̀ч|вам се［未］，**разхра̀ча се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］一个劲儿地吐起痰来

разхру̀п|вам се［未］，**разхру̀пам се**［完］［中态］咯吱咯吱地大嚼起来：Разхру̀па се кра̀вата и опасѐ трева̀та. 母牛咯吱咯吱地大嚼起草来。

разхру̀ск|вам се［未］，**разхру̀скам се**［完］［中态］咯嘣咯嘣地大嚼起来：Деца̀та се ～аха и изя̀доха бонбо̀ните. 孩子们咯嘣咯嘣地嚼起来，把糖吃光了。

разхубав|я̀вам[1]［未］，**разхубавѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［完］同 разхубавя̀вам се：И та̀я мла̀да сто̀лица всѐки дѐн растѐ, ～я̀ва. 这个年轻的首都日益成长，日益美化。～**я̀ване**［中］：～я̀ване на града̀ 城市的美化

разхубав|я̀вам[2]［未］，**разхубавя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］使好看起来，使变得更好看(更美，更漂亮)；美化：Изма̀заха къ̀щата, та я ～ѝха. 他们粉刷了房屋，使它更漂亮了。Ма̀й бѐше ～ѝл града̀. 5月使城市变得漂亮了。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

разхубав|я̀вам се［未］，**разхубавя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］好看起来；变得更好看(更美，更漂亮)：Градѝната ви се ～ѝла. 你们的花园变得更美丽了。През тѝя двѐ-трѝ годѝни то̀й за̀якна и възмъжа̀, ～ѝ се. 这两三年来他变得健壮了，长成大人了，更漂亮了。～**я̀ване**［中］

разхъ̀лц|вам се［未］，**разхъ̀лцам се**［完］［中态］❶很厉害地打起嗝儿来 ❷很厉害地抽泣起来 ～**ване**［中］

разхъ̀рквам се［未］，**разхъ̀ркам се**［完］［中态］很厉害地打起呼噜来

разца̀пва|м［未］，**разца̀пам**［完］(指粘物或油漆、颜料等)到处涂上：～м бо̀ята 把油漆涂得到处都是 — **се**［被动，中态］～**не**［中］

разцвѐт［无复，阳］繁荣，兴盛，昌盛；极盛(时期)(与 упа̀дък (衰落，没落)相对)：～ на наро̀дното изку̀ство 民间艺术的繁荣 в ～а на сѝлите си 正处于精力最充沛的时期

разцвѐтк|а［阴］配色，色饰：басмѝ с разлѝчни ～и 各种花色的印花布

разцвѝл|вам се［未］，**разцвѝля се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］(马)高声嘶叫起来：Ко̀нят се ～и. 马高声嘶叫起来。～**ване**［中］

разцвѝл|ям се［未］，**разцвѝля се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］同 разцвѝлвам се ～**яне**［中］

разцвъ̀рк|вам се［未］，**разцвъ̀ркам се**［完］［中态］一个劲地唧唧叫(啾啾叫，吱吱叫)起来：Врабчѐто се ～а. 麻雀叽叽喳喳地叫起来。～**ване**［中］

разцелу̀ва|м［未，完］吻很多次，亲很多次：То̀й се хвъ̀рли та го ～ бра̀тски. 他扑过来，像兄弟般地吻了他很多次。— **се**［被动，互及］：Разцелу̀ваха се, мѝлваха се, пла̀чеха от ра̀дост. 他们热烈地亲吻着、抚摸着、高兴得哭着。～**не**［中］

разцѐнка［阴］估价，定价；计件工资(定额)；单位造价，单价：запла̀щане по ～ 按计件工资支付

разцентро̀ва|м［未，完］❶使(转子转动时)偏离轴心 ❷〈扩〉使(机器、仪器等)运转失常 ～**не**［中］

разцѐп|вам［未］，**разцѐпя** -*иш*, -*их*［完］❶劈开，破开；打破，打碎，砸破，夹破，压破，撕开：～вам дъ̀рво̀ 把木头劈开 ～вам пла̀т 把布撕开 ❷使裂开；使分开：～вам а̀тома 分裂原子 Едѝн пра̀зен камио̀н ～ваше върво̀лицата. 一辆空卡车把人流分开。Па̀дна на леда̀ и си ～и глава̀та. 他跌倒在冰上，摔破了头。❸〈转〉使分裂：～вам организа̀цията 使组织分裂 ❹同 процѐпвам ((声音)穿透，穿通；划破)：Гръ̀мнаха камба̀ни па̀к и вѝк/～и небеса̀. (П. П. Славейков) 钟又响了，喊声穿透天空。— **се**［被动，中态］：Дърво̀то изпу̀ка и се ～и на двѐ. 树发出响声，裂成两半。～**ване**［中］

разцеплѐние［无复，中］分裂：вна̀сям ～ 使分裂，搞分裂 Разцеплѐнието ста̀ва всѐ по̀-го̀лямо. 裂痕越来越大。

разцѐпя 见 разцѐпвам

разцѝвр|ям се［未］，**разцѝвря се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］〈口，不赞〉嘤嘤地啜泣起来：Стѝга дѐ, какво̀ си се ～ила! 得了，你哭什么呀！～**яне**［中］

разцѝл|ям се［未］，**разцѝля се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］同 разцѝврям се

разцърк|вам се [未], **разцъркам се** [完] [中态] (一个劲地)唧唧叫(啾啾叫,吱吱叫)起来: Настàна прòлет, ~аха се врабцùте. 春天来了,麻雀一个劲地叽叽喳喳叫了起来。 ~**ване** [中]

разцъф|вам [未], **разцъфна** *-неш, -нах* [完] ❶开花,花蕾开放: Дървèтата напъпиха, ~наха. Настъпи пролеттà. 树木发芽了,开花了,春天来了。❷出现(笑容): Той сѝда. На лицè ~нала е блàга/усмѝвка. (П. П. Славейков) 他坐下了,脸上浮现温和的微笑。❸〈转〉繁荣起来,兴盛起来: Разцъфна бу̀йно нàшата земя̀. 我们的国家蓬勃兴盛起来。❹〈转〉(人)变得好看起来,变漂亮: Пълното му лицè катò че ~ваше, очѝте му горя̀ха. 他胖胖的脸好像变得好看了,他的眼睛放射着热情的光芒。~**ване** [中]

разцъф|вам се [未], **разцъфна се** *-неш се, -нах се* [完] [中态] 同 разцъфвам ~**ване** [中]

разцъфт|я̀вам [未], **разцъфтя̀** *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -èли* [完] ❶使开花: Едѝн дèн пролеттà ще разделенѝ и ~ѝ тя̀я монотòнни пространства. 有那么一天,春天将使这单调的原野变得葱绿和鲜花盛开。❷开花,花蕾开放: Кòлко мнòго темену̀жки ~èли! 这么多的紫罗兰都开放了。❸〈转〉(人)变得好看起来,变漂亮: Стàнка, катò стàна бу̀лка, ~я̀. 斯坦卡当了新娘子后,变漂亮了。❹同 процъфтя̀вам (繁荣起来,兴盛起来): Разцъфтя̀ват и благоденствуват нòви градовè. 新的城市繁荣昌盛起来。— **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

разцъфт|я̀вам се [未], **разцъфтя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 同 разцъфтя̀вам ②③解: Хризантèмите се ~я̀ват през есентà. 菊花在秋天开。~**я̀ване** [中]

разчèк|вам [未], **разчèкна** *-неш, -нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶(嘴、腿等因张得太大、劈开得太大而)痛,受伤;累着: Разчèкнах си устàта от говòрене. 我因为话说得太多,嘴都疼了。Разчèкнал си кракàта. 他把腿劈疼了。❷(扯着腿)撕开: Пѝленцето ~нѝ и припечѝ. 你把小鸡腿扯下来再烤。— **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

разчèпква|м [未], **разчèпкам** [完] ❶清(棉),打(麻),开(毛): ~м вълна 开毛 ❷剥掉;抠开: Разчèпкал си с нòкти рàната. 你(用手指甲)抠开了伤口。❸〈转〉仔细地研究;分析: Разчèпкахме въпрòса. 我们仔细地研究了这一问题。— **се** [反身,被动] ~**не** [中]: ~не на вълна 开毛

разчервен|я̀вам [未], **разчервенèя** *-èеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -èли* [完]〈罕〉变得很红: Тя̀ се засрàми, бу̀зите ѝ ~я̀ха òще пò-плàменни. 她害羞了,两颊变得更红。— **се** [中态]

разчерв|я̀вам се [未], **разчервя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 变得很红,变得通红

разчèрв|ям се [未], **разчервя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 同 разчервя̀вам се

разчертà|вам [未], **разчертàя** *-еш, -х* [完] 画上线,打上格: Разчертàвам листàта на тетрàдка. 我在本子上打格子。— **се** [被动] ~**ване** [中]

разчè|свам [未], **разчèша** *-шеш, -сах* [完] ❶梳整齐,梳平: ~свам косà 把头发梳整齐 ❷挠伤,抠伤: Разчèсах си рàната. 我把伤口抠坏了。❸清(棉);打(麻);开(毛) — **се** [被动] ~**сване** [中]

разчè|свам се [未], **разчèша се** *-шеш се, -сах се* [完] [中态] 一个劲儿地梳理起来;用劲地挠起来 ~**сване** [中]

разчèт [阳] ❶〈公文〉同 смèтка (计算,核计;核算;计算法): стопàнски ~ 经济核算 ❷打算,念头,盘算;预计,推测: Отѝвам с ~ да се вѣрна за вечèря. 我去那儿,不过打算回来吃晚饭。

разчетà 见 разчѝтам[1] 和 разчѝтам[3]

разчетà се 见 разчѝтам се

разчèша 见 разчèсвам

разчѝст|вам [未], **разчѝстя** *-иш, -их* [完] ❶清扫,清除,清理;把…打扫干净: ~вам мàса 把桌子收拾干净 ~вам развалинѝ 清除废墟 ❷清除障碍,清理,弄通: ~вам пъ̀т 清除路上障碍 ❸使消除,吹散(云、雾等): Вя̀търът ~и òблаците. 风把云吹散了。— **се** [被动,中态] ◇ ~**вам (си) смèтки(те) с ня̀кого** 1. 还清欠账: Той си ~и смèтките с дя̀да Мѝта. 他还清了从米托爷爷那儿借的钱。2. 算账,报复,复仇: Той жàлеше, че през онàзи нòщ не гò настѝгна и с едѝн у̀дар на мотѝката да ~и смèтките си с нèго. 他遗憾的是,那天晚上没能追上他,用锄头给他来一下子,跟他算清了账。~**ване** [中]

разчѝст|вам се [未], **разчѝстя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 起劲地打扫: Наближѝ прàзникът и женѝте се ~иха. 节日快到了,妇女们起劲地打扫着。~**ване** [中]

разчѝст|ям [未], **разчѝстя** *-иш, -их* [完] 同 разчѝствам — **се** [被动,中态] ~**яне** [中]

разч|ѝтам[1] [未], **разчетà** *-етèш, -èтох, -èте*, 过主形动 *-èл* [完] ❶认出,读懂,辨认出,解读出(写得不清楚或用令人不懂的符号写的东西): ~ѝтам нàдпис 读懂铭文 ~ѝтам пòчерк 辨认出笔迹 С мъ̀ка ~èтох писмòто ти. 我费了好大劲才读懂你的信。❷〈转〉明白,懂得,了解,猜出: Той ~ѝташе всѝко трèпване по лицèто ѝ и всѝко движèние на очѝте ѝ. 他懂得她面部的每一次颤动和眼珠每一次转动的含义。❸仔细阅读(以便深入了解所读材料的含义): Не сѝ ~èл добрè заповедтà. 你没有仔细地看看这项指令。— **се** [被动] ~**ѝтане** [中]

разчѝта|м[2] [未] 期望,抱…的希望;做…的打算,盘算;指望(某事或某人),把希望寄托在某人身上: ~м на сòбствените сѝли 依靠自己的力量 ~м на приѝтеля си 把希望寄托在自己的朋友身上 Разчѝтам скòро да го вѝдя. 我期望很快能见到他。Ще напрàвя всѝчко, ~йте на мèн! 我要尽一切努力,你们相信我吧!— **се** [中态] ~**ѝтане** [中]: ~ѝтане на слу̀чая 指望有好机会,碰运气

разчѝтам[3] [未], **разчетà** *-етèш, -èтох, -èте*, 过主形动 *-èл* [完] 计算;估计(力量、可能性、条件等);盘算,考虑到: Врèмето му бèше ~èтено на часовè и мину̀ти. 他的时间是按每时每分计算的。— **се** [被动] ~**ѝтане** [中]: Глàвното си оставàше врèмето, тòчното ~ѝтане на секу̀ндите и бързинàта на кракàта му. 现在,时间成了最主要的——得准确地计算每一秒钟以及他脚步的快慢。

разч|ѝтам се [未], **разчетà се** *-етèш се, -èтох се, -èте се*, 过主形动 *-èл се* [完] [中态] 一个劲地读,读得入迷: Разчèтох се и прочèтох ця̀лата книгà за едѝн дèн. 我读得起劲,用一天工夫读完了整本书。

разчленèн *-а* ❶ разчленя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 分成几部分的;有分枝的;有很深的印(沟痕)的 2. 碎成几块(几片)的;分成几部分的 3. 分开发音的,断开的: ~о произнàсяне на ду̀мите 读词时断开 ~**о** [副]: Той изрѝчаше стѝховете на старогрѝцки ~о. 他不连贯地读着用古希腊语写成的诗。

разчленèни|е *-я* ❶分割,划分,分 ❷分(若干部分),分割,分

裂,瓜分

разчлен|ѝвам［未］,**разчленя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］❶瓜分;支解;使化整为零;(使)分成部分(段落,阶段):Вела̀ките държа̀ви ～ѝха та̀зи страна̀. 大国瓜分了这个国家。❷断开地读(一个词、音节、音):Тя̀ се вглѐда в чѐрните бу̀score... Тя̀ се вглѐда в чѐрните бу̀квички и прочѐте гла̀сно, като̀ ～ява̀ше срѝчките: Лѐ-ни Ве-лѝч-кова. 她仔细地看着黑色的小字母,出声读了起来,她把音节断开读着:"列—尼·维—利奇—科娃"。— **се**［被动,中态］～**я̀ване**［中］

разчовърк|вам［未］,**разчовъ̀ркам**［完］❶挖(窟窿),抠(窟窿);把窟窿挖大:～вам с пръ̀ст 用手指头抠 ❷揭去痂,抠伤:～вам ра̀на 揭去伤口的痂,抠伤口 Нѐйните въпро̀си ～аха ра̀ната му. 她提的问题揭了他的伤疤(她的问题触到他的痛处)。❸〈转〉仔细研究;解决(某问题):Не пропу̀скат човѐк да мѝне край тя̀х, докато̀ не ～ат цѐлия му ро̀д. 在没把一个人的整个家族都仔细研究过之前,他们是不会放这个人走过他们身边的。— **се**［被动］～**ване**［中］

разчо̀пл|ям［未］,**разчо̀пля** *-иш, -их*［完］❶挖(窟窿),抠(窟窿),把窟窿挖大 ❷揭去痂,抠伤:Разчо̀плих си ра̀ната. 我把(没长好的)伤口又抠伤了。Тѐ не ѝскаха да ～ят ра̀ната на Свилѐнка. 他们不愿意揭斯维兰卡的伤疤。❸仔细研究:～ям всѝчко ка̀зано 仔细研究所有说过的话 — **се**［反身,被动］～**яне**［中］

разчо̀рлен *-а* ❶ разчо̀рля 的过被形动 ❷［用作形］1.(指头发)乱的,蓬乱的,乱蓬蓬的:Тя̀ попригла̀ди ～ите си ко̀си. 她理了理乱蓬蓬的头发。2.头发乱蓬蓬的,披头散发的:Разчо̀рлена е. 她头发乱蓬蓬的。

разчо̀рл|ям［未］,**разчо̀рля** *-иш, -их*［完］把毛发弄乱;使头发变得乱蓬蓬的:Вя̀търът ми ～и коса̀та. 风吹乱了我的头发。Вя̀търът го ～и. 风吹乱了他的头发。— **се**［反身,被动,中态］:Изведна̀ж ду̀хна сѝлен вя̀тър и отнѐсе кърпата от глава̀та на момѝчето. Коса̀та му се ～и. 突然刮起了大风,把女孩的头巾吹跑了,她的头发乱了。～**яне**［中］

разчу̀|вам се［未］［只三］**разчу̀ва се**［未］,**разчу̀е се** *-се*［完］［中态］(新闻、消息)散布开,传遍:Новина̀та бъ̀рже се ～ из ця̀лото сѐло. 这条新闻很快传遍了全村。～**ване**［中］

разчу̀вст[ву]ва|м［未,完］感动,引起怜悯心,引起同情;动人:Та̀я пѐсен вѝнаги ме е ～ла. 这支歌总是使我很感动。— **се**［被动,中态］:Въ̀лко се ～, провѝкна се и пѝ наздра̀вица за свира̀ча. 沃尔科被感动了,高喊一声并为演奏者干了一杯。

разчу̀вст[ву]ван *-а* ❶ разчу̀вст[ву]вам 的过被形动 ❷［用作形］受感动的,激动的:Благодаря̀, до̀кторе — ка̀за ～ студѐнтът. "大夫,谢谢你。"受到感动的大学生说道。～**о**［副］:То̀й глѐдаше всѝчки благода̀рствено и ～о. 他带着谢意感动地看着大家。～**ост** -остта̀［阴］

разчу̀ква|м［未］,**разчу̀кам**［完］敲碎,打碎,打破:Разчу̀ках една̀ бу̀ца въ̀глища. 我敲碎了一块煤。— **се**［被动］～**не**［中］

разчу̀ква|м се［未］,**разчу̀кам се**［完］一个劲地敲了起来,大敲特敲起来:Разчу̀кали се, та не мо̀жеш да заспѝш. 他们大敲特敲起来,使人没法入睡。～**не**［中］

разчу̀п|вам［未］,**разчу̀пя** *-иш, -их*［完］掰成块,掰开;折断;打碎,打破:～вам хля̀б 把面包掰开 Тѐ ～ваха вѐйките. 他们把树枝折断。И със смѐлост/та̀м ро̀бът ～и верѝгите. (Н. Хрелков) 在那里,奴隶勇敢地砸碎锁链。— **се**［被动,中态］～**ване**［中］

разчурулѝк|вам се［未］,**разчурулѝкам се**［完］［中态］(一个劲儿地)唧唧叫(啾啾叫,吱吱叫,喳喳叫)起来:Врабци̇̀те се ～аха. 麻雀叽叽喳喳地叫起来。

разчу̀я се 见 разчу̀вам се

разша̀вам［未］使开始动;使动弹(移动)— **се**［被动］

разша̀ва|м се［完,中态］❶开始动来动去,开始动得很厉害:Детѐто се ～ и се събу̀ди. 孩子开始动来动去,后来醒了。❷动了起来,开始干活,行动起来:Сѐлото ця̀ло се ～ло. Посрѐща пъ̀рвия по̀лк, ко̀йто се връ̀ща. 全村都动了起来,他们迎接着回来的第一个团。

разша̀в|вам［未］,**разша̀вам**［完］挪动,移动,推动,动:Ранѐн съм, не мѐ ～вайте! 我受伤了,你们别动我!— **се**［被动］:Детѐто се ～а и се събу̀ди. 孩子动起来,然后醒了。

разшѐт|вам се［未］,**разшѐтам се**［完］［中态］❶忙起家务活来,开始忙碌起来:О̀ще от сутринта̀ жена̀та се ～а. 从一大清早,这女人就忙起家务活来。❷(为了做某事而)东奔西走,奔波,奔忙:Кмѐтът се е ～ал из сѐло, гласѝ нѐщо. 村长在村里东奔西走,他在安排着什么事情。❸同 раздвѝжвам се:Ко̀кошките се ～аха по двора. 母鸡在院子里走来走去。～**ване**［中］

разшѝ|вам［未］,**разшѝя** *-еш, -х*,过被形动 *-т*［完］拆开(缝线):～вам ръка̀ва 拆开衣袖 — **се**［被动,中态］～**ване**［中］

разшѝ|вам се［未］,**разшѝя се** *-еш се, -х се*［完］加紧缝起来,赶忙缝制

разширѐн *-а*［形］扩大的,扩充了的:～и вѐни 曲张的静脉 ～ стома̀х 扩张(胀大)的胃

разширѐни|е *-я*［］❶加宽,加大;扩大,扩张;增大,膨胀;加宽部分:～е на шосѐ 加宽公路 ～е на вѐните 静脉曲张 ～е на га̀зовете 气体膨胀 ～е на влия̀нието 影响的扩大 ❷(某物尺寸的)加大,扩大:Тръба̀та завъ̀ршва с ～е. 管子(喇叭)末端加宽了。

разширо̀ча|вам［未］,**разширочà** *-ѝш, -ѝх*［完］同 разширя̀вам:Разширочѝха у̀лицата. 他们把街道加宽了。— **се**［被动,中态］～**а̀ване**［中］

разшир|я̀вам［未］,**разширя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］❶放宽,展宽,使宽阔;扩大,扩展;使体积增大:～я̀вам у̀лица 把街道加宽 ～я̀вам дрѐха 把衣服放宽 Топлина̀та ～я̀ва тела̀та. 热使物体膨胀。❷〈口〉使住得宽敞些:Разширѝха ги в трѝ ста̀и. 已把他们的住房扩展到三间。❸扩大,使增多;扩张,扩充;使广泛,推广:～я̀вам връ̀зките си с наро̀дните ма̀си 扩大同人民群众的联系 ～я̀вам зна̀нията си 扩展自己的知识 ～я̀вам производството 扩大生产 — **се**［被动,中态］:На вся̀ка мину̀та пла̀мъкът се ～я̀ваше. 每一分钟火势都在扩大。◇ ～**я̀вам очѝ** (由于惊吓、惊奇等而)睁大眼睛 ～**я̀ване**［中］:～я̀ване пло̀щта̀ на зъ̀рнените храни̇̀ 扩大谷物的种植面积 ～я̀ване на предприя̀тието 企业的扩建 ～я̀ване на влия̀нието 影响的扩大

разширя̀ем *-а*［形］能扩展的,能扩大的,能胀大的,具有膨胀性的

разширя̀емост *-тта̀*［无复,阴］〈理〉扩展性;膨胀性

разшифрова̀|м［未,完］译解密码;破译;判读;读出,辨识(不清楚的字迹等);解释;弄清(词字符号的含义):Разшифро̀вах телегра̀мата 我把密码电报译出来了。— **се**［被动］～**не**［中］

разшѝя［完］见 разшѝвам

разшу̀м|вам［未］,**разшумя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］(春风、阳光等)

使树木长叶子;使树木变绿:Южнякът ~й гората. 南风使树林变绿了。— **се**[被动,中态]:Разшумѝха се горѝ зелѐни,/премени̇ха се долинѝ ра̀йски.(Вазов)林木长出了绿叶,天堂般的山谷换上了新装。~**ване**[中]

разшум|ѝвам се[未],**разшумѝ се** -*йш се*,-*йх се*[完][中态]大声喧哗起来,喊叫起来,吵嚷起来:Тълпата се ~я̀. 人群喧哗起来。Дойдѐ ли недѐля илѝ пра̀зник, тогава цялата къща се ~ява като кошер. 一到星期天或是节日,整个房子就变得像蜂窝般乱哄哄的。~**яване**[中]

разшъ̀т|вам се[未],**разшъ̀там се**[完][中态]同 разшѐтвам се:Тя се зарадва много, ~а се, сипа бо̀бената чорба в една но̀ва паница. 她很高兴,忙活了起来,把芸豆汤倒在一只新钵子里。

разщра̀к|вам се[未],**разщра̀кам се**[完][中态]咔嚓咔嚓地响起来,啪啪地响起来;弹响:Детѐто се ~ало с игра̀чката и дига много шум. 孩子把玩具弄得咔嚓咔嚓响,吵得厉害。~**ване**[中]

разщръкл|ѝвам се[未],**разщръклѐя се** -*ѐеш се*,-*ях се*,过主形动 -*ял се*,-*яла се*,-*ѐли се*[完][中态](被牛虻叮得)狂奔起来,发起狂来:Говѐдата са се ~ѐли из лива̀дите. 被叮咬的牛在草场上狂奔。~**яване**[中]

разщъ̀к|вам се[未],**разщъ̀кам се**[完][中态]〈民〉开始走来走去,乱动起来:Хората изоста̀виха ра̀ботата си и се ~аха. 人们放下自己的工作,开始走来走去。~**ване**[中]

разю̀ден -*а*[形]〈方〉唇裂的,有兔唇的,豁嘴的:~а уста̀ 豁嘴,兔唇

разюзда̀|вам[未],**разюздая** -*еш*,-*х*[完](给马等)去掉嚼子,解:Разюздах коня да пасѐ свобо̀дно. 我给马解开嚼子,让它自由地吃草。— **се**[反身,被动]~**ване**[中]

разю̀здам 见 разю̀здвам

разю̀здан -*а*[形] ❶横行的,猖獗的,肆无忌惮的,无所顾忌的,放肆的,放荡不羁的:~ младѐж 放荡不羁的青年 ~ живо̀т 放荡不羁的生活 ~и нра̀ви 放肆的性格 ❷猛烈的,激烈的,狂暴的,狂横的;奔放的 ~**о**[副] ~**ост** -остта̀[阴]:~ост на нра̀вите 性格的放荡不羁

разю̀зд|вам[未],**разю̀здам** 和 **разю̀здя** -*иш*,-*их*[完] ❶〈罕〉同 разюзда̀вам ❷〈转〉使松懈,放纵,放任自流,惯坏:Прекалѐното глѐзене може да ~и децата. 过分的宠爱会把孩子惯坏。— **се**[被动,中态]~**ване**[中]

разя̀да[阴]〈方〉胃口,食欲

разя̀|дам[未],**разя̀м** -*дѐш*,-*дох*,-*дѐ*,过主形动 -*л*[完]〈方〉同 разя̀ждам — **се**[被动]~**дане**[中]

разя̀|дам се[未],**разя̀м се** -*дѐш се*,-*дох се*,-*дѐ се*,过主形动 -*л се*[完][中态]同 разя̀ждам се:Уста̀ ку̀чешки се ~дат. 狗嘴巴大嚼起来。~**дане**[中]

разя̀дка[阴]〈民〉❶胃口,食欲:Да̀й ми една ракия за ~. 给我一杯白酒,让我开开胃。❷开胃的食品,引起食欲的食品:Кѝселото зѐле е добра ~. 酸圆白菜是一种很好的开胃食品。

разядлѝв -*а*[形]苛性的;侵蚀(腐蚀)性的:Сярната киселина̀ е ~а. 硫酸具有腐蚀性。

разядо̀с|вам[未],**разядо̀сам**[完]使非常生气,惹怒,激怒:Децата пак ~аха майка си. 孩子们又把他们的妈妈惹恼了。— **се**[被动,中态]~**ване**[中]

разя̀|ждам[未],**разя̀м** -*дѐш*,-*дох*,-*дѐ*,过主形动 -*л*[完] ❶咬穿;蛀穿;蚀透,蚀成孔:Чѐрвеи са ~ли ко̀рена на дърво̀то. 肉虫把这棵树的根蛀了。Болестта̀ ~жда дро̀бовете му. 疾病损害着他的肺和肝脏。❷腐蚀,侵蚀;〈转〉渐渐毁坏,(使)分化;使不睦;使不完整:Сярната киселина̀ ~жда мета̀лите. 硫酸腐蚀金属。Ръжда̀ ~жда желя̀зото. 锈腐蚀着铁。Вътрешните противорѐчия ~ждат организа̀цията. 内部矛盾渐渐分化着这一组织。❸〈转〉使精神上痛苦,折磨:Някаква за̀вист вѐ да ~жда душа̀та ѝ. 一种嫉妒心理(开始)使她内心感到痛苦。— **се**[被动]~**ждане**[中]:~ждане на мета̀лите от киселина̀ 金属被酸腐蚀

разя̀|ждам се[未],**разя̀м се** -*дѐш се*,-*дох се*,-*дѐ се*,过主形动 -*л се*[完] ❶津津有味地吃起来,吃得开了胃口:Разя̀дох се и изя̀дох бо̀ба. 我津津有味地吃起来,把芸豆都吃光了。❷〈转〉受折磨,(内心)感到痛苦(难过):~ждам се от зло̀ба 恨得难受 ~**ждане**[中]

разя̀м 见 разя̀ждам

разя̀м се 见 разя̀ждам се

разярѐн -*а* ❶ разяря̀ 的过被形动 ❷[用作形]狂怒的,暴怒的,激怒的,怒冲冲的:~ бѝк 狂怒的公牛 ~а тигрѝца 狂怒的母老虎 ~и вѝкове 暴怒的喊声 ❸猛烈的,狂暴的,无法驾驭的:~а вълна̀ 怒涛 ~**о**[副]:Вън ку̀четата ла̀еха ~о. 狗在外面狂吠。~**ост** -остта̀[阴]

разярѐние[无复,中]〈旧〉狂怒,暴怒,怒气冲冲

разяр|я̀вам[未],**разяря̀** -*йш*,-*йх*[完]使狂怒,使暴怒;激怒:О̀тказът ми го ~ѝ. 我拒绝了,这把他激怒了。Тѐзи ду̀ми ще ~я̀т полица̀ите. 这些话会激怒警察。— **се**[被动]~**я̀ване**[中]

разяр|я̀вам се[未],**разяря̀ се** -*йш се*,-*йх се*[完]怒气冲冲,狂怒起来,开始大怒:Ко̀лкото по̀вече вѝкаше, по̀вече се ~я̀ваше. 他越喊越是怒气冲冲。~**я̀ване**[中]

разяснѐни|е -*я*[中]说明,阐明,解释:Да̀вам ~е по но̀вата нарѐдба. 我对新的指示加以说明。

разяснѝтел|ен -*на*[形]说明的,解释的,阐明的:~на ра̀бота 解释工作 ~ен тѐкст 说明书

разясн|я̀вам[未],**разясня̀** -*йш*,-*йх*[完] ❶说明,讲清楚,阐明,解释明白:Тя ще му ~ѝ в що̀ се състо̀й ра̀ботата. 她要向他讲清楚是怎么一回事。~я̀вам нарѐдба 对指示作说明 ❷(指天空、天气)使变晴,使放晴,使云雾消散:Вя̀търът ~ѝ небѐто. 风使天空变得晴朗。❸〈转〉(指阴沉的面孔、紧皱双眉的面孔、皱着的额头)使开朗起来,使高兴起来,使眉开眼笑 — **се**[被动,中态]:Дъждъ̀т преста̀на и небѐто се ~ѝ. 雨停了,天空晴朗起来。Хѝлков отдъ̀хна, лицѐто му се ~ѝ. 希尔科夫休息好了,他的脸显得高兴了。~**я̀ване**[中]:~я̀ване на пла̀на 对计划作说明

рай[复]见 ра̀я

ра̀йран -*а*[形](指布料或服装)直条的:~а ро̀кля 直条纹的连衣裙 ~а басма̀ 直条印花布

ра|й -*ят*,-*я*[无复,阳] ❶天堂(与 ад(地狱)相对):зѐмен ~й 人间天堂 живѐя като̀ в ~я 像生活在天堂中一样 ❷伊甸园:изго̀нването на Ада̀м и Ѐва от ~я 亚当和夏娃被逐出伊甸园 ❸〈转〉极美的地方,仙境,乐土,极乐世界;幸福安逸的生活环境:През пролетта̀ полѐто е ~й. 春天的田野是天堂。изгу̀бен ~й 失去的天堂 ◇ **магарешки ~й**〈口,讽〉监狱

ра̀йбер[阳]闩,门闩

ра̀йграс[无复,阳]黑麦草属及燕麦草属中几种饲草和铺草

坪的草

райѐ -*та*［中］❶(衣料上的)直条纹：плàт на ～та 直条布 ❷［用作形］直条(纹)的：～ панталòни 直条纹的裤子

рàйкин［形］◇ ～ **бòб** 拉依金豆(一种茎长二米以上的晚熟菜豆)

рàйком［阳］区委(员)会

районъ［阳］❶地区,区域;范围：сèверните ～и на странàта 国家的北部地区 казàрмен ～ 军营区 Черноморски ～и 黑海地区 гòрски ～и 森林地区 в ～ на учѝлище 在学校附近 ～ на дèйствие 活动范围 ❷区(行政单位);某区居民：I ～ на стòлицата 首都的(第)一区 На манифестàцията минàва Ⅲ ～. 游行行列中三区的居民正在通过。

райòн|ен -*на* райòн 的形容词：～ен комитèт 区委(员)会 ～на конферèнция 区代表会议

районѝра|м［未,完］❶分成各区,划分为区：Районѝрахме градà. 我们把城市划了区。Районѝраме Бълг̀ария по климатѝчни òбласти. 我们按气候区来划分保加利亚。❷把…编在,把…划归…：Районѝрани са към Ⅲ поликлѝника. 他们被划到第三诊所。— **се**［被动］～**не**［中］

рàйск|и -*а*［形］❶天堂的;极乐世界的,像天堂那样幸福的：～о блаженство 像天堂般的极乐 ～и живòт 像天堂那样的幸福生活 ❷极美好的;极愉快的：～о врèме 极美好的时光 ◇ ～**а птѝца** 极乐鸟,风鸟科(*Paradisea apoda*) ～**а ябълка** 柿子 ～**и**［副］：～и хỳбави мèстности 极美的地方

рàйсъвет［阳］区委员会

райх［阳］〈史〉(德意志)帝国

рàйхстаг［无复,阳］(德国)国会

ра|к[1] -*кът*,-*ка*,-*ци*［阳］虾(*Astacus fluviatilis* 河虾;*Cancer pagurus* 海虾) ◇ **запъ̀нал се катò ～к на бързèй** 同 заинатѝл се(发倔) **Знàе гдѐ зимỳват ～ците.** 他挺精明;他很会钻营(得利)。**крѝв ～к** 蟹 **Нà рѝба, нѝ ～к.**〈不赞〉非鱼非虾;非驴非马。**～к пустѝнник**〈动〉寄居蟹(*Diogenes varians*) **Червѐн (зачервѝл се) катò ～к.** 他满脸通红。

рак[2]［无复,阳］〈医〉癌,恶性肿瘤,毒瘤(*Cancer*, *Carcinomum*)：Стрàда от ～. 他患癌症。～ в стомàха 胃癌

ракѐт［阳］同 ракѐта[1] ②解

ракѐт|а[1]［阴］❶信号弹,照明弹：червèна ～а 红色照明弹 сигнàлна ～а 信号弹 трицвѐтна ～а 三色信号弹 пỳскам ～а 发射信号弹 ❷火箭;导弹：междуконтиненталнa ～а 洲际火箭 междупланѐтна ～а 行星际火箭 ～а със срѐден рàдиус на дèйствие 中程火箭 балистѝчни ～и 弹道导弹

ракѐта[2]［阴］球拍：～ за тѐнис 网球拍

ракѐта-носѝтел［阳］运载火箭

ракѐта-прехващàч［阳］拦截导弹;拦截火箭

ракѐта-спъ̀тник［阳］卫星火箭;卫星导弹

ракѐт|ен -*на* ракѐта[1] 的形容词：～ен самолèт 喷气式飞机 ～ен снарѝд 火箭炮弹

ракѐтно-ядрен -*а*［形］核火箭的;核导弹的

ракетоносàч［阳］装备火箭的飞机或军舰;装备导弹的飞机或军舰

ракетонòс|ен -*на*［形］装备导弹的;装备火箭的

ракиджѝйница［阴］烧酒作坊

ракиджѝ|я -*ята*,-*и*［阳］〈口〉❶酿制烧酒的人 ❷爱喝烧酒的人

ракѝен -*а*［形］❶烧酒的：～а миризмà 烧酒(气)味 ❷用来盛烧酒的：～а чàша 烧酒杯

ракѝйка［阴］ракѝя 的表爱和指小：Очѝте му свѐтнаха от ～та. 看见烧酒他的眼睛都亮了。

ракѝ［不变,形］～ **сапỳн**〈旧〉(旧时保加利亚从土耳其、希腊等国进口的)肥皂

ракѝта［阴］爆竹柳(*Salix purpurea*)

ракита|к -*ци*［阳］爆竹柳丛

ракѝтов -*а* ракѝта 的形容词：～а кòшница 爆竹柳条筐

ракѝя［阳］白酒,烧酒：варѝ ～ 酿白酒 плòдова ～ 果子白酒 слѝвова ～ 李子(白)酒 грòздова ～ 葡萄白酒 ◇ **блàга** ～〈民〉(根据民间风俗在婚礼第二天早晨请客人喝的一种)加糖的白酒 **грèяна** ～ 温过的、加糖的白酒

рàкла［阴］❶(大)箱子,柜子 ❷壁橱,墙柜 ❸粮仓(隔开)的一部分 ❹〈军〉炮弹箱;运送炮弹的车子

ракòв[1] -*а* рак[1] 的形容词：～а черỳпка(海)虾壳,蟹壳

рàков[2] -*а* рак[2] 的形容词：～о заболяване 癌症 ～а подутинà 恶性肿瘤

раковѝд|ен -*на*［形］虾状的

раковѝн|а［阴］〈书〉❶贝壳,外壳,介壳：събѝрам ～и 收集贝壳 ❷贝壳状物(如耳廓等)：ỳшна ～а 耳廓

ракообрàз|ен -*на*［形］❶像虾的,虾状的：～ни живòтни 甲壳纲动物 ❷［用作名］～**ни**［复］〈动〉海生的甲壳类动物(*Cyustaces*)

ракỳрс［阳］〈专〉❶用透视法缩小绘制 ❷〈摄,电影〉配景缩小(法),仰拍,俯拍

ралѝ［中］汽车(摩托车)拉力赛

рàлица［阴］❶犁把：Натѝскай ～та! 压低犁把! ❷猎户星座 ❸翠雀花(*Delphlnium*)

рàлни|к -*ци*［阳］犁铧

рàл|о -*à*［中］❶(用牲口拉的)犁,木犁：Ѐдри бѝволи влàчат ～àта и след тѝх вървѝт орàчи. 高大的水牛拉着犁,耕田的人在犁后边走着。❷〈方〉(面积单位)拉洛(两头牛一天可耕完的地,约为三亩) ❸〈方〉一双,一对,一副：～о волòве 两头牛 ◇ **пъ̀рво (втòро)** ～**о** 耕第一遍(第二遍)地,头耕(二耕)

рàма［阴］〈机〉架,构架,机架,车架,框架

рамазàн［阳］❶莱麦丹,(伊斯兰教历的9月)斋月 ❷〈转〉饥饿,饥荒

рамбỳрс［阳］〈商〉(邮局、铁路等的)代收货款

рàмен|ен -*на* рàмо 的形容词：～на стàва 肩关节

раменонòг -*а*［形,用作名,常复］～**и**〈动〉腕足动物

рàмк|а［阴］❶框子(如相框、画框等)：Картѝни в хỳбави ～и висѝт по стенѝте. 墙上挂着带有漂亮框子的画。прозòрци с желѐзни ～и 铁框玻璃窗 ～а на очилà 眼镜框 ❷〈转〉围住(框住)某物的东西：Лицèто ѝ изглѐждаше очаровàтелно в ～ата на златѝстите косѝ. 她被金发围住的脸很美。❸直角边缘,边框,边线：трàурна ～а 表示哀悼的黑边框 Вѐстникът е в трàурна ～а. 报纸带着黑框。❹〈转〉范围,领域：в ～ите на възмòжното 在可能的范围内 излѝзам вън от ～ите на нѐщо 越出某事的范围 в ～ите на закòна 在法律允许的范围内 ❺〈转〉烘托,陪衬,背景,布局：Пòйскал е да вклю̀чи в ～ите на ромàна си нòви лицà и събѝтия. 他想在自己的小说中加进新的人物和事件。

рамкѝра|м［未,完］把…置于框中;确定…的界限 ～**не**［中］

ра̀мков -*а* ра̀мка 的形容词：～а антѐна 框形天线

рамко̀сва|м［未］，**рамко̀сам**［完］〈口〉把…置于框中 **～не**［中］

ра̀м|о -*ена̀* 和 -*енѐ*［中］❶肩，肩膀：дя̀сно ～о 右肩 Мѐтна диса̀гите на ～о. 他把褡裢搭在肩上。Дя̀сното ～о напрѐд! 左转弯走！❷〈民〉（动物或禽鸟的）肩背（前腿或翅膀上部至颈部）❸〈转〉山坡：～ена̀ на планина̀та 山坡 ❹〈理〉（力矩）支持腕，（杠杆的）臂；力臂：～о на лъ̀ст 杠杆臂 ❺〈数〉组成角的两个边之一 ◇ **вдѝгам ～енѐ** 耸耸肩膀（表示不理解、不知道、惊讶等）：Позволѐте ми да ви попѝтам: защо̀ сте дошлѝ? — Сама̀ не зна̀м защо̀ — ка̀за тя̀ и повдѝгна ～ена̀. "请允许我问问您，您干什么来了？""我自己也不知道。"她耸耸肩说道。**Па̀дна ми това̀р от ～енѐ.** 我卸下了沉重的负担；我摆脱了不愉快的事。**～о до ～о** 一个挨着一个；肩并肩地；共同；团结一致：Ба̀вно, ～о до ～о и стъ̀пка в стъ̀пка, два̀мата измѝнаха гора̀та. 他们两人慢慢地、并着肩一步步走过了树林。**свѝвам ～енѐ** 耸肩（表示不理解、不知道、惊讶等）

ра̀мпа［阴］❶（舞台前面的）脚灯；脚灯光 ❷〈转〉舞台 ❸（车站等的）装卸台

ра̀мстек［无复，阳］（一种带配菜的）煎牛排

ра̀мци［复］〈方〉缝在衬衫肩上的窄条

ран -*а*［形］同 ра̀нен：～о у̀тро 清早 ～и дома̀ти 早熟西红柿

ра̀н|а［阴］❶伤，创伤，伤口：～а от куршу̀м 弹伤 жѝва ～а 没有封口的伤，没有愈合的伤口 Тѐжка ～а заздравя̀ва, ло̀ша ду̀ма не сѐ забра̀вя.〈俗〉重伤可愈合，恶语难忘却。❷〈转〉（内心的）痛苦：ста̀ри ～и на сърцѐто ѝ 她内心的旧创伤 ❸〈诗〉损失，损害：Война̀та ни нанѐсе тѐжки ～и. 这场战争给我们带来惨重损失。◇ **поста̀вям, сла̀гам пръ̀ст в (на) ～ата** 触到痛处

ранг -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］❶等级，官级，衔：министѐрски ～ 部长衔（级）капита̀н вто̀ри ～ 海军中校 ❷等，级，等级：хотѐл от пъ̀рви ～ 一级旅馆 ❸（剧场里的）楼座：Места̀та ни са на вто̀ри ～. 我们的坐位在三层（楼上）。

ра̀нглиста［阴］（人或事物按类别排列的）名册

ра̀нгов -*а* ранг 的形容词

Рангу̀н 仰光（缅甸首都）

рандеву̀ -*та*［中］〈旧〉幽会，约晤，约会；会面：Ѝмам ～. 我有约会。

рандема̀н［阳］〈专〉（加工一定数量的原料后的）产量：увелича̀ване на ～а 产量的增加

рандема̀нов -*а* рандема̀н 的形容词

ра̀н|ен -*на*［形］❶早的：～на про̀лет 早春，初春 ～но у̀тро 清晨 ❷早期的，初期的：～ен феодалѝзъм 早期的封建主义 ～ен ста̀дий на развѝтие 发展中的初期阶段 ❸早来到的，早发生的；比一般早的，早熟的：～ни цветя̀ 早开的花 ❹过早的：～на зря̀лост 早熟 ～на смъ̀рт 夭折，过早的死亡 ～ен сня̀г 下得早的雪

ранѐн -*а* ❶ раня̀ 的过被形动 ❷［用作形］受伤的，负伤的：тѐжко ～ 受重伤的 Къдѐ си ～? 你哪儿受伤了？～ия кра̀к 受伤的腿 смъ̀ртно ～а лисѝца 受了致命伤的狐狸 ❸［用作名］～［阳］受伤的人，伤员：Дока̀раха тѐжко ～и. 他们抬来了重伤员。

ранѝм -*а*［形］〈书〉容易受伤的，容易挫伤的，脆弱的，容易感到委屈的

ра̀нина［无复，阴］**на (по)～** 一大清早：На ～ камба̀ната ги събу̀ди. 一大清早钟声就把他们吵醒了。

ра̀ница［阴］背囊，背包：турист̀ическа ～ 旅行背囊 войнѝшка ～ 士兵的背包

ра̀ничко［副］〈口〉ра̀но 的指小；相当早：Нѝе довѐчера ще се въ̀рнем по̀-～. 今晚我们会早一点回来。

ра̀нко［副］〈民〉ра̀но 的指小；相当早：Тя̀я су̀трин ста̀нах ～. 今天早晨我起得相当早。

ра̀но［副］❶早（与 къ̀сно（晚）相对）：～ сутринта̀ 一大清早 Довъ̀ршихме ра̀ботата ～ и си отѝдохме. 我们早早地干完了活，就回去了。❷一清早，早晨：У̀тре по коѐ врѐме ще тръ̀гнете? — Ра̀но, о̀ще предѝ да хва̀не да се развиделя̀ва. "明天你们什么时候动身？""一大早，在天亮之前。"❸还早；太早，还不到时候，先期：умѝрам ～ 早死，夭折 ❹在某人之前，先于：В пра̀зник дя̀до Сла̀вчо отѝваше в чѐрква мно̀го ～, на̀й-～ от всѝчките. 斯拉夫乔爷爷每逢节日很早就到教堂去，比任何人都早。❺事先，先：Телеграфѝрайте ми по̀-～ ко̀й дѐн ще до̀йдете. 你们先打电报告诉我哪一天来。❻以前，在此之前，早就：Различа̀ваха се я̀сно и пу̀шечните гърмѐжи. По̀-～ тѐ не сѐ чу̀ваха. 枪声也可以清楚地分辨出来，在此之前是听不见的。◇ **за коѐ по̀-～**〈口〉（在没有钱或缺乏东西时）先顾什么好呢，先顾哪一头呢：Какво̀ ще напра̀ви то̀й с едѝн за̀ем от ня̀колко сто̀тин лѐва? За коѐ по̀-～? 他借了几百列弗能做些什么事呢？先顾什么好呢？～ **е** 为时太早，还早，太早，不到时候：О̀ще бѐше ～ за вечѐря, затова̀ изля̀зоха да се поразхо̀дят вън от сѐло. 吃晚饭还太早，所以他们出去，到村外散散步。～ **илѝ къ̀сно** 迟早，或迟或早：Ра̀но илѝ къ̀сно въста̀ние ще ѝма. 迟早总会发生起义的。～ **раня̀вам**〈民〉早起

ранобу̀д|ен -*на*［形］起得早的：～ни сѐлянки 早起的农妇

ранобу̀дни|к -*ци*［阳］，**ранобу̀дница**［阴］起得早的人

ранозрѐ|ен -*йна*［形］熟得快的，早熟的，早成的：～йни тѝкви 早熟南瓜 ～йни дома̀ти 早熟西红柿

ранозрѐйк|а［阴］❶果实早熟的果树；早熟的葡萄（枝条）❷早熟的果实：кру̀ши ～и 早熟的梨

ранозря̀|л -*я̀ла*, -*ѐли*［形］同 ранозрѐен：～я̀л со̀рт паму̀к 棉花的早熟品种 ～я̀ло гро̀зде 早熟葡萄 ～ѐли дома̀ти 早熟西红柿

ранопо̀|ен -*йна*［形］〈诗〉（指鸣禽）早晨啼叫得早的：～ен сла̀вей 清晨叫得早的夜莺

ранопо̀йка［阴］〈民〉啼叫得早的禽鸟

ра̀нчо［中］（美洲的）大农牧场，大畜牧场

ра̀нш|ен -*на*［形］（常用于比较级）以前的，从前的；过去的：Спомнѐте си по̀-～ните съ̀бития. 你们回想回想过去的事件。по̀-～ните днѝ 过去的日子

раня̀¹ 见 раня̀вам¹

раня̀² 见 раня̀вам²

ран|я̀³ -*ѝш*, -*ѝх*［完］同 раня̀вам²：Коѐ ми цвѐте на̀й-ра̀но ～ѝ? 什么花开得最早？

ран|я̀вам¹［未］，**раня̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶打伤，弄伤，使受伤，使负伤：Тѐ ～ѝха два̀ма от на̀шите. 他们打伤我们两个人。Ранѝха ме в гъ̀рдите. 他们把我的胸部打伤了。Раня̀ван съм трѝ пъ̀ти. 我受过三次伤。❷〈转〉使极难过，使痛心，刺伤：Ду̀мите му я ～ѝха, но тя̀ не отвъ̀рна нѝщо. 他的话使她极伤心，但她什么话也没回答。— **се**［反身，被动］**～я̀ване**［中］

ран|я̀вам²［未］，**раня̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶〈民〉早起，起得早；

早早地起来干活：Ра̀но ～й ма̀лка мома̀. 小姑娘起得很早。❷来得早，早早地来临；出现得早：Са̀мо трѝ-чѐтири звездѝци бя̀ха ～йли и затрѐпкали по небѐто като̀ свету̀лки. 只有三四颗星星早早地出来了，像萤火虫一般闪烁着。～**я̀ване**［中］

ра̀п|ам［未］，**ра̀пна** *-неш，-нах*［完］〈方〉啃(硬东西，如苹果、干面包等)

рапѝра［阴］〈书〉(击剑中的)花剑

рапирѝст［阳］，**рапирѝстка**［阴］花剑运动员

ра̀пица［阴］洋芜菁油菜，洋油菜（*Brassica napus oleifera*）

ра̀пич|ен *-на*［形］洋油菜的：～но сѐме 洋油菜籽 ～но ма̀сло 洋油菜油

ра̀пна 见 ра̀пам

рапо̀н［阳］〈方〉同 ря̀па

ра̀порт［阳］（指对上级的或指完成任务的）报告，汇报：да̀вам ～ 汇报 приѐмам ～ 听取汇报

рапорту̀ва|м［未，完］（对上级口头）报告；报告（完成工作或任务）：Рапорту̀ваме пред ва̀с, че на 2 т. м. приклю̀чихме жѐтвата. 我们向您报告：在本月 2 日我们结束了麦收。～**не**［中］

рапортьо̀р［阳］，**рапортьо̀рка**［阴］（报界的）采访员，（当地的）记者

рапортьо̀рск|и *-а* рапортьо̀р 的形容词

рапортьо̀рство［中］当采访员，从事采访工作，作当地的记者

рапсо̀д［阳］（古希腊的）行吟诗人，游方歌手（间或同时是诗人）

рапсо̀дия［阴］〈乐〉狂想曲

ра̀са［阴］❶种族，人种：бя̀ла ～ 白色人种 монго̀лска ～ 蒙古人种 ❷（动物的）种：ко̀н от ара̀бска ～ 阿拉伯种的马

расѝз|ъм *-мът，-ма*［无复，阳］种族主义

расѝст［阳］，**расѝстка**［阴］种族主义者

расѝстк|и *-а* расѝзъм 和 расѝст 的形容词：～а тео̀рия 种族主义理论

ра̀сн|а *-еш，-ах*［未］同 раста̀：Ра̀снал та пора̀снал. 他长了，长大了。

ра̀с|о *-а̀*［中］（正教神职人员穿的黑色窄腰肥袖）长袍：мона̀шеско ～о 神职人员穿的长袍 ◇ **хвъ̀рлям ～ото** 不当神职人员了；还俗；失去教衔

ра̀сов *-а*［形］❶种族的，人种的：～и осо̀бености 种族的特点 ～а тео̀рия 人种论 ～а дискримина̀ция 种族歧视 ❷同 породѝст（(指动物)纯种的，良种的）：～ ко̀н 良种马

рас|та̀ *-тѐш，-то̀х，-тѐ*，过主形动 *-ъл，-ла*［未］❶生长，长，长大：Човѐк пъ̀рво ～тѐ на височина̀, по̀сле на широчина̀. 人先长个头，后长块头。А Йо̀сиф и Но̀на се зна̀еха о̀ще от деца̀. Ко̀лкото по̀вече ～тя̀ха, тѐ се срѐщаха всѐ по̀-ря̀дко. 约希夫和诺娜从小孩子时起就认识。他们长得越大，见面就越少了。❷增大，增长，变大：Зда̀нието от дѐн на дѐн ～тѐше и след двѐ сѐдмици висо̀ко се офо̀рми дъ̀рвеният му скѐлет. 房子一天天地增高，两星期后，它的木桁架已高高地竖在那里了。❸（植物）生长：Раста̀т като̀ гъ̀би след дъ̀жд. 像雨后的蘑菇（像雨后春笋）一般长得很快。Бо̀рът ～тѐ по висо̀ките планинѝ. 松树长在高山上。❹（牙齿、头发等）长，出：Раста̀т му зъ̀би. 他出牙了。Еднò сѝво, пъ̀ргаво телѐ; и ро̀гчета бя̀ха взѐли да му ～та̀т. 一头灰色的、动作灵活的小牛，它开始长小犄角了。❺度过幼年（或少年）时代：Тѐ бя̀ха за̀едно ～ли, за̀едно бя̀ха слѐдвали в Пло̀вдив. 他们一起长大，一起在普罗夫迪夫上了大学。❻〈转〉（数量）增长，增多，增加；壮大，增强，加强，发展，发达：Деца̀та ～та̀т и грѝжите ～та̀т. 孩子们长大了，操心的事也增多了。Нѐгово бога̀тство ～тѐше. 他的财产不断地增加。❼〈转〉长进，上进，前进，进步：Тя̀ непрекъ̀снато четѐше, ～тѐше, изпрева̀рваше ме. 她不断地读书，不断地进步，她超过了我。От годѝна на годѝна тѐхниката ～тѐ. 技术在一年年进步。◇ **～та̀ в очѝте на ня̀кого** 由于自己的长处而日益受到某人的尊敬 **～тѐне**［中］：～тѐне на трева̀та 草的生长 ～тѐне на сѝлите 力量的增长 ～тѐне на детѐто 孩子的生长

растѐж［阳］❶长，生长；生，出：～ на клѐтките 细胞的生长 Растѐжът на но̀вите рога̀ ка̀раше дѝвеча да чу̀вствува голя̀ма ну̀жда от со̀л. 长新角使这只野兽感到十分需要盐。❷增加，增多；增殖；增大；增长；加强；发展：～ на до̀ходите 收入的增加 ～ на влия̀нието 增大影响 ～ на на̀шето стопа̀нство 我国经济的发展 ❸成长；增进，进步，日臻完善（成熟）：～ на ка̀дрите 干部的成长

растѐж|ен *-на*［形］生长的；增长的；成长的：～ен перио̀д 生长期

растѐни|е *-я*［中］植物；作物：многогодѝшни ～я 多年生植物 тропѝчески ～я 热带植物 маслода̀йни ～я 油料作物

растениевъ̀д［阳］植物（作物）栽培学家，农艺家，农艺师

растениевъ̀д|ен *-на* растениевъ̀д 和 растениевъ̀дство 的形容词：～на брига̀да 作物栽培（生产）队

растениевъ̀дство［无复，中］❶作物（植物）栽培 ❷作物（植物）栽培学，农艺学：специалѝст по ～ 作物栽培专家 институ̀т по ～ 作物栽培研究所

растѝтел|ен *-на*［形］❶植物的，植物性的；由植物构成的：～ен по̀яс 植物带 ～на клѐтка 植物细胞 ～но ца̀рство 植物界 ❷由植物中提取的：～но ма̀сло 植物油 ～ни влакна̀ 植物纤维 ～на храна̀ 植物性食物

растѝтелност *-та̀*［无复，阴］❶（某一地区的）植物；植物界，植被：Покра̀й морѐто ѝма бѐдна ～. 海边植物种类贫乏。бу̀йна ～ 繁茂的植物 ❷〈谑〉脸上或身上的汗毛：Гърдѝте му бя̀ха покрѝти с бу̀йна ～. 他的胸口长满了体毛。

растовѝт *-а*［形］〈民〉长得快的：～о дърво̀ 长得快的树

рат *-та̀*［无复，阴］〈古〉❶战役；战争：жесто̀ка ～ 残酷的战争 ❷同 войска̀（军队，部队）：хра̀бра ～ 英勇的部队

рата̀|й *-ят，-я，-и*［阳］，**ратайкѝня**［阴］雇农，长工

ратайкѝнство［中］〈罕〉（女子）当雇农，当长工

рата̀йск|и *-а* рата̀й 的形容词：Рата̀йският живо̀т го бѐ състарѝл предиврѐменно. 当长工使他过早地衰老了。～а нево̀ля 长工受的苦

рата̀йство［无复，中］当雇农，当长工；长工生活

рата̀йст[ву]ва|м［未］当雇农，当长工：За да не умра̀т от гла̀д, тѐ бя̀ха принý̀дени да ～т. 为了不饿死，他们不得不去当长工。～**не**［中］

ра̀т|ен *-на*〈古〉рат 的形容词：～ни по̀двизи 战绩，战功

ратификацио̀н|ен *-на* ратифика̀ция 的形容词：～ни докумѐнти 批准的文件，批准书

ратифика̀ция［阴］〈法〉（条约的）批准：～ на мѝрен до̀говор 和约的批准

ратифицѝра|м［未，完］批准（条约）：Презѝдиумът ～ до̀говора. 主席团批准了这个条约。— **се**［被动］～**не**［中］；

～не на междунаро̀дни конвѐнции 批准国际公约

ра̀тни|к[1] -*ци* [阳], **ра̀тница** [阴] ❶(为某种理想而斗争的、不怕牺牲的)战士,斗争者: смѐл ～к за свобода̀та 为自由而斗争的勇敢战士 ❷〈古〉军人,士兵

ра̀тни|к[2] -*ци* [阳] ❶拉特尼克(旧时保加利亚的一个法西斯组织) ❷拉特尼克的成员

ра̀тнишк|и -*а* ра̀тник[1] 和 ра̀тник[2] 的形容词

ратобо̀р|ен -*на* [形]〈古〉英勇的,威武的;勇敢的;尚武的,好战的

ратобо̀р|ец -*ци* [阳]〈古〉战士;军人;士兵

рату̀ва|м [未] ❶为…而斗争;拥护: ～м за мира̀ 为和平而斗争 Рату̀вахме за обединѐние и го постѝгнахме. 我们曾为联合而斗争,终于争取到了联合。❷〈古〉同 воју̀вам (打仗;战斗) ～**не** [中]

рафинѐри|я [阴] ❶精炼(精制、精磨)设备: петро̀лни ～и 石油精炼设备 за̀харна ～я 食糖精制设备 ❷〈口〉精炼(精制)车间: Влѐзе в ～ята. 他走进精炼车间。

рафинѝра|м [未,完] 精炼,提炼;精制: ～м за̀хар 精制糖 — **се** [被动] ～**не** [中]: ～не на зѐмно ма̀сло 精炼石油

рафинѝран -*а* ❶ рафинѝрам 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 精炼过的,精制的,纯的: ～о слънчоглѐдово ма̀сло 纯葵花子油 2.〈转,不赞〉道地的,彻头彻尾的: ～а жесто̀кост 极端的残酷 ～ мошѐник 彻头彻尾的骗子 ～**ост** -остта̀ [阴]

ра̀фия [阴] 酒椰;酒椰纤维(用以系葡萄枝条或蔬菜)

рафт -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] (钉在墙上的)搁架,搁板

раха̀т [无复,阳] ❶〈口〉安宁,平静;无忧无虑,安闲: Ту̀к се живѐе на ～. 在这里可以无忧无虑地生活。❷ [用作形,不变] 无忧无虑的,安宁的,安闲的,平静的: Бъдѐте ～ — всѝчко ще се нарѐдѝ. 请放心,一切都会安排好的。

раха̀т|ен -*на* [形]〈口〉❶安宁的,平静的,无忧无虑的,安闲的: ❷宽的,肥的: ～ни обу̀вки 肥的鞋子 ～на дрѐха 肥大的衣服

раха̀т-локу̀м [阳]〈旧〉同 локу̀м (土耳其饴糖,美味糕)

рахатлъ̀к [阳]〈口〉宁静而无忧无虑的生活,舒适的生活: Мра̀зеше то̀й вѐки тру̀д и мъ̀ка, но обѝчаше пък ～а. 他讨厌任何一种劳动和困苦,而很喜欢舒适的生活。

рахату̀ва|м [未]〈口〉过无忧无虑的、舒适的、平静的生活: То̀й ѝска да я дадѐ у ня̀кои по̀-добрѝ, по̀-замо̀жни хо̀ра, та и тя̀ да добру̀ва и ～ та̀м. 他想把她嫁到哪个比较好、比较富裕的人家,好让她在那里也过上好日子。～**не** [中]

рахатя̀сва|м [未], **рахатя̀сам** [完] 放心,解除忧虑;开始过无忧无虑的生活 ～**не** [中]

рахѝт [阳] 佝偻病,软骨病

рахитѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈医〉同 рахѝт

рахитѝ|к -*ци* [阳]〈医〉佝偻病患者,曾患佝偻病的人

рахитѝч|ен -*на* [形] ❶(患)佝偻病的: ～но детѐ 患佝偻病的孩子 ❷与佝偻病有关的,因佝偻病引起的: ～но изкривя̀ване 因佝偻病引起的弯曲

рациона̀л|ен -*на* [形] ❶合理的: ～но изпо̀лзване на труда̀ 合理利用劳动力 ❷〈数〉～**но число̀** 有理数,命分数 ～**на фу̀нкция** 有理函数 ～**но** [副]: Обрабо̀тват ～но земя̀та. 他们对土地进行合理耕种。～**ност** -ността̀ [阴]

рационализа̀тор [阳], **рационализа̀торка** [阴] 合理化工作者,合理化建议者;从事合理化生产的先进工人(工程师等)

рационализа̀торск|и -*а* рационализа̀тор 的形容词: ～о предложѐние 合理化建议

рационализа̀торств|о -*а* [中] 提合理化建议;从事合理化生产

рационализа̀ция [阴] 合理化: Чрез усъвършѐнстването на машѝната е постѝгната голя̀ма ～ в произво̀дството. 通过改进机器达到了生产高度合理化。

рационализѝра|м [未,完] 使合理化: И мла̀дият готва̀ч мѝсли ка̀к да ～ труда̀ си. 年轻的炊事员也在考虑如何使自己的劳动合理化。— **се** [被动] ～**не** [中]

рационалѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶〈哲〉唯理论 ❷〈书〉悟性人生观,纯理性主义

рационалѝст [阳], **рационалѝстка** [阴]〈书〉❶唯理论者 ❷〈转〉纯理性主义者

рационалистѝч|ен -*на* рационалѝст 和 рационалѝзъм 的形容词

рационалистѝческ|и -*а* [形] 同 рационалистѝчен: ～и въ̀згледи 唯理论的观点

ра̀ч|а -*иш*, *ра̀чах* [未]〈方〉同 ѝскам (想,愿意,希望) ～**ене** [中]

рачѐл [阳] (带小块南瓜或水果的)浓缩葡萄汁

ра̀чешката [副] 同 наза̀д (朝后,向后,往后): Ра̀ботата тръ̀гнала ～. 工作(无进展,反而)倒退了。

ра̀чешк|и -*а* [形] ❶虾的: ～и очѝ 虾眼 ～и кра̀к 虾腿 ❷用虾做的: ～а чорба̀ 虾汤 ❸〈转〉后退的,倒退的,退步的: Ра̀ботата му ～а. 他的工作倒退了。

ра̀ч|и -*а*, -*е* 和 -*о* [形] 同 ра̀чешки: ～и кра̀к 虾腿

ра̀я [阴] ❶(旧时奥斯曼帝国境内)被征服的非伊斯兰教居民 ❷ [只复] (旧时土耳其)被征服的非伊斯兰教徒

рва *рвеш*, *рвах* [未]〈诗,旧〉用力拔;折;撕,扯破 — **се** [被动]

рва се *рвеш се*, *рвах се* [未,中态]〈诗,旧〉同 стремя̀ се (力图,力求达到)

рвѐни|е -*я* [中]〈罕〉志向,意图,渴望;努力

РД [缩] Ра̀ботническо дѐло《工人事业报》

ре [无复,中]〈乐〉❶长音阶的第二音(re) ❷re 音音符

реабилита̀ция [阴] ❶恢复名誉,平反 ❷〈法〉复权,复职

реабилитѝра|м [未,完]〈书〉恢复名誉;〈法〉使复权,恢复权利: Ако̀ съдъ̀т го ～, нѝе ще го приѐмем. 如果法院恢复他的名誉,我们会接受他的。— **се** [被动,中态] ～**не** [中]

реагѐнт [阳]〈专〉同 реактѝв

реагѝра|м [未,完]〈书〉❶〈化〉起反应,(有)反应: На̀трият ～ бу̀йно с вода̀та. 钠和水起剧烈的反应。❷(有)反应,感应;对待,采取(某种)态度,反应: На̀й-ва̀жното сво̀йство на жѝвата матѐрия е спосо̀бността̀ ѝ да ～ на въ̀нши дра̀знения. 活的物质最重要的特点是能对外来的刺激做出反应。❸反对: То̀й бу̀йно ～ на това̀ обвинѐние. 他激烈地反对这一指责。～**не** [中]: ～не на дра̀знене 对刺激的反应

реактѝв [阳]〈化〉试剂;反应剂

реактѝв|ен -*на* [形] ❶反应的,试剂的: ～но веществ̀о 试剂 ❷喷射(推进)的,喷气式的;反作用的;火箭(式)的: ～ен самолѐт 喷气式飞机 ～ен двига̀тел 喷气式发动机 ～**ност** -ността̀ [阴]: ～ност на органѝзма 机体的反应性

реа̀ктор [阳] ❶〈电〉电抗器 ❷〈理〉反应堆;〈化〉反应器

реа̀ктор|ен *-на* реа̀ктор 的形容词

реакцио̀н|ен[1] *-на* [形] 反应的,反作用的：～ни фо̀рмули 反应式

реакцио̀н|ен[2] *-на* [形] 反动的：～на политѝка 反动政策 ～ен печа̀т 反动报刊 ～но правѝтелство 反动政府 ～ни сѝли 反动势力 **～ност** -ността̀ [阴]

реакционѐр [阳], **реакционѐрка** [阴] ❶反动分子,反动派 ❷具有落后的和反科学观点的人

реакционѐрск|и *-а* [形] 反动分子的,反动派的：～а проя̀ва 反动的表现

реакционѐрство [无复,中] 反动,反动性

реа̀кци|я[1] [阴] ❶ [常单] 反应,反响,应付方法：Вся̀ка а̀кция възбу̀жда ～я. 每一次行动都引起了反应。❷ [常单] (与以前的心理或身体状况相反的)剧烈变化;(过分疲劳、紧张、兴奋后的)疲劳反应：След бу̀рна ра̀дост у нѐго настъ̀пи ～я. 狂喜之后在他身上出现了疲劳反应。❸〈化〉反应：При химѝческите ～и се освобожда̀ва топлина̀. 发生化学反应时释放热量。❹(某物质化学作用的)性(指酸性、碱性或中性)：Амоня̀чният разтво̀р ѝма сѝлна осно̀вна ～я. 氯液呈强碱性。

реа̀кция[2] [无复,阴] ❶反动,反动势力;反动派;反动思潮：борба̀ протѝв ～та 对反动势力的斗争 ❷ [集] 反动分子,反动派：вътрѐшната ～ и ～та отвъ̀н 国内外反动派

реа̀л|ен *-на* [形]〈书〉❶现实的,实际的,真实的,实在的：～на опа̀сност 现实的危险 ～на по̀мощ 实际的帮助 ❷能实现的,可以实行的,行得通的：～ен пла̀н 可以实现的计划 ～ен бюджѐт 可以实现的预算 ❸切合实际的,合乎客观情况的：～на политѝка 切合实际的政策 ～ни обла̀ги 实际利益 ❹实际的(与 номина̀лен(名义上的)相对)：～на сто̀йност на предмѐта 物品的实际价值 ◇ **～на гимна̀зия** 实科中学(不教授拉丁语及希腊语,而主要教授自然科学、现代语言及绘画的中学) **～на запла̀та** 实际工资 **～но** [副]

реализа̀ция [无复,阴]〈书〉实现：～ на взѐтите решѐния 实现已作出的决定 ～ на стопа̀нския пла̀н 经济计划的实现

реализѝра|м [未,完]〈书〉(使)实现,实行,实施：～м пла̀н 实现计划 ～м икonòмии 实行节约 От тя̀я сдѐлка то̀й ～ голя̀ма печа̀лба. 他从这笔交易中赚了很大一笔钱。**— се** [被动] **～не** [中]

реалѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] ❶〈哲〉唯实主义,实在论 ❷(文学艺术中的)现实主义 ❸对现实情况的周密考虑 ◇ **критѝчески ～ъм** 批判现实主义 **социалистѝчески ～ъм** 社会主义现实主义

реалѝст [阳], **реалѝстка** [阴] ❶(文艺上的)现实主义者：писа̀тел ～ 现实主义作家 ❷对现实情况周密考虑的人,实事求是的人 ❸〈旧〉实科中学(或中学的实科部)的学生

реалистѝч|ен *-на* [形] ❶现实的,讲究实际的,切合实际的：～ен подхо̀д 现实的态度 ❷现实主义的：～на литерату̀ра 现实主义的文学 ～на картѝна 现实主义绘画 **～но** [副]：То̀й глѐда ～но на живо̀та. 他现实地看待生活。**～ност** -ността̀ [阴]

реа̀лия [阴] 实际事物;实在,现实

реа̀лка [阴]〈旧〉实科学校(主要教自然科学、现代语言而不教拉丁语和希腊语)

реа̀лност *-тта̀* [无复,阴]〈书〉❶现实性,真实性：гу̀бя ～ 失去真实性 ❷现实,实际;实在的现象(东西),事实：Матѐрията е обектѝвна ～, която съществу̀ва извъ̀н на̀с и независѝмо от на̀шето съзна̀ние. 物质是客观现实,它存在于我们之外,并且不受我们的意识制约。

реанима̀тор [阳] 复苏医生,复苏医务人员

реанимацио̀н|ен *-на* реанима̀ция 的形容词：～но отделѐние 复苏科(室)

реанима̀ция [阴]〈医〉❶复苏 ❷复苏室,复苏科

рѐбрен *-а* [形] 肋骨的：～а ко̀ст 肋骨

рѐбрене 见 рѐбря се

рѐбреница [阴]〈罕〉胸膜炎

рѐбрест *-а* [形] 肋骨突出的：～и гърбовѐ на воло̀вете 公牛肋骨突出的背

ребр|о̀ *-а̀* [中] ❶肋,肋骨：Трѐтото дя̀сно ～о̀ на въ̀лчето се счу̀пи. 小狼右边第三根肋骨折断了。❷〈转〉山坡 ◇ **Бро̀ят ми се ～а̀та.**〈口〉我瘦得皮包骨;我瘦得可以一根根地数出肋骨。**на ～о̀** (某物的)窄长面朝下,侧面朝下,在棱上：Та̀нкът се объ̀рна на ～о̀. 坦克翻成侧面朝下。

рѐбром [副] ❶侧着身子,侧身：Промъ̀кнах се ～. 我侧着身子钻了进去。❷直接地,直截了当地：Въпро̀сът е поста̀вен ～. 问题是直截了当地提出来的。❸同 напря̀ко(竖着,侧面朝下)：Сложѝ дъска̀та ～. 你把木板侧面朝下放。

рѐбр|я *-иш, рѐбрих* [未] 使侧立 **— се** [中态] 侧着身子站立 **～ене** [中]

рѐбус [阳] ❶字形谜,画谜：разчѝтам ～и 猜字形谜 ❷〈转〉莫名其妙的东西,谜：Това̀ е ѝстински ～. 这是猜不透的谜(这是极其复杂的情况)。

ребърц|ѐ *-а̀* [中] ребро̀ 的指小

рев *-ът, -а̀, -ове* [阳] ❶(动物的)吼叫,吼声：～ът на лъва̀ 狮子的吼声 ～ът на мага̀рето 驴叫 ❷大声哭,嚎啕大哭：С ～ ня̀ма да се отървѐш. 你大声哭也没有用。❸ [常单] 大声乱嚷,狂喊：Нада̀де ～ и нава̀лицата се заблъ̀ска в мѝг. 传出了喊声,人群突然乱挤起来。❹ [只单] 怒号,怒吼,呼呼(轰轰)的响声：Чу̀ва се ～ът на морѐто. 听得见海的怒吼。

рев|а̀ *-ѐш, -а̀х* [未] ❶嗥叫,吼叫：От врѐме на врѐме ～я̀ха мага̀рета. 驴一阵一阵地叫着。❷大声哭,嚎啕大哭：Ма̀йката ～а̀ла и ску̀бала коса̀та си. 母亲大声哭着,揪着自己的头发。❸大声(长时间)乱嚷,叫嚣,狂喊：Ревѐ, като̀ че ли го ко̀лят. 他就像要被屠杀似的狂喊着。❹ [只三] 怒号,怒吼;发出呼呼的响声,轰轰响：Морѐто ～ѐ. 海在怒吼。**～а̀не** [中]

реваксина̀ция [阴]〈医〉再接种,再注射;复种牛痘

реваксинѝра|м [未,完] 再接种,再注射;复种牛痘 **— се** [被动] **～не** [中]

ревалва̀ция [阴]〈财〉增值,升值

ревалориза̀ция [阴]〈财〉❶ 同 ревалва̀ция ❷(贬值货币)价值的恢复;提高价值

реванѐ *-то* [中] 莱瓦奈(一种用麦粉、鸡蛋等做的,类似蛋糕的带汁甜食)

рева̀нш [无复,阳] ❶报复,复仇,雪耻 ❷(战争或比赛中败者提出的)挽回失败的二次战,再次比赛,雪耻战：Тря̀бва да игра̀ем вто̀ри ма̀ч за ～. 我们应当进行雪耻赛。❸(赌输后的)捞本,翻本

реваншѝз|ъм *-мът, -ма* [阳] 复仇主义,报复主义

реваншѝра|м се [未,完,中态] ❶报答,回报,回敬;实行报复：Ѝскам да се ～м за услу̀гата. 对他给我的帮助,我想报

答。❷(输、败、失利后)赢回,捞回,扳回 ❸捞本,翻本 ~не [中]

реваншист [阳] 复仇主义者,报复主义者

реваншистк|и -*а* [形] ❶复仇主义者的,报复主义的 ❷输后想扳回者的

рѐв|вам [未], **рѐвна** -*неш*, -*нах* [完] ❶嗥叫起来,吼叫起来,突然吼叫起来: Като̀ ~не, Балка̀на люлѐе. 它一吼叫,巴尔干山都会摇晃。❷大声叫喊

рѐвен 见 равѐн

ревѐр [阳] (西服上衣或大衣的)翻领: На ~а си но̀си значка. 他在翻领上别着一个徽章。

ревера̀нс [阳] ❶屈膝礼(右脚后退半步,双膝稍许一屈;欧美国家女演员常用此方式谢幕) ❷〈转〉(对某人)过分的谦恭

ревешка̀та [副] 同 ревешко̀м

ревешко̀м [副] 嗥叫着,吼叫着;嚎啕大哭着: Тѐ ~ тѝчат насѐм-ната̀тък. 他们哭喊着跑来跑去。

ревизио̀н|ен -*на* [形] 监察的,检查的: ~на комѝсия 监察(检查)委员会

ревизионѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈书〉修正主义

ревизионѝст [阳]〈书〉修正主义者

ревизионистѝч|ен -*на* [形] 修正主义的;修正主义者的

ревизионѝстк|и -*а* [形] 同 ревизионистѝчен: ~о течѐние 修正主义派别

ревизѝра|м [未,完] 监察,检查: А̀з хо̀дя по ревѝзия, ~м кръ̀чмите за чистота̀. 我在进行巡回检查,检查各酒店的清洁卫生。— **се** [被动] ~**не** [中]

ревѝзия [阴] ❶监察,检查: фина̀нсова ~ 财政检查 пра̀вя ~ 进行监察 ~ на ка̀са 检查账目: Сто̀йте си по места̀та, че дирѐкторът на учѝлището е тръ̀гнал по ~. 你们都在自己的坐位呆着,校长已经开始在各处检查。❷(商店的)盘点,盘货 ❸修正: ~ на мѝрните до̀говори 和约的修正 ❹〈印〉(交清样之前的)末(次)校(对),终校

ревизо̀р [阳], **ревизо̀рка** [阴] 监察员,检查员,稽查员

ревизо̀рск|и -*а* [形] 监察员的,检查员的,稽查员的

рѐвла [阴] 爱哭的女孩;爱哭的女人

ревлѝв -*а* [形] 爱喊叫(吼叫)的;爱哭的,好哭的: ~о детѐ 好哭的孩子 ~**ост** -остта̀ [阴]

рѐвльо -*вци* [阳] 爱哭的男孩;爱哭的男人

ревматѝз|ъм -*мът*, -*ма*, (罕) -*ми* [阳] 风湿病: о̀стър ста̀вен ~ъм 急性关节风湿病 хронѝчески ~ъм 慢性风湿病

ревматѝч|ен -*на* [形] 风湿(性)的: ~ни бо̀лки 风湿性疼痛

рѐвна 见 рѐввам

рѐвн|а се [只三] (与人称代词与格简形连用) **рѐвне ми се** -*а ми се* [未,中态]〈民〉喜欢;想要(某物): Ще бъ̀деш преимену̀вана Теодо̀ра. Това̀ ѝме мно̀го ми се ~е. 你将改名为特奥多拉。我很喜欢这个名字。~**ене** [中]

ревнѝв[1] -*а* [形] 好吃醋的,好嫉妒的;醋意大的;含醋意的: ~а жена̀ 好嫉妒的女人 ~ по̀глед 嫉妒(含醋意)的目光 ~**о** [副]: Ста̀рият съпру̀г ~о глѐда млади̇те мъжѐ. 年老的丈夫嫉妒地看着年轻的男子。

ревнѝв[2] -*а* [形]〈民〉可爱的,吸引人的: ~а темену̀жка 可爱的紫罗兰

ревнѝв|ец -*ци* [阳], **ревнѝвка** [阴] 好吃醋的人,好嫉妒的人

ревнѝво[1] [副] 见 ревнѝв[1]

ревнѝво[2] [副] 热心地,热烈地,奋勉地,非常努力地,热心关切地

ревнѝвост -*тта̀* [无复,阴] 同 рѐвност[1]: изпѝтвам ~ към нѐго 嫉妒他

ревнѝтел -*ят*, -*я* [阳] (**ревнѝтелка** [阴] (罕))〈书,旧〉热心人;热心从事…者;促进(某事)者: ~ за чистота̀та на езѝка 语言纯洁性的热心维护者

рѐвност[1] -*тта̀* [无复,阴] ❶吃醋,醋意的激情;嫉妒: пра̀вя нѐщо от ~ 由于吃醋而做某事 ❷嫉妒(心): Като̀ слу̀шаше, че Тра̀йко здра̀во вѐче се е заловѝл за ра̀бота, у нѐго се бу̀деше едно̀ недово̀лство, а и ня̀каква ~. 当他听说特莱科已经扎扎实实地干起工作来,他产生了一种不满,甚至于某种嫉妒心理。

рѐвност[2] -*тта̀* [无复,阴] 热心,热忱,竭诚,勤勉努力: Заловѝ се за ра̀бота със съща̀нска ~. 他极为努力地干起工作来。

рѐвност|ен -*на* [形] 热心的,奋勉的,非常努力的,竭诚的,勤勉努力的: ~ен привъ̀рженик на нѐщо …的热心拥护者 ~**но** [副]: проповѐдвам ~но 热心地宣传

ревну̀ва|м [未] 吃醋;(不让别人分爱而)嫉妒;(想专有某人的爱情、友情等而)多疑: ка̀рам го да ~ 使他嫉妒 — **се** [被动] ~**не** [中]

револвѐр [阳] 左轮手枪,手枪

револвѐр|ен -*на* револвѐр 的形容词: ~ен ѝзстрел (左轮)手枪声

революцио̀н|ен -*на* [形] 革命的: ~но движѐние 革命运动 ~ен комитѐт 革命委员会 ~на епо̀ха 革命时代 ~на поѐзия 革命诗歌 ~**но** [副]: ~но настроѐни ма̀си 充满革命热情的群众 ~**ност** -ността̀ [阴]

революционѐр [阳], **революционѐрка** [阴] 革命家;革命者: Бо̀тев бѐ не са̀мо поѐт, но и ѝстински ~. 波特夫不仅是诗人,同时还是一位真正的革命者。~ във физиоло̀гията 生理学方面的革命者

революционѐрск|и -*а* [形] 革命家的,革命者的: ~а дѐйност 革命家的活动

революционѐрство [无复,中] 革命者(革命家)的活动

революционизѝра|м [未,完] 使革命化,使走向革命道路,使发生革命: Пъ̀рвата му зада̀ча бѐ да ~ пролетариа̀та. 他的第一项任务是使无产阶级走向革命道路。— **се** [反身,中态] ~**не** [中]

революцио̀нно- [复合词第一部] 表示"革命的"之意,例如 революцио̀нно-марксѝстки (革命的马克思主义的), революцио̀нно-пролета̀рски (革命的无产阶级的)

революцио̀нноосвободѝтел|ен -*на* [形] 革命解放的

револю̀ция [阴] 革命: пролета̀рска ~ 无产阶级革命 Велѝката октомврѝйска социалистѝческа ~ 伟大的十月社会主义革命 Открѝтието на а̀томната енѐргия произвѐде ця̀ла ~ в нау̀ката. 原子能的发现引起整个科学的革命。

ревю̀ -*та* [中] ❶短小节目联合演出(一系列短剧、音乐舞蹈节目的表演) ❷服装表演: мо̀дно ~ 时装表演

рега̀л [阳] ❶ (不带把儿的、盛啤酒的)大酒杯,啤酒杯 ❷〈专〉放活字分格盘的架子

рега̀лии [复] (**рега̀лия** [阴])〈书〉❶〈复〉帝王的标志(如皇冠、权杖等) ❷标志

рега̀та [阳]〈运〉(一年一度传统举行的)划船竞赛,帆船竞

赛,摩托艇竞赛

регенерàт [阳]〈书〉再生物,再生材料(如再生橡胶等)

регенеративен -*на* регенерàция 的形容词

регенерàция [阴]〈专〉再生,组织再生;再生作用: ~ на клèтки 细胞再生

регенерѝрам [未,完]〈技,电〉使再生,使还原;使交流换热;翻造 **~не** [中]

регѐнт [阳] 摄政者;摄政王

регѐнтски -*а* регѐнт 的形容词

регѐнтство -*а* [中] ❶摄政 ❷摄政机构 ❸ [只单] 摄政职位;摄政者的称号 ❹ [只单] 摄政期间

регѐнтст[ву]вам [未] 摄政 **~не** [中]

региòн [阳]〈书〉区域

регионàлен -*на* [形]〈书〉区域的,区域性的,地方性的: ~ен пакт 区域性条约 ~ни езѝци 区域性语言 ~на литератỳра 地区文学

регистрàтор [阳], **регистрàторка** [阴] ❶登记员,注册员,收发员 ❷〈转〉喜欢单纯地引证事实而不加评论的人: ~ на събѝтията 单纯叙述事件经过的人

регистрàторски -*а* регистрàтор 的形容词: ~а слỳжба 登记(注册)工作(机构);收发工作

регистратỳра [阴] 登记室,注册科;收发室: Занѐсох молбàта в ~та. 我把申请书交到登记室去了。

регистрациòнен -*на* регистрàция 的形容词: ~ни дàнни 登记的资料

регистрàция [无复,阴] 登记,注册,挂号: ~ на грàждански брàк (不按宗教仪式的)结婚登记 адрèсна ~ 住址登记册

регистрѝрам [未,完]〈公文,书〉登记;注册;挂号;记录: ~м вхòдни и ѝзходни писмà 登记收发的信件 ~м брàк 登记结婚 ~м àкт за рàждане 登记出生 Сеизмогрàфите ~ха сѝлен земетрѐс. 地震仪记录了强烈地震。— **се** [被动,中态] **~не** [中]

регѝстър -*ри* [阳] ❶登记簿;目录,表;索引: ~ри на (за) грàжданското състояние 公民身分证登记簿,户籍簿 ❷〈乐〉声区,声域,音掣 ❸调节器;阻抑器;气闸;记录器,记发器

реглàж [阳] 同 регулѝране

регламѐнт [阳] ❶(机关、组织等的)规则;办事细则 ❷〈书〉议事规程

регламентàция [无复,阴] 定出规则,定出细则,规定办法

регламѐнтен -*на* [形] (有关)规则的,办事细则的;议事规程的

регламентѝрам [未,完] 定出规则,规定细则,规定办法: Регламентѝраха отношѐнията мèжду наемодàтели и наемàтели. 他们规定了房东与房客之间的关系。— **се** [被动] **~не** [中]

реглàн [阳]〈专〉❶ 插肩大衣,肩袖连贯裁制的大衣(或上衣): ~ рькàв 连身裁的袖子 ❷ [用作形] 插肩的,连袖式的

регрѐс [无复,阳]〈书〉退步,衰退;倒退 (与 прогрѐс (进步) 相对): Нѐйното изкỳство покàзва явен ~. 她的艺术表现出明显的退步。

регресѝвен -*на* [形] ❶退化的;退步的,倒退的;没落的: ~но развѝтие 退化,退步,倒退 ❷逆行的,开倒车的: ~на асимилàция〈语言〉逆行同化 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

регресѝрам [未,完] 退化,退步,倒退;没落 **~не** [中]

регрѐсия [阴] ❶倒退,后退 ❷〈语言〉逆行同化 ❸〈地质〉海退(水面退下)

регулàтор [阳] ❶〈技〉调节器,调整器,控制器,调准器,调速器;调节剂: автоматѝчен ~ 自动调节器 ❷〈转,书〉调节者;标准: Тòзи закòн е ~ на произвòдството. 这一法律是生产的调节者。

регулациòнен -*на* регулàция 的形容词: ~ен плàн 调整计划

регулàция [阴]〈书〉❶调节,调整;调度: ~ на движѐнието из ỳлиците 调度(指挥)市内交通 ~ на ценѝте 调整价格 ❷确定(一个整体中各个部分之间的)比例关系;划分街区: ~ на ỳлиците 划分街区 ❸疏浚河床

регулѝрам [未,完] ❶调整,调节,调剂;调度,节制,控制;定出规则,规定: ~м ỳличното движѐние 调度市内交通 ~м пазàрни ценѝ 调整市场价格 ❷调整,调准,配准,对准,校准,调好(机器等): ~м часòвник 对(准)表 — **се** [被动]: Тѐзи машѝни трябва да се изпрòбват и ~т. 这些机器需要调试。**~не** [中]

регулѝран -*а* регулѝрам 的过被形动: ~о кръстòвище 有红绿灯的十字路口

регулирòвка [阴] 同 регулѝране

регулирòвчик -*ци* [阳], **регулирòвчица** [阴] 调整员,调节员;调度员;交通警察

регулирòвъчен -*на* регулирòвка 的形容词

ред -*òт*, -*à*, -*овè* [阳] ❶(一)行,排,列;队列;成排坐着的人们;一行字: едѝн ~ брезѝ 一排桦树 билѐт за място на втòрия ~ 第二排座位的票 Двà ~а сълзи се рòнеха от очѝте ѝ. 两行泪水从她眼中流出。писмò от някòлко ~а 几行字的信 ❷横条;层: ~ прьст 一层泥土 тетрàдка с тѐсни и ширòки ~овè 印有宽窄条的练习本 ❸ [只单] (常与 на, по, под 等前置词连用)按照一定的方式;一个接一个地;无例外地: Когàто на слѐдната годѝна трьгна на учѝлище, тòй вѐче разпознàваше някои бỳкви и знàеше да брои на ~ от еднò до стò. 在第二年他去上小学的时候已经认识一些字母,并且会从 1 数到 100。Имената са дàдени по àзбучен ~. 名字是按字母顺序排列的。❹ [只单] 次序,序列,顺序;轮次,位次;排队的次序: Ѝмаше сѐляни, кòйто чàкаха ~ на мѐлницата òще отпредѝ трѝ-чѐтири днѝ. 有的农民在三四天前就到磨坊排队等候轮次。Хвьргай кàртите! — Мòй ~ ли е? — Твòй. "你出牌呀!""该我了吗?""该你了。" ❺ [只单]〈口〉适于做某事的时候,时机: Сегà дошьл ~ да се рàдва и дядо Лѝбен. 现在是利本爷爷也该高兴的时候了。❻ [只单] 好些(个);一系列,一连串;许多: За товà ѝма ~ обектѝвни причѝни. 关于这个有一系列客观原因。❼ [只单] 秩序,条理,头绪;方式,方法;规矩;惯例;风俗: Сегà тя, òще от пьрвите днѝ след свàтбата, се гъкмѐше да въведѐ в домàшния ~ нòвата си снахà. 婚礼刚举行过几天,她就想让自己的新儿媳妇按照她家的一切规矩行事。Такъв ~ ѝма у нàс. 我们那儿有这样的风俗。При такѝва тържествà е нỳжно да ѝма ~. 举行这样的庆祝活动必须有秩序。❽ [只单] 摆法,布局: шàхматен ~ 棋的摆法 ❾ 程序,手续: Редът за приѐмане на члѐновете е слѐдният. 接受会员的手续如下。по съдѐбен ~ 按照法庭的程序 ❿ [只单] 制度,体系: Каквò знàеш тѝ за тòя прѐходен периòд мèжду стàрия и нòвия ~? 关于旧制度和新制度之间的这一过渡时期你知道些什么? ⓫ [只单] 正常,秩序,条理,头绪,整齐状态(与 безрѐдие (紊乱,无条理)相对): тỳрям в ~ 整理,使有条理 Тòй ѝска да вѝди всѝчко ли е в ~. 他想看看是否一切

都正常。⑫［只复］人员中，…之中，队伍（行列）中：Влѐзе в ～овѐте на войскàта. 他参加了部队。◇ **в ～à на нещàта** 常情，一般的情况；很自然的事情 **днѐвен ～** 议事日程，议程 **на днѐвен ～**〈书〉是当前的任务，是待决的问题

ред.［缩］редàктор 编辑，编者，校订者

редактѝра|м［未，完］❶校订，校勘，加工（稿件）：Кòй е ～л резолю̀цията? 决议是由谁校订的？❷编辑，编纂：～м списàние 编辑杂志 ❸措词，修改（文章等）：Тòй ～ отнòво цѐлия пòзив. 他把整张传单的措词重新修改了。— **се**［被动］～**не**［中］

редàктор［阳］，**редàкторка**［阴］编辑（人），校订者：～ на дѐтско списàние 儿童杂志的编辑 глàвен ～ 总编辑，主编，主笔

редàкторск|и -*а*［形］编辑的，校订者的：～а длъ̀жност 编辑职务 ～а попрàвка 校订者作的修改

редàкторство［中］编辑职务，编辑工作

редакцио̀н|ен -*на*［形］校订的，校勘的，编辑的，编辑部的：～ен комитѐт（～на комѝсия）编辑委员会 ～ни попрàвки 校订者所作的修改 ～на стàтия 编辑部文章

редàкци|я［阴］❶［只单］校订，校勘：Съчинѐнията на Велѝчков бя̀ха издàдени под ～ята на Вàзов. 维里奇科夫的著作是经伐佐夫校订后出版的。❷稿（指写作过程中的某一章稿或定稿）；印本（指某一次发表的某作品印本）：Ромàнът ѝма ня̀колко ～и. 这本小说有好几稿。окончàтелна ～я на тѐкста 定稿 ❸〈书〉措词，（采取的）文词，说法：Тря̀бва да се напрàви нòва ～я на резолю̀цията. 决议的措词需要改变。❹［只单，集］全体编辑人员；编辑部：белѐжка на ～ята 编辑部（编者）按 ❺编辑部（办公的地方）

рѐд|ен -*на*［形］习惯上（应当）的，照习惯上的，规矩的，传统上的；照例的；常规的，通常的：Тàзи рàбота не мѝ изглѐжда мнòго ～на. 我看这件事有点不正常。

редѐя -*ѐеш*，（罕）-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［未］（渐渐）稀疏，稀薄，稀少，见少，渐少：След мàлко мъглàта запòчна да ～ѐе. 过了一会儿，雾气变得稀薄起来。Косѝте побеля̀ват и ～ѐят. 头发变白变稀了。Навàлицата пòчва да ～ѐе, но вcovѐ òще ѝма хòра край къ̀щите. 人群渐渐散去，但在房子附近仍然有人。～**ѐене**［中］

рединà［阴］（变得）稀疏的树林

рѐдингот［阳］（带两排扣的黑色）长襟礼服（以前骑马时穿，后成为一些长外衣的名称）

редѝц|а［阴］❶（一）行，排，列；队列：Тràкторите бя̀ха наредѐни в дъ̀лга, прàва ～а. 拖拉机排成长长的、直直的一排。в двѐ ～и 排成两列（两排）❷好些（个）；一系列，一连串；许多：По тòя въпрòс излѐзоха ～а стàтии. 关于这一问题刊登了许多文章。ця̀ла ～а（от）грѐшки 一系列错误 Мòга да посòча ～а прѝмери. 我可以举出好些个例子。❸〈民〉辫子，发辫：Оплѐла си косàта в двѐ ～и. 她把头发编成两条辫子。❹［只复］队伍，（某组织、团体等的）人们：в чѐлните ～и 在前列

редкозъ̀б -*а*［形］牙齿长得稀的，稀齿的

редкокòс -*а*［形］头发稀少的

редколѝст -*а*［形］花瓣稀疏的

редкопръ̀ст -*а*［形］〈口〉大手大脚的；会花钱的，存不住钱的：Кàк ще спестѝ парѝ, катò е тòлкова ～? 他这样大手大脚，怎么存得住钱呢？

рѐдни|к -*ци*［阳］❶列兵：～к в пехòтата 步兵中的列兵 ❷〈口〉（未担任领导职务的）普通一员：Тòй е ～к в тàзи организàция. 他是这个组织中的普通一员。

рѐдническ|и -*а*［形］列兵的；普通一员的：～и пагòни 列兵的肩章

рѐдно［副］～ **е** 应该，正确

рѐдов -*а*［形］（成）条的，垅的：～а сеи̇тба 条播 ～а сея̀лка 条播机

редòв|ен -*на*［形］❶按规律进行（出现、发生）的，有规律（性）的，有系统的；经常的；按时的，定期的，定时的（与 нередòвен（无规律的，不经常的，不按时的，不定期的）相对）：～но движѐние на влàковете 火车的正常运行 ～на пòща 定期邮件 ❷（按）顺序进行的；届时轮到的；照例的；依次而下的（与 извънрѐден（非常的，特别的）相对）：～на сѐсия 例行会议，例会 ❸经常的；常去的；不断的：～ен посетѝтел 常客 ❹长期的，非临时的，永久的，经久的；固定的；恒常的，恒定的（与 извънрѐден（非常的，特别的）相对）：～ен прѝход 固定收入 ❺守规矩的；遵守规定的；考勤好的：～ен данъкоплатѐц 按时缴税的人 ～ен студѐнт 考勤好（不无故缺席）的学生 ❻合乎手续的，有效的（与 нередòвен（不合乎手续的，无效的）相对）：～ни ѝзбори 合乎手续的选举 ～на вѝза 有效的签证 ～ен паспòрт 有效的护照 ❼合乎常规的，遵守常规的，守规矩的；有规律的：Кòчо бѐше във всѐко нѐщо ～ен човѐк — и в рàботата си, и в цѐлия си живòт. 科乔在一切方面都是一个守规矩的人，在他自己的工作中和他整个生活中都是如此。～ен живòт 有规律的生活 ❽（指商品、材料）无瑕疵的，质量好的：～на стòка 质量好的商品，正品 ◇ **～на воѐнна слу́жба** 义务兵役 **～на войскà** 正规军 **～но**［副］1. 不断地；经常地；按规定地（与 нередòвно（不经常地，不按规定地）相对）：Тя̀ пѝеше лекàрства най-～но и се хранѐше добрѐ. 她非常按时地服药，饭也吃得好。2. 在一定的时候；及时地；按时地：Плàщам ～но дàнъците си. 我按时缴税。3.〈旧〉遵照法律（规定）；合法地（与 незакòнно（非法地）相对）**～ност** -*носттà*［阴］

редовѝ -*à*［形］❶普通的，一般的，非领导的，平常的：～ѝ член на пàртия 普通党员 ❷士兵的（非军官的）：～ѝ бойцѝ 士兵们，兵员

рѐдом［副］❶并排地，并列着：Рѐдом са насѝдали. 他们并排坐着。❷一起，一同：Нѐйното ѝме се споменàваше вѝнаги ～ с ѝмето на лѐля Дъ̀мша. 她的名字总是同德姆莎大婶的名字相提并论。❸〈民〉排成行地；一个接一个地：Рѐдом са се поклонѝли. 他们一个接一个地鞠了躬。❹到处：Рѐдом съм хòдила и пѝтала. 我到处都去过，打听过。◇ **рѐд（～）по ～** 排成一列，一个接一个地：От къ̀щи кат я дѝгнали, / рѐд я по ～ нòсили, / до тъ̀мен грòб я занѐсли.（П. Р. Славейков）他们把她从屋里抬起，一个挨一个地抬着她，把她抬至黑暗的坟墓。

редосея̀лка［阴］条播机

реду́ва|м［未］使轮流，使互相交替，使互相更换：През зѝмата ～ме бòб и зѐле. 冬天我们交替着吃芸豆和圆白菜。

реду́ва|м се［未，中态］轮流，替换，互相更替，交替：Реду́ваме се на машѝната. 我们轮流操纵机器。Щàстие и нещàстие се ～т. 幸福和不幸交替着。

редукцио̀н|ен -*на* реду́кция 的形容词

реду́кция［无复，阴］❶简化 ❷〈生物〉退化 ❸〈化〉还原（作用）❹减少 ❺〈语言〉弱化（非重读元音的读音发生变

化,例如把 саморàсъл 读成 съмурàсъл)

редунѝца [阴]〈方〉同 редѝца

редупликàция [无复,阴]〈语言〉重叠(法),重复词干缀词法(如 кỳкувица)

редỳт [阳] ❶〈口〉筑了工事的小山丘 ❷〈旧,军〉角面堡,多面堡

редуцѝра|м [未,完] ❶〈化〉使还原 ❷〈语言〉使弱化 ❸同 намалявам (使缩小,使减少): Сỳмата я ~ха от 1000 на 500 лв. 他们把款额从 1000 减至 500 列弗。— **се** [被动,中态] **~не** [中]

редỳшка [阴]〈民〉(不太严重的)流行病

ред|я̀ *-ѝш, -ѝх* [未] ❶使列队,使排队,使站队: Учѝтелката ~ѝ децàта двè по двè. 女教师让孩子们排成两列纵队。❷收拾,整理: Редѝ си кнѝгите. 他在整理自己的书。Кръстевица и Стàнка хòдеха на òран, а Дòчка оставàше в сèлото да си глèда децàта и да ~ѝ къщата. 克勒斯泰维察和斯坦卡去耕地,多契卡则留在村里看孩子和收拾屋子。❸准备,使妥贴;打扮;装饰: Нòвата цъ̀рква се изградѝ и общинàта бèше залѝсана да я ~ѝ и украсѝва. 新教堂已建成,乡里正在专心地加以装饰。❹安排;组织;建立: ~я̀ своя̀ нòв живòт 建立自己的新生活 ❺〈民〉(一个字一个字地)接连着说: ~я̀ дỳмите 接连着说 ❻〈民〉数落着大声哭,哭诉(指哭死人) ❼〈民〉教导,数落;指示;命令: Събỳдиха се у нèго стàрите хайдỳшки привѝчки, ѝскаше да ~ѝ, да заповя̀два. 海杜特的老习惯在他心中苏醒,他要发号施令。— **се** [被动] **~èне** [中]

ред|я̀ се *-ѝш се, -ѝх се* [未,中态] ❶排列着,排队: Нагòре из бàйра еднà след дрỳга се ~я̀ха къщите на сèлото. 在山丘上,村里的房子一幢挨着一幢排列着。❷一个接一个地过去: Редя̀т се еднò след дрỳго. 一个接一个地过去。**~èне** [中]

реекспòрт [阳]〈经〉再出口,再输出,转(出)口

рѐж|а *-еш, ря̀зах* [未] ❶切,割;剪,切开,割下,剪开;切削,切割: ~а месò 切肉 ~а плàт 剪布 ~а дървà 劈木柴 ~а си нòктите 剪指甲 ~а си косàта 剪头发 ❷修剪: Рѐжат лозя̀та. 他们在修剪葡萄枝。❸刻,雕刻 ❹〈民〉刻记,刻记号计算: ~а на рàбош 刻在记账的木签上 ❺锋利,快: Нòжицата не ~е. 剪刀不快了。❻〈转,口〉使感到灼痛,刺痛;辣嘴(舌头): Лимонàдата е хỳбава, когàто ~е. 能使舌头发麻的柠檬汽水才是好柠檬汽水。❼〈转〉(风)刺痛(皮肤): Вя̀тъ̀рът ~е лицèто. 风刺脸。❽〈转〉(极响的尖声)刺耳: Пỳшечни зàлпове ~ат въ̀здуха еднàкво и от двѐте странѝ. 双方的枪声都同样地刺耳。— **се** [被动] ◇ **Ще ѝма да му ~ат под езѝка.** 为了让他承认,人们会折磨他的(人们会对他进行逼供)。**Къ̀со го ~ѝ.** 说得简练点!(别啰嗦!) **ря̀зане** [中]: нòжче за ря̀зане на хартѝя 裁纸刀

режѝ|ен *-йна* [形] **~йни разнòски** 杂项开支,附加开支

режѝм [阳] ❶政体,(政治)制度: монархѝчески ~ 君主制度 демократѝчен ~ 民主制度 ❷(生活、饮食、治疗等的)制度: бòлничен ~ 医院里为病人所订的制度 диетѝчен ~ за бòлни от стомàшни бòлести 胃病患者的饮食制度 затвòрнически ~ 监狱的制度 ❸(某种过程的)制度,规范,条件;状况,状态,情况: Развѝтието на растѐнието се промѐня в завѝсимост от вòдния ~ на пòчвата, от наторя̀ването и от грѝжите за самòто растѐние. 作物的生长情况随着土壤的墒情、施肥情况和对作物的管理而变化。технологѝчески ~ 技术操作条件 ◇ **стàр ~** 旧制度

режисѝра|м [未,完] 导演: Ще ~ еднà младèжка пиèса. 他将导演一出反映青年生活的话剧。— **се** [被动] **~не** [中]

режисѝран *-а* [形] 事先有准备的,有组织的,预见好的

режисỳра [无复,阴] ❶导演业务,导演工作 ❷导演艺术

режисьòр [阳] 导演: стрòг ~ 严厉的导演

режисьòрск|и *-а* [形] 导演的: ~а дèйност 导演工作

режисьòрство [无复,中] 导演工作,导演业务,导演职业

рез *-ът, -а, -ове* [阳]〈方〉刀锋,刀刃

резà [阴]〈方〉同 резè: ~ на вратàта 门闩

рѐзанк|и [复](单 *-а* [阴])(土豆、甜菜等切成的)小块,小片

резàч [阳] ❶修剪树枝(葡萄枝、果树枝等)的人 ❷锯木头的工人 ❸切(锯)某种材料的工人: ~ на дъ̀рвен материàл 锯木料的工人

резàч|ен *-на* [形] 切削的;剪的,切的: ~на машѝна 切削机床

резàчка [阴] ❶电锯 ❷(切甜菜、禾秸、麦秸等的)切割机

резб|à [阴] ❶[只单]雕刻: ~à върхỳ кòст 骨刻 занимàние с ~à 雕刻课 ❷雕刻品;版画,木刻;骨刻,象牙雕刻: позлатѐни ~ѝ 镀金的雕刻 красѝва ~à 美丽的雕刻(品)

резбàр *-ят, -я* [阳] 雕刻家,木刻家;雕刻工

резбàрск|и *-а* [形] 雕刻家的;木刻家的;雕刻工的;雕刻的: ~о изкỳство 雕刻艺术 ~и сечивà 雕刻工具

резбàрство [无复,中] 雕刻;雕刻艺术;雕刻手艺

резбòван *-а* [形] 有雕刻的,用雕刻装饰的: ~ дъ̀рвен иконостàс 木雕圣像壁

резè *-та* [中] 铁闩,铁门闩: Тòй затвòри вратàта и окачѝ ~то. 他关上门,插上铁门闩。

резедà [阴] ❶ 木犀草 (*Reseda lutea*) ❷浅绿色: Стенѝте са боядѝсани в ~. 墙漆成了浅绿色。

резедàв *-а* [形] 同 бледозелѐн (浅绿色的): ~а блỳза 浅绿色的衬衫(套衫)

резекѝя [阴] 列泽基亚葡萄(一种皮较厚、长圆形的葡萄)

рѐзен [阳](面包、水果等切成的)片,块: ~ кашкавàл 一片干酪 ~ дѝня 一块西瓜

резѐрв [阳] 和 **резѐрва** [阴] ❶〈军〉[常复]后备队,预备队;后备军: И послѐдните ~и се изчѐрпаха в тѝя сражѐния. 在这些战斗中,最后的后备军都丧失掉了。❷后备;后备的东西(物资、资源等);后备力量,潜(在)力: Нѝе разполàгаме с индустриàлни ~и. 我们拥有工业的后备物资。~и от снаря̀ди 备用的炮弹 ❸[只阴]〈旧〉(剧院或电影院中的)特等座 ❹[只阴]〈转〉同 уговòрка (保留): Кàза ми се под нàй-голя̀ма ~а. 他带着极大的保留告诉我这件事。◇ **скрѝти ~и** 潜力 **трỳдови ~и** 劳动后备军

резервàт [阳]〈书〉大自然保护区,禁猎区: лòвен ~ 禁猎区

резервàция [阴] ❶居留区,居留地(某些殖民地中强迫土著民族移住的地区) ❷预订(餐馆、交通工具、剧院中的坐位)

резѐрв|ен *-на* [形] 后备的,备用的: ~ни материàли 后备物资;备用材料 ~ни чàсти 备用的零件 ~ни войскѝ 后备部队

резервѝра|м [未,完] 留下备用,储存;保存,保留;预订: Резервѝрах пѐт местà в теàтъра. 我在剧院订了五个坐位。— **се** [被动] **~не** [中]

резервѝра|м се [未,完,中态] 克制自己;忍住(不表示出某种感情或做出某种动作);放弃(某种行为),约束,克制 **~не** [中]

резервѝран -*а* ❶ резервѝрам 的过被形动 ❷［用作形］1. 留下备用的，储存的，保存的，保留的：～о мя̀сто 订的座位 2. 约制的，克制的，自制的：～о държа̀не 克制态度 **～о**［副］：Държѝ се ～о. 他采取克制态度。**～ост** -осттà［阴］

резервоа̀р［阳］贮水池；贮槽，贮池；大缸，贮箱，贮器：безѝнов ～ 贮汽油器 во̀ден ～（～ за водà）贮水池

резервоа̀р|ен -*на*［形］贮池的，贮槽的；贮箱的，贮器的：～ен крàн 贮槽的龙头

рез|ѐц[1] -*цѝ*［阳］❶ 刀锋，刃：То̀й прекàра лѐко пàлец по ～ѐца на сърпа. 他用大拇指轻轻地刮了刮镰刀的刃。❷车刀，刀具，切削工具

рез|ѐц[2] -*цѝ*［阳］门齿，门牙，切牙

резигна̀ция［无复，阴］〈书〉（无怨言地）顺从命运，（对命运）逆来顺受

резидѐнт［阳］❶〈罕〉住在某处的人 ❷驻扎官（一个国家驻在保护国的官员，实际上等于总督）❸〈外交〉驻办公使 ❹设在外国某一地区的间谍机关的头目，（住在外国的）间谍头子

резидѐнция［阴］〈书〉（政府或最高官员等的）府邸，官邸 ◇ **правѝтелствена ～** 政府官邸

резѝл［阳］〈口〉羞耻；取笑：ставам за ～ 成为取笑的对象，成为笑柄

резиля̀ -*ѝш*，-*ѝх*［未］〈口〉嘲笑，讥笑，讪笑，取笑 — **се**［被动，中态］**～ѐне**［中］

резѝстор［阳］〈电〉电阻器

резѝтба［阴］❶修剪葡萄枝：Извършихме ра̀нна ～ на лозѝте през ма̀рт. 我们在 3 月份完成了葡萄枝的早期修剪。❷修剪葡萄枝季节

резлѝв -*а*［形］❶锋利的，快的：～ нòж 锋利的刀子 ❷（指饮料）辣嗓子的；厉害的；酸涩的：～о вѝно 辣嗓子的葡萄酒 ～а боза̀ 酸涩的博扎 ❸刺耳的，尖细的，尖锐的：～ кря̀сък 尖叫声 ❹（指风、寒冷）凛冽的，刺骨的：Въздухът е ～. 空气刺骨地冷。**～о**［副］**～ост** -осттà［阴］

резня̀к 和 **резна̀к**［无复，阳］〈民〉辣嗓子（没有充分发酵）的葡萄酒；新酿的葡萄酒

резолѝра|м［未，完］批示，加上批语：～м заявлѐние 批示申请书 — **се**［被动］**～не**［中］

резолю̀ция［阴］❶决议（案）：Резолю̀цията бѐ приѐта. 决议通过了。вза̀мам ～ 做决议 приѐмаме единоду̀шно ～ 我们一致通过决议 ❷批示，批：сла̀гам ～ 做批示，批 сла̀гам ～ на заявлѐние 批申请书

резо̀н［阳］〈书〉道理；理由，缘由：Тако̀ва дѐйствие ня̀ма нѝкакъв ～. 这种做法是毫无道理的。

резона̀нс［无复，阳］〈理〉❶共振现象；谐振；共鸣 ❷聚音性，拢音性：За̀лата ѝма до̀бър ～. 这个大厅拢音好。❸〈转，书〉反响，反应，共鸣

резона̀нс|ен -*на*［形］резона̀нс 的形容词

резона̀тор［阳］〈理〉共振器，谐振器：Тя̀лото на цигу̀лката слу̀жи за ～. 小提琴的琴身起共振器的作用。

резо̀н|ен -*на*［形］〈书〉有道理的，很有理由的，合理的：～на постъпка 合理的行为，有道理的做法 ～но решѐние 合理的决定

резонѝра|м[1]［未，完］〈理〉共振；共鸣；谐振；拢音，聚音 **～не**［中］

резонѝра|м[2]［未］〈旧〉同 уму̀вам（空想，空论，发太抽象的议论）**～не**［中］

резоньо̀р［阳］❶〈文学〉借以发表议论的角色（指文艺作品中作者借以发表自己见解者或戏剧中演此角色的演员）❷好发长篇议论的人，好说教的人

резоньо̀рск|и -*а*［形］❶借以发表议论的角色的 ❷好说教的

резоньо̀рство［无复，中］好发长篇议论的习性，好说教的习性

резоньо̀рст[ву]вам［未］发长篇议论，滔滔不绝地说教

резулта̀т［阳］结果，成果；效验；〈运〉成绩：～ на дълъг тру̀д 长期劳动的成果 ～и от ѝзбори 选举结果 без нѝкакъв ～ 毫无成效 задоволѝтелен ～ 令人满意的结果 с ра̀вен ～ 比分相当，成绩相同 да̀вам ～и 有成果，有成效 в ～ на прѐговорите 由于谈判的结果 В ～ вся̀ки полу̀чи своѐто. 结果是每人都得到了自己的一份。

резулта̀т|ен -*на*［形］有结果的，有成效的：～на дѐйност 有成效的活动 ～на борба̀ 有成效的斗争 **～но**［副］：В ра̀ботата си то̀й прила̀га ～но но̀вите мѐтоди. 他在工作中有成效地采用着新方法。**～ност** -осттà［阴］

резюмѐ -*та*［中］（议论等的）总括，归纳；（论文等内容的）简明概要，提要：Пра̀вя ～ на нау̀чен тру̀д. 我给科学论文写提要。изла̀гам в ～ 总括，归纳 ～ от рѐчите на конгрѐса 大会发言的归纳

резюмѝра|м［未，完］总括起来，归纳起来，做出总结：Резюмѝра съдържа̀нието на повестта̀. 他概述了这中篇小说的内容。— **се**［被动］**～не**［中］

рѐйд[1] -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］〈军〉（对后方或侧翼的）袭击：кавалерѝйски ～ 骑兵袭击

рѐйд[2] -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］〈海〉停泊场，锚地，泊地：ко̀раби на ～ 在停泊场的轮船

рѐйдов[1] -*а*［形］**～а бригàда** 抽查组，（进行突然检查的）工作组

рѐйдов[2] -*а* рейд[2] 的形容词：～о простра̀нство 停泊场

Рѐйкявик 雷克雅未克（冰岛首都）

рѐйс -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］❶（往一定目的地的）航行，航程，一次航行；（车的）行程，一次行程：Автобу̀сът днѐвно мо̀же да напра̀ви са̀мо пѐт ～а. 这辆公共汽车每天只能开五趟。❷〈口〉（长途）公共汽车；班车：Рѐйсът тръгва в 2 часа̀ следо̀бед. 长途公共汽车在下午两点钟开。Пъту̀вах със су̀трешния ～. 我坐的是早晨的班车。

рѐйсов -*а*［形］航行的，航程的，行程的：～а кола̀ 班车 ～ самолѐт 班机

рѐйтинг［阳］成就率（对某人成就的评价，用数据表示）：висо̀к ～ 很高的成就率

рек|а̀［阴］❶河，江，川；（指流得很多的东西）河：～а̀ Ду̀нав 多瑙河 Жълтата ～а̀ 黄河 бря̀г на ～а̀та 河岸 премина̀вам ～а̀та 渡河 пъту̀вам по（срещу̀）течѐнието на ～а̀та 顺水（逆水）航行 ～ѝ от сълзи（кръв）眼泪（血）流成河 ❷〈转〉巨川，洪流，流：～а̀ от хо̀ра 人流 ◇ **ка̀менна ～а̀**〈地质〉同 морѐна（冰碛，冰堆石）

ре|ка̀ -*чѐш*，*рѐкох*，*рѐче*，过主形动 -*къл*，-*кла*［完］❶说，讲：Рѐче ми нѐщо，но не го̀ разбра̀х. 他对我说了点什么，但是我没听明白。Като̀ ～чѐ нѐщо，тря̀бва да го напра̀ви. 他说到就应该做到。❷回答：Попѝтай дру̀гиго，ми ～че то̀й. "你问问别人吧！"他回答我说。❸命令，指示，吩咐；让：Рѐкоха ми да

оста̀на в къщи. 他们让我留在家里。Тъй ～че Момчѝл да ти ка̀жа. 莫姆奇尔吩咐我这样对你说。❹觉得,以为: Ко̀лко е далѐко! — ка̀за то̀й. — А като̀ глѐдаш, ще ～чѐш, блѝзу е. Вода̀та лъ̀же. "多远啊!"他说,"可是你看上去会以为很近,河水造成错觉。" ❺〈口〉决定,打算,准备: Рѐкох да ви спохо̀дя. 我决定来看看你们。Мѐне по̀вече ми се харѐсва да живѐя в сѐло. И съм ～кълъ, като̀ се жѐня, да си избера̀ мома̀ от сѐло. 我更喜欢在农村生活,所以我曾说过结婚时找一个农村姑娘。❻认为,意见是: Амѝ та̀то и ма̀ма какво̀ ли ще ～ка̀т? Далѝ ще ни пу̀снат. 爸爸、妈妈的意见怎样? 他们会不会放我们走呢? ❼(与 да 和 нека 连用)比方,比如说;假如;就算: Да ～чѐм, че тѝ си господа̀рката, че чифлѝкът е тво̀й, какво̀ ще напра̀виш? 假如你是女主人,这庄园是属于你的,你会怎么做呢? ❽〈口〉(与后面的动词连用,表示该动词动作的开始): Момчѝл ～че да се разсъ̀рди, ала̀ ма̀хна с ръка̀. 莫姆奇尔要发火了,但是他只挥了一下手。❾[只三]突然传来(声音、嘈杂的声音、刺耳的响声等): А̀з бя̀х лѐгнал, като̀ ～че нѐщо грр и ме събу̀ди. 我已经躺下了,突然传来了骨碌碌的什么响声,把我吵醒了。❿〈口〉(用手、头等)做动作: Речѝ тъй, и погледнѝ наса̀м, за да излѐзеш по̀-добрѐ на снѝмката. 你头这样动一下,朝这边看,这样会照得好些。◇ **ако̀ е ～къл го̀спод**〈民〉如果没有什么妨碍的话 **ако̀ е ～чено**〈民〉如果是命中注定的话 **да ～чѐш** 假如: А да ～чѐш, че бѐше ня̀коя ѐдра, млѐчна кра̀ва, Велѝка — не бѐше. 假如维利卡是一头大个的奶牛就好了,可惜它不是。**дѐто (налѝ) го ～кли**〈民〉正像人们所说的;常言道: Седемдесѐтгодѝшна жена̀ съм и ще умра̀, дѐто го ～кли, с отво̀рени очѝ. 我这个 70 岁的女人会像常言所说的那样死不瞑目。**кажѝ-～чѝ, току̀-～чѝ**〈口〉差不多;大概;将近: Чѐбурът бѐше пъ̀лен току̀-～чѝ до го̀ре с мля̀ко. 木桶满满地装着牛奶,差不多都到口上了。**не било̀ ～чено**〈民〉命定不该 **～чено-сто̀рено**〈口〉说了就做了,说到做到;讲好的事实现了 **～чѝ го (ги)**〈口〉1)(常在列举许多事物时加于列举的每一事物之前)比如说;可以说: Обѝчах да по̀йда у ка̀кини Дѝнини — на седѐнка го ～чѝ, на го̀сте го ～чѝ, илѝ по̀-добрѐ на сла̀дки прѝказки. 我喜欢上迪娜姐姐家里去 —— 比如说去一块儿做(针线)活,比如说去做客,或者更好的是去聊天。2)差不多,将近: Дѐсет годѝни ～чѝ го, ро̀жба си ня̀махме, па ни да̀де го̀спод момчѐнце ху̀баво. 差不多有十年了我们都没有孩子,结果上帝赐给我们一个漂亮的男孩。**ще ～чѐ**〈口〉1.表示,意思是 2.[用作连]也就是说;因此: Со̀фия, гдѐто избира̀телите бро̀ят по̀вече от 9000, да̀ва една̀м 4000 гла̀са. Ще ～чѐ, да̀же нѐ половѝна. 选民数超过 9000 的索非亚才有 4000 张票,也就是说,甚至于还不到一半。

рекапитула̀ция [阴] ❶〈书〉扼要重述 ❷〈商〉检查账目

рѐк|вам [未], **рѐкна** *-неш, -нах* [完]〈方〉说,讲

реквиѐм [阳] ❶(天主教的)安魂弥撒 ❷〈乐〉安魂曲: ～ от Мо̀царт 莫扎特作的安魂曲

реквизѝра|м [未,完] 征用,征发,公用征收: Тѐ запѝсваха го̀дните конѐ, ～ха ги за държа̀вата. 他们把好马登记下来,征为公用。— **се** [被动] **～не** [中]

реквизѝт [阳]〈专〉❶道具 ❷从事某活动所必需的东西

реквизѝтор [阳] ❶道具管理员,道具(员): То̀й е ～ в О̀лерата. 他是歌剧院的道具员。❷〈旧〉征用委员会的成员

реквизицио̀н|ен *-на* [形] 征用的,征发的,公用征收的: ～на комѝсия 征用(征收)委员会

реквиза̀ция [阴] 征用,征发,公用征收: ～ на добѝтък 征用牲畜

рѐкет [阳](犯罪集团用索取"保安税"的名义对商人、厂家的)勒索

рекетьо̀р [阳](索取"保安税"的)勒索者

рекла̀ма [阴] ❶[只单]登(做)广告: търго̀вска ～ 登(做)商业广告 ❷广告;招贴,招牌: светлѝнна ～ 灯光广告 ❸(广告式的,宣扬式的)宣传: Пра̀ви си голя̀ма ～. 他大肆宣扬自己。Добрѝят ма̀йстор не сѐ нужда̀е от ～. 手艺好的师傅用不着宣传。

реклама̀ция [阴] ❶〈书〉异议;诉怨;申诉;要求 ❷〈商〉要求(指对卖主、承办人等提出的赔偿、还货、补足、减价等的要求),(由于商品质量差、分量不足等提出的)索赔: Реклама̀ция са̀мо на ка̀сата. 有什么要求只能在付款处提出。

рекла̀м|ен *-на* рекла̀ма 的形容词: ～ен афѝш 广告 ～но бюро̀ 广告社 ～на бу̀дка 广告亭

рекламѝра|м [未,完] ❶登(做)广告: Рекламѝра сто̀ка. 他给商品做广告。❷〈转,口〉吹嘘,大吹大擂 ❸提出补偿要求 — **се** [反身,被动] **～не** [中]

рѐкна 见 рѐквам

рекогносцѝрам [未,完] 侦察: ～м мѐстността̀ 侦察(某地)地形

рекогносциро̀вка [阴]〈军〉侦察: Патру̀лът е напра̀вил ～ на вра̀жеската позѝция. 巡逻队侦察了敌军的阵地。

рекогносциро̀въч|ен *-на* [形] 侦察的: ～ен отря̀д 侦察队

реко̀лта [阴] 收成,收获,收获量: ～ на пшенѝца 小麦的收成 бога̀та ～ 丰收 но̀ва ～ жѝто 今年新收割的麦子

рекоменда̀ция [阴]〈书〉介绍信,推荐信;推荐的话: Събра̀х свѐдения за нѐго и ѝда да си оттѐгля ～та. 我搜集到关于他的材料,现在去把推荐信拿回来。

рекомендѝрам [未,完]〈旧,书〉推荐

реконвалесцѐнт [阳]〈医〉(处于)恢复期的患者

реконвалесцѐнция [无复,阴]〈医〉恢复期

реконструѝра|м [未,完]〈书〉❶同 преустро̀йвам (改造,改建,改组) ❷恢复(原样),修复 — **се** [被动,中态] **～не** [中]

реконструктѝв|ен *-на* [形] 改造的;改建的: ～ен перио̀д в областта̀ на тѐхниката 技术领域的改造时期

реконстру̀кция [阴]〈书〉❶改造;改建: ～ на сѐлското стопа̀нство 农业的改造 ～ на тѐхниката 技术(设备的)改造 ～ на правѝтелството 政府的改组 ❷恢复(原样),修复 ◇ **～ на министѐрски кабинѐт** 内阁改组(更换某些部长)

рѐко̀нтра [副]〈专〉(玩牌时赢)三倍(的钱)

реко̀рд [阳] ❶〈运〉记录(指竞赛的成绩): светоѐвен ～ по ско̀к на височина̀ 跳高的世界记录 установя̀вам ～ 创记录 счу̀пвам ～ 打破记录 ❷(劳动、工作等方面的)(最高)记录,最好成绩: невѝждан ～ в до̀бива на въ̀глища 产煤量的空前的高记录 Това̀ надминава̀ва всѝчки ～и досега̀. 这超过了迄今为止的所有记录。

реко̀рд|ен *-на* [形] 打破记录的,创记录的,最高的,最大的,最多的: ～на ско̀рост 最快的速度 ～на цѝфра 打破记录的数字 ～ни до̀биви 创记录的高产

реко̀рдер [阳]〈技〉录音机,录音设备

рекордьо̀р [阳], **рекордьо̀рка** [阴] 创(造)记录者,打破记录的人: ～ на междунаро̀дни състеза̀ния по бя̀гане 国际赛跑

记录创造者 световен ~ 世界记录的创造者

рекрут［阳］〈书〉同 новобранец（新兵，新人伍者）

рекрутира|м［未，完］〈书〉❶征新兵 ❷吸收，使参加，补充（成员）— **се**［被动］~**не**［中］

ректификация［阴］精馏，分馏；精制

ректор［阳］❶（综合大学或其他高等院校的）校长：~ на Софийския университет 索非亚大学校长 ❷宗教学校校长：~ на семинария 宗教学校校长

ректорат［阳］❶校务委员会 ❷（大学）校长办公室

ректорск|и -*а*［形］（大学）校长的：~и кабинет（大学）校长办公室

ректорство［无复，中］❶大学校长职务 ❷大学校长任职期间

ректум［阳］〈医〉直肠

рекция［阴］〈语言〉支配关系

релаксация［阴］❶〈理〉张弛，弛豫；松弛 ❷〈医〉肌肉紧张的减低

реланс［阳］〈专〉比对方下得更大的赌注：троен ~ 下比对方多两倍的赌注

релансирам［未，完］〈专〉比对方下更大的赌注

релатив|ен -*на*［形］〈书〉同 относителен（相对的）：~на величина 相对值 ~ни отношения 相对的关系 ~**но**［副］~**ност** -ността［阴］

релативизъ|м -*мът*，-*ма*［无复，阳］❶〈哲〉相对主义 ❷相对性，相对论

релативист［阳］相对主义者，相对论者

релативистич|ен -*на* релативизъм 的形容词

реляция［阴］〈军〉作战报告，（军队动态）报告：пиша ~ 写作战报告

реле -*то*［中］〈专〉继电器，替续器，电驿器：предпазно ~ 保护继电器

релевант|ен -*на*［形］❶〈书〉相关的，相干的，切题的 ❷〈语言〉相关的，有关的

релеф［阳］❶地形，地势，地貌；（地面）起伏，凹凸形，轮廓：глобус с ~и 立体地球仪 ~ на местност 地形 ❷浮雕：керамични ~и 陶浮雕；带浮雕的陶器

релеф|ен -*на*［形］❶凸出的，浮雕的：~на карта 立体地图 ~ни букви 浮雕的字母 ❷〈转〉突出的，显著的，明显的：~но очертание на образите 形象的明显轮廓 ~**но**［副］~**ност** -ността［阴］

религиоз|ен -*на*［形］❶宗教的：~ен култ 宗教崇拜 ~ни обреди 宗教仪式 ~ни предразсъдъци 宗教偏见 ❷信仰宗教的，信教的；信仰上帝的：~на баба 信教的老妇人 Тя е много ~на. 她笃信宗教。~**ност** -ността［阴］

религия［阴］宗教；信仰：християнска ~ 基督教，耶稣教 мохамеданска ~ 伊斯兰教

реликв|а［常复，阴］❶〈宗〉圣物，（宗教上的）遗宝，遗骨 ❷〈转〉宝贵的纪念品，宝贵的遗物：Тоя кичур коса е ~а от детинството ми. 这绺头发是我童年时代的纪念物。

релс|а［常复，阴］❶轨条，钢轨：Вагоните загърмяха върху ~ите. 车厢在铁轨上轰隆隆地响了起来。Влакът излиза от ~ите. 火车出轨了。❷〈转〉［只复］发展道路，运行轨道；方向：Всичко върви по старите ~и. 一切照旧。

релсов -*а*［形］有轨道的：~ път 轨道 ~ транспорт 轨道运输

ремарка［阴］❶〈书〉记号，标记；注解 ❷〈剧〉（作者在剧本中所作的）情景说明；（导演在剧本上所写的）舞台指示

ремарке -*то* 和 **реморке**［中］拖车，挂上的车：камион с ~ 带拖车的卡车 ~ на трамвай（有轨）电车的第二节车厢

ремен［阳］〈方〉同 ремък

реми［不变，中］〈专〉❶（下棋或球类比赛等）不分胜负，平局，和局 ❷［用作副］和，不分胜负，打成平局：Първата партия завърши ~. 第一局打平了。

ремик［阳］〈方〉同 ремък

ремилитаризация［无复，阴］重新武装，重新军国主义化

ремилитаризира|м［未，完］使重新武装，使重新军国主义化 — **се**［反身，被动］~**не**［中］

реминисценция［阴］〈书〉❶追忆隐约的往事，话旧联想；缅怀昔日；反响 ❷〈文艺〉引起联想的相似物 ❸〈心理〉记忆恢复

ремичка［阴］〈粗〉小皮带，小皮条 ◇ **от мечка ~** 自找麻烦，自找苦吃，做危险、困难的事

ремонт［阳］修理：~ на сграда 房屋的修建 генерален ~ на машина 机器的大修 правя ~（进行）修理 давам на ~ 送去修理

ремонт|ен -*на*［形］修理的：~на работилница 修理厂

ремонтира|м［未，完］修理：~м сграда 修房子 ~м машина 修理机器 — **се**［被动］~**не**［中］

реморке 见 ремарке

реморкьор［阳］〈专〉拖船，牵曳船

Ремс 和 **РМС**［缩］Работнически младежки съюз〈史〉工人青年联盟

ремсист［阳］，**ремсистка**［阴］工人青年联盟盟员

ремсов -*а*［形］工人青年联盟的：~а организация 工人青年联盟组织 ~а група 工人青年联盟小组

ремъ|к -*ци*［阳］皮带，皮条：опасвам се с ~к 系皮（腰）带 ~к на пушка 步枪的皮带 ◇ **Не ти трябва от мечка ~к.**〈民〉你别自找麻烦（你别自找苦吃）。

ремъч|ен -*на*［形］皮带的，皮条做的，轮带的：~ни тиранти 皮背带 ~но предаване 皮带传动 ~но колело 皮带轮

ренде -*то*［中］❶刨子：рендосвам с ~то 用刨子刨 ❷（擦萝卜丝、胡萝卜丝等用的）擦板

рендосва|м［未］，**рендосам**［完］刨：От сутрин до вечер ~ше деграмите за къщите. 他从早到晚刨着房屋的木制构件。— **се**［被动］~**не**［中］

рендосвач［阳］刨工

рендосвачка［阴］刨床

ренегат［阳］，**ренегатка**［阴］背叛者，变节者，叛徒

ренегатск|и -*а* ренегат 的形容词

ренегатство［无复，中］背叛行为，变节行为

ренесанс［无复，阳］❶〈史〉文艺复兴；文艺复兴时代 ❷〈转〉复兴；繁荣昌盛时期 ❸文艺复兴式（指建筑、雕刻、绘画等的风格）

ренесансов -*а*［形］文艺复兴时代的：~ мироглед 文艺复兴（时代）的世界观

ренета［阴］香柠檬苹果（一种良种冬苹果）

ренк［阳］〈口〉颜色，色彩

рено［中］（法国产）雷诺牌小轿车

реномѐ [无复,中]〈书〉名声,声望：Ѝма лòшо ～. 他的名声不好。крѣчма с лòшо ～ 名声不好的酒店

реномѝрам [未,完] 为…树立好的名声(声誉);赞扬

реномѝран -*а* [形] 名声好的,声誉好的,有声望的：～ магазѝн 名声好的商店 ～а стòка 声誉好的商品

рѐнта [阴] ❶地租;定期收入金 ❷年金;保险年金

рентабѝл|ен -*на* [形] ❶生利的,赢利的,能获利的,有利的,有收益的：～но предприя̀тие 能赢利的企业 ❷能带来收益的 ～**ност** -ността̀ [阴]

рѐнтген [阳] ❶X 光透视机 ❷伦琴(X 线单位) ❸伦琴射线,X 射线,X 光 ❹照 X 光,透视 ❺(医院的)放射科

рѐнтгенов -*а* рѐнтген 的形容词：～а снѝмка X 光照片 ～ прѐглед X 光透视 ◇ ～ **апара̀т** X 光机 ～**и лъчѝ** X 射线,伦琴射线

рентгеногра̀ма [阴] X 射线影图,X 光照片

рентгеногра̀фия [无复,阴]〈专〉X 射线摄影术,X 光照相术

рентгенодиагнòстика [阴]〈医〉X 射线诊断法,放射诊断

рентгенолò|г -*зи* [阳] X 射线学家,伦琴射线学家

рентгенолòгия [无复,阴]〈专〉X 射线学,伦琴射线学

рентгеноскòпия [无复,阴]〈专〉X 射线检查法,X 射线透视法

рентгенотера̀пия [阴]〈专〉X 射线疗法,X 光疗法

рѐнт|ен -*на* рѐнта 的形容词：～ен да̀нък (非农业用地的)土地税

рентиѐр [阳],**рентиѐрка** [阴] 食利者,靠利息生活者,靠股息生活的人

рентиѐрск|и -*а* [形] 食利息者的,靠利息生活者的

рентиѐрство [中] 食利息,靠利息生活

рентѝра|м се [未,完,中态,只三] 能得到好收入,能赚钱,赢利大：Предприя̀тието не сѐ ～ добрѐ. 这个企业的赢利很小。～**не** [中]

реорганиза̀тор [阳] 改组…的人,改造者

реорганиза̀ция [阴] 改组,改造：～ на сѐлското стопа̀нство 农业的改造

реорганизѝра|м [未,完] 改组,改造 — **се** [被动,中态] ～**не** [中]

реоста̀т [阳]〈专〉变阻器

реота̀н [阳]〈冶〉❶变阻合金,高电阻铜合金,列奥坦铜合金 ❷〈扩,口〉列奥坦铜合金电线：～ на електрѝчески котлòн 电炉的列奥坦铜合金丝

реота̀нов -*а* реота̀н 的形容词：～а жѝца 列奥坦铜合金电线

РЕП [реп] [缩] Разпространѐние и експедѝция на печа̀та 报刊发行公司

репара̀ции [复,无单,阴] (战败国的)赔偿,赔款：комѝсия по ～те 赔款委员会

репарациòн|ен -*на* [形] (战败国的)赔偿的,赔款的：～на комѝсия 赔偿委员会

репарѝрам [未,完]〈书〉修理,恢复

репатрѝра|м [未,完] 遣送回国;遣返：～м военноплѐнници 遣送战俘回国 — **се** [被动] ～**не** [中]：доброво̀лно ～не 自愿遣返

рѐпе|й -*я̀т*,-*я*,-*и* [阳] 数种刺实植物的总称(常指牛蒡、龙芽草、苍耳、飞帘等)

репертоа̀р [阳] ❶(剧院上演的)剧目;(歌舞团等)能上演的节目：Та̀зи годѝна в ～а на Нарòдния теа̀тър са вклю̀чени предѝмно бъ̀лгарски пиѐси. 今年纳入人民剧院剧目的主要是保加利亚话剧。❷(某人)能扮演的角色,能演奏的节目：Тòзи пѐвѐц ѝма бога̀т ～. 这位歌唱家能扮演很多角色。

репертоа̀р|ен -*на* [形] ❶剧目的;能上演的节目的：～ен пла̀н на теа̀тър 剧院的剧目计划 ❷能扮演的角色的,能演奏的节目的

репетѐнт [阳],**репетѐнтка** [阴]〈书〉留级的学生

репетѝра|м [未,完] 排演,排练;试拍(电影)：Успѐшно ～ме пиѐсата за вечерѝнката. 晚会的话剧我们排演得挺不错。— **се** [被动] ～**не** [中]

репетѝтор [阳],**репетѝторка** [阴] ❶家庭(补习)教师 ❷排演(歌剧或舞剧的)导演

репетѝторск|и -*а* репетѝтор 的形容词

репетѝторство [无复,中] 补习(辅导)教师的工作,家教工作(职业)

репетициòн|ен -*на* репетѝция 的形容词：～на за̀ла 排演厅,排练厅 ～ен периòд 排练期间

репетѝция [阴] 排练;排演,演习;预演：пра̀вя ～ 排演,排练 ◇ **генера̀лна** ～〈剧〉彩排

рѐпица [阴] 油菜 (*Brassica gapaoleifera*)

рѐпич|ен -*на* [形] 油菜的：～но сѐме 油菜子 ～но ма̀сло 菜子油

рѐпичка [常复,阴] 小红萝卜,小水萝卜 (*Raphanus sativus radicula*)

рѐплика[1] [阴] ❶(剧中人物说完一段话后,另一人物接上去说的)对白,答句 ❷简短答话,反驳(的一句);(对发言者的)即兴插话 ❸〈剧〉尾白(一个角色的最后语句,另一角色应凭以接续说) ❹〈乐〉反复,重复,叠句

рѐплика[2] [阴]〈专〉(尤指出于原作者之手或在其指导下制成的)艺术复制品

репорта̀ж [阴] (报界的)报道;采访：～ за фа̀брика „Сòфия" 关于索非亚工厂的报道

репорта̀ж|ен -*на* [形] 报道的,采访的：～ен стѝл 报道体裁 ～ен материа̀л 采访的材料

репортѐр [阳] 同 репортьòр

репортѐрка [阴] 同 репортьòрка

репортѐрск|и -*а* 和 **репортьòрски** репортѐр 的形容词：～и белѐжник 采访记者的记事本

репортьòр [阳],**репортьòрка** [阴] 采访记者,驻地记者

репрезентатѝв|ен -*на* [形]〈书〉同 представѝтелен (有代表性的)：～ен хотѐл 上等(特级)旅馆,高级宾馆

репрезентатѝвност -*та̀* [阴]〈书〉同 представѝтелност (代表性)

репрезентѝрам [未,完]〈书〉同 предста̀вям (提交;介绍;演出)

репреса̀лии [复,无单,阴]〈书〉❶〈外交〉报复,制裁(一国对另一国不法行为采取的措施) ❷同 репрѐсия

репресѝв|ен -*на* репрѐсия 的形容词：～ни мѐрки 镇压措施 ～**ност** -ността̀ [阴]

репрѐси|я [常复,阴]〈书,政〉惩罚,镇压(手段)：Прибя̀гват до ～и. 他们采用镇压手段。

репрѝз [阳] 和 **репрѝза** [阴] ❶〈乐〉再现,再现部,反复;再现符 ❷〈剧〉(穿插于马戏和游艺主要节目中间的)插科打诨

式的小节目,滑稽表演 ❸〈运〉(马)还原走法;(击剑中的)重复进攻 ❹(袜子、内衣等的)织补

репризѝра|м [未,完] 织补(袜子、内衣等) ~**не** [中]

репродуктѝв|ен -*на* [形]〈书〉繁殖的

репродукциòн|ен -*на* [形] ~**ен апарàт** 幻灯机,映画器

репродỳкци|я [阴] ❶ [只单] 翻印,复制(图画等) ❷(各种方法翻印的)画;复制品;复写品:албỳм с ~и на картѝни 翻印的(绘)画册 цвѐтни ~и 彩色翻印的画 ❸〈生〉繁殖(种畜);培育(种子)

репродуцѝра|м [未,完] 翻印,复制(图画等) — **се** [被动] ~**не** [中]

репỳблика [阴] 共和国;共和政体:социалистѝческа ~ 社会主义共和国 буржоàзна ~ 资产阶级共和政体 Китàйска нарòдна ~ 中华人民共和国 Репỳблика България 保加利亚共和国

републикàн|ец -*ци* [阳], **републикàнка** [阴] ❶主张共和政体者,共和政体的拥护者:Васѝл Лѐвски е бѝл ~ец. 瓦西尔·列夫斯基是共和政体的拥护者。❷共和党人

републикàнск|и -*а* [形] ❶共和国的;共和政体的:~и строй 共和制度 ~о знàме 共和国的旗帜 ❷主张共和政体者的:~а пàртия 共和党

репутàция [阴] 名声,名誉,声望,声誉,名气:Ѝма лòша ~. 他的名声不好。

рèпч|а се -*иш се*, -*их се* [未,中态]〈口〉自大,摆架子;吓唬:Товà ли хлапѐ ти се ~и? 是这小子对你摆架子吗?

ресà [阴] ❶葇荑花序 ❷葡萄(结果前)的花序 ❸〈方〉(玉米棒子上的)卷须 ❹ [只复] 同 реснѝ

ресàрка [阴]〈方〉同 лещàрка (松鸡,榛鸡)

рѐсен [阳]〈方〉蔓长春花 (*Vinca*)

ресѐне [中] ресà 的动名词

ресѝм [阳]〈方〉❶(继承)遗产税:Стàрият умрà и трябва да плàщаме ~ за наслѐдството. 老人去世了,我们得去缴继承遗产税。❷诉讼费用

ресѝст -*а* [形] ❶带穗的;带卷须的 ❷穗状的;卷须状的:~ мъх 卷须状绒毛

ресѝт|я -*иш*, -*их* [完]〈口〉准备舍弃,不再舍不得:Ресѝтих вѐче стàрите взѐмания. 我已经准备舍弃别人欠的钱。

ресн|à [常复,阴] 穗子,流苏,毛边:завѐса с ~ѝ 带穗子的幕布

реснàр -*ят*, -*я* [阳] 制作(家具、幕布等的)穗子的工匠

реснàрство [中] 制作穗子(流苏)的手艺(行业)

реснàт -*а* [形] 带穗子的,带流苏的

реснѝц|а [常复,阴] 睫毛:дълги ~и 长睫毛

ресòр[1] [阳](车的)弹簧,板簧

ресòр[2] [阳] 部门,工作领域:Товà не ѐ в нѐгов ~. 这不归他管辖;这不在他的职权之内。

ресòр|ен[1] -*на* [形] 弹簧的,板簧的:~на пружѝна (车的)弹簧,板簧

ресòр|ен[2] -*на* [形] 部门的,工作领域的

респѐкт [无复,阳] 尊敬,尊重,敬畏:вдъхвам ~ 使人敬畏

респектѝв|ен -*на* [形]〈罕〉适当的,适应的,相当的,相应的;合乎…的:~ни плàнове 相应的计划 ~**но** [副]

респектѝра|м [未,完] 使人尊重(尊敬,敬畏):Тòй смѝташе, че унифòрмата самà по сѐбе си означàва влàст и ~. 他认为制服本身就意味着权力,使人敬畏。Не мòже да ~ учениците си. 他得不到自己学生的尊重。— **се** [被动] ~**не** [中]

распирàтор [阳] ❶防尘口罩;防毒面具:противопрàшни ~и 防尘口罩 ❷(人工)呼吸机

респиратòр|ен -*на* респирàция 的形容词:~ни заболявания 呼吸系统疾病

респирàция [阴]〈医〉呼吸

рѐспрòм [阳,缩] радиоелектрòнна и съобщѝтелна промѝшленост 无线电电子通讯工业(公司)

реставрàтор [阳] ❶修复家,修整家(尤指修复古代艺术品等):худòжник ~ 修复(绘画等的)艺术家 ❷赞成复辟者,进行复辟者:~ на феодализма 想复辟封建主义的人

реставрàторск|и -*а* [形] ❶修复家的,修整家的 ❷赞成复辟者的,进行复辟者的:~и плàнове 复辟计划

реставрациòн|ен -*на* реставрàция 的形容词

реставрàция [无复,阴] ❶恢复原有的状态,复原,修复,修补(尤指受损的艺术品等):~ на стàри пàметници 修复古文物 ❷〈政〉复辟:Тѐ се стремят към ~ на мѝналото. 他们企图复辟旧世界。

реставрѝра|м [未,完] ❶使恢复原有的状态,修整如新,使复原,修复,修补(尤指受损的古代艺术品等) ❷使复辟 — **се** [被动] ~**не** [中]

реституѝра|м [未,完] ❶〈法〉返还(非法掠夺的财物) ❷恢复原状 ~**не** [中]

реституциòн|ен -*на* реститỳция 的形容词:~ен капитàл 返还资本

реститỳция [阴] ❶恢复原状 ❷〈法〉返还(恢复以前的法律地位) ❸〈政,法〉返还(战时非法掠夺的财物) ❹〈生物〉再生(作用),组织补偿

рѐсто [无复,中] ❶找回的钱,找头:Дàйте ми двàйсет лѐва ~. 请找我 20 列弗。❷ [用作副]〈口〉退掉,不想要,不要:Рѐсто напрàвената порѐчка! 把订的东西退掉! Рѐсто! 别这样!

ресторàнт [阳] 饭馆,餐馆,餐厅

ресторàнтск|и -*а* [形] 饭馆的,餐馆的:~и ценѝ 饭馆(饭菜)的价格

рестриктѝв|ен -*на* [形]〈书〉限制的

рестрѝкция [阴]〈书,经〉限制

ресỳрси [复,无单,阳] 资源,富源;资金,财源:Ресỳрсите са вѐче изчѐрпани. 资源已经耗尽。прирòдни ~ 天然资源,自然富源

рес|ѝ -*ѝш*, -*ѝх* [未](植物)开葇荑花序;长卷须:Върбàта ~ѝ. 柳树吐絮了。

рѐтина [阴] ❶〈专〉视网膜 ❷条播机的筛子

ретòрика [阴] 演说术,雄辩术

реторѝч|ен -*на* [形] 富于辞藻的,雄辩的,辞藻富丽的;浮夸的:~ен стѝл 辞藻富丽的文体

реторѝческ|и -*а* [形] 同 реторѝчен

ретòрта [阴]〈专〉曲颈瓶,蒸馏瓶,蒸罐

ретранслациòн|ен -*на* ретранслàция 的形容词

ретранслàция [阴]〈电〉转发,转播;中继

ретро- [复合词第一部] 表示"后"、"向后"、"在后"、"回复"、"回报"之意,例如 ретроактѝвен (反作用的,逆反应的), ретрофлексѝвен (后屈的)

ретроград [阳]〈书〉反对进步的人,顽固落后分子;反动分子

ретроград|ен -*на* [形] 反对进步的,顽固落后的;反动的: ~ни възгледи 保守观点 **~ност** -ността [阴]

ретроградство [无复,中] 顽固落后;思想保守,守旧;反动

ретроспектив|ен -*на* [形] 回溯的,追求既往的,回顾过去的: ~на изложба 回顾展

ретроспекция [阴]〈书〉回顾,回溯

ретуш [无复,阳] 修底版,修相;修绘

ретушира|м [未,完] ❶修,修描(底版或像片) ❷〈转〉修改缺陷,使缺陷不明显 — **се** [被动] **~не** [中]

ретушировка [阴] 修底版,修像,修绘

ретушор [阳], **ретушорка** [阴] 修底版者,修像片者

рефер [阳]〈旧,运〉裁判(员)

реферат [阳] ❶摘要的学术报告,介绍性的学术报告 ❷摘要(叙述),简介,文摘

реферативен|ен -*на* [形] 摘要叙述的,介绍性的: ~ен сборник 介绍性学术报告集

референдум [无复,阳] 全民投票,全民公决: правя ~ 进行全民公决

референт [阳], **референтка** [阴] ❶〈旧〉(机关中某方面的)顾问,参事;(部、司、局等的)专员,科长: ~ в снабдителния отдел 供应科科长 ❷作摘要学术报告者

референции [复,无单,阴] ❶鉴定,评语,(对工作人员的)介绍: Директорът не е дал за него добори ~. 厂长没有对他下好评语。❷〈旧〉(对某人)偿付能力的评语,介绍

реферира|м [未,完] ❶摘要叙述,摘要报告 ❷〈运〉当裁判员 — **се** [被动] **~не** [中]

реферск|и -*а* рефер 的形容词: ~а свирка 裁判员的哨子

рефлекс [阳] ❶〈生理〉反射,反射作用,反射运动,反射性: безусловен ~ 无条件反射,非条件反射 условен ~ 条件反射 ❷〈转,书〉同 отражение(反映,反射): ~ на светлината 光的反射

рефлекс|ен -*на* [形] 反射的,反射作用的,反射运动的,反射性的: ~но движение 反射运动 ~на светлина 反射的光

рефлексив|ен -*на* [形] 同 рефлексен

рефлексия [阴]〈书〉❶〈理〉反射 ❷〈转〉反省

рефлектира|м [未,完] ❶〈专〉(对光或声波的)反射,反映;反照 ❷反射,起反射作用,反映: ~м за (върху) нещо 对…有反映 — **се** [被动] **~не** [中]

рефлектор [阳] ❶反射镜,反光镜,回光镜 ❷反光灯;能将强光向远处反射的设备: автомобилни ~и 汽车的反光灯

рефлектор|ен -*на* [形] 反射镜的,反光镜的,回光镜的: ~но огледало 反光镜

рефлектор|ен -*на* рефлекс 和 рефлексия 的形容词

реформа [阴] 改革,革新,改良: правя ~ 进行改革 аграрна ~ 土地改革 парична ~ 币制改革 правописна ~ 正字法改革

реформатор [阳], **реформаторка** [阴] 改革者,改革家: ~ на правописа 正字法的改革者

реформаторск|и -*а* [形] 改革者的,改革家的: ~а дейност 改革者的活动

реформаторство [无复,中] 改革活动

реформация [无复,阴]〈史〉(16 世纪西欧的)宗教改革(运动)

реформен -*а* [形] 改革的,革新的,改良的

реформиз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈书,政〉改良主义

реформира|м [未,完] 改革,革新,改良 — **се** [被动] **~не** [中]

реформист [阳]〈书〉改良主义者

реформистк|и -*а* [形] 改良主义者的,改良主义的: ~а политика 改良主义政策 ~а партия 改良主义(政)党

рефракция [阴]〈专〉折射

рефрен [阳]〈书〉(诗歌每节尾部的)叠句,重复句;〈乐〉反复

рехабилитатор [阳], **рехабилитаторка** [阴] 康复专家,从事康复治疗的医生

рехабилитация [阴] (以使伤残人等重新独立生活并得以从事职业为目的的)康复,更新

рехав -*а* [形] ❶不稠密的,稀疏的: ~и клони 稀疏的树枝 ~ грозд 颗粒稀疏的(一串)葡萄 ~а сянка 稀疏的阴影 ❷蓬松的;松软的: ~а коса 蓬松的头发 ~а тъкан 松软的织物 **~ост** -остта [阴]

рехкав -*а* [形] 同 рехав: ~а плетка 稀疏的织法

рецензент [阳], **рецензентка** [阴] (书籍、作品、戏剧等的)评论家,评论者: официален ~ 官方评论家

рецензентск|и -*а* [形] 评论家的,评论者的

рецензира|м [未,完] (写)评论,写戏评,写书评 — **се** [被动] **~не** [中]

рецензия [阴] (对书刊、文艺作品、戏剧、科学著述等的)评论: Рецензията за романа е положителна. 对这本小说的评论是肯定性的。

рецепта [阴] ❶处方,药方: давам (написвам) ~ 开药方,写处方 изпълнявам ~ 按处方配药 ❷(食品等的)做法,配料制法,食谱;方法;办法: Готвя си сарми от лозова шума, по твоята ~. 我在按照你的菜谱做葡萄叶肉卷。~ за лепило за порцеланови изделия 粘瓷器的胶水的制法

рецепт|ен -*на* [形] 按照处方的

рецептор|ен -*на* рецептор 的形容词

рецептори [复,阳]〈解〉感受器;(细胞中的)受体

рецептура [阴]〈专〉处方学

рецептур|ен -*на* рецептура 的形容词: ~ен справочник 处方指南

рецепция [阴] ❶〈书〉师承(外国文化等),因袭(前代文化等) ❷(旅馆大堂的)服务台,前台

рецесия [阴]〈生物〉(某些遗传征状的)渐减,隐失,退缩

рецидив [阳]〈书〉❶〈医〉再发,复发,回归: Болестта дава ~. 疾病复发。❷〈法〉累犯,再犯,屡犯

рецидивиз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 再犯性,复发性;累犯性;(现象的)再现,重现

рецидивист [阳], **рецидивистка** [阴] 累犯者,惯犯: крадец ~ 偷窃罪的累犯者(指行窃两次或两次以上的人)

реципроч|ен -*на* [形]〈书,数〉相互的;交互的;反商的,倒数的: ~ни числа 反商,倒数

рецитал [阳] ❶(当众)朗诵 ❷独奏会;独唱会;独舞表演;(音乐或舞蹈学员的)实习公演

рецитатор [阳], **рецитаторка** [阴] 朗诵者

рецитация [阴]〈书〉朗诵: стихотворения за ~ 用来朗诵的诗

рецитѝра|м [未,完] 朗诵：На тържеството ～ха стѝхове от Ботев. 他们在庆祝会上朗诵了波特夫的诗。— **се** [被动] **～не** [中]

реч *-тà, -и* [阴] ❶演说,演说词;发言,发表意见：произнàсям (държà) ～ 发表演说 завършвам ～тà си с дýмите… 以…这样一句话结束了演说 защѝтна ～ 辩护词 обвинѝтелна ～ 起诉词 ❷[只单]说话能力,说话：глýха ～ 暗哑的话音 Той зажаднѝ да се срèщне с хòрата, да чýе човèшка ～. 他开始渴望见到人们,渴望听到人的讲话。❸[只单]言语,话,话语：българска ～ 保加利亚语 чýжда ～ 外国语 рòдна ～ 本族语 ❹[只单]语体：стихотвòрна ～ 诗歌语体 книжòвна ～ 书面语体 говорѝма ～ 口语(体) ❺〈民〉话,句子：студèни ～и 冷言冷语,冷淡的话 ◇ **непрàка ～** 〈语法〉间接引语 **прàка ～** 〈语法〉直接引语 **чàсти на ～тà** 〈语法〉词类

рѐчев *-а* реч 的形容词：～о общýване 言语交际 ～а дèйност 言语活动 ～ етикèт 说话的礼仪

речѐл [阳]〈方〉同 петмèз (浓缩葡萄(或甜菜等的)汁)

рѐч|ен *-на* [形] ❶河的,河流的;河里的：～на водà 河水 ～ен пя̀сък 河沙 ～на рѝба 河鱼 ～ен рак 河虾 ～ни водорàсли 河里长的水草 ❷河运的：～ен парахòд 河运轮船 ～на навигàция 内河航行 ～ен транспòрт 河运 ◇ **～ен кон** 同 хипопотàм (河马) **～ен кѐфал** 多瑙河鲻

речитатѝв [阳]〈书,乐〉(歌剧中的)宣叙调

речитатѝв|ен *-на* 〈书〉 речитатѝв 的形容词：～но изпълнèние 宣叙调的演唱

рѐчѝщ|е *-а* [中] (干涸了的)河床,河槽,河道：каменлѝво ～е 石头河床

рѐчни|к *-ци* [阳] ❶[只单]字汇,词汇;语汇,用语：Ив. Вàзов ѝма богàт ～к. 伊凡·伐佐夫的语汇很丰富。Стàрият адвокàт изчèрпи цèлия си ～к, той не знàеше вèче каквò да прикàзва. 老律师已经用完他所有的词,他已不知道该说些什么了。❷词典,字典：Български тълкòвен ～к 保加利亚语详解词典 Българско-китàйски ～к 保汉词典 Медицѝнски ～к 医学词典 Правопѝсен ～к 正写词典(正字词典) Правогòворен ～ 正读词典

речникàр *-ят, -я* [阳] 词汇(词典、词书)编纂者(编纂家)

речникàрск|и *-а* [形] 词汇(词典、词书)编纂者(编纂家)的

речникàрство [无复,中] 编纂词典(词书)的工作

рѐчников *-а* [形] 字汇的,词汇的;语汇的,用语的：～ състàв на езѝка 语言的词汇 оснòвен ～ фонд 基本词汇 ～и промèни 词汇的变化

рѐчнишк|и *-а* 同 рѐчников

речовѝт *-а* [形] 同 приказлѝв (爱说话的,话多的) **～ост** -осттà [阴]

рѐш|а *-иш, рѐсах* [未] 梳,梳理：Гàнка бèше сèднала гърбом към мèне и ～еше косàта си. 甘卡背朝我坐着,梳着头发。Бàбичката тъкмо ～ела със злàтен грèбен двè мàлки пъргави телèта. 老婆婆正在用金梳子给两头活泼的小牛梳毛。— **се** [反身,被动] **～ене** [中]

реш|àвам [未], **решà** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶决定,拿定主意：Трябва да ～ѝм каквò да прàвим. 咱们应该决定怎么办。Не мòга да ～à товà сам. 我一个人不能决定这事。❷做出判决;做出决定：Ýтре съдът ще ～ѝ товà дèло. 明天法院要判决这个案子。Òбщото събрàние ～ѝ. 全体会议做出决定。❸解决(问题等),解答出,解开(算题、谜语等)：След ня̀колко мèсеца девòйката самà ～àваше и нàй-трýдните задàчи. 几个月以后这姑娘自己已能解开最难的习题。❹[只三]决定(某人的命运、前途,某事物的局势、结局等)：Побèдата ～ѝ ѝзхода на войнàта. 胜利决定了战争的结局。— **се** [被动] **～àване** [中]

реш|àвам се [未], **решà се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 决定,决心,下决心,拿定主意：Не сè ～àвам да му кàжа ѝстината. 我下不了决心告诉他真实情况。～àвам се за нèщо 决定做某事 **～àване** [中]

решѐн *-а* [形] ❶已解决的,已解答的：сбòрник ～и задàчи 题解集 ❷已确定的,已不能变更的;下了决心的：Твърдо съм ～ да напрàвя товà. 我下决心要办好这件事。

решѐни|е *-я* [中] ❶解决,解答;解决(或解答)的过程;决定,决心：～е на проблèма 问题的解决 В нèя се породѝ еднò ～е: рàно илѝ късно да се вѝрне тя в бàщиния си дом. 她下决心迟早要回到她娘家去。❷(习题、算题的)解答(指解答方法、得数等);解决方法：непрàвилно ～е 错误的解答方法 ❸决定,决议：изпълня̀вам ～ята на конгрèса 执行代表大会的决议 ❹同 присъда (判决,判决书)：Той чàкаше ～ето на съдà за нѝвите. 他等待着法院关于田地的判决。

решетàр *-ят, -я* [阳], **решетàрка** [阴] 制作并出售筛子(箩)的人,筛子匠,箩匠

решѐтест *-а* [形] 格子的,格栅的,格状的,栅形的,筛状的;有栅栏的,有格栅的：～о прозòрче 有格栅的小窗户

решѐтк|а [阴] ❶栅,栅栏,格子,格栅,格构,格柜;栅篱：～а на прозòрец 窗栅 желèзни ～и 铁栅栏 ❷〈方〉笊篱 ◇ **зад ～ите** 在监狱里,铁窗之下

решѐт|о *-а* [中] 筛子,箩;过滤器 ◇ **Мѝнал през ～о.** 他饱经世故;他历尽甘苦。**напрàвям на ～о**〈口〉把…弄得千疮百孔 **Объркал се като пàте в ～о.** 他完全糊涂了;他晕头转向了。

решѐтъч|ен *-на* [形] 有栅栏的,有格栅的：～ни прозòрчета 有栅栏的小窗户

решѝмост *-тà* [阴]〈书〉决心;果断：Проявя̀ва ～ да се бòри. 他表现出进行斗争的决心。

решѝтел|ен *-на* [形] ❶坚决的,坚毅的,果决的,坚定的;果敢的：～ен борèц 坚毅的战士 с ～ни крàчки 迈着坚定的步伐 взѝмам ～ни мèрки 采取坚决的措施 ❷断然的：～ен протѝвник 坚决的反对者,死对头 ～ен òтказ 断然的拒绝 ～ен тон 断然的语调 ❸具决定性的,紧要的,最后的：～ен бой 决定性的战斗 в ～ния момèнт 在决定性的时刻 ～на стъпка 有决定意义的步骤 **～но** [副]：Решѝтелно съм протѝв. 我坚决反对。**～ност** -осттà [阴]：Очѝте му святкаха от вълнèние и ～ност. 他的两眼由于激动和下定决心而闪闪放光。

рѐя *рѐеш,* (罕) *рях,* 过主形动 *рял, ря̀ла, рѐли* [未] ～ **пòглед** (无目的地,无一定方向地)看,漫视：Овчàрят рèе пòглед в дрезгавинàта. 牧羊人的目光漫射向黎明前微微的曙光。

рѐя се *рѐеш се,* (罕) *рях се,* 过主形动 *рял се, ря̀ла се, рѐли се* [未,中态] ❶(漫无目的地)走来走去,闲逛,彷徨,漫游：По цèли днѝ се рèем из горàта. 我们整天整天地在森林里漫游。❷〈诗〉(鸟)翱翔;(云等)浮游,飘悠,飘游：Òблаците се рèят по небèто. 云彩在空中飘游。❸(目光)漫射;(漫无目的地)指向：Пòгледът му се рèеше прàзен по необя̀тните равнинѝ от двèте странѝ на рекàта. 他那视而不见的目光漫无目的地投向河两岸无边无际的原野。

рѝб|а [阴] 鱼: мòрска ~а 海鱼 рèчна ~а 河鱼 прѐсна ~а 鲜鱼 солèна ~а 咸鱼 Рѝбата ѝма мнòго кòсти. 这种鱼刺很多。Мълчѝ катò ~а. 他一个字也不说。◇ **бя̀ла ~а** 白鲈 (*Lucioperca sandra*) **В мѐтна водà ~а ловѝ.** 〈口〉浑水摸鱼。**Нѝ ~а, нѝ рàк.** 〈不赞〉非鱼非虾;非驴非马。**Рѝбата се вмирѝсва от главàта.** 〈俗〉鱼从头上烂起;上梁不正下梁歪。(**Чѝвствам се**) **катò ~а във водà.** 〈口〉感到很好(很幸福,很自在);如鱼得水。**Рѝби** 〈天〉鱼(星)座;双鱼(星)座

рибàр[1] -*ям*, -*я* [阳] ❶渔人,渔民,渔夫,卖鱼的人 ❷喜欢吃鱼的人

рибàр[2] -*ям*, -*я* [阳] ❶苍鹭 (*Ardea cinerea*) ❷某些食鱼鸟的统称

рибàрка [阴] ❶女渔人,女渔民 ❷渔人之妻

рибàрни|к -*ци* [阳] 养鱼池,鱼塘

рибàрница [阴] 鱼店

рибàрск|и -*а* [形] ❶渔人的,渔民的: ~а лòдка 渔船 ~а вѐдица 鱼钩 ~а мрѐжа 鱼网 ❷鱼的: ~и магазѝн 鱼店

рибàрство [无复,中] ❶捕鱼业,渔业 ❷买卖鱼的行业

рѝб|ен -*на* 和 -*ена* [形] 鱼的: ~но èзеро 鱼塘 ~ни консèрви 鱼罐头 ~ена миризмà 鱼腥味 ~ени лю̀спи 鱼鳞 ◇ **~ена кòст** 杉针形的花纹 **~ено мàсло** 鱼肝油

рѝбешк|и -*а* [形] 像鱼一般的;鱼的: ~и пèрки 鱼翅 ~и очѝ 鱼眼,呆板无神的眼睛

рѝб|и -*я*, -*е* 〈民〉 рѝба 的形容词: ~я кòст 鱼骨头,鱼刺 ~е месò 鱼肉 ~я опàшка 鱼尾 ~я чорбà 鱼汤

рѝбица [阴] 里脊(肉): свѝнска ~ 猪里脊

рѝбк|а [阴] рѝба 的指小: изпѐржени ~и 炸小鱼

рѝбни|к -*ци* [阳] ❶(用烤盘烤的、配有米饭和圆白菜等的)烤鱼 ❷〈民〉鱼肉馅的饼 ❸同 рибàрник

рибовѝд|ен -*на* [形] 鱼形的,鱼状的,样子像鱼的

рибовъ̀д|ен -*на* [形] 养鱼业的: ~но стопàнство 养鱼业

рибовъ̀дство [无复,中] 养鱼业

риболòв [阳] 捕鱼: ~ по р. Дунав 沿多瑙河捕鱼

риболòв|ен -*на* [形] 捕鱼的: ~ен кòраб 渔轮 ~ен сезòн 捕鱼的季节,鱼汛

риболòв|ец -*ци* [阳] 捕鱼者,渔人,渔民

риболòвск|и -*а* [形] 同 риболòвен

риболòвство [无复,中] 捕渔业: занимàвам се с ~ 以捕鱼为职业

рибонуклеѝнов -*а* [形] **~и киселинѝ** (缩写 РНК) 核糖核酸

ривандòл [阳] 利凡诺(创面用药)

рѝвце [中] 〈方〉 一串古钱;一串(穿孔的甜菜子或其他东西穿成的)珠子

Рѝга 里加(拉脱维亚首都)

рѝга|м [未] 〈方〉 ❶同 бъ̀лвам (呕吐;吐出,喷出) ❷把(编织物)拆开 **~не** [中]

рѝган [无复,阳] 牛至 (*Origanum vulgare*)

ригòлва|м [未,完] 〈专〉 再掘松,重新掘起;整个掘松;翻土: ~м лòзе 给葡萄园翻土 — **се** [被动] **~не** [中]

рид -*ъ̀т*, -*à*, -*ове* [阳] 小丘,山丘,高地: От височинàта на ~à тòй обхòди с пòглед нѝското крайрèчие. 他站在小丘上从高处环视低处的沿河地带。

ридàни|е -*я* [中] 大哭,痛哭;大哭声: Глу̀хи ~я и хъ̀лцания изпъ̀лниха тишинàта. 寂静中有喑哑的痛哭和抽泣声。

ридà|я -*еш*, -*х* [未] 大哭,痛哭,哭得上气不接下气: Нѐмам тàто, нѐто мàма — /тàто да ругàе, /мàма да ~е. (Яворов) 我没有爸爸,也没有妈妈——没有爸爸骂我,也没有妈妈哭我。 **~ене** [中]

рѝене [中] 见 рѝя

риж -*а*, -*о* [形] 铁锈色的,红黄色的,火红色的,棕黄色的;有火红色头发的;毛色火红的: ~а косà 红黄色(棕黄)的头发 ~а кобѝла 毛色火红的母马

рѝжав -*а* [形] 〈民〉 同 риж

рижд -*а* [形] 同 риж: ~а кòтка 毛色火红的猫

риждобрàд -*а* [形] 〈方〉 有火红色胡子的

рѝжика [形] 〈植〉 松乳菇(*Lactarius deliciosus*)

рѝз|а [阴] ❶衬衣,衬衫;小褂(常为白色的): тъ̀нка ~а 薄衬衣 прàни ~и 干净衬衣 ❷男衬衣,男衬衫: колòсана ~а 浆过的衬衫 копрѝнена ~а 绸衬衫 ❸〈民〉羊膜,(包覆胎儿的)膜: Коèто детè се родѝ с ~а, билò късметлѝя. 相传被羊膜包覆着出生的孩子是幸运的人。◇ **Взèли** (**продàли**) **му и ~ата от гъ̀рба.** 〈口〉连他背上的衬衫都给拿走(卖)了;把他的一切都拿走(卖)了;把他的东西拿(卖)得一干二净。**гòрна ~а** 男衬衫 **дòлна ~а** 衬衣,小褂 **кирлѝвите ~и** (**на нѝкого**) (某人)见不得人的事,为了不丢脸而隐瞒着的过错 **Нѐма ~а на гъ̀рба.** 〈口〉他极为贫困。**спасѝтелна ~а** 救生衣

рѝзик [阳] 〈方〉 命运;幸运;幸福

рѝзница [阴] (古代军人穿的)环甲,锁子甲;铠甲,甲胄

ризòто [无复,中] (用肉汤煮的,加进黄油、奶酪和蕃茄汁的)米饭

рѝка|м [未] 〈古〉 同 ревà **~не** [中]

рикàни|е -*я* [中] 〈古〉 (动物的)吼叫,吼声,嗥叫

рѝкли [复] 〈方〉 同 рѝтли

рикошèт [阳] (子弹、炮弹等碰到地面、水面、固体物等时的)反跳,弹蹦;跳弹: Патрòните свѝрят с ~и. 子弹呼啸着,反跳起来。

рикошѝра|м [未,完] (枪弹等的)反跳,弹蹦;跳弹: Куршу̀мите ~ха във всѝчки посòки. 子弹朝四面八方弹蹦出去。

рѝкша [阴] 人力车,黄包车

Рѝла [阴] 里拉山脉(保加利亚)

рѝл|о -*à* [中] 拱嘴,鼻嘴,(指动物的,尤指猪的)嘴巴

рѝлск|и -*а* [形] 里拉山的: ~и езерà 里拉山上的湖 Рѝлски манастѝр 里拉修道院

Рим 罗马(意大利首都)

рѝма [阴] 韵,韵脚 ◇ **дактѝлна ~** 扬抑抑格韵,三音节韵(重音在倒数第三音节,例如 стрàнници—изгнàнници) **жèнска ~** 阴性韵,二重韵(重音在倒数第二音节,例如 прàви—здрàви) **мъ̀жка ~** 阳性韵,单韵(重音在最末音节,例如 очѝ—мълчѝ)

рѝмен рѝма 的形容词: ~ рèчник 韵书,韵典

рѝмлянин|ин -*и* [阳], **рѝмлянка** [阴] (古)罗马人

римокатолѝческ|и -*а* [形] 〈宗〉 罗马天主教的

рѝмск|и -*а* [形] 罗马的: Рѝмска импèрия 罗马帝国 ~и пàпа 罗马教皇 дрèвната ~а култу̀ра 古罗马文化 ◇ **~и нòс** 大而凸的鼻子 **~и цѝфри** 罗马数字 (Ⅰ Ⅱ Ⅲ Ⅳ Ⅴ Ⅵ等)

римѝва|м [未] 选韵,使…谐韵;合韵,押韵 — **се** [被动,中态] **~не** [中]

рѝн|а -*еш*, *рѝнах*, 过被形动 -*ат* [未] 铲走,铲掉;扒开: Зѝме рѐжеше дървà и ~еше снѝг. 冬天他劈柴和铲雪。~а обòри (用锹)清厩 — **се** [被动] ◇ **С лопàта да ги ~еш.** 多得很;有的是。~**ене** [中]

ринг -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶拳击场,摔跤场 ❷空心橡皮圈(一种儿童玩具) ❸〈技〉砖窑 ❹〈技〉精纺机

рѝнгов -*а* ринг 的形容词: ~а машѝна 精纺机 ~а пѐщ 砖窑

рѝпа|м [未] 同 скàчам (跳,往上跳,跳跃): Рѝпа на хорòто. 他在霍罗舞圈中跳跃着。~**не** [中]

рѝп|вам [未], **рѝпна** -*неш*, *рѝпнах* [完] рѝпам 的一次或连续几次的动作 ~**ване** [中]

рипс -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 凸纹布

рѝпсен -*а* рипс 的形容词: ~ плàт 凸纹布,凸纹料子 ~а ròкля 凸纹布连衣裙 ◇ ~**и чорàпи** 凸纹袜

рис -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 林狼,大山猫,猞猁 (*Felis lynx*)

рѝсам [未]〈方〉走来走去,闲逛,闲荡,徘徊

риск -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 可能的危险,危险的可能性,危险性;冒险性,冒险行为;〈商〉受损失的可能性,可能的损失,风险: спасѝвам го с ~ на живòта си 冒着生命危险救他 Излàга се на ~. 他在冒险。Ще го напрàвя на ~. 我要冒着风险干这件事。изпълнен с ~ове 充满了危险 Ще делѝм ~а по рàвно. 咱们要平均分摊可能受到的损失。

рѝсков -*а* риск 的形容词: ~ капитàл〈经〉风险资本(指为投机性商业投资提供的资金)

рискòван -*а* [形] 冒险的,有危险的: ~а постъпка 冒险行为 ~ път 冒险的道路

рискỳва|м [未] ❶使冒险,使遭受危险,豁出: В клисỳрския пожàр тòй ~ живòта си да я избàви. 他冒着生命危险把她从克里苏拉的火灾中救出。Не ѝскам да ~м имòта си. 我不想用我的财产去冒险。❷冒险,遭受危险: Ѝмаше ли смѝсъл да ~? 他值不值得(有没有必要)去冒险呢? — **се** [被动] ~**не** [中]

рѝсов -*а* рис 的形容词: ~а кòжа 猞猁皮 ~а хралỳпа 猞猁藏身的树洞,猞猁窝

рисувàл|ен -*на* [形] ~**но учѝлище**〈旧〉绘画学校,美术学校

рисỳва|м [未] ❶画: ~м с мòлив (цвѐтни бой) 用铅笔(彩色颜料)画画 ~м портрѐт 画肖像 ❷描写,描绘,描述: Рисỳва ѝ бъдещето с нàй-свѐтли крàски. 他以最乐观的言词向她描绘着未来。— **се** [被动] ~**не** [中] 1. рисỳвам 和 рисỳвам се 的动名词 2. 图画(课): учѝтел по ~не 图画教师,美术教师 ◇ **концѐртно ~не** 在音乐配奏之下当众作画

рисувàтел|ен -*на* [形] 素描的,图画的,画画的: ~на хартѝя 图画纸 ~ен блòк 图画本

рисувàч [阳], **рисувàчка** [阴] ❶画家,美术家 ❷水平不高的画家,蹩脚的画家

рисỳнк|а [阴] 素描;素描的画,图画,画: ~а с вòдни бой 水彩画 дѐтски ~и 儿童画

рисỳнък [阳]〈书,艺〉素描,勾轮廓,图画

рѝта|м [未] ❶踢;踢腿: ~м тòпка 踢球 Както всѝчки ỳмни хòра / àз не ~м трънà бòс. (Вазов) 像所有的聪明人一样,我不会赤着脚去踢荆棘。Мàлкият ~ с кракà. 小家伙在蹬腿。❷〈口〉踢足球 ❸(马、驴等)喜欢尥蹶子,喜欢踢人: Ѐх, че кòн! — Рѝта ли? "哎,瞧这匹马!""好尥蹶子吗?" ❹(枪炮)后坐: Пищòв кремъклѝя, щò гърмѝ като тòп и ~ като магàре. 火枪像炮一般地响,像驴尥蹶子一般往后坐。❺〈转,民〉丝毫不尊重,蔑视: Протѝв добрòто нѝкой не ~.〈俗〉好事没人反对。— **се** [被动,互及] ◇ **Изтъкàх си платнòто, ~м ти кроснòто.**〈谚〉布织好了就把织机踢开;卸了磨就杀驴吃;忘恩负义。**Срещỳ ръжѐн не сѐ ~.**〈谚〉不能去踢烧红的铁叉子;别用鸡蛋碰石头。~**не** [中]

рѝтаниц|а [阴] (斗殴时)多次的脚踢: дуѐл с юмрỳци и с ~и (双人)拳打脚踢的搏斗,散打

рѝтански [复] 连袜裤式样的婴儿服,连脚婴儿服

ритàч [阳] ❶爱用脚踢人的人 ❷〈藐〉足球运动员

рѝт|вам [未], **рѝтна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] рѝтам ①解的一次或连续几次的动作: Тòй ѝска да я ~не с кракà. 他想踢它一脚。— **се** [被动] ~**ване** [中]

рѝтл|а [常复,阴] (牛车或马车的)侧挡板: карỳци с висòки ~и 带高挡板的马车

ритлàна [阴]〈方〉倔姑娘

ритлѝв -*а* [形] 喜欢尥蹶子的,爱踢人的: ~ кòн 好尥蹶子的马

рѝтма [阴]〈旧〉同 рѝма

рѝтмика [阴] ❶韵律学,节律学: Ѝворовата поѐзия се отличàва с богàта ~. 雅沃洛夫的诗有多种多样的韵律。❷节律性 ❸节律性的体操

ритмѝч|ен -*на* [形] 有韵律的,有节律的,有节奏的;律动性的;调和的,协调(性)的: ~но движѐние 有节奏的运动 ~ни звỳкове 有节律的声音 ◇ ~**на стъпка** (诗歌中)一个重读音节同一个或两个非重读音节结合的方式 ~**но** [副] ~**ност** -*носттà* [阴]: ~ност на стихà 诗句的韵律性 ~ност в произвòдството 生产的节奏性

ритмỳва|м [未]〈书〉同 римỳвам ~**не** [中]

рѝтна 见 рѝтвам

ритнѝ|к -*ци* [阳] 踢一下,踢一脚: Не знàм кàк се одържàх да им не дàм едѝн ~к. 我不知道我怎么忍住了没踢他们一脚。

ритнѝкапа [阴]〈方〉(男孩子玩的)踢帽子游戏

ритнѝтопка [阴]〈口,藐〉踢足球

ритнѝтопков|ец -*ци* [阳]〈口,藐〉踢足球的(人),足球运动员

ритнѝшапка [阴] 同 ритнѝкапа

ритнѝ [阴]〈罕〉踢(一下、一脚)

рѝтор [阳]〈书〉❶(古希腊和罗马的)演说家,演说术教师 ❷辞藻华丽、内容空洞的演说家

ритòрика [无复,阴] ❶演说术,雄辩术;演说课 ❷浮夸的言辞,华丽的词藻

риторѝч|ен -*на* [形] 辞藻过于华丽的,浮夸的 ~**но** [副] ~**ност** -*носттà* [阴]

риторѝческ|и -*а* [形] 同 риторѝчен

ритуàл [阳]〈书〉宗教仪式;礼节,仪式: свàтбен ~ 结婚仪式

ритуàл|ен -*на* [形] 同 òбреден (仪式的): ~но богослужѐние 宗教祈祷仪式 ~**ност** -*носттà* [阴]: 同 òбредност (仪式)

рѝтъм [无复,阳] ❶(声音、动作等的)节奏,旋律,节律;(诗的)节律,节奏;(音乐、舞蹈的)节拍: в бàвния ~ на тангò 合着探戈舞曲缓慢的节拍 ❷(艺术作品各部分之间的)调和,协调,匀称;(工作、生产过程、生活的)节奏,条理: Тъмните фѝгури се издѝгаха и снишàваха в ~а на крàчките. 人影随着步子的节拍忽高忽低。

ря̀тъмен -*на* ря̀тъм 的形容词：сърдѐчно заболя̀ване с ～ни нарушѐния 伴有心律不齐的心脏病

риф -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］暗礁，礁脉：кора̀лов ～ 珊瑚礁

рѝцар -*ят*, -*я*［阳］❶（中世纪西欧的）骑士：стра̀нстващ ～ 云游四方的骑士 ❷〈转〉侠客，义士，豪杰，好汉；追随女人的英雄 ❸（社交场中陪伴妇女的）男伴

рѝцарск|и -*а* рѝцар 的形容词：～и по̀двиг 义士的英勇行为 ～и рома̀н（中世纪的）骑士小说 **～и**［副］：Държѝ се ～и. 他有骑士风度；他表现得像侠客一般。

рѝцарство［无复，中］❶〈史〉（中世纪西欧的）骑士（阶层）；骑士（称号）；［集］骑士们 ❷〈转〉骑士精神，骑士风度；侠义精神

рици̇н［无复，阳］蓖麻（*Recinus communis*）

рици̇нка［阴］〈口〉（用作泻药的）蓖麻油

рици̇нов -*а* рици̇н 的形容词：～о ма̀сло 蓖麻油

ри̇|я -*еш*, -*х*，过被形动 -*т*［未］❶掘，挖，（用脚、蹄、爪）刨，（用嘴）拱：Кокòшките ～ят из градѝната. 母鸡在园子里刨土。❷〈罕〉埋，藏 — **се**［被动，中态］◇ Во̀лът ～е земя̀та и калта̀ па̀да на рога̀та му. 牛蹄子刨起来的泥溅到牛犄角上。**～ене**［中］

РК［рѐ-ка̀］［缩］Райо̀нен комитѐт 区委员会

роб -*ът*, -*а*, -*и*［阳］，**роби̇ня**［阴］❶奴隶；奴仆：Спарта̀к повѐл въста̀нието на ～ите в дрѐвния Рѝм. 斯巴达克斯率领古罗马的奴隶起义。египѐтски ～и 埃及奴隶 търгу̀вам с ～и 买卖奴隶 ～и на чорбаджѝите 财主们的奴隶 ❷受（外族）奴役的人，受（外族）奴役的人民：Дедѝте ни са билѝ ～и. 我们的祖先曾受奴役。Жѐтва е сега̀ … Пѐйте, ～ѝни, ∕тѐз тъжни пѐсни!（Ботев）现在是收获季节…唱吧，女奴们，唱这些忧伤的歌曲吧！Ро̀бът въста̀на протѝв тира̀ните. 受奴役的人民举行起义反对暴君。❸同 плѐнник（俘虏）：Иса̀к е бѝл ～ у Ива̀н Асѐн. 伊萨克曾是伊万·阿森的俘虏。❹［常复］被俘的百姓 ❺〈转〉被（某种心情、习惯等）支配的人，沉溺于…者，沉湎于…者，囿于…的人：Нѝе сме ～и на общѐствените усло̀вия. 我们是被社会条件支配的人。Ро̀б на на̀вика си съм. 我摆脱不了自己的习惯。❻无限忠于…的人：А̀з съм ва̀ш поко̀рен ～. 我是您忠顺的奴仆。◇ **игра̀ на ～и** 男孩子玩的一种追人的游戏

ро̀ба[1]［阴］晨衣，女室内便袍

ро̀ба[2]［阴］〈方〉独轮手推车：Ка̀рам пя̀сък с ～та. 我用小独轮推车运沙子。

ро̀бене 见 ро̀бя 和 ро̀бя се

роби̇я［无复，阴］〈民〉奴隶地位；奴役；奴隶制：Врѐд мра̀к. ∕ И в мра̀ка — тегло̀ и ～.（Вапцаров）到处都是黑暗，在黑暗中是苦难和受奴役。

робовладѐл|ец -*ци*［阳］〈史，书〉奴隶主；残酷的统治者

робовладѐлск|и -*а* робовладѐлец 和 робовладѐлство 的形容词：～и стро̀й 奴隶（占有）制度 ～о о̀бщество 奴隶社会

робовладѐлческ|и -*а*［形］〈旧〉同 робовладѐлски

робо̀т［阳］❶机器人，机械人 ❷自动机，自动控制装置 ❸〈转〉机器般的人，行动（或工作）机械呆板的人

роботиза̀ция［阴］采用机器人；采用（工业）机械手；自动机化

ро̀бск|и -*а* роб 的形容词：～и тру̀д 奴隶劳动 ～и верѝги 奴隶（戴）的锁链 ～а нево̀ля 奴隶的痛苦 ～а земя̀ 奴隶居住的土地 **～и**［副］：То̀й ～и се ухѝли. 他像奴才般做笑脸。

ро̀бство［无复，中］❶奴隶地位；（受）奴役；奴隶生活；奴隶制：живѐя в ～ 过着奴隶的生活 под отома̀нско ～ 在奥斯曼帝国的奴役下 освобожда̀вам от ～ 从奴役下解放… ❷极繁重的体力劳动；痛苦

робу̀ва|м［未］❶当奴隶；过奴隶的生活；受奴役：Наро̀дът не ѝска по̀вече да ～. 人民不愿再受奴役。Робу̀ва на стра̀стите си. 他沉溺于情欲之中。❷像奴隶般地干活（干极重的活而报酬极少或无报酬） **～не**［中］

ро̀бя *ро̀биш*, *ро̀бих*［未］〈民〉❶使…当奴隶，奴役：Тата̀ри земя̀ пленѝли, ∕ро̀били ма̀ло, голя̀мо.（Нар. пес.）鞑靼人掠夺了土地，使老老少少都成了奴隶。❷使处于被奴役的状态：Ро̀бил ни е вра̀г земя̀та, ∕тъ̀пкал я е вековѐ.（К. Христов）敌人奴役了我们的国土，践踏了它几世纪。— **се**［被动］**ро̀бене**［中］

ров[1] -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］沟，壕：изкопа̀вам ～ 挖沟 крѐпостен ～ 堡垒的壕沟 противота̀нков ～ 反坦克壕 ～ край пътя 路边的沟

ров[2]［阳］〈方〉箭筈豌豆

рована̇к［阳］〈民〉（带长穗的，长毛的）地毯；毯子

ро̀в|вам［未］，**ро̀вна** -*неш*, -*нах*，过被形动 -*нат*［完］ро̀вя 和 разра̀вям 的一次或连续几次的动作：～вам жарта̀ 翻动烧红的火炭

ро̀вене 见 ро̀вя 和 ро̀вя се

рови̇на［阴］（由山上的急流冲出的）沟

рови̇нищ|е -*а*［中］〈罕〉有许多（山上的急流冲下来的）沟的地方

рови̇чка|м［未］〈口，常不赞〉同 ро̀вя：Ровѝчкат в душѝте на хо̀рата. 他们对人们内心的秘密很感兴趣。**～не**［中］

ро̀вище［中］〈方〉同 ровѝна

ро̀вкав -*а*［形］（指土、地等）疏松的，松散的；松软的；易碎的：～а пръ̀ст 松软的土 **～ост** -остта̀［阴］

ро̀вна 见 ро̀ввам

ро̀вни|к -*ци*［阳］〈民〉窖：Ѝмаме два̀ ～ка с карто̀фи. 我们存了两窖土豆。

ро̀вница［阴］〈民〉同 ро̀вник

ро̀в|ък -*ка*［形］❶疏松的，松散的；松软的，易碎的：Я̀ вѝж, ко̀лко е ～ка земя̀та — са̀мо за ора̀не! 你瞧，土多松软啊，正适于耕地！❷（指鸡蛋）煮（或烤）得嫩的：～ко яйцѐ 嫩鸡蛋 ◇ **Глѐдам го като̀ ～ко яйцѐ.**（当某人身体虚弱时）百般细心地照顾他的身体。

ро̀в|я -*иш*, *ро̀вих*［未］❶掘，挖，刨：Затва̀ряме коко̀шките да не ～ят из градѝната. 我们把鸡关起来不让它们在园子里乱刨。～я ду̀пка в земя̀та 在地上刨坑 ～я с клѐчка в зъ̀бите 用牙签剔牙 ❷耕：Нѝе тря̀бва да ～им нѝвата. 我们得耕地。❸〈民〉同 погрѐбвам（埋葬）：Ко̀й дѐто умрѐ, та̀м го ～ят. 谁死在哪儿，就把他埋在哪儿；死者就地埋葬。❹（河）冲刷，冲掉下面的东西（沙土等）：Пото̀чето ～и у̀рвите. 小河冲刷着河床。❺乱翻，翻寻：Ко̀й е ～ил в санду̀ка ми? 谁翻了我的木箱？❻翻（书、笔记本等）：То̀й по̀чна да ～и в дебѐлата кнѝга. 他开始翻那本厚书。❼〈转〉（为了使某人丢脸而）对一些秘密或很久以前的事感兴趣；翻旧账：Тѝ, ако̀ въ̀земеш да ～иш какво̀ е било̀ едно̀ врѐме, то̀ кра̀й ня̀ма. 你要是开始翻旧账的话，那就没完了。❽刺激；招惹 — **се**［被动］**～ене**［中］：Увлѐчен в ～ене из книжа̀та, бя̀х почтѝ забра̀вил какво̀ тъ̀рся. 我出神地翻着文件，几乎忘掉我想找什么。

ро̀в|я се -*иш се*, *ро̀вѝх се* [未,中态] ❶插手 ❷〈转〉读(各种书籍);仔细地看;做某事: Обѝчаше да се ~и из кнѝгите. 他喜欢看书。❸乱翻,翻寻,翻弄 **~ене** [中]

рог -*ъm*, -*a*, *ро̀гове* 和 -*à* [阳] ❶角,犄角: вѐлски ~ 牛角 елѐнови ~à 鹿角 ❷(蜗牛等的)触角,触须 ❸〈口〉(额上碰出的)疙瘩: Уда̀рих си по чѐлото,та ми излѐзе ~. 我的额头撞着了,鼓了一个包。❹角笛;号角: Но когà се там съзѝрва козлодуйски бряг,в парахо̀да ~ извѝрва.(Вазов) 当科兹洛杜依河岸在那里出现时,轮船上吹起了号角。❺(杈子上的)弯齿: вѝла с трѝ ~а 三齿木杈 ❻〈诗〉(月)角;尖角: Рог извѝ над върховѐте снѐжни я̀сен мѐсец. 弯弯的明月在积雪的山巅之上照耀。◇ **в ко̀зи** ~ 处于困难的境地 **Ня̀мам ~à.** 我没有特殊的优越之处。**показвам си ~à та** 表现出恶劣的品质 ~ **на изобѝлието**〈书〉富裕(丰收、财富)的象征 **сла̀гам ня̀кому ~à** 1.使某人戴上绿帽子(妻子对其丈夫不贞) 2.引诱某人的妻子 **тъмно като̀ (в)** ~ 漆黑: Навън е тъмно като̀ ~. 外面漆黑。

рога̀лка [阴]〈植〉麦角菌

рога̀т -*a* [形] ❶有角的,有犄角的;有触角的: ѐдър ~ добѝтък 牛 ❷〈转〉顽固的;不肯让步的 ❸[用作名] **~ият** [阳] 同 дя̀вол (魔鬼): Да те зѐмат ~ите! 见鬼去吧!

рога̀тка [阴]〈军〉剪形镜,炮队镜

рога̀ч [阳] ❶同 елѐн (鹿): Оттога̀ва ревъ̀т на ~ите пълнеше вся̀ка но̀щ. 从那时起每个夜晚都满是鹿的叫声。❷锹形甲(*Lucanus cervus*) ❸〈植〉角果藜 ❹〈方,转,蔑〉无知的人;脾气怪的人;不懂道理的人: Сега̀ пак ще ѝма разпра̀вѝи със секрета̀ря,то̀й е такъ̀в ~. 现在又得跟那个秘书吵架了,他是这么一个不懂道理的人。◇ **пра̀вя** ~ 倒立,拿大顶

рога̀чов -*a* рога̀ч 的形容词: ~а ко̀жа 鹿皮

ро̀глест -*a* [形]〈方〉犄角很大的

ро̀гов -*a* [形] 角的,角制的,角制品的: ~ грѐбен 角制梳子 ~и ко̀пчета 角制扣子 но̀ж с ~а дръ̀жка 带角制刀柄的刀

роговѝд|ен -*на* [形] ❶角状的: ~ен израстък 角状突 ❷角质的: ~на ця̀па 角质膜

ро̀говица [阴] 角膜: възпалѐние на ~та 角膜炎

рого̀з [阳] 香蒲(*Typha*)

рогоза̀р -*ят*, -*я* [阳], **рогоза̀рка** [阴] 编(并出售)(蒲)席的人: цѝгани ~и 编席的吉卜赛人

рогоза̀рск|и -*a* [形] 编(蒲)席人的

рогоза̀рство [中] 编(蒲)席行业(手艺)

рого̀зина [阴] 同 рого̀зка

рого̀зка [阴] 蒲席;席子: По̀дът е постла̀н с ~. 地板上铺了席子。

рогоно̀с|ец -*ци* [阳] 戴绿帽子的男子(指其妻子不贞者),妻子有外遇的男人

рогоно̀ска [阴] 丈夫有外遇的女人

рогу̀л [阳]〈方〉❶(建筑物或家具)凸起的顶 ❷屋角,房间的角

рогу̀ша 和 **рогу̀шка** [阴] ❶长角的绵羊 ❷长有好看的弯犄角的山羊

рогца̀ [复,无单,中] рог 的指小

ро̀гче -*ma* [中] рог 的指小 ◇ **мо̀раво** ~ 麦角菌(*Claviceps purpurea*)

род -*ъm*, -*à*, -*ове* 和 -*овѐ* [阳] ❶〈史〉族,氏族: В първобѝтното ро̀дово комунистѝческо обществò не ѐ ѝмало кла̀си,а са̀мо ~ове и племена̀. 在原始氏族共产主义社会中没有阶级,只有氏族和部落。❷〈民〉民族;部族,部落: От днѐска ната̀тък бъ̀лгарският ~/истѐрия ѝма и ста̀ва наро̀д!(Вазов) 从今以后,保加利亚部族有历史了,成为民族了。❸同 поколѐние (世系;代,辈): Тъй се по на̀с гово̀ри и от ~ се на ~ преда̀ва. 我们这里是这个说法,而且是一代一代地传下去。инстѝнкт за продължѐние на ~а 延续后代的本能 ❹家,家族: В на̀шия ~ такъ̀в ла̀ком за земя̀ човѐк ня̀ма. 在我们家族里没有这样贪婪地想占有土地的人。човѐк от зна̀тен ~ 出身于名门的人 ❺近亲,亲戚;亲戚关系: Тѐжко ми е на то̀зи свя̀т/без ~ да живѐя.(Каравелов) 我举目无亲,在世上这样生活十分痛苦。❻〈民〉[集] 果实: Ля̀тото донѐсе небѝвал пло̀д. Я̀бълките и кру̀шите изполо̀миха кло̀ни от ~. 夏季带来了空前的丰收,苹果树和梨树枝被果实压断了。❼种,类,种类;〈生物〉属;〈哲〉种类,范畴;〈科学〉种(类),族: Фасу̀лът е ~ едногодѝшни растѐния от семѐйство бо̀бови. 菜豆是豆科植物中的一年生植物的一属。А̀з ѝмам една̀ сла̀бост към такъ̀в ~ занимàния. 我有做这种事的癖好。❽〈语法〉性: мъ̀жки (жѐнски) ~ 阳(阴)性 изменѐние на прилага̀телните по ~ 形容词的性的变化 Ду̀мата детѐ е от срѐден ~. "дете"是中性名词。◇ **от** ~〈民〉出身于名门望族: Взѐл е мома̀ от ~. 他娶了出身名门的姑娘。**от ~à на** 同 подо̀бен (类似…的) ~ **войска̀** 兵种 **своего̀ ~а**〈书〉特别的,特殊的,不寻常的: То̀й е своего̀ ~а поѐт. 他是一个特别的诗人。**човѐшки** ~ 同 чо̀вечество (人类)

ро̀да [无复,阴](常与 от,до 连用)同 поколѐние (世代,代,辈): от ~ в ~ 一代一代地,世代相传

рода̀ [阴] ❶家庭;家族 ❷亲戚: То̀й ми е ~ по ма̀йка. 他是我的母系亲戚。Ще пока̀ним ця̀лата си ~ на госта̀вка. 我们要宴请所有的亲戚。

рода̀н [阳]〈方〉同 чекръ̀к (纺车)

ро̀де [阳](亲戚之间相互称呼时用)亲戚: О̀й, дево̀йко, ~ мо̀й. 啊,姑娘,我的亲戚。

ро̀д|ен -*на* [形] ❶亲的;亲生的: ~ен бра̀т 亲哥哥(弟弟) ~на ма̀йка 亲生母亲,生母 ❷亲密的,亲爱的,珍爱的: Отвся̀къде полъ̀хваше към нѐго нѐщо ~но,позна̀то и скъ̀по. 一种亲密的、熟悉的、令人珍爱的气氛从四面八方袭来。❸出生地的;家乡的,故乡的;祖国的: ~ната му къ̀ща 他的老家 Тѐ пристѝгнаха в ~ния си гра̀д. 他们抵达了他们出生的城市。~ни бреговѐ 祖国的海岸 ~ни балка̀ни 祖国的山岳 ❹在本国(发生或生产)的: ~на инду̀стрия 本国的工业 ~но произво̀дство 本国制造,国产 ❺本国的,祖国的;本族的: ~ен езѝк 本族语,母语 ❻民间的: ~ни обича̀и 民间风俗 ~на пѐсен 民歌 ◇ **~ен кра̀й** 1.故乡,家乡 2.祖国

родѐн -*a* ❶ родя̀ 的过被形动: ~ през есента̀ 在秋天出生的 ~ в Со̀фия 出生于索非亚的 ❷[用作形] 天生的,天赋的;生来的: ~ худо̀жник 天生的画家

родѐо [中] 骑马掷索套牛的竞技

род|ѐя се -*ѐеш се*, -*ѐх се*, 过主形动 -*ял се*, -*яла се*, -*ѐли се* [未,中态] 是某人的远亲,与某人有亲戚关系

родѝл|ен -*на* [形] 生产的,分娩的,生孩子的: ~ни бо̀лки (分娩的)阵痛 ◇ **~ен до̀м** (助)产院 **~на трѐска** 产褥热 **~ни мъ̀ки**〈书〉(创作、创造某些重要东西时的)难产

родѝлка [阴] 产妇

родѝн|а [阴] ❶祖国: О̀, ма̀йко мо̀я, ~о мѝла,/защо̀ тъй

жàлно, тъй мѝлно плàчеш? (Ботев) 啊，我的母亲，亲爱的祖国，你为什么如此凄凉、如此悲伤地哭泣? Обѝчам свòята ~а. 我爱自己的祖国。Бòрим се за ~ата. 我们为祖国而斗争。❷〈转〉诞生地，原产地，发源地：Родѝната на цàревицата е Амèрика. 玉米的原产地是美洲。~а на велѝки открѝтия 伟大发明的诞生地 ◇ **втòра ~а** 第二祖国

родинознàние [中] 祖国常识(旧时学校科目的名称)，国情课

родѝтба [阴] (常指一年的)收成；年成，年景；收获量：Годѝната бèше добрà откъм ~ и плòд. 年成不错。

родѝтел -*ям*, -*я* [阳] ❶父亲❷[常复，родѝтел 和 родѝтелка] 父母，双亲：сѝн на бèдни ~и 穷人的儿子

родѝтел|ен -*на* [形]〈语法〉**~ен падèж** 生格，第二格

родѝтелск|и -*а* родѝтел 的形容词：~а нèжност 父母的温存 ~и комитèт 家长委员会 **~и** [副]：Тòй го посъвèтва ~и. 他像家长一样劝告他。

родѝтелство [中] 为人父母，父母之情：Родѝтелството е насъщна човèшка потрèбност. 为人父母是人的切身需要。

родѝт|ен -*на* [形]〈民〉高产的，产量高的：~на нѝва 高产地

родлѝв -*а* [形]〈民〉同 плодорòден (肥沃的，多产的)：~и нивà 肥沃的土地

роднѝн|а [阳，阴] 亲戚，亲属：Тòй ми е ~а по мàйка. 他是我的母系亲戚。Гостỳвах у еднѝ ~и. 我到亲戚家做客去了。Твòят ~а те тѐрси. 你的亲戚找你。

роднѝнск|и -*а* роднѝна 的形容词：~и врѐзки 亲戚关系 ~о детè 亲戚的孩子 **~и** [副] ◇ **~и съвèт** (由亲戚组成的负责管理年幼孤儿财产和保护其利益的)监护人商议会

роднѝнство [无复，中] 血统关系，亲属关系；姻亲关系

ро̀дов -*а* род 的形容词：~ стрòй 氏族制度 семèйни и ~и чертѝ 家庭和家族的特征

родовѝт -*а* [形] ❶生殖力强的；多产的，产仔多的：~и овцѝ 产羔多的母绵羊 ❷肥沃的；结果多的：~и полѝ 肥沃的原野 Àз ѝмах еднà ѝбълка, мнòго ~о дървò бèше. 我曾有一棵苹果树，是一棵结果很多的树。❸亲属多的，亲戚多的：Нàшата кѐща е ~а. 我们家亲戚很多。**~ост** -остѝ [阴]

рододèндрон [阳]〈植〉杜鹃花 (*Rhododendron ponticum*)

родозащѝтни|к -*ци* [阳]〈罕〉祖国卫士，祖国的保卫者

родолю̀б|ец -*ци* [阳]，**родолю̀бка** [阴] 爱国者；爱人民的人

родолюбѝв -*а* [形] 爱祖国的；爱人民的：~ стàрец 爱国的老人 ~ пòдвиг 爱国的英雄行为 ~и чỳвства 爱国的感情，爱国心 **~ост** -остѝ [阴]

родолю̀бие [无复，中] 爱国，爱国心，爱国主义

ро̀дом [副] ❶出生：Тòй бèше ~ от Бѝла чèрква и познàваше всѝчки. 他出生在白切尔克瓦，那儿所有的人他都认识。❷出身，家世为；原来属于…民族：Нàшият възрожденец Константѝн Огнѝнович е ~ сърбин. 我国的复兴活动家康斯坦丁·奥格尼亚诺维奇是塞尔维亚人血统。

родоначàлни|к -*ци* [阳]，**родоначàлница** [阴] ❶始祖；种畜；种禽：Родоначàлникът им е нѝкой рудàр, попàднал и задомѝл се в товà сèло. 他们的始祖是一个流落到这个村子并在此成家的矿工。Родоначàлник на днèшния слòн е мастодòнтът. 现在的象的祖先是剑齿象。❷〈转〉创始者，奠基者，鼻祖：Алèко Константѝнов е ~к на бѐлгарския турѝзъм. 阿列科·康斯坦丁诺夫是保加利亚旅游事业的创始人。

родоотстъ̀пни|к -*ци* [阳]，**родоотстъ̀пница** [阴] 叛国者；背叛人民的人，叛变者，叛徒

родоотстъ̀пническ|и -*а* родоотстъ̀пник 的形容词：~а дèйност 叛国活动(行为)

родоотстъ̀пничество [无复，中] 叛国；背叛人民，叛变

Родòпи [复] 罗多彼山脉(保加利亚、希腊)

родòпск|и -*а* [形] 罗多彼的 ◇ **~о говèдо** 罗多彼牛(保加利亚最老的牛的品种)

родопчàн|ин -*и* [阳]，**родопчàнка** [阴] (保加利亚)罗多彼人

родослòв|ен -*на* родослòвие 的形容词：~на кнѝга 家谱 ~ни издѝрвания 家谱考察 ◇ **~но дървò** 系谱表，系谱树

родослòвие [无复，中] 家谱，系谱；家系；家族史

ро̀дствен -*а* [形] ❶同 роднѝнски：~и отношèния 亲戚关系 ❷相近的，类似的

ро̀дственик -*ци* [阳]，**ро̀дственица** [阴] 亲属，亲戚，亲人，亲族；近似者，相近者

ро̀дство [无复，中] ❶亲，亲系；血统关系，亲属(关系)，姻亲(关系)；亲谊；〈生物〉种属关系，血统关系，血缘：~ по жèнска странà 母系亲戚关系 ❷同源，同种，相近，相似：~ на славѝнските езѝци 各种斯拉夫语的同源

родѝ 见 ràждам

родѝ се 见 ràждам се

родѝс|вам се [阳]，**родѝсам се** [完] [中态]〈方〉❶同 родèя се：С тѝх се ~ваме по бàба. 他们是我祖母这条线的亲戚。❷同 сродѝвам се (同…结为姻亲；同…结成亲密关系)：Кàкто изглèжда, скòро ще се ~аме. 看来，咱们很快要结为姻亲了。

ро̀|ен -*йна* [形] **~йно вѝно**〈民〉葡萄美酒，优质葡萄酒

роèне [中] роѝ 和 роѝ се 的动名词

ро̀жб|а [阴] ❶〈昵〉(对父母而言的)孩子：свѝдна ~а 心爱的孩子 Трѝ ~и е родѝла. 她生了三个孩子。мъ̀жка ~а 男孩子 ❷兽崽，兽仔，幼兽；幼鸟 ❸[集] 果，果实：Лозѝте тежàт от ~а. 葡萄枝结着沉甸甸的果实。❹〈转〉产物，产儿，创造物，作品：Товà е ~а на дългогодѝшен трỳд. 这是多年劳动的产物。

рождèн -*а* [形] 亲的，亲生的：~ бащà 亲生父亲 ~а сестрà 亲姐姐(妹妹) ◇ ~ **дèн** 生日，诞生日

рождèние [无复，中] ❶同 ràждане：стогодѝшнината от ~то 100 周年诞辰 ❷〈转〉产生，出现：~ на еднà нòва тревòга 一种新的恐慌的出现

рождèни|к -*ци* [阳]，**рождèница** [阴]〈口〉过生日的人，寿星：Мнòго здрàве и от нàс на ~цата. 也请你代我们向寿星表示祝贺。

рождèствен -*а* [形] 圣诞节的

Рождествò 和 **Рождествò Христòво** [无复，中]〈宗〉同 Кòледа (圣诞节)

ро̀жков [阳] ❶角豆树 (*Ceratonia siliqua*) ❷〈方〉同 òхлюв (蜗牛)

ро̀за [阴] 蔷薇；玫瑰；月季 (*Rosa damascaena*)

ро̀збив [阳]〈专〉见 ро̀стбив

ро̀збрат [阳]〈专〉见 ро̀стбрат

розèтка [阴] ❶(妇女衣、帽、鞋等物上用缘带做的)花结 ❷〈植〉莲座叶丛 ❸勋章绶带上的蝴蝶结 ❹〈电〉插座

розмарѝн [阳]〈植〉迷迭香 (*Rosmarinus officinalis*)

розмари̇нов *-а* [形]〈书〉迷迭香的

Ро̀зо 罗素(多米尼加首都)

розобѐр [阳] ❶采摘玫瑰花 ❷摘玫瑰的季节：Дойдѐ си по ～. 他是在摘玫瑰的季节来的。

ро̀зов *-а* ❶蔷薇的;玫瑰的;由玫瑰提炼的：～ хра̀ст 蔷薇丛;玫瑰丛 ～и пъпки 蔷薇花蕾;玫瑰花蕾 ～о ма̀сло 玫瑰油 ❷粉红的,绯红的：～а кърпичка 粉红的手绢儿 ～о сия̀ние 绯红的霞光 ❸〈转〉美妙的,乐观的,粉红色的,幸运的;顺利的,良好的：～и мечти̇ 美妙的幻想 Положѐнието не ѐ ～о. 情况不妙。◇ **глѐдам през ～и очила̀** 戴着粉红色眼镜观看一切;认为一切都是美好的 **Ро̀зова долина̀**〈地理〉玫瑰谷(保加利亚老山和中部山脉之间的谷地) **～о** [副]

розова̀р|ен *-на* [形] 提炼玫瑰油的：～на фа̀брика 玫瑰油提炼厂

розоварѐн|е *-ия* [中] 提炼玫瑰油

розова̀рна [阴] 同 розова̀рница

розова̀рница [阴] 安有熬制玫瑰油的大锅的厂房,玫瑰油提炼车间

розова̀рня [阴] 同 розова̀рница

розов|ѐя *-ѐеш,-я̀х*,过主形动 *-я̀л,-я̀ла,-ѐли* [未] ❶成为绯红色的,呈现浅红色,发粉红色：Варо̀саното минарѐ на джами̇ята запо̀чваше да ～ѐе от залѝзващото слъ̀нце. 清真寺刷了白灰的高塔开始被夕阳照得绯红。❷同 зазоря̀ва се (天亮)

розов|ѐя се *-ѐеш се,-я̀х се*,过主形动 *-я̀л се,-я̀ла се,-ѐли се* [未] 发绯红(粉红)色,呈现绯红(粉红)色

розовина̀ [阴] 粉红色,绯红色;粉红(绯红)色调：На и̇зток хоризо̀нтът се покрѝва с лѐка ～. 在东方,地平线蒙上了一层淡淡的粉红色。

розопроизводи̇тел *-ят,-я* [阳] 加工玫瑰的人;制作玫瑰油的人

розопроизводи̇тел|ен *-на* [形] ❶种植油料玫瑰的 ❷提炼玫瑰油的

розопроизво̀дство [无复,中] ❶油料玫瑰种植(业) ❷提炼玫瑰油

ро|й *-ят,-я,-еве* [阳] ❶(与蜂王一同飞出找寻筑巢新地的)一窝(分群)蜜蜂 ❷(指会飞的昆虫)一群：～й кома̀ри 一群蚊子 ❸许多,一连串,一大群：～й спо̀мени 一连串的回忆 ～й мечти̇ 许多幻想

рок [阳] ❶ 同 рокендро̀л ❷ [复合词第一部] 表示"摇滚舞"、"摇滚舞曲"之意,例如 рокму̀зика (摇滚舞音乐)

рока̀да [阴] ❶〈棋〉王车易位 ❷〈转〉易位,换位

рокендро̀л 和 **рокънро̀л** [阳] ❶摇滚乐 ❷摇滚舞

рокиро̀вка [阴]〈棋〉王车易位

ро̀кля [阴] 连衣裙,裙衣：копри̇нена ～ 绸连衣裙 ба̀лна ～ 舞会礼服 сва̀тбена ～ 结婚礼服,婚纱 кита̀йска ～ 旗袍

рококо̀ [无复,中]〈书〉洛可可式,蚌壳式(18 世纪在西欧盛行的建筑和装饰式样)

рокфо̀р [阳]〈专〉罗克福尔羊乳干酪(因原产地法国罗克福尔而得名)

ро̀ла [阴] (指纸、胶布、油毡等的)一卷

ро̀лер [阳] 儿童脚蹬板轮车(一块木板,下面有小轮子,前部有把,一脚踏板上,另一脚蹬地而行)

ролѐтка [阴] ❶风窗,百叶窗;鱼鳞板 ❷(带可以卷起的百叶帘的)文件柜,小木柜 ❸卷尺

ро̀лка [阴] ❶(纸、布等的)卷 ❷(卷磁带、电影胶片等用的)卷,轴,空盘 ❸(卷头发用的)小卷,卷发器 ❹圆筒,转轴,滚子

ро̀лков *-а* ро̀лка 的形容词：～ ла̀гер 滚柱轴承

ро̀ля [阴] ❶角色：Игра̀е ～та на Ха̀млет. 他扮演哈姆雷特的角色。гла̀вна ～ 主角 ❷(某一角色的)台词：По цѐли дни̇ си у̀чи ～та. 他整天整天地背台词。❸〈转〉(所担任的)任务,角色;作用：Тя̀ влѐзе в ～та си на домаки̇ня. 她充当起了女主人(主妇)。прогреси̇вна ～ 先进作用 ～та на личността̀ в исто̀рията 个人在历史上的作用 ◇ **игра̀я (ва̀жна) ～** 有重要意义,起重要作用：То̀й игра̀еше ва̀жна ～ в живо̀та на автоно̀мната о̀бласт. 他在自治区的生活中起着重要的作用。**игра̀я ～та на ня̀какъв** 担当(某任务),当作…,起(某种)作用,充当 **изигра̀вам ～** 起作用,有助于,促进,促成 **Изигра̀ си ～та.** 已没有任何意义。**коро̀нна ～** (某一演员的)拿手角色

ром *-ът,-а* [无复,阳] 朗姆酒,糖蜜酒(用甘蔗做的一种烈性酒)

рома̀н [阳] ❶长篇小说：истори̇чески ～ 历史小说 детекти̇вски ～ 侦探小说 ❷〈转,旧〉爱情,恋爱关系

романиза̀ция [无复,阴]〈史,书〉罗马化

романизи̇ра|м[1] [未,完]〈史〉使罗马化,灌输罗马文化 — **се** [被动,中态] **～не** [中]

романизи̇ра|м[2] [未,完]〈文学〉(把某人的传记、历史事件等)写成小说：～на биогра̀фия 写成小说的传记 **～не** [中]

романизи̇ран *-а* [形] 改写成(写成)长篇小说式的：～а биогра̀фия 改写成长篇小说式的传记

романизу̀вам [未] 同 романизи̇рам[1] 和 романизи̇рам[2]

романи̇ст[1] [阳],**романи̇стка** [阴] 小说家,长篇小说作者

романи̇ст[2] [阳],**романи̇стка** [阴] ❶罗曼语言学家 ❷罗曼语系语言文学专业的大学生 ❸精通罗马法的法律学家

рома̀нс [阳] ❶抒情情诗 ❷浪漫歌曲,抒情歌曲：ру̀ски ～и 俄罗斯抒情歌曲

рома̀нск|и *-а* [形] 罗曼语系的：～и ези̇ци 罗曼语系语言 ～а филоло̀гия 罗曼语系语言文学 ～а култу̀ра 罗曼语系文化 ～и наро̀ди 罗曼语系民族 ◇ **～и сти̇л**〈建〉罗马式

романти̇з|ъм *-мът,-ма* [无复,阳] ❶浪漫主义：революцио̀нен ～ъм 革命的浪漫主义 ❷〈转〉理想主义的心境,理想主义;诗意

романти̇|к *-ци* [阳],**романти̇чка** [阴]〈书〉❶浪漫主义者;浪漫主义作者 ❷〈转〉偏于理想的人,心境理想化的人,理想主义者

рома̀нтика [阴] ❶浪漫主义精神;崇高豪迈的精神(热情,热潮);令人向往的豪迈情趣;生气勃勃的高尚兴致：В о̀чите ѝ трептѐше ～та на ми̇нали времена̀ и подви̇жна игри̇ва ми̇съл. 她的眼睛里闪耀着过去年代的豪迈精神和灵活的思想。революцио̀нна ～ 革命的浪漫主义精神 ❷理想主义的心境,理想主义 ❸浪漫主义作品

романти̇ч|ен *-на* [形] ❶理想主义心境的,好幻想的;富有浪漫主义精神的,充满崇高豪迈精神的：～но селцѐ 富有浪漫主义色彩的小村庄 ～на нату̀ра 好幻想的性格 ❷爱情的;浪漫的：～ни връ̀зки 爱情关系 ❸浪漫主义的：～на шко̀ла 浪漫主义学派 ～на поѐма 浪漫主义的长诗 **～ност** -ността̀ [阴]

ромб *-ът,-а,-ове* [阳] 菱形,斜方形

ромби̇ч|ен *-на* [形] 菱形的,斜方形的

ромбови̇д|ен *-на* [形] 同 ромби̇чен

ромбоѝд [阳]〈数〉长斜方形,长菱形;〈矿〉偏菱形

ромбоѝд|ен -*на* ромбоѝд 的形容词

ромѐи [复] (**ромѐй** [阳], **ромѐйка** [阴])〈史〉中世纪的希腊人;拜占庭人

ромѐйск|и -*а* [形] 中世纪希腊人的;拜占庭人的: ~и войнѝци 拜占庭士兵 ~и императо̀р 拜占庭皇帝

ромѐйци [复] (**ромѐец** [阳], **ромѐйка** [阴]) 同 ромѐи

ро̀мол [无复,阳]〈诗〉同 ро̀мон

ромол|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 同 ромо̀ня: Ѝзвор ~ѝ. 泉水潺潺。 ~**ѐне** [中]

ро̀мон [无复,阳]〈诗〉潺潺声,淙淙声;沙沙声,簌簌声: приспѝвен ~ на дъжда̀ 催眠的簌簌雨声

ромонлѝв -*а* [形] 发潺潺声的,发淙淙声的;发沙沙声的,发簌簌声的: ~ите водѝ на Ѝскър 伊斯科尔河的潺潺流水

ромо̀н|я -*иш*, -*их* [未] ❶(水)潺潺作声,发淙淙声;发簌簌声,发沙沙声: Вода̀та ~еше между̀ прибрѐжните ка̀мъни. 河水在岸边的石头之间潺潺地流。❷低语,轻声地说 ~**ене** [中]

рона̀чка [阴] (玉米、葡萄等的)脱粒机

ро̀ндо [中]〈乐〉回旋曲

ро̀ненка [阴]〈民〉(亲友帮助农户主人)将玉米脱粒的集体劳动

ро̀нкам [未]〈方〉同 ръмя̀

ронлѝв -*а* [形] 易崩塌的,易塌落的,易塌方的;(指花叶、颗粒等)易散落的,易脱落的: ~ бря̀г 易塌方的河岸 ~**ост** -остта̀ [阴]

ро̀н|я -*иш*, *ро̀нѝх* [未] ❶使(果实的颗粒、树叶等)脱落,使散落: Двѐ па̀лави врабчѐта се бо̀рят шу̀мно в кло̀ните на блѝзкия вѝшнев хра̀ст и ~ят бѐлите цветчѐта. 两只淘气的小麻雀在附近的樱桃树丛的枝头叽叽喳喳地打闹,把白色的小花打掉了。~я ца̀ревица 掰(下)玉米粒 ❷弄碎,敲碎,捻碎: Тѝхата вода̀ бря̀г ~и. 平静的河水能把河岸冲垮。То̀й ~еше дрѐбните ка̀мъчета. 他在砸石子。❸散落,撒开: Ро̀ни пя̀сък по ста̀ята. 他把沙土撒到房间里。— **се** [被动] ◇ ~**я сълзи** 掉眼泪,流泪,哭: Не плачѝ, ма̀лка мо̀ме, не жалѝ, /не ~ѝ сълзи кървави. (Нар. пес.) 小姑娘,你不要哭,不要悲伤,不要落血的眼泪。~**ене** [中]

ро̀н|я се -*иш се*, *ро̀нѝх се* [未] ❶(颗粒、树叶等)脱落,掉下: Ка̀пки по̀т се ~ят от сбръ̀чканото изгоря̀ло чѐло на дя̀да До̀бря. 汗珠从道布里爷爷布满皱纹的晒黑的额头上落下。Прегорѐлите кла̀сове па̀даха на земя̀та и се ~еха. 被晒得发焦的麦穗掉在地上,麦粒脱落下来。❷(河岸、山坡等)逐渐塌散,塌落,塌方,(水土)逐渐流失: Не сто̀й, До̀нке ле, на брега̀, /бря̀г се ~и, ще па̀днеш. (Нар. пес.) 冬卡,你别站在岸上,河岸在塌方,你会摔下去的。

ро̀па [阴]〈方〉洞;浅谷

ро̀пам [未]〈方〉责备,责骂,骂

ро̀пка [阴] ❶地上的洞 ❷凿石场 ❸(在地上挖掘的)烧火炭的坑

ро̀пот [阳] 不满的嘟哝,嘈杂声,吵闹声;哀泣声,(不十分公开的低声)怨言,怨声;(含糊不清的)幽怨声,絮语: Глу̀х ~ се разнѐсе в за̀лата. 大厅里发出了含糊不清的、不满的嘟哝声。

ропотлѝв -*а* [形] 嘟哝得厉害的,怨言很多的

ропта̀ни|е -*я* [中] 抱怨,牢骚: Чу̀ват се глу̀хи ~я. 可以听到暗暗抱怨的声音。

ропта̀|я -*еш*, -*х* [未] 抱怨,发牢骚: То̀й е мълчалѝв, ря̀дко се смѐе, не сѐ опла̀ква и не ~е. 他沉默寡言,很少笑,不喜欢埋怨,不爱发牢骚。вър̀ша нѐщо, бѐз да ~я 无怨言地做某事

роса̀ [阴] ❶露,露水,露珠: Не бѐ изсъхнала ~та, мъглѝца о̀ще се вѝеше над река̀та. 露水还没有干,雾气还在河上缭绕。❷(额头渗出的)汗珠 ❸〈民〉小小的水滴;蒙蒙细雨: Тъмна мъгла̀ попа̀днала, сѝтна ~ заросѝла. 降下了黑色的雾,下起了蒙蒙细雨。❹大清早(形成露水的时候,露水未干的时候): Ще стѝгнем на мя̀стото по ~. 大清早咱们就可以抵达目的地了。

ро̀с|ен -*на* [形] ❶落上许多露水的;湿润的,新鲜的: ~но цвѐте 带露水的花朵 ~на трева̀ 有露水的草 ❷露水的,露珠的: Пъ̀рвите слъ̀нчеви лъчѝ току̀-що пу̀каха ~ните ка̀пчици. 最早的阳光刚刚把露珠晒干。

ро̀сен [阳]〈植〉白鲜 (*Dictamnus albus*)

ро̀сенов -*а* ро̀сен 的形容词: ~а кѝтка 白鲜花束 ~а поля̀на 长满白鲜的林间平地

роснѝца [阴] 羊患的片吸虫病

ро̀стбив [阳]〈专〉煎牛里脊

ро̀стбрат [阳]〈专〉(带煎洋葱的)煎牛排

рос|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未,只三单] ❶下毛毛雨,下蒙蒙细雨: Сѝтният дъ̀жд, ко̀йто ~ѐше от та̀я су̀трин, бѐше се превъ̀рнал в лапа̀вица. 从早晨就开始下的蒙蒙细雨变成了风雪。❷下露水 ~**ѐне** [中]

росѝнка [阴]〈植〉茅膏菜 (*Drosera*)

ро̀та [阴] (步兵、工兵、坦克等的)连: картѐчна ~ 机枪连 стрелкова̀ ~ 步兵连 по̀четна ~ 仪仗队 пионѐрна ~ 工兵连 охранѝтелна ~ 警卫连 ◇ **дисциплина̀рна** ~〈军,旧〉(为违反纪律的士兵和低级军官而设的)军事感化连

ротатѝв|ен -*на* [形] ◇ ~**на машѝна** 1.轮转印刷机 2.〈旧〉一种投入硬币后能转动、有时能使人中彩的机器

ротатѝвка [阴] 同 ротатѝвна машѝна

рота̀ция [阴] ❶转动,旋转,周转 ❷轮转印刷机 ❸ r 音化(拉丁语中元音间的 s 转化成 r)

ро̀т|ен -*на* ❶ ро̀та 的形容词: ~ен командѝр 连长 ~на канцела̀рия 连部 ❷ [用作名] ~**ен** [阳] 连长: Отѝвай бъ̀рзо при ~ния. 你快到连长那儿去!

ро̀тмист|ър -*ърът*, -*ъра*, -*ри* [阳]〈旧〉骑兵大尉

рото̀нда [阴]〈建〉圆形建筑物,圆亭,圆厅,圆堂

ро̀тор [阳]〈机〉转子,叶轮;转片,动片;(直升飞机等的)旋翼;转动体,回转部: ~ на електрѝчески машѝни 电机的转子 ~ на хелико̀птер 直升飞机旋翼

ро̀фя [阴]〈方〉闪电;雷

ро̀хав -*а* [形] 疏松的,松散的;松软的,多孔的,不结实的: ~а коса̀ 蓬松的头发

ро̀хкав -*а* [形] 疏松的,松散的;松软的;多孔的,不结实的: ~а пръ̀ст 松软的土 ~ ся̀г 松软的雪

ро̀х|ък -*ка* [形] ❶同 ро̀хкав: ~ки у̀гари 松软的休闲地 ❷同 ро̀вък: ~ко яйцѐ 嫩鸡蛋

ро̀ш|а -*иш*, *ро̀шѝх* [未] (把毛、发等)弄乱: Вя̀търът ми ~и коса̀та. 风吹乱我的头发。— **се** [反身,被动,中态]

ро̀шав -*а* [形] ❶(指头发、胡须等)披散的,散乱的,蓬乱的,披头散发的: ~а брада̀ 蓬乱的胡子 ~а жена̀ 披头散发的女

人 ❷毛蓬蓬的,毛发蓬松的,毛厚的: ～о кýче 毛厚的狗 ❸表面松软不平的: ～о кèбе 松软不平整的毛毯

рошавоглàв -*а* [形] 头发蓬乱的,头发披散着的,披头散发的

рòшльо -*вци* [阳], **рòшла** [阴] 〈貶〉头发乱蓬蓬的人,披头散发的人

роя̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 同 роя̀ се **～èне** [中]

роя̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态] ❶(蜜蜂)形成群,随新蜂王分群: Кòшерите са слàби и нàдали ще се ～ят тàя годѝна. 蜂群很弱,今年不见得会分群。❷〈转〉增殖,增加,增多: Въпрòсите се ～я̀ха. 问题越来越多。Сèлото се е ～ѝло на трѝ пъ̀ти. 村子里的居民增加了两倍。❸〈转〉大量地出现,大量地堆积: Роя̀т се в главàта му мѝсли безбрòй. 在他脑袋里涌现出许许多多的想法。**～èне** [中]

роя̀ва [阴] 〈民〉❶(蜜蜂的)嗡嗡声: Чу ～та на пчелѝте. 他听见蜜蜂的嗡嗡声。❷说话声,喧哗: В ушѝте му зашумя̀ далèчна ～. 他耳中响起了从远处传来的喧哗。

роя̀вам [未], **роя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使蜜蜂分窝

роя̀вам се [未], **роя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] ❶(一群蜜蜂)分窝 ❷〈转〉繁殖,增加 ❸[只复]〈转〉(常指思想、感情)大量涌现

роя̀к -*ци* [阳] ❶(指会飞的昆虫的)一群: ～ци мухѝ 一群群的苍蝇 ～к пчелѝ 一群蜜蜂 ❷(指鸟、蝴蝶等的)一群: ～к чèрни врàни 一群黑乌鸦 Роя̀к пеперу̀ди летя̀т из полèто. 一群蝴蝶在田野上飞来飞去。❸〈转〉(指飞翔的物体)一群: ～ци искрѝ 一群火星(火花) ～ци куршу̀ми (飞来的)许多子弹 ❹〈转〉很多,大量: ～к децà 一大群孩子 ～к от спòмени 一大串回忆

роя̀л [阳] 大钢琴,三角钢琴

роялѝст [阳], **роялѝстка** [阴] 〈书〉(常指法国的)保皇主义分子,君主主义者

РПО [рè-пе-ò] [阴,中,缩] Райòнна противопожàрна охрàна 区消防队

РСДРП [рè-се-де-ре-пè] [缩] (俄) РСДРП (Российская социàл-демократѝческая рабòчая пàртия) — Ру̀ска социалдемократѝческа рабòтническа пàртия 〈史〉俄国社会民主工党 (1898—1912)

РСФСР [рè-се-фе-се-рè] [缩] 〈史〉(俄) РСФСР (Россѝйская Совèтская Федератѝвная Социалистѝческая Респу̀блика) — Ру̀ска съвèтска федератѝвна социалистѝческа репу̀блика 俄罗斯苏维埃联邦社会主义共和国,俄罗斯联邦

РТС [рè-те-сè] [阴,(口)中,缩] Ремòнтно-техническа стàнция 技术修配站

Руàнда 卢旺达(非洲)

ру̀ба [阴,集] 〈民〉❶衣服,衣裳 ❷嫁妆: В сѫбота изпрàщат ～та на момàта у мòмкови. 星期六他们往小伙子家送姑娘的嫁妆。

рубàшка [阴] 衬衫;俄式衬衫,小褂,(女)内衣

рубè -*та* [中] 〈旧〉(旧时的)小金币

рубеòла [阴] 风疹,红疹

рубикòн [阳] 〈书〉❶ **минàвам (преминàвам) ～** 迈出决定性的一步 ❷采取断然行动;破釜沉舟(源于古罗马凯撒不顾禁令越过 Рубикон 河,引发内战)

рубѝн [阳] 红宝石: пръ̀стен с ～ 红宝石戒指

рубѝнен -*а* [形] ❶用红宝石装饰的: ～ пръ̀стен 红宝石戒指 ❷红宝石色的,深红色的

рубѝнов -*а* [形] ❶红宝石色的,深红色的: ～и устà 朱唇,红宝石色的嘴唇 ❷用红宝石做的

рубѝя [阴] (旧时的)土耳其金币

ру̀бла [阴] 卢布(俄罗斯等国本位币名)

ру̀брика [阴] ❶(每段的)标题,小标题 ❷(报纸或杂志的)栏,栏目

ру̀га [阴] 〈方〉工钱,报酬,酬金

ругàн [阳] 〈旧〉(做皮鞋用的)漆皮

ругàнен -*а* [形] 〈旧〉漆皮的: ～и чèхли 漆皮拖鞋

ругàние -*я* [中] 〈旧〉斥骂,责骂,指斥,辱骂

ругàтел -*ят*, -*я* [阳], **ругàтелка** [阴] 常骂人的人,好骂街的人

ругàтелен -*на* [形] 骂街的,骂人的: ～ни ду̀ми 骂人的话

ругàтелски -*а* [形] 同 ругàтелен

ругàтелство -*а* [中] ❶爱骂街 ❷骂街话,骂人的话

ругатня̀ [阴] 骂,斥骂,指斥,辱骂: Тòй не è свѝкнал на ～ѝ. 他不习惯于骂人。

ругàя -*еш*, -*х* [未] 骂,斥骂,责骂,辱骂;斥责,训斥: Не ～й хòрата, амѝ ги посъвèтвай. 你别责骂人,而应当给他们出出主意。— **се** [反身,被动,互及]

руд -*а* [形] ❶(指羊)细毛的,长着柔软、卷曲的毛的: ～а въ̀лна 细羊毛 ～о стàдо 细毛羊群 ❷(指绵羊)毛色发红的

ру̀да [阴] ❶矿石,矿,矿岩: дѝря ～ 找矿 желя̀зна ～ 铁矿石 мèдна ～ 铜矿 ❷〈民〉做磨石等用的石料

рудàв -*а* [形] 〈方〉同 руд: ～а овцà 细毛绵羊

рудàн 见 родàн

рудàр -*ят*, -*я* [阳] 〈旧〉矿工

рудàрски -*а* [形] ❶矿工的: ～и сечивà 矿工工具 ～о сèло 矿工村 ❷采矿的: ～а индустрия 采矿工业

рудàрство [无复,中] 采矿业

ру̀ден -*на* ру̀да 的形容词: ～ни залèжи 矿藏 ～но производство 矿石生产,采矿 ～на жѝла 矿脉 ～ни нахòдища 矿床

рудерàлен -*на* [形] **～ни растèния** (长在住宅旁的)野草,杂草

рудимèнт [阳] ❶〈生物〉退化器官,残遗(器官) ❷〈转〉遗迹,残余

рудиментàрен -*на* [形] ❶〈生物〉退化(器官)的,残遗(器官)的;遗留的;残存的: ～ни òргани 退化器官,残遗器官 ❷萌芽的;发展不完全的,不成熟的

рудинà [阴] 〈民〉山中草地;山中牧场: рàвна ～ 山中平坦的草地

рудѝца [阴] 〈方〉细毛绵羊

ру̀дник -*ци* [阳] 矿,矿场,矿山 ◇ **открѝт ～к** 露天矿场

ру̀дников -*а* ру̀дник 的形容词: ～о ръководство 矿场的领导(机构)

ру̀дница [阴] ❶矿,矿场,矿山: олòвна ～ 铅矿 ～ за кàменни въ̀глища 煤矿 ❷〈转〉富源,取之不尽的源泉: злàтна ～ на нарòден ду̀х 人民精神金色的源泉

рудничàр -*ят*, -*я* [阳], **рудничàрка** [阴] 矿工

рудничàрски -*а* рудничàр 的形容词: ～а професионàлна организàция 矿工工会组织

ру̀дничен -*на* ру̀дник 的形容词: ～на вентилàция 坑内(井下)通风

рудодо̀бив [阳] 采矿量,开采量: увелича̀ване на ~а 开采量的增长

рудодобѝване [中] 同 рудодо̀бив

рудокопа̀ч [阳] 矿工,采矿工人

рудоно̀с|ен -*на* [形] 含矿的,有矿石的: ~ни залѐжи 矿藏,矿床

ру̀ев -*а* [形]〈方〉❶黄红色的,棕红色的,红褐色的 ❷开始成熟的,未熟透的

ру̀|ен -*йна* [形] ❶(指河、水流)湍急的;猛烈的,泡沫飞溅的: ~йна Марѝца 湍急的马里查河 ❷(指汗水、泪水)极多的: ~йни сълзи 不断滴落的泪珠 ❸(指说的话、语言)好听的,悦耳的;清脆的: ~йни то̀нове 好听的音调 ❹〈民〉开始成熟的: ~ен бо̀б 开始成熟的豆角 ◇ **~ен-буен**〈方〉扎扎实实的 **~йно вѝно** 纯净的优质葡萄酒

руж [阳] 口红,唇膏

ру̀жа [阴] ❶蜀葵 (*Althaea*) ❷〈方〉玫瑰;蔷薇 ❸〈方〉某些花的名称

руѝна [常复,阴]〈书,诗〉同 развалина̀: Къ̀щата е вѐче ~. 房子已成了一堆废墟。

ру|й -*ят*,-*я* [无复,阳] 同 смра̀длика (黄栌)

руѝ|вам [未],**руѝна** -*неш*,-*нах* [完]〈方〉涌出,(突然)流出

ру̀кам [未]〈方〉喊,叫,召唤: Рука̀й го да се въ̀рне. 你喊他回来。

рука̀н [阳]〈方〉同 оберъ̀чка (刨子)

рукан|я̀ -*ѝш*,-*ѝх* [未]〈方〉(用刨子)刨

ру̀к|вам[1] [未],**ру̀кна** -*неш*,*ру̀кнах* [完] ❶开始涌流,涌出来: По чѐлото му ~на отно̀во по̀т. 他的额头又出汗了。Изведнъ̀ж ~ва поро̀ен дъжд. 突然下起大雨来。Зад горѝс-тите върховѐ на ѝзток се пока̀за слъ̀нцето. Пото̀ци светлина̀ ~наха над полѐто. 东方,太阳从长满林木的山峰后升起,将万道光芒洒在田野上。❷(人群、人流)涌去,扑去;冲向,奔向;跑了起来;很快地移动: Наро̀дът ~на като̀ бу̀ен пото̀к към учѝлището. 人群像激流般朝学校涌去。❸〈方〉(火)突然着起来,突然燃烧起来: Притъ̀рят о̀ще дърва̀ на о̀гъня и то̀й ~ва по̀-сѝлно. 他们又添了劈柴,火烧得更旺了。❹〈转〉脸红(得很厉害) **~ване** [中]

ру̀к|вам[2] [未],**ру̀кна** -*неш*,*ру̀кнах* [完]〈方〉ру̀кам 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

рула̀да [阴]〈书,乐〉华彩经过句

рулѐтка [阴] ❶(赌博)轮盘 ❷轮盘赌

рул|о̀ -*а̀* [中] ❶卷,一卷: Пра̀ви си коса̀та на ~о̀. 她把头发卷成卷。~о̀ хартѝя 一卷纸 ❷(甜)馅卷: ~о̀ с яйца̀ (鸡)蛋卷 козуна̀чно ~о̀ 甜馅卷 ◇ **на ~о̀** 卷成卷的: навѝт на ~о̀ килѝм 卷成卷的地毯

румана̀ [无复,阴]〈方〉◇ **на (по)** ~ (在保加利亚南部的鲁米利亚)夏季到远离村子的地方干农活(常指收割庄稼)

румб [阳]〈专〉象限角;罗经方位,方向点,向位(罗盘 32 方位之一)

ру̀мба [阴] ❶伦巴(舞): Танцу̀ваха ~. 他们跳了伦巴。❷伦巴舞曲

румелѝйск|и -*а* [形]〈旧〉保加利亚南部(鲁米利亚)的: ~и полѐта 保加利亚南部(鲁米利亚)的田野

ру̀мен -*а* [形] 绯红色的,红色的: ~о лицѐ 绯红的脸 ~а зора̀ 红霞,朝霞 **~ост** -остта̀ [阴]

румен̀ец [阳] 绯红面色,红晕;脸红

румен|ѐя -*ѐеш*,-*ѐх*,过主形动 -*ѐл*,-*ѐла*,-*ѐли* [未] ❶变绯红,变红: Лицѐто й ту̀ ~ѐеше,ту̀ изблѐдняваше. 她的脸一会儿变红,一会儿变白。❷同 руменѐя се: Слъ̀нцето о̀ще не бѐше изгря̀ло,но небѐто ~ѐеше. 太阳还没出来,可是天空正在显出红色。**~ѐене** [中]

румен|ѐя се -*ѐеш се*,-*ѐх се*,过主形动 -*ѐл се*,-*ѐла се*,-*ѐли се* [未,中态] 发红,呈现红色,显出红色: Зла̀тна коса̀ тѝхо вѐй се,/мла̀до лицѐ ~ѐй се. (Вазов) 金发轻轻地飘动,年轻的面孔微微发红。**~ѐене** [中]

руменина̀ [阴] 绯红(面)色,红色: На бу̀зите й пла̀мна ~. 她双颊变得绯红。

румъ̀н|ец -*ци* [阳],**румъ̀нка** [阴] 罗马尼亚人

румъ̀н|ин -*и* [阳] 同 румъ̀нец

Румъ̀ния 罗马尼亚(欧洲)

румъ̀нск|и -*а* ❶ Румъ̀ния 和 румъ̀нец 的形容词: ~и наро̀д 罗马尼亚人民 ~и езѝк 罗马尼亚语 ❷ [用作名] **~и** [阳] 罗马尼亚语

рунд -*ът*,-*а*,-*ове* [阳] (拳斗的)一个回合,一次

ру̀нест -*а* [形] 同 ру̀нтав: ~ овѐн 长毛(公)绵羊

ру̀ни[1] [阴] ❶如尼字母,如尼文(北欧等地的一种古文字) ❷(卡累利阿和芬兰的)古代民间诗歌

ру̀ни[2] [复]〈方〉(人体上)浓密卷曲的汗毛

рунѝческ|и -*а* ру̀ни 的形容词: ~а а̀збука 如尼字母

ру̀но руна̀ [中] ❶(羊)毛被,绵羊毛;一只羊身上剪下的羊毛: От една̀ овца̀ двѐ руна̀ не сѐ стрѝжат. 从一只羊身上剪不下两个毛被来。❷(羊、熊等身上的)毛 ◇ **От влакно̀то пра̀ви ~.** 把纤维说成毛皮;过分夸大;把蚂蚁说成大象。

ру̀нтав -*а* [形] ❶毛茸茸的,毛烘烘的,毛蓬蓬的;多毛的,毛厚的;长毛的;卷毛的: ~а мѐчка 毛茸茸的狗熊 ~а лисѝца 长毛狐狸 Ку̀чето вѐсело разма̀хваше ~ата си опа̀шка. 狗高兴地摆着毛茸茸的尾巴。❷毛发多的,汗毛浓密的: ~и гърдѝ 长满汗毛的胸口 ❸(指山)长满密林的: ~и върховѐ 长满林木的山峰 **~ост** -остта̀ [阴]

рунтав|ѐя -*ѐеш*,-*ѐх*,过主形动 -*ѐл*,-*ѐла*,-*ѐли* [未] 变得毛茸茸的

руп[1] -*ът*,-*а*,-*ове* [阳]〈旧〉❶卢普(货币名,相当于五斯托汀卡): Ку̀пих го за трѝ гро̀ша и ~. 我用三格罗什和一卢普把它买来的。❷卢普(长度单位,相当于 1/8 俄尺,即 8.53 厘米)

руп[2] [阳]〈方〉李子酱

ру̀па [阴]〈民〉(被山泉冲积成的)峡谷

ру̀п|ец -*ци* [阳],**ру̀пка** [阴] 鲁普人(罗多彼山中部主要指鲁普乔斯和罗普卡塔地区的人)

ру̀пор [阳] ❶扩音器,喇叭,送话器嘴,口承 ❷〈转〉喉舌,传播者

ру̀пор|ен -*на* ру̀пор 的形容词

ру̀пск|и -*а* ру̀пец 的形容词: ~и го̀вори 鲁普话,鲁普方言

ру̀пче -*та* [中]〈旧〉同 руп[1]

рус -*а* [形] ❶(指头发、胡须等)淡褐色的,黄色的: ~а и зла̀тна коса̀ 金黄色的头发 Тя̀ го мѝлва по ~ата главѝца. 她抚摸着他长着金发的小脑袋。❷有淡褐色(黄)头发的;有浅色眼珠的: ~ мо̀мък 黄头发的小伙子

русавѐла [阴]〈方〉淡褐色头发的女人,金发女子

русалѝя [常复,阳] ❶(生活在水中和林间平地的死者亡灵)人鱼 ❷圣灵降临周内在宗教仪式上表演节目的人 ❸同 русалски игрѝ

русàлка [阴] ❶〈民,神话〉人鱼,人鱼公主,美人鱼(古代民间神话中长发披散、生有鱼尾的裸体女人形象) ❷同 еднодневка (蜉蝣) ❸(竞技用的、坐一两个人的)小艇

русàлск|и -*а* [形] 人鱼的,人鱼公主的,美人鱼的 ◇ ~**а неделя** 圣灵降临周(圣灵降临节前的一周) ~**и игрѝ** 圣灵降临周内在宗教仪式上表演的节目

русàлче 和 **русàлийче** [中]〈植〉白鲜

Русàля [阴]〈民〉同 русàлска недèля

рус|èя -*èеш*, -*àх*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*èли* [未] 变成浅褐色的;变黄: Косѝте му ~èят от слънцето. 他头发被太阳晒黄了。

русѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳]〈书〉❶〈语言〉(借用的)俄罗斯词语 ❷俄罗斯语文特点

рỳс|ин -*и* [阳], **рускѝня** [阴] 俄罗斯人

русѝст [阳], **русѝстка** [阴] 俄罗斯语文学家,俄罗斯语文工作者,俄罗斯学家

русѝстика [阴] 俄罗斯语文学;俄罗斯学(主要研究俄罗斯的语言、文学、历史、文化)

русифицѝрам [未,完]〈书〉使俄罗斯化

Русѝя 俄罗斯(欧洲、亚洲)

рỳск|и -*а* ❶ Русѝя 和 рỳсин 的形容词: ~и езѝк 俄语 ~а литератỳра 俄罗斯文学 ❷ [用作名] ~**и** [阳] 俄语

рускѝня [阴] 见 рỳсин

руснà|к -*ци* [阳]〈口,民〉同 рỳсин

русокòс -*а* [形] 有淡褐色头发的,黄头发的: ~о момѝченце 黄头发的小女孩

русотà [阴] (毛发的)淡褐,黄

русофѝл [阳], **русофѝлка** [阴] 亲俄(罗斯)者(与 русофòб, русофòбка (反俄罗斯者)相对)

русофѝлск|и -*а* русофѝл 的形容词: ~а полѝтика 亲俄(罗斯)政策

русофѝлство [无复,中] 亲俄(罗斯)(与 русофòбство (反俄罗斯)相对)

русофòб [阳], **русофòбка** [阴] 反俄(罗斯)者,憎恶俄罗斯者(与 русофѝл, русофѝлка (亲俄者)相对)

русофòбск|и -*а* русофòб 的形容词

русофòбство [无复,中] 反俄(罗斯),憎恶俄罗斯(与 русофѝлство (亲俄)相对)

рỳта [阴]〈方〉同 кърпа (帕,手帕)

рутѝнà [阴]〈书〉❶熟练技巧,纯熟: игрàч с добрà ~ 技巧熟练的球队队员 ❷墨守成规,因循惯例,因循守旧: Даровѝт артѝст, но в игрàта му ѝма твърде мнòго ~. 他是有才能的演员,不过在他的表演中有很多墨守成规的地方。

рутѝн|ен -*на* [形]〈书〉墨守成规的,固守陋习的,守死规矩的,因循规矩的,因循守旧的

рутинèр [阳], **рутинèрка** [阴]〈书〉墨守成规者,死守规矩者,守旧的人

рутинèрск|и -*а*〈书〉рутинèр 的形容词

рутинèрство [无复,中] 墨守成规,因循守旧,死守规矩: борбà срещỳ ~ 反对墨守成规的斗争

рутинѝран -*а* [形] 技巧熟练的,纯熟的: ~ фỳтболен отбòр 技巧熟练的足球队 ~ мошèник 老练的骗子手

рỳт|я -*иш*, *рỳтих* [未]〈方〉拆,使倒塌(指建筑物) — **се** [被动,中态]

рỳх|вам [未], **рỳхна** -*неш*, *рỳхнах* [完] ❶倒塌: Люлèе се и пỳка несѝгурната пострòйка, готòва да ~не вòеки мѝг. 不结实的房子在摇动,在裂开,随时有可能倒塌。❷(身体、机体)精力耗尽,虚弱不堪,筋疲力竭: Тòй бързо ~на. 他很快就变得极端虚弱。❸〈转〉崩溃,破灭,落空: Рỳхнали бяха надèждите му да помòгне мъ̀ничко на хòрата. 他想稍稍帮助别人一下的希望破灭了。~**ване** [中]

рỳхо [无复,中]〈民〉[集] ❶衣服(常指外衣): бѝло ~ 白衣服 ❷服饰,服装: Рỳхото по тòя крàй е такòва. 这个地区的服饰是这样的。Слънцето слѝзаше на зàлез, съблѝчаше злàтното си ~. 太阳脱去他金色的衣服,下山了。

рухт|я -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈方〉发暗哑的声音,发闷声

руч|à -*ѝш*, -*àх* [未] ❶(水)潺潺作声,发淙淙声: Рекѝчката ~ѝ край висòкото плèтище на Мѝльовия двòр. 小河在米略院子的高篱笆外潺潺地流。❷发出很响的闷声;发出单调的强音: Мѝслиш, че пèеш, а сàмо ~ѝш. 你自以为是在唱歌,其实是在喊叫。Мотòрът ~èше рàвно и глỳхо. 马达闷声闷气地、单调地响着。~**èне** [中]

ручàл|о -*à* [中] 同 ручѝло

рỳча|м [未]〈方〉同 ям (吃): Сговòрна дружѝна и в пèтък блàжно ~. 〈俗〉心齐的人们什么都不怕。

рỳче|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳] 同 потòк (溪,小河): мàлък планѝнски ~й 山间小溪

ручѝл|о -*à* [中] (能发出单调的长音的)风笛(羊皮笛)长管

ручò|к -*ци* [阳]〈方〉❶(夏季长日于上午10点钟左右吃的)点心: Нòси ~к на жетвàрите. 他(她)给收庄稼的人送点心。❷上午10点左右(即吃点心的时候) ❸午饭 ❹吃饭,吃东西

рушà -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶拆,使倒塌: Рушàт стàрия мòст, че ще прàвят нòв. 他们在拆旧桥,因为要建一座新的。❷违背,违反;破坏,毁坏,消灭: Рушàт стàри обичàи и традѝции. 他们在破坏旧风俗和旧传统。— **се** [被动,中态] ~**èне** [中]

рỳш|а -*иш*, -*их* [未]〈方〉❶在很厚的雪里趟,趟雪 ❷(在斋戒期间)吃荤

рушвèт [阳] 同 пòдкуп (贿赂)

рушветчѝйство [无复,中] 同 подкỳпничество (受贿行为,贿赂现象)

рушветчѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **рушветчѝйка** [阴] 同 подкỳпник (受贿的人)

рушевинѝ [复]〈书〉颓垣断壁

рушѝтел -*ят*, -*я* [阳]〈书〉破坏者: ~ на държàвата 从事破坏国家安全活动的人

ръб -*ът*, -*à*, -*ове* [阳] ❶棱,边: Подравнѝ ~овете на дъскàта. 你把木板的棱削平! Тòй се подпрà на ~à на огнѝщето. 他靠在炉灶的棱上。❷裤线: òстри ~ове на панталòни 笔直的裤线 ❸缘边的线缝,折边的线痕 ❹〈方〉痕迹,伤痕,伤疤: ~ове на рàни 伤疤 Ѝма ~ на бỳзата. 他脸上有一个疤。

ръбàт -*а* [形] ❶有棱角的,尖的: ~ кàмък 有棱角的石头 ❷〈转〉凶恶的,恶毒的;不讲道理的: ~ човèк 凶恶的人

ръбест -*а* [形] 有很多棱角的: Под лòвките ỳдари на тèхните чỳкове кàмъните се дрòбят на мàлки ~и парчèта. 在他们的锤子灵巧的敲击之下,石头碎成有很多棱角的小块。~и

колòни 有棱的柱子

ръбѐц -*цѝ* [阳]〈罕〉伤疤,长好的伤口齿状的边缘

ръб|я -*иш*, *ръбѝх* [未] 缘上边,滚边,包边 — **се** [被动]

ръв|à -*èш*, -*àх* [未] 同 ръвам: Ръвè като кỳче. 他像狗一样哨东西。

ръва|м [未] 同 ръфам — **се** [被动] ~**не** [中]

ръга|м [未] ❶刺,扎,戳: Ръга волòвете с остѐна. 他用赶牛棍戳牛。~м с нож 用刀子扎 ❷塞: Ръгай всѝчко в торбàта. 你把所有东西都塞进口袋里。— **се** [反身,被动] ~**не** [中]

ръга|м се [未,中态]〈口〉塞进 ~**не** [中]

ръгби [不变,中]〈运〉橄榄球

ръг|вам [未], **ръгна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] ръгам 的一次或连续几次的动作 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

ръдам [未]〈方〉大哭,哭

ръдòква 和 **ръдъква** [阴]〈方〉同 ряпа

ръж -*тà* [无复,阴] 黑麦 (*Secale cereale*)

ръж|à -*ѝш*, -*ѝх* [未] 同 ръмжà

ръждà [阴] ❶锈; 铁锈: желя̀зна ~ 铁锈 Чѝсто злàто ~ не хвàща.〈俗〉纯金不生锈。❷锈病: ~ по житàта 小麦锈病

ръждàв -*a* [形] 同 ръждѝв

ръждав|ѐя -*èеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли* [未] 同 ръждя̀свам

ръждѝв -*a* [形] ❶生锈的,长了锈的: ~и желѐзни прѫчки 生了锈的铁条 ~и желязà 生了锈的铁器 ❷赤褐色的,铁锈色的: гълъб с ~а перушѝна 赤褐色羽毛的鸽子 ❸〈转〉非现代的;陈腐的;反动的: Млад човѐк, но с ~и поня̀тия, той оставàше недостъпен за нòвото. 他虽年轻,但他的观点陈腐,不了解新事物。

ръждя̀с|вам [未], **ръждя̀сам** [完] 生锈,长锈: Òбръчите на бỳрето са ~али и не щѐ издъ̀ржат. 桶箍生锈了,不结实了。

ръжен -*a* ръж 的形容词: ~ хляб 黑麦面包 ~о брашнò 黑麦面

ръжѐн [阳] ❶煤铲,铲煤炭或炉灰的小铲 ❷(烤肉的)铁叉子,转子 ❸〈方〉同 ръжнѝще ◇ **пекà ня̀кого на** ~ 对某人很凶狠(恶毒,残酷) **Печѐм се на едѝн** ~. 我们同样地受煎熬;我们是一根藤上的苦瓜。**Срещỳ ~ не сѐ ритà.** 不能去踢烧红的铁叉子;不要用鸡蛋去碰石头。

ръженѝ|к -*цù* [阳]〈方〉黑麦面包

ръженица [阴] 黑麦秸

ръжнѝщ|е -*a* [中] 牛车或马车上挡麦秸用的一端削尖的棍子

ръ|кà -*цѐ* [阴] ❶手;臂,胳膊: нòся на ~цѐ 抱着 Вòдя детѐ за ~кà. 我牵着孩子的手。дя̀сна (ля̀ва) ~кà 右(左)手(臂) Не щѐ сàмо ~цѐте да рабòтят, ѝска и главàта.〈俗〉光用手干活不行,还得动脑筋。❷〈转〉[常复] (工作的)人,人手: Докатò стѝгне до нàс, нàшата стòка минàва през мнòго ~цѐ и всѐка ~кà тѐгли към сѐбе си. 等这货物到我们这儿的时候,已经经过了很多人的手,每个人都要捞一点。❸关怀,照顾,管理: Èто, учѝтелке, на твòите ~цѐ оставя̀м детѐто си, учѝ го на ỳм и рàзум. 老师,我把孩子托付给你了,你教他吧,使他成为聪明的、理智的人。❹〈转〉权力,所有权: Всѝчко им бѐше в ~цѐте. Каквòто поѝскат, мòгат да го ѝмат. 一切都归他们所有,他们想要什么就能有什么。❺同 пòчерк (笔迹): Товà писмò не ѐ нѐгова ~кà. 这封信不是他的笔迹。❻财产状况;社会地位: срѐдна ~кà човѐк 中等阶层的人 човѐк от дòлна ~кà 下层人 ❼(采摘或加工某物的)阶段,遍: Обрàхме тютюна на пѐт ~цѐ. 摘了五遍之后,我们把烟叶摘完了。Тѐ започнàха берѝтбата на тютюновите листà от четвъ̀рта ~кà. 他们已开始第四遍采摘烟叶了。❽(采摘一次或加工一次)所获产品,收获量 ❾〈罕〉支持,帮助: Тя мòже би чàка жàдно мòята дỳма, мòята ~кà! 她可能渴望我说一句话,渴望我会帮助她。◇ **вдѝгам ~кà** 1. 举手表决 2. (在会议上或上课时)举手 **вдѝгам ~кà срещỳ (протѝв, на) ня̀кого** 1. 打某人;想打某人: Мѐн ли обвиня̀ваш! — изкрещя̀ Пàвел гнѐвно и вдѝгна ~кà срещỳ Божàн. "你责怪我吗?"帕维尔愤怒地喊着并想打博让。2. 敌视某人;反对某事或某人,反抗某人 **вдѝгам ~кà (~цѐ) от ня̀кого или от нѐщо**〈口〉不想再管某人或某事,对某人或某事感到失望: Не съм дѝгнал ~кà нѝто от дѐлото, нѝто пък от нарòда. 我对于事业和人民都没有感到失望。**вдѝгам ~цѐ** 停止斗争,举手投降 **връ̀звам (свъ̀рзвам) ~цѐте ня̀кому**〈口〉束缚某人的手脚 **въ̀рзан е в ~цѐте**〈口〉笨手笨脚,不灵巧: Àз съм стрàшно въ̀рзан в ~цѐте. 我的手脚可笨呢! **Гòре ~цѐте!** 举起手来: Гòре ~цѐте! — изрѐче стрòго Морòзов и насòчи пистолѐта си срещỳ ловѐца. "举起手来!"莫洛佐夫严厉地喊着并把手枪指着猎人。**дя̀сна ~кà съм на ня̀кого**〈口〉是某人的主要助手(左右手): Дя̀сна ~кà ще ми бъ̀деш. 你会成为我的主要助手。**еднò на ~кà**〈口〉完全有把握,完全可靠 **здрàва (твъ̀рда) ~кà** 强有力的政权(权力),铁腕: À-à, тъ̀й не мòже, господà, тỳк тря̀бва твъ̀рда ~кà! 啊,先生们,这样可不行,这里需要铁腕! **ѝда (връ̀щам се) с прàзни ~цѐ** 我空手而来(回) **ѝде му от ~цѐ** 适合;可以 **измѝвам си ~цѐте**〈口〉把责任推到别人身上,推卸责任 **ѝмам дъ̀лги ~цѐ**〈民〉爱偷东西 **ѝмам злàтни ~цѐ**〈口〉手非常巧;手艺非常好 **ѝмам лѐка ~кà (лѐка ми е ~кàта)** 1. 干得又快又好 2. (按迷信的说法)有一双吉利的手(要去干某事就能有一个良好的开端) **ѝскам ~кàта на ня̀коя**〈书,旧〉向某女子求婚 **мàхвам (с) ~кà**〈口〉不再管;拒绝;放弃: Тòй мàхна ~кà от голѐми печàлби в рабòтата си. 他放弃了在自己的工作中赚大钱的打算。**минàва ми през ~цѐте** 经手,打过交道: Мнòго юнàци катò тѐбе са мѝнали през ~цѐте ми. 很多像你一样的勇士都跟我打过交道。Мнòго парѝ му мѝнаха през ~цѐте напослѐдък. 最近他经手了很多钱。**на бъ̀рза ~кà** 很快地,三下两下地: На бъ̀рза ~кà донѐсе хля̀б, сòл и панѝца пòстна гòзба. 她很快地拿来了面包、盐和一钵素菜。**Не сѐ поплю̀ва на ~цѐте.** 他不害怕。**нòся ня̀кого на ~цѐ** 把心爱的人捧在手里;溺爱 **оставàм, съм (катò) без ~цѐ**〈口〉已没有可能做某事 **Оставѝл си ~цѐте.**〈口〉他干得很糟(他很不灵巧)。**от (през) втòра (трѐта и пр.) ~кà** 经过第二人(第三人等)的手: Цитѝра от втòра ~кà. 他(不是从原著,而)是从另一人所引的话中摘引下来的。Покàната бѐше чрез втòра ~кà. 不是本人直接邀请,而是由别人转告的。**отпỳскам ~цѐ** 垂头丧气,沮丧,失望 **плю̀я си на ~цѐте**〈口〉很带劲地干了起来 **подàвам (протя̀гам) ~кà** 表示善意,表示友好 **под ~кà ми е (ѝмам нѐщо под ~кà)** 手头有,随时可使用的: Мнòго пъ̀ти съм ти кàзал, че ѝскам пỳшката да ми е под ~кà. 我跟你说过很多遍,我希望把步枪放在我随手拿得到的地方。**потрѝвам ~цѐ** 感到满意;幸灾乐祸 **предàвам нѐщо ня̀кому на ~цѐ** 亲手把某物交给某人 **подлàгам ~кà** 同 прòся (乞讨,要饭) **рабòтна ~кà** 劳动力: С въвѐждането на машѝнната обрабòтка на земя̀та нѝе освободѝхме еднà чàст от рабòтната ~кà. 由于对土地进行机耕,我们腾出了一部分劳动力。

работя (правя) на ～кà 用手工制作 **развързвам ～цѐте на някого** 解开某人被束缚的手脚，使某人有可能自由行动 **～кà за ～кà** 协同一致地，共同地，手携手地 **с гòли ～цѐ** 空手地，赤手空拳地（没有武器或没有工具）：С каквò ще се дѝгне нарòда на бỳна? С гòли ～цѐ ли? 人民怎么起来造反呢？赤手空拳吗？ **с двѐ ～цѐ (подпѝсвам, гласỳвам)** 用双手（签字）；举双手（同意、赞成等）；完全赞成，非常愿意 **скрѣствам ～цѐ (кръстòсвам ～цѐ)** 抄起手来，停下来不干活，拒绝干活（斗争）：Амѝ вѝе щò сте скрѣстили ～цѐ, щò чàкате? 你们干吗不干活啊？你们等什么呀？ **Стѝга му ～кà.** 他可以（有可能，能够）。 **стоя̀ (чàкам, седя̀) със скрѣстени ～цѐ** 抄着手呆着（等着，坐着）；无所事事，不干活，不采取行动；袖手旁观：А вѝе в дюкя̀на по дѐн рабòтите, по двà днѝ стòйте със скрѣстени ～цѐ. 你们在作坊里干一天活歇两天。 **тỳрям (слàгам) ～кà на нѐщо** 〈不赞〉据为己有，占据：Гераќът кòлкото пòвече мѝслеше, тòлкова пòвече се убеждàваше, че Божàн е тỳрил ～кà на парѝте му. 格拉克越思索越深信博让拿了他的钱。 **човѐк с широ̀ка ～кà** 慷慨的人，大方的人

ръка [阴]〈民〉委托，嘱托

ръкàв [阳] ❶袖子，衣袖：широ̀ки ～и 肥袖子 запрѐтнати ～и 卷起的袖子 ❷〈转〉（从主流分出的）支流 ◇ **дъжд като из ～** 〈口〉倾盆大雨 **запрѐтвам ～и** 〈口〉带劲地干了起来，准备大干一场：Товà покàзва, че тря̀бва да запрѐтнем ～и и да набàвим пропỳснатото. 这表明我们应该加一把劲把遗漏的补上。 **нѝ в клѝн, нѝ в ～** 〈口〉说（做）得不是地方，与以前说过（做过）的没有联系；牛头不对马嘴

ръкавѐла [常复，阴] ❶〈旧〉袖口 ❷套袖

ръкавѝц|а [阴] 手套：кòжени ～и 皮手套 плѐтени ～и 毛线手套 ◇ **пѝпам с ѐжови ～и** 采取非常粗暴（严厉）的行动 **пѝпам с ～и** 〈书〉小心从事，谨慎从事 **поѐмам ～ата** 〈书〉接受（进行决斗的）挑战 **хвърлям ～ата (ня̀кому)** 〈书〉向某人提出（进行决斗的）挑战

ръкàтка [阴]〈方〉上部带把的高水罐

ръкоблỳдие [中]〈书，医〉手淫

ръковòд|ен *-на* [形] ❶领导的：правѝтелствени ～ни òргани 政府领导机关 ～ни кàдри 领导干部 ～но начàло 领导原则 ❷〈转〉主导的，主要的，重要的：～на рòля 主导作用

ръководѝтел *-ят, -я* [阳]，**ръководѝтелка** [阴] ❶领导（者），领导人：стопàнски ～ 经济领导人 техни̇̀чески ～ 技术领导（人） ～ка на дѐтска градѝна 幼儿园园长 ❷指导员；辅导员：пионѐрски ～ 少年先锋队辅导员

ръковòдств|о *-а* [中] ❶[只单] 领导，指导：Тя̀ се намѝра под нѐговото ～о. 她受他的领导。Правѝтелството осъществя̀ва òбщото ～о на отбрàната. 政府对国防事业进行总的指导。технѝческо ～о на строѐж 建筑工程的技术指导 ❷[集] 领导（人），领导机构：В завòда е избрàно нòво ～о. 工厂里选举了新的领导机构。театрàлно ～о 剧院领导 ❸指南；须知；参考书；教程：～о по овощàрство 果树栽培指南 ～о по готвàрство 烹饪指南

ръковòд|я *-иш, -их* [未] 领导，指导；管理；主持：～я строѐж 领导一项工程 ～я кỳрс 主持（一个）培训班 — **се** [被动]：Стàчката се ～и от образòвани хòра. 罢工是由有知识的人领导的。～**ене**[中]

ръковòд|я се *-иш се, -их се* [未，中态] 遵守，遵循，遵照，依照…方针；根据…（而做）：～я се от прàвилника 遵守规章

ръкодѐл|ен *-на* [形] 手工的，手做的，手工制造的：～ни издѐлия 手工制品

ръкодѐли|е *-я* [中] ❶[只单]（大多指妇女的）手工（活）；针线活（包括缝纫、刺绣、编织等）：Сегà тѐ седя̀ха в стàята и се занимàваха с ～е. 现在她们坐在房间里做手工。❷编织品；刺绣品；手工活 ❸[只单]（女学生学习缝纫、编织、刺绣的）手工课，劳作课

ръкòйка [阴]（割麦人一次割下来的）一把麦子，一束麦子

ръкомàха|м [未] ❶挥手，打手势，比划：Когàто говòреше, мнòго ～ше. 他说话时很喜欢打手势。❷挥手（打招呼）：Когàто пристѝгна самолѐтът и бя̀хме вѐче се настанѝли в нѐго, прия̀телите ни стоя̀ха вкỳпом дòлу — усмѝхваха се, ～ха ни. 飞机抵达，我们登机后，朋友们挤在一起站在下面，微笑着，朝我们挥着手。～**не** [中]：Тòй говòреше разпàлено, с ～ния, с гнѐвни очѝ. 他激奋地说着，挥着手，眼中冒出怒火。

ръкопàщ|ен *-на* [形] ～**ен бой** 白刃战，短兵相接的战斗，徒手的搏斗；肉搏：На еднò събрàние на запàсните офицѐри тòй бѐше вля̀зъл в ～ен бòй с фашѝстите. 在一次预备役军官会议上，他同法西斯分子进行了肉搏。

ръкопѝс [阳] ❶手稿；（尚未印刷的）稿子，稿件；原稿：Ръкопѝсите на мнòго писàтели се пàзят в архѝвния отдѐл на библиотѐката. 很多作家的手稿都存在图书馆的档案库里。Ръкопѝси не сѐ врѣщат. 稿件不退。❷手写本，手抄本（常指古书）：старобѣлгарски ～и 古保加利亚语的手写本

ръкопѝс|ен *-на* [形] 手写的，手抄的：～ен тѐкст 手写的稿子，手稿 ～ни покàни 手写的请帖 ◇ **～на бỳква** 手写体字母（与 печàтна бỳква（印刷体字母）相对） **～но** [副]：Дỳмата бѐше напѝсана ～но. 这个词是手写的。

ръкоплѐска|м [未] 同 ръкопля̀скам ～**не** [中]

ръкопля̀ска|м [未] 拍手，鼓掌：Щòм артѝстът се явѝ на сцѐната, пòчнаха да ～т. 演员刚出现在舞台上，人们就鼓起掌来。Пỳбликата вън ～ше от нетърпѐние. 外面的观众不耐烦地鼓着掌。～**не** [中]：заглушѝтелни ～ния 震耳欲聋的掌声 бỳрни ～ния 暴风雨般的掌声

ръкополàгам [未]，**ръкоположа** *-òжиш, -òжих* [完]〈宗〉给…举行按手礼，给…举行按手仪式（以定教职）：Владѝката го ～òжи за дя̀кон. 大主教给他举行按手礼以定执事的教职。— **се** [被动] ～**àгане** [中]

ръкостѝскан|е *-ия* [中]（用力的）握手

ръкохвàтка [阴] 同 ръ̀чка

ръкỳва|м се [未，中态，互及] 握手：Ръкỳвах се с всѝчки познàти. 我和所有的熟人都握了手。～**не** [中]

ръмѐж [无复，阳] 簌簌雨声

ръмежля̀к [阳]〈方〉小雨，蒙蒙细雨

ръмжà *-ѝш, -àх* [未]（拖长声地）咆哮，发威吼叫，发威做唔噢声：Двѐте кỳчета, вѣрзани в двòра, запòчнаха да ～àт неспокòйно. 拴在院子里的两条狗不安地、唔唔地咆哮起来。❷〈转〉发火，发狠，憎恶，表示不满 ～**ѐне** [中]

ръ̀мка [阴]〈方〉小阵雨

ръмол|ѝ [只三] **ръмолѝ** *-ѝ*，过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [未] ❶（水）潺潺作声，发淙淙声：Потòчето кристàлно ～ѐше/в зелѐната горà. (Вазов) 清澈的小溪在绿树林中潺潺作响。❷（小雨）下，无声地下着：А дъжд сѝтен-дрѐбен катò прàх непрестàнно ～ѝ и мòкри дрѐхите. 像粉尘一般的细雨不停地下着，打湿着衣衫。～**ѐне** [中]

ръм|ѝ [只三] **ръмѝ** *-я̀*，过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [未]（小雨）

无声地下着：Дъждът бѐше попрестàнал, но всѐ òще ～ѐше катò прàх. 雨已经变小了，但仍然像粉尘般无声地下着。～ѐне［中］

ръси［未，无人称］（小雨）微微地下，无声地下

ръст *-ът, -а, -ове*［阳］❶身材，身量；（牲畜的）体高：нѝсък на ～ 矮个子的 еднàкви на ～ 身材一样高的 ❷（成衣的）身量，尺寸，尺码：Ѝма пижàми от всѝчки ～ове. 有各种尺码的睡衣。❸增加，加多；增殖；增大；增长；加强；发展：～ на произвòдството 生产的增长

ръс|я *-иш, ръсѝх*［未］❶洒水，淋湿：Ръся зеленчу̀ка да не вѐхне. 我在菜上洒点水，免得蔫了。Предѝ да метà，～я двòра. 我在扫地前，先在院子里洒上水。❷撒上（粉末、灰粒等）：～я бàница със зàхар 在起酥上撒上白糖 И вѐчно тòзи дѝм се люлѐе лениво над грамàдните фабрѝчни постройки и ～и сàжди по стрехѝте, по у̀лиците. 这股烟总是在巨大的厂房上空懒洋洋地飘动，把煤灰撒在屋檐上，撒在大街上。❸抛散；扬开：～я плѐва 把麦草扬掉 ❹〈口〉浪费，糟塌 ◇ **Свещѐникът ～и.** 神甫洒圣水。

рът *-ът, -а, -ове*［阳］（延伸得较长的）山丘，丘陵

рътлѝна［阴］小山丘：Сѐлото е на гòла ～. 村子在一个秃山丘上。

рът|я́ *-ѝш, -ѝх* 和 **рътя́вам**［未］〈方〉❶（把种子置于温暖潮湿的地方）使发芽，使出芽；催芽：～ѝ домàти 使西红柿发芽 ❷移栽，移植，移出来：Тѝ си в градѝнка седѐше, рàн си босѝлек ～ѐше. 你在花园里坐着，移栽着早熟罗勒。❸（已播下种或种下的植物）发芽，长出：Пипѐрът е ～ѝл, врѐме е да го садѝм. 辣椒已经发芽了，咱们该把它栽上。— **се**［被动，中态］～**ѐне**［中］：Сѐмето от домàтите остàвихме в сандъ̀чета за ～ѐне. 我们把西红柿籽放在小木箱里催芽。

ръфа|м［未］咬碎，咬下：～м хля́б 把面包咬碎 Тѝя орлѝ ～ха човѐшки месà. 这些老鹰咬碎了人的尸体。— **се**［被动］～**не**［中］

ръфа|м се［未，中态］（衣服边）磨破，穿破：Нòся ръкавѐли, за да не мѝ се ～т ръкàвите. 我带套袖以免衣袖磨破。～**не**［中］

ръфвам［未］，**ръфна**［完］咬一下或几下

ръч|вам［未］，**ръчна** *-неш, -нах*，过被形动 *-нат*［完］〈口〉扎（刺，戳）一下或几下：Нѐщо ме ～на в ребрàта. 有什么东西刺了我肋间一下。— **се**［被动］～**ване**［中］

ръч|ен *-на*［形］❶手的，戴在手上的，手用的：～ен часòвник 手表 ～на чàнта 手提包 ❷手使用的，手摇的，用手开动的：～на шѐвна машѝна 手摇缝纫机 ～на колѝчка 小手推车 ❸手工的，手做的：～на изработка 手工制作 ～ен шѐв 手工缝纫 ～на рàбота 手工制品，手工活儿 ❹手提的，轻便的：～ен багàж 手提行李 ～но оръ̀жие 轻便武器 ◇ **～на продàжба** 零售，叫卖 **～на рàбота** 手工课，劳作课：учѝтел по ～на рàбота 手工课教师 **～но**［副］：～но плѐтена блу̀за 手织的毛衣

ръченѝ|к *-ци*［阳］（两端带绣花和穗的）长方头巾

ръченѝца［阴］❶勒切尼察舞（保加利亚民间舞，舞者手中常持长巾）❷勒切尼察舞曲：свѝря ～ 奏勒切尼察舞曲

ръченѝч|ен *-на* ръченѝца 的形容词：～ни хорà 勒切尼察（霍罗）舞

ръчѝца［阴］〈方〉同 паламàрка（割庄稼时使用的木制手套形工具）

ръчка［阴］把，柄，把手，拉手；摇把，杆：вър̀тя ～ 摇摇把 ～ на вратà 门的把手

ръчка|м［未］扎，刺，戳：～м с тоя̀га 用棍子戳 Ръ̀чкай бѝволите да вървя̀т пò-бъ̀рзо. 你戳戳水牛，让它们走快点。— **се**［被动］～**не**［中］

ръчна 见 ръчвам

ръш|вам［未］，**ръшна** *-неш, -нах*［完］〈方〉开始（无所事事地）游来游去，东游西逛

ръшкам［未］〈方〉（无所事事地）游来游去，东游西荡

ръшн|а[1] *-еш, -ах*［未］〈方〉同 ръшвам

ръшна[2] 见 ръшвам

рьòнтген［阳］同 рѐнтген

рьòнтгенов *-а* рьòнтген 的形容词，同 рѐнтгенов

ря̀дкост *редкосттà, ря̀дкости*［阴］❶稀有的珍贵物品，珍品：Камѝлите са вѐче ～ в Бъ̀лгария. 骆驼在保加利亚已成为稀有动物。Такъ̀в спосòбен човѐк е ～. 这样有才干的人是罕见的。❷罕见现象，少有的事：Товà е голя̀ма ～. 这是很少有的事。

ря̀д|ък *-ка, рѐдки*［形］❶稀的，稀疏的（与 гъ̀ст（稠密的）相对）：～ка горà 稀疏的树林 рѐдки зъ̀би 稀疏的牙齿 ～ко платнò 稀（帆）布 ～ка мрѐжа 稀疏的网子 ❷稀的，不稠的，稀薄的，水分多的（与 гъ̀ст（稠的，浓的）相对）：～ка кàша 很稀的粥 ～ка кàл 稀泥 ～ко мля̀ко 稀薄的牛奶 ❸［常复］稀少的，少有的，间隔时间长的，不经常的：рѐдки минувàчи 稀少的行人 рѐдки посетѝтели 不经常来的访问者 ～ък гòст 稀客 ❹稀有的，罕见的，不常有的，稀奇的；出色的，特别好的；少有的，珍奇的：рѐдки картѝни 珍奇的画 човѐк с рѐдки спосòбности 有罕见才能的人 ～ка ху̀бост 非凡的美丽 ～ко удовòлствие 极大的享受 ◇ **В ～ка кàл кàмък не хвъ̀рляй.** 别往稀泥里扔石头；别去招惹爱生气的人。～**ко**［副］：Ря̀дко минàвам оттàм. 我很少路过那个地方。～ко сварѐна кàша 煮得很稀的稀饭 ～ко даровѝт худòжник 罕见的天才画家

ря̀зан *-а* ❶ рѐжа 的过被形动 ❷［用作形］1. 切碎的，剪成小块的，割成小块的，锯（劈）成小段（块）的：～о зѐле 切碎的圆白菜 ～и дървà 劈好的柴 ～ тютю̀н 烟丝 2. 雕刻的，雕出来的：～ тавàн 雕花天花板 3. 修剪过的，剪过枝的：～о лòзе 修剪过的葡萄枝

ря̀зане 见 рѐжа 和 рѐжа се

ря̀занки［复，阴］同 рѐзанки

ря̀звам［未］，**ря̀зна** *рѐзнеш, ря̀знах*，过被形动 *ря̀знат*［完］❶切（割，剪）一下或几下：Надѝгна се тòй, но нѐщо го ря̀зва през кръ̀ста. 他抬起身来，但是有什么东西在他的腰上划了一下。❷剪开一点，割破一点，划了一下：Ря̀зна ми кòжата. 我的皮划破了。❸切（割，剪）下一点：Резнѝ ми от лукàнката. 你给我切一点风干肠！— **се**［被动］**ря̀зване**［中］

ря̀зка *рѐзки*［阴］❶划（刻）的道，划的印，划痕；砍痕，砍的记号；长条的伤痕（伤疤）：На еднàта му бу̀за ѝмаше голя̀ма червѐна ～. 在他的脸上有一条长的红伤疤。❷（很深的）皱纹：Еднà дълбòка ～ пресѝчаше чѐлото му. 一条很深的皱纹横在他的额头上。❸〈罕〉裂缝，缝隙 ❹条纹：Кòтката е с чѐрни рѐзки. 这猫身上带黑色斑纹。

ря̀зко 见 ря̀зък

ря̀зна 见 ря̀звам

ря̀з|ък *-ка, рѐзки*［形］❶刺耳的，刺眼的，刺鼻的，强烈（刺激感官）的；尖锐的：～ък глàс 刺耳的嗓音 ～ка миризмà 刺鼻的味道 ～ък пѝсък на птѝца 鸟的尖叫声 ❷〈转〉急剧的；突

然的，猛然的；突然厉害起来的：～ко спадане на водата 水位的突然下降 ～ка промяна в настроението 情绪的急剧变化 ❸凛列的，刺骨的；剧烈的，强烈的，很厉害的；很尖锐的：рѐзки бо̀лки 剧痛 Гълъбът внеза̀пно напра̀ви еди̇н ～ък заво̀й. 鸽子突然来了一个急转弯。❹显明的，显著的；(轮廓)分明的，粗线条的；突出的：На бойното полѐ ня̀ма та̀я ～ка и привѝчна гра̀ница между̀ живо̀та и смъртта̀. 在战场上，生与死之间不存在这样明显的、人们所习惯的界限。～ко делѐние 明显的区分 Чертѝте на лицѐто бя̀ха пра̀вилни и красѝви, но рѐзки. 面部轮廓端正、漂亮、鲜明。❺严厉的；不和气的，急躁的；生硬的；很不客气的，很粗直的，不顾情面的；尖锐的：～ък протѐст 强烈的抗议 ～ка резолю̀ция 口气生硬的决议 ～ка прису̀да 严厉的判决 ～ък то̀н 生硬的口气 ～ък ези̇к 很尖刻的话 ～ък о̀тказ 很不客气的拒绝 **～ко** [副]：То̀й отгово̀ри ～ко. 他的答话很不客气。**～кост** резкостта̀ [阴]

ря̀зън [阳] 同 рѐзен：～ дѝня 一块西瓜

ря̀па *pѐпи* [阴] 芜菁，萝卜(*Brassica rapifera*)：бя̀ла ～ 白芜菁，白萝卜 настъ̀ргана ～ 擦好的萝卜丝 ◇ **Сѐя на ко̀рена му** ～.〈口，不赞〉对他吹毛求疵。

С

с[1] ❶ с 音 ❷保加利亚语字母表第 18 个字母：печа̀тно с 印刷体 с ръкопѝсно с 手写体 с

с[2] 和 **със**（用于以字母 с 或 з 开始的词之前）[前] ❶（表示实现动作的手段）用，以，靠：пѝша с мо̀лив 用铅笔写（字） жъ̀на със сърп 用镰刀收割 свѝркам с уста̀ 吹口哨 прехра̀нвам се с труда̀ си 靠自己的劳动生活 залъ̀гвам го с пра̀зни прѝказки 用空话欺骗他 посѝпвам с пра̀х 给…撒上灰 ❷（表示周围、边界）与，同：Софѝйското полѐ е заградѐно отвсякъ̀де с планинѝ. 索非亚平原四面环山。обиколѐн съм с то̀пло внима̀ние и грижлѝвост 受到热情的关怀照顾 На сѐвер Бълга̀рия гранѝчи с Румъ̀ния. 保加利亚北面与罗马尼亚交界。❸（表示完成动作的方式、状态、目的等）：пла̀ча с гла̀с 大声哭 посрѐщам с ра̀дост 高兴地欢迎 ча̀кам с нетърпѐние 不耐烦地等待 глѐдам с учу̀дване 惊奇地望着 умѝрам със сла̀ва 光荣地死去 завъ̀ршвам с успѐх 以成功告终 Поглѐднах пъ̀тната вра̀тня с намерѐние да изско̀кна. 我看了一眼大门，想跳出去。❹（表示内容）有，带：блюда̀ с по̀стни я̀денета 几盘素菜 бъ̀клица с вѝно 盛有葡萄酒的木酒壶 връ̀зка с клю̀чове 一串钥匙 Ста̀ята е пъ̀лна с дѝм. 屋里满是烟。Очѝте се изпълнѝха със сълзѝ. 眼泪盈眶。❺（表示附属、属有、特性、特征等）有（与 без（没有）相对）：ча̀шка с дръ̀жка 有把的杯子 дърво̀ със зелѐни листа̀ 有绿叶的树 часо̀вник с маха̀ло 摆钟 детѐ с упорѝт хара̀ктер 性格顽强的孩子 ста̀рец с бя̀ла брада̀ 白胡须老人 ❻（表示衣着、覆盖）：облѐчен съм със зѝмно палто̀ 穿着冬大衣 хо̀дя вѝнаги с очила̀ 总戴着眼镜 Полѐто е обра̀сло с трева̀. 原野上长满青草。Земя̀та е покрѝта със сняг. 地上盖满了雪。❼（表示连接、联合）同，与，和，跟：В далечина̀та небѐто се слѝва с морѐто. 在远方，天空和大海连在一起。Сѐлото ни е свъ̀рзано с железопъ̀тна лѝния. 我们的村庄与铁路相连。❽（表示陪同、共同）同，与：вървя̀ у̀споредно с нѐго 同他平行地前进 срѐща с друга̀рите 与同志们会见 ра̀зговор с пионѐрите 同少先队员们谈话 живѐя с нѐго на една̀ у̀лица 同他住在一条街上 ❾（表示两个动作同时发生）随着：С настъ̀пването на пролетта̀ болестта̀ премѝна. 春天一到，病就好了。С течѐние на врѐмето всѝчко ще се уредѝ. 随着时间的流逝，一切都会安排好的。❿（表示替代、比较）以：Смъ̀ртната присъ̀да е заменѐна с вѐчен затво̀р. 死刑由无期徒刑代替。сравня̀вам се с нѐго 同他相比 ⓫（表示动词（常是反身、中态动词）动作的对象）：подигра̀вам се с нѐго 嘲弄他 гордѐя се с нѐго 以他自豪 занима̀вам се с литерату̀ра 从事文学 разпола̀гам с голѐми срѐдства 拥有大笔钱财 во̀ювам с врага̀ 与敌人进行斗争 бъ̀рзам с нѐщо 加快完成某事 закъсня̀вам с нѐщо 耽误某事 ⓬（表示与某种情况有关）：Не съм добрѐ със здра̀вето си. 我健康状况不好。Съ̀щото се слу̀чи и с мѐне. 我也碰到同样的事情。Ра̀ботата сто̀й на̀й-злѐ с нѐго. 他的情况最糟。⓭（表示对性质、状态的进一步说明和解释）：Образова̀нието е свѐтско, с демократѝчески и прогресѝвен ду̀х. 教育是非宗教的，具有民主和进步的精神。⓮（表示一段（较长的）时间）：С днѝ всѝчко се забра̀вя. 日子长了一切都会忘记。По̀сле с врѐме свѝкнаха. 后来时间长了他们就习惯了（另见 врѐме）⓯（表示大量）：Ѝмаше та̀м със стотѝни хо̀ра. 那里有好几百人。С часо̀ве вѐче та̀м ча̀каха бо̀лни, дошлѝ да се преглѐдат. 来检查的病人在那里已经等了好几小时了。⓰（表示数量的区别）：То̀й е с о̀сем годѝни по̀-възрастен от нѐя. 他比她年长八岁。В двана̀десет часа̀ в полуно̀щ нѝе па̀к тѝкнахме часо̀вниците си с едѝн ча̀с напрѐд. 半夜 12 点我们又把表往前拨了一小时。⓱（表示祝贺、祝愿等）：поздравя̀вам го с осемдесѐтгодѝшнината 祝贺他 80 寿辰 с по̀здрав 此致敬礼 ⓲〈口，粗〉（两名词连用，表示责备、不满、愤怒等）：Чапкъ̀ни с чапкъ̀ни. 一伙流氓。Глупа̀к с глупа̀к! 大笨蛋！⓳（表示对事物、表现等的否定态度）：Престанѝ с лѝгавия си пла̀ч. 不要再痛哭流涕了。⓴（某些名词重复使用，表示接近）：Двѐте войскѝ се уда̀риха гърдѝ с гърдѝ. 两军展开了肉搏战。лицѐ с лицѐ（очѝ с очѝ） 面对面地 ㉑（表示财产、财富的对象）：бога̀т с овцѐ 有很多绵羊的 сѝлен с пара̀те си 有财力的 ㉒（与某些名词或副词连用，构成前置词短语）：във връ̀зка с 关于 съгла̀сно с 根据 с о̀глед на 鉴于

с-, съ- Ⅰ 动词的前缀，表示：❶动作的完成，如 сваря̀вам（煮好），сгра̀ждам（建成，盖好）❷共同的活动或经历，如 сближа̀вам се（接近），съчу̀вствувам（同情）❸自上而下进行的动作，如 сва̀лям（取下，拉下），слѝзам（下来）❹堆积、聚集一处，如 свѝквам（召集），събѝрам（收集）❺两个或更多事物的联合，如 свъ̀рзвам（连接），съшѝвам（缝在一起）❻迅速、突然进行的动作，如 срѝтвам（猛踢）❼仓促进行的动作，如 скалъ̀пвам（拼凑）Ⅱ 由名词或形容词构成动词时用的前缀，如 свечеря̀вам се（黄昏来临），сгъстя̀вам（使稠）Ⅲ（只用 съ-）由其他名词构成名词时用的前缀，表示：❶共同参加，共同经历，如 съуча̀стие（共同参加），съчу̀вствие（同情）❷与他人共同生活、工作等，如 съгра̀жданин（同胞），сътрапѐзник（同桌吃饭的人），състудѐнт（同学）

с. [缩] ❶ сѐло 村庄 ❷ сѐвер 北（方）❸ стра̀ница 页：с. 206 206 页

са[1] 见 съм

са[2] [代]〈方〉❶同 ця̀ла, всѝчката（整个的，全部的）：～ зѝма 整个冬天 ❷同 та̀зи, та̀я（这个）

Са̀ар ❶萨尔河（西欧）❷萨尔（德国州名）

саа̀т [阳]〈旧〉同 саха̀т

САБ[1] [саб] [缩] Съ̀юз на архитѐктите в Бълга̀рия 保加利亚建筑家协会

САБ[2] [саб] [缩] Съ̀юз на артѝстите в Бълга̀рия 保加利亚演员协会

саба̀хле 和 **саба̀хлен** [副]〈口〉❶早晨：Саба̀хлен не мѝ сеядѐ. 早晨我不想吃东西。❷明天早晨：Саба̀хле ще продължѝм ра̀ботата. 明天早晨我们接着干活。

са̀блен *-а* са̀бля 的形容词：～ у̀дар（砍）一马刀 ～а дръ̀жка 马刀柄

са̀бля [阴] 同 са̀бя

сабота̀ж [阳] 怠工，怠工行为；暗中破坏（行为）：пра̀вя ～

怠工 провèждам стопàнски ～ 搞经济破坏 ～ в произвòдството 破坏生产

саботàж|ен *-на* саботàж 的形容词：～на дèйност 破坏活动 ～ни дèйствия 怠工行为 ～ни грýпи 破坏小组

саботàжни|к *-ци* [阳] 同 саботьòр

саботàжническ|и *-а* [形] 怠工(者)的：～и дèйствия 怠工行为

саботѝра|м [未,完] 怠工,进行怠工;暗中破坏,阴谋破坏,阴谋抵制：Враговèте на нарòда се опѝтват да ～т дèлото на нарòдната власт. 人民的敌人企图暗中破坏人民政权的事业。～м прибѝрането на хранѝте 破坏粮食的收藏工作 — **се** [被动] **～не** [中]

саботьòр [阳], **саботьòрка** [阴] 怠工者;破坏者

саботьòрск|и *-а* саботьòр 的形容词：～и проя̀ви 怠工行为 ～и елемèнти 暗中破坏分子 ～а грýпа 破坏小组

саботьòрство [无复,中] 怠工(行为);暗中破坏：àкт на ～ 怠工行为

сàб|я [阴] 马刀,军刀：изтèглям ～ята 拔出军刀 ～я дамаскѝня 大马士革军刀 ～я френгѝя 法国军刀 Сàби вън! 拔出军刀！亮刀！

савà|к *-ци* [阳]〈方〉(水磨导水管中的)挡水板

савàн [阳] 白布尸衣,白色殓衣：обвѝвам се в бял ～ 裹着白色尸衣

савàна [阴]〈书〉热带草原：приключèние в ～та 热带草原奇遇

саварѝна [阴] 一种有糖浆的甜点心

сàг|а [常复 *-и*,阴]〈书〉❶(韵文体的)北欧传说;(古斯堪的纳维亚的)史诗 ❷〈文〉(长篇)家世小说：„Сàга за Форсàйтови"《福尔赛世家》

сагмàл [阳]〈民〉奶(绵)羊群

сагмалджѝ|я *-ята, -и* [阳]〈民〉牧奶羊的人

сàго [中] ❶西米,西谷米 ❷马铃薯粉粒

сад *-ове* [阳]〈方〉新葡萄园(地)

садàч [阳], **садàчка** [阴] 种植者

садè [副]〈旧〉同 сàмо: я̀м ～ хля̀б 只吃面包

садèне 见 садя̀

сàджак [阳]〈方〉(在火炉上用的三只腿的)铁支架

садѝво [中] ❶种子,秧,苗 ❷种好的菜

садѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳]〈书〉❶性虐待狂,残暴色情狂 ❷〈转〉虐待狂;极度残暴

садѝл|о *-à* [中] 和 **садѝлка** [阴]〈民〉(种植时打穴用的)木棍,铁棍

сàдина [阴] 须芒草(*Chrysopogon gryllis*)

садѝст [阳], **садѝстка** [阴]〈书〉❶性虐待狂者 ❷虐待狂者

садистѝч|ен *-на* садѝст 和 садѝзъм 的形容词：～на проя̀ва 施虐淫的表现 ～ен терòр 虐待狂恐怖 ～на кръвожàдност 虐待狂者的残忍

садистѝческ|и *-а* [形] 同 садистѝчен

садѝстк|и *-а* [形] 同 садистѝчен

садразàмин [阳]〈史〉(奥斯曼帝国的)宰相

садукèи [复]〈书〉撒都该(古犹太教中的高级神职人员)

сад|я̀ *-ѝш, -ѝх* [未] ❶种,栽：～я̀ дървò 种树 ～я̀ цвèте 栽花 ～я̀ цàревица (домàти) 种玉米(西红柿) ～я̀ овòщна градѝна (бостàн, лòзе) 在果园(瓜地、葡萄园)里栽种 ❷让(鸟类)孵卵：～я̀ кокòшка (с яйцà) 让母鸡孵卵 ❸〈民〉铺场院 — **се** [被动] **～èне** [中]

сàжд|и [复,单(罕) *-а*,阴] 烟子,油烟,烟黑：Комѝнът е пълен със ～и. 烟囱里满是烟子。нацàпвам (начèрням) лицèто си със ～и 用烟子把脸涂黑

саждѝв *-а* [形] 有烟子的：～ въздух 有烟子的空气

сàжен [阳] 沙绳(旧长度单位,约等于三阿尔申或二米)

саз[1] *-ът, -а* [无复,阳] 沼泽植物(如香蒲、芦苇、水葱等)

саз[2] *-ът, -а, -ове* [阳]〈罕〉(高加索、土耳其等地的)弦子,三弦

саздърмà [阴] 一种碎肉肠(将在脂油中炸过的碎肉塞入羊肠中而成)：òвча ～ 羊肉肠

сайбѝйск|и *-а* сайбѝя 的形容词：Двè очѝ ～и стрýват двèста комшѝйски.〈谚〉主人的两只眼胜过邻居的二百只眼(意思是熟悉内情的人才能看出问题的所在)。

сайбѝ|я *-ята, -и* [阳], **сайбѝйка** [阴]〈民〉主子,主人,店主,地主：Скѝта се катò кýче без ～я.〈俗〉他流落街头如丧家之犬。Сайбѝята не пѝта магàрето когà да го товàри и по кòлко.〈谚〉主人不问毛驴何时能驮东西和驮多少(喻主人说了算)。

сайвàнт [阳]〈民〉棚子

сайгà [阴]〈动〉高鼻羚羊(*Saiga tatarica*)

Сайгòн〈旧〉西贡(见 Хошимѝн(胡志明市))

сàйдер [阳] 汽水;果汁

сайдѝс|вам [未], **сайдѝсам** [完]〈方〉尊敬：Не ～ва бащà си. 他不尊敬他父亲。

сак *-ът, -а, -ове* [阳] ❶袋状鱼网 ❷(购物)提包：домакѝнски ～ 购物包

сакà [阴]〈方〉(提水用的)皮囊,木桶

сàкам [未]〈方〉同 ѝскам (要)

сакàр [不变,形]〈方〉同 сакàрест

сакàрест *-а* [形]〈方〉(指水牛)额头上有白斑的：～и бѝволи 额上有白斑的水牛

сакàт *-а* [形]〈口〉❶(手或脚)残废的：～ човèк 残疾人 ❷〈转〉笨拙的：～ в ръцèте 手不灵巧的 ❸〈转〉没有完成的：～а рàбата 没有干完的活

сак|ò *-à* [中] (西服)上衣：хòдя по ～ò 穿着上衣 нòся чèрно ～ò 穿黑上衣 Мъжкият костю̀м се състоѝ от ～ò, жилèтка и панталòни. 男西服由上衣、背心、裤子组成。

сакрàл|ен *-на* [形]〈书〉神圣的,圣礼的,宗教仪式的

сакраментàл|ен *-на* [形]〈书〉神圣的,圣礼的,圣事的

сакрамèнто [不变,中]〈旧〉诅咒,咒骂

саксѝ|ен *-йна* [形] 花盆里生长的：～йно цвèте 盆花

саксѝ|я [阴] ❶花盆：садя̀ цветя̀ в ～и 在花盆里养花 ❷〈转〉盆花：Прозòрецът бè украсèн със ～и. 窗户用盆花装点着。◇ **рàсъл в ～я**〈口〉娇生惯养的

саксофòн [阳]〈乐〉萨克管

сакýля [阴]〈方〉❶大而长的口袋 ❷(装面粉、粮食的)口袋

сакъ̀з [阳]〈口〉同 дъ̀вка (乳香,玛瑞脂;橡皮糖,口香糖)

сакъ̀н [感]〈口〉千万别,不行,可别;当心：Сакъ̀н да не пàднеш! 当心别跌倒！

сал *-ът, -а, -ове* [阳] ❶木筏 ❷(用缆绳牵引渡河用的)平底船：Рекàта се минàва със ～. 用平底船渡河。

сал [副]〈民〉同 са̀мо: Са̀л тѝ не зна̀еш. 只有你不知道。

сала̀м [阳]（意大利）香肠，蒜肠: прѐсен ～ 鲜香肠 су̀х ～ 干香肠 шпѐков ～ 肥肉肠

салама̀нд|ър -*ри* [阳] 和 **салама̀ндра** [阴]〈动〉同 дъждо̀вник（蝾螈）

саламджѝйница [阴]〈口〉同 колба̀сница（香肠商店）

саламджѝйск|и саламджѝя 的形容词: ～а работѝлница 香肠作坊

саламджѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **саламджѝйка** [阴]〈口〉卖(或做)香肠的人

саламу̀ра [阴]（腌奶酪、鱼、蔬菜等用的）盐水: зѐле в ～ 腌圆白菜 ту̀рям месо̀ в ～ 腌肉

саламу̀рен -*а* саламу̀ра 的形容词: ～о сѝрене 腌奶酪

сала̀та [阴] ❶凉拌菜，冷盘，沙拉(子): ～ от кра̀ставици и дома̀ти 黄瓜西红柿沙拉 ～ от мару̀ли 生菜(莴苣)沙拉 ～ от карто̀фи 土豆沙拉 ❷生菜(尤指莴苣)(*Lactuca sativa*) ◇ **ру̀ска ～** 俄罗斯沙拉(一种用蛋黄酱、土豆、胡萝卜、火腿、酸黄瓜等拌成的凉菜) **шо̀пска ～** 绍普沙拉(一种带白奶酪丝的黄瓜、西红柿凉拌菜)

сала̀тен -*а* [形]（盛、放）沙拉的: ～а чинѝя 沙拉盘，凉菜盘 ～а лъжѝца 沙拉勺

сала̀ш [阳]〈方〉木板房

Салвадо̀р 萨尔瓦多(北美洲)

са̀лд|о -*а*（罕）[中]〈簿记〉额差，(结)余额: пасѝвно ～о 逆差，入超

салѐп [阳] ❶白芨(*Orchis*) ❷白芨粥

салепчѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 卖白芨粥的人

салицѝл [阳]〈口〉水杨酸

салицѝлов -*а* салицѝл 的形容词: ～ пра̀х 水杨酸粉 ～ препара̀т 水杨酸剂 ◇ **～а кисело̀на** 水杨酸

салкъ̀м [阳] ❶〈民〉同 ака̀ция（洋槐）❷〈方〉一嘟噜葡萄

салкъ̀мен -*а* салкъ̀м ①解的形容词: ～а горѝчка 小槐树林 ～и цветовѐ 洋槐树花

салкъ̀мов -*а* [形] 同 салкъ̀мен: ～и хра̀сти 洋槐丛

салма̀ [阳，阴]〈方〉同 лудѐтина（顽皮鬼；淘气鬼；莽撞鬼）

салмонѐла [阴]〈医〉沙门氏菌

салмонелю̀за [阴]〈医〉沙门氏菌病

салму̀ва|м [未]〈方〉淘气: Деца̀та ～т. 孩子们在疯闹。

са̀ло [无复，中] ❶(堆积在动物或人的肠子周围的)脂肪，花油: свѝнско ～（猪）大油 ❷〈方〉(南瓜、香瓜等的)瓤: Съберѝ ～то за добѝтъка. 把(南瓜)瓤子留起来喂牲口。

сало̀н [阳] ❶大厅: театра̀лен ～ 剧场大厅 танцува̀лен ～ 舞厅 гимнастѝчен ～ 体操馆 ～ за ска̀зки 会议厅 ❷(裁缝、理发等的)厅(馆、室): мо̀ден (да̀мски) ～ 女服裁缝店 бръсна̀рски ～ 理发馆 козметѝчен ～ 美容院 ❸华丽的客厅，沙龙: Поканѝ го̀стите в ～а. 把客人请到客厅去。❹商品展厅 ❺(法国的)美术展览

сало̀н|ен -*на* [形] ❶ сало̀н 的形容词: ～на мебелиро̀вка 客厅家具 ❷〈转〉沙龙式的；极精致的，非常讲究的；贵族式的: ～ен кавалѐр 文雅的男伴 ～но възпѝтание 贵族式的教养 ～ен живо̀т 讲究的生活 ◇ **～на му̀зика** 轻音乐 **～ен оркѐстър** 小型弦乐队

салтама̀рка [阴]〈民〉小皮袄；皮坎肩: Жена̀та но̀сеше къ̀са ～ с лисѝчи ко̀жи.（那个）女人穿着短狐皮袄。

салтана̀т [阳]〈口〉富丽堂皇，豪华，阔气: обѝчам ～а 喜欢排场 с голя̀м ～ 富丽堂皇地，十分阔气地 ◇ **прода̀вам ～**〈口〉摆阔(气)

салтанатлѝя [不变，形]〈口〉豪华的，阔气的: ～ пъту̀ване 阔气的旅行

са̀лто [中]〈运〉空翻: прѐдно ～ 前空翻

салтоморта̀ле [无复，中] ❶(在空中)翻跟头 ❷〈转〉冒险行动

салфѐтка [阴] 餐巾: връ̀звам ～ на детѐ 给孩子系上围嘴 кнѝжна ～ 餐巾纸

са̀лхана [阴]〈旧〉同 кла̀ница（屠宰场）

са̀лца [无复，阴] ❶(某种菜肴的)调味汁，(肉)汁 ❷番茄酱

салю̀т [阳] ❶(以鸣炮、升旗等方式表示的)敬礼，致敬: топо̀вен ～ 礼炮 Разнѐсоха се оръдѐйни ～и. 礼炮轰鸣。❷礼炮

салютѝрам [未，完]（鸣礼炮）致敬

сам[1] -*а̀* [代，形] ❶自己，亲自: Са̀м зна̀я. 我自己知道。Са̀м съм вино̀вен. 是我自己的过错。У̀ча ～ бъ̀лгарски. 我自学保加利亚语。То̀й ～ призна̀, че лъ̀же. 他自己承认他是在撒谎。❷独自: скѝтам ～ 独自一人流浪 Тя̀ оста̀на ～а̀ в къ̀щи. 她独自留在家里。Детѐто си игра̀е ～о̀. 孩子一个人玩。Едно̀ зло̀ не ѝдва нѝкога ～о̀. 祸不单行。Нѝе бя̀хме ～ѝ. 只有我们自己。❸(加冠词，加重所形容的名词的绝对含义)正是，就，本身；…的化身: Са̀мата тя̀ донѐсе тѐя дрѐхи. 正是她拿来的这些衣服。Говоря̀ ～а̀та ѝстина. 我说的是的的确确的真情。Та̀я жа̀жда е по̀-стра̀шна от ～а̀та смъ̀рт. 这种饥渴比死本身还可怕。Тя̀ е ～ѝят сата̀на. 她是恶魔的化身。о̀ще от ～о̀то нача̀ло 刚开始 на ～о̀то мя̀сто 就在当地 ◇ **от ～о̀ сѐбе си** 1. 自己，自行，不受干涉地，自然而然地: Бо̀лката ще мѝне от ～о̀ сѐбе си. 疼痛会自行消失。Ра̀ботата от ～о̀ сѐбе си ня̀ма да се опра̀ви. 事情不会自己变好。2. 不需说明地，显而易见地: Всѝчки тѝя нещо̀ се разбѝрат от ～о̀ сѐбе си. 这一切都是不言而喻的。**～ по сѐбе си** 1. 自行，自然而然地: Миръ̀т не ѝдва ～ по сѐбе си. То̀й тря̀бва да бъ̀де извою̀ван. 和平不会自动到来，它要人们去争取。2. 就其本质而言，本质上: Са̀м по сѐбе си то̀й е добъ̀р чов̀ек. 他本质上是个好人。**～-самѝн**〈民〉就(他)自己，独自 **～-самѝчък**〈口〉就(他)自己，独自

сам[2] [副]〈民〉这里，到这里，到我这里: Ела̀ ～. 过来；到我这里来。◇ **～-та̀м** 1. 各处，稀稀拉拉 2. 一点儿，不多，不完全地 **нѝ ～, нѝ та̀м**〈口〉不一定，不保准

сама̀китка [阴]〈植〉乌头(*Aconitum*)

самалъ̀|к -*ци* 和 **саманлъ̀к** -*ци* [阳]〈方〉同 сла̀мник

сама̀р [阳] ❶鞍子；驮运鞍: мага̀ре със ～ 带鞍的驴 Бѝе ～а, да се сѐща мага̀рето.〈俗〉杀鸡给猴看；指桑骂槐。❷〈扩〉垫肩: но̀ся ту̀хли със ～ 使用垫肩背砖 хама̀лски ～ 搬运工的垫肩 ра̀ница със ～ 带垫肩的背包

Сама̀ра 萨马拉(俄罗斯城市)

самарджѝйница [阴] 制鞍作坊

самарджѝйск|и -*а* самарджѝя 的形容词: ～и еснаф 制鞍行会 ～а игла̀ 缝制鞍子用的针

самарджѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 鞍匠: Разигра̀ло се мага̀рето, че умря̀л ～ята.〈谚〉鞍匠死了，毛驴高兴。

самаря̀н|ин -*и* [阳], **самаря̀нка**[1] [阴] ❶〈史〉(古代巴勒斯坦)撒马利亚人 ❷(常同 милостѝвият 连用)乐善好施者

(源自基督教《圣经》)：прѝтча за милостѝвия ～ин（乐善好施的）撒马利亚人的故事 ❸（救济病人、残疾人的）慈善会会员：сестрѝ ～ки 慈善会护士

самаря̀нк|а²［阴］护士：сестра̀ ～а 护士 ку̀рсове за ～и 护士训练班

самаря̀нск|и -*а* самаря̀нка 的形容词：～и ку̀рсове 护士训练班

саменѝч|ък -*ка*［形］〈口〉**са̀м-～ък** 就（他）自己，独自：Оста̀на сама̀-～ка. 就剩她孤零零一个人。

сам|ѐц¹ -*цѝ*［阳］❶〈民〉孤独的人 ❷〈民〉孤狼，孤兽

сам|ѐц² -*цѝ*［阳］公兽，雄的（动物）：Ревѐше елѐн ～ѐц, оста̀нал без кошу̀ти. 一只失去母鹿的公鹿在吼叫。

самѝн -*ка*［代，形］〈民〉同 сам：Не раста̀т ～ки в полѐ цветовѐте,/ нѝто птѝчки пѐят самѝ в пролетта̀.（П. Р. Славейков）花儿在原野上不单独生长，鸟儿在春天不单独歌唱。Бро̀дя а̀з — бездо̀мен и ～. 我到处流浪——无家可归，孤独一人。◇ **са̀м-～**〈民〉就（他）自己，独自

самѝца［阳，阴］〈方〉独自一人：Оста̀нал съм ～. 只剩下我独自一人。

самѝч|ък -*ка*［代，形］就（他）自己，独自（一个）：Бъ̀рза, че деца̀та ѝ са ～ки. 她赶忙走着，因为她的孩子们无人照管。По ця̀л дѐн прека̀рва ～ка. 她整天就一个人过活。◇ **са̀м-～ък**〈口〉就（他）自己，独自：Ѐто ме са̀м-～ък в ця̀лата къ̀ща. 你看，全家就我一个人。

са̀мк|а［阴］母兽，雌的（动物）：Елѐнът во̀деше чѐтири мла̀ди ～и и едѝн рога̀ч. 公鹿带领着四只小母鹿和一只小公鹿。

са̀мо［副］❶只（是），仅仅，只有：Стру̀ва ～ 5 лѐва. 只值5列弗。Тя̀ ѝма ～ еднò детѐ. 她只有一个孩子。Са̀мо то̀й не заспа̀. 只有他没有睡着。Я̀м ～ хля̀б. 我只吃面包。❷总（是）：Кѐлнерите ～ го обика̀лят.（饭店）服务员总围着他转。❸刚刚：Това̀ е ～ нача̀ло. 这才是开始。❹〈口〉（与 вода̀，кал，прах 等词连用）全是：Ця̀л съм ～ ка̀л. 我全身是泥。Дво̀рът е ～ сла̀ма. 院子里全是麦秸。Та̀м бя̀ха ～ непозна̀ти хо̀ра. 那里全是生人。❺［用作连］1.（有时同 че 连用）可是：То̀й е до̀бър, тря̀бва ～ да го помо̀лиш. 他是个好心肠的人，可是必须求他。Ще ти отговоря̀, ～ че тря̀бва да помѝсля. 我会答复你的，可是我必须想一想。2. 一：Са̀мо да вѝкнеш, и ще до̀йде. 你一叫，他就会来的。3.［用作关联连词］**не ～ — но и, не ～ — а и** 不但，而且：Тя̀ бѐше нѐ ～ красѝва, но и у̀мна деводйка. 她不但是个美丽的姑娘，而且还是个聪明的姑娘。Тя̀ се тру̀деше и рабо̀теше не ～ от су̀трин до вѐчер, амѝ и нощта̀ чѐсто пра̀веше на дѐн. 她不仅从早到晚劳动和工作，而且还常常把黑夜当作白天。4.［用作语］（表示加重语气、威胁、遗憾等）：Са̀мо да ми до̀йдеш!〈口〉你敢来！Са̀мо дѐто изгу̀бих то̀лкова врѐме. 可惜我浪费了那么多时间。◇ **～ и ～（да）**〈口〉仅仅（是为了）**～ да, стѝга ～ да**［复合从属连词］只要

само-［复合词第一部］表示"自我"、"自己"、"自"、"自动"、"自然"之意，例如 самокрѝтика（自我批评），самоана̀лиз（自我检查，反省），самозащѝта（自卫）

Само̀а 萨摩亚（大洋洲）

самоана̀лиз［阳］〈书〉反省，自我检查：спосо̀бен да си напра̀ви ～ 能作自我检查的

самобѝт|ен -*на*［形］独具一格的；独立（独力）发展起来的；独特的：～на култу̀ра 独立发展起来的文化 ～ен писа̀тел 独具风格的作家 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］：изгу̀бвам ～ността̀ си 失去自己的独特性 национа̀лна ～ност 民族特点

самобичу̀ва|м се［未，中态］自责，悔恨自己，自怨自艾 **～не**［中］

самобръсна̀ч［阳］和 **самобръсна̀чка**［阴］安全剃须刀：бръ̀сна се със ～ка（自己）用保险刀刮胡子 но̀жче за ～ка 保险刀片

самова̀р［阳］（俄式）茶炊；锅同电炉连成一体的炊具

самовѝла［阴］同 самодѝва

самовѝлск|и -*а* самовѝла 的形容词：～о цвѐте 仙（女）花 ～а кѝтка 仙女花束

самовла̀ст|ен -*на*［形］❶专制的，独裁的：～ен господа̀р 专制的统治者 ❷专断的，专横的：～ен хара̀ктер 独断独行的性格 **～но**［副］

самовла̀стие［无复，中］独裁，专制；专制制度

самовла̀стни|к -*ци*［阳］专制者，独裁者

самовнуша̀вам си［未］，**самовнуша̀ си** -*ѝш си*, -*ѝх си*［完］［反身］自我怂恿，自我劝导，自我暗示：Самовнуша̀ва си, че е голя̀м писа̀тел. 他相信自己是个大作家。**～а̀ване**［中］

самовнушѐни|е -*я*［中］❶自我怂恿，自我劝导，自我暗示 ❷〈医〉自我暗示：леку̀ване чрез ～е 自我暗示疗法

самово̀л|ен -*на*［形］❶任性的，任意的：～ен човѐк 任性的人 ❷擅自的：～но отлъ̀чване от ра̀бота 擅离工作 ～но напу̀скане на по̀ста 擅离职守 ～на отлъ̀чка 擅离职守，擅自外出 **～но**［副］

самовъзпита̀|вам се［未］，**самовъзпѝтам се**［完］［反身］自我教育 **～ване**［中］

самовъзпита̀ние［无复，中］自我教育

самодвижѐние［无复，中］〈书，哲〉自我运动；自动

самодѐ|ен -*йна*［形］自动发起的，自己创办的，用自己力量的；业余（文娱活动）的：～ен хо̀р（анса̀мбъл, колектѝв, теа̀тър）业余合唱团（歌舞团，文娱团体，剧团）

самодѐ|ец -*йци*［阳］，**самодѐйка**［阴］业余文娱团体的参加者，业余演员

самодѐйност -*тта̀*［无复，阴］❶主动（性），首创精神：проявя̀вам ～ 表现出主动精神 ❷业余文娱活动，业余艺术活动：та̀нцова（худо̀жествена）～ 业余舞蹈（美术）活动 младѐжка ～ 青年业余文娱活动

самодѝва［阴］（传说中的）山林仙女：ху̀бава като̀ ～ 像仙女一般美丽的

самодѝвск|и -*а* самодѝва 的形容词：～о хоро̀ 仙女（霍罗）舞 ～а поля̀на 仙女（出没）的林间草地

самодово̀л|ен -*на*［形］自满的，自负的，洋洋得意的：～ен човѐк 自满自负的人 ～на усмѝвка 洋洋得意的微笑 **～но**［副］

самодово̀лство［无复，中］自满（心情），自负：чу̀вствувам ～ 感到洋洋得意

самодържа̀в|ен -*на*［形］〈书〉专制的，独裁的：～ен стро̀й 专制制度，独裁制 ～ен ца̀р 专制帝王

самодържа̀вие［无复，中］〈政〉专制政体，君主专制，专制制度

самод|ържец -*ръжци*［阳］〈书〉专制君主

саможѐртва［阴］〈书〉自我牺牲（精神）：гото̀вност за ～ 自

我牺牲的决心

саможѝв -*а* [形] ❶孤僻的,不好交往的: ~ човѐк 孤僻的人 ❷自私的 **~ост** -осттà [阴]

саможѝв|ец -*ци* [阳] 孤僻的人

саможѝвств|о -*а* [中] 孤僻表现

самозабрàва [阴] ❶忘其所以;极端激动(的心情),无法控制自己的状态: в ~ 极其激动地 От гнява изпàднах в ~. 愤怒使我无法控制自己。❷忘我(精神): рабòтя до ~ 忘我地工作 обѝчам до ~ 爱到舍己忘我的地步 напѝвам се до ~ 开怀畅饮

самозабрàвен -*а* [形] 极其激动的

самозабрàв|ям се [未], **самозабрàвя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶忘其所以;极端激动: ~ям се от възтòрг 兴奋得忘乎所以 ❷(得意)忘形 **~яне** [中]

самозадовòлство [无复,中] 自我满足

самозадовол|ѝвам се [未], **самозадоволѝ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [反身] 自给自足 **~ѝване** [中]: политѝка на ~ѝване 自给自足政策

самозалъ̀|гвам се [未], **самозалъ̀жа се** -*жеш се*, -*гах се* [完] [反身] 自我欺骗: Не трябва да се ~гваме с успѐхите си, а да вѝждаме и отстраня̀ваме грѐшките и недостàтъците в рàботата си. 我们不应该用成绩来欺骗自己,而应该看到并且克服工作中的错误和缺点。~**гване** [中]

самозапàзване [中] 自我保护

самозапàл|вам се [未], **самозапàля се** -*иш се*, -*их се* [完] ❶ [反身] 自焚: Полял се с бензѝн и се ~ил. 他往身上浇汽油自焚了。❷ [中态] 自燃: Нитроглицерѝнът при лѐко сътресѐние се ~ва. 硝酸甘油遇到轻微震荡就会自燃。**~ване** [中]

самозарàждане [中] 〈书,生物〉自生(一种认为自然界的生命是由无机物开始产生的学术观点)

самозастрѐл|вам се [未], **самозастрѐлям се** [完] [反身] (用枪)自杀 **~ване** [中]

самозащѝта [阴] 自卫

самозащит|àвам се [未], **самозащитя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [反身] 同 самозащищàвам се **~àване** [中]

самозащи|щàвам се [未], **самозащитя̀ се** -*тѝш се*, -*тѝх се* [完] [反身] 自卫: Нарòдът ще намѐри нàчин да се ~тѝ срещу потисниците. 人民将会找到反抗压迫者的自卫办法。

самозвàн -*а* [形] 冒名的,冒充的;僭称的: ~ писàтел 冒名的作家 ~ лѐкар 冒充的医生

самозвàн|ец -*ци* [阳], **самозвàнка** [阴] 冒名者,冒充的人;〈史〉僭称王,自称为王者

самозвàнство [中] 冒名,冒充(行为)

самоиздръ̀жка [阴] (不需补助而)收支相抵,能收回成本而无亏损;经济核算(制): рабòтя на ~ 自负盈亏地干活 минàвам на ~ 转为(改行)经济核算制 организѝрам на прѝнципа на ~та 按经济核算制原则组织起来

самоиздържа|м се [未,反身] 自己供养自己: Като студѐнт той се ~ще с чàстни урòци. 作为一个大学生,他靠教私人课程自己供养自己。**~не** [中]

самоизклю̀ч|вам се [未], **самоизклю̀ча се** -*иш се*, -*их се* [完] [反身] (自愿)退出(组织等): ~вам се от идеологѝческите борбѝ 退出思想意识方面的斗争

самоизлъ̀|гвам се [未], **самоизлъ̀жа се** -*жеш се*, -*гах се* [完] [反身] (自己)欺骗自己,自我欺骗 **~гване** [中]

самоизмàма [阴] 自欺,自我陶醉,自欺自慰

самоизмàм|вам се [未], **самоизмàмя се** -*иш се*, -*их се* [完] [反身] (自己)欺骗自己,自我陶醉,自欺自慰 **~ване** [中]

самоизмъ̀ч|вам се [未], **самоизмъ̀ча се** -*иш се*, -*их се* [完] [反身] (自己)折磨自己 **~ване** [中]

самоизоблич|àвам се [未], **самоизобличà се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [反身] 自我揭露 **~àване** [中]

самоизтезàва|м се [未,反身] 同 самоизмъчвам се **~не** [中]

самоизтезàни|е -*я* [中] 自我折磨,自虐

самоизтребѐни|е -*я* [中] 互相残杀

самоизтреблѐни|е -*я* [中] 同 самоизтребѐние

самоизя̀|ждам се [未], **самоизя̀м се** -*дѐш се*, -*дох се*, -*де се*,过主形动 -*л се* [完] [互及,只复和三单] 互相吞噬,互相残杀 **~ждане** [中]

самоинициатѝва [阴] (个人的)主动精神,(个人的)创造精神: развѝвам ~ 发挥(个人的)主动性

самокѝтка [阴] ❶野石竹花 ❷同 самàкитка

самокòв [阳] 〈旧〉❶(用水驱动的)铁匠锤 ❷〈扩〉铁匠作坊,(包括全部工具的)铁匠炉

самокòвищ|е -*а* [中] 铁匠炉遗址

самоконтрòл [无复,阳] 和 **самоконтрòла** [无复,阴] ❶自我监督;互相监督 ❷自动控制

самоконтролѝра|м се [未,完,反身,互及] ❶自我监督;互相监督 ❷自动控制 **~не** [中]

самокрѝтика [阴] ❶自我批评: прàвя си ~ 作自我批评 развѝвам ~ 开展自我批评 ❷互相批评

самокритикỳва|м се [未,反身,互及] ❶作自我批评 ❷互相批评 **~не** [中]

самокритѝч|ен -*на* самокрѝтика 的形容词: ~но изкàзване 自我批评的发言 ~ни белѐжки 几点自我批评 **~но** [副] 以自我批评的精神 **~ност** -носттà [阴] 自我批评精神: проявя̀вам ~ност 有自我批评精神

самолѐт [阳] 飞机: кàчвам се на ~ 上飞机 пътỳвам със ~ 坐飞机旅行 Самолѐтът излетя̀. 飞机起飞了。Самолѐтът кàцна (се приземѝ). 飞机降落(着陆)了。бръмчѐне на ~а 飞机的嗡嗡声 четиримотòрен ~ 四个发动机的飞机 разузнавàтелен(пъ̀тнически, бòен) ~ 侦察(客,战斗)机 реактѝвен ~ 喷气机

самолѐт|ен -*на* самолѐт 的形容词: ~ен мотòр 飞机发动机 ~но я̀то 航空中队,机群 ~но звенò (三架到五架飞机组成的)航空分队 ~на индỳстрия 飞机工业 ~на снѝмка 航空摄影

самолетоносàч [阳] 航空母舰

самолѝч|ен -*на* [形] 本人的,亲自的: ~на снѝмка 本人照片

самолѝчност -*тà* [无复,阴] 身份;正身: докумѐнти за ~ 身份证件 установя̀вам ~тà на труп 确定(验明)尸体的正身

самолю̀б|ец -*ци* [阳], **самолю̀бка** [阴] 自尊心很强的人,自尊自重的人,爱面子的人

самолюбѝв -*а* [形] 自尊心很强的,自爱的,自尊的,自重的;爱面子的: **~о** [副] **~ост** -осттà [无复,阴]

самолюбие [无复,中] 自尊心：накърнèно (оскърбèно) ～ 受损伤的自尊心

самомнèние [无复,中] 自负(心理),自命不凡：ùмам голя̀мо ～ 自视甚高

самомнѝтел|ен *-на* [形] 自负的,自命不凡的,自视甚高的 **～ност** -носттà [阴]

самонаблюдàва|м се [未,反身] 自我观察,观察自己 **～не** [中]

самонаблюдèни|е *-я* [中] 自我观察;〈心理〉内省

самонадèян *-а* [形] 过于自信的,过于自恃的：～ човèк 过于自信的人 ～о държàне 过于自信的举止 **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

самонаранявам се [未], **самонаранѝ се** *-ùш се, -ùх се* [完] [反身] (故意)自残(以便不参加战斗) **～я̀ване** [中]

самообвинèни|е *-я* [中] 自咎,自我责备：прàвя си ～е 自我责备

самообвиня̀вам се [未], **самообвинѝ се** *-ùш се, -ùх се* [完] [反身] 自咎,责备自己 **～я̀ване** [中]

самообèс|вам се [未], **самообèся се** *-иш се, -их се* [完] [反身] 自缢,上吊 **～ване** [中]

самообл|àгам се [未], **самооблòжа се** *-дожиш се, -дожих се* [完] [中态] 自愿出钱(或出力)(以支持居民点的公共福利事业) **～àгане** [中]

самообладà|вам се [未], **самообладàя се** *-еш се, -х се* [完] [中态]〈书〉有自制力,有节制 **～ване** [中]

самообладàние [无复,中] 自制力;镇静,镇定,泰然自若：изгýбвам ～ 失去自制力 запàзвам ～ 保持镇静

самообладàя се 见 самообладàвам се

самооблòжа се 见 самооблàгам се

самооблъщàва|м се [未,中态]〈书,旧〉同 самоизмàмвам се: Недèй се ～. 不要自我陶醉。**～не** [中]

самооблъщèни|е *-я* [中] 同 самоизмàма

самообразòва|м се [未,中态] 自修,自学 **～не** [中]

самообразòван *-а* [形] 自学(成才)的,通过自修而有学问的

самообразовàние [无复,中] 自修,自学：политùческо ～ 自学政治

самообразòваност *-тà* [无复,阴] 受过自学教育;自修的学问

самообразовàтел|ен *-на* [形] 自修的,自学的：～на рàбота 自学,自修 ～ен кръжòк 自学小组

самоограничàвам се [未], **самоограничà се** *-ùш се, -ùх се* [完] [中态] 自己限制自己的要求(利益),克己,自我节制 **～àване** [中]

самооплю|вам се [未], **самооплюя се** *-еш се, -х се* [完] [反身] 自我污辱,污辱自己 **～ване** [中]

самоопознà|вам се [未], **самоопознàя се** *-еш се, -х се* [完] [反身] 自我认识,认识自己 **～ване** [中]

самооправдà|вам се [未], **самооправдàя се** *-еш се, -х се* [完] [中态] 替自己辩护,说自己有理,表白,洗刷自己：Излѝшни са тèзи òпити да се ～ваш: твòята винà е я̀сна за всѝчки. 这些洗刷自己的企图是多余的,你的过错大家都清楚。**～ване** [中]

самооправдàни|е *-я* [中] 自我辩护,自我表白,表白自己：Каквò ще кàжеш за своè ～е? 你还有什么可表白的?

самоопрàш|вам се [未], **самоопрàша се** *-иш се, -их се* [完] [中态]〈植〉自花传(授)粉 **～ване** [中]: У прòсото стàва ～ване. 黍是自花授粉。

самоопределèни|е *-я* [中] 自决,自决权：прàво на ～е 自决权 ～е на малцинствàта 少数民族的自决权

самоопредèл|ям се [未], **самоопределя̀ се** *-ùш се, -ùх се* [完] [中态] 决定自己的地位(归属、立场),自决,得到自决 **～яне** [中]: прàво на ～яне 自决权

самоосъзнà|вам се [未], **самоосъзнàя се** *-еш се, -х се* [完] [中态] 认清自己(的权利、义务等),自觉：Нарòдът тря̀бва да се ～е. 人民必须觉悟起来。**～ване** [中]

самоотбрàна [阴] 自卫：дèйствувам в положèние на закòнна ～ 在合法自卫的情况下行动 убѝвам го при ～ 在自卫时杀死他

самоотбраня̀вам се [未,反身] 自卫,保卫自己

самоотвèржен *-а* [形]〈书〉自我牺牲的;奋不顾身的,忘我的,舍己的：～ другàр 有自我牺牲精神的同志 ～а постъ̀пка 奋不顾身的行为 ～а борбà за свободà 争取自由的忘我斗争 **～о** [副]: рабòтя ～о 忘我地工作 **～ост** -осттà [阴]: проявя̀вам ～ост 表现忘我精神

самоотлъ̀ч|вам се [未], **самоотлъ̀ча се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 擅自外出(指离开营房、部队);擅离职守(岗位等) **～ване** [中]

самоотлъ̀чка [阴] 擅自外出(指离开营房、部队);擅离职守(岗位等)

самоотр|àвям се [未], **самоотрòвя се** *-òвиш се, -òвих се* [完] [反身] 服毒自杀,毒害自己

самоотрекà се 见 самоотрѝчам се

самоотречèние [无复,中]〈旧〉同 самоотрицàние

самоотрицàние [无复,中] 放弃个人利益,弃绝私利;奋不顾身

самоотр|ѝчам се [未], **самоотрекà се** *-ечèш се, -èкох се, -èче се*,过主形动 *-èкъл се, -èкла се* [完] [中态] 放弃个人利益,弃绝私利;奋不顾身 **～ѝчане** [中]

самоотрòвя се 见 самоотрàвям се

самопѝска [阴]〈口〉自来水笔

самопожертвовàни|е *-я* [中]〈旧〉同 самопожèртвуване

самопожертвовàтел|ен *-на* [形] 自我牺牲的,奋不顾身的：～ен борèц 奋不顾身的战士 ～на любòв 自我牺牲的爱情 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

самопожèрт[ву]ва|м се [未,完,反身] (为某人或某事而)牺牲自己,舍己,奋不顾身 **～не** [中]

самопризнàни|е *-я* [中] 认错,坦白：прàвя пъ̀лни ～я 彻底坦白 принуждàвам го към ～я 迫使他坦白

самопроизвòл|ен *-на* [形] 非有意的,不由自主的(动作等);自然发生的,不因外力而发生的,自发的

саморазкритикýвам се [完,反身] (进行)自我批判,自我批评

саморазоблич|àвам се [未], **саморазоблич̀а се** *-ùш се, -ùх се* [完] [反身] 自我揭露,自我揭发 **～àване** [中]

саморазпрàва [阴]〈法〉私刑,私自处刑：влѝзам в ～ 私自处刑

саморазпрàв|ям се [未], **саморазпрàвя се** *-иш се, -их се*

[完]私自处刑 **～яне**[中]

саморазпу̀с|кам се[未],**саморазпу̀сна се** *-неш се,-нах се*[完][中态](组织、学习组等)自行解散 **～кане**[中]

саморазту̀р|вам се[未],**саморазту̀ря се** *-иш се,-их се*[完][中态]同 саморазту̀рям се **～ване**[中]

саморазту̀р|ям се[未],**саморазту̀ря се** *-иш се,-их се*[完][中态](组织、协会等)自行解散:Кооперàцията се ～и. 合作社解散了。**～яне**[中]

саморàсле|к *-ци*[阳]野生植物,自生植物

саморàсля|к *-ци*[阳]〈民〉同 саморàслек

саморàс|ъл *-ла*[形](指植物)野生的,自己长出来的:～ли цветя̀ 野花

самоpо̀д|ен *-на*[形]天然的;天生的:～но злàто 天然金 ～на мѐд 天然铜 ～ен метàл 天然金属 ～ен мàйстор 天生的能手 ～ен талàнт 天赋 ～ен филосо̀ф 天生的哲学家 **～ност** -ността̀[阴]

саморъ̀ч|ен *-на*[形]亲手做的;亲笔(写)的:～но писмо̀ 亲笔信 ～ен по̀дпис 亲笔签字 ～но издѐлие 亲手做的东西 **～но**[副]

Сàмос 萨摩斯岛(希腊)

самосвàл[阳]自卸卡车

самоснимàчка[阴](照相用的)自拍机,(照相机的)自拍装置

сàмост *-тà*[无复,阴]〈诗〉同 само̀тност,самотà

самосто̀|ен *-йна*[形]同 самостоя̀телен **～йно**[副] **～йност** -йността̀[阴]:икономѝческа ～йност 经济独立

самостоя̀тел|ен *-на*[形] ❶独立的,自主的,独立自主的:～на държàва 独立国 ～ен живо̀т 独立生活 ～на преценка 独立评价 ❷有独立精神的;自主性的,能自主的:～ен харàктер 有独立精神的性格 ❸独立完成的,独创的,自己作主的:～но изучàване на маркси̇зма-ленини̇зма 自学马列主义 ～ен концѐрт 个人音乐会 ❹单独的:～на къ̀ща 单独一座房子 **～но**[副]:рабо̀тя ～но 独立工作 **～ност** -ността̀[阴]:проявя̀вам голя̀ма ～ност 表现很强的独立自主精神

самосъзнàние[无复,中]〈书〉自觉;自我意识:национàлно ～ 民族自觉 клàсово ～ 阶级自觉

самосъзнàтел|ен *-на*[形]自觉的

самосъхранѐние[无复,中]〈书〉自卫:инстѝнкт за ～ 自卫的本能

самотà[阴] ❶荒僻,孤寂:пусти̇нна ～ 像沙漠一样荒僻 оттѐглям се в ～ 僻处一隅 ❷孤独:привѝквам на тишинà и ～ 习惯于安静和孤独的生活 ❸[常复]〈诗〉僻壤

самотаксу̀ване[中](电车、公共汽车乘客把自己的票)自行打孔(表示已经使用过):апарàт за ～(电车、公共汽车上的)自行打孔器

самотво̀р|ен *-на*[形]非人工造的

самотѐк[无复,阳]〈书〉自流,放任自流:на ～〈书〉放任自流

само̀т|ен *-на*[形] ❶孤身的,孤独的,孤单的:～на женà 孤独的女人 ～ен живо̀т 孤独的生活 чу̀вствувам се ～ен 感到孤独 ❷孤零零的;单独的:～ен бо̀р 一棵孤零零的松树 ～ен гро̀б 一座孤坟 **～ност** -ността̀[阴]

самотѝ|я[阴]〈民〉❶[只单]同 самотà:Мъчѝтелна е ～ята. 孤独是痛苦的。Дотѐгна ми тàя ～я. 这种孤独的生活使我厌烦。❷[只复]僻壤,荒野:Живѐя в ～ите. 我住在穷乡僻壤。

само̀тни|к *-ци*[阳],**само̀тница**[阴]孤独的人

самото̀к[无复,阳] ❶葡萄汁 ❷未发酵的葡萄酒 ❸精华,浓汁(如蜜、植物油等):мѐд-～ 自流蜜

самоубѝ|вам се[未],**самоубѝя се** *-еш се,-х се*[完][反身]自杀

самоубѝ|ец *-йци*[阳],**самоубѝйца**[阴]自杀者

самоубѝйств|о *-а*[中]自杀:извъ̀ршвам ～о 自杀 подтѝквам го към ～о 促使他自杀

самоубѝя се 见 самоубѝвам се

самоуважàвам се[未,反身]〈书〉自重

самоуважѐние[无复,中]自重:изгу̀бвам чу̀вство на ～ 失去自重感

самоувѐрен *-а*[形]过于自信的,认为自己绝对有把握的,自以为是的;瞧不起人的:～ чове̇к 自以为是的人 ～ по̀глед(вѝд)过于自信的目光(样子) **～о**[副] **～ост** -осттà[阴]

самоу̀к *-а*[形](通过)自学(成才)的,无师自通的:～ машѝнен инженѐр 自学成才的机械工程师 ～а готвàчка 无师自通的女厨师

самоу̀|к *-ци*[阳],**самоу̀чка**[阴]自学者,自修者,无师自通者:шивàч ～к 无师自通的裁缝

самоуниж|àвам се[未],**самоунижà се** *-ѝш се,-ѝх се*[完][反身,中态]妄自菲薄,自卑;自暴自弃

самоунижѐни|е *-я*[中]妄自菲薄,自卑;自暴自弃

самоунищожàвам се[未],**самоунищожà се** *-ѝш се,-ѝх се*[完][反身]自残,自杀

самоунищожѐние[无复,中]自残,自杀;自相残杀

самоупрàва[无复,阴]同 самоуправлѐние

самоуправлѐни|е *-я*[中]自治;自治制度:прàво на ～е 自治权

самоуправля̀вам се[未,中态](实行)自治

самоупрѐк|вам се[未],**самоупрѐкна се** *-неш се,-нах се*[完][反身]责备自己

самоуспокоѐние[无复,中]妄自慰解,自安自慰(的态度);自我安慰

самоуспоко|я̀вам се[未],**самоуспоко̀я се** *-ѝш се,-ѝх се*[完] ❶[反身]安慰自己 ❷[中态]妄自慰解,感到满足,松心 **～я̀ване**[中]

самоусъвършѐнст[ву]ва|м се[未,反身]〈书〉使自己更加完善;自我深造,自我进修 **～не**[中]:нрàвствено ～не 道德上的自我完善

самоучѝтел *-ят,-я*[阳]自修课本:～ по фрѐнски езѝк 法语自修课本 ～ за акордео̀н 手风琴自通

самохвàл|ец *-ци*[阳],**самохвàлка**[阴]自吹自擂的人,好自夸的人

самохвàлко *-вци*[阳]〈口〉同 самохвàлец

самохвàлств|о *-а*[中]自夸,自吹自擂,自我吹嘘

самохо̀д|ен *-на*[形]自动推进的,自行的:～ен комбàйн 自行联合收割机 ～ен шлѐп 自行驳船

самохо̀д|ец *-ци*[阳]〈民〉独来独往的人,喜欢一个人走路的人

самохо̀дка[阴]〈军〉自行火炮,自动推进炮

самохрàнка[阴]〈方〉独居的女人

самоцѐл *-тà*[无复,阴]〈书〉目的本身,最后目的:Нау̀ката

не бѝва да е ～，а срѐдство за подобря̀ване на живо̀та. 科学不应该是目的本身，而应该是改善生活的手段。превръщам се в ～ 变成目的本身

самоцѐл|ен -на самоцѐл 的形容词：～но изку̀ство 为艺术而艺术 **～но**［副］

самочу̀вствие 和 **самочу̀вство**［无复，中］对自身的感觉，自我感觉：ѝмам повишѐно（понижѐно）～ 情绪很高（不高）

самою̀да［阴］〈民〉同 ю̀да（女妖；仙女）和 самодѝва

самса̀р［阳］〈方〉同 бя̀лка（貂）

самса̀р|ин -и［阳］〈旧〉（交易的）中（间）人

самса̀рск|и -а самса̀р 或 самса̀рин 的形容词：～а ко̀жа 貂皮

самсѝ［代，只用于阳性单数］〈民〉❶同 сам ❷［用作形］同 сам，самѝчък：оста̀вам ～ 只剩自己 стоя̀ ～ в ста̀ята си 一个人在自己屋子里

са̀м-та̀м 见 сам

саму̀м［阳］〈书，气象〉沙蒙风（北非等地沙漠地带的干热风）

саму̀н［阳］〈民，口〉大圆面包

саму̀р［阳］❶（西伯利亚产的）貂，黑貂（*Mustela zibellina*）❷貂皮 ❸［用作不变形容词］貂皮的；上等皮的：～ калпа̀к 貂皮帽；上等皮帽

самура̀|й -ят，-я［阳］〈书〉（日本）武士

самура̀йск|и -а［形］（日本）武士（道）的

саму̀рен -а［形］貂皮（做）的：～ калпа̀к 貂皮帽 ～а яка̀ 貂皮领

саму̀ров -а саму̀р 的形容词：～а ко̀жа 貂皮

сан -ът，-а，-ове［阳］〈书，古〉高位，显职，（高官，高级神职人员的）衔名：ца̀рски ～ 帝位，皇位 епѝскопски ～ 主教教职

Са̀на 萨那（也门首都）

санато̀р|ен -на［形］同 санаториа̀лен

санаториа̀л|ен -на［形］疗养（院）的：～на дѐтска градѝна 儿童疗养所 ～но лечѐние（在疗养院）疗养

санато̀риум［阳］〈医〉疗养院：～ за гръдобо̀лни 肺病疗养所

сангвинѝ|к -ци［阳］，**сангвинѝчка**［阴］多血质的人；活泼好动的人

сангвинѝч|ен -на［形］〈书〉多血质的；愉快乐观的：～ен темпера̀мѐнт 多血质；活泼乐观的气质

санда̀л[1]［阳］凉鞋：Момѝчето е бо̀со в мо̀дни ～и. 女孩光脚穿着时髦的凉鞋。

санда̀л[2]［阳］❶〈植〉檀香树（*Santalum album*）❷〈化，枝〉紫檀色素；紫檀色染料

санда̀лов -а［形］～о дърво̀〈植〉檀香树

са̀ндвич［阳］夹心面包片，三明治：～ с шу̀нка 火腿三明治

санджа̀|к -ци［阳］〈史〉（土耳其帝国时期的）州

сандъ̀|к -ци［阳］❶（木制或铁制的）箱子：изва̀ждам нѐщо от ～ка 从箱中取某物 муницио̀нен ～к 火药箱 ❷（马车的木制）车厢 ❸〈民〉棺材：пола̀гам мъртвѐц в ～к 人殓 спу̀скам ～ка в гро̀ба 下葬

сандърдѝсвам［未］，**сандърдѝсам**［完］〈口〉打搅，使不安

са̀ни［复，无单］〈方〉同 шейна̀（雪橇）

санита̀р -ят，-я［阳］，**санита̀рка**［阴］❶护士；卫生员 ❷〈军〉担架兵；看护兵

санита̀р|ен -на［形］卫生的，保健的，防疫的；救护的：～ен контро̀л 卫生检查 ～на вла̀ст 卫生当局 ～но дѐло 卫生保健事业 ～ен персона̀л 卫生（医务）人员 ～ен полко̀вник〈军〉上校（衔）军医 ～ен вла̀к 医疗列车 ～ен самолѐт 救护飞机 ～ни материа̀ли 医疗物资 ～на ча̀нта 药箱

Санкт Пѐтербург 圣彼得堡（俄罗斯城市）

са̀нким 和 **са̀нки**［语气］〈民〉❶（表示加重语气）还是，此外；的确，真的；正是；其实：А̀з му рѐкох ... ～ щя̀х да му река̀ ... ама̀ не смѐях. 我跟他说了…我以前真的想跟他说…但是不敢。❷就是（说）❸最后，只好 ❹（表示对立）好像，难道

санкциона̀ра|м［未，完］〈书〉核准，批准；准许；认为合法：～м решѐния 批准决议 **～не**［中］

са̀нкци|я［阴］〈书〉❶核准，批准；准许；认为合法 ❷制裁：нала̀гам ～и 加以制裁 наказа̀телна ～я 刑法上的制裁，刑事制裁 ❸（临时的）制裁手段

Сан Марѝно ❶圣马力诺（欧洲）❷圣马力诺（圣马力诺首都）

санмарѝнск|и -а Сан Марѝно 和 санмаринча̀нин 的形容词

санмаринча̀н|ин -и［阳］，**санмаринча̀нка**［阴］圣马力诺人

сано̀вни|к -ци［阳］〈古〉高官，大臣

Сан Па̀уло 圣保罗（巴西城市）

Сан Салвадо̀р 圣萨尔瓦多（萨尔瓦多首都）

санскрѝт［无复，阳］梵文

санскрѝтск|и -а санскрѝт 的形容词：～и езѝк 梵文 ～а литерату̀ра 梵文文献

сантасѐ［中］六十六点（一种两人玩的纸牌）

сантигра̀м［阳］厘克

сантѝм［阳］❶〈旧〉斯托汀卡（1%列弗），保分（原为法、比、瑞士等国的辅币，等于1%法郎，生丁）：Ще ти наброя̀ пара̀те до ～. 他会一分不差地把钱给你。Оста̀нал съм без ～ в джо̀ба. 我已一文不名。ня̀мам нѝто ～ 一文不名 ❷〈口〉公分，厘米：Догдѐ съм жѝв и очѝте ми глѐдат，имо̀т не вѝ да̀вам нѝто ～ мя̀сто. 只要我还活着，只要我的眼睛还看得见，我就不给你们一厘土地。не отстъ̀пвам нѝто на ～ 丝毫不退让

сантимента̀л|ен -на［形］多愁善感的，滥用感情的，感伤的；心肠过软的，温情的：～ен човѐк 多愁善感的人 ～ни стѝхове（рома̀нси）感伤的诗句（抒情歌曲）～но писмо̀ 温情的信 ～на сцѐна 令人伤感的场面 **～но**［副］：Тѝя мѝсли ме настро̀йват ～но. 这些想法使我很感伤。**～ност** -ността̀［阴］：Във врѐме на бо̀й вся̀какъв вѝд ～ности са неумѐстни. 在战斗期间，任何温情（表现）都是不适当的。

сантиментализ̀|ъм -мът，-ма［无复，阳］〈文学〉感伤主义

сантимента̀лнича|а -иш，-их［未］〈书，不赞〉多愁善感，一味感伤；过于心软：Не трѝбва да ～им. 我们不应过分伤感。**～ене**［中］

сантимѐтров -а сантимѐтър 的形容词：сѐдем ～и гредѝ 七根一厘米粗的木条

сантимѐт|ър -ри［阳］❶厘米，公分 ❷米尺，（公制）皮尺

Са̀нто Домѝнго 圣多明各（多米尼加共和国首都）

Сан Томѐ 见 Сао Томѐ

Сан Томѐ и Прѝнсипи 见 Сао Томѐ и Прѝнсипи

сантонѝн [阳]〈药〉山道年(一种驱虫剂)

Сан Франсѝско 圣弗兰西斯科(旧金山,美国港市)

Сан Хосѐ 圣何塞(哥斯达黎加首都)

Санху̀ан 圣胡安(波多黎各首府)

Сантя̀го 圣地亚哥(智利首都)

Сао Томѐ 圣多美(圣多美和普林西比首都,Сан Томѐ)

Сао Томѐ и Прѝнсипи 圣多美和普林西比(非洲,Сан Томѐ и Прѝнсипи)

сап[1] *-ът,-а,-ове* [阳](斧、锹等的)木柄,木把:Счу̀пих ~а на теслата. 我把斧子柄弄断了。

сап[2] *-ът,-а* [无复,阳](马)鼻疽(*Malleus*):Ко̀нят е бо̀лен от ~. 马得了鼻疽病。

сапика̀с|вам [未],**сапика̀сам** [完]〈民〉看,望 — **се** [被动]〈方〉明白(过来),清醒(过来);害羞,知耻:Не говорѝ така̀,~ай се! 别这样说,要知羞耻!

саплъ̀|к *-ци* [阳]〈口〉同 плѐвник (干草房)

сапрофѝт [阳]〈生物〉寄尸植物,腐生植物;腐生菌

сапрофѝт|ен *-на* сапрофѝт 的形容词

сапу̀н [阳](肥)皂:~ за пранѐ 洗衣皂 тоалѐтен ~ 香皂 калъ̀п ~ 一块肥皂 ~ за бръ̀снене 剃须皂

сапуна̀р *-ят,-я* [阳] 制造(或出售)肥皂的人

сапуна̀рск|и *-а* сапуна̀р 和 сапуна̀рство 的形容词

сапуна̀рство [无复,中] 肥皂制造(业)

сапунджѝйница [阴]〈旧〉肥皂作坊

сапунджѝйск|и *-а* сапунджѝя 的形容词

сапунджѝ|я *-ята,-и* [阳] 同 сапуна̀р

сапу̀нен *-а* сапу̀н 的形容词:~а пя̀на 肥皂沫 ~а фа̀брика 肥皂厂 ~а индѝстрия 肥皂工业 ~а вода̀ 肥皂液 ◇ ~ **меху̀р** 1.肥皂泡 2.〈转〉泡影

сапуниѐра [阴] 肥皂盒

сапунѝс|вам [未],**сапунѝсам** [完] ❶给…擦肥皂:~вам пранѐ 给要洗的衣服擦肥皂 ~вам си брада̀та 给胡子抹肥皂 ❷〈转,口〉斥责;惩罚 — **се** [反身,被动] **~ване** [中]

сапу̀ниче [中] 肥皂草(*Saponaria officinalis*)

сапфѝр [阳]〈书〉蓝宝石,青玉

сапфѝр|ен *-на* [形] 蓝宝石的;深蓝色的:~ни очѝ 深蓝色的眼睛

сапьо̀р [阳]〈军〉工兵

сапьо̀рск|и *-а* сапьо̀р 的形容词:~а дружѝна 工兵营

Сарава̀к 沙捞越(马来西亚一地区)

сараджа̀ [阴]〈民〉❶瘰疬 ❷黄水疮,脓疮

Сара̀ево 萨拉热窝(波斯尼亚—黑塞哥维那首都)

сара|ѝ *-ят,-я* [阳]〈民〉(旧时土耳其大官的)宅第,官府;宫殿:бѐйов ~й 别伊(土耳其大官)的宅第

сарайлѝя 和 **саралѝя** [阴] 撒拉利亚(一种带馅的甜卷)

сара̀йск|и *-а* сара̀й 的形容词:~и по̀рти 宅门,宫门

саракѝн [阳]〈方〉同 ара̀бин (阿拉伯人)

сара̀ф 和 **сара̀ф|ин** *-и* [阳]〈旧〉货币兑换商;金银(首饰)商

сарафлъ̀к [无复,阳]〈旧〉货币兑换业:И от ~ разбѝра. 他也懂得钱币兑换行业。

сара̀фск|и *-а* сара̀ф 的形容词:~и дюкя̀н 钱庄;银楼 ~и везнѝ 天平;戥子

сарацѝн|и [复,单 -;阳]〈史〉萨拉秦人(中世纪基督徒对阿拉伯人的称呼);十字军对所有伊斯兰教徒的称呼

сарацѝнск|и *-а* сарацѝн 的形容词:~и войска̀ 萨拉秦军队

сара̀ч [阳](制做鞍子、缰绳、轭等的)鞍具匠

сара̀чество [无复,中] 制鞍业

сара̀чница [阴] 制鞍作坊

сара̀шк|и *-а* сара̀ч 的形容词:~и зана̀ят 制鞍业 ~а рабо̀тилница 制鞍作坊

сардѐл|а[1] [阴] ❶同 сардѝна ❷沙丁鱼罐头,罐头沙丁鱼:На ма̀сата ѝмаше ~и и тѐлешко месо̀. 桌上有罐头沙丁鱼和牛肉。◇ (**натъ̀пкани**) **като̀ ~и** (挤得)像沙丁鱼一样:В една̀ ма̀лка ста̀ичка ни наредѝха като̀ ~и. 在一间小房子里他们把我们排列得像沙丁鱼一样。

сардѐла[2] [阴]〈方〉同 мушка̀то 或 индрищѐ (天竺葵,洋绣球)

сардѐлен *-а* сардѐла[1] 的形容词:~а кутѝя 沙丁鱼罐头盒

сардѝна [阴] 沙丁鱼(*Clupea pilhardus*)

Сардѝния 撒丁岛(意大利)

сардѝнка [阴] 同 сардѝна

сардонѝч|ен *-на* [形]〈书〉同 сардонѝчески

сардонѝческ|и *-а* [形]〈书〉挖苦的,尖刻嘲笑的,恶意的:~и смя̀х 挖苦人的大笑 ~а усмѝвка 恶意的微笑

сарка̀з|ъм *-мът,-ма,-ми* [阳] 毒辣讽刺,尖刻的讥笑,冷嘲热讽;挖苦话,冷言冷语:убѝйствен ~ъм 非常厉害的挖苦(话) отро̀вен ~ъм протѝв нѐго 对他的毒辣讥讽

саркастѝч|ен *-на* [形] 冷嘲热讽的;尖酸刻薄的:~на усмѝвка 冷笑 ~на епигра̀ма 充满嘲讽的题诗 **~но** [副]

саркастѝческ|и *-а* 同 саркастѝчен:~а усмѝвка 冷笑 **~и** [副]

сарко̀ма [阴]〈医〉肉瘤:бо̀лен от ~ 患肉瘤

саркофа̀|г *-зи* [阳] ❶(古代的)石椁 ❷墓

сарма̀ [常复 *-ѝ*,阴] 萨尔马(一种用葡萄叶、圆白菜叶或其他菜叶包着肉末、米饭等做成的菜),菜卷:~ѝ от ло̀зов лѝст 葡萄叶萨尔马 ~ѝ от (със) зѐле 圆白菜叶萨尔马 ◇ **дро̀б ~а̀** 羊肝萨尔马 **Ще му свѝя ~ѝте.**〈口〉我会让他安静(老实,停止,屈服)下来的。

сарма̀т|и [复,单(罕) -,阳]〈史〉萨尔马特人(古代东俄草原上的游牧民族)

сарма̀тск|и *-а* сарма̀т 的形容词:~и племена̀ 萨尔马特部族

сарпѝя [阴]〈方〉同 килѐр (小贮藏室)

сархо̀ш 和 **сархо̀шин** [阳]〈方,旧〉酒鬼,醉汉

саръ̀|к *-ци* [阳]〈民〉(粗)木杆

саръсабу̀р [阳]〈旧〉萨勒萨布尔(用非洲植物炼制的民间药物)

сатана̀ *-та* [阳] ❶ [只单] 撒旦,恶魔,魔鬼:Ло̀ши хо̀ра се навъ̀диха,като̀ че самѝят ~ бѐше влѐзъл в сърца̀та им. 繁殖了一帮坏人,好似恶魔本身已钻入他们的心里。❷〈转〉恶毒阴险的人

сатанаѝл [阳] 同 сатана̀:ца̀рство на ~а 魔鬼王国

сатанаѝлов *-а* сатанаѝл 的形容词:~о ца̀рство 魔鬼王国

сатанѝнск|и *-а* [形] 魔鬼般的,凶狠的,狠毒的,穷凶极恶的:~и смя̀х 凶狠的一笑 **~и** [副]:мра̀зя го ~и 恨透他了

сателѝт [阳] ❶〈天文〉卫星:пу̀скам изку̀ствен ~ 发射人造卫星 ❷〈转,政治〉卫星国,附庸(国),仆从国

сателѝт|ен *-на* сателѝт 的形容词:~на държа̀ва 卫星国,仆

从国

сатѐн [阳] 假缎,缎纹布: престѝлка от ~ 假缎围裙 копрѝнен ~ 缎 ~ за хастѐр 羽缎

сатѐн|ен -*на* [形] 假缎(做)的: ~на престѝлка 缎纹布围裙

сатенѝран -*а* [形] 有(缎子般)光泽的: ~а хартѝя 缎面纸 ~ картон 缎面厚纸板

са̀тир [阳] 萨堤洛斯,半人半仙神,森林之神(古希腊神话中作为淫荡化身的半人半仙,长有羊腿和羊角)

са̀тира [阴]〈文学〉讽刺作品

сатирѝ|к -*ци* [阳] ❶讽刺作家 ❷恶毒嘲讽者

сатирѝч|ен -*на* са̀тира 的形容词: ~на поѐма 讽刺长诗 ~ен тон 讽刺的语调 ~ен теа̀тър 讽刺剧院 **~но** [副]

сатирѝческ|и -*а* [形] 同 сатирѝчен: ~и произведѐния 讽刺作品 **~и** [副]

сатра̀п [阳] ❶〈史〉(古波斯的)省长,总督 ❷〈转〉暴吏,(小)暴君;狠毒的人: ца̀рски ~и 皇帝的暴吏 В семѐйството си той е стра̀шен ~. 他是他们家的暴君。

сатра̀пск|и -*а* сатра̀п 的形容词 **~и** [副]: държа̀ се ~и 举止暴戾

сатура̀ция [阴]〈技〉饱和

Сату̀рн ❶〈罗神〉萨托耳诺斯(农神) ❷〈天〉土星

сатурна̀лии [复] 纵情狂欢痛饮

сатурнѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈医〉铅中毒

са̀тър [阳] (一种切肉、剁骨用的)菜刀,剁刀

Саудѝтска Ара̀бия 沙特阿拉伯(亚洲)

саудѝтск|и -*а* [形] 同 саудитскоара̀бски

саудитскоара̀бск|и -*а* Саудѝтска Ара̀бия 和 саудитча̀нин 的形容词

саудитча̀ни|н -*и* [阳], **саудитча̀нка** [阴] 沙特阿拉伯人

са̀уна [阴] (芬兰等国的)蒸气浴,桑拿浴

сафа̀ри [中] (尤指在东非和中非的)旅行,狩猎远征

сафѝ [不变形]〈旧〉纯真的,纯粹的: ~ кафѐ 纯咖啡

сафрѝд [阳] 竹筴鱼(*Trachurus trachurus*)

саха̀н [阳]〈民〉铜盘

Сахалѝн 萨哈林岛(库页岛,俄罗斯)

Саха̀ра 撒哈拉沙漠(非洲)

саха̀т [阳]〈民〉❶钟点,小时: след половѝн-едѝн ~ 过个把钟点 ❷钟: гра̀дски ~ 市镇大钟

сахтия̀н [阳]〈旧〉(做鞋、书皮等用的)精制山羊皮

сахтия̀нов -*а* [形] 山羊皮做的: ~а кесѝя 山羊皮钱袋(包)

сач -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈方〉(烤面包、馅饼等用的金属或陶制的)铛;煎盘;(半球形的)扣盖

сачѝкабрък [阳]〈旧〉绿矾,硫酸亚铁

сачма̀ [阴] ❶(猎枪用的)霰弹,铅砂 ❷〈技〉滚珠

сачмѐн -*а* [形] 滚珠的: ~ ла̀гер 滚珠轴承

САЩ [сащ] [复,(口)阳,缩] Съединѐни америка̀нски ща̀ти 美国(美利坚合众国,北美洲)

сащѝс|вам [未], **сащѝсам** [完]〈口〉使惊讶,使不知所措: Съвсѐм я ~а със своѝте въпро̀си. 他提出的问题使她完全不知所措。— **се** [被动,中态] **~ване** [中]

са|я̀[1] [阴]〈专〉鞋帮,鞋面: кроя̀ ~ѝ 裁剪鞋面

са|я̀[2] [阴]〈方〉❶棚子: под ~я̀та 在棚子里 ❷冬季的羊圈: о̀вчи ~ѝ 绵羊圈 дока̀рвам овцѝте в ~я̀та 把绵羊赶进圈里

сая̀[3] [阴]〈方〉(一种农村女式)长袍,罩袍

сба̀б|вам [未], **сба̀бя** -*иш*, *сба̀бѝх* [完] (指皮肤、脸)使皱: Пра̀нето лѐсно ми ~ва ръцѐте. 我的手洗东西时易起皱。— **се** [中态] 起皱纹: Ръцѐте ми се ~иха от пра̀нето. 我的手由于洗东西而起皱了。**~ване** [中]

сбабича̀с|вам [未], **сбабича̀сам** [完] 同 сба̀бвам — **се** [中态] **~ване** [中]

сба̀бя 见 сба̀бвам

сба̀р|вам [未], **сба̀рам** [完]〈口〉捉到,抓到: ~вам го на местопрестъплѐнието 在作案处(现场)抓住他 — **се** [被动] **~ване** [中]

сбера̀ 见 сбѝрам

СБЖ [съ̀-бъ̀-жъ̀] [阳,(口)中,缩] Съю̀з на бъ̀лгарските журналѝсти 保加利亚记者协会

сбѝ|вам [未], **сбѝя** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] 压紧,使瓷实;压缩: Сбѝй ма̀лко брашно̀то в чува̀ла, та да съберѐ о̀ще. 把袋里的面粉压瓷实点,以便再装一些。Мо̀же да ~е голя̀ма ча̀ст от изложѐнието. 他能把叙述的很大一部分压缩下来。— **се** [被动] Ста̀тията трѝбва да се ~е ма̀лко. 文章必须压缩一些。**~ване** [中]

сбѝ|вам се[1] [未], **сбѝя се** -*еш се*, -*х се* [完] [中态] ❶聚集在一起: Войнѝците се ~ха в ку̀пчина. 战士们聚成一堆。❷变稠,变硬;缩: От дъждà земя̀та се е ~ла и мъ̀чно се копа̀е. 由于下雨土地变硬,难刨了。Като̀ изперѐш платно̀то, ще се ~е. 这种布你一洗就会缩水。**~ване** [中]

сбѝ|вам се[2] [未], **сбѝя се** -*еш се*, -*их се* [完] [互及] 互相打起来: Сбѝха се почтѝ без причѝна. 他们几乎无缘无故就互相打起来了。**~ване** [中]

сбѝ|рам [未], **сбера̀** -*ерѐш*, -*ра̀х* [完]〈民〉同 събѝрам — **се** [被动,中态]: Сбѝрайте се. 集合! **~ѝране** [中]

сбѝрка [阴] ❶(全部)搜集品,收藏品: ~ от картѝни (ма̀рки, пеперу̀ди) 收集的画片(邮票,蝴蝶) ❷(文学作品的)集: ~ стѝхове, стихотво̀рна ~ 诗集 лирѝческа ~ 抒情诗集 ❸聚会: Кръжо̀кът ѝма ~ всѐки понедѐлник. 学习小组每星期一聚会。❹〈旧〉大会

сбиротъ̀|к -*ци* [阳]〈民〉同 сбѝрщина

сбѝрщина [阴]〈口,不赞〉❶一帮人,乌合之众: престъ̀пна ~ 一伙犯罪分子 до̀лна ~ 一群败类 На паза̀ра се стру̀па ця̀ла ~ от любопѝтни. 市场上聚集了一群看热闹的人。❷一堆(没用的、乱七八糟的)东西: ~ от ста̀ри мѐбели 一堆旧家具

сбит -*а* ❶ сбѝя 的过被形动 ❷ [用作形] 1.(压得很)瓷实的,挤得严严的,密密麻麻的: ~а пръст 瓷实的土 ~а нава̀лица 密密麻麻的人群 2.(文章、语言)紧凑的,简洁的,扼要的: ~о изложѐние 简练的叙述 ~ стил 简洁的文风 **~о** [副]: пѝша ~о 写得很简练 **~ост** -*осттà* [阴]: ~ост и яснота̀ 简单明了

сбѝя 见 сбѝвам

сбѝя се 见 сбѝвам се

СБК [съ̀-бъ̀-къ̀] [缩] Съю̀з на бъ̀лгарските композѝтори 保加利亚作曲家协会

сближ|а̀вам [未], **сближа̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使亲近,使关系密切: О̀бщата ра̀бота ни ~ѝ. 共同的工作使我们亲近了。— **се** [被动] **~а̀ване** [中]

сближа̀вам се [未], **сближа̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态]

(变得)亲近起来,关系密切,交好起来: ~а̀вам се с нѐго 同他亲近起来 **~а̀ване** [中]

сближѐние [无复,中] 同 сближа̀ване

сблъ̀ск|вам се [未], **сблъ̀скам се** [完] [中态,互及] ❶撞上,相撞: ~вам се с нѐго 同他相撞 На завоя два̀ мотоциклѐта се ~аха. 两辆摩托车在转弯处相撞。❷〈转〉(指障碍、困难)碰上,遇到;(指利益、意见)冲突: Интерѐсите ни се ~ват. 我们的利益发生冲突。❸〈转〉遭遇,冲突,打起(仗)来: ~вам се с врага̀ 同敌人遭遇 **~ване** [中]

сблъ̀съ|к *-ци* [阳] 冲突: ~к на но̀вото със ста̀рото 新与旧的冲突

сбо̀гом [副] 再见,别了(一般用于较长时间或永远的离别): Сбо̀гом, учѝтелю! 老师,再见! ◇ **взѐмам си ~ от (с) ня̀кого** 向某人告别: У̀тре замина̀вам. Дойдо̀х да си взѐма ~. 我明天就出发了,现在来告别。**ѝдвам да ка̀жа ~ ня̀кому** 来向某人告别: Дойдо̀х да ти ка̀жа ~. 我来向你告别。

сбогу̀ва|м се [未,中态] 告别: ~м се с нѐго 同他告别 Тѐ се ~ха сърдѐчно и вла̀кът потѐгли. 他们热情告别后,火车就开了。**~не** [中]: на ~не 告别的时候

сбор *-ът, -а, -ове* 和 (民) *-ища* [阳] ❶聚会,集会,大会: пионѐрски ~ 少先队员队会 тържѐствен ~ 隆重集会 ❷〈民〉(庙)会;民间游艺(舞)会: отѝвам на ~ 赶会,参加民间舞会 ❸〈军〉集合;出操: сигна̀л за ~ 集合信号 свѝря (тръбя̀) за ~ 吹集合哨(号) ❹〈数〉和(数): алгебрѝчен ~ 代数和 ◇ **пъ̀лен ~** 满座: Пиѐсата се предста̀вя вся̀ка вѐчер при пъ̀лни ~ове. 话剧每晚都满座。

сбо̀р|вам се [未], **сбо̀ря се** *-иш се, -их се* [完] [互及] (互相)打起来;开始打着玩 **~ване** [中]

сбо̀р|ен *-на* [形] ❶集合的: ~ен пу̀нкт 集合(地)点 ~но мя̀сто 集合地点 ~но врѐме 集合时间 ❷混合的,联合的;拼凑的,杂(凑)的: ~ен тѝм 混合(球)队 ~ен хо̀р 联合合唱团 ~на ро̀та 混合连 ~но ста̀до 杂畜群

сборѝчк|вам се [未], **сборѝчкам се** [完] [互及] 开始打着玩: Като̀ седя̀ха, изведнъ̀ж се ~аха. 坐着,坐着,他们忽然开始打着玩起来了。**~ване** [中]

сбо̀рищ|е *-а* [中] 聚集地: хайду̀шко ~е 海杜特(反对土耳其异族统治的战士)的聚集地: сѐлско ~е на момѝ и ергѐни 农村男女(未婚)青年聚集的地方

сбо̀рни|к *-ци* [阳] 集,汇编: литерату̀рен ~к 文学作品集 ~к от зада̀чи 习题集 ~к от зако̀ни 法律汇编 юбилѐен ~к 纪念专集 ~к за наро̀дни умотворѐния 民间创作集

сбору̀ва|м[1] [未]〈方〉说话 **~не** [中]

сбору̀ва|м[2] [未]〈民〉赶(庙)会 **~не** [中]

сбору̀ва|м[3] [未,完] 加 **~не** [中]

сбо̀ря се 见 сбо̀рвам се

сборя̀нин *-и* [阳], **сборя̀нка** [阴] 赶(庙)会的人

СБП [сѐ-бѐ-пѐ] [阳,(口)中,缩] Съю̀з на бъ̀лгарските писа̀тели 保加利亚作家协会

СБПФ [缩] Съю̀з на бо̀рците про̀тив фашѝзма 反法西斯战士协会

сбратимя̀вам се [未], **сбратимя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 结为兄弟,做亲密朋友,结盟 **~я̀ване** [中]

сбру̀я [阴] (拉车或骑乘用的)挽具,马具: чѐрен ко̀н в зла̀тна ~ 套着金色马具的黑马

сб|ръ̀чвам [未], **сбъ̀рча** *-ърчиш, -ърчѝх* [完] 同 съ̀бъ̀рчвам

— се [被动,中态]: Лицѐто ѝ се ~ръ̀чваше от бо̀лка. 她的脸由于疼痛而皱了起来。

сбръ̀чкан *-а* ❶ сбръ̀чкам 的过被形动 ❷ [用作形] (脸上)满是皱纹的: ~о лицѐ (чѐло̀) 满是皱纹的脸(额头) Тя̀ бѐше ~а. 她满面皱纹。

сбръ̀чк|вам [未], **сбръ̀чкам** [完] 同 съ̀бъ̀рчвам: ~вам чѐло̀ 皱眉头 **— се** [中态]: Лицѐто му се бѐ съвсѐм ~ало. 他的脸已满是皱纹。Я̀бълката поизсъ̀хна и се ~а. 苹果已经干瘪,都起皱了。**~ване** [中]

СБУ [сѐ-бѐ-у̀] [阳,(口)中,缩] Съю̀з на бъ̀лгарските учѝтели 保加利亚教师协会

сбу̀тан *-а* ❶ сбу̀там 的过被形动 ❷ [用作形] 1.(指居民点、建筑物、房间等)难看的,歪歪扭扭的: ~а къ̀ща 一所难看的房子 2.〈转〉拘谨的;不好交际的;有点笨的,智力不高的: На̀ш Пѐтко налѝ си е ~ — всѐ не мо̀же да се вредѝ. 我们的佩特科不是有点傻吗——总不能安排好自己的生活。

сбу̀т|вам [未], **сбу̀там** [完] ❶捅(碰,推)(某人以做某事): Сбу̀таха ме да мълча̀. 他们捅我,让我不说。Отза̀д ни ~ват по̀-нетърпелѝви: — Илѝ вървѐте, илѝ излѐзте от редѝците. 更加没有耐心的人在后面捅着我们说:"要么跟着走,要么从队伍里出去!" ~вам ко̀ня 刺马(使前进) ❷随便做: Сбу̀тах го на̀две-на̀три. 我好歹把它做成了。**— се** [被动,中态,互及] Сбу̀таха се да отво̀рят пъ̀т на манифеста̀цията. 他们互相推挤为游行队伍开路。**~ване** [中]

СБФД [сѐ-бѐ-фѐ-дѐ] [阳,(口)中,缩] Съю̀з на бъ̀лгарските фѝлмови дейцѝ 保加利亚电影工作者协会

СБХ [сѐ-бѐ-хѐ 和 сѐ-бѐ-ха̀] [阳,(口)中,缩] Съю̀з на бъ̀лгарските худо̀жници 保加利亚美术家协会

сбъ̀д|вам се [只三], **сбъ̀два се** [未], **сбъ̀дне се** *сбъ̀дна̀ се* [完] [中态] (理想、梦想等)实现;应验: Жела̀нията (надѐждите, мечтѝте) ми се ~наха. 我的愿望(希望、梦想)实现了。Предчу̀вствията ми се ~ват. 我的预感应验了。**~ване** [中]

сбъ̀днат *-а* [形] 实现了的,应验了的: ~и надѐжди 实现了的希望

събъ̀рк|вам [未], **събъ̀ркам** [完] ❶把…搞混(弄错): ~вам имена̀та 把名字弄错 Събъ̀рках те с нѐго. 我把你同他弄混了。❷弄(出)错,做错: ~вам при пѝсане (говоро̀не, чѐтене, смя̀тане) 写(说,读,算)错 Събъ̀рках, чѐ му ка̀зах. 我不该告诉他。Ня̀ма да ~аш, ако̀.... 如果…,你是不会错的。❸使错,使糊涂: То̀й броѐше и вѝе го ~ахте. 他正在数数,你们打搅了他。**— се** [被动] ◇ **~вам адрѐса** 〈口,谑〉(指时间、求助等)找错对象 **~вам пъ̀тя** 走错路,迷路 **~ване** [中]

събъ̀рк|вам се [未], **събъ̀ркам се** [完] [中态] ❶弄错,做错: Събъ̀ркахме се в тъ̀мната гора̀. 在黑暗的树林里我们迷了路。❷〈民〉不知所措;害怕;惊讶: ~вам се от стра̀х 吓得不知怎么好 Всѝчки ще се ~ат, като̀.... 当…时,大家都会感到吃惊。❸〈转,口〉竟然会(多指好事): Ка̀к се ~а да до̀йдеш къ̀м на̀с? 你竟然会到我们这里来了! ◇ **ря̀дко се ~вам (да напра̀вя нѐщо)** 〈口,讽〉很少(做好某事): Мно̀го ря̀дко ня̀коя ба̀бичка се ~ваше да оста̀ви ня̀кой дрѐбен пода̀рък. 很少有哪一个老太婆肯留下什么小礼物。**~ване** [中]

събъ̀рч|вам [未], **събъ̀рча** *-иш, събъ̀рчѝх* [完] 使有(生)皱纹,皱: ~вам чѐло̀ 皱眉头 Изведна̀ж раздразнѐние и я̀д ~иха ця̀лото му лицѐ. 忽然间愤激使他皱纹满面。**— се** [被动,中态] **~ване** [中]

съ̀хт|вам [未], **съ̀хтя** *-еш, съ̀хтах* [完] ❶(突然或迅速)打(某人或某物): Ако̀ не слу̀ша, ще го ～я. 他要是不听话,我就打他。❷同 съ̀ѝвам: Мно̀го си ～ал сла̀мата. 你已经把麦秸压得很瓷实了。

сва̀да [阴] 争吵,吵架: вди̇гам ～ 吵架 Избу̀хва ～. 争吵起来。Вода̀, лива̀да — с комшѝя ～.〈俗〉水和草地常使邻居争吵。

сва̀|дам [未], **сведа̀** *-едѐш, -ѐдох, -ѐде*, 过主形动 *-ел* [完]〈方〉取下,低下,垂下

свадѐб|ен *-на* [形]〈书〉同 сва̀тбен

свадли̇̀в *-а* [形] 好吵架的: ～а жена̀ 好吵架的女人,泼妇 **～о** [副] **～ост** *-остта̀* [阴]

сва̀|ждам [未], **сва̀дя** *-диш, сва̀дих* [完]〈方〉使争吵,使不和 — **се** [中态]〈罕〉争吵,吵架

Сва̀зиленд 见 Суа̀зиланд

сва̀ко *-вци* [阳] ❶〈民〉姨夫,姨父;姑夫,姑父 ❷〈民〉姐夫;妹夫 ❸〈方〉连襟

сва̀ков *-а* ❶ сва̀ко 的形容词: ～ си̇н 表兄(弟);侄子,外甥 ❷[用作名] **～ото** [中], **～ата** [阴](姨父、姑父对其妻的外甥、侄子的昵称)我的好外甥,我的好侄子 ❸[用作复名] **～и**〈口〉姨父(或姑父)的家

сва̀л|ям [未], **свалѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶(从高处)取下,拿下;放下;搬下;送下;降下: ～ям ку̀фари 把皮箱拿下来 Тѐ ～ѝха пу̀шките си от ра̀мо. 他们从肩上把枪放下。～ям зна̀мето 降旗 ❷抬下,卸下,拉下: ～ям това̀р 卸载 Свалѝ го от кола̀та, щом е без билѐт. 既然没有票就把他从车上拉下来。❸使倒下,打伤,打死,打下: Свалѝха го на земя̀та. 他们把他打倒在地上。❹摘下: ～ям очила̀та си 摘下眼镜 ❺脱下(衣、帽、鞋等): ～ям ша̀пката (палто̀то) си 脱帽(大衣) ❻〈转〉推翻,撤换下来: ～ям правѝтелството 推翻政府 ～ям от по̀ста (длъ̀жност) 从岗位(职务上)撤下来,撤职 ❼〈转,口〉减少,降: ～ям цена̀та 减价 ❽〈转,行〉勾引 — **се** [被动] ◇ **не ～ям очѝ (по̀глед) от ня̀кого (от нѐщо)** 目不转睛地望某人(某物) **～ям звездѝте от небѐто**〈口,讽〉1. 说得天花乱坠,夸夸其谈 2. 满口答应实现不了的事 **～ям ма̀ската (бу̀лото) на ня̀кого** 揭下某人的面具(面纱),揭露某人的真面目 **～ям от сцѐната (пиѐса)** 停演(话剧) **～ям ша̀пка**〈口〉脱帽(表示敬意) **～яне** [中]

сва̀р|вам [未], **сва̀ря** *-иш, -их* [完] ❶看见(某人在某处),(正)遇见,(正)碰着: Сва̀рих я в къ̀щи предѝ да излѐзе. 我在她离家以前正好看见她。～вам го на местопрестъ̀плѐнието 在作案现场看见他 ❷看见(某人在做某事,处在某种状态): То̀й се въ̀рна тичешко̀м в ла̀гера и ～и всѝчки партиза̀ни стѐгнати, с гото̀во оръ̀жие в ръка̀. 他跑回营地,看见所有的游击队员都手执武器,整装待发。Сва̀рих го бо̀лен. 我看到他病了。❸来得及,赶得上: Набъ̀рзо ～их да се облека̀. 我急忙穿好衣服。～вам вла̀ка 正赶上火车 — **се** [被动] **～ване** [中]

свар|я̀вам [未], **сварѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 熬好,煮好,炖好: Сварѝ ли кафѐто? 煮好咖啡了吗? ～я̀вам сапу̀н 熬制肥皂 ～я̀вам пѝле 炖鸡 — **се** [被动,中态] ◇ **Сварѝх се.**〈口〉我非常热: Сварѝх се в та̀я тава̀нска стая̀. 我在这顶楼里热坏了。**～я̀ване** [中]

сва̀стика [阴]〈书〉❶万字形"卍"(一种宗教标志) ❷德国法西斯分子的标志"卐"

сват *-ът, -а, -ове* 和(罕) *-и* [阳], **сва̀тя** [阴] ❶亲家,亲家公 ❷(参加婚礼的男方或女方的近亲)亲家客;姻亲 ❸〈民〉(男方派出的)媒人: пра̀щам ～ове за момѝче (男方)派媒人去求亲 ❹[只复] **～и**〈民〉1.(结婚前的星期四聚集在新郎家准备去)看新娘嫁妆的妇女和姑娘 2. 媒人 ❺(参加婚礼者之间的称呼)亲家: Я̀жте и пѝйте, ～ове, ала̀ не упѝвайте. 亲家们,吃吧,喝吧,可就是别喝醉。◇ **ста̀р (старѝ) ～**〈民〉主婚人 **Ще вѝдим ко̀й (е) ку̀м, ко̀й (е) ～.**〈口〉看谁对谁错;(威胁话)你吃不了兜着走,你将罪有应得。

сватана̀|к *-ци* [阳]〈方〉亲家

сва̀тба [阴] 婚礼: пра̀вя ～ 举行婚礼 дѝгам (вдѝгам) ～〈民〉举行婚礼 Ста̀на ～та. 举行了婚礼。Едѝн глѐда ～, дру̀г бра̀два.〈谚〉有人欢喜有人愁。◇ **зла̀тна ～** 金婚(结婚五十周年) **срѐбърна ～** 银婚(结婚二十五周年)

сватба̀р *-ят, -я* [阳], **сватба̀рка** [阴] 参加婚礼的人

сватба̀р|ин *-и* [阳]〈民〉同 сватба̀р

сватба̀рск|и *-а* сватба̀р 和 сва̀тба 的形容词: ～а премя̀на 参加婚礼穿的(新)服装 ～а пѐсен 婚礼歌曲 ～о хоро̀ 婚礼霍罗舞 ～а кѝтка 婚礼花束 ～о шѐствие 婚礼队伍 ～а дружѝна (全部)参加婚礼的人们,婚礼宾客 **～и** [副]: Ще ни гостя̀т по ～и. 他们将像摆喜宴似的请我们吃饭。

сва̀тбен *-а* сва̀тба 的形容词: ～и о̀бреди 结婚仪式 ～о празненство̀ 结婚庆典 ～а премя̀на 婚礼服装 ～и пода̀ръци 结婚礼品 ～и пѐсни 婚礼歌曲 ～о пъ̀тешѐствие 结婚旅行 ◇ **～ перио̀д**〈书〉(某些动物的)交配期

сватбу̀ва|м [未]〈民〉❶参加婚礼 ❷举行婚礼 **～не** [中]

сватлъ̀|к *-ци* [阳]〈口〉说亲,说媒: Ста̀рите тръ̀гнаха по ～ци. 老人们到处去说亲。Дошла̀ да пра̀ви ～к за синà си. 她为她儿子说亲来了。

сва̀тов *-а* ❶ сват 的形容词: ～ си̇н 亲家儿子 ❷[用作复名] **～и** 亲家的家(或家庭): Бя̀х у ～и на го̀сти. 我到亲家家里去做客了。

свато̀вни|к *-ци* [阳], **свато̀вница** [阴]〈民〉(男方派出的)媒人: пра̀щам ～к 托媒人(说媒)

сва̀товск|и *-а* сват 和 сва̀тя 的形容词

сва̀товств|о *-а* [中] 姻亲(关系),联姻(关系): Тѐ са роднѝни по ～о. 他们是姻亲。

сва̀товщина [阴] ❶〈民〉同 сва̀товство ❷(向女方)求亲,求婚;说媒: Дошла̀ да пра̀ви ～. 她做媒来了。

свато̀с|вам [未], **свато̀сам** [完] 给…提亲;促使成亲: Далѝ не мѝсли да ме ～ва за ня̀кой сво̀й блѝзък? 她不会是想让我跟她的某个熟人结亲吧? — **се** [被动] **～ване** [中]

свато̀с|вам се [未], **свато̀сам се** [完] [中态,互及](同…)结亲: Нѝе с нѐго се ～ахме. 我们同他结为姻亲了。**～ване** [中]

свату̀ва|м [未] 做媒,当媒人: ～м на ня̀кого 替某人做媒,做某人的媒人 Ще ти ～м за нѐго. 我要替你做媒,让你嫁给他。— **се** [中态]: Тѐ се ～т са̀мо помежду̀ си. 他们只在自己人中通婚。**～не** [中]

сва̀тя 见 сват

сват|я̀ *-ѝш, -ѝх* [未]〈民〉同 свато̀свам: Ха̀йде да те ～ѝм за на̀шето момѝче. 来让我们把我们的姑娘许配给你吧。— **се** [被动,中态]

сва̀ха [阴]〈民〉同 сва̀тя

св. г. [缩]〈天文〉светлѝнна годѝна 光年

сведа̀ 见 свѐждам

свѐдени|е -я [中] ❶消息,报道;情报;材料: донàсям ~я 带来消息 събѝрам (дàвам, получàвам) ~я за нѐго 收集(提供,得到)关于他的材料 ❷说明,解释,解说: Тòй ми дàва любопѝтни ~я за мя̀стото. 他给了我关于此处的有趣说明。❸情况: Да ѝмаш товà за ~е и изпълнѐние. 希知照办理;希知照执行。Свѐденията отговàрят на ѝстината. 情况属实。❹知识 ❺〈公文〉表报,报表

свед|òк -ци [阳]〈方〉同 свидѐтел

седòч|а -иш, -их [未]〈旧〉同 свидѐтелствувам

свѐдущ -а [形] 了解情况的;内行的;学识渊博的: Не съм ~ по тòзи въпрòс. 我对这个问题不在行。

свеж -а [形] ❶新鲜的,鲜的,新的: ~и цветя̀ 鲜花 ~а зеленинà 新绿 ❷(指风、空气等)清新的,新鲜的;清爽的,凉爽的,凉快的: ~ ветрèц 凉爽的微风 ~а вечѐрна прохлàда 夜晚凉爽的空气 ❸〈转〉精神爽快的,朝气蓬勃的;健康的 ❹〈转〉新生的,充沛的;新颖的: със ~и сѝли 以充沛的力量 ~а мѝсъл 新颖的思想 ❺〈转〉鲜亮的,鲜明的,鲜艳的;容光焕发的: ~и цветовѐ 鲜艳的颜色 **~о** [副]

свѐжа 见 свѐзвам

свѐ|ждам [未], **севдà** -дèш, -дòх, -дè, 过主形动 -л [完] ❶垂下,低下: Брезѝте ~ждат бѐли клòни. 桦树垂下白色的树枝。~ждам очѝ (пòглед) към земя̀та 俯视地下 ❷〈转,书〉总结为,归结为;缩减(为),压缩(成),简化为: Тòй ~жда закòните на еволюцията към двè началà. 他把进化的规律归结为两个原则。~ждам дрòби до еднàкъв знаменàтел. 把分数通分。— **се** [反身,被动,中态]: Въпрòсът се ~жда към слѐдното. 问题归结如下。◇ **~ждам главà (чѐло)** 屈服,低头 **~ждане** [中]

свѐжест -тà [无复,阴] ❶新鲜 ❷清新,凉爽

свѐ|звам [未], **свѐжа** -жеш, -зах [完]〈方〉同 свързвам

свѐзк|а [阴](大型著作或定期出版物的)分册: Рѐчникът ще излѝза на ~и. 词典将分册出版。пѐта ~а 第五分册

свѐкров -а свѐкър 的形容词: ~ дàр 公公的礼物 ~и дỳми 公公的话

свѐкър [阳] 公公: Мъжът ѝ се помѝна и вѐче шѐст мѐсеца кàк стòй при ~а и свекъ̀рва си. 她丈夫去世了,跟公婆在一起已经六个月了。

свекъ̀рва [阴] 婆婆

свекъ̀рвин -а свекъ̀рва 的形容词: ~а ря̀за 婆婆的衬衫 ◇ ~ **езѝк** (盆栽)仙人掌

свѐкъров -а [形] 同 свѐкров

свенлѝв -а [形] 腼腆的,羞怯的: ~о момѝче 害羞的姑娘 ~а усмѝвка 羞怯的微笑 ~ пòглед 腼腆的目光 **~о** [副] **~ост** -osттà [阴]

свеня̀ се -ѝш се, -ѝх се [未,中态](感到)害羞,害臊,惭愧;耻于,羞于: ~ѝ се да изкàжа нѐщо 耻于说出某事 Не сѐ ~ѝ от нѝщо. 他对什么都不觉得害臊。

свеня̀ва|м се [未,中态] 同 свеня̀ се **~не** [中]

Свердлòвск 斯维尔德洛夫斯克(Екатеринбỳрг 的曾用名,俄罗斯城市)

свѐрка [阴] 同 сверя̀ване: Напрàвих ~ с оригинàла. 我已跟原文校对过了。

сверя̀|вам [未], **сверя̀** -ѝш, -ѝх [完] 校对,核对;对(表): ~я̀вам прѐписа с оригинàла 把抄件与原文校对 ~я̀вам спѝсък 核对名单 ~я̀вам часòвника си 对表 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

свѐс|вам [未], **свѐся** -иш, свѐсих [完]〈诗〉同 навѐждам (垂下,低下): ~вам главà 低下头 — **се** [被动,中态]

свесл|ò -à [中] ❶(为了保存较长时间而挂起来的)一串葡萄(或某些其他水果): ця̀ло ~ò "Болгàр" 一整串"保加尔"葡萄 грòзде на ~à 挂起来的成串葡萄 ❷(为悬挂晾干而扎起来的)玉米辫

св|ѐстен -я̀стна, -ѐстни [形] ❶有理智的,有理性的;明理的;有意义的: ~ѐстен човѐк 有理性的人,明理人 ❷中用的;合适的;得体的,体面的,漂亮的: ~я̀стна рàбота 中用的东西 ~ѐстни дỳми 得体的话 ~ѐстни дрѐхи 体面的衣服 Нѝщо ~я̀стно ня̀ма да излѐзе от товà. 不会有什么好结果。**~я̀стно** [中]

свѐстка [阴]〈方〉同 балдъ̀за (大(或小)姨子)

свест|я̀вам [未], **свестя̀** -ѝш, -ѝх [完] ❶使清醒(过来),使恢复知觉: Тя̀ се хвàна за сърцѐто и припàдна. Едвà я ~ѝхме. 她捂着胸口,昏过去了。我们好容易才使她清醒过来。❷〈转〉使觉悟: Умрѐлите бòг да простѝ, а жѝвите кòй да ~ѝ. 〈俗〉死人由上帝去饶恕,活人由谁来开窍。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

свест|я̀вам се [未], **свестя̀ се** -ѝш се, -ѝх се [完] [中态] ❶清醒(过来),恢复知觉 ❷觉悟 **~я̀ване** [中]

свѐся 见 свѐсвам

свет -à 和 **светѝ** [形] ❶〈宗〉神圣的: ~ò *причàстие* 圣餐(礼) *икòна на Светàта мàйка* 圣母像 ~à *водà* 圣水 ~ѝ *дỳх* 圣灵 ❷(指人)虔诚的;圣洁的;遵守宗教训诫的: ~ *човѐк* 遵守教规的人 ~ *живòт* 遵守宗教训诫的生活 ❸〈转〉神圣的,神圣不可侵犯的,至高无上的,最珍贵的,最贴心的: ~à *земя̀* 神圣的国土 ~ѝ *идеàли* 内心深处的理想 ~ò *дѐло* 至高无上的事业 ◇ **~à(я̀) ~ѝх** 最神圣不可侵犯的东西,最宝贵的东西 **~ѝ синòд** 保加利亚正教最高会议 **~ò** [副]: ~ò пàзя спòмена за загѝналите нарòдни борцѝ 深深怀念牺牲的人民战士 **~ост** -осттà [阴]

Светà Елѐна 圣赫勒拿岛(大西洋,英)

свѐт|вам [未], **свѐтна** -неш, свѐтнàх [完] ❶ свѐтя 的一次或连续几次的动作: В тъмнинàта ~на цигàра. 暗处香烟亮了一下。❷变亮,通明: Небѐто òще пòвече ~ва от пожàра. 大火使天空变得更加明亮。Изпѝтото лицѐ на мòмъка ~на от надѐжда. 小伙子的瘦脸上闪过一缕希望之光。❸〈转,口〉狠揍,痛打: Я̀ слỳшай, бъдѝ мѝрен, че катò ти ~на еднѝн! 你听着,老实点,不然就狠揍你! Свѐтна го по главàта. 他狠揍了一下他的头。◇ **Свѐтна ми пред очѝте.** 我心头的一块石头落了地;我松了一口气。**~ване** [中]

свѐт|вам се [只三单], **свѐтва се** [未], **свѐтне се**, свѐтнà се [完] [中态,无人称] свя̀тка се 的一次或连续几次的动作: Свѐтна се и се чỳ сѝлен гръм. 打了一下闪,接着听见一声响雷。**~ване** [中]

светѐйшество [无复,中]〈宗〉至圣的(常与代词 ваш, нѐгов 连用,对最高宗教首领、总主教或罗马教皇的尊称): Нѐгово ~ патриàрхът 至圣的总主教 Вàше ~ 至圣

светѐйш|и -а [形]〈宗〉至圣的(宗教最高领导机关的修饰语)

светѐн -а [形] 神圣化了的: ~а водà 圣水 ~о мàсло 圣油 ◇ **Задъ̀ржа се катò ~а водà в я̀з.** 他一刻也不停留。

свѐтене 见 свѐтя

светèне 见 светя̀

свет|èц -*ци̇* [阳] ❶〈宗〉圣者,圣徒: житиѐ на ~ци̇〈宗〉圣者传 провъзгласявам го за ~èц 尊他为圣者 Прекалèн ~èц и бо̀гу не è дра̀г.〈俗〉干得过分的圣徒连上帝也不喜欢。❷〈民〉(教堂、修道院、行业或以其名命名的人等的)守护神: Светѝ Спиридо̀н е ~èц на обуща̀рите. 圣斯皮里顿是鞋匠的守护神。❸〈方〉(行业或家庭为纪念自己的守护神而举行的)庆宴 ◇ **пра̀вя се на ~èц**〈口,讽〉装作好人: Ти̇ не ми̇ се правѝ на ~èц! 你别给我装圣人了!

светѝ 见 свет

светѝл|ен -*на* [形] **~ен га̀з** 灯用煤气;取暖用煤气

светѝлищ|е -*а* [中] 圣所,神庙;圣地: ~е в Дѐлфи (希腊)特尔斐神庙 тракѝйски ~а 色雷斯神庙 ~е на Аполо̀н 阿波罗神庙

светѝлни|к -*ци* [阳] ❶(油)灯盏,灯碗: желѐзен ~к 铁灯盏 ❷同 свѐщник ❸〈转〉明灯,灯塔: ~к на нау̇ка 科学的明灯 ~к на прогресѝвната чове̇шка мѝсъл 人类进步思想的灯塔

светѝл|о -*а̀* [中] ❶(发光的)天体,星球: небѐсни ~а̀ 天体 днѐвно ~о 太阳 ❷〈旧〉灯,烛(或其他照明物) ❸照明用物质(指煤气、油、烛等) ❹〈转〉巨子,巨擘,明星: ~о на нау̇ката 科学的巨擘 ~о на медицѝнската нау̇ка 医学泰斗

светѝня [阴] ❶圣地: исторѝческа ~ 历史圣地 ❷圣物;圣宝: па̀зя нѐщо като̀ ~ 像保护圣物一样保护某物 ◇ ~ **му**〈旧〉僧侣,神职人员

светѝтел -*ят*, -*я* [阳]〈宗〉❶高级僧侣 ❷圣者,圣徒

светѝтелск|и -*а* светѝтел 的形容词

светѝца [阴] ❶女圣者,女圣徒 ❷〈转〉苦修女人,苦行女 ❸〈方〉神像 ◇ **пра̀вя се на ~**〈口,讽〉装成女圣徒

светѝ|я -*ята* [阳] 同 светèц ①解: житѝя на ~и〈宗〉圣者传 Отбѝй се на лу̇дия като̀ на ~я.〈俗〉要像回避圣者那样回避疯子。

светка̀вица [阴] 闪电: ослепѝтелна ~ 耀眼的闪电 Бля̀сва ~. 打闪。бъ̀рзо като̀ ~ 快如闪电

светка̀вич|ен -*на* [形] 闪电般的;(如闪电般)迅速的;耀眼的: със ~на бързина̀ 迅雷不及掩耳地,飞快地 ~ен бля̀сък 耀眼的光辉 ~ен по̀глед 迅速锐利的目光 ~на война̀ 闪电战 **~но** [副]: Мѝна му ~но нѐщо през ума̀. 什么东西在他脑中一闪而过。

светл|ѐя -*ѐеш*, -*ѐх*,过主形动 -*ял*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] ❶逐渐变亮: Небѐто запо̀чна да ~ѐе. 天开始亮起来。По̀гледът му ~ѐе. 他的目光渐渐有神。❷发(微)光,发亮: Звездѝте ~ѐят. 星在闪耀。❸[只三单]有亮;亮着: Светѝлника оста̀ви в голя̀мата стая — да ѝ ~ѐе в тъмина̀та. 他把灯盏留在大屋子里——好让屋子在黑暗中有点亮光。

светлѝв -*а* [形] 明亮的: ~а звезда̀ 明亮的星 ◇ **~а картѝна**〈旧〉幻灯: лѐкция със ~и картѝни 使用幻灯的讲课

светлѝ|к -*ци* [阳]〈民,诗〉同 светлина̀

светлѝкав -*а* [形] 微亮的,若明若暗的: ~и сѐнки 隐隐约约的阴影

светлин|а̀ [阴] ❶〈物〉[只单] 光;光亮: Светлина̀та се движи със ско̀рост 300 000 км в секу̇нда. 光以每秒 30 万公里的速度前进。теория на ~а̀та 光学 слъ̀нчева (лу̇нна) ~а̀ 日(月)光 изку̇ствена ~а̀ 人造光 електрѝческа ~а̀ 电灯光 на днѐвна (лу̇нна) ~а̀ 在白昼的光亮下(在月光下) рабо̀тя при ~а̀та на свѐщ 点着蜡烛工作 ❷[常复] 发光体;灯(光),烛(光);亮光: Изчѐзнаха ~ѝте на га̀рата, вла̀кът усѝли бързина̀та си. 车站的灯光不见了,列车加快了速度。~ѝте на прозо̀рците 窗户的亮光 Тя̀ мѝна през ~а̀та на врата̀та. 她穿过门口的亮光处。запа̀лвам (угася̀вам) ~а̀та〈口〉点(灭)灯 ❸〈转〉光明(教育、进步、真理、明智、幸福、生气勃勃的象征);光彩,容光: ~а̀ на ра̀зума 理智之光 Видя̀х на ста̀ри годѝни ~а̀. 我在晚年终于见到了光明。◇ **в дру̇га ~а̀**〈书〉以另一种方式,用另一种说法,换一种解释 **в ѝстинска ~а̀**〈书〉如实地 **в ~а̀та на**〈书〉以…观点看来;注意到 **хвъ̀рлям ~а̀ върху̇ нѐщо**〈书〉把某事解释明白,说明(阐明)某事

светлѝн|ен -*на* светлина̀ 的形容词: ~ни лъчѝ 光线 ~на енѐргия 光能 ~на рекла̀ма 灯光广告 ~ен ѝзточник 光源 ~на годѝна〈天文〉光年 ◇ **~на картѝна** 同 светлѝва картѝна

свѐтло [副] 亮,明亮(与 тъ̀мно (暗)相对): Наоко̀ло бѐше ~. 周围很亮。Ста̀ва ~. 天色亮起来。Вън е вѐче ~. 外面已经亮了。◇ **на ~** 在亮处: излѝзам на ~ 到亮处

свѐтло- [复合形容词第一部] 表示颜色的"浅"、"淡"之意,例如 светложъ̀лт (浅黄色的),светлосѝн (淡蓝色的)

светлово̀д [阳]〈专〉光缆

светлово̀д|ен -*на* светлово̀д 的形容词: ~ни нѝшки 光纤,光导纤维

светлоза̀р|ен -*на* [形]〈诗〉同 свѐтъл: ~ен по̀глед 明亮的目光 ~ен идеа̀л 光辉的理想

светлозра̀ч|ен -*на* [形]〈诗,书〉同 свѐтъл: ~ен идеа̀л 光辉的理想

светлоко̀с -*а* [形] 有淡(褐)色头发的: ~о момѝче 长着淡褐色头发的姑娘

светлолѝк -*а* [形]〈诗〉(面容)清秀的

светлолюбѝв -*а* [形]〈植物〉喜光的: ~о растѐние 喜光植物

светломѐр [阳]〈技〉(摄影用的)曝光表

светлоно̀с|ец -*ци* [阳]〈书〉带来光明的人;启蒙者

светлоо̀к -*а* [形]〈诗〉有明亮的眼睛的: ~а девòйка 眼睛如秋水的姑娘

светлору̇с -*а* [形] 淡褐色的: ~а коса̀ 淡褐色的头发

светлосѝв -*а* [形] 浅灰色的: ~а костю̀м 浅灰色的服装

светлосѝн -*я*, -*ьо*, -*и* [形] 浅蓝色的: ~ьо небѐ 淡蓝色的天空

свѐтлост -*тта̀* [无复,阴]〈书,旧〉[与 ваш, негов 等代词连用](对某些国家大公或类似地位的人的尊称)殿下: Ка̀зват, че бѝл у нѐгова ~ кня̀за. 大家说,他在大公殿下那里。Нѐгова ~ ще стѝгне ту̇к у̇тре. 殿下明天到达此地。

светлося̀нка -*енки* [阴]〈艺〉(绘画、照片等的)明暗,明暗的分配,明暗面

светлочувствѝтел|ен -*на* [形]〈摄〉感光的: ~на хартѝя 感光纸

свѐтна 见 свѐтвам

свѐтнал -*а* ❶ свѐтна 的过主形动 ❷[用作形] 1. 光亮的,闪光的,发亮的: ~и мѐнци 光亮的铜桶 2.(由于兴奋、愉悦、幸福而)泛着光彩的: със ~ по̀глед 目光炯炯 със ~о лицѐ 容光焕发 3.〈口〉苍白的,消瘦的: Какъ̀в си ~. 看你瘦成

什么样了。

светòв|ен -*на* [形] ❶人世生活的,世事的;世间的,人间的:～ни злинѝ (тревòги) 世间的不幸(不安) ～на непрàвда 人间不平 ～ни рàботи 世事 ❷世界的;全世界的;宇宙的:～на войнà 世界大战 ～но госпòдство 世界统治,世界霸权 ～ен рекòрд 世界记录 ～ен шампиòн 世界冠军 ～ен младѐжки фестивàл 世界青年联欢节 ỳчен със ～на извѐстност 世界著名学者 ～на политѝка 世界政治 ～на литератỳра 世界文学 събѝтие от ～но значѐние 有全世界意义的事件

светòвноизвѐст|ен -*на* [形] 世界知名的:～ен ỳчен 世界知名的学者

светоглѐд [阳] 世界观:марксѝчески ～ 马克思主义世界观 материалистѝчески (идеалистѝчески) ～ 唯物主义(唯心主义)世界观 наỳчен ～ 科学的世界观

светогòр|ец -*ци* [阳] 亚陀斯(半岛)的修道士,圣山修道士(亚陀斯半岛位于希腊哈尔基顿半岛东南端,保加利亚文称 Светà горà (圣山),故名)

светогòрск|и -*а* [形] 亚陀斯(半岛)的,圣山(半岛)的:～и манастѝр 亚陀斯的修道院 ～и поклòнници 亚陀斯朝拜者

светозàр|ен -*на* [形] ❶〈诗〉光辉的,灿烂的,辉煌的 ❷〈转〉喜气洋洋的:～ен пòглед 欢欣愉快的眼色

светотàтск|и -*а* [形] 亵渎神圣的,渎神的;盗窃圣物的 **～и** [副]

светотàтствен -*а* [形]〈书〉同 светотàтски:～ езѝк 渎神的语言

светотàтств|о -*а* [中] ❶盗窃圣物 ❷〈转,书〉亵渎神圣,渎神

светотàтст[ву]ва|м [未]〈书〉亵渎神圣,做大不敬的事 **～не** [中]

светоусѐщане [无复,中]〈书〉处世态度

светофàр [阳] 交通信号灯

свѐтск|и -*а* [形] ❶非宗教的,世俗的:～о образовàние 非宗教教育,世俗教育 ～о учѝлище 非宗教学校 ❷上流社会的;有良好教养的;文质彬彬的:～и хòра 上流社会的人 ～а дàма 上流社会的女士 ～и маниѐри 上流社会的举止

светỳва|м [未] ❶生活,存在:Светỳвал свят, видял щò е за вѝждане, а сѐтне се прибрàл при своѝ в Кàменград. 他好日子过过了,一切值得看的也看过了,后来就回到卡门格勒的自己人那里。❷享福,过好日子 ◇ **докатò (доклѐ) свят ～** 永远 **откàкто свят ～** 自古以来 **～не** [中]

светỳлка [阴] 萤,萤火虫(*Lampiris noctiluca*)

светỳлка|м [未] (不时地)发微光,微亮:Лулѝте им ～т в окòлната тъмнинà. 他们的烟斗在周围的黑暗中不时发出微光。

свѐтчѐ -*та* [中] (内有祈祷文、教堂赞美诗歌、祭祷歌等的)祈祷书

свѐт|ъл -*ла* [形] ❶亮的,明亮的,光亮的;发亮的;晴明的,晴朗的:～ло слънце 明亮的太阳 ～ли звездѝ 明亮的星 ～ла стàя 明亮的房子 ～ло стъклò 明亮的玻璃 ～ла повърхност на ѐзерото 明净的湖面 ～ъл дѐн 晴朗的日子 ～ла лỳнна нòщ 清朗的月夜 ❷淡(色)的,浅(色)的:～ла лятна рòкля 浅色的夏季连衣裙 ～ли бои 浅颜色 ❸〈转〉高兴的,喜悦的,快乐的;～ли очѝ 喜悦的眼睛 ～ло лицѐ 喜悦的脸 ～ъл прàзник 喜气洋洋的节日 ❹〈转〉珍贵的,神圣的:～ла пàмет 珍贵的纪念 ～ли чỳвства 神圣的感情 ❺(指智力等)明达的;明察秋毫的;有洞察力的:～ъл ỳм 明达的头脑,有远见的思想家 ～ла мѝсъл 聪明的想法,锐利的思想 ❻〈转〉无可指责的,完美无瑕的;崇高的:～ла лѝчност 德高望重之士 ～ъл òбраз 崇高的形象 ❼〈史〉崇高的(身居高位者的修饰语) ❽[用作名] **～ло** [中] 圣地,圣物 ◇ **на ～ло** 在亮处:Елà тỳк на ～ло! 到这亮的地方来! **по ～ло** (在)白天

свѐт|я -*иш*, *свѐтѝх* [未] ❶发光,发亮,照耀,耀眼:Слънцето (лàмпата) ～и. 太阳(灯)发光。Диамàнтът ～и. 钻石发着闪光。Всѝчко, щò ～и, не ѐ злàто. 〈俗〉不是所有闪光的东西都是金子。❷(给某人)照亮,打亮:～я му със свещтà 用蜡烛给他照亮 ❸(窗、缝、薄纱等)露出光,透亮,透光:Бъчвата се разсъхнала, та ～и. 木桶干裂了,都透亮了。❹〈转〉(眼睛、目光等)流露出(喜悦、愤怒、仇恨等心情):Лицѐто му ～и от рàдост. 他脸上流露出喜悦的神情。Нѐщо зловѐщо ～еше в очѝте му. 他眼里泛着一种不祥的光。❺〈口〉(由于擦、洗、磨而)发出油光:Всѝчко ～и от чистотà. 一切都擦洗得油光锃亮。◇ **Стѝга си ми ～ил (над главàта).** 你别站在这里碍我的事了;你越帮,我越忙。**～ене** [中]

светя̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] (以教堂仪式)使净化,使神圣化,使圣洁化:～я̀ водà 使水圣洁化 ◇ **Ще му ～я̀ мàслото.** 〈口〉(威胁语)我要让他上西天。**～ѐне** [中]

светя̀вам [未] 同 светя̀

свѐхна 见 свя̀хвам

свечеря̀вам [只三], **свечеря̀ва** [未], **свечерѝ** -*ѝ* [完] [无人称]〈罕〉同 свечеря̀ва се **～я̀ване** [中]

свечеря̀вам се [只三单], **свечеря̀ва се** [未], **свечерѝ се** -*ѝ се* [完] [中态,无人称] 黄昏(来临),天黑,日暮:Свечеря̀ваше се. Слънцето бѐше залязло. 天渐渐黑下来。太阳已落山。Зѝме се ～я̀ва рàно. 冬天天黑得早。**～я̀ване** [中]:на ～я̀ване 黄昏时 след ～я̀ване 天黑以后

свещ -*тà*, *свѐщи* [阴] ❶蜡烛:парафѝнова ～ 石蜡蜡烛,洋蜡 лòена ～ 脂油制的蜡烛 прàвя (лѐя) ～и 制蜡烛 запàлвам (угася̀вам, дỳхвам) ～ 点上(熄灭,吹灭)蜡烛 Свещтà угàсва. 蜡烛熄灭了。прàв катò ～ 笔直的;〈俗〉无辜的 ❷〈专〉火花塞 ❸〈理〉烛光:електрѝческа крỳшка от стò ～и 一百烛光的电灯泡 ◇ **търся нѝкого (нѐщо) със ～** 〈口〉仔细认真寻找某人(某物):такъв човѐк със ～ да го търсиш 打着灯笼都找不到(这么好)的人 Търси си беля̀та със ～. 〈俗〉自找罪受。

свещàр -*ят*, -*я* [阳] 做(或卖)蜡烛的人

свещàрница [阴] 制烛作坊

свещàрск|и -*а* свещàр 的形容词:～и занаят 制烛业

свещàрство [无复,中] 制烛业,烛行

свещѐн -*а* [形] ❶〈宗〉神圣的;祀神的,敬神的,祭神的:～и вѐщи 圣物 ～и одѐжди 法衣 Свещѐно писàние (基督教的)《圣经》～а рѝлска обѝтел 圣里拉修道院 ～и съдове 祭神器皿 ❷〈转,诗〉不凡的,崇高的:～ мѝр 非凡的宁静 ～ зòв 崇高的召唤 ❸〈转〉神圣的,(神圣)不可侵犯的;最珍贵的,秘藏(在心中)的;庄严的,郑重的:～ дълг 神圣的职责 ～о дѐло 庄严的事业 ～ езѝк 最珍贵的语言 ◇ **Свещѐна рѝмска импѐрия** 〈史〉神圣罗马帝国 **Свещѐн съюз** 〈史〉神圣同盟 **～о** [副]

свещѐни|к -*ци* [阳] 司祭,教士,牧师,神甫

свещѐническ|и -*а* свещѐник 的形容词:～и сàн 教职 ～и

одѐжди 法衣

свещѐничество [无复,中] ❶教士(神甫)职务 ❷教士(神甫)(指全体)

свещенодѐйстви|е -я [中] ❶举行宗教仪式 ❷〈转〉严肃认真的事情,一本正经的事情: Чѐтенето на кнѝга бѐше ~е, всѝчки наоколо пазеха тишинà. 读书是一件严肃认真的事情,周围的人都很安静。със ~е 一本正经地

свещенодѐйст[ву]ва|м [未]〈庄〉❶举行宗教仪式 ❷〈转〉郑重其事地做,一本正经地做 **~не** [中]

свещеноначàлни|к -ци [阳] 司祭长;首席神甫

свещенослужѝтел -ям,-я [阳] 神职人员,教士,司祭

свещѐнство [无复,中]〈宗〉授于僧位的圣礼(仪式),接受神职

свѐщни|к -ци [阳] 烛台: На ~ците се запàлиха десѐтки свѐщи. 烛台上点起了几十支蜡烛。

свещолеѝрница [阴] 同 свещолѝвница

свещолѝвница [阴] 制烛作坊

свѝ|вам [未],**свѝя** -еш,-х,过被形动 -т [完] ❶使弯,使成圆形,撼: ~вам òбръч 弯个圈(箍) ❷绕,搓,绞: ~вам на кълбò 绕成球 ~вам връв 搓绳 ❸卷起,叠起: ~вам знàмето 卷起旗子 ~вам кàртата 卷起地图 ~вам кърпата 叠手帕 ❹收起,蜷(起): ~вам кракàта си 蜷起腿来 ~вам прьстите си към дланта 攥成拳头 ❺包起来: ~вам сѝренето в кнѝга 把奶酪用纸包起来 ❻聚在一起,捆成束,编: ~вам кѝтка 捆一束花 ~вам венѐц 编花环 ❼(由于痛苦、愤怒、仇恨而)皱(眉、脸),挤(眼),抿(嘴): ~вам ỳстни от яд 由于愤怒而咬嘴唇 ❽使成波浪形,卷: ~вам си косàта 卷发 ❾拐弯,转弯: ~вам налявo 向左转(弯) ❿(暴风雨、旋风等)大作: Вѝхър ~. 狂风大作。⓫[只三单] 痉挛,抽搐;使疼: Усѐщам нѐщо да ме ~ва под лъжѝчката. Глàдна съм сѝгурно. 我觉得什么东西在我心口(上腹部)抽搐。我准是饿了。Свѝва ме корѐм. 我肚子疼。⓬〈转〉(痛苦、悲伤)忽然出现在,使感到一阵: Свѝ òстра бòлка мàйчино сърцѐ. 母亲的心感到一阵剧痛。Остàнах сàм и мъка ~ сърцѐто ми. 我剩下独自一人,心里感到一阵难过。⓭使窄,(打毛衣等)收针: Започнѝ да ~ваш гърбà на пулòвера. 你该开始收毛衣的后背了。Сегà ще пòчнеш да ~ваш чорàпа. 现在你要开始给袜子收针了。— **се** [反身,被动] ◇ **Свѝвай си устàта!** 〈口〉(威胁语)少多嘴! 别多说! **~вам гнездò** 1.(鸟)筑巢,搭窝 2.〈转〉成家 **~вам знаменàта** 偃旗息鼓 **~вам раменѐ** 耸肩(表示不愿或不能回答某一问题) **Свѝва студ.** 〈口〉天气变得很冷。**~вам цигàра** (自己)卷烟 **~ване** [中]

свѝ|вам се [未],**свѝя се** -еш се,-х се [完] [中态] ❶缩,收缩: Рòклята се ~ при пранѐто. 连衣裙一洗就缩了。Рàната бѐ зѐла да се ~ва. 伤开始收口。❷蜷曲,蜷缩: ~вам се на кълбò 蜷成一团 ~вам се нàдве от бòлки 疼得直不起腰来 ~вам се нàдве от смях 笑得前仰后合 ❸弯曲,垂下: От рòжба дървѐтата се бяха ~ли до земятa. 累累硕果把树枝都压弯在地上了。❹(脸、眼、眉由于愤怒、仇恨而)扭曲,紧皱: При тѝя дỳми лицѐто му се нѐрвно ~. 听到这些话他的脸神经质地紧皱起来。❺(因饥饿、疾病或经历某种剧烈感受而)感到疼痛、抽搐: ~вам се от бòлки 疼得抽搐 Корѐмът ми се ~ва от глад. 我肚子饿得直疼。❻(飞禽)俯冲: ~вам се към земятa 朝地面俯冲 ❼(旋风、暴风雨等)大作,怒作 ❽〈口〉(居住或工作的地方)很窄小,挤: Тàм се ~ват в еднà стàя, а тỳк цялa къща. 他们在那里挤在一间屋子里,而这里却是整所房子。❾〈口,转〉吝啬;节省 ❿〈口,转〉害羞,害臊: ~вам се пред нѐго 在他面前感到害羞 ◇ **Свѝва ми се сърцѐто (душàта).** 〈口〉我感到痛心(担心,心疼)。: А на домàшните се ~ват сърцàта от страх и безпокòйство. 家里人都因恐惧和不安而感到心神不宁。**~вам се в черỳпката си** 〈口〉缩在(乌龟)壳里(由于顾虑多而不敢采取行动) **Свѝла се е змия в кесията му.** 〈民〉舍不得出钱。**~ване** [中]

свивàч [阳] 折弯器,折弯机

свѝвка [阴] ❶弯处: Тръбàта се е спỳкала на ~та. 管子在弯的地方裂了。❷(手或脚的)关节 ❸(袜子、袖子等的)弯曲处

свивцѝ [复]〈方〉膝盖下面的韧带

свѝд|ен -на [形] 喜爱的,亲爱的,可爱的;珍贵的: ~на родѝна 可爱的祖国 ~но чѐдо 宝贝儿 **~но** [副]: **~но ми е** 〈民〉同 свѝди ми се: Свѝдно ми е за нѐго. 我舍不得他(离开、受累等);我可怜他。Кàк не мỳ е ~но за тàзи земя, коя̀то рàжда нàй-хỳбавата хранà. 他怎么舍得这片生产最好的粮食的土地呢。

свидѐтел -ям,-я [阳],**свидѐтелка** [阴] ❶见证(人),目睹者: ~ на слỳчката 事件的目睹者 ❷〈法〉证人: рàзпит на ~ите 询问证人 призовàвам го за ~ 传他去作证 ❸证婚人

свидѐтелск|и -а свидѐтел 的形容词: ~и показàния 证人的证词

свидѐтелств|о -а [中] ❶证书,证件: медицѝнско ~о 诊断书 ❷(证人的)证言;(目睹者的)陈述 ❸〈书〉证明,证据: Товà е красноречѝво ~о за товà, че .... 这是对…的有说服力的证明。◇ **кръщѐлно ~о** 出生证明 **махлѐнско ~о** 街道证明 **~о за зрѐлост (зрѐлостно ~о)** 中学毕业证书

свидѐтелст[ву]ва|м [未] ❶作证,提供证明: ~м протѝв (в пòлза на) нѐго 提供不利(有利)于他的证明 ❷证明,说明 **~не** [中]

свѝд|я се [只三],**свѝди ми се** [未],**свѝдне ми се** -на ми се [完] [中态,无人称] ❶舍不得: Свѝдеше ми се да му дàм грòзде. 我舍不得把葡萄给他。Не тѝ ли се ~на да похàрчиш тòлкова парѝ? 你花那么多钱不心疼吗? Свѝди ли ти се мàслото, кàшата не стàва хỳбава. 舍不得放油,煮不出好粥。❷怜爱,可怜: Остàнахте сирàчета, па се прѐснахте. Свѝди ми се за вàс! 你们成了孤儿,又都互相分离。我真可怜你们。

свидлѝв -а [形] 吝啬的: Свидлѝва мàйка — крадлѝви децà. 〈俗〉母亲吝啬,孩子就好偷。**~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

свѝдльо [阳],**свѝдла** [阴] 吝啬鬼

свѝдне ми се 见 свѝдя се

свѝждам се [未,互及] 约会,约见

свѝждан|е -ия [中] ❶会见,会面;约会: Слѐдния дѐн премѝнах в разхòдки и ~ия с някои познàйници. 第二天是在散步和会晤熟人中度过的。тàйно ~е 幽会;秘密会见 ❷探视(囚犯、医院中的病人、军营中的士兵等): разрешѐние за ~е със затвòрник 探监许可

свѝк|вам[1] [未],**свѝкам** [完] 召集,召开: ~вам събрàние (мѝтинг, конгрѐс) 召开大会(群众大会,代表大会) ~вам консỳлт от лѐкари (进行)会诊 — **се** [被动] ◇ **~вам под знаменàта** 动员 **~ване** [中]

свѝк|вам[2] [未],**свѝкам** [完]〈方〉呵斥,吵骂: Мàма му ~а и се завтѐче до вратàта. 妈妈骂了他一句,然后急忙跑到

门口。～**ване**［中］

свѝк|вам³［未］,**свѝкна** *-неш, свѝкнах*［完］❶习惯(于),有…的习惯;熟: Свѝкнал съм да ставам рано. 我养成了早起的习惯。～вам с новата обстановка 习惯于新环境 ～вам с някого 跟某人熟了 ❷使养成…习惯: ～вам го към (на) ред (точност, чистота) 使他养成整齐(准确,清洁)的习惯 ◇ **～нал съм (научен съм) на много(нашироко)**〈口〉习惯于大手大脚 ～**ване**［中］

свѝла［阴］❶同 коприна (丝) ❷〈民,方〉玉米穗

свилàр *-ят,-я*［阳］,**свилàрка**¹［阴］生产(或加工、售卖)蚕丝的人

свилàрка²［阴］〈植〉毛缕(*Lychnis (Agrostemma) coronaria*)

свилàрск|и *-а* свилàр 的形容词: ～и занаят 养蚕业 ～и долап 缫丝机

свилàрство［无复,中］蚕丝加工,养蚕(业)

свѝлен *-а*［形］丝(织)的: ～а рѝза 绸衬衫 ～и платовѐ 丝绸,绸缎

Свѝленград 斯维伦格勒(保加利亚城市)

свѝленица［阴］丝绣衬衫

свин *-ът,-а,-ове*［阳］〈方〉(在地上挖的)大猪圈

свинàк［无复,阳］东方千金榆(*Carpinus orientalis*)

свинàр *-ят,-я*［阳］,**свинàрка**［阴］猪倌

свинàрни|к *-ци*［阳］猪圈,养猪场

свинàрск|и *-а* свинàр 的形容词

свинàрче *-та*［中］小猪倌

свиневъ̀д［阳］,**свиневъ̀дка**［阴］养猪的人,养猪(专)家

свиневъ̀д|ен *-на* свиневъ̀дство 的形容词: ～на фѐрма 养猪场 ～ен цѐнтър 养猪中心

свиневъ̀дск|и *-а* свиневъ̀д 的形容词

свиневъ̀д|ец *-ци*［阳］,**свиневъ̀дка**［阴］养猪的人,养猪(专)家

свиневъ̀дство［无复,中］养猪业

свинеглèдач［阳］,**свинеглèдачка**［阴］养猪的人,猪倌

свинефѐрма［阴］养猪场

свинèц［无复,阳］〈书,旧〉同 куршу̀м (弹丸,铅弹,子弹头)

свѝнка［阴］❶(繁殖用的)母猪 ❷〈方〉(打)木头橛子(一种男孩游戏工具,用木棍打) ◇ **когàто (акò) влèзе ～ в джамѝя**〈口〉决不可能

свинопàс［阳］放猪的,牧猪人

свѝнск|и *-а*［形］❶猪的;猪肉的: ～а кòжа 猪皮 ～а чѐтина 猪鬃 ～о месò 猪肉 ～а кòчина 猪圈 ～а лукàнка 猪肉干肠 ❷〈转,不赞〉像猪那样的,恶心的 ❸〈转〉肮脏的;下贱的,卑鄙的,下流的 ❹［用作名］～**о**［中］猪肉: кѝсело зѐле със ～о 酸菜炖肉

свѝнство［无复,中］同 свѝнщина

свинчѐ *-та*［中］свинѐ 的指小 ◇ **мòрско ～**〈动〉豚鼠,天竺鼠(*Cavia cobaya; Cavia porcellus*)

свѝнщина［阴］❶肮脏;脏东西: Глѐдай каквà е ～. 看看有多脏。❷〈转,不赞〉猪猡行为,卑鄙行为;下流事;忘恩负义,太对不起人的事: Товà е цялa ～. 这是十足的下流。

свинѐ *-ѝ* 和 *-ѐ*［阴］❶猪(*Sus domestica*); ～ѐ-мàйка 母猪 стàдо ～ѝ 猪群 Грухтѝ катò ～ѐ. 他像猪一样发出哼哼的声音。❷〈转,骂〉猪猡,下流坯,下贱东西,忘恩负义的人 ❸〈转〉脏鬼;胖人 ◇ **дѝва ～ѐ** 野猪(*Sus scrofa*) **Прилѝча му катò на ～ѐ звъ̀нец.**〈俗〉对他就像猪戴铃铛那样合适(喻衣着、饰物等跟他不般配)。

свѝрам［未］,**свра** *-реш,-рях*,过主形动 *-рял,-ряла,-рѐли*,过被形动 *-рян,-ряна,-рѐни*［完］使扎入,使插入,使挤入: ～ѝрам глава под пазухите на баба си 把头扎进奶奶的怀里 — **се**［被动,中态］: Той бъ̀рзо се ～рѐ в еднò тясно място между хамбàра и зидà. 他急忙钻进谷仓和围墙之间的一个窄小地方。～**ѝране**［中］

свирàч［阳］,**свирàчка**［阴］弹琴的人,琴师: ～ на тамбура 弹冬不拉的

свѝр|вам［未］,**свѝрна** *-неш, свѝрнах*［完］свѝркам 的一次或连续几次的动作: Глѐда мѐсеца, пòсле се спу̀ща към кръстàтата бу̀ка, откъ̀сва листò и ～ва трѝж отсѐчено. 他望着月亮,后来朝着那棵枝叶茂密的大山毛榉跑去,揪下一片叶子,短促地吹了三下。～**ване**［中］

свирджѝ|я *-ята,-и*［阳］〈俚〉同 свирàч

свѝрене 见 свѝря

свирѐп *-а*［形］❶残暴的,凶猛的,凶狠的;盛怒的,脾气暴躁的: ～ убѝец 凶残的刽子手 ～ пòглед 凶狠的目光 ～ глас 盛怒的声音 ❷〈转〉猛烈的,险恶的,厉害的: ～а бѝтка 激烈的战斗 ～а бу̀ря 猛烈的暴风雨 ～**о**［副］: глѐдам го ～о 怒气冲冲地望着他 ～**ост** *-осттà*［阴］

свирепѐ|я *-ѐеш,-ях*,过主形动 *-ял,-ѐли*［未］❶变得凶残;逞凶 ❷〈转〉(暴风雨、战斗)猛烈起来,激烈起来: В товà врѐме бу̀рята с всѝчката си сѝла ～ѐеше навъ̀н. 这时暴风雨正在外面凶猛地肆虐着。

свирѐпств|о *-а*［中］凶残行为,暴行: Фашѝстите извъ̀ршиха мнòго ～а. 法西斯分子干了很多暴行。

свирѐпст[ву]ва|м［未］❶行为凶残,逞凶 ❷(自然现象等)肆虐,逞狂 ～**не**［中］

свир|ѐц *-цѝ*［阳］❶〈民〉吹笛的;吹口哨的 ❷鸣禽

свирешкòм 和 **свирешкàта**［副］奏着乐器;吹着口哨

свѝрка［阴］❶笛子;哨子: наду̀вам ～ 吹笛 От всѐко дървò ～ не стàва.〈俗〉不是什么木头都能做笛子。С каквàто ти ～ свѝрят, такòва хорò ще игрàеш.〈谚〉人家怎么吹,你就怎么跳;人家让你怎样做,你就怎样做。❷(火车、工厂等的)汽笛;警笛: фабрѝчна ～ 工厂汽笛 ❸ 胫骨

свѝрка|м［未］打口哨,吹哨,吹笛: ～м с устà 打口哨 ～**не**［中］

свѝрна 见 свѝрвам

свирн|ѐ［阴］〈口〉(乐器)吹奏(声),吹口哨(声): чу̀дни ～ѝ 美妙的吹奏

свиру̀ка|м［未］〈民〉轻轻吹口哨 ～**не**［中］

свѝрчо *-вци*［阳］❶喜欢吹口哨的人 ❷〈转〉傻乎乎的人: Оставѝ ги тѝя ～вци. 别理这些呆子。

свирчòвина［阴］同 бъз (接骨木)

свирчò|к *-ци*［阳］〈民〉同 свирчòвина

свѝр|я *-иш, свѝрих*［未］❶演奏: Гуслàри ～еха стàри юнàшки пѐсни. 古斯拉手在演奏古老的勇士歌曲。～я нѐщо от Шопѐн 演奏肖邦的某个作品 ～я концѐрт на пиàно 举行钢琴音乐会 ～я по нòти 照乐谱演奏 Кàкто ти ～ят, такà ще игрàеш.〈口〉人家给你弹什么,你就跳什么。❷弹(吹、拉)(某种乐器),会(某种乐器): ～я (на) пиàно 弹钢琴 ～я (на) цигу̀лка 拉小提琴 ❸(乐器)发出声响: Кавàл ～и на

поля̀на. 卡瓦尔(一种长笛)在林间草地上歌唱。Ра̀диото ~и. 收音机在响着。❹(火车、轮船等)鸣笛：Локомотѝвът вѐче ~и. 火车头已经鸣笛了。Сирѐни ря̀дко ~ят. 很少听到汽笛声。❺吹口哨：~я с уста̀ 吹口哨 ❻(某些飞禽、昆虫)鸣叫：Над глава̀та му ~еха роя̀к кома̀ри. 一群蚊子在他头上嗡嗡叫。❼〈转,诗〉(大风等)呼啸 ❽〈转〉(子弹等)发出嗖嗖声 ❾〈转〉发出呼吸声：Но̀сът му ~еше. 他鼻子发出喘气声。◇ **~я пъ̀рва цигу̀лка**〈书〉拉第一小提琴;起主要作用 **~ене**[中]

свист|я̀ *-и̇ш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [未](大风、子弹等)呼啸,啸叫,发出嗖嗖声：Куршу̀мите ~я̀т о̀коло нѐго. 子弹在他身边呼啸而过。**~ѐне**[中]

свит *-а* ❶ свѝя 的过被形动 ❷[用作形]拘谨的,拘束的;腼腆的：~ човѐк 拘谨的人 ◇ **със ~о сърцѐ**〈口〉提心吊胆地 **~о**[副]：държа̀ се ~о 举止拘谨 **~ост** -остта̀[阴]

сви̇та[阴]随员们;侍从们;随从人员

сви̇тк|а[1] [阴]〈方〉❶同 ѝскра(火星儿)：Сви̇тки отхвъ̀рчат от гла̀внята. 从烧红的炭中迸出许多火星来。Изли̇зат ми ~и от очи̇те. 我眼前直冒金星。❷同 свету̀лка

сви̇тка[2] [阴]〈方〉❶(一)小捆：~ светого̀рски ща̀мпи 一小捆亚陀斯(圣山)的圣像 ❷(一)把 ◇ **до ~** 完全,全部

сви̇тъ|к *-ци* [阳] ❶(古代纸的或羊皮的)稿卷,手卷：нави̇т ~к 卷着的手卷 ❷〈旧〉同 свѐзка：Изли̇за на ~ци.(书)分册出版。

сви̇ше[副]从天而降,神赐,从上帝那里：получа̀вам вдъхновѐние ~ 得到神赐的灵感

Свищо̀в 斯维什托夫(保加利亚城市)

сви̇я 见 сви̇вам

свли̇|чам[未], **свлека̀** *-ече̇ш, -я̀кох, -ѐче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -ѐкли* [完] ❶拖下,拉下：Дъждъ̀т и поро̀ите ~и̇чаха чакъ̀ла надо̀лу. 雨和大水把碎石都冲下来了。❷扒(抻)下(衣服等) — **се**[被动] ◇ **~и̇чам (смъ̀квам) и ри̇зата от гърба̀ му**〈口〉把某人抢光 **~и̇чам ко̀жата ня̀кому**〈口〉扒某人的皮,狠揍某人 **~и̇чане**[中]

свли̇|чам се[未], **свлека̀ се** *-ече̇ш се, -я̀кох се, -ѐче се*, 过主形动 *-я̀къл се, -я̀кла се, -ѐкли се* [完][中态] ❶滑下,滑落：Пръстта̀ се ~и̇чаше. 土往下滑。Лави̇ните се ~и̇чат. 大雪块滑落下来。Ка̀терицата се ~ѐче по еди̇н кло̀н. 松鼠顺着树枝滑下来。❷(病人)跌倒,瘫倒：~и̇чам се на земя̀та 瘫倒在地上 **~и̇чане**[中]

свобод|а̀[阴] ❶自由：~а̀ на сло̀вото (печа̀та, мисълта̀, вероизповеда̀нието) 言论(出版,思想,信仰)自由 права̀ и ~и̇ на гра̀жданите 公民的权利和自由 Свобода̀ или̇ смърт. 不自由,毋宁死。предоста̀вям му ~а̀ на дѐйствие 让他自由行动 ❷轻松,(说话、举止等)无拘束 ◇ **на ~а̀** 无拘无束地,自由地：Живѐя на ~а̀. 我自由地生活。Коне̇те па̀сат на ~а̀. 马在自由自在地吃草。**пу̀скам на ~а̀** 释放(囚犯);放生

свобо̀д|ен *-на* [形] ❶自由的：~на държа̀ва 自由的国家 ~ен живо̀т 自由的生活 ~на во̀ля 自由的意志 ~ен наро̀д 自由的人民 Пу̀снаха го от затво̀ра. Сега̀ е ~ен. 他已从监狱里放了出来。现在自由了。❷有权…的,能自由(做某事)的：Свобо̀ден съм да въ̀рша, какво̀то си и̇скам, да се занима̀вам с какво̀то оби̇чам. 我现在能自由地做我想做的事,从事我喜欢的工作。❸没有;免于…的：чове̇к, ~ен от вся̀какви предразсъ̀дъци 没有任何偏见的人 ❹随便的,随意的：~ен про̀пуск (вхо̀д, до̀стъп) 随便出入,自由出入 ❺〈转〉轻松的,通畅的;流利的：~ни движѐния 轻松的动作 ~но ди̇шане 呼吸通畅 ❻自然的,无拘束的：~ен в обно̀ските и в ду̀мите си 言谈举止自然 ❼空闲的,有空的,没有事的;富余的：У̀тре съм ~ен ця̀л следо̀бед. 明天我整个下午没事。през ~ното си врѐме 在闲暇时 ~ни пари̇ 富余钱 ❽不受拘束的,没有约束的,随便的：Оже̇ни се, не ѐ ве̇че ~ен. 他结婚了,不再是无约束的了。❾空着的,闲着的,没有占用的：~на ма̀са 空桌子 В на̀шето купѐ и̇ма едно̀ ~но мя̀сто. 在我们的单间里有一个空位子。❿〈口〉(衣服、鞋)过大的、有点肥的：Обу̀вките ми са мно̀го ~ни. 我的鞋太大。◇ **вход ~ен** 自由入场(不要票) **~на любо̀в** 未婚同居 **~на профе̇сия** 自由职业：На ~на профѐсия съм. 我是自由职业者。**~на цена̀** 自由价格

свобо̀дно[副] ❶ свобо̀ден 的副词：говоря ~ чу̀жд ези̇к 外语说得很流利 държа̀ се ~ 举止自然 ❷(对敲门的回答)请进,进来 ❸〈军〉稍息

свободолюби̇в *-а* [形]热爱自由的：~ наро̀д 爱好自由的人民 ~ дух 热爱自由的精神

свободолю̀бие[无复,中]爱好自由

свободоми̇слещ *-а* 和 **свободомисля̀щ**[形] ❶(有)自由思想的：~а интелиге̇нция 有自由思想的知识分子 ❷(19世纪至20世纪初)不信宗教的

свободоми̇слие[无复,中]自由思想

свод[1] *-ът, -а, -ове* [阳] ❶(教堂、大厅等内部的)拱顶：небе̇сен ~ 苍穹,天空 ❷(门、桥等的)拱券：мо̀ст с два̀ ~а 双拱桥 ❸〈方〉汇编,集(成)：~ на зако̀ни 法律汇编 ❹〈方〉聚会

сво̀д[2] [阳]〈方〉面质,对质

сво̀д|ен *-на* [形]汇编成的;联合的;综合(性)的;混成(合)的：~ни свѐдения 汇编材料,综合报道

сво̀дест *-а* [形]拱形的：~а църко̀вна врата̀ 教堂的拱形门 ~а гале̇рия 拱形廊

сво̀дка[阴]汇报,通报,综合报告

сво̀дни|к *-ци* [阳], **сво̀дница**[阴]介绍男女私通者,拉皮条的(人)

сво̀днич|а *-иш, -их* [未]撮合男女私通,拉皮条

сво̀дническ|и *-а* сво̀дник 的形容词：~и до̀м 拉皮条者的家,拉皮条馆

сво̀дничество[无复,中]撮合男女私通,拉皮条

сво̀дов *-а* [形]有拱券的,拱形的：~ мо̀ст 拱桥

сводови̇д|ен *-на* [形]同 сводообра̀зен：~ен мо̀ст 拱(形)桥

сводообра̀з|ен *-на* [形]拱形的：ка̀менна ~на ра̀мка 拱形石框

своевла̀ст|ен *-на* [形]独裁的,专横的,恣意的,为所欲为的

своевла̀стие[无复,中]独裁专横,任性,为所欲为

своевла̀стни|к *-ци* [阳]独裁者,专横的人,为所欲为的人

своево̀л|ен *-на* [形]一意孤行的,任性的,为所欲为的：~ен чове̇к 任性的人 **~но**[副] **~ност** -ността̀[阴]

своево̀ли|е *-я* [中]专横,一意孤行,为所欲为,任性：въ̀рша ~я 为所欲为

своево̀лни|к *-ци* [阳]一意孤行的人,任性的人

своево̀лнич|а *-иш, -их* [未]一意孤行,任性,为所欲为,逞强

своеврѐмен|ен *-на* [形]适时的,及时的;按时的：~на по-

мощ 及时的援助 ～**но**［副］: взèмам ～но мèрки 及时采取措施 ～**ност** -осттà［阴］

своегò 见 свой

своемỳ［代］〈书〉**по ～**〈书〉按照自己的意思(想法、理解、方式)(去做某事)

своенрàв|ен *-на*［形］性情古怪的;任性的,为所欲为的;固执的 ～**но**［副］: държà се ～но 刚愎自用 ～**ност** -осттà［阴］

своенрàвие［无复,中］古怪性格,古怪脾气,任性,固执

своеобрàз|ен *-на*［形］独特的,特殊的,与众不同的;独出心裁的: ～ен нàчин на живòт 独特的生活方式 ～на женà 独具一格的女人 ～**но**［副］～**ност** -осттà［阴］

своеобрàзи|е *-я*［中］独特(性),与众不同,独具一格

своеобрàзнич|а *-иш, -их*［未］独出心裁,与众不同

свòз|вам［未］,**свòзя** *-иш, -их*［完］❶(从高处)运下来 ❷运到一处

сво|й *-я, -е, -и*;短形 си,宾格 *-егò* (只用于阳性)［反身物主代词(用于一、二、三人称单复数)］❶(属于主语的)自己的: Дàй ～ята тетрàдка. 交出你(自己)的练习本。Излязоха със ～ите учѝтели. 他们跟他们(自己)的老师出去了。Всяка козà за ～й крàк висѝ.〈俗〉各负其责。Всяка бòлест ѝма ～й лèк, алà го хòрата не знàят.〈俗〉每种病都有自己的药,可是人们不知道。Всяка главà ～й ỳм нòси.〈俗〉人各有头脑。❷(父、母、子、女)亲(生)的: Обѝча довèденицата си катò ～я дъщерà. 他像爱亲生女儿那样爱他妻子带来的女儿。❸亲(近)的,自己的,一家的: Свòи хòра сме. 我们是自己人。❹［用作名］亲人,一家人: Àз нямам приятели, нямам ～и. 我没有朋友,没有亲人。Свòй ～егò не хрàни, тèжко му кòйто го нямa.〈俗〉血浓于水。❺［用作名］～**ята**［阴］,～**ето**［中］〈口〉1.［中］自己的一切: Чуждо не ѝскам, ～ето не дàвам. 别人的(东西)我不要,自己的(东西)我不给。Всèки хвàли ～ето.〈俗〉各人都夸自己的好。2.［阴,中］自己的事情(境遇,遭遇): знàя си ～ето 自行其是;坚持己见 ◇ **за ～я смèтка**〈口〉对自己,为自身: Акò лъже някой, за ～я смèтка лъже.〈俗〉骗人等于骗自己,欺人等于欺自己。**на ～й ред** 然后,轮到自己 **на ～я главà**〈口〉自作主张地;自己想办法 **от ～я странà** 从自己这方面,以自己的名义 **по ～я вòля** 自愿地 ～**егò рòда**〈书〉独特的,与众不同的: Своегò рòда човèк е. 他是一个独特的人。

свòйск|и *-а*［形］像自己人那样的,亲切的;像家里人那样的,随随便便的: ～о отношèние 亲切的态度 ～**и**［副］: Тòй го потỳпа ～и по гърбà. 他亲切地拍了一下他的肩膀。държà се мнòго ～и 举止很随便

свòйствен *-а*［形］本性上的,(所)固有的,(所)特具的,所习惯的: Такѝва бързи атмосфèрни промèни са ～и сàмо на мàй мèсец. 大气的这种迅速变化只有在五月才会有。Тя ѝмаше едѝн осòбен, ～ на нèя вървèж. 她有一种特殊的、她所特有的脚步。～**о**［副］

свòйств|о *-а*［中］性质,性能,属性;特性,本性: оснòвни ～а 基本性能(特性) ～а на тèлата 物体的属性

свòйщина［阴］❶特性,特征,特点 ❷〈民〉过分亲热: избягвам всяка ～ с учениците 避免同学生过分亲昵 ❸〈民〉亲戚,亲人,亲近的人

свòлоч *-тà*［阴］❶(一伙)恶徒;(一帮)流氓;匪帮 хитлерѝстка ～ 希特勒匪帮 ❷〈口〉恶棍,坏蛋,下流东西

своc 同 насвòс (随便;偶然)

сво|я *-ѝш, -ѝх*［未］❶据为己有: Свòй еднà нàша нѝва. 他把我们的一块田地据为己有。❷拥有,归…所有: Аз ～я половѝната (еднà трèта) от наследèния имòт. 遗产一半(三分之一)归我所有。

свòя|к *-ци*［阳］〈方〉❶亲戚,亲人,自己人 ❷同 баджанàк (连襟)

свра 见 свѝрам

сврàка［阴］喜鹊(*Pica rustica*) ◇ **Сврàка ми е изпѝла умà (акъла, мòзъка).** 我完全变傻了。

сврàс|кам［未］,**сврàсна** *-неш, -нах*［完］〈方〉狠打,抽打

сврàчешк|и *-а*［形］同 сврàчи

сврàч|и *-а, -е* сврàка 的形容词: ～е гнездò 喜鹊窝 ～а опàшка 喜鹊尾巴

свредел *-ли*［阳］钻

свръзка［阴］❶(相互)关系,联系 ❷〈军〉通信员: Каквò рабòтиш? — Свръзка съм, другàрю полкòвник. "你是干什么的?""我是通信员,上校同志。" ❸联络员 ❹连接物(扒锯子、两爪钉、连接螺丝等): Свръзките на мòста са здрàви. 桥的连接螺丝很结实。◇ **в ～ с** 由于

свръ̀тка［阴］〈民〉停留

свръх［前置］超过,超出…之外: ～ товà 此外,再者 ～ плàна 超过计划 Товà е ～ сѝлите ми. 这超出我的力量;这是我力所不及的。～ мярката 超过限度 ～ всѝчко 超过一切

свръх-〈书〉［复合词第一部］表示"超"、"超级"、"超额"、"过度"之意,例如 свръхвъзбỳда (过度兴奋), свръхкалѝбрен (超规格的)

свръхестествен *-а*［形］超自然的;神奇的;不可思议的,令人非常惊讶的: ～и сѝли 超自然的力量,神奇的力量 ～**ост** -осттà［阴］

свръхзвуков *-а*［形］超音的: ～а скòрост 超音速

свръхзем|ен *-на*［形］超过世上一切的: ～но блаженство 极乐

свръхизобилие［无复,中］同 преизобѝлие (过剩)

свръхкредит［阳］超额贷款

свръхмощ|ен *-на*［形］极强大的,超功率的: ～ен локомотѝв 超大功率机车

свръхнапрегнат *-а*［形］过度紧张的: ～ живòт 过度紧张的生活

свръхнапрежени|е *-я*［中］过度紧张

свръхнаселен *-а*［形］同 пренасèлен (人口过度稠密的)

свръхнаселение［无复,中］同 пренаселèние (人口过度稠密)

свръхнов *-а*［形］超新的: ～а звездà 超新星

свръхпечалба［阴］〈经〉超额利润

свръхпланов *-а*［形］超计划的: ～а продỳкция 超计划产品 ～**о**［副］

свръхпроводимост *-тà*［阴］〈理〉超导电性

свръхпроводни|к *-ци*［阳］〈理〉超导体

свръхпродукция［阴］〈经〉超计划(额)产品

свръхпроизводство［无复,中］〈经〉生产过剩

свръхсмет|ен *-на*［形］〈财〉超预算的,预算以外的

свръхсрòч|ен *-на*［形］〈口〉超役的: ～на слỳжба 超役服务 ～ен фелдфèбел 超役司务长 ～**но**［副］: оставам ～но 超役

свръхусили|е -я [中] 极大的努力：полагам ～я 作出极大的努力

свръхчове|к -*ци* [阳] 超人

свръхчовешк|и -*а* [形] 超人的，非一般人力所及的：направям ～и усилия 作出超人的努力

свръхчувствител|ен -*на* [形] 高度灵敏的：～но обоняние 高度灵敏的嗅觉

свръхщат|ен -*на* [形] 定员以外的，超(过)编(制)的；额外的

св|ръщам [未]，**свърна** -*ърнеш*, *свърнах*，过被形动 -*ърнат* [完]〈民〉❶拐弯：Той ～ърна от булеварда по една странична улица в посока на квартирата си. 他从林荫大道拐进旁边的一条街道，朝着自己的住宅走去。❷顺便(过路)走进，顺便访问：～ръщам у него 顺便看望他 ～ръщам в хан 顺便走进酒店 ❸赶回(牲口) ❹〈口〉[只用完成体] 碰上什么是(算)什么：Всеки наложил на главата си каквото ～ърнал：шапка，капела，гугла. 每个人都往头上戴上一顶随便碰上的帽子；礼帽、大边帽、尖顶皮帽。Те обират кого де ～ърнат. 他们遇到谁抢劫谁。— **се** [被动] ～**ръщане** [中]

свърдел [阳] 同 свредел

свър|звам [未]，**свържа** -*жеш*, *свързах* [完] ❶接上，系上：～звам двата края на въжето 把绳子的两头接起来 ❷捆上，捆起来，扎(成束)：～звам пръчки на снопче 把棍捆成小捆 ～звам бохча 捆上包袱 ～звам го с въже 用绳子把他捆上 ❸(桥、路等)连接：Този път ～зва селото с шосето. 这条路把村子同公路连接起来了。❹(指电话等)接通，使通话：～звам го по телефона с някого 使他与某人通话 ❺〈转〉使建立联系，使联系上：Искам да ме ～жеш с партизанския отред! 我要求你使我同游击队取得联系。❻〈转〉使关系密切起来，使紧密联系起来：Войната ги ～за и сближи още повече. 战争把他们联系起来并使他们更加接近。～звам съдбата си с него 把自己的命运同他联系起来 ❼〈转〉联系，结合：Всеки научен работник трябва да ～зва теорията с практиката. 每个科学工作者都必须把理论同实践结合起来。～звам едно понятие с друго 把一个概念同另一个概念联系起来 ❽缔结(条约)，作成(交易)，建立(友谊)：～звам дружба (приятелство) с него 同他建立友谊，与他结交 — **се** [被动，中态]：～звам се по телефона с него 同他电话联系 ◇ **едвам ～звам двата края**〈口〉勉强过活(度日) **～звам някому ръцете**〈口〉捆住某人的手脚 **～зване** [中]

свързоч|ен -*на* [形]〈军〉通信(联络)的：～ни войски 通信兵 ～на част 通信部队 ～ен полк 通信团

свързочни|к -*ци* [阳]〈军〉通信员，联络员；通信兵

свърна 见 свръщам

свърталищ|е -*а* [中] ❶(有共同爱好的人经常的)聚集处，逗留处 ❷(强盗等的)巢，窝，窟：разбойническо ～е (～е на разбойници) 土匪窝，匪巢

свърт|ам [未]，**свъртя** -*иш*, -*ях*，过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели*，过被形动 -*ян*, -*яна*, -*ени* [完] ❶招引，吸引；留住：Нищо не го ～а. 什么都留不住他。❷积攒，储蓄，存下：Не може да ～й пари. 他攒不住钱。◇ **Не ме ～а.**〈口〉我(在一个地方)留不住；我呆不常：В къщи не ме ～а. 我在家里呆不住。**не мога да ～я къща**〈口〉成不了家

свърт|ам се [未]，**свъртя се** -*иш се*, -*ях се*，过主形动 -*ял се*, -*яла се*, -*ели се* [完] [中态] ❶〈口〉留下：Дъщеря й рядко се ～а в къщи. 她女儿很少在家。❷〈民〉聚集

свърш|вам [未]，**свърша** -*иш*, *свърших* [完] ❶做完，完成：Той скоро ～и и тая работа. 他很快把这件工作也做完了。❷使完，用完：Свършихме брашното. 我们的面粉用完了。❸(指年级、学校等)学完，上完，念完；毕业：Свършил медицина. 他学完了医科。～вам за доктор〈口〉学完医科 ❹(使)结束，停止：～вам концерта с 以…结束音乐会 ❺(指年纪)满：По Великден тя току-що ～и седемнадесет години и почна да се момее. 复活节她正好满 17 岁，开始做少女了。❻完结，结束：Късият зимен ден вече ～ва，смрачава се. 短暂的冬日已经结束，天黑下来了。Тук дирите ～ваха. 足迹到这里就没有了。Концертът ～и. 音乐会结束了。❼死(去)：Ще ～и тази нощ. 他今夜就要死去。❽〈语法〉(以…)结尾 — **се** [被动，中态] ◇ **～вам живота си** 死 **Свърши ме.**〈口〉把我折腾(折磨、累)死了。**～вам с някого** 杀死某人 **Свърши се нашата.**〈口〉我们没有出路了(已陷入困境)；我们完了。**Свършил я като кучето на нивата.**〈俗〉他什么事也没做成。**Свършихме я!**〈口，讽〉我们陷入了困境；我们完了。**～ване** [中]：Нещо е на ～ване. 某事即将结束；即将用完。

свършек [无复，阳] 结束，完结，尽头：Гората изглежда няма ～. 树林看起来好像没有尽头。

свършен -*а* ❶ свърша 的过被形动 ❷ [用作形] 完成了的：～а сграда (刚)落成的建筑物 ～ факт 既成事实 ◇ **минало ～о време**〈语法〉过去完成时 **речено (и) ～о**〈口〉说了就做了 (и) ～о〈口〉不过如此，结束 **～о** [副]：Свършено е с него (това). 他(它)完了。

свъс|вам [未]，**свъся** -*иш*, *свъсих* [完] 同 навъсвам (皱)：～вам вежди 皱眉 — **се** [中态] **～ване** [中]

свъсен -*а* ❶ свъся 的过被形动 ❷ [用作形] 皱着的；皱着眉的：～и вежди 皱着的眉毛 връщам се ～ 皱着眉头回来 **～о** [副]

свяк -*овци* [阳]〈方〉同 вуйчо (舅)

свяко -*вци* [阳]〈方〉同 свако

св|ян -*енът*, -*ена* [无复，阳] ❶〈常诗〉羞涩 ❷羞耻：писател без ～ян 不知羞耻的作家 Свян ме е. 我感到羞耻。

свяст -*та* [无复，阴] ❶理智；知觉：народна ～ 人民的理智 губя (изгубвам) ～ 失去知觉 ❷〈旧〉良心：Ум има，～ няма.〈俗〉有头脑，没有良心。◇ **Свяст ми се вие.**〈口〉失去平衡；头晕目眩；失去知觉。

свястно [副] 同 добре (好，很好)：Хайде облечи се по-～ и ела с мене. 快把衣服穿好些，跟我来。

св|ят -*етът*, -*ета*, -*етове* [阳] ❶ [只单] 宇宙：Светът е вечен и безкраен. 宇宙是永恒的和无限的。❷ [只单] 世界：обикалям ～ета 周游世界 по ～ета (по целия ～ят) 在全世界 по всички части на ～ета 在世界各地 Свят широк，хора всякакви. 大千世界，什么样的人都有。❸ [集，只单] 人们，大家；人类；人群：И ние сме дали нещо на ～ета. 我们也对人类有所贡献。Струпал се е много ～ят. 聚集了一大群人。❹ [只单] 人生，社会现实；幸福生活：Светът ще бъде сън за тях. 对他们说来人生将是一场梦。Младост е еднаж на ～ета. 青春人生只有一次。Светът е като стълба：едни се качват，други слизат.〈俗〉社会如楼梯；有人上去，有人下来。❺(人类中的一)界；(某种)世界；(某种)社会：античен ～ят 古代世界 капиталистически ～ят 资本主义世界 ❻(人、生物、事物、概念等的)界，领域：литературен (музика-

лен, театрален) ~ят 文学(音乐,戏剧)界 животинският (растителният) ~ят 动物(植物)界 ◇ бял ~ят〈口〉好日子,幸福生活: От люлката до гроба няма бял ~ят за роба. 从摇篮到坟墓,奴隶没过过好日子。 Видял съм ~ят.〈口〉我见过世面;我到过许多地方。 Вие ми се ~ят.〈口〉晕头转向;失去知觉。 вииждам бял ~ят〈口〉出现,诞生 Душа и ~ят ми е.〈口〉我非常想要(某物): Душа и ~ят давам за това ядене. 我非常想吃这道菜。 за нищо на ~ета 决不 изваждам нещо на (бял) ~ят 1. 揭露 2. 公布 излизам (появявам се) на (бял) ~ят〈口〉1. 揭示出来,揭露出来 2. 出现,诞生 3.(作品等)出版 като ~ят〈口〉好;像大家一样: Не е като ~ят. 不是那么好。 на край ~ета 天涯海角 напускам ~ета (този ~ят)〈书〉死,去世 новият ~ят 新世界(指美洲) на онзи (оня) ~ят〈民,宗〉(在)阴间 от край ~ета 自遥远的地方 половин ~ят〈口〉残废,重病号 старият ~ят 旧世界(指亚洲、非洲和欧洲) на този (тоя) ~ят〈民,宗〉(在)阳间 хващам ~ета〈口〉到各处去,出去 шарен (пъстър) ~ят 花花世界

свят -*а*[形] 同 свет ◇ **~ая светих** 见 свет **~о**[副]

святка|м[未](不时)发闪光,闪闪发光: Очите му ~т. 他目光炯炯。 **~не**[中]

святка|м се[只三单], **святка се**[未,无人称] 打闪: Тогава видя, че навън се ~ше. 那时他看到外面正在打闪。

св|яхвам[未], **свехна** -*ехнеш*, -*ехнах*[完] 同 увяхвам(蔫): Гасне поглед, ~яхва бяло лице. 目光无神,苍白的脸憔悴了。

с.г.[缩] същата година 同年

сгабосвам[未], **сгабосам**[完]〈方〉同 изгабосвам(欺骗,玩弄)

сг|аждам[1][未], **сгодя** -*одиш*, -*одих*[完]〈方〉❶正碰上,发现: ~аждам го заспал 发现他睡着了 ❷打中,命中: Сгодих го с камък по главата. 我用石头打中了他的头。 Един орех паднал и го ~одил по главата. 一个核桃掉下来,正好打在他的头上。 ❸嫁(娶)得合适,嫁(娶)得好: Който го вземе, много ще ~оди. 谁嫁给他,谁就会享福。 — **се**[被动,中态]: Тия гъби рядко се ~аждат. 这些蘑菇不多见。 Бях се ~одил там, когато заваля силно. 大雨下起来的时候,我正在那里。 **~аждане**[中]

сга|ждам[2][只三单], **сгажда ми се**[未], **сгади ми се** -*ди ми се*[完][无人称] 同 догаждам(想呕吐)

сгаз|вам[未], **сгазя** -*иш*, *сгазих*[完] ❶踩,践踏;(车等)轧: Сгазихте тревата, хей. 喂,你们踩草地了。 Внимавай, момче, ще те ~и автомобилът. 小心,小伙子,汽车会把你轧着的。 ❷〈口〉当场抓住(做坏事的人);训,刨,骂: Сгази ме пъдарът в лозето. 看园子的人在葡萄园里把我抓住了。 Сгази ме ротният. 连长把我刨了一顿。 ❸〈民〉(病、不幸等)临到…的头上,使遭受: Сгазва ме болест. 我疾病缠身。 — **се**[被动] ◇ **~вам лука**〈口〉做错事,对不起 **~ване**[中]

сган -*та*[无复,阴]〈蔑〉乌合之众,(一群)坏家伙;匪帮

сг|арям[未], **сгоря** -*ориш*, -*орих*[完] 同 сгорявам

сгащ|вам[未], **сгащя** -*иш*, *сгащих*[完] 挡住…的去路,截住: Подир малко го ~иха на една пътека. 不久他们就在一条小路上截住了他。 — **се**[被动] **~ване**[中]

сгвач|вам[未], **сгвача** -*иш*, *сгвачих*[完]〈方〉同 сдъвквам

сгивам[未]〈方〉同 сгъвам

сглаб -*ът*, -*а*, -*ове*[阳]〈民〉(木制或铁制零件的)接头(处),接合处,榫头

сгл|абям[未], **сглобя** -*обиш*, -*обих*[完] 同 сглобявам — **се**[被动] **~абяне**[中]

сглас|явам[未], **сгласяя** -*иш*, -*их*[完] 同 уговарям(谈妥,说服) — **се**[被动,中态]: 说好,谈妥

сгледа[阴]〈民〉❶(媒人为男方)相媳妇 ❷相亲

сгледвам[未], **сгледам**[完] 同 сглеждам — **се**[被动]

сгледни|к -*ци*[阳], **сгледница**[阴]〈民〉(到女家去的)媒人

сгле|ждам[未], **сгледам**[完] ❶相媳妇 ❷挑选,选择 ❸〈罕〉(察)看 — **се**[被动,中态] 相视 **~ждане**[中]

сглоб -*ът*, -*а*, -*ове*[阳] ❶接合(处),连接(处),接头,榫头 ❷(骨的)关节

сглоба[阴]〈民〉接头,接合处,连接处,榫头: Каквато скоба, такава и ~. 有什么样的锔子,就有什么样的接口。

сглобка[阴]〈专〉(机器、零件等的)连接

сглобница[阴] ❶〈方〉一种短袖女上衣 ❷(民歌中的一种)细马刀

сглоб|явам[未], **сглобя** -*иш*, -*их*[完] ❶装配(与разглобявам(拆卸)相对): ~явам отделните части 装配零件 ~явам машина 装机器 ❷随便建成,拼凑: Сглобихме една къщурка. 我们好歹盖起一间简陋的小屋。 — **се**[被动] **~яване**[中]

сглобяем -*а*[形] 可装配的;可拆卸的: ~о жилище 可装配的住宅;活动房屋

сглуп|явам[未], **сглупя** -*иш*, -*их*[完] 做蠢事: Сглупих, че дойдох. 我来这里是做了一件蠢事。 **~яване**[中]

сгльх|вам[未], **сгльхна** -*неш*, *сгльхнах*[完](逐渐)沉寂下来 **~ване**[中]

сгмеч|вам[未], **сгмеча** -*иш*, *сгмечих*[完]〈方〉同 смачквам

сгнет|явам[未], **сгнетя** -*иш*, -*их*[完] 挤,压,塞

сгни|вам[未], **сгния** -*еш*, -*х*[完] 腐烂,腐朽 — **се**[中态] 同 сгнивам

сгов|арям[未], **сговоря** -*ориш*, -*орих*[完] ❶说和,劝和,劝架: Едвам ги ~орих. 我好不容易才把他们劝开(说和)。 ❷说服,劝说 — **се**[被动] **~аряне**[中]

сгов|арям се[未], **сговоря се** -*ориш се*, -*орих се*[完][中态] ❶(与…)和睦相处: ~арям се с него 与他处得很和睦 ❷说妥,商妥,约定: Двамата братя се ~ориха. 哥俩商量好了。 **~аряне**[中]

сговор[无复,阳] ❶和睦,和衷共济;团结一致: живея в ~ с него 与他和睦相处 ❷协议,合同;说妥,商定 ❸(男女双方父母就礼品达成的协议)聘礼 ❹〈口,史〉协议派(保加利亚的政治集团"民主协议派"的简称)

сговор|ен -*на*[形] 和睦(相处)的;团结一致的: Мъжът и жената са ~ни. 夫妻和睦。 Сговорна дружина планина повдига.〈俗〉人心齐,把山移;万众一条心,黄土变成金。 **~но**[副] **~ност** -ността[阴]

сговорист[阳], **сговористка**[阴]〈史〉协议派(分子)(见 сговор ④解)

сговорлѝв -*а* [形] 同 сговорчѝв

сговòрник -*ци* [阳], **сговòрница** [阴]〈民〉(与女方谈成亲事的)媒人

сговорчѝв -*а* [形](能)和睦相处的,好处的;容易说通的,好商量的 **~ост** -остта̀ [阴]

сговòря 见 сгова̀рям

сгòда [阴]〈民〉❶方便;合适,相宜;舒适,舒适条件: У дома̀ ня̀мам ~а да работя. 我家不适于工作。разделям се от ~ите си 离开自己的舒适环境 ❷合适的时机,方便的机会: търся ~а 寻找方便的时机 ❸和睦: В къщата им ня̀ма ~а. 他们家里不和睦。◇ **на ~а**〈口〉在合适的地方(或情况): Йдва ми на ~а. …对我很合适。па̀дам се на ~ 来得巧 **Сгòда ми е.** 我(感到)很方便。Не ми̇ е ~а. 我感到不方便。

сгòден -*на* [形] ❶方便的,便利的,合适的: Ще потърся ~ен слу̀чай. 我会找方便的机会的。пропу̀скам ~ния слу̀чай 失去良机 ❷舒适的: ~но жѝлище 舒适的住宅 ❸体面的,打扮得很漂亮的: ~на мома̀ 美丽的姑娘 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

сгодѐн -*а* ❶ сгодя̀ 的过被形动 ❷[用作形]已订婚的

сгодени̇к -*ци* [阳]〈方〉同 годени̇к (未婚夫)

сгодени̇ца [阴]〈方〉同 годени̇ца (未婚妻)

сгодя̀вам[1] [未], **сгодя̀** -*и̇ш*, -*и̇х* [完] 同 годя̀вам (使订婚): За кого̀ сгоди̇хте мома̀та? 你们让姑娘跟谁订婚了? — **се** [被动,中态,互及] **~я̀ване** [中]

сгодя̀вам[2] [未], **сгодя̀** -*и̇ш*, -*и̇х* [完] ❶命中 ❷成功,办成;找到,发现,正碰上: Не ~и̇х да ку̀пя нѝщо. 我什么也没买成。— **се** [中态] 正在某处: И а̀з се ~и̇х та̀м, та видя̀х всѝчко. 我正巧在那里,所以什么都看见了。**~я̀ване** [中]

сгòмот [阳]〈方〉同 шум (嘈杂)

сгон -*ове* [阳]〈方〉(一群)追捕野兽的猎人,(一群)捕鱼的人

сгòнвам [未], **сгòня** -*иш*, -*их* [完] 追捕(家畜、野兽)

сгорещя̀вам [未], **сгорещя̀** -*и̇ш*, -*и̇х* [完] 使变热,烘热,烧热,晒热: Слънцето ~и̇ лицѐто ѝ. 太阳把她的脸晒热了。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

сгорещя̀вам се [未], **сгорещя̀ се** -*и̇ш се*, -*и̇х се* [完] [中态] ❶变热,热起来: А̀з се изпоти̇х, ~и̇х се. 我出汗了,热了。❷〈转,罕〉兴奋起来,激动起来: ~я̀вам се от собствените си ду̀ми 因自己的话而激动起来 **~я̀ване** [中]

сгору̀ха [阴](打)酸嗝

сгоря̀вам [未], **сгоря̀** -*и̇ш*, -*и̇х* [完] 烧(红,成灰): Сгори̇хме вълна и посѝпахме ра̀ната. 我们把羊毛烧成灰撒在伤口上。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

сгоря̀вам се [未], **сгоря̀ се** -*и̇ш се*, -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*ѐли се* [完] [中态] ❶烧红;烧成灰烬;烧完: Сла̀мата изведнъж се ~и̇. 稻草一下子就烧成了灰烬。❷烧起来: Като̀ се ~и̇ о̀гънят, ще печѐм ти̇кви. 火一着起来,咱们就烤南瓜。**~я̀ване** [中]

сгòтвям [未], **сгòтвя** -*иш*, *сгòтвѝх* [完] 做好(饭、菜等): Месо̀ ще намѐря, но ня̀ма кòй да го ~и. 肉我会弄到的,但是没有人做。— **се** [被动] **~яне** [中]

сгра̀бвам [未], **сгра̀бя** -*иш*, *сгра̀бѝх* [完] 同 сгра̀бчвам — **се** [被动] **~ване** [中]

сгра̀бчвам [未], **сгра̀бча** -*иш*, *сгра̀бчѝх* [完](迅速)抓住,抓起;逮住,捕住: ~вам го за гу̀шата 抓住他的脖子 — **се** [被动] **~ване** [中]

сгра̀да [阴] 建筑物,房屋: дъсчена ~ 木屋 ка̀менна ~ 石头建筑

сградострòител -*ят*, -*я* [阳] 房屋建筑者: ку̀рс за ~и 房屋建筑工人训练班

сградострòителен -*на* [形] 房屋建筑的: ~на брига̀да 房建队 ~ен пла̀н 房屋(住宅)建筑图纸

сградострòителство [无复,中]〈书〉房屋(住宅)建筑(建设)

сгра̀ждам [未], **сградя̀** -*ди̇ш*, -*ди̇х* [完] 同 сгра̀ждам: ~ждам си къща (给自己)盖房子 — **се** [被动] **~ждане** [中]

сгрѐбвам [未], **сгребà** -*ѐш*, -*а̀х* [完] 归拢: Сгребѐте пя̀съка да не сѐ пръска по цѐлия двòр. 你们把沙子归拢一下,免得院子里到处都是。

сгреша̀вам [未], **сгрешà** -*и̇ш*, -*и̇х* [完] ❶(把…)弄错: ~а̀вам и̇мето 把名字搞错 Сгреши̇л си смѐтката. 你把账算错了。❷犯错误;有过错: Мно̀го ~и̇. 你大错了。Дордѐ не ~и̇ човѐк, не сѐ научà ва. 人不犯错误,学不会东西。Сгреши̇х (мно̀го) пред нѐго. 我在他面前有过错;我(很)对不住他。❸〈宗〉犯罪恶,作孽;破戒,触犯教规 **~а̀ване** [中]

сгрѐя 见 сгря̀вам

сгри̇бам [未], **сгребà** -*ѐш*, -*а̀х* [完] 同 сгрѐбвам

сгри̇звам [未], **сгризà** -*ѐш*, *сгри̇зах* [完] ❶啃(光);蛀: Молци̇те ми ~али палто̀то. 虫子把我的大衣蛀了。❷〈转〉痛骂,狠刨(某人) — **се** [被动] **~ване** [中]

сгри̇звам се [未], **сгризà се** -*ѐш се*, *сгри̇зах се* [完] [中态] 大怒: ~вам се от я̀д 勃然大怒 **~ване** [中]

сгромоля̀свам [未], **сгромоля̀сам** [完] 使轰然倒塌: ~вам канари̇те до̀лу 使巨石轰然跌落下来 — **се** [被动,中态]: ~вам се под тежестта̀ на това̀ра (брѐмето) 负担过重而坍倒 **~ване** [中]

сгрупи̇рвам [未], **сгрупи̇рам** [完] 把…分成组 — **се** [被动,中态] **~ване** [中]

сгру̀ха [阴]〈方〉同 сгору̀ха

сгру̀хвам [未], **сгру̀хам** [完] 舂(以去糠、皮等),打(麦子、玉米、豆子等以去掉糠皮、玉米核等) — **се** [被动] **~ване** [中]

сгру̀хвам се [未], **сгру̀хам се** [完] [中态] ❶(体力)衰竭,精疲力竭 ❷跌倒,摔倒 **~ване** [中]

сгръщам [未], **сгъ̀рна** -*ърнеш*, -*ърнах*, 过被形动 -*ърнат* [完] 收起,卷起,提起 — **се** [反身,被动] ◇ **~ръщам ръце** 1.抄着手 2.闲呆着,无所事事 **~ръщане** [中]

сгря̀вам [未], **сгрѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀н*, -*я̀на*, -*ѐни* 或 -*я̀т*, -*я̀та*, -*ѐти* [完] 同 стòплям: ~я̀вам я̀денето 热菜 Нѐщо ~я̀ва сърцѐто ми. 某物温暖着我的心。— **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]

сгур -*тà* [无复,阴] 同 сгури̇я

сгури̇ен -*йна* сгури̇я 的形容词: ~и̇ни отпа̀дъци 煤渣;矿渣

сгури̇я [阴] ❶煤渣 ❷矿渣,炉渣,熔渣 ❸余烬

сгу̀швам [未], **сгу̀ша** -*иш*, *сгу̀шѝх* [完] ❶使紧靠(偎倚)在自己怀里,搂,抱: Сгуши̇ добрѐ детѐто да не изсти̇не. 把孩子搂好,别让他着凉。❷使钻入,缩: ~вам главà в шинѐла си 把头缩到军大衣里 **~ване** [中]

сгу̀ш|вам се [未], **сгу̀ша се** *-иш се, сгу̀ших се* [完][中态] ❶紧靠,紧贴,紧偎;蜷曲: Сгу̀шваме се едѝн до друг. 我们互相紧靠在一起。Детѐто се ~ва до ма̀йка си. 孩子紧偎着母亲。❷钻进;躲,藏: ~вам се в храстала̀ка (ъ̀гъла) 躲在树丛(角落)里 **~ване** [中]

сгъва̀ем *-а* [形] (可)折叠的: ~ стол 折叠椅 ~о нòжче 折刀 ~о легло̀ 折叠床 **~ост** *-остта̀* [阴]

сгъ̀|вам [未], **сгъ̀на** *-неш, сгъ̀нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶(折)叠: ~вам писмòто 把信折起来 ~вам кърпа 叠手帕 ❷把…包起来 — **се** [被动] **~ване** [中]

сгъ̀|вам се [未], **сгъ̀на се** *-неш се, сгъ̀нах се* [完][中态] 蜷曲,蜷缩: ~вам се ò две от бо̀лка 疼得直不起腰来 Премръ̀зналите му пръ̀сти едва̀м се ~ваха. 他冻僵了的手指几乎攥拢不起来。**~ване** [中]

сгъва̀чка [阴] ❶(印刷装订厂的)折页机 ❷折页女工

сгълч|а̀вам [未], **сгълча̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 呵斥,训斥,骂: ~а̀вам го здра̀вата 痛骂(狠剋)他一顿 — **се** [被动] **~а̀ване** [中]

сгъ̀на 见 сгъ̀вам

сгърб|вам се [未], **сгъ̀рбя се** *-иш се, сгъ̀рбих се* [完][中态] 把背拱起来,驼背,伛偻腰 **~ване** [中]

сгъ̀рбен *-а* [形] 驼背的,伛偻着腰的

сгърбу̀ш|вам се [未], **сгърбу̀ша се** *-иш се, -их се* [完][中态] 同 сгъ̀рбвам се **~ване** [中]

сгърбу̀шен *-а* 驼背的;弯曲的,(指房屋)低矮破旧的

сгърб|я̀м се [未], **сгъ̀рбя се** *-иш се, сгъ̀рбих се* [完][中态] 同 сгъ̀рбвам се **~я̀не** [中]

сгъ̀рна 见 сгръ̀щам

сгърч|вам [未], **сгъ̀рча** *-иш, сгъ̀рчих* [完] ❶使皱: Тòплата вода̀ ми ~и кòжата. 热水把我的皮肤泡皱了。❷使收缩,使蜷曲: Сгъ̀рчи снага̀ от непонòсима бо̀лка. 他由于疼痛难忍而缩起身子。**~ване** [中]

сгърч|вам се [未], **сгъ̀рча се** *-иш се, сгъ̀рчих се* [完][中态] ❶起皱褶,有皱纹: Кòжата се ~ва. 皮肤起皱纹。Лицѐто му се ~и от бо̀лка. 他疼得满脸是褶子。❷(因疼痛而)蜷缩,蜷曲;抽筋: ~вам се на двѐ от бо̀лка 疼得直不起腰来 Кракъ̀т ми се ~ва. 我腿抽筋。**~ване** [中]

сгъстѐно [副] 稠密地;紧紧地

сгъстѝтел *-ят, -я* [阳]〈专〉浓缩器(机);凝结剂

сгъст|я̀вам [未], **сгъстя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使变浓,使变稠;浓缩;压缩;使加深(加重): Сгъстѝх мармала̀да. 我把果酱熬稠了。~ѐн въ̀здух 压缩空气 ❷使紧凑,使密集: ~я̀вам редѝците 使队伍靠拢一些 ❸使住得更紧: Сгъстѝха ни в една̀ стая. 他们让我们都挤在一间屋子里。— **се** [被动,中态]: Мъгла̀та се ~ѝ. 雾变浓了。Доброво̀лно се ~ѝхме. 我们自愿住紧一些。**~я̀ване** [中]

сда̀|вам [未], **сдам** *-дѐш, -дох, -де*, 命令式 *-ѝ, -ѝте*, 过主形动 *-л*, 过被形动 *-ден* [完] ❶(指军服、武器等)交回,上交: ~вам дрѐхите 交回衣服 ❷〈公文〉(指职务、工作、岗位等)移交: ~вам слу̀жбата на ня̀кого 把职务移交给某人 — **се** [被动] **~ване** [中]

сда̀|вам се [未], **сдам се** *-дѐш се, -дох се, -де се*, 过主形动 *-л се* [完][中态] 认输;(自愿)投降;屈服 **~ване** [中]

сда̀вен *-а* [形]〈罕〉(指声音等)咕咕哽哽的,结结巴巴的;压低了的,发哑的: със ~ глас 用压低了的声音 **~о** [副]

сдав|я̀м [未], **сда̀вя** *-иш, сда̀вих* [完] (狗或狼)掐住…的咽喉;咬: Едва̀м избя̀гах да ме не ~ят ку̀четата. 我差一点没跑成,让狗给咬住。— **се** [被动,互及]: Сда̀виха се ня̀къде ку̀чета, пропя̀ петѐл. 狗在什么地方厮咬,公鸡叫了。**~я̀не** [中]

сдам 见 сда̀вам

сдѐлк|а [阴] 交易;成交: вършa ~и 进行交易 търгòвска ~а 交易 нечѝсти ~и 肮脏的交易

сджа̀фк|вам се [未], **сджа̀фкам се** [完][中态] 汪汪叫 **~ване** [中]

сджу̀рк|вам [未], **сджу̀ркам** [完] 捣烂,用捣棒把…捣成粥状: Бо̀бът не ѐ доврял, ка̀к ще го ~ат. 豆子还没有煮烂,怎么能捣成豆沙呢。

сдѝпл|я̀м [未], **сдѝпля** *-иш, сдѝплих* [完] 叠(起): ~ям торба̀та на чѐтири 把口袋叠两折 Сдѝплих дрѐхите в ку̀фара. 我把衣服叠好放在箱子里。— **се** [被动] **~я̀не** [中]

сдобѝ|вам [未], **сдобѝя** *-еш, -х* [完] 得到: Пазѝ се да не ~еш ня̀коя бо̀лест. 当心别染上什么病。**~ване** [中]

сдобѝ|вам се [未], **сдобѝя се** *-еш се, -х се* [完][中态] (好不容易才)得到: Откъдѐ и ка̀к се ~ с това̀? 你是从哪里,又是怎样弄到这个东西的? Сдобѝхме се на̀й-сѐтне и с телевѝзор. 我们终于也弄到电视了。**~ване** [中]

сдобр|я̀вам [未], **сдобря̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 说和,劝和,劝架: ~я̀вам два̀мата бра̀тя 把哥俩劝和 — **се** [被动,中态]: Сдобрѐте се. 你们和好吧。**~я̀ване** [中]

сдод|я̀вам [只三], **сдодя̀ва ми се** [未], **сдодѐе ми се** *-ѐ ми се* [完][无人称]〈民〉感到厌烦,腻味

сдребн|я̀вам [未], **сдребня̀** *-ѝш, -ѝх* [完]〈罕〉使成小碎块: ~я̀вам тютю̀на 把烟叶弄碎 — **се** [被动]

сдроб|я̀вам [未], **сдробя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使成碎块,弄碎: ~я̀вам сѝренето 把奶酪弄碎 Куршу̀мът е ~ѝл костта̀ му. 子弹把他的骨头打碎了。— **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]

сдругар|я̀вам се [未], **сдругаря̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完][中态]〈罕〉同 сприятеля̀вам се **~я̀ване** [中]

сдруж|а̀вам [未], **сдружа̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶使亲近,使成为朋友: Живòтът в лѐтния ла̀гер ~а̀ва деца̀та. 夏令营的生活使孩子们亲近起来了。❷使团结一致 — **се** [被动] **~а̀ване** [中]

сдруж|а̀вам се [未], **сдружа̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完][中态] ❶亲近起来,彼此要好,成为朋友: Тòй се е ~ѝл с добря̀ момчѐта. 他跟好男孩交了朋友。Сдружѝхме се от учѝлище. 我们从小学生时代就是朋友。❷入伙,成为合伙的一员;成为(某人的)同伙 **~а̀ване** [中]

сдружѐн *-а* [形] 入伙的,入会的,入社的: ~и земедѐлци 入了合作社的农民

сдружѐни|е *-я* [中] 社,团体: кооператѝвни ~я 合作社 занаятчѝйско ~е 手工业社 земедѐлско ~е 农业社

сдру̀с|вам [未], **сдру̀сам** [完] ❶猛摇撼,晃动,颠簸: ~вам клòна 猛摇树枝 ❷〈转,口〉给…打两分: Тя̀ се явѝ на ѝзпит и я сдру̀саха. 她参加了考试,没考及格(得了两分)。— **се** [被动] **~ване** [中]

СДС [сѐ-дѐ-сѐ] [缩] Съ̀юз на демократѝчните сѝли 民主力量联盟

СДУ [сѐ-дѐ-у̀] [阳,(口)中,缩]〈旧〉Софѝйски държа̀вен университѐт 国立索非亚大学

сдўм|вам се [未], **сдўмам се** [完] [中态] 〈民〉说好,谈妥,约好: Сдўмаха се да отѝдат на екскўрзия. 他们约好去旅行。~**ване** [中]

сдўх|вам се [未], **сдўхам се** [完] [中态] 〈方〉❶腐烂 ❷蔫,干瘪,干巴

сдуш|а̀вам[1] [未], **сдуша̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使接近,使亲近 ~**а̀ване** [中]

сдуш|а̀вам[2] [未], **сдуша̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 掐住;使呼吸困难,使出不来气: ~а̀вам вика̀ му (掐住他的脖子)使他喊不出来 ~**а̀ване** [中]

сдуш|а̀вам се [未], **сдуша̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] ❶亲近起来,成为朋友;结伙(干坏事或秘密的事): Сдуша̀ваме се да се утешѝм. 我们成为朋友,互相安慰。Сдушѝли се да го обера̀т. 他们结伙抢劫他。❷挤在一起: Тѐ се ~ѝха едѝн до дру̀г. 他们一个紧挨一个地挤在一起。~**а̀ване** [中]

сдўш|вам се [未], **сдўша се** *-иш се, -их се* [完] [中态,互及] 嗅,闻: Сдўшили се като̀ кра̀стави мага̀рета. 他们臭味相投。

СДФ [缩] Софийска държа̀вна филхармо̀ния 索非亚国家交响乐团

сдъв|квам [未], **сдъвча** *-чеш, сдъвка̀х* 和 **сдъвкам** [完] 嚼碎,嚼烂: Тря̀бва добрѐ да ~кваме храна̀та си. 我们应该把食物嚼烂。— **се** [被动]

сдърв|я̀вам се [未], **сдървя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 同 вдървя̀вам се (麻木): Сдървѝ се от сту̀д. 他冻得麻木了。

сдърж|а̀м [未], **сдържа̀** *-ѝш, -а̀х* [完] ❶忍住;克制住: ~ам смеха̀ (сълзите) си 忍住笑(眼泪) ~ам чу̀вствата си 克制感情 ❷〈罕〉抑制,遏止;勒住: ~ам ко̀ня си 勒住马 — **се** [反身,被动]: Едва̀м се ~а̀х да не го̀ уда̀ря. 我几乎忍不住要打他。◇ **Не мѐ ~а.** 我没有耐心,忍不住: Не мѐ ~а вѐче в къщи. 我在家里已经呆不住了。~**ам езѝка си** 忍住不说 ~**ам си ду̀мата (обеща̀нието)** 履行诺言,说话算话 ~**ане** [中]

сдържан *-а* [形] 沉着的,镇静的;拘谨的;审慎的;忍住的,克制住的: ~ човѐк 沉着的人 ~ съм с нѐго 对他很拘谨 ~ смя̀х 拘谨的笑 ~**о** [副]: усмѝхвам се ~о 拘谨地笑 ~**ост** *-остта̀* [阴]

сдърп|вам [未], **сдърпам** [完] 猛拉,猛扯: Ку̀чето се спу̀сна и ме ~а по пола̀та. 狗扑过来扯住我的裙子。~**ване** [中]

сдърп|вам се [未], **сдърпам се** [完] [中态] 吵架,打架: Уж са прия̀тели, но чѐсто се ~ват. 他们好像是朋友,可经常吵架。~**ване** [中]

сдя̀лкам [完] 剁(劈、砍)成小块: Сдя̀лкай една̀ тѝква и я да̀й на прасѐто. 剁一个南瓜给小猪吃。

се[1] [反身代词,сѐбе си 的短形] 用来构成反身、互及、被动、中态和无人称动词,例如 мѝя се (洗脸),облѝчам се (穿),бѝем се (互相打),ра̀двам се (高兴),спѝ ми се (想睡觉)

се[2] [代] 〈旧,方〉同 все (一切)

се[3] [不变形容词] 〈方〉同 все (全部的): от ~ сърцѐ 全心全意地,衷心地

се[4] [副] 〈口〉同 все (总是): Човѐк дордѐ е жѝв ~ се у̀чи и па̀к неу̀чен умѝра. 〈俗〉人学习一辈子,到死还是知之不多。

сеа̀нс [阳] 〈书〉❶(演员等的)演出;(棋手等的)表演: Часъ̀т наближа̀ваше о̀сем и половѝна — врѐмето, кога̀то по̀чва ~ът. 时间已接近 8 点半——演出开始的时候。Шахма̀тният ~ запо̀чна. 国际象棋表演开始了。❷一场;一次,一回: То̀й бѐ излеку̀ван през внушѐние на ня̀колко ~а. 他的病经过几次暗示(疗法)就治愈了。❸(模特儿被写生、雕塑的)一次: Портрѐтът бѐше нарису̀ван за пѐт ~а. 肖像是五次画成的。

себа̀п[1] [阳] 〈方,旧〉好事,善举,善事: Напра̀ви кла̀денец край пъ̀тя за ~. 他为了行善在路边打了一眼井。

себа̀п[2] 和 **себѐп** [阳] 〈旧〉原因,原由

сѐбе, (常) **сѐбе си** [反身人称代词,宾格和与格,无主格;短形 се (宾格), си (与格)] 自己: Позна̀й ~ си. 你要了解你自己。Ще помѝслим и за ~ си. 我们也要为自己想想。Ѝмаш ли па̀ри у ~ си? 你身上带钱了吗? То̀й ня̀ма ра̀вен на ~ си. 他无人能比。Ка̀звам на ~ си. 我自言自语。Вся̀ки тѐгли чѐргата към ~ си. 〈俗〉各人自扫门前雪。Ко̀й какво̀-то пра̀ви на ~ си го пра̀ви. 〈俗〉害人反害己;请君入瓮。◇ **ѝдвам (дохо̀ждам) на ~ си** 恢复知觉,清醒过来;平静下来 **извъ̀н (въ̀н от) ~ си съм** 非常激动 **излѝзам от ~ си** 失去自制力;大怒 **не съм на ~ си** 失去自制 **от само̀ ~ си** 不受干涉地;自然而然的 **От само̀ ~ си се разбѝра.** 不言而喻;不用说;很明显。

себелю̀б|ец *-ци* [阳], **себелю̀бка** [阴] 〈书〉自私的人,只知有己的人

себелюбѝв *-а* [形] 〈书〉自私的,自私自利的,只知有己的: ~ човѐк 自私的人 ~и по̀мисли 自私的想法

себелю̀би|е *-я* [中] 〈书〉自私自利,自私心,只知有己

себео̀бич *-тта̀* [阴] 〈书〉同 себелю̀бие

себеопа̀зване [中] 〈书〉同 самосъхранѐние

себеотрица̀ни|е *-я* [中] ❶自我牺牲;放弃个人利益,弃绝私利 ❷奋不顾身,大无畏: с пъ̀лно ~е 完全奋不顾身地

себеотрица̀тел|ен *-на* [形] 自我牺牲的;放弃个人利益的;奋不顾身的: ~на постъ̀пка 大无畏的行为

себепо̀до̀бен *-на* [形,用作名] (指动物)同类(的); 〈转〉(指人)同类型的: Живо̀тните не напа̀дат ~ните си. 动物不伤其类。Като̀ вся̀ки разбо̀йник то̀й тъ̀рси ~ните си. 像每一个强盗一样,他也寻找他的同类。

себепожѐрт[ву]ван|е *-ия* [中] 〈书〉同 самопожѐртвуване

себепожертвува̀тел|ен *-на* [形] 〈书〉同 самопожертвова̀телен

себепокло̀нни|к *-ци* [阳] 〈书〉自我崇拜者

себепокло̀нство [无复,中] 〈书〉自我崇拜

себесто̀йност *-тта̀* [无复,阴] 成本: понижа̀ване (снижа̀ване) на ~та̀ на проду̀кцията 降低产品成本

себеуважѐние [无复,中] 自重,自尊

себѝч|ен *-на* [形] 〈书〉同 егоистѝчен (自私的) ~**но** [副] ~**ност** *-ността̀* [无复,阴] 〈书〉自私自利

себорѐя [阴] 〈医〉皮脂溢出

сева̀ст [阳] 〈史〉(13—14 世纪保加利亚的)贵族(指封号或人)

севастокра̀тор [阳] 〈史〉(11—13 世纪拜占庭和保加利亚的)亲王(指封号或人)

севастокра̀торица [阴] 〈史〉王后

Севасто̀пол 塞瓦斯托波尔(乌克兰城市)

севда̀ [无复,阴] ❶同 любо̀в (爱情) ❷〈转〉心上人,情人

севдалѝнка [阴]〈旧〉酒馆歌女

сѐвер [无复,阳] ❶北(方),北边(与 юг(南)相对): упъ̀твам се на ~ 朝北方走去 от ~ към юг 从北往南 Стàра планинà е разполòжена на ~ от Сòфия. 巴尔干山脉位于索非亚之北。на ~ 在北方 ❷〈转〉[常作为专有名词] 北方诸国,北方的土地和海洋: войнà между Сѐвера и Ю̀га 南北战争

сѐвер|ен -*на* [形] 北方的,朝北的,北部的: Сѐверен пòлюс 北极 ~ен магнѝтен пòлюс 北磁极 Сѐверен ледовѝт океàн 北冰洋 ~но сияние 北极光 Сѐверен Китàй 华北 ~ен прозòрец (朝)北(的)窗 ~но изложѐние 朝北,北向 Сѐверна Амѐрика 北美洲 ~ни склòнове на планинàта 山的北坡 ~ен вя̀тър 北风 ◇ **~на ширинà** 北纬 **~но** [副]: Сѐверно от сѐлото ѝма горà. 村庄的北面有树林。

Сѐверен ледовѝт океàн 北冰洋

Сѐверна Амѐрика 北美洲

Сѐверно морѐ 北海(欧洲)

северно- [复合词第一部] 表示"北方的"之意,例如 северно-бъ̀лгарски (北保加利亚的)

северня̀|к -*ци* [阳] ❶北方人,北部地区的人 ❷北保加利亚人 ❸北风

северня̀чка [阴] северня̀к ①解和②解的女性

северня̀шк|и -*а* [形] 北方人的;北保加利亚人的: ~а носѝя 北保加利亚人的服装

северо- [复合词第一部] 表示"北"之意,例如 североат-лантѝчески (北大西洋的),североафрикàнски (北非的)

северозàпад [无复,阳] 西北(方向): откъ̀м ~ 从西北方向 Слѝвница е на ~ от Сòфия. 斯利夫尼察位于索非亚市的西北。

северозàпад|ен -*на* [形] 西北(方)的,朝西北的,西北部的: Северозàпадна Бъ̀лгария 保加利亚西北部 Северозàпадна Евròпа 西北欧 ~на носѝя 西北部居民的服装 ~но изложѐние 西北向 ~ен вя̀тър 西北风 **~но** [副]: Сѐлото се намѝра ~но от рекàта. 村庄在河的西北面。

североѝзток [无复,阳] 东北(方向): на ~ 在东北方 Сѐлото е на ~ от Сòфия. 村庄在索非亚的东北。

североѝзточ|ен -*на* [形] 东北(方)的,朝东北的,东北部的: Североѝзточен Китàй (中国的)东北 Стàята ми ѝма ~но изложѐние. 我的房间朝东北。~ен вя̀тър 东北风 Лицѐто на къ̀щата ѝма ~но разположѐние. 房子坐西南朝东北。**~но** [副]: Сѐлото се намѝра на 38 киломѐтра ~но от градà. 村庄位于城市东北 38 公里处。

сегà [副] ❶现在,目前,现时: Сегà е нòщ. 现在是夜间。Каквò бѐше ня̀кога, а каквò е ~! 过去什么样,现在什么样! ❷刚才,刚刚: Сегà бѐше тỳк. 他刚才还在这里。❸马上,立刻: Сегà ще дòйде. 他马上就来。❹这次: Мнòго пъ̀ти съм говòрил, ~ обàче ня̀ма да говòря. 我说过多次了,但是这次不说了。Мнòго пъ̀ти си ми помàгал, помогнѝ ми и ~. 你多次帮过我,这次也帮我一下吧。❺当时,这时: Опасносттà бѐше ~ нàй-голя̀ма. 当时危险最大。Сегà градъ̀т ми се вѝжда съвсѐм опустя̀л и потъмня̀л. 这时我看到城市完全荒凉暗淡了。◇ **Амѝ ~?**〈口〉现在怎么办呢? **за ~** 目前: Тòлкоз за ~. 目前就这么多。**ѐй ~**〈口〉1. 刚才,刚刚 2. 马上,立刻 ~ **за ~** (**~-засегà**)〈口〉暂时(还),现在(还),暂且

сегàш|ен -*на* [形] ❶现在的,目前的,现时的: ~но положѐние 目前形势,现在的情况 ~но местожѝтелство 现在住址 ~ният момѐнт 目前 ❷ [用作名] **~ното** [中] 现在(的事情): Мѝналото мѝнало, ~ното да вѝдим.〈俗〉过去的已经过去了,我们就看现在的了。◇ **~но врѐме**〈语法〉现在时 **~но исторѝческо врѐме**〈语法〉现在历史时

сегѝз-тогѝз [副]〈民〉有时,偶尔: Съ̀бираме се ~. 我们偶尔聚会。

сегѝнка [副]〈方〉同 сегѝчка

сегѝчка [副]〈口〉(сегà 的指小)马上: Скòро ще обя̀дваме. Бащà ти ~ ще се приберѐ. 我们很快就要吃饭了,你父亲马上就会回来。

сегмѐнт [阳] ❶〈数〉断,弓,弓形;圆缺(指平面),球缺(指立体) ❷〈生〉节,环节 ❸(机器的)弓形部件 ❹〈书〉部分

сегментàция [无复,阴]〈生〉❶分节(现象) ❷卵分裂

сегментѝрам [未,完]〈书〉分解,肢解

сѐгна 见 ся̀гам

сегрегàция [阴] ❶〈书〉分离,离析 ❷种族隔离

седалгѝн [阳] 一种镇静剂,止痛药

седàлищ|е -*а* [中] ❶所在地: ~е на ЦК на пàртията 党中央所在地 Правѝтелството премѐсти ~ето си в … 政府迁往… ❷〈旧〉坐位,(椅等)坐的地方: мѐки ~а 柔软的坐位 заѐмам ~е в пàртера 占一个池座 стòл с продъ̀нено ~е 坐垫(坐板)已坏的椅子 ❸臀(部);〈谑〉屁股: Панталòнът му, с кръ̀пки на коленàта и ~ето, му стоѐше ширòко. 他那膝部和臀部都打了补丁的裤子对他太肥大了。Седàлището на пàпата е тàм, дѐто е и на всѝчки хòра. 教皇的屁股也跟所有的人一样长在同一个地方。

седàлищ|ен -*на* [形] 臀部的,坐骨的: ~ни мỳскули 臀部肌肉 ~на кòст 坐骨 ~ен нѐрв 坐骨神经

седàлк|а [阴] (椅子等的)坐的地方,坐位,坐垫,坐板: стòлове с прокъ̀сани тỳк-тамѐ ~и и облегалà 坐垫和靠背都有破损的椅子

седàл|о -*à* [中] 同 седàлка: ~о на стòл 椅子的坐垫(坐板) Избъ̀рши понѐ ~ото на чя̀на. 你至少也得把坐位的板子擦一下。

Седàн 色当(法国城市)

седатѝв|ен -*на* [形]〈医〉镇静的,止痛的

седѐж [阳] 静坐状态

сѐдем -*тѐ* [数] 7,七: ~ дѐна 七天 Къдѐ изчѐзнаха ~тѐ пѝлета? 那七只小鸡到哪儿去了? ◇ **~-òсем** 七八个: ~-òсем момчѐта 七八个男孩

седем- [复合词第一部] 表示"七"之意,例如 седемлàмпов (七灯的),седемчàсов (七小时的),седеммѐсечен (七个月的)

седемгодѝшн|ен -*на* [形] ❶七岁的: Ѝмам ~на дъщеря̀. 我有个七岁的女儿。❷七年的: ~ен дòговор 七年的合同(或条约) ~на войнà 七年的战争 ~ен съпрỳжески живòт 七年的夫妻生活

седемгодѝшнина [无复,阴] 七周年

седемдесѐт -*тѐ* [数] 70: ~ годѝни 70 年

седемдесѐттодѝшн|ен -*на* [形] ❶70 岁的: ~ен стàрец 70 岁的老人 ❷70 年的: ~ен живòт 70 年的生活

седемдесѐттодѝшнина [无复,阴] 70 周年: ~ от освобождѐнието на Бъ̀лгария 保加利亚解放 70 周年

седемдесѐт|и -*а* [序数] 第 70(个)的: Тòй седѝ на ~ия

стѐл. 他坐在第 70 号坐位上。

седемднѐв|ен -*на* [形] 七天的：～ен срок 七天的期限 ～но детѐ 七天的婴儿

седемнàдесет -*мѐ* [数] 同 седемнàйсет

седемнàдесет|и -*а* [序数] 同 седемнàйсети

седемнàйсет [数] 17：Сестрà ми е на ～ годѝни. 我姐姐(妹妹)17 岁。

седемнàйсет|и -*а* [序数] 第 17：～и вѐк 17 世纪

седемстòт|ен -*на* [数] 第 700(个)的

седемстòтин -*мѐ* [数] 700：～ лѐва 700 列弗

седемцвѐт|ен -*на* [形] 同 седмоцвѐтен

седѐне 见 седя̀

седенкàр -*ят*, -*я* [阳] 参加晚(间集)会的小伙子

седенкàрка [阴] 参加晚(间集)会的大姑娘

седенкỳва|м [未]〈民〉打夜作，开夜车，干活到深夜 ～**не** [中]

седенкувàч [阳]，**седенкувàчка** [阴]〈民〉开夜车的人

седенкя̀р -*ят*, -*я* [阳]〈民〉同 седенкàр：Среднòщ минàва, а ～ите не мѝслят да си тръгват. 已经半夜了，可参加晚(间集)会的人还不想回家。

седенкя̀рка [阴]〈民〉同 седенкàрка

седенкя̀рск|и -*а* [形] 参加晚(间集)会者的，晚(间集)会的：～а пѐсен 晚(间集)会(上唱的)歌曲

седѐф [阳] ❶(珍)珠母：зърнà от ～ 珍珠 инкрустàция със ～ 贝壳镶嵌 ❷同 седѐфче

седѐфен -*а* [形] ❶(珍)珠母的，贝壳的：～и зърнà 珍珠 ～и кòпчета 贝壳纽扣 ❷〈转〉珠光的，像珍珠一样的：～и кàпчици дъжд 晶莹的雨珠

седефелѝя [不变，形]〈民〉包着(镶着)贝壳的：～ кавàл 镶贝牧笛

седѐфче -*та* [中] 芸香(*Ruta graveolens*)

седешкàта [副] 同 седешкòм

седешкòм [副] 坐着：Шивàчите рабòтят ～. 裁缝坐着干活。

седѝл [阳]〈语言〉软音符(放在拉丁字母 c 等下面，如 ç)

седимѐнт [阳]〈地质〉沉积；沉积物

седимѐнт|ен -*на* седимѐнт 的形容词：～на скалà 沉积岩

сединà [阴]〈民〉灰头发，白头发

седлàене 见 седлàя

седлàр -*ят*, -*я* [阳] 制做(或出售)鞍具的人，鞍匠

седлàрница [阴] 制鞍作坊

седлàрск|и -*а* седлàр 的形容词：～а работѝлница 制鞍作坊

седлàрство [无复，中] 制鞍业，鞍行

седлà|я -*еш*, -*х* [未] 给(马)装上鞍，给…备鞍 — **се** [被动] ～**ене** [中]

седл|ò -*à* [中] ❶鞍子：слàгам ～ò на кòня 给马备鞍 закопчàвам (откопчàвам) ～òто 装上(卸下)鞍子 ❷(自行车、摩托车、拖拉机等的)坐子：～ò на велосипѐд 自行车坐子

седловинà [阴]〈地质〉鞍部(山脊中低陷的部分)，山口

седловѝн|ен -*на* седловинà 的形容词：～на мѐстност 山的鞍部(地点)，山口处

сѐдм|а [阴] 1/7：чѐтири ～и 4/7

седмà|к -*ци* [阳]〈民〉❶七岁的动物(牲口) ❷同 седмàче

седмàче -*та* [中] 七个月的早产儿：Седмàчетата обикновѐно остàват жѝви. 七个月的早产儿一般都能活下来。

сѐдм|и -*а* [序数] 第七(个)的：На ～ия дѐн бòлният се вдѝгна. 第七天病人痊愈了。

седмѝна[1] [数]〈民〉七个(男人或男人和女人)

седмѝна[2] [阴] 1/7

седмѝнка [阴] 同 сѐдма

сѐдмиц|а [阴] 星期，礼拜，周：през ～ата 一星期内 след двѐ ～и 两周后 Сѐдмица след ～а минàваше (се изнѝзваше). 一星期一星期地过去。по цѐли ～и 整周整周地 стрàстна ～а〈宗〉复活节前的一礼拜

седмѝц|а [阴]〈口〉❶数码 7：Напишѝ трѝ ～и. 写三个 7。❷(纸牌等的)七点，七点牌：～а карò 方块七 трѝ ～и 三个七，三张七 ❸〈口〉七路电车(或公共汽车)：продължàвам със ～ата 坐七路继续往前去

сѐдмич|ен -*на* [形] 一星期的；每星期一次的，每周的；(延续)一星期的：～ен дòход 一星期的收入 ～на прогрàма 一周节目 ～на хрòника 一周大事记 ～ен прѐглед 一周评论 ～ен пазàр 每周(举行一次的)集市 ～ен вѐстник 周报 ～но спѝсание 周刊 ～на срѐща 每周一次的聚会 дѐтски ～ни я̀сли 全托(孩子一周接回一次的托儿所) ～на почѝвка 一周的休息

сѐдмични|к -*ци* [阳] 周刊，周报

сѐдмично [副] 一周内，每周：двà пъти ～ 每周两次 Излѝза веднъж ～. 每周出版一次。

седмоднѐв|ен -*на* [形]（延续)七天的：～но изпитàние 七天的考验

седмоклàс|ен -*на* [形] ❶七年制的；有七个级(班)的：～но образовàние 七年制教育 ❷(第)七年级的：～ни учѐбници 七年级的教科书

седмоклàсни|к -*ци* [阳]，**седмоклàсничка** [阴] 七年级学生

седмокрàт|ен -*на* [形] 七次的

седмòр|ен -*на* [形] 七倍的

седмòрка [阴] ❶七个(人)；七件(东西)：партизàнска ～ 七个游击队员，七人游击小组 ❷(数字)7：Напишѝ еднà ～. 写一个 7。❸(纸牌等的)七点，七点牌

седмосвѐщни|к -*ци* [阳] 七烛烛台

седмоцвѐт|ен -*на* [形] 七色的：～на дъгà 七色虹，七彩虹

седмочѝсленици [复，无单，阳] 七圣贤(指斯拉夫启蒙者基里尔和梅福季及其五个门徒)

седмочлѐн|ен -*на* [形]（由)七人(组成)的：～на комѝсия 七人委员会

седмоъгъл|ен -*на* [形]（有)七个角的

седмоъгълни|к -*ци* [阳]〈数〉七角形

сѐдна 见 ся̀дам

сед|я̀ -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] ❶坐着：～я̀ на стòл 坐在椅子上 ～я̀ на земя̀та 坐在地上 ～я̀ по тревàта 坐在草地上 ～я̀ до нѐго 挨着他坐着 ❷停(留)，呆：Сѐнката всѐ ～ѐше на прозòреца. 影子一直停留在窗户上。Бя̀хме стàнали и ～я̀хме до òгъня. 我们站起来，呆在火炉旁。Тѝ мѝслиш, че дъщеря̀ ти е длъжна да ～ѝ цял живòт при тѐбе и да те глѐда? 你以为你女儿应该一辈子呆在你身边照顾你吗？❸〈口，方〉住：Нѝе ～ѝм в гòрния крàй на сѐлото. 我们住在村子的高头。❹(财产等)存在，有：Седѝ ли òще воденѝцата? 那口井还在吗？❺举止，表现：Да би мѝрно

～ѝло,не бѝ чу̀до видя̀ло.〈俗〉老老实实地做人就见不到鬼;不惹事生非就招不来灾祸。◇ **～ѝ ми**〈口〉(衣服、装饰等)对我合适:Дрѐхата ти ～ѝ добрѐ. 这衣服你穿着合身。**～ѝ на главàта нѐкому**〈口〉1.缠绕某人 2.监督某人 **～ѝ по ту̀рски** 盘腿坐着 **～ѝ като̀ на тръ̀н** 如坐针毡 **～ѝща стàчка** 静坐罢工 **～ѐне**[中]

сед|ѝнка *-ѐнки*[阴](农村青年秋冬季的)晚间集会(这时姑娘们干活,小伙子们逗趣),晚会,编织晚会:отѝвам на ～ѝнка 参加晚间集会 хо̀дя по ～ѐнки 到处参加晚间聚会 Лѐте под сѐнките,зѝме по ～ѐнките.〈俗〉夏天贪阴凉,冬天到处参加晚间集会(喻游手好闲)。Дойдо̀ха ли дрѐнките, ѝдат и ～ѐнките.〈俗〉棶果熟,晚间集会也开场了。

сѐене 见 сѐя

сезѝра|м[未,完]〈书〉提交(上一级)讨论解决,移交:Минѝстърът ～ Наро̀дното събрàние по то̀зи въпро̀с. 部长已将此问题提交国民议会审理。То̀й бѐше ～н по въпро̀са. 事情已提交他处理。**— се**[被动]**～не**[中]

сезо̀н[阳]❶季,季节:лѐтен(зѝмен)～ 夏(冬)季 ❷(一年中的某一特定)时期,季节:театрàлен ～ 演剧季节 ло̀вен ～ 狩猎期 стро̀ителен ～ 建筑季节 ◇ **в разгàра на ～а** 旺季;活跃时期 **мъ̀ртъв ～** 淡季;不活跃的时期

сезо̀н|ен *-на*[形]有季节性的,季节的,时令的:～ни сто̀ки 有季节性的商品,时令货 ～ни рабо̀тници 季节工 ～на разпродàжба 季节性削价销售

сейзѝн[阳]〈旧〉马夫

сеизмѝч|ен *-на*[形]地震的:～на о̀бласт 地震区

сеизмѝческ|и *-а*[形]同 сеизмѝчен

сеизмогрàф[阳]地震仪

сеизмогрàфия[阴]❶记录地震 ❷地震学

сеизмомѐт|ър *-ри*[阳]❶地震计 ❷测震仪

сеизмоло̀|г *-зи*[阳]地震学家

сеизмоло̀гия[阴]地震学

сеизмомѐтрия[阴]〈地质〉测震术

сейр[无复,阳]〈俚〉❶观看:глѐдам(чѝня)～ 看热闹 ❷表现,洋相:излѝзам на ～ 显摆,出洋相

сеирджѝ|я *-ята,-и*[阳],**сеирджѝйка**[阴]〈口〉看热闹的人

сейтб|à[阴]❶播种:Врѐме е за ～а. 是播种的时候了。❷播种时(节):Товà стàна по ～а. 这是在播种季节发生的。❸禾苗,庄稼,播种的植物:Тàя годѝна ～ите са мно̀го добрѐ. 今年的庄稼长得不错。

сейтбен *-а* сейтбà 的形容词:～ сезо̀н 播种季节

сеитбообращѐни|е *-я*[中]〈农〉轮作,轮种(制)

сеймѐн|ин *-и*[阳]〈旧〉(旧时的土耳其)宪兵,军事警察

Сейнт Вѝнсент и Гренадѝни 圣文森特和格林纳丁斯(北美洲)

Сейнт Джонс 圣约翰(安提瓜和巴布达首都,Сент Джонс)

Сейнт Джо̀рджес 圣乔治(格林纳达首都,Сент Джо̀рджес)

Сейнт Китс и Нѐйвис 圣基茨和尼维斯(北美洲)

Сейнт Лусѝя 圣卢西亚(北美洲)

Сейшѐли 塞舌尔(非洲)

сек.[缩]секу̀нда 秒

сейф[阳]❶保险柜,保险箱 ❷保险库

се|кà *-чѐш,ся̀кох,-че* 过主形动 ся̀къл,ся̀кла,*-кли*[未]❶砍:Ще ～кàт слѝвата,че не рàжда. 他们要砍掉李树,因为它不结果。～кà дървà 砍柴;打柴 ❷(刀、斧等)锐利,快:Брàдвата не ～чѐ,изхабѐна е. 斧子不快了,钝了。❸砍死:Тѐ нахълтаха в сѐлото,по̀чнаха да грàбят и да ～кàт дѐ когò срѐщнат. 他们拥进村子,开始抢劫和砍死他们在任何地方遇到的任何人。❹(道路、直线等)穿过,分割:Пъ̀тят ～чѐ зелѐната полянà. 道路穿过绿色的林间草地。**— се**[被动,中态]◇ **～кà парѝ** 铸造硬币 **～кà ту̀хли**〈民〉制砖 **Сечѐ му умъ̀т(главàта).**〈口〉他脑子来得快。**～чене**[中]

сѐкам[未](用火镰)打(火):～ о̀гън с огнѝло 用火镰打火

сѐканс[阳]〈数〉正割

секàч[1][阳]樵夫,砍柴人

секàч[2][阳]〈专〉❶(断铁用的)錾子,剁子 ❷[常复](剪断金属线用的)钳子,老虎钳子

сѐк|вам[1][未],**сѐкна** *-неш,сѐкнàх*[完]❶(忽然)停下来,停止:Зàлповете ～ваха еднѝн след дру̀г. 齐射一个接一个地停了下来。Не ～ва да валѝ. 雨不停地下着。Ѝзворът ～ва. 泉水停歇了。Сѝлата му ～на. 他的力气用完了。❷〈方〉拉开,拽到后面来:Сѐкнах главнѝте от огнѝщето. 我把烧红的炭从炉中捡出来。**～ване**[中]

сѐк|вам[2][未],**сѐкна** *-неш,сѐкнàх*[完]同 сѐкам:～вам о крѐмъка 在火石上打火 **— се**[被动]**～ване**[中]

сѐквам се[未],**сѐкна се** *-неш се,-нах се*[完]〈中态〉闪腰

секвестѝра|м[未,完]扣押,暂归国家管制:Секвестѝрали му цѐлия имо̀т. 他们扣押了他的全部财产。**— се**[被动]**～не**[中]

секвѐст|ър *-ри*[阳]扣押,暂归国家管制:налàгам ～ър на нѐщо 扣押某物 ту̀рям под ～ър 扣押 Къ̀щата му е под ～ър. 他的房子被扣押了。

секво̀я[阴]红杉

секѝра[阴]斧

секѝрче *-та*[中]❶ секѝра 的指小 ❷香豌豆(*Lathyrus, Orobus*)

сѐкн|а[1] *-еш,сѐкнàх*[未]❶擤鼻涕:～а носà си 擤鼻涕 ❷剪(烛、灯)花:～а свещтà 剪烛花 **— се**[被动,中态]**～ене**[中]

сѐкна[2] 见 сѐквам[1] 和 сѐквам[2]

секрѐт[1][阳]❶秘密,秘密事情;秘诀,窍门,秘方:Ѝма нѐкакъв ～ ту̀к. 这里有某种秘密。съобщàвам му нѐщо под ～ 秘密地通知他某事 държà нѐщо под ～ 保守某事的秘密 Ѝмам си еднѝ ～и. 我有一些诀窍。❷〈军〉潜伏哨,听音哨,暗哨:изпрàщам ～и 派出潜伏哨

секрѐт[2][阳]〈生〉分泌物:отдѐлям ～ 排出分泌物 взѐмам ～ за изслѐдване 取分泌物化验

секретàр *-ят,-я*[阳],**секретàрка**[阴]❶(机关)办公室主任;秘书:～ на гимнàзия(中等)学校办公室主任 пъ̀рви ～ на посо̀лството 大使馆一等秘书 генерàлен ～ на ООН 联合国秘书长 ❷(会议)记录(员)❸书记:партѝен ～ 党书记 генерàлен ～ на ЦК на пàртията 党中央总书记 ～ на Съю̀за на писàтелите 作家协会书记 ◇ **～-бѝрник**〈旧〉乡公所(负责公文会计的)职员

секретариàт[阳]秘书处;书记处

секретàрск|и *-а* секретàр 的形容词:～а слу̀жба 秘书(书记)的职务

секретàрств|о *-а*[中]秘书(书记)职务

секретàрст[ву]ва|м [未] 当秘书(书记,记录) **～не** [中]

секрèт|ен -*на* [形] ❶秘密的: ～ен пòст 暗哨 ❷保守秘密的: ～ен човèк 保守秘密的人 ◇ **～на бравà** 暗锁;密码锁;弹簧锁 **～ен клю̀ч** 开暗锁的钥匙 **～но кòпче** 子母扣 **～но** [副]: съобщàвам ～но 秘密地通知 **～ност** -носттà [阴]

секрèция [阴] 〈生〉分泌,分泌作用: жлезѝ с вътрешна ～ 内分泌腺

секс [阳] 性;性交;淫欲

сексапѝл [阳] 性感

сексапѝл|ен -*на* [形] 性感的

сèкс|и -*а* [形] 〈口〉同 сексапѝлен

сексалòг -*зи* [阳] 性学家

сексалòгия [阴] 性学

секстèт [阳] 〈乐〉六重唱(曲),六重奏(曲);六重唱(奏)组

сексуàл|ен -*на* [形] 性的,性欲的: ～ен живòт 性生活

сексуàлност -*тà* [无复,阴] 性欲: повишèна ～ (过于)旺盛的性欲

сèкта [阴] ❶(离开正统教会的)教派,宗派 ❷〈转〉小宗派,宗派集团

сектàнт [阳], **сектàнтка** [阴] ❶教派分子,教派信徒 ❷宗派主义者

сектàнтск|и -*а* сектàнт 的形容词: ～а грýпа 宗派集团 ～о учèние 宗派教义 ～и увлечèния 热衷于宗派活动 ～а затвòреност 宗派的封闭性,关门主义

сектàнтство [无复,中] 宗派主义,宗派活动

сèктор [阳] ❶〈数〉扇形 ❷〈军〉扇形战区: ю̀жният ～ на фрòнта 战线南部的(扇形)战区 ❸部门,部分;经济成分: стопàнски ～ 经济部门

сèктор|ен -*на* сèктор 的形容词

секýнда [阴] ❶秒: ня̀мам нѝто еднà ～ врèме 连一秒钟的时间都没有 ❷〈数〉秒 ❸〈乐〉二度,二度音 ◇ **на ～та** 1. 马上,立刻 2. 正是时候

секундàнт [阳] 决斗者的副手(当代表和证人)

секундàр|ен -*на* [形] 次要的,副的;从属的;第二手的,二等的

секундàрни|к -*ци* [阳] 秒针

секундомèр [阳] 秒表,马表,跑表

секциòн|ен -*на* ❶ сèкция 的形容词 ～ен нача̀лник 科长,组长 ❷(指家具)组合的,组装的

сèкци|я [阴] (机关、团体中的)部,分部,处,科,组,股;区: В институ̀та за бъ̀лгарски езѝк ѝма ня̀колко ～и. 保加利亚语言研究所有几个部。 избирàтелна ～я 选区

селàшк|и -*а* [形] 同 селя̀шки

селàщина [阴] 同 селя̀щина

сèлда [阴] 同 хèринга (鲱鱼)

селектѝв|ен -*на* [形] 选择的 **～ност** -носттà [阴]

селекциòн|ен -*на* [形] 育种的,育成的: ～на стàнция 育种站 ～ен апарàт 育种器械

селèкция [阴] 〈书〉育种,育种学

селемикѝя [无复,阴] 〈民〉番泻叶(一种泻药)(*Folia sennae*)

селèни|е -*я* [中] 〈古〉同 жѝлище (住所): небèсни ～я 天堂,天国

селѝм [无复,阳] 拉维纪草(叶子可作调味剂)(*Levisticum officinale*)

селѝтра [阴] 硝(石);硝酸盐

селѝтрен -*а* селѝтра 的形容词: ～ развòр 硝酸盐溶液

сèлищ|е -*а* [中] ❶村庄,村落,村镇;居住区,居民点: òколни ～а 附近的村落 ❷〈民〉宅院;(村、镇中的)空地 ❸村落遗址

сèлищ|ен -*на* сèлище 的形容词: ～ен плàн 村庄(城镇)图,宅院图

сèлкооп -*ът*, -*а*, -*и* [阳,缩] сèлска кооперàция 农村(消费)合作社

сèлкòр -*ът*, -*а* [阳,缩] 〈书〉сèлски кореспондèнт 农村通讯员

сèл|о -*à* [中] ❶村庄,村落: живèя на ～о 住在农村 отѝвам на ～о 到农村去 от ～о съм 来自农村 по ～à и градовè 在农村和城市 от ～о на ～о 从一个村庄到一个村庄 ❷〈转〉村庄里的人: Ця̀лото ～о излèзе да посрèщне гòстите. 全村(的人)都出来欢迎客人。

сèлск|и -*а* [形] ❶农村的,乡村的: ～о учѝлище 农村学校 ～и пролетариàт 农村无产阶级 ～и кмèт 村长 ～о населèние 村民 ～и учѝтел 乡村教师 ～и живòт 农村生活 ❷农民的: ～о въстàние 农民起义 ～и мàси 农民群众 рабòтническо-～о правѝтелство 工农政府 ❸乡下人的,有农民习气的;土气的: ～а носѝя 农民服装 ◇ **～о стопàнство** 农业 **～и** [副]: облèчен ～и 农民打扮 по ～и 按照农村做法

селскостопàнск|и -*а* [形] 农业的: ～и инвентàр 农具 ～и произведèния 农业产品 ～о произвòдство 农业生产 ～и машѝни 农业机器

сèлсъвèт [阳] ❶村人民会议(сèлски нарòден съвèт 的缩写): председàтел на ～а 村人民会议主席,村长 ❷村人民会议的建筑物: Срèщнах го пред ～а. 我在村人民会议前面遇见了他。

сèл|я се -*иш се*, -*их се* [未] 〈民〉同 засèлвам се (定居)

селя̀|к -*ци* [阳], **селя̀чка** [阴] ❶〈罕〉同 сèлянин (农民) ❷〈口,貌〉乡巴佬

селя̀м [阳] 〈旧〉问候,致意,敬礼

селямлъ̀|к -*ци* [阳] 〈旧〉❶(土耳其阔人家里的)男人客厅(或男人住宅) ❷(伊斯兰教徒住宅中的)男人单间,男子居处(与 харемлъ̀к (女人单间)相对)

селяндýр [阳], **селяндýрка** [阴] 〈口,蔑〉乡下佬,乡巴佬

селяндýрск|и -*а* селяндýр 的形容词

селяндýрщина [无复,阴] 〈口,蔑〉乡气,土气,土里土气,粗俗

сèлян|ин -*и* [阳], **сèлянка** [阴] ❶农民: дрèбен ～ин 小农 малоимòтен ～ин 少地的农民,贫农 ～и и грàждани 农民和市民 ❷生长在农村的人,乡下人

селянѝя [无复,阴,集] 〈口,常貌〉农民;乡下佬

селя̀чество [无复,中,集] 农民: трýдово ～ 劳动农民

селя̀шк|и -*а* [形] 具有农民习气的,农民所固有的,农民所特有的,农民的: ～о упòрство 农民所特有的固执 ～и нрàви 农民习气 **～и** [副]: дѐржà се ～и 举止像农民

селя̀щина [无复,阴] 乡气,土气

семàнтика [无复,阴] 〈语言〉❶语义学 ❷字义,词义: В ～та на дýмата господѝн са стàнали голèми промèни. "先生"

这个词的词义有很大变化。

семантѝч|ен *-на* сема̀нтика 的形容词：～ен ана̀лиз 词义分析 ～ни промѐни 词义变化

семасиоло̀гия [无复,阴]〈语言〉同 сема̀нтика ①解

сема̀фор [阳] ❶〈铁路〉扬旗杆 ❷〈海〉(指引船只通过的)信号杆

сѐме *-нà* [中] ❶种子;籽：лѐнено ～ 亚麻籽 маслода̀йни ～нà 油料种子 слънчогледово ～ 葵花子 жѝто за ～ 麦种,留种的麦子 ～ на раздо̀ри 导致不和的种子 хвърлям (посѝвам) ～то 播种 ❷(某些昆虫的)卵：бу̀бено ～ 蚕卵 ❸〈口〉精液 ❹〈转〉后裔,后嗣

семедѐл [阳]〈植〉子叶

семѐ|ен *-йна* [形] ❶家庭的：～йни задължѐния 家庭负担 ～ен портрѐт 合家欢,全家福 ～йно положѐние: жѐнен, развѐден, вдовѐц, нежѐнен 家庭状况:已婚,离异,丧偶,未婚 ❷有家眷的,成了家的：～йни служѝтели 已婚职员 ❸[用作名]已婚者：～йна 已婚女子 жѝлища за ～йни 已婚者的住宅 ◇ **～йно огнѝще** 家园 **～йно** [副] 全家,夫妇：Ѝдват ～йно. 他们全家来了;他们夫妇来了。

семѐйственост *-тà* [无复,阴]〈不赞〉❶徇私;假公济私 ❷任用私人,任人唯亲,家天下的工作作风：В учреждѐнието дирѐкторът наса̀жда ～. 局长在机关里大搞任人唯亲。

семѐйств|о *-а* [中] ❶家,家庭;家人：двучлѐнно ～о 两口之家 голя̀мо ～о 大家庭 новобра̀чно ～о 新婚之家 многодѐтно ～о 多子女家庭 главà на ～ото 家长 члѐн на ～ото 家庭成员 създа̀вам си ～о 建立家庭,成家 с ця̀лото си ～о 带着全家(人) ❷〈生物〉科;〈语言〉族：～о пеперудоцвѐтни 蝶形花科,豆科 ～о ка̀терици 松鼠科 езѝково ～о 语族

семѐйщина [无复,阴] 同 семѐйственост：Ту̀к се ширѝ ～та. 这里徇私成风。

семеконтро̀л|ен *-на* [形] 控制种子的,控制育种的：～на лаборато̀рия 种子控制实验室

семена̀р *-ят,-я* [阳] 育种的人(主要指繁育花籽、草籽、菜籽的人);种子商

семена̀рск|и *-а* семена̀р 和 семена̀рство 的形容词：～о предприя̀тие 育种企业

семена̀рство [无复,中] 育种(业),种子生产(业)

сѐмен|ен *-на* сѐме ①和③解的形容词：～на обвѝвка 种子的皮 ～ен кана̀л 输精管 ～ни клѐтки 精子 ◇ **～но растѐние** 种子植物

семенѝще *-а* [中] 苗床,苗圃

сѐменни|к *-ци* [阳]〈专〉❶睾丸 ❷留种植物

семеня̀к [阳]〈方〉(用种子直播的)普通洋葱

семепроизво̀д|ен *-на* [形] 种子繁育的：～но стопа̀нство 种子繁育业(场) ～ен уча̀стък 种子繁育地段,留种地

семепроизводѝтел *-ят,-я* [阳] 生产种子者

семепроизводѝтел|ен *-на* [形] 生产种子的：～на странà 种子生产国家 ～ен райо̀н 种子产区

семепроизво̀дство [无复,中] 种子生产：зеленчу̀ково ～ 菜籽生产

семепъпка [阴]〈植〉胚珠

семестриа̀л|ен *-на* семѐстър 的形容词：～на завѐрка 学期考查(检查) ～на та̀кса (每学期交一次的)学费 ～на вака̀нция 学期结束后的假期(指寒假)

семѐст|ър *-ри* [阳] (高等学校的)学期：зѝмен (лѐтен) ～ър 第一(二)学期,上(下)学期

семехранѝлище *-а* [中] 种子(贮藏)库

семечиста̀ч|ен *-на* [形] 清选种子的：～на машѝна (ста̀нция) 选种机(站)

семечиста̀чка [阴] 选种机

семина̀р [阳] ❶(大学的)课堂讨论：～ по бълга̀рска литерату̀ра 保加利亚文学课堂讨论 ❷课堂讨论教室 ❸(大学的)研究班,研究院：～ по славя̀нска филоло̀гия 斯拉夫语言文学研究班 лѐтен ～ 暑期讲习班

семина̀р|ен *-на* семина̀р 的形容词：～ни упражнѐния 课堂讨论练习 ～на ра̀бота 课堂讨论作业

семинарѝст [阳] ❶宗教学校学生 ❷宗教学校毕业生

семина̀рия [阴] ❶**духо̀вна ～** (中等)宗教学校 ❷宗教学校校址：живѐя до ～та 在宗教学校附近住

семина̀рск|и *-а* семина̀рия 的形容词：～о възпита̀ние 宗教学校的教育

семиоло̀гия 和 **семио̀тика** [阴]〈医〉征候学,症状学

семѝт [阳,常复 *-и*] 闪族人,闪米特人(指近东的白种人,如犹太人,阿拉伯人,古巴比伦、腓尼基、亚述人)

семитѝз|ъм *-ът,-а,-и* [阳] ❶闪米特人的特性 ❷闪语族语言的用词 ❸亲犹太人主义

семѝтск|и *-а* семѝт 的形容词：～и езѝци 闪米特语言

сѐмк|а [阴] ❶(南瓜、西瓜、梨、辣椒等的)子,实,核：дѝнена ～а 西瓜子 ❷〈转〉出身,门弟;族系：от добрà ～а съм 出身良门 ◇ **～и** 炒南瓜(向日葵)子：продава̀ч на ～и 卖南瓜子的

семкаджѝ|я *-ята,-и* [阳]〈口〉卖(炒)南瓜子的

сѐмковщина [阴]〈书,旧〉无聊的文学作品

сѐмп|ъл *-ла* [形] 朴素的,简朴的：～ла ро̀кля 朴素的连衣裙 ～ла фризу̀ра 朴素的发型

семселѐ [无复,中]〈旧〉出身,门第

Сѐна 塞纳河(法国)

сена̀ж [阳] 干草饲料

сена̀т [阳] ❶〈史〉(古罗马的)元老院 ❷(美、法等国的)参议院,上议院

сена̀тор [阳] ❶〈史〉(古罗马的)元老 ❷参议员,上院议员

сена̀торск|и *-а* сена̀тор 的形容词：～и правà 参议员的权利 ～и ѝзбори 参议员选举

сена̀тск|и *-а* сена̀т 的形容词：～и чино̀вници 上议院的职员

Сенега̀л 塞内加尔(非洲)

сѐн|ен *-на* сенò 的形容词 ◇ **～на хрѐма**〈医〉枯草热,花粉热,过敏性鼻炎

сензацио̀н|ен *-на* [形] 轰动一时的,耸人听闻的：～ен процѐс 轰动一时的诉讼案件 ～на кнѝга 轰动一时的书 **～но** [副]：Новинà та звучѝ ～но. 这新闻耸人听闻。**～ност** *-носттà* [阴]

сенза̀ция [阴] ❶[只单] 强烈印象,强烈反应：пра̀вя (произвѐждам) ～ 造成(产生)强烈印象 предизвѝквам (възбу̀ждам) ～ 引起强烈反应 ❷轰动一时的消息(事件)：вестника̀рска ～ 报纸上轰动一时的消息 Появя̀ването му бѐ ～ за пу̀бликата. 他的出现对人们是一个轰动的事件。

сензитѝв|ен *-на* [形]〈植〉有感觉的,敏感的 **～ност** *-носттà* [阴]

сѐнзор [阳] 传感器

сѐнзор|ен -*на* [形] ❶传感(器)的 ❷感觉的

сѐнищ|е -*а* [中]〈方〉幽灵;怪影

сѐнни|к -*ци* [阳] ❶ 凉棚 ❷〈古〉帐棚,帷幄 ❸帽檐

сенникоцвѐт|ен -*на* [形]〈植〉~**ни растѐния** 伞形花序植物

сенѐ [无复,中] (作饲料用的)干草: кося́ ~ 割草 пластя́ (обръщам) ~ 垛(翻)干草 Додѐ йма зелѐна тревà, не ядѐ кòнят сýхо ~.〈俗〉只要有青草,马就不吃干草。

сеновàл [阳]〈军〉干草棚(房)

сенокòс [无复,阳] 割草的时候: Хòдих си на сѐло по ~. 我在割草的时候回过农村。

сенокосàчка [阴] 割草机: трàкторна ~ 拖拉机牵引刈草机

сенокòс|ен -*на* [形] 割草的,割草期的: ~на машѝна 割草机 ~на нòщ 割草时期的夜晚

сеносъбирàчка [阴] 干草收集机

сенсимонѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 圣西门主义

сенсуалѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈哲〉感觉论

Сент Джонс 见 Сейнт Джòнс

Сент Джòрджес 见 Сейнт Джòрджес

сентѐнция [阴] 一句富有教训意义的话,箴言,格言: филосòфска ~ 哲学箴言

сѐнчест -*а* [形] 多荫的: ~а градѝна 绿荫如盖的花园 ~а пътѐка 林荫小路 Сѐднахме под ~ия òрех. 我们在那棵多荫的核桃树下坐下来。

сѐнчило [中]〈民〉凉棚

сеньòр[1] [阳]〈史〉(封建的)领主,封君

сеньòр[2] [阳] 同 господѝн (先生,用于西班牙语中)

сеньòра [阴] 同 госпожà (女士,用于西班牙语中)

сеньорѝта [阴] 同 госпòжица (小姐,用于西班牙语中)

сен|я́ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 为…遮荫;挡光: Орѐл с крилàта си му ~й лю̀та рàна. 老鹰用自己的翅膀为他疼痛的伤口遮荫。Отместѝ се, че ми ~ѝш. 挪一下,你挡我的光。— **се** [被动]

сепаратѝв|ен -*на* [形]〈政〉(在其余盟国没有参加和同意的情况下)单独的,(从团体中)分开(进行)的: ~ен мѝр 单独媾和 ~ни прѐговори 单独谈判

сепаратѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶〈书〉单独行动,分立行为,分立愿望 ❷〈政〉分立主义,分立运动

сепаратѝст [阳], **сепаратѝстка** [阴] 分立主义者,分立派分子

сепаратистѝческ|и -*а* сепаратѝст 和 сепаратѝзъм 的形容词: ~и дѐйствия 分立主义行为

сепарàтор[1] [阳], **сепарàторка** [阴]〈专〉分选工,选矿工,磁选工;分离工

сепарàтор[2] [阳]〈专〉分离器(机),离析器;分选机,选矿机

сепарàция [阴]〈专〉使分离;分选;离析

сепарѐ -*та* [中] (娱乐场所、饭店等的)单间,包间,雅座

сѐп|вам [未], **сѐпна** -*неш*, *сѐпнàх*, 过被形动 -*нат* [完] ❶使惊醒,惊动,惊起: Не гò ~вай, че ще се изплàши. 别惊醒他,他会吓着的。❷忽然使激动(不安,沉思): Еднà нòва мѝсъл го ~на. 一个新的想法忽然使他不安起来。❸使清醒(明白)过来: Сѐпнах го мàлко, че кàкто бѐше залетя́л. 我让他清醒一下,他已经飘飘然了。~**ване** [中]

сѐп|вам се [未], **сѐпна се** -*неш се*, *сѐпнàх се* [完] [中态] ❶惊醒: ~вам се (от сън) (从睡梦中)惊醒 ❷(沉思、遐想等)被(喊声等)打断: Тѐ се ~наха от пискля́в жѐнски глàс. 他们的遐想被一个女人的尖叫声打断。❸明白(清醒)过来 ~**ване** [中]

сѐпия [阴] ❶〈动〉乌贼(*Sepia officinalis*) ❷〈专〉乌贼墨颜料,深棕色颜料

сѐпна 见 сѐпвам

сѐпнато [副] 惊恐地;不知所措地;不安地

сѐпсис [无复,阳]〈医〉脓毒病;败血

септ. [缩] септѐмври 九月

септѐмври [阳] 九月

септемврѝ|ец -*йци* [阳] 九月起义(指 1923 年 9 月 23 日反法西斯人民起义)参加者

септемврѝйк|а [阴]〈罕,史〉(保加利亚少年先锋组织"九月少年"成员戴的)红领巾: септемврѝйчета с àлени ~и 戴着红领巾的九月少年先锋队员

септемврѝйск|и -*а* септѐмври 的形容词: ~о слъ̀нце 九月的太阳 ~а нòщ 九月之夜 ~о въстàние 九月起义(指 1923 年 9 月 23 日反法西斯人民起义)

септемврѝйче -*та* [中]〈史〉(保加利亚少年先锋组织)"九月少年"成员,九月少年,少先队员

септѐт [阳]〈乐〉七重奏;七部合奏(合唱)曲;奏(唱)此种乐曲(歌)的七人合奏(合唱)组

сѐптима [阴]〈乐〉七音,七度音;七度

септицѐмия [阴]〈医〉败血病

септѝч|ен -*на* сѐпсис 的形容词: ~ен дифтерѝт 脓毒性白喉

серафѝм [阳] (基督教神话中的)六翼天使(相传为最高天使)

сербѐз [不变,形]〈俚〉❶勇敢的,大胆的 ❷倔的,倔强的: ~ кòн 倔强的马

сербезлъ̀|к -*ци* [阳]〈俚〉❶勇敢,大胆: покàзвам си ~ка (表现)大胆 ❷倔强

сервѐр [阳]〈运〉(网球等的)发球者

сервѝз [阳] ❶一套餐具(或茶具): кýхненски ~ 一套餐具 ~ за чàй 一套茶具 кристàлен ~ 一套水晶玻璃酒具 ❷(汽车、钟表等的)快修部

сервѝз|ен -*на* [形] 服务的;修理的: ~на слýжба 服务部;修理部 ◇ ~**ни помещѐния** (住宅中的)附属房间,服务间(指卧室、客厅、书房等之外的房间,如厨房、厕所、浴室、储藏室)

сервѝл|ен -*на* [形]〈书〉卑躬屈膝的,奴颜婢膝的,奴性的: ~ен човѐк 奴气十足的人 ~на политѝка 卑躬屈膝的政策 ~но поведѐние 奴颜婢膝的行为 ~**ност** -*ността* [阴]: покàзвам свòята ~ност (表现)奴性十足

сервѝлнича|а -*иш*, -*их* [未]〈书〉卑躬屈膝

сервѝра|м[1] [未,完] ❶服侍,招待: Кѐлнерът ~ добрѐ. 招待人员服务周到。Кòй ~ на тàя мàса? 谁管这张桌子(的服务工作)? ❷(一般指饭店)供应(食品、饮料等);端上,摆出(饭菜等): ~м (му) я́денето 把吃的(给他)摆上 ~м òбед 摆上午饭 ❸〈转,口〉(忽然)带来(不愉快的事情): ~м му неприя́тности 给他带来许多不愉快的事 Кòй знàе каквò ще ми ~ ỳтрешният дѐн. 谁知道明天会给我带来什么玩艺。— **се** [被动] ~**не** [中]: Забранѐно е ~нето на спѝртни питиѐта. 禁止供应酒精饮料。

сервѝрам[2] [未,完]〈运〉发(球),开(球)

сѐрвис [阳]〈运〉(网球、排球等的)发球权: гýбя ~ 失去发球权

сервиту̀т [阳]〈法〉地役,地役权

сервиту̀т|ен -*на* сервиту̀т 的形容词:~но пра̀во 地役权 ◇ **~ен прозо̀рец** 朝别人院子开的窗户

сервитьо̀р [阳],**сервитьо̀рка** [阴](餐厅、饭店等送饭菜的)服务员,侍者,招待

сергиджѝ|я -*ята*,-*и* [阳],**сергиджѝйка** [阴] 摆摊卖货的人,摊贩

сергѝ|ен -*йна* сергѝя 的形容词:~йна та̀кса 摊贩税

сергѝя [阴] 货摊:отва̀рям ~ 摆货摊 прода̀вам на ~ 摆摊卖(货)

серда̀р -*ят*,-*я* [阳]〈旧〉头目,首领

серда̀р|ин -*и* [阳]〈旧〉同 серда̀р

сѐре|й -*ят*,-*я* [无复,阳] ❶羊毛上面的油汗渍 ❷烫过(脏)羊毛的水

сѐр|ен *ся̀рна*,-*ни* [形] 硫(磺)的;含硫的:~ни мѝни 硫矿 ~ен цвя̀т 硫华 ~ен двуо̀кис 二氧化硫 ся̀рна киселина̀ 硫酸 ~ни съединѐния 硫化物

серена̀да [阴] 小夜曲,月下情歌

сѐрѐс [不变,形]〈方〉同 бряз(额头或尾巴上有白斑的):~ бѝволи 额头上有白斑的水牛

сержа̀нт [阳](军队或警察部队中的)士官,军士;中士

сержа̀нтск|и -*а* сержа̀нт 的形容词:~и чѝн 士官军阶 ~и паго̀ни 士官(中士)的肩章

сериа̀л [阳]〈电影〉系列片

сери̇̀в -*а* [形] 有汗渍的:~а въ̀лна 有汗渍的羊毛 ~а вода̀ 烫过脏羊毛的水

сѐри|ен -*йна* сѐрия 的形容词:~йно произво̀дство 成批生产 **~йно** [副]

сери̇о̀з|ен -*на* [形] ❶严肃的;认真的;严正的;郑重的;正经的;内容庄重的:~ен чо̀век 严肃的人 ~ен младѐж 持重的青年 ~но изражѐние 严肃的表情 ~ен ра̀зговор 认真的谈话 обръ̀щам ~но внима̀ние 认真地注意 ❷严重的;重大的:~но положѐние 严重的情况 Болестта̀ му е мно̀го ~на. 他的病情很严重。~ни успѐхи 重大的成绩 ~на проблѐма 重大的问题 ❸可靠的,可信赖的:~ен кандида̀т 可信赖的候选人 **~но** [副]:гово̀ря ~но 一本正经地说 Серио̀зно ли вя̀рваш на(в) това̀? 你真相信这个吗? **~ност** -*ността̀* [阴]:Лѝпсва му ну̀жната ~ност за това̀. 他对此缺乏必要的严肃性。

сери̇̀ст -*а* [形] ❶含硫的:~и съединѐния 硫化物 ~а киселина̀ 硫酸 ❷同 сѐрив:~а въ̀лна 有汗渍的羊毛

сѐри|я [阴] ❶系列;一批;(某)型;集;丛书;组;一套,一串:на ~и 成批地 ~я ска̀зки (学术)报告集 фѝлм в двѐ ~и 上下集影片 фѝлм на ~и 多集影片 ~я билѐти 一组(联号的)票 ~я ма̀рки (~я от по̀щенски ма̀рки) 一套邮票 ~я вѐсели, заба̀вни фѝлми 一组轻松愉快的影片 ❷同字母(编号)的一组(有价证券、彩票等):лота̀риен билѐт със съ̀щите цѝфри, но от дру̀га ~я 号码相同但字母(编号)不同的彩票 ❸〈口〉(连续剧的)一集

серкмѐ -*та* [中](一种捕鱼用的)圆网

сѐркъл [阳]〈书〉一小圈(人):О̀коло нѐя вѝнаги се събѝра ~ почита̀тели. 在她周围总聚集着一群崇拜者。

серля̀в -*а* [形] 同 серѝв

сермя̀ [无复,阴]〈民〉本钱,资本:събѝрам ~ 凑本钱 Изя̀де си ~та. 他吃光了老本。◇ **на ~** 〈口〉大量,很(多):Бѝха го на ~. 他们狠揍了他一顿。

серни̇̀ст -*а* [形] **~а киселина̀** 〈化〉亚硫酸(H_2SO_3)

сероводоро̀д [无复,阳]〈化〉硫化(二)氢

сероводоро̀д|ен -*на* сероводоро̀д 的形容词:~ни минера̀лни ѝзвори 硫磺泉

серовъглеро̀д [无复,阳]〈化〉二硫化碳

серовъглеро̀д|ен -*на* серовъглеро̀д 的形容词

серолòгия [阴]〈专〉血清学

серпантѝна 和 **серпентѝна** [阴] ❶(游戏、娱乐时所掷的)彩色纸条 ❷迂回弯道,蛇形道:За да се избѐгне стръ̀мният пъ̀т, напра̀виха ~. 为了不走陡路,他们修筑了蛇形道。❸(锅炉等内部热水用的)蛇形管

серсѐм [阳]〈俚〉傻瓜,笨蛋

серсѐм|ин -*и* [阳]〈口〉同 серсѐм

серсемлъ̀|к -*ци* [阳]〈口〉呆傻;蠢事

серсѐмск|и -*а*〈口〉серсѐм 的形容词:~а постъ̀пка 愚蠢的行为 ~и у̀м 愚蠢的头脑

серт [不变,形]〈口〉急躁的,暴躁的,好发脾气的,易生气的:~ жена̀ 暴躁的女人 ◇ **~ тютю̀н** 冲鼻的烟,厉害的烟

сертифика̀т [阳] 证明,证书,(对外贸易中的)商品证明书

сертлъ̀к [无复,阳]〈口〉急躁,暴躁,好发脾气;辣,冲鼻难闻

сертмѐ -*та* [中] ❶同 серкмѐ ❷〈口〉网袋,网兜

сѐрум [阳]〈医〉血清:противотѐтанусен (противобѐсен) ~ 抗破伤风(抗狂犬病)血清

сѐсия [阴] 会期;(某一会期的)会议;(法院的)开庭期;(考试)期:Наро̀дното събра̀ние се свѝква на редо̀вна ~ два̀ пъ̀ти в годѝната. 国民议会每年召开两次例会。плена̀рна ~ 全会 извънрѐдна ~ 非常会议 ~ на Наро̀дното събра̀ние 国民议会会议 ѝзпитна ~ 考试期

сестр|а̀ [阴] ❶姐姐,妹妹:по̀-стара̀ ~а̀ 姐姐 по̀-мла̀да ~а̀ 妹妹 бра̀тя и ~ѝ 兄弟姐妹们 ❷〈民〉(对女子的亲切、友好的称呼)大姐,大妹子 ❸〈口〉(女)护士,看护:дежу̀рна ~а̀ 值班护士 Превръ̀зки и инжѐкции пра̀вят ~ите. 护士实施包扎和注射。◇ **медицѝнска (милосъ̀рдна) ~а̀** 护士,看护

сѐстрин -*а* [形] ❶(属于)姐姐(妹妹)的:~ мъ̀ж 姐(妹)夫 ~а къ̀ща 姐姐(妹妹)的家 ~а дъщеря̀ 外甥女 ❷[用作名] **~и** [复] 姐姐(妹妹)家:От ~и ѝдва ли ня̀кой? 有从姐姐(妹妹)家来的人吗?

сѐстрин|ец -*ци* [阳] 同 сѐстриник

сѐстрини|к -*ци* [阳] 外甥

сѐстриница [阴] 外甥女

сѐстринск|и -*а* [形] ❶姐姐(妹妹)(所固有)的:~а чу̀вства 姐姐(妹妹)(般)的情感 ~и грѝжи 姐姐般的关怀 ~а нѐжност 姐姐般的温柔 ❷护士的:~о учѝлище 护士学校 **~и** [副]:пога̀лвам го ~и по ръка̀та 像姐姐似的抚摸他的手

сѐстринство [无复,中]〈罕〉姐妹情谊

сестрѝца [阴] ❶ сестра̀ 的指爱和指小 ❷〈方〉(主要在称呼时用)大姑子,小姑子

сестрѝче -*та* [中] 未成年的妹妹,小妹妹

сѐт|ен -*на* [形] 同 послѐден(最后的):вѝждам го за ~ен пъ̀т 最后一次见他 ра̀бо̀тя със ~ни сѝли 用最后的力气工作

～ен сиромàх 最穷的人

сѐтер [阳] (美)塞特猎狗(一种长毛猎禽狗)

сетѝв|ен *-на* [形] 感觉的：～ни цѐнтрове 感觉中枢 ～но възприя̀тие (通过感官的)知觉：～ни òргани 感(觉器)官 **～но** [副]：～но възприѐман свя̀т 通过感官感觉到的世界

сетив|ò *-à* [中] 感(觉器)官;感觉：Сетивàта са 5: зрѐние, слу̀х, обоня̀ние, осезàние, вку̀с. 感觉有五种：视觉、听觉、嗅觉、触觉、味觉。

сѐтне [副] 后来；以后：Най-～ настъ̀пи дългоочàкваният дѐн. 期待已久的一天终于到了。Сѐтне ще полу̀чиш. 以后你会得到的。

сѐтнеш|ен *-на* [形] 后来的,以后的：Товà е ～на рàбота. 这是以后的事。

сетнин|à [常复,阴] 后果;结果：дàвам добрѝ ～ѝ 有好的结果 Тòй не ѝска да знàе каквѝ ～ѝ мòже да ѝма товà дѐйствие. 他不想知道这一行动会有什么后果。

сетрѐ *-та* [中]〈旧〉男短外衣,上衣

сѐтя 见 сѐщам

Сеу̀л 首尔(韩国首都)

сефѐр [阳]〈旧〉旅行,赶路

сефѐртас [阳]〈旧〉(铜制)提盒：Чирàкът нòси на мàйстора си òбед в ～. 徒弟用提盒给师傅送午饭。

сефтѐ [无复,中]〈俚〉❶第一笔买卖(交易),开张：По ～то забеля̀зват каквà ще бъ̀де продàжбата през тòзи дѐн. 他们从第一笔买卖就看出这一天的出货情况。хаирлѝя ～ 开张大吉 ❷第一笔交易得到的钱：От тѐбе ～, от бòг берекѐт. 从你这里得到第一笔货款,从上帝那里得到丰收;财旺年丰。❸[用作副]第一次：Тàзи годѝна ～ я̀м черѐши. 今年我这是第一次吃樱桃。Сефтѐ се вòзи в трамвàй. 他第一次坐电车。Не мѝ е ～. 我这不是第一次。Пъ̀чи се катò кокòшка, дѐто ～ сня̀ся.〈俗〉像第一次下蛋的母鸡那么神气。◇ **прàвя ～** 开头,第一次干(买,拿)

сефтòс|вам [未], **сефтòсам** [完]〈俚〉第一次干(某事),第一次穿：～вам рòкля 第一次穿连衣裙 Сефтòсахме вѐче черѐшите. 我们已经吃过第一次樱桃了。— **се** [被动] **～ване** [中]

сѐца|м [未]〈方〉拽,拉,扯 — **се** [被动,中态] **～не** [中]

сѐц|вам [未], **сѐцна** *-неш*, *сѐцнах*, 过被形动 *-нат* [完]〈方〉❶拽,拉,扯：Тòй ～на ря̀зата си, разгъ̀рди се и покàза ръ̀бовете на отдàвна зарàстналите си ràни. 他拉出衬衫,敞开怀,露出早已长好的伤口的伤疤。❷后退：Кòнчето ～на. 马往后退了一下。— **се** [被动,中态] **～ване** [中]

сеч *-тà* [无复,阴] ❶砍伐(林木)：гòла ～ 伐光 ❷〈转〉大屠杀：устрòйвам кървава ～ 准备进行血腥的屠杀 ❸白刃战

сѐчене 见 секà

сечѐни|е *-я* [中] ❶〈数〉剖面,截面：кръ̀гло (квадрàтно, у̀споредно, диагонàлно, перпендикуля̀рно) ～е 圆(方,平行,对角,垂直)剖面 ❷砍断,截断,切断 ❸割断处：～е на провòдник 导线的割断处 ◇ **кѐсарево ～е**〈医〉剖腹产

сеченѝна [阴]〈民〉❶(经砍伐后又长出新树的)幼林,再生幼林 ❷开垦的林地,变成耕地的林地

сечив|ò *-à* [中] (手工业和农业的)工具：зидàрски (обущàрски, златàрски, резбàрски) ～à 泥瓦匠(鞋匠、金匠、雕刻匠)工具

сѐчищ|е *-а* [中] ❶砍伐地段,伐木场：сѐлско ～е 农村伐木场地 ❷迹地,伐过的林地：изкореня̀вам ～е 刨伐过的林地上的树根

сѐчко[1] [无复,阳]〈民〉2月 ◇ **голя̀м ～**〈民〉1月 **мàлък ～**〈民〉2月

сѐчко[2] *-вци* [阳] 栎黑天牛(*Cerambyx cerdo*)

сѐчни|к *-ци* [阳]〈方〉劈木柴的树墩

сеш|àвам [未], **сешà** *-ùш*, *-ùх* [完]〈民〉把…配上对儿;使成双：～àвам обу̀ща 把鞋配好对儿 ～àвам конѐ 把马配好对儿,把马搭配起来

сешоàр [阳] (理发的)吹风机

сѐ|щам [未], **сѐтя** *-тиш*, *сѐтих* [完] ❶〈民,诗〉感到：В гърдѝте си ～тих безкрàйна пустотà. 我心中感到非常无聊。Не ～щам глàд (умòра). 我不感到饿(累)。Тòй ～ти, че му стàна слàдко на сърцѐто. 他感到心里甜滋滋的。❷〈民〉发现,发觉 ❸〈方〉提醒

сѐ|щам се [未], **сѐтя се** *-тиш се*, *сѐтих се* [完] [中态] ❶想到;领悟;想出：Едвà сегà се ～щам да поглѐдна пред позѝцията. 直到现在我才想到去阵地前面看看。Сѐщам се кàк се решàва тàзи задàча. 我想出怎样做这道题了。❷想起(来)：～щам се за ду̀мите на брàт ми 想起我哥哥说的话 Сѐтих се кòй ми кàза. 我想起来是谁对我说的了。❸猜到,猜透 ◇ **Тѐбе ду̀мам, дъ̀що, ～щай се, снàхо. Бѝй самàра да се ～ща магàрето.**〈俗〉旁敲侧击。

сѐ|я *-еш*, *ся̀х* 或 *сѐях*, 过主形动 *ся̀л*, *ся̀ла*, *-ли* 或 *-ял*, *-яла*, *-яли*, 过被形动 *ся̀т*, *ся̀та*, *-ти* [未] ❶播(种)：～я жѝто (цàревица, грàх) 种麦(玉米,豌豆) Бòб ся̀л, бòб я̀л.〈俗〉种豆得豆。❷种(地)：～я нѝва 种地 ❸〈转,修〉传播,散布：～я просвѐта (култу̀ра) 传播教育(文化) ～я недовѐрие помежду̀ им 在他们之间制造不信任。～я раздòри 挑拨离间,播弄是非 ❹〈转〉丢失,遗失：Къдѐ мѝне, всѐ слàма ～е. 他走到哪里,麦秸就掉在哪里。❺筛：～я брашнò (пя̀сък) 筛面粉(沙土) — **се** [被动] ◇ **Дѐто го не ～еш, тàм нѝкне.**〈口〉没种的地方倒长出来了;意想不到地出现(多指坏事)。**Кòйто ～е ветровѐ, ще жъ̀не бу̀ри.** 种风者将得风暴;干坏事必将遭到加倍报应。**～я на кòрена му (на дъ̀ното му) ря̀па (просò)**〈口,不赞〉小题大作,吹毛求疵 **～ене** [中]：гнѐздово ～ене 穴种,点播

сеѝлка [阴] 播种机：трàкторна (кòнна) ～ 拖拉机牵引(马拉)播种机 рѐдова ～ 条播机

сеѝч [阳] ❶播种者 ❷〈转〉传播者：неуморѝм ～ на социалистѝческите идѐи 社会主义思想的孜孜不倦的传播者

сеѝчка [阴] ❶ сеѝч 的女性 ❷播种机：автоматѝчна ～ 自动播种机 ❸〈民〉筛面者(筛面是婚礼中的一种仪式,由参加婚礼的妇女充当) ❹〈方〉选(麦)种机

сжив|я̀вам се [未], **сживѐя се** *-ѐеш се*, *-я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се*, *-я̀ла се*, *-ѐли се* [完] [中态] (由于长时期住在一起而)熟悉;住熟;习惯

СЗО [сѐ-зе-ò] [阴,(口)中,缩] Светòвна здрàвна организàция 世界卫生组织

си[1] [反身代词] ❶(与格 на сѐбе си 的短形)给(为、对)自己：Ку̀пих ～ нòва рòкля. 我(给自己)买了一条新连衣裙。❷表示不同的主观口吻,最常见的是"亲切",也表示"遗憾"、"藐视"等：пѐя ～ 唱唱歌 мечтàя ～ 梦想一番 Диванѐ съм ～, диванѐ, и ту̀й-то! 我是个大傻瓜,大傻瓜,就是这样！❸(用作物主代词,свòй 的不变短形) 自己的：Загу̀бил шàпката

～, ще ～ загу̀би и глава̀та. 他把自己的帽子丢了,他还会把自己的脑袋丢了呢。у дома̀ ～ 在(自己)家里 у ба̀бини ～ 在奶奶(姥姥)家

си² [语气] ❶(加在不定代词和不定副词之后,如 ня̀кой ～, ня̀какъв ～, ня̀къде ～, нѐщо ～, ѐди-кой ～, ня̀кога ～, ня̀къде ～, нѐйде ～ 等,加重这些词的不定性或赋予它们以藐视的口吻)那么,什么: В ня̀кое ～ ца̀рство ѝмало едѝн ца̀р. 从前在某个王国里有一个国王。За една̀ от нѐйде ～ дошла̀ ...! 为了一个不知从什么鬼地方来的女人…! ❷1. 与 отѝвам, ѝдвам, дохо̀ждам, замина̀вам, тръ̀гвам 等动词连用表示"回家"、"回去"之意: Ѝдвам ～. 我回来了。У̀тре ～ замина̀вам. 明天我动身回去。Ще ～ до̀йда къ̀сно вечерта̀. 今晚我迟一些回来。2. 与加前缀 от 的动词连用,加强其腻烦的语气: отигра̀вам ～ 玩得腻死了 отспѝвам ～ 睡得实在不想睡了 отя̀ждам ～ 吃得太腻了 3. 与某些动词连用对其意义赋予不同的口吻,例如 доя̀ждам ～ (吃足), ля̀гам ～ (睡觉), припо̀мням ～ (想起)

си³ [无复,中]〈乐〉❶长音阶的第七音(si) ❷si 音音符

си⁴ 动词 съм 的第二人称单数形式

Сиа̀м 暹罗湾(泰国)

сиа̀мск|и -*а* [形] 暹罗的 ◇ **～а ко̀тка** 暹罗猫(一种蓝眼睛和浅灰或浅褐色短毛的猫) **～и близна̀ци** 暹罗双胞胎(连体婴)

Сиа̀н 西安(中国城市)

сибарѝт [阳]〈书〉奢侈逸乐之徒

сибарѝтск|и -*а* сибарѝт 的形容词

Сибѝр 西伯利亚(俄罗斯)

сибѝрск|и -*а* [形] 西伯利亚的 ◇ **～а я̀зва** 〈医〉炭疽

СИВ [сив] [缩]〈史〉Съвѐт за икономѝческа взаимопо̀мощ 经互会(经济互助委员会)

сив -*а* [形] ❶灰色的: ～ костю̀м 灰色的服装 ～и очѝ 灰色的眼睛 ～а ко̀тка 灰猫 ❷(指毛发)花白的: ～и косѝ 花白头发 ❸〈转〉灰溜溜的;不出色的,平淡的,平凡的,单调乏味的: ～о всекиднѐвие 平庸的日常生活 ～ живо̀т 无聊的生活 ◇ **～о веществ̀о** 1.脑子 2.智慧;智力 **～ пото̀к** 平庸的文学(或艺术) **～о небе** 铅灰色的天空,阴天 **～о** [副]: ～о боядѝсана прѐжда 染成灰色的纱 **～ост** -остта̀ [阴]〈罕〉同 сивота̀

сивѐя -*ѐеш*, -*я̀х* [未] ❶变灰;(指头发)越来越(花)白: Коса̀та ми ～ѐе. 我的头发越来越白了。❷同 сивѐя се: От двѐте странѝ на у̀лицата ～ѐеха сгра̀дите. 街道两旁的建筑物都是灰色的。❸〈转〉变老 **～ѐене** [中]

сив|ѐя се -*ѐеш се*, -*я̀х се* [未,中态] 发灰,发花白色,呈灰色: В далечина̀та нѐщо се ～ѐе. 远处有一个发灰色的东西。Глава̀та ти се ～ѐе. 你的头发都花白了。**～ѐене** [中]

сивина̀ [无复,阴]〈罕〉同 сивота̀

сѝвкав -*а* [形] 略显灰色的,浅灰色的: ～ пла̀т 浅灰色的料子 **～ост** -остта̀ [阴]

сиво- [复合词第一部] 表示"略显灰色的",例如 сивобя̀л (灰白色的), сивожъ̀лт (黄灰色的), сивозелѐн (灰绿色的), сивосѝн (蓝灰色的)

сивоко̀с -*а* [形] (有)花白头发的: ～а жена̀ 头发花白的女人

сиво̀к -*а* [形] (有)灰眼睛的: ～ мо̀мък 灰眼睛的小伙子

сивота̀ [无复,阴] ❶灰色;花白色 ❷单调乏味;寂寞,无聊,苦闷,无趣

сѝвочѐр|ен -*на* [形] 灰黑色的,深灰色的

сигна̀л [阳] ❶信号: да̀вам ～ (за ата̀ка, отстъплѐние) 发出(进攻,退却)信号 светлѝнен ～ 灯光信号 железопъ̀тен ～ 铁路信号 ～ с червѐна ракѐта 红色信号弹 ～ за възду̀шна трево̀га 空袭警报的信号 ❷〈转〉信号,预兆;(关于应注意或应改善事项的)报道,苗头,警告: Полу̀чиха се ～и, че изпълнѐнието на пла̀на изоста̀ва. 已经得到关于在完成计划方面落后的警告。

сигна̀л|ен -*на* [形] (作)信号(用)的: ～ен фенѐр 信号灯 ～на ракѐта 信号弹 ～ен звънѐц 信号铃 пъ̀рва (вто̀ра) ～на систѐма 〈生理〉第一(第二)信号系统 ◇ **～ен екземпля̀р** 〈印〉(发行前的)新书样本,样书

сигнализа̀тор [阳] 信号机,信号器,信号指示器

сигнализа̀ция [阴] ❶发信号,显示信号: фла̀гова ～ 打旗语 ～ със стрелба̀ 以鸣枪发信号 ❷信号装置,信号设备: автоматѝчна противопожа̀рна ～ 自动火警报警器 ❸信号系统,信号制度: въвѐждам но̀ва ～ 实行新的信号制度 угова̀рям ～та 商定发送信号的办法

сигнализѝра|м [未,完] ❶发信号,显示信号: ～м със стрелба̀ 以鸣枪发信号 ～м, че съм в опа̀сност 发出处于危险状态的信号 ～м за по̀мощ 发呼救信号 ❷〈转〉报警;报告;警告: Защо̀ не ～хте за тѝя безобра̀зия в комитѐта? 你们为什么不报告委员会里的这些胡作非为? **～не** [中]

сигналѝст [阳], **сигналѝстка** [阴] 信号员,信号兵: тръба̀ч-～ (信号)号兵

сигнату̀ра [阴]〈专〉(图书馆藏书上的)书号

сигнѝра|м [未,完]〈专〉给(书)作书号,(在书上)打书号 **—се** [被动] **～не** [中]

сѝгур [副]〈口〉同 сѝгурно

сѝгур|ен -*на* [形] ❶相信的,放心的: ～ен съм в нѐщо (ня̀кого) 相信某事(某人) Сѝгурен съм, че ще спечѐля. 我相信我会赚钱的。❷可靠的,可信赖的: ～ен човѐк 可靠的人 ～но срѐдство 可靠的手段 ～на по̀мощ 可信赖的帮助 ❸安全的,保险的: на ～но мя̀сто 在安全的地方 ～но убѐжище 保险的避难所 ❹坚定的,有信心的,有把握的: ～на стъ̀пка 坚定的脚步 ～ни движѐния 有把握的动作 ❺必定的,一定的,必然的: ～ен успѐх 必定的成功 ～ни печа̀лби 一定能得到的利润 ～на гѝбел 必然的毁灭 **～ност** -остта̀ [阴]: държа̀вна ～ност 国家安全 Съвѐт за ～ност(та̀) 安全理事会 твърдя̀ със ～ност 有把握地断言

сѝгурно [副] ❶坚定地,自信地,不可动摇地: държа̀ ～ кормѝлото 坚定地把着舵 ❷无疑地;肯定地;保险地: зна̀я нѐщо ～ 肯定知道某事 Ба̀вно, но ～. 慢,但是保险。❸一定,想必;大概: Сѝгурно е вѐче пристѝгнал. 他一定已经到了。

сидеро̀свам [未], **сидеро̀сам** [完]〈方〉❶熨 ❷申斥,呵斥

сиджѝм [阳]〈俚〉同 въжѐ (绳子)

сиджѝмка [阴]〈俚〉线;小绳

Сѝдни 悉尼(澳大利亚港市,Сѝдней)

сиѐ 和 **с-иѐ** [不变名]〈书〉**и ～** 公司 (съдру̀жие 的缩写)

сиенѝт [阳] 正长岩: вѝтошки ～ 维托莎山产的正长石

сиенѝт|ен -*на* сиенѝт 的形容词: ～на настѝлка 用正长石铺的石面

сиенѝтов -*а* [形] 同 сиенѝтен: ～ па̀метник 正长石的纪念碑

Сиèра Леòне 塞拉利昂(非洲)

Сиèра Невàда ❶内华达山脉(西班牙) ❷内华达山脉(美国)

сизѝфов -*а* [形] ~ **трỳд**, **~а рàбота** 沉重而徒劳无益的工作

сизѝфовск|и -*а* [形] 同 сизѝфов: ~и усѝлия 徒劳无益,白费力气

сикатѝв [阳]〈专〉(油漆等用的)干料,干燥剂,催干剂

Сикѝм (Сиккѝм) 锡金(印度邦名)

сиктѝр [感叹]〈粗〉滚蛋

сикх -*и* [阳] 锡克教徒

сикхѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳]〈宗,史〉锡克教(教义)

сѝл|а [阴] ❶力,力量;力气,气力,劲;能力;势力;〈科技〉力,能,势;强度: Премѐрваме ~ите си. 我们较量力气。напрѐгам всѝчки ~и 鼓足干劲 гỳбя ~а 失去力量 физѝческа ~а 体力 с послѐдни ~и 用最后的力量 отвàрям вратàта със ~а 用力开门 нрàвствена (душѐвна) ~а 精神力量 ~а на вòлята 意志力 рабòтя спорѐд свòите ~и и спосòбности 根据自己的力量和能力工作 отдàвам ~ите си за 为…贡献力量 ~а на тежесттà 重力 центробѐжна ~а 离心力 ~а на съпротивлѐние 阻力 ~и на взаимодѐйствие 相互作用力 ~а на електрѝческия тòк 电流强度 ~а на светлинàта 光度,发光强度 ~а на вя̀търа 风力 вòдна ~а 水力 ~а на нàвика 习惯的力量,习惯势力 революциòнни (клàсови) ~и 革命(阶级)力量 реакциòнни (тъмни) ~и 反动(黑暗)势力 ❷[只复](武装)力量,兵力;军(队): с грамàдни ~и 以大量兵力 въоръжѐни ~и 武装力量,部队 мòрски (въздỳшни, сухопъ̀тни) ~и 海(空,陆)军 ❸强力,暴力,强迫手段: със (на) ~а 用强力 прилàгам ~а 使用暴力 На ~а хỳбост не стàва. 强扭的瓜不甜。❹效力,作用: влѝзам в ~а (指法令等)生效 в ~а съм (指法令等)有效 нарѐдба със ~а на закòн 有法律效力的命令 ❺〈转〉有才能的人,人才: млàди теоретѝчески ~и 年轻的理论人才 ◇ **в ~ата си съм (в пъ̀лната си ~а съм)** 正当年,处在(力量的)颠峰时期 **велѝки ~и** 列强 **кòнска ~а**〈理〉马力 **нечѝста ~а** (迷信中的)鬼,魔鬼,妖精 **ня̀мам ~а** 不能,办不了;没有办法,无能为力 **по ~ата на**〈书〉由于 **по ~ата на нещàта**〈书〉由于环境关系 **произвòдѝтелни ~и**〈经〉生产力 **рабòтна ~а**〈经〉1. 劳动力: продàвам рабòтната си ~а 出卖劳动力 2. 工人,劳动力: Не достѝгаше рабòтна ~а. 劳动力不够。**По ~ите ми е.** 是我力所能及的。**с всѝчка ~а** 以全力 **със сòбствени ~и** 以自己的力量

силабѝч|ен -*на* [形]〈文学〉音节的,(指诗)以固定音节数目为格律的: ~но стихосложѐние 音节作诗法

силабѝческ|и -*а* [形] 同 силабѝчен

силаботонѝч|ен -*на* 同 силаботонѝчески

силаботонѝчески -*а* [形]〈文学〉音节声调并重的: ~о стихосложѐние 音节声调并重的作诗法

силàж [阳]〈专〉青贮饲料

силàж|ен -*на* силàж 的形容词: ~на я̀ма 青贮(饲料)窖 ~на машѝна 青贮饲料机 ~но хрàнене 喂青贮饲料

силажѝра|м [未,完] 青贮(饲料): Стопàнството ~ мѝналата годѝна 350 тòна фурàжна цàревица. 农场去年青贮了 350 吨饲料玉米。**— се** [被动] **~не** [中]

сѝл|ен -*на* [形] ❶有力的,有劲的,力气大的,强壮的;马力大的,动力大的(与 слаб (无力的,弱小的)相对): я̀к и ~ен съм 强壮有力 ~ни мỳскули 强健的肌肉 ~ни ръцѐ 力大的双手 ~ни конѐ 力气大的马 ~ен мотòр 马力大的发动机 ❷剧烈的,猛烈的,强烈的,大的,巨大的: ~ен дъжд (вя̀тър) 大雨(风) ~ен глàс 大声,高声 ~на лю̀бòв 强烈的爱 ~ен òгън 烈火 ~на пàмет 好记性 ~но смущѐние 十分难为情 ❸强大的;有势力的;有威力的: ~на държàва (странà) 强国 ~на войскà 强大的军队 ~на опозѝция 强大的反对派 ❹刚强的,坚毅的: ~ен мъж 刚强的男子汉 ~ен харàктер 坚毅的性格 ❺(指饮料、药品等)厉害的,烈性的,浓的,剧烈的: ~на ракѝя 厉害的烧酒 ~ен чàй 浓茶 ~ен разтвòр 浓溶液 ~на отрòва 剧毒 ~на клѐтва 厉害的咒骂 ❻有说服力的,内容重要的: ~на рѐч 有说服力的演讲 ~ни дỳми 让人信服的话 ❼〈口〉(在某方面)有专门知识的,博学的,有才能的,擅长…的,很行的: ~ен по математѝка 数学很行 ~ен ученѝк 棒学生,高才生 ◇ **~ен на деня̀**〈口〉当今有权有势的(人物) **~ен тòк** 强电流 **~на хранà** 营养丰富的食品

силикàт [阳]〈矿,化〉[常复] 硅酸盐

силикòза [阴] 硅肺,矽肺,石末沉着病

силикòн [阳]〈专〉(聚)硅酮,硅有机树脂

Силѝстра 锡利斯特拉(保加利亚城市)

силѝциев -*а* силѝций 的形容词: ~а киселинà 硅酸 ~ двуòкис 二氧化硅

силѝци|й -*ят*, -*я* [无复,阳]〈化〉硅(Si)

сѝлно [副] ❶使劲地,用力地;有力地;厉害地: Валѝ ~. 雨下得很大。Товà е ~ кàзано. 这说得太过了。❷非常,很,极: ~ отрòвно веществò 剧毒品 ~ разредѐни гàзове 十分稀薄的气体

силнотòков -*а* [形](指机器、设备等)强电流的,用高压电的: ~ завòд 强电流器材厂 ~ трансформàтор 高压变压器

сѝлов -*а* [形]〈技,理〉动力的;力的,能的: ~о полѐ 力场 ~и ѝзточници 动力来源 ~ трансформàтор 电源变压器 ~а стàнция 动力站

силовѝт -*а* [形]〈民〉同 сѝлен: Акò е сѝла ~а, не ѐ вековѝта.〈谚〉强力不能持久。

силогѝз|ъм -*мът*, -*ма*, -*ми* [阳]〈书〉三段论法

силодобѝване [无复,中] 获取动力: Водàта, кòято изтѝча от язовѝра, се изпòлзува за ~. 水库流出的水被用来获取动力。

сѝлоз [阳](贮藏粮食、水泥等的)贮料塔,筒仓

сѝлоз|ен -*на* сѝлоз 的形容词: ~на инсталàция 筒仓装置

силоксѝд [阳](制化学器皿的)石英玻璃

сѝлом [副] 硬,强,强制地,强迫地: Сѝлом ме довѐде у вàс. 他硬把我带到你们家来。

силомѐр [阳] 测力计;功率计

силуѐт [阳]〈书〉❶侧影,剪影,(单色的)侧像 ❷〈转〉轮廓,影,形(指从远处或在朦胧中看见的物体形状),朦胧中出现的东西: В мъглàта се мя̀ркаха ня̀какви ~и. 在雾中隐约看到一些黑影。

сѝл|я -*иш*, *сѝлих* [未]〈民〉❶强迫,逼迫: Сѝлят ме да тръ̀гна с тя̀х. 他们逼我跟他们一起走。❷同 сѝля се ❸(力争)加快步伐: Ще пристѝгнем на врѐме, бѐз да ~м. 不必加快步伐我们就能及时到达。

сѝл|я се -*иш се*, -*сѝлих се* [未,中态] ❶努力想(做某事),尽力设法(想…),力求: ~я се да запàзя спокòйствие 努力想保持镇静 ~я се да бъ̀да вѐсел 强作愉快 ❷使劲(想…): ~я се

да прескòча тра̀па 使劲想跳过坑去

силя̀х [阳]〈旧〉❶武器 ❷(能放武器、小刀、火镰等的)宽皮腰带,武装带

силяхлъ̀|к -*ци* [阳]〈旧〉同 силя̀х ②解

симбиòза [阴]〈生物〉共生,共栖

сѝмвол [阳] 象征;标志;符号,记号: Гъ̀лъбът е ~ на мира̀. 鸽子是和平的象征。Ста̀ва ~ на нѐщо. 成为某事的象征。◇ ~ **на вя̀рата**〈宗〉信条

символизѝра|м [未,完] 象征(着): Кòтвата ~ надѐжда. 铁锚象征着希望。— **се** [被动] ~**не** [中]

символѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈文艺〉象征主义

символ̀ика [无复,阴]〈书〉象征意义: ~ на цветовѐте 各种颜色的象征意义

символѝст [阳], **сиволѝстка** [阴] 象征主义者

символистѝч|ен -*на* [形] 象征主义(者)的: ~на поѐзия 象征主义诗歌

символѝч|ен -*на* [形] 象征(性)的;符号的: ~но значѐние 象征意义 ~но изображѐние 象征(性)的图形 ~**но** [副]

символѝческ|и -*а* [形] 同 символѝчен: ~и зна̀ци 象征性的标志 ~**и** [副]: говòря ~ 象征性地说

симетрѝч|ен -*на* [形] 对称的: ~на построӣка 对称的建筑物 ~ни фѝгури 对称的图形 ~**но** [副]: ~но разположѐни зда̀ния 布局对称的建筑物

симѐтрия [无复,阴] 对称: В разположѐнието на прозòрците ня̀ма ~. 窗户的布局不对称。наруша̀вам ~ 破坏对称

симѝд [阳] (一种)小甜圆面包: бя̀л като̀ ~ 雪白的 я̀м хля̀б със ~ 用小甜面包就面包吃

симидчѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 卖(或做)小甜圆面包的人

симпатиза̀нт [阳] 同情者

симпатизѝра|м [未,完]〈书〉对…有好感(喜欢),同情: ~м му 同情他 Симпатизѝраме си взаѝмно. 我们互相同情。~**не** [中]

симпатѝч|ен -*на* [形] 使人发生好感的,讨人喜欢的: ~ен човѐк 讨人喜欢的人 ~на ста̀я 令人喜欢的(可爱的)房间 ◇ ~**на нѐрвна систѐма**〈解剖〉交感神经系统 ~**но мастѝло**〈专〉密写墨水,隐显墨水 ~**но** [副]

симпа̀ти|я [阴] ❶好感,喜欢;同情(与 антипа̀тия (反感)相对): хра̀ня (изпѝтвам, чу̀вствувам) ~я към нѐго 对他有好感 ~я към дѐлото на младежта̀ 同情青年人的事业 глѐдам със ~я 以同情的心情看着 печѐля ~ите на хòрата 赢得人们的同情(好感) бу̀дя ~я 引起同情 ❷〈口〉情人;心上人

симпатя̀га [阳,阴]〈口〉很讨人喜欢的人

симпòзиум [阳] (学术性的专题)讨论会,座谈会

симптòм [阳]〈书〉征象,征兆,迹象: ~и на туберкулòза 结核病的症状 ~и на стопа̀нска крѝза 经济危机的征兆 Увеличѝха се ~ите на нòва воӣна̀. (爆发)新战争的征兆增加了。

симптоматѝч|ен -*на* [形]〈书〉征候的;征兆(性)的;有代表性的,表明的: ~ни явлѐния 征兆性的现象 ~на рѐч 有代表性的演讲 Държа̀нето му е ~но. 他的举止说明他的为人。

сѝмпур 和 **сѝнпур** [阳]〈民〉同 сѝра

симула̀нт [阳], **симула̀нтка** [阴]〈书〉假装者;装病者: Тòй не ѐ нѝкакъв бòлен, а са̀мо ~. 他什么病都没有,只是一个装病者。

симула̀нтство [无复,中] 同 симулѝране

симула̀ция [阴] 同 симулѝране

симулѝра|м [未,完] 假装,假冒;装病,装残废: Симулѝра, че е глу̀х. 他装聋。~м бòлест (лу̀дост) 装病(疯) ~**не** [中]

симулта̀н|ен -*на* [形] 同时发生的,同时存在的,一齐的: ~ен прѐвод 同声传译

симфонѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳] 交响乐艺术,交响乐的作法;交响乐风格

симфонѝч|ен -*на* [形] 交响乐的: ~на поѐма 交响诗 ~на сюѝта 交响组曲 ~но произведѐние 交响乐作品 ~ен концѐрт 交响乐音乐会 ~ен оркѐстър 交响乐队

симфонѝческ|и -*а* [形]〈旧〉同 симфонѝчен: ~а му̀зика 交响音乐

симфòния [阴] ❶交响乐,交响曲: Сѐдма ~ от Бетòвен 贝多芬第七交响曲 ❷〈转〉(各种声音的)交响,(各种颜色、味道等的)交织: ~ от цветовѐ 各种颜色的交织 ~ на труда̀ 劳动的交响曲

сѝн[1] -*ът*, -*а̀*, -*овѐ*, 呼格 -*е*, -*ко* [阳] ❶儿子: първорòден ~ 头生儿子,长子 Тѐ са ба̀ща̀ и ~. 他们是父子。Тя̀ ѝма вѐче ~ за жѐнене. 她已经有到结婚年龄的儿子了。Сѝн като̀ пелѝн, зѐт като̀ мѐд. 儿子苦如艾,女婿甜如蜜。❷〈民〉(长者对孩子或年轻人的亲热称呼)孩子 ❸〈修辞〉子弟,男儿,儿子;后裔,子孙: вѐрен ~ на нарòда 人民的忠实儿子 ~ на свòето врѐме 时代之子 вòлен ~ на планинѝте 群山的自由之子 ◇ **духòвен** ~ 弟子,门徒,学生 **ку̀чи (пѐси)** ~〈口,骂〉狗崽子 **ма̀мин** ~〈口,不赞〉宠儿 ~ **бòжи** 上帝之子(指耶稣) ~ **човѐчески** 人之子(指耶稣) ~**е ма̀йчин**〈口,不赞〉(对有过错者的称呼)业障 **су̀кин** ~〈旧〉同 ку̀чи ~

сѝн[2] -*я*, -*ьо*, -*и* [形] ❶蓝色的,青色的: ~я боя̀ 蓝颜料 ~ьо небѐ 蓝天,青天 ~и очѝ 蓝眼睛 ❷(指皮肤)发青的: ста̀вам ~ от сту̀д 冻得发青 ◇ ~ **дома̀т (патладжа̀н)** 茄子 ~ **ка̀мък**〈化〉蓝矾,硫酸铜 ~**я кѝтка**〈植〉大麻列当(*Orobanche ramosa*) ~**я кръ̀в**〈书〉贵族血统 ~**я пъ̀пка**〈医〉炭疽;痈 ~**я слѝва**(紫色)李子 ~ **чора̀п**〈书〉女学究 **ста̀вам** ~**-зелѐн**〈口〉(由于恐惧、愤怒等而)发青

син- [复合词第一部] 表示"合成"、"共同"、"综合"之意,例如 синхрòнен (同期的,同步的), синдрòм (综合症状)

синагòга [阴] 犹太教堂

синантрòп [阳]〈古生〉中国猿人,北京猿人

сина̀п [阳] ❶〈植〉芥(*Sinapis arvensis*) ❷芥子;(医用)芥末膏,芥子泥

сина̀пен -*а* [形] 芥的,芥末的: ~а лапа̀ 芥末膏

сина̀пов -*а* [形] 同 сина̀пен: ~о брашнò 芥末

Сингапу̀р ❶新加坡(亚洲) ❷新加坡(新加坡首都)

синджѝр [阳] ❶金属链,铁链 ❷手铐,脚镣 ❸一种简单的织法

синджѝрен -*а* синджѝр 的形容词: ~а бръ̀нка 链形戒指

синджирлѝ|я [不变,形,复: -*и*] ❶ синджѝр 的形容词 ❷〈转,口〉(指咖啡、白酒在斟入杯中后沿杯口)有一圈泡沫的: кафѐ ~я 有一圈泡沫的咖啡

синджѝрче [中] 小链,细链

Синдзя̀н 新疆(中国自治区)

синдѝ|к -*ци* [阳]〈专〉(企业宣布破产时由债权人选出照管其利益的)代表,代理人

синдика̀л|ен -*на* [形] ❶职工(运动)的: ~но движѐние 职

工运动 ~ен съвѐт 职工理事会 ~ен съю̀з 职工会 ~ен деѐц 职工运动活动家 ❷职工会的：~ен до̀м 职工之家

синдикалѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] 工团主义,工联主义

синдикалѝст [阳],**синдикалѝстка** [阴] ❶工团主义者,工联主义者 ❷职工会工作者

синдикалѝстк|и -*а* [形] ❶工团主义(者)的 ❷职工会工作者的

синдика̀т [阳] ❶〈经〉辛迪加(一种资本主义垄断组织) ❷(法国等的)职工会组织,工会,工团 ◇ **во̀ден** ~ 水利合作社

синдро̀м [阳]〈医〉综合症(状)

синева̀ [无复,阴]〈书〉❶蓝色,青色;蓝色空间：небѐсна ~ 天的蓝色,青空 ❷蓝天：висо̀ко в ~та 在高高的蓝天

синевина̀ [无复,阴] 同 синева̀：в ~та 在蓝天里 ~ на морѐто 大海的蓝色

синедрио̀н [阳]〈书〉❶古犹太的长老会议(具有最高宗教、行政、司法职权) ❷〈转,谑〉大会,会议

синѐене 见 синѐя

синекдо̀ха [阴]〈文学〉提喻法,举隅法(如以部分喻整体、以单数喻复数或反之,如以灶喻家)

синеку̀ра [阴]〈书〉薪高而清闲的职位

синеку̀р|ен -*на* синеку̀ра 的形容词：~на длъ̀жност 薪高而清闲的职位

сѝнене 见 сѝня

синео̀к -*а* [形](长有)蓝眼睛的：~а дево̀йка 蓝眼睛姑娘

сѝнец 见 сѝнци

синѐц [无复,阳]〈民〉同 сѝнковец

син|ѐя -*ѐеш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли* [未] 同 синѐя се：Небѐто ~ѐе. 天空蔚蓝。**~ѐене** [中]

син|ѐя се -*ѐеш се*,-*я̀х се*,过主形动 -*я̀л се*,-*я̀ла се*,-*ѐли се* [未,中态] 显出蓝色,发蓝：Ка̀к чу̀дно се ~ѐе небѐто ти безкра̀йно! 你那无垠的天空蓝得多么美妙！Ця̀лата градѝна се ~ѐе от темену̀жки. 整个花园开满了蓝色的紫罗兰。**~ѐене** [中]

синѝгер [阳] 山雀(*Parus*)

синѝгерка [阴] 同 синѝгер

синѝгерск|и -*а* синѝгер 的形容词：~о гнездо̀ 山雀窝

синѝлка [阴] 蓝染料溶液

синѝл|о -*а̀* [中] ❶[只单](染棉毛织品的)蓝染料 ❷上蓝剂溶液,群青(一种矿物颜料,用以漂布匹和纸张)溶液：Сло̀жих пранѐто в ~о,за да ста̀не по̀-бя̀ло. 我把洗过的衣服放入群青溶液里,好让衣服更白一些。❸青伤(痕),青紫斑：но̀ся по тя̀лото си ~а̀ 身上带有多处青伤痕

Синѝн 西宁(中国城市)

синина̀ [阴] ❶[只单] 蓝色,浅蓝色：~а̀ на метлѝчината 矢车菊的蓝色 ❷[只单] 天(空的)蓝色：небѐсна ~а̀ 天空的蓝色 ❸青伤(痕),青紫斑：По крака̀та му ѝмаше ~ѝ от рѝтане. 他腿上有踢过的青伤。ѝмам ~ѝ под очѝте 眼眶下面有(因疲倦、疾病而出现的)青斑 са̀мо ~ѝ съм 遍体鳞伤

синѝя [阴]〈民〉❶(吃饭用的)矮圆桌 ❷铛,煎盘

сѝнка [阴] ❶(漂洗衣服用的)上蓝剂,群青 ❷上蓝剂溶液,群青溶液；Сло̀жих пранѐто в ~. 我把洗过的衣服放到群青溶液里了。

сѝнкав -*а* [形] 微蓝的,略带蓝色的：~и у̀стни 发青的嘴唇 ~и стру̀йки на дима̀ 袅袅的蓝烟 Ро̀клята бѐ на ~. 连衣裙看起来发蓝。

синкавина̀ [阴] 浅蓝色,微蓝

сѝнко 见 син

сѝнков|ец -*ци* [阳]〈民〉❶[不赞] 废物;二流子,不肖子;宠儿：Това̀ ли е нау̀чил то̀я ~ец в Парѝж? — трепѐреше от гня̀в ста̀рецът. 老人气得发抖地说："这就是这个废物在巴黎学来的东西?" ❷能干的小子,好样的小伙子,有两下子的小子：То̀я ~ец ще изля̀зе по̀-го̀лям ма̀йстор! 这小子会成为一个更棒的能手!

синко̀п [阳] 同 синко̀па

синко̀па [阴] ❶〈乐〉切分音 ❷〈医〉晕厥,假死 ❸〈语言〉元音中落,语中音消失,中略

синкретѝз|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] ❶混合,(原始艺术的)混淆不清;(儿童的各种知觉的)界线不清 ❷(宗教或哲学上)不同信仰的结合(或调和);〈哲〉混合主义

синкретѝч|ен -*на* синкретѝзъм 的形容词：~но изку̀ство 混合艺术

синкретѝческ|и -*а* 同 синкретѝчен

сѝнов -*а* [形] 儿子的：Ба̀щина поу̀ка,~а сполу̀ка.〈谚〉父亲的教训是儿子的成功。

сино̀в|ен -*на* [形] 子女(对父母)的;儿子的：~ен дълг 子女的义务 ~на о̀бич 对父母的爱;孝心 ~ни чу̀вства 子女对父母的感情

сино̀д [阳]〈宗〉❶正教最高会议;正教最高管理局：Сино̀дът се събра̀ в пъ̀лен съста̀в. 正教最高会议举行了全体会议。❷正教最高会议大厦

синода̀л|ен -*на* сино̀д 的形容词：~на библиотѐка 正教最高会议图书馆 ◇ **~ни ста̀рци** 正教最高会议会员

синоло̀|г -*зи* [阳],**синоло̀жка** [阴] 同 китаѝст(汉学家,中国学家)

синоло̀гия [无复,阴] 同 китаѝстика(汉学,中国学)

синонѝм [阳]〈语言〉❶同义词 ❷近义词

синонѝм|ен -*на* синонѝм 的形容词：~ен рѐчник 同义词词典

синонѝмика [无复,阴]〈语言〉(某种语言中的全部)同义词(汇)

синоптѝ|к -*ци* [阳]〈专〉天气图绘制员,天气图编制家;天气预报员

синоптѝч|ен -*на* (编制)天气图的：~на ка̀рта 天气图

синоптѝческ|и -*а* 同 синоптѝчен：~а та̀блица 天气图表

сѝнор [阳]〈民〉❶田界：заста̀вам на ~а 站在田界上 ❷〈转〉界线,界限：сто̀я на ~а между̀ ста̀рото и но̀вото 站在新与旧的交界处

сѝнор|ен -*на* сѝнор 的形容词：~ен ка̀мък 地界碑

сѝнорни|к -*ци* [阳]〈方〉游蛇(*Coluber jugularis*)

синпу̀р [无复,阳]〈旧〉同 сѝра

синта̀гма [阴]〈语言〉音义段,音段;结构段;语段

синта̀ксис [阳]〈语法〉句法,结构;句法学,结构学

синтактѝч|ен -*на* синта̀ксис 的形容词：~ен разбо̀р 句法分析 ~но пра̀вило 句法规则

синтѐз [阳] 同 синтѐза

синтѐза [阴] ❶〈哲,书〉综合;综合法;总结(与 ана̀лиза(分析)相对)：~ на поня̀тията 概念的综合 ❷〈哲〉合题,(黑格尔辩证法中的)合：тѐза,антитѐза и ~ 正、反、合 ❸〈化〉合

成(法)

синтезѝра|м [未,完] 综合;总结;合成 — **се** [被动] ~**не** [中]

синтѐтика [阴] ❶〈书〉综合法,合成法 ❷合成纤维;合成纤维制品

синтетѝч|ен *-на* [形] ❶综合的;总结的;善于总结的(与 аналитѝчен (分析的)相对): ~ен мѐтод 综合法 ~ен у̀м 善于总结的头脑 ❷合成的: ~ен каучу̀к 合成橡胶 ~ен петро̀л 人造石油 ◇ ~**ен езѝк**〈语言〉综合语 ~**ност** -ността̀ [阴]

синтетѝческ|и *-а* [形] 同 синтетѝчен

синтѝн [阳]〈书,化〉合成(汽)油

синузѝт [阳]〈医〉窦炎

сѝнур [阳] 同 сѝнор

сѝнур|ен *-на* [形] 同 сѝнорен

сѝнурни|к *-ци* [阳] 同 сѝнорник

сѝнус[1] [阳]〈数〉正弦

сѝнус[2] [阳]〈解〉窦

сѝнус|ен[1] *-на* сѝнус[1] 的形容词: ~на фу̀нкция 正弦函数

сѝнус|ен[2] *-на* сѝнус[2] 的形容词: ~но възпалѐние 窦炎

сѝнусов *-а* сѝнус[1] 的形容词: ~а та̀блица (теорѐма) 正弦表(定理)

синхронѝз|ъм *-мът,-ма* [无复,阳]〈书〉同时发生,并发;同步(性)

синхронѝч|ен *-на* синхронѝзъм 的形容词

синхронѝческ|и *-а* [形] 同 синхронѝчен

сѝн|ци [复,单 *-ец*,阳] 同 мъниста (串珠)

синча̀г|а *-та* [阳] ❶ син 的指大;大个子,大个汉子;壮小伙子: Рабо̀ти то̀я ~а, не сѐ шегу̀ва. 这个大个子是真干,不是开玩笑。❷〈不赞〉废物;二流子,不肖之子;宠儿 ❸〈不赞〉少爷,公子: ~и и дъщерѝ на голѐмите банкѐри 大银行家的少爷小姐

синчѐц [无复,阳] ❶二叶绵枣儿(*Scilla bifolia*) ❷〈方〉(蓝)矢车菊,蓝芙蓉(*Centaurea cyanus*)

синьогу̀шка [阴] 蓝胸鸲(*Erithatius suetius*)

синьозелѐн *-а* [形] 蓝绿色的

синьо̀р [阳] 同 господѝн (先生)(意大利语)

синьо̀ра [阴] 同 госпожа̀ (女士)(意大利语)

синьорѝна [阴] 同 госпо̀жица (小姐)(意大利语)

синьочервѐн *-а* [形] 红中带蓝的: ~а кръв 红中透蓝的血

сѝн|я *-иш, сѝнѝх* [未] ❶把…染成蓝颜色的,使成蓝色的 ❷把…浸入群青溶液中,加蓝漂白: Изпра̀х дрѐхите, сега̀ ще ги ~я. 我已经把衣服洗好,现在要泡在群青水中(漂白)。~**ене** [中]

сѝняв|ец *-ци* [阳]〈民〉同 сѝняк: Бѝли го, та го напра̀вили всѐ ~ци. 他们打了他,打得他遍体鳞伤。

сѝнявица [阴]〈方〉冬雾

сѝня|к *-ци* [阳]〈民〉青伤(痕),青紫斑

сѝпаница [阴]〈民〉天花,痘: Лицѐто му било̀ нашàрено от ~та. 他的脸因患天花而麻了。

сѝпаничев *-а* [形]〈民〉❶患天花的 ❷(指脸)有麻瘢的: ~о лицѐ 麻脸

сѝп|вам [未], **сѝпя** *-еш, сѝпа̀х* 和 **сѝпна** *-неш, сѝпнах* [完] ❶倒,倒入,倾入,装入(指散体的);盛: ~вам брашно̀ в чува̀ла 把面粉倒入口袋 ~вам жѝто 装麦子 Сипѐте му о̀ще ма̀лко яхнѝя. 请再给他盛点菜。❷斟,倒(液体): ~вам ча̀й (кафѐ, вѝно) 斟茶(咖啡,酒) ❸〈方〉(给某人)洒水(洗脸): Сѝпвай на ба̀ща си да се измѝе. 给你爸爸洒水洗脸。— **се** [被动] ~**ване** [中]

сѝп|вам се [未], **сѝпна се** *-неш се, сѝпнах се* [完] [中态]〈民〉❶(指众人)聚集(在一起): Ця̀ло сѐло се е ~ нало та̀м. 全村的人都聚集在那里。❷(指人群等)四散: Ста̀дото се ~на по поля̀ната. 羊群四散在林间草地上。◇ **Зора̀ се ~ва.** 天亮了。**Сня̀г се ~ва.** 下雪了。~**ване** [中]

сѝпе|й *-ят,-я* [阳](山中)有沙、石的陡坡,沙石坡

сѝпка[1] [阴]〈方〉❶小斑啄木鸟(*Dryobates minor*) ❷鹡鸰(*Motacilla*)

сѝпка[2] [阴]〈民〉❶嗓子疼,喉炎 ❷天花

сѝпкав *-а* [形] ❶松散的,散粒的,散体的: ~ снѐжен пра̀х 松散的雪(花) ~а пръ̀ст 松土 ❷(指声音)沙哑的: ~ гла̀с 沙哑的声音 ~а ка̀шлица 沙哑的咳嗽声 ~**о** [副] ~**ост** -остта̀ [阴]

сипля̀в *-а* [形] 细小而松散的

сѝпна се 见 сѝпвам се

сѝп|я[1] *-еш, сѝпа̀х* [未] 倒,倾,倾注,倾泻,使纷纷落下: ~я бо̀мби 倾泻炸弹 ~я ругатнѝ срещу̀ нѐго 不停地骂他 Слъ̀нцето ~еше о̀гън и жа̀р от висинѝте. 太阳从高空倾泻烈火和炎热。— **се** [中态]: Сѝпят се куршу̀ми. 子弹像雨点一样落下来。Листа̀та се ~ят по земя̀та. 树叶纷纷落在地上。Сня̀г се ~е на парца̀ли. 下着鹅毛大雪。

сѝпя[2] 见 сѝпвам

сѝп|я се *-еш се, сѝпа̀х се* [未,中态](指土、酥饼等)散落,撒落: Курабѝйте се ~ят в уста̀та. 小酥饼一到嘴里就酥软了。

сир *-ът,-а,-ове* [阳]〈方〉~ **во̀сък** 蜡饼

сира̀|к *-ци* [阳] ❶孤儿: бездо̀мни ~ци 无家可归的孤儿 ◇ **кръ̀гъл ~к** 父母双亡的孤儿

сира̀че *-та* [中] сира̀к 的指小

сира̀чество [无复,中] 同 сира̀шество

сира̀шк|и *-а* сира̀к 的形容词: ~о тегло̀ 孤儿的苦难

сира̀шество 和 **сира̀шство** [无复,中] 孤儿地位,孤儿生活

сѝр|ен *-на* [形] ~**на недѐля**〈民〉谢肉节(大斋期的第一个星期,根据正教礼仪此期间不吃肉,而吃奶制品和蛋类) ~**ни за̀говезни**〈民〉谢肉节的星期天晚上

сирѐна[1] [阴]〈神话〉鱼美人,美人鱼(神话中具有迷人声音的由女人的头和身与鱼尾组成的海中怪物)

сирѐна[2] [阴] 强音警笛,汽笛: фабрѝчна ~ 工厂汽笛 автомобѝлна ~ 汽车喇叭(笛) Сирѐната на локомотѝва свѝри. 火车汽笛响了。Сирѐните свѝрят трево̀га. 汽笛拉警报了。

сирена̀р *-ят,-я* [阳], **сирена̀рка** [阴] 做(或卖)奶酪的人

сирена̀рница [阴] 奶酪作坊;奶酪店

сирена̀рск|и *-а* сирена̀р 和 сирена̀рство 的形容词: ~и магазѝн 奶酪商店 ~о произво̀дство 奶酪生产(制造)

сирена̀рство [无复,中] 奶酪制造(业)

сѝрене[1] *-то* [中] ❶ [只单] 奶酪,(白)干酪: бу̀чка ~ 一小块奶酪 бѝто (небѝто) ~ 脱脂(全脂)奶酪 Хля̀б с ду̀пки, ~ без ду̀пки.〈俗〉见 ду̀пка ❷ [只复] 各种奶酪

сѝрене[2] 见 сѝря

сиреня̀в *-а*〈俚〉сѝрене 的形容词: ~о качѐ 奶酪桶

сѝреч [副]〈旧〉换句话说,换言之,即: Невя̀стата опра̀ви ли се, ~ мѝна ли ѝ оня̀ бо̀лест? 新娘好了吗,就是说她那个病好了吗?

сиря̀|ец -*йци* [阳],**сиря̀йка** [阴] 叙利亚人

сиря̀йск|и -*а* [形] 叙利亚(人)的

сѝрищ|е -*а* [中] ❶(存在于吃奶小羊胃内制奶酪用的)凝乳酶 ❷(人工合成的)凝乳剂

Сѝрия 叙利亚(亚洲)

сѝрница [阴]〈民〉同 сѝрна неделя

сирома̀|х -*си* [阳],**сиромахкѝня** [阴] ❶穷人: ~х човѐк 穷人 Сирома̀х от о̀бир не сѐ бои. 穷人不怕抢。❷可怜的人,可怜虫

сирома̀ш -*та̀* [无复,阴,集,只用于加冠词形式] 穷苦人: Дошъ̀л бѝрникът да обѝра ~та̀. 收税的搜刮穷苦人来了。

сирома̀шество [无复,中] 同 сиромашѝя ①解

сиромаш|ѐя -*ѐеш*,-*ѐх* [未] 成为穷人;变穷 **~ѐене** [中]

сиромашѝя [无复,阴] ❶贫穷,穷苦: Ѝма ли кра̀й на̀шата ~? 我们的穷苦日子有个头吗? Сиромашѝя до шѝя, невѐля до во̀ля.〈俗〉穷得丁当响,苦得没尽头。❷ [集]〈民〉同 сирома̀ш

сирома̀шк|и -*а* [形] ❶穷人的;穷(苦)的: А̀з съм сѝн на ~и родѝтели. 我是穷人家的儿子。~о детѐ 穷人的孩子 На ~о ку̀че дъ̀лга опа̀шка не му̀ тря̀бва.〈俗〉穷人的狗无需长尾巴。~о тегло̀ 穷人的苦难 ❷寒酸的: Празненство̀то излѐзе мно̀го ~о. 庆祝活动显得太寒酸了。❸ [只用于加冠词形式] 可怜的,不幸的: ~ият наро̀д 不幸的人民 ◇ **~о ля̀то**〈民〉迪米特尔节(11 月 8 日)后的温暖日子,小阳春 **~и** [副]: ~и облѐчен 穿得很寒酸的

сиро̀п [阳] ❶果子汁(露): вѝшнов ~ 樱桃汁 ❷果子水 ❸糖浆,糖汁: ~ за баклава̀ 做蜜饼的糖汁 ❹〈医〉糖浆: ~ за ка̀шлица 咳嗽糖浆

сиро̀п|ен -*на* сиро̀п 的形容词

сиропита̀лищ|е -*а* [中]〈旧〉孤儿院,慈幼院

сиропита̀лищ|ен -*на* сиропита̀лище 的形容词: ~на сгра̀да 慈幼院(大楼)

сиропу̀ст [阳]〈宗〉吃素;吃斋

сиропу̀ст|ен -*на* [形] **~на недѐля**〈宗〉同 сѝрница

сѝрот|а [阳,阴]〈民〉❶同 сира̀к ❷不幸的人: Сѝрота а̀з, ~! Каква̀ ме о̀рис постѝгна. 我是不幸的人啊! 我是什么命啊! ❸ [用作形] 不幸的: ~и деца̀ 不幸的孩子 ❹没有子女的人 ❺举目无亲的人

сѝрот|ен -*на* [形] ❶同 сира̀шки: ~но чѐдо 孤苦的孩子,孤儿 ❷不幸的 ❸没有子女的: Сѝротна ма̀йка и на сля̀по детѐ се ра̀два. 没有子女的母亲就连有个瞎孩子也喜欢。**~но** [副] **~ност** -*ността̀* [阴]

сиротѝнск|и -*а* сѝрота 和 сиротѝня 的形容词: ~и сълзи 孤儿的眼泪

сиротѝня [阴]〈民〉❶不幸的女人: И тя̀, ~та била̀ вдовѝца като̀ мѐне. 她,这个不幸的女人,跟我一样也是个寡妇。❷ [只单,集] 穷苦人: От парѝ си червя̀сал, а пък ~та мрѐ кра̀й тѐбе. 你钱多得数不清,可穷苦人就在你身边死去。

сѝр|я -*иш*, *сѝрах* [未] 往奶里放凝乳酶;做(奶酪): ~я сѝрене 做奶酪

систѐма [阴] ❶系统;秩序;办法;常规: Ня̀ма ~ в ра̀ботата си. 他工作没有秩序(系统)。внася̀м ~ в нѐщо 使某事有系统 ❷制度;方法,方式: да̀нъчна (фина̀нсова) ~ 税收(财务)制度 избира̀телна ~ 选举制度 социалистѝческа ~ 社会主义制度 ~ на възпита̀ние (обучѐние) 教育(训练)方法 ❸系统,系;体系: напоѝтелна ~ 灌溉系统 ~ от во̀дни електроцентра̀ли и язовѝри 水电站和水库系统 периодѝчна ~ на химѝческите елемѐнти 化学元素的周期系统 филосо̀фска ~ 哲学体系 педагогѝческа ~ 教育学体系 нѐрвна ~ 神经系(统) слъ̀нчева ~ 太阳系 ❹式,型(号): машѝни от ста̀ра ~ 老式机器 револвѐр, ~ парабѐлум 巴拉贝伦式左轮手枪 ❺〈口〉坏习惯: Систѐма у нѐго е да закъсня̀ва. 迟到是他的坏习惯。

систематизѝра|м [未,完] 使系统化,有系统地整理;分门别类: ~м за̀писки 整理笔记 — **се** [被动] **~не** [中]

система̀тика [无复,阴] 分类;分类法;分类学: ~ на растѐния (живо̀тни) 植物(动物)分类法

систематѝч|ен -*на* [形] ❶有系统的,有条不紊的;有秩序的: ~но обобщѐние 有系统的总结 ❷经常的,不断的,一贯的: ~ни закъснѐния 经常的迟到 ◇ **~ен катало̀г** 分类书目 **~но** [副]

систематѝческ|и -*а* [形] 同 систематѝчен **~и** [副]: То̀й ~и закъсня̀ва. 他经常迟到。

систѐм|ен -*на* [形] 有计划的,有秩序的;(有)系统的: ~на ра̀бота 有秩序的工作 ~но лечѐние 有计划的治疗 ~но изложѐние 系统的说明 **~но** [副]: ра̀ботя ~но 有秩序地工作 **~ност** -*ността̀* [阴] 1. систѐмен 的抽象名词 2.秩序,系统;首尾一贯: ~ност в изложѐнието на да̀ден фа̀кт 某事实的说明中的首尾一贯

сит -*а* [形] ❶吃饱的,吃饱喝足的: И ста̀дото ця̀ло, и въ̀лкът ~. 两全其美。Сѝтият на гла̀дния не вя̀рва. Сѝт на гла̀ден вя̀ра не хва̀ща.〈俗〉饱汉不知饿汉饥。❷丰盛的,饱人的: ~ о̀бед 丰盛的午餐 ❸〈转〉(听、看等)够了: Сѝт съм на ту̀й. 这一套我已听腻了。Сѝт съм на такѝва обеща̀ния. 这类诺言我已听够了。❹(柄、楔子等)紧的,不松动的 **~о** [副] **~ост** -*остта̀* [阴]: Нахра̀них се до ~ост. 我吃足了。

сита̀р -*ят*,-*я* [阳],**сита̀рка** [阴] 做(或卖)筛子的人

сѝт|ен -*на* [形] ❶(颗粒等)细的,细小的(与 ѐдър (粗的)相对): ~ен пя̀сък 细沙 ~но брашно̀ 细面粉 ~ен дъ̀жд 细雨 ~ни ка̀пчици по̀т 小汗珠 ~ни зъ̀би 细密的牙 ❷(纹路等)密的,细密的: ~ни бръ̀чки 密的皱纹 ~ни ша̀рки 密花 ~ен шѐв 密针脚 ~ен бо̀д 细绣 ~а мрѐжа 细网 ~о сѝто 细罗,细筛 ~на тантѐла 细花边 ~ни редовѐ 密行(小字) ❸〈民〉小步的,碎步的: ~ни стъ̀пки 碎步 ~но хоро̀ 小步霍罗舞 ◇ **~ни деца̀**〈民〉幼小的孩子 **~ни пара̀**〈民〉零钱 **~но** [副]: хо̀дя ~но 小步行走 ~но тъ̀кана лѐнта 织得很密的带子

сѝтнеж [阳] ❶ [集] 细小(零星)的东西;琐碎的东西;零钱: сла̀мен ~ 碎麦秸 ❷〈旧〉(杂志中的)拾零(栏) ❸简要谈论一些小问题的文章,琐闻

сѝтн|я -*иш*, *сѝтних* [未] ❶使碎,切(剁,辗)碎: ~я лу̀к за запръ̀жка 把洋葱切碎做浇头用(用来提味) ❷小(碎)步走路;小步跳舞: Двѐте женѝ ~ѐха бо̀си зад кола̀та. 那两个女人光着脚小步走在车子后面。❸下(细雨): Вън ~ѐше сла̀б дъждѐц. 外面下着细雨。— **се** [被动] **~ѐне** [中]

сѝт|о -*а̀* [中] ❶筛子,罗;过滤器: ѐдро (ря̀дко) ~о 粗筛子 дрѐбно (сѝтно, гъ̀сто) ~о 细筛子 ся̀я брашно̀ със ~о 用罗筛面粉 прека̀рвам през ~о 过筛,过罗 пресѝвам през гъ̀сто

(дрèбно) ～о 严格挑选 мѝнал през ～о и решèто〈俗〉经验丰富的(人) ❷〈转〉(难通过的)障碍,关口: Голя̀мо ～о ще ѝма на приèмните ѝзпити. 人学考试将是大关。

ситроèн［阳］雪铁龙(一种法国造的小轿车)

ситуатѝв|ен *-на*［形］ситуàция 的形容词

ситуациòн|ен *-на* ситуàция 的形容词: ～на скѝца 建筑物草图 ～ен плàн 建筑物(地物)平面图 ～ни смèтки 已建项目账目

ситуàция［阴］〈书〉❶形势,局势,情况;境遇: благоприя̀тна ～ 有利的形势 драматѝческа ～ 话剧的情节,剧情 ❷〈建〉建筑物的布局(图) ❸〈旧〉(建筑物)已建部分的清单和账单

сифилидолò|г *-зи*［阳］〈医〉梅毒医师

сѝфилис［阳］〈医〉梅毒

сифилитѝ|к *-ци*［阳］, **сифилитѝчка**［阴］梅毒患者

сифилитѝч|ен *-на* сѝфилис 的形容词: ～ен бèлег 梅毒疹

сифилитѝческ|и *-а*［形］同 сифилитѝчен

сифòн［阳］❶虹吸管 ❷(盥洗池、抽水马桶等下面的)弯形下水管 ❸虹吸管(带吸管的汽水或矿泉水瓶);〈扩〉汽水: пѝя вѝно със ～ 喝带汽的葡萄酒(汽酒)

сифòн|ен *-на* сифòн 的形容词: ～на тръбà 虹吸管

Сицѝлия 西西里岛(意大利)

сия̀|ен *-йна*［形］❶光辉的,灿烂的,辉煌的: ～йна зорà 灿烂的朝霞 ❷〈转〉非常高兴的: ～йно лицè 容光焕发,满面春风 **～йно**［副］: Слъ̀нцето грèеше ～йно. 阳光灿烂。**～йност** -йносттà［阴］

сия̀ни|е *-я*［中］❶光辉;光晕;光轮: ～е на òгъня 火的光辉 слъ̀нчево (лу̀нно) ～е 日(月)晕 ❷〈转〉光彩;照耀;荣耀: ～е на младосттà 青春的光彩 ◇ **сèверно ～е** 北极光

сия̀тел|ен *-на*［形］同 сия̀ен

сия̀телств|о *-а*［中］〈旧〉(与代词 вàше, нèгово, тя̀хно, тèхни 连用表示对王公、公爵、伯爵的尊称)大人: Слу̀шам, вàше ～о. 是,大人。Такà заповя̀да нèгово ～о кня̀зът. 王公大人是这样吩咐的。

сия̀|я *-еш, -х*［未］❶照耀,发光;发反光,明亮: Небèто ～е. 天空很明亮。В студèното чѝсто небè ～еше лунàта. 明月在冰冷的清空照耀着。❷〈转〉(人)容光焕发,喜气洋洋;(眼)炯炯有光;(脸、微笑)露出喜色: Тя̀ ця̀ла ～еше от рàдост. 她满面春风。Очѝте ѝ ～еха от рàдост. 她的双眼泛着愉快的光芒。❸〈转〉充分表现出来,显得特别: Тòй ～еше от млàдост и красотà. 他显得特别年轻英俊。

сказàни|е *-я*［中］〈书〉传说,(讲古代事情的)故事

скà|звам［未］, **скàжа** *-жеш, скàзàх*［完］〈旧〉叙述,述说 — **се**［被动］～**зване**［中］

скàзка［阴］谈话;座谈;报告;讲座: държà (изнàсям) ～ върху̀ (на) ня̀каква тèма 发表关于某问题的谈话(报告) нау̀чна ～ 学术报告 популя̀рна ～ 通俗讲座

сказу̀ем|ен *-на* сказу̀емо 的形容词: ～но определèние 谓语定语

сказу̀ем|о *-и*［中］〈语法〉谓语

скàзчи|к *-ци*［阳］谈话人,报告人,讲演人,发言人

скакал|èц *-цѝ*［阳］❶蚱蜢(*Locusta viridissima*) ❷蝈蝈,叫哥哥(*Tecticus verrucivorus*) ❸蝗虫(*Pachytilus migratorius*): Изпоя̀доха всѝчко катò ～цѝ. 他们像蝗虫一样把什么都吃光了。ро̀яци (òблаци) ～цѝ 蝗群 нападнàт съм от ～цѝ 遭蝗灾

скакалецо̀йд［阳］食蝗鸟(*Pastor reseus*)

скàла［阴］(仪表上的)刻度,标尺,标度: ～ на термомèтър 温度表的刻度 Тòй сèдна до рàдиото, намèсти ～та на Сòфия и засѝли. 他坐在收音机前,拨到索非亚台,把声音加大。

скал|à［阴］❶山岩;岩礁;峭壁: между̀ висòки ～ѝ 在峭壁之间 ❷〈专〉岩(石): гранѝтна ～à 花岗岩 сиенѝтна ～à 正长岩 ❸〈转〉(中流)砥柱

скалà|к *-ци*［阳］〈民〉❶［集］多岩石的地方 ❷巨岩

скàл|ен *-на*［形］❶由岩山组成的,由岩石做成的: ～ни отлòмци 碎石 ～ен прàх 石粉 ❷生长在岩石上的: ～ни растèния 长在岩石间的植物 ◇ **～на я̀ребица** 同 кèклик (山鹑)

скàли［复］〈方〉楼梯

скалѝст *-а*［形］多山岩的,峭壁重叠的: ～а мèстност 多岩的地方 ～и планинѝ 多岩的山 ～ бря̀г 岩岸 ◇ ～ **орèл** 苍鹰(*Aquila chrysaetos*)

Скалѝсти планинѝ 落基山脉(美国、加拿大)

скалп *-ът, -а, -ове*［阳］❶(割下的)带发头皮 ❷头皮(盖)

скалпèл［阳］〈医〉解剖刀;骨刮

скалпѝра|м［未,完］削…的头皮,将…的头皮连发削下 — **се**［被动］～**не**［中］

скалъ̀п|вам［未］, **скалъ̀пя** *-иш, -их*［完］❶好歹做成,凑合做成,拼凑,勉强对付;仓促写成: Скалъ̀пих си колѝба за кỳчето. 我给狗凑合做了一个窝。❷〈转〉杜撰,编造,想出: Скалъ̀пиха лъжлѝво обвинèние срещу̀ подсъдѝмия. 他们给被告编造了一份欺骗性的起诉书。— **се**［被动］～**ване**［中］

скалъ̀пен *-а* ❶ скалъ̀пя 的过被形动 ❷［用作形］仓促完成的,草率做成的

скамбѝл［无复,阳］〈旧〉斯坎比尔(纸牌的一种玩法)

скамбилджѝ|я *-ята, -и*［阳］〈口〉❶玩斯坎比尔牌的人 ❷玩纸牌的人

скамèйк|а［阴］长椅,长凳: В салòна ѝма ～и и столòве. 大厅里有长椅和椅子。◇ **изпрàвям ня̀кого на подсъдѝмата ～а** 控告某人 **от ученѝческа ～а** 从(小)学生时代(就) **подсъдѝма ～а** 被告席: седя̀ на подсъдѝмата ～а 坐在被告席

скаменя̀вам се［未］, **скаменя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се*［完］［中态］同 вкаменя̀вам се (变成石头;变呆)

скандàл［阳］❶(因吵架、打架而)大闹,胡闹一场: прàвя (вдѝгам) ～ 大闹,胡闹 предизвѝквам ～ 引起一场大闹 ❷丑事,丑闻: Превръ̀ща се в общèствен ～. 变成一件社会丑闻。

скандалджѝ|я *-ята, -и*［阳］, **скандалджѝйка**［阴］〈口〉爱闹事的人,常吵架的人

скандàл|ен *-на*［形］❶爱闹事的,常吵闹的 ❷丢脸的,出丑的,可耻的;丑闻的: ～на истòрия 不光彩的历史 ～но поведèние 可耻的行为 **～но**［副］: държà се ～но 举止可耻

скандализѝра|м［未,完］(以自己的可耻行为)使愤怒;使出丑,使难为情: Постъ̀пката му ～ всѝчки ни. 他的行为使我们大家丢脸。— **се**［被动,中态］～**не**［中］

скандальòз|ен *-на*［形］〈旧〉同 скандàлен

скандинàв|ец *-ци*［阳］, **скандинàвка**［阴］斯堪的纳维亚(半岛)人

Скандинавски полуостров 斯堪的纳维亚半岛(欧洲)

скандинавск|и -*а* [形] 斯堪的纳维亚(人)的

скандира|м [未,完] ❶〈书〉有顿挫地吟诵(诗句) ❷有节奏地喊(口号等): ~м лозунги 有节奏地喊口号 Децата ~т:„Привет на децата от целия свят". 孩子们有节奏地高喊:"向全世界的儿童致敬!" — **се** [被动] **~не** [中]

сканира|м [未,完] 扫描 — **се** [被动] **~не** [中]

скапан -*а* [形] ❶腐烂的: ~ зеленчук 烂菜 ~о месо 腐烂的肉 ❷〈转,口〉丑的,劣质的 ❸〈转〉(身体和心理)垮了的 **~ост** -остта [阴]

скап|вам се [未], **скапя се** -*еш се*, *скапах се* [完] [中态] ❶腐烂: Ябълките са се ~али. 苹果都腐烂了。Дано се не ~е в гроба! 但愿他在坟墓里别烂掉(咒骂语)! 该死的! ❷〈转,口〉垮(下来) **~ване** [中]

скара [阴] ❶烤(肉)架: пека на ~ 在烤架上烤 ❷[只单]〈转〉烤菜(烤肉、烤鸡等): Поръчаха си ~ за вечеря. 他们为晚饭要了烤肉。~ и бира 烤肉和啤酒 ❸炉箅子 ❹(放在地上防潮防冷的)木架: припичам се на дървената ~ 躺在木架上晒太阳

скаран -*а* [形] 吵过架的;不和的;生气的: Скарани сме. 我们吵翻了。~ съм с него 与他吵架了 ◇ ~ **с времето** 不守时的 ~ **с истината** 不说真话的

скар|вам[1] [未], **скарам** *скарах* [完] 使吵架,使不和: Тая клюкарка ги ~а. 这个爱拨弄是非的女人使他们不和。~вам ги помежду им 使他们相互不和 **~ване** [中]

скар|вам[2] [未], **скарам** [完]〈方〉(从各处)弄来,运来: ~вам дърва 弄来木柴

скар|вам се [未], **скарам се** *скарах се* [完] [中态] ❶吵架,争吵;吵,呵斥,骂: Щом се срещнахме и се ~ахме. 我们一见面就吵起来了。Вчера той ми се ~а. 他昨天骂我了。Никога не съм повишил глас да ѝ се ~ам. 我从来没有抬高嗓门跟她吵过架。❷不和;吵翻;不来往: ~вам се с всички 与大家不来往 Съседите са се ~али от цяла година. 邻居间已经整整一年不来往了。**~ване** [中]

скарида [阴] 小虾(*Grangon vulgaris*)

скарлатина [阴]〈医〉猩红热

скастр|ям [未], **скастря** -*иш*, *скастрих* [完]〈口〉大骂,狠克: Хайде не дрънкай! —— ~и я той. "别唠叨了!"他大骂她。~ям го остро 大声骂他 — **се** [被动] **~яне** [中]

скат[1] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 斜坡: стръмен ~ 陡坡

скат[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈动〉鳐

ската|вам [未], **скатая** -*еш*, -*х* [完]〈军〉(按规定方法)叠(衣服、帐篷、军毯等),打(背包) — **се** [被动]: Войниците знаеха, че новите, неомачкани още шинели страшно трудно се ~ват върху раниците. 士兵们都知道还没有穿软的新军大衣很难叠好放在背包上。**~ване** [中]

скаут [阳] 童子军

скаутск|и -*а* скаут 的形容词: ~а униформа 童子军服

скафандър -*ри* [阳] 潜水服,(密封)飞行服,宇宙飞行服

ск|ачам [未], **скоча** -*очиш*, *скочих* [完] ❶跳;跳上,跳下: ~ачам на брега 跳上岸 ~ачам от коня 从马背上跳下来 ~ачам от прозореца 从窗户里跳出来 ~ачам във водата 跳入水中 ~ачам от трамвая 从电车上跳下来 ~ачам през плета 跳过篱笆 ~ачам в трамвая в движение 跳上正在行驶的电车 ~ачам с парашут 跳伞 ~ачам на един крак 单脚跳 Мисълта му ~ачаше от предмет на предмет. 他的思想从一件事跳到另一件事。~ачам до тавана от радост 高兴得跳上天 ❷忽然站起来: ~ачам от леглото 马上从床上下来 ~ачам на крака 立刻直立 Той ~очи като ужилен. 他像被蜇了似的立刻站起来。❸(连续)跳跃: По клоните на дърветата ~ачат пъргави птиченца. 灵巧的小鸟在树枝上跳跃。**~ачане** [中]: Нараних се при ~ачане. 我在跳的时候受伤了。

скачаница [阴]〈口〉跳着玩(儿童游戏如跳绳、跳房子等的总称)

скачач [阳] 跳高(远)运动员: ~и на овчарски скок 撑竿跳运动员

скач|вам [未], **скача** -*иш*, -*их* [完] (连)接(电线、管子等),对接,使(连)挂在一起: ~вам жици 接电线 ~вам вагон 把车厢挂上 ~вам таблото с електромоторите 把配电盘与电动机接上 — **се** [被动] ◇ **~ени съдове**〈理〉连通器 **~ване** [中]

скашк|вам [未], **скашкам** *скашках* [完] 使成粥状物,捣碎: ~вам грозде 捣葡萄(酿酒用) — **се** [被动] **~ване** [中]

скашк|вам се [未], **скашкам се** *скашках се* [完] [中态] ❶变成粥(状物): Ягодите се ~аха. 草莓已成粥状。❷[转](身体、精神)垮(下来) **~ване** [中]

скваc|вам [未], **сквася** -*иш*, *сквасих* [完] 使发酸,渍酸;使发酵 — **се** [被动,中态] **~ване** [中]

сквас|явам [未], **сквася** -*иш*, *сквасих* [完] 同 сквасвам

сквер|ен -*на* [形]〈书〉下流的,龌龊的,可恶的;肮脏的;恶劣的: ~ни думи 下流话 **~ност** -ността [阴]

скверне́не 见 скверня

сквернословене 见 сквернословя

сквернослови|е -*я* [中]〈书〉下流话,污言秽语: говоря ~я 说下流话

сквернослов|я -*иш*, -*их* [未]〈书〉使用脏字,说下流话 **~ене** [中]

скверн|я -*иш*, -*их* [未]〈书〉污辱,玷污;亵渎: ~я името му 玷污他的名字 ~я хубостта на това място 破坏此处的美 — **се** [被动] **~ене** [中]

скворец -*ца* [阳] 同 скорец

скеле -*та* [中] 脚手架: издигам ~ 搭脚手架 свалям ~ 拆脚手架

скелет [阳] ❶〈解〉骨骼;骷髅,骨头架子: В гробниците бяха намерени няколко човешки ~а. 在墓中发现几具骷髅。мършав съм като ~, приличам на ~ 骨瘦如柴 ❷〈转〉(机器、房屋等的)骨架: ~ на камион 卡车骨架

скелет|ен -*на* скелет 的形容词

скеля [阴] ❶〈旧〉(木桩架设的)码头 ❷同 скеле

скемле -*та* [中]〈方〉凳子

скенер [阳]〈医,技〉扫描仪,扫描器

скепти|к -*ци* [阳]〈书〉❶〈哲〉怀疑主义者,怀疑论者,怀疑派分子 ❷(对一切)抱怀疑态度者: По тоя въпрос ние бяхме прекалени ~ци. 对这个问题我们曾经过分怀疑了。

скептицизъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶〈哲〉怀疑主义,怀疑论 ❷怀疑(一切),怀疑态度: отнасям се със ~ъм към събитията 对事情抱怀疑态度

скептич|ен -*на* [形] ❶怀疑主义的 ❷(表示)怀疑的: ~ен

човѐк 怀疑者 ～на усмѝвка 怀疑的微笑 ～**но**［副］～**ност** -ността̀［阴］

скептѝческ|и -*а*［形］同 скептѝчен：～о изкàзване 表示怀疑的发言 ～**и**［副］：отнàсям се ～и към нѐщо 对某事抱怀疑态度

скѐпцам［完］〈俚〉抢，偷

скѐрц|о -*и*［中］〈乐〉谐谑曲

скѐч［阳］〈剧〉短小喜剧

ск|ѝ［复，单(罕)：-*а*，阴］滑雪板：намàзвам ～ѝте 给滑雪板涂油蜡 хòдя на ～ѝ 去滑雪 пързàлям се със ～ѝ 滑雪 слàгам ～ѝте 穿上滑雪板

скѝ|вам[1]［未］，**скѝна** -*неш*，*скѝнàх*［完］〈方〉同 скъсвам

скѝвам[2]［未，完］〈行〉看(见)

скѝ-влѐк［阴］滑雪缆车

скилѝда［阴］蒜瓣，一瓣蒜

скѝм|вам[1]［只三单］，**скѝмва ми**［未］，**скѝмне ми** *скѝмнà ми*［完］［无人称］偶然想到，忽然想要，灵机一动，心血来潮：Скѝмна ми да се поразхòдя. 我想散散步。Каквò ти ～на? 你忽然想起什么了？～**ване**［中］

скѝм|вам[2]［未］，**скѝмна** -*неш*，*скѝмнàх*［完］点头(示意、表示)：Тòй им ～на да млъкнат. 他(向他们)点头示意，让他们沉默。～**ване**［中］

скимт|ѝ -*ѝш*，-*ѝх*，过主形动 -*ѝл*，-*ѝла*，-*ѐли*［完］❶(狗在高兴或不快时)发尖细声；哀叫：Кỳчето ～ѝ от рàдост (от стỳд). 狗高兴得(冷得)发尖细声。❷〈口〉哼哼，抽搭：Бòлното детѐ в съсѐдната стàя плàка дълго, ～ѝ и нàй-сѐтне утѝхна. 隔壁的病孩子哭了很长时间，抽搭了一会儿，最后安静下来了。～**ѐне**［中］

скимỳцам［未］〈方〉同 скимтѝ

скимỳч|а -*иш*，-*их*［未］〈方〉同 скимỳцам

скѝна 见 скѝвам[1]

скиòр［阳］，**скиòрка**［阴］滑雪者

скиòрск|и -*а* скиòр 的形容词：～и обỳща (ръкавѝци) 滑雪靴(手套)

скиòрство［无复，中］滑雪(运动)：Скиòрството бързо се развѝва. 滑雪运动开展得很快。

скѝпт|ър -*ри*［阳］〈书〉❶〈旧〉帝王权杖(王权象征之一) ❷〈转〉帝王的权力，统治：Вѝдях цàрството велѝко и сѝлно под твòя ～ър. 我看到一个在你统治下的伟大而强盛的王国。

скѝ-спòрт［无复，中］滑雪运动

скѝ-състезàни|е -*я*［中］滑雪比赛

скит -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］〈宗〉隐僧修道院

скитàл|ец -*ци*［阳］〈书〉同 скѝтник

скитàлческ|и -*а*［形］同 скѝтнически：～и живòт 流浪生活

скитàлчество［无复，中］〈罕〉同 скѝтничество

скѝта|м *скѝтах*［未］流浪，漂泊；过流浪生活；漫游；走来走去：～м по цял дѐн 整天东游西逛 ～м по (из) ỳлиците 逛街；街头流浪 ～м из горàта 在树林中漫游 ～м от сѐло на сѐло 从一个村庄流浪到另一个村庄 Кòйто пѝта, не ～. 多问路不走冤枉路。～**не**［中］

скѝта|м се［未，中态］同 скѝтам ～**не**［中］

скитàч［阳］〈口〉同 скѝтник

скѝт|и［复，单(罕) -，阳］〈史〉西徐亚人，斯基泰人(约在公元前7世纪居住于黑海北岸的部落)

скѝтни|к -*ци*［阳］，**скѝтница**［阴］流浪者，漂泊者：～кът еврѐин 流浪的犹太人

скѝтническ|и -*а* скѝтник 的形容词：вòдя ～и живòт 过流浪生活

скѝтничество［无复，中］流浪(生活)

скѝтнишк|и -*а*［形］同 скѝтнически：～и живòт 流浪生活

скитòр|я -*иш*，-*их*［未］〈口，不赞〉游荡，浪荡 ～**ене**［中］

скитòсва|м［未］〈口，不赞〉同 скитòря：Цял дѐн е ～л по ỳлиците. 他在街上游荡了一整天。～**не**［中］

скѝтск|и -*а* скѝти 的形容词：～и племенà 斯基泰人的部落

скѝц|а［阴］❶(建筑物、地形等的)略图，草图：Нàй-напрѐд ще ми начертàешеднà òбща ～а как са разполòжени сгрàдите. 你首先要给我画一个建筑物是如何分布的示意图。❷〈艺〉速描，速写，画稿：мòливна ～а 铅笔速描 ❸大纲，提纲；梗概：～а на доклàд 报告提纲 ～а на дрàма 剧情梗概 прàвя бързи портрѐтни ～и на герòите 作出对人物性格的迅速而概括的描写 ❹(剧场、电影院的)坐位图 ❺可笑的人

скицѝра|м［未，完］作画稿，速写；概述：～м портрѐт 速写肖像 ～м фòрмата на пострòйката 画建筑物形状的草图 С някòлко дỳми ～ кàзаното вѐче. 他用几句话就把已经讲过的内容概括地说了。— **се**［被动］～**не**［中］

скѝцни|к -*ци*［阳］速写本

склад -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］仓库；堆栈：тютю̀нов ～ 烟叶仓库 ～ за дървà 劈柴场 оръжѐен ～ 武器库 аптѐчен ～ 药库 ◇ **на** ～ 储存起来：Ѝмаме (нямаме) го на ～. 某物我们有(没有)库存。дàвам (оставям) на ～ 储存起来 Вземàме стòка на ～. 我们动用库存商品。

складà 见 склàждам

склàдаджи|я -*ята*，-*и*［阳］〈口〉(木柴、煤炭、石灰等)仓库管理员

складѝра|м［未，完］❶把…放入仓库，入库：Складѝрайте стòката да не стòи прѐсната. 把商品放入库中，别散在外面。❷储存：Складѝрал у домà си цял кỳп обỳща. 他在家里储存了一大堆皮鞋。— **се**［被动］～**не**［中］

склàдов -*а* склад 的形容词：～о помещѐние 库房

склà|ждам［未］，**складà** -*дѐш*，-*дòх*，过主形动 -*л*［完］❶垛起来，堆成垛：～ждам едѝн копѐн 堆一个麦垛 ～ждам снòпите 垛麦捆 ～ждам òгън 烧篝火；堆柴烧火 ❷堆柴烧火 — **се**［被动］～**ждане**［中］

склà|нямм［未］，**склонà** -*нѝш*，-*нѝх*［完］❶低下，垂下，使下垂：～àням главà 低下头 ～àням главàта си на рàмото му 把头垂在他肩上 Вятърът ～àняше върховѐте на дървѐтата. 风吹得树梢垂下来。❷〈转〉说服，劝说：Данò го ～онѝте да остàне. 但愿你们能说服他留下来。❸〈转〉同意：Не ～àням. 我不同意。Нàй-сѐтне, след дълги увещàния, ～онѝ да ѝде отновò при тях. 经过长时间的劝说，他终于同意再到他们那里去。На всѝчко бѝх ～онѝл, сàмо на товà нѐ. 我一切都可以同意，只有这件事不行。❹〈语法〉使变格 — **се**［被动，中态］◇ ～**àням главà** 俯首听命，屈服 ～**àняне**［中］

склà|пям［未］，**склòпя** -*òпиш*，*склòпѝх*［完］同 склòпвам：Събỳдеше ли се нòщем, тя не ～àпяше очѝ до зорѝ. 她夜里一旦醒来，到天亮也合不上眼。— **се**［被动］～**àпяне**［中］

склѐра［阴］〈解〉巩膜

склерѝт [阳]〈医〉巩膜炎

склеро̀за [无复,阴]〈医〉硬化,硬变;血管硬化

склеро̀з|ен -*на* склеро̀за 的形容词: ~ен процѐс 硬变过程

склеротѝч|ен -*на* [形] 同 склеро̀зен: ~ни явлѐния 硬变现象

склѐщ|вам [未], **склѐщя** -*иш*, -*их* [完] 钳住,夹紧

скло̀н -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 斜面,坡: По ~овете на Ста̀ра планинà са разполо̀жени ху̀бави селà. 在巴尔干山的山坡上有许多美丽的村庄。

скло̀н|ен -*на* [形] 倾向于…的;愿意,有意,想,要: То̀й е ~ен да до̀йде с нàс. 他有意同我们一起来。

склонѐни|е -*я* [中]〈语法〉变格(法)

скло̀нност -*тà* [阴] 倾向,趋向;喜欢,爱好;中意: ѝмам ~ към му̀зиката 爱好音乐

склон|я̀вам [未], **склоня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 склà̀нням — **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]

склоня̀ем -*а* [形]〈语法〉可变格的: ~и ду̀ми 可变格的词 **~ост** -осттà [阴]

скло̀п|вам [未], **скло̀пя** -*иш*, *скло̀пѝх* [完] (指眼睛、眼皮)合上,闭上: Ця̀ла но̀щ не съм ~ил очѝ (окò). 我整夜没合眼。— **се** [被动] ◇ **~вам очѝ** 瞑目 **~ване** [中]

склоп|я̀вам [未], **склопя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 скло̀пвам

склю̀ч|вам [未], **склю̀ча** -*иш*, *склю̀чѝх* [完] ❶连接,连结;接通(电线): ~вам ръцѐ под главàта си 把两手插着放在头的下面 ~вам вѐжди 皱眉头 ~вам на кѝсо〈电〉使短路 ❷使接成圈: Склю̀чиха хоро̀то. 他们把霍罗舞接成圆圈。~вам кръ̀г 构成包围圈 ❸〈民〉做完,结束,收尾 ❹〈转〉缔结,订立: ~вам до̀говор (мѝр) 缔结条约(和约) ~вам примѝрие (зà̀ем) 订立停战协定(借款契约) ~вам брà̀к 结婚 ~вам сдѐлка 成交 — **се** [被动,中态] **~ване** [中]

склю̀чен -*а* ❶ склю̀ча 的过被形动 ❷ [用作形] 连着的,连接起来的: ~и вѐжди 连眉 със ~и ръцѐ 插着手

ско̀б|а [阴] ❶扒锔子,两爪钉: скрѐпвам със ~и 用两爪钉固定住 съединя̀вам гредѝте със ~и 用扒锔子把大圆木连起来 ❷(锅盖、门等的)月牙形柄(把);提手: Дѐрпай вратàта за ~ата. 你拉门的把手。❸ [常复] 括号: мà̀лки (срѐдни, голѐми) ~и 小(中,大)括弧 разкрѝвам ~и〈数〉脱(解)括弧 поставя̀м ду̀ма в ~и 把字括起来 ◇ **кàзвам нѐщо в ~и** 顺便说某事 **отвà̀рям ~и** 解释

скобà̀р [阳] 一种尖头的河鱼(*Hondrostoma nasus*)

ско̀бел [阳]〈方〉双把刮刀

ско̀бка [阴] ско̀ба 的指小

сков|à̀вам [未], **сковà̀** -*ѐш*, -*à̀х* [完] ❶(用钉子、楔子等)钉成,打成,做成: ~à̀вам сандъ̀к 钉一个箱子 ~à̀вам мà̀са 打一个桌子 ❷(指寒冷)使冻成冰,使上冻;封住: О̀стър сту̀д е ~à̀л земя̀та. 严寒已使土地上冻了。❸(指疾病、寒冷)使僵硬,使不能动弹: През пролеттà бѐше я ~à̀л о̀стър ревматѝзъм. 春天,严重的风湿病使她动弹不得。❹〈转〉使不灵活,束缚住,拘束住;牵制住: Радосттà (у̀жасът) ~à езѝка му. 喜悦(恐惧)使他说不出话来。~à̀вам развѝтието на нѐщо 束缚某事的发展 ❺仓促做成,草率拼凑: Сковà̀хме си колѝбка. 我们好歹盖了一间小茅屋。Ня̀кой е ~à̀л но̀ва клю̀ка. 有人又制造出新的流言。— **се** [被动,中态] **~à̀ване** [中]

сковà̀н -*а* ❶ сковà̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 不灵活的;木的,僵的: ~ у̀м 不灵活的头脑 **~ост** -осттà [阴]

ско̀йка [阴]〈方〉河蚌

ско̀к -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶跳跃: висо̀к (дъ̀лъг) ~ 跳高(远) със (на) едѝн ~ 一跃而,一蹴即 на двà-трѝ ~а 三跳两跳就,跑了两三步就 ❷〈转〉跃进,飞跃;突变: (прà̀вя) голя̀м ~ 大跃进 ~ в общѐственото развѝтие 社会发展的飞跃 ❸〈方〉河坡 ◇ **овчà̀рски ~**〈运〉撑竿跳 **парашу̀тен ~** 跳伞

скокадѝчкам [中]〈方〉同 гъделѝчкам (胳肢)

ско̀кам [未]〈方〉同 гъделѝчкам (胳肢)

ско̀к|вам [未], **ско̀кна** -*неш*, *ско̀кнà̀х* [完] скà̀чам 的一次或连续几次的动作: То̀й ~на в рекàта. 他跳入河中。Тя̀ ~на от леглото. 她马上从床上下来。**~ване** [中]

ско̀клест -*а* [形]〈方〉(长着)瘦长腿的

скоклѝв -*а* [形] ❶爱跳跃的: ~о я̀ре 爱跳的小羊羔 ❷跳跃的,跳动的;活跃的,欢快的: ~о хоро̀ 跳跃的霍罗舞 ~и пѐсни 节奏感强的歌曲 **~о** [副]: пѐя ~о 欢快地唱(歌)

ско̀кльо [阳], **ско̀кла** [阴] 爱跳的人;爱跳的动物;好动的人,坐不住的人

ско̀кна 见 ско̀квам

скоковà̀д|я се -*иш се*, -*их се* [完,中态]〈方〉同 вкочаня̀ се (僵,麻木)

ско̀ком [副] (用于民歌中)跳着

скокообрà̀з|ен -*на* [形] 跃进(式)的,飞跃式的;突然性的: ~ен разво̀й 飞跃的发展 **~но** [副]

ско̀кот [无复,阳]〈方〉同 гъ̀дел (痒痒肉)

скокотлѝв -*а* [形]〈方〉怕胳肢的,怕痒痒的 **~ост** -осттà [阴]

сколà̀с|вам [未], **сколà̀сам** [完]〈民〉来得及,赶得上: ~вам със сеѝтбата 来得及播种 ~вам да напрà̀вя нѐщо 赶得上做某事 **~ване** [中]

ско̀лка [阴]〈方〉同 ско̀йка

сколомѐнт [阳]〈方〉同 трѝпер (淋病)

сколопѐндра [阴] 蜈蚣

сколу̀фа [常复,阴] 鬓发

ско̀мен[1] [阳]〈方〉同 сто̀л

ско̀мен[2] [阳]〈方〉**Хвà̀ща ме ~.** 1. 我嘴里发涩。2. 我(因听到刺耳的声音而)起鸡皮疙瘩。

ско̀мина [无复,阴] ❶(因酸而)倒牙 ❷馋,垂涎: Прà̀ви ми ~. 我眼馋。◇ **Хвà̀ща ме ~ от нѐщо.** 1.某物使我嘴里发涩。2.某事使我感到不舒服(感到厌烦、起鸡皮疙瘩)。**берà̀ ~** 馋,垂涎

скоминя̀с|вам [未], **скоминя̀сам** [完]〈方〉(牙)发酸,倒牙: Я̀дох зелѐни джà̀нки, та ми ~аха зъ̀бите. 我吃了青李子,牙都倒了。

сконтѝра|м [未,完] 同 шконтѝрам (贴现) — **се** [被动] **~не** [中]

ско̀нто [无复,中] 同 шко̀нто (贴现)

ско̀нтов -*а* [形] 同 шко̀нтов (贴现的)

сконфу̀з|вам [未], **сконфу̀зя** -*иш*, -*их* [完] ❶使难为情,使发窘;使出丑: ~вам го пред всѝчки 使他当众出丑 ❷〈口〉呵斥,骂 — **се** [被动,中态] **~ване** [中]

сконфу̀зен -*а* ❶ сконфу̀зя 的过被形动 ❷ [用作形] 难为情的,发窘的,不好意思的;出丑的: сто̀я ~ (站在那里)很难为情 **~о** [副]: Благодарѝ то̀пло, но мà̀лко ~о. 他热情地,

但有点不好意思地表示感谢。

сконфу̀зя 见 сконфу̀звам

сконча̀ни|е -*я* [中]〈古〉完结,终了：Тъй си е било̀ у на̀с от па̀мтивека,а мо̀же би ще бъ̀де и до ～е вѐка всѐ тъй. 自开天辟地我们这里就是如此,也许到世纪末仍将如此。～е на света̀ 世界末日

скоп|ѐц -*цѝ* [阳]〈古〉宦官,太监;阉人

Ско̀пие 斯科普里(马其顿首都)

скопо̀сан -*а* [形] 准备好的,安排好的;整齐的,服装整洁的

скопо̀сани|к -*ци* [阳],**скопо̀саница** [阴]〈民〉衣着整齐的人

скопо̀с|вам [未],**скопо̀сам** [完]〈民〉❶弄好,做好,安排好,布置好;准备好：Скопо̀сахме къ̀щата за пра̀зника. 我们为了过节而把房子布置好了。❷把…弄得一塌糊涂：Сега̀ я ～ахме!〈口〉现在我们已经骑虎难下了。— **се** [反身,被动]：Скопо̀сала се за хоро̀то. 她打扮好了要去跳霍罗舞。～**ване** [中]

ско̀пос|ен -*на* [形]〈民〉❶能干的;灵巧的：～на бу̀лка 巧媳妇 ❷整齐的,好看的,像样的 ❸通情达理的

ско̀посни|к -*ци* [阳],**ско̀посница** [阴] 能干的人,巧人;衣着整齐的人;通情达理的人

ско̀пч|вам [未],**ско̀пча** -*иш*, *ско̀пчѝх* [完] ❶连结起来;紧紧挂上：Ще ～а два̀та тѐла. 我要把两根铁丝接上。❷紧紧抓住,夹住,钳住：Ско̀пчи го до врата̀та. 他把他挤在门上。— **се** [被动,中态] ～**ване** [中]

скоп|я̀вам [未],**скопя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 阉割,骟;去势 — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

скорбѐлен -*я̀лна*, -*ѐлни* [形] 同 скробѐлен

скорбу̀т [无复,阳]〈医〉坏血病

скорбу̀т|ен -*на* скорбу̀т 的形容词：～ни пра̀знаци 坏血病的症状

скорбя̀ла [无复,阴] 同 скробя̀ла

скор|ѐц -*цѝ* [阳](紫翅)椋鸟(*Sturnus vulgaris*)

ско̀ро [副] ❶快,赶快,迅速地,急速地;马上,立刻：вървя̀ ～ 快走 Ка̀рай по̀-～! 开快点! Ско̀ро вода̀! Ста̀на ѝ нѐщо ло̀шо! 马上拿水来! 她情况不好! ❷不久以前,最近：Видя̀х го ～. 我不久以前见到他了。Не съм го вѝждал ～. 我最近没有见到他。❸不久以后;即将：Ско̀ро тѐ превалѝха отвъ̀д ба̀йра и се закрѝха. 过了一会儿他们就翻过山冈不见了。Ско̀ро ще се открѝят но̀ви магазѝни. 一些新商店即将开张。❹短暂地,一会儿：Изля̀ се дъжд като̀ из ведро̀. И като̀ вся̀ки лѐтен дъжд,премѝна ～. 下了倾盆大雨。像每一场夏天的雨一样,一会儿就过去了。Гото̀ви парѝ,пѐчен хля̀б ～ се изя̀ждат.〈俗〉现成的钱像烤好的面包,很快就花光了。❺[只用于比较级] 1. 更可能,宁可;就是：То̀й по̀-～ ще умрѐ,отко̀лкото да се предадѐ. 他宁死不投降。По̀-～ звездѝте ще попа̀дат от небѐто,отко̀лкото отѐц Ива̀н ще да излъ̀же илѝ ще да клеветѝ. 就是群星从天上掉下来,伊万神甫也不会说谎或者造谣。2. 更准确地说,实际上：А̀з се разка̀ях,по̀-～ упла̀ших се. 我后悔了,实际上是害怕了。◇ **Ко̀лкото се мо̀же по̀-～.** 尽快。**ча̀с по̀-～** 立刻

ско̀ро(то) [形,只中]〈罕〉❶快的,迅速的：Ско̀рото хо̀дене не продължа̀ва дъ̀лго.〈俗〉快步走不长。❷不久的,即将(到来)的：И за да ме уверѝ в ～ото оздра̀вяне,то̀й си повдѝгна глава̀та от възгла̀вницата. 为了使我相信他就要痊愈,他把头从枕头上抬起来一下。◇ **в (на̀й-)～о врѐме** 最近的将来 **до ～о вѝждане** 回(头)见,再见

скорозрѐ|ен -*ѝна* [形] 早熟的：～ѝни кру̀ши 早熟梨 ～ѝни со̀ртове ръж 早熟品种的黑麦

скорозрѐйк|а [阴] ❶早熟果树：～и черѐши 早熟樱桃树 я̀бълка ～а 早熟苹果树 ❷早熟水果：я̀бълки и слѝви ～и 早熟的苹果和李子

скоропѝс [无复,阳]〈罕〉速记

скоропѝс|ец -*ци* [阳] 速记员

скоропоговѐрка [阴]〈书〉绕口令

скоропостѝж|ен -*на* [形](指死亡)猝然的,突然的 ～**но** [副]：Почѝна ～но. 他突然去世。

скоропрехо̀д|ен -*на* [形](指感情、情绪等)瞬间即逝的,一时的：～но вълнѐние 一时的激动

скоросмъ̀ртница [阴]〈口,谑〉烈性白酒,白干

ско̀рост -*тта̀* [阴] ❶速度,速率：намаля̀вам (увелѝча̀вам) ～та̀ 减(加)速 развѝвам голя̀ма ～ 达到高速 ра̀бо̀тя с пъ̀лна ～ 全速工作 ка̀рам (пъту̀вам) със ～ от 100 киломѐтра в ча̀с 以每小时100公里的速度开车(行驶) ❷〈技〉(汽车等变速的)档：смѐням ～та̀ 换档 вклю̀чвам четвъ̀рта ～ 换到第四档 кутѝя на ～ите 变速箱

ско̀рост|ен -*на* [形] 高速的,快速的：～но ря̀зане 高速切削(法) ～ен мѐтод на ра̀бота 快速工作法

ско̀ростни|к -*ци* [阳],**ско̀ростничка** [阴] 高速工作者：летѐц-～к 高速飞行员 стро̀ѝтел-～к 快速建筑工人

скоростомѐр [阳]〈阳〉速度计,测速表

скорострѐл|ен -*на* [形] ❶速射的：～но ору̀дие 速射炮 ❷〈口〉速成的;官运亨通的,火箭式的：～ен специалѝст 速成的专家 ～**ност** -*ността̀* [阴]

скоротѐч|ен -*на* [形] ～**на туберкуло̀за** 奔马痨,百日痨(急性结核病)

скорохо̀д|ец -*ци* [阳]〈古〉同 бързохо̀дец (飞毛腿)

ско̀рош|ен -*на* [形] ❶不久以前的：～ен дъжд (сняг) 最近下的一场雨(雪) ❷即将发生的：～на войнѝ 即将爆发的战争

скорпио̀н [阳] ❶〈动物〉蝎子 ❷〈书,天文〉天蝎座

скорпѝя [阴]〈罕,方〉同 скорпио̀н

ско̀руша [阴] ❶花楸(*Pirus* (*sorbus*) *domestica*) ❷花楸果

скос|я̀вам [未],**скося̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶〈方〉(在多处)蛀穿;咬穿：Молцѝ ～ѝха дрѐхата ми. 蛀虫咬坏了我的衣服。Мѝшките всѐ са ～ѝли торба̀та. 老鼠把口袋咬得到处是洞。❷〈转,口〉使怒：Не му̀ ка̀звай това̀,ще ～ѝш човѐка. 别告诉他这件事,你会使他生气的。❸使斜,使陡 — **се** [被动,中态]：～я̀вам се от я̀д (мъ̀ка) 非常生气(痛苦) ～**я̀ване** [中]

скот -*ъ̀т*, -*а*, -*о̀ве* [阳] ❶(一头)牲口;[集]家畜,牲口：ленѝв ～ 懒牲口 хо̀ра и ～ 人和家畜 ❷〈转,骂〉下贱货;笨蛋;畜生

ско̀т|ен -*на* [形]〈方〉同 ко̀тен (胎生的)

скотобо̀йна [阴]〈旧〉同 кла̀ница (屠宰场)

скотовъ̀д|ен -*на* [形] 养畜业的,畜牧业的：～на фѐрма 畜牧场 ～на изло̀жба 畜牧业展览

скотовъ̀д|ец -*ци* [阳] 养畜家,畜牧家

скотовъ̀дск|и -*а* [形] 同 скотовъ̀ден

скотовъдство [无复,中] ❶养畜业,畜牧业 ❷畜牧学

скотолòжец [阳]〈书〉有兽奸行为者

скотолòжество [中]〈书〉兽奸

скòтски -*а* скот 的形容词: ~и живòт 牛马般的生活 ~и стрàсти 兽性 **~и** [副]: живèя ~и 过牛马般的生活

скòтство [无复,中] 同 скòтщина

скòтщина [阴]〈民〉兽性,兽行

скòча 见 скàчам 和 скòквам

скочанясвам се [未],**скочанясам се** [完][中态]〈民〉同 вкочанясвам се (冻僵) **~не** [中]

скратявам [未],**скратя** -*иш*,-*их* [完] 同 съкратявам

скрèбър [阳]〈方〉同 пòвет (葡萄叶铁线莲)

скреж -*ът*,-*а* [无复,阳] ❶雾凇(寒冷的冬天雾凝聚在树枝或电线上而成的白色松散冰晶,通称树挂): През нощтà бè паднал ~. 夜里下了雾凇。Дърветàта са покрити със (побелèли от) ~. 树木覆盖着一层雾凇。По гòлите клòни на дърветàта се бè образувал ~. 秃树枝上结了雾凇。Мустàците му хвàщат ~. 他的胡子上结了白霜。❷薄冰: Лòквите по ýлицата бяха хвàнали ~. 街上的水潭都冻上了一层薄冰。

скрèжен -*а* скреж 的形容词

скрèжец -*ци* [阳]〈方〉同 жътвàр (蝉)

скрèпвам [未],**скрепя** -*иш*,-*их* [完] 同 скрепявам **— се** [被动] **~ване** [中]

скрепявам [未],**скрепя** -*иш*,-*их* [完] ❶使固定,别住,连接牢固: ~явам с иглà (бòлт, гвòздей) 用针(螺钉,钉)固定住 Мàйсторите ~яха по ъглù и прозòрци тънка резбà от òрех и абанòс. 工匠们在屋角和窗上都装上核桃木和乌木的雕刻品。❷〈公文〉(在文件上)加以(签字、盖印等);用(签字、盖印等)证实,证明: ~явам с пòдпис 签字证明;签署 ❸结成,巩固: Между нàс бèше ~èн отбранителен и нападàтелен съюз. 我们之间结成了攻守同盟。~явам с ръкостùскане 以紧紧的握手说定 **— се** [被动] ◇ **~явам с печàт** 盖章 **~яване** [中]

скрибуцам [未] ❶轧轧响,作吱吱声,发出吱吼声: Вратàта ~. 门吱吼吱吼响。По пътя ~т колù. 路上大车轧轧响。❷〈口〉因不会拉琴而发出吱吱哑哑的声音: ~м на цигýлката 吱吱哑哑地拉小提琴 **~не** [中]

скривàлище -*а* [中] ❶密室,隐蔽处,藏东西的地方: намùрам ~е 发现密室 ❷掩蔽所;防空洞: противовъздýшно ~е 防空洞 противоàтомно ~е 防原子弹掩蔽所

скривàлищен -*на* скривàлище 的形容词: ~ен вхòд 掩蔽部的入口

скрùвам [未],**скрия** -*еш*,-*х*,过被形动 -*т* [完] ❶藏起来,隐蔽: Заключùха къщата и ~ха ключа. 他们锁上门把钥匙藏了起来。❷盖上,掩盖,掩藏: ~вам лицèто в ръцèте си 用双手把脸捂上 ❸遮盖,遮掩;掩饰;忍住: Гъстите вèжди почтù ~ваха очùте. 浓眉几乎把眼睛盖住了。~вам сълзите си (бòлката си) 忍住眼泪(疼痛) ❹收起;收藏;〈口〉留起来: ~вам парùте в пàзвата си 把钱收到怀里 Скрùх от слàдкото за пòсле. 我留下一些甜食以后吃。❺掩护;藏匿,窝藏 ❻〈转〉隐瞒: ~вам ùстината 隐瞒真相 Не ùскам да ~я товà от тèбе. 我不想对你隐瞒这一点。**— се** [被动,中态]: ~вам се от гòсти 不见客人 ~вам се зад фрàзи 空话下面开小差 **~ване** [中]

скривявам [未],**скривя** -*иш*,-*их* [完]〈民〉转弯,拐弯: Катò ~й в мàлките ýлички, тя си отùде домà бързо и развълнýвано катò млàдо момùче. 她拐进小胡同,像一个小姑娘似的急忙而激动地回到家里。**~яване** [中]

скрижàли [复,无单]〈古〉❶〈宗〉(《圣经》中记载的刻有摩西十诫的)双碑;摩西十诫 ❷〈转,书〉不可动摇的原则,要旨,遗教;记载,史册: ~ на истòрията 史册

скрин -*ът*,-*а*,-*ове* [阳] 五斗柜

скрùпвам [未],**скрùпна** -*неш*, *скрùпнах* [完] скриптя 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

скрипèц -*цù* [阳] 滑车,滑轮

скрùпна 见 скрùпвам

скриптèж [阳] 同 скриптèне

скриптя -*иш*,-*ях*,过主形动 -*ял*,-*яла*,-*èли* [中] 发吱吼声,作吱吱声,轧轧响: Колàта ~яха жаловùто. 大车发出哀怨的吱吱声: Пясъкът ~й под кракàта ни. 沙子在我们脚下发出吱拉声。**~èне** [中]

скрипя [阴]〈动物〉蜈蚣(*Scolopendra marsitans*)

скрит -*а* ❶ скрùя 的过被形动 ❷[用作形] 1.藏起来的;暗藏的: ~и парù 藏起来的钱 ~ врàг 暗藏的敌人 2.内心的;暗含着的;隐蔽的: ~а скръб 内心的悲痛 ~о място 隐蔽处 ~и пътища 暗道 3.(指人)不外露的;守口如瓶的;深沉的,不坦率的 4.潜在的: ~а енèргия 潜能 ~и възмòжности 潜在的可能性 **~о** [副]: върша нèщо ~о 暗中做某事 **~ост** -осттà [阴]

скрùтен -*на* [形]〈民〉同 скрит (主要指②的 2 和 3 解): ~ен човèк 深沉的人 ~ни чýвства 内心的感情 **~ност** -носттà [阴]

скрùтом [副]〈民〉同 скрùшом

скрùшен -*на* [形] ❶隐蔽的: ~но място 隐蔽处 ❷不能告人的,内心的: ~но желàние 不可告人的心愿 ❸难于理解的: ~ен пòглед 神秘的眼色 ❹〈民〉同 скрùтен **~но** [副] 暗中,偷偷地,鬼鬼祟祟地: Синът му ~но пýши тютюн. 他儿子偷偷吸烟。

скрùшната [副]〈民〉同 скрùшом

скрùшом [副] 同 скрùшно: Излязъл ~. 他偷偷出去了。

скрùя 见 скрùвам

скроб -*тà* [无复,阴] ❶(浆纱用的)面浆 ❷(食用的)面糊

скрòбвам [未],**скрòбя** -*иш*, *скрòбих* [完]〈民〉浆(纱) **— се** [被动] **~ване** [中]

скробèлен -*ялна*,-*èлни* [形] 淀粉(做)的: ~ялно брашнò 淀粉,团粉,芡粉

скрòбяв -*а* [形]〈民〉(指纱或布)浆过的

скрòбя 见 скрòбвам

скробяла [无复,阴] 淀粉

скров -*ове* [阳]〈方〉地窖

скрòвище -*а* [中]〈方〉❶藏东西的地方;地窖 ❷(鱼、蛇过冬的)水底深坑;深洞

скрòмен -*на* [形] ❶谦虚的;温文尔雅的: ~ен ýчен 谦虚的学者 ~но мнèние 拙见 ❷规矩的: ~но момùче 规矩的女孩子 ~но поведèние 举止规矩 ❸朴素的,俭朴的,简单的: ~ен живòт 俭朴的生活 ~но облеклò 朴素的衣着 ~ен òбед 简单的午饭 ❹不大的,微薄的: ~ни успèхи 有限的成绩 ~на заплàта 微薄的工资 ~ен прùнос 小小的贡献 **~но**

[副]: облèчен ～но 衣着朴素的 **～ност** -носттà [阴]

скрòмнич|а *-иш*, *-их* [未]〈口〉太谦虚,过分谦逊 **～ене** [中]

скрòфули [复,无单]〈口〉同 скрофулòза: Детèто ѝма ～. 这个孩子长了瘰疬。

скрофулòза [无复,阴]〈医〉(颈部)淋巴腺结核

скрофулòз|ен *-на* скрофулòза 的形容词

скро|я̀вам [未], **скроя̀** *-ѝш*, *-ѝх* [完] ❶裁(衣服、鞋料等) ❷〈转〉(常指坏事)想出: ～я̀вам лъжà 编谎话 ～я̀вам интрѝга 搞阴谋 ❸〈转〉考虑,作出: ～я̀вам плàн 作计划 — **се** [被动] **～я̀ване** [中]

скрỳпули [复,无单]〈书〉迟疑不安,踌躇,顾虑,顾忌,内疚: прàвя (създàвам) си ～ 不安,内疚 човèк без ～ 无所顾忌的人,不择手段的人 ѝмам ～ 有顾虑(顾忌)

скрупульòз|ен *-на* [形]〈书〉❶多顾虑的,审慎的 ❷严格认真的;拘泥细节的: ～ен в рàботата си 工作认真的 **～ност** -носттà [阴]

ск|ръб *-рьбтà*, *-ърби* [阴] 悲痛,哀悼: преживя̀вам дълбòка ～ръб 感到深切的悲痛 причиня̀вам (създàвам) му ～ръб 使他悲痛 Умѝрам от ～ръб по нèго. 对他(的死)我悲痛欲绝。◇ **мѝрова ～ръб**〈文学〉世界悲伤(18 世纪末 19 世纪初欧洲一种悲观绝望的文学流派)

скръб|ен *-на* [形] 悲伤的,哀痛的,哀悼的: Тя̀ стоèше отпàднала, блèдна и ～на. 她无精打采地站着,面色苍白而悲伤。～ен пòглед 悲痛的目光 ◇ **～на вèст**〈旧〉讣闻 **～но** [副]

скрънд̀за *-та* [阳,阴]〈口〉同 скъпèрник

скръст|вам [未], **скръстя̀** *-иш*, *скрьстѝх* [完](常指手臂、腿)使交叉,使成十字形: ～вам ръцè на гърдѝте (把)双手交叉在胸前 ～вам нозè 把两腿搭在一起 — **се** [被动] ◇ **～вам ръцè**〈口〉两手一叉闲呆着 **～ване** [中]

скръц [感](硬物磨擦而发出的)咯吱(声),咯咯

скръц|вам [未], **скръцна** *-неш*, *скрьцнàх* [完] скърцам 的一次或连续几次的动作: Лòстът се отмèсти, вратàта ～на и се отвòри. 门闩移开,门咯吱一声开了。◇ **～вам (ня̀кому) със зъ̀би**〈口〉威胁(某人) **～ване** [中]

скỳбане 见 скỳбя

скубàч [阳], **скубàчка** [阴]〈口〉奸商,投机商;残酷剥削者

скỳб|вам [未], **скỳбна** *-неш*, *скỳбнàх*, 过被形动 *-нат* [完] скỳбя 的一次或连续几次的动作: Скỳбнах си мàлко джòджен да слòжа в гòзбата. 我拔了一些薄荷放在菜里。— **се** [被动] **～ване** [中]

скубѝ-свекъ̀рва 和 **скубѝсвекъ̀рва** [阴]〈民〉(对婆婆特别狠的)凶媳妇

скỳбна 见 скỳбвам

скỳб|я *-еш*, *скỳбàх* [未] ❶拔(草、毛发等): ～я плèвел 拔莠草 ❷拔…毛: ～я кокòшка 拔鸡(的)毛 ～я брадà 拔下巴上的胡子 ❸(食草动物)吃(草) ❹〈转〉高价出售赚(钱);敲…的竹杠;残酷剥削: ～я парѝ 赚大钱 Умèете да ни ～ете вѝе. 你们真会敲我们的竹杠。— **се** [反身,被动,中态] 掉毛,脱毛 ◇ **～я си косàта** 自揪其发;盛怒;十分悲痛(懊悔) **～ане** [中]

скỳд|ен *-на* [形] ❶穷的 ❷不足的,缺乏的;贫乏的;微薄的,很少的: ～ни срèдства 不足的经费 ～ен зàлък хля̀б 一小口面包 **～но** [副]: ～но осветлèн 照明不足的 **～ност** -носттà [阴]

скудоỳм|ен *-на* [形] 智力不足的,不聪明的,愚钝的,缺心眼的

скудоỳмие [无复,中] 智力不足,愚蠢

скỳка [无复,阴] 寂寞,无聊;烦闷,苦闷;枯燥,乏味: Налèгна ме ～ от бездèйствие. 我感到闲得无聊。разсèйвам ～та си 排遣苦闷

скỳл|а [常复 *-и*, 阴] 颧骨: лицè с изпъ̀кнали ～и 高颧骨的脸

скỳлест *-а* [形] 大(高)颧骨的: ～о лицè 高颧骨的脸 ～ мъж 高颧骨的男子

скỳлптор [阳], **скỳлпторка** [阴] 雕塑家,雕刻家

скỳлпторск|и *-а* скỳлптор 的形容词: ～о ателиè 雕塑家的工作室

скулптỳр|а [阴] ❶ [只单] 雕塑(术): изучàвам ～а 学习雕塑 ❷ [集] 雕塑品;雕像,塑像: произведèния на класѝческата ～а 古典雕塑作品 На излòжбата ѝмаше мнòго интерèсни ～и. 展览会上有很多有趣的雕塑品。

скулптỳр|ен *-на* скулптỳра 的形容词: ～на грỳпа 雕塑小组 ～на твòрба 雕塑作品 ～ни фѝгури 塑像

скумрѝя [阴] 鲭鱼,青花鱼(*Scomber scombrus*)

скỳпно [副] 同 скỳпом: Двѝжим се ～. 我们一起走路。

скỳпност *-тà* [无复,阴] 总合

скỳпом [副]〈旧〉同 вкỳпом (一起)

скỳпч|вам [未], **скỳпча** *-иш*, *скỳпчѝх* [完] 聚成堆,堆成堆: Къ̀щите ся̀каш са притѝснати еднà о дрỳга, ся̀каш са ～ени. 房子好像互相挤在一起,好像堆成一大堆似的。— **се** [被动,中态]: Мàлко настранà бя̀ха се ～ или тълпà войнѝци. 在旁边聚集着一大群士兵。**～ване** [中]

скỳпщина [无复,阴] ❶〈方〉同 събрàние ❷(塞尔维亚的)议会

скурàвче *-та* [中]〈方〉折刀

скуртèйка [阴]〈方〉一种短上衣

скут *-ът*, *-а*, *-ове* 和 *-и* [阳] ❶(常接前置词 на 或 в)(人坐着时)腰以下和大腿的前面部分: взèмам детè на ～а си 把孩子抱在膝上 седя̀ в ～а на мàйка си 坐在母亲腿上 в ～а на прирòдата 在大自然的怀抱里 ❷〈民〉(长衣、裙子等的)前下摆;襟: Изпрàших си ～а с брашнò. 我裙子前面蹭上了面粉。целỳвам ～а на дрèхата му 吻他的衣襟(表示尊敬)

Скутàри 斯库台(阿尔巴尼亚城市)

скутàча [阴]〈方〉同 престѝлка (围裙)

скучà|я *-еш*, *-х* [未] 感到寂寞,无聊;烦闷,忧闷,苦闷: ～я от бездèлие 闲得无聊 ～я до смъ̀рт 烦闷死了 Кòйто рàботи, не ～е. 谁工作谁就不感到寂寞。

скỳч|ен[I] *-на* [形] 令人感到寂寞的,无聊的;烦闷的: ～ен бъ̀рбòрко 烦人的啰嗦鬼 ～на кнѝга 无聊的书 ～ен рàзговор 无聊的谈话 ～ни часовè (днѝ) 寂寞的时刻(日子) **～но** [副]: Стрàшно ～но ми е. 我寂寞极了。

скỳч|ен[2] *-на* [形, 常阴 *-на*]〈方〉(指母狗、母狼、母狐狸)怀孕的,要生崽儿的

скъдела [阴]〈方〉瓦,石板瓦

скъд|ен *-на* [形] 同 скỳден: ～ен дàр 菲薄的礼物 **～но** [副]: живèя ～но 过清贫的生活

скълм|я -*иш*,-*их* [完]〈方〉**～я вѐжди** 皱眉

скълц|вам [未], **скълцам** [完] 捣碎;剁碎：～вам крехчина̀ 剁嫩肉 — **се** [被动] **～ване** [中]

скъп -*а* [形] ❶贵的;价格昂贵的(与 ѐвтин (便宜的)相对)：Зѝмно врѐме плодовѐте са ～и. 冬天水果昂贵。～ пла̀т 价格昂贵的衣料 ～ ресторա̀нт 收费高昂的饭店 ～и годѝни 米贵如珠的年月 Ту̀к живо̀тът е мно̀го ～. 这里生活费用很高。❷〈口〉舍不得的,吝啬的(与 щѐдър (慷慨的)相对)：Скъп на трѝците,ѐвтин на брашно̀то.〈俗〉舍得白面,舍不得麸皮。❸〈转〉不轻易…的：～ на ду̀ми 寡言的 ～ на похва̀ли 不轻易夸奖的 ❹〈转〉亲爱的,可爱的;宝贵的,珍贵的,珍视的：Скъпи друга̀рю! 亲爱的同志！Вся̀ка мину̀та е ～а. 每一分钟都是宝贵的。～а па̀мет 珍贵的纪念 ❺付出巨大代价(牺牲、努力)才得来的：～а побѐда 来之不易的胜利 **～о** [副]：прода̀вам ～о 卖得贵 ～о облѐчен 穿得阔气的 Скъ̀по му стру̀ва та̀я необмѝслена постъ̀пка. 他要为这一草率行动付出高昂的代价。Скъ̀по ще ми заплатѝш за това̀. 我不会轻易饶过你的(威胁语)。

скъпа̀р [阳]〈口〉❶吝啬鬼 ❷敲竹杠的人

скъпѐне 见 скъпя̀

скъпѐрни|к -*ци* [阳], **скъпѐрница** [阴] 吝啬人,悭吝人：Голя̀м ～к е. 他是个大吝啬鬼。

скъпѐрническ|и -*а* скъпѐрник 的形容词：～и на̀вици 吝啬(人)的习惯 **～и** [副]

скъпѐрничество [无复,中] 吝啬

скъпѐрнишк|и -*а* скъпѐрник 的形容词 **～и** [副]

скъп|ѐя -*ѐеш*,-*я̀х* [未]〈罕〉(逐渐)变得昂贵：Живо̀тът ～ѐе. 生活费用越来越高。

скъп|ѐц -*цѝ* [阳] 敲竹杠的人;吝啬鬼

скъпѝя [无复,阴]〈民〉同 скъпотѝя

скъпотѝя [无复,阴] 物价昂贵：След война̀та наста̀на голя̀ма ～. 战后物价十分昂贵。

скъпоцѐн|ен -*на* [形] ❶值钱的,贵重的：～на огърлѝца 贵重的项链 ❷珍贵的,宝贵的,有巨大价值的：～ни старѝнни докумѐнти 珍贵的古代文献 ◇ **～ен (безцѐнен) ка̀мък** 宝石

скъпоцѐнност -*тѝ* [阴] 贵重物品,珍贵物品,珍宝：Та̀я ма̀лка картѝна е една̀ ～. 这幅小画是件珍品。

скъпчѝ|я -*ята*,-*и* [阳], **скъпчѝйка** [阴]〈口〉❶敲竹杠的人,要高价的人 ❷吝啬鬼

скъп|я̀ -*ѝш*,-*ѝх* [未] ❶舍不得;爱惜：～я̀ вся̀ка мину̀та 爱惜每一分钟 Скъпѐте врѐмето ни. 请爱惜我们的时间。не ～я̀ парѝ за 舍得为…花钱 ❷珍视,重视,尊重：Скъпя̀ ва̀шето мнѐние. 我尊重你们的意见。**～ѐне** [中]

скъп|я̀ се -*ѝш се*,-*ѝх се* [未,中态] 舍不得,不愿给;吝啬：То̀й се пазаря̀ваше дъ̀лго и се ～ѐше за стотѝнката. 他长时间地讨价还价,舍不得每一分钱。**～ѐне** [中]

скърб|я̀ -*ѝш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли* [未] ❶(感到)悲伤,悲痛：～я̀ за смъртта̀ на прия̀теля си 为朋友的逝世而悲伤 ～я̀ за изгу̀беното детѐ 为失去的孩子而悲痛 ❷感到遗憾：Скърбя̀,че мо̀жеш да мѝслиш така̀ по то̀я въпро̀с. 我对你能这样考虑这一问题而感到遗憾。

скържав|ец -*ци* [阳]〈方〉同 скъпѐрник

скърна̀в -*а* [形]〈方〉❶肮脏的 ❷容易恶心的;挑食的

скърп|вам [未], **скърпя** -*иш*, *скъ̀рпѝх* [完] ❶(仓促、凑合)拼成,拼凑：Скърпих на детѐто палто̀ от едно̀ мо̀е ста̀ро. 我用我的一件旧大衣给孩子拼了一件大衣。стая̀, ～ена от дъскѝ и ко̀лове 用木板和桩子好歹拼起来的房子 ❷〈转〉(仓促、草率)编造;粗制滥造：～вам една̀ лъжа̀ 编造(漏洞百出)的谎言 ～вам кнѝга 仓促写成一本书 — **се** [被动] **～ване** [中]

скърп|ям [未], **скърпя** -*иш*, *скъ̀рпѝх* [完] 同 скърпвам — **се** [被动] **～яне** [中]

скърца|м [未] (硬物磨擦)发吱吱声,吱吜响;轧轧响;沙沙响：Кола̀та (врата̀та) ～. 大车(门)吱吜吱吜响。Перо̀то ～. 笔刷刷响。Снегъ̀т ～ под крака̀та. 雪在脚下嘎吱嘎吱地响。Обу̀вките му ～т. 他的皮鞋嘎吱嘎吱响。◇ **～м със зъ̀би** 咬牙切齿(表示大怒) **～не** [中]：Врата̀та се отво̀ри със ～не. 门呀的一声开了。

скърш|вам [未], **скърша** -*иш*, *скъ̀ршѝх* [完] ❶折断：～вам цвѐте (кло̀н) 折花(树枝) ～вам пръ̀чката 把小棍撅断 ❷〈转〉拐弯,转方向：～вам към ю̀г (ля̀во) 往南(左)拐 ❸〈民〉使弯(身子)：～вам снага̀ 躬身 ❹〈民〉(唱歌或吹奏时)改(调),停顿：～вам гла̀с 改变腔调 ❺〈转〉使受挫折,摧毁,摧折：～вам радостта̀ му 扫他的兴 — **се** [反身,被动,中态] ◇ **～вам вѐжди** 皱眉 **～вам му хатъ̀ра (во̀лята)** 拒绝他的要求,违背他的意思;置他于不顾 **～ване** [中]

скъса̀н -*а* ❶ скъ̀сам 的过被形动 ❷ [用作形] 1.(指衣服、鞋等)破的,有洞的：～а то̀рба 破口袋 2.撕破的,撕碎的

скъс|вам [未], **скъсам** [完] ❶撕开,撕碎：～вам писмо̀то 撕信 ～вам на двѐ (на къ̀сове) 撕成两半(碎片) ❷扯下,使脱落;揪断：В нава̀лицата ми ～аха ко̀пчетата. 我的扣子在人群中都挤掉了。～вам си подмѐтките от тѝчане 把鞋掌跑掉 ❸撕破,刚破(衣服、鞋等)：Скъ̀сал си палто̀то от тела̀. 我的外衣被铁丝刚破了。～вам конѐц 掐断线 ❹(指衣服)穿破：Скъ̀сал си дрѐхите от но̀сене. 我的衣服穿破了。❺(与某人)断绝(联系、关系)：～вам вся̀какви отношѐния с нѐго 同他断绝一切关系 ～вам дипломатѝческите отношѐния 断绝外交关系 ～вам с нѐго 同他断绝关系 ❻〈口〉(在考试时)给…两分,使不及格：～вам го на ѝзпит 给他两分 Скъ̀саха ме на ѝзпит. 我考砸了。— **се** [被动,中态] **～ване** [中]

скъсѐн -*а* ❶ скъся̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 缩短的,变短的：～и сро̀кове 缩短的期限

скъс|я̀вам [未], **скъся̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 使变短,缩短：～я̀вам ро̀кля 把连衣裙改短 ～я̀вам пъ̀тя (разстоя̀нието) 缩短路程(距离) ～я̀вам врѐмето 缩短时间 — **се** [被动,中态] ◇ **～я̀вам живо̀та (днѝте) на ня̀кого** 缩短某人的寿命 **～я̀ване** [中]

скът|вам [未], **скътам** [完] ❶收藏起来,把…藏在可靠的地方：Та̀ ～а писмо̀то до но̀вите си дрѐхи. 她把信藏在她的新衣服旁边。Скъта̀й го нѐйде, да се не намѐри. 把他藏在一个地方,别让人家发现。❷存(钱)：～вам бѐли парѝ за чѐрни днѝ 把余钱存起来以备不日之需 — **се** [被动] **～ване** [中]

скя̀р|я -*иш*, *скя̀рѝх* [完]〈旧〉赚钱

слаб -*а* [形] ❶弱的,体弱的(与 сѝлен (强的,有力的)相对);病弱的,不健康的：～о детѐ 体弱的孩子 ～о сърцѐ 衰弱的心脏 ❷细的;瘦的(与 дебѐл (粗的)相对)：～ и су̀х 又瘦又干的 ～о лицѐ 瘦脸 ❸〈转〉软弱的,薄弱的：～ хара̀ктер 软弱的性格 ～а во̀ля 薄弱的意志 ～а държа̀ва 弱国 крило̀ за всѝчки ～и 一切弱者的保护人 ❹(风、雨等)小的;不结实的;不紧的,松的：～ вя̀тър 小风,弱风 ～ на̀тиск 不大的压力 ～ у̀дар 小的打击 ～ конѐц 不结实的线 ～ пла̀т

不结实的衣料 ～и връзки 不紧密的联系 ❺微弱的;力量小的: ～а светлинà 微光 ～ шум 微弱的声音 ～ òгън 微火 ❻轻微的,不显著的: ～а червенинà 微红 ～и прѝзнаци на живòт 微微的活气,奄奄一息 ❼(植物)不壮的,弱的;(土地)不肥沃的,贫瘠的;(食物)缺乏营养的 ❽不多的,量不足的(与 изобѝлен (丰富的)相对): Водàта в чешмàта е ～а. 龙头的水不足。～а рекòлта 歉收 ❾〈转〉差的,不好的;不积极的;不严格的;没有生气的: ～ ученѝк 学习差的学生 ～ съм по (в) нѐщо 在某方面不行 ～а пиѐса 水平不高的话剧 ～ писàтел (артѝст) 差劲的作家(演员) проявявам ～ интерѐс към нѐщо 对某事兴趣不大 взѐмам ～о учàстие 不积极参加 ～ надзòр 不严格的监督 ～а пàмет 记性不好 ～а дѐйност 开展得不好的活动 ❿(溶液等)淡的;(酒等)没劲的: ～ чай 淡茶 ～о лекàрство 疗效不高的药 ～ разтвòр 不饱和溶液 ⓫[用作名] ～ [阳](指评分)差,劣,2分 ◇ **Слаб му е àнгелът.** 他喜欢女人。**～ тòк** 弱电流,低压电流 **～ото мя̀сто** 嗜好,癖好,瘾;爱好;弱点,短处;敏感处 **～ият пол** 女性 **социàлно ～** 〈书〉贫穷的 **～о** [副]: усмѝхвам се ～о 微微一笑 Пу̀лсът му бѝе ～о. 他脉很弱。～о развѝта индустрия 不发达的工业 Ученѝкът отговòри ～о. 学生回答得不好。◇ **Слàбо се чу̀ва.** 〈口〉无人理睬。

слабà|к -*ци* [阳] ❶体弱无力的人 ❷学习成绩不及格的学生;能力差的人

слабѐ|я -*еш* [未](逐渐)消瘦(与 пълнѐя (发胖)相对): През ля̀тото ～е, през зѝмата пълнѐе. 他夏天瘦,冬天胖。**～ене** [中]

слабин|à [阴] ❶[常复]腹股沟,鼠蹊: Болят ме ～ѝте. 我大腿根疼。Удàрих се в ～àта. 我碰了大腿根。❷身体虚弱

слабѝтел|ен -*на* [形] ❶下泻的,轻泻的: ～но лекàрство 泻药 ❷[用作名] **～но** [中]泻剂,泻药

слабо- [复合词第一部] 表示"弱"、"薄弱"、"不甚"、"不多"等意,例如 слабовòлен (意志薄弱的), слабограмòтен (识字不多的), слабоду̀шен (精神不振的), слабонѐрвен (神经衰弱的), слаботелѐсен (体弱的), слаботòков (弱电流的), слабоу̀мен (痴呆的), слабохарàктерен (性格软弱的)

слабовàт -*а* [形] 有点瘦弱的;差点劲的,不是很好的: ～ младѐж 清瘦的小伙子 ～ поѐт 不怎么样的诗人 ～о произведѐние 不太好的作品

слабовòл|ен -*на* [形] 意志薄弱的

слабовòлие [无复,中] 意志薄弱

слабограмòт|ен -*на* [形] 不太识字的,识字不多的

слабогръ̀д -*а* [形]〈罕〉肺弱的,肺不健康的

слабоду̀ш|ен -*на* [形]〈罕〉精神萎靡的

слабоду̀шие [无复,中] 精神萎靡

слабокулту̀р|ен -*на* [形] 文化低的,文化不发达的

слабопроизводѝтел|ен -*на* [形] 生产不发达的

слабосѝл|ен -*на* [形] 力气不大的,体弱的

слабосѝлие [无复,中] 体弱: освободèн от войскàта поради ～ 由于体弱而被允许退役的

слàбост -*тà* [阴] ❶[只单]虚弱,无力: чу̀вствувам ôбща ～ 感到浑身无力 Обзѐма ме ～. 我感到一阵虚弱。❷软弱,脆弱: проявя̀вам ～ 表现软弱 покàзвам ～ 示弱 ❸〈转〉短处,弱点;毛病;错误: В стàтията ѝма ня̀кои ～и. 文章中有某些不足之处。Допу̀снати са ～и. 出了一些差错。❹〈转〉喜爱,爱好;嗜好,癖好: Вѝното е нѐгова ～. 喝酒是他的爱好。～ към му̀зиката 喜好音乐 Ѝма ～ да клюкàрствува. 他好造谣中伤。

слаботелѐс|ен -*на* [形] 体弱的

слаботòков -*а* [形] 弱电流(器材)的: ～ завòд 弱电流器材厂

слабоу̀м|ен -*на* [形] 痴呆的;低能的

слабоу̀мие [无复,中] 痴呆: стàрческо ～ 老年痴呆

слабохарàктер|ен -*на* [形] 性格软弱的,不刚强的: ～ен човѐк 性格软弱的人 **～ност** -носттà [阴]

слабу̀шка [阳,阴]〈口〉瘦弱的人;瘦弱的牲口

слабу̀шко -*вци* [阳]〈口〉同 слабу̀шка

слàва [无复,阴] ❶声望,名望,美名: спечѐлвам достòйно ～ и уважѐние сред нарòда 在人民当中得到应有的声望和尊敬 у̀чен със светòвна ～ 有世界声誉的学者 ❷光荣,荣誉: за ～ и чест на родѝната 为了祖国的光荣和荣誉 ❸名声,名誉: спечѐлвам ～ на немѝрен халòсник 得到一个捣乱鬼的名声 ѝмам добрà (лòша) ～ 有好(坏)名声 ❹光荣啊(称赞的呼声): Слàва на герòите! 光荣啊,英雄们! 光荣属于英雄们! ◇ **за чест и ～** 不是为了取得物质利益,只是为了好玩: рабòтя за чест и ～ 做着玩 **～ бòгу (на бòга)** 〈口〉幸好,幸而;谢天谢地: Слàва бòгу, че .... 幸好…

слàвеев -*а* слàвей 的形容词: ～и крилà 夜莺的翅膀 ～о гнездò 夜莺巢 ～а пѐсен 夜莺的歌(声)

слàве|й -*ят*, -*я* [阳] 歌鸲,夜莺(*Luscinia megarhynchos*): Слàва ～я не хрàни. 花言巧语是不中用的;好话不能充饥。

славѐйко [无复,阳]〈罕,诗〉同 слàвей

славѐйков -*а* [形] 同 слàвеев: ～и пѐсни 夜莺的歌(声)

слàвейче -*та* [中] слàвей 的指小

слàв|ен -*на* [形] ❶光荣的,享有荣誉的: ～ен герòй 光荣的英雄 ～но мѝнало 光荣的过去(历史) ～ен път 光荣的道路 ❷〈转〉非常好的;可爱的: ～но я̀дене 美味的食品 Тòй е ～ен мòмък! 他是个非常好的小伙子! **～но** [副]: жѐртвувам живòта си ～но 光荣地牺牲自己的生命 Рàботата отѝва ～но. 工作进行得很好。

слàвене 见 слàвя

славѝст [阳], **славѝстка** [阴] ❶斯拉夫学家 ❷〈口〉学斯拉夫学的大学生

славѝстика [阴] 斯拉夫学(研究斯拉夫人的语言、历史、文学等)

славистѝч|ен -*на* славѝстика 的形容词: ～но списàние 斯拉夫学杂志

славолю̀б|ец -*ци* [阳] 追求名誉的人,虚荣的人

славолюбѝв -*а* [形] 好名的: ～ писàтел 好名的作家 **～ост** -осттà [无复,阴] 追求荣誉,虚荣

славолю̀бие [无复,中] 追求荣誉,虚荣

славослòв [阳]〈书〉同 славослòвие

славослòви|е -*я* [中]〈书〉赞美,赞扬;赞歌: пѐя му ～я 为他唱赞歌

славослòв|я -*иш*, -*их* [未]〈书〉赞美;为…唱赞歌: ～я го 为他唱赞歌 — **се** [被动] **～ене** [中]

слàв|я -*иш*, *слàвих* [未] ❶赞颂,赞美: ～я ня̀кого 赞颂某人 ～я свободàта 赞美自由 ❷使出名,使扬名: Слàвят ме за пъ̀рви мàйстор. 他们把我奉为第一师傅。— **се** [被动,中态]: Тòй се ～и като голя̀м мàйстор. 他是公认的能工巧匠。

～я се с нѐщо 以…著名 **～ене**［中］

славянизѝра|м［未,完］使斯拉夫化 — **се**［被动,中态］**～не**［中］

славянѝз|ъм -*мът*,-*ма*［阳］〈语言〉(非斯拉夫语中的)斯拉夫词(或词组)

славя̀н|ин -*и*［阳］,**славя̀нка**［阴］斯拉夫人 ◇ **ѝзточни ～и** 东部斯拉夫人(指俄罗斯人、乌克兰人、白俄罗斯人) **за̀падни ～и** 西部斯拉夫人(指波兰人、捷克人、斯洛伐克人、卢日支人) **ю̀жни ～и** 南部斯拉夫人(指保加利亚人、塞尔维亚人、克罗地亚人、斯洛文尼亚人、马其顿人)

славянобъ̀лгарск|и -*а*［形］〈旧〉❶斯拉夫保加利亚的(保加利亚(的)斯拉夫人的)：～а истòрия 斯拉夫保加利亚人的历史 ～и па̀метници 斯拉夫保加利亚人的古迹 ❷斯拉夫保加利亚(语)的(把教堂斯拉夫语和保加利亚语的特征溶为一体的)：～а езѝкова шкòла 斯拉夫保加利亚语言学派

славяновѐд［阳］〈旧〉同 славѝст

славяновѐдение［无复,中］〈旧〉同 славѝстика

славянозна̀ние［无复,中］同 славѝстика

славянофѝл［阳］❶〈书〉斯拉夫主义者,斯拉夫派分子 ❷亲斯拉夫者,亲斯拉夫派

славянофѝлск|и -*а* славянофѝл 和 славянофѝлство 的形容词：～а па̀ртия 斯拉夫主义党

славянофѝлство［无复,中］❶(俄国 19 世纪中期的)斯拉夫主义,斯拉夫派 ❷〈口〉亲斯拉夫主义,对斯拉夫人的热爱

славянофòб［阳］〈书〉反斯拉夫者,仇视斯拉夫者

славянофòбство［无复,中］反斯拉夫主义,对斯拉夫人的仇视

славя̀нск|и -*а*［形］❶ славя̀нин 和 славя̀нство 的形容词：～а странà 斯拉夫(人的)国家 ～и езѝци 斯拉夫语言 ～о гостоприѐмство 斯拉夫人的好客 ❷［用作名］**～и**［阳］〈旧〉(教堂)斯拉夫语 ◇ **～а а̀збука** 斯拉夫字母 **～а филолòгия** 斯拉夫语言文学

славя̀нство［无复,中］❶［集］斯拉夫各民族(总称)：ю̀жно ～ 南部斯拉夫民族 ❷斯拉夫世系;斯拉夫风,斯拉夫式

сла̀|гам［未］,**слòжа** -*òжиш*, *слòжѝх*［完］❶放,置,摆;放(在…上面)：～а̀гам нѐщо в джòба 把某物放入衣兜里 Не пòмня къдѐ съм го ～òжил. 我不记得把它放在哪里了。Картòфите си ～а̀гаме в ѝзбата. 我们把土豆存放在地下室里。Тòй ～òжи ръцѐ на раменàта ѝ. 他把手放在她肩上。❷〈口〉盛(菜等),倒(水)：Слòжиха я̀дене в чинѝите. 他们把食物盛在碟子里。Сложѝ водà в шишѐто. 把水倒进瓶里！❸摆(菜、桌子)：～а̀гам (за) вечѐря 摆上晚饭 ～а̀гам ма̀сата за вечѐря 摆桌子吃晚饭 ❹装配,安装,换：～а̀гам стъклà 安上玻璃 ～а̀гам вратѝ и прозòрци на къ̀щата 给房子装上门窗 ～а̀гам пердѐта на прозòрците 给窗户挂上窗帘 ～а̀гам си телефòн 安电话 ～а̀гам чешмà в кỳхнята 在厨房里安上水龙头 ～а̀гам нòв чаршàф на юргàна 换上新被单 ❺穿,戴：Слòжих си нòвите дрѐхи и нòвите обỳвки. 我穿上了新衣服和新鞋。～а̀гам очилàта си 戴上眼镜 ～а̀гам пръ̀стена си 戴上戒指 ❻加,添,放：～а̀гам за̀хар в чàя 往茶里加糖 ～а̀гам оцѐт в сỳпата 往汤里加醋 ❼敷(药),点(药水),作(某种治疗),打(针)：～а̀гам синàп 敷芥末膏 ～а̀гам си ка̀пки в носà 往鼻子里滴药 ～а̀гам компрѐс 放敷布 ～а̀гам вендỳзи 拔罐子 Слòжиха му инжѐкция. 给他打了针。❽派：Слòжил е часовòи по пъ̀тя за градà. 他在通往城市的路上派了岗。❾写上,打上(图章),记上：В кра̀я на изречѐнието ～а̀гаме тòчка. 句子结尾要写上句点。Учѝтелят му ～òжи двòйка по хѝмия. 老师给他的化学打了 2 分。❿与某些名词连用表示该名词所表示的动作或现象的实现,如：～а̀гам в рѐд (в изпра̀вност) 整顿,整理 ～а̀гам кра̀й (кръ̀ст) 结束(取消) ～а̀гам начàло 开始 ～а̀гам оснòви 1. 动工兴建 2. 开始 ～а̀гам под възбра̀на (指商品)禁止自由出售 ～а̀гам пòдпис 签字 ～а̀гам прегра̀да 阻碍 ～а̀гам резолю̀ция 批示,加上批语 — **се**［被动］◇ **～а̀гам всѝчки под едѝн знаменàтел** (в едѝн кòш, кю̀п)〈不赞〉混为一谈,不分青红皂白 **～а̀гам главà** (кòсти) 献出生命,牺牲 **～а̀гам кра̀к ня̀кому** 1. 绊某人,阻止某人前进 2. 阻挠某人(工作或取得成绩) **～а̀гам ма̀са** (трапѐза) 摆桌子(吃饭) **～а̀гам на днѐвен рѐд** 列入议程,提交讨论(或决定) **～а̀гам на ка̀рта** 冒险 **～а̀гам ня̀кого в джòба си**〈貌〉远远超过(胜过)某人 **～а̀гам ня̀кого на мя̀стото му** 1. 给某人以应得的惩罚 2. 使某人清醒(规矩,别管闲事) **～а̀гам ору̀жие** 放下武器,投降 **～а̀гам отпеча̀тък**〈书〉留下印迹 **～а̀гам под миндѐра**〈口〉(指申请书、申诉书)束之高阁,置之不理 **～а̀гам пръ̀ст на(в) ра̀ната** 1. 触到(某人的)痛处 2. 接触到(问题的)敏感方面 **～а̀гам ръкà на нѐщо** 攫取,据为己有 **～а̀гам (тỳрям) си главàта в торбàта**〈口〉冒生命危险(干事) **～а̀гам си клю̀ч на устàта** 闭口不言,缄默 **～а̀гам тòчка** 结束 **～а̀гам тòчка над ѝ-то** 完成 **～а̀гане**［中］

сла̀|гам се［未］,**слòжа се** -*òжиш се*, *слòжѝх се*［完］［中态］❶下降;低下身子,哈腰;贴地走 ❷〈民〉坐下：Слòжихме се на зелѐната тревà. 我们在草地上坐下。❸〈民〉落(在…上)：Бѝчът се дѝгаше и ～а̀гаше по гърбовѐте на запѐнените конѐ. 鞭子抬起来又落在口吐白沫的马的背上。❹〈转,书〉安排;情况是;(各种情况)同时发生,凑在一起：Живòтът в семѐйството на сестрà ми се ～òжи нѐ тъ̀рде благоприя̀тно. 我妹妹的家庭生活情况并不很顺利。Обстоя̀телствата се бя̀ха ～òжили протѝв нѐго. 各种情况的发生不如他的意。❺〈转〉奉承,讨好：～а̀гам се òколо големцѝте 奉承大人物 **～а̀гане**［中］

слад -*ъ̀т*,-*à*［无复,阳］麦芽,麦曲,酒曲

сладинà［无复,阴］〈罕〉同 сла̀дост

сладка̀р -*ят*,-*я*［阳］,**сладка̀рка**［阴］制做(或售卖)甜食的人

сладка̀рница［阴］甜食店

сладка̀рск|и -*а*［形］生产(或出售)甜食的：～и издѐлия 甜食 ～а работѝлница 点心作坊 ～и заная̀т 点心业 ～и рабòтник 糕点工人

сладка̀рство［无复,中］糕点业：кỳрсове по ～ 制做糕点训练班

сла̀дк|а［常复 -*и*,阴］甜点心,糕点 ◇ **сỳхи ～и** 没有奶油的点心;饼干

сладкѝш［阳］甜点心,蛋糕,甜食

сла̀дк|о -*à*［中］❶蜜饯(主要指用糖水熬制的水果)：вѝшнево ～о 糖水樱桃 ～о от рòзи 蜜饯玫瑰花瓣 ～о от портокàлови корѝ 蜜饯桔皮 ❷(饭后的)甜食 ◇ **бя̀ло ～о** 糖蜜

сладководо̀|ен -*на*［形］淡水的;生在淡水中的：～но ѐзеро 淡水湖 ～на рѝба 淡水鱼 ～ен ра̀к 河蟹

сладкогла̀с|ен -*на*［形］悦耳的;声音清脆好听的：～на

пти̂ца 声音优美的鸟 **～но** [副]

сладкоду̀м|ен *-на* [形] ❶会说的，说话动听的；言词流利的 ❷甜言蜜语的；花言巧语的 **～но** [副]

сладкоду̀м|ец *-ци* [阳] 能说会道的人

сладкоду̀мие [无复，中] 能说会道，口才好

сладкоду̀мни|к *-ци* [阳]，**сладкоду̀мница** [阴] 同 сладкоду̀мец

сладкоду̀мство [无复，中] 同 сладкоду̀мие

сладкозву̀ч|ен *-на* [形] 声音美妙的，音调优美的：～на мело̀дия 优美的旋律 **～но** [副]

сладкопо̀|ен *-йна* [形] 声音优美的，歌声悦耳的 **～йно** [副]

сладкопо̀|ец *-йци* [阳]〈罕〉歌声悦耳的人(或鸟)

сладкопо̀йни|к *-ци* [阳]，**сладкопо̀йница** [阴] 歌声悦耳的人(或鸟)

сладкоречи̂в *-а* [形]〈旧〉同 сладкоду̀мен

сладнѐ|я *-ѐеш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [未]〈罕〉(略)有甜味 **～ѐене** [中]

сладни̂в *-а* [形] 同 сладни̂кав

сла̀дник [阳] 甜根草(一种生长于多瑙河平原的豆科植物，有药用价值或作饲料)(*Glycyrrhiza glabra*)

сладни̂кав *-а* [形] ❶微甜的：Ха̀пчетата и̂мат ～ вку̀с. 药丸有点甜味。❷〈转〉(指气味)香得腻人的 ❸〈转〉太甜蜜的；太柔媚的；令人作呕的，假装多情的：～и писма̀ на лю̀бовници 令人作呕的情书 ～ рома̀нс 令人作呕的抒情歌曲(情诗) **～ост** *-остта̀* [阴]

сладн|я̀ *-и̂ш*, *-я̀х*, 过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [未] 略有甜味：Хля̀бът ～и̂. 面包有点甜味。

сла̀дов *-а* слад 的形容词：～а за̀хар 麦芽糖

сладолѐд [阳] 冰激凌：млѐчен (фру̀ктов, шокола̀дов) ～ 牛奶(水果，巧克力)冰激凌

сла̀дост *-тта̀* [阴] ❶ [只单] сла̀дък 的抽象名词 ❷ [只单] 香甜可口：предвку̀свам ～та̀ на ху̀бавото я̀дене 品尝美食的味道 ❸〈转〉快感；甜头；甜蜜：изпи̂твам ～та̀ на нѐщо 尝到某事的甜头

сла̀дост|ен *-на* [形] 甜蜜的，美满的，香甜的，愉快的：～ни мечти̂ 甜蜜的梦想 **～но** [副]

сладостра̀ст|ен *-на* [形] 淫欲的；淫荡的；贪淫好色的：～на нату̀ра 淫荡的天性 ～ни анекдо̀ти 淫荡的轶事(笑话) ～ен по̀глед 淫荡的目光 ～ен та̀нц 淫荡的舞蹈 **～но** [副]

сладостра̀стие [无复，中] 淫欲，性欲；性欲的冲动

сладостра̀стни|к *-ци* [阳]，**сладостра̀стница** [阴] 淫欲之徒

сладу̀н [阳] ❶柔毛栎(*Quercus pubescens*) ❷〈方〉同 сла̀дка па̀прат (欧亚水龙骨，鸦葱)

сладу̀р [阳]，**сладу̀рче** *-та* [中]〈口，昵〉可爱的人；小家伙(指可爱的孩子、动物等)，小生灵

сла̀д|ък *-ка* [形] ❶甜的(与 горчи̂в (苦的)相对)：～ка я̀бълка 甜苹果 ～ко кафѐ 甜咖啡 ❷〈扩〉味道香甜的，可口的：～ки гъ̀би 好吃的蘑菇 ～ка вечѐря 美味的晚餐 Пъ̀рвият за̀лък е на̀й-～ък.〈俗〉第一口饭最香。❸〈转〉(指声音等)悦耳的；香的：～ък зву̀к 悦耳的声音 ～ък ми̂рис 香味 ❹〈转〉甜蜜的，香甜的；愉快的，快乐的；美满的：～ки ду̀ми 甜蜜的话 ～ък съ̀н 香甜的觉 ❺〈转〉美丽的，好看的；可爱的：～ко ко̀тенце 好看的猫 ～ко детѐ 可爱的孩子 ◇ **～ка вода̀** 淡水 **～а па̀прат** 欧亚水龙骨，鸦葱(*Polypodium vulgare*) **～ки и мѐдени**〈民〉1. 仙女(们) 2.(各种)疹子 **～ко ви̂но** 葡萄汁 **～ък пипѐр** 甜椒，柿子椒

слад|я̀ *-и̂ш*, *-и̂х* [未] ❶有甜味，(发)甜：Гро̀здето ～и̂. 葡萄很甜。Кога̀то бя̀х детѐ, и ки̂селите джа̀нки ми ～я̀ха. 小时候，就是酸李子我也觉得甜。❷〈罕，转〉带来快乐，甜滋滋

сл|а̀зям [未]，**слѐза** *-ѐзеш*, *-я̀зох*, *-ѐзе*, 过主形动 *-я̀зъл*, *-я̀зла*, *-ѐзли* [完]〈方〉同 сли̂зам **～а̀зяне** [中]

сла̀|йвам [未]，**сла̀я** *-еш*, *сла̀ях* [完]〈方〉吹一阵

сла̀лом [阳]〈运〉❶(回转)障碍滑雪 ❷障碍滑雪竞赛

слаломи̂ст [阳]，**слаломи̂стка** [阴] (回转)障碍滑雪运动员

сла̀ма [阴] 禾秸，麦秸，稻草，干草：ечеми̂чна ～ 大麦秸 ◇ **ку̀мова ～**〈民〉天河

сла̀мен *-а* сла̀ма 的形容词：～а рого̀зка 麦秸席 ～ по̀крив 草房顶 ～а ша̀пка 草帽 ◇ **～ вдовѐц** 妻子不在身边的丈夫 **～а вдови̂ца** 丈夫不在身边的妻子

сла̀мени|к *-ци* [阳] 草褥子

сла̀меница [阴]〈民〉❶草帽 ❷(草顶)茅屋

сла̀мка [阴] ❶一根麦秸(干草、稻草)：Да̀вещият се и за ～та се хва̀ща (лови̂). 要淹死的人就是一根稻草也要抓住。❷(喝饮料用的)吸管

сла̀мни|к *-ци* [阳]〈方〉同 плѐвник (干草棚，干草房)

сламореза̀чка [阴]〈专〉铡草机

слан *-а* [形]〈方〉同 солѐн

слана̀ [无复，阴] 霜：про̀летна ～ 春霜 Па̀да ～. 下霜了。Слана̀ го попа̀ри. 霜把它打了。Слана̀ попа̀ри надѐждите ми. 我的希望破灭了。

сла̀ни|к *-ци* [阳]〈方〉一块岩盐

слани̂на [阴] 肥肉：пу̀шена ～ 熏肥肉 солѐна ～ 腌咸肥肉

сланови̂т *-а* [形]〈民〉多霜的：～и но̀щи 多霜的夜晚

слану̀тък [阳] ❶鸡豆(一种野生豌豆)(*Cicer montbretii*) ❷〈方〉同 нахѹ̀т (鹰嘴豆)

слан|я̀ [只三单] **слани̂** 过完 *-и̂* [未] (霜)打：Трева̀те ми линѐят, / ся̀каш ги слана̀ ～и̂ла. (Вазов) 我的草全枯萎了，好像霜打了一样。Обира̀йте пипѐра, че та̀я но̀щ слана̀ ще ～и̂. 你们把辣椒都摘回来，今天晚上要下霜。

слап *-ъ̀т*, *-а̀*, *-ове* [阳]〈方〉❶宽谷，宽涧 ❷(水)波

сла̀пе|й *-ят*, *-я* [阳] (水)波 ◇ **на ～и** 波浪般地；周期地

сласт *-та̀* [阴] ❶情欲，肉欲 ❷〈方〉甜味；甜蜜

сла̀ст|ен *-на* [形] 淫欲的；诲淫的；淫荡的：～ен по̀глед 淫荡的目光 ～на прегръ̀дка 淫荡的拥抱 **～но** [副]

сластолю̀б|ец *-ци* [阳]，**сластолю̀бка** [阴] 淫荡的人

сластолюби̂в *-а* [形]〈书〉好色的，淫荡的：～ човѐк 好色的人 ～ по̀глед 淫荡的眼色 **～ост** *-остта̀* [阴]

сластолю̀бие [无复，中]〈书〉好色；淫荡

сла̀тина [阴]〈方〉❶暗泉 ❷水坑

сла̀я 见 сла̀йвам

слѐгне се 见 ся̀гам се

след [前] ❶(表示动作方向、地点)在…后面，跟着：Ко̀нчето ти̂ча ～ ма̀йка си. 马驹跟着它的母亲跑。Въ̀рвѐте ～ мѐне. 请随我走。Ви̂е сте ～ мѐне. 您在我后面。❷(表示时间)(在)…以后：Ще до̀йда ～ о̀бед. 我午后来。Почи̂вката ～ ра̀бота(та) е сла̀дка.〈俗〉工作之后的休息才香甜。～ (из-

вѐстно) врѐме 过了一段时间 ~ мàлко 一会儿以后 ~ товà 以后，后来 След дъжд качỳлка. 雨后送伞。❸用于两个相同的名词之间或数词 едѝн 和代词 друг 之间，表示动作连续不断：Òстър сърп блещѝ в ръцѐте ѝ, а под нѐго пàдат ръкòйка ~ ръкòйка. 锋利的镰刀在她手中闪着光，镰刀下面一把把的麦子倒下来。Наредѐни едѝн ~ друг, ловцѝте тръгнаха по нѝкакъв гòрски път. 猎手们一个接一个地排起来沿着一条山路出发了。годѝна ~ годѝна 年复一年地 дѐн ~ дѐн 一天(一)天地 ❹用于形容词(一般是最高级形容词)之后，表示"仅次于"之意：Тòй е нàй-добрѝят ученѝк ~ Ивàн. 他是仅次于伊万的好学生。◇ ~ **катò** [复合连词] 在…之后

след- [复合形容词的前缀] 表示"…之后"之意，例如 следвоѐнен (战后的)，следпрàзничен (节后的)，следсмъртен (死后的)

след|à [阴] ❶ [常复] 脚印，足迹；辙印；痕迹：човѐшки ~ѝ 人的脚印，人迹 ~ѝ от зàйци 兔子脚印 прѐсни ~ѝ 新痕迹 кървава ~à 血迹 унищожàвам (заличàвам) ~ѝте от нѐщо 消灭某事的痕迹 не оставям нѝкакви ~ѝ 没有留下任何痕迹 ~ѝ от зъби 牙印 ~ѝ от рàни 伤痕 изчѐзвам без ~à 失踪 ❷ 〈转〉痕迹，遗痕，遗迹：~ѝ от теглòто 苦难的痕迹 Картѝната оставѝ дълбòки и трàйни ~ѝ в съзнàнието му. 这一景象在他意识中留下了不可磨灭的痕迹。Нѝто ~à от нѝкогашната ѝ хỳбост. 她昔日的美貌已荡然无存。❸〈转〉消息，下落；踪影：След бòя при Дрàва ~ѝте му се гỳбят. 德拉瓦一战之后，他就下落不明了。◇ **вървà по ~ѝте на нѝкого** 追随某人；模仿某人

слѐдва|м[1] [未] ❶跟随，随着；后面是：~м го по петѝте му 紧跟他 На крàя на петѝцията ~ха пòдписите. 请愿书的后面是签名。❷随之而生，接着出现，跟着发生：Нещàстията ~т еднò след друго. 不幸一个接着一个发生。❸继续：Часовѐте минàват и бòят ~. 时间一小时一小时地过去，战斗在继续。(Продължѐнието) ~. 续。Продължѐнието ~ на стр 4. 下接第 4 页。❹〈转〉遵循，遵守；奉行，信奉；仿效，模仿：~м традѝциите на прàдедите 遵守祖先的传统 ~м завѐта на нàшите революционѐри 遵循我们先烈的遗训 ~м политѝка на неутралитѐт 奉行中立政策 ~м прѝмера на свòя учѝтел 模仿老师的榜样 ~м съвѐтите на лѐкаря 遵医嘱 ~м мòдата 仿效流行式样，赶时髦 ❺ [只三] 〈书〉得出(结论)：От товà ~т вàжни ѝзводи. 由此得出重要结论。От товà ~, че е необходѝма пòмощ. (由此)得出的结论是需要帮助。❻ [只三单] 〈书〉应该：Слѐдва да се извинѝш. 你应该道歉。Бѝ ~ло такà да постъпи. 他本应这样做。— **се** [被动] ◇ **кàкто ~** 好好地；狠狠地 **Слѐдва ми се.** 该：Слѐдва ти се да получѝш. 该你得到了。**~не** [中]

слѐдва|м[2] [未] (在高等学校)学习：~м в университѐта 在大学里学习，上大学 ~м медицѝна 学医 ~м кỳрс по машинопѝс 上打字学习班 — **се** [被动] **~не** [中]

слѐдващ -*а* ❶ слѐдвам 的现在时主动形动词：студѐнти, ~и първа годѝна 一年级大学生 ❷ [用作形] 下一个的，后来的：Да влѐзе ~ият! 下一个进来！Слѝзам на ~ата спѝрка. 我下一站下车。през ~ите днѝ 在后来的几天中

следвоѐн|ен -*на* [形] 战后的：~ни годѝни 战后的年代

слѐд|ен -*на* [形，只加冠词] ❶下一个的，后来的：Да влѐзе ~ният. 下一个进来。на ~ния дѐн 第二天 ~ната сѐдмица 下周 ❷下面的，下述的：по ~ния нàчин 按下述方法 Трябва да съобщà ~ното. 我必须通知如下事项。

следѐне 见 следя

следòбед [阳] 下午：събота ~ 星期六下午 Тòя ~ съм свобòден. 今天下午我有空。

следòбед|ен -*на* [形] ❶刚过中午的，午后的：~ен сън 午觉 ❷下午的：~но заседàние 下午的会议 ~ни занятия 下午的课程

следовàтел -*ят*, -*я* [阳] 侦查员

следовàтелно [副词—连词] 所以，因而；那么；可见

следовàтелск|и -*а* следовàтел 的形容词：~а длъжност 侦查职务 ~и рàзпит 侦查员的询问

следòвни|к -*ци* [阳]，**следòвница** [阴] 〈罕〉同 последовàтел (追随者)

слѐдом [副] 接踵，紧跟着

следосвобождѐнск|и -*а* [形] 解放(指 1878 年的保加利亚解放)后的：~а епòха 解放后的时代 ~и годѝни 解放后的年代

следплàдне [中] 同 следòбед

следплàднешк|и -*а* [形] 同 следòбеден

следпрàзнич|ен -*на* [形] 节(日)后的

следреволюциòн|ен -*на* [形] 革命后的：~на епòха 革命后的时代

следсмъ̀рт|ен -*на* [形] 〈书〉死后的：~ни òбреди 死后的仪式

слѐдствен -*а* [形] 侦查的；侦讯的：~а комѝсия 侦查委员会

слѐдстви|е -*я* [中] ❶ [只单] 结果，后果 ❷〈法〉侦查，侦讯，审讯；调查：предварѝтелно ~е 预审 вòдя ~е 进行侦查

следỳем -*а* [形] 〈书〉应得的；应付的，所欠的：~а сỳма 应付的钱

слѐдующ -*а* [形] 〈旧〉同 слѐдващ

следхòд|ен -*на* [形] 后面(跟着来)的(与 предхòден (紧接着前面的)相对)

следя̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶跟踪；盯梢：~я̀ го извѐстно врѐме 跟踪他一段时间 ❷注视，目送，观察；注意，留心；照料，照看；监视：~я̀ го с очѝ (пòглед) 目送，盯 Следѝ каквò прàви товà момчѐ. 注意这孩子在干什么！~я̀ игрàта (注意)看游戏(如打牌、下棋等) ~я̀ песентà (注意)听歌曲 ~я̀ политѝката 关心政治 ~я̀ постижѐнията в областтà на медицѝната 关心医学方面的成就 ~я̀ плàнът да се изпълнява ритмѝчно 注意使计划有节奏地执行 ~я̀ за изпълнѐнието на възлòжената задàча 注意完成交给的任务 ~я̀ за редà 注意秩序 ~я̀ далѝ всѝчко е в рѐд 注意是否一切正常 — **се** [被动] **~ѐне** [中]：~ѐне хòда на събѝтията 注视事件的进程

следя̀вам се [未]，**следя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 僵住；呆住

слез -*ът*, -*а* [无复，阳] 锦葵(*Malva silvestris*)

слезà [阴] 〈方〉同 жлезà (腺)

слѐзен [阳] 〈民〉❶同 слез ❷同 слѐзка

слѐзенка [阴] 〈民〉脾

слѐзка [阴] 〈民〉同 слѐзенка

слѐзна 见 слѝзам

слѐме -*та* [中] 〈民〉脊檩

сленг -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈书〉行话

слèп|вам[1]［未］，**слепя̀** *-ѝш，-ѝх*［完］❶粘上，粘住，胶合，粘在一起；贴上，贴：～вам кòлите на кни́гата в тòм 把书的印张粘成一卷 ❷紧贴：Ня̀кога тя̀я ка̀мъни са били́ ～èни. 从前这些石头是紧贴在一起的。със ～èни клепа̀чи 紧闭着眼 — **се**［被动，中态］～**ване**［中］

слèп|вам[2]［未］，**слèпна** *-неш，слèпнах*［完］同 слèпвам се：Коса̀та му е ～нала. 他的头发都贴在一起了。～**ване**［中］

слепèене 见 слепèя

слепенèц［阳］〈专〉结成岩，砾岩

слеп|èц[1] *-цѝ*［阳］，**слепи́ца**［阴］盲人，瞎子：Уловѝл се катò ～èц за тоя̀га.〈俗〉像瞎子拿拐棍那样紧紧抓住；死不放手。Слепèц за пъ̀т и будала̀ за съвèт не тря̀бва да пи́таш. 不要问路于盲；不要请傻子出主意。

слепè|ц[2] *-цѝ*［阳］〈民〉(牛车上连接某些部件的)木(或铁)棍

слепешкàта［副］❶闭着眼，摸着黑，看不见：Вървя̀ ～ сред смразèното полè. 我摸着黑走在冰冻的田野中。❷〈转〉盲目地：слèдвам го ～ 盲从他

слепешкòм［副］同 слепешка̀та

слеп|èя *-èеш，-я̀х*［未］失明，变成瞎子

слèпна 见 слèпвам[2]

слепò|к[1] *-цѝ*［阳］❶蛇蜥(*Anguis fragilis*) ❷〈方〉鼹鼠

слепò|к[2] *-цѝ*［阳］疖

слепоòч|ен *-на* слепоòчие 的形容词：～на кòст 颞颥骨

слепоòчи|е *-я*［中］〈书〉太阳穴：с посивèли косѝ по ～ята 两鬓斑白的 От ～ето му ба̀вно се сцèждаше пря̀сна а̀лена кръ̀в. 鲜血从他太阳穴慢慢淌出。

слепоòчни|к *-цѝ*［阳］同 слепоòчие

слепородèн *-а*［形］生下来就盲的，天生眼瞎的：～о детè 生下来就瞎的孩子

слепотà［阴］❶失明，眼瞎，盲 ❷〈转〉盲目，盲目无知：доверчи́в до ～ 盲目相信的 със ～ 盲目地 ◇ **кокòша** ～ 夜盲

слепоти́я［阴］〈责骂〉同 слепота̀：Ни́кой не ти̇ е кри́в，кри́ва ти е ～та и щуроти́ята. 谁对你也没有错，错的是你的盲目和愚蠢。

слèпчо *-вци*［阳］瞎子，盲人(常用作称呼表示讽刺)

слепя̀ 见 слèпвам[1]，слепя̀вам 和 слèпям

слеп|я̀ *-ѝш，-ѝх*［未］使瞎；使看不见：Отрòвният ди́м го ～ѝ. 毒烟使他什么也看不见。

слепя̀вам［未］，**слепя̀** *-ѝш，-ѝх*［完］同 слèпвам[1] — **се**［被动，中态］～**я̀ване**［中］

слèп|ям［未］，**слепя̀** *-ѝш，-ѝх*［完］同 слèпвам[1] — **се**［被动，中态］～**яне**［中］

слети́коса［无复，阴］❶〈民〉夏侧金盏花(*Adonis aestivalis* 和 *Adonis flammea*) ❷〈转〉某些植物如野罂粟等的名称

слèтина［阴］〈书〉合金

слетя̀ 见 слетя̀вам 和 сли́там

слетя̀ се 见 сли́там се

слет|я̀вам［未］，**слетя̀** *-ѝш，-я̀х*，过主形动 *-я̀л，-я̀ла，-èли*［完］❶〈民〉飞下来 ❷攻击，袭击 ❸〈转〉降临：Мисли́ за добрò，да те не ～ѝ злò.〈俗〉多想善不招祸。～**я̀ване**［中］

слèя 见 сли́вам

сли́в|а［阴］李(*Prunus domestica*)；李树；李子：си́ни ～и(普通)李子 кюстенди́лски ～и 丘斯腾迪尔李子(一种长圆形的李子) компòт от ～и 糖水李子 ◇ **не гò бръ̀сна (зачи́там) за ～а**〈貌〉看不起他，不尊重他 **Не гò бѝва нѝ за ～а.**〈口〉他一钱不值。**Сли́ва ли и́маш в уста̀та?**〈口〉你为什么不说话?

слива̀|к *-цѝ*［阳，集］李树林

сли́|вам［未］，**слèя** *-èеш，-я̀х*，过主形动 *-я̀л，-я̀ла，-èли*，过被形动 *-я̀н，-я̀на，-èни* 或 *-я̀т，-я̀та，-èти*［完］混合在一起，溶合在一起，掺和；使打成一片；合并，使联合起来：～и́вам два̀ кла̀са заèдно 把两班合起来 Сли́ваме си́лите си. 我们把力量联合起来。— **се**［被动，中态］：Рекѝте се ～и́ват. 河流汇在一起。Цветовèте се ～и́ват. 颜色混起来。Сли́ваме се в еднò. 我们打成一片。～**и́ване**［中］◇ ～**èти класовè**(混)合班(不同年级的学生同在一班由一个教师教)

слива̀р *-ят，-я*［阳］，**слива̀рка**［阴］种李树的人；采摘(或卖)李子的人

слива̀рск|и *-а* слива̀р 的形容词

Сли́вен 斯利文(保加利亚城市)

сли́виц|а［常复 *-и*，阴］扁桃体，扁桃腺：възпалèние на ～ите 扁桃腺发炎 изва̀ждам (оперѝрам) си ～ите 摘除扁桃腺

сли́вов *-а* ❶ сли́ва 的形容词：～и дървèта 李树 ～и градѝни 李园 ～ мармала̀д 李子酱 ❷［用作名］～**а**［阴］：同 сли́вовица

сли́ковиц|а［阴］李子白酒，(李子酿的)烧酒：Спря̀ха пред една̀ забу̀тана кръ̀чма，пи́ха по двè ～и и отми́наха. 他们在一个拥挤的酒馆前停下，各喝了两杯李子白干，又走了。

слиз *-ът，-а*［无复，阳］同 слуз

сли́зам［未］，**сля̀за** *-èзеш，-я̀зох，-èзе*，过主形动 *-я̀зъл，-я̀зла，-èзли* 和 **слèзна** *-èзнеш，слèзнах*［完］❶下来；开下来；爬下来；走下来；流下来：～и́зам по стъ̀лбите 从楼梯下来 ～и́зам от кру̀шата 从梨树上爬下来 Вся̀ки пазàрен дèн сèляните ～и́захa в града̀. 每逢集日农民都下山进城。Река̀та ～и́за от върха̀. 河从山巅上流下来。Самолèтът ～и́за. 飞机在降落。～и́зам от сцèната 从舞台上下来 ❷下(车、船、马等)：～и́зам от вла̀ка 下火车 ❸下榻，过夜：～и́зам у прия̀тел 在朋友家过夜 ～и́зам в хотèл 在旅馆过夜 ～**и́зане**［中］

сли́згав *-а*［形］又湿又滑的：～а пътèка 又湿又滑的小路

сли́зест *-а*［形］表面上有黏液的：～а ци́па 黏膜

слин *-ът，-а，-ове*［阳］趼子：Ръцèте бя̀ха гру̀би，напу̀кани и хва̀нали ～. 手很粗糙，满是口子，长了老趼。

сли́нав *-а*［形］同 сли́нест

сли́нест *-а*［形］长着趼子的：～а ръка̀ 长了趼子的手

слиня̀с|вам［未］，**слиня̀сам**［完］〈民〉长趼子，起趼子：Ръцèте ми ～аха от моти́ката. 我的手因使锄而长了趼子。

слип[1] *-ът，-а，-ове*［阳］(船下水用的)滑台，滑岸，滑道

сли́пове［复］和(罕) **слип**[2]［阳］(男用紧身)三角裤

сли́сано［副］惊奇地，诧异地

сли́с|вам［未］，**сли́сам**［完］❶使大吃一惊：Сли́саха света̀. 他们使全世界大吃一惊。Тя̀я стра̀шни ду̀ми го ～аха. 这些可怕的话使他十分吃惊。❷使惊奇得不知所措：заблужда̀вам и ～вам врага̀ 使敌人迷惑不解，不知所措 Стоя̀ ～ан. 不知所措地站着。— **се**［被动，中态］～вам се от ра̀дост 高兴得不知怎么办 ～**ване**［中］

сли́|там［未］，**слетя̀** *-етѝш，-етя̀х*，过主形动 *-етя̀л，*

-етѝла,-етѐли [完] 同 слетя̀вам: От небѐто тѝхо ~ѝтаха гъсти снежѝнки. 鹅毛大雪从天上静静地飘下来。**~ѝтане** [中]

слѝтам се [未], **слетя̀ се** *-етѐш се, -етя̀х се*, 过主形动 *-етя̀л се, -етѝла се, -етѐли се* [完] [中态,只复和三单] ❶ 飞到一起 ❷〈转〉聚在一起

свобода̀ [阴]〈民〉同 свобода̀

слобо̀д|ен *-на* [形] ❶〈旧〉同 свобо̀ден ❷〈民,不赞〉吊儿郎当的;无所事事的;放荡不羁的: ~ни хо̀ра 二流子

слободѝя [阴] ❶〈旧〉同 свобода̀ ❷〈不赞〉自由散漫;无所事事;放荡不羁: Това̀ не ѐ свобода̀, а ~. 这不是自由,这是散漫。

слободя̀с|вам [未], **слободя̀сам** [完]〈方〉自由散漫,无所事事;闲得瞎胡闹

слова̀|к *-ци* [阳], **слова̀чка** [阴] 斯洛伐克人

Слова̀кия 斯洛伐克(欧洲)

слова̀шк|и *-а* ❶斯洛伐克(人)的: ~а национа̀лна носѝя 斯洛伐克人的民族服装 ~и та̀нц 斯洛伐克舞 ❷ [用作名] **~и** [阳] 斯洛伐克语

слова̀р *-ът, -а* [阳]〈旧〉词汇,字汇;词典,字典

слова̀р|ен *-на* слова̀р 的形容词: ~ен съста̀в 词汇

сло̀в|ен *-на* [形] 词的;词汇的: ~но бога̀тство 丰富的词汇,词汇丰富

словѐн|ец *-ци* [阳], **словѐнка** [阴] 斯洛文尼亚人

Словѐния 斯洛文尼亚(欧洲)

словѐнск|и *-а* [形] ❶斯洛文尼亚(人)的: ~и гра̀д 斯洛文尼亚城市 ❷ [用作名] **~и** [阳] 斯洛文尼亚语

словѐс|ен *-на* [形] 用口头语言或文字表现的;语言的,文学的;口头的: ~на война̀ 舌战,笔战 ~ни срѐдства 语言手段 ◇ **~ен предмѐт**〈旧〉文字课

словѐсие [中]〈旧〉(旧时学者或文人的头衔)先生: Нѐгово ~ кѝр Хриса̀нт 赫里桑特先生

словеснѐйши [形]〈旧〉(旧时善于辞令者的头衔)说客: Словеснѐйши му учѝтелю! 能说会道的老师!

словѐсн|о *-и* [中]〈军,旧〉条令课程

словѐсност *-тта̀* [无复,阴]〈旧〉(用口头语言或文字表现的)创作,文学,文艺; [集] 文学作品: Учѐбник по ~. 文学教科书。тео̀рия на ~та̀ 文学理论 наро̀дна ~ 民间文艺作品;民间文学

сло̀вни|к *-ци* [阳]〈专〉(编词典用的)词目表

сло̀в|о *-а̀* 和 (旧) *-еса̀* [中] ❶ 同 ду̀ма (词): не отро̀нвам нѝто ~о 一言不发 про̀сти ~а̀ 简单的词 ❷语言,讲话: худо̀жествено ~о 艺术语言 Сло̀вото му вълну̀ва всѝчки. 他的话使大家激动。❸言论;发言;讲话;词: встъпѝтелно (заключѝтелно) ~о 开(闭)幕词 привѐтствено ~о 欢迎词 държа̀ (произна̀сям) ~о 发表讲话 ❹讲道,布道演说: черко̀вно ~о 教堂讲道 поучѝтелни ~а̀ 教训 ◇ **да̀р ~** 口才: ѝмам да̀р ~о 有口才 **чѐстно ~о** 说真话,真的(要人相信自己的话的用语)

словобо̀р|ец *-ци* [阳]〈书〉好争论的人,好抬杠的人

словобо̀рство [无复,中]〈书〉争论,舌战: пра̀зно ~ 无谓的争论

словоизлия̀ни|е *-я* [中,常复] 空话,废话: То̀й обѝча да се впу̀ща в риторѝчни ~я. 他好花言巧语(好说漂亮的空话)。

словоизлия̀тел|ен *-на* [形] 好说话的,喋喋不休的 **~ност** *-ността̀* [阴]

словоизменѐни|е *-я* [中]〈语〉词形变化

сло̀вом [副] ❶用词(字)写出来: 7(~ сѐдем) лѐва 7(七)列弗 ❷只,仅: Да̀доха са̀мо 20 и ~ двайсет ду̀ши. 他们只给了20个人。◇ ~ **и дѐлом** 通过言行(表达出来)

словонарѐдба [阴]〈语法,旧〉同 синта̀ксис

словообразова̀тел|ен *-на* [形]〈语言〉构词的: ~ен елемѐнт 构词成分 ~на части̇̀ца 构词语气词

словообразу̀ване [无复,中]〈语言〉❶词的构成,构词 ❷构词法

словоохотлѝв *-а* [形] 爱说话的,喜欢谈话的: ~ ста̀рец 健谈的老人 **~о** [副] **~ост** *-остта̀* [阴]

словопрѐни|е *-я* [中]〈书〉同 словоборство: Обѝчаше разпа̀лените ~я по отвлѐчени въпро̀си. 他喜欢热烈争辩抽象的问题。

словопроизво̀дство [无复,中]〈语法〉派生词的构成

словорѐд [阳]〈语法〉词序

словослага̀тел *-ят, -я* [阳], **словослага̀телка** [阴] 排字工人

словослага̀телск|и *-а* словослага̀тел 的形容词: ~о отделѐние 排字车间

словослага̀телство [无复,中] 排字工作

словосъчета̀ни|е *-я* [中]〈语法〉词组

словотво̀рств|о *-а* [中] 创造新词

слов|я̀ *-ѝш, -ѝх* [完]〈方〉抓住,揪住: ~я̀ ня̀кого за ръка̀ва 抓住他的袖子 — **се** [被动,互及]

слог[1] *-ът, -а, -ове* [阳] 田埂

слог[2] *-ът, -а, -ове* [阳]〈书〉❶ 同 срѝчка: процѐждам ду̀мите си ~ по ~ 一个音节一个音节地吐词 ❷ [只单] 同 стил

сло̀га [阴]〈民〉和睦: В та̀я къ̀ща ня̀ма ~. 这个家庭不和睦。

сло̀жа 见 сла̀гам

сло̀ж|ен[1] *-на* [形] 复合的,合成的;复杂的,成分众多的,(构造)繁复的;繁难的(与 прост (简单的)相对): ~ен механѝзъм 复杂的机械 ~на ду̀ма 复合词 ~но изречѐние〈语法〉复合句 ~ен процѐс 复杂的过程 ~но чу̀вство 复杂的感情 ~на зада̀ча 繁难的任务 ◇ **~на ля̀хва** 复利 **~но** [副] **~ност** *-ността̀* [阴] ~ност на въпро̀са 问题的复杂性

сло̀ж|ен[2] *-на* [形]〈民〉❶微斜的,(有)慢坡的,缓倾斜的(与 стръ̀мен (陡的)相对): ~ен път 有慢坡的路 ❷(指人)和气的,乐于合作的

сло̀жен[3] *-а* ❶ сло̀жа 的过被形动 ❷ [用作形] (常与 добрѐ 连用)(长得)端正的,匀称的: добрѐ ~а снага̀ 匀称的身材

сложноцвѐт|ен *-на* [形] 头状花序的 ◇ **~ни растѐния**〈植〉头状花序植物

сло|й *-ят, -я, -еве* [阳] ❶层: дебѐл ~й пра̀х 一层很厚的尘土 тъ̀нък ~й слана̀ 一层薄霜 пя̀съчен ~й 沙层 ❷〈转〉(社会的)阶层: общѐствен ~й 社会阶层 широ̀ки наро̀дни ~еве 广大人民阶层 вѝсши ~еве в общество̀то 社会上层

сломѐн *-а* ❶ сломя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 垂头丧气的,无精打采的;绝望的: ~ от скръ̀б 悲痛欲绝的 **~о** [副] **~ост** *-остта̀* [阴]

слом|явам [未], **сломя** -*йш*, -*йх* [完] ❶〈罕〉打碎,折断: В задруга бедните богати стават — два лешника един орех ~яват. 在合作组里穷人成了富人——两个榛子能挤碎一个核桃。❷〈转〉克服,战胜,压倒,制服: ~явам съпротивата на врага 粉碎敌人的反抗 ~явам противника си 战胜敌人 ~явам гордостта му 打掉他的傲气 ~явам упорството му 打破他的顽固 ❸〈转〉(精神上)打击,使垂头丧气,使绝望: ~явам душата му 打击他的精神 ~ен духом 精神上受到打击的 — **се** [被动,中态] **~яване** [中]

слон[1] -*ът*, -*а*, -*ове* [名] 象(*Elephas*): От мухата ~ прави. 〈俗〉把苍蝇说成大象;小题大作。

слон[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈方〉❶棚子 ❷(冬天树林中的)牲口圈

слонов -*а* [形] 象的: ~а кожа 象皮 ◇ **~а кост** 象牙: от ~а кост 象牙(做)的

слонск|и -*а* [形] 象的;像象一样的: ~и крака 象腿;像象的腿 ~и сили 如象的力量 ~а походка (如)象的步伐

слуг|а -*ата*, -*й* [阳] ❶仆人,服务者: верен ~а 忠实的仆人 държа ~а 雇用仆人 ~а на народа 人民公仆 ❷〈旧〉仆役,工友,听差: училищен ~а 学校工友 ❸〈转,不赞〉奴仆,走狗: ~й на империализма 帝国主义的走狗

слугар -*ят*, -*я* [阳], **слугарка** [阴]〈方〉❶婚礼上招待客人的人 ❷同 слуга

слугарск|и -*а* слугар 的形容词

слугинск|и -*а* [形] ❶女仆的,女佣的: ~а стая 女仆的房间 ~а работа 女仆的工作 ❷像女仆一样的: ~и навици 像女仆一样的习性,奴性 ~о държане 如仆人一样的举止

слугиня [阴] 女仆

слугува|м [未] ❶当仆人,服侍: ~м на двама господари 服侍两个主人 ❷〈转〉效劳: На бога се молиш, на дявола ~ш. 向上帝祷告,替魔鬼效劳。❸〈民〉侍候(一般指在饭桌旁) **~не** [中]

служ [感] (对狗喊)站起来摆手

служ|а -*иш*, *служих* [未] ❶服务,工作;供职;当: ~а като архитект в столицата 在首都当建筑师 ~а в съвета 在委员会工作 ~а по железниците 在铁路上服务 ❷当仆人,侍候: По-добре да ~иш на добри хора, а не да заповядваш на лоши. 宁可侍候好人,也不愿指挥坏蛋。❸服(兵)役: Той не е ~ил войник. 他还没有服过兵役。Един набор сме, в един полк ~ихме. 我们是同年,在一个团里当过兵。❹(神职人员)在教堂作(祷告等): ~а утренна 作早祷告 ❺(为…)效劳,(为…)服务: Който и да е, те щяха да му ~ат. 不管是谁,他们都会为他效劳。~а на едно велико дело 为一个伟大的事业服务 ❻〈转〉作为,用作,用来,当…用: Един от долапите ми ~еше за библиотека. 一个墙柜当成我的书柜。Нека това ти ~и за (като) урок. 让这件事当作你的一个教训吧。❼〈民〉侍候(吃饭等) ❽(狗)用后腿立起来(或用后腿坐着把两个前腿向上抬起) — **се** [被动]: В тая черква всяка година се ~и веднъж литургия. 这个教堂每年作一次弥撒。— **си** [中态] 用,使用,利用: ~а си с немски език 使用德语 **~ене** [中]

служащ [阳], **служаща** [阴] ❶同 служещ(职员) ❷〈旧〉(机关里的)仆役,听差

служб|а [阴] ❶职务,差使,工作;职位: държавна ~а 公务 Той вече не е на ~а. 他已不任职。търся ~а 找工作 постъпвам на ~а 就职 Службата на портиер в кооперацията е вакантна. 公寓的门卫工作还没有人干。занемарявам ~ата си 玩忽职守 напускам ~ата 离职 ❷〈转,口〉服务地点,办公地点: Потърси го в ~ата му. 到他办公地点去找他。❸(某种工作的)部门,勤务;业务;处,所,站: метеорологическа ~а 气象站 ~а за личния състав 人事处 поверителна ~а 机要处 адресна ~а (居民)住址查询处 ❹服务;〈转,书〉用处,作用: изпълнявам ~а 服务 имам десетгодишна ~а 服务(工作)10年 разни ~и 不同的用处 ❺(服)兵役,(服)劳役: свършвам (отбивам) военната си ~а 服完兵役 ❻作礼拜,祈祷: черковна ~а 教堂礼拜 ❼〈民〉祭祀: Служба без курбан не бива. 〈俗〉祭祀不能没有祭品。◇ **в ~а на** 为…服务: в ~а на народа 为人民服务 **действителна ~а** 〈军〉现役 **нося ~ата** 〈军〉服兵役 **по ~а** 办公事: пътувам по ~а 出(公)差 **уволнен в интереса на ~ата** 〈公文〉受解职处分,因犯错误而被解职

службаш [阳] ❶〈口,貶〉形式主义的官吏;墨守成规的公务员;工作方法僵硬的官吏;官迷 ❷〈旧〉同 служещ

службашк|и -*а* службаш 的形容词

службогон|ец -*ци* [阳]〈口,不赞〉官迷

службогонск|и -*а* службогонец 的形容词

службогонство [无复,中]〈不赞〉官迷

служеб|ен -*на* [形] 公务的,职务的;办公的;业务的;兵役的;机关的: ~на работа 公务 ~но писмо 公函 ~ен паспорт 公务护照 ~ен разговор 公务谈话 ~но време 办公时间 ~но положение 职位 ~ни задължения 职责 ~на кола 公车 ~ен рейс 班车 ◇ **~ни думи (части на речта)** 〈语法〉虚词 **~ен ценз** 〈旧〉工龄 **~на бележка** 〈公文〉(机关内部的)便笺,便函 **~но лице** (正式)官员

служебни|к -*ци* [阳]〈宗〉祈祷书

служебно [副] 为公事: пътувам ~ 出(公)差

служене 见 служа

служещ [阳] 职员

служител -*ят*, -*я* [阳], **служителка** [阴] ❶(国家机关的)职员,公务员: държавен ~ 国家职员 пощенски ~ 邮局职员 ❷〈转〉服务者: църковен ~ 神职人员,宗教人士 ❸〈旧〉(机关等的)工友,用人

служителск|и -*а* служител 的形容词

слуз -*та* [无复,阴] (动植物分泌的)黏液

слузав -*а* [形] 沾满黏液的: Теленцето е още ~о: посолете го с трици и сол да го оближе кравата. 小牛仍然是满身黏液:给它抹上点麸皮和盐让母牛舔它。

слуз|ен -*на* [形] 有黏液的: ~ни храчки 黏痰

слуз|вам се [未], **слузна се** -*неш се*, *слузнах се* [完] [中态]〈方〉滑(倒)

слузест -*а* [形] ❶分泌黏液的 ❷黏液状的: ~о вещество 黏液状物

случка [阴] (方便的)时机,机会: намирам ~ 寻找时机 ◇ **на ~** 1. 碰运气(地),侥幸地: стрелям на ~ 碰运气射击 2. (对狩猎者的招呼语)祝你好运,祝你满载而归

слуп|вам [未], **слупя** -*иш*, *слупих* [完]〈方〉压扁,压皱: Слупиха ми шапката. 他们把我的帽子压皱了。Ще ~иш котела. 你会把铜桶压扁的。— **се** [被动]

слух -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶ [只单] 听觉: имам остър (тънък) ~ 有敏锐的听觉 Нещо долита (достига) до моя

～. 某事传到我耳边。❷辨音力，审音力：Не мòга вя̀рно да пèя — ля̀псва ми ～. 我唱不准——缺乏辨音力。ѝмам развѝт ～ 辨音力强 музика̀лен ～ 辨音力 ❸〈转〉传闻；流言，风闻；消息：пу̀скам（пръ̀скам）～ 放风，散播消息 Разнèсе се ～，че … 传说… не вя̀рвам на ～ове 不信流言 разпространя̀вам лъжлѝви ～ове 散播谣言 тревòжни ～ове 令人惊慌的消息 Нòсят се ра̀зни ～ове. 流传着各种消息。◇ **абсолю̀тен ～**〈乐〉绝对辨音力(能精确辨定音的高度) **напрѝгам ～** 注意听 **цял съм ～，обръ̀щам се в（на）～** 聚精会神地听 **свѝря（пèя）по ～** 不看谱弹奏(歌唱)

слухàр -*ят*，-*я*［阳］，**слуха̀рка**［阴］❶〈专〉(电报的)收音员，收报员 ❷〈口〉凭记忆力(不用乐谱)的音乐家

слу̀хов -*а*［形］听觉的；用听觉的；助听的：～ нèрв 听(觉)神经 ～и òргани 听觉器官 ～а па̀мет 听觉记忆 ～ апара̀т 助听器 ～а тръба̀ 助听管(喇叭形的)

слухту̀вам［未］〈方〉同 слухтя̀

слухт|я̀ -*ѝш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*èли*［未］❶留心听，细听：～я̀ внима̀телно，дано̀ да чу̀я нèщо 仔细地听听，但愿能听到什么 ❷〈转〉提防；戒备；窥伺 **～èне**［中］

слу̀ча 见 слу̀чвам

случа̀|ен -*йна*［形］❶偶然的，意外的：～йна срèща 偶然相遇 ～йна поврѐда на мотòра 发动机的意外损坏 ～ен успèх 意外的成功 ❷无意的：～йна грèшка 不自觉的错误 ❸偶尔的，不常有的(与 постоя̀нен（经常的)相对)：～ен посетѝтел 不常来的访问者 ◇ **～ен човèк** 无名之辈；不胜任的人 **～йно**［副］**～йност** -йносттà［阴］偶然性；偶然情况(现象，事件)：Ѝма ～йности，които разва̀лят и на̀й-предвидлѝвите пла̀нове. 就是最周密的计划也会被一些偶然情况所破坏。По каква̀ ～йност си бѝл та̀м? 你怎么会偶然到那里去的？

слу̀ча|й -*ят*，-*я*，-*и*［阳］❶(发生的)事情，事件；场合，情况；事例；事故：невероя̀тни ～и 难以置信的事情 За мèне ～ят оста̀ва всè пàк неизяснèн. 对我来说情况还不清楚。необикновèн ～й 不寻常的事件 извънрèден ～й 特殊情况 ❷［只单并常加冠词］〈口〉偶然(性)，偶然的事情：Успèхът на ра̀ботата не мòже да завѝси от ～я. 事情的成功不能靠偶然性。❸机会，良机：изпу̀скам ～я 失去良机 намѝрам ～й 找到机会 тъ̀рся ～й 寻找机会 ря̀дък ～й 千载难逢的良机 Обещà при пръ̀в ～й да ми помòгне. 他答应一有机会就帮助我。◇ **в кра̀ен ～й** 万一，万不得已 **в нѝкой（нѝкакъв）～й** 无论如何也不，决不，绝对不 **в протѝвен ～й** 要不然(的话)，否则 **в ～й на** 如果发生(有)：в ～й на ну̀жда 有需要时 **в ～й че** 如果发生(什么事情)，如遇(某种情况) **в такъ̀в ～й** 在这种情况下 **във вся̀ки ～й** 在任何情况下；无论如何 **за вся̀ки ～й** 以防万一，以备万一 **игра̀ на ～я**〈书〉意外的巧合；没有想到的巧合 **ѝмам ～й да** 有机会(做某事)，有可能(做某事) **нещà̀стен ～й** 灾祸，不幸的事故 **по ～й** 由于；值…之际，在…的时候：Заседа̀нието се отлòжи по ～й вака̀нцията. 会议因放假而延期。по ～й национа̀лния пра̀зник 在国庆的时候 **при ～й** 有可能时，有机会时 **сля̀п（щастлѝв）～й** 完全偶然(幸运) **смъ̀ртен ～й**〈书〉死亡 **спèшен ～й** 须看急诊的重病(重伤) **тèжък ～й**〈口〉不容易解决的问题，棘手的事

слу̀ч|вам［未］，**слу̀ча** -*иш*，*слу̀чѝх*［完］〈民〉❶找到，遇见，碰上：Ко̀лко пъ̀ти съм го ～вал в кафенèто! 我多少次都在咖啡馆里看到他。❷成功；赶上；击中：Не ～их с женѝтбата си. 我在婚姻方面不走运。Едва̀м ～их да ги настѝгна из пътя. 我好容易才在路上赶上他们。**— се**［被动］**～ване**［中］

слу̀ч|вам се［未］，**слу̀ча се** -*иш се*，*слу̀чѝх се*［完］［中态］❶偶然来到，偶然出现：Нѝе се ～ихме в момèнта，когато тря̀бваше да пу̀снат деца̀та в игра̀лището. 我们在他们应该让孩子到游戏场去的时候，偶然到达那里。❷［只三］偶然发生，发生事情(事故)：така̀ се ～и，че … 事情是这样的… Тако̀ва недоразумèния чèсто се ～ват. 经常发生这种误会。Какво̀ се е ～ило? 出什么事了？Ако̀ кра̀йният сро̀к се ～и в недèля，ѝмаш пра̀во да отѝдеш на слèдния дèн. 如果最后的期限碰上星期天，你有权第二天去。❸〈口〉［只三单并同与格人称代词短形连用］使…遭到，遇上，碰上：Голя̀мо нещà̀стие ни се ～и! 我们遇到了巨大的不幸。Това̀ ря̀дко ми се ～ва. 我很少碰上这种事。Човèк се у̀чи от това̀，що му се ～и.〈俗〉不经一事，不长一智。Това̀ чèсто се ～ва с нèго. 他常遇到这种事。**～ване**［中］

слу̀чка［阴］(偶然发生的)事情，(意外的)事情；事故，事：ѝстинска ～ 真事 Ста̀на една̀ смèшна ～. 发生了一件可笑的事情。Из пъ̀тя ѝмах една̀ неприя̀тна ～. 我在路上碰到一件不愉快的事情。Дорѝ и ～та с нараня̀ването му сега̀ му се вѝждаше нèщо незначѝтелно и дрèбно. 甚至连他受伤那样的事他现在看来也是小事一桩。

слуша̀лка［阴］❶(医生的)听筒，听诊器 ❷(电话的)听筒，受话器：вдѝгам ～та на телефòна 拿起电话听筒 сла̀гам ～та на телефòнната вѝлка 把听筒放在电话机上 ❸［常复］(收音机、话务员的)耳机

слу̀ша|м［未］❶听：～м ра̀дио（пèсни，концèрт）听收音机(歌曲，音乐会) ～м го внима̀телно 注意听他(说话) ～м с половѝн ухо̀ 心不在焉地听 ～м лèкции при нèго 听他讲课 Тя̀ ～ше какво̀ прика̀зват деца̀та. 她听孩子们在说什么。❷听说，听到消息：Слу̀шах，че си бѝл в Шанха̀й. 我听说你去过上海了。Слу̀шал съм мно̀го за Ва̀с. 久闻大名。❸〈转〉听话；听从；服从：Ко̀йто не ～，ще му тèгля ушѝте. 谁不听话，我就揪谁的耳朵。Синовèте му не го̀ ～ха. 他的儿子都不听从他。❹〈口〉听信：Ако̀ ～ш хòрата，мòже да ловѝш по морè за̀йци，по гора̀ рѝба.〈俗〉如果你尽信人言，你能在海上捉到兔子，在树林中钓到大鱼。❺〈民〉服侍，伺候：Момчèто го ～ло мно̀го годѝни. 男孩服侍了他多年。❻〈民〉(医生)听诊，听(胸部等)：～м го по гърдѝте 听他胸部 До̀кторът ми ～а гърдѝте. 大夫听了我的胸部。❼〈口〉［只用于命令式］注意，听着，听我说：Я̀ ～й，Па̀нчо，намерѝ ма̀лко вълна. 听我说，潘乔，找点羊毛来。❽〈军〉［只用于第一人称单数］是，听明白了，知道了(对首长命令的回答) **— се**［被动，中态］**～не**［中］

слуша̀тел -*ят*，-*я*［阳］，**слуша̀телка**［阴］❶听者，听(音乐、谈话、故事、讲课)的人 ❷(收音机的)听众 ❸(大学中的)旁听生

слъ̀|гвам［未］，**слъ̀жа** -*жеш*，*слъ̀гàх*［完］〈民〉诳，骗 **～гване**［中］

слъз|èн -*на*［形］泪的：～ни жлезѝ 泪腺

слъзлѝв -*а*［形］同 сълзлѝв

слъ̀нц|е -*à*［中］❶［只单］太阳，日：Слъ̀нцето изгря̀ва（заля̀зва）. 太阳升起(落山)。❷［只单］阳光；太阳热：прилѝчам се на ～е 晒太阳 Не сто̀йте под ся̀нка，амѝ ела̀те на ～е. 你们别站在阴凉处，到太阳地来。❸〈转〉［常单］(光明、快乐、幸福的)源泉；宝贝，珍贵(可爱)之物 ❹〈天文〉恒

星 ◇ **електрѝческо ～е**〈书〉强光灯 **за̀лез ～е**〈民〉1.日落：след за̀лез ～е 日落以后 2.太阳落山的时候,黄昏：към за̀лез ～е 黄昏时刻 **за̀ник ～е**〈民〉1.日落 2.黄昏 **за̀ход ～е**〈民〉西方：Обърна се към за̀ход ～е. 他转向西面。**ѝзгрев ～е**〈民〉1.日出：до ѝзгрев ～е 日出以前 2.黎明时：по ѝзгрев ～е 黎明时候 3.东方：Обърна се към ѝзгрев ～е. 他转向东面。**на (по) за̀ход ～е**〈民〉黄昏时候 **Не съм ～е да огрѐя всѝчко.**〈口〉我不是神通广大。**под ～ето**〈书〉普天下,在世界各地 **със ～е**〈民〉天一亮(时);天黑以前;白天

слънча̀с|вам［未］,**слънча̀сам**［完］中暑 **～ване**［中］

слъ̀нчев -*а*［形］❶太阳的：～а светлина̀ 太阳光 ～и петна̀ 太阳黑子 ～о затъмнѐние 日食 ～а ба̀ня 日光浴 ❷(指白天、时间)(有)阳光的,晴朗的：～ дѐн 艳阳天 ❸朝阳的;朝南的：～ апартамѐнт 朝阳的套房 ～ прозо̀рец 朝南的窗户 ❹〈转,诗〉明朗愉快的,非常高兴的,喜气洋洋的：～ по̀глед 明快的目光 ◇ ～ **у̀дар** 中暑,日射病 ～ **часо̀вник** 日晷 **～а систѐма** 太阳系

Слъ̀нчев бря̀г 太阳岸,艳阳滩(保加利亚黑海疗养地)

Слъ̀нчо［无复,中］(歌曲、童话中的拟人形象)太阳公公

слънчобра̀н［阳］太阳帽,遮阳帽;太阳伞

слъ̀нчов -*а*［形］❶太阳公公的：～а ма̀йка 太阳公公的母亲 ❷〈旧〉同 слънчев

слънчо̀вка［阴］〈方〉同 слънчоглѐд

слънчоглѐд［阳］❶向日葵(*Helianthus annuus*) ❷向日葵子,葵花子 ❸〈转〉趋炎附势者

слънчоглѐдов -*а* слънчоглѐд 的形容词：～и пѝти 向日葵盘 ～а нѝва 向日葵地 ～о ма̀сло 葵子油,向日葵油 ～о сѐме 葵花子

слъп -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］〈方〉同 клон (树枝)

слю̀да［无复,阴］云母

слю̀ден -*а*［形］云母(制)的：～и прозо̀рци 云母窗 ～и лю̀спи 云母片

слю̀дест -*а*［形］含(大量)云母的：～а скала̀ 含云母的岩石

слюдя̀вам се［未］,**слюдя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］〈方〉打扮

слю̀нка［阴］唾液

слю̀нч|а -*иш*, *слю̀нчих*［未］同 плю̀нча (舔)

слю̀нчен -*а* слю̀нка 的形容词：～и жлезѝ 唾液腺

слю̀нчест -*а*［形］唾液的：～а пя̀на 唾液沫

сля̀|гам се［只三］,**сля̀га се**［未］,**слѐгне се** слѐгна̀ се［完］［中态］❶(指松、软的东西)变瓷实：Пръстта̀ се е ～ѐгнала и тря̀бва отно̀во да се разкопа̀ва. 土变得板实了,必须重新刨一下。❷(草、庄稼等)倒伏：От бу̀рята изкласѝлите жита̀ се ～ѐгнаха. 暴风雨使抽了穗的麦子倒伏了。**～я̀гане**［中］

слѝза 见 слѝзам

слѝзвам［未］〈方〉同 слѝзам

сл|я̀н -*я̀на*, -*ѐни*［形］连起来的,合成一个的：～ѐни часовѐ 连堂(两节课一起上,课间不休息)

сл|я̀п -*я̀па*, -*ѐпи*［形］❶瞎的,盲的,失明的：～я̀п про̀сяк 盲人乞丐 Бързата ку̀чка ～ѐпи ги ра̀жда.〈俗〉性急的母狗生瞎仔。❷〈转〉茫然无知的,不明情况的,(等于)瞎眼的;无动于衷的 ❸〈转〉盲目的;碰运气的;偶然的;自发的：Любовта̀ е ～я̀па. 爱情是盲目的。～я̀па вя̀ра 迷信 ～я̀по подчинѐние 盲目服从 ～я̀по ща̀стие 偶然的幸运 ❹〈专〉(指飞行或军事行动)盲目的：～я̀по летѐне 盲目飞行 ❺没有出口的,封闭的：～я̀па у̀лица 死胡同 ❻〈转,民〉不识字的,睁眼瞎的：То̀й оста̀ва ～я̀п. 他仍然是个睁眼瞎。❼［用作名］盲人：учѝлище за ～ѐпи 盲人学校 ◇ **(и) ку̀цо и ～я̀по** 或 **～я̀по и сака̀то**〈口,貶〉阿猫阿狗,无能之辈 **～ѐпият слу̀чай** 运气 **～я̀п ко̀ш**〈民〉(一种民间捕鱼用的)袋网 **～я̀п цѝрей**〈民〉暗疖 **～я̀па ба̀ба**〈民〉捉迷藏：игра̀я на ～я̀па ба̀ба 玩捉迷藏 **～я̀пата недѐля (съ̀бота)**〈口〉仓促决定结婚的时间 **～я̀по ку̀че** 鼹(*Spalax typhlus*) **～я̀по око̀** 太阳穴 **～я̀по черво̀**〈解〉盲肠 **～я̀по**［副］：～я̀по вя̀рвам в ня̀кого 盲目相信某人

сл|я̀т -*я̀та*, -*ѐти*［形］同 слян

см［缩］сантимѐтър 厘米

смадо̀|к -*ци*［阳］鲈鱼

сма̀жа 见 сма̀звам[1] 和 сма̀звам[2]

сма̀зан -*а* ❶ сма̀жа 的过被形动 ❷［用作形］1.弄皱的,压皱的;压坏的 2.〈转〉被击溃的,被击败的 3.〈转〉筋疲力竭的,受到摧残的,垮了的

сма̀|звам［未］,**сма̀жа** -*жеш*, *сма̀зах*［完］❶弄皱,压皱;压坏,砸坏：То̀й си ～за пръ̀ста. 他把手指砸伤了。❷压死,砸死,轧死：Вчѐра трамва̀ят ～за едно̀ детѐ. 昨天电车轧死一个孩子。❸〈转〉摧残,摧毁;打垮;消灭;击溃;粉碎：～звам го от бо̀й 痛打他一顿 ～звам съпротѝвата му 粉碎他的抵抗 ～звам ста̀чка 镇压罢工 — **се**［被动］**～зване**［中］

сма̀|звам[2]［未］,**сма̀жа** -*жеш*, *сма̀зах*［完］给…(涂)上油：～звам кола̀ (машѝна) 给车(机器)上油 — **се**［被动］**～зване**［中］

сма̀зка［阴］❶润滑油：Разглобѝ грижлѝво механѝзмите и ги нама̀за с но̀ва, чѝста ～. 他细心地把机件卸开,涂上新的、干净的润滑油。❷(擦地板、滑雪板用的)蜡：～ за по̀д 地板蜡

смазо̀ч|ен -*на*［形］润滑用的;润滑(油)的：～ни материа̀ли 润滑材料 ～ни масла̀ 润滑油 ～ен прѝбор 上润滑油用的工具

сма̀|йвам［未］,**смая̀** -*еш*, *сма̀ях*［完］使惊讶;使神魂颠倒：Като̀ по̀чна да говорѝ, ～я всѝчки ни. 他一开始讲话,就令我们大家惊讶不已。— **се**［被动,中态］**～йване**［中］

сма̀лта 和 **шма̀лта**［阴］(人工制造的)彩色小石块,彩色玻璃(作拼花图案用)

смал|я̀вам［未］,**смаля̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］使变小 — **се**［被动,中态］**～я̀ване**［中］

смара̀гд［阳］祖母绿,纯绿宝石

смара̀гден -*а*［形］绿宝石色的;黛绿色的：～и планинѝ 黛绿色的群山

смара̀гдов -*а*［形］❶绿宝石色的;黛绿色的：～ килѝм 绿宝石色的地毯 ～ бля̀сък 像绿宝石似的闪光 ❷镶有绿宝石的：～ пръ̀стен 绿宝石戒指

сма̀тря|м［未］〈方〉❶看,看见,注意：Нѝщо ли не ～ш из трева̀та? 你在草地上什么都没有看见吗? ❷〈转〉认为,看成：То̀зи у̀чен а̀з го ～м за ва̀ш учѝтел. 我把这位学者看作是你们的老师。— **се**［被动］**～не**［中］

сма̀х|вам се［未］,**сма̀хна се** -*неш се*, *сма̀хна̀х се*［完］［中态］❶变糊涂：На ста̀ри годѝни съвсѐм се ～на и по̀чна да вѐрши глу̀пости. 他上年纪以后完全糊涂了,开始干起蠢事来了。❷消瘦;精疲力竭：Лицѐто ѝ бѐше се ～нало. 她的脸消瘦了。**～ване**［中］

смахнат *-а* [形] 糊涂的;昏头昏脑的: ~ старец 糊涂的老人 **~о** [副] **~ост** -остта [阴]

смачкан *-а* ❶ смачкам 的过被形动 ❷ [用作形] (指人)长得不体面的,长得不匀称的: ~а фигура 不体面的外貌

смачк|вам [未], **смачкам** [完] ❶弄皱,揉皱: Ядосано ~а хартията на топка и я захвърли в коша. 他生气地把纸揉成一团扔在纸篓里。❷压坏,挤坏;消灭: ~вам тревата 践踏草地 ~вам доматите 把西红柿压坏 — **се** [被动,中态] ◇ **~вам фасона на някого** 〈口〉打掉某人的傲气 **~ване** [中]

смая 见 смайвам

смаян *-а* ❶ смая 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 十分惊讶的,大吃一惊的: гледам (като) ~ 十分吃惊地望着 2. 不知所措的: стоя ~ 莫名其妙地站着 **~о** [副]

СМДБ [сè-ме-де-бè] [缩] Съюз на музикалните дейци в България 保加利亚音乐工作者协会

сме 见 съм

смеешката [副] 同 смеешком

смеешком [副] 笑着: Говори сериозно, а не ~. 正正经经地说,不要嘻嘻哈哈地。

смеж|ен *-на* [形] 〈方〉邻近的: ~ни ниви 邻近的田地 **~ност** -ността [阴]

смекч|авам [未], **смекча** *-иш, -их* [完] ❶使变软: Тоя мехлем ~ава кожата. 这种药膏能滋润皮肤。❷〈转〉使缓和;使柔和;减轻: ~авам въздуха 使空气暖和 ~авам светлината 使光线柔和 ~авам тона 使声调缓和下来 ~авам присъда 减轻惩罚 ~авам мъката 减轻痛苦 ❸〈转〉使(心)软下来;使变温和些: ~авам сърцето му 使他的心软下来 ~авам гнева на някого 使他不那么生气 ~авам яростта си 使怒气消一些 ❹〈语言〉使软化 — **се** [被动,中态] **~аване** [中]: ~аване на напрежението в международните отношения 国际紧张局势的缓和

смекчаващ *-а* [形] **~и вината обстоятелства** 〈法〉减轻惩罚的情况

смекчение [无复,中]〈书〉同 смекчаване: ~ на присъда 减刑

смекчител|ен *-на* [形] 缓和的,减轻的: ~ни обстоятелства 减轻(惩罚)的情况

смел *-а* [形] ❶勇敢的,果敢的,大胆的: ~ борец 勇敢的战士 ❷大无畏的;自信的: ~а постъпка 大无畏的行为 ~и думи 豪言壮语 ❸〈转〉大方的,不拘束的: По-~ите девойки се шегуваха с ергените. 大方一些的姑娘跟小伙子们开起玩笑来。❹〈书〉出格的,放肆的;大胆的,独创的: ~а шега 放肆的玩笑 ~ опит 大胆的试验 ~ проект 大胆的设计 **~о** [副]: Смело напред! 勇往直前!

смел|ец *-ци* [阳] 勇士

смелост *-та* [无复,阴] ❶英勇,勇气,勇敢精神: проявявам нечувана ~ 表现出空前的勇敢精神 повишавам ~ 提高勇气 вдъхвам някому ~ 壮某人的胆量 ❷勇敢行为

смелчага [阳] 勇士,大胆的人

смелча|к *-ци* [阳] 同 смелчага

смеля 见 смилам

смен|явам [未], **сменя** *-иш, -их* [完] ❶换,更换,改换,换掉: ~явам бельото (ризата) 换内衣(衬衫) ~явам квартирата 换住所 ~явам машинни части 更换机器零件 ~явам номера на колата с фалшив номер 以假号码换掉车的号码 Смених си обущата с по-широки. 我换了一双大些的皮鞋。❷接替,替换;变为: ~явам дежурен 接替值班员 Аз паднах. Друг ще ме ~и и толкоз. 我倒下了。别人将要代替我,不过如此。❸〈口〉交换: Съгласен ли си да ~иш свинята с овца? 你同意用羊换(你的)猪吗? ~явам вълнени парцали срещу черги 用碎羊毛料换粗毛毯 Сменяваме местата си. 我们交换坐位。— **се** [被动] **~яване** [中]

смен|явам се [未], **сменя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] ❶交卸,交(班),下(班),交代: През цялата нощ стражата се ~яваше през всеки два часа. 一整夜警卫队每两小时换一次班。Той отиде на кошарата да се ~ят с Калчо. 他到羊圈去换卡尔乔的班。❷ [只三] 〈转〉改换为,为…所代替;变为;新旧更换: С голяма бързина почнаха да се ~ят нощ и ден. 昼夜开始迅速轮换。**~яване** [中]

сменяем *-а* [形] 可代替的,可换的 **~ост** -остта [阴]

смен|ям [未], **сменя** *-иш, -их* [完] 同 сменявам: Един санитар ~яше превръзката на някакъв войник. 一个卫生员正在给一个战士换绷带。— **се** [被动] **~яне** [中]

смен|ям се [未], **сменя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 同 сменявам се **~яне** [中]

смерч *-ът, -а, -ове* [阳] 龙卷风,旋风

смес *-та* [阴] ❶混合物,混合体: ~ от вар и пясък 石灰和沙子的混合物 ❷〈转〉交织物;大杂烩: ~ от удивление и радост 惊喜交加 пъстра ~а 五光十色的大杂烩 ❸混合种子(一般指黑麦和小麦的种子掺混在一起)

смес|вам [未], **смеся** *-иш, смесих* [完] ❶使混合: ~вам житото с ръж и царевица 把小麦与黑麦和玉米掺混起来 Отведи си овцете да ги не смесим с нашите. 你把你的羊带走,别跟我们的混在一起。❷掺,加进: ~вам вода в ракията 往白酒里掺水 ❸〈转,口〉把…弄混,把…混为一谈,混淆: ~вам една песен с друга 把一支歌跟另一支弄混 ~вам два различни въпроса 把两个不同的问题混为一谈 — **се** [被动,中态] **~ване** [中]: ~ване на понятията 概念的混淆

смесен *-а* ❶ смеся 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 混合的,混成的: ~а кръв 混血 ~а порода 混种,杂种 2. 共同参加的;(男女)混合的: ~а комисия 混合委员会 ~ хор 混声合唱 ~о училище 混合学校 ~ плаж 男女合用的沙滩 3. 〈转〉混淆的,混乱的,混杂的: ~о чувство 混杂的感情 ◇ ~ **влак** (客货)混合列车 **~а тарифа** 混合价目表

смесица [阴] ❶混合物,混料(主要指粮食的混合) ❷大杂烩,混合体: ~ от стари и нови стилове 新旧风格的大杂烩

смеска [阴] 〈农〉混合饲料

смест|вам [未], **сместя** *-иш, сместих* [完] 装(进),塞(进),放(进): Гледай да ~иш в раницата и моя багаж. 想着把我的行李也装进背包里。Къде ли ще ~иш толкова гости? 你把这么多客人往哪里塞啊? — **се** [被动] **~ване** [中]

смест|вам се [未], **сместя се** *-иш се, сместих се* [完] [中态] ❶挤挤(腾出地方),让出些地方: Сместете се да седне и старата. 请挤一挤,让这位老太太也坐下。❷装得下,容得下,坐得下: Пътниците не можаха да се ~ят в колата. 车里装不下全部旅客。**~ване** [中]

смест|ям [未], **сместя** *-иш, сместих* [完] 同 смествам — **се** [被动] **~яне** [中]

смест|ям се [未], **сместя се** *-иш се, сместих се* [完] [中

态]同 смѐствам се ～яне[中]

смѐс|ям[未],**смѐся** *-иш,смѐсих*[完]同 смѐсвам — **се**[被动,中态]

смет *-тà*[无复,阴] ❶垃圾,秽土: купчѝни ～ 一堆堆的垃圾 кòфа за ～ 垃圾箱 обѝрам ～ 扫去垃圾 ❷垃圾堆 ❸〈转,蔑〉废物,破烂,糟粕

сметà 见 смѝтам

сметàл|о сметалà[中]算盘(保加利亚算盘的每根棍上有十个算珠): пỳл (тòпка) на ～ото 算盘珠 трàкам ～о 拨算盘

сметàна[阴]鲜奶油;凝乳,乳脂;乳皮

сметàнка[阴]〈口〉(小学低年级的)算术书

сметàч[阳],**сметàчка**[阴]会算的人;计算员

сметàч|ен *-на* ～**на машѝна** 计算机 ～**на лѝния** 计算尺

сметàчка[阴] ❶见 сметàч ❷〈旧〉同 сметàло

смѐт|ен *-на*[形]〈财〉计算的;账目的: ～на документàция 账目单据

смѐтен *-а*[形]〈方〉糊涂的,愚蠢的: ～а рàбота 蠢事

сметенѝ|к *-ци*[阳],**сметенѝца**[阴]〈方〉❶造谣者 ❷作梗者 ❸粗野的人;蠢货;废物

сметѝщ|е *-а*[中]垃圾堆

смѐтк|а[阴] ❶计算,统计: Напрàвѝ ～а кòлко стрỳва всѝчко. 算算一共多少钱。❷〈转,口〉账单,发票;账;费: поѝсквам ～ата 要账单 Мòля ～ата! 请算账! плàщам ～ата за водàта (електрѝчеството, телефòна) 付水(电、电话)费 ❸〈银行〉账,账目;账户;户头: вòдя ～и 记账 прѝходо-рàзходни ～и 收支账 открѝвам ～а 开户头 ❹〈口〉彼此的旧账,尚待算账的事情;恩怨: Нѝе с нèго ѝмаме стàри ～и. 我(们)和他还有旧账要算。Добрѝ (чѝсти) ～и — добрѝ прия̀тели. 清了账才是好朋友;借钱速还,友谊长存。неуредèни ～и 未了事项 ❺〈转,口〉好处,利益: Каквà ～а ѝмате от товà? 这对你有什么好处? брàк по ～а 基于利害关系的结婚 ❻〈转,口〉估计,计算,打算: Прàвѝ ～а каквò мòже да стàне пòсле. 你估计一下以后可能发生什么事情。объркàвам ～ите на ня̀кого 打乱某人的计划 ❼〈转,口〉算计,盘算;谨慎: На нèговото чѝсто, безкòристно увлечèние тя̀ отговòри с хладната безсърдèчна ～а на обикновèна практѝчна женà. 她以一种讲求实际的普通女人的冷静而缺乏热情的谨慎来回答他那纯洁的、无私的迷恋。❽费用;支持;责任: живèя на чỳжда ～а 靠他人生活 ❾详细说明;总结: Ще ви дàм ～а за всѝчко. 我将向你们详细说明一切。◇ **без ～а** 浪费地,随便花钱地: живèя без ～а 生活挥霍 хàрча без ～а 乱花钱 **вѝждам му ～ата** 干掉他 **вѝждам (разчѝствам) ～ите с ня̀кого** 1.与某人算清账目 2.〈转〉干掉某人(以报仇雪恨) **в крàйна (послèдна) ～а**〈书〉归根结蒂 **влѝзам в ～ата**〈口〉受到注意 **влòгова ～а**〈财〉存款账户 **гàбровска ～а** 不该省的钱,不当的节省 **дàвам ～а** 1.总结;作决算 2.〈转〉负责任 **дàвам си ～а**〈口〉知道,明白: Не сѝ дàваше ～а къдè отѝва. 他不知道到哪里去。**държà ～а за нèщо**〈口〉1.注意到,考虑到: Тря̀бва да държà ～а за обстоя̀телствата. 我要考虑到各种情况。2.记住(以便日后讨还): Тòй държѝ ～а за всѝчко и едѝн дèн ще си отмъстѝ. 他把一切都记在心里,总有一天要报仇。**държà (вòдя) ～а**〈口〉1.记账: В товà тефтèрче вòдя ～а за похàрчените парѝ. 我在这个小账本里记支出账。2.作总结,汇报;记录,登记;控制: Товà е нарòдна парà, за нèя тря̀бва да се държѝ стрòга ～а. 这是人民的钱财,对它(的使用)必须严格控制。**държà ～а ня̀кому**〈口〉干涉某人的行动;企图对某人施加影响 **заверя̀вам ～а**〈银行〉在账簿中登入进款 **задължàвам ～а**〈银行〉在账簿中登入欠款 **за свòя ～а взèмам нèщо**〈口〉认为是指我的;是涉及我的: Взèмам ỳкора за свòя ～а. 我认为是责备我。**за ～а на ня̀кого илѝ нèщо**〈口〉1.为某人或某事的利益: Тè обрабòтваха земя̀та за свòя ～а. 他们为自己(的利益)而耕种田地。2.靠牺牲(损害)某人或某事的利益: Ỳдарничеството за ～а на кàчеството на рàботата и горѝвото ня̀ма да признàвам. 靠牺牲工作质量和燃料而搞的突击运动我不承认。3.〈转〉指(涉及)某人或某事 **знàя си ～ата**〈口〉俭省 **Ѝде ми на ～а.**〈口〉对我有利。**ѝмам (ня̀мам) ～а**〈口〉对我有(没有)好处 **ѝскам (дѝря, търся) ～а от ня̀кого**〈口〉找某人算账 **на нòва ～а**〈口〉重来,再来 **на ～а**〈口〉有利,便宜 **не държà ～а на дỳмите си**〈口〉随便说 **объркàвам (опрàвям) ～ите си**〈口〉手头拮据(宽裕) **прàвя (си) ～а**〈口〉1.注意到(某事的)后果 2.打算,盘算,计算,算计 **прàвя си ～а без кръчмàря**〈口〉背着酒保算账(喻策划某事而不考虑实现该事的关键人物) **стопàнска ～а**〈经〉经济核算: на стопàнска ～а 自负盈亏地 **със ～а** 俭省地: хàрча със ～а 省着用钱 **текỳща ～а** 活期存款户 **тънки ～и**〈口〉1.细账 2.〈转〉鸡毛蒜皮: Оставèте тѝя тънки ～и. 别提(管)这些小事了。**урèждам ～ите си с ня̀кого** 与某人算账 **чèкова ～а**〈财〉支票户头

сметкаджѝ|я *-ята,-и*[阳],**сметкаджѝйка**[阴]〈口〉❶俭省的人;好占小便宜的人;精打细算的人 ❷〈口,蔑〉吝啬鬼

сметкаджѝйск|и *-а* сметкаджѝя 的形容词 ～**и**[副]

сметковòд|ен *-на*[形]簿记的,会计的: ～на кнѝга 账簿 ～ни кỳрсове 会计训练班

сметководѝтел *-ят,-я*[阳]簿记员,会计员: ～ на стопàнство 农场会计

сметковòдств|о *-а*[中]簿记,会计: бàнково ～о 银行簿记 търгòвско ～о 商业簿记

сметкорàзписка[阴](机关、企业付给私人款项的)收据: Сметкорàзписките за изразхòдваните сỳми тря̀бва да бъ̀дат заверèни. 付款收据必须签字盖章。

смѐтна 见 смя̀там

смѐтни|к *-ци*[阳] ❶垃圾箱 ❷(收垃圾用的)簸箕

сметопровòд[阴](住宅楼内楼梯墙上的)垃圾通道,垃圾箱

сметосъбирàч[阳]清洁工;垃圾清扫工

сметосъбирàчка[阴]垃圾车

сметочистàч[阳]清洁工人,清除垃圾的人

смѐтчица[阴]〈口〉账单,发票

смеховѝт *-а*[形]滑稽的,幽默的,可笑的

смехорà|я[阴] ❶笑话: разкàзам (разпрàвям) ～я 说笑话 ❷滑稽动作: прàвя ～и 做滑稽动作

смехотвòр|ен *-на*[形]引人发笑的,滑稽的: ～но предложèние 可笑的建议 ～ни твърдèния 滑稽的论断

смехотвòр|ец *-ци*[阳]爱说笑话的人,爱做滑稽动作的人

смехотвòрство[无复,中]引人发笑,逗趣,耍活宝

смеш[阳]〈运〉(网球的)压杀

смеш|à *-ѝш,-ѝх*[未]使发笑,逗…笑

смѐшам[未]〈方〉同 смѐсвам

смèш|ен -*на* [形] ❶可笑的,令人发笑的,逗笑的,滑稽的：～на слу̀чка 可笑的事 ～ни пра̀казки 逗笑的故事 ～на исто̀рия 一件可笑的事 ～ен човѐк 可笑的人 ❷受人嘲讽的;可怜的;荒谬可笑的：изпа̀дам в ～но положѐние 陷人可怜的境地 Не ста̀вай ～ен пред хо̀рата. 别惹人耻笑！**～но** [副]

смешѐние [无复,中]〈旧〉❶同 смѐсване ❷同 смес：～ на поня̀тията 各种概念的大杂烩

смѐшк|а [阴] ❶笑话：разпра̀вям (ка̀звам) ～а 说笑话 ❷滑稽动作：пра̀вя ～и 做滑稽动作

смѐшльо -*вци* [阳],**смѐшла** [阴]〈口〉同 смешни̇к

смешни̇|к -*ци* [阳],**смешни̇ца** [阴] ❶爱开玩笑者,爱说笑话的人 ❷丑角,小丑

см|ѐя -*ѐеш*,-*ях*,过主形动 -*ял*,-*я̀ла*,-*ѐли* [未] 敢：Ни̇кой не ～ѐеше да проду̀ма. 谁也不敢说话。Акò ～ѐе,нѐка да дойдѐ! 谁敢谁就来! Смѐя да ка̀жа,че.... 我敢说…

см|ѐя се -*ѐеш се*,-*ях се*,过主形动 -*ял се*,-*я̀ла се*,-*ѐли се* [未,中态] ❶笑,发笑：～ѐя се шу̀мно 大声笑 Най-добрѐ се ～ѐе,който послѐден се ～ѐе. 谁笑在最后,谁笑得最好。❷嘲笑：Ще ви се ～ѐят хо̀рата. 人们会嘲笑你们的。❸〈转,口〉不在乎：Не сѐ ～ей,и това̀ мо̀же да се слу̀чи. 你别满不在乎,这种事也会发生的。◇ **～ѐя се под муста̀к**〈口〉微笑

сми̇|вам [未],**сми̇я** -*еш*,-*х*,过被形动 -*т* [完] ❶〈民〉洗去,冲去,洗刷掉：～вам бреговѐте 冲刷河岸 ～вам срама̀ 雪耻 ❷〈方〉(用水)和,掺和：～вам помѝя 和泔水,拌猪食 — **се** [被动] **～ване** [中]

сми̇|вам се [未],**сми̇я се** -*еш се*,-*их се* [完] [中态,只三] 变软,变烂：Туршѝята вѐче се е ～ла. 泡菜已经烂了。**～ване** [中]

сми̇га|м [未] (用眨一只眼的办法)使眼色,递眼色：Тра̀ пъ̀ти му ～м да мълчѝ,а то̀й се не досѐща. 我三次给他递眼色让他住口,他都没有领悟。**～не** [中]

сми̇г|вам [未],**сми̇гна** -*неш*,*сми̇гнах* [完] сми̇гам 的一次或连续几次的动作：То̀й ѝ ～на да излѐзе. 他向她使眼色让她出去。**～ване** [中]

смил -*ът*,-*а* [无复,阳] ❶蜡菊(*Helichrysum* (*Gnaphalium*) *arenarium*) ❷同 смин

смила̀ем -*а* [形] 能消化的,容易消化的：мъ̀чно ～а храна̀ 不易消化的食物 **～ост** -*остта̀* [阴]：～ост на фура̀жа 饲料的易消化

сми̇лам [未],**смѐля** -*ѐлеш*,-*елях*,过主形动 -*елял*,-*еля̀ла*,-*елѐли*,过被形动 -*елян*,-*еля̀на*,-*елѐни* [完] ❶磨(成粉末),研磨：～йлам кафѐ 磨咖啡 Смелѝ ми месо̀ за кюфтѐта. 给我绞点做丸子的肉。Ко̀йто седѝ на воденѝцата,～йла си жѝтото.〈俗〉近水楼台先得月。❷(指胃)消化 ❸〈转,口〉明白,理解：Умъ̀т му тру̀дно ～йла. 他的脑袋不好使。— **се** [被动]：От еднò зъ̀рно брашнò се не ～йла.〈俗〉一粒麦磨不成面。**～йлане** [中]

сми̇лен -*а* [形] 同 сми̇лов

сми̇лов -*а* смил 的形容词：～и листа̀ 沙生蜡菊的叶子

смил|я̀вам [未],**смиля̀** -*и̇ш*,-*и̇х* [完] ❶使心软,使发慈悲：Подро̀бно да му разпра̀виш ха̀ла ни,да му припла̀чеш,да го ～йш. 把我们的境遇对他仔细说说,央求央求他,让他发慈悲。❷〈方〉同 смиля̀вам се：Ми̇лост,госпо̀жо,понѐ вѝе ме ～ѐте. 开恩,太太,哪怕您对我发点慈悲也好。

смил|я̀вам се [未],**смиля̀ се** -*и̇ш се*,-*и̇х се* [完] [中态] 怜悯,发慈悲心;施恩,宽恕：～я̀вам се над (за) нѐго 怜悯他 ～я̀вам се да помо̀гна на ня̀кого 发慈悲帮助某人

смин -*ът*,-*а* [无复,阳] ❶鼠曲草(*Gnaphalium*)：жъ̀лт като̀ ～ (面色)黄得象鼠曲草 ❷同 смил ❸同 безсмъ̀ртниче (旱花)

сми̇ндух [无复,阳] 胡卢巴,苦豆,香草(*Trigonella foenum*)

сми̇нов -*а* смин 的形容词

смирѐн -*а* [形] 谦逊的,谦恭的,谦虚的;温顺的,恭顺的：～ човѐк 谦逊的人 ～а усми̇вка 谦恭的微笑 ～ гла̀с 恭顺的语调 **～о** [副] **～ост** -*остта̀* [阴]

смирѐние [无复,中] 谦逊,谦虚;恭顺,温顺：със ～ 恭顺地 ро̀бско ～ 卑躬屈膝

смир|я̀вам [未],**смиря̀** -*и̇ш*,-*и̇х* [完] ❶使温顺,使谦恭;使平息;制服,镇压,平定：～я̀вам деца̀та 让孩子们平静下来 ❷抑制,克制;制止：～я̀вам сърцѐто си 抑制内心的激动 ～я̀вам гнева̀ си 克制自己的愤怒 — **се** [被动] **～я̀ване** [中]

смир|я̀вам се [未],**смиря̀ се** -*и̇ш се*,-*и̇х се* [完] [中态] ❶变得温顺;平息下来,顺从起来,服从,屈服：～я̀вам се като̀ а̀гне 像羔羊一样温顺 ❷谦逊起来,谦虚起来 **～я̀ване** [中]

сми̇слен -*а* [形] 有意思的,有意义的;有理智的;合理的;适当的;可以理解的：～а рѐч 有意义的演讲 ～ живо̀т 有意义的生活 ～ о̀тговор 适当的回答 **～о** [副]：говоря ～о 说话清楚明白 **～ост** -*остта̀* [阴]

сми̇слов -*а* [形] 意义的,涵义的,意思的：Ду̀мите и̇мат двѐ странѝ — вѣ̀шна (зву̀кова) и въ̀трешна (～а). 词有两个方面——外部的(声音的)和内部的(意义的)。～и връ̀зки 意义上的联系

сми̇сл|ям [未],**сми̇сля** -*иш*,*сми̇слих* [完] ❶回想,想起,回忆,想到 ❷想 — **се** [被动,中态]：Тога̀з за наро̀да се би̇хте ～или,/и сра̀м,угризѐние би̇хте сѐтили. (Вазов) 那时你们将会想到人民,将会感到耻辱和愧疚。

сми̇съл [无复,阳] ❶意义,涵义,意思：ѝстински ～ 真意 преносен ～ 转义 превѐждам по ～ 意译 в тѐсен (широ̀к) ～ на ду̀мата 按词的狭(广)义说 дълбо̀к ～ 深刻的涵义 ❷目的,意义,意思：～ на живо̀та 生活的目的 ❸〈转,口〉益处,好处,意义：Ня̀ма ～. 没有好处;犯不上;不值得。❹理智,理性：здра̀в ～ 健全的理性,合理的看法 ◇ **в то̀я** ～〈书〉在这方面

сми̇там[1] [未],**смета̀** -*етѐш*,-*ѐтох*,-*ѐте*,过主形动 -*ел* [完] 清扫,扫清;扫(成堆)：～и̇там дво̀ра 扫院子 ～и̇там трохи̇те 把面包渣扫在一起 — **се** [被动,中态] **～и̇тане** [中]

сми̇там[2] [未]〈方〉阻挠,妨碍

сми̇я 见 сми̇вам

смля̀ск|вам [未],**смля̀скам** [完] 吧唧吧唧地嚼

СМО [сѐ-ме-о̀] [阴,(口)中,缩] Светòвна метеорологѝчна организа̀ция (联合国)世界气象组织

смо̀г -*ът*,-*а* [阳] 烟雾

смо̀г|вам [未],**смо̀гна** -*неш*,*смо̀гнах* [完] ❶办得到,做得了,能够,得以：Смо̀гнах да изпрева̀ря всѝчки ви. 我终于能够超过你们大家了。Помъ̀чи се да приберѐ жъ̀твата си със свòи хо̀ра,но не ～на. 他尽力想靠自己人把庄稼收回去,但是没有办到。❷对付,克服,制服,超过：Едва̀м ～вам на то̀лкова грѝжи. 我几乎对付不了这么多忧虑。～вам над

някого 制服(超过)某人 **～ване**［中］

смо|к -*кът*,-*ка*,-*кове* 和 -*ци*［阳］❶游蛇(*Colubridae*)：вия се като ～к 蜿蜒如游蛇 пъстър ～к 花游蛇 ❷〈民〉织机两侧用以固定织机的长木 ◇ **пия (смуча) като ～к**〈口〉有海量,是大酒鬼

смòква［阴］〈民〉无花果树

смòквица［阴］〈方〉同 смòква

смòкинг -*и*［阳］(没有燕尾的)晚礼服,吸烟服：облèчен в ～ 穿着晚礼服的

смокѝнен -*а*［形］同 смокѝнов：～ лѝст 无花果叶

смокѝнов -*а* смокѝня 的形容词：～о дървò 无花果树 ～ лѝст 无花果叶

смокѝн|я［阴］❶无花果树(Ficus carica) ❷无花果：слàдко от ～и 蜜饯无花果

смокòвница［阴］〈古〉无花果树

смолà［阴］❶［只单］树脂：бòрова ～ 松香 ❷焦油;沥青 ❸［用作形,不变］乌亮的(头发)：～ косà 乌油油的头发

смòл|ен[1] -*ена* 或 -*на*［形］〈诗〉像沥青一样的,乌亮的

смòлен[2] -*а*［形］被虫蛀过的

смолèне 见 смоля̀

Смолèнск 斯摩棱斯克(俄罗斯城市)

смòлест -*а*［形］同 смолѝст：～и косѝ 乌亮的头发

смолѝст -*а*［形］❶含树脂的,含松香的：～ дъх 松香的气味 ❷黏如树脂的：～о веществò 又稠又黏的东西 ❸〈转〉乌亮的：～а косà 乌油油的头发

смолнѝца［阴］黑黏土

смолнѝчав -*а* смолнѝца 的形容词：～а земя̀ 黏土 ～ път 又黏又滑的路

смол|я̀ -*ѝш*,-*ѝх*［未］涂(或浸)上沥青：～я̀ лòдка 给小船涂上沥青 — **се**［被动］**～èне**［中］

смоля̀в -*а*［形］涂(蹭)上树脂(沥青)的：～и ръцè 蹭上沥青的手

Смòлян 斯莫梁(保加利亚城市)

смоля̀с|вам се［未］,**смоля̀сам се**［完］［中态］被虫蛀：Тря̀бва да слòжа нафталѝн на вълнените дрèхи да не сè ～ват. 我必须在毛料衣服里放卫生球以不让虫蛀。**～ване**［中］

смотà|вам［未］,**смотàя** -*еш*,-*х*［完］❶缠,绕：Бъ̀рза да ～е прèждата. 她忙着缠线。❷〈转〉弄乱,弄混,使纠结在一起;使糊涂：Такà ～ прѝказките си, че нѝкой нѝщо не разбрà. 他把故事全搞乱了,谁也没有听清任何东西。— **се**［被动,中态］**～ване**［中］

смòтан -*а*［形］〈口〉糊涂的,愚蠢的

смотолèвен -*а* ❶ смотолèвя 的过被形动 ❷［用作形］含糊不清的,含含糊糊的：～и оправдàния 含糊的表白 **～о**［副］

смотолèв|ям［未］,**смотолèвя** -*иш*,-*их*［完］❶马马虎虎地做：Смотолèвихме рàботата нàдве-нàтри. 我们草草地把活干完了。❷含含糊糊地说：Смотолèви го набъ̀рзо, та нѝкой нѝщо не разбрà. 他连忙含含糊糊地说完,谁也没有听懂任何东西。— **се**［被动］**～яне**［中］

смòтрен -*а*［形］〈方〉明理的,有教养的;机灵的,聪明的

смотря̀вам［未］,**смòтря** -*иш*, *смòтрѝх*［完］〈方〉看到,看见：Вчèра те ～их в навàлицата. 昨天我在人群中看见你了。

смотря̀вам се［未］,**смòтря се** -*иш се*, *смòтрѝх се*［完］［中态］〈方〉彬彬有礼,规规矩矩;镇静下来,冷静下来,清醒过来：Смотря̀вай се пред хòрата. 在人们面前要规矩一些。

смрад -*ът*,-*а*,-*ове*(罕)［阳］,**смрад** -*тà*［无复,阴(罕)］❶臭味：нетърпѝм ～ 难闻的臭味 Приближѝш ли го, от нèго лъ̀ха ～. 你一靠近他,就会闻到他发出的臭味。Нèщо разпространя̀ва ～. 有什么东西散发着臭味。❷〈专〉(一种有臭味的)鞣料

смрàд|ен -*на*［形］❶臭的,有臭味的：～ен дъх 臭味 ～но блàто 臭水塘 ❷〈转〉卑鄙的,下贱的,丑恶的,令人作呕的：～ен вертèп 下贱的卖淫窝 ～на афèра 肮脏的交易 ～ен гàд 下流坯 **～но**［副］

смрадлѝв -*а*［形］❶臭的,有臭味的：～а кòчина 臭猪圈 ～а лòква 臭水潭 ❷〈转〉懒惰的：～а момà 懒姑娘 **～ост** -осттà［阴］

смрàдлика［阴］❶黄栌(*Rhus cotinus* (*Cotinus coggyria*)) ❷某些灌木的名称

смрàдликов -*а* смрàдлика 的形容词：～и листà 黄栌树叶

смрàдля|к -*ци*［阳］〈方〉同 смрàдлика

смразя̀|вам[1]［未］,**смразя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］❶使冻成冰;使冰冻：Зѝмата ～я̀ла рекѝте. 寒冬使江河上了冻。❷〈转〉使僵化,使停止活动,使不能动弹：Катò му изкрещя̀, та го ～я̀ на мя̀стото. 他向他大叫了一声,就使他在原地动弹不得。— **се**［被动］◇ **～я̀вам кръвтà (сърцèто) на ня̀кого** 把某人吓呆 **～я̀ване**［中］

смразя̀|вам[2]［未］,**смразя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］使(互相)仇恨;使不和;使不相爱：Тя̀ скàра и ～я̀ брàтята помèжду им. 她使兄弟之间互相争吵、仇恨。**～я̀ване**［中］

смразя̀|вам се[1]［未］,**смразя̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се*［完］［中态］❶冻成冰,冰冻 ❷〈转〉僵硬;停止活动;不能动弹 ◇ **Кръвтà ми се ～я̀ва.** 我吓呆了。**～я̀ване**［中］

смразя̀|вам се[2]［未］,**смразя̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се*［完］［中态］(与某人)吵翻,不和：Ивàн злè се е ～ѝл с нèго. 伊万跟他十分不和。Смразѝли се катò кỳчето и кòтката. 他们像猫狗一样互相不和。**～я̀ване**［中］

смрачà|вам［未］,**смрачà** -*ѝш*,-*ѝх*［完］❶［常用第三人称］使变得昏暗;使闷闷不乐 ❷［无人称］同 смрачàва се — **се**［被动,中态］**～àване**［中］：на ～àване 天刚黑的时候

смрачà|вам се［只三单］,**смрачàва се**［未］,**смрачѝ се** -*ѝ се*［完］［中态,无人称］(天色)黑暗起来：Катò се ～ѝ, ще тръ̀гнем. 天一黑,我们就走。**～àване**［中］

смрèж|вам［未］,**смрèжа** -*иш*,-*их*［完］织补 **～ване**［中］

смреч -*тà*［阴］一大堆(昆虫、动物或人)

смрѝка［阴］❶欧桧(*Juniperus communis depressa*) ❷欧洲刺柏 ❸落叶松

смрѝков -*а* смрѝка 的形容词：～и хрàсти 欧桧丛 ～и клòнки 刺柏枝

смръ̀з|вам［未］,**смръ̀зна** -*неш*,смръ̀знах［完］同 смръ̀звам се **～ване**［中］

смръ̀з|вам се［未］,**смръ̀зна се** -*неш се*, *смръ̀знах се*［完］［中态］❶上冻：Водàта в èзерото се е ～нала. 湖水已结冰。❷受凉：Дỳхаше сѝлен вя̀тър и се ～нахме. 风很大,我们都受凉了。❸〈转〉吓呆：～вам се от уплàха 吓呆

смръ̀к|вам[1]［未］,**смръ̀кна** -*неш*, *смръ̀кнах*,过被形动 -*нат*［完］смъ̀ркам 的一次或连续几次的动作：Тỳрчинът се

изка̀шля, изва̀ди кутѝя емфиѐ, ～на ня̀колко пъ̀ти. 土耳其人咳嗽了一下,拿出鼻烟盒,吸了几次。— **се**［被动］～**ване**［中］

смръ̀кꞁвам²［未］,**смръ̀кна** *-неш, смръ̀кнах*［完］〈罕〉❶使变得昏暗;使闷闷不乐 ❷变得昏暗;闷闷不乐 ～**ване**［中］

смръ̀кꞁвам се［只三单］,**смръ̀ква се**［未］,**смръ̀кне се** *смръ̀кна се*［完］［中态,无人称］(天色)黑暗下来:О̀ще не ѐ захва̀нало да се ～ва, а дру̀мът запустя̀л. 天还没黑,路上已经见不到人影。～**ване**［中］

смръ̀щꞁвам［未］,**смръ̀щя** *-иш, смръ̀щих*［完］同 намръ̀щвам (皱(眉头)):～вам чѐрните си вѐжди 皱起浓眉 ～**ване**［中］

смръ̀щꞁвам се［未］,**смръ̀щя се** *-иш се, смръ̀щих се*［完］［中态］蹙额,皱眉:Лицѐто му се ～и сърдѝто. 他生气地皱起眉头。То̀й се ～и от доса̀да. 他厌恶得皱起眉头。～**ване**［中］

смръ̀щен *-а* ❶ смръ̀щя 的过被形动 ❷［用作形］皱着眉头的;(天气等)阴沉的:～о лицѐ 皱着眉头的脸 ～**о**［副］:глѐдам ～о 皱着眉头看

сму̀гꞁъл *-ла*［形］〈书〉同 му̀ргав (黝黑的,淡褐色的,黑黄的,黑黑的):～ло лицѐ 黑黑的面孔(多指晒黑的)

смука̀лка［阴］同 смука̀ло

смука̀ло смука̀ла［中］❶吸管,吸收器 ❷［常复］(某些动物如昆虫等的)吸器:～ на муха̀ 苍蝇的吸器

сму̀кане 见 сму̀ча

смука̀тел *-ят, -я*［阳］(抽吸气体、液体等的)抽吸器,吸水机,吸气机

смука̀телꞁен *-на*［形］吮吸的,吸取的,吸入的:～на тръба̀ 吸管 ～ен о̀рган 吮吸器官 ～но ко̀ренче 吸根

смука̀ч［阳］❶〈口,貌〉酒鬼 ❷〈转,蔑〉吸血鬼,吮吸者:～ на по̀т 吸血鬼

сму̀кꞁвам［未］,**сму̀кна** *-неш, сму̀кнах*, 过被形动 *-нат*［完］сму̀ча 的一次或连续几次的动作:То̀й запа̀ли цига̀ра, ～на веднъ̀ж и я хвъ̀рли. 他点上烟,吸了一口,又把它扔了。От врѐме на врѐме ～ва от лула̀та. 他有时吸吸烟斗。— **се**［被动］～**ване**［中］

смут *-ът, -а, -ове*［阳］❶混乱,骚乱:вся̀вам (вна̀сям) ～ 引起(制造)混乱 Наста̀на (настѝпи) ～. (出现)一阵混乱。❷〈转〉受窘,不好意思,难为情;(心情、情绪上的)不安定,不安,不宁:душѐвен ～ 心乱如麻 ❸骚动,造反,叛乱,动乱:политѝчески ～ове 政治动乱 избу̀хват ～ове 爆发骚动

смутѐн *-а* ❶ смутя̀ 的过被形动 ❷［用作形］不好意思的,难为情的,受窘的;不安的:чу̀вствувам се ～ 感到难为情 стоя̀ ～ 不好意思地站着 ～ гла̀с 腼腆的声音 ～о лицѐ 难为情的脸色 ～**о**［副］поглѐждам ～о 难为情地看着 ～**ост** -остта̀［阴］

сму̀тꞁен *-на*［形］❶动乱的,纷乱的,骚动的,不安定的:～но врѐме 动乱时期 ～ни днѝ 不安定的日子 ❷〈书〉(令人)不安的,(令人)惊慌的:～ни слу̀хове 令人不安的传闻 ～на тишина̀ 令人不安的寂静 ～**но**［副］

смутѝтел *-ят, -я*［阳］,**смутѝтелка**［阴］制造混乱的人,捣乱者;煽动者:～и на общѐствения рѐд 扰乱社会秩序的人

смутня̀［阴］〈民〉同 смут

смутолѐвꞁям［未］,**смутолѐвя** *-иш, -их*［完］同 смотолѐвям

смутя̀вам［未］,**смутя̀** *-ѝш, -ѝх*［完］〈罕〉同 смуща̀вам — **се**［中态］～**я̀ване**［中］

сму̀ꞁча *-чеш, сму̀ках*［未］❶吸,吮,咂,嘬,吸取:～ча лимо̀н 嘬柠檬 Пия̀виците ～чат кръ̀в. 蚂蝗吸血。Растѐнията ～чат хранѝтелни со̀кове от по̀чвата с ко̀рените си. 植物用根在土壤里吸取营养液。❷含(服),含在口中,噙,咂:～ча сладолѐд 吃冰激凌 ～ча бонбо̀н 吃糖块 ～ча пръ̀ста си 嘬手指 ～ча биберо̀н 嘬奶嘴 ❸抽(液体、气体、尘土等):～а цига̀ра 抽烟 Вентила̀торът ～че пра̀шния въ̀здух. 抽风机把带尘土的空气抽出去。❹〈转,口〉大口喝,痛饮;酗酒:～ча като̀ бѝвол 大口喝水 ❺〈转,口〉吮吸(血汗),剥削:～ча ня̀кого 剥削某人 ❻(指房屋、窗户、洞口)使感到阴凉寒冷:Счу̀пеният прозо̀рец ме ～че. 风穿过打破的窗户,吹得我很冷。— **се**［被动］◇ ～**ча като̀ смо̀к**〈口〉痛饮(水或酒) ～**ча ня̀кому кръвта̀ (потта̀)** 吮吸某人的血(汗水),虐待某人 ～**кане**［中］

сму̀шꞁвам［未］,**сму̀ша** *-иш, сму̀ших*［完］同 сму̀шквам:Сму̀ших ко̀ня, за да стѝгнем по̀-ра̀но. 我刺了一下马,为的是早点到达。Сму̀ши го в по̀яса си. 他把它藏在腰带里了。— **се**［被动］～**ване**［中］

сму̀шꞁвам се［未］,**сму̀ша се** -иш се, сму̀ших се［完］［中态］藏起来:Сму̀шиха се в шубра̀ка. 他们藏在树丛中。～**ване**［中］

сму̀шкꞁвам［未］,**сму̀шкам**［完］му̀шкам 的一次或连续几次的动作:То̀й не преста̀ваше да ～ва ко̀ня си и да препу̀ска към Ло̀веч. 他不断地刺马,朝着洛维奇驰去。— **се**［被动,互及,中态］:Учѝтелят се зада̀де и деца̀та се ～аха. 教师一露面,学生们全藏起来了。

смущꞁа̀вам［未］,**смутя̀** *-тѝш, -тѝх*［完］❶使不安,使着急;使发窘,使难为情,使不好意思;使不知所措:Тя̀ не ѝскаше да ～ща̀ва мъжа̀ си със сво̀ите лѝчни скъ̀рби и бо̀лки. 他不想用自己个人的悲伤和痛苦打搅她的丈夫。Тѝ ме ～тѝ, не зна̀м щò да ти отговоря̀. 你使我窘住了,不知回答你什么好。❷扰乱,破坏:～ща̀вам общѐствения рѐд и споко̀йствие 扰乱社会秩序和安宁 Една̀ неприя̀тност ～тѝ за ма̀лко весѐлието. 一件不愉快的事情暂时打断了游戏。❸妨碍,阻挠;干扰;搅扰:Смуща̀ва ме, та не мо̀га да смя̀там. 他老打扰我,我都算不下去了。— **се**［被动］～**ща̀ване**［中］

смущꞁа̀вам се［未］,**смутя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се*［完］［中态］窘住;感到不好意思,感到难为情;腼腆起来;不安,着急;不知所措:Тѝ се ～тѝ: еднò те пѝтат, дру̀го отгова̀ряш. 你窘住了:人家问你这个,你回答那个。То̀й се ～ща̀ва при непозна̀ти хо̀ра. 他遇到生人就腼腆。～**ща̀ване**［中］

смущѐниꞁе *-я*［中］❶［只单］受窘,不好意思,难为情;腼腆;不安;不知所措:Обзѐма ме ～е. 我感到不好意思。изпѝтвам ～е 感到难为情 изпа̀дам в ～е 不知所措 ❷混乱,骚乱:В за̀лата наста̀на ～е. 大厅里一阵混乱。❸阻挠,干扰,破坏:Ѝма (ня̀ма) ～я в радиопреда̀ването. 在无线电广播中有(没有)干扰。

смъдꞁвам［只三］,**смъ̀два ме**［未］,**смъ̀дне ме** *смъ̀дна ме*［完］扎,刺,戳:Нѐщо ме ～ваше в сърцѐто. 心里有什么东西在刺我。～**ване**［中］

смъдꞁя̀［只三］,**смъдѝ** *-я̀*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［未,常带有代词 ме, те, го 等］使又痒又疼:Ра̀ната ме ～ѝ. 我伤口又痒又痛。Смърдѐше ме гъ̀рбът. 我背上刺痒。Смърдя̀т ме очѝте от пу̀шека. 烟熏得我两眼刺痛。～**ѐне**［中］

смък|вам [未], **смъкна** *-неш, смъкнах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶拉下,拿下,摘下,取下,扒下:～вам дървèта 把树拉下来 ～вам ръкавѝцата 摘下手套 ～вам от влàст 把…从台上拉下来(使失去权力) Смъкнаха орàтора от трибу̀ната. 他们把演讲人从讲台上拉下来。❷〈转,口〉(用不光彩的手段)弄到手,偷,搞来:～вам парѝ от нèго 从他那里弄来些钱 ❸〈转,口〉(病、苦难等)使瘦:Тòя грѝп ме ～на мнòго. 这场流感使我瘦了许多。— **се** [被动] ◇ **～вам кòжата (на нѝкого или на нèщо)**〈口〉1. 剥…的皮 2. 抢劫 3. 狠狠惩罚 **～вам мàската (нѝкому)** 揭露(某人的)真相 **～вам рѝзата от гърбà (на нѝкого)**〈口〉无情抢劫(某人) **～ване** [中]

смък|вам се [未], **смъкна се** *-неш се, смъкнах се* [完] [中态] ❶(从高处)下来(与 изкàчвам се (上去)相对);下到地上来:Едвà се ～наха от връхà. 他们好容易才从山顶下来。～вам се от кòня си 从马上下来 ❷倒下:～вам се на земята 倒在地上 Кърпата ѝ бèше се ～нала от главàта. 她的头巾从头上掉了下来。❸〈转,口〉消瘦:Лицèто му съвсèм се ～на. 他的脸完全消瘦了。～вам се в тя̀лото (лицèто) 身(脸)上瘦了 **～ване** [中]

смълч|àвам [未], **смълчà** *-ѝш, -àх* [完]〈罕〉❶使沉默,使不作声 ❷同 смълчàвам се ❸避而不谈,闭口不说,回避 **～àване** [中]

смълч|àвам се [未], **смълчà се** *-ѝш се, -àх се* [完] [中态] 不再说话,沉默,不作声;(声音)停息:Навъ̀н се чу̀ шу̀м, гòстите се ～àха. 外面有声响,客人们不作声了。**～àване** [中]

смълчàн *-а* ❶ смълчà 的过被形动 ❷ [用作形] 不作声的;寂静的:～о полè 寂静的田野 **～о** [副] **～ост** *-осттà* [阴]

смъмр|ям [未], **смъмря** *-еш, смъмрах* [完] 申斥,训诫,责备:Бащàта влèзе в стàята, ～а децàта и тè се умирѝха. 爸爸走进屋子,训斥了孩子们,他们就老实了。— **се** [被动] **～яне** [中]

смънк|вам [未], **смънкам** [完] 嘟囔,喃喃地说,声音又低又不清楚地说:Смънка нèщо под носà си. 他嘟嘟囔囔地说了些什么。— **се** [被动] **～ване** [中]

смърдèж [阳] 臭味

смърд|я̀ *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -èли* [未] 发臭,有臭味:～я̀ катò пòр 像黄鼠狼一样臭 Смърдѝ на непàрена бъ̀чва. 有没用开水烫过的木桶的臭味。**～èне** [中]

смъркa|м ❶(用鼻子)吸(液体或粉末):～м емфиè 吸鼻烟 Смъ̀ркай водà и кръвтà ще спрè. 吸点水,血就会止住。❷〈罕〉抽噎;抽搭;吸鼻涕:Избъ̀рши си носà, стѝга си ～л. 把鼻子擦擦,别抽搭了。❸〈口〉(大声地)喝,啜饮;呷(酒)— **се** [被动] **～не** [中]

смъркàч [阳]〈口〉酒鬼

смърлу̀ш|вам се [未], **смърлу̀ша се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 同 омърлу̀швам се (垂头丧气) **～ване** [中]

смърс|я̀вам [未], **смърся̀** *-ѝш, -ѝх* [完]〈罕〉❶弄脏:Смърсѝха клàденеца. 他们把井弄脏了。❷使在斋日吃荤 — **се** [互及,被动] **～я̀ване** [中]

смърс|я̀вам се [未], **смърся̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 初次品尝:Òще не съм се ～я̀вал с черèши тàя годѝна. 今年我还没有吃过樱桃呢。**～я̀ване** [中]

смърт *-тà* [阴] ❶死亡;灭亡,复灭:Свободà или ～. 不自由,毋宁死。естèствена ～ 自然死亡 внезàпна ～ 突然死亡,猝死 преждеврèменна ～ 过早死亡 осъждам на ～ 处以死刑 Тòй намèри ～тà си нà бòйното полè. 他死在战场上。❷(民间传说中的)死神(一般为手中提着头发的骷髅):Присъни-ла му се ～тà. 他梦见了死神。измършавя̀л катò ～тà 瘦得像骷髅 ❸〈方〉葬礼,埋葬 ◇ **борбà на живòт или на ～** 生死搏斗 **бя̀ла ～** 雪中冻死 **въпрòс на живòт и ～** 生死攸关的问题 **гладна ～** 饿死 **до ～** 要命,要死,极其:обѝчам (мрàзя) го до ～ 极其爱(恨)他 **на живòт и на ～** 到底,永远:С нèго сме свъ̀рзани на живòт и ～. 我和他永远联系在一起。**Смърт ми е.**〈民〉我讨厌,我恨:Товà ми е ～тà. 我讨厌这个。Катò излязоха вън пред прàга, тя̀ се спря̀, че бèше ѝ ～ да нагàзи в снегà. 他们走到门口,她停了下来,因为她讨厌趟雪。

смърт|ен *-на* [形] ❶死的,死亡的;必死的:～ни хòра 必死的人 Човèкът е ～но съществò. 人是必死的。❷致死的,致命的:～на рàна 致命伤 ～ен у̀дар 致命一击 ～на отрòва 致死的毒药 ❸〈转〉誓不两立的,不共戴天的:～ен врàг 死敌 ❹〈转〉极度的:～а врàжда 痛恨 ❺ [用作名] **～ен** [阳] 死人 ◇ **На ～но леглò съм.** 濒于死亡。**～ен акт** 死亡证明书 **～ен грях** 滔天大罪 **～ен одър** 临终时睡的床 **～ен скок**〈书〉(在空中)翻的跟头 **～ен час** 临死的时刻 **～на присъда** 判死刑 **～но наказàние** 处死 **～но** [中]

смъртни|к *-ци* [阳], **смъртница** [阴] (未埋葬的)死人

смъртноблèд *-а* [形] 同 смъртноблèден:～о лицè 惨白的脸

смъртноблèд|ен *-на* [形] 像死人一样苍白的:～ен вѝд 苍白的外貌

смъртност *-тà* [无复,阴] 死亡率:дèтска ～ 儿童死亡率 ～ от туберкулòза 肺结核死亡率 ～ по говèдата 牛的死亡率 Петня̀стият тѝф дàва голя̀ма ～. 斑疹伤寒的死亡率很高。

смъртонòс|ен *-на* [形] 致死的,致命的:～на бòлест 致死的病 ～на рàна 致命伤 ～но оръ̀жие 杀人的武器 **～но** [副]:Куршу̀мът бèше го пронѝзал ～но. 子弹将他击毙。

смърч *-ът, -а, -ове* [阳] ❶欧洲云杉(Picea excelsa) ❷〈方〉同 смрѝка

смърчов *-а* смърч 的形容词:～а горà 云杉林

смът|ен *-на* [形] 不清楚的,模糊的:～ен шу̀м 模糊的声音 ～ен спòмен 模糊的记忆 ～но предчу̀вствие 模模糊糊的预感 **～но** [副]:～но си спòмням за нèщо 模糊地想起某事

смя̀на *-èни* [阴] ❶交换:～я̀на на жѝлище 换房 Да напрà-вим ～я̀на: ще ти дàм ръж, ще ми дадèш жѝто. 我们来交换:我给你黑麦,你给我小麦。❷更换,换班:～я̀на на правѝтелство 政府更迭 ～я̀на на ръководствò 领导换班 ❸接班的人;接替人;替班:нòва ～я̀на рабòтници (新)接班的工人 пъ̀рва ～я̀на летòвници 第一批避暑者 Ѝде ～я̀ната. 接班的来了。Нѝе сме от втòра ～я̀на. 我们是第二班。трèта ～я̀на часовѝ 第三班岗 ❹(工作)班:днèвна (нòщна) ～я̀на 日(夜)班 През пъ̀рвата ～я̀на всѝчко бèше спокòйно. 第一班的时候一切都很平静。Рабòтим на три ～èни. 我们三班倒。❺〈诗〉新一代:бòдра ～я̀на 朝气蓬勃的新一代 ❻(换洗的)一套(内衣):двè ～èни чаршàфи 两套被单 ◇ **на ～èни** 轮班,轮流

смя̀|там [未], **смèтна** *-èтнеш, смèтнах*, 过被形动 *-èтнат* [完] ❶算,计算:～я̀там на у̀м 心算 ～я̀там на пръ̀сти 用手指算 Смя̀та парѝте си. 他在算自己的钱。❷解(题):Не мò-же да ～èтне задàчата. 他解不了这道题。❸以为,想;估计;看成:Смèтна, че товà е достàтъчно. 他认为这已足够了。

Ние ～ѝтахме положѐнието вѐче за добрò. 我们认为形势已经很好了。Не гò ～ѝтам спосòбен на такàва постъпка. 我不认为他能做出这种事。За каквò ме ～ѝташ? 你把我看成什么人了? ❹打算,想要: Смѝтали да замѝнат в сѐбота. 他们打算星期六走。❺看重,算成: Тỳк не гò и ～ѝтат за човѐк. 这里根本不拿他当人看。— **се**［反身,被动］**～ѝтане**［中］: урòк по ～ѝтане (低年级的)算术课

см|ях *-ехòт, -ехà, -еховѐ*［阳］❶笑,笑声: бýен ～ѝх 大笑 вѐсел ～ѝх 欢快的笑声 ❷嘲笑;开玩笑: слýжа за ～ѝх 当做笑料 прàвя си ～ѝх с нѝкого 同某人开玩笑 Стàнал е вѐче за ～ѝх на хòрата. 他成了人们取笑的对象。❸可笑的事情;笑话: Дошъл да ни прàви ～ѝх. 他给我们说笑话来了。◇ **взѐмам на ～ѝх нѝкого** 跟某人开玩笑 **залѝвам се от (със) ～ѝх** 大笑不止 **Издýва ме ～ѝх. (Смѝх ме е.)**〈口〉我想笑。**Изпокàпваме от ～ѝх.**〈口〉我们笑破肚皮。**на ～ѝх** 开玩笑地,不当真地 **Пàда ～ѝх.** 有趣;好玩。**умѝрам от ～ѝх** 乐不可支,笑死

снабдѐн *-а* ❶ снабдѝ 的过被形动: войскà, ～а с модѐрно оръжие 装备着现代武器的部队 ❷［用作形］具有,拥有: орлòви кракà, ～и с ѝки нòкти 有硬爪的鹰脚

снабдѝтел *-ят, -я*［阳］, **снабдѝтелка**［阴］供应者;供应机构的工作人员

снабдѝтел|ен *-на*［形］供应的,供给的,补给的: ～ен отдѐл 供应处 ～на белѐжка 供应证,领物证

снабд|ѝвам［未］, **снабдѝ** *-ѝш, -ѝх*［完］供给,供应,提供: ～ѝвам го с дрѐхи и обýвки 供给他衣服和鞋子 — **се**［被动,中态］**～ѝване**［中］: ～ѝване на населѐнието с продýкти 供应居民食品

снагà［阴］❶身材,身段,体态: стрòйна ～ 匀称的身材 гъвкава ～ 柔软的体态 По ～ тòй не ѐ пълен. 从身段上看他并不胖。❷躯干: Болѝ ме ～та. 我身上疼。

снà|д|вам［未］, **снàдя** *-иш, снàдих*［完］同 снàждам — **се**［被动］**～ване**［中］

снà|ждам［未］, **снàдя** *-диш, снàдих*［完］接长,接宽: Детѐто е изрàсло, трàбва да му ～диш ръкàвите на фланѐлата. 孩子长了,你得把他的毛衣袖子加长。～ждам рѝза 把衬衫接长 ～ждам гредà 把圆木接长 — **се**［被动］**～ждане**［中］

снàж|ен *-на*［形］❶(体态)发育得很好的,体态匀称的: ～на женà 体态匀称的女人 ❷健壮的,健美的: ～ен човѐк 健壮的人 ❸(指人体的某部分)发达的: ～ни раменà 又宽又厚实的肩膀 **～ност** -носттà［阴］

снàйпер［阳］❶〈专〉瞄准镜 ❷用瞄准镜射击的射手;狙击手 ❸〈口〉神枪手

снайперѝст［阳］同 снàйпер ②和③解

снàйперов *-а*［形］(指武器)装有瞄准镜的: ～а пýшка 装有瞄准镜的步枪

снàйперск|и *-а* снайперѝст 的形容词: ～а стрелбà 狙击手的射击

снамѐрничав *-а*［形］〈方〉患羊癫疯的

снам|ѝрам［只三］, **снамѝра**［未］, **снамѐри** *-ѐри*［完］〈方〉(指灾祸、不幸、死亡)降临: Злò ни ～ѐри. 我们遭到不幸。Най-сѐтне го ～ѐри печàлната смърт. 他最后遭到惨死。**～ѝране**［中］

снарѝд［阳］〈军〉炮弹

снарѝд|ен *-на* снарѝд 的形容词: ～на запàлка 炮弹的引信 ～ни парчѐта 炮弹片

снаряжѐни|е *-я*［中］装备: в пълно бòйно (воѐнно) ～е 全副武装地

сн|àсям[1]［未］, **снесà** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе*, 过主形动 *-ѐсъл, -ѐсла*［完］❶(飞禽、爬虫、昆虫等)产(卵),生(蛋): Чѐрната кокòшка бѐли яйцà ～àся.〈俗〉黑母鸡下白蛋;不能只看外表;人不可貌相。Пеперýдата ～àся яйцàта си по клòните. 蝴蝶把卵产在树枝上。❷〈方〉(从高处)拉下 — **се**［被动］**～àсяне**［中］

сн|àсям[2]［未］, **снесà** *-есѐш, -ѐсох, -ѐсе*, 过主形动 *-ѐсъл, -ѐсла*［完］〈方〉忍受,承受: ～àсям бòлки 忍受疼痛(痛苦) — **се**［被动］**～àсяне**

снахà［阴］❶儿媳妇 ❷嫂子,弟媳 ◇ **Тѐбе дýмам, дъще, сѐщай се, снàхо.**〈谚〉对女儿说,让媳妇听;旁敲侧击。

снàхин *-а* снахà 的形容词

снахѝца［阴］снахà 的指小或表爱

снѐгов *-а*［形］〈方〉同 снѐжен

снеговалѐж［阳］下雪,降雪: След голѐмите ～и врѐмето изстѝна. 下了几场大雪后天气冷下来了。

снеговѝт *-а*［形］多雪的: ～а зѝма 多雪的冬天 **～ост** -осттà［阴］

снегозадържане［中］人工积雪: Извършихме ～ на плòщ от 800 дѐкара. 我们为 800 狄卡尔的土地作了人工积雪。

снегорѝн［阳］〈罕〉同 снегоринàчка

снегоринàчка［阴］除雪机,雪犁: По шосѐто мѝна ～, впрѐгната в нѝколко чѝфта волòве. 公路上开过去一部套着几对牛的除雪机。

снеготопѐне［中］融雪: През врѐме на ～то водàта лѐсно пронѝква в рòхкавата пòчва. 在雪融化的时候,水很容易渗到松软的土壤里。

снеготòпец［阳］〈方〉温暖的春风

снегохòдк|а［阴］安在鞋下面不致陷入雪中的装置;雪鞋: Тѐ се движеха със ～и. 他们穿着雪鞋行走。

снеж|à［只三］, **снежѝ**［未］下雪

снежàвица［阴］〈方〉雪水

Снежàнка［阴］〈书〉白雪公主: Снежàнка и седемтѐ джуджѐта 白雪公主和七个小矮人

снѐж|ен *-на*［形］雪的;被雪覆盖的;带有雪的;用雪做成的;下雪的(天气);〈转〉雪一般(白)的: ～на тòпка 雪球 ～ен човѐк 雪人 ～но полѐ 雪原 ～на бýря 暴风雪 ～но врѐме 雪天 ～на зѝма 有雪的冬天 ～ни косѝ 雪白的头发 ◇ **～на кѝтка** 同 кàртоп (欧洲荚蒾)

снежѐц［无复,阳］сняг 的指小

снежѝнк|а［阴］雪花: Из въздуха се нòсят ～и. 空中飘着雪花。

снежноб|ѝл *-ѝла, -ѐли*［形］雪白的: ～ѐли цветѝ 雪白的花

снежноглàв *-а*［形］〈诗〉(指山峰)覆盖着白雪的

снѐкбар *-ове*［阳］(较高级的)快餐部

снѐ|мам［未］, **снѐма** *-меш, -х*, 过被形动 *-т*［完］❶拿下,取下;摘下;搬下;拆下;弄下: ～мам си мàската 摘下面具(露出真面目) ❷脱下,脱掉;扒掉;摘掉: ～мам си обýщата 脱鞋 Снемѐте шàпка. 请脱帽。❸撤销,取消;解除: ～мам забрàна 解禁 ～мам обсàдата 解除包围 ～мам го от пòста 解

除他的职务 ❹拍摄；拓印下来；抄下；画下；量下：～мам филм 拍摄影片 ～мам го в прòфил 给他照侧面像 ～мам му мярка 量下他的尺寸 ❺〈公文〉下达：～мам плàна 下达计划 — **се**［被动，中态］◇ **～мам от длъжност (слỳжба)**〈公文〉解除职务 **～мам от днèвния ред**〈口〉从（议事）日程上取消；不再讨论 **～мам прèпис** 抄副本 **～мане**［中］

снесà 见 снàсям[1] 和 снàсям[2]

сниж|àвам［未］，**снижà** *-ùш，-ùх*［完］❶放低一些（声音、语调等）：～àвам гласà си 放低嗓音 ❷降低：～àвам себестойносттà на продỳкцията 降低产品成本 ～àвам ценѝ 降低价格 — **се**［被动］**～àване**［中］

снижèние［无复，中］〈书〉同 снижàване

снизходѝтел|ен *-на*［形］❶宽容的，宽大的；体谅的；姑息的：Бъдѝ ～ен към мèне! 体谅我吧！～на присъда 宽大的判决 ❷不在乎的，傲慢的：～на усмѝвка 傲慢的微笑 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

снизхождèние［无复，中］宽大；宽恕；不苛求；温情：проявявам ～ 宽恕 мòля за ～ 请求宽恕 отнàсям се със ～ към нèго 对他宽大 Нѝкакво ～! 决不宽恕！

сниз|àвам［未］，**снизя̀** *-ùш，-ùх*［完］〈民〉❶同 снишàвам：～явам главà 低下头来 ❷（指病）使垮，使无力 — **се**［被动］**～яване**［中］

сниз|явам се［未］，**снизя̀ се** *-ùш се，-ùх се*［完］［中态］低下身来：Снизѝха се и мѝнаха покрàй огрàдата. 他们低下身从围墙旁边过去。**～яване**［中］

сн|ѝмам［未］，**снèма** *-èмеш，-ех，*过被形动 *-ет*［完］同 снèмам — **се**［被动，中态］**～ѝмане**［中］

снимàч|ен *-на*［形］照像的：～но ателиè 摄影室 ～ен отдèл 照像部

снимàчка［阴］同 самоснимàчка

снѝмк|а［阴］❶照片，像片：прàвя му ～а 给他照张像片 промѝвам (проявявам) ～и 洗照片 ❷地形测绘图：кадастрàлна ～а на сèлище 居民点的地籍图 ◇ **окомèрна ～а**〈专〉目测图；草测，目测

сниш|àвам［未］，**снишà** *-ùш，-ùх*［完］使低，降低，放低：Когàто говòри, ～àва гласà си. 他说话时会放低声音。— **се**［反身，被动］**～àване**［中］

сниш|àвам се［未］，**снишà се** *-ùш се，-ùх се*［完］［中态］低下去；低下身去：На тàя странà полèто постепèнно се ～àва. 田野在这一边渐渐低下去。**～àване**［中］

снишèн *-а* ❶ снишà 的过被形动 ❷［用作形］1. 低矮的：сѝво ～о небè 灰暗低沉的天空 2.（声音）低的：със ～ глàс 低声地 **～о**［副］

сноб *-ът，-а，-ове* 和 *-и*［阳］，**снòбка**［阴］〈书〉冒充绅士的人，假绅士；势利小人

снобѝз|ъм *-мът，-ма*［无复，阳］冒充绅士，势利行为，趋炎附势

снов|à *-èш，-àх*［未］❶把（线、纱）排列成经，整经：Сновàт платнò, че ще тъкàт. 他们正在整经，要织布了。❷〈转〉走来走去，跑来跑去；穿梭往来：Цял дèн ～èше междỳ квартѝрата си и лечèбницата. 他整天来往于住宅和诊所之间。～à безцèлно из ỳлиците 在街上游荡 — **се**［被动］**～àне**［中］

сновàлка［阴］经纱架（整经机的一部分）

сновàчка［阴］纺纱女工

сноп *-ът，-а，-и* 和 *-ове*［阳］❶禾捆，麦捆：Отѝдоха на нѝвата да товàрят ～и. 他们到地里运麦捆去了。❷一捆：～ дървà 一捆柴火 ～ банкнòти 一捆钞票 връзвам на ～ове 捆成捆 ❸（同一个地方射出的）一束，一股：～ лъчѝ 一束光线 ～ ѝскри 一股火花 картèчен ～ 一阵机枪射击 ◇ **пàдам катò ～** 忽然倒下，应声倒下

снòпе［无复，中，集］（许多）麦捆

сноповръзвàчка［阴］捆禾机

сноповързàчка［阴］同 сноповръзвàчка

снòпчест *-а*［形］〈方〉像禾捆一样的：～и хрàсти 像禾捆一样的树丛 ～ лъч 光束

снòс|ен *-на*［形］尚能忍受的；将就的，勉强过得去的：～ен живòт 还可以的生活 **～но**［副］：живèя ～но 过得还可以

сношàва|м се［未，中态］❶〈旧〉联络，联系；接头，接洽；连接：От годѝна врèме нѝе не сè ～ме помеждỳ си, та не знàя кàк е засегà. 一年来我们之间没有联系，我不知道他目前怎么样。Кỳхнята се ～ напрàво с вестибюла. 厨房跟前室直接连着。❷有性关系；性交：～м се пòлово с нèго 与他有性关系 **～не**［中］：Забранèно е всякo ～не със зарàзно бòлните. 禁止与传染病患者接触。

сношèни|е *-я*［中］❶〈旧〉交际，往来，联系，关系：поддържам тàйни ～я с нèго 同他保持秘密接触 влѝзам в ～е с нèго 同他联系上 прекъсам всякакви ～я с нèго 同他断绝一切来往 ❷性交：пòлово ～е 性关系，性交

снòщ|ен *-на*［形］昨晚（发生）的，昨夜（留下来）的：～ен дъжд 昨夜（下）的雨 ～ен разговор 昨夜的谈话 Снòщното ядене е прокѝснало. 昨天晚上的菜馊了。

снòщи［副］昨夜，昨天晚上：Пристѝгнах ～. 我是昨天晚上到达的。

СНРБ［сè-не-ре-бè］［缩］Съюз на наỳчните рабòтници в България 保加利亚科学工作者协会

сн|яг *-егът，-ега，-еговè*［阳］雪：Валѝ ～яг. 下雪。Снегът покрѝва земята. 雪覆盖大地。Снегът се топѝ. 雪在融化。Децàта се бѝят със (тòпки от) ～яг. 孩子们在打雪仗。◇ **вèчен ～яг** 常年积雪 **лàнският ～яг** 明日黄花，无用之物：обѝчам го катò лàнския ～яг 不再喜爱他

со［前置］〈方，诗〉同 с，със

соарè *-та*［中］〈口，旧〉家庭晚会

сòба［阴］❶〈俚〉卧室；屋 ❷〈方〉炉子，壁炉

собаджѝ|я *-ята，-и*［阳］〈旧〉❶（一间房的）小客店掌柜 ❷炉匠

сòбствен *-а*［形］❶个人所有的，私人的：～а къща 私人的房子 ～ велосипèд 私人的自行车 ❷自己的，个人的，本人的；亲自的：вярвам в ～ите си сѝли 相信自己的力量 ～о мнèние 个人的意见 вѝждам със ～ите си очѝ 亲眼看见 ѝдвам по ～о желàние 自愿到来 ❸本身的：Дясната му ръкà цяла бè окървавèна от ～ата му кръв. 他的右手沾满他自己的血。◇ **～о ѝме** 专有名词 **със ～и усѝлия** 靠自己的努力

сòбственѝ|к *-ци*［阳］，**сòбственица**［阴］所有者；私有者：дрèбен ～к 小私有者 èдър ～к 大私有者

сòбственическ|и *-а*［形］私有（者）的，私有者式的：～а организàция 私有者的组织

сòбственишк|и *-а*［形］同 сòбственически：～а стръв 私有者的贪婪

сòбствено［副］〈口〉其实，说实在的；正是；正如常说的；换

句话说：Каквò йскаш ～？你到底想要什么？

собственоръч|ен -*на*［形］（某人）亲手做的；亲笔的：～ен пòдпис 亲笔签字 ～но изделие 亲手做的东西 **～но**［副］：предàвам ～но 亲手转交

сòбственост -*тà*［无复，阴］❶所有制：общонарòдна ～ 全民所有制 общèствена（чàстна）～ 公（私）有制 ❷所有物，财产：Кòй ти дàва прàво да се разпорèждаш с чỳждата ～？谁给了你支配别人财产的权利？чàстна ～ 私人财产 нарòдна ～ 人民的财产 ❸所有物，所有权：～ върхỳ кѣщата 对这所房子的所有权

сòва［阴］❶仓鸮（*Strix flammea*）❷长耳鸮，长耳猫头鹰（*Asio otus*）

совàлка［阴］❶梭 ❷（双线缝纫机的）梭心 ❸〈民〉桡骨和尺骨的合称，小臂骨 ❹航天飞机 ◇ **дипломатѝческа ～** 穿梭外交

сòва|м［未］〈民〉（急忙）插，塞：Сòвай пò-лèко совàлката. 把梭子轻点塞进去。— **се**［被动，中态］：Сòвахме се из навàлицата. 我们在人群中钻来钻去。～**не**［中］

совàт［阳］同 сувàт

сòв|вам［未］，**сòвна** -*неш*，*сòвнàх*，过被形动 -*нат*［完］〈民〉сòвам 的一次或连续几次的动作：Сòвнах си рѫкàта в гнездòто. 我把手塞到窝里去。— **се**［反身，被动，中态］：Мѝшките се ～наха в дỳпката си. 老鼠都钻到洞里去了。～**ване**［中］

совхòз［阳］（苏联的）国营农场，苏维埃农场

совхòз|ен -*на* совхòз 的形容词：～ни поля̀ 苏维埃农场的田野

сòда[1]［无复，阴］碱，苏打，碳酸钠 ◇ ～ **за хля̀б, кѝсела** ～ 食碱 ～ **за пранè, лỳгава** ～ 洗衣用碱 ～ **кàустик** 烧碱，火碱，苛性钠

сòда[2]［阴］〈口〉❶苏打水：еднà чàша ～ 一杯苏打水 ❷一瓶苏打水

сòдаджи|я -*ята*，-*и*［阳］〈口〉制作（或出售）苏打水的人

содè［中］〈方〉同 сòда кàустик

сòден -*а*［形］❶含碱的：～а пѝта 含碱的面包 ❷苏打水的：～а бутѝлка 苏打水瓶子

сòдов -*а* сòда[1] 的形容词：～ завòд 制碱厂 ～ разтвòр 苏打溶液

содолимонàден -*а*［形］柠檬苏打水的，汽水的

содомѝт［阳］〈书〉鸡奸者，兽奸者

содомѝя［无复，阴］〈书〉鸡奸，兽奸

сòев -*а*［形］❶黄（大）豆做的：～ марципàн 黄豆糖 ～о мàсло 豆油 ❷加工大豆的：～ завòд 豆制品厂

сòен -*а*［形］黄（大）豆做的：～о брашнò 黄豆粉

сò|й -*ят*，-*я*［无复，阳］〈俚〉出身，世家；种：Бащà му мàй че е от цѝгански ～й. 他父亲大概是吉卜赛人出身。◇ **от ～й** 名门的，良家的；良种的：Мàйка му билà от ～й женà. 他母亲是大家闺秀。И кỳче да взèмеш, глèдай от ～й да е!〈俗〉就是要只狗，也得是良种！

сòйка[1]［阴］松鸦（*Garrulus glandarius*）

сòйка[2]［阴］〈方〉（简单的）小折刀

сок -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］汁，汁液，浆液：～ове на живòта 维持生命的汁液 стомàшен ～ 胃液 плòдов ～ 果汁 ◇ **грòздов ～** 葡萄汁，未发酵的葡萄酒 **жѝзнен ～** 生命之液 **зèлев ～** 泡（圆白）菜汁

сокà|й -*ят*，-*я*，-*и*［阳］索卡伊（保加利亚古老民族服装中的一种装饰性女帽，后面垂着一条头巾）

сокà|к -*ци*［阳］〈俚〉街道：тèсен ～к 窄街 ◇ **кьòр ～к** 死胡同

сокòл［阳］❶隼（*Falco*）：сѝв ～ 灰隼 лòвен ～ 猎隼 ❷〈转〉雄鹰，勇士：～и-опълчèнци 勇敢的民兵 ◇ **гòл катò ～** 穷得丁当响，一贫如洗

соколàр -*ят*，-*я*［阳］〈史〉❶（皇宫、贵族的）驯养猎鹰的人 ❷用猎鹰打猎的人

сокòлица［阴］母隼

сокòлка［阴］同 сокòлица

сокòлни|к -*ци*［阳］同 соколàр：цàрски ～к 御用驯鹰人

сокòлов -*а*［形］❶隼的：～и нòкти 隼爪 ～о гнездò 隼巢 пѝле ～о 幼隼 ❷〈转〉像鹰眼那样锐利的：Нèговото ～о окò видя̀ къдè удàри куршỳмът. 他的鹰一样锐利的眼睛看到了子弹打在哪里。

сокòлск|и -*а* сокòл 的形容词：～и лòв 用鹰猎物

сол[1] -*тà*［阴］❶［只单］（食）盐：готвàрска ～ 食盐 мòрска（кàменна）～ 海（岩）盐 слàгам ～ в я̀дене 往菜里放盐 ❷［只单］〈转〉（说法、故事等的）趣味，好玩之处，诙谐，俏皮；要点，重要的东西：～тà на живòта 生活的要素 ❸（化学中的）盐（类）：желèзни ～и 铁盐 ◇ **англѝйска ～**〈药〉泻盐 **атѝческа ～**〈书〉雅谑；微妙的俏皮话 **кàлцам（тря̀я, търкам）～ нѝкому на главàта**〈口〉刻薄地责骂某人 **на ～** 成碎块，粉碎：Чàшата пàдна и стàна на ～. 杯子摔得粉碎。**～тà за брашнòто**〈口〉不赔不赚 **～тà на земя̀та**〈书〉社会的最珍贵、最活跃、最富创造性的分子，社会精英 **шàрена ～**（做调味品用的）盐、香薄荷、辣椒等研成的混合碎末，椒盐

сол[2]［无复，中］❶长音阶的第五音（sol）❷sol 音音符

солàр -*ят*，-*я*［阳］❶盐商 ❷制盐的人

солàрство［无复，中］海盐生产；制盐业

солвèнт［阳］❶〈化〉同 разтворѝтел（溶剂，溶媒）❷〈医〉消毒剂 ❸〈法〉有偿付能力的人

солдàт -*и* 和 **солдàтин**［阳］〈旧〉同 войнѝк（兵）

солдатлѫк［无复，阳］〈旧〉兵役：излѝзам от ～а 服完兵役

солдàтск|и -*а*［形］〈旧〉同 войнѝшки（士兵的）：～а слỳжба 兵役

солдàшк|и -*а*［形］〈旧〉同 солдàтски：～а фурàжка 军帽

сòл|ен -*на* сол ①解的形容词：～ни плàстове 盐（岩）层 ～на мѝна 盐矿 ～на киселинà 盐酸 Сòлни пазàр 盐市（索非亚的老集市）

солèн -*а*［形］❶咸的：Мòрската водà е ～а. 海水是咸的。❷过咸的：Гòзбата е ～а. 菜（太）咸了。❸（用盐）腌的：～а рѝба 咸鱼 ❹〈转，口〉贵的：Тàзи рàбота му излèзе ～а. 这东西对他来说太贵了。Ценàта е мàлко ～а. 价钱贵了点。❺〈转〉（语言、讲话等）尖刻的；下流的 **～о**［副］：Солèно ще му излèзе.〈口〉他要付出很大的代价。

солèне 见 соля̀

солене|я -*èеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*èли*［未］有咸味：Поттà ～èе. 汗有咸味。

солèнк|а［阴］甜咸点心：Закỳсих с двè ～и. 我（早晨）吃了两块甜咸点心。

солèност -*тà*［无复，阴］含盐量：Соленосттà в различните

морѐта не ѐ еднàква. 不同的海的含盐量是不一样的。

солѐта [阴] 一种烤制的细条形点心

солецѝз|ъм *-мът*, *-ма*, *-ми* [阳]〈文艺,语言〉语法错误,句法错误,病句,文理不通

солидàр|ен *-на* [形]〈书〉❶(与某人)同一意见的,拥护(某人)的: ~ен с доклàдчика 与报告人意见一致的 ❷共同的: ~на отговòрност 共同的责任 ~на борбà 共同的斗争 **~но** [副]: Отговàряме ~но. 我们共同负责。

солидаризѝра|м се [未,完,中态] 表示同意(赞同),声明拥护: ~м се напъ̀лно с (мнѐнието на) нѝкого 完全赞同某人(的意见) **~не** [中]

солидàрност *-тà* [无复,阴] 团结,一致,团结精神;(互相)拥护,支援,支持: междунарòдна ~ 国际团结 проявя̀вам ~ 拥护

солѝд|ен *-на* [形] ❶坚固的,可靠的,殷实可靠的;(内容)充实的: ~на къ̀ща 结实的房子 ~но образовàние 扎实的教育 ~на защѝта 可靠的保护 ❷〈转〉稳重的,庄重的;严肃的,认真的: ~ен вѝд 庄重的外貌 ~ен ỳчен 有真才实学的学者 ❸〈转〉很可观的,大的: ~на сỳма парѝ 一大笔钱 ~ен òбед 丰盛的午餐 **~но** [副]: Рабòтят ~но. 他们干得很认真。 **~ност** -носттà [阴]

солѝло [中]〈民〉(腌食物用的)盐水,咸汤: Накѝснах рѝбата в ~то. 我把鱼泡在盐水里了。

солипсѝз|ъм *-мът*, *-ма* [无复,阳]〈哲〉唯我论,唯我主义

солѝст [阳], **солѝстка** [阴] 独奏者,独唱者,独舞者: ~ на хòр 合唱队中的独唱者 ~ в òперата 歌剧中的独唱者

солифлỳкция [阴]〈地质〉泥流;土壤滑动,土溜

солнѝ|к *-ци* [阳] 盐罐

сѐлница [阴] ❶盐矿 ❷盐田

солнѝца [阴] (餐桌上的)盐碟,盐瓶

сѐл|о[1] *-а* [中] ❶独奏曲,独唱曲: ~о за цигỳлка 小提琴独奏曲 инструментàлни ~а 器乐独奏曲 ~о за тенòр 男高音独唱歌曲 ❷独舞,独唱,单独表演的节目: ~о в балѐт 芭蕾舞独舞

сѐло[2] [副] 独,单人(指演奏、跳舞等): пѐя ~ 独唱 танцỳвам ~ 独舞 свѝря ~ 独奏 ◇ **Остàнах** ~. 〈转,口〉我处于孤立的境地。

сѐло[3] [副]〈专〉(某些纸牌游戏中的)加倍输钱

сѐлов *-а* [形] 单独的(独奏、独唱、独舞): ~о пѐене 独唱 ~ нòмер 单人节目

сolодобѝване [中] 煮盐;晒盐;制盐

солодобѝв|ен *-на* солодобѝване 的形容词: ~но предприя̀тие 制盐企业 ~на инсталàция 制盐装置

Соломòнови òстрови 所罗门群岛(大洋洲)

солопроизводѝтел *-ят*, *-я* [阳] 食盐生产者

солопроизвòдство [无复,中] 食盐生产

солỳва|м [未]〈方〉生产海盐 **~не** [中]

солỳк [无复,阳]〈俚〉同 дъх (呼吸,气息): Не мòга да си поѐма ~. 我喘不过气来。Чàкайте да си въ̀зема ~. 你们等一等,让我喘口气。◇ **на еднѝ** ~ 一口气地

Сѐлун 塞萨洛尼基(希腊港市)

сѐл[л]укс [阳]〈医〉太阳灯

солфѐж [无复,阳]〈乐〉(无词无伴奏的)唱谱练习

солфѐджо [无复,中]〈乐〉同 солфѐж

сол|я̀ *-ѝш*, *-ѝх* [未] ❶(往…里)放盐: ~я̀ я̀дене 往菜里放盐 ❷腌: ~я̀ рѝба (месò) 腌鱼(肉) ❸〈转〉撒: ~я̀ със зàхар 撒糖 Соля̀т полѐдиците с пя̀сък. 他们往(地上结的)薄冰上撒沙子。— **се** [被动,中态] **~ѐне** [中]

сом *-ът*, *-а*, *-ове* [阳] 鲇鱼(*Silarus glanus*)

сѐма [阴]〈解〉身体,体质,体素

сомалѝ|ец *-йци* [阳], **сомалѝйка** [阴] 索马里人

сомалѝйск|и *-а* Сомàлия 和 сомалѝец 的形容词

Сомàлия 索马里(非洲)

соматѝч|ен *-на* [形]〈书〉体的,躯体的,体质的

соматолòгия [阴]〈解〉身体学,躯体学

сомбрѐр|о *-а* [中] 西班牙式宽檐帽

сомнамбỳл [阳]〈书〉同 лунатѝк (梦游症患者)

сомнамбỳл|ен *-на* сомнамбỳл 的形容词: ~ни прѝзнаци 梦游症患者的症状

сомнамбулѝз|ъм *-мът*, *-ма* [无复,阳]〈医〉同 лунатѝзъм (梦游症)

сомов *-а* сом 的形容词: ~и мустàци 鲇鱼的须 ~о месò 鲇鱼肉

сѐмск|и *-а* сом 的形容词: ~о месò 鲇鱼肉

сомỳн [阳] 同 самỳн

сонàнт [阳]〈语言〉能单独构成音节的辅音,响音

сонàнт|ен *-на* сонàнт 的形容词: ~но „р" 响音"р" ~но л 响音 л

сонàта [阴] 奏鸣曲: лỳнна ~ 月光(奏鸣)曲 ~ от Бàх 巴赫的奏鸣曲 ~ за цигỳлка и пиàно 小提琴钢琴奏鸣曲

сонàт|ен *-на* сонàта 的形容词: ~на мỳзика 奏鸣曲音乐 ~ен концѐрт 奏鸣曲音乐会

сонатѝна [阴]〈乐〉小奏鸣曲

сѐнда [阴] ❶〈矿〉试探器,探测器;〈海〉探锤;〈医〉探杆,探子,探针: пỳскам ~ 下探测器 въ̀земам със ~ стомàшен сòк 用探子取胃液 ❷探井 ❸探测气球;探空仪

сондàж [阳] ❶探测 ❷〈转〉试探: дипломатѝчески ~и 外交试探 прàвя ~ 进行试探

сондàж|ен *-на* сондàж 的形容词: ~ни тръбѝ 探管 ~ни проỳчвания 探测考察

сондѝра|м [未,完] ❶探测,(用探针、探测器等)检查 ❷〈转〉试探,刺探,探听,打听…的意思: Сондѝрам родѝтелите си далѝ ще позволя̀т да замѝна. 我试探父母的口气是否允许我出发。— **се** [被动,中态] **~не** [中]

сондьòр [阳] 探矿者,探海者,探测者

сондьòрск|и *-а* сондьòр 的形容词: ~а бригàда 探矿队

сонѐт [阳] 十四行诗: ~и на Шекспѝр 莎士比亚的十四行诗

сонѐт|ен *-на* сонѐт 的形容词: ~на фòрма на стихотворѐние 十四行诗的形式

сонм *-ът*, *-а* [无复,阳]〈古〉(一)大群,大伙,好多: ця̀л ~ свещѐници 一大群神甫 ~ àнгели 一群天使

сѐнмище [中] 同 сонм

сонòр [阳]〈语言〉响辅音(м,н,л,р)

сѐпа [阴] (打人等的)棍子: Удàрил кỳчето със ~. 他用棍子打了狗。На еднà колà гръ̀нци еднà ~ стѝга. 〈谚〉砸一车坛子用一根棍子就够了。**тъ̀рся (ѝскам)** ~ 找打

сѐпаджийск|и *-а* [形]〈口〉同 побòйнически (恶棍的,暴徒的,流氓的): ~а управѝя 棍棒秩序

сòпаджийство [无复,中]〈口〉同 побòйничество (持棍打人;恶棍行为,暴徒行为)

сòпаджилък [无复,阳]〈口〉同 сòпаджийство

сòпаджи|я *-ята,-и* [阳]〈口〉持棍打人者;暴徒,恶棍

сòпа|м се [未,中态] 粗暴、蛮横地说(或回答): Не говòри човèшки,амѝ сàмо се ~. 他说话不像个人,只是在吼叫。 **~не** [中]

сòп|вам се [未],**сòпна се** *-неш се,сòпнах се* [完] [中态] сòпам се 的一次或连续几次的动作: На мàйка си до дèн днèшен не бè се ~вал,а бàщините му зарѐъки бяха закòн за нèго. 他直到今天没有对他母亲粗声粗气地说过一句话,而他父亲的吩咐对他就是法律。Не сѐ сърдѝ,че ти се ~нах. 别因我对你粗声说话而生气。**~ване** [中]

сòпка [阴]〈方〉同 сòпот

сòпнат *-а* [形] 愤怒的,凶狠的: ~ òтговор 愤怒的回答 **~о** [副]

сопòл [阳] ❶鼻涕: Избършѝ на детèто ~ите. 给孩子擦擦鼻涕。Текàт ми ~ите. 我流鼻涕了。Плàче рèд ~и,рèд сълзѝ. 他一把鼻涕一把眼泪地哭。❷火鸡头部的肉质瘤状突起

сополàн *-овци* [阳],**сополàна** [阴] ❶流鼻涕的人 ❷〈转,藐〉没有经验的年轻人

сополàнко *-вци* [阳],**сополàнка** [阴] 同 сополàн

сополàнковск|и *-а* сополàнко 的形容词

сополàновск|и *-а* сополàн 的形容词

сополѝв *-а* [形] ❶流鼻涕的: ~о детè 流鼻涕的孩子 ❷有(沾上)鼻涕的: ~а кърпа 有鼻涕的手帕

сополѝв|я *-иш,-их* [未] 用鼻涕把…弄脏: Когàто е хрèмав, ~и по нѝколко кърпички на дèн. 他伤风的时候,每天都要弄脏几块手帕。— **се** [被动] **~ене** [中]

сополѝв|я се *-иш се,-их се* [未,中态] ❶流鼻涕 ❷〈口〉大哭 **~ене** [中]

сопòлко *-вци* [阳],**сопòлка** [阴] 同 сополàн

сопòлковск|и *-а* сопòлко 的形容词

сòпор [阳]〈医〉昏睡,迷睡

сòпот [阳]〈方〉❶(水台(чешмà)上的)流水管 ❷木制引水管

Сòпот ❶索波特(波兰城市) ❷索波特(保加利亚城市)

сопрàн [阳]〈乐〉同 сопрàно: Тѝ пèеше. Ѝмаше прекрàсен ~. 她在唱歌。她有一副美妙的女高音嗓子。

сопрàн|ен *-на* [形] 同 сопрàнов: женà със ~ен глàс 有女高音嗓音的女人

сопрàно [中]〈乐〉❶女高音: колоратỳрно ~ 花腔女高音 àрия за ~ 女高音咏叹调 ❷女高音歌唱家

сопрàнов *-а* сопрàн 和 сопрàно 的形容词: ~а пàртия 女高音部

сорбèнт [阳] 吸着剂,吸附剂

сòрбция [阴]〈理,化〉吸附作用,吸收作用

сòрго [中]〈植〉高粱(*Sorghum*)

сорт *-ът,-а,-ове* [阳] ❶(植物的)品种,种(类): зѝмен ~ ябълки 冬季品种的苹果 нòв ~ картòфи 新品种的土豆 ябълки от нàй-дòбрите ~ове 各种最优品种的苹果 ❷等(级): вѝно пъ̀рви ~ 头等(一级)葡萄酒

сортàч|вам се [未],**сортàча се** *-иш се,-их се* [完] [中态]〈俚〉(与某人)搭伙,成为伙计(同伙) **~ване** [中]

сортѝра|м [未,完] 把…分类,分等,分级;选(种): ~м тютю̀на на отдèлни кỳпчинки спорèд кàчеството на листàта му 按照叶子的质量把烟草分成堆 — **се** [被动] **~не** [中]

сортирòва|м [未,完]〈口〉同 сортѝрам — **се** [被动] **~не** [中]

сортировàч [阳],**сортировàчка** [阴] 分类者;选种者;检选工: ~ на тютю̀н 烟叶检选工

сортировàчка [阴] ❶见 сортировàч ❷选种机,筛选机,分类机

сортирòвка [阴] 分类,分等,分级: ~ на памỳк 棉花分级

сортировъ̀ч|ен *-на* [形] 分类的,分等的,分级的

сòртов *-а* [形] 精选的,上等的: ~о сèме 精选的种子

сос *-ът,-а,-ове* [阳] ❶(调味)汁;调味酱油: домàтен ~ 番茄汁,番茄沙司 кюфтèта със ~ 带汁肉丸 ❷菜汁: ~ на яхнѝя 肉菜的汁

СОС [èс-о-èс] [中,缩] (英) SOS (Save our souls) междунарòден радиосигнàл за бèдствие 国际呼救讯号

сòса|м [未]〈方〉❶合适: Тàя момà,сѝнко,не тѝ ~. 儿子,这个姑娘对你不合适。❷解救,帮助: Нѝма кòй да ме ~. 没有人帮我。❸够,足够: Мòите ядове ми ~т,не мѝ трѝбват чỳжди. 我自己的麻烦就够多的了,不需要别人的了。**~не** [中]

сòспа [阴]〈方〉同 прѝспа (雪堆,积雪): дълбòка ~ 很深的积雪

сотè [无复,中] [与其他名词连用] 炸,煎: бъ̀бреци ~ 煎腰花 картòфи ~ 炸土豆块

сòфа [阴] ❶(长)沙发 ❷〈方〉(靠墙的)宽长凳 ❸〈方〉长石凳

сòфжилфòнд [阳] Софѝйски жѝлищен фòнд (索非亚国家住房管理处)的缩写

софѝз|ъм *-мът,-ма,-ми* [阳]〈书〉诡辩

софѝст [阳]〈书〉❶古希腊诡辩学派的哲学家 ❷诡辩者

софѝстика [无复,阴] 诡辩(术): слỳжа си със ~ 使用诡辩术

софистѝч|ен *-на* [形]〈书〉诡辩的: ~ни дòводи 诡辩的论据

Сòфия 索非亚(保加利亚首都)

софрà [阴]〈民〉❶(吃饭用的)矮圆桌;饭桌: слàгам ~ 摆桌准备开饭 сѝдам на ~та 坐在饭桌旁 ❷〈转,扩〉进餐;饭食: приготвям ~ 准备饭

софралъ̀|к *-ци* [阳]〈民〉(饭桌的)桌布

Софрониè [无复,中]〈史〉索弗罗尼埃(1806 年出版的由弗拉察主教索弗罗尼编写的第一部保加利亚书籍)

софтà *-та* [阳]〈旧〉索弗塔(伊斯兰教传教士和教师)

сòфтуèр [阳] (电子计算机等的)软件

сохà [阴] ❶叉形木棍;木犁的叉架 ❷(支撑茅屋、篱笆的)木桩

социàл- [复合词第一部] 表示"社会的"、"社会主义的"等意,例如 социàлдемокрàция (社会民主主义)

социàлдемократ [阳] ❶社会民主主义者 ❷社会民主党人

социàлдемократѝз|ъм *-мът,-ма* [无复,阳]〈书〉社会民主主义

социàлдемократѝч|ен *-на* [形] 同 социàлдемократѝчески

социалдемокртическ|и *-а* [形] 社会民主主义的：～а партия 社会民主党 ～и идеи 社会民主主义思想

социалдемокрация [无复,阴] 社会民主主义

социал|ен *-на* [形] 社会的,社会性的,社会上的：～ен въпрос 社会问题 ～но положение 社会地位 ～но подпомагане 社会帮助 ～ни науки 社会科学 ～на революция 社会革命 ～на болест 社会病 **～но** [副] 在社会方面

социализация [无复,阴] 社会化,社会公有化,社会主义化：～ на средствата за производство 生产资料的社会公有化

социализира|м [未,完] 使社会化,使社会公有化,使社会主义化 — **се** [被动] **～не** [中]

социализ|ъм *-мът, -ма* [无复,中] 社会主义;社会主义制度：изграждам (постройвам) ～ма 建设社会主义 при ～ма 在社会主义社会,在社会主义制度下 Победата на ～ма унищожава експлоатацията на човек от човека. 社会主义的胜利消灭了人对人的剥削。Маркс и Енгелс са основатели на научния ～ъм. 马克思和恩格斯是科学社会主义的奠基人。утопически ～ъм 乌托邦(空想)社会主义

социалист [阳], **социалистка** [阴] ❶社会主义者 ❷社会党人 ◇ **тесен ～** 紧密派(左翼)社会党人(1919年以前的保加利亚共产党党员) **широк ～** 广泛派(右翼)社会党人(保加利亚社会民主党党员)

социалистическ|и *-а* [形] ❶社会主义的：～и строй 社会主义制度 ～о стройтелство 社会主义建设 ～а страна 社会主义国家 ～о съревнование 社会主义竞赛 ～и морал 社会主义道德 ～а революция 社会主义革命 ～и реализъм 社会主义现实主义 ～а утопия 社会主义乌托邦 ❷社会民主主义的,社会党的：～а партия 社会党

социал-икономическ|и *-а* [形] 社会经济的：～и придобивки на работниците 工人的社会经济成果

социоло|г *-зи* [阳] 社会学者

социологизира|м [未,完] 对(事实)给以社会学的解释 — **се** [被动] **～не** [中]

социологиз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 社会学观点(态度)：вулгарен ～ъм 庸俗的社会学观点

социологич|ен *-на* социология 的形容词 **～но** [副]

социологическ|и *-а* [形] 同 социологичен：～о тълкуване на литературно произведение 对文学作品的社会学解释 **～и** [副]

социология [阴]〈书〉社会学

соч|а *-иш, сочих* [未] ❶指：～а му пътя 给他指路 ～а го с пръст 用手指指他 ～а с очи 用目光指 ❷指出,指明：～а грешките и слабостите 指出错误和弱点 ～а го за пример 指出他做榜样 ～а го като най-умен ученик 指出他是最聪明的学生 ～а му откъде да започне своята работа 给他指明他从哪里开始工作 ❸指定：～а го за защитник 指定他为辩护人 ❹指向：Пушката ～и нагоре. 步枪朝上。Голямата стрелка ～и минутите. 大针指分。Накъде ～и компасът? 指南针指向何方? ❺拿出,亮出：Ние му ～им билетите, той не иска ни да ги погледне. 我们向他亮出票来,他连一眼都不看。❻说明,表明：Всичко ～и на суша. 一切都表明天气干旱。Той ～еше да е прехвърлил петдесетте години. 他看来已经超过50岁了。❼使对准,使朝向,瞄：～а револвера си в гърдите му 把左轮手枪对准他的胸膛 — **се** [被动] ◇ **～а юмрука (тоягата)** 威胁 **～ене** [中]

соч|ен *-на* [形] ❶多汁的：～на трева 多汁的青草 ～на круша 多汁的梨 ❷〈转〉新鲜的,鲜艳的：～ни устни 红润的嘴唇 ❸〈转〉响亮的,嘹亮的：～ен глас 响亮的嗓音 ❹〈转〉有声有色的,富有表现力的 **～но** [副] **～ност** *-ността* [阴]

сочиво [中]〈方〉❶稀食 ❷煮食(煮豆等)

соя [无复,阴] 大豆,黄豆(*Soja hispida*)

сой [阴]〈方〉小折刀

сп. [缩] списание 杂志

спад|ам[1] [未], **спадна** *-неш, спаднах* [完] ❶落下,下垂,脱落,掉下,下陷：Подът е ～нал. 地板陷下去了。❷减少;消下去;下降;削减;下落;减退;缩小;削弱：Водното равнище ～а. 水位往下降了。Отокът ～а. 肿消了。Температурата на болния ～на. 病人的体温下降了。Задната гума на велосипеда е ～нала. 自行车的后胎没气了。Оставаме осемдесет души, ～аме на седемдесет, на шейсет. 我们剩下80人,后又减为70人,60人。Реката бе ～нала. 河水减少了。～ам на тегло 重量减轻 Неговото влияние е много ～нало. 他的影响大大下降了。❸(价格)降低;(商品)降价：Цените ～ат. 价格降低了。Брашното ～на. 面粉的价格降下来了。**～ане** [中]

спад|ам[2] [未], **спадна** *-неш, спаднах*, 过被形动 *-нат* [完] 减少,减去,去掉,取出,扣除：От общата сума ～ам разноските. 我从总数中扣除了各种费用。Като ～нем дарата, остава 5 кг брашно. 扣除包装,还剩5公斤面粉。— **се** [被动] **～ане** [中]

спада|м[3] [未] 属于,算作,归于：Ти ～ш към опърничавите. 你属于固执的一类人。Златото ～ към благородните метали. 黄金属于贵金属。Горичката ～ към стопанството. 小树林属农场所有。**～не** [中]

спадикос [阳]〈方〉同 слетикоса

спазар|явам [未], **спазаря** *-иш, -их* [完] 讲(议)好…的价格：Спазарих къщата, но още не съм я купил. 我已议妥房子的价钱,但还没有买下来。— **се** [被动,中态]：Спазарихa се за нивата и се почерпиха. 他们谈妥了地价,还互相请了客。**～яване** [中]

спаз|вам [未], **спазя** *-иш, спазих* [完] ❶遵守;保持：～вам реда 遵守秩序 ～вам строго законите 严格遵守法律 ～вам диетата 遵守饮食制 ～вам срока 遵守期限 ～вам разстоянието 保持距离 ～вам равнение 保持整齐 ❷〈罕〉保存 — **се** [被动] **～ване** [中]

спазм|а [阴] 痉挛,抽搐：～и в стомаха 胃痉挛 ～и по лицето 面部抽搐

спазматич|ен *-на* спазма 的形容词：～на кашлица 痉挛性咳嗽 **～но** [副]

спазя 见 спазвам

спал|ен *-на* [形] 睡眠(用)的：～ен вагон 卧车 ～ен чаршаф 床单 ～но помещение 卧室

спалня [阴] ❶卧室：～ с едно легло 单人卧室 ❷卧室的全套家具：орехова ～ 全套核桃木的卧室家具

спанак [无复,阳] 菠菜(*Spinacia oleracea*)：пюре от ～ 菠菜泥 агнешко със ～ 菠菜烧羊肉

спаначен *-а* спанак 的形容词：～и листа 菠菜叶 ～а чорба 菠菜汤 ～о пюре 菠菜泥

спаначни|к *-ци* [阳]〈民〉菠菜馅饼

спанѐ 见 спя

спа̀р|вам [未], **спа̀ря** -иш, *спа̀рѝх* [完] ❶使枯萎,使蔫: Слана̀та ~и цветя̀та в гради̇̀ната. 霜把园子里的花打蔫了。❷使干瘪,使起皱: Пома̀дата е ~ила ко̀жата на лицѐто ѝ. 香膏使她脸上的皮肤变得干瘪了。❸使沤红,使沤皱,擦伤: Потта̀ е ~ила крака̀та му. 汗把他的脚沤伤了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

спа̀р|вам се [未], **спа̀ря се** -иш се, *спа̀рѝх се* [完] [中态] ❶(植物由于霜打、炎热等而)枯萎,蔫: Поли̇̀вайте пипѐра да не сѐ ~и. 你们给辣椒浇点水,别让它蔫了。❷(由于不通风和潮湿而)腐烂,霉烂: Ца̀ревицата в скла̀да се е ~ила. 仓里的玉米霉烂了。❸(皮肤)起皱,干瘪: От мно̀го тру̀фене лицѐто се ~ва. 由于过分的打扮,脸都皱了。❹(身体某部分的皮肤由于汗沤、磨擦等而)沤红,沤皱,擦伤,淹: Спа̀рват ми се крака̀та. 我的脚磨破了。~**ване** [中]

спа̀рен -а ❶ спа̀ря 的过被形动 ❷ [用作形] 1.(空气)闷湿的 2.起皱的,干瘪的: ~о от гри̇̀жи лицѐ 愁眉苦脸

спа̀ргел [阳]〈方〉同 за̀йча ся̀нка, спа̀ржа

спа̀ржа [阴] 天门冬(*Asparagus officinalis*)

спартакиа̀да [阴] 斯巴达克运动(大)会,运动会

спарта̀н|ец -ци [阳], **спарта̀нка** [阴] ❶〈史〉斯巴达人 ❷〈转〉极俭仆的人,极刻苦耐劳的人

спарта̀нск|и -а спарта̀нец 的形容词: ~и живо̀т 艰苦的生活 ~о възпита̀ние 斯巴达式的教育 ~**и** [副]

спару̀ж|вам се [未], **спару̀жа се** -иш се, -их се [完] [中态] ❶(水果、花等)蔫,皱,萎缩: Я̀бълките са се ~или. 苹果都蔫了。❷〈转〉(脸)起皱纹;瘦: Спару̀жих се от болестта̀. 这场病使我的脸都干瘦了。~**ване** [中]

спару̀жен -а [形](花、水果)蔫的,萎缩的: ~и чу̀шки 蔫青椒

спару̀ш|вам се [未], **спару̀ша се** -иш се, -их се [完] [中态] 同 спару̀жвам се ~**ване** [中]

спару̀шен -а [形] 同 спару̀жен

спар|я̀вам [未], **спа̀ря** -иш, *спа̀рѝх* [完] 同 спа̀рвам — **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

спар|я̀вам се [未], **спа̀ря се** -иш се, *спа̀рѝх се* [完] [中态] 同 спа̀рвам се ~**я̀ване** [中]

спасѐние [无复,中] ❶拯救;挽救;解救;生路;脱险方法: нами̇̀рам ~ 找到生路 Ня̀ма ~. 没救。В това̀ е ~то. 生路在这里。❷〈宗〉拯救(灵魂),免受地狱之苦,超升: ~ на душа̀та 拯救灵魂

спаси̇̀тел -ят, -я [阳], **спаси̇̀телка** [阴] ❶拯救者,救生者,救星 ❷〈宗〉救世主(指耶稣)

спаси̇̀тел|ен -на [形] 救生的,救急的: ~на ло̀дка 救生艇 ~ен по̀яс 救生圈 ~**но** [副]

Спа̀совден [无复,阳] 耶稣升天节(复活节后第40天)

спа̀совденск|и -а спа̀совден 的形容词: ~и събо̀р 升天节集市 ~и пѐсни 升天节歌曲

спа̀стра [阴]〈民〉同 спа̀стряне: Ло̀ша ~ — зла̀ щета̀.〈谚〉不会节省是可怕的损失。

спа̀стр|ям [未], **спа̀стря** -иш, *спа̀стрѝх* [完]〈民〉收起,收藏,保存;存(钱);节省: Спа̀стрихме ма̀лко пара̀ци. 我们存了一点钱。— **се** [被动] ~**яне** [中]: Спа̀стрянето е два̀ж печа̀ла.〈谚〉节省胜过赢利。

спас|я̀вам [未], **спася̀** -ѝш, -ѝх [完] 救,拯救;挽救;解救: ~я̀вам живо̀та му 救他的命 ~я̀вам го от опа̀сност (позо̀р) 从危险(耻辱)中把他救出来 — **се** [被动,中态] ◇ ~**я̀вам ко̀жата си** 安全逃脱出来 ~**я̀вам положѐнието** 解决很大的困难;逃出窘境;挽救危机 ~**я̀вам си душа̀та** 使自己的灵魂超升 ~**я̀ване** [中]

спа̀та [阴] 同 спати̇̀я

спати̇̀|я [阴] 梅花纸牌 ◇ **зна̀я (узна̀вам) ня̀кому ~ите** 〈口〉得知某人的秘密

спахи̇̀йск|и -а спахи̇̀я 的形容词: ~и имо̀т 土耳其领主的财产 ~о сѐло 封建主的村庄

спахи̇̀йств|о -а [中]〈史〉❶[只单] 土耳其骑士(或领主)的头衔(或职位) ❷土耳其骑士(或领主)的财产

спахилъ̀|к -ци [阳] 同 спахи̇̀йство

спахи̇̀я -та [阳]〈史〉❶古代土耳其骑兵,骑士 ❷土耳其封建主,领主

спеди̇̀тор [阳]〈商〉发货员,发行员

спеди̇̀торск|и -а спеди̇̀тор 的形容词: ~а канто̀ра 发行所,发货处

спека̀ 见 спи̇̀чам

спекта̀к|ъл -ли [阳] 演出;(演出的)戏剧: балѐтен ~ъл 芭蕾舞演出 люби̇̀телски ~ъл 业余演剧(演出),票友戏

спектра̀л|ен -на спѐктър 的形容词: ~ен ана̀лиз 光谱分析 ~ен мѐтод на изслѐдване 光谱研究法

спектроско̀пия [阴]〈理〉光谱学

спѐкт|ър -ри [阳] 光谱,谱: слъ̀нчев ~ър 太阳光谱

спѐкула [阴] 投机,投机事业: ~ с недви̇̀жими имо̀ти 不动产投机 борба̀ срещу̀ ~та 打击投机 въ̀рша ~ 从事投机

спекула̀нт [阳], **спекула̀нтка** [阴] 投机分子;投机商

спекула̀нтск|и -а спекула̀нт 的形容词

спеула̀нтство [无复,中] 同 спекули̇̀ране

спекулати̇̀в|ен -на [形] ❶投机的: ~на сдѐлка 投机买卖 ❷〈书〉思辨的: ~на филосо̀фия 思辨哲学

спекула̀ция [阴] ❶同 спѐкула ❷〈哲〉思辨

спекули̇̀ра|м [未,完] ❶从事投机(买卖): ~м със земи̇̀ 从事土地投机买卖 ❷(乘机)利用(别人的无知、灾祸、困难、名义等): ~м с неща̀стието на ня̀кого 利用某人的不幸 ~**не** [中]

спепел|я̀вам [未], **спепеля̀** -ѝш, -ѝх [完] 使成灰烬;烧完 — **се** [被动,中态] ~**я̀ване** [中]

спѐрма [阴] 精液

сперматозо̀ид [阳]〈生〉精子,精虫

сперматорѐя [阴]〈医〉精溢,遗精

спермацѐт [无复,阳] 鲸蜡

спермацѐтен -а [形] 同 спермацѐтов: ~а свѐщ 鲸蜡烛

спермацѐтов -а [形] 鲸蜡(制)的: ~а свѐщ 鲸蜡烛

спести̇̀тел -ят, -я [阳], **спести̇̀телка** [阴] 存款者,储蓄户

спести̇̀телск|и -а спести̇̀тел 的形容词: ~и вло̀гове 存款

спесто̀в|ен -на [形] ❶储蓄的: ~на кни̇̀жка 存款折 ~на ка̀са 储蓄银行,储蓄所(部) ~ни вло̀гове 存款 ❷节省的,节俭的 ~**но** [副] ~**ност** -ността̀ [阴]

спесто̀вни|к -ци [阳], **спесто̀вница** [阴] 省吃俭用的人

спест|я̀вам [未], **спестя̀** -ѝш, -ѝх [完] 节省,节约;储蓄,存: Спести̇̀л съм си бѐли пари̇̀ за чѐрни дни̇̀. 我在富裕的时候存下了钱准备困难时使用。Зи̇̀мата бѐше то̀пла и ~и̇̀х еди̇̀н

то̀н въглища. 冬天不冷,我节省了一吨煤。— **се** [被动]

спестя̀ван|е -*ия* [中] ❶ спестя̀вам 的动名词: Спестя̀ването от печѐленето е по̀-спо̀рно. 〈谚〉节俭比赚钱还有效。❷ [常复] 存下来的钱(或其他物品): Ѝма ~ия в ба̀нката. 他在银行有存款。

спец -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈口〉(специалѝст 的简写) 能手,行家: То̀й е ~ по телефо̀ните. 他是修电话的能手。

специа̀л|ен -*на* [形] ❶专门的;特制的;特别的,特种的: ~ен вла̀к 专车,专列 ~ен бро̀й (杂志等的)专刊,特刊 ~но облекло̀ 特制服装 ❷专业的,专科的: ~на терминоло̀гия 专业术语 **~но** [副]

специализа̀нт [阳], **специализа̀нтка** [阴] 进修生;接受专业训练的人

специализа̀ция [无复,阴] 专门化,专业化;进修: замина̀вам на ~ 去受专业训练,去进修 удостоверѐние за завъ̀ршена ~ по вътрешни бо̀лести 内科进修结业证明

специализѝра|м [未,完] ❶使专门化;使得到专门知识;进修 ❷成为专家,专门研究,专攻: ~м по етногра̀фия 专门研究民族学 — **се** [被动,中态]: ~м се в (по) нѐщо 专门研究某物 **~не** [中]

специалѝст [阳], **специалѝстка** [阴] 专家: ~ по (в) нѐрвни бо̀лести 神经病专家

специалитѐт [阳] ❶特效药;特许专卖药 ❷(常指食物)特产,特制品,特色菜

специа̀лност -*тта̀* [阴] ❶专业,专门,专门知识(技能,技艺等): лѐкар по ~ гинеколо̀г 妇科医生 ❷职业: По ~ е лѐкар. 他的职业是医生。

спецѝфика [阴] 特点,特性,特征: ~ на езѝка 语言的特点

спецификàция [阴]〈书〉❶说明特点;规格说明,说明书 ❷一览表,明细表;材料表

спецификѝра|м [未,完]〈书〉说明…的特点;鉴定: ~м сто̀ката при получа̀ването ѝ 到货后鉴定商品 — **се** [被动] **~не** [中]

специфѝч|ен -*на* [形] 特殊的,特别的,独特的,特有的: Бензѝнът ѝма ~на миризма̀. 汽油有特殊的气味。~ни усло̀вия 特有的条件 **~но** [副] **~ност** -*ността̀* [阴]

специфѝческ|и -*а* [形] 同 специфѝчен: ~и дъх 特殊的气味 **~и** [副]

спечѐл|вам [未], **спечѐля** -*иш*, -*их* [完] 赚(钱);赢得,得到: ~вам обло̀г (ба̀с) 打赌打赢 ~вам процѐс 打赢官司 ~вам на лота̀рия 中彩(票) ~вам свобода̀та си с кръв 以鲜血赢得自由 ~вам сърца̀та на хо̀рата 得人心 — **се** [被动] ◇ **~вам си бо̀лест** 得病 **~ване** [中]

спѐчен -*а* ❶ спека̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 由于干旱而变硬的: ~и нѝви 干旱的田地 2. (脸)干瘪的

спеш|а̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈方〉同 бъ̀рзам (忙于,急忙): Нѝе ~ѝм да ви настѝгнем. 我们加快步伐赶上你们。**~ѐне** [中]

спеш|а̀вам [未], **спеша̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈军〉命令下马,使下马: ~а̀вам ескадро̀н 命令骑兵连下马 — **се** [被动,中态] **~а̀ване** [中]

спѐш|ен -*на* [形] 急的,紧急的;刻不容缓的: ~ен слу̀чай 紧急情况 ѝмам ~на ра̀бота 有急事 **~но** [副] **~ност** -*ността̀* [阴] ◇ **по ~ност** 立即

спешѐне 见 спеша̀

спѝда̀ [阴] ❶狂风,大风 ❷夹着雨(或雪)的风

спидомѐт|ър -*ри* [阳] 速度表,里程计

спижу̀р|вам се [未], **спижу̀ря се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态]〈方〉同 спару̀жвам се: Лицѐто му се е ~ило. 他的脸干瘪了。

спижу̀рен -*а* [形]〈方〉同 спару̀жен: ~и рѐпички 蔫(小)萝卜

спижу̀ря се 见 спижу̀рвам се

спѝкер [阳] (电台)播音员,解说员

спин -*ът*, -*а* [无复,阳]〈医〉艾滋病 (синдро̀м на придобѝта иму̀нна недоста̀тъчност 的缩写,获得性免疫缺陷综合症)

спѝп|вам [未], **спѝпам** [完]〈口〉(忽然)抓住,揪住 — **се** [被动] **~ване** [中]

спир [不变,阳]〈民〉**нѝма ~** 没头,没完: Нѝма ли ~ та̀я ра̀бота? 这个活儿没个完吗?

спира̀л|а [阴] 螺线;螺旋,螺旋形的东西: Самолѐтът пра̀ви ~и при слѝзане. 飞机在降落时进行盘飞。~а на часо̀вник 钟表的游丝

спира̀л|ен -*на* [形] 螺旋状的,沿螺旋线的: ~на пружѝна 螺旋弹簧 **~но** [副]

спираловѝд|ен -*на* [形] 螺旋形的: ~на стъ̀лба 螺旋形楼梯 ~но развѝтие 螺旋式的发展 **~но** [副]

спиралообра̀з|ен -*на* [形] 同 спираловѝден **~но** [副]

спѝрам [未], **спра** -*реш*, -*рях*, 过主形动 -*рял*, -*ря̀ла*, -*рѐли*, 过被形动 -*рян*, -*ря̀на*, -*рѐни* [完] ❶使停止;断开,关上;禁止,限制;阻拦: ~ѝрам ко̀ня 让马站住 ~ѝрам вода̀та (електрѝческия то̀к) 关水(电) ~ѝрам ра̀диото 关上收音机 Ко̀й те ~ѝра да рабо̀тиш? 谁不让你工作了? ❷停止,站住,中断: Мото̀рът ~ря̀. 发动机停了。Дъждъ̀т не ~ѝраше. 雨不停。Кръвта̀ ~ря̀ да течѐ. 血不流了。Вода̀та (електрѝческият то̀к) ~ря̀. 停水(电)了。Спрѝ да пѐеш, че ме смуща̀ваш. 你别唱了,你打扰我。❸住下,歇宿: А̀з зна̀ех хотѐла, в ко̀йто ~ѝра то̀й. 我知道他住的那个旅馆。— **се** [被动] ◇ **~ѝрам по̀глед** 1. 仔细看 2. 引人注意 **~ѝране** [中]

спѝрам се [未], **спра се** -*реш се*, -*рях се*, 过主形动 -*рял се*, -*ря̀ла се*, -*рѐли се* [完] [中态] ❶停止,停住,中止,停顿;住下,歇宿: Не сѐ ~ѝрайте на тротоа̀рите. 不要在人行道上停留。❷〈口〉拿定主意,选定,喜欢;着重谈到,注意: ~ѝрам се върху̀ то̀зи модѐл 选定这个型号 В докла̀да се ~ря̀ върху̀ ва̀жните въпро̀си. 他在报告中着重谈到了重要的问题。◇ **~ѝрам се на (върху̀) нѐщо** 详细看(叙述,研究)(某问题) **~ѝране** [中]

спира̀нт [阳]〈语言〉擦音(如 с, з, ш, ф 等)

спира̀тел|ен -*на* [形] 停止的,截断的: ~ен кра̀н 截断阀门

спира̀ч [阳] (车厢的)司闸员,制动手

спира̀ч|ен -*на* спира̀ч 和 спира̀чка 的形容词: ~на бу̀дка 司闸员室 ~но ма̀сло 刹车油

спира̀чка [阴] ❶闸,刹车,制动装置: възду̀шна ~ 风闸,气闸 кра̀чна (ръ̀чна) ~ 脚(手)闸 ❷〈转〉阻碍,阻挠: А̀з съм му ~та. 我限制他。

спѝри [复]〈方〉**За какво̀ ~?** 干什么(表示不满、厌烦)?

спиритѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 招魂论(相信死者的灵魂可通过某种方式与活人通信息);招魂术

спиритѝст [阳], **спиритѝстка** [阴] (相信)招魂论者

спиритѝческ|и -*а* спиритѝзъм 的形容词: ~и сеа̀нс 招魂会

спиритуа̀л|ен -*на* [形]〈书〉精神的: ~ен живо̀т 精神生活

～но [副]

спиритуалѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 唯灵论

спиритуалѝст [阳], **спиритуалѝстка** [阴] 唯灵论者

спиритуалистѝч|ен *-на* спиритуалѝзъм 的形容词: ～ни възгледи 唯灵论观点

спиритуалистѝческ|и *-а* [形] 同 спиритуалистѝчен

спѝрка [阴] ❶(电车、公共汽车等的)车站: автобу̀сна ～ 公共汽车站 ❷小火车站: Ту̀к е га̀ра, а нѐ ～. 这里是大(火车)站,不是小站。❸停留,逗留: Ще напра̀вим ～, докато̀ ха̀пнем, по̀сле ще продължѝм. 饭前我们先停一会儿,饭后再接着干。ѝмам ма̀лка ～ 只逗留一会儿

спирт *-ът, -а* [无复,阳] ❶酒精;醇: чѝст ～ 纯酒精 вѝнен ～ 酒精,乙醇 ～ за горѐне (酒精灯等用的)甲基酒精 ка̀мфоров ～ 樟脑酒精 ❷〈口〉酒精饮料

спѝрт|ен *-на* спирт 的形容词: ～ни питиѐта (напѝтки) 含酒精的饮料,酒类 ～на фермента̀ция 酒精发酵 ～ен монопо̀л 酒类专卖(公司) ～на ла̀мпа 酒精灯 ～на фа̀брика 酒精工厂 ～ен термомѐтър 酒精温度计

спѝртни|к *-ци* [阳] 酒精灯

спѝртност *-тà* [无复,阴] (酒中)含酒精的度数,含酒精量

спѝртов *-а* [形] (含)酒精的: ～ разтво̀р 酒精溶液

спиртомѐр [阳] 酒精(比重)计

спирто̀с|вам [未], **спирто̀сам** [完] 用酒精浸泡: Хва̀на едѝн дъждо̀вник и го ～а. 他抓到一个蠑螈,用酒精把它泡起来了。— **се** [被动] ～**ване** [中]

списа̀ни|е *-я* [中] ❶刊物,杂志: сѐдмично (мѐсечно) ～е 周(月)刊 изда̀вам (редактѝрам) ～е 出版(编辑)杂志 ❷〈旧〉作品,著作

списа̀тел *-ят, -я* [阳]〈旧〉同 писа̀тел (作家)

списа̀телск|и *-а* [形]〈旧〉同 писа̀телски (作家的)

списа̀телство [无复,中]〈旧〉同 писа̀телство (作家的活动或天赋)

спѝсва|м [未]〈旧〉❶编辑(报刊) ❷写,著,编 — **се** [被动] ～**не** [中]

спѝсъ|к *-ци* [阳] 名单,名册;清单: избѝрателен ～к 选民名单 ～к на жѝтелите 居民名册

спѝт|вам [未], **спѝтя** *-иш, спѝтѝх* [完]〈罕〉使成扁圆形,压扁 — **се** [被动,中态] ～**ване** [中]

спѝт|вам се [未], **спѝтам се** [完] [中态]〈方〉同 допѝтвам се (倾听意见,请教) ～**ване** [中]

спѝтен *-а* ❶ спѝтя 的过被形动 ❷ [用作形] 压成扁圆形的

спитъ̀рхвам [未], **спитъ̀рхам** [完]〈方〉好不容易才攒起(安排好,达到)

спѝтя 见 спѝтвам

спихто̀с|вам се [未], **спихто̀сам се** [完] [中态] 成粥状,成浆 ～**ване** [中]

спѝца [阴] 辐,车条

спицѐр|ин *-и* [阳]〈旧〉同 аптѐкар (药剂师,司药,药店店员)

спицерѝя [阴]〈旧〉药房

сп|ѝчам [未], **спека̀** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*, 过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла* [完] (微火、太阳等)使干枯,使收缩,使生皱,使硬: Дъ̀лгата су̀ша ～ѐче по̀чвата. 长期的干旱使土壤变硬了。— **се** [被动] ～**ѝчане** [中]

спѝчам се [未], **спека̀ се** *-ечѐш се, -ѐкох се, -ѐче се*, 过主形动 *-ѐкъл се, -ѐкла се* [完] [中态] (由于火烤、长期置放等而)干枯,变硬,收缩,起皱: У̀стните ми се ～ѐкоха от вя̀търа. 我的嘴唇让风吹干裂了。Хля̀бът се е ～ѐкъл, та не мо̀же да се ядѐ. 面包放干了,不能吃了。～**ѝчане** [中]

сплав *-тà* [阴]〈专〉合金: ～ от оло̀во и антимо̀н 铅锑合金

спла̀в|ям [未], **спла̀вя** *-иш, спла̀вѝх* [完] ❶ 同 стопя̀вам ❷ 使成合金 — **се** [被动] ～**яне** [中]

спла̀в|ям се [未], **спла̀вя се** *-иш се, спла̀вѝх се* [完] [中态] ❶〈专〉熔合在一起,成为合金: Жива̀кът се ～я с мно̀го мета̀ли и да̀ва спла̀ви, нарѐчени амалга̀ми. 水银能同许多种金属熔合在一起,成为通称汞齐的汞合金。❷〈民〉没劲头;倒下: О̀гънят се ～и. 火没劲头了。～**яне** [中]

спла̀з|вам се [未], **спла̀зя се** *-иш се, спла̀зѝх се* [完] [中态]〈方〉枯萎,腐烂 ～**ване** [中]

спланхноло̀гия [阴]〈解〉内脏学

спла̀ст|вам [未], **спла̀стя** *-иш, спла̀стѝх* [完]〈方〉同 спластя̀вам — **се** [被动] ～**ване** [中]

спласт|я̀вам [未], **спластя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 垛(干草): ～я̀вам сено̀то 把干草垛上 — **се** [被动] ～**я̀ване** [中]

спла̀ст|ям [未], **спла̀стя** *-иш, спла̀стѝх* [完]〈方〉同 спла̀ствам — **се** [被动] ～**яне** [中]

спла̀тя 见 спла̀щам

спла̀ш|вам [未], **спла̀ша** *-иш, спла̀шѝх* [完] 恐吓,吓住;惊吓 — **се** [被动,中态] ～**ване** [中]

спла̀шен *-а* ❶ спла̀ша 的过被形动 ❷ [用作形] 受惊的: ～ ко̀н 惊马 ～**о** [副]

спла̀|щам [未], **спла̀тя** *-тиш, спла̀тѝх* [完]〈民〉叠起: ～щам писмо̀то 把信叠起来 Злѐ си ～тила ро̀клята, та се е изма̀чкала. 你没有把裙子叠好,全皱了。— **се** [被动,中态] ～**щане** [中]

сплѐскан *-а* ❶ сплѐскам 的过被形动 ❷ [用作形] 压扁了的,扁的: ～ но̀с 扁鼻子

сплѐск|вам [未], **сплѐскам** [完] 压扁,打扁;压坏;弄皱: ～вам желя̀зо 打铁 С тѐжък юмру̀чен у̀дар му ～а носа̀. 他狠狠的一拳把他鼻子打扁。Не поставя̀й хля̀ба отдо̀лу, че ще го ～аш. 别把面包放在下面,会把它压扁的。— **се** [被动,中态] ～**ване** [中]

сплѐснат *-а* [形] 同 сплѐскан: ～а коса̀ 伏贴的头发 ～ но̀с 扁鼻子

сплета̀ 见 сплѝтам

сплѐтен *-а* ❶ сплета̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 编成辫的: ～ лу̀к 编成辫的洋葱 2. 互相盘绕的: ～и кло̀нове 互相盘绕的树枝 3.〈转,口〉糊里糊涂的,混乱的,含混不清的 ～**о** [副]

сплѐтни|к *-ци* [阳], **сплѐтница** [阴] 散布流言的人,拨弄是非的人,造谣者

сплѐтнич|а *-иш, -их* [未] 散布流言

сплѐтничество [无复,中]〈罕〉拨弄是非,散布流言

сплетн|я̀ [阴] 流言,谣言;坏话,谗言: разпрѐскам ～ѝ 散布流言 пра̀вя ～ѝ 制造谣言

сплин *-ът, -а* [无复,阳]〈诗〉苦闷,忧郁,沮丧

сплѝна [阴]〈方〉同 дала̀к (脾)

сплит *-ът, -а, -ове* [阳] 一辫(洋葱、蒜、玉米等): Плетѐм

кукурýза на ～ове да съхне. 我们把玉米编成辫晾干。～кукурýз 一辫玉米棒子 ～ чèсен 蒜辫

сплѝтам [未], **сплетà** *-етèш, -èтох, -èте*, 过主形动 *-ел* [完] ❶编(成辫): ～ѝтам косѝ 把头发编成辫,梳辫 ～ѝтам венèц 编花环 ～ѝтам чèсен 编蒜辫 ❷〈罕〉编制,编成: ～ѝтам мрèжа 织网 ～ѝтам кóшничка 编小筐 ❸(指胳臂、腿、手指等)盘在一起,插在一起;编在一起: ～ѝтам прѣсти 把手指相互插在一起 Еднò врèме женѝте ～ѝтаха в косàта си нàнизи от стàри парѝ. 从前妇女把一串串古钱编在头发里。❹缠绕: Тòй сèти, че нèщо му ～èте нозè. 他觉得什么东西把他的脚缠上了。❺〈转〉打乱,搅乱,弄乱: Сплèтохме концѝте! 我们把线弄乱了。❻〈转〉编造: ～ѝтам пèсен 编歌 ～ѝтам сказàние 编故事 — **се** [被动] **～ѝтане** [中]

сплѝтам се [未], **сплетà се** *-етèш се, -èтох се, -èте се*, 过主形动 *-ел се* [完] [中态] ❶缠绕(在…上面): Злàчните тревѝ се ～ѝтаха в нозèте им. 青草缠绕在他们的脚上。❷交织在一起: Клòните им се ～ѝтаха еднѝ с дрýги. 它们的枝叶交织在一起。❸(腿)无力,发软 ◇ **Езѝкът ми се ～ѝта.** 〈口〉(由于恐惧、发窘而)吐词不清;舌头不听使唤。**～ѝтане** [中]

сплѝтка [阴] ❶同 плѝтка (辫子) ❷〈民〉(妇女编在头发中的)饰带 ❸(葱头、蒜、玉米棒子等的)一辫,一挂,一串: ～ чèснов лýк 一辫蒜

сплотèн *-а* ❶ сплотя 的过被形动 ❷ [用作形] 团结起来的: със ～и сѝли 以团结一致的力量 ～ нарòд 团结的人民 **～о** [副] **～ост** *-остта* [阴]: Нàшата ～ост ще победѝ всѝчки мъчнотѝи. 我们的团结将战胜一切困难。

сплотя̀вам [未], **сплотя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使团结在一起: ～я̀вам редовèте (редѝците) 使队伍团结起来 — **се** [被动, 中态]: Сплотя̀ваме се òколо пàртията. 我们团结在党的周围。**～я̀ване** [中]

сплýвам се [未], **сплýя се** *-еш се, -х се* [完] [中态] 腐烂;垮,堕落 **～ване** [中]

сплут *-а* [形] 腐烂的: ～о сенò 烂草

сплýя се 见 сплýвам се

спльстèн *-а* ❶ спльстя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] (毛、发等)粘结在一起的,缠在一起的

спльстя̀вам [未], **спльстя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 擀成毡,把(毛、发等)压瓷实 — **се** [被动] **～я̀ване** [中]

спльстя̀вам се [未], **спльстя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] (毛、发等)粘结在一起,贴在一起: Косàта му се е ～ѝла, сякаш не è вѝждала грèбен. 他的头发全贴在一起了,好像从来没有梳过。**～я̀ване** [中]

спльчквам [未], **спльчкам** [完] 〈方〉同 спльстя̀вам — **се** [被动, 中态] **～ване** [中]

спобýтвам се [未], **спобýтам се** [完] [互及, 只复] 互相碰(作为暗号或提醒注意): Едѝн дрýги се ～ваха, катò сòчеха с прѣст към нèя. 他们互相碰碰,用手指指着她。**～ване** [中]

спогàждам [未], **спогодя̀** *-одѝш, -одѝх* [完] 使和好,使和解,调停: Тè пàк са се скàрали, но нѝе ще ги ～одѝм. 他们又吵翻了,但是我们会使他们和好。— **се** [被动] **～àждане** [中]

спогàждам се [未], **спогодя̀ се** *-одѝш се, -одѝх се* [完] [中态] ❶和好,和解,讲和: И на тòзи усамотèн кът двèте клàси не сè ～àждат. 就是在这个偏僻的地方,两个阶级也不和好。❷ [只未] 和睦相处 ❸谈妥,议妥: Щòм е тъй, остàва сàмо да се ～одѝм върхý ценàта. 既然如此,只待我们议价了。**～àждане** [中]

спóгвам [未], **спóгна** *-неш, спóгнах*, 过被形动 *-нат* [完] 〈俚〉同 подгóнвам (赶走): Спóгнах кýчето и тò изквичà. 我把狗赶跑了,它尖嗥了一声。— **се** [被动] **～ване** [中]

спогля̀двам се [未], **спогля̀дна се** *-неш се, -нах се* [完] [互及, 只复] 〈民〉同 споглèждам се

споглèждам се [未], **споглèдам се** [完] [互及, 只复] (由于惊奇、恐惧等或为了表示暗号而)相视: Тè се ～ждат мълчалѝво. 他们默默地相视。**～ждане** [中]

спóгна 见 спóгвам

спогòдба [阴] ❶协议: Постѝгнахме пѣлна ～. 我们取得了完全的一致。❷协定: Спогòдбата бè подпѝсана от двèте странѝ. 协定已经双方签字。култýрна ～ 文化协定

спогодѝтелен *-на* 〈书〉❶取得协议的: ～ен дòговор 合同 ❷ [用作名] **～но** [中] 〈口〉协议书,合同: Напрàвихме ～но и го заверѝхме при кмèта. 我们订了合同并在村长面前签字认可。

спогодя̀вам [未], **спогодя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 同 спогàждам: ～я̀вам ищèца с отвèтника 使原告和被告和解 — **се** [被动] **～я̀ване** [中]

спогодя̀вам се [未], **спогодя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 同 спогàждам се **～я̀ване** [中]

спогòнвам [未], **спогòня** *-иш, -их* [完] 〈民〉同 подгòнвам (追赶) — **се** [被动] **～ване** [中]

сподàвен *-а* ❶ сподàвя 的过被形动 ❷ [用作形] 抑低的,压抑的,克制住的;哽咽的;(指声音)压低了的,隐约的,发哑的: говòря със ～о вълнèние 抑制住激动的心情说 ～ плàч 低声的哭泣 ～ смя̀х 忍住的笑声 **～о** [副]: вѝкам ～о 压低声音喊

сподàвям [未], **сподàвя** *-иш, -их* [完] 抑制(发展),压制;使窒息,掐住;压倒,使听不见: ～ям смя̀х 抑制住笑声 Оглушѝтелно ръкопля̀скане ～и послèдните дýми на орàтора. 震耳欲聋的掌声使演讲者最后的几句话都听不见了。— **се** [被动, 中态]: Гласъ̀т му се ～и в ридàния. 他的声音由于抽泣而听不见了。**～яне** [中]

сподвѝвам [未], **сподвѝя** *-еш, -х* [完] 〈方〉同 смòгвам **～ване** [中]

сподвѝжник *-ци* [阳], **сподвѝжница** [阴] (老)战友

сподвѝжнически *-а* сподвѝжник 的形容词

сподвѝжничество [无复, 中] 共同建立丰功伟绩

сподвѝя 见 сподвѝвам

споделя̀м [未], **споделя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶把(思想、感情、感受等)告诉(某人,以得到理解、同情): Нѝкога пò-рàно тòй не бèше ～ял с дъщеря̀ си свòите грѝжи. 他从来没有把自己的忧虑告诉他的女儿。Ня̀мам с когò да ～ям мъ̀ката си. 我无人可诉说自己的痛苦。❷分享,同享;与共,同受;同意: ～ям скръбтà ти 分担你的忧伤 Споделѝхме печàлбата. 我们分享利润。❸传授(经验、技艺等): Сърдèчно ～й свòя òпит с другàрите си. 他热情地向同志们传授了自己的经验。— **се** [被动] **～яне** [中]

сподѝрвам [未], **сподѝря** *-иш, -их* [完] 追踪(某人): ～вам ня̀кого 追踪某人 — **се** [被动] **～ване** [中]

сподѝр|ям [未]，**сподѝря** *-иш*，*-их* [完] 同 сподѝрвам — **се** [被动] **~яне** [中]

сподоб|я̀вам [未]，**сподобя̀** *-ѝш*，*-ѝх* [完]〈旧〉赐予：Бог не бѐ я ~ѝл с жѐнска ро̀жба. 上帝没有赐予她女孩。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

сподоб|я̀вам се [未]，**сподобя̀ се** *-ѝш се*，*-ѝх се* [完] [中态]〈旧〉享受到，得到：Защо̀ да го крѝя — и мѐн се ѝска да вѝдя венчѝло и да се ~я̀ с мъж. 我为什么要掩饰这一点——我也想结婚，想有个丈夫。**~я̀ване** [中]

споѐн *-а* ❶ споя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 紧紧连接在一起的：~а тръба̀ 焊接起来的管子 ~и ту̀хли 粘结在一起的砖 **~ост** -остта̀ [阴]

спо̀ѝтел *-ят*，*-я* [阳] 焊接材料，粘合材料：Цимѐнтът се изпо̀лзува като̀ ~ между̀ ту̀хлите и ка̀мъните при строѐж. 水泥在建筑中用作砖和石的胶合剂。

спо̀|ѝвам [未]，**споя̀** *-ѝш*，*-ѝх* [完] 同 споя̀вам：Нарѐждаха ка̀мъните，~ѝваха ги с цимѐнт. 他们把石块排起来，用水泥把它们胶结在一起。— **се** [被动，中态] **~ѝване** [中]

спо̀йк|а [阴] ❶连接，焊接，胶结：пра̀вя ~а 连接，(进行)焊接 ❷连接处，焊接处：Тръбѝте са се спу̀кали на ~ите. 管子在焊接处裂开了. ❸焊接材料，粘结剂：хоросàнова ~а 灰浆 ❹〈转〉联系；团结：Между̀ тя̀х ѝма вътрѐшна ~а. 它们之间有内在的联系。~а между̀ рабо̀тници и сѐляни 工农团结

споко̀|ен *-ѝна* [形] ❶平静的，宁静的，安静的，安宁的：~ѝно морѐ 平静的海 ~ѝно мя̀сто 安静的地方 ~ен живо̀т 安宁的生活 ❷心情安宁的，安心的，放心的；心情平静的，无动于衷的；镇静的：Полу̀чи писмо̀ от синà си и е ~ѝна. 她收到儿子的来信，放心了。Оста̀вям те ~ен да си глѐдаш ра̀ботата. 我让你安心工作。❸安宁的，平安的，安定的；均匀的；悠闲的：~ен го̀вор 从容的谈话 ~ѝно развѝтие на събѝтията 事件的平稳的发展 ◇ **Бъдѝ ~ен.**〈口〉放心吧。**~ѝна съвест** 问心无愧，心安理得 **~ѝно** [副] **~ѝност** -ѝността̀ [阴]〈罕〉

споко̀йствие [无复，中] ❶安静，安宁，寂静：обѝчам ~то 喜欢安静 ❷宁静心情，安然态度；沉静，心平气和，安静，平静，镇静：ня̀мам ~ 心情不安 не му̀ да̀вам ~ 使他不安 посрѐщам нѐщо със ~ 沉着地迎接某事 свършвам нѐщо на ~ 安静地做完某事 запа̀звам ~ 保持平静

спола̀й 和 **спола̀й ти** [语气]〈民〉感谢，谢谢：Спола̀й на бо̀га. 感谢上帝。Спола̀й ти за хля̀ба и за солта̀. 多谢你(给)的面包和盐。

сполет|я̀вам [未]，**сполетя̀** *-ѝш*，*-я̀х*，过主形动 *-я̀л*，*-я̀ла*，*-ѐли*，过被形动 *-я̀н*，*-я̀на*，*-ѐни* [完]（不幸、灾难）临到…头上，落在…身上，遭到，碰上：Сполетя̀ва ме нещà̀стие. 我遭到不幸。Едѝн дѐн беда̀та отно̀во ~я̀ семѐйство Палау̀зови. 一天，灾难又临到帕拉乌佐夫一家头上。**~я̀ване** [中]

споле|ѝтам [未]，**сполетя̀** *-етѝш*，*-етя̀х*，过主形动 *-етя̀л*，*-етя̀ла*，*-етѐли*，过被形动 *-етя̀н*，*-етя̀на*，*-етѐни* [完] 同 сполетя̀вам **~ѝтане** [中]

сполу̀ка [阴] 顺利；成功：Жела̀я ти ~！祝你成功(顺利)！Без нау̀ка ня̀ма ~.〈谚〉没有教训就没有成功。Ба̀щина поу̀ка，сѝнова ~.〈谚〉父亲的教训是儿子的成功；失败是成功之母。

сполу̀ч|вам [未]，**сполу̀ча** *-иш*，*-их* [完] ❶能够，得以，做到；来得及；设法：Сполу̀чих да намѐря всѝчки. 我找到了所有的人。~вам с поку̀пката на нѐщо 买到某物 ❷成功，达到目的：Ко̀йто се у̀чи，то̀й ще ~и.〈谚〉谁学习，谁就会成功。**~ване** [中]

сполучлѝв *-а* [形] ❶成功的，胜利的，顺利的：~ о̀пит 成功的试验 Опера̀цията излѐзе ~а. 手术做得很好。❷适合的，合适的；得当的：~ о̀тговор 合适的回答 ~ бра̀к 合适的婚姻 **~о** [副]：Всѝчко бѐше тръ̀гнало ~о，ка̀кто то̀й оча̀кваше. 正如他期望的那样，一切都进行得很顺利。**~ост** -остта̀ [阴]

спом|а̀гам [未]，**спомо̀гна** *-о̀гнеш*，*-о̀гнах* [完] ❶有助于，促使：Ня̀маше своя̀ ро̀жба и това̀ ~о̀гна да се привъ̀рже към плѐменника си. 他没有亲生儿女，这就使他对侄子感到亲热。Това̀ лека̀рство ~а̀га за смѝлането на храна̀та. 这种药有助于食物的消化。❷〈旧〉帮助：~а̀гам с па̀рични срѐдства 提供金钱帮助 **~а̀гане** [中]

спомага̀тел|ен *-на* [形] 补助的，辅助的；援助的；次要的：~ни материа̀ли 辅助材料 ~но стопа̀нство 副业 ◇ **~ни глаго̀ли**〈语法〉助动词 **~на ка̀са** 互助金 **~но** [副]

спо̀м|вам [未]，**спо̀мня** *-ниш*，*смо̀мнѝх* [完]〈民〉同 спо̀мням **~ване** [中]

спо̀м|вам си [未]，**спо̀мня си** *-ниш си*，*спо̀мнѝх си* [完] [中态]〈民〉同 спо̀мням си **~ване** [中]

спо̀мен [阳] ❶纪念；回忆，追忆：~и от детѝнството 童年回忆 Война̀та оста̀ви незаличѝми ~и. 战争留下了磨灭不掉的回忆。❷纪念品：То̀я пръ̀стен е ~ от ба̀ща ми. 这个戒指是我父亲留下的纪念品。Подаря̀вам ти та̀я кнѝга за ~. 我赠给你这本书作为纪念。❸ [只复] 回忆录：На старинѝ то̀й се оттѐгли да си пѝше ~ите. 他晚年引退写回忆录。

спомен|а̀вам [未]，**спомена̀** *-ѐш*，*-а̀х*，过被形动 *-а̀т* [完] ❶提到，谈到；列举：~а̀вам ѝмето му 提到他的名字 ❷使想起：То̀й вѝнаги се съ̀рдеше，кога̀то му ~а̀т за нѐя пред въ̀ншни хо̀ра. 当有人在外人面前使他想起她来时，他总是要生气的。❸稍微提到，约略地提一下，提起：Нѝкой от четирѝмата не ~а̀ вѐче нѝщо за та̀я неприя̀тна слу̀чка. 四人中谁都丝毫不提这件不愉快的事情。Спомена̀ ли му за па̀рите? 你向他提起钱的事了吗？❹〈民〉同 благосла̀вям (为…祝福，感谢)：Ще ти напра̀вя това̀ добро̀，та ця̀л живо̀т да ме ~а̀ваш. 我要为你做这件好事，让你一辈子感谢我。❺同 спомену̀вам — **се** [被动] **~а̀ване** [中]

спомен|у̀вам [未]，**спомена̀** *-ѐш*，*-а̀х*，过被形动 *-а̀т* [完] ❶为(死者)说"上帝饶恕"：Хо̀рата ще бера̀т сла̀дки кру̀ши и ще ме ~у̀ват. 人们将采摘甜梨，将为我说"上帝饶恕"。❷(神职人员)为(死者)追荐亡魂，读追荐亡者名录：На задушнѝца свещѐникът ~у̀ва имена̀та на умрѐлите. 神甫在万灵节追荐亡魂。❸〈旧〉同 спомена̀вам — **се** [被动] **~у̀ване** [中]

спо̀мн|ям [未]，**спо̀мня** *-иш*，*спо̀мнѝх* [完] ❶使想起：Тѝ ми ~я̀ш мла̀дите го̀дини. 你使我想起青春的年代。❷同 спо̀мням си：Тя̀ ~яше премѝналите днѝ. 她想起了过去的日子。— **се** [被动]：На сва̀тба не бѝва да се ~ят тъ̀жни ра̀боти. 在婚礼上不该回忆悲伤的事情。**~яне** [中]

спо̀мн|ям си [未]，**спо̀мня си** *-иш си*，*спо̀мнѝх си* [完] [中态] 回忆，忆起，回想，想起：Не мо̀га да си ~я ѝмето му. 我想不起他的名字来了。След ма̀лко то̀й си ~и，че не бѐше чѐл до кра̀я писмо̀то. 过了一会，他想起他没有把信看完。То̀й си ~и ба̀ща си ка̀к ги во̀деше за ръка̀. 他忆起他父亲怎

样领着他们。Защò тòй не пѝше? Далѝ вèче не сѝ ～я за нèя, илѝ пък му се е слỳчило нèщо лòшо? 他为什么不写信来? 难道已经不记得她了,还是出了什么不幸的事? **～яне**［中］

спомòгна 见 спомàгам

спомоществовàтел -*ят*, -*я*［阳］, **спомоществовàтелка**［阴］❶以预购方式协助书籍出版的人,以预订方式协助期刊出版的人,(书籍)预购者,预订者 ❷(社会工作的)赞助者

спòна［阴］〈方〉马绊(在放牧时把马的一条前腿和一条后腿拴起来的绳子)

спондилѝт［阳］〈医〉脊椎炎

спòн|ец -*ци*［阳］〈方〉❶门框的直木 ❷(一种简陋建筑物的)横梁

спòнсор［阳］赞助者,资助者

спонтàн|ен -*на*［形］〈书〉自生的,自发的,由于内因而发生的(非外界影响所致的): ～ен ѝзблик на чỳвства 感情的自然流露 ～но влечèние към нèщо 对某物的自发的爱好 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

спор[1] -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］❶争论,争辩: вòдя ～ 进行争论 ❷纠纷: урèждам (заглàждам) ～а по мѝрен нàчин 用和平方式解决纠纷 ◇ **нѝма** ～〈口〉无疑,显然

спор[2] -*ът*, -*а*［无复,阳］〈民〉❶丰收,富足: Голя̀м ～ и берекèт ще бъ̀де тàзи годѝна. 今年会是大丰收。❷顺利

спòра［阴］〈生物〉孢子,芽孢

спорадѝч|ен -*на*［形］〈书〉偶然的,非经常的;散见的: ～но явлèние 偶然现象 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

споразумèни|е -*я*［中］协议;协定;协商: постѝгам с нèго ～е 同他达成协议 влѝзам в (ѝдвам до) ～е 取得共识,达成协议 тàйно ～е 秘密协定

споразумя̀|вам се［未］, **споразумèя се** -*èеш се*, -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*èли се*［完］［中态］达成(取得)协议: ～я̀вам се с нèго за (вър̀хỳ) нèщо 同他就某事达成协议 Споразумя̀хме се по всѝчки спòрни въпрòси. 我们对所有争论问题都取得了共识。

спорèд［前置］❶根据,按照: ～ нỳждите и срèдствата 根据需要和经费 Постъ̀пихме ～ съвèтите му. 我们按照他的劝告做了。Постѝрай се ～ чèргата си. 〈俗〉按照毯子的大小伸腿。❷按照…的意见(看法): ～ мèне 依我的意见 ～ àвтора 按照作者的说法 ～ Вàзов 按伐佐夫的看法 ❸比: ～ тогàва 比起那时来 ❹〈方〉沿着,顺着,在…的旁边: вървя̀ ～ рекàта 沿着河走

спорèж［阳］❶〈植〉欧洲千里光(*Senecio vulgaris*) ❷〈方〉同 равнèц (蓍)

спòр|ен[1] -*на*［形］引起争论的;有争议的;发生争执的: ～ен въпрòс 引起争论的问题 ～на зòна 争议地区 **～ност** -носттà［阴］: Спорносттà на товà твърдèние е голя̀ма. 这一论断是大可争议的。

спòр|ен[2] -*на*［形］顺利的;顺手的;有利的: ～на рàбота 顺手的工作 **～но**［副］: Всѝчко вървèше ～но и лèко. 一切都进行得很顺利、很轻松。**～ност** -носттà［阴］

спòрене 见 спòря

спорѝщ［阳］〈方〉同 спорèж

спòров -*а* спòра 的形容词: ～и растèния 孢子植物

спорофѝт［阳］〈植〉孢子体

спорт -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］(体育)运动;竞技: вòден ～ 水上运动 кòнен ～骑马运动 плỳвен ～ 游泳运动 зѝмен ～ 冬季运动 упражня̀вам всѝчки вѝдове ～ 从事各种运动 нàй-популя̀рни ～ове 最普及的运动(项目)

спòрт|ен -*на* спорт 的形容词: ～ни състезàния 运动比赛,运动会 ～на организàция 体育运动组织 ～ен костю̀м 运动服 ～но игрѝще 运动场 ～ни новинѝ 体育新闻 **～но**［副］: ～но облèчени мъжè 穿着运动服的男子

спортѝст［阳］, **спортѝстка**［阴］运动员

спортсмèн［阳］❶同 спортѝст ❷具有运动家道德的人

спортỳва|м［未］运动,从事运动: Младèжите обѝчат да ～т. 青年们喜爱运动。**～не**［中］

спòр|я -*иш*, *спòрѝх*［未］争论,辩论;争执: ～я с нèго за нèщо 同他争论某事 **～ене**［中］: въпрòс на ～ене 有争议的问题

спорѝ［只三］**спорѝ** -*ѝ*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли*［未］❶出好成果,出活: Трудъ̀т му не ～èше. 他不出活。Товà ～ѝ. 这很解决问题。❷［常接短形与格人称代词 ми, ти, му 等］顺手,顺利: Рàботата ми ～ѝ. 我的工作很顺利。❸饱人,解饿: Гъ̀бите са хỳбава хранà, но не ～я̀т. 蘑菇好吃,但不解饿。

спòсоб［阳］方法,办法;方式: С такѝва ～и не сè отѝва далèче. 用这些办法都搞不长久。

спосòб|ен -*на*［形］❶有能力的,有本领的;有才能的;有天分的: ～ен рабòтник 有本领的工人 ～ен ученѝк 有天分的学生 ❷能(够),能做: Кòйто е ～ен за рàбота, а не рабòти — не тря̀бва да ядè! 能工作而不工作的人,不得食! Тòй е ～ен на товà. 他能做这件(种)事。Не съм ～ен вèче да мѝсля. 我已不能思考了。

спосòбност -*тà*［阴］❶［常复］天分,天赋: човèк с голèми ～и 很有天分的人 притежàвам рèдки ～и 具有罕见的天赋 ❷能力,力: изгỳбвам ～тà си да говòря 失去说话的能力 покупàтелна ～ 购买力 ❸性能;特性

спосòбст[ву]ва|м［未］〈书〉帮助,协助;有助于,促成,促进;助长: Дъждъ̀т ～ за развѝтието на растèнията. 雨有助于植物的生长。Тòй ～ за изòстряне отношèнията междỳ двèте грỳпи. 他促使了两组之间关系的尖锐化。**～не**［中］

спотà|йвам［未］, **спотая̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］隐藏,藏匿;隐瞒;暗怀,隐忍: ～йвам дъхà си 忍住呼吸 — **се**［被动］**～йване**［中］

спотà|йвам се［未］, **спотая̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］❶隐藏,藏匿;不出面;不作声: На събрàние се ～йва и нѝкога не взèма дỳмата. 他在会上默不作声,从不发言。❷〈转〉(思想、感情等)蕴藏,怀有,不外露: В душàта му всèкога се е ～йвало желàнието за тѝх семèен кът. 在他心灵中一直蕴藏着想有一个宁静的家的愿望。**～йване**［中］

спота|я̀вам［未］, **спотая̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］同 спотàйвам — **се**［被动］**～я̀ване**［中］

спотая̀вам се［未］, **спотая̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］同 спотàйвам се

спотѝк|вам се［未］, **спотѝкна се** -*неш се*, -*нах се*［完］［中态］〈民〉(在走路时)绊(了一下): Спотѝкнах се, та щя̀х да пàдна. 我绊了一下,差点跌倒。**～ване**［中］

спотѝк|ам се［未］, **спотѝкна се** -*неш се*, -*нах се*［完］［中态］〈民〉同 спотѝквам се

спотѝр|вам［未］, **спотѝря** -*иш*, -*их*［完］〈民〉同 подгòнвам (赶走): Спотѝрих пàкостниците и тè се разбя̀гаха. 我把捣乱

者赶得四散逃跑了。— **се**［被动］～**ване**［中］

спотѝр|ям［未］，**спотѝря** *-иш，-их*［完］〈民〉同 спотѝрвам — **се**［被动］～**яне**［中］

спотул|вам［未］，**спотуля** *-иш，-их*［完］〈民〉隐藏，隐瞒：Бя̀ха допу̀снали ня̀кои грѐшки，но ги ～иха. 他们犯了某些错误，但是他们隐瞒了。— **се**［被动］～**ване**［中］

спотул|ям［未］，**спотуля** *-иш，-их*［完］〈民〉同 спотулвам — **се**［被动］～**яне**［中］

спох|аждам［未］，**спохòдя** *-òдиш，-òдих*［完］〈方〉同 спохòждам — **се**［被动］～**аждане**［中］

спòход［阳］〈方〉看望：Кога̀ ще ни дòйдете на ～？你们什么时候来看看我们？

спохò|ждам［未］，**спохòдя** *-диш，-дих*［完］看望：Тòй отѝде при сестра̀ си да я ～ди. 他看望他姐姐去了。— **се**［被动］～**ждане**［中］

спо|я̀вам［未］，**споя̀** *-ѝш，-ѝх*［完］❶焊接，焊在一起：～я̀вам провòдници 焊接导线 ❷〈转〉使紧密连结起来；使联合起来，使团结起来：～я̀вам ра̀ботничеството 使工人团结起来 — **се**［被动］～**я̀ване**［中］

спо|я̀вам се［未］，**споя̀ се** *-ѝш се，-ѝх се*［完］［中态］联合起来，团结起来，打成一片：Вòлите се ～я̀ха в еднò мòщно дѐло. 众人的意志汇成了强大的事业。～**я̀ване**［中］

спра̀ 见 спѝрам

спра̀ се 见 спѝрам се

спра̀ва［阴］工具，家伙：Ра̀лото е ～ за òран. 犁是耕地的工具。

справедлѝв *-а*［形］公正的，公平的，公道的；正义的；应当的，有根据的：～а присъ̀да 公正的判决 ～ съдия̀ 公正的法官 ～а делба̀ 公平的分配 ～а война̀ 正义战争 ～а крѝтика 应当的批评 ～о негодува̀ние 有根据的不满 ～**о**［副］～**ост** *-остта̀*［阴］：чу̀вство на ～ост 正义感

спра̀вк|а［阴］（打听、查询得来的）消息，材料，结果，答复；打听，询问，查询：отѝвам за ня̀каква ～а 去打听某种消息，去查询某种材料 пра̀вя ～а 打听，查阅，查询 да̀вам ～а 答复 бюрò за ～и 问讯处

справòч|ен *-на*［形］备考的，参考的；备咨询的：～ни кнѝги 参考书 ～но бюрò 问讯处

справòчни|к *-ци*［阳］手册，便览，指南：математѝчески ～к 数学手册 железопъ̀тен ～к 铁路指南

спра̀в|ям［未］，**спра̀вя** *-иш，спра̀вих*［完］〈方〉准备好，安排好：～ям кòня 备马 — **се**［被动］～**яне**［中］

спра̀в|ям се［未］，**спра̀вя се** *-иш се，спра̀вих се*［完］［中态］〈书〉❶担负得了（某种工作、任务等），胜任；办得到；做（得）到，应付得了，对付得了：～ям се със задача̀та си 能完成任务 ～ям се с всѝчки въпрòси 应付得了一切问题 ❷战胜，斗得过，克服，消灭：Ще се ～и са̀м с всѝчки протѝвници. 他将独自一人战胜所有敌手。❸注意；符合；查对，核对：～ям се със закòна 符合法律 ～ям се с послѐдната литерату̀ра 查对最新的文献 ～**яне**［中］

спра̀с|ен *-на*［形］〈方〉［常阴］（指母猪）怀了小猪的

спрева̀р［阳］〈方〉同 спрева̀ра

спрева̀ра［阴］〈民〉同 надпрева̀рване（竞争，竞赛）◇ **на** ～ 争第一，比赛

спрева̀р|вам［未］，**спрева̀ря** *-иш，-их*［完］〈民〉赶在…前面，抢在…的前头：Ѝскам да я ～я. 我要赶在她前头。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

спрева̀р|ям［未］，**спрева̀ря** *-иш，-их*［完］〈民〉同 спрева̀рвам — **се**［被动，中态］～**яне**［中］

спрега̀ем *-а*［形］〈语法〉（动词）可变位的，有变位形式的

спрѐга［阴］〈方〉褶，皱纹

спрѐгна 见 спря̀гам[1] 和 спря̀гам[2]

спреж［阳］〈方〉同 кукуря̀к（铁筷子，喷根草）

спрежѐни|е *-я*［中］〈语法〉（动词的）变位（法）

спре|й *-ят，-я，-йове*［阳］❶喷雾（液体）❷喷雾器

спрѐп|вам се［未］，**спрѐпна се** *-неш се，спрѐпнах се*［完］［中态］〈方〉同 препъ̀вам се（绊）：Тòй не видя̀，че зад нѐго е едѝн пъ̀н，～на се и па̀дна. 他没有看见他后面有一个树墩，绊了一下，跌倒了。～**ване**［中］

спрѐт|вам［未］，**спрѐтна** *-неш，-нах*［完］❶使穿着朴素雅致 ❷〈口〉准备，组织

спрѐт|вам се［未］，**спрѐтна се** *-неш се，спрѐтнах се*［完］［中态］穿着整齐，穿得朴素雅致 ～**ване**［中］

спрѐт|ен *-на*［形］〈民〉同 спрѐтнат ～**но**［副］

спрѐтна се 见 спрѐтвам се

спрѐтнат *-а*［形］❶穿着整齐的，服装整洁雅致的，衣着素雅的：～ войнѝк 服装整洁的士兵 ❷（服装等）素净，素雅的：～ костю̀м 素雅的服装 ❸陈设整齐雅致的：～о жѝлище 陈设整齐素雅的住宅 ～**о**［副］～**ост** *-остта̀*［阴］

спрѐчк|вам се［未］，**спрѐчкам се**［完］［中态］同 ска̀рвам се：～вам се за нѐщо 为某事争吵 ～вам се с нѐго 跟他争吵（吵翻）～**ване**［中］

сприка̀|звам се［未］，**сприка̀жа се** *-жеш се，-зах*［完］［中态］〈民〉开始谈话，攀谈起来：Дòста отда̀вна не бя̀х се срѐщал и ～звал пò-отблѝзо с нѐго. 我好久没跟他见面，没跟他面谈了。～**зване**［中］

спринт *-ът，-а，-ове*［阳］〈运〉❶（长距离赛跑中的）冲刺：След ня̀колко ～а догòних съпѐрника си. 我几次冲刺之后追上了对手。да̀вам ～ 冲刺 ❷短跑（比赛）

спринтѝра|м［未，完］〈运〉冲刺 ～**не**［中］

спринтьòр［阳］，**спринтьòрка**［阴］短跑运动员

спринцòвка［阴］注射器

спря̀хав *-а*［形］暴躁的，急躁的，好发脾气的：～ ста̀рец 易生气的老人 ～**о**［副］～**ост** *-остта̀*［阴］

спря̀я［阴］狂风暴雨

сприятел|я̀вам［未］，**сприятеля̀** *-ѝш，-ѝх*［完］〈罕〉使成朋友：Нѐговото правдолю̀бие и добрò отнася̀не бя̀ха го ～ѝли с всѐкого. 他热爱真理的精神和对人的善良态度使他同任何人都成了朋友。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

сприятел|я̀вам се［未］，**сприятеля̀ се** *-ѝш се，-ѝх се*［完］［中态］成为朋友，（与…）交朋友：Сприятелѝхме се при пъту̀ването. 我们在旅途中成了朋友。～я̀вам се с нѐго 与他交朋友 ～**я̀ване**［中］

спротѝ［前置］〈民〉❶同 срещу̀：в недѐля ～ понедѐлник 在礼拜天，礼拜一的前夕 ～ пра̀зник 在节日前夕 Не стòй ～ мѐне. 不要站在我对面。❷同 според：Простѝрай се ～ чѐргата си.（俗）按照毯子的大小伸腿。Тòй бѐше мла̀д човѐк，но ня̀как не ～ годѝните си нехаѐн към лицѐ и облеклò. 他是个年轻人，但是不修边幅，这与他的年龄有些不称。

спр|я̀гам[1]［未］，**спрѐгна** *-ѐгнеш，спрѐгнах*，过被形动 *-ѐгнат*

[完]〈民〉❶把(两股或多股线)搓在一起,捻:～ягам концѝ 搓线 ～ягам прѐжда 捻纱 ❷〈罕〉叠:Спрегнѝ платнòто о два̀ ка̀та. 把土布叠成两层。❸套(车):Спря̀гай колàта. 把车套上。— **се**[被动]**～ягане**[中]

спр|ягам²[未],**спрѐгна** *-ѐгнеш, спрѐгна̀х*,过被形动 *-ѐгнат*[完]〈语法〉使(动词)变位:～ягам глагòла "ѝмам" в бъдеще врѐме 指出动词"ѝмам"将来时的变位 — **се**[被动]**～ягане**[中]

спря̀мо[前置]对(待):държа̀ се злѐ ～ нѐго 对他(态度)不好 проявя̀вам се снизходѝтелно ～ нѐго 对他宽容 Съдѝлищата прила̀гат закòните еднàкво ～ всѝчки гра̀ждани. 法院对一切公民执法一视同仁。

СПС[сѐ-пе-сѐ][缩] Светòвен пòщенски съю̀з 万国邮政联盟(联合国)

спу̀за[阴]〈民〉❶夹杂着红炭(煤)核的炭(煤)灰:Изпѐкох картòфи в ～та. 我在炭灰里把土豆烤熟了。❷〈方〉(洗衣用的)灰水

спу̀кам 见 спу̀квам

спу̀кан *-а* ❶ спу̀кам 的过被形动 ❷[用作形]裂开的,打破的,爆开的:～а панѝца 有裂纹的钵 ～а гу̀ма 爆裂的轮胎 ～а глава̀ 打破了的头 ◇ **Спу̀кана ми е ра̀ботата.** 我的情况很糟(很危险)。

спу̀к|вам[未],**спу̀кам**[完] ❶打裂,碰裂:Чу̀кнах стъклòто и го ～ах. 我敲了一下玻璃,把它敲裂了。❷弄穿,打破,打穿:Едѝн гвòздей на пъ̀тя ～ала гу̀мата. 路上的一个钉子把轮胎扎穿了。❸〈转〉使勃然大怒 — **се**[被动,中态]:Тръ̀бите замръ̀знаха и се ～аха. 管子冻裂了。Тòй се ～ва от я̀д вѝнаги, когàто загу̀би игра̀та. 他从来都是一输(棋、球等游戏)就勃然大怒。**～ване**[中] ◇ **до ～ване** 到极点:Сърцѐто ѝ бѝеше до ～ване. 她的心跳得厉害极了。

спу̀рт[阳]〈运〉(赛跑中)冲刺

спу̀ск *-ът, -а, -ове*[阳]〈民〉(陡)坡

спу̀|скам 和 **спу̀щам**[未],**спу̀сна** *-снеш*, спу̀сна̀х,过被形动 *-снат*[完] ❶放下来,使降下,使下去,把…系下去:～скам зна̀ме 降旗 ～щам пердѐ 放下窗帘 ～скам човѐк в ду̀пката 把人系到洞里 ～скам запрѐтнатите си ръка̀ви 把卷起的袖子放下来 ❷递下去:Спу̀снаха му въжѐ да се изка̀чи. 他们把绳子递下去让他上来。❸(指船只)使下水,放入水中:Спу̀скам трѝ са̀ла по Ду̀нава. 我把三个木筏放入多瑙河中。❹把(某种装置、设备)关上,合上,放下(使起作用):～скам ма̀ндалото 插上门插销 ～скам секрѐтната брава̀ на врата̀та 把门的暗锁锁上 — **се**[被动]**～скане** 和 **～щане**[中]

спу̀|скам се 和 **спу̀щам се**[未],**спу̀сна се** *-снеш се, спу̀сна̀х се*[完][中态] ❶走下来,下来,降下,降落;落下:～скам се по стъ̀лбата 沿梯子下来 По лицѐто му се ～снаха ня̀колко сълзѝ. 他脸上落下几滴眼泪。❷(向…)冲去;跑去:Кòнят лежѐше на земя̀та. Спу̀снаха се всѝчки да помàгат. 马倒在地上。大家都跑去帮忙。❸(向…)扑去,攻击:Всѝчки се ～снаха връ̀з мѐне. 大家朝我攻来。～скам се срещу̀ (върху̀) нѐго (отгòре му) 朝他扑去 ❹(夜、雾等)降临:Нощта̀ се ～ска над земя̀та. 黑夜降临大地。❺向下伸展;垂下:От срѐщния връ̀х се ～щаше пра̀шен пъ̀т. 从对面的山峰有一条土路通下来。**～скане** 和 **～щане**[中]

спу̀сък¹ *-ци*[阴] 扳机:натѝскам (дръ̀пвам) ～ка 扣扳机

спу̀сък² *-ци*[阳] 坡(地)

спу̀х|вам[未],**спу̀хам**[完]〈方〉毁坏;消耗,浪费 — **се**[被动]**～ване**[中]

спу̀щам 见 спу̀скам

спъва̀лка[阴] 阻挡前进的东西,挡木,别棍:～ за конѐ 马绊

спъва̀л|о *-а*[中] 同 спъва̀лка:～о за кола̀та 挡车棍

спъ̀|вам[未],**спъ̀на** *-неш, спъна̀х*,过被形动 *-нат*[完] ❶阻碍,阻挡:～вам го 阻挡他(前进) ❷绊,给…加上镣,把…的腿拴上;制动:～вам конѐте с бука̀й 用马绊把马腿拴上 ～вам кола̀ 刹住车 ❸〈转〉妨碍,阻挠:～вам ра̀ботата му 妨碍他的工作 Тѝ ня̀кога в нѝщо не сѝ ме ～ва̀л. 你从来没有阻挠我做任何事。— **се**[被动]**～ване**[中]

спъ̀|вам се[未],**спъ̀на се** *-неш се, спъ̀на̀х се*[完][中态] ❶绊(一下):Из тòя камъна̀к всѐки дѐн се ～ваме. 我们每天在这块多石的地方磕磕绊绊。Спъ̀нах се от еднò дървò и па̀днах. 我被一棵树绊倒了。❷〈罕〉(说话)打奔儿,结结巴巴:Кòйто се ～ва и не четѐ добрѐ, учѝтелят ще му плѐсне шама̀р. 谁打奔儿,念得不好,先生就扇他耳光。**～ване**[中]

спъ̀нат *-а* ❶ спъ̀на 的过被形动 ❷[用作形] 1. 脚被拴起来的:～и говѐда 带着腿绊的牛 2.(说话)打奔儿的,结结巴巴的,不流畅的:～о рецитѝране 不流畅的朗诵 **～о**[副]:говòря ～о 说话打奔儿

спъ̀нк|а[阴] ❶阻挡物,障碍:Пъ̀тят им бѐше препрѐчен с безбрòй ～и. 他们的道路上布满障碍。❷〈转〉阻碍,阻挠;困难:пра̀вя му ～и 给他设置障碍 срѐщам ～и в ра̀ботата си 在工作中遇到困难 ❸〈方〉(为防止放牧时走散而拴在牲畜腿上的)腿绊

спъ̀ржа[阴] 煎猪肉末(一种肉菜)

спъ̀рж|вам[未],**спъ̀ржа** *-иш, спъ̀ржѝх*[完] ❶同 запъ̀ржвам(煎,炸) ❷〈转〉使干皱;使枯萎;烤糊,烤焦:Су̀шата ～и ца̀ревиците, листа̀та им пожълтя̀ха без врѐме. 干旱使玉米枯萎了,叶子过早地变黄了。— **се**[被动,中态]**～ване**[中]

спързà|лям[未],**спързòля** *-òлиш, -òлих*[完] 使…(在坡上)滑下去

спъ̀тни|к *-ци*[阳] ❶旅伴,同路人:Тòй се запозна̀ с всѝчки ～ци в купѐто. 他跟同车厢房间的所有旅伴都认识了。❷〈转〉伴侣;伴随现象;并发症:Туберкулòзата е ～к на мизѐрията. 肺结核病是贫困的伴侣。❸〈天文〉卫星:Лу̀ната е ～к на земя̀та. 月亮是地球的卫星。изку̀ствен ～к 人造卫星

спъ̀тников *-а* спъ̀тник 的形容词:～а телевѝзия 卫星电视

спъ̀тница[阴] спъ̀тник ①解的女性

спъ̀тничка[阴] 同 спъ̀тница

спъ̀тническ|и *-а* спъ̀тник 的形容词

спъ̀х|вам се[未],**спъ̀хна се** *-неш се, спъ̀хна̀х се*[完]〈民〉(充气的东西)瘪,跑气,撒气:Гу̀мата се ～на. 轮胎瘪了。

сп|я *-иш, -ах*[未] ❶睡觉;过夜:Деца̀та ～я̀т. 孩子们正在睡觉。～я̀ до къ̀сно 睡到很晚 Не можа̀х да ～я̀ от шума̀. 吵得我睡不了觉。Два̀ма другà ри ще ～я̀т у ва̀с. 有两个同志要在你家过夜。❷〈转〉毫无动静,沉静,沉睡:Сѐлото ～ѝ след днѐвната умòра. 全村经过一天的劳累正在沉睡。❸〈转,不赞〉消极,不振作,暮气沉沉;不起作用,无所表现,消沉;没有警惕:От дъ̀лго врѐме ва̀шето дру̀жество ～ѝ. 你们

的协会长期没有活动。❹〈转〉死，长眠 ◇ **Да ～й зло̀ под ка̀мък.**〈口〉还是不说它为好（免得惹是非）。**На това̀ ухо̀ ～й.**〈口〉（盲目）指望不可靠的东西。**Спѝ ми се.** 我困了。**～й като̀ за̀ек** 睡得惊醒 **～й като̀ закла̀н** 熟睡 **～анѐ**［中］

спя̀вка -*ѐвки*［阴］合唱练习：Довѐчера ѝмам ～я̀вка. 今晚我有合唱练习。

сработ̀вам［未］，**срабо̀тя** -*иш*，-*их*［完］〈方〉做完，做好，做成：Но мака̀р да сме по̀вече възрастни хо̀ра，всѝчко ～ихме наврѐме. 虽然我们大多是上了年纪的人，可我们一切都按时完成。**～ване**［中］

сработ̀вам се［未］，**срабо̀тя се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］达到协调一致，工作得和谐：Той лѐсно се ～ва. 他容易合作。На̀й-добрѐ се ～ват оня̀я，който на̀й-добрѐ се и позна̀ват. 互相了解得最好的人也互相合作得最好。**～ване**［中］

сравнѐние -*я*［中］❶比较，对比：пра̀вя ～е между̀ нѐго и нѐя 把他和她作比较 Не мо̀же да ста̀ва ～е между̀ нѐго и нѐя. 他和她之间无法比较。❷〈文学〉比喻：Чѐсто си слу̀жа със ～е. 我常用比喻。сполучлѝво ～е 恰当的比喻 ◇ **в ～е с** 与…相比 **стѐпен за (на) ～е**〈语法〉（形容词和副词的）比较级

сравнѝтелен -*на*［形］比较的，比拟的；用比较法研究的：～на грама̀тика на славя̀нските езѝци 斯拉夫语比较语法 ～но литературозна̀ние 比较文艺学 ～ен съю̀з〈语法〉比较连词 ～но нарѐчие〈语法〉比较副词 ～на стѐпен〈语法〉（形容词和副词的）比较级

сравнѝтелно［副］❶（后接 с）与…相比：Та̀зи годѝна，～ с мѝналата，по̀севите са мно̀го по̀-добрѐ. 今年与去年比较起来，庄稼好多了。❷比较（地）；相当，或多或少，总的说来：Пъту̀вах ～ добрѐ. 总的说来，我一路上还是不错的。

сравня̀вам[1]［未］，**сравня̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶比较，使相比，使对照：～я̀вам двѐ нещ̀а 使两物相比较 Ако̀ ～ѝм днѐшното с вчѐрашното，ще вѝдим голя̀ма ра̀злика. 如果把今天和昨天比较一下，我们就会看到巨大的差别。❷（作）比喻，把…比作：Поѐтът ～я̀ва нау̀ката със слъ̀нцето. 诗人把科学比作太阳。**— се**［被动，中态］：Той не мо̀же да се ～я̀ва с мѐне по работоспосо̀бност. 他无法在工作能力方面和我相比。**～я̀ване**［中］

сравня̀вам[2]［未］，**сравня̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］**～я̀вам със земя̀та** ❶（彻底）破坏，消灭，使夷为平地 ❷痛斥 **～я̀ване**［中］

сража̀вам се［未，中态］（参加）战斗

сражѐние -*я*［中］（规模较大的）战斗，会战，战役；搏斗；斗争，厮杀：вля̀зам（уча̀ствувам）в ～е 参加战斗 во̀дя（да̀вам）～е 作战 Завъ̀рзва се ～е. 战斗打响了。приѐмам ～е 投入斗争 спечѐлвам（загу̀бвам）～е 战胜（败）

сразя̀вам［未］，**сразя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶打倒；打死；消灭：Смъртта̀ го ～ѝ. 死亡夺去了他的生命。Бо̀лката ме ～ѝ. 疼死我了。❷战胜，粉碎：～я̀вам врага̀ 战胜敌人 ❸〈转〉伤害：Тѝя ду̀ми ме ～ѝха. 这些话深深地伤害了我。**— се**［被动］**～я̀ване**［中］

срам -*ъ̀т*，-*а̀*，*сра̀мовѐ*［阳］❶羞耻，惭愧，害羞：почервеня̀вам（пла̀мвам，изчервя̀вам се）от ～ 羞得面红耳赤 ❷（在生人面前）羞涩，腼腆，不好意思 ❸〈转〉耻辱：Това̀ бѐше ～ за на̀шата къ̀ща. 这是我们家的耻辱。❹［用作感叹］〈口〉无耻，不要脸 ◇ **Не тѐ е ～!**〈责备〉不要脸！可耻！**от (за) ку̀мова ～а**〈口〉为了保全面子 **потъ̀вам в земя̀та от ～** 羞得无地自容 **Сра̀м ме е.** 我感到羞耻：Сра̀м ме е като̀ слу̀шам какво̀ прика̀зват хо̀рата за тѐбе. 我听到人们说你的那些话真感到羞耻。**～ не ～**〈民〉管它羞不羞 **ста̀вам за ～** 出丑 **Хва̀ща ме ～.** 我感到羞耻。

срамежлѝв -*а*［形］害羞的，羞怯的，腼腆的：～о детѐ 害臊的小孩 ～ по̀глед 羞怯的目光 **～о**［副］**～ост** -остта̀［阴］

сра̀мен -*на*［形］可耻的：～на постъ̀пка 可耻的行为 ◇ **～на бо̀лест**〈民〉性病 **～ни ча̀сти**〈口〉阴部，私处，下身 **～но парчѐ**〈口〉同 сра̀мниче **～но**［副］：Сра̀мно е. 可耻。

срамѐне 见 срамя̀

срамлѝв -*а*［形］同 срамежлѝв：～а дево̀йка 腼腆的姑娘 **～о**［副］**～ост** -остта̀［阴］：притѝскан от ～ост гла̀с 因害羞而紧张的嗓音

сра̀мниче -*та*［中］〈口〉（大家都不好意思吃的）盘中最后一块食物

срамота̀［阴］羞耻；耻辱：ста̀вам за ～а̀ 出丑 счѝтам за ～а̀ да пра̀вя нѐщо 认为做某事是耻辱 ◇ **Срамота̀ е.** 可耻。**пока̀звам си ～ѝ (те)** 裸露得不堪入目

срамо̀тен -*на*［形］同 сра̀мен：～на постъ̀пка 可耻行为 **～но**［副］

сраму̀вам се［未，中态］感到害羞，害臊，惭愧，耻于：～м се от нѐго 为他感到羞耻 ～м се，че 因…而感到羞耻 ～м се да пра̀вя нѐщо 耻于做某事 Сраму̀ва се като̀ мла̀да бу̀лка.〈俗〉像新媳妇一样害臊。**～не**［中］

срамя̀ -*ѝш*，-*ѝх*［未］使出丑，使丢脸；污辱：～я̀ го пред хо̀рата 使他当众出丑 ～я̀ ѝмето му 玷污他的名字 **～ѐне**［中］

срамя̀ се -*ѝш се*，-*ѝх се*［未，中态］同 сраму̀вам се **～ѐне**［中］

сра̀ствам［未］，**сра̀сна** -*неш*，*сра̀сна̀х*，过被形动 -*нат*，**сраста̀** -*тѐш*，-*тох*，过主形动 -*ъл*，-*ла*［完］同 сра̀ствам се：～нали клю̀ни на дървѐтата 长在一起的树枝 **～тване**［中］

сра̀ствам се［未］，**сра̀сна се** -*неш се*，*сра̀сна̀х се* 和 **сраста̀ се** -*тѐш се*，-*тох се*，过主形动 -*ъл се*，-*ла се*［完］［中态］❶长在一起，连在一起：Двѐте листѐнца се ～наха. 两片小叶长在一起了。❷习惯（于），（同…）相处惯：～твам се със среда̀та 跟周围的人（环境）处惯了 **～тване**［中］

срв.［缩］сравнѝ 比较

сребрѐне 见 сребря̀

сребрѐя -*ѐеш*，-*я̀х*，过主形动 -*я̀л*，-*я̀ла*，-*ѐли*［未］〈书〉❶（头发、胡须等）开始变成银白色：Ѝзтокът бѐше запо̀чнал да ～ѐе. 东方已经开始呈现鱼肚白。Ко̀сите ти постепѐнно ～ѐят. 你的头发渐渐白了。❷发银白色的光芒：Посрѐд гора̀та ѐзеро ～ѐе. 树林掩映的湖水泛着银光。**～ѐене**［中］

сребрѐя се -*ѐеш се*，-*я̀х се*，过主形动 -*я̀л се*，-*я̀ла се*，-*ѐли се*［未，中态］发银白色的光芒 **～ѐене**［中］

сребрѝст -*а*［形］〈书〉❶银白色的：～ бля̀сък 银光 ～и о̀блаци 银白色的云彩 ～а коса̀ 银发 ❷〈转〉（指声音）银铃般的，悠扬的：～ гла̀с 银铃般的嗓音 ～ смя̀х 清脆、响亮的笑声 **～о**［副］

сребрѝстобя̀л -*я̀ла*，-*ѐли*［形］〈书〉银白色的

сребро̀［无复，中］❶银：саморо̀дно ～ 自然银 Чѝсто ～ ръжда̀ не го̀ хва̀ща.〈俗〉纯银生不了锈。❷［集］银器，银饰 ❸银币：ця̀ла торба̀ ～ 一整袋银币 Позна̀вам добро̀то，ама̀ не мѝ стѝга ～то.〈谚〉知道行善，但是没钱。❹〈转〉银色，银光

сребробя̀л -*я̀ла*, -*ѐли* [形]〈罕〉同 сребристобя̀л

сребро̀гла̀в -*а* [形](民歌中的)有银白色头发的

среброко̀с -*а* [形]〈书〉(有)银发的：～ ста̀рец 白发苍苍的老人

сребролю̀бец -*ци* [阳], **сребролю̀бка** [阴] 贪财者

среброл̀юби̇в -*а* [形]〈书〉贪财的

среброл̀ю̀бие [无复,中]〈书〉贪财,爱财如命

сребротка̀н -*а* [形]〈书〉用银线织的

сребря̀ -*и̇ш*, -*и̇х* [未]〈罕〉同 посребря̀вам (把…镀上银,使成银色) — **се** [被动,中态] **～ѐне** [中]

срѐбърен -*на* [形] ❶银的,银制的;镀银的,包银的,镶银的：～ни монѐти 银币 ～на гри̇вна 银镯 ❷含银的：～на руда̀ 银矿(石) ～ни съединѐния 银化合物 ❸〈转〉银(白)色的：～ни о̀блаци 银白色的云彩 ～на коса̀ 银发,白发 ❹〈转〉(声音等)银铃般的,清脆响亮的 ◇ **～ен вѐк**〈书〉白银时代(古代神话中次于"黄金时代"的兴盛时期) **～ен етало̀н**〈专〉银本位 **～на ри̇бка** 银鱼(*Atherina pontica*) **～на сва̀тба** 银婚(西方风俗,结婚25周年纪念)

срѐбърник -*ци* [阳]〈古〉银币

сред [前置]〈口〉同 всред (在…当中)：～ наро̀да 在人民当中 ～ дво̀ра 在院子当中

сред- 和 **среди-** [复合词前缀] 表示"在…当中"之意,例如 средзи̇мен (冬季当中的,隆冬的), среднощен (夜间的,午夜的), средлѐтен (夏季当中的,盛夏的), средисло̀вие (词中)

среда̀[1] [阴] ❶中间,当中,中部,中;中途,半途;中期,中旬：по ～та на у̀лицата 在街道当中 през ～та на ма̀рт 在三月中旬 поста̀вям нѐщо в ～та 把某物放在中间 връщам се от ～та на пътя 半途而返 ～ на ля̀тото 仲夏 в ～та на ра̀зговора 在谈话的半中腰 ❷(面包等的)瓤：Не глѐдай кора̀та, ами̇ ～та.〈俗〉不要看皮,而要看瓤。◇ **зла̀тна ～** 中庸(之道)：съблюда̀вам зла̀тната ～ 守中庸

среда̀[2] [阴] ❶环境：око̀лна ～ (周围)环境 истори̇ческа ～ 历史环境 семѐйна (социа̀лна) ～ 家庭(社会)环境 ❷(周围的)人们,界：Не мо̀га да сви̇кна с та̀я ～. 我与这些人合不来。музика̀лна ～ 音乐界 ❸〈专〉介质,媒介物：Въздухът е ～та, в ко̀йто се разпространя̀ва звукът. 空气是声音传播的介质。

срѐден -*на* [形] ❶中间的;中部的;当中的：～ен пръст 中指 ～на греда̀ 中间的梁 ～но течѐние на река̀та 河的中游 ❷中等的,不大不小的：～ен ръст 中等身材 ～на по размѐр су̀ма 一笔不大不小的款子 ～ни сѐляни 中农 ❸〈转〉平常的,普通的：～ни спосо̀бности 中常的天分 ❹平均的：～на ско̀рост на вла̀к 列车的平均速度 ～на запла̀та 平均工资 ❺[用作名] **～ен** [阳](评定成绩的)3分,中：По геомѐтрия и̇мам ～ен. 我几何得3分。◇ **нѐщо ～но**〈口〉二者之间：Нѐщо ～но между̀ ра̀зказ и фейлето̀н 介于短篇小说和小品文之间的文学作品 **～ен зало̀г**〈语法〉中态 **～ен ро̀д**〈语法〉中性 **～на въ̀зраст човѐк** 中等年纪的人 **～на ху̀бост**〈口〉不好不坏,中等质量 **～на исто̀рия** 中世纪历史 **～на ръка̀ човѐк**〈民〉小康的人 **～ни вековѐ**〈史〉中世纪 **Срѐдният и̇зток** 中东 **～но аритмети̇чно**〈数〉算术的平均数 **～но образова̀ние** 中等教育 **～но съсло̀вие**〈史〉中等阶层(指封建时代的城市资产阶级) **～но учи̇лище** 中等学校 **～но** [副]：～но взѐто 一般说来

срѐди̇ [前置]〈民〉同 сред

средизѐмен -*на* [形] **Средизѐмно морѐ** 地中海

Средизѐмно морѐ 地中海

Средиземномо̀рие [无复,中]〈书〉地中海沿岸地区

средиземномо̀рски -*а* [形] 地中海的;沿地中海的：～а фло̀та 地中海舰队 ～и кли̇мат 地中海气候 ～и страни̇ 地中海沿岸国家

среди̇на [阴]〈民〉同 среда̀[1] ②解：Ря̀зен слани̇на и кома̀т ～.〈俗〉切好的腌肥肉加上面包心(指极好的东西)。

средина̀ [阴] 同 среда̀[1] ①解 ◇ **зла̀тна ～** 同 зла̀тна среда̀

средисло̀вен -*на* [形]〈语法〉词中的

средисло̀вие -*я* [中]〈语法〉词中

срѐдище -*а* [中] ❶中部,中心：～е на града̀ (сѐлото) 城市(村庄)的中心 ❷〈转,书〉(活动)中心：култу̀рно (проми̇шлено) ～е 文化(工业)中心 ❸环境,社会

срѐдищен -*на* [形] 中间的,中心的：～на пътѐка 中间的小道 ～но сѐло 中心村(指一个地区内居民最多的村庄)

Срѐдна гора̀ 中部山脉(保加利亚)

срѐдник -*ци* [阳]〈方〉(连接四轮牛车的前后两部分的)铁楔子

средни̇ст [阳], **средни̇стка** [阴] 受过中等教育的人,中学毕业生

средноазиа̀тски -*а* [形] 中亚(细亚)的：～и пусти̇ни 中亚的沙漠

средноблга̀рски -*а* [形] 中(期)保加利亚的,保加利亚中世纪的(指12世纪至15世纪的保加利亚)：～и ези̇к 保加利亚中世纪的语言 ～а кни̇жнина 保加利亚中世纪的文献

средновеко̀вен -*на* [形] 中世纪的：～но изку̀ство 中世纪艺术

средновеко̀вие [无复,中] 中世纪：През ～то цъ̀рквата е игра̀ла голя̀ма ро̀ля. 教会在中世纪起了很大作用。

средного̀рец -*ци* [阳], **средного̀рка** [阴](保加利亚)中部山脉地区的居民

Средного̀рие [无复,中](保加利亚)中部山脉地区：Нѐговата сла̀ва на хра̀бър и безстра̀шен партиза̀нин се разнѐсе из ця̀лото ～. 他那大无畏的游击队员的美名传遍了整个中部山脉地区。

средного̀рски -*а* [形] 中部山脉地区(居民)的：～о въста̀ние 中部山脉地区的起义

средноези̇чен -*на* [形] **～ни съгла̀сни**〈语法〉中舌辅音,舌面辅音

средноимо̀тен -*на* 有中等财产的：～ни сѐляни 中农

средношко̀лец -*ци* [阳], **средношко̀лка** [阴] 同 средношко̀лник

средношко̀лник -*ци* [阳], **средношко̀лница** [阴] 中学生

средношко̀лски -*а* [形] 中学的：～а младѐж 中学青年

средно̀щ [无复,阴]〈口〉半夜,深夜,午夜：до (към) ～ 到深夜 в ～ 半夜

средно̀щен -*на* [形] 半夜的,深夜的,午夜的

средня̀к -*ци* [阳] 中农：бедня̀ци и ～ци 贫农和中农

средня̀шки -*а* средня̀к 的形容词：～и сло̀еве 中农阶层

средопо̀стен -*на* [形] **средопо̀стна недѐля** 大斋期中间的礼拜(复活节斋期的第四个礼拜)

средопо̀стница [阴]〈民〉同 средопо̀стна недѐля

средорѐк -*ци* [阳] 河心岛(洲),河心滩

средословен -*на* [形]〈语法〉词中的

средословие -*я* [中]〈语法〉词中

средоточие -*я* [中] ❶(图形、物体的)中心点 ❷〈转〉集中(地)点,中心,荟萃地: Това село е едно от трите избирателни ~я на околията. 这个村庄是全县三个选举中心之一。

средство -*а* [中] ❶工具,设施,设备;资料: превозно ~о 交通工具 ~а за производство 生产资料 ❷[只复]钱财,经费,金: нямам ~а 没有钱财 ~а за обличане и хранене на децата 孩子的衣食费用 ❸药剂: ~а против хрема 治鼻炎的药剂 разслабително ~о 缓泻剂 ~о за сън 安眠药 ❹方法,方式,手段: възпитателно ~о 教育手段 ефикасно ~о 有效方法 не подбирам ~а 不择手段

срежа 见 срязвам

сресвам [未], **среша** -*шиш*, *срèсàх* [完] 梳(发): Майката отиваше при нея, обличаше я, ~сваше й косата. 母亲到她那里去,给她穿上衣服,给她梳头。— **се** [反身,被动] ~**сване** [中]

срета [阴]〈方〉同 щастие (幸福)

сретен -*на* [形]〈方〉幸福的

срешвам [未], **среша** -*иш*, *срèшùх* [完] 同 сресвам: Вземи гребен и си ~й косата. 拿梳子梳梳头发! — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

среща [阴] ❶相会,相遇;会车: неочаквана ~ 意外的相遇,奇遇 случайна ~ 偶然相遇,邂逅 На тази гара софийският влак прави ~ с влака от Варна. 索非亚的列车在这个车站与瓦尔纳来的列车相会。❷约会,会晤,聚会,团聚;座谈会: имам ~ 有约会 определям (назначавам) му ~ за 11 ч. 跟他约定 11 时会面 идвам на ~та 赴约 любовна ~ 幽会 творческа ~ между писатели 作家创作座谈会 родителско-учителска ~ 教师家长座谈会 ❸〈运〉比赛: футболна ~ 足球赛 ❹迎接,欢迎 ◇ **добра** ~〈民〉您好,慢走(相遇时打的招呼) **другарска** ~ 1.(老战友、老朋友等的)聚会(一般在公共场所吃晚饭): Устроихме си другарска ~ по случай 10 години от завършването на гимназията. 我们组织了一次纪念中学毕业 10 周年的聚会。2.联欢会: Довечера студентите от втори курс уреждат весела другарска ~. 今晚二年级大学生举行联欢会。**за** ~〈军〉迎接首长(口令): За ~ на командира глави на дес-но! 迎接首长,向右——看!

срещам [未], **срещна** -*неш*, *срèщнàх*,过被形动 -*нат* [完] ❶遇见,碰见,遇到;会见,会面: ~ам го случайно 偶然碰见他 Той отдавна иска да те ~не. 他很早就想会见你。❷看见,看到;遭到,受到: ~ам трудности 遭到困难 ❸使(同…)相遇: Жалко, че случаят не ни ~на повече. 可惜我们没有更多的机会相遇。❹对待,应付;迎接: ~ам неприятеля с огън 以炮火对待敌人 ~ам с отворени обятия 热烈欢迎 — **се** [被动] ~**ане** [中]

срещам се [未], **срещна се** -*неш се*, *срèщнàх се* [完] [中态] ❶遇见,碰见,遇到;会见,会面;相会;见面: Срещам се с нея понякога на концерт. 我有时在音乐会上见到她。Срещнахме се случайно. 我们偶然相遇。❷相接,相连;遭遇,冲突: Двете стрехи се ~аха нависоко. 两个房檐在高处相接。❸(参加)比赛: Двата отбора се ~наха в мач за републиканско първенство. 两队在全国冠军赛中相遇。❹[只三]有,遇到,见到,发现有: Това често се ~а. 常常会有这种事。На всяка крачка се ~ат пречки. 每走一步都遇到许多障碍。◇ **Погледите (очите) ни се ~ат.** 我们的目光相会。~**ане** [中]

срещач [阳], **срещачка** [阴]〈民〉迎接者,欢迎者

срещен -*на* [形] 对面的: ~ен бряг 对岸

срещиче [中] 一种筋骨草(*Ajuga laxmanni*)

срещна 见 срещам

срещу [前置] ❶在…对面,对着,面对: Той живее ~ нас. 他住在我们对面。един ~ друг 互相对着 лице ~ лице 面对面(地) ❷向着,迎着,朝着: Срещу нас идеха трима мъже. 三个男人朝着我们来了。Корабът върви ~ течението. 船逆流而行。~ вятъра 迎着风 ❸反,对,反对;违反,违背;防备: Трябва да се борим ~ подпалвачите на нова война. 我们必须反对新战争的煽动者。❹在…前夕;在…之前: в петък ~ събота 星期五的夜里,星期六的前夜 ~ празниците 节日前(夕) ~ Нова година 除夕 ❺以…为交换,为(报酬)而,用(若干钱);留下: Той взе 6 декара ~ къщата. 他用房子换来六狄卡尔土地。Дадоха документа ~ подпис. 他们凭签字发给证件。Местата се дават ~ заплащане. 坐位要付钱才给。работя ~ храна 干活换饭吃 ❻(表示比较、对比)较之,而: Бяха отпуснати тази година 100 стипендии ~ 80 през миналата година. 今年发放了 100 份助学金,而去年(只)发了 80 份。

срещулежащ -*а* [形] 同 срещуположен

срещуположен -*на* [形] 对面的: ~ен край на масата 桌子的另一端 ~ни стени 相对的两面墙

сривам [未], **срина** -*неш*, *срùнàх*,过被形动 -*нат*, **срия** -*еш*, -*х*,过被形动 -*т* [完] ❶拆除,铲除,掘掉,夷平;消灭: ~вам къща 拆除房子 ~вам до основи 铲平 ❷〈转,罕〉推翻,消灭 ❸(用铲等)堆起: ~вам снега покрай дърветата 把雪堆在树根旁 — **се** [被动] ~**ване** [中]

сривам се [未], **срина се** -*неш се*, *срùнàх се*, **срия се** -*еш се*, -*х се* [完] [中态] ❶坍塌 ❷〈方〉[常复和三单] 急冲: Потоци от хора се ~наха по улиците към театъра. 街上的人流涌向剧场。~**ване** [中]

Шри Ланка 见 Шри Ланка

сритвам [未], **сритам** [完] ❶(很快地)踢(一下): Кучето тръгна след него, но той го ~а с крак. 狗跟着他走,可他却用脚踢它。Сритаха го да мълчи. 他们轻轻踢他,让他住嘴。❷把…踢到一起: Ние ~ваме сламата отпреде им и те отново захрупват. 我们把禾杆踢到它们前面,它们又开始嚼起来了。— **се** [被动] ~**ване** [中]

сричам [未] ❶一个音节一个音节地读: едва ~м азбуката 刚刚会读字母 Той едва ~ немски. 他刚学德语。Знаеше да записва името си, да брои и да ~ от читанката. 他会写自己的名字,数数,念识字课本。❷〈转〉读得不好,念得不清楚,读得结结巴巴,念不成句: Стига си ~л! 别结结巴巴地念了! — **се** [被动] ~**не** [中]

сричка [阴] 音节: произнасям ~а по ~а 一个音节一个音节地发音 чета на ~и 按音节读 разделям на ~и 按音节分开 не казвам ни ~а 一点也不说 изяждам (пропускам) ~и (说话、读书)吃音节,说不清楚 ◇ **затворена ~а**〈语法〉闭音节 **отворена ~а**〈语法〉开音节

срия 见 сривам

сроден -*на* [形] 有共同性的,相同的,相似的,同类的: ~ни думи 相近的词 ~ни явления 类似的现象

сродник -*ци* [阳], **сродница** [阴] 亲戚: Той ми е ~к. 他

是我的亲戚。далѐчен ～к 远亲

сродство [无复,中] ❶〈旧〉亲属关系 ❷〈转〉相似性,共同性,类似性: ～ на душѝта 心灵上的共同性 ～ в характѐрите 性格中的共同性 ◇ **химѝческо** ～〈化〉化学亲合势

срод|ѝвам [未], **сродя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶ 使(同…)结亲,使成为亲戚: Случа̀ят го бѐ ～ѝл с богѝти хо̀ра. 这件事使他同富人结成亲戚。❷〈转〉使亲近,使成为自己人: Сродя̀ват на̀с еднѝкви идеѝли. 共同的理想使我们亲密起来。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

срод|ѝвам се [未], **сродя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] ❶ 成亲;结亲: ～я̀вам се с тя̀х 同他们结成亲戚 ❷〈转〉亲近起来,亲密起来,成为自己人 **～я̀ване** [中]

срок -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶时期,期限,期间: да̀вам ти 15 минỳти ～ (～ от петнѝдесет минỳти) 给你 15 分钟期限 едномѐсечен ～ 一个月的期限 кра̀ен ～ 最后期限 спа̀звам ～а 定期不误 продъл̀жавам ～а 延长期限 опредѐлям ～ 规定期限 издължа̀вам се в ～ 按期还债 ❷(学年的)阶段: Учѐбната годѝна ѝма трѝ ～а. 学年有三个阶段。

сро̀ч|ен -*на* [形] ❶定期的,按期的: ～но изплѝщане 按期付款 ❷〈转〉紧急的,迫切的: ～на ра̀бота 急迫的工作 ～ни мѐрки 紧急措施 ❸(学习)阶段的: ～но дома̀шно упражнѐние 阶段家庭作业 **～но** [副]

ср. р. [缩]〈语法〉срѐден род 中性

срỳт|вам [未], **срỳтя** -*иш*, *срỳтих* [完] ❶同 срѝвам: ～ени стенѝ 倒塌的墙 ❷使坍塌: Бригадѝрите ～ваха ка̀мъни и пръст от височинѝта. 劳动队员们使石头和土从高处坍落下来。— **се** [被动,中态] **～ване** [中]

срутинѝ [阴]〈罕〉废墟

срỳтя 见 срỳтвам

сръб|вам [未], **сръбна** -*неш*, *сръбнах*, 过被形动 -*нат* [完] [完] ❶ сърбам 的一次或连续几次的动作: Сръбнѝ си еднѝ кафѐнце. 喝一小杯咖啡。❷〈口〉(指喝酒)喝多了,有点醉: По праздниците чѐсто ～вахме. 节日里我们常常喝多了。— **се** [被动] **～ване** [中]

сръбкѝня [阴] 见 сърбин

сръбна 见 сръбвам

сръбск|и -*а* [形] ❶塞尔维亚(人)的: ～и позѝции 塞尔维亚人的阵地 ～и езѝк 塞尔维亚语 ❷ [用作名] **～и** [阳] 塞尔维亚语

сръг|вам [未], **сръгам** [完] (用手)捅(一下): Като̀ ста̀не дѐвет, ～ай ме в ребра̀та, но кро̀тко, да се не стрѐсна. 到 9 点,你捅我肋骨一下,但要轻轻地,别让我吓一跳。— **се** [被动] **～ване** [中]

сръдлѝв -*а* [形] 好生气的,易怒的

сръдльо -*вци* [阳], **сръдла** [阴] 好生气的人

сръдня̀ [阴] 生气,怒气;不满;不和: Сръднѝта помеждỳ им се забра̀ви. 他们之间的不和已成过去。Всѝчки ～ѝ в къщи са всѐ зарадѝ нѐя. 家里的一切不和都是她引起的。

сръндѝ|к -*ци* [阳] 公岩羊

сръткав -*а* [形]〈口〉费时费事的,费劲的: ～а ра̀бота 费事的活儿

сътлѝв -*а* [形]〈方〉同 сръткав

сръч|ен -*на* [形] 灵巧的,敏捷的,伶俐的: ～ен ма̀йстор 巧匠 ～ен работник 敏捷的工人 ～ни ръцѐ 麻利的手 ～ни движѐния 灵活的动作 **～но** [副] **～ност** -*ността̀* [阴]: с голя̀ма ～ 十分灵巧地 владѐя мно̀го ～ности 掌握多种技能

сря̀да [阴] 星期三

ср|я̀звам [未], **срѐжа** -*ѐжеш*, -*я̀зах* 和 -*еза̀х* [完] ❶切开,切成块,剪开;切断,剪断: ～я̀звам дѝня 切西瓜 ～я̀звам платно̀то 剪布 ～я̀звам телефо̀нна жѝца 剪断电话线 ❷〈转〉(粗暴地)打断(某人的话);(粗暴地)回答;呵斥,骂: По̀чнах да му обяснѝвам, но то̀й ме ～я̀за. 我开始向他解释,但是他打断了我的话。— **се** [被动] ◇ **～я̀звам ня̀кого на ѝзпит** 使某人考试不及格 **～я̀зване** [中]

ССМ [сѐ-се-мѐ] [缩] Светѝвен съвѐт на мирѝ 世界和平理事会

СССР [ѐс-ес-ес-ѐр 和 -ѐс-ес-ѐр] [缩]〈史〉Съю̀з на съвѐтските социалистѝчески репу̀блики 苏联(苏维埃社会主义共和国联盟)

сст 和 **ссст** [感叹] ❶嘘(表示禁止说话): Ссст! Мълкнѝ! 嘘! 住嘴! ❷去(表示驱赶牲畜,主要指狗)

ст.[1] [缩] ста̀тия 文章

ст.[2] [缩] стотѝнка 斯托汀卡

стабѝл|ен -*на* [形] 稳定的,稳固的,安定的;经久的,持久的: ～на сгра̀да 结实的建筑物 ～ни ценѝ 稳定的价格 ～ен мото̀р 平稳的(耐久的)发动机 **～но** [副]: седя̀ ～но 坐得很稳当 **～ност** -*ността̀* [阴]〈书〉: ～ност в иконо̀миката 经济稳定

стабилиза̀тор [阳]〈技,电〉稳定器,稳压器

стабилизацио̀н|ен -*на* [形] 起稳定作用的: ～ни мѐрки 稳定措施

стабилиза̀ция [阴] 稳定(作用): ～ на стопа̀нството 经济的稳定 частѝчна ～ 局部稳定

стабилизѝра|м [未,完] 使稳定,使安定: ～м ценѝте 稳定物价 — **се** [被动,中态] **～не** [中]

стабилитѐт [阳]〈书〉同 стабѝлност

став -*ът*, -*а*, -*и* [阳] (某些植物茎的)节

ста̀в|а [阴] ❶〈解剖〉关节: Боля̀т ме ～ите. 我关节疼。❷机器或某些乐器的部件: ～и на кава̀л (三节)牧笛的节

ста̀|вам [未], **ста̀на** -*неш*, *ста̀нах* [完] ❶站起来;离去: Ста̀нахме да си хо̀дим. 我们站起来走了。Ма̀лко предѝ полуно̀щ ～наха всѝчки от трапѐзата. 快到半夜大家才离开饭桌。❷起来,起身: ～вам в 7 часа̀ 7 点起床 ～вам къ̀сно 起得很晚 ❸奋起,起义,起来 ❹〈转〉病愈: Лѐгна и по̀вече не ～на. 他病倒了,一直没好。❺成为,变成,变得: ～вам учѝтел 当了教员 Синъ̀т ～на ця̀л мъж. 你的儿子已经成为一个十足的男子汉了。Ста̀нал си нѐрвен. 你变得神经质了。❻〈口〉(与 за 连用)有…用处,能(用): Та̀зи дрѐха ～ва о̀ще за но̀сене. 这件衣服还能穿。❼〈口〉做(好),得: Лива̀дата та̀м е ～нала за косѝтба. 那里的草地可以割了。Ще ста̀не ли ско̀ро качама̀кът? 玉米粥快煮好了吗? ❽进行;发生;举行: Повсемѐстни приготовлѐния за въста̀ние са ～вали в цѐлия о̀кръг. 起义的普遍准备工作已经在全州进行。Голя̀ма промя̀на е ～нала в града̀. 城市发生了巨大的变化。Заседа̀нието ～на в стая̀та му. 会议在他的房间举行。❾〈罕〉[只三] (指时间)到,来临: Ста̀на пла̀дне, а тя̀х о̀ще гѝ ня̀ма. 已经到中午了,可他们还没有来。❿〈口〉(常用完成体) 开始(做); (用命令式) 快来(表示催促): Тря̀бва да ѝ е досадѝло да ме ча̀ка и е ～нала да ме тъ̀рси. 她一定是等我等得不耐烦,开始找我了。Станѝ приготвѝ нѐщо за я̀дене. 快

来准备点吃的。⓫〈口〉(尺度、数量、时间、年纪)得,达到,有: Трѝ по трѝ ~ват дѐвет. 三三得九。Дългът ~на дѐсет хѝляди лѐва. 已负债1万列弗。Двà мѐсеца вѐче ~ваха, откàкто .... 自…以来已经有两个月了。Когàто ~на на двàдесет годѝни ... 他20岁时… ⓬做成;得到: Хỳбав мѐд ~ва тỳк, защòто вся̀какво цвѐте ѝма. 这里出产好蜜,因为有各种花。От стàро дървò òбръч не ~ва.〈谚〉老木头做不了桶圈。⓭(作物等)长出,生长: По нàшия планѝнски крàй, лозя̀ не ~ват, но картòфите мнòго ~ват. 我们山区不长葡萄,可是土豆却长得很好。⓮有结果,成功: Рàботата ще ~не. 工作会有结果。⓯适合,合适: Обỳщата не мѝ ~ват. 这鞋我不能穿。Ключъ̀т ~ва за ня̀колко бравѝ. 这把钥匙能开好几把锁。Мòят ключ ~ва на вратàта му. 我的钥匙能开他的门。⓰与某些名词、形容词、副词连用,表示这些词的意义,例如 Стàва възмòжно.(可能。) Стàва въпрòс.(成为问题。) Стàва дỳма.(说到;说的是。) ~вам голя̀м(长大), ~вам дрỳг(改变), ~вам за смя̀х(可笑), ~вам за срàм(可耻,出丑), ~вам причѝна(导致,致使,是祸首), Стàва нỳжда.(必须。) Стàва очевѝдно(я̀сно).(很明显。) Стàва тѝхо.(安静下来。) ⓱[只三或无人称]发生: Каквò ~на с нѐго? 他怎么了? Стàна нѐщо неочàквано. 出了意外。⓲[无人称](与与格人称代词和副词连用)觉得,感到: Стàва ми злè(добрè). 我觉得不舒服(很好)。Стàна му срàмно, че се е успàл. 他因起晚而感到羞耻。⓳〈口〉[无人称]可以,行,成(表示回答) ◇ **Дỳма да не ~ва!**〈口〉绝对不成;决不! **Дỳмата ми на двѐ не ~ва.**〈口〉我说了就算数;我说一不二。**Кръвтà водà не ~ва.**〈口〉血变不了水;血浓于水。**Откàк съм ~нал човѐк.**〈口〉自从我记事以来。**~вам на кràк** 动员起来 **~вам на кракà** 1. 站起来 2. 病愈 **~вам на кỳка**〈口〉瘦得皮包骨 **~вам ня̀кому на кракà** 对某人起立致敬 **~вам на пỳх и пràх**〈口〉被彻底消灭 **~вам човѐк**〈口〉(工作中)有长进 **~ване** [中]

стàв|ен *-на* [形] стàва 的形容词: ~ен ревматѝзъм 关节风湿病 ~на туберкулòза 关节结核

ставѝл|о *-а* [中]〈民〉(流水槽的)挡水板

стàвиче *-та* [中]〈方〉同 хвощ(木贼)

стàвка[1] [阴] ◇ **òчна ~**〈法律〉对质,面质: прàвя òчна ~ 进行对质

стàвка[2] [阴] 率: тарѝфна ~ 工资率;收费率

ставропигиàл|ен *-на* [形]〈宗教〉(指修道院、教堂)直属正教事务管理局的

стàв|ям [未], **стàвя** *-иш, стàвих* [完]〈方〉❶放,搁 ❷遇见;使相遇,使接近 ❸使停止 — **се** [中态] 见面,相聚: Нѝе чѐсто се ~яме с нѐго. 我(们)跟他常见面。**~яне** [中]

стагнàция [阴]〈书〉(经济生活的)停滞: ~ в произвòдството 生产停滞

стàд|ен *-на* [形] ❶群居的: ~но живòтно 群居动物 ~ен живòт 群居生活 ~ен инстѝнкт 合群的天性(本能) ❷〈转〉爱群居的,爱群的: ~но чỳвство 爱群的感情

стадиàл|ен *-на* [形]〈书〉按阶段的,分阶段的: ~ен развòй 按阶段的发展 **~ност** *-ността* [阴]

стàди|ен *-йна* [形]〈书〉同 стадиàлен: ~йно развѝтие 按阶段的发展 **~йност** *-йността* [阴]

стàди|й *-ят, -я, -и* [阳]〈书〉阶段,时期: Товà е послѐдният ~й на болесттà. 这是这种病的最后阶段。начàлен ~й 最初阶段 ~й в развѝтието на ембриòна 胚胎的发育阶段

стадиòн [阳](大)运动场,(大)体育场

стàдия [阴]〈史〉斯塔第(古希腊长度单位,约合200米)

стàд|о *-à* [中] ❶群,一群(指动物,一般指羊): Дѝвите козѝ живѐят обикновѐно задрỳжно на мàлки ~à. 野山羊一般分小群过群居生活。~о овцѝ 一群绵羊 ❷〈转,蔑〉一群驯顺而愚昧的人;群氓

стà|ен *-йна* стàя 的形容词: ~йна температỳра 室温 ~йни цветя̀ 室内花草

стаèн *-а* ❶ стая 的过被形动 ❷[用作形] 1. 寂静的 2.(指噪音、呼吸、叹息等)轻的,几乎听不见的 3. 隐蔽的;内心的: ~а злòба 内心的狠毒 **~о** [副]

стаж *-ът, -а, -ове* [阳] ❶见习期,实习期,试用期: постъпвам на ~ 开始实习(见习) платѐн ~ 有工资的试用期 задължѝтелен ~ 义务见习期 ❷工龄,年资: трỳдов (произвòдствен) ~ 工龄 партѝен ~ 党龄

стажàнт [阳], **стажàнтка** [阴] 见习人员,试用人员,实习生: ~ лѐкар 见习医生 ~ учѝтел 见习教员

стажàнтск|и *-а* стажàнт 的形容词: ~и ѝзпити 实习考试

стажỳва|м [未] 实习,见习: След катò завъ̀рши вѝсшето си образовàние, тря̀бва да ~ еднà годѝна. 他大学毕业后还必须实习一年。

стàичка [阴] стая 的指小 ◇ **тъмна ~**(选举时填写选票用的)小隔间

стакàн [阳]〈罕,诗〉玻璃杯

сталагмѝт [阳]〈矿〉石笋

сталактѝт [阳]〈矿〉钟乳石

стамбòлк|а [阴]〈民〉斯坦博尔(某些良种果树苗的名称;一种大樱桃的名称): крỳши ~и 斯坦博尔梨

стàм|ен[1] *-на* [形] **~ен кàмен**(民歌中的)一部分露在外面的土中巨石

стàм|ен[2] *-на* [形]〈方〉朴素大方的;体面的: ~на девòйка 体面的姑娘

стан[1] *-ът, -а* [无复,阳]〈诗〉身段,身躯: гъ̀вък ~ 柔软的身段 велѝчествен ~ 魁梧的身躯

стан[2] *-ът, -а, -ове* [阳] ❶(部队的)营,营地,宿营地,营垒: построя̀вам ~ 修筑营地 ❷(流浪部族的)营帐,野外宿地: станỳвам ~ 架起帐篷住下 ❸(青少年的)夏令营(地): младѐжки ~ 青年夏令营

стан[3] *-ът, -а, -ове* [阳] 织(布)机: рабòтя на ня̀колко ~а 看几台织机 автоматѝчен ~ 自动织机

стàна 见 стàвам

стандàрт [阳] 标准,规格: държàвен ~ 国家标准 мѐбели по ~ 标准家具 ~ на живòта(社会的)生活标准,生活水准 двòен ~ 双重标准

стандàрт|ен *-на* [形] ❶(合乎)标准的: ~ни обỳвки 标准鞋 ~но облеклò 标准服装 ❷〈转〉公式化的,刻板的,千篇一律的: ~ен òтговор 公式化的答复 **~но** [副]

стандартизàция [阴]〈专〉标准化,规格化;统一化: ~ на произвòдството 生产的标准化

стандартизѝра|м [未,完]〈专〉使标准化: ~м произвòдството на мѐбели 使家具生产标准化 — **се** [被动] **~не** [中]

станенѝ|к *-ци* [阳] ❶〈民〉带领小伙子挨家去唱圣诞节祝歌的已婚男子,唱圣诞节祝歌的带头人 ❷同 станенѝн

станенѝн [阳]〈民〉主人(主要用于圣诞节祝歌中)

станиòл [无复,阳]〈专〉(包巧克力糖等的)锡箔,锡纸

станиòлов -*а* станиòл 的形容词: ~ лѝст 锡纸

становѝт -*а* [形]〈民〉❶整块的,整的 ❷富裕的,殷实的

станòвищ|е[1] [中] 立场,观点,看法,理解,意见: държà твъ̀рдо на ~ето си 坚持自己的立场 споде̇лям ~ето ти 同意你的观点 възприѐмам ~ето му 接受他的看法 от наỳчно ~е 从学术的观点看 отстоя̀вам ~ето си 坚持己见 от ~ето на пò-висòки изѝсквания 从更高的要求看

станòвищ|е[2] -*а* [中]〈民〉留宿的地方,宿营地

станò|к -*ци* [阳]〈专〉(舞台置景用的)可以拼拆的活动高台;底座

стàнси [复]〈文学〉斯坦司诗(一种分成几节的诗;每节为八句或四句,表达一段完整的意思)

станỳва|м [未] 安排宿营: ~м стàн 安排宿营,支起帐篷(过夜) **~не** [中]

станциòн|ен -*на* стàнция 的形容词: ~на зàла 车站大厅 ~ен надзирàтел 车站值勤

стàнция [阴] ❶火车站: железопъ̀тна ~ 火车站 Вла̀кът напỳсна ~та. 列车离站了。Стàнция Бѐлово 贝洛沃车站 начàлник на ~ 站长 ❷〈旧〉驿站 ❸站;台;所;局: машѝнно-тра̀кторна ~ (МТС) 机器拖拉机站 метеорологѝческа ~ 气象台(站) телефòнна ~ 电话局 почѝвна ~ 休养所(站)

стàн|я -*иш*, *стàнѝх* [未]〈方〉排列: Тòй ги ~и, тòй ги вòди. 他让他们排好队,他带领他们走。— **се** [被动]

стап [阳]〈方〉拐杖

стàпел [阳] ❶〈海〉造船台 ❷〈空〉(飞机的)装配架

ст|àпям [未], **стопя̀** -*опѝш*, -*опѝх* [完]〈民〉同 стопя̀вам — **се** [被动,中态] **~àпяне** [中]

стар -*а* [形] ❶老的,年老的;老人的(与 млад (年轻的)相对): ~ човѐк 老人 ~а мàйка 老母亲 Стàрото му лицѐ се измòкри от сълзи. 他那苍老的脸上流满泪水。❷[只用于比较级和最高级]年长的,年纪大些的: нàй-~ият сѝн 长子 пò-~ият брàт 哥哥 ❸旧的,老的,陈的;古老的;古代的(与 нов (新的)相对): ~а ря̀за 旧衬衫 ~а враждà 旧恨 ~ прия̀тел 老朋友 ~о вѝно 陈酒 ~а монѐта 古钱 ~ обичàй 老风俗 ~а истòрия 古代史 ~а литератỳра 古代文学 ❹已经失效的,废的,旧的,过期的;过时的: ~и учѐбници 旧教科书 ~и парѝ 旧币 ~а грàница 旧边界 ~ строй 旧制度 ❺原来的,原先的;前任的: ~а квартѝра 原来的住宅 ❻先前的,旧日的;旧的,陈的: ~а бòлест 旧病 ❼[用作名] **~ият** [阳], **~ата** [阴] 老人;〈口〉父亲,爷爷;母亲,奶奶 ❽[用作名] **~ото, ~о** [中] 旧东西,旧事物: борбà на нòвото с ~ото 新与旧的斗争 Мирѝшеше на ~о. 有一股旧东西的味道。◇ **на ~и годѝни**〈口〉上了年纪,晚年 **от ~а козà я̀ре**〈口〉老手,老滑头 **~ вълк**〈口〉老狐狸(老奸巨滑) **~ ергѐн** 老光棍 **~ свàт**〈民〉主持婚礼的长辈亲戚 **~ стѝл**〈书〉旧历(即凯撒历) **~ боб (фасỳл)** 云豆,成熟的菜豆 **~а мàйка** 奶奶 **~а момà** 老姑娘(老处女) **~ата пѐсен**〈不赞〉陈词滥调,老调 **Стàра пѐсен на нòв глàс.** 换汤不换药。**~и смѐтки** 旧账 **~ият завѐт** 旧约全书 **Стàрият свя̀т.** 旧世界(指欧、亚、非三洲)。**~о бѝле** 颠茄(*Atropa belladonna*) **~о врѐме** 旧日,旧时代 **~о и млàдо (~и и млàди)** 老老少少,所有的人 **~о-хàро**〈民〉老妖怪,老丑八怪

старàене 见 старàя се

Стàра загòра 旧扎戈拉(保加利亚城市)

Стàра планинà 斯塔拉山(巴尔干山,保加利亚)

старàни|е -*я* [中] 努力,勤奋: проявя̀вам ~е 表现勤奋 полàгам голя̀мо ~е за нѐщо 十分努力做某事 с ~е 努力地

старàтел|ен -*на* [形] 勤奋的,勤劳的,努力的,勤勤恳恳的: ~ен ученѝк 勤奋的学生 ~ен в рàботата си 工作努力 ~на слỳжба 勤勤恳恳的服务 **~но** [副] **~ност** -нosттà [阴]

старà|я се -*еш се*, -*х се* [未,中态] 努力;勤奋地做(某事),卖力气;尽力设法,力求,争取: Напрàзно се ~ех да прогòня тàя стрàшна мѝсъл. 我想赶跑这一可怕的想法简直是白费力气。Старàе се мнòго в рàботата си. 他工作很卖力气。**~ене** [中]

старѐ|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳]〈书,古〉同 старѐйшина

старѐйшин|а -*ата*, -*и* [阳] ❶〈史〉酋长 ❷〈古〉族长;(主持社会工作的)长者,长老;〈旧〉起义队长;十人队长;百人队长

стàр|ец -*ци*, 呼格 -*че* [阳] 老人,老公公

стàрѐшката [副]〈口〉同 стàрѐшки

стàрѐшк|и -*а* [形]〈民〉老年人的,像老年人的: ~а кàшлица 老年人的咳嗽 **~и** [副]: по ~и 像老年人那样;衰老无力地

стар|ѐя -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] 变老,衰老,见老: Децàта растàт, родѝтелите ~ѐят. 孩子们在成长,父母在衰老。**~ѐене** [中]

старѝ|к -*ци* [阳] 同 стàрец

старинà [阴] ❶[常复]晚年,老年: на ~ѝ 晚年 пестя̀ за ~ѝ 积蓄防老 ❷同 старѝнност ❸很早以前的时候,古代,旧时: в дълбòка ~à 远古时期,很久以前 ❹古迹,古物,古董: закòн за опàзване на ~ѝте 保护古迹法

старинàр -*ят*, -*я* [阳] 古董商,古书商,古物商

старѝнн|ен -*на* [形] ❶古代的,古时的,古老的: ~ни докумѐнти 古代的文件 ~ен грàд 古城 ~ен обичàй 古老的风俗 ~на носѝя 古装 ~ен музикàлен инструмѐнт 古老的乐器 ~на легѐнда 古老的传说 ❷旧的,废的,老的,陈旧的: ~ен езѝк 陈旧的语言;古语 ~ни дỳми 旧词;古词 **~ност** -нosттà [阴]

старѝнск|и -*а* [形] 同 старѝнен

старѝца [阴] 老妇人,老太婆,老婆婆

стàро- 复合词第一部,表示"古"、"古代"之意,例如 старобъ̀лгарски (古保加利亚的), староегѝпетски (古埃及的), староиндѝйски (古代印度的), старокитàйски (古代中国的), старофрѐнски (古代法国的)

старобъ̀лгарск|и -*а* [形] ❶古保加利亚(人)的: ~а книжнинà 古代保加利亚文献 ~а àзбука 古保加利亚字母 ~и езѝк 古保加利亚语 ❷[用作名] **~и** [阳] 古保加利亚语(公元9世纪至11世纪保加利亚人的语言)

старовѐр|ец -*ци* [阳]〈罕〉守旧者,思想保守的人,拘泥于旧仪式的人;旧教徒

староѐрск|и -*а* [形] 旧信仰的,旧仪式的: ~и обичàи 旧式风俗

староврѐмен|ен -*на* [形] ❶古老的,古代的: ~на къ̀ща 古老的房子 ~на пѐсен 古代的歌曲 ❷从前的,过去的: ~но мѝнало 过去的时日,往昔

староврѐмещ|ен -*на* [形] 同 староврѐмски: ~ен обичàй 古代的风俗

староврѐмск|и *-а* [形] ❶古老的,古代的：～и пѐсни 古老的歌曲 ～о облекло̀ 古代服装 ❷从前的,旧日的,过去的：～и живо̀т 旧日的生活

старогръ̀цк|и *-а* [形] ❶古(代)希腊的：～о изку̀ство 古希腊艺术 ～и ези̇к 古希腊语 ～и хра̀м 古希腊神庙 ❷[用作名]～**и** [阳] 古希腊语

старода̀в|ен *-на* [形]〈书〉❶古老的,古代的：～ни при̇казки 古代神话 ❷从前的,过去的：～ни дни̇ 昔日

староеврѐйск|и *-а* [形] ❶古犹太的：～и ези̇к 古犹太语 ❷[用作名]～**и** [阳] 古犹太语

староза̀вет|ен *-на* [形] 旧约(全书)的：～ни апокри̇фи〈宗〉旧约伪经 ～ни великомъченѝци 旧约全书中的伟大殉教者

старозаго̀рск|и *-а* [形](保加利亚城市)旧扎戈拉的

старо̀йка *-та* [阳]〈方〉同 стар сват (主持婚礼的长辈亲戚)

староли̇к *-а* [形] 脸上显得苍老的,看起来见老的：～ чове̇к 显得苍老的人

старомо̀д|ен *-на* [形] ❶旧式的,(样式已经)不时兴的：～ни обу̀вки 旧式样的皮鞋 ❷〈转〉旧派的,守旧的,陈旧的,陈腐的;过时的：～ен чове̇к 守旧的人 ～ни възгледи 陈旧的观点 ～**но** [副]：～но облѐчен 穿着老式的 ～**ност** -ността̀ [阴]

ста̀рому [副] **по** ～ 照老样子,照旧,依旧：Вси̇чко си стоѐше по ～. 一切都是老样子。

старопеча̀т|ен *-на* [形] 古版的(指一个民族开始有印刷术时期出版的)：～ни кни̇ги 古版书

старопита̀л [阳]〈口〉同 старопита̀лище

старопита̀лищ|е *-а* [中] 养老院

старопланѝнск|и *-а* [形] 老山的,巴尔干山的：～и про̀ход 巴尔干山中的山口

старопресто̀л|ен *-на* [形] ～**ен гра̀д**〈古〉古都,故都：～ен гра̀д Търново 古都特尔诺沃

старославя̀нск|и *-а* [形] ❶古代斯拉夫(人)的：～и обича̀и 古斯拉夫风俗 ❷[用作名]～**и** [阳]〈罕〉古斯拉夫语(指基里尔—梅福季文献的语言;古保加利亚语)

ста̀рост *-тта̀* [无复,阴] ❶老年,高龄：въпреки дълбо̀ката си ～ 尽管年迈 То̀й от ～ не мо̀же да хо̀ди надалѐче. 他由于高龄不能远行。Не ви̇жда от ～. 他由于年老而看不见。❷老,衰老：Щом се усми̇хне, ста̀ва хубави̇ца, не ѝ личи̇ ～та̀. 她一笑就成了个美人,看不出老来。

старт *-ът, -а, -ове* [阳]〈运〉❶起点：заста̀вам на ～а 站在起点处 марки̇рам ～овете 划起跑线 ❷(竞赛)出发,起跑：Ста̀ртът на състеза̀нието бѐ да̀ден та̀зи су̀трин. 今晨发出了出发令。

ста̀ртер [阳] ❶〈运〉起点裁判员 ❷〈机〉起动机,起动器

старти̇ра|м [未,完] ❶〈运〉出发,起跑 ❷〈转,书〉开始

ста̀ртов *-а* старт 的形容词：～а площа̀дка 起飞场(地) ～ и̇зстрел 起跑枪声 ◇ ～ **автомоби̇л** 启动快的汽车

ста̀рче [中] ста̀рец 的指小：еднò белобра̀до ～ 一个白胡子小老头

ста̀рческ|и *-а* [形] 同 старѐшки：～а въ̀зраст 年迈 ～а нѐмощ 年老力衰 ～о лицѐ 老人的脸

старчо̀к *-ци* [阳]〈貌〉老梆子,老家伙

ста̀рш|и *-а* [形] ❶职位较高的,上级的;一级的,一等的;主任(的)：～а сестра̀ 护士长 ～и лѐкар 主任医生 ～и нау̀чен сътру̀дник 高级研究员 ～и лейтена̀нт 上尉 ❷[用作名]～**и** [阳] 小组长,小队长,工长,领班,长：～и на гру̀пата 组长 ◇ ～**и офицѐр** 校官

старшина̀ [阳]〈军〉准尉;司务长

старшинство̀ [无复,中] 年龄(职位、供职时间等)上的首位：по ～ 按年龄(职位等)顺序 спа̀звам ～ 按年龄(职位等)顺序进行 То̀й и̇ма ～ пред мѐне. 他在年龄(职位等)方面排在我前面。

ста̀ршия *-ята, -и* [阳]〈口,旧〉上士

стати̇в [阳](放仪器、乐谱等的)架,三脚架：～ за фотоапара̀т 照像机三脚架 ～ на телеско̀п 望远镜架 но̀тен ～ 谱架

ста̀тика [阴] ❶〈理〉静力学 ❷静态,静止状态(与 дина̀мика (动态)相对)

стати̇ст [阳], **стати̇стка** [阴]〈戏剧〉没有台词的配角

статистѝ|к *-ци* [阳] 统计学家;统计员

стати̇стика [阴] ❶[只单]统计学 ❷〈转〉统计,统计资料

статистѝч|ен *-на* [形] 同 статисти̇чески：～ни да̀нни 统计资料 ～ен мѐтод 统计方法 ～**но** [副]

статисти̇ческ|и *-а* ста̀ти̇стика 的形容词：～и та̀блици 统计(图)表 ～о управлѐние 统计局 ～и свѐдения 统计资料 ～**и** [副]

стати̇ч|ен *-на* [形] 静止的,静态的;不动的,死板的：～но електри̇чество 静电(学) Фи̇гурите на карти̇ната са мно̀го ～ни. 画中的人物很死板。～**но** [副] ～**ност** -ността̀ [阴]

стати̇ческ|и *-а* [形] 同 стати̇чен

ста̀тия [阴] ❶论文,文章：у̀водна ～ 社论 ～ върху̀ човѐшките права̀ 关于人权的文章 ❷(法律文件、词典等中的)条文：рѐчникова ～ 词条

ста̀тор [阳]〈电〉定子,定片

статуѐтка [阴] ста̀туя 的指小：фа̀рфорова ～ 瓷质小人像

стату̀кво [无复,中]〈书〉原状

стату̀т [阳] 章程,规章,条例;规约：окупацио̀нен ～ 占领法规

ста̀туя [阴] 雕像,塑像：бро̀нзова ～ 青铜雕像

стафи̇д|и [复,单(罕)：-а, 阴] 葡萄干

стафилоко̀ки [复,阳] 葡萄球菌

стаха̀нов|ец *-ци* [阳], **стаха̀новка** [阴]〈史〉斯达汉诺夫工作者

стаха̀новск|и *-а* стаха̀новец 的形容词：～о движѐние 斯达汉诺夫运动 ～и мѐтод на ра̀бота 斯达汉诺夫(式)工作方法

стациона̀р [阳]〈专〉(医院的)住院部：Откри̇т е ～ при противотуберкуло̀зния диспансѐр. 结核病防治所开设了住院部。

стациона̀р|ен *-на* стациона̀р 的形容词：～но лечѐние 住院治疗 ～**но** [副]

стационѐр [阳]〈旧〉警卫舰(帝国主义国家长期停泊于殖民地港口,以保护其侨民利益和特权的军舰)

ста̀ч|ен *-на* ста̀чка 的形容词：～ен комитѐт 罢工委员会 ～на вълна̀ 罢工浪潮 ～но движѐние 罢工运动

ста̀чк|а [阴] 罢工：о̀бща ～а 总罢工 полити̇ческа ～а 政治性罢工 протѐстна ～а 抗议罢工 Избу̀хна ～а. 爆发罢工。запо̀чвам (обявя̀вам) ～а 开始(宣布)罢工 задуша̀вам (поту-

шàвам) ～а 镇压罢工 ученѝческа ～а 中学生罢课 студѐнтска ～а 大学生罢课 ◇ **глàдна ～а** 绝食(斗争)

стачкоизмѐнни|к *-ци* [阳], **стачкоизмѐнница** [阴] 工贼(破坏罢工者)

стачконарушѝтел *-ят*, *-я* [阳], **стачконарушѝтелка** [阴] 同 стачкоизмѐнник

стачкỳва|м [未] (参加)罢工: Рабòтниците ～т за повишѐние на нàдниците. 工人罢工要求提高(日)工资。**～не** [中]

стàчни|к *-ци* [阳], **стàчница** [阴] 罢工工人

стà|я [阴] 房间,室,屋: учѐбна ～я 教室 учѝтелска ～я 教员办公室 бòлнична ～я 病房 гòстна ～я 客厅 таванска ～я 顶楼 мебелѝрана ～я 有家具的房间 жѝлище от двѐ ～и 两居室住宅 ◇ **пàзя ～ята** 因病不出家门

ста|ѝвам [未], **стаѝ** *-ѝш*, *-ѝх* [完] 止住,忍住(呼吸,使不出声): ～ѝвам дъх 屏气,屏息 — **се** [被动,中态] **～ѝване** [中]

ствар *-mà* [阴] 〈方〉东西,物件;有生之物,动物(包括人): грѐшна ～ 罪恶的东西

ствол *-ът*, *-а*, *-ове* 和 *-и* [阳] (植物的)干,茎

ствòлест *-а* [形] 有粗大树干的: ～о дървò 树干巨大的树

стволовàт *-а* [形] (指树)多干的: ～о дървò 多枝干的树

сте 见 съм

стеарѝн [无复,阳] (做蜡烛用的)甘油三硬脂酸酯,硬脂,斯蒂林脂

стеарѝнов *-а* стеарѝн 的形容词: ～а киселинà 硬脂酸 ～а свѐщ 硬脂蜡烛

стебл|ò *-à* [中] 同 стъблò

стѐга [阴] 〈专〉螺旋压机(压紧胶合部分的木工工具)

стѐгна 见 стѝгам

стѐгнат *-а* ❶ стѐгна 的过被形动 ❷ [用作形] 服装整齐的,整装待发的;〈转〉有纪律的;律己的;认真的;仔细的;(队伍、步伐)整齐的;(语言、演讲、文风等)紧凑的,简练的,精练的;(编织物)密的,紧的;(雪、泥地等)冻硬的;(肌肉)硬实的 ◇ **със ～о сърцѐ** 〈口〉心绪不安地 **～о** [副] **～ост** *-осттà* [阴]

стѐжер [阳] 一种柞树

стекà се 见 стѝчам се

стѐл|ен *-на* [形,常阴] 〈方〉(母牛)怀孕的,怀仔的

стѐлк|а [常复,阴] 鞋垫: кòркови ～и 软木鞋垫

стѐля [阴] 〈专〉❶鞯(马鞍的一部分,缝在木鞍下面的软垫,内有稻草或麦秸) ❷鞍子下面吸汗的厚垫,鞯皮

ст|ѐля *-ѐлеш*, *-лах* [未] 覆盖;使伸展,使铺开: Вън снегът ～ѐле и покрѝва всѝчко. 外面大雪覆盖着一切。— **се** [被动] **～ѐлене** [中]

ст|ѐля се *-ѐлеш се*, *-лах се* [未,中态] 垂落;蔓延;弥漫;延展,展开: Ѐдри снежѝнки изобѝлно се ～ѐлеха по пòкривите. 大片雪花落下来盖满屋顶。Стѐлят се мъглѝ. 雾在弥漫。**～ѐлене** [中]

стѐн|а *-еш*, *стѐнах* [未] 呻吟,哼哼 **～ене** [中]

стен|à [阴] ❶墙,墙壁: зѝдам ～à 砌墙 външна ～à 外墙 ❷围墙,城墙: крѐпостна ～à 堡垒的围墙 скàлна ～à 石墙 ❸垂直的侧面,侧壁,斜面: ～à на окòпа 壕沟的侧壁 ～à на прѝзма 棱镜的侧面 казàн с дебѐли ～ѝ 厚壁大锅 ❹〈转〉隔阂 ◇ **китàйска ～а** 〈书〉1.〈史〉万里长城 2.〈转〉水泄不通的障碍: обкръжѝл се с китàйски ～ѝ 被围得水泄不通 **притѝскам нѝкого до ～àта** 逼得某人很厉害,逼得某人万般无奈,把某人窘(问)住 **язовѝрна ～à** 水坝

стенàни|е *-я* [中] 呻吟

стѐнвестни|к *-ци* [阳] 墙报

стѐнд [阳] ❶〈技〉(工厂等的))试验台,实验架 ❷同 щанд (展台)

стѐн|ен *-на* стенà ①②解的形容词: ～ен часòвник 挂钟 ～на лàмпа 壁灯 ～на кàрта 挂图 ～ен календàр 挂历 ～на живопѝс 壁画 ～на пѐчка 壁炉

стенѝца [阴] 〈方〉同 дървенѝца (臭虫)

стѐнлист [阳] 同 стенвѐстник

стенобѝт|ен *-на* [形] **～на машѝна** 〈史〉攻城锤(一种古代兵器)

стенобò|ен *-йна* [形] 同 стенобѝтен

стеногрàма [阴] 速记记录

стеногрàф [阳], **стеногрàфка** [阴] 速记员

стеногрàф|ен *-на* [形] 同 стеногрàфски: ～ен зàпис 速记记录(稿)

стенографѝра|м [未,完] 速记,用速记记下: ～м рѐч 用速记记下演说词

стеногрàфия [无复,阴] 速记术: владѐя ～ 会速记 учѝтел по ～ 速记教员 бългàрска ～ 保加利亚语速记法

стеногрàфск|и *-а* [形] 速记(员)的;速记下来的: ～и днѐвници 速记日记 ～и ѝзпити 速记员考试 ～о писмò 速记字母

стенопѝс [阳] 和 **стенопѝс** *-mà* [阴] 壁画

стенопѝс|ен *-на* стенопѝс 的形容词: ～ни òбрази 壁画像

стенопѝс|ец *-ци* [阳] 壁画家

стенотѝпия [阴] 速记打字

степ *-mà* [阴] (大)草原,荒原: украѝнска ～ 乌克兰大草原

стѐп|вам [未], **стѐпам** [完] 擀制(毛织品) — **се** [被动,中态] **～ване** [中]

стѐпен[1] *-mà* [阴] ❶度,程度,地步;率;比: във вѝсша ～ 在很大程度上 в извѐстна ～ 在一定程度上 ❷〈专〉(血缘的)亲度: ～ на рòдство 亲度 ❸等,等级,级,品级;(学)位: съдѝи от всѝчки ～и 各级法官 съдѝлища от всѝчки вѝдове и ～и 各类和各级法院 злàтен медàл пъ̀рва ～ 一级金质奖章 финàнсов инспѐктор пъ̀рва ～ 一级财政检查员 наỳчна ～ дòктор 博士学位 ❹〈数〉幂,(自乘的)次方: Трѝ на втòра ～ прàви дѐвет. 3 的 2 次方是 9。Двѐ на трѐта ～ прàви òсем. 2 的 3 次方是 8。❺〈语法〉(形容词或副词的)级: положѝтелна (сравнѝтелна, превъзхòдна) ～ 原(比较,最高)级 ◇ **до извѐстна ～** 相当地,(到)一定程度地 **до такàва ～** 达到如此程度,竟然 **до послѐдна ～** 到极点,完完全全

стѐп|ен[2] *-на* степ 的形容词: ～ен кòн 草原马 ～на растѝтелност 草原植物 ～ен вя̀тър 草原风 ～ни райòни 草原地区

степенỳва|м [未] ❶使分成等级: ～м рàботите по вàжност 把工作按重要性分出等级 ❷使晋级,提级 ❸〈数〉使乘(…次)方 ❹〈语法〉改变…的级 — **се** [被动]: В бългàрски езѝк се ～т кàчествените прилагàтелни, а също тъ̀й нарѐчията. 保加利亚语中性质形容词有级的变化,副词也有级的变化 **～не** [中]

стер [阳] 一立方米(容积单位)

стѐрва [阴] 〈口〉荡妇,淫妇

стѐрео [中]〈口〉❶立体设备 ❷[用作形]立体(声、像)的：Магнетофо̀нът е ～. 录音机是立体声的。

стерео- [复合词第一部]表示：1."立体的"之意，例如 стереоки̇̀но（立体电影），стереофо̀ния（立体声）2."结实的"、"坚硬的"之意

стереоки̇̀но [中]立体电影

стереометри̇̀ч|ен *-на* [形]同 стереометри̇̀чески

стереометри̇̀ческ|и *-а* стереомѐтрия 的形容词

стереомѐтрия [阴]〈数〉立体几何学

стереоско̀п [阳]〈书〉立体镜

стереоскопи̇̀ч|ен *-на*〈书〉стереоско̀п 的形容词：～ен о̀браз 立体像

стереоскопи̇̀ческ|и *-а* [形]同 стереоскопи̇̀чен

стереоти̇̀п [阳]〈专〉(由纸型浇铸成的)铅版，浇铸铅版

стереоти̇̀п|ен *-на* [形]〈书〉❶铅版的，用铅版印的 ❷〈转〉刻板的，一成不变的，公式化的：～ен въпро̀с 公式化的问题 **～но** [副] **～ност** *-ността̀* [阴]

стеротипи̇̀ра|м [未，完]浇铸铅版

стереотипи̇̀ч|ен *-на* [形]〈旧〉同 стереоти̇̀пен ②解

стереоти̇̀пия [阴]〈专〉浇铸铅版术

стереофо̀н|ен *-на* [形]立体声的

стереофони̇̀ч|ен *-на* [形]立体声的

стереофо̀ния [阴]〈理〉立体声(音)

стереофотогра̀фия [阴]立体摄影术

стери̇̀л|ен *-на* [形]〈书〉❶消过毒的，无菌的：～ен паму̀к 消毒药棉 ～ни съдове 无菌器皿 ❷〈生物〉无生殖力的，不育的：～на клѐтка 无生殖力的细胞 **～ност** *-ността̀* [阴]

стерилиза̀тор [阳]〈专〉消毒器

стерилиза̀ция [阴]〈书〉❶灭菌，消毒 ❷绝育

стерилизи̇̀ра|м [未，完]〈书〉❶消毒，灭菌：～м мля̀ко 把牛奶消毒 ❷使绝育，作人工绝育手术 — **се** [被动] **～не** [中]

стѐрлинг *-и* [阳] **ли̇̀ра ～，фу̀нт ～** 英镑

стеснѐние [无复，中]❶〈罕〉狭窄处：Сти̇̀гнахме до ～то на про̀хода. 我们到达了山口的狭窄处。❷拘束，拘泥，局促：без ～ 无拘束地，不客气地 чу̀вствувам（изпи̇̀твам）～ пред（от）ня̀кого 在某人面前感到拘束

стеснѐно [副]拘束地

стеснѐност *-тта̀* [无复，阴]拘束

стесни̇̀тел|ен *-на* [形]❶拘谨的，不愿烦扰人的，不爱惊动人的；腼腆的，局促的；客气的：～ен човѐк 拘谨的人 ～ен по̀глед 腼腆的目光 ❷令人感到拘束的，令人感到不自由的，令人为难的：～но мълча̀ние 令人感到窘迫的沉默 ～но положѐние 令人为难的情形 ❸限制的：～ни мѐрки 限制措施 **～но** [副] **～ност** *-ността̀* [阴]

стесня̀вам [未]，**стесни̇̀** *-и̇̀ш，-и̇̀х* [完]❶使变窄；使缩小：～я̀вам ро̀кля 把连衣裙改瘦点 ～я̀вам кръга̀ 缩小包围圈 ❷〈转〉限制(自由、意志等) ❸〈口〉使拥挤：Стесни̇̀ха ни и тря̀бваше да дадѐм една̀та ста̀я. 他们让我们挤一挤，我们还得交出一间房子。❹〈转〉使受拘束，使不自由，使不方便，给…添麻烦 ❺〈转〉使感到拘束：Нѐговото присъ̀ствие ～я̀ваше го̀стите. 有他在场，客人们都感到拘束。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

стесня̀вам се [未]，**стесни̇̀ се** *-и̇̀ш се，-и̇̀х се* [完][中态]❶变窄；变小：Пъ̀тят се ～и̇̀. 道路变窄了。Кръ̀гът се ～я̀ва. 圈子在缩小。❷〈口〉变得紧凑；拥挤：Реди̇̀ците се ～и̇̀ха. 队伍靠拢了。Стесни̇̀хме се в къ̀щи，защо̀то дойдо̀ха и дру̀ги да живѐят у на̀с. 我们在家里得住得挤一点，因为有别的人也来住在我们这里。❸〈转〉感到受拘束；客气；害羞，腼腆，觉得不好意思，难为情：～я̀вам се от нѐго 他使我难为情 **～я̀ване** [中]

стетоско̀п [阳]〈医〉听诊器

стетоско̀пия [阴]〈医〉听诊法

стечѐние [无复，中]❶汇合，汇集：～ на наро̀д 人们的汇集 ❷(事实、情况等的)偶合，巧合 ◇ **～ на обстоя̀телствата** 各种情况的巧合：благоприя̀тно（щастли̇̀во）～ на обстоя̀телствата 各种机缘幸运的巧合

сти̇̀га [无复，阴]〈方〉到达：Пъ̀тят е дъ̀лъг，ня̀ма ～. 路很长，总到不了。**Добра̀ ～!**〈民〉你好！(在路上赶上别人时打的招呼)

сти̇̀га [副](表示命令、催促、愿望)够了，足够了：Сти̇̀га! Не ти̇̀ да̀вам да пи̇̀еш ка̀пка по̀вече. 够了！我不让你再多喝一滴了。Сти̇̀га си игра̀л! 你别再玩了！Сти̇̀га ти̇̀я глу̀пости! 不要再说这些蠢话了！◇ ～ **（са̀мо）да** [表示条件的复合连词]只要：Ще до̀йда，～ да свъ̀рша. 我只要做完就来。

сти̇̀г|ам [未]，**сти̇̀гна** *-неш，сти̇̀гнах*，过被形动 *-нат* [完]❶赶上，追上：Ви̇̀е вървѐте，а̀з ще ви ～на. 你们走吧，我会追上你们的。Рабо̀тете по̀-жи̇̀во，че дру̀гата гру̀па ни ～а. 快点干吧，另外一个组赶上我们了。Си̇̀нът бъ̀рзо изра̀сна，та ～на ба̀ща си. 儿子长得很快，已经赶上他父亲了。～ам навре̇̀ме за вла̀ка 及时赶上火车 ❷到达，达到；碰到，接触到；到…地步：Къ̀сно вечерта̀ ～нахме в едно̀ се̇̀ло. 那夜我们很晚才到达一个村庄。Сти̇̀гаме до по̀ртата. 我们走到大门口。То̀й ми ～а вѐче до раменѐте（ра̀мото）. 他已经到我肩膀了。Сти̇̀гам с ръка̀ до тава̀на. 我伸手能碰到天花板。Ста̀ра плани̇̀на ～а до Чѐрно морѐ. 巴尔干山一直延伸到黑海。Вода̀та ～а над боту̀шите му. 水已漫过他的靴子。Писма̀та не ～ат до чита̀телите. 信没有到读者手中。Килогра̀м пшени̇̀ца ～а до петна̀йсет лѐва. 1 公斤小麦涨到 15 列弗。Сти̇̀гнах но̀рмата. 我达到了定额。Ра̀ботата ～на до бо̀й. 事情已经闹到动武的地步。Сла̀вата му ～аше вѐче твъ̀рде нада̀леч. 他的美名已经传扬得很远。❸够，足够；[只第三人称]允许，能够：Не ти̇̀ ли ～ам а̀з，ами̇̀ ще тъ̀рсиш и дру̀ги? 难道有我还不够吗，你还要找别人？Не ми̇̀ ～а врѐме за всѝчко. 我时间不够，做不完一切。На една̀ кола̀ гръ̀нци една̀ со̀па ～а.〈谚〉砸碎一车坛子一根棒子就够了。Хля̀бът на̀дали ще ～не за из пъ̀тя. 面包未必够路上吃的。Рабо̀тя，ко̀лкото ми ～а си̇̀лата. 我尽力工作。❹〈转〉降临 ❺〈民〉够岁数：Си̇̀нът е ～нал за жени̇̀тба. 儿子已到成家的岁数了。❻〈民〉办得到：Не можа̀х да ～на. 我没能办到。— **се** [被动] ◇ **Сти̇̀га ми ръка̀.**〈民〉我有办法；我有财力；我有可能。**Сти̇̀га ми у̀мът.**〈口〉我明白；我想到了：Не ми̇̀ ～а у̀мът ка̀к да постъ̀пя. 我不知如何是好。**～ане** [中]

стигматизи̇̀рам [未，完]〈书〉给(罪犯)身上打烙印

сти̇̀гна 见 сти̇̀гам

стиго̀в|ен *-на* [形]〈民〉有钱的，富裕的，殷实的：Ба̀ща му и дя̀до му бя̀ха хо̀ра ～ни. 他的父亲和祖父都是殷实人家。

сти̇̀ж|ен *-на* [形]〈民〉同 стиго̀вен

стид *-ъ̀т，-а* [无复，阳]〈古〉同 сра̀м

сти̇̀д|ен *-на* [形]〈古〉同 сра̀мен

стик *-ъ̀т，-а，-ове* [阳](打冰球、高尔夫球等用的)杆

стил -*ът*, -*à*, -*ове* [阳] ❶(样)式;作风,风格: модèрен ~ 现代风格 архитектỳрен ~ 建筑风格 строèни в италиàнски ~ мòстове 按意大利风格建的桥梁 Ромàнът е напѝсан в ~*à* на реалистѝческата литератỳра. 这部小说是以现实主义文学风格写成的。~ на Вàзов 伐佐夫的风格 ❷文体,体裁,文风: канцелàрски ~ 公文文体 глàдък ~ 流畅的文体 висòк ~ 隆重的文体 нàучен ~ 学术著作文体 ❸方法,方式;作风;派头,风度: ~ на рàбота 工作作风 борбà в свобòден ~ 自由式摔跤 ◇ **нòв ~** 新历,公历 **стàр ~** (西洋)旧历

стѝл|ен -*на* стил 的形容词: ~на особèност на нарòдната пèсен 民歌的文体特点 ~на пострòйка 有风格的建筑物 ~ни попрàвки 文体上的修改 **~но** [副]

стилизàтор [阳] (对别人的作品进行)文体上的修饰润色者

стилизàция [阴] ❶同 стилизѝране ❷装饰图案,装饰图画

стилизѝра|м [未,完] ❶使具有(某种)风格,使风格化,使具有(某种)体裁;模拟,摹仿: ~м цветя̀ за везбà 使绣的花风格化,设计绣花花样 ❷在文体上加以修饰,润色: Тòй сàмо е ~л тук-тамè тèкста. 他只在文体上对原文作了一些修饰、润色。— **се** [被动] **~не** [中]

стилѝст [阳], **стилѝстка** [阴] 文体家,修辞家

стилѝстика [阴]〈书〉❶修辞学 ❷文体学,风格学

стилистѝч|ен -*на* стилѝстика 的形容词: ~на обрабòтка 修辞方面的加工 ~ен разбòр 文体上的分析

стѝлка [阴]〈方〉长餐桌布

стил|ò -*à* [中] 自来水笔

стилознàние [无复,中]〈书〉风格学,风格课(学校中研究建筑等的风格的课程)

стилоскòп [阳]〈理,冶〉光谱仪,看谱镜,分光镜

стѝмул [阳]〈书〉刺激(因素),刺激物,促进因素,动因: ~ за рàбота 工作的动因

стимулàция [阴]〈专〉同 стимулѝране

стимулѝра|м [未,完]〈书〉❶刺激,激发,激励,促进: Любовтà към родѝната ~ човèка да жèртвува и живòта си. 对祖国的热爱激励人甚至去牺牲自己的生命。❷〈专〉(对种子)施加刺激素(使速生多产),进行刺激处理 — **се** [被动] **~не** [中]

стѝн|а -*еш*, *стѝнах* [未] 变凉,变冷: Оставѝ компòта да ~е. 让糖煮水果凉一凉。

стипендиàнт [阳], **стипендиàнтка** [阴] 领助学金(奖学金)的学生

стипèндия [阴] 助学金,奖学金: слèдвам със ~ 靠助学金学习 получàвам ~ 领助学金

стѝпца [阴] ❶明矾,白矾 ❷〈转,口〉吝啬鬼: Стрàшна ~ е тòя стàрец. 这个老头是个大吝啬鬼。

стѝпцов -*а* [形] 含白矾的

стѝпчав -*а* [形] 同 стипчѝв

стипчѝв -*а* [形] ❶涩的: ~а крỳша 涩梨 ❷含白矾的 **~ост** -осттà [阴]

стирòл [阳]〈专〉苯乙烯

стиропòр [阴] 苯乙烯多孔塑料

стѝс|вам [未], **стѝсна** -*неш*, *стѝснах*, 过被形动 -*нат* [完] стѝскам 的一次或连续几次的动作: Кàмък да ~не, водà ще пỳсне.〈俗〉攥紧石头,水就会流出来(喻力大无穷)。— **се** [反身,被动]

стѝска [阴] 一把: ~ сенò 一把干草

стискàло [中] 压榨机,挤压器

стѝска|м [未] ❶握紧;夹紧;挤紧;箍住;抱紧,搂紧;咬紧: ~м пестнѝци 握紧双拳 ~м му ръкàта 紧握他的手 ~м детèто в обя̀тията си 把孩子紧抱在怀里 ❷压紧;紧闭;使贴在一起: ~м ỳстните си 紧闭双唇 ❸(鞋)夹(脚);(衣服)过紧: Стѝска ме ля̀вата обỳвка. 我左脚的鞋夹脚。❹〈转,口〉顶住,坚持住: Ще ~ме, докатò ѝмаме сѝли. 只要有劲,我们会顶住的。❺〈口〉吝啬: ~м парàта 舍不得花钱 — **се** [被动]: Продавàчът не позволя̀ва да се ~т дѝните. 售货员不让挤西瓜。◇ **Стѝска ми (ти, му).** 〈口〉我(你、他)敢: Не мѝ ~. 我不敢。**~м зъби** 咬紧牙关,顶住 **~м пàлци** 〈口〉(替…)捏一把汗,着急;希望(某人)成功,默祷(某人)顺利 **~не** [中]

стѝска|м се [未,中态]〈口〉节省;吝啬,舍不得花钱 **~не** [中]

стисля̀в -*а* [形]〈民〉吝啬的 **~ост** -осттà [阴]

стѝсльо -*вци* [阳], **стѝсла** [阴]〈口〉吝啬鬼

стѝсна 见 стѝсвам

стѝснат -*а* ❶ стѝсна 的过被形动 ❷ [用作形]〈口〉吝啬的 **~ост** -осттà [阴]

стих[1] -*ът*, -*à*, -*ове* [阳] ❶诗句,一行诗,一句诗: стрòфа от чèтири ~а 四行的诗节 ❷〈扩〉[只复] 诗: пѝша ~ове 写诗 ❸诗的语言: Дрàмата е напѝсана в ~ове. 戏剧是用诗的语言写成的。◇ **бèли ~ове** 无韵诗

стих[2] -*ът*, -*à*, -*ове* [阳]〈方〉一下子,一冲,一口气 ◇ **на едѝн ~** 一下子,一努劲 **на ~ове** 有时

стихàр [阳]〈宗教〉(助祭的)法衣

стѝх|вам [未], **стѝхна** -*неш*, *стѝхнах* [完] ❶(渐渐)安静下来,平静下来: Ръкопля̀сканията дълго не ~ваха. 掌声经久不息。❷(渐渐)停下来,平息下来: Бỳрята ~на. 暴风雨停了。Бòлката ~ваше. 疼痛在渐渐消失。**~ване** [中]

стихѝ|ен -*йна* [形] ❶天然(发生)的,自然(力)的: ~йни сѝли 自然力 ~йно бèдствие 天灾 ❷强烈的,猛烈的,摧毁一切的: ~ен пожàр 大火 ~ен дъжд 暴雨 ~йно нападèние 猛烈的攻击 ❸〈转〉自发的: ~ен възтòрг 自发的热情 ~йна стàчка 自发罢工 **~йно** [副] **~йност** -йносттà [阴]

стихѝ|я [阴] ❶〈书〉(古希腊哲学中的)大原素(指火、水、气、土) ❷自然(力),天然力;自然现象;(自然界的)力量;自然灾害(如暴风雨、地震、水灾等): природни ~и 自然灾害 ❸〈转〉最如意的环境,所爱好的环境;所爱好的事业范围: Тук тòй е в ~ята си. 他在这里如鱼得水。❹(民歌中的)山林女妖;大力神

стѝхна 见 стѝхвам

стиховѝт -*а* [形]〈方〉反复无常的;不可捉摸的;易怒的,暴躁的

стихознàние [中] 诗学

стихоплèт [阳]〈藐〉同 стихоплетèц

стихоплèт|ец -*ци* [阳]〈藐〉蹩脚诗人,无才诗人,打油诗人

стихоплèтство [无复,中] 作蹩脚诗,无才而勉强写诗

стихосбѝрка [阴] 诗集

стихосложèни|е -*я* [中] 作诗法: тонѝческо (силабѝческо) ~е 轻重音(音节)作诗法

стихотвòр|ен -*на* [形] (作)诗的: ~на сбѝрка 诗集 ~на рèч 诗的语言 ~ни диалòзи (如)诗的对白 ~ен размèр 诗的韵律

стихотворѐни|е -я [中] 诗: пѝша ~е 写诗 деклами̇рам ~е 朗诵诗 ◇ **~е в прòза** 散文诗

стихотвòр|ец -ци [阳] ❶诗人,作诗者 ❷〈藐〉蹩脚诗人 ◇ **първи ~ци** 首批诗人(指保加利亚复兴时期初期的诗人)

стихотвòрство [无复,中] 写诗,作诗

стѝчам се [未], **стекà се** -ечѐш се, -ѐкох се, -ѐче се, 过主形动 -ѐкъл се, -ѐкла се [完] [中态] ❶(水)流下来,滴下来: Пòт се ~ѝчаше по лицàта на всѝчки. 人人都汗流满面。❷(河流)汇合: Тàм дъждòвните водѝ се ~ѝчат и прàвят вѝр. 雨水都汇集在那里,成了一个水潭。❸〈转〉汇合,聚集: Стѝчаме се от всѝчки странѝ. 我们从各方汇拢来。❹(各种情况、条件的)偶然凑合,偶合,巧合 ◇ **Обстоятелствата се ~ѝчат.**〈书〉各种情况凑合在一起: Такà се ~ѐкоха обстоятелствата. 各种机缘就是这样凑在一起了。**~ѝчане** [中]

стѝчка [阴]〈方〉❶麻雀 ❷小鸟

сто -тѐ [数] 100,一百: ~ лѐва 100 列弗 ~ дýши 100 人 На чýжд гръ̀б и ~ тояги са мàлко.〈谚〉在别人的背上就是打一百棍子也不多。◇ **еднò (двѐ, трѝ...) на ~** 1%(2,3 …): събѝрам над 70 на ~ от гласовѐте 得到超过70%的选票 **~ на ~**〈口〉1. 完全,百分之百: Стò на ~ съм увѐрен. 我完全相信。Изпълнѝхме задàчата ~ на ~. 我们百分之百地完成了任务。2. 肯定地,一定 3. 增加一倍;减光: Спечѐлихме ~ на ~. 我们翻了一番。Зàгубата е ~ на ~. 老本都赔光了。

сто- [复合词第一部] 表示"一百"之意,例如: стокилогрàмов (100千克的), стопроцѐнтов (百分之百的), столѐтен (百年的), стоýст (有一百张嘴的)

стобòр [阳] 木板围墙

стовàр|вам [未], **стовàря** -иш, -их [完] ❶(从车上、马上等)卸下: ~вам дървàта в двòра 把木柴卸在院子里。❷堆起来,存起来 ❸运来 ❹〈转〉推卸(责任等): Стовàриха винàта върхý мѐне. 他们把过错推到我身上。~вам всѝчко върхý нѐговия гръ̀б 把一切都推在他身上 ❺〈转,口〉(重重地)打,揍: ~вам дъскàта по главàта му 用板子猛击他的头 Стовàрих му едѝн по вратà. 我在他脖颈上狠揍了一拳。— **се** [被动] **~ване** [中]

стовàр|вам се [未], **стовàря се** -иш се, -их се [完] [中态]〈口〉摔下,(重重地)坐下: Тòй се ~и на пòда от умòра. 他累得瘫倒在地板上。**~ване** [中]

стовàрищ|е -а [中] 卸货场,堆房;货栈;仓库

стовàр|ям [未], **стовàря** -иш, -их [完] 同 стовàрвам — **се** [被动,中态] **~яне** [中]

стог -ъ̀т, -а, -òве [阳]〈方〉(麦捆堆成的锥形)麦堆;干草堆,柴垛

стоглàв -а [形] 有一百个头的: ~а хѝдра 有一百个头的毒蛇

стогодѝш|ен -на [形] ❶百年的,百岁的: ~но дървò 百年古树 ~ен стàрец 百岁老人 ❷100周年的: ~ен юбилѐй 100周年纪念

стогодѝшнина [阴] 一百周年: ~ от рождѐнието (смърттà) на нѝкого 某人诞生(逝世)100周年

стоѐж [阳] 同 стòйка: Вземѝ войнѝшки ~! 像军人一样立正!

стоѐне 见 стоя̀

стоешкàта [副] 同 стоешкòм

стоешкòм [副] 站着: дрѐмя ~ 站着打盹

стòжер [阳] ❶(打谷场中央的)拴马桩 ❷〈航海〉桅杆 ❸〈转〉(主要)支柱,主心骨;中心: ~ на семѐйството 家庭的主心骨

стоѝ|к -ци [阳] ❶〈书〉斯多葛派哲学家 ❷〈转〉坚忍不拔的人,经得住考验的人

стоицѝз|ъм -мъ̀т, -ма [无复,阳]〈书〉❶斯多葛学派 ❷〈转〉坚忍不拔的精神: проявя̀вам ~ъм в борбàта 在斗争中表现坚忍不拔的精神

стоѝческ|и -а [形]〈书〉❶斯多葛学派的: ~о учѐние 斯多葛学说 ❷坚忍不拔的,坚决的: ~о търпѐние 坚忍 **~и** [副]

стòйк|а[1] [阴] ❶直立,站立,立的姿势: ѝмам изпрàвена ~а 站得很直 ❷(猎狗在发现猎物时的)踞地作势: прàвя ~а 踞地作势 ◇ **прàвя ~и**〈行〉= позѝрам(装腔作势)

стòйка[2] [阴](木制或金属的)支架;架子: ~ за пýшки(步)枪架

стòйкаджи|я -ята, -и [阳]〈行〉同 позьòр(忸怩作态者)

стòйност -тà [阴] ❶〈经济〉价值: закòн за ~тà 价值法则 потребѝтелна ~ 使用价值 ❷价格: мòстра без ~ 无价格的展品 ❸〈转〉重要性,意义,价值: дрàма без худòжествена ~ 没有艺术价值的戏剧 ❹〈数〉值: абсолю̀тна ~ 绝对值

стòйност|ен -на [形] 价值的: ~ен показàтел 价值指标

сток[1] -ъ̀т, -а, -òве [阳]〈方〉河流的汇合处

сток[2] -ъ̀т, -а, -òве [阳]〈专〉❶(发行银行的)储备 ❷库存品,存货

стòк|а [阴] ❶商品: промѝшлени ~и 工业品 доброкàчествена ~а 优质商品 ❷〈民〉牲口: Кàраше на пàша ~ата. 他赶着牲口去吃草。❸财产;宝贝: Стòка ми е, каквòто ѝскам, товà ще го прàвя. 这是我的财产,我想怎样使用就怎样使用。❹〈转〉捣乱鬼;懒鬼;滑头,骗子: Знàм каквà ~а е. 我知道他是一个什么样的骗子。

стòки [复]〈方〉(几条)小溪的汇合处

стòков -а [形] 商品的: ~о произвòдство 商品生产 ~ оборòт 商品流通

стòковост -тà [无复,阴]〈罕,经济〉商品率;市场供应

стокознàние [无复,中]〈贸易〉商品学

стокообмѐн [阳]〈书〉商品交换

стокооборòт [阳]〈书〉商品流通

стокообращѐни|е -я [中]〈书〉同 стокооборòт

стокопроизводѝтел -ят, -я [阳]〈书〉商品生产者

стокопроизвòдство [无复,中]〈书〉商品生产

стокрàт|ен -на [形] ❶重复100次的,多次的: ~на пòмощ 多次的帮助 ❷100倍的: глòба в ~ен размѐр 100倍的罚款 **~но** [副]

Стòкхолм 斯德哥尔摩(瑞典首都)

стол[1] -ъ̀т, -а, -òве 和 -òве [阳] ❶椅子,凳子: дървен ~ 木椅 тапицѝран ~ 软椅 ❷〈民〉牛车车轴上的横木(两旁有洞可插木销) ◇ **електрѝчески ~** (执行死刑用的)电椅 **Междý двà ~а, та на земя̀та.** 身坐两把椅,一定摔在地;脚踩两只船。

стол[2] -ъ̀т, -а, -òве [阳] 食堂: рабòтнически ~ 工人食堂

столàр -ят, -я [阳](做家具的)木匠: ръководство за ~и 木工指南

столàрск|и -*а* столàр 和 столàрство 的形容词：～а работѝлница 木工作坊

столàрство [无复,中] 木匠业,木工行,家具制造业

столèвка [阴] 一百列弗的钞票,一百列弗的硬币

столèвов -*а* [形] 100 列弗的：～а банкнòта 100 列弗的钞票

стòл|ен -*на* [形]〈旧〉首都的：～ен грàд 首都

столèт|ен -*на* [形]〈书〉同 стогодѝшен：～ен стàрец 百岁老人 ～на топòла 百年杨树,老杨树

столèти|е -*я* [中]〈书〉百年,世纪

столèтни|к[1] -*ци* [阳] ❶百岁老人 ❷百年老树

столèтни|к[2] -*ци* [阳] 龙舌兰(*Agave americana*)

столèтница [阴] столèтник[1] ①解的女性

столѝк -*а* [形]〈诗〉有多副面孔的,面容千变万化的

стòлица [阴] 首都,都城：Пекѝн е ～ на Китàйската нарòдна репýблика. 北京是中华人民共和国的首都。

столѝца [阴]〈民〉宽凳,长椅

столичàн|ин -*и* [阳], **столичàнка** [阴] 首都居民

стòлич|ен -*на* стòлица 的形容词：～ен живòт 首都生活 ～ен грàд 都城

стòлни|к -*ци* [阳]〈史〉❶御前大臣(官名,服侍皇帝用膳的宫廷人员) ❷御前大臣(指人);御膳房总管

стòлнина [阴]〈旧〉❶〈民〉同 столѝца ❷〈方〉(固定在墙上或墙洞里放东西的)横板 ❸〈民〉国家 ❹〈民〉宝座

столовà [阴] 饭厅,食堂

столовàт[1] -*а* [形] ❶台状的,桌状的：～а планинà 桌状山 ～и скалѝ 台状岩石 ❷〈方〉单脚的;有腿的：～а кандѝлница 有腿的香炉 ～а чàша 单脚杯

столовàт[2] -*а* [形]〈民〉同 стволовàт：～и бýки 多枝干的山毛榉

столовѝт -*а* [形] 同 столовàт[2]

столýвам [未] 在食堂吃饭

стомàна [阴] 钢

стомàнен -*а* [形] ❶钢的：～ нòж 钢刀 ～ завòд 钢厂 ❷〈转〉(坚如)钢铁的：～а вòля 钢铁意志 ❸〈转〉钢色的,银灰色的：～и очѝ 银灰色的眼睛

стоманобетòн [阳] 同 железобетòн (钢筋混凝土)

стоманолèйр -*ът*, -*я* [阳] 炼钢工人

стоманолèйр|ен -*на* [形] 炼钢的：～ен завòд (цèх) 炼钢厂(车间)

стоманолèйрна [阴] (工厂的)炼钢车间

стоматѝт [无复,阳]〈医〉口炎

стоматолò|г -*зи* [阳] 口腔科医生

стоматологѝч|ен -*на* стоматолòгия 的形容词：～ен институ̀т 口腔学研究所 ～на клѝника 口腔诊疗所

стоматологѝческ|и -*а* [形] 同 стоматологѝчен

стоматолòгия [无复,阴]〈医〉口腔学;口腔科

стомà|х -*си* [阳] 胃：Болѝ ме ～хът. 我胃疼。Ѝмам слàб ～. 我胃弱。на прàзен ～ 空腹 на пъ̀лен ～ 饱着肚子

стомàш|ен -*на* стомàх 的形容词：～ни бòлки 胃疼 ～ен сòк 胃液 ～но разстрòйство 泻肚

стòмна [阴] (有把的盛水用的小口)陶罐

стон -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 呻吟声,哼哼声：издàвам ～ 呻吟

стонòга [阴] 蜈蚣(*Julus terrestris*)

стоп -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶(道路上的)停止标志 ❷(车后面的)红灯,刹车灯 ❸ [用作感] 停,停止

стòпаджи|я -*ята*, -*и* [阳]〈行,口〉坐在路上招手请停车的人

стопàн [阳]〈民〉同 стопàнин

стопàн|ин -*и* [阳], **стопàнка** [阴] ❶主人,东家,雇主：～ин на къ̀щата 户主,一家之主 ～ин на бѝвола 水牛的主人 земедèлски ～ин 农家 ❷当家人,管家人 ❸〈转〉主宰者;主人翁 ❹〈民〉当家的,丈夫(家里的,妻子)

стопанѝсва|м [未] ❶经营,管理：～м фàбрика (сгрàда) 管理工厂(大楼) ❷拥有;使用,利用：～м дèсет хèктàра òрна земя̀ 有 10 公顷耕地 ～м чýжда градѝна 种别人的园子 — **се** [被动] ～**не** [中]

стопановèд [阳]〈书〉经济学家

стопановèдск|и -*а* стопановèд 的形容词

стопàнск|и -*а* [形] ❶经济的：～о положèние 经济情况 ～и въпрòси 经济问题 ～а полѝтика 经济政策 ❷主人的,东家的;当家人的：～и грѝжи 当家人的忧虑(操心事) ◇ **на ～и начала** (**по ～и нàчин**) 民建的,用公民的人力和财力建造的：Построѝхме учѝлище на ～и началà. 我们用自己的人力和财力建了一所学校。

стопàнств|о -*а* [中] ❶ [只单] 经济：феодàлно ～о 封建(主义)经济 социалистѝческо ～о 社会主义经济 натурàлно ～о 自然经济 парѝчно ～о 货币经济 нарòдно ～о 国民经济 светòвно ～о 世界经济 ❷(生产)事业,业：сèлско ～о 农业 ❸农场,牧场：трýдово-кооператѝвно земедèлско ～о (ТКЗС)〈史〉农业劳动合作社 чàстно ～о 私人农场 гòрско ～о 林场

стòпл|ям [未], **стòпля** -*иш*, *стòплих* [完] ❶使温,使暖,烤热,烧热：～ям вѝно 热酒 ～ям ръцè 烤手 ❷〈转〉使感到温暖,慰藉,使快慰：Тòзи мòмък ～и сърцèто ѝ. 这个小伙子温暖了她的心。— **се** [被动,中态]：Изпѝй двà-трѝ горèщи чàя да се ～иш. 喝两三杯热茶暖和暖和。～**яне** [中]

стопроцèнтов -*а* [形] 百分之百的：～о изпълнèние на плàна 百分之百完成计划 ～а печàлба 百分之百的利润 ～**о** [副]

стоп|я̀вам [未], **стопя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使融化：Слъ̀нцето ～ѝ снегà. 太阳使雪融化了。❷〈转〉耗尽;使筋疲力竭：Тàя бòлест я ～ѝ. 这场病使她垮了。❸〈转〉使化为乌有,使消失 — **се** [被动,中态]：Парѝте се ～ѝха бъ̀рзо. 钱很快就花完了。～**я̀ване** [中]

стòр|вам [未], **стòря** -*иш*, *стòрих* [完] ❶做,干,做出：Каквò да ～я? 我做什么？我怎么办？～вам добрò (злò) 做好(坏)事 ～вам мя̀сто 腾地方 ～вам пъ̀т 让路 ❷满(多少岁)：～вам двàдесет годѝни 满 20 岁 Детèто òще не è ～ило годѝна. 孩子还没满周岁。❸ 使变成,使改变模样：～вам я пѝле лàстовица 把她变成一只小燕子 ❹〈民〉把…(错)看成,以为是：～вам лисѝцата за умря̀ла 以为狐狸是死的 — **се** [被动,中态] ◇ **～вам хабèр**〈民〉告诉 **стòрва ми се** 我觉得：Стòри ми се, че ня̀кой чýка. 我觉得好像有人敲门。～**ване** [中]

стòрно [中]〈簿记〉冲账

сторъ̀к -*а* [形]〈诗〉有一百只手的,有许多手的

стòря 见 стòрвам

стотà|к -*ци* [阳]〈口〉❶100 列弗 ❷同 стотàрка

стотàрка [阴]〈口〉100 列弗的钞票(或硬币)

стотачка [阴]〈口〉同 стотарка

стòт|ен *-на* [数] 第 100 的：На ～ния дèн завършихме сгрàдата. 在第 100 天我们把房子盖完了。На ～ния киломèтър колàта спря̀. 车走到第 100 公里时停了。◇ **～на чàст** 很小的一部分 **за ～ен пъ̀т** 多次，无数次：Кàзвам ти за ～ен пъ̀т. 我已经对你说过多次了。

стòтин〈罕〉(与 кòлко, èдиколко, ня̀колко 连用)(几)百：Кòлко ～ дýши бя̀ха надошлѝ? 来了几百人？

стотѝн|а [阴]〈民〉100 个(指同样的东西)：～и очѝ 几百只眼睛 Продàват прàз лýк по 8 лèва ～ата. 市上 100 棵大葱卖 8 列弗。

стотѝна [数] 100 左右：Бя̀ха дошлѝ ～ дýши. 大约来了 100 人。До завòя оставàха òще ～ мèтра. 离转弯处还有百十来米。

стотѝнк|а [阴] ❶斯托丁卡(一保分，即 1% 列弗)：ценà 2 лèва и 50 ～и 价格 2 列弗 50 斯托丁卡 Стотѝнка по ～а лèвче стàва. 集少成多。❷一斯托丁卡硬币 ❸分币

стотѝц|а [阴] 一百个(指同样的东西)：Еднà òпитна рабòтничка мòже да напъ̀лни до шейсèт щàйги на дèн, а ѝма девòйки, кòйто достѝгат ～ата. 一个熟练女工每天能装 60 箱，也有能装 100 箱的。Стотѝци ръцè се простѝрат към тя̀х. 几百只手伸向他们。～и и ～и мèчове 千百把剑

стòтн|а [阴](与基数词连用)1%，百分之一：чèтири ця̀ло и двè ～и 4.02

стòтни|к *-ци* [阳]〈旧〉(古罗马军队中的)百人队长

стохѝляд|ен *-на* [形](约)十万的；数十万的：～ен грàд 数十万人的城市 ～на àрмия 十万大军

стохѝляднн|к *-ци* [阳]〈专〉开车 10 万公里不大修的司机

стòч|вам [未]，**стòча** *-иш, стòчих* [完]〈民〉使(牛车的后轴)移近前轴(以便使车缩短)

стòч|ен *-на* [形] 商品的；货物的；货运的：～ни тарѝфи 货物运输价目表 ～ен прѐвоз 货运 ～на гàра 货运站

стòчни|к *-ци* [阳]〈方〉把牛车的后轴和前轴连起来的两个木制部件之间的楔子

сто|я̀ *-ѝш, -я̀х* [未] ❶站，站着，立着(与 седя̀ (坐着)相反)：～я̀ прàв 直立 ～я̀ на едѝн крàк 单脚站立 ～я̀ клèкнал 蹲着 ～я̀ на пръ̀сти 踮起脚来 ❷留在原地；停留：Стòйте си на мя̀стото! 在原地呆着！Не мѝ се ～ѝ тýк. 我不想在这里了。Влàкът ～ѝ сàмо пèт минýти. 列车只停 5 分钟。❸放在(某处)，位于，搁在(某处)，挂在(某处)；在：Кнѝгите ～я̀т на мàсата. 书在桌子上。Шàпката ～ѝ на закачàлката. 帽子挂在衣架上。Я̀ вѝж ～я̀т ли òще дрѐхите ти на простòра? 去看看你的衣服是不是还在绳子上晾着？❹ [只命令式] **Стòй! Стòйте!** 停止，站住；等等，等一下！❺呆，逗留：Стоя̀х на сèло двà мèсеца. 我在农村呆了两个月。❻〈口〉举止，表现：Тѝ ～ѝ кàкто тря̀бва, че нèка ти дýмат каквòто не тря̀бва.〈谚〉你做你的，让他们说他们的。Накàзали го, че не ～я̀л добрè в клàс. 罚他了，因为他在班上表现不好。❼〈转〉闲站着，不干活：Зàлудо работѝ, зàлудо не ～ѝ.〈谚〉可以白干活，不要白闲着。❽〈转〉停顿；没人管：Запòчнатият строèж ～ѝ, чàка рабòтна ръкà. 已经开始的工程现在停了，等待着工人。❾ [只三]〈转〉摆在(…面前)，存在：Тòзи въпрòс изòбщо не ～ѝ òще пред мèне. 我还跟本谈不上这个问题。❿〈转〉是(某种情况，处于某种状态)：Нèка обяснѝ кàк ～ѝ въпрòсът. 让他说明一下问题的情况。⓫ [只三](衣服)合适，合身：Нòвите дрѐхи не ѝ ～я̀т хýбаво. 新衣服对她不合适。⓬等待，期待：Щò ～ѝш? Щò глèдаш? 你等什么呢？你望什么呢？◇ **～я̀ в ся̀нка** 1. 受到忽视，不被重视 2. 不出面 **～я̀ зад ня̀кого** 保护某人 **～я̀ здрàво на кракàта си** 有巩固的地位 **～я̀ катò на тръ̀не (иглѝ, бодлѝ)** 如坐针毡，坐立不安 **～я̀ катò гръ̀мнат (трèснат)** 大吃一惊 **～я̀ на двà стòла** 脚踩两只船，(为私利)耍两面派 **～я̀ на дýмата си** 不食言，说了算数 **～я̀ на щрèк** 警惕 **～я̀ настранà** 不参与 **～я̀ на свòето** 坚持己见 **Стòй, не дýмай.**〈口〉(在谈话中表示惊讶)别忙，怎么；难道是真的。**～я̀ със скръ̀стени ръцè** 无所事事 **～èне** [中]

стоя̀лка [阴](帮助不会行走的小孩学习站立、走路的)助行器，学立架

стоя̀л|о *-а* [中]〈民〉❶(卸套后使车不倒的)支辕木；支木，支架 ❷同 стоя̀лка

стоèне [中] 同 стоèне

стоя̀нка [阴]〈旧〉❶(部队的)临时驻扎地 ❷(旅途中的)停留

стр. [缩] стрàница 页

страбѝз|ъм *-мът, -ма* [无复，阳] 同 кривоглèдство (斜视)

страдàл|ен *-на* [形] 饱经忧患的，苦难的：～но мѝнало 苦难的过去 ～ен живòт 痛苦的生活 **～но** [副]

страдàл|ец *-ци* [阳]，**страдàлка** [阴] 受苦的人，苦难者，多灾多难的人

страдàлни|к *-ци* [阳]，**страдàлница** [阴]〈罕〉同 страдàлец

страдàлческ|и *-а* [形] 苦难(者)的：～и живòт 苦难的生活

страдà|м [未] ❶感到痛苦，受苦，受难；吃苦；忧愁：～м от крàк 腿疼 Стрàдам от децàта си. 孩子们使我头疼。～м за ѝстината 为真理而受难 ～м за нèго 为他难过 ❷患，害(病)：～м от зàхарна бòлест 患糖尿病 ～м от гъ̀рло 闹嗓子 ❸ [只三]〈转〉受损失，受害：Стрàда рàботата. 工作受损失。◇ **～м от недостàтъци (слàбости)** 有缺点，有毛病 **Стрàдат мѝ интерèсите.** 我的利益受损失，我吃亏。**～не** [中]

страдàни|е *-я* [中] 苦难；痛苦；忧患：изпѝтвам ～е 感到痛苦，受苦 понàсям тèжки ～я 承受巨大的痛苦

страдàтел|ен *-на* [形]〈语法〉被动的(与 действѝтелен (主动的)相对)：～ен залòг 被动态 ～но причàстие 被动形动词

страдà|я *-еш, страдàх* [未]〈旧〉同 стрàдам

стрàд|ен *-на* [形] ❶〈诗〉饱经苦难的，饱经忧患的：～но сърцè 饱经忧患的心 ❷〈民〉想疯了的，渴望的：Стрàдна мàйка и на сля̀по детè се рàдва. 想孩子想疯了的妈妈有个瞎孩也喜欢。

страж *-ът, -а, -и* [阳] 捍卫者，保卫者：～ на мирà 和平的捍卫者 ～ на закòните 维护法律的人

стрàжа [阴] ❶警卫队，守备队，卫兵，看守人：нòщна ～ 夜间警卫 гòрска ～ 护林队 ❷警卫队部，哨所 ◇ **на ～** 保卫，捍卫，卫护，守卫：стоя̀ на ～ 站岗 **под ～** 在押，被捕：довèждам под ～ 押解 **прѐдна ～** 前哨 **пòчетна ～** 仪仗队；欢迎队伍

стражàр *-ят, -я* [阳] 巡警，警察；武装守卫人员：кòнен ～ 骑警 гòрски ～ 武装护林人员 мѝтнически ～ 海关警察

стражàр|ин *-и* [阳]〈民，旧〉同 стражàр

стражàрск|и *-а* стражàр 的形容词：～и свѝрки 警笛声 ～а слýжба 警察局

стражев|ѝ -*à* [形] 警卫的,保卫的:～ѝ пòст 岗哨 ～à кỳла 哨塔 ～ѝ кòраб 巡逻艇 ～ò охранèние 前哨(基地)

стрàжищ|е -*a* [中]〈方〉(村或城镇的)瞭望所;眺望处

стрàжница [阴] 哨所,岗楼,岗哨

стрà|йвам се [未],**стрàя се** -*еш се*, *стрàях се* [完][中态]〈口〉忍住,克制住:Бѝ вѝкал от възтòрг,едвà се ～я. 他简直要兴奋得喊出来,好容易才克制住。Едвà се ～ях да не ѝм кàжа нèщо. 我几乎忍不住要对他们说些什么。

стрàкина [阴]〈方〉陶盆

стран -*тà* [阴]〈方〉❶同 стърнѝще ❷麦秸,麦杆

стран|à[1] [阴] ❶边,一边;侧面;面,一面:На еднà ～à захвърлил пỳшка,/на дрỳга сàбя,нàдве строшèна.(Ботев) 一边扔着步枪,另一边是断成两截的马刀。откъм южната ～à на къщата 从房子的南边 Квадрàтът ѝма чèтири рàвни ～ѝ. 正方形有四个等边。❷方向,方,方面:на рàзни ～ѝ 向各方 Тòй отклонѝ рàзговора на дрỳга ～à. 他把话题引到另外的方向。Всѐки човѐк ѝма свòите добрѝ и лòши ～ѝ. 每个人都有自己好的方面和坏的方面。от икономѝческа ～à 从经济方面(看) Студъ̀т,от еднà ～à,е полèзен,а,от дрỳга — врèден. 寒冷从一方面看是有益的,而从另一方面看却是有害的。❸(硬币、纸、布等的)面:лѝцевата (òпаката) ～à на плàт 布的正(背)面 ❹脸,面颊:Изцàпал си си ～àта с мастѝло. 你的脸蹭上墨水了。Тя̀ бèше се поободрѝла,на блèдните ѝ ～ѝ бèше се появѝла мàлко червенѝнка. 她精神好点了,苍白的面颊上有点血色了。❺一方,方:Тѝя са сватбàрите от мъ̀жка ～à. 这些是男方的宾客。договàрящите ～ѝ 缔约各方 протѝвната ～à 敌方 ❻肋,侧,半身:Тря̀бва да спѝш сàмо на дя̀сната ～à. 你应当只睡右侧。Дя̀сната му ～à е парализѝрана. 他的右半身瘫痪了。◇ **вземам нѝкого на свòя ～à** 争取某人 **вземам (ѝмам) ～àта на нѝкого** (在争论中)支持某人 **на ～àта на нѝкого** 对某人(有利) **обрàтната ～à на медàла**〈口〉(某事的)坏的一面 **òпаката ～à** 坏的一面 **оставам (стоя̀) на ～à** 不参与,守中立 **оставям на ～à нѝкого (нèщо)** 把某人(某事)放在一边,不管,不顾某人(某事) **от всѐка ～à** 从各方面 **от ～à на нѝкого** 代表某人 **тèгля на свòя ～à** 只顾自己,只关心自己的利益 **шегàта на ～à** 不开玩笑,说正经的

стран|à[2] [阴] 国;地方:В нàшата ～à 在我国,在我们那里 Пролетàрии от всѝчки ～ѝ,съединя̀вайте се! 全世界无产者,联合起来!

стрàн|ен[1] -*на* [形] 奇怪的,古怪的,奇异的;神秘的:Днèс си ～ен. 你今天很古怪。～ен пòглед 神秘的眼色 ～на рàбота 怪事 ～но съчетàние на обстоя̀телствата 各种情况的奇异结合 **～но** [副] **～ност** -*осттà* [阴] 奇怪;怪事;古怪行为;古怪意见

стрàн|ен[2] -*на* [形]〈民〉外地的,非本地的,外来的:Ѝдваха да те тъ̀рсят еднѝ ～ни хòра. 有几个外地人来找过你。

странèне 见 стран я̀

стрàниц|а [阴](书、本等的)页,面:заглàвна ～а 扉页 кнѝга със стò ～и 有100页的书 обръ̀щам нòва ～а 翻开新的一页 Отворѐте кнѝгата на 55 ～а. 把书翻到第55页。

странѝца [阴]〈方〉❶马的驮物的一边 ❷[只复]腮腺炎;瘰疬 ❸(柜子等的)侧面

странѝч|ен -*на* [形] ❶旁边的,旁侧的;边上的:～ен ỳдар 侧击 ～на стàя 厢房 ～ен вхòд 旁门 ～на пътèка 岔路,小路,支路 Мòстът ня̀ма ～ни прèчки. 桥没有两边的栏杆。❷〈转〉次要的,副的;补充的:～ен въпрòс 次要问题 ～ен продỳкт 副产品 ～на литератỳра 补充参考书 ～ен дòход 非正常收入,外快

стрàнни|к -*ци* [阳],**стрàнница** [阴] ❶外地人;外国人 ❷流浪者;旅行者,游子

странноприèмница [阴]〈罕〉旅店,客店,旅馆

стрàнство [无复,中] 外国,异国,异乡:заминàвам за ～ 到国外去

стрàнст[ву]ва|м [未] 到外国去(旅行);旅游,漫游 **～не** [中]

стран|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 避开,回避;躲着:Защò ～ѝш от хòрата? 你为什么躲着人们? **～èне** [中]

Стрàсбург 斯特拉斯堡(法国城市,Стрàсбур)

страст -*тà* [阴] ❶强烈的情感;强烈的热情;激情:говòря със ～ 带着激情说 без ～ 缺乏激情地 ❷热烈的爱情(恋爱,爱好);嗜好;贪欲:Пия̀нството е гѝбелна ～. 酗酒是极有害的嗜好。❸强烈的情欲

стрàст|ен -*на* [形] ❶极热烈的,充满热情的,激烈的:～ни дỳми 充满热情的话 ❷酷嗜的,入迷的,上瘾的,狂热的:～ен пушàч 烟鬼 ～ен фотолюбѝтел 狂热的摄影爱好者 ～на поклòнница на кѝното 大影迷 ❸情欲强烈的 ◇ **～на седѐля (сèдмица)** 复活节前一周 **～но** [副] **～ност** -*осттà* [阴]

стратè|г -*зи* [阳] 战略家

стратегѝч|ен -*на* [形] 同 стратегѝчески:～но значèние 战略意义 ～но отстъплèние 战略性的退却

стратегѝческ|и -*а* [形] 战略的;战略性的:～и плàн 战略计划 ～о положèние 战略地位

стратèгия [阴] 战略:～ и тàктика 战略和战术

стратигрàфия [阴]〈地质〉地层学;区域地层

стратификàция [阴]〈书〉❶成层,分层 ❷〈转〉(社会)阶层

стрàтор [阳] 繁穗苋(*Amaranthus paniculatus*)

стрàторов -*а* стрàтор 的形容词:кѝтка ～а 繁穗苋花束

стратосфèра [阴]〈书〉同温层,恒温层,平流层:в ～та 在同温层

стратосфèр|ен -*на* стратосфèра 的形容词:～ен пòлет 同温层飞行 ～ен балòн 同温层气球

стрàтул [阳]〈方〉同 стрàтор

стратỳрков -*а* [形] 繁穗苋做的,像繁穗苋的

страх -*ъ̀т*, -*à*, -*овè* [阳] ❶恐惧,畏惧,害怕:Хвàща (обзѐма,обхвàща) ме ～. 我(感到)害怕。изпѝтвам ～ 感到害怕 Стрàх ме е от нèго. 我怕他。❷敬畏:～ от бòга 对神的敬畏 ◇ **Мèчка ～,мèне — не!**〈口〉我不怕(在干某种冒险事时说出以壮胆)!

страхлѝв -*а* [形] 胆小的,害怕的(与 смел (胆大的)相对):～ катò зàек 胆小如鼠 по прирòда съм ～ 天生胆小 **～о** [副] **～ост** -*осттà* [阴]

страхлѝв|ец -*ци* [阳],**страхлѝвка** [阴] 胆小鬼

страхлѝвко -*вци* [阳],**страхлѝвка** [阴] 同 страхлѝвец

страховѝт -*а* [形] 非常可怕的,吓人的:Извѝ се еднà ～а бỳря. 来了一阵十分可怕的暴风雨。**～о** [副] **～ост** -*осттà* [阴]

страхопочитàние [无复,中] 敬畏:вдъ̀хвам ～ 令人敬畏

хра̀ня (изпѝтвам) ~ към нѐго 对他怀有一种敬畏的心情

страхопъ̀зльо -*вци* [阳], **страхопъ̀зла** [阴]〈口〉胆小如鼠的人,十分胆小的人

страхо̀т [阳]〈方〉同 страхотѝя

страхо̀т|ен -*на* [形] ❶同 страховѝт: ~на но̀щ 恐怖的夜 ❷〈转〉十分巨大的: взѐмам ~ни размѐри 具有惊人(巨大)的规模 **~но** [副]

страхотѝя [阴] ❶非常害怕,惊恐万分,胆战心惊,恐怖 ❷[常复]惨祸,吓人的事情,惨状 ❸吓人的怪物(指人或自然灾害等)

страху̀ва|м се [未,中态] 害怕;担忧: ~м се от гръм 怕打雷 Страху̀вам се, че ня̀ма да до̀йде. 我怕他不来。**~не** [中]

страш|а̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈民〉吓唬,使害怕 — **се** [中态]

стра̀ш|ен -*на* [形] ❶可怕的: ~на бу̀ря 吓人的暴风雨 ~ни разбо̀йници 可怕的强盗 ❷〈转,口〉非常大的;了不得的;非常的: ~на сѝла 极大的力量 със ~на бързина̀ 飞快地 **~но** [副]: Лицѐто му бѐше ~но блѐдо. 他脸色十分苍白。~но дово̀лен 非常满意。Ще нака̀жем ~но враговѐте. 我们要狠狠惩罚敌人。◇ **Ста̀ва ми ~но (~но ми е).** 我感到害怕。

страшѝлищ|е -*а* [中] 非常可怕的东西,吓人的怪物

страшѝло страшѝла̀ [中] ❶同 страшѝлище ❷(吓唬小孩的假想的)妖魔鬼怪

страшлѝв -*а* [形]〈方〉同 страхлѝв

страшнѝ|к -*ци* [阳]〈民〉吓人的怪物,妖魔鬼怪

стра̀|я -*еш*, *стра̀ях* [完]〈罕〉同 стра̀я се

стра̀я се 见 страѝвам се

стрела̀ [阴] ❶箭: пу̀скам (изстрѐлвам) ~а̀ 射箭 Ду̀ма ~а̀ не ѐ, пък в сърцѐ се забѝва.〈谚〉话不是箭,但刺人心。❷〈民〉闪电: Убѝла го ~а̀. 雷把他劈了。◇ **като̀ ~а̀ (бя̀гам, тѝчам)** 飞快地(跑) **пу̀скам (насо̀чвам, отпра̀вям) ~ѝ срещу̀ ня̀кого** 恶语伤人

стрелба̀ [阴] ❶射击: ~ с лък 射箭 спо̀ртна ~ 射击(运动) то̀чна ~ 准确的射击 открѝвам (прекра̀тям) ~ 开始(停止)射击 ❷(枪炮的)射击声: пу̀шечна (оръдѐйна) ~ 枪(炮)声 ❸〈运〉射门,投篮: То̀чна ~ да̀де лѐвият напада̀тел. 左前锋准确地投入一球。

стрелбѝщ|е -*а* [中] ❶打靶场,射击场: воѐнно ~е 军事打靶场 спо̀ртно ~е 射击比赛场 ❷射击游艺室

стрѐл|вам [未], **стрѐлна** -*неш*, *стрѐлнах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶ стрѐлям 的一次或连续几次的动作 ❷〈转〉盯(一眼): Тя̀ сърдѝто го ~на с очѝ. 她气愤地盯了他一眼。❸〈转〉(想法、念头)在头脑中一闪,使不安: Стрѐлваше го една̀ мра̀чна мѝсъл, че.... 一个…的令人不快的想法使他惶惶不安。**~ване** [中]

стрѐл|вам се [未], **стрѐлна се** -*неш се*, *стрѐлнах се* [完] [中态] 掠过: Една̀ па̀даща звезда̀ се ~на пред очѝте му. 一颗流星在他眼前掠过。Ня̀колко ля̀стовици се ~ват с трево̀жни вѝкове. 几只燕子惊叫着来回疾飞。**~ване** [中]

стрелѐц -*цѝ* [阳] ❶射手: о̀питен ~ѐц 有经验的射击手 ло̀вни ~цѝ 猎手 ❷〈军〉(部队的)神枪手,狙击手 ❸〈古〉弓箭手 ❹一种大蛇(身长可达 2.5 米) ❺〈书〉人马星座

стрелка̀ [阴] ❶(钟表、仪器等的)针,指针: ~ на компа̀с 罗盘的指针 ❷箭头: Стрелка̀та пока̀зва накъдѐ е пъ̀тят за Пло̀вдив. 箭头指出哪里是通往普罗夫迪夫的路。❸(铁路的)道岔: преобръ̀щам ~та на вла̀ка 给列车扳道岔

стрѐлка|м [未] ❶(眼睛)瞪,瞟;投以(目光): Лѐдените му очѝ го ~ха неумолѝмо. 他那冷淡的眼睛无动于衷地瞟了他一下。~м към ня̀кого недружелю̀бни по̀гледи 对他投以不友善的目光 ❷射击(鸟等) **~не** [中]

стрѐлка|м се [未,中态] (鸟、鱼等)一掠而过 **~не** [中]

стрелков|ѝ -*а̀* [形] 射击的;步兵的,射手的: ~ѝ състеза̀ния 射击竞赛 ~ѝ войскѝ 步兵部队

стрѐлна 见 стрѐлвам

стрѐлни|к -*ци* [阳] 箭囊,箭袋

стреловѝд|ен -*на* [形] 箭形的: ~ни листа̀ 箭状叶

стрело̀чни|к -*ци* [阳] 扳道员

стрѐлческ|и -*а* [形] 射(击)手的: ~а организа̀ция 射手组织

стрѐля|м [未] ❶射箭: ~м с лъ̀кове 射箭 ❷射击、开枪(炮);射击得(如何);(枪)好使: ~м в целта̀ 击中 ~м във въ̀здуха 向空中开枪 ~м в глава̀та 击中头部 Момчѐтата ~т вѐче ху̀баво. 小伙子们的枪法已经不错了。Пу̀шката ми не ~. 我的枪不好使。❸(枪、炮等)发出响声,轰鸣: Стрѐляха картѐчници. 机关枪打响了。❹(用枪、箭)射击,打: Стрѐляхме дѝви гъ̀ски и па̀тици. 我们打了许多野鹅和野鸭。❺〈转〉扫一眼,盯(一下): ~м го с гнѐвни по̀гледи 用愤怒的目光盯他 ❻〈运〉投(篮),射(门): ~м (го̀л) във врата̀та 射(进)门 ~м то̀чно в ко̀ша 准确投篮 — **се** [被动] **~не** [中]

стрѐля|м се [未,中态] 掠过: Ля̀стовичките се ~ха нѝско над по̀кривите. 小燕子紧贴着房顶飞来飞去。**~не** [中]

стремгла̀в -*а* [形]〈罕〉非常猛烈的,遏制不住的: ~а дѐйтелност 激烈的活动 ~о хвъ̀рляне в бо̀я 勇猛投入战斗 **~о** [副] 头朝下地;激烈地: втъ̀рвам се ~о към нѐго 朝他猛冲过去

стрѐме -*на̀* [中] ❶马镫 ❷〈专〉(耳内的)听骨

стремѐж [阳] (坚决的)志向,意图;渴望,企望,企求: завоева̀телни ~и 侵略的意图 ~ към социалѝзъм 渴望社会主义 ~ към сла̀ва 追求名望 проникна̀т съм от ~а да ... 一心想…

стремѝтел|ен -*на* [形] ❶急速的,急剧的,神速的;动作快的,性急的: ~на ата̀ка 神速的进攻,闪电般的进攻 ~на похо̀дка 快速的脚步 ~на ро̀та 动作敏捷的连队 ❷(河水)湍急的,一泻而下的;(山)陡峭的 **~но** [副] **~ност** -*ността̀* [阴]

стремлѐни|е -*я* [中]〈书〉同 стремѐж

стрем|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈罕,诗〉送来,送去,派遣

стрем|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态] ❶力图,力求达到,坚决追求;努力设法(办到);总是要;向往: ~я̀ се към свобода̀ 向往自由 ~я̀ се да изпъ̀лня пла̀на 努力完成计划 ~я̀ се наго̀ре (напрѐд) 力争上游 ❷(朝…)走去,(到…)去;奔往: Вла̀кът се ~ѝ на сѐвер. 列车奔向北方。

стрептоко̀ки [复,阳]〈医〉链球菌

стрептомицѝн [无复,阳]〈医〉链霉素

стрептомицѝнов -*а* стрептомицѝн 的形容词: ~а инжѐкция 链霉素注射

стрѐс [阳] (机体的)应激反应

стрѐсна 见 стря̀свам

стрѐснат -*а* ❶ стрѐсна 的过被形动 ❷[用作形] 吃惊的,被惊扰的;惊慌的;受窘的,不安的 **~о** [副]

стреха̀ [阴] 同 стря̀ха

стрѐшина [阴]〈方〉❶房檐 ❷棚子

стрѝ|вам [未], **стрѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 磨(研)碎: ~вам на пра̀х 磨成粉末 ~вам жѝтно зъ̀рно на брашно̀ 把麦粒磨成面粉 — **се** [被动] **~ване** [中]

стрѝгане 见 стрѝжа

стрѝда [阴] 蠔,牡蛎(*Ostrea edulis*)

стрѝ|жа *-жеш, стрѝгàх* [未] 剪(毛、发): Стрѝгахте ли овцѐте? 你们剪羊毛了吗? Ця̀л ча̀с ча̀ках в бръсна̀рницата да ме ~жат. 我在理发店理发等了整整一小时。— **се** [反身, 被动,中态] **~гане** [中]

стрѝжба [阴] ❶剪羊毛 ❷剪羊毛的季节(时候)

стрѝжене [中] 同 стрѝгане

стрий 和 **стрик** [阳]〈方〉同 стрѝко

стрѝка [阴]〈方〉同 стрѝна, стрѝнка

стрѝко *-вци* [阳]〈方〉❶同 чѝчо (叔父) ❷同 дѐвер (大叔子,小叔子)

стрѝков *-а*〈方〉стрѝко 的形容词: ~ото детѐ 叔叔的孩子

стрѝкт|ен *-на* [形]〈书〉同 то̀чен (准确的,严格的): ~но изпълня̀ване на пла̀на 准确完成计划 **~но** [副]

стрѝна [阴]〈民〉❶婶母: Мѝсля за ~ си Ѐлка. 我想到自己的婶母埃尔卡。❷年纪较大的妇女,大婶: Добра̀ жена̀ бѐше ~ Вѐнковица. 文科维察大婶是个好人。❸(对年纪较大的妇女的称呼)大婶

стрѝнин *-а*〈民〉[形] ❶婶母的 ❷ [用作名] **~и** [复] 婶母家: отѝвам у ~и 到婶母家去

стрѝнк|а [阴] 同 стрѝна

стрѝнкин *-а* [形] 同 стрѝнин

стрѝптийз [阳] 脱衣舞(表演): пра̀вя ~ 表演脱衣舞

стрихнѝн [阳] 马钱子碱,士的宁(烈性毒剂)

стрихнѝнов *-а* стрихнѝн 的形容词: ~а тинктỳра 马钱子酊剂

стрѝя 见 стрѝвам

строг *-а* [形] ❶严厉的,严峻的,森严的: ~ баща̀ (учѝтел, нача̀лник) 严厉的父亲(教师,首长) ~ вѝд (гла̀с) 严厉的样子(声音) ~о мъмрѐне 严重警告 ~ зако̀н 严格的法律 ❷严格的,严密的,精确的,精密的: ~ рѐд 严格的秩序 ~а диѐта 严格的饮食制 ~а йера̀рхия 严格的等级 ~а отчѐтност 精确的计算 под ~а та̀йна 严守秘密 ~и иконо̀мии 厉行节约 ❸严肃的,严谨的,严正的: ~ дỳх 严肃的精神 ~а нра̀вственост 严正的德行 ~о предупреждѐние 严正警告 ❹〈转〉简洁的;简朴的: ~и пра̀ви лѝнии 简洁的直线条 **~о** [副]: ~о наỳчно 纯科学地 ~о забранѐно 严禁 ~о поверѝтелно 绝密 ~о нака̀звам 严惩 **~ост** -остта̀ [阴]: Прекалѐната ~ост е врѐдна. 过分的严格是有害的。

строева̀|к *-ци* [阳] ❶列兵,队列的军人,战列的军人(军官或兵)(与 нестроева̀к (非队列军人) 相对): През ця̀лата война̀ бя̀х ~к. 整个战争期间我都是战列军人。❷长于队列训练的人

строев|ѝ *-а̀* [形] ❶队列的,战列的,队列训练的: ~ѝ офицѐр 队列军官 ~о̀ обучѐние (~а̀ подгото̀вка) 队列训练 ~а̀ пѐсен 队列(训练)歌曲 ❷ [用作阳名] 队列军人

строѐж [阳] ❶建筑,建造;制造: ра̀ботник по ~а 建筑工人 ~ на но̀вото учѝлище 新校舍的建设 Пъ̀тят е в ~. 道路正在修建中。материа̀ли за ~ 建筑材料 ❷建筑工程,正在建筑中的建筑物;建筑物: ѝдвам на ~ите 到工地去 ❸建筑方法: ~ от гото̀ви елемѐнти 预制构件建筑法 ❹构造;结构;构成: геоло̀жки ~ 地质构造 ~ на а̀тома 原子结构 организацио̀нен ~ 组织结构 ~ на дра̀мата 戏剧的结构 граматѝчески ~ на езѝка 语言的语法结构

стро̀|ен *-йна* [形] ❶(体格、体态)又匀称又美的,(身材、外形)端正的: ~йна снага̀ 长得匀称的身材 ~ен мъ̀ж 体态挺拔的男子 ~йна топо̀ла 挺拔的白杨 ❷(队伍等)整齐的;(舞蹈、步伐等)轻盈的 ❸〈转〉(演讲、思想、艺术作品)严整的,谨严的;合乎逻辑的: ~йна тео̀рия 谨严的理论 ~йна мѝсъл 严密的思想 ❹〈转〉(旋律、声音等)和谐的,谐和的: ~йна пѐсен 和谐的歌声 **~йно** [副] **~йност** -йността̀ [阴]

строѐне 见 строя̀

стро̀ител *-ят, -я* [阳], **стро̀ителка** [阴] ❶建筑者,建筑师;建筑(工作)人员: инженѐр ~ (инженѐр-~) 建筑工程师 ❷〈转〉建设者,缔造者: ~и на бъ̀дещето 建设未来的人

стро̀ител|ен *-на* [形] ❶建筑的: ~на организа̀ция 建筑组织 ~ен ра̀ботник 建筑工人 ~ни материа̀ли 建筑材料 ~ен обѐкт 建筑工程(项目) ~на тѐхника 建筑技术 ❷建设性的,创造性的: ~на крѝтика 建设性的批评 ~ен трỳд 创造性的劳动

стро̀ителск|и *-а* стро̀ител 的形容词

стро̀ителство [无复,中] ❶建筑,建筑工程,施工;(机器等的)制造: жѝлищно ~ 住宅建筑 самолѐтно ~ 飞机制造 мѐбелно ~ 家具制造 ❷〈转〉建设,建设事业: ~ на социалѝзма 社会主义建设(事业) стопа̀нско ~ 经济建设

стро|й *-ят, -я, -еве* [阳] ❶队列,队形;编队: Война̀ците вървя̀ха в ~й. 士兵列队行进。разгъ̀нат ~й (两列)横队 сгъстѐн (разсѝпан) ~й 密集(疏开)队形 по̀ходен ~й 行军纵队(队形) ❷列,行,队;队伍: отбѝвам се от ~я 从队伍里走出来 излѝзам от ~я 离开队伍 връ̀щам се в ~я 归队 ❸(政治、社会的)制度;(国)体: социалистѝчески ~й 社会主义制度 икономѝчески ~й 经济制度 ❹〈乐〉(某一种乐器)音调高低的体系;调,音律: китàра с рỳски ~й 俄式吉他 ❺〈军,转〉体系,系统;结构;本质,实质: душѐвен ~й 内心(本质) ~й на мѝслене 思想体系 ◇ **влѝзам в ~я** (工厂)投入生产;开始通车(发电) **в ~я съм** 参加某种工作 **изва̀ждам из ~я** 使失去作战能力;使不能工作(使用) **излѝзам от ~я** 不能工作,不能使用: Излѝзоха от ~я ня̀кои на̀ши ста̀ри артѝсти. 我们的一些老演员已经不能工作了。

стро̀йни|к *-ци* [阳], **стро̀йница** [阴]〈民〉媒人

стро̀нциев *-а* стро̀нций 的形容词: ~и со̀ли 锶盐

стро̀нций [阳]〈化〉锶(Sr)

строп *-ът, -а, -ове* [阳]〈方〉顶楼,屋顶间(天花板和房顶之间的空间)

строп|а̀лям [未], **стропол|я̀** *-ол̀иш, -олѝх* [完] 同 стропол|я̀вам — **се** [被动,中态]

стро̀пни|к *-ци* [阳]〈方〉同 плъ̀х (大老鼠)

стропол|я̀вам [未], **стропол|я̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使轰然倒下,推倒,放倒,绊倒,打倒: Бỳрята ~ѝ гнездо̀то. 暴风雨掀翻了鸟巢。~я̀вам ня̀кого от ко̀ня 把某人从马上拉下来 — **се** [被动,中态]: ~я̀вам се като̀ сно̀п на земя̀та 坍倒在地上 **~я̀ване** [中]

строполя̀сва|м [未], **строполя̀сам** [完] 同 строполя̀вам — **се** [被动,中态] **~не** [中]

стро̀ф|а [阴]（诗的一）节：четиристѝшна ～а 四行的诗节 стихотворѐние от пѐт ～и 五节的诗

строш|а̀вам [未]，**строша̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 打破，打碎，砸烂；折断：～а̀вам ча̀ша 打破杯子 ～а̀вам лѐшника със зъ̀би 用牙咬碎榛子 ～а̀вам ост 把车轴压断 — **се** [被动，中态]：Откъ̀к се ～а̀т кола̀та，пъ̀тища мно̀го.〈谚〉车子一坏，道路就多了；事后聪明。◇ **Ще му ～а̀ глава̀та** (**крака̀та**, **зъ̀бите**).〈口〉我要打死他(威胁话)。**Ще си ～а̀ глава̀та**. 我要碰得头破血流；我要遭受沉重的失败。**～а̀ване** [中]

стро̀ш|вам [未]，**строша̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 同 строша̀вам — **се** [被动，中态] **～ване** [中]

стро|я̀ -*ѝш*，-*ѝх* [未] ❶建筑，建造，制造：～я̀ къ̀ща 盖房子 ～я̀ железопъ̀тна лѝния 建筑铁路 ❷〈转〉建设，建立，建树：～я̀ социалѝзъм 建设社会主义 ～я̀ нѐв живо̀т 建立新生活 — **се** [被动] **～ѐне** [中]

стро|я̀вам [未]，**строя̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] ❶使列队，使站队：То̀й ～я̀ва друга̀рите си. 他让伙伴们排起队来。❷〈乐〉紧(弦)，定(弦)，调音律 ❸〈转，口〉训斥，剋：Та̀зи вѐчер па̀к ще ме ～я̀ват. 今天晚上我又要挨剋了。— **се** [被动，中态]：Стро̀й се! 整队！**～я̀ване** [中]

стру̀ва 和 **стру̀ва си** [无人称] 值得：Не сѝ ～ да се ядо̀сва човѐк за това̀. 不值得为这个生气。Стру̀ва си да се прочетѐ та̀зи кнѝга. 此书值得一读。Не сѝ ～ да отѝда та̀м. 不值得我一去。Не сѝ ～ да се сто̀й ту̀к. 此地不值得一留。Не сѝ ～ пара̀те. 不值得花钱。◇ **Стру̀ва си труда̀**.〈口〉值得，配：Но за ня̀какво съвсѐм ма̀лко зъ̀бче не сѝ ～ труда̀ да се пла̀че. 但是不值得为一颗丁点小的牙齿哭泣。

стру̀ва|м [未] ❶值，价钱是：Плато̀т ～ 15 лв. мѐтъра. 料子 15 列弗一米。Ко̀лко ～ това̀? 这怎么卖的？Това̀ ～ ѐвтино (скъ̀по，мно̀го). 这很便宜(贵)。Мно̀го ду̀ми ма̀лко пара̀ ～т.〈谚〉话多不值钱 ❷花费，费；得付…代价：Това̀ ～ мно̀го тру̀д (мно̀го врѐме). 这很费工(时间)。❸有意义，顶(得上)，值得；(与 не 连用) 无用，没有价值：Стру̀ва, ко̀лкото дѐсет дру̀ги. 一个顶十个。Нѝщо не ～ това̀ (това̀ не ～ за нѝщо). 毫无用处。Едѝн по едѝн тѐ не ～ха нѝщо. Но събра̀ни на едно̀, тѐ бя̀ха сѝла. 一个一个的，他们什么也不是；但是聚在一起就是一股力量。❹〈民〉同 пра̀вя (做)：～м пъ̀т на ня̀кого 给某人让路 Какво̀ ～те по дома̀? 你们在家里干什么哪？◇ **вѝждам** (**зна̀я**) **ко̀лко па̀ри ～** 知道它值几个钱，知道它没什么价值 **И на мра̀вката пъ̀т ～** (**пра̀ви**). 他甚至给蚂蚁让路。**Какво̀ пра̀виш, какво̀ ～ш**? 你怎么样？**Какво̀ ми ～**. 1. 没有任何价值：Какво̀ ти ～ да напра̀виш това̀? 你做这个有什么用？2. 不算什么：Голя̀ма ра̀бота, какво̀ им ～ да ни заплатя̀т файто̀ните? 什么了不起的大事，替我们付马车钱对他们算不了什么。**Не ～ нѝ сч̀упена** (**пу̀кната**) **пара̀** (**гро̀ш**); **не ～ лула̀ тютю̀н**.〈口〉一文不值；没有任何意义。**пра̀вя - ～м**〈口〉想尽办法 **～не** [中]

стру̀ва|м се [未，中态] 以为，觉得好像，看来：На Ста̀нка се ～ше, че та̀зи вѐчер се реша̀ва нѐйната съдба̀. 斯坦卡觉得好像今天晚上就要决定她的命运。Стру̀ваш ми се ма̀лко блѐда. 我觉得你面色好像有些苍白。То̀й ми се ～ бо̀лен. 我觉得他好像病了。Ка̀к ти се ～м с тя̀я дрѐхи? 你觉得我穿这些衣服怎么样？

струг -*ъ̀т*，-*а*，-*о̀ве* [阳] ❶车床，旋床：ра̀бо̀тя на ～ 车活儿，当车工 ❷〈方〉(做木桶用的)圆刨 ❸〈方〉同 обѐрчка (双柄刮刀)

струга̀р -*я̀т*，-*я* [阳]，**струга̀рка** [阴] 车工

струга̀рна [阴] 车工车间，车工组

струга̀рск|и -*а* струга̀р 的形容词：～и цѐх 车工车间 ～и но̀ж 车刀

струга̀рство [无复，中] 车工(工种)：у̀ча ～ 学车工

стругова̀|м [未]（在车床上）车 — **се** [被动] **～не** [中]

струго̀с|вам [未]，**струго̀сам** [完] 同 стругова̀м：～вам цилѝндри 车汽缸 — **се** [被动] **～ване** [中]

стругу̀ва|м [未] 同 стругова̀м — **се** [被动] **～не** [中]

стру̀|ен -*ѝна* [形]（河水、水流）湍急的

стру̀|жа -*жеш*，*стру̀гах* [未] 同 стругова̀м

стру̀жка [阴] 刨花，刨屑：Стру̀жките се пръ̀сна̀ха на̀о̀коло. 周围全是刨花。

стру̀жня [阴]〈方〉水力锯板厂

струѝст -*а* [形]（小溪等）一条一条细流着的：～о пото̀че 像许多条带子一样流着的小溪

струѝка [阴] стру̀я 的指小：От бу̀зата му потѐче ～ кръ̀в. 从他面颊上淌下一缕血。

структу̀ра [无复，阴]〈书〉构造，结构，机构；构成：～ на клѐтката 细胞的结构 ～ на о̀бществото 社会的结构

структура̀л|ен -*на* структу̀ра 的形容词：～ен ана̀лиз 结构分析 ～но езикозна̀ние 结构语言学

структу̀р|ен -*на* структу̀ра 的形容词：～ни изменѐния 结构的变化 ～на фо̀рмула〈化〉结构式

Стру̀ма 斯特鲁马河(保加利亚、希腊)

стру̀ма [阴]〈医〉甲状腺肿

стру̀н|а[1] [阴]（乐器的）弦；〈转〉心弦：～и за цигу̀лка 小提琴弦 подръ̀нквам ～ите на мандолѝната 拨动曼德琳的弦 ◇ **гла̀сни ～и**〈语言〉声带

стру̀н|а[2] [阴]〈方〉马鬃，马尾鬃：～и на сѝто (用马尾鬃做的)筛网

стру̀н|ен -*на* [形] ❶ стру̀на[1] 的形容词：～ен инструмѐнт 弦乐器 ❷弦乐器的：～ен оркѐстър 弦乐队 ～ен квартѐт 弦乐四重奏

стру̀нен -*а* [形]〈方〉马(尾)鬃做的：～а торба̀ 马鬃口袋 ～о въжѐ 马鬃绳

стру̀неница [阴]〈方〉马鬃口袋

стру̀нка [阴]〈方〉(筛面粉用的)马鬃箩

стру̀ня|к -*ци* [阳]〈方〉同 стру̀нка

стру̀п|вам [未]，**стру̀пам** [完] ❶堆起来，堆(成堆)；堆放：～вам дърва̀ 堆木柴 ～вам на ку̀п 堆成一堆 ～вам зѝмнина̀ 储存过冬食物 ❷〈转〉把(义务、责任、工作等)推(给某人)：～вам вси̇̀чката (ця̀лата) ра̀бота върху̀ (на) нѐго 把一切工作都堆在他身上 ❸很快盖成：Стру̀пахме на ло̀зето една̀ коли̇̀ба. 我们在葡萄园仓促盖成一间茅屋。— **се** [被动] **～ване** [中]

стру̀п|вам се [未]，**стру̀пам се** [完] [中态] ❶ [只复和三单] 聚集：Хо̀рата се ～аха о̀коло тя̀х. 人们聚集在他们周围。❷坍倒，跌倒 ❸ [只三] 降临，临头：Нещѐстието се ～ва върху̀ глава̀та ми. 我遭到不幸。Умо̀рата на дѐсет годѝни изведнъ̀ж се ～а над мѐн и ме съсѝпа. 十年的劳累一下子落在我的身上，把我弄垮了。На мѐн па̀к ще се ～а вси̇̀чкото, а̀з па̀к ще бъ̀да крѝва! 一切又都会赖在我身上，又是我的不对！**～ване** [中]

стру̀пе|й *-ят*, *-я* [阳] ❶同 лѝшей（癣）：Излязъл му е ～й на главата. 他头上长癣了。❷痂：Па̀дна ～ят на ра̀ната. 伤痂掉了。

стру̀пяв *-а* [形] 长满癣的

струпя̀с|вам [未]，**струпя̀сам** [完]〈民〉长（满）癣：Струпя̀сала му главата. 他头上满是癣。～**ване** [中]

стру̀|я [阴] ❶(液体、气体、小颗粒等)流动的一条(一束,一股,一行,一道,一缕),流出的一条(一股)：во̀дна（въздушна）～я 水(气)流 една̀ тъ̀нка ～я кръв 一小缕血 ～я дим 一缕烟 ～я светлина̀ 一道光 Водата течѐ на ～и. 水一行一行地流着。❷〈转,诗〉声音,余音 ❸〈转〉心情,气象：Изпѝвам ча̀я. Каква̀ сла̀дка ～я се разля̀ по ця̀лото ми тя̀ло! 我把茶喝了。一股多么甜美的暖流流遍全身。внася̀м но̀ва ～я в нѐщо 给某事带来一片新气象

стру|я̀ *-ѝш*, *-ѝх* [未,只三] ❶流出,淌出(一股,一行,一缕)：Кръв ～ѝ от ра̀ната. 血从伤口淌出来。Сълзите ～ѐха непреста̀нно. 眼泪不停地流。Ра̀ната ～ѝ без спѝр. 伤口不停地流血。❷〈诗〉(光、气息等)照射,弥漫

стру|я̀ се *-ѝш се*, *-ѝх се* [未,中态,只三] 同 струя̀：По су̀хото му лицѐ се ～я̀ха сълзи. 他那干巴的脸上流着眼泪。

ст|ръв *-ръвта̀*, *-ъ̀рви* [阴] ❶诱饵：сла̀гам（хвъ̀рлям）～ръв 放(投)诱饵 За ～ръв поста̀ви умря̀ла коко̀шка. 他放了一只死鸡当诱饵。❷〈转〉凶残,凶猛;贪婪：със ～ръв 凶狠地

стръв|ен *-на* [形] ❶嗜血的,凶残的,凶猛的：～ен убѝец 凶狠的刽子手 ❷贪婪的,贪得无厌的：～ен за имо̀ти човѐк 贪图财产的人 ～**но** [副] ～**ност** -ността̀ [阴]

стръвни̇|к *-ци* [阳] ❶猛禽,猛兽：вълк ～к 凶狠的狼 орѐл ～к 凶猛的鹰 ❷〈转〉凶狠的人,贪婪的人：～к човѐк 贪得无厌的人

стръвни̇ца [阴] **мѐчка** ～ 1.食肉熊 2.带崽的母熊

стръвни̇шк|и *-а* стръвни̇к 的形容词：～и по̀гледи 凶狠的目光

стръга̀ [阴]〈方〉门牙缝：Ко̀йто ѝма ～,бѝл ѝмал късмѐт. 门牙之间有缝的人有运气。

стръг|вам [未]，**стръгна** *-неш*, *стръгна̀х*,过被形动 *-нат* [完] стъ̀ржа 的一次或连续几次的动作

стрък *-ъ̀т*, *-а*, *-ове* [阳] ❶(折下的)一枝(花、草)：два̀-трѝ ～а ѐсенен минзуха̀р 两三枝秋水仙 ❷(花、草在地上的)株：два̀ ～а чѐсен 两棵蒜 Ли̇ка прили̇ка като̀ два̀ ～а игли̇ка. 〈俗〉两人像得如同两枝报春花。

стръка̀ [常复,阴]（车、橇等的)辕

стръм|ен *-на* [形] 陡的：～ен път 陡路 ～**но** [副]

стръмнина̀ [阴] ❶陡处,陡坡：слѝзам по ～ 从一个陡处下来 ❷陡峭：Стръмнина̀та на скло̀на е голя̀ма. 坡很陡。

стръмни̇щ|е *-а* [中]〈民〉同 стръмнина̀①解

ст|ръсвам [未]，**стъ̀рся** *-ъ̀рсиш*, *-ъ̀рсѝх* [完] 抖动,抖搂(使装得瓷实);摇晃：Стърсѝ чува̀ла,за да го напъ̀лниш добрѐ. 把口袋抖搂抖搂,好把它装瓷实。Я ～ърсѝ ма̀лко чува̀ла,та да улѐгне брашно̀то. 把口袋抖搂一下,让面粉装瓷实一点。— **се** [被动] ～**ръсване** [中]

стръск|вам [未]，**стръскам** [完] 同 стръсвам：Като̀ ～аш ко̀ша,ще поберѐ вси̇чката пля̀ва. 你把筐摇晃一下,就能装下全部谷糠。— **се** [被动,中态] ～**ване** [中]

стръхн|а *-еш*, *стръхна̀х* [未]〈方〉同 настръ̀хвам（竖起,耸立）：～а от у̀жас 吓得毛发耸立

стр|я̀свам [未]，**стрѐсна** *-ѐснеш*, *стрѐснах*,过被形动 *-ѐснат* [完] стря̀скам 的一次或连续几次的动作：Скърцването на врата̀ ～ѐсна бо̀лния. 门吱的一声把病人惊醒了。— **се** [被动,中态]：Стрѐснах се на сън. 我从梦中惊醒。～**я̀сване** [中]

стря̀ска|м [未] ❶惊吓,猛地一吓;使一愣：Вся̀ки шу̀м сега̀ ～ше. 现在每一个响声都会使人吓得一愣。❷惊醒：Не го̀ ～й,че мо̀же да се упла̀ши. 别惊醒他,可能把他吓着。❸〈转〉使清醒;使觉醒;使不安,扰乱 — **се** [被动,中态] ～**не** [中]

стр|я̀ха *-ехи* [阴] ❶房檐：Скри̇ха се под ～я̀хата. 他们躲在房檐下。❷房顶 ❸棚子,顶子：Напра̀вили ～я̀ха над вхо̀да. 他们在入口处搭了一个顶子。❹〈转〉家,家园;住处,容身之处：ба̀щина ～я̀ха 父亲的家 ро̀дна ～я̀ха 故乡的家,故园

сту [感]〈方〉(对牲口说的)倒!退!

сту̀бел [阳] ❶(井边或泉边用树干凿成的)导水槽 ❷带导水槽的井 ❸有牲口饮水槽的井

сту̀бла [阴]〈民〉有水槽的浅井

сту̀блица [阴]〈方〉❶同 сту̀бел ❷(引泉水的)木管 ❸(井旁的)饮水槽

студ *-ъ̀т*, *-а̀*, *-овѐ* [阳] ❶[只单]寒冷：трепѐря от ～ 冷得发抖 Зъ̀бите ми тра̀кат от ～. 我的牙冷得打战。От ～а̀ цветя̀та измръ̀знаха. 花都冻坏了。❷寒冷时期,寒季：По̀чнаха голѐми ～овѐ. 大冷的日子开始了。Наста̀на ～. 寒季来了。зи̇мни ～овѐ 严冬季节 ◇ **бера̀** ～〈口〉(感到)冷,受冻 **Дъ̀рво и ка̀мък се пу̀ка от** ～.〈口〉天寒地冻;石头都冻裂了。**ку̀чешки** ～〈口〉透骨的冷 **Сви̇ва（хва̀ща）～.** 寒季开始。**сух** ～（不下雪的)干冷

студ|вам [未]，**сту̀дна** *-неш*, *-нах* [完] *студя̀* 的一次或连续几次的动作

сту̀д|ен *-на* [形]〈民〉同 студѐн：～на вода̀ 冷水

студѐн *-а* [形] ❶冷的,凉的(与 то̀пъл（暖的）,горѐщ（热的）相对)：～а вода̀ 凉水 ～ въ̀здух 冷空气 ～ вя̀тър 冷风 ～а стая 冷屋子 ～и ръцѐ 冰冷的手 ❷〈转〉冷淡的;无情的：～ен човѐк 冷淡的人 ～а усми̇вка 冷笑 ❸不加热的,冷的：～а стерилиза̀ция 冷消毒 ～а обрабо̀тка 冷加工 ❹(色调)暗淡的,冷的,无生气的,抑郁的,阴沉的(与 то̀пъл（明快的）相对)：～а светлина̀ 寒光 Карти̇ната е рису̀вана в ～и ба̀гри. 图画是用冷色画的。◇ **Поби̇ват ме（ла̀зят ме）～и тръ̀пки.** 1.我打哆嗦。2.我吓得发冷。**Поля̀ ме（със）～ ду̀ш.**〈口〉我忽然遇到不愉快的事;我如冷水浇头。**поли̇вам（обли̇вам）ня̀кого със ～а вода̀**〈口〉给某人泼冷水;做出(或说出)使某人极不愉快的事 **～а ба̀ня** 冷水浴(水温低于 37 度) **～а война̀**〈政治〉冷战 **～а заку̀ска** 冷点(心)(如三明治、煮鸡蛋、香肠、黄油等) ～**о** [副]：Ста̀ва ～.（天气）冷了。стоя̀ на ～о 站在冷处 ◇ **Студѐно ми е（ста̀ва ми ～о）.** 我感到冷。

студенѐ|я *-ѐеш*, *-я̀х*,过主形动 *-я̀л*, *-я̀ла*, *-ѐли* [未] ❶感到冷 ❷[只三]（逐渐)变冷：Ръцѐте ми ～ѐят. 我的手越来越凉了。❸[无人称]（天气开始)变冷：Запо̀чнало бѐ да ～ѐе, у̀лиците бя̀ха ка̀лни. 天气开始冷了,街上泥泞不堪。

студени̇ло [中]〈方〉寒冷;极冷的东西：От прозо̀реца ду̀ха ～. 冷风从窗户吹进来。

студенина̀ [无复,阴] ❶寒冷：усѐщам ～та на нѐщо 感到某物的冰冷 ❷〈转〉冷淡;冷漠,无情：посрѐщам го с лѐдена

～ 以冰冷的态度迎接他

студенокръв|ен -*на* [形]〈动物〉冷血的：Рѝбите и жа̀бите са ～ни живо̀тни. 鱼和蛙是冷血动物。

студѐнт [阳]，**студѐнтка** [阴] 大学生：запѝсвам се ～ 注册为大学生 ～ по матема̀тика 学数学的大学生

студѐнтск|и -*а* студѐнт 的形容词：～и годѝни 大学生的年代，大学时期 ～а кнѝжка（大学生的）学生证

студѐнтство [无复，中] ❶（全体）大学生：предста̀вители на ～то 大学生的代表 ❷当大学生的年代，上大学时期

студѐнтст[ву]ва|м [未] 上大学，过大学生活，当大学生：То̀й ～ в чужбѝна. 他在外国上大学。～**не** [中]

студѐнция [阴]〈口〉同 студѐнтство ①解

сту̀дио [无复，中] ❶（美术家、雕塑家、音乐家等的）画室，工作室：～ по живопѝс 油画室 ❷（广播电台的）播音室 ❸〈专〉（影片的）配音室 ❹艺术（专科）学校；训练班：о̀перно ～ 歌剧学校

сту̀ди|я[1] [阴] ❶（写成文章的）研究，探讨：критѝчни ～и 评论（文章） ～я върху̀ тво̀рчеството на Ив. Ва̀зов 伊凡·伐佐夫创作探讨 ❷未完成的美术作品

сту̀дия[2] [阴] 电影制片厂：～ за игра̀лни фѝлми 故事片制片厂

студлѝв -*а* [形]〈民〉❶（由于有病而）怕冷的，畏寒的 ❷（带来）寒冷的：～ вя̀тър 冷风

сту̀дна 见 сту̀двам

студовѝт -*а* [形] 寒冷的：～и днѝ 寒冷的日子

студоустойчѝв -*а* [形]〈书〉耐寒的：～и растѐния 耐寒植物 ～**ост** -остта̀ [阴]

студу̀ва|м [未] 挨冻，受冻：Нѝе закъсня̀хме и те оста̀вихме да ～ш. 我们来晚了，让你受冻了。～**не** [中]

студ|я̀ -*ѝш*，-*ѝх* [未] ❶使冷：Студѝ вѝно в кла̀денеца. 在井里冰点葡萄酒。❷ [只三] 冰凉，冰冷 ◇ **Студѝ мѝ.** 我冷。

сту̀к|вам [未]，**сту̀кна** -*неш*，*сту̀кна̀х* [完]〈方〉使（车或上了套的牲口）倒，使退

сту̀ко [中]〈建〉人造大理石

сту̀п|вам [未]，**сту̀пам** [完] 打，揍 — **се** [被动] ～**ване** [中]

стъблен -*а* стъбло̀ 的形容词：～а ча̀ст 茎部

стъблест -*а* [形] ❶多茎的：～о дърво̀ 多茎的树 ❷大茎的，粗茎的

стъбл|о̀ -*а̀* [中] 茎；杆，秸：Ко̀ренът，～о̀то，листа̀та и цветъ̀т са о̀рганп на растѐнието. 根、茎、叶和花是植物的器官。

стъгд|а [阴]〈古〉广场：гра̀дски ～а̀ 城市广场

стъжен [阳]〈方〉庹（成人两臂平伸时两手之间的距离，约 1.5 米）

стък|вам [未]，**стъкна** -*неш*，*стъкна̀х*，过被形动 -*нат* [完] ❶（把干枝或木柴堆起来）点（火），使燃烧起来：～вам о̀гън 升起火来 ❷捅（火、炉子，使烧得旺些）：Стъкваме позага̀сналия о̀гън и ся̀даме край нѐго да се грѐем. 我们捅了捅快要熄灭的柴堆，坐在它周围烤火。— **се** [被动] ～**ване** [中]

стъкла̀р -*ят*，-*я* [阳] ❶制做玻璃器皿的人，玻璃工人 ❷卖玻璃器皿的人 ❸镶玻璃工

стъкларѝя [阴，集] 玻璃制品，玻璃器皿：магазѝн за ～ 玻璃制品店

стъкла̀рница [阴] 玻璃陶瓷制品商店

стъкла̀рск|и -*а* стъкла̀рство 和 стъкла̀р 的形容词：～а фа̀брика 玻璃（制品）厂 ～и пя̀сък 玻璃粉（用作研磨材料）～и магазѝн 玻璃（制品）商店 ～и елма̀з 玻璃刀

стъкла̀рство [无复，中] 玻璃制造业，玻璃制品生产

стъклен -*а* [形] ❶ стъкло̀ 的形容词：～а ча̀ша 玻璃杯 ～и издѐлия 玻璃制品 ～ прозо̀рец 玻璃窗 ～ шка̀ф 玻璃橱 ❷像玻璃的，明亮的，晶莹的：～о небѐ 明亮的天空 ～ бля̀сък 像玻璃的光泽 ❸〈转〉（眼睛、目光）冷淡的，呆板的，无神的：～ по̀глед 呆板的眼光 ◇ **～а хартѝя**〈罕〉同 гла̀спапир（玻璃砂纸）

стъкленѝца [阴] 玻璃瓶

стъкл|о̀ -*а̀* [中] ❶玻璃：огнеупо̀рно ～о̀ 耐火玻璃 криста̀лно ～о̀ 水晶玻璃 гла̀дък като̀ ～о̀ 像玻璃一样平滑 ～а̀ за прозо̀рци 窗用玻璃 ❷〈口〉玻璃瓶：～о̀ с ракѝя 装着烧酒的玻璃瓶 ～о̀ за вода̀ 玻璃水瓶 ❸〈口〉玻璃灯罩 ❹（眼镜、望远镜等的）镜片 ◇ **во̀дно ～о̀** 水玻璃（一种粘合剂） **увеличѝтелно ～о̀** 放大镜

стъклобърса̀лка [阴]（汽车挡风玻璃上的）刮水器，刷雨器

стъкловѝд|ен -*на* [形] 玻璃状的，透明的：～но веществò 透明物

стъклообра̀з|ен -*на* [形] 同 стъкловѝден

стъклопѝс -*та̀* [阴]〈艺〉❶ [只单] 玻璃绘画术（一种装饰艺术）❷（在玻璃上画的）玻璃画

стъкм|я̀вам [未]，**стъкмя̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] ❶整理，安排，安顿：～я̀вам го̀стната 把客厅整理好 ～я̀вам ра̀ботата 把工作安排好 ～я̀вам го добрѐ 给他准备妥当 ❷准备，做（饭）：～я̀вам зѝмнина̀ 准备冬季的食品 ～я̀вам една̀ ста̀я 准备一个房间 — **се** [反身，被动]：～я̀вам се за пъ̀т 整理行装 ～**я̀ване** [中]

стъкна 见 стъквам

стъкълц|ѐ -*а̀* [中] стъкло̀ 的指小

стълб -*ъ̀т*，-*а*，-*ове* [阳] ❶杆；柱（子）；标：телегра̀фен ～ 电线杆 ❷支柱：～ на семѐйството 家庭的支柱 ◇ **гръбна̀чен ～** 脊椎，脊柱 **позо̀рен ～**（绑罪犯以示众的）耻辱柱 **прикова̀вам на позо̀рния ～** 钉在耻辱柱上，揭穿丑行

стълб|а [阴] ❶梯子：въжена ～а 绳梯 бояджѝйска ～а 人字梯 ❷ [常复] 楼梯；台阶：ка̀чвам се（слѝзам）по ～ите 上（下）楼梯 ка̀менни ～и 石台阶 Тя̀сна дъ̀счена ～а во̀деше в дъ̀лъг и мра̀чен коридо̀р. 一个窄小的木楼梯通向一条又长又暗的走廊。❸楼梯（台阶）的一级

стълбѐц [无复，阳] ❶同 стълб：～ на вихру̀шка 旋风风柱 ❷排，列，栏：～ на вѐстник 报纸的栏

стълбица [阴] ❶ стълба 的指小 ❷梯级，等级，阶梯：～ на процѐнтите 利率表 но̀тна ～ 音阶 йерархѝческа ～ 官职的等级

стълбищ|е -*а* [中] ❶楼梯间 ❷楼梯；（纪念碑等的底座上的）石阶，台阶：Широ̀ко ～е во̀ди към па̀метника. 宽大的台阶通向纪念碑。

стълбовѝд|ен -*на* [形] 柱状的 ～**но** [副]

стълбообра̀з|ен -*на* [形] 同 стълбовѝден：～на скала̀ 柱状的岩石 ～**но** [副]

стълкновѐни|е -*я* [中] ❶（短暂的）冲突：въоръжѐно ～е 武装冲突 ❷（因意见等的分歧而产生的）冲突：Очевѝдно ту̀ка бя̀ха в ～е два̀ мѝра，двѐ цивилиза̀ции. 很明显，两个世界、两种文明在这里互相冲突。

стълп -ът,-а,-ове [阳] ❶〈旧〉同 стълб: ~ове дѝм 烟柱 ❷同 клон (树枝) ❸〈古〉同 кỳла (塔,塔楼)

стълпни|к -ци [阳] (终日高居塔楼进行苦修的)塔楼苦行僧: Симеòн ~к 塔楼苦行僧西麦昂

стълпотворèние [无复,中] 修建塔楼 ◇ **вавилòнско ~** 混乱,人声嘈杂,乱哄哄

стълп|ѝвам [未], **стълпѝ** -ѝш,-ѝх [完]〈罕〉使聚集在一起: Новината ~й сèляните на площада пред учѝлището. 这一新闻使老乡们都聚集在学校前面的广场上了。— **се** [被动,中态] 聚集(在一起); (朝…)涌来: Работниците се ~йха около нèго. 工人们都围在他周围。**~ѝване** [中]

стъм|вам се [未], **стъмнѝ се** -ѝш се,-ѝх се [完] [中态] ❶ [只三] 变暗,黑下来: Небèто се ~нѝ. 天色晚了,天黑了。❷ [无人称] 天黑: Зѝме рàно се ~ва. 冬天天黑得早。**~ване** [中]: до ~ване 到天黑 на ~ване 天黑的时候

стъмн|ѝвам [未], **стъмнѝ** -ѝш,-ѝх [完] 使变暗,使阴暗;〈转〉使忧郁,使失去光采: ~ѝвам радостта 使快乐的心情蒙上阴影

стъмн|ѝвам се [未], **стъмнѝ се** -ѝш се,-ѝх се [完] [中态,只三] ❶变暗: Небèто се ~й. 天暗了下来。❷ [无人称] 天黑: Започна да се ~ява. 天开始黑了。**~ѝване** [中]: на ~ѝване 天黑的时候

стъп -ът,-а,-ове [阳]〈方〉同 етàж (楼的一层)

стъпа [阴]〈方〉(捣盐、麦粒等用的木制或石制的)臼

стъпàл|о -à [中] ❶脚掌,脚底 ❷袜底,鞋底: ~о на чорàп 袜底 ❸(梯子、楼梯的)级: Стълбата ѝма 8 ~à. 梯子有八级。Тя сèдна на пъ̀рвото ~о на стълбата. 她在楼梯的第一级坐下来。❹〈转〉等级,级别: нѝско ~о на развѝтие 低级发展阶段 нàй-висòкото ~о на йерархѝческата стълбица 官职等级的最高一级

стъпаловѝд|ен -на [形] 梯形的

стъп|вам [未], **стъпя** -иш, стъ̀пѝх 和 **стъпна** -неш, стъ̀пнàх [完] ❶踩,踏: ~вам на земята 踩在地上 На гнѝла дъскà не ~вай.〈谚〉不要踩朽烂的木板。❷行走,走步: Едвà ~ва от умòра. 他累得几乎走不动路。~вам на пръсти 踮着脚走 ❸ [常与 не 连用] 来,去,看望: Отдàвна нè бèше ~ила тàм. 她好久没去那里了。❹ [与 в 连用] (指年龄)进入: Детèто е ~ило в пèтата годѝна. 孩子已经进入第五年了。❺ [与 в 连用] 开始,走上,进入: ~вам в борбà (в сражèние) 开始战斗 ~вам в рàзговор 开始交谈 ~вам в брàк 结婚 ~вам във владèние 开始占有 ❻ [与 на 连用] 登上,走上: ~вам на престòла 登基 ~вам на сцèната 登上舞台(当演员) ◇ **Не ~ва човèшки крàк.** (指地方)人迹不到。**С едѝния крàк съм ~ил в грòба.** 我已人土半截。**~вам в огъня (за нѝкого илѝ нèщо)** (为某人或某事)赴汤蹈火。**~вам като в панѝци**〈口〉行走不便,行走困难 **~вам на кракàта си** 经济上自主;站稳脚根 **~вам нѝкому на вратà (шѝята)** 踩在某人的脖子上,强迫某人 **~ване** [中]

стъпен -тà [阴]〈旧〉同 стèпен

стъпѝс|вам [未], **стъпѝсам** [完] 使止步不前,使后退 — **се** [中态] ❶止步不前;后退: Кòнят ми пòчна да се ~ва. 我的马开始后退了。❷〈转〉不知所措 **~ване** [中]

стъпк|а [阴] ❶(一)步,脚步;脚步声: Двòрът е ширỏк 32 ~и. 院子有 32 步宽。Тòй напрàви ~а назàд. 他向后退了一步。с бàвни ~и 慢步(地) ❷足迹,脚印,鞋印: По ~ите ще открѝят крадèца. 根据鞋印会找到小偷。❸(舞蹈的)步,舞步: Тя се завъртя из стàята в ~ите на лудèшки вàлс. 她随着飞快的华尔兹舞曲的步子在屋子里转了起来。~а на ръченѝца 勒切尼察舞步 балèтна ~а 芭蕾舞步 ❹〈转〉步骤,措施: решѝтелна ~а 决定性的步骤: смèла ~а 大胆的措施 ❺〈文学〉(诗的)音步: ~а ямб 抑扬格的音步 ~а дактѝл 扬抑格(长短短格)的音步 ◇ **вървя (двѝжа се) по ~ите на нѝкого** 1.跟在某人后面走 2.跟踪某人 3.向某人学习,学习某人的榜样 **на всяка ~а** 到处,经常;总是,一直 **пъ̀рва ~а (пъ̀рви ~и)** 开始,初次尝试 **следя (дèбна) всяка ~а на нѝкого** 到处跟踪(监视)某人 **~а по ~а** 一步一步地,渐渐地,慢慢地: Стъпка по ~а планинà (се) прехвъ̀рля.〈谚〉一步一步走,高山也能越。

стъп|квам [未], **стъпча** -чеш, стъ̀пкàх [完] ❶踩坏,践踏: ~квам тревàта 把草地踩坏,践踏草地 ❷〈转〉毁灭,践踏 — **се** [被动]

стъпна 见 стъпвам

стъпча 见 стъпквам

стъп|ям [未], **стъпя** -иш, стъ̀пѝх [完] 同 стъпвам **~яне** [中]

стървя̀ -ѝш,-ѝх [未]〈罕〉使变得残忍(凶猛);用诱饵逗惹(动物): Месòто ~й мèчката. 吃肉使熊变得凶猛。— **се** [被动,中态] **~èне** [中]

стъ̀рга [阴] ❶〈民〉(羊圈中为了挤奶让羊一个一个通过的狭窄的)过道,通道 ❷〈方〉牲口进出的小路

стъ̀ргàлка [阴] ❶(放在门前的)刮泥垫,刮鞋垫: Изчистѝ си калтà на ~та. 在刮鞋垫上把泥刮下来。❷刮刀: изчѝствам корàта на дървòто със ~та 用刮刀刮去树皮

стъ̀ргàл|о -а [中] ❶刮削器,刮板,刮刀;礤床: Вземѝ ~ото и настъ̀ржи я̀бълките. 拿礤床把苹果擦成丝。❷刮鞋垫 ❸〈转,口〉(村镇中青年们经常散步的)街道(或广场): излѝзам на ~ото 去轧马路,到街上去散步

стъ̀ргане 见 стъ̀ржа

стъ̀рготѝн|а [常复,阴] 锯末,刨屑,锉屑,车屑;刨花: дървени ~и 刨花,木屑

стъ̀р|жа -жеш, стъ̀ргàх [未] ❶锉,刮,刨: ~жа нèщо с пилà 用锉锉某物 ❷刮去,刮干净: ~жа корà на дървò 刮树皮 ❸擦(成丝),咬(成末): ~жа хрян 擦洋姜(使成丝状) ❹磨(得发疼) ❺(用尖硬的东西)抢,刮(而发出尖声) ❻(磨擦时)发出吱呀声,发出磨擦声: Колелòто ~же по кàлника. 车轮磨拖泥板发出吱吱声。❼〈转,谑〉(因不会奏弦乐器而)发出吱啦吱啦不成调的声音: ~жа с (на) цигỳлката 拉小提琴拉不成调 — **се** [反身,被动] ◇ **Корèмът ми ~же.** 我肚子叫了。**~гане** 和 **~жене** [中]

стърнѝщ|е -а [中] ❶收割过的田地,麦茬地: подмèтка на ~ата 麦茬地的翻耕 ❷麦茬

стърп|ѝвам [未], **стърпя̀** -ѝш,-я̀х,过主形动 -я̀л,-я̀ла,-èли,过被形动 -я̀н,-я̀на,-èни [完] 同 стърпя̀вам се **~ѝване** [中]

стърп|ѝвам се [未], **стърпя̀ се** -ѝш се,-я̀х се,过主形动 -я̀л се,-я̀ла се,-èли се [完] [中态] 忍住,克制住: Не можàх да се ~я да ти не напѝша тѝя нѝколко рèда. 我忍不住要给你写这几行字。Тя не можà да се ~й и тръ̀гна да вѝди каквò ѝма. 她忍不住了,就去看看有什么东西。Къдè отѝваме? — не сè ~я да попѝта помòщникът. "我们到哪里去?"

助手忍不住问道。Едва̀м се ～я̀х да не изви̇̀кам от ра̀дост. 我几乎忍不住高兴得要叫起来。**～я̀ване** [中]

стърс|ям [未], **стърся** -*иш*, *стърсѝх* [完] 同 стрьсвам — **се** [被动,中态] **～яне** [中]

стърча̀ -*ѝш*, -*а̀х* [未] ❶竖着,戳着,翘着,撅着: Косата ～ѐше над чѐлото му. 头发在他额上竖立着。❷矗立,耸立: Та̀м нѐйде ～а̀т оста̀нките на ня̀каква крѐпост. 那边耸立着一座堡垒的废墟。❸高出;露出: ～а̀ с една̀ глава̀ над дру̀гите 站着高人一头 Из вода̀та ～а̀т ко̀лове. 木桩露出水面。❹〈罕〉站立: Стърчѝ пред ма̀йка си. 他站在母亲面前。❺〈口〉闲呆着;闲逛: Ця̀л дѐн ～ѝ по у̀лиците. 他整天在街上闲逛。**～ѐне** [中]

стърча̀вам се [未], **стърча̀ се** -*ѝш се*, -*а̀х се* [完] [中态] 冲出: На пѝсъците се ～а̀ха всѝчки съсѐди. 邻居听到喊声全冲出来了。

стърчѝопашка [阴] 鹡鸰(*Motacilla*)

стърчѝшка [阴]〈民〉同 разто̀ка (连接牛车前后两轴的横梁)

стърчѝщ|е -*а* [中]〈方〉同 стърчѝшка

стършел [阳] ❶大胡蜂,马蜂(*Vespa crabo*) ❷〈转〉讽刺幽默墙报 ❸ [大写] 保加利亚的一种讽刺幽默画报,通译作《牛虻报》

стършелов -*а* стършел 的形容词: ～о гнездо̀ 马蜂窝

стюардѐса [阴] 飞机服务员,空中小姐

стяг -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈古〉同 зна̀ме (旗帜): бо̀ен ～ 战旗

ст|я̀гам [未], **стѐгна** -*ѐгнеш*, *стѐгна̀х*, 过被形动 -*ѐгнат* [完] ❶拉紧,系紧;裹紧,紧紧裹住;挤紧,压紧,旋紧,扭紧: ～я̀гам въ̀зела 把扣系紧 ～я̀гам юздѝте на ко̀ня 拉紧马的缰绳 ～я̀гам вѝнт 旋紧螺丝 ❷系上,缚上,拴上;捆上;箍住: ～я̀гам дѐнкове 捆货包 ～я̀гам ра̀на с бѝнт 用绷带包扎伤口 О̀бръчите ～я̀гат бъчвата. 铁圈箍住木桶。❸(衣服等)箍得很紧;(鞋)挤脚;勒紧: Обу̀вките ме ～я̀гат. 我的鞋夹脚。❹(疼痛)使难受;压抑 ❺使坚硬,使紧: Студъ̀т ～ѐгна земя̀та. 严寒把土地冻得很硬。❻整理(队伍): Войнѝците ～ѐгнаха редѝците си. 士兵们排好队。❼〈转〉使结实,使紧张,绷紧;加强;整顿(组织): ～я̀гам му̀скулите си 绷紧肌肉 ～я̀гам дисциплѝната 整顿纪律 ❽〈转〉严格管理;管束: ～я̀гам сина̀ си 管束自己的儿子 ❾使准备好;使穿好衣服: ～я̀гам сина̀ си за пъ̀т 给儿子准备好上路 ～я̀гам дъщеря̀ си за сва̀тба 为女儿准备好婚礼;给女儿穿好结婚礼服 ～я̀гам ко̀ня 备马 ～я̀гам си бага̀жа за пъ̀т 准备好上路的行李 ❿修理,整理: ～я̀гам къ̀щата 修理房子 ⓫〈转〉强迫,迫使: Стя̀га баща̀ си за парѝ. 他强迫他父亲给钱。— **се** [反身,被动] ◇ **Зна̀я къдѐ те ～я̀га (чепѝкът).** 〈口〉我知道你哪里疼。**Стя̀га сту̀д.** 开始大冷。**～я̀гам ня̀кому юздѝте** 管束某人 **Стя̀гаме о̀бръча.** 〈书〉我们缩小包围圈,加强军事压力。**Стя̀гаме редѝците си.** 我们加强团结。**～я̀гане** 中]

ст|я̀гам се [未], **стѐгна се** -*ѐгнеш се*, *стѐгна̀х се* [完] [中态] ❶(结、扣、线、绞索等)打好,拉紧,绷紧: Въ̀зелът се ～я̀га. 扣拉紧了。❷变紧,变小,缩: Като̀ изсъ̀хнаха, обу̀вките ми се ～ѐгнаха. 我的鞋一干就缩了。❸(人群、队伍等)排好,整队: Стѐгнаха се редѝците и коло̀ната тръ̀гна. 队伍排好了,出发了。❹(身体、肌肉等)绷紧,紧张起来 ❺(松软的东西由于严寒而)变硬,变瓷实: От голѐмия мра̀з земя̀та се ～ѐгна като̀ ка̀мък. 大地由于严寒而硬如坚石。❻变得坚固;加强: Тя̀ премѝсляше какво̀ тря̀бва да се напра̀ви, за да се ～ѐгне партѝйната организа̀ция. 她反复思考怎样才能加强党组织。❼开始,着手,抓(工作) ❽准备: Стя̀гайте се за пъ̀т. 你们准备行装吧! ❾节省,节俭: Баща̀та се ～я̀га, но синъ̀т ха̀рчи. 父亲节俭,可儿子大手大脚。◇ **Стя̀га ми се душа̀та.** 我焦急不安;我局促不安;我忍受不了。**～я̀гане** [中]

СУ [сѐ-у̀] [阳,(口)中,缩] Софѝйски университѐт 索非亚大学

Суа̀зиланд 斯威士兰(非洲,Сва̀зиленд)

су̀баш, су̀баша 和 **су̀башия** [阳]〈旧〉(旧日的土耳其)警官

субвѐнция [阴]〈财,旧〉同 субсѝдия

субѐкт [阳] ❶〈哲、法〉主体;人,者: ～ и обѐкт 主体和客体 ～ на престъплѐнието 犯罪之主体,犯罪者 ❷人,人物(常有不赞或讥讽意): подозрѝтелен ～ 可疑人物 О̀коло къ̀щата обика̀лят ра̀зни ～и. 房子周围有一些不三不四的人在转悠。❸〈逻〉主词 ❹〈语法〉同 по̀длог (主语)

субектѝв|ен -*на* [形] ❶主观的;个人的,本人的(与 обектѝвен (客观的)相对): ～ен фа̀ктор 主观因素 ～ен идеалѝзъм〈哲〉主观唯心主义 ～ни преживя̀вания 个人的感受(体验) ❷主观的;片面的;偏执的: ～на оцѐнка (单方面的)片面的评价 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]: проявя̀вам ～ност 表现出主观

субективѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶〈哲〉主观主义,主观论 ❷主观主义,主观态度,偏执态度: То̀й проявя̀ва ～ъм в прецѐнките си. 他的评价太偏执了。

субективѝст [阳] 主观主义者

субективистѝч|ен -*на* [形] 主观主义(者)的: ～ен миро̀глѐд 主观主义的世界观

сублима̀т [阳]〈化〉❶ [只单] 升汞,氯化汞 ❷升华物

сублима̀т|ен -*на* [形] 同 сублима̀тов

сублима̀тов -*а* сублима̀т ①解的形容词: ～ раство̀р 氯化汞溶液

сублима̀ция [无复,阴]〈理〉升华

сублѝм|ен -*на* [形]〈书〉崇高的,高尚的;极高的;庄严的: ～но чу̀вство 崇高的感情 ～ен момѐнт 庄严的时刻

сублимѝра|м [未,完]〈理〉❶使升华: ～м йо̀д 使碘升华 ❷升华: Йо̀дът ～. 碘升华。Нишадъ̀рът при нагря̀ване ～. 氯化氨加热升华。— **се** [被动] **～не** [中]

субордина̀ция [阴]〈书〉服从,从属;隶属系统

су̀бпроду̀кт [常复,阳]〈书〉屠宰副产品,下水

субрѐтка [阴]〈口〉(喜剧和歌剧中)嬉笑调皮的丫环;演嬉笑调皮丫环的演员

субсидѝра|м [未,完] 资助,给以补助金,给予津贴: Тeàтърът бѐ ～н от държа̀вата. 剧院受国家津贴。— **се** [被动] **～не** [中]

субсѝдия [阴] 补助金,津贴,资助: отпу̀скам ～ 发津贴

субстантѝв [阳]〈语言〉名词

субста̀нция [阴]〈哲〉❶实体 ❷物质,本质,本体

субститу̀т [阳]〈书〉同 заместѝтел (代替者;代替物,代用品)

субтѝт|ър -*ри* [阳] 字幕

субстра̀т [阳] ❶〈哲〉基质 ❷〈语言〉底层(战胜语言中的战败语成分) ❸〈生物〉培养基

субтрòпи|к -*ци* [常复,阳] 亚热带

субтропѝч|ен -*на* [形] субтрòпик 的形容词：～ен клѝмат 亚热带气候 ～ни растèния 亚热带植物

субтропѝческ|и -*а* [形] 同 субтропѝчен

Сỳва 苏瓦(斐济首都)

сувàт [阳]〈俚〉❶(山地牧场准备屠宰的)蹲膘牲口 ❷夏季山地牧场

сувàтск|и -*а*〈民〉сувàт 的形容词：～и добѝтък 山地牧场蹲膘的牲口

суватчѝ|я -*ята*,-*и* [阳]〈民〉养(卖)蹲膘牲口的人

сувенѝр [阳] 作纪念的礼物,纪念品

суверèн [阳] 国家最高权力的握有者；国王；君主；握有主权者

суверèн|ен -*на* [形]〈法〉主权的,享有主权的：～на държàва 主权国家 ～ни правà 主权国的权利 **～но** [副] **～ност** -ността [阴]

суверенитèт [无复,阳] ❶〈法〉❷主权：държàвен ～ 国家主权 абсолю̀тен ～ 绝对主权 ❸最高权力：нарòден ～ 人民的最高权力

сугарè -*та* [中] (比一般生得晚的)晚生动物(主要指羊羔)；小羊,羊羔

сугàр|ен -*на* [形]〈民〉❶种得晚的,没有成熟的,没有熟透的：～на цàревица (没有长熟的)晚玉米 ❷(指家畜或小孩)生得晚而没有长成的；幼小的：èдри и ～ни шѝлета 大的和小的羊羔 Децàта му са òще ～ни. 他的孩子们还幼小。

сугестѝв|ен -*на* сугèстия 的形容词

сугèстия [阴]〈书,专〉暗示法

сугестопèдия [阴]〈专〉暗示学习法

суграшица [无复,阴] 霰,雪糁：Валѝ ～. 下雪糁了。

сỳгреб [阳]〈方〉荨麻疹,风疹块(*Urticaria* 或 *Prurigo*)

Судàн 苏丹(非洲)

судàн|ец -*ци* [阳],**судàнка**[1] 苏丹人

судàнка[2] [无复,阴] 苏丹(须芒)草(*Sorghum sudanense*)

судàнск|и -*а* Судàн 和 судàнец 的形容词

суджỳ|к -*ци* [阳] 一种马蹄铁形干香肠

судурмà [阴] 同 сундурмà：седя̀ на ～та 坐在前廊里

суевèр|ен -*на* [形] 迷信的：～ен човèк 迷信的人 ～ни обичàи 迷信的风俗 **～но** [副]

суевèри|е -*я* [中] 迷信：тъ̀на в ～е (很)迷信

сỳе|к -*ци* [阳],**сỳица** [阴]〈方〉同 лалу̀гер (黄鼠)

суетà [阴] ❶空虚,虚幻；徒劳无益；(尘世的)无价值的事物(如名利、荣华等),浮华：Слàвата е ～à. 光荣(名望)是一种浮华。днèвни ～ѝ 日常生活琐事 ❷ [只单] 贪图虚荣,追求浮华：ѝмам ～à 追求浮华 стрàдам от ～àта си 吃贪图虚荣的苦头 ❸跑来跑去；无谓的奔忙；瞎忙：Лàгерът бèше обзèт сегà от трèскава ～à. 营房里现在笼罩着一种紧张的忙乱气氛。◇ **～à ～** 〈古,宗〉尘世的空虚；一切皆空；万物皆空 **～à на ～ѝте (всѝчко е ～à)** 同 ～à ～

суèт|ен -*на* [形] ❶追求浮华的,好虚荣的：～но момѝче 好虚荣的姑娘 ❷空虚的,虚幻的；徒劳无益的；浮华的,过眼烟云的：～ен живòт 空虚的生活 ❸忙乱的,扰攘的：～ен шум 忙乱声 **～но** [副] **～ност** -ността [阴]

суетèне 见 суетя̀ се

суетлѝв -*а* [形]〈罕〉同 суèтен **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

суетня̀ [阴] 同 суетèне

суетя̀ се -*ѝш се*,-*ѝх се* [未,中态] 跑来跑去,无谓奔忙；乱忙,瞎忙；匆忙做完：Òколо бòлния се ～я̀ха всѝчки домàшни. 家里所有的人都在病人周围忙来忙去。**～èне** [中]

Суèц 苏伊士(埃及港市)

Суèцки канàл 苏伊士运河(埃及)

суѝнг -*и* [阳]〈旧〉纨绔子弟,花花公子；无赖青年

суѝнгск|и -*а* суѝнг 的形容词：～о държàне 花花公子派头

сукàлче -*та* [中] ❶乳儿：накъ̀рмям ～ 给乳儿喂奶 ❷乳兽：телè ～ 还在吃奶的小牛 прасè ～ 乳猪

сỳкане 见 сỳча[1] 和 сỳча[2]

сỳкин сѝн 〈口,骂〉狗崽子,下流货,痞子

сукмàн [阳] (保加利亚民间妇女穿的)呢子坎肩长裙

сукнàр -*ят*,-*я* [阳] 制呢工人；呢绒商人

сукнàрск|и -*а* сукнàр 的形容词

сукнàрство [无复,中] 制呢业

сỳкнен -*а* [形] 呢制的：～а дрèха 呢衣服

сукнѝца [阴]〈方〉长呢外衣,呢大衣

сỳкно [无复,中] 呢绒,呢子

Сỳкре 苏克雷(玻利维亚法定首都)

сукъ̀рвица [阴]〈俚〉(从伤口流出的)脓血,有血的脓液

сулимèн [阳]〈旧〉升汞,毒鼠药,毒药

сỳлица [阴]〈口〉短矛；梭镖

султàн [阳] ❶苏丹(某些伊斯兰国家君主,旧时土耳其皇帝的称号),国王：～ът на Марòко 摩洛哥国王 ❷〈古〉(用马鬃或羽毛做的)盔缨 ❸〈旧〉苏丹(土耳其奴役时期住在保加利亚某些地区的駄鞄头人的称号)

султàнка [阴] 苏丹王后

султàнов -*а* султàн ①解的形容词：～ трон 苏丹的宝座

султàнск|и -*а* султàн 的形容词：～и фермàн 苏丹的敕命

сулфамѝд [阳]〈专〉磺胺,磺胺脒

сулфàт [阳]〈化〉硫酸盐：нàтриев ～ 硫酸钠 амòниев ～ 硫酸铵

сулфàто [无复,中]〈民,旧〉同 хинѝн (奎宁,金鸡纳霜)

сулфѝд [阳]〈化〉硫化物：срèбърен ～ 硫化银

сулфѝт [阳]〈化〉亚硫酸盐：нàтриев ～ 亚硫酸钠

сỳма[1] [阴] ❶〈数〉和：Сỳмата от двèте числà е 120. 两数之和是 120。❷总数,总量,总额,总和：Сỳмата от всѝчки свèдения ни вòди до тèзи ѝзводи. 一切材料的总和使我们得出这些结论。❸一笔钱(款子)：голя̀ма ～ 一大笔钱

сỳма[2] [副]〈口〉同 мнòго (很多)：～ шегѝ 许多笑话 ～ врèме 很长时间 ～ нарòд 很多人 ◇ **～ ти** 很多,非常多

сумàр|ен -*на* [形]〈书〉❶共计的,总计的,总和的,累计的：～ен резултàт 累计结果 ❷〈转〉扼要的,简练的；总的：～ен òпит 总的经验 **～но** [副]

сỳмати [副]〈口〉很多

суматòха [阴] 忙乱；混乱,慌乱：създàвам ～ 制造混乱 В ～та си загу̀бих шàпката. 我在慌乱中丢了帽子。Настъ̀пва (настàва) ～. 一阵混乱。

Сумàтра 苏门答腊岛(印度尼西亚)

сумѝра|м [未] ❶〈专〉加,加起来,累计,总计 ❷总结,概括,作结论：～м мнèния 概括(各种)意见 **— се** [被动] **～не**

［中］

сӯмка［阴］〈军〉同 палàска（子弹袋）

сӯмрак［无复，阳］（天黑前或天亮前的）昏暗，朦胧，半明不暗：привечèрен ～ 傍晚的昏暗 в ～а 在半明半暗中

сӯмрач|ен *-на*［形］昏暗的，朦胧的

сумтя̀ *-ѝш, -я̀х*，过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -èли*［未］❶作呼噜声，发呼哧声：Бѝволът ～й. 水牛呼哧呼哧喘气。❷（人由于愤怒、不满而）出粗气：Пòчне ли да ～й, знàм, че е сърдѝт. 他一开始出粗气，我就知道他是生气了。**～èне**［中］

Сӯнгари（**Сунхуадзя̀н**）松花江（中国）

сундурмà［阴］〈方〉前廊

сунѝца［常复，阴］〈方〉❶野草莓 ❷红越橘

сӯпа［阴］汤：пѝлешка ～ 鸡汤 говèжда ～ 牛肉汤 ◇ **градинàрска ～** 菜汤

сӯпен *-а* сӯпа 的形容词：～а чинѝя 汤碟 ～а лъжѝца 汤匙

сӯпер[1]［阳］〈口〉同 супермàркет

сӯпер[2]［副］〈口〉好极了：Фѝлмът е ～. 电影特棒。

супер-［复合词第一部］表示"超"、"超级"之意，例如 сӯпермèн（超人），сӯпермодèлен（超现代的）

суперарбѝт|ър *-ри*［阳］最后仲裁者，首席仲裁员

суперинфèкция［阴］〈医〉重（复）传染，重复感染

суперлатѝв［阳］〈书〉❶〈语言〉（形容词、副词的）最高级 ❷用于最高级的词：Чèсто употребя̀ва ～и. 他常用最高级的词。❸〈口〉大话，夸大，夸张

супермàркет［阳］超级市场

сӯпермèн［阳］超人；自命不凡的人

суперстрàт［阳］〈语言〉表层

сӯперфосфàт［阳］〈化〉过磷酸钙（肥料）

суперфосфàт|ен *-на* сӯперфосфàт 的形容词：～ни тòрове 过磷酸钙肥料 ～ен завòд 过磷酸钙工厂

супѝн［无复，阳］〈语言〉（动词的）目的式，目的分词

сӯплетивѝз|ъм *-мът, -ма, -ми*［阳］〈语言〉异根，异干

сӯпни|к *-ци*［阳］❶盛汤的大碗 ❷〈口〉大海碗

супозитòрий 和 **супозитòриум**［阳］〈药〉坐药，塞药，栓剂

супостàт［阳］〈宗〉敌人

сӯп|я се *-иш се, сӯпѝх се*［未，中态］同 цӯпя се（皱眉）

сур *-а*［形］❶浅灰色的：～ елèн 浅灰色的鹿 ❷长有黑白相间的毛的：сѝви крàви и ～и бѝволи 灰色的母牛和黑白杂毛的水牛

сӯрав *-а*［形］〈民〉同 сурòв ①②③解：～а пръчка 没有干的枝条 ～и картòфи 生土豆 Бàницата е мàлко ～а. 馅饼有点生。

сурàт［阳］〈口，不赞〉脸；嘴脸：цапардòсвам го по ～а 扇他一个嘴巴 ◇ **ѝмам ～ за**（**да**）〈口〉还有脸（干某事），不害臊 **плю̀л си на ～а**〈口〉不害臊，不知羞耻

суратсъ̀з［不变，形］〈口〉不知羞耻的

сӯрва 和（俚）**сӯрова**［感］～ **годѝна** 新年健康快乐：Сӯрва, ～ годѝна! Вèсела годѝна! 新年健康！新年愉快！

сурвàка|м［未］用茱萸枝轻打（某人）并口说新年吉利话，向（某人）贺年 — **се**［被动］**～не**［中］

сурвакàр *-ят, -я*［阳］新年早晨手执茱萸枝并口说吉利话到处贺年的男孩，拜年的男孩

сурвàква|м［未］同 сурвàкам — **се**［被动］**～не**［中］

Сӯрваки［不变，复］〈民〉新年：Годèжът стàна на ～. 新年订的婚。по ～ 新年时，过年时

сурвàкница［阴］（缀有纸花或古钱用以在人们身上轻轻拍打以贺新年的）茱萸枝

сӯр|вам［未］，**сӯрна** *-неш, сӯрнàх*［完］拖，拉 — **се**［中态］用力滑下；倒下，跌下

сурвàчка［阴］同 сурвàкница

сурдѝнка［阴］〈乐〉（弦乐器上用的）减音器：свѝря под ～ 加上减音器演奏 слàгам ～ 安上减音器 ◇ **под ～** 悄悄地

Суринàм 苏里南（南美洲）

сурдопедагòгика［阴］〈教育〉聋哑教育学

сурѝя［阴］同 сюрѝя

сӯрка|м［未］〈方〉❶拖，拉 ❷用力赶，赶开，赶散

сурлю̀сан *-а*［形］〈方〉糊涂的，昏头昏脑的

сӯрна 见 сӯрвам

сурòв *-а*［形］❶（指食物）生的：～и яйцà 生鸡蛋 ～ лӯк 生葱头 ～о месò 生肉 ❷没有（煮、烤、煎）熟的：Гювèчът е мàлко ～. 菜还有点生。～ хля̀б 没有烤熟的面包 ❸没有干透的；没有烧过的：～о дървò 湿木头 Покрàй сӯхото горѝ и ～ото.（谚）在干树旁边，湿树也会着火（意思是在与坏人斗争时误伤好人也是难免的；举办大事不必计较小节）。～и тӯхли 砖坯 ～ гѝпс 生石膏 ❹没有加过工的，原的；生的：～и кòжи 生皮 ～а коприна 生丝 ～ памӯк 原棉 ～ материàл за стàтия 文章的原始材料 Кнѝгата е в ～ вѝд. 书还没有加工。❺〈转〉严厉的；粗暴的；残忍的；无情的：～ човèк 严厉的人 ～о отношèние 粗暴的态度 ～ пòглед 严厉的目光 ～о наказàние 严厉的惩罚 ～а борбà 无情的斗争 ❻〈转〉质朴的；本来的；原始的：～и хòра 朴直的人 ～а красотà 质朴的美 ❼〈转〉艰苦的；沉重的；严酷的，严峻的；难于忍受的；严寒的：～а дèйствѝтелност 冷酷的现实 ～ живòт 艰苦的生活 ～ клѝмат 寒冷的气候 ～а зѝма 严冬 **～о**［副］**～ост** *-осттà*［阴］

суровàка|м［未］〈俚〉同 сурвàкам — **се**［被动］**～не**［中］

суровакàр *-ят, -я*［阳］〈俚〉同 сурвакàр

суровàква|м［未］〈俚〉同 сурвàквам — **се**［被动］**～не**［中］

Суровàки［不变，复］〈俚〉同 Сӯрваки

суровàкница［阴］〈俚〉同 сурвàкница

суровàтка［阴］❶乳清，乳浆 ❷〈专〉血清

суровàчка［阴］〈俚〉同 сурвàчка

суровин|à[1]［常复，阴］原料：селскостопàнски ～ѝ 农业原料 мèстни ～ѝ 本地原料

суровинà[2]［无复，阴］〈罕〉同 сурòвост

суровѝн|ен *-на* суровинà[1] 的形容词：～на бàза 原料基地

сӯровица［阴］❶（伐下后尚未干透的准备作柴烧或有其他用途的）湿木 ❷粗棍，棍棒

сурогàт［阳］❶（性能不及原物的）代用品：Захарѝнът е ～ на захарта. 糖精是糖的代用品。❷膺品

суртӯ|к *-ци*［阳］〈口〉流浪汉，二流子

сурь̀жица［阴］〈民〉小麦和黑麦掺混在一起的杂麦：Засѐяхме нѝвата със ～. 我们在地里播的是杂麦。

сусàм［阳］芝麻（*Sesamum indicum*）

сусàмка［阴］芝麻糖饼

сусàмов -*а* сусàм 的形容词：～о мàсло 香油,芝麻油

сусàмче -*та* [中] 同 сусàмка

суспендѝра|м [未,完]〈书〉使暂停生效：～м Конститўция-та 使宪法暂停生效 — **се** [被动] ～**не** [中]

суспèнзия [阴]〈专〉悬浮体,悬浮(液)

сутàня [阴]〈书〉(天主教教士的)长袍

сутеньòр [阳] ❶靠妓女生活的男人 ❷同 свòдник

сутерèн [阳] (在地下或一半在地下的)地下室：Живèя във влàжен ～. 我住在潮湿的地下室。висòк ～ 半地下室

сутерèн|ен -*на* сутерèн 的形容词：～но помещèние 地下室

сутиèн [阳] 乳罩

сутлияш 和 **сутлàш** [阳] 甜牛奶稀饭

сўтренник [无复,阳]〈民〉晨风

сўтреш|ен -*на* [形] ❶早晨的：～на прохлàда 早晨的凉爽 ～на гимнàстика 早操 ～ен вèстник 晨报 ～ен влàк 早车 ❷〈旧〉明天的：～ен дèн 明天

сўтрин -*тà* [阴] ❶早晨：лятна ～ 夏天的早晨 свèжа ～ 清新的早晨 през хўбавите мàйски ～и 在美丽的五月的早晨 от ～ до вèчер 从早到晚 Заспàх към ～та. 我快到早晨才睡着。тàзи ～ 今天早晨 от рàнна ～ 从清晨 ❷[用作副](在)早晨：Сутринтà се събўдихме рàно. 今晨我们很早就醒了。～ рàно 一早 ўтре ～ 明早 вчèра ～ 昨天早晨 рàно ～тà (今天)一清早

сўтрина [阴]〈民〉同 сўтрин：всяка ～ 每天早晨

сўтрин|ен -*на* [形] 同 сўтрешен ①解：～на разхòдка 早晨的散步 ～на гимнàстика 早操

суфѝкс [阳]〈语法〉同 настàвка (后缀)

суфѝкс|ен -*на* суфѝкс 的形容词：～на промяна 后缀变化

суфлè -*та* [中] 蛋奶酥：～ с ябълки 苹果(块)蛋奶酥

суфлѝра|м [未,完] ❶(演出时向演员)提示,提醒(台词) ❷〈扩〉提示,提醒 — **се** [被动] ～**не** [中]

суфльòр [阳],**суфльòрка** [阴]〈戏剧〉提台词者

суфльòрск|и -*а* суфльòр 的形容词：～а бўдка 提台词者的小屋

суфльòрство [无复,中] 提台词(工作)

сух -*а* [形] ❶干的：～а дрèха 干衣服 ～ пъ̀т 干爽的路 ～и дървà 干柴 ～а пръ̀ст 干土 ～о гъ̀рло 干喉咙 ❷干涸的：～ клàденец 干涸的井 ❸干旱的,无雨(或雪)的：～о лято 干旱的夏天 ～а зѝма 无雪的冬天 ❹干燥的：～ въ̀здух 干燥的空气 ～ студ 干冷 ❺弄干的,晒干的,烤干的：～и плодовè 干果 ～ хляб 干面包 ❻干枯的：～а съ̀чка 干枝 ～а тревà 枯草 ❼〈转〉干瘪的,干瘦的,干巴的：～ човèк 干瘪的人 ～о лицè 干巴的脸 ❽〈转〉(指声音)嘶哑的：～а кàшлица 干咳 ～ плàч 干号 ❾〈转〉冷淡的,淡漠的：～ òтговор 冷淡的回答 ～ прѝем 冷淡的接待 ❿〈转〉枯燥的,干巴巴的：～ доклàд 枯燥的报告 ～ стѝл 干巴巴的文体 ⓫纯的：～о злàто 纯金 ⓬素的 ◇ **по ～ пъ̀т** 走陆路 **～а дестилàция** 干馏 **～а зидарѝя** (不用灰泥的)干砌 **～а хранà** 不带汤水的食物(如干酪、香肠、煮鸡蛋等) **～и слàдки** 干甜食(如饼干等) **ям ～ хляб** 干吃面包(没有其他菜) **～о** [副] **～ост** -осттà [阴]

сухà|к -*ци* [阳]〈罕〉枯树

сухàр [阳] 面包干;(可以放较长时间的)小干面包

сухàрен[1] -*а* [形] 面包干做的：～а попàра 面包渣汤

сухàр|ен[2] -*на* [形] 面包干的：～на торбà 装面包干的口袋

сухàрка [阴]〈行〉同 бакшѝш (小费)

сухàрник [阳] 烤面包(片)器

сўхо [无复,中] ❶干(燥)的地方：стъ̀пвам по ～то 踩在干爽的地方 Нощтà прекàрахме тòя пъ̀т на ～, под стрàха и при òгън. 这次我们是在干爽的地方过夜,在屋里,在火炉旁。❷陆路,陆地(与 водà (水路)、въ̀здух (空路)相对)：пътўвам по ～ 走陆路 пренàсям стòка по ～ 陆路运货 ◇ **мятам се катò рѝба на ～** 〈口〉像鱼在旱地上翻滚,处境十分困难 **оставàм на ～** 〈口〉落空,一场空,上当 **ѝскам ～** 〈行〉要小费

суховè|й -*ят*, -*я* [阳] (一种从东北方向吹来的)旱风,燥热风

суходòл [阳] (只有在雨季和雪融时才有水的)干谷

сухоèжбина [阴] (旅行时食用的)干粮,干食物

сухожѝли|е -*я* [中] 腱,筋头

сухозèм|ен -*на* [形] ❶(指动植物)陆上的,地上的,陆地的：～ни живòтни 陆地动物 ❷陆路的;陆上的：～на грàница 陆界

сухозѝдица [阴] (没有抹灰泥的)石墙

сухомрàзица [无复,阴] 干冷

сухопъ̀т|ен -*на* [形] 陆上的,陆路的：～ни войскѝ 陆军 ～ни съобщèния 陆路交通

сухотà [无复,阴] ❶同 сўхост ❷干旱

сухоустойчѝв -*а* [形]〈书〉(指植物)耐旱的：～и културѝ 耐旱作物 **～ост** -осттà [阴]

сухоя́жбина [阴] 同 сухоèжбина

сў|ча[1] -*чеш*, *сўках* [未] ❶搓,捻,搓成一股：～ча концѝ 搓线 ～ча прèжда 搓纱 ～а въжè 搓绳 ❷绕(线),绕(线轴)：～ча цèви 绕线轴 ❸捻：～ча мустàци 捻胡子 — **се** [被动] ◇ **въртя** **-～ча**〈口〉千方百计(以达目的) **～кане** 和 **～чене** [中]

сў|ча[2] -*чеш*, *сўках* [未] (婴儿、幼兽)吸奶,吃奶：Дàваш ли на детèто òще да ～че? 你还让孩子吃奶吗? **～кане** 和 **～чене** [中]

сўша[1] [阴] 干旱：лятна ～ 夏旱 Тàя годѝна пàк ѝма ～. 今年又有干旱。От ～та реколтата е слàба. 因为干旱收成不好。Сўшата нанàся голèми поражèния. 干旱造成很大损失。Стàна стрàшна ～. 发生了严重的干旱。

сўша[2] [无复,阴] 陆地：Морàците стъ̀пиха на ～(та). 水手们登上了陆地。по морè и по ～ 在海洋和陆地

сушà -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶使变干;晒干,烘干,烤干,弄干：～à пранè 晒干洗的衣服 ～à слѝви 晾李子干 ～à грòзде 晒葡萄干 ❷[只三] 使感到发干：Сѝлна жàжда ～èше гъ̀рлото му. 强烈的干渴使他嗓子发干。❸〈转,民〉使骨瘦如柴,使面黄肌瘦：Някаква бòлест го ～ѝ от дъ̀лго врèме. 某种病使他长期骨瘦如柴。— **се** [反身,被动] **～èне** [中]

сўшав -*а* [形] 干旱的,雨水稀少的：～и годѝни 旱年 ～а прòлет 干旱的春天 ～ районн 干旱地区

сўшелка [常复,阴]〈民〉(苹果、李子、梨等的)果干

сушèне 见 сушà

сўшиво [无复,中]〈民〉同 сўшелки

сушѝл|ен -*на* [形] 烘干用的,干燥作用的：～на инсталàция 烘干装置

сушѝлня [阴] ❶干燥室,烘仓: ～ за тютю̀н 烟草烤房 ～ за дъ̀рвен материа̀л 木材烘干室 ❷(烘烤水果或蔬菜的)烤炉: ～ за слѝви 李子烤炉

су̀шина [阴] ❶避雨的地方,干地: Скоро заваля̀ дъжд, то̀й се прислонѝ на ～ под една̀ ста̀р бу̀к. 很快就下起雨来了,他躲到一棵老山毛榉树下面的干地上。❷棚子: пра̀вя ～ на вършачката 给打谷机搭个棚子

су̀шка[1] [阴]〈方〉一丁点: Ня̀мам ни ～ со̀л. 我一点盐都没有。

су̀шка[2] [阴]〈方〉肺痨: Су̀шка да го изсушѝ! 让他得痨病死(诅咒语)。

су̀шчав *-а* [形]〈方〉同 мъ̀ршав (干瘪的)

су̀я|к *-ци* [阳]〈方〉同 су̀ек

суя̀|к *-ци* [阳]〈方〉大蜈蚣

сфѐр|а [阴] ❶〈几何〉球,球形面: фо̀рмула за изчисля̀ване повъ̀рхността̀ на ～а 计算球面积的公式 ❷〈转,书〉范围;圈;环境; ～а на дѐйност 活动范围 Чу̀вствува се напрѐдък във всѝчки ～и на наро̀дното стопа̀нство. 国民经济的各部门都有进步。◇ **вѝсши ～и** 上层社会,上流社会,统治阶层 **～а на влия̀ние**〈政〉势力范围

сферѝч|ен *-на* [形] 球的;球形的;球面的: ～ни ра̀диуси 球的半径 ～ен цѐнтър 球心 ～на бо̀мба 球形炸弹 ～но огледа̀ло 球面镜 **～но** [副]

сферѝческ|и *-а* [形] 同 сферѝчен

сферо̀ид [阳]〈几何〉扁球体,椭圆体;扁球面

сферо̀ид|ен *-на* сферо̀ид 的形容词: ～но тя̀ло 扁球体,椭圆体

сфинкс *-ът, -а, -ове* [阳] ❶(古埃及的)狮身人面像 ❷(古希腊神话中的)斯芬克斯(有翼的狮身女首怪物) ❸〈转〉不可解的怪物;谜样的人

сформѝра|м [未,完]〈书〉组成,建成,组建,建立: Сформѝраха о̀ще една̀ по̀лк. 他们又组建了一个团。— **се** [被动] **～не** [中]

сформиру̀ва|м [未]〈旧〉同 сформѝрам — **се** [被动] **～не** [中]

сфрагѝстика [阴] 印章学

СФРЮ [сѐ-фе-ре-ю̀] [缩]〈史〉Социалистѝческа федератѝвна репу̀блика Югосла̀вия 南斯拉夫社会主义联邦共和国

сха̀п|вам [未], **сха̀пя** *-еш, сха̀пах* [完]〈民〉❶ [常复] 拥上来咬: Сха̀паха го ку̀четата. 所有的狗都上来咬他。❷〈转〉忽然得罪(某人),(用话)刺(某人) — **се** [互及]: Ко̀нете се ～аха. 马互相咬。

схва̀на 见 схва̀щам

схва̀нат *-а* ❶ схва̀на 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 麻木的;麻痹的: ～и кра̀ка 麻痹的腿 ❸笨拙的: ～ съм в ръцѐте 手很笨 Какъ̀в си ～. 看你笨手笨脚的。

схва̀тк|а [阴] ❶搏斗;(短暂的)战斗;武装冲突: О̀ще ня̀ма сражѐния, а са̀мо патру̀лни ～и. 还没有战斗,只有巡逻队的冲突。❷〈转,书〉激烈的争吵;打架

схватлѝв *-а* [形] 颖悟的,聪明的,领悟快的: ～ ученѝк 聪明的学生 **～ост** *-остта̀* [阴]

схва̀|щам [未], **схва̀на** *-неш, схва̀нах*, 过被形动 *-нат* [完] ❶领悟,明白,了解,懂得; пра̀вилно ～щам положѐнието 正确理解形势 ～щам ко̀й е вино̀вен 知道是谁的错 ❷记住;学会;接受: ～щам зана̀ят 学会手艺 Детѐто всѝчко ～ща от родѝтелите си. 儿童会从父母那里把一切接受下来。— **се** [被动] **～щане** [中]

схва̀|щам се [未], **схва̀на се** *-неш се, схва̀нах се* [完] [中态] ❶麻痹,麻木;瘫痪: Кракъ̀т ми се ～на. 我的腿麻了。От стра̀х езѝкът му се ～на. 他吓得舌头不能动了。❷(声音因害怕、受凉而)嘶哑,不清楚 **～щане** [中]

схва̀щан|е *-ия* [中] 观点,立场,理解: пра̀вилни ～ия за живо̀та 对生活的正确理解 В докла̀да си застъ̀пва интерѐсни ～ия. 他在报告中陈述了有趣的观点。буржоа̀зни ～ия 资产阶级观点 по мо̀е ～е 按我的理解

схѐма [阴] ❶略图,系统图,图解,示意图;线路图,电路: ～ на радиоапара̀т 收音机线路图 печа̀тна ～ 印刷电路 ❷提纲,纲要,提要: ～ на съчинѐние 文章的提纲 ～ на докла̀д 报告提要 ❸〈转,不赞〉呆板的公式,框框

схематиза̀ция [无复,阴] 公式化: ～ на о̀бразите 形象的公式化

схематизѝра|м [未,完] 使公式化,用简单概括的形式来说明: ～м о̀бщото положѐние 简单概括地说明总的形势 — **се** [被动] **～не** [中]

схематѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 公式化,公式化作风: ～ъм в мѝсленето 思考问题时的公式化作风 Изложѐнието му стра̀да от ～ъм. 他的叙述有公式化的毛病。

схематѝч|ен *-на* [形]〈书〉概括的,提纲式的;公式(化)的: ～но изложѐние 概括的叙述 ～ен о̀браз 公式化的形象 **～но** [副] **～ност** *-остта̀* [阴]

схѝзма [无复,阴]〈宗〉分裂出去的教派,异端,左道旁门

схизматѝ|к *-ци* [阳]〈宗〉分裂派教徒,异端者

схизматѝч|ен *-на* схизматѝк 的形容词

схимнѝ|к *-ци* [阳]〈宗〉苦行修士,受苦行戒律的修道士

схлу̀пен *-а* [形] (常指建筑物因年久失修而)塌陷了的,低矮的: ～а стря̀ха 塌陷的屋檐

схлупѐтина [阴]〈民〉塌陷的小屋

схо̀д|ен *-на* [形] 相似的,类似的;相同的: ～ни хара̀ктери 相似的性格 ～ни вку̀сове 相似的口味 ～но развѝтие 相似的发展 ～ни триъ̀гълници 相似三角形 **～ност** *-остта̀* [阴]

схо̀дств|о *-а* [中] 相似,类似;相同: ～о на вку̀совете 口味的相同

схо̀ждa|м се [未,中态] 相似,类似;相同: Схо̀ждаме се по хара̀ктер. 我们的性格相似。Тѝя цветовѐ се ～т. 这些颜色近似。По то̀я въпро̀с интерѐсите и на два̀мата се ～т. 在这个问题上两人的利益都一致。**～не** [中]

схола̀ст [阳] 同 схоластѝк

схоластѝ|к *-ци* [阳] ❶经院哲学家,烦琐哲学家 ❷〈转,不赞〉学究,拘于形式者,墨守成规者

схола̀стика [无复,阴] ❶〈哲〉烦琐哲学,经院哲学 ❷〈转,书〉不切实际的理论知识;烦琐议论;墨守成规

схоластѝч|ен *-на* схола̀стика 的形容词: ～на филосо̀фия 烦琐哲学 ～но обучѐние 墨守成规的训练 ～ен у̀м 食古不化的头脑 **～но** [副]

схоластѝческ|и *-а* [形] 同 схоластѝчен **～и** [副]

схру̀п|вам [未], **схру̀пам** [完] 咯吱咯吱地嚼: Схру̀пахме я̀бълките. 我们把苹果都咯吱咯吱地啃完了。— **се** [被动] **～ване** [中]

схру̀ск|вам [未], **схру̀скам** [完] 嘎吧嚼碎(硬物): Схру̀сках едно̀ ка̀мъче в орѝза. 我嘎巴咬碎了饭里的一粒砂

子。— се［被动］～ване［中］

схỳм|вам се［未］,**схỳмна се** *-неш се, схỳмнах се*［完］［中态］〈民〉腐烂,烂掉：Зѐлето се е ～нало. 圆白菜烂掉了。～**ване**［中］

сцедя̀|вам се［未］,**сцедя̀ се** *-ѝш се,-ѝх се*［完］［中态］同 сцѐждам се ～**я̀ване**［中］

сцѐ|ждам се［未］,**сцедя̀ се** *-дѝш се,-дѝх се*［完］［中态］(指液体)慢慢流尽,一滴一滴地流下来;澄出来：От сла̀мените пòкриви се ～ждаше жълтенѝкава водà. 从茅草屋顶上慢慢滴下带黄色的雨水。Ма̀слото òще не ѐ ～дѝло. 油还没有澄出来。～**ждане**［中］

сцѐн|а［阴］❶戏台,舞台;剧院;戏剧;戏剧界;舞台生活;〈转〉活动场所;舞台：подвѝжна ～а 活动舞台 изля̀зам (явя̀вам се) на ～ата 登上舞台,上台 родѐна за ～ата 有表演天才的(女人) политѝческа ～а 政治舞台 ～а на живòта 生活的舞台 ❷〈旧,文学〉(幕中的)一场,一场戏;场面：дѐйствие втòро,～а пъ̀рва 第二幕第一场 ма̀сова ～а 群众场面 бѝтови ～и 描写生活的场面 ❸〈转〉情景;事情：тъ̀жна ～а 悲惨的情景 трога̀телни ～и 感人的事情 ❹打架,吵架,吵嘴：семѐйна ～ 家庭(夫妻)吵架 пра̀вя ～и 吵架 ～а на рѐвност 因吃醋而打架

сцена̀ри|ен *-йна* сцена̀рий 的形容词

сцена̀ри|й *-ят,-я*［阳］电影剧本(脚本)：пѝша ～й 写电影剧本

сцена̀ри|о *-а*［中］〈旧〉同 сцена̀рий

сценалѝст［阳］电影剧本作者,电影编剧人

сценѝч|ен *-на*［形］❶ сцѐна 的形容词：～на постанòвка 演出,上演 ～ен òбраз 舞台形象 ～на дѐйност 舞台活动 ❷适于舞台上演的;适于上台演剧的：～на пиѐса 适于演出的剧本 ～на фѝгура 适于上台的体态(身段) ～**но**［副］：Тòзи пѐвец и ～но,и гла̀сово е мнòго добъ̀р. 这个歌唱家的舞台形象和嗓子都很好。～**ност** -ността̀［阴］

сценѝческ|и *-а*［形］同 сценѝчен

сцѐп|вам［未］,**сцѐпя** *-иш, сцѐпих*［完］❶撕,撕裂：～вам дрѐха 撕衣服 ❷劈：～вам дървò 劈木头 — се［被动］～**ване**［中］

сцеплѐние［无复,中］❶〈理〉内聚力;附着力,粘着力 ❷〈转〉吸引,紧密接触

сцѐп|ям［未］,**сцѐпя** *-иш, сцѐпих*［完］同 сцѐпвам — се［被动,中态］～**яне**［中］

счѐпк|вам［未］,**счѐпкам**［完］(突然)抓起,抓住,攥：～вам го за яка̀та 抓住他的领子 ～**ване**［中］

счѐпк|вам се［未］,**счѐпкам се**［完］［中态］❶揪打起来：Деца̀та се ～аха,но ги разтърва̀х. 孩子们揪打起来了,不过我把他们拉开了。❷〈转〉争吵起来,对骂起来：Мъжѐте па̀к се ～аха за политѝката. 男人又争论起政治问题来了。～**ване**［中］

счѐ|свам［未］,**счѐша** *-шеш, счѐсах*［完］同 вчѐсвам (梳理) — се［反身,被动］～**сване**［中］

счета̀ 见 счѝтам

счетовòд|ен *-на* счетовòдство 的形容词：～ни кнѝги 账簿 ～на слỳжба 会计科(室)

счетоводѝтел *-ят,-я*［阳］,**счетоводѝтелка**［阴］会计员,簿记员,会计师

счетоводѝтелск|и *-а* счетоводѝтел 的形容词：～и кỳрсове 会计训练班

счетовòдств|о *-а*［中］❶簿记,会计 ❷会计室 ◇ **двòйно ～о**〈财政〉复式簿记

счѐша 见 счѐсвам

счѝ|там［未］,**счета̀** *-етѐш,-ѐтох,-ѐте*,过主形动 *-ел*［完］❶数,算,计算：Счѝтай всѐки мѐсец по 30 дѐна. 每月按 30 天算。❷认为,以为：са̀мо ～ѝтам голѐмците за хòра 只把大人物看成是人 Не ～ѝтам товà за обѝда. 我不认为这是欺侮。Не ～ѝтам за нỳжно да напра̀вим това. 我不认为我们有必要做此事。À з ～ѝтам, че всѝчки тỳк сме недостòйни да разѝскваме по тòзи въпрòс. 我认为我们这里所有的人都不配讨论这一问题。— се［被动,中态］

счѝ|там се［未］,**счета̀ се** *-етѐш се,-ѐтох се,-ѐте се*,过主形动 *-ел се*［完］［中态］重视;注意(到);顾及(到),考虑(到)

счỳ|вам［未］,**счỳя** *-еш,-х*,过被形动 *-т*［完］〈罕〉(远远)听到,(不太清楚地)听到 ～**ване**［中］

счỳ|вам се［未］,**счỳя се** *-еш се,-х се*［完］［中态］〈民〉❶［只三］隐约听到：Гла̀сът му едва̀м се ～ва. 勉强能听到他的声音。❷(与人称代词的与格简形连用)好像听到;认为：Счỳ ми се,че ня̀кой влѐзе в ста̀ята. 我好像听到有人进屋。Не съм ка̀зал такòва нѐщо — ～ло ти се е. 我没说过这种事——是你自己这么认为的。

счỳк|вам［未］,**счỳкам**［完］敲碎,捣碎：～вам за̀хар в хава̀на 在铜臼里捣碎糖块 — се［被动］～**ване**［中］

счỳп|вам［未］,**счỳпя** *-иш, счỳпих*［完］打碎;折断;打坏,砸坏;打伤,摔伤：～вам ча̀шата 打碎玻璃杯 ～вам клòнове 折断树枝 ～вам брава̀та 砸坏锁 ～вам си ръка̀та 摔伤手 ～вам на пра̀х 打得粉碎 — се［被动］～**вам (строша̀вам) верѝгите**〈书〉砸烂铁锁链;得解放 ～**вам рекòрд (нòрми)**〈书〉打破记录 ～**вам си глава̀та** 碰得头破血流;自作自受 ～**ване**［中］

счỳя 见 счỳвам

съ- 见 с-

съа̀втор［阳］合著者

съба̀|рям［未］,**събòря** *-òриш,-òрих*［完］❶推倒,打倒,弄倒：～а̀рям стòла си 碰倒椅子 ❷(摔跤、角斗时)打翻在地,战胜：～а̀рям го на земя̀та 把他打翻在地 ❸打中,击穿 ❹拆除,使倒塌：～а̀рям къ̀щата 拆除房屋 ❺〈转〉打倒,推翻：～а̀рям правѝтелството 推翻政府 ❻〈口〉［只三］使病倒：Òх! Данò не мѐ ～òри! 唉！但愿我没有病倒！— се［被动,中态］～**а̀ряне**［中］

събѐ|ждам се［未］,**събѐдя се** *-диш се,-дих се*［完］［中态］〈民〉清醒过来,明白过来

събера̀ 见 събѝрам

събесѐдвам［未］谈话,座谈(一般指同许多人)

събесѐдван|е *-ия*［中］❶ събесѐдвам 的动名词 ❷［常复］(政治学习小组或学术小组的)讨论会,座谈(会)：Кръжòкът урѐжда ～е всѐки втòрник. 学习小组每星期三举行座谈会。

събесѐдни|к *-ци*,［阳］,**събесѐдница**［阴］交谈者

събесѐдничка［阴］同 събесѐдница

събѝ|рам［未］,**събера̀** *-ерѐш,-ра̀х*［完］❶采集,收集,搜集：Събѝрайте снòпите,че ще валѝ. 你们把麦捆收集起来,快下雨了。～ѝрам цветя̀ 采花 ～ѝрам бѝлки 采集药草

~ѝрам дàнъци 征收税款 ~ѝрам свѐдения 搜集材料 ~ѝрам пѐсни и послòвици 搜集歌曲和谚语 ~ѝрам пòщенски мàрки 搜集邮票 ❷召集：~ѝрам съвèт 召集会议 ❸争取：~ѝрам гласовè 争取选票 ❹招来(许多人) ❺使凑在一起;使聚拢;使靠拢;收拢：~ѝрам коленàта си 使两膝靠拢 Съберѝ крàищата и ги свържѝ. 把两头接起来系上扣。~ѝрам рòклята си 收拢连衣裙 ~ѝрам косѝте си на кòк 把头发收拢起来绾个髻 ❻皱(眉),抿(嘴唇) ❼〈口〉使聚在一起;使和好 ❽(指钱)积攒 ❾〈转〉集中;鼓足：~ѝрам сѝли (мѝсли) 集中力量(思想) ❿加(上)：Теглѝ чертà и ги ~ерѝ да вѝдим кòлко ще излѐзе. 划一道把它们加起来,看看得多少。⓫〈民〉落满,满是：Чѐргите са тежàли и ~ѝрали прàх. 毯子很重,满是灰尘。⓬(指河、海)汇集;使流入(河、海) ⓭［只三］容,装：Теàтърът ~ѝра òколо 1000 дýши. 剧场能容1000 人左右。— **се**［被动］◇ **Събѝрай си парцàлите!**〈骂〉滚蛋! **Събѝрай си устàта!**〈骂〉住口! **~ѝрам горàта (махалàта)** 大喊大叫;争吵 **~ѝрам дòм**〈民〉安家,购置家具 **~ѝрам си умà в главàта**〈口〉明白过来,改正过来 **~ѝране**［中］

съб|ѝрам се［未］,**съберà се** *-ерѐш се, -рàх се*［完］［中态］❶聚到一起,集中,聚集：Тàм катò че бѐше се ~рàл найгъ́стият мрàк на нощтà. 那里好像集中了夜的最浓厚的黑暗。❷堆积,积存,积蓄：В душàта му се бѐ ~рàла на тòпка обѝда. 他的心灵中积蓄了一大堆委屈。❸［只复和三单］(众人)涌来：На ýлиците се ~ѝраха тълпѝ грàждани и се пѝтаха за новинѝ. 街上涌来一群群市民打听新闻。❹〈民〉相遇;交往;一起过日子：С какъ̀вто се ~ерѐш, такъ̀в стàваш. 近朱者赤,近墨者黑。❺合拢,靠拢,会合：Събѝрат се òблаци. 云彩会合在一起。❻缩：Катò го оперѐш, платнòто ще се ~ерѐ. 你一洗,布就会缩。❼装,容：Пръ̀стите ми не сè ~ѝрат. 装不下我的指头。**~ѝране**［中］

събирàтел|ен *-на*［形］集合的;拼凑的;综合的：~но съществѝтелно 集合名词 ~ен пýнкт 接待站 ◇ **~но дрýжество** 合股公司

събирàч［阳］收集者,搜集者：~ на нарòдни пѐсни 民歌搜集者

събѝти|е *-я*［中］事件,事情;事变;大事：политѝческо (исторѝческо) ~е 政治(历史)事件 ~е от голя̀мо значѐние 有重大意义的事件 Настъ̀пва ~е. 出了大事。Събѝтията се надпревàрват (се редя̀т) бъ̀рзо еднò след дрýго. 事件层出不穷。

събитѝ|ен *-йна*［形］(充满)事件的,情节丰富的：Стàрите историцѝ разглѐждат глàвно ~йната странà на истòрията. 老的历史学家主要研究历史的史实方面。

съблазнѝтел *-ят, -я*［阳］,**съблазнѝтелка**［阴］诱惑者,引诱者,有诱惑力的人

съблазнѝтел|ен *-на*［形］诱人的,有诱惑力的;诱惑(性)的,勾引人的,迷人的;引人入胜的：~но предложѐние 有诱惑力的建议 **~но**［副］**~ност** -носттà［阴］

съблазн|я̀вам［未］,**съблазня̀** *-ѝш, -ѝх*［完］❶诱惑,引诱,勾引：Товà пътýване мнòго ме ~я̀ва. 这次旅行对我很有诱惑力。❷诱使,促使,怂恿 ❸诱骗：~я̀вам момѝче 诱骗少女 — **се**［被动,中态］**~я̀ване**［中］

съблàзън *-тà*［阴］❶［只单］诱惑,诱惑力：устоя̀вам на ~тà 不受诱惑 поддàвам се на ~тà 易受(经不住)诱惑 Товà не предстàвя нѝкаква ~ за мѐне. 这对我毫无诱惑力。❷诱惑物

съблà|чам［未］,**съблекà** *-ечѐш, -я̀кох, -ѐче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -ѐкли*［完］同 съблѝчам

съблекàлня［阴］(浴室、医院等的)更衣室

съблѝ|чам［未］,**съблекà** *-ечѐш, -я̀кох, -ѐче*, 过主形动 *-я̀къл, -я̀кла, -ѐкли*［完］❶脱去(衣服);把(某人的)衣服脱去：Тòй ~ѐче дрѐхите си. 他脱下自己的衣服。~ѝчам ня̀кого по ря̀за 把某人的衣服脱得只剩衬衫 ❷〈转,口〉(以重税、高利等)剥(某人的)皮,盘剥 — **се**［反身,被动］**~ѝчане**［中］

съблюдàва|м［未］遵守：~м закòните на странàта 遵守国家的法律 ~м стрòго диѐтата 严格遵守饮食制度 — **се**［被动］**~не**［中］

съболезновàни|е *-я*［常复,中］〈书〉慰唁,吊唁：изкàзвам му нàй-ѝскрените си ~я по слýчай смъртта̀ на женà му 对他妻子的逝世向他表示最衷心的慰问 Мòите ѝскрени ~я! 请接受我的衷心慰问! Мòите ~я за смъртта̀ на мàйка ви. 我对您母亲的逝世表示哀悼。Мòля, приемѐте мòите ѝскрени ~я! 请接受我的衷心慰问!

съболезновàтел|ен *-на*［形］(表示)哀悼的,吊唁的：~на телегрàма 唁电

събòр［阳］❶会议(指比较重要的讨论行政或宗教问题的高级会议)：боля̀рски ~ 贵族会议 църкòвен ~ 高级神职人士会议 славя̀нски ~ 斯拉夫问题会议 ❷民间游艺(舞)会,(庙)会：На Богорòдица в нàше сѐло стàва ~. 在圣母升天节那天我们村有会。❸联欢,聚会(一般有民间游艺和民间舞蹈)：В прàзничен дѐн òколо ѝзвора стàваше ~. 节日在泉边有联欢。

събòр|ен *-на* събòр 的形容词：~но послàние 宗教会议咨文 ◇ **~на чѐрква** (主教做礼拜的)大教堂

събòря 见 събàрям

съборя̀н|ин *-и*［阳］,**съборя̀нка**［阴］同 сборя̀нин

съборя̀с|вам［未］,**съборя̀сам**［完］〈民〉使轰的一声倒塌：Еднà бòмба ~ала ця̀лата къ̀ща. 一颗炸弹轰的一声把整个房子炸毁了。

съ̀бота［阴］星期六 ◇ **Велѝка** ~〈宗〉复活节前的星期六

съ̀бот|ен *-на* съ̀бота 的形容词：~на почѝвка 星期六的休息,周末休息 ~ен пазàр 周末集市 ◇ **~ен дѐн** 星期六

съботнѝ|к[1] *-ци*［阳］〈民〉❶礼拜六生的人(据民间迷信,这种人能见到鬼魂并与之搏斗) ❷星期六生的恶狗,凶狗(据民间迷信,妖精和恶婆都惧怕这种狗) ❸恶人,可恨的人

съботнѝ|к[2] *-ци*［阳］,**съботнѝчка**［阴］同 съботя̀нин

съботнѝ|к[3] *-ци*［阳］〈史〉星期六义务劳动(日)

съботнѝчав *-а*［形］〈民〉像是礼拜六生的(见 съботнѝк[1])

съботя̀н|ин *-и*［阳］,**съботя̀нка**［阴］〈宗〉安息会(一种教派,以星期六而不是星期日为假日)会员

съботя̀нск|и *-а* съботя̀нин 的形容词：~и молѝтви 安息会员的祈祷

събрà|ждам［未］,**събрадя̀** *-дѝш, -дѝх*［完］摘下头巾

събрàн［形］**~и съчинѐния** 全集

събрàни|е *-я*［中］❶会议,会,集会;议会：партѝйно ~е 党员大会 учредѝтелно ~е 立宪会议 ~е на нарòдните предстàвители (中国)人民代表大会 ❷［只单］会议(大会)参加者：Събрàнието единодýшно решѝ. 大会一致决定。❸集,文集：пъ̀лно ~е на произведѐнията на Ив. Вàзов 伊凡·伐佐夫著作全集 ◇ **Нарòдно ~е** 1.(保加利亚共和国)国民议会 2.国民

议会大厦

събрàт -*я* [阳] 同行,有共同职业的人;同志,战友,弟兄: ~ по съдбà 生死与共的战友

събу́|вам [未], **събу́я** -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] ❶脱(鞋、袜);给…脱鞋(袜): ~вам обу́щата (чорàпите) си 脱鞋(袜) Мàйката ~ детèто. 母亲给孩子脱了鞋。❷脱(裤子): Събу́й панталòнките на детèто. 把孩子的长裤脱下来。— **се** [反身,被动] ◇ **~вам си чèхлите (обу́вките) и влѝзам** 〈民〉入赘(到富家) **~ване** [中]

събу́ден -*а* ❶ събу́дя 的过被形动 ❷ [用作形] 理解快的,聪明的: ~ младèж 机灵的小伙子 ❸有觉悟的,觉醒的: ~и сèляни 觉醒的农民

събу́|ждам [未], **събу́дя** -*диш*, -*дих* [完] ❶使醒来,唤醒: ~ждам го от сън 把他从睡梦中唤醒 ❷〈转〉使复活,使再生,使再现: ~ждам стàри спòмени 使旧的回忆又浮现出来 ❸〈转〉引起,激起: ~ждам любопѝтството му (интерèса му) за нèщо 引起他对某事的好奇心(兴趣) ❹〈转〉使觉醒 — **се** [被动,中态]: Стàна хлàдно и тòй се ~ди. 气温下降了,他也就醒了。**~ждане** [中]

събу́я 见 събу́вам

съвест -*тà* [无复,阴] ❶良心,良知,天良;善良心地: ѝмам чѝста (спокòйна) ~ 问心无愧 ѝмам гу́зна ~ 问心有愧 Мнòго греховè му тежàт на ~тà. 大量的罪恶使他的良心感到沉重。успокоѝвам (приспѝвам) ~тà си 抚慰良心 ❷觉悟,自觉;理智: рабòтя със ~ 自觉地工作 ◇ **Грызè ме ~тà.** 我受着良心的责备;我感到内疚。**по ~** 凭良心 **с чѝста ~ (постъпвам)** 问心无愧地(做) **свободà на ~тà** 信仰自由,信教自由 **Тежѝ ми на ~тà.** 我感到内疚。

съвест|ен -*на* [形] ❶有良心的,凭良心的 ❷诚实的,自觉的,认真的: ~ен лèкар 看病认真的医生 ~на рабòта 认真做出来的活儿 **~но** [副] ◇ **Съвестно ми е.** 我感到内疚。

съвèт [阳] ❶(对人所出的)主意,建议;劝告: приятелски ~ 友好的劝告 мòля го (пѝтам го) за ~ 向他请教 дàвам му ~ 给他出主意 ❷会议: извънрèден ~ 非常会议 учѝтелски ~ 教师会议 семèен ~ 家庭会议 ❸会议;理事会;院;委员会;会: министèрски ~ 部长会议 нарòден ~ 〈史〉人民会议 Съвèт за сѝгурност (联合国)安全理事会 Държàвен ~ (中华人民共和国)国务院 факултèтен ~ 系务委员会 ❹(上述)会议的建筑物: Съвèтът е сред сèлото. 委员会的建筑物在村子里。❺〈史〉苏维埃: мèстен ~ 地方苏维埃

съвèтва|м [未] 给(某人)出主意,建议;劝告: Съвèтвай синà си да не вѝрши глу́пости. 劝劝你儿子不要胡闹。Съвèтвам те да побъ̀рзаш. 我建议你行动快点。**~не** [中]

съвèтва|м се [未,中态] 商量,征询意见,请教: ~м се с нèго 同他商量 **~не** [中]

съветвàч [阳] 〈口〉好出主意的人

съветизàция [阴] 〈书〉苏维埃化

съветизѝрам [未,完] 使苏维埃化

съвèтни|к -*ци* [阳], **съвèтница** 和 **съвèтничка** [阴] ❶出主意的人,谋士: Пазѝ се от лòши другàри и ковàрни ~ци. 提防坏伙伴和阴险的谋士。❷顾问 ❸〈外交〉参赞: легациòнен ~к 公使馆的参赞 ❹〈史〉人民会议的成员: нарòден ~к 人民会议成员

съвèтническ|и -*а* съвèтник 的形容词

съвèтск|и -*а* [形] 苏维埃的;苏联的: ~и стрòй 苏维埃制度 ~и филм 苏联影片 Съвèтски съю́з 〈史〉苏联

съвещàва|м се [未,中态] 商量,磋商,商议,协商,商讨: Тè се ~ха каквò да прàвят. 他们商量了怎么办。**~не** [中]

съвещàни|е -*я* [中] 会议(多指临时召集的会议);会商;协商: произвòдствено ~е 生产会议 след дъ̀лго ~е 在长时间的协商以后 Съдъ̀т се оттèгли на ~е. 审判官们为了进行会商退出了法庭。

съвещàтел|ен -*на* [形] 咨议的;协商的;有建议权的,只有发言权(而无表决权)的: ~на стàя 会议室 ~ен глàс 发言权 ◇ **~но тя̀ло** (向上级机关提出建议的)咨议委员会

съвзè|мам [未], **съвзèма** -*меш*, -*х*, 过被形动 -*т* [完] 恢复(体力或精神力量): ~мам полèка-лèка изнемощèлите си сѝли 慢慢恢复已经枯竭的力量。**~мане** [中]

съвзè|мам се [未], **съвзèма се** -*меш се*, -*х се* [完] [中态] 恢复体力,恢复精神力量;康复;恢复知觉,缓过来;恢复经济力量: Òще не съм се ~л от болесттà. 我还没有康复。~мам се от уплàхата си 从惊吓中恢复过来 Едвà се бя̀хме ~ли от еднà войнà и настàна втòра. 我们好不容易才从一场战争中恢复过来,又来了第二场战争。**~мане** [中]

съвз|ѝмам [未], **съвзèма** -*èмеш*, -*èх*, 过被形动 -*èт* [完] 同 съвзèмам **~ѝмане** [中]

съвз|ѝмам се [未], **съвзèма се** -*èмеш се*, -*èх се* [完] [中态] 同 съвзèмам се **~ѝмане** [中]

съвѝпусни|к -*ци* [阳], **съвѝпусница** 和 **съвѝпусничка** [阴] 同届毕业生: С Бакъ̀рджѝев тè бя̀ха ~ци и зàедно завъ̀ршиха учѝлището. 他(们)同巴科尔吉埃夫是同届毕业生,一起读完中学。

съвку́п|ен -*на* [形] 共同的;总合的: ~но решèние 共同的决定 ~на дèйност 共同的活动 **~но** [副]: Въпрòсите се обсъ̀ждат ~но. 这些问题一并讨论。**~но** [副] **~ност** -*носттà* [阴]: По ~ност за ня̀колко крàжби е осъ̀ден на трѝ годѝни затвòр. 他因几次盗窃总共被判三年徒刑。~ност на прѝзнаци 特征的总合

съвкуп|я̀вам се [未], **съвкупя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] 性交

съвлек [阳] 〈方〉同 повитѝца (田旋花,箭叶旋花)

съвмèст|ен -*на* [形] 共同的,协同的;联席的: ~ен живòт 共同生活 ~ни дèйствия 协同动作 ~но заседàние 联席会议 ~но съществу́ване 共处 **~но** [副]

съвместѝм -*а* [形] 〈书〉可以并存的,可以相容的;可以并行不悖的: Съвместѝмо ли е с комунистѝческия морàл таквòа държàне! 这种行为能为共产主义道德所容吗? **~ост** -*осттà* [阴]

съвместѝтел -*ят*, -*я* [阳], **съвместѝтелка** [阴] 兼任者,身兼二(数)职者

съвместѝтелство [无复,中] 兼职: рабòтя по ~ 兼职(工作)

съвоку́п|ен -*на* [形] 同 съвку́пен **~но** [副] **~ност** -*носттà* [阴]

съвокуплèни|е -*я* [中] 〈书〉同 съвъкуплèние

съвокуп|я̀вам се [未], **съвокупя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 同 съвкупя̀вам се

съвпàд|ам [未], **съвпàдна** -*неш*, -*нах* [完] [只三] ❶同时发生,恰好在一个时候,巧合,正值,正赶上: Поня̀кога национàлният прàзник ~а с недèля. 有时国庆节正赶上星期天。Двèте лèкции ~ат и мòга да посетя̀ сàмо еднàта от тя̀х.

两门课正好在同一时间，我只能听一门。❷相符，相合，相同，吻合，一致：Мнѐнията ни ～ат. 我们的意见不谋而合。Съображѐнията му ～аха с разбѝранията ми. 他的考虑同我的理解吻合。Ако̀ числа̀та ～нат, зна̀чи вя̀рно сме смя̀тали. 如果数字一致，说明我们算对了。❸〈数〉(几何图形等的)重合，相合 **～ане**［中］

съвпадѐж［阳］同 съвпадѐние

съвпадѐни|е *-я*［中］❶巧合：по едно̀ щастлѝво ～е 由于幸运的巧合 ❷相同，一致，吻合：Сбъ̀ркал съм порадѝ ～е на имена̀та. 我由于名字相同而搞错了。

съвпа̀дна 见 съвпа̀дам

съврѐмен|ен *-на*［形］❶现代的，当代的：～на тѐхника 现代技术 ～на нау̀ка 现代科学 ～ен писа̀тел 当代作家 ❷同时代的：Бо̀тев далѐче надминава ～ните си поѐти. 波特夫远远超过与他同时代的诗人。❸现代化的，合乎现代水平的，赶上时代的；进步的：～ен човѐк 合乎时代要求的人 **～но**［副］

съврѐменни|к *-ци*［阳］，**съврѐменница** 和 **съврѐменничка**［阴］同时代的人：Бо̀тев и Ва̀зов са ～ци. 波特夫和伐佐夫是同时代的人。Ва̀зов е ～к на Освободѝтелната война̀. 伐佐夫是解放战争时代的人。

съврѐменност *-тѝ*［无复，阴］现代；现代生活，当代生活；当代现实：Голѐмите поѐти отразя̀ват предѝ всѝчко сво̀ята ～. 伟大的诗人首先反映自己的时代。

съврѐмие［无复，中］〈旧〉同 съврѐменност

съвсѐм［副］❶完全，十分，充分：Тога̀ва бя̀х ～ ма̀лък. 我那时十分年幼。Спо̀мням си ～ я̀сно. 我记得十分清楚。Бѐше ～ тъмно. 天已经完全黑了。❷［用于否定］一点也不，根本不，绝不：Съвсѐм не го̀ позна̀вам. 我根本不认识他。

съвъку̀п|ен *-на*［形］同 съвку̀пен **～но**［副］**～ност** *-ността̀*［阴］

съвъкуплѐни|е *-я*［中］性交

съвъкуп|я̀вам се［未］，**съвъкупя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се*［完］［中态］同 съвкупя̀вам се **～я̀ване**［中］

съвършѐн *-а*［形］❶完善的，完美的，极好的：～ артѝст 极好的演员 ❷完全的，十分的，十足的，纯粹的：～а противополо̀жност 完全对立 **～о**［副］：Тя̀ пѐе ～о. 她唱得极好。～о вя̀рно 完全对 **～ост** *-оства̀*［阴］

съвършѐнство［无复，中］❶完善，完美，尽善尽美，最高地步 ❷完美的化身；理想，理想境界：Тѝ дѝриш ～, а то̀ се намѝра са̀мо в кнѝгите. 你寻找理想境地，它只存在于书中。◇ **до ～** 达到顶点，登峰造极：Владѐе до ～ ня̀колко чу̀жди езѝци. 他精通几种外语。

съ̀та̀［阴］〈方〉(葡萄酒、泡菜等表面的)霉

съг|ва̀м［未］，**съгна̀** *-неш, съгна̀х*［完］〈方〉❶(指河、水等)落；干涸 ❷〈转〉变瘦，干瘪 — **се**［中态］退出；惊醒，清醒过来

съгла̀с|ен[1] *-на*［形］❶(表示)同意的；赞同…的意见的：Съгла̀сен съм с ва̀шите усло̀вия. 我同意你们的条件。То̀й не ѐ ～ен с ва̀с. 他不赞同你们的意见。❷和谐的：～ен живо̀т 和谐的生活

съгла̀с|ен[2] *-на*［形］〈语法〉辅音的：～ен зву̀к 辅音

съгла̀сие［无复，中］❶同意；赞同：да̀вам ～то си за нѐщо 同意某事 Дъщеря̀ ми се ожѐни без мо̀е ～. 我女儿没经我同意就结婚了。Кѝмна с глава̀ в зна̀к на ～. 他点头表示同意。❷协议，协定：Най-сѐтне постѝгнахме ～. 最后我们达成了协议。по взаѝмно ～ 根据相互协议 ❸和睦，一心一德：Бра̀тята живѐят в мѝр и ～. 兄弟们相处得平安和睦。◇ **в ～ с** 按照，依照，符合于

съгласѝтел|ен *-на*［形］调解的；协议的：～ен протоко̀л 协议书 ～ен до̀говор 协议(合同)

съгласѝтелн|о *-и*［中］协议书；表示同意的文件

съгла̀ска［阴］〈罕，语法〉同 съгла̀сна

съгла̀сна［阴］〈语法〉辅音

съгла̀сно［副］和睦地，友好地；同心协力地 ◇ **～ (с)**［前］根据，按照：постъ̀пвам ～ зако̀ните 依法行事 Съгла̀сно разпѝса̀нието вла̀кът пристѝга в 6 часа̀. 根据时刻表列车 6 时到达。

съгласу̀ва|м［未］❶使(互相)协调，使相符合，使一致，调和；使互相配合：～м ра̀ботата на отдѐлните министѐрствата 使各部的工作互相配合 ～м ду̀мите с дела̀та си 使言行一致 ～м лѝчните си интерѐси с общѐствените 使个人利益符合社会利益 ❷使得到…的同意，照顾到…的意见：～м своѐто решѐние с мѐстната вла̀ст 使自己的决定照顾到地方当局的意见 ❸〈语法〉使(关系)一致，使互相呼应(指格、数、性、人称等语法形式的一致)：～м по̀длога със сказу̀емото 使主语与谓语一致 — **се**［被动，中态］：Съгласу̀ваме се помежду̀ си. 我们互相配合。Прилага̀телното вѝнаги тря̀бва да се ～ със съществѝтелното по ро̀д и число̀. 形容词永远要在性和数方面与名词一致。**～не**［中］

съгласу̀ван *-а* ❶ съгласу̀вам 的过被形动 ❷［用作形］一致的，协调的，互相配合的：～и дѐйствия 配合行动 **～о**［副］дѐйствувам ～о с ня̀кого 与某人配合行动 **～ост** *-оства̀*［阴］

съглас|я̀вам се［未］，**съгласѝ се** *-ѝш се, -ѝх се*［完］［中态］❶同意，赞同：～я̀вам се с (на) нѐщо 对某事表示同意 Съглася̀вате ли се да рабо̀тим за̀едно? 你们同意我们一起干吗? То̀й не мо̀жеше да се ～й, че врѐмето мо̀же да се гу̀би са̀мо в шегѝ? 他不会赞成让时间单在玩笑中浪费掉。❷同意…的看法，赞同…的意见：Ще се ～ѝш с мѐне, че.... 你会赞同我的下述意见。❸承认，肯定 **～я̀ване**［中］

съглаша̀телск|и *-а*［形］妥协的，妥协主义的：～а полѝтика 妥协政策

съглаша̀телство［无复，中］〈政治，不赞〉妥协主义，妥协政策，妥协(活动)

съглашѐн|ец *-ци*［阳］〈书〉妥协(派)分子，妥协主义者

съглашѐни|е *-я*〈书〉［中］协议，协约；协定：търго̀вско ～е 贸易协定 ◇ **Съглашѐнието**〈史〉(第一次世界大战的)协约国

съглашѐнск|и *-а*［形］〈史〉协约国的：～и войскѝ 协约国的军队

съглѐд|вам［未］，**съглѐдам**［完］同 съглѐждам — **се**［被动］**～ване**［中］

съгледва̀ч［阳］，**съгледва̀чка**［阴］暗中窥察者，暗中监视者，暗探；奸细：пра̀щам ～и 派出密探

съглѐ|ждам［未］，**съглѐдам**［完］❶(从远处)看；观看：То̀й ～жда земля̀ците и дохо̀жда при тя̀х. 他看着同乡们，接着就到他们那里去了。❷看见，看到，看出来；觉察(出)，注意到：Съглѐдах, че тя̀ бѐ да̀ла на мѐне по̀-ма̀лката мотѝка. 我发觉她把那把小点的锄头给了我。— **се**［被动］**～ждане**［中］

съгра|ждам［未］，**съградя̀** *-дѝш, -дѝх*［完］建设，盖，建；

〈转〉创造：～ждам къща 盖房子 — **се**［被动］**～ждане**［中］

съгра̀жданин -*и*［阳］, **съгра̀жданка**［阴］（住在或生在）同一城市的人

съгреша̀вам［未］, **съгреша̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶〈书〉犯错误 ❷〈宗〉犯罪，作孽；违背教规 **～а̀ване**［中］

съгря̀вам［未］, **съгрѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*, 过被形动 -*я̀т*, -*я̀та*, -*ѐти*［完］同 сгря̀вам — **се**［反身，被动］**～я̀ване**［中］

съд[1] -*ъ̀т*, -*а̀*, -*ове*［阳］容器，器皿：гли̇нени ～ове 陶器 тенекѝен ～ 铁（皮）罐 емайлѝран ～ 搪瓷器皿 ◇ **кръвоно̀сен ～** 血管 **пла̀вателен ～** 船只

съд[2] -*ъ̀т*, -*а̀*［无复，阳］❶法院，法庭：въpхо̀вен ～ 最高法院 окръ̀жен ～ 州法院 воѐнен ～ 军事法院 наро̀ден ～ 人民法院 ❷审判，审讯，开庭：Властта̀ го открѝла и ... ～. 当局发现了他，于是就…审判。❸［集，一般加冠词］法官们；审判会：Съдъ̀т ѝде! Трѝма са. 法官们来了！一共三个人。друга̀рски ～〈旧〉同志审判会 ❹〈口〉法院大楼：Ра̀бо̀тя срещу̀ ～а̀. 我在法院对过工作。❺判决，裁判：бо̀жий ～ 神意裁判 ◇ **да̀вам под (в) ～** 把（某人）告到法院 **стра̀шният ～**〈宗〉最后审判（按基督教的观念，"世界末日"时神对世人的审判）

съ̀дба［阴］〈民〉同 съдене

съдба̀［阴］❶命运：у̀дар на ～та 命运的打击 Отредѐно (пѝсано, съдено) ми е от ～та. 我命中注定。друга̀р по ～ 同命运的伙伴 ❷（一生）遭遇：Еднаква̀та ～ и страда̀ния сближа̀ват и на̀й-чу̀жди еди̇н дру̀гиму човѐци. 同样的遭遇和苦难使互相最生疏的人都接近起来了。❸机缘，各种情况的凑合：Съдба̀та ме е срѐщала с тя̀х през живо̀та ми. 机缘使我在生活中与他们相遇。❹前途，未来的情况：Та̀зи постъ̀пка определѝ ～та ми. 这一行动决定了我的前途。◇ **иро̀ния на ～та** 命运的戏弄 **на произво̀ла на ～та (оста̀вям, оста̀вам)** 听天由命

съдбинѝ［复，单（罕）：-*а̀*，阴］（自己安排的）命运，前途，生活的道路：На̀м тря̀бва предѝ всѝчко полити̇ческа свобода̀, сѝреч, самѝ да бъ̀дем стопа̀ни на земя̀та си и ～и̇те си. 首先我们要有政治自由，即我们自己必须是我们自己的土地和命运的主人。

съдбо̀в|ен -*на*［形］〈罕〉同 съдбоно̀сен

съдбоно̀с|ен -*на*［形］命运攸关的，决定命运的：～но решѐние 命运攸关的决定 ～ен ча̀с 决定命运的时刻 **～но**［副］

съдѐб|ен -*на*［形］法院的；审判的；司法的；诉讼的：～на пала̀та 法院大厦 ～но слѐдствие（法院）侦察，调查 ～но заседа̀ние 开庭 ～ен процѐс 诉讼案 ～ни разно̀ски 诉讼费 ◇ **～ен заседа̀тел** 陪审员 **～ен изпълнѝтел** 法院执行员 **～ен пря̀став**〈旧〉法院执行员 **～на медицѝна** 法医 **～но**［副］

съдѐйствие［无复，中］〈书〉协助，帮助；促进：ока̀звам му ～ 给他以协助 с нѐгово ～ 在他的协助下

съдѐйст[ву]ва|м［未］协助；促进：～м му 协助他 Усло̀вията ～т за бъ̀рз успѐх на всѝко добро̀ дѐло. 这些条件有助于一切善良事业迅速取得成功。**～не**［中］

съ̀дене 见 съдя

съдера̀ 见 съдѝрам

съдѝйск|и -*а* съдия̀ 的形容词：～а длъ̀жност 法官职务 ～а колѐгия 全体审判员

съдѝйство［无复，中］❶法官职务，法官的职业 ❷法官任期 ❸［集］（一国的）全体法官，全国的审判员

съдѝлищ|е -*а*［中］❶法院，法庭：～а от всѝчки вѝдове и стѐпени 各类各级法院 прислу̀жник в ～ето 法院服务员（工友）❷法院大厦：отѝвам в ～ето 到法院去

съдѝлищ|ен -*на* съдѝлище 的形容词

съдѝмост -*та̀*［无复，阴］**свидѐтелство за ～**〈公文〉无罪证明，无前科证明

съдѝна［阴］（盛食品的）碗，碟，盆；盛器

съдѝрам［未］, **съдера̀** -*ерѐш*, -*ра̀х*［完］❶撕碎：Ня̀кои от ранѐните бя̀ха ～ра̀ли рѝзите си, за да се превъ̀ржат с парца̀лите им. 有几个受伤的人把自己的衬衫撕碎，以便用碎布包扎伤口。❷（指衣服）穿破，磨破 — **се**［被动，中态］◇ **～ѝрам от бо̀й**〈口〉狠揍 **～ѝране**［中］

съдѝ|я -*ия̀та*, -*ѝи*［阳］❶法官，审判员：наро̀ден ～ия̀ 人民审判员 ❷评判人，判断者：Съвестта̀ му ще бъ̀де нѐгов ～ия̀. 他的良心将是他的评判人。❸〈运〉裁判员：фу̀тболен ～ия̀ 足球裁判

съдни̇|к -*ци*［阳］❶评判者，判断者；评论者：стро̀г ～к 严格的评论者 ❷〈民，旧〉同 съдия̀

съдокла̀д［阳］（另一个人作的）补充报告

съдокла̀дчи|к -*ци*［阳］作补充报告的人

съдопроизво̀дство［无复，中］诉讼程序：гра̀жданско (у̀головно) ～ 民事（刑事）诉讼程序

съдоустро̀йствен -*а* съдоустро̀йство 的形容词

съдоустро̀йство［无复，中］司法制度

съдра̀н -*а* ❶ съдера̀ 的过被形动 ❷［用作形］穿破了的：～и дрѐхи 破衣服

съдружа̀вам се［未］, **съдружа̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］〈罕〉成为（某人的）合作者，（与某人）合作 **～а̀ване**［中］

съдру̀жеск|и -*а*［形］同 съдру̀жнически

съдру̀жи|е -*я*［中］❶（几个人经商、搞手工业等的）合伙，搭伙：образу̀вам ～е 组伙 ❷［只单］团结，合作；和谐 ◇ **влѝзам в ～е с ня̀кого** 伙同某人，与某人结伙

съдру̀жни|к -*ци*［阳］, **съдру̀жница** 和 **съдру̀жничка**［阴］同伙，人伙者；伙伴：Фа̀бриката ня̀когa бѐше на два̀ма ～ци. 工厂从前是由两个人合伙办的。

съдру̀жническ|и -*а*［形］合伙的：ра̀бота на ～и начала̀ 以合伙方式进行的工作

съдру̀жничество［无复，中］合伙；和谐；一致

съдържа|м［未，只三］❶（指盛器、器皿）装有，盛有；含有，内有：Ковчѐгът ～ мно̀го неща̀. 箱内有许多东西。Солта̀ ～ на̀трий. 盐含有钠。❷（指书）包括，有…内容：Какво̀ ～ та̀я кни̇га? 这本书有什么内容？— **се**［被动］**～не**［中］

съдържа̀ние［无复，中］❶装在里面的东西：～ на ча̀нтата 手提包里的东西 ❷内容：кни̇га с интерѐсно ～ 内容有趣的书 ～ на писмо̀то 信的内容 еди̇нство на фо̀рма и ～ 形式和内容的统一 ❸目录，目次：Преглѐдах са̀мо ～то на кни̇гата. 我只看了书的目录。◇ **преда̀вам (изла̀гам) ～то** 叙述内容

съдържа̀тел -*ят*, -*я*［阳］, **съдържа̀телка**［阴］老板，店东：～ на кафенѐто 咖啡馆的老板

съдържа̀тел|ен -*на*［形］有内容的，内容丰富（充实的）：～на кни̇га 内容充实的书 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

съдържим -*а* [形]〈书〉包含在…之中的：Съдържимото количество сол предпазва водата от замръзване. 含一定数量的盐可使水不冻成冰。

съдържимост -*тà* [阴] 内容；容量，含量

съд|я -*иш*，*съдих* [未] ❶(指法官)审判，审讯：～я престъпник 审讯罪犯 Съдят го за злоупотреба. 他因舞弊而受审判。❷控告：Ще го ～я за убийство. 我要控告他杀人。❸〈民〉责备，责难，指摘，训：～я сина си 训子 ❹〈转〉判断，判定，评论；(按照、根据…)来看；推想：От думите му ～я，че ме обича. 从他的讲话来看，他爱我。～я по външността 根据外表判断 Всеки по себе си ～и за другите.〈俗〉每个人都根据自己的标准判断别人。По тоя въпрос бих ～ил по друг начин. 对这个问题我另有看法。Потомството ще ни ～и. 后人将对我们作出评论。Съдете има ли разлика между тях. 你们判断一下它们之间有无区别。— **се** [反身，被动] ◇ **Съдено ми е.** 我已命中注定。～**ене** [中]

съд|я се -*иш се*，*съдих се* [未，中态] (与…)打官司，进行诉讼：～я се със съседа си 与邻居打官司 ～**ене** [中]

Съединени американски щати 美利坚合众国(北美洲)

съединени|е -*я* [中] ❶ [只单] 会合；结合；连接：～е на двете реки 两河的汇合 ❷连接处，接口：Съединението не личи. 接头处看不出来。❸ [只单] 联合，团结，集合：Съединението прави силата. 团结就是力量。～е на силите 力量的联合 ❹〈化〉化合物：натриеви ～я 钠的化合物 ❺〈军〉兵团：танково ～е 坦克兵团 ◇ **късо ～е**〈电〉短路 **Съединението**〈史〉合并(指1885年保加利亚公国与东鲁米利亚的合并)

съединист [阳]〈史〉合并派(见 съединение)

съединител|ен -*на* [形] 连接的，结合的，接合的：～на линия 连接线 ◇ **～на тъкан**〈生物〉结缔组织

съедин|явам [未]，**съединя** -*иш*，-*их* [完] ❶使会合，使结合；使合并；使化合：След битката ～иха две роти в една. 战斗以后，两个连合并成一个连了。❷〈转〉使接近，使联合起来，使团结起来：Една обща цел ги ～яваше. 一个共同的目标把他们团结起来了。Да ～им усилията си за благото на родината! 为了祖国的幸福让我们共同努力！❸(用道路、线条)联系；连接：Съединяваме отбелязаните точки и получаваме новата фигура. 我们把标出的点连接起来就得到那个新图形。❹ [只三] 连接：Правата А Б ～ява две точки. AB线连接两点。— **се** [被动，中态]：Пролетарии от всички страни，～явайте се! 全世界无产者，联合起来！～**яване** [中]

съест|ен -*на* [形]〈旧〉～**ни продукти** 食品

съещ|авам [未]，**съеща** -*иш*，-*их* [完] ❶〈专〉使(牲畜)交配：Ще ～им кобилата с магаре. 我们将让母马与驴交配。❷使(两个牲口)配对(同拉一辆车) — **се** [被动] ～**аване** [中]

съжалени|е -*я* [中] ❶怜惜，怜悯，同情：изпитвам (чувствувам) ～е към някого 同情某人 заслужавам ～е 值得同情 ❷惋惜；遗憾；抱歉；懊悔：изказвам ～ето，че 因…而表示遗憾 изказвам своите ～я за случилото се 对发生的事情表示抱歉 ◇ **за ～е** 可惜；抱歉；遗憾：За ～е，никой не пита масите! 真遗憾，谁也不问问群众！

съжалител|ен -*на* [形] (表示)同情的；(表示)抱歉的，(表示)遗憾的：～ен поглед 同情的目光 ～на усмивка 表示歉意的微笑 ～**но** [副]

съжаля се -*иш се*，-*их се* [完，中态] 怜惜，怜悯，同情：Тя не се ～и над него. 她不同情他。Съжали се най-сетне над мъките на сина си и реши да отстъпи. 他最后同情儿子的痛苦，决定让步了。

съжал|явам [未]，**съжаля** -*иш*，-*их* [完] ❶怜惜，怜悯，同情：Съжалявам те，но как да ти помогна? 我同情你，但是我怎样帮助你呢？Съжалете бедното сираче. 你们可怜可怜这不幸的孤儿吧。❷ [只未] (感到)遗憾；抱歉；懊悔；惋惜：～явам за нещо 为某事感到遗憾(惋惜) Сега ～явам，че не отидох в този градец. 现在我后悔没去那个小城。Съжалявам，че трябва да ти откажа. 很抱歉，我不得不拒绝你。Ще ～яваме，ако не ни разберат навреме. 如果他们不能及时理解我们，我们会感到懊悔的。— **се** [被动]：Такива престъпници не бива да се ～яват. 这样的罪犯不应当同情。～**яване** [中]

съждени|е -*я* [中]〈书〉❶〈哲〉判断：логически ～я 逻辑判断 ❷〈扩〉想法，意见，见解：～я по някои работи 对某些事物的意见

съживител|ен -*на* [形] 使复活的；使生气勃勃的；使清爽愉快的：Съживителни лъчи на пролетното слънце затоплиха земята. 使万物复苏的春日光辉温暖了大地。～**но** [副]

съжив|явам [未]，**съживя** -*иш*，-*их* [完] ❶使复活，使新生：Той ～и детето ми. 他使我的孩子起死回生。❷〈转〉恢复，再现：～явам в него спомена за нещо 使他又想起某事 ❸使充满生气，使生机勃勃：～явам природата 使大自然生机勃勃 ❹使精神愉快；使欣欣向荣：Неговите смели думи я ～иха. 他那些大胆的话使她精神焕发。— **се** [被动] ～**яване** [中]

съжив|явам се [未]，**съживя се** -*иш се*，-*их се* [完] [中态] ❶复活，复苏 ❷〈转〉生动起来；活跃起来，热闹起来；精神焕发，充满生机 ～**яване** [中]

съжител -*ят*，-*я* [阳]，**съжителка** [阴] 住在一起的人(指同住在一间房子、一个城市、一个国家里的人)

съжителск|и -*а* съжител 的形容词

съжителство [无复，中] ❶共同生活，共处，合住；同居：мирно ～ 和平共处 незаконно ～ 非法同居 ❷〈转〉共存：вечно ～ между църквата и капитала 宗教与资本的永久共存

съжителст[ву]ва|м [未] ❶(与…)共同生活：В тая кооперация ～т 5 семейства. 五家合住一栋(集资建造的)住宅楼。❷共存，共处 ～**не** [中]

съзаклетни|е -*я* [中]〈罕〉同 съзаклятие

съзаклетни|к -*ци* [阳]〈罕〉同 съзаклятник

съзаклятни|е -*я* [中] 同 заговор (共同阴谋，串通，密谋)：направям ～е против някого 密谋反对某人 ～е срещу сигурността на държавата 破坏国家安全的阴谋 ～е за насилствено събаряне на правителството 武力推翻政府的阴谋

съзаклятни|к -*ци* [阳]，**съзаклятница** [阴] 阴谋家，阴谋的同伙，密谋者，串通者

съзаклятнич|а -*иш*，-*их* [未] 密谋，(搞)阴谋 ～**ене** [中]

съзаклятническ|и -*а* съзаклятник 的形容词：～а дружина 阴谋集团 ～а дейност 阴谋活动

съзаклятничество [无复，中] 阴谋(活动)

съзв|авам [未]，**съзва** -*еш*，-*ах* [完]〈罕〉同 съзовавам — **се** [被动] ～**аване** [中]

съзвѐзди|е -я [中] 星座;〈转〉荟萃: ~е Голя̀ма мѐчка 大熊星座 По ~ето Голя̀мата мѐчка лѐсно се намѝра Поля̀рната звезда̀. 根据大熊星座很容易就找到北极星。~е от велѝки имена̀ 一大批伟大的名字

съзву̀ч|ен -на [形] 和声的;和谐的: ~ни стру̀ни 和谐的琴弦 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

съзву̀чи|е -я [中] ❶和音,和声,和谐: привѐждам в ~е 使和谐 ~е на камба̀ните 钟声的和谐 ❷叶韵;谐音: пъ̀лно ~е при риму̀ване 完全押韵 ❸〈转〉(色彩、线条等的)协调

създа̀|вам [未], **създа̀м** -дѐш, -до̀х, -дѐ, 命 -ѝ, -ѝте, 过主形动 -л [完] 创造(出),创作;造成;建立起来,建成,树立起来;制造: ~вам пѐсен 创作歌曲 ~вам поетѝчен о̀браз 创造诗的形象 ~вам добрѝ усло̀вия за живо̀т 创造良好的生活条件 ~вам организа̀ция 建立组织 ~вам зако̀н 立法 ~вам теа̀тър 创立剧团 ~вам чудеса̀ 创造奇迹 ~вам си вра̀гове 树敌 ~вам си са̀м неприя̀тности 自找麻烦 ~вам тру̀дности 制造困难 Му̀зиката ми ~ва ра̀дост. 音乐给我带来愉快。— **се** [被动,中态] **~ване** [中]

създа̀ни|е -я [中] ❶创造(物),产物,结果: Езѝкът е човѐшко ~е. 语言是人类的创造(物) ❷(艺术)作品,创作 ❸〈转〉人,人物;动物,植物;生灵: вѐсело ~е 一个愉快的人 ❹〈罕〉大自然,世界 ◇ **от ~е мѝра** 〈旧〉自开天辟地以来

създа̀тел -ят, -я [阳] ❶创造者,创作者;创始人 ❷(常大写加冠词)〈宗〉创世主,上帝

създа̀телка [阴] созда̀тел ①解的女性

създа̀телск|и -а създа̀тел 的形容词

създърма̀ [阴] 同 саздърма̀

съзѐ|мам се [未], **съзѐма се** -меш се, -х се [完] [中态]〈方〉同 съвзѐмам се **~мане** [中]

съзерца̀ва|м [未]〈书〉出神地观看,凝视,观察;欣赏;旁观: Вѐчер ~хме луна̀та. 我们晚上赏月来着。— **се** [被动] **~не** [中]

съзерца̀ни|е -я [中]〈书〉❶观看,凝视;欣赏: ~е на приро̀дата 欣赏大自然(的美景) мълчалѝво ~е 默默的凝视 ❷沉思默想;冥想,幻想: преда̀вам се на ~е 陷入幻想 човѐк, скло̀нен към ~е 好幻想的人

съзерца̀тел -ят, -я [阳], **съзерца̀телка** [阴]〈书〉旁观者,观看者,观察者: пасѝвен ~ 消极旁观者 ~ на приро̀дата 大自然的欣赏者

съзерца̀тел|ен -на [形] ❶喜欢观察的,喜欢欣赏的: ~на нату̀ра 喜欢观察的性格 ❷沉思的,充满沉思默想心情的: ~ен по̀глед 沉思的目光 ~ен у̀нес 看得出神 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

съзѝдам 见 съзѝждам

съзида̀тел|ен -на [形] 创造(性)的,建设(性)的: ~ен тру̀д 创造性的劳动 ~на крѝтика 建设性的批评

съзѝ|ждам [未], **съзѝдам** [完] 砌成;建立,盖成: Съзѝдахме осно̀вите и стенѝте. 我们把房基和墙砌好了。— **се** [被动] **~ждане** [中]

съзѝ|рам [未], **съзра̀** -рѐш, -ра̀х, 过主形动 -ра̀л, -ра̀ла, -рѐли, 过被形动 -ра̀н, -ра̀на, -рѐни [完] ❶看见,看到: Съзря̀х го ня̀къде в далечина̀та. 我在老远的地方看见他了。❷明白,看出: ~рам мѝсията си 明白自己的使命 — **се** [被动,中态] **~ране** [中]

съзѝ|рвам [未], **съзра̀** -рѐш, -ра̀х, 过主形动 -ра̀л, -ра̀ла, -рѐли, 过被形动 -ра̀н, -ра̀на, -рѐни [完]〈罕〉同 съзѝрам — **се** [被动,中态] **~рване** [中]

съзна̀|вам [未], **съзна̀я** -еш, -х, 过被形动 -т [完] ❶意识到,认识到;觉悟到;认清: ~вам грѐшките си 意识到(认识到)自己的错误 Тѐ ~ваха, че са сто̀рили грѐшка. 他们认识到他们犯了错误。не ~вам сериозността̀ на положѐнието 没有认识到形势的严重性 ❷理解,认识,看明白: Съзна̀вах, че то̀й е егоѝст. 我看明白他是一个自私的人。— **се** [被动] **~ване** [中]

съзна̀|вам се [未], **съзна̀я се** -еш се, -х се [完] [中态] 恢复知觉 **~ване** [中]

съзна̀ние [无复,中] ❶意识: кла̀сово ~ 阶级意识 Съзна̀нието отразя̀ва битиѐто. 意识反映存在。❷思想,想法,心思;感觉: Мъ̀чеше го ~то, че е безнадѐжно бо̀лен. 他得了不治之症这一想法折磨着他。❸知觉: загу̀бвам ~ 失去知觉 ѝдвам в ~ 恢复知觉

съзна̀тел|ен -на [形] ❶有意识的: Човѐкът е ~но съществ̀о. 人是有意识的生物。❷自觉的,觉悟的: ~ен учени̇̀к 自觉的学生 ~но учѝстие 自觉的参加 ❸有意的,故意的,蓄意的: ~на постъ̀пка 有意的行为 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]: политѝческа ~ност 政治觉悟 кла̀сова ~ност 阶级觉悟

съзна̀я 见 съзна̀вам

съзова̀|вам [未], **съзова̀** -ѐш, -а̀х [完]〈罕〉召集,叫来(许多人) — **се** [被动] **~а̀ване** [中]

съзоря̀|вам се [只三单], **съзоря̀ва се** [未], **съзорѝ се** -ѝ се [完] [中态,无人称] 天亮: На ѝзток се ~я̀ваше. 东方天亮了。Бя̀хме навлѐзли в гора̀та, кога̀то вѐче се ~я̀ваше. 天亮的时候,我们已经进了树林。**~я̀ване** [中]

съзра̀ 见 съзѝрам 和 съзѝрвам

съзря̀|вам [未], **съзрѐя** -ѐеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли [完] ❶(指水果)成熟: Черѐшите вѐче ~я̀ха, но ня̀мат сла̀дост. 樱桃已经成熟了,但不甜。Като̀ ~ѐе гро̀здето, ще ви во̀дя на ло̀зето. 葡萄熟了的时候,我要带你们到葡萄园去。❷〈转〉(指想法、主意等)考虑成熟;(指人在年龄、性格、智慧等方面)发育成熟: О̀бразите о̀ще не са̀ ~ѐли в съзна̀нието на худо̀жника. 形象在美术家的思想里还没成熟。**~я̀ване** [中]

съизворѐние [无复,中]〈古〉同 благоволѐние (好意,赏识) Ча̀каме ва̀шето ~ да ни отгово̀рите. 敬候赐复。

съизволя̀|вам [未], **съизволя̀** -ѝш, -ѝх [完]〈古〉同 благоволя̀вам (厚待,赏识): Реша̀вам се да помо̀ля ня̀кого да ~ѝ и ме изпра̀ти в ня̀коя крѐпост. 我决定恳求某人厚意将我派往某堡垒。**~я̀ване** [中]

съизмѐрвам се [未] 同 сравня̀вам се

съизмерѝм -а [形]〈书〉可以比量的,〈数〉有公度的;〈转〉可以相提并论的,可以比较的: ~и величинѝ 有公度的数 ~и нещ̀а 可以相比的事情 **~ост** -остта̀ [阴]

съѝменни|к -ци [阳], **съѝменница** [阴] 同姓(名)者

съ̀к -ът, -а, -ове [阳] ❶(木材等去枝处所留的)节,疤: Дъска̀та ѝма ~ове и не мо̀же да се изгла̀ди добрѐ. 木板上有节疤,不能刨得很平。❷(树)枝

съкварта̀л|ец -ци [阳], **съкварта̀лка** [阴] 同住在一个街区的人,街坊

съквартирант [阳], **съквартирантка** [阴] 同屋,室友;同住一个寓所的人

съклàсни|к -*ци* [阳], **съклàсничка** [阴] 同班同学,同学

съклѐт [无复,阳]〈俚〉(心情)难受: Хвàна ме ~ да чàкам. 我等得难过。

съковѝт -*а* [形](树、木板等)有节疤的,多节疤的: ~а гредà 有节疤的大圆木

съоператор [阳], **съоператорка** [阴] 同一个合作社的社员;同一个合资住宅楼的所有者(房主)

съкрат|явам [未], **съкратя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 съкращàвам — **се** [被动] **~яване** [中]

съкра|щàвам [未], **съкратя̀** -*тѝш*, -*тѝх* [完] ❶缩短,紧缩;简缩,简化: ~щàвам стàтия 压缩文章 ~щàвам вакàнция 缩短假期 ~щàвам пъ̀тя 缩短路程 ~тѐна процедỳра 简化了的手续 ❷减少,缩减,削减,缩小: ~щàвам срѐщите 减少会面(的次数) ~щàвам разнòските 缩减开支 ~щàвам брòя на рабòтниците 削减工人的数目 ❸裁(员),(精简机构时)使退职: ~тѐн чинòвник 被精简的职员 ❹〈数〉约,用…约: ~щàвам дрòб 约分数 — **се** [被动]: Числѝтелят и знаменѝтелят мòгат да се ~тя̀т на трѝ. 分子和分母都能用3约分。◇ **~щàвам дните на нѐкого** 缩短某人的生命 **~щàвам дỳма** 写缩写词(如把 другàрят 写成 др.,把 дòктор 写成 д-р) **~щàване** [中]

съкращѐни|е -*я* [中] ❶缩短;缩减;裁减: Налàгат се нѐкои ~я на рàзходите. 必须对支出作某些缩减。~е на срòка 期限的缩短 ❷(书、文章的)删节: Стàтията препечàтваме с нѐкои ~я. 我们转载此文时有某些删节。с (без) ~я 有(无)删节 ❸简写词,缩写;略语,[复]略语表: Ангелѝна и Лѝна са ~я от Евангелѝна. Ангелина 和 Лина 是 Евангелина 的简写。KHP е ~е от Китàйска нарòдна репỳблика. KHP 是中华人民共和国的缩写。

съкровѐн -*а* [形]〈书〉(指思想、感情、愿望等)(深藏在)内心的,秘而不宣的;隐秘的: ~а мечтà 内心深处的梦想 **~о** [副]

съкрòвищ|е -*а* [中] ❶财宝,宝物,宝贝,瑰宝;财富,财产: тъ̀рся закопàно ~е 寻找埋藏起来的财宝 ❷〈转〉宝贝,珍贵的东西: ~а на човѐшката култỳра 人类文化的瑰宝 Децàта са ~ето на родѝтелите си. 儿童是父母的宝贝。◇ **държàвно ~е** 国库

съкрòвищ|ен -*на* съкрòвище 的形容词: ~ен чертòг 金库,宝库 ◇ **~ен бòн** 国库(债)券

съкрòвищни|к -*ци* [阳]〈旧〉同 касиѐр (出纳员,现金管理员)

съкрòвищница [阴] ❶宝库 ❷〈转〉全部精神财富,宝库: ~ на знàние 知识的宝库

съкруш|àвам [未], **съкрушà** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶击溃,击破;毁灭,消灭: ~àвам всѝчки свòи протѝвници 击溃所有的敌人 ❷使悲痛;使绝望: Смъртта̀ на детѐто я ~ѝ. 孩子的死使她极度伤心。— **се** [被动,中态] **~àване** [中]

съкрушѐние [无复,中]〈旧〉悲痛: със ~ 悲痛地

съкрушѐно [副] 忧愁地,悲痛地

съкрушѝтел|ен -*на* [形] 毁灭(性)的;致命的: ~ен ỳдар 毁灭性的打击 ~на крѝтика 一棍子打死的批评

съкълдѝс|вам се [未], **съкълдѝсам се** [完] [中态]〈俚〉(心情)难受,难过: ~вам се да чàкам 等得难过 **~ване** [中]

съкъ̀нтия [阴]〈民〉拘束;困难;痛苦

съ̀лба [阴]〈口,方〉同 стъ̀лба: Тòзи свя̀т е ~ — еднѝ се кàчват, дрỳги слѝзат.〈俗〉世界是楼梯,有人上去,有人下来。

сълз|à сълзѝ [阴] ❶眼泪: лѐя (рòня) ~и 流泪 плàча със ~и 流着眼泪哭泣 От пỳшека ми излѐзоха ~и на очѝте. 烟熏得我直流眼泪。❷[只复]〈转〉哭泣,悲伤: потъ̀вам в ~и 十分悲伤 Чỳждият хля̀б със ~и се ядѐ.〈俗〉别人的面包吃起来不好受。горчѝви ~и 悲痛 ◇ **без ~и плàча** 假哭,假装悲痛 **изба̀рсвам ~ите на нѐкого** 安慰某人 **катò ~à** (бѝстра) 十分清澈 **крокодѝлски ~и** 鳄鱼的眼泪,假慈悲 **мòмина ~à** 铃兰(*Convallaria majalis*) **през ~и** 眼泪汪汪地

сълзелѝв -*а* [形] 同 сълзлѝв

съ̀лзен слъ̀зна [形]〈专〉泪的: слъ̀зни жлезѝ 泪腺

сълзѐне 见 сълзя̀

сълзлѝв -*а* [形] ❶好哭的,爱哭的: ~о детѐ 爱哭的孩子 ❷(眼、脸)有泪的: ~и очѝ 泪眼 ❸〈转〉令人挥泪的,伤感的: ~а дрàма 伤感的戏剧 ◇ ~ **гàз** 催泪瓦斯 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

сълз|я̀ -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未,只三] ❶(指眼)流泪: Очѝте ми ~я̀т от лỳка. 葱头呛得我眼睛流泪。❷(指伤口、器皿等)流水,流淌: Рàната бѐ взѐла да се свѝва, алà вcѐ òще ~ѝ по мàлко. 伤口开始愈合,但还一点点地流血。Тръбàта ~ѝ. 管子漏水(滴水)。Стенѝте ~я̀т от влàга. 墙壁因潮湿渗水。❸(指液体)细流,滴水: По лицѐто и ръцѐте му, издрàскани от хрàстите, ~ѐше кръ̀в. 在他那被矮树丛划破的脸上和手上流着鲜血。**~ѐне** [中]

сълнѐч|ен -*на* [形]〈旧〉同 слъ̀нчев

съ̀лп -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈方〉同 слъ̀п

сълỳдничав -*а* [形]〈罕〉疯疯癫癫的;傻头傻脑的;晕头转向的;狂妄的;怪诞的;鲁莽的;仓促的: ~а женà 疯疯癫癫的女人 ~ стàрец 怪僻的老头 ~и идѐи 乖戾的想法 ~а рàбота 鲁莽的事 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

съм *си*, *е*, *сме*, *сте*, *са*; 过完 *бя̀х*, *бе* (*бѐше*), *бе* (*бѐше*), *бя̀хме*, *бя̀хте*, *бя̀ха*, 过未 *бя̀х*, *бѐше*, *бѐше*, *бя̀хме*, *бя̀хте*, *бя̀ха*; 过主形动 *бил*, *билà* [未] Ⅰ [用作独立谓语] ❶是(表示存在): Докатò ~ àз, ня̀ма да говòриш за товà. 只要我在,你就别说这件事。Тѝ си ми, сѝнко, еднѝчък. 孩子,你是我的独生子。Тò какъ̀в стỳд е! 多么冷的天气! Бя̀ха горѐщи и задỳшни днѝ. 那是一些闷热的日子。Отвъ̀нка бѐше шỳм. 外面乱哄哄的。❷在(某处): Тỳк ~. 我在这里。Тàм ли си? 你在那里吗? Къдѐ е мàйка ти? 你母亲在哪里? ❸是(什么样子、情况): Мàйка му е в опàсност. 他母亲处在危险之中。❹发生,实现: Когà е бѝло да ѝда у тя̀х, и да не ѝм занесà крỳши? 哪一次我到他们家去不给他们带梨? Ⅱ [用作助动词] ❶(构成复合动词形式、复合谓语): Хòдил ~. 我去过。Слỳчило се е. 发生过。Войнѝците бя̀ха предупредѐни да не вѝкат урà. 战士们事先得到通知不得喊"乌拉"。Днѐс ~ мнòго вѐсел. 我今天很高兴。Женà му е бòлна. 他妻子病了。Тѐ са добрѝ рабòтници. 他们是优秀工人。❷(与名词和代词 ме, те, го 连用或与副词和代词 ми, ти, му 连用表示名词或副词所代表的状态、情感或感觉): Студѐно ли ви е? 你们冷吗? Стрàх го е. 他害怕。Добрѐ ми е. 我很好。

съмах(а)лѐн|ец -*ци* [阳], **съмах(а)лѐнка** [阴] 街坊

съм|вам (се) [只三单], **съмва (се)** [未], **съмне (се)** *съмна (се)* [完] [无人称(中态)] 天亮: Вèче (се) ～ва. 天已经亮了。Ще чàкаме, докатò (се) ～не. 我们要等到天亮。◇ **И без петèл ще (се) ～не.** 〈民〉公鸡不叫天也会亮(没有他的帮助事情也会办成)。**Съмна ми (се) пред очѝте.** 我可看见天明了;如释重负。～**ване** [中]: на ～ване 天亮时

съмѝшленик|к -*ци* [阳], **съмѝшленица** [阴] ❶志同道合者, 同道(者); 拥护者: ～ци на рабòтническата пàртия 工人党的拥护者 ❷(属于同一政党的)同志

съмнало [无复, 中] 〈民〉天亮的时候: преди̇ ～ 天亮以前 по ～ 天亮时

съмне (се) 见 съмвам (се)

съмнèни|е -*я* [中] ❶疑难, 疑义, 疑问: Нèговата ѝскреност не подлежѝ на ～е. 他的真诚是不该有疑问的。❷怀疑, 疑惑: пораждам ～е 产生怀疑 събу̀ждам ～я 引起怀疑 хра̀ня (изпѝтвам, ѝмам) ～я за нèщо 对某事感到可疑 изка̀звам ～я 表示怀疑 поста̀вям нèщо под ～ 认为某事可疑 Въ̀рху̀ нèго па̀даха ～я. 他受到怀疑。◇ **Без (ня̀ма) ～е.** 无疑。**Ня̀ма ня̀какво ～е, че...** 毫无疑问…。

съмнѝтел|ен -*на* [形] ❶可疑的, 令人怀疑的; 表示怀疑的; 有疑问的, 有问题的: ～но поведèние 可疑的行为 ～ен пòглед 怀疑的目光 ～на лѝчност 可疑的人物 ～на чистота̀ 有问题的纯洁 ❷不光彩的: ～на сдèлка 不光彩的勾当 ～**но** [副] ◇ **Съмнѝтелно е.** 大有问题。～**ност** -ността̀ [阴]

съмну̀шка [无复, 阴] 〈方〉同 съмване: в ～ 天亮时

съмня̀ва|м [未] 〈口〉使感到怀疑: Тòй ме ～ ма̀лко. 他使我觉得他有些可疑。～**не** [中]

съмня̀ва|м се [未, 中态] 感到怀疑, 表示怀疑; 不相信: Съмня̀вам се в нèго. 我对他感到怀疑。Не сè ～м в твòята добра̀ вòля. 我不怀疑你的好意。～м се, че ще ... 我怀疑会…, 我不相信会… ～**не** [中]

сън[1] -*ъ̀т*, -*а̀* (和 -*я̀т*, -*я̀*) [无复, 阳] ❶睡, 睡眠: ѝмам здра̀в (крèпък) ～ 睡得很熟 ѝмам лèк (за̀ешки) ～ 睡得很惊醒 изпа̀дам (потъ̀вам) в дълбòк ～ 沉睡 умѝрам (ка̀пнал съм) за ～ 困极了 Сън не мè ловѝ (хва̀ща). 我睡不着觉。отморѝтелен ～ 解乏的觉 събу̀ждам го от ～ 从睡梦中把他叫醒 спокòен ～ 平静的睡眠 Сънъ̀т е от мèд пò-сла̀дък. 〈谚〉睡眠比蜜还甜。❷困倦: Обòрва ме ～ът. 我非常困。❸〈转〉沉睡状态; (自然界的)沉寂状态; 停滞状态 ❹〈诗〉沉寂, 寂静: живòт, потъ̀нал в ～ 沉寂的生活 ◇ **вèчен ～** 长眠 **зѝмен ～** (昆虫等的)冬眠 **през ～** 在睡梦中 **пъ̀рви ～** 第一觉(指夜里睡眠的最初二三小时)

сън[2] -*ъ̀т*, -*а̀* (和 -*я̀т*, -*я̀*), -*ища* [阳] ❶梦: сънув̀ам лòш ～ 做了一个坏(恶)梦 вя̀рвам на(в) ～ища 相信梦 вѝждам на ～ 在梦中见到 зловèщ ～ 恶梦 ❷梦想; 渴望: Сънъ̀т ми се сбъ̀два. 我的梦想实现了。

сънарòдни|к -*ци* [阳], **сънарòдница** [阴] 同胞

сънаслèдни|к -*ци* [阳], **сънаслèдница** [阴] 共同继承人

сънаслèднишк|и -*а* сънаслèдник 的形容词

сънаслèдствен -*а* [形] 共同继承的: ～ имòт 共同继承的财产

съне (只用于) **на ～, в ～** 在睡梦中: катò на ～ 像在睡梦中

сънен[1] -*а* [形] 没有睡醒的, 睡眼惺忪的; 犹有睡容的; 半睡不醒的; 困倦的: Говòриш катò ～а. 你说话好像没睡醒的样子。～и очѝ 睡眼惺忪 ～о лицè 犹有睡容的脸 ～о детè 困倦的孩子 ～**о** [副]

сънен[2] -*на* [形] ❶没有睡醒的, 睡眼惺忪的; 犹有睡容的; 半睡不醒的: ～ни хòра 睡眼惺忪的人们 ～ен гла̀с 懒洋洋的声音 ❷困倦的, 没睡够的: ～ни войнѝци 困倦的士兵 ❸睡眠的: ～но състоя̀ние 睡眠状态 ～ни хъ̀ркания 鼾声 ❹催眠的: ～на тишина̀ 引人入睡的宁静 ❺梦中的; 如梦的: ～ни видèния 梦景, 梦中所见 ～ен у̀нес 如梦的神往 ◇ **～на артèрия** 颈动脉 **～на бòлест** 昏睡病 **～но** [副]

сънѝт -*а* [形] 〈方〉同 сънлѝв

сънѝщ|е -*а* [中] 梦, 梦景; 梦想: вѝждам стра̀шни ～а 看到可怕的梦景

сънкотка [阴] 欧白头翁, 草甸白头翁 (*Anemone pulsatilla* 和 *Anemone pratensis*)

сънла [阴] 见 сънльо

сънлѝв -*а* [形] ❶贪睡的, 爱睡觉的: ～о детè 好睡觉的孩子 ❷困倦的, 想睡的 ❸没有睡醒的, 犹有倦容的: ～и хòра 犹有倦容的人们 ～и очѝ 睡眼惺忪 ～**о** [副] ～**ост** -остта̀ [阴]

сънлѝв|ец -*ци* [阳], **сънлѝвка** [阴] ❶贪睡的人 ❷ [只阳] 睡鼠 (*Glis glis*)

сънльо -*вци* [阳], **сънла** [阴] 同 сънлѝвец ①解

сънови̇дèни|е -*я* [中] 〈书〉梦景, 梦见的事, 梦中所见; 梦: Сънъ̀т му бèше неспокòен, пъ̀лен с мъчѝтелни ～я. 他的睡眠很不安稳, 充满了恶梦。

сънòвни|к -*ци* [阳] 圆梦的书, 解梦录

сънотвòр|ен -*на* [形] 安眠的: ～но лека̀рство 安眠药 ～ни бѝлки 有安眠作用的草药

сънотълкòвни|к -*ци* [阳] 〈罕〉同 сънотълкува̀тел

сънотълку̀ван|е -*ия* [中] 圆梦

сънотълкува̀тел -*ят*, -*я* [阳] ❶圆梦的人 ❷〈旧〉圆梦的书

сънотълкува̀телка [阴] сънотълкува̀тел ①解的女性

съну̀ва|м [未] ❶做梦: Деца̀та ～т. 孩子们在做梦。През нощта̀ ～ всè ху̀бави съ̀нища. 他一夜净做好梦。❷梦见: ～м ня̀кого (нèщо) 梦见某人(某事) Съну̀вах Па̀но, че седѝ на пра̀га. 我梦见帕诺坐在门坎上。Съну̀вах, че си мъ̀ртъв. 我梦见你死了。Гла̀дна кокòшка просò ～. 〈谚〉饿母鸡梦见小米。❸〈转〉梦想: ～м за нèщо 梦想得到某物 — **се** [反身, 被动] ◇ **Не съм ～л.** 1. 连做梦也没想过: Намèрих ти а̀з спа̀лня, каква̀то не сѝ ～ла. 我给你找到一间你梦想不到的卧室。2. 与(某人或某事)毫无关系, 不知道, 不认识 ～**не** [中]

Сънчо [无复, 阳] (催眠曲中的)睡神: Дойдѝ, Сънчо, от горѝца. 睡神, 你快从树林里来吧。

сън|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 〈罕〉同 съну̀вам

сън|я̀ се [只三], **сънѝ ми се** -*ѝ ми се* [未, 中态] 〈民〉做梦: Чèсто ми се ～я̀, че хвъ̀рча̀. 我常常梦见我飞。

съобра|жа̀вам [未], **съобразя̀** -*зѝш*, -*зѝх* [完] 〈旧〉同 съобразя̀вам — **се** [被动, 中态] ～**жа̀ване** [中]

съображèни|е -*я* [中] ❶想法, 意见; 主意; 考虑; 原因, 理由: ѝмам си ～я за товà 对此有自己的想法 по тактѝчески ～я 根据战术的理由, 出于策略的考虑 по поня̀тни ～я 由于可以理解的原因 от идèйни ～я 出于思想意识上的原因 ❷理解力, 思考力 ◇ **вэ̀мам в (под) ～е** 鉴于, 考虑到

съобра̀з|ен -*на* [形] 与…相符合的, 相适应的, 合乎…的:

Такòва решèние бѐше тъкмо ～но с услòвията, при който се рабòтеше. 这种决定正与工作条件相适应。**～ност** -ността [阴]

съобразѝтел|ен *-на* [形] 机灵的,伶俐的,随机应变的: ～ен търгòвец 随机应变的商人 **～ност** -ността [阴]

съобра̀зно ❶ (后接 с) съобра̀зен 的副词;依照,按照;合乎,适合;酌量: ～ със закòните 依法 ❷ [用作前] 同 спорѐд: ～ колѝчеството и ка̀чеството 根据数量和质量

съобраз|я̀вам [未], **съобразя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶注意(到),考虑(到),盘算: Тòй ～я̀ваше кòлко бѝра са дока̀рали и далѝ ще стѝгне, акò дòйдат пòвече хòра. 他正在盘算他们弄来了多少啤酒,如果来更多的人是否够喝。Тòй ～ѝ, че еднò нòво връ̀щане през мòста бѐше вѐче невъзмòжно за тя̀х. 他考虑到,通过大桥再重新回来对他们已是不可能了。❷想到,估计到,猜到: Тòй бъ̀рзо ～ѝ: тòзи, ру̀сият, им е навя̀рно нача̀лник! 他马上猜到:那个浅黄色头发的人准是他们的上级! ❸使适合,使一致,使相适应: ～я̀вам ду̀мите с дела̀та (постъ̀пките) си 使言行一致 — **се** [被动] **～я̀ване** [中]

съобраз|я̀вам се [未], **съобразя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 适应,与…相适合,合乎;酌量(办理等): ～я̀вам се с обстоя̀телствата 酌情办理,适应情况 **～я̀ване** [中]

съобщ|а̀вам [未], **съобщя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶通知,告知;报告,报道;通报;宣布: ～а̀вам му нѐщо 通知他某事 ～а̀вам му за пристѝгането си 把自己到达的事通知他 ～а̀вам по телефòна 电话通知 По ра̀диото ～ѝха за нòво намалѐние на цените. 电台广播了再次降低物价的消息。Тòй ѝ ～ѝ, че у̀тре след òбед ще мѝне да я вѝди. 他通知她明天下午要顺便去看她。❷ [只未] 〈旧,书〉连接,沟通;联络,联系: Врата̀та, коя̀то ～а̀ваше Панайòтовата стя̀я със съсѐдната, се отвòри. 连接帕纳约托夫房间和隔壁房间的那扇门开了。— **се** [被动] **～а̀ване** [中]

съобща̀ва|м се [未,中态] 〈旧,书〉连接,通: Найдòха се в ма̀лкото за̀дно двòрче, кòето се ～ с голѐмия двòр чрез врата̀, заклю̀чена отвъ̀тре. 他们到了一个小后院,小后院由一扇从里面锁着的门连着大院子。**～не** [中]

съобщѐни|е *-я* [中] ❶报道,消息;通知,通告: получа̀вам ～е 得到通知(消息) нау̀чни ～я 学术报道 официа̀лно (правѝтелствено) ～е 正式(政府)通告 по (спорѐд) непъ̀лни ～я 根据不完全的消息 ❷ [常复] 交通;通信;联络(方法): Съобщѐнията на Клису̀ра с долина̀та бя̀ха прекъ̀снати. 克利苏拉同山谷的交通中断了。срѐдства за ～е 交通工具 възду̀шни ～я 空中交通 железопъ̀тни ～я 铁路交通

съобщѝтел|ен *-на* [形] 交通的;通讯的;联络的: ～ен възел 交通枢纽 ～на мрѐжа 交通(通讯)网 ～ни кана̀ли 通讯渠道 ～ни срѐдства 交通工具

съобщя̀ 见 съобща̀вам

съоръж|а̀вам [未], **съоръжа̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使装备起来: Завòдът е ～ѐн с на̀й-модѐрна тѐхника. 工厂是用最现代化的技术装备起来的。— **се** [被动] **～а̀ване** [中]

съоръжѐни|е *-я* [常复,中] ❶装备,设备;器械,工具: модѐрни технѝчески ～я 现代技术装备 фабрѝчни ～я 工厂装备 пъ̀тни ～я 道路设备 риболòвни ～я 捕鱼工具 спòртни ～я 运动器械 ❷工事: отбранѝтелни ～я 防御工事

съотвѐт|ен *-на* [形] 相应的,相当的;适当的;恰当的;合乎…的: Мнòго нòви поня̀тия и предмѐти ня̀мат в езѝка ～ни ду̀ми. 许多新的概念和事物在语言中没有相应的词。взѐмам ～ни мѐрки 采取适当的措施 отна̀сям се към ～ното лицѐ 找有关人员 наказа̀ние, ～но на престъплѐнието 与罪行相当的惩罚 **～но** [副] ◇ **～но** (**с**) 根据,按照,依: ～но с нòвата обстанòвка 根据新情况

съотвѐтствен *-а* [形] 〈旧〉同 съотвѐтен **～о** [副]

съотвѐтстви|е *-я* [中] 〈书〉相适应,相适合,相符合;一致: ～е между̀ произвòдството и покупа̀телните възмòжности на населѐнието 生产与居民购买力之间相适应 Между̀ ду̀мите и дела̀та му ѝма пъ̀лно ～е. 他言行完全一致。◇ **в ～е с** 根据,按照,依,符合于

съотвѐтст[ву]ва|м [未] 〈书〉适合于,符合于,合乎;与…相符合: Ду̀мите му не ～т на дела̀та. 他的言行不一致。**～не** [中]

сънотèчественi|к *-ци* [阳], **съотѐчественица** [阴] 同胞,同国人;侨胞: Тòй ми е ～к. 他是我的同胞。

съотносѝтел|ен *-на* [形] ❶有相互关系的,互相关联着的: ～ни поня̀тия 互相关系的概念 ❷〈语法〉关联的: ～ни съ̀юзи 关联连词 ～ни нарѐчия 关联副词 **～ност** -ността [阴]

съотношѐние [无复,中] (相互)关系;对比,对比关系: ～ на сѝлите 力量的对比

съпартиза̀н|ин *-и* [阳] ❶〈旧〉同一个政党的人,同志 ❷同 съмѝшленик

съп|вам [未], **съ̀пна** *-неш, съ̀пнах*, 过被形动 *-нат* [完] 〈旧〉同 спъ̀вам: Съ̀пнах го, та па̀дна. 我绊了他一下,他倒下了。— **се** [被动,中态] **～ване** [中]

съпѐрни|к *-ци* [阳], **съпѐрница** [阴] 对手,对方,敌手;竞争者: опа̀сен ～к 危险的敌手,劲敌 ～ци в любовта̀ 情敌

съпѐрнич|а *-иш, -их* [未] ❶竞争,竞赛;敌对: ～а с тя̀х 同他们竞争 Тѐ си ～ат в... 他们在…方面互相竞争。❷〈转〉相匹敌,相比;相配,不相上下: Ня̀кой не мòже да му ～и по сѝла. 在力量方面没人能与他相比。**～ене** [中]

съпѐрническ|и *-а* съпѐрник 的形容词

съпѐрничеств|о *-а* [中] 竞争,角逐,竞赛: ～о във въоръжѐнията 军备竞赛 ～о за паза̀ри 竞争市场

съплѐмен|ен *-на* [形] 同部族的

съплѐменни|к *-ци* [阳], **съплѐменница** [阴] 同部族的人

съ̀пна 见 съ̀пвам

съпю̀нка [阴] 〈方〉(防止马走失的)腿绊

съпоста̀вка [阴] 对比,比较: ～ на ду̀мите с дела̀та 把言语和行动对比

съпоста̀в|ям [未], **съпоста̀вя** *-иш, -их* [完] 比拟,比较,对比,对照;把…与…相比拟;相提并论: ～ям двѐ нещà 把两者对比 — **се** [被动] **～яне** [中]

съпредѐл|ен *-на* [形] 〈书〉邻接的,毗连的,接壤的: ～ни имòти 毗连的地

съпрежѐн *-а* [形] 〈旧〉(与…)有联系的,有关系的;伴有…的: хòра, ～и с власт и обла̀га 与权贵有关系的人

съприкосновѐние [无复,中] 接触,来往,交往: вля̀зам в ～ с ня̀кого (нѐщо) 与某人(某事)接触

съприкосновя̀ва|м се [未,中态] 〈书〉(与…)接触 **～не** [中]

съпритежа̀тел *-ят, -я* [阳], **съпритежа̀телка** [阴] 共有者,共有主;合资公寓的房主: ～и на фа̀брика 合资工厂的厂主,工厂的股东们

съпритежа̀телск|и *-а* съпритежа̀тел 的形容词: ～и имòт 共

有的财产 ◇ **～и дом** 合资公寓

съпричастие [无复,中] 共同参加

съпровод [无复,阳] ❶伴奏：концерт за цигулка с оркестров ～ 有乐队伴奏的小提琴独奏音乐会 със ～ на пиано 有钢琴伴奏 ❷〈罕〉随从人员；护送队：военен ～ 武装护送队

съпроводител|ен -*на* [形] **～но писмо**〈公文〉附信，附函

съпровож|дам [未], **съпроводя** -*диш*, -*дих* [完] ❶陪伴，伴随：～ждам го до в къщи 送他回家 ～ждам го на гарата 送他到火车站 ❷〈转〉有…伴随着，伴有；同时发生；引起：Болести и глад ～ждат войните. 战争引起疾病和饥馑。❸为…伴奏：～ждам го на пианото 用钢琴为他伴奏 Китари ～ждат безгрижните песни на младежите. 吉他为青年们无忧无虑的歌声伴奏。— **се** [被动,中态]：Болестта се ～жда с голямо изтощение. 疾病引起体力衰竭。**～ждане** [中]

съпротива [阴] ❶抵抗，反抗，抗拒：пасивна ～ 消极抵抗 оказвам ～ 进行抵抗 срещам ～ 遇到反抗 ❷[常加冠词]（反对法西斯占领者的）抵抗运动：писател от ～та 抵抗运动的作家

съпротивител|ен -*на* съпротива 的形容词：～но движение 抵抗运动 ～на сила 抵抗的力量

съпротивлени|е -*я* [中] ❶〈旧〉同 съпротива：оказвам ～е 进行抵抗 ❷〈理〉阻力；电阻：～е на въздуха 空气的阻力 ～е на проводниците 导线的电阻 Сребърната жица оказва най-малко ～е. 银线的电阻最小。

съпротивляемост -*та* [阴] 抵抗力：～ на организма към отрови 机体对毒性的抵抗力

съпротив|лявам се [未], **съпротивя се** -*йш се*, -*их се* [完] [中态]〈旧〉同 съпротивявам се **～ляване** [中]

съпротив|явам се [未], **съпротивя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] 抵抗，反抗，抗拒：～явам се на всяко насилие 反抗一切暴力

съпру|г -*зи*，呼格 -*же* [阳] ❶丈夫：Къде е вашият ～г? 您的丈夫在哪里？❷[只复] 夫妇，夫妻：Казвам ти, че от тоя миг нататък ние вече преставаме да бъдем ～зи. 我告诉你，从今以后我们不再是夫妻了。

съпруга [阴] 妻子，夫人

съпружеск|и -*а* [形] 夫妻间的，配偶的：～а двойка 一对夫妻，夫妇俩 ～и живот 夫妇生活 ～а вярност 夫妇间的忠贞 **～и** [副]：Живеят ～и. 他们过夫妻生活。

съпружество [无复,中] 夫妻生活，婚姻：осемгодишно ～ 八年的夫妻生活

съпътни|к -*ци* [阳], **съпътница** [阴]〈罕〉同 спътник

съпътст[ву]ва|м [未] 陪伴，同行；伴随，同时发生：Войни и мизерия са ～ли човечеството. 战争和贫困一直伴随人类。— **се** [被动,中态] **～не** [中]

сър [不变,阳] ❶先生（英美对男人的尊称）：Добър вечер, ～! 先生，晚上好！❷爵士（英国上层社会的男子）：～ Едуард Грей 爱德华·格雷爵士

сърадва|м [未]〈书〉分享…的快乐；祝贺：～м някого за избавлението му 分享他得救的快乐 ～м на автора за етюда му 祝贺作者的研究成果 Сърадвах им новата голяма победа. 我祝贺他们取得的新的巨大胜利。**～не** [中]

съразмер|ен -*на* [形] ❶（与…）相称的，与…成比例的；（与…）相适合的：Имаше гърди широки, глава голяма, но ～на на снагата му. 他宽胸脯，有一个与他的身躯相称的大脑袋。Прозорците не са ～ни със стаята. 窗户与房间不相称。Данъкът е ～ен с доходите на данъкоплатеца. 税款是与纳税人的收人成比例的。❷匀称的；对称的；成比例的：～но тяло 匀称的体态 **～но** [副] **～ност** -*ността* [阴]

сратни|к -*ци* [阳], **сратница** [阴] 战友

сратническ|и -*а* сратник 的形容词：～и поздрав 战友的问候

сратничество [无复,中] 战友情谊

сърба|м [未] ❶（用匙或不用匙）吸食（一般指热流质食物，喝时有声音），大声地啜饮：～м чай (кафе) 出声地喝茶（咖啡）❷〈转,口〉同 пиянствувам（酗酒）— **се** [被动]：Горещ чай не се пие направо, а се ～. 热茶不能直接喝，而要小口吸饮。◇ **Каквото си дробил, такова ще ～ш.**〈谚〉自作自受。**～м попарата**〈口〉吃苦头 **～не** [中]

сърбеене 见 сърбея се

сърбеж [阳] ❶痒，刺痒：нетърпим ～ 难忍的刺痒 ❷〈转,口〉爱好，贪欲：иманярски ～ 贪财

сърбел [阳] 同 сърбеж：Чужди ръце ～ не чешат.〈谚〉别人的手搔不了痒。

сърбене 见 сърбя

сърбе|я се -*еш се*, -*ях се* [未,中态]（指非塞尔维亚出身的人）以塞尔维亚人自居 **～ене** [中]

сърб|ин -*и* [阳], **сръбкиня** [阴] 塞尔维亚人 ◇ **лужишки ～ин** 卢日昌人

Сърбия 塞尔维亚（欧洲）

Сърбия и Черна гора〈史〉塞尔维亚和黑山（欧洲）

сърбоман [阳]〈史〉马其顿地区的塞尔维亚事业拥护者

сърбоманство [无复,中]〈史〉拥护马其顿地区的塞尔维亚事业

сърб|я [只三], **сърби** -*и*，过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* [未,常与ме, те, го 等代词连用] ❶使感到痒，发痒：Сърби ме цялото тяло. 我浑身痒。Сърбят ме очите. 我眼睛发痒。❷〈转,口〉忍不住，想：Па ако толкова те ～и за писане — пиши си. 如果你那么想写，你就写吧。Все го ～и него да се изприкаже. 他总想全说出来。◇ **Дето ме не ～и, там се чеша.** 我搔的不是痒处；我不知所措，做些冒失的动作。**Какво те ～и?** 你为什么不老实呆着而管别人的事（或自找苦吃）？**Сърби го гърбът.** 他脊背痒痒；他想挨揍。**Сърби ме дланта.** 我要得钱（发财）了；我要花钱（破费）了。**Сърби ме езикът.** 我舌头痒痒；我很想说。**Сърби ме лявата (дясната) длан.** 我要得钱（掏钱）了。**Хем ～и, хем боли.** 又痒又疼；怎样都不舒服。**～ене** [中]

сърдеж [阳] 生气：Със своя ～ ставаш смешен. 你一生气就变得很可笑。

сърдене 见 сърдя

сърдеч|ен -*на* [形] ❶心（脏）的：получавам ～ен удар 得心肌梗死 ～ен мускул 心肌 ～ни болести 心脏病 ～ни удари 心跳 ❷〈转〉内心的，心灵的；爱情的：～ни бури 内心的激动 ～но увлечение 爱情 ❸〈转〉衷心的，真诚的，坦率地；热忱的，亲切的，知心的，倾心的：～на благодарност 衷心的感谢 ～ен поздрав 亲切的问候 ～ен приятел 知心的朋友 ❹（指人）可爱的，善良的，好意的 ❺〈罕〉勇敢的，大胆的 **～но** [副] **～ност** -*ността* [阴]

сърдечие [无复,中]〈罕〉同 сърдечност

сърдечносъдов -*а* [形]〈医〉心血管的：～и заболявания 心

血管病

сърдѝт -*а* [形] ❶生气的,愤怒的: ~о детѐ 生气的孩子 ~ пòглед 生气的目光 ❷吵架后不来往的,不理人的: Тя му е ~а. 她跟他吵翻了。~**о** [副]

сърдѝтко -*вци* [阳] 好生气的孩子;(生)气包儿: Сърдѝтко Пѐтко, прàзна му торбѝчка. 〈俗〉生气包儿,拿空包儿(一般用在一个人生气并拒绝接受别人给的东西时)。

сърд|я -*иш*, *сърдѝх* [未] 使生气: Защò ме ~иш? 你为什么惹我生气? ~**ене** [中]

сърд|я се -*иш се*, *сърдѝх се* [未,中态] ❶生气,愤怒: Не вдѝгайте врява, че бащà ви се ~и. 别吵闹,爸爸生你们的气了。~я му се за нѐщо 为某事生他的气 ❷吵架后不理人,吵翻: Той отдàвна му се ~и. 他早就不理他了。~**ене** [中]

сърѐбрен -*а* [形]〈法律〉**роднѝни по ~а лѝния** 旁系亲属

съревновàва|м се [未,中态] 竞赛,比赛: ~м се с нѝкого за нѐщо 与某人竞争… Тѐ се ~т по трỳд и дисциплѝна. 他们在劳动和纪律方面竞赛。~**не** [中]

съревновàни|е -*я* [中] 竞赛,比赛: учàствувам в ~е 参加竞赛 обявѝвам му ~е 向他挑战 спечèлвам ~ето 在竞赛中得胜 предмàйско ~е 五一节竞赛

съредàктор [阳] 合编者

съредàкторск|и -*а* съредàктор 的形容词: ~и колектѝв 全体合编人员

съредàкторств|о -*а* [中] 合编

сърма [阴] (绣花用的)金线,银线

сърмалѝ|я [三性相同,复 -*и*,形]〈旧〉同 сърмен: ~я елѐче 金(银)线绣的马甲 ~и дрѐхи 金线绣的衣服

сърмен -*а* [形] 用金(银)线绣的;饰以金(银)线的;金(银)线做的: ~и дрѐхи 金线绣的衣服 ~а покрѝвка 金线绣的台布 ~ гайтàн 金丝花边 ~и концѝ 金线

сърн|а -*еш*, *сърнàх* [未] 凋零,凋谢;无精打采,衰弱

сърнà [阴] (西亚、欧洲产的)黇鹿,岩羚羊(*Cervus capreolus*)

сърнѐ -*та* [中] 小岩羚羊

сърнѐла [阴]〈植〉高环柄菇(*Lepiota procera*)

сърнен -*а* [形] 同 сърнешки: ~и рогà 岩羚羊角

сърненка [阴]〈植〉鳞形齿菌(*Hydnum imbricatum*)

сърнѐц [阳] 公岩羚羊

сърнѐшк|и -*а* сърнà 的形容词: ~а кòжа 岩羚羊皮 ~о стàдо 岩羚羊群 ~и рòг 岩羚羊角

сърп -*ът*, -*а*, -*ове* 和(罕) -*и* [阳] 镰刀: чỳк и ~ 锤子和镰刀 лỳнен ~ 一弯新月,月牙

сърпèц [阳]〈植〉染色麻花头(*Serratula tinctoria*)

сърпѝца [阴]〈植〉菘兰,板兰根(*Isatis tinctoria*)

сърповѝд|ен -*на* [形] 镰刀形的: ~ен мèсец 一钩新月 ~**но** [副]

сърпообрàз|ен -*на* [形] 同 сърповѝден ~**но** [副]

сърт -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈方〉秃山脊

съртам [未]〈方〉❶仔细看 ❷认真细心做(某事)

сърт|я -*ùш*, -*ùх* [未]〈方〉同 съртам

сърф -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 冲浪板

сърфинг [阳]〈运〉冲浪运动

сърфѝст [阳]〈运〉冲浪运动员

сърцàт -*а* [形] 勇敢的,大胆的: ~ мòмък 勇敢的小伙子 ~**о** [副] ~**ост** -*осттà* [阴]

сърц|ѐ -*à* [中] ❶心,心脏;心头,心口,心窝: Сърцèто му бѝе сѝлно. 他的心在激烈地跳动。тỳрям рькà на ~èто си 把手放在心口 ❷〈转〉心,内心;心肠;心坎;心情: човѐк със злàтно ~е 好心肠的人 кàменно ~è 铁石心肠 лèдено ~è 冷酷的心 вèсело ~е 愉快的心情 добрò ~è 好心 ❸〈转,民〉勇气: със ~è 大胆地 дàвам си ~è 拿出勇气来 ❹〈转〉中心,心脏,核心;内部;(某些水果、蔬菜的)中间部分: ~è на зѐлка 圆白菜的心儿 ~è на дѝня 西瓜瓤 ❺〈民〉肚子,胃: Болѝ ме ~è. 我肚子疼。❻〈方〉某些树的树干中较硬的部分,树心: Напрàвих клѝнове от дъ̀бово ~è. 我做了几个柞木楔子。◇ **без ~è** 不乐意地,不愿意地,勉强地 **дàма на ~èто**〈书〉恋人,情人 **Дойдѐ (пàдна) ми ~è на мя̀сто.**〈口〉我放心了;我满意了。**злàтно ~è**〈口〉大好人 **Изстѝва ми ~èто към нѝкого.** 我不再喜欢某人。**Ѝмам (лежѝ ми, допàда ми, пàда ми) на ~è.**〈民〉1. 我喜爱(某人)。2. 我惦记(某人)。**кàмък на ~èто** 心事 **корàво ~è** 残忍无情的人 **Къса ми се ~èто.**〈口〉我十分同情(怜悯)(某人)。**Мèд (мехлèм) ми кàпе на ~èто.**〈口〉我心里甜滋滋的;事情正合我意。**на глàдно ~è**〈口〉空腹 **на дрàго ~е**〈口〉乐意地,情愿地 **нѝмам ~è за нèщо**〈口〉不愿做某事 **обръ̀щам нѝкому ~èто**〈民〉使某人改变初衷 **Оживя̀ло ми е на ~èто.**〈口〉我总想着(某物): Оживèли са ти на ~èто тѐзи конè! 你总想着要弄到这些马匹。**от (всè) ~è** 真诚地,全心全意地 **от душà и от ~è**〈口〉十分真诚地,诚心诚意地 **открѝвам (разкрѝвам) ~èто си (нѝкому)** (向某人)倾诉苦衷(或衷情) **по ~è**〈民〉心甘情愿地,照自己的意思 **рòжба от ~è**〈民〉亲生儿(女) **сгрѝвам ~èто нѝкому** 使某人有信心,使某人抱有希望;安慰某人;使某人平静下来 **слàгам рькà на ~è; с рькà на ~è**〈口〉坦率地、真诚地(说) **с лèко ~è** 轻率地;无忧无虑地 **с открѝто (чѝсто) ~è** 坦率地,真诚地 **спечèлвам (завладя̀вам, покорѝвам) ~èто нѝкому** 赢得某人的心,得到某人的爱情(或依恋、信任) **със ~è** 用心地,努力地 **Тòлкова (товà) ми се откъ̀сва от ~èто.**〈口〉我舍不得给这么多。**тỳрям си на ~è**〈口〉放在心上: Не сѝ тỳряй мнòго на ~è и не сè косѝ за нѝщо. 你不要太在意,也别生气。**тя̀сно ~è** 没有耐性的人;坐立不安的人 **човѐк без ~è** 残忍的人 **широкò ~è** 心情平静的人;无忧无虑的人;有耐心的人 **Ѝд ми кàпе на ~èто.**〈口〉我生气。

сърцебѝене [无复,中] 心悸: стрàдам от ~ 患心悸 ѝмам ~ 心动过速

сърцебòл [阳] ❶心绞痛 ❷〈民〉肚子疼

сърцевѐд [阳] 同 сърцевèдец

сърцевѐд|ец -*ци* [阳] 识透人心者;善于猜透别人心理的人;深知人心的人: Тѝ си поèт, трябва да си ~ец. 你是诗人,必须深知人心。

сърцевѝд|ен -*на* [形] 心形的: ~ен лѝст на дървò 心形树叶

сърцевинà [阴] ❶(树木或其他植物的)髓部 ❷〈转〉中心,核心,最重要的部分

сърцераздирàтел|ен -*на* [形]〈书〉令人心碎的,极凄惨的: ~ен вѝк 令人心碎的喊叫声 ~на глèдка 凄惨的景象 ~**но** [副]

сърчà [阴]〈民〉玻璃;玻璃碴: Поря̀зах се на еднà ~. 一块玻璃碴把我划破了。

сърчен -*а* [形]〈方〉快的,麻利的;带劲的;泼辣的: ~а бỳлка 麻利的媳妇 ~**о** [副]

със 见 с[2]

съсàнка [阴] 同 съсънка

със|вам[1] [未], **съсна** *-неш, сѐснàх*, 过被形动 *-нат* [完] съскам 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

със|вам[2] [未], **съсна** *-неш, сѐснàх*, 过被形动 *-нат* [完] 同 насъсквам (唆使(狗)咬人;唆使): Ще ~на кỳчетата подѝр тѐбе. 我要唆使狗去追你。 **~ване** [中]

съсѐд [阳], **съсѐдка** [阴] ❶邻人,邻居: Нѝе сме ~и. 我们是邻居。❷邻座的人: Съсѐдът ми отлявo мнòго прикàзва. 坐在我左边的那个人老在说话。❸邻国人民(常用阳性复数),邻国(用阴性): нàшата сѐверна ~ка 我们的北方邻国

съсѐд|ен *-на* [形] 邻近的,毗邻的: ~на стàя 隔壁(房间) ~ен двòр 邻院 ~на странà 邻国

съсѐдкин *-а* [形] 〈罕〉(属于)邻居的: Съсѐдкиният петѐл е влязъл в нàшия двòр. 邻居的公鸡进了我们的院子。

съсѐдск|и *-а* [形] ❶(属于)邻家的: ~о момчѐ 邻家的男孩 ~а кравa 邻家的母牛 ❷邻居(之间)的: ~и отношѐния 邻居关系

съсѐдство [无复,中] ❶邻近,毗邻: Ливàдата е в ~ с горàта. 草地紧挨着树林。❷邻居关系: добрò ~ 睦邻关系

съсе|к *-ци* [阳] 〈方〉❶粮仓里的隔断(或小间) ❷粮仓

съсекà 见 съсѝчам

съсел [阳] ❶同 сънлѝвец ②解 ❷〈植〉飞廉(*Carduus crispus*) ❸〈方〉同 плъх (大老鼠)

съсѐлян|ин *-и* [阳], **съсѐлянка** [阴] 同村人,老乡

съсѐ|щам се [未], **съсѐтя се** *-тиш се, -тих се* [完] [中态] 〈方〉同 сѐщам се

съсипàтел|ен *-на* [形] 令人精疲力竭的;毁灭性的: ~на рàбота 累死人的活儿 ~ен ỳдар 毁灭性的打击 **~но** [副]

съсѝп|вам [未], **съсѝпя** *-еш, -ах* [完] ❶破坏,毁灭;损坏,弄坏: Неприятелят ~а градà. 敌人破坏了城市。~вам горà 破坏森林 Детѐто сàмо за двà дѐна ~а нòвите обỳвки. 孩子两天就把新鞋穿坏了。❷使(在精神或体力上)垮掉,使精疲力竭: Болесттà ме ~а. 这场病使我垮了。~вам го от (с) рàбота 用工作把他压垮 ~вам го от бòй 揍得他无还手之力 Голѐмите дългове го ~аха. 巨额债务把他压垮了。Войнѝте ~аха нарòда. 几次战争把人民弄得精疲力竭。— **се** [被动] **~ване** [中]

съсѝп|вам се [未], **съсѝпя се** *-еш се, -ах се* [完] [中态] 精疲力竭: ~вам се от рàбота 累垮 ~вам се от грѝжи 愁肠寸断 ~вам се да търся нѐщо 找某物找得精疲力竭 **~ване** [中]

съсипѝя [阴] ❶破坏,毁灭 ❷精疲力竭

съсѝпни|к *-ци* [阳], **съсѝпница** [阴] 吸血鬼;折磨人的人

съсипѝй [常复,阴] 废墟,瓦砾场

съсѝпя 见 съсѝпвам

съсѝр|вам [未], **съсѝря** *-иш, -их* [完] 使(血、奶等)浓缩;使凝成块 — **се** [被动] **~ване** [中]

съсѝр|вам се [未], **съсѝря се** *-иш се, -их се* [完] [中态] (指血、奶等)变浓;凝成块 **~ване** [中]

със|ѝчам [未], **съсекà** *-ечѐш, -якох, -ѐче*, 过主形动 *-якъл, -якла, -ѐкли* [完] ❶砍死,砍杀 ❷砍碎 — **се** [被动] **~ѝчане** [中]

съска [常复,阴] 〈方〉奶头

съскав *-а* [形] 发咝音的;带咝音的: ~а съглàсна 发咝音的辅音 ~ ѝзговор 带咝的发音 **~ост** *-осттà* [阴]

съска|м [未] ❶发咝咝声,沙沙响,吱吱响,嗖嗖响: Змията ~. 蛇发出咝咝声。Вятърът ~ше из клòните. 风在树枝间嗖嗖响。❷〈转〉咬牙切齿地说: ~м от злòба 恶狠狠地说 **~не** [中]

съслòв|ен *-на* съслòвие 的形容词: ~ни интерѐси (某一)阶层的利益;(某一)行业(中的人们的)利益 ~на борбà 等级斗争,阶层斗争 ~ни предразсъдъци 等级偏见

съслòви|е *-я* [中] ❶〈史〉(封建社会中的)等级,阶层,阶级: вѝсше ~е 上等阶层 ❷同业,界;同人会: лѐкарско ~е 医师同人会 учѝтелско ~е 教师界

съсна 见 съсвам[1] 和 съсвам[2]

съсредоточ|àвам [未], **съсредоточà** *-ѝш, -ѝх* [完] (使)集中: ~àвам войскѝ 集中兵力 ~àвам мѝслите си вързỳ нѐщо 把思想集中在某事上 ~àвам внимàнието си вързỳ нѐщо 把注意力集中在某事上面 ~àвам грѝжите си към бòлния 一心照顾病人 — **се** [被动] **~àване** [中]

съсредоточ|àвам се [未], **съсредоточà се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 集中注意力,专心: Шумът ми прѐчи да се ~à. 嘈杂声使我不能集中思想。**~àване** [中]

съсредоточѐн *-а* ❶ съсредоточà 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 集中的,密集的: ~а мѝсъл 集中的思想 ~о внимàние 集中的注意力 ~и войсковѝ чàсти 密集的部队 2. 精神集中的,专心致志的,聚精会神的: ~ изследвàч 专心的研究者 ~ пòглед 凝聚的视线 **~о** [副]: четà ~о 专心读书 **~ост** *-осттà* [阴]

съсѐтàв [阳] 成员;成分,组成: ~ на комѝсия 委员会成员 ~ на фỳтболен отбòр 足球队的成员 чѝслен ~ 成员总数 Назначѐна е комѝсия в слѐдния ~. 任命委员会成员如下。химѝчески ~ на водàта 水的化学成分 ~ на скалà 岩石的成分 ◇ **в ~ от** 由…组成的,其中有 **лѝчен ~** 〈公文〉全体人员

съставѐн *-на* [形] 成分里边的,组成的,内容的: ~ни елемѐнти 组成元素 ~на чàст 组成部分 ~но веществò 组合体 ◇ **слòжно ~но изречѐние** 〈语法〉从属复合句

съставѝтел *-ят, -я* [阳], **съставѝтелка** [阴] (书籍等的)编(纂)者;(文件等的)作者: ~ на рѐчник 词典的编纂者

съставка [阴] 组成部分

състав|лѝвам [未], **съставя** *-иш, -их* [完] 同 съставям

съставям [未], **съставя** *-иш, -их* [完] ❶组成,构成;编成,编制;写(作)成(文件等);拼成,凑成: ~ям правѝтелство 组成政府 ~ям кабинѐт 组阁 ~ям спѝсък 编制名单 ~ям антолòгия 编文选 ~ям учѐбник 编写教科书 ❷造成;成为;是: ~ям затруднѐние 造成困难 ~ям щàстие 促成幸福 Товà ~я 90% от цялото произвòдство. 这是全部产量的90%。Всякa администратѝвна окòлия ~я еднà избирàтелна единѝца. 每一个行政县是一个选举单位。❸考虑出(意见等),得到(概念等): ~ям си мнѐние за нѐго 考虑出对他的看法 — **се** [被动,中态] ◇ **~ям акт** 写成文书(如罚款书等) **~яне** [中]

състар|ѝвам [未], **състарѝ** *-ѝш, -ѝх* [完] 使(提前)衰老: Грѝжите без врѐме го ~ѝха. 忧虑使他早衰。— **се** [被动] **~ѝване** [中]

състар|ѝвам се [未], **състарѝ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 提前衰老,显(得)老: Тя сàмо за дѐсет днѝ се ~ѝ с дѐсет

годѝни. 只 10 天工夫她就老了 10 年。～ѝване［中］

състезàва|м се［未，中态］竞赛，比赛；竞争 **～не**［中］

състезàни|е -*я*［中］比赛，竞赛；竞争：Приѐмането във вѝсшите учѐбни заведѐния стàва със ～е. 高等学校的入学通过竞争进行。～е за проѐкт на пàметник 纪念碑设计竞赛 кòнни ～я 赛马 плỳвни ～я 游泳比赛 атлетѝчески ～я 运动会，竞技

състезàтел -*ят*，-*я*［阳］，**състезàтелка**［阴］（参加）比赛者；竞争者，敌手

състезàтел|ен -*на*［形］比赛的；竞争的；选拔的：～ен ѝзпит 同 конкỳрсен ѝзпит（选拔考试）

състо|ѝ се -*ѝш се*，-*ях се*［未，中态，只三］❶（由…）组成；包括：Общѝнската упрàва в мàлките насѐлени местà мòже да се ～ѝ сàмо от председàтел и секретàр. 小居民点的乡管理机构可以只由主席和秘书组成。Водàта се ～ѝ от водорòд и кислорòд. 水由氢和氧组成。Жѝлището се ～ѝ от стàя и кỳхня. 这套住宅包括一个房间和一个厨房。❷举行；实现：Заседàнието се ～ѝ днѐс. 会议今天举行。Днѐс се ～ѝха пѝсмени ѝзпити по литературà. 今天举行了文学课笔试。Ỳтре ще се ～ѝт спòртни състезàния. 明天举行运动会。◇ **～ѝ се в…** 在于，是，为：Грѐшката им се ～ѝ в слѐдното. 他们的错误如下。Àз не знàя в каквò се ～ѝ рàботата. 我不知道事情的原委。

състоѝвам се［未，中态，只三］〈罕〉经常（或定期）举行

състоѝни|е -*я*［中］❶［只单］状态，状况；情况，情形：имòтно ～е 财产状况 въздухообрàзно ～е 气态 болѐзнено ～е 病态 нетрѐзво ～е 醉酒状态 душѐвно ～е 精神状态 Пàметникът е в плачѐвно ～е. 纪念碑的状况凄凉。Плодовѐ в прѐсно ～е. 新鲜水果。месò в замразѐно ～е 冻肉 ❷财产，产业；财富：От бащà си наследѝ добрò ～е. 他从父亲那里继承了可观的产业。❸静止，停滞 ◇ **агрегàтни ～я** 聚集态（指物质的固、液、气三态）**в ～е съм да…** 我能（有力量，会）…

състоѝтел|ен -*на*［形］富有的；殷实的：～ен човѐк 富有的人 ～но семѐйство 殷实人家 **～ност** -*osттà*［阴］

състрадàва|м［未］〈罕〉怜悯：Тя го ～ше дълбòко. 她十分怜悯他。**～не**［中］

състрадàние［无复，中］怜悯：изпѝтвам ～ към нѐго 怜悯他 бỳдя ～ 令人怜悯

състрадàтел|ен -*на*［形］怜悯的：～ен човѐк 有怜悯心的人 ～ен пòглед 表示怜悯的目光 **～но**［副］**～ност** -*osттà*［阴］

състудѐнт［阳］，**състудѐнтка**［阴］同级（专业、系）大学生：С нѐго сме бѝли ～и. 我和他曾是同专业的大学生。

състудѐнтск|и -*а* състудѐнт 的形容词

съсỳхрен -*а* ❶ съсỳхря 的过被形动 ❷［用作形］瘦弱的；有皱纹的；干瘪的；干缩的：～ стàрец 干巴老头 ～а върбà 开始枯干的柳树 **～ост** -*осттà*［阴］

съсỳхр|ям［未］，**съсỳхря** -*иш*，-*их*［完］使消瘦；使起皱；使干瘪；使枯干：Горѐщият вѝтър ～я нѝвите. 热风吹得庄稼开始枯干。Грѝжите и теглòто преждеврѐменно ～иха млàдата женà. 忧愁和苦难使这个年轻的女子过早地憔悴了。— **се**［中态］**～яне**［中］

съсъ́д［阳］〈古〉（盛水、酒等的）碗、杯

съсъ|к -*ци*［阳］同 съскане：～к на змиѝ 蛇的嘶嘶叫声 ～к на куршỳми 子弹的嗖嗖声

съсъ́нка［阴］银莲花，白头翁（*Anemone nemorosa*）

съсъ́х|вам се［未］，**съсъ́хна се** -*неш се*，-*нах се*［完］［中态］干缩，干裂：Дъскѝте са се ～нали. 木板干得裂开了。**～ване**［中］

сътворѐние［无复，中］〈书〉同 създа̀ване：легѐнда за ～то на светà 关于创世的传说

сътвор|ѝвам［未］，**сътворѝ** -*ѝш*，-*ѝх*［完］〈书〉同 създàвам：Бетòвен е ～ил дѐвет симфòнии. 贝多芬创作了九部交响曲。— **се**［被动］**～ѝване**［中］

сътрапѐзни|к -*ци*［阳］，**сътрапѐзница**［阴］同桌吃饭的人

сътресѐни|е -*я*［中］❶震动，震荡，震撼：мòзъчно ～е，～е на мòзъка 脑震荡 ❷〈转〉动荡，震撼：душѐвно ～е 心灵上的震动 социàлни ～я 社会动荡

сътрỳдни|к -*ци*［阳］，**сътрỳдница** 和 **сътрỳдничка**［阴］❶在一起工作的人，同事，助手，协助者 ❷（报刊等的）撰稿人，作者，编者，编辑：～к на списàние 杂志的撰稿人 ◇ **наỳчен ～к** 科学工作者（某些科学研究机关的职称）：стàрши（млàдши）наỳчен ～к 一级（二级）科学工作者；正（副）研究员 технѝчески наỳчен ～к 技术科学工作者

сътрỳднич|а -*иш*，-*их*［未］❶（与…）合作，共事，在一起工作：За постигàнето на тàя цѐл тѐ са готòви да ～ат с дрỳгите родолюбѝви и демократѝчни сѝли у нàс. 为了达到此目的，他们愿意同我国其他爱国民主力量合作。❷（参加）撰稿，当编辑，当记者：～а във вѐстник 当报纸编辑 **～ене**［中］

сътрỳдническ|и -*а* сътрỳдник 的形容词：～и колектѝв 全体同仁，全体工作人员

сътрỳдничество［无复，中］❶合作：култỳрно ～ 文化合作 междунарòдно ～ 国际合作 в тѐсно ～ с нѐго 与他密切合作 ❷撰稿，编辑：безплàтно ～ 义务撰稿

съум|ѐвам［未］，**съумѐя** -*ѐеш*，-*ѐх*，过主形动 -*ѐл*，-*ѐла*，-*ѐли*［完］有本领，善于，会，能：Съумѐл да се спрàви с положѐнието. 他成功地对付了这个局面。**～ѐване**［中］

съучàстие［无复，中］共同进行，参与（犯罪活动等）：заподозрѐн в ～ при запàлване на снòпите 有参与烧毁麦垛的嫌疑

съучàстни|к -*ци*［阳］，**съучàстница** 和 **съучàстничка**［阴］共犯，从犯；同谋者；参与者：тòй и нѐговите ～ци 他和他的同谋者 ～к в престъплѐнието 共犯，从犯

съучàстническ|и -*а* съучàстник 的形容词 **～и**［副］

съучàстничество［无复，中］同 съучàстие：Подозѝрат го в ～ в крàжбата. 他们怀疑他参与盗窃。

съученѝ|к -*ци*［阳］，**съученѝчка**［阴］（中小学的）同学，同窗：～к от гимнàзията 中学同学

съученѝческ|и -*а* съученѝк 的形容词

съхлѝв -*а*［形］〈专〉易干的：～и маслà 易干的油脂

съхн|а -*еш*，*съ̀хнàх*［未］❶（变）干，干涸：Дрѐхите ～ат на слъ̀нце. 衣服晒干了。❷（植物）晒蔫，枯萎：Тревàта ～е от сỳшата. 草因干旱而枯萎。❸〈转〉憔悴 **～ене**［中］

съхранѐние［无复，中］保存：дàвам（предàвам）на ～ 保存起来 цѐнности на ～ 保存起来的贵重物品 Щòм стѝгнахме на гàрата，предàдохме на ～ ръ̀чните си багàжи. 一到车站，我们就把小件行李寄存起来了。

съхран|ѝвам［未］，**съхранѝ** -*ѝш*，-*ѝх*［完］保存（起来）：Полỳчените писмà ～ѝва грижлѝво. 他把收到的信件细心地保存起来。Нарòдът вѐчно ще ～ѝва в сърцѐто си спòмена за свòите герòи. 人民将把英雄们永远铭记于心。— **се**［被动］

~**яване** [中]

съцвѐти|е -*я* [中] 花序

съчета̀|вам [未], **съчета̀я** -*еш*, -*àх* [完] 使结合;使相配合: ~авам теòрията с пра̀ктиката 使理论与实践相结合 ~а̀вам цветовѐ при бродѝране 在刺绣时配色 ~а̀вам лѝчни и общѐствени интерѐси 使个人利益与社会利益结合起来 — **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

съчета̀ни|е -*я* [中] 结合;配合: ~е на теòрията с пра̀ктиката 理论与实际的结合 ~е на цветовѐте 各种色彩的配合

съчета̀я 见 съчета̀вам

съчинѐн -*а* ❶ съчиня̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 杜撰的,想象出来的;不自然的: ~о обвинѐние 凭空的指责 ◇ ~**о изречѐние** 〈语法〉并列句(一种复合句)

съчинѐни|е -*я* [中] ❶作品,著作;文章: ~ята на Ма̀ркс и Ѐнгелс 马克思和恩格斯的著作 съ̀бра̀ни (избра̀ни) ~я 全(选)集 пъ̀лно изда̀ние на Ва̀зовите ~я 伐佐夫全集 ❷(学校的)作文: дома̀шно ~е 课外作文 ~е в кла̀с 课堂作文 ❸〈语法〉并列关系,等立关系

съчинѝтел -*ят*, -*я* [阳], **съчинѝтелка** [阴] ❶〈旧〉作者,著者,作家 ❷〈口,貌〉杜撰者,编造者,臆造者;撒谎者,造谣者

съчинѝтел|ен -*на* [形] ~**ен съ̀юз** 〈语法〉并列连词

съчинѝтелск|и -*а* съчинѝтел 的形容词

съчинѝтелств|о -*а* [中] ❶〈罕〉蹩脚文章: празнословно ~о 空话连篇的文章 ❷杜撰,捏造;做作

съчинѝтелст[ву]ва|м [未]〈罕〉写蹩脚文章 ~**не** [中]

съчин|я̀вам [未], **съчиня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶写作(文章、诗歌等): ~я̀вам ра̀зказ (стихотворѐние) 写故事(诗) ❷起草,拟(稿),写出: ~я̀вам на ума̀ си слòво 打讲话稿的腹稿 Съчинѝха едѝн трогàтелен некролòг. 他们拟了一个感人的讣文。❸〈口〉杜撰,臆造;编造: Товà чѝсто и прòсто си го ~ѝл. 这完全是你编造出来的。❹〈口〉说谎,造谣: Чѐсто послъ̀гваше, преувеличàваше и ~я̀ваше. 他经常欺骗、吹牛、说谎。— **се** [被动] ~**я̀ване** [中]

съ̀чк|а [阴] (折下来的干)树枝: Набра̀х ~и да стъ̀кна òгън. 我把干枝敛起来生火。

Сѐчуа̀н 四川(中国省名)

съчу̀ва|м [完]〈民〉保护,保佑: Гòспод да ги ~ от всѐ̀ко злò. 愿主保佑他们免遭一切灾害。

съчу̀вствен -*а* [形] (表示)同情的;友好的: ~и ду̀ми 表示同情的话 ~и писма̀ 表示同情的信 ~ пòглед 友善的目光 ~**о** [副]

съчу̀вственик [阳], **съчу̀вственица** [阴]〈书〉同情者: ~ци на освободѝтелното движѐние 解放运动的同情者

съчу̀встви|е -*я* [中] ❶同情,同感: намѝрам ~е от ня̀кого 得到某人的同情 изпѝтвам ~е към мъ̀ката на ня̀кого 同情某人的痛苦 проявя̀вам ~е 表示同情 ❷赞许,赞赏,支持

съчу̀вст[ву]ва|м [未] ❶同情: Съчу̀вствуваха и за убѝтите, и за мъ̀ките и теглàта на жѝвите. 他们同情死者,也同情活着的人们的苦难。~м на скръбта̀ му 对他的悲痛表示同情 ❷赞许,赞赏;支持: Горѐщ родолю̀бец, тòй не мòжеше да не ~ше на Съединѐнието. 他是一个热烈的爱国者,不能不支持(保加利亚的)合并。~**не** [中]

съшѝ|вам [未], **съшѝя** -*еш*, -*ѝх*, 过被形动 -*т* [完] ❶把…缝(缀)在一起: ~вам дрѐбните парчѐта в пò-голѐми 把小块缝成大块 ❷同 ушѝвам (缝制) — **се** [被动] ◇ ~**т с бѐли конци̇̀** 〈口〉(指谎言、阴谋等)有破绽的,漏洞百出的 ~**ване** [中]

същ 和 **същи** -*а* [形] ❶同一个: Родѐн съм през ~ата годѝна катò нѐго. 我和他是同一年生的。на ~ото мя̀сто 在原处 през ~ата вѐчер 在同一个晚上 Товà е ~ият пла̀т, за кòйто ти ка̀звах. 这是我对你说过的同一块料子。❷不变的,原样的: Тòй си е оста̀нал ~ият. 他还是老样子。Скоростта̀ на колàта си оста̀на ~ата. 车速未变。❸同样的,相同的: Платъ̀т е ~ият катò мòя. 这料子和我的一样。Тя̀ ѝма ~ата рòкля катò тѐбе. 她的连衣裙跟你的一样。И синъ̀т ѝма ~ия гла̀с катò баща̀ си. 儿子的嗓音跟他父亲一样。❹真的,真正的: Тòй не му̀ е ~ баща̀. 他不是他的亲生父亲。Свàтба без гàйда — ~и пòмен.〈俗〉没有风笛的婚礼就成了真正的追悼会。◇ **едѝн и** ~ 同一个: И двàмата нòсеха еднò и ~о ѝме. 两人同名。

същевре̇̀менно [副] 同时

съще̇̀ствен -*а* [形] 十分重要的,重大的;基本的: Фанта̀стиката е ~ елемѐнт на прѝказката. 幻想是童话的重要元素。~и разлѝчия 重大的差别 ~а зада̀ча 重大的任务 ~а сла̀бост 基本的弱点 Тòй не ка̀за нѝщо ~о. 他没说什么重要的事。~**о** [副] ~**ост** -остта̀ [阴]

съществѝтелн|о -*и*, **съществѝтелно ѝме** [中]〈语法〉名词 ◇ ~**о нарицàтелно ѝме** 普通名词 ~**о сòбствено ѝме** 专有名词

съществ|ò -*а̀* [中] ❶有生命的东西,活的东西;生物: Пръ̀в пъ̀т видя̀х свѐжа следа̀ на жѝво ~ò, коѐто е бора̀вело ту̀ка. 我第一次看到在这里活动过的生物的新鲜痕迹。❷〈狭〉人: свобòдно ~ò 自由的人 ❸〈口〉可怜的人(或动物),微不足道的人 ◇ **по ~ò** 实质上,本质上,其实: Марксѝзмът тря̀бва да се изу̀чава по ~ò. 学习马克思主义要学它的精神实质。**ця̀лото ми ~ò** 我的内心世界;我的全部心思

съществува̀ни|е -*я* [中]〈书〉❶生活;生存,存在 ❷〈旧〉无足轻重的生活: вòдя печа̀лно ~е 过可悲的无意义的生活,庸庸碌碌地活着 ❸〈旧〉小生命: жа̀лки ~я 可怜的小生命

съществу̀ва|м [未] ❶活着: Тя̀ зна̀е, че нѐйните родѝтели отда̀вна вѐче не ~т на света̀. 她知道她的双亲早就不在人世了。❷有;存在: Съществу̀ва извѐстна опа̀сност. 有一定的危险。Съществу̀ва са̀мо на кнѝга. 只在书本里存在。~**не** [中]

същинà [无复,阴] 本质,实质: Товà е ~та на ра̀ботата (въпрòса). 这就是事情(问题)的实质。пронѝквам до ~та на нѐщо 深入到某事的实质 В съчета̀нията на контра̀стите пò-ря̀зко изпъ̀ква ~та на нещàта. 一进行对比事情的本质特征就更鲜明地突现出来。Ѝстинският а̀втор на прѝказки е в ~та си мечта̀тел. 童话的真正作者实质上是幻想家。

същѝнск|и -*а* [形] ❶完全像…的,简直是,真是个: Тѝя възрастни и зрѐли мъжѐ ста̀ваха ~и децà. 这些上了年纪的和成年的男子简直变成了孩子。Ѐдрите му бѐли зъ̀би лъ̀сна-ха катò ~и бѝсери. 他那又大又白的牙齿完全像珍珠一样闪光。❷真正的: ~и бащà 亲生父亲 Отгàтнах ~ите му намерѐния. 我猜到了他的真正意图。

същност -*тà* [无复,阴] 本质,实质: Поѐтът ни въвѐжда пря̀ко в ~та̀ на ра̀ботата. 诗人把我们直接带到事情的本质中去了。◇ **в ~** 实际上,其实: Ỳж слу̀шаше, но в ~ умъ̀т му бѐше отнѐсен съвсѐм дру̀гаде. 他好像在听,其实他的心早

跑到别的地方去了。

също［副］❶也，同样地：Той е ～ ученик. 他也是个学生。Аз ～ ще дойда. 我也来。Утре ще бъда ～ зает. 我明天同样没有工夫。～ като мене 也跟我一样 ❷(与 а,и 或 така 连用组成接续连词)(与此)同时 ◇ **едно и** ～ 完全一样：Положението на болния остава едно и ～. 病人的情况依然如故。

съюз［阳］❶联盟；结盟；同盟；联合，结合：～ на работници и селяни 工农联盟 сключвам ～ 结盟 военен ～ 军事同盟 ❷联合会，协会：професионален ～ 工会 Съюз на българските писатели 保加利亚作家协会 Български земеделски народен ～ 保加利亚农民联盟 ❸〈语法〉连词 ◇ **Съветски** ～〈史〉苏联

съюз|ен -*на* съюз 的形容词：～ни условия 同盟条件 ～на държава 同盟国家 ～ен съвет 协会理事会 ～ен договор 同盟条约

съюзни|к -*ци*［阳］，**съюзница**［阴］结盟者，盟员，盟友；盟国：～ци през войната 战时的盟国

съюзническ|и -*а* съюзник 的形容词：～а държава 结盟国家 ～и задължения 盟国的义务

съюз|явам［未］，**съюзя** -*йш*，-*йх*［完］使结成同盟 — **се**［中态］结盟；成为盟国 ～**яване**［中］

сьомга［阴］鲑(鱼)(*Salmo salar*)：хайвер от ～ 鲑鱼子

сюгжестия［阴］〈书〉同 внушение(授意，提示，暗示)

сюжет［阳］情节，题材：„Под игото" има за ～ живота на българския народ в навечерието на Априлското въстание. 《轭下》是以四月起义前夕保加利亚人民的生活为题材的。интересен ～ 有趣的情节

сюжет|ен -*на* сюжет 的形容词：～но развитие 情节发展 ～ни рамки 情节背景 ～**но**［副］

сюзерен［阳］〈史〉封建领主

сюзерен|ен -*на* сюзерен 的形容词：～ни права 封建领主的权利

сюита［阴］〈乐〉组曲：симфонична ～ 交响乐组曲

СЮК［сюк］［缩］〈史〉Съюз на югославските комунисти 南斯拉夫共产主义者联盟

сюнгер［阳］海绵(*Spondia officinale*)：мек като ～ 软如海绵

сюрия［阴］〈俚〉❶大羊群 ❷大群，大帮：Събраха се цяла ～ деца. 聚集了一大帮孩子。

сюрма|х -*си*［阳］〈民〉同 сиромах

сюрмашк|и -*а*［形］〈民〉同 сиромашки

сюрме -*та*［中］〈方〉(从里面关、锁门窗的)插销

сюрприз［阳］❶想不到的(好)事，出乎意料的(好)消息；惊喜 ❷意外的礼物

сюрпризира|м［未，完］(以好事)使感到意外：～м приятеля си с подарък 以礼物使朋友感到惊喜 — **се**［被动］～**не**［中］

сюрреализ|ъм -*мът*，-*ма*［无复，阳］超现实主义

сюртук -*ци*［阳］〈旧〉常礼服

сявга［副］〈方〉同 всякога(任何时候)

сявгаш|ен -*на*［形］〈方〉同 всякогашен(任何时候的)

сядам［未］，**седна** седнеш，седнах［完］❶坐，坐下：～ на тревата 在草地上坐下 Не сядай на камък, че ще се простудиш. 别坐在石头上，会受凉的。～ до огнището на стола 坐在火塘边椅子上 ❷〈转，口〉(坐下)休息，歇着：Стига игра, седни най-после. 别玩了，坐下吧！❸〈转，口〉认真干(指某些需要坐着干的工作)：Като седнах, за два часа прегледах всичко. 我一坐下来认真干，两个小时就把所有的东西看完了。❹〈转，口〉［只完，与 да 和动词连用］(坐下)着手(干)：Цяла мома си вече, пък си седнала да плачеш. 你已经是个大姑娘啦，还哇哇大哭。◇ ～ **на престола (на трона)** 登基 ～ **(стъпвам) някому на врата**〈口〉骑在某人头上，使某人服从 **сядане**［中］

ся|ен -*йна*［形］〈诗〉同 сияен

сяждам［未］，**сям** -*деш*，-*дох*，-*де* 过主形动 -*л*，-*ла*，-*ли*［完］〈民〉❶(鼠、蛀虫等)咬，蛀(许多处)：Една мишка ～жда дрехите, всички мишки са криви.〈俗〉一只老鼠咬了衣服，所有的老鼠都跟着背黑锅。❷痛骂，狠剋 — **се**［被动］～**ждане**［中］

сяз|вам се［未］，**сязя се** -*иш се*，*сязих се*［完］〈方〉同 съсирвам се

сяка|м［未］〈方〉想，觉得：И той ～ше, че тая лодка е той сам, неговата младост, която плуваше. 他觉得这只小船就是他自己，是他那流逝的青年时代。

сякаш［副］❶好像：Сякаш силите на воловете са стигнали само да дойдат до тук. 好像这些牛的力气只够走到这里。Дъждът ～ спря. 雨好像停了。Неговата воденица е ниска, схлупена ～ лястовиче гнездо. 他的磨坊又矮又旧，像一个燕巢。Лицето ѝ ставаше ～ все по-дребно. 她的脸变得好像越来越小。❷〈常不赞〉好像就(表示反意)：Сякаш не можеше да почака. 他好像就不能等一下。Сякаш децата му гладни ще останат. 好像他的孩子会挨饿似的。❸［用作连，有时与 че 连用成为复合连词］好像：Безкрайното тракийско поле потъна в мрака, ～ изчезна. 无边无际的色雷斯原野沉陷在黑暗里，好像不见了。Сякаш че това схлупено здание безутешно плачеше. 好像这座低矮的建筑在伤心地哭泣。

сям 见 сяждам

Сянган 香港(中国，亦作 Хонконг)

сянка *сенки*［阴］❶阴，阴凉，背阴地方；阴处；背光的地方：сядам на ～ 坐在阴凉处 Има човек в ～та. 在背阴地方有个人。Отмести се от лампата че ми правиш ～. 躲开灯，你挡我的亮。❷影子：Сянката ми пада върху стената. 我的影子落在墙上。❸人影：Край гората се показаха няколко сенки. 树林边上出现了几个人影。❹［常复］(由于疲倦等而出现在眼睛周围的)黑圈：имам големи сенки под очите 有很大的黑眼圈 ❺〈转〉幽灵：～ на смъртта 死亡的幽灵 ❻〈转〉神色，神情：По лицето му премина ～ от уплаха. 他脸上掠过骇怕的神色。❼〈转〉痕迹，余迹：Не искам да остане нито ～ от съмнение. 我不愿留下任何可疑的迹象。❽〈转〉瘦得皮包骨的人；半死不活的人：Станал си на ～. 你成了人干儿了。◇ **върбова** ～〈口〉柳荫(指休息的好地方) **дебела** ～ 浓荫 **оставам (стоя) в** ～ 不被注意，不受重视 **шарена** ～ 花荫凉

сяра［无复，阴］硫磺

сярна, сярно 见 серен

Т

т ❶ т 音 ❷保加利亚语字母表第 19 个字母：печа̀тно т 印刷体 т ръкопѝсно т 手写体 т

т [缩] тон 吨

т.[1] [缩] том 卷

т.[2] [缩] то̀чка 点

та[1] [连] ❶(表示连接或强调)：1.(用以连接句中的同等成分)和，又：То̀й бѐ тъ̀нък ～ висо̀к. 他是个细高挑儿。2.(用以列举动作、行为或事物)又…又，有…有：Ядо̀хме ～ гро̀зде, ～ кру̀ши, ～ о̀рехи, ～ какво̀ ли нѐ. 我们吃了葡萄，吃了梨，又吃了核桃，简直什么都吃到了。3.(在动作连贯的情况下使用)又，紧接着，然后；进而：Дя̀га кобѝлица на ра̀мо / ～ си на ѝзвор отѝва. (П. Р. Славейков) 她扛起扁担，向清泉走去。Пѝл студѐна вода̀, ～ се простудѝл. 他喝了冷水，着凉了。4.(表示与前一特性或动作同类而更加强烈的新特性或动作)简直是，甚至：Вѐлко пристѝгна в града̀ ра̀но следо̀бед мо̀дър, ～ чѐрен от сту̀д. 下午，维尔科很早就到城里来了，他冻得浑身发紫，简直可以说浑身发黑。❷(表示添加、新补充的句子一般含有省略成分，用以更具体地说明、发挥和补充前面的意思)：От та̀м, през планинѝте, ～ троя̀нските колѝби. 从那儿穿过山，到达特洛扬一带的农舍。Уда̀ри го с копѝто и така̀ го рѝтна, че Мѐчо се търку̀лна прѐзглава, ～ ча̀к в дола̀. 它用蹄子踢麦乔(长毛犬名)，踢得麦乔头朝下滚，一直滚到山谷里。❸(表示对比或相比)难道，还说什么：Осемдеся̀т годѝни тѐглих и стра̀дах като̀ ку̀че, ～ сега̀ ли раха̀т ще вѝдя? 我像猪狗般受了 80 年的苦，难道现在还会过什么安宁的日子吗？То̀й деца̀та си ня̀ма с какво̀ да нахра̀ни, ～ го̀сти ще вѝка! 他都没有东西给自己的孩子吃，难道还会请什么客！❹(用以引出从句)：1.(表示方式)：Изя̀ли ги, ～ не оста̀ло ко̀съм от тя̀х. 它们把这些小动物吃光了，连一根毛都没剩下。То̀й я взѐ (ракѝята), засмя̀ се, ～ ча̀к очѝте му свѐтнаха. 他端起烧酒，笑起来，笑得两眼都发亮了。2.(表示后果)因此，从而，所以：Бѐше тъ̀мно, ～ не мо̀жеше да се разберѐ нѝ ду̀ма от пѝсаното. 当时很暗，写的东西连一个字也无法辨认。3.(与 да 连用，构成表示目的的复合连词)：～ **да** 为了，以便：Разпрѐгна дя̀до Ива̀н кола̀та си, ～ да почѝне. 伊万爷爷卸了车，好休息休息。

та[2] [语气] ❶(用以强调所说的内容或动作)：Та то̀й нѐ за вечѐрята бѐше дошъ̀л. Та то̀й бѐше ту̀к заради̇̀ нѐя, заради̇̀ Ста̀нка. 他可不是为了吃晚饭而来的，他是为了她，为了斯坦卡而到这儿来的。❷(用于重复的名词或动词之间)：Амѝ ба̀ща ти, като̀ завѝка: сто̀й ～ сто̀й. Какво̀ да пра̀вя — оста̀нах. 你爸爸喊着"站住！站住！"那我有什么办法呢？只好留下。❸ **ѐ ～, ～ що̀, ～ какво̀, ѐ ～ що̀, ѐ ～ какво̀** (作为独立的问题，有时等待着了解下面还要说什么)怎么了，那又怎么样，说下去呀；Къдѐ ще вървѝм по тъ̀мно? … в око̀лностите са се появѝли въ̀лци. — Ѐ ～ що̀? "这么黑我们到哪儿去呀？…附近出现过狼。""有狼又怎么啦？"

таба̀|к[1] -*ци* [阳]：(大张的)厚纸：Мръ̀сният, изподра̀скан ～к на ма̀сата сега̀ бѐше заменѐн с но̀в. 桌上铺的那一大张又脏又破的厚纸现在已经换成新的了。

таба̀|к[2] -*ци* [阳] 鞣革匠，制革匠，皮匠

табакѐра [阴] 烟盒

табакхана̀ [阴] 鞣革作坊，制革场

таба̀н[1] [阳] ❶脚掌，脚底板：Обѐлиха ни се ～ите да хо̀дим бо̀си. 光着脚走，把我们的脚掌都磨破了。❷〈方〉鞋底，鞋掌

таба̀н[2] [阳]〈方〉无花果

табахана̀ [阴]〈旧〉同 табакхана̀

таба̀шк|и -*а* [形] 鞣革匠的，皮匠的，制革匠的：～и зана̀ят 鞣革手艺 ～а индустрия 制革工业 ◇ **～а въ̀лна** 加工皮革时脱落的劣质毛

табѐл|а [阴] 牌子，招牌：дъ̀счени ～и с на̀дписи 写着字的木牌

табиѐт [阳]〈俚〉❶性情，性格，天性：Така̀ва грижо̀вност не ѐ по ～а ти, какво̀ ста̀ва с тѐбе? 这样的操心不符合你的性格，你这是怎么了？❷习惯；风俗

табиетлия̀ [形，不变]〈俚〉性情古怪的，性格怪僻的

та̀бия [阴]〈旧〉(防御)工事，堡垒，要塞

табия̀т [阳]〈俚〉同 табиѐт

табиятлия̀ [形，不变]〈俚〉同 табиетлия̀

та̀бла[1] [阴] ❶托盘：Влѐзе Кръ̀стевица с тенекия̀на ～, на ко̀йто ѝмаше чѐтири ча̀шки с ракѝя. 克勒斯特维察端着一个白铁托盘进来，上面放着四小杯白酒。❷烤盘：пъ̀лна ～ с ба̀нички 装满起酥的烤盘

та̀бла[2] [阴] ❶(刻有十五子游戏棋盘的)装十五子的木盒 ❷十五子游戏：По̀сле сѐднаха да игра̀ят на ～. 后来他们坐下来玩十五子游戏。❸〈旧〉黑板：Погледнѐте на ～та. 请看黑板。❹〈旧〉(写字用的)石板 ❺〈旧〉同 табѐла ❻家具的平面、门板等：～ на крева̀т 床板

та̀бладжи|я -*ята*, -*и* [阳]，**та̀бладжийка** [阴] 会玩十五子游戏的人

табланѐт [无复，阳] (二至四人玩的)一种扑克牌游戏

та̀блен -*а* [形] 带大块木板的：～ крева̀т 有靠背的木床

таблѐт|ен -*на* [形] 药片的，片剂的，锭剂的：～ен отдѐл 药片部

таблетѝра|м [未，完] 把…制成药片 **～не** [中]

таблѐтк|а [阴] ❶药片：аспирѝнова ～а 阿司匹林片 ～а хинѝн 一片奎宁 хинѝн на ～и 片剂的奎宁 ～и против главобо̀лие 治头痛的药片，去痛片 ❷圆片，圆块：～а шокола̀д 一圆片巧克力

та̀блица [阴] 表，表格，表报；一览表，统计表：～ на (за) умножѐнието 乘法表 логаритмѝчна ～〈数〉对数表 периодѝчна ～ на химѝческите елемѐнти 化学元素周期表 ща̀тна ～ 定员表

таблò -а [中] ❶床头板,家具两头的木板：~ò на креват 床的靠背 ❷木牌,大四方板 ❸(画在硬纸板或布上的)大幅图画,大幅照片 ❹(装有电开关的)盘,开关板,控制板

таблоѝд [阳] 文简图茂的小报

тàбор [阳] ❶〈旧〉(土耳其军队的)营,大队：двà ~а войскà 两营的士兵 ❷(游牧民族、移民等的)宿营地,屯宿地：цѝгански ~ 茨冈人的宿营地

табỳ [无复,中]〈书〉❶(原始民族宗教迷信的)禁忌,忌讳 ❷〈转〉禁忌的事物;禁忌语

табулàтор [阳] ❶制表机 ❷(打字机的)列表键

табỳн [阳] 马群

табурèтка [阴] (蒙面的)凳子

тавà [阴] ❶烤盘 ❷(熬果酱等用的)盘,锅 ❸〈转,行,口〉大的密纹唱片(慢转唱片)

тавàн [阳] ❶顶棚,天花板：По ~а висàха голèми пàяжини. 天花板上悬着一些很大的蜘蛛网。❷阁楼,顶阁,顶间：На ~а хòди някой. 有人在阁楼上走动。❸〈空〉(飞机的)上升限度,升限：~ на пòлета на самолèт 飞机的升限 ◇ **нѝсък му ~ът** 他的智力有限;他的眼光短浅

тавàнски -а [形] 阁楼的,顶阁的,顶间的：~а стàя (помещèние) 阁楼,顶间 ~а стълба 阁楼的楼梯 ~о прозòрче 阁楼的小窗户

тавèрна [阴] 酒馆,酒店

тавѝчка [阴] тавà 的指小

тàвла [阴]〈旧〉十五子游戏(棋盘)

тавлà [阴]〈方〉马厩,马棚

тавлѝя [阴]〈方〉❶马厩,马棚 ❷喂得膘肥肉壮的马

таврѝз [形,不变]〈方〉同 трèзвен

тавтологѝчен -на [形] 同语反复的,同义词(语)反复的;重复的：~ен ѝзраз 重复的语句

тавтолòгия [阴]〈书〉同语反复,同义词(语)反复;重复(有时是加强词义的修辞法,有时是应避免的毫无用处的重复,例如 Тòй е хрàбър, смèл и юнàчен.)

таджѝк -и [阳], **таджѝчка** [阴] 塔吉克人

Таджикистàн 塔吉克斯坦(亚洲)

таджикистàнец -ци [阳], **таджикистàнка** [阴] 同 таджѝк

таджикистàнски -а Таджикистàн 和 таджикистàнец 的形容词

тàен -йна [形] ❶秘密的;暗中的;隐蔽着的;隐瞒着的;暗怀(在心里)的：~йно събрàние 秘密会议 ~йна дèйност 秘密活动 ~ен дòговор 秘密条约 ~ен агèнт 暗探,密探 ~йни докумèнти 秘密文件 ~йни надèжди 暗中的希望 ❷神秘的;不可解的：~йна сѝла 神秘的力量 ~йна бòлест 神秘的病 ◇ **~йна вечèря**〈宗〉1.(耶稣被害前与其 12 门徒共进的)最后的晚餐 2. 描绘这次晚餐的圣像 **~йно гласỳване** 不记名投票 **~йна полѝция** 秘密警察,暗探 **~йно** [副]：вършà нèщо ~йно 秘密地做某事

тàене 见 тàя

таèне 见 таѝ 和 таѝ се

таз[1] -зът, -а, -òве [阳] 骨盆

таз[2] [代,阴] 同 тàзи ◇ **и ~ добрà**〈口〉(表示遇到意外的不愉快的事而不高兴、愤懑、不满)真是,哼,瞧你：— Не мè лъжѝ, чѝчо Кòльо! — И ~ добрà! Когà съм те лъ̀гал, à? "科廖叔叔,你别骗我!" "瞧你,我什么时候骗过你? 你说!"

тàзвечерен -на [形] 今晚的：~но съвещàние 今晚的会议 ~ни новинѝ 今晚的新闻

тàзгодишен -на [形] 今年的：~ен конгрèс 今年的代表大会 ~на реколта 今年的收成 ~но вѝно 今年的葡萄酒

тазè [形,不变]〈旧〉新鲜的：~ месò 鲜肉

тàзи 见 тòзи

тазобèдрен -а [形]〈解〉髋(部)的：~а стàва 髋关节

тàзов -а [形] 骨盆的：~и кòсти 髋骨,胯骨

тàзседмичен -на [形] 本周的,本星期的

тàзсутрешен -на [形] 今天早晨的,今晨的：~ни вèстници 今天早晨的报纸

таѝн [阳]〈旧〉(士兵每日或每月的)份粮,口粮

таѝнствен -а [形] 同 тàйнствен

Тайвàн 台湾(中国省名)

тайгà [阴] 泰加森林(欧、亚、美洲亚寒带针叶林的一种),原始森林,原始林带

Тàйланд 泰国(亚洲)

тàйландец -ци [阳], **тàйландка** [阴] 泰国人

тàйландски -а Тàйланд 和 тàйландец 的形容词

тàймаут [阳]〈运〉暂停

тàйна [阴] ❶秘密,机密;秘诀：пỳблична ~а 公开的秘密 Нямам нѝкаква ~а от тèбе. 我不向你隐瞒任何事情。Не умèя да държà ~а. 我不善于保守秘密。издàвам ~а 泄露秘密 Товà остàва завѝнаги ~а. 这将永远是个谜。❷同 потàйност (神秘,神秘性)：~ите на голèмия грàд 大城市的神秘 ◇ **пàзя пълна (стрòга) ~а** 严守秘密

тàйната [副] 秘密地,偷偷地：вършà ~ 秘密地进行

тайнопѝс [阳] 暗号书写法,密码书写法

тàйнствен -а [形] ❶神秘的,深奥莫测的;令人不解(纳闷)的：~и дỳми 深奥莫测的话 ~а смърт 神秘的死亡 ~ата прèлест на южната нòщ 南方夜晚神秘的美 ❷秘密的：~ рàзговор 秘密谈话 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴] 1. 神秘性 2. 神秘的事物

тàйнство -а [中] ❶〈宗〉圣礼(仪式,如洗礼、圣餐等) ❷神秘的事物

тайфà [阴] 大群,帮;一伙(常指行为不端的人)：~и мръсни децà 几群脏孩子

тайфỳн [阳] 台风

такà Ⅰ [副] ❶这样(地),这么,如此;那样(地)：Тя не бèше привѝкнала ~ да ѝ отговàрят. 她不习惯于别人这样回答她。Такà не мòже да продължàва! 不能再这样下去了! Нали ~? 是这样吧?(对吗?) Такà ли? 是这样吗?(是吗?)真的吗? Такà да си остàне. 就这样吧! А рèчите си пòчваше ~: / „Живòтът е прогрèс, но и борбà". (Ам. п. Димитров) 他是这样开始讲话的:"生活是进步,同时也是斗争。" ❷如此,到这种(那种)程度：Но вѝе трябва да сте българин, катò говòрите ~ добрè български. 您的保加利亚语说得这么好,您大概是保加利亚人吧? Пазàрите нѝкога не сà били ~ многолюдни. 市场上从来没有过这么多的人。Ⅱ [用作连] **кàкто ..., ~ и** (用以连接句子中的相同成分)正如…一样,…也…;既…,又…;和,同：Тòй се отнасяше мнòго любèзно кàкто с познàти, ~ и с непознàти.

他对待认识的和不认识的人都很客气。Ⅲ［用作语气］❶(表示肯定和同意)对，嗯，是这样，好：— Нали ～? — Така! "对吧?""对!" ❷(表示不确定，无一定动机或目的，无一定方向)就这样，随便：Разхождах се ～. 我随便遛遛。❸(用以强调与其相连的词或加强语气)：А ти, Душко, къде ～ по това време? 杜什科，你这么晚到哪儿去啊? Как ～ да не знаете тия неща? 你们怎么会不知道这些事呢? ◇ **и** ～ 1.［结论复合连词］(用以引出为前面所述一切的结论的独立句)就这样，这样一来，这样，于是，那么；总之：И ～, аз зèмах и заклàх пиленцето. А и щò можех àз да напрàвя? 就这样，我抓住小鸡把它杀了。我又有什么办法呢? 2.〈口〉反正，本来，就是这样而已…：Аз и тèбе ще повредя, акò ни видят заèдно из пътя. Ти и ～ сбърка, че дойдè при мèне в тòзи хотèл. 要是别人在路上看见咱们在一块儿，我就把你也给害了。你到旅馆来找我，这已经是做错了。◇ **и** ～ **нататък** 等等 ～ **да се кàже** 可以说 ～ **и** ～ 1.反正，本来，不管别的，反正都一样：Така и ～ нями прокопсия, мислех си — пий! 我内心想道，不管怎么说也是不走运，喝吧! 2.如何如何：Рàботата стои ～ и ～. 事情是这样的。～ **или иначе** 反正 ～ **наречен** 所谓(的) ～ **че** (～ **щòто**)(复合连词，用以引导表示后果的从句)因之，从而，以致；所以：С такива дървени прèчки бèше напрàвена самàта вратà на тъмницата, ～ щòто от двòра се глèдаше в тъмницата. 牢房的门是用这种横木板做的，所以从院子里就可以看到牢房内的动静。**току** ～ 无缘无故地，无根据地

такàва 见 такъв

таквàз［代］〈口〉同 такàва

таквиз［代］〈口〉同 такива

таквòз［代］〈口〉同 такòва

тàке -*та*［中］❶(阿尔巴尼亚人戴的)非斯卡(一种平顶圆锥形带穗的帽子) ❷〈口〉(无帽檐的)软帽

тàко ми〈方〉我发誓：Тàко ми бòга, нищо не знàя. 我向上帝发誓，我什么都不知道。

такòва 见 такъв

такòвам［未，完］〈口〉❶做(某事)，搞 ❷〈粗〉性交

тàкса［阴］规定的价格，限价；规定的费额，费，(报)酬金：учèбна ～ 学费 ～ за багàж 行李费 митническа ～ 关税 ～ за превòзване 运费 плàщам ～ 缴费

тàксам［未］〈方〉答应，允诺

такси -*та*［中］出租汽车，计程车：Наèх ～ от пиàца. 我从停车场租了一辆出租车。

таксидиòт［阳］在各地为寺院募集捐款的修道士，游方僧

таксидиòт|ин -*и*［阳］同 таксидиòт

таксимèтров -*а*［形］(出租车)里程表的：～ автомобил 计程车，出租汽车

таксимèт|ър -*търът*, -*ри*［阳］❶(出租汽车的)里程表 ❷〈扩〉同 такси

таксирàт［阳］〈方〉灾祸，灾难，不幸，损失

тàксов -*а*［形］规定价格的，限价的，规定费额的，牌价的 ◇ **държàвни ～и мàрки** 印花

тàксувам［未］〈方〉同 тàксам

таксỳва|м［未，完］❶规定价格，规定限价，规定费额；收费：Остàвих си багàжа да го претèглят и ～т. 我把行李放在那儿过磅和计算运费。Рèйсът е препълнен, та кондỳкторът едвàм успява да ～ пътниците. 长途公共汽车挤得满满的，售票员好不容易才从乘客们那儿收了费。❷〈转，罕〉对…下某种定义；说明特性，评价，认定：Непрàвилно ～те постъпките на тòя човèк като несериòзни. 你们把这个人的行为说成不严肃是不正确的。— **се**［被动］～**не**［中］

такт[1] -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］❶〈乐〉小节，拍子：Еднò пиàно от сỳтрин до вèчер повтàря … пèт-шèст ～а от някакъв вàлс без начàло и без край. 一架钢琴从早到晚重复弹着一个无头无尾的五六个小节的华尔兹舞曲。❷节拍，节奏，均衡跳动：Рòтата вървèше в ～ с песентà. 连队合着歌曲的节拍行进。❸〈技〉冲程

такт[2] -*ът*, -*а*［无复，阳］(待人接物方面的)(知)轻重，(有)分寸：имам ～ 知轻重，有分寸 чỳвство за ～ 知轻重，有分寸(分寸感)

тактѝ|к -*ци*［阳］❶战术家；策略家 ❷知轻重的人，有分寸的人

тàктика［阴］❶〈军〉战术；战术课目：～ на пехòтата 步兵战术 ❷〈转〉策略，计谋；方式，方法，手段：революциòнна ～ 革命策略 Тè менят ～та си спорèд слỳчая. 他们根据情况改变自己的策略。

тактѝч|ен -*на*［形］知轻重的，有分寸的：～ен човèк 有分寸的人 ～на постъпка 有分寸的做法 ～ни обнòски 有分寸的态度 ～**но**［副］：Постъпва ～но. 他做得有分寸。Не è ～но да прàвиш такà. 你这样做有失分寸。～**ност** -*ността*［阴］

тактѝческ|и -*а* тàктика 的形容词：～а грèшка 策略性的错误 ～и похвàт 策略的做法 ◇ **～а единица** 战术单位

тàктов -*а* такт[1] 的形容词：～а чертà 小节线 ～ размèр 拍子，节拍

тактỳва|м［未，完］打拍子：Тòй започна да ～ с ръкà, като свиркаше с устà мелòдията на песентà. 他一面用手打起拍子，一面吹着歌曲的调子。

так|ъв -*àва*, -*òва*, -*ива*［指示代词］❶这样的，这种(的)，那样的，那种(的)：Ти не си привикнал на ～ъв живòт. 你没有过惯这种生活。На ～àва главà ～ъв бръснàч.〈俗〉什么样的头得用什么样的剃刀；不同的东西要不同对待。Не бъди ～ъв! 你别这样! по ～ъв нàчин 就这样 Такàва ли билà рàботата? 事情竟是这样的吗? ❷〈书〉(为避免重复前面已提到的名词或形容词而用)同样的，还是那样的，此类：Ние бяхме мнòго дòбри колèги, приятели. И както видите, остàнахме пàк ～ива. 我们曾是非常要好的同事和朋友，正如您所见到的，我们现在仍然如此。❸(指出程度)如此之多，那样地，到这样的程度：Тòй бèше ～ъв дòбър към мèне досегà. 一直到现在，他对我是那样地好。❹(在叙述、列举几件事物时用)如下：Плàнът на отмъщèнието бèше ～ъв:… 复仇的计划如下：… ❺〈口〉(指品质或表现不好的)这类的，这种的，这号的：Нèнко знàе, че дядо Слàвчо не è ～ъв човèк. 嫩科知道斯拉夫乔爷爷不是这号人。❻〈口〉(在强调某些不良的、恶劣的品质时用)这个，这么个：Ставай бързо! Мързелàна ～àва! 赶快起来，你这个懒丫头(懒妇)! ❼［用作名］～**ива**［复］这样的东西(事，人)：Не се сърдя, ама недèй прикàзва ～ива. 我不生气，不过，你别说这种话。Тòй ще чàка да дòйдат всички… — има ～ива, дèто не знаят пътя. 他要等所有的人到齐…，有的人不认识路。◇ **в ～ъв слỳчай**〈书〉在这

种情况(条件)下 **да ги нямаме ~ѝва** 〈口〉这不行 **Такѝва (тѝя) не мѝ минàват.** 〈口〉我不同意。

такъм [阳]〈民〉一套(工具、东西等): рибàрски ~ 一套渔具 кòнски ~ 一套挽具,马具 цял ~ шаечни дрèхи 一整套粗呢衣服

талàз [常复,阳] 浪,波浪: мътни ~и 浑浊的浪

талазлѝв -*а* [形]〈罕〉有浪的,起浪的;波浪形的: Глèдах ~ата синевà на Чèрно морè. 我望着黑海蓝色的波浪。

талазовѝд|ен -*на* [形] 同 вълнообрàзен (波浪形的): ~ни могѝли 波浪般(起伏)的山丘

талàнт[1] [阳] ❶才能,才干;本领;禀赋,天赋,天资: орàторски ~ 演说家的才能 ~ на худòжник 画家的天资 артистѝчен ~ 演员的天资 организàторски ~ 组织才能 погрèбвам ~ите си 埋葬自己的天才 ❷〈转〉有才能的人,人才,多才多艺的人

талàнт[2] [阳] ❶塔兰(古希腊美索不达米亚、叙利亚的本位币名) ❷塔兰(古希腊、美索不达米亚、叙利亚的重量单位,等于 150 千克)

талантлѝв -*а* [形] 有才能的,有才干的;有本领的,多才多艺的: ~ писàтел 有才能的作家 ~а артѝстка 多才多艺的女演员 ~ дъ ржàвник 有才干的国务活动家 ~о пèене 表现出才能的演唱 **~о** [副]: ~о напѝсан ромàн 写得很好的小说 **~ост** -осттà [阴]: Актьòрът ми напрàви сѝлно впечатлèние със своята ~ост. 演员的才能给我留下了强烈的印象。

талàсъм [阳] ❶鬼魂;魅影,幽灵: превръщам се в ~ 变成鬼 ❷〈转,民〉梦游的人

талàш [无复,阳] 刨花: Подпалѝх огъня с мàлко ~. 我用一点刨花生了火。

талашѝт [阳]〈建〉纤维板,刨花板

тàлвег [无复,阳]〈专〉(流域的)最深谷底线,深泓线,河轴线: Грàницата мèжду България и Румъния е прокàрана по ~а на рекà Дунав. 保加利亚和罗马尼亚的国界是沿多瑙河的深泓线划分的。

тàлер [阳] (德国旧日的)三马克银币

талèрка [阴]〈方〉浅木盘

талѝга [阴]〈俚〉木马车

талигаджѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈俚〉同 талигàр

талигàр -*ят*, -*я* [阳]〈俚〉马车夫,赶马车的人

талигàрск|и -*а*〈俚〉талигàр 的形容词: ~и кòн 拉车的马

талигàрство [无复,中] 马车夫的营生

талѝм [阳]〈旧〉❶军事队列训练 ❷〈方〉方式,方法

Тàлин 塔林(爱沙尼亚首都)

талисмàн [阳] 护(身)符,避邪物;宝物

тàлия [阴] ❶腰,腰部: тънка ~ 细腰 ❷(衣服的)腰身: Сѝвият костюм му прилèгна добрè. Осòбено в ~та. 灰西服很合他的身,特别是腰身非常合适。◇ **в ~** (指衣服)掐腰的: дрèха в ~ 掐腰的衣服 престягам ~та с колàн 用腰带束紧腰身,束腰

талк -*ът*, -*а* [无复,阳] 滑石,滑石粉

талмỳд [阳]〈宗〉《塔木德》(犹太教口传律法典)

талмудѝст [阳] ❶《塔木德》研究者,《塔木德》专家 ❷〈转,不赞〉书呆子,学究

тàлог [无复,阳] ❶洪水冲积物,沉积物,淤泥: Покрай рекàта ѝма мнòго ~. 河边有很多洪水留下的冲积物。❷同 утàйка (沉淀): Водàта бèше мътна и е оставѝла ~. 水是混的,留下了沉淀。

талòн [阳] ❶(领取物品的)票,领证,单据;(票券、支票的)副券,票根,存根,副本: Изгубих квитàнцията си, провèрете в ~а. 我的收据丢了,请查一下存根。❷〈专〉(玩扑克牌游戏时)发剩的牌或到叫完牌为止扣着的两张或几张牌 ❸(驾驶证等的)附页(登记违章等用)

тàлпа [阴] 厚木板

талян [阳] 海岸边用网拦住捕鲭鱼的地方

там I [副] ❶(在)那里,那儿,那边,彼处(与 тук (这里,这儿)相对): Идѝ ~ да не нѝ прèчиш тỳк. 你到那边去,别在这儿妨碍我们。❷〈转〉(用以强调与它相连的词的意思)正是在这一点上,正在这里,这才是: Бъдèте мъдри и едѝнни: ~ е нàшето спасèние. 大家应该明智,应该团结一致,这才是我们的生路。II [用作语气]〈口〉(用以表示或强调不肯定、无把握或忽视)什么,那么: Ѝ ни донèс еднò килò вѝно, опечѝ и нèщо ~, каквòто ѝма. 你拿一千克葡萄酒来,有什么就再烤点什么东西! Мàлко е мòето лòзе. Ѝмам ~ двà-трѝ кòрена, кòлкото да не смè без нѝщо. 我的葡萄很少,就那么两三株,只是比什么都没有强一点。◇ **нѝ сàм, нѝ ~** 〈民〉怎么也不是,不知怎么好;处于不可靠的境地(状况): Жѝвите му очѝ глèдат нѝ сàм, нѝ ~. 他一对灵活的眼睛不知朝哪个方向看好。◇ **сàм-~** 〈民〉同 тỳк-~ **~ е рàботата** 〈口〉问题在于,最重要的是: Амà не мỳ е врèмето, момèнтът неблагоприятен — ~ е рàботата! 然而,这不是时候,时机不利 —— 问题就在这里。**тỳк-~** 在一些地方,这里那里,偶见,不是到处都有: Тỳк-~ из горàта вѐ òще се вѝждаха цèли букèти неокàпали листà. 树林里,偶而还可看到整枝未落的树叶。

тамадà [阳] 筵席主持人(按照格鲁吉亚风俗,参加酒宴者公推出来劝大家喝酒的人)

тамазлък [阳] 见 дамазлък

тамàм 和 **тамàн** [副]〈口〉正好,恰巧,恰恰,正合适,刚刚: Тамàм бях заспàл … Сънỳвах. 我刚刚睡着就做梦了。Разболях се ~ тогàва. 我恰恰在那时病了。Тя е момѝче ~ за Пàнчо. 她这姑娘跟潘乔正相配。◇ **~ ми е** (衣、鞋等)正合身,正合适

таман|я -*ѝш*, -*ѝх* 和 **тамънѝ** [未] 准备

тамарѝкс [阳] 三春柳,西湖柳,柽柳(*Tamarix gallica*)

тамбурà [阴] 冬不拉(东方弦乐器,类似曼德琳): свѝря на ~ 弹冬不拉 яворова ~ 白槭木的冬不拉

тамбурàшк|и -*а* [形] **~и оркèстър** 冬不拉乐队

тамè [副] 就在那里,在那边不远的地方: Нямаме нѝва, амѝ ливàда ѝмаме ѐй ~ е, при Бòшковите върбѝ. 我们没有田地,可是有一块草地,就在那边,在博什科夫柳树林附近。◇ **тỳк-~** 同 тỳк-тàм

тамѝли [复]〈书〉泰米尔人

тамѝлск|и -*а* тамѝли 的形容词: ~и езѝк 泰米尔语

тàмка [副]〈方〉同 там

тàмкащ|ен -*на* [形]〈方〉同 тàмошен

тàмо [副]〈方〉同 там

тàмош|ен -*на* [形] 那里的: ~ен живòт 那里的生活 ~ен жѝтел 那儿的居民

тампòн [阳] ❶印台 ❷〈医〉塞子,填塞物(塞在伤口或腔

窦中的消毒棉花或纱布）❸〈转〉塞子

тампонѝрам［未，完］〈医〉（用消毒棉花或纱布）填塞（伤口或腔窦），填棉塞

та̀м-та̀м［阳］〈乐〉❶锣 ❷（形状狭长的）手鼓

тамъ̀н［副］同 тама̀м

тамя̀н［无复，阳］同 темя̀н

тамя̀н|ен -*на*［形］同 темя̀нен

тамя̀нка［阴］同 темя̀нка

тамя̀нов -*а*［形］同 темя̀нов：～ дим 香烟，乳香的烟

танадѝсвам［未］，**танадѝсам**［完］〈方，旧〉观察到，看到

Тананарѝв 塔那那利佛（马达加斯加首都）

тананѝка|м［未］哼哼（着唱）：Той си ～ше вѐсела пѐсен. 他哼着一支欢快的歌曲。～**не**［中］

та̀нгенс［阳］〈数〉正切；切线

та̀нгенсов -*а* та̀нгенс 的形容词：～а теорѐма 切线定理

тангѐнта［阴］〈数〉正切；切线

танг|о̀ -*а̀*［中］❶探戈（舞）❷探戈舞曲

та̀ндем［阳］❶双座自行车 ❷（前后两马的）二轮马车 ❸串联式配置

та̀н|ец -*ци*［阳］❶同 танц ❷〈民〉同 хоро̀（霍罗舞）

танзанѝ|ец -*йци*［阳］，**танзанѝйка**［阴］坦桑尼亚人

Танза̀ния 坦桑尼亚（非洲）

танзанѝйск|и -*а* Танза̀ния 和 танзанѝец 的形容词

танзима̀т［阳］〈史〉（1839－1870 年土耳其奥斯曼帝国进行的）仁政改革；仁政改革时期

танѝн［无复，阳］〈化，药〉单宁（酸），二棓酸，鞣酸

танѝнов -*а* танѝн 的形容词：～ завод 单宁酸厂

танк -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］❶〈军〉坦克 ❷水槽，油槽；气罐 ❸〈口〉坡底女鞋

та̀нкер［阳］油船，油轮

танкѝст［阳］坦克手，坦克兵

та̀нков -*а* танк 的形容词：～а ро̀та 坦克连 ～а коло̀на 坦克纵队 ◇ **～и войскà**〈军〉坦克部队

танта̀лов -*а*［形］**～и мъ̀ки** 坦塔罗斯之痛苦，不可忍受的痛苦，难忍之苦（古希腊神话中天神宙斯的儿子坦塔罗斯因得罪众神被罚入冥土永受饥渴之苦）

тантѐла［阴］❶花边，钩花织物（一种装饰衣物的网状花纹织物）❷线纹格子布，花边布

тантѐлен -*а*［形］花边的，饰有花边的，钩花织物的：～а къ̀рпичка 带花边的手绢 ～а покрѝвка 钩花台布

тантиѐма［常复，阴］〈财〉（分给股东、职员的）花红，红利，酬（劳）金，盈余（利润），佣金

танту̀рест -*а*［形］〈口〉矮壮的，短粗的，矮胖的

танту̀рка|м［未］〈口〉（放在膝盖上）摇动，摇荡，摇晃：Дя̀дото по ця̀л дѐн ～ внỳчетата си. 爷爷整天地让小孙子们坐在他腿上，摇晃着他们。

танту̀рко -*вци*［阳］〈口〉矮壮的人，矮胖子

тану̀р［阳］〈方〉浅木盘

танц -*ът*，-*а*［阳］❶舞，舞蹈：класѝчески ～и 古典舞 ориента̀лски ～ 东方舞 анса̀мбъл за пѐсни и ～и 歌舞团 ка̀ня за ～ 邀请…跳舞 ❷舞曲：Мело̀дията премѝна в игрѝв и вѐсел ～. 曲调转为欢快的舞曲。

та̀нцмайстор［阳］❶舞蹈教师 ❷（剧院或舞蹈小组的）舞蹈导演

та̀нцов -*а*［形］跳舞的，舞蹈的：～а му̀зика 舞曲 ～а стъ̀пка 舞步 ～ анса̀мбъл 舞蹈团

танцува̀л|ен -*на*［形］跳舞的，舞蹈的；适于跳舞的：～ен сало̀н 舞厅 ～на вечерѝнка 跳舞晚会

танцу̀ва|м［未］跳舞：～м ва̀лс（танго̀）跳华尔兹（探戈）Той ～ с момѝчета. 他和姑娘们跳舞。～**не**［中］

танцува̀ч［阳］，**танцува̀чка**［阴］同 танцьо̀р

танцьо̀р［阳］，**танцьо̀рка**［阴］❶舞蹈演员，舞蹈家：конку̀рс за ～и и ～ки 舞蹈比赛 ❷舞蹈者，跳舞的人，善于和喜爱跳舞的人

танцьо̀рск|и -*а*［形］舞蹈演员的，舞蹈家的；舞蹈者的

танча̀р -*ят*，-*я*［阳］，**танча̀рка**［阴］〈方〉霍罗舞的领舞人

танчово̀д［阳］〈方〉同 хорово̀д（霍罗舞）

та̀па[1]［阴］❶塞子，瓶塞，软木塞 ❷（渔具的）漂子，浮子：Бъчва̀ров хвъ̀рли въ̀дицата то̀чно та̀м，гдѐто му бя̀х ка̀зал. След ма̀лко ～та примъ̀рда. 博奇瓦罗夫把鱼钩正好甩到我告诉他的那个地方。过了一会儿，漂儿动了。❸〈转，口〉小矮子，矬子

та̀па[2]［阴］十五子游戏的一种玩法

та̀пелни|к -*ци*［阳］用塞子当子弹打响的小枪

тапѐт［常复，阳］❶（糊墙用的）花纸（或布），壁纸，糊墙纸：Стенѝте бя̀ха облѐчени с бледожъ̀лт копрѝнен ～. 墙上糊着浅黄绸壁纸。❷墙上漆的花纹

тапѐт|ен -*на* тапѐт 的形容词：～на хартѝя 壁纸 ～на матѐрия 壁纸的材料 ～но лепѝло 糊墙胶水

тапѝр［阳］❶〈动〉貘（*Tapiridae*）❷〈转，口〉蠢人，迟钝的人；傻瓜

тапицѐр［阳］（家具）蒙面工匠；裱糊工

тапицѐрия［阴］❶蒙面用的材料（布面、皮面等）：～ на сто̀л 椅子的蒙面材料 ～ на автомобѝл 汽车坐位等的蒙面材料 ❷蒙了面的软座

тапицѐрск|и -*а*［形］蒙面工的，蒙面手艺的；裱糊工的：～и инструмѐнти 蒙面工（裱糊工）用的工具

тапицѐрство［中］（家具等的）蒙面行业（手艺），包皮行业（手艺）

тапицѝра|м［未，完］（用布、皮革或铁皮等）包钉上，包皮，蒙面：～н сто̀л 包面的软椅，沙发椅 — **се**［被动］～**не**［中］

тапициро̀вка［阴］❶同 тапицѝране ❷同 тапицѐрия

тапѝя［阴］〈民，旧〉❶证，证书：～ на къ̀щата 房产证 ❷〈转，口〉同 докумѐнт（证件，文件）

та̀ра［阴］〈商〉同 да̀ра（皮重）

та̀раба［阴］❶板墙，木板栅栏 ❷钉栅栏用的木板

тарабу̀ка 和 **тарамбу̀ка**［阴］罐形鼓（在开口处绷有皮子的罐状打击乐器）

Тара̀ва 塔拉瓦（基里巴斯首都）

тарала̀нкоолу［只单，阳］〈口，旧〉呆头呆脑的人

таралѐж［阳］❶刺猬（*Erinaceus europaeus*）：Свѝл се на къ̀лбо като̀ ～. 他蜷缩得像个刺猬。Пу̀снал брада̀ като̀ ～. 他的胡子长得像刺猬。❷〈植〉兰刺头（*Echinops*）

таралѐжов -*а* таралѐж 的形容词：～а ко̀жа 刺猬皮 ◇ **държа̀（ня̀кого）в ～и ръкавѝци** 对待某人极为严厉

тарамà [阴] ~-**хайвèр** 桶装咸鱼子

тарамбỳка 见 тарабỳка

тарàн [阳] ❶(古代攻破城墙用的)攻城槌 ❷〈军,空〉撞击,冲撞(飞机、军舰、坦克向敌机、敌舰、坦克等直接冲撞的攻击法)

тарантèла [阴]〈书〉❶(意大利民间的)塔兰台拉舞 ❷塔兰台拉舞曲

тарапанà [阴]〈旧〉❶〈古〉造币厂,铸币工场 ❷〈转,口〉丰富,丰裕 ❸〈口〉众多的人,一群人,一帮人: В салòна бèше голя̀ма ~. 大厅里人非常多。

таратàйка [阴]〈口,藐〉旧(马)车,破车;破旧的交通工具: Товà колà ли е — ця̀ла ~. 这能算是车吗? 简直是一堆破烂。

таратòр [阳] 酸奶黄瓜汤(酸奶加黄瓜、蒜、水等做的汤)

тарàш [阳]〈行,口〉仔细寻找,翻寻

тарашỳвам [未]〈口〉同 тършỳвам

тàрга [阴]〈民〉灰槽,泥斗

тàргаджи|я *-ята, -и* [阳] 用灰槽抬东西的工人

тарèл [阳] 和 **тарèлка** [阴]〈方〉同 талèрка

тарикàт [阳], **тарикàтка** [阴]〈口〉滑头,油头滑脑的人(常指年轻人);为了达到目的而不择手段耍无赖的人(与 балàма (傻子,傻瓜)相对)

тарикатлък [阳] 油滑,油头滑脑

тарикàтск|и *-а* [形] 滑头的,油头滑脑的人的,无赖的: ~а постъ̀пка 滑头的行为,无赖行为 ~а дỳма 城市青年说的行话中用的词 ~и езѝк 城市青年的行话

тарѝфа [阴] ❶率;税率;费率;价目(表);运价;工资表: Заплàща се спорèд официàлната ~. 按牌价支付。мѝтническа ~ 关税率 намалèна ~ 降低的价目 ❷运行时刻表: Тарѝфата на влàковете бèше разбъ̀ркана. 列车运行时刻表搞乱了。Влàкът пристѝга по ~та. 列车正点到达。

тарѝф|ен *-на* тарѝфа 的形容词: ~на мрèжа 工资等级表 ~ни ценѝ 牌价 ~ен разрѐд 工资级别

таркàн 和 **тархàн** [阳]〈史〉达尔罕(曾在9至10世纪使用的古保加利亚、蒙古的文武官员的一种称号)

тàрл|ьо *-ьовци* [阳]〈民〉(小)刺猬(民间故事和儿童文学中对于刺猬拟人化的称呼): Пỳснали ~я под òдъра, тòй се покачѝл на òдъра.〈俗〉让刺猬钻到床下,它倒跳上床来;得寸进尺。

тàрльов *-а* [形] 刺猬的

тартàн [阳] 塔当(用来铺运动场跑道、跳跃区和投掷区的一种合成材料);塔当跑道

тартàнов *-а* тартàн 的形容词

тàртар [阳]〈希神〉❶ 冥土 ❷地狱

тàртор [阳] ❶〈民〉魔鬼的首领,鬼王,魔王 ❷〈转,不赞〉坏蛋的首领,坏头头 ❸地狱的底

тàрторск|и *-а* [形] 魔王的: ~и рогà 魔王的角

тартю̀ф [阳]〈书〉伪君子(源于莫里哀的戏剧作品《伪君子》)

тартю̀фск|и *-а* [形]〈书〉伪君子的

тартю̀фщина [阴]〈书〉同 лицемèрие (伪善,假仁假义,口是心非)(源于莫里哀的戏剧作品《伪君子》)

тархàн 见 таркàн

тарханà [阴]〈民〉❶(颗粒形的)面疙瘩 ❷面疙瘩汤

тас *-ът, -а, -ове* [阳] ❶(金属)水勺,长柄勺,水舀子 ❷〈民〉铜钵,深的铜盘

тàскебап [阳] 焖肉块蔬菜(菜名)

тасмà [阴]〈民〉绦(子),带(子),布条

тат *-ът, -а, -ове* [阳]〈古〉贼,小偷,盗贼: нòщни ~ове 夜间出来偷东西的贼

татàр|ин *-и* [阳] ❶鞑靼人;(中国)塔塔尔族人 ❷〈旧〉(土耳其统治保加利亚时期递送官方文件的)邮差

Татарстàн 鞑靼斯坦(俄罗斯)

татàрка [阴] 鞑靼(女)人;(中国)塔塔尔(女)人

татàрск|и *-а* татàрин 的形容词: ~о сèло 鞑靼人(塔塔尔人)的村落

тàте [无复,阳] ❶(对父亲的称呼)爸爸 ❷我爸爸,我父亲: Тàте не è в къ̀щи. 我爸爸不在家。Тàте такà ме е ỳчил. 我爸爸是这么教我的。

тàтев *-а* [形]〈民〉爸爸的,父亲的: Еднò врèме нався̀къде се чỳваше ~ият глàс. 从前到处都可以听到我爸爸的声音。

тàтко *-то*, (罕) *-вци* [阳] ❶(对父亲的称呼)爸爸: Добрò ỳтро, ~! 爸爸,早上好! ❷我爸爸,我父亲;爸爸,父亲: Тàтко е на рàбота. 我爸爸在上班。Къдè е ~ ти? 你爸爸在哪儿? Тàтко ѝ не я̀ пỳска. 她爸爸不放她出来。

тàтков *-а* [形] ❶爸爸的,父亲的: Обỳл ~ите си обỳща. 他穿了他爸爸的鞋。❷[用作名] ~**ото** [中], ~**ата** [阴](爸爸对孩子的爱称)爸爸的好孩子,宝贝: Идѝ, ~ото, да ми донесèш водà да пѝя. 爸爸的好孩子,去拿水来给我喝。

тàткови [复] 父亲的家(对已同父母分居的子女而言);娘家

тàтковина [无复,阴] ❶祖国 ❷〈方〉父亲的遗产

татля̀ [阴]〈方〉❶黄油小甜饼 ❷甜起酥

тàто 和 **тàтьо** (罕) *-вци* [阳]〈口〉同 тàтко

тàтов *-а* [形]〈方〉❶爸爸的,父亲的: Чỳвам ~ия глàс отвъ̀н. 我听见外面有爸爸的声音。❷[用作名] ~**ото** [中], ~**ата** [阴](爸爸对孩子的爱称)爸爸的好孩子,宝贝: Дòнке, идѝ, ~ата, у чѝча си тàя нòщ. 东卡,爸爸的好孩子,今晚到你叔叔那儿去吧!

тàтра [阴](捷克产)塔特拉牌轿车

татуѝра|м [未,完](在皮肤上)刺花纹,文身 — **се** [反身,被动] ~**не** [中]

татуирòвк|а [阴] ❶身上刺花纹,文身 ❷刺的花纹: Моря̀ците обѝчат ~ите. 海员们喜欢文身。

татỳл [无复,阳] 曼陀罗;醉心花,风茄儿(*Datura*)

тàтък [副]〈民〉那里,(在)那边,在那个方向;在另外的地方: Тàтък се чỳва жèнски пѝсък. 那边有女人的尖叫声。

тàтъш|ен *-на* [形] 那边的;外地的: Тѝя мъжè ще да са ~ни, не сà тъдèвашни. 这些男人大概是外地的,不是本地的。

тàфер|ен *-на* [形]〈俚〉好的;美丽的;像样的;良好的: ~на момà 美丽的姑娘 Не мỳ е ~на рàботата. 他做的事情不怎么样。

тафрà [阴]〈俚〉❶打扮,装饰 ❷爱打扮的人

тàфр|я *-иш, тафрѝх* [未]〈俚〉打扮某人,给…打扮 — **се** [反身,被动] ~**ене** [中]

тафтà [阴] 塔夫绸: рòкля от ~ 塔夫绸连衣裙 ◇ **памуч-**

на ~ 织成各色小方格的棉布

тафтѐн *-а* [形] 塔夫绸的：~а блу̀за 塔夫绸女衬衫

тахан [阳] 芝麻糊 ◇ ~ **халва̀** 芝麻酥糖

тахика̀рдия [阴]〈医〉心动过速

тахта̀ба [阴]〈方〉同 дървеница (臭虫)

та̀ч|а *-иш, -их* [未] ❶尊重，尊敬，敬重，景仰：Вся̀ки го обѝча и ~и. 大家都喜欢他，尊敬他。Не ~и по̀-ста̀ри хо̀ра. 他不尊重长者。❷遵守(传统等)，保持(风俗等)：Та̀чи всѝчки пра̀зници. 他遵照传统庆祝所有的节日。— **се** [被动] **~ене** [中]

та̀чка [阴]〈方〉❶独轮小推车 ❷薄板条

Ташкѐнт 塔什干(乌兹别克斯坦首都)

та̀|я[1] *-иш, -их* [未] ❶(渐渐)融化，消融；溶解：Снегът ~и. 雪在渐渐融化。❷(器皿)渗水，透潮气：Ка̀цата ~и. 大木桶渗水。

та̀я[2] 见 то̀я

та|я̀ *-и̇ш, -и̇х* [未] 隐匿，藏匿；隐瞒；暗怀，隐含；隐忍：~я̀ омра̀за към нѐго 对他暗怀仇恨 ~я̀ нѐщо в душа̀та си 内心隐匿着什么

та|я̀ се *-и̇ш се, -и̇х се* [未，中态] ❶隐藏，藏匿：Тай се в ъгъла. 他隐藏在角落里。❷〈转〉包藏有，包含有，隐蕴；潜伏：Та̀я вражда̀ разя̀жда и гло̀жде душа̀та му, ~и̇ се и растѐ, гото̀ва вся̀ка мину̀та да избу̀хне. 这种仇恨啃噬着他的心灵，潜伏着，增长着，时刻准备爆发出来。

Тбили̇си 第比利斯(格鲁吉亚首都)

твар *-та̀* [阴] 有生之物，生物，动物(包括人)：зѐмни ~и 大地上的有生之物 Във вся̀ка жи̇ва ~ е вло̀жен инсти̇нктът за самосъхранѐние. 每种动物都有自卫的本能。По̀дла ~！卑鄙的家伙！Каква̀ непоноси̇ма ~！多讨厌的家伙！

тво̀е 见 твой

тво̀ему [代] **по ~** 按照(根据)你的意见，像你所想的那样，在你看来

тво|й *-я, -е, -и*, 简形 *ти* [物主代词] ❶你的：Привѐт на вси̇чки ~и дома̀шни. 向你全家问好。~я съучени̇чка 你的中(小)学(女)同学 ❷〈口〉[用作名] **~ят** [阳]，**~ята** [阴]，**~ето** [中] 1. [中] (属于)你的一切：Тво̀ето си е ~е, бъди̇ споко̀ен. 你的东西属于你，你放心吧！2. [阴，中] 你所遇到的一切，你的遭遇，你的命运 ◇ **на ~е мя̀сто** 我如处在你的地位，我如果是你的话：И а̀з на ~е мя̀сто щя̀х да я гра̀бна. 我如果是你的话，也会把她抢走的。**на ~е разположѐние съм** 我愿为你效劳，我听从你的吩咐：Ако̀ и̇маш ну̀жда от нѐщо, а̀з съм на ~е разположѐние. 你如果需要什么的话，我愿为你效劳。**на ~я у̀м съм** 我跟你的想法一样：Ви̇диш ли? И то̀й е на ~я у̀м. 你看见了吗？他的想法跟你的一样。**Не ѐ за ~ята уста̀ лъжи̇ца.** 〈口〉这对你是不合适的；这事你干不了；你配不上这个。**Не ѐ ~я ра̀бота.** 〈口，粗〉你管不着；这与你无关。**Нѐка бъде ~ето.** 按你的意思做吧！**~я во̀ля** 随你的便(你觉得怎么好就怎么做吧！) **~я ми̇лост** 〈旧〉(下对上的尊称)您；您老人家；大人；老爷

творба̀ [阴] 创作，作品：худо̀жествена ~ 艺术作品 музика̀лна ~ 音乐创作 оригина̀лна ~ 原作

творѐни|е *-я* [中] ❶同 творба̀；Творѐнията си недѐйте бъ̀рза да обнаро̀двате. 你们不要急于发表自己的作品。❷〈宗〉生物，大自然创造物；上帝的创造物

творѐ|ц *-ца̀* [阳] ❶创造者，创作者，缔造者：Действи̇телният и и̇стински ~ѐц на исто̀рията е наро̀дът, тру̀дещите се ма̀си. 人民、劳动群众是历史的真正创造者。❷〈宗〉同 бог (上帝，主)：всеви̇шният ~ѐц 至高无上的主

твори̇тел|ен *-на* [形]〈语法〉**~ен падѐж** 第五格，工具格(古保加利亚语中的格，至今保留于某些副词中，如 сбо̀гом, ви̇ком, дѐнем, дости̇гом 等)

тво̀рница [阴]〈语法〉前缀，词冠；前加成分

тво̀рческ|и *-а* [形] ❶创作的：~и път на Ели̇н Пели̇н 埃林·彼林的创作道路 ~и о̀тпуск 创作假 ~и мѐтод 创作方法 ❷创造性的：~а ра̀бота 创造性的工作 **~и** [副]：Ра̀боти ~и. 他工作富有创造性。

тво̀рчество [无复，中] ❶创造，创作：Настро̀ението ми за ра̀бота, копнѐжа ми за ~ — вси̇чко това̀ изчѐзва. 我工作的兴致、创作的愿望 —— 这一切全都消失了。❷作品；(一个作家、艺术家的全部)作品，创作：наро̀дно ~ 民间创作 Това̀ е нѐгово ~. 这是他的作品。Тво̀рчеството на Ива̀н Ва̀зов е обши̇рно. 伊凡·伐佐夫的作品内容丰富。

твор|я̀ *-и̇ш, -и̇х* [未] 创造，创作：Поѐтите ~я̀т пѐсни. 诗人们创作歌曲。Хо̀рата сами̇ ~я̀т сво̀ята исто̀рия. 人们自己创造自己的历史。~я̀ чудеса̀ 创造奇迹

тво̀я 见 твой

твърд[1] *-а* [形] ❶固态的，固体的(与 тѐчен (液态的) 相对)：Веществата би̇ват ~и, тѐчни и въздухообра̀зни. 物质分为固体、液体和气体。~о тя̀ло 固体 ❷硬的(与 мек (软的) 相对)：кни̇жка с ~и кори̇ци 硬皮(硬封面)书，精装书 ~о легло̀ 硬床 ~а ко̀жа 硬皮革 ~ като̀ ка̀мък 像石头一般硬 Диама̀нтът е на̀й-~ият минера̀л. 金刚石是最硬的矿物。❸〈转〉心肠硬的，不轻易动感情的，不易伤感的：~а жена̀ 硬心肠的女人 ❹〈转〉刚强的，坚强的，坚毅的，坚决的，坚定的，果断的，强硬的：~ революционѐр 坚定的革命者 ~ гла̀с 坚定的声音 ~о решѐние 果断的决定 ~ хара̀ктер 坚毅的性格 ❺〈转，财〉稳定的，巩固的，坚定的；固定的：~и цени̇ 固定价格 ~а валу̀та 稳定的货币，硬通货 ◇ **~а вода̀** 硬水(含大量石灰盐质的水) **~а съгла̀сна** 〈语法〉硬辅音 **~о** [副]：Преслѐдвам ~о целта̀ си. 我坚定地遵循着自己的目标。отгова̀рям ~о и категори̇чно 强硬地、斩钉截铁地回答 **~ост** *-остта̀* [阴]

твърд[2] *-та̀* [无复，阴]〈古〉❶同 земя̀ (土地，大地)：зѐмна ~ 大地，大陆 ❷同 небѐ (天，苍天)：небѐсна ~ 天，苍天

твърда̀|к *-ци* [阳]〈方〉(田地或草场上)干燥突起的部分；因土坚硬而不耕种的地段

твъ̀рде [副] 很，甚，非常，极：~ добрѐ 非常好 ~ къ̀сно 太晚 ~ бъ̀рзо 极快，非常快 ~ неща̀стен 非常不幸的

твърдѐни|е *-я* [中] 论点，主张，见解：Нѐговото ~е излѐзе вя̀рно. 他的见解原来是正确的。държа̀ на ~ето си 坚持自己的主张 Това̀ ~е не издъ̀ржа кри̇тика. 这一论点经不住批评。

твърдѐя *-ѐеш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли* [未] 变得越来越坚硬，硬化；变坚固 **~ѐене** [中]

твърдина̀ [阴] ❶ [只单] 硬度：ра̀злика в ~та 硬度的差别 ❷ [只单]〈转〉刚强，坚强，坚毅，坚决，坚定，果断；强硬 ❸硬东西：У̀дряй си глава̀та в та̀я ~, да ти до̀йде умъ̀т! 你用脑袋去撞撞这硬东西，好清醒清醒！❹〈古〉同

крѐпост (碉堡,堡垒): непревзимаема ~ 攻不克的堡垒

твърдѝца [阴]〈方〉❶结的果实很硬的苹果树 ❷同 скъпѐрник (吝啬的人)

твърдо [副] 见 твърд

твърдоглàв -*a* [形] 顽固的,死硬的,不可理喻的: ~ човѐк 顽固的人 Мнòго е ~. 他很顽固。~**ост** -осттà [阴]: Твòята ~ост ми стàва нетърпѝма. 你的固执已经使我不能容忍。

твърдоглàв|ец -*ци* [阳] 固执的人,执拗的人,顽固的人

твърдоглàвие [无复,中] 固执(性),顽固(性),固执己见,执拗脾气,固执行为: От ~то си пàтиш. 你由于太固执而吃苦头。

твърдоглàвство [无复,中] 同 твърдоглàвие

твърдоглàвщина [无复,阴]〈民〉同 твърдоглàвие

твърдокрѝл -*a* [形] ~**и насекòми**〈专〉鞘翅目昆虫

твърдост -*mà* [阴] ❶硬度: Диамàнтът притежàва голѐма ~. 金刚石的硬度很大。❷〈转〉坚强,坚毅,坚定性,果断: проявѐвам ~ 表现出坚定性 ~ на харàктера 性格的坚毅

твърд|ѝ -*ѝш*, -*ѝх*, 过主形动 -*ѝл*, -*ѝла*, -*ѐли* [未] 非常肯定地说,坚持;坚决地主张;断言: Àз òще не съм сѝгурен в товà, коѐто тѝ ~йш. 我还不能完全相信你所说的。Твърдѝ с главàта си, че товà е нѐгова рàбота. 我用脑袋担保,这是他干的事。~ѝ непоколебѝмо нѐщо 毫不犹豫地断言某事

те[1] 宾格 *тях*, 简形 *ги*; 与格 *на тях*, (罕) *тях*, 简形 *им* [代] ❶他们,她们,它们: Тѐ са брàт и сестрà. 他们是兄妹(姐弟)。❷(ти ①解的宾格简形)你: Чàкам ~. 我在等你。Нàшите не ~ познàват. 我们家的人不认识你。Тѐбе ~ тъ̀рсят. 他们在找你。

те[2] [语气]〈民〉瞧,你看,喏: Тѐ ви парѝте. 喏,给你们钱。Тѐ го и нàш Пѐтко. 瞧,咱们的派特科也在这儿。

те[3] [语气](加在某些副词或感叹词之后,赋予其动词第二人称复数的含义): Хàйдете да ядѐм. (你们)来,咱们吃吧! Тѝхоте, децà! 孩子们,你们安静点! Лѐкоте, не сѐ блъ̀скайте! 你们轻一点,别挤!

Тебрѝз 大不里士(伊朗城市,Таврѝз)

т. е. [缩] тòест 即,也就是

театрàл [阳]〈罕〉戏剧爱好者,常看戏的人;从事戏剧工作的人,戏剧工作者

театрàл|ен -*на* [形] ❶戏剧的;剧场的,剧院的;剧团的,戏班的,剧社的: ~ен салòн 剧场,剧院大厅 ~ен сезòн 戏剧演出的季节 ~на шкòла 戏剧学校 ~ни представлѐния 戏剧演出 ~ен декòр 舞台布景 ❷〈转〉戏剧性的,演戏般的,不自然的,矫揉造作的,做作的;做出来给人看的,装出的: ~ни крàчки 不自然的步子 ~ни манѝери 做作的姿态 ~**но** [副]: смѐя се ~но 笑得不自然 ~**ност** -носттà [阴] 不自然,矫揉造作,做作;戏剧性

театрàлнич|а -*иш*, -*их* [未] 装腔作势,矫揉造作,持不自然的态度 ~**ене** [中]: Оставѝ товà ~ене, говорѝ естѐствено и сериòзно. 别装腔作势了,说得自然些、严肃些!

теàтро [无复,中]〈民〉同 теàтър

театровѐд [阳] 戏剧学家

театрознàние [无复,中]〈书〉戏剧学

теàт|ър -*ри* [阳] ❶剧场,剧院,戏院: Зàлата на ~ъра се пъ̀лнеше. 剧场满座。❷〈转〉看演出的全体观众: Тòзи смѐх заразѝ цѐлия ~ър. 这笑声传染给了所有的观众。❸〈口〉演出,演戏,演剧: дàвам ~ър 演剧 Бѐхме на ~ър. 我们看剧去了。Отдàвна не съм хòдил на ~ър. 我很久没去看剧了。❹剧团,剧院,戏班,剧社;剧团的成员: Рабòтя в ~ъра. 我在剧团工作。нарòден ~ър 人民剧院 кỳклен ~ър 木偶剧院 дирѐктор на ~ъра 剧院经理(院长) Теàтърът е в обикòлка. 剧团正在巡回演出。❺(指某一个民族或时代的)戏剧: истòрия на бъ̀лгарския ~ър 保加利亚戏剧史 съвремѐнен ~ър 现代戏剧 ❻〈转,书〉场,发生(某种)事情的地点: бòен ~ър 战场

теб тѐбе 的简形(常用于诗歌和方言中)

тѐбе 见 ти

тебешѝр [阳] 粉笔: стàвам блѐд катò ~ 脸色变得惨白

тебешѝрен -*a* тебешѝр 的形容词: ~ знàк 粉笔做的记号 ~а фàбрика 粉笔厂 ~ прàх 粉笔末儿

тевтòн|ец -*ци* [阳] ❶〈史〉(与古罗马战斗过的)条顿骑士团骑士,条顿族人 ❷ [常复] 日耳曼民族的通称 ❸ 日耳曼人(尤指德国人)

тевтòнск|и -*a* тевтòнец 的形容词

тѐгав -*a* [形] ❶(指机器、轮子等)涩的,磨擦时阻力大的;不滑溜的;转动困难的;沉的 ❷很难嚼烂的;多筋腱的: ~о месò 筋多的肉,嚼不烂的肉

тегѐл [阳] 一道密缝的针脚;线缝: двòйни ~и 双道针脚

теглàч [阳]〈民〉拉车(或犁)拉得好的牲口,能拉套的牲口

теглѝлка [阴] ❶秤,磅 ❷ [常复] 砝码

тегл|ѝло -*илà* [中]〈民〉苦难;痛苦,苦楚;忧患: рòбско ~ѝло 受奴役的痛苦

теглѝтел|ен -*на* [形]〈书〉使役的,拉车用的,挽用的: ~на сѝла 畜力

теглѝч [阳] ❶单辕(杆),辕杆 ❷〈机〉牵引杆,辖杆;连杆

тегло̀[1] [无复,中]〈理〉重,重量: намалѐвам ~то си 减轻重量(分量,体重) пòлетно ~ 飞行重量 молекỳлно ~ 分子量 àтомно ~ 原子量 жѝво ~ 活重(活牲畜等的体重) Наглѐд е голѐмо, но на ~ е мàлко. 看着大,称起来却很轻。нѐто ~ 净重 брỳто ~ 毛重

тегл|о̀[2] -*à* [中] 苦难;痛苦,苦楚;忧患: Всѐки си нòси (ѝма) свòето ~о̀. 每个人都有自己的苦楚。

теглòв|ен[1] -*на* [形] 重量的: ~на едѝница 重量单位

теглòв|ен[2] -*на* [形] 痛苦的,难受的,难过的: ~ен живòт 痛苦的生活 ~ни годѝни 痛苦的年代

теглòвни|к -*ци* [阳]〈民〉受苦的人,受难的人,蒙难者

тѐгл|я[1] -*иш*, *тѐглих* [未] ❶拉,拖,曳;扯;抻: ~я го настранà 把他拉到一边 ~я го за ръкàва 扯他的袖子 Ще му ~ят ушѝте. 人们要揪他的耳朵;人们要教训他。❷牵引,拖曳,拉(着)走: Волòвете усъ̀рдно и покòрно ~еха пъ̀лните колѝ. 牛卖力地、驯服地拉着装得满满的车。Локомотѝвът ~и вагòните. 机车牵引着车厢。❸〈民〉使车辆(或牲口)开(走)到某个地方(向某个方向),奔向…,朝…走 ❹〈口〉吸,抽: Тòй ~еше с голѐма стрàст навъ̀тре димà на цигàрата си и всѐ се смѐеше. 他贪婪地用力往里吸着烟并且一直在笑。❺画出,标上线: ~я прàва лѝния 画直线 ❻〈转〉(从银行、储蓄所等)取出(存款): ~я парѝ от бàнката 从银行取钱 ❼〈转〉[只三单](常与 ме, те, го

等人称代词连用）吸引：Тѐглеше го навъ̀н от сѐлото, сред ѐсенна красота̀ на полѐто. 他很想到村外去，到秋天田野的美景中去。❸称（重量）：～я сто̀ки 称货物的重量 ❾好好地做（干）某事，扎实地干：Тѐглих му еднѝ спанѐ. 我痛痛快快地睡了一大觉。Тѐглиха му бо̀й. 他们狠狠地揍了他一顿。❿打（水），汲取：Тѐглим вода̀ от кла̀денеца. 我们从井里打水。— **се**［反身，被动］◇ **～я жрѐбие**〈口〉抽签 **～я заключѐние** 做结论 **～я ка̀иша**〈民〉做最困难的事，从事最繁重的工作 **～я към ня̀кого** 站到某人一方去，宣称自己支持某人 **～я куршу̀ма, но̀жа (на ня̀кого)** 枪杀（杀死）（某人）**～я разно̀ски** 支付；承受 **～я по̀дпис** 签字 **～я черта̀** 画线 **～ене**［中］

тѐгл|я² *-иш, тѐглих*［未］受苦，受罪，受难：Глѐдай ху̀баво ма̀йка си, че понѐ тя̀, клѐтата, на ста̀ри годѝни да не ～и. 你好好照顾你可怜的母亲，至少让她在晚年别受罪。**～ене**［中］

тѐгл|я се *-иш се, тѐглих се*［未，中态］❶力求挣脱，想摆脱；逃出，脱离开：Стража̀рят ѝ хва̀на ръцѐте в сво̀ите могъ̀щи ла̀пи. — Пуснѝ ме! ... — по̀чна да се ～и Иглѝка. 警察用有力的巨掌抓住她的双手。"放开我！"伊格里卡极力想挣脱。Мага̀рето се ～и наза̀д. 驴朝后挣扎着。❷〈转〉走到一边去，让开，躲开，躲避：Ца̀нко сега̀ о̀ще по̀вече взѐ да странѝ от дома̀шните ра̀боти и да се ～и на страна̀. 仓科现在越来越想摆脱家务事，躲到一边去。**～ене**［中］

тѐгн|а *-еш, -ах*［未］❶垂着，耷拉着，悬着；坠着：Гро̀здови свесла̀ ～ат под стрехѝте. 房檐下挂着一串串的葡萄。Тѐгнат сѝви небеса̀та / над задря̀малия гра̀д. (Смирненски) 灰暗的天笼罩着昏昏入睡的城市。❷（由于疲倦、疼痛等而）发沉，觉得沉重：До къ̀сно бѐше чѐла и сега̀ крѐпките ѝ ～еха за сън. 她看书看到很晚，现在眼皮发沉，想睡觉了。Тѐгне ми на ръка̀та. 这东西坠我的手。❸〈转〉折磨我，使我心情沉重：Еди̇н ка̀мък са̀мо ～е на сърцѐто ми: мѐне ми е тѐжко са̀мо да оста̀вя бѐдната си ма̀йка. 我心里只压着一块石头，我感到沉重的只是我得扔下我可怜的妈妈。Мѐн ра̀ботата ми не ～е. 工作并不使我感到有负担。❹〈方〉重，重量为：Хля̀бът ～е 700 гра̀ма. 这面包重 700 克。**～ене**［中］

тегоба̀¹［阴］义务；役，义务制：да̀нъчна ～ 赋税的义务 во̀енна ～ 兵役 пъ̀тна ～〈旧〉修路的义务

тегоба̀²［阴］〈罕〉痛苦；悲伤；忧虑：горчѝва ～ 极大的痛苦

тегота̀［阴］❶沉重的负担；痛苦；悲伤，哀伤；苦恼；懊丧：Не зна̀м какво̀ да пра̀вя, мъ̀чи ме ～. 我不知道怎么办才好，痛苦折磨着我。❷〈罕〉闷热的天气

тѐгот|ен *-на*［形］❶难过的，令人痛苦的；沉重的；令人苦恼的；令人懊丧的 ❷〈民〉重的，大的；重要的

теготѝя［阴］〈民〉极大的痛苦，极度的悲伤，极大的苦恼

тегот|я̀ *-ѝш, -ѝх*［未］〈罕〉使心情沉重（痛苦，苦恼，懊丧）

тегот|я̀ се *-ѝш се, -ѝх се*［未，中态］〈罕〉感到难受（痛苦）；苦恼；懊丧：Па̀вел се чу̀встваше чу̀жд в къ̀щата, ～ѐше се и глѐдаше по̀-ско̀ро да се ма̀хне. 帕维尔觉得自己在家中像个陌生人，他很苦恼，想尽快走掉。

Тегусига̀лпа 特古西加尔巴（洪都拉斯首都）

тежа̀ *-ѝш, -а̀х*［未］❶重，重量为…：Детѐто ～ѝ 20 кг. 这孩子体重为 20 公斤。Това̀рът ～ѝ еди̇н то̀н. 这货物有一吨重。Ко̀лко килогра̀ма ～ѝш? 你体重是多少千克？❷重量大，很重，发沉；坠着，垂着，悬着：Пъ̀лните сто̀мни ～а̀т и тя̀ ги оста̀вя на калдъ̀ръма. 满满的水罐发沉，她把它们放在石头地上。На ши̇ята ѝ ～ѐше бѝсерна огъ̀рлица. 她脖子上坠着珍珠项链。❸〈转〉是…的负担（累赘），靠…赡养：И тя̀ ско̀ро разбра̀, че Ѐньо я мра̀зи, че тя̀ му ～ѝ със своѐто нещастие. 她很快就明白了：恩纽恨她，她由于自己的不幸成了他的累赘。❹〈转〉使痛苦，折磨；打扰，使不安 ❺［只三］（与 ми, ти, му 等连用）1. 感到沉重，觉得压得慌：Диса̀гите ми ～а̀т. 我扛着口袋觉得压得慌。2.〈转〉心情沉重，难过，受某事折磨：Чѐрна мъ̀ка ми ～ѝ; не мо̀га да си до̀йда да те вѝдя. 我不能来看你，这种极大的痛苦折磨着我。❻有影响，重要；有分量：Ду̀мите му ～а̀т. 他的话有分量。◇ **Всѐки ка̀мък ～ѝ на мя̀стото си.** 每块石头在它所在的地方都是有分量的；无论什么人在需要他的地方总是重要的。**глава̀та ми ～ѝ, крака̀та ми ～а̀т** 我很疲倦；我不舒服，我病了 **～ѐне**［中］

тѐжест *-та̀, -и*［阴］❶〈理〉［只单］重，重力：цѐнтър на ～та̀ 重心 ❷重量：Пресмя̀таха ～та̀ на зла̀тото. 他们计算了金子的重量。❸沉重：То̀я пъ̀т умо̀рата, ～та̀ на ра̀ниците — всѝчко се забра̀ви. 这一下把疲劳、背包的沉重…全都忘了。❹［常复］重物，重东西：Подѝгаше са̀м неверо̀ятни ～и. 他自己一个人举起极重的东西。❺〈转〉（人体某器官中）发胀发闷（的症状），堵得慌：В гърдѝте му ѝмаше ня̀каква стра̀шна ～. 他胸口闷得很厉害。Усѐщам ～ по всѝчки ста̀ви на тя̀лото си. 我感到浑身的关节都肿胀了。❻〈转〉担子，负担；责任；操心，义务：Върху̀ тѐхния гръб ля̀га ця̀лата ～ на държа̀вния бюджѐт. 国家预算的整个负担都落在他们身上。◇ **ѝмам ～** 我（在某人面前）有威信，我受到尊重，人们听我的 **в ～ съм (на ня̀кого)** 靠…赡养，由…负担生活费用；成了…的负担：Синъ̀т о̀ще е в ～ на родѝтелите си. 儿子还在靠父母养活。

тежин|а̀［阴］❶重，重量：Коленѐте му трепѐреха под ～а̀та на соко̀ловото тя̀ло. 他的膝盖被索科洛夫的身子压着而发抖。❷〈罕〉重物，重东西：То̀й бъ̀рзо мѐсти ～ѝте. 他很快地把重东西挪开。❸〈转，罕〉痛苦，沉重的心情

тѐжко［副］❶沉重地：～ натова̀рени колѝ 装得很沉的车，满载的车 ❷笨重地，吃力地；不灵活地；迟钝地；不敏捷地：Вървѝ ～. 他吃力地走着。❸疲倦地，精疲力竭地，无力地：То̀й сѐдна ～. 他精疲力竭地坐下了。❹痛苦地；带着疼痛：Въздъ̀хваше ～ и о̀чите му се налѝваха със сълзи. 他痛苦地叹着气，眼里充满了泪水。❺有权威地；高傲地：Тя̀ се държѐше ～. 她态度很高傲。❻严重地，极有害地：Превра̀тът ～ се отразѝ върху̀ живо̀та на Велѝчков. 政变对于维利契科夫的生活有极严重的影响。◇ **дѝшам ～** 呼吸困难 **спя̀ ～** 1. 睡得死，沉睡 2. 睡得不安稳：Но̀щем тя̀ спѐше ～ и бълну̀ваше. 夜里她睡得不安稳，说梦话。**～ ми е** 1. 我不舒服，我（肚子、胸口或心脏）堵得慌，发闷：Тѐжко ми е на стома̀ха. 我的胃堵得慌。2. 我难过，我痛苦 **～ ранѐн (бо̀лен)** 重伤（病）的：Ма̀йка ми е ～ бо̀лна. 我母亲得了重病。

тежко̀［副］〈民〉真可怜，唉：Тежко̀ на пъ̀тника, ко̀йто се е изгу̀бил нощѐс из тя̀я планинà и при така̀ва бу̀ря. 在这样的暴风雨夜里，在这座山里迷路的那个旅客真可怜。◇ **～ и горко̀** 真可怜，真不幸：Тежко̀ и горко̀ на̀м. 咱们真可怜！

тежко-［复合词第一部］表示"重"、"很重"等意，例如тежкокалѝбрен（重型的），тежкотова̀рен（重载的，超重的）

тежкоатлѐт [阳]〈运〉重竞技运动员;举重运动员

тежкоатлетѝческ|и -*а* [形]〈运〉重竞技的;举重的

тежковъоръжѐн -*а* [形]〈书〉重武装的: ~а пехòта 重步兵

тежкоподвѝж|ен -*на* [形] 行动迟缓(笨重、费力)的

тежкотѝя [阴]〈民〉❶重物,重东西: Тàя ~ не мòже да се нòси. 这样重的东西没法拿。❷吃力的工作;困难的事情: Всѐ на нàс ли се пàда ~та? 困难的事怎么总落在我们头上啊?

тежкотовàр|ен -*на* [形] 重载的,超轴的: ~ен влàк 重载(超轴)列车 ~ен камиòн 重载(超轴)卡车

тежкотовàрни|к -*ци* [阳] 重载列车(卡车)的司机

тежкотонàж|ен -*на* [形] 吨位大的,重型的: ~ен влàк 吨位大的火车

тежкотонàжни|к -*ци* [阳] 大吨位火车的司机

тежнѐни|е -*я* [中]〈书〉(某人所受某事物的)吸引力;倾心,向往: Нѝма ~е към нѝкаква профèсия. 他对任何职业都不感兴趣。

тежн|ѐя -*èеш*, -*ѐх* [未] 受…吸引;倾向,趋向,向往: Тежнѐе към учѐние. 他很爱学习。

тѐж|ък -*ка* [形] ❶重的,沉重的,沉甸甸的: ~ък чувàл 很重的麻袋 ❷有一定重量的,重量为…的: Кýфарът е ~ък двàдесет килогрàма. 箱子重20千克。❸笨重的;紧密的: ~ък бюфѐт 笨重的柜橱 ~ка копрѝна 厚缎子 ❹力量很大的,猛烈的,沉重的: ~ък ýдар с чỳк 用锤子猛烈的一击 ❺笨重的,沉重的,不灵活的;迟缓的: ~ки стъпки 沉重的脚步 ❻〈转〉(指气味)沉闷的,沉浊的,浑浊的;难闻的;太浓烈的: ~ък въздух 浑浊的空气 ~ък парфюм 气味太浓的香水 ❼〈转〉重的,严重的,厉害的;折磨人的: Нѐйната бòлест не бѐше ~ка. 她的病不重。~ка рàна 重伤 ❽〈转〉紧张的,繁重的,吃力的;困难的: ~ка физѝческа рàбота 重体力劳动 ❾很难履行的,给人带来困难的,沉重的: ~ки дàнъци 重税 Мòже би го чàкат ~ки семѐйни задължѐния. 等待着他的可能是对家庭的难以履行的义务。❿〈转〉很难忍受的,艰难的,折磨人的: ~ка годѝна 艰难的一年 Тòй засъну̀ва ~ък сън. 他做起了噩梦。⓫〈转〉重大的,严重的;严厉的: Предàтелството към отѐчеството е нàй-~ко престъплѐние към нарòда. 叛国是对人民最大的犯罪。~ка винà 严重的过错 ~ка зàгуба 重大的损失 ⓬〈转,民〉富裕的,富有的;丰裕的: Тѐ замѝнаха прòлетес на ~ка печàлба във Влàшко. 他们今年春天到罗马尼亚赚大钱去了。⓭盛大的;豪华的,奢侈的: ~ка свàтба 盛大的婚礼 ⓮〈口〉有威望的,重要的,有影响的: Трябва да тýриш някой пò-~ък човѐк да управлява кооперàцията. 你应该安排一个较有威信的人来管理合作社。⓯〈口〉(做某事)迟缓的,困难的,不满意地做某事的: Тòй бѐше ~ък в плащането. 他付钱不痛快。⓰〈民〉怀孕的,有孕的 ⓱难消化的: Не бѝва да ядѐш ~ки ядѐнета. 你不应该吃不容易消化的食物。◇ **~а артилѐрия**〈军〉重炮(兵) **~ки бомбардировàчи** 重型轰炸机 **~а дýма** 1. 伤人的话,使伤心的话 2. 重要的话,有分量的话 **~ка индýстрия** 重工业

тез [代]〈口,诗〉тѐзи 的简形

тѐза [阴]〈书〉❶论题,提纲中的一项(与 антитѐза (反题) 相对) ❷〈旧〉学位论文: дòкторска ~ 博士论文 кандидàтска ~ 副博士论文

тезгерѐ -*та* [中]〈方〉灰槽,泥斗

тезгя̀х -*и* [阳] ❶(酒馆等的)柜台 ❷(木匠、鞋匠等的)工作台

тезѐк [无复,阳]〈方〉(作燃料用的、混有碎干草的)干牛粪饼

тѐзи 见 тòзи

тѐзис [阳]〈书〉❶同 тѐза ❷[常复] 提纲: ~ за доклàд 报告的提纲

тѐзис|ен -*на* тѐзис 的形容词 **~но** [副]: Àвторът излàга идѐите си ~но. 作者提纲式地讲了自己的主旨。

тезоѝмен|ен -*на* [形] **~ен дѐн**〈旧,书〉(统治者及其他地位高的人的)命名日

тейз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈书〉有神论

тейн [阳]〈专〉同 кофеѝн (咖啡碱,咖啡因)

тейст [阳], **тейстка** [阴]〈书〉有神论者

теистѝч|ен -*на* тейст 和 тейзъм 的形容词: ~ни възглѐди 有神论观点

тѐйко -*вци* [阳]〈民〉同 тàтко: Мнòго здрàве на ~ ти. 代我向你爸爸问好。

тѐйков -*а* [形] 同 тàтков

тек ❶ [阳] 奇数,单数: Чѝфтовете са от дя̀сната странà, а ~овете — от ля̀вата. 右边是双号,左边是单号。❷ [不变,形] 奇数的,单数的: Трѝ е ~ числò. 3 是奇数。❸ [不变,形]〈民〉一个人的,单独的,单个的: Всѝчки се хвàнаха по двàма, тòй остàна ~. 所有的人都双双对对地跳了起来,只剩下他是单个一人。

те|кà -*чѐш*, -*кòх*, -*чѐ*, 过主形动 -*къл*, -*кла* [未] ❶流,流动: През средàта на тòя òстров ~чѐше бýйна и мътна рекà. 一条汹涌的、混浊的河流过这个岛的中部。Но съмна вѐче! И на Балкàна / юнàкът лежѝ, кръвтà му ~чѐ. (Ботев) 天亮了,勇士躺在巴尔干山上,他的鲜血在涌流。❷往下流: По лицѐто ѝ ~кàт сълзи. 泪水沿着她的脸颊往下流。Двѐ стрýи студѐна пòт ~чѐха зад ушѝте на пòпа. 神甫的耳朵后面流下两行冷汗。❸往外流,流出: Пýснати са всѝчки бъчви и вѝното ~чѐ като рекà. 所有的木酒桶塞全打开了,葡萄酒像河水般流出来。❹漏水,滴水: Кòфата ~чѐ. 水桶漏水。От наранѐната корà на бòра ~чѐ смòла. 从松树皮破了的地方往下滴着松脂。Обýвките ми ~кàт. 我的皮鞋出窟窿了(鞋漏水)。Пòкривът ~чѐ. 房顶漏了。❺(由于有经常的收入而逐渐)积累起来: Парѝте ви са парѝ. Не стѐ ги хвърлили на вя̀търа, в бàнката сте ги тýрили. Ля̀хвата им ~чѐ. 您的钱仍旧是钱,您并没有把它们白扔掉,而是存在银行里,利息会越积越多。❻〈转〉(时间、状况等)进行,度过: Днѝте ~кàт еднообрàзно. 日子过得很单调。Часовѐте бàвно ~чàха, сякаш тàя нòщ ня̀маше да ѝма крàй. 时间过得很慢,就好像这一夜没有尽头似的。В послѐдните десетѝна годѝни нѐговият живòт ~чѐше по рàвна и глàдка плòскост. 最后这十来年他的生活道路是平坦的。❼〈转,诗〉(演讲、说话、思想等)平静地、从容不迫地讲下去,流畅地进行: Мѝслите му ~чàха свобòдно. 他自由地往下想。◇ **Акò не ~чѐ, кàпе.**〈俗〉总有一些(尽管数目不大的)收入。**Дѐто е ~кло, пàк ще ~чѐ.** 一切仍旧会好起来的;事情会像过去那样顺利。**носът ми ~чѐ** 流鼻涕 **Рàната ~чѐ.**〈口〉伤口化脓了;伤口在流血。**Текàт**

ми лигите.〈口〉我都流口水了;我特别想吃(某种美味的食物);我垂涎欲滴;我特别想要某物。**Течѐ му.** 他赚很多钱。

тѐк|вам［只三单］**тѐква ми**［未］,**тѐкне ми** *-на ми*［完］〈口〉(忽然)想起,想出,想要;心血来潮:Каквò ти ～на? 你想起什么来了?Тѐкнало му и замѝнал. 他忽然想起了什么,就走了。**～ване**［中］

текѐ *-та*［中］〈旧〉伊斯兰教托钵僧(苦行僧)修行和居住的地方

текмѐ *-та*［中］〈方〉同 ритнѝк(尥蹶子)

тѐкне 见 тѐквам

текнѐ［中］〈方〉(运灰浆、扔垃圾等用的)木箱,灰槽

текнефѐс［不变,形］〈民〉❶患气喘病的:～ кòн 患气喘病的马 ❷〈转〉精神有点不正常的

тѐком［副］跑着(用于民歌中)

текст *-ът,-а,-ове*［阳］❶(文件、作品等全部或某一部分的)文,文词;一段文;本文,原文;稿:～ на телегрàма 电文 ръкопѝсен ～ 手抄稿 ～ на Бòтевите съчинѐния 波特夫作品的原文 автентѝчен ～ 可靠的文稿,本文,原文 ❷正文:～ с рѐчник и коментàр 带词汇表和评论的正文 ❸(学语文的)课文;选录的经文:～ове по латѝнски 拉丁语课文 ❹(图表、图片等的)(文字)说明 ❺(乐曲等的)词:～ на пѐсен 歌词

текстѝл［无复,阳］纺织品:памỳчен(вълнен) ～ 棉(毛)织品

текстѝл|ен *-на*［形］纺织的;纺织品的:～на индустрия 纺织工业 ～на фàбрика 纺织厂 ～ни стòки 纺织品 ～на рабòтничка 纺织女工 ～ен магазѝн 纺织品商店

текстѝл|ец *-ци*［阳］,**текстѝлка**［阴］纺织工人

тѐкстов *-а*［形］文词的,一段文的:～и рàзлики 文词的差别

текстолò|г *-зи*［阳］〈书〉校勘学家;原文鉴定家;版本考订家;文献学家

текстологѝч|ен *-на* текстолòг 和 текстолòгия 的形容词:～ни изслѐдвания 原文鉴定(版本考订)方面的研究

текстологѝческ|и *-а*［形］同 текстологѝчен

текстолòгия［阴］〈书〉校勘学;原文鉴定学;版本考订;文献学

текстообрабòтващ *-а*［形］校订的,校勘的:～и систѐми 校订系统,校订方法

текстуàл|ен *-на*［形］逐字逐句的,照原文一字不动的:～ен прѐвод 逐字逐句的翻译,照原文一字不动翻译的译文 **～но**［副］

тектòника［阴］❶〈地质〉大地构造学,构造地质学 ❷〈建〉建筑构图;结构(法)

тектонѝч|ен *-на* тектòника ①解的形容词:～ни размѐствания на плàстовете 岩层构造的移动

текỳчество［无复,中］〈公文〉(机关、工厂等)人员的流动

текỳщ *-а*［形］〈书〉❶正在流的,流动的:～а рекà 流动的河 ❷〈转〉现在的,目前的,现行的:през ～ия мѐсец(在)本月 ～а политѝка 当前的政治,现行政策 ～и въпрòси 现存问题 ❸日常的,例行的:～и рàзходи 日常开支 Напрѐгнато врѐме! Затрỳпала ни е ～а рàбота. 时间真紧!我们面前堆着一大堆日常工作。◇ **～а пазàрна ценà** 行情,行市 **～а смѐтка**〈财〉往来账户;活期存款

тел *-ът,-à,-ове*［阳］,*-тà*［无复,阴］❶金属丝,铁丝:дълга ～ 长铁丝 желѐзна ～ 铁丝 връзвам с ～ 用铁丝捆 ❷同 сърма(刺绣用的金线、银线;镀了金或银的铜线)◇ **бодлѝва ～** 带刺铁丝,铁蒺藜

Тел Авѝв 特拉维夫(以色列港市,包括 Яфа(雅法)在内)

тел|ѐ *-ѐта* 和 *-цà*［中］❶小牛,牛犊:сѝво ～ѐ 灰牛犊,小灰牛 ❷〈转,口,骂〉笨蛋,蠢人 ◇ **глѐда катò ～ѐ** 傻看,目光呆滞地看 **търси под вòла ～ѐ**〈口〉在公牛身下找牛犊;在不可能有某物的地方找某物;过分挑剔

теле-［复合词第一部］表示:1."遥远的"、"能达到远方的"之意,例如 телескòп(望远镜) 2."电视"之意,例如 телезрѝтел(电视观众)

телевизиòн|ен *-на* телевѝзия 的形容词:～ен апарàт 电视机 ～на антѐна 电视机天线 ～ен днѐвник 电视节目预告

телевѝзия［阴］电视:Вчѐра глѐдахме до къснò ～. 昨晚我们看电视看到很晚。Каквò дàват по ～та? 电视播放什么节目?Тя ще пѐе по ～та. 她要在电视上唱歌。

телевѝзор［阳］电视(接收)机:цвѐтен(чернобѝл) ～ 彩色(黑白)电视机 ◇ **Поврѐдата не ѐ в мòя ～.** 我没过失;不是我的过失。

телевѝзор|ен *-на* телевѝзор 的形容词:～ен апарàт 电视机

телегрàма［阴］电报:подàвам ～(бѝя ～)打电报,拍电报 честитя̀ с ～ 打电报祝贺,电贺 бъ̀рза ～ 急电 ～-светкàвица 加急电(报) поздравѝтелна ～ 贺电 разтвàрям ～ 打开电报 Днѐс получѝх ～ от тàте,че ѝде. 今天我收到我爸爸的电报说他要来。

телегрàм|ен *-на*［形］电报的:～ни тàкси 电报费

телегрàф［阳］❶电报(指电讯设施):съобщàвам по ～а 打电报通知 Сѐлото е свързано с градà сàмо с ～. 这个村子同城里只有电报通讯联系。❷〈口〉电报局:Отѝвам в ～а. 我到电报局去。пòща и ～ 邮电局 ◇ **безжѝчен ～** 无线电报

телегрàф|ен *-на*［形］电报的:～ен стълб 电线杆 ～ен апарàт 电报机 ～на блàнка 电报用纸,电报单 ～на лѐнта 电报纸条 ◇ **～на агѐнция** 电讯社,通讯社

телеграфѝра|м［未,完］打电报,拍电报,用电报告之:Телеграфѝрах за пристѝгането си. 我打电报通知了我抵达的时间。Телеграфѝрай да се вЪрнат. 你打电报叫他们回来。Телеграфѝрат му,че бащà му е умрѝл. 他们打电报告诉他,他父亲去世了。**～не**［中］

телеграфѝст［阳］,**телеграфѝстка**［阴］电报员,报务员

телеграфѝч|ен *-на*［形］同 телеграфѝчески ◇ **～ен стѝл** 电报式文体

телеграфѝческ|и *-а*［形］用电报通知的,电告的:Телеграфѝчески зàповеди еднà след дрỳга пристѝгаха. 用电报发布的命令一个接一个地来了。～и òтговор 用电报做的答复,复电 **～и**［副］:Изпрàтих парѝте ～и. 我电汇了那笔钱。

телегрàфия［阴］❶电报 ❷电报学

телегрàфо-пòщен|ец *-ци*［阳］〈口〉邮政工作人员

телегрàфо-пòщенск|и *-а*［形］邮电的:～а стàнция 邮电局

телегрàфче［中］紫露草,紫鸭跖草

телекомуникациòн|ен *-на*［形］〈书〉电信的,长途通信的:～ен спъ̀тник 远距离通讯卫星 ～ни услỳги 远程通讯服务

телекомуникàция [阴]〈书〉❶电信,远距离通信,长途通信 ❷电信学

тèлекс [阳] ❶国际自动电报系统;(用户)直通电报,(用户)电传(打字)电报 ❷电传打字机

тèлекс|ен *-на* тèлекс 的形容词: ~на връзка 电传通信手段,电传联络方法

тèлен[1] *-а* [形] 金属丝(做)的,铁丝的: ~а огрàда 铁丝网 ~о въжè 钢缆,钢索 ◇ **~а мрèжа**〈军〉铁丝网

тèл|ен[2] *-на* [形,常阴](指母牛)怀胎的

тèлене 见 тèля се

телеобектѝв [阳]〈摄〉望远物镜,照相机的远镜头

телеологѝч|ен *-на* телеолòгия 的形容词: ~но схвàщане 目的论观点

телеолòгия [阴]〈书〉目的论

телепàт [阳] 传心术者,通灵术者

телепатѝч|ен *-на* телепàтия 的形容词

телепàтия [阴]〈书〉传心术;心灵感应

телѐс|ен *-на* [形] 身体的,肉体的: ~но наказàние 体罚 ~на поврèда 身体受的损害(损伤) ~ни упражнèния 体操 ~но здрàве 身体的健康 ◇ **~но възпитàние** 体育;体操: учѝтел по ~но възпитàние 体育教师 **~но** [副]

телескòп [阳](天文)望远镜: Наблюдàвам звездѝте с ~. 我用天文望远镜观察星球。

телескòп|ен *-на* телескòп 的形容词: ~на лèща (天文)望远镜的透镜

телескопѝч|ен *-на* [形] ❶望远镜的,用望远镜的;用望远镜才能看见的 ❷(似望远镜筒)可伸缩的,筒式的;套管连接的

телетѝн 和 **телятѝн** [阳]〈旧〉同 юфт (小牛皮)

телетѝп [阳] 电传打字机,打字电报机

телетѝп|ен *-на* телетѝп 的形容词: ~ен апарàт 电传打字机

телетипѝст [阳], **телетипѝстка** [阴] 电传打字机值机员

телефàкс 和(缩) **фàкс** [阳] ❶传真机 ❷传真通信,(电)传真

телефàкс|ен *-на* телефàкс 的形容词

телефòн [阳] 电话,电话机: говòря по ~ 我在打电话 Ѝма ли тýк наблѝзо ~? 这儿附近有电话吗? Нỳмам ~ в къщи. 我家里没有电话。 поставям си ~ 安电话 Мòжеш да ми се обàдиш по ~а на нòмер 66-46-10. 你可以给我打电话,号码是664610。 Извѝкай го на ~а. 你叫他来接电话。 Телефòнът звънѝ. 电话铃响了。 Мòга ли да се обàдя по Вàшия ~? 我可以借用您的电话吗? Кòй е на ~а? 喂,谁啊? ◇ **вѝкам по ~а** 找…接电话

телефòн|ен *-на* [形] 电话的: ~а лѝния 电话线 ~на тàкса 电话费 ~на кабѝна 电话间 ~ен нòмер 电话号码 ~на централа 电话局 ~ен указàтел 电话簿 ~на слушàлка (电话的)耳机(听筒,受话器)

телефонѝра|м [未,完] 打电话,用电话通知,通(电)话: Телефонѝрах му, че ще отѝда. 我打电话告诉他我去。

телефонѝст [阳], **телефонѝстка** [阴] 电话(接线)员,话务员

телефонограма [阴] 话传电报,电话记录,电话通知,话传公函: диктýвам ~ 口授电话通知

тел|èц *-цѝ* [阳] ❶〈古〉同 телè ❷ [只单]〈书,天〉金牛座,金牛宫 ◇ **злàтен ~èц**〈书〉金钱,金子,财富: клàням се на злàтния ~èц 崇拜金钱

тèлешк|и *-а* [形] ❶小牛的,牛犊的: ~о месò (小)牛肉 ~а кòжа 小牛皮 ❷ [用作名] **~о** [中] (小)牛肉: За обѝд ѝма ~о с орѝз. 午饭有烧牛肉加米饭的菜。

телѝтна [形,阴]〈民〉(指母牛)能正常地产牛犊的,产仔好的

телѝца [阴]〈民〉小母牛,母牛犊

тèлка 和 **тèлкя** [阴]〈方〉斧子

телкѝя 和 **телтѝя** [阴]〈方〉毡鞍垫

тèлна 见 тèлен[2]

телодвижèни|е *-я* [中](身体或其局部的)动作: лòвки ~я 灵巧的动作

тèлом [副]〈古〉身体上,体力上,肉体上: Дълбòкото съзнàние за обществèното му въздигнèние го прàвеше да се мѝсли и ~ висòк и вѝнаги се понавèждаше. 他深感自己社会地位高,从而认为自己的个子也高,所以总是微微地屈着身子。◇ ~ **и дýхом**〈书〉体力上和精神上;完全

телопазѝтел *-ят,-я* [阳]〈罕〉同 телохранѝтел

телосложèни|е *-я* [中] 体格,身材,身段: хýбаво ~е 漂亮的身段 атлетѝческо ~е 壮如力士的体格

телохранѝтел *-ят,-я* [阳]〈书〉侍卫,卫士,保镖

тèлфер [阳]〈机〉天车(一种小型架空电动起重机),电动(小)吊车,电葫芦

тел|è *-à* [中] ❶ тѝло 的指小: немòщно ~è 无力的身躯 ❷ [只复] **бèли кръвни ~à**〈生物〉白血球 **червèни кръвни ~à**〈生物〉红血球

телцà 见 телè 和 телèц

телчàр *-ят,-я* [阳], **телчàрка** [阴] 放牧和饲养牛犊的饲养员

телчàрни|к *-ци* [阳] 牛犊舍,牛犊栏

тèл|я се *-иш се, тèлѝх се* [未,中态] ❶生小牛,生犊: Крàвата скòро щèше да се ~и. (当时)母牛很快就要生犊了。❷(牛犊)出生

теля|к *-ци* [阳], **телякѝня** [阴](公共澡堂的)搓澡工人

телѝчка 同 телякѝня

тем 同 тям

тèма [阴] ❶题目,问题;题材;话题: Àз държàх реферàт на ~: „Съврèменното учѝлище и нýждите му." 我做了以《现代中小学校及其需要》为题的学术报告。 стàвам ~ на рàзговор 成了别人的话题 отклонявам се от ~та 离题 тъ̀рся ~ за рàзговор 找话题 ❷主位,主题 ❸〈乐〉主题: ~ с вариàции 同一主题的变奏曲 ❹〈语言〉词干

теманè *-та* [中] 穆斯林打招呼的手势(用手抵额、嘴和胸口);穆斯林敬礼: прàвя ~ 行穆斯林礼

темàтика [阴] 选题,题目,目(录)(指某一系统的综合题目),题材: рàзкази с воèнна ~ 战争题材的短篇小说 съврèменна ~ 现代题材

тематѝч|ен *-на* [形] 题目的,选题的,专题的: ~ен плàн 选题计划 ~но разнообрàзие 题材的多样化 ◇ **~ен рèчник** 分类词典 **~но** [副]

тематѝческ|и *-а* [形] 同 тематѝчен

темброфàл [阳] 同 тимброфàл

тèмбър [无复,阳] 音色: приятен ~ 悦耳的音色

тѐме -*та* [中] 前囟,颅顶,头顶：гòло ～ 秃顶 Калпàкът му едвà се държѝ на ～то. 他的帽子轻轻地扣在头顶上。

темѐл [阳]〈旧〉(建筑物的)基础,基座,地基

темеллѝя [形,不变]〈旧〉基础稳固的,坚固的,可靠的

тѐмен|ен -*на* тѐме 的形容词：～на кòст 顶骨

теменýга [阴] 同 теменýжка

теменýгов -*а* теменýга 的形容词：～и кòрени 紫罗兰根 ～и листà 紫罗兰叶

теменýж|ен -*на* 和 -*ена* [形] ❶紫罗兰香味的：～ен мѝрис (дъх) 紫罗兰香味 ❷淡紫色的,紫罗兰色的,紫色的：～ена кнѝжка 淡紫色的小书

теменýжк|а [阴] ❶堇菜;紫罗兰;香堇菜 (*Viola odorata*)：венчѐ от ～и 紫罗兰小花环 ❷三色堇 (*Viola tricolor*) ❸阿尔泰堇菜 (*Viola altaica*)

темерýт 和 **темерýтин** [阳]〈口〉阴沉的人,抑郁的人,闷闷不乐的人,愁眉苦脸的人;阴森的人

темля̀|к -*ци* [阳]〈军〉刀穗;刀绪

темп -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶速度,节奏：Настъплѐнието забàви ～а си. 进攻的速度放慢了。Стрелбàта се усѝлваше с ускорѐн ～. 射击加快了速度。❷〈乐〉同 тѐмпо：бàвни ～ове 缓徐,慢板 бърз ～ 急速,快板

тѐмпера [阴]〈专〉❶胶画颜料(用蛋黄、胶水等调和颜料而成的涂料) ❷胶画法;胶画

темперамѐнт [阳] ❶气质,性情,性格,脾性;禀赋：холерѝчески (холерѝчен) ～ 胆汁质 сангвинѝчен ～ 多血质 схòдни ～и 相近的气质 ❷〈限〉激情,热情;活力：свѝря с ～ 充满激情地演奏 човѐк с ～ 充满活力(激情)的人

темпераментѐн|ен -*на* [形] 有血性的,热烈的,富有激情的,激昂的：～на женà (富有)热情的女人 ～на игрà 富有激情的表演 **～но** [副] **～ност** -ността̀ [阴]

температýра [阴] ❶温度;气温：Къпехме се в еднà водà с ～ блѝзо до нýла грàдуса. 我们在接近零度的水里游了泳。～ на топѐне на желя̀зото 铁的熔点 ～ на врѐне на водà 水的沸点 Температýрите се понижàват. 气温在下降。висòка (нѝска) ～ 高(低)(气)温 умѐрена ～ 适中的气温,不冷不热 ❷[只单] 体温：измѐрвам ～та си 量体温 нормàлна ～ 正常体温 ❸[只单] 增高的体温,发烧：Тòй е мнòго бòлен. Четѝридесет грàдуса ～ ѝма. 他病得很重,高烧40度。Бòлният бълнýва от висòката ～. 病人烧得说胡话。ѝмам (висòка) ～ 发(高)烧 На втòрия дѐн ～та на Савàков спàдна. 第二天萨瓦科夫的烧退了(体温降下来了)。◇ **абсолю̀тна** ～〈理〉绝对温度

температýр|ен -*на* температýра 的形容词：～на рàзлика 温差 ～ни колебàния 温度的波动(升高和降低)

тѐмпло [无复,中]〈罕〉圣像壁,圣障

тѐмпо [中] ❶〈乐〉拍子,速度,板眼：бързо ～ 急速,快板 засѝлвам ～то 使拍子(速度)加快 ❷同 темп：Ротата постепѐнно забàви ～то на напрѐдването си. 连队渐渐减缓了前进的速度。

темпорàл|ен -*на* [形] ❶〈书,罕〉暂时的,过渡的 ❷〈语法〉动词时的：～ни фòрми и значѐния 动词时的形式和意义

темя̀н 和 **тамя̀н** [阳] 乳香;(敬神的)神香：кадя̀ ～ 烧香 Бя̀га като̀ дя̀вола от ～. 就像鬼闻到神香一般地逃跑了。◇ **кадя̀ ～ нѝкому** 向某人献媚;吹捧某人,求某人

темя̀н|ен -*на* [形] 乳香的,神香的：～ен дѝм 神香的烟,香烟

темя̀нка [阴] ❶泰米扬卡葡萄(一种味道很好的白葡萄) ❷泰米扬卡葡萄酒

темя̀нни|к -*ци* [阳] 香炉

темя̀нов -*а* темя̀н 的形容词

тен -*ът*, -*а* [无复,阳] 肤色：Лицѐто ѝ ѝма хýбав тъмен ～. 她的脸色黑里透红,很好看。

тенàл [阳] 为玩弹球或羊骨游戏而在地上画的图形(中部有线)

тенденцио̀з|ен -*на* [形] ❶有倾向性的,有意向的：～ен ромàн 有倾向性的小说 ❷有成见的,片面的,有偏见的,别有用心的：～но съобщѐние 有偏见的(片面的)报道 **～но** [副]：говòря ～но 说话有偏见 **～ност** -ността̀ [阴]

тендѐнци|я [阴] ❶趋向,趋势,倾向：прогресѝвни ～и 进步倾向 противополòжни ～и 相反的趋势 Проявя̀ва ～я за сближѐние. 他表现出想使关系密切的倾向。❷意向,意图,用意,命意：В твòрчеството на Ивàн Вàзов преобладàват патриотѝчни ～и. 在伊凡·伐佐夫的创作中爱国主义的倾向占主导地位。❸〈不赞〉成见,偏见,别有用心：Тендѐнция в нѐговия хýмор ня̀ма. 他的幽默中没有什么别的用心。

тѐндер [阳]〈铁路〉煤水车

тѐнджера [阴] 锅：мѐдна ～ 铜锅 емайлѝрана ～ 搪瓷锅 дѝгам капàка на ～та 把锅盖掀开 ◇ **загоря̀-～** 烧焦了锅的女人;聊起天来就聊个没完的女人 **Търкýлила се ～та, та си намѐрила похлупàка.**〈俗〉他们有同样的毛病(缺点);他们半斤八两。

тенекѐ -*та* [中] 同 тенекия̀：гàзено ～ 煤油桶 ◇ **Вързаха му ～.** 他们狠狠地戏弄了他(刻薄地耍弄了他)。

тенекеджѝйница [阴] 白铁作坊

тенекеджѝйск|и -*а* [形] 白铁匠的：～и нòжици 白铁匠的剪刀 ～а работѝлница 白铁作坊

тенекеджѝйство [无复,中] 白铁行业,白铁匠手艺

тенекеджѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 白铁匠

тенекѐн -*а* [形] 同 тенекѝен：～и кю̀нци 白铁烟筒

тенекѝен -*а* [形] ❶白铁的：～о кàнче 白铁小茶缸 ～ пòкрив 白铁屋顶 ❷〈转〉(指声音)刺耳的

тенекѝйк|а [阴] ❶小块白铁,小白铁条 ❷白铁或其他金属制的小件廉价物品：Накѝчил се е с рàзни ～и. 他戴着各种金属小饰物。

тенекия̀ [阴] ❶白铁,马口铁 ❷(长方)铁桶(容积常为16升)：Донèсоха ～ зехтѝн. 他们带来了一铁桶橄榄油。～ с гàз 装着煤油的桶

тензýх [无复,阳] 纱布

тензýхен -*а* [形] 纱布的：～и пердѐнца 纱布小窗帘

тѐнис [无复,阳] 网球：игрàя ～ 打网球 състезàние на ～ 网球比赛 ◇ ～ **на мàса** 乒乓球

тѐнис|ен -*на* [形] 网球的：～на ракѐта 网球拍 ～на площàдка 网球场

тенисѝст [阳], **тенисѝстка** [阴] 网球运动员;乒乓球运动员

тѐния [阴] 绦虫,带虫：говѐжда ～ 牛绦虫 свѝнска ～ 猪绦虫,有钩绦虫

тенòр [阳] ❶男高音：лирѝчески ~ 抒情男高音 драматѝчески ~ 戏剧男高音 ❷男高音歌手：прочу̀т ~ 著名的男高音歌唱家

тенòров *-а* тенòр 的形容词：~ глàс 男高音的嗓音 ~а пàртия 男高音音部 ~ репертоàр 男高音演唱的节目

тѐнта [阴] 遮篷，天篷，天幕，(甲板或海岸上用以遮阳光或雨的)帆布篷；(驳船的)棚舱

тентѝва [阴] 龙胆 (*Gentiana*)

теодолѝт [阳] 经纬仪

теократѝч|ен *-на* теокрàция 的形容词：~но управлѐние 神权统治

теократѝческ|и *-а* [形] 同 теократѝчен：~и въ̀зглед 神权政治观点

теокрàция [阴]〈书〉神权政治，神权(政治)国家

теолò|г *-зи* [阳]〈书〉同 богословò (神学者)

теологѝческ|и *-а* [形] 同 богослòвски (神学的)：~а шкòла 神学学派

теолòгия [无复，阴]〈书〉同 богослòвие (神学)：дòктор по ~ 神学博士

теорѐма [阴] 定理：питагòрова ~〈数〉毕达哥拉斯定理 докàзвам ~ 证明定理

теоретизѝра|м [未，完] ❶使理论化，概括为理论 ❷空谈理论，抽象议论 **~не** [中]

теоретѝ|к *-ци* [阳]，**теоретѝчка** [阴] 理论家；空谈家

теоретѝч|ен *-на* [形] ❶理论(上)的，研究理论的：~ни изслѐдвания 理论研究 ~ен дòвод 论据 ~на подготòвка 理论修养 ~на àтомна фѝзика 理论原子物理 ~на механика 理论力学 ❷空洞理论的，理论上的，抽象的，脱离现实的：Нѐговото схвàщане е съвсѐм ~но. 他的观点太抽象了。**~но** [副]

теоретѝческ|и *-а* [形] 同 теоретѝчен：~и тру̀дове 理论著作 ~и въпрòси 理论问题 **~и** [副]：Гòтвим се сàмо ~и за въстàние. 我们只是在理论上为起义做准备。Теоретѝчески съм прàв. 从理论上讲我是正确的。

теòрия [阴] ❶理论，学说：~ на марксѝзма-ленинѝзма 马克思列宁主义理论(学说) съчетàвам ~та с прàктиката 使理论和实践结合起来 àтомна ~ 原子论 ~ за произхòда на земя̀та 地球起源(学)说 ~ на шàха 象棋理论 превръ̀щам ~та в прàктика 把理论变成实践 ❷论调，看法，见解，论点：Тòй ѝма своя̀ ~ за пòлзата от пу̀шенето. 他有自己关于吸烟有好处的论调。◇ **на** ~ 在理论上

теосòф [阳]，**теосòфка** [阴]〈书〉神智学者

теосòфия [阴]〈书〉神智学

теосòфск|и *-а* [形] 神智学者的；神智学的：~а литерату̀ра 神智学书籍

тѐп|а *-еш, -ах* [未] 同 тѐпам[1]：Когà ще ~еш мòето бàло? 你什么时候擀我的毡子？

тепàвица [阴]〈纺织〉缩绒作坊(车间)；缩呢厂；制毡厂

тепавичàр *-ят, -я* [阳]，**тепавичàрка** [阴] 缩呢(缩绒)专业人员(工人)或老板

тепавичàрск|и *-а* [形] 缩绒(缩呢)作坊主的；缩绒(缩呢)工人的

тепавичàрство [无复，中] 缩绒(缩呢)行业(手艺)

тепàвич|ен *-на* [形] 缩绒的，缩呢的，毡合的，擀毡的，制毡的：~на машѝна 制毡机，毡合机

тѐпа|м[1] [未] ❶〈纺织〉缩绒，缩呢，(把毛)擀成(毡)，擀制 ❷敲打，拍打，打掉(尘土等) — **се** [被动] **~не** [中]

тѐпа|м[2] [未] (走路时)脚踏得咚咚响：Тòй ~ ще след тя̀х. 他跟着他们走，脚踏得咚咚响。**~не** [中]

тепѐ *-та* [中]〈方〉❶山丘，小山：плòвдивски ~та 普罗夫迪夫丘陵 ❷同 връх (峰，山峰)

тепегьòз [不变，形]〈口〉无耻的，不知羞耻的，脸皮厚的

тепегьозлу̀|к *-ци* 和 **тепегьозлъ̀к** [阳]〈口〉无耻，不知羞耻，脸皮厚：проявя̀вам голя̀м ~к 恬不知耻，脸皮非常厚

тепеля̀|к *-ци* [阳]〈方〉额头的银饰物

тепѝх [阳] (体操或摔跤运动等使用的)地毯

тѐпка [阳，阴]〈民〉口吃的人，结巴

тѐпкав *-а* [形]〈方〉同 заѐкващ (口吃的)：~ човѐк 口吃的人，结巴

тѐпка|м [未]〈方〉❶揉碎(弄软)亚麻茎(以便剥麻) ❷口吃，结巴 **~не** [中]

тепсѝя [阴] 圆铜烤盘；铜铛：~ с пѐчена бàница 装着烤起酥的铜铛 ◇ **поднàсям на** ~〈口〉把…给某人使其坐享其成，给现成的

тепъ̀рва [副] ❶从现在起，从今以后，今后，以后，往后：Тепъ̀рва е зѝма. 从现在起是冬天了。Тòй ~ ще вѝди мъ̀ка. 他今后会吃苦头的。❷直到现在才…，现在是第一次，刚刚：Тепъ̀рва днѐс остàнах свобòден. 直到今天我才有空。Àз ~ се у̀ча. 我刚刚开始学习。

тѐп|я *-иш, -их* [未] 同 тѐпам[1]

теракòта [阴]〈专〉❶赤陶，赤土，焙烧粘土，混合陶土 ❷焙烧粘土塑制品；混合陶器；空心砖，饰面砖；陶砖

теракòт|ен *-на* теракòта 的形容词

тѐрам [未]〈方〉❶找，寻 ❷赶(车、牲口、人) ❸赶走，撵

терапѐвт [阳] 内科医师，内科大夫

терапѐвтика [阴]〈医〉❶(内科)治疗；疗法；治疗学 ❷内科

терапевтѝч|ен *-на* [形] 治疗的，疗法的；治疗用的：~ен ефѐкт 疗效 ~на нау̀ка 治疗学

терàпия [阴]〈医〉❶治疗；疗法；治疗学(不是动手术)：~ на скарлатѝната 猩红热的治疗 ❷内科学 ❸〈口〉(医院的)内科：Тòй е на лечѐние в ~та. 他在内科治病。

терàса [阴] ❶阳台，凉台，露台：Къ̀щата ѝма ю̀жна ~. 这房子有朝南的阳台。През ля̀тото спѝм на ~та. 夏天我们在凉台上睡觉。❷(房顶的)平台，晒台 ❸阶地，段丘；梯田 ❹台地

терасѝра|м [未，完] 修(成)梯田，使梯田化；筑成土台，使阶梯化 — **се** [被动] **~не** [中]

терасовѝд|ен *-на* [形] 阶地的，段丘的，梯田式的：~на мѐстност 阶地，段丘 **~но** [副]：На ю̀г полѐто ~но се снѝшàваше. 在南面，田野阶梯式地逐渐变低。

терасообрàз|ен *-на* [形] 同 терасовѝден

терджумàн *-и* [阳]〈旧〉(口头)翻译，译员

терджумàнин *-и* [阳]〈旧〉同 терджумàн

терезѝя [阴]〈旧，俚〉❶(手提)秤(天平) ❷水平尺

терекѝя [不变，形] 上瘾的，有瘾的：~ пушàч 有瘾的吸烟者，吸烟上瘾的人

терèн [阳] ❶土壤,土;土地: песъчлѝв ~ 沙壤,沙地 сỳх ~ 干燥的土壤 твърд ~ 硬土(地) ❷地形,地势: пресèчен ~ 崎岖不平的地形 трỳдно проходѝм ~ 很难通行的地势 ❸一块地,场地: ~ за игрѝ 球场 ~, удòбен за скѝ 适于滑雪的场地 фỳтболен ~ 足球场地,足球场

терèн|ен -*на* [形] ❶土壤的,土的 ❷地形的,地势的: ~ни проỳчвания 地形考察

терешè [无复,中] 〈专〉香叶天竺葵油(一种芳香油)

терзàни|е -*я* [中] 〈书〉(精神上受的)折磨,苦恼,痛苦: нрàвствени ~я 精神上的折磨 изпѝтвам ~я 感到痛苦

терзà|я -*еш*, -*х* [未] 〈书〉(在精神上)折磨,使苦恼,使精神痛苦: Стрàшна мъ̀ка ~е душàта ѝ. 极大的痛苦折磨着她的心。— **се** [被动,中态] ~**ене** [中]

терзѝйск|и -*а* [形] 〈旧〉同 шивàшки (裁缝的): ~и нòжици 裁缝的剪子

терзѝйство [无复,中] 裁缝手艺;裁缝职业

терзилъ̀к [无复,阳] 同 терзѝйство

терзѝя [阴] 同 терезѝя

териèр [阳] (把小动物从其巢穴中赶出的)小猎犬,捕捉穴居动物的猎犬

териториàл|ен -*на* [形] 领土的,国土的: ~на ця̀лост 领土完整 ~ни ѝскания 领土要求 ~ен вѐпрос 领土问题 ~на неприкосновèност 领土的不可侵犯 ◇ ~**ни водѝ** 领水,领海 ~**но** [副]

теритòрия [阳] 领土,国土,境域;(一定范围的)用地: ~ на държàва 国土 минàвам в ~та на чỳжда държàва 到外国国土上去,越境

терк -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶样子,范例,榜样;式,型式: Учѝлищната си рàбота тòй кàра нè по ~а на килѝйните дàскали предѝ и подѝр нèго. 他不是按他之前或之后的那些私塾先生的样子进行教学工作。❷(裁缝用纸剪的)样子,(衣服的)纸样 ◇ **взѐмам** ~ (**от нѝкого**) 〈口〉按某人的样子进行,学某人的样子,效仿: Налѝ от тèбе ~ съм взѐмал! 我不是学你的样子吗?

тèркам [未] 〈方〉(小孩或小狗)跟在某人后面跑

терлѝ|к -*ци* [阳] ❶(用毡子做的)矮鞡便鞋,毡鞋: Хòдя по ~ци. 我穿便鞋。❷〈方〉毡鞍垫

термàл|ен -*на* [形] ❶温泉的,(水、泉)天然发温的: ~ен ѝзвор 温泉 ~ни бàни 温泉浴 ❷有温泉的: ~на òбласт 温泉地带 ~ни зòни 温泉区

тèрмин [阳] 术语,(专门)名词: технѝчески ~и 技术术语 юридѝчески ~ 法律术语

терминàл [阳] ❶末端;终点;极限 ❷〈计〉终端;终端设备

терминологѝч|ен -*на* [形] 术语学的;术语的: ~на осведомèност 在术语方面知识渊博,熟悉术语

терминологѝческ|и -*а* [形] 同 терминологѝчен

терминолòгия [阴] 术语学;(某一学科的全部)术语: технѝческа ~ 技术术语 граматѝчна ~ 语法术语

термѝт [阳] 〈化〉铝热剂,高热剂

термѝт|ен[1] -*на* [形] 同 термѝтов

термѝт|ен[2] -*на* [形] 白蚁的: ~ни мравỳняци 白蚁窝,白蚁洞

термѝти [复] (**термѝт** [阳])白蚁 (*Isoptera*)

термѝтов -*а* [形] 〈化〉铝热剂的,高热剂的: ~и запалѝтелни бòмби 铝热燃烧弹,铝热炸弹

термѝч|ен -*на* [形] 同 топлѝнен: ~на центрàла 热电站,火力发电站 ~на изолàция 隔热

термѝческ|и -*а* [形] 同 термѝчен

термо- [复合词第一部] 表示"热"、'热力"、"温"、"温度"、"温差"等意,例如 термомèтър (温度计), термоустойчѝв (耐热的)

термодинàмика [阴] 〈书〉热力学

термодинамѝческ|и -*а* термодинàмика 的形容词: ~и процèс 热力学过程

термоелектроцентрàла [阴] 同 топлоелектроцентрàла

термоизолациòн|ен -*на* [形] 同 топлоизолациòнен

термоизолàция [阴] 同 топлоизолàция

термомèт|ър -*ри* [阳] 温度计,寒暑表;体温计: живàчен ~ър 水银温度计 лèкарски (медицѝнски) ~ър 体温计

терморегулàтор [阳] 〈技〉温度调节器,调温器

терморегулàция [阴] 温度调节,体温调节

тèрмос [阳] 保温器;暖水瓶

термостàт [阳] 〈专〉恒温器,恒温箱

термофòр [阳] ❶热水袋;(取暖用的)暖水罐,汤壶 ❷电保热器;电热垫

термоя̀дрен -*а* [形] 〈理〉热核(子)的: ~а реàкция 热核(子)反应 ~о orъ̀жие 热核(子)武器 àтомна и ~а бòмба 原子弹和热核炸弹

терòр [阳] 恐怖,恐怖手段;恐怖统治: упражня̀вам ~ над нèго 对他施行恐怖手段 всѐвам ~ 制造恐怖 фашѝстки ~ 法西斯恐怖 бя̀л ~ 白色恐怖

терроризѝра|м [未,完] ❶以恐怖手段威吓,使用恐怖手段: Фашѝстите се заловѝха да ~т населèнието. 法西斯分子对居民使用恐怖手段。❷〈口〉使提心吊胆;折磨: Тòй запòчна да ~ съвсèм безпричѝнно млàдите войнѝци. 他毫无理由地恐吓起年轻的士兵们来。— **се** [被动] ~**не** [中]: Тероризѝрането на населèнието се пòчна òще на дрỳгия дèн след ѝзборите. 选举后第二天就对居民开始使用恐怖手段。

терорѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 恐怖主义,恐怖政策,恐怖策略

терорѝст [阳], **терорѝстка** [阴] 恐怖主义者,恐怖分子

терористѝч|ен -*на* [形] 恐怖的;恐怖主义的: ~ен режѝм 恐怖主义制度 ~ни àктове 恐怖行为

терористѝческ|и -*а* [形] 同 терористѝчен: ~и àктове 恐怖行为

терпентѝн [阳] 松节油,净松脂: бòров ~ 松节油 чѝстя с ~ 用松节油擦洗

терпентѝнен -*а* [形] ❶松节油(制)的: ~ лàк 松节油清漆 ❷制松节油的: ~а фàбрика 松节油工厂

терпентѝнов -*а* [形] ❶松节油(所特有)的: ~а миризмà 松节油气味 ❷松节油制的: ~а боя̀ 松节油漆 ~ спѝрт 松节油酒精

терсенè [不变,形] 〈口〉❶乖戾的,别扭的,不通情理的,与人难相处的;倔的,犟的: ~ човèк 与人很难相处的人;犟人 ❷[用作副] 不方便,不舒服,不好,糟糕: Вѝдиш ли какъ̀в секретàр ѝмаме? Всѝчко му е ~! 你看见没有我们有

什么样的秘书吗？他的一切都很糟糕。Тук ми е ～. 我在这里觉得不舒服。

тертѝп［阳］〈口,旧〉次序,顺序,秩序,习惯上的办法,照例的办法,办法,方式：Вашият дом е по друг ～. 你们家有另一套规矩。

тѐрца［阴］❶〈乐〉三度音程;三度和音;第三音 ❷〈专〉1/60 秒 ❸(纸牌游戏中)三张牌的同花顺

терцѐт［阳］❶三重唱,三重奏,三部合唱曲 ❷三行诗(十四行诗中的两段三行诗的一节)

терциѐр［阳］〈专〉第三纪,第三系(地质年代)

терциѐр|ен -*на*［形］第三纪的,第三系的：～ен пласт 第三纪岩层

терцѝна［阴］三韵句法(三行诗节押韵法,意大利诗人但丁用以作《神曲》);三韵句诗

теса̀|к -*ци*［阳］〈方〉斧子,扁斧,锛子

тѐса|м［未］❶(顺着木层)锛,削,砍：～м дърво̀ 锛木头 ❷锄地,铲地,锄耘 ❸(在植株行距间)松土 — **се**［被动］～**не**［中］

тѐсен тя̀сна,тѐсни［形］❶窄的,狭窄的,窄小的(与 широ̀к, простро̀рен (宽的,广阔的)相对)：тя̀сна крѝва пътѐчка 狭窄弯曲的小路 тѐсни раменѐ 窄肩膀 тя̀сна пукнатина̀ 细缝 тя̀сна ста̀я 狭窄的房间 тя̀сно дюкя̀нче 窄小的铺子 ❷〈口〉(指衣服、鞋等)瘦小的,紧的,窄的：Тя̀ бѐ мно̀го дебѐла, всѝчките ѝ ро̀кли изглѐждаха тѐсни. 她很胖,她所有的连衣裙都显得太瘦。тѐсни обу̀вки 瘦小的鞋 ❸〈转〉狭隘的,狭窄的,不开阔的：～ кръгозо̀р 目光狭隘,目光短浅 ❹〈转〉亲近的,亲密的,密切的：тя̀сна дру̀жба 亲密的友谊 тя̀сно сътру̀дничество 密切的合作 в на̀й-тѐсни връзки 有最密切的联系 ◇ **в ～ кръг**〈书〉在亲友中间,在密友中间,在小范围内 **в ～ смѝсъл на ду̀мата**〈书〉按词的狭义,按词的通常意思,按词的本义 **тя̀сно сърцѐ** 不安;焦躁,心烦 **тя̀сно**［副］：В кабѝната е то̀лкова тя̀сно, че човѐк едва̀ мо̀же да разтво̀ри ку̀фарите си. 座舱是如此狭窄,简直叫人连箱子都无法打开。Ра̀ботата ги свързваше тя̀сно. 工作把他们紧紧地联系在一起。◇ **на тя̀сно** 处于困境,处于窘境：намѝрам се на тя̀сно 处于困境 Поста̀вих го на тя̀сно. 我使他陷于困境。

тескерѐ -*та*［中］〈旧〉(旧时土耳其境内使用的)护照,身份证,通行证 ◇ **Подпѝсах му ～то.** 我把他从头脑里赶走了;我把他忘掉了。

тесла̀［阴］锛子(木工用具)

тесн|ѐя -*ѐеш*,-*я̀х*,过去主动形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли*［未］〈罕〉变狭窄：Око̀то ти не стѝга до кра̀я на у̀лицата, тя̀ ～ѐе и бледнѐе. 你的眼睛看不见街道的尽头,它变窄了,变模糊了。

теснина̀［阴］峡谷,沟壑,隘谷;狭隘通路：планѝнска ～ 山中峡谷

тесногръд -*а*［形］眼光狭小的,目光短浅的;片面的：～**о**［副］：разсъждам ～о 片面地议论

тесногръдие［无复,中］眼光狭小,目光短浅;局限性;片面性

тесполинѐ|ен -*йна*［形］窄轨的：～йна железопътна лѝния 窄轨铁路

тесполинѐйка［阴］窄轨铁路

теснонос -*а*［形］～**и маймỳни** 狭鼻猿猴

теснота̀［无复,阴］❶狭窄,狭小;瘦小：Дрѐхите му ще се пу̀кнат от ～. 他的衣服会瘦得绷开。В ～та на тротоа̀ра хо̀рата се блъскаха. 在狭窄的人行道上,人们碰来碰去。❷〈转〉狭隘性,局限性;拘束,窘迫：～ във възгледите 看法的局限性

теснотѝя［阴］〈口〉狭窄,窄小

тесня̀|к -*ци*［阳］〈口〉紧密派,紧密派社会党人(19 世纪末、20 世纪初保加利亚社会民主工党中的左派)

тесня̀чество［无复,中］〈口〉紧密派(19 世纪末、20 世纪初保加利亚社会民主工党中的左派)

тесня̀шк|и -*а*［形］紧密派的：～и перѝод 紧密派时期

тест［阳］测验,测试;测验题

теста̀в -*а*［形］糊状的,黏的：Не допѐкли хля̀ба, та оста̀нал ～. 面包没烤透,所以发黏。

тестѐ -*та*［中］全套,全份;一刀;一副：То̀й си наку̀пил порцела̀нови чинѝи и ～та лъжѝци и вѝлици. 他买了些瓷盘和几副汤匙和叉子。◇ **～ ка̀рти** 一副纸牌

тестемѐл 和 **тестимѐл**［阳］〈方〉方巾,头巾

тестѐн -*а*［形］❶和好的面做的：～и издѐлия 面食 ～и корѝ 面皮儿 ❷沾上面糊的：～и ръцѐ 沾上面糊的双手

тестѝкул［阳］睾丸

тестѝрам［未,完］见 тесту̀вам

тѐстиси［复,阳］睾丸,精巢

тестѝя［阴］〈方〉(盛水用的)未上釉的无嘴罐,大水罐

тѐсткав -*а*［形］同 теста̀в

тест|о̀ -*а̀*［中］❶和好的面：замѐсвам ～о̀ 和面 Тесто̀то се вдѝга. 面发了。разто̀чвам ～о̀ 擀面 хлѐбно ～о̀ 做面包的面团 ❷泥,浆,浆状物,糊状物;黏性物体;膏(体)：гѝпсово ～о̀ 石膏团 цимѐнтово ～о̀ 水泥浆 ◇ **от дру̀го ～о̀ съм (напра̀вен)** 与众不同,跟别人在气质上不一样

тѐстов -*а* тест 的形容词：～и зада̀чи 测试题

тестомеса̀чка［阴］(制面包用的)和面机

тестостеро̀н［阳］睾丸甾酮,睾丸激素

тесту̀вам 和 **тестѝрам**［未,完］测验,测试

тѐта［阴］〈方〉同 тѐтка

тѐтанус［无复,阳］❶〈医〉破伤风 ❷强直性痉挛,强直,强痉

тѐте［阳］〈方〉同 та̀те

тѐтерев［阳］同 тѐтрев

тѐтерка［阴］雌黑琴鸡

тетива̀［阴］(弓)弦：То̀й се мъчеше да попра̀ви ～та на ста̀р лък. 他极力想把旧弓的弦修好。

тетѝн［阳］〈旧〉姨父,姨夫

тѐтин -*а*［形］同 тѐткин

тѐтка［阴］〈民〉❶姨妈 ❷阿姨

тѐткин -*а*［形］❶姨妈的 ❷［用作名］～**и**［复］〈口〉姨妈家

тѐтра［阴］〈方〉同 смра̀длика (黄栌)

тетра̀дка［阴］簿,本子,纸本,练习簿,笔记本：ученѝческа ～ (学生的)练习簿

тетраѐдър［阳］〈专〉四面体

тетрало̀гия［阴］〈文艺〉四部曲

тѐтрев［阳］黑琴鸡

теферѝч [阳]〈民〉带野餐的郊游

тефлòн [阳]〈化〉聚四氟乙烯(塑料,绝缘材料),特氟隆

тефтѐр [阳] (硬壳的、大的)账本: запѝсвам в ~а 记上账 ◇ **отпѝсвам нѝкого от ~а си**〈口〉完全忘记某人

тефтѐрче *-та* [中] ❶小本,(小)记事本: Тòй извàди от джòба си еднò мàлко ~. 他从口袋里掏出一个小本。❷〈口〉(学生的)记分册

теханà [阴]〈民〉安静的地方,僻静的无人群喧哗的地方: Тýк е ~. 这里安静。Да излѐзем вън на ~. 咱们到户外僻静的地方去吧!

тѐхен *тя̀хна, тя̀хно, тѐхни*, 简形 *им* [物主代词] ❶他(她,它)们的: тя̀хна къща 他们的房子 тя̀хна пòмощ 他们的援助 тѐхни рàботи 他们的事 ❷〈民〉他们的,他们家的;和他们是亲戚的: А ~ Павлѝн харѐсва ли ти се? 你喜欢他们家的帕弗林吗? ❸ [用作名] 1. **тя̀хната** [阴]〈口〉他们所遭遇的一切;他们的命运 2. **тя̀хното** [中] 他们的事,与他们有关的一切: Тя̀хното е пò-лòшо, нали? 他们的情况更糟糕,对不对? 3. **тѐхните** [复]〈口〉他们家;他们的家族;他们家的人;他们的亲戚: Билѝ измрѐли отдàвна тѐхните. И мàйка и бащà. 他们家的人早死了,他父母都死了。◇ **тя̀хна мѝлост**〈旧〉大人们,老爷们,先生们,他们(表示尊敬)

Техерàн 德黑兰(伊朗首都)

технà [阴]〈民〉同 теханà

технѝк *-ци* [阳] ❶技术员,技师: инженѐри и ~ци 工程师和技术员 машѝнен ~к 机械师 телефòнен ~к 电话技师 ❷(在某方面)技艺高超的人;手艺人

тѐхника [阴] ❶技术设备(装备);机器,机械,器械: прàвилно изпòлзване на ~та в произвòдството 在生产中正确使用技术设备 послѐдна дýма на ~та 最新式的技术设备 селскостопàнска ~ 农业机械 ❷技术: съврѐменна ~ 现代技术 воѐнна ~ 军事技术 овладя̀вам нàй-нòвата ~ 掌握最新技术 ❸技术,术,手法,技巧,技艺: печатàрска ~ 印刷技术 ~ на пластѝчните изкýства 造型艺术的技巧 Àз не владѐя ~та на стихотвòрството. 我没有掌握作诗的技巧。виртуòзна ~ 高超的技艺 ❹〈转,口〉(必须加定冠词)高等技术院校,综合技术院校: Запѝса се да ýчи в ~та. 他考上了技术学院。

тѐхникум [阳] 中等技术学校,中专技校: селскостопàнски ~ 农业中等技术学校 мѝнен ~ 矿业技校

техничàр *-ят, -я* [阳]〈口〉同 технѝк

технѝч|ен *-на* [形] 技术好的,手法好的,有技巧的,技艺好的: ~ен футболѝст 技术高超(水平高)的足球运动员

технѝческ|и *-а* [形] ❶技术(上)的;技巧的,技艺的: ~о образовàние 技术教育 ~и наýки 技术科学 ~и институ́т 技术学院 ❷主管技术的;负责实际工作的: ~и ръководѝтел 技术负责人 ~и дирѐктор 技术经理(厂长) ~и редàктор 技术编辑 ❸办理事务(技术)的,负责具体事务的,非主管的: ~и персонàл 办事人员 ❹(指植物)工业上用的: ~и култýри 技术作物,经济作物 ~и растѐния 工业上用的植物 ◇ **по ~и причѝни** 由于技术方面的原因 **~и тѐрмини** 技术名词,术语 **~о учѝлище**〈旧〉技术学校 **~и** [副]: Товà издàние е ~и добрѐ офòрмено. 这个刊物技术上的装帧不错。

технокрàт [阳], **технокрàтка** [阴] 技治主义者,(技术)专家治国论者

технократѝч|ен *-на* технокрàция 的形容词

технократѝческ|и *-а* 同 технократѝчен

технокрàтск|и *-а* технокрàт 的形容词

технокрàция [阴] 技治主义,技术统治,专家治国(由科学技术专家或按科学技术专家提出的原则实行统治)

технолòг *-зи* [阳] 工艺师,制造师;施工员

технологѝч|ен *-на* [形] 同 технологѝчески

технологѝческ|и *-а* технолòгия 的形容词: ~и процèс 制造过程,工艺过程 ~и проýчвания 工艺学方面的研究

технолòгия [阴] 工艺学;工艺,工艺规程;制造法,操作法: химѝческа ~ 化学工艺学 ~ на метàлите 金属工艺学 ~ на хлебопроизвòдството 面包制造法

технолòжк|и *-а* [形] 同 технологѝчески

тец *-ът, -а, -ове* [阳]〈口〉热电站 (源自 топлоелектроцентрàла 的缩写词 ТЕЦ)

теч *-ове* [阳]〈专〉漏(水、气),渗漏: Водопровòдът е стàр и ѝма мнòго ~ове. 水管旧了,有很多地方漏水。

течàщ *-а* [形] 流动的,流的: ~а водà 流动的水,活水

тѐч|ен *-на* [形] 液体的,流动的,流质的: Веществàта бѝват твъ́рди, ~ни и въздухообрàзни. 物质分为固体、液体和气体。Живàкът е едѝнственият ~ен метàл. 水银是唯一的一种液态金属。~ен сапýн 肥皂液 ~ни горивà 液体燃料

течѐни|е *-я* [中] ❶流,流动: В странàта нахлýват студѐни въздýшни ~я. 寒流侵入我国。плýвам по (срещý) ~ето 顺(逆)流游泳(航行) дòлно ~е на рекàта 河的下游 ❷穿堂风(对流): Затворѝ прозòреца, че стàва ~е. 你把窗关上吧,有穿堂风。Тòй стои на ~е. 他站在有穿堂风的地方。❸缓缓的流(动): гнòйно ~е 流脓 ❹〈转〉人流,许多人朝一个方向走动: Площàдът се изпъ́лва с нарòд. Течѐнието ме понàся със сѐбе си. 广场上挤满了人,人流带着我走。❺〈转〉潮流;流派,派别,学派: литератýрни ~я 文学流派 ❻〈转〉杂志或报纸(在某一时期内出)的各期;合订本: Нýжни ми са за ня̀каква спрàвка годѝшните ~я на Българска сбѝрка от 1899 и 1900 г. 我需要 1899 和 1900 年的《保加利亚汇编》合订本查点东西。◇ **в ~е на**〈书〉在…期间 **в ~е на нѐщо съм**〈书〉我了解情况,我了解某方面的发展(进程,动态): Тòй четѐше редòвно вѐстници и бѐше в ~е на политѝката. 他经常读报,对时事政治是了解的。**вървя̀ (тръ́гвам) срещý ~ето**〈书〉逆潮流,逆流而上 **държà в ~е**〈书〉不断地告诉某人某方面的情况(向某人通报消息) **с ~е на врѐмето**〈书〉随着时间的流逝(推移),逐渐地

течлѝв *-а* [形] 能流动的,能溢出的

тѐчност *-тà* [阴] 液体,流质: разноцвѐтни ~и 各色液体

тешà *-ѝш, -ѝх* [未]〈罕〉安慰;使解忧 — **се** [被动,中态]: Бàрем да ми бя̀ха жѝви децàта, с тя̀х щя̀х да се ~à. 至少如果我的孩子们活着,那我就可以得到安慰。**~ѐне** [中]

ти 宾格 *тѐбе*, 简形 *те*; 与格 *на тѐбе, тѐбе*, 简形 *ти* [人称代词] ❶(主格)你: Тѝ знàеш, ~ ще кàжеш. 你知道,你来讲吧! ❷(与格简形 ти 同名词连用表示所属)你的: Бащà ~ се въ́рна. 你父亲回来了。Мнòго ми са мѝли писмàта ~. 你的信对我极为珍贵。❸(同动词连用的与格简形)你,…你: Дàдох ~ парѝте и ~ кàзах къдѐ да ги

занесѐш. 我把钱给你了并告诉过你把这些钱拿到哪儿去。❹〈民〉(与格简形)你(泛指一般人,而不是指谈话时的对象): Сàмо да мръднем и ще ни изкòлят катò овцѝ. От нѝкъде пòмощ нѝма да ~ дòйде. 我们只要动一动就会像绵羊一般被杀光。不会有来自任何地方的援助。От крàй до крàй, докъдѐ ~ окò вѝди, се люлѐят злàтни нѝви. 从这一头到那一头,你的目光所及之处,都有金色麦浪起伏。❺[用作语气]〈口〉1.(与 глѐдам, мѝсля 等动词连用,表示惊讶、藐视、不满等)嘀,哼: Глѐдай ~, глýпаво момѝче. 瞧你,傻姑娘! Кòй ~ мѝсли сегà за свàтби. 谁现在会考虑结婚的事! 2.〈民〉а)(与 òня 或 òня ми 连用,在惊讶、兴奋等情况下表示亲近、亲密、诚恳等): Онѝя ~ чѐрни очѝ, ýмни у нѐго, свѐтят. 他的那双聪明的黑眼睛发着亮光。б)(与 къдѐ 连用,表示某种程度的否定、不可能)怎么: Не мòга тàтко. Къдѐ ~ мòга? 爸爸,我不能这样,我怎么能这样呢? в)(与 какъв, какъв ми 连用,在否定某种事实时表示惊讶、不理解等): Мàй че бѐше нѐщо журналѝст?… — Какъв ~ журналѝст! — Ѝма тàм нѝкакво дюкѝнче за брòшки и карфѝци. "他好像是当什么记者来着? …""什么记者! 他在那儿开了一个卖胸针和别针的什么小铺。" ◇ **на ~ говòря(съм) с нѝкого** 我跟某人的关系密切,我同他以你(而不是以您)相称

тиàра [阴]〈书〉❶(罗马教皇的)三重冠;(大主教的)冠冕 ❷(古代东方帝王,尤指波斯王的)皇冠,王冠,冕

Тибѐт [阳] 西藏(中国自治区名)

тибѐтск|и -*а* [形] 西藏的: Тибѐтско платò 西藏高原 ~и езѝк 藏语

тигàн [阳](长柄平底)煎锅,炒锅: пържа в ~ 在平底锅里煎 Рѝбата е òще в морѐто, а тѐ тýрили ~а на òгъня.〈俗〉鱼还在海里,他们就把煎锅放到火上了。

тиганѝца [阴]〈方〉(多半有馅的)油炸饼;油饼

тѝгел [阳]〈专〉坩埚,熔埚

тигрѝца [阴] 母虎,雌虎

тѝгров -*а* тѝгър 的形容词: ~и кòжи 虎皮

тѝг|ър -*ри* [阳] 虎(*Felis tigris*): дресѝрани ~ри 受过训练的老虎,驯虎

тѝгърск|и -*а* [形] 虎的: ~и скòк 虎跃

тѝйнейджър [阳]〈口〉13 至 19 岁的少年(青年),半大小伙子

тик[1] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳](人体某部位如手、头、肩等局部)抽搐: нѐрвен ~ 抽搐

тик[2] [阳]〈植〉柚木(*Tectona grandis*)

тѝка|м [未] ❶推: Количкàрите ~ха колѝчките. 沿街叫卖的小贩们推着小车。❷推搡,搡,(猛)推: Пòпът го ~л из врàтнята. 神甫把他推出院门。❸〈口〉插进,插入,伸入;塞入: Тòй ~ ръцѐ в джòбовете си. 他把两手插进衣袋。❹〈口〉(把某物)强塞给,硬塞给: Тѝ пòчна да му ~ монѐтата. 她开始把硬币强塞给他。❺〈转,口〉推动;督促,催促: Всѐ да ви ýчи човѐк, всѐ да ви ~. 这人老要教训你们,老要督促你们。— **се** [被动,中态] **~не** [中]

тѝкв|а [阴] ❶南瓜(*Cucurbita*): варѐна ~а 煮南瓜 пѐчена ~а 烤南瓜 ❷〈转,貌〉脑袋瓜儿,脑瓜子: Мòзък нѝма в твòята ~а! 你(脑袋瓜子里)没有脑子! ❸〈口,责〉傻瓜,笨蛋: А защò мълчѝте, ~и такѝва? 你们这些傻瓜怎么不作声啊? ◇ **Не бѝлò в ~и, та (че) в кратýни.**〈民〉1.差不多一样;反正一样;半斤八两。2.既然该发生时没有发生,那事后更不会发生了;有条件时都没做,现在更别想做了。**От зелѐна ~а сѐме се не взѐма.**〈俗〉莫从未成熟的南瓜里取籽;我不想请教没有经验的人。

тѝк|вам [未], **тѝкна** -*неш*, *тѝкнàх*, 过被形动 -*нат* [完] тѝкам 的一次或连续几次的动作: Тѝкнаха го в затвòра. 他被投进监狱了。**~ване** [中]

тиквàр -*ят*, -*я* [阳], **тиквàрка** [阴] ❶卖烤南瓜的小贩 ❷〈口〉爱吃南瓜的人

тиквàрск|и -*а* [形] ❶卖烤南瓜的小贩的 ❷爱吃南瓜的人的

тѝквен -*а* тѝква 的形容词: ~ лѝст 南瓜叶 ~ петмѐз 南瓜泥 ~и сѐмки 南瓜子

тѝквени|к -*ци* [阳] ❶南瓜馅起酥(巴尼察) ❷〈转,骂〉笨人,蠢人,笨蛋

тѝквичк|а [阴] 西葫芦(*Cucurbita moschata*): пържени ~и 煎西葫芦

тиквовѝд|ен -*на* [形] 南瓜形的

тѝкла [阴]〈方〉大块石板,泥板

тѝкна 见 тѝквам

тѝков -*а* [形] 柚木的: ~о дървò 柚木

тѝк-тàк [感](钟表摆动的)滴答声

тиктàка|м [未](一般指钟表)滴答地响 **~не** [中]

тил -*ът*, -*à*, -*ове* [阳] ❶后脑壳,后脑勺: Удàри го по ~à. (那人)打了他的后脑勺。кѝлвам шàпката на ~à 把帽子扣到后脑勺上 ❷后方: фрòнт и ~ 前线和后方 дълбòк ~ 大后方 ❸后勤机关,后勤部队: Тòй бѐше на слýжба в ~à. 他曾在后勤机关工作。❹〈民〉刀背;斧背: Удàри го с ~à на брàдвата. (那人)用斧背打了他。◇ **в ~**〈军〉从背面,从后面: в ~à на неприятеля 在敌人的后方 напàдам в ~à 从后方进攻

тѝлда [阴]〈印〉代字号,波形号,眉号(~)

тѝл|ен -*на* тил 的形容词: ~на кòст 后脑骨 ~на чàст на укреплѐние 防御工事的背面

тилилѐйск|и -*а* [形] **~и горѝ (усòи)**〈民〉遥远的,很难走进的地方

тилнѝ|к -*ци* [阳]〈方〉刀背;斧背;利器的背: Удàри го с ~ка на секѝрата. (那人)用斧背打了他。

тѝлов -*а* 和 **тиловѝ** [形] 后方的: ~а чàст 后勤部队 ~а слýжба 后勤部门;后勤工作 ◇ **~ герòй**〈讽〉叫别人到前线去打仗,自己在后方呆着而将巨大战功归于自己的人

тиловà|к -*ци* [阳](军队的)后勤人员

тиловàшк|и -*а* тиловàк 的形容词

тѝл-пипѐр [阳]〈方〉同 смѝндух(胡卢巴,苦豆)

тим -*ът*, -*à*, -*ове* [阳]〈运〉一队(运动员),队: национàлен фýтболен ~ 国家足球队 сбòрен ~ 混合队 представѝтелни ~ове 代表队

тимàр [无复,阳]〈民〉❶刷马,刷牲口 ❷揍,处罚

тимар|ѝ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈民〉❶刷马,刷牛,刷牲口: Вѐки дѐн тѝ ~ѐше волòвете. 她每天都刷牛。❷〈转〉打,揍: Не хòйкай мнòго, че бащà ти пàк ще те ~ѝ. 你别老游逛了,要不然你爸爸又该揍你了。— **се** [被动] **~èне** [中]

тимброфѝл [阳] 集邮家,集邮者

тимброфѝлск|и -*а* [形] 集邮家(集邮者)的: ~а кантòра

集邮所

тѝмов -*а* тим 的形容词：～о първенствò 冠军队 ～о класѝране 队的名次

тимотѐйка [阴] 梯牧草 (*Phleum pratense*)

тимпàн [阳]〈乐〉定音鼓

тѝнест -*а* [形] ❶有淤泥的，淤泥很多的：～ бряг 淤泥很多的河岸 ～о дъно 淤泥很多的河(湖、池)底 ❷稀泥般的，稀泥状的：～а утàйка 稀泥般的沉淀物

тинктýра [阴]〈专〉药酒，酊(剂)：йòдова ～ 碘酊

тѝнтири-мѝнтири [复]〈口〉闲扯；蠢话，瞎说的话，无稽之谈：Оставѝ тѝя ～！别胡说八道了！

тинтява [阴] 同 тентява

тѝня [无复,阴] ❶淤泥，软泥，稀泥 ❷沉淀物 ❸水藻，青苔

тѝняв -*а* [形] ❶淤泥很多的 ❷沾上稀泥的

тип -*ъm*, -*à*, -*ове* [阳] ❶型，式，类型，形式，样式：Тàм ѝмаше нѝколко колѝ от нàй-нòв ～. 那儿有几辆最新式的小汽车。Кѫщите в товà сèло са вcè от едѝн ～. 这个村子的房子都是同一种样式。～ на търновска хубавѝца 特尔诺沃美人型 ❷典型：Цèко е ～ на жестòк чорбаджѝя. 采科是狠心的财主的典型。❸(特别的)人：Разговàрях с едѝн интерèсен ～. 我跟一个有意思的人聊了天。❹〈骂〉家伙：Дрѣж се прилѝчно, ～ такъв! 该像样些，你这个家伙!

типàж [阳] ❶ [只单] (产品)类型，型号(系列)，系谱 ❷ [集,只单] (文艺作品中某类人的)类型特征；典型，类型 ❸(外部特征适合扮演某类角色的)特型演员，类型演员

типизàция [无复,阴]〈书〉典型化，成为典型

типизѝра|м [未,完] 使典型化，使成为典型 — **се** [被动] **～не** [中]

типѝч|ен -*на* [形] 典型的，合乎(某种)类型的；(在某一类型中)一般的，普通的：～ен слýчай 典型的情况 ～ен прѝмер 典型的例子 **～но** [副]：Квартàлът бèше беднѝшки и ～но сèлски. 这是一个典型农村式的贫困街区。**～ност** -ността [阴]

тѝпов -*а* [形] ❶标准的；定型的；合乎标准的，合乎规格的：～и жѝлища 按标准设计建设的住宅 ❷普通的：～о брашнò 普通面粉，标准粉 ～ хляб 普通面包

типогрàф [阳] 同 печатàр (印刷业的工作人员，印刷工人)

типографѝческ|и -*а* [形] 同 печатàрски (印刷厂的；印刷的)：～и грèшки 印刷错误

типогрàфия [阴]〈旧〉❶印刷 ❷同 печàтница (印刷厂，印刷所)：тàйна ～ 秘密印刷所

типогрàфск|и -*а* [形] 同 печатàрски (印刷厂的；印刷的)：～о мастѝло 油墨 ～а хартѝя 印刷用纸

типологѝч|ен -*на* типолòгия 的形容词

типологѝческ|и -*а* [形] 同 типологѝчен

типолòгия [阴] 类型学

типòс|вам [未]，**типòсам** [完]〈旧〉印，印刷 — **се** [被动]：Тòя вèстник се ～ва в Цàриград. 这种报纸在君士坦丁堡印刷。**～ване** [中]

тѝп-тòп [不变,形,副]〈口〉很棒，很好，好极了：Не бòйте се, нàшата рàбота е ～. 你们别害怕，我们的工作挺棒。облѐчен ～ 穿得挺好的

тир[1] [阳] 田埂，(高 15～20 厘米，把灌溉面积隔开的)埂子

тир[2] -*ове* [阳] (国际汽车运输公司的)封闭式大型载重车

тирàда [阴]〈书〉❶(语气昂扬的)长篇大论：орàторска ～ 演讲人激昂的长篇大论 ❷〈文艺〉(不分诗段的)一段整诗；(戏剧里)一口气说出的台词

тирàж [阳] ❶(公债等为了还本或开彩而进行的)抽签；签：Ỳтре е ～ът на държàвната лотàрия. 明天是国家彩票抽签的日子。❷(出版物的)份数，印数；发行量：Кнѝгата ѝма голям ～. 这本书的印数很大(发行量很大)。～ трѝйсет хѝляди 印数三万册 ❸〈专〉套印中的每一次印刷(使纸张通过印刷机而增加一种新色)

тирàж|ен -*на* [形] ❶抽签的 ❷份数的，印数的 ◇ **～ен лѝст** 中彩或该还本的债券号码单(册)

тиражѝра|м [未,完] ❶规定(出版物等的)印数(发行量) ❷〈扩〉同 размножàвам (使生殖，使繁殖；复制，复写) **～не** [中]

тирàн [阳] 同 тирàнин

Тирàна 地拉那(阿尔巴尼亚首都)

тиранизѝра|м [未,完] 压迫，压制，虐待，折磨：Колонизàторите ～т мѐстното населѐние. 殖民主义者虐待当地居民。— **се** [被动] **～не** [中]

тирàн|ин -*и* [阳]，**тирàнка** [阴] ❶暴君；霸主 ❷〈转〉霸王(指折磨、压迫别人者)；专制的人

тиранѝч|ен -*на* [形] 暴虐的，残暴的，苛刻的，折磨人的：～на влàст 残暴的统治，暴政 **～но** [副]

тиранѝческ|и -*а* [形] 同 тиранѝчен **～и** [副]

тиранѝя [阴] ❶虐政，暴政，苛政；霸主政权：Плодът на ～та е нарòдното отмъщѐние. 施行暴政的结果是人民起来复仇。❷暴虐：Тя не мòжеше да понàся егоѝзма, хладинàта, ～та му. 她无法忍受他的自私自利、冷漠和虐待。

тирàнск|и -*а* [形] 暴虐的，残暴的；令人痛苦的，折磨人的：～и режѝм 暴虐制度

тирàнств|о -*а* [中] 同 тиранѝя：Дòста рòбство и ～о, всѝчки на орѫжие. 我们已受够了奴役和暴虐，大家都拿起武器来!

тирàнст[ву]вам [未]〈书〉残酷对待，虐待，压迫，折磨

тирàнти [复] 背带，吊裤带

тирбушòн [阳] 开瓶器，拔塞器(螺旋拔塞器)

тѝр|вам [未]，**тѝрна** -*неш*, *тѝрнах* [完] тѝря 的一次或连续几次的动作 **～ване** [中]

тѝр|вам се [未]，**тѝрна се** -*неш се*, *тѝрнах се* [完] [中态] тѝря се 的一次或连续几次的动作 **～ване** [中]

тирè[1] -*та* [中] 破折号

тирè[2] -*та* [中] (编织或刺绣用的)棉线：чорàпно ～ 织袜子用的棉纱线 ～ за покрѝвки на леглò 编织(花边)床罩的棉线 рибàрско ～ 织鱼网的线

тирѐнц|е -*а* [中] 移行符号；连字符号

тѝрна 见 тѝрвам

тѝрна се 见 тѝрвам се

тирòлск|и -*а* [形] (奥)蒂罗尔(州)的：～и пейзàж 蒂罗尔风景 ◇ **～а кърпа** 蒂罗尔头巾(一种花布头巾) **～а ро̀кля** 蒂罗尔连衣裙(一种裙部皱褶很宽的连衣裙)

тѝр|я -*иш*, *тѝрѝх* [未]〈民〉赶，赶走：～я стàдо 赶羊群 **～ене** [中]

тѝр|я се -*иш се*, *тѝрѝх се* [未,中态]〈民〉奔跑、飞奔；开

始奔跑 ～ене [中]

тис -ът, -а, -ове [阳] 紫杉,赤柏松,米树,东北红豆杉(*Taxus baccata*)

ТИС [тис] -ове [阳,缩] Техни̇ко-икономи̇чески съвѐт 技术经济委员会

ти̇сов -а тис 的形容词: ～и кло̀ни 紫杉树枝 ～и листа̀ 紫杉(线形)叶

тисо̀вина [阴] 同 тис

тита̀н[1] [阳], **тита̀нка** [阴] ❶〈书〉(希腊神话中的)提坦神 ❷〈转〉巨人;巨擘,泰斗: ～ на мисълта̀ 大思想家,思想的泰斗

тита̀н[2] [阳]〈化〉钛(Ti)

титани̇ч|ен -на [形] 巨大的,庞大的,宏伟的,宏大的,规模宏大的;巨人的,泰斗的: ～на борба̀ 宏伟的斗争 ～ен по̀двиг 巨大的功绩

титани̇ческ|и -а [形] 同 титани̇чен: ～и уси̇лия 巨大的努力

тита̀нов -а [形] 钛的,四价钛的;含钛的

тита̀нск|и -а [形] 巨大的,庞大的,宏大的,规模宏大的;巨人的,泰斗的: ～и тру̀д 巨著

ти̇тла[1] [阴] ❶〈史〉(公、侯、伯、子、男等的)爵位,封号;尊号 ❷衔(位),学衔: до̀кторска ～ 博士学位 академи̇ческа ～ 院士衔 профѐсорска ～ 教授衔

ти̇тла[2] [阴] 略语符号(古希腊或斯拉夫等文字加于缩写词或表示数字的词之上的符号)

ти̇тр|а [阴] (儿童玩的)石子或骨头: Игра̀ем си на ～и. 我们在玩石子。

ти̇три [复] ❶〈专〉有价证券 ❷(电影)字幕

ти̇тул [阳] ❶〈旧〉同 ти̇тла[1] ❷〈专〉书名,标题 ❸〈专〉扉页

ти̇тул|ен -на ти̇тул 的形容词

титулу̀ва|м [未,完] (按某尊号)称呼某人 — **се** [被动,中态] ～**не** [中]

титуля̀р [阳], **титуля̀рка** [阴]〈公文〉正职;有正式职务的(非代理的)人: назнача̀ване на ～ дирѐктор 任命正厂长 ～ на катѐдрата по български езѝк 保加利亚语教研室主任

титуля̀р|ен -на [形] 正职的;有正式职务的(非代理的): ～ен съста̀в 有正式职务的人员;公职人员

тиф -ът, -а [无复,阳] 同 ти̇фус: корѐмен ～ (腹、肠)伤寒 петни̇ст ～ 斑疹伤寒 въвра̀тен ～ 回归热

ти̇фоз|ен -на [形] ❶伤寒的,患伤寒病的: ～на трѐска 伤寒患者的寒热 ～на бо̀лест 伤寒病 ～на епидѐмия 伤寒流行病 ❷〈口〉[用作名] ～**ен** [阳], ～**на** [阴] 伤寒病人

тифо̀н [阳] (做衣服里子用的)厚麻布,衬布

ти̇фус [无复,阳] 伤寒类热病,伤寒: То̀й бѐше умря̀л от ～. 他患伤寒病死了。

тих -а [形] ❶(声音)低的,轻的,轻微的: Тя̀ зачѐте писмо̀то с ～ гла̀с. 她低声读起信来。～ го̀вор 低语声 ～и стъ̀пки 轻轻的脚步声 ❷无声的: Снегъ̀т си валѐше, си̇тен, ～. 细细的雪无声地下着。❸寂静的,沉寂的,静悄悄的(与 шу̀мен(喧哗的)相对): ～а у̀лица 寂静的街道 Ти̇хите во̀дѝ са дъ̀лбоки. 流静水深。❹(指海洋、江河等)平静的,风平浪静的,安静的: Морѐто бѐше ～о и гла̀дко, като̀ засти̇нало стъкло̀. 海面平静如镜。❺〈转〉(指人、性格)温和的,温顺的,安详的,平和的;(指态度、情况、现象等)安静的,平静的,寂静的: То̀ бѐ ～о и кро̀тко момчѐнце. 他是个温顺的小男孩。Какъ̀в ～ и разу̀мен мъж. 多么温和、聪明的男人! Лицѐто на Лѐвски оста̀ваше ～о и споко̀йно. 列夫斯基的面孔仍然很安详。～и очѝ 安详的眼睛(目光) ～ живо̀т 平静的生活 ❻〈转〉(与 ра̀дост, скръб, тъга̀, печа̀л 等抽象名词连用)隐隐的,内在的,未表现出来的;安静的: ～а скръб 隐隐的悲伤 ～а ра̀дост 内在的欢快 ◇ ～**а вода̀**〈口,转〉阴险的人物 ～**а лу̀дост** 忧郁性的精神病 ～**о** [副]: По у̀лицата ня̀маше минува̀чи. Бѐ съвсѐм ～о. 街上没有行人,一片寂静。Лѐпо излѐзе ～о през по̀ртичката и се упъ̀ти към полѐто. 列波悄悄地出了小院门,朝田野走去。Изведнъ̀ж ～о засви̇ри кава̀л. 突然低声响起了长笛。След чѐтвърт ча̀с два̀мата заспа̀ха ～о и споко̀йно. 一刻钟以后,两个人安详地睡着了。◇ **ми̇рно и** ～**о**〈口〉非常安静(寂静,宁静,平静) **Ти̇хо!** 别出声,安静!

ти̇х|вам [未], **ти̇хна** -неш, ти̇хнах [未,完]〈民,诗〉❶安静下来,(变得)平静,静默 ❷停止,平息,止住: Бу̀рята ～на, ути̇хна, / и дъждъ̀т сѐкна, преста̀на. (П. Р. Славейков) 风暴平息了,雨停了。

ти̇хом [副]〈诗〉❶轻轻地,小声地,悄悄地: ～ пѐя 小声地唱 ❷无声地,悄悄地: Тя̀ пристъ̀пваше ～, ～, ни̇кой да я не усѐти. 她悄悄地迈着步子,想使任何人都觉察不到她。

тихомъ̀лком [副] 不动声色地;悄悄地;使人觉察不到地: Ко̀ста ～ се измъ̀кна от скрива̀лището. 科斯塔悄悄地从掩蔽所出来。

тихоокеа̀нск|и -а [形] 太平洋的: ～и о̀строви 太平洋岛屿 ～и басѐйн 太平洋区域

тихчина̀ [阴]〈方〉闷热的天气;闷热

ти̇ча|м [未] ❶跑,奔跑: Ти̇чай да не закъснѐеш. 你跑吧,别迟到。～м като̀ вихру̀шка 像旋风似的跑 ～м ко̀лкото ми си̇ли държа̀т 拼命地跑 Децата ～т и се го̀нят по поля̀ната. 孩子们在林间空地上跑着,相互追逐着。❷〈口〉快走,赶忙奔向某处: ～м за по̀мощ 忙去求援 ❸〈口〉忙着,赶着(做某事): Сега̀ да ви̇диш Сара̀ндовица ка̀к ～, ка̀к шѐта. 现在你可以看到萨兰多维察怎样忙碌,怎样做家务事。❹(为某事)来回地跑,跑来跑去,奔走,奔波: Ця̀л дѐн съм ～л по учреждѐния. 我在各个机关奔波了一整天。◇ ～**м подѝр ня̀кого**〈口〉1. 细心照顾,围着(某人)转: Ця̀л дѐн ～ подѝр деца̀та. 她整天围着孩子们转。2.(一个劲儿地)追求某人(而得不到对方的青睐): Ко̀й не ѐ ～л подѝр Албѐна? 谁没有拼命追求过阿尔贝娜? ～**не** [中]: Не мо̀га да си поѐма дъ̀х от ～не. 我跑得喘不过气来。Ра̀ботата е свъ̀рзана с мно̀го ～не. 这件事情需要费力奔走。

тичешка̀та [副]〈民〉同 тичешко̀м: Тя̀ ～ се спу̀сна надо̀лу по стъ̀лбите. 她跑下了台阶。

тичешко̀м [副] 跑着: Три̇мата мъжѐ ～ прекоси̇ха два̀ра. 三个男人跑着穿过了院子。Присти̇гна ～. 他跑着来了。

ти̇чинка [阴]〈植〉花蕊,雄蕊,花药

ти̇чинков -а [形] 雄蕊的,花药的: ～ прашѐц 花粉

тишина̀ [阴] 寂静,沉寂,肃静;安静,平静: но̀щна ～ 夜间的寂静 гро̀бна ～ 死一般的寂静 па̀зя ～ 保持安静 наруша̀вам ～та 打破沉寂 В безмъ̀лвната ～ на но̀щта̀ ни̇що дру̀го не сѐ чу̀ваше, освѐн песента̀ на щурцѝте. 在夜晚的沉寂中,

除了蟋蟀叫，别的什么声音都听不见。Ѝзборите се извъ̀ршиха при абсолю̀тна ～ и поря̀дък. 选举是在极其平静和有秩序的情况下进行的。◇ **мъ̀ртва** ～〈书〉极其沉寂，死一般的沉寂

тѝшмà［阴］〈方〉人群

тѝя 见 то̀зи

тка［未］〈方〉同 тъкà

ткаварѝца［阴］〈方〉(女)织布能手

ткà·ля［阳，阴］〈方〉织布工人，织布的人

ткане̇ *-та*［中］〈方〉❶ 同 тъкàне ❷织(布)法 ❸织布的材料 ❹(土法织的)布，衣料

тканѝца［阴］〈方〉❶(毛料)女腰带 ❷(系在女腰带上的二指宽、四五米长的)毛料花带

ткà|я *-еш，-х*［未］〈方〉同 тъкà

ТКЗС［тѐ-ке-зе-сѐ］［中，缩］Тру̀дово-кооперати̇̀вно земедѐлско стопа̀нство 农业劳动合作社

тлак［阳］〈方〉大雨过后沉积的稀泥；沉淀

тлакà［阴］亲友、邻居等聚在一起(不要报酬地)帮助某家干活

тлаканà［阴］〈方〉同 плѐвник (干草棚)

тлаку̀вам［未，完］(同许多人一起)帮助亲友或邻居干活

тла̀с|вам［未］，**тла̀сна** *-неш，тла̀снах*，过被形动 *-нат*［完］тла̀скам 的一次或连续几次的动作：Тòй я ～на в гъ̀рба. 他推了一下她的背。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

тла̀ска|м［未］❶用力推：Ня̀колко минува̀чи гру̀бо го ～ха. 有几个行人粗暴地推了他。❷〈转〉推动，促进，督促，催促：Обзѐ го тя̀я безу̀мна я̀рост, коя̀то чѐсто бѐше го ～ла в на̀й-риску̀вани постъ̀пки. 他心中充满了一种狂怒，这狂怒经常促使他去干最冒险的事。❸〈运〉推；投，掷：～м гюллѐ 推铅球 — **се**［被动，中态，互及］：～м се из въ̀рволя̀ка 在人群中挤来挤去 ～**не**［中］：～не на ня̀кого в пропастта̀ 把某人推进深渊

тла̀сканица［阴］〈民〉同 блъ̀сканица (拥挤)

тла̀сна 见 тла̀свам

тла̀съ|к *-ци*［阳］❶推：Еди̇̀н си̇̀лен ～к се стовàри в гъ̀рба му. 有人朝他的后背猛推了一下。❷〈转〉推动力：да̀вам ～к 推动

тла̀ч|а *-иш，-их*［未］〈方〉使倒下，弄倒；揉坏，压坏；践踏：Не игра̀йте по лива̀дата, че ～ите трева̀та. 你们别在草坪上玩，否则会把草踩坏的。Поро̀ят ～и ни̇̀вите. 急流把庄稼冲倒了。～**ене**［中］

тлен *-тà*［无复，阴］〈古〉❶腐烂，腐朽 ❷腐烂的东西

тлѐн|ен *-на*［形］〈书〉能腐烂的，易朽的；不是永久存在的：～на плъ̀т 易朽的肉体 ◇ ～**ни оста̀нки**〈书〉遗骸，遗体 ～**ност** *-ността̀*［阴］

тлѐние［无复，中］〈书〉腐烂，腐朽(主要指尸体)：вън от ～ 不朽，不腐烂

тл|ѐя *-ѐеш，-ях*，过主形动 *-ял，-я̀ла，-ѐли*［未］❶无焰燃烧，阴燃：Дъ̀рвата са сурòви и едвà̀м ～ѐят. 木头是潮的，只是微微地阴燃。❷〈转〉消瘦，变瘦，变虚弱：От недоя̀ждане сестри̇̀чката му заболя̀. Мòжеше да се забелѐжи ка̀к всѐки дѐн ～ѐеше. 他妹妹由于吃不饱而病倒了。可以看得出她每天都在消瘦。❸〈罕〉(慢慢地)腐烂，腐朽 ～**ѐене**［中］

тлъст *-а*［形］❶肥的；油多的，油腻的：～о а̀гне 肥羊羔 ～о месо̀ 肥肉 ～а су̀па 油腻的汤 ～и го̀зби 油腻的菜 ❷〈不赞〉肥胖的：Тòй е ѐдър, ～, с ма̀зно лицѐ. 他高大，很胖，有一张油亮的脸。❸〈转〉(指土地、田地、牧场等)肥沃的；富饶的：～и па̀сища 肥沃的牧场 ～а пръ̀ст 肥沃的土壤 ❹〈转〉(指植物、草等)多汁的，鲜嫩的：～а трева̀ 鲜嫩的青草 ❺〈转，不赞〉很大的，很可观的；收入多的：～а рѐнта 很可观的收益(红利) ～и запла̀ти 很高的工资 ◇ ～ **ко̀кал** (～**о ко̀калче**)〈口〉好差事；肥缺

тлъстѐ|я *-ѐеш，-ях*，过主形动 *-ял，-я̀ла，-ѐли*［未］长胖，长肥，变肥：Тòй все̇ ～ѐе. 他越来越胖。～**ѐене**［中］

тлъсти̇̀га［阴］〈植〉景天 (*Sedum*)

тлъстинà［阴］油(脂)，脂肪：подко̀жна ～ 皮下脂肪

тма тми［阴］〈古〉同 тъмà

т. нар.［缩］така̀ нарѐчен 所谓的

то[1]［中，人称代词］❶见 тòй ❷〈口〉(较概括地指所提到的人或物)他；他们；它；它们：Чу̀ден свя̀т се навъ̀дил! Ти̇̀ му говòриш еднò, ——дру̀го! 这些人真怪！你对他这样说，他却那样做！❸〈口〉(概括地指前面提及的人或事)这，这个：То̀ не ѐ мо̀я ра̀бота. 这不是我的事。Чу̀ха се бу̀йни смехове̇. То̀ бя̀ха все̇ младѐжи. 听得到狂笑声，这全都是些青年。❹〈口〉(与无人称动词连用，当形式上的主语)：То̀ отзара̀на поваля̀ ма̀лко. 今天早晨下了一会儿雨。❺〈方〉同 товà：Ми̇̀на ～ врѐме вѐче. 这种时代已经过去了。◇ **ту̀й** ～〈口〉1. 就是这些，完了，只此而已：И акò умѝрам, ко̀й ще ми помо̀гне? Ко̀й? Ще си умра̀ и ту̀й ～! 我要是死了，谁会帮助我？谁？我会死掉，只此而已！2. 突然：Трамва̀ят и̇̀два и ту̀й ～ тòй се качѝ. 电车开过来，他突然上了车。

то[2]［连］❶(用于从句后面的主句句首，表明主从句之间的相互关系)那么，那；因此，所以：Щòм си реши̇̀л, ～ напра̀ви го. 你既然已经决定了，那你就做这件事吧！Да не бя̀х видя̀л с очѝте си, ～ не щя̀х да повя̀рвам. 如果不是亲眼所见，我是不会相信的。Понѐже ста̀рецът държѐше клю̀ча на кръ̀чмата са̀м и са̀м отва̀ряше и затва̀ряше, ～ Божа̀н подозря̀, че тòй та̀м кри̇̀е пара̀те си. 因为老头自己保管酒店的钥匙，自己开关店门，所以博让疑心他把钱藏在那儿了。❷(表示对照、对比)而，然而，结果却…，可是：А̀з ми̇̀слех, че тя̀ му е съ̀ща ма̀йка, ～ му била̀ ма̀щеха. 我以为她是他亲妈，原来却是他的后妈。А̀з ми̇̀слех, че си сирома̀х, ～ излѝза, че си би̇̀л богат. 我以为你是穷人，可结果呢，你很有钱。❸〈罕〉(用于状语从句之后的主句句首，用以更明确地指出主从句之间的联系)：Кога̀то ти̇̀ попи̇̀таш ня̀кой дру̀г бъ̀лгарин за нѐщо, ～ тòй ще да ти ка̀же товà, щòто е чу̀л от ма̀йка си. 你如果问另外哪一个保加利亚人什么事，他会把从妈妈那里听到的东西也告诉你。

то[3]［语气］〈口〉❶(表示强调、加强)而，却：Ѐх че пък хубавѐц бѐше, ～ ху̀бост ти ка̀звам. 嘿，他是个美男子，我跟你说，他真英俊啊！❷在 **а** ～，**и** ～，**пък** ～，**че** ～等搭配中，то 加强连词的含义：А̀з се престру̀вах, че четя̀х и че ни̇̀що не ви̇̀ждам, пък ～ вси̇̀чко видя̀х. 我装作在看书而什么都没看见，其实呢，我什么都看见了。

тоалѐт［阳］❶(妇女的)服装，装束：блестя̀щи ～и 奢华的服装 вечѐрен ～ 晚服 ба̀лен ～ 舞会上穿的服装 ❷［只单］梳妆，打扮：пола̀гам гри̇̀жи за ～а си 注意打扮 Тя̀ се

залѝвя за ～а си. 她开始打扮起来。❸盥洗室,(公共场所的)厕所,洗手间(安有洗手池、镜子等)

тоалѐт|ен -*на* [形]梳妆的,化妆的,打扮的: ～на стая 梳妆室 ～на масичка 梳妆台 ～ни принадлѐжности 化妆(用)品 ～на хартѝя 手纸 ◇ **～ен сапун** 香皂(洗脸肥皂)

тоалѐтка [阴] 梳妆台

тоалѐтна [阴] ❶梳妆室,化妆室 ❷洗手间,(公共场所的)厕所

тоалѝра|м [未,完] 为…准备服装,为…打扮 — **се** [反身,被动] **～не** [中]

тобогàн [阳] ❶(加拿大印第安人的)平底雪橇 ❷滑雪橇竞赛

товà [中,指示代词] ❶ 见 тòзи ❷(概括并指出前面已提及的事物)这,这个,这一点: Àз с очѝте си видях, / но не мòга да разкàжа / кòлко странно бѐ ～, / кòлко чудно бѐ за мѐне. (Вапцаров) 这是我亲眼所见,但是我无法说出这是多么奇怪,这使我多么惊讶。❸(概括并指出下面所提及的事物)下面说的事;这一点,这事: Товà — да влязa в механà да пѝя с някого половѝн окà вѝно — у мѐн, налѝ знàеш, не гò е ѝмало. 你知道吧,到酒店里去跟谁喝上半奥卡葡萄酒这种事在我身上是从来没有过的。❹(在主句中使用,表明从句中所说的事物,常用于 каквòто … ～ 的结构中)这事;这件东西;同样的事;同样的东西: Каквòто му на сърцѐто, ～ му и на устàта. 〈俗〉他心里怎么想,嘴上就怎么说;他心直口快。Щò търсил, ～ и намѐрил. 〈俗〉他自食其果。◇ **и без ～** 反正,本来就(是): Далѝ познà глàса на рòтния, илѝ защòто си бѐше и бѐз ～ послушен, слѐпият кòн бòдро запристъпя натàтък, накъдѐто го насòчваше рòтният. 不知是因为听出了连长的声音,还是因为本来就很驯服,瞎马精神抖擞地按照连长所指的方向继续往前走。**и ～ (ми) билò** 〈口〉(表示不满意)还有这样的! 这也叫做: Брàт … И ～ ми билò брàт! Пò-чужд от нàй-чуждите му е тòй сегà. 兄弟…这也叫做兄弟! 对我来说,他现在比最陌生的人还要陌生。**между ～** 〈书〉在这个时候,同时: А междỳ ～ запòчваше да съмва, небѐто се смъкваше надòлу. 在这时候,天开始发亮,天空在变低。**на ～ оттòре (оттòре на ～)** 〈口〉此外,再者,而且,除某种(种种)不良情形以外,又…;除此以外,并且… **при всè ～** 尽管如此;仍然,还是: Тòй вѐчно ядѐше, вѐчно преживяваше и при всè ～ бѐше стрàшно мършав. 它老是在吃,老是在倒嚼,尽管如此,仍然是瘦得吓人。**при ～** 而且还,此外还: Щàбът на бригàдата полỳчи втòро писмò с почтѝ също съдържàние, катò при ～ дàваше и редѝца конкрѐтни укàзания и нарѐждания. 旅部收到了第二封内容几乎相同的信,信上还作了一些具体的指示和安排。**след ～** 后来 **спѝ на ～ ухò** 〈口〉对于一些无把握的事抱着希望而不考虑可能发生意外的挫折;盲目乐观 **Товà е (то).** 〈口〉就是这些,这就是一切。**～ за ～** 〈口〉挪用钱;对换 **～-оновà (туй-онуй)** 〈口〉各种各样的事: Прикàзваха за ～-оновà. 他们谈这谈那。

товàр [阳] ❶重物,载重;重荷;货载,(所运的)货物;负荷: Не è мàлък ～ът на тòзи влàк. 这列火车装货真不少。❷〈民〉一匹驮畜所能驮的东西,一驮子: Тòй ѝ кỳпи някoлко ～а дървà. 他给她买了几驮子劈柴。❸〈转〉负担: Тѝя задължѐния стàват вѐче непоносѝлен ～ за нàс. 这些义务已成了我们无法承受的负担。

товарàч [阳] 装卸工人

товарàчка [阴] ❶装卸女工 ❷装卸货物的机器

товàр|ен -*на* [形] 运输货物的,货运的: ～ен влàк 货车 ～ен вагòн 货车车厢 ～ен парахòд 货船 ～но живòтно 驮畜

товарàчел -*ят*, -*я* [阳] 装货工,装卸工

товарѝтелница [阴] 运单,提货单,发货单

товàрище -*а* [中] 装货地点,装卸台

товароподѐм|ен -*на* [形] 起重的,起载用的: ～ен крàн 起重机,吊车

товароподѐмност -*тà* [阴] 起重量,载重量,负荷量

товàр|я -*иш*, *товàрѝх* [未] ❶把…装满,把货装在…上,装入: ～я кòн 给马驮上货 Товàрят парахòд. 他们正往轮船上装货。Дрỳг багàж изнѐсоха от учѝлището и го ～еха на колàта. 他们把另一件行李从学校里拿出来,装到车上。❷使担负(繁重或不好办的事情),把负担加在…身上: Всè нѐго ～ите с нàй-разлѝчни порьчки. 你们总是叫他干这干那的。— **се** [反身,被动] **～ене** [中]

тòга [阴] 〈书,史〉❶托加(古罗马享有充分权利的男公民穿的宽袍衣,以一块布从左肩搭过缠在身上) ❷(法官、律师、大学校长、教授等在重要场合穿的类似托加的)特用的袍褂

тогàва [副] ❶当时,那时,那时候;到那时候: Бях мàлък ～, трябва да съм бѝл шѐст илѝ седемгодѝшен. 那时我还小,大概是六七岁的样子。Вчѐра ми съобщѝха, но ～ бях заѐт. 昨天他们通知我了,可是那时我有事。Понякога се спѝраше, поглѐждаше нагòре и ～ по лицѐто му стоѐше някаква голяма мъка. 有时他停下来,朝上看,那时他脸上带着某种极为痛苦的表情。❷然后,然后再,那时再: Прочетѝ кнѝгата, па ～ ще говòрим. 你先把书看了,然后咱们再谈谈。Àз със стàрите си кòсти пàк ще вземa байрàка, бàрем òще едѝн път да го издѝгна в Балкàна, па ～ да умрà. 我这把老骨头要重新举起战旗,至少再在巴尔干山上把它举起一次,然后我再死。❸在这种情况下,那么,那就: Щòм не знàеш, ～ мълчѝ си. 你既然不知道,那你就别吱声了。

тогàвашн|ен -*на* [形] 那个时候的;当时的;那一回的: Тогàвашната консумàция е билà пò-мàлка. 当时的消费比较少。

тогàз [副] 〈民〉同 тогàва: Акò ти кàжат, че àзе / пàднал съм с куршỳм пронѝзан, / и ～, мàйко, не плачѝ. (Ботев) 妈妈,如果他们告诉你我中弹而倒下,那时你也不要哭泣!

тогàзи [副] 〈方〉同 тогàва

тогѝва [副—连] 〈方〉同 тогàва

тогѝз [副] 〈方〉同 тогàва ◇ **сегѝз-～** 〈口〉时而,有时,间或: През замъглѐното прозòрче далѐч в небѐто преминỳваха сегѝз-～ по някoлко самолѐта. 从模糊的小玻璃窗看出去,在远处空中时而飞过几架飞机。

Тòго 多哥(非洲)

тогоàн|ец -*ци* [阳], **тогоàнка** -*на* [阴] 多哥人

тогоàнск|и -*а* Тòго 和 тогоàнец 的形容词

Тòдоровден [阳] 托多尔节(连乳制品也禁食的斋戒期后的第一个星期六,在这一天举行赛马)

тòест (常缩写为 **т. е.**) [连] ❶(用以连接独立句,这种句子使前句或前句中某一成分的意思更加明确)(也)就是

说,就是,即:Пу̀снаха го, ~ а̀з го пу̀снах за̀вчера. 把他放了,也就是说,前天我把他放了。❷(连接句中说明同一事物的两个成分,后一成分使前一成分更加明确)也就是,就是,即:Ѝскам да си намѐря самостоя̀телна квартѝра, ~ стая̀. 我想找一个单独的住所,也就是说,想找一个房间。❸(用以引出独立句,这种句子修正前句或前句中某一成分的说法)也就是说,确切点说:И на тѐбе ще възло̀жим да проведѐш но̀вата та̀ктика в ръково̀дството. То̀ест ще възстановѝш ста̀рата та̀ктика, дѐ! 我们也要你在领导工作中实行新的策略,也就是说,让你恢复过去的策略。❹〈口〉(用以引出说明上面所说内容的疑问句):Това̀ си е така̀ ... — То̀ест, коѐ — това̀ си е така̀? — За ко̀ня, дѐ — вѝкна висо̀ко Мѝтре. "就是这样…""什么就是这样?""我是在说马!"米特列高声叫道。

тождѐствен -а [形] 同 тъждѐствен

тождество̀ [中] 同 тъждество̀

то̀же [副]〈旧〉也,也是,亦,同样:Посло̀виците ми ~ бя̀ха препѝсани и нагла̀сѐни за печа̀т. 我的那些谚语也已抄好准备付印。

тоз *таз*, *туй*, *тез* [指示代词]〈口〉同 то̀зи:Грѐй и тѝ, слъ̀нце, / в та̀з ро̀бска земя̀! (Ботев) 太阳啊,你也照耀这块受奴役的大地吧!

то̀зи *та̀зи*, *това̀*, *тѐзи*, **то̀я** *та̀я*, *това̀*, *тия̀* [指示代词] Ⅰ[用作形] ❶(用以指明离说话者很近的人、物或那时发生的事)这个,这,此:~ мо̀мък 这个小伙子 Та̀зи дрѐха е ушѝта добрѐ. 这件衣服做得好。Това̀ детѐ е бо̀лно. 这孩子有病。Тѐзи кнѝги са мо̀и. 这些书是我的。❷(用以指明以前提及的人或物)这个;那个:Сред долина̀та ѝма бу̀йна и красѝва кѝтка от стро̀йни брезѝ. На това̀ мя̀сто се събѝрат на игрѝ и любо̀вни срѐщи отбра̀ни хвърка̀ти песнопо̀йци от съсѐдната гора̀. 在山谷中间有几棵茂密、美丽、挺拔的白桦。附近树林中出众的、会飞的歌手们聚到这个地方来玩耍,来幽会。❸(用以指明以前虽未提及,但已是众所周知、熟识的事物)这个:То̀зи свя̀т е стъ̀лба — еднѝ се ка̀чват, дру̀ги слѝзат. 这个世界是一个阶梯,一些人上去,另一些人下来。❹〈罕〉下面的,这样的:Дѝнко предвѝждаше ~ кра̀й, ако̀ сражѐнието не свъ̀рши до полуно̀щ. 丁科预见到会有这样的结局,如果到半夜里战斗还不结束的话。❺〈口〉(常与专有名词连用,以加强语气或使该词具体化)这个:А̀бе та̀зи Елѐнка, зна̀еш ли, че нѝ била̀ комшѝйка. 你知道吗,这个埃伦卡以前是我们的邻居。Ⅱ[用作名] 宾格 того̀ва, того̀зи, 与格 тому̀ва (罕,只用于男性) ❶(指明离说话者很近的人或物)这人;这个,这东西:То̀зи, очевѝдно, е мѝслил съ̀щото. 显然,这人也是这样想的。То̀й хвъ̀рли о̀стър по̀глед на того̀зи, ко̀йто произнѐсе послѐдните ду̀ми. 他向那个讲了最后几句话的人投去了锐利的目光。❷(在主句中表示从句中阐明其某些特点的人或物)这人;这个,这:Земя̀та принадлежѝ на тѐзи, ко̀йто я обрабо̀тват. 土地归耕者所有。◇ **за ~, дѐто ду̀ха**〈口〉同 напра̀зно (白费劲,白白地) **и та̀з ху̀бава**〈口〉(当听到某消息时表示不满或感到意外)瞧,真是的 **по ~ (то̀я) на̀чин** 同 така̀ **та̀я вѐчер** 今晚 **тѐзи днѝ** 最近,近几天来;这几天内 **това̀-онова̀ (ту̀й-ону̀й)** 这个那个;各种各样的东西(事情) **~ мѐсец (та̀зи годѝна)** 这个月,本月(今年) **~-о̀нзи** 这个人那个人 **~ пъ̀т** 这一次,现在 **~ свя̀т**〈民,宗〉人世,人间(与 о̀нзи свя̀т (阴间)相对) **то̀з(и) ча̀с** 同 веднага (马上,立刻)

то̀зчас [副] 同 веднага (马上,立刻)

той *тя*, *то*; 宾格 *нѐго*, 简形 *го*; *нѐя*, 简形 *я*; *нѐго*, 简形 *го*; 与格 *нѐму*, *на нѐго*, 简形 *му*; *ней*, *на нѐя*, 简形 *ѝ*; *нѐму*, *на нѐго*, 简形 *му* [人称代词] ❶他;它:Жѝв е ~, жѝв е! Та̀м на Балка̀на, / потъ̀нал в кървѝ, лежѝ и пъ̀шка. (Ботев) 他活着,他活着!在那里,在巴尔干山上,他浸在血泊中,躺着,呻吟着。Сиву̀шка — сла̀ба кра̀вичка, два̀ пъ̀ти по̀-ма̀лка от Бѐлчо — пра̀ви усѝлие и вървѝ у̀споредно с нѐго. 体型只有贝尔乔一半大的瘦弱的母牛西乌什卡加了把劲,同贝尔乔并排走着。❷同 то̀зи:Тѝ спо̀мняш ли си / ко̀й бѐ ~? / Това̀ / бя̀х / а̀з. (Вапцаров) 你想起这人是谁吗? 这人就是我。

ток[1] -ът, -а, -ове [阳] ❶电流,电:електрѝчески ~ с висо̀ко напрежѐние 高压电流 пу̀скам (спѝрам) ~ 打开(关上)电门 То̀кът дойдѐ. 来电了。❷〈罕〉流,流动:~ на река̀та 河水的流动

ток[2] -ът, -а, -ове [阳] 鞋后跟:гу̀мени ~ове 橡胶(鞋)后跟 обу̀вки с висо̀ки ~ове 高跟鞋

ток[3] -ът, -а, -ове [阳]〈方〉打谷场,场院,晒谷场

тока̀ [阴]〈方〉(皮带等的)扣,袢,紧扣,带扣,扣环,紧环

то̀ка [阴]〈方〉碰杯:Пра̀вим ~. 我们碰杯。

тока̀та [阴](键乐器的)托卡塔曲

тока̀чка [阴] 珠鸡 (*Numida meleagris*)

То̀кио 东京(日本首都)

токма̀|к -ци [阳]〈民〉(臼、弹毛弓、缩绒机等的)槌,杵

то̀ков -а [形] 电流的,电的:~ у̀дар 触电

токоизпра̀вител -ят, -я [阳]〈电〉整流器

токсиколо̀г -зи [阳] 毒物学家,毒理学家

токсиколо̀гия [无复,阴]〈书〉毒物学,毒理学

токсѝн [常复,阳]〈书〉毒素

токсѝч|ен -на [形] 毒素的,毒物的;有毒的;中毒的

току̀ [副]〈口〉❶刚(刚),才:Сега̀ ~ дойдѐ. 他刚刚才来。Нѝе ~ сѐдахме да обя̀дваме. 我们刚刚坐下来吃午饭。❷不时地,经常,老是,一个劲儿地,光:Дя̀дото ~ размахва̀ше тоя̀гата пред сѐбе си. 老爷爷老是在他身前挥动着拐棍。Току̀ пра̀ща писма̀. 他不时地寄信。❸突然,忽然,使人出乎意料地:Ка̀кто се бя̀хме умълча̀ли, ~ ста̀на и извѝка. 我们都不作声,可他突然站起来叫喊。❹(与下面的前置词连用)正好,恰好,恰恰:А̀з стѝгнах ~ след ва̀с. 我正好是在你们之后到的。Лива̀дите — това̀ бѐше на̀й-бога̀тото и на̀й-ху̀бавото мя̀сто ~ над сѐлото. 草场是正好位于山村之上的一个最肥沃、最好的地方。❺但愿;只要;至少:Плодоро̀дие ѝма, ~ да сме жѝви и здра̀ви. 年成是好的,只要我们都安然无恙就行了。Правѝ му какво̀то щѐш, ~ не го̀ бѝй. 你怎么处置他都行,就是别打他。❻[用作连] 1.(用以引出时间状语从句)刚刚,正好,恰好,恰恰:Току̀ бя̀ха сло̀жили трапѐзата, една̀ гръмотѐвица разтрѐсе въ̀здуха. 他们刚刚摆好饭菜,一声惊雷在天空震响。2.〈民〉同 но (但是,可是):Не са̀ билѝ два̀ соко̀ла, ~ билѝ дво̀йца бра̀тя по тѐбе. 他们不是两只鹰,而是你的两个兄弟。◇ **~-вѝж** 瞧,你瞧:Дѐто го вѝдиш, че излѝза из сѐло, ~ вѝж, озова̀л се над воденѝцата. 你刚看见他出了村,可是,瞧,他已经到了磨坊上边。

току̀вам [未](松鸡在发情期)鸣叫

току-речѝ [副]〈口〉同 почтѝ (差不多,几乎): Току-речѝ всѝчки бя̀ха излѐзли да го посрѐщнат. 差不多所有人都出来迎接他。

току-такà 和 **току-тъй** [副] 无缘无故地,没有原因,没有根据地: Товà не è ~. 这并非无缘无故。

току̀-що [副] ❶刚刚,刚才: Току̀-що дойдòх. 我刚来。❷同时,正好,恰好: Сѐлото ~ се пробу̀ждаше и ту̀к-тàм по двòрищата се мя̀ркаха ранобу̀дни стопàнки. 村子正在苏醒,这儿那儿可以看到早起的主妇们在院子里闪动。❸[用作连] 同 щом (一当…就,刚…就立即): Току̀-що слòжиха носѝлото, мàйката се хвъ̀рли на щѐрка си със сърцераздирàтелен пѝсък. 他们刚放下担架,母亲就惨叫着扑向自己的女儿。

толерàнс [阳]〈书〉❶忍受,容忍,宽容 ❷(在计量方面)容许的误差,公差,容限;允许迟误的限额(限期,迟到的时间): Дàвам му ~ 15 мину̀ти. 我允许他最多迟到 15 分钟。

толерàнт|ен -*на* [形]〈书〉能容忍的,宽容的 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

толерѝра|м [未,完] 容许,允许,容忍: Защò ~ш мързелѝвите? 你为什么能容忍这些懒惰的人? — **се** [被动] **~не** [中]

тòлкав -*а* [指示代词]〈民〉这么大,如此大: Хвàнах го àз за ръкàта, вѝкам полѝция, а тòй измъ̀кна èй ~ нòж. 我抓住了他的手喊警察,而他掏出了这么长的一把刀子。

тòлко [指示代词—数]〈民〉同 тòлкова

тòлкова [指示代词—数] ❶(独立使用或与名词搭配)这么多,那么多,这么些,那么些: Стѝга ли ~ ? 这么多够了吗? В лицѐто му свѐтеше ~ рàдост. 他的脸上闪耀着这么大的喜悦。~ ду̀ши 这么多人 Имòт кòлкото ѝскаш. Ѝма за всѝчки и òще за ~. 有的是财产,够分给所有的人,再加上这么多人也够分。❷(用提高的声音说)如此之多,这么多: Тòлкова дрѐхи ѝмаш, а хòдиш като прòсяк. 你有这么多衣服,可是穿得像个叫花子。❸[用作副] 到这样的程度,到那种地步,如此地: Че защò ~ бъ̀рзате? 您为什么这么着急啊? Хля̀бът е ~ лòш, че и ку̀четата не гò ядàт. 面包质量这么差,连狗都不吃。◇ **до ~** 到这种程度,到那种地步: Не è до ~ лòш. 他没有坏到那种程度。(**и**) ~〈口〉就是这些,没有了,完了 ~ **ми (ти, му 等) е**〈口〉就是这些,这就是一切: Тòлкова ми е сѝлата. 我只有这么些力气。~ **и** ~〈口〉一定数量的,若干,一些: Бройх му ~ и ~ лѐва. 我给了他一些钱(列弗)。

тòлкоз [指示代词—数] 同 тòлкова

толстоѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳] 托尔斯泰主义

толстоѝст [阳], **толстоѝстка** [阴]〈书〉托尔斯泰主义者

тòлчав -*а* [指示代词]〈方〉同 тòлкав: Вѝждал ли си ~а дѝня? 你见过这么大的西瓜吗?

том -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 卷,册: ~ пъ̀рви от съчинѐнията на Ивàн Вàзов《伊凡·伐佐夫全集》第一卷 Тòй е издàл и едѝн ~ сту̀дии. 他还出了一册论文集。Библиотѐката ѝма 20000 ~а. 图书馆有 20 000 册书。

томахàвка [阴]〈书〉(北美印第安人的)战斧,钺

тòмбола [阴] ❶(实物有奖)抽彩 ❷一种儿童游戏(由袋中取出有号码的牌子置于本人手中纸板上的相同号码上,以先摆满纸板号码者为胜);罗托(一种抽对数字的游戏)

томѝтел|ен -*на* [形]〈诗〉令人疲惫不堪的;令人非常苦闷的,令人难受的: ~на жàжд 令人难受的干渴

томлѐни|е -*я* [中]〈诗〉苦恼,苦闷,难受;困倦

тому̀ва 见 тòзи

тон[1] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 吨: двà ~а въ̀глища 两吨煤

тон[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶音,纯音,调: ця̀л (половѝн) ~ 全(半)音 чѝст ~ 纯音 Цигу̀лката ѝма ху̀бав ~. 这小提琴的音很好。❷〈乐〉全音(计算音程数的一种单位) ❸〈转〉[只单] 声调,腔调,腔;语气,口气,口吻: стрòг начàлнишки ~ 上司的严厉语气 говòря със служѐбен ~ 用谈公务的语调说话,打官腔 Не позволя̀вам да ми се говòри с тòя ~. 我不准人们用这种口吻对我讲话。❹特征,特点: Голѐмите му вѐжди усѝлваха тòя стрòг ~ на физиономѝята му. 他的粗眉毛使他的相貌更显得严厉。❺〈转,绘画〉色调: мѐк лилàв ~ 柔和的淡紫色色调 ❻〈转〉风度,举止: Тя̀ нѝкога не излѝзаше от добрѝя ~. 她从不失了风度。прилѝчен ~ 礼貌的(像样的)举止 ❼〈医〉心音,(心跳的)声音 ◇ **дàвам** ~〈书〉1.(合唱前的)定调,示音 2.〈转〉定调子

тон[3] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈动〉金枪鱼,鲔(*Thynnus vulgaris*)

тонàж [阳] 吨位,载重量,吨数

тонàл|ен -*на* [形] 音频的

тонàлност -*тà* [无复,阴]〈书,乐〉调,调性

тòнга [阴]〈专〉(按烟叶质量或烟叶颜色)将烟叶快速分类的一种方法

Тòнга 汤加(大洋洲)

тонизѝра|м [未,完]〈生理〉增强紧张度,滋补,使强壮: ~м органѝзъм 滋补身体 **~не** [中]

тòник [阳] ❶滋补剂,强壮剂,补药 ❷奎宁水,开胃水(一种加有奎宁的汽水饮料)

тòника [阴]〈乐〉主音,主和弦

тонѝч|ен -*на* [形] 同 тонѝчески

тонѝческ|и -*а* [形] ❶〈文学〉以轻重音节交错出现的规律为依据的: ~о стихосложѐние 轻重音诗律 ❷〈医〉强直(性)的;紧张性的;强身的,强壮的,滋补的: ~и срѐдства 强壮剂,补药

тонкиломѐт|ър -*ри* [阳] 吨公里

тòнковци [复, **тòнко** (阳)]〈口,民,藐〉傻瓜,蠢人;无知的人: Ня̀ма вѐче ~, че да ги лъ̀жеш. 已经没有会受你骗的傻瓜了。

топ[1] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶炮 ❷(国际象棋中的)车 ◇ **на ~а на устàта**〈口〉负有重责 **Тòп не мòже да ме разбѝе.** 我处于极稳固的地位。**хвъ̀рлил ~а**〈口,藐〉翘辫子,死了

топ[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶一捆,一包,一叠: ~ хартѝя 一卷纸(500 张) ❷卷成卷的布,料子

топ[3] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈方〉同 тòпка

топàз [阳] 黄玉,黄晶

топàзен -*а* топàз 的形容词

топàч [阳]〈旧〉一团,一块

тòп|вам [未], **тòпна** -*неш*, *тòпнах*, 过被形动 -*нат* [完] топя̀ 的一次或连续几次的动作: Тòпнах си зàлъка в яхнѝята. 我把一小块面包泡在蔬菜烧肉的汁里。~вам ръкàта си във водàта 把手浸在水里 — **се** [反身,被动]

топèн -*а* ❶ топя̀ 的过被形动 ❷[用作形] 炼过的

топѐне 见 топя̀ 和 топя̀ се

топѝл|ен -*на* [形] 熔化的,熔炼用的: ~на пѐщ 熔化炉,熔铁炉

топѝлня [阴] 熔炼厂;熔铸厂

топѝл|о -*à* [中]〈民〉河中浸泡大麻和亚麻的地方

топѝмост -*mà* [阴] 可熔性;熔化度,熔度

тòпк|а [阴] 球,球体,球形物体: снѐжни ~и 雪球 Подхвъ̀рлят ме катò ~а насàм-натàм. 他们把我像皮球一样踢来踢去。Игрàем на ~а. 我们在玩球。футбòлна ~а 足球 гу̀мена ~а 橡皮球 подàвам ~а 传球 хвàщам ~а 接球

тòпление 见 тòпля 和 тòпля се

топлѝв|ен -*на* [形] 燃料的: ~ни материàли 燃料

топлѝво [无复,中] 燃料: ~ за през зѝмата 冬天用的燃料 тѐчно ~ 液体燃料 склàд за ~ 燃料库

топлѝйка [阴] 大头针,钉针

топлѝ|к -*ци* [阳] ❶ [只单]〈诗〉同 топлинà: слъ̀нчев ~к 太阳的温暖 ❷(河流中的)不冻水面,不结冰的地方;温暖的河流 ❸〈民〉温泉

топлѝлни|к -*ци* [阳] 温室,暖房

топлинà [阴] ❶〈理〉热(能): произвѐждам (излъ̀чвам, поглъ̀щам) ~ 生(发,吸)热 скрѝта ~ 潜热 ❷温,暖,温暖;温度: телѐсна ~ 体温 Приятна ~ се нòсеше из стàята. 房间里有一股使人舒服的热气。❸〈转〉热情,亲热,亲切;温暖: Кòлко ~ и рàдост му донѐсоха в студѐната килѝя писмàта от мàйка му и от двѐте му сестрѝ! 他妈妈和两个妹妹的信给他这间冰冷的囚室带来了多少温暖和快乐!

топлѝн|ен -*на* [形] 热(能)的,热力的,热量的: ~на енѐргия 热能 ~ни лъчѝ 热(射)线 ◇ **~ен у̀дар** 日射病,中暑

топлѝнка [常复,阴](毡或皮的)便鞋

тòпло ❶ тòпъл 的副词: Слъ̀нцето грѐе ~. 太阳暖暖地照耀着。❷ [用作谓语定语] 觉得热,热: В стàята стàна ~. 房间里变得热了。Ще се съблекà, че ми е ~. 我觉得热,我要脱衣服。

топлоелектроцентрàла [阴] 热电站,热电厂

топлоизолациòн|ен -*на* [形] 绝热的,隔热的,不传热的: ~ни материàли 隔热材料

топлоизолàция [阴] 热绝缘,绝热;绝热设备,保温装置

топлокръ̀в|ен -*на* [形](指动物)温血的,恒温的: ~ни живòтни 温血动物,恒温动物

топлолюбѝв -*а* [形](指动植物)适温的,喜温的: ~и водорàсли 喜温的水草 ~и рѝби 喜温的鱼

топломѐр [阳] 量热器,热量计;温度计

топлообмѐн [阳]〈技〉热交换,换热

топлопровòд [阳]〈技〉热力导管,导热管,导热体

топлопровòдност -*mà* [无复,阴] 导热,导热性,传热能力;导热率: Метàлите ѝмат голя̀ма ~. 金属有很强的导热性能。

топлоснабдя̀ване [中]〈技〉供热,热的供应

топлотà [无复,阴] ❶暖和,温暖: Полъ̀хва ~. 散发着暖气。❷〈转〉热情,亲热,亲切: От рàзказа му лъ̀ха осòбена ~. 他的短篇小说中有一种特殊的亲切感。

топлоустойчѝв -*а* [形]〈技〉耐热的,抗热的,热稳定的

~ост -осттà [阴]

топлофикациòн|ен -*на* топлофикàция 的形容词: ~на мрѐжа 供热网

топлофикàция [阴] ❶热化(事业) ❷供热系统,暖气设备;废汽余热供热设备

топлофицѝра|м [未,完]〈技〉用废汽余热供暖 **~не** [中]

топлоцентрàла [阴] 热力厂,供热厂

тòпл|я -*иш*, *mònлих* [未] ❶使温,使热;烧暖,烧热: Зѝмното слъ̀нце не ~и. 冬天的太阳不使人觉得暖和。Тòпля си ръцѐте на òгъня. 我在火上烤手。Тòпля водà за пранѐ. 我烧水洗衣服。❷保暖,使保住体温;使暖和: Кожу̀хът ме ~и. 皮袄暖和我的身子。❸〈转〉使感到温暖,使感到亲切(愉快): Тѐзи ду̀ми ме ~еха. 这些话使我感到温暖。— **се** [反身,被动] **~ене** [中]: съд за ~ене на водà 烧水的器皿

тòпл|я се -*иш се*, *mònлих се* [未,中态] ❶取暖: Тòпля се до пѐчката. 我在炉边烤火。❷(被)烤热,(被)烧热,(被)晒热;变热: Ѐй сегà ще стàна, да слòжа водà, да се ~и. 我马上就起来,放上水,把它烧热。❸〈口〉用…作燃料,烧: Тòплим се с въ̀глища. 我们烧煤。**~ене** [中]

тòпна 见 тòпвам

топòв|ен -*на* топ[1] 的形容词: ~ни гърмѐжи 炮声 ~ни салю̀ти 礼炮

топогрàф [阳] 地形测绘员;地形学家

топографѝч|ен -*на* [形] 同 топогрàфски

топографѝческ|и -*а* [形] 同 топогрàфски

топогрàфия [阴] ❶地形学;测地学: Тòй изкàра при майòра ку̀рс по ~. 他在少校那里学完了地形学的课程。❷地形: Бъ̀лгария е странà с нерàвна ~. 保加利亚是一个地形起伏的国家。

топогрàфск|и -*а* [形] ❶地形测绘员的;地形学家的 ❷地形学的;测地学的: ~и знàк 地形测绘标记

топòла [阴]〈植〉杨(*Populus pyramidalis*),白杨: стрòйна ~ 挺拔的白杨 висòк катò ~ 像白杨般修长

топòлов -*а* топòла 的形容词: ~а горà 杨树林 ~а снагà 修长的身材

топонѝм [阳]〈语言〉地名

топонимѝч|ен -*на* [形] 地名的;地名研究的: ~ни проу̀чвания 地名研究

топонѝмия [阴]〈专〉地名学;(某地区各地的)地名(录),分类地名录(如山名、河名等)

топономàстика [阴] 同 топонѝмия

топòр [阳] ❶〈民〉斧子 ❷〈史〉古代的斧子

топорѝщка [阴]〈方〉斧柄: Дѐто топòрът, тàм и ~та. 〈俗〉斧子在哪儿,斧柄就在哪儿;秤杆离不开秤砣。

топòрч|а -*иш*, -*ux* [未]〈俚〉同 топòря

топòр|я -*иш*, -*ux* [未]〈俗〉使竖着,使戳着

тòпот [阳] 踏步声,脚步声;马蹄声: ритмѝчен ~ 有节奏的马蹄声(脚步声)

топрàк [阳]〈方〉❶土,土壤,土地 ❷同 зѐмлище(属某一居民点管辖的土地)

топтàн [副]〈俚〉❶整个地,整个一下子;一股脑儿;整批地: Акò ѝскаш да го ку̀пиш, продàвам го ~. 你如想买这东西的话,我就整批地卖给你。❷〈转〉漫不经心地,马马

虎虎地

топтанджѝйск|и -*а* [形] 粗略的,草率的,不精确的: ~и смѐтки 粗略的账目 **~и** [副]: Пра̀ви смѐтките си ~и. 他草草地算账。

топтанджѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈口〉❶批发商 ❷粗枝大叶的人,马马虎虎的人,马大哈

топу̀з [阳]〈民〉❶秤砣,砝码: канта̀рски ~ 秤砣 ❷(挂钟的)摆(锤) ❸同 боздуга̀н (带刺的棒槌)

топу̀рка|м [未] 脚步声很响地奔跑(走),咚咚咚(噔噔噔)地走(跑);跺脚,顿足: Деца̀та ~т из ста̀ята. 孩子们在房间里咚咚地跑着。Ко̀нчето ~ из полѐто. 小马在田野上噔噔地跑着。

то̀пче[1] -*та* [中] 小球,小玻璃球: Деца̀та се събѝраха да игра̀ят на ~та. 孩子们聚在一起玩弹球。стъклени ~та 小玻璃球,弹球 ◇ **чорба̀ от ~та** (小)丸子汤

то̀пче[2] -*та* [中] 小炮: черѐшово ~ 樱桃木小炮

то̀пче[3] -*та* [中] топ[2] 的指小: ~ бюлетѝнки 一小卷选票 ~ платно̀ 一小捆布 ~ хартѝя 一小卷纸

то̀пчест -*а* [形] 球形的: ~и зърна̀ 球形的颗粒 ма̀лки ~и пѝленца 像小圆球一样的小鸡

топчѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈民〉同 артилерѝст (炮兵,炮手;炮兵部队军官)

то̀п|ъл -*ла* [形] ❶温暖的,暖和的;含热的;散热的,发热的;加热的: ~ъл въздух 暖空气 ~ло слънце 暖和的太阳 ~ли днѝ 暖和的日子 Ѝскам да пѝя нѐщо ~ло. 我想喝点热饮料。~ъл хля̀б 热面包 ❷保暖的,暖和的;防寒的: ~ли кожу̀си 暖和的皮袄 ❸〈转〉(感到)很温暖的;亲热的,亲切的,热情的,热诚的: ока̀звам му ~ъл прѝем 热情地招待他 ~ли ду̀ми 亲切的话 ~ъл по̀здрав 热情的问候 ❹〈转〉柔和(悦耳,悦目)的;(指颜色)给人以温暖感觉的(如红、橙、黄),暖的: ~ли ба̀гри 暖色 ◇ **като̀ ~ъл хля̀б** 很快地;贪婪地: Ха̀рчи се като̀ ~ъл хля̀б. 消耗得很快。**~ло мя̀сто**〈口〉肥缺,好差事,薪资高的职务 **~ло** [副]

топ|я̀[1] -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶使浸入: Ѐдри кафя̀ви мѐчки ~я̀ха гъстите си руна̀ в студѐните водѝ. 大棕熊把它们浓密的毛皮浸到冷水里。~я̀ гръсти 泡大麻 ❷蘸: ~я̀ за̀лци в го̀збата 用面包蘸菜汁 ~я сол 蘸盐 — **се** [被动] **~ѐне** [中]

топ|я̀[2] -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶使熔化,使融化,炼,熬: ~я̀ во̀сък 把蜡化开 То̀плият вя̀тър ~ѝ снега̀. 暖风使雪融化了。❷〈转〉慢慢地折磨: Топѝ ме ба̀вно тѝхата тъга̀. 默默的忧伤长时间地折磨我。— **се** [反身,被动] **~ѐне** [中]

топ|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态] ❶熔化;融化;化成液体: Снегъ̀т бъ̀рзо се ~ѝ. 雪很快就融化了。Кала̀ят се ~ѝ по̀-лѐсно от оло̀вото. 锡比铅容易熔化。❷〈转〉逐渐减少,逐渐消失: Па̀даха конѐ, па̀даха езда̀чи, гру̀пата се ~ѐше, намаля̀ваше. 马匹倒下了,骑手倒下了,一小队人马逐渐减少了。❸〈转〉(因疾病、痛苦等而)逐渐消瘦;逐渐变虚弱,渐渐憔悴: Дя̀до Йорда̀н се ~ѐше от мъ̀ка. 约尔丹爷爷由于痛苦而日益憔悴。❹〈转〉充满愉快(或不愉快的)心情: Тя̀ в това̀ врѐме едва̀м удържа̀ сълзите си. Сърцѐто ѝ се ~ѝ и къ̀са. 这时她很难克制自己的眼泪。她的心碎了。❺〈转〉(心情)充满着: Два̀ рѐда сълзи се ро̀неха от очѝте ѝ и гово̀реха каква̀ ра̀дост, каква̀ мѝлост и о̀бич се ~ѐха в сърцѐто ѝ. 她的眼睛流下两行泪珠,这说明多大的喜悦和慈爱充满着她的心。**~ѐне** [中]: температу̀ра на ~ѐне 熔点

тор -*о̀т*, -*а̀*, -*ове* [阳] ❶ [只单] 厩肥,粪肥: о̀вчи ~ 羊粪 обо̀рски ~ 厩肥 ❷肥料;化肥;矿物肥料: минера̀лни ~ове 矿物肥料 азо̀тни ~ове 氮肥 изку̀ствени ~ 人工肥料 ◇ **ста̀нало на ~** 腐烂了,腐败了

торба̀ [阴] 囊,袋子,口袋: овча̀рска ~ 牧羊人用的口袋 ко̀нска ~ за зо̀б 马的(饲)料袋 ◇ **Ту̀рил (сло̀жил) си глава̀та в ~.** 他把脑袋掖在裤腰上;他不吝惜自己的生命;他不惜冒生命危险。

торбала̀н [阳]〈方〉乞丐;穷人

то̀рбест -*а* [形] 囊状的,袋状的: ~и гъ̀би 囊状蘑菇

торбѝ|ца 和 **торбѝчка** [阴] торба̀ 的指小 ◇ **овча̀рска ~чка** 荠菜,荠(*Capsella bursa pastoris*)

тореадо̀р [阳]〈书〉同 бико̀борец (斗牛士)

то̀р|ен -*на* [形] 施过肥(料)的,有肥料的: ~на земя̀ 施过肥的地 ◇ **~ен бръ̀мбар** 蜣螂(*Geotrupes sterocorarius*)

торѐне торя̀ 和 торя̀ се 的动名词

то̀рищ|е -*а* [中] 粪堆,肥堆

торѝщ|ен -*на* то̀рище 的形容词: ~на я̀ма 粪坑

торла̀|к -*ци* [阳], **торла̀чка** [阴] ❶〈方〉托尔拉克(保加利亚西北部某些山区农民带贬义的绰号) ❷〈口〉无知的人;乡下佬

торла̀шк|и -*а* торла̀к 的形容词

тормо̀з [阳] ❶压迫,压制: физѝчески и мора̀лен ~ 身体上和精神上受的压迫 ❷阻碍,障碍,妨碍

тормо̀з|я -*иш*, *тормо̀зих* [未] ❶压迫,压制;使难受,使苦恼: Та̀я мѝсъл ме ~и. 这个念头使我苦恼。❷阻碍,障碍,妨碍 — **се** [反身,被动] **~ене** [中]

торна̀до [中] 龙卷风,旋风

то̀ров -*а* тор 的形容词: ~а тѐчност 粪汁,粪水

торпѐд|ен -*на* торпѐдо 的形容词: ~но въоръжѐние 鱼雷武器

торпѐд|о -*а* [中] 鱼雷

торпедоно̀с|ец -*ци* [阳] 鱼雷艇

торпѝла [阴] 同 торпѐдо

торпилѝра|м [未,完] 用鱼雷攻击 — **се** [被动] **~не** [中]

торпилоно̀с|ец -*ци* [阳] 鱼雷艇

торпильо̀р [阳] 鱼雷艇

ТОРС [缩] тѐжък о̀стър респирато̀рен синдро̀м 重症急性呼吸道综合征(传染性非典型肺炎(SARS)),非典,萨斯

торс -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳]〈艺〉(没有头和手脚的)躯干雕像

то̀рс|о -*а̀* [中]〈艺〉同 торс

то̀рта [阴] ❶大蛋糕: шокола̀дова ~ 巧克力(大)蛋糕 ❷一块蛋糕

тортиѐра [阴] 吃蛋糕用的餐具

тору̀к [阳] 见 туру̀к

торф -*ъ̀т*, -*а* [无复,阳] 泥炭;泥煤

то̀рфен -*а* торф 的形容词: ~о бла̀то 泥炭沼泽 ~о произво̀дство 泥炭生产 ~и пла̀стове 泥炭层 ◇ **~ мъх** 泥炭藓亚目(*Sphagnum*)

то̀рфищ|е -*а* [中] 泥炭沼泽

тор|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 施肥,上肥料: Ху̀баво ще ги ~ѝ и чѝсто сѐме ще ги сѐе. 他会好好地给土地上肥料,再在上面播

上精选的种子。— се［被动］～ѐне［中］

тост -ът，-а，-ове［阳］举杯的祝词；举杯；为祝贺而干杯：дѝгам ～ за нѐго 为他而干杯

тѝстер［阳］烤面包（片）机

тота̀л|ен -на［形］全面的，总体的：～на война̀ 总体战

тотализа̀тор［阳］❶总数（总额）计算器 ❷赛马赌金计算器 ❸体育竞赛赌博；体育（运动）彩票

тоталита̀р|ен -на［形］极权的，极权主义的：～ен режѝм 极权制度 ～на държа̀ва 极权主义的国家

тоталитарѝз|ъм -мът，-ма［无复，阳］极权主义，极权政治

тота̀лност -тта̀［无复，阴］〈书〉全面，总体

тотѐм［阳］〈书〉图腾（原始社会的人认为跟本氏族有特别神秘关系的某种动物或自然物，一般用作本氏族崇拜的标志）

тотемѝз|ъм -мът，-ма［无复，阳］图腾崇拜，图腾制度

тотемистѝч|ен -на тотемѝзъм 的形容词

то̀то［中］〈口〉❶体育彩票，体育赌博 ❷售体育彩票的小亭 ❸体育（运动）彩票（单）

то̀ч|а[1] -иш，то̀чѝх［未］❶慢慢地斟，灌；注：～а вѝно от бъ̀чвата 从木酒桶灌酒 ～а вода̀ от чешма̀та 从水笼头灌水 ❷从蚕茧（或梳过的棉、毛）抽丝 — се［被动］～ене［中］

то̀ч|а[2] -иш，то̀чѝх［未］❶擀（面），擀皮：Точѝ корѝ за ба̀ница. 你擀做起酥的面皮吧！❷做（起酥）：～а ба̀ница 做起酥 — се［被动，中态］～ене［中］

то̀ч|а[3] -иш，то̀чѝх［未］磨（刀等）：～а но̀ж 磨刀 ～а коса̀ 磨大镰刀 — се［被动］◇ **～а зъ̀би**〈口〉1.准备美餐一顿；准备吃好东西：О̀ще рѝбата в мо̀рето，то̀й ～и зъ̀би да ядѐ.〈俗〉鱼还在海里，他就准备美餐一顿了。2.等待得到某种诱人的东西 **～ене**［中］

то̀ч|а се -иш се，то̀чѝх се［未，中态］❶流着，（缓缓地或一条一条细细地）流动，涓涓地流，流淌：Ту̀к по̀-ра̀но се ～еше тъ̀нка като̀ конѐц ва̀дичка，сега̀ бу̀чеше ця̀ла река̀. 以前这里是一条极小的溪在涓涓地流，而现在已成了大河在哗哗地流。❷〈转〉鱼贯而行，一个接一个地慢慢走：По двѐте странѝ на ка̀лното шосѐ непрекъ̀снато се ～еха безкра̀йни обо̀зни керва̀ни. 泥泞的大路两旁不断有看不见尽头的车队缓缓地走着。❸〈转〉绵亘，展开，伸展，延伸，蜿蜒：Пред на̀с се ～и бя̀лата ѝвица на пъ̀тя. 道路像一条白色的带子在我们前面蜿蜒。❹〈转〉（烟气）缭绕上升，袅袅升起：Млечнобя̀л пу̀шек се ～и пра̀во наго̀ре в тъ̀нки стру̀и. 缕缕乳白色的烟袅袅地向上升起。～ене［中］

то̀ч|ен -на［形］❶真实的，实在的，实有的；符合实际的，确切的；准确的，精确的，精密的：～ни свѐдения 确切的资料 ～ен прѐвод 准确的翻译 ～ен часо̀вник 走得准的钟（表）～но врѐме 准确的时间 ❷认真的，守时的：Вѝнаги е ～ен. 他总是很守时。～ен на обеща̀нието си 信守诺言的 ◇ **～ни нау̀ки**〈书〉精密科学（指数学、物理、化学等）**～но**［副］：Не по̀мня ～но часа̀. 我记不清确切的钟点。～но в урѐченото врѐме 正好在约定的时间 ～но така̀ 就是这样 ～но в пѐт часа̀ 在5点整 ◇ **по̀-～но（ка̀зано）**说得更确切些，其实 **～ност** -ността̀［阴］：～ност на изчислѐнията 计算的准确性

то̀чен|о -и［中］分层有馅的点心（如起酥、甜汁核桃仁馅饼等）

точила̀р -ят，-я［阳］磨刀匠，磨工

точила̀рск|и -а точила̀р 的形容词：～а работѝлница 磨刀铺

точила̀рство［无复，中］磨刀行业，磨刀手艺

точѝлка［阴］擀面杖

точѝл|о -а̀［中］❶砂轮 ❷〈方〉同 колело̀（轮子）

то̀чица［阴］то̀чка 的指小

то̀чк|а［阴］❶点，圆点；星星点点：Пра̀вя ～и по пя̀съка с върха̀ на басту̀на си. 我用手杖在沙上戳出很多小点。пла̀т на ～и 带点的布 ❷〈语法〉句号；缩写符号 ❸〈数〉点：ограничѐната от двѐ ～и пра̀ва 两点之间的直线 ❹（地面上的）一定地方，地点，点 ❺〈理〉点：～а на замръ̀зване 冰点 ～а на кипѐне 沸点 ❻点，条，项：пъ̀рва ～а от днѐвния рѐд 议程的第一项 ❼〈运〉分；分数 ❽（在句中独立使用）完了，够了；再没有别的话了：Ня̀ма какво̀ да прика̀зваме по̀вече. То̀чка. 我们没有更多的话说了，完了。◇ **допѝрна ～а** 1.（两条线或两个面的）接触点，交点 2.（性格、思想等的）共同点 **ѝзходна ～а** 出发点 **кулминацио̀нна ～а** 最高点，顶点 **мъ̀ртва ～а** 停滞；无出路的状况（**от**）**глѐдна ～а**（**на**）〈书〉（从…的）观点（看）**опо̀рна ～а** 支点 **сла̀гам ～а на ѝ-то**（连一切细节在内）全都做完了；（对有争议的问题）该说的都说了，下结论 **ту̀рям ～а** 结束；终止，停止

то̀чков -а то̀чка 的形容词：～ маса̀ж 穴位按摩

то̀я та̀я，това̀，тѝя［代］同 то̀зи

тоя̀г|а［阴］❶木棍，棒，杆；手杖，拐杖：овча̀рска ～а 牧羊杖（棍）подпѝрам се на ～ата 拄着拐棍 ❷〈转〉（用棍子）打：Ако̀ за еднò детѐ е ну̀жна ～а，то̀ за дру̀го стѝгат и ня̀колко ду̀ми. 如果说制服这个孩子得用棍子的话，那制服另一个只须说几句就行了。На чу̀жд гръ̀б сто̀ ～и са ма̀лко.〈谚〉在别人背上打100棍也嫌太少。◇ **довѐждам（дока̀рвам）ня̀кого до про̀сешка ～а**〈口〉使某人完全破产 **Ще ядѐш ～ата.** 你要挨揍了。**Намѐрил сѐло без ку̀чета，та тръ̀гнал без ～а.**〈俗〉他大摇大摆（蛮横无理，为所欲为）。

тоя̀жка［阴］тоя̀га ①解的指小

ТПЗК［тѐ-пе-зе-ка̀］［缩］Тру̀дово-производѝтелна занаятчѝйска коопера̀ция 手工业劳动生产合作社

ТПК[1]［тѐ-пе-ка̀］［缩］Тру̀дова па̀ртия на Корѐя 朝鲜劳动党

ТПК[2]［тѐ-пе-ка̀］［缩］Тру̀дово-производѝтелна коопера̀ция 劳动生产合作社

тпру［感］吁（赶车人止马的呼声）

трaба̀нт［阳］特拉邦特（一种德国产的汽车）

travѐрса［阴］枕木

травѐрс|ен -на травѐрса 的形容词：～на огра̀да 枕木做的围墙

травестѝз|ъм -мът，-ма［阳］〈心理〉异性装扮癖，易装癖

травестѝт［阳］异性装扮癖者，易装癖者

травѐстия［阴］❶（对人或文学作品等的讽刺性）滑稽模仿；拙劣的模仿 ❷一种滑稽诗 ❸女扮男角，男扮女角

тра̀вма［阴］〈医〉外伤，创伤，损伤 ◇ **психѝческа ～**〈医〉精神性外伤，精神性创伤，神经震荡

травматѝз|ъм -мът，-ма［阳］〈医〉外伤病，创伤病，外伤

травматѝч|ен -на［形］〈医〉外伤（性）的，创伤（性）的：

～на инфѐкция 创伤性感染

травматоло̀г -зи [阳] 外伤学家,创伤学家

травматологѝчен -на травматоло̀гия 的形容词: ～ен цѐнтър 外伤医疗中心

травматоло̀гия [阴]〈医〉外伤学,创伤学

травмѝрам [未,完] ❶使受外伤,使受创伤 ❷〈转〉使精神上受刺激,刺伤 **～не** [中]

тра̀вник -ци [阳]〈方〉草地,草长得茂盛的地方

тра̀вя -иш, -их [未]〈方〉浪费,糟蹋: Не умѐе да жъ̀не, а са̀мо ～и жѝтото. 他不会割麦,尽糟蹋麦子。

тра̀га [阴]〈民〉痕迹

трагѐдия [阴] ❶悲剧,悲剧剧本;悲剧演出: ～ите на Шѐкспир 莎士比亚(所写)的悲剧 старогръ̀цки ～и 古希腊悲剧 ❷〈转〉惨事,悲剧,凄惨事情;悲惨事件: семѐйна ～я 家庭悲剧 Тòй ѝска да разберѐ пò-добрѐ ～ята, ко̀йто се слу̀чи та̀я нòщ. 他想进一步了解今夜发生的惨事。Товà е ѝстинска ～я. 这是真正的悲剧。

трагѝзъм -мът, -ма [无复,阳](戏剧、音乐作品中的)悲剧成分;悲惨,凄惨;困窘绝望: Тя̀ не мòжеше да разберѐ ～ма на положѐнието. 她没能了解到情况是多么悲惨。

трагѝк -ци [阳] ❶悲剧作家 ❷悲剧演员

трагикомѐдия [阴] ❶悲喜剧(剧本) ❷〈转,口〉悲喜交集的处境;啼笑皆非的事情: Омръ̀зна ми та̀зи ～. 这种啼笑皆非的事情已经使我厌烦。

трагикомѝчен -на трагикомѐдия 的形容词: Изпа̀дна в ～но положѐние. 他陷入了令人啼笑皆非的境地。～на развръ̀зка 悲喜剧结局 **～но** [副]

трагикомѝчески -а [形]〈旧〉同 трагикомѝчен: ～а истòрия 悲喜交集的故事

трагѝчен -на [形] 悲惨的,凄惨的;惨痛的,悲痛的: ～на смъ̀рт 惨死 ～на слу̀чка 惨事 игра̀я ～на рòля 扮演悲剧角色 ◇ **～на ирòния**〈文学〉文学作品中主人公的遭遇同本身的期望截然相反;命运的戏弄 **～но** [副]: Загѝна ～но. 他悲惨地死去了。**～ност** -носттà [无复,阴]: ～ност на картѝната 景象的悲惨

трагѝчески -а [形] ❶悲剧(式)的,悲剧剧本的;演悲剧的: ～а развръ̀зка 悲剧式的结局 ❷〈旧〉同 трагѝчен: ～и момѐнти 悲痛的时刻;悲剧成分(因素) **～и** [副]

трагѝчка [阴] 悲剧女演员

традиционалѝзъм -мът, -ма [阳](尤指宗教、道德、习俗等方面的)传统主义

традициòнен -на [形] 传统的;因惯例而举行的;成为惯例的,照例的,例行的;习惯上的,风俗上的: ～ни пра̀зници 传统节日 ～на програ̀ма 传统节目 ～но състеза̀ние 例行的比赛 ～ни прия̀телски връ̀зки 传统的友好关系 ～ни схва̀щания 传统观念

традѝция [阴] 传统;风俗,习俗;习惯,惯例: поддъ̀ржам (па̀зя) ～ята 保持传统 слѐдвам ～ята 遵循传统(惯例) наруша̀вам ～ята 破坏传统 по ста̀ра ～я 按古老的风俗 литерату̀рни ～и 文学传统 нарòдни ～и 民间风俗习惯

траектòрия [阴] ❶〈理〉(射体)轨道;〈数〉轨线,轨迹 ❷〈军〉弹道(轨线);(鱼雷)航迹

тра̀ен -йна [形] 坚固的,巩固的,结实的;耐久的,持久的: ～йна матѐрия 结实的料子 ～йни бòи 不易褪色的染料 Сала̀мът не ѐ ～ен. 这香肠不好保存。～ен мѝр 持久和平 **～йно** [副] **～йност** -йносттà [阴]

тра̀ене 见 тра̀я

трак [感] 敲击声,嗒嗒声,叩打声,咚咚声: Тра̀к, ～! — тра̀ка воденѝчката ба̀вно. "嗒嗒,嗒嗒!"水磨缓慢地发出叩击声。◇ **～ ча̀ша, ～ па̀ра** 立刻付款,如数付清

тра̀кам [未] ❶敲,叩,发敲击声,发碰撞声,咚咚响,砰砰响,嗒嗒响: На̀й-отпрѐд се движи и ～ равномѐрно еднѝн открѝт вагòн. 最前面是一截敞篷车厢在移动着,有节奏地咚咚地响着。Зъ̀бите му ～т от стра̀х. 他吓得牙齿打战。❷敲,叩,击(使发出响声),使砰砰响: Трѝма ду̀ши до полуно̀щ ～ха ча̀шките с кѝсело жъ̀лто вѝно. 三个人不断地碰着他们装黄色酸葡萄酒的杯子,直到半夜。— **се** [被动]: Прозòрецът се ～ от вя̀търа. 窗户被风吹得砰砰响。**～не** [中]

тра̀квам [未], **тра̀кна** -неш, тра̀кнах [完] тра̀кам 的一次或连续几次的动作: Излѐзе и ～на пъ̀тната вратà. 他出去了,大门砰地响了一下。— **се** [被动] **～ване** [中]

тра̀ки [复,单(罕)-,阳](古代的)色雷斯人(属印欧人种,在斯拉夫人来到巴尔干半岛之前曾居住在巴尔干半岛)

тракѝец -йци [阳], **тракѝйка** [阴] 色雷斯(地区的)居民

тракѝйски -а [形] ❶色雷斯的: ～о полѐ 色雷斯平原 ～о хорò 色雷斯霍罗舞 ～а носѝя 色雷斯服装 ❷色雷斯人的: ～и племенà 色雷斯部族 ～и езѝк 色雷斯语

Тра̀кия [阴] 色雷斯(地区名。古代指巴尔干半岛东南部、爱琴海到多瑙河之间的地区。从 14 世纪到 19 世纪属土耳其帝国。1878 年,东北部划归保加利亚。近代在 1885 年后,仅称其南部——黑海和爱琴海之间地区——为色雷斯。)

тра̀кна 见 тра̀квам

тракта̀т [阳]〈书〉❶(专题)论文: филосòфски ～ 哲学论文 ❷〈旧〉(国际)条约,协定: Берлѝнски ～ 柏林条约

трактòвка [阴]〈书〉解释,说明;〈文艺〉处理(对某形象、角色等如何理解、解释、描写、表演等): Режисьò̀рът да̀ва съвсѐм нòва ～ на пиѐсата. 导演对话剧进行了与从前完全不同的处理。

тра̀ктор [阳] 拖拉机: ～ с гъсѐнични колелà 履带拖拉机 Тра̀ктори пòрят земя̀та. 拖拉机在翻地。

тра̀кторен -на [形] ❶拖拉机的: ～ни ча̀сти 拖拉机零件 ～ен завòд 拖拉机厂 ～ни ку̀рсове 拖拉机手培训班 ❷用拖拉机牵引的: ～на редосеа̀лка 拖拉条播机 ～на жътва̀рка 拖拉收割机

тракторѝст [阳], **тракторѝстка** [阴] 拖拉机手

тракциòнен -на тра̀кция 的形容词

тра̀кция [阴](铁路局的)机务处,机务段

трал [阳] ❶扫雷具,扫雷器 ❷捕鱼的拖网

трамбòвка [阴] ❶同 трамбу̀ване: Рабòтниците завъ̀ршиха ～та на пòда на завòда. 工人们已经把工厂的地捣实。❷木夯,捣锤,硪,夯具;捣实机

трамбòвъчен -на трамбòвка 的形容词: ～ни машѝни 打夯机

трамбу̀вам [未] ❶〈专〉打夯,夯筑,捣固,捶实: ～м бетòн 把混凝土捣固 ❷〈转,口〉长时间地徒步走 ❸〈转,谑〉用力踏脚行进 **～не** [中]

трамва̀ен -йна [形] 有轨电车的: ～йна спѝрка (有轨)电车站 ◇ **～йна колà** 1.(有轨)电车车头或拖车 2.同 трам-

вай

трамва̀|й -*ят*, -*я* [阳] 有轨电车：ка̀чвам се в ～я 上电车 вземам ～я 乘电车

трамвайджийск|и -*а* трамвайджѝя 的形容词

трамвайджѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈口〉电车上的乘务人员

тра̀мпа [阴]〈民〉以物易物,互易,兑换,交换

трампѝло [中]〈口〉同 трамплѝн

трамплѝн [阳] ❶〈运〉跳板 ❷〈转〉(某种活动的)据点,跳板：изпо̀лзувам нѐщо като̀ за ～ 利用…作为跳板

трампо̀сва|м [未], **трампо̀сам** [完]〈民〉以物易物,进行交换 — **се** [被动,互及] ～**не** [中]

тра̀мп|я -*иш*, *тра̀мпѝх* [未,完]〈民〉同 трампо̀свам

транда̀фил [阳] 同 трендафил

транзѝстор [阳] ❶晶体管 ❷晶体管收音机,半导体收音机

транзѝстор|ен -*на* [形] ❶晶体管的 ❷晶体管收音机的,半导体收音机的：～на батѐрия 半导体收音机的电池

транзѝт [无复,阳] (到某地的)直达运输,直运;(经过某国的)过境运输 ◇ **мина̀вам** ～ 不停(留)地经过：През та̀зи га̀ра бъ̀рзият вла̀к минава ～. 快车在这一站不停。През Румъ̀ния мѝнахме ～. 我们经过罗马尼亚时没有停。

транзѝт|ен -*на* транзѝт 的形容词：～ни вла̀кове 直运列车;过境列车 ～на вѝза 过境签证

транзитѝв|ен -*на* [形]〈语法〉同 прѐходен (及物的)：～ен глаго̀л 及物动词 ～**ност** -ността̀ [阴]

транс -*ът*, -*а* [无复,阳]〈书〉❶恍惚状态,迷睡;失魂;催眠性迷睡 ❷关亡会(招魂会)上降神者的状况

трансатлантѝческ|и -*а* [形] 横越大西洋的：～и парахо̀д 横越大西洋的轮船 ～и ка̀бел 横越大西洋的海底电缆

трансбордѝра|м [未,完] 使换(转)乘(车、船等);把所运货物等转到另一条船(另一列火车)上 — **се** [被动,中态] ～**не** [中]

трансвестѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳] 同 травестѝзъм

трансвестѝт [阳]〈书〉同 травестѝт

трансгранѝч|ен -*на* [形] 越过国界的：～но замърся̀ване 跨国界污染

трансконтинента̀л|ен -*на* [形] 洲际的,横贯大陆的：～ен рѐйс 洲际航行 ～на ракѐта 洲际火箭(导弹)

транскрибѝра|м [未,完] 拼音,音译;注音：～м бъ̀лгарски ду̀ми с латѝнски бу̀кви 用拉丁字母把保加利亚语词拼出来(给保加利亚语词注音) — **се** [被动] ～**не** [中]

транскрѝпция [阴] ❶〈语言〉标音,拼音;转写,译音：～на фрѐнските имена̀ в бъ̀лгарски езѝк 保加利亚语中的法国人名的译音 ❷〈乐〉改写,改编;改编曲 ◇ **фонетѝчна** ～〈语言〉音标

трансла̀тор [阳] ❶传送器;变换器;转换器 ❷转发器;中继器 ❸增音机,帮电机 ❹译码机

транслитера̀ция [阴]〈语言〉音译转写(用一种语言字母写另一种语言字母的词,例如:Shakespeare — Шакеспеаре)

транслитерѝрам [未,完]〈语言〉音译转写

трансмисио̀н|ен -*на* трансмѝсия 的形容词：～ни рѐмъци 传动皮带

трансмѝсия [阴]〈技〉传动;传动装置(轴及轴承、滑轮及皮带等的总称);传动轴

трансокеа̀нск|и -*а* [形] 横渡大洋的,越洋的：～и рѐйс 横渡大洋的航线

транспара̀нт [阳] (常指挂在玻璃窗的两层玻璃之间的可以卷起的)布窗帘,窗帷：Матѐев спу̀сна ～а и оста̀ви прозо̀реца отво̀рен. 马泰埃夫放下窗帘,让窗户开着。

транспланта̀ция [阴]〈医,生物〉移植;移植术,接植术;〈植〉嫁接,移植,移种：～ на сърцѐ 心脏移植

транспозѝция [阴] ❶移动,移置,换位 ❷〈乐〉移调乐曲 ❸〈数〉易位,对换,移项

транспонѝра|м [未,完]〈乐〉移调 — **се** [被动] ～**не** [中]

транспо̀рт [阳] ❶ [只单] 运输业;运输,运送,输送：～на хранѝ 运输粮食 ～ на оръ̀жие 运输武器 възду̀шен (во̀ден) ～ 航空(水上)运输 ❷运输工具;运输车队,运输纵列,输送纵列：Са̀мите партиза̀ни предприѐмаха чѐсто а̀кции, нападѐния на герма̀нски ～и, фа̀брики, мо̀стове, железопъ̀тни лѝнии. 游击队员们经常采取行动,袭击德国运输车队、工厂、桥梁、铁路。

транспо̀рт|ен -*на* [形] 运输的,输送的：～ен самолѐт 运输(飞)机 ～ни рабо̀тници 运输工人 ～ни срѐдства 运输工具,交通工具

транспортѝр [阳] 量角器,分度规

транспортѝра|м [未,完]〈书〉运输,运送,输送,搬运 ～**не** [中]

транспортьо̀р [阳]〈机〉运输机,运送装置,输送器;传送装置

трансфѐр [阳] ❶〈财〉汇划,汇兑,划拨 ❷过户(指有价证券) ❸〈商〉转账;转让：～ на техноло̀гия 工艺转让

трансформа̀тор [阳]〈技〉变压器,互感器,交换器

трансформа̀тор|ен -*на* трансформа̀тор 的形容词：～ен по̀ст 变电所

трансформацио̀н|ен -*на* трансформа̀ция 的形容词：～на грама̀тика 转换语法

трансформа̀ция [阴] ❶〈书〉变形,变化,变换,变性,变态：дѝри от ～ 变化的痕迹 ❷〈技〉变压 ❸〈理〉将某种能转化为另一种能(例如将电能转化为热能),能的转换

трансформѝра|м [未,完] ❶〈书〉使变形,使变化,使变换：～м пла̀н 改变计划 ❷〈技〉使变压 ❸〈理〉将某种能转化为另一种能(例如将电能转化为热能) — **се** [被动] ～**не** [中]：～не на наро̀дното стопа̀нство 国民经济的变化

трансцендента̀л|ен -*на* [形]〈哲〉先验的,超绝的;先天的：～ен идеалѝзъм 先验唯心主义 ～ната филосо̀фия на Ка̀нт 康德先验哲学 ～**ност** -ността̀ [阴]

трансцендѐнт|ен -*на* [形] ❶〈哲〉超验的：～ен свя̀т 超验世界 ❷〈数〉超越的：～ни фу̀нкции 超越函数 ～ни числа̀ 超越数

траншѐя [阴]〈军〉堑壕

трап[1] -*ът*, -*а*, -*ове* 和 -*ища* [阳] 坑,穴：дълбо̀ки ～ища 深坑 Снѐгът валѐше непреста̀нно и пълнѐше ～ищата с прѐспи. 雪不断地下着,积雪把坑填平。◇ **Прескòчи ～а.** 〈口〉他(重病之后)恢复了健康(得救了,没有死)：То̀й ня̀ма да мо̀же да прескòчи ～а. 他好不了了。

трап[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 船梯;舷梯;踏脚板,跳板,踏板

трапѐза [阴] ❶摆好饭菜的桌子,成桌的饭菜,席：наредѐна ～ 摆好的席 вдѝгам ～ 撤去桌上的碗盏,撤席 сла̀гам

～ 摆上饭菜;摆席 богата ～ 丰盛的饭菜 ❷〈民〉矮餐桌

трапезария [阴] ❶餐室,食堂,饭厅 ❷向中小学生等免费供应饭菜的食堂: ученическа ～ 中小学生的免费食堂

трапезоид [阳]〈数〉不规则四角形(四边形)

трапезоид|ен -*на* трапезоид 的形容词: ～на форма 不规则四角形形状

трап|ен -*на* [形]〈民〉还没有清醒过来的,没睡醒的,迷糊的

трапер [阳]〈书〉(北美洲主要靠用绳圈猎取珍贵毛皮兽的)猎人,北美洲毛皮兽猎人

трапец [阳] ❶〈数〉梯形: равнобедрен ～ 等腰梯形 ❷〈运〉高秋千

трапецовид|ен -*на* [形] 梯形的(不规则四边形的): ～ни скали 不规则四边形的岩石

трапище -*а* [中]〈罕〉同 трап[1]

трапчина [阴] 浅坑,小坑

трапчинк|а [阴] ❶很小的坑,洞 ❷(常指)酒窝: Тя се усмихна и на розовото ѝ лице заиграха две ～и. 她笑了,在她粉红的脸上现出了两个酒窝。

трасе -*та* [中]〈专〉❶(画在地图、平面图上的道路、水管等的)路线,线路;航线: ～ на плавателен канал 运河航线 ～ на шосе 公路路线 ❷〈建,测〉定线

трасира|м [未,完] 选线,定线,划线: ～м железопътна линия 选定铁路线 — **се** [被动] **～не** [中]

трасиращ -*а* [形]〈军〉曳光的,留下光迹的: ～и куршуми 曳光弹

трасировка [阴]〈专〉同 трасиране

трасировъч|ен -*на* [形] 用来选线(定线,划线)的

траулер [阳] 拖网渔船

траур [无复,阳] ❶服丧,穿孝,戴孝: Семейството ѝ е още в ～. 她家里人还在服丧。❷〈转〉丧服,孝衣: нося ～ за майка си 给母亲穿孝 ходя в ～ 穿着丧服 При него седеше възрастна дама в дълбок ～. 有一个全身穿丧服的上了年纪的太太坐在他旁边。

траур|ен -*на* [形] 志哀的,送殡的;哀悼的,追悼的: ～ни дрехи 丧服,孝衣 ～ен митинг 追悼大会 ～ен марш 哀乐 ～но шествие 送殡的行列 ～на лента 服丧的黑(纱)箍 **～но** [副]: Сирените тръбят ～но. 汽笛在哀鸣。

трафарет [阳]〈书,技〉❶图案板,镂花模板,镂花样板,漏字板 ❷〈语言〉陈词滥调

трафик [无复,阳] ❶贸易,商品的进出口(贸易),换货 ❷(铁路、海上等的)运输,运载: морски ～ 海上运输

трафопост [阳] 变电所

трахея [阴] ❶〈解〉气管 ❷〈动〉(节足动物的)气管 ❸〈植〉导管

трахома [无复,阴]〈医〉沙眼

тра|я -*еш*, *траях* [未] ❶持续,延续,(某事物)进行(若干时间);拖延,迁延: Колко ～е представлението? 演出有多长时间? Докога ще ～е това? 这要延续到什么时候? ❷保存(长时间不变质): Ябълките ～ят дълго. 苹果能存放很长时间。❸〈民〉忍受,忍耐: Не можах да ～я повече. 我忍不住了。❹〈方〉同 мълча (沉默不语): Трайте! 别出声! ❺等待,等: Трай, да си свърша работата. 你等着,让我把活干完。◇ **Децата ми не ～ят.**〈民〉我的孩子们保不住(养不活)。**Трай, коньо, за зелена трева.**〈口〉你会长时间地白白等待。**～ене** [中]

трайт|ен -*на* [形]〈方〉(指衣服、鞋等)耐穿的,经穿的,能穿很长时间的,结实的

треба [常复,阴]〈宗〉(在举行洗礼、婚礼等时刻由信徒请求举行的)圣礼

требва|м [未,完]〈公文〉要求(发给款子、物品等): ～м заплати 要求发工资 ～м храна 要求发给食品 — **се** [被动] **～не** [中]

требеж [阳]〈民〉❶同 требене ❷(伐光树木的)树林残址

требеняна [阴]〈方〉同 требеж ②解

требни|к -*ци* [阳]〈宗〉(举行圣礼用的)圣礼书,圣礼记

треб|я -*иш*, *требих* [未] ❶伐尽,砍光;砍掉: Лозето изсъхна, та ще го ～им. 这葡萄藤已经干枯了,我们要把它砍掉。❷〈民〉收拾,整理: ～я къщата 整理屋子 ❸〈方〉(在煮东西前把其中混杂的石子、霉烂颗粒等)择掉: ～я ориз 择米 ～я леща 择兵豆 ❹〈民〉消灭,杀死: ～я вредни насекоми 消灭害虫 **～ене** [中]

трев|а [阴] ❶草,青草;草本植物: фуражни ～и 牧草,饲草 блатни ～и 沼泽地的草 Пътеката е потънала в ～а. 小路被草盖住了。❷[只单] 草茵: Лежа на мирисливата ～а. 我躺在芳香的草茵上。❸药草,草药: лековита ～а 药草 У Момчовица ходих, да ми даде малко ～и. Детето е болно. 我到过莫姆乔维察那儿去要点草药,孩子病了。◇ **Не паса ～а.**〈口〉我不幼稚;我没那么傻;他们骗不了我。**Трай, коньо, за зелена ～а.** 见 трая

трев|ен -*на* [形] ❶草的,青草的,草本植物的;草茵的;草长得旺的: ～на растителност 草本植物 ～ни семена 草籽 ～но пасище 草多的牧场 ❷草制的: ～на покривка 草席

тревист -*а* [形] ❶长满草的,草生得茂盛的: ～а поляна 长满草的(林间)平地 ❷(青)草的;草本的: ～и растения 草本植物

тревни|к -*ци* [阳] 种上绒草的地方,草地,草茵

тревнина [阴]〈民〉放牧费(在别人的草场或牧场放牧牲口而付的费用)

тревога [阴] ❶恐慌,惊慌;惶惶不安,担忧,担心,焦急: изпитвам ～ 感到恐慌 хвърлям в ～ 使惊慌 изпадам в ～ 陷于恐慌 очаквам с ～ 焦急地等待 ❷[只单]〈军〉警报: въздушна ～ 空袭警报 давам ～ 发警报 ◇ **бия ～** 敲警钟

тревож|а -*иш*, *тревожих* [未] ❶使惊慌,使恐慌;使不放心,使担心,使担忧,使忐忑不安: Ала неговото отсъствие от къщи не ～и вече мама. 他不在家这一点已经不再使妈妈担心了。Нещо ме ～и. 有什么事使我担忧。❷打搅,惊动,烦扰,搅扰: Той беше в стаята си и за да не го ～ат, мъчеха се да приказват по-тихо. 那时他在自己的房间里,他们尽量小声谈话,以免打扰他。— **се** [被动,中态]: Не се ～й за това! 不要为这个担心! Започвам да се ～а. 我担起心来。**～ене** [中]

тревож|ен -*на* [形] ❶慌张的,惊慌的;忐忑不安的,焦心的,忧虑的: ～ен вик 惊叫 ～ен поглед 惊慌的眼神 ～но състояние 忐忑不安的状态 ～ни дни 忐忑不安的日子 ❷令人惊慌的;引起忧虑的,使人忐忑不安的: ～на новина 令人忧虑的新闻 ～ни известия 使人不安的消息 ❸报警的,警报的: ～ен сигнал 警报信号 **～но** [副]: Огнянов ～но очакваше завръщането му. 奥格尼亚诺夫焦虑地等着

他回来。～**ност** -ността̀［阴］〈罕〉: Настъпват тѝхи и то̀пли но̀щи, изпълнени с осо̀бена ～ност. 寂静暖和的夜晚来临了,充满着特殊的、使人忐忑不安的气氛。

треволя̀|к -*ци* 和 **треволя̀к**［阳］❶［集］〈口〉杂草,各种各样的草 ❷长满草的地方;杂草丛生的地方

тревопа̀с|ен -*на*［形］❶食草的: ～но живо̀тно 食草动物 ❷［用作名］～**но**［中］食草动物

тревопо̀л|ен -*на*［形］～**на система̀**〈农〉草田制(种植牧草改良土质)

тревоя̀д|ен -*на*［形］同 тревопа̀сен

тревълнѐни|е -*я*［常复,中］〈书,旧〉焦急,不安,忧虑: житѐйски ～я 日常生活方面伤脑筋的事

трева̀сал -*а*［形］长满草的: ～а пътѐка 长满草的小径 ～ дво̀р 长满草的院子

трева̀с|вам［未］,**трева̀сам**［完］长满草: Пътѝщата бя̀ха ～али. 道路上长满了草。През ля̀тото градѝната бѐше засъхнала и ～ала. 夏天,菜园里干旱了,长满了草。～**ване**［中］

трѐгер［阳］〈专〉主梁,大梁

трезв -*а*［形］❶清醒的,没有醉的(与 пия̀н (喝醉的)相对): Вся̀чки са пия̀ни, са̀мо а̀з съм ～. 所有人都醉了,只有我是清醒的。❷〈转〉冷静的,稳重的,沉着的,头脑清醒的;切合实际的: ～ен у̀м 清醒的头脑 ～а прецѐнка 切合实际的评价 ～а крѝтика 冷静的批评 ～**о**［副］: разглѐждам нѐщо съвсѐм ～о 十分切合实际地研究某事物 ～**ост** -остта̀［阴］: ～остта̀ на възрастен мъж 年长男子冷静的头脑

трѐзвен -*а* 同 трезв ～ **ост** -остта̀［阴］: От на̀с се ѝска ～ост. 要求我们的头脑清醒。

трѐзвени|к -*ци*［阳］,**трѐзвеница**［阴］〈罕〉同 въздържа̀тел (不喝酒的人)

трезо̀р［阳］〈专〉❶存放金钱和贵重物品的建筑物或(银行里专门的)地方 ❷财富,钱财

трейдюнио̀н［阳］〈政〉(英国和美国的)职工大会,工联

трейдюниони̇̀з|ъм -*мът*, -*ма*［无复,阳］〈政〉工联主义

трѐква［未］,**трѐкне**［完］［只三单］〈方〉忽然想起,想出;心血来潮

трѐли［复,无单］❶〈乐〉颤音,颤音的歌唱: зву̀чни ～ 悦耳的颤音 ❷〈诗〉(夜莺的)啼啭

трем -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］❶〈民〉前室,过道室,穿堂: тѐсен ～ 狭小的前室 ❷游廊;露台 ❸(宽敞的)客厅 ❹〈民〉长屋檐 ❺〈方〉畜棚,厩

тремоля̀ра|м［未,完］〈乐〉用颤音唱;奏震音 ～**не**［中］

трѐмоло［无复,中］〈乐〉震音,颤音

трен -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］〈旧〉同 влак (火车): Дойдо̀х с ～а. 我是坐火车来的。

тренажо̀р［阳］❶练习台,练习器 ❷由于锻炼而取得的经验(提高的耐力等)

тренда̀фил［阳］〈民〉同 ро̀за (玫瑰)

тренда̀филов -*а* тренда̀фил 的形容词: ～а градѝна 玫瑰园 ～ венѐц 玫瑰花环

трѐнинг［阳］❶同 трениро̀вка ❷由于锻炼而取得的经验(提高的耐力),良好的竞技状态

тренѝра|м［未,完］〈运〉❶教练,训练: Ма̀йсторът на спо̀рта ～ мла̀дите волейболѝсти. 运动健将在训练年轻的排球队员。❷〈口〉同 тренѝрам се: Во̀еки дѐн на стадио̀на ～т 13 бега̀чи. 每天有 13 名径赛运动员在操场上训练。—**се**［被动］～**не**［中］

тренѝра|м се［未,完,中态］练习,锻炼: Не мо̀га да отѝда на далѐчен ѝзлет, защо̀то не съм се ～л. 我不能去远足,因为我没有锻炼过。～**не**［中］

трениро̀вка［阴］教练,训练;锻炼,练习

трениро̀въч|ен -*на*［形］教练(训练,锻炼)用的: ～но игрѝще 训练场,运动场,操场

трѐнчкот［阳］〈旧〉(带厚衬里的)胶布雨衣,胶布夹层风雨衣

треньо̀р［阳］,**треньо̀рка**［阴］〈运〉教练(员): ～ на во̀лейболен отбо̀р 排球队教练 ～ по фу̀тбол 足球教练

треньо̀рск|и -*а* треньо̀р 的形容词: ～и ка̀дри 教练员,教练人材

трепана̀ция［阴］〈医〉环钻术,环锯术,环锥法: ～ на чѐрепа 颅骨环锯术

трѐпане 见 трѐпя 和 трѐпя се

трѐп|вам［未］,**трѐпна** -*неш*, *трѐпна̀х*［完］❶(不自主地)忽然抖(哆嗦,战栗)一下: ～вам с клепа̀чи 眼跳一下 ～вам от стра̀х 吓得战栗了一下 ❷受惊,害怕: При вся̀ко изтрещя̀ване тя̀ ～ваше под чадъ̀ра си. 每响一声她都在雨伞下受一次惊吓。❸(突然)动(摇动,震颤)起来: Не ～ва нѝ листѐц. 连一片树叶都不动一下。❹〈转〉(感情、微笑等)闪现,出现一下: Усмѝвка ～на на у̀стните му. 他嘴唇上闪现了一下微笑。◇ **бѐз да ми ～не око̀то**〈口〉眼都不眨一下;不发急;不害怕 **око̀то ми не ～ва**〈口〉不害怕 ～**ване**［中］

трепѐрко -*вци*［阳］〈口〉同 страхлѝвец (胆小鬼)

трепетлѝв -*а*［形］哆嗦的,发抖的,颤抖的,打战的,战栗的;颤的: ～а ръка̀ 颤抖的手 ～и лъчѝ 颤动的光线

треперу̀шка［常复,阴］〈民〉(人体微动时即颤动的)妇女的金属头饰

трепѐр|я -*еш*, *трепѐра̀х*［未］❶振动,震颤;哆嗦,发抖,颤抖,打战,战栗: ～я от сту̀д 冷得打哆嗦 Защо̀ ～еш като̀ ста̀рец? 你为什么像老人一样颤抖? Къ̀щата ～е. 房子在震颤。Листа̀та на топо̀лата ～ят. 白杨树叶在颤动。Гласъ̀т на студѐнта ～еше от вълнѐние. 这个大学生的嗓音因激动而发颤。❷〈转〉非常惧怕(某人): Тѐ ～еха от мѐне. 他们非常怕我。❸〈转〉生怕;非常替某人担心(担忧): То̀й ～еше да не го̀ изгу̀би. 他生怕把它丢了。❹〈转〉关怀(照顾)倍至,百般疼爱,当作心肝宝贝(掌上明珠): ～я над нѐго 对他关怀倍至 ～**ене**［中］: лѐко ～ене 轻微的颤动

трѐпет［阳］❶［只单］震颤,打颤,颤抖,战栗: Премина̀ва ～ през тя̀лото ми. 我全身战栗了一下。лѐк ～ 轻微的颤抖 ❷〈转〉强烈的感情,激动: душѐвни ～и 激动的心情 Нався̀къде то̀й отѝваше споко̀йно, бѐз вся̀какъв ～. 他无论到哪里都很平静,丝毫也不激动。любо̀вни ～и 爱的激动

трѐпет|ен -*на*［形］❶充满强烈感情的;激动的;心里忐忑的: ～на душа̀ 激动的心情 ～но оча̀кване 焦虑(激动不安)的等待 ❷〈罕〉颤动的,颤抖的,发抖的;忽明忽暗的,闪烁的: ～на ръка̀ 颤抖的手 ～ни пръ̀сти 发颤的手指 ～ни зву̀ци 发颤的声音 ～ен пла̀мък 颤动的火光 ❸害怕

的,被吓着的 ~**но**［副］

трепетлѝв -*а*［形］振动的,震颤的,颤抖的,颤动的,打颤的,发颤的：~и гласовѐ 颤抖的声音 ~а светлина̀ 颤动的亮光

трепетлѝка［阴］白杨,欧洲山杨（*Populus tremula*）

трепетлѝков -*а* трепетлѝка 的形容词：~ лист 白杨叶 ~а горѝчка 小白杨树林

трепѐтни|к -*ци*［阳］〈旧〉解说人体各部位抖动预兆着什么的迷信书籍(或书中的一部分)

трѐпетно［副］见 трѐпетен

трѐпка［阴］〈方〉❶眼皮 ❷同 треперу̀шка

трѐпкав -*а*［形］〈罕〉振动的,震颤的,颤抖的,颤动的,打颤的,发颤的 ~**о**［副］

трѐпка|м［未］❶颤动;颤抖,发抖,打战,哆嗦;忐忑：Пѐрките на мря̀ната ~т като̀ крилца̀ на голя̀ма пчела̀. 鲃鱼的鳍像大蜜蜂的翅膀般颤动着。~м при всѐки шу̀м 听到任何声音都要哆嗦一下 ❷〈转〉害怕,惧怕：Тòй го̀рдо вървѝ напрѐд, не ~ от куршу̀мите, който свѝрят край ушѝте му. 他豪迈地朝前走着,不怕耳边呼啸的子弹。❸(光线)时明时暗,若隐若现,颤动：Звездѝте на небѐто бъ̀рзо и безпоко̀йно ~ха. 天空的星星很快地、不安地眨着眼睛。❹〈转〉(心情、情感等)忽而较微弱,忽而较强烈地被觉察到,闪现：Глѐдам го пла̀хо в очѝте. В тя̀х ~ сдържана вѐселост. 我胆怯地看他的两眼,他眼里闪现着极力克制的喜悦。~**не**［中］

треплѝв -*а*［形］〈罕〉颤动的;颤抖的,发抖的,打战的,哆嗦的：~а светлина̀ 颤动的亮光

трѐпна 见 трѐпвам

трептѐж［阳］同 трѐпет 和 трептѐне

трептѐни|е -*я*［中］❶〈旧〉同 трептѐне：~е на душа̀та 心的颤动 ❷〈理〉振动,振荡：електромагнѝтни ~я 电磁振动 ~е на стру̀ни 弦的振动

трепт|я̀ -*ѝш*, -*я̀х*,过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［未］❶颤动;颤抖;震颤;(心)突突地跳：У̀стните ѝ ~я̀т,ала̀ не изда̀ват гла̀с. 她的嘴唇在颤抖,但是没有出声。Над мѐн ~я̀ха без поко̀й листа̀та / на трепетлѝката. (К. Христов) 白杨树叶在我头顶上不安地颤动。Сърцѐто ~ѝ. 心在突突地跳。❷〈理〉震颤,振动,颤动：Опъ̀натите стру̀ни ~я̀т. 拉紧的弦在震颤。❸(蜡烛、星星、光亮等)忽明忽暗,闪烁：Звездѝте ~я̀т. 星星在闪烁。❹(声音、嗓音等)忽强忽弱,忽高忽低：Гла̀сът му ~ѐше от гня̀в. 他的声音由于愤怒而忽高忽低。❺〈转〉显现,现出,露出：В очѝте му ~ѝ ня̀каква молба̀. 他眼睛里现出一种恳求的神情。~**ѐне**［中］

трѐп|я -*еш*, *трѐпах*［未］〈口〉❶(大量地)打死(杀死,杀害,害死);屠杀：~я за̀йци 打死兔子 Тѐ па̀к запо̀чнаха да ни ~ят. 他们又开始对我们进行屠杀。❷狠狠地打,死命地揍,猛揍 ❸使(由于过度疲劳而)筋疲力竭,耗尽精力;折磨 — **се**［被动,互及］：Тѐ се ~ят едѝн дру̀г. 他们互相残杀。

трѐп|я се -*еш се*, *трѐпах се*［未,中态］〈口〉拼命干活,(超过自己精力地)猛干,竭力地干：Ма̀йката и баща̀та се ~еха от су̀трин до вѐчер,за да изка̀рат хля̀ба и облекло̀то, а дъщеря̀та нѝщо не вършеше. 为了得到衣食,父母亲从早到晚拼命干活,而女儿却什么事都不干。

трес|а̀[1] -*ѐш*, -*о̀х*, -*се*,过主形动 -*ъ̀л*, -*ла̀*［未］震动,震颤;摇晃：Ха̀лата ревѐ и ~ѐ сла̀бите стенѝ на колѝбата. 大风怒吼着,摇晃着窝棚那不结实的墙壁。Ко̀нят ~ѐ грѝвата си. 马摇晃着它的鬃毛。

трес|а̀[2]［只三单］**тресѐ ме** *трѐсе ме*,过主形动 -*ъ̀л ме*, -*ла̀ ме*［未］发冷发烧,发寒热,患热病：Що̀ си тъ̀й пребледня̀л? Тресѐ ли те? 你脸色怎么这么苍白? 你是在发寒热吗?

тр|еса̀ се *тресѐш се*, *трѐсох се*, *трѐсе се*,过主形动 *трѐсъл се*, *трѐсла се*［未,中态］❶振动,晃动,摇晃,颤动：Ця̀лата сгра̀да се ~есѐ. 整个房子都在颤动。По̀дът се ~есѐ при вся̀ка стъ̀пка. 每迈一步,地板都会颤动。❷(由于生病、害怕、激动等而)发抖,哆嗦,打颤：~еса̀ се от смя̀х 笑得全身哆嗦 Тòй запо̀чна да се ~есѐ от сту̀д. 他冷得打起哆嗦来。

треса̀вищ|е -*а*［中］(生有苔藓、杂草的)泥泞沼地,沼泽地,(人能沉下去的)泥塘,草地

тресѝопашка［阴］〈方〉同 стърчѝопашка (鹡鸰)

трѐска[1]［阴］❶发冷发热的病态,寒热病;热病：Зъ̀бите му тра̀каха като̀ в на̀й-сѝлна ~. 他牙齿打战,就像得了最厉害的寒热病一样。Очѝте му горя̀т от ~. 他发寒热,眼睛烧得发红了。Трѐска ме тресѐ. 寒热病使我打战。❷〈转〉激昂,狂热：тво̀рческа ~ 创作的狂热 ◇ **бла̀тна ~**〈医〉疟疾 **родѝлна ~** 产褥热,产后热病

трѐска[2]［阴］鳕鱼（*Gadus morrhua*）

треск|а̀［阴］❶木片,木屑：По̀чна да сечѐ дъ̀ба̀. Прѐсните ~ѝ хвърча̀ха надалѐче. 他开始砍橡树,潮湿的木片迸得很远。❷［常复］细劈柴 ◇ **~ѝ за дя̀лане**〈口〉应该消除的缺点、弱点

трѐскав -*а*［形］❶发冷发热的,发寒热的,寒热大作的,热病的,害热病的：Тòй е ~ сега̀. 现在他在发寒热。~и очѝ 寒热病人的眼睛,烧得发红的眼睛 ❷快速的,紧张的：Навъ̀тре в гора̀та кипѐше ~а ра̀бота. 树林里正进行着紧张的工作。~и приготовлѐния 紧张的准备工作 ❸〈转〉激昂的,狂热的;急剧的;性情急躁的;变动迅速的：~а ра̀дост 狂喜 ~о любопѝтство 极大的好奇心 Тòй ча̀каше с ~о нетърпѐние да чу̀е какво̀ е ста̀нало та̀м. 他焦急地等着听那里发生了什么事。~**о**［副］：Тя̀ ~о по̀чна да се облѝча. 她急忙地穿起衣服来。ра̀бо̀тя ~о върху̀ нѐщо 紧张地从事某项工作

треска̀вица［阴］〈民〉❶同 гръмотѐвица (雷声) ❷轰隆声,轰鸣

трѐскавиче［中］〈植〉伞形埃雷 (Erythraea centaurium)

треска̀вич|ен -*на* треска̀вица 的形容词

трѐсна 见 тря̀свам

трѐснат -*а* ❶ трѐсна 的过被形动 ❷［用作形］**като̀ ~** 惊讶的,惊异的;被弄糊涂的：Тòй се спря̀ като̀ ~. 他惊呆了,停住不说了。

трѐт|а［阴］(常与基数词连用)1/3：двѐ ~и 2/3

третѐйск|и -*а*［形］〈书〉仲裁的,公断的：~и съд 仲裁法庭 ~и съдия̀ 仲裁法官;公断人

трѐт|и -*а* 和(罕) **трет**［数］❶第三：~о дѐйствие 第三幕 ~и кла̀с 三年级 на ~о мя̀сто 第三名 ❷1/3：~а ча̀ст 1/3 部分 ◇ **от ~а ръка̀** 经过第三者,间接地,不直接地 **~и петлѝ**〈民〉鸡叫三遍,第三遍鸡叫的时候,黎明时分 **~о съсло̀вие**〈史〉第三等级(法国 1789 年革命前无特权的城

市及农村居民，多指市民及资产阶级，别于贵族等级和僧侣等）**чрез ～о лицѐ** 通过第三者（指与冲突双方无关的人）

третѝна［阴］〈口〉（一个整体的）1/3

третѝни［复，无单］〈民〉人死后第三日为其举行的祈祷仪式

третѝнка［阴］третѝна 的指小：Дадох му ～та от шоколàда. 我把 1/3 块巧克力给了他。

третѝра|м［未，完］〈书〉❶对待，对…持…态度（看法）：Третѝрам те като почтѐн човѐк. 我把你当作值得尊敬的人看待。Тѐ ме ～т човѐшки. 他们以人道的态度对待我。❷分析，研究：В тàя си кнѝга àвторът ～ въпрòса за нòвия бѝт. 作者在这本书里分析了有关新生活方式的问题。Пиѐсата ～ актуàлен проблѐм. 这出话剧研究了现实问题。❸〈俚〉虐待，折磨；打 **～не**［中］

третѝч|ен *-на*［形］第三阶段的，第三期的；〈地质〉第三纪的，第三系的：～ен периòд〈地质〉第三纪

трето-［复合词第一部］表示"第三"之意，例如 третоклàсен（三年级的；三等的），третоклàсник（三年级学生）

третокàчествен *-а*［形］三等的：～и стòки 三等货

третоклàс|ен *-на*［形］❶〈旧〉三年级的：～но образовàние 三年（级）的教育 ❷（指火车）三等的：～ен вагòн 三等车厢 ～но купѐ（客车里的）三等包房（单间）

третоклàсни|к -ци［阳］，**третоклàсничка**［阴］（一贯制学校的）三年级学生

третокỳрсни|к -ци［阳］，**третокỳрсничка**［阴］（大学的）三年级学生

третолѝч|ен *-на*［形］〈语法〉（指动词等）只有第三人称的；第三人称的：～ен глагòл 只有第三人称的动词 ～на фòрма 第三人称形式 ～но местоимѐние 第三人称代词

треторазрѐд|ен *-на* 和 **треторазрядèн**［形］三等的，三级的；等级差的：～ен хотѐл 三等旅馆

третостѐпен|ен *-на*［形］❶三级的，三等的 ～ен ресторàнт 三等餐馆 ❷（很）不重要的，较次要的：～ни задàчи 不重要的任务

трѐтьо 和 **трѐкьо**［中］〈方，旧〉（草场、葡萄园、果园、菜园等归种植者所得的）1/3 收成（其余 2/3 归该产业的主人）

трѐфа［阴］（扑克牌的）梅花牌：àсо ～ 梅花爱司

трещ|à *-ѝш*，*-ѝх*，过主形动 *-ял*，*-ялa*，*-ѐли*［未］❶迸裂作响，干裂作响；响着开裂，噼啪地迸裂；发巨响，轰鸣，隆隆响：Сỳхите дъскѝ ～ѝха в плàмъците. 干木板在火焰中噼啪地迸裂。Сегà пòчнаха да ～ѝт бòмби. 炸弹现在开始轰隆隆地响了。❷［只三单］**～ѝ (се)** 打雷

ТРЗ［тѐ-ре-зѐ］［中，缩］Трỳдово-рабòтна заплàта（отдѐл）劳资科

три *-те*［数］3，三：Ѝмам ～ децà. 我有三个孩子。пѐсен на ～ глàса 三音部的歌曲 ～ днѝ и ～ нòщи 三天三夜 Трѝ часà е. 现在是 3 点钟。～ парчѐта тòрта 三块蛋糕 ◇ **Вся̀ко чỳдо за ～ днѝ.**〈俗〉什么奇怪的事也就是三天的新鲜（很快就过去了，被遗忘了）。**двà-～，двѐ-～**〈口〉两三个，几个：на двѐ-～ крàчки 两三步远 **Прàви се на ～ и половѝна.**〈口〉他装傻。**～-чѐтири**〈口〉三四个，几个：～-чѐтири днѝ 三四天

три-［复合词第一部］表示"三"之意，例如 тристѐнен（三面的，三棱的），тригла̀сен（三音部的），триднѐвен（三天的），трисѐдмичен（三星期的），трикиломѐтров（三公里的），тристàен（三室的），тритòнен（三吨的）

триàда［阴］❶〈文语〉三位一体 ❷（黑格尔哲学中的）三段式

триàж|ен *-на*［形］**～на гàра**〈铁路〉编组站

триàкт|ен *-на*［形］〈剧〉三幕的：～на пиѐса 三幕话剧

триангулациòн|ен *-на* 和 **триангулàчен**〈测〉триангулàция 的形容词：～ен плàн 三角测量平面图

триангулàция［无复，阴］❶〈数〉三角剖分 ❷〈测〉三角测量（法）

триангулàч|ен *-на* 见 триангулациòнен

трибàгрени|к *-ци*［阳］和 **трибàгреница**［阴］〈书〉同 трикольòр

триатлòн［阳］〈运〉三项全能运动

трибò|й *-ят*，*-я*，*-и*［阳］〈运〉三项全能运动

трибỳн［阳］❶〈史〉部族长（古罗马某些高级官员的名称），（由平民选出的）护民官，保民官 ❷〈书〉宣扬者；政论家；代言人

трибỳна［阴］❶讲台，讲坛：Говòри от ～та на Нарòдното събрàние. 他在国民议会讲坛上发言。заставам на ～та 站到讲台上 ❷〈转〉论坛：Грѝцкият теàтър е ～. 希腊的剧院是个论坛。❸［常复］观众台，观礼台，看台 ◇ **вдѝгам ～**〈旧〉（多指在露天）举行当局不允许的抗议集会

трибунàл［阳］〈书〉❶法庭：революциòнен ～ 革命法庭 междунарòден воѐнен ～ 国际军事法庭 ❷（法官坐的）高椅子 ❸法官（们），审判员（们）

тривиàл|ен *-на*［形］〈书〉庸俗的，陈腐的，毫不新奇的：～ен епитѐт 陈腐的修饰语 ～ен ѝзраз 陈腐的语句，陈词滥调 **～но**［副］：Тòй говòри ～но. 他讲话尽用陈词滥调。**～ност** -носттà［阴］：1.［只单］庸俗，陈腐，不新奇 2. 陈词滥调，陈腐的东西，毫不新鲜的东西：Тѐзи стѝхове са пѝлни с ～ности. 这些诗句充满了陈词滥调。

тривòн［阳］〈方〉同 триòн

тригѝя［阴］〈民〉❶酒石 ❷（烟嘴或烟斗壁上积的）烟油

триглàв *-а*［形］三头的，有三个头的：～а хѝдра 三头毒蛇

тригодѝш|ен *-на*［形］三年的，三岁的：～но вѝно 三年的葡萄酒 ～но детѐ 三岁的孩子 ～ен стàж 三年工龄 ～ен плàн 三年计划 ～ен затвòр 三年监禁（徒刑）

тригодѝшнина［阴］三周年（纪念）

тригонометрѝч|ен *-на* тригономѐтрия 的形容词：～на фỳнкция 三角函数，圆函数 ～на задàча 三角习题

тригонометрѝческ|и *-а*［形］同 тригонометрѝчен

тригономѐтрия［无复，阴］〈数〉三角（学）

тригỳна［阴］（三角形的浇上汁的）甜馅饼

тридѐл|ен *-на*［形］〈植〉（指叶子）由三部分组成的，分为三部分的：～ни листà 分为三部分的叶子

трѝдесет *-тѐ*［数］同 трѝйсет

тридесетгодѝш|ен *-на*［形］同 трийсетгодѝшен

трѝдесет|и *-а*［形］同 трѝйсети

тридесетѝна［形］同 трийсетѝна

триднѐв|ен *-на*［形］❶（延续）三天的：～но сражѐние 三天的会战 ～ни разѝскваня（延续）三天的讨论 ❷生下三天的：～но кòнче（刚生下）三天的小马

триедѝн|ен *-на*［形］〈宗〉三位一体的：～но божествò 三

位一体的神

триедѝнство [中]〈书〉三统一(指三种事物、现象、条件、概念等),三位一体;(戏剧上的)三一律

триезѝч|ен -*на* [形] ❶三种语言的;用三种语言编(写)的 ❷(在祈祷仪式上使用的)三种语言(指希伯来语、希腊语和拉丁语)的

трѝене [中] ❶见 трѝя 和 трѝя се ❷磨擦力

трѝеница [阴]〈方〉❶(小)面疙瘩 ❷做熟的小面疙瘩

триетàж|ен -*на* [形] 三层的: ~но здàние 三层建筑物 ~на къща 三层楼房

триж [副]〈民〉❶三次,三回: Кàзах му и двàж, и ~. 我告诉他两三遍了。Тòй прочѐте творѐнието си òще двàж, ~ и остàна довòлен. 他把自己的作品又读了两三遍,感到满意了。❷三倍地: Почу̀вствувах се ~ пò-нещàстен. 我感到非常不幸。

трѝжди [副]〈民〉同 триж

трижѝл|ен -*на* [形] (指电缆、电线)三股芯的,三线的

тризъ̀б|ец -*ци* [阳] 三齿叉,三叉戟

трѝйсет [数] 30,30 个

трийсетгодѝшн|ен -*на* [形] 30 岁的;30 年的: ~на женà 30 岁的女人 ~на войнà 30 年的战争

трийсетгодѝшнина 和 **тридесетгодѝшнина** [阴] 30 周年

трѝйсет|и -*а* [数] 第 30,第 30 个

трийсетѝна [数] 30(个)左右,大约 30,30 来(个): ~ крàчки 30 来步

трик -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶技艺,技巧,特技,武艺;噱头: акробатѝчески ~ 杂技技艺 клòунски ~ 丑角的噱头 ❷〈转〉诡计,把戏,手腕: пропагàндни ~ове 宣传手腕

трикàт|ен -*на* [形]〈民〉三层的: ~ни къщи 三层楼房

трикиломѐтров -*а* [形] 三公里长的: ~ канàл 三公里长的水渠

триклàс|ен -*на* [形]〈旧〉(指高小)三年制的: Свъ̀рших ~но учѝлище тàм. 我在那里上完了三年制的高小。

триклѐт -*а* [形]〈民〉可诅咒的,很可恶的,该死的,万恶的 ◇ **проклѐт и** ~ 该诅咒许多遍的,该死的,万恶的

трик|ò -*à* [中] ❶ [只单] 针织衣料 ❷(运动员、演员等穿的)针织贴身衣,紧身衣: Еквилибрѝстката бѐше облѐчена в рòзово ~ò. 走钢丝绳的女演员穿的是粉红色的紧身衣。

трикòлка [阴] 三轮汽车,三轮的车子

трикольòр [阳] ❶三色旗: бъ̀лгарски ~ 保加利亚三色旗 ❷三色

трикольòр|ен -*на* [形] 同 трицвѐтен: ~на лѐнта 三色绦带

трикотàж [阳,常单,集] (机器)编织物,针织品: въ̀лнен ~ 毛针织品 памýчен ~ 棉针织品

трикотàж|ен -*на* трикотàж 的形容词: ~но бельò 针织内衣 ~на фàбрика 针织厂

трикрàк -*а* [形] 三条腿的: ~о стòлче 三条腿的小(板)凳

трикрàт|ен -*на* [形] (接连)三次的: ~но „урà" 连喊三次(的)"乌拉" ~ен зàлп 三声炮响

трикрѝл -*а* 和 **трикрѝлен** [形] 三扇的: ~ен гардерòб 三扇门的衣柜

трѝкфилм [阳] 动画片

трилинѐйка [阴] 三英寸口径的步枪(一种俄罗斯步枪)

трилиòн [阳]〈数〉(法、俄等语中的)万亿(10^{12});(英、德语中的)百亿亿(10^{18}),百万的三次幂(或乘方)(在 1 后加 18 个零所得的数)

трилѝст|ен -*на* [形] 三叶的,有三个小叶的: ~на детелѝна 三叶草

трилòгия [阴]〈文学〉三部曲,三部剧

трѝлър [阳] 惊险读物(或电影、戏剧等),恐怖小说(或电影、戏剧等)

трѝма [数] 三人(指男人或男人和女人): ~ дýши 三个人 Трѝма сме. 我们是三个人。семѐйство от ~ дýши 三口之家 Дойдòха и ~та: дя̀до, бàба и лѐля. 爷爷、奶奶和姑姑他们三人都来了。

тримàчтов -*а* [形] 三桅的: ~ кòраб 三桅船

тримѐр|ен -*на* 和 **тризмѐрен** [形] 三个量度的,三维的: ~но пространство 三维空间

тримѐсеч|ен -*на* [形] 三个月的,季度的;生下三个月的: ~ен плàн 季度计划 ~ен срòк 三个月期限 ~но бѐбе 三个月的婴儿

тримѐсечи|е -*я* [中] 三个月,季度: плàн за вторòто ~е 第二季度计划

тримѐст|ър -*ри* [阳] ❶同 тримѐсечие ❷一学季(某些国家的大学一个学年分三个学季,每学季为三个月)

тримѐтров -*а* [形] (长、宽或高)三米的: ~а гредà 三米长的木梁 ~а огрàда 三米高的围墙

тримилимѐтров -*а* [形] (宽或厚)三毫米的: ~о стъклò 三毫米厚的玻璃

тримилиòн|ен -*на* [形] 300 万的: ~ен грàд 300 万人口的城市

триминýт|ен -*на* [形] 三分钟的: ~но мълчàние 静默三分钟

тримир|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈民,旧〉(大斋的头一个星期的前三天)不吃饭 ~**ѐне** [中]

трѝна [无复,阴]〈民〉打下来的种子和碎谷草

тринàдесет -*тѐ* [数] 同 тринàйсет

тринàдесетгодѝшн|ен -*на* [形] 同 тринàйсетгодѝшен

тринàдесет|и -*а* [序数] 同 тринàйсети

тринàйсет [数] 13,13 个

тринàйсетгодѝшн|ен -*на* [形] ❶13 岁的: ~ен ученѝк 13 岁的中学生 ❷13 年的: ~ен мѝр 13 年的和平

тринàйсет|и -*а* [序数] 第 13,第 13 个

тринедѐл|ен -*на* [形] 同 триседмѝчен: ~на почѝвка 三星期的休息 ~но обучѐние 三周的训练

Тринидàд и Тобàго 特立尼达和多巴哥(北美洲)

трѝнки [数,阴,中]〈口〉同 трѝчки

тринòг -*а* [形] 同 трикрàк: ~о стòлче 三条腿的小(板)凳

тринòга [阴]〈专〉同 тринòжник

тринòж|ен -*на* [形]〈罕〉同 трикрàк 和 тринòг: ~на мàса 三腿桌

тринòжни|к -*ци* [阳] 三脚架: разпъ̀вам ~ка 支三角架

три|ò -*à* [中]〈乐〉❶三重唱,三重奏;三部合唱曲,三部合奏曲: инструментàлно ~о 三重奏 ❷三部合唱的三人组歌者 ❸三声中部,特利奥(许多舞曲的第二部)

триòд [阳]〈宗〉三重颂歌

триòкис [阳]〈化〉三氧化物: сѐрен ~ 三氧化硫

триòла [阴]〈乐〉三连音(符)

трион [阳]锯：дърводèлски ～ 锯木用的锯 месàрски ～ 卖肉者(锯肉骨头)的锯

триòр [阳]净粮机，选级筒，种子精选机

триорùра|м [未，完](用净粮机)精选种子，筛选粮食 — **се** [被动] ～**не** [中]

триòска [阴]〈口〉三轴小汽车；三轴卡车

трùпер [阳]淋病

трùпер|ен -*на* трùпер 的形容词

трипò -*à* [中]〈书〉赌场

Трùполи 的黎波里(利比亚首都)

триптà|к -*ци* [阳] 同 триптùх

триптùх -*и* [阳]〈艺〉❶三折画；三折圣像 ❷三张连幅画 ❸围绕同一主题的三首诗

трирèма [阴]〈史〉(古罗马按古希腊的三层桡船建造的)三层船，三层划桨战船

трирòг -*а* [形]三齿的：～а дървена вùла 三齿木杈

трисантимèтров -*а* [形]三厘米的，三公分的：～а ùвица плàт 三厘米宽的布条 ～а дъскà 三公分厚的木板

трисèдмич|ен -*на* [形] ❶三星期的，三周的：～на екскỳрзия 三星期的游览 ❷生下三星期的

трисмèн|ен -*на* [形]三班(制)的：～на рàбота 三班倒的工作

трисрùч|ен -*на* [形]三音节的：～на дỳма 三音节的词

трùста [数] ❶300，300 个 ❷〈转，口〉非常多：Вдùра се във всùко нèщо и във всùчко ще намèри по ～ кусỳра. 他在每一件事上都能挑出无数毛病。

тристагодùщ|ен -*на* [形] 300 年的，300 岁的

тристагодùшнина [阴] 300 周年

тристà|ен -*йна* [形]三室的，三间一套的：～ен апартамèнт 三室的套间

тристахùляд|ен -*на* [形] 30 万的：～ен грàд 30 万人口的城市 ～ен зàем 30 万的贷款

тристèн|ен -*на* [形]三面的，三棱的：～на прùзма 三棱柱

тристùши|е -*я* [中]〈文学〉三行诗(三行为一节的诗)

тристòт|ен -*на* [形] 300 的

тристрàн|ен -*на* [形] ❶三面的，有三边的 ❷三方面(参加)的，三边的，三国的：～ен дòговор 三边条约

тристрỳн|ен -*на* [形]三弦的：～на гъдỳлка 三弦古丝理(一种弓弦乐器)

тристъп|ен -*на* [形]〈文学〉三音步的：～ен стùх 三音步的诗句 ◇ **～ен ùмб (хорèй и др.)** 三音步的抑扬格(扬抑格等)

тритòм|ен -*на* [形]三卷的：～ен рèчник 三卷的词典

Тритòн [阳] ❶特里同(希腊神话中人身鱼尾的海神) ❷〈小写〉〈动〉北螈(*Triton cristatus*)

триумвирàт [阳]〈史〉三头政治，三雄政治(罗马共和国末期先后各由三个有势力人物结成的两次政治联盟)

триỳмф [阳] ❶〈史〉(古罗马的)凯旋式 ❷〈转，书〉凯旋，胜利；光辉成就，重大成功

триумфà|лен -*на* [形]〈书〉凯旋(式)的；标志胜利的；隆重的：～на àрка (пòрта) 凯旋门 ～ен хùмн 凯旋曲 ～но шèствие 凯旋游行 ～на усмùвка 胜利的微笑 **～но** [副]

триумфùрам [未，完]〈书〉庆祝胜利；庆祝，庆贺

трихùна 和 **трихинèла** [阴]〈动〉旋毛(形线)虫(*Trichinella spiralis*)

трихинелòза 和 **трихинòза** [阴]〈医〉毛线虫病，旋毛(形线)虫病

трицвèт [阳]〈书〉同 трикольòр：～ на репỳбликата 共和国的三色旗

трицвèт|ен -*на* [形]三色的：～ни флàгове 三色旗

трùци [复，无单，阴]麸子，糠：Хрàним прасèто с ～. 我们用麸皮喂小猪。◇ **за каквù ～** 〈口〉(在加强语气时用)为了什么：За каквù ～ ù е Àзия. За каквò ще ù трùбва. 亚洲对它有什么意义？它需要亚洲干什么？**На брашнòто èвтин, на ～те скъп.** 〈俗〉浪费面粉，珍惜麸子；丢了西瓜，捡了芝麻。**Не ùж ～.** 别说蠢话；别胡说八道；别造谣中伤！

трùчав -*а* [形] ❶含有很多麸皮(糠)的：～о брашнò 麸皮很多的面粉 ❷粘上麸皮的：～а торбà 粘上麸皮的口袋 ❸用麸皮(糠)做的：～ хлùб 麸皮面包 ❹弱的，虚弱的，不能持久的：Трùчава му е рàботата. 他的工作很差劲。

тричàсов -*а* [形](延续)三小时的：～а рèч 三小时的讲话 ～о заседàние 三小时的会议

трùч|ен -*на* [形]麸皮(糠)的，用麸皮(糠)做的：～ен хлùб 麸皮面包

трù-четирùма [数]〈口〉三四个(男)人，三四个男女

трùчки [数，阴，中]〈口〉три 的指小和表爱：А пък мечèтата ～ / дълго игрàли самùчки. (Л. Милева) 三只小熊自己玩了半天。

тричлèн|ен -*на* [形]三人(组成)的，有三个成员的：～на комùсия 三人委员会

тричлèнка [阴]三人委员会

триъгъл|ен -*на* [形]三角形的，三角的：～ни червèни знаменцà 红色的小三角旗 ～на кърпа 三角巾 ～на шàпка 三角帽 ◇ **～на пирамùда** 三角锥体

триъгълни|к -*ци* [阳] ❶〈数〉三角形：правоъгълен ～к 直角三角形 равнобèдрен ～к 等腰三角形 ❷三角板：целулòиден ～к 赛璐珞三角板

трù|я -*еш*，-*х*，过被形动 -*т* [未] ❶揉搓，磨擦：Дùдо Йòрго се събỳди и пòчна да ～е очùте си. 约尔戈爷爷醒了，揉起自己的眼睛来。Лỳка ～еше свèтла грùва о ръкàта на господàря си. 卢卡用它光亮的鬃蹭它主人的手。❷揩，擦(亮)，擦拭；(用橡皮)擦(写的东西)：Тòй ～е свèщника. 他在擦蜡烛台。～я с гỳма 用橡皮擦 ❸涂上，抹上，搽上 ❹搓，擦；捣；研磨(使碎，使成粉状)：～я бòб 磨芸豆 ❺擦(干)，揩拭：～я поттà си 擦汗 ❻磨痛；磨破：Тèзи верùги дèнем и нòщем ～ят кùтките на ръцèте. 这些镣铐日日夜夜地磨着手腕。❼锯(木头) ❽〈方〉遗失，丢失 — **се** [反身，被动，中态] ◇ **～я сòл на главàта нùкому** 〈民〉折磨；使难受；责备

трòв|я -*иш*，*тровùх* [未] ❶毒死，药死：～я мùшки 毒死老鼠 С каквò ～ите хлебàрките? 你们用什么药死蟑螂？❷毒害，使中毒：Алкохòлът постепèнно ～еше кръвтà му. 酒精使他的血液渐渐中毒。❸使…对健康有害；污染：Изпарèнията на лòквите ～еха въздуха. 水坑蒸发的臭气污染了空气。❹〈转〉引起极大的痛苦；折磨；使生气：Горчùва скръб сърцà ни ～и — / прощàвай, рòден крàй! (Яворов)

巨大的痛苦折磨着我们的心,别了,故乡! Докогà ще ме ~ите с вàшите кàраници. 你们吵得我烦死了,要吵到什么时候啊? — **се** [反身,被动,中态] ~**ене** [中]

трогàтел|ен *-на* [形] 感动人的,令人感动的: ~на срèща 令人感动的会见 ~ен рàзказ 令人感动的(短篇)小说 ~на сцèна 感人的场面 ~**но** [副]: Грìжи се ~но за нèго. 此人对他的关怀令人感动。~**ност** -носттà [阴]

трòг|вам [未], **трòгна** *-неш, трòгнàх*, 过被形动 *-нат* [完] (使)感动,引起怜悯心,引起同情;动人: Товà ме ~на дълбòко. 这深深感动了我。Нùщо не гò ~ва. 什么都感动不了他。— **се** [中态] ~**ване** [中]

троглодùт [阳] ❶〈史〉穴居原始人,史前穴居人 ❷〈史〉未开化人 ❸〈转〉野(蛮)人,极粗野的人

троглодùт|ен *-на* троглодùт 的形容词: ~ни жùлища 穴居原始人的住所

трòгна 见 трòгвам

трòгнат *-а* [形] 受感动的;同情的: ~ до сълзи 感动得流泪的 дълбòк ~ 深深受到感动的

трòе [数]〈方〉三双,三副;三,三个,三件: Ùмам ~ очилà. 我有三副眼镜。

трое- [复合词第一部]〈书〉表示"三"之意,例如 троеглàв (三头的),троерòг (三齿的;三只角的),троестрỳнен (三弦的)

трò|ен *-йна* [形] ❶三个同样部分构成的;三联的,三重的,三层的,三合的: ~ен конèц 三股的线 Партизàните бяха опàсани от двòен и ~ен кордòн. 游击队员们被包围了两三层。❷三倍的,大两倍的: ~ен размèр 大两倍的尺码 ◇ ~**йно прàвило**〈数〉三重规则 ~**йно** [副]: заплàщам му зàгубата ~йно 三倍地赔偿他的损失

трòица [无复,阴]〈宗〉三位一体(基督教主要教义之一,该教称上帝只有一个,但包含圣父、圣子、圣灵三位)

трòйца *-та* [数]〈民〉同 трùма: ~ брàтя 三兄弟

трòйч|ен *-на* [形] 三位一体的: ~ен бòг 三位一体的上帝

трòйк|а [阴] ❶3,三: Нòмерът се пòмни лèсно, защòто се състои от двè ~и. 号码很容易记,因为是由两个 3 组成的。❷(评定成绩的)3 分,中 ❸3 点的纸牌 ❹3 股的线 ❺〈口〉第 3 号;3 路(电车、公共汽车等): Ще отùдеш пешà до теàтъра и оттàм ще вземеш ~ата. 你步行到剧院,从那儿再乘 3 路电车。❻三套马的车,三马车;三匹马拉的雪橇 ❼三人小组,三人一伙: оперативна ~а 三人行动小组 щàбна ~а 三人参谋小组

трòйкаджи|я *-ята, -и* [阳], **трòйкаджийка** [阴]〈口〉常得 3 分的学生,三分生

трòйствен *-а* [形] 有三种的;有三个形状的;有三个意义的;分为三方面的 ~**ост** -осттà [阴]

тролè|й *-ят, -я, -и* [阳] ❶〈专〉(电车的)滑接线 ❷〈口〉同 тролейбỳс: Ще се качà на ~я. 我要上无轨电车。вземам ~я 乘无轨电车

тролейбỳс [阳] 无轨电车

тролейбỳс|ен *-на* тролейбỳс 的形容词: ~на лùния 无轨电车线 ~на спùрка 无轨电车站

тром *-а* [形] 同 трòмав

трòмав *-а* [形] 缓慢的,慢吞吞的;迟钝的,笨拙的;(动作)蠢笨的,笨手笨脚的;沉重的(与 пъргав, чевръст (伶俐的,灵巧的)相对): ~ като мèчка човèк 动作像熊一样蠢笨的人 Тòй се приближù с ~и стъпки. 他迈着沉重的步子走来。~**о** [副] ~**ост** -осттà [阴]

трòмавщина [无复,阴]〈罕〉缓慢;迟钝,笨拙,蠢笨,笨手笨脚

тромб [阳]〈医〉血栓

трòмба [阴]〈乐〉同 тромпèт

тромбòза [无复,阴]〈医〉血栓形成,血栓症

тромбòн [阳]〈乐〉长号(一种铜管乐器)

тромбофлебùт [阳]〈医〉血栓(性)静脉炎

тромпèт [阳]〈乐〉小号,喇叭

тромпетùст [阳] 小号手,喇叭手

трон *-ът, -а, -ове* [阳] ❶宝座,帝位,王位: кàчвам на ~а 登上王位 откàзвам се от ~а 放弃王位 цàрски ~ 帝位,王位 ❷〈转〉王权,君权 ❸教堂中连在侧墙上的椅子

трòн|ен *-на* [形] 宝座(王位)所在的,有宝座(王位)的: ~на зàла 金銮殿,国王议事大厅 ◇ ~**но слòво** (~**на рèч**) (在隆重典礼上的)国王演辞

трòн|я *-иш, -их* [未]〈方〉使(果实等)脱粒;使(果实或树叶等)落下

троп[1] [感] ❶砰砰,咚咚(砸、敲、撞等的响声): Гостỳвам у учùтеля, а — ~, отвòри се вратàта. 我在老师家做客,突然砰的一声门开了。❷(表示令人不快的动作突然出现)嘿: От нèго да се пàзиш, чỳ ли? Каквòто чỳе и — ~! — веднàга го донàся. 你要提防他,听见没有? 他一听到点什么,嘿,马上就去告密。

троп[2] *-ът, -а, -и* [阳,常复]〈文学〉转义语,转义说法;假借,譬喻

трòпа|м [未] ❶跺(脚),顿(足);(走动或移动重物时)发响声: Тòй ~ше, за да отърси снегà от чùзмите си. 他跺着脚,想把靴子上的雪跺掉。Тя не смèеше да ~, да не събỳди мъжà си. 她不敢发出响声,怕把她丈夫吵醒。❷敲,叩,作敲击声,发碰撞声,咚咚响: Нàкой ~ отвън. 外面有人敲门。❸跳霍罗舞(或其他集体舞): На дрỳгата странà ~ха момù и невèсти. 姑娘们和少妇们在另一边跳着霍罗舞。❹大声地撞击: Не ~й вратàта! 别撞门! — **се** [被动] ◇ ~**ам на нèчия вратà** (**пòрта**)〈口〉向某人提出某种请求,去求某人 ~**не** [中]

трòпаница [阴]〈口〉(很响的、长时间的、很杂乱的)碰撞(敲击、顿足)声

тропàр [阳]〈宗〉(正教庆祝节日或纪念圣徒所唱的)祭祷歌

трòп|вам [未], **трòпна** *-неш, трòпнàх* [完] ❶ трòпам 的一次或连续几次的动作: Тòй ~ва на вратàта. 他敲了几下门。Бързай и тù на свàтба да ~неш. 你也赶紧到婚礼上去跳霍罗舞吧! ❷用力碰(撞,摔): Тя сùлно ~на пòртата след сèбе си. 她用力把门在身后撞上。Учùтелката ~на днèвника на катèдрата. 女教师把日志往讲台上一摔。❸〈转,口〉以某种不愉快的事使某人吃惊,把…强加于某人: ~вам ти еднò наказàние 突然给你一个处分 Трòпнаха ми мнòго рàбота. 他们强加给我很多工作。— **се** [被动,中态] ~**ване** [中] ◇ **Трòпнах му го прàво в очùте.** 我直截了当地告诉了他令人不快的真情。

трòпи|к *-ци* [阳]〈地理〉❶回归线 ❷ [常复] 热带: Тòй бè живàл мнòго годùни из ~ците. 他在热带住过很多年。◇ ~**к на Рàка** 北回归线,夏至线 ~**к на Кòзирога** 南回归

线,冬至线

тропѝч|ен -*на* [形] 同 тропѝчески: ～на малàрия 恶性疟疾 ～ен клѝмат 热带气候

тропѝческ|и -*а* [形] ❶热带的;位于热带的: ～и горѝ 热带森林 ～и растѐния 热带植物 ～и пòяс 热带 ❷〈转〉炎热的,非常热的: ～а жѐга 炎热

трòпка|м [未] трòпам ③解的指小 **～не** [中]

троплѝв -*а* [形] (指霍罗舞或其他集体舞)跺脚动作多的,跳跃动作多的;欢快的: ～о хорò 欢快的(跺脚动作多的)霍罗舞 **～о** [副]

трòпна 见 трòпвам

трополя̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 轰轰响,轰鸣;作辘辘声: Колѝте ～ят. 车子在辘辘地响。Мѝшки ～ят на тавàна с òрехи. 老鼠在顶棚上把核桃滚得辘辘响。**～ѐне** [中]: Вън по коридòра се чỳ сѝлно ～ѐне на подковàни обỳща. 外面走廊上传来了钉了掌的皮鞋很响的笃笃声。

тропòсва|м [未], **тропòсам** [完] (在缝之前用大针脚)绷上,缀上,缭上,缝上(若干): ～м ръкàв 把袖子绷上 — **се** [被动] **～не** [中]

тропòска [阴] ❶(用大针脚)绷,缀,缭,缝 ❷绷衣服的线: извàждам ～та 把绷的线拆下来

тропосфѐра [阴]〈气象〉对流层

трòпот [无复,阳] 踏步声,脚步声;辘辘声: ～ от колà 车子的辘辘声 Чỳваше се сàмо ～ът на конѐте. 只听得见马蹄声。Съвсѐм блѝзо се чỳваше ～ на мнòжество кракà. 很多人的脚步声从极近的地方传来。

тропòт|я -*иш*, *тропòтих* [未] 咚咚地响;辘辘地响;脚步沉重地走,踏得咚咚响地走: Глỳхо ～еха тѐжките колелà по прàшния път. 沉重的车轮在尘土飞扬的道路上发出暗哑的辘辘声。**～ене** [中]

трòс|вам [未], **трòсна** -*неш*, *трòснах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶〈罕〉(粗鲁地、不小心地)放,抛,掷,摔(东西): Тòй ～на чувàла на земя̀та. 他把麻袋摔在地上。❷〈转〉粗鲁地对…说,生气地对…说,顶撞: Тя̀ му ～на: „Оставѝ детѐто да си поспѝ." 她不带好气地对他说:"你让孩子睡一会儿吧!" **～ване** [中]

трòс|вам се [未], **трòсна се** -*неш се*, *трòснах се* [完] [中态]〈口〉❶摔倒,沉重地倒下: Тя̀ се ～на на едѝн стòл. 她倒在一把椅子上。❷〈转〉粗鲁地对…说,生气地对…说;突然生起气来,发脾气,顶撞: Я̀ да не крещѝш катò лỳд! — ～на му се Мѝтра. "你别像疯子一样地叫喊!"米特拉气呼呼地对他说。**～ване** [中]

трòскот [阳] ❶狗牙根,绊根草 (*Cynodon dactylon*) ❷同 пѝрей (冰草) ❸另一些草的通称

трòсна 见 трòсвам

трòсна се 见 трòсвам се

трòснат -*а* ❶ трòсна 的过被形动 ❷ [用作形] 生气的,愤怒的,气愤的: ～ вѝк 愤怒的喊声 ～ òтговор 气冲冲的回答 **～о** [副]

тротѝл [无复,阳]〈化〉三硝基甲苯,错弟尔(炸药)

тротинѐт [阳] 和 **тротинѐтка** [阴] 儿童脚蹬板轮车(一块木板,下有小轮子,前部有把,一脚踏板,一脚蹬地而行)

тротоàр [阳] 人行道: По ～ите шỳмно се двѝжеха грỳпи минувàчи. 一群群的行人喧哗地在人行道上走着。

тротоàр|ен -*на* тротоàр 的形容词: ～ни плòчки (铺)人行道的小石板

трофѐ|ен -*йна* трофѐй 的形容词: ～йни оръ̀жия 缴获的武器

трофѐ|й -*и* [阳,常复] ❶战利品,虏获物;胜利标志 ❷〈口〉同 пля̀чка (俘获物,猎物)

трохà [阴] ❶微微的一小块,一点点(面包、饼等),碎屑,面包渣: Набъ̀рже раздѝгна софрàта, премѐте ～йте. 她很快地收拾起盘碟,扫掉了面包渣。❷ [只复]〈转〉微不足道的一点点,(思想、知识等的)一鳞半爪 ◇ **до ～à** 完全,全部

трохобѐр [阳]〈民〉挨家去唱圣诞节祝歌并带着口袋搜集礼品的人

троцкѝз|ъм -*мът*, -*ма* [阳]〈政〉托洛茨基主义

троцкѝст [阳]〈政〉托洛茨基分子;[复] 托洛茨基派,托派

трош|à -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶打碎,砸碎,敲碎,打破: ～à кàмъни 砸碎石头 Детѐто чѐсто ～ѝ стòмните. 这孩子经常打破水罐。❷弄碎,弄成碎渣: Не ～ѝ хля̀ба! 别把面包弄成碎渣! ❸砸开,打碎,夹开(干果的硬壳): ～à òрехи 夹开核桃壳 ❹〈转,民〉破坏,糟蹋: Мнòго парѝ ～ѝш. 你尽糟蹋钱。— **се** [被动] ◇ **Трошѝ си главàта.**〈口〉困难的、危险的事情由你自己去对付吧! 自己绞尽脑汁对付吧! 随便你怎么去干吧! **～ѐне** [中]

трош|à се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态] ❶〈口〉打碎,打破,成为碎片(碎块): От мрàз запòчваха самѝ да се ～àт клòнките на дървѐтата. 由于寒冷,树枝自己开始折断了。❷〈转,民〉费气力,努力;劳动: Трошѝх се ця̀л живòт, половѝн вѐк, зъ̀рно по зъ̀рно събѝрах. 我苦干了一辈子,半个世纪,我一颗麦粒一颗麦粒地积攒起来。**～ѐне** [中]

трошàчка [阴] 破碎机;碎石机

трòш|ен -*на* [形]〈方〉疲惫不堪的,精疲力竭的 ◇ **～ни парѝ** 零钱

трошѝца 和 **трошкà** [阴] трохà 的指小

трошлѝв -*а* [形] 易折断的,不坚韧的,易碎的,脆的: ～ кàмък 容易砸碎的石头 ～о сѝрене 容易碎的奶酪 **～ост** -остта̀ [阴]

трòшля|к -*ци* [阳]〈方〉碎石,石子

тро|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] (把某物)分成三份

троя̀к -*а* [形] 有三种的;有三个形状的;有三个意义的;分为三方面的: ～о тъ̀лкуване 三种解释

троя̀ко [副] 按三种方式(方法,办法): Тòзи въпрòс мòже да се разглѐжда ～, от трѝ странѝ. 这个问题可以按三种方法,从三个方面来研究。

троя̀нск|и[1] -*а* Троя̀н (保加利亚城市特洛扬)的形容词

троя̀нск|и[2] -*а* [形] 特洛伊的(指古代小亚细亚西北部的城市特洛伊(Тро̀я)): ～а войнà〈史〉特洛伊战争 ◇ **～и кòн** 特洛伊木马;木马计(据传希腊人围攻特洛伊城时,把兵士藏于木马中,特洛伊人拉马进城,中计城陷。)

трубадỳр [阳]〈书,史〉(中世纪法国南部的)游吟抒情诗人(或歌唱家)

трубадỳрск|и -*а* трубадỳр 的形容词: ～и костю̀м 南法抒情诗人的服装

труд -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳] ❶ [只单] 劳动: ỳмствен (физѝчески) ～ 脑力(体力)劳动 твòрчески ～ 创造性的劳动 производѝтелност на ～à 劳动生产率 ръ̀чен ～ 手工(操作)

охрàна на ～à 劳动保护 герòй на ～à 劳动英雄 Трудът е дълг и въпрòс на чèст за всèки работоспосòбен грàжданин. 对每个有工作能力的公民来说，劳动是应尽的义务，是有关荣誉的问题。❷努力，所费的力气；费力：Тàзи рàбота изисква мнòго ～. 这件事要费很大的力气。❸〈转〉劳动成果：Отдèля човèкът от имàнето си, от ～à си и подарява. 这个人拿出自己的财产，拿出自己的劳动成果赠送给别人。❹著作，作品：Напѝсал е мнòго ～ове по истòрия. 他写了许多历史方面的著作。цèнен теоретѝчески ～ 有价值的理论著作 колектѝвен ～ 集体著作 ◇ **дàвам си (прàвя си) ～** 努力做(某事)，付出努力 **егѝпетски ～**〈书〉极艰苦的工作；极繁重的、奴隶般的劳动 **не сѝ стрỳва ～à** 不值得，无意义 **сѝзифов ～**〈书〉沉重的、徒劳无益的工作

трỳд|ен -*на*［形］难的，困难的，艰难的，吃力的，费力的(与лèсен(容易的)相对)：～на задàча 困难的任务 ～ен въпрòс 难题 намѝрам се в ～но положèние 处于困难的境地 ◇ **～на женà**〈民〉孕妇 **～но**［副］：Тòй ～но понàсяше лятната горещинà. 他很难忍受夏天的炎热。**～ност** -ността［阴］1.［只单］трỳден 的抽象名词 2. 困难：Ще ѝма ～ности. 会有困难的。преодолявам ～ности 克服困难

трỳдене［中］见 трỳдя се

трỳдещ се -*а се* ❶ трỳдя се 的过主形动 ❷［用作形］以劳动为生的，劳动的：～и се мàси 劳动大众 ❸［用作名］**～ите се**［复］劳动者，劳动人民

трỳдов -*а*［形］❶劳动的；采用劳动办法的；劳动换来的，因劳动而得到的：～ живòт 劳动生活 ～а дисциплѝна 劳动纪律 ～и нàвици 劳动习惯 ～и нòрми 劳动定额 ～и закòни 劳动法 ～ дèн 劳动日 ❷靠劳动生活的，劳动的：～ нарòд 劳动人民 ～а интелигèнция 劳动知识分子 ～о селячество 劳动农民 ◇ **～и войскà** 劳动军，工程部队(负责筑路、架桥等工作的辅助部队) **～а повѝнност** 劳动役(公民必须在某工地参加的一定期限的义务劳动) **～и резèрви** 劳动后备力(量)

трудовà|к -*ци*［阳］❶劳动军战士；工程兵 ❷〈罕〉服劳动役的人

трудовàшк|и -*а*［形］劳动军的；工程兵的：～а землянка 劳动军居住的地下窑洞

трỳдово-кооперативн|ен -*на*［形］**～но земедèлско стопàнство** (ТКЗС) 农业劳动合作社

трỳдово-производѝтел|ен -*на*［形］**～на кооперàция** 劳动生产合作社

трудовъзпитàтел|ен -*на*［形］劳动教育(教养)的：～но учѝлище 劳动教养学校

трудод|èн -*енят*, -*енà*, -*нѝ*［阳］劳动日：Бащà ми израбòтва годѝшно стотѝна ～нѝ. 我父亲每年干一百来个劳动日。

трудоèм|ък -*ка*［形］要花很大劳力的，吃力的，费力气的：～ка рàбота 繁重的工作，需要花很大劳力的工作 **～кост** -косттà［阴］

трудолюбѝв -*а*［形］爱劳动的，勤劳的 **～о**［副］**～ост** -osттà［阴］

трудолюбие［无复，中］爱劳动，喜欢劳动，勤劳：Бèше бèдна, но ～то ѝ бèше пословѝчно. 她很穷，但是她的勤劳是出了名的。

трудоспосòб|ен -*на*［形］有劳动能力的，能劳动的：Всѝчки ～ни члèнове на семèйството са заèти в произвòдството. 家里所有有劳动能力的人都参加了生产。**～ност** -посттà［阴］

трудоустроèн -*а*［形］被安置(工作、就业)的，(工作)得到安置的

трудоустроявам［未］，**трудоустроя** -*ѝш*, -*ѝх*［完］〈公文〉安置(工作、就业) **～яване**［中］

трỳд|я се -*иш се*, *трỳдих се*［未，中态］❶劳动，干活，工作：Тя се ～еше и рабòтеше не сàмо от сỳтрин до вèчер, амѝ и нощтà чèсто прàвеше на дèн. 她不仅从早到晚都在干活，而且经常把黑夜当作白天。❷〈民〉努力，竭力，力求，力图，费力地做(某事)：Тòй се ～еше да отгадàе причѝната на товà бàвене. 他竭力想弄明白拖延的原因。

трỳжени|к -*ци*［阳］，**трỳженица** 和 **трỳженичка**［阴］〈书〉劳动者，辛勤劳动的人：～ци на перòто 作家，笔耕者

трỳженическ|и -*а* трỳженик 的形容词：～и живòт 劳动者的生活

трỳженичество［中］劳动生活，勤劳生活

труѝз|ъм -*мът*, -*ма*, -*ми*［阳］〈书〉人所共知的道理；陈词滥调

трỳнтест -*а*［形］〈方〉❶矮胖的，肥胖的 ❷(衣服穿得多)显得很臃肿的

труп -*ъ̀т*, -*à*, -*ове* 和 -*и*［阳］❶躯干 ❷尸体，死尸：човèшки ～ 人的尸体 ❸［复 -*и*］(伐倒的)树干，树身：дебèли ～и 粗树干 ◇ **минàвам през ～à на някого**〈书〉1. 越过某人的尸体(把妨碍自己的人害死)而达到目的；利用某人的死亡来达到自己的目的 2. 为达到自己的目的而不择手段

трỳпа[1]［阴］戏班，剧团：цѝркова ～ 马戏团，杂技团

трỳпа[2]［阴］一种三人玩的纸牌游戏

трỳпа|м［未］❶堆积，堆垒，使成一大堆，累积：Неумòрно тè жънат тàм и ～т злàтни снòпи. 他们不知疲倦地在那里割着麦子，把金色的麦捆堆起来。Тòй рѝнеше снегà и го ～ше на кỳпчини. 他铲着雪，把雪堆成堆。❷(雪)下得很大而覆盖住(某物)：Валѝ, валѝ, висòки прèспи ～. 雪下啊，下啊，积成了厚厚的雪堆。❸聚集，集中：И двèте странѝ ～ха войскѝ на грàницата си. 两国都在自己的边境聚集了军队。❹〈转〉积蓄，积累，储存，储蓄，积聚：Тè търгỳваха и ～ха богàтство. 他们做买卖，积累着钱财。Кỳпувай си кнѝги, учѝ, ～й знàния. 你买书、学习、积累知识吧！**— се**［被动］**～не**［中］

трỳпа|м се［未，中态，只复和三单］❶(一个接一个地来到或同时来到)聚集在一起，汇集到一块：Наврèд пред пòртите, по площàда се ～ха хòра. 在大门前，在广场上到处都是人群。❷〈转〉(某种不快的心情，如痛苦、气愤等)积，积累：А на сърцèто ѝ се ～ха ядове. 她心中积满了愤恨。**～не**［中］

трỳп|вам［未］，**трỳпна** -*неш*, *трỳпнах*，过被形动 -*нат*［完］(一下子)扔进，扔去，抛上，添上：Тòй ～на съчки на òгъня и лèгна. 他把干树枝扔进火里就躺下了。**— се**［被动，中态］**～ване**［中］

трỳп|ен -*на*［形］尸体的，死尸的：～на миризмà 尸体的气味(腐臭味) ◇ **～ни петнà** 尸斑

трупешкàта 和 **трỳпешки**［副］〈民〉(指跳跃)两腿(两脚)并在一起同时地；并着腿：Хàйде да скàчаме ～. 来，咱

们并着腿跳！

трупна 见 трупвам

труптина [阴]〈方〉(熔解后残余的)渣滓

труптиня|к -*ци* [阳] 同 труптина

трупче -*та* [中] 一段树干,一段木头

трус -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶(地震的)震动,振动,震荡;冲动:Трусовете продължиха с отслабваща сила. 震动继续着,力量逐渐减弱。❷〈转〉(社会生活中的)动荡

труфел [阳]〈书〉块菌;地菇 (*Tuber aestivum*)

труфил|о -*а* [中]〈口〉饰物,装饰物,首饰;点缀物:Лъщят брилянти и ～а. 钻石和首饰在闪闪发光。

труф|я -*иш*, *труфих* [未] 打扮,装饰:А и майка й обичаше да кити и ～и своята жадена дъщеря. 她妈妈也喜欢打扮自己心爱的女儿。— **се** [反身,被动] **～ене** [中]

тръба [阴] ❶管子,导管,筒;烟囱;管状物;金属管:Ще трябва да изнесе ～ите на печките и да им изчисти саждите. 他该把火炉的烟囱拿出去清除一下烟子。водосточна ～а 排水管 водопроводна ～а 自来水管 ❷〈乐〉小号,喇叭 ❸〈民〉卷成卷的布匹或书 ◇ **дихателна ～а** 同 трахея **евстахиева ～а**〈解〉咽鼓管,欧氏管 **йерихонска ～а**〈口〉震天的响声,耶利哥城的号角(根据《圣经》传说,古城耶利哥的城墙曾被犹太人极强的号角声所震塌)

тръбач [阳] 号手,司号员

тръб|ен -*на* [形] ❶制作(生产)管子的:～на индустрия 生产管子的工业 ❷用管子做的:～ен стол 金属管椅子 ❸(指声音、曲调)小号的,喇叭的:Резкият ～ен звук пълнеше цялата къща, после отведнъж спря. 刺耳的小号声在整幢房子中响着,后来突然停下来了。

тръбест -*а* [形] 管状的,筒状的:Бучинишът има ～о стъбло 药芹的茎是管状的。

тръбичка [阴] тръба 的指小

тръбовид|ен -*на* [形] 管形的,管状的:～на клетка 管形细胞

тръбообраз|ен -*на* [形] 同 тръбовиден:～на цев 管状枪筒

тръбопровод [阳]〈技〉导管;管道,管系,管线:полагане на ～а 铺设管道

тръб|я -*иш*, -*их* [未] ❶吹(号、喇叭及类似的乐器):Тръбете, тръбачи, бийте, барабани! 号手们,吹起号角吧!鼓手们,敲起战鼓吧! ❷(号、喇叭及类似的乐器)响:Тръби ～ят. 号在响。❸〈转〉大声宣扬,鼓吹,四处张扬:Германският печат ～еше, че победата е вече близка. 德国报刊曾鼓吹胜利即将到来。**～ене** [中]

тръвна [阴]〈方〉(树条编的)锥形蜂箱(人工蜂房)

тръг|вам [未], **тръгна** -*неш*, *тръгнах* [完] ❶到…去,前往,往(某处去);出发,动身,起身,启程:Рано ～нах, рано стигнах. 我出发得早,到得也早。Тръгнала е Дена за вода. 戴娜打水去了。Колата ～ва. 车开了。～вам на път 动身,启程,上路 Кога ～ва влакът? 火车几点钟开? Къде си ～нал? 你上哪儿去? ❷开始从一个地方走到另一个地方,周游:И ～на пак между народа със своите жизнерадостни песни. 他又带着自己那些欢乐的歌到民众中间去了。❸〈转,口〉(开始)跟某人好,跟某人交上朋友:Ако той не бил ～нал с Борис, сега щял да си бъде свободен. 如果他没跟博里斯交上朋友,现在他就会是个自由人。❹〈口〉(与да 和另一动词连用)开始,着手:Аз се чудех, защо не се свърта в двора, пък той света ～нал да оправя. 我感到奇怪的是他为什么在院子里呆不住,而要去治理什么世界。❺〈口〉(河流等)发源于:От тая долина ～ва реката. 这条河发源于这个山谷。❻(道路、山脉等)延伸,伸展,通向:Един път ～ваше право към границата. 有一条路直接通到边界。❼〈口〉(机器、机械等)开动:Навих часовника и той ～на. 我上了表,它走了起来。❽〈口〉以…样子露面:Тръгнал е със скъсани дрехи. 他穿着破衣服出现在人们面前。Тръгнал съм бос. 我光着脚走。❾〈转,口〉(工作、买卖、职业等)开始顺利发展,开始进行得顺利:Работата ～на леко. 工作进行得很轻松。❿[只三,无人称] **тръгне ми** 1. 我运气不错,我开始走运:И как хубаво беше ми ～нало! Всички радостни, всички доволни. 我真走运!大家都很高兴,大家都很满意。2. 我倒霉了 ◇ **～вам в крак** 1.合着节拍地走起来,开始合拍 2. 不落后,并驾齐驱 **～вам на училище** 1. 上学,当小学生 2.(假期后或病假后)开始上学,复学 **～вам по лош път** 走上邪路,变坏,堕落 **～вам по ума на някого**〈口〉开始受某人影响 **～ване** [中]:На ～ване Нона още веднъж му кимна с глава и се усмихна. 动身时诺娜再一次向他点头微笑。

тръг|вам си [未], **тръгна си** -*неш си*, *тръгнах си* [完] [中态] 回家,往家去,回去;走,离开:И той си ～на към къщи. 他往家走去。Трябва да си ～вам. 我该走了。**～ване** [中]

тръгна 见 тръгвам

тръгна си 见 тръгвам си

тръжна 见 тържен

трък|вам [未], **тръкна** -*неш*, *тръкнах*, 过被形动 -*нат* [完] търкам 的一次或连续几次的动作:Тя ～на с пръст по масата. 她用手指擦了一下桌子。— **се** [反身,被动,中态]:До него се приближи котката и галено се ～на о дрехите му. 猫走到他身边,撒娇地在他衣服上蹭了一下。**～ване** [中]

трън -*ът*, -*а*, -*ове* (-*и*, -*е*) [阳] ❶ [复 -*ове*] 刺,棘:В крака й беше се забил ～. 她脚上扎了一个刺。❷ [复 -*и*, -*е*] 多刺灌木,荆棘 ❸ [复 -*и*, -*е*] 带刺的草本植物 ❹ [复 -*и*, -*е*] 同 трънка ◇ **вършея ～е някому на главата**〈口〉用不断的斥责来折磨人 **магарешки ～** 飞帘,大蓟蓟属刺草 (*Carduus Onopardon*) **от ～ та на глог**〈俗〉越来越糟 **седя (стоя) като на ～е**〈口〉如坐针毡;坐立不安 **～ съм в очите на някого**〈口〉我是某人的眼中钉

трънa|к -*ци* [阳,集] ❶一丛多刺灌木,荆棘丛 ❷长满荆棘的地方

трънe -*то* [无复,中,集]〈民〉同 трънак:Ти го караш в пътя, то върви в ～то.〈俗〉你赶着它在路上走,它偏要往荆棘丛里钻。

тръннен -*а* [形] (用)荆棘(做)的:～ плет 荆棘篱笆 ～ венец 荆冠

трънест -*а* [形] ❶长满刺的:～о стъбло 带刺的茎 ❷荆棘的:～ плет 荆棘篱笆 ❸刺状的,像刺一样的:～ израстък 同 шип (骨刺)

трънлица [阴]〈民〉荆棘丛生的地方

трънка [阴] 乌荆子,刺花李 (*Prunus spinosa*)

трънкин -*а* [形] **бабината ти ～а**〈粗〉(在认为某人说空话、表示对其蔑视或不赞同时的用语)扯淡!说空话!

трънковица [阴]〈方〉樱桃李酒

трънкослѝвка [阴] ❶乌荆子李,西洋李(*Prunus insititis*) ❷同 джа̀нка(樱桃李)

трънлѝв -*а* [形] ❶带刺的,长刺的,有刺的: ~и хра̀сти 多刺灌木 ❷用荆棘做的: ~ плѐт 荆棘篱笆 ~ венѐц 荆冠 ❸〈转〉充满困难的,极为艰难的: ~ пъ̀т 艰难的道路,荆棘丛生的道路

трънясвам [未], **трънясам** [完](指地方)长满荆棘(带刺的草): Дво̀рът е ~ал. 院子里长满了带刺的草。~**ване** [中]

тръпен -*на* [形]〈诗〉❶颤抖的,哆嗦的,打战的: Евгѐни, ~ен от близостта̀ на Роси̇̀нка, слу̀шаше сла̀дкия ро̀мон на нѐйния гла̀с. 由于洛辛卡就在身边而颤抖的埃弗盖尼倾听着她甜美的低语声。❷〈转〉不安的,惊惶不安的,心神不宁的: Ча̀кахме в ~но мълча̀ние. 我们心神不宁地默默等着。

тръпка [阴] 发冷,冷战,寒颤;冷噤,震颤;颤抖,战栗: Отведнъ̀ж на Мо̀нката му ста̀на злѐ. О̀стри ~и мѝнаха по тя̀лото му. 蒙卡突然觉得不舒服,他全身打起了厉害的寒颤。Тръ̀пки ме побѝват. 我在打战。дойдѐ ми ~ата 强烈地想得到什么,急切想要

тръпна -*еш*, *тръ̀пнах* [未] ❶哆嗦,发抖,颤抖,打战,战栗: Нѝе ~ехме от сту̀д. 我们冷得发抖。❷〈转〉麻木,发僵: Ки̇̀тките на ръцѐте ѝ ~еха, пръ̀стите ѝ отмаля̀ваха като̀ вдървѐни, а тя̀ пѝшеше, пѝшеше. 她两手麻木,手指头僵硬得使不上劲,可她还是写啊,写啊! ❸〈转〉轻轻地摇动,颤动: Жита̀та бя̀ха вѐче пу̀снали висо̀ки стъбла̀ и мла̀ди кла̀сове лѐко ~еха над тя̀х. 麦杆已经长得很高,顶端的嫩穗在轻轻摇动。❹〈转〉极为激动;极为不安,极为害怕: Ба̀ба Ирѝна за всѝчко се досѐщаше и ~еше пред мисълта̀, че ще доживѐе да вѝди синовѐте си разделѐни. 伊里娜奶奶什么都觉察到了,她感到极为不安的是在她死之前将会看到儿子们分家。~**ене** [中]

тръпно [副] 哆嗦地,发抖地,颤抖地

тръпчѝв -*а* [形] 发酸发涩的: ~ пло̀д 酸涩的果子 ~**ост** -остта̀ [阴]

тръс -*ъ̀т*, -*а* [无复,阳](马的)快步,小跑(每小时约走10至12公里): Не измѝна и стотѝна кра̀чки в ~, то̀й па̀к поспря̀ ко̀ня. 马小跑了还不到100步,他又把马停下来一会儿。

тръсвам [未], **тръсна** -*неш*, *тръ̀снах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶ тръ̀скам 的一次或连续几次的动作: Тръснѝ по̀-сѝлно кру̀шата да наберѐм кру̀ши. 你用点劲摇晃梨树,咱们好捡梨。❷(粗鲁地、用力地)扔,投,抛,掷,摔: Тръ̀сна па̀рите и си отѝде. 他把钱一摔,走了。— **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

тръскам [未] ❶摇,撼,摇晃,晃动: Нѐрвно размахваше ръцѐ и ~ше глава̀. 他神经质地挥动着两臂,摇晃着脑袋。❷抖搂,抖掉: ~м чѐрги 抖(搂)毯子 ❸颠簸: Кола̀та ~ мно̀го. 车颠得很厉害。❹(用力)撞: Не ~й врата̀та! 别撞门! — **се** [被动,中态] ~**не** [中]

тръсна 见 тръ̀свам

тръст[1] -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳]〈财〉托拉斯

тръст[2] -*тта̀* [阴] 同 тръстѝка: за̀харна ~ 甘蔗

тръстен -*а* [形] 芦苇的,苇类的: ~ по̀крив 芦苇屋顶 ~а за̀хар 蔗糖

тръстѝка [阴] ❶芦苇(*Phragmites communis*) ❷莞 ❸同 за̀харна метла̀(甜杆) ◇ **за̀харна** ~ 甘蔗(*Saccharum officinarum*)

тръстѝков -*а* тръстѝка 的形容词: ~и листа̀ 芦苇叶 ~о стъбло̀ 芦苇杆 ~а колѝба 芦棚

тръстѝна [阴]〈方〉用山羊毛或马鬃搓成的绳子

тръстов -*а* тръст[1] 的形容词

тръ̀тка [阴] ❶鸟的尻部(屁股) ❷老茧;鸡眼

тръ̀тлест -*а* [形]〈方〉(指人)矮胖的,臀部大的

тръшвам [未], **тръшна** -*неш*, *тръ̀шнах*, 过被形动 -*нат* [完] тръ̀шкам 的一次或连续几次的动作: ~вам го на земя̀та 把它摔到地上。Тръ̀шна врата̀та и излѐзе сърдѝт. 他把门猛撞上,生气地走了。— **се** [被动,中态] ~**ване** [中]

тръшкам [未] ❶(用力地)扔,投,抛,掷,摔: То̀й ~ше сно̀п след сно̀п. 他把一捆又一捆的麦子扔到地上。❷用力关上,撞上: Деца̀та ~т врата̀та. 孩子们用力关门。— **се** [被动,中态]: И то̀й ря̀таше с крака̀ и се ~ше по по̀да като̀ закла̀на коко̀шка. 他蹬着腿,像被宰的鸡一样摔倒在地上。~**не** [中]

тръшна 见 тръ̀швам

трюк -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳] 同 трик: мошенѝчески ~ 骗子的诡计

трюм -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳]〈海〉船舱,大舱,底舱

трю̀фел [阳] 同 тру̀фел

тря̀бва [未,无人称] ❶须要,须,必须,要,应该,应当: Тря̀бва да си вървя̀. 我该走了。Тря̀бваше по̀-ра̀но да помѝслиш за това̀. 你应该早一些考虑到这一点。Не ~ше да пра̀виш така̀. 你不该这么做。И ~ да се бо̀риш неумо̀рно, / и ~ да си стра̀шно упорѝт. (Вапцаров) 你必须不倦地斗争,必须无比地坚毅。❷可能,大概,或许;一定: Но вѝе ~ да сте бъ̀лгарин, като̀ гово̀рите така̀ добрѐ бъ̀лгарски. 您保语说得这样好,您大概是保加利亚人吧! Бя̀х ма̀лък тога̀ва, ~ да съм бѝл шѐст или̇̀ сѐдемгодѝшен. 我那时还小,大概是六七岁的样子。◇ **ка̀кто** (**ко̀лкото**) ~ 像样地,好好地,足够好地,必要地,合适地

тря̀бвам [未] 需要,有用: Добрѐ, че те вѝдя̀х — мно̀го ми ~ш. 我幸亏看见了你,我很需要你。Тѐжък бѐше ка̀мъкът и ~ха сѝлите на два̀ма-трѝма ду̀ши. 石头很沉,需要两三个人的力量来抬(撬)它。Ко̀лко пари̇̀ ще ти ~т? 你需要多少钱?

тряс [感] 拍(叭,咚)的一声,扑通一声,轰隆一声

трясвам [未], **трѐсна** -*ѐснеш*, -*ѐснах*, 过被形动 -*ѐснат* [完] тря̀скам 的一次或连续几次的动作: То̀й ~ѐсна ма̀сата с юмру̀к и се оглѐда. 他用拳头砰地捶了一下桌子,朝四面看着。Трѐсна изстрел. 砰地响起了枪声。— **се** [被动] ~**ясване** [中]

тря̀скам [未] ❶碰响,撞响,碰出声音,弄得砰砰响: По ця̀л дѐн ~т врата̀та. 他们整天把门摔得砰砰响。❷发出很响的声音: Тря̀скат желѐзни колелѐта. 铁轱辘轰隆隆地响着。— **се** [被动] ~**не** [中] ◇ ~ **се** (正在)打雷

тря̀сканица [阴]〈口〉同 тря̀скане

тря̀сък -*ци* [阳] 破裂声,折裂声,咯嚓声,噼拍声: То̀й забѝ с ~к секѝрата в дъ̀рвената врата̀. 他喀嚓一声把斧子砍在木门上。

ТСЦ [тѐ-се-цѐ] [缩] Топлосѝлова централа 热力站,供热站

ТТ [缩] ТТ (Tidningarnas Telegrambyrå)— Шведска телеграфна агѐнция 瑞典通讯社

ТТС [тѐ-те-сѐ] [缩] Телегра̀фно-телефо̀нна ста̀нция 电报电话局

ту [连] ❶ [相互关系连词] (连接简单句或复合句中表示相互交替的相反情况的成分) ~…~… 时而…,时而…;一会儿…,一会儿…;有时…,有时…;忽而…,忽而…;一阵…,一阵…: Не мѐ ли позна̀ваш? — припо̀мня ба̀й Га̀ньо, като̀ смѐсва ~ „вѝ", ~ „тѝ". "你不认识我吗?"甘纽大叔提醒道,他一会儿说"您",一会儿又说"你"。Ту̀ пла̀че, ~ се смѐе. 她一会儿哭,一会儿又笑。Тѝча ~ наго̀ре, ~ надо̀лу. 他一会儿跑上,一会儿又跑下。❷ [联合连词] (连接简单句或复合句中的成分,指出列举的各种东西或表现)或者,或是…,或是…: Нѝе се ловѝм ~ за ка̀мъни, ~ за ко̀рени, ~ за трева̀та. 我们或是抓住石头,或是抓住树根或草。

ТУ [缩] Телеуправлѐние 遥控,远距离操纵

ТУ [тѐ-у̀] [缩] Технѝческо учѝлище 技术学校

ту̀ба [阴] ❶(金属)软管,(装牙膏、药膏、胶等用的)软筒: ~ за па̀ста за зъ̀би 装牙膏的软管 ~ с лепѝло 一管胶水 ❷ (装药的)小玻璃管: ~ хинѝн 一管奎宁 ~ аспирѝн 一管阿斯匹林 ❸(白铁的)汽油桶,煤油桶 ❹ 〈乐〉铜管乐器

туберкулѝра|м [未,完] 患结核病 ~**не** [中]

туберкуло̀за [阴] 结核病,结核,痨病: белодро̀бна ~ 肺结核 скоротѐчна ~ 奔马痨,百日痨(急性结核病)

туберкуло̀з|ен -*на* [形] ❶结核病的,结核的,结核性的;患结核病的: ~ни дево̀йки 患结核病的姑娘 ~ни бацѝли 结核杆菌 ~ен менингѝт 结核性脑膜炎 ❷防治结核病的: ~ен санато̀риум 结核病疗养院 ❸ [用作名] 〈口〉 ~**ен** [阳], ~**на** [阴], ~**ни** [复] 结核病患者,结核病人: Туберкуло̀зните ка̀шляха и заразя̀ваха здра̀вите. 结核病患者咳嗽着,把病传染给健康人。

тубе0̀за [阴] 〈植〉晚香玉 (*Polyanthes tuberosa*)

Тува̀лу 图瓦卢(大洋洲)

ту̀гин [阳], **ту̀гинка** [阴] 〈方〉同 чужденѐц (外国人)

ту̀гина [阴] 〈方〉同 чужбѝна (外国,国外)

туз -*ъ̀т*, -*а*, -*о̀ве* [阳] ❶(扑克牌的)爱司 ❷〈转〉大王,要人,大亨,巨头,富豪;名流: мѐстни ~о̀ве 土豪,乡绅

тузѐм|ен -*на* [形] 本地的,当地的,土著的: ~но населѐние 本地人,当地居民 ~ни обича̀и 当地风俗,土著的风俗

тузѐм|ец -*ци* [阳], **тузѐмка** [阴] 当地人,本地人;土著

тузѐмск|и -*а* [形] 同 тузѐмен

ту̀зовск|и -*а* [形] 有权势者的,要人的,大亨的,富豪的

туѝст [阳] 扭摆舞

туй [指示代词] 〈口〉同 това̀: Ту̀й, коѐто ка̀зваш, е добро̀. 你说的这一点很好。◇ ~**-ону̀й** 这个那个;一点这个,一点那个

ту̀йто [感] ❶(表示感到意外、惊讶等)真的吗,喝,嘿,吓: Ту̀йто! Ко̀лко сте бъ̀рзи това̀ мла̀дите, брѐй! 喝,你们年轻人多么性急啊! ❷(表示不赞成、不满等)真是的,瞧,哼: Ту̀йто, оста̀вили сте си го̀стите самѝ и ту̀ка с часовѐ се разпра̀вяте. 瞧你们! 把客人们丢下不管,自己在这里聊几个钟头! ❸ [用作语气] (表示加强语气、强调等)只此而已: Не ѐ голя̀ма ра̀бота, ще ни пока̀жеш пъ̀тя и ~. 这不是什么了不起的事,你给我们指一下路就是了。

тук [副] ❶(在)这里,(在)此处,(在)此地(与 там (那里)相对): А̀з ѝскам, сѐстро, ~ да загѝна! (Ботев) 姐姐,我想就在这里死去。Ще те ча̀кам ~. 我在这儿等你。❷在这种情况下;在这件事上,在这一方面: Ту̀к под "ха̀пове" тря̀бва да разбѝраме куршу̀ми. 这里说的"药丸"二字应理解为"子弹"。❸ [用作感] (在点名时回答)到,有: Ива̀н Стоя̀нов Ивано̀в! — Ту̀к! "伊万·斯托扬诺夫·伊万诺夫!" "到!" ◇ ~**-та̀м** (~**-тамѐ**) 这里那里,有些地方,某些地方

ту̀ка [副] 同 тук

ту̀кашн|ен -*на* [形] 本地的,这里的,这个地方的,当地的,此地的: То̀й не ѐ ~ен. 他不是本地人。~ни места̀ 本地 Ту̀кашният го̀вор е мно̀го осо̀бен. 这里的方言很特别。~ни обича̀и 本地风俗

тул -*ъ̀т*, -*а*, -*о̀ве* [阳] 〈旧〉(皮)箭筒,箭袋

туло̀вище -*а* [中] 躯干

тулу̀м [阳] 〈民〉 ❶皮囊 ❷ 〈转,口〉肚子

тулу̀мба[1] [阴] 〈旧〉泵,水泵,唧筒,抽水机: пожарника̀рска ~ 消防用的抽水机

тулу̀мба[2] [阴] 一种糖汁点心

тулу̀мбаджи|я -*ята*, -*и* [阳] 〈旧〉同 пожарника̀р (消防队员)

тулу̀мбичка [阴] 同 тулу̀мба[2]

тулу̀п [阳] 〈口〉愚蠢的人,傻瓜,糊涂人

ту̀л|я -*иш*, *ту̀лих* [未] ❶藏起来,藏匿,隐藏;挡住,盖上,掩蔽 ❷ 塞上,塞住,堵住,堵紧: Къ̀сал трева̀ и ~ил ду̀пките. 他拔草把洞堵住了。— **се** [被动,中态]: Луна̀та се ~еше чѐсто зад о̀блаците. 月亮常躲到云后面去。~**ене** [中]

ту̀мб|а [阴] 〈方〉一群(人),人群: Съ̀бра̀нието завъ̀рши, хо̀рата на ~и и поединѝчно излязо̀ха навъ̀н. 散会了,人们成群地或单个地走出来。

тумба̀|к -*ци* [阳] 〈民〉同 корѐм (肚子)

ту̀мба-лу̀мба 和 **ду̀мба-лу̀мба** [感] ❶(指敲鼓声)咚咚 ❷ [用作名,阴] 同 сва̀тба (婚礼): Ту̀мба-лу̀мба два̀ днѝ, а до вѐка гла̀дни. 〈俗〉两天婚礼好热闹,一辈子可要饿肚子。

ту̀мбест -*а* [形] 〈口〉 ❶大腹的,大肚子的 ❷矮宽的,两侧外凸的,(指器皿等)大肚的: ~о шишѐ 大肚瓶

ту̀мвам [未], **ту̀мна** [完] [只三], **ту̀мва ми** [未], **ту̀мне ми** [完] 〈方〉同 хру̀мвам (忽然想起,心血来潮): Ту̀мнало му да се жѐни. 他忽然想起要结婚。

ту̀мка|м [未] 同 ду̀мкам (击,敲,捶,打) ~**не** [中]

ту̀мор [阳] 〈医〉肿,肿大,肿物,肿瘤,瘤子 ◇ **доброка̀чествен** ~ 良性肿瘤 **злока̀чествен** ~ 恶性肿瘤;癌

тумру̀|к -*ци* [阳] 〈旧〉(给受惩罚者戴的)足枷

тумт|я̀ -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] 脚步沉重地走,踏得咚咚响地走;跺脚,顿足 ~**ѐне** [中]

ту̀на [形] ~ **беда̀** 〈口〉飞来横祸,从天而降的灾祸;(自己无任何过错而莫名其妙地遭受的)灾祸

тунгу̀си [复] (单 **тунгу̀с** [阳], **тунгу̀ска** [阴]) 通古斯人(埃文基人的旧称)

тунгу̀ск|и -*а* тунгу̀с 的形容词: ~и езѝк 通古斯语 ~и метеорѝт 通古斯陨石

Ту̀нджа 通贾河(登萨河,巴尔干半岛)

ту̀ндра [阴] 冻原,冻土带

тунѐл [阳] 隧道,山洞,地道

тунѐл|ен -*на* тунѐл 的形容词: ~ен вхо̀д 隧道口

тунейд|ец -*ци* [阳], **тунейдка** -*ци* [阴]〈不赞〉不劳而食者,寄生虫,游手好闲的人

тунейдск|и -*а* тунейдец 的形容词

тунейдство [无复,中] 寄生生活,不劳而食

ту̀ника [阴] ❶〈史〉(古希腊罗马时期男女通用的)长达膝盖的束腰短袖外衣或内衣 ❷一种芭蕾舞裙

Ту̀нис ❶突尼斯(非洲) ❷突尼斯(突尼斯首都)

ту̀ня [形] 同 ту̀на

туп [感] 啪的一声,砰的一声: Бо̀рьо чу̀ваше кръвта̀ си ка̀к бие в една̀ жѝла на шѝята ~-~-~! 博廖听见自己的血液在颈部的一根血管里跳动着:砰,砰,砰。Туп! Нѐщо ме ту̀пва по гърба̀. 砰的一声,有什么东西砸在我的背上。

тупа̀лка [阴] (一头宽的、带柄的)拍打(毯子、棉被、衣服上的)灰尘的拍子,捶灰拍

ту̀па|м [未] ❶打,敲,拍(掸灰尘) ~м килѝми 敲地毯(上的灰) ❷打,击,敲,捶(鼓): Едѝн ~ тъпана, дру̀г събѝра па̀рсата. 〈俗〉一个人敲鼓,另一人收钱(指艺人表演后观众扔给他们的钱);一个人干活,另一人坐享其成。❸跺脚,顿脚: Тѐ лу̀до ~ха нозѐ. 他们发狂地跺着脚。❹〈口〉打,揍: Мо̀же и да го ~т довѐчера. 今晚他可能挨揍。❺(为表示友好、赞同等而)拍打,拍拍(某人): То̀й се смѐе и ме ~ по ра̀мото. 他笑着,拍拍我的肩膀。❻轰然坠下,砰的一声落下(倒下): Ту̀к-та̀м върху̀ изсъхналата трева̀ ~ха зрѐли я̀бълки. 熟了的苹果砰砰地散落在干枯的草地上。❼(心)跳,搏动: А сърцѐто ~, ~, та ще се пу̀кне. 心跳啊,跳啊,简直要爆裂了。— **се** [反身,被动,互及] **~не** [中]

тупа̀н [阳]〈方〉同 тъпан

тупанджѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈方〉同 тъпана̀р ①解

ту̀паник [阳]〈口〉打,敲,揍,殴打

ту̀паница [阴]〈口〉打,捶,拍,敲,揍,殴打

ту̀п|вам [未], **ту̀пна** -*неш*, *ту̀пнах*, 过被形动 -*нат* [完] ❶ ту̀пам 的一次或连续几次的动作: Тупнѝ го по гърба̀. 你拍一下他的背。То̀й ~на гнѐвно с кра̀к. 他生气地跺了一下脚。❷摔倒,跌倒: Детѐто пристъпи двѐ кра̀чки и ~на. 孩子走了两步,摔倒了。— **се** [反身,被动] **~ване** [中]

тупѐ [无复,中]〈口〉厚颜无耻,不要脸: Ка̀к ѝмаш ~ѐ да твърдѝш тако̀ва нѐщо! 你怎么有脸讲这种话!

тупѝра|м [未,完] 往上梳(妇女的头发使之变得蓬松) **~не** [中]

тупѝран -*а* [形] (指妇女的发式)向上梳而变得蓬松的

ту̀пка|м [未] ❶轻轻地打(敲,拍,击,捶) ❷轻轻地顿脚: „Дъждѐц тря̀бва", помѝсли си Салѝх, като̀ ~ше с крака̀ из гъстата пѐпел по пътя. "需要雨啊!"萨里赫这样想,同时在路上厚厚的尘土上轻轻地跺着脚。❸轻轻地落到地上(落下): Едѝн след дру̀г кѝчурите черѐши ~ха в ко̀шничката му. 一串又一串的樱桃掉到他那小筐里。❹(心脏)跳动,搏动: Ра̀достно ~т ма̀лките сърца̀. 小小的心脏欢快地跳动着。**~не** [中]

ту̀плест -*а* [形]〈方〉圆形的,圆的;球形的: ~ часо̀вник 圆形的表

ту̀пна 见 ту̀пвам

туптѐж [阳] (心脏、血脉的)跳动,搏动: Ще спрѐ ~ът на сърцѐто. 心脏要停止跳动了。

туптя̀ -*ѝш*, -*я̀х* 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] (心脏、血脉)跳动,搏动: Сърцѐто ~ѝ. 心在跳。**~ѐне** [中]: Чу̀ваше я̀сно ~ѐнето на сърцѐто си. 他很清楚地听到自己的心跳声。

тупурдѝя [阴]〈口〉❶响声,嘈杂声,喧嚷,喧哗,吵嚷: вдѝгам голя̀ма ~ за нѐщо 为…叫嚷得很厉害,大肆喧嚷某事 ❷杂乱的马蹄声: И ско̀ро ко̀нската ~ изчѐзнала. 杂乱的马蹄声很快就消失了。◇ **за̀ешка** ~〈口,讽〉大惊小怪,虚惊;小题大作

тур[1] -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳]〈书〉原牛(现已绝种) (*Bos primigenius bojaanus*)

тур[2] -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳] ❶国际象棋的车 ❷〈旧,军〉堡篮,(筑防御工事用的)土筐

тур[3] -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳] ❶环行,周游,环游;巡回(演出或比赛) ❷〈运〉(循环比赛的)一局或一轮 ❸(选举的)阶段,一轮

тур. [缩] ту̀рски 土耳其的;土耳其语

тура̀ [无复,阴] ❶(某些文件上印的或硬币上铸的)苏丹姓名第一个字母组成的花字 ❷硬币的正面(铸有国徽或头像)

турбѝна [阴]〈技〉涡轮(机),透平

турбѝн|ен -*на* турбѝна 的形容词: ~ен двѝга̀тел 涡轮发动机

турбо- [复合词第一部] 表示"涡轮(机)的"、"透平的"、"利用涡轮(机)的"等意,例如 турбокомпрѐсор (涡轮压缩机,透平压气机), турбореактѝвен (涡轮喷气的)

турбогенера̀тор [阳]〈技〉涡轮(透平)发电机

турбулѐнт|ен -*на* [形]〈书〉涡流的,湍流的,紊流的

ту̀р|вам [未], **ту̀рна** -*неш*, *ту̀рнах*, 过被形动 -*нат* [完]〈旧〉ту̀рям 的一次或连续几次的动作: На глава̀та си бѐше ~нала венѐц от бу̀кова шу̀ма. 她头上戴着一个橡叶冠。— **се** [被动] **~ване** [中]

ту̀рга|м [未]〈罕〉同 ту̀рям — **се** [被动] **~не** [中]

тургу̀н [阳]〈方〉李子;紫李子

турѝз|ъм -*мъ̀т*, -*ма* [无复,阳] 旅游,旅游业,旅行,游览

турѝст [阳], **турѝстка** [阴] 旅游者,旅行者,游览者

туристѝч|ен -*на* [形] 同 туристѝчески

туристѝческ|и -*а* турѝст 的形容词: ~и обу̀ща 旅游鞋 ~и по̀ход 旅游行军

туркѝня [阴] 土耳其女人

Туркмениста̀н 土库曼斯坦(亚洲)

туркофѝл [阳]〈书〉亲土耳其者

туркофо̀б [阳]〈书〉反对土耳其者,仇视土耳其者

ту̀рла [阴]〈方〉荆棘丛生的地方

турла̀|к -*ци* [阳] 同 торла̀к

турла̀шк|и -*а* [形] 同 торла̀шки

турл|о̀ -*а̀* [中]〈民〉烟团,汽团,浓密的烟尘: Разигра̀ли се в ста̀ята, та вдѝгнали ~о̀. 他们在房间里跳开了,扬起了很大的灰尘。~о̀ па̀ра 一股水汽

ту̀рма[1] [阴]〈方〉一群人,人群,很多人

ту̀рма² [阴]〈方〉浓烟;烟团

ту̀рма³ [阴] 和 **ту̀рме** [中]〈方〉监牢,监狱

ту̀рмаджи|я *-ята, -и* [阳] 被监禁的人,坐牢的人,囚犯

турма̀|к *-ци* [阳], **турмаки̇̀ня** [阴]〈民〉❶一岁的小水牛 ❷小水牛

турмѐ *-та* [中]〈民〉快满一岁的小水牛

ту̀рна 见 ту̀рвам

турнѐ *-та* [中] ❶巡回演出,旅外表演 ❷环游,周游;为清理账目而进行的商务旅行

турни̇̀р [阳]〈书〉❶〈史〉骑士比武 ❷循环赛,比赛: баскетболен ~ 篮球循环赛 В ~ите за ку̀пата взѐмат учѝстие всѝчки фу̀тболни тѝмове от ця̀лата странà. 全国所有足球队都参加锦标赛的循环赛。

турни̇̀р|ен *-на* [形] 循环(比)赛的,竞技的,比赛的

ту̀рск|и *-а* ❶ Ту̀рция 和 ту̀рчин 的形容词: ~о сѐло 土耳其(人居住的)村(子) ~и езѝк 土耳其语 ~и войскѝ 土耳其部队 ❷[用作名] **~и** [阳] 土耳其语: Той знàе мàлко ~и. 他懂得一点土耳其语。◇ **седя̀ по ~и** 盘腿坐着 **~а лѐска** 土耳其榛(*Corylus colurna*) **~и босѝлек** 一种小罗勒 **~о цвѐте** 金盏花,合叶子属等植物

ту̀рско [无复,中] ❶土耳其: Тради̇̀ция съществу̀ва в Ту̀рско, когàто бесѝлката се скъ̀са, да се простѝ живо̀тът на осъ̀дения. 在土耳其有这样的惯例:如果绞索断了,就免罪犯的死刑。❷保加利亚受土耳其奴役的时代,土耳其统治(保加利亚的)时期

ту̀рта¹ [阴]〈民〉(圆)饼,一种扁圆的面包

ту̀рта² [阴]〈方〉万寿菊(*Tagetes erecta*)

ту̀ртест *-а* [形]〈民〉饼状的,扁圆的: ~и кру̀ши 扁梨

туру̀|к *-ци* [阳]〈动〉金枪鱼(*Thunnus thynnus*)

туру̀н [阳]〈方,旧〉同 портокàл(橙)

турунджи̇̀ев *-а* [形]〈方,旧〉同 турунджѝен

турунджи̇̀ен *-а* [形]〈旧〉橙黄色的

турфанда̀ [阴]〈方〉新鲜的水果或蔬菜,鲜货

Ту̀рция 土耳其(亚洲、欧洲)

ту̀рч|а *-иш, ту̀рчих* [未] 迫使某人改信伊斯兰教,迫使某人成为伊斯兰教徒;使同化成土耳其人 — **се** [被动,中态] **~ене** [中]

турча̀ *-та* [复,集]〈貶〉同 ту̀рци

турчѐ|я се *-еш се, -ах се* [未] 自认是(把自己当成)土耳其人

ту̀р|чин *-ци* [阳], **турки̇̀ня** [阴] 土耳其人

турши̇̀ен *-а* [形] 腌菜(泡菜,酸菜)的: ~а кàца 泡菜的木桶

турши̇̀я [阴] ❶腌菜,泡菜,酸菜 ❷〈转〉很皱的东西;浸泡过的东西

ту̀р|ям [未], **ту̀ря** *-иш, ту̀рих* [完] ❶摆,放,置: Той ~и под върбàта двѐ плѐтени сто̀лчета. 他在柳树下面放了两把小藤椅。Той снѐ очилàта си, ~и ги в кутѝйката им. 他摘下眼镜,把它放进眼镜盒。Ту̀ри си ръкàта в джо̀ба. 他把手插到口袋里。~ям за вечѐря 摆晚饭 ❷加,添(菜等): Турѝ ми о̀ще картòфи! 再给我加点土豆! Да ти ~я ли со̀с? 要不要给你加点卤汁? ❸安上,安装;放上,铺上: Ту̀рих стъклà на прозо̀рците. 我在窗户上安了玻璃。Ту̀рих покрѝвка на мàсата. 我在桌子上铺了台布。❹穿上,戴上: Бѐше си ~ила дру̀га червѐна блу̀за. 她穿了另一件红衬衫。Тàте си ~и очилàта и се заловѝ за рàбота. 爸爸戴上眼镜,干起工作来。Турѝ на детѐто шàпката! 你给孩子戴上帽子! ❺加上;放入: Ту̀рих со̀л в я̀денето. 我在菜里加了盐。❻敷上,放(在身)上;打进: Ту̀рих компрѐс на бо̀лния. 我给病人敷上了压布。Ту̀рят ми инжѐкции. 他们给我打针。❼安置,安顿;放下: Вечертà ме ~иха в отдѐлна стàя. 晚上他们把我安顿在一个单间里。Ту̀рих детѐто да спѝ. 我安顿孩子睡觉。❽〈旧〉安排…职务(工作),任命: Не мо̀же. На тàя духо̀вна слу̀жба духо̀вен човѐк ще ~им. 不行,我们得安排神职人员担任这个宗教职务。❾写上,打上,划出,放上: В крàя на изречѐнието ~ям то̀чка. 我在句子末尾打上句号。❿打分: Днѐс му ~иха двòйка по аритмѐтика. 今天他们给他的算术打了两分。⓫(与某些名词连用表示名词的含义): ~ям в рѐд (в изпрàвност) 整理,弄整齐,使有秩序 ~ям крàй на нѐщо 结束某事 ~ям начàло 开始 ~ям оснòви 1. 开始建设 2.〈转〉开始;打下基础 ~ям под възбрàна (指商品)加以禁止,查封(不准随便出售) ~ям по̀дпис 签字,签名 ~ям преградà 挡住,设置障碍 ◇ — **се** [被动] ◇ **~ям всѝчки в еднѝ ко̀ш** 把所有人都看成一样的,不分青红皂白,对所有人都同等看待 **~ям клю̀ч** 锁上,锁起来 **~ям кръ̀ст** 同 унищожàвам(消灭) **~ям мàсата (софрàта)** 摆饭菜和餐具 **~ям на кàрта** 冒险 **~ям на странà** 同 пестя̀(节省) **~ям ня̀кого на мя̀стото му** 1. 使某人罪有应得 2. 使某人头脑清醒,开导,劝导,说服 **~ям ня̀кого на то̀па на устàта** 要某人承担责任(负责) **~ям ня̀кого на тя̀сно** 使某人处于窘境 **~ям пѐпел** 使…被遗忘 **~ям под клю̀ч** 锁上,锁起来 **~ям пръ̀ст в рàната** 1. 触到某人的痛处 2. 涉及某问题最棘手的地方 **~ям ръкà на нѐщо** 据为己有,占据 **~ям си въжѐто на шѝята** 把绞索套在脖子上;干冒险事;玩命 **~ям си главàта в торбàта**〈口〉把脑袋掖在裤腰带上,干冒险事,玩命 **~ям си нѐщо на сърцѐто** 为某事而担忧 **~ям си нѐщо на умà** 老想某事,摆脱不了某种想法 **~ям си ръкàта на сърцѐто** 说真心话,诚心诚意地说 **~ям то̀чка върху̀ я̀-то** 完全结束,连最小的细节也搞完了 **~ям то̀чка на нѐщо** 结束,了结 **~яне** [中]

ту̀тав *-а* [形] 同 ту̀ткав

ту̀такси [副] 马上,立刻,立即,很快: Лѐгна. Алà всѐ пак не заспà ~. 他躺下了,不过还是没有马上睡着。

ту̀там се [未,反身] 见 ту̀ткам се

тутиквàнти [复]〈口,不赞〉形形色色的人

ту̀ткав *-а* [形]〈口〉缓慢的,慢吞吞的;迟钝的: ~ човѐк 迟钝的人 **~о** [副]: Рàботи ~о. 他干起活来慢吞吞的。**~ост** *-осттà* [阴]

ту̀ткàл [阳] 胶,胶水,胶粘剂

тутка̀лен *-а* туткàл 的形容词

туткалѝсвам [未], **туткалѝсам** [完] 用胶水粘,涂上胶水

туткал|я̀ *-ѝш, -ѝх* [未] 同 туткалѝсвам

ту̀тка|м се [未,中态]〈口〉慢吞吞地(迟钝地)做(某事) **~не** [中]

ту̀тку̀н(ин) [阳]〈方〉慢吞吞的人,迟钝的人,磨磨蹭蹭的人

ту̀тмани|к *-ци* [阳] ❶(烤制的)有鸡蛋、黄油、奶酪的面包(饼) ❷〈转,貶〉粗鲁的人,大老粗,无知识的人

тутту [感]〈儿〉做捉迷藏游戏时表示藏起来并吸引人来寻找的呼唤声

тутун [阳] 同 тютюн

туфа [阴] ❶(从同一个根上长出的)一束茎或幼枝 ❷一丛密集的树

туфест -*а* [形] (指树、花)多枝的,多蘖的,多杈的,多瓣的

тухл|а [阴] 砖: огнеупорна ~а 耐火砖 куха ~а 空心砖 пека ~и 烧砖

тухлар -*ят*, -*я* [阳] 烧砖工人

тухлар|ен -*на* [形] 制砖的: ~на фабрика 砖厂

тухларница [阴] 砖窑;砖厂

тухларск|и -*а* [形] ❶烧砖工人的 ❷砖的: ~и калъп 砖(的)模子

тухларство [无复,中] 烧砖业,烧砖手艺

тухлен -*а* [形] ❶砖的,砖砌的: ~а стена 砖墙 ~а къща 砖房 ❷砖色的,红砖色的

туч -*ът*, -*а* [无复,阳]〈民〉❶铜合金,青铜: Звънците бяха два вида: от ~ и от желязо. 这些铃分为两种:一种是青铜的,一种是铁的。❷生铁,铸铁 ❸〈转〉结实的东西,瓷实的东西: Това дете сякаш е от ~. 这孩子结实得像铁打的。

тучен[1] -*а* [形] ❶铜合金的,青铜的: ~ звънец 铜铃 ❷生铁的,铸铁的: ~а печка 铁炉

туч|ен[2] -*на* [形] ❶同 плодороден (肥沃的): ~ни ниви 肥沃的田地 ❷(指草)繁茂的,茂密的;多汁的: ~на трева 茂密的草 ❸(指草场、牧场)草长得茂密的: ~ни пасбища 草长得茂密的牧场 ❹〈方〉肥的,膘厚的: ~ни овни 肥的公绵羊 **~ност** -*ността* [阴]

тученица [阴]〈植〉马齿苋 (*Portulaca oleracea*)

туш[1] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈专〉墨;墨汁;绘图墨水

туш[2] [阳] 庆祝的乐曲,迎宾乐,迎宾曲

туш[3] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈运〉(摔跤中的)两肩着地;(击剑中的)有效刺(劈),刺中: Победи го с ~. (摔跤时)使他两肩着地而取胜。

туша -*иш*, -*их* [未] 同 потушавам (驯服,制服;镇压,使平息)

туш|вам се [未], **тушна се** -*неш се*, -*нах се* [完] [中态]〈方〉тушкам се 的一次或连续几次的动作

тушира|м[1] [未,完] ❶画阴影,涂阴影 ❷(把用铅笔勾的图形)描上墨 ❸使减弱,使缓和,使不显著,冲淡 — **се** [被动] **~не** [中]

тушира|м[2] [未,完]〈运〉(在法国式摔跤中)使(对手)两肩胛着地 — **се** [被动] **~не** [中]

тушировка [阴] (画画时)涂阴影;描墨,涂墨

тушка|м се [未,中态]〈方〉❶滑,溜: Децата се ~т по леда. 孩子们在冰上滑着。❷(在秋千上)用力荡,荡得很高: Тушкай се, не бой се! 用力荡啊! 别害怕! ❸漫无目的地游荡

тушна се 见 тушвам се

тушни|к -*ци* [阳], **тушница** [阴]〈方〉本地人

тушовка [阴] 绘图笔,鸭嘴笔

Тхимпху 廷布(不丹首都)

тц [语气]〈民〉(在作否定的回答或表示拒绝时用的咂嘴声)不: Ха да те водим у нас на гости! — Тц! Не ща. "走啊,我带你上我们家做客去!""不,我不想去。"

тц-тц [感]〈民〉❶(用咂嘴声表示惊讶)啧啧: Тц-тц! Я гледай! Я гледай! 啧啧,你瞧啊! 你瞧啊! ❷(用咂嘴表示遗憾)唉: Ами сега! Защо не изприпках! Щях да го стигна. Тц-тц! 现在怎么办呢? 我刚才为什么不跑啊? 要跑就追上他了,唉!

тщеславн|ен -*на* [形]〈书〉同 славолюбив (徒务虚名的,虚荣心重的;追求荣誉的,好名的): ~ен човек 虚荣心重的人,好名的人

тщеславие [无复,中]〈书〉虚荣,虚荣心,好名,沽名钓誉

тъга [阴] 忧愁,忧郁;悲伤,悲哀(与 радост (高兴,喜悦,快乐)相对): ~ по родината 对祖国的思念

тъгов|ен -*на* [形]〈民〉同 тъжовен: ~ен поглед 悲伤的目光

тъговит -*а* [形]〈民〉同 тъжовен: ~и песни 悲伤的歌曲

тъгува|м [未] 忧愁,忧郁;悲伤: ~м по майка и баща 思念父母 Нямаше време да плаче и да ~ сега. 她(他)现在没有时间哭泣和忧伤。**~не** [中]

тъдешн|ен -*на* [形]〈方〉同 тукашен: Не съм ~ен. 我不是本地人。

тъдява [副]〈民〉在这些地方,在这里,在附近: Тъдява ще да се е скрил. 他大概就藏在附近。някъде ~ 在附近什么地方

тъдяваш|ен -*на* [形]〈民〉本地的;附近的: Тоя човек ще да е ~ен. 这个人大概是本地人。

тъжа -*иш*, -*их* [未] ❶忧愁,忧郁;悲伤,难过: Не плачи, майко, не ~й, / че станах ази хайдутин. (Ботев) 妈妈,我当上了海杜特,你不要为此而哭泣,不要为此而悲伤。Тя ~й за бащин дом. 她很想家。❷〈民〉服丧,戴孝 **~ене** [中]

тъжа се -*иш се*, *тъжих се* [未,中态]〈民〉哭诉,诉苦,抱怨: Победители и победени — всички се затекоха към баща си да се ~ат. 打胜的和打败的都跑到他们的父亲那儿去告状。**~ене** [中]

тъжачка [阴]〈民〉❶哭灵的女人 ❷(民间丧礼中)受雇哭灵的女人 ❸(对死者)数落着大声的哭

тъжба [阴] ❶申诉,控诉;控诉书(状),申诉书: подавам ~ 提出控诉(提交控诉状) ❷〈方〉同 тъга

тъждествен -*а* [形]〈书〉❶相同的,同样的;一致的;相符合的,吻合的: Ето един напълно ~ случай. 这是一个完全相同的情况。❷〈数〉恒等的

тъждество [无复,中]〈书〉❶相同,一致,同一(性) ❷〈数〉恒等式,同一性

тъжек [阳]〈植〉鸢尾 (*Iris*)

тъж|ен -*на* [形] ❶忧愁的,忧郁的;垂头丧气的;悲哀的,悲伤的: Снаха му Иваница възпира колата, ~на, съкрушена, и сълзи едри бликат от очите й. 他嫂子伊万尼察把车子停下,她伤心、绝望,大颗大颗的泪珠从她眼中涌出。~на песен 忧伤的歌曲 ❷令人伤心的,可悲的,悲惨的,可痛惜的: ~ен спомен 令人伤心的往事 ~на новина 令人伤心的消息,悲痛的消息 ❸〈方〉(指天气)闷热的: ~на нощ 闷热的夜晚 **~но** [副]: Тя се облегна на рамото му и ~но въздъхна. 她靠在他肩膀上,伤心地叹了口气。

тъжене [中] 见 тъжа се

тъжене [中] 见 тъжа

тъжѝтел -ят, -я [阳], **тъжѝтелка** [阴] 原告,原告人,申诉人,控诉人

тъжòв|ен -на [形]〈诗〉同 тъжен: ～на пèсен 悲哀的歌,忧伤的歌 **～но** [副] **～ност** -ността [阴]

тъй [副] 同 така: Тѝя ра̀боти ～ ста̀ват. 这些事就是这样。◇ **Тъй вя̀рно!**〈军〉(在回答首长、上司或较高级别的军官时用)对!是的! ～ **като̀** [说明原因和理由的复合连词] 因为,由于: Не дойдо̀х, ～ като̀ бя̀х заѐт. 我没有来,因为有事。～ **че** [说明结论的复合连词] 所以,因此

тъ|ка̀ -чѐш, -ка̀х [未] 织: О̀ще от ма̀лка съм я нау̀чила да ～чѐ. 在她小时候我就教她学会了织布。～ка̀ чѐрги 织毯子 — **се** [被动] **～ка̀не** [中]

тъкан -тта̀, -и [阴] ❶织物;布匹: паму̀чна (копрѝнена) ～ 棉(丝)织物 ❷织法: гъ̀ста (сбѝта) ～ 密织 ря̀дка ～ 稀织 ❸〈解〉组织: съединѝтелна ～ 结缔组织 живо́тинска ～ 动物组织

тъка̀н -а [形] 织成的(指用织布机织的): ～и престѝлки 织的围裙

тъка̀н|ен -на [形]〈生物〉组织的: ～на тѐчност 组织液 ～на тера̀пия 组织疗法

тъка̀ч [阳] 织布工人

тъка̀ч|ен -на [形] 织布的: ～ен ста̀н 织(布)机 ～на фа̀брика 织布厂

тъка̀ческ|и -а [形]〈罕〉同 тъка̀чен

тъка̀чество [无复,中] 织布技艺(手艺)

тъка̀чка [阴] ❶(为自己或别人)织布的妇女 ❷织布女工

тъка̀чница [阴] 织布作坊;织布车间

тъкмѐж [阳]〈民〉❶准备,弄好,摆弄停当 ❷打算,想法,计划 ❸〈方〉同 годѐж (订婚)

тъкмѐне [中] 见 тъкмя̀ 和 тъкмя̀ се

тъкменѝ|к -ци [阳]〈方〉一种带褶的围裙

тъкмо [副] ❶恰恰,正好,完全(一样): Навъ̀рши ～ трѝ годѝни. 他正好满三岁。То̀й влѐзе в сѐлото ～ по о̀бед. 他正好在中午时进的村。Сѐдна ～ срещу̀ прозо̀реца. 他正对着窗子坐下。❷刚才,刚刚: То̀й ～ излѐзе, и дойдо̀ха да го тъ̀рсят. 他刚刚出去,他们就来找他。Тъкмо това̀ изрѐче и врата̀та се отво̀ри. 他刚说了这个,门就开了。❸直接: Уда̀ри ～ в целта̀. 他直接打中目标。❹正是;主要是: Тъкмо това̀ го упла̀ши. 正是这一点使他害怕。

тъкм|я̀ -ѝш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли, 过被形动 -я̀н, -я̀на, -ѐни [未]〈民〉❶准备,摆弄,整理,收拾: Тъкмѝ го за пъ̀т. 收拾它,准备上路;替他准备行装。Стрѝжеше с овча̀рски но̀жици една̀ ко̀зешка ко̀жа, ～ѐше я за но̀ва га̀йда. 他用羊毛剪子在剪一块山羊皮,准备用它做新的风笛。То̀й се зало̀ви да ～ѝ ра̀лото. 他着手收拾犁杖。❷〈转〉打算,想,准备: То̀й ～ѐше у̀тре ра̀но да си тръ̀гва. 他打算明天早早地动身。❸打算给(小伙子或姑娘)成亲: Полудя̀ ста̀ро и мла̀до подѝр нѐя. Ба̀ща ѝ, не зна̀я за кого̀ я ～ѐше, не я̀ да̀ваше. 老老少少都发狂地追她。但是她父亲不肯把她嫁出去,我也不知道他准备把她许配给谁。— **се** [被动,中态] **～ѐне** [中]

тълкова̀ни|е -я [中]〈旧〉同 тълку̀ване: Съдъ̀т да̀де тако̀ва ～е на зако̀на. 法庭这样解释了这个法律。

тълкова̀тел -ят, -я [阳] 同 тълкува̀тел

тълко̀в|ен -на [形] **～ен рѐчник** 详解词典: Бъ̀лгарски ～ен рѐчник 保加利亚语详解词典

тълку̀ва|м [未] 解释,阐明;注释,注解: ～м зако̀н 解释法律 ～м ду̀ми 解释词义 ～м нѐщо вя̀рно (погрѐшно) 对某事做正确(不正确)的解释 ～м съ̀ница 圆梦 — **се** [被动] **～не** [中]: ～не на зако̀н 解释法律

тълкува̀тел -ят, -я [阳], **тълкува̀телка** [阴]〈书〉解释者;注释者;讲解员;说明者

тълкува̀тел|ен -на〈书,法〉тълку̀ване 和 тълкува̀тел 的形容词: ～но решѐние на съда̀ 法院的解释性判决

тълкува̀ч [阳], **тълкува̀чка** [阴]〈罕〉同 тълкува̀тел

тълма̀ч [阳]〈书,古〉❶同 тълкува̀тел ❷翻译

тълм|я̀ -ѝш, -ѝх [未]〈古〉❶预言 ❷同 тълку̀вам: Та̀м беловла̀си философи ～я̀ха стѝхове на дрѐвни писа̀тели. 那里,白发苍苍的哲学家们在解释古代作家的诗句。

тълп|а̀ [阴] ❶一群人,人群: човѐшка ～а̀ 人群 Приijждат на ～ѝ. 他们一群群地走来。любопѝтна ～а̀ 一群看热闹(好奇)的人 ❷〈藐〉普通人(们),一般的人们,芸芸众生,群氓

тълп|я̀ се -ѝш се, -ѝх се [未,中态,只复和三单] 聚着(一群人),聚集(成群);(许多人)挤在一起: По площа̀дите се ～я̀т мно̀жество хо̀ра. 广场上聚集着许多人。Тъ̀мните о̀блаци се ～я̀ха на небѐто. 天空乌云密布。

тълч|а̀ -ѝш, -а̀х [未] 砸(敲)碎;捣碎,捣烂: ～а̀ со̀л 把盐粒捣碎 ～а̀ чѐсън 捣蒜

тълчо̀к[1] -ци [阳]〈方〉❶捣(砸,敲)东西的锤子或杵 ❷(木)研钵,臼

тълчо̀к[2] -ци [阳] 推动;推动力

тъма̀ [阴]〈诗〉❶同 тъмнина̀: ～ в душа̀та 心灵中的黑暗 ❷地狱: Ще ѝде във вѐчната ～. 他要到永不见天日的地狱去。

тъм|ен -на [形] ❶黑暗的;不透光的;黑糊糊的: ～на но̀щ 黑暗的夜晚 ～на пещера̀ 黑暗的山洞 ～на ста̀я 黑屋子 ～на гора̀ 黑压压的一片森林 ❷接近黑色的,深色的;发黑的,发乌的: ～ни дрѐхи 深色衣服 ～ни очила̀ 太阳镜,墨镜 ～на ко̀жа 发黑的皮肤 ❸透微光的: ～но стъкло̀ 不太透光的玻璃 ❹〈转〉模糊不清的,不可解的,含混的;黑暗的,不分明的,渺茫的: ～ни слу̀хове 含糊不清的传闻 Произхождѐнието на това̀ ѝме е зага̀дъчно и ～но. 这个名字的出处是含混的。❺〈转〉令人怀疑的,有嫌疑的,暧昧的;不怀好意的,居心不良的: ～на лѝчност 可疑的人物 ～ни сдѐлки 令人怀疑的交易 ❻〈转〉沉重的;阴郁的,忧郁的,闷闷不乐的: Една̀ ～на скръ̀б тежѐше в сърцѐто му. 一种阴郁的悲伤压抑着他的心。❼[用作名] **～но** [中] 黑暗的地方,暗处: Отво̀ри врата̀та и изчѐзна в ～ното навъ̀н. 他开了门,消失在门外的黑暗中。◇ **до ～но** 到天黑: Не сѝ у̀чи уро̀ка. До ～но игра̀е по у̀лиците с момчѐтата. 他不做功课,跟男孩们在街上玩到天黑。**от ～ни зорѝ** 从天还没亮时起 **от ～но** 从天还黑的时候起,从出太阳之前起: Двѐте женѝ шѐтаха о̀ще от ～но. 两个女人天还黑的时候就忙起家务活来。**от ～но до ～но** 从早到晚,整天: Ра̀ботата на полѐто ще кипѝ, машѝните ще бръмча̀т от ～но до ～но. 田里的活会忙起来,机器会整天地隆隆响。**по (в) ～но** 在天黑的时候 **～на ста̀я** 1. 暗室 2. 不记名投票室 **～но** [副]: О̀гънят угàсна. Ста̀на ～но. 火灭了,变黑暗了。

тъмнѐне [中] 见 тъмня̀

тъмнѐя -ѐеш, -ях, 过主形动 -ял, -яла, -ѐли [完] ❶逐渐变黑暗,变暗;发乌;发黑;暗淡起来: Тъмнѐят далѐчни балкàни / и сякаш че ра̀снат.(К. Христов) 远处的山发暗,似乎在升高。❷[只三单,无人称]天黑: Тъмнѐеше вѐче, но Бенкòвица не бѐше запа̀лила ла̀мпа. 天已黑了,但是本科维察没有开灯。❸同 тъмнѐя се ◇ **~ѐе ми** 我感到十分悲哀 **Тъмнѐе ми пред очѝте.** 我两眼发黑;我感觉头昏眼花。**~ѐене** [中]

тъмнѐя се -ѐеш се, -ях се, 过主形动 -ял се, -яла се, -ѐли се [未,中态] 显出暗色,显得暗: Шейна̀та пред тях се ~ѐеше сред белина̀та на снега̀. 白雪中的雪橇在他们眼前发暗。**~ѐене** [中]

тъмнѝло -а [中]〈民〉黑暗,乌黑,漆黑: Брѐй, че ~о. 哎呀,真黑啊! Къдѐ хòдиш по ~ата? 这么漆黑的天,你到哪儿去啊?

тъмнина̀ [阴] ❶黑暗,乌黑,昏暗: В ~та всѝчки кра̀ви са чѐрни. 在黑暗中所有的母牛看上去都是黑的。нòщна ~ 夜晚的黑暗 непрогледна ~ 黑得什么也看不见(黑得伸手不见五指);漆黑 ❷黑暗的地方: Кабриолѐтът с ху̀бавите конѐ замѝна и се скрѝ в ~та. 套着好马的马车走过去了,隐入黑暗中。❸〈转〉愚昧无知: Наро̀дът живѐеше в ~. 人们生活于愚昧无知之中。

тъмнѝца [阴] ❶〈民〉黑牢;监牢,监狱: вла̀жни ~и 潮湿的监牢 Хвърлѝха го в ~а. 他被关进监狱。Лежѝ в ~а. 他在蹲监狱。❷〈民〉黑暗: В тая ~а кòй да е ще сбъ̀рка. 这么黑谁都会迷路。

тъмнича̀р -ят, -я [阳], **тъмнича̀рка** [阴] 狱吏,禁卒

тъмнича̀рин -и [阳] 同 тъмнича̀р

тъмнѝчен -на тъмнѝца ①解的形容词: ~на килѝя 牢房 доживòтен стрòг ~ен затвòр 无期徒刑

тъмно- [复合词第一部] 表示"深色的",例如 тъмноа̀лен (深红色的), тъмновиолѐтов (深紫色的), тъмносѝв (深灰色的), тъмносѝн (深蓝色的)

тъмножъ̀лт -а [形] 深黄色的: ~о лицѐ 深黄色的脸

тъмнозелѐн -а [形] 深绿色的,暗绿色的: ~ фуста̀н 深绿色的(无袖)连衣裙

тъмнокафя̀в -а [形] 深褐色的: ~и очѝ 深褐色的眼睛

тъмнокестеня̀в -а [形] 深栗色的: ~а коса̀ 深栗色的头发

тъмнокòж -а [形] 黑皮肤的,深色皮肤的

тъмнокòс -а [形] 深色头发的: ~а девòйка 深色头发的姑娘

тъмнолѝк -а [形] 面孔发黑的,面孔黝黑的

тъмноòк -а [形]〈诗〉黑眼睛的: ~и момѝ 黑眼睛的姑娘

тъмносѝн -я, -ьо [形] 深蓝色的: ~ьо нѐбе 深蓝色的天空

тъмнота̀ [阴]〈罕〉同 тъмнина̀: нòщна ~ 夜晚的黑暗

тъмнотѝя [阴]〈民〉一片漆黑,乌黑

тъмночервѐн -а [形] 深红色的: ~о вѝно 深红色的葡萄酒

тъмня̀ -ѝш, -ѝх [未] 挡住,遮住亮光(使某人看不清楚): Това̀ дървò ни ~ѝ на прòзореца. 这棵树挡住了我们窗户的亮光。Отместѝ се, че ми ~ѝш! 你挪一下位子,你挡我亮了。

тъ̀на -еш, тъ̀нах [未] ❶沉,沉底,沉没;灭顶;溺(死);陷,陷入: Крака̀та ми ~еха в лѐпкава ка̀л. 我的腿陷进发黏的泥里。❷满满地被覆盖着: Зѝмно врѐме у̀лиците ~еха в ка̀л. 冬天街上满是泥。Тъ̀нем в пòт. 我们满身大汗。Мѐбелите ~ат в пра̀х. 家具上积满了灰尘。❸隐没,湮没: Живопѝсното селцѐ ~еше в зеленина̀ от овòщки и голѐми òрехи. 美丽的村子湮没在果树和高大的核桃树的绿荫中。❹〈转〉陷入,陷在,沉浸于,埋在(某事中不能自拔);处于很坏(或很好)的境遇: ~а в спòмени 沉浸在回忆中 ~а в невѐжество 处于愚昧无知之中 ~а в мизѐрия 陷于贫困

тънѐя -ѐеш, -ях, 过主形动 -ял, -яла, -ѐли [未] 逐渐变细;消瘦: Отка̀кто заболя̀, вратъ̀т му запòчна да ~ѐе. 从他开始生病起,他的脖子逐渐变细了。От дѐн на дѐн всѐ пòвече ~ѐе, а нѐ дебелѐе. 他一天天越来越瘦,而不是越来越胖。

тънковла̀кнест -а [形] 细毛的: ~и овцѐ 细毛绵羊

тънкокòр -а [形] 薄皮的: ~а любенѝца 薄皮西瓜

тънкокра̀к -а [形] 细腿的: ~о кòнче 细腿的小马

тънкокръ̀ст -а [形] 细腰的,腰细的

тънконòг -а [形] 同 тънкокра̀к

тънкору̀нен -на [形] 细毛的: ~ни овцѐ 细毛绵羊

тъ̀нкост -тта̀, -и [阴] ❶ [只单] 细,纤细,苗条: Тя̀лото ѝ не притежа̀ваше мòдната ~ на За̀ра, но от нѐго лъ̀хаше здра̀ве и красота̀. 她的身材没有扎拉那样时髦的苗条,却散发着健康和美。❷〈转〉同 подрòбност (详细情形,详细情节,细节): Позна̀вам въпрòса с всѝчките му ~и. 我了解这个问题的全部细节。

тънкостѐнен -на [形] (有)薄壁的: ~ни порцела̀нови предмѐти 薄壁瓷器

тънкота̀ [阴] 同 тъ̀нкост

тънку̀лест -а [形]〈民〉(指人)纤细的,清秀的,清癯的: ~о момѝче 身材纤细的女孩

тънкуля̀в -а [形]〈民〉同 тънку̀лест

тънтѐж [阳] 轰隆声: ~и на тѐжки оръ̀дия 重炮的隆隆声

тънтя̀ -ѝш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли [未] 轰隆,轰鸣: Катò мина̀ва вла̀кът, земя̀та ~ѝ. 火车经过的时候,大地轰隆隆地响。**~ѐне** [中]

тъ̀нък -ка [形] ❶薄的;细的(与 дебѐл (厚的,粗的)相对): ~ки у̀стни 薄嘴唇 ~ък конѐц 细线 ~ка хартѝя 薄纸 ❷纤细的;苗条的;清秀的: ~ка снага̀ 苗条的身材 Бу̀лката е ~ка и висòка. 新娘子身材修长。❸(指声音)尖细的: ~ък и звънлѝв гла̀с 尖细的银铃般的嗓音 ❹〈罕,转〉敏锐的,灵敏的,敏感的: ~ко обоня̀ние 敏锐的嗅觉 ❺(指气味)淡淡的,微微的;不太浓的: Из въ̀здуха се нòсеше ~ко, едва̀ доловѝмо благоуха̀ние на розмарѝн. 空气中飘浮着淡淡的、很难觉察的迷迭香香味。❻〈转〉须细心琢磨的,细腻的,细微的;仔细的,准确的: ~ка ра̀злика 细微的差别 ~ък ана̀лиз 仔细的分析 ~ки смѐтки 细账 ❼〈转〉精明的,精细的,机敏的;透彻的,有智慧的: ~ък у̀м 睿智 ~ък наблюда̀тел 精细的观察家 ~ък дипломà т 机敏的外交官 ❽〈转〉精美的,精细的,精致的,讲究的,细致的,细腻的,精巧的: ~ка резба̀ 精美的雕刻 ~ки издѐлия от слòнова кòст 精致的象牙制品 ~ка ра̀бота 精巧的工作,细致的工作;精美的东西 ❾〈转〉巧妙的,微妙的;委婉的;含蓄的: ~ко зага̀тване 巧妙的暗示 ~ка ирòния 微微的讽刺 ~ък ху̀мор 含蓄的幽默 ◇ **~ък вя̀тър** 刺骨的风 **~ък гла̀с** 高音区的音 **~ка напѝтка (ичкѝя)** 烈性酒(如白酒、白兰地、蜜酒、维尔木特酒等)

тъня́ -*иш*, -*их* [未] 使变细,把…弄细: ~я клѐчка 把签子削细

тъп -*а* [形] ❶钝的,不快的,不锋利的(与 остър (快的,锋利的)相对): ~ нож 钝刀 ~а ножица 不快的剪刀 ❷圆头的,末端宽(粗)的;秃的: ~а игла 圆头针 ~ нос 秃鼻子 ~ молив 笔尖秃了的铅笔 ❸〈转〉(指声音)不清楚的;喑哑的;闷声闷气的: Той говореше непрестанно със своя ~, незвучен глас. 他不停地用他难听的嗓音闷声闷气地说着。❹〈转〉(指疼痛或其他感觉)不剧烈的,令人不甚感觉的,慢性的: ~а болка 不剧烈的疼痛 ❺〈转〉(指心情、状况)(深深笼罩着而)使人麻木不仁的: Обхвана го някакво ~о безразличие. 他全身充满了一种麻木不仁的感觉。❻〈转〉迟钝的,呆板的;无神的,无表情的;笨拙的,脑筋迟钝的: ~ ученик 迟钝的学生 ~а глава 迟钝的脑筋 ~а мисъл 迟钝的思想 ~ поглед 呆滞的目光 ~о лице 无表情的面孔 ◇ ~ **ъгъл**〈数〉钝角 **~о** [副]: Сивите й очи го гледаха ~о. 她的灰眼睛呆呆地看着他。Зъбът ме боли ~о. 我的牙隐隐地疼。

тъпа́к -*ци* [阳], **тъпа́чка** [阴]〈骂〉蠢人,笨人

тъпам [未]〈方〉(用小碎步)在原地踏步;在很小范围内(用小碎步)走

тъпан [阳] 鼓: бия ~ 敲鼓,击鼓 ◇ **Един бие ~а, друг събира парсата.**〈俗〉一人敲鼓,另一人收钱;一人出力,另一人坐享其成。

тъпана́р -*ят*, -*я* [阳] ❶鼓手,击鼓者 ❷〈骂〉同 простак (傻瓜,蠢人,笨蛋)

тъпана́рка [阴]〈骂〉同 простачка (傻瓜,蠢女人,笨蛋)

тъпана́рски -*а* [形]〈骂〉同 просташки (笨人的,蠢人的)

тъпанче -*та* [中] ❶小鼓 ❷鼓膜: Пукна ми се ~то. 我的鼓膜破了。

тъпаня́ -*иш*, -*их* [未]〈民〉❶敲鼓,击鼓 ❷〈转〉狼吞虎咽地吃,饱餐一顿

тъпа́чка [阴] 见 тъпак

тъпа́шки -*а* [形] 笨人的,蠢人的: ~и отговор 笨人的回答

тъпа́щина [阴] 蠢,笨,迟钝

тъпе́я -*еeш*, (罕) -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* [未] 逐渐变钝;变迟钝: Ножовете им в прах ~еят. 他们的刀子因积满灰尘而变钝了。В това забутано село ~ея вече три години. 我在这偏僻的村子里已经呆了三年,人越来越迟钝了。

тъпи́р [阳] 同 тапир ②解

тъпка́ло[1] -*а* [中]〈民〉(用来把袋中的面粉捣紧的)捣棒,一头粗的木棍

тъпка́ло[2] [无复,中]〈口〉(拥挤不堪的)人群

тъпкан -*а* [形] 压(踏,挤)紧的,压(踏,挤)瓷实的

тъпкане 见 тъпча 和 тъпча се

тъпканица [阴]〈口〉人群,拥挤不堪的人群: Пред изхода на гарата беше голяма ~. 火车站出口前面拥挤不堪。

тъпкано [副] 压得紧紧地,压瓷实地 ◇ **връщам** ~ 1. 还的(比借的数量)多,加倍偿还: Заем брашно ~ се връща.〈俗〉还面粉时该压得瓷瓷实实的。2.〈转〉狠狠地复仇。

тъповръ́х -*ърха* [形] 圆头的,秃头的: ~ърха игла 圆头的针 ~ърхо яйце 圆头鸡蛋

тъпогла́в -*а* [形] 脑筋迟钝的

тъпоно́с -*а* [形] (鼻子)翘起的;长着翘鼻子的

тъпост -*та* [无复,阴] 同 тъпота

тъпота́ [无复,阴] 迟钝,笨拙,脑筋迟钝: умствена ~ 脑筋迟钝

тъпотия́ [阴] 极为迟钝,极其笨拙

тъпоу́мен -*на* [形] ❶脑筋迟钝的,蠢的,糊涂的: Децата му са ~ни. 他的孩子们脑筋迟钝。❷显得迟钝的,发傻的: ~но лице 呆傻的面孔

тъпоу́мие [无复,中] 迟钝,笨拙,脑筋迟钝

тъпоъ́гълен -*на* [形] 钝角的: ~ен триъгълник 钝角三角形

тъпоъ́гълник -*ци* [阳]〈数〉钝角三角形

тъпу́нгер [阳] 迟钝的人,笨人

тъпча -*еш*, *тъпках* [未] ❶踏,践踏,踩: ~а с крака (用脚)踩 Не ~ете тревата! 请勿践踏草地! ❷〈口〉在原地(用小碎步)踏步;在很小范围内(用小碎步)走: Те ~еха на едно място. 他们在原地踏着步子。❸塞人,塞进,压实: Той събира парите и ги ~е в портфейла си. 他把钱敛到一块,塞进自己的钱包。~а брашно в чувала 把口袋里的面粉压紧 ❹〈转〉让…过量地吃,给吃得太多,填鸭式地喂: Тъпчат детето си като прасе. 他们像喂小猪般地给孩子吃得太多。❺〈转,口〉管(制);压迫;欺负: Слаб ли си, всеки те ~е. 你如果软弱,谁都会欺负你。❻〈转〉破坏,不遵守,违反: Тъпче законите. 他犯法(不守法)。— **се** [反身,被动] ◇ **~а на едно място** 止步不前,没有进步,未获得成功

тъпя́ -*иш*, -*их* [未] 使发钝;使成为圆头的

търбу́х -*си* [阳] ❶〈罕〉同 корем (肚子) ❷(反刍动物的)第一胃

търбу́ша -*иш*, *търбуших* [未]〈口〉剖开肚子,剖腹,开膛 — **се** [被动] **~ене** [中]

търг -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶拍卖,竞卖: Изкараха стоката на публичен ~. 他们把货拿出去公开拍卖。продавам на ~ 拍卖 ❷〈旧〉招标: взимам на ~ 承包,承买

търга́м[1] [未]〈民,方〉拉,扯,拽: Не ми ~й косата. 你别扯我的头发。— **се** [被动] **~не** [中]

търга́м[2] [未]〈方〉同 тръгвам: Търгайте да вървим. 咱们走吧!

търга́ш [阳]〈不赞〉❶用不正当手段牟取暴利的商人,奸商 ❷〈转〉唯利是图的人: Какъв ти художник, той е ~. 他是什么画家,他是个唯利是图的人。

търга́шески -*а* [形] ❶奸商的 ❷唯利是图者的: ~и сделки 不正当的交易

търга́шество -*а* [中] 唯利是图(的行为): ~о с литературата 用文学作交易(投机倒把)

търга́шки -*а* [形] 同 търгашески: ~и сметки 唯利是图的算盘

търго́вец -*ци* [阳], **търго́вка** [阴] ❶商人,买卖人 ❷〈转〉吝啬的人: Той е такъв ~ец, че трудно ще откачиш нещо от него. 他非常吝啬,你很难从他那儿得到点儿什么。

Търго́вище 特尔戈维什特(保加利亚城市)

търгови́я [无复,阴] 商业,贸易: ~ на дребно 零售(商)业 ~ на едро 批发(商)业 държавна (частна) ~ 国营(私营)商业 ◇ **верижна** ~〈旧〉转手买卖 **външна** ~ 对外贸易

въртя ～〈口〉经商,做买卖 вътрешна ～ 对内贸易,国内贸易

търговск|и -*а*［形］❶商业的,贸易的:～о предприятие 商业企业 ～а фирма 商号,商行,贸易公司 ～и преговори 贸易谈判 ～и град 商业城市 ～и връзки 贸易关系(联系) ～и параход 商船 ❷商人(所特有)的:～и похват 商人的手法 ◇ **～и баланс** 贸易平衡;进出口货的对照

търговско-［复合形容词第一部］表示"商业的"、"贸易的"之意,例如 търговско-индустриален (工商业的),търговско-промишлен (工商业的),търговско-стопански (商业经济的)

търгува|м［未］❶做买卖,做生意,经商;进行贸易,通商:Търгува с млечни продукти. 他经销乳制品。Търгува на черна борса. 他做黑市生意。❷〈转〉买,购买 ❸为私利而牺牲…,出卖:Аз не съм човек, който ～ със своите убеждения. 我不是出卖自己信仰的人。**～не**［中］

тържен *тръжна* търг 的形容词:тръжни книжа 拍卖的证券

тържествен -*а*［形］❶隆重的,盛大的;(为了)庆祝的:～о събрание 庆祝大会 ～о откриване 隆重的开幕 ❷节日的,节日气氛的,壮丽的:～а обстановка 节日气氛 ❸庄重的,庄严的:～о обещание 庄重的诺言 ～а клетва 庄严的宣誓 **～о**［副］:Тържествено обещавам, че ще изпълня клетвата си. 我庄严地保证一定实现自己的誓言。**～ост** -остта［阴］

тържеств|о -*à*［中］❶(隆重的)庆祝,庆祝会;(隆重的)纪念会;庆,庆祝典礼,庆祝仪式;喜庆(日):устройвам ～о 举行庆祝会 всенародно ～о 全民性的庆祝 ❷(辉煌的)胜利,战胜:Доброто се увенчава с пълно ～о над злото. 善完全战胜了恶。

тържествува|м［未］(因为胜利而)高兴,得意:Победителите от състезанието ～т. 比赛的优胜者们非常高兴。**～не**［中］

тържищ|е -*а*［中］商场,市场,(一排)货摊:зеленчуково ～е 菜市场 рибно ～е 鱼市

тъpкал|о -*à* 和 -*èта*［中］〈民〉❶轮子;圆圈:Куршумите оставиха няколко малки ～а по водата. 子弹打在水里留下一些小圆圈。❷圆片:Обели краставицата и я нарежи на ～ета. 你把黄瓜的皮削了,切成圆片。

търк|алям［未］,**търколя** -*олиш*,-*олих*［完］❶使滚动,推着滚,使转动:～алям камък 滚动石头 Търкаля бурета. 他推着小木桶往前滚动。❷打翻,弄倒,滚落:По невнимание бутна чашата и я ～оли на земята. 他不小心碰了茶杯,把它打翻到地上。**— се**［被动］**～аляне**［中］

търк|алям се［未］,**търколя се** -*олиш се*,-*олих се*［完］［中态］❶滚动,翻滚,打滚:Децата се ～аляха по тревата. 孩子们在草地上打滚。Колелото се ～аля. 轮子在滚动。Търкаляш се в леглото. 你在床上翻来覆去。❷滚下,滚落:Търколи се един камък. 一块石头滚下来了。❸［只未］乱七八糟地扔着;被人遗忘:На масата и по земята се ～аляха празни бутилки от вермут. 桌上和地上横七竖八地扔着味美思酒的空瓶子。❹〈转,口〉(岁月)飞快地逝去,不知不觉地过去:Дните се ～аляха, годините минаваха. 日子一天天飞快地过去了,岁月不知不觉地消逝。Търколи се лятото, дойде есента. 夏天转眼过去,秋天来了。❺虚度光阴,无所事事地消磨时间:По цял ден се ～аля из кръчмите. 他整天在酒馆里泡着。◇ **Търколила се тенджерата (гърнето), та си намерила похлупака.**〈俗〉他们有同样的毛病(缺点);他们臭味相投;臭鱼碰到烂虾米。**～аляне**［中］

търкалест -*а*［形］❶〈民〉同 кръгъл (圆的):～о огледалце 小圆镜 ～а кутия 圆盒 ❷同 валчест (球形的):～ камък 圆石头,球形的石头

търка|м［未］❶揩,擦,擦拭,揉搓,磨擦:～м сапун по ръцете 在手上擦肥皂 Разкопчаха дрехите му, ～ха го със сняг и не без мъка го свестиха. 他们解开他的衣服扣子,用雪擦他的身子,费了好大劲才使他苏醒过来。～м си очите 揉眼睛 ～м с пясък 用沙子擦 ～м моркови на ренде 用擦板擦胡萝卜 ❷锉;锯 **— се**［反身,被动］**～не**［中］1. търкам 和 търкам се 的动名词 2.［常复］〈口〉同 недоразумение (磨擦;误会;争执):Между тях имаше ～ния, недоразумения. 他们之间发生过磨擦和误会。

търколя 见 търкалям

търколя се 见 търкалям се

търкул|вам［未］,**търкулна** -*неш*,-*нах*,过被形动 -*нат*［完］търкалям 的一次或连续几次的动作:Коларите ～наха тежката канара надолу. 车夫们把很重的岩石推了下去。Търкулна чашата на земята. 他把茶杯打翻在地上。**— се**［被动,中态］**～ване**［中］

търлищ|е -*а*［中］〈方〉❶同 търло ❷(夏天在田野里供羊过夜的)羊圈所在地

търл|о -*à*［中］〈方〉(夏天在田野中让羊过夜的)羊圈

търлъ|к -*ци*［阳］同 терлик

търлям［未］〈方〉趟;践踏,踩

тъpмъ|к -*ци*［阳］〈方〉同 гребло (杈子;桨)

търнен -*а*［形］同 трънен:～а ограда 荆棘篱笆

търнест -*а*［形］同 трънест:～о място 荆棘丛生的地方

търница［阴］荆棘丛生的地方

търнов -*а*［形］用荆棘做的:～ венец 荆冠

Търново 特尔诺沃(保加利亚城市,Велико Търново(大特尔诺沃)的旧称)

търнокоп［阳］丁字镐,十字镐:копая с ～ 用丁字镐刨

търнослива［阴］同 трънкосливка

търн|я -*иш*,*търних*［未］〈民〉(在篱笆或田间窄道上)插上荆棘(以防牲口入内)

търпеж［阳］〈民〉同 търпение:Ако нямаш ～, не хващай кърпеш.〈俗〉你如果没有耐心,就别去补衣服。

търпелив -*а*［形］有耐性的,能忍耐的,顽强的:～ човек 有耐性的人 ～ като вол 像牛一般地能忍耐 **～о**［副］:Чакам ～о реда си. 我耐心地排队等着(轮到自己)。**～ост** -остта［阴］:Той прояви голяма ～ост. 他表现了很大的耐性。

търпение［无复,中］耐心;忍耐,忍受;耐性:имам ～ 有耐性 губя ～ 失去耐性,忍耐不住 Търпението ми се изчерпи. 我已失去耐性。Всяко ～ има граници. 忍耐总有个限度。С ～ всичко се постига.〈俗〉用忍耐可以得到一切。◇ **волско (биволско) ～** 极大的耐性;逆来顺受 **изкарвам някого из ～**〈口〉使某人不能再忍耐,使某人忍无可忍

търпило［中］〈民〉❶同 търпение ❷苦难,痛苦

търпим -*а*［形］〈罕〉受得住的,可以忍受的,可以容忍的:Болките бяха ～и. 这种疼痛可以忍受得住。Положението

е ѐще ~о. 这种状况还可以容忍。

търпѝмост -*тà* [无复,阴] 容忍,忍让,能容忍,容忍性;忍让态度,宽容态度: Мàйката проявѝ голя̀ма ~ към слабостите на синà си. 母亲对于儿子的缺点十分宽容。религиòзна ~ 对异教的容忍

търп|я̀ -*ѝш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли*,过被形动 -*я̀н*,-*я̀на*,-*ѐни* [未] ❶忍受,忍耐;有耐心,有耐性: Мнòго ме болѝ,но ~я̀. 我很疼,不过我忍着。~я̀ бòлки 忍着疼痛 ❷习惯于;受得住: Не мòга да ~я̀ вълнена дрѐха до кòжата си. 毛料衣服直接挨着肉我受不了。Мòга да ~я̀ на студ. 我经得住冻。❸受,遭受,蒙受: ~я̀ лишѐния 受穷 ~я̀ несгòди 受苦,遭受不幸 Тѐ ~я̀ха сериòзни поражѐния. 他们遭受了惨重的失败。❹忍让,容忍: Знàят го какъв е,но ѐще го ~я̀т. 他们知道他是什么样的人,但是还在对他忍让着。Не мòга да ~я̀ лъжцѝ. 我不能容忍骗子手。❺〈口〉容…,容许: Рàботата не ~ѝ отлàгане. 这工作不容拖延。— **се** [被动,中态] ~**ѐне** [中]

търса [阴]〈方〉❶性情,性格,脾气: Остаря̀л,амà от ~та си не сѐ оставил.〈俗〉人老了,但脾气变不了。❷步态,走法;态度

търсàч [阳] 探求者,采探者;寻找…的人: ~ на злàто 探金者 ~ на лековѝти растѐния 采药人

търсѐй [阳] 干涸的沼泽地(人踩在上面沼泽地会发颤)

търсене [中] търся 的动名词: Цените се определя̀т от ~то и предлàгането. 价格取决于供求状况。

търсѝопашка [阴]〈民〉同 стърчѝопашка (鹡鸰)

търсѝщ|е -*а* [中] 同 търсей

търс|я[1] -*иш*, *тъ̀рсѝх* [未] ❶找,寻找,寻觅,寻求: Търся си шàпката. 我在找我的帽子。Едѝн човѐк те ~и. 有一个人找你。~я квартѝра 找房子(寓所) ~я рàбота 找工作 ~я ѝзход от лòшото положѐние 找寻摆脱恶劣处境的出路 ~я закря̀ла 寻求庇护 ~я слу̀чай 找机会 ❷要求高,挑剔: Глàдният мнòго не му̀ ~и. 饥不择食。❸〈转,民〉求,要求,求得: Не съм ~ил àз за нѝщо нагрàда / и не чàкам от нѝкого пощàда. (П. Р. Славейков) 我不为任何事情求奖赏,也不等待任何人的宽恕。❹〈口〉(与 да 和其他动词连用)想要,愿意: Прàзник бѐше,ня̀маше къдѐ да отѝде,та ~еше да се заловѝ с нѐщо ту̀к. 这一天是假日,他无处可去,想在这儿干点什么活。— **се** [被动] 1.需要: Търси се квартѝра. 找房(启事) Търсят се òпитни мàйстори. 招聘有经验的师傅(启事) 2.被寻求,受欢迎: Маслѝните и лимòните се ~ят. 目前市场上正需要油橄榄和柠檬。Дѐтската литерату̀ра мнòго се ~и. 儿童文学作品很受欢迎。◇ **Каквò ~иш ту̀к**? 你在这儿干什么? 怎么到这儿来了? **~я врѐме** 等待有利时机 **~я със свѐщ** 非常仔细地寻找 **Търся под вòла телѐ**.〈俗〉在公牛身下找牛犊;在不可能有某物的地方找某物;过分挑剔,吹毛求疵。**~я под дървò (листò) и кàмък** 到处寻找,东找西找 **~я си беля̀та**〈口〉自找倒霉,自找苦头: Защò хòдиш нòщем из у̀лиците,бѐ човѐче? — упрѐкна го кръчмàрят. — Или беля̀та си ~иш. "你这个人干吗晚上在大街上走来走去?"酒店主人责备他道,"是不是你想自找苦头吃?"

търс|я[2] -*иш*,-*их* [未] ❶摇动,摇撼: ~я дървò 摇树 ❷抖搂; ~я чѐрга 抖搂毯子 ~я си палтòто 抖搂大衣 — **се** [中态]:颤动,震动

търта [阴]〈民〉❶(禽鸟的)屁股 ❷老蚤

търт|вам [未],**тъ̀ртя** -*иш*, *тъ̀ртѝх* [完]〈口〉❶突然猛跑起来,突然飞奔起来: Заѐкът ~и из снегà. 兔子从雪地里猛地跑出来。❷〈罕〉用力摔倒,用力使…倒下: Търтих го на земя̀та. 我把他摔倒在地。— **се** [被动] ◇ **Търтих му едѝн бòй**. 我狠狠地揍了他一顿。**Търтих му еднò спанѐ**. 我睡了一大觉。**Търтих му еднò я̀дене**. 我饱餐了一顿。~**ване** [中]

търт|вам се [未],**тъ̀ртя се** -*иш се*, *тъ̀ртѝх се* [完] [中态]〈罕〉(沉重地)倒下: Нàй-пòсле стѝгна запъхтя̀на до гостѝлницата,качѝ се в стая̀та си и се ~и на леглòто в отчая̀ние. 她终于气喘吁吁地回到旅店,上楼进了自己的房间,绝望地倒在床上。~**ване** [中]

търте|й -*ят*,-*я*,-*и* [阳] ❶雄蜂: Търтеите не събират мѐд,а се хрàнят наготòво. 雄蜂不采蜜,而吃现成的。❷〈转,不赞〉不劳而食者;懒人: Превърнал си се в ~й! Не сѝ спосòбен за нѝщо дру̀го,освѐн да пѝеш. 你变成了不劳而食的人! 除了喝酒,别的什么事你都不会做。

тъ̀ртейск|и -*а* [形] 不劳而食者的;懒人的;坐享其成者的: ~и живòт 不劳而食者的生活

тъ̀ртя 见 тъ̀ртвам

тъ̀ртя се 见 тъ̀ртвам се

търч|à -*ѝш*,-*àх* [未]〈民〉❶跑,奔跑: Я̀ ~ѝ у домà. Кажѝ на бàба си Гѐргевица да заколи еднò пѝле. 你跑回家去叫你奶奶盖尔盖维察宰一只鸡。❷〈转〉不停地(不休息地)干活(常指家务活): Кàраше снахѝте да ~àт. 她让儿媳妇们不停地干家务事。~**àне** 和 ~**ѐне** [中]

търчешкàта [副]〈民〉同 търчешкòм

търчешкòм [副]〈民〉跑着

търчѝ-лъжѝ [阳]〈口〉(为了得小利而经常骗人和做许诺的)没有准谱的人,靠不住的人

тършу̀ва|м [未] (在各处仔细地)寻找,(翻箱倒柜地)搜寻: Двàмата стражàри ~ха дълго из стàичката. 两个警察在小房间里翻箱倒柜地搜寻了很长时间。~**не** [中]

тъст -*ът*,-*а*,-*ове* [阳] 岳父,丈人

тътен [阳] 同 тътнѐж: далѐчен ~ на гръмотѐвица 远处的隆隆雷声

тътн|а -*еш*, *тъ̀тнàх* [未] 发出轰响,发隆隆声,轰隆隆地响: Невѝдимите бомбардировàчи стѝгнаха небѐто над градà,земя̀та ~еше всѐ пò-сѝлно. 看不见的轰炸机飞到了城市的上空,大地轰响得越来越厉害。~**ене** [中]

тътнѐж [阳] 轰隆声,轰响: Нòщна прòлетна гръмотѐвица разтърси планинàта. Тътнѐжите отѐкнаха в дълбочинàта на мрàка. 夜间的春雷使山震颤,轰隆隆的声音在远方的黑暗中发出回响。

тътрàз|я -*иш*, *тътрàзѝх* [未]〈方〉同 тътря — **се** [被动,中态]: Дълго нѝе се ~ихме из тѝя непроходѝми местà. 我们在这些无法通行的地方拖着沉重的脚步走了很长时间。~**ене** [中]

тътру̀з|я -*иш*, *тътру̀зѝх* [未] 同 тътря — **се** [被动,中态] ~**ене** [中]

тъ̀тр|я -*еш*, *тъ̀трàх* [未] ❶拉,拖,拽,拉(拖)出响声: Тътре със сѐбе си и женà си. 他还拉着妻子跟随着他。Тòй забеля̀за еднà мàлка мрàвка,кòято ~еше едвà-едвà еднò зърно,двà пъти пò-голя̀мо от нѐя. 他看到一只小蚂蚁极费力地拖着一粒比它大一倍的谷子。Тътре стòла по пòда.

他把椅子在地板上拖得很响。❷〈口,不赞〉把某人强拉走;无必要地把某人硬拽走: Женà му хòдеше да го търси по кръчмите, ~еше го в къщи, сърдеше се и го кълнеше лю̀то. 他妻子到各个酒店去找他,硬拽着他回家,生着气,恶狠狠地诅咒他。— **се** [被动] ~**ене** [中]

тътр|я се *-еш се, тътрàх се* [未] ❶慢慢地走,费力地走;拖着步子走;慢慢地爬: Отдàвна се ~е пàк мòрният пъ̀тник без òтдих по прàшния пъ̀т. 疲倦的旅客早早地又沿着尘土飞扬的路不停地、费力地向前走着。Ранèният звя̀р се ~е към леговѝщето си. 受伤的野兽朝自己的窝慢慢地爬着。❷〈口,不赞〉经常到某处去(本无必要去或人家不欢迎他去): Тòй бèше гуляйджѝя, ~еше се по всѝчки свàтби — и когàто го калèсваха, и когàто не гò калèсваха. 他很爱吃喝玩乐,不管别人请不请他,所有的婚礼他都去参加。~**ене** [中]

тъч *-ове* [阳]〈运〉(足球的)踢出边线

тъчлиния [阴]〈运〉球场的边线

тъща [阴] 岳母,丈母娘: Тъща къща превръща.〈俗〉丈母娘会把一家闹翻天。

тю [感] 唉,嘿,哎呀(表示遗憾、可惜、生气、不满等): Тю! Погу̀би се тòя човèк! 唉,这个人完蛋了! Тю̀ че горещинà! 哎呀,真热呀! Тю̀, дя̀вол да го взèме. 嘿,真是见鬼! Тю̀, да (му) се не вѝди. 唉,真糟糕!(真倒霉!)(在把某物弄坏了或遇到不痛快的事时的用语)

тюл *-ът, -а, -ове* [阳] 透花纱,花边网,网状物: завèси от бя̀л ~ 白透花纱窗帘

тюлбѐн [阳]〈民〉薄头巾,薄巾

тю̀лен *-а* [形] 透花纱的,花边网的,网状纱的: ~и пердèта 透花纱窗帘,窗帘纱 ~а рòкля 透花纱连衣裙

тюлѐн [阳] 海豹 (*Phoca*)

тюлѐнов *-а* [形] 海豹的: ~а мàс 海豹油 ~а кòжа 海豹皮

тюрбàн [阳] ❶〈书〉同 чалмà (男穆斯林的缠头巾) ❷(像缠头巾一样缠起来的)头巾(或女帽)

тюрбѐ [中]〈旧〉(伊斯兰教大人物)陵墓,(土耳其及克里米亚等地)圆顶的墓上建筑

тю̀рк|и [复,单(罕)-,阳] ❶〈史〉突厥人 ❷突厥语系的民族

тюркоàз [阳] 绿松石,土耳其玉

тюркоàз|ен *-на* [形] ❶碧绿的,青绿的: ~ен бля̀съ̀к 碧绿的光泽 ❷绿松石的: ~ен пръстен 绿松石戒指

тю̀ркск|и *-а* [形] 突厥人的;突厥语系民族的: ~и нарòди 突厥语系的民族 ~и езѝци 突厥语系的语言

тюрлѝ|я [阴]〈口,方〉种,品种,种类: ня̀колко ~и фасу̀л 几种菜豆

тюрлю̀гювѐч [阳]〈口〉❶(用各种蔬菜做的)什锦罐焖菜: пòстен ~ 素什锦罐焖菜 ❷〈转〉很多东西的混合物,大杂烩

тю̀рма [阴]〈罕〉同 затвòр (监狱)

тю̀рмаджи|я *-ята, -и* [阳]〈口〉同 затвòрник (被关在监狱的人,犯人)

тютю̀н [阳] ❶烟草 (*Nicotiana tabacum*): отглèждам ~ 种植烟草 ориентàлски ~и 东方烟草 ❷烟叶: ни̇̀жа ~ 穿烟叶 сушà ~ 把烟叶烤(晒)干 ❸干烟叶;烟丝: Тòй сèдна на земя̀та, извàди кòжена кесѝя с ~ и запòчна да си прàви цигàра. 他坐在地上,取出皮烟荷包,自己卷起烟卷来。наря̀зан ~ 烟丝 пу̀ша ~ 吸烟 ~ за лулà 烟斗用烟丝 сѐрт ~ 很辣的烟草 ◇ **Лулà ~ не стру̀ва.** 一钱不值。

тютюнджѝйка [阴]〈口〉同 пушàчка (爱吸烟的女人)

тютюнджѝйск|и *-а* тютюнджѝя 的形容词: ~и крàй 生产烟草的地方 ~а кàшлица 吸烟人(惯有)的咳嗽

тютюнджѝ|я *-ята, -и* [阳] ❶〈旧〉种植烟草的人;烟草商人 ❷〈口〉爱抽烟的人,烟瘾大的人,烟鬼

тютю̀нев *-а* [形] 烟草的,香烟的,烟叶的;制烟的: ~а миризмà 香烟味 ~и листà 烟叶 ~о сèме 烟草籽 ~ склàд 烟草仓库 ~а кутѝя 烟盒

тютю̀нен *-а* [形] 同 тютю̀нев

тютю̀ница [阴]〈旧〉烟荷包

тютю̀нище [中] 曾经种植或经常种植烟草的地,烟草地

тютюнопродàв|ец *-ци* [阳] 卖烟卷的小贩

тютюнопродàвск|и *-а* [形] 卖烟卷的,出售纸烟的: ~а бу̀дка 出售纸烟的小亭

тютюнопроизводѝтел *-ят, -я* [阳], **тютюнопроизводѝтелка** [阴] 种植烟草的人,烟农

тютюнопроизводѝтел|ен *-на* [形] 生产烟草的: ~ен райòн 产烟区

тютюнопроизвòдство [无复,中] 烟草生产

тютюноработни|к *-ци* [阳], **тютюнорабòтничка** [阴] 烟草工人

тютюнотъргòв|ец *-ци* [阳]〈旧〉烟草商人

тюфѐ|к *-ци* [阳]〈旧〉同 пу̀шка (步枪)

тюфлѐ|к *-ци* [阳] 草垫子

тюх [感] 同 тю: Тю̀х брè, каквò напрàвихме! 唉呀,咱们做了什么事啊!

тю̀хка|м [未] ❶(大声地)叹气;哼哼: Болѝ го, но не ~. 他疼,但是不哼哼。❷对某事表示遗憾 ~**не** [中]

тю̀хка|м се [未,中态] 叹气,唉声叹气(表示遗憾、后悔等): И да плàчеш, и да се ~ш, къ̀сно е вèче. 你就是哭,就是唉声叹气,也已经晚了。~**не** [中]

тя 见 той

тя̀га [无复,阴] ❶通风(力),抽气(力): комѝн със сѝлна ~ 抽力大的烟囱 ❷〈专〉牵引,牵引力,拉力: кòнна ~ 马的拉力 motòрна ~ 马达的牵引力

тя̀гост *-тà*, 复(罕) *-и* [阴]〈旧〉同 тèжест

тя̀гост|ен *-на* [形] 使人感到压抑的;使人难过的,使人不痛快的,使人非常不愉快的: Настъ̀пи ~но мълчàние. 接着是使人难过的沉默。~но впечатлèние 使人不痛快的印象 ~но настроèние 压抑的心情 ~**но** [副]

тя̀ло *телà* 和(旧) *телесà* [中] ❶〈理,数〉物体,体: геометрѝческо ~ 几何体 твъ̀рди, тèчни и въздухообрàзни телà 固体、液体和气体 равноускорѝтелно движèние на ~ 物体的等加速运动 ❷身体,肉体: здрàво ~ 健全的身体 стрòйни телà 苗条的身材 ❸〈限〉躯干,身子: Болѝ ме ~то. 我身上疼。❹尸体,遗体: Тя̀лото е излòжено в домà на покòйниците. 遗体停放在殡仪馆中。❺〈转〉(机器的)主体,身: ~ на парахòд 船身 ~ на артилерѝйско оръ̀дие 炮身,炮筒 ❻团体,团;界: дипломатѝческо ~ 使团,外交(使)团 учѝтелско ~ 教育界,教师们 ◇ **небèсни телà** 天体 **осветѝтелно ~** 灯

тям 见 той
тя̀сно 见 тѐсен

тях 见 той
тя̀хна 和 **тя̀хно** 见 тѐхен

У

у[1] ❶ у 音 ❷保加利亚语字母表第 20 个字母：печа̀тно у 印刷体 у ръкопѝсно у 手写体 у

у[2] 及拉长的 у у-у［感］❶(表示不满或责备)哼，啊呀：У̀，каква̀ ка̀л！啊呀，满是烂泥！У̀，какво̀ е мага̀ре！哼，真不是个东西！❷(表示耻笑、嘲弄、讽刺、起哄时常发出的声音)噢，哦，吓：Разнѐсе се висо̀к дру̀жен смя̀х，а ня̀кой извѝка презрѝтелно：У̀-у-у！传来了高声的哄笑，有人轻蔑地喊着：噢，噢！У̀，ка̀к се е нако̀нтил！吓！瞧他打扮成什么样子！❸(表示惊讶、感到意外)啊，呀，噢：У̀，каквѝ ху̀бави я̀бълки！啊呀，多好的苹果呀！

у[3]［前］❶(表示与人、家庭、住所有关的行为或状态所发生或存在的地点)在…那里，在…处，在…身上：Лѐвски сега̀ е в Ру̀счук у ба̀ба То̀нка. 列夫斯基现在在鲁斯丘克的童卡奶奶家里。Ела̀те у дома̀. 你到我们家来吧！У тя̀х чѐсто ѝма го̀сти. 他们家经常有客人。И дя̀до Сла̀вчо забелѐжи тая промя̀на у Ра̀йка. 斯拉夫乔爷爷也发现了莱卡身上的这一变化。Пара̀те са у бра̀т ми. 钱在我哥哥那里。❷(表示所属关系)…的，某人的：Ко̀жата е бя̀ла，тъ̀нка и нѐжна като̀ у детѐ. 皮肤洁白细嫩得像小孩子的一样。Осо̀бено у женѝте любопѝтството бѐше голя̀мо. 妇女们的好奇心尤其强烈。Ду̀мите ми възбу̀диха възто̀рг у пу̀бликата. 我的话使听众情绪激昂。❸〈民〉在…里面，在…之内：Пу̀шка пу̀кна у гора̀ зелѐна. 在绿色的树林中响起了枪声。❹〈民〉在…的时候：А у пра̀зник отѝваха на хоро̀. 过节的时候，他们去跳霍罗舞。У ту̀рско съм ра̀ждан. 我是在土耳其统治时代出生的。❺在…中间：Шѝшко ѝскаше да създадѐ у нѐмците впечатлѐние，че връху̀ моги̇лата ня̀маше хо̀ра. 希什科想给德国人造成土丘上并没有人的印象。

у[4]［前缀］用以组成：❶表示某人某物按基本动词含义发生变化的动词，例如 увелича̀вам（增加，增大，增多），увеселя̀вам（使快活），увоня̀вам（弄臭，熏臭），удвоя̀вам（使增长一倍）❷表示动作或行为结束的动词，例如 увлѝчам（吸引住，使人迷），уду̀швам（掐死，勒死，扼杀），уплѝтам（织好，织成），ушѝвам（缝好，做好）❸表示动作或行为完全、彻底结束的动词，例如 увѝрам（塞入，插入），умѐсвам（和好，揉好）❹表示动作或行为从某物各方向进行或涉及某物整体的动词，例如 увѝвам（包住，裹住），увъ̀рзвам（捆紧，缚住）❺表示与基本动词含义完全相同的动作或行为的动词（只不过这些动词不表明动作或行为的过程，而只表明其结果），例如 уврѐждам（损害，危害，破坏），увя̀хвам（发蔫，凋萎），уга̀свам（熄灭）

Уагаду̀гу 瓦加杜古（布基纳法索首都）

УАТ［уа̀т］［阳，中，缩］Управлѐние на автомобѝлния транспо̀рт 汽车运输管理局

убедѐн ❶ убедя̀ 的过被形动 ❷［用作形］深信（不疑）的，坚信的，确信的：То̀й е ～ комунѝст. 他是一个坚定的共产主义者。Дълбо̀ко съм ～ в нѐговата невѝнност. 我深信他是无辜的。～**о**［副］～**ост** -остта̀［阴］

убедѝтел|ен -*на*［形］有说服力的，能说服人的，令人信服的：～ни фа̀кти 令人信服的事实 ～ен до̀вод 有说服力的论据 ～**но**［副］～**ност** -ността̀［阴］：В ду̀мите му ня̀ма ～ност. 他的话没有说服力。

убедя̀ 见 убежда̀вам

убедя̀ се 见 убежда̀вам се

убе|жда̀вам［未］，**убедя̀** -*дѝш*，-*дѝх*［完］❶说服，折服，使信服，使相信，使深信不疑：Убедѝх го，че съм пра̀в. 我使他相信我是对的。～жда̀вам го с фа̀кти в нѐщо 用事实使他相信某事 ❷劝，劝服：Топу̀зов на̀й-сериѝзно го ～жда̀ваше да взѐме о̀тпуск и да отѝде в града̀ при лѐкар. 托普佐夫极认真地劝他请假进城去看病。— **се**［被动］～**жда̀ване**［中］

убе|жда̀вам се［未］，**убедя̀ се** -*дѝш се*，-*дѝх се*［完］［中态］信服，深信，确信；获得证实，确认，（亲自）证实：Убедѝх се，че така̀ е на̀й-добрѐ. 我深信这样做最好。～жда̀вам се в нѐщо 深信某事 Убедѝх се със со̀бствените си очѝ，че е така̀. 我亲眼看见的，所以我深信情况是这样。～**жда̀ване**［中］

убеждѐни|е -*я*［中］❶〈旧〉同 убежда̀ване：Ако̀ не помо̀гнат бла̀гите ду̀ми и ～ята，а̀з ѝмам и дру̀го срѐдство. 如果好话和劝说都无效的话，我还有另外的办法。❷［常复］信念，信仰；观点；思想；看法：човѐк с твъ̀рди ～я 有坚定信念的人 То̀й е с прогресѝвни ～я. 他具有进步思想。политѝчески ～я 政治观点 друга̀р по ～я 志同道合的人，有相同信念的同志 ❸印象，意见：О̀бщото ～е е，че тѝ си пра̀в. 大家一致认为你是对的。Оста̀нах с ～ето，че па̀к ще до̀йде. 我当时的印象是他还要来。

убѐжищ|е -*а*［中］避难所，躲避的地方；避难；隐匿处：тъ̀рся ～е 寻找避难的地方 пра̀во на ～е 避难权 поѝсквам политѝческо ～е 请求政治避难

убѝ|вам[1]［未］，**убѝя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］❶打死，杀死，杀害，害死：～вам дѝвеч 打死野兽 Да ме ～еш，не мо̀га да го напра̀вя. 你就是打死我，我也不能干这种事。～вам предмѝшлено 蓄意杀害 ❷〈转〉使大失所望，使完全绝望；使悲痛万分，使痛不欲生：Та̀зи неизвѐстност я ～ваше. 音讯全无使她悲痛万分。Скръбта̀ го ～. 他痛不欲生。❸〈转〉消灭，消除，打消，制止；使破灭，扼杀：Това̀ ～ бъ̀дещето му. 这断送了他的前途。Пъ̀рвото разочарова̀ние ～ вя̀рата му в успѐха. 第一次失望使他丧失了取得成功的信心。— **се**［反身，被动］◇ ～**вам врѐмето си** 消磨时间 ～**ване**［中］

убѝ|вам[2]［未］，**убѝя** -*еш*，-*х*，过被形动 -*т*［完］❶（鞋、硬物、衣服等）紧，窄，夹（得疼），硌：Обу̀вките ме ～ват. 鞋夹我的脚。Ра̀ницата го ～ва. 背包硌他。❷〈民〉（沉重地）跌伤，碰伤，摔伤；碰疼，撞疼：Па̀днах и ～х ло̀шо крака̀ си. 我跌倒了，把脚摔伤得挺厉害。❸（雹子）砸坏，打坏：Гра̀д ～ ло̀зето. 雹子砸坏了葡萄。— **се**［被动，中态］～**ване**［中］

убѝ|ец -*йци*［阳］凶手，杀人者，杀人犯：платѐн（наѐмен）～ец 雇用的刺客，雇用的暗杀者 наро̀дни ～йци 屠杀人民的刽子手 нра̀вствен ～ец 扼杀人的精神的刽子手

убѝйствен -*а*［形］❶杀人的，含杀机的，致命的，有害的，毁

灭性的：~а войнà 毁灭性的战争 ~и услòвия за живòт 致人于死命的生活条件 ~ клùмат 使人极端难受的气候 ❷〈转〉摧残身体的，使人耗尽精力的；极为沉重的，极有害的；使人心碎的；使人精神崩溃的：~а печàл 使人心碎的悲伤 ~а скýка 令人无法忍受的寂寞 ~о［副］：Врèмето минàва ~о бàвно. 时间过得慢得要命。

убийств|о -*а*［中］杀人；杀害，杀害行为；〈法〉杀人罪：умùшлено ~о 故意杀人（罪） невòлно ~о 过失杀人（罪） осъден за ~о 因杀人罪而被判刑 мàсови ~а 大规模屠杀

убùйца［阴，阳］〈旧〉同 убùец

убùт[1] -*а* ❶ убùя[1] 的过被形动 ❷［用作形］1.被打死的，被杀死的，被杀害的，被害死的：~ човèк 被害者 ~а птùца 被打死的鸟 пàдам ~ 被打死；阵亡 2.精疲力竭的，虚弱不堪的：изглèждам съвсèм ~ 看起来疲倦不堪 Тя ùмаше ~ вùд，вùд на човèк，кòйто е лежàл бòлен. 她形容憔悴，像卧病的人一样。3.〈转〉完全绝望的；悲痛万分的，痛不欲生的：~ дýхом 精神上极端痛苦的 Тя бèше катò нùкога ~а и смàзана. Бýзите ѝ бяха мòкри от сълзù. 她从来都没有这样悲痛和萎靡过，她的两颊被泪水打湿了。4.〈转〉（指颜色、光线等）发暗的，不鲜明的：~а светлинà 发暗的光线 облùчам се в ~и цветовè 穿着颜色暗淡的衣服 ❸［用作名］~［阳］，~**а**［阴］，~**о**［中］，~**и**［复］：~и и ранèни 死伤的人，伤亡者 ~**о**［副］：Àз ~о навèдох главà и продължùх. 我沮丧地低下头继续说下去。

убùт[2] -*а* ❶ убùя[2] 的过被形动 ❷［用作形］1.摔（挤，碰）伤的；硌疼的；（因为走了很多路而）疲倦的，发疼的：Болù ме ~ата ръкà. 我碰伤的胳臂疼。От тàм до тýка е дошъл с голèми страховè и премèждия，съсùпан от хòд，с ~и кракà. 他冒着极大惊险从那儿来到这里，走得精疲力竭，两腿发疼。2.完全被毁坏的，被打（砸）坏的：Глèдаше ~ите от грàд нùви. 他看着被冰雹打毁的庄稼。◇ ~ **път**〈民〉很多人走过的路

убùто［无复，中］碰（打，摔，撞，挤）伤的地方

убùя 见 убùвам[1] 和 убùвам[2]

убòг -*а*［形］〈古〉❶赤贫的，极穷苦的；简陋的：~ стàрец 赤贫的老人 ~а колùба 简陋的窝棚 ❷〈转〉内容贫乏的，精神空虚的：Нèговият ~ ýм не мòжеше да поберè всùчкото товà велùчие. 他贫乏的头脑无法容纳这一切宏伟的东西。~ човèк 精神空虚的人 ~**ост** -осттà［阴］

убò|ждам［未］，**убодà** -*дèш*，-*дох*，-*де*，过主形动 -*л*［完］❶扎（刺）痛；扎（刺）破，扎（刺）伤；扎（刺）死：Убòдох си прùста с иглà. 针扎痛了我的手指。Убòл го с пирòн. 他用钉子扎伤了他。Рòзата го ~де. 玫瑰刺疼了他。❷〈转〉（用恶毒的话）刺痛，刺伤：Тя му кàза двè дýми и пàк го ~де. 她对他说了几个字又把他刺痛了。— **се**［反身，被动］~**ждане**［中］

убòжество［无复，中］〈罕〉（思想、精神的）贫乏，狭隘；微末：духòвно ~ 精神上的贫乏

убò|й -*и*［阳］〈方〉田间（可以通行大车的）路

убòрка［阴］❶刷洗马身 ❷扫除，打扫，收拾，整理：прàвя ~ на двòра 打扫院子

убо|явам се［未］，**убоя се** -*ùш се*，-*ях се*［完］［中态］怕，害怕，畏惧，恐惧；恐怕：Убоях се，че мòга да изгýбя съзнàние и да пàдна тàм. 我害怕会失去知觉摔倒在那里。~**яване**［中］

убрýс［阳］〈方〉毛巾，洗脸毛巾

убяг|вам［未］，**убягам** 和 **убягна** убèгнеш，-*нах*［完］（常用否定形式）❶逃脱，逃走；溜走，溜掉；滑脱；摆脱：Мъчно ще ми убèгнеш. 你很难从我手里逃脱。Жùва твàр от нèговия мèч не è ~вала. 任何活物都没能逃过他的马刀。Кýче ме гòни，пък не мòга да му ~на. 狗追赶我，可我没法逃脱。❷〈转〉逃过，滑过（…的眼睛），不被发觉：Нùщо не ~ва от зòркото му вниминие. 任何东西都逃不过他警觉的注意力。Нùщо не мý ~ва от пòглед. 什么都逃不过他的目光。❸［只完］〈转〉（常与人称代词 ми，ти 等连用）没有发生：Тòй ще почàка，нùма да ви убèгне разхòдката. 他会等着，你们不会散不成步的。~**ване**［中］

уважàва|м[1]［未］尊敬，尊重，敬重：Колèгите я обùчаха，~ха и дàже изпùтваха извèстен стрàх от нèя. 同事们都喜欢她，尊敬她，甚至于还有点怕她。Тòзи комисàр мнòго ~ Владùков. Всùкога му свàля шàпка. 这位委员非常尊敬弗拉迪科夫，每次见着他都要脱帽表示敬意。— **се**［被动，中态，互及］：Тè се ~ха взаùмно и дàже си бяха приùтни едùн на дрýг. 他们相互尊敬，甚至于相互有好感。~**не**［中］

уваж|àвам[2]［未］，**уважà** -*ùш*，-*ùх*［完］重视；承认；尊重；使满意，满足，使如愿以偿：~àвам чýждите мнèния 重视别人的意见 ~àвам молбà 满足要求 Уважùха ùскането ми. 他们满足了我的要求。— **се**［被动］~**àване**［中］

уважàем -*а*［形］同 почитàем（可敬的，值得尊敬的，尊敬的）Уважàемо събрàние! 诸位！Уважàеми другàрю! 我所尊敬的同志！~и госпожù и госпòда 尊敬的女士们、先生们

уважèни|е -*я*［中］敬意，尊重，敬重，尊敬，爱戴：хрàня ~е към нùкого 对某人怀着敬意 дълбòко ~е 深深的敬意 пòлзувам се с всеòбщото ~е 受到大家的尊敬 спечèлвам си всеòбщото ~е 赢得大家的尊敬 взаùмно ~е междý мъжà и женàта 夫妻之间的相互尊重 отнàсям се с ~е 尊敬地对待

уважùтел|ен -*на*［形］~**ни причùни** 正当理由：Отсъствува по ~ни причùни. 他因正当理由而缺席。

ўвал［阳］双重

увàрд|вам［未］，**увàрдя** -*иш*，-*их*［完］❶保护好，保护住；保存好，保藏好；防备住，防护住，防止：Увàрдих млùкото да не изкипù. 我看着牛奶别溢出来。Мàле，не можàх да ~я ябълката：хàлата дойдè и я взè. 妈妈，我没能守住苹果，怪蟒来了，把它叼走了。❷〈罕〉等待，盯住，守候；找到：Увàрдих го когà се прибùра и му предàдох молбàта си. 我等到他回来，把我的申请书交给了他。— **се**［被动］~**ване**［中］

увàрд|вам се［未］，**увàрдя се** -*иш се*，-*их се*［完］［中态］（把自己）保护好，防护住，防备好，躲避，避免，避开：Едвà се ~их от дъждà. 我好不容易才避开雨。~вам се от болесттà 避免患病 ~**ване**［中］

уварлùв -*а*［形］容易煮熟的，容易煮烂的：~ бòб 容易煮烂的芸豆

увар|ùвам［未］，**уварà** -*ùш*，-*ùх*［完］〈民〉同 сварùвам（煮熟，煮好）：Наклàдохме òгън и ~ùхме бòб. 我们生了火，煮熟了芸豆。— **се**［被动，中态］~**ùване**［中］

уведà 见 увèждам

уведомùтел -*ят*，-*я*［阳］，**уведомùтелка**［阴］〈书〉通知人，通告人

уведомлèни|е -*я*［中］〈书〉通知，通告；通知书：ýстно ~е 口头通知

уведом|ùвам［未］，**уведомù** -*ùш*，-*ùх*［完］〈书〉通知，通告：~ùвам го за нèщо 通知他某事 — **се**［被动］~**ùване**

[中]

увѐждам [未], **уведа̀** *-деш, -дох, -де*, 过主形动 *-л* [完]〈民〉同 въвеждам (带进,领进;实行): Ба̀бата го ～ла в къщи. 老奶奶把他带进她家。— **се** [被动] **～ждане** [中]

увековеча̀вам [未], **увековеча̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 使…永久为人纪念,使永垂不朽,使流芳百世;使永存,永远保存: Поѐзията и по̀двигът на Бо̀тев са ～ѝли ѝмето му. 波特夫的诗歌和英勇业绩使他的名字流芳百世。— **се** [被动,中态] **～а̀ване** [中]

увелича̀вам [未], **увелича̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 增加,增大,增多;提高;扩大,扩充;放大: ～а̀вам запла̀тите 增加工资 ～а̀вам до̀ходите 增加收入 ～а̀вам числеността̀ на а̀рмията 扩充军队的人数 Увелича̀вайте не са̀мо колѝчеството, но и ка̀чеството. 不仅要增加数量,而且要提高质量。～а̀вам производителността̀ 提高生产率 Това̀ ～ѝ подозрѐнието ми. 这使我更加怀疑。～а̀вам снѝмка двойно 把相片放大一倍 — **се** [被动,中态]: Бро̀ят се ～ѝ на 50. 数目增长到 50。**～а̀ване** [中]: ～а̀ване на запла̀тите 增加工资

увеличѐн *-а* [形] 增大的,增多的;扩大的,放大的

увеличѐние *-я* [中] ❶ [只单] 增加,增大,增多;提高;扩大,扩充;放大: ～е на произво̀дството 增加产量 ～е на раждаемостта̀ 出生率的增长 ❷增加量,扩大量,放大倍数,放大率,倍率: Микроско̀път да̀ва ～е 200 пъ̀ти. 这显微镜放大 200 倍。

увеличѝтелен *-на* [形] **～но стъкло̀** 放大镜 **～на фо̀рма**〈语法〉指大的形式(名词的一种形式,用以表示比较大或比较令人不快的以及特点比较明显的东西,如 женѝще, детѝще, мъжа̀га, юнача̀га 等)

увенча̀вам [未], **увенча̀я** *-еш, -х* [完] ❶用花冠(花环)装饰,戴花冠;加冕;加冠: Влѝзат от дя̀сно ку̀п самовѝли в бѐли рѝзи, ～ни в цветя̀. 从右面进来一群穿白衣、戴花冠的林中仙女。～вам го с ла̀вров венѐц 给他戴上桂冠 ❷〈转〉赞颂,赞扬,奖励(有功劳之人): До̀брото ～а̀вам, /.../ свобода̀та възпя̀вам / и в стѝхове, и в про̀за. (Вазов) 在诗歌和散文中我都赞扬善良…歌颂自由。❸ [只三]〈转〉站在…之巅,立于…的顶峰: Забеля̀зваме отсрѐща грандио̀зна планѝнска стена̀, ～а̀на със снеговѐ. 我们看见对面山顶有积雪的巨大山坡。❹〈转〉同 завъ̀ршвам (完成,告终): ～а̀вам с побѐда 以胜利告终,胜利结束 ～а̀вам с успѐх 胜利完成,最终取得成功 — **се** [被动,中态]: Борба̀та се ～а̀ с побѐда на рабо̀тническата кла̀са. 这场斗争以工人阶级的胜利而告终。**～ване** [中]

увѐрен *-а* [形] ❶深信不疑的,有信心的,确信的,有把握的: Напъ̀лно съм ～ в това̀. 我完全相信这一点。Бъдѝ ～ в това̀. 请你相信这一点;请不要怀疑这一点;对这一点你可以放心。Увѐрен съм, че е така̀. 我确信是这样。Не сме ～а далѝ ще до̀йдат. 他们会不会来我没有把握。❷坚定的,稳定的,毫不动摇的,有准头的: ～и кра̀чки 坚定的步伐 ❸充满信心的: Гла̀сът му бѐше твъ̀рд, ～. 他的声音坚定、充满信心。**～о** [副]: Всѝчки вървя̀ха бъ̀рзо и ～о. 大家都很快地、充满信心地走着。

уверѐние *-я* [中] ❶同 увеня̀ване: Тво̀ите ～я не хва̀наха мя̀сто. 你的那些保证没有用(不起作用)。да̀вам му на̀й-тържѐствени ～я, че ... 最郑重地向他保证… ❷〈公文〉同 удостоверѐние: ～е от лѐкар, че е здра̀в 医生开的健康证明

увѐреност *-тта̀* [无复,阴] ❶相信,深信不疑,确信,使信服: твърдя̀ с на̀й-голя̀ма ～ 深信不疑地说 ѝмам пъ̀лна ～ 我完全相信 ❷坚定,稳定,毫不动摇,有准头: На̀шият наро̀д ще мо̀же със стокра̀тно по̀-голя̀ма ～ отко̀лкото досега̀ да се заѐме със своя̀ тво̀рчески тру̀д. 我国人民将能比过去坚定一百倍地从事创造性的劳动。❸信心,坚定的信念;深信不疑,有把握: ～ в побѐдата 胜利的信心 Тя̀ глѐдаше свекъ̀рва си споко̀йно и с непоколебѝма ～, че е пра̀ва. 她冷静地看着她婆婆,深信自己是正确的。

уверто̀ра [阴] ❶〈乐〉序曲,前奏曲 ❷(按奏鸣曲式或自由形式写成的、一般为标题性质的、独立的)交响音乐作品 ❸〈转,书〉开端,序幕: Съ̀бѝтията в Сара̀ево бя̀ха ～ на пъ̀рвата свето̀вна война̀. 萨拉热窝事件是第一次世界大战的序幕。

уверя̀вам [未], **уверя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 设法令人相信,使相信,说服;担保地说: Уверя̀вам те, че така̀ ще е по̀-добрѐ. 我向你保证这样做比较好。Уверѝ го, че нѝщо ло̀шо ня̀ма да се слу̀чи. 你叫他相信不会发生任何不好的事情。В това̀ мо̀га да те ～я̀. 这一点我可以向你担保。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

уверя̀вам се [未], **уверя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完] [中态] 深信,确信;相信;看到,发现;了解,明白: ～я̀вам се в истинността̀ на ду̀мите му 我相信他的话是真的 То̀й па̀к издѝгна очѝ, разглѐда нався̀къде небѐто и се ～ѝ, че наѝстина всѝчко со̀чи на су̀ша. 他又抬眼看了天空的各个方向,于是相信了:的确一切都预兆着要闹旱灾。**～я̀ване** [中]

у̀вес [无复,阳]〈民〉(引水或排水的)槽,斜槽,斜沟;溜子,流子 ❶倾斜的地方;斜坡

увѐсвам [未], **увѐся** *-иш, -их* [完]〈民〉使垂下,使耷拉下来;挂,悬: То̀й ～и глава̀. 他耷拉下脑袋。～вам си ръцѐ на рамена̀та му 把胳膊搭在他肩上 — **се** [被动,中态] **～ване** [中]

увеселѐние *-я* [中] 娱乐;音乐舞蹈盛会;狂欢: Вечерта̀ ѝмало ～е в гра̀дската градѝна. 晚上在市中心公园举行过娱乐活动。градѝнско ～е 露天音乐舞蹈盛会 ма̀сово ～е 群众性的娱乐活动

увеселѝтелен *-на* [形] 娱乐的,消遣娱乐性的: ～но заведѐние 娱乐场(所) ◇ **～ен вла̀к** (周末开的)近郊列车

увеселя̀вам [未]〈罕〉使快乐,使开心;使得以娱乐 **～не** [中]

увеселя̀вам се [未,中态]〈罕〉寻乐,开心,娱乐 **～не** [中]

увѐся 见 увѐсвам

увѐхна 见 увя̀хвам

увеща̀вам [未], **увеща̀я** *-еш, -х* [完] 劝,劝导,开导,规劝;训诫,告诫: Веднъ̀га Горо̀ло̀мов се заловѝ да го ～ва да се застрахо̀ва. 戈罗洛莫夫立即开始劝他去保险。— **се** [被动] **～ване** [中]: Всѝчки ～ вания и запла̀хи да се въ̀рне обра̀тно наза̀д оста̀наха напра̀зни. 关于让走回头路的任何劝说和威胁都是枉费心机。

увеща̀ние *-я* [中] ❶劝说,劝导,开导,规劝;训诫,告诫,训话: Цѐли два̀ ча̀са се продължа̀ваха ～ята. 训话延续了整整两个钟头。След дъ̀лги ～я то̀й се съгласѝ. 在长时间的劝说后,他同意了。❷劝告,劝导的话,训诫: Грозда̀н отбъ̀сваше ～ята му и не сѐ съглася̀ваше. 格罗兹丹不听他的劝告,没有同意。

увеща̀телен *-на* [形] 训诫的,规劝的,开导的 **～но** [副]〈罕〉

увеща̀я 见 увеща̀вам

увѝ [感]〈书〉(表示可惜、可叹、可怜之意)唉,哦,咳: Увѝ! Изчѐзна и послѐдната надѐжда. 唉! 最后一线希望也破灭了。

увѝ|вам [未], **увѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] ❶缠,绕,卷,盘绕;扎: Огнянов ~ваше спокойно въжѐто около стълба. 奥格尼亚诺夫从容地把绳子缠在柱子上。Увѝх венѐца. 我扎了花环。Той все да ~ва цигара. 他卷起纸烟来。❷捻,卷: ~вам мустак 捻胡须 ~вам връв 捻线绳 ❸包住,裹住;围住: Продавачката ~ кнѝгите в розова хартия. 售货员用粉红色的纸把书包起来。Дядо Захари ~ Монката хубаво в абата си. 扎哈里爷爷把蒙卡严严实实地包在自己的白粗呢斗篷里。— **се** [反身,被动]: Пратките се ~ват в здрава хартия. 邮件是用结实的纸包着的。~**ване** [中]

увѝ|вам се [未], **увѝя се** *-еш се, -х се* [完] [中态] ❶缠绕,盘绕: По прътите се ~ваше изсъхнал боб. 小杆子上盘绕着干了的豆蔓。Змията се ~ла около ръката му. 蛇绕在他的胳膊上。❷旋转: Увѝваха се танцьорките. 女舞蹈演员们在旋转着。❸〈转,口〉(围着某人)团团转,绕: Увѝва се около мѐне, защото ме счѝта за богаташ. 他围着我团团转,因为他把我当作了有钱人。~**ване** [中]

увѝв|ен *-на* [形] ❶卷曲的,蔓生的,爬蔓的: ~ен храст 蔓生灌木 ~но стъбло 攀缘茎;缠绕茎 ~ни растѐния 蔓生植物 ❷包装的,包东西用的: ~на хартия 包装纸

увѝвка [阴] ❶缠,绕,系(一次) ❷同 обвѝвка (包皮,封套;包装材料)

увѝна [阴]〈方〉同 смрѝка (桧,璎珞柏)

увѝ|рам[1] [未], **увра̀** *-рѐш, -рѐх*, 过主形动 *-рял, -ряла, -рѐли*, 过被形动 *-рян, -ряна, -рѐни* [完]〈方〉塞人;插人;放入,推入: Той измъкна револвѐра и ~ря го под самия нос на Боян. 他掏出左轮手枪,直指博扬的鼻子下面。— **се** [被动,中态]: Защо се ~ѝраш, дѐто не ти е мястото? 你为什么钻到你不该去的地方? ~**ѝране** [中]

увѝ|рам[2] [未], **увря̀** *-рѝш, -рях*, 过主形动 *-рял, -ряла, -рѐли* [完] ❶(煮)熟,煮好: Бобът е тазгодѝшен, та лѐсно ~ѝра. 芸豆是今年的,容易煮烂。❷〈转,口〉感到非常热,热得难受: Уврях до тая пѐчка. 挨着这炉子,简直把我烤坏了。◇ **Главата му не ~ѝра.** 〈口,不赞〉他脑袋没有开窍(弄不明白,接受不了): Излѝза, че главѝте на нашите хора не са още ~рѐли за задружна работа. 看起来,咱们的人还没有明白应该一起干活。~**ѝране** [中]

увѝс|вам [未], **увѝсна** *-неш, -нах* [完] ❶悬起来,吊起来,悬挂着,下垂,垂着: По вратѝте на трамвая са ~нали пътници. 乘客扒在电车门口。Насрѐща им се хвърли Оля и ~на на шията на Мѝтя. 奥里亚从对面扑过来,抱住米蒂亚的脖子,身子悬起来了。Слънцето бѐ ~нало вѐче над хоризонта. 太阳已经升到地平线上。Увѝсна чѐрен крѐп на всяка къща / и траурно сирѐните тръбят. (Багряна) 家家户户悬挂着黑纱,汽笛发出哀鸣。❷垂下,弯下: Клоните ~наха от плод. 树枝被果实压弯了。❸〈口〉伸出,探出(身子、头);在…之上弯下: По плѐтищата ~наха женѝ и зачакаха. 妇女们从篱笆上面探出身子等待起来。❹〈转,民〉靠(某人)赡养,靠(某人)养活,成为(某人的)累赘: Ще ~нат на главата ми без работа. 他们会没有工作,靠我来赡养。— **се** [中态] ◇ **носът ми ~ва** 〈口〉1. 不再翘鼻子了;不再骄傲了 2. 情绪低落了,发蔫 ~**вам във въздуха** 〈书〉1. 悬而未决,毫无进展: На практика обаче тѐзи нѐгови декларации ~ват във въздуха. 事实上他的这些声明则是束之高阁。2. 无生路,无路可走: Той изведнъж се почувствува нещастен, някак си ~нал във въздуха човѐк. 他突然感到自己是不幸的,是无路可走的人。~**вам на бесѝлката (въжѐто)** 被吊死,被绞死,上绞刑架: Едѝн дѐн ако чуеш за мѐне, че съм ~нал на бесѝлката, да не се чудиш. 哪一天如果你听说我被绞死,你用不着奇怪。~**ване** [中]

увѝя 见 увѝвам

увѝя се 见 увѝвам се

увлека̀ 见 увлѝчам

увлека̀ се 见 увлѝчам се

увлекател|ен *-на* [形] 诱人的,吸引人的,极有趣的,引人入胜的;令人心醉的: ~на кнѝга 引人入胜的书 ~на игра 极有趣的游戏 ~**но** [副]: Разказва жѝво и ~но. 他讲得生动、引人入胜。~**ност** -ността [阴]: Романът се отличава със своята ~ност. 这本小说引人入胜。

увлѐчен *-а* ❶ увлека̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 心向神往的,全神贯注的;迷恋…的,入迷的,醉心于…的,酷爱…的,专心于…的,埋头于…的: ~ в игра 玩得入迷的 ~ в чѐтенето на кнѝгата 全神贯注于读书的 2. 钟情的,爱上…的,产生爱情的: Смъртно ~ съм в нѐя. 我深深地爱上了她。~**о** [副]: Говореха тѝхо, но ~о и с много жѐстове. 他们说话时声音很轻,但全神贯注,打着很多手势。

увлечѐни|е *-я* [中] ❶热情,热忱,兴奋情绪,很高的兴致: Той ѝма приятен тенор, пѐе с ~е, от сърцѐ. 他有着悦耳的男高音,他热情地、出自内心地唱着。❷心向神往,津津有味,入迷,醉心,酷爱: ~е в (по) спорта 酷爱运动 Работеше със страст, с ~е. 他极为热情地、投入地工作着。❸冲动,上瘾,迷恋 ❹(一时的)钟情,(不持久的)迷恋: младѐжко ~е 年轻人的一时钟情 врѐменно ~е 一时的迷恋 ❺〈口〉一时心爱的人,一时的意中人;一时喜爱的事物,一时喜爱的对象,迷恋(醉心)一时的事物: Тя бѐше нѐговото първо ~е. 她是他第一个一时钟情的意中人。

увлѝчам [未], **увлека̀** *-чѐш, -якох, -ѐче*, 过主形动 *-якъл, -якла, -ѐкли* [完] ❶拖下,带下;拖去,带去,引去,拉去;冲走,刮走: Тълпата го ~ѐче. 人群把他带走。❷〈转〉吸引…加入,使…参加,使…模仿: Напразни бяха усѝлията му да я ~ечѐ дорѝ в обикновѐн разговор. 他为吸引她参加哪怕是极为平常的谈话所做的努力都落空了。❸〈转〉吸引住,迷惑住,使(心向)神往,使醉心,使入迷;使全神贯注,使专心致志: Работата го ~ѝча. 工作吸引着他。Тоя роман много ме ~ѝча. 这本小说把我深深地吸引住了。❹〈转〉使迷恋,使钟情,使产生爱情: Някакъв си ратай бѐ ~якъл дъщеря му в луда любов. 一个长工把他的女儿迷得神魂颠倒。❺劫持,偷走;拐骗(姑娘) — **се** [被动] ~**ѝчане** [中]

увлѝчам се [未], **увлека̀ се** *-ечѐш се, -якох се, -ѐче се*, 过主形动 *-якъл се, -якла се, -ѐкли се* [完] [中态] ❶心向神往,全神贯注;迷恋,入迷,醉心,酷爱,专心于;走神,忘乎所以: Увлякоха се в борбата. 他们全神贯注地投入了斗争。След няколко годѝни страстно се ~якох в блатен лов. 几年以后我迷上了在沼泽地打猎。И аз така се ~якох, че не вѝждах вѐче нѝщо край сѐбе си, освѐн тапата и рекага. 我是那样地全神贯注,以至于除了漂子和河之外,我没有看到周围的任何东西。Развързахме езѝците, ~якохме се и аз забравѝх, че съм тръгнал на годѐж. 我们打开了话匣子,谈得起劲,我竟忘了自己是去参加订婚典礼的。❷〈转〉爱上,爱恋,产生爱情:

Увлѐче се в нѐя млàд, красѝв, елегàнтен магистрàт. 一位年轻、漂亮、文雅的官员爱上了她。～**ѝчане**［中］: ～ѝчане в спòрт 酷爱运动

ўвод［无复,阳］引言,序言,绪论,概论;开场白: Всѐко литератўрно произведѐние си ѝма ～, изложѐние и заключѐние. 每一部文学作品都有序、叙述和结尾。～ в езикознàнието 语言学概论 пѝша ～ 作序,写序言

ўвод|ен -*на*［形］❶引言的,绪论的,序言的,前奏的,开场的: ～на чàст 绪论,绪论部分 ～ни дўми 前言,开场白 ～на лѐкция 绪论性的讲课 ❷〈口〉［用作名］～**на**［阴］社论: Àз напѝсах вѐче ～ната. 我已经写好了社论。◇ ～**на стàтия** 社论

уволнѐни|е -*я*［中］❶解除职务,免职,解雇,开除: ～е от слўжба 解除职务 ～е порадѝ съкращѐние 因精简人员而解职 Заплàшва с ～е. 他用开除进行威胁。～е по бòлест 因病而被解雇 ❷〈口〉解聘书,解雇书: Òще ўтре ще си полўчиш ～ето. 明天你就能收到解聘书。

уволнѝтел|ен -*на*［形］〈罕〉～**ен билѐт** (服役期满的)退役证

уволн|ѝвам［未］,**уволнѝ** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶解除职务,停止职务,免职,解雇,开除: ～ѝвам го порадѝ излѝзане в пѐнсия 因为他到了退休年龄而免去他的职务 Уволнѝха ме при стàчка. 在罢工期间他们把我开除了。Тòй ～ѝваше всѝчки, кòйто рабòтеха бàвно илѝ разсѐяно. 他把所有干活慢或注意力不集中的人都解雇了。❷(因服役期满而)使退役: Слўжих трѝ годѝни и тъкмо ме ～ѝха, хàйде пàк — с òбщата мобилизàция. 我服役三年,刚刚让我退役,这又下了总动员令。— **се**［被动］～**ѝване**［中］

уволн|ѝвам се［未］,**уволнѝ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］自愿离职,辞职,退职,解职: В казàрмата го обѝкнаха … Слўжбата му се харѐса, тòй не пожелà да се ～ѝ и остàна свръхсрòчно. 在军营里大家都喜欢他…他喜欢他的工作,所以没有要求退役而是留下超期服役。～**ѝване**［中］

увонѐя се 见 увонѝвам се

увон|ѝвам［未］,**увонѝ** -*ѝш*, -*ѝх*, 过主形动 -*ѝл*, -*ѝла*, -*ѐли*［完］使充满臭味,使充满难闻的气味;熏臭: Кѝселото зѐле ～ѝ цѝлата стàя. 酸白菜把整个屋子都熏得气味难闻。～**ѝване**［中］

увон|ѝвам се［未］,**увонѐя се** -*ѐеш се*, -*ѝх се* 和 **увонѝ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*, 过主形动 -*ѝл се*, -*ѝла се*, -*ѐли се*［完］［中态］变臭,发臭,有难闻的气味 ～**ѝване**［中］

уврà 见 увѝрам[1]

ўврат［阳］〈民〉乌弗拉特(保加利亚旧时土地面积计量单位,约等于920平方米)

увр|ѐждам［未］,**увредѝ** -*едѝш*, -*едѝх*［完］损害,伤害,危害,有害;破坏: Сўшата ～ѐди пòсевите. 干旱伤害了青苗。～ѐждам интерѐсите му 损害他的利益 А с тѝя вàши смѐтки вѝе напрàво ～ѐждате на държàвата. 你们打这种算盘直接损害着国家。— **се**［被动］～**ѐждане**［中］

уврѝ 见 увѝрам[2]

увулàр|ен -*на*［形］〈语言〉(指辅音)发小舌音的

увълч|вам［未］,**увълча** -*иш*, -*их*［完］使变贪婪,使变凶恶;使变得狼似的凶暴,使野性发作,使残暴: Богàтството го ～ва. 财富使他变得贪婪凶狠。～**ване**［中］

увълч|вам се［未］,**увълча се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］❶变为残暴的,成为凶狠的,野兽似的凶暴,野性发作: Ще изкòля добѝтъка! — изръмжà чифликчѝята и очѝте му се ～иха. "我要把这牲口宰了!"庄园主咬牙切齿地叫嚷,眼睛冒着凶光。❷〈民〉变成喝人血的魔鬼 ～**ване**［中］

увър|звам［未］,**увържа** -*жеш*, -*зах*［完］❶捆紧,缚住,拴紧,绑好: Увържѝ добрѐ пакѐта с канàп, да не сѐ разкъса по пътя. 你用麻绳把包裹捆结实了,以免在路上散开。Мнòго ѝко го е ～зала тѝ. 她把它捆得很紧。❷〈转〉使担负责任,使感到欠情,使觉得有义务 — **се**［反身,被动,中态］: Тѝ ще се ～жеш с вържѐ за мѐне да не пàднеш. 你要用绳子把你跟我捆在一起,免得你跌倒。～**зване**［中］

увърт|ам［未］,**увъртѝ** -*ѝш*, -*ѝх*, 过主形动 -*ѝл*, -*ѝла*, -*ѐли*, 过被形动 -*ѝн*, -*ѝна*, -*ѐни*［完］〈口〉❶使迷糊,使糊涂,缠住;使进圈套: Тѝ ме ～а. 她在使我上圈套。❷转弯抹角地说,不直截了当地说;愚弄,糊弄,欺骗: Тѝ не бѐше го вѝждала да се колебàе, да ～а, да се опѝтва да я залъгва и мàми. 她从没发现过他动摇、转弯抹角或企图欺骗她。— **се**［被动］～**ане**［中］: Кàзвай напрàво, бѐз ～ане! 你别拐弯抹角,直截了当地说吧!

увърт|ам се［未］,**увъртѝ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*, 过主形动 -*ѝл се*, -*ѝла се*, -*ѐли се*［完］［中态］围着…团团转: ～ам се òколо нѐго 围着他团团转 ～**ане**［中］

ув|ѝхвам［未］,**увѐхна** -*ѐхнеш*, -*ѐхнах*［完］发蔫,枯萎,凋萎,凋谢: Теменўгите мнòго бързе ～ѝхват. 紫罗兰凋谢得很快。～ѝхнало лицѐ 衰老的容颜 ～**ѝхване**［中］

уг|àждам[1]［未］,**угàдя** -*диш*, -*дих*［完］〈民〉❶猜出,猜着;推测出,揣摩出,琢磨透: Тѝ не мòжеше да ～ди каквò стàваше с дъщерѝ ѝ. 她猜不出她女儿究竟发生了什么事。По гласовѐте ～ди, че сѝн му се разговàря със сѐляни. 他从声音猜出他儿子是在同农民讲话。❷〈旧〉感到,觉察到;发现: От нѐговите очѝ пàдаха безбрòйни сълзи, но тòй не гѝ ～ждаше. 他眼中流出了很多泪水,但是他自己并未察觉到。— **се**［被动］～**ждане**［中］

уг|àждам[2]［未］,**угодѝ** -*одѝш*, -*одѝх*［完］使满意,满足…的愿望;迎合,投…所好,讨好,使喜欢: Нѝкой не мòже да му ～одѝ. 谁也不能使他满意。На мàсата го обкръжàваха с нàй-голѝмо внимàние и всѝкак глѐдаха да му ～одѝт. 在饭桌上人们对他极为殷勤,想尽办法迎合他。Катò нàй-мàлък, гàлеха го и му ～àждаха. 他最小,大家都娇惯他、依着他。～**àждане**［中］

уг|àждам си［未］,**угодѝ си** -*одѝш си*, -*одѝх си*［完］［中态］喜欢吃得好,喜欢生活得好;享受: Обѝчаха да си ～àждат, да кàнят гòсти на òбед и вечѐря. 他们喜欢吃好的,喜欢请客。～**àждане**［中］

Угàнда 乌干达(非洲)

угàнд|ец -*ци*［阳］,**угàндка**［阴］乌干达人

угàндск|и -*а* Угàнда 和 угàндец 的形容词

ўгар -*тà*, -*и*［阴］休闲地

ўгар|ен -*на* ўгар 的形容词: ～на нѝва 休闲地

угарѐне［中］见 угарѝ

угарѝсва|м［未］,**угарѝсам**［完］〈民〉耕地(使之作休闲地) — **се**［被动］～**не**［中］

угàрк|а［阴］❶烟头: Тѐ събѝраха ～и от цигàри. 他们捡烟头。❷蜡烛头;未烧尽的东西: Нѝкой запàли ～а от вòсъчна свѐщица. 有人点着了蜡烛头。

угаря̀ -ѝш, -ѝх [未]〈民〉耕地(使之作休闲地) — **се** [被动] **~ѐне** [中]

угàсвам [未], **угàсна** -*неш*, -*нах* [完] ❶灭,熄,熄灭: Свѐщите ~наха, всѝчки си лѐгнаха да спя̀т. 蜡烛熄灭了,所有人都躺下睡觉了。Светлинàта в къщи ~на. 屋里的亮光熄灭了。Денят ~ва. 白天在消逝。Пòгледът ѝ ~ва. 她的目光暗淡了。❷〈转,诗〉静静地、慢慢地逝去,消逝,慢慢地安息: Тѐхният ентусиàзъм скòро бѐ възбу̀ден, но и скòро ~на. 他们的热情很快地激发起来,但也很快就消逝了。След еднà сѐдмица мàйка му ~на тѝхо. 一个星期之后,他母亲静静地逝去。**~ване** [中]: Òгънят е на ~ване. 火就要熄灭了。

угàснал -*а* ❶ угàсна 的过主形动 ❷ [用作形]〈诗〉1. 失去光辉的;暗淡的,模糊不清的: ~и очѝ 失去光泽的眼睛 ~о съзнàние 模糊不清的意识 2. 消失了的,逝去的;精疲力竭的,耗尽的: ~и сѝли 精疲力尽 ~а млàдост 逝去的青春

угася̀вам [未], **угася̀** -ѝш, -ѝх [完] ❶熄灭,使熄灭;关(灯): ~я̀вам òгъня 把火熄灭 Угасѝ свещтà и лѐгна до Захарѝнчо. 他吹灭蜡烛,挨着扎哈林乔躺下了。Ня̀кой ~ѝ лàмпата и нѝе остàнахме в тъмнинàта. 有人关了灯,我们都处于黑暗中。Тòй ~ѝ цигàрата си в пепелнѝка. 他把香烟在烟灰缸里掐灭了。❷〈转〉消除,消解,消散,减轻;使平静: ~я̀вам жàждата си за нѐщо 消除了对…的渴望 ❸〈转〉使窒息,抑制,压住;完全消灭(消除),消解: Сълзите ѝ блѝкнаха и ~ѝха мàлко скръбтà ѝ. 她的泪水涌出来了,这使她的悲痛稍稍平息。— **се** [被动]: Тòя òгън тря̀бва да се ~ѝ. 这火该灭掉。◇ **~я̀вам вàр** 煮石灰(把水加入生石灰使之变成熟石灰) **~я̀ване** [中]

угàсям [未], **угася̀** -ѝш, -ѝх [完]〈方〉同 угася̀вам — **се** [被动] **~яне** [中]

угѐлпвам [未], **угѐлпя** -*иш*, -*их* [完] 把事情弄错,把事情弄糟: Угѐлпил си смѐтките. 你把账算错了。

у̀главен -*на* [形]〈法〉刑事的,刑法的;犯刑事罪的: ~ни престъплѐния 刑事犯罪 ~но прàво 刑法 ~но дѐло 刑事案件 ~ен процѐс 刑事诉讼程序 ~ен престъ̀пник 刑事犯 **~но** [副]

у̀гледен -*на* [形]〈民〉美丽的,漂亮的,标致的: ~на момà 标致的姑娘 ~на къща 漂亮的房子 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

углъбя̀вам [未], **углъбя̀** -ѝш, -ѝх [完]〈书〉使更深一些,使深入

углъбя̀вам се [未], **углъбя̀ се** -ѝш се, -ѝх се [完] [中态]〈罕,书〉加深;更加深邃;深入;陷入深思,沉思起来: Бѐше се ~ѝл в стрàниците на едѝн вѐстник. 他在专心致志地读一份报。**~я̀ване** [中]

угнетѐн -*а* ❶ угнетя̀ 的过被形动 ❷ [用作形] 1. 被压迫的,被压制的: ~и нарòди (各国)被压迫人民 ~и клàси 被压迫阶级 2.〈转〉沮丧的;抑郁的,忧郁的,苦恼的;感到压抑的: Днѐс се пробу̀дих пàк в стрàшно ~о състоя̀ние. 今天我又在极度压抑的心情中醒来。**~ост** -осттà [阴]

угнетѐние -*я* [中]〈书〉❶压迫,压制: Населѐнието е стрàдало от произвòлите и ~ята на мàлките боля̀ри. 居民遭受过小贵族们的专横压迫。❷〈转〉沮丧;抑郁;心情沉重: Болѐзнено̀то ~е засѐдна дълбòко в сърцèто му. 使他感到痛苦的沮丧深深埋在他的心里。

угнетѝтел -*ят*, -*я* [阳], **угнетѝтелка** [阴]〈书〉压制者,压迫者: нарòдни ~и 压迫人民的人

угнетѝтелен -*на* [形] 使人痛苦的,折磨人的;很难受的;沉重的: В сърцèто ѝ се промъ̀кваше ~но съмнѐние. 她心中产生了使她很难受的疑虑。**~но** [副]

угнетя̀вам [未], **угнетя̀** -ѝш, -ѝх [完]〈书〉❶压迫,压制: жестòко ~я̀вам 残酷地压制 ❷〈转〉使难受,使苦恼,折磨: Нѐщо ~я̀ва душàта ми. 有什么东西使我心里很难受。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]: ~я̀ване на мàсите 压迫群众

угня̀вам [未], **угня̀я** -*еш*, -*х* [完] ❶熟透,过熟,熟得过度: Сегà кру̀шите са тръпчѝви, но катò ~ят, стàват мнòго слàдки. 这些梨现在又酸又涩,可是在熟透时变得很甜。❷腐烂,腐败: Зрѐят, презря̀ват плодовѐте, окàпват и ~ват. 这些果实会成熟,熟得过度,落下来,腐烂。**~ване** [中]

уговàрям [未], **уговòря** -*òриш*, -*òрих* [完] ❶商定,协商好;约好,约定;达成协议: Уговòрихте ли когà и къдѐ да стàне срѐщата? 你们有没有约好在什么时候、什么地方会面? ~àрям услòвията 商议条件 Уговòриха свàтбата да мѝне бѐз голѐми гощàвки и дàрове. 他们商定举行婚礼时不大搞请客送礼。❷劝说,说服: Уговòрила ги, та пренѐсоха бòлната у тя̀х. 她说服了他们把病人抬到他们家去。— **се** [被动,中态,互及]: Уговàряме се да се вѝдим вечертà в хотѐла. 我们约定今晚在旅馆见面。Рàботата е почтѝ ~òрена. 事情差不多已商定。в ~òрения дѐн 在约定的那一天 **~àряне** [中]

уговòрка [阴] ❶约定的条件,协议: съглàсно с ~ата 根据约定的条件 Товà е протѝв ~ата. 这是违反协议的。Тря̀бва да се напрàви предварѝтелна ~а, че .... 应该事先商定… ❷保留条件,保留(声明),反对(不同意)的表示: Нарѐжданeто на начàлството не търпѝ нѝкакви ~и. 对上级命令不允许有任何保留。бѐз ~и 无保留地,无条件地

уговòря 见 уговàрям

угòда [阴] 使人感到欢心的行为或状况,舒适感: Тѝ рàдост, мѝр, ~ не знàеше от тогàз. 从那时起你便不知道什么是快乐、安宁和舒适。◇ **за (в) ~ на ня̀кого** 为了使某人高兴: Прàвя го сàмо за твòя ~. 我只是为了使你满意才做这件事。**по ~та ми**〈民〉按我的要求,按我所喜欢的: Глѐда всѝчко да напрàви по ~та ѝ. 他竭力使一切都按照她的要求做。

угòден -*на* [形] 合意的,称心的,所希望的;合乎需要的: всѝчко, коѐто ти е ~но 你所希望的一切 **~но** [副]: Àз прàвя тъ̀й, кàкто ми е ~но. 我愿意怎么做就怎么做。

угодлѝв -*а* [形] 迎合讨好的,阿谀的,奉承的,巴结逢迎的: ~ човѐк 阿谀奉承的人 ~а усмѝвка 奉承的微笑 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]: лакѐйска ~ост 奴才般的逢迎讨好

угòдник -*ци* [阳], **угòдница** [阴] ❶阿谀奉承者,拍马屁的人,低声下气的人 ❷〈宗〉侍奉上帝者,神的侍者(某些圣徒的称号)

угòднича -*иш*, -*их* [未]〈书〉讨好,逢迎,献媚: Тòй обѝча да ~и на начàлството. 他喜欢讨好上级。**~ене** [中]

угòднически -*а* [形] 讨好的,逢迎的,巴结的,献媚的,奴颜婢膝的: ~а усмѝвка 讨好的微笑 **~и** [副]

угòдничество -*а* [中] 讨好,逢迎,巴结,献媚;奴颜婢膝: ~о пред сѝлния 在有势力的人面前奴颜婢膝

угодя̀ 见 угàждам[2]

угодя̀вам [未], **угодя̀** -ѝш, -ѝх [完] 按某人的意志做,迎合某人的需要,使某人满意,投某人所好: Мъ̀чи се да му ~ѝ. 他竭力迎合他的需要。

угоèн -*а* [形] 养肥的,肥壮的,养胖的,膘肥的: ~и свинѝ 肥

猪

угойвам [未] 同 угоявам

уголемèн -*а* [形] 变大的,弄大的,增大的,扩大的

уголем|явам [未],**уголемя̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 使变大,使增大,使扩大,使增多(与 намалявам (使变小,使减少)相对): За три години ~й дèвет пъ̀ти обработваемата площ. 三年时间他把耕地面积扩大了八倍。**~яване** [中]

уголем|явам се [未],**уголемя̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се* [完] [中态] 变大,增加,扩大,增多(与 намалявам се (变小,减少)相对): Слàвата му растè,войскàта му се ~ява. 他的名声大起来了,他的队伍扩大了。**~яване** [中]

угост|явам [未],**угостя** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 同 угощавам **— се** [反身,被动] **~яване** [中]

уго|щàвам [未],**угостя̀** -*стѝш*,-*стѝх* [完] 请吃饭,宴请,以丰盛的饭菜招待: Угостѝха ни с разнообрàзна и вкỳсна вечèря. 他们请我们吃了有多种多样菜肴的美味的晚饭。**— се** [反身,被动] **~щаване** [中]

угощèни|е -*я* [中] (请客的)酒食,酒宴,宴席;请吃的东西: голя̀мо ~е 盛大的酒宴 пѝщно ~е 豪华的酒宴 дàвам ~е 设宴,请客吃饭

уго|явам [未],**угоя̀** -*ѝш*,-*ѝх* [完] 肥育,养肥,喂肥,使长膘: ~явам свиня̀ 使猪长膘,把猪喂肥 **— се** [被动]

уго|явам се [未],**угоя̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се* [完] [中态] (被)养肥,喂肥,长膘;吃胖 **~яване** [中]: ~яване на свинѝ 喂肥猪;猪长膘

угрèзн|а [完] 〈方〉 [只三] **угрèзне** (果树树枝因果实累累而)变重(下垂)

ỳгри [复] 〈古〉 匈牙利人,马扎尔人

угрѝж|вам [未],**угрѝжа** -*иш*,-*их* [完] 使操心,使担心,使挂念;使忧虑: Тèзи слỳхове ~иха ця̀лото семèйство. 这些传闻使全家人都很担心。**~ване** [中]: По лицèто и пòгледа му се четèше ~ване и душèвна мъ̀ка. 从他脸上和目光中可以看出忧虑和内心的痛苦。

угрѝж|вам се [未],**угрѝжа се** -*иш се*,-*их се* [完] [中态] 操心,担心,有心事,忧虑: Напослèдък дòста се е ~ил. 近来他心事很重。Лицèто ѝ се ~и и гласъ̀т ѝ затрепèра. 她脸色忧虑,声音开始颤抖。**~ване** [中]

угрѝжен -*а* ❶ угрѝжа 的过被形动 ❷ [用作形] 操心的,担心的,忧虑的,有心事的: ~о лицè 忧虑的面孔 ~ съм 有心事,忧虑 ~ вѝд 忧虑的样子,心事重重的样子 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]: Угриженосттà изчèзна от лицèто ѝ. 她脸上的忧虑消失了。

угризèни|е -*я* [中] 良心上的谴责(责难,折磨),内疚,惭愧;后悔: изпѝтвам (ѝмам,чỳвствам) ~е на съвесттà за нèщо 为某事而受到良心的责备,为某事感到内疚

угрòз|а [阴] 威胁,威吓,恫吓;危险: От вàшите ~и ня̀ма да се уплàшим. 我们不怕你们的威胁。

угрофѝнск|и -*а* [形] **~и езѝци** 〈语言〉 乌戈尔芬兰语系语言(包括匈牙利语、芬兰语、爱沙尼亚语等)

уд -*ът*,-*а*,-*ове* [阳] 〈古〉 肢,肢体

удà|вам се [未],**удàм се** [完] [常三],**удàва ми се** [未],**удадè ми се** -*де ми се*,过主形动 -*л ми се* [完] [中态] ❶做某事得心应手,善于做某事; Удàва ми се тая̀ профèсия. 我干这一行得心应手。Ўченето на езѝци ми се ~ва. 我善于学语言。❷成功,进行得顺利,顺利完成,办得到: Удàде ми се да открѝя причѝната. 我顺利地找到了原因。Избя̀гваше да хòди у тя̀х,но товà нè вѝнаги му се ~àваше. 他避免到他们家去,但这一点并不总能做到。◇ **~ва ми се слỳчай** 遇到(好)机会: Всèки пъ̀т,когàто му се ~деше слỳчай,тòй им говòреше такѝва рèчи. 每次一有机会他就对他们讲这样的话。**~ване** [中]

удàвни|к -*ци* [阳],**удàвница** [阴] ❶淹死的人;溺死者的尸首 ❷〈转,口〉 堕落的人;浪子,二流子

удàв|ям [未],**удàвя** -*иш*,-*их* [完] ❶使淹死;使沉入水底;使沉没;击沉: Оставил двè кỳченца,другѝте ~ил. 他留下了两只小狗,把其余的淹死了。❷淹没: Удàвили сте домàтите. 你们把西红柿都淹了。Дъждъ̀т ~и градѝната. 雨水把园子淹了。❸消除,消解,设法解除: ~ям мъ̀ката си във вѝно 喝酒解愁,借酒浇愁 ❹ 同 удушàвам ❺〈转〉 使窒息,使喘不过气来;淹没(声音),遮盖(别的声音): Нòви ръкопля̀скания ~иха послèдните дỳми на прѝпева. 又一阵掌声淹没了副歌最后的歌词。**— се** [被动] ◇ **В (с) кàпка водà (с плю̀нка) бѝ го ~ил (ще го ~и)**. 〈口〉 吐口唾沫要把他淹死;对他恨之入骨,不惜一切手段要使他吃苦头。**~ям в кръ̀в** 血腥镇压: Тòй ~и стàчката в кръ̀в. 他对罢工进行了血腥镇压。**~яне** [中]

удàв|ям се [未],**удàвя се** -*иш се*,-*их се* [完] [中态] ❶溺死,淹死: Удàвил се в морèто. 他在海里淹死了。Покрѝвай мля̀кото да не сè ~ят мухѝ в нèго. 你把牛奶盖上,别让苍蝇掉进去。❷〈方〉 把衣服浸湿: Удàвих се в еднà лòква. 我在一个水坑那儿把衣服弄湿了。❸〈转〉 沉沦,灭亡,覆灭;破产: Тèзи простàци щя̀ха да се ~ят бъ̀рзо в предстоя̀щата крѝза. 这些蠢货会在即将到来的危机中灭亡。❹ [只三] (声音)消失,听不见,淹没: Гласъ̀т му се ~и в шумà от навàлицата. 他的声音淹没在人群的喧哗中。**~яне** [中]

удадè се 见 удàвам се

ỳдар [阳] ❶打,(一)击,打击;碰撞,冲击: ~ по вратàта 射门;捶门 ~ по ръкàта 打手 ~ в лицèто 打脸 ~и на (от) брàдва 斧子砍 ~и с чỳк 用锤子敲 ~ с тоя̀га 用棍子击 От едѝн ~ дъ̀рво не пàда. 〈俗〉 一斧子砍不倒树。❷打击声,碰撞声: ~и на камбàна 钟声 ~и на грàдския часòвник 城市的(自鸣)钟声 ❸〈军〉 突击,袭击,冲击,攻击: Нанèсохме ~ на протѝвника. 我们袭击了敌人。отблъ̀свам ~а на протѝвника 打退敌人的攻击 ❹〈转〉 突然的打击,(突发的)不幸(灾难等);(精神上的)打击;极厉害的谴责: сѝлен ~ 沉重的打击 постѝга ме тèжък ~ 我遇到很大的不幸 Не можà да понесè тòя ~ и умря̀. 他受不了这一打击,死去了。Òще не мòга да дòйда на сèбе си от тòзи ~. 在这一打击之下我还没有缓过劲来。❺〈医〉 中风,卒中,脑溢血;(由于强烈的日射、触电、暑热而引起的)昏迷或死亡: Полỳчил ~. 他中风了(他患了脑溢血)。сърдèчен ~ 心肌梗死 апоплектѝчен ~ 中风,卒中 слъ̀нчев ~ 中暑,日射病 топлѝнен ~ 中暑,热射病 ❻〈转〉 (物质或精神上)严重的损失,沉重打击: Зàгубата на Жèчев бèше тèжък ~. 失去热切夫是个沉重的打击。❼ 很大的成绩(成功),成功的行动,利润: С тая̀ сдèлка напрàвихме голя̀м ~. 通过做这笔买卖,我们获得了很大成功。◇ **~и на сърцèто** 心跳: Гроздàн я̀сно чỳваше ~ите на сърцèто си. 格罗兹丹清楚地听到自己的心跳声。**~ на сѫдбàта** 〈书〉 不幸,命运的打击: Тòй бèше навѝкнал спокòйно да посрèща всèки ~ на сѫдбàта. 他已经习惯于平静地承受命运的每一个打击。**свобòден ~** 〈运〉 直接任意球

ударва|м 见 ўдрям ～**не**［中］

удар|вам се［未］, **ударя се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］❶碰到,撞到,打到: Той пристъпи няколко крачки и се спря: двете момчѐнца се гонеха и щяха да се ～ят в нѐго. 他迈了几步又停下来了;两个小男孩在相互追逐着,差一点撞着他。Той се препъна, падна и се ～и. 他绊倒了,摔着了。Куршумът се ～и в стената. 子弹打到墙上。Топката се ～и в мрежата на вратата. 球射进球门的网内。❷〈转,民〉力图,努力,竭力: Удари се да търси пътечка, която по-лѐсно да ги изведѐ към сѐлото Върбица. 他努力寻找一条能使他们比较容易到达沃尔比察村的小路。❸开始做,着手做,干起来: Каруцата, потънала до пода, застана сред блатото … — Бъди спокоен — заговори Андрѐшко и се ～и на работа около кайшите. 轮子已完全陷进泥里的马车停在沼泽中间…"放心吧!"安德雷什科开口说,并在缰绳旁边忙了起来。❹〈转,民〉相比,比赛: Воловете ми ще се ～ят с Балабанските воловѐ. 我的牛可以同巴拉班的牛比美。～**ване**［中］

ўдар|ен[1] -*на*［形］〈民〉有本事的,有本领的,有技巧的,能干的;巧妙的: Босилко е личен и ～ен момък. 博西尔科是个漂亮、能干的小伙子。～ни ръцѐ 巧手

ўдар|ен[2] -*на*［形］❶打的,敲的,打击的;冲击的;击发的: ～на сила 冲击力 ❷突击的,攻击的,冲锋的: ～ни команди (отреди) 突击队 ◇ ～**на вълна**〈理〉冲击波,激波;骇波 ～**ен инструмѐнт** 打击乐器

ўдар|ен[3] -*на*［形］❶(在完成计划、任务、指标方面)成绩卓著的;突击手的;突击的: Командирът обяви прислугата на второ оръдие за ～на. 指挥员宣布二号炮的炮手们为突击炮手。～на бригада 突击队(班) ～на работа 突击工作 ～ен труд 突击劳动 ❷重要的,紧急的,迫切的,非常紧张的;突击的: ～на задача 紧急任务 ～на сѐдмица 突击周 ～**но**［副］

ударен -*а* ❶ ударя 的过被形动 ❷［用作形］1.〈转,口〉精神失常的,不正常的,疯疯癫癫的: Не се прави на ～! 你别装疯卖傻! 2.〈语法〉有重音的,重读的: Ударената сричка се изговаря най-силно. 有重音的音节读得最重。～**о**［副］: Гласна, която се изговаря ～о, звучи по-ясно. 重读的元音听起来比较清楚。

ударѐни|е -*я*［中］重音;重音符号: Във френски ～ето винаги пада на послѐдната сричка. 法语的重音永远是在最后一个音节上。гласна под ～е 重读元音 поставям ～е на дума (тѐкст) 在词(课文)上打上重音符号(点重音) ◇ **логическо ～е** 逻辑重音 **музикално ～е** 乐调重音 **силово (динамично) ～е** 动力重音 **поставям ～е** 强调,把重点置于…上

ўдарни|к -*ци*［阳］, **ўдарничка**［阴］突击工作者,突击工作队员,突击手: ставам ～к 成为突击工作者

ударни|к -*ци*［阳］〈军〉撞针,击针,(枪炮的)击发器: Остро щракна ～кът на пистолѐта. 手枪的撞针发出尖响。

ўдарническ|и -*а* ўдарник 的形容词: ～и труд 突击工作队员的劳动

ўдарничество［无复,中］突击运动,突击工作

ўдароустойчив -*а*［形］(指物品)耐磕碰的,耐摔打的

ударя 见 ўдрям

ударя се 见 ударвам се

ударя|м 见 ўдрям ～**не**［中］

удач|ен -*на*［形］顺利的,得手的,成功的;适当的,恰当的,中肯的: ～ен въпрос (提得)恰当的问题 ～**но**［副］: Стрѐляха очевидно нѐ съвсѐм ～но, защото двамата продължаваха да бягат. 很明显他们的射击并不怎么得手,因为那两个人还在继续跑着。

удвоѐн -*а* ❶ удвоя 的过被形动 ❷［用作形］加倍的,双倍的: с ～и сили (старания) 加倍地努力 С ～а енѐргия той ще се залови пак за работа. 他将以双倍的精力重新开始工作。～**ост** -остта［阴］

удво|явам［未］, **удвоя** -*иш*, -*их*［完］加倍,(使)增加一倍: Удвойхме продукцията. 我们将产品增加了一倍。Тя ～й, утрой усилията си. 她两倍地、三倍地努力。— **се**［被动］～**яване**［中］

удво|явам се［未］, **удвоя се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］加倍,提高一倍,倍增: Явиха се много желаещи и депутацията се ～й. 来了许多愿意去的人,代表团人数增加了一倍。Тѐхните сили се ～яваха. 他们的力量倍增。～**яване**［中］: ～яване на производството 产量增加一倍

удебел|явам［未］, **удебеля** -*иш*, -*их*［完］使发胖,使胖起来;使加粗,使加厚

удесеторѐн -*а*［形］十倍的,十次的: Работят с ～а енѐргия. 他们以十倍的精力在工作。

удесетор|явам［未］, **удесеторя** -*иш*, -*их*［完］使增加至十倍,使增加九倍,使十倍地增长;使增加得非常多: ～явам силите си 成十倍地增长自己的力量 — **се**［被动］～**яване**［中］

удесетор|явам се［未］, **удесеторя се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］增加至十倍,提高九倍,相当于…的十倍;〈转〉有极大的增长,增加得非常快 ～**яване**［中］

удивѐн -*а* ❶ удивя 的过被形动 ❷［用作形］诧异的,十分惊奇的,惊异的,很吃惊的: спирам се ～ 很惊异地停下步来 глѐдам го ～ 十分惊奇地看着他 ～**о**［副］: Тя извика и ～о, и уплашено. 她又惊奇、又害怕地喊叫。

удивител|ен -*на*［形］❶奇怪的,惊人的,令人诧异的,令人惊讶的;非常的,异常的: ～на работоспособност 令人惊异的工作能力 ～на смѐлост 惊人的勇敢 ～на красота 异常的美 извършвам ～ни дела 做令人惊异的事 ❷［用作名］～**на**［阴］〈语法〉感叹号,惊叹号 ◇ ～**ен знак**〈语法〉感叹号,惊叹号 ～**но**［副］: Смяташе ～но бързо и точно като машина. 他算得像机器一样快速和准确。

удивлѐни|е -*я*［中］奇怪,惊奇,惊讶,诧异,吃惊: будя ～е 令人惊讶,引起诧异 за мое (най-)голямо ～е 使我极为惊讶的是… Той просто занемя от ～е. 他简直惊呆了。

удив|лявам［未］, **удивя** -*иш*, -*их*［完］使觉得奇怪,使惊奇,使惊讶,使诧异,使大吃一惊;使惊叹: Калугер по звание…, Неофит ни ～лява със забележително нови възгледи. 身份为修士的内奥菲特以非常新的思想使我们感到惊奇。— **се**［被动］～**ляване**［中］

удив|лявам се［未］, **удивя се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］觉得奇怪,(感到)惊奇,惊讶,诧异,大吃一惊: ～лявам се на нѐщо 对…感到惊奇 Балдьо се ～й, че князът може да пази спокойствие в такава съдбоносна минута. 公爵在这生命攸关的时刻还能保持镇静,这使巴尔迪奥感到惊奇。～**ляване**［中］

удив|явам［未］, **удивя** -*иш*, -*их*［完］同 удивлявам: Всичко видено тук ме ～ява. 在这里看到的一切都使我惊异。— **се**［被动］～**яване**［中］

удив|явам се［未］, **удивя се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］同

удивлявам се ~яване [中]

удѝна [阴]〈方〉(火)腿肉

удòб|ен *-на* [形] 方便的;舒适的,舒服的;合适的,相宜的: ~но канапѐ 舒适的长沙发 ~на квартѝра 舒适的住所 ~ни окòпи 适用的战壕 Сегà ми посòчиха вàшата къща като нàй-~на за укрѝване. 刚才他们告诉我你们家最适于隐蔽。~на чàнта 方便的提包 търся ~ен слу̀чай (момѐнт) 找合适的机会(时机) ~но врѐме 合适的时候 **~но** [副]: седя̀ ~но 舒服地坐着 Акò ти е ~но, елà ỳтре при мѐне. 如果你方便的话,明天到我这儿来一趟。Не мѝ е ~но да му кàжа товà. 我不便于对他说这件事。

удòбств|о *-а* [中] ❶(方便)设备: жѝлище с всѝчки ~а 设备齐全的住宅 ❷方便,方便情形;合适,相宜;舒适,舒适环境: Свѝкнал е на ~а. 他已习惯于过舒适的生活。обѝчам ~ата 喜欢舒适 Тòй се съгласѝ да дòйде на òстрова за нàше ~о. 为了咱们的方便他同意到岛上来。

удовлетворѐн *-а* ❶ удовлетворя̀ 的过被形动 ❷[用作形] 满意的,心满意足的;表示满意的: Тòй не остàна ~ от товà пояснѐние. 他对这样的解释不满意。~а гòрдост 得到满足的自尊心 **~ост** -осттà [阴]

удовлетворѐние [无复,中]〈书〉❶同 удовлетворя̀ване: дълбòко ~ 深感满意 пълно ~ 完全满意 морàлно ~ 精神上的满足 ❷满意,满足,如愿,心满意足: Гòрдост и ~ пълнеха млàдите сърцà. 年轻人的心中充满了自豪和满足。чу̀вство на ~ за изпълнен дълг 因为尽了义务而感到的满意

удовлетворѝтел|ен *-на* [形]〈书〉❶同 задоволѝтелен (令人满意的,可以视为满意的,过得去的): ~ен òтговор 令人满意的答复 ❷〈旧〉[用作名] **~ен** [阳](学生成绩评分中的)及格: По àлгебра ѝмаше ~ен. 他的代数成绩是及格。**~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

удовлетвор|я̀вам [未], **удовлетворя̀** *-ѝш, -ѝх* [完]〈书〉❶同 задоволя̀вам (使得到满足,使满意,满足,使如愿以偿): ~я̀вам молбàта (желàнията, потрѐбностите) му 满足他的要求(愿望,需要) ~я̀вам любопѝтството му 满足他的好奇心 ~я̀вам кредитòрите си 使债权人得到满足(偿还债务) ❷补偿,赔偿: Върхòвният прокурòр предлòжи да се оправдàят обвинѐемите бъ̀лгари по лѝпса на доказàтелства. Но товà съвсѐм не мòже да ме ~ѝ. 最高检察长提议,这些保加利亚被告由于缺乏罪证,应予开释。但这绝不足以补偿我的损失。**— се** [被动]: Товà може да се ~ѝ. 这一点可以得到满足。**~я̀ване** [中]

удовлетвор|я̀вам се [未], **удовлетворя̀ се** *-ѝш се, -ѝх се* [完][中态]〈旧〉满足于,感到满意,认为满意: Дя̀до Ивàн не сѐ ~я̀ваше от тѐя сỳхи и уклончѝви òтговори. 伊万爷爷不满足于这种干巴巴的、转弯抹角的答复。**~я̀ване** [中]

удовòлстви|е *-я* [中] ❶愉快,快感,高兴;令人愉快的东西;快乐: намѝрам ~е в нѐщо 在…中找到快乐 чу̀вствам ~я 感到愉快 Глѐдах фѝлма с ѝстинско ~е. 我非常愉快地看了这部电影。Му̀зиката ми доставя ~е. 音乐使我快乐。развàлям му ~ето 使他不高兴,使他扫兴 ❷娱乐,玩乐: Търсеше всѐ пò-чѐсто ~ята на живòта. 他越来越经常去寻欢作乐。◇ **с ~е**〈口〉很高兴,欣然地: Бъдѐте любѐзни да ми прочетѐте нѐщо. — С нàй-голя̀мо ~е. "劳驾请您给我读点什么。""好,我非常愿意效劳。"

удостоверѐни|е *-я* [中] ❶证明书,证件: ~я за пѐнсия 领取养老金证明书 ~е за семѐйно и материàлно положѐние 家庭和经济状况证明书 издàвам ~е 发证明书 ❷〈旧〉同 удостоверя̀ване

удостовер|я̀вам [未], **удостоверя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 证明;证实,认证: ~я̀вам самолѝчността си 证明自己的身份 ~я̀вам верността̀ 证明属实 ~я̀вам пòдписа си 认证…是自己的签名 **— се** [被动] **~я̀ване** [中]

удостоѐни|е *-я* [中]〈书〉(为表示尊敬等而授予的)荣誉

удосто|я̀вам [未], **удостоя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] ❶授予,颁给,奖给,赏予: ~я̀вам със звàнието „нàй-добър в профѐсията" 授予"本行业最佳工作者"称号 Удостоѝха го с òрден. 他们向他颁发了勋章。❷惠赐;赏予;赏脸,给面子;尊重: Удостоѝха ни с присъ̀ствието си. 他们赏脸前来参加。~я̀вам ня̀кого с внимàние 给予某人关照 **— се** [被动] **~я̀ване** [中]: ~я̀ване с òрден 颁发勋章

удр|ѐмвам се [未], **удрѐмя се** *-ѐмеш се, -я̀мах се* [中态] ❶发困,打起盹来,打瞌睡: Поседя̀х край òгъня и се ~я̀мах. 我在炉火旁坐了一会儿,发困了。❷〈转〉同 омърлу̀швам се (发蔫,没有精神)

удрѐх|вам [未], **удрѐхна** *-неш, -нах* [完]〈方〉变瘦,消瘦;变虚弱;变得没有精神,发蔫

удръ̀жки [复,阴]〈公文〉扣除的款额,扣除额: Прàвят ми ~ от заплàтата. 他们从我的工资里扣了钱。

ỳд|рям, (口) **удàрвам** 和 **удàрям** [未], **удàря** *-àриш, -àрих* [完] I ❶打(击)一下或几下: Тя̀ замàхна с камшѝка и с всѐ сѝла ~àри кòня. 她举起鞭子用尽全力抽打起马来。~рям го по гърбà 打他的背 ❷碰,撞: ~рям главàта си в земя̀та (着地地)撞自己的头 Плу̀гът му отведнъ̀ж ~àрил в нѐщо твъ̀рдо. 他的犁突然碰到一个硬东西。❸敲,敲击,撞: ~рям камбàната 敲钟 ~рям тъпàна 敲鼓 ~рям звънѐца 摇铃 ❹(钟等)响,敲: Навъ̀н ~àри учѝлищният звънѐц за влѝзане в чàс. 学校的上课铃在外面响了。❺〈民〉打中,击中,打死: Гръ̀мнаха във нѐго, но го не ~àриха. 他们朝他开了枪,但是没有打中他。❻来到;落下: Гръм ~ря̀ и издъ̀но разтъ̀рсва нòвата бàщина ми къща. 雷打了下来,把我老家的新房子震得很厉害。❼〈民〉用力盖上,打上: ~рям печàта 盖上图章 ❽放上,安装上,做好: Нàй-сѐтне ~àриха и мазѝлката на къщата. 最后,他们把房子的灰泥也抹上了。❾〈转,民〉赚,盈利,得到: Защò не стàнах представѝтел! Щя̀х да ~àря ху̀бави печàлби. 我为什么没当代表呢?要是当了,我准会赚大钱的。❿〈口〉突击,攻击,袭击,冲击: Акò парашутѝстите напàднат Сòфия, нàй-напрѐд ще ~àрят казàрмите и затвòра. 假如伞兵进攻索非亚,他们最先会袭击兵营和监狱。⓫〈转,书〉打击: Удàрихме по бюрократѝзма. 我们打击了官僚主义。⓬〈转,民〉损害,使遭受损失: Тàзи годѝна су̀шата ни ~àри здрàвата. 今年旱灾把我们害苦了。⓭[只三]〈转,民〉(疾病等)损害: Грѝпът го ~àри в бъ̀бреците. 流感损害了他的肾脏。⓮[只三]〈转,口〉同 засѐгам (使伤心,使痛苦): Мрàчен ми се вѝжда тòй. Изглѐжда, злѐ го е ~àрила смъртта̀ на брàт му. 我觉得他心情很沉重,看来,他哥哥的死使他很痛苦。⓯[只三]〈转,口〉使强烈地感到,起(厉害的)作用,发生(厉害的)影响: Удàри го гъ̀ста и лютѝва вълнà от тютю̀нев дѝм. 一股浓烈的烟呛了他。Удàри ме електрѝческият тòк. 我触电了。⓰〈转,口〉径直朝…走,奔向: Удàриха пря̀ко през Балкàна. 他们直接穿过巴尔干山。⓱[只三]〈转,民〉(雹、雨等自然现象)(突然)来临,降临,到来;发生: Ỳтре ще ~àри едѝн грàд, та нѝщо ня̀ма да остàне. 明天要下

一场雹子,那就什么也剩不下。⓲〈转,口〉(常与代词性语气词 му 连用)舒舒服服地喝上(一口),痛痛快快地喝：Ще му ~ àрим по еднò шишèнце сли̇вова. 咱们每人都痛痛快快地喝上一小瓶李子酒。⓳[只三]〈转,民〉(与前置词 на 连用)变得,成为,像：Най-напрèд ти свѐтне нѐщо дрѐбно, катò свету̀лка ...! Па стàне шàрено, шàрено ..., ~ àри на червѐно, па на жъ̀лто, па на мòраво. 最初有一点很小的东西在发亮,像萤火虫一样…然后变成花的…又变成红的、黄的、紫的。⓴〈转,口〉(常与前置词 на 和某些抽象名词及代词性语气词 му, го, я 等连用)开始做(名词所表明的事情)：Че катò му ~ àрихме еди̇н гуля̀й, чàк до съмнàло. 我们大吃大喝起来,直到天亮。Мнози̇на го ~ ряха на смя̀х и на подигрàвка. 大家开始耻笑他、戏弄他。Удàрих го на бя̀г. 我逃跑了。Ⅱ[只未] ӯдрям ❶打,揍;捶：Голя̀ма навàлица ~ ря по пòртата. 一大群人在捶着门。❷碰,撞,击,拍打：Македòнски се ядòсваше и ~ ряше си̇лно кàртите по мàсата. 马其顿斯基生着气,用力往桌上摔着牌。Вълни̇те ~ ряха си̇лно скали̇стия бря̀г. 浪猛力拍打着岩岸。❸击,敲：~ рям клепàло 敲(当钟用的)云板 Бу̀нт! Въстàние! Ӯдряйте камбàните. 造反吧!起义吧!你们把钟敲响吧!❹〈民〉射击,打：Ӯдряйте! Избя̀га! — и òколо десети̇на пу̀шки изгърмя̀ваха от еди̇н пъ̀т. "开枪!他跑了!"大约有十来支枪同时响了。❺〈民〉来到;落下：Водàта от тя̀хната стря̀ха прàво в нàшата стенà ~ ря. Изрòвила е всѝчко. 水从他们家的房檐直接落到我家的墙上,把什么都给冲坏了。❻〈转,书〉打击：~ рям немилости̇во 无情打击 ❼〈转,口〉损害,使遭受损失 ❽[只三]〈转,口〉同 зася̀гам(使痛苦)：Вся̀ко нещàстие ~ ряше всѝчки сърцà. 每件不幸的事都使大家痛心。❾[只三]〈转,口〉使强烈地感到,起(厉害的)作用,发生(厉害的)影响：Подпрàвеното ви̇но ~ ря в главàта. 加了配料的葡萄酒容易上头(使人头晕)。❿[只三]〈转,民〉(与前置词 на 连用)像,使人想起：Блѐдият цвя̀т на лицѐто му ~ ряше на зелѐно. 他脸色苍白,有点发绿。— **се**[反身,被动,中态,互及]：Вратàта се ~ àри си̇лно. 门被用力撞上了。Изведнъ̀ж тòй се спря̀ и в отчàянието си започна да се ~ ря с юмру̀ци по главàта. 他突然停下来,在绝望中(用拳头)捶起自己的脑袋来。◇ **Вземѝ еди̇ния, та ~ àри дру̀гия.**〈口〉半斤八两;两个都不行(不好),两个都是一路货。**Двaнàдесетият чàс ~ àри (настъ̀пи).**〈书〉最后的、决定性时刻来到了。**~ рям (дръ̀пвам, тѐгля) бòй на ня̀кого**〈口〉打某人,揍某人：Да взѐме човѐк да ви ~ àри еди̇н ху̀бав бòй, та да се нау̀чите на рѐд! 得有人狠狠揍你们一顿,好让你们学会守规矩!**~ рям (~ àрвам) клю̀ча на нѐщо**〈口〉锁上,上锁：Затвòри, ~ àри клю̀ча и ху̀кна. 他把门关了,锁上,跑了。**~ рям крàк** 用操练的步法走;正步走 **~ рям кьòравото (келепи̇р)**〈口〉白白地得到(赢得),不费力气也不花钱就轻易地得到：Акò е рàбота да ~ àрим келепи̇р ..., тò нàй-добрè ще бъ̀де да отвòрим еднà фàбрика за квàс. 咱们如想轻易地赚钱,那最好是开一个克瓦斯厂。**~ рям назàд**〈民〉情况不妙,事情变糟 **~ рям ня̀кого в (о) земя̀та**〈口〉(以自己取得的成绩)超过(压倒)某人,使丢丑 **~ рям (~ àрвам) о (на) кàмък**〈口〉不成功,碰到未预见的障碍,碰壁 **~ рям (хвъ̀рлям) окò на ня̀кого или̇ на нѐщо**〈口〉1.看一眼;使眼色,递眼色 2.〈转〉因十分喜欢而想得到某人或某物,看中：Пъ̀ргав и отрàкан бѐше, та тѐ ~ àриха окò на нѐго. 他灵巧能干,所以他们看中他了。**~ рям (кàрам) (я) през просòто**〈口,不赞〉想怎样就怎样;目无法纪;不顾体面 **~ рям се (бѝя се) в гърдѝте**〈口〉显摆自己,自夸 **~ рям (~ àрвам) спирàчката**〈口〉突然停止 **~ рям тòкове (петѝ)** 两足并拢时,两只鞋的后跟相碰(以便立正敬礼) **Чàсът ~ àри.**〈书〉到时候了。**~ рям в кантàра**(售货时)少给分量 **~ ряне**[中]

ӯдря|м се[未,中态]击打,拍击,碰,撞：Кàкто тѝча, тòй пàда и се ~ мнòго лòшо. 他跑着跑着摔倒了,摔得很重。**~ не**[中]

удря̀мвам се[未,中态]同 удрѐмвам се

удуш|àвам 和 **удӯшвам**[未], **удушà** *-ѝш, -ѝх*[完]❶掐死,勒死,绞死,窒杀,扼杀：Тòй бѐ ~ и̇л с ръцѐте си хръ̀та на Махму̀д бѐй. 他把马赫穆德老爷的猎狗掐死了。❷〈罕〉使呼吸困难,使喘(透)不过气来,使觉得憋气,使窒息：Удушѝ ме проклѐта мъглà. 讨厌的雾使我喘不过气来。❸〈转〉压迫,摧残,摧毁：Радослàвов ~ ѝ Бъ̀лгария. 拉多斯拉沃夫摧残了保加利亚。— **се**[反身,被动]**~ àване**[中]

удӯшва|м 见 удушàвам **~ не**[中]

удълж|àвам[未], **удължà** *-ѝш, -ѝх*[完]使变长,延长,拖长：~ àвам рòкля 把连衣裙放长 ~ àвам срòка 延长期限 Тòй ~ ѝ крàчките си и забъ̀рза по пътѐката. 他拉长步子,沿着小路很快地走起来。— **се**[被动,中态]：Рабòтният сезòн мòже да се ~ ѝ. 工作季节可以延长。Лицѐто му се ~ ѝ, отслàбна. 他的脸变长了,消瘦了。**~ àване**[中]

удължѐн *-а* ❶ удължà 的过被形动 ❷[用作形]变长的,拖长了的,延长的 **~ о**[副]

удължѐни|е *-я*[中]延长;延期：~ я на глàсните 把元音拖长(延长) ~ е на срòковете 延长期限

удължи̇тел *-ят, -я*[阳]❶使某物加长的部分：~ на електрѝчески провòдник 电线的接线 ❷(木)铅笔帽

удърж|àм[未], **удържà** *-ѝш, -àх*[完]❶扶住,支撑住,搀扶,支持住：Да не бя̀х го ~ àла, щѐше да пàдне. 我要是不扶住他,他会跌倒的。❷(努力)拦住,阻止,制止;劝(不要做某事);克制住：Не мòже да ~ ѝ колàта из надòлнището. 下坡时他没能把车拉住。Тя̀ се разтрепѐра и еднвàм мòжеше да си ~ ѝ съ̀лзите. 她发抖了,很难克制住自己的眼泪。❸〈旧〉使停留在某处,使呆在某处,把某人留住：Всѐ пак нѐщо го ~ à в тòя живòт, а тò е — поѐзията. 在生活中毕竟还有使他留恋的东西,那就是诗歌。❹〈转〉经受住,支持住,挺住,忍住：Ще ~ ѝм докрàй. 我们要坚持到最后。Нàй-пòсле измъ̀чената душà на стàреца не ~ à, а избу̀хна в еднò дълбòко ридàние. 老人受折磨的心灵终于支持不住了,他沉痛地大哭起来。❺保持住,留住,保留住,守住：не ~ ам вя̀рата си 没坚持住自己的信念 ~ ам позѝцията 守住阵地 ❻扣除,扣下(钱款)：~ ам ергѐнски дàнък от заплàтата 从工资中扣除单身税 — **се**[被动]◇ **~ ам връ̀х** 战胜,胜过,占上风：Съ̀рбите ~ àха връ̀х. 塞尔维亚人占了上风。**~ ам ду̀мата (обещàнието) си**〈口〉遵守诺言,不食言 **~ ане**[中]

удърж|àм се[未], **удържà се** *-ѝш се, -àх се*[完][中态]忍住,节制住,克制住：Àз не можàх да се ~ à, просълзѝх се и насрѐд пъ̀тя го прегъ̀рнах. 我忍不住了,流了眼泪,在路上就拥抱了他。Димѝтър е тъ̀й смѐшен, че кòйто и да го вѝди, мъ̀чно мòже да се ~ ѝ да не сѐ засмѐе. 迪米特尔是那么滑稽,谁看见他都很难忍住不笑。**~ ане**[中]

уединѐн *-а* ❶ уединя̀ 的过被形动 ❷[用作形]1.孤独的,孤寂的,离群索居的：Тòй се чу̀вствуваше сàм, чужденѐц, ~. 他感到自己是孤单单的一个人,是个陌生人,离群索居。2.远离人烟的,偏僻的,僻静的：~ планѝнски къ̀т 僻静的山沟

～**о**［副］：Тя̀ живѐеше ～о．她孤独地生活着。～**ост** -остта̀［阴］

уединѐние［无复，中］〈书〉❶单独一人（的环境），独处；幽居，深居简出，孤独生活：То̀й оби̇̀ча ～то，обоготворя̀ва приро̀дата．他喜欢幽居，崇拜大自然。Живѐем в ～．我们深居简出。❷同 уединя̀ване

уедини̇̀тел|ен -*на*［形］隔绝的，隔离的：～на бо̀лница 隔离病院

уединя̀вам［未］，**уединя̀** -*и̇ш*，-*и̇х*［完］隔离，使与一切隔绝，使离群索居，使孤独，使成为孤单的，使孤立：Роси̇̀нка бѐше занѐсена и ～ѐна в определѐната за арестанти бо̀лнична стая．罗辛卡被抬进犯人住的病房，与别人隔绝。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

уединя̀вам се［未］，**уединя̀ се** -*и̇ш се*，-*и̇х се*［完］［中态］（离开别人而）单独走开；离群索居，独处起来，隐遁起来；孤僻，不与人往来：То̀й ста̀на по̀-мълчали̇̀в，отбя̀гваше от дру̀гите и се ～я̀ваше．他变得比以前沉默寡言，躲避着别人，离群索居。～**я̀ване**［中］

уеднакв|я̀вам［未］，**уеднаквя̀** -*и̇ш*，-*и̇х*［完］使统一，划一；使一致，使变得相同：～я̀вам мнѐнията 使意见统一起来 — **се**［被动］～**я̀ване**［中］：～я̀ване на цѐните 统一价格

уедр|я̀вам［未］，**уедря̀** -*и̇ш*，-*и̇х*［完］合并（使之扩大）：Уедри̇̀ха тѐкезесѐто．他们通过合并把农业劳动合作社扩大了。— **се**［被动，中态］～**я̀ване**［中］：пла̀н за ～я̀ване на предприя̀тието 合并企业的计划

Уѐлингтън（**Вѐлингтон**）惠灵顿（新西兰首都）

Уѐлс 威尔士（英国的一部分）

ўем［无复，阳］〈民〉（旧时因借用农具或磨、打谷机、梳毛机等而付给的）实物报酬（如粮食、羊毛等）或钱：Ця̀лото ля̀то сме вѐяли на вея̀лката му и ～ не ни̇̀ взѐ．整个夏天我们都使用他的簸谷机簸谷，而他没有要我们付报酬。

уѐм|ам［未］，**уѐма** -*еш*，-*ах*［完］取（实物）报酬

ўем|ен -*на*［形］（实物）报酬的

уѐстърн［阳］（取材于19世纪下半叶美国西部生活的）西部影片

уѐт -*а*［形］〈方〉不会做（某事）的；手艺太差的，没有技能的，没有本领的；做得不好的

уж［语气］❶〈讽〉（表示人们所期待而实际上与现实相反的事）说（的）是，说什么：Ўж бѐ за три̇̀ дни̇̀ то̀，а три̇̀ сѐдмици ста̀ват．说什么只需三天，结果是三个星期。Нали̇̀ си ～ бо̀лен，защо̀ не лежи̇̀ш？你不是说病了吗，为什么不躺着啊？❷（在表示某些不符合实际的情况或实际没有发生的情况时用）好像是，似乎（是），仿佛：То̀й ка̀за хладнокръ̀вно ～，но гла̀сът му трепѐреше от я̀д．他说时似乎平静，可是他的声音气得发抖。Присъ̀ни ми се，че съм ～ в града̀，домà，у чи̇̀чови．我梦见我好像是在城里，在家里，在叔叔家里。❸（在转述某人的话或意见时表示不太相信）说什么：Овча̀рите разпра̀вяха，че ～ били̇̀ видѐли една̀ но̀щ да па̀да от о̀блаците о̀гнен змѐй．牧人们说什么有一天晚上他们看见一条火蛇从云中掉下来。◇ **на** ～〈口〉假装；开玩笑：Та̀я ра̀бота на ～ мо̀же ли？这种事情能开玩笑吗？

ўжас［阳］❶［只单］极度的恐惧，万分的惊骇，吓呆，惊心动魄，胆战心寒；惊骇万分的表情，极端惊恐的神色：изпищя̀вам от ～ 由于惊骇万分而尖叫 обхва̀ща（обзѐма）ме ～ 我胆战心惊 Коси̇̀те ми настръ̀хват от ～．吓得我寒毛竖起。Ўжас и невъобрази̇̀ма бо̀лка се появи̇̀ в по̀гледа му．他目光中出现了万般惊恐和无法想像的痛苦。❷〈转〉［常复］惨祸，灾祸，吓人的事情，惨状，很可怕的现象（情景）：Пѐт вѐка ～и，убѝйства и кла̀нета，/ пѐт вѐка на ди̇̀м и смра̀д потъ̀нали свети̇̀ни．（Вазов）五个世纪的灾祸和屠杀，神圣的国土有五个世纪都沉沦于硝烟和腐臭之中。❸［只单］凄惨，悲惨（性），可怕；绝境：Едва̀ сега̀ разбра̀х цѐлия ～ на положѐнието си．直到现在我才明白自己处于如此可悲的境地。❹［用作副］〈口〉极其，非常，厉害，不得了；真吓人：Стра̀шна но̀щ преживя̀х．Ўжас！— побъ̀рза да привъ̀рши ра̀зказа си тя̀．“我经历了一个恐怖的夜晚，真吓人啊！”她急忙结束了她的谈话。◇ **за голя̀м**（**мо̀й，тво̀й…**）～〈口〉（使我、使你…）大感意外

ужа̀с|ен -*на*［形］❶很可怕的，非常吓人的，骇人听闻的，令人惊心动魄的；很凶的；惊恐的：～но престъплѐние 骇人听闻的罪行 ～на смъ̀рт 惨死 ～на глѐдка 很可怕的情景 ～ни новини̇̀ 骇人听闻的消息 Ужа̀сен ви̇̀д и̇̀маш．你的样子很吓人。В ми̇̀г еди̇̀н ～ен жѐнски пи̇̀сък процѐпи тишина̀та．突然，女人的一声惊叫打破了寂静。❷〈转，口〉非常的，很厉害的；不得了的：～но нещàстие 极大的不幸 ～на бъркоти̇̀я 混乱得不得了 Това̀ не е шосѐ，това̀ е инквизи̇̀ция！— възмути̇̀ се ба̀щата — Ужа̀сно дру̀сане бѐше．“这不是什么公路，这是叫人受罪！”父亲生气地说道，“车颠得要命！”❸〈转，口〉非常糟糕的，很不好的，恶劣的，极坏的：～но врѐме 极坏的天气 ～на новина̀ 糟糕的消息

ужасѐн -*а* ❶ ужася̀ 的过被形动 ❷［用作形］非常害怕的，惊骇万分的，吓呆的，胆战心惊的：Ни̇̀е изви̇̀кахме ～и．我们惊恐万分地喊起来。～**о**［副］

ужаси̇̀|я［阴］〈口〉极为吓人的事情，很可怕的现象（情景）：Тѐ разка̀зват ～и．他们讲着非常吓人的事。

ужа̀сно ❶ ужа̀сен 的副词：～ мързели̇̀в 懒得惊人 Ужа̀сно гла̀ден съм．我饿坏了。Ча̀кахме ～ дъ̀лго．我们等的时间长极了。❷［用作语气］糟糕得很，不得了；极可怕：Ужа̀сно，～！Ще се пу̀кне чо̀вѐк от горещина̀．不得了，不得了！简直要把人热死了。

ужас|я̀вам［未］，**ужася̀** -*и̇ш*，-*и̇х*［完］使非常害怕，使惊恐万分，使不寒而栗，吓呆：Гръмотѐвиците ни ～и̇̀ха．阵阵的雷声使我们非常害怕。Гнѐвът на ба̀ща ѝ я ～я̀ваше．她父亲发脾气把她吓坏了。— **се**［被动］：Объ̀рнах се веднàга и се ～и̇̀х от карти̇̀ната，коя̀то ми се предста̀ви．我立刻转过身来，被眼前景象吓坏了。～**я̀ване**［中］

ужас|я̀вам се［未］，**ужася̀ се** -*и̇ш се*，-*и̇х се*［完］［中态］非常害怕，惊恐万分，惊吓，震惊，不寒而栗，吓呆：Женѝте се ～я̀ваха，като̀ чу̀еха сирѐните．妇女们听到汽笛声，惊恐万分。～**я̀ване**［中］

ужи̇̀л|вам［未］，**ужи̇̀ля** -*иш*，-*их*［完］❶（蜂、蚊等）螫，刺，咬：Ужи̇̀лила го пчела̀．蜜蜂螫了他。Ужи̇̀ли ме еди̇̀н кома̀р．一只蚊子叮了我。❷（荨麻等）刺痛，扎：Ива̀н се изчерви̇̀，като̀ че ли го ～иха с коприва．伊万脸红了，就像有谁用荨麻刺了他一样。❸〈转〉（用言语或行动）刺痛，刺伤：Тя̀я проклѐти ду̀ми ～иха профѐсора．这些恶毒的话把教授刺痛了。— **се**［反身，被动］～**ване**［中］

ужи̇̀л|ям［未］，**ужи̇̀ля** -*иш*，-*их*［完］同 ужи̇̀лвам — **се**［反身，被动］～**яне**［中］

ўжина［阴］〈方〉（常指夏季在田间干活休息时吃的）下午的便餐，下午的点心

ўжка［语气］〈民〉同 уж：Като̀ я глѐдам така̀，и мѐн — ～ ми

е по̀-лѐко — пък всѐ ми е мъ̀чно. 看着她这个样子，我似乎是轻松了一点，实际上仍旧感到难过。Ха̀йде да игра̀ем, ～ тѝ си лисѝца, а а̀з ～ съм вълк. 来，咱们来玩儿，你假装狐狸，我假装狼。

ўжким［语气］〈民〉同 уж

узакон|я̀вам［未］, **узаконя̀** -ѝш, -ѝх［完］使合法化，使有法律根据：～я̀вам да̀дено положѐние 使现有状况合法化 Тя̀ му позага̀тна да се венча̀ят, за да ～я̀т съпру̀женския си живо̀т. 她向他暗示了一下他们该举行婚礼，以使他们的夫妻生活合法化。— **се**［被动］**～я̀ване**［中］

узбѐк -и［阳］, **узбѐчка**［阴］乌兹别克人

узбѐкск|и -а ❶ Узбекиста̀н 和 узбѐк 的形容词 ❷［用作名］～и［阳］乌兹别克语

Узбекиста̀н 乌兹别克斯坦(亚洲)

узбекиста̀н|ец -ци［阳］, **узбекиста̀нка**［阴］同 узбѐк

узбекиста̀нск|и -а 同 узбѐкски

узна̀|вам［未］, **узна̀я** -еш, -х, 过被形动 -т［完］❶打听出来，探听到，探悉，询问出，问明；了解到，认识，认清，知道，得知：То̀й пожела̀ да ～е по̀вече подро̀бности по дѐлото. 他想了解更多的与案件有关的细节。Узна̀х къдѐ живѐе. 我已弄清楚他住在哪里。Не можа̀х да ～я къдѐ са замѝнали. 我没能打听到他们到什么地方去了。～вам та̀йна 探听到秘密 ～вам от достовѐрен ѝзточник 从可靠的消息来源获悉 ❷〈民〉认出，认得出来，看出，听出：Като̀ ～ха сво̀и хо̀ра в новодошлѝте, разбо̀йниците ги заобико̀лиха и повѐдоха шу̀мен и вѐсел ра̀зговор. 当土匪们从新来的人中认出自己人时，就把他们围住，大声地、高兴地谈起话来。— **се**［被动］：Защо̀ се то̀й самоубѝ? — Това̀ нѝкой не зна̀е и нѝкога не бѝ могло̀ да се ～е. 他为什么自杀？这一点谁也不清楚并且永远也不会弄清楚。**～ване**［中］

узр|я̀вам［未］, **узрѐя** -ѐеш, -я̀х, 过主形动 -я̀л, -я̀ла, -ѐли［完］❶(果实等)成熟；〈转〉(人)发育成熟；(思想、决定、计划等)达到成熟：Гро̀здето ～я̀. 葡萄熟了。Черѐшите ～я̀ват ра̀но. 樱桃成熟得早。Още не ѐ ～я̀л за та̀я ра̀бота. 担任这项工作他还不成熟。Наро̀дът е ～я̀л за една̀ велѝка борба̀. 人民已经成熟到可以进行一场伟大的斗争。В ума̀ му ～я̀ пла̀нът на стра̀шното отмъщѐние. 一个可怕的复仇计划在他脑子里成熟了。Всѐ но̀ви и но̀ви идѐи ～я̀ваха в глава̀та му. 越来越多的新想法在他头脑中成熟起来。❷〈民〉(须经发酵的食品)已可食用；酿好：Кашкава̀лът не ѐ о̀ще ～я̀л. 干酪还不能吃(没做好)。Вѝното вѐче ～я̀. 葡萄酒已酿好。❸〈民〉(脓疱、疙瘩、白内障等)熟，出头，发展到后期：Ця̀реят вѐче ～я̀ва и запо̀чва да отдѐля гно̀й. 脓疱已经熟了，开始流脓了。**～я̀ване**［中］：То̀плите ѐсенни днѝ ускорѝха ～я̀ването на плодовѐте. 秋季温暖的日子加快了水果的成熟。

узурпа̀тор［阳］〈书〉篡位者；篡夺者，篡权者，霸占者

узурпа̀торск|и -а узурпа̀тор 的形容词：～а вла̀ст 篡夺的政权

узурпѝра|м［未，完］〈书〉篡位；篡夺；篡权：～м тро̀н 篡夺王位 — **се**［被动］**～не**［中］

ўзус［阳］❶〈法〉同 обича̀й（惯例，习惯）❷〈语法〉习惯用法

уѝйкенд 和 **уѝкенд**［阳］周末

Ўиндзор 温莎(加拿大城市)

уѝндсърфинг［阳］〈运〉帆板

уѝски［无复，中］威士忌(酒)

уѝще -а［中］〈方〉❶犁的把手 ❷(车的)单辕杆

уйгу̀н［形，不变］〈方〉合适的，恰当的

уйдѝ|свам［未］, **уйдѝсам** 和 **уйдѝша** -шеш, -сах［完］〈口〉❶适合，相宜，合身：Клю̀чът ～сва на ключа̀лката. 这把钥匙能开这把门锁。Вся̀ка ка̀па на вся̀ка глава̀ не ～сва.〈俗〉并不是任何一顶帽子都适合于任何一个人戴。❷同意某人的意见，赞同 — **си**［互及］：С до̀ктора тъ̀й си ～сахме и таквѝз голѐми приятели ста̀нахме. 我跟大夫是这样相投，我们成了这么好的朋友。◇ **не ～сва** 不合适，不适宜 **～сва ми**〈口〉合算，上算，有好处，有利；适合要求，满意：Така̀ му ～сва, така̀ си и прика̀зва. 这样对他有利，他也就这样说了。**～свам на ума̀ (акъ̀ла) на нѝкого**〈口〉同意某人的意见；照着某人的意思办；迎合某人 **Не му̀ ～свай!** 不要听他的，别同意他的意见！**～сване**［中］

уйдурдѝ|свам［未］, **уйдурдѝсам** 和 **уйдурдѝша** -шеш, -сах［完］〈口〉使适合，使相配合，使适应，改成适合于…的，编排，拼凑：Пѝше нѐщо като̀ стѝхове и ～сва рѝми. 他在写一些像诗一样的东西，正在那儿拼凑韵脚。

уйдурма̀［阴］〈口〉诡计，狡猾手段，鬼蜮伎俩；骗局：Лъ̀же про̀стите хо̀ра с ～ѝ. 他用诡计欺骗没有知识的人。

уйка̀ -та у̀йковци［阳］〈方〉同 ву̀йчо（舅舅）

ўйко -то, -вци［阳］〈方〉同 ву̀йчо（舅舅）

ўйна［阴］〈方〉同 ву̀йна（舅母）

ўйчо -то, -вци［阳］〈方〉同 ву̀йчо（舅舅）

ўйчов -а［形］〈方〉同 ву̀йчов（舅舅的）

УК［у̀-ка̀］［缩］Учѝлищен комитѐт 校委员会

ўка［无复，阴］〈民〉❶教训，教益；教导；劝告 ❷同 на̀вик（习惯）：Ако̀ ѝма ～, ѝма и оту̀ка.〈俗〉能染上坏习惯，也有办法改掉坏习惯。

ука̀жа 见 ука̀звам

ўказ［阳］(国家元首或最高机关有法律作用的)命令：～ на Презѝдиума на Наро̀дното събра̀ние 国民议会主席团命令 ～ за изменѐние и допълнѐние на зако̀на за наро̀дната просвѐта 关于修改和补充国民教育法的命令 ～ на ца̀ря за назнача̀ване на съдѝи 沙皇关于任命法官的命令

указа̀ни|е -я［中］〈书〉❶指出，指明，指点，指示；材料：То̀й проверя̀ваше по ～ята на баромѐтъра си височина̀та на Мусала̀. 他根据自己气压表指明的材料核对穆萨拉峰的高度。❷指示，指导，指令，训令：да̀вам подро̀бни ～я 作详细的指示 по нѐгово ～е 根据他的指示 При разда̀ване ро̀лите да се объ̀рне внима̀ние на ня̀колко ～я в кра̀я на кнѝгата. 在分配角色时应该注意书后的几条指导性意见。

указа̀тел -ят, -я［阳］❶指南，手册：телефо̀нен ～ 电话簿 ❷〈旧〉目录，索引，一览表：библиогра̀фски ～ 图书目录 ～ на лѝчните имена̀ 人名索引 ❸〈罕〉同 показа̀тел（指标，标志）

указа̀тел|ен -на［形］〈旧〉同 показа̀телен（可作为指标的，很典型的，表明特性的）◇ **～ен пръ̀ст** 同 показа̀лец[2]（食指）：То̀й почу̀кал по врата̀та с ～ния си пръ̀ст. 他用食指敲了敲门。

ука̀|звам［未］, **ука̀жа** -жеш, -зах［完］〈书〉指，指出，指明，指点；给指示；指给看：Из пъ̀тя като̀ срѐщахме нѐщо по̀-забележѝтелно, а̀з всѐ счѝтах за ну̀жно да ～звам и обясня̀вам на ба̀й Га̀ньо. 在路上，当我们遇到什么比较重要的东西时，我总觉得有必要指给甘纽大叔看并给他讲解。— **се**［被

动]～зване[中]

ўказ|ен *-на*[形]命令的

укахър|ѝвам[未],**укахърѝ** *-ѝш,-ѝх*[完]〈民〉使忧愁,使悲伤,使伤心 — **се**[被动,中态]: Акò не дòйдеше тòй на клàденеца, тя щèше да се ～й и да бъде цèлия дèн умѝслена и невèсела. 如果他不到井边来,她就会伤心,一整天都会沉思和不高兴。

УКВ[ў-ка-вè][中,缩]〈无线〉ўлтракъси вълнѝ 超短波

уклòн[阳]倾向,倾;偏差,偏向: дèсен (лявв) ～ 右(左)倾

уклончѝв *-а*[形]转弯抹角的,支吾搪塞的,含糊的,模棱两可的: ～ òтговор 转弯抹角的回答 **～о**[副]: Тя мълчèше илѝ отговàряше ～о на всѝчките му въпрòси. 她沉默着或者含糊地回答他所有的问题。**～ост** *-остта*[阴]

уклон|ѝвам се[未],**уклонѝ се** *-ѝш се,-ѝх се*[完][中态]〈书,旧〉同 отклонявам се(偏向,偏转,偏离;离开,脱离,离题): Но нѝе нямa да се ～яваме назàд към събѝтията от товà лято. 但是,我们不会离题,返回到今年夏天的事件。**～яване**[中]

ўкоп[阳]❶〈方〉田间排水沟 ❷雨水冲出的小洼

ўкор[阳]责备;责备的神情(意味等): Тя ме поглèдна с ～ и злòба. 她带着责备和恶狠狠的神情看了我一眼。Заслужàва ～. 他应该受到责备。

ўкор|ен *-на*[形]❶应受责备的: ～но държàне 应受责备的举止 ❷(表示)责备的;带责备意味的: ～ни дўми 责备(的话) ～ен тòн 责备的语调 Стàна ясно, че е извършила ужàсна грèшка. Тя не желàеше да срèщне ～ния пòглед на бащà си. 她知道自己犯了极大的错误。她不愿意看到父亲责备的目光。◇ **～но поведèние**(学生的)操行鉴定——劣(等) **～но**[副]

укорен|ѝвам се[未],**укоренѝ се** *-ѝш се,-ѝх се*[完][中态]〈民〉(植物)生根,扎根: Засèтите на врèме прòлетници се ～ят добрè. 及时播种的春播作物根扎得不错。**～ѝване**[中]

укорѝзна[阴]〈方〉同 ўкор

укорѝзнен *-а*[形]〈方〉同 ўкорен: ～ пòглед 责备的目光 **～о**[副]

укорѝтел|ен *-на*[形]〈罕〉责备的: ～ен тòн 责备的语调 **～но**[副]: Мàйка ми ме глèда ～но. 我母亲用责备的眼光看我。

укор|ѝвам[未],**укорѝ** *-ѝш,-ѝх*[完]责备,谴责,指责: Укорѝх го за тàя му постъпка. 我因他的这一行为而责备了他。**～ѝване**[中]

Украѝна 乌克兰(欧洲)

украѝн|ец *-ци*[阳],**украѝнка**[阴]乌克兰人

украѝнск|и *-а* ❶ Украѝна 和 украѝнец 的形容词: ～и нарòд 乌克兰人民;乌克兰民族 ～а стèп 乌克兰草原 ❷[用作名] **～и**[阳]乌克兰语: Говòря ～и. 我(会)说乌克兰语。

укрàс|а[阴]❶[只单]修饰,装饰,点缀,打扮,使美丽,使漂亮,美化: първомàйска ～а 五一节的点缀 ～а от цветя и зеленинà 用花草点缀 худòжествена ～а 很艺术的装饰 ❷饰物,装饰品,点缀物: Ѝмаше всякакви платовè и какво ли не жèнски ～и и дреболѝи. 各种衣料和各种妇女饰物以及小巧玲珑的物品应有尽有。

укрàс|ен *-на*[形]修饰的,装饰的,点缀的,美化的: Паўнът ѝма ～ни перà. 孔雀有装饰性羽毛。

украс|ѝвам[未],**украсѝ** *-ѝш,-ѝх*[完]❶修饰,装饰(上),点缀上,打扮,使美丽,使漂亮,美化: Сàмо еднà картѝна ～яваше стàята. 只有一幅画装饰着房间。С цветята ～яваше мàсите на гостѝлницата. 他用这些鲜花点缀旅馆的桌子。❷〈转〉(在讲故事、叙述事情时)添枝加叶(使变得有趣味),修饰: ～явам речтà си с мъдрости 用说俗语、谚语等使自己的讲话变得生动有趣 — **се**[反身,被动,中态] **～яване**[中]

украцўн|вам се[未],**украцўня се** *-иш се,-их се*[完]〈方〉呆立不动;隐蔽起来

укра|шàвам[未],**украсѝ** *-сѝш,-сѝх*[完]〈旧〉同 украсявам — **се**[反身,被动,中态] **～шàване**[中]

украшèни|е *-я*[中]饰物,装饰品,点缀物: скъпоцèнни ～я 贵重的首饰 ～я за елхà 新年枞树上用的点缀品 нòся ～е 戴饰物 слўжа за ～е 用作装饰

укрепàлка[阴]〈方〉织布机上支卷经线的后木轴的长木棍

укрèп|вам[1][未],**укрèпна** *-неш,-нах*[完]巩固起来,稳固起来;坚强起来,强壮起来: Тòй бèше твърде слàб òще, но чўвстваше, че ～ва всèки дèн. 他还很虚弱,但是他感到正一天天地强壮起来。В срèдата на политѝческите затвòрници тè бързо ～наха и заякнаха дўхом, възмъжàха. 置身于政治犯中间,他们在精神上迅速地坚强起来,成长起来。**～ване**[中]: ～ване на сèлското стопàнство 农业的巩固

укрèп|вам[2][未],**укрепя** *-ѝш,-ѝх*[完]加固,使巩固起来,使更坚固,弄牢固,弄结实;增进健康,使强壮: Твòите дўми ～ѝха вярата ми. 你的话增强了我的信心。Сънят ～ва органѝзма. 睡眠可以增进身体健康。～вам дисциплѝната 加强纪律 — **се**[被动,中态] **～ване**[中]

укрепèн *-а* ❶ укрепя 的过被形动 ❷[用作形]筑上防御工事的,设防的,筑上堡垒的,筑上城堡的: ～ пўнкт 设防点 ～а позѝция 筑上防御工事的阵地

укрепѝтел|ен *-на*[形]❶加强的,使强壮的,滋补的: Тòй спà някòлко чàса ～ен сън. 他睡了几小时,恢复了体力。～на почѝвка 能健身的休息 ❷加固的,使变得结实的: ～ни съоръжèния 加固设备 ～на стенà 加固墙 ～на дѝга 加固堤

укреплèни|е *-я*[中]〈军〉(防御)工事,堡垒

укрèпна 见 укрèпвам[1]

укрèпнал *-а* ❶ укрèпна 的过主形动 ❷[用作形]强壮起来的,变强壮的,变得较健康的,变得抵抗力较强的: Тòй се чўвстваше достàтъчно отпочѝнал и ～ физѝчески. 他感到休息足了,体力恢复了。

укрепя 见 укрепявам 和 укрèпвам[2]

укрепя се 见 укрепявам се

укреп|явам[未],**укрепя** *-ѝш,-ѝх*[完]❶加强,使巩固;加固,使更坚固,弄牢固,弄结实: ～явам дисциплѝната 加强纪律 Укрепѝхме оснòвите с бетòн. 我们用水泥加固了地基。～явам здрàвето си 增进健康,使身体结实 ❷设防,加强防御,设防御工事,筑堡垒: ～яваме позѝциите 在阵地上设防御工事 — **се**[被动] **～яване**[中]

укреп|явам се[未],**укрепя се** *-ѝш се,-ѝх се*[完][中态]❶巩固起来,稳固起来;坚强起来,强大起来;变得结实;健壮(健康)起来: Ще се попрàвя, щòм се ～ѝ разглобèната ми нèрвна систèма. 只要我衰弱的神经系统变健康了,我的身体就会好起来的。❷〈军〉筑上防御工事,设防,筑上堡垒,筑上城堡 **～яване**[中]

укрѝ|вам[未],**укрѝя** *-еш,-х* 过被形动 *-т*[完]❶把…藏

起来：Той ～ваше нелегàлните материàли. 他把秘密材料藏起来。❷掩护,掩蔽;隐匿,窝藏：～вам партизàни 掩护游击队员 ～вам престъпник 窝藏罪犯 ❸〈转〉掩饰,隐瞒：～вам съучàстниците си 隐瞒同谋 — **се**［反身,被动,中态］：Бèше погнàт от полѝцията и се ～ в стòлицата. 他被警方追捕,隐匿到首都来了。**～ване**［中］：～ване на оръжие 藏匿武器

укривàтел -*ят*, -*я*［阳］, **укривàтелка**［阴］掩护者,掩蔽者;隐匿者;窝藏者,窝主：～ на нелегàлни лицà 地下工作者的掩护人 ～ на крàдени стòки 赃物的窝主

укривàтелство［无复,中］隐匿行为;窝藏行为;掩护活动：осъден за ～ 因窝藏行为而被判刑

укрѝтие［中］❶掩护,保护 ❷掩蔽物,掩体,遮蔽物

укрѝя 见 укрѝвам

укрòп［阳］〈方〉❶痛苦,悲伤 ❷恶心;呕吐 ❸婚礼上喝的甜烧酒 ❹同 òкроп(温热加糖和花椒的、治感冒用的葡萄酒)

укротѝтел -*ят*, -*я*［阳］, **укротѝтелка**［阴］驯服者,驯育者,驯养者,驯兽者：～ на лъвове 驯狮者

укрот|явам［未］, **укротя** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶使驯顺,驯服,调驯;制服,使听话,使服从：～явам звяр 驯服野兽 Нѝкой не могъл да ～ѝ кòнчето. 谁都没能驯服这匹小马。～явам немѝрник 制服顽童 ❷〈书〉克制,克制住,抑制住,遏止：Товà ～ѝ детèто: тò с хлѝпане слòжи лицèто си до лицèто на непознàтата добрà женà и заспà. 这使孩子平静下来:他抽泣着把自己的脸靠在陌生的善良女人的脸上,睡着了。～явам стрàстите 克制住欲望 — **се**［被动］**～яване**［中］

укрот|явам се［未］, **укротя се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］❶驯顺,驯服,服从,听话：Òще не сè е ～ѝл. 它还没有驯服。Тя се ～ѝ съвсèм и пред свекъ̀рва си, и пред Лàзар. 她在婆婆和拉扎尔面前完完全全地驯服了。❷〈转〉平息,平静,消解：Дъждъ̀т (бỳрята) се ～ѝ. 雨(风暴)平息下来了。Всѝчко се е ～ѝло и притàйло, сякаш че хòрата са вèче заспàли. 一切都平静下来,无声无息了,就好像人们已入睡一般。**～яване**［中］

укръвнич|а се -*иш се*, -*их се*［完,中态］〈民〉变成嗜血者,变成凶残的人

ул.［缩］ỳлица 街道

ỳлав -*а*［形］〈口〉傻的,愚蠢的;糊涂的：прàвя се на ～ 装傻

ỳлав|ец -*ци*［阳］〈口〉傻子,蠢人;糊涂人

улавинà［阴］〈口〉愚笨,愚蠢;糊涂

улавщинà［阴］〈口〉同 улавинà

ул|àвям［未］, **уловя** -*овѝш*, -*овѝх*［完］❶抓住,握住,捉住;拿住,拿起：～àвям го за ръкàта 抓住他的手 ～àвям с ръкàта (用手)抓住 ～àвям го под ръкà 挽着他的胳膊 ～àвям го за якàта 扯住他的衣领 ❷(用捕兽器、网等)捕捉,捕到,抓住,捉住：Уловѝхме мнòго рѝба. 我们捕了很多鱼。～àвям дѝвеч 捕获野兽 ❸(人)拿获,捕捉到;抓住(正在动的东西)：Разбòйници напàднали веднъ̀ж едѝн кервàн и ～овѝли търгòвците. 有一次,强盗们袭击了一个商队,抓走了商人。Уловѝха крадèца. 他们捉住了贼。Уловѝ еднà мухà. 他逮住了一只苍蝇。Лòшо ми подхвъ̀рлиха тòпката и не можàх да я ～овя. 他们给我的球传得不好,我没能接住。❹〈转,口〉找到某人来为自己做事,把…找到,截住某人：Двà днѝ го тъ̀рся и всè не мòга да го ～овя. 我找了他两天也没找着。❺〈转,口〉当场抓住(某人在做坏事或见不得人的事)：Женàта се изчервѝ цялата, катò че я ～овѝха в нѐкакво престъплѐние. 这女人满脸通红,就好像她犯了什么罪被人当场发现了似的。❻〈转〉设法听到(看到,理解);留神听(看),捕捉：Тя напрягаше слỳх и ѝскаше да ～овѝ всяка дỳма. 她竖起耳朵想听清每一个字。Тя ～овѝ пòгледа му. 她捕捉住了他的目光。❼〈转〉(用收音机、收报机等)收到,收听到(广播、无线电波等)：Да ѝмаме рàдио сегà, всѝчко, всѝчко ще ～овѝм. 我们现在假使有收音机的话,一切都能收听得到。❽〈转,民〉奔向某处,动身,出发,上路：Пòсле ～àвят през върбалàците към сèло Драгòево. 后来,他们穿过柳树林朝德拉戈埃沃村出发了。❾〈转,方〉(与 да 和所接的动词连用)着手做,开始：Дòкторът хвàна тоягата си и скòкна. Стрèмски ～овѝ да ги разтървàва. 大夫抓起他的拐杖,跳了起来。斯特雷姆斯基开始给他们劝架。❿〈转,民〉使染上(某种疾病),使患…：Не сѝ мокрѝ мнòго косàта, да не тè ～овѝ хрèмата. 你别把头发弄得太湿了,以免感冒。Уловѝ ме грѝпът. 我得了流感。— **се**［反身,被动,互及］：Двàта чѝфта ръцè се сплèтоха и се ～ѝха. 两双手交叉在一起,相互握住了。◇ **～àвям (хвàщам) горàта (планинàта, балкàна)**〈口〉上山(当海杜特或打游击) **～àвям (открѝвам, попàдам в) дѝрите на нѝкого** 发现某藏匿者的踪迹：Цèнко бè ～овѝл дѝрята на крадцѝте. 岑科已经发现了贼的踪迹。**～àвям (дъ̀рпам) нѝкого за ухòто**〈口〉扯某人的耳朵;揭穿或惩罚(某个犯有错误或过失的人) **～àвяме се (хвàщаме се) за гỳшите (гỳша за гỳша или за косѝте)**〈口〉撕打,扭打 **～àвяне**［中］

ул|àвям се［未］, **уловя се** -*овѝш се*, -*овѝх се*［完］［中态］❶用手扒住,抓住,抓起;握住,扯起：Дàвещият за слàмката се ～àвя.〈俗〉快淹死的人连一根稻草也要抓住。Момѝте се ～овѝха на хорòто. 姑娘们牵着手跳起霍罗舞来。❷〈口〉开始干,着手做,动手：Принỳдих се пàк да се ～овя у стàрото си занятие — учѝтелството. 我被迫又干起老行当——教书。❸〈转〉期望,指望,寄希望于…：Тя бèше се ～овѝла за тàзи мѝсъл и — търпèше и мълчèше. 她把希望寄托在这样一个想法上,因而忍耐着、沉默着。❹〈转,口〉找碴儿,挑眼,挑剔 ◇ **～àвям се (хвàщам се) в прѝмката (в капàна)**〈口〉落入圈套,落入陷阱 **～àвям се (хвàщам се) на въ̀дицата**〈口〉上钩,受骗,上当：Ѝма купувàчи, кòйто разбѝрат тѝя трѝкове, но ѝма и такѝва, кòйто се ～àвят на въ̀дицата. 有的买主懂得这些骗术,但是也有一些人上当。**Уловѝл ли си се (хвàнал ли си се) на хорòто, ще ѝграеш (ще трòпаш).**〈谚〉既然你已跳起了霍罗舞,你就得跳下去;既然已经开始干了,就得硬着头皮干下去;骑虎难下。**～àвяне**［中］

ул|àгам［未］, **улòжа** -*òжиш*, -*òжих*［完］(把松软的东西)压紧,压瓷实,压平：Улòжихме слàмата на леглàта. 我们把床上的稻草压瓷实了。

улàк［阳］〈旧〉使者;送消息的人,报信者,通知者

улàн［阳］❶〈史,书〉(欧洲某些军队中)持长矛的骑兵 ❷〈方〉同 мòмък(小伙子)

Улàн Бàтор 乌兰巴托(蒙古首都)

Улàн Удè 乌兰乌德(俄罗斯城市)

улèб|вам се［未］, **улèбна се** -*неш се*, -*нах се*［完］［中态］〈方〉开心地微笑

улèбнат -*а*［形］〈方〉同 усмѝхнат

улèг|вам［未］, **улèгна** -*неш*, -*нах*［完］同 улягам

улèгнал -*а* ❶ улèгна 的过主形动 ❷［用作形］1.(指土壤、土)压实的,紧的：Семенàта бѝха засèти на добрè ～а пòчва. 种子撒在压得很实的土壤里。2.〈转〉沉静的,沉着的,稳健的,不偏颇的：Тòя пъ̀т бѝха дошлѝ пò-мàлко, пò-стàри и пò-

～и хòра. 这次来的人数较少,来的是些年纪较大、较稳健的人。～ харàктер 稳健的性格 **～ост** -осттà [阴]

ўлеж [阳]〈方〉同 òхлюв (蜗牛)

ўлей -ят, -я, -и [阳] ❶槽,斜槽,斜沟;溜子: Вàдички помѝя се стѝчат по ～ите. 几股泔水顺着水槽流下来。❷流槽,出料槽: От ～ите на редосеѝлката потèкоха зърнà. 麦粒(谷粒)从条播机的出料槽里掉下来。

уленѝца [阴]〈方〉同 мàточина (蜜蜂花)

улеснèние -я [中] 容易,简化,简易化;减轻困难: прàвя ～е 使简化,提供方便 за ～е 为了简便起见

улеснѝтелен -на [形] 使变得容易的,使变得简便的,简化的,使得到方便的

улеснявам [未], **улеснѝ** -ѝш, -ѝх [完] 使简单化,简化;减轻困难,使容易,使便于: ～ѝвам го в задàчата му 减轻他执行任务中的困难 За да ～ѝ четцѝте, прибàвям в кръ̀я мàлко рèчниче с тълкўване на нѝкои от тѝя дўми. 为了便于读者阅读,我在后面附了小词汇表来解释某些词。— **се** [被动,中态]: При товà нèговата рàбота се ～ѝваше и от дрўга слўчка. 此外,他的工作还由于另一件事而减轻了困难。**～ѝване** [中]

улетѝвам [未], **улетѝ** -ѝш, -ѝх, 过主形动 -ѝл, -ѝла, -èли [完]〈民〉同 улѝтам **～ѝване** [中]

улèя 见 улѝвам

улѝбка [阴]〈方〉(一丝)微笑

улѝбнувам се [未], **улѝбна се** -еш се, -ах се [完] [中态]〈方〉有一丝笑意;微笑

улѝвам [未], **улèя** -èеш, -ях [完] 浇灌(很多水): Улѝхме градѝната. 我们给菜园浇了很多水。

ўлика [常复,阴]〈法,书〉罪证: ѝвни ～и 明显的罪证 ～и на престъплèнието 罪证 поради лѝпса на ～и 由于缺乏罪证

улѝсан -а [形] 全神贯注的,专心于…的,入迷的: ～ в рàбота 全神贯注于工作的

улѝсвам [未], **улѝсам** [完] ❶转移注意力,诱使分神,吸引: Вўйчо ～ва гòстите с политѝка. 舅舅用谈论政治吸引着客人们的注意力。❷使惊奇,使大吃一惊;使慌乱: Нещàстието с бàй Грўйо ни смутѝ и ～а. 格鲁约大哥的不幸使我们不安和慌乱。**～ване** [中]

улѝсвам се [未], **улѝсам се** [完] [中态] 全神贯注于,专心于;入迷: Детèто се ～а в игрà. 孩子玩得入了迷。Тè и двèте такà бѝха се ～али в грѝжите си, че нѝкоя не гò видѝ и не усèти стъпките му. 她们俩全都一心想着自己的心事,以至于谁都没看见他,没听见他的脚步声。**～ване** [中]

улисѝя [阴]〈民〉同 залисѝя (注意力转移,分神)

улѝтам [未], **улетѝ** -етѝш, -етѝх, 过主形动 -етѝл, -етѝла, -етèли [完]〈民〉❶(树叶、花瓣、头发等)脱落,落下,掉下: На дървèтата вèче нѝмало нѝто листà, нѝто цветѝ — всѝчко откòле билò ～етѝло. 树上既无树叶,也无花朵,一切早就掉落了。Косàта му е ～етѝла. 他的头发脱落了。❷飞走,飞去: Гълъбите, които седèли спокòйно на керемѝдите, се уплàшили и ～етèли. 静静地停在瓦上的鸽子被吓得飞走了。❸〈转〉同 изчèзвам (消失,不见): Блещўкат рàно сўтрин рòсни пъпки по цветѝта … / Но слъ̀нце грèйне ли — росà ～ѝта. (Михайловски) 清晨,露珠在花上晶莹闪亮…,但是太阳一照,露水就消失。**～ѝтане** [中]

ўлица [阴] ❶街,街道: глàвна ～а 主要的大街,中心街道 ширòка ～а 宽阔的街道 кàлни ～и 泥泞的街道 затъ̀нтена ～а 偏僻的街道 посрèд ～ата 在大街中间 Живèя на ўл. „Ракòвски". 我住在拉科夫斯基大街。излѝзам на ～ата 上街 вървѝ по ～ата 在街上走 прекосѝвам (пресѝчам, преминàвам) ～ата 过马路,过街 ❷〈扩,口〉一条街上的全体居民: Цѝлата ～а вèче говòри за тàя слўчка. 全街的人都在谈论这件事。Сред нòщ профучà камиòн и събўди цѝлата ～а. 半夜里一辆卡车飞驰过去,把全街的人都吵醒了。❸〈转〉[只单] 街头(指没有受过教育的庸俗人们或市井流氓),市俗环境: детè на ～ата 街头流浪的孩子,野孩子 лòшото влиѝние на ～ата 街头的坏影响 ◇ **задъ̀нена ～а** 1. 死胡同: Кръ̀шнаха в задъ̀нена ～а, почўкаха на избелѝла от стàрост вратà и зачàкаха. 他们转进一个死胡同,敲了敲由于年头太久而发白的大门,等待起来。2.〈转〉无出路,走投无路 **зелèна ～а**〈专〉绿色信号路,安全信号路(例如铁路);绿色通道;〈转〉(使某事物畅通无阻的)绿灯 **изхвъ̀рлям нѝкого на ～ата**〈口〉1. 强令搬出(使无住处),把某人从住处赶走 2. 从工作岗位上赶走(使无以为生),开除 **мèря ～ите**〈口〉东游西逛,无事闲逛,轧马路 **на ～ата**〈口〉户外,到室外,到街上: На ～ата! На мѝтинг, другàри! 同志们,上街去! 参加大会去! **оставàм (съм) на ～ата**〈口〉流浪街头,无家可归;穷无生计: Пòсле бащà ми умрѝ, семèйството остàна на ～ата. 后来我父亲死了,全家人流浪街头。**оставям нѝкого на ～ата**〈口〉使某人流离失所,使穷无生计 **слѝпа ～а** 死胡同,一端不通(无出口)的街道: Къ̀щицата, гдèто сегà живèеше Стрèмски с домàшните си, бèше в дъ̀ното на еднà слѝпа ～а. 斯特雷姆斯基和他家里人住的小房子位于一条死胡同的尽头。**човèк от ～ата** 陌生人,不认识的人: Не мòга да пўсна в къ̀щата си човèк от ～ата. 我不能放陌生人到我的家里来。

уличàвам [未], **уличà** -ѝш, -ѝх [完]〈书〉揭发(罪证),揭穿,揭破: В крàжба не мòжеше нѝкой да го ～ѝ! 谁都无法揭发他进行了盗窃。～àвам го в убѝйство 揭发他犯了凶杀罪 — **се** [被动] **～àване** [中]

ўличен -на [形] ❶街道的,街上的: ～но движèние 街道交通 ～на настѝлка 街道的路面 ～на пресèчка 十字路口 ～на вратà 街门,大门 ～ен фенèр 路灯 ～ни продавàчи 街上的商贩,小贩 ～на демонстрàция 游行示威 ❷街头的: ～ни децà 流浪街头的孩子 ❸市井的,庸俗的,下流的,低级趣味的: ～ни нрàви 低级趣味 Тòй оскърбѝ с ～ни словà еднà девòйка. 他用下流话侮辱了一个姑娘。◇ **～на женà** 同 проститўтка (妓女)

ўличник -ци [阳] 流氓,无赖

ўличница [阴] ❶妓女,娼妓 ❷女流氓

ўлище -а [中]〈方〉蜂巢,蜂房,蜂箱

ўлкус [阳]〈医〉同 ѝзва (溃疡)

ўлов [无复,阳] 捕鱼量: Нòщният риболòв е донèсъл богàт ～. 夜间捕鱼的收获大。голѝм ～ 很大的捕鱼量

уловѝм -а [形]〈书〉可察觉到的,可琢磨到的,听得到的,听得出的,可看出的,看得到的: с едвà ～а усмѝвка 带着很难觉察的微笑 **～о** [副]: Едвà ～о се усмѝхна тѝ. 她很难使人觉察地笑了一下。

уловѝца [阴] 同 улулѝца

улòвка [阴] 巧妙手段(办法),狡猾手段;奸计,诡计: Дъ̀лго врèме бèше мѝслил тòй върхў свòята ～ и всѝчко бèше пресмèтнал. 他长时间地考虑过自己的奸计,一切都已盘算过了。пўскам ～ 抛出圈套;引人上钩 хвàщам се на ～та 上

钩,入圈套,上当

уловя́ 见 ула̀вям

уловя́ се 见 ула̀вям се

уло̀|г -*зи* [阳]〈方〉有生理缺陷的人;残疾人;瘸子,跛足的人

улю̀гав -*а* [形]〈方〉有生理缺陷的,残疾的;瘸的

улю̀жа 见 ула̀гам

уло̀мка [阴]〈旧〉同 отло̀мка (碎块,断片)

ултимати̇в|ен -*на* [形] 最后通牒式的,哀的美敦书式的,断然的:~но и̇скане 最后通牒式(断然)的要求 **~но** [副]

ултима̀тум [阳] ❶〈政〉最后通牒,哀的美敦书:Ру̀сите съобща̀ват с високоговори̇тели на хитрели̇стите ~ да предада̀т града̀. 俄罗斯人通过扩音器向希特勒分子宣读最后通谍,令他们交出城市。да̀вам ~ 提交最后通谍 ❷〈转,口〉向某人提出最后通谍式的要求(带恐吓和最后警告):поста̀вям ~ 提出最后通谍式的要求

у̀лтимо [副] ❶〈书,罕〉最后一次 ❷ [用作名,中]〈商〉(一个月的)最后一日,月底(交易结束期)

у̀лтра-〈书〉[复合词第一部] 表示"超"、"外"、"最"、"极端"等意,例如 у̀лтрамодѐрен (超现代化的;极其时髦的;最新的),у̀лтрареакцио̀нен (极端反动的)

у̀лтравиолѐтов -*а* [形]〈理〉紫外线的:~и лъчи̇ 紫外线 ~а радиа̀ция 紫外线辐射

у̀лтрави̇рус [阳]〈医〉超病毒,滤过性病毒

у̀лтрадѐ|сен -*ясна*, -*ѐсни* [形]〈政〉极右的

у̀лтразву̀|к -*ци* [阳]〈理〉超声波

у̀лтразву̀ков -*а* [形] 超声波的,超声频的

у̀лтракъ̀с -*а* [形] 超短的,极短的:~и въ̀лни̇ 超短波

у̀лтрамари̇н [阳] 佛青,群青(一种合成的蓝色颜料):фа̀брика за ~ 群青颜料厂

у̀лтрамари̇нов -*а* [形] 群青色的

у̀лтрамикро̀б [阳]〈生物〉超微生物

у̀лтрамикроско̀пия [阴]〈理〉超倍显微术

у̀лтрамодѐр|ен -*на* [形] 超摩登式样的

у̀лтрарапи̇д [阳]〈摄〉超快摄影机

улу̀|к -*ци* [阳] 排水管

улули̇ца [阴] 灰林鸮(*Syrnium* (*Strix*) *aluco*)

улу̀ч|вам [未], **улу̀ча** -*иш*, -*их* [完] ❶打中,击中,射中,命中;打着:~вам целта̀ 击中目标 ~вам го пра̀во в сърцѐто 正打中他的心脏 ~вам го по сла̀бото му мя̀сто 击中他的要害 ❷猜中 ❸选择好(找到)恰当的时机:Домаки̇нята ~и момѐнт и му предло̀жи вто̀ри чай; то̀й поблагодари̇ и прие̇. 女主人适时地给他端来第二杯茶,他说了声谢谢,接了过去。❹碰上,碰到,遇上,发现:Улу̀чих го тъ̀кмо, кога̀то се бѐше въ̀рнал в къ̀щи. 我正好碰上他已回到家里。Вси̇чки гра̀бнаха ко̀й какво̀то ~и. 大家都是碰上什么就拿什么。— **се** [被动] **~ване** [中]

улу̀ч|вам се [未], **улу̀ча се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态] ❶正好在(某处),偶然在(某处),碰巧在:Тя̀ се ~и навъ̀н и чу̀, кога̀ Джо̀нко дойдѐ. 她当时正好在外面,所以忠科来的时候她听见了。❷原来是:Арнау̀тинът се ~и човѐк, надарѐн с осо̀бено ри̇царско чу̀вство към женѐта. 这个阿尔巴尼亚人原来是一个对女人怀着一种特殊的骑士感情的人。**~ване** [中]

ул|я̀гам [未], **улѐгна** -*ѐгнеш*, -*ѐгнах* [完] ❶(虚而松软的,泡的东西)变紧,变实:Като̀ повали̇ дъжд, но̀вият на̀сип ще ~ѐгне. 只要下一点雨,新填的土就会变实。❷ [只三]〈转〉平静(平息)下来,安静下来;稳定,保持在同一状况:Въ̀лни̇те ~я̀гат. 风浪正在平息下来。❸〈转,口〉变得稳健:Като̀ влѐзе в годи̇ни, човѐк ~я̀га. 人上了年纪,会变得稳健。— **се** [中态]:1. 平静,平息:Въ̀лните вѐче по̀чнаха да се ~я̀гат. 风浪已经开始平息下来。2. 同 утало̀ждвам се:Ти̇нята се ~я̀га по ка̀мъните в река̀та. 稀泥沉积在河里的石头上面。3.(葡萄酒)变清澈,澄清 **~я̀гане** [中]

ум -*ъ̀т*, -*а̀*, -*овѐ* [阳] ❶智慧,智力,智能,才智;头脑:бъ̀стър ~ 清晰的头脑 о̀стър ~ 敏锐的头脑 трѐзвен ~ 清醒的头脑 смя̀там на ~ 心算 голя̀м ~ 巨大的才智 ❷思想方法,见识,看法:Не и̇скам на ста̀ри годи̇ни да ме у̀чат на ~. 我不愿意在老年还要他们来教训我。Повѐдох се по нѐговия ~. 我附和了他的意见。❸〈转〉忠告,劝告;指导;教训:Та ло̀шо ли е, дѐто четѐм от кни̇гите? Нали̇ кни̇гите са да да̀ват ~ на хо̀рата. 我们看书难道是坏事吗?书不就是要对人们进行忠告的吗?❹记忆力,记忆:То̀й прека̀рваше през ~а̀ си вси̇чки зли̇ни̇, ко̀йто то̀я човѐк му бѐше причини̇л. 他一件接一件地想着这个人给他带来的一切灾祸。❺〈转〉有才智的人,有头脑的人;思想家,学者:Бо̀тев е принадлежа̀л към голѐмите ~овѐ на човѐчеството от свòята епо̀ха. 波特夫属于他同代世人中有雄才大略的人。◇ **бли̇зко е до ~а̀** 容易明白(了解) **блъ̀скам (бия̀) си ~а̀**〈口〉力图了解,绞脑汁,费心思:Тя̀ си вся̀как би̇еше ~а̀ да отгада̀е. 她绞尽脑汁想猜透。**взѐмам ~а̀ на ня̀кого**〈口〉1. 使惊异,使惊呆 2. 使变傻 **върти̇ ми се в ~а̀ (в глава̀та)**〈口〉在想某事,脑子里在转 **в ~а̀ си**〈口〉同 ми̇слено (心里想,没有说出来,在内心) **гу̀бя (загу̀бвам) и ~а̀ и ду̀ма** 慌乱;慌神,丧魂失魄 **Дѐ (къдѐ) ти е ~ъ̀т?**〈口〉你在想什么,为什么这么不当心? **дойдѐ ми (и̇де ми) на ~** (忽然)想起,记起:Ка̀к ти дойдѐ това̀ на ~ (~а̀)? 你怎么想起这个来的? **Дойдѐ ми ~ъ̀т в глава̀та.**〈口〉我开始进行正确的思考;我有了理智。**дока̀рвам ня̀кому ~а̀ в глава̀та**〈口〉开导(劝导)某人 **забъ̀рквам ~а̀ на ня̀кого**〈口〉向某人灌输有害的思想 **завъртя̀вам ~а̀ на ня̀кого**〈口〉吸引住某人,使其迷恋于我;使某人神魂颠倒 **зна̀м си ~а̀**〈口〉头脑清醒,清醒地思考:Проща̀вай, ба̀й Ма̀рко, пия̀н съм ..., но па̀к си зна̀м ~а̀. 马尔科大哥,请原谅,我喝醉了…,不过我头脑还是清醒的。**зна̀я на ~** 会背(诵):Бѐше църко̀вен певѐц. Зна̀еше на ~ ця̀лата слу̀жба. 他曾是教堂里的歌手,会背全部祈祷文。**изби̇вам (изва̀ждам) нѐщо от ~а̀ си**〈口〉让自己不再想(某件不会发生、不可能实现的事),打消…的念头,放弃…的想法 **иска̀рвам ~а̀ на ня̀кого**〈口〉把某人吓得魂不附体 **и̇мам на ~а̀ си нѐщо**〈口〉想好某事,拿定某种主意 **мина̀ва ми нѐщо през ~а̀** 想起,记起 **мъ̀тя ~а̀ на ня̀кого**〈口〉策动某人怠工;激起反抗 **на еди̇н ~ съм с ня̀кого**〈口〉我同某人想法相同 **на сво̀й ~**〈口〉按照自己的看法 **на ~а̀ ми е**〈口〉想某事 **не ѐ с (на) ~а̀ си**〈口〉他神经错乱,精神失常 **не поби̇рам в ~а̀ си**〈口〉不懂;不明白 **Опи̇чай си ~а̀.**〈口〉你好好地考虑考虑!你应考虑周到! **оти̇де му ~а̀ по ня̀кого, по нѐщо**〈口〉他一心只想某人、某事 **разбъ̀рквам ~а̀ на ня̀кого**〈口〉把某人的思想搞乱,使之不能正确地思考和行动 **сечѐ ми ~ъ̀т**〈口〉明白,很清楚地了解 **С ко̀й ~ постъ̀пи (напра̀ви).**〈口,不赞〉你怎么能这样做! **смѐя се на ~а̀ на ня̀кого**〈口〉讥笑某人的所作所为 **сти̇га ми ~ъ̀т** 我很清楚地了解,我非常懂得 **Съби̇рай си ~а̀!**〈口〉注意!打起精神来!变理智些!别人迷! **с ~а̀ си съм** 头脑清醒,不糊

涂;精神正常 **турям на** ～〈口〉同 втълпявам си(记牢,印人脑中;想)～ **да ти зайде**〈口〉让你惊呆,使你惊异

умалител -ят,-я [阳] 减数

умалител|ен -на [形] ❶使减缩的,使缩小的(与 увеличителен(放大的)相对):～на леща 缩小透镜 ～но огледало 缩小镜 ❷〈语法〉指小的(指小形式如 столче, розовичък, пийна, къщица, човече) ❸ [用作名] **～но** [中] 指小形式 **～но** [副]: Туй момиче се казваше Лалка, ～но Лаленце. 这女孩叫拉尔卡,小称是拉伦采。**～ност** -ността [阴]

умал|явам[1] [未], **умалея** -ееш,-ях [完] 变小: Дрехите ми ～яха. 我的衣服小(抽)了。**～яване** [中]

умал|явам[2] [未], **умаля** -иш,-их [完] 使减少;减轻;减低;缩小,压缩(与 уголемявам, увеличавам(使增大,增加)相对):～явам значението на нещо 降低某事的意义 — **се** [被动] **～яване** [中]

умаляем|о -и [中] 被减数

умарям [未]〈民〉同 уморявам

умеене 见 умея

умел -а [形] 有本事的,有本领的,有技巧的,能干的;巧妙的:～ ръководител 能干的领导人 ～и ръце 巧手 ～а игра 技巧高的比赛 ～о настъпление 巧妙的进攻 **～о** [副] **～ост** -остта [阴]

ум|ен -на [形] 有智慧的,聪明的,有头脑的:～но дете 聪明的孩子 Мисли се за много ～ен. 他自以为很聪明。～ен отговор 聪明的回答 ～на постъпка 聪明的做法 ～ни очи 聪明的眼睛 **～но** [副]: Не трябва да говориш много, а малко и ～но. 你不应该说得太多,而应该说得少而巧妙。

умени|е -я [中] 会(做),能(做);善于(做某事);能力,本事,本领: Умението да радваш хората е цяло изкуство. 使人高兴的本领是一门高超艺术。имам ～е 有能力 не е голямо ～е да ... …这不算了不起的本事 показвам голямо ～е във всичко 在一切方面都很有本领

умер|вам[1] [未], **умеря** -иш,-их [完] 击中,命中,射中: Куршум го ～ил в самото сърце. 子弹正击中了他的心脏。— **се** [被动] **～ване** [中]

умер|вам[2] [未], **умеря** -иш,-их [完]〈口〉做得正合尺寸(正合适): Добре ми е ～ил обущата. 他给我做的鞋正合适。— **се** [反身,被动] **～ване** [中]

умерен -а [形] ❶适中的,适度的,中等的;有节制的,不过分的;不厉害的:～ пушач 吸烟不过量的人 ～и цени 中等价格 ❷中庸的;温和的: Той беше представител на ～ния елемент в партията. 他是这个党中温和派的代表。❸不大不小的,不太强的,中等的:～о искане 不太高的要求 ～и ветрове 不太强的风 ◇ ～ **климат** 温和的气候;温带气候 ～ **пояс**〈地理〉温带 **～о** [副]: Тая вода е ～о топла и лековита. 这泉水温度适中,具有疗效。**～ост** -остта [阴]

умер|ям[1] [未], **умеря** -иш,-их [完] 同 умервам[1] — **се** [被动] **～яне** [中]

умер|ям[2] [未], **умеря** -иш,-их [完] 同 умервам[2] — **се** [反身,被动] **～яне** [中]

умес|вам [未], **умеся** -иш,-их [完] 和出,和好,揉和完,揉好: Тя се връщала да ～и топла питка, да сготви чорбица на мъжа си. 她经常回家来给她丈夫和面做热烘烘的饼,给他煮汤。— **се** [被动] **～ване** [中]

умест|ен -на [形] 恰当的,合适的,适当的;适合于环境的;适时的:～на постъпка 恰当的做法 ～ен отговор 恰如其分的回答 считам нещо за ～но 认为某事是恰当的 **～но** [副]: Уместно е да си припомним този факт. 我们提醒这一事实是恰当的。**～ност** -ността [阴]

умеся 见 умесвам 和 умесям

умес|ям [未], **умеся** -иш,-их [完] 同 умесвам — **се** [被动] **～яне** [中]

уметен -ятна,-етни [形]〈方〉能干的,会干的;灵巧的,利落的:～етни жени 能干的妇女 ～ятно слугинче 灵巧的小女佣

ум|ея -ееш,-ях,过主形动 -ял,-яла,-ели [未] 会,能,善于,有(某种)本领: Умее да готви добре. 她善于烹调。～ея да говоря 会说话,能说会道 Не ～ея да лицемеря. 我不会假仁假义。**～еене** [中]

умивални|к -ци [阳] (带水龙头的)盥洗池;水槽,水池

умивалня [阴] 盥洗室

ум|ивам [未], **умия** -еш,-х,过被形动 -т [完] 把…洗干净,给…洗干净(脸、手等);洗干净(自己的脸、手等),洗好: Умих чиниите. 我把盘子洗好了。～вам ръцете си 把手洗干净 ～вам позора 把耻辱洗刷干净 — **се** [反身,被动] ◇ **～вам някому лицето**〈转〉使某人免受耻辱;保住某人的面子 **～вам си ръцете**〈转〉推卸责任;把责任推到别人身上 **～вам срама**〈转〉洗掉耻辱;恢复名誉 **～ване** [中]

ум|илам [未], **умеля** -елиш,-лях [完] 同 смилам (磨好,磨成): Умляхте ли брашното? 你们磨好面粉了吗? **～илане** [中]

умил|ен -на [形] ❶温柔的,柔和的;感人的,动人的:～на песен 感人的歌曲 ❷〈民〉悲伤的,悲哀的:～ен поглед 悲伤的目光 ～ни думи 悲伤的话 **～но** [副]

умилен -а ❶ умиля 的过被形动 ❷ [用作形] (表示)深受感动的,大为感动的:～и лица 深受感动的表情 **～о** [副] **～ост** -остта [阴]

умилени|е -я [中] (深深的)感动(多指旁观者所受的感动): Старата жена гледаше учителката с ～е и дори посегна да я погали по ръкава. 老妇人极为感动地看着女教师,甚至伸出手去抚摸她的衣袖。

умилител|ен -на [形] ❶(表示)深受感动的,大为感动的;同情的:～на въздишка 因受感动而发出的叹息 ❷使人感动的,感人的:～но изражение 感动的表情 **～но** [副] **～ност** -ността [阴]

умилква|м се [未], **умилкам се** [完] [中态] 围着某人团团转;献媚逢迎,巴结;讨…的欢心: Детето се ～ около майка си. 孩子围着妈妈转。**～не** [中]

умилостив|явам [未], **умилостивя** -иш,-их [完] 使发慈悲心,使发生怜悯心,使心软; Нищо не можеше да смекчи и ～и коравото сърце на Нако. 什么也不能使纳科的铁石心肠软下来,发一发慈悲。— **се** [被动,中态]: Баща ми ще се ～и. 我父亲的心会软下来的。**～яване** [中]

умил|явам[1] [未], **умилея** -ееш,-ях [完] 使感到亲切,使眷恋,使想念

умил|явам[2] [未], **умиля** -иш,-их [完] 使受到感动,激起慈悲心,使同情,使柔和: Това добродушно лице, тоя снизходителен поглед ме смаяха и ～иха. 这一善良的面孔、这一温和的目光,使我惊讶,使我受到感动。

умил|явам се [未], **умиля се** -иш се,-их се [完] [中态] 很

受感动；柔和起来

умиралка ［无复，阴］〈民〉死，死亡 ◇ **Не е болка за ～.** 〈口〉不太可怕，不太伤脑筋。

умирам ［未］，**умра** *-реш*，*-рях*，过主形动 *-рял*，*-ряла*，*-рели* ［完］❶死亡，死去，逝世：～ирам от раните си 受伤而死 ～ирам преждевременно 早逝；过早地死去 ～ирам при (от) злополука 死于事故(车祸等) ～ирам на 30 години 在 30 岁时死去 ～ирам за родината 为祖国捐躯 По-добре е да ～реш，вместо да живееш скотски. 与其像畜生般活着，还不如死了好。Цветята，набрани за него，вехнеха и ～ираха в ръцете й. 为他摘的花在她手中凋谢了，枯死了。❷〈转，书〉死亡，消亡，消灭：Тоз，който падне в бой за свобода，/ той не ～ира. (Ботев) 在争取自由的战斗中倒下的人，永垂不朽。❸〈转〉…得要命，…(得要)死：～ирам от глад 饿得要死 ～ирам за сън 困得要命 ～ирам за вода 渴死了 ◇ **～ирам от смях** 快笑死了 **～ирам с отворени очи** 死不瞑目 **～рял съм за него (нещо)** 〈口，转〉我根本不愿意理他(不想要它) **～иране** ［中］ ◇ **на ～иране съм** 很快就要死了 **Не е болка за ～иране.** 不太可怕，不太伤脑筋。

умирачка ［阴］〈民〉同 умиралка

умирисвам ［未］，**умириша** *-шеш*，*-сах* ［完］使…有难闻的气味，熏：Умирисаха стаята на чесън. 他们把房间弄得满是大蒜味。— **се** ［被动］ **～сване** ［中］

умирисвам се ［未］，**умириша се** *-шеш се*，*-сах се* ［完］［中态］沾上难闻的气味：Аз се ～свам в кухнята. 我常在厨房里沾上油烟味。～**сване** ［中］

умирител *-ят*，*-я* ［阳］，**умирителка** ［阴］〈书，罕〉安抚者，和解者，平抑者，平定者，平息者

умирителен *-на* ［形］〈书，罕〉安抚的，使平静的，使消释的；使和解的；使心平气和的：～ни думи 使…和解的话，安抚的话

умириша 见 умирисвам

умириша се 见 умирисвам се

умиротворен *-а* ❶ умиротворя 的过被形动 ❷［用作形］平息了的，平静下来的，和平和安宁的：～а страна 安定的国家

умиротворение ［无复，中］进入和平状态，平静；消解，和解；心平气和：Тяхната намеса вместо да внесе желаното ～，усложнява още повече положението. 他们的干预不但没有带来预期的和解，反而使局势变得更复杂。

умиротворител *-ят*，*-я* ［阳］，**умиротворителка** ［阴］〈书〉安抚者，绥靖者，平定者，平息者

умиротворителен *-на* ［形］〈书〉安抚的，绥靖的；使平静的，使消释的；使和解的，使心平气和的

умиротворявам ［未］，**умиротворя** *-иш*，*-их* ［完］安抚，绥靖；使平静，使消释；使和解，使心平气和 — **се** ［被动，中态］ **～яване** ［中］

умирявам ［未］，**умиря** *-иш*，*-их* ［完］使…变得听话，使安静下来，使不再淘气：Учителката лесно ～й класа. 女教师没有费力就使全班平静下来。— **се** ［被动，中态］：Полека селото се ～ява. 村子渐渐地安静下来。～**яване** ［中］

умислен *-а* ［形］❶沉思的，若有所思的：Има ～ вид. 他(的样子)在沉思。❷悲伤的，难过的，伤心的，忧心忡忡的：Той ми се стори доста ～. 我觉得他很伤心。～**о** ［副］ ～**ост** *-остта* ［阴］

умислям се ［未］，**умисля се** *-иш се*，*-их се* ［完］［中态］❶思索，思考，思量，思虑，深思，沉思：Какво си се ～ил? 你在想什么？❷难过，悲伤，忧虑：Каква си се ～ила，хич не се засмиваш? 你怎么这么难过，一点笑容也没有？～**яне** ［中］

умисъл *-ли* ［阳，阴］意图，心计，居心，存心，计谋，预谋：правя го с ～ъл 故意这么做

умишлен *-а* ［形］故意的，蓄意的，预谋的，存心的：～о убийство 故意杀人(罪) ～о престъпление 预谋的罪行 **～о** ［副］：правя нещо ～о 蓄意做某事 Писмата биваха ～о задържани. 信件被故意扣留。～**ост** *-остта* ［阴］

умия 见 умивам

умлаут ［阳］〈语言〉元音交替

умната ［副］〈口〉聪明地，有智慧地，有头脑地；小心地：постъпвам ～ 做得聪明 Пътят е стръмен，карай ～! 路很陡，小心点开(车)!

умнея ［未］〈罕〉同 поумнявам (变聪明)

умно ［副］聪明地，有头脑地：постъпвам ～ 干得聪明

умник *-ци* ［阳］，**умница** ［阴］❶聪明人 ❷〈转〉傻子，笨人

умножавам ［未］，**умножа** *-иш*，*-их* ［完］❶增加，增多，增长，扩大，倍增：～авам богатство 增加财富 Трябва все повече да ～аваме армията на постоянни строителни работници. 我们应该日益扩大正式建筑工的队伍。❷〈数〉乘：Умножавам 20 на 5. 把 20 乘以 5。— **се** ［被动，中态］：Въстаническата дружина се ～й бързо. 起义的队伍增长得很快。～**аване** ［中］

умножение ［无复，中］〈数〉乘法：Основните действия в аритметиката са събиране，изваждане，～ и деление. 算术的基本运算是加、减、乘、除。◇ **таблица на ～то** 乘法表

умовит *-а* ［形］〈方〉聪明的，智慧的

умозаключавам ［未］，**умозаключа** *-ючиш*，*-ючих* ［完］〈书〉推理，推论，论断；做出结论；因…理由而主张…

умозаключение *-я* ［中］〈书〉推理，推论，论断，结论

умозаключителен *-на* ［形］推理的，推论的，论断的

умозрение *-я* ［中］〈书〉思辨；抽象的推论

умозрителен *-на* ［形］思辨(性)的，抽象的：～ен метод 思辨法 по ～ен път 通过思辨的途径 **～но** ［副］ **～ност** *-ността* ［阴］

умокрям ［未］，**умокря** *-иш*，*-их* ［完］把…湿透，把…浸湿，弄湿，蘸上水：Бойновата майка десет пъти бе чела вече това писмо и то беше цяло ～ено с нейните неспирни сълзи. 博扬的母亲已经把这封信读了十遍，整张信纸已被她不停的泪水打湿。— **се** ［反身，被动，中态］ **～яне** ［中］

умолителен *-на* ［形］(表示)恳求的，祈求的，央求的：～ен глас 祈求的声调 ～ен поглед 央求的目光 **～но** ［副］：гледам го ～но 用恳求的目光看着他

умолявам ［未］央告，祈求，央求，恳请，恳求：～м го коленопреклонно 苦苦地央求；低声下气地哀求 — **се** ［被动］：Умоляват се гражданите да спазват установения ред. 恳请公民们遵守规定的秩序。～**не** ［中］

умоляващ *-а* ［形］同 умолителен：плахи и ～и погледи 胆小的、恳求的目光 ～**о** ［副］

умонастроение *-я* ［中］〈书〉意向，思想，思潮

умопобъркам 见 умопобърквам

умопобъркам се 见 умопобърквам се

умопобъркан *-а* ❶ умопобъркам 的过被形动 ❷［用作形］

疯狂的,发疯的,精神不正常的: Той беше ～ човèк, но не буйствуваше и не пакостèше нѝкому. 他精神不正常,但不胡闹,也不伤害任何人。❸［用作名］～ 精神不正常的人 **～ост** -осттà［阴］

умопобърква|м［未］, **умопобъркам**［完］使发疯,使精神错乱;使失掉理智 — **се**［被动］**～не**［中］

умопобърква|м се［未］, **умопобъркам се**［完］［中态］发疯,发狂,精神失常 **～не**［中］

умоповрèден -*а*［形］〈口〉有精神病的,精神不正常的,疯的

умопомрачà|вам［未］, **умопомрачà** -*ùш*, -*ùх*［完］使发疯,使精神错乱,使失掉理智 **～àване**［中］

умопомрачà|вам се［未］, **умопомрачà се** -*ùш се*, -*ùх се*［完］［中态］发疯,发狂,精神失常 **～àване**［中］

умопомрачèн -*а* ❶ умопомрачà 的过被形动 ❷［用作形］疯狂的,发疯的,精神不正常的: ～а от скръб мàйка 由于悲痛而精神失常的母亲

умопомрачèни|е -*я*［中］精神错乱;精神失常;疯狂: изпàдам в ～е 精神错乱,精神失常 В момèнт на ～е се е обèсил. 在精神错乱的情况下他自缢了。

умопомрачѝтел|ен -*на*［形］〈书〉❶使人精神错乱的,使人疯狂的 ❷不可思议的,难以想象的,可观的,惊人的,不得了的: ～ен успèх 不得了的成就

ỳмор［阳］〈罕〉同 умòра

умòра［无复,阴］❶疲倦,疲乏,疲劳,疲惫,劳累: физѝческа (ỳмствена) ～ 体力(脑力)上的疲乏 Кàпнах от ～. 我累坏了。усèщам ～ 觉得累 заспѝвам от ～ 疲乏得睡着了 Едвà се държà на кракàта си от ～а. 我累得简直站不住了。Умòрата подкосѝ нозèте му. 他累得两腿发软。❷努力,(所费的)力气

умòр|ен -*на*［形］〈罕〉使人疲倦的,累人的,令人疲劳的: ～ен трỳд 使人疲倦的劳动

уморèн -*а* ❶ уморя̀ 的过被形动: Кàмъни вàдя, ～ съм. 我在挖石头,我累了。Уморèн съм до смърт. 我累死了。❷［用作形］疲倦的,疲乏的,疲劳的,疲惫的: ～ глàс 疲倦的声音 ～и крàчки 疲倦的步子 **～о**［副］: отпỳскам ～о ръцè 疲倦地垂下双臂

уморѝтел|ен -*на*［形］使人疲倦的;使人耗尽精力的;繁重的,很费力气的: ～ен пъ̀т 使人疲倦的旅途 ～на рàбота 很费力气的工作 **～но**［副］: Той говòри твъ̀рде дъ̀лго, неубедѝтелно, ～но. 他讲得冗长,没有说服力,令人听起来费力气。**～ност** -носттà［阴］

уморя̀ 见 уморя̀вам[1] 和 уморя̀вам[2]

уморя̀ се 见 уморя̀вам се

умор|я̀вам[1]［未］, **уморя̀** -*ùш*, -*ùх*［完］使疲劳,使疲乏,使疲倦;使厌倦,使腻烦: Уморѝх конèте с тòя товàр. 我让马驮这么重的东西,把它们累着了。— **се**［被动］**～я̀ване**［中］

умор|я̀вам[2]［未］, **уморя̀** -*ùш*, -*ùх*［完］弄死,杀死: Ще ме ～ѝш! 你简直要我的命了。— **се**［反身,被动］**～я̀ване**［中］

умор|я̀вам се［未］, **уморя̀ се** -*ùш се*, -*ùх се*［完］［中态］疲倦,疲乏,疲劳,疲惫,累: ～я̀вам се до смърт 快累死了,累得要命 **～я̀ване**［中］

умотворèни|е -*я*［中］〈书〉创作 ◇ **нарòдно ～е** 民间创作

ỳмплеш［阳］〈方〉有点傻的人

умрà 见 умѝрам

умр|я̀л -*я̀ла*, -*èли*［形］❶死的,死了的: Умря̀л кòн не рѝта. 〈谚〉死马不尥蹶子。❷［用作名］**～я̀о**［中］1.死亡,丧事;埋葬,安葬,出殡: Камбàната бѝе на ～я̀ло. 正在敲着丧钟。2.同 смъртник (死者,死人): Тя̀ плàчеше и нарèждаше като над ～я̀ло. 她像哭死人般地边哭边数道。◇ **～я̀ла рàбота** 没有意义的事,不值得注意的事;不可能实现的事

ỳмствен -*а*［形］脑力的;智能的,智力的: ～ трỳд 脑力劳动 ～а спосòбност 智力,智能 ～и рабòтници 脑力劳动者 ～а преумòра 用脑过度 ～о разстрòйство 头脑混乱 ◇ ～ **багàж**〈书〉知识,学问 **～о**［副］

умỳва|м［未］(长时间地、犹疑不决地、无成效地)思索,思考,想来想去,思辨 **～не**［中］: От дъ̀лги ～ния и прѝказки нѝма пòлза. 犹疑不决地思索和空谈是无益的。

умỳт［阳］〈方〉❶希望;前景 ❷同 намерèние (打算;企图)

умъдр|я̀вам［未］, **умъдрèя** -*èеш*, -*я̀х*［完］同 помъдря̀вам (变聪明,变得英明)

умъдр|я̀м се［未］, **умъдря̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］〈口〉(长时间不言不语也不动地)站着,文静地站着: Умъдрѝл се катò млàда бỳлка. 他像新媳妇般不言不语规规矩矩地站着。**～я̀не**［中］

умък|вам［未］, **умъ̀кна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат*［完］〈方〉同 вмъ̀квам (放入,推下,引入;拿进,搬进) — **се**［被动,中态］: Боримèчката пръ̀в се ～на в бърлòгата. 大力士第一个钻进了兽穴。**～ване**［中］

умълч|àвам［未］, **умълчà** -*ùш*, -*àх*［完］同 премълчàвам (避而不谈,故意不说) — **се**［被动］**～àване**［中］

умълч|àвам се［未］, **умълчà се** -*ùш се*, -*àх се*［完］［中态］停止出声,不再响,不作声,不吭声,沉默起来,沉寂下来: Децàта се ～àваха, щòм се подадèше бащà им. 爸爸一露面,孩子们就不吭声了。**～àване**［中］

умърлỳш|вам се［未］, **умърлỳша се** -*иш се*, -*их се*［完］变得情绪低沉(没有精神,萎靡) **～ване**［中］

умърлỳшен -*а*［形］情绪低沉的,精神不振的,萎靡的

умъртвѝтел|ен -*на*［形］致命的,导致死亡的

умъртв|я̀вам［未］, **умъртвя̀** -*ùш*, -*ùх*［完］❶杀死,弄死; Мòмъкът извàдил нòжа, ～ѝл змията, па лèгна пàк да си подрèмне. 小伙子拔出刀,杀死蛇,又躺下打盹了。❷〈转〉使(神经)无生机,使失掉机能: ～я̀вам нèрв на зъ̀б 杀死牙神经 ❸〈转〉消音,使声音消失,使…听不见 ❹〈方,转〉使(冷水)变暖一些;加温 — **се**［反身,被动］**～я̀ване**［中］

унаслед|я̀вам［未］, **унаследя̀** -*ùш*, -*ùх*［完］继承 — **се**［被动］**～я̀ване**［中］: прàво на ～я̀ване 继承权

унà|сям［未］, **унесà** -*есèш*, -*èсох*, -*èсе*, 过主形动 -*èсъл*, -*èсла*［完］❶使人凝神,把人完全吸引住(而忘却周围事物): Катò засвѝри, та ～ся всѝчко жѝво. 他一演奏,就把所有人都深深地吸引住了。❷同 приспѝвам (催眠,使安眠,使人睡): ～ся ме на сън 催我人睡 ❸〈罕,诗〉带走,领走,引起: А надалèко бя̀ха го мечтѝ / ～èсли — в рàвни бàщини му двòри. (П. П. Славейков) 幻想把他带往遥远的地方——故居的平坦院落。❹〈民〉(把重物)移至一边: Унесѝ зàдницата на колàта. 你把车尾移开。— **се**［被动］**～àсяне**［中］

унà|сям се［未］, **унесà се** -*есèш се*, -*èсох се*, -*èсе се*, 过主形动 -*èсъл се*, -*èсла се*［完］［中态］❶被深深地吸引住(而忘怀周围的一切),凝神;想得出神: Учѝтелката се ～àся в свòите нерàдостни мѝсли. 女教师凝神地想着自己不高兴的事。❷微睡,打盹,假寐;半睡半醒: Главàта му тежèше, клепàчите му лèпнеха за сън и Стоя̀н се ～àсяше, едвà що не заспѝваше,

влàчейки нозè по пътя. 斯托扬的脑袋发沉，眼睛困得睁不开，他拖着沉重的步子，边走边打着盹儿，简直要睡着了。 **~àсяне** [中]

унгàр|ец -*ци* [阳]，**унгàрка** [阴] 匈牙利人

Унгàрия 匈牙利(欧洲)

унгàрск|и -*а* ❶ Унгàрия 和 унгàрец 的形容词：~а мỳзика 匈牙利音乐 ❷ [用作名] **~и** [阳] 匈牙利语：Говòри добрè ~и. 他匈牙利语说得挺好。

ỳндецима [阴]〈乐〉十一度(音)

ỳнес [阳] 出神，凝神，忘怀一切：И в крòтък ~ чàка тя да дòйде нèйното детè. 她文静地凝神等待着自己的孩子到来。

унесà 见 унàсям 和 унѝсам

унесà се 见 унàсям се 和 унѝсам се

унèсен -*а* ❶ унесà 的过被形动：Учениците бя̀ха ~и в рàбота. 学生们全神贯注地工作着。❷ [用作形] 出神的，入神的，(被某事吸引住而)忘怀一切的 **~о** [副]：пèя ~о 人神地唱着 **~ост** -осттà [阴]：Той се сèпна от своя̀та ~ост. 正在出神的他猛地一怔。

униàт [阳]，**униàтка** [阴]〈宗，史〉合并派教徒，东仪天主教徒

униàт|ин -*и* [阳] 同 униàт

униàтск|и -*а* [形]〈宗，史〉东仪天主教的：~о учѝлище 东仪天主教学校 ~а цъ̀рква 东仪天主教教会

униàтство [无复，中]〈史〉东仪天仪教徒的主张，东仪天主教徒西化论(提倡东仪天主教徒进一步罗马化的主张)

унѝва|м [未] 泄气，丧气，灰心：Хòрата не пàдаха дỳхом, не ~ха. 人们没有沮丧，没有泄气。Не ~йте от пъ̀рвите несполỳки. 你们不要刚遇到挫折就垂头丧气。**~не** [中]

универмàг [阳] 百货商店，百货商场

универсàл|ен -*на* [形] 通用的；多方面的；包罗万象的；广博的，万能的，万应的；普用的：~ни свòйства на сòята 大豆的多种多样的特性 ~но лекàрство 普用药，万应药 ~ен гèний 广博的天才 ~ен инструмèнт 普用仪，万能仪 ◇ **~ен магазѝн** 百货商店，百货商场 **~ност** -носттà [阴]

универсалѝзъм -*мът*，-*ма* [阳]〈书〉❶(知识等的)广博，广泛，学识广博，知识、活动的多面性 ❷〈哲〉普遍主义，普济主义(伦理学唯心主义派别之一)

универсàлии [复，阴] ❶〈哲〉共相(中世纪经院哲学术语) ❷〈语言〉普遍现象，通用现象

университèт [阳] (综合)大学：Запѝсал прàво в Софѝйския ~. 他被录取在索非亚大学学习法律。◇ **вечèрен ~** 夜大学 **нарòден ~** 人民大学(科普讲座)：При читàлището ѝма нарòден ~. 读书室举办系统的科普讲座。

университèтск|и -*а* университèт 的形容词：~и лаборатòрии 大学的实验室 ~и преподавàтел 大学教师 ~а библиотèка 大学(的)图书馆

унижà|вам [未]，**унижà** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 贬低；损害…的尊严，伤害…的自尊心；侮辱，凌辱，屈辱：~àвам го пред всѝчки 当众侮辱他 — **се** [被动] **~àване** [中]

унижà|вам се [未]，**унижà се** -*ѝш се*，-*ѝх се* [完] [中态] 贬损自己的身分(尊严)；有失身分(不顾体面)地做出(某事)；做出不体面(不要脸)的事；卑躬屈节地做出(某事)：Защò се ~àваш да ѝскаш парѝ от такъ̀в човèк? 你为什么低声下气地去找这种人要钱？**~àване** [中]

унижèн -*а* ❶ унижà 的过被形动 ❷ [用作形] 受屈辱的，遭受侮辱的，委屈的：~а робѝня 受屈辱的女奴 ❸ [用作名] **~ите** [复] 受屈辱的人，被侮辱的人

унижèни|е -*я* [中] ❶贬损身分(尊严)，有失身分；损害尊严，伤害自尊心 ❷屈辱；侮辱；有损尊严的做法：търпя̀ ~е 受屈辱 подлàгам го на ~е 使他受侮辱，贬损他的尊严

унизѝтел|ен -*на* [形] 有损尊严的，伤害自尊心的，有失体面的，侮辱(性)的：~на молбà 低声下气的请求 ~но положèние 受侮辱的地位 **~но** [副]：Евстàти застàна до вратàта, но му се видя̀ ~но да стои прав. 埃弗斯塔蒂站到了门旁，但是他觉得这样站着有失体面。**~ност** -носттà [阴]

унизя̀|вам [未]，**унизя̀** -*ѝш*，-*ѝх* [完] 同 унижàвам — **се** [被动，中态] **~я̀ване** [中]

уникàл|ен -*на* [形] 独一无二的，罕见的：~ен слỳчай 罕见的情况

уникàт [阳] 孤本，独一无二之物

унѝк|вам [未]，**унѝкна** -*неш*，-*нах* [完]〈民〉❶低头 ❷泄气，丧气，灰心 **~ване** [中]

ỳникум [阳]〈书〉独一无二之物；稀世之珍；非常稀有之物：Товà е ~! 这是独一无二的东西！

унѝл -*а* [形] 灰心的，泄气的，沮丧的；忧郁的，凄凉的，悲戚的，悲苦的 **~о** [副]：Той навèде ~о главà. 他沮丧地低下了头。**~ост** -осттà [阴]

унѝние [无复，中] 灰心，丧气，沮丧；忧郁，苦闷：изпàдам в ~ 陷入苦闷

унѝсам [未]，**унесà** -*есèш*，-*èсох*，-*èсе*，过主形动 -*èсъл*，-*èсла* [完] 同 унàсям — **се** [被动，中态]：Тя̀ се ~ѝсаше в мѝсли. 她沉思默想得出了神。**~ѝсане** [中]

унисòн [无复，阳]〈书〉❶ **в ~ с (на)** 齐奏，齐唱；同度，同音：Пèем в ~ с оркèстъра. 我们合着乐队的伴奏唱。❷〈转〉想法相同，完全一致：Слàба е земя̀та насàм — кàзва колàрят в ~ на мòите мѝсли. "这边的土地不肥。"车夫说道，他这话正合我的想法。

ун-т [缩] университèт 大学

унитàр|ен -*на* [形] 统一的：~на държàва 统一的国家

унификàция [阴]〈书〉同 уеднаквя̀ване: ~ на тарѝфите 税率的统一

унифицѝра|м [未，完]〈书〉同 уеднаквя̀вам — **се** [被动] **~не** [中]〈书〉：~не на мèтодите на изслèдване 研究方法的统一

унифòрма [阴] 制服：моря̀шка ~ 水兵服，水手服

унифòрмен -*а* [形] ❶制服的；样子一样的：~а шàпка 制帽 ~и панталòни 制服裤 ❷穿制服的：~ полицàй 穿制服的警察

унищожà|вам [未]，**унищожà** -*ѝш*，-*ѝх* [完] ❶歼灭，消灭，毁灭，击灭：Пожàр ~ѝ кỳп ръкопѝсни пèсни. 火灾毁了一堆手抄歌曲。Той ѝскаше да ~ѝ ня̀кои докумèнти. 他想销毁一些文件。Сланàта ~ѝ плодà на овòщията. 霜把果树结的果打坏了。❷使作废，废止，注销：~àвам пòщенска мàрка 盖销邮票 купỳвам ~èни пòщенски мàрки 买盖销邮票 ~àвам железопъ̀тен билèт 剪(火车)票 ❸〈转〉毁灭，损坏，破坏：Опасносттà, кòйто ~àва дрèбните душѝ, укрепя̀ва велѝките. 危险能毁灭渺小的心灵，却能使伟大的心灵变得更坚强。— **се** [被动] **~àване** [中]：~àване на неприя̀телските сѝли 消灭敌军

унищожèни|е -*я* [中] 歼灭，消灭，毁灭，击灭

унищожѝтел -*ят*, -*я* [阳]〈书〉❶歼灭者，扑灭者，消灭者：～ на врѐдни насекòми 扑灭害虫的人 ❷(扑灭…的)药剂：～ на дървенѝци и хлебàрки 杀臭虫和蟑螂的药

унищожѝтел|ен -*на* [形] 歼灭性的，毁灭性的；打击得厉害的，非常有力的；无法反驳的；表示憎恶的：～ен пожàр 毁灭性的火灾 ～на крѝтика 极厉害的批评 мя̀там (хвърлям) му ～ни пòгледи 向他投去逼人的目光 привѐждам ～ни дòводи 引证无法反驳的论据 **～но** [副]

ỳния [阴]〈书〉❶联合，合并；合并为一国：～ между̀ Великобритàния и Сѐверна Ирлàндия 大不列颠和北爱尔兰的联合 ❷〈史〉教会合并(保加利亚等国正教与天主教在教皇的最高管辖之下合并，合并后前者仍保留正教的性质)

ỳнтерофицѐр [阳]〈军〉军士，中士

уну̀|к -*ци*, -*ки* [阳]〈民〉同 внук (孙子；外孙)

уну̀ка [阴]〈民〉同 вну̀чка (孙女；外孙女)

уну̀че -*та* [中]〈民〉уну̀к 和 уну̀ка 的指小

уну̀чка [阴]〈民〉同 вну̀чка (孙女；外孙女)

ỳнция [阴]〈专〉盎斯(英美制重量单位，1 盎司等于 1/16 磅，约合 28.35 克。旧称英两或唡)

Уòлстрийт [阳] 华尔街(美国纽约市的一条街道)

ỳпад [阳]〈方〉厚而松软的雪

упàд|ам [未]，**упàдна** -*неш*, -*нах* [完] 衰落，没落，衰败；衰竭，衰弱：При стопàнска крѝза търговѝята ～а. 经济危机时期，商业萧条。**～ане** [中]：～ане на сѝлите след бòлест 病后体力衰弱

упàдъ|к -*ци* [阳] 衰落，没落，衰败，低落；衰弱，衰竭；颓废，颓丧：физѝчески ～к 体力(上的)衰弱 ～к на нрàвите 风气的败坏 вървѝ към неудържѝм ～к 无法制止地衰败下去

упàдъч|ен -*на* [形] 衰落的，低落的，没落的，颓废的，悲观失望的：～но изку̀ство 颓废的艺术 ～на култу̀ра 颓废的文化 **～ност** -носттà [阴]

упазар|я̀вам [未]，**упазаря̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 спазаря̀вам (讲好价钱，说妥) — **се** [被动] **～я̀ване** [中]

упѝ|вам [未]，**упѝя** -*еш*, -*х* [完] ❶同 упоя̀вам ❷(酒类)有劲，厉害，使头晕：Вѝното е тòпло, та пòвече ～ва. 这葡萄酒是温的，更有劲了。— **се** [中态] 喝醉，醉

ỳплах [无复，阳]〈民〉同 уплàха

уплàха [阴] 惊吓，惊惧，吃惊：Тѐ не издържàха на ～та си и ху̀кнаха да бя̀гат натàтък. 他们经不住惊吓，猛地朝那边跑了。

уплàш|вам [未]，**уплàша** -*иш*, -*их* [完] 使害怕，骇，吓唬，恐吓：～вам го 使他害怕，吓着他 Нѝщо, нѝщо не сѐ чу̀ва. Тàя тишинà ～и Горолòмов. Мѝна му през умà за разбòйници. 一点点声音都听不见。这种寂静使戈罗洛莫夫害怕，他脑中惊过土匪抢劫的事。— **се** [被动，中态] **～ване** [中]

уплàшен -*а* ❶ уплàша 的过被形动 ❷ [作用形] 1. 受惊吓的，被吓着的，吃惊的，惊慌失措的：ѝмам ～ вѝд 样子惊慌 ～и гласовѐ 惶恐的声音 **～о** [副]：Тòй поглѐдна ～о бащà си. 他害怕地看了父亲一眼。**～ост** -осттà [阴]

уплѝ|там [未]，**уплетà** -*етѐш*, -*ѐтох*, -*ѐте*，过主形动 -*ѐл* [完] ❶织好，织成：За дѐн ～йта еднѝ чорàпи. 她用一天时间织成一双袜子。❷〈转〉引起混乱，使糊涂；使纠结在一起，使乱得难以解开：Яд, стрàх, обѝда и съжалѐние ～ѐтоха нѐговата нечѝста, порòчна и пòдла душà. 气恼、害怕、委屈和遗憾把他肮脏丑恶的灵魂搅乱。❸〈转〉使陷入，卷入，牵连入：～йтам го в беля̀ 使他倒霉 ～йтам го в мрѐжата 使他上圈套 — **се** [被动，中态] ◇ **～йтам си кòнницата** 把事情安排得对自己有利 **～йтане** [中]

уплъ̀т|вам се [未]，**уплъ̀тя се** -*иш се*, -*их се* [完] [中态]〈民〉变鬼，(死人)从坟墓中起来吸人血

уплъ̀тѐн -*а* [形] 变成鬼的

уплътнѐние [中] ❶ 使变紧(变实)，压紧 ❷用来压紧(填充)…的东西，填充物，填充材料

уплътн|я̀вам [未]，**уплътня̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] ❶使变紧，压紧，使变实：Тря̀бва да ～ѝм земя̀та под язовѝрната стенà. 咱们应该把水库大坝下面的土压实。❷〈转〉合理地利用，充分地利用，充实：～я̀вам врѐмето си 充分利用自己的时间 **～я̀ване** [中]

уплъ̀тя се 见 уплъ̀твам се

уповàва|м се [未，中态] 指望，期望，希望：Тòй се ～ на сòбствените си сѝли. 他指靠自己的力量。На нѐго не мòже да се ～ човѐк. 人们不能指望他。**～не** [中]

уповàни|е -*я* [中] 同 надѐжда (希望，期望)：Но нѝе не бѝва да забрàвяме, че глàвното нàше ～е е в сѝлата на нарòда. 但是我们不应忘记，我们的主要希望寄托于人民的力量。

уподобѐние [中] 同 уподобя̀ване

уподоб|я̀вам [未]，**уподобя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使与…相比，以…比拟；把…比作…：Тѐзи грамàди Ив. Вàзов ～я̀ваше мнòго сполучлѝво на щърби зъбѝ. 伊凡·伐佐夫把这些巨大的岩石极恰当地比作缺齿。— **се** [被动] **～я̀ване** [中]

уподобя̀вам се [未]，**уподобя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态] 好像，像，类似，相似 **～я̀ване** [中] ❶ уподобя̀вам 的动名词 ❷〈语言〉(发音的)同化(作用)

упò|ен -*йна* [形] 麻醉的；令人陶醉的，令人沉醉的：～йна миризмà 令人沉醉的气味 **～йно** [副]

упоѐни|е -*я* [中] 兴高采烈，极大的快感，心满意足，狂喜；陶醉，心醉：в ～ето на любовтà 沉醉于爱情之中 слу̀шам с ～е 兴奋地听着

упоѝтел|ен -*на* [形] 令人陶醉的，使人沉醉的，容易使人醉的；麻醉的：～на миризмà 令人沉醉的气味 ～но питиѐ 醉人的饮料 Хлорофòрмът е сѝлно ～но срѐдство. 氯仿是强麻醉剂。**～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

упò|йвам [未]，**упоя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 同 упоя̀вам — **се** [被动，中态] **～йване** [中]

упòйка [阴] 麻醉剂，麻药：Извàдиха ми зъбà с ～. 大夫给我上麻药拔了牙。оперàция с мѐстна (пълна) ～ 在局部(全身)麻醉下做的手术

упокò|ен -*йна* [形]〈宗〉安灵的，慰灵的，祈冥福的：～йна молѝтва 安灵祈祷

упокоѐние [无复，中] ❶安宁，安息 ❷〈宗〉安灵祈祷

упокò|й -*ят*, -*я* [阳]〈古〉安抚，安慰，使安心：молѝтва за ～й на жѐртвите 给死难者做的安灵祷告

упоко|я̀вам [未]，**упокоя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完]〈古〉使安宁，使安息；安慰 — **се** [被动] **～я̀ване** [中]

упоко|я̀вам се [未]，**упокоя̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се* [完] [中态]〈古〉❶安宁；安息；得到安慰 ❷同 умѝрам **～я̀ване** [中]

упоменàвам [未]，**упоменà** -*ѐш*, -*àх*，过被形动 -*àт* [完]〈书〉提到，谈论到，说及；列举：Ще ～ѐм в тòя протокòл с кòлко гòдни за рàбота трàктори располàга стàнцията и с каквѝ хòра. 在这份记录中我们将列举农机站拥有多少台能用的拖

拉机和具备些什么样的人员。— **се**［被动］**～àване**［中］

ỳпор［阳］**в（от）～** 紧挨着，顶着，碰着：стрèлям от（в）～ 用枪口顶着…射击 убѝт от ～ 被用枪口顶着击毙

упòр|ен -*на*［形］不屈不挠的，坚持到底的；顽强的；紧张的；艰苦的；不懈的，不倦的：～на защѝта 不屈不挠的抵抗 ～ен трỳд 紧张的劳动 **～но**［副］：Тòй стоèше ～но на мнèнието си. 他坚持自己的意见。

упорѝт -*а*［形］❶不屈不挠的，坚毅的，坚忍不拔的，坚持到底的；倔强的，顽强的；坚决的：～ борèц 不屈不挠的战士 ～ пòглед 坚决的目光 Тя̀ е ～а в постѝгане на успèх. 她在争取成功方面是不屈不挠的。❷固执的，执拗的，顽固的；不肯妥协的，不肯让步的：～ катò магàре 像驴一般执拗 Стрàшно ～ е. 他顽固得要命。❸积重难返的，沉痼的，积成痼疾的，接连不断的，一个劲的：～и страдàния 延续很长时间的苦难 ❹紧张的；艰苦的；费力的；不懈的：～ трỳд 紧张（艰苦）的劳动 ❺难以制服的，艰难的，难搞的：～ пъ̀т 难走的路 ～а ѝловица 难挖的黏土 **～о**［副］：Бъ̀лгарският нарòд с всѝчки сѝли и извънрѐдно ～о се е бòрил протѝв чỳждото ѝго. 保加利亚人民全力以赴地、极其顽强地进行了反对外国奴役的斗争。**～ост** -осттà［阴］

упòрств|о -*а*［中］倔强性，不屈不挠的精神，坚忍不拔的精神；顽强性：Упòрствувайте, брàтя, в борбàта! Сàмо в ～о и дълготрàйна борбà е спасèнието ни. 弟兄们，坚持斗争吧！只有不屈不挠地坚持斗争才能拯救我们自己。

упòрст[ву]ва|м［未］倔强起来；固执；持续不变，坚持：～м на свòето 固执己见 **～не**［中］：След дъ̀лги ～ния Светослàв нàй-пòсле се видя̀ принỳден да се съгласѝ. 斯维托斯拉夫在长时间地坚持之后终于不得不同意。

употрѐба［阴］用，使用，利用，应用：изхвъ̀рлени от ～а машѝни 废弃的机器，不再使用的机器 нàчин на ～ 用法，使用方法 гòден за ～ 能用，可以用 брашнò за готвàрска ～ 食用面粉 влѝзам в ～ 投入使用 за въ̀трешна ～ 供内部使用 продỳкти за ширòка ～ 日用品

употребѝм -*а*［形］❶能用的，可以使用的；有用的：Тèзи отпàдъци са ～и. 这些边角料有用。❷正（被）使用着的，常用的：Нàй-～ите сечивà нàй-бъ̀рзо се изхабя̀ват. 使用得最多的刀具磨损得最快。

употребѝтел|ен -*на*［形］通用的，常用的，一般使用的：нàй-～ни бъ̀лгарски дỳми 保加利亚语最常用的词 В стòлицата нàй-～ното превòзно срèдство е тролèят. 在首都最常用的交通工具是无轨电车。**～ност** -носттà［阴］

употреблèние［无复，中］同 употрѐба：продỳкти за мàсово ～ 大众日用品 Мàрко бèше задържàл сàмо едѝн чибỳк за своè лѝчно ～. 马尔科只留下一个长烟嘴儿自己用。

употреб|я̀вам［未］，**употребя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶用，使用，利用，应用：Еднò врèме ～я̀ваха пòвече мèдни и глѝнени съ̀дове. 从前，人们使用铜器和陶器比较多。～я̀вам насѝлие 使用暴力 ～я̀вам въ̀трешно（за лекàрство）内服（指药）～я̀вам въ̀ншно（за лекàрство）外用（指药）❷用去，消耗掉：Употребѝхме всѝчката зàхар. 我们把白糖都吃光了。～я̀вам мнòго врèме за товà 为此用了很多时间 — **се**［被动］**～я̀ване**［中］

употрѐб|ям［未］，**употребя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］〈方〉同 употребя̀вам — **се**［被动］

употребя̀ем -*а*［形］可以使用的，可以利用的

упо|я̀вам［未］，**упоя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶将…麻醉，对…使用麻醉剂 ❷使…醉，把某人灌醉，使酒醉：Резня̀кът ～я̀ва незабеля̀зано. 发酵不够的酒使人不知不觉地喝醉。❸〈转〉使凝神，使出神；使吃惊，使愕然；使…狂喜，使忘怀一切，使心旷神怡 — **се**［被动，中态］**～я̀ване**［中］

упрàва［阴］❶（社会生活或个人生活中的）秩序，规矩，法则：Ѝма ли ～ в тая̀ къ̀ща? 这个家里还有没有个规矩了？❷参议会；管理局；管理机构：член на ～та 管理机构的成员

упрàвител -*ят*，-*я*［阳］，**упрàвителка**［阴］（招待所、饭店等的）经理，管理员：～ на аптèка 药店的经理 ～ на чифлѝка 庄园的管家

упрàвител|ен -*на*［形］管理的，管理上的：член в ～ния съ̀вèт 管理委员会的成员 нòво ～но тя̀ло 新的管理人员（集体）

упрàвителск|и -*а*［形］管理者的，经理的

управия̀［阴］〈民〉同 упрàва ①解

управлèни|е -*я*［中］❶国家体制，政体；行政管理体制：двè държàви с еднàкъв тѝп на ～е 同一国体的两个国家 монархѝческо ～е 君主制 републикàнско ～е 共和制 ❷管理；行政；指挥：поѐмам ～ето на странàта 接管国家政权 ❸驾驶，操纵；控制；操纵系统：Напъ̀лно вя̀рвам в сигурносттà на мòя апарàт. Нèговото ～е е нàй-лèко. 我完全相信我这台机器的稳定可靠，操纵它是再轻巧不过了。❹管理局，管理处，署，局：финàнсово ～е 财政局 трамвàйно ～е 电车管理局

управлèнск|и -*а*［形］管理的，行政的，管理局（处）的

управля̀ва|м［未］❶管理：～м предприя̀тие 管理企业 ❷操纵，驾驶，赶：～м автомобѝл 驾驶汽车 — **се**［被动，中态］**～не**［中］

управля̀ващ -*а*［形］领导的：～и крѫ̀гове 领导阶层，领导人士 ◇ **～ легàцията** 公使馆代办 **врèменно ～ посòлството** 大使馆临时代办

управля̀ем -*а*［形］可控制的，可操纵的，可指挥的：～ балòн 可操纵的气球 **～ост** -осттà［阴］

упрàвни|к -*ци*［阳］，**упрàвница**［阴］统治者，执政者；（某地的）行政长官；管理机构的成员：железопъ̀тните ～ци 铁路机构主管人

упрàвническ|и -*а*［形］管理（者）的：～и òпит 管理经验

упрàвщина［阴］〈民〉同 управия̀

упражнèн -*а*［形］练会的，练就（本领）的；（通过练习）获得经验的：Ръкàта му е ～а да вѫртѝ косàта. 他的胳臂练得很会使用刷镰。**～ост** -осттà［阴］

упражнèни|е -*я*［中］练习；操练；锻炼：На семинàрните ～я тя̀ взѐмаше пò-голя̀мо учàстие от дрỳгите. 在课堂练习时她比别人发言多。прàвя ～е 做练习，练习 ◇ **бюджèтно ～е**〈财〉执行预算 **гимнастѝческо（фѝзкултурно）～е** 体操 **домàшно ～е** 家庭作业 **клàсно ～е** 课堂（笔头）测验；课堂练习 **～е на влàст**〈书〉执政

упражн|я̀вам［未］，**упражня̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶练习；操练；锻炼：～я̀вам гласà си 练嗓子 ～я̀вам мỳскулите си 锻炼肌肉 Учѝтелката ги ～я̀ва по краснопѝс. 女教师教他们练习书法。❷从事：～я̀вам незакòнно занаят 私下从事…职业；非法操业 ❸行使，运用，使用：～я̀вам влàст 执政 ～я̀вам прàвото на сòбственост 行使所有权 ❹（与某些名词连用表示各该名词的含义）予以，给以，加以，实行：～я̀вам влия̀ние 影响；施加影响 ～я̀вам въздѐйствие 起作用 ～я̀вам надзòр 监视 ～я̀вам контрòл 监督，实行监督 ～я̀вам терòр 搞恐怖 ～я̀вам насѝлие 强制，强迫，实行暴力 — **се**［被动，中态］：～я̀вам се на ци-

гу̀лка 练习拉小提琴 **～я̀ване**［中］◇ **～я̀ване на занаят (професия)** 从事…职业,搞…行业: **позволително за** ～я̀ване на обущарски занаят 修鞋执照

ỳпре|к -*ци*［阳］责备,指责,责难,非难

упрѐк|вам［未］, **упрѐкна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат*［完］责备,指责,责难,非难 — **се**［反身,被动］～**ване**［中］

упълномощ|а̀вам［未］, **упълномощя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］授予全权…,授权…;委托: Упълномощѝх го да полу̀чи су̀мата вмѐсто мѐне. 我委托他代我领取这笔款子。— **се**［被动］～**а̀ване**［中］

упълномощѐн -*а* ❶ упълномощя̀ 的过被形动 ❷［用作形］受委托的,被授权的;特派的: ～о лицѐ 受委托者;特派员 ❸［用作名］受委托者,被授权者,代表;特派员

упълномощѝтел -*ят*, -*я*［阳］授权人;委托人

упълномощя̀ 见 упълномоща̀вам

упъ̀т|вам［未］, **упъ̀тя** -*иш*, -*их*［完］❶指路,指明道路,指明方向: Едѝн сѐлянин ме ～и да мѝна оттỳк. 一个农民给我指路让我从这里过去。❷〈转〉指导,引导,指引;教导,教诲: Тя̀ го ～и да решѝ зада̀чата. 她指导他如何解题。— **се**［被动］～**ване**［中］

упъ̀т|вам се［未］, **упъ̀тя се** -*иш се*, -*их се*［完］［中态］动身前往,朝…方向走: Накъдѐ си се ～ил? 你上哪儿去啊? ～**ване**［中］

упъ̀тван|е -*ия*［中］❶ упъ̀твам 和 упъ̀твам се 的动名词 ❷指南;须知;说明书: ～е за употрѐба 用法说明书 ❸指示;方向 ❹劝告,教诲

упъ̀тя 见 упъ̀твам

упъ̀тя се 见 упъ̀твам се

ура̀［感］❶乌拉(军队冲锋时的呐喊) ❷乌拉,万岁(表示高兴、赞美的欢呼): Настъ̀пи кра̀тко мълча̀ние. Пòсле всѝчки вѝкнаха „～". 短时间的沉默之后所有的人都高呼"乌拉!" ❸［用作名,中］乌拉声,呐喊声,欢呼声: Това̀ предложѐние се приѐ с гръ̀мко ～. 这条建议在响亮的乌拉声中被通过。

урабо̀т|вам［未］, **урабо̀тя** -*иш*, -*их*［完］❶做好,制做出来: Ма̀йка ѝ е ～ила да̀рове. 她母亲给她缝制好了(结婚时送人的)礼品。❷加工制造,加工;精制;耕耘: Урабо̀тиш ли добрѐ една̀ нѝва, и тя̀ ще ти родѝ. 你要是把一块地耕得很好,它是会给你长出好庄稼的。— **се**［被动］～**ване**［中］

уравнѐни|е -*я*［中］❶同 уравня̀ване ❷〈数〉方程(式),等式;〈化〉反应式: съста̀вям ～е 列方程式 квадра̀тно ～е 二次方程式 реша̀вам ～е 解方程式 ～е с двѐ неизвѐстни 有两个未知数的方程式

уравнило̀вка［阴］平均主义: Разпределѐнието ще тря̀бва да се вѐрши нѐ по прѝнципа на ～та, т. е. на всѝчки по ра̀вно, а съобра̀зно колѝчеството и ва̀жността на поло̀жения тру̀д. 分配不应按平均主义,即所有的人所得都相等的原则进行,而应根据付出的劳动量和重要性来进行。～ в запла̀щането на труда̀ 支付劳动报酬中的平均主义

уравнѝтел|ен -*на*［形］平均的,使均衡的,使平衡的: ～ен фо̀нд 平衡基金

уравновесѐн -*а* ❶ уравновеся̀ 的过被形动 ❷［用作形］1. 平衡的: ～ бюджѐт 平衡的预算 2. 稳健的,不偏颇的,沉着的: ～ човѐк 稳健的人 ～а мѝсъл 不偏颇的思想 ～**ост** -*остта̀*［阴］

уравновес|я̀вам［未］, **уравновеся̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］使平衡;使均等;〈转〉使相抵: Уравновесѝ везнѝте. 你把天平的两端弄平衡了。～я̀вам сѝлите 使力量均衡 — **се**［被动］～**я̀ване**［中］: ～я̀ване цѐните на селскостопа̀нските и индустриа̀лните произвѐдения 农产品和工业品价格的平衡

уравн|я̀вам［未］, **уравня̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］〈民〉❶把…弄平,使变平,使平整: ～я̀вам земя̀та в дво̀ра 把院子里的地弄平整 ❷使平等,使相等,使均等,使相齐,使成为一样的: Уравня̀ват запла̀тите. 他们把工资拉平。❸使(走路者)赶上(追上),使与…并排走: То̀й ～ѝ ко̀ня с Калѝнка. 他让马赶上了卡林卡,同她并排走。— **се**［被动,中态］～**я̀ване**［中］

ура̀вн|ям［未］, **уравня̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］〈民〉同 уравня̀вам — **се**［被动,中态］～**яне**［中］

урага̀н［阳］飓风

урага̀н|ен -*на*［形］像飓风般的,极猛烈的,疾风般的: ～ен вя̀тър 飓风 ◇ ～**ен о̀гън**〈军〉猛烈炮火,疾射

ỳраджийск|и -*а*［形］〈口〉咋咋呼呼的,带着表面(为了给人看)的热情的,大轰大嗡的

Ура̀л ❶乌拉尔河(哈萨克斯坦、俄罗斯) ❷乌拉尔山脉(俄罗斯) ❸乌拉尔(俄罗斯一地区)

ỳрала［感］〈口〉太好了,真好啊

Ура̀н［阳］❶(希腊神话中的)天王,天神 ❷〈天〉天王星

ура̀н［阳］同 ура̀ний

ура̀ний［阳］〈化〉铀(U)

ура̀ниев -*а* ура̀ний 的形容词: ～и ру̀ди 铀矿石

ура̀нов -*а* ура̀н 的形容词: ～и съединѐния 铀的化合物

урбаниза̀ция［阴］〈书〉都市化

урбанѝстика［阴］同 градоустро̀йство(城市的公用事业)

ỳрбулешката［副］〈民〉同 ỳрбулешки

ỳрбулешк|и -*а*［形］〈民〉仓促的,匆忙的,草率的,考虑不周的: ～а ра̀бота 草率的工作 ～**и**［副］: постъ̀пвам ～и 草率从事

ỳрва［阴］❶(有峭壁的)山谷,峪: дълбо̀ка ～ 深谷 ❷陡岸,悬崖,峭壁: Спу̀ска се с ко̀ня по ～та. 他骑着马沿陡坡往下跑。

ỳр|вам［未］, **ỳрна** -*неш*, *ỳрна̀х*［完］同 ỳрвам се ～**ване**［中］

ỳр|вам се［未］, **ỳрна се** -*неш се*, *ỳрна̀х се*［完］［中态］突然猛跑起来,奔跑起来: Мѝрни досега̀, овцѐте се ～наха като̀ че подго̀нени от вълк. 刚才还很平静的羊突然猛跑起来,就像有狼在追赶它们一样。～**ване**［中］

ỳрвест -*а*［形］❶有很多山谷(峡谷)的: ～а планина̀ 峡谷很多的山 ❷陡峭的,很陡的: ～ пъ̀т 很陡的路

ỳрду［阳］乌尔都语

урегулѝр|вам［未］, **урегулѝрам**［完］❶调整,调节,调剂;调度,节制,控制;定出规则,规定: ～вам движѐнието по пресѐчките на ỳлиците 指挥十字路口的交通 ❷调整,调准,配准,对准;校准,调好(机器等): ～вам часо̀вника си 把表调准 — **се**［被动,中态］～**ане**［中］

ỳред[1]［阳］工具,用器,器具;器械;仪器,仪表,装置: елекрѝчески ～и 电器 измерѝтелни ～и 测量仪器 землѐделски ～и 农具 гимнастѝчески ～и 体操器械

ỳред[2]［阳,阴］〈民〉整齐,整洁;秩序,规矩,条理: Ня̀мат ～ в къ̀щи. 他们家里不整洁。

урѐдба［阴］❶使有秩序(条理),整理,整顿,收拾: За Сѐвда не бѐше тру̀дно о̀ще от пъ̀рвите днѝ да взѐме ця̀лата къ̀щна

ра̀бота и ～ в ръцѐте си. 对塞弗达来说一点也不困难地在头几天就把全部家务，把整理、收拾的事担当起来。❷建立，设立，组织：～ на по̀ща 建立邮局 ❸陈设，摆设；布置：～ на изло̀жба 展览会的布置 Углѐдна е ～та на магази̇̀ните. 商店的摆设很漂亮。❹家庭的摆设，家具：къщна ～ 家具 ❺装置；设备：～ за прожектѝране на фѝлми 放映电影的设备 високоговорѝтелна ～ 扩音装置

ỳредлен[1] *-на*［形］〈民〉❶有条理的；爱整洁的；善于持家的：～на стопа̀нка 善于持家的主妇 ❷井井有条的，有条理的；整齐的：～на къщица 井井有条的小房子 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

ỳредлен[2] *-на*［形］**～на гимна̀стика** 器械体操

уредѐн *-а* ❶ уредя̀ 的过被形动 ❷［用作形］井井有条的，有条理的，整齐的：добрѐ ～а къща 一切都井井有条的家 **～о**［副］：В къщи нѐ вся̀кога е ～о. 家里不是任何时候都有条理。**～ост** -остта̀［阴］

урѐдни|к *-ци*［阳］，**урѐдница** 和 **урѐдничка**［阴］❶筹备者；组织者；领导者：～ци на вечерѝнката 晚会的组织者 ❷编辑部的技术助理：～к на списа̀ние 杂志编辑部的技术助理 ❸〈旧〉编辑；助理编辑

ỳредница［阴］〈民〉有条理的女人，喜欢把一切都弄得井井有条的女人

урѐдничество［无复，中］组织；筹备，筹办；领导

урѐ|ждам［未］，**уредя̀** *-дѝш, -ѝх*［完］❶使有秩序；整顿；料理好，安排好；安顿；建立：～ждам живо̀та си 安排自己的生活 Ще ～дѝм та̀я ра̀бота! 我们会安排好这件事的。❷约定，讲妥：Уредѝхме срѐща в 5 часа̀. 我们约定在5点钟会面。❸准备；筹备，筹办；组织：То̀й ～дѝ та̀я вечерѝнка. 他组织了这个晚会。❹〈民〉做，制做：Тя̀ ～дѝ крава̀й. 她做了（祭祀用的）面包。— **се**［被动］◇ **уредѝх я**〈口〉陷于窘境，处于糟糕的境地：Уредѝхме я! Опозорѝхме се! За смя̀х ста̀нахме! 我们的情况不妙！我们出丑了！我们成了笑料！**～ждам въпро̀с** 解决问题 **～ждам си смѐтките с ня̀кого** 1. 偿清（付清）欠某人的账，与某人结账 2.〈转〉报复，算账：И с тѐбе ѝмам смѐтки да ～ждам. Добрѐ запомнѝ, едѝн дѐн ще ги ～дя̀. 我跟你也有账算！你好好记着，总有一天我要跟你算账的。**～ждам смѐтка, по̀лица** 支付；偿付 **～ждам спо̀р (разправѝя)** 解决纠纷 **～ждане**［中］：～ждане на изло̀жба 筹办展览

урека̀[1] 见 урѝчам[1]

урека̀[2] 见 урѝчам[2]

урѐмия［阴］〈医〉尿毒症

урѐчен *-а* ❶ урека̀[1] 的过被形动 ❷［用作形］预定的，约定的；规定的，指定的：～ ча̀с 约定的钟点 в ～ото врѐме 在约定的时间 като̀ по ～ зна̀к 就像事先约好了一般

урѝ|вам се［未］，**урѝна се** *-неш се, -нах се*［完］［中态］〈口〉滚开，见鬼去吧：Урѝвай се от глава̀та ми! 你给我滚开！

урѝна［阴］〈书〉同 пѝкоч（尿）：Изслѐдвайте ～та на бо̀лния. 请您给病人验尿。Донесѐте ана̀лиза на ～та. 请把查尿的化验单带来。

урина̀тор［阳］〈书〉便器，溺器，夜壶

уринѝра|м［未］排尿，尿尿，解小便：Бо̀лният не ～ добрѐ. 病人排尿不好。**～не**［中］

урѝ|чам[1]［未］，**урека̀** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*，过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла*［完］约好，约定，讲好；定好，规定：Урѝчаме часа̀, в ко̀йто да се срѐщнем. 我们在约定会面的时间。— **се**［被动］**～ѝчане**［中］

урѝ|чам[2]［未］，**урека̀** *-ечѐш, -ѐкох, -ѐче*，过主形动 *-ѐкъл, -ѐкла*［完］答应，允诺，许诺 — **се**［被动］**～ѝчане**［中］

ỳрна［阴］❶投票箱：избира̀телна ～ 投票箱 ❷骨灰盒

ỳрна 见 ỳрвам

ỳрна се 见 ỳрвам се

уро̀в［无复，阳］同 фий（野豌豆）

уро̀вен［阳］〈书〉水平，程度；高度，级：повиша̀ване на жѝзнения ～ на страна̀та 全国生活水平的提高

ỳрод［阳］同 ѝзрод（畸形的人，天生有缺陷的人）：кра̀вствен ～ 道德败坏的人

уродлѝв *-а*［形］❶畸形的，天生有缺陷的：～о момчѐ 畸形的男孩 ❷丑陋的，很难看的：～и къщички 丑陋的小屋 ❸不成样子的，不成体统的；歪曲的，曲解的，谬误的，怪诞的，反常的；变态的：～о явлѐние 怪现象，反常现象 **～о**［副］**～ост** -остта̀［阴］

ỳродство［中］〈专〉❶畸形，怪胎；生理缺陷 ❷丑陋，非常难看 ❸反常现象，怪现象，变态

урожа̀|ен *-йна*［形］丰收的，收获量大的：～йна годѝна 丰（收）年 **～йност** -йността̀［阴］：收获量；（农作物的）产量，生产水平

урожа̀|й *-ят, -я*［阳］收成：бога̀т ～й 丰收

уро̀|к *-ци*［阳］❶课；功课：препода̀вам ～к 讲课 Учѝтелят преда̀де но̀в ～к. 老师讲了新课。～к по хѝмия 化学课 Почтѝ всѝчкото ми врѐме се поглъ̀щаше от ～ците по латѝнски и гръ̀цки. 我的时间差不多全被拉丁语和希腊语的功课占去了。❷课，一堂课，授课时间：Ѝма ～к в сѐдми кла̀с. 他在七年级有课。междỳ два̀ ～ка 在两堂课之间，课间 ❸〈转〉同 поỳка（教训，经验教训）：кърва̀в ～к 血的教训 ◇ **взѐмам ～к от ня̀кого или̇ от нѐщо** 从某人身上或某事中吸取教训 **да̀вам ～к** 1. 教，授课：Мѝлка намѝраше врѐме да да̀ва ча̀стни ～ци по ня̀кои бога̀ти къщи. 米尔卡抽得出时间到某几个富有之家去当家庭教师。2. 同 поуча̀вам（教训）：Пъ̀рвият неуспѐх ми да̀де добъ̀р ～к. 第一次失败给了我有益的教训。**взѐмам ～ци по нѐщо** 跟家庭教师学习；补习：Взѐмам ～ци по фрѐнски. 我在跟家庭教师学法语。**изва̀ждам на ～к** 同 изпѝтвам（考）

ỳроки［复］〈民〉（按照迷信的说法，由于被毒眼看坏或受到过分的夸奖而患的或遭受的）疾病，损失，灾祸：Въ̀рзал на ко̀нчето червѐн пискю̀л, да го па̀зи от ～. 他在马身上拴了避邪的红带子。◇ **Да не са̀ ти ～.** 但愿你别（因被过分夸奖而）遭受灾祸；但愿你经得住夸奖。

уроло̀|г *-зи*［阳］泌尿科医师，泌尿学家

уроло̀гия［无复，阴］泌尿学；泌尿科

уро̀н|вам［未］，**уро̀ня** *-иш, -их*［完］〈书〉使（名誉、尊严等）减低，降低，使大受影响：Лакѐйството унижа̀ва човѐка, то̀ ～ва човѐшкото досто̀йнство. 卑躬屈膝贬低人格，降低人的尊严。— **се**［被动］**～ване**［中］：～ване на престѝжа 威望的降低

урочàс|вам［未］，**урочàсам**［完］❶（按照迷信的说法，由于用毒眼看或过分地夸奖而）给某人带来灾祸，使患病，使中邪：Стѝга сте хва̀лили момчѐто, че ще го ～ате. 你们别再夸这个男孩子，要不然他该中邪了。❷（由于被毒眼看坏或受到过分的夸奖而）患病，生病：Детѐто е ～сало. 这孩子病了（中

了邪）。— **се**［被动］～**ване**［中］

урòчен -*на* урòк 的形容词

урсу̀з -*и*［阳］〈民〉❶坏人；可恨的人，极可恶的人；卑鄙的人 ❷［用作形，不变］坏的；极可恶的；卑鄙的

урсу̀зин -*и* 同 урсу̀з

уртикàрия［阴］〈医〉荨麻疹，风疹块

уругвàец -*йци*［阳］，**уругвàйка**［阴］乌拉圭人

Уругвàй 乌拉圭（南美洲）

уругвàйски -*а* Уругвàй 和 уругвàец 的形容词

уру̀глица［阴］〈方〉同 хору̀гвица（举行婚礼时挂的旗子）

Уру̀мчѝ 乌鲁木齐（中国城市）

УС［у̀-сѐ］［缩］Упрàвителен съвèт 管理委员会

у̀сади［复，阳］〈方〉（用力过度引起的）腰痛，（腰肌劳损引起的）疼痛

усадèн -*а*［形］（由于用力过度而）腰疼的，闪了腰的

усàждам се［未］，**усадя̀ се** -*дѝш се*，-*дѝх се*［完］［中态］（由于用力过度而）腰疼，闪腰

усамотèн -*а* ❶ усамотя̀ 的过被形动 ❷［用作形］孤独的，孤寂的，离群索居的：Тòй живèеше ～ и не излѝзаше нѝкъде. 他离群索居，不到任何地方去。～а къща 孤单单的房屋 ～**о**［副］：Двèте женѝ живèеха съвсèм ～о. 这两个女人与世隔绝地生活着。～**ост** -осттà［阴］：чу̀вство на ～ост 孤寂的感觉

усамотèние［无复，中］孤独，孤寂：Ту̀к съм в пъ̀лно ～. 我在这里完全是孤独的。живèя в ～ 孤独地生活

усамотя̀вам［未］，**усамотя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］使离群索居，使孤独，使成为孤单的，使孤立，使与一切隔绝：Усамотѝ го в манастѝр. 他把他弄到修道院中，使之与世隔绝。— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

усамотя̀вам се［未］，**усамотя̀ се** -*ѝш се*，-*ѝх се*［完］［中态］（离开别人而）单独走开；离群索居，独处起来，隐遁起来；孤僻，不与人往来：Не мòже човèк да се ～ѝ катò кукувѝца. 人不能像杜鹃那样离群索居。～**я̀ване**［中］

у̀свет［阳］〈方〉❶远方，异乡；天边 ❶［用作副］朝远方：Бя̀гат ～. 他们远走高飞了。

усвоя̀вам［未］，**усвоя̀** -*ѝш*，-*ѝх*［完］❶学好，学会；理解（了解）清楚；掌握，消化：Òще при преподàването ～я̀ва урòка. 在老师教课的时候他就把功课学会了。Усвòил до съвършèнство тèхниката. 他精通技术。Тòй бèше ～ѝл добрè езѝка на ту̀рците. 他把土耳其人的语言学得很好。❷使自己习惯于；沾染上：Радуѝл бè ～ѝл нàвика чèсто-чèсто да примѝгва. 拉杜伊尔养成了不时眨眼的习惯。❸吸收；接受：Акò нàшият сèлянин вѝди, че товà дèло е добрò, ще го ～ѝ бъ̀рзо и с ентусиàзъм, защòто ще е в нèгова пòлза. 如果我国农民看到这是一件好事，就会很快地、热情地接受这一事物，因为这对他们是有益的。❹〈旧〉同 присвоя̀вам（据为己有，侵占，霸占）— **се**［被动］～**я̀ване**［中］

усѐдна 见 уся̀дам

усѐднал -*а* ❶ усѐдна 的过主形动 ❷［用作形］（在一个地方）定居的，生活在一个地方（很少到外地去）的，安顿下来的：～ живòт 安顿下来的生活 ～**ост** -осттà［阴］

уседя̀вам［未］，**уседя̀** -*ѝш*，-*я̀х*［完］坐等到最后，坐着一直等待下去；坐着等到…的来临

усèквам［未］，**усèкна** -*неш*，-*нах*［完］❶擤鼻涕：Усекнѝ детèто. 你给孩子擤擤鼻涕。❷把蜡烛或油灯的灯花剪去，拨灯（蜡）心 ❸磕烟灰

Усекновèние［中］〈宗〉施洗约翰殉道日（8月29日，是施洗约翰遭斩首的日子）

у̀сет［阳］感觉，感；鉴别力，辨别力：Ня̀ма ～ към красѝвото. 他没有审美力（美感）。езѝков ～ 语感 политѝчески ～ 政治嗅觉，政治上的敏感

у̀сетен -*на*［形］〈罕〉可以感觉（觉察）到的，可以嗅到的：Дъждèцът тря̀я òколо чèтвърт чàс, бѐз да се усѝли, и нàй-пòсле се превъ̀рна на едвàм ～но ръсене. 小雨下了大约一刻钟，后来终于变成了刚刚可以感觉到的毛毛雨。～**но**［副］

усетлѝв -*а*［形］（感官）敏锐的，灵敏的；敏感的，颖悟的，理解很快的，一点即透的：Тя̀ бѐ мнòго òпитна и ～а в тѝя рàботи. 在这些方面她很有经验，很敏感。И ～ото до болèзненост Цòнкино сърцè разбрà ѝстинската причѝна на товà охладя̀ване. 聪卡敏感得近于病态的心明白了这种冷淡的真实原因。～**ост** -осттà［阴］〈罕〉

усèщам［未］，**усèтя** -*тиш*，-*тих*［完］❶感觉出来，觉得，感到：Усèтих сту̀д. 我感到冷。Усèщам, че нèщо ла̀зи по гърбà ми. 我觉得有什么东西在我背上爬。Не ～щам нѝкаква умòра. 我一点儿也不觉得累。Тòй за пръ̀в пъ̀т ～ти нèщо катò стрàх. 他第一次有一点点害怕的感觉。❷〈转〉觉察；明白；猜到，猜透：Не ～ща грèшката си. 他没有觉察到自己的错误。～щам намерèнията му 猜到他的意图 ❸〈转〉意识到；注意到，发现；看到：Не ～тих кàк мѝна врèмето. 我没注意到时间是怎么过去的。И не ～тих, когà е изля̀зъл. 我没注意到他是什么时候出去的。— **се**［被动］～**щане**［中］

усèщам се［未］，**усèтя се** -*тиш се*，-*тих се*［完］［中态］〈口〉❶明白，觉察，感觉出来：Тòй се ～ти, че тèзи ездàчи ѝдат да го посрèщат. 他明白这些骑手是来迎接他的。❷觉得，感到：Тя̀ се ～ти съвсèм изоставена. 她觉得自己完全被遗弃了。～**щане**［中］

усèщане -*ия*［中］❶感觉；觉：～е за тòпло 热的感觉 ～е на сту̀д 冷的感觉 неприя̀тни ～ия 不舒适的感觉 ❷〈口〉同 чу̀вство（感受，体验；心情；感）：сѝлни ～ия 强烈的感受

усѝлвам［未］，**усѝля** -*иш*，-*их*［完］❶加强，加紧；加固；（把声音、电波等）放大：～вам охрàната 加强警戒 Усѝлих òгъня. 我加强了火力。Усилѐте рàдиото. 请您把收音机音量调大点。Нарèд с култу̀рните връ̀зки нѝе всè пòвече и пòвече ще ～ваме нàшето стопàнско и политѝческо сътру̀дничество. 在加强文化联系的同时，我们将愈来愈加强我们之间经济上和政治上的合作。❷加快，加速：Колàта ～ва хòда си. 车子加快了速度。— **се**［被动，中态］：Усѝлват се връ̀зките на рабòтниците със сèляните. 工人同农民的联系加强了。～**ване**［中］

усилвàтел -*ят*，-*я*［阳］〈技〉增力器，增强器；放大器；增音机：радиоурèдба с ～ 带增音机的无线电装置 кристàлни токоизправѝтели и ～и в телевѝзията 电视中的晶体整流器和放大器

усилвàтелен -*на* усилвàтел 的形容词：～на урèдба 增强（放大，增音）设备

усѝлен[1] -*а* ❶ усѝля 的过被形动 ❷［用作形］加强的，加紧的：～а пòлска рàбота 紧张的农活，农忙期间的农活 ～**о**［副］

усѝлен[2] -*на*［形］❶艰苦的，困难的；吃力的，费力的；紧张的；～на борбà 艰苦的斗争 ～ен тру̀д 艰苦的劳动 ❷艰难的，困苦的；令人痛苦的：～ни годѝни 艰难的岁月 ～**но**［副］

усѝлие -*я*［中］用力，努力；吃力：говòря с ～е 费力地说

Прàвя всѝчки възмòжни ～я, за да постѝгна нѐщо. 我为获得一些成果而尽一切努力。постѝгам нѐщо без всякакво ～е 毫不费力地达到… Всякакви ～я са напрàзни. 一切努力都无济于事。физѝчески ～я 体力上费的力

усѝля 见 усѝлвам 和 усѝлям

усѝл|ям［未］, **усѝля** -*иш*, -*их*［完］同 усѝлвам — **се**［被动，中态］: Дъждът се ～яше, безмѝлостно рùчеше. 雨下大了，无情地倾盆般地下着。**～яне**［中］

ускорѐн -*а* ❶ ускоря̀ 的过被形动 ❷［用作形］加快的，加速的：～о дѝшане 急促的呼吸 С ～и крàчки тòй излѐзе от склàда. 他加快步伐走出了仓库。**～о**［副］: Сърцàта ни забѝват ～о. 我们的心剧烈地跳动起来。**～ост** -осттà［阴］

ускорѐни|е -*я*［中］〈理〉❶加速：Влàкът се двѝжи с ～е. 火车加速运行。❷加速度

ускорѝтел -*ят*, -*я*［阳］〈书〉〈理，技〉加速器；〈化〉加速剂，催速剂，促进剂

ускорѝтел|ен -*на*［形］加速的：～но движѐние 加速运动 ～ен процѐс 加速过程

ускор|я̀вам［未］, **ускоря̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］❶加速，加快，使快些，使早点：～я̀вам движѐнието на мотòра 加快马达的运转速度 Ускорѐте крàчките. 请走得快点！❷提前：Ускоря̀ха срòка на изплàщането. 他们把还债的期限提前了。— **се**［被动，中态］: При възбу̀да пу̀лсът се ～я̀ва и дѝшането стàва пò-бъ̀рзо и пò-дълбòко. 在激动的时候脉搏加速，呼吸变得急促和深沉。**～я̀ване**［中］: ～я̀ване индустриализàцията на странàта 加速国家工业化

услà|вям［未］, **услòвя** -*òвиш*, -*òвих*［完］❶谈妥，商定，约定：Нався̀къде тòй ～àвяше с другàрите шѝфър за тàйно кореспондѝране. 他到处跟同志们约定秘密通讯的密码。❷雇用；讲价钱，谈买卖：Освѐн говедàри, сѐлото ～òви и коня̀ри. 除了牛倌外，村子里还雇了马倌。— **се**［被动，互及］**～àвяне**［中］

услà|вям се［未］, **услòвя се** -*òвиш се*, -*òвих се*［完］［中态］受雇，按谈妥的条件去上工：Тѐ привъ̀ршиха днѐс рабòтната си годѝна, не бъ̀рзаха òще да се ～òвят при нòви господàри. 今天他们干完了这一年度的活，还不忙着去找新的东家。**～àвяне**［中］

услàда［阴］（高度的）快乐，享受，喜悦，（强烈的）快感：Тàя цъ̀фнала градѝна е ～ за очѝте. 观看这个鲜花盛开的花园真是赏心悦目。

услà|ждам［未］, **усладя̀** -*дѝш*, -*дѝх*［完］使得到快乐，使得到愉快，使喜悦；使得到安慰，宽慰：～ждам сърцѐто на ня̀кого 使某人的心感到宽慰 Здрàвите и разу̀мни децà ～ждат живòта на родѝтелите си. 健康又聪明的孩子使他们父母的生活愉快。**～ждане**［中］

услà|ждам се［未］, **усладя̀ се** -*дѝш се*, -*дѝх се*［完］［中态］❶以…为乐，因…而感到快乐（喜悦），以…自娱：Гусля̀рят нѝщо не вѝжда и не чу̀ва освѐн гу̀слата, с коя̀то се ～жда. 古斯里琴手除了他借以自娱的古斯里琴外，什么也没看到，什么也没听到。❷［只三］**услàжда ми се**［未］, **усладѝ ми се**［完］合我的口味，喜欢吃；合心意，感到称心：Вѝнцето му се ～жда мнòго. 这葡萄酒很合他的口味。Усладѝло му се да хòди безплàтно на теàтър. 他很愿意看不花钱的戏。**～ждане**［中］

услòв|ен -*на*［形］❶有条件的；在（某种）条件之下的：～ни рефлѐкси 条件反射 ❷预先约定的；暗中约定的；假定的：～ен езѝк（约定的）暗语 ～ни знàци 暗号 ❸〈语法〉条件的，假定的：～но наклонѐние 条件式，假定式 ◇ **～на присъ̀да**〈法〉缓刑判决 **～но**［副］: ◇ **осъ̀ден ～но** 缓刑的

услòви|е -*я*［中］❶条件；要求，前提：пъ̀рвото ～е за товà е … 这方面的首要条件是… сàмо с товà ～е 只能以这一个条件 постàвям ～я 提出条件 отговàрям на всѝчки ～я 符合一切条件 при ～е, че … 在…的条件下 ❷契约；条款；（契约中的，约定的）条件：Услòвието е печàлбата да делѝт по рàвно. 条件是由他们平分利润。изпълня̀вам ～ята 遵守契约，执行约定的条件 ❸［只复］情况，环境，条件：благоприя̀тни ～я за рàбота 良好的工作条件（环境）От тя̀х ѝскаме рàбота, но глѐдаме да им осигурѝм и добрѝ ～я за живѐене. 我们要求他们工作，同时也力求给他们提供良好的生活条件。

услòвност -*тà*, -*и*［阴］❶［只单］услòвен 的抽象名词：Глàсът на Ирѝна звучѐше с дръ̀зка, присмеху̀лна ～. 伊里娜的声音听起来含有蛮横和讥讽的味道。❷［常复］社会习俗，社会上的常规，虚礼，惯例：Всѝчки ～и бѝха ру̀хнали. 一切常规都已破除。

услòвя 见 услàвям

услòвя се 见 услàвям се

усложнѐн -*а* ❶ усложня̀ 的过被形动 ❷［用作形］复杂的，极难懂的，极难解决的，极难做的：～а рàбота 难做的事 ～о положѐние 复杂的情况 **～ост** -осттà［阴］

усложнѐни|е -*я*［中］❶复杂化，更加复杂，变复杂：～е на междунарòдното положѐние 国际形势的复杂化 ❷并发，并发症，合并症；恶化，病变：лòшо ～е на малàрията 疟疾引起的严重并发症

усложн|я̀вам［未］, **усложня̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］使复杂化，使更加复杂；使十分复杂：Тя̀хната намѐса ～я̀ва òще пòвече положѐнието. 他们的干预使情况更加复杂了。～я̀вам си живòта 使自己的生活复杂化 — **се**［被动］**～я̀ване**［中］

усложн|я̀вам се［未］, **усложня̀ се** -*ѝш се*, -*ѝх се*［完］［中态］变复杂，复杂化，变麻烦：Дѐлото се ～я̀ва. 案情复杂化了。**～я̀ване**［中］

услу̀г|а［阴］效劳，效力，服务，帮助；劳务：прàвя ～а 效劳（服务）мòля за ～а 请求帮忙 Мòга ли да те помòля за еднà ～а? 我可以请你帮我一个忙吗？◇ **мѐчешка ～а**〈口〉帮倒忙，欲益反损的帮助 **На вàшите ～и съм.**〈口〉我愿为您效劳；听从您的吩咐；我将按着您的意思做。

услу̀ж|вам［未］, **услу̀жа** -*иш*, -*их*［完］效劳，效力，服务，帮助：～вам на прия̀тел 为朋友效力 Услу̀жи ми с писàлката си. 他把钢笔借给我用。С каквò мòга да Ви ～а? 我能为您做些什么事吗？старàя се да му ～а 尽力为他效劳 **～ване**［中］

услужлѝв -*а*［形］热心效力的，甘愿效劳的；很殷勤的：Всѝчки го обѝчат, защòто е ～. 所有的人都喜欢他，因为他热心地为人效劳。**～о**［副］: Каквò дру̀го ще заповя̀дате, господà? — ～о запѝта тòй. "先生们还有什么别的吩咐吗？"他殷勤地问道。**～ост** -осттà［阴］: Тя̀хната любѐзност и ～ост те трòгва. 他们的客气和殷勤令人感动。◇ **～ ум** 好记性

услу̀ш|вам се［未］, **услу̀шам се**［完］注意听，细听：Тòй се ～ваше да чу̀е шу̀м от блѝзкия хрàст. 他细心听附近树丛里的声响。

усмàр［阳］〈方〉鞣革匠，制革匠

ỳсмех［阳］〈诗〉同 усмѝвка

усмѝвка［阴］微笑，笑容：вѐсела ～ 快活的微笑 тъ̀жна ～ 苦

笑 иронѝчна ～ 嘲笑 изку̀ствена ～ 假笑 Лѐка ～ се плъзна по лицѐто му. 他的脸上掠过了一丝笑意。

усмирѐние［无复，中］同 усмиря̀ване：въоръжѐно ～ 武装镇压

усмирѝтел *-ят,-я*［阳］，**усмирѝтелка**［阴］镇压者；制服者：～и на въста̀нието 镇压起义的人

усмирѝтел|ен *-на*［形］驯服的，制服的；压服的；镇压的：～ни о̀тряди 戡乱队 ◇ **надя̀вам ～на рѝза (на ня̀кого)** 对某人采取坚决的限制性措施 **～на рѝза**（给精神病患者穿的袖子很长的）拘束衣

усмир|я̀вам［未］，**усмиря̀** *-и̂ш,-и̂х*［完］❶驯服，制服；使平息：～я̀вам тълпа̀ 使人群安静下来 ～я̀вам бу̀ен ко̀н 驯服烈马 ～я̀вам гнева̀ на ня̀кого 使某人的怒火平息下来 ❷压服，镇压，戡定：～я̀вам метѐж 镇压叛乱 — **се**［被动，中态］**～я̀ване**［中］

усмѝх|вам се［未］，**усмѝхна се** *-неш се,-нах се*［完］［中态］微笑，（没有笑声地）笑，现出笑容：～вам му се 朝他微笑 ～вам се пресѝлено 强作欢笑 ◇ **Щастието ми се ～на.**〈书〉幸福朝我微笑；我获得很大成功；我很走运。**～ване**［中］：щастлѝви ～вания 幸福的微笑

усмѝхнат *-а*［形］微笑的，笑容满面的，满面春风的：～о лицѐ 笑脸 ～и женѝ 笑容满面的妇女 **～о**［副］：Бра̀т му Ива̀н го глѐдаше ～о. 他的哥哥伊万微笑地瞧着他。

усмотрѐние［中］〈书〉**мо̀е (тво̀е и пр.)** ～ 由我（你…）斟酌（办理），酌情办理，酌定；我（你…）的愿望（意见）：реша̀вам по сво̀е ～ 自行决定 дѐйствувам по со̀бствено ～ 按自己的愿望行事 Ви̂е мо̀жете да изберѐте по една̀ от тя̀х по Ва̀шето ～. 您可按自己的愿望从中挑选一个。

усмра̀д|вам［未］，**усмра̀дя** *-иш,-их*［完］把…弄臭，把…弄得难闻：Изпъдѐте то̀я пръ̀ч, че ще ～и ста̀ята. 你们把这只山羊赶走吧！要不然会把房间里弄得满是膻味。

усмърд|я̀вам［未］，**усмърдя̀** *-и̂ш,-я̂х*，过主形动 *-я̂л,-я̂ла,-ѐли*，过被形动 *-я̂н,-я̂на,-ѐни*［完］把…弄臭，把…弄得难闻；熏臭，使有难闻的味道：Ко̀чината ～я̀ цѐлия дво̀р. 猪圈把整个院子都熏臭了。— **се**［被动，中态］：Идѝ на ба̀ня, че си се ～я̂л. 你身上都有味儿了，去洗个澡吧！**～я̀ване**［中］

усмърт|вам 和 **усмъртя̀вам**［未］，**усмъртя̀** *-и̂ш,-и̂х*［完］〈口〉杀死，弄死：Съсѝпал е ня̀коя нѝва нощѐс, ама̀ да го зава̀ря та̀м, ако̀ го не ～я̀, да не съм човѐк. 夜里，它糟塌了一块地，我要是在那里碰上它，不把它打死我就不是人。— **се**［被动］**～я̀ване**［中］〈罕〉：Чѐсто за нарушѐние на реда̀ то̀й бѝеше войнѝците до ～я̀ване. 他经常因士兵们违反制度而把他们打得半死。

усо̀е［无复，中］阴暗潮湿的地方，阴凉地（与 присо̀е（太阳地）相对）

усо̀|ен *-йна*［形］❶阴凉潮湿的：～йни горѝ 阴凉潮湿的树林 От ～йните места̀ лъ̀хаше на вла̀га и хла̀д. 从阴凉的地方吹来潮气和凉风。❷不见阳光的；阴暗的，阴冷的：Тво̀ята ста̀я е ～йна, сѐстро, слъ̀нце не я̀ вѝжда. 姐姐，你的房间黑暗阴冷，见不着阳光。～йна пещера̀ 阴暗的山洞 **～йно**［副］**～йност** -йността̀［阴］

усо̀ищ|е *-а*［中］〈民〉阴暗潮湿的地方，阴凉地

усо̀|й *-ят,-я,-и*［阳］同 усо̀е：Лоза̀рство не мо̀же да вирѐе, защо̀то мѐстността̀ е висо̀ка и на ～й. 葡萄长不好，因为这里的地势高，又背阴。

усо̀йка[1]［阴］松鸦（*Garrulus glandarius*）

усо̀йка[2]［阴］〈罕〉同 усо̀е

усо̀йна［阴］〈民〉同 усо̀е

усо̀йница［阴］❶蝰，蝮蛇（*Vipera ammodytes*）❷〈转，口，蔑〉心肠恶毒的女人，非常坏的女人；害人精

усо̀йничав *-а*［形］阴冷潮湿的，阴暗的：Тѝхата долина̀ ста̀ваше вла̀жна и ～а. 寂静的山谷变得阴冷潮湿。

усо̀йниче *-та*［中］〈民〉〈植〉蓝蓟（*Echium vulgare*）

усо̀рлица[1]［阴］〈方〉同 я̀стреб（鹞）

усо̀рлица[2]［阴］〈方〉❶蝰，蝮蛇 ❷〈转，口，蔑〉心肠恶毒的女人，非常坏的女人；害人精

усо̀я［阴］〈民〉同 усо̀е

успева̀емост *-та̀*［阴］〈书〉学习成绩，平均成绩

успѐние［中］❶（圣徒的）死亡，物故 ❷（天主教的）圣母升天节（8月15日）

успѐх *-и*［阳］❶成效，成功，成绩；胜利：Усѝлията ми се увенча̀ха с ～. 我的努力获得了成效。Жела̀я Ви ～！祝您成功！постѝгам ～ в нѐщо 在某方面做出成绩 главозама̀йвам се от ～а си 被胜利冲昏头脑 ❷（社会上的）欢迎，赞许，好评，（博得的）声望；（获得的）垂青：Концѐртът ѝма пъ̀лен ～. 音乐会大受欢迎。❸（学业）成绩：повиша̀вам ～а си 提高学业成绩 отлѝчен ～ 优异的成绩 сла̀б ～ 不好的（差的，低劣的）成绩 ◇ **с** ～ 成功地，不困难地，轻而易举地，顺利地

успѐш|ен *-на*［形］有成效的，有成就的，有成绩的；顺利的，成功的，胜利的：～но развѝтие 顺利的发展 ～ен кра̀й 胜利的结束 ～на манѐвра 成功的手腕 **～но**［副］：То̀й мо̀жеше да смя̀та зада̀чата си ～но завъ̀ршена. 他可以认为自己的任务已胜利完成。**～ност** -ността̀［阴］

успѐя 见 успя̀вам

успѝвам［未］，**успя̀** *-и̂ш,-а̂х*［完］〈民〉同 приспи̂вам（催眠，使人睡）：～я̀вам детѐ 拍（摇，哄）孩子睡觉 — **се**［被动］**～я̀ване**［中］

успѝвам се［未］，**успя̀ се** *-и̂ш се,-а̂х се*［完］［中态］睡过头，醒得太晚；睡得错过，睡得耽误：Успа̀х се и не можа̀х да замѝна. 我睡过头了，没能动身。**～я̀ване**［中］

успокоѐни|е *-я*［中］❶ 同 успоко̀яване：Всѝчко това̀ е са̀мо за ～е на съвестта̀. 这一切都只是为了使良心上得到安慰。❷同 споко̀йствие（安静，安宁；平静）

успокоѝтел|ен *-на*［形］❶使人放心的，令人安心的，令人快慰的，安慰的；镇静的：Ня̀кой не отво̀ри уста̀ да ка̀же двѐ ～ни, съчу̀вствени ду̀ми на Ла̀зар Глау̀шев. 谁也没有开口对拉扎尔·格拉乌舍夫说一两句安慰的、同情的话。～но лека̀рство 镇静剂 ❷［用作名］**～но**［中］镇静剂：Слѐд ма̀лко ще ви да̀м и ～но. 过一会儿我还要给您镇静剂。**～но**［副］：И тя̀ му стѝсна нѐжно, ～но ръка̀та. 她温柔地、表示安慰地握了握他的手。

успоко|я̀вам［未］，**успоко̀я** *-и̂ш,-и̂х*［完］❶使放心，使安静，安抚，安慰：Ма̀ма я мѝлва по ра̀мото и мъ̀чи се да я ～й. 妈妈抚摩着她的肩头，力图安慰她。～я̀вам детѐ 使孩子安静下来 ～я̀вам блѝзките си 安慰自己的亲人 ～я̀вам съвестта̀ си 使良心得到安慰 ❷使平息，使缓和，消释，消解：～я̀вам бо̀лка 止痛，镇痛 — **се**［被动］

успоко|я̀вам се［未］，**успоко̀я се** *-и̂ш се,-и̂х се*［完］［中态］❶安心，放心；得到安慰：Станѝ, На̀йдене, ～й се … Ня̀маш тѝ винà. 奈登，你起来，放心吧…，你没有什么过错。

❷安静下来,平静下来; Морѐто се ～ѝ. 大海平静下来了。Децáта се ～ѝха и заспáха. 孩子们安静下来,睡着了。Бýрята се ～ѝ. 暴风雨平息了。Гневъ̀т му не сѐ ～я̀ваше, а растѐше. 他的愤怒不但没有平息,反而增长了。❸缓和,消释,消解,止住: Бо̀лките се ～ѝха. 疼痛减轻了。**～я̀ване**［中］: ～я̀ване на бо̀лки 镇痛

ўспоред［副］〈民〉同 ўспоредно: Вървѐше с бащà си ～ от ля̀вата му странà. 他在父亲的左面同他并排走着。

ўсповед|ен -*на*［形］❶平行的: ～ни лѝнии 平行线 ～ни галѐрии 平行坑道 ❷〈转〉对称的,对应的,位置相同的: ～ни чàсти 对称的部分 ❸〈转〉并行的;同时的;同样方式的: ～ни явлѐния 并行的现象 ～ни събѝтия 同时发生的事件 **～но**［副］: Двàмата вървя̀ха ～но едѝн до дрýг. 两个人挨着,并排走着。**～ност** -ността［阴］

ўспоредиц|а［阴］对照,比较;相提并论;可对照的现象,相同事件,类似事件,相同现象: прокàрвам ～а междý двѐ явлѐния 将两种现象进行对照 езѝкови ～и 语言的对比

ўспоредка［阴］〈运〉双杠: Тàм стàват състезàния на ～. 那里正在进行双杠比赛。

ўспоредни|к -*ци*［阳］〈数〉平行四边形

успоред|я̀вам［未］, **успоредя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］〈罕〉把…放在同…平行的位置上 **～я̀ване**［中］

успя̀ 见 успя̀вам

успя̀ се 见 успя̀вам се

усп|я̀вам［未］, **успѐя** -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［完］❶能够,有力量;能,会;得以: Не ～я̀х да го убедя̀. 我没能说服他。Àз не ～я̀х да я вѝдя. 我没能见着她。Успя̀х да му съобщя̀ наврѐме. 我及时地通知了他。❷来得及,赶得上: То̀й закъсня̀ и едвà ～я̀ да се качѝ на влàка. 他去晚了,勉强赶上了火车。❸获得成绩,有成就,得到成功;做到,达到目的: ～я̀вам в наýката 在科学方面有成就 ～я̀вам в живо̀та 生活中取得成功 **～я̀ване**［中］

усредѐн -*а*［形］〈书〉同 съсредоточѐн(集中的,聚精会神的)

усред|я̀вам［未］, **усредя̀** -*ѝш*, -*ѝх*［完］〈书〉同 съсредоточàвам(集中): Усредѝл внимàнието си. 他集中了注意力。

устà[1]［单,复,阴］❶口,嘴,口腔: голѐми ～ 大嘴 говòря с пъ̀лна ～ 嘴里塞满东西说话 ❷同 ўстни ❸〈转,口〉说话的本领,说话的能力: Ня̀маш ли ～ да кàжеш? 你就没有嘴讲吗? Ѐх, да ѝмах твòите ～, минѝстър щя̀х да стàна. 唉,如果我有你这么一张嘴,我就当上部长了。❹〈转,口〉(器皿、武器、洞穴等的)口,嘴: гърнѐ с тя̀сна ～ 小口罐 ❺〈民〉(织布时)经纱之间的间距(缝隙) ◇ **взѐмам (изтръгвам, грàбя) ня̀кому зàлъка от ～та**〈口〉从某人嘴里夺走;把某人赖以维生的最后一点东西也拿走;把某人的东西抢光 **влѝзам (отѝвам) на вълкà в ～та**〈口〉入狼窝,入虎穴;处于极大的危险之中 **влѝзам в ～та на хòрата**〈口〉成了人们的谈话资料;成了人们说闲话的话题 **глѐдам ня̀кого в ～та** 1.盯着人看他吃什么和吃多少 2.逢迎,献媚,奉承 **говòря, каквòто ми дòйде на ～та**〈口〉不假思索地说,随便地说,脱口说出;信口开河 **Голя̀ма ～ ѝмаш. (Устàта ти ця̀ла воденѝца.)**〈口,不赞〉你说得真多啊;谁也说不过你。**държà си ～та (езѝка) (слàгам си клю̀ч на ～та)**〈口〉沉默,闭口不言;在嘴上贴封条: Ѐй, дя̀до Мано̀ле! Дръ̀ж си ～та! 马诺尔爷爷,你别说啦! **запýшвам (затвàрям) ～та ня̀кому**〈口〉1.驳得某人哑口无言;使某人无言以对 2.堵上某人的嘴,不让某人说话: Па нѐка ни одýмват! Мо̀жем ли да запýшим чýждите ～? 让他们说我们的坏话好了! 咱们能堵上别人的嘴吗? **Злàтна (мѐдена) ～ ѝма.**〈口〉他的嘴非常甜(像蜜一样甜);他很会说话。**Злàтни ти ～.**〈口〉谢谢你(说这样)的话。**зя̀пам ня̀кого в ～та**〈口〉1.听某人说话听得入神(忘怀周围的一切);凝神地听 2.完全受某人支配;一切都听从于某人 **Ѝма жъ̀лто о̀коло ～та (с жъ̀лто на ～та).** 他乳臭未干;他太嫩;他没有经验。**Ѝмам мя̀рка на ～та си.**〈口〉我说话有分寸;我自己知道说什么。**ѝмам ～ да говòря**〈口〉敢说,有勇气说 **крѝвя си ～та**〈口,罕〉睁眼说瞎话,蓄意骗人 **ло̀ши ～**〈口〉长舌的人,爱说人坏话的人 **Мѐд му кàпе от ～та.**〈口〉他的话像蜜一样甜。**на то̀па на ～та**〈口〉在最危险和责任最重大的地方 **На ～та ми бѐше.**〈口〉在嘴边;差一点要说出口。**Не излѝза дýма из ～та му.** 1.他闭口不言(只字不说)。2.他保守秘密;不吐出一个字。**Не мѝ се тýря зàлък в ～та.**〈民〉我连一口饭都不想吃;我没有一点胃口;我什么都吃不下。**остàвам с пръ̀ст в ～та**〈口〉因被愚弄(欺骗)而希望落空;落得一场空 **отвàрям ～та**〈口〉1.同 проговàрям(开口,开始讲话): Сàм Момчѝл дъ̀лго мълчà, предѝ да отво̀ри ～. 莫姆奇尔沉默了很长时间才开口。2.开始吵,开始责骂 **от твòите ～ в бо̀жиите ушѝ**〈口〉但愿你说的话能实现;但愿上帝听到了你的话 **от ～ на ～**〈口〉一传十,十传百;一个传一个地 **плю̀ли си в ～та**〈口〉就像约好了似地说同样的话;串通一气;异口同声 **прàвя си ～та**〈口〉暗示,试探,转弯抹角地表示想得到某种东西: Хѝч не сѝ правѝ ～та за парѝ. 你甭想转弯抹角地要钱。**с кой ～**〈民〉不好意思,不好开口;感到害羞 **Слѝва ли ѝмаш в ～та?** 有什么东西妨碍你说呢? 你为什么不说呢? **с отво̀рена (със зя̀пнала) ～**〈口〉惊异地,惊讶地,目瞪口呆地 **с половѝн ～**〈口〉不十分情愿地,半心半意地 **стàвам мезѐ за хо̀рските ～** 成了人们的笑料 **Събѝрай си ～та.**〈骂〉住嘴! **Товà не ѐ за мо̀ята ～ лъжѝца.**〈口〉我不配干这样的事;我干不了。**Устàта му мирѝше на мля̀ко.**〈口〉他乳臭未干;他还太嫩。**Устà ѝма, езѝк ня̀ма.**〈俗〉有嘴没舌头(喻不喜欢说话的人)。**Устàта му мѐлят.**〈口〉他非常爱唠叨。**Хвалѐте ме ～, да ме хвàлят.**〈口〉要想受人夸,自己先吹嘘。**Хо̀рските ～ не сà чувàл, да го вържеш.**〈俗〉你不能把人们的嘴像捆麻袋一样捆住;你不能封住人们的嘴。**цàпнат в ～та**〈口,不赞〉满嘴脏话(难听话)的

устà[2]［阳］〈旧〉(常用于名字之前)师傅: ～ Гѐнчо 甘乔师傅 ～ Нико̀ла 尼科拉师傅

устàбаши|я -*ята*, -*и*［阳］〈旧〉手工行业的头头;工长,老师傅

ўстав[1]［阳］章程,规章,条例;条令,操典: ～ на дрýжество 协会的章程 постъ̀пвам съглàсно ～а 按章程办事 ～ на комунистѝческата пàртия 共产党章程

ўстав[2]［阳］〈专,语言〉(古希腊及斯拉夫用的)多角字体

ўстав|ен[1] -*на* ўстав[1] 的形容词: ～ни положѐния 章程的规定

ўстав|ен[2] -*на*〈专〉ўстав[2] 的形容词: ～но писмо̀ 多角字体书法

усталъ̀|к -*ци*［阳］〈旧,口〉技能,技巧,本领,手艺: Всѐко нѐщо си ѝска ～ка. 做任何事情都需要技巧。

установѐн -*а* ❶ установя̀ 的过被形动 ❷［用作形］1.规定的,制定的;正式批准(并具有法律效力)的: ～и ценѝ 规定的价格 2.一定的;确定的: То̀й ѝма сво̀й твъ̀рдо ～ възглед по дàдения въпро̀с. 对这个问题他有自己确定不移的看法。～ рѐд 常规,已确定的办法 ～и привѝчки 惯例,已形成的习惯

Цената още не е ～а. 价格尚未确定。3. 已建立的,已设立的: Там няма още ～а редовна поща. 那儿还没有设立固定的邮局。**～ост** -остта [阴]

установк|а [阴]〈书〉❶宗旨,观点;指令,指示: Много предишни ～и се оказаха остарели. 过去的许多指令已经过时了。❷〈专〉设备,装置: радиотелеграфна ～а 无线电报装置 телевизионна ～а 电视装置

установ|явам [未], **установя** -иш, -их [完] ❶建立起来,树立;确立;创造: ～явам ред 建立秩序 ～явам връзка 建立联系 ～явам дипломатически отношения 建立外交关系 ❷同 определям (决定;确定): ～явам размер на възнаграждение 确定报酬的数额 ～явам дневния ред 确定议程 ～явам дата 确定日期 ❸调查明白,查明,判明: ～явам факт 查明事实 ～явам кой е виновен 查明谁犯了罪(谁有过错) — **се** [被动] **～яване** [中]: ～яване на ред 确立秩序

установ|явам се [未], **установя се** -иш се, -их се [完] [中态] ❶住下,安顿,安置;就业: Установи се на работа в София. 他在索非亚就业了。～явам се на местожителство на едно място 在一个地方住下来 ❷明确化,确定起来,明显起来;决定采取,决定要,拿定(主意): Като изучи по-добре всички местни условия, най-после се ～й на едно смело решение. 当他更仔细地研究了当地的一切条件之后,终于决定采取一个大胆的决定。❸实现;来临: Между тях се беше ～йло пълно доверие. 他们彼此之间有了完全的信任。**～яване** [中]

устат -а [形] ❶〈口〉爱说话的;爱唠叨的: ～ човек 爱说话的人 ❷同 заядлив (爱争吵的,好口角的): Не можа досега да се ожени, че е ～а. 她到现在还没能结婚,因为她特别爱争吵。**～ост** -остта [阴]

устатни|к -ци [阳], **устатница** [阴]〈口,民〉❶爱说话的人;爱唠叨的人 ❷爱争吵的人,很不和气的人,难相处的人

уст|ен -на [形] ❶口的,嘴的;(嘴)唇的: ～на празнина (кухина) 口腔 ～ен звук 唇音 ❷口头的,口述的,口传的(与писмен (笔头的,书面的,笔述的)相对): ～ен отговор 口头回答 ～но съобщение 口头通知 ～ен изпит 口试 ◇ **～на хармоника**〈乐〉口琴: Вън Иванов свиреше с малка ～на хармоника. 伊万诺夫在外面吹着小口琴。**～но творчество** 同 фолклор (民间(口头)创作) **～но** [副]: При среща ще ти кажа повече ～но. 会面时我再口头多告诉你一些情况。

усти|е -я [中] ❶(河)口: Около ～ето на Места има няколко села. 在梅斯塔河口附近有几个村落。～ето на Дунав 多瑙河(河)口 ❷(容器的)口,嘴: ～е на шише 瓶口 ❸山口,隘口,峡谷口: планинско ～е 山口

устиск|вам [未], **устискам** [完]〈口〉(设法,努力)坚守;(在困难、诱惑等面前)坚持住;(努力)忍住: Едва ～ах да не му кажа. 我勉强忍住了没告诉他。— **се** [中态] **～ване** [中]

устн|а [阴] 唇,嘴唇: горна (долна) ～а 上(下)唇 тесни ～и 薄嘴唇 стиснати ～и 紧闭的嘴唇 напукани ～и 干裂的嘴唇 червило за ～и 口红,唇膏 червя ～ите си 抹口红 Хапя ～ите си от болка. 我疼得直咬嘴唇。◇ **прехапвам ～и** 吓了一跳,震惊;感到很意外

устнен -а [形]〈语法〉用唇发音的,唇的: ～а съгласна 唇辅音

устноцвет|ен -на [形] **～ни растения**〈植〉唇形(花)科植物

устобол [阳] 口疮,口炎

устои [复,无单]〈书〉基础;支柱: нравствени ～ 道德基础 разклащам ～те 动摇基础

устойка [阴]〈书〉信守(诺言),忠实(于诺言)

устойчив -а [形] ❶稳定的,结实的,稳当的,平稳的,不摇晃的: Масата не е ～а. 这张桌子不稳。～а опора 稳当的支柱 ❷同 издръжлив (能耐住…的;不屈不挠的,坚忍不拔的): ～ на студ 耐寒的 ～ характер 坚忍不拔的性格 ❸〈转〉稳定的,稳固的,固定的: ～а валута 稳定的通货 ～ строй 稳定的制度 ～о равновесие 稳定的平衡 **～ост** -остта [阴]: ～ост на подпорите 支柱的稳固

усто|явам [未], **устоя** -иш, -ях [完] ❶呆到最后,滞留: Пиесата беше лоша. Едва ～ях до края на представлението. 话剧很糟糕,我勉强把它看完。❷〈转〉撑得住,经受(得)住;坚持(得)住,忍耐(得)住,忍受(得)住: Дървото ～я на бурята. 这棵树经受住了暴风雨的袭击。Мостът ～я. 这座桥承受住了重负。Ротата ～я на всички атаки. 连队经受住了所有的袭击。❸〈转〉经得住(考验等);坚持住;不退却: Ако ～йш на изкушението, ти ще бъдеш завинаги наш. 如果你经受住诱惑,你将永远是我们的人。◇ **～явам на думата си** 实现(遵守)自己的诺言,说话算数,履行自己的诺言 **～яване** [中]

устраш|авам [未], **устраша** -иш, -их [完]〈民〉恐吓,吓唬,威吓 — **се** [被动,中态] **～аване** [中]

устрéж|вам се [未], **устрéжа се** -иш се, -их се [完] [中态] 害怕;毛发竖立

устрел[1] [阳] ❶雷电的打击,雷劈 ❷鬼,魔鬼;恶人 ◇ **пращам ～и** (伸出胳臂)诅咒

устрел[2] [无复,阳]〈民〉妖孽(民间对几种折磨人的病如风湿病、丹毒、心脏病、脑溢血的称呼)

устрел|вам [未], **устрелям** 和 **устреля** -иш, -их [完]〈民〉❶打死;击中;射中: Устрелил я право у сърцето. 他直接射中了她的心脏。❷(疾病)侵袭,突然使病倒 — **се** [被动] **～ване** [中]

устрел|вам се [未], **устрелям се** 和 **устреля се** -иш се, -их се [完] [中态]〈民〉(很快地)向…扑去;朝…飞跑 **～ване** [中]

устрелище [中]〈方〉兽疫,动物流行病

устреля 见 устрелвам

устреля се 见 устрелвам се

устрелям 见 устрелвам

устрелям се 见 устрелвам се

устрем [阳] (指向一定目标的)急速运动,急驱,猛冲;快速前进: Войниците с ～ се хвърлиха в атаката. 战士们急速地向前冲锋。

устрем|ен -на [形] 快的,迅速的,急速的;紧张的,猛烈的: ～но нападение 快速进攻 ～ни вълни 急浪 **～но** [副] **～ност** -ността [阴]

устремèн -а ❶ устремя 的过被形动 ❷ [用作形] 集中的,紧注的;一直指向…的: От време на време той срещаше ～ите в него очи на Василена. 他不时地遇到瓦西列娜注视他的目光。**～о** [副] **～ост** -остта [阴]

устрем|явам [未], **устремя** -иш, -их [完] ❶使冲向,使急进 ❷把…集中到;(把目光等)射向: ～явам поглед в него 把目光射向他 ～явам мислите си върху нещо 把思想集中到某事上 — **се** [被动,中态]: Всичко живо изгладня и се ～й към

селàта. 所有的人都饿坏了,大家都往村子奔去。～**яване**［中］

устрòйвам［未］,**устроя** -*иш*,-*их*［完］同 устроявам: Ỳтре ～йвам в къщи тържествò. 明天我在家里举行庆祝会。～йвам срèща 安排会见 — **се**［被动,中态］～**йване**［中］

устрòйство -*а*［中］❶构造,结构;组成部分的分配;装置;配置;设备: слòжно ～о на машѝна 机器的复杂构造 Тòй отнòво изỳчи и ～ото на лèката картèчница, сàм я разглобяваше и сглобяваше. 他还重新研究了轻机枪的构造,自己拆卸它、组装它。❷体制,制度: демократѝчно ～о 民主制度 ～о на дрỳжество 协会的体制

устроявам［未］,**устроя** -*иш*,-*их*［完］❶组织,举行,举办;安排(好);办(成),做(成),建成: ～явам концѐрт 举办音乐会 Устрòйл си живòта. 他安排好了自己的生活。❷安置好,安插好 ～**яване**［中］

ỳсук［阳］〈方〉困难的状况(境地),艰难;痛苦: Видяхме ～, докатò мѝнем рекàта. 我们吃了很大苦头才渡过了这条河。

усỳквам［未］,**усỳча** -*чеш*,-*ках*［完］❶搓成,捻成: ～квам врьв 搓细绳 ～квам прѐжда 搓线 ❷同 засỳквам (开始搓,开始捻) ❸卷,缠绕;围: Бѐз да се бàвя мнòго, àз ～ках престѝлката òколо крьста си. 我没多耽搁,在腰上围上了围裙。— **се**［反身,被动］◇ ～**квам го**〈口〉不直截了当地说,转弯抹角地说: Акò трябва да чàкаме някого, напрàво кажѝ, не гò ～квай! 如果我们须要等谁的话,你就直说,不要拐弯抹角! ～**кване**［中］: Няма врѐме за ～кване! Кàзвай каквò ѝма в лòдката! 没有时间拐弯抹角了,快说船里有什么东西!

усỳквам се［未］,**усỳча се** -*чеш се*,-*каx се*［完］［中态］❶转来转去,绕来绕去 ❷〈转,口〉(为博得欢心而)围着…团团转;向…献殷勤,讨好某人: Тòй се ～кваше òколо Мѝнчо. 他围着明乔团团转。❸〈转,口〉追求;同…纠缠: Вѝждам, че се ～кваш цяло лято подѝр нѐя. 我看到你一整夏天都在追她。～**кване**［中］

усỳл［阳］〈旧〉❶容易,轻易: с ～ 轻易地,轻而易举地,容易地 ❷方法,方式,办法: Всѐки мàйстор си ѝма свòй ～. 每个师傅都有自己的方法。

усỳча 见 усỳквам

усỳча се 见 усỳквам се

усъвършèнст[ву]вам［未,完］改进,改善,改良,提高,使更完善: ～м машѝна 改良机器 Нàшата войскà трябва да увеличѝ и ～ свòята бòйна и политѝческа подготòвка. 我们的部队应该提高军事和政治素养。— **се**［被动］～**не**［中］

усъвършèнст[ву]вам се［未,完,中态］得到很大改进,改良,改善;成为完善的,得到深造: Селскостопàнската тѐхника непрекъснато се ～. 农业技术不断得到改进。～**не**［中］: инститỳт за ～не на учѝтели 教师进修学院

усъмнявам се［未］,**усъмня се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］怀疑,疑心,疑惑: Усъмнѝх се в дỳмите му. 我对他讲的话发生了怀疑。За пръв пьт тя се ～ѝ в мъжà си. 她第一次怀疑自己的丈夫。～**яване**［中］

усървам［未］,**усърна** -*неш*,-*нах*［完］〈民〉同 посървам (蔫,萎,枯萎,干枯;衰颓,衰老) ～**ване**［中］

усърден -*на*［形］勤奋的,勤恳的,尽心竭力的,辛勤的,奋勉的,十分努力的;热心的;竭诚的: ～ен ученѝк 勤奋的学生 Тòй бѐше крàйно ～ен в профѐсията си. 他非常努力地搞自己的专业。～на рàбота 辛勤的工作 ～**но**［副］: Въстàниците се прицѐлваха и стрѐляха ～но. 起义者们起劲地瞄准和射击。～**ност** -носттà［阴］

усърдие［无复,中］勤奋,勤勉;热心,用心: рабòтя с ～ 热心工作 проявявам ～ 表现出勤奋

усърна 见 усървам

усядам［未］,**усèдна** -*èднеш*,-*èднах*［完］定居,长期居住: Усèднали са в планинàта. 他们在山里定居下来了。Славяните са ～èднали на Балкàнския полуòстров към VI и VII в. 斯拉夫人约在 6、7 世纪时定居巴尔干半岛。～**ядане**［中］

утаèн[1] -*а* ❶ утая[1] 的过被形动 ❷［用作形］沉淀的,沉积的: ～и плàстове 沉积层 ～а тѝня 沉积的淤泥

утаèн[2] -*а* ❶ утая[2] 的过被形动 ❷［用作形］内心的,深藏在心里的;秘而不宣的,秘密的: ～и мѝсли 内心的想法 ～и чỳвства 深藏在内心的感情

утàечен -*на*［形］〈书〉沉积的;水成的: ～ни скалѝ 沉积岩;水成岩 ～ни пясъчни плàстове 沉积的砂地层

утайтел［阳］(通过沉淀的方法)使水净化的池子,净化池

утàйвам[1]［未］,**утая** -*иш*,-*их*［完］同 утаявам[1] — **се**［被动,中态］～**йване**［中］

утàйвам[2]［未］,**утая** -*иш*,-*их*［完］同 утаявам[2] — **се**［被动,中态］～**йване**［中］

утàйка［阴］❶沉淀(物),沉渣;渣滓: ～ от мътна водà 浑水的沉淀 ～ на кафè 咖啡渣 На дъното на шишèто се образỳва ～. 瓶底有沉淀。Утàйката бè изплỳвала отгòре. 沉渣浮起来了。бяла ～ 白色沉淀 ❷(某事发生后遗留的)不快之感: Някаква неприятна ～ бè остàнала в сърцèто му. 一种不快之感留在他心中。◇ ～**та на òбществò** 社会渣滓

уталòжвам［未］,**уталòжа** -*иш*,-*их*［完］❶消除,消解;满足: ～вам жàждата (гладà) си 解渴(饿) ❷〈转〉使放心;使安静;使平息,使缓和,消释: Уталòжих гневà му. 我使他的愤怒平息了。～вам бòлка 镇痛 — **се**［被动］～**ване**［中］

уталòжвам се［未］,**уталòжа се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］❶安心,放心;得到安慰;沉静下来,平静: На младинѝ бѐше бỳен, но вѐче се ～и. 他年轻时性子暴躁,但现在已经沉静下来了。❷停息,平息,止住: Бỳрята се ～и. 暴风雨平息了。Гнѐвът ми се ～ва. 我的怒气正在平息。❸沉下,沉淀: Пясъкът се ～и на дъното. 沙子沉底了。

уталòжен -*а* ❶ уталòжа 的过被形动 ❷［用作形］1. 平息下来的,平静下来的,消解了的: ～и чỳвства 平息下来的感情 2. 安详的;稳重的,老成的,练达的 ～**о**［副］～**ост** -осттà［阴］

утаявам[1]［未］,**утая** -*иш*,-*их*［完］沉淀,沉下;分出沉淀物: Росѝца ～ява плодорòдните си тѝни по нàй-нѝските му чàсти. 罗西察河在其最低部分沉积下肥沃的淤泥。— **се**［被动］～**яване**［中］

утаявам[2]［未］,**утая** -*иш*,-*их*［完］隐瞒下,隐藏起来: ～явам желàнията си 隐瞒自己的愿望 — **се**［被动］～**яване**［中］

утаявам се[1]［未］,**утая се** -*иш се*,-*их се*［完］［中态］❶沉淀,沉成一层;沉积;散落一层: Тѝнята се ～ѝ. 淤泥沉积下来了。❷澄清,变清: Водàта подѝр няколко секỳнди се ～ѝ. 几秒钟之后,水澄清了。～**яване**［中］: Голям брòй сòли не сè разтвàрят във водà и тè се получàват обикновèно чрез ～яване. 很多种盐类都不溶于水,它们通常是用沉淀的方法获得的。

ута|явам се[2] [未], **утая се** -*йш се*, -*йх се* [完] [中态] 〈民〉隐藏: В сърцето му се ~й дълбоко споменът за миналото. 他内心深处隐藏着对过去的回忆。**~яване** [中]

ўтвари [复,阳] 〈古〉教堂中祈祷用的器皿

утвърдителн|ен -*на* [形] 肯定的: Тя избягваше ~ния отговор. 她避免做肯定的答复。~но кимване 表示肯定的点头 **~но** [副]: Отговорих му ~но. 我给了他肯定的答复。

утвърд|явам [未], **утвърдя** -*йш*, -*йх* [完] 同 утвърждавам: Конституцията ~й труда като основен обществен фактор. 宪法确定劳动是基本的社会要素。— **се** [被动] **~яване** [中]

утвър|ждавам [未], **утвърдя** -*дйш*, -*дйх* [完] ❶核准,批准;依法确认,确定: ~ждавам планове 批准计划 ~ждавам договор 批准条约 ❷批准(核准)对…的任命,确定: Комитетът ~ждава редакторите на вестника. 委员会批准了对报纸编辑的任命。❸加强,巩固;巩固地树立,确立: ~ждавам новия живот 建立新生活 — **се** [被动,中态] **~ждаване** [中]

утвърждение [无复,中] 〈书〉批准,核准

утежн|явам [未], **утежня** -*йш*, -*йх* [完] 使加重,使更困难: Това ~ява вината му. 这加重了他的罪过。**~яване** [中]

утека 见 утичам

утѐпва|м [未], **утѐпам** 和 **утѐпя** [完] 〈方〉❶缩(绒),舂(绒) ❷〈转〉打死,杀死,弄死 — **се** [反身,被动] **~не** [中]

утеснение [中] 〈罕〉压迫,压制

утесн|явам[1] [未], **утеснѐя** -*ѐеш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ѐли* [完] (衣服、鞋等)变瘦,变窄: Детето израсна и дрехите му ~яха. 孩子长个了,他的衣服变瘦了。

утесн|явам[2] [未], **утесня** -*йш*, -*йх* [完] 压迫,压制;使陷于窘境

утѐха [阴] 慰藉;安慰: Намирам ~ в работата. 我在工作中找到慰藉。Това е единствената ~ за мене. 这对我是唯一的安慰。

утеш|авам [未], **утеша** -*йш*, -*йх* [完] 安慰,慰藉;使解忧: Не можеха да я ~ат. 他们安慰不了她。Думите му ме ~йха. 他的话使我得到了安慰。— **се** [被动] **~аване** [中]

утеш|авам се [未], **утеша се** -*йш се*, -*йх се* [完] [中态] 得到安慰,感到安慰,感到快慰;心安,心宽;解忧: Скоро се ~й. 他很快就宽了心。**~аване** [中]

утѐш|ен -*на* [形] 〈诗〉(予以)安慰的: ~ни слова 安慰的话

утешение [无复,中] 同 утеха

утешител -*ят*, -*я* [阳], **утешителка** [阴] 安慰者

утешителн|ен -*на* [形] 予以安慰的,令人快慰的,令人放心的: ~ни думи 安慰的话 Вестите, който пристигаха отвън, не бяха ~ни. 从外面传来的消息不能令人宽慰。**~но** [副]: Тя почна да му говори ~но. 她开始安慰他。**~ност** -*ността* [阴]

ўтик [不变,形] 〈方〉害羞的,羞怯的,腼腆的: Децата му са ~ и все назад остават. 他的孩子们很腼腆,总喜欢往后缩。

утиклив -*а* [形] 〈方〉同 ўтик

утилизация [阴] 〈书〉利用(废物),(在生产中)利用

утилитар|ен -*на* [形] 〈书〉❶只图实惠的,功利的,实利的;实利主义的: ~ен принцип 实利主义原则 ❷实用的 ◇ **~на наўка** 实用科学 **~ност** -*ността* [阴]

утилитариз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶〈哲〉功利主义 ❷〈转,书〉实利主义,讲究实惠

утилитарист [阳], **утилитаристка** [阴] 〈书〉❶〈哲〉功利主义者 ❷实利主义者,讲究实惠的人

утилитаристич|ен -*на* [形] 〈书〉❶功利主义的 ❷实利主义的,讲究实惠的

утих|вам [未], **утихна** -*неш*, -*нах* [完] ❶安静下来,平静,静默: Всички ~наха да чуят новината. 所有的人都静下来听新闻。Скоро къщата ~на. 整个屋子很快就静下来了。❷〈转〉同 успокоявам се: Той ~на, заприказва по-разумно и по-свързано. 他平静下来,比较理智地、比较连贯地说了起来 ❸(风、雨、风暴等)停息,平息,止住: Бурята ~ваше бързо и отминуваше на запад. 暴风雨很快就停息下来,向西边移去。❹停止: Моторът е ~нал. 马达熄火了。Болките ~ват. 疼痛止住了。**~ване** [中]

ути|чам [未], **утека** -*ечеш*, -*ѐкох*, -*ѐче* [完] 跑开,离开: Къде ~ѐкохте по гората? 你们在树林里乱跑到什么地方去了? ◇ **Не е ~ѐкло.** 为时不晚。

утиш|вам [未], **утиша** -*иш*, -*их* [完] 使安静下来,使平静下来 — **се** [中态]

ўтман [阳] ❶〈书〉(旧时的)矿工 ❷〈口〉同 глупак(笨蛋,傻瓜)

утò|к -*ци* [阳] 和 **утòка** [阴] 〈方〉支流

утолим -*а* [形] 可以消除的,可以消解的,可以消止的: ~а жажда 可以消解的干渴 ~ глад 可以止住的饥饿

утол|явам [未], **утоля** -*йш*, -*йх* [完] 消除,消解;满足: Няколко глътки замърсена вода ~йха отчасти жаждата му. 几口脏水解了他一点渴。~явам копнежа му 满足他的热望 ~явам болките 消除疼痛 — **се** [被动,中态]: Жаждата ми се ~й. 我已经解了渴。**~яване** [中]

утопиз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 〈书〉❶乌托邦主义,空想主义 ❷乌托邦的观点,空想(主义)的观点

утопист [阳], **утопистка** [阴] 〈书〉❶乌托邦主义者;空想(社会主义)者 ❷〈转〉空想家

утопич|ен -*на* [形] 空想的,幻想的,不能实现的 ◇ **~ен социализъм** 〈哲〉空想社会主义 **~ност** -*ността* [阴]

утопическ|и -*а* [形] 同 утопичен

утòпи|я [阴] 〈书〉乌托邦,理想国;空想: проповедници на ~и 乌托邦的鼓吹者

уточнени|е -*я* [中] 同 уточняване: Трябва да се внесе по-голямо ~е по този въпрос. 对这一问题应做更准确的说明。

уточн|явам [未], **уточня** -*йш*, -*йх* [完] 使更加准确,使更明确;更准确(明确)地说明(规定等);使更详尽: ~явам срока 更明确地定下期限 Уточнихме сумата. 我们更准确地确定了款额。Определенията ~яват значението на съществителните. 定语对名词的含义做更明确的说明。Трябва да ~им сборния пункт. 咱们应该明确地规定好集合地点。— **се** [被动,中态] **~яване** [中]

утра|йвам [未], **утрая** -*еш*, -*ях* [完] 〈口〉❶忍受住,忍耐住,经受住: Всеки ден бой, бой ... От желязо да съм, не мога ~я. 每天都打呀,打呀…我就是铁打的,也经不住啊! ❷保存(保全)下来;(得到)保全;完整无缺: В някои пещери тези ледени образувания ~йват до настъпването на лятото. 在一些山洞里这种冰柱一直保存到夏天来临。**~йване** [中]

ўтре [副] ❶(在)明天,(在)明日: Не оставяй днешната

рàбота за ～.〈俗〉今天的事情不要留到明天做。～ по товà врѐме 明天这个时候 ❷〈口〉最近的将来,不久以后;很快:Па и твòята Василена отрàсна вѐче, ～ мòже и зѐт да доведѐш. 你的瓦西列娜已经长大了,不久以后,你可能就会有女婿了。❸[用作名,中]〈书〉同 бъдеще(未来):Нàщият нарòд ѝма вя̀ра в своѐто ～. 我国人民对自己的未来充满信心。Щастлѝви са млàдите днѐс;за тя̀х е свѐтлото ～. 今日的青年是幸福的,光明的未来是属于他们的。◇ **днѐс-～**〈口〉很快,不久;最近一两天内:Днѐс-～ пристѝгат гòстите. 客人们很快就要来了。

ỳтрен -*а*[形]同 ỳтринен:～ въздух 清晨的空气 Ỳтрената рàбота е нàй-спòрна. 早晨的工作效率最高。

ỳтреница[阴]晨星,启明,(太阳出来之前出现在东方天空的)金星

ỳтренна[阴](教堂中的)晨祷

ỳтренник[无复,阳]清晨的微风,晨风

ỳтреня[阴]〈宗〉(教堂中的)晨祷

утрѐп|вам[未],**утрѐпя** -*еш*,-*ах*[完]〈口〉❶打死:Кмѐтът бѐше едѝн я̀к мъ̀ж,с юмрỳка си телѐ мòже да ～е. 村长是个壮汉,他用拳头就能打死一头小牛。❷〈转〉累坏;累垮;使精疲力竭:Тя̀я рàбота го ～а. 这件工作把他累垮了。— **се**[被动,中态]:Утрѐпа се товà момѝче — рѐче Кръ̀стевица,катò я видя̀ да тѝча насàм-натàм и да пѝпа чевръ̀сто навсѝкъде. 当克勒斯泰维察看到这姑娘跑来跑去,麻利地干着各种各样的活时说道:"这姑娘累坏了。" **～ване**[中]

ỳтрешн|ен -*на*[形]❶明天的,明日的:Ỳтрешният мàч ще бъ̀де интерѐсен. 明天的球赛会很有意思。Товà ти е ～ната закỳска. 这是你明天吃的点心。❷〈旧〉早晨的:～ния свѐж въздух 早晨清新的空气 ❸〈转〉同 бъ̀дещ(未来的,将来的):～ен грàжданин 未来的公民 ◇ **～ният дѐн**〈口〉同 бъ̀дещето(未来,明天):Тя̀хната вя̀ра в ～ния дѐн е непоклатѝма. 他们对于未来的信心是不可动摇的。Нѝкой не знàе каквò го чàка ～ният дѐн.〈俗〉谁也不知道自己将来会怎样。

ỳтрин -*тà*,-*и* 和 **ỳтрина**[阴]同 сỳтрин(早晨):Òще от ～тà денят бѐше òблачен,навъ̀сен,студѐн. 从清早起就是阴冷天气。

ỳтрин|ен -*на*[形]早晨的,清晨的,早晨发生的:～на росà 朝露 ～на гимнàстика 早操 ～на закỳска 早餐,早点 ～на хỳбост 早晨的美景

ỳтр|о -*à*[中]❶早晨,清晨,清早:Хлàдното ～о ободрѝ òще пòвече опълчѐнците. 凉爽的早晨使义勇队员们更加精神抖擞。❷(常指中、小学生休息日举行的)(游艺)朝会,早会:естрàдно ～о 游艺朝会 ◇ **Добрò ～о!** 早上好!早安!

утрòба[阴]❶子宫;肚子:Тя̀ нòси в ～та си от трѝ мѐсеца детѐ от нѐго. 三个月以来,她肚子里怀着他的孩子。Знàя го òще от ～та на мàйка си.〈谑〉从他在娘胎里起我就认识他。❷内脏 ❸〈转〉地下,里面,内部,(内心)深处:зѐмна ～ 地球深处,地球内部

утрòб|ен -*на* утрòба 的形容词:～ен живòт 在母体内发育的生命

утроѐн -*а* ❶ утроя̀ 的过被形动 ❷[用作形]三倍的,加两倍的:И тя̀ бъ̀рзаше сегà с ～а сѝла,за да спасѝ двà живòта. 为了拯救两条性命,她现在以三倍的力气奔跑着。рабòтя с ～а енѐргия 三倍地努力工作

ỳтром[副]〈民〉(在)早晨,(在)清晨

утро|я̀вам[未],**утроя̀** -*ѝш*,-*ѝх*[完]使增加到三倍,增加两倍:Съзнàтелният трỳд мòже да удвòи и ～ѝ произвòдството. 自觉的劳动能使产量增加一两倍。— **се**[被动,中态] **～я̀ване**[中]

утрỳд|вам[未],**утрỳдя** -*иш*,-*их*[完]〈民〉使为难,难为;麻烦,打扰:Мнòго те ～ихме с нàшето гостỳване. 我们来做客给你带来很大麻烦。— **се**[被动,中态] **～ване**[中]

утрỳден -*а* ❶ утрỳдя 的过被形动 ❷[用作形]为难的,被难为的,被打搅的;受累的;受折磨的:Пътỳването из горàта се свъ̀рши и ～ите пъ̀тници мòжеха свобòдно сегà да вървя̀т по глàдкия и прàв сỳх пъ̀т. 在森林中的路走完了,受累的旅客们现在可以沿着平坦、笔直、干燥的道路自由自在地走了。

утрỳдя 见 утрỳдвам

утъкмя̀вам[未],**утъкмя̀** -*ѝш*,-*ѝх*[完]安排好,摆设好;弄妥贴,弄停当

утъ̀пкан -*а* ❶ утъ̀пча 的过被形动 ❷[用作形]踏瓷实的,踏平的:～и пъ̀тèки 踏瓷实的小路 ◇ **по ～ пъ̀т** 走熟路,按照老办法,因循守旧

утъ̀п|квам[未],**утъ̀пча** -*еш*,-*ках*[完]踏瓷实;踏平:Кòй е ～кал тòя ся̀г? 谁把这雪给踩瓷实了?— **се**[被动] **～кване**[中]

утърп|я̀вам[未],**утърпя̀** -*ѝш*,-*я̀х*,过主形动 -*я̀л*,-*я̀ла*,-*ѐли*,过被形动 -*я̀н*,-*я̀на*,-*ѐни*[完]忍(受)住,忍耐住;经受住:Чỳдно ме е кàк ～я̀,та не кàза нѝщо. 我很奇怪,他怎么能忍住什么都没说。**～я̀ване**[中]

утърп|я̀вам се[未],**утърпя̀ се** -*ѝш се*,-*я̀х се*,过主形动 -*я̀л се*,-*я̀ла се*,-*ѐли се*[完][中态]同 стърпя̀вам се(忍住,克制住):Àз не можàх да се ～я̀ да не сѐ насмѐя. 我不能忍住不笑。**～я̀ване**[中]

уф[感]〈民〉❶(表示苦恼、懊丧、不满、责备等)哎,啊;哎呀,咳,哼:Захàри си налѝ еднà чàшка ракѝя … — Ỳф че лютà билà. 扎哈里给自己倒了一杯白酒…"哎呀,真辣呀!" Ỳф, кàк ми дотѐгна тàзи рàбота! 咳,这件事真叫我厌烦!❷(表示害怕、痛苦、伤心、遗憾、埋怨等)啊,啊呀;哎哟,噢;嗐:Ỳф … изплàши ме! 哎呀!吓了我一大跳!Ỳф! когà ще се свъ̀рши тòя ỳжас. 噢,这种可怕的事什么时候才能完啊?

Уфà 乌法(俄罗斯城市)

уфолòгия[阴]〈书〉飞碟学,不明飞行物学

ух[感]〈口〉❶(表示苦恼、懊丧、不满、责备等)哎,啊;哎呀,哼:Ỳх! Мнòго се забàвиха брѐ! 哎呀!他们真磨蹭!Ỳх, дотѐгна ми. 哎,我厌烦了。❷(表示遗憾、抱怨、诅咒、感到意外)啊,啊呀,哎哟,噢,哼:Ỳх,да те ядàт,въ̀лци да те ядàт! 哼,把你吃了!让狼把你吃了!Ỳх че се уплàших. 啊呀,我吓了一跳。

ỳха[感]〈口〉(表示肯定、赞同、同意、准备妥当等)是,对,嘿,好啊,可不是嘛:Хỳбаво ли прекàра на екскỳрзията? — Ỳха! Чудѐсно. "你旅游时很愉快吧?""嘿!好极了!" Ще дòйдеш ли с нàс? — Ỳха! "你跟我们一块去吗?""好啊!"

ухà|ен -*йна*[未]香的,芳香的

ухàжва|м[未]❶侍候,服侍,照料:Детѐто ѝска да го ～ш. 孩子要你(要人)照料他。❷(对妇女)竭力讨好,讨欢心,献殷勤:Не мѝ е приятно,че тòя човѐк ～ дъщеря̀ ми. 我感到不快的是这个人总向我女儿献殷勤。— **се**[被动] **～не**[中]

ухажвàч[阳]〈罕〉同 ухажòр

ухажòр[阳]好向女人献殷勤的人,追逐女性的人

ухàл|о -*à* [中]〈方〉(坛子等的)把手,耳子,系孔,吊环

ỳха|м [未](从近处)吹,吹气,哈气: Ỳхам на стъклòто и го бърша. 我朝玻璃哈气,然后擦它。~**не** [中]

Ухàн 武汉(中国城市)

ухàни|е -*я* [中]〈书〉香气,芬芳,香味: ~е на рòзи 玫瑰花香

ухàп|вам [未], **ухàпя** -*еш*, -*ах* [完] ❶咬伤: Пазѝ се да не тè ~е кỳчето. 当心别叫狗咬着你! Ухàпва ме змия. 蛇咬伤了我。❷〈口〉(蜜蜂、黄蜂等)螫,叮,刺,咬 ❸〈转〉(用语言)刺痛,刺伤: Тя зачàка удòбния слỳчай да го ~е. 她等着合适的机会用话刺他。— **се** [反身,被动] ◇ **Бълхà го ~ала.** 〈口〉他被跳蚤咬了一口;他遭受了微不足道的损失。~**ване** [中]

ухàпка [阴] 咬剩下的东西(苹果、梨等)

ухàпъ|к -*ци* [阳]〈民〉❶咬伤处,螫伤处;伤痕,伤疤 ❷咬下来的一口东西

ухàпя 见 ухàпвам

ухàт -*а* [形]〈民〉带耳子的,有把手的: ~о гърнè 带耳子的罐

ухàтка [阴](带提梁的)罐、壶等器皿

ỳха-ха 和 **ỳх-ха-ха** [感]〈民〉乌哈(跳霍罗舞或其他集体舞时的呼喊声)

ухà|я -*еш* [未] 散发香气,放出香味: Рòзите ~ят. 玫瑰散发着芳香。

ỳх|вам [未], **ỳхна** -*неш*, *ỳхнàх* [完] ỳхам 的一次或连续几次的动作: Ỳхнал му да вѝди каквò е пѝл. 他向他哈了一口气,叫他辨别喝了什么酒。~**ване** [中]

ухвàт|ен -*на* [形]〈方〉灵巧的,灵活的;有办法的

ухѝл|вам се [未], **ухѝля се** -*иш се*, -*их се* [完][中态]〈口〉(咧着嘴轻声地或不出声地)笑,嘿嘿笑: ~вам се злорàдо 幸灾乐祸地笑 ~**ване** [中]

ухѝлен -*а* [形] 微笑的,轻声笑的;咧着嘴笑的 ◇ ~ **до ушѝ** 〈口〉咧嘴大笑的;非常高兴的 ~**о** [副]

ухѝл|ям се [未], **ухѝля се** -*иш се*, -*их се* [完][中态] 同 ухѝлвам се ~**яне** [中]

ухитр|àвам се [未], **ухѝтря се** -*иш се*, -*их се* [完][中态] 同 ухѝтрям се ~**яване** [中]

ухѝтр|ям се [未], **ухѝтря се** -*иш се*, -*их се* [完][中态] ❶巧妙地做到;想出妙法,用巧计,出计谋 ❷变狡猾,变成滑头 ~**яне** [中]

ỳхна 见 ỳхвам

ухò ушѝ [中] ❶耳,耳朵;外耳,耳轮: Глỳх съм с лявото ~. 我左耳聋。Ушѝте ми пищят. 我耳鸣。срèдно ~ 中耳 Заглъхнаха ми ушѝте. 我耳朵背了。щръкнали ушѝ 竖起来的耳朵 ❷〈转〉听觉;耳朵: Пòвече да вярваш на очѝте си, а нè на ушѝте си. 〈俗〉多相信自己的眼睛,少相信自己的耳朵。耳闻不如目睹,百闻不如一见。музикàлно ~ 对于音乐敏感的耳朵(听觉) ❸〈转〉(器皿的)把手,耳子,系孔: ушѝ на дèлва 罐的把手 ❹〈转〉[常复] 针孔,针眼,针鼻儿: Тя се мъчеше да вдèне дълъг бял конèц в ~то на еднà тънка иглà. 她竭力想把一根长长的白线穿到一根细针的鼻儿里。❺ [只复]〈转〉犁铧上使土翻向两边的部分 ❻ [常复]〈转〉鼻儿,穗儿,尖儿等 ❼(电车、公共汽车等的)终点站 ◇ **говòря нѝкому на ~** 咬(着)耳朵(说),偷偷地说,窃窃私语 **дàвам ~** 〈口〉仔细听,注意听;理睬,理会,注意: Не дàвай ~ на хòрските прѝказки. 你别去注意人们的议论。**до ушѝ** 〈口〉非常;很厉害: Стàнка се зачервѝ до ушѝ. 斯坦卡的脸一直红到耳根。влюбен до ушѝ 热恋 **дърпам (тèгля) нѝкому ~то** 〈口〉责罚某人,斥责某人: Акò ви пỳсна да си йдете, тàтко ще ми дърпа ушѝте. 我要是放你们走的话,爸爸会呲儿我的。**Изгорàло ми е ~то за нèго.** 〈讽〉我对他才不感兴趣呢! 我才不需要他呢! **изяждам (и) ушѝте нѝкому** 〈口,不赞〉拼命白吃某人的东西: Ушѝте ми изядохте! Съсѝпахте ме! 你们白吃了我这么多饭! 你们把我给毁了! **И стенѝте ѝмат ушѝ.** 〈口〉隔墙有耳;没有不透风的墙。**кàзвам на ~** 〈口〉咬着耳朵说;悄悄地告诉 **Когà си вѝди ушѝте.** 〈口〉同 нѝкога (永远不…,任何时候都不会…) **Куршỳм на дявола в ушѝте.** 〈民〉但愿别让哪个怀恶意的人听见。**наòстрям ушѝ (слỳх)** 竖起耳朵听,注意地听 **Недèй лежà на товà ~.** 〈口〉这不可靠,你别指望这个。**От еднòто ~ влѝза, от другòто излѝза.** 〈口〉1.在脑中没留下印象,没记住。2.左耳进,右耳出;当作耳旁风,听不进去。**от ~ на ~** 〈口〉一传十,十传百,一个传一个 **порàстват ми ушѝте** 〈口〉(由于受称赞、有成就等而)骄傲,自满 **с еднò ~ слỳшам** 〈口〉用一只耳朵听;漫不经心地听,心不在焉地听 **стѝга (ѝдва) до ~то ми** 〈口〉1.听到,听见 2.传到我的耳朵里;了解到 **обецà на ~то** 〈口〉对于不要重犯某事的警告 **Ям, та ушѝте ми плющят** 〈口,谑〉狼吞虎咽;津津有味地大口吃

ухобòл [阳] 耳痛

ухỳ [感] 是,对,好啊,可不是嘛(表示肯定、赞同、同意、准备妥当等)

уцèл|вам [未], **уцèля** -*иш*, -*их* [完] 射中,击中,打中

ỳч|а[1] -*иш*, *ỳчѝх* [未] 学,学习;上课,上学;读书: ~а фрèнски 学法语 ~а от нèго 跟他学 ~а при нèго 在他那里学 Тàм ~еше занаят най-мàлкият му сѝн Хрѝсто. 他最小的儿子赫里斯托在那里学过手艺。Ученѝците си ~ат урòците с глàс. 学生们在朗读课文。Ще ~а политѝческа иконòмия. 我将要学习政治经济学。Òлга е порàснала в Сòфия, ~ила е в Сòфия. 奥尔加是在索非亚长大的,是在索非亚上的学。~а наизỳст 背诵 — **се** [被动] ~**ене** [中]

ỳч|а[2] -*иш*, *ỳчѝх* [未] ❶教,教学,教授;训练: Двàйсет годѝни е ~ил децàта на четмò и писмò. 20年他都在教孩子们读书写字。~а го да свѝри на цигỳлка 教他拉小提琴 ~а го каквò да прàви 教他怎样做 ❷〈转〉教导,指教,教训: Àз не ѝскам да те ~а. 我不想教训你。~**ене** [中]

ỳч|а се -*иш се*, *ỳчѝх се* [未,中态] ❶学,学习;求学,读书;受训练: ~а се добрè (лòшо) 学习得好(不好) ~а се от сòбствените си грèшки 从自己的错误中学习 ~а се от живòта 向生活学习 ~а се на занаят 学手艺 Човèк се ~и, докàто е жѝв. 活到老,学到老。Ще изпрàтя двè момчèнца в стрàнство да се ~ат. 我要送两个男孩到外国去读书。❷想学习,有求知欲: Детèто се ~и, но нямам срèдства да го поддържам. 孩子想学习,但是我没有钱供他上学。❸养成习惯,学会: Не бѝва да се ~иш на готовàнство. 你不应该养成坐享其成的习惯。~**ене** [中]

ỳчаст -*тà* [无复,阴]〈书〉命运,遭遇: Сполѝта ме злà ~. 我遭到厄运。примирявам се с ~тà си 认命 Такàва му билà ~тà. 这就是他的遭遇。

учàст[ву]ва|м [未,完] 参加,参与,加人: ~м в рàзговор 参与谈话 ~м в тържествò 参加庆祝会 Кòйто ѝска разỳмно, осмѝслено, успèшно да ~ в революцията, трябва да се ỳчи. 要理智地、自觉地、有效地投身于革命,就必须学习。~**не** [中]

учàстие [无复,中] ❶参加,参与,加人: при ~то на (артѝста) Петрòв 有(演员)佩特罗夫参加演出 с нàй-жѝво ~ 最积极地参与 ❷〈转,书〉同情,怜悯心: проявя̀вам ~ към ня̀кого 对某人表示同情 ◇ **взѐмам ~** 同 учàствам: взѐмам ~ в ѝзлет 参加郊游 В тѝя рàзговори нàй-голя̀мо и нàй-жѝво ~ взѐма Никòла. 尼科拉最经常、最积极地参与这一类谈话。

участлѝво [副]〈罕〉关心地,体贴人微地;同情地: пѝтам ~ 关心地问

учàстни|к -*ци* [阳], **учàстница** 和 **учàстничка** [阴] 参加者,参与者,参加人,参与人: ~ци във въстàнието 起义的参加者 ~к в състезàние 参加比赛的人 ~к в крàжбата 参与偷窃的人,偷窃案的共犯 странà-~чка 参加国,成员国

учàстъ|к[1] -*ци* [阳] ❶区;作业区;区段,段(指行政单位、施工、交通线等的划分): лѐкарски ~к 医生负责(分管)的地段 пъ̀тен ~к 路段 Вѝтошкото рудàрство е билò разделѐно на ня̀колко ~ци. 维托莎山矿区分成几个作业区。❷地段,一段地;一块地;一块(小)地方: гòрски ~к 森林地段 Ѝма прѝзнаци за неотдàвнашно съществýване на голѐми ~ци сýша на мя̀стото на Атлантѝческия океàн. 有迹象表明不久前在大西洋的位置上曾存在过大块陆地。

учàстъ|к[2] -*ци* [阳]〈旧〉(旧时警察局所属的)(警察)段;派出所: Сбѝли се и ги откàраха в ~а. 他们打架了,人们把他们送到派出所去了。

учàстъков -*а* учàстък[1] 的形容词: ~ инженѐр 作业区工程师 ~ агронòм 作物区农艺师 ~а лѐкарка (负责)地段(医疗的)女医生

учàщ се -*а се* [形] 同 ýчещ се

учѐб|ен -*на* [形] 学习的;教学的;教导的,教务的;教育的: ~на годѝна 学年 ~ни помагалà 教学参考书;教学参考资料 ~ен материàл 教材 ~ен предмѐт 教学科目,课目 ~но дѐло 教育事业 ~ен автомобѝл 教练车 ◇ **~ен чàс** 学时,(一堂)课

учѐбни|к -*ци* [阳] 教科书,课本

учебникàр -*ят*, -*я* [阳], **учебникàрка** [阴]〈口〉教科书(课本)的编写者,编写教科书的人

учебникàрск|и -*а* [形]〈口〉教科书编写者的 **~и** [副]

учебникàрство [无复,中]〈口,藐〉编写教科书

ýчен[1] -*а* ❶ ýча 的过被形动 ❷ [用作形] 1.学会的,完成学业的,学成的;有学问的,有学识的,受过教育的,专门知识丰富的: Тòй бѐше ~, знàеше мнòго, и сегà мнòго четѐше, та хòрата го слýшаха. 他是个有学问的人,知道的事情很多,现在书也看得很多,所以人们都听他的。2.〈旧〉同 наýчен (科学的): ~ трýд 科学著作 **~о** [副] **~ост** -*осттà* [阴]: Тя̀ вя̀рваше, че по ~ост тòй ще надмѝне бащà си. 她相信论学问他将超过他父亲。

ýчен[2] [阳] ❶学者;科学家(与 дилетàнт (略识门径者,非专家)相对) ❷〈民〉有学问的人;受过教育的人

ýчене [中] 见 ýча 和 ýча се

учѐни|е[1] -*я* [中] ❶ [只单] 学,学习: Марѝн тръ̀гна добрѐ в ~ето. 马林学习得很顺利。В грàдското учѝлище тря̀бва да се отѝде чàс пò-скòро за ~е. 他应该立即到市里的小学去学习。завъ̀ршвам ~ето си 结束了自己的学业 ❷〈军〉操练,训练: Младѐжите излязòха на воѐнно ~е с пýшки. 小伙子们带着步枪出去搞军事训练。

учѐни|е[2] -*я* [中] 学说,理论;教义,教理: ~ето на марксѝзма за държàвата 马克思主义的国家学说 ~ето за матѐрията 关于物质的学说 нòвото ~е за езѝка 关于语言的新理论 Копѐрник създàва хелиоцентрѝчното ~е. 哥白尼创立了太阳中心说。богомѝлско ~е 博戈米尔教教义

ученѝ|к -*ци* [阳], **ученѝчка** [阴] ❶(中小学的)学生: ~к от трѐти клàс 三年级小学生 послѐден ~к в клàса 全班最差的学生 годѝшни успѐхи на ~ците 学生们的学年成绩 ❷学生,门生,弟子,门徒,信徒,拥护者: ~к на Менделѐев 门捷列夫的学生(弟子) ❸〈扩〉学徒: ~к електротехнѝк 电工学徒 ❹(在某方面)不成熟的人,缺乏经验的人

ученѝческ|и -*а* ученѝк 的形容词: ~и годѝни 中(小)学生时代 ~а фурàжка 学生(制)帽

ученѝчество [无复,中] 中(小)学生时代,当中(小)学生的时候;学生身份,当学生: Пòмниш ли ~то ни? Хýбавото нàше ~! 你还记得咱们当中学生(小学生)的时候吗? 我们美好的中学生(小学生)时代!

ученѝшк|и -*а* [形] 同 ученѝчески

ученолюбѝв -*а* [形] 爱学习的,爱科学的 **~ост** -*осттà* [阴]

ученолю̀бие [无复,中] 爱学习 ,爱科学: Бъ̀лгарският нарòд е извѐстен със своѐто ~. 保加利亚人民以好学著称。

учетворя̀вам [未], **учетворя̀** -*ѝш*, -*ѝх* [完] 使增到四倍,增加三倍: Учетворѝха усѝлията си. 他们四倍地努力。◇ **Очѝте ми се ~ѝха.** 我两眼发花。— **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]

ýчещ се -*а се* ❶ ýча се 的现主形动 ❷ [用作形] 学习的,上学的 ❸ [用作名] **~ се** 学生

учѝлищ|е -*а* [中] ❶(中小或专科)学校: първоначàлно ~е 小学 срѐдно ~е 中学 технѝческо ~е 技校 воѐнно ~е 军校 вечѐрно ~е 夜校 хòдя на ~е 上学 Тòй хòди вѐче на ~е. 他已经上学了。Каквò ~е посещàваш? 你上的是什么学校? бя̀гам от ~е 逃学 изклю̀чвам ученѝк от ~е 把学生开除出学校 ❷ [只单]〈口〉(在学校的)学习,上课,课程: Днѐс — сря̀да — ня̀мат ~е. 今天星期三,他们没课。❸ [只单]〈转,口〉学校;经验,阅历: Живòтът е нàй-добрòто ~е. 生活是最好的学校。

учѝлищ|ен -*на* учѝлище 的形容词: ~на стàя 教室 ~ен двòр 校园,学校的院子 ~на библиотѐка 学校的图书馆 ~ен инспѐктор 学监,督学 ◇ **~но настоя̀телство**〈旧〉(乡行政管理机构所属)学校事务委员会,学校董事会

учинàйка [阴]〈方〉同 вýйна (舅母)

учинàйкин -*а* [形]〈方〉舅母的

учѝтел -*ят*, -*я* [阳], **учѝтелка** [阴] ❶(中小学的)教师,教员;老师: ~ по математѝка 数学教师 нарòден ~ 人民教师 начàлен ~ 小学教师 гимназиàлен ~ 中学教师 Ѝскам да стàна ~ка. 我想当教师。спечѐлвам любовтà на ~я си 赢得老师的喜爱 ❷〈转〉导师: велѝк ~ 伟大的导师

учѝтелск|и -*а* учѝтел 的形容词: ~а стàя 教员室(预备室) ~и съвѐт 教师委员会 ~а конферѐнция 教师(代表)会议 ~и институ̀т 师范学院 ~и напъ̀тствия 教师的赠言,教师的指教

учѝтелство [无复,中] ❶教师的职业,教师工作: Тя̀ напу́сна ~то. 她不当教师了。Тòй се залàвя пàк за ~. 他又当起教师来了。❷ [集] 教师们,教员们: Тòзи прѐдговор на врѐмето си напрàви нѐ мàлко шýм по вѐстниците, а осòбено междý ~то. 这篇序言曾在各报上,特别是在教师中间引起议论纷纷。

учѝтелст[ву]ва|м [未] 当教师,教书: В Тря̀вна àз ~х трѝ годѝни нарѐд. 我在特里亚夫纳连续教过三年书。

ýчком [阳] 学生委员会

учкýр [阳]〈方〉裤(腰)带,皮带

учкурлýк [阳]〈方〉裤腰

учленèни|е *-я* [中]〈语言〉发(某个)音;发音时发音器官的动作或部位

учленѝтел|ен *-на* [形] 发音的,语音形成的: ~на осòбеност 发音特点

учлен|ѝвам [未], **учленя̀** *-ѝш, -ѝх* [完]〈语言〉发音 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]

учредѝтел *-ят, -я* [阳], **учредѝтелка** [阴] (某组织、团体、企业等的)创立人,创办人,创始人

учредѝтел|ен *-на* [形] 创立的,成立的: ~ен конгрèс 成立大会

учред|я̀вам [未], **учредя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 创立,成立,建立;制定: ~я̀вам врèменно правѝтелство 成立临时政府 — **се** [被动] **~я̀ване** [中]: Решѝ се сщо и ~я̀ването на фѝзкултурен сèктор. 还决定成立体育部。

учре|жда̀вам [未], **учредя̀** *-дѝш, -дѝх* [完] 同 учредя̀вам: Стопа̀нство вèче ~жда̀ваме. 我们已经在建立农场了。— **се** [被动] **~жда̀ване** [中]

учреждèни|е *-я* [中] 机关: слýжещ в държа̀вно ~е 国家机关工作人员 ба̀нкови ~я 银行(办公楼)

учреждèнск|и *-а* [形] 机关的: ~а профèсиона̀лна организа̀ция 机关的工会组织

учтѝв *-а* [形] 谦恭的,恭敬的,有礼貌的,彬彬有礼的: ~ човèк 彬彬有礼的人 ~ пòздрав 恭敬的问候 **~о** [副]: Тòй я поздравѝ ~о и отмѝна натàтък. 他彬彬有礼地向她问候,然后往前走去。**~ост** -остта̀ [阴]: ❶谦恭,礼貌: проявя̀вам ~ост към нèго 对他有礼貌 съглася̀вам се са̀мо от ~ост с нèго 只是出于礼貌我才表示同意他的意见 ❷有礼貌的话;尊敬的称呼: писмò, пъ̀лно с ~ости 充满了礼貌词语的信

учýд|вам [未], **учýдя** *-иш, -их* [完] 使觉得奇怪,使惊奇,使惊讶,使诧异,使大吃一惊,使对…感到惊奇: Твòето държа̀не ме ~ва. 你的举止使我感到惊讶。Товà нѝкак не мè ~ва. 这一点也不使我感到奇怪。~ва ме, че … 我感到奇怪的是… **~ване** [中]: за голя̀мо ~ване 令人极为惊讶的是…

учýд|вам се [未], **учýдя се** *-иш се, -их се* [完] [中态] 觉得奇怪,(感到)惊奇,惊讶,诧异,大吃一惊;惊叹: Ня̀ма защò да се ~ваш! 没有什么值得奇怪的! Не сè ~вам нѝ на̀й-ма̀лко на товà. 对此我一点也不感到奇怪。Учýдих се, катò го видя̀х тýк. 看见他在这里我感到吃惊。Навя̀рно се ~ваш, че а̀з мълча̀ тъ̀й упорѝто. 我如此固执地不肯开口,你一定感到惊奇。Тя̀ се изпра̀вя, за да ѝ се ~ват на хубостта̀. 她站了起来,好使人们为她的美貌而惊叹。**~ване** [中]: глъ̀твам си езѝка от ~ване 吃惊得张口结舌

учýден *-а* ❶ учýдя 的过被形动 ❷ [用作形] 诧异的,惊奇的,惊异的,吃惊的: Хòрата се трýпаха ~и. 人们吃惊地聚集起来。~и очѝ 充满惊讶的眼睛 ~ пòглед 惊讶的目光 **~о** [副]

учýдя 见 учýдвам

учýдя се 见 учýдвам се

учуртма̀ [阴]〈方〉风筝

ушàнка [阴] 有耳罩的帽子,护耳皮帽(棉帽)

ушàтка [阴] 同 уха̀тка

ушебòл [阳] 同 ухобòл

ýш|ен *-на* ухò 的形容词: ~на клѝника 耳病诊所 ~ни бòлести 耳疾,耳病 ◇ **~на ка̀л** 耳垢,耳屎

уш|ѝвам [未], **ушѝя** *-еш, -х*, 过被形动 *-т* [完] 缝,缝制,缝纫,做活: Срещý голèмите пра̀зници вся̀кога ни ~ваха по нèщо нòво. 在大的节日之前她们总是给我们每人缝点新东西。Ушѝл си нòви дрèхи. 他给自己做了新衣服。— **се** [被动] **~ване** [中]: ~ване на костю̀м 缝制(一套)衣服(西服)

ýшни|к *-ци* [常复,阳]〈方〉同 обеца̀ (耳环,耳坠子)

ýшница [阴]〈方〉同 обеца̀ (耳环,耳坠子)

у-ще [缩] учѝлище 学校

ущѝп|вам [未], **ущѝпя** *-еш, ущѝпах* [完] 捏,夹,钳(一下或几下),捏(夹)痛

ущъ̀рб [阳]〈书〉损失,损害: нана̀сям ~ на нèщо 给…造成损失 ◇ **в ~ на** 使…遭受损失: Тòй мѝслеше, че бè улеснѝл ка̀кто длъжнѝците, така̀ и сèбе си — в ~ на лихва̀рите. 他认为这样既方便了负债者,又方便了自己,而只是使高利贷者受损失。

ую̀т [阳] 舒适,安适

ую̀т|ен *-на* [形] 舒适的,安适的: Обѝчаше споко̀йствието и ~ната дома̀шна обстано̀вка. 他喜欢安宁和舒适的家庭环境。**~но** [副]: Чѝсто бèше тýк, спрèтнато, ~но. 这里曾很干净、雅致、舒适。**~ност** -ността̀ [阴]

уязвѝм *-а* [形] 易受损伤的,易受损害的;易受打击的;容易找到缺点的;〈罕〉软弱的,脆弱的,薄弱的: В тая̀ тòчка тè са ~и. 在这一点上他们易受损伤。~а позѝция 防御薄弱的阵地 **~ост** -остта̀ [阴]

уязв|я̀вам [未], **уязвя̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 侮辱;使深感不快,刺激,刺伤: Уязвѝ го в на̀й-бòлното му мя̀сто. 刺到了他的最痛处。Не пропýскам слýчай да го ~я̀. 我不放过机会来刺伤他。— **се** [被动,中态] **~я̀ване** [中]

уякча̀вам [未], **уякча̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 加固,使巩固起来,使更坚固,弄牢固,弄结实: Уякчѝхме подпòрите. 我们加固了支柱。~а̀вам връ̀зките 加强联系 — **се** [被动,中态] **~а̀ване** [中]

уяснèни|е *-я* [中] 解释清楚,阐明,弄明白,弄清楚: Уяснèнието на тая̀ трýдна мѝсъл изтръ̀гна из гърдѝте му една̀ облекчѝтелна въздѝшка. 阐明这一很难理解的思想使他松了一口气。

уясн|я̀вам [未], **уясня̀** *-ѝш, -ѝх* [完] 弄明白,弄清楚;解释清楚,阐明: ~я̀вам свòите мѝсли 弄清自己的思想 Едѝн прѝмер ще ви ~ѝ нагля̀дно товà. 一个例子就能直观地使你们弄明白这一点。— **се** [被动] **~я̀ване** [中]

Ф

ф ❶ф 音 ❷保加利亚语字母表第 21 个字母：печа̀тно ф 印刷体 ф ръкопѝсно ф 手写体 ф

ф［缩］〈理〉фара̀д 法拉(电容单位)

фа［无复，中］〈乐〉❶长音阶的第四音（fa）❷fa 音音符

фа̀брика［阴］工厂：кнѝжна ～ 造纸厂 за̀харна ～（制）糖厂 рабо̀тя във ～ 在工厂工作

фабрика̀нт［阳］，**фабрика̀нтка**［阴］工厂主

фабрика̀нтск|и -*а*［形］工厂主的

фабрика̀т［阳］〈书〉工业产品：～и на текстѝлната промѝшленост 纺织工业产品

фабрика̀ци|я［阴］❶制造，生产 ❷〈口〉同 фабрика̀т：за̀харни ～и 糖制品

фабрику̀ва|м［未］❶制造：～м машѝни 制造机器 ～м за̀хар 制糖 ❷〈转，口〉伪造，捏造：～м лъжѝ и клеветѝ 造谣诽谤 ❸〈转，讽〉大量生产(艺术品)；大量写作(平庸作品)，粗制滥造：～м рома̀ни 滥写小说 — **се**［被动］～**не**［中］：～не на самолѐти 飞机制造

фабрѝч|ен -*на*［形］❶工厂的：～но зда̀ние 工厂建筑物，厂房 ～ен кварта̀л 工厂区 ～на ма̀рка 厂标 ～ен рабо̀тник 工厂工人 ❷工厂制造的：～ни ту̀хли 机制砖 ❸有许多工厂的：～ен гра̀д 工业城市 ～**но**［副］

фа̀була［阴］〈书〉情节：То̀зи рома̀н ѝма интерѐсна ～. 这部小说的故事情节很有意思。

фа̀бул|ен -*на* фа̀була 的形容词：рома̀н с ～но развѝтие 故事情节曲折的小说

фабулѝра|м［未，完］〈书〉(在文学作品中)构思情节；展开故事情节：В сво̀ята пъ̀рва кнѝга проявѝ умѐние да ～. 他在自己的第一部著作中就表现了善于构思故事情节的能力。～**не**［中］

фавн -*ът*，-*а*，-*и*［阳］〈罗神〉法俄诺斯(森林和田野之神，牧群和牧人的保护神，半人半羊的农牧之神)

фаворза̀ция［阴］〈书〉(常指损害国家利益的)袒护，庇护，偏袒；偏爱；宠爱

фаворизѝра|м［未，完］〈书〉袒护，庇护，偏袒；偏爱；宠爱：Дирѐкторът ～ше всѝчки сво̀и роднѝни. 经理偏袒自己所有的亲戚。— **се**［被动］～**не**［中］

фаворѝт［阳］，**фаворѝтка**［阴］❶宠臣，幸臣；受宠者，红人，宠儿：～ка на кра̀ля 国王的宠姬 ❷〈转，运〉最有希望获得第一者

фа̀вус［阳］〈医〉黄癣，头癣

фаго̀т［阳］〈乐〉巴松管，大管，低音管

фаготѝст［阳］巴松管(大管)演奏者

фа̀з|а［阴］❶阶段，时期：На̀шият наро̀д влѝза в но̀ва исторѝческа ～а. 我国人民进入了新的历史阶段。❷〈天〉周相，相：лу̀нни ～и 月相 ❸〈技〉相，相位：мото̀р с трѝ ～и 三相发动机

фаза̀н［阳］雉，野鸡（*Phasianus colchicus*）

фаза̀нов -*а* фаза̀н 的形容词：～и пера̀ 野鸡的羽毛

фа̀зер［阳］木纤维

фа̀зис［阳］〈书〉同 фа̀за

фазомѐт|ър -*ри*［阳］〈电〉相位计

файда̀［阴］〈口〉❶利益，好处：Ня̀мам от това̀ ～. 我从这里得不到好处。❷〈民，旧〉利息：да̀вам парѝ с ～ 放债

файн［不变，形］〈口〉很好的，精的：Вѝното на Ха̀скал бѐше найстина „～". 哈斯卡尔的葡萄酒的确很好。

файто̀н［阳］载客敞篷马车

файтонджѝйск|и -*а*［形］马车夫的：～и камшѝк 马车夫的鞭子 ◇ ～**и пра̀х**〈口〉一种治便秘的草药

файтонджѝ|я -*ята*，-*и*［阳］马车夫

файто̀н|ен -*на*［形］敞篷马车的：～но колѐло 马车轮子

фак.［缩］факултѐт（大学里的)系

фа̀к|ел -*ли*［阳］❶火把，火炬 ❷〈转，书〉明灯，灯塔

фа̀кел|ен -*на*［形］火把的，火炬的：～на манифеста̀ция 火炬游行 ～но шѐствие 火炬巡游

факѝр［阳］❶(印度教的)苦行僧，江湖术士 ❷(伊斯兰教以行乞为生的)托钵僧 ❸〈转，口〉有特长的人，灵巧的人

факѝрск|и -*а* факѝр 的形容词

фа̀кла［阴］同 фа̀кел

факлоно̀с|ец -*ци*［阳］〈书〉❶持火炬游行的人 ❷(进步思想的)代表，传播者

факс -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］传真机

факсимилѐ -*та*［中］〈书〉影印，真迹复制：～ от ръкопѝс 手稿的真迹复制

факсимилѝра|м［未，完］〈书〉影印，真迹复制 ～**не**［中］

факт -*ът*，-*а*，-*и*［阳］❶事实；实际情况，实际：Фа̀ктите гово̀рят по̀вече от всѝчко. 事实比什么都说明问题。Не изопача̀вай ～ите! 不要歪曲事实！Факт е，че рѝба не съществу̀ва в това̀ ѐзеро. 事实是这个湖里没有鱼。❷证据，证明：То̀й е едѝн опа̀сен протѝвник. За нѐго ѝмам ～и и докумѐнти в ча̀нтата си. 他是一个危险的敌人，我的皮包里有关于他的证据和材料。❸［用作语气］〈转〉真的，一点不错，一定：Тѝ нима̀ не вѝрваш? — Факт! 你难道不相信吗？—— 是真的！

фактѝч|ен -*на*［形］事实上的；实际的；真的，与事实相符的：～ни да̀нни 与事实相符的资料 ～на себесто̀йност 实际成本 ～**но**［副］～**ност** -*ността̀*［阴］

фактѝческ|и -*а*［形］同 фактѝчен：～и материа̀л 实际材料 ～а себесто̀йност 实际成本 ～**и**［副］：Фактѝчески，ра̀ботата сто̀и друго̀яче. 实际上，事情却是另一个样。

фа̀ктор［阳］❶因素，动因；要素：постоя̀нно дѐйстващ ～ 经常起作用的因素 ❷有影响的人物：То̀й е вѐче ва̀жен ～ в на̀шата страна̀. 他已经是我国举足轻重的人物了。❸〈印〉排字技师；(印刷厂的)技术管理人

факту̀ра［阴］〈商〉发货单，发票

факту̀р|ен -*на* факту̀ра 的形容词：～на кнѝга 发货本 ～ни

ценѝ 发货价格

факултатѝв|ен *-на* [形] 非必修的,选修的;随意的: ~ен предмѐт 选修课 **~но** [副]: изучàвам ~но англѝйски езѝк 选修英语

факултѐт [阳] (大学里的)系: филологѝчески ~ 语言文学系 физикоматематѝчески ~ 数理系

факултѐт|ен *-на* [形] 同 факултѐтски

факултѐтск|и *-а* [形] (大学里)系的: ~и съвѐт 系务委员会

фал 和 **фа̀ул** [阳] (体育比赛中的)犯规

фа̀лага [阴] 〈旧〉(旧时保加利亚学校中对学生进行体罚的一种木制器具,打棍子时用以夹住双腿)夹板

фала̀нга [阴] ❶(古希腊和马其顿步兵的)方阵 ❷队,队伍

фалерѝст [阳] 徽章收集者

фалерѝстика [阴] 收集徽章

фалимѐнт [阳] 〈旧〉同 фалѝт

фалѝра|м [未,完] ❶破产,倒闭: ~л търговѐц 破产的商人 Ба̀нките щя̀ха да ~т. 银行险些破产。❷〈转〉垮台;破产;崩溃: ~ла политѝка 失败的政策 **~не** [中]

фалѝт [阳] ❶倒闭,破产: ~ на ба̀нка 银行的倒闭 ❷〈转〉垮台;破产;崩溃: политѝчески ~ 政治破产

фа̀лос [阳] 〈宗〉(许多古代民族崇拜的)男性生殖器,男性生殖器像

фа̀лстàрт *-ове* [阳] 起跑违例,抢跑

фа̀лта [阴] (裙子上的)褶,褶纹

фалц *-ът, -а, -ове* [阳] 〈技〉(木板、门窗等的)榫头;槽口,槽舌;接缝

фалцѐт [阳] 〈乐〉❶(男声的)假声,假嗓 ❷〈口,转〉高而尖的男音

фалш *-ът, -а* [无复,阳] 谎言,欺骗;虚伪: без вся̀какъв ~ 没有任何虚假

фалшѝв *-а* [形] ❶假的,伪造的: еднà ~а телегрàма 一份假电报 ~и докумѐнти 伪造的文件 ~ паспòрт 假护照 ~и парѝ 假钞票,假币 ❷人工的,人造的: ~ брилия̀нт 人造钻石 ❸虚伪的,口是心非的: ~ човѐк 口是心非的人 ❹(唱歌或演奏中)不自然的,不正确的,发音不准的,音不对的: ~а нòта 不准确的音符 **~о** [副]: усмѝхвам се ~о 虚伪地笑 пѐя ~ 音唱得不准,唱歌时走调 **~ост** *-осттà* [阴]

фалшификàт [阳] 〈书〉赝品,伪造品

фалшификàтор [阳], **фалшификàторка** [阴] 伪造者: ~ на парѝ 制造假币者

фалшификàторск|и *-а* фалшификàтор 的形容词: ~и манièр 伪造手法 ~а бàнда 伪造集团

фалшификàция [阴] ❶伪造,赝制: ~ на докумѐнт 伪造文件 ❷伪造物,赝品: Товà не е ѝстинско свидѐтелство, а ~. 这不是真正的证据,而是伪造的。❸伪造,篡改: ~ на истòрията 篡改历史

фалшифицѝра|м [未,完] 伪造,仿制: ~м пòдпис 伪造签字 ~м парѝ 伪造钞票,制造假币 ~м докумѐнти 伪造文件 — **се** [被动] **~не** [中]: ~не на марксѝзма 歪曲马克思主义

фамѝл|ен *-на* фамѝлия 的形容词: ~ен портрѐт 全家福照片 ~на традѝция 家族传统 ◇ **~но ѝме** 姓

фамилиàр|ен *-на* [形] 亲昵的;不拘礼貌的,不拘礼节的;狎昵的: ~ен тòн 亲昵的语调 **~но** [副] 1. 亲昵地;不拘礼节地: Николàев се държèше ~но с нèя. 尼古拉埃夫对她态度亲昵。2. 〈口〉合家地,全家地: Ѝда да ви покàня ~но да заповя̀дате на представлѐнието. 我来邀请你们全家观看演出。**~ност** *-носттà* [阴]

фамилиàрнича|а *-иш, -их* [未] 〈口〉(同…)亲密无间,不拘礼节;态度狎昵

фамѝлия [阴] ❶家,家庭 ❷家族,氏族: Тѐ са стàра ~. 他们是古老的家族。❸姓: ѝме, презѝме и ~ 名字、父名和姓 ❹〈粗〉老婆

фамòз|ен *-на* [形] 臭名昭著的;轰动的

фан *-ът, -а, -ове* [阳] 狂热爱好者,狂慕者,追星者

фанàра [阴] 〈方〉蒸汽,热汽: От котèла се вдѝга ~. 锅冒着热汽。

фанариòт *-и* [常复,阳] 〈史〉(19 世纪阻挠保加利亚民族复兴的)有权势的希腊人

фанариòт|ин *-и* [常复,阳] 同 фанариòт

фанариòтск|и *-а* фанариòт 的形容词

фанатизѝра|м [未,完] 使狂热,使狂信,使入迷 — **се** [被动,中态]

фанатѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 狂热,狂信,入迷

фанатѝ|к *-ци* [阳], **фанатѝчка** [阴] 狂热者,狂信者,入迷者: религиòзен ~к 宗教狂热病者

фанатѝч|ен *-на* [形] 狂热的;不屈不挠的: ~на прѐданост 狂热的忠诚 ~на омрàза 刻骨仇恨 ~но постоя̀нство 不屈不挠的坚持性,锲而不舍 **~но** [副]: Фанатѝчно защищàваше свòите убеждѐния. 他狂热地捍卫自己的信念。

фанатѝческ|и *-а* [形] 同 фанатѝчен

фанѐла [阴] 〈口〉同 фланѐла

фанѐлен *-а* [形] 〈口〉同 фланѐлен: ~а рѝза 绒布衬衫

фанѐлка [阴] 〈口〉同 фланѐлка

фантазѐ [不变,形] 〈口〉奇装异服的

фантазѝра|м [未,完] 幻想,梦想: ~м за бъдещето 幻想未来 **~не** [中]

фантàзи|я [阴] ❶创造性的想象,想象力: богàта ~я 丰富的想象力 ❷〈口〉幻想,梦想,想入非非: Товà са ~и. 这是梦想。Главàта му е пъ̀лна с рàзни ~и. 他的头脑里充满着各种各样的幻想。❸〈乐〉幻想曲 ❹古怪的念头

фантазьòр [阳], **фантазьòрка** [阴] 幻想家,空想主义者

фантазьòрск|и *-а* фантазьòр 的形容词: ~и плàнове 幻想家的计划

фантазьòрство [中] 耽于幻想,想入非非

фантасмагòри|я [阴] ❶幻象,幻影 ❷〈口〉胡说八道,胡言乱语: говòря разлѝчни ~и 满嘴胡言乱语

фантàст [阳] 〈书〉❶耽于幻想的人 ❷写幻想题材的作家(或画家)

фантàстика [无复,阴] 〈书〉幻想物;幻想形象;幻想的作品

фантастѝч|ен *-на* [形] ❶幻想的,神奇的,玄妙的: ~ни прѝказки 幻想故事 ~ен ромàн 幻想小说 ❷幻想的;臆造的,荒诞的: ~ни слу̀хове 荒诞的谣言 ~ни ценѝ 荒唐的价格 **~но** [副] **~ност** *-носттà* [阴]: ~ност на нарòдните прѝказки 民间故事中的幻想

фàнте *-та* [中] ❶〈旧,行〉警察 ❷(纸牌中的)杰克(J)

фантòм [阳] ❶幻影,幻象,怪影 ❷(局部的)人体模型

фанфàра [常复,阴] 〈乐〉铜号,喇叭

фанфàр|ен *-на* фанфàра 的形容词: ~ен сигнàл 喇叭声,号声

фанфарòн [阳]〈貌〉吹牛的人,夸口的人

фанфарòнск|и -*а* фанфарòн 的形容词

фанфарòнств|о -*а* [中]〈书〉吹牛,夸口;虚张声势

ФАО [фàо] [阴,中,缩]〈英〉FAO (Food and agriculture Organization of the United Nations) — Организàция по въпрòсите на прехрàната и земедèлието (联合国)粮食及农业组织

фар -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶灯塔 ❷(机车、汽车的)前灯: автомобѝл със загасèни ~ове 关着前灯的汽车 ❸〈转〉同 светѝлник (火把)

фàра [阴]〈民〉出身;族系;起源,来历

фарàд [阳]〈理〉法拉(电容单位)

фараòн [阳]〈史〉法老(古埃及国王的称号)

фараòнов -*а* [形] 同 фараòнски

фараòнск|и -*а* фараòн 的形容词: ~а грòбница 法老陵墓

фарàш [阳] ❶〈方〉簸箕 ❷〈行〉女仆

фàрватер [阳] 航道

фàренхайт [阳]〈理〉华氏(温度计,寒暑表)

фарингàл [阳]〈语言〉咽音,喉音

фарингѝт [阳]〈医〉咽炎

фàринкс [阳]〈解〉咽,喉

фарисè|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳] ❶〈史,宗〉法利赛人(古犹太教—个派别的成员,早期曾对基督教团体作过斗争,基督教《圣经》中称他们是言行不一的伪善者) ❷〈转〉伪君子,伪善者

фарисèйка [阴] фарисèй ② 解的女性

фарисèйск|и -*а* фарисèй 的形容词: ~а лъжà 伪善者的谎言

фарисèйство [中] 伪善行为,假慈悲,假仁假义

фарисèйщина [阴] 同 фарисèйство

фармаколò|г -*зи* [阳], **фармаколòжка** [阴] 药理学家,药物学家

фармаколòгия [无复,阴]〈书〉药理学,药物学

фармакопèя [阴] 药典

фармасòн -*и* [阳]〈民〉无神论者

фармасòн|ин -*и* [阳]〈民〉同 фармасòн

фармацèвт [阳], **фармацèвтка** [阴] 药剂师;药学系学生

фармацèвтика [阴] 同 фармàция

фармацевтѝч|ен -*на* [形] 药学的,制药学的: ~на индýстрия 制药工业 ~на хѝмия 制药化学

фармàция [无复,阴] 药学,制药学

фàров -*а* фар 的形容词: ~и сигнàли 灯塔信号

фарс -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶〈文学〉趣剧,滑稽剧;闹剧 ❷〈转,蔑〉粗野的玩笑,无耻的玩笑

фарсѝ [副]〈口〉优秀地,无以伦比地;无可指责地: облèчен ~ 穿得十分得体(极为讲究) Наýчих урòка ~. 我把功课学得极好。

фàрсов -*а* фарс 的形容词: Пиèсата ѝма ~ харàктер. 剧本带有滑稽性。

фарфалà|к -*ци* [阳] ❶陀螺 ❷〈口〉小孩

фарфарà -*ѝ* [阳]〈民〉轻佻的人;爱叨唠的人,爱絮叨的人

фàрфор [阳]〈旧〉瓷,细瓷

фàрфор|ен -*на* [形] 瓷的,细瓷的: ~на вàза 瓷花瓶 ~на статуèтка 瓷(小)雕像

фàрфоров -*а* [形] 瓷的,细瓷的: ~и издèлия 瓷制品,瓷器

фарширòван -*а* [形] 带馅的,填了馅的: ~и пиперки 酿柿子椒,填馅柿子椒

фас -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈口〉烟头,烟蒂

фасàд|а [阴] 正面,前面,立面: По ~ите на къщите се вèеха знаменà. 所有房屋的正面都飘扬着旗子。

фасàд|ен -*на* [形] 正面的,前面的: ~на стенà 正面墙

фасèта [阴]〈专〉❶侧割面 ❷磨光面 ❸(昆虫的)复眼

фасòн [阳] ❶(衣、帽等的)样子,式样: мòден ~ 时髦的样式 ❷〈转,口〉傲慢作风,自命不凡的态度: Остàви тѝя ~и! 别摆架子! ◇ **продàвам (прàвя) ~и**〈口〉装腔作势 **смàчквам ~а на нѝкого**〈口〉打掉某人的傲气;使某人丢脸

фасонѝра|м [未,完](给衣帽等)成形,定型 — **се** [被动] **~не** [中]

фàсонка [阴]〈口〉同 фàсунга

фасонлѝя [不变,形]〈口〉❶(指衣帽等)时髦的,样式漂亮的 ❷(指人)服饰漂亮的,衣着考究的

фастък [阳] 同 фъстък

фасýл [阳] 同 боб (芸豆,菜豆): зелèн ~ 豆角,四季豆

фасýлев -*а* [形] 同 фасýлен: ~а чорбà 芸豆汤

фасýлен -*а* фасýл 的形容词: ~а чорбà 芸豆汤 ~и зърнà 芸豆粒

фàсунг [阳] 同 фàсунга

фàсунга [阴]〈技〉插口,插座: порцелàнова ~ 瓷插座

фатàл|ен -*на* [形] 决定命运的,决定性的;命中注定的,不可避免的;致命的: ~на грèшка 致命的错误 **~но** [副] **~ност** -*постта* [阴]

фаталѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 宿命论

фаталѝст [阳], **фаталѝстка** [阴] 宿命论者

фаталистѝческ|и -*а* [形] 宿命的;宿命论的 **~и** [副]

фàул [阳]〈运〉(球赛中的)犯规

фàуна [阴](某一地区或某一时代的)动物群;动物区系;动物志

фàша [阴] 宽皮条,宽皮带

фашизѝра|м [未,完] 使成为法西斯分子;使法西斯化 — **се** [被动,中态] **~не** [中]

фашѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳]〈政〉法西斯主义

фашѝст [阳], **фашѝстка** [阴] 法西斯分子

фашѝстк|и -*а* [形] 法西斯的;法西斯主义的: ~а влàст 法西斯政权 ~и прояви 法西斯行为

фà|щам [未], **фàна** -*неш*, -*нах* [完] 同 хвàщам (抓住)

фаянс [无复,阳] 陶,粗瓷,陶器

фаянсов -*а* [形] 陶的,陶制的;制陶的: ~и плòчки 陶板 ~а вàза 陶瓶 ~и издèлия 陶制品 ~а фàбрика 制陶厂 ~а индýстрия 制陶工业

ФД [фè-дè] [缩] фѝзкултурно дрýжество 体育协会

февр. [缩] февруàри 2 月

февруàри [阳] 2 月

февруàрск|и -*а* [形] 2 月的: ~и студ 2 月的严寒

федерàл|ен -*на* [形] 联邦的: ~на репýблика 联邦共和国

федералѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶联邦制 ❷联邦运动

федералѝст [阳] 主张实行联邦制者;联邦运动者

федератѝв|ен -*на* [形] 联邦(制)的: ~на репýблика 联邦共和国

федерàция [阴] ❶联邦,联邦国家 ❷同盟,联盟,联合会:

Светòвна ~ на професионàлните съюзи 世界工会联合会 Светòвна спòртна ~ 世界体育运动联合会

федери́ра|м [未,完] 使结成联邦;使成同盟 — **се** [被动,中态] **~не** [中]

фееричен -*на* [形]〈书〉神奇美妙的,如入仙境的: ~ен бля́сък 奇妙的光辉 **~но** [副] **~ност** -ността [阴]

феери́ческ|и -*а* [形] 同 феери́чен

феѐрия [阴]〈书〉❶(布景富丽堂皇,服装、场面豪华的)仙境剧,幻境剧 ❷〈转〉仙境,仙景

фейкàло [中]〈方〉流浪汉,漂泊者;游手好闲的人

фейлетòн [阳](报刊杂志上的)小品文,杂文

фейлетòн|ен -*на* [形] 小品文的,杂文的: ~ен харàктер 小品文性质 ~ен сти́л 杂文的文体

фейлетони́ст [阳],**фейлетони́стка** [阴] 小品文作家,杂文作家

фекàлии [复]〈专〉粪便

фекѐл [阳]〈方〉头巾

фелàх -*и* [常复,阳](阿拉伯国家的)农民,佃农

фѐлдмаршал [阳](某些国家军队中的)元帅,最高统帅

фѐлдмаршалск|и -*а* фѐлдмаршал 的形容词: ~и жѐзъл 最高统帅杖

фелдфѐбел [阳]〈军,旧〉上士

фелдфѐбелск|и -*а*〈旧〉фелдфѐбел 的形容词: ~и чи́н 上士军衔 **~и** [副]〈转〉极粗鲁地,极粗野地: Държи́ се ~и. 他举止极其粗野。

фѐлдшер [阳]〈旧〉医士

фѐлдшерск|и -*а* фѐлдшер 的形容词

фѐлт|я -*иш*,-*их* [未]〈方〉同 заѐквам (口吃,结巴)

феминизи́ра|м [未,完] 扩大(某一组织或职业中的)妇女人数;使妇女在…中占多数 — **се** [被动,中态] **~не** [中]

фемини́з|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳]〈政〉男女平等主义,女权论;争取女权运动

фемини́ст [阳],**фемини́стка** [阴] 主张男女平等者,女权主义者;争取女权运动者

феминисти́ч|ен -*на* [形] 争取女权的;男女平等的: ~но движѐние 争取女权运动

феминисти́ческ|и -*а* [形] 同 феминисти́чен: ~и конгрѐс 争取女权运动代表大会

фен -*ът*,-*а*,-*ове* [阳] 同 фан

фенацети́н [阳]〈药〉非那西丁(镇痛解热剂)

фенѐр [阳] 灯笼,提灯: ветроупòрен ~ 防风灯 у̀личен ~ 路灯

фенерджи́|я -*ята*,-*и* [阳]〈旧〉管理路灯的工人

фенѐрск|и -*а* [形]〈史〉(君士坦丁堡)费内尔街的(费内尔街曾居住希腊权贵,又是希腊大牧首的住地)

фенѐрче -*та* [中] ❶ фенѐр 的指小 ❷手电筒: джòбно ~ 袖珍手电筒

фѐникс [阳] ❶不死鸟,长生鸟(神话中的神鸟,自焚而死,又从灰烬中再生) ❷凤凰

фенòл [阳]〈化〉(苯)酚;石灰酸

феномѐн [阳] ❶〈哲〉现象 ❷非凡现象,稀有现象,奇观;非凡的人,稀奇少有的人

феноменàл|ен -*на* [形] 非凡的,罕见的,异常的: ~на пàмет 非凡的记忆力 **~ност** -ността̀ [阴]

феòд [阳]〈史〉采邑,封地

феодàл [阳]〈史〉封建主

феодàл|ен -*на* [形] 封建的,封建主义的: ~но общество̀ 封建社会 ~на държàва 封建制国家 ~ен стро́й 封建制度

феодали́з|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳]〈史〉封建主义

фѐреджѐ -*та* [中](土耳其妇女穿的)带面纱的长衫

фѐрибот [阳]〈技〉轮渡

ферѝт [阳]〈专〉❶铁素体,纯粒铁,自然铁 ❷〈化〉铁酸盐

фѐрма [阴] 大农场(养畜场、养禽场等): коневъ̀дна ~ 养马场 свиневъ̀дна ~ 养猪场 кравàрска ~ 奶牛场

фермàн [阳]〈史〉(土耳其苏丹王的)诏书

фермѐнт [阳]〈生物,化〉酶,酵素

ферментациòн|ен -*на* [形] 发酵的: ~ен процѐс 发酵过程

ферментàция [阴]〈生化〉发酵

ферменти́ра|м [未,完] 发酵: Гроздовият сòк ~. 葡萄汁在发酵。Тютю̀ните ~т. 烟草在发酵。**~не** [中]

фѐрмер [阳]〈书,罕〉农场主

фѐрмерск|и -*а* фѐрмер 的形容词

фермиѐр [阳] 同 фѐрмер

феро- [复合词第一部] 表示"铁"、"含铁"之意,例如 феромагни́тен (铁磁的),феросплàви (铁合金)

феросплàви [复,阴]〈冶〉铁合金

фѐртик [副]〈口〉就绪,准备好

фес -*ът*,-*а*,-*ове* [阳](穆斯林戴的一种)圆筒形无边红毡帽 ◇ **Хòди на àлен ~.** 他东游西荡,游手好闲。

Фес 非斯(摩洛哥城市)

фестивàл [阳](定期举行的)会演,联欢节: музикàлен ~ 音乐会演 междунарòден младѐжки ~ 国际青年联欢节 фи́лмов ~ 电影节

фестивàл|ен -*на* фестивàл 的形容词

фестивàл|ец -*ци* [阳] 联欢节参加者,参加会演者

фестòн [阳] ❶(镶在窗帘、桌布、妇女衣服等边上的)锯齿形边饰的一个齿,锯齿形边饰 ❷〈建〉垂花饰,圆弯饰

фестони́ра|м [未,完] 饰以锯齿形花边 **~не** [中]

фети́ш [阳] ❶(原始人认为有神力而加以崇拜的)拜物,物神 ❷〈转〉偶像,崇拜物: Парѝте са нѐговият ~. 钱是他的崇拜对象。

фетиши́з|ъм -*мът*,-*ма* [无复,阳] ❶拜物教,物神崇拜 ❷〈转,不赞〉盲目崇拜,偶像化

фетиши́ст [阳] 拜物教徒;盲目崇拜者

фехтòвка [阴]〈运〉击剑

фехтòвчи|к -*ци* [阳] 同 фехтувàч

фехту̀ва|м [未,完] 击剑 **~не** [中]

фехту̀ва|м се [未,完,中态] 击剑 **~не** [中]

фехтувàч [阳] 击剑运动员;剑术家

фѐя [阴](西欧神话故事中的)仙女;〈转〉有魔力的美人,迷人的美女

фиàско [无复,中] 失败,惨败: Претърпя̀ ~. 他遭到惨败。

фиàт [阳](意大利产的)菲亚特牌小汽车

фи́ба [阴] 发针,发卡

фи́бра [阴]〈解〉肌肉纤维,神经纤维

фибри́н [无复,阳]〈生理〉纤维蛋白,纤维朊

фибролѝт [阳] 纤维板,刨花板

фибромиòма [阴]〈医〉纤维肌瘤

фѝбула [阴]（古代人别衣服用的）扣针，饰针

фѝбър -ъm，-a [阳] 钢纸，硬化纸板

фигарò -à [中]〈旧〉女式短衫，女式背心

фѝгура [阴] ❶外形，形状，轮廓：хýбава ～а 漂亮的外形 ❷图形，图案；插图：Вѝж ～а вторà на странѝца десèта. 请看第10页第2幅插图。❸〈数〉形，图形 ❹（舞蹈、击剑、溜冰等的）姿势，花样；特技：прàвя ～и на ледà 在冰上作花样 Самолèтът опѝсваше във въздуха нàй-слòжни ～и. 飞机在空中作最复杂的特技。❺人体，体态；身段；身影：Вратàта се отвòри и на прàга ѝ се покàза èдрата ～а на Дѝнко. 门开了，门口出现了丁科庞大的身影。еднà тъмна ～а 一个黑影 ❻画像；塑像；雕像：вòсъчни ～и 腊像 ❼〈转〉人物，典型：голя̀ма поетѝческа ～а 大诗人 ❽〈转〉（文学作品中的）中心人物，主人公：централна ～а в ромàна 小说的中心人物 ❾〈转，文学〉格：риторѝчна ～а 修辞格 ❿（沙石、木头等按一定规格堆放起来的）堆，垛

фигурàлен -на [形] 由人物组成的：～на композѝция 人物组画 **～ност** -ността [阴]

фигурàнт [阳]，**фигурàнтка** [阴] ❶〈戏剧〉不说话的配角 ❷〈转，口〉不称职的人，挂名不干事的人

фигуратѝвен -на [形]〈书〉譬喻的，形象的：～ен ѝзраз 形象化的语句 във ～ен смѝсъл 譬喻地 **～но** [副]：изразя̀вам се ～но 譬喻地表达 **～ност** -носттà [阴]

фигурѝрам [未]（于某处，作为…）出现，出场；列入，（被）提到：В официàлните му доклàди до дирèктора на полѝцията Рàйка ～ше също катò опàсен конспиратор. 在他给警察局长的正式报告里，拉伊卡也是一个危险的颠覆分子。Ѝмето му не ～ше в спѝсъка. 他的名字没有列入名单。**～не** [中]

фигурѝст [阳]，**фигурѝстка** [阴] 花样运动员（多指花样滑冰运动员）

фидàн [阳] 同 фидàнка

фидàнка [阴] ❶（果）树苗，幼（果）树 ❷（大树的）嫩枝，新茎

фидè -тa [中]（实心）面条，挂面：сýпа с ～ 面条汤

фидеѝзъм -мът，-ма [无复，阳]〈哲〉信仰主义

фидеѝст [阳] 信仰主义者

Фѝджи 斐济群岛（大洋洲）

фѝев -а фий 的形容词：～о сенò 野豌豆干草

физѝк -ци [阳]，**физѝчка** [阴]物理学家；〈口〉物理系学生

фѝзика [阴] ❶ [只单] 物理学：теоретѝчна ～ 理论物理学 прилòжна ～ 应用物理学 ❷物理教科书 ❸〈转，口〉身体：човèк със здрàва ～ 具有强壮身体的人

физиогнòмика [阴] 同 физионòмика

физиолòг -зи [阳] 生理学家

физиологѝчен -на [形] 生理的；生理学的：～ни процèси 生理过程 ～ни изслѐдвания 生理学研究 **～но** [副]

физиологѝчески -а [形] 同 физиологѝчен：～о явлѐние 生理现象 ～и институ́т 生理研究所

физиолòгия [无复，阴] ❶生理学 ❷生理作用，生理现象：～на дѝшането 呼吸的生理作用

физионòмика [阴]〈书〉相面，相面术

физиономѝст [阳]，**физиономѝстка** [阴] 观相家，相面师，用看相判断人的性格和心理状态的人

физионòмия [阴] ❶相貌，容貌；面容，表情：болèзнена ～ 病容 напрàвям учýдена ～ 作出吃惊的样子 ❷〈转〉外貌，面目，表情：Нòвите пострòйки придàдоха на градà съвсѐм дрýга ～. 新建筑赋予城市以完全不同的面貌。

физиотерàпия [无复，阴]〈医〉物理疗法，理疗

физѝчен -на [形]〈罕〉物理的：～ни свòйства 物理性质 ～ни явлѐния 物理现象

физѝчески -а [形] ❶物理的；物理学的：～о явлѐние 物理现象 ～и закòн 物理定律 ～и институ́т 物理研究所 ～а лаборатòрия 物理实验室 ～и òпит 物理实验 ❷体力的，身体上的，肉体的：～и недъ́г 身体上的缺陷 ～и страдàния 肉体上的痛苦 ❸肉体上的，性命的：～о изтреблѐние 肉体的消灭；杀死；屠杀 ～о самоубѝйство 肉体上的自杀 ❹体力的：～и труд 体力劳动 ～и упражнѐния 体操 ～и рабòтник 体力劳动者，干体力活的工人 ❺肉体的，性关系的：～а блѝзост 肉体上的亲近 ◇ **～а геогрàфия**〈地理〉自然地理 **～о възпитàние** 体育 **～о лицè**〈法〉自然人

фѝзкултура [无复，阴] 体育

фѝзкултурен -на [形] 体育的；运动的：～ни дрýжества 体育协会 ～ен прàзник 体育节

фѝзкултурник -ци [阳]，**фѝзкултурничка** [阴] 体育活动参加者；运动员

физхармòника [阴] ❶〈旧〉簧风琴 ❷〈口〉口琴

фий -ят，-я [无复，阳] 野豌豆（*Vicia sativa*）

фикс [不变，形] **идèя** ～ 摆脱不开的念头 **при** ～〈旧〉固定价格

фиксàж [阳] ❶〈摄〉定影液 ❷（绘画用的）固定剂

фиксѝрам [未，完] ❶规定，确定，定出：～м дàта 确定日期 ～м ценàта 确定价格 ❷〈转〉盯，目不转睛地看：Непознàтият ～ше дъ́лго момѝчето. 这个生人长时间地盯着小姑娘。❸〈摄〉使定影；使固定 **— се** [被动] **～не** [中]

фиктѝвен -на [形] 不真实的，假的；虚构的：～но ѝме 假名字 ～ен адрèс 假地址 ～ен докумѐнт 伪造的文件 ～ни числà 虚构的数字 **～но** [副] **～ност** -ността [阴]

фѝкус [阳] 印度胶树，印度橡皮树，橡皮树（*Ficus elastica*）

фикционалѝзъм -мът，-ма [阳]〈哲〉虚构主义（主观唯心主义的变种）

фѝкция [无复，阴]〈书〉虚构的东西；假定的事物：Товà е ～！这是假的！

Филадѐлфия 费城（费拉德尔菲亚，美国城市）

фил-（**фило-**）和 **-фил** [复合词的一部] 表示"爱…者"、"亲…者"之意，例如 филантропѝст（博爱教育主义者），библиофѝл（爱书的人，藏书家），славянофѝл（亲斯拉夫者）

филàнкиши [阳]〈方〉任何人，随便什么人：Кàзал бѝл ～ и вѝе му вя̀рвате. 随便一个人说了，而你们却相信他。

филантрòп [阳]〈书〉慈善家

филантропѝчески -а [形] 慈善的，慈善事业的

филантрòпия [无复，阴] 慈善事业，慈善行为

филателѝст [阳]，**филателѝстка** [阴]〈书〉集邮者；集邮爱好者

филатѐлия [无复，阴] 集邮

филдепèрс [阳] 麻纱

филджàн [阳]〈民〉咖啡杯

филдѝш [阳]〈旧〉象牙

филè[1] -тa [中] 网状织物：покрѝвка от ～ 抽丝台布

филè[2] *-та* [中] 里脊肉

филиàл [阳] (大机关、企业等的)分支机构: ~ на Нарòдния теàтър 人民剧院分院 ~ на дърҗàвната бàнка 国家银行支行

филигрàн [阳] ❶金(银)丝细工饰品 ❷(纸张上的)水印

филигрàн|ен *-на* филигрàн 的形容词: ~ни издèлия 金(银)丝饰品

филѝз [阳] ❶(树、葡萄等的)嫩枝 ❷〈方〉(葡萄、架豆等的)卷须

филѝз|я *-иш, филѝзàх* [未] 剪枝;打枝杈: ~я памук 给棉花打枝杈 — **се** [被动] ~**ене** [中]

филипѝка [阴] 愤慨指责的演说(源出古希腊演说家狄摩西尼抨击马其顿王腓力浦二世的政治演说)

филипѝн|ец *-ци* [阳], **филипѝнка** [阴] 菲律宾人

Филипѝни 菲律宾(亚洲)

филипѝнск|и *-а* ❶ Филипѝни 和 филипѝнец 的形容词 ❷ [用作名] ~**и** [阳] 菲律宾语

филѝстер [阳]〈书,不赞〉庸人,市侩

филѝстерск|и *-а* [形] 庸人的,市侩的: ~а проява 市侩行为

филѝстерство [无复,中]〈书,不赞〉庸俗行为,市侩行为

филѝя [阴] 一片(面包或干酪)

филм *-ът, -а, -и* 和 *-ове* [阳] ❶(照相或拍电影用的)胶卷,胶片 ❷影片,电影: чèрно-бял ~ 黑白影片 цвèтен ~ 彩色影片 ням ~ 无声电影 говòрещ ~ 有声电影 късометрàжен ~ 电影短片 документàлен ~ 记录片 широкоекрàнен ~ 宽银幕电影 прожектѝрам ~ 放映电影 глèдам ~ 看电影 Нèщо минàва катò на ~ пред очѝте ми. 有什么东西好像电影一样在我眼前闪过。

филмѝра|м [未,完] 拍摄;把…拍成电影: Манифестàцията бèше ~на. 游行已经拍成了电影。— **се** [被动] ~**не** [中]

фѝлмов *-а* филм 的形容词: ~а лèнта 电影胶片 ~о изкýство 电影艺术 ~ артѝст 电影演员

филмотèка [阴] 影片库

филмофòн [阳] (供影片录音及放映发声用的)录音机

филогенèза [阴]〈专〉系统发育,种系发生

филодèндрон [阳]〈植〉蓬莱蕉(*Philodendron pertusum*)

филоксèра [阴]〈动〉葡萄根瘤蚜(的一种)(*Phylloxera vastatrix*)

филоксèр|ен *-на* филоксèра 的形容词

филолò|г *-зи* [阳], **филолòжка** [阴] 语文学家;语文系学生

филологѝч|ен *-на* [形]〈罕〉同 филологѝчески

филологѝческ|и *-а* [形] 语文学的;语文学家的: ~о образовàние 语文教育 ~и факултèт 语文系 ~и интерèси 对学语文的兴趣

филолòгия [阴] 语文学: славѝнска ~ 斯拉夫语文学 гермàнска ~ 德国语文学 класѝческа ~ 古典语文学

филолòжк|и *-а* [形] 同 филологѝчески

фелòн [阳]〈宗〉十字褡(神甫做弥撒时穿的宽大无袖长袍)

филосòф [阳] ❶哲学家 ❷思想家,学者 ❸〈转,口〉明哲之士,达观者,平心静气的人 ❹〈口,讽〉爱发议论的人 ◇ **дървен** ~〈口,讽〉自作聪明的人

филосòфи|я [阴] ❶哲学: антѝчна ~я 古代哲学 материалистѝческа ~я 唯物主义哲学 идеалистѝческа ~я 唯心主义哲学 ❷〈口〉人生观,世界观 ❸基本原理: ~я на езикознàнието 语言学基本原理 ~я на междунарòдното прàво 国际法原理 ❹ [只复]〈口,讽〉不着边际的玄论,不合现实的空论: Стѝга ~и! С дýми нѝщо не се вършù. 别瞎扯了!用空话是什么也做不成的。

филосòфск|и *-а* [形] ❶哲学的,哲学家的: ~и въпрòс 哲学问题 ~а мѝсъл 哲学思想 ~и пòглед 哲学观点 ❷〈转,口〉明哲的,达观的 ❸〈口〉哲理性强的: ~и дýми 含哲理的话 ◇ ~**и кàмък**〈史〉点金石(炼金术士认为可以点铁成金、祛除百病的怪石) ~**и** [副]

филосòфст[ву]ва|м [未]〈不赞〉空谈,高谈阔论: Стѝга си ~л! 不要再空谈下去了! ~**не** [中]

филтрàт [阳] 滤液

филтрѝра|м [未,完] 过滤,使过滤: ~и вѝно 过滤葡萄酒 — **се** [被动,中态] ~**не** [中]

фѝлт|ър *-ри* [阳] 过滤器;(香烟的)过滤嘴

фѝлтър|ен *-на* [形] 过滤的: ~на хартѝя 滤纸

филуменѝст [阳], **филуменѝстка** [阴] 火花(火柴商标)或火柴盒收集者

филхармонѝч|ен *-на* филхармòния 的形容词: ~ен концèрт 交响音乐会 ~ен оркèстър 交响乐队

филхармòния [阴] ❶交响乐团,大型交响乐队 ❷爱乐团体

филц *-ът, -а, -ове* [阳] (制帽用的)细毡;呢子

фѝлцов *-а* [形] 毡制的: ~а шàпка 毡帽

фин *-а* [形] ❶清秀的,文雅的,细腻的;温柔的;细的: Тòзи човèк с грýба вънннност бè всъщност ~ и сърдèчен. 此人外表粗鲁,其实既温柔又热情。Момѝчето ѝмаше ~и чертѝ. 姑娘面容清秀。~и обнòски 文雅的举止 ❷精美的;精密的;精致的,精细的: ~ порцелàн 细瓷 Бèше забрадèна с ~а копрѝнена кърпа. 她系着精美的绸头巾。◇ ~**а механѝка** 精密机械(仪器、工具)制造

финàл [阳] ❶结尾,结局,结束 ❷〈乐〉终曲 ❸〈运〉决赛

финàл|ен *-на* [形] 最后的,最终的: ~ен концèрт 最后一场音乐会 ~на срèща по фýтбол 足球决赛

финалѝст [阳], **финалѝстка** [阴] 进人决赛的运动员

финàнси [复,无单] ❶财政,金融: минѝстър на ~те 财政部长 ❷〈口〉资金,钱财

финансѝра|м [未,完] 供给资金;拨款: Бàнката ~ нòвите стрòежи. 银行给新工程拨款。— **се** [被动] ~**не** [中]

финансѝст [阳], **финансѝстка** [阴] ❶财政学家 ❷金融家,金融资本家

финàнсов *-а* финàнси 的形容词: ~ плàн 财政计划 ~ капитàл 金融资本 ~а наýка 财政学 ~и òргани 财政机关 ~**о** [副]

финèс [阳] 优美;文雅;讲究: В игрàта на артѝстката ѝмаше мнòго ~. 女演员的表演很优美。Лѝпсваше ~ в отношèнията му с хòрата. 在和人们相处当中,他缺少文雅。

фѝн|и [复,阳, *-ка* 阴] 芬兰人

финикѝ|ец *-йци* [阳], **финикѝйка** [阴]〈史〉腓尼基(地中海东岸中部地区的古国)人

финикѝйск|и *-а* [形] 腓尼基的;腓尼基人的

финѝков *-а* [形] ~**а пàлма** 海枣,椰枣,伊拉克蜜枣(*Phoenix dactylifera*)

финитѝз|ъм *-мът, -ма* [无复,阳] 有限论,有穷论

фѝниш [无复,阳]〈运〉❶(赛跑等的)快到终点的最后一段;终点冲刺 ❷终点: Стѝга пръв на ~а. 他第一个到达终点。

финла̀нд|ец -*ци* [阳], **финла̀ндка** [阴] 芬兰人

Финла̀ндия 芬兰(欧洲)

финла̀ндск|и -*а* Финла̀ндия 和 финла̀ндец 的形容词: ~и гра̀д 芬兰城市 ~а гра̀ница 芬兰的边界

фи̇̀но [中] (抹墙用的)砂子灰

фѝнск|и -*а* ❶ фѝни 的形容词: ~и езѝк 芬兰语 ❷ [用作名] ~**и** [阳] 芬兰语

Фѝнски за̀лив 芬兰湾(欧洲)

финт [阳] 〈运〉 假动作

финтифлю̀шка [阴] 〈口〉 ❶(妇女的)小衣饰,小饰物 ❷零碎东西

фио̀рд [阳] 〈书〉 峡湾,岩石窄湾

фира̀ [无复,阴] 损耗,伤耗: да̀вам ~ 打出损耗

фирѝда [阴] 〈方〉 小壁橱,小壁柜

фѝрка|м [未] 〈方〉 ❶追,赶,撵 ❷ 〈行〉 喝酒;喝醉

фѝрма [阴] ❶商号,商行;公司 ❷(商店、企业等门口挂的)牌子,招牌: ока̀чвам ~ 挂牌子 голя̀ма ~, бѐдно положѐние 外强中干;名不副实 ❸ 〈转〉 名声,名誉

фѝрмен -*а* фѝрма 的形容词

фирмопѝс|ец -*ци* [阳] 写招牌的人;画广告牌的人

фѝр|я -*иш*, -*их* [未], **фѝрна** -*неш*, -*нах* [完] 〈方〉 追,追踪;跟踪

фис [阳] (某些纸牌游戏中的)筹码

фиск -*ът*, -*а* [无复,阳] 国库

фиска̀л|ен -*на* [形] 国库的: ~ни наредби 国库规章

фиста̀н [阳] 同 фуста̀н

фистанлъ̀|к -*ци* [阳] 粗花布

фѝстула [阴] 〈医〉 瘘管

фѝсхармоника [阴] 〈罕〉 ❶(只有一边有键的)六角手风琴 ❷口琴

фит -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈方〉 同 пу̀як (雄火鸡)

фитарѝ|я [阴] 〈民〉 畦: ~и с лу̀к 洋葱畦

фитѝл [阳] ❶灯芯,灯捻;烛芯 ❷导火线,导火索 ❸ 〈医〉 引流捻 ◇ **пу̀скам ~и** 〈口〉 挑唆,怂恿 **на ~и** (指头发)未梳理的,乱成一团的: Косѝте ѝ висѝят на ~и. 她的头发蓬乱成一团。

фитилджѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **фитилджѝйка** [阴] 挑唆者,怂恿者,策动者,阴谋家

фитѝлц|е -*а* [中] (祭祀用的)小蜡烛

фѝтинги [常复,阳] (管子的)接管,接口

фитирѝя [阴] 〈方〉 同 фитарѝя

фѝтка [阴] 〈方〉 同 пу̀йка (雌火鸡)

фѝткам [未] 〈方〉 (喝粥、水等)发出呼噜声,(带响声地)喝

фитнѐ -*та* [中] 〈方〉 ❶傲慢而任性的人 ❷阴谋家

фито- [复合词第一部] 表示"植物"之意,例如: фитогеогра̀фия (植物地理学)

фитопатоло̀гия [无复,阴] 〈植〉 植物病理学

фитотера̀пия [无复,阴] 〈医〉 植物治疗法;本草疗法

фѝч|кам [未], **фѝчна** -*неш*, *фѝчнах* [完] 〈方,口〉 (用力地)扔,投,抛,掷,摔 — **се** [被动] ~**кане** [中]

фиш -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 卡片

фишѐ|к -*ци* [阳] ❶ 〈旧〉 (金属或硬纸做的)子弹壳 ❷ (用纸裹着的)一摞硬币 ◇ **кьор ~к** 1. 花(炮) 2. 欺骗,谎言 ~**к пара̀** 同②解

флаг -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶(一般指舰船队上挂的)旗,旗帜,国旗 ❷单色信号旗

фла̀гман [阳] 旗舰

фла̀йтокс [阳] 杀虫剂

флако̀н [阳] (盛药或香水的)小瓶子

флама̀нд|ец -*ци* [阳], **флама̀ндка** [阴] 佛兰芒人(比利时两大民族之一,居住在比利时、法国和荷兰)

флама̀ндск|и -*а* [形] ❶佛兰芒人的 ❷ [用作名] ~**и** [阳] 佛兰芒语

флама̀нго [中] 红鹳 (*Phoenicopterus*)

фланг -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈军〉 翼,侧翼: ля̀в ~ 左翼 атаку̀вам (във) ~а 进攻侧翼 прикрѝвам ~а 掩护侧翼

фла̀нгов -*а* фла̀нг 的形容词: ~ у̀дар 侧击,侧翼突击 ~о нападѐние 侧翼进攻 ~**о** [副]

фланѐла [阴] ❶法兰绒 ❷法兰绒内衣 ❸ 〈民〉 毛衣

фланѐлен -*а* [形] 法兰绒的,法兰绒做的: ~о бельо̀ 法兰绒内衣;(经常换洗的)法兰绒床单(枕套等)

фланѐлка [阴] ❶ фланѐла 的指小 ❷法兰绒短衫

фланкѝра|м [未,完] 〈军〉 侧射,侧面射击 ~**не** [中]

фла̀ута [阴] 〈旧〉 同 флѐйта

флебѝт [阳] 〈医〉 静脉炎

флѐгма [阴] ❶恬静;冷静;冷淡 ❷ 〈扩,口〉 冷淡的人

флегматѝ|к -*ци* [阳], **флегматѝчка** [阴] 恬静的人;冷淡的人;萎靡不振的人

флегматѝч|ен -*на* [形] 恬静的;冷淡的;萎靡不振的: ~ен човѐк 恬静的人 ~но лицѐ 冷淡的面孔 ~**но** [副]: Два̀мата пу̀шеха ~но. 两人淡漠地吸着烟。~**ност** -ността̀ [阴]

флегматѝческ|и -*а* [形] 同 флегматѝчен

флѐйта [阴] 〈乐〉 长笛

флейтѝст [阳], **флейтѝстка** [阴] 长笛演奏者

флексѝв|ен -*на* [形] 〈语言〉 屈折的,词尾可变化的: ~ни езѝци 屈折语,有词尾变化的语言 ~**ност** -ността̀ [阴]

флѐксия [无复,阴] 〈语言〉 ❶屈折,词尾变化 ❷屈折部分,词尾

флибустиѐр [阳] (16—17 世纪的)海上走私者;海盗

флѝгел [阳] 〈建〉 侧翼,侧屋,厢房 ◇ ~ **адюта̀нт** (君主国首脑的)首席副官;侍从武官

флиго̀рна [阴] 〈乐〉 小号,铜号,喇叭

флигорнѝст [阳] 小号演奏者,号手

флирт -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 调情,卖弄风情

флирту̀ва|м [未] ❶调情,卖弄风情: ~м с ня̀кого 同某人调情 ❷ 〈转〉 讨好: ~м и с двѐте странѝ 两面讨好 ~**не** [中]

флю̀бер [阳] 小口径手枪

флокс -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈植〉 草夹竹桃 (*Phlox paniculata*)

флю̀ра [阴] (一地区或一时代的)植物群,植物区系;植物志: ~ на Бълга̀рия 保加利亚植物志

Флорѝда 佛罗里达(美国州名)

флорѝн [阳] 盾(荷兰前本位币名)

флот -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈军〉 同 флю̀та ◇ **възду̀шен** ~ 航空;航空兵

флю̀та [阴] (指一国全部军用或商用船只)舰队,船队: воѐнна ~ 海军 търго̀вска ~ 商船队

флотациòн|ен -*на* флотàция 的形容词：～ни инсталàции 浮选设备 ～на фàбрика 浮选厂 ～но почѝстване на рỳда 浮游选矿

флотàция [阴]〈矿〉浮选(法)

флотѝлия [阴] ❶军舰 ❷小舰队，小船队：рибàрска ～ 捕鱼船队 рèчна ～ 河运船队 ❸飞机小队

флòтск|и -*а* флòта 的形容词：～и казàрми 海军军营 ～и офицѐр 海军军官

флош [阳]（纸牌戏中）一手同花的五张牌

флуѝд [阳] ❶流体，液体，流质 ❷〈书〉精神流质（据迷信说法仿佛能从人体放射出来的一种东西）

флуòр [阳]〈化〉氟(F)

флуоресцѐнция [无复，阴]〈理〉荧光

флуоресцѝра|м [未]〈书〉发荧光 **～не** [中]

фльòнга [阴] 蝴蝶结：момѝченце с ～ на главàта 头上系着蝴蝶结的小姑娘

фльòрца [阴]〈口〉堕落的女人

флю̀ска [阴] 同 плю̀ска（水泡）

фоайѐ -*то* [中]（戏院、电影院等的）休息室

-фоб -*а* [阳，复合词第二部] 表示"憎恶…者"、"仇视…者"、"畏…者"之意，例如 англофòб（仇英者，憎恶英国者）

-фòбия [阴，复合词第二部] 表示"畏惧"、"怕"、"憎恶"、"仇视"之意，例如 хидрофòбия（恐水病，狂犬病），фотофòбия（畏光，羞明）

фòга [阳，阴]〈口〉狡猾的人，滑头，骗子；无赖

фòйерверк -*и* [常复，阳]〈口〉焰火，烟火，礼花

фòкер [阳]〈旧〉小型战斗飞机

фòксер [阳] 狐狗，猎狐狗

фòкстрот [阳] ❶狐步舞 ❷狐步舞曲

фòкус[1] [阳] ❶〈理，摄〉焦点，焦距，聚光点：нагласявам микроскòп на ～ 对准显微镜的焦距 ❷〈转〉集中点，核心，中心：Желàнията на всѝчки тогàва се слѝваха в едѝн ～. 那时大家的愿望全集中在一点上。

фòкус[2] [阳] ❶变戏法，魔术：прàвя рàзни ～и 变各种各样的戏法 ❷〈转，不赞〉诡计，狡猾手段，把戏：слу̀жа си с всевъзмòжни ～и 使用一切手段 Оставѝ ги тѝя ～и! 别要这一套诡计了！Товà са сàмо ～и. 这只不过是些把戏而已。

фòкус|ен -*на* фòкус[1] 的形容词：～но разстоя̀ние 焦距

фòкусни|к -*ци* [阳]，**фòкусница** [阴] 变戏法者，魔术师

фòкуснич|а -*иш*，-*их* [未] 表演魔术，变戏法 **～ене** [中]

фòкусническ|и -*а* [形] 魔术师的：～а бързинà 魔术师般敏捷

фòкусничеств|о -*а* [中] ❶魔术，魔术业 ❷〈转〉手法，手腕，把戏，伎俩

фолиàнт [阳]〈书〉对开本书

фòлио [无复，中] ❶（整张纸的）对开 ❷箔：алуминѝево ～ 铝箔

фолклòр [无复，阳] ❶民间(口头)创作 ❷〈罕〉民俗学

фолклòр|ен -*на* фолклòр 的形容词：～ни изслѐдвания 民间创作研究；民俗学研究

фолклорѝст [阳]，**фолклорѝстка** [阴] 民间创作研究家；民俗学家

Фòлкландски òстрови 福克兰群岛（见 Малвѝнски òстрови）

фолксвàген [阳]（德国）大众牌轿车

фон -*ът*，-*а*，-*ове* [阳] ❶（绘画的）底色，底子：Лòзунгът бѐ напѝсан с бѐли бу̀кви на тъмночервèн ～. 标语是以深红底白字写成的。❷背景：Къщата е на ～ от дървèта. 房子被树木衬托着。❸〈转〉环境；背景：социàлен ～ 社会背景

фонд -*ът*，-*а*，-*ове* [阳] ❶基金：～ рабòтна заплàта 工资基金 оснòвен ～ 固定基金 потребѝтелен ～ 消费基金 общèствен произвòдствен ～ 社会生产基金 ❷储备(额)，储存(量)：книжен ～ 纸张储备 фуражен ～ 饲料的储存 продовòлствен ～ 食品的储存 зърнен ～ 粮食的储备 злàтен ～ 黄金储备 ◇ **оснòвен рѐчников** ～〈语言〉基本词汇

фондàция [无复，阴]（以福利和学术为目的的）基金会

фòндов -*а* фонд 的形容词：～и срѐдства 储备资金 ◇ **～а бòрса** 证券交易所

фонѐма [阴]〈语言〉音位；音素

фонетѝ|к -*ци* [阳] 语音学家

фонѐтика [无复，阴]〈语言〉❶语音学 ❷语音

фонетѝч|ен -*на* [形] 语音学的；语音的：～но явлѐние 语音现象 ～ни правилà 语音规则 ～на систѐма на езѝка 语言的语音体系 ◇ **～ен правопѝс**〈语言〉语音正写法

фонетѝческ|и -*а* [形] 同 фонетѝчен

фонѝз|ъм -*мът*，-*ма*，-*ми* [阳]〈心理〉音幻觉，幻听

фонограф [阳]〈旧〉录音器，录音机

фонолòгия [无复，阴]〈语言〉音位学

фонологѝческ|и -*а* фонолòгия 的形容词

фономѐт|ър -*ри* [阳] 测音计

фонòн [阳]〈理〉声子

фонтàн [阳] 喷泉，喷水池

форд [阳]（美国）福特牌轿车

Фор дьо Франс 法兰西堡（马提尼克首府）

форзàц [阳]（书本上的）衬页

фòринт [阳] 福林（匈牙利本位币名）

фòрм|а [阴] ❶形状，形态：кръгла ～а 圆形 ❷[只复]（人体的）外形，体形：пàзя вънщните ～и 保持体形 ❸形式，方式：едѝнство мѐжду ～а и съдържàние 形式和内容的统一 найвѝсша ～а 最高形式 оснòвни ～и 基本形式 Делегàтките се запознàха с нòвите ～и и мѐтоди на рàбота. 女代表们相互介绍了工作中的新形式和新方法。❹（组织等的）形式，体制：～а на управлѐние 管理形式，政体 ～а на държàвата 国家体制，国体 ❺〈艺〉形式，体裁：худòжествена ～а 艺术形式 ～а на стихà 诗歌的形式 ❻〈语言〉形式，词形：～а за мнòжествено числò 复数形式 прòсти и слòжни ～и 简单形式和复杂形式 ❼形式，仪式：～а на прилѝчие 礼节形式 ❽（运动员等的）竞技状态：Àз съм във ～а. 我的竞技状态良好。❾（浇铸等用的）模子，模型：леярска ～а 铸模 ❿〈印〉版框，排好的活字版，印版 ⓫制服：ученѝческа ～а 学生服 офицѐрска ～а 军官制服

формàл|ен -*на* [形] ❶形式上的，外表上的；表面的：～но обещàние 形式上的允诺 ～но изпълнèние на задàчата 表面上完成任务 Товà е сàмо ～ната странà на въпрòса. 这只是问题的表面。～но отношѐние към рàботата 对待工作的表面态度 ❷正式的：～ен òтказ 正式拒绝 ～ни срòкове 正式期限 ～ни запѝтвания 正式讯问 ❸〈语言〉形式的：～ни осòбености на ду̀мите 词形的特点 ❹形式主义的：～ен мѐтод 形式主义的方法 ◇ **～на лòгика** 形式逻辑 **～но** [副] 1. 表面地，表面上

2. 形式上地 3. 走形式地：Събра̀нието се състоя̀ съвсѐм ～но. 大会完全是走形式。4. 正式地：～но разрешѐн о̀тпуск 正式批准的假期 **～ност** -ността̀ ［常复，阴］手续：изпълня̀вам ～ности 履行手续 Бъ̀рзо се извъ̀ршиха ～ностите. 手续很快就办完了。

формализѝра|м се ［未，完，中态］注重于形式；采取形式主义态度：Формализѝраха се, че мина̀ва 12 часъ̀т, и не приѐха заявлѐнието. 他们以 12 点已过为借口，拒不接受申请。**～не**［中］

формалѝз|ъм -*мът*, -*ма* ［无复，阳］〈书〉形式主义：бюрократѝчески ～ъм 官僚主义的形式主义 Проявя̀ва ～ъм в ра̀ботата си. 他在工作中表现出形式主义。

формалѝн ［无复，阳］福尔马林，甲醛水

формалѝст ［阳］，**формалѝстка** ［阴］形式主义者；拘泥于形式的人

формалѝстика ［阴］形式主义的态度

формалистѝч|ен -*на* ［形］形式主义的；拘泥于形式的：～но отношѐние към ра̀ботата 对工作的形式主义态度 ～ен мѐтод 形式主义方法 ～ни схва̀щания 形式主义的看法 ～но изку̀ство 形式主义的艺术 **～но** ［副］：Нарѐдбата се прила̀га ～но. 条例在形式上实行了。

формалистѝческ|и -*а* ［形］同 формалистѝчен

форма̀т ［阳］开本，幅面；大小：рѐчник с джо̀бен ～ 袖珍词典 Кнѝгата бѐ отпеча̀тана в ма̀лък ～. 这本书是以小开本印刷的。На стена̀та бѐ окачѐна картѝна в голя̀м ～. 墙上挂着大幅图画。

форма̀ци|я ［阴］❶（人类社会的）结构，构造；发展阶段；形态：общѐствена ～я 社会形态 ❷思想体系：Социалѝзмът и капиталѝзмът са двѐ антагонистѝчни общѐствено-политѝчески ～и. 社会主义和资本主义是两个对抗的社会政治思想体系。❸〈地质〉层系，层 ❹（为某种目的组成的）组，队：бо̀йни ～и 战斗组 партиза̀нска ～я 游击小队

фо̀рмен -*а* ［形］❶制服的：～и дрѐхи 制服 ～а ро̀кля 制服（连衣）裙 ❷〈转，口〉真正的：～ грабѐж 纯粹的掠夺 ～ глупа̀к 十足的蠢货

формѝра|м ［未，完］❶组织，编组，建立：～м хо̀р 组织合唱队 ～м бригàда 组织义务劳动队 Ръково̀дството на пъ̀рвите партиза̀нски гру̀пи решѝ да ～ ня̀колко по̀-малобро̀йни ча̀сти, с цѐл тѐ да бъ̀дат маневриспосо̀бни. 首批游击组的领导决定编成几个稍小些的队伍，以便增加机动能力。❷造成，形成：～м мироглѐд 形成世界观 ～м хара̀ктер 形成性格 **— се** ［被动，中态］：О̀тредът се бѐ ～л неотда̀вна. 队伍组成时间不久。**～не** ［中］

формо̀вчи|к -*ци* ［阳］铸模工人

формува̀ч ［阳］同 формо̀вчик

фо̀рмула ［阴］❶公式，式；（准确、简练的）说法，提法：～ за квадрату̀рата на трию̀гълник 求三角形面积的公式 Фо̀рмулата на вода̀та е H_2O. 水的分子式是 H_2O。❷〈转〉模式，样式，规则，原则

формулѝра|м ［未，完］〈书〉（简明地）表达出来，说出，表示出来：Формулѝрай ѝскането си. 请把自己的要求简明地提出来。**— се** ［被动］**～не** ［中］

формулиро̀вка ［阴］〈书〉（意思的）表达，表达的方式，说法；措词：я̀сна ～ 明了的表达方式

формуля̀р ［阳］履历表；登记表：попъ̀лвам ～ 填写履历表（登记表）

формуля̀р|ен -*на* формуля̀р 的形容词

форсѝра|м ［未，完］❶加速，加紧，加快：～м ра̀ботата 加紧工作 ❷〈军〉强行通过；强渡：Во̀йските на неприя̀теля ～ха река̀та. 敌人的军队强行渡过了那条河。**— се** ［被动］：Но̀вата укрепѐна лѝния се ～. 新的防线被突破了。**～не** ［中］

фо̀рсмажор ［阳］意想不到的阻力（情况）；不可抗拒的力量

фо̀рсмажор|ен -*на* ［形］意想不到的；不可抗拒的：～ни причѝни 意想不到的原因

фо̀рсунка ［阴］〈技〉喷射器，喷油器，喷嘴

форт[1] -*ът*, -*а*, -*ове* ［阳］〈军〉堡垒，炮台，要塞

форт[2] -*ът*, -*а*, -*ове* ［阳］（鞋的）后包头：Фо̀ртовете на тѐзи обу̀вки са висо̀ки и убѝват. 这双鞋的后包头太高，所以夹脚。

фо̀рте ［副］〈乐〉强，用强音（与 пиа̀но（弱）相对）

фортификацио̀н|ен -*на* фортифика̀ция 的形容词：～на лѝния 军事工程线

фортифика̀ция ［阴］〈军〉筑城学；筑城（工事）

Форт Ламѝ 拉密堡（Нджамѐна——恩贾梅纳的旧称）

фо̀ртов -*а* ［形］堡垒的；炮台的：～ на̀сип 护垒埝

форту̀на ［阴］❶［大写］〈罗神〉福耳图那（命运女神）❷〈书〉命运；幸运，好运

фо̀рум ［阳］〈史〉❶（古罗马城市举行社会活动的）广场，集会场 ❷〈转〉（社会、政治生活的）中心，集中地；论坛

фо̀рхенд ［阳］〈运〉正手（打）（指网球）

фо̀рца ［阴］力，力量 ◇ **да̀вам ～** 加强，加紧；加快，加速

фосгѐн ［阳］光气，碳酰氯

фосѝл ［常复，阳］化石

фосфа̀т ［阳］〈化〉磷酸盐：ка̀лциев ～ 磷酸钙 амо̀ниев ～ 磷酸铵

фосфа̀т|ен -*на* ［形］磷酸盐的：～ни то̀рове 磷酸肥料，磷肥

фо̀сфор ［阳］〈化〉磷（P）

фо̀сфор|ен -*на* ［形］❶磷的，含磷的：～ни со̀ли 磷盐 ～на киселина̀ 磷酸 ～ни то̀рове 磷肥 ❷发磷光的：～на светлина̀（бля̀сък）磷光

фосфоресцѐнция ［无复，阴］〈理〉磷光（现象）

фосфоресцѝра|м ［未］❶有磷光，发磷光：Стрелкѝте на часо̀вника ～т. 手表的指针上发着磷光（夜光）。❷〈转〉（在黑暗中）闪微光，闪烁：～щи очѝ на вълка̀ 狼的一对闪亮的眼睛 **～не** ［中］

фосфорѝт ［阳］〈矿〉磷钙石

фосфорѝч|ен -*на* ［形］发磷光的：～ен бля̀сък 磷光

фот ［阳］〈理〉辐透（照度单位）

фота̀рий 和 **фота̀риум** ［阳］〈医〉太阳灯室；光疗室

фотѝз|ъм -*мът*, -*ма*, -*ми* ［阳］〈心理〉光幻觉

фото ［中，只单］〈口〉照相馆

фото- ［复合词第一部］表示"摄影"、"照相"之意，例如 фотоизку̀ство（摄影艺术），фотоизло̀жба（摄影展览）

фотоапара̀т ［阳］摄影机，照相机：дигита̀лен ～ 数字照相机，数码相机

фотогѐн|ен -*на* ［形］上相的，宜于摄影的（指人的容貌、风景等容易摄出好相）：～но лицѐ 上相的脸型

фотогенѝч|ен -*на* ［形］同 фотогѐнен

фотограмѐтрия ［阴］（地面）摄影测量学

фотогра̀ф [阳], **фотогра̀фка** [阴] 摄影师

фотогра̀ф|ен -*на* [形] 同 фотогра̀фски: ～на лѐнта 照相胶卷 ～ни апара̀ти 照相机 ～ни снѝмки 照片,相片

фотографѝра|м [未,完] 摄影,照相,拍照: ～м момѝчето 给小女孩拍照 — **се** [被动,中态] ～**не** [中]

фотографѝч|ен -*на* [形] 同 фотогра̀фски: ～на снѝмка 照片

фотографѝческ|и -*а* [形]〈旧〉同 фотогра̀фски: ～и апара̀т 照相机 ～а снѝмка 照片,相片

фотогра̀фия [阴] ❶ [只单] 摄影术;摄影,照相: Фотогра̀фията е открѝта през XIX век. 摄影术是 19 世纪发明的。❷ 相片,照片 ❸〈口〉照相馆

фотогра̀фск|и -*а* [形] ❶摄影的,照相的: ～и апара̀т 照相机 ～а пла̀ка 相片底版 ～а лѐнта 胶卷 ～о ателиѐ 照相馆 ～а снѝмка 相片 ❷〈转〉非常相似的,像拍的照片那样相似的: ～о описа̀ние 确切的描述 ～**и** [副] 非常准确地,非常相似地: О̀бразът бѐше нарису̀ван ～и. 形象画得非常准确。

фотографчѝ|я -*ята*, -*и* [阳]〈旧〉同 фотогра̀ф

фотокореспондѐнт [阳], **фотокореспондѐнтка** [阴] 摄影记者

фотолѝза [阴]〈化〉光解作用

фотолюбѝтел [阳], **фотолюбѝтелка** [阴] 摄影爱好者;业余摄影师

фотолюбѝтелск|и -*а* фотолюбѝтел 的形容词

фотолюбѝтелство [无复,中] (业余)摄影爱好,摄影爱好者的活动

фотоматериа̀л [阳] 照相材料

фотомѐт|ър -*ри* [阳] 光度计;测光表,曝光表

фотомонта̀ж [阳]〈书〉照片剪辑

фото̀н [阳]〈理〉光子

фоторепорта̀ж [阳] 摄影报道,新闻摄影,新闻照片

фоторепортѐр [阳] 同 фоторепортьо̀р

фоторепортьо̀р [阳] 摄影记者

фо̀тос [阳] 同 фотоснѝмка

фотоснѝмка [阴] 相片,照片

фотосинтѐза [阴]〈生物〉光合作用

фотосфѐра [阴]〈理〉(太阳的)光球

фототелеграфѝя [阴] 无线电传真

фототера̀пия [阴]〈医〉光线疗法,光疗

фототѝп|ен -*на* [形] 珂罗版的;珂罗版印刷术的: ～но изда̀ние 珂罗版印刷品

фототѝпия [无复,阴]〈印〉❶珂罗版;珂罗版印刷术 ❷珂罗版印刷品 ❸珂罗版制版厂

фототразѝстор [阳] 光电晶体管

фотохѝмия [阴]〈化〉光化学

фотохро̀мия [阴] 彩色摄影术

фотоцинкогра̀ф [阳] 制做照相锌版的人

фотоцинкогра̀фия [阴] ❶ [只单] 照相锌版术 ❷照相锌版印刷品 ❸照相锌版制造厂

фотьо̀йл [阳] 同 кресло̀ (圈椅)

фрагмѐнт [阳]〈书〉❶(文学作品等的)片断,片段: ～ от рома̀н 小说片断 ❷(古代艺术作品等的)残简,残片,片断: ～и от кера̀мика 陶瓷残片

фрагмента̀р|ен -*на* [形]〈书〉片断的;残存的,残缺不全的;不完整的,不连贯的 ～**но** [副] ～**ност** -ността̀ [阴]

фрагмѐнт|ен -*на* [形]〈书〉同 фрагмента̀рен

фра̀з|а [阴] ❶词句,语句;句子: къ̀си ～и 短句 ця̀ла ～а 整句话 ❷ [常复]〈不赞〉空泛的词藻,空话: Са̀мо с ～а нѝщо не мо̀же да се напра̀ви. 只说空话是无济于事的。❸〈乐〉短句

фразеоло̀|г -*зи* [阳] ❶成语学家 ❷好说漂亮话的人

фразеологѝч|ен -*на* [形] 成语的;成语学的: ～ен рѐчник 成语词典 ◇ ～**но съчета̀ние** (**словосъчета̀ние**)〈语言〉固定搭配,固定词组

фразеологѝческ|и -*а* [形] 同 фразеологѝчен

фразеоло̀гия [无复,阴] ❶(某人或某种语言表达意思的方式)语言风格,用语 ❷〈语言〉成语,成语学 ❸〈不赞〉空泛的词藻,漂亮的空话: пра̀зна ～ 空洞的漂亮话

фразьо̀р [阳], **фразьо̀рка** [阴] 说漂亮话的人

фразьо̀рство [无复,中] 说漂亮话,堆砌空泛词藻的习气

фразьо̀рст[ву]ва|м [未,完] 说漂亮的空话,堆砌空泛的词藻 ～**не** [中]

фрак -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 燕尾服

фракту̀ра [阴]〈医〉骨折

фракцио̀н|ен -*на* [形]〈政〉党派的;(党内)派别的: ～ни борбѝ 党派斗争 ～на организа̀ция 派别组织 ～**ност** -ността̀ [阴]

фракционѐр [阳]〈政〉派别(活动)分子

фра̀кция [阴]〈政〉❶(党内的)派别: антипартѝйна ～ 反党派别 ❷(国会或其他政府机关中的)党团

франджѐла [阴] 同 франзѐла

франзѐла [阴]〈口〉长形白面包

франк -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 法郎(法国前本位币名)

фра̀нки [复,阳]〈史〉法兰克人(3 世纪居住在莱茵河中下游的古日耳曼部族群)

франкмасо̀н [阳] 同 масо̀н (共济会会员)

франкмасо̀нск|и -*а* [形] 共济会的: ～а организа̀ция 共济会组织

франкмасо̀нство [无复,中] 共济会运动

фра̀нко [副]〈商〉(在某处)交货(价格): ～ ваго̀н 车上交货 Машѝните се прода̀ват ～ скла̀да. 机器是按在仓库里交货价格出售的。Цена̀та на доста̀вката е ～ га̀рата. 供货的价格是指在车站交货的价格。

Фра̀нкфурт ❶法兰克福(全称美因河畔法兰克福)(Фра̀нкфурт на Ма̀йн)(德国城市) ❷法兰克福(全称奥德河畔法兰克福)(Фра̀нкфурт на О̀дер)(德国城市)

франт -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈口〉服饰漂亮的人,注重穿戴的人

Фра̀нция 法国(欧洲)

францу̀з|ин -*и* [阳], **францу̀зойка** [阴] 法国人,法兰西人

францу̀зк|и -*а* [形]〈旧〉❶同 фрѐнски: ～и войнѝк 法国兵 ～и езѝк 法语 ❷ [用作名] ～**и** [阳] 法语: говоря ～ 讲法语

фрапа̀нт|ен -*на* [形]〈书〉给人深刻印象的,使人惊讶的 ～**но** [副]: облѝчам се ～но 衣着出众

фрапѝра|м [未,完]〈书〉使人感到惊讶: Тя ～ със сво̀ето държа̀не. 她的表现使人感到惊讶。～**не** [中]

фрас [感] (表示敲打时发出的声音)啪,啪的一声

фра̀с|вам [未], **фра̀сна** -*неш*, *фра̀снах*, 过被形动 -*нат* [完]〈口〉фра̀скам 的一次或连续几次的动作 — **се** [反身,被动]

～**ване** [中]

фрàска|м [未]〈口〉敲,打,击 — **се** [反身,被动] ～**не** [中]

фрàсна 见 фрàсвам

фрахт [阳]〈商〉❶(货物的)运费(主要指水运) ❷运送的货物

ФРГ [фѐ-ре-гѐ 和 фе-ер-гѐ] [阴,(口)中,缩] Федерàлна репỳблика Германия 德意志联邦共和国

фрегàта [阴]〈书〉(18世纪和19世纪使用的一种)三桅巡洋舰

фрез [阳] 和 **фрѐза** [阴] 同 фрѐзмашина

фрезйст [阳] 铣工

фрѐзмашина [阴]〈技〉铣床

фрѐзов[1] -*а* фрѐза 的形容词: ～а машйна 铣床

фрѐзов[2] -*а* [形] 浅红色的,淡红色的

фреквѐнция [无复,阴] ❶〈理〉频率,周率 ❷次数,出现率

фрѐнга [无复,阴]〈民〉同 сйфилис (梅毒)

френгйя [形,阴] **сàбя** ～ (民歌中的)法国剑,欧洲刀

френетйч|ен -*на* [形]〈书〉极度激动的,狂欢的: ～ен вйк 狂叫

френетйческ|и -*а* [形] 同 френетйчен: Френетйчески „урà" цѐпят въздуха. 激动的"乌拉"的欢呼声划破了长空。

фрѐн|ец -*ци* [阳]〈旧〉同 францỳзин

фрѐнк-терзйя [阳]〈旧〉时装裁缝

френолò|г -*зи* [阳] 颅相相士,骨相相士

френолòгия [无复,阴] 颅相学,骨相学

фрѐнск|и -*а* [形] ❶ Фрàнция 和 францỳзин 的形容词: ～и нарòд 法国人民 ～и езйк 法语 ～а литературà 法兰西文学 ～и поѐт 法国诗人 ❷ [用作名] ～**и** [阳] 法语 ◇ ～**и дрѐхи** 样式新颖的服装 ～**о грòзде**〈植〉红醋栗 (*Ribes rubrum*)

фреòни [常复,阳] 氟利昂(一种制冷液)

фрѐска [阴]〈绘画〉(水彩)壁画

ФРЗ [фѐ-ре-зѐ] [阳,(口)中,缩] Фòнд „Рабòтна заплàта" 工资基金

фривòл|ен -*на* [形]〈书〉轻薄的,轻浮的: ～ни шегй 轻薄的玩笑

фригйд|ен -*на* [形]〈生理〉(主要指妇女)性冷淡的

фригòрия [阴]〈理〉负卡 (冷的单位)

фриз -*ът*, -*а*, -*ове* 和 -*и* [阳] (建筑物上的)壁缘;缘饰;(地毯等的)花边,边饰;(木器等的)凸缘,突缘

фризйра|м [未,完] 烫发;理发 — **се** [被动,中态] ～**не** [中]

фризỳра [阴] 卷发,烫发;理发

фризьòр [阳], **фризьòрка** [阴] 美发师,理发师

фризьòрск|и -*а* фризьòр 的形容词: ～и салòн 理发馆

фризьòрство [无复,中] 理发业

Фрййтаун 弗里敦(塞拉利昂首都)

фрикасѐ [无复,中] 浇汁肉块: àгнешко (пйле) ～ 浇汁羊(鸡)肉

фрикатйв [阳]〈语言〉(摩)擦音(如 с,з,ш,ф,х 等)

фрйкция [阴] (用酒精等)摩擦皮肤,擦热皮肤

фритрейдѐрство [中]〈经〉自由贸易

фриц [阳] 德国鬼子(第二次世界大战期间对德国人的一种蔑称)

фройдйз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 弗洛伊德学说

фронт -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶〈军〉战线,前线,前方: пробйвам ～а 突破战线 ❷〈军〉方面军,一线: трѐти украйнски ～ 第三乌克兰方面军 зàпаден ～ 西线 южен ～ 南线 ❸〈转〉(政治上的)战线,阵线: Отѐчествен ～ 祖国阵线 едйнен ～ на рабòтниците 工人的统一阵线 нарòден ～ 人民阵线 ❹〈转〉战线,(活动)范围: идеологйчески ～ 思想战线 култỳрен ～ 文化战线 стопàнски ～ 经济战线 литературно-худòжествен ～ 文艺战线 ❺ 前面,正面;前部: ～ на постройка 建筑物的正面 ～ на пàметник 纪念碑的正面 ◇ **в(с) ～ към нѐщо** 面向某物: Редйците застàнаха с ～ към шосѐто. 队伍面向公路站立着。**изпỳскам ～а** 让出阵地;战败 **на ширòк** ～ 大规模地;全面地: Стрелбàта се разгърна бързо на ширòк ～. 射击很快全面展开了。～ **на дя̀сно (на ля̀во)** (列队口令)向右(左)转

фронтàл|ен -*на* [形] ❶正面的,迎面的,对面的: ～на атàка 正面进攻 ～на част на сгрàда 建筑物的正面 ❷〈医〉前额的: ～ен синуз**й**т 额窦炎 ～**но** [副]: атакỳвам ～но 正面进攻 обръщам се ～но 转向前,朝向前

фрòнтов -*а* [形] 前方的,前线的: ～ живòт 前线生活 ～а лйния 前线 ～ вѐстник 前线报

фронтовà|к -*ци* [阳] 前线战士(与 тиловàк (后方战士)相对)

фронтов|й -*à* [形]〈军〉同 фрòнтов

фронтòн [阳]〈建〉(建筑物入口处上端或窗户上端的)三角墙,三角楣饰,半圆楣饰

фрỳкти [复,无单] 水果,鲜果

фруктиѐра [阴] 果盘,盛水果的器皿

фрỳктов -*а* [形] 水果的,鲜果的: ～ сладкйш 水果甜食 ～ сладолѐд 水果冰淇凌

фруктòза [阴]〈化〉果糖

Фрỳнзе 伏龙芝(吉尔吉斯首都 Бишкѐк 的旧称)

фръцкам се [未]〈口〉同 връцкам се (来回转游)

ф-т [缩] факултѐт (大学里的)系

фтизиàтрия [阴]〈医〉肺结核学

фтизиàт|ър -*ри* [阳]〈医〉肺结核医师

фтйца [阴]〈方〉同 птйца (鸟,禽)

фу [感] ❶(表示责备、憎恨、不满、厌恶等)唉,嘿,咳,呸: Фу-у-у, че горчй! 咳,真苦呀! ❷(表示刮大风时发出的声音)呼,呼: Фу! Фу! ... Фучй, ечй / навън студѐний вя̀тър. (Вазов) 呼,呼,外面的寒风在呼啸。

фỳга[1] [阴]〈乐〉赋格曲

фỳга[2] [阴]〈建〉榫槽,接合槽口

фугàс [阳]〈军〉地雷;水雷

фугàс|ен -*на* [形] 地雷的,爆破的: ～ен снаря̀д 爆破弹 ◇ ～**на гранàта** 爆破榴弹 ～**но дѐйствие** 爆破作用

фугйра|м [未,完]〈建〉接缝,合缝;嵌缝 — **се** [被动] ～**не** [中]

Фуджи 富士山(日本,Фуджия̀ма)

Фуджòу 福州(中国城市)

Фудзиѐн 福建(中国省名)

фудỳл [不变,形]〈口〉高傲的,傲气的

фудỳл|ин -*и* [阳], **фудỳлка** [阴]〈口〉高傲的人

фудуллỳк [无复,阳]〈口〉傲气,高傲的表现

фудỳлск|и -*а* фудỳлин 的形容词

фудỳлство [中] 同 фудуллỳк

фу̀кам се［未］〈口〉高傲,傲慢

фукара̀［阳,阴］〈口〉穷人,穷光蛋

фукарѝя［阴］〈口〉❶贫穷,贫困,贫苦：При та̀зи ～ какво̀ ще пра̀вим не зна̀я. 在这样贫困的情况下真不知我们该怎么办才好。❷［只单,集］穷人 ❸［阳,阴］〈罕〉穷人,穷光蛋：Какво̀ ще взѐмеш от тоя ～. 你从这个穷光蛋身上能得到什么呢?

фукарлъ̀к［无复,阳］〈口〉贫穷,贫困,贫苦

фу̀к|вам［未］,**фу̀кна** -*неш*, *фу̀кнах*［完］〈民〉(朝某方向)奔去,跑去 **～ване**［中］

фу̀кльо［阳］,**фу̀кла**［阴］高傲的人,自高自大的人

фу̀ксия［阴］〈植〉倒挂金钟(*Fuchsia*)

фул［阳］(纸牌游戏中)三张同点与两张同点的一组牌

фула̀р［阳］薄绸,轻罗(作围巾用)

фула̀рен -*а* фула̀р 的形容词：～а кърпичка 绸手绢,纱手绢

фумига̀ция［阴］〈医,化〉熏蒸

фуна̀ра［阴］〈方〉同 фана̀ра

Фунафу̀ти 富纳富提(图瓦卢首都)

фундамѐнт［阳］❶(建筑物或机器等的)基础,基脚,基座：бето̀нен ～ 混凝土基础 ❷［只单］〈转〉基础;根据,论据

фундаментà|лен -*на*［形］〈书〉基础的;根本的,基本的

фундамѐнт|ен -*на* фундамѐнт 的形容词

фуниевѝд|ен -*на*［形］同 фуниеобра̀зен

фуниеобра̀з|ен -*на*［形］漏斗形的,漏斗状的：～ен отво̀р 漏斗式开口

фунѝя［阴］漏斗

функциона̀л|ен -*на*［形］〈书〉❶ фу̀нкция 的形容词：～на завѝсимост 从属关系 ❷实用的,有功效的,有作用的

функционалѝз|ъм -*мът*, -*ма*［无复,阳］〈建〉功能主义

функционѐр［阳］(在某些社会组织中任职的)职员

функционѝра|м［未,完］〈书〉动作,工作,办事;起作用,发挥职能：От нача̀лото на учѐбната годѝна ～т два̀ кръжо̀ка. 在学年的一开始就有两个学习组在活动。Администратѝвният апара̀т ～ добрѐ. 行政机构的作用发挥得很好。Сърцѐто му ～ добрѐ. 他的心脏跳动得很好。**～не**［中］

фу̀нкци|я［阴］〈书〉❶ 职权,职能;职务 ❷〈生理〉功能,机能,官能：нарушѐние на ～ите на бъ̀бреците 肾脏机能的破坏 ❸〈转〉从属现象,依附关系 ❹〈数〉函数

фунт -*ът*, -*а*［阳］磅(一些国家的重量单位)◇ ～ **стѐрлинг** 英镑(英国本位币名)

фура̀ж［阳］饲料：трѐвен ～ 草饲料 зелѐн ～ 青饲料 зъ̀рнен ～ 粮食饲料,精饲料

фура̀ж|ен -*на*［形］饲料的;作饲料的：～на ца̀ревица 作饲料的玉米 ～ни хранѝ 饲料 ～ни култу̀ри 饲料作物

фуражѝр［阳］〈军〉马秣勤务兵,马秣管理员

фура̀жка［阴］制帽：войнѝшка ～ 军帽

фуражомѐлка［阴］磨料机,饲料粉碎机

фурго̀н［阳］❶(列车上的)行李车 ❷(运行李的)带篷大车

фурда̀［阴］〈民〉❶下脚料,废料,废物 ❷次品,废品,低档品

фурѐ［中］夹心糖果

фуриерѝз|ъм -*мът*, -*ма*［无复,阳］〈哲〉傅立叶主义(一种空想社会主义)

фу̀рѝя［阴］❶〈神话〉福利埃(古罗马神话中的复仇女神)：Влѐтна се в стая̀та бя̀сна като̀ ～. 她好像复仇女神一样疯狂地冲进了房间。❷凶恶的女人,泼妇

фу̀рка［阴］〈方〉同 хъ̀рка (捻杆)

фуркѐт［阳］发簪,发针

фурма̀［阴］海枣,椰枣,蜜枣

фу̀рна［阴］❶〈口〉面包炉,面包烘炉 ❷面包房,面包店 ❸一炉面包：една̀ ～ хля̀б 一炉面包

фурнаджѝйск|и -*а*［形］面包房的;烤面包的;面包工人的

фурнаджѝ|я -*ята*, -*и*［阳］,**фурнаджѝйка**［阴］面包工人,面包师

фурнѝр［阳］镶嵌板,镶面板：о̀рехов ～ 核桃木嵌板

фурнѝра|м［未,完］(为家具)贴面,包面 **— се**［被动］**～не**［中］

фурниту̀ра［阴］〈书〉辅助材料,辅料,配料(如做衣服鞋帽等布料之外的扣、线、钉子等)

фуро̀р［阳］热烈的喝采;热烈的赞扬：произвѐждам ～ 引起热烈喝采 пра̀вя ～ 热烈喝采

фуру̀нкул［阳］〈医〉疖

фус -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］福斯(皮革面积单位,等于 30×30cm)

фу̀ска［阴］〈方〉(磨或烫的)肿泡,水泡

фу̀ста［阴］宽裙,肥裙

фуста̀н［阳］〈民〉粗布无袖连衣裙

фустанѐла［阴］❶同 фу̀ста ❷(希腊人、阿尔巴尼亚人等穿的)粗呢多褶短裙

фут -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］英尺(合 30.48 厘米)

фу̀та［阴］〈民〉粗布围裙

фу̀тбол［阳］❶足球运动 ❷足球

фу̀тбол|ен -*на* фу̀тбол 的形容词：～на то̀пка 足球 ～ни състеза̀ния 足球赛 ～ен отбо̀р 足球队 ～но игрѝще 足球场

футболѝст［阳］,**футболѝстка**［阴］足球运动员

футѝя［阴］〈方〉双耳木桶

футля̀р［阳］〈罕〉套子,匣子,盒子,罩,壳：цигу̀лков ～ 小提琴匣

футурѝз|ъм -*мът*, -*ма*［无复,阳］〈书〉未来主义

футурѝст［阳］,**футурѝстка**［阴］〈书〉未来主义者,未来派文艺家

футуристѝч|ен -*на*［形］未来主义的;未来派的：～на картѝна 未来派画 ～но изку̀ство 未来派艺术 ～ен стѝл 未来派风格 **～но**［副］：Картѝната е нарису̀вана ～но. 画是以未来派的风格画成的。

футуристѝческ|и -*а*［形］同 футуристѝчен：～а по̀езия 未来派的诗 ～о изку̀ство 未来派艺术

фуча̀ -*ѝш*, -*а̀х*［未］❶呼啸,呼呼叫：Вя̀търът ～ѐше в го̀лите кло̀ни на ака̀циите. 风在光秃秃的洋槐树枝间呼啸着。Самолѐти ～а̀т из въ̀здуха. 飞机在空中呼啸着。Куршу̀мите ～а̀ха кра̀й ушѝте им. 子弹在他们的耳边呼啸着。❷〈转〉(动物等)发吼声,怒吼：И всѐ по̀-я̀сно се чу̀ваше ка̀к живо̀тното ～ѝ с но̀здрите си. 越来越清楚地传来野兽用鼻孔发出的吼声。❸〈转〉大吵大嚷,大发雷霆：То̀й ～ѐше от я̀д. 他气得大发雷霆。◇ **Глава̀та ми ～ѝ**(**ушѝте ми ～а̀т**).〈口〉我头嗡嗡响(我耳朵嗡嗡响)。**～ѐне**［中］

фъка|м［未］剪得参差不齐,剪得马马虎虎：～м овцѐ 把绵羊的毛剪得参差不齐 ～м си коса̀та 马马虎虎地剪头发 **～не**［中］

фък|вам [未],**фъкна** *-неш*,*-нах* [完] фъкам 的一次或连续几次的动作 ～**ване** [中]

фъндъ|к *-ци* [阳]〈民〉❶小棉(毛)球 ❷(头发的)一撮,一绺:Косата му виси на ～ци 他的头发一绺绺地挂着。❸〈转〉矮子;侏儒

фър|кам 和 **фърча̀** *-ча̀ш*, *-ча̀х* [未] 同 хвъркам 和 хвърча̀ (飞)

фъркулѝца [阴]〈方〉同 вѝлица (餐叉)

фърл|ям [未],**фърля** *-иш*,*-их* [完] 同 хвърлям (扔)

фъртỳна [阴] 暴风雪

фърфала̀|к *-ци* [阳]〈口〉同 пỳмпал (陀螺):въртя̀ се като̀ ～к 像陀螺一样打转

фъс|кам [未],**фъсна** *-неш*,*-нах* [完] ❶〈方〉(把烧红的金属等放到水里时)发出嗞嗞声,嗞嗞响,沙沙响,吱吱响 ❷〈行〉逃学,旷工

фъстъ|к *-ци* [阳] 花生,落花生 (Arachis hyopgaea)

фъстъчен *-а* фъстък 的形容词:～о масло̀ 花生油 ～ни я̀дки 花生仁,花生米

фъфл|я *-еш*, *фъфла̀х* [未] 说话不清楚;嘟哝:Фъфле като̀ ста̀ра ба̀ба без зъби. 像没牙的老太太一样说话不清楚。～**ене** [中]

фъшкѝя [阴] 马粪

фьо̀тър [阳] 毛毡

фьо̀тър|ен *-на* [形] 毡制的:～на ша̀пка 毡帽

фю [感] ❶(表示愤怒、不满)唉,好家伙:Фю, ко̀лко е студѐно! 唉,多么冷啊! ❷(表示声音)呼,呼:Куршỳмите пища̀ха над глава̀та му — фю-ю-ю, фю-ю-ю. 子弹在他的头顶上嗖嗖尖叫着。

фюникюлѐр [阳] (山地的)缆索道

фю̀рер [阳] ❶〈史〉(法西斯德国对希特勒的称呼)领袖,元首 ❷〈扩〉统帅,统领

фюфю̀ка|м [未] 轻声打口哨;发出呼呼声:～м разсѐяно 漫不经心地打着口哨 Гъ̀лъбите лѐко ～ха над глава̀та му. 鸽子在他头顶上发出轻微的呼呼声。～**не** [中]

Х

х ❶ х 音 ❷保加利亚语字母表第 22 个字母：печа̀тно х 印刷体 х ръкопѝсно х 手写体 х

ха[1] [语气] ❶(有时同语气词 де 连用，表示提醒、催促、号召、驱使等意)来呀，快，咳，好吧，让…：Ха̀ сега̀ да преповто̀рим всѝчко, какво̀то нау̀чихме до днѐс. 让我们再重温一遍至今我们所学的东西。Ха̀ дѐ, Гу̀нке, позна̀й кой е то̀зи! 来呀，贡卡，认一认这是谁！Ха̀, да вѝдим. 来，咱们看看。❷〈民〉(表示追问或要求再说一遍)啊，是吗，对不对：Тѝ ще си ни учѝтел, ～? 你要当我们的老师，是吗？А̀з пла̀чех, и тѝ па̀к ме бѝеше. Защо̀, ～? 我哭了，可你还打我，为什么，啊？❸ 1.(加强语气，表示赞同、满意等)噢，啊，哈：В сѐло а̀з съм му помо̀щникът. — Ха̀, о̀ще по̀-добрѐ. "在村子里，我是他的帮手。""噢，那更好。" 2.(加强语气，表示愿望)啊，…哇，让…：Ха̀ дано̀ ста̀не това̀, дѐто съм намѝслила. 嘿，但愿我心想事成。Ха̀ добрѐ дошъ̀л! 欢迎你啊！Ха̀ нѐка да е на до̀бър ча̀с! 祝他一路平安吧！Ха̀ добро̀ у̀тро! 啊，早上好！❹(表示险些发生的动作)差一点；刚刚：Едно̀ ку̀че прескоч̀и висо̀кия зѝд и ～ да го ръ̀фне за кра̀чолите. 一条狗蹿过高墙，差点咬住他的裤腿。❺(起谓语作用，表示紧接着某种动作后进行的动作)：Копѝта ча̀ткат и о ка̀мъните свѐтват, па ～ из по̀ртите. 马蹄咯噔咯噔地响着，踢在石头上冒出了火星，紧接着跑出大门。❻ [用作连] 重复使用，连接两个句子或句子中两个相同的成分：1.(表示连续变换着的动作或可能性)这…，那…；一会儿…，一会儿…；忽而…，忽而…；是…，又是…；快…，快…：Тръ̀гваме едѝн дѐн по Мъ̀тница с ця̀лата на̀ша вя̀рна-сго̀ворна дружѝна ра̀ци да ловѝм. Ха̀ ту̀к ра̀ци, ～ та̀м ра̀ци — увля̀кохме се, забра̀вихме се, не усѐтихме кога̀ заръмя̀ сѝтен дъждѐц. 一天我们忠诚团结小分队全体人员到莫特尼察河去捉蟹，这里也是螃蟹，那里也是螃蟹。—— 把我们都吸引住了，我们忘记了一切，没有注意到什么时候下起了毛毛雨。И ～ сега̀ да се пу̀сне, ～ о̀ще след ма̀лко да се пу̀сне, па се не пу̀щаше. 一会儿是现在就放行，一会儿又是再等一会儿，但就是不让过。Ха̀ да до̀йде, ～ да до̀йде, ня̀ма го. Дѐ ли отѝде? 他说要来，他说要来，可就没见他来，哪儿去了呢？Ча̀кахме извѐстие — ～ днѐс, ～ у̀тре. Душа̀та ни излѐзе. 我们等待着消息，等了今天等明天，我们都要急死了。2.(表示在某种条件下不可避免的后果)只要…，就…：Не ка̀зва нѝщо по̀вече, ко̀лкото и да го пѝта жена̀та… Зна̀е то̀й — ～ ка̀жеш, ～ се разчу̀ло. 不管那女人怎么追问他，他再也不多说了…他知道，只要说了，就会传播出去。

ха[2] 和 **ха̀а** [感] ❶(表示突然、惊讶)啊，怎么：Пѐнчо не ѐ прист̀игнал о̀ще … — Ха̀! — извѝка учу̀ден Стамѐнко. "彭乔还没有到呢…""啊！"斯塔门科惊奇地喊道。❷(表示感情，如高兴、不满等)好啊…啰…呀：Ха̀ добрѐ, че се вѝдяхме. 好啊，我们可见面了。❸(连续使用，表示大笑)哈，哈，哈：Ха̀, ～, ～, … — слѐдваше то̀й да се смѐе неудържѝмо. "哈，哈，哈…"接着他忍不住大笑起来。◇ **ха̀-～ — хи-хи** 〈口〉嘻嘻哈哈地度过；无所用心地度过：Загрѝжена, мълчѝ, с нѝкого не сѐ зака̀ча. Не ѐ като̀ по̀-ра̀но, с когото завъ̀рне ～-～ — хи-хѝ. 她忧虑重重，沉默寡言，同谁也不开玩笑，不像从前那样同谁都嘻嘻哈哈的。

Хабаро̀вск 哈巴罗夫斯克(伯力，俄罗斯港市)

хабѐж [阳]〈白白〉消耗，耗费：～ на материа̀ли 物资消耗 Напра̀зен ～ на сѝли. 白费力。

ха̀бен -*на* [形]〈方〉(指刀、斧)不快的，钝的：～но но̀жче 钝的小刀 ～на секѝра 钝斧头

хабѐр [阳]〈民〉❶消息，信息：изпра̀щам ～ 送消息 Ѝмате ли ～ от сина̀? 您有儿子的消息吗？❷认识，知识，概念：То̀й ня̀ма ～ от та̀я ра̀бота. 他对这件工作不熟悉。◇ **ня̀мам (си) ～ за (от) нѐщо** 〈口〉1.对某事(物)一概不知 2.对某事一窍不通：Хабѐр ня̀ма от бояджѝйство. 他对油漆一窍不通。

хабилитацио̀нен -*на* [形]〈书〉获得大学教师资格的：～ен тру̀д 获得大学教师资格的学术著作

хабилита̀ция [阴]〈书〉❶获得大学教师资格 ❷获得大学教师资格的学术著作

хабилитѝрам се [未，完，中态]〈书〉以学术著作获得大学教师资格 **～не** [中]

ха̀битус [阳] 外形，外表，外貌

хабя̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶(白白地)消耗，耗费，浪费：～я̀ дърва̀ 浪费木柴 ～я̀ сѝли 消耗体力 ❷糟蹋；劳而无获：Та̀зи шива̀чка не шѝе добрѐ, чѐсто ～ѝ плата̀. 这个裁缝做得不好，经常糟蹋料子。❸弄坏，损坏：Не стру̀ва да си ～ѝш здра̀вето. 你不值得损害身体。❹弄钝，使…钝：Хабѝш са̀мо бра̀двата. 你动不动就把斧头用钝了。— **се** [被动，中态] ◇ **～я̀ врѐмето си (дни̇те си)** 虚度光阴；浪费时间 **～я̀ нѐрви** 白生气，干生气 **～я̀ си ду̀мите** 〈口〉白说，白费口舌

хава̀ [阴]〈俚，旧〉❶天气：Каква̀ е ～та, студѐно ли е? 天气怎么样，冷吗？Каква̀ е ～та, далѝ ще валѝ дъжд? 天气怎么样，会不会下雨？❷气候：Та̀я ～ не му̀ поня̀ся. 这种气候使他难以忍受。Хава̀та е добра̀ ту̀к за момчѐнцето. 这里的气候对这个小男孩是很好的。❸〈转，口〉情况；情绪：Каква̀ е ～та у ва̀с? 你们那儿的情况怎样？

Хава̀й 夏威夷(美国州名)

Хава̀йски о̀строви 夏威夷群岛(美国)

хава̀н [阳]〈常指铜的〉捣臼，研钵

Хава̀на 哈瓦那(古巴首都)

хавлѝя [阴] 浴巾；浴衣

ха̀вра [阴] ❶犹太教堂 ❷〈转〉含糊不清的谈话声；喧嚷：Ту̀к е ця̀ла ～. 这儿是一片喧嚷声。

хавру̀з [阳]〈方〉夜壶，尿壶

хаву̀з [阳]〈旧〉同 басѐйн (蓄水池)

Ха̀га 海牙(荷兰，Дън Хах)

хаджѝ (对 хаджѝя 的称呼) 哈吉：Ѐй, ～, какво̀ видя̀ на бо̀жи гро̀б? 喂，哈吉，你在耶路撒冷看见什么了？～ Гѐнчо 根乔哈吉

хаджѝйски -*а* [形] 朝圣的；朝圣者的：～а броенѝца 朝圣念

珠 ~и подàрък 朝圣礼品

хаджѝйка [阴] ❶见 хаджѝя ❷ хаджѝя 的妻子

хаджилъ̀к [阳] 朝圣地(对基督教徒来说是耶路撒冷;对伊斯兰教徒来说是麦加): отѝвам на ~ 朝圣去

хаджѝ|я *-ята, -и* [阳], **хаджѝйка** [阴] 朝圣者,香客: дя̀до ~я с дълбòката кесѝя 背着大钱袋的朝圣老人 ◇ **Хаджѝя да стàнеш.** 祝你发财。

хаѐт [阳] 同 хаѝт

хазà‌|ин *-и* [阳], **хазàйка** [阴] 房东;东家: Кòй ти е ~ин? 谁是你的房东?

хазàйск|и *-а* [形] 房东的;东家的: ~и двòр 房东的院子 ~и децà 房东的孩子 **~и** [副] 主人似的,东家似的: Държѝ се ~и. 他摆出一副东家的架势。

хазàрт [阳] 赌博,耍钱,押宝: Хазàртът е забранѐн. 禁止赌博。

хазàрт|ен *-на* [形] **~на игрà** 赌博,耍钱,押宝

хазнà [阴]〈民〉❶〈旧〉国库 ❷成包的钱,大笔钱,巨款: Бащà му ѝмал ця̀ла ~ парѝ. 说是他父亲有一大笔钱。

хазнатàр *-и* [阳]〈旧〉国库看守;国库管理员

хазнатàр|ин *-и* [阳] 同 хазнатàр

хазъ̀р〈方,旧〉❶ [不变,形] 准备好的;做成的: ~ дрѐхи 成衣 ❷ [副] 恰恰,正好: Хазъ̀р си дошъ̀л, кажѝ ми къдѐ бѐше вчѐра. 正好你来了,告诉我你昨天去哪儿了。

хазя̀|ин *-и* [阳], **хазя̀йка** [阴] 同 хазàин

хазя̀йнич|а *-иш, -их* [未]〈不赞〉擅作主张,主宰一切,为所欲为,逞威作福: Срѐдна горà бѐше партизàнска территòрия и фашѝстите не мòжеха да ~ат в нѐя. 中部山脉是游击队的天下,法西斯分子们是不能在那里为所欲为的。**~ене** [中]

хàйр [阳]〈民〉好事,善事,好处: прàвя ~ 做好事 Хàйр да не вѝдиш! 让你碰不上好事;倒霉去吧! ◇ **на ~** 是好事,表明幸福(顺利): Нѐка да е на ~. 但愿一帆风顺。

хаирлѝя [不变,形]〈民〉顺利的;走运的,有益的: Всѐ тъ̀й, гдѐто ѝда, ня̀мам ~ кра̀к àз. 不管走到哪儿,我总是这么不顺利。◇ **Да (нѐка) е ~!** 祝一切顺利。

хаирсъ̀з [不变,形]〈民〉不顺利的,不走运的,不幸的: ~ рàбота 不顺利的事

хаирсъ̀з|ин *-и* [阳], **хаирсъ̀зка** [阴]〈民〉坏人;游手好闲的人;骗子

Хаѝти 海地(北美洲)

хаѝтск|и *-а* 同 хаитя̀нски

хаитя̀н|ин *-и* [阳], **хаитя̀нка** [阴] 海地人

хаитя̀нск|и *-а* Хаѝти 和 хаитя̀нин 的形容词

хàй [语气] ❶(表示催促、促使)喂,嘿,嗨: Хàй да вървѝм! 喂,咱们走吧! ❷(表示不满、遗憾、生气等)哎,嗳,唉: Хàй човѐкът му с човѐк! Къдѐ е отѝшъл? 唉,这个人真是,到哪儿去了呢? ❸(表示愿望、祝愿)愿…,…啊,让…: Хàй да е честѝто, да е честѝто! 恭喜,恭喜! Хàй мнòго здрàве. 祝你健康! ❹起谓语作用,表示在某种动作后马上进行的动作: Запалѝ къщи и ~ в Балкàна. 把房子烧掉,赶紧上巴尔干山。

хайвàн *-и* [阳]〈口〉❶牲畜;动物 ❷〈转,骂〉笨蛋,蠢驴

хайвàн|ин *-и* [阳] 同 хайвàн

хайвѐр [阳,集] ❶鱼子,鱼卵: Мору̀ната си хвъ̀рля ~а в Дунав. 鳇鱼在多瑙河里甩子。солѐн ~ 咸鱼子 прѐсен ~ 鲜鱼子 ❷ 鱼子酱 ◇ **прàщам ня̀кого за зелѐн ~**〈口〉欺骗某人 **чѐрен (чѐр) ~** 黑鱼子酱

хайвѐрен *-а* хайвѐр 的形容词: ~о зъ̀рно 鱼子

хайдамàк [阳]〈方〉❶粗鲁大汉 ❷游手好闲的人,骗子

хàйде [语气] ❶(表示催促,有时和语气词 де 连用)快…,让…吧,喂: Хàйде сегà, нахранѝ се, па тръ̀гвай, че вѝж нà — врѐмето се развалѝ. 来呀,快吃饭吧,早点动身,瞧,变天了。Стàвайте, момчѐта! Хàйде на рàбота! 起来呀,小伙子们! 快干活去! Хàйде дѐ! 快点呀! ❷表示加强语气: 1. 用于强调同意等: Àз не пѝя, амà ~ да не вѝ скъ̀ршим хатъ̀ра. 我本来不喝酒,但为了不违背你们的意愿,我们喝吧! 2. 用于强调愿望、祝愿等: Хàйде данò я вѝдим и нѝе! 但愿我们也能看到她。Хàйде, ~, да е честѝто, Стоя̀не — рѐкоха сѐляните. "祝贺你,祝贺你,斯托扬。"农民们说。Вземѝ и тѝ чàшата си. Е ~, наздрàве! 你也把杯子拿起来,来,让我们干杯! Хàйде лѐка нòщ! 晚安! 3. 强调某种动作后马上进行的动作: Къдѐ ще хòди? Че тòй не сѐ сдържà в градà, щòм продàде и ~ да го ня̀ма. 他要到哪儿去呢? 他在城里呆不住,一卖完,他马上就不见了。❸起谓语作用,表示在某种动作后马上进行的动作: Грàбвам шàпката и ~ на у̀лицата. 我抓起帽子,马上就上街了。❹(表示不满、反对、责备、厌烦)得啦,行啦,算啦: Кòя е тàз Нòна? — Хàйде дѐ, у̀ж не знàеш! "这个诺娜是谁呢?""算了吧,好像你不知道似的。" Хàйде, ~! Да не сѝ отвàрям устàта и àз, бàй Вълчàне. 得啦,得啦,用不着我再开口了,沃尔昌大叔。Хàйде, ~! — нахòка го стàрата — Катò стàнеш стъ̀дник на свòя къща, прàвй, каквòто си щѐш. "好啦,好啦!"老太太对他喊道,"等你成了自己家的当家人时,你乐意怎么办就怎么办。" ❺(表示让步、宽恕)算了吧,得了吧,拉倒吧: Щя̀х да запрàтя чу̀ка отгòре му, амà ~, рѐкох. 我真想给他头上一锤子,又一想,算了吧。

Хайдерабàд ❶海得拉巴(印度城市) ❷海得拉巴(巴基斯坦城市)

хайду̀к *-ци* [阳]〈民〉❶强盗,土匪 ❷〈旧〉同 хайду̀тин ①解 ◇ **плàднешки ~к**〈口〉明火执仗的强盗

хайдукѝня [阴]〈民〉同 крàдла (女贼)

хайдуклу̀к *-ци* [阳]〈民〉抢劫,盗窃;强盗行为

хайду̀т [阳]〈罕〉同 хайду̀тин

хайду̀т|ин *-и* [阳], **хайду̀тка** [阴] ❶〈史〉(反抗土耳其统治的)起义者,造反者,海杜特 ❷强盗,匪徒

хайдутлу̀к *-ци* [阳]〈民〉❶起义,造反,海杜特运动 ❷抢劫,强盗行为

хайду̀тск|и *-а* хайду̀тин 的形容词

хайду̀тство [无复,中] ❶〈史〉海杜特运动(反抗土耳其统治的民族解放运动) ❷抢劫,强盗行为

хайдуту̀ва|м [未] 参加海杜特,参加反对土耳其统治的斗争: Ту̀к е ~л дя̀до ти Лу̀лчо. 在这里,你的爷爷卢尔乔曾参加过海杜特运动。**~не** [中]

хайдутя̀г|а *-и* [阳]〈口,蔑〉同 хайду̀тин

хайду̀шк|и[1] *-а* хайду̀к 的形容词: ~и пòглед 盗贼的目光 ~о нападѐние 强盗(式)的袭击 **~и** [副]

хайду̀шк|и[2] *-а* ❶起义者的,海杜特的: ~а дружѝна 海杜特的队伍 ~о сбòрище 海杜特的营地 ~а пѐсен 海杜特之歌 ❷强盗的,土匪的: ~и пòглед 强盗的目光 ~о нападѐние 匪徒的攻击 **~и** [副]

хàйк|а [阴] ❶围猎,围捕 ❷围猎队,围捕队 ❸〈转〉追捕,追击 ❹〈转〉追捕队,搜捕队: Ця̀ла нòщ полицѐйски ~и тър-

сиха из къщите избягалия партизанин. 警察搜捕队通宵都在挨家挨户搜寻逃跑了的游击队员。

хàйкаджи|я *-ята,-и* [阳] 围猎队队员;搜捕队队员

хайлàз [不变,形]〈口〉❶懒的,懒惰的: ~ човèк 懒惰的人 ❷[用作名,阳] 懒人

хайлàз|ин *-и* [阳]〈口〉懒人,懒汉

хайлàзка [阴] 懒女人,懒婆娘

хайлазлъ̀к [阳]〈口〉懒惰,偷懒,贪懒

хайлазу̀ва|м [未] 懒惰,偷懒;好吃懒做: Ще трябва работното врèме да бъ̀де уплътнèно, никой да не ~. 应当充分利用工作时间,谁都不能偷懒。**~не** [中]

хàйлайф [无复,阳]〈旧〉上流社会,上流人物;富贵阶层

хàйлайф|ен *-на* хàйлайф 的形容词: ~но обществò 上流社会

хàйлайфск|и *-а* [形] 同 хàйлайфен

хайманà [阳,阴]〈民〉二流子,懒汉,游手好闲之徒: И тòя й сйн излèзе ~. 她的这个儿子也成了二流子。

хайману̀ва|м [未]〈民〉游手好闲;东游西荡 **~не** [中]

Хайнàн 海南(中国省名)

хàйта [阳,阴]〈民〉同 хайманà

Хàйфа 海法(以色列港市)

Хайхъ̀ 海河(中国)

хак *-ът,-а,-ове* [阳]〈民〉❶报酬,工资,薪金,薪水: изяждам му от ~а 花费他一部分薪水 изяждам му ~а 挥霍他的薪水 ❷遗产 ❸公平,公道 ◇ ~ **ми е** 咎由自取;遭受,遭到

хàка|м [未]〈口〉❶猛击,猛打,猛撞,猛甩: ~м вратàта ядòсано 愤怒地敲打着门 ❷刺人,戳人,砍人 — **се** [反身,被动] **~не** [中]

хàк|вам [未], **хàкна** *-неш, хàкнàх*, 过被形动 *-нат* [完] хàкам 的一次或连续几次的动作 — **се** [反身,被动] **~ване** [中]

хàкере [副] 同 нахàкере (徒劳地)

хал *-ът,-а* [无复,阳]〈民〉处境,状况,状态: На лош ~ съм. 我的处境不好。Такъ̀в му е ~ът. 他的处境就是如此。

хàл|а [阴] ❶(神话中能呼风唤雨的)怪蟒,龙 ❷暴风;暴风雨: Задàде се стрàшна ~а, та изкъ̀рти дървèтата. 刮起了可怕的暴风,把树都连根拔出来了。❸健壮的人 ❹食量过大的人,大肚汉: На тàя ~а и три хлябa не стигат. 三个面包都不够这个大肚汉吃的。❺[用作形]〈转〉强壮的,健壮的: ~а човèк 健壮的人 ~и конè 膘肥体壮的马

халàл [副] ◇ ~ **да ти е**〈口〉衷心地,无憾地,无愧地: Добрè рабòтиха мàйсторите, ~ да им са парùте. 师傅们工作得很好,这些钱他们受之无愧。

халàт [阳] 长袍,宽服,晨衣,长罩衫: домàшен ~ 家常罩衫 бòлничен ~ 病人服

халàч [阳]〈方〉同 дрьндàр (弹花匠)

хàлба [阴] 装半升的啤酒杯

халвà [阴] (用磨成粉的葵花籽、芝麻、胡桃等制成的)酥糖,哈勒瓦: ~ с òрехи 核桃仁酥糖 ◇ **грис** ~ (用磨碎的麦粒加油、糖等制成的)哈勒瓦

халваджùйск|и *-а* халваджùя 的形容词: ~а работùлница 酥糖加工作坊 ◇ **~а хартùя**〈口〉包装纸 **~и тефтèр**〈口〉(又脏又皱的)杂记簿,记事本

халваджùйство [无复,中] 酥糖制作业

халваджù|я *-ята,-и* [阳] 酥糖制作者,酥糖工人;酥糖商人,酥糖售货员 ◇ **~я за бозаджùя**〈口,貶〉一丘之貉;互相吹捧;臭味相投

халвèн *-а* [形] 装酥糖的,盛酥糖的: ~а кутùя 酥糖盒子

хàле *-та* [中]〈建〉大厅

хàлест *-а* [形] (指人)粗犷的;魁梧的: ~ човèк 魁梧的人

халèтина [阳,阴] 魁梧的人,身材高大的人

хàли [复,无单] 食品商场: грàдски ~ 城市食品商场

халùф [阳] 哈里发(中世纪伊斯兰教国家政教合一的首脑)

халифàт [阳]〈书〉哈里发政体

халùфск|и *-а* халùф 的形容词: ~и одèжди 哈里发官服

хàлищ|е *-а* [中]〈民〉铺盖(被或褥)

халкà [阴] ❶金属圈,金属环 ❷(未镶钻石的、光滑的)订婚(结婚)戒指: срèбърна ~ 银戒指 годèжна ~ 订婚戒指

хàло [感] 喂,哈罗(打电话呼叫或打招呼的用语)

халовùт *-а* [形]〈民〉迅速的;暴风雨般的,狂暴的,凶猛的

хàлос [阴] **на** ~ 徒劳地,白费力气: Трудъ̀т ми отùва на ~. 我的劳动白费了。

халòсам 见 халòсвам

халòсам се 见 халòсвам се

халòсан *-а* ❶ халòсам 的过被形动 ❷[用作形] 狂妄的,蛮干的;漫不经心的: ~ човèк 狂妄的人 **~о** [副]

халòс|вам [未], **халòсам** [完]〈口〉❶猛击,猛打: Втурва се със свùти юмру̀ци и го ~ва по чèлюстите. 他紧握着拳头冲进来,照着他的颌骨猛打过去。❷白白浪费,挥霍: Мнòго парù ~а за нèя. 他为她白花了很多钱。— **се** [被动] **~ване** [中]

халòс|вам се [未], **халòсам се** [完] [中态]〈口〉❶猛碰,猛撞: ~вам се в бутàлката 撞到了搅奶器上 ❷〈转〉发疯,疯狂,疯疯癫癫: Фùлчо, нèщо си се ~ал, прикàзваш безсмùслни прùказки! 菲尔乔,你有点疯了,净说些无聊的话! ❸〈转〉装傻 ❹消磨时间: Дòйдат ли — ще се щу̀рат и ~ват, докàто слъ̀нцето извървù четвъртùната си път по небèто. 如果他们来了,就会东游西逛,消磨大半晌时间。**~ване** [中]

халòс|ен *-на,-ни* 和 *-нù* [形]〈军〉空的: ~ни патрòни 空子弹,空弹 ~ен снарùд 空炮弹

халосùя [阳,阴]〈民〉同 халòсник

халòсни|к *-ци* [阳], **халòсница** [阴]〈口〉任性的人,狂妄的人,不顾一切的人;调皮的人;不老实的人

хàлтав *-а* [形]〈口〉❶(指衣服等)宽大的,肥大的,松弛的: ~а полà 肥大的裙子 ~а дрèха 肥大的衣服 ❷松散的;粗心的: Хàлтава му е рàботата. 他工作粗心。**~о** [副] **~ост** *-осттà* [阴]: Чу̀вствува се ~ост в рàботата. 工作中感到松散。

халтавинà [阴] 松散;松弛;漫不经心,粗心大意

халту̀ра [阴,只单] ❶粗制滥造;拙劣工作 ❷得来容易的外快,不义之财

халу̀вам се [未,中态] 说废话;啰嗦

халцедòн [阳]〈矿〉玉髓

халюцинàци|я [阴]〈书〉幻觉,错觉: Изпàда в ~я. 他陷入幻觉。Ùмаш ~и. 你有错觉。зрùтелни ~и 视幻觉,幻视

халюцинùра|м [未,完] 发生幻觉 **~не** [中]

хам *-ът,-а,-ове* [阳]〈方〉❶(牲口的)兜嘴,马兜嘴 ❷同 ярèм (轭)

хамàк [阳] (网)吊床

хамалиè [中]〈口〉搬运费,运费

хамàл|ин -и [阳]（行李）搬运工，装卸工

хамалълък [无复，阳]〈口〉❶搬运业 ❷〈转〉繁重的体力劳动

хамàлск|и -а хамàлин 的形容词 ◇ **～а ра̀бота**〈口〉繁重的工作；重活 **～и** [副]：ра̀бо̀тя ～и 苦力般地工作

хамàлство [无复，中] 同 хамалълък

хамалу̀ва|м [未] ❶搬运行李，运货物；当搬运工人，当装卸工 ❷〈转〉从事赚钱少的繁重体力劳动；干重活 **～не** [中]

хамàм [阳]〈方〉老式土耳其浴池

хамбàр [阳] 粮仓，谷仓，粮囤：Жѝто като̀ зла̀то се сѝпеше в ～ите му. 麦子像金子般倒进他的粮仓。

Хàмбург 汉堡（德国港市）

хàмбургер [阳] 汉堡包

хамелео̀н [阳] ❶〈动〉变色蜥蜴，变色龙（*Hameleon vulgaris*）❷〈转〉反复无常的人，见风使舵的人；变色龙，随机应变的人

хамелео̀нск|и -а [形] 反复无常的，见风使舵的，随机应变的

хамелео̀нство [无复，中] 反复无常，见风使舵，随机应变

Хàмилтън ❶哈密尔顿（加拿大港市）❷哈密尔顿（百慕大群岛首府）❸哈密尔顿（新西兰城市）

хамсѝен -а хамсѝя 的形容词：～ сàндвич 鳀鱼三明治

хамсѝя [阴] 鳀（*Engraulis enclasicholus*）

хаму̀т [阳] ❶（骡马拉车时用的）颈圈，夹板，轭 ❷ [只复]（套车用的全套）马具，牲口套

хан[1] -ът，-а，-ове 和 -ища [阳] 客栈，旅店；车马店

хан[2] -ът，-а，-ове [阳] 汗，可汗（古代突厥、蒙古等民族的首领）

хангàр [阳] 飞机库，飞机棚，机窝；农机房，工具房

хàндбол [阳]〈运〉手球

хàндболист [阳]，**хàндболистка** [阴] 手球运动员

ханджàр [阳]〈旧〉（土耳其的）大刀，长剑

ханджѝйск|и -а ханджѝя 的形容词：～и слугà 旅店的伙计，客栈的听差

ханджѝ|я -ята，-и [阳]，**ханджѝйка** [阴] 旅店老板，客栈主人

Ханджо̀у 杭州（中国城市）

Ханòй 河内（越南首都）

хàнск|и[1] -а〈罕〉хан[1] 的形容词

ханск|ѝ[2] -а хан[2] 的形容词：～и дворѐц 可汗的宫殿，汗宫

хàнств|о -а [中] ❶汗统治的国家，汗国 ❷汗统治时期 ❸汗的称号

ханш -ът，-а，-ове [阳] 同 хъ̀лбок

Ханшуй 汉水（汉江，中国，Хандзян）

хан̀ъма [阴]（已婚的）土耳其女人

ханъ̀мск|и -а ханъ̀ма 的形容词：～и дрѐхи 土耳其女服

хàос [无复，阳] ❶（古希腊神话中的）混沌 ❷〈转〉混乱，乱七八糟，杂乱无章：В стàята му вѝнаги е ～. 他的房间总是乱七八糟的。В главàта ми е пъ̀лен ～. 我的脑子里乱成一团。

хàос|ен -на〈罕〉хàос ①解的形容词

хаотѝч|ен -на [形] 混乱的，乱七八糟的，杂乱无章的，无秩序的；～но изложѐние 颠三倒四的叙述 Предѝ нѐго слу̀жбата бѐше в ～но положѐние. 在他来之前工作处于混乱状态 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

хап[1] -ът，-а，-ове [阳] 药丸，药片：гъ̀лтам ～ 吞药丸 ◇ **горчѝв** ～ 苦药丸，苦酒，不痛快的事：Тòй ще преглъ̀тне горчѝвия ～ и ще се примирѝ. 他将吞下这丸苦药并容忍下来。

хап[2] [感]〈罕〉吞吃食物时发出的声音，咕嘟

хàпане [中] 见 хàпя

хàп|вам [未]，**хàпна** -неш，хàпнах，过被形动 -нат [完] ❶吃一点；匆匆地吃：О̀ще нѝщичко не съм ～нал. 我还什么东西都没吃。Хàпна и излѐзе. 他吃了一点就出去了。Не ѝскаш ли по̀-напрѐд да ～неш? 你不想先吃一点吗？❷尝一尝，品味，吃一口：Хапнѝ да вѝдиш далѝ е слàдко. 你尝尝看甜不甜。— **се** [被动] **～ване** [中]：Тя ми донѐсе нѐщо за ～ване. 他给我带来点吃的东西。

хàпка [阴]（食物的）一口（一块，一点）：взѐмам сàмо еднà ～ 只吃一口 Не хàпва нѝто еднà ～. 他一口也不吃。Не съм сло̀жил нѝ ～ в устàта си. 我一口东西还没吃呢。

хаплѝв -а [形] ❶喜欢咬人的：～о ку̀че 喜欢咬人的狗 ❷〈转〉刺耳的，讥刺的，挖苦的，尖酸的，刻薄的：～ човѐк 刻薄的人 ～и ду̀ми 挖苦的字眼 **～о** [副] 挖苦地，刻薄地：кàзвам ～о 挖苦地说 **～ост** -осттà [阴]：О̀страта ～ост в ду̀мите на ку̀цичкия лѐкар изненàда и засѐгна Евгѐний. 瘸腿医生尖刻的话语使埃弗盖尼感到意外和不快。

хàпльо -вци [阳]〈貌〉傻瓜，笨蛋：Хàпльо такъ̀в! 真是个大笨蛋！

хàпна 见 хàпвам

хапсанà [阴]〈旧〉监狱

хапу̀с [阳]〈旧〉❶囚犯；拘捕，拘禁 ❷监狱，监牢：Пуснѝ Мѝта из ～а! 把米塔从监狱里放出来！

хàпче -та [中] 小药丸，小药片

хàп|я -еш，хàпах [未] ❶咬：～я си у̀стните 咬嘴唇 ❷咬伤：Товà ку̀че ～е. 这只狗爱咬人。Хàпе като̀ ку̀че. 像狗一样咬人。❸叮，螫：Мухѝте ～ят. 苍蝇叮人。❹〈转〉触犯；挖苦，讽刺：Обѝча да ～е колѐгите си. 他喜欢挖苦自己的同事。— **се** [反身，被动，互及] ◇ **хàпе ме**〈口〉使我发痒：Главà ме ～е и ня̀мам врѐме да я умѝя. 我的头皮发痒了，可我都没时间洗一洗。**～ане** [中]

харà [阴]〈方〉高兴，愉快，快活

харакѝри [无复，中] 剖腹自杀：прàвя си ～ 剖腹自杀

харàктер [阳] ❶性格，性情，个性：твъ̀рд ～ 坚强的性格 волевѝ ～ 刚强的性格 до̀бър ～ 好性格 ло̀ш ～ 坏性格 Тѐ са блѝзки по ～. 他们的性格相似。❷毅力，骨气，气节：човѐк с ～ 性格刚强的人 човѐк без ～ 没有骨气的人 ❸〈转〉性格坚强的人：Сàмо твъ̀рдите ～и издъ̀ржат. 只有性格坚强的人才能顶得住。❹ 特点，特征，性质：～ на литерату̀ра 文学的特征 ～ на явлѐние 现象的特点 общонаро̀ден ～ 全民性 Посещѐнието ѝма официàлен ～. 这次访问具有官方（正式）性质。

харàктѐр|ен[1] -на [形] 有特点的，特有的，具有特性的，有特色的；特殊的，突出的，典型的：～на усмѝвка 富有特色的微笑 ～но лицѐ 具有特点的脸 ～на ро̀ля 典型的角色 ～на осо̀беност 突出的特点 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

харàктер|ен[2] -на [形]〈罕〉个性强的，倔强的，有骨气的（与 безхарàктерен（懦弱的，没骨气的）相对）：～ен човѐк 有骨气的人

характеризѝра|м [未，完] 评定；描述；说明…的性质；指出…的特征：～м накрàтко твъ̀рчеството на Смѝрненски. 简要评

定斯米尔宁斯基的创作。То̀й го ～ като̀ у̀мен и работлѝв младѐж. 他把他描述成一个聪明、勤劳的青年。**— се**［被动］**～не**［阴］

характеризѝра|м се［未，完，中态］特点是…，特征是…，具有…的特征：Положѐнието се ～ като̀ добро̀. 情况良好。С какво̀ се ～ сега̀шната обстано̀вка? 目前形势的特点是什么？**～не**［中］

характерѝстика［阴］❶评定，鉴定；评述：～ на литерату̀рно произведѐние 对文学作品的评定 ～ на геро̀ите в рома̀на 对小说中主人公的评价 пра̀вя ～ 做鉴定 ❷鉴定书

характеристѝч|ен *-на*［形］〈罕〉表示特性的；显示出特点的：～на проя̀ва 具有特点的表现 **～но**［副］

хара̀ктѐрно 见 хара̀ктѐрен[1]

хара̀ктѐрност 见 хара̀ктѐрен[1]

ха̀ра|м［未］〈方〉❶同 обика̀лям（环绕）❷同 безпоко̀я（打扰）

хара̀м［副］〈民，旧〉无功而得地，不应得地，不应受地（与 хала̀л（应得地，问心无愧地）相对）：Не ядѐ хля̀ба ～. 他不受无功之禄。◇ **Хара̀м да ти е.** 劫数难逃。

харамѝйск|и *-а* харамѝя 的形容词：～а пѐсен 起义者之歌 ～и ята̀к 起义者的掩护人

харамѝйство［无复，中］强盗行径；起义，暴动，造反行动

харамѝ|я *-ята*, *-и*［阳］〈民，旧〉❶匪徒，强盗 ❷起义者，造反者：хо̀дя ～я 去造反，参加起义

харамохлѐбец［阳］〈旧〉无功而得的人，无功受禄的人；吃现成饭的人，好吃懒做的人，寄生虫

харамоя̀дец［阳］同 харамохлѐбец

харанѝя［阴］〈方〉烧水锅；烧水锅炉

Хара̀ре 哈拉雷(津巴布韦首都)

хара̀ч［阳］〈史〉（土耳其向非穆斯林男人征收的）人头税

ха̀рба［阴］〈旧〉镖；匕首；短剑

харбалѝ|я *-ята*, *-и*［阳］〈史〉佩有短剑的保镖

Харбѝн 哈尔滨(中国城市)

харбѝя［阴］（枪管的）通条，探条

харда̀л［阳］〈方〉同 сина̀п（野芥）

ха̀рдла̀йнер［阳］〈书，新〉主张强硬路线者

ха̀рдуер［阳］〈专〉（计算机的）硬件

харѐм［阳］❶（一夫多妻制国家的）妻妾们 ❷同 харемлъ̀к

харемлъ̀|к *-ци*［阳］（帝王家里）妻妾们居住的地方；后宫

харѐмск|и *-а* харѐм 的形容词

ха̀р|ен *-на*［形］〈民〉好的，优良的；漂亮的：～ен мо̀мък 棒小伙子 ～ен ко̀н 好马 **～но**［副］：Мно̀го ～но не ѐ ～но. 太好了就不好了；物极必反。

харѐс|вам［未］，**харѐсам**［完］❶看中，中意；喜欢，喜爱：～вам рома̀н 喜欢长篇小说 ～вам ра̀ботата си 喜欢自己的工作 Партиза̀ните ～аха скрива̀лището. 游击队员们看中了这个秘密地方（躲避处）。❷使看上；使喜欢：Стѝховете му ～ват на всѝчки. 他的诗人人都喜欢。Вѝното ми ～ва. 我喜欢这种葡萄酒。**— се**［被动］**～ване**［中］

харѐс|вам се［未］，**харѐсам се**［完］［中态］看中，中意；喜欢，喜爱：Мѐне по̀вече ми се ～ва да живѐя в сѐло. 我更喜欢住在乡村。Тя̀ нѝкога не сѐ бѐ стремѝла съзна̀телно да се ～ва, да привлѝча върху̀ сѐбе си чу̀ждото внима̀ние. 她从来不有意识地去博得别人的喜欢和吸引别人的注意力。**～ване**［中］

харзуа̀л［阳］同 харзува̀л

харзува̀л［阳］〈旧〉诉状；申请书

харѝжа 见 харѝзвам

харѝзан *-а*［形］〈民〉赠送的：～ ко̀н 赠送的马 На ～о мага̀ре зъ̀бите не сѐ бро̀ят. 〈谚〉人家送的驴不要看几岁口；对白得的东西不要挑剔。

харѝ|звам［未］，**харѝжа** *-жеш*, *-зах*［完］〈民〉赠送，献给；赏赐：～звам имо̀т 赠送财产 Решѝл съм да ти ～жа едѝн ара̀бски жребѐц. 我决定送给你一匹阿拉伯种马。**— се**［被动］◇ **～звам нѐкому живо̀та** 免某人一死，饶某人一命 **～зване**［中］

харизма̀［阴］和 **харизмо̀**［中］〈旧，民〉同 пода̀рък（礼品，礼物）：Ко̀нят ми е ～. 这匹马是送给我的礼物。

Ха̀рков 哈尔科夫(俄罗斯城市)

ха̀ркома［阴］〈方〉大锅

харма̀н［阳］❶打谷场，脱粒场 ❷〈转，民〉日晕，月晕；（日或月周围的）光圈：Мѐсецът ѝма ～ — ще се разва̀лѝ врѐмето. 月亮有光圈，天气要变坏了。❸脱粒季节；收割季节，收获季节：Любенѝците излѝзат по ～. 西瓜是在收获季节上市。❹一场：два̀ ～а овѐс 两场燕麦 ❺一场打下的粮食：прибѝрам си ～а 清场，起场 ❻〈转，民〉旺季，丰收时节：Сега̀ е ～ът на гро̀здето. 现在是葡萄的旺季。Та̀зи годѝна бѐше ～ на дѝните. 今年是西瓜的丰收年。❼混合型烟草：тютю̀нев експѐрт по ～ите 混合型烟草专家 цига̀ри от но̀вите ～и 新混合型香烟 ❽〈方〉鹿在春天的追逐嬉闹 ❾〈口〉被践踏的地方：Игра̀ят из градѝната, та я напра̀виха на ～. 他们在花园里玩，把那里踩得乱七八糟。

харманджѝйск|и *-а* харманджѝя 的形容词：～и конѐ 打场用的马 ～о въжѐ 打场用的绳子

харманджѝ|я *-ята*, *-и*［阳］，**харманджѝйка**［阴］❶打场的人，脱粒的人 ❷混合型烟草专家

харма̀нск|и *-а* харма̀н 的形容词

хармониза̀ция［阴］❶〈乐〉和声法；和声配乐（借用已有曲调配置和声，创作乐曲）❷和声课程：препода̀вам ～ 讲和声课

хармонизѝра|м［未，完］配和声，使和声化；以和声唱（演奏）：～м наро̀дна пѐсен 把民歌和声化 **— се**［被动］**～не**［中］

хармо̀ника［阴］手风琴：свѝря на ～ 拉手风琴 ◇ **като̀ ～** 像手风琴的风箱一样折叠的，层层叠叠的 **у̀стна ～** 口琴

хармонѝра|м［未，完］协调，相称；相符：～м с нѐщо 同某物协调一致 Чѐрният цвя̀т ～ на червѐния. 黑色配红色很协调。**～не**［中］

хармонѝст［阳］手风琴手，手风琴演奏者

хармо̀ниум［阳］〈乐〉簧风琴

хармонѝч|ен *-на*［形］❶协调的，相称的，均匀的，均等的；和谐的，好听的，悦耳的：～ни гласовѐ 和声 ～но развѝто тя̀ло 发育匀称的身材 ～но движѐние 和谐的动作 ❷和睦的，融洽的，一致的：～ен живо̀т 和睦的生活 **～но**［副］**～ност** -ността̀［阴］

хармонѝческ|и *-а*［形］〈旧〉同 хармонѝчен

хармо̀ния［阴］❶和声：В песента̀ ѝма ～. 在这首歌里有和声。❷〈乐〉和声学：профѐсор по ～ 和声学教授 Предсто̀й ми ѝзпит по ～. 我面临着和声学考试。❸协和，协调，和谐：～ в постро̀йка 结构上的协调 ～ на цветовѐ 色彩协调 ❹和

睦,融洽,一致：Между̀ нàс ѝма пъ̀лна ～. 我们之间很融洽。Съдържàнието на песента̀ бѐше в ～ с времената̀. 歌曲的内容和时代精神相一致。

хàрно［副］见 хàрен

хàро［无复,中］〈民〉◇ **стàро ～** 老头子,老家伙

харòс|вам［未］,**харòсам**［完］〈民〉成功;看好：Тòй ня̀ма да ～а от товà. 他不会以此而成功。～**ване**［中］

харпу̀н［阳］(捕鲸等用的)鱼镖,鱼叉

харпунѐр［阳］抛鱼镖的能手,叉鱼能手

хàрта［阴］〈书〉宪章：Атлантѝческа ～ 大西洋宪章 Велѝка ～ на свобода̀те (英国)自由大宪章

хартѝен -*а*［形］❶纸的：～о произвòдство 纸张生产 ～а индустрия 造纸工业 ❷纸做的,纸制的：～ фенѐр 纸灯笼

хартѝйк|а［阴］❶ хартѝя 的指小：Бонбòните са увѝти в ～и. 糖果包在小纸里面。❷［只复］(没有用处的)旧纸,废纸

хартѝшка［阴］〈方〉同 хартѝйка

хартѝя［阴］纸,纸张：～ за пѝсане 书写纸 вестникàрска ～ (白)报纸;绘画纸 сатинѝрана ～ 电光纸 ～ за писма̀ 信纸 амбалàжна ～ 包装纸

Харту̀м［阴］喀土穆(苏丹首都)

харч -*ът*,-*а*,-*ове*［阳］开销,花费,开支：ѝмам голѐми ～ове 花销很大 напрàвям нѐщо с мàлки ～ове 少花钱办某事 ◇ **Надвѝ си на ～а.**〈口〉他有足够的资金支付开销。

хàрч|а -*иш*, *хàрчѝх*［未］〈口〉❶耗费,使用：～а парѝ 花钱 ～а водà 用水 ～а електрѝчество 耗电 ❷花钱：Ще ～и, кòлкото ѝма. 他有多少钱,就会花多少钱。— **се**［被动,中态］出售,销售：Ху̀бава стòка лѐсно се ～и. 好商品易出售。～**ене**［中］

харчлъ̀к［无复,阳］〈口〉零花,零用：Ня̀мам дрѐбни парѝ за ～. 我没有零花钱。

харчовѝт -*а*［形］〈方,罕〉开销大的;消耗多的：～ живòт 开销大的生活

хас［不变,形］〈旧,民〉纯的;优质的;真正的：～ брашнò 纯白面粉 ◇ **Ѝма си ～.**〈口〉真是的,瞧你,怎么可能;当然,不必说：Ѝма си ～ и ба̀ща ти да знàе! 怎么可能连你父亲都知道了! **не стру̀вам ～ от нѐщо**〈口〉不在意某事：От хòрски ду̀ми ～ не стру̀вай. 你别在意人们的话。

хасѐ -*та*［中］白平纹布：～ за чаршàфи 床单布

хасѐн -*а*［形］白平纹布的：～и възглàвници 白平纹布枕头

Хàсково 哈斯科沃(保加利亚城市)

хастàр［阳］(衣服等的)里子,衬里：копрѝнен ～ 绸衬里

хастàрен -*а* хастàр 的形容词

хастарлъ̀к［无复,阳］做衬里用的料子

хасъ̀р［阳］〈方〉同 рогòзка (蒲席)

хаталъ̀|к -*ци*［阳］〈旧〉错误,差错;损失：Внимàвай да не стàне ня̀кой ～к. 注意别出什么差错。

хàтел［阳］〈方〉被子

хатихумаю̀н［无复,阳］〈史〉1856 年苏丹关于土耳其帝国居民不论宗教信仰一律平等的旨令

хатишерѝф(хатѝ-шерѝф)［阳］〈史〉1839 年苏丹关于国家改革和给予土耳其帝国基督教徒正当权利的旨令

хàтър［阳］〈口〉❶满意,满足;迎合：За нѐгов ～ не отѝвам. 为了使他满意,我不去了。❷让步,宽容,宽大,宽恕,偏袒：дàвам му ～ 给予他宽恕 Премѝна в пò-гòрен клàс по ～. 他得到宽容升级了。❸希望,愿望,意愿：глѐдам му ～а 考虑他的愿望 Не му̀ кършѝ ～а. 不要违背他的意愿。❹尊敬,敬意：Покàних го за ～ на бащà му. 我邀请他是出于对他父亲的尊敬。❺内心痛苦,苦恼,不满：Хàтър ми е, че не дойдѐ у нàс. 你没来我家,我很难过。Стàва ми ～. 我很痛苦。◇ **за мòй ～; за ～ на ня̀кого**〈口〉看在我的面上;看在某人的面上 **за (по) ～**〈口〉出于照顾,出于宽恕 **не прекъ̀ршвам ～а на ня̀кого**〈口〉不违背某人的意愿

хатърджѝ|я -*ята*,-*и*［阳］,**хатърджѝйка**［阴］〈口〉讨好人的人,巴结人的人,逢迎献媚的人

хàфбег［阳］〈运,旧〉前卫

хàфбегов -*а*［形］〈运,旧〉前卫的：～а лѝния 前卫线

хафѝф［不变,形］〈行,口〉很少的,不足的;菲薄的

хàфтайм［阳］〈运,旧〉(足球等比赛的)半场

хàха［阳,阴］〈口〉爱笑的人,笑呵呵的人;大声笑的人;性情快活的人,取笑逗乐的人

ха-хà［感］❶(表示大笑)哈哈 ❷(表示发觉、觉察、忽然想到)哈,噢 ❸(表示生气)哼,好哇

хахàм|ин -*и*［阳］〈旧〉犹太神甫

хашà［阴］〈旧〉(马鞍上的)鞴皮

хàшев|о -*а*［中］〈方〉厨房

хашѐш 和 **хашѝш**[1]［阳］〈方〉人工培植的罂粟

хашѝш[2]［阳］〈书〉印度大麻酚

хà|я -*еш*,-*ях*［未］〈罕〉关心,注意

хаят［阳］〈方〉前室;前廊

хвалà［无复,阴］❶歌颂,赞美,称赞,赞扬,颂扬：Хвалà и чѐст на победѝтелите! 颂扬和荣誉属于胜利者! Прàзна ～ не пъ̀лни кеся̀. 〈俗〉空洞的称赞不能把钱袋装满。❷［用作感］真行,真棒,好样的,了不起

хвалб|à［阴］赞扬,颂扬;吹牛,自我吹嘘：Мнòгото ～ѝ развглѐзват. 夸奖太多会使人骄纵。

хвалѐб|ен -*на*［形］颂扬的,赞扬的;称赞的：～на пѐсен 颂歌,赞歌 ～на рѐч 颂词

хвалѐбствен -*а*［形］含有颂扬之意的,赞扬的：～и пѐсни 颂歌,赞歌 ～о слòво 颂词

хвалѐбстви|е -*я*［中］颂扬,赞扬,赞美：Ще напѝша нечу̀вани ～я за твòя сѝн и дорѝ портрѐта му на лѝчно мя̀сто ще поставя! 我要为你的儿子写出闻所未闻的颂词,甚至要把他的像挂在显著的地方。

хвàлене［中］见 хвàля：Ня̀ма нѝщо за ～. 没什么值得赞扬的。

хвалипръ̀цко -*вци*［阳］〈口〉同 самохвàлко (爱吹牛的人,说大话的人)

хвалипръ̀цковщина［阴］〈口〉同 самохвàлство (吹牛,说大话)

хвалѝтел -*ят*,-*я*［阳］,**хвалѝтелка**［阴］颂扬者,赞扬者;吹捧者

хвàл|я -*иш*, *хвàлѝх*［未］❶称赞,赞扬;夸奖：От децàта си тя̀ бѐше мнòго довòлна, защòто учѝтелите всѐ ги ～еха. 她对自己的孩子很满意,因为教师总是称赞他们。Всѐки мечкàр си ～и мѐчката. 每一个驯熊的人都夸耀自己的熊好;老王卖瓜,自卖自夸。❷推荐,介绍(优点、长处等)：Хвàлят ми момàта за снахà. 人们向我推荐娶这个姑娘做儿媳妇。❸〈民〉感谢,感激：Слу̀шай каквò те у̀ча и ще ме ～иш. 你听听我要教

你什么,你会感谢我的。— **се**［被动］～**ене**［中］

хвал|я се *-иш се, хвалѝх се*［未,中态］❶夸耀,自吹,吹嘘：Хвàли се,че бѝл голя̀м юнàк. 他吹嘘自己是一个了不起的勇士。Тòй обѝчаше да се ～и каквѝ кýчета бѐше ѝмал еднò врѐме. 他喜欢夸耀自己曾经有过一些多么好的狗。❷威胁,恐吓,虚张声势：Кòйто се ～и,тòй не пàли.〈俗〉说得多的人干得少;光说不干;叫唤的狗不咬人。❸过于自信地许诺;夸口说,吹牛说：Хвàли се,че ще свъ̀рши всѝчко за едѝн дѐн. 他夸口说,他一天之内把一切都做完。～**ене**［中］

хвàна 见 хвàщам

хвàна се 见 хвàщам се

хвàтка［阴］❶(散体物的)一把：Дàй на кòня еднà ～ сенò. 给马一把草。❷〈运,军〉(拳击、决斗中的)擒拿法,招数;持枪法：Борѐцът прилòжи нòва ～. 斗士采用了新的擒拿法。❸〈民〉(长度单位)一巴掌宽 ❹灵敏,灵巧：Хвàтка човѐк е. 他是个心灵手巧的人。

хвà|щам［未］,**хвàна** *-неш, хвàнах*,过被形动 *-нат*［完］❶抓住,拿住;掐住：～щам ня̀кого 抓住某人 ～щам го за ухòто 揪住他的耳朵 ～щам го за гýшата 掐住他的喉咙 ～щам кòня за юздѝте 抓住马的缰绳 ～щам под мѝшница 夹住 ～щам под ръкà 挎着胳膊 ❷(把正在运动着的东西)抓住：Хвàнах тòпката. 我把球抓住了。Хвàнах мухàта. 我把苍蝇抓住了。❸捕捉,猎取：Кòтката ～на мѝшка. 猫捉住了老鼠。Хвàнах едѝн шарàн. 我捉了一条鲤鱼。Хвàнахме богàт лòв. 我们猎取了很多猎物。Хòди на лòв, но нѝщо не ～на. 他去打猎,但一无所获。❹抓住,捉住,拿住,逮捕：Тря̀бвало да го ～нат жѝв илѝ мъ̀ртъв. 不管是死是活,都得把他抓住。～щам крадѐц 抓小偷 ～щам плѐнник 抓俘虏 Хвàнаха го на местопрестъплѐнието. 他们在犯罪现场捉住了他。Хвàнахме го в кражба. 他偷盗时我们逮住了他。Хвàнах го, че лъ̀же. 他骗人,我把他抓住了。❺摸,拿：Не ～щай чàшата, че е горѐща. 别摸这杯子,烫手。❻〈转〉拿起,开始干,着手干：От двàдесет годѝни тòй не бѐше ～щал сърп. 他已经 20 年没有拿过镰刀了。Каквò ～не, добрѐ го свъ̀ршва. 他干什么都能干好。❼〈口〉赶上,乘上(火车等)：～щам пъ̀рвия влàк 赶上第一趟火车 ～щам трамвàя 赶上电车 Ще ～на послѐдния влàк. 我要赶上最后一趟火车。❽〈口〉(与表示痛苦、愿望等的名词连用)充满,笼罩,充溢：Хвàща ме мъ̀ка. 我心中充满痛苦。Хвàща ме крѝза. 我发生了危机。❾患…病,染上…病：～щам малàрия 染上疟疾 ～щам ревматѝзъм 得风湿病 Хвàна ме хрѐма. 我伤风了。Хвàна ме кàшлица. 我患了咳嗽。❿〈口〉使微醉;使头晕：А човѐк когà бъ̀рза, скòро го ～ща вѝното. 谁如果喝得太急,葡萄酒很快就会使他头晕。⓫〈口〉生出,长出,蒙上：～щам ръждà 生锈,长锈 ～щам плѐсен 长出一层青苔 ～щам каймàк 起了一层奶皮子 ～щам пàяжина 结上蜘蛛网 ⓬〈口〉生满,长满(寄生虫等)：Хвàнах въ̀шки. 我长了一身虱子。⓭〈口〉涂上(颜色等),粘上：Боя̀та ～на добрѐ. 颜色涂得很好。Прѐждата не ～на боя̀та. 纱线不上色。Стàра дъскà боя̀ не ～ща.〈俗〉旧木板涂不上漆;年老不中用。⓮〈方〉(用 да 后接动词)开始…：～щам да вѝка 开始喊 ～щам да четà 开始读 ⓯(天气、季节等)开始,来到：Хвàща стýд. 天开始冷了。Зѝма ѝдва, лòшо врѐме ～ща. 冬天到了,坏天气开始了。Тàя годѝна зѝмата ～на рàно. 今年冬天来得早。⓰〈口〉请,雇,租：～щам адвокàт 请律师 ～щам рабòтник 雇工人 ～щам носàч 雇搬运工 ⓱〈口〉收钱,扣钱;卖钱：Хвàна ми 20 лѐва за шѐва. 他收了我 20 个列弗的裁缝加工费。～щам си дългà 扣除债款 Скъ̀по ми ～щаш брашнòто. 你卖给我的面粉很贵。⓲拦住(水等)：За язовѝра ще ～нем двѐте рекѝ. 我们将为水库拦住两条河流。Хвàнахме водàта на ѝзвора. 我们拦住了泉水。⓳〈口〉(容器)容纳,盛,装：Кòфата ～ща 10 лѝтра. 这桶可盛 10 公升。Яж, кòлко ти ～ща корѐмът. 你的肚子能装多少你就吃多少。⓴〈口〉(收音机等)接收;收听：Апарàтът ни е добъ̀р и ～ща почтѝ всѝчки стàнции. 我们的收音机很好,几乎能接收到所有的电台。Отворѝ рàдиото и ～нѝ Пекѝн. 打开收音机,听北京电台。㉑〈口〉(火柴、武器等)划着,打响,起火：Кибрѝтът е мòкър и не ～ща. 火柴湿了,划不着。Револвѐрът не ～ща. 左轮手枪打不响了。㉒〈口〉动身(到某处去),出发：Дѐнко вѐче отвòри пътната вратà и ～на надòлу край върбѝте. 登科已开了大门,从柳树旁向下走去。— **се**［反身,被动,互及］◇ **Додѐто ти ～щат очѝте (пòгледът)**. 一直到眼睛能看见的地方。**Не мѐ ～ща съ̀н.**〈口〉我睡不着。**Не мòга да му ～на кра̀я.**〈口〉我什么都弄不明白。**не ～щам (в ръкà)** 闲着,不做：Вѐстник в ръкà не ～ща. 他不看报纸。**не ～щам кòрен** 扎不下根;呆不住;见异思迁 **Окò не гѝ ～ща.** (某些东西)一望无边：Нѝвите му, ливàди, лозя̀ окò ги не ～ща. 他的田地、草场、葡萄园,一眼望不到边。～**щам брѝмка** 织补上(针织物的)漏针处 ～**щам балкàна (горàта, планинàта)**〈口〉1. 上山打游击 2. 跑进山 ～**щам дѝрята (на ня̀кого)** 找到(某人的)行踪,找到(某人的)线索 ～**щам кòрен** 生根,扎根：Вся̀ко цвѐте ～ща кòрен, когàто ѝма пòчва за нѐго. 每一种花,只要有适合它的土壤,都会生根。～**щам мя̀сто** 1. 很好,像样 2. 有意义,有好处,有益：Дýмите му ～наха мя̀сто. 他的话很有意义。～**щам ня̀кому вя̀ра** 相信某人：Сѝт на глàден не ～ща вя̀ра.〈俗〉饱汉不知饿汉饥。～**щам очѝ**〈口〉喜欢 ～**щам пусия̀** 做好埋伏,埋伏好 ～**щам пъ̀тя за нѝкъде**〈口〉上路,奔赴(某地) **Хвàщат ме дя̀волите.**〈口〉我非常生气(恼火、恼怒)。～**щам корà** 覆盖 ～**щам крѝвия пъ̀т** 走上邪路 ～**щам рàбота** 着手工作,开始工作 ～**щане**［中］

хвà|щам се［未］,**хвàна се** *-неш се, хвàнах се*［完］［中态］❶抓住：Хвàнах се с двѐ ръцѐ за дръ̀жката на вратàта. 我双手抓住门把手。❷拿起(武器等)：～щам се за ножà 拿起刀来 ❸触,摸,碰：Не сѐ ～щай по очѝте с мръ̀сните си ръцѐ. 不要用脏手去摸眼睛。❹(跳舞时)扯着,拉着 ❺(鱼、野兽等)落网,被逮住：Хвàна се едѝн голя̀м шарàн на въ̀дицата. 一条大鲤鱼上钩了。❻开始干,着手干：～щам се на рàбота 开始工作 ❼〈转〉注意,重视：～щам се за предложѐнието на ня̀кого 注意到某人的建议 ❽〈民〉担任,出任：Рàйна свъ̀рши девѝческа гимнàзия и се ～на учѝтелка в рòдния си край. 拉依娜上完了女子中学,在自己的故乡担任了教师。❾〈口,不赞〉(同某人)常在一起鬼混：～щам се с лòши другàри 同坏朋友鬼混 ❿(花、植物)生根,扎根：Дръвчѐто се ～на. 小树扎下根了。⓫〈口〉(衣服等)合身,(鞋)合适,跟脚：Ботýшите се ～щат на Момчѝл. 这双靴子莫姆奇尔穿着合适。⓬(指颜色等)涂得上,上色：Боя̀та се ～на. 颜色涂上了。◇ **за слàмка се ～щам** 捞救命稻草 ～**щам се за главàта** 1. 一筹莫展,不知所措：В къ̀щи завàри такàва мръсотѝя, че се ～на за главàта. 他进家后发现这么脏,真不知如何是好。2. 惊奇,惊恐;不相信 ～**щам се на бàс** 打赌 ～**щам се на въ̀дицата, ～щам се в капàна, клòпката**〈口〉上钩,落网,陷入罗网;上圈套,上当,受骗 **Хвàнах се на хорòто.** 我已和大家一起干了起来,不能打退堂鼓。～**щане**［中］

хвòйна [阴] 欧洲刺柏,璎珞柏 (*Juniperus communis*)

хвòйнов -*а* хвòйна 的形容词: ~и хрàсти 璎珞柏树丛

хвощ -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈植〉木贼 (*Equisetum*)

хвòщов -*а* хвощ 的形容词

хврък|вам [未], **хвръкна** -*неш*, *хвръкнàх* [完] ❶飞起,飞走,飞出: Птѝчето ~на из гнездòто. 小鸟从窝里飞出来了。Хвръкна ѝскра, изгорѝ го. 火星飞出来,烧着他了。❷〈转〉急速冲向,奔向,飞向: ~вам към нѝкого 奔向某人,飞向某人 ❸〈转〉(时间)飞逝: Поглèдна часòвника си и видя, че врèмето ~нало неусèтно. 他看了看手表,发现时间不知不觉地流逝了。Детѝнски злàтни днѝ, къдè ~нахте вѝй? 童年的黄金时日,你们跑到哪里去了? ❹〈转〉消失,破灭,丧失: Надèждите ми ~наха. 我的希望破灭了。❺〈转〉(钱、财产等)没了,失去,失掉: Хвръкнаха ми парѝчките! 我的钱花完了。◇ **Хвръкна пѝлето.**〈口〉完蛋了;无济于事。**Хвръкна ми чивѝята (акълът, умът).**〈口〉我发狂(发疯)了。**~ване** [中]

хвър|гам [未]〈民〉, **хвърля** -*лиш*, *хвърлих* [完] 同 хвърлям: Тòй нѝкога нѝщо не ~га, не излѝва, не развàля. 他从来不扔、不倒、不损坏任何东西。— **се** [被动] **~гане** [中]

хвър|гам се [未]〈民〉, **хвърля се** -*лиш се*, *хвърлих се* [完] [中态] 同 хвърлям се **~гане** [中]

хвъргàч [阳]〈运〉投掷运动员: ~ на дѝск 铁饼运动员

хвърка|м хвъркàх [未] 同 хвърчà: По тревѝчките ~ха пеперу̀ди. 在草地上飞舞着蝴蝶。**~не** [中]

хвъркàт -*а* [形] ❶会飞的,能飞的: Птѝците са ~и живòтни. 鸟类是会飞的动物。❷〈转〉迅速的,神速的,飞快的;敏捷的,灵巧的: В национàлните борбѝ е ѝмало еднà ~а чèта. 在民族解放斗争中有一支神速的队伍。Хвъркàта е в рàботата си. 她干活很敏捷。❸ [用作名] **~о** -*и* [中] 鸟

хвърковàт -*а* [形] 同 хвъркàт

хвърле|й -*ят*, -*я* [阳] 射程;一箭之遥,一箭之地,一投之遥: Блѝзо е — на ~й кàмък. 很近,有一投之遥。Акò вѝдеше пък, че ѝде от нѝкъде колà с дървà, от едѝн ~й мя̀сто ще чàка, път да ѝ не мѝне. 如果看见从哪儿来拉木柴的车,他便从一箭之地等着它,不让它过去。

хвърляк [阳] 同 хвърлей

хвърл|ям [未], **хвърля** -*иш*, *хвърлих* [完] ❶扔,投,抛,掷: ~ям бòмби 扔炸弹 ~ям кòпие 投标枪 ~ям пòзиви 撒传单 ~ям нèщо през (от) прозòреца 把某物从窗户里扔出去 ~ям нèщо нависòко 把某物抛到高处 ~ям дървà в òгъня 把木柴扔到火里 ❷摆脱,扔掉,脱掉,扒下: ~ям дрèхите си 脱掉自己的衣服 ❸〈转〉抛弃,放弃(工作、职业等),不再做(某事): Берберѝн ~ил бръснàча. 理发师扔掉剃刀不干了。❹(马等把人或东西从背上)摔下,甩掉: Кòнят ~я ездàча. 马把骑手摔下来。❺〈旧〉射击,开火: ~ям стрелàта 射箭 ❻(和某些名词连用代表名词所表示的动作): ~ям в изненàда 使感到突然 ~ям в изумлèние 使惊奇 ~ям в мъ̀ка 使痛苦 ~ям в отчàяние 使沮丧 ~ям в сму̀т 使发窘,使难为情 ~ям в почу̀да 使奇怪 ~ям в тревòга 使担心,使不安 ❼(同名词 шегà, закàчки, клеветѝ 等连用)进行,做: ~ям шегѝ 开玩笑 ~ям подигрàвки 嘲笑 ~ям клеветѝ 诽谤 ~ям оскърблèние 侮辱 — **се** [被动] ◇ **Нѝма къдè иглà (яйцè) да ~иш.**〈口〉人山人海;无插针之地。**Тèзи кàмъни се ~ят в мòята градѝна.** 矛头指向我;矛头对准我。**~ям (на) боб, (на) кàрти**〈口〉(用豆子、纸牌)算命,占卜 **~ям бу̀ло върху̀ нèщо**〈口〉忘却某事 **~ям в бòй (сражèние, войнà и под.)** 投入战斗,参战 **~ям в тъмнѝца (затвòр и под.)** 投入监狱,逮捕入狱 **~ям върху̀ нѝкого винà за нèщо** 因某事怪罪(冤枉)某人,错怪某人 **~ям еднò вѝно (ракѝя и под.)**〈口〉一气(很快地)喝完一杯葡萄酒(白酒等) **~ям жрèбие** 投签,抽签,抓阄 **~ям кàл върху̀ нѝкого** 污蔑,诽谤某人,给某人抹黑 **~ям клàс (кочàн и под.)**〈民〉吐穗(结果实等) **~ям (пу̀скам) кòтва** 抛锚;长时间停留 **~ям къч (чѝфте)** 尥蹶子 **~ям мерàк на нèщо**〈口〉很喜欢某物;很想要某物 **~ям на вѝтъра**〈口〉挥霍,浪费 **~ям нèщо в лицèто (в очѝте) на нѝкого** (对某人)直言不讳地说,直截了当地对某人讲 **~ям нèщо във въздуха** 炸毁,摧毁 **~ям окò на нѝкого илѝ нèщо** 1.十分喜欢某人或某物;非常想得到某人或某物 2.打量(偷偷扫一眼)某人或某物 **~ям очѝ на (към, върху̀) нѝкого илѝ нèщо**〈口〉1. 看一看某人或某物 2. 打量 **~ям парѝ** 把钱投在…上,投资 **~ям пèталата**〈口〉死,死亡 **~ям петнò върху̀ нѝкого** 污蔑某人,给某人抹黑 **~ям пагòните**〈军〉复员,退伍,退役 **~ям пpàх в очѝте на нѝкого** 迷惑某人的视线 **~ям рàсото (калимàвката)**〈宗〉还俗 **~ям ръкавѝцата на нѝкого** 挑衅,寻衅斗殴 **~ям светлинà** 1. 照明,照亮 2. 使清楚,阐明 **~ям сèме (зърно и под)** 播种,撒种 **~ям си мрèжата** 布罗网,下圈套 **~ям си шàпката (кàпата)** 因激动抛起帽子,激动得手舞足蹈,欢呼 **~ям (стòки) на пазàра** (把商品)投入市场,倾销货物 **~ям ся̀нка (òблак)** 投上阴影,遮上阴影 **~ям тòпа**〈口〉死,翘辫子 **~ям хайвèра си** (鱼)排卵,甩子 **~яне** [中]: Тòй ~и нѝколко пъ̀ти мрèжата и при всѝко ~яне изваждаше по нѝколко рѝбки. 他撒了几次网,每网都会捞上几条小鱼。

хвърл|ям се [未], **хвърля се** -*иш се*, *хвърлих се* [完] [中态] ❶奔向,冲向,扑向: ~ям се в обя̀тията му 扑向他的怀抱 ~ям се въз нèго катò звя̀р 像野兽似的向他扑去 ~ям се нагòре по стъ̀лбите 沿着阶梯向上奔去 ❷跳下来: ~ям се в рекàта 跳下河 Хвърлила се е веднъ̀ж от прозòреца. 有一次她从窗户里跳了下来。❸(马等)跳跃,连踢带蹦: Сегà кòнят се ~яше бу̀йно и бя̀сно напрèд, настранà, опѝтваше се да наведè главà и да ~и ездàча. 现在马拼命向前冲,疯狂地向旁边蹦跳,试图低下头,把骑手摔下来。❹翻来覆去,翻滚: От бòлка се ~я в леглòто. 他痛得在床上打滚。❺〈转〉投入,参加: ~ям се в патриотѝческото движèние 投入爱国运动 ◇ **~ям се в (на) очѝ** 引人注目,显眼,扎眼,留下深刻的印象 **~яне** [中]

хвърч|à -*ѝш*, -*àх* [未] ❶飞,飞翔;飞舞: Из въздуха ~àха мухѝчки. 苍蝇在空中飞着。Орèлът ~ѝ високò. 鹰飞得很高。❷〈转〉飞跑,飞驶,疾驰: ~à нагòре по пролòм 沿河谷向上飞跑 ❸〈转〉(心、思想等)飞(向别处),走神: И тòй се помъ̀чи да четè. Но редовèте сàмо минàваха пред пòгледа. Нѝто еднà ду̀мичка не сè задъ̀ржаше в съзнàнието му. Умъ̀т му ~èше дру̀гаде. 他硬着头皮读下去,但一行行字只是在他眼前晃过,一个字也没有留在他的意识里,他的脑子已经飞到其他地方去了。❹〈转〉(时间)不知不觉地过去,流逝,飞逝: Врèмето ~ѝ. 时间在飞逝。◇ **~à на високò** 想入非非;好高骛远 **~à от рàдост** 高兴得手舞足蹈起来,兴高采烈 **~èне** [中]

хвърчàщ -*а* ❶ хвърчà 的现主行动 ❷ [用作形] 快速移动的,流动的;迅速的,神速的: ~а бригàда 快速旅 ◇ **~а белèжка** 便条 **~ лѝст** 传单 **~ нòмер**〈公文〉未编入正式公

文的信件号码;副号

хвърчешкàта [副] 同 хвърчешкòм

хвърчешкòм [副] 神速地,飞快地,飞一般地: Преминàват ～. 他们飞一般地过去。

хвърчùл|о -а [中] ❶风筝: пỳскам ～о 放风筝 ❷〈旧〉飞机

ХДС [хè-де-сè] [缩] Християндемократùчески съюз 基督教民主联盟(德国)

хе[1] [语气] ❶(指示用语,用于指示较远的东西)那儿,你看: Èй го сèлото — ～, под горùчката тàм! 这就是那个村庄——看,就在那片小树林下面。Хè дè чàка карỳцата. С нèя ще я закàрат. 马车在那儿等着,他们要用马车拉她去。❷(表示提醒,催促)欸: Хè, бàй Ивàне, разкажù кàк се бòри с мèчката. 欸,伊万大叔,讲一讲怎样同熊搏斗的吧。❸(表示责备、不满)哼: Хè, герòй! 哼,真够英雄的!

хе[2] [感] (有时连用 хе-хе,表示遗憾,愤怒,不满)咳,哎,唉,哼: Хè, не знàеш тù, приятелю. Товà нèщо ми тежèше катò кàмък в бъбреците. 哎,朋友,你不知道,这件事就像肾脏里的一块石头叫我难受。

Хебрùдски òстрови 赫布里底群岛(英国)

хегемòн [阳] 〈书〉(具有)领导(权)者;盟主,霸主

хегемòн|ен -на [形] 霸权的;领导的: хегемòнна ролЯ 领导作用

хегемонùз|ъм -мът, -ма [无复,阳] 霸权主义: упражнЯвам ～ъм 实行霸权主义

хегемонùст [阳] 霸权主义者

хегемонистùческ|и -а [形] 霸权主义的

хегемòния [阴] 〈书〉领导权;霸权,盟主权: борбù за ～ на Балкàните 巴尔干国家的盟主之争

ХЕИ [хè-ù] [阴,(口)中,缩] Хигиèнно-епидемиологùчна инспèкция 卫生与流行病检验局

хей[1] [语气] ❶(指示用语,用于指示较远的东西)那儿,那里: В пòлский шùр ～ тàм далèч в мрàкът / трèпна òгън. (Дебелянов) 在宽阔田野那漆黑的远方,闪动着火光。❷(用于呼喊、打招呼)嘿,欸: Хèй, момчè — обърна се тòй към колàря, — да глèдаш добùчето. "欸,小伙子,"他向车夫招呼道,"看好牲口。" Хèй, чùчо, чỳваш ли? 欸,叔叔,听见了吗? Хèй, хòра, елàте насàм! 欸,大家都过来吧! ❸(表示提醒,催促)唉,喂: Хèй, ставàйте! 唉,起来呀!

хей[2] [感] (有时用 хе-е-ей,表示高兴,惊讶,遗憾等)嘿,嗨,喝: Не мù е за окòто, а мъчно ми е за онỳй врèме, за младосттà. Хèй, младòст, младòст! 我不是为我的眼睛,而是为那个时光,为青春年代伤心,唉,青春啊青春!

ХейлундзЯн ❶黑龙江(亚洲) ❷黑龙江(中国省名)

хекатòмба [阴] 〈书〉❶〈史〉(古希腊人的)百牛大祭 ❷〈转〉大批人牺牲;大屠杀,屠戮无辜

хекзамèт|ър -ри [阳] 〈书〉六脚韵诗

хекùм|ин -и [阳] 〈旧〉同 лèкар (医生)

хèктар [阳] 公顷

хектогрàф [阳] 胶印器,胶版

хектографùра|м [未,完] 用胶版(胶印器)印刷 — **се** [被动] ～**не** [中]

хектолùт|ър -ри [阳] 百升,百公升

хèлам [未] 见 нехèлам 和 нефèлам (不中用的)

хелбèте [副] 〈口〉当然,显而易见;大概,看来: Пред стàрите, ～, катò пред всЯко стàро, всèки е мùрен, всèки тùх, катò у нЯкое шкòло пред дàскала. 在这些老人面前,当然,就像在每个老人面前一样,每个人都很老实、安静,就像在某学校的老师面前一样。Тỳрците пред всЯка войнà си дàваха куржà с пълна надèжда, че бòг всùкога ще е на тЯхна странà и ～ ще победЯт душмàнина на ислЯма. 土耳其人在每场战争前,总是满怀这样的希望为自己打气,即上帝任何时候都是站在他们一边的,并且一定会战胜穆斯林的敌人。

хèле [副] 〈口〉❶尤其,甚至: Хèле тòй се отличù нàй-мнòго. 尤其他最突出。Свèкърът, а свекЪрвата ～, лю́то я мъчат. 公公和婆婆,尤其是婆婆,都狠毒地折磨她。❷最后、终于: Хèле престàна дъждЪт. 雨终于停了。

хèлиев -а хèлий 的形容词: ～и съединèния 氦的化合物

хèлий [无复,阳] 〈化〉氦 (He)

хеликòптер [阳] 直升飞机

хелиогрàф [阳] ❶日光反射信号器,回光仪 ❷〈理〉日光仪 ❸〈天〉(拍太阳用的)太阳照相机 ❹〈印〉日光胶版

хелиогрàф|ен -на хелиогрàфия 的形容词

хелиогрàфия [无复,阴] ❶日光胶版印刷 ❷日光胶版印刷所

хелиографùя [阴] 〈军〉用日光反射信号传递

хелиогрàфск|и -а хелиогрàфия 和 хелиографùя 的形容词: ～а хартùя 日光胶版印刷纸 ～о предàване на съобщèние 用日光反射信号传递消息

хелиотерàпия [无复,阴] 〈医〉日光疗法,日光浴疗法

хелиотропùз|ъм -мът, -ма [无复,阳] 〈植〉向日性,趋日性

хелмùнт [阳,常复 -и] 寄生蠕虫

хелминтолòг -зи [阳] 〈医〉寄生蠕虫学家

хелминтолòгия [无复,阴] 〈医〉寄生蠕虫学

Хèлсинки 赫尔辛基(芬兰首都)

хем [连] 〈口〉❶和,与,一会儿…,一会儿…;既…,又…;又…,又…: Дружùната ～ вървèше, ～ се спùраше да се любỳва на очаровàтелната зùмна картùна, но мълчалùво. 队伍一会儿前进,一会儿停下来欣赏迷人的冬景,但谁都一言不发。Хèм сърбù, ～ болù. 又痒又痛。❷但是,可是,可要: Хèм да вниимàваш! 你可要当心! ❸ [用作语气] (表示更为惊讶、奇怪等)噢,怎么,是吗: Брèе, хèм е тòй! 噢,原来是他呀! Хèм найстина! 果然是真的!

хематùт [无复,阳] 〈矿〉❶赤铁矿,红铁矿 ❷氧化铁

хематùтов -а [形] 含赤铁矿的: ～и залèжи 赤铁矿藏(矿床)

хемèн [副] 〈民〉马上,几乎,差不多,差一点: И чùчо Тàсо ～ наближùл шестдесèтата годùна и пò-лàни ожèни унỳка от дъщерЯ. 塔索大叔快到 60 岁了,前年他给外孙娶了亲。ХлЯбът ～ се опèче. 面包烤得差不多了。

хемо- [复合词第一部] 表示"血的"之意,例如 хемогрàма (血象,血图), хеморàгия (出血)

хемоглобùн [无复,阳] 〈生物〉血红蛋白

хемогрàма [阴] 〈医〉血象,血图

хемодинамомèт|ър -ри [阳] 〈医〉血液动力计,血压计

хеморàгия [阴] 〈医〉出血

хеморòйди [复,无单,阳] 〈医〉痔,痔疮

хемофùлия [阴] 〈医〉血友病

хемшерùя [阳] 〈方〉同乡,老乡

хендѐк -*ци* [阳]〈民,口〉(路旁和村边等处的)沟,壕;坑
хѐнри [阳]〈电〉亨利(电感单位)
хѐпам [未]〈方〉跳跃,跳:Край тѐбе хоро̀ ще вия̀т, по твоя̀ свирня̀ ще ~т. 跳霍罗舞的人们会在你身边拉起圈来,随着你的演奏跳起来。~**не** [中]
хепати̇̀т [无复,阳]〈医〉肝炎
хепато̀м [阳]〈医〉肝癌
хѐпиенд [只单,阳] 大团圆结局,美满(幸福)结局
хептѐн [副]〈口〉完全:Ра̀ботата е вѐче ~ нарѐд. 工作已经完全就绪了。Ти̇̀ ~ ни забра̀ви. 你已完全把我们忘了。
хѐпънинг [阳] 欢庆
херакли̇̀т [无复,阳](用压制的刨花和水泥制的)绝缘建筑材料
хера̀лдика [无复,阴] 徽章(公文章)志;徽章(公文章)沿革史
хералди̇̀ческ|и -*а* хера̀лдика 的形容词:~о изображѐние 徽章图案 ~и зна̀к 徽章
хербаризи̇̀рам [未,完]〈植〉采集植物标本 — **се** [被动] ~**не** [中]
херба̀ри|й -*ям*,-*я* [阳]〈植〉❶植物标本集 ❷〈罕〉植物标本盒
херба̀риум [阳] 同 херба̀рий
хербици̇̀д [阳] 除草剂
хергѐлѐ -*та* [中]〈民〉马群
хѐринг [阳] 和 **хѐринга** [阴] 鲱 (*Clupea harengus*)
хѐркулес [阳] ❶大力士,巨人(根据古希腊神话中大力神赫拉克勒斯的名字而来) ❷〈天〉武仙(星)座
хѐркулесов -*а* хѐркулес 的形容词:~и му̀скули 大力士般的肌肉 ◇ ~**и стълбове** 赫拉克勒斯石柱(直布罗陀海峡两岸矗立的两大石柱)
хермафроди̇̀т [阳]〈书〉两性人,阴阳人;两性动物
хермафроди̇̀т|ен -*на* [形] 两性的;具有相反性质的:~ни бѐлези 两性特征 ~ни цветовѐ 雌雄连株的花
хермели̇̀н [阳]〈动〉❶白鼬 ❷白鼬皮
хермели̇̀нов -*а* хермели̇̀н 的形容词:~а намѐтка 白鼬皮披肩 ~о палто̀ 白鼬皮大衣
херметѝч|ен -*на* [形] 密封的,封闭的:~на запуша̀лка 密封栓 ~ен котѐл 密封锅炉 ~**но** [副]〈旧〉
херметѝческ|и -*а* [形] 同 херметѝчен ~**и** [副]:~и затво̀рен 关得严严的,密封的
хѐрния [阴]〈医〉疝(气)
хероѝн [阳,只单] 海洛因
хероѝз|ъм -*мъм*,-*ма* [无复,阳]〈书,旧〉同 героѝзъм (英雄主义)
хероѝня [阴]〈书,旧〉同 героѝня (女英雄)
хероѝч|ен -*на* [形]〈书,旧〉同 героѝчен (英雄的,英勇的):~ен ѐпос 英雄史诗 ~**но** [副]
хероѝческ|и -*а* [形]〈书,旧〉同 героѝчески (英雄的,英勇的):~и по̀двизи 英雄的功绩
херо̀|й -*ям*,-*я* [阳]〈书,旧〉同 геро̀й (英雄)
херо̀йск|и -*а* [形]〈书,旧〉同 геро̀йски (英雄的)
херо̀йство [无复,中]〈书,旧〉同 геро̀йство (英勇)
херо̀лд [阳](封建时代宫廷的)承宣官;预报者
херо̀лдск|и -*а* [形] 承宣官的;预告者的:~и жѐзъл 承宣官之杖
хѐрпес [阳]〈医〉疱疹
херувико̀ [无复,中]〈宗〉天使颂歌
херуви̇̀м [阳]〈宗〉天使;司智天使
херуви̇̀мск|и -*а* [形] 天使的;天使般的:~а пѐсен 天使颂歌 ~и гласовѐ 天使般的声音
херцо̀|г -*зи* [阳] ❶[只单](西欧的)公爵位,公的封号 ❷公爵
херцоги̇̀ня [阴] 公爵夫人;公爵的女儿,公爵小姐
херцо̀гск|и -*а* херцо̀г 的形容词
херцо̀гство [中] ❶公爵领地 ❷公爵爵位,公爵封号
хеса̀п [阳]〈民〉同 смѐтка (账):пра̀вя ~ 记账;算账
хесапчи̇̀|я -*ята*,-*и* [阳]〈民〉计算员,会计算的人
хеса̀п|я -*иш*,-*их* [完]〈民〉计算;盘算,合计,思考,考虑
хетѐра [阴]〈书〉(古希腊的)才伎,高等艺伎
хетеро- [复合词第一部] 表示"不同的"、"异种的"之意,例如 хетерони̇̀м (同形异音异义词),хетерополя̀рен (异极的)
хетероге̇̀н|ен -*на* [形]〈书〉异源的;异质的;多相的;不均匀的(与 хомогѐнен (同源的)相对)
хетеро̀зис [阳]〈生物〉杂种优势
хетероморфо̀за [阴]〈生物〉畸形,异态,异形
хѐтман [阳]〈史〉黑特曼(1.乌克兰16世纪末公选出的军队统领,在18世纪初为地方执政官 2.波兰16—17世纪由国王指定的全军统帅)
хи[1] [语气]〈方〉(有时 хи-и,表示加强指示的语气)嘿,喏:Дѐ е Йо̀сиф? — Хи̇̀ та̀м в дола̀. 约瑟夫在哪儿?——喏,在那儿!在山谷里。Ѐй го, ~-и, сѐднал с тамбу̀рата си. 那就是他,喏,抱着冬不拉坐着的那一位。
хи[2] [感] ❶(表示轻轻的笑声,经常重复使用 хи-хи,хи-хи-хи 或 хи,хи,хи)嘿嘿,嘻嘻 ❷(表示懊丧,讨厌)嘿,哼:Хи̇̀, че дъ̀жд измо̀кри ме до ко̀стите. 哎,雨都把我淋透了。Хи̇̀ да се не ви̇̀ди! 哼,别提了!
хиа̀т 和 **хиа̀тус** [阳]〈语言〉元音重出,元音重复(例:добро̀ у̀тро, това̀ а̀гне, коопера̀ция)
хиаци̇̀нт [阳] 同 зюмбю̀л (风信子)
хиаци̇̀нтов -*а* хиаци̇̀нт 的形容词
хибри̇̀д [阳]〈生物〉杂种,混合种:Ка̀търъ̀т е ~ от ко̀н и мага̀ре. 骡子是马和驴的杂种。
хибри̇̀д|ен -*на* [形]〈生物〉杂种的,杂交的;混合种的:~на ца̀ревица 杂交玉米 ~но растѐние 杂交植物 Му̀лето е ~но живо̀тно. 骡子是杂交动物。
хибридиза̀ция [阴]〈生物〉杂交,异种交配
хигиѐна [无复,阴] ❶卫生学 ❷卫生:поддъ̀ржам ~ 保持卫生 ~ на ра̀бо̀тното мя̀сто 工作地点的卫生 ❸卫生措施,保健措施:~ на труда̀ 劳动卫生措施 ~ на зъ̀бите 牙齿卫生措施
хигиѐн|ен -*на* [形] 卫生的:подобря̀ване ~ните усло̀вия на ра̀бо̀тните помещѐния 改善工作间的卫生条件 ~ни на̀вици 卫生习惯 ~ни услу̀ги 卫生服务
хигиенизи̇̀рам [未,完] 使卫生:Общѐствените заведѐния са ~ни. 公共场所是卫生的。— **се** [被动] ~**не** [中]:гри̇̀жи за благоустро̀йване и ~не на сѐлищата 对村庄的福利设备和卫生的关心
хигиени̇̀ст [阳],**хигиени̇̀стка** [阴] ❶卫生学家;卫生家;

лѐкар — 保健医生,卫生科大夫 ❷卫生负责人: ～ на клàса 班级卫生负责人

хигиенйч|ен *-на* [形] 符合卫生要求的;卫生的,保健的: ～но жйлище 符合卫生要求的住宅 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

хигромѐт|ър *-ри* [阳]〈理〉同 влагомѐр (湿度表)

хигроскопйч|ен *-на* [形] 收湿的,吸湿的;易受潮的: Изсу-шѐният тютю̀н е ～ен и лѐсно овлажнява. 晒干的烟草是吸湿的,容易受潮。**～ност** -носттà [阴]

хйдра[1] [阴] ❶〈神话〉多头蛇 ❷〈转〉大患,大敌

хйдра[2] [阴]〈动〉水螅 (*Hydra viridis*)

хидрàвлика [无复,阴]〈理〉水力学

хидравлйч|ен *-на* [形] ❶水力的;水力学的 ❷水压的,液压的: ～на прѐса 水压机 ～ен трио̀н 水力锯 ◇ **～ен цимѐнт (вàр)** (一种用于水下建筑的)快速凝固水泥

хидравлйческ|и *-а* [形] 同 хидравлйчен: ～и у̀реди 水力设备

хидрàнт [阳] 消火栓;消防龙头,给水栓

хидрàт [阳]〈化〉水合物,水化物: кàлциев ～ 水化钙

хйдро- [复合词第一部] 表示"水"、"水利"、"水力"等意,例如 хидробиоло̀гия (水生生物学), хидромехàника (流体力学)

хидробиологйч|ен *-на* [形] 水生生物(学)的: ～но проу̀чва-не на язовйрите 水库的水生生物学考察

хидробиоло̀гия [无复,阴] 水生生物学

хидробу̀с [阳] (能载 150 人左右的)短程轮船

хидровъ̀з|ел *-ли* [阳] 水力枢纽,水利枢纽

хидрогеоло̀гия [无复,阴] 水文地质学

хидрогрàфия [无复,阴] 水文地理学: ～ на Балкàнския полуо̀стров 巴尔干半岛的水文地理学

хидрогрàфск|и *-а* [形] 水文地理(学)的: ～а кàрта 水文地理图;水道图

хидроелектростàнция [阴] 水力发电站

хидроелектроцентрàла [阴] 水电站,水力发电站

хидроенергй|ен *-йна* [形] 水能的,水动力的

хидроксйл|ен *-на* [形]〈化〉**～на гру̀па, ～ен радикàл** 羟基

хидролйза [无复,阴]〈化〉水解

хидроло̀|г *-зи* [阳] 水文学家

хидроло̀гия [无复,阴] 水文学

хидроло̀жк|и *-а* хидроло̀гия 的形容词: ～и проу̀чвания 水文学考察

хидрометеороло̀|г *-зи* [阳], **хидрометеороло̀жка** [阴] 水文气象学家

хидрометеорологйч|ен *-на* [形] 水文气象(学)的: ～на стàнция 水文气象站

хидрометеороло̀гия [阴] 水文气象学

хидромехàника [无复,阴]〈理〉水力学,流体力学

хидроплàн [阳] 水上飞机

хидропо̀ника [阴] (植物的)溶液培养学,水栽法

хидросамолѐт [阳] 水上飞机

хидростàтика [无复,阴]〈理〉流体静力学

хидростатйч|ен *-на* [形]〈理〉流体静力(学)的 ◇ **～но налягане** (流体)静压,(静)水压(力)

хидросфѐра [阴,只单] 水圈,水界(地球水域的总称)

хидротермàл|ен *-на* [形] 温泉的

хидротерàпия [无复,阴]〈医〉水疗法

хидротѐхника [无复,阴] 水利工程,水利工程学

хидротехнйческ|и *-а* [形] 水利工程的,水利工程学的: ～о стройтелство 水利工程建设

хиѐна [阴] ❶〈动〉鬣狗 (*Hyaena*) ❷〈转〉掠夺者,万恶的强盗

хйжа [阴] ❶小农舍,茅屋 ❷山中小客店

хизмѐт [阳]〈方〉同 слу̀жба (服务,供职)

хикс *-ът, -а, -ове* [阳] ❶拉丁字母 x 的名称 ❷〈数〉(第一个)未知数 ❸〈转〉某人,某地: Господйн ～ 某先生 в градѐца ～ 在某个小城镇里

хил *-а* [形] ❶〈罕〉同 хйлав: ～ стàрец 虚弱的老人 ❷〈民〉(指牛)犄角尖朝后倒长的

хил. [缩] хилядa 千,1000

хйлав *-а* [形] 瘦弱的,消瘦的;虚弱的,细弱的: ～о тяло 瘦弱的身体 ～о дръвчѐ 细弱的小树 ◇ **Мно̀го бàби — ～о детѐ.** 〈俗〉奶奶多,孩子瘦;人多手杂,反倒误事。**～ост** -осттà [阴]

хйлене 见 хйля се

хйлка [阴] (球)拍: ～ за тѐнис на мàса 乒乓球拍

хйлус [阳]〈生理〉❶唾腺,唾液腺 ❷乳糜

хйлус|ен *-на* хйлус 的形容词: ～ни жлезй 乳糜腺

хйл|я се *-иш се, хйлйх се* [未] 嘿嘿笑

хилядa[1] [常复 хйляди,阴] ❶1000,1000 个: трй ～и овцѐ 3000 只羊 ～а ду̀ши 1000 人 ❷ [常复]无数的,众多的,成千上万的: Хйляди по̀здрави! 多多问候! Хйляди благодàрности! 非常感谢! 多谢! От двà мѐсеца то̀й повтàряше то̀я въпро̀с ～и пъ̀ти, но о̀тговор нямаше. 两个月来他把这个问题重复了无数次,但一直没有答复。Отру̀паха го с ～и въпро̀си. 人们向他提出了很多问题。◇ **с ～и** 众多地,非常多地,成千上万地

хилядa[2] 和〈民〉**хилядо** [数] 千,1000

хилядàрк|а [阴]〈旧,口〉面额为 1000 列弗的钞票: Тàя рàбота ми стру̀ва трй ～и. 这件事需要我花 3000 列弗。

хйляд|ен *-на* [形] ❶成千的;数以千计的;很大的: ～но мно̀жество 大多数 ～ен грàд 人口众多的城市,大城市 ～ен наро̀д 成千的人 ❷ [数] 第 1000 的: ～на годйна 第 1000 年 У̀тре излйза ～ният бро̀й на вѐстника. 明天要出报纸的第 1000 号。Кàзвам ти вѐче ～ен пъ̀т. 我已告诉你 1000 次了。❸1‰的,分成 1000 份的 ❹ [用作名] **～на** [阴] 1‰: Мѐтърът представлява еднà ～на от киломѐтъра. 米是公里的 1‰。

хйлядни|к *-ци* [阳]〈旧〉军队中率领 1000 人的头领

хйлядница [阴]〈民〉同 хилядa

хилядо 见 хилядa

хилядогодйшен *-на* [形] 千年的;数千年的: ～на култу̀ра 千年的文化

хилядогодйшнина [阴] 1000 周年

хилядолѐт|ен *-на* [形] 同 хилядогодйшен

хилядолѐтие [中] 1000 年,10 个世纪: вто̀ро ～ от но̀вата ѐра 公元第二个千年

хиляд|я *-йш, -йх* [完]〈民〉赚成千上万的钱,赚大钱;发大财: Да ～йш! 祝你发财!

хѝл|я се -*иш се*, *хѝлѝх се* [未,中态]〈口,不赞〉嘿嘿笑;咧嘴笑,笑嘻嘻:Пред тѐб се смѐе и ~и,а зад гърба̀ ти гро̀б копа̀е. 当面笑嘻嘻,背后下毒手;当面是人,背后是鬼。

Хималаи 喜马拉雅山脉(亚洲)

хѝмен [阳]〈解〉处女膜

химѐра [阴] 幻想,不切实际的空想

химѐр|ен -*на* химѐра 的形容词:~ни надѐжди 无法实现的愿望,空想

химѝ|к -*ци* [阳], **химѝчка** [阴] ❶化学家 ❷〈口〉化学教员;化学系学生:студѐнт ~к 学化学的大学生

химика̀л [阳] 化学剂;化学制品:писа̀лка с ~ 圆珠笔

химика̀лка [阴]〈口〉圆珠笔

химѝч|ен -*на* [形] 同 химѝчески

химѝческ|и -*а* [形] 化学的;化学作用的;化学方法的:~и съста̀в на по̀чвата 土壤的化学成分 ~а реа̀кция 化学反应 ~а фо̀рмула 化学公式,化学分子式 ~и то̀рове 化肥 ~а инду̀стрия 化学工业 ~и заво̀д 化工厂 ~и у̀реди 化工器材 ~а лаборато̀рия 化学实验室 ~и институ̀т 化工学院;化学研究所 ~о чѝстене 化学洗涤,干洗 ~о боядѝсване 化学油漆 ~а войскова̀ ча̀ст 防化兵部队 ◇ **~и мо̀лив** 化学铅笔,变色铅笔 **~о мастѝло** 化学墨水,紫墨水 **~и** [副]

хѝмия [阴] ❶化学;化学课:органѝчна ~ 有机化学 неорганѝчна ~ 无机化学 аналитѝчна ~ 分析化学 Полу̀чих отлѝчен по ~. 我化学得了优。❷〈口〉化学课本:Ку̀пих си ~ за X кла̀с. 我买了10年级化学课本。

химкомбина̀т [阳] 化工厂,化工公司

химн -*ът*, -*а*, -*и* [阳] ❶赞歌,颂歌:църко̀вни ~и 教堂里的圣歌 ~ на Аполо̀н 阿波罗赞歌 ❷国歌:национа̀лен ~ 国歌 ❸〈文学〉赞美诗:~ на зора̀та 黎明颂 ~ на мира̀ 和平颂

химозѝн [阳]〈生化〉凝乳酶

хинѝн [阳]〈医〉奎宁,金鸡纳霜:Хинѝнът се употребя̀ва протѝв трѐска (бла̀тна трѐска). 奎宁用于治疗寒热病(疟疾)。

хинѝнов -*а* [形] ❶奎宁的,含有奎宁的:~ разтво̀р 奎宁水 ~о вѝно 奎宁葡萄酒 ❷奎宁的,由奎宁引起的:~о отра̀вяне 奎宁中毒 ~а слепота̀ 由奎宁引起的失明 ❸奎宁的,金鸡纳树的:~и корѝ 金鸡纳树皮 ◇ **~о дърво̀** 金鸡纳(*Cinchona*)

хѝнтерланд [阳]〈书〉内地(工商业中心的邻近地区;与殖民地相毗连的独立领土)

Хѝос 希俄斯岛(希腊)

хип [感](对运动员称赞的欢呼声)好啊,好样的

хипер- [复合词第一部] 表示"超过"、"过多"之意,例如 хипергликемѝя (血糖过多症),хиперфу̀нкция (机能过旺)

хипѐрбола[1] [阴]〈文学〉夸张法,夸大法

хипѐрбола[2] [阴]〈数〉双曲线

хиперболиза̀ция [阴]〈文学〉(文艺作品中的)夸张,夸大

хиперболизѝра|м [未,完]〈书〉夸张,夸大,言过其实 **~не** [中]

хиперболѝч|ен -*на* [形] 夸张法的,夸大的,言过其实的:~ен о̀браз 夸张的形象 ~ен ѝзраз 夸张的说法 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]:~ност в изобразя̀ването 描写中的夸张手法

хипертонѝч|ен -*на* хиперто̀ния 的形容词:~на бо̀лест 高血压症

хиперто̀ния [无复,阴]〈医〉高血压

хипертро̀фия [阴]〈医〉(某器官)肥大,肥厚,过大(与атро̀фия (萎缩)相对)

хѝпи -*та* [中] 嬉皮士

хипно̀за [阴] ❶催眠;催眠状态:леку̀вам чрез (с) ~ 用催眠方法治疗 намѝрам се в състоя̀ние на ~ 处于催眠状态 ❷〈转〉令人迷醉的力量,强大的感召力,诱惑,魔力:Под ~та на любовта̀ то̀й напра̀ви непоправѝма грѐшка. 由于爱情的魔力,他犯了不可挽回的错误。

хипнотиза̀тор [阳], **хипнотиза̀торка** [阴] 会施催眠术的人

хипнотиза̀торск|и -*а* хипнотиза̀тор 的形容词:~и сеа̀нс 催眠术

хипнотиза̀ция [阴] 催眠

хипнотизѝра|м [未,完] ❶催眠,施催眠术 ❷〈转〉感召,吸引;迷惑:~щ по̀глед 迷人的目光 стоя̀ като̀ ~н 像被迷住似的站着 — **се** [被动] **~не** [中]

хипнотѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] ❶催眠学 ❷催眠,催眠术

хипнотѝч|ен -*на* [形] 催眠的,催眠术的:~на сѝла 催眠力 ~но състоя̀ние 催眠状态 ~ен сън 催眠的人睡 **~но** [副]

хипнотѝческ|и -*а* [形] 同 хипнотѝчен

хипо- [复合词第一部] 表示低于一定的标准、"过低"、"过少"、"减少"、"不足"、"缺乏"、"不全"等意,例如 хипото̀ния (低血压),хипопла̀зия (发育不全)

хиподро̀м [阳] 跑马场

хиподру̀м [阳] 同 хиподро̀м

хипопота̀м [阳]〈动〉河马(*Hippopotamus amphibius*)

хипотѐз|а [阴] 假设,假定;假说:Нѐговата ~а се ока̀за вя̀рна. 他的假设是对的。Ѝма ра̀зни ~и за произхо̀да на земя̀та. 对地球的起源有各种假说。

хипотену̀за [阴]〈数〉(直角三角形的)斜边

хипотетѝч|ен -*на* [形] 假设的,假定的:~но съждѐние 假设的判断

хѝра [阴]〈方〉(身上的)污垢,汗垢

хир|ѐя -*ѐеш*, -*ѐях* [未]〈方〉瘦弱下去,消瘦下去,憔悴,虚弱

хира̀да [阴]〈方〉小壁橱,小壁柜

хирома̀нт [阳], **хирома̀нтка** [阴] 手相术士

хирома̀нтия [无复,阴] 手相术

Хиросѝма 广岛(日本港市)

хиру̀р|г -*зи* [阳] 外科医生

хирургѝч|ен -*на* [形] 外科的;外科手术的:~на намѐса (外科)手术 ~но отделѐние 外科

хирургѝческ|и -*а* [形] 外科的,和外科有关的:~а по̀мощ 外科治疗 ~а опера̀ция 外科手术 ~и но̀ж (外科)手术刀 ~а клѝника 外科诊所 ~а за̀ла (外科)手术室 ~и инструмѐнти 外科用器械

хиру̀ргия [阴] ❶外科学,外科:възстановѝтелна ~ 修复外科学 дѐтска ~ 小儿外科学 ❷〈口〉(医院的)外科、外科诊室:Зака̀раха бо̀лния в ~та. 他们把病人送到了外科。

хистоло̀|г -*зи* [阳]〈生物〉组织学家

хистологѝч|ен -*на* [形]〈生物〉组织学的;组织学家的:~но изслѐдване 组织学研究 ~ен институ̀т 组织学研究所 ~ен препара̀т 组织实验标本

хистологѝческ|и -а［形］同 хистологѝчен

хистолѐгия［无复,阴］〈生物〉组织学：～ на човѐка 人体组织学 ～ на растѐнията 植物组织学

хит -ът,-а,-ове［阳］风行一时的歌曲,热门歌曲(书籍等),热门货

хитлерѝз|ъм -мът,-ма［无复,阳］希特勒独裁时期(1933—1945);希特勒主义

хитлерѝст［阳］,**хитлерѝстка**［阴］希特勒分子,希特勒主义分子

хитлерѝстк|и -а［形］希特勒主义的,希特勒分子的：Хитлерѝстките войскѝ бя̀ха разбѝти от сла̀вната Червѐна а̀рмия. 希特勒的部队被光荣的红军打垮了。～и［副］希特勒式地;法西斯式地

хитѝн［阳］(古希腊人穿的一种)短衫;背心,坎肩

хитрѐц -ѝ［阳］,**хитрѝца**［阴］滑头,狡猾的人

хитр|ѐя -ѐеш,-я̀х,过主形动 -я̀л,-я̀ла,-ѐли［未］变滑头,变狡猾,耍手腕;变机灵：Детѐто пѐчна да ～ѐе. 孩子开始变得机灵了。

хитринà［阴］同 хѝтрост

хитрѝца［阴］同 хитрỳша

хѝтро 见 хѝтър

хѝтрост -тà,-и［阴］❶［只单］滑头,狡猾,狡黠;机灵：чàкам с ～ 狡猾地等待着 проявя̀вам пѐ-голя̀ма ～ 表现得更狡猾 ❷狡猾的办法,狡黠的行为;机智,巧计：успя̀вам с ～ 智胜 постѝгам целтà си с ～и 用计达到自己的目的

хитроỳм|ен -на［形］〈罕〉机敏的,机灵的;很巧妙的：～ен човѐк 机灵的人 ～но тълкỳване 很巧妙的解释 **～но**［副］：И ～но се възпѐлзува тя̀ от тѐзи щастлѝв слỳчай. 她非常巧妙地利用了这一幸运的时机。

хитрỳва|м［未］耍滑头,使狡计;想巧妙的办法：Мнѐго ～, но да вѝдим каквѐ ще стàне. 他耍了很多花招,但我们要看看到底能怎样。～**не**［中］：Не помѐгнаха нѝкакви ～ния. 任何花招都无济于事。

хитрỳша［阴］〈口〉诡计多端的女人,狡猾的女人

хитрỳшко［阳］同 хитрѐц

хѝтр|я -иш,-их［未］〈方〉诱骗,哄骗,骗取：Хѝтрят ми момчѐто зарàд момàта си. 他们诱劝我的孩子娶他们的姑娘。◇ ～**я детѐ** 逗引小孩,哄孩子

хѝт|ър -ра［形］❶狡猾的,滑头的：Тѐй е ～ър катѐ лисѝца. 他像狐狸一样狡猾。～ра лисѝца 狡猾的狐狸 ❷狡诈的,诡计多端的：～ър и скрѝтен човѐк 狡诈诡秘的人 ❸灵巧的,手巧的,熟练的,精巧的：Кàлфата излѐзе пѐ-～ър от мàйстора си. 徒弟比自己的师傅还巧。❹机灵的,机智的;俏皮的：～ър пѐглед 机灵的目光 ～ра шегà 俏皮的玩笑

хихѝка|м［未］嘿嘿地笑,嘻嘻笑,轻轻地窃笑 **～не**［中］

хич［副］〈口〉无论如何也不…,一点也不…,根本不…：Хѝч не мỳ мѝга окѐто. 他连眼都不眨。Хѝч не ѝскам да знàя. 我根本不想知道。Хѝч не сѐ ядѐсвай. 你根本不用生气。

хѝщ|ен -на［形］❶凶猛的,肉食的：～ен звя̀р 猛兽 ～на птѝца 猛禽 ～но живѐтно 肉食动物 ❷〈转〉凶猛的,凶恶的,野兽般的：～ни очѝ 凶恶的眼睛 ～но изражѐние 凶恶的表情 ❸〈转〉贪婪的;贪暴的,残暴的：～ен пѐглед 贪婪的目光 **～но**［副］**～ност** -носттà［阴］

хѝщни|к -ци［阳］,**хѝщница**［阴］❶猛兽;猛禽 ❷〈转〉凶恶的强盗,残暴的掠夺者;残酷的剥削者

хѝщническ|и -а［形］❶猛兽的,凶猛的,凶恶的：～и инстѝнкт 凶恶的本能 ❷猛兽似的,贪暴的,残暴的：～и стремѐжи на капиталѝстите 资本家的贪暴欲望 ❸〈转〉破坏性的,不负责任的：～о изсѝчане на горѝте 滥伐森林 **～и**［副］：Капиталѝстите ～и ограбват рабѐтническата клàса. 资本家残暴地掠夺工人阶级。

хѝщничество［中］猛兽似的手段,贪暴行为,抢劫

хѝщнишк|и -а［形］同 хѝщнически：～а войнà 掠夺性的战争

хѝщно 见 хѝщен

хѝщност 见 хѝщен

хлàбав -а［形］❶肥大的,宽大的;松散的：Колàнът ми е ～. 我的腰带松了。Въ̀зелът е ～. 绳结松了。❷纪律松懈的,不守秩序的,散漫的;松懈的,懈怠的：～а рàбота 松懈的工作 **～о**［副］**～ост** -осттà［阴］

хлад -ът,-à［阳］❶凉：Пѝпнах ръкàта му. Усѐтих ～. 我摸了摸他的手,觉得很凉。❷凉快,凉爽,清凉：Дѐнем и нѐщем тàм царѝ ～ и тишинà. 白天和夜晚那里充满着凉爽和宁静。Ся̀даме на ～. 我们坐在凉爽的地方。От прозѐреца полъ̀хна тъ̀нък ỳтринен ～. 从窗户里吹来清晨微微的凉气。От ѐзерото ѝде ～. 从湖上吹来了凉气。

хлàд|ен -на［形］❶凉的,凉爽的;清凉的：～на ѐсен 凉爽的秋天 ～на ỳтрин 凉爽的早晨 ～на ся̀нка 阴凉 ～на стàя 凉爽的房间 ～на водà 凉水 ～ен въ̀здух 清凉的空气 Бѐше стàнало дѐста къ̀сно и от врѐме на врѐме полъ̀хваше ～ен нѐщен ветрѐц. 天已经很晚了,不时吹来凉爽的夜风。❷冷,寒冷 ❸〈转〉(指人)平淡的,冷淡的,冷漠的,无情的;冷静的：～ен човѐк 冷漠的人 ～ен прѝем 冷淡的接待 ～ен пѐглед 冷淡的目光 ～на усмѝвка 冷淡的笑容 ～ен разсъ̀дък 冷静的理智 ◇ **～но оръ̀жие** 冷兵器(不用火药的武器,即刀、箭、矛等) **～но**［副］：Стàва ми ～но, ～но ми е. 我觉得冷。Тѐй се държѐше към нѐя ～но. 他对她很冷淡。**～ност** -носттà［阴］

хладѝво［中］致冷剂,冷冻剂,冷却剂

хладѝл|ен -на［形］冷藏的,冷却的,冷冻的：～ен вагѐн 冷藏车(厢) ～на инсталàция 冷冻设备 ～на машѝна 冷冻机 ～на тѐхника 冷冻技术 ～но помещѐние 冷冻室

хладѝлни|к -ци［阳］冰箱,冷藏室

хладинà［无复,阴］❶凉,凉快,凉爽;清凉：Да излѐзем вън на ～. 我们到外面凉快凉快吧!Почàкахме,та да тръ̀гнем по ～. 我们等了一阵,好在凉快的时候出发。Птѝците почѝваха на ～ в гъ̀стите клѐни на дървѐтата. 鸟儿在茂密的树枝上歇凉。Лѐка вечѐрна ～ повя̀ над земя̀та. 夜晚微微的凉风吹拂在大地上。Автомобѝлите цѐпят въ̀здуха,прия̀тна ～ облъ̀хва лицàта. 汽车划破空气,舒适的凉风吹拂着脸颊。❷冷,寒冷：Скрѝта междỳ храсталàците, тя̀ потрепѐрваше от среднѐщната ～. 她藏在灌木丛中,深夜的寒冷使她发抖。❸〈转〉平淡,冷淡;无情：Хладинà се четѐ и в пѐгледа на мàлките му ся̀нкавозелѐни очѝ. 冷淡无情也流露在他那蓝绿色眼睛的目光里。

хладн|ѐя -ѐеш,-я̀х 过主形动 -я̀л,-я̀ла,-ѐли［未］〈罕〉❶变凉,变凉爽;变清凉：Запѐчваше и врѐмето да ～ѐе гѐре в планинàта. 山上天气也开始变凉了。❷使感觉凉,使觉得凉爽：Потѐклата по чѐлото му пѐт ～ѐеше прия̀тно катѐ милỳвка. 沿着他前额流下的汗水使他好似被人抚摩,觉得舒适凉爽。❸(与人称代词与格简形 ми,ти,му,й,ни,ви,им 连用)觉得凉,感到冷：Тѐй го покрѝ с завѝвка да не мỳ ～ѐе

през нощтà. 他用被子给他盖上,以免他夜里觉得冷。

хладнинà [无复,阴]〈罕〉同 хладинà

хлàдно [副] ❶(常用于无人称句 ~ е,стàва ~)凉爽,凉快,冷:Рекàта шумèше с рàвен, успокойващ плясък. Бèше ~. 天气凉爽,河水发出平静的、令人心安的拍击声。Стàна ~ и тòй се събýди. 变得冷起来,于是他醒了。❷〈转〉冷淡地,冷漠地:Тòй се държèше към нèя въздържано и ~. 他对待她的态度谨慎而冷漠。◇ **Стàва ми ~,~ ми е.** 我觉得凉,我感到冷。

хладнокръв|ен -*на* [形] ❶沉静的,冷静的,沉着的,平静的:~ен младèж 沉静的青年 ~ен боèц 沉着的战士 оставам ~ен 保持镇静 ❷〈罕〉冷淡的,冷漠的:Тòй чу уплàшен товà извèстие, но запàзи ~но лицè. 他听到这个消息很害怕,但却保持着冷漠的神色。**~но** [副] **~ност** -ността [阴]

хладнокръвие [无复,阴] 沉静,镇静,冷静,沉着:запàзвам ~ 保持镇静 покàзвам ~ 表现出沉着

хлàдност 见 хлàден

хладовùна [无复,阴]〈民〉❶凉爽的天气:Обàди ми, че по ~ ще трьгне за сèло. 他通知我说,他要在凉快的时候到农村去。❷凉爽的地方:Излязохме на ~. 我们到凉爽的地方去了。Тòй бè докàрал овцèте на ~ в кошàрата. 他把羊都赶到了羊圈的阴凉处。

хладовùт -*а* [形]〈民〉同 хлàден

хлàд|ък -*ка* [形](多指水等)凉的,清凉的:~ка водà 清凉的水 ~ка бàня 冷水浴

хлад|я -*ùш*, -*ùх* [未]〈罕〉使变凉,使凉爽 — **се** [反身,被动]

хлапà|к -*ци* [阳] ❶小孩子,毛孩子 ❷〈口〉(多指无经验、不理智的男人)莽撞的人,冒失的人,没经验的人,毛手毛脚的人

хлàпа|м [未]〈口〉(鞋等因肥大)不跟脚:Обýщата му ~т. 他的鞋不跟脚。Чèхлита му ~т. 他的拖鞋趿拉趿拉的。**~не** [中]

хлапатàр [常复,阳]〈口〉肥大的鞋(拖鞋等)

хлапацàл|о -*а* [中]〈口,不赞〉唠唠叨叨的人,废话连篇的人,胡说八道的人

хлапàшк|и -*а* [形] 毛孩子的;儿戏的,不严肃的:~а рàбота 毛孩子的玩艺,不严肃的事 ~и вùд 小孩子模样

хлапàщина [无复,阴]〈不赞〉小孩子的行为,毛孩子的举动

хлапè -*та* [中]〈口〉❶(常指10岁以下的)小孩,孩子 ❷〈藐〉莽撞冒失的人,毛毛躁躁的人,毛手毛脚的小伙子

хлапетù|я -*и* [常复,集]〈口〉❶小孩子们,儿童们:сèлски ~и 村童们 ❷〈藐〉毛手毛脚的小伙子,毛毛躁躁的人,没经验的小伙子,不懂事的人

хлапèшк|и -*а* [形] 小孩子的:~и прùказки 小孩子的说法,幼稚的说法

хлàс|вам [未], **хлàсна** -*неш*, *хлàснàх*,过被形动 -*нат* [完] хлàскам 的一次或连续几次的动作:~вам вратàта 敲敲门 Хлàснах го с бухàлката. 我用捣衣杵打了他。Тòй ~на с юмрýк момчèто по рàмото. 他在小伙子的肩头上捶了一拳。— **се** [反身,被动,中态]:Извù се вѝтър. Някъде наблѝзо се ~на прозòрец. 刮起风来,附近什么地方的窗子响了一下。**~ване** [中]

хлàска|м [未] 猛敲,猛打,猛捶,猛撞:Вѝтърът ~ше вратàта. 风吹打着门。— **се** [反身,被动,中态]:Прозòрците се ~т от вѝтъра. 窗户被风猛烈吹打着。

хлàсна 见 хлàсвам

хлебàр -*ят*, -*я* [阳] 面包师;面包工人;面包商

хлебàр|ин -*и* [阳] 同 хлебàр

хлебàрка[1] [阴] 女面包师;女面包工人;女面包商

хлебàрка[2] [阴] 蜚蠊,蟑螂(*Periplaneta orientalis* 或 *Blatta dermanica*)

хлебàрница [阴] 面包房,面包厂;面包店

хлебàрск|и -*а* хлебàр 的形容词:~и занаят 面包业,烤面包的手艺 ~и рабòтник 面包工人

хлебàрство [无复,中] 面包业

хлèб|ен -*на* [形] ❶面粉的:~но тестò 面团 ~ни издèлия 面制品 ❷面包的;制面包的:~на мая 面包曲,面包酵母 ~ен завòд 面包厂 ~на кампàния 面包公司 ❸粮食的,谷物的:зърнени ~ни хранù 谷物 ~ни култýри 粮食作物 ◇ **~но дървò**〈书,植〉面包树(*Atrocarpus incisa*)

хлèбец [无复,阳] 少量面包,一点儿面包:Купýват си тè ~, сѝренце и маслѝнки. 他们买了一点儿面包、奶酪和油橄榄。

хлèбнина [阴]〈方〉(粮食或饲料中的)营养素

хлебобъркàчка [阴] 和面机,搅面机

хлебозавòд [阳] 面包厂

хлебокомбинàт [阳] 面包制作公司,面包厂

хлебопекàр -*ят*, -*я* [阳] 面包师,烤面包工人

хлебопекàрница [阴] 面包房;面包店

хлебопекàрск|и -*а* хлебопекàр 的形容词

хлебопекàрство [无复,中] 烤面包业

хлебопèчене [无复,中] 烘烤面包:машùнно ~ 机器烘烤面包 технолòгия на ~то 面包烘烤工艺

хлебопродàв|ец -*ци* [阳] 面包商;面包售货员

хлебопродàвница [阴] 面包店

хлебопроизвòдство [无复,中] 面包生产:машùни за ~ 面包机

хлеборòд|ен -*на* [形]〈诗〉丰产的,丰收的;肥沃的:~но полè 肥沃的田野

хлеборòдие [中]〈方〉同 плодорòдие(肥沃)

хлебоснабдяване [中] 面包供应

хлèбче -*та* [中] 小面包

хлев -*ъm*, -*ове* [阳]〈方〉畜棚,畜栏

хлевоýст -*а* [形]〈口,不赞〉好唠叨的;嘴里不干净的;信口开河的:~а женà 爱唠叨的女人

хлèмав -*а* [形]〈方〉❶病态的,病恹恹的 ❷虚弱的,体弱的

хлèнкам [未]〈方〉同 хлèнча

хленч -*ъm*, -*а*, -*ове* [阳] 哭哭啼啼;嘤嘤啜泣;哭求:Не обùчам ~ове. 我不喜欢哭哭啼啼的。

хлèнч|а -*иш*, *хлèнчùх* [未] ❶不停地小声哭泣,嘤嘤啜泣:Откогà ~и товà детè! 这孩子从什么时候起就哭了!❷哭求:~а за слýжба 哭求工作 **~ене** [中]

хлùпа|м [未] 抽泣,呜咽 **~не** [中]

хлòпа|м [未] ❶敲打;啪啪作响地打,砰砰地作响:Пътната вратà ~. 院门啪啪地响。Някой ~ на вратàта. 有人砰砰敲门。❷(鞋过大)不跟脚:Чèхлите му ~т. 他的拖鞋不跟脚。— **се** [被动,中态] ◇ **Хлòпа му дъскàта, нèщо му ~.**〈口,藐〉他头脑有毛病;他头脑糊涂。**~не** [中]

хлопата̀р [阳] (系在牲畜身上的)铃铛

хло̀п|вам [未], **хло̀пна** -*неш*, *хло̀пна̀х*, 过被形动 -*нат* [完] ❶ хло̀пам 的一次或连续几次的动作: ~вам врата̀ 砰砰敲门 ❷(常指门窗)哐啷关上: ~вам прозо̀рец 把窗户哐啷一声关上 Нача̀лникът ~на слуша̀лката, излѐзе тичешко̀м от кабинѐта си. 主任哐啷一声放下听筒,从办公室里跑了出去。— **се** [被动,中态] **~ване** [中]: Мѝслите му бя̀ха прекъс-нати от ~ването на врата̀та. 他的思绪被敲门声打断了。

хло̀пка [阴] ❶〈民〉同 хлопата̀р ❷〈口〉哗啦棒(一种儿童玩具)

хло̀пна 见 хло̀пвам

хло̀пот [无复,阳]〈罕〉敲击声: Чу̀ва се ~ по врата̀. 传来了敲门声。

хлор -*ът*, -*а* [无复,阳]〈化〉氯 (Cl)

хлорамѝн [无复,阳] 氯胺

хло̀р|ен -*на* хлор 的形容词: ~ни па̀ри 氯气 ~ни съединѐния 氯化合物 ~на вода̀ 含氯的水 ◇ **~на ва̀р**〈化〉漂白粉

хлорѝд [阳]〈化〉氯化物: на̀триев ~ 氯化钠

хлорѝра|м [未,完] 用氯净化,用氯漂净;氯化,加氯 **~не** [中]

хло̀ров -*а* [形] 同 хло̀рен: ~и съединѐния 氯化合物

хлороводоро̀д [无复,阳]〈化〉氯化氢

хлороводоро̀д|ен -*на* хлороводоро̀д 的形容词

хлорофѝл [无复,阳]〈植〉叶绿素

хлорофѝл|ен -*на* хлорофѝл 的形容词: ~ни растѐния 绿色植物

хлорофо̀рм [无复,阳]〈化〉氯仿,三氯甲烷

хлу̀з|вам [未], **хлу̀зна** -*неш*, *хлу̀зна̀х*, 过被形动 -*нат* [完] хлу̀згам 的一次或连续几次的动作 — **се** [被动,中态] **~ване** [中]

хлу̀зга|м [未] ❶使滑动 ❷打,敲 — **се** [被动,中态] **~не** [中]

хлу̀зна 见 хлу̀звам

хлу̀й|вам [未], **хлу̀йна** -*неш*, *хлу̀йна̀х* [完]〈方〉一下子涌出,时而涌出: Вода̀та ~на от тръба̀та. 水从管子里涌出。Хлу̀йва дъжд. 在下雨。**~ване** [中]

хлу̀|я -*еш*, (罕) -*х* [未] ❶涌出,溢出,流出: Вода̀та ~еше отвсѝкъде. 水从四处溢出。Чешма̀та ~е. 水龙头流水了。❷涌入;散出: През прозо̀реца ~еше вла̀жен въздух. 湿润的空气从窗户涌入。От всѝчки страни̇ ~еше ведрина̀ и упойтелен го̀рски мѝрис. 从四处散发出清新的空气和醉人的森林气息。

хлъ̀з|вам [未], **хлъ̀зна** -*неш*, *хлъ̀зна̀х*, 过被形动 -*нат* [完] хлъ̀згам 的一次或连续几次的动作 — **се** [被动] **~ване** [中]

хлъ̀з|вам се [未], **хлъ̀зна се** -*неш се*, *хлъ̀зна̀х се* [完] [中态] ❶ хлъ̀згам се 的一次或连续几次的动作: Лѐко се ~ват дво̀йките по леда̀. 他们一对对在冰面上轻盈地滑行。❷滑: Хлъ̀знах се на леда̀ и па̀днах. 我在冰上滑倒了。**~ване** [中]

хлъ̀згав -*а* [形] 滑的,光滑的: ~и стъпала̀ 光滑的台阶 ~ път 滑的道路 ~а у̀лица 光滑的街道 **~о** [副]: Ту̀к е мно̀го ~о, ще па̀днеш. 这里很滑,你会摔倒的。**~ост** -остта̀ [阴]

хлъзгавина̀ [阴] ❶ [只单] 滑,光滑 ❷〈罕〉光滑的地方: Пъ̀тят се разка̀ля и нѝе едва̀ не па̀днахме по ~та. 道路泥泞,我们差一点滑倒。

хлъ̀зга|м [未] 使在光面上移动,使滑动(溜): То̀й лѐко ~ по леда̀ шейна̀та. 他轻盈地在冰上滑着雪橇。— **се** [被动] **~не** [中]

хлъ̀зга|м се [未,中态] ❶滑,滑动,滑行: Хлъ̀згахме се ця̀л дѐн с шейна̀та. 我们滑了整整一天的雪橇。Ло̀дката се ~ше по гла̀дката повъ̀рхност на ѐзерото. 小船在平滑的湖面上滑行。❷滑: Хлъ̀згам се и па̀дам на леда̀. 我滑了一下,摔倒在冰上。**~не** [中]

хлъ̀т|вам [未], **хлъ̀тна** -*неш*, *хлъ̀тна̀х* [完] ❶陷下,塌下: Та̀м шосѐто изведнъ̀ж ~ваше. 那儿公路忽然塌陷了。По̀чва-та ~ва. 地基下陷了。❷陷入,跌入,掉进: ~вам в ду̀пка 陷进洞里 ❸〈转〉(眼睛、脸、胸等由于身体虚弱等)陷下去,凹下去: Очѝте му бя̀ха ~нали. 他的两眼陷下去了。Бу̀зите му бя̀ха ~нали. 他的两颊凹陷进去了。❹〈口,罕〉进入,消失在…: ~вам в дво̀ра 进到院里去 ❺〈转,口〉陷入(困境);埋头: Касиѐр е, ха̀рчи мно̀го, но на кра̀я ще ~не. 他是个会计,拼命挥霍,但最终会陷入困境。**~ване** [中]

хлъ̀тналост -*тта̀* [无复,阴] 凹陷;塌陷: ~ на страни̇те 两颊凹陷

хлътнатина̀ [阴] 坑,凹地: След поро̀йния дъжд ~йте по пъ̀тя бя̀ха ста̀нали по̀-дълбо̀ки. 大雨过后路上的坑更深了。

хлъ̀ц|вам [未], **хлъ̀цна** -*неш*, *хлъ̀цна̀х* [完] ❶ хъ̀лцам 的一次或连续几次的动作: ~вам от ра̀дост 高兴得打起嗝来 Хлъ̀цна ня̀колко пъ̀ти, пѝ вода̀ и спря̀ да хъ̀лца. 他打了几次嗝,喝了点水,就止住了。❷〈口〉(关节、腰部等)错位,扭动,移位: Хлъ̀цна ми кръ̀стът. 我的腰扭了。**~ване** [中]

хляб -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶ [只单] 面包: дома̀шен ~ 家制面包 су̀х ~ 干面包 бя̀л ~ 白面包 кръ̀гъл ~ 圆面包 една̀ филия̀ ~ 一片面包 едно̀ парчѐ ~ 一块面包 со̀да за ~ 发面包的苏打 мая̀ за ~ 面包曲,发面包的酵母 ❷ [只单]〈民〉谷物,粮食: Прибра̀хме ~а от нѝвата. 我们收完了地里的粮食。❸ [只单]〈转〉食物,生活必需品,糊口的东西: изка̀рвам си ~а 挣钱糊口 печѐля ко̀лкото за ~а 赚的刚够吃饭 борба̀ за ~ 为生存而斗争 ◇ **да̀вам ня̀кому ~ (в ръцѐ-те)** 1. 教某人做工,教某人挣钱糊口 2. 养活;给就业机会: На мно̀го хо̀ра съм да̀вал ~. 我养活了很多人。**за парчѐ ~** 为了糊口 **кѝсел ~**〈民〉酸面包 **Ѝма о̀ще (мно̀го) ~ да ядѐш.**〈口〉你还年轻;你还没有经验;你吃的咸盐还少。**насъ̀щен ~**〈书〉同 прехра̀на (食物;糊口的东西) **отнѐмам ня̀кому ~а** 抢某人的饭碗;使某人无法过活 **оста̀вам без за̀лък ~**〈口〉没有钱过活,生活没着落 **Са̀мо ~а ми ядѐш.** 你只会吃我的闲饭;我白白养活你。**у̀ча се на чу̀жд ~** 习惯在别人手下混饭吃;习惯寄人篱下 **Ха̀рчи се (върви̇) като̀ то̀пъл ~.**〈口〉这东西(指热门货)很快被抢购一空。**Хля̀ба ми е я̀л.**〈口〉他吃过我的饭;他在我这儿做过事;他为我效过劳。

хля̀би [复]〈古〉洞,孔,口

хм [感] ❶(表示怀疑、犹豫、不信、对某事吃惊、意味深长的缄默、讽刺)哼,咳,那么: Хм ... ка̀к да ти ка̀жа. 那让我怎么对你说呢? Хм, чу̀дна ра̀бота. 哼,真是怪事。❷(表示不赞成、遗憾、愤懑、威吓等)哼: Хм ... ту̀й нѝщо не ѐ. 哼,这没什么了不起。

хмел -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈植〉啤酒花,忽布 (*Humulus lupulus*)

хмѐл|ен -*на* [形] 含有啤酒花的,啤酒花做的

хмѐлов -*а* хмел 的形容词

ХМС [хè-ме-сè] [中,缩] Хидрометеорологѝчна стàнция 水文气象站

Хн [缩]〈理〉хèнри 亨利(电感单位)

хо [感] ❶(表示意外、惊奇)嗬,哟: В товà врèме се чỳ вѝк на сèлския говедàр. — Хò! Тò съмнàло! — кàза Велѝко. 此时,传来乡村牧牛人的喊声。"噢,天亮了!"维利科说。❷(常常拖长——хò-о-о,表示意外相遇时的高兴)哟,嘿: Хò-о-о, Македòнски, добрè дошъ̀л. 哟,马其顿斯基,欢迎你。❸(重复使用 хò-хò,表示大笑)哈哈: Изведнъ̀ж тòй се изсмя̀ сѝлно: ～-～! 突然他大笑起来:哈哈!❹(表示远处的呼喊)哎 ❺〈罕〉[用作语气](表示呼唤、催促)嘿,嗨: Хò, побъ̀рзай, че да не тѝ подлèят водà! — кàзаеднà млàда невèста. "嘿,快—点走吧,不要让他们把水浇到你的身上!"一个年轻的媳妇说道。

хòби [中] 癖好,爱好: Тòй е лèкар, а ～то му е да отглèжда кàктуси. 他是个医生,可他的癖好是养仙人掌。

хобòт [阳](大象等动物的)长鼻子;(昆虫等的)喙

хобòт|ен -*на* [形] ❶(指昆虫)有喙的: ～ни насекòми 有喙昆虫 ❷[用作名] ～**ни** [复]〈动〉长鼻目

хобòтни|к -*ци* [阳] 象虫(农田害虫的一种): цвèклов ～к 甜菜象虫

хобòтче -*та* [中] ❶ хобòт 的指小 ❷(一些昆虫用以嗅、吸、防御和进攻的)喙

ход -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳] ❶[只单] 行进,走动,运行;运行速度: След едночàсов ～ изля̀зоха от лесà. 经过一小时的行进,他们走出了森林。Нàй-сèтне тръ̀гваме из пò-рàвен пъ̀т, колàта усѝлва хòда си. 我们终于走上了比较平坦的道路,车加快了行驶速度。❷[只单] 步伐,步态,走法: Кòнят ѝма хỳбав ～. 这匹马的步态(走法)很好。Тòй хòди замѝслен из учѝлищния двòр с бàвен и тèжък ～. 他沉思着,迈着缓慢而沉重的步子在校园里走着。❸[只单](机器)开动,运转: дàвам на машѝната зàден ～ 把机器开倒轮;倒车 ❹〈棋〉一着,走一步: ～ при шахмàтна игрà 下棋的走法(着数) ❺[常复] 通路,交通道: подзèмни ～ове 地下通道 На всѐка странà се вѝждат дълбòки окòпи, ～ове за съобщèния. 在每个方向都能看到深沟、通道。❻[只单]〈转〉进程,过程;发展;进行,进行情况: Подготòвката за въстàние в òкръга е в пъ̀лен ～. 州里的起义准备工作正在全力进行中。～ на събѝтията 事件的进程 ～ на болесттà 病情的进展 ❼[常复]〈转〉步骤: Повèде борбàта с добрè обмѝслени ～ове. 他用周密思考的步骤进行了斗争。дипломатѝчески ～ове 外交步骤 ❽工艺过程,制造过程 ◇ **в пъ̀лен ～** (指动作、发展)全速,全力 **дàвам ～ (на молбà, дèло и под.)**〈公文〉递交,呈交(申请、案件等)

ходатà|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳] ❶庇护人,求情者,替人说项者 ❷〈旧〉代理出庭人;辩护士

ходатàйств|о -*а* [中](替某人)讲情,说情,求情;说项: Акò не бèше ～ото на бащà ми, ня̀маше да Ви приèмат във фàбриката катò надзирàтел. 如果没有我父亲说情,他们是不会接受您到工厂任监督员的。◇ **с ～**〈旧〉靠求情,靠说情;走后门

ходатàйст[ву]ва|м [未](替某人)讲情,说情,求情,说项: ～м за нèго 替他说情 Предѝ ня̀колко дèна при мèне дойдè инженèр Торомàнов с молбà да му ～м да постъ̀пи при тèбе на рàбота. 几天前托罗马诺夫工程师到我这儿来,请我替他说情,到你这儿来工作。～**не** [中]

хòдвам [未] хòдя 的条件式

хòдене 见 хòдя 和 хòдя си

ходешкà̀та [副] 同 ходешкòм

ходешкòм [副] 在走路的时候,走着: От преумòра войнѝците спя̀ха ～. 由于过度疲劳,战士们一边走一边就睡着了。

хòдж|а -*ата*, -*и* [阳] 霍贾(伊斯兰教伊玛目的尊称)

ходѝл|о -*à* [中] ❶脚底板,脚掌: Хòдих бòс, та си изранѝх ～àта. 我光着脚走路,把脚底板磨伤了。❷袜底;鞋底: Къ̀са ～àта на чорàпите. 他把袜底穿破了。❸(供小孩学步用的)学步车

хòдни|к -*ци* [阳]〈罕〉走廊;过道

ходня̀ [阴]〈方〉同 хòдене: Стѝска ме обỳвката и прèчи на ～та. 我这双鞋夹脚,妨碍走路。

хòдом [副] 步行,走着: Мòите конè ～ взèмат по 6 киломèтра в чàс. 我的马每小时走六公里。◇ **Хòдом мàрш!**(口令)齐步走!

хòд|я -*иш*, *хòдих* [未] ❶走,行走: Сокòлов ～еше развълнỳван из стàята си. 索科洛夫在自己的房间里激动地踱来踱去。Конèте едвà ～ят из калтà. 马艰难地在泥地里行走。Хòдих дèн и нòщ да го тъ̀рся. 我白天黑夜地寻找他。По Дỳнава ～ят сàмо рèчни парахòди. 多瑙河只能行驶江轮。❷〈口〉(运输工具)驶往,开往: Аеропланъ̀т бèше ～ил чàк към Тàсос и се връ̀щаше сегà откъ̀м зàпад. 飞机一直飞到塔索斯,现在又从西面返回。❸去(有一定目的): ～я на лòв 去打猎 ～я на учѝлище 去上学 ～я на рàбота 去上班 ～я на гòсти 去做客 Ỳтре ще ～я на кѝно. 明天我要去看电影。❹穿着;穿: Тя̀ и в дèлник, и в прàзник ～еше в нòви премèни. 她无论是工作日还是假日都穿着新衣服。В къ̀щи ～и по пижàма. 他在家里穿睡衣。❺(与名词连用,表示名词的意思)成为: ～я овчàр 当羊倌 Хòдих вдовѝца трѝ годѝни. 我守了三年的寡。❻和睦相处;相好: Обѝчам да сме сàмо приятели, да ～им нàедно. 我希望我们只是朋友,和睦相处。Тя̀ ～и с едѝн младèж. 她跟一个青年相好。❼〈民〉(谣言等)散布,传播: За нèя ～и слỳх, че е брèменна. 谣传她怀孕了。❽〈民〉(疾病等)传染,流行: Болесттà ～и по хòрата. 疾病在人们中间传播。❾(与性质形容词连用,表示该形容词的意思): Когàто ме болѝ ухòто, ця̀л мèсец ～их глỳх. 我耳痛时,整整一个月都听不见声音。Дя̀до Йордàн ～еше угрѝжен и замѝслен. 那时,约尔丹老大爷忧心忡忡,喜欢沉思。◇ **Хòди ми се (нѝкъде).** 我想去(某地): Хòди ми се на кѝно. 我想去看电影。**～я на учѝлище**〈口〉上学: От есентà детèто ми ～и на учѝлище. 从秋天开始我的孩子上学了。**～я по нỳжда** 上厕所 **Ще ～я (～ил съм) войнѝк.** 我将服(服过)役: Брàт ми не è ～ил войнѝк. 我的兄弟没有服过役(当过兵)。**～я ергèн (момà)** 过独身生活 **～я пèт за чèтири** 东游西逛 **～ене** [中]: Тòй желàеше да остàне тàйна нèговото скрѝшно ～ене в сèло. 他希望他这次乡村的秘密之行不传出去。

хòд|я си -*иш си*, *хòдих си* [未,中态] 回家;返回,回去: Когàто Нèйко стàна да си ～и, Вълчàн излèзе да го изпрàти чàк до двòра. 奈科站起来要回家,沃尔昌出来把他一直送到院子里。～**ене** [中]

хòйка|м [未]〈口,不赞〉闲溜,溜达,闲逛;不务正业: Ня̀ма вèче да ～т по мегдàните, а ще рабòтят. 他们已经不会再去广场上闲逛,而要工作了。～**не** [中]

хòка|м [未] 大声斥责(骂,责骂,训斥): Стѝга си ме ～л! 别再责骂我了! — **се** [被动] ～**не** [中]

хòканица [阴]〈阴〉大声斥责(骂,责骂,训斥)

хокèен -*йна* хòкей 的形容词：～ен отбòр 曲棍球队；冰球队

хокейст［阳］曲棍球运动员；冰球运动员

хòкей -*ят*，-*я*［无复，阳］〈运〉曲棍球；冰球，冰上曲棍球 ◇ **～й на лèд** 冰球

хол -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］（旅馆、戏院等的）大厅；休息厅；（住宅的）厅，起居室：апартамèнт от двè стàи и ～ 两室一厅的套间

хòлан［语气］〈口〉（加强语气，表示反对、不满、愤怒、惊奇、提醒等）喂，得啦，…啰，…呀：Оставѝ ～. 算了吧！算啦！管他呢！Хòлан，дя̀до Ивàне，мнòго си лòш. 得啦，伊万爷爷，你真坏。È，～，и тѝ！你也这样呀！Хàйде，～！来呀！喂，快呀！

холàндец -*ци*［阳］，**холàндка**［阴］荷兰人

Холàндия Нидерлàндия（荷兰）的另一名称

холàндски -*а* ❶ Холàндия 和 холàндец 的形容词：～о лалè 荷兰郁金香 ❷［用作名］**～и**［阳］荷兰语

холелитиàза［阴］〈医〉胆石症

холèра［无复，阴］〈医〉霍乱

холèрен -*на*［形］❶霍乱的：～на зарàза 霍乱传染病 ～ни бацѝли 霍乱杆菌 ❷〈罕〉［用作名］**～ен**［阳］，**～на**［阴］，**～ни**［复］霍乱病人，霍乱病患者

холерѝк -*ци*［阳］，**холерѝчка**［阴］易怒的人，暴躁的人

холерѝчен -*на*［形］〈书〉易怒的；性情暴躁的；易动感情的：～ен темперамèнт 易怒的气质

холерѝчески -*а*［形］同 холерѝчен

холестерѝн［阳］〈化、生理〉胆固醇

холецистѝт［阳］〈医〉胆囊炎

хологрàма［阴］〈摄影〉全息图

хологрàфия［阴］全息摄影术

хòлцфрай［不变，形］（指纸张）无木质纤维的

хомогèнен -*на*［形］〈书〉同质的，同源的（与 хетерогèнен（异质的，异源的）相对）：～ен съ̀став 同质成分 **～ност** -носттà［阴］

хомосексуàлен -*на*［形］〈书〉同性恋的 **～ност** -носттà［阴］

хомосексуалѝст［阳］同性恋者

хомосексуалѝзъм -*мът*，-*ма*［无复，阳］〈书〉同性恋

хомòт［阳］❶牛轭 ❷［只单］〈转〉负担；压迫，奴役

хомя̀к［阳］〈动〉原仓鼠（*Cricetus*）

Хондурàс 洪都拉斯（北美洲）

хондурàсец -*ци*［阳］，**хондурàска**［阴］洪都拉斯人

хондурàски -*а* Хондурàс 和 хондурàсец 的形容词

Хониàла 霍尼亚拉（所罗门群岛首都）

Хòнконг 见 Сянгàн

хòнконгски -*а* Хòнконг 和 хòнконгчанин 的形容词

хòнконгчанин -*и*［阳］，**хòнконгчанка**［阴］香港人

Хонолу̀лу 檀香山（火奴鲁鲁，美国港市）

хонорàр［阳］（作者等的）酬金，报酬：àвторски（писàтелски）～ 稿酬，稿费 лèкарски ～ 医师诊费 адвокàтски ～ 律师酬金

хонору̀вам［未］支付或规定酬金 **— се**［被动］**～не**［中］

хонору̀ван -*а* ❶ хонору̀вам 的过被形动 ❷［用作形］按所完成的具体工作领取酬金（而非领取固定的月工资）的：～ профèсор 按课时等领酬金的教授

хоп[1]［感］❶（催促跳跃或起来时的喊声）跳呀；起来呀：Хòп-～，хàйде ～！跳呀跳呀，快跳起来呀！Хàйде！Хòп！快！快起来！❷（表示跳跃、摔倒、掉下等）一下子就…：Засѝли се и ～ в трàпа. 他用力一下子就跳到了坑中。❸［用作语气］（强调动作的突然）一下子：Тòй е рèкъл нèщо в пия̀нството си и ～ — в зандàна. 他喝醉酒说了点什么，一下子便进了监狱。

хоп[2] -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］〈旧〉（专门往旅馆房间或顾客家中送订购的食品、小物件的）服务员（侍者）

хоп-троп［感］❶（指跳霍罗舞时指挥的口令）跳起来，开始跳 ❷［用作语气］（强调某人的突然、意外的到来）忽然，忽地

хор -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］❶〈文学〉（古代剧中的）朗诵队 ❷合唱团，合唱队：мъ̀жки ～ 男声合唱队 смèсен ～ 混声合唱团 самодèйни ～ове 业余合唱队 ❸合唱乐曲 ◇ **в ～** 一齐，同时地：Не отговàряйте в ～！请不要一块回答！Знàем，знàем，кàк да не знàем! — в ～ отвъ̀рнаха сèляните. "我们知道、知道，怎么能不知道呢！"农民们齐声回答。пèя в ～ 齐唱 ～ **от гласовè** 齐声，同声

хòра -*та*［复］❶人们，人士，众人：добрѝ ～ 善良的人们 мнòго ～ 很多人 При вхòда на чèрквата се тълпя̀ха ～. 在教堂的入口处聚集着人群。Рàно е，～та току̀-що са тръ̀гнали на рàбота. 天还早，大家刚刚去上班。❷（与前置词 на 和名词连用，表示人所从事的职业）人士，人物：～ на нау̀ката 学者，学术界人士 ～ на изку̀ството 艺术界人士 ～ на физѝческия и у̀мствения тру̀д 体力和脑力劳动者 ～ на трудà 劳动人民 ❸（加冠词）周围的人，别人：Каквò ще кàжат ～та на товà? 人们对此将会说些什么呢？Хòрата говòрят вèче за тèбе. 人们已经在议论你了。❹受人敬重的人物，德高望重的人们：Ще хòдиш в стрàнството，светà，～ ще вѝдиш. 你要到外国去、去见见世面，见一些人物。◇ **като̀ ～та**（**за пред ～та**）跟大家一样：Мъ̀чно ѝ билò，че ня̀ма да мòже да напрàви свàтба катò ～та. 不能举行像别人一样的婚礼使她感到很痛苦。**срèдна ръкà ～**〈民〉不贫不富的人们，小康人家

хорàл［阳］〈宗〉众赞歌，圣歌，众赞曲：～и от Бàх 巴赫的众赞曲

хорàриум［阳］〈书〉（一门课的）总课时

хоратà［阴］〈方〉谈话，聊天；说话：отѝвам у съсèдите на ～ 到邻居那里去聊天 Не стàна ～ за тèбе. 没说到你。

хорату̀вам［未］〈方〉同 хорту̀вам

хоратя̀ -*ѝш*，-*ѝх*［未］〈方〉说，说话；谈话：Хоратѝш си на вя̀търа. 你白说。

хòрда［阴］〈数〉弦

хорèй -*ят*，-*я*，-*и*［阳］〈文学〉（诗的）扬抑格（重音在第一音节），如：Я̀сна / звѐздна / нòщ / про / гòни / èсен / нѝй / на / мръ̀щен / дèн.

хòремаг［阳］〈口，旧〉（村镇、小城市中可提供食宿的）旅店，酒馆

хореогрàф［阳］，**хореогрàфка**［阴］舞蹈家

хореогрàфен -*на*［形］同 хореогрàфски

хореографѝчен -*на* хореогрàфия 的形容词

хореогрàфия［无复，阴］❶舞蹈艺术 ❷舞谱；（编排和上演的）舞蹈

хореогрàфски -*а*［形］舞蹈的：～и ансàмбъл 舞蹈团 ～о изку̀ство 舞蹈艺术 ～о учѝлище 舞蹈学校

хорèя［阴］〈医〉舞蹈病

хоризòнт［阳］❶［只单］地平线；水平线：Слъ̀нцето се скрѝ зад ～а. 太阳落到了地平线下。Появя̀ват се òблаци на ～а. 云彩出现在地平线上。❷天际，天涯 ❸眼界，视界，视野：неизмерѝм ～ 无边无际的视野 ❹〈转〉知识范围，见识，眼

界：тѐсен ～ 狭窄的知识范围

хоризонта̀л［阳］❶水平线，横线 ❷〈测〉等高线

хоризонта̀л|ен -*на*［形］地平的；水平的，卧式的，横向的（与 вертика̀лен（垂直的）相对）：～на лѝния 水平线，横线 ～но положѐние 卧式 **～но**［副］

хорѝст［阳］，**хорѝстка**［阴］合唱队员

хо̀рица -*ma*［复］хо̀ра 的指小

хорѝщ|е -*а*［中］霍罗舞场

хормо̀н［阳，常复］〈生理〉激素，荷尔蒙

хор|о̀ -*а̀*［中］❶霍罗舞（保加利亚的民间舞，常围成圆圈或半圆形跳）：игра̀я ～о̀ 跳霍罗舞 ❷霍罗舞曲：Я̀ засвирѝ на ～о̀！来，奏霍罗舞曲吧！❸跳霍罗舞的人们：Хоро̀то бѐше се разту̀рило. Момѝ и момцѝ на гру̀пи се връ̀щаха в къ̀щи. 跳霍罗舞的人都散了。姑娘们和小伙子们成群结队地回家了。❹跳霍罗舞的场所，霍罗舞场：Ха̀йде да отѝдем на ～о̀то！我们到跳霍罗舞的地方去吧！◇ **во̀дя ～о̀то** 1.（跳霍罗舞时）领头，领舞 2.〈口〉领头，带头；率领 **Гла̀дна мѐчка ～о̀ не игра̀е.**〈口〉见 мѐчка **И ～о̀ ще игра̀еш.**〈口〉你将不得不…，你将被迫做…：Не са̀мо че ще отѝдеш，но и ～о̀ ще игра̀еш！你不但要去，而且非听任摆布不可！**Хва̀нах се вѐче на ～о̀то.**〈口〉我已开始某一工作，要把它做完；我已着手做某事，不能半途而废；我得善始善终。**ша̀рено ～о̀** 男女混合霍罗舞

хо̀ров -*а*［形］合唱的：～о пѐене 合唱 ～а пѐсен 合唱歌曲 ～ концѐрт 合唱音乐会 ～о изку̀ство 合唱艺术 **～о**［副］齐声地；同时地；一起

хорово̀д［阳］〈书〉同 хоро̀

хорово̀д|ен -*на*［形］霍罗舞的；环舞的：～на пѐсен 霍罗舞歌曲

хорово̀д|ец -*ци*［阳］，**хорово̀дка**［阴］（霍罗舞的）领舞人

хорово̀дни|к -*ци*［阳］同 хорово̀дец

хороигра̀ч［阳］，**хороигра̀чка**［阴］〈民〉跳霍罗舞的人；霍罗舞爱好者

хоро̀йгрец［无复，阳］〈民〉同 хороигра̀ч

хороса̀н［无复，阳］（抹墙、砌砖用的）灰浆，沙灰泥；三合土泥浆

хороса̀нов -*а* хороса̀н 的形容词：～а мазѝлка 沙灰泥

хороско̀п［阳］占星图（占星术者卜算时所编绘的图形，以星位占卜人的命运）

хо̀рск|и -*а*［形］❶人的，人们的：Цвѐта бѐше всѐ така̀ ху̀бава и ～ите очѝ я глѐдаха с ра̀дост. 茨维塔总是那样漂亮，人们的眼睛高兴地打量她。❷别人的，其他人的，外人的：Не слу̀шай ～ите прѝказки！不要听别人胡言乱语！Глѐдай свòите ра̀боти，а нѐ ～ите. 干好自己的事，别管其他人的事。

хортѐнзия［阴］〈植〉绣球，八仙花（*Hydrangea hortensis*）

хо̀ртома［阴］〈方〉缆绳

хорту̀ва|м［未］〈方〉说，说话；谈话：Какво̀ ～ш？你在说什么？— **се**［被动］**～не**［中］

хору̀тва［阴］神幡

хору̀гвица［阴］〈民〉（插在木棍上的）花束；（举行婚礼时打的）旗幡

хоспитѝра|м［未］〈书〉听课；进修，深造 **～не**［中］

хо̀тдог［阳］热狗（一种热的夹肠面包）

хотѐл［阳］旅馆；饭店：отсѐдам в ～ 住在旅馆里 спя̀ в ～ 在旅馆里过夜 поръ̀чвам ста̀я в ～ 在旅馆里订房间

хотелиѐр［阳］，**хотелиѐрка**［阴］旅馆老板，旅馆经理

хотелиѐрск|и -*а* хотелиѐр 的形容词

хотелиѐрство［中］旅馆业

хотѐлск|и -*а*［形］旅馆的，饭店的：～а ста̀я 旅馆的房间

хо̀фмаршал［阳］宫内大臣；礼部官长；侍从官长

хо̀хот［无复，阳］哈哈大笑：О̀бщ гръмлѝв и продължѝтелен ～ процѐпи кръ̀чмата. 大家震耳欲聋、连续不断的笑声响彻酒馆。

хоша̀в［阳］〈方〉同 оша̀в（糖水果干；果干）

Хошимѝн 胡志明市（越南港市）

храбрѐц -*ѝ*［阳］勇敢的人，勇士

хра̀б|ър -*ра*［形］勇敢的，英勇的，无畏的，胆大的：～ър човѐк 勇敢的人 Тя̀ посрѐщна с ～ро споко̀йствие това̀ изпитѝние. 她勇敢沉着地迎接了这一考验。**～ро**［副］**～рост** -*роства̀*［阴］：о̀рден за ～рост 勇敢勋章

хралу̀па［阴］树窟窿，树洞

хралупа̀т -*а*［形］同 хралу̀пест：～о дърво̀ 有树洞的树 ～ дъ̀нер 有窟窿的树干（树墩）

хралу̀пест -*а*［形］（指树）有窟窿的，有洞的：～а кру̀ша 有窟窿的梨树

храм -*ъm*，-*а*，-*ове*［阳］❶教堂，庙宇，寺院，神殿：езѝчески ～ 多神教教堂 християнски ～ 基督教教堂 ❷〈转〉（研究学术和艺术的）宫，府，院：～ на нау̀ката 科学宫；科学殿堂 ～ на изку̀ство 艺术宫；艺术殿堂

хра̀мов -*а*［形］教堂的，庙宇的：～а архитекту̀ра 庙宇建筑学

хран|а̀［阴］❶食品，食物，饮食，吃食：по̀стна（бла̀жна）～а̀ 素（荤）食 мѐсна ～а̀ 肉食 доста̀тъчна ～а̀ 足够的食品 бога̀та ～а̀ 丰富的食品 Са̀м си печѐля ～а̀та. 我自食其力。зѝмна ～а̀ за овцѐте 绵羊过冬的饲料 ❷粮食，庄稼：зъ̀рнени ～ѝ 粮食 Тая годѝна ～ѝте не ста̀наха. 今年粮食歉收了。❸〈转〉食粮；材料：духо̀вна ～а̀ 精神食粮 ～а̀ за ума̀ 知识食粮 Подозрѐнието ми намѝра но̀ва ～а̀ в държа̀нето му. 他的举动提供了新证据，使我更对他怀疑。

крана̀ч［阳］，**храна̀чка**［阴］❶（往脱粒机里填禾捆的）脱粒工人 ❷饲养员：～ на свинѐте 猪饲养员

хра̀нен -*а* ❶ хра̀ня 的过被形动 ❷［用作形］〈民〉胖的，肥的：～ ко̀н 膘肥的马

хра̀нене 见 хра̀ня 和 хра̀ня се

хра̀нени|к -*ци*［阳］养子

хра̀неница［阴］养女

хра̀нениче -*ma*［中］养子（女）

хранѝлищ|е -*а*［中］❶〈书〉库，库房，珍藏室，保存所：～е на ста̀ри кнѝги 旧书库房 Музѐите са ～а на па̀метници на култу̀рата. 博物馆是文物的珍藏室。❷贮藏室；储存库：～е за плодовѐ и зеленчу̀ци 水果蔬菜贮藏库

хранѝлка［阴］❶（冬天诱捕野兽、鸟类等用的）食槽，料槽 ❷草料场

хранѝтел -*ят*，-*я*［阳］，**хранѝтелка**［阴］〈书，古〉保护者，保镖

хранѝтел|ен -*на*［形］❶食用的：～ни проду̀кти 食品 ～ни прѝпаси 食品储存 ❷有营养的，营养丰富的，有养分的，滋养的：～ни веществ̀а 营养品；滋补品 Мля̀ко̀то е мно̀го ～но. 奶

是很有营养的。❸生产食品的：～на промѝшленост 食品工业 ～ен завòд 食品厂

хранѝтелност -*тà*［无复,阴］营养,养分

хранопровòд［阳］食管,食道

хранопровòд|ен -*на* хранопровòд 的形容词

храносмѝлане［无复,中］消化：Газѝраната водà подпомàга ～то. 汽水有助于消化。

храносмилàтел|ен -*на*［形］消化的：～на систèма 消化系统 ～ни òргани 消化器官

хрантỳтене 见 хрантỳтя

хрантỳтени|к -*ци*［阳］, **хрантỳтеница**［阴］〈不赞〉吃白食的人,好吃懒做的人,寄生虫

хрантỳт|я -*иш*, *хрантỳтих*［未］〈不赞〉养活(吃白食的人,好吃懒做的人,寄生虫)：Стѝга си го ～ил. 别再白白养活他了。— **се**［被动］～**ене**［中］

хрàн|я[1] -*иш*, *хрàних*［未］❶喂养：～я детèто 喂孩子 ～я бòлния с лъжѝчка 用小勺喂病人 ～я прасèто с трѝцы 用糠喂小猪 ❷扶养,养活,供养,赡养：Àз ～я къща и ѝмам трѝ децà. 我养活全家,有三个孩子。Глèдай добрè кòня, че тòй ни ～и къщата. 把马照管好,它可养活着我们全家呢。❸〈民〉饲养,喂养：～я домàшни птѝчки 养家禽 ～я двà вòла 养两头牛 — **се**［被动］◇ **Хрàни кỳче да те лàе.**〈谚〉他对你恩将仇报(忘恩负义)。

хрàн|я[2] -*иш*, *хрàних*［未］〈书〉❶〈旧〉保存;存放,存贮,收藏：～я докумèнти 保存文件 ❷(与表达感情的抽象名词连用,表示该名词的意思)怀有：～я надèжда 抱有希望 ～я уважèние 尊敬 ～я омрàза 怀有仇恨 ～я симпàтии 抱有好感(同情)— **се**［被动］～**ене**［中］

хрàн|я се -*иш се*, *хрàних се*［未,反身,中态］❶吃,吃饭：Детèто се ～ни в дèтска градѝна. 孩子在幼儿园吃饭。Изпадàнали му зъбите, та не мòже да се ～и. 他的牙都掉了,不能吃东西了。❷以…为生,靠…糊口：～я се с трудà си 靠自己的劳动过活 ～**ене**［中］

хрàпам［未］(嗓子)发呼噜声,呼噜响;发鼾声,打呼噜

хрàс|вам［未］, **хрàсна** -*неш*, *хрàснах*, 过被形动 -*нат*［完］〈口〉хрàскам 的一次或连续几次的动作：Да бѝ могъл да ～не главà о стенàта, да я разбѝе и такà да се избàви. 他恨不得把头向墙上撞几下,把头撞碎了,以此得到解脱。— **се**［反身,被动］～**ване**［中］

хрàска|м［未］猛敲,猛打,猛碰 — **се**［反身,被动］～**не**［中］

хрàсна 见 хрàсвам

храст -*ът*, -*а*, -*и* 和 -*е*［阳］灌木,灌木丛

храстà|к -*ци*［阳,集］〈罕〉同 храсталàк

храсталà|к -*ци*［阳,集］灌木丛,灌木林：Цèлият двòр бèше обрàсъл с дървесà и ～ци. 整个院子长满了小树和灌木丛。

хрàстов -*а* храст 的形容词：～и засàждания 种植的灌木

храстовѝд|ен -*на*［形］灌木状的：～но растèние 灌木状植物

хрàч|а -*иш*, *хрàчих*［未］咯痰,吐痰：Не ～èте по пòда! 不要随地吐痰！Тòй кàшляше чèсто и издълбòко и ～еше. 他经常很厉害地咳嗽、吐痰。～**ене**［中］

хрàчк|а［阴］痰：В ～ите му ѝма кръв. 他的痰里带血。

хрèбет［阳］山脊

хрèма［阴］伤风,感冒：Хвàнала ме е ～. 我伤风了。

хрèмав -*а*［形］伤风的,感冒的：От нѝколко днѝ е ～. 他伤风已经好几天了。Стòй настранà от мèне, защòто съм ～ и ще те заразя. 离我远一点,我伤风了,会传染给你的。

хризантèма［阴］菊(*Chrysanthemum indicum*)

хрилè［复,无单］鳃

хрип -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］(肺病患者呼吸时喉咙里发出的)呼噜声

хрѝпав -*а*［形］(指声音)呼噜呼噜响的：～и звỳкове 呼噜响的声音

хрѝпкав -*а*［形］同 хриплѝв：～ смѝх 嘶哑的笑声 ～**о**［副］～**ост** -*осттà*［阴］

хриплѝв -*а*［形］(指声音)嘶哑的,沙哑的：～ глàс 沙哑的声音 ～**о**［副］～**ост** -*осттà*［阴］

хрѝсим -*а*［形］谦虚的,谦恭的,温顺的：～о лицè 谦虚的面容 ～а девòйка 温顺的姑娘 ～**о**［副］～**ост** -*осттà*［阴］

хрисовỳл［阳］〈史〉(中世纪皇帝签署的、盖有金玺的)敕令

християнизàция［阴］〈书〉基督教化

християнизѝра|м［未,完］〈书〉使基督教化 ～**не**［中］

християн|ин -*и*［阳］, **християнка**［阴］基督教教徒

християнск|и -*а*［形］❶基督的;基督教的：～а релѝгия 基督教 ～и обичàи 基督教风俗 ～и хрàм 基督教教堂 ❷信奉基督教的：～и нарòд 信基督教的人们 ～**и**［副］

християнство［无复,中］基督教(天主教、正教、新教等的总称)

христòв -*а*［形］基督的：～а вѝра 基督的信仰

христолюбѝв -*а*［形］〈宗〉笃信基督教的

христомàтия［阴］文选：старобългарска ～ 古保加利亚语文选 исторѝческа ～ 历史文选

хром[1] -*ът*, -*а*［无复,阳］〈化〉铬(Cr)

хром[2] -*а*［形］同 куц(瘸的,拐的)：～ крàк 跛脚

хроматѝз|ъм -*мът*, -*ма*［无复,阳］❶〈理〉分色现象,色散现象 ❷〈乐〉半音,变音

хроматѝн［阳］〈生物〉染色质,核染质

хроматѝч|ен -*на*［形］❶〈理〉分色的,色散的 ❷〈乐〉半音的,变音的：～на гàма 半音音阶,变音阶 ～ни знàци 半音符号,变音符号

хромато-［复合词第一部］表示"颜色"、"色谱"之意,例如 хроматофòр(色素细胞)

хрòмел［阳］〈方〉❶水磨的磨石,水磨盘 ❷手摇石磨,石磨

хромѝра|м［未,完］镀铬;掺铬：～ни лъжѝци 镀铬的勺 — **се**［被动］～**не**［中］：～не на стомàната 钢的铬化处理,钢的掺铬(处理)

хромо-［复合词第一部］表示：❶"色"、"色彩"之意,例如 хромогравюра(彩色石印画), хромофотогрàфия(彩色照相术,彩色照片)❷"铬"之意,例如 хромоалбумѝн(铬酸盐朊)

хрòмов -*а*［形］铬的,含铬的：～и съединèния 铬化合物 ～а рỳда 铬矿 ～и сòли 铬盐 ～и бòи 含铬颜料 ◇ ～**а хартѝя**(专用于彩色印刷的)铬纸

хромозòми［复］〈生物〉染色体

хромолитогрàфия［阴］彩色石印术;彩色石印品

хрòника［阴］❶(报纸的)新闻栏,简讯栏;时事,新闻：В днèшния брòй на вèстника в ～та са помèстени интерèсни новинѝ. 今天报纸的简讯栏里登载了有趣的新闻。❷〈史〉编年史,年代纪 ❸史事记述,历史性演义作品：политѝческа

～ 政治大事记 семейна ～ 家庭纪事

хроникал|ен -*на* [形] 大事记式的，记述性的：～ен роман 记述小说 ◇ **～ен филм** 记录影片，简明新闻片，新闻记录片

хроникира|м [未，完] ❶(在报纸或杂志新闻栏)刊登，发表，披露 ❷记述事件的经过，作大事记 — **се** [被动] **～не** [中]

хроникьор [阳] (报纸的)新闻栏编辑，纪事栏编辑

хронист [阳] 〈史〉编年史作者

хронич|ен -*на* [形] (指疾病、饥饿等)慢性的；经常的，长期的，持续不断的：～ен бронхит 慢性支气管炎 ～ен ревматизъм 慢性风湿病 ～ен глад 持续不断的饥饿

хроническ|и -*а* [形] 同 хроничен：～о главоболие 经常性头痛

хроно- [复合词第一部] 表示"时间"、"时代"之意，例如 хронограф (计时器)，хромометър (天文钟)

хронограф [阳] ❶〈书〉编年史的编撰者，年代学家 ❷录时器，计时器

хронография [阴] 〈书〉年代纪

хронологич|ен -*на* [形] 按时间先后顺序排列的：Материалите в книгата са дадени в ～ен ред. 书里的材料是按时间先后顺序编排的。**～но** [副]

хронологическ|и -*а* [形] 同 хронологичен：～о излагане на събитията 按时间的先后顺序叙述事件的经过 **～и** [副]

хронология [阴] ❶ [只单] (事件等)按年月顺序的排列：спазвам ～ 保持年月顺序的排列 ❷年代学

хрономет|ър -*ри* [阳] 天文钟；精密计时表

хропотница [阴] 〈方〉同 хрема

хропотничав -*а* [形] 〈方〉同 хремав

хрума 和 **хрумица** [阴] 〈方〉一拃(长度单位)

хрум|вам [只三]，**хрумва ми** [未]，**хрумне ми** *хрумна ми* [完] 突然想起，忽然想到：Хрумва ми мисъл. 我突然有一个想法。Как ти ～на тая идея? 你怎么突然产生这样的想法？На няколко пъти й ～на да се върне назад и да надума на Ивана каквото й дойде на уста. 她几次想到要回来，对伊万说说她到嘴边上的话。**～ване** [中]

хрупа|м [未] ❶(食草牲畜用嘴)嚼得咯吱响，咀嚼：Конят ～ зобта. 马吃精饲料嚼得咯吱咯吱响。Козите ～т младите клончета. 山羊在咀嚼着嫩树枝。❷〈转〉咯吱咯吱嚼着吃，津津有味地吃：Децата ～т захар. 孩子们津津有味地吃着白糖。— **се** [被动] **～не** [中]

хруп|вам [未]，**хрупна** -*неш*，*хрупнах* [完] хрупам 的一次或连续几次的动作 **～ване** [中]

хрупкав -*а* [形] 脆的，酥脆的：～и бисквити 脆饼干 ～и сливи 脆李子 **～ост** -*остта* [阴]

хрупка|м [未] 轻轻地嚼，细嚼：Козичката ～ младите връхчета на тубрачките. 小山羊轻轻地嚼着小灌木的嫩尖。

хрупна 见 хрупвам

хрупт|я -*иш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ели* [未] ❶(牲畜)嚼得咯吱咯吱响，咯吱响地咬着吃 ❷ [只三] 咔嚓咔嚓响着破裂，发碎裂声，发脆折声：Тоя ден беше доста студено, замръзналият сняг ～еше и скърцаше. 这一天非常冷，冻雪发出咔嚓咔嚓的响声。**～ене** [中]

хрус|вам [未]，**хрусна** -*неш*，*хруснах* [完] хрускам 的一次或连续几次的动作 **～ване** [中]

хруска|м [未] ❶咯吱咯吱地嚼着吃(咀嚼)：～м бонбони 咯吱响地嚼糖块 ❷ [只单] 咔嚓咔嚓响，发碎裂声，发脆折声：Камъните ～ха и се обръщаха на прах. 石头发出碎裂声，变成了粉末。❸〈转〉津津有味地吃 — **се** [被动] **～не** [中]

хрусна 见 хрусвам

хрустов -*а* [形] 〈方〉(指未煮熟或未烤熟的食物)脆的，半生的(吃起来咯吱咯吱响的)：Бобът е останал ～. 芸豆没能煮烂。

хрущ|я -*иш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ели* [未，只三] 咯吱响；发碎裂声，发脆折声：Под краката им ～яха черупки от орехи и лешници. 核桃壳和榛子壳在他们的脚下发出咯吱响的碎裂声。Пясъкът ～й под стъпките ни. 沙子在我们的脚下窸窣作响。**～ене** [中]

хрущял [阳] 软骨，脆骨：～и на носа 鼻软骨

хрущял|ен -*на* [形] ❶软骨的，脆骨的：～на тъкан 软骨组织 ❷软骨骨骼的：～ни риби 软骨鱼类

хрущялка [阴] 〈方〉脆樱桃

хрът -*ът*，-*а*，-*ове* [阳]，**хрътка** [阴] (细身条、长腿的)猎犬；警犬

хрян -*ът*，-*а* [无复，阳] 辣根 (*Armoracia lapathifolia*) ◇ ～ **зелен** 1.翠绿的 2.未成熟的，生的：Гроздето е ～ зелено. 葡萄还没熟呢。

хрянов -*а* хрян 的形容词：～и листа 辣根叶

хряс [感] (指猛烈的敲击)咚的一声，啪的一声，轰的一声

хряс|вам [未]，**хрясна** -*неш*，*хряснах*，过被形动 -*нат* [完] 猛敲一下，猛打一下，用力碰一下 — **се** [被动] **～ване** [中]

хряска|м [未] 同 хрáскам — **се** [被动] **～не** [中]

ХСС [хè-се-сè] [缩] Християнсоциален съюз 基督教社会主义联盟(德国)

ху [感] ❶轰赶人或动物时的呼喊声 ❷(表示不满、责备等)咳，哼

Хуанхъ 黄河(中国)

Хуаншан 黄山(中国)

Хуашан 华山(中国)

хубав -*а* [形] ❶美丽的，漂亮的，好看的：～о лице 美丽的面孔 ～и цветя 美丽的花朵 ～а дреха 漂亮的衣服 ～а външност 好看的外表 ❷好的，味美的；愉快的：～ глас 好听的嗓音 ～о вино 好葡萄酒 ～а разходка 愉快的散步 ～а температура 适中的温度 ❸好的，优美的，动听的：～а книга 好书 ～а музика 优美动听的音乐 ～и песни 优美的歌曲 Мама ще ти разкаже една ～а приказка. 妈妈要给你讲一个动听的故事。❹好的，美好的：～и спомени 美好的回忆 Този стар български обичай е един от най-～ите наши обичаи. 这一古老的保加利亚风俗是我国最美好的风俗之一。❺好的，优质的；高尚的：～и въглища 优质煤 ～и стоки 优质商品 ～и листа от тютюна 优质烟叶 ～ стил 好风格，好作风 ❻好的，有益的；值得称道的：～ пример за подражание 效仿的好榜样 ～ съвет 有益的劝告 ～ случай 好时机 ～о решение 好的决定 ～а идея 好主意 Хубавите работи са ми разправяли другарите за тебе. 同志们对我讲了许多有关你的好事情。❼好的，可获利的，收入多的：～ занаят 好行当 ～ поминък 好活，收入多的活(职业) ❽〈口〉相当大的，够大的：На връщане ни намокри ～ дъжд. 在回来时倾盆大雨把我们浇了个透。ударя ～и печалби 赚大钱 Да вземе човек да ви удари един ～ бой, та да се научите на ред! 让人狠狠揍你们一顿，也好让你们学规矩些！❾(指天气)好的，晴朗的，风和日丽的：～а есен 晴

朗的秋天 ~а нощ 晴朗的夜晚 Бѐше ~ мàйски дѐн. 是个晴朗的5月的一天。Врѐмето е ~о. 天气很好。❿〈口,讽〉(表示说反话或反面的意思)太好的,好一个: Ху̀бава беля̀ (пàкост) си напрàвил! 你干的好事! Ху̀бава помо̀щница ймаш, рàботата стой несвъ̀ршена. 你可真有个好助手,活没干完。⓫[用作名] ~о [中] 同 добро̀ (好事) ◇ **ло̀ш-~** 〈口〉不管怎样,无论怎样: Ло̀ш-~, ку̀пихме го вѐче. 不管好坏,我们已经把它买下了。

ху̀бавата [副]〈民〉好好地;狠狠地: Ху̀бавата ги подплàшихме! 我们把他们吓坏了。Нахрàних се ~. 我吃得饱饱的了。

хубавѐене 见 хубавѐя

хубавѐлка [阴]〈民〉美人,美女

хубавѐля|к -*ци* [阳]〈民〉美男子

хубавѐнко [阳]〈方〉(未结婚的)小叔子

хубавѐ|ц -*цѝ* [阳] ❶漂亮的男人,美男子 ❷〈不赞〉同 хубостнѝк

хубавѐ|я -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] ❶好看起来;变得更好看,变得更美,变得更漂亮: Рàда взѐ да ~ѐе и цъфтѝ като̀ мàйски трендафѝл. 拉达长得越来越漂亮,出脱得像5月的玫瑰一样。Нàшата родѝна ~ѐе. 我们的祖国在变得更美丽。❷使生色,使美好,使光彩: ~ѐя нѐщо 使某物更美好 ❸同 хубавѐя се: Долинàта ~ѐеше в пря̀сната прохлàда на зàник слъ̀нце. 山谷在夕阳下清凉的空气中显得更美丽了。◇ **~ѐене** [中]

хубавѐя се -*ѐеш се*, -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*ѐли се* [未,中态] 显出漂亮;美丽出众: Трендафѝлът се ~ѐе в градѝната. 玫瑰在花园中美丽异常。**~ѐене** [中]

хубавѝло [中]〈方〉❶同 ху̀бост ❷[常复]化妆品;点缀品

хубавинà [无复,阴]〈民〉同 ху̀бост

хубавѝца [阴] 美女,美人

ху̀бавичко [副] ху̀баво 的指小

ху̀бавичъ|к -*ка* [形] ху̀бав 的指小

ху̀бавк|и -*а* [形] ху̀бав 的指小: Стѝхчета сме пѝсали, до̀ста ~и. 我们写了些小诗,是一些相当美的小诗。

ху̀бавко [副] ху̀баво 的指小: И кàк ~ си живѐеше тя̀ с всѝчки. 她和大家相处得多好啊。

ху̀баво [副] ❶好地;漂亮地;美地: Да постоѝм ту̀ка на хлàдничко, ту̀ка нàй-~ е по зàник слъ̀нце. 我们呆在这里的阴凉处吧,夕阳西下时这里是最美的。Слу̀шай, дя̀до Вълчàне, слу̀шай кàк ~ свѝрят момчѐтата. 你听,沃尔昌爷爷,你听,小伙子们演奏得多好啊。❷好,好好儿地: Ху̀баво глѐдай! 好好看! У̀тре ще впрѐгна воло̀вете, да те кàрам в градà в бо̀лницата. Не ѐ ~ да се мъ̀чиш. 明天我就套牛车,送你到城里的医院去,你受折磨是不好的。❸好生生地,好好儿地;很: И чàша по чàша, напѝ се еднò ~ — от мъ̀ка се напѝ. 他一杯接一杯,喝了个酩酊大醉——他是因痛苦而喝醉的。Нахо̀ках го ~. 我痛骂了他一顿。❹[用作语气](表示赞同、满意)好啊,行啊

Хубѐй 湖北(中国省名)

хубося̀ [阴]〈民〉同 ху̀бост 和 красотà (美,美丽)

ху̀бост -*тà*, -*и* [阴] ❶[只单](指外表)美,美丽,漂亮: отличàвам се с голя̀ма ~ 以非常美丽著称 печѐля с ~тà си симпàтиите на хо̀рата 以美丽赢得人们的好感 пленя̀вам го с ~тà си 以美貌俘虏他 ❷[只单](指品质)优美,美好 ❸美景: опѝсвам (възпя̀вам) ~ите на прирòдата 描写(歌颂)自然界的美景 ◇ **за еднàта ~** 〈口〉故意地,有意为难地: За еднàта ~ ще го напрàви. 他故意要这么做 **срѐдна ~** 〈口,貌〉不很好,一般: Кàк си? — Срѐдна ~. "你好吗?""一般。" Кàк вървя̀т рàботите? — Срѐдна ~. "情况怎样?""一般。" Харѐсва ли ти? — Срѐдна ~. "你喜欢吗?""一般。"

хубостнѝ|к -*ци* [阳], **хубостнѝца** [阴]〈口,不赞〉行为不端的人,干坏事的人,不务正业的人;懒人,吊儿郎当的人,不中用的人

хугено̀т [阳]〈史〉胡格诺派教徒(16、17世纪法国的新教徒)

худо̀жествен -*а* [形] ❶合乎艺术要求的,有艺术趣味的,优美的,审美的: ~ езѝк 艺术语言 ~ филм 艺术影片 ~ о̀браз 艺术形象 ~о четѐне 艺术朗读 ~ о̀черк 艺术特写 ~а бродѐрия 艺术刺绣 ~а игрà 优美的表演 ❷文艺的,文学的: ~а литерату̀ра 文艺作品,文学(文艺)书籍 ❸艺术的,美术的: ~ мѐтод 艺术方法 ~а цѐнност 艺术价值 ~а мàрка 艺术标准 ~о ръково̀дство 艺术指导 ~а самодѐйност 业余文艺活动 ◇ **~а гимнàзия** 美术学校 **~а изло̀жба (галѐрия)** 艺术展览会(陈列馆);画展

худо̀жествено [副] 艺术地,优美地,艺术化地: ~ напѝсан ромàн 一部写得富有艺术性的小说

худо̀жественост -*тà* [无复,阴] 艺术性: Ромàнът Ви не ѐ сполу̀чен: ня̀ма нѝто жѝзнена прàвда в нѐго, нѝто ся̀нка от ~. 您的小说是不成功的:小说里既没有生活真实,又没有一点艺术性。

худо̀жеств|о -*а* [中] ❶艺术 ❷美术

худо̀жни|к -*ци* [阳], **худо̀жничка** [阴] ❶美术家,画家 ❷艺术家,艺术工作者: ~к на сло̀вото 语言艺术家 ❸技艺精巧的能手,能工巧匠

худо̀жническ|и -*а* худо̀жник 的形容词: ~и зало̀жби 艺术家的才能 ~и статѝв 画架

ху̀ка|м [未] ❶(轰赶人或动物时)呼喊,喝喊: ~м на ко̀кошки 轰鸡 ❷(为暖手或擦镜子、眼镜等而往手或镜子、眼镜上)呵气,呼气,哈气: ~м на ръцѐте си 往手上哈气 **~не** [中]

ху̀к|вам [未], **ху̀кна** -*неш*, *ху̀кнàх* [完] 猛跑,拔腿就跑,一溜烟地跑: ~вам да бя̀гам 猛地跑起来 ~вам към нѐго 向他猛奔过去 Къдѐ си ~нал тъ̀й? 你急急忙忙地往哪儿跑? Ху̀кна, та не сѐ видя̀. 他一溜烟地跑不见了。**~ване** [中]

ху̀л|а [阴] 污蔑,诽谤;谗言: обся̀пвам го с ~и 恶语中伤他 злѝ ~и 恶毒的诽谤

ху̀лав -*а* [形] 同 у̀лав (愚蠢的,糊涂的)

ху̀л|ен -*на* [形] 污蔑的,诽谤的;辱骂的: ~ни ду̀ми 污蔑的言词 ~на рѐч 诽谤的言论

ху̀лене 见 ху̀ля

хулигàн [阳], **хулигàнка** [阴] 流氓,无赖

хулигàнск|и -*а* [形] 流氓的,无赖的: ~о държàне 流氓行为 **~и** [副]

хулигàнств|о -*а* [中] 流氓行为,无赖行为

хулигàнщина [阴] 同 хулигàнство: въ̀рша ~ 耍流氓

хулѝтел -*ят*, -*я* [阳], **хулѝтелка** [阴] 污蔑者,诽谤者,中伤者

хулѝтелств|о -*а* [中] 诽谤行为,中伤行为

ху̀лни|к -*ци* [阳], **ху̀лница** [阴]〈罕〉同 хулѝтел

ху̀л|я -*иш*, *ху̀лѝх* [未] 污蔑,诽谤;辱骂: И тòй го ~еше било̀

за ня̀коя дрѐбна причѝна, било̀ без какв̀ато и да е причѝна. 他有时为了一些鸡毛蒜皮的事，会无缘无故地辱骂他一顿。— **се** [被动] ~**ене** [中]

хўма [阴] 白陶土

хўмав -*а* хўма 的形容词：~а пръст 白陶土

хума̀н|ен -*на* [形] 人道的；仁爱的，仁慈的：~ни срѐдства 人道的手段 ~ни цѐли 仁慈的目的 ~**но** [副] ~**ност** -ността̀ [阴]

хуманѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复，阳] ❶人道主义 ❷〈史〉（文艺复兴时期的）人文主义思潮

хуманѝст [阳]，**хуманѝстка** [阴] ❶人道主义者 ❷〈史〉人文主义者

хуманистѝч|ен -*на* [形] 人道主义的；人文主义的

хуманита̀р|ен -*на* [形] 人文的，人文学的 ◇ ~**ни нау̀ки** 人文科学，社会科学（区别于 приро̀дни нау̀ки（自然科学））

хума̀нно 见 хума̀нен

хума̀нност 见 хума̀нен

хўмба [阴]〈方〉地道，隧道，涵洞，地洞；地窖，地下室；窑洞

хўмест -*а* [形] 含有白陶土的：~а по̀чва 白陶土土壤

хўмни|к -*ци* [阳] ❶白陶土开采场 ❷盛白陶土的器皿

хўмор [阳] ❶幽默，诙谐；幽默感：човѐк с мно̀го ~ 非常幽默的人 чу̀вство за ~ 幽默感 говорѝ с ~ 幽默地讲话 Речта̀ му е пропѝта с ~. 他的讲话充满了幽默。❷幽默作品：~ и са̀тира 幽默和讽刺

хуморѐска [阴] ❶〈文学〉幽默小品 ❷〈乐〉幽默短曲

хуморѝст [阳]，**хуморѝстка** [阴] ❶幽默作家 ❷好说笑话的人，富于幽默感的人，幽默家

хуморѝстика [阴]〈书〉幽默作品，滑稽作品

хумористѝч|ен -*на* [形] 幽默的，滑稽的，诙谐的：~ен ра̀зказ 幽默短篇小说 ~ен вѐстник 幽默报纸 ~но представлѐние 滑稽表演 ~**но** [副]

хумористѝческ|и -*а* [形] 同 хумористѝчен

хўмус [无复，阳] 腐殖土；腐殖质

хўмус|ен -*на* хўмус 的形容词：~на по̀чва 腐殖土壤

Хуна̀н 湖南（中国省名）

Хундзъхў 洪泽湖（中国）

хўни [复，阳] ❶〈史〉匈奴 ❷〈转〉烧杀抢掠的人们

хунѝя [阴]〈口〉同 фунѝя（漏斗）

хўнск|и -*а* [形] 匈奴的：~о нашѐствие 匈奴的入侵

хўнта [阴]（一些拉美国家的）军事独裁政权

хўрда [阴]〈方〉同 изва̀ра（乳渣，奶渣）

хурѝя [阴]〈书〉（伊斯兰教中的）天女

хўрка [阴]〈纺〉捻杆，绕线杆 ◇ **Глѐдай си ~та.** 干好你们妇女的事情就行了，男人们说话别插嘴。

хуса̀р -*ят*, -*я* [阳] ❶（古时的）骠骑兵 ❷〈古〉土匪，匪帮 ❸（某些军队中的）轻骑兵

хуса̀рск|и -*а* хуса̀р 的形容词：~и по̀лк 骑兵团

хусѝт [阳]〈书〉胡斯党人（胡斯，1369—1415，捷克民族宗教运动的领袖）

хусѝтк|и -*а*〈书〉хусѝт 的形容词

хўтпак [阳]（多为彩色的）细包装纸

Хух Хо̀то 呼和浩特（中国城市）

хуча̀ [未] 同 фуча̀（发呼啸声）

Хц [缩]〈理〉херц 赫（兹）（每秒周数）

Хъбѐй 河北（中国省名）

хък-мък 和 **хъка-мъ̀ка** (**хъ̀ката-мъ̀ката**) [感]（表示不清楚、不明白、不理解）糊里糊涂：Хъ̀ката-мъ̀ката тря̀бваше да го напра̀ви. 他糊里糊涂地得把它做完。

хъка|м [未]〈口〉❶发"哼"声，哼哼哈哈；发"喝"声（表示同意、惊讶、突然等）：~м от врѐме на врѐме 时而哼一声 ❷含糊不清地说，支支吾吾地讲 ~**не** [中]

хък|вам [未]，**хъкна** -*неш*, *хъ̀кна̀х* [完]〈口〉хъкам 的一次或连续几次的动作：То̀й ~на в зна̀к на пъ̀лно съгла̀сие. 他哼了一声表示完全同意。~**ване** [中]

хълбо|к -*ци* [阳] ❶（身体两侧的）腰间，腰部：подпѝрам ръцѐ на ~ците（把）两手叉（在）腰（间）❷腹股沟，鼠蹊

хълбоч|ен -*на* хълбок 的形容词

хългъзни|к -*ци* [阳]〈方〉游手好闲的人，懒惰的人，二流子

хълм -*ът*, -*а*, -*ове* 和（诗）-*и* [阳] 小山，小丘，冈，丘陵

хълмест -*а* [形] 同 хълмѝст

хълмѝст -*а* [形] 有很多小山的，冈峦起伏的，多冈的：~а мѐстност 冈峦起伏的地带 ~о полѐ 丘陵地

хълмовѝд|ен -*на* [形] 小山状的，丘陵形的

хълмообра̀з|ен -*на* [形] 山冈似的；丘陵似的

хълта|м [未] 同 хлъ̀твам：~м в снега̀ 陷到雪里

хълца̀вица [阴]〈民〉同 хълцаница

хълца|м [未] ❶打嗝，打噎，打哽，呃逆 ❷呜咽，哽咽，啜泣 ~**не** [中]

хълцаница [阴] 打嗝，打噎，打哽，呃逆：Хва̀ща ме ~. 我打起嗝来了。

хълцўка|м [未]〈口〉同 хълцам ~**не** [中]

хъм [感]〈口〉（表示疑惑、惊讶、不满等）哦，嗳，什么：Хъм, ко̀й ли е бѝл, дѐто ме е тъ̀рсил? 哦，找过我的那个人是谁呢？

Хъна̀н 河南（中国省名）

хъз|я се -*иш се*, -*их се* [未，中态]〈方〉傻笑；嘿嘿笑

хъ̀рба [阳，阴]〈方〉骨瘦如柴的人

хъ̀рбел [阳] ❶（刀刃等的）缺口，豁口 ❷破罐子，破陶器 ◇ **Присмя̀л се ~ на щъ̀рбел.** 破罐子笑锛刀子；五十步笑百步。

хърва̀т|ин -*и* [阳]，**хърва̀тка** [阴] 克罗地亚人

Хърва̀тия 克罗地亚（欧洲）

хърва̀тск|и -*а* [形] ❶克罗地亚的；克罗地亚人的：~а носѝя 克罗地亚服装 ❷[用作名] ~**и** [阳] 克罗地亚语

хързу̀л|вам [未]，**хързу̀лна** -*неш*, -*нах*，过被形动 -*нат* [完] ❶使滑倒，使失去平衡，推，碰：Ще те ~не като̀ по дя̀нена кора̀. 他会使你像踩在西瓜皮上一样滑倒。❷〈转，口〉强销货物，骗售，蒙售；硬塞给，强迫地塞人，强迫接受：Са̀мо дано̀ и а̀з ~на на будала̀те по̀вече плу̀гове. 但愿我也能向那些蠢货们多强销一些铧犁。Хързу̀лнах му ги всѝчките, бѐз да се усѐти. 我把那些东西全部偷偷塞给了他，他没有发觉。— **се** [被动，中态] ~**ване** [中]

хърка|м [未] ❶打呼噜，打鼾：Ста̀рецът ~, та не мо̀жем да спѝм. 老人打呼噜，所以我们没法睡觉。❷〈转，口〉鼾睡，熟睡：По ця̀л дѐн ~ и нѝщо не рабо̀ти. 他整天鼾睡，什么也不干。Навя̀рно ~, защо̀то и ла̀мпата му е изгасѐна. 想必他睡熟了，因为他的灯也熄了。❸〈方〉同 хрѐча：Не ~й по у̀лицата. 不要在街上吐痰。~**не** [中]

хъ̀ркол [阳]〈方〉同 хра̀чка

хърлав *-а* [形] ❶有眼屎的;带鼻涕的 ❷瘦弱的,消瘦的;病态的

хърли [复]〈方〉鼻涕

хърлѝв *-а* [形]〈方〉带鼻涕的,鼻涕未擦净的

хърляв *-а* [形] 同 хърлав

хър-мър [阳,感]〈口〉埋怨,责怨,唠叨,不满;争执,纷争,纠纷: Да ня̀ма нѐщо ~ между̀ на̀с? 别是我们之间有什么不愉快的事吧?

хърсъз [阳]〈旧〉无人格的人,不正直的人,不要脸皮的人,不知廉耻的人

хърсъз|ин *-и* [阳] 同 хърсъз

хърт [感] ❶(表示快速撕扯书、布等)哗的一声,哧啦一声: Взѐ писмо̀то и ~-~ — напра̀ви го на парчѐта. 他拿起信,哧啦哧啦地撕成了碎片。❷(表示急拉、拽等)哗啦一声: Дръпна ролѐтката и ~ ~ затво̀ри дюкя̀на. 他哗的一声拉上门板,关了铺子。

хъртов *-а* хрът 的形容词: ~и уши̇̀ 猎犬的耳朵;敏锐的耳朵

хърцо̀|й *-ят,-я* [阳], **хърцо̀йка** [阴]〈方〉赫尔佐伊(保加利亚东北部一些地区农民的绰号)

хърцо̀йск|и *-а*〈方〉хърцо̀й 的形容词

Хъфѐй 合肥(中国城市)

хъхр|я *-еш, хъ̀хра̀х* [完] ❶(喉咙等)发嘶(沙)哑声 ❷小声地笑,嘿嘿笑 **~ене** [中]

хъш *-ът,-а,-ове* [阳] ❶〈史〉赫什(对 1878 年解放前流亡在罗马尼亚的保加利亚革命爱国者的称号) ❷(常去酒馆、咖啡馆)见义勇为的流浪汉

хъшла̀|к *-ци* [阳] ❶〈旧〉同 хъш ❷〈口,不赞〉流浪儿;二流子,游手好闲的人

хъшлаку̀ва|м [未] 过流浪生活,无事四处闲逛 **~не** [中]

хъшла̀шк|и *-а* хъшла̀к ②解的形容词: ~и живо̀т 流浪生活

хъшовск|и *-а* хъш 的形容词: ~и живо̀т 赫什的生活 ~о облекло̀ 赫什的服装

хъшовство [无复,中] 赫什活动,赫什生活

Хю̀стън 休斯敦(美国港市)

Ц

ц ❶ ц 音 ❷保加利亚语字母表第 23 个字母：печа̀тно ц 印刷体 ц ръкопѝсно ц 手写体 ц

ц［缩］цѐнтнер 公担

ц -ц -ц〈口〉❶［感］（表示惊讶）啧：Ц-ц-ц, тѐзи хо̀ра полудя̀ха ли, какво̀ ста̀на? 啧…啧…啧，这些人疯了吗？这是怎么啦？❷［单用 ц，用作语气］（用于回答时，表示否定）不：Ожъ̀нахте ли вѐче? — Ц. "你们收割完了吗？""没呢！"

ца̀ка［阴］❶诀窍，窍门，妙法；技巧：Вся̀ка ра̀бота си ѝма ～. 每件工作都有诀窍。Намѐрих му ～та. 我找到了它的窍门。❷王牌，主牌 ◇ **Хва̀нах му ～та.** 我摸着了它的窍门。**зна̀м му ～та** 知道他的弱点

ца̀ка|м［未］〈口〉（玩扑克牌时）用王牌毙 — **се**［被动］～**не**［中］

ца̀к|вам［未］, **ца̀кна** *-неш*, *ца̀кна̀х*［完］ца̀кам 的一次或连续几次的动作 — **се**［被动］～**ване**［中］

ца̀лав *-а*［形］〈方〉快活的；任性的，娇惯的：～о детѐ 快活的孩子

ца̀лан *-а*［形］同 ца̀лав

цалу̀вам［未］〈方〉同 целу̀вам

цалу̀вка［阴］〈方〉同 целу̀вка

цамбу̀р［感］（表示重物掉在水中的声音）扑通：Като̀ се подхлъ̀знах, че "～" във вода̀та. 我滑倒了，"扑通"一声掉在水里。

цамбу̀р|вам［未］, **цамбу̀рна** *-неш*, *-нах*, 过被形动 *-нат*［完］❶把…扑通投入（扔进）水中：Изтѝча към кла̀денеца и ～на черпа̀ка в плѝтката вода̀. 她跑到井边，扑通一声把舀子投进了浅浅的井水中。❷扑通一声跳进（落进、掉进）水中：Разпѐри ръцѐ и ～на надо̀лу с глава̀та в дълбо̀кия вѝр. 他展开双臂，头朝下，扑通一声跳进深潭中。— **се**［反身，被动］～**ване**［中］

цамбу̀рка|м［未］哗啦哗啦地趟水；发哗啦哗啦的趟水声：～м бо̀с из вода̀та 光着脚哗啦哗啦地趟水 — **се**［中态］～**не**［中］

цап［感］❶（表示小物件掉入水中发出的声音）扑通一声，咕咚一声 ❷（表示猛烈敲打发出的声音）啪的一声，叭的一声

цапа̀л|о *-а*［中］〈方，藐〉❶多嘴的人；爱唠叨的人 ❷（下雨时的）泥泞

ца̀па|м[1]［未］❶染污，弄脏：Деца̀та постоя̀нно ～т ръцѐте си. 孩子们经常把手弄脏。Избъ̀рши си добрѐ крака̀та да не ～ш по̀да. 把你的脚擦干净，别把地板弄脏了。❷〈口，藐〉乱抹，乱画，涂鸦 ❸〈转，方〉胡说八道；说难听的话：Тѝ, Ива̀не, ця̀л живо̀т всѐ глу̀пости си ～л. 伊万，你一辈子说尽了废话。Кога̀то е сърдѝт, ～ какво̀то му дойдѐ на у̀м. 他生气时，想起什么就胡说什么。— **се**［反身，被动，中态］：Бѐлите дрѐхи бъ̀рзо се ～т. 白色衣服很容易弄脏。～**не**［中］

ца̀па|м[2]［未］〈口〉❶哗啦哗啦地趟：Не ～й из калта̀. 不要在泥里趟。Ня̀колко го̀ли деца̀ ～ха в то̀плата вода̀ край самѝя бря̀г. 几个光着身子的孩子在岸边的温水里哗哗地趟着。❷（用手）拍打 ～**не**［中］

цапардо̀с|вам［未］, **цапардо̀сам**［完］〈口〉猛打（敲、揍）；用力打（敲、揍）：А̀з дѝгнах тоя̀гата си и ～ах ко̀ня му по чѐлото. 我举起棍子，猛打他那匹马的额头。— **се**［被动］～**ване**［中］

цапаро̀с|вам［未］, **цапаро̀сам**［完］〈口〉同 цапардо̀свам：～вам го по глава̀та 照他的头猛打 — **се**［被动］～**ване**［中］

цапа̀ч［阳］涂鸦之人，劣等画家

ца̀п|вам[1]［未］, **ца̀пна** *-неш*, *ца̀пна̀х*, 过被形动 *-нат*［完］ца̀пам[1] 的一次或连续几次的动作 ～**ване**［中］

ца̀п|вам[2]［未］, **ца̀пна** *-неш*, *ца̀пна̀х*, 过被形动 *-нат*［完］扑通一声掉进（扔进）：Пу̀шката, но̀жът и пищо̀вите ～наха на̀й-по̀сле в река̀та, и вся̀чко се свъ̀рши. 步枪、刀和火枪最后都扑通一声扔进河里，一切都完了。— **се**［反身，被动］～**ване**［中］

ца̀п|вам[3]［未］, **ца̀пна** *-неш*, *ца̀пна̀х*, 过被形动 *-нат*［完］同 цапардо̀свам：～вам плеснѝца 打耳光 То̀й се приближѝ, гра̀бна ка̀мък и ～на в глава̀та змия̀та. 他走上前去，抓起石头，猛砸那条蛇的头部。— **се**［反身，被动］～**ване**［中］

ца̀пнат *-а* ❶ ца̀пна 的过被形动 ❷［用作形］〈口〉爱说污言秽语的，爱说猥亵话的：～ в уста̀та 满嘴淫秽话的 ～**ост** *-остта̀*［阴］

цапо̀тина［阴］〈藐〉不像样的画；劣画

цапо̀т|я *-иш*, *цапо̀тѝх*［未］〈口，不赞〉❶染污，弄脏 ❷乱画，乱涂 ❸胡说八道，说肮脏话，说淫秽的话 — **се**［反身，被动］～**ене**［中］

цар *-я̀т*, *-я*, *-ѐ*［阳］❶（俄罗斯皇帝和保加利亚国王的称号）沙皇 ❷皇帝，帝王，君主，国王：Едно̀ врѐме ѝмало едѝн ～. 从前有一个国王。❸〈转〉（某范围内）最有势力者，大王：～на крадцѝте 贼头 Лъ̀вът е ～ на живо̀тните. 狮子是百兽之王。◇ **Бо̀г висо̀ко, ～ далѐко.**〈口〉天高皇帝远（指无人援助）。**живѐя като̀ ～** 过奢侈富有的生活，像皇帝一样生活

ЦАР［цар］［缩］Централноафрика̀нска репу̀блика 中非共和国

царву̀л［阳］同 цъврву̀л

ца̀рга［阴］〈专〉（桌、椅等的腿中间的）横木

ца̀рев *-а*［形］〈民〉沙皇的，帝王的，皇帝的：～и дво̀ри（包括院落在内的）皇宫 ～а щѐрка 皇帝的女儿，公主

ца̀ревица［阴］〈植〉玉蜀黍，玉米（*Zea mays*）

царѐвич［阳］王子，太子

царевича̀|к *-ци*［阳］〈民〉❶玉米地 ❷玉米秸，玉米秆：Сла̀мата и ～ът слу̀жат като̀ осно̀вни гру̀би фура̀жи за изхра̀нване на добѝтъка. 麦秸和玉米秸是喂牲口的基本粗饲料。

ца̀ревич|ен *-на*［形］❶玉米的：～но брашно̀ 玉米面，棒子面 ～на шу̀ма 玉米叶，棒子叶 ～ен хля̀б 玉米面面包 ❷种有玉

米的：～на нѝва 玉米地，棒子地

царевичина [阴] 玉米秸，玉米秆

царевични|к -*ци* [阳]〈民〉玉米面面包

царедвòр|ец -*ци* [阳]，**царедвòрка** [阴]〈史〉廷臣

царедвòрск|и -*а* царедвòрец 的形容词

цареубѝ|ец -*йци* [阳]，**цареубѝйца** [阳，阴]〈书〉弑君者，杀死帝王者

цареубѝйств|о -*а* [中]〈书〉弑君，杀死帝王

царѝз|ъм -*мът*，-*ма* [无复，阳]〈书〉沙皇制度，君主专制

царѝца [阴] ❶皇后，王后 ❷女皇，女王 ❸蜂王，母蜂 ❹〈转〉(某范围内)占最优势的女人，女王：～ на хубостта̀ 美丽之冠 Рòзата е ～ на цветята̀. 玫瑰是花中之王。

царѝцин -*а* царѝца 的形容词：～ пръстен 皇后的戒指

царѝчин -*а* [形] 同 царѝцин

царкѝня [阴]〈民〉❶公主 ❷女皇，女王

ца̀рск|и -*а* [形] ❶沙皇的，皇帝的，帝王的：～а корòна 皇冠 ～и дворѐц 皇宫 ～и трòн 帝位，王位，皇帝的宝座 ～а багрѐница 皇袍 ～а оса̀нка 皇帝的威仪 ～о достòйнство 皇帝的尊严 ～а за̀повед 御旨，圣旨 ～а вла̀ст 皇帝的权力 ～и рòд 皇族 ❷〈民〉国家的，政府的：～и пъ̀т 公路 ～а слу̀жба 国家机关的职务；公务 ❸君主专制的：～и режѝм 君主专制制度；沙皇制度 ～о правѝтелство 君主专制政府；沙皇政府 ～а Русѝя 沙皇时代的俄罗斯 ❹〈转〉豪华的，奢华的，非常丰富的，非常宝贵的：～и пода̀рък 非常宝贵的礼物 ～а вечѐря 非常丰盛的晚餐 ❺〈转〉雄伟的；威严的：Напра̀виха ми ～о посрѐщане. 他们为我举行了隆重的欢迎仪式。◇ **Нѐгово (Нѐйно) ～о величество** 国王(王后)陛下，皇帝(皇后)陛下 **～а вода̀**〈化〉王水 **～и врата̀ (двѐри)**〈宗〉圣障的中门 **～и дру̀м**〈旧〉公路

ца̀рски [副] 豪华地，奢侈地，富有地：Зна̀чи，с тѐзи парѝ двѐмата ще ка̀раме ～. 就是说，用这些钱我们两个人可以奢侈地生活。

ца̀рствен -*а* [形] ❶皇帝的，帝王的：～а оса̀нка 皇帝的威仪 ～о велѝчие 皇帝的威严 ❷〈转〉雄伟的，威严的；隆重的：～ вѝд 威严的样子 ～а похòдка 威严的步伐 **～о** [副] **～ост** -остта̀ [阴]

ца̀рствени|к -*ци* [阳]〈旧〉王国史；王国史书

ца̀рств|о -*а* [中] ❶王国，帝国：Пъ̀рво бъ̀лгарско ～о 第一保加利亚王国 Ту̀рско ～о 土耳其帝国 ❷[只单]〈口〉统治：Пъ̀рвият дѐн на на̀шето ～о бѐ 21 апрѝл. 我们统治的第一天是 4 月 21 日。Мѝна му ～ото. 他的统治过去了。❸〈转〉(某种事物所统治的)世界，领域：Македòнските планинѝ бя̀ха ～о на разбунту̀валите се рòби. 马其顿山脉曾是举行暴动的奴隶们的天下。Мòето ～о е учѝлището. 我的活动领域是学校。в ～ото на орлѝте 在鹰的王国 ❹〈转〉(动物、植物、矿物等的)界：растѝтелно ～о 植物界 живòтинско ～о 动物界 ❺〈转〉(人生中的)黄金时代：Свъ̀рши се твòето ～о. 你的黄金时代过去了。◇ **～о небѐсно**〈宗〉天堂

ца̀рст[ву]ва|м [未]〈诗，罕〉统治 **～не** [中]

цару̀ва|м [未] ❶做皇帝，称帝，为王 ❷过皇帝式的生活 ❸〈转〉[只三单] 充满一片…，满是；笼罩；占优势：Лъжа̀ и рòбство на тя̀я пу̀ста земя̀ ～. 欺骗和奴役充斥着这块荒芜的土地。Наòколо ～ше стра̀шна тишина̀. 周围是一片令人恐惧的沉寂。**～не** [中]

ца̀рщина [阴]〈民〉❶王国，帝国；国 ❷(某一帝王)统治的时代，朝代 ❸〈旧〉税

цар|я̀ -*ѝш*，-*ѝх*，过主形动 -*ял*，-*я̀ла*，-*ѐли* [未] 充满一片…，满是；笼罩；占优势：Царѝ пу̀стош наврѐд. 到处是一片荒芜。Та̀м зѝмата òще ～ѐше. 那里还是严冬。Въ̀тре ～ѐше полумра̀к. 里面是一片昏暗。

цафа̀ра [阴] 木笛

ца̀ца [无复，阴] 鳀(沙丁鱼的一种)

цва̀н|ец -*ци* [阳]，**цва̀нче** [中]〈旧〉(古时俄罗斯、奥地利等国使用的小银币)茨瓦

цвѐк|ам [未]，**цвѐкна** -*неш*，-*нах* [完] 敲石取(火)，用火石打(火)，打出(火) **～ане** [中]

цвеклò [无复，中] 甜菜 (*Beta vulgaris*) ◇ **за̀харно ～** 糖用甜菜，糖萝卜 **кръ̀мно ～** 饲用甜菜 **червѐно ～** 红甜菜，食用甜菜

цвѐклов -*а* цвеклò 的形容词：～и култу̀ри 甜菜作物 ◇ **～ хобòтник**〈动〉甜菜象虫 (*Bothynoderes punctiventris*)

цвеклопроизводѝтел -*ят*，-*я* [阳] 甜菜种植者，甜菜生产者，甜菜农

цвеклопроизводѝтел|ен -*на* цвеклопроизводѝтел 的形容词：～ен кра̀й 甜菜种植区，甜菜生产地

цвеклопроизводѝтелск|и -*а* [形] 甜菜种植的；甜菜生产的：～и ну̀жди 甜菜生产的需要

цвеклопроизвòдство [无复，中] 甜菜种植业，甜菜生产

цвета̀р -*ят*，-*я* [阳]，**цвета̀рка** [阴] 种花者，花匠；卖花者

цвета̀рни|к -*ци* [阳] ❶养花场，花圃 ❷(放置花盆的)花架

цвета̀рница [阴] ❶花店，鲜花店 ❷养花场，花圃

цвета̀рск|и -*а* цвета̀р 和 цвета̀рство 的形容词：～и магазѝн 花店 ～и расса̀дник 花畦，花圃

цвета̀рство [无复，中] 养花；卖花：занима̀вам се с ～ 从事花卉栽培，经营花卉

цвѐт|е -*я̀* [中] ❶花，花卉：гòрско ～е 山花 пòлско ～е 野花 саксѝйни ～я̀ 盆花 отглѐждам ～я̀ 养花 заса̀ждам ～я̀ 栽花 берà ～я̀ 摘花 Цветя̀та уха̀ят (мирѝшат). 花散发出香味。❷[只单]〈转，口〉好东西，好事：Твòята ра̀бота е ～е пред мòята. 你的工作比我的要好。Положѐнието му не ѐ ～е. 他的情况并不好。◇ **Не ѐ ～е за мирѝсане.** 他不是好人(好东西)。

цвѐт|ен[1] -*на* [形] ❶花的：～но венчѐ 小花环 ～ен прашѐц 花粉 ～на ча̀шка 花萼 ❷有花的，开花的：～ни пъ̀пки 花蕾 ～ни клòнки 花枝 ❸长满花的，开满花的：～на градѝна 花园 ～на леха̀ 花畦 ～на поля̀на 开满花的草地 ❹花的，花花绿绿的，繁花似锦的：～на укра̀са，～ен на̀кит 花饰 ～на прòлет 鲜花盛开的春天 ～ен ма̀й 鲜花盛开的 5 月 ◇ **～на недѐля**〈宗〉复活节前的礼拜日 **～но зѐле** 花椰菜，菜花

цвѐт|ен[2] -*на* [形] 有色的，着色的，带色的，彩色的：～ен мòлив 彩色铅笔 ～на хартѝя 彩纸 ～но стъклò 带色玻璃 ～на ка̀ртичка 彩色明信片 ～ен фѝлм 彩色影片；彩色胶卷 ◇ **～ни мета̀ли** 有色金属 **～на металу̀ргия** 有色冶金 **～на слепота̀** 色盲，色盲症

цветѝст -*а* [形] ❶长满花的，开满花的：～и лива̀ди 开满花的草地 ❷〈转〉(指风格、语言等)词藻过多的；过分花哨的：～а рѐч 词藻过多的讲话 ～ езѝк 过于粉饰的语言 **～о** [副] 词藻过多地；过分花哨地：Тòй преда̀де слу̀чката ～о. 他过分渲染地转述了事件的经过。

Цвѐтница [阴]〈宗〉复活节前的礼拜日

цветнокòж -*а* [形] 有色皮肤的

цветобèр [阳]〈方〉同 розобèр (采摘玫瑰花)

цветонòс|ен -*на* [形] 有花的, 开花的: ~на клòнка 花枝 ~ни пъпки 花蕾

цветỳщ -*а* [形] ❶(花)盛开的, 开放的: Летя̀х пàк над ~ите òстрови с лимòнови и портокàлови градѝни. 我又在有很多柠檬园和橙子园的鲜花盛开的岛屿上空飞翔。❷〈转〉繁荣的, 兴旺的, 昌盛的; 正在蓬勃发展的; 血气方刚的, 强壮的: ~ грàд 繁华的城市 ~о здрàве 强壮的身体 ~а млàдост 血气方刚的青春 ~а възраст 风华正茂的年龄

цветя̀с|вам [未], **цветя̀сам** [完]〈民〉[只三] (葡萄酒、咸菜、醋等)长霉, 长绿苔: Вѝното бѐше ~ало в бъчвата. 葡萄酒在桶里发霉了。~**ване** [中]

цвик -*ът*, -*а* [无复, 阳] 乳清, 乳浆

цвѝл|вам [未], **цвѝлна** -*неш*, *цвѝлнах* [完] (马)嘶 ~**ване** [中]

цвѝл|я -*иш*, *цвѝлих* [未] (马)嘶 ~**не** [中]: Откъм обòра долитàше ~ене на конè. 从马厩那边传来了马的嘶鸣。

цвѝчки [常复, 阴] 体操鞋; 芭蕾舞鞋

цвръ̀к|вам [未], **цвръ̀кна** -*неш*, -*нах* [完] цвъ̀ркам 的一次或连续几次的动作

цвък [感] (啐唾沫时发出的声音)啐, 呸

цвъ̀ка|м [未] ❶啐(痰), 啐出: От врèме на врèме ~ше тъ̀нки слю̀нки през пожълтèлите си зъ̀би. 他时而从变黄的牙齿缝里啐出细细的唾沫来。❷(鸡、鸟等)拉屎, 拉粪 ❸染污, 弄脏 ~**не** [中]

цвъ̀к|вам [未], **цвъ̀кна** -*неш*, *цвъ̀кнах* [完] цвъ̀кам 的一次或连续几次的动作 ~**ване** [中]

цвъркàл|о -*а* [中] ❶同 църкàлка ❷〈口, 贬〉不断尖叫的孩子

цвъ̀рка|м [未] 同 цвъртя̀ ~**не** [中]: Нѝкакво ~не на птѝци не оглашàваше самотѝята. 没有任何鸟的叫声来打破这种孤寂。

цвъ̀рк|вам [未], **цвъ̀ркна** -*неш*, *цвъ̀ркнах* [完] цвъ̀ркам 的一次或连续几次的动作 ~**ване** [中]

цвъркот [无复, 阳] (鸟等)唧唧叫, 啾啾叫, 吱吱叫

цвъртèж [无复, 阳] 同 цвъркот: В бря̀стовете се чỳва усѝлен ~ на птѝчета. 榆树上传来了小鸟唧唧喳喳的叫声。

цвърт|я̀ -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли* [未] (鸟等)唧唧叫, 啾啾叫, 喳喳叫, 吱吱叫: Ля̀стовичките ~я̀ха ра̀достно òколо гнездàта си. 小燕子在窝周围欢快地喳喳叫着。~**èне** [中]

цвърч|à -*ѝш*, -*àх*, 过主形动 -*àл*, -*àла*, -*èли* [未] 同 цвъртя̀: Врабчèтата ~àт. 麻雀喳喳叫着。В колѝбата между̀ чувàлите с картòфи ~àха мѝшки. 在草棚里的装土豆的口袋间, 老鼠在吱吱叫着。~**èне** [中]: Ця̀лата горà ехтèше от ра̀достното ~èне на птѝчките. 整个森林回响着小鸟欢乐的唧唧喳喳声。

цв|ят[1] -*етъ̀т*, -*етà*, -*етовè* [阳] ❶(植物的)花 ❷〈民〉(葡萄酒、醋、酸等上面长的)霉, 绿苔 ❸[常加冠词]〈转〉精华, 精英, 优秀分子: ~етъ̀т на интелигèнцията 知识界的精英 ~етъ̀т на обществòто 社会的精英

цв|ят[2] -*етъ̀т*, -*етà*, -*етовè* [阳] 颜色, 色, 色调: защѝтен ~я̀т 保护色 ~етовè на дъгàта 虹的颜色 ◇ **изгỳбвам ~етà на лицèто си** 脸上没有血色 **~я̀т на млàдостта̀** (人的)黄金时代, 妙龄时代

цев -*тà*, -*и* [阴] ❶〈纺织〉线轴, 纱筒, 纱管 ❷茎, 秆, 秸 ❸筒, 管: ~ на пỳшка (步枪)枪管

цѐв|ен -*на* цев 的形容词: ~ен отвòр 筒(管)口

цедàчка [阴] 同 цѐдка

цедèне 见 цедя̀ 和 цедя̀ се

цедѝл|ен -*на* [形] (用以)过滤的: ~на хартѝя 过滤纸

цедѝлка[1] [阴] ❶笊篱, 滤子 ❷过滤布

цедѝлк|а[2] [阴] ❶〈民〉(制奶酪用的)滤纱, 滤布: Двàма сèляни дойдòха с двè ~и пря̀сно сѝрене. 两个农民带着两包用滤布包着的新鲜奶酪来了。❷同 цедѝло ①解: Вѝдя, че женàта нòси на гъ̀рба си ~а с детè. 他看见妇人用背子背着孩子。

цедѝлни|к -*ци* [阳]〈民〉(农民盛物用的)粗布口袋, 背袋

цедѝл|о -*а* [中]〈民〉❶(背孩子或货物用的)背子, 背袋, 背布: Тя̀ извàди от ~ото си еднò парчè хля̀б. 她从背子里掏出了一块面包。❷滤器; 滤纱, 滤布

цѐдка [阴] (厨房里用的)笊篱

цед|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] ❶滤, 过滤: ~я̀ сỳпата през цедѝлка 把汤在纱布上过滤 Цедя̀ мля̀кото, защòто се е напрашѝло. 我在过滤牛奶, 因为撒上灰了。❷〈转, 口〉精选, 选拔: Мнòго кандидàти се явѝха, но ги ~я̀т. 有很多候选人, 但要挑选一下。— **се** [被动] ◇ **~я̀ ду̀мите си** 一字一句地说; 逐字逐句地讲 ~**èне** [中]

цед|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未, 中态] 滴出, (一滴滴地)流出, 渗出 ~**èне** [中]

цѐзар [阳]〈史〉皇帝, 帝王

цѐзий [阳]〈化〉铯 (Cs)

цезу̀ра [阴]〈文学〉停顿(诗歌中的词间休止)

цекѝн [阳]〈罕〉(阿拉伯和意大利的旧金币)采金

цел -*тà*, -*и* [阴] ❶目的, 目标; 宗旨; 意图, 想法: постѝгам ~тà си 达到自己的目的 постàвям си за ~ 提出目标 Велѝката ~ заслужàва всѝкакви жèртви. 为了伟大的目标值得付出一切牺牲。Борбàта, коя̀то голèмите империалистѝчески държàви вòдят помежду̀ си, ѝма за ~ преразпределèние на светà. 帝国主义大国相互之间进行的斗争目的在于重新瓜分世界。Тя̀хната ~ бèше да ме напѝят. 他们企图把我灌醉。Тàм отѝвах с ~ да пренощу̀вам. 我的目的是去那里过夜。❷〈军〉(射击等的)目标, 靶: улу̀чвам ~тà 击中目标 Ỳдарът попàдна в ~тà. 打在目标上。◇ **бѝя в ~** 击中, 射中 **зàдни ~и** 暗计, 密谋

цѐлволе -*та* [中] ❶人造纤维, 人造毛 ❷人造毛呢

целèб|ен -*на* [形] 能治病的; 人药的; 有益健康的: ~ни бѝлки 药草 ~ни водѝ 有疗效的水 ~**ност** -*носттà* [阴]

целенасòчен -*а* [形]〈书〉有明确目的的, 目的明确的: ~и дèйствия 有明确目的的行动 ~**о** [副] ~**ност** -*носттà* [阴]: идèйна ~ост 思想目的明确

цѐлене 见 цѐля 和 цѐля се

целèне 见 целя̀ 和 целя̀ се

целенѝчък -*ка* [形] **ця̀л-~ък** 〈口〉整个的, 整体的, 完整的

целесъобрàз|ен -*на* [形]〈书〉适合于目的的, 适当的, 相宜的, 适宜的; 合理的: ~на постъ̀пка 适当的行为 ~но изпòлзуване на прирòдните услòвия 对自然条件合理的利用 ~но развѝтие на нарòдното стопàнство 国民经济合理的发展 ~**но** [副]: Тòй изпòлзува нàй-~но свобòдното врèме. 他最合理地

利用空余时间。~**ност** -носттà [阴]: ~ност на плàна 计划的合理性

целеустремѐн -*а* [形]〈书〉有一定目的的,目的坚定的,有坚定目的的;意志坚强的: ~а рàбота 有一定目的的工作 ~**о** [副]: Тòй дѐйствуваше бъ̀рзо, енергѝчно и ~о. 他行动迅速、刚毅、目的明确。~**ост** -осттà [阴]

цѐлина [阴] 芹菜 (*Apium graveolens*)

целинà [阴] 生荒地,处女地,很久未耕种过的土地

целѝтел -*ят*, -*я* [阳], **целѝтелка** [阴]〈旧〉能治病者,大夫

целѝтел|ен -*на* [形] 有益健康的;能治病的: ~ни бѝлки 草药 ~**ност** -носттà [阴]

целоднѐв|ен -*на* [形] ❶一整天的,整整一天的: ~ен трýд 一整天的劳动 ~ни заниимàния 一整天的工作 ~на екскýрзия 一整天的郊游 ❷整日的,全日的: ~ен дѐтски дòм 全日制托儿所

целокýп|ен -*на* [形] 整个的,整体的,全体的: ~ният бъ̀лгарски нарòд 整个保加利亚民族,全体保加利亚人民 ~**но** [副] ~**ност** -носттà [阴]

целомъ̀дрен -*а* [形] ❶处女的,贞洁的: ~а девѝца 处女 ~а девòйка 贞洁的姑娘 ❷清白的,纯洁的;有道德的;羞涩的: ~ живòт 清白的生活 ~ ѝзраз 纯洁的表情 ~ пòглед 腼腆的目光 ~**о** [副] ~**ост** -осттà [阴]〈书〉

целомъ̀дрие [无复,中] ❶童贞,贞节 ❷纯洁,贞洁 ❸〈转〉高尚的道德

целофàн [阳] 玻璃纸

целофàнен -*а* [形] 玻璃纸的;玻璃纸做的: ~а обвѝвка (опаковка) 玻璃纸包装

целý|вам [未], **целýна** -*неш*, -*нах*, 过被形动 -*нат* [完] 吻,亲(嘴): ~вам я по устàта (странàта) 吻她的嘴(脸颊) ~вам ѝ ръкà 吻她的手 — **се** [被动,互及]: Сегà хòрата се прощàват, прегръ̀щат се и се ~ват. 现在人们在告别、拥抱、接吻。~**ване** [中] ◇ ~**вам земя̀та**〈谑〉摔倒,摔了个嘴啃泥

целýвк|а [阴] 吻,接吻,亲嘴: горѐща ~а 热烈的吻 плàменна ~а 热烈的吻 Мàйката обсѝпа с ~и портрѐта на хýбавото си момчѐ. 母亲一个劲亲吻着自己漂亮儿子的照片。◇ **въздýшна ~а** 飞吻 **юдѝнска ~а** 犹大的接吻;虚伪的友情

целулòза [阴,只单] ❶纤维素 ❷纸浆

целулòз|ен -*на* целулòза 形容词: ~на хартѝя 纤维纸 ~ен завòд 纸浆工厂 ~на промѝшленост 纸浆工业

целулòид [阳] 赛璐珞

целулòид|ен -*на* [形] 赛璐珞的;赛璐珞制的: ~на кýкла 赛璐珞制的洋娃娃 ~на лѝнийка 赛璐珞小尺

целýна 见 целýвам

цѐл|я -*иш*, *цѐлѝх* [未] ❶力图,力求达到: Тòй тъ̀кмо товà ~еше: ученѝците му да пòмнят кàк властттà се отнàся с бѐдните сѐляни. 他正是力求达到这一点,即他的学生要记住当局是怎样对待贫苦农民的。Врагъ̀т ~еше да всѐе уплàха и стрàх всред населѐнието. 敌人力图在居民中散布恐惧。❷瞄准,以…为目标: ~я зàека 瞄准兔子 — **се** [被动] ~**ене** [中]

целя̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈民〉治疗,医治 — **се** [被动,中态] ~**ѐне** [中]

цѐл|я се -*иш се*, *цѐлѝх се* [未,中态] 瞄准: ~я се в нѐго 瞄准他 ~**ене** [中]

цен|à [阴] ❶价格,价钱: нѝски (висòки) ~ѝ 低(高)价 скъ̀пи (ѐвтини) ~ѝ 昂贵的(便宜的)价格 пазàрна ~à 市场价格 едѝнна ~à 统一价格 ~à на дрѐбно 零售价 ~à на ѐдро 批发价 определя̀м ~ѝте 确定价钱,定价 покàчвам (повишàвам) ~ѝте 提高价格 снижàвам (намаля̀вам) ~ѝте 降低价格 Ценѝте спàдат. 价格在下跌。Ценѝте се колебàят. 价格不稳。Ценѝте се стабилизѝрат. 价格稳定。❷[只单]〈转〉价值,意义: Товà ня̀ма нѝкаква ~à за мѐне. 这对我没有任何价值。Живòтът изгýби за нѐго ~à. 生活对他来说失去了意义。◇ **на вся̀ка ~à** 一定,无论如何: На вся̀ка ~à да се увеличѝ колѝчеството на продýктите. 一定要增加产品的数量。Мòстът тря̀бва на вся̀ка ~à да бъ̀де вдѝгнат във въ̀здуха. 桥无论如何要炸毁。**на ~à (продàвам)**〈口〉(卖)好价钱 **на ~à съм**〈民〉受重视;受尊敬 **с ~àта на**〈书〉用…的代价: Кòй ми е дàл прàвото да спася̀вам сѐбе си с ~àта на дрýг живòт? 谁给我权利用另一个人生命的代价来救我自己? Мòето щàстие е полýчено с ~àта на скъ̀па кръ̀в. 我的幸福是以宝贵的鲜血为代价取得的。Тя̀ го спасѝ с ~àта на живòта си. 她用自己的生命救了他。**Ценà ня̀ма (ня̀ма ~à)**. 它非常昂贵,它价格奇高;〈转〉它非常珍贵,它是无价之宝: Товà кòнче ~à ня̀ма. 这匹小马驹花多少钱也买不来。**Държѝ се на ~à**. 他自高自大;他摆架子。

цѐн|ен -*на* [形] ❶贵的,贵重的: ~ни вѐщи 贵重物品 ❷〈转〉有价值的,重要的,很有用的,宝贵的: ~ен човѐк 很有价值的人 ~ен учѝтел 难得的好老师 ~ен съвѐт 有益的劝告 ~но сътрýдничество 宝贵的合作 ~ни предложѐния 宝贵的建议 ◇ ~**ни книжà**〈财〉有价证券

ценз -*ът*, -*а* [无复,阳] (所需的教育或工龄等方面的)资格,条件: образовàтелен ~ 教育程度(上的资格) служѐбен ~ 任职资格 избирàтелен ~ 选举的限定条件

цензò [中] 岑佐葡萄(一种深蓝色的早熟葡萄,粒大、皮厚、呈椭圆形)

цѐнзор [阳] ❶〈史〉(古罗马管理财产登记、收税等的)监察官 ❷书刊检查官

цѐнзура [阴] ❶书刊检查机关: забранѐн (позволѐн, разрешѐн) от ~та 书刊检查机关禁止的(允许的,许可的) ❷(对书刊等的)检查: упражня̀вам нàй-стрòга ~ върхý печàта 对报刊实行最严格的检查 ❸(常指在战争时官方对私人信件进行检查的)检查机构

цѐнзур|ен -*на* цѐнзура 的形容词: ~ни ограничѐния (书刊的)检查限制 ~ни правѝла (书刊的)检查规定

цензурѝра|м [未,完] 检查(出版物等): ~м кнѝга 检查书籍 — **се** [被动]: Писмàта не сѐ ~т. 信件不受检查。~**не** [中]

ценѝтел -*ят*, -*я* [阳] **ценѝтелка** [阴] 鉴别家,鉴赏家: ~ на изкýството 艺术鉴赏家 ~ на прирòдата 大自然鉴赏家

цѐнност -*тà*, -*и* [阴] ❶[只单] цѐнен 的抽象名词: Товà съчинѐние не представя осòбена ~. 这篇作品没有特别的价值。❷[只复] 贵重品,珍品,有重要价值的东西: Войнàта погрѐба ~и за милиòни. 战争毁灭了价值极高的珍品。❸(物质和精神的)财富: духòвни ~и 精神财富 култýрни ~и 文化财富 създàвам ~и 创造财富

цѐнов -*а* [形] ◇ ~**а политѝка**〈经〉价格政策

ценорàзпис [阳] 价目表,价格表

цент -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] (美)分(美国等国的辅币单位)

центимàл [阳] 磅秤,台秤

цѐнтнер [阳] 公担(重量单位,等于 100 千克,在一些国家等

于 50 千克）

централ [阳]〈旧〉双筒猎枪

централа [阴] ❶中心，中央，核心，中枢：～ на Народната банка 人民银行总行 ❷〈口〉发电站，电站 ❸(电话局的)总机：телефонна ～ 电话总机 ❹电话中心

централ|ен *-на* [形] 中心的，中央的；主要的：～на точка 中心点 ～на зала 中央大厅 В ～ната част на града улиците са широки и прави. 市中心的大街又宽又直。～ни органи на партията 党的中央机构 Централен метеорологичен институт 中央气象研究所 ～на гара 中心车站 ～на задача 中心任务 ～на роля 主要作用 ◇ **～на нервна система** 中枢神经系统 **～но** [副]

централизация [阴] 集中(化)：～ на управлението 管理集中化 ～ в ръководство 领导集中化

централизира|м [未，完] 集中：Централизират управлението на държавата. 他们在把国家的管理集中起来。— **се** [被动，中态] **～не** [中]

централиз|ъм *-мът, -ма* [阳]〈书〉中央集权制 ◇ **демократически ～ъм** 民主集中制

централистич|ен *-на* централизъм 的形容词：～на власт 中央集权的国家政权

централно 见 централен

Централноафриканска република 中非共和国(非洲)

центрира|м [未，完] 定…的中心；找中心；对准…的中心：～м оси 对准轴的中心 — **се** [被动] **～не** [中]

центро- [复合词第一部] 表示"中心的"、"中间的"之意，例如 центросфера (地心圈)

центробеж|ен *-на* [形] **～на сила**〈理〉离心力 **～но** [副]

центрова|м [未，完] 同 центрирам：～м машина 把机器找准中心 **～не** [中]

центростремител|ен *-на* [形] **～на сила**〈理〉向心力 **～но** [副]

центрофуга [阴] 离心机，离心脱水机，离心分离机

центрофугал|ен *-на* центрофуга 的形容词：～ни помпи 离心泵

центрофуж|ен *-на* [形] 用离心机分解出来的：～но краве масло 用离心机提取的黄油

центурион [阳]〈史〉(古罗马军队中的)百人队长

цент|ър *-рове* [阳] ❶〈数〉中心，心：～ър на окръжност 圆心 ～ър на кълбо 球心 ❷中心，中央，中部，中间；核心：в ～ъра на града 在市中心 в ～ъра на Балканския полуостров 在巴尔干半岛的中心 ❸(文化、经济、行政等活动的)中心，枢纽：～ър на търговия 商业中心 административен ～ър 行政中心 стопански ～ър 经济中心 железопътен ～ър 铁路枢纽 индустриален ～ър 工业中心 ❹中枢：мозъчни ～рове 脑中枢 управителен ～ър 管理中枢 ～ър на равновесието 平衡中枢 ～ър на зрението 视觉中枢 ❺〈罕〉(某组织的)领导机关：Бил създаден и военен ～ър. Ще ръководи борбата в цялата страна. 军事领导机关也成立了。将领导全国的斗争。❻(文艺作品、谈话的)中心，主要内容：～ър на разказ 短篇小说的主要内容 ～ър на разговор 谈话的中心 ❼〈运〉(足球、篮球、曲棍球等的)中锋 ❽〈政〉中派 ◇ **～ър на внимание**〈书〉注意的中心 **～ър на тежестта** 1.〈理〉重心 2.〈转，书〉重点，重心，核心

цен|я[1] *-иш, -их* [未] 器重，尊重；珍惜，珍视；评价，评估：Ние ～им добрите работници. 我们器重优秀的工人们。Ценя твоето приятелство. 我珍视你的友情。～я литературата 对文学做评价 Така ли ～ите стоката ми? 您就这样评价我的货物吗？— **се** [被动，中态]

ценя[2] 见 ценявам

цен|явам [未]，**ценя** *-иш, -их* [完]〈民〉雇，雇用：Ценявам го първата година за осемдесет и пет лева. 第一年我用 85 列弗雇用他。— **се** [被动，中态]：Ценя се слугиня у една вдовица. 她被雇到一个寡妇那里当用人。

цеп *-ът, -а, -ове* [阳]〈民，纺〉筘，杼

цепач [阳] 劈木柴的人

цеп|вам [未]，**цепна** *-неш, цепнах*，过被形动 *-нат* [完] цепя 的一次或连续几次的动作 — **се** [被动] **～ване** [中]

цепелин [阳]〈旧〉齐柏林硬式飞船；飞艇

цепене 见 цепя 和 цепя се

цепен|ея *-ееш, -ях*，过主形动 *-ял, -яла, -ели* [未] 发呆，发愣；麻木，发木；僵化

цепениц|а [阴] ❶劈柴：Той туря върху огъня две ～и. 他把两块劈柴扔到火里。❷〈口，谑〉粗棍子，大棒：Ще играе ～ата по гърба ти. 我要用木棍抽你的脊梁。

цепеняк [阳]〈方〉❶贫瘠的土壤(土地) ❷碎石

цепец [阳]〈方〉同 цеп

цепилка [阴]〈方〉木墩

цепк|а [阴] ❶破洞，破孔：Цепките на дрехата му се умножаваха. 他衣服上的洞增多了。Гледаха през ～ите на оградата. 他们透过围墙的孔观看。❷(西式裤前边缀有纽扣或拉链的)开口，前开口：Закопчай си ～ата на панталоните. 把裤子的前开口扣上！❸小缝

цепленка [阴] ❶木屑，木刺：Влезна ми ～ в пръста. 我手指上扎了一个刺。❷小块劈柴

цеплив *-а* [形] 易劈开的；易碎的：～о дърво 易劈开的木柴 ～ камък 易碎的石头 **～ост** *-остта* [阴]

цепна 见 цепвам

цепнатин|а [阴] ❶缝隙，裂缝，缝 ❷(衣服的)破缝，破口：Късото му кожухче е нацепено и из ～ите изскочила вълна. 他的小短皮袄撕破了，从破口里露出了羊毛。

цепоух *-а* [形]〈民〉耳朵上有口的，耳朵上有伤的

цепоушка [阴]〈方〉大鼻儿针，(针鼻儿大的)穿针

цеп|я *-иш, цепих* [未] ❶劈，破开：～я дърва 劈木柴 ～я летви 破木板 ❷撕，撕开：～я платно 把布撕开 ～я лико 撕开树内皮 ❸〈民〉切开：～я круши 把梨切开 ～я сливи 把李子切开 ❹冲出，冲破：～я въздуха 劈开空气 Корабът ～еше вълните. 轮船冲破了波浪。❺打碎，粉碎：～я камъни 打碎石头 ～я ледове 打碎冰块 ❻〈转〉(声音)打破，划破：～я нощната тишина 划破夜间的沉寂 ❼〈转〉使分裂：～я организация 分裂组织 ❽〈运〉(乒乓球等的)发球，开球 ◇ **Цепи косъма (на две).**〈口〉一根头发他都要掰成两半；他吝啬之极。**～я басма някому**〈口〉谨慎地对待某人(一般用于否定句：не ～я басма някому 粗暴地对待某人) **～ене** [中]

цеп|я се *-иш се, цепих се* [未，中态] ❶容易劈开：Дървата се ～ят. 这些木柴很容易劈开。❷裂开，爆裂；爆出裂隙：Кожата се ～и. 皮裂开了。**～ене** [中]

цер *-ът, -а, -ове* [阳] 苦栎树 (*Quercus cerris*)

церак [阳] 苦栎树林

цѐрбер [阳] ❶〈书〉希腊神话中看守冥府门的三头怪犬 ❷〈转,谑〉凶恶的看守人: Той е цял ~. 他是一个非常凶恶的看守。

церебра̀л|ен -*на* [形]〈医〉大脑的: ~на систѐма 大脑系统

церемониа̀л [阳]〈书〉仪式: пионѐрски ~ 少先队的仪式

церемониа̀л|ен -*на* [形] ❶带有仪式的: ~но посрѐщане 有仪式的欢迎 ❷按照隆重仪式的: ~ен ма̀рш〈军〉分列式 **~но** [副]: Посрѐщат го ~но. 他们隆重地欢迎他。

церемониа̀лмайстор [阳] 司仪,典礼官

церемо̀ни|я [阴] ❶仪式,典礼: сва̀тбена ~я 结婚仪式 ❷〈转〉礼貌,谦恭,客气: с мно̀го ~и 非常客气地 ◇ **бѐз ~и** 不客气地;直截了当地 **заря̀ с ~и** (带有仪式的)烟火晚会

церемо̀н|я се -*иш се*, *церемо̀них се* [未,中态]〈口,藐〉太讲究礼节,礼节非常周到,拘礼: Ти мно̀го се ~иш с нѐя. 你对她太客气了。Бѐз да се ~я мно̀го. 我不太拘礼。

церѐне 见 церя̀

церѝтел -*ят*, -*я* [阳]〈旧〉同 лѐкар (大夫,医生)

церо̀в -*а* цер 的形容词: ~а гора̀ 苦栎树林 ~и гредѝ 苦栎木梁

церовѝт -*а* [形]〈罕〉同 лековѝт (有疗效的,入药的): ~а трева̀ 药草 **~ост** -остта̀ [阴]

цер|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈口〉❶治,医治,治疗: ~я̀ бо̀лен 医治病人 ❷〈转〉整治,教训 — **се** [被动,中态]: Вѝе ѝмате разстро̀ени нѐрви, ще тря̀бва да се ~ѝте. 您神经衰弱,应该治疗一下。**~ѐне** [中]

цех -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶〈史〉行会 ❷车间: лея̀рски ~ 翻砂车间,铸造车间 ремо̀нтен ~ 修配车间 тъка̀чен ~ 织布车间

цѐхов -*а* цех 的形容词

цѐце[1] [中]〈儿〉同 цвѐте

цѐце[2] [无复,中] **муха̀та** ~ 舌蝇,畫畫蝇 (*Glossina*)

циа̀н [无复,阳]〈化〉氰 ($(CN)_2$)

цианка̀лий [无复,阳]〈化〉氰化钾

циа̀нов -*а* [形] 氰的,含氰的

цианNone водоро̀д [阳]〈化〉氰化氢

циано̀за [阴]〈医〉发绀

циато̀ра [阴]〈旧〉同 държа̀нка (情妇,姘妇)

цѝбъ̀р -*ра* [形]〈民〉清澈的;晴朗的: ~ър Дунав 清澈的多瑙河 ~ро небѐ 晴朗的天空

цивѝл|ен -*на* [形] ❶平民的,普通人的;民用的(与 воѐнен, духо̀вен (军事的、宗教界的)相对): ~ни дрѐхи 便服 ~ен бра̀к (西方国家中不采用宗教仪式的)世俗婚礼 ❷ [用作名] **~ен** [阳] 平民 ◇ **~на лѝста** 供国家元首使用的款项 **~но** [副]: облѐчен ~но 穿便服的

цивилиза̀тор [阳] 传播文化(文明)者(多用以讽刺殖民者)

цивилиза̀торск|и -*а* цивилиза̀тор 的形容词: ~а ро̀ля 文明传播者的角色

цивилиза̀ция [阴] 文明;文明社会;文化: Кита̀й е страна̀ с дъ̀лга исто̀рия и дрѐвна ~. 中国是一个具有悠久历史和古老文化的国家。

цивилизо̀ва|м [未,完] 同 цивилизу̀вам — **се** [被动,中态] **~не** [中]

цивилизу̀ва|м [未,完] 使文明,使开化,使开通: Пресѐлените европѐйци ~ха мно̀го тузѐмни племена̀. 欧洲移民使很多土著部落开化起来。— **се** [被动,中态] **~не** [中]

цивѝлно 见 цивѝлен

цѝвк|а [阴] ❶壶嘴儿,嘴儿 ❷鼻涕: Тека̀т му ~ите. 他的鼻涕流出来了。❸〈谑〉鼻子;鼻孔,鼻子眼 ❹〈方〉冰锥,冰柱

цѝвр|я -*иш*, *цѝврѝх* [未]〈口〉大声哭,嚎啕大哭 **~ене** [中]

цѝвр|я се -*иш се*, *цѝврѝх се* [未,中态] 同 цѝвря: Какво̀ се ~иш по ця̀л дѐн! 你整天哭什么呢! **~ене** [中]

цѝган|ин -*и* [阳], **цѝганка** [阴] ❶吉卜赛人,茨冈人 ❷〈口〉好说谎的人,穷光蛋

циганѝя [阴]〈不赞〉❶讨饭,求乞 ❷吝啬,小气: Не го̀ пра̀ви от немотѝя, а от ~. 他这样做不是因为贫穷,而是出于吝啬。

цѝганка [阴] ❶ 见 цѝганин ❷ [常复] (一种酸甜的)苹果 ❸ [常复]〈方〉炒过而没有爆花的玉米粒

цигано̀р [阳]〈方〉一群吉卜赛人,一群茨冈人

цигано̀свам се [未,中态]〈口〉同 циганя̀ се

цѝганск|и -*а* ❶ цѝганин 的形容词: ~а махала̀ 吉卜赛(茨冈)小村 ~и къ̀щи 吉卜赛(茨冈)人的住宅 ~и шалва̀ри 吉卜赛(茨冈)短裤 ~а лъжа̀ 吉卜赛(茨冈)人的谎言 ❷ [用作名] **~и** [阳] 吉卜赛语,茨冈语 ◇ **~о ля̀то** 〈民〉小阳春(指秋末冬初时的一段暖和天气) **~о петлѐ** 戴胜鸟 (*Upupa epops*) **~а любо̀в** 〈谑〉白铁炉 **~о сърцѐ** 急躁不安的人 **~а торба̀** (永远盛不满的)吉卜赛人的口袋 **~и** [副]

цигану̀ва|м [未] (像吉卜赛女人那样)乞讨,讨饭 **~не** [中]

цѝганщина̀ [阴] 同 циганѝя

цѝганче -*та* [中] цѝганин 的指小

циган|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态]〈口〉❶(像吉卜赛人那样)讨价还价: Да не сѐ ~ѝш за цена̀та. 不要拼命讨价还价。❷吝惜,舍不得: Какво̀ се ~ѝш да дадѐш едѝн лѐв. 给一列弗你有什么舍不得的。Циганѝт се да почѐрпят го̀стите си. 他们舍不得请客人吃东西。

цига̀р|а [阴] 香烟,烟卷: запа̀лвам ~а 点烟 свѝвам ~а 卷烟 угася̀вам ~ата 把香烟掐灭 кутѝя за ~и 烟盒

цигарѐ -*та* [中] 烟嘴儿: кехлиба̀рено ~ 琥珀烟嘴儿

цига̀рев -*а* [形] 同 цига̀рен

цига̀рен -*а* цига̀ра 的形容词: ~ дѝм 香烟冒的烟 ~а кутѝя (香)烟盒 ~а фа̀брика 卷烟厂 ~и уга̀рки 烟头,烟蒂 ~и кнѝжки 卷烟纸

цигарлъ̀|к -*ци* [阳]〈口〉同 цигарѐ

цига̀ро [无复,中]〈旧〉同 цига̀ра

цѝгла [阴] 瓦

цѝглав -*а* [形]〈方〉❶瘦弱的;长得细高的: ~о цвѐте 娇弱的花 ~ чову̀к 虚弱的人 ❷贫瘠的,瘠薄的: ~о бъ̀рдо 贫瘠的土丘

цигла̀р -*ят*, -*я* [阳] 烧瓦工人;卖瓦的人

цигла̀рница [阴] 制瓦厂;瓦窑

цигла̀рск|и -*а* цигла̀р 和 цѝгла 的形容词: ~и гѝпс 制瓦用石膏 ~а прѐса 制瓦机 ~а фа̀брика 制瓦厂

цигла̀рство [无复,中] 烧瓦业;砖瓦生产

цѝглен -*а* цѝгла 的形容词: ~ по̀крив 瓦房顶

цигула̀р -*ят*, -*я* [阳], **цигула̀рка** [阴] 小提琴手,小提琴演奏者,小提琴家

цигула̀рск|и -*а* цигула̀р 的形容词: ~и живо̀т 小提琴家的生涯

цигу̀лка [阴] 小提琴: свѝря на ~ 拉小提琴 настро̀йвам ~та

调好小提琴 концѐрт за ～ 小提琴音乐会 калъ̀ф за ～ 小提琴匣 ◇ **свѝря пъ̀рва** ～〈书〉居主导地位;起主导作用

цигу̀лков -*а* цигу̀лка 的形容词:～ концѐрт 小提琴音乐会 ～а продукция 小提琴作品

цѝгу-мѝгу［感］〈民〉咿咿呀呀(小提琴演奏时发出的声音)

цика̀да［阴］〈书〉蝉

цѝка|м［未］❶同 цвъ̀кам ❷同 цвъ̀ркам ～**не**［中］

цѝкла［阴］(木工用的)刮刀

цикла̀ма［阴］〈植〉仙客来(*Cyclamen*)

цикла̀мен -*а* ❶ цикла̀ма 的形容词 ❷(指颜色)紫红色的:～а ро̀кля 紫红色的连衣裙 ～о червѝло 紫红色的口红

цѝкллене 见 цѝкля

цикли̇̀ч|ен -*на*［形］〈书〉周期的,循环的:～но развѝтие 循环发展 ～ен мѐтод 循环法 ～**ност** -ността̀［阴］

циклѝческ|и -*а*［形］同 цикли̇̀чен

цикло-［复合词第一部］表示"环"、"圆"、"圈"、"循环"、"旋涡"等意,例如 циклогра̀ф(圆弧规)

циклѐн［阳］旋风;飓风,暴风

циклѐп［阳］库克罗普斯(希腊神话中的独眼巨人)

циклостѝл［阳］手摇油印机,辊式印刷机

циклостѝл|ен -*на* циклостѝл 的形容词:～на машѝна 油印机 ～ен отпеча̀тък 油印材料

цѝкл|я -*иш*, *цѝклих*［未］刮制(木工制品):～я мѐбел 刮制家具 — **се**［被动］～**ене**［中］

цѝк|ъл -*ли*［阳］❶周期;循环:годѝшен ～ъл на движѐнието на земя̀та 地球公转的一年周期 икономѝчески ～ъл 经济周期 ❷(表现同一主题或描写同一人物的)一组(小说、戏剧、诗歌等);全套故事;一系列:～ъл стихотворѐния 组诗 ～ъл от лѐкции 一系列课程

цилѝндра［阴］❶〈口〉大礼帽,高筒帽 ❷〈方〉同 триѐр(种子精选机,净粮机)

цилиндрѝч|ен -*на*［形］圆柱形的,筒式的:～на кутѝя 圆柱形的盒子

цилиндрѝческ|и -*а*［形］同 цилиндрѝчен:～а ша̀пка 高筒帽

цилѝндров -*а*［形］〈技〉汽缸的:～о масло̀ 汽缸油

цилѝнд|ър -*ри*［阳］❶〈数〉圆柱体,圆柱 ❷〈技〉汽缸:мото̀рен ～ър 发动机的汽缸 па̀рен ～ър 蒸汽机的汽缸 ❸大礼帽,高筒帽

цѝл|я се -*иш се*, -*их се*［未,中态］〈口〉任性地哭泣 ～**ене**［中］

цимба̀л［阳］〈乐〉扬琴,洋琴

цимѐнт［阳］水泥

цимѐнт|ен -*на*［形］水泥的;水泥制造的:～ен по̀д 水泥地面 ～ен заво̀д 水泥厂 ～на индустрия 水泥工业

циментѝра|м［未,完］❶用水泥抹,用水泥粘固,浇灌水泥:～м вхо̀да на пещера̀та 用水泥浇筑山洞口 ❷〈转〉使团结起来,使紧密起来:Тя̀я срѐща ще ～ връ̀зките между̀ два̀та съсѐдни наро̀да. 这次会见将使相邻的两国人民之间的联系紧密起来。— **се**［被动］～**не**［中］

цимѐнтов -*а*［形］同 цимѐнтен:～а настѝлка 水泥地面 ～о корѝто 水泥槽 ～и тръбѝ 水泥管 ～и торбѝ 水泥袋 ～ заво̀д 水泥厂

Циндао 青岛(中国城市)

цинѝз|ъм -*мът*, -*ма*, -*ми*［阳］❶犬儒主义,犬儒哲学 ❷〈转〉恬不知耻,厚颜无耻 ❸［常复］粗鲁的话,下流言词:говоря ～ми 说污言秽语

цинѝ|к -*ци*［阳］,**цинѝчка**［阴］❶犬儒主义者 ❷〈书〉恬不知耻的人,厚颜无耻的人

цинѝч|ен -*на*［形］恬不知耻的,厚颜无耻的;下流的:～ен човѐк 恬不知耻的人 ～на усмѝвка 下流的微笑 ～ни вѝцове 下流的笑话 ～ни ду̀ми 下流的言词 ～**но**［副］～**ност** -ността̀［阴］

цѝния［阴］百日草(*Zinnia elegans*)

цинк -*ът*, -*а*［无复,阳］〈化〉锌(Zn)

цѝнквайс［无复,阳］〈化〉锌白,氧化锌

цѝнков -*а*［形］锌的;锌制的;含锌的:～ сулфа̀т 硫酸锌 ～ о̀кис 氧化锌 ～а ру̀да 锌矿 ～а ко̀фа 锌桶 ～а тръба̀ 锌管

цинкогра̀ф［阳］制锌版者

цинкогра̀фия［阴］❶锌版制造术 ❷锌版制造业

цино̀бър［无复,阳］〈书〉同 кинова̀р(朱砂,辰砂;朱砂颜料)

Цинха̀й ❶青海(中国省名) ❷青海湖(中国)

цѝнцар|ин -*и*［阳］,**цѝнцарка**［阴］❶秦察尔人(居住在马其顿,语言接近罗马尼亚语) ❷〈转,口〉小气鬼,吝啬鬼

цѝнцарск|и -*а* цѝнцарин 的形容词:～а махала̀ 秦察尔人的小村落

ционѝз|ъм -*мът*, -*ма*［无复,阳］〈书〉犹太复国主义

ционѝст［阳］〈书〉犹太复国主义者

цип -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］(衣服、皮包等上的)拉链,拉锁

цѝпа［阴］膜:мо̀зъчна ～ 脑膜 ◇ **плава̀телна** ～ 蹼

цѝпест -*а*［形］❶有膜的;膜状的:～и крила̀ 膜状翅膀 ～а опа̀шка 膜状尾巴 ❷有薄皮的,有薄膜的:～о месо̀ 带薄膜的肉

ципокрѝл -*а*［形］～**и насеко̀ми**〈动〉膜翅目(*Hymenoptera*)

цѝпури［复］〈民〉❶酒糟 ❷油渣 ❸〈转〉无价值的零碎东西

цѝре|й -*ят*, -*я*, -*и*［阳］疖子:На врата̀ му излѐзе ～й. 他脖子上生了一个疖子。

цирк -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］❶(古罗马的)竞技场 ❷杂技场,马戏院:На арѐната на ～а излѝзат два̀ лъ̀ва. 在马戏团的演技场出来两头狮子。❸［只单］杂技表演,马戏表演:глѐдам ～ 看杂技表演(马戏)

цѝркаджи|я -*ята*, -*и*［阳］,**цѝркаджийка**［阴］〈口,不赞〉杂技演员,马戏演员

цѝркаджийск|и -*а*〈口,不赞〉цѝркаджия 的形容词:～и но̀мер 杂技节目,马戏节目

цѝрков -*а* цирк 的形容词:～ артѝст 杂技演员,马戏演员 ～ но̀мер 杂技(马戏)节目 ～о представлѐние 杂技(马戏)表演

циркула̀ция［阴］❶循环,周流:～ на кръвта̀ 血液循环 ❷回转,来回走:～ на превѐзни срѐдства 运输工具的周转

циркулѝра|м［未,完］❶循环,周流:Кръвта̀ ～. 血液在循环。❷回转,来回走:Вла̀ковете ～т. 火车来回开。❸〈转〉流行,流传:В града̀ ～т слу̀хове. 城里流传一些谣言。

циркуля̀р[1]［阳］〈公文〉通告,通令

циркуля̀р[2]［阳］圆锯

циркуля̀р|ен[1] -*на* циркуля̀р[1] 的形容词:～но писмо̀ 通函

циркуля̀р|ен[2] -*на* циркуля̀р[2] 的形容词:～ни ножо̀ве 圆形刀

цѝркус［阳］〈地理〉圆形山谷

циро̀за［阴］〈医〉硬变,硬化:～ на чѐрния дро̀б 肝硬化

цѝста [阴]〈医〉同 кѝста (胞囊)

цистѐрна [阴] ❶人造蓄水库,人造蓄水池 ❷大储存罐 ❸油罐车

цистѝт [阳]〈医〉膀胱炎

цитадѐла [阴]〈书〉城堡;卫城;堡

цита̀т [阳] 引文,语录: ~ от Бо̀тев 波特夫语录 слу̀жа си с ~и от Ма̀ркс и Лѐнин 引用马克思和列宁的语录

цита̀тничество [无复,中]〈不赞〉不恰当的引用;过分的引用

цитѝра|м [未,完] ❶引,援引,引证: ~м нѐговите ду̀ми 援引他的话 ~м мѝсъл от Бо̀тев 引用波特夫的思想 ❷提到,提及,涉及: В ста̀тията си е ~л всѝчки позна̀ти а̀втори. 他在文章中提到了所有熟悉的作者。— **се** [反身,被动]

цито- [复合词第一部] 表示"细胞"之意,例如 цитоло̀гия (细胞学),цитохро̀ми (细胞色素)

цѝтра [阴] 齐特拉琴,三角琴

цитрона̀да [阴] 柠檬水

цѝтрусов *-а* [形] **~и растѐния(култу̀ри)** 柑橘类果树

циту̀вам [未] 同 цитѝрам

цѝферблат [阳] ❶表盘 ❷字盘,针盘,标盘,刻度盘

цѝфр|а [阴] ❶数(目)字 ❷ [只单]〈口〉数目,数额,数字指标: кръ̀гла ~а 整数 ◇ **ара̀бски ~и** 阿拉伯数字 **рѝмски ~и** 罗马数字 **контро̀лни ~и** 控制数字(指标)

цѝфрен *-а* [形] 数字的;用数字表示的: ~ рѐд 数列 ~ стълбѐц 数目栏 ~и да̀нни 数目字,数据 ~ зна̀к 数字标记

цѝфров *-а* [形] 同 цѝфрен: ~и да̀нни 数据

цѝца [阴]〈口〉❶(女人的)乳房,奶: млѐчна ~ 处于哺乳期的妇女的乳房 ❷(男人的)胸,胸部,胸膛: ля̀ва ~ 左胸 дя̀сна ~ 右胸

цица̀лче *-та* [中]〈方〉同 боза̀йниче (幼兽,乳兽): Телѐто е о̀ще ~. 牛犊还在吃奶时期。

цѝца|м [未]〈口〉吃(咂,吸,吮)奶: Детѐто о̀ще ~. 孩子仍在吃奶。~**не** [中]

цѝц|вам [未], **цѝцна** *-неш, цѝцнах* [完] цѝцам 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

цѝцер [阳]〈印〉12 点铅字: Чита̀нките се печа̀тат с ~. 读物是用 12 点铅字印刷的。

цицѝна [阴]〈民〉(常指头上长的)疱,疙瘩,肿块: Ту̀ка по глава̀та усѐщам ня̀каква ~. Тя̀ ме болѝ. 我觉得头这儿有个疱,很疼。

цицѝ|я *-ята, -и* [阳]〈口,贬〉吝啬鬼,小气鬼

цѝцка [阴] ❶(女人的)乳房,奶 ❷乳头,奶头 ❸(橡皮)奶嘴 ❹(壶、喷壶、气门等的)嘴

цѝцна 见 цѝцвам

цицо̀рест *-а* [形] (指女人)有大乳房的

ЦК [цѐ-ка̀] [缩] Центра̀лен комитѐт 中央委员会

цо̀главец [阳]〈方〉❶(神话中的)狗头巨人 ❷野蛮凶狠的人

цо̀ка|м [未]〈口〉同 пѝя 和 пия̀нствувам (喝酒,喝醉) ~**не** [中]

цока̀ч [阳]〈口〉酒鬼;醉汉

цо̀к|вам [未], **цо̀кна** *-неш, цо̀кнах* [完]〈口〉цо̀кам 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

цо̀к|ъл *-ли* [阳] ❶(建筑物的)根基;基座: цимѐнтов ~ъл 水泥基座 боядѝсани ~ли 油漆基座 ❷(基座上的石、木等)覆面,砌面: дъ̀рвен ~ъл на стена̀та 墙脚的木砌面 ❸(墙下部的)油漆部分

цол *-ът, -а, -ове* [阳] 英寸(长度单位,等于 2.6 厘米,常用于测量水管的宽度)

цо̀лов *-а* цол 的形容词: В микроязовѝрите се поста̀вя 4-5-~а по̀мпа за висо̀ко наля̀гане на вода̀та. 在小水库里安装了 4—5 英寸的高压水泵。

цоп [感] ❶(表示某物掉入水里、泥里等的声音)啪的一声,啪嚓,扑通: Чу̀кът се изплъ̀зна от ръка̀та ми и ~ във вода̀та. 锤子从我手里脱落,扑通一声掉进水里。❷(连用~-~,表示趟水、泥等的声音)哗哗,哗啦: С боту̀шките ~-~ във вода̀та. 穿着靴子哗啦哗啦趟水。

цо̀па|м [未] ❶趟(水、稀泥等): Ця̀ла су̀трин деца̀та ~ха из ло̀квите. 整个早晨孩子们都在水洼里趟水。❷扑通掉进(水、稀泥等中): ~м във вода̀та 扑通掉进水里 **~не** [中]

цо̀п|вам [未], **цо̀пна** *-неш, цо̀пнах* [完] ❶扑通掉进(水、稀泥等中): Спъ̀нах се и ~нах в една̀ ло̀ква. 我绊了一下,扑通掉进一个水洼里。❷啪地打(砸,敲) **~ване** [中]

цо̀п|вам се [未], **цо̀пна се** *-неш се, цо̀пнах се* [完] [中态]〈罕〉同 цо̀пвам: То̀й полѝтна на кло̀на и се ~на от дървото. 他在树枝上一摇晃,从树上摔了下来 **~ване** [中]

ЦРУ [цѐ-ре-у̀] [中,缩] Центра̀лно разузнава̀телно управлѐние 中央情报局(美国)

цръ̀к|вам [未], **цръ̀кна** *-неш, цръ̀кнах* [完] цъ̀ркам 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

ЦС [цѐ-сѐ] [缩] Центра̀лен съвѐт 中央理事会

цу̀гтромбо̀н [阳]〈乐〉双簧管

цу̀ка [阴]〈方〉(盛酒的)陶盂,瓦罐

цука̀л|о *-а̀* [中] 尿壶,便盆

цу̀ка|м [未] 同 пѝя 和 сму̀ча (喝,吸) **~не** [中]

ЦУМ [цум] [缩] Центра̀лен универса̀лен магазѝн 中央百货商店

цуна̀ми [复] 海啸,海震

цу̀нка|м [未]〈儿,昵〉同 целу̀вам — **се** [被动,互及] **~не** [中]

цу̀п|я *-иш, цу̀пѝх* [未] 噘(嘴)(生闷气): ~я у̀стни 噘嘴 **~ене** [中]

цу̀п|я се *-иш се, цу̀пѝх се* [未,中态] 噘嘴,绷着脸,生闷气: И ко̀лкото по̀вече се ~еше ста̀рата, то̀лкова Ива̀н по̀-добър и по̀-внима̀телен към снаха̀ си. 老太太越是噘嘴生气,伊万对儿媳越和善和关心。Какво̀ се ~иш? 你噘什么嘴? **~ене** [中]

Цусѝма 对马岛(日本,Цушѝма)

цъ 和 **ц-ц-ц** [感] 啧啧(咂嘴声,表示惊奇、否定、反对等意): Напоѝхте лѝ воло̀вете? — Цъ. "您饮完牛了吗?""没有。"

цък [感] ❶(表示某些机器发出的)滴答声 ❷(火镰在火石上打火时发出的)嚓嚓声

цъ̀ка|м [未] ❶(钟表等)滴答地响: Будѝлникът ~ше. 闹钟在滴答滴答地响。❷(表示惊奇和遗憾)发啧啧声: ~м с езѝка 用舌头发啧啧声 ❸(表示否定时)发啧啧声 ❹(击石取火时)发嚓嚓声: По̀сле изва̀ди лула̀та си, напъ̀лни я и по̀чна да ~ с огнѝвото си. 然后他掏出烟斗,装满烟丝,用火镰嚓嚓地打起火来。— **се** [被动] **~не** [中]

цъ̀к|вам [未], **цъ̀кна** *-неш, цъ̀кнах* [完] цъ̀кам 的一次或连

续几次的动作 — **се**［被动］～**ване**［中］

цъклен -*а*［形］〈方〉像玻璃的；呆板的，无表情的：～и очи 呆板的眼睛 Цъклено и сѝньо небѐ стоѐше над голя̀мата горà. 在大森林的上面是玻璃一样的蓝天。

цъкли［复，无单］〈方〉同 очила̀（眼镜）

цъкло̀ -*а̀*［中］〈方〉同 стъкло̀（玻璃）

цъкна 见 цъквам

цъманѝка|м［未］〈方〉弹奏，弹(冬不拉) ～**не**［中］

цънка|м［未］〈民〉弹(冬不拉) ～**не**［中］

цънцер 和 **цънцерѐшко**［阳］〈方，动〉草原石鵰（*Saxicola rubetra*）

цър［感］❶(表示鸟鸣声)唧唧，啾啾，吱吱 ❷(表示液体流动时发出的声音)哗哗，哗啦 ❸(召唤鸡时发出的声音)咕咕…咕咕…

цървỳл［阳］乌拉(一种用皮革做的软鞋)：нося ～и 穿乌拉 свѝнски ～и 猪皮乌拉 ◇ **гриза̀ (я̀м) ня̀кому ～ите**〈口〉中伤某人；说某人坏话 **гỳмени ～и** 胶皮乌拉 **Ще взѐма (намѐря, хва̀на) ня̀кому (на бо̀сия) ～ите**〈口〉什么也捞不到：Какво̀ ща̀т крадцѝ в мо̀я дво̀р? Ще взѐмат на бо̀сия ～ите! 小偷在我的院子里能得到什么呢？他们什么也捞不到的！

цървула̀н［阳］，**цървула̀на**［阴］穿乌拉的人

цървула̀нко -*вци*［阳］，**цървула̀нка**［阴］〈贬〉同 цървула̀н

цървула̀нск|и -*а* цървула̀н 的形容词

цървулджѝйница［阴］乌拉作坊

цървулджѝйск|и -*а* цървулджѝя 的形容词

цървулджѝ|я -*ята*, -*и*［阳］乌拉鞋匠

църкàл|ец -*ци*［阳］蝉，知了

църкàлка［阴］喷子，喷壶；(儿童玩的)水枪

църкàл|о -*а*［中］❶同 църкàлка ❷〈植〉喷瓜（*Ecbalium elaterium*）

цъцка|м［未］❶唧唧叫，啾啾叫，吱吱叫：Врабцѝте ～т. 麻雀在啾啾叫。❷(烧红了的铁等蘸在水里)吱吱响 ❸(水等)刺刺地外流：～м мля̀ко 刺刺地挤牛奶 ～**не**［中］

цъ̀рква［阴］❶教会：правосла̀вна ～ 正教教会 католѝшка ～ 天主教教会 протеста̀нтска ～ 新教教会 ❷教堂，礼拜堂 ❸礼拜，弥撒，祈祷仪式：Камба̀ната бѝе за ～! 祈祷的钟声敲响了！◇ **автокефа̀лна ～** 独立教会 **за̀падна ～** 天主教教会 **отлъ̀чвам от ～та** 开除教籍，逐出教门

църко̀в|ен -*на*［形］教会的；教堂的；宗教的：～на камба̀на 教堂里的钟 ～ен дво̀р 教堂的院子 ～ен събо̀р 教堂集会 ～ен служѝтел 助祭，执事 ～ен дѐйтел 宗教活动家 ～ни кнѝги 宗教书籍 ◇ **～ен настоя̀тел** 首席神甫，住持

църковнославя̀нск|и -*а*［形］❶教会斯拉夫的：～и еза̀к 教会斯拉夫语 ～и бỳкви 教会斯拉夫字母 ❷［用作名］～**и**［阳］教会斯拉夫语

цъ̀ркот［无复，阳］同 цвъ̀ркот

църноо̀к -*а*［形］〈方〉同 черноо̀к（黑眼睛的）

църтѐж［阳］同 цвъртѐж

църтя̀ -*ѝш*, -*ѝх*［未］同 цвъртя̀

църцо̀р|я -*иш*, -*их*［未］❶(液体)漏，滴漏；渗漏 ❷〈转〉耍贫嘴，讲空话；唠唠叨叨：То̀я младѐж мно̀го ～и. 这个青年太爱耍贫嘴。

цъф|вам［未］，**цъ̀фна** -*неш*, *цъ̀фнах*［完］❶(植物)花蕾开放，开花：Дря̀нът ～ва на̀й-ра̀но. 石枣树的花开得最早。Ро̀зите ～наха. 玫瑰花开了。❷〈转〉好看起来，神采焕发，现出喜悦神情：Тя̀ бѐ ～нала. 她变得漂亮起来了。❸〈转〉(物品)破碎，损坏；毁坏：Мазѝлката на стена̀та е ～нала. 墙上的灰泥脱落了。Обу̀щата на дѐтето ～наха. 孩子的鞋子穿坏了。❹〈转，口，讽〉陷入(困境)，落入(窘境)；变瘦弱：Цъ̀фнах от болестта̀. 我病倒了。И вѝе сте ～нали като̀ на̀с. 你们也像我们一样陷入了困境。❺〈转，口〉(突然)出现，呈现，有：Усмѝвка ～ва на ỳстните ѝ. 她的嘴角忽然间浮现出微笑。◇ **Цъфна̀л съм и завъ̀рза̀л съм.**〈口〉我陷入困境。～**ване**［中］

цъ̀фка［阴］〈方〉花：Цъ̀фки ѝмаше мно̀го, но не връ̀заха пло̀д. 花很多，但不结果。

цъфна̀л -*а*［形］❶开花的，长满花的：～а шѝпка 开了花的野蔷薇 ❷〈讽〉1. 摧毁了的，破裂了的 2. 喝醉的，醉汉的

цъфтѐж［阳］❶开花：～ на дърво̀ 树开花 ❷开花季节，开花时期：То̀я мѐд е съ̀бра̀н през ～а на ака̀циите. 这种蜜是槐树开花的季节里采的。❸〈转，罕〉繁荣；进步；发展：～ на търговѝята 贸易的发展

цъфт|я̀ -*ѝш*, -*я̀х*，过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли*［未］❶开花：В градѝната ～я̀ха ня̀колко ста̀ри ѐдри трендафѝли. 在花园里几株老的大玫瑰开花了。Я̀бълките ～я̀т. 苹果树在开花。❷〈转〉身体强壮，身体很好，身心发育很好：На младинѝ ～я̀х от здра̀ве. 我年轻时身体很强壮。❸〈转〉蓬勃发展，发达，繁荣，兴旺：Търговѝята ～ѝ. 贸易正在蓬勃发展。～**ѐне**［中］

цъфтя̀щ -*а*［形］❶开着花的，盛开着的 ❷〈转〉正在蓬勃发展的；血气方刚的，风华正茂的；精力充沛的

цъцр|я -*еш*, *цъ̀црах*［未］(水等)汩汩细流 ～**ене**［中］

Цю̀рих 苏黎世(瑞士城市)

цял -*а*, *цѐли*［形］❶原封未动的，完整的：～ хля̀б 完整的面包 Я̀бълката е ～а. 苹果是完整的。❷未受损伤的，安然无恙的，完好的：Ча̀шата па̀дна, но оста̀на ～а. 玻璃杯掉在地上，但没有打碎。❸整的，整个的：～а годѝна 整整一年 Ця̀ла но̀щ не мѝгнах. 我通宵未合眼。Изя̀дохме ～о кило̀ гро̀зде. 我们吃了整整一千克葡萄。Цѐлият хъ̀лм бѐше покрѝт с пала̀тки. 整个山冈搭满了帐篷。Цѐли шѐст мѐсеца не смѐ те вѝждали. 整整六个月我们没见到你了。❹真正的，完全的，十足的：～ глупа̀к 十足的笨蛋 Тѝ си ～ артѝст. 你是一个真正的演员。Това̀ е ～о нещá стие. 这是非常不幸的。❺［用作名］～**о**［中］1.〈书〉整体，统一体：Днѐс наро̀дът и а̀рмията са едно̀ ～о. 今天，人民和军队是一个整体。едѝнно ～о 统一的整体 неделѝмо ～о 不可分割的整体 2.〈数〉整数：Отгово̀рът на зада̀чата е двѐ ～о и трѝ десѐти. 习题的答案是 2.3。◇ **вѝкам (крещя̀) с ～ото си гъ̀рло (от ～о гъ̀рло)**〈口〉扯(可)着嗓子喊 **Не съм с цѐлия си ỳм.**〈口〉我糊涂了。**цѐли обу̀ща** 高鞠靴 **Цял свя̀т (зна̀е).**〈口〉人人都(知道)：Защо̀ крѝеш, ～ свя̀т зна̀е, че ще се жѐниш. 为什么隐瞒呢，人人都知道你要结婚了。**Ця̀лата ра̀бота е.**〈口〉这就是全部；一切全在于；全都包括在内。**～-целенѝчък**〈口〉完完全全的，赤裸裸的

ця̀лост -*тта̀*, -*ти*［阴］❶整体，一体：Сгра̀дите на площа̀да образỳват една̀ ～. 广场上的建筑组成了一个整体。❷完整(性)：Териториа̀лна ～ 领土完整 разглѐждам въпро̀са в ～ 完整地讨论问题

ця̀лост|ен -*на*［形］〈书〉❶整个的，完全的，全面的：～ен пла̀н 整个的计划 ～но впечатлѐние 全面的印象 ～но разре-

шѐние на въпрòс 问题的全面解决 Извършва се ~но преглѐждане на машѝните. 对机器进行全面检查。❷严整的，一贯的；完整的，完美的：~ен мироглѐд 完整的世界观 ~на революциòнна теòрия 严整的革命理论 ~на лѝчност 完美的人 ~ен òбраз 完美的形象 ~**но** [副]：Контрòлът се извършва ~но. 监督在全面进行。~**ност** целостносттà [阴]

цяр *церъ̀т*, *церà*, *церовѐ* [阳]〈民〉❶药，药品，药剂：~ за кàшлица 止咳药 гълтам церовѐ 吃药 ❷(治疗的)手段，方法：На умòрата церъ̀т ѝ е почѝвка. 医治劳累的方法是休息。❸〈转〉做法，办法，搞法，管法：На такъ̀в немѝрник знàм му àз церà. 对付这样的淘气鬼我有办法。

Ч

ч ❶ ч 音 ❷ 保加利亚语字母表第 24 个字母：печàтно ч 印刷体 ч ръкопѝсно ч 手写体 ч

ч [缩] час 小时，点钟

ча 或 **чàа** [感]〈方〉(赶车时吆喝牲口前进的声音)咁

чàбуджак [副]〈方〉同 веднàга 和 тỳтакси (马上，立即)

чàвка [阴] ❶寒鸟 (*Corvus monedula*) ❷ [只复]〈方〉煎肉馅白菜卷

чад -ът, -а [无复，阳]〈古〉同 дим 和 пỳшек (烟)

Чад 乍得(非洲)

чадѝ|ец -йци [阳]，**чадѝйка** [阴] 乍得人

чàд|о -à [中] ❶〈宗〉忏悔者(男女通用，对接受忏悔的俗人和较年轻牧师的称呼) ❷〈古〉同 чèдо

чàдск|и -а Чад 和 чадѝец 的形容词

чадър [阳] ❶雨伞，阳伞 ❷〈古〉帐篷

чадърджѝ|я -ята, -и [阳]〈口〉卖伞的人；修伞的人

чадърест -а [形]〈民〉(一般指树)伞形的，伞状的：～а крỳша 伞状的梨树

чадърче[1] -та [中] чадър 的指小

чадърче[2] -та [中]〈植〉三色旋花 (*Convolvulus tricolor*)

чàд|я -иш, чàдѝх [未]〈方〉同 димя̀ (冒烟)

чà|ен -ена 和 -йна [形] ❶茶的，茶叶的：～йна култỳра 茶的栽种 ～ено дървò 茶树 ～ена плантàция 茶园，种茶场 ❷喝茶用的：～йна чàша 茶杯 ～йна лъжѝчка 茶匙 ～ен сервѝз 茶具 ◇ **～йна ròза**〈植〉芳香月季 (*Rosa chinensis var. fragrans*)

чаѝр [阳]〈方〉同 ливàда 和 пàсище (草地，草场；牧场)：Àз го кàрам на ～а, а тò бя̀га въз байра.〈俗〉我让他往东，他偏往西；他不听使唤。

ча|й -ят, -а, -еве [阳] ❶ [只单] 茶 (*thea*) ❷ [只单] 茶叶：китàйски ～й 中国茶 зелèн ～й 绿茶 Кỳпих си пакèтче рỳски ～й. 我买了一小包俄罗斯茶。❸茶水：пѝя сѝлен ～й 喝浓茶 ❹(用树叶、草等泡制的作为茶的代用品的)饮料：мèнтов ～й 薄荷茶 лѝпов ～й 椴树花茶 ❺〈旧〉茶会，茶话会：кàня на ～й 请参加茶会 ～й с тàнци 茶话舞会

чàйка[1] [阴]〈动〉鸥 (*larus*)

чàйка[2] [阴] 恰依卡(苏联产的一种轿车)

чàйна [阴] 茶馆

чàйни|к -ци [阳] ❶茶壶；开水壶：мèден ～к 铜壶 електрѝчески ～к 电水壶 ❷〈谑〉窄轨火车的机车

чайрè [中]〈方〉方法，办法

чак[1] [副] ❶(表示时间和地点的久远)一直，直到：Чàках ～ до днèс. 我一直等到今天。Изпрàтих го ～ домà. 我一直把他送到了家。❷(表示直到某一时刻之前或程度)直到，好不容易，刚刚到…程度：Чàк сегà узнàх. 直到现在我才知道。Ще ти го вѝрна ～ наèсен. 我要到秋天才把它还给你。Чàк тòлкова лòш не сѝ, но ѝмаш слàбости. 你还没有那么坏，但有缺点。

чак[2] [语气] (表示强调、加强语气)甚至：И кàк òще съм се трỳдил! — Здрàвето ～ съм си съсѝпал! 我干了多少活！都快把身体累坏了。

чакàл [阳]〈动〉亚洲胡狼 (*Canis aureus*)

чакàлня [阴] (车站、浴池、机场等的)等候室：～ на гàра 候车室 лèкарски кабинèт с ～ 有候诊室的医生诊室 В ～та ѝмаше мнòго пѫтници. 在候车室里有很多旅客。

чакàлск|и -а чакàл 的形容词

чàка|м [未] ❶等，等待，等候：～м на спѝрката (за) трамвàя 在车站等候电车 ～м го пред теàтъра 在剧院门口等他 ～м писмò от нèго 等待他的来信 Ще те ～м ỳтре на гàрата. 明天我在车站等你。Тè ～ха да чỳят каквò ще речè Шибѝл. 他们等着听听希比尔要说些什么。❷期待，期望；盼望：Ѝскаше ми се да я вѝдя. Ця̀л дèн бя̀х ～л тòзи вечèрен чàс. 我很想见她，整天都期待着晚上这一时刻的到来。～м удòбен момèнт 等待时机 Чàкахме момчè, а тò се родѝ момѝче. 我们盼着生个男孩，结果生了个女孩。❸ [只三] 将发生…，面临着…：Тàя рàбота тèбе ～. 这件工作等着你去做。❹ [常接疑问代词或副词] 拖延，耽误，等：Каквò чàкаш? 你还耽搁什么呀？Стѝга сме ～ли. 我们不要再拖延了。❺ [常用命令式] 等一等，停一下：Цвèто, Цвèто, ～й. Еднà дỳма сàмо ѝскам да ти кàжа. 茨维塔，茨维塔，等一等，我只有一句话要对你说。Чàкай де! Такѝва рàботи не стàват с бързинà. 别急嘛！这种事急不得。❻ [用作语气，只用于命令式] 1. (表示提醒、催促)让…，等…：Чàкай да ѝда у съсèда Кòла, да взèма еднà цигàрка. 等我到邻居科拉那儿去拿支烟。2. (表示反对)不，慢着：Чàкай, човèкът е жѝв, не è умря̀л òще. 慢着，人还活着，还没死呢。3. (表示威胁，恫吓)等着瞧：Чàкай да вѝдиш! 等着瞧吧！Чàкай да го наỳча àз нèго. 等我来教训教训他。Чàкай, ще ти дàм да разберèш! 等着瞧吧，我会让你明白的！❼预料，料想：Не ～х товà от тèбе, Èньо. Бѝва ли такà да говòриш? 艾尼奥，我没料到你会这样，你怎么能这样说呢？ — **се** [被动，互及] ◇ **～м наготòво**〈口〉等现成的 **～м на (от) нèщо или от ня̀кого**〈口〉指望某事或某人：Всѝчки в къщи на мèне ～ха. 家里所有的人都指望着我。Ѝмаше мàлко земя̀ и нèя ～ше. 他有一小块地，指望着它呢。～**не** [中]

чакмà|к -ци [阳] ❶〈方〉同 огнѝво (火镰) ❷〈旧〉(火枪上的)扳机，机头

чакмаклѝ|я [单数不变，复数 -и，形] ◇ **～я пỳшка (пищòв)** 火枪，火石枪

чактѝс|вам [未]，**чактѝсам** [完]〈口〉同 разбѝрам 和 проумя̀вам (明白，理解)

чакъл [无复，阳] 碎石，砂砾；卵石；石子

чакъл|ен -ена 和 -на [形] ❶碎石的；碎石铺的：～ена настѝлка 碎石路面 ❷采碎石的，采石子的：～ена кариèра 碎石开采场

чакълест -а [形] 碎石很多的；石子很多的：～ пѫт 碎石很

多的路 ~а пòчва 含石子很多的土壤,多石的土壤

чакър [不变,形] 同 чакърест

чакърест -*а* [形] ❶(指眼睛)灰色的;杂色的 ❷(指人等)灰眼睛的,杂色眼睛的: ~ бѝвол 灰眼睛的水牛

чал -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 可放牧的山包,可放牧的山顶

чàл|вам [未], **чàлна** -*неш*, *чàлнах*, 过被形动 -*нат* [完] 〈方〉同 ỳдрям (猛打,猛敲) — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

чалгаджѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 〈民〉同 свирàч 和 музикàнт (演奏者,乐师)

чалгѝя [阴] ❶〈旧〉乐器 ❷音乐;演奏: Не сè чỳ нѝ пѐсен, нѝ ~. 既听不到歌声,也听不到乐器声。

чалгън [无复,阳] 〈方〉旱风,燥热风

чалдѝс|вам се [未], **чалдѝсам се** [完] [中态] 〈口〉发疯,发狂,精神失常 ~**ване** [中]

чалмà [阴] (伊斯兰教男人用的)缠头巾

чàлна 见 чàлвам

чàлнат -*а* [形] 〈口〉疯疯颠颠的,有精神病的;糊里糊涂的

чалтъ|к -*ци* [阳] 〈方〉同 орѝзище (稻田)

чалъм [阳] 〈口〉❶能力,本事,本领,技能: Знàя му ~а. 我知道他的能力。❷妄自尊大;故作姿态; Я оставѝ тѝя ~и! 放下这些臭架子吧! 别装腔作势啦!

чалъшкàн [不变,形] 〈方〉勤劳的,勤快的;灵巧的: ~ женà 勤快的女人

чалъщѝс|вам [未], **чалъщѝсам** [完] 〈方〉努力,卖力;加劲干,加油,使劲: Чалъщѝсвайте да дожъ̀нем нѝвата. 加把油,我们把地收割完! Млàдо е, амà ~ва на рàбота. 他年轻,可干起活来很卖劲。~**ване** [中]

чам -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈民〉❶针叶松 ❷松木

чàмав -*а* [形] 〈方〉❶同 болнàв (多病的,病态的) ❷同 хѝлав (瘦弱的)

чàмов -*а* чам 的形容词: ~ материàл 松木料 ~и дъскѝ 松木板

чамотà [阴] 〈方〉同 неразположѐние 和 болнàвост (身体不舒服)

чампàрѝ [复,无单] ❶〈民〉(跳舞时敲的)响板 ❷〈方〉(马车轴上挂的)响板,响铃

чàмсакъз [阳] 〈口〉松香,松节油

чамỳр [阳] 〈方〉泥,泥土

чан -*ът*, -*ове* [阳] 〈方〉同 звънѐц (铃)

чанà|к -*ци* [阳] 〈方〉同 панѝца (钵)

чàнта [阴] 包,皮包,手提包: дàмска ~ 女用手提包 ~ за пазàр 买货的提兜 пѫтническа ~ 旅行包 ученѝческа ~ 书包 санитàрна ~ 保健箱

чàнтаджѝ|я -*ята*, -*и* [阳] ❶制作和修理手提包的人 ❷〈转〉拿皮包的人(指担任领导职务的人)

чàнтаджийск|и -*а* [形] 提包的;提包制造的: ~и артѝкули 提包种类 ~а работѝлница 制包作坊

чантѝя [阴] 〈方〉屋顶,天花板

Чанчỳн 长春(中国城市)

Чаншà 长沙(中国城市)

чàо [感] 〈口〉(分别时的问候语)祝好;再见

чап -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 墨线盒,墨斗

чапкън -*и* [阳] 淫荡的人,贪淫好色的人

чапкън|ин -*и* [阳] 同 чапкън

чапкънлъ|к -*ци* [阳] 淫荡行为

чапкънск|и -*а* [形] 淫荡者的,好色的人的: ~и флѝрт 淫荡者的调情

чапкънств|о -*а* [中] 淫荡,贪淫好色

чапкънỳва|м [未,完] 〈口〉过淫荡生活,贪淫好色 ~**не** [中]

чàпла [阴] ❶鹭 (*Ardea*) ❷〈方〉同 щъ̀ркел (鹳)

чàпле|к -*ци* [阳] 〈方〉同 щърк (鹳)

чапрàз [常复,阳] 〈民〉(女子腰带上的金属)扣,袢,紧扣,扣环,紧环: сребъ̀рни ~и (腰带上的)银带扣 ◇ **стоя̀ диван** ~ 双手腰间交叉,恭敬地站在某人面前

чапрашъ̀к 和 **чапрашѝк** [不变,形] 〈旧〉混乱的,杂乱的;有点惊慌不安的;窘的,不知所措的

чар -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈书〉魔力;吸引力,魅力,诱惑力,感召力: Тя̀ ѝма голя̀м ~ за мѐне. 她对我有很大的诱惑力。Рàботата загỳби всякакъв ~ за мѐне. 这工作对我失去了任何吸引力。говòря с ~ 讲话有感召力

чардà [阴] 〈方〉同 чердà

чардà|к -*ци* [阳] ❶阳台,凉台,露台 ❷〈民〉葡萄架 ❸〈方〉(菜园等的看守人在高处搭的)凉棚

чàрдаш [无复,阳] 恰尔达什舞(匈牙利民间舞);恰尔达什舞曲

чарк -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈民〉❶(钟表、机器上的)齿轮 ❷(以水为动力的)锯木厂,加工作坊

чàрлстон [无复,阳] 〈旧〉却尔斯登舞(在黑人舞基础上创造的一种舞蹈)

чарòв|ен -*на* [形] 有魔力的,吸引人的,使人神魂颠倒的: ~на пѐсен 迷人的歌曲 ~**но** [副] ~**ност** -*ността* [阴]

чарòвница [阴] 迷人的女人

чародѐ|ен -*йна* [形] ❶魔术的,魔法的,妖术的,幻术的: ~йна пръ̀чка 魔杖,魔棍 ❷有魔力的,迷惑人的,诱惑人的: ~ен пòглед 迷人的目光 ~йна пѐсен 迷人的歌曲 ~**йно** [副]

чародѐ|ец -*йци* [阳] 同 чародѐй

чародѐ|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳], **чародѐйка** [阴] 魔法师,术士,妖道,巫师

чародѐйно 见 чародѐен

чародѐйск|и -*а* [形] ❶魔法师的,妖道的: ~и заклинàния 魔法师的咒语 ❷同 чародѐен

чародѐйств|о -*а* [中] ❶魔法,妖术 ❷魔力,迷惑力,吸引力

чартѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 〈史〉宪章运动(19 世纪英国工人为争取政治权利和改善经济状况而形成的群众性的政治运动);宪章主义

чаршàф [阳] 床单,被单,褥单: дòлен ~ 床单 гòрен ~ 床罩 спàлни ~и 床单 юргàнски ~ 被套

чаршафòс|вам [未], **чаршафòсам** [完] 〈口〉铺床(褥)单;缝被单: ~вам юргàна 给被子套上被套 ~**ване** [中]

чаршѝйск|и -*а* 〈民〉чаршѝя 的形容词: ~а ỳлица 商业大街

чаршѝя [阴] 〈民〉商业区;市场,闹市

чаръкчѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 〈方〉同 цървулджѝя (乌拉鞋匠)

час -*ът*, -*à*, -*овѐ* [阳] ❶小时,钟头: половѝн ~ 半个小时 двà ~а 两个小时 ~ и половѝна 一个半小时 Рабòтих непрекъ̀снато чѐтири ~а. 我连续工作了四个小时。❷〈口〉小时(的路程): До градà ѝмаше òколо трѝ ~а път през полèто. 穿过田野到城里大约有三个小时的路程。❸[只单,加冠词,与

基数词连用］点钟：от 7 до 10 ～а 从7点到10点钟 Ела в 6 ～а. 请6点钟来。Колко е ～ът? 几点钟啦？Часът е пет и половина. 现在是5点半钟。В колко ～а започва концертът? 音乐会几点钟开始？❹上课钟点，授课小时，一堂(课)，课时，课：първи учебен ～ 第一节课 Петия ～ учениците са много уморени. 第五节课学生们都很累了。Навън удари училищният звънец за влизане в ～. 外面，学校上课的钟敲响了。❺时间，时候，时刻：Най-сетне, тъкмо в най-тежкия ～, дойде ни помощ. 终于，在最严重的时刻，我们的援助到来了。❻［常单］时机：Огнянов мислеше, че ～ът за решителна борба не беше още настанал. 奥格尼亚诺夫认为，斗争的决定性时刻还没有到来。❼时间：приемни ～ове 会客时间；会诊时间 Часът за отлитането беше точно определен. 起飞时间已确定了。◇ **всеки ～** 经常地，不断地，连续地 **дванадесети ～**〈书〉最后的时刻，决定性的时刻 **до ～**〈方〉刚才，刚刚，方才 **за ～**〈民〉1. 迅速，立即：За ～ той догади каква е работата. 他很快就猜出了那是怎么回事 2. 刚才，刚刚，方才 **На добър ти (му, й, им...) ～!**〈口，貌〉你(他，她，他们…)可以走了；你(他，她，他们)走吧！**На добър ～!**（祝）一路平安！（祝）工作顺利！（祝）成功！**на ～ по лъжичка**〈口〉仅仅一小点，一丁点儿 **на (в) ～а** 马上，立即：Изпрати го на ～а с таксито в болницата в града. 那人立即用出租汽车把他送到城里的医院去了。**от ～ на ～** 1. 不断地，不时地 2. 一点钟一点钟地；越来越…：Пекът става от ～ на ～ по-голям. 太阳晒得越来越厉害。**полицейски ～** 戒严 **по(с) (цели) ～ове** 长时间地：работя с ～ове 长时间地工作 **предсмъртен (смъртен, последен) ～** 大限，死期，末日 **Това е въпрос на ～ове.** 这只是一个时间问题；很快就会实现。**Удари ～ът.**〈书〉决定性的时刻到来了。**～ по-скоро** 尽快 **～ по ～** 经常地，不断地：Тя ～ по ～ надаваше ухо, дано долови отнейде гласа на свирката му. 她不时竖起耳朵，希望听到什么地方传来他的口哨声。

час 和 **часко**［副］〈方〉过一会儿，一会儿，马上；然后：Кажи му да дойде ～. 请告诉他马上来。Часко ще се видим пак. 我们很快会再见面的。

часоброен|е *-ия*［中］〈书〉计时法

часов *-а*［形］❶小时的，钟点的：～а стрелка（钟表的）时针 ❷论钟点的，按钟点计算的：～ график 计时工作进度表 ◇ **～ механизъм** 定时机械

часови *-ят, -я*［阳］〈军〉岗哨，哨兵，步哨：смяна на ～те 换岗，换哨

часовни|к *-ци*［阳］钟，表：стенен ～к 挂钟 джобен ～к 怀表 ръчен ～к 手表 електронен ～к 电子表 ◇ **градски ～к**（城镇中心的）钟楼 **по (под) ～к** 准时地，按时地，及时地：работя по ～к 按时工作 **сверявам си ～ка**〈书〉对表；与…保持一致，以…为准

часовникар *-ят, -я*［阳］钟表匠

часовникарск|и *-а* часовникар 的形容词：～и инструменти 钟表修理器械 ～и магазин 钟表店

часовникарство［无复，中］钟表业

часовников *-а*［形］钟表的：～ механизъм 钟表的机械 ～а стрелка 钟表的针

часово|й *-ят, -я, -и*［阳］同 часови: Часовоите на гарата не им позволиха да минат през главния изход. 车站的哨兵不许他们通过正门(出口)。

часослов［阳］〈宗〉日课经

част *-ти*［阴］❶(一)部分：южната ～ на града 城市的南部 голямата ～ от стаята 房间的大部分 Част от предприятията бяха се настанили в нови постройки. 部分企业搬进了新楼。❷(一)份，一部分：разделям на две ～и 分成两份 по равни ～и 平均分份 Той получи своята ～. 他得到了自己那一份。❸(组成的)部分；零件：Ръката е ～ от тялото. 手是身体的一部分。～и на тялото 身体的各部分 съставна ～ 组成部分 Част от публиката дремеше. 部分观众在打盹。～и от различни машини 各种机器零件 запасни ～и 备用的零件 завод за автотракторни ～и 汽车拖拉机零件厂 ❹部，篇，卷，本，集：Филмът беше в две ～и. 影片分为两集。Втората ～ на доклада беше по-интересна. 报告的第二部分比较有意思。роман в три ～и 三卷(部)的长篇小说 ❺〈口〉［只单］部门，方面：Заедно с техническата ～ ще трябва да занимаем момчетата и с политическа просвета. 在让年轻人学技术的同时，也应该进行政治教育。Той е по санитарната ～. 他在卫生部门工作。❻〈军〉部队：артилерийски ～и 炮兵部队 танкови ～и 坦克部队 Надвечер откъм левия фланг неочаквано се появиха нови неприятелски ～и. 傍晚从左翼突然出现了敌人新的部队。Пехотни и моторизирани ～и навлизат в града. 步兵和摩托化部队开进了城里。◇ **идеална ～**〈法〉共有财产的部分 **лъвската ～ (от нещо)**〈口〉(某物中)最大最好的一份 **срамни ～и** 外生殖器官，阴部 **～и на речта**〈语法〉词类 **～и на света** 世界各大洲(亚洲、欧洲、美洲、非洲、大洋洲及南极洲)

част|ен *-на*［形］❶个人的，私人的，私有的，私营的（与 обществен 和 държавен（社会的，国有的）相对）：～на собственост 私有财产 ～ен капитал 私人资本 ～но предприятие 私营企业 ～но стопанство 私有经济 ～на търговия 私营商业 ～но училище 私立学校 Това е негова ～на работа. 这是他私人的事情。Частният интерес трябва да се подчинява на обществените интереси. 个人利益应该服从公共利益。～на инициатива 自己首创，个人主动精神 ～на практика（医生）私人开业 ～ен разговор 私人谈话 ～ен занаятчия 个体手工业者 ～ен собственик 个体所有者 Аз му говоря като ～но лице. 我以个人的名义对他说。❷〈书〉部分的，局部的，个别的(与 общ（共同的）相对)：～ен въпрос 个别问题 ～ен случай 个别情况 ～но явление 个别现象 ◇ **в ～ни ръце** 在私人手中，由私人掌握：Не се допущат крупни земевладения в ～ни ръце. 不允许私人掌握大片土地。**～ен доцент**〈旧〉编制以外的副教授 **～ен секретар** 私人秘书 **～ен урок**（不在学校进行的）私人授课 **～ен ученик** 不在学校学习的学生 **～ен учител** 家庭教师

частица[1]［阴］❶极小部分，一小点；微粒，分子，粒子：Някаква ～ ми влязла в окото. 有个什么小东西进我眼里了。❷〈转〉少量，少许，些微：В тия думи има ～ истина. 这些话有点儿对。

частица[2]［阴］〈语法〉语气词

частич|ен *-на*［形］部分的，局部的、非全部的：～но лунно затъмнение 月偏食 ～на мобилизация 部分动员 ～на амнистия 部分赦免 **～но**［副］

частни|к *-ци*［阳］私营企业者，私商；单干户

частно-［复合词第一部］表示"私的"、"私人的"之意，例如 частнокапиталистически（私人资本主义的），частноправен（私法的），частнособственически（私有制的）

частно[1]［无复，中］〈数〉商(数)：Като разделим числото

десет на числото две, получаваме ~ пет. 10 除以 2 时，商数是 5。

частно[2] [副] ❶个人地，私人地：практикувам ~ професията си 私人开业 ❷单独地，单个地；个别地，专门地

частност [不加冠词，无复，阴] **в** ~ 〈书〉其中(包括在内)，(其中)也有，其中之一；也未能例外：Войната се отрази пакостно на цялото стопанство изобщо и на търговията в ~. 战争破坏了包括商业在内的整个经济。

чат [感]〈口〉❶(表示用硬物敲打的声音)当，砰 ❷(表示武器射击时的声音)啪，砰砰

чатал [阳]〈口〉❶树干分杈的树；分杈的木棍 ❷〈转，口〉下半身(人体从腰到脚的部分)

чаталест *-а* [形] ❶有杈的，树杈的：~ прът 有杈的棍 ~и клони 有杈的树枝 ❷像树杈的，分杈的：~и рога на елен 像树杈一样的鹿角

чат|вам [未]，**чатна** *-неш，чатнах* [完] чаткам 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

чатка|м [未]〈口〉❶(敲击时)发当当声，丁当作响，发砰砰声，发铿锵声，喀嚓响：По паважа ~ха копита. 蹄子在路面上发出咯噔咯噔的声音。❷当当敲，丁当敲，砰砰敲，咚咚敲：~м с огнивото 喀嚓响地打火镰 **~не** [中]

чатка|м се [未，中态] 当当敲，砰砰敲，丁当地敲击；发碰击声 **~не** [中]

чатна 见 чатвам

чат-пат [副]〈口〉❶有时：Допреди две години ~ си идваше в къщи. 两年之前他有时回家来。❷稍微，勉强，多多少少：разбирам ~ 勉强明白 Той знае руски ~. 他马马虎虎懂点俄语。

чауш[1] *-и* [阳]〈旧〉❶(土耳其军队中的)上士 ❷(土耳其的)武装警卫

чауш[2] [无复，阳] 一种大粒白葡萄

чаушин *-и* [阳] 同 чауш[1]

ча-ча [阴] 恰恰舞(一种现代舞蹈)

чаш|а [阴] ❶杯，杯子：водна ~а 水杯 чаена ~а 茶杯 Борис извади от бюфета бутилка коняк и две ~и. 博里斯从碗橱里拿出一瓶白兰地和两个杯子来。❷一杯：~а ракия 一杯白酒 ~а вода 一杯水 ~а след ~а 一杯接着一杯 От време на време той си наливаше вино и изпиваше ~ата до дъно. 他不时地倒着葡萄酒，一饮而尽。◇ **вдигам ~а** 〈口〉1. 喝：вдигам ~а след ~а 一杯接着一杯地喝 2. 举杯，干杯，敬酒：вдигам ~ата за наздравица 举杯祝酒 **В ~а да го изпиеш.** 〈口〉非常漂亮的人：Да го гледаш, да му се не нагледаш, в ~а да го изпиеш. 一看他就看不够，真是一个美男子。**горчива ~а** 〈书〉不幸的遭遇，苦杯：Дано ме размине тая горчива ~а. 但愿我能够避免这不幸的遭遇。**обичам ~ата** 〈口〉贪杯，爱喝酒 **обръщам ~а** 〈口〉一饮而尽 **Чашата на търпението преля.** 再也不能忍耐下去了；忍受够了。

чашк|а[1] [阴] 小杯，小杯子：кафена ~а 咖啡杯 ликьорни ~и 蜜酒杯

чашка[2] [阴] ❶〈植〉萼片 ❷花冠 ❸〈专〉(安装电线时用的)瓷珠，瓷瓶

чашковид|ен *-на* [形] 杯形的，杯状的

чашкодрен [阳]〈植〉欧卫矛 (*Evonymus europaeus*)

чаяни|е *-я* [中]〈古〉期待，期望，希望

чвор *-ът，-а，-ове* [阳] ❶(树干的去枝处留下的)节，疤 ❷〈转〉蠢人，笨人

чворест *-а* [形] 疤节多的：~о дърво 疤节多的树

чвръст *-а* [形] 同 чевръст

че[1] [连] Ⅰ 从属连接词：❶ 引出(宾语、主语、定语、谓语定语)从句，具体说明主句表达的内容：1. 在动词 виждам, чувствувам, зная, разбирам, мисля, помня, казвам, напомням 等之后，组成宾语从句：Не знаех, ~ си болен. 我不知道你病了。Казаха ми, ~ си идвал. 他们告诉我你来过了。Искаха да покажат, ~ те са се наели с една работа, която не е за всички. 他们想表明，他们担负了一件不是大家都能做的工作。2. 在无人称动词或词组 стори ми се, струва ми се, говори се, смята се, личи, изглежда, случи се, известно е, явно е, истината е 等之后，组成主语从句：Явно бе, ~ той знаеше какво ще му каже баща му. 显然，他知道他的父亲将对他说什么。Личеше, ~ той е от далечните села. 看得出来，他是从遥远的农村来的。Изглежда, ~ ще вали. 看来要下雨。Струва ми се, ~ го познавам. 我觉得我认识他。Лошото е, ~ понякога късно откриваме своите грешки. 糟糕的是我们有时对自己的错误发现得太晚。3. 在名词 мисъл, слух, вяра, надежда, вест 等或指示代词之后，组成定语从句：Мисълта, ~ има въстание в Бяла черква, му повърна всичките физически и нравствени сили. 在比亚拉—切尔克瓦发生了起义的想法使他的体力和精力完全恢复了。Че излизаше на лов без ловен билет, това не го смущаваше. 没有打猎证就去打猎，这并没使他不安。4. 在有直接宾语的动词 заваря го, познавам ги, видях те 等之后，组成谓语定语从句：Тоя кон е на Манолаки. Познавам го, ~ е на Манолаки. 这匹马是马诺拉基的。我认识它，是马诺拉基的。Той се върна при кафенето и завари Осман, ~ пие горчиво кафе. 他回到咖啡馆，碰见了奥斯曼，他正在喝苦咖啡。Намери го, ~ яде заедно с жена си и децата си тиква. 那人发现他正在同妻子和孩子们一起吃南瓜。5. 在感叹词和语气词之后，组成感叹句和指示句，具体说明表达的内容：Наля една чаша ракия … Ух, ~ люта била! 他倒了一杯白酒…喝，好辣的酒！Тю, ~ горещина! 嗬，好热的天！Ех, ~ гуляй му дръпнахме! 哎呀，我们吃了个痛快！❷引出状语从句：1.(表明主句中动词行为的原因)因为：Побързай, ~ е късно. 快一点，太晚了。Момче! Дръж хубаво бръснача, ~ ще ме порежеш! 小伙子！把刮脸刀拿好，不然会割破我的脸。2.(表明从句中的行为是主句行为的结果)以至：Тъй сладко и мило пееше, ~ дядо Славчо се просълзи. 这样甜蜜而亲切的歌唱，以至使斯拉夫乔爷爷流出了眼泪。Ядоса се и тъй силно го дръпна, ~ насмалко щеше да го събори от стола му. 她生气了，用力拉他，差一点把他从椅子上拉下来。3.〈口〉(有时同 нека 连用，表示让步，表明主句行为不受从句条件的限制而产生)虽然，尽管：Владиката, ~ е владика, па и той е в пъклото. 主教尽管是主教，但他也在地狱里。Ⅱ 并列连接词：❶〈口〉表示连接和强调：1.(把简单句连结为复合句)和；甚至；而，可是：Да отхраниш синове, да ги отгледаш, ~ да скочат отгоре ти. 你抚养儿子，照顾他们，可他们从你的头上迈过去。Направи добро, ~ го хвърли в морето.〈俗〉你只管做好事，不用要求他人报答。2.(表示列举动作或事物)和，又：Този ден беше цял празник … И се почна … ~ песни ли не щеш, ~ танци ли не щеш. 这天是真正的节日。节日开始了，又是唱歌，又是跳舞。3.(表示动作的连续性)也：Търколила се тенджерата, ~ си намерила похлупака.〈俗〉鱼恋鱼，虾恋虾；物以类聚。4.(表明因果、从属)结果：Обули кучето с пресни цървули, то се

забра̀вило, ~ си изя̀ло крака̀та.〈俗〉给狗穿上新乌拉，结果它倒把脚也吃掉了。❷〈口〉(用于句子开头，表示补充和扩展前面的句子或句子成分)甚至，而且；既然：Ако̀ ѝсках нѐщо по̀-дру̀го, ѝсках го за ва̀ше добро̀. Че а̀з на чу̀ждите хо̀ра глѐдам добро̀ да напра̀вя, та на своѝте ли ще мѝсля нѐщо ло̀шо? 如果说我要求你们做另外的事，那我也是为你们好，既然我为外人都力求做好事，还会对自己人有什么坏想法吗? Сега̀ всѝчки партиза̀ни си ѝмат пу̀шки, а ня̀кои като̀ Ива̀н и пу̀шка, и пистолѐт, ~ и бо̀мби. 现在所有的游击队员都有枪了，有些人，如伊万，有长枪、短枪，而且还有炸弹。❸〈口〉(用于对比，表明区别)而：Шѐтай ми ти сега̀, ~ а̀з ще ти шѐтам на сва̀тбата.〈俗〉你敬我一尺，我敬你一丈。❹表示对立：1.(用于否定，表示相反的行为)而，但是：Нѐка ми завѝждат, ~ да не мѐ ока̀йват.〈俗〉宁要人们嫉妒我，不要人们可怜我。На човѐка око̀то му изва̀ди, ~ му ду̀ма не изва̀ждай.〈俗〉即使挖掉人的眼睛，也不要败坏人的名誉。2.(表明第二句中的行为不是预料中的)然而；恰恰：Че та̀зи е ѝменно книга̀та, ко̀йто ѝскам. 这正是我想要的那本书。◇ **в слу̀чай** ~ (引出条件状语从句的复合连接词)如果：Бѐше гото̀в, в слу̀чай ~ ня̀кой акцѝзен стража̀р го спрѐ, да платѝ гло̀бата. 他已做好准备，如果税官阻拦他的话，就认罚。**въпреки** ~ (引出表示让步的状语从句的复合连接词)即使，虽然：Не дойдѐ, въпреки ~ обеща̀. 他虽然答应了，可是没有来。**Като̀** ~, **като̀** ~ **ли** 1.(表示预料和不肯定的复合副词)好像：Тя̀ като̀ ~ се обѝди от послѐдните му ду̀ми. 她好像对他最后的话生气了。2.(引出方式状语从句的复合连接词)像，如同：За два̀ мѐсеца тъ̀й остаря̀ и побеля̀, като̀ ~ е преживя̀л двана̀йсет годѝнки. 两个月他就老成这个样子，头发都白了，如同过了12年一样。**мака̀р** ~ (引出表示让步的状语从句的复合连接词)尽管，虽然，即使：Мака̀р ~ го обо̀рваше сън, то̀й дъ̀лго врѐме не можа̀ да заспѝ. 虽然他困极了，但仍然很长时间不能入睡。**освѐн** ~ (引出表示排除的状语从句的复合连接词)除了…以外，不仅：Освѐн ~ свѝри на пиа̀но, то̀й и пѐе мно̀го добрѐ. 除了会弹钢琴，他唱得也很好。**при всѐ** ~ (引出表示让步的状语从句的复合连接词)尽管，虽然：Отка̀за, при всѐ ~ жела̀еше да до̀йде. 尽管他愿意来，但仍然拒绝了。**са̀мо** ~ (表示连结部分对立意义的独立句的复合连接词)只是，只不过：Найстѝна ѝмаше но̀щна ата̀ка. Са̀мо ~ това̀ бѐше далѐч, ня̀къде отта̀тък Ту̀нджа. 确实有夜袭，只不过很远，在通贾河那边一个什么地方。**ся̀каш** ~ (引出方式状语从句的复合连接词)好像是：Мирѝшеше на нѐщо мла̀до, ся̀каш ~ про̀лет ѝдеше. 散发着幼嫩的气息，好像是春天到来了。**така̀ (тъ̀й)** ~ 1.(引出表示后果的状语从句的复合连接词)这样：Тѐ не бя̀ха и същѝнски опълчѐнци, а ста̀ри, нѝкога не слу̀жили хо̀ра, недъ̀гави, несръ̀чни, тъ̀й ~ по̀вече ни бъ̀ркаха в ра̀ботата, отко̀лкото да ни бъ̀дат полѐзни в нѐщо. 他们不是真正的民兵，而是些上年纪的、从来未当过兵的、瘦弱而笨拙的人，这样，他们在工作中给我们带来的麻烦比给我们的好处还要多。2.(引出表示某种结论、论据的句子的复合连接词)所以，这样就：Ра̀зпитите, на ко̀йто подла̀гаме ту̀к, се отлича̀ват от ра̀зпитите на съдѐбните следова̀тели — Така̀ ~ ко̀йто влѐзе ту̀к, при на̀с, тру̀дно излѝза. 我们这里进行的审问不同于法院侦查员的审问，所以，进到我们这里的人，是很难出去的。~ **да** (引出目的状语从句的复合连接词)为了，以便：Слу̀шай да ти разпра̀вя а̀з, ка̀к бѐше, ~ да зна̀еш. 你听我给你讲是怎么回事，你好知道啊。

че²［语气］❶加强语气：1.(表示强调、加重)甚至；即使：Тѝ си отсла̀бнал — ка̀за Людмѝла. — Да не сѝ боледу̀вал? — Че и да съм боледу̀вал, какво̀? "你又瘦了，"柳德米拉说，"别是生病了吧?""就是生病了，又怎么样?" 2.(表示强调惊奇、满意、不满、责备等)：Че като̀ му уда̀рихме едѝн гуля̀й, ча̀к до съмна̀ло. 我们为他举行了一次聚餐，一直到天亮。Пожа̀р! Брѐ, ~ то̀ голя̀м о̀гън, бѐ! 着火了！好家伙，真是一场大火！3.(表示强调肯定、同意、劝告等)：Че е тъ̀мно, тъ̀мно е. 天黑了，确实是天黑了。Амѝ добрѐ дошлѝ! Че седнѐте, бѐ! 欢迎！请坐呀！Че слезнѝ, дѐ. 快下来呀！❷(用于省略句，表示威胁)：Са̀мо не мѐ дъ̀рпай ~! 别拉我！

Чебокса̀ри 契博克萨雷(俄罗斯城市)

чѐбрица［阴］〈方〉同 чу̀брица

чѐбур［阳］〈方〉同 чѐбър

чѐбър［阳］双耳木桶

чева̀［副］〈方〉❶同 нима̀ (难道) ❷同 налѝ (是吧)

чевермѐ［中］〈方〉烤肉串

чеврѐ［中］〈方〉绣有花边的头巾

чевръ̀ст *-а*［形］❶健康的，健壮的 ❷敏捷的，麻利的，利索的，快的：~а мома̀ 利索的姑娘 **~о**［副］：Тя̀ се объ̀рна и тръ̀гна ~о към къ̀щата. 她转身急忙朝家走去。

чевръстина̀［无复，阴］敏捷，迅速，灵巧

чѐвци［复］〈方〉把"ще"说成"че"的地区的人

чега̀р|я *-иш, -их*［未］〈方〉(把木棍上的毛皮、麻面、枝杈)削光，刮光，砍平

чега̀то［连］〈方〉好像，似乎：Чега̀то сме се вѝждали ня̀къде. 我们好像在哪儿见过面。

чегъ̀ртa|м［未］〈口〉咯吱咯吱地抓(搔，挠，刮，擦，蹭)：То̀й запо̀чна да ~ върху̀ сѝвата кора̀ на желѐзната врата̀. 他开始在铁门的灰色包皮上划得嘎吱响。— **се**［被动］◇ **Нѐщо ме** ~ **под лъжѝчката.**〈方〉我担心(忧虑)着什么事情；某事使我不安。**~не**［中］

чѐд|о *-а̀*［中］〈民〉❶儿女，孩子 ❷(老年人对孩子或年轻人的称呼)孩子

чедолюбѝв *-а*［形］爱子女的

чедолю̀бие［中］爱子女

чедоубѝ|ец *-йци*［阳］，**чедоубѝйца**［阴］杀害儿女者

чѐз|на *-неш, чѐзна̀х*［未］❶(逐渐地)消失不见，消逝，无影无踪，销声匿迹：Чѐзнат в небѐто звездѝте. 天上的群星都逐渐消失不见了。❷(慢慢地)丧失，消灭，破灭：Сѝлите ми ~нат. 我的力气慢慢地耗尽了。Надѐждата ми ~не всѐ по̀вече и по̀вече. 我的希望越来越破灭了。❸〈转〉(逐渐地)憔悴下来，虚弱下去：То̀й ми разпра̀ви, че пъ̀рвото му детѐ ~нело от ня̀каква непозна̀та бо̀лест. 他对我讲，他的大孩子不知患有什么病，身体渐渐虚弱。**~нене**［中］

чейз［阳，集］嫁妆：дона̀сям мно̀го ~ 带来很多嫁妆 пригот̀вям ~ на бу̀лката 给新娘准备嫁妆

чейндж［只单，阳］兑换：пра̀вя ~ 兑换

чек *-ъ̀т, -а, -ове*［阳］支票：~ за дѐсет хѝляди лѐва 一万列弗的支票

чѐка［阴］契卡(俄国肃清反革命和怠工特设委员会，肃反委员会(1918—1922))

чѐкам［未］〈方〉同 ча̀кам

чекѝст［阳］，**чекѝстка**［阴］契卡委员会工作者，肃反工作者

（参见 чèка）

чекѝя [阴]〈口〉(可折叠的)袖珍小刀

чекмеджѐ -*та* [中] 抽屉：отва̀рям（затва̀рям）～ 打开(关上)抽屉 изва̀ждам нѐщо от ～то 从抽屉里拿东西

чѐкн|а -*еш*, *чѐкнах* [完]〈民〉❶(用力把腿或手指)掰开,用力张开(嘴)：～а уста̀та 张大嘴巴 ❷折下,掰下：га̀зя и ～а гора̀ 践踏和折断树木 — **се** [反身,被动] **～ене** [中]

чѐков -*а* [形] 支票的：～а кни̇жка 支票簿 ～а смѐтка 支票账户

чѐкор [阳]〈方〉❶同 чвор：По кло̀на ѝма мно̀го ～и. 树枝上有很多疤。❷同 ра̀зкрач, кра̀чка (一步)

чѐкорест -*а* [形] 有很多疤的：～о дърво̀ 有很多疤的树

чекръ̀|к ～ци [阳] ❶手摇纺车 ❷(井上汲水用的)辘轳,绞车

чѐлвам [未], **чѐлна** -*неш*, -*нах* [完]〈方〉同 у̀дрям (打) **～ване** [中]

челебѝя -*та*, 呼格 челебѝ [阳] (土耳其统治时期土耳其人对有钱的保加利亚人的尊称)先生

чѐлед [阳] 同 чѐляд

чѐл|ен -*на* [形] ❶前额的,额骨的：～на ко̀ст 额骨 ❷〈转〉前头的;先进的;进步的：～ен отря̀д 先遣支队,先锋队 в ～ните редѝци на борба̀та за мѝр 站在为和平而斗争的前列 ～но предприя̀тие 先进企业

челѐнка [阴]〈方〉(多指脸或头上长的)疱：Излѝза ми ～. 我脸上(头上)起了一个疱。

челѝк[1] [无复,阳]〈民〉同 стома̀на (钢)：Да е бѝло от ～, па̀к ще се е изтрѝло. 即使是钢做的,也免不了要磨损。

челѝ|к[2] -*ци* [阳] (儿童游戏中用的)尖头四棱短木

челѝст [阳], **челѝстка** [阴] 大提琴家

челѝчен -*а* [形]〈民〉❶钢的：～а бра̀два 钢斧 ❷〈转〉钢一般硬的,钢一样结实的：～а во̀ля 钢铁般的意志 ～о здра̀ве 十分健壮的身体

чѐлна 见 чѐлвам

чѐлни|к -*ци* [阳], **чѐлничка** [阴] ❶领头人,领导 ❷先进工作者,先进分子：～к в произво̀дството 先进生产者

чѐл|о[1] -*а̀* [中] ❶前额;头顶(的前部)：висо̀ко ～о 高前额 ❷〈转〉秃顶：плешѝво ～о 秃顶 ❸〈转〉前头,头,前部;前面,正面：Отпрѐд, на само̀то ～о на коло̀ната, върва̀хме а̀з и мо̀ят прия̀тел. 在队伍的最前面,走的是我和我的朋友。◇ **на ～о** 第一,首先,首位：сто̀я на ～о 站在前列 ся̀дам на ～о на софра̀та 坐在饭桌的首位 **на ～о с** 以…为首,在…领导下,在…率领下：делега̀цията на ～о с нѐго 以他为首的代表团

чѐл|о[2] -*а̀* [中] 大提琴

челобѝтие [中]〈书〉叩头,俯首听命;卑躬屈膝,奴颜婢膝

человѐ|к -*ци* [阳]〈书,旧〉同 човѐк

человеколю̀б|ец -*ци* [阳]〈书,旧〉同 човеколю̀бец

человеколюбѝв -*а* [形]〈书,旧〉同 човеколюбѝв **～о** [副]：Спорѐд мѐне, не сѐ постъ̀пи с нѐго ～о. 依我看,对他并不仁慈。

человеколю̀бие [无复,中]〈书,旧〉同 човеколю̀бие

человѐческ|и -*а* [形]〈书,旧〉同 човѐшки

человѐчество [无复,中]〈书,旧〉同 човѐчество

чѐлюст -*та̀* [阴] ❶颌骨,颚骨：до̀лна ～ 下颌 го̀рна ～ 上颌 възпалѐние на ～ите 颌骨发炎 ❷〈转〉口,嘴,牙齿：Едва̀м се отърва̀хме от ～ите на смъртта̀. 我们好不容易才从死神的大口中逃脱出来。

чѐлюст|ен -*на* [形] 颌的,颚的：～на ко̀ст 颌骨 ～на опера̀ция 颌骨手术

Челя̀бинск 车里雅宾斯克(俄罗斯城市)

чѐляд -*та̀*, -*и* [阴,集]〈民〉❶ [只单] 后代,子孙,儿女：Като̀ остарѐе, ще я глѐда ～та̀ ѝ. 当她老了的时候,她的儿女们会照顾她。❷家庭,户,人家;家庭里的人们,家人：Сѐлото се състо̀и от десетѝна ～и. 村子里有十来户人家。Ма̀рко вечѐряше с ～та̀ си на дво̀ра. 马尔科和全家人在院子里吃晚饭。❸〈史〉大家族：Пра̀дядо, дя̀до, баща̀, ма̀йка, чѝчовци, бра̀тя, сестрѝ и внѝуци живѐят в една̀ ～. 曾祖父、祖父、父亲、母亲、叔叔们、兄弟姐妹和孙子们生活在一个大家族里。❹〈史〉(皇家或贵族家中的)仆役,家仆：ца̀рска ～ 皇帝的家仆

чѐляд|ен -*на*〈民〉чѐляд 的形容词：～ен имо̀т 家产

челядѝнка [阴]〈植〉硬柄小皮伞 (*Marasmius oreades*)

чѐлядни|к -*ци* [阳], **чѐлядница** [阴]〈民〉有子女的人：То̀я на глѐд нещàстен човѐк бѐше жѐнен и ～к. 这个看上去不幸的人是个成了家有子女的人。

челя̀|к -*ци* [阳]〈方〉同 човѐк

челя̀шк|и -*а* [形]〈方〉同 човѐшки

чембѐр[1] [阳] ❶〈方〉铁箍 ❷(制箍的)薄铁片,箍铁片

чембѐр[2] [阳]〈方〉(妇女用的)头巾

чѐмер [阳]〈方〉❶极大的忧虑,烦恼,恼恨;痛苦,苦难;不愉快的事,糟糕透顶的事：Остаря̀х, о̀ще побеля̀х от тѝя пу̀сти ～и. 我老了,而且让这些可恨的烦恼搞得我头发都白了。❷同 дя̀вол (魔鬼)：Чѐмерите да го взѐмат. 让他见鬼去吧！❸毒,毒药 ❹同 чемерѝка

чѐмер|ен -*на* [形] 不祥的,不吉利的,凶险的;毒辣的,恶毒的,刻薄的：～на проко̀ба 不祥之兆,凶兆：Чѐмерни о̀блаци плу̀ват, / вѝхър развѝхрен ечѝ. (Лилиев) 恶云翻滚,暴风呼啸。

чемерѝка [阴]〈民,植〉蒜藜芦 (*Veratrum album*)

чемода̀н [阳]〈方〉同 ку̀фар (箱子)

чемр|ѐя -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未]〈民〉❶虚弱,衰弱;疲惫不堪 ❷蒸发;挥发：Затворѝ оцѐта, че ～ѐе. 把醋盖上,不然要蒸发的。

чемшѝр [阳] 同 чимшѝр

чемшѝрен -*а* [形] 同 чимшѝрен

ченгѐ -*та* [中]〈口,藐〉警察

ченгѐл [阳] (S型的)挂钩,吊钩,钩：Мѐсо̀то висѐше закачѐно на ～. 肉挂在钩子上。

ченгенѐ -*та* [中]〈口〉同 ця̀ганин (茨冈人,吉卜赛人)

ченѐ -*та* [中]〈口〉❶同 чѐлюст ❷爱唠叨的人,絮叨鬼 ◇ **Ѝма ～.**〈口〉他能说会道。

чеп -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶树疤：Ня̀ма дъска̀ без ～.〈俗〉没有无疤的木板;人无完人。❷(桶、罐等上的)木塞

чепа̀т -*а* [形] ❶有疤的,有节的：～ басту̀н 有疤的拐杖 ～о дърво̀ 有疤的树 ❷〈转〉生硬的,不流畅的：～ езѝк 生硬的语言 ～ стѝл 生硬的文体 ❸任性的;倔的 **～ост** -остта̀ [阴]

чепѐре|к -*ци* [阳]〈民〉(张开的大姆指和食指两端间的距离)一拃

чепѝ|к -*ци* [阳]〈民〉轻便高鞡皮鞋：ла̀чени ～ци 漆皮轻便高鞡皮鞋

чѐпка [阴] 葡萄串,一串葡萄

чепкàл|о -*à* [中] 梳理机,梳棉机

чèпка|м [未] 梳,梳理：～м вълна 梳毛 — **се** [被动] **～не** [中]

чèпка|м се [未,中态]〈口〉(为小事)吵嘴,口角：Чèсто се ～т. 他们经常吵嘴。**～не** [中]

чепкèн [阳]〈方〉❶(土耳其的一种)活袖短外衣 ❷同 ямурлỳк (粗布斗篷)

чèп|я -*иш*, *чèпùх* [未]〈方〉❶打碎;折断：～я клòнчета 折断小树枝 ❷(手指、嘴)张开,张大：～я устà 张大嘴

чèп|я се -*иш се*, *чèпùх се* [未,中态]〈口〉扭动身体

чер 见 чèрен

черв -*ът*, -*а*, -*и* [阳]〈旧〉同 чèрвей

червàр -*ят*, -*я* [阳], **червàрка** [阴] 加工食用牲畜内脏(下水)的人

червàрск|и -*а* червàр 的形容词：～а работùлница 食用牲畜下水加工厂

червàрство [无复,中](牲畜)下水加工业

чèрве|й -*ят*, -*я*, -*и* [阳] ❶蠕虫,软体虫;蛆虫：Я̀бълката ùма ～й. 苹果里有虫。гъ̀рча се катò ～й 像蛆虫一样蠕动 ❷蚯蚓 ❸〈转〉微不足道的人;毫无价值的人 ◇ **дъждòвен ～й**〈动〉蚯蚓 (*Lumbricus terrestris*) **сùв ～й**〈动〉黄地虎(芜菁夜蛾) (*Agrotis segeteum*)

чèрве|к -*ци* [阳]〈方〉同 чèрвей

червèн -*а* [形] ❶红的,红色的,赤色的：～о знàме 红旗 ～ цвя̀т 红色 ～о лицè 红脸 ～а ро̀кля 红色连衣裙 ～ кòн 红马 ❷〈转〉革命的,红色的：～ фрòнт 红色阵线 ～и ескадрòни 红色骑兵连 ～а àрмия 红军 ❸[用作名]〈口〉1. **～ото** [中] 红色：Червèното пòвече ми харèсва. 我更喜欢红色。2. [常复] **～ите** 左派人物,共产党人：Червèните бя̀ха мнозинствò. 左派人物是多数。◇ ～ **вòсък** 火漆 ～ **вя̀тър**〈医〉丹毒 (*Erysipelas*) ～ **кръ̀ст** 红十字会 ～ **лу̀к** 洋葱,葱头 (*Allium cepa*) ～ **Пèтко**〈民〉(红)葡萄酒 **～ пипèр** 红辣椒(面) **～а боровùнка**〈植〉越桔,红豆,牙疙瘩 (*Vaccinium vitis-idaea*) **～а кобùла** 火灾 ～ **фенèр** 妓院的幌子 **～о** [副]

червендàлест -*а* [形]〈口〉红脸膛的,两腮红晕的：～о лицè 红红的脸膛 ～о момùче 两颊红红的小女孩

червèне 见 червя̀ 和 червя̀ се

червен|èя -*èеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*èли* [未] ❶变红,成为红色的：Червенèе ли небèто, знàчи ще ùма вя̀тър. 天空一变红,就要刮风了。❷呈红色：Отру̀пани с плòд дря̀нове ～èят. 果实累累的石枣树呈现出红色。**～èене** [中]

червен|èя се -*èеш се*, -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*èли се* [未,中态] 呈红色,显红色：На ùзток над чèрните върховè на корùите се ～èеше зорàта. 在东方黑色的小树林上方,朝霞呈现出一片红色。**～èене** [中]

червенùкав -*а* [形] 似红色的,近似红色的：～и мустàци 近似红色的小胡子 На зàпад всè òще свèтеше ～о сияние. 西边仍在闪耀着红色的光辉。

червенинà [阴] 红色：В прòзореца горèше ～та на зорàта. 窗户里映照着红色的朝霞。

червèнка[1] [阴]〈民〉红皮小麦

червèнка[2] [阴] ❶〈医〉丹毒 ❷猪瘟

червеноармè|ец -*йци* [阳] 红军战士

червеноармèйск|и -*а* [形] 红军的;红军战士的

червенобрàд -*а* [形] 红胡须的

червенобу̀з -*а* [形] 同 червенобу̀зест

червенобу̀зест -*а* [形] 红脸颊的,两腮红红的：～о момчè 两腮红红的男孩

червенокòж -*а* [形] ❶ 红皮肤的;红皮的 ❷ [用作名] ～ [阳] 红种人,印第安人

червенокòс -*а* [形] 红头发的：～ мъж 红头发的男人

червенокръ̀ст|ец -*ци* [阳], **червенокръ̀стка** [阴] 红十字会会员

Червèно морè 红海(亚洲—非洲)

червенопèрка [阴] 红眼鱼,红鳍鱼 (*Scardinius erythrophthalmus*)

червеношùйка [阴]〈动〉红胸鸲 (*Erithacus rubeculus*)

червену̀шка [阴] ❶〈植〉各种红蘑的总称 ❷〈动〉灰雀的一种 (*Pyrrhula europaea*) ❸〈方〉一种红葡萄

червеобрàз|ен -*на* [形] 蠕虫状的

червùв -*а* [形] 生虫的,有虫的;生蛆的：～и я̀бълки и кру̀ши 有虫的苹果和梨 ◇ ～ **с парù**〈口〉(藏)有很多钱的

червùл|о -*à* [中] 口红,唇膏

червùс|вам [未], **червùсам** [完] 涂口红 — **се** [反身,被动] **～ване** [中]

червùш [阳] 骨头和骨髓里炼出的油

червò -*à* [中] ❶〈解〉肠：дебèло ～ò 大肠 тъ̀нки ～à 小肠 ❷水龙带;水管子：Вземù ～òто да полèеш градùната. 拿水龙带去浇一浇花园! ◇ **дванадесетопръ̀стно ～ò**〈解〉十二指肠 **сля̀по ～ò**〈解〉盲肠 **Тòчат се катò ～à.**〈口〉鱼贯而行。**Червàта му се влàчат.** 他伤(病)得很重。

червообрàз|ен -*на* [形] 肠状的

червото̀чина [阴] ❶虫粪,虫屎 ❷〈方〉同 червоя̀дина

червоя̀дина [阴] 蛀孔,虫眼;虫子的伤害

черв|я̀ -*ùш*, -*ùх* [未] 抹红,染红;涂口红：～я̀ у̀стните си 把嘴唇涂红 ～я̀ яйцà 把鸡蛋染红 — **се** [被动] **～èне** [中]

черв|я̀ се -*ùш се*, -*ùх се* [未,中态] ❶脸红,害羞,害臊：～я̀ се катò момùче 像个女孩子一样害羞 ❷涂口红;抹胭脂 **～èне** [中]

червя̀с|вам [未], **червя̀сам** [完] 生虫;生蛆：Я̀бълките ～аха. 苹果生虫了。Кашкавàлът ～а. 奶酪生蛆了。◇ **～ал с (от) парù**〈口〉趁很多钱;拥有百万巨资 **～ване** [中]

чèрг|а [阴] ❶毯子;地毯：шàрени ～и 花毯 ❷〈转〉社会地位,经济状况：И тòй е от нàшата ～а. 他也是我们这种地位的人。❸〈转〉家系,世系,家世,族系：Двèте семèйства са от еднà ～а. 两家属于一个宗族。❹茨冈人的帐篷 ◇ **дъ̀рпам ～ата към сèбе си**〈口〉损人利己 **за свòята ～а** 为了个人的利益 **простùрам се спорèд ～ата си**〈口〉根据收入安排生活;量入为出;计划过日子

чергàр -*и* [阳], **чергàрка** [阴] 过无定居生活的人,过漂泊生活的人

чергàр|ин -*и* [阳] 同 чергàр

чергàрск|и -*а* чергàрин 的形容词：～и живòт 无定居的生活,漂泊生活

чергàрство [无复,中] 无定居的生活,漂泊,流浪

чергùл|о -*а* [中] 车篷;篷布

чердà [阴] 畜群,牲口群

чердà|к -*ци* [阳] 同 чардàк

черджѐ *-та* [中] 小毯子;小地毯

чѐр|ен[1] *-на* 和 **чер** (只单,阳) [形] ❶黑的,黑色的;乌黑的(与 бял (白的)相对): ~на забрадка 黑头巾 ~ни гарвани 黑乌鸦 ~на коса 黑头发 ❷乌黑的;黝黑的;昏暗的: ~на кожа 乌黑的皮肤 ~ен хляб 黑面包 ~ни прозорци 昏暗的窗户 ~на нощ 黑夜 ❸〈转〉忧郁的,郁闷的,黑暗的,艰难的,困难的,沉重的: ~ни мисли 忧郁的思想 ~ен труд 沉重的劳动 ~ни дни 艰难的日子 ❹〈转〉不幸的;狼狈不堪的: ~на вдовица 不幸的寡妇 ❺〈转〉凶恶的,恶毒的,不怀好意的,黑暗的,居心叵测的: ~на участ 厄运 ~на чума 凶恶的瘟疫 ❻〈转〉(用于贬意)极端的: ~на омраза 极端仇恨 ~на неблагодарност 忘恩负义 ❼〈转〉可恨的,讨厌的,令人憎恨的: Не искам повече да ви гледам. Черни сте пред очите ми. 我不想再看到你们,在我眼里你们是非常可恨的。Ò,аз знам какво нещо е главоболието! Като ме скове понякога — целият свят ми се вижда ~ен! 啊,我可知道头痛是什么滋味! 有时我头痛起来,觉得整个世界都是可憎的。❽[用作名] 1. **~ен** *-ни* [阳] 黑种人,黑人: Черните отхвърлят колониалното робство. 黑人们摆脱了殖民主义的桎梏。2. **~но** [中] 黑色 3. **~но** [中] 黑衣服: Тя беше облечена в ~но и скромно. 她穿着朴素的黑衣服。◇ **Бели парѝ за ~ни дни.** 〈民〉要节省钱以防困难的日子;常将有日思无日。**за ~ните ми (ти, му...) очѝ** 〈口〉1. 没什么必要 2. 没什么好处 **~ен арап** (民歌中)史诗般的英雄 **~ен вход** 后门,旁门,边门 **~(ен) дроб** 肝 **~(ен) пипер** 胡椒(*Piper niger*);胡椒粉 **~ен списък** 〈转〉黑名单 **~(ен) хайвер** 黑鱼子 **~на борса** 〈口,旧〉黑市 **~на дъска** 黑板 **~на кутия** (飞机等的)黑匣子 **~на металургия** 黑色冶金学;黑色冶金业 **~ни метали** 黑色金属,钢铁 **~но духовенство** 出家的(不结婚的)僧侣阶层 **~но злато** 〈转,书〉乌金,煤炭 **~но на бяло** 〈口〉书面凭据,白纸黑字;书面证明

чѐрен[2] [阳]〈方〉同 чирен

чѐреп [阳] ❶颅骨 ❷〈方〉同 чиреп

чѐреп|ен *-на* череп 的形容词: ~на кост 颅骨

черѐпица [阴]〈方〉同 керемида (瓦)

чѐрепня [阴]〈方〉同 подница (烤面包用的平瓦锅)

черѐша [阴] ❶ 欧洲甜樱桃树(*Prunus avium*) ❷樱桃 ◇ **бяла ~** 淡黄色的樱桃 **черна ~** 紫红色的樱桃

черешà|к *-ци* [阳,集] 樱桃林,小樱桃树丛

черешàр *-ят,-я* [阳], **черешàрка** [阴] 卖樱桃的人

черѐшов *-а* [形] 樱桃的;樱桃色的: ~о дърво 樱桃树 ~цвят 樱桃色 ~о сладко 樱桃酱;樱桃蜜饯 ◇ **~о топче** 〈史〉保加利亚四月起义时用樱桃树干制作的一种土火炮

черѝбаши|я *-ята,-и* [阳]〈口〉茨冈人的头领

чѐрква [阴] ❶教堂,礼拜堂: Градят нова ~. 正在建新教堂。❷教堂里的祈祷(礼拜): ходя на ~ 去祈祷 Черквата свърши. 祈祷做完了。❸教会: Черквата го анатемоса. 教会把他革出教门。◇ **Намѐрил ~ да се кръсти.** 〈口〉他弄错了地方;他找错了门。

черкѐз *-и* [阳], **черкѐзка** [阴] 契尔克斯人(属高加索人,土耳其奴役保加利亚时他们中的一部分曾移居保加利亚,被统治当局利用来对保加利亚人进行迫害)

черкѐз|ин *-и* [阳] 同 черкез

черкѐзк|и *-а* черкезин 的形容词: ~а шашка 契尔克斯剑

чѐркова [阴]〈民〉同 черква

черкòв|ен *-на* [形] 教堂的;教会的;宗教的: ~ни камбани 教堂的钟 ~на служба 教堂里的祈祷(礼拜)

черкòвищ|е *-а* [中] ❶教堂遗址 ❷教堂的院落

черкòвни|к *-ци* [阳], **черкòвница** [阴] 迷信宗教的人;经常做祈祷的人

черковнославя̀нск|и *-а* [形] 教会斯拉夫的: ~и език 教会斯拉夫语 ~и букви 教会斯拉夫语字母

черкỳва|м се [未,中态] 到教堂祈祷(礼拜): ~м се в манастира 到修道院去祈祷

Чѐрна горà 黑山(欧洲)

чернѐене 见 чернея 和 чернея се

чѐрнене 见 черня 和 черня се

черн|ѐя *-еѐш,-я̀х*, 过主形动 *-я̀л,-я̀ла,-ѐли* [未] ❶成为黑色的,变黑,发乌: Кожата ми лесно ~ее на слънце. 我的皮肤很容易让太阳晒黑。❷〈转〉感到痛苦,受苦,吃苦,难受: Оставили сме ги да плачат и да ~еят по нас. 我们让他们为我们而哭泣,为我们而痛苦。❸同 чернея се **~ѐене** [中]

черн|ѐя се *-еѐш се,-я̀х се*, 过主形动 *-я̀л се,-я̀ла се,-ѐли се* [未,中态] 呈现出黑色: Гората се ~ее в далечината. 远处森林呈现出一片黑色。**~ѐене** [中]

черни̇кав *-а* [形]〈罕〉浅黑色的,灰黑色的: ~а брада 浅黑色的胡子

черни̇лка [阴] ❶黑色,黑色颜料 ❷〈植〉柄锈菌(*Puccinia*)

черни̇л|о *-à* [中] ❶黑色,黑颜料: ~о за вежди 描眉炭,眉笔 ❷〈转〉艰难困苦的生活,不幸的生活: робско ~о 奴隶般的艰苦生活

черни̇ца [阴] ❶桑树(*Morus alba*) ❷桑葚

черни̇чев *-а* черница 的形容词: ~и градини 桑园 ~а пръчка 桑木棍 ~о буре 桑木桶

чѐрнич|ък *-ка* [形] 有些黑的;发黑的: ~ка девойка 皮肤有些黑的姑娘

чѐрно [副] ❶用黑色: Дъската е боядисана ~. 板子是用黑色漆的。❷忧郁地,郁闷地;悲观地: гледам ~ на бъдещето 悲观地展望将来 ◇ **Черно ми е (~ ми става) пред очите.** 1.我眼前一片黑暗。2.我感到不顺眼;使我不愉快。

чернобòрсаджи|я *-ята,-и* [阳], **чернобòрсаджийка** [阴]〈口〉搞黑市贸易的人,黑市商人

чернобòрсаджийск|и *-а* чернобòрсаджия 的形容词

чернобòрсов *-а* [形] 黑市的,黑市交易的: ~а цена 黑市价格

чернобрàд *-а* [形] 黑胡子的: ~ калугер 留着黑胡子的修道士

черновà [阴] 同 черновка

чернов|ѝ *-à* [形] **~à хартия** 草稿纸

чернòвка [阴] ❶草稿纸 ❷草稿: пиша ~ 打草稿

черновѐжд *-а* [形]〈书〉黑眉毛的

черноглѐд *-а* [形]〈书〉悲观的,(对事物)持悲观态度的

черноглѐд|ец *-ци* [阳]〈书〉悲观主义者;悲观的人

черноглѐдство [无复,中]〈书〉悲观主义

черногòр|ец *-ци* [阳], **черногòрка** [阴] 黑山人,门的内哥罗人

черногòрск|и *-а* Черна гора 和 черногорец 的形容词

чернодрѐшков|ец *-ци* [阳] 穿深色服装的农民(与 белодрешковец (穿浅色服装的农民)相对)

чернодро̀б|ен -*на* [形] 肝的：～но заболя̀ване 肝病

черноз̀ем [阳] 黑(钙)土

чернозѐм|ен -*на* чернозѐм 的形容词：～ни по̀чви 黑土壤 ～на о̀бласт 黑土壤地区

чернока̀п|ец -*ци* [阳]〈贬〉戴黑帽子的人(神甫、修道士的绰号)

чернокнѝжни|к -*ци* [阳]〈书〉巫师,请神者,跳神者

чернoко̀ж -*а* [形] ❶黑皮肤的 ❷ [用作名] ～ [阳] 黑种人,黑人

чернoко̀с -*а* [形] 黑头发的：～о момчѐ 黑头发的男孩子

чернокрѝл -*а* [形] 黑翅膀的：～а птѝца 黑翅膀的鸟

Чѐрно морѐ 黑海(欧洲、亚洲)

черномо̀рск|и -*а* [形] 黑海的：～и гра̀д 黑海海滨城市 ～о крайбрѐжие 黑海沿岸

черноо̀к -*а* [形] 黑眼睛的：～а мома̀ 黑眼睛的姑娘

чернорабо̀тни|к -*ци* [阳]〈罕〉做粗活(重体力活)的工人

черноря̀з|ец -*ци* [阳]〈古〉同 мона̀х (僧,和尚,出家人)

черносо̀тни|к -*ци* [阳]〈史〉(帝俄时代的)黑帮分子

черносо̀тническ|и -*а* [形] 黑帮分子的,黑帮的

чернота̀ [阴] 黑,黑色

чернотру̀дов -*а* [形]〈书〉重体力的;艰苦劳动的：～ живо̀т 重体力劳动的生活

чѐрн|я -*иш*, *чѐрних* [未] ❶染黑,涂黑：～я си вѐждите 描眉 ～я си коса̀та 把头发染黑 ❷〈转〉诋毁,诽谤,中伤：Стѝга сте ～или човѐка. 你们不要诽谤这个人了。❸〈转〉使不幸,使倒霉：Недѐй да ～иш сама̀ живо̀та и младостта̀ си, дъще! 女儿,不要自己使生活和青春变得不幸！— **се** [反身,被动] **～ене** [中]

черпа̀|к -*ци* [阳] ❶舀水的器具,舀子 ❷(指炊具)炒菜勺,盛菜勺

чѐрпене 见 чѐрпя[1] 和 чѐрпя[2]

черпѐнка [阴] 同 чѐрпене

черпня̀ [阴] 同 чѐрпене

чѐрп|я[1] -*иш*, *чѐрпих* [未] ❶舀,汲,戽,舀取：～я вода̀ 舀水 ❷〈转〉吸取,获得,得到：～я свѐдения 得到消息 ～я мъдро̀ст от кнѝгите 从书中吸取智慧 — **се** [被动] **～ене** [中]

чѐрп|я[2] -*иш*, *чѐрпих* [未] ❶(用饮料、点心)招待,请吃(东西)：С какво̀ ще ～им го̀стите? 我们用什么招待客人们呢? Марѝна бѐше му ка̀зала, че всѝчки за ѝменните днѝ ～ят със сла̀дко. 玛丽娜曾对他说,所有的人过命名日都请吃甜食。❷请客,宴请：Днѐс тѝ ще ～иш, що̀м си полу̀чил хонора̀р. 你得了稿酬,今天你该请客了。— **се** [被动] **～ене** [中]

черт|а̀ [阴] ❶线,线条,道：пра̀ва ～а̀ 直线 съединѝтелна ～а̀ 连接线 тѐгля ～а̀ 划线,划道 ❷界线,界限,边界：до ～а̀та на хоризо̀нта 到地平线 в ～ѝте на гра̀да 在市界以内,在市内 ❸ [常复] 面貌,面容,面庞,脸盘：Тя̀ ѝма мно̀го нѐжни ～ѝ. 她有一副很温柔的面容。❹皱纹：Една̀ отвѐсна ～а̀ бѐше се спря̀ла между̀ гайта̀нените ѝ вѐжди. 一条垂直的皱纹立在她两道秀丽的眉毛之间。❺〈转〉特征,特点：осно̀вна ～а̀ на хара̀ктера му 他性格的基本特点 ～ѝ на бъ̀лгарите 保加利亚人的特征 ◇ **в кра̀тки ～ѝ**〈书〉简短地：Ѐто в кра̀тки ～ѝ и програ̀мата. 这里还有简单的日程安排。**в о̀бщи ～ѝ**〈书〉概括地,总的说,大体上

черта̀ене 见 черта̀я 和 черта̀я се

черта̀не [中] 同 черта̀ене

черта̀|я -*еш*, -*х* [未] ❶画线：～я нѐщо по земя̀та 在地上画着什么 ❷描画：Деца̀та ～ят бу̀квите. 孩子们在描写字母。❸绘制：～я пла̀н 绘制平面图 ❹画上,显出轮廓：Пъ̀лният мѐсец ～еше зла̀тен пламтя̀щ пъ̀т върху̀ тъ̀мните водѝ на морѐто. 一轮圆月在昏暗的海面上勾出一条金光闪闪的路。— **се** [被动] ◇ **～я гра̀ници (предѐли)** 划定边界 **～ене** [中]

черта̀|я се -*еш се*, -*х се* [未,中态] 现出,显出,看得见,露出来：По полѐто я̀сно се ～ят ма̀лки пъ̀тѐчки. 在田野上清楚地看见很多小路。Нѝ едѝн човѐк не сѐ вѝждаше вън от око̀пите и лѝнията на позѝцията се ～еше са̀мо от непрекъ̀снатите гърмѐжи. 战壕外一个人也看不见,只有从不断的枪炮声才能判断出阵线来。**～ене** [中]

черта̀тел|ен -*на* [形] 绘图的：～на дъска̀ 绘图板

чертѐж [阳] 图,平面图,图纸：архитекту̀рни ～и 建筑图纸,营造图

чертѐж|ен -*на* [形] 制图的,绘图的：～ни инструмѐнти 绘图仪器

чертѝца [阴] черта̀ 的指小 ◇ **съединѝтелна ～**〈语法〉连字符,连(字)号(连接复合词两部分或移行时用的小横(-))

черто̀г -*зи* [阳]〈古,诗〉宫殿,殿堂

черто̀жни|к -*ци* [阳], **черто̀жничка** [阴] 绘图员,制图员

черто̀жническ|и -*а* черто̀жник 的形容词

черто̀жничество [无复,中] 绘图,制图

черу̀пест -*а* [形] 同 черу̀пчест

черу̀пка [阴] 硬壳,硬皮,外皮;贝壳,外壳,介壳：～ на яйцѐ 鸡蛋壳 о̀рехова ～ 核桃壳 ～ на о̀хлюв 蜗牛壳 ～ на костену̀рка 乌龟壳 ◇ **свѝвам се (прибѝрам се) в ～та си**〈口〉缩在壳里,与世隔绝,闭关自守

черу̀пчест -*а* [形] 硬壳的;壳状的：～а скала̀ 壳状岩石

черчевѐ -*та* [中]〈旧,口〉窗框;(窗的)一扇

черя̀сл|о -*а* [中]〈民〉❶犁铧 ❷铁杵

чеса̀л|о -*а̀* [中] (刷马等牲畜的)刷子,梳子

чѐсане 见 чѐша

чесно̀в -*а* [形] 大蒜的;蒜做的：～а миризма̀ 大蒜味 ～ сала̀м 蒜肠 ◇ ～ **лу̀к**〈民〉同 чѐсън

чест -*та̀* [无复,阴] ❶荣誉,名誉,荣幸,光荣：семѐйна ～ 家庭的荣誉 партѝйна ～ 党的荣誉 национа̀лна ～ 民族的荣誉 ѝмам чу̀вство за ～ 有荣誉感 Ѝмам ～та̀ да Ви позна̀вам. 我很荣幸认识您。❷(女人的)童贞,贞洁,贞节：момѝнска ～ 姑娘的贞洁 ❸〈旧〉敬意,尊敬,尊重,敬仰,敬重：посрѐщам го с голя̀ма ～ 怀着深切的敬意欢迎他 ❹幸运,幸福：най-висо̀ка ～ в живо̀та 生活中最大的幸福 ❺〈民〉命运：То̀й мѝсли, пла̀че като̀ детѐ, бѐз да зна̀е нѝто дѐ се намѝра, нѝто къдѐ ще излѐзе и каква̀ ～ го о̀ще ча̀ка. 他像孩子一样思索着,哭着,不知道自己的处境,不知道会出现在何处,也不知道什么样的命运在等待着他。◇ **в ～ на ня̀кого (нѐщо)**〈书〉为了对某人表示尊敬;为了庆祝(祝贺)某人(某事);为了纪念某人(某事)：Та̀я вечерѝнка се да̀ваше в ～ на славя̀нските го̀сти. 这个晚会是为斯拉夫客人们举行的。Мно̀го рабо̀тници да̀доха обеща̀ния в ～ на годѝшнината на Велѝката октомврѝйска револю̀ция. 许多工人为庆祝伟大的十月革命纪念日而许下了诺言。**за зла̀ ～**〈民〉不幸地 **излѝзам с ～ от нѐщо (изпълня̀вам с ～ нѐщо)** 很好地做完

某事;对某事问心无愧 **ѝмам ～(тà) да**〈庄〉有幸…,很荣幸… **отдàвам ～**〈军〉行敬礼 **полè на ～тà**〈书〉战场: Загѝнал на полèто на ～тà. 他牺牲在战场上了。**прàвя ～ нѐкому**〈书〉使某人荣幸;对某人赞扬: Учѝлищните здàния прàвят ～ на градà. 学校的建筑物为城市增了光。

чест -*а*[形]❶时常的,常常的,常有的;屡次的,频繁的: ～и посещѐния 时常拜访 ～и закъснѐния 时常迟到 ～и грѐшки 屡犯的错误 ～и гърмѐжи 频繁的枪声 ❷密的,稠密的,茂密的: ～а горà 茂密的森林 **～о**[副]: Тòй запòчна да ѝдва при нèя ～о. 他开始经常地到她这里来。◇ **～о пъ̀ти** 多次地,经常地

чѐст[ву]ва|м[未]〈书〉庆祝,庆贺;举行庆祝会;举行欢迎会(宴会等): ～м побèда 庆祝胜利 Днѐс ～ме паметтà на Ивàн Вàзов. 今天我们纪念伊凡·伐佐夫。Чѐствуват стогодѝшнината на нарòдните читàлища. 庆祝人民读书室创立100周年。— **се**[被动] **～не**[中]: ～не годѝшнината от освобождѐнието на Бъ̀лгàрия 庆祝保加利亚解放日

чѐст|ен[1] -*на*[形]❶诚实的,诚心诚意的;正直的: ～ен човѐк 诚实的人 ～но лицѐ 诚实的面孔 ～ен пòглед 诚实的目光 ❷正当的;廉洁的: ～ен трỳд 正当的劳动 ❸〈民〉(指妇女)贞洁的;忠贞不渝的,清白的 ◇ **～на дỳма (～но слòво)**〈口〉真话,实话 **～на момà** 处女 **～но**[副] **～ност** -ността[阴]

чѐст|ен[2] -*на*[形]〈民〉可敬的;尊敬的: ～ни гòсти 尊敬的客人们

честѐне 见 честя̀

честѝт -*а*[形]❶〈诗〉幸运的,幸福的: ～ живòт 幸福的生活 ～и хòра 幸福的人们 ❷(祝贺,道喜时用语)祝…好: Честѝта Нòва годѝна! 新年好! 恭贺新禧! Честѝт ти рождѐн дѐн! 恭贺你的生日! **～о**[副]:Честѝто! 祝贺你(您)!

честѝтк|а[阴]❶[常复]祝词,贺词 ❷贺卡,贺电

честит|я̀вам[未], **честитя̀** -*ѝш*, -*ѝх*[未,完]祝贺,道喜: Честитѝх му нòвите дрѐхи. 我祝贺他穿上了新衣服。Днѐс Ви е ѝмен дѐн и àз дойдòх да Ви ～я̀ и поднесà тòя скрòмен букѐт. 今天是您的命名日,我来给您道喜,并献给您这一小束花。**～я̀ване**[中]: Предàй му мòето новогодѝшно ～я̀ване. 请向他转达我新年的祝贺。

честномѝслещ -*а*[形]〈书〉客观思考的,公正考虑的: ～и хòра 客观思考问题的人们

честолю̀б|ец -*ци*[阳]〈书〉虚荣心重的人,功名心重的人,沽名钓誉者

честолюбѝв -*а*[形]❶荣誉感强的,自尊心强的,好强的: ～ човѐк 自尊心强的人 ❷虚荣心重的,功名心重的,沽名钓誉的;争强好胜的: ～а женà 虚荣心很强的女人 ～и пòмисли 虚荣的念头 ～и намерѐния 沽名钓誉的意图 **～о**[副] **～ост** -осттà[阴]

честолю̀бие -*я*[中]❶极强的自尊心 ❷虚荣心,功名心,贪图功名

честотà[无复,阴]❶经常使用;经常出现 ❷〈专〉频率,周率

чест|я̀ -*ѝш*, -*ѝх*[未]〈民〉❶勤去,经常去: Дѐто те мрàзят — не ходѝ, дѐто те обѝчат — не ～ѝ.〈俗〉讨厌你的地方不要去,欢迎你的地方不要经常去。❷(公鸡)频繁地打鸣,一声接一声地打鸣 ❸〈罕〉[只三]经常做,频繁发生: Сражѐнието се усѝлваше, зàлповете ～я̀ха. 战斗在激烈进行着,炮火密集起来。**～ѐне**[中]

чѐсън[无复,阳]大蒜(*Allium sativum*)

чѐсънче -*та*[中]蒜瓣

чет[只单,无冠词,阳]〈民〉同 брòй(数量)◇ **Ня̀ма (ня̀мат) ～.** 非常多,多得数不清: Ня̀маха ～ закàните на женà му. 他老婆的恫吓可真多。

чѐта[阴]❶(争取民族解放斗争的)起义队伍,部队: партизàнска ～ 游击队 ❷体操队,体育队 ❸〈民〉(为某一共同工作组成的)队,组 ❹支队,中队

че|тà -*тѐш*, -*тòх*, -*тѐ*,过主形动 -*л*[未]❶读,阅读,看;会念,会读: ～тà на глàс 出声地读 ～тà на ỳм 默读 ～тà кнѝги 读书 Дъщеря̀ ми вѐче ～тѐ. 我的女儿已经会念书了。Сегà ～тà политѝческа икономѝя. 现在我正在读政治经济学。❷讲课,讲授,讲演: ～тà доклàд 作报告 Тòй ～тѐше лѐкции по бъ̀лгарска истòрия. 他曾讲授保加利亚历史。❸〈民〉祷告,祈祷: Акò не тѝ мѝне, елà при дя̀да си пòпа да ти ～тѐ. 如果你的病还不好,就到神甫爷爷那里让他为你祷告一下。Тя̀ ѝскаше да вѝка пòпа да ѝ ～тѐ, илѝ бàйчка да ѝ побàе. 她想让神甫为她祷告或是让巫婆为她念念咒。❹〈转〉看出,看透,猜出(某人的感情、思想、希望等): Тя̀ ～тѐше зàвист и омрàза в очѝте на еврѐйките. 她从这些犹太女人的眼里看出了妒忌和仇视。По лицѐто на Палàзов ～тѐше, че тòй не ѝ вя̀рва. 她从帕拉佐夫的脸上看出,他不相信她。❺(与某些抽象名词如морàл, прòповед, наставлѐния, нотàции 等连用)说教,教导,告诫: Не мѝ ～тѝ морàл! 别对我说教了! ❻〈民〉数,点(数): ～тà парѝ 点钱,数钱 — **се**[被动] ◇ **～тà катò по водà**〈口〉读得很流利 **～тà мèжду редовѐте** 从字里行间看出,觉察出 **～тà нòти** 识乐谱 **～тà ня̀кому (кòнско) евàнгелие**〈口,蔑〉责备某人,训斥某人 **～тà присъ̀да**〈法〉宣判 **～тене**[中]

четàл|о -*à*[中]识字板;识字卡片

четвероно̀г -*а*[形]〈动〉❶四足的: ～о живòтно 四足动物 ❷[用作名] **～о** -*и*[中]四足类动物

четвòр|ен -*на*[形]❶四部分组成的: ～ен конѐц 四股线 ❷四倍大的: ～ен успѐх 四倍的成绩 ～ен размѐр 四倍大的尺寸 ◇ **～но платнò**〈民〉(四股双经织成的一种)厚帆布 **～но**[副]

четвòрица -*та*[数]〈民〉四个人(多指男人或其中包括男人)

четвòрка[阴]❶4,四 ❷(评定成绩的)4 分,良: Тòй ѝма сàмо еднà ～ — по истòрия. 他只有一门历史得了 4 分。❸(纸牌的)4 点 ❹4 股纱(线) ❺4 人一组 ❻(城市里的)4 路车,第 4 电话局等

четвòр|я -*иш*, -*их*[未]〈民〉把两对牛套在一辆车上 ◇ **Четвòри ми пред очѝте (очѝте ми ～ят).** (因强烈光照或过度疲劳)我把东西看成重影;我两眼花了。

чѐтвърт[不加冠词,阴]❶1/4;(时间)一刻: ～ чàс 一刻钟 òсем часà без ～ 8 点差 1 刻 ❷1/4 千克: ～ зàхар 1/4 千克白糖 ❸〈乐〉4 分音符,1/4 拍: тàкт трѝ ～и 3/4 的拍子

четвъ̀рт|и -*а*[序数]第四: живѐя на ～ия етàж 住在四层(楼) ученѝк в ～и клàс 四年级的学生

четвъртѝна[阴]❶1/4: ～ от я̀бълка 一个苹果的 1/4 ❷〈乐〉1/4 拍;1/4 拍音符

четвъртѝнка[阴] четвъртѝна 的指小

четвъртѝт -*а*[形]方形的,四方的,四角的: ～о лицѐ 四方脸 ～ кàмък 方石 ～а кърпа 方巾 ～о дървò 方木

четвъртоклàс|ен -*на*[形](学校)四年级的: ～но образовà-

ние 四年制教育 ～ни учѐбници 四年级教科书

четвъртокла̀сни|к -ци［阳］, **четвъртокла̀сничка**［阴］四年级学生

чѐтвъртфинал［中］〈运〉1/4 决赛

четвъ̀ртъ|к -ци［阳］星期四

четвъ̀ртъч|ен -на четвъртък 的形容词：～ни заседа̀ния 星期四的会议

чѐт|ен[1] -на［形］(指数字)成对的,双数的,偶数的(与 нечѐтен (奇数的,单数的)相对)：～но число̀ 偶数,双数 ～ни номера̀ 双号

чѐт|ен[2] -на чѐта 的形容词：～ен командѝр 部队指挥员

чѐтене［中］❶见 чета̀：Тѝя очила̀ са за глѐдане, а дру̀гите бя̀ха за ～. 这副眼镜是平常(看东西)用的,那一副是看书用的。❷［只单］(低年级的)阅读课：Днѐс ѝмаме ～, смя̀тане и рису̀ване. 今天我们有阅读、算术和图画课。❸朗诵晚会：литерату̀рно ～ 文学朗诵晚会

чет|ѐц -ци̇̀［阳］❶同 чита̀тел ❷〈戏剧〉朗诵演员

четив|о̀ -а̀［中］❶课本中的文选,作品选录：Четива̀та в чита̀нките тря̀бва да бъ̀дат съобразѐни с възрастта̀ на деца̀та. 小学课本中的文选应该适应孩子们的年龄。❷［只单］读物：полѐзно ～о̀ 有益的读物 популя̀рно ～о̀ 通俗读物 худо̀жествено ～о̀ 文艺读物 Взѐх си ～о̀ за във вла̀ка. 我带了在火车上看的读物。

чѐтина［阴］鬃,刚毛,硬毛：свѝнска ～ 猪鬃

чѐтинест -а［形］❶长满鬃的,长满硬毛的：～а ко̀жа 满是硬鬃的皮 ❷像鬃一样硬的：～и муста̀ци 硬鬃般的胡须 ❸〈转〉长满胡须的,满脸胡子的：～а бу̀за 长满胡须的脸颊

чѐтири［数］4,四：～ деца̀ 四个孩子 ～ годѝни 四年 сто̀л с ～ кра̀ка 四条腿的椅子 Двѐ и двѐ пра̀вят ～. 2 加 2 等于 4。◇ **вървя̀ на ～ кра̀ка** 匍匐前进,爬行 **глѐдам с ～ очѝ**〈口〉1.非常注意,非常小心 2.非常关怀(关心)某人：Тя̀ глѐдаше с ～ очѝ Сто̀йко, защо̀то то̀й бѐше опо̀рата ѝ в то̀зи до̀м. 她非常关心斯托伊科,因为在这个家里斯托伊科是她的靠山。3.望眼欲穿(非常焦急地盼望)：А̀з с ～ очѝ глѐдам да снесѐ коко̀шката пря̀сно яйцѐ, та да го да̀м на детѐто си, а тѝ го вземаш. 我焦急地盼着母鸡下个鲜蛋给孩子吃,可你把蛋拾去了。**между̀ (на) ～ очѝ**〈口〉只在两个人之间,只限于两人,两人单独地：Ела̀ да ти ка̀жа нѐщо на ～ очѝ. 你过来,我们两人单独说件事情。**отва̀рям си очѝте на ～ (очѝте ми игра̀ят на ～)**〈口〉特别留神,眼睛直盯着 **трѝ-～** 三四个,几个,一些：На трѝ-～ киломѐтра отту̀к. 离这儿有三四公里。**хо̀дя (ка̀рам я, работя) пѐт за ～**〈民〉无目的地走(生活,做某事)

чѐтири-［复合词第一部］表示"四"之意,例如 четирибу̀квен (四个字母的), четиристѐнен (四面的), четиримѐсечен (四个月的), четирито̀нен (四吨的), четириъ̀гълник (四角形)

четиригла̀с|ен -на［形］〈乐〉四声部的：～ни хо̀рови пѐсни 四部合唱歌曲

четиригодѝш|ен -на［形］❶四岁的：～но детѐ 四岁的孩子 ❷四年的：～ен ста̀ж 四年的工龄

четиригодѝшнина［阴］四周年

четиридѐл|ен -на［形］〈植〉(指叶子)四叶一株的：Детелѝна с ～ни листа̀ 四叶的三叶草

четѝридесет -мѐ［数］同 четирѝйсет

четиридесетгодѝш|ен -на［形］同 четирийсетгодѝшен

четиридесетгодѝшнина［阴］40 周年

четиридесетднѐв|ен -на［形］40 天的：～ни боевѐ 40 天的战斗 ～но бѐбе 40 天的婴儿

четиридесѐт|и -а［序数］同 четирѝйсети

четиридесетѝна［数］同 четирийсетѝна

четиридневн|ен -на［形］四天的：～на обико̀лка 四天的周游 ～ни сражѐния 四天的战斗 ～но а̀гънце 四天的羊羔

четириета̀ж|ен -на［形］四层(楼)的：～на къ̀ща 四层(楼)的房子

четирѝйсет -мѐ［数］❶40：～ годѝни 40 年 На събра̀нието прису̀тстваха ～ ду̀ши. 有 40 人出席了会议。❷［用作名］～［复］〈口〉(对死者的)第 40 天祭奠：Стру̀ваха му ～. 为他举行了第 40 天祭奠。

четирийсетгодѝш|ен -на［形］❶40 岁的：～ен мъ̀ж 40 岁的男人 ❷40 年的：～ен мѝр 40 年的和平

четирѝйсет|и -а［序数］第 40

четирийсетѝна［阴］❶40 左右,40 上下 ❷1/40

четирика̀т|ен -на［形］〈民〉同 четириета̀жен

четирикра̀к -а［形］四足的,四脚的,四腿的：～о сто̀лче 四腿小凳

четирикра̀т|ен -на［形］四次的,四回的：～но поява̀ване на сцѐната 在舞台上四次出现

четирикрѝл|ен -на［形］四翼的;四扇的：～ен гардеро̀б 四开衣柜 ～ни прозо̀рци 四扇窗

четирилѝст|ен -на［形］〈植〉四叶的：～на детелѝна 四叶的三叶草

четирѝма［数］四个人(指男人或其中包括男人)

четиримѐсеч|ен -на［形］四个月的：～но пелена̀че 四个月的婴儿 ～ен пла̀н 四个月的计划

четиримѐсечи|е -я［中］四个月：Преизпъ̀лнихме пла̀на за вто̀рото ～е. 我们超额完成了第二个四月计划。

четиримѐст|ен -на［形］四座的,有四个座位的：～ен автомобѝл 有四个座位的汽车

четиримѐтров -а［形］四米的：～а греда̀ 四米横木,四米长的梁 ～ стъ̀лб 四米高的柱子

четиримото̀р|ен［形］有四个发动机的：～ен самолѐт 四引擎飞机

четирина̀десет -мѐ［数］同 четирина̀йсет

четирина̀десетгодѝш|ен -на［形］同 четиринайсетгодѝшен

четирина̀десет|и -а［序数］同 четирина̀йсети

четирина̀йсет -мѐ［数］14

четирина̀йсетгодѝш|ен -на［形］❶14 岁的：～но момчѐ 14 岁的男孩 ❷14 年的：～ни проу̀чвания 14 年的研究

четирина̀йсет|и -а［序数］第 14：～и то̀м от съчинѐнията на Ва̀зов《伐佐夫全集》第 14 卷

четиринедѐл|ен -на［形］四个星期的：～но обучѐние 四星期的教学,四星期的训练

четирино̀г -а［形］〈动〉❶四足的,四脚的：～о живо̀тно 四足动物 ❷［用作名］**～о** -и［中］四足类动物

четирио̀с|ен -на［形］有四个轴的：～ен ваго̀н 有四个轴的车厢 ～на мотрѝса 四轴电动车

четирисѐдмич|ен -на［形］四个星期的：～на брига̀да 四个星期的义务劳动队 ～но момѝче 刚生下四个星期的女孩

четирисрѝч|ен -на［形］四个音节的,四个音节组成的：～на

дума 四个音节的词

четириста|ен -*йна* [形] 有四个房间的，四居室的：～ен апартамѐнт 四居室的一套住宅

четиристѐн|ен -*на* [形]〈数〉四面的：～на прѝзма 四面棱柱体

четиристѐнни|к -*ци* [阳]〈数〉四面体

четиристѝш|ен -*на* [形] 四行诗的：～на стро̀фа 四行的诗节

четиристѝши|е -*я* [中] 四行诗

четиристо̀т|ен -*на* [序数] 第 400：Днѐс е ～ното представлѐние на тàзи пиѐса. 今天是这个剧的第 400 场演出。

чѐтиристотин -*тѐ* [数] 400：～ лѐва 400 列弗 на ～ мѐтра оттỳк 离这里 400 米

четиристрàн|ен -*на* [形] 四国的，四方的：～но съглашѐние 四国协定

четиристрỳн|ен -*на* [形]〈乐〉四弦的

четиритàктов -*а* [形]〈专〉(指发动机)四冲程的

четирито̀н|ен -*на* [形]〈专〉四吨的；载重四吨的：～ен камио̀н 四吨载重卡车

четирицвѐт|ен -*на* [形] 四色的；有四种颜色的

четиричàсов -*а* [形] 四小时的，四个钟头的：～о заседàние 四小时的会议

четиричлѐн|ен -*на* [形] 包括四个成员的；四人组成的：～но семѐйство 四口之家 ～на комѝсия 四人委员会

четириъгъл|ен -*на* [形] 四角的；有四个角的：～на стàя 四角的房间 ～на кутѝя 四角的盒子

четириъгълни|к -*ци* [阳]〈数〉四角形

четѝрма [数] 同 четирѝма

чѐтка [阴] 刷子：～ за обỳвки 鞋刷 ～ за зъби 牙刷 ～ за рисỳване 画笔 бояджѝйска ～ 油漆刷子

чѐтка|м [未] 刷，刷洗：～м дрѐхи 刷衣服 ～м косàта си 梳理头发 — **се** [反身，被动] ～**не** [中]

четкàр -*ят*, -*я* [阳]，**четкàрка** [阴] 制刷匠；刷子商人

четкàрни|к -*ци* [阳] 放衣刷的木匣(布袋)

четкàрница [阴] 制刷作坊(工厂)

четкàрск|и -*а* четкàр 和 четкàрство 的形容词：～а работѝлница 制刷作坊

четкàрство [无复，中] 制刷业

четлѝв -*а* [形] 易读的，清楚工整的：～ по̀черк 工整易读的笔迹 ～ ръкопѝс 清楚易读的手稿 ～**о** [副] ～**ост** -*остта* [阴]

четмо̀ [无复，中]〈民〉❶ ～ **и писмо̀** 读和写：Да се наỳчи на ～ и писмо̀. 让他学会读书写字。❷同 чѐтене

чѐтни|к -*ци* [阳] ❶参加起义队伍的人，起义者 ❷(学生操练队伍的)排头

чѐтническ|и -*а* [形] 起义者的：～о събрàние 起义者的会议 ～о движѐние 起义者的运动

чѐтничество [无复，中] 起义者运动

чѐтнишк|и -*а* [形] 同 чѐтнически：～о въоръжѐние 起义者的武装

чех -*ът*, -*а*, -*и* [阳]，**чехкѝня** [阴] 捷克人

Чѐхия 捷克(欧洲)

чехлàр -*ят*, -*я* [阳] 拖鞋匠；拖鞋商人

чехлàрница [阴] 拖鞋作坊

чехлàрск|и -*а* чехлàр 和 чехлàрство 的形容词：～а работѝлница 拖鞋作坊

чехлàрство [无复，中] 制拖鞋业

чехл|о̀ -*à* [中] (夏天用来罩在帽子顶部的)白套，布套，布罩

чѐх|ъл -*ли* [阳] 拖鞋，便鞋 ◇ **под ～ъл**〈口，谑〉怕老婆，唯妻子之命是从

чѐхълче -*та* [中] ❶ чѐхъл 的指小 ❷〈动〉草履虫 (*Paramaecium*)

Чечѐния 车臣(俄罗斯)

чѐ|ша -*шеш*, *чѐсах* [未] ❶挠，搔：～ша си гърбà 搔背 ～ша с мо̀лив главàта си 用铅笔挠脑袋 ❷梳(头发等)：～ша ко̀ня 给马梳理 ～ша косà 梳头发 ❸〈方〉梳，梳理，粗梳：～ша вълна 梳毛 — **се** [反身，被动] ◇ **～ша си езѝка**〈口〉说废话，胡扯，胡说八道

чѐшел [阳]〈方〉同 грѐбен (梳子)

чешѝри [复，无单]〈方〉❶同 потỳри (农民穿的粗呢灯笼裤) ❷同 беневрѐци (农民穿的白色粗呢紧身裤)

чешѝт [阳] ❶〈民〉品种，品类，种类：Ѝмаше нѝколко ～а овцѝ. 他曾有几个品种的绵羊。❷〈口〉怪人，古怪的人：То̀й е голя̀м ～. 他是个很古怪的人。◇ **за** ～〈口〉(为增加品种等而)只求拥有少量：Насадѝх и от тѝя коко̀шки, ко̀лкото за ～. 我的几只母鸡也拿去孵蛋，好多些花样。

чѐшк|и -*а* ❶ Чѐхия 和 чех 的形容词：～и пѝсател 捷克作家 ～и езѝк 捷克语 ～а сто̀ка 捷克货 ～а литератỳра 捷克文学 ❷ [用作名] ～**и** [阳] 捷克语：Разбѝраш ли ～и? 你懂捷克语吗?

чешмà [阴] ❶(石头、砖头等砌成的)水槽，水池：Налѝх водà от ～та. 我从水槽里灌了水。❷〈口〉自来水龙头：Затворѝ ～та в кỳхнята. 把厨房的水龙头关上!

чешмеджѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 水管工，修水龙头的工人

чешмѐн -*а* чешмà 的形容词

чѝба [感] (呵斥、轰赶狗时的喊声)去!

чибỳ|к -*ци* [阳]〈旧〉❶长烟袋杆 ❷长杆烟袋

чибукчѝ|я -*ята*, -*и* [阳] ❶〈旧〉(给主人递烟袋的)仆人 ❷〈转〉拍马屁的人，巴结者，献媚者，走狗

чибỳчка [阴] 小烟袋

чивгàр [阳]〈民〉(套在一辆车或犁上的)两对牛(马)：Орѐм с ～. 我们套两对牛犁地。

чивѝя [阴]〈民〉楔子，木楔；木条：Закачѝх лàмпата на еднà дървена ～. 我把灯吊在一个木楔子上。◇ **Изхвръква (хвръква, мръдва) ми ～та.**〈口〉我头脑混乱；我脑子不清楚；我失去理智；我发疯了：Хвръква ми ～та от рàдост. 我高兴得忘乎所以。Хвръква ми ～та по нѐя. 她使我神魂颠倒。

чѝга [阴] 小鲟 (*Acipenser ruthenus*)

чи гун [不变，阳] 气功

чѝзма [阴]〈方〉同 ботỳш (靴，长靴)

чизмàр -*ят*, -*я* [阳] 皮靴匠

чизмàрск|и -*а* [形] 皮靴的；皮靴匠的：～а работѝлница 皮靴作坊

чизмàрство [无复，中] 皮靴业

чи|й -*я̀*, -*ѐ*, -*ѝ* [代一形] ❶谁的，什么人的：Чѝй е то̀зи ко̀н? 这匹马是谁的? Чия̀ е тàзи кнѝга? 这本书是谁的? ❷ [用作连] (引出宾语从句) 谁的，什么人的：Избрàхте ме за войво̀да, а и досегà не стѐ ме попѝтали ко̀й съм àз, ～й съм сѝн. 你们推我做了首领，可至今没问过我是谁，是谁的儿子。

чѝ|йто -*ѝто*, -*ѐто*, -*ѝто* [代,用作连]（引出定语从句,指出主句中被说明事物的所属）谁的,什么人的：Чѝйто ръцѐ са на̀й-бѐли, тòй на̀й-ма̀лко е ра̀ботил. 谁的手最白,谁干的活就最少。В хòда на революцията вэѐха учàстие хѝляди млàди хòра, ～йто именà днѐс са сѝмволи на геройзъм. 成千上万年轻人参加了革命,他们的名字今天成了英勇精神的象征。

Чика̀го 芝加哥(美国城市)

чѝк-чирѝк [感]（鸟的）唧唧叫声,啾啾叫声

чилѐ -*та* [中]〈口〉线团,轴线：двè вълнени ～та 两团毛线

Чѝли 智利(南美洲)

чилѝ|ец -*йци* [阳], **чилѝйка** [阴] 智利人

чилѝйск|и -*а* Чѝли 和 чилѝец 的形容词

чим -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 方形草土块,方形草皮

чимшѝр [阳]〈植〉❶锦熟黄杨（*Buxus sempervirens*）❷[用作形,不变] 锦熟黄杨的,黄杨的

чимшѝр|ен -*на* [形] 黄杨木的：～на люлка 黄杨木摇篮

чимшѝров -*а* [形] 同 чимшѝрен

чин[1] -*ът*, -*а̀*, *чѝновѐ* [阳]（学生坐的）书桌,课桌,座位：Приберѐте кнѝгите под ～а̀. 请把书放在课桌里。седя̀ на пъ̀рвия ～ 坐在第一排位子 По ～овѐте седя̀ха, притѝснати еднò до дрỳго, òколо двайсетѝна децà. 课桌后面一个挨一个挤着坐了大约 20 来个孩子。

чин[2] -*ът*, -*а̀*, -*ове* [阳] ❶职衔,官衔：висòк ～ 高官衔 офицѐрски ～ 军官官衔 Произвѐдоха го в пò-гòрен ～. 他被提升到更高的职位上。❷〈旧〉官员：нѝзши ～ове 低级官员

чѝна [阴]〈方〉同 стрѝна(婶婶)

чина̀р [阳]〈植〉同 я̀блан(悬铃木,筱悬木)（*Platanus orientalis*）

чинѐли [复,无单]〈乐〉钹;铙钹

чѝн|ен -*на* [形]〈书,旧〉循规蹈矩的,守规矩的,规规矩矩的,守秩序的,端庄的,老成持重的：～ни децà 守规矩的孩子们 **～но** [副]：Отнача̀ло вечѐрята вървѐше тѝхо, ～но, без мнòго ра̀зговори. 开始,晚宴进行得很安静,有秩序,没有很多的交谈。

чѝнене 见 чѝня 和 чѝня се

чинѝен -*а* [形]〈旧,口〉同 порцела̀нов(瓷的,瓷器的)：～и ча̀ши 瓷杯子 ～а дръжка 瓷把手

чинѝйка [阴] 小盘,小碟

чинѝтел [阳]〈书〉同 фа̀ктор(因素)

чинѝя [阴] 盘子,碟子：плѝтка ～ 浅盘 дълбòка (сỳпена) ～ 深(汤)盘 изя̀ждам еднà пъ̀лна ～ сỳпа 喝完满满一盘汤

чѝнка[1] [阴]〈方〉同 стрѝнка(婶婶)

чѝнка[2] [阴]〈动〉苍头燕雀（*Fringilla coelebs*）

чѝнкин -*а* [形]〈方〉同 стрѝнкин(婶母的)

чѝнкини [复]〈方〉同 стрѝнкини(婶母家)

чинòвни|к -*ци* [阳], **чинòвничка** [阴] ❶职员,官员,官吏：вѝсш ～к 高级职员 ба̀нков ～к 银行职员 дрѐбен ～к 小官吏 ❷〈转,不赞〉玩忽职守的人,官僚

чинòвническ|и -*а* [形] ❶职员的,官员的,官吏的：～и запла̀ти 官薪 ～о семѐйство 官吏家庭 ～и ща̀т 职员定员(编制) ❷〈不赞〉玩忽职守的,敷衍塞责的,官僚的,官僚主义的：～о отношѐние към слỳжбата 对职务的官僚主义态度 **～и** [副] 敷衍塞责地,官僚主义地：Ѝма хòра, кòйто глѐдат на ра̀ботата ～и. 有些人对于工作敷衍塞责。

чинòвничество [无复,中] ❶官职：Уважа̀вам онѝя младѐжи, кòйто бя̀гат от ～то. 我敬重那些不谋官职的年轻人。❷[集] 官员们,官吏们：Ця̀лото ～ бѐ събра̀но тỳк. 全体官员聚集在这里。❸〈转〉敷衍塞责的态度,官僚主义态度

чинòвничест[ву]ва|м [未]〈罕〉当职员;任官职：Дойдòх в Сòфия във фина̀нсовото министѐрство. Чинòвничествувам. 我到了索非亚,进财政部当了职员。**～не** [中]

чинòвничка 见 чинòвник

чинòвнишк|и -*а* [形] 同 чинòвнически ①解：～а слỳжба 官职 ～а запла̀та 官薪

чиноначàлие [无复,中]〈书,旧〉官位等级,品级

чинопочитàние [无复,中]〈书,旧〉小官对大官的尊敬,官纪

чинопочитàтел|ен -*на* [形]〈书,旧〉尊敬上级的,遵守官纪的：～но отношѐние 尊敬领导的态度 **～но** [副]

чѝн|я -*иш*, *чѝних* [未]〈民〉❶作,做：～я мета̀ни 深鞠躬 ～я облòг 打赌 ～я път 让路 Щò ～иш? 你在干什么? Каквò да ～я? 我能做些什么呢? 我有什么办法呢? ❷值(多少钱),价钱是：Кòлко ～и тая̀ ша̀пка? 这顶帽子多少钱? Не ～и нѝ пѐт па̀рѝ. 一文不值。❸可用,适用,中用,合格,胜任：Водàта не ～и за хòра. 这水不适于人饮用。Ра̀ботата не ～еше. 工作无价值;工作得不好。❹[无人称]（常用于否定）不行;不好;不对;不该：И по хòрата да се не разна̀ся товà, че и тò не ～и. 不要在人们中间散布这个,因为这是不对的。— **се** [被动] ◇ **Не ～и нѝ сч̀упена (пỳкната) пара̀ (грòш).**〈民〉一钱不值;毫无意义：За мѐне машѝната не ～и пỳкнат грòш, щòм не мѝ нòси дòход. 对我来说,机器既然不带来收入,就毫无价值了。**Тòлкова ми ～и.**〈民〉对我来说无所谓;对我来说反正都一样;不关我的事。**～ене** [中]

чѝн|я се [只三单] **чѝни ми се** чѝнѝ ми се [未,无人称]〈民〉我认为,我觉得：На Бала̀шев се ～еше, че е ка̀зал всѝчко, каквòто тря̀бва. 巴拉舍夫认为,他说了他应该说的一切。**～ене** [中]

чип[1] -*а* [形] ❶(指鼻子)小而翘的：～о нослѐ 小翘鼻子 ❷(指人)有小翘鼻子的：～о момчѐ 翘鼻子的小男孩

чип[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶(玩扑克牌用的)筹码 ❷〈专〉(计算机的)芯片

чѝпав -*а* [形]〈罕〉(指鼻子)小而翘的：～ нòс 翘鼻子

чипа̀|к -*ци* [阳]〈方〉女式短衫

чѝпка|м [未]〈儿〉(给婴儿或小孩)洗澡,洗浴：Ха̀йде, ма̀миното, елà да те ～ме. 来呀,妈的宝贝,来给你洗个澡。— **се** [反身,被动] **～не** [中]

чипонòс -*а* [形] 小翘鼻子的：～о момѝче 长着小翘鼻子的女孩

чипс -*ът*, -*а* [阳] 炸薯条

чир -*ът*, -*а*, -*ове* [阳], **чѝрка** [阴]〈方〉(多指脖子上长的)疖子

чира̀|к -*ци* [阳] ❶(跟着师傅学艺的)学徒：обуща̀рски ～к 鞋匠学徒 ❷〈旧〉店员 ❸〈转,口〉生手,新手,徒工

чиракль̀|к -*ци* [阳]〈民〉学徒期

чиракỳва|м [未] 学徒,学手艺：～м трѝ годѝни 学徒三年 **～не** [中]

чира̀шк|и -*а* [形] 学徒的,学艺的;徒工的：～о учѝлище 技工学校,艺徒学校 ～и кỳрс 学艺训练班 ～а престѝлка 徒工的围裙

чѝрен [阳] 刀柄,刀把

чѝреп [阳] ❶碎瓦片,碎瓷片 ❷豁裂的陶器,破陶器

чирѝка|м [未] (鸟)啁啾叫,叽叽喳喳叫: Врабцѝ ~т. 麻雀在叽叽喳喳叫。**~не** [中]

чирѝш [阳] ❶(鞋匠用的)糨糊,胶水 ❷(浆布用的)粉浆

чирищлѝ|я -*и* [单数不变,形] (指布匹)浆过的,上过浆的: ~я хасѐ 上过浆的白平纹布

чѝрка 见 чир

чѝроз [阳] 干咸青鱼,干腌青鱼: пѐчен ~ 烤干青鱼 ◇ **сух (слаб) като ~** 〈口〉骨瘦如柴的人

чѝроз|ен -*ена* 和 -*на* чѝроз 的形容词

чѝслен -*а* [形] 数的,数字的: ~а стойност 数值 ~о превъзхо̀дство 数字上的优势 **~о** [副]: На̀шата авиа̀ция превъзхо̀ждаше ~о вра̀жеската. 我们的空军在数量上超过了敌军。**~ост** -остта̀ [阴]: Комѝсията се бѐше не са̀мо премѐстила, но и изменѝла по ~ост. 委员会不仅迁移了,而且在数量上也有了变动。

числѐне 见 числя̀ 和 числя̀ се

числѝтел -*ят*, -*я* [阳]〈数〉分子: В дробта̀ 2/5 ~ е 2, а знамена̀тел е 5. 分数 2/5 中 2 是分子,5 是分母。

числѝтел|ен -*на* [形] ❶ **~но ѝме**〈语法〉数词 ❷ [用作名] **~но** [中] 数词: ~но бро̀йно 基数词 ~но порѐдно 序数词

числѝтелница [阴]〈旧〉算术课本

числ|о̀ -*а̀* [中] ❶〈数〉数: цяло ~о̀ 整数 дробно ~о̀ 分数 чѐтно ~о̀ 偶数 многозна̀чно ~о̀ 多位数 трицѝфрено ~о̀ 三位数 ❷〈旧〉日,号: на всѐко пъ̀рво ~о̀ от мѐсеца 在每月的一号 Коѐ ~о̀ е днѐс? 今天是几号? ❸ [只单] 数,数量,数目: Та̀зи организа̀ция увеличѝ ~о̀то на своѝте члѐнове. 这一组织扩大了会员的人数。❹〈语法〉数: едѝнствено ~о̀ 单数 мно̀жествено ~о̀ 复数 Сказу̀емото се съгласу̀ва с по̀длога по ~о̀. 谓语和主语保持数的一致。◇ **в това̀ ~о̀**〈书〉其中: В това̀ ~о̀ и а̀з. 其中也包括我。

числ|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未]〈公文〉列入,算作,视为,作为,认为: Числя̀т ми всѝчко, коѐто съм полу̀чил. 他们把我所收到的一切都列入我的名下。**— се** [被动] **~ѐне** [中]

числ|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态] (被)列入,被认为,视为,算作: Числя̀ се между̀ здра̀вите. 我被列入健康人之列。**~ѐне** [中]

чист -*а* [形] ❶干净的,清洁的,洁净的(与 мръ̀сен (脏的)相对): ~и дрѐхи 干净衣服 ~и прозо̀рци 干净的窗户 ~а ча̀ша 干净的杯子 ~а вода̀ 净水 ~ въ̀здух 新鲜空气 ~ лист хартѝя 干净纸,白纸 ❷爱干净的,清洁的,整洁的: Тѐ са ~и хо̀ра. 他们是爱整洁的人。❸干净的,空白的;晴朗的: ~о лицѐ 洁白的脸 ~а луна̀ 清澈的月亮 ~о небѐ 晴朗的天空 ❹(指声音)清晰的,清脆的: ~ гла̀с 清脆的声音 ❺〈转〉纯洁的,纯正的;诚实的,真诚的;清白的,正当的;无愧的: ~о сърцѐ 纯洁的心,诚心,真心 Съвестта̀ ми е ~а. 我的良心是无愧的。Да па̀зим ~о велѝкото зва̀ние на Па̀ртията. 让我们保持党的伟大称号的纯洁性。❻纯洁的,纯贞的,童贞的: ~а дево̀йка 纯贞的少女 ❼纯的,净的: ~о кафѐ 纯咖啡 ~о зла̀то 纯金 ~ спирт 纯酒精 ~ бъ̀лгарин 纯粹的保加利亚人 ~и слава̀ни 纯斯拉夫人 ❽(指话、口音、演奏等)纯正的,地道的: гово̀ря ~ бъ̀лгарски езѝк 讲地道的保加利亚语 То̀зи цигула̀р ѝма мно̀го ~ то̀н. 这个小提琴手演奏的音调纯正。❾〈转,口〉纯粹的,完全的,真正的: ~а измѝслица 纯粹的捏造 ~а изма̀ма 纯属欺骗 ~а фанта̀зия 纯属幻想 ❿(指利润、收入等)纯的,净的: ~а печа̀лба 纯利 ~ до̀ход 纯收入 Трѝ хѝляди лѐва ~а за̀губа. 3000 列弗的纯亏损 ◇ **~о брашно̀** 面粉,白面 **Не му̀ е ~а ра̀ботата.**〈口〉他做了不光彩的事情;他做了昧心的事。**приѐмам за ~а монѐта**〈书〉信以为真 **Пъ̀тят е ~.**〈民〉道路是平坦的;畅通无阻。**~ понедѐлник**〈民〉大斋的第一个礼拜一 **~а ра̀бота**〈口〉1. 非常好,极好: Тазигодѝшният ни мѐд е ~а ра̀бота! 我们今年的蜜是极好的。2. 很好地,很可靠地,保险地 **~о изку̀ство** 纯艺术(脱离社会生活和实际的艺术流派)

честа̀ч [阳], **чиста̀чка** [阴] 清洁工,清扫工;揩车工

чиста̀ч|ен -*на* [形] 清洁的: ~на машѝна 清扫机

чиста̀чка [阴] ❶(汽车等的)雨刷 ❷ 见 чиста̀ч

чѝстене 见 чѝстя

чистѝлище [无复,中]〈书,宗〉炼狱(据天主教教理说,这是位于天堂和地狱之间的地方,人死后不入地狱,升天堂前在这里洗净罪恶)

чѝстка [阴] 清除,清洗: ~ в па̀ртията 党内的清洗,清党 провѐждам ~ 进行清洗

чистнѝ|к -*ци* [阳], **чистнѝца** [阴]〈口〉爱清净的人,讲卫生的人: То̀й е голя̀м ~к. 他是一个非常爱干净的人。

чѝсто [副] ❶干净地,整洁地: В ста̀ята бѐше тѝхо и ~. 房间里安谧又整洁。❷纯正地,完全地: Това̀ бѐше ~ бъ̀лгарско сѐло. 这是一个纯粹的保加利亚村庄。Ма̀сата бѐше покрѝта с ~ бя̀ла покрѝвка. 桌子上铺着洁白的桌布。❸清楚地;准确地,正确地: То̀й свѝри ~. 他演奏得很准确。Гла̀сът му се лѐе гла̀дко, ~. 他讲起话来流利、清楚。❹只是,正是,纯粹是: Припѝсваше се на бащ̀а ми ~ мо̀я винà. 他把纯粹是我的过错记到我父亲身上。◇ **на ~ съм с нѐкого** 同某人没有任何可隐瞒的东西,开诚布公地与某人相处,与某人坦率相处 **препѝсвам на ~** 誊清 **~ и про̀сто**〈口〉1. 直接地,无保留地,无条件地 2. 只是,不过是: Та то̀ не ѐ нѝкакво заявлѐние, то̀ е ~ и про̀сто пра̀зен лист хартѝя. 这不是什么声明,只不过是一纸空文。

чистокръ̀в|ен -*на* [形] ❶纯种的: ~ен ара̀бски ко̀н 纯种阿拉伯马 ❷〈转,口〉真正的,实在的,完全的,地道的: ~ен софия̀нец 真正的索非亚人 ~ен провинциалѝст 地道的外省人 **~ност** -ността̀ [阴]

чистописа̀ние [中]〈旧〉同 краснопѝс (习字,书法)

чистоплъ̀т|ен -*на* [形] ❶爱清洁的,素性好洁的: ~ен човѐк 爱清洁的人 ❷〈转〉道德上纯洁的 **~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

чистосърдѐч|ен -*на* [形] 诚恳的,真诚的,正直的,心胸坦白的,直爽的: ~но призна̀ние 坦白的承认 **~но** [副]: Ще ти призна̀я ~но всѝчко. 我向你坦白地承认一切。**~ност** -ността̀ [阴]

чистосърдѐчие [无复,中]〈罕〉心胸坦白,光明磊落,正直,直爽

чистота̀ [无复,阴] 清洁,整洁;纯洁,纯洁性: па̀зя ~ 保持清洁 нра̀вствена ~ 道德上的纯洁

чистофа̀йни|к -*ци* [阳], **чистофа̀йница** [阴]〈口〉爱干净的人,讲卫生的人: Сѝн му е голя̀м ~к. 他的儿子是一个非常爱干净的人。

чѝст|я -*иш*, *чѝстѝх* [未] ❶使清洁,使干净,扫除,刷洗,擦净: ~я къ̀щата 打扫房子 ❷剥皮,去壳,弄净(去掉无用的部

分)：～я орѝз 择米 ～я боб 剥芸豆 ～я рѝба 拾掇鱼 ～я дървѐтата от гъсѐници 把树上的毛虫弄掉 ❸〈转〉清除，肃清；消灭：～я бу́рен 除草 ～я дървенѝци 消灭臭虫 ～я плъ́хове 消灭老鼠 Тря́бва да ～им па̀ртията от елемѐнти, който се откъ́сват от ма̀сата. 必须把脱离群众的分子清除出党。— **се** [反身，被动] ～**ене** [中]

чѝтав *-а* [形] ❶ **здра̀в и** ～ 完整无缺的，安然无恙的 ❷〈口〉健全的，完好的

чита̀|к *-ци* [阳]〈蔑〉同 ту́рчин (土耳其人)

чита̀лищ|е *-а* [中] 文化室，文化馆，读书室(备有图书馆、阅览室、文娱活动室和报告厅等)：То́й бѐ взѐл от ～ето една̀ кнѝга. 他在文化馆里借了一本书。В съ́бота вечерта̀ в ～ето ѝмаше вечерѝнка. 星期六的晚上在文化馆有晚会。

чита̀лищ|ен *-на* [形] 文化馆的：～ен сало̀н 文化馆活动室 ～на библиотѐка 文化馆图书室 ～ен дее́ц 文化馆活动家

чита̀лня [阴] 阅览室

чита̀нка [阴] 初级课本，儿童读物：нѐмска ～ 初级德语课本

чита̀тел *-ят, -я* [阳]，**чита̀телка** [阴] 读者；阅览者：～ на приключѐнски рома̀ни 惊险小说的读者 писма̀ на ～ите до реда̀кцията на вѐстника 读者致报纸编辑部的信 Писа̀телят ще ѝма срѐща с ～ите си. 这位作家将会见自己的读者。Библиотѐката разпола̀га с удо̀бна свѐтла за̀ла за ～ите. 图书馆里有供阅览者用的舒适明亮的大厅。

чита̀телск|и *-а* [形] 读者的：～и о̀тзив 读者的反响，读者的意见 ～и интерѐси 读者的兴趣 ～а гру́па 阅读小组

чита̀шк|и *-а* чита̀к 的形容词

чифлига̀р *-ят, -я* [阳]〈民〉❶庄园主，农场主 ❷庄园工人，农场工人

чифлига̀рск|и *-а* чифлига̀р 的形容词

чифлѝ|к *-ци* [阳] (地主的)庄园，农场：бѐйски ～ци 别伊们的(老爷们的)庄园

чифликчѝйск|и *-а* [形] 庄园主的，农场主的：～а къ́ща 庄园主的房子 ～и имо̀т 庄园主的财产

чифликчѝ|я *-ята, -и* [阳]，**чифликчѝйка** [阴] 庄园主，农场主

чифлѝшк|и *-а* [形] 庄园的，农场的：Зад дъ́бовата гора̀ бя́ха ～ите зда̀ния. 柞树林后面是庄园的房舍。

чифт *-ът, -а, -ове* [阳] ❶对，双：～ обу́ща 一双鞋 два̀ ～а чора̀пи 两双袜子 два̀ ～а га̀щи 两条裤衩 ～ гъ́лъби 一对鸽子 ～ воло̀ве 配套的一对牛 ❷论对计算(付钱，计数)：Яйца̀та се прода̀ват по едѝн лѐв ～ът. 鸡蛋卖一个列弗一对。❸偶数：Числото 12 е ～. 数字 12 是偶数。❹(指衣服)一套：два̀ ～а до̀лни дрѐхи 两套内衣

чифтѐ *-та* [中]〈口〉❶双筒猎枪 ❷同 чифт ◇ **хвъ́рлям** ～〈口〉(马、驴等)尥蹶子：хвъ́рлям ～та със за̀дните си крака̀ 用后蹄尥蹶子

чѝфт|ен *-на* [形] ～**но число** 偶数

чифто̀с|вам [未]，**чифто̀сам** [完]〈口〉使成双，使成对：Чифто̀сахме мо̀я и нѐговия ко̀н. 我们把我的马和他的马凑成了一对。— **се** [被动，中态]

чифу́т *-и* [阳]，**чифу́тка** [阴]〈旧，蔑〉同 еврѐин (犹太人)

чифу́т|ин *-и* [阳] 同 чифут

чифу́тск|и *-а* чифу́т 的形容词

чифчѝйск|и *-а* чифчѝя 的形容词

чифчѝйство [无复，中]〈方〉农夫的活计，庄稼人的营生

чифчѝ|я *-ята, -и* [阳]，**чифчѝйка** [阴]〈方〉农夫，庄稼人

чичеро̀не *-та* [阳]〈书〉(名胜古迹的)导游，向导

чѝчин *-а* [形]〈方〉同 чѝчов

чѝчко *-вци* [阳] чѝчо 的指小和表爱

чѝчка|м [未]〈方〉装进，放进，装入：Чѝчкай в торба̀та, па носѝ. 装进口袋里带着！

чѝчо *-вци* [阳] ❶叔父；伯父：Повѝкай ～ си. 喊你叔叔来。❷叔叔，伯伯(对较年长的男子的称呼，一般与名字连用)：～ Стоя́н 斯托扬叔叔 ❸大叔，大伯(对成年男子的尊称)

чѝчов *-а* [形] ❶叔父的，伯父的：～а чѐлял 叔父(伯父)家的孩子们 ❷ [用作名] ～**ият** [阳]，～**ата** [阴]，～**ото** [中]，～**ите** [复]〈口〉我的孩子，好孩子(叔叔、伯伯对侄子或小孩、青年人的称呼) ❸ [用作名] ～**и** [复]〈口〉叔叔家；伯伯家：Госту́вах ня́колко дѐна у ～и. 我在叔(伯)父家住了几天。

чичопѐ|й *-ят, -я* [阳]〈民〉黄鹂，黄莺

чия̀ 见 чий

член[1] *-ът, -а, -ове* [阳] ❶成员，会员，委员：～ове от семѐйството 家庭成员 про̀фсъюзен ～ 工会会员 ～ на централния комитѐт на Па̀ртията 党中央委员 ～ на па̀ртията 党员 ～ на комсомо̀ла 共青团员 ～ на ООН 联合国会员国 ❷ [只复] 肢，肢体，四肢：Студъ́т се усѝлваше и вкочаня́ваше ～овете му. 越来越冷，他的四肢都冻僵了。❸条文，条款：～ на у́став 章程条文 ～ на зако̀н 法律条文 ❹〈数〉项，元：централен ～ 中心项 ❺〈书〉男性生殖器，阴茎 ◇ **до̀писен** ～〈旧〉(科学院的)通讯院士 ～**-кореспондѐнт** (科学院的)通讯院士

член[2] *-ът, -а, -ове* [阳]〈语法〉冠词：определѐн ～ 定冠词 неопределѐн ～ 不定冠词 ◇ **кра̀тък** ～ 短形冠词 **пъ́лен** ～ 长形冠词

чле́н|ен *-на* [形] 冠词的：～на фо̀рма 冠词形式

члѐнест *-а* [形] 肢节的，节肢的；肢体的：～и пипала̀ 有肢节的触角 ～и крака̀ 有肢节的腿

членестоно̀г|о *-и* [常复，中]〈动〉节肢动物

члѐнка [阴] член[1] ①解的女性：～ на Па̀ртията 女党员 ～ на дру́жество 女会员 ～ на ръково̀дството 女领导成员

членораздѐл|ен *-на* [形] ～**на рѐч** 段落分明的话

члѐнск|и *-а* [形] 成员的，会员的，委员的：～и вно̀с 会费 ～а ка̀рта 会员证

члѐнство [无复，中] 会籍，入会：двайсетгодѝшно непрекъ́снато ～ 连续 20 年的会籍

члену́ва|м[1] [未] 成为…成员，是…成员：Вѝе ～те лѝ в ня́коя па̀ртия? 您参加什么党派没有？～**не** [中]

члену́ва|м[2] [未，完]〈语法〉加冠词 — **се** [被动] ～**не** [中]

члѐнче *-та* [中] (蟹、蜘蛛等的)肢节

члун *-ът, -а, -ове* [阳]〈方〉小船

чмо̀ка|м [未]〈方〉巴哒嘴，发出咂嘴声(接吻声，响吻声) ～**не** [中]

чоба̀н *-и* [阳]〈方〉牧羊人，羊倌

чоба̀н|ин *-и* [阳] 同 чоба̀н

чоба̀нск|и *-а* [形] 牧羊人的，羊倌的：～о ку́че 牧羊狗

човѐ|к *-ци* 和 *лю́де, хо̀ра*，呼格 *-че* [阳] ❶人：у́мен ～к 聪明的人 чѐстен ～к 正直的人 разбра̀н ～к 通情达理的人 ～к на настроѐния 情绪容易变化的人 ～к на изку́ството 搞艺术的人

❷有道德的人,受人尊敬的人:Човѐк излѐзе тòя пъ̀т. 这次他成了一个有道德的人。❸男人,男子汉 ❹〈民〉(与物主代词连用)丈夫,男人:Тъ̀рсим ~ка ти. 我们在找你的丈夫。Нѐйният ~к òще не сѐ е въ̀рнал. 她的丈夫还没有回来。◇ **бòжи ~к**〈口〉温存的人 **душà ~к**〈口〉好人,善良人 **жѝв ~к**〈口〉[只用于否定]人:Наòколо жѝв ~к не сѐ вѝжда-ше. 周围一个人也看不见。**катò ~к**〈口〉善意地,好好地 **пѐдя ~к**〈口〉矮人,侏儒 **половѝн ~к**〈口〉病人;极虚弱的人,半死不活的人 **ставам ~к** 1.开始新生,走上正路 2.获得成功;有进步,地位升高 **~к на мя̀сто**〈口〉办事坚决的人,说一不二的人,公正的人 **~че бòжи**〈民〉劝告、开导亲近人时不拘礼节的称呼

човекодѐн [阳](劳动时间计量单位)人日,一工活

човеколю̀б|ец -*ци* [阳]〈书〉博爱者,仁爱的人

човеколюбѝв -*а* [形]〈书〉博爱的,仁爱的

човеколю̀бие [无复,中]〈书〉博爱,仁,仁爱

човекомрàз|ец -*ци* [阳]〈书〉仇视人类者,恨世者

чевеконенàвист|ен -*на* [形]〈书〉仇视人类的:~ни идѐи 恨世思想

човеконенавѝстни|к -*ци* [阳]〈书〉同 човекомрàзец

човеконенавѝстническ|и -*а* [形]〈书〉同 човеконенàвистен

човекоподòб|ен -*на* [形]类人的,像人的

човекоя̀д|ец -*ци* [阳]吃人的野人,吃人者

човекоя̀дство [无复,中]吃人

човѐче -*та* [中]矮小的人,小个子的人

човѐч|ен -*на* [形]人道的,仁慈的,有仁心的:Тòй е отзивчѝв и ~ен. 他是个富有同情心的、仁慈的人。**~но** [副] **~ност** -ността̀ [阴]

човѐческ|и -*а* [形]〈旧〉同 човѐшки

човѐчество [无复,中]人类:ця̀лата истòрия на ~то 人类的全部历史

човѐчец [无复,阳]小人,微不足道的人,微末的人,毫无价值的人:Тòй бѐше дрѐбен ~,с глу̀павичко лицѐ. 他是一个微不足道的人,长着一副有点傻气的面孔。

човѐчно 见 човѐчен

човѐчност 见 човѐчен

човѐшк|и -*а* [形] ❶人的:~и кра̀к 人腿 ~о сърцѐ 人心 ❷人所固有的;人道的:~а рѐч 人的语言 ~о достòйнство 人的尊严 ~о отношѐние към хòрата 人道的对人态度 ❸人类的:~о обществò 人类社会 ❹供人使用的:~о жѝлище(人们的)住宅 ~о общежѝтие 人们居住的宿舍 ❺〈转,口〉可以将就的,还不错的,过得去的,像样的:~и живòт 还算过得去的日子

човѐшки [副]〈口〉好好地,合乎情理地,明智地,通情达理地:държà се ня̀кому ~ 通情达理地对待某人

човѐщина [无复,阴] ❶人性,人道:Покажѝ си ~та. 表现出人性来吧! ❷(人的)短处,弱点;毛病,过失:Пàк мирѝшеш на вѝно! — Ѐх, ~. "又喝酒啦!""唉,人之常情嘛!" ◇ **дòм на ~та**〈旧〉教养所(对青少年犯罪分子进行教育的地方)

чòвка [阴]喙,鸟嘴

човъ̀рка|м [未] ❶抓,挠,搔,触及(痛处):Не ~й ра̀ната. 别搔伤口。❷挖,掏,剔,扒,刨:Кокòшките ~т градѝната. 鸡群在刨园子。❸(虫子)蛀,蠹:Чѐрвеи ~ха гредѝ на плѐвнята. 虫子把草棚的梁木蛀了。❹〈转〉做零碎的活:Ця̀л дѐн ~ в градѝната. 全天他都在园子里做零活。❺〈转〉(思想、感情等)使担心,使不安,苦恼,折磨,刺激:Непрекъ̀снато, дѐн и нòщ, го разя̀ждаше, ~ше едѝн и същ въпрòс: накъдѐ? 到哪儿去呢? 总是这么一个问题,日夜不断地折磨着他,苦恼着他。— **се** [被动] **~не** [中]

чòглаво [副]〈民〉不愉快地,令人不舒服地;不便地;拘谨地,难为情地:Мѐн ми е ня̀как ~. 我觉得有点不好意思。

чòгло [副]同 чòглаво

чòкан [阳]〈方〉同 кочàн(玉米棒子)

чокò|ин -*и* [阳]同 чокòй

чокòй -*ят*, -*я* [阳], **чокòйка** [阴](罗马尼亚的)大地主,大农场主

чокòйск|и -*а* чокòй 的形容词:~и имòт 大地主的财产

чокòйство [无复,中]大地主阶层,大农场主阶层

чола̀к [不变,形]〈方〉缺一只手的,残手的,残指的

чола̀н [阳]小肘子肉

чома̀га [阴]〈方〉粗棍棒,大头棒

чомага̀ш [阳]〈方〉好打架的人;爱使拳弄棒的人;好斗者

чома̀|к -*ци* [阳]球,毬

Чомолу̀нгма 见 Джомолъ̀нгма

чоп[1] -*ъ̀т*, -*а* [无复,阳]〈专〉(加进抹天花板用的灰泥中的)麻刀(山羊毛等)

чоп[2] -*ъ̀т*, -*а* [无复,阳]〈方〉签:хвъ̀рлям ~ 抛签,投签

чопѐре|к -*ци* [阳]〈方〉同 чепѐрек

чòпка|м [未]〈口〉稍触及一下(痛处),抠一下,挖一下,搔一下,挠一下 — **се** [反身,被动] **~не** [中]

чòпл|я -*их*, *чòплѝх* [未] ❶抠,挠,搔,刨,剔:~я нѐщо с пръ̀сти 用手指抠某物 ❷(把伤口、脓包等)挠破,搔破,抠破:Не ~й пъ̀пката, да не сѐ инфектѝра. 不要把脓包搔破,别感染了。❸〈罕〉(放牧的牲畜)啃吃:Ма̀лкото ста̀до овцѝ и козѝ... сла̀дко ~еше мла̀дата тревà. 一小群绵羊和山羊香甜地啃吃着嫩草。❹〈转〉做零碎活:~я нѐщо 拾掇着什么 ❺〈转〉(思想、感情等)使担心,使忧虑,使不安,苦恼,折磨:Тая̀ мѝсъл от пò-ра̀но òще го ~еше и съблазня̀ваше. 这种想法早就使他不安,早就诱惑着他。— **се** [反身,被动] **~ене** [中]

чора̀п [阳]袜子:найлòнови ~и 尼龙袜 въ̀лнени ~и 毛袜 копрѝнени ~и 丝袜 плетà ~и 织袜子 хòдя по ~и 穿着袜子走 ◇ **Чора̀път се разплѝта.** 事情开始暴露。

чора̀п|ен -*на* чора̀п 的形容词:~на иглà 织袜针 ~на фа̀брика 织袜厂

чорапогàщи [复]连裤袜

чора̀пче -*та* [中] ❶ чора̀п 的指小 ❷汽灯纱罩

чорба̀ [阴]汤:~ с гъ̀би 蘑菇汤 пѝлешка ~ 鸡汤 бòб ~ 芸豆汤 ◇ **зѐлева (армѐева) ~** 泡菜汁

чòрбаджѝ [阳] ❶ чорбаджѝя 的呼格形式 ❷(置于名字前)大财主,东家

чорбаджѝйск|и -*а* чорбаджѝя 的形容词

чорбаджѝйство [无复,中] ❶[集]财主阶层 ❷财主的地位;财主派头,财主的尊严

чорбаджѝйст[ву]вам [未]〈书〉摆出大财主的架式(派头),端老爷架子

чорбаджилъ̀к [无复,阳]同 чорбаджѝйство ②解

чорбаджѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **чорбаджѝйка** [阴] ❶(土耳其

统治时期的)大财主 ❷剥削者;雇主,东家

чорбалàт -а [形] 同 чòрбест

чòрбест -а [形] (指菜肴)稀的,水多的,多汤的

чòрла [阴] 见 чòрльо

чòрлав -а [形] ❶披头散发的,头发蓬乱的 ~ човèк 披头散发的人 ❷(指胡须、头发)蓬乱的,散乱的: ~а брадà 蓬乱的胡子 ~а косà 蓬乱的头发 **~ост** -осттà [阴]

чòрли [复,无单]〈方〉一缕缕未梳理的、硬结的头发

чòрльо -вци [阳],**чòрла** [阴]〈不赞〉披头散发的人

чòрл|я -иш, чòрлùх [未] 使头发(胡须)散乱,弄乱头发(胡须)

чорт -ът, -а, -ове [阳] 同 дявол (鬼,魔鬼): Да го вземат ~овете! 让他见鬼去吧!

чортàн [阳] 小鲤鱼

чòртов[1] -а чорт 的形容词

чòртов[2] -а [形] **~а кòжа** (做鞋等用的)翻毛皮

чòртовск|и -а [形] 同 дяволски (鬼的,魔鬼的) **~и** [副]

чòтура [阴]〈方〉❶同 чýтура ❷同 бъклица (木制扁酒壶)

чохà [阴]〈旧〉同 сукно (呢绒,高级呢子)

чохадàр [阳]〈旧〉(古时王宫里的)侍卫官

чохаджù|я -ята, -и [阳]〈旧〉制呢绒工人;呢绒商人

чохèн -а [形] 呢绒的,呢料的: ~и дрèхи 呢绒服

чреват -а [形] **~а женà**〈方〉孕妇

чрèв|ен -на [形] 肠(子)的: ~но разстрòйство 肠功能失调,泄肚

чрèво [无复,中]〈古〉❶同 червò ❷肚子,腹腔,内脏 ◇ **~ àдово**〈古〉地狱的最底层

чревоугòд|ен -на [形] 贪食的

чревоугòдие [无复,中]〈罕〉同 чревоугòдничество

чревоугòдни|к -ци [阳],**чревоугòдница** [阴] 贪食无餍的人,贪吃的人

чревоугòдническ|и -а чревоугòдник 的形容词

чревоугòдничество [无复,中] 贪食无餍

чрèдни|к -ци [阳]〈民〉值班神甫

чрез [前] 通过,经过,借助,利用,使用,以,经由: Съмнùтелните рàботи проверяваше сàм или ~ другù. 他亲自或者通过别人检查可疑的事。Ръцèте му се опùраха на двè пàтерици, ~ тях се поддържаше висящата гòрна половùна на тялото. 他的两只胳膊拄着拐杖,利用拐杖支撑着悬垂的上半身。съобщàвам ~ печàта 通过报刊宣布 осъден на смърт ~ разстрèлване 判处枪决 Спасù се ~ бягство. 他通过逃跑而得救。лечèние ~ масàжи 用按摩治疗

чрезмèр|ен -на [形]〈书〉过大的,巨大的,宏大的,非常大的: ~ни усùлия 巨大的努力 **~но** [副] **~ност** -носттà [阴]

чýбрика [无复,阴]〈方〉同 чýбрица

чýбрица [阴] ❶〈植〉香薄荷 (*Satureia hortensis*)(用作烹调的香料) ❷配有辣椒粉等各种佐料的盐;椒盐

чувàл [阳] 麻袋,口袋;一麻袋(东西): ~ с цàревица 盛着玉米的口袋 пèт ~а пшенùца 五袋小麦 ◇ **(Той е като) брашнèн ~.**〈口〉他像面口袋一样总能抖搂出些面粉(喻总可以从他那里得到些东西或钱财)。

чý|вам [未],**чý|я** -еш, -х,过被形动 -т [完] ❶听,听见,听到: Нùщо не ~ваше. 他什么也没听见。Той не можел още нùщо да говòри, слàбо вùждал, с еднòто ухò не ~вал нùкак. 他还一点都不能说话,视力很差,一只耳朵一点儿也听不见。❷〈转〉听说,据悉: Чух, че се билù разделùли. 我听说他们分居了(离婚)了。Товà за пръв път ~вам. 这我第一次听说。❸〈口〉(只用于第二人称现在时和过去时、命令式)听着: Да не сù ми стъпил вèче в къщата, ~ ли! 你再别登我的家门,听见没有! ❹听,听从,听取,听信;服从: Говòря му, съвèтвам го, но не ~ва. 我跟他讲,劝他,但他都不听。❺〈方〉保护,保存,爱护: Добрòто кýче стàдо ~ва.〈俗〉好狗护羊群。❻〈方〉喂养,抚养: Чýва мàйка дèвет мùли сùна. 妈妈抚养着九个可爱的儿子。**— се** [被动] ◇ **Не искам и да ~я.**〈口〉我连听都不愿意听;我怎么也不会同意的。**Пòсле (утре) ще му ~ем гласà.** 以后我们会了解他的情况的。**Слàбо се ~.** 你多余说;你白费话。**Чут е.**〈方〉听到,听见。**~ване** [中]

чýвани|к -ци [阳],**чýваница** [阴]〈方〉由他人收养的孤儿,养子,养女

Чувàшия 楚瓦什(俄罗斯)

чýвствен -а [形] 肉体的;肉欲的,性欲的;性欲强烈的: ~а наслàда 肉体的快乐 ~ пòрив 性欲冲动 ~ човèк 性欲强烈的人 ~ пòглед 性欲强烈的目光,充满性欲的目光 **~о** [副] **~ост** -осттà [阴]

чувствùтел|ен -на [形] ❶敏感的;重感情的,多愁善感的: ~но място 敏感的地方 ~но момùче 重感情的姑娘 ~но сърцè 多愁善感的心 ❷过敏的,易受刺激的,易激动的,神经质的: ~на кòжа 过敏的皮肤 ~ен зъб 过敏的牙齿 ❸(指器械)灵敏的: ~ни везнù 灵敏的天平 ❹〈转〉颇大的,特大的,可观的: ~ни зàгуби 颇大的损失 ~ни промèни 巨大变化 **~но** [副] 显著地,强烈地 **~ност** -носттà [阴]

чýвств|о -а [中] ❶ [只单] 感,感觉,敏感;心: ~о на рàдост 快感 ~о на зàвист 嫉妒心 ~о за мýзика 乐感 ~о за красùвото 美感 ~о за справедлùвост 正义感 ~о за хýмор 幽默感 ~о за отговòрност 责任感 Òстро ~о на глàд го мъчеше. 强烈饥饿的感觉在折磨着他。Ùмам ~о, че съм му неприятна. 我觉得他看我不顺眼。❷感情,情感;爱情: Ùмам ~а към нèго. 我对他有感情。Товà е протùв вътрешното ми ~о. 这违背我的内心感情。приятелски ~а 友好的感情 лùчни ~а 个人的感情,私情 дòлни ~а 庸俗的感情 възвишèни ~а 崇高的感情 облùчам ~ата си в словà 把自己的情感用言语表达出来 ❸知觉,感觉: Той се прòсна без ~о на земята. 他昏倒在地上。❹信念,确信: Напрàви товà с ~ото, че е извършил нàй-полèзното дèло. 他确信自己做了一件顶有益的事情。◇ **шèсто ~о** 第六感觉

чýвст[ву]ва|м [未] 感觉,觉得,感到;觉察到: Нùкога не съм ~л такъв възтòрг при пèенето на еднà нарòдна пèсен. 在唱一首民歌时我从未感到这样兴高采烈过。Глèдаше я той и не ~ше нùщо, нù жàлост, нù мъка. 他看着她,什么感觉也没有,没有怜悯,也没有痛苦。~м глàд 觉得饿 ~м жàжда 觉得渴 ~м умòра 觉得累 ~м òстра бòлка 感到剧痛 ~м рàдост 感到高兴 ~м го катò бащà 觉得他像父亲一样 Чýвствуваше, че бèше дошлò врèме да се говòри открùто и ясно. 他觉得,已到了公开和明确地说出来的时候了。Тя ~ше, че я следù нèговият пòглед. 她觉察到他的目光在注视着她。**— се** [被动,中态]: Той се ~ безкрàйно щастлùв. 他感到无限的幸福。Чýвствувай се катò у домà си! 请像在自己家一样! Сùлно се ~ духът на епòхата. 充满着强烈的时代气息。**~не** [中]

чугу̀н [阳] 生铁,铸铁

чугу̀нен -*а* [形] 生铁(制)的;炼铁的: ~а пло̀ча 生铁板 ~а пѐчка 生铁炉 ~а пѐщ 炼铁炉

чугунодобѝв|ен -*на* [形] 炼铁的: ~на индѝстрия 炼铁工业

чугунолея̀р|ен -*на* [形] 铸铁的,炼铁的,化铁的: ~ен цѐх 铸铁车间

чугунолея̀рство [无复,中] 铸铁,炼铁

чуда̀|к -*ци* [阳] 脾气古怪的人,怪人

чуда̀т -*а* [形] ❶脾气古怪的: ~ човѐк 脾气古怪的人 ❷(形状)古怪的,特别的;奇异的: ~ полуо̀стров 奇异的半岛 ❸神奇的,神异的: ~ ра̀зказ 神奇的短篇小说 **~о** [副] **~ост** -остта̀ [阴] 古怪脾气: Ско̀ро привѝкна с ~остите на бра̀та си. 他很快就习惯了他兄弟的古怪脾气。

чуда̀ческ|и -*а* [形] 古怪的: ~и проя̀ви 古怪的行为

чуда̀честв|о -*а* [中] 古怪行为

чу̀д|ен -*на* [形] ❶奇怪的,怪异的,特殊的;令人惊讶的: ~ен човѐк 怪人 ~на ра̀бота 怪事 Ня̀ма нѝщо ~но в това̀. 这没有什么奇怪的。❷奇美的,美妙的: ~на ѐсен 美丽的秋天 Чу̀дна вѐчер бѐ. 那是一个美妙的夜晚。Чу̀дна картѝна се открѝ пред очѝте ни. 一幅异常美丽的图画展现在我们面前。❸极好的,非凡的,引人注目的,妙不可言的: ~но нѐщо 绝妙的东西 ~на ра̀бота 绝妙的事(东西)

чу̀дене 见 чу̀дя 和 чу̀дя се

чудѐс|ен -*на* [形] ❶非常好的;奇美的,绝佳的: ~ен ѝзглед 优美的风景 ~на обстано̀вка 奇美的环境 ~но вѝно 绝佳的葡萄酒 Чѐтох и ва̀шата послѐдна по̀вест. Мно̀го ху̀бава е, ~на е. 您最近一部中篇小说我也读过了,非常好,妙极了。Вся̀чки вѝе ми бя̀хте ~ни учѝтели. 你们都曾是我极好的老师。❷〈罕〉奇迹的,奇异的,神奇的: ~но изку̀ство 神奇的艺术 ~ен на̀чин 神奇的方法 **~но** [副]: А̀х, ~но свѝрят! 噢,他们奏得好极了! Машѝната ра̀ботеше ~но. 机器运转得非常好。

чудеся̀|я -*и* [常复,阴]〈民〉神奇的事,奇迹: Разка̀заха ми ~и за нѐго. 人们给我讲了他的奇迹。

чу̀дно [副] ❶使人惊讶地,奇怪地;有意思地: Чу̀дно е, че то̀й не гу̀би сѝли и не па̀да. 奇怪的是他没有失去力量,没有倒下。❷奇怪地,不一般地,非寻常地: Грозда̀н бѐше се отнѐсъл мно̀го ~ към Вълча̀н. 格罗兹丹曾以不寻常的态度对待沃尔昌。❸非常好地,美妙地;令人心醉地,令人神往地: Отѐчество любѐзно, ка̀к ху̀баво си тѝ! / ка̀к ~ се синѐе небѐто ти безкра̀йно! (Вазов) 可爱的祖国,你多么美丽! 你无际的天空多么美妙地呈现着一片蓝色。❹(后接形容词)非常,很,极其: ~ ху̀бава му̀зика 非常好听的音乐 ~ ху̀баво момѝче 极其漂亮的姑娘 ◇ **не ѐ ~ да** 毫不奇怪,非常可能: Не ѐ ~ то̀й да до̀йде. 他来是不奇怪的;他来是非常可能的。

чуднова̀т -*а* [形] ❶奇怪的,古怪的,令人惊讶的: ~ човѐк 古怪的人 ~и цветя̀ 奇异的花 ❷(指微笑、动作等)不自然的,特别的: ~а усмѝвка 不自然的微笑 ❸(指思想、感觉、情绪等)古怪的,离奇的: ~и мѝсли 古怪的想法 ~и прищѐвки 刁钻古怪的愿望 ❹(指名字、语言等)奇异的,不寻常的,非同一般的: ~и ду̀ми 不寻常的话 **~о** [副]: Държѝ се ма̀лко ~о. 他表现得有点古怪。То̀й са̀мо се поусмѝхваше ня̀как си ~о. 他只是有点不自然地笑了笑。**~ост** -остта̀ [阴]

чу̀д|о -*еса̀* [中] ❶神奇的事,神秘的奇事: Не вя̀рвам в ~еса̀. 我不相信神秘的奇事。❷奇怪的现象,怪事: Бя̀л сня̀г и зелѐни дървѐта — ту̀й бѐше ~о невѝдено. 白雪皑皑而树木又郁郁葱葱——这真是从未见过的怪现象。❸奇迹: пра̀вя ~еса̀ 创奇迹 На̀шето въста̀ние ще бъ̀де ~о в исто̀рията на Европа! 我们的起义将成为欧洲史上的奇迹。❹[用作形,不变]〈转,口〉极好的,非常好的;漂亮的: ~о момчѐ 棒小伙子 ~о мома̀ 漂亮姑娘 Чу̀до машѝна е! Вървѝ като̀ часо̀вник, нѝ шу̀м, нѝ гла̀с изда̀ва. 真是一台好机器,走得像手表一样,没有杂音,不出一点声响。❺[用作副]〈民〉非常,很多: Що̀ ~о села̀ ста̀наха на пѐпел. 有多少村庄化为灰烬。Това̀ е ~о голя̀мо дървò. 这是一棵非常大的树。◇ **вѝждам се (намѝрам се) в ~о**〈口〉陷于困境 **Вся̀ко ~о за трѝ дни̇̀.**〈口〉新鲜不过三天。**за ~о и прѝказ**〈口〉惊人地好;广为颂扬的: момѝче за ~о и прѝказ 极好的姑娘 **като̀ по ~о** 意想不到的,奇迹般的: Като̀ по ~о сѝлите ѝ се върна̀ха, гла̀сът ѝ запя̀ като̀ мѐдно звънчѐ. 想不到她的气力恢复了,她唱起来声音像铜铃一般。**Чу̀до голя̀мо!**〈口〉没什么了不起!

чудо̀в|ен -*на* [形]〈罕〉同 чуто̀вен

чудо̀вищ|е -*а* [ ] ❶(神话中的)巨大的怪物 ❷〈转〉凶残的人 ❸〈转〉面目丑陋可憎的人(动物),可怕的怪物

чудо̀вищ|ен -*на* [形] ❶巨大而可怕的: ~ен звя̀р 巨大而瘆人的野兽 ~ни фо̀рми 巨大而奇特的形状 ❷非常大的,庞大的: ~на тѝква 大得出奇的南瓜 ❸极可怕的,骇人听闻的: ~но престъплѐние 骇人听闻的罪行 ~но злодея̀ние 骇人听闻的暴行 **~но** [副]: Вся̀чко това̀ изглѐждаше ~но. 所有这一切看起来都极其可怕。**~ност** -остта̀ [阴]

чудодѐ|ен -*йна* [形] 同 чудотво̀рен **~йно** [副]

чу̀дом [副]〈罕〉意想不到地,奇迹般地 ◇ **~ се чу̀дя**〈民〉大惊

чудотво̀р|ен -*на* [形] 有神效的,有奇效的,特效的: ~на ико̀на 有灵的神像 ~но лека̀рство 特效药 **~но** [副]

чудотво̀р|ец -*ци* [阳]〈宗〉有灵者,能显圣者

чудотво̀рств|о -*а* [中] 显灵;创造奇迹;效验,特效

чу̀д|я -*иш*, *чу̀дих* [未]〈罕〉使觉得奇怪,使惊奇,使惊讶,使大吃一惊,使惊叹 **~ене** [中]

чу̀д|я се -*иш се*, *чу̀дих се* [未,中态] ❶奇怪,惊奇,惊讶,诧异;大吃一惊,震惊: ~я се на акъ̀ла му 对他的智慧感到惊讶 Ня̀ма човѐк, ко̀йто да не сѐ ~и на това̀. 没有人对此不感到惊奇。Чу̀дя ти се ка̀к можа̀ да напра̀виш тя̀я грѐшка. 我奇怪你怎么能犯这样的错误。❷莫名其妙;摸不清头脑,困惑莫解,不知该如何是好: ~я се какво̀ да пра̀вя 不知该怎么办 ~я се ка̀к да му угодя̀ 不知怎样使他满意 **~ене** [中]

чужбѝна [阴] ❶异国,外国: връ̀щам се от ~ 从国外回来 ❷〈罕〉异乡,异地

чу̀жд -*а* [形] ❶人家的,别人的,非自己的: ~о мнѐние 别人的意见 Жу̀леше, сапуня̀сваше ~ото пранѐ до къ̀сна вѐчер. 他经常为别人搓洗衣服到深夜。На ~ гръ̀б и сто̀ тоя̀ги са ма̀лко.〈俗〉在别人背上就是打一百棍也嫌少;对别人不心痛。❷外国的,别国的: ~и езѝци 外国语 ~ кореспондѐнт 外国记者 Наро̀дите се бо̀рят про̀тив ~ата намѐса във вѫ̀трешнѝте им ра̀боти. 人民反对外国干涉他们的内政。Да се изтѐглят ~ите во̀йски от ~ите терито̀рии. 让外国军队从别国领土上撤出去。❸生疏的,疏远的: То̀й ми е напъ̀лно ~. 他对我来说是完全生疏的。Държѝ се към мѐне като̀ ~. 对待我像对待陌生人一样。❹外来的;异己的: ~о влия̀ние 外来影响 употребя̀вам мно̀го ~и ду̀ми 用很多外来语 кла̀сово ~ елемѐнт 阶级异己分子 ◇ **живѐя на ~ гръ̀б**〈口,不赞〉靠别人

养活

чуждѐене 见 чуждѐя се

чуждѐне 见 чуждя̀ се

чужден|ѐц -*цѝ* [阳], **чужденка̀** [阴] ❶外国人,别国人 ❷〈民〉异乡人,外地人 ❸外人: Чу̀вствувам се като̀ ~ѐц между̀ тя̀х. 我在他们中间觉得像个外人。

чуждестра̀н|ен -*на* [形] 外国的: ~ни обича̀и 外国的风俗 ~на сто̀ка 外国货 ~ен парахо̀д 外国轮船

чуждестра̀н|ец -*ци* [阳], **чуждестра̀нка** [阴] 同 чужденѐц

чужди̇̀н|ец -*ци* [阳], **чужди̇̀нка** [阴]〈方〉生人,外人

чужд|ѐя се -*ѐеш се*, -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*ѐла се*, -*ѐли се* [未,中态] 避免来往,回避,躲避,规避,毫无(某种)感情: Горчѝв е живо̀тът, когато си са̀м, / кога̀то светът се от тѐбе ~ѐе. 当你独自一人,当人们回避你的时候,生活就会变得枯燥无味。~**ѐене** [中]

чужди̇̀ца [阴] ❶外来语,外来词 ❷〈方〉外人;人家的(别人的)东西: Ще ка̀жа и пред чѝчо, то̀й не нѝ е ~. 我也要在叔叔面前讲,他不是我们的外人。Та̀я овца̀ е ~, не я̀ бро̀йте. 这只绵羊是外来的,不要数上它。

чу̀ждо- [复合词第一部] 表示"别人的"、"非自己的"之意,例如 чуждосѐлски (外村的), чуждосѐлец (外村人), чуждозѐмен (异国的), чуждозѐмец (异国人)

чуждопоклонни̇̀|к -*ци* [阳]〈不赞〉崇洋媚外的人

чуждопоклѐнство [无复,中]〈不赞〉崇洋媚外,崇外思想

чужд|я̀ се -*ѝш се*, -*ѝх се* [未,中态] 同 чуждѐя се: Тя̀ се ~ѝ от всѝчки сво̀и бли̇̀зки. 她回避所有的亲人;她与自己所有的亲人都不来往。

чук *чу̀кът*, *чу̀ка*, -*ове* [阳] 锤子: каменàрски ~ 石匠锤 обуща̀рски ~ 鞋匠锤 у̀дрям с ~а 用锤子敲 ◇ **възду̀шен ~, пневматѝчен ~** 〈技〉汽锤 **дѝгам (събѝрам) си ~овете** 〈口〉走开,滚开,滚蛋 **между̀ ~ и наковàлня** 处于锤砧之间,处于被动地位,腹背受敌;进退维谷

чук [感] (敲、打时发出的响声)砰砰,丁当

чу̀ка [阴] 山峰

чука̀л|о -*а̀* [中]〈方〉❶捣槌 ❷敲云板的槌子 ❸门环

чу̀ка|м [未] ❶用锤子敲(打): ~м с чу̀к 用锤子打 ~м гво̀здей 钉钉子 ❷敲碎,砸开,研碎: ~м о̀рехи 砸核桃 ~м за̀хар 把糖研碎 ❸磕,碰: ~м яйца̀ 把鸡蛋磕开 Чу̀каха ча̀шите си за наздра̀вица. 他们碰杯祝酒。❹拍打,敲打: Ка̀пките на дъжда̀ ~т по стъклата на прозо̀реца. 雨点拍打着窗玻璃。❺敲门: Влѐзе в ста̀ята, бѐз да ~. 他没敲门就进屋了。Пролетта̀ ~ше на вратàта. 春天来了。❻〈方〉同 мъ̀на (揉,搓): В четвъ̀ртък през цѐлия дѐн трѝте женѝ ~ха коно̀п. 星期四全天三个妇女都在搓大麻。❼〈方〉脱(粒),去(皮),打: ~м фурма̀ 打枣 — **се** [反身,被动,互及] ◇ **~м си главàта** 〈口〉(由于后悔)敲自己脑袋,为某事而十分伤心 **Чу̀ка мѝ.** 接近;快到了。**~м му со̀л (пипѐр) на главàта** 〈口〉大声训斥他,痛骂他 **~н овѐн** 阉过的公羊 **~не** [中]: Влѐзе в ста̀ята бѐз ~не. 他没敲门就进屋了。

чука̀н [阳] 树干,树墩

чу̀кане 见 чукам

чука̀р [阳] 和 **чука̀ра** [阴] 峭壁

чука̀ч [阳] 敲打者;铁匠

чу̀к|вам [未], **чу̀кна** -*неш*, *чу̀кнах*, 过被形动 -*нат* [完] чу̀кам 的一次或连续几次的动作: И всѝчки ~наха напъ̀лнените ча̀ши. 大家都碰了斟满的杯子。— **се** [反身,被动,中态] ◇ **Съдба̀та го ~на.** 他碰上了不幸;他大祸临头。**~ване** [中]

чу̀кла [阴] ❶小土丘 ❷多石的山峰,峭壁

чукма̀н [阳]〈方〉同 сукма̀н (坎肩长裙)

чу̀кна 见 чу̀квам

чу̀кот [阳] 敲打声

чукунду̀р [阳]〈方〉饲用甜菜

чукунду̀ров -*а* чукунду̀р 的形容词: ~а главà 饲用甜菜头 ~а шу̀ма 饲用甜菜叶子

чул -*ъ̀т*, -*а*, -*ове* [阳] 马被,马衣,马披: Ху̀бав ко̀н и под съдра̀н ~ се познàва. 〈俗〉好马就是披着破马被也看得出来。

чул -*а* [形]〈方〉(指耳朵、角、鼻子等)残缺的,残的: Загу̀бил се е ~ият овѐн. 那头残公羊丢了。

чу̀ма [阴] ❶鼠疫,黑死病 (*Pestis*): Бо̀я се от нѐго като̀ от ~. 我就像怕鼠疫一样怕他。❷(牲畜的)瘟,瘟疫 ❸〈转,讽〉丑恶的女人,丧门星 ◇ **во̀дна ~** 〈植〉海罗弟的一种 (*Helodea canadensis*) **Чу̀мата да те изядѐ, ~та да те поразѝ, ~та да те тъ̀рси.** 〈骂〉你不得好死;你必遭瘟疫。

чу̀мав -*а* [形] ❶患鼠疫的,得黑死病的: Бя̀гат от нѐго като̀ от ~. 他们像躲避鼠疫病人一样躲避着他。❷鼠疫流行的: ~а годѝна 鼠疫流行年 ❸〈口〉披头散发的,丑陋不堪的: На вратàта се пока̀за еднà ~а женà. 门口出现了一个披头散发的女人。

чумба̀с [阳]〈方〉蓬乱的长发

чу̀м|ен -*на* [形] 鼠疫的,黑死病的: ~на зара̀за 鼠疫传染病 ~ни бацѝли 鼠疫杆菌 ~ни петнà 黑死病斑点

чумѐр|я -*иш*, *чумѐрих* [未] 皱(眉头): ~я вѐжди 皱眉 **~ене** [中]

чумѐр|я се -*иш се*, *чумѐрих се* [未,中态]〈口〉❶皱眉头: Бѐбето се ~еше, набръ̀чкваше у̀стни като̀ за пла̀ч. 婴儿皱着眉头,撇着嘴唇,好像要哭。❷〈转〉(天气)变阴沉,变昏暗: Нѐбето се ~и. 天变阴了。**~ене** [中]

чумо̀с|вам [未], **чумо̀сам** [完]〈口〉诅咒,咒骂: ~вам ня̀кого 诅咒某人 — **се** [被动] **~ване** [中]

чу̀нки [语气] 同 чу̀нким

чу̀нким [语气]〈口〉❶似乎;好像: Чу̀нким го зна̀м къдѐ е. 我好像知道他在哪儿。❷[用作连]〈方〉因为: Чу̀нким ѝмаш цига̀ри, да̀й да запа̀лим. 你有烟卷,拿出来咱们抽。

Чунцѝн 重庆(中国城市)

чу̀п|вам [未], **чу̀пна** -*неш*, *чу̀пнах*, -*нат* [完] чу̀пя 的一次或连续几次的动作: Чупнѝ си ня̀колко о̀реха. 你去砸几个核桃吃。— **се** [被动] **~ване** [中]

чу̀пене 见 чу̀пя

чу̀пка [阴] ❶(街道、围墙、路等的)转弯处,拐弯处 ❷(器皿、刀等的)豁口,崩口 ❸一小块

чуплѝв -*а* [形] 易碎的: ~ съд 易碎器皿 ~ като̀ стъкло̀ 像玻璃一样易碎的 **~ост** -*остта̀* [阴]

чу̀пна 见 чу̀пвам

чу̀п|я -*иш*, *чу̀пих* [未] ❶敲碎,砸碎: ~я чинѝи 打碎盘子 ~я яйца̀ 打碎鸡蛋 ~я ка̀мъни 敲碎石头 ❷折断: ~я кло̀нче от дъ̀рвото 从树上折下小树枝 ❸〈转〉(因疼痛、痛苦

而)搬(手)：～я си прѣстите от отчаяние 绝望得搬手指 — се [被动,中态] ◇ **Нèка си ～и главàта.** 〈口〉他愿意怎么干就怎么干吧！**～я нòрми (рекòрд)** 〈书〉打破定额(记录) **～я окòви** 砸碎锁链 **～я се от учѝлище** 〈行〉逃学

чурўк [不变,形] 〈口〉❶腐朽的,腐烂的,腐蚀的：～ дървò 朽木 ～ зъби 龋齿,蛀齿 ❷〈转〉不结实的,不健康的,病态的：～ човèк 不健康的人 ◇ ～ **рàбота** 没把握的事情,值得怀疑的事情

чурулѝк [阳] 同 чурулѝкане

чурулѝка|м [未] ❶(鸟)唧唧叫,啾啾叫：Птѝчките ～т. 鸟儿在唧唧叫。❷〈转〉叽叽喳喳地说：Децàта ～т. 孩子们在叽叽喳喳说着。**～не** [中]

чўр|я *-иш, -их* [未] 〈方〉同 пўша (抽烟;冒烟)

чўт|ен *-на* [形] 〈民,诗〉同 чутòвен

чутòв|ен *-на* [形] 〈诗〉知名的,著名的,被人称颂的：～ен юнàк 人人称颂的勇士 **～но** [副] **～ност** -носттà [阴]

чўтура [阴] ❶〈方〉(舂米、面、盐等用的)木臼：Чўкаше сол в ～. 在木臼里舂盐。❷〈转,讽〉人头,脑袋瓜 ❸〈方〉同 бъ̀клица (木酒壶)

чўхал [阳] 〈动〉红角鸮,夜猫子 (*Scops scops*)

чўч|а *-иш, чўчàх* [未] 〈儿〉同 седя̀ (坐)：Чучѝ тўка, докатò се вѣрне мàйка ти. 坐在这儿等你妈回来。**～ене** [中]

чўч|вам [未], **чўчна** *-неш, чўчнàх* [完] 〈口〉坐下;(碍事地)坐(站)在某处：Кўчето се приближѝ и ～на на опàшката си. 狗走过来,坐在自己的尾巴上。**～ване** [中]

чўчел|о *-а* [中] ❶〈军〉(训练士兵射击等用的)稻草人 ❷(田里轰鸟等用的)草人 ❸〈转〉无个性的人,无所作为的人

чўчене 见 чўча

чўчка [阴] 坐垫;小凳子

чўчна 见 чўчвам

чучўл [阳] ❶(禽类的)冠毛 ❷(某些动物头部突出的部分)小角,冠,冠状物 ❸〈转〉累赘

чўчула [阴] 同 чўчело

чучулàт *-а* [形] 同 качулàт (有冠毛的) ◇ **～а змия̀** 蝰,蝮蛇 (*Vipera ammodytes*)

чучўлест *-а* [形] 同 чучулàт：～а кокòшка 风头鸡

чучулѝга [阴] 〈动〉云雀 (*Alauda*)

чўчур [阳] ❶泉水管,水管龙头 ❷水管(龙头)里流出的水流

чучўрене 见 чучўря

чўчурка [阴] 小泉水管道

чучўрка|м [未] 〈罕〉潺潺流,细细流：Прозрàчните стрўи на клàденчето ～ха приятно и вèсело. 泉眼里清澈的流水在欢快地潺潺流着。Лицèто му àлено, по чèлото му ～ èдър пòт. 他的脸红红的,从额上流下豆大的汗珠。**～не** [副]

чучўр|я *-иш, чучўрàх* [未] 〈罕〉潺潺流,细细流：Бѝстрата водà ～и. 清水在潺潺流着。**～ене** [中]

чуш[1] [不变] **на ～** 〈儿〉背着：нòся детè на ～ 背着孩子

чуш[2] [感] 〈方〉(赶驴时的用语)驾

чўш|вам [未], **чўшна** *-неш, чўшнàх*, 过被形动 *-нат* [完] ❶骑上(驴)：Чўшна магàрето и трѣгна. 他骑上驴走了。❷背,驮：Мàйката ～на детèто на гърбà си. 妈妈把孩子背起来。**～ване** [中]

чўшк|а [阴] ❶辣椒：пѣлнени ～и 酿辣椒 пèчени ～и 烤辣椒 ❷荚;皮：бòбови ～и 芸豆荚 ❸〈转〉爱发火的人,易怒的人 ◇ **арнаўтска ～а** 1.尖辣椒 2.〈转〉脾气非常暴躁的人,易怒的人

чўшка|м [未] 〈方〉剥皮,去壳,剥,脱(粒)：～м фасўл 剥豆角 ～м грàх 剥豌豆 ～м кукурўз 脱玉米粒 — **се**[被动] **～не** [中]

чушкàр [阳], **чушкàрка** [阴] 〈口〉❶爱吃辣椒的人 ❷种植或卖辣椒的人

чўшна 见 чўшвам

чушўлка [阴] ❶同 шушўлка (荚) ❷〈方〉玉米芯子,玉米轴

чўя 见 чўвам

Чъндў 成都(中国城市)

чъртà [阴] 同 чертà

чъртá|я *-еш, -х* [未] 同 чертàя — **се** [被动,中态]

Ш

ш ❶ ш 音 ❷保加利亚语字母表第 25 个字母：ръкопѝсно ш 手写体 ш глàвно ш 大写 ш

шаблòн［阳］❶模型，样板，模子 ❷图样：рисỳвам с ～ 照图样画 ❸〈转，不赞〉死板公式，陈规旧套；陈词滥调：пѝша по ～ 照死公式写

шаблòн|ен -на［形］❶模型的，模子的：～ни шàрки 模型的花纹 ❷〈转，不赞〉公式化的，千篇一律的：～на рèч 公式化的演说，陈词滥调 **～но**［副］：Тòй се изразя̀ва ～но. 他表达得很死板。**～ност** -ността̀［阴］公式化；死板：～ност в опѝсанието на прирòдните картѝни 描绘自然风景的公式化

шаблонизѝра|м［未，完］〈书〉使服从唯一的公式，使按照死板的公式，使公式化 — **се**［被动，中态］**～не**［中］

шàва|м［未］❶活动，动弹，移动，挪动：Не ～й，да не тè порèжа с бръснàча. 别动，别让我用刮脸刀把你拉破了。Детèто мнòго ～. 这孩子非常好动。❷〈方〉晃动，摇动：Клòните и листàта ～т от лèкия вя̀тър. 树枝和叶子被微风吹得摇动着。❸〈转，口〉激动，冲动：обѝчам да ～м 爱激动 ❹〈口〉淫佚放荡，乱搞男女关系 ❺〈口〉不信守诺言，模棱两可，闪烁其词，支吾，搪塞：Кълнеш ли се илѝ сàмо ～ш? 你发誓还是支吾搪塞？

шавàр［阳］〈植〉❶藨草（*Scirpus*）❷（香蒲等）泽草

шаварà|к -ци［阳］泽草地，芦苇丛生的沼泽地

шàв|вам［未］**шàвна** -неш，шàвнах［完］❶ шàвам 的一次或连续几次的动作：Шàвнах и изплàших птѝчката. 我动了一下，把鸟儿吓跑了。❷〈口〉出去一下，去一会儿：Ще ～на за мàлко до съсèдите. 我要到邻居那里去一下。Бя̀х ～нал из пазàра да си кỳпя нèщо. 我曾到市场上买东西。**～ване**［中］：Кòтката дèбне вся̀ко ～ване на мѝшката. 猫在窥视着老鼠的一举一动。

шавлѝв -а［阳］同 шавърклѝв

шавъркà|м［未］轻轻动弹，晃动，蠕动：Детèто ～ в кòшчето. 小孩在摇篮里晃动着。**～не**［中］

шавърклѝв -а［形］❶好动的，不安静的，不老实的：～о детè 好动的孩子 ❷〈转，口〉淫荡的：～а женà 淫佚放荡的女人 **～ост** -осттà［阴］

шагрèн［无复，阳］❶搓纹革（多用羊皮制成，用以装帧等）❷粒状花纹书面纸，粒状花纹书面漆布

шагрèнов -а［形］粒状麻面的：～а кòжа 搓纹革 ～а хартѝя 粒状花纹纸

шадравàн［阳］喷泉，喷水池

шàе|к -ци［阳］同 шàяк

шàйба［阴］❶螺丝母 ❷（螺母下的）金属垫圈 ❸传动装置上的金属圈 ❹〈运〉冰球

шàйка［阴］匪帮；伙，一帮（歹徒或酒鬼）

шайкаджѝйск|и -а［形］土匪的；土匪般的：～о нахлỳване 土匪式的人侵

шайкаджѝйство［无复，中］土匪行为，强盗行为

шайкаджѝ|я -ята，-и［阳］，**шàйкаджийка**［阴］土匪，强盗，匪帮成员

шàкнат -а［形］〈口〉傻里傻气的，糊里糊涂的

шал -ът，-а，-ове［阳］披肩，披巾，围巾，头巾

шàлав -а［形］〈方〉活泼的，好动的，淘气的：～и децà 活泼的孩子们 ～и очѝ 活泼的眼睛

шалварàн［阳］，**шалварàна**［阴］〈口〉穿肥大灯笼裤的人

шалвàрест -а［形］穿肥大灯笼裤的

шалвàри［复，无单］肥大的灯笼裤

шàлтер［阳］〈技〉电闸

шàлче -та［中］❶ шал 的指小 ❷围巾，领巾：Òколо шѝята му бèше завѝто червèно ～. 他的脖子上围着红围巾。

шамàн［阳］萨满，巫师

шамандỳра［阴］（海或内河上）危险地带的标记，（航道）浮标

шамàнство［中］萨满教

шамàр［阳］同 плеснѝца（耳光）：Удàри му едѝн ～. 打他一记耳光。Ще му лèпна едѝн ～. 我要扇他一记耳光。

шамарòс|вам［未］，**шамарòсам**［完］〈口〉打耳光，扇耳光 — **се**［被动］**～ване**［中］

шамѝя［阴］〈民〉头巾（常为黑色）

шамòт［阳］❶熟耐火粘土 ❷耐火砖

шамòтов -а［形］生产耐火砖的：～а фàбрика 耐火砖厂

шампанизѝра|м［未，完］使酿成香槟酒

шампàнск|и -а［形］❶ **～о вѝно** 香槟酒 ❷［用作名］**～о**［中］香槟酒：бъ̀лгарско ～о 保加利亚香槟酒

шампиòн［阳］，**шампиòнка**［阴］〈运〉冠军：републикàнски ～ по тèнис 全国网球冠军 светòвен ～ по бòкс 世界拳击冠军 ～ по къ̀со бя̀гане 短跑冠军

шампионàт［阳］〈运〉冠军赛，锦标赛

шампоàн［阳］洗发液，香波

шàнгър［阳］同 шàнкър

шангърлѝя［不变，形］下疳病患者

Шандỳн 山东（中国省名）

шàн|ец -ци［阳］❶战地工事，战壕 ❷（路边的）沟

шàнкър［无复，阳］〈医〉下疳

шанс -ът，-а，-ове［阳］（成功的）可能性；（能成功的）机会，良机；运气：дàвам му ～ 给予他成功的机会 ѝмам голèми ～ове 有很大把握 Тòй разчѝта сàмо на ～. 他只把希望寄托在机遇上。Каквò да прàвя，катò ня̀мам ～? 没有良机，我能怎么办呢？

Шансѝ 山西（中国省名）

шансонèтка［阴］〈旧〉❶（咖啡馆、夜总会里的）歌女 ❷（咖啡馆、夜总会里演唱的）轻佻小曲，小调

шàнтав -а［形］〈口〉傻头傻脑的，昏头昏脑的；愚蠢的，糊涂的：～ човèк 傻头傻脑的人 ～и дỳми 糊涂话 ～а рàбота 蠢

事 ~о [副] ~ост -остта [阴]

шантавина̀ [阴] 愚蠢,糊涂

шанта̀ж [阳] 讹诈,敲诈,勒索;恫吓: я̀дрен ~ 核讹诈 политѝка на а̀томен ~ на империалѝзма 帝国主义的原子讹诈政策 пра̀вя ~ 进行讹诈

шанта̀ж|ен -*на* шантаж 的形容词: ~на афѐра 敲诈行径

шантажѝра|м [未,完]讹诈,敲诈,勒索;使用恫吓手段

шантажѝст [阳], **шантажѝстка** [阴] 讹诈者,敲诈者

шантажѝстк|и -*а* шантажѝст 的形容词

шанта̀н [阳] (配有歌女演唱的)咖啡馆,小酒馆

шанта̀нка [阴] 咖啡馆(酒馆)里的歌女

шанта̀нск|и -*а* шанта̀н 的形容词: ~а пева̀чка 咖啡馆(酒馆)里的歌女

шантѹ̀нг [无复,阳] (柞蚕丝制的)山东绸: Тя̀ бѐ в ро̀кля от ~ с къ̀си ръка̀ви. 她曾穿着山东绸短袖连衣裙。

Шанха̀й 上海(中国港市)

шанц -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 同 ша̀нец

ша̀нца [阴] 〈运〉滑雪跳板;滑雪跳台

ша̀нцов -*а* [形] 〈军〉 ~ **инструмѐнт** 土工作业工具

шап -*ът*, -*а* [无复,阳] 口蹄疫(偶蹄目动物的一种急性传染病)

ша̀пав -*а* [形] (指偶蹄目动物)患口蹄疫的

ша̀пк|а [阴] 帽子: мѐка ~а 软帽 широкопо̀ла ~а 宽檐帽 сла̀мена ~а 草帽 учени̇̀ческа ~а 学生帽 ко̀жена ~а 皮帽 ◇ **кла̀тя ня̀кому ~а** 向某人献殷勤,奉承某人 **накрива̀вам си ~ата** 〈口〉放心,松一口气,毫不忧虑 **Разменѝха си ~ите.** 〈口〉他们吵翻了。**Разпра̀вяй на ста̀рата (ла̀нската) ми ~а.** 不相信你;不听你那一套;你的话不值一听。**сва̀лям ня̀кому ~а** 1. 问候某人 2. 向某人表示敬意

шапка̀р -*ят*, -*я* [阳], **шапка̀рка** [阴] 帽商;制帽工人

шапка̀рница [阴] 帽店;帽子工厂

шапка̀рск|и -*а* шапка̀р 的形容词

шапка̀рство [无复,阳] 帽业

ша̀пчица [阴] ❶ ша̀пка 的指小 ❷蘑菇的头部,蘑伞

шар[1] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈民〉颜色,色彩: чѐрен ~ 黑色

шар[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 〈旧〉球,球体: зѐмният ~ 地球

шара̀да [阴] 〈书〉字谜,谜

шарампо̀л [阳] 〈军,旧〉地堡

шара̀н [阳] 鲤鱼 (*Cyprinus carpio*)

шара̀нов -*а* шара̀н 的形容词: ~и лю̀спи 鲤鱼鳞 ~ хайвѐр 鲤鱼子

ша̀рен -*а* [形] ❶杂色的,花的;五光十色的: ~а престѝлка 花围裙 ~и чора̀пи 花袜子 ~и възглавни̇̀ци 花枕头 ❷〈民〉混合的,混杂的: ~о хоро̀ 混合霍罗舞 ~ свя̀т 花花世界 ❸〈转〉好看的,漂亮的: ~о детѐ 漂亮的孩子 ◇ **~а со̀л** 掺有各种调料的混合盐;椒盐 **~а ся̀нка** 稀疏的树荫

ша̀рене 见 ша̀ря[1], ша̀ря[2] 和 ша̀ря се

шарен|ѐя се -*ѐеш се*, (罕) -*я̀х се*, 过主形动 -*я̀л се*, -*я̀ла се*, -*ѐли се* [未,中态] 五彩缤纷,呈现各种颜色: Из жъ̀лтото полѐ се ~ѐят кръстци̇̀те и жътва̀рките. 在黄色的田野里点缀着麦垛和身穿各色衣着的割麦女。

шарени̇̀ло [中] 花哨的东西,花花绿绿的东西

шаренина̀ [阴] 鲜艳,五光十色,花花绿绿,形形色色

шареня̀ [阴] 〈口〉花里胡哨

шарено̀к -*а* [形] 同 пъстро̀к (杂色眼睛的)

шарж -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶(指角色、歌曲、诗等)夸张讽刺的表演 ❷夸张的漫画(讽刺画): дрѹ̀жески ~ 善意的漫画

шаржѝра|м [未,完] 用夸张讽刺的形式表演 — **се** [被动] ~**не** [中]

шарѝлка [阴] 颜色,颜料

шарѝл|о -*а̀* [中] 涂色或上漆的工具(刷子、毛笔等)

ша̀рк|а[1] [阴] ❶花点,花斑: Па̀уновите пера̀ ѝмат ~и като̀ очѝ. 孔雀的羽毛上有像眼睛一样的花点。❷颜色,颜料: Червѐната ~а е на̀й-сѝлна. 红色是最强烈的颜色。❸花纹,花饰,花彩;绣花: кърпа със сѝни ~и 有蓝色花纹的手帕

ша̀рка[2] [阴] (儿童疾病)痘,天花 ◇ **дрѐбна ~** 麻疹 **ѐдра ~** 天花

ша̀ркав -*а* [形] 〈民〉患天花的: Детѐто е ~о. 这孩子患天花了。

ша̀рка|м [未] 〈方〉走来走去,转来转去,四处走动: Детѐто ни̇̀как не сѐ запи̇̀ра, всѐ ~ о̀коло на̀с. 这孩子怎么也闲不住,总在我们周围走来走去。

шарколи̇̀я [阳] 〈民,诗〉杂色马,杂毛马

шарлага̀н [无复,阳] 〈旧〉❶核桃油,芝麻油,香油 ❷植物油(橄榄油除外)

шарлаганджи̇̀йск|и -*а* 〈旧〉 шарлаганджи̇̀я 的形容词

шарлаганджи̇̀|я -*ята* -*и* [阳] 〈旧〉卖油郎;榨油工人

шарлага̀нен -*а* шарлага̀н 的形容词

шарлага̀нов -*а* [形] 同 шарлага̀нен

шарла̀н [阳] 〈旧〉同 шарлага̀н

шарла̀нен -*а* шарла̀н 的形容词

шарла̀нов -*а* [形] 同 шарла̀нен

шарлата̀н [阳], **шарлата̀нка** [阴] 招摇撞骗者,骗子

шарлата̀н|ин -*и* [阳] 同 шарлата̀н

шарлатаня̀ [阴] 招摇撞骗行为,欺骗行为

шарлата̀нск|и -*а* шарлата̀нин 的形容词: ~и лъжи̇̀ 骗子的谎言

шарлата̀нств|о -*а* [中] 招摇撞骗,欺骗行为

шарлата̀нст[ву]вам [未] 招摇撞骗,欺骗,诈骗

шарни̇̀р [阳] 〈技〉接合;关节;万向轴

Ша̀ро [阳] (一般对花狗的称呼)花子

шаро̀нка [阴] 〈方,口〉沙龙卡(从爱琴海迁来的保加利亚人居住的一种简易房子)

шарф -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶围巾,纱巾,头巾;领巾 ❷(军官佩带的丝绸)武装带,腰带 ❸绶带

ша̀р|я[1] -*иш*, *ша̀рѝх* [未] ❶使成为花色的,把…涂成花色的: ~я яйца̀ 涂花蛋 ❷给…接种天花疫苗: Ша̀риха ли детѐто? 给孩子种天花疫苗了吗? ❸用麻秆打(抽): Не слѹ̀шаш, но та̀тко ти ще те ~и. 你不听话,你爸爸会用麻秆抽你的。— **се** [被动] ~**ене** [中]

ша̀р|я[2] -*иш*, *ша̀рѝх* [未] 〈口〉徘徊,游逛,四处闲逛: Къдѐ ~иш по ця̀л дѐн? 你整天到哪儿瞎逛去了? Из за̀лива ~еха мото̀рни ло̀дки. 海湾里摩托艇转来转去。Прожѐкторите неспоко̀йно ~еха из ця̀лото небѐ. 探照灯不安地在整个天空晃来晃去。~**ене** [中]

ша̀р|я се -*иш се*, *ша̀рѝх се* [未,中态] 出疹,(患天花时)出痘: Бо̀лното вѐче се ~и. 病孩子的丘疹已经出来了。~**ене** [中]

шасѝ -*та* [中]（汽车等的）底盘；机壳：автомобѝлно ～ 汽车底盘 ～ на грамофòн 留声机机壳

шàсла [无复，阴] 一种早熟的白葡萄

шатèн [不变，形] ❶ 同 кестенѝв（栗色的）：Косàта му е ～. 他的头发是栗色的。❷ [用作名] ～ [阳] 栗色头发的男子

шатèнка [阴] 栗色头发的女子

шàткав -*а* [形]〈旧〉动摇的，摇摆不定的，犹豫的

шàтра [阴] ❶ 帐篷：цѝганска ～ 吉卜赛人的帐篷 ❷〈方〉储粮篷，粮库；粮仓；棚

шàт|ър -*ри* [阳]〈古〉帐篷，帐幕：воѝнишки ～ър 军用帐篷

шàфер [阳]（婚礼中的）男傧相

шàферка [阴]（婚礼中的）女傧相

шàферск|и -*а* шàфер 的形容词：～и букèт 傧相的花束

шафрàн [无复，阳]〈植〉番红花（*Crocus sativus*）：Жълто се боядѝсва с ～. 用番红花染黄。

шафрàнен -*а* [形] 同 шафрàнов

шафрàнов -*а* шафрàн 的形容词

шафрантѝя [阴]〈貌〉堕落的女人

шах[1] [阳] 沙（伊朗等国的国王），国王：ирàнски ～ 伊朗国王

шах[2] -*ът*，-*а*，-*ове* [阳] 同 шàхмат：～ от слòнова кòст 象牙制国际象棋 игрàя на ～ 下棋 ◇ **дàвам（обявявам）～**（棋戏中的）将军，将（攻击对方的"将"、"国王"）**държà го в ～** 给他出难题；将了他一军

шахѝст [阳] 同 шахматѝст

шàхмайтор [阳] 象棋健将，棋艺大师

шàхмàт [阳] 国际象棋：Игрàем（на）～. 我们下国际象棋。

шàхмàт|ен -*на* шахмàт 的形容词：～на дъскà 棋盘 ～но първенствò 国际象棋冠军赛 ～ен хòд 棋步

шахматѝст [阳]，**шахматѝстка** [阴] 国际象棋手，象棋运动员

шàхмàтно [副] 棋盘式地，排成棋盘状地：шàхмàтно наредèни бèли и чèрни плòчки 棋盘状排列的黑白石板（指像国际象棋盘黑白格那样排列）

шàхта [阴] ❶矿井，竖井 ❷（建筑中用于电梯、通风等的）升降道，竖风道

шахтьòр [阳] 钻井工人；矿工：Шахтьòрите изпълниха производствения си плàн предсрòчно. 钻井工人们提前完成了生产计划。

шàшав -*а* [形]〈口〉❶失去理智的，昏头昏脑的，愚蠢的 ❷ 同 кривоглèд（斜眼的）**～ост** -осттà [阴]

шашардѝс|вам [未]，**шашардѝсам** [完]〈口〉搅乱，使糊涂，使昏头昏脑；使大吃一惊 — **се** [被动，中态] **～ване** [中]

шашармà [阴]〈口〉混乱，骚动，无秩序：Стàна голя̀ма ～. 发生了很大的混乱。

шàш|вам [未]，**шàшна** -*неш*，-*нах* [完]〈口〉同 шашардѝсвам — **се** [被动，中态]

шàшка [阴]〈旧〉同 сàбя（军刀）

шашкъ̀н -*и* [阳]〈方〉傻瓜，笨蛋，糊涂虫

шашкъ̀н|ин -*и* [阳] 同 шашкъ̀н

шашкънѝя [阴] 愚蠢的行为，糊涂的做法

шашкъ̀нск|и -*а* [形] 愚蠢的，不聪明的：**～и** [副]：Той постъ̀пи мнòго ～и. 他做得很愚蠢。

шàшма [阴]〈口〉同 шашармà

шàя|к -*ци* [阳] 粗呢：домàшен ～к 家织粗呢

шàячев -*а* [形] 同 шàячен

шàяч|ен -*на* [形] 粗呢的，粗呢制的：～ни дрèхи 粗呢衣服

швàб|а -*ата*，-*и* [阳]〈貌〉德国佬

швàбск|и -*а* швàба 的形容词

швед -*ът*，-*а*，-*и* [阳]，**швèдка** [阴] 瑞典人

швèдец [无复，阳] 同 швед

швèдск|и -*а* ❶ Швèция 和 швед 的形容词：～о пристàнище 瑞典港口 ～а литератỳра 瑞典文学 ❷ [用作名] **～и** [阳] 瑞典语 ◇ **～а гимнàстика**〈运〉瑞典体操；肋木体操 **～а кòжа** 翻毛皮 **～а стенà**〈运〉梯墙，肋木

швейцàр|ец -*ци* [阳]，**швейцàрка** [阴] 瑞士人

Швейцàрия 瑞士（欧洲）

швейцàрск|и -*а* Швейцàрия 和 швейцàрец 的形容词：～и планинѝ 瑞士山脉 ～и фрàнк 瑞士法郎 ◇ **～а крàва** 瑞士奶牛（以产奶量高著称）

Швèция 瑞典（欧洲）

швѝр|вам [未]，**швѝрна** -*неш*，*швѝрнàх* [完]〈方〉流，流出，涌出：Из носà на детèто ～на кръв. 孩子的鼻子出血了。**～ване** [中]

шврàска|м [未]〈方〉抽打；鞭打 **～не** [中]

швъ̀кам се [未，反身]〈方〉同 вървя̀рам се（塞入、插入，伸入，放入）

шебè|к -*ци* [阳]（一种）小猴（*Inuus ecaudatus*）

шев -*ът*，-*а*，-*ове* [阳] ❶缝，接缝，缝合处：Дрèхата се скъ̀са по ～овете 衣服的缝绽线了。❷ [只单] 同 шѝене：Дàдох си платà за ～. 我把料子送去做衣服了。Ỳчи ～ при еднà шивàчка. 他在一位女裁缝那里学缝纫。Шèвът на рòклята ѝ струва мнòго скъ̀по. 她这件连衣裙的做工很贵。❸缝法 ❹〈解〉骨缝

шèв|ен -*на* [形] 缝纫的：～на машѝна 缝纫机 ～на иглà 缝衣针 ～ни концѝ 缝衣线

шевиòт [无复，阳] 哔叽

шевиòт|ен -*на* шевиòт 的形容词：～ен костю̀м 哔叽西服

шевѝц|а [阴] 彩线刺绣：Огърлието и полѝте на рѝзата са украсèни с ～и. 衬衣的领口和下摆饰有彩线刺绣。

шеврò[1] [无复，中]（做鞋用的）熟山羊皮

шевр|ò[2] -*à* [中]〈口〉鞋油

шевролèт [阳]（美国产）雪佛兰牌轿车

шег|à [阴] ❶笑话，玩笑：безсòлна ～à 枯燥的笑话 остроỳмна ～à 俏皮的笑话 грỳба ～à 粗野的玩笑 невѝнна ～à 无恶意的玩笑 пỳщам ～ѝ по нèгов адрèс 开他的玩笑 С товà ～à не бѝва. 不要拿这开玩笑。Не позволя̀вам такѝва ～ѝ! 我不许开这样的玩笑！❷儿戏，闹着玩：Всѝчко ми се вѝжда ～à. 我把一切都看作儿戏。Не мѝ е до ～à. 我没有心思开玩笑。◇ **на ～à** 开玩笑地，假地，不严肃地：Товà на ～à ли е, илѝ сериòзно? 这是开玩笑还是当真？

шегаджѝйск|и -*а* шегаджѝя 的形容词

шегаджѝ|я -*ята*，-*и* [阳]，**шегаджѝйка** [阴] 爱开玩笑的人

шегаджѝйство [中] 开玩笑、滑稽

шегобѝ|ец -*йци* [阳]，**шегобѝйка** [阴] 爱开玩笑的人，会开玩笑的人

шегобѝйск|и -*а* шегобѝец 的形容词

шегобѝйств|о -*а* [中] 爱开玩笑；善于开玩笑：Еднà от отли-

чѝтелните му чертѝ е ～ото. 他的显著特点之一是善于开玩笑。

шегòв|ен -*на* [形]〈诗,罕〉同 шеговѝт **～но** [副]

шеговѝт -*а* [形] ❶爱开玩笑的;善于开玩笑的: ～ човèк 爱开玩笑的人 ❷玩笑的,戏谑的,取乐的: ～ ѝзраз 开玩笑的话 ～ пòглед 戏谑的目光 ～а усмѝвка 逗乐的微笑 ～а пèсен 滑稽的歌曲 ～ тòн 开玩笑的口吻 **～о** [副]: Гераќът кàза товà нехàйно и ～о. 格拉克漫不经心和开玩笑地说了这件事。**～ост** -осттà [阴]

шегòвни|к -*ци* [阳], **шегòвница** [阴]〈罕〉同 шегобѝец

шегýва|м се [未,中态] ❶开玩笑;取笑: Обѝча да се ～ с децà. 他喜欢和孩子们开玩笑。Хòрата се подсмѝваха и ～ха с нèйното нещàстие. 人们拿她的不幸取乐。❷说着玩;闹着玩: С лýдия не сè ～й!〈俗〉不要和疯子闹着玩! ❸〈口〉(与 не 连用)毫不含糊,坚决,严肃认真: Катò дòйде ра̀ботата до здрàвето на хòрата,àз не сè ～м. 当事关人们的健康时,我是不会含糊的。**～не** [中]

шедьòвъ|р -*ри* [阳]〈书〉杰作,代表作: „Войнà и мѝр" е ～ър на Лèв Толстòй. 《战争与和平》是列夫·托尔斯泰的代表作。„Хаджѝ Димѝтър" от Бòтев е същѝнски ～ър. 波特夫的《哈吉·迪米特尔》是一首真正的杰作。

шезлòнг -*и* [阳] 活动躺椅,折叠躺椅

шейнà [阴] 雪橇: пързàлям се с ～ 滑雪橇

шейнѝло [中] (雪橇上的)滑木,滑轨

шейрèт|ин -*и* [阳] 滑头,机灵鬼,狡猾的人,聪明的人

шейсèт -*mè* [数] 60: ～ души 60 人

шейсèттодѝш|ен -*на* [形] ❶60 岁的: ～ен стàрец 60 岁的老人 ❷60 年的: ～на книжòвна дèйност 60 年的学术活动

шейсèттодѝшнина [阴] 60 周年纪念

шейсèт|и -*а* [序数] 第 60: Тòй бèше ～и в спѝсъка. 他在名册里排第 60 位。

шейтàн [阳]〈民〉魔鬼;狡猾的人

шейх -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈书〉❶(阿拉伯的)族长;村长 ❷(阿拉伯伊斯兰宗教团体的)头领

шекèр [无复,阳]〈旧〉同 зàхар (白糖)

шекèр|ен -*ена* 和 -*на*〈民〉шекèр 的形容词

шекерджѝ|я -*ята*, -*и* [阳] 卖棒糖的商贩

шекерлѝ|я [单数不变,复 -*и*,形]〈旧〉含糖多的

шекèрче -*та* [中]〈民〉❶ шекèр 的指小 ❷棒棒糖: Гòстите си взèмат по еднò ～. 客人们每人拿了一根棒糖。

шèллак [无复,阳] 漆树树胶,漆树树脂

шèмет [无复,阳] ❶头晕,目眩: Стàва му ～. 他感到头晕。❷〈转,书〉同 опиянèние (醉;陶醉): Някòлко днѝ хòдеше катò замàяна от ～а на пъ̀рвата лю̀бов и мѝслеше сàмо за слèдващата си срèща с Пèтър. 几天来她是在初恋的陶醉中昏沉沉地度过的,每天考虑的只是下次同彼得的约会。

шèмет|ен -*на* [形] ❶令人目眩的,惊人的: ～на височинà 惊人的高度 ～на бързинà 惊人的速度 ❷患目眩症的: ～на овцà 患目眩症的绵羊 **～но** [副]

шемизèтка [阴] 女式胸衣

Шенджèн 深圳(中国城市)

Шенсѝ 陕西(中国省名)

Шенѝн 沈阳(中国城市)

шèп|а [阴] ❶掌心: Гребà водà с ～и. 用手掌捧水。❷(表示数量)一把,一捧: ～а пръст 一把土 еднà ～а орѝз 一把米 Ця̀ла ～а зàхар ни дàде. 他给了我们整整一把糖。❸[只单]〈转,书〉一小撮,极少数: ～а хòра 一小撮人 ◇ **с (пъ̀лни) ～и**〈口〉大把地,大捧地,大量地,慷慨地: раздàвам с пъ̀лни ～и 大量散发

шèпн|а -*еш*, *шèпнах*, 过被形动 -*нат* [未] 低声说,轻声说: Шèпне ми нèщо на ухòто. 他附在我的耳朵旁边低声说着什么。— **се** [被动]: Ѝмето на Хаджѝ Драгàн започна да се ～е пò-чèсто. 哈吉·德拉甘的名字开始越来越频繁地悄悄传开。**～ене** [中]

шепнешкàта [副]〈口〉同 шепнешкòм: говòря ～ 悄悄地说

шепнешкòм [副] 悄悄地,低声地: Ивàн и женà му всякога си говòреха тѝхо,почтѝ ～. 伊万和他的妻子总是轻声说话,像在耳语。

шèпот [阳] 和 **шепнѝ** [阴] ❶低语,耳语: сподàвен ～ 喁喁低语 говòря с ～ 悄悄说 ❷〈转,诗〉喁喁声: Въздухът е пъ̀лен с някакъв тàйствен ～,товà е езѝкът на гòрските листà. 空中充满着一种神秘的喁喁声,这是树叶的语言。

шèпот|ен -*на*〈罕〉шèпот 的形容词: ～ни дýми 窃窃私语 **～но** [副]

шèпотни|к -*ци* [阳], **шèпотница** [阴]〈方〉散布流言蜚语的人;传闲话者

шèпотом [副]〈书〉同 шепнешкòм

шепòт|я -*иш*, -*их* [未]〈罕〉同 шèпна: Не слýшайте вѝе каквò ви ～и дя̀волът и каквò ви ýчи. 不要听那魔鬼的说教。

шептèж [无复,阳]〈罕〉同 шèпот: Пòсле настàна глýх ～ по мàсите. 后来各桌的人掀起一片嗡嗡的低语声。

шепт|ѝ -*ѝш*, -*ѝх*, 过主形动 -*ѝл*, -*ѝла*, -*ѝли* [未]〈诗〉同 шèпна — **се** [被动] **～èне** [中]

шербèт [阳] ❶雪白特(一种东方清凉果汁饮料) ❷〈口〉[不变,用作形] 甜的,甘甜的: ～ вѝно 甜葡萄酒

шербетлѝ|я [单数不变,复 -*и*,形]〈旧〉很甜的,甘甜的: ～я бàница 甜起酥

шердèн [阳] ❶(反刍动物的)皱胃,真胃,第四胃 ❷(做成食品的)猪大肠

шердèнче -*та* [中] ❶ шердèн 的指小 ❷(羊的)皱胃,真胃,第四胃 ❸炖羊肚;炖猪大肠

шерèнг|а [阴]〈旧,军〉横列,横队: Солдàтите се разделѝли на двè ～и. 士兵们分成两列。

шериàт [阳] 伊斯兰教法典(教规)

шериàтск|и -*а* шериàт 的形容词

шерѝф[1] [阳]〈书〉(英王指定的)名誉郡长;(某些城市的)行政司法长官;(美国的)县治安官

шерѝф[2] [阳]〈书〉❶(阿拉伯国家的)郡主;王公;酋长 ❷[用作形,不变] 著名的,知名的;高贵的;神圣的

шèрпа [阳] (尼泊尔北部居住的)舍尔帕人

шèрпел [阳] ❶(小孩的)围嘴儿,围兜 ❷围裙

шест -*mè* [数] 6,六: Шèст по ～ — трѝйсет и ～. 6 乘 6 等于 36。

шест- 和 **шесто-** [复合词第一部] 表示“六”之意,例如 шестцилѝндров (六缸的),шестстàен (六个房间的),шестчлèнен (六个成员的),шестоъ̀гълник (六角形)

шèста [阴] 1/6

шестà|к -*ци* [阳]〈方〉六齿叉

шѐствие -я [中]（庄严的）行进，进军；游行，巡游；行列：погребàлно（трàурно）～е 出殡的行列 фàкелно ～е 火炬游行

шѐст[ву]вам [未]〈书〉❶（庄严地）列队行进，在队伍中行进，巡游：～м победоносно 胜利行进 ❷〈转，书〉迅速传开，传播，传扬

шестгодѝшен -на [形] ❶六岁的：～но момчѐнце 六岁的小男孩 ❷六年的，六周年的：～ен кỳрс 六年的课程

шестгодѝшнина [阴] 六周年（纪念）

шестдесѐт -тѐ [数] 同 шейсѐт

шестдесѐтгодѝшен -на [形] 同 шейсѐтгодишен

шестдесѐтгодѝшнина [阴] 同 шейсѐтгодѝшнина

шестдесѐти -а [序数] 同 шейсѐти

шестдесетѝна [数] 同 шейсетѝна

шестднѐвен -на [形] 六日的，六天的：～ен срòк 六天的期限 ～ни тържествà по фѝзкултура 为期六天的体育盛会 ～но бѐбе（出生）六天的婴儿

шестетàжен -на [形] 六层（楼）的：～но здàние 六层的建筑 ～на кỳла 六层的塔

шѐсти -а [序数] 第六：～и клàс 六年级 Тòй е ～и по рѐд. 他排第六。

шестѝл [阳] 挪威槭（*Acer platanoides*）

шестѝма [数] 六个人（指男人或其中包括男人）：Остàнал бѐ сàмо тòй от ～ та. 六个人中只剩下他一个。

шестѝца [阴] ❶6，六：Катò обърнеш ～та，ще стàне девѐтка. 把6倒过来则变成9。❷6分（一些国家学校考核时的最高分数）❸（公共汽车等的）6路；（电话的）6局 ❹（扑克牌中的）6点

шесткрàтен -на [形] 六次的

шестмѐсечен -на [形] 六个月的：～ен кỳрс 六个月的课程 ～но бѐбе 六个月的婴儿

шестмѐсечие -я [中] 半年：През пъ̀рвото ～е на годѝната плàнът бѐ преизпъ̀лнен. 上半年计划超额完成了。

шестнàдесет -тѐ [数] 同 шестнàйсет

шестнàдесетгодѝшен -на [形] 同 шестнàйсетгодѝшен

шестнàдесети -а [序数] 同 шестнàйсети

шестнадесетѝна [数] 同 шестнайсетѝна

шестнàйсет [数] 16：～ кокòшки 16只母鸡

шестнàйсетгодѝшен -на [形] ❶16岁的：～ен сѝн 16岁的儿子 ～но момчѐ 15岁的男孩 ❷16年的：～на войнà 16年的战争

шестнàйсети -а [序数] 第16：стòл на ～ия рѐд в кѝното 电影院里第16排的椅子

шестнайсетѝна [数] 大约16，16左右：момѝче на ～ годѝни 16岁左右的姑娘

шестоклàсен -на [形] ❶（指学校）六个年级组成的；六年制的：～на гимнàзия 六年制中学 ❷〈口〉六年级的：～но образовàние 六年级教育 ～ен учѐбник 六年级教科书

шестоклàсник -ци [阳]，**шестоклàсничка** [阴] 六年级学生

шестокрàтен -на [形] 同 шестòрен

шестокрѝл -а [形] 六翅的，六翼的；六扇的

шестолъ̀чен -на [形] 六束（光）的，六角的：～на звездà 六角星

шесторѐд -а [形]（指麦穗等）六行的，六趟的：～и класовѐ 六行颗粒的麦穗

шестòрен -на [形] 六倍的；六次的：～ен размѐр 六倍大小 ～но повтàряне 六次重复 ～на прѐжда 六股的线

шестòрка [阴] ❶6，六 ❷六个一组；六人小组 ❸〈口〉6分（一些国家考核学生时的最高分数）❹〈口〉（扑克牌中的）6点

шестосрѝчен -на [形] 六个音节的 ～на дỳма 六个音节的词

шестостѐнен -на [形]〈数〉六面的：～на пирамѝда 六面锥体

шесточлѐнен -на [形] 六个成员的，六人组成的：～на делегàция 六人代表团

шестоъ̀гълен -на [形] 六角的：～на прѝзма 六角棱柱体 ～на звездà 六角星

шестоъ̀гълник -ци [阳] 六角形，六边形：прàвилен ～к 等边六边形

шѐстстотин -тѐ [数] 600

шестчàсов -а [形] 六小时的：～ рабòтен дѐн 六小时工作日

шѐтам [未] ❶料理家务，干家务活：～м из къ̀щи 料理家务 по цѐл дѐн ～м 整天干家务活 ❷（与前置词 на 或人称代词与格短形连用）照料，照顾，服侍：Мàйка ти е вѐче стàра и не мòже да ми ～. 你的母亲已经老了，不能再照顾我了。～м на бòлния 服侍病人 ❸〈民〉奔走，奔忙；到处流荡：～м из ỳлиците 在街上逛来逛去 Двàйсет и пѐт годѝни съм ～л из тѝя планинѝ. 我在这些山上闯荡了25个年头。◇ **шѐтба ～м**〈民〉走来走去，逛来逛去 **～не** [中]

шетàчка [阴]〈民〉家庭妇女；会料理家务的女人

шѐтба [阴]〈民〉同 шѐтане ◇ ～ **шѐтам**〈民〉走来走去，逛来逛去

Шетлàндски òстрови 设得兰群岛（英国）

шетнѝ [阴]〈民〉❶料理家务，干家务活：Чỳваше се шỳм от жѐнска ～ и трѐбене. 传来女人忙家务的声音。❷照料，照顾，服侍：Добрѐ съм àз тỳка при стàри бащà и мàйка，мѐн не тежѝ ～та. 我在年迈的父母这里很好，照料他们不觉得是负担。❸到处游逛；奔忙：В чифлѝка ѝма голя̀ма ～. 庄园里人们在奔忙。

шѐтърен -на [形]〈方〉热心家务的；善于做家务的；勤快的，能干的：～на невѐста 勤快的新娘子

шеф -ът，-а，-ове [阳] ❶〈书〉首长，领导人：Шѐф съм на предприя̀тието. 我是企业的领导人。～ на дипломатѝческа мѝсия 外交使团团长 ❷〈口〉上司，上级：Тòй изпълня̀ваше акурàтно зàповедите на ～а си. 他认真执行上司的命令。❸辅导者，指导者，支援者：Инститỳтът е ～ на двѐ ТКЗС-та. 研究所是两个农业生产合作社的指导者。

Шѐфилд 设菲尔德（英国城市）

шѐфка[1] [阴]〈口〉❶ шеф 的女性 ❷ шеф 的夫人

шѐфка[2] [无复，阴] 舍弗卡（一种酿酒用的深红色厚皮葡萄）

шѐфски -а шеф 的形容词：～а дỳма 领导的话 ～о мя̀сто 领导位置 **～и** [副]：Държѝ се ～и. 他摆出上司的派头。

шѐфство -а [中] ❶〈口〉领导：поѐмам ～ото на предприя̀тие 担任企业的领导 ❷指导，支援，协助：Предприя̀тието приѐ ～ото на учѝлището. 这个企业负责帮助这所学校。

шех -ът，-а [无复，阳]（国际象棋的）将王后，将皇后

шибàк -ци [阳]〈方〉灌木林（丛）

шибàлка [阴]〈方〉细树枝，树条

шйба|м [未] ❶(用鞭子、树条等)打,抽打,鞭打: ~м кòня с камшйка 用鞭子抽打马 Дàскалът ги ~л с прьчка по ръцèте. 先生用教鞭抽打他们的手掌。❷(气流、水流等)吹打,拍打,扑,扑打: Дъждът ~ в прозòрците. 雨拍打着窗户。Вятърът ~ше Мйтко прàво в лицèто. 风迎面吹打着米特科的脸。❸〈转〉迫使,推向: Стàрото ги дърпа назàд, когàто живòтът ги ~ да вървят напрèд. 当生活推着他们前进的时候,旧的事物把他们拉向倒退。❹〈转,口〉(大量地)投入,掺入,(一齐)放进 — **се** [反身,被动] ~**не** [中]: На двè-трй местà по лицèто му ймаше слàби бèлези от ~нията на клòнките. 他脸上有被枝条抽打的隐隐约约的痕迹。

шйбан *-а* [形]〈行〉坏的,可恶的

шйб|вам [未], **шйбна** *-неш, шйбнàх*, 过被形动 *-нат* [完] шйбам 的一次或连续几次的动作: Тòй ~на кòня и отмйна. 他抽了马一鞭子,便跑过去了。Àз ~нах писмòто в едйн плйк и хàйде в кутйята. 我把信塞进信封,便立刻投进了信筒。~**ване** [中]

шйб|вам се [未], **шйбна се** *-неш се, шйбнàх се* [完] [中态]〈口〉挤进,钻进: Кòтката се ~на в плèвника. 猫钻进草棚里。~**ване** [中]

шибòй *-ят, -я, -и* [阳]〈植〉桂竹香 (*Cheiranthus cheiri*)

шивàлня [阴](多指兵营、寄宿学校中的)缝纫组

шивàч [阳], **шивàчка** [阴] 裁缝,成衣匠,缝纫工人: мъжки ~ 男服裁缝 дàмски ~ 女服裁缝 мòден ~ 时装裁缝

шивàч|ен *-на* [形] ~**ен мỳскул**〈解〉缝匠肌,交腿肌

шивàчество [无复,中] 裁缝的职业(手艺),成衣业

шивàчка[1] 见 шивàч

шивàчка[2] [阴] 装订机;订书机

шивàчница [阴] 服装加工部,缝纫作坊,裁缝铺

шивàшк|и *-а* шивàч 的形容词: ~а кооперàция 缝纫合作社 ~и нòжици 裁衣剪刀

Шидзяджуàн 石家庄(中国城市)

шй|ен *-йна* [形] 脖子的,颈部的: ~йни прèшлени 颈椎骨

шйене 见 шйя[3]

шизофренй|к *-ци* [阳], **шизофренйчка** [阴]〈医〉精神分裂症患者

шизофренйя [无复,阴]〈医〉精神分裂症

шййка[1] [阴] шйя[1] 的指小

шййка[2] [阴] 壶嘴儿,瓶颈: ~ на чàйник 茶壶嘴儿

шик *-ът, -а* [无复,阳] ❶优美,雅致,文雅: воèнен ~ 军人风度 Облякъл се е с ~. 他穿着很雅致。❷[不变,用作形] 优美的,雅致的;讲究的;文雅的: Тя е ~. 她很雅致。❸[用作副]: умèя да се нòсся ~ 善于着装雅致

шйкалк|а [阴]〈植〉五倍子,没食子 (*Cynips folii*) ◇ **Нàма да игрàем на ~и.**〈口〉我们不干鸡毛蒜皮的小事情。

шикалкàв|я *-иш, -их* [未]〈口〉支吾,搪塞;耍滑头,闪烁其词: Нòвото прàвителство ~еше, не йскаше тèзи смèли хòра да излйзат от тъ̀рмите. 新政府支吾搪塞,不想把这些勇敢的人从监狱里放出来。

шйкалков *-а* [形] 同 шйкалчен: ~а боя 五倍子颜料

шйкалч|ен *-на* шйкалка 的形容词: ~но мастйло 五倍子墨水

шиканà [阴] 同 шиканйя

шиканйра|м [未,完]〈书〉蓄意刁难,制造困难: И тòй запòчва да потйска и ~ ỳдарниците. 他也开始压制和刁难突击手们。

шиканй|я [阴]〈书〉(主要指机关里、审讯中)蓄意设置的障碍,故意制造的麻烦,刁难: прàвя му ~и 给他制造麻烦

шикòз|ен *-на* [形] 雅致的,优雅的;优美的,美丽的: нòв ~ен костю̀м 雅致的新西服 ~**но** [副]: Кòлкото пъ̀ти го видях — мòдно, ~но облèчен. 我多少次看见他,他都是穿得那样时髦、优雅。

шйле *-та* [中]〈民〉一岁的小羊羔

шилегàр *-ят, -я* [阳]〈民〉放牧小羊羔的人;羊羔饲养员

шйлене 见 шйля

шйлест *-а* [形]〈民〉锥形的,锥子一样的: ~ кòл 锥形木桩

шйлепк|и *-а* шйле 的形容词: ~и кòжи 小羊羔皮

шйлинг [阳] ❶先令(英国辅币,20 先令为一镑,12 便士为一先令) ❷先令(奥地利前本位币名)

шйлка [阴]〈方〉木楔,木签

шйл|о *-à* [中] ❶锥子: обущàрско ~о 绱鞋锥子 Шйло в торбà не седй.〈俗〉口袋里装不住锥子;纸包不住火。❷〈转,口〉喜欢跑来跑去满处钻的人

шилтè *-та* [中]〈方〉小褥垫

шйл|я *-иш, шйлйх* [未]〈民〉削尖,弄尖;使成尖状: ~я кòл 削尖木桩 — **се** [被动] ~**ене** [中]

шимпанзè *-та* [中] 黑猩猩 (*Pan satyrus*)

шйн|а [阴] ❶(金属或橡胶)轮箍: файтòн с гỳмени ~и 胶轮敞篷马车 ❷铁皮条,铁箍 ❸(包扎折骨用的)副木,夹板: лечèбна ~а 医用夹板 транспòртна ~а 运输夹板

шйнда [阴]〈民〉屋顶木板

шиндàр *-ят, -я* [阳]〈民〉屋顶木板工匠;屋顶木板商

шиндàрск|и *-а*〈民〉шиндàр 的形容词: ~о длетò 屋顶工匠用的凿子

шйндра [阴] 同 шйнда

шинèл [阳] 军大衣;制服大衣; войнйшки ~ 士兵大衣 офицèрски ~ 军官大衣 ученйчески ~ 学生制服大衣

шинèла [阴]〈旧〉同 шинèл

шинй|к *-ци* [阳]〈民〉木斗(一种粮食量器,约盛 8—10 公斤): няколко ~ка зъ̀рно 几斗粮食 ◇ **Шинйк главà, въ̀шка акъ̀л.**〈俗〉脑袋大,心眼少。

шинйра|м [未,完](给打)上夹板 — **се** [被动]: Счỳпеният крàк трябва да се ~. 断腿应打上夹板。~**не** [中]: При ~не не трябва да се стяга. 上夹板时不应上得过紧。

шинòс|вам [未], **шинòсам** [完]〈民〉(给车轮)安装轮箍: ~вам колелàта 给车轮安装轮箍 — **се** [被动] ~**ване** [中]

шип *-ът, -а, -ове* [阳] ❶(植物上的)刺: ~ на ròза 玫瑰的刺 ❷〈扩〉刺: Тя мйсли бяха ~ове, кòйто й бодяха сърцèто. 这些想法是扎在她心上的尖刺。❸(禽鸟,尤其是公鸡的爪上长出的)尖刺: òстри ~ове на петлй 公鸡爪上的尖刺 ❹尖,尖头: бастỳн с желèзен ~ 带铁尖的手杖 ~ на гръмоотвòд 避雷针的顶端 ❺(物品上的)凸出处,鼓起的地方: ~ на подкòва 马蹄铁上的刺,铁脐 ❻〈医〉脊椎刺状突起,骨刺

шипàр [阳] 公猪: Заклàхме ~а. 我们把公猪杀了。

шипèне 见 шипя

шйпест *-а* [形] 带刺的,带尖的: ~ боздугàн 带刺的棒槌;狼牙棒 ~ тръ̀нàк 荆棘 ~о стъблò 带刺的茎秆

шйпка[1] [阴] 野蔷薇,蔷薇 (*Rosa canina*);野蔷薇果

шйпка[2] [阴]〈口〉小辣椒,尖辣椒

шѝпков -*а* [形] 野蔷薇的,蔷薇的: ~ чай 野蔷薇茶 ~ мармала̀д 野蔷薇果酱

шипя̀ -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] 发嘘嘘声,发咝咝声;发唏唏声: Пъ̀тническият вла̀к закъсня̀. Машѝната на това̀рния, недово̀лна от задъ̀ржането, я̀дно ~ѐше на вто̀рата лѝния. 客车晚点了,货车车头对这种耽搁很不满,在第二道线上生气地发出咝咝音。~**ѐне** [中]

шипя̀щ -*а* [形] ❶〈语言〉发唏音的: ~и съгла̀сни 唏辅音(如 ш) ❷起沫的,冒泡的: ~о вѝно 起沫的葡萄酒;香槟一类的酒

шир [阴,阳,只单,不加冠词]〈诗〉宽度;广阔,辽阔,一望无际: мѐря на ~ 量宽度 безбрѐжна ~ 无边无际 небѐсна ~ 广阔无垠的天空 мо̀рска ~ 海的辽阔

шира̀ [无复,阴] 葡萄汁

шѝрвам се [未], **шѝрна се** -*неш се шѝрна̀х се* [完] [中态,只三] 向远处扩展,向远处延伸: Пред тя̀х се ~на златѝстата повъ̀рхност на Дуна̀ва. 他们面前是一望无际的多瑙河浩淼的金色水面。~**ване** [中]

шѝрен -*на* [形]〈诗〉宽广的,辽阔的: ~ни лива̀ди 宽广的草地 ~ни полѐта 辽阔的原野 ~ни гора̀ 辽阔的森林

ширина̀ [阴] ❶ [只单] 宽度: ~а̀ на у̀лица 街道的宽度 ~а̀ на река̀ 河宽 ~а̀ на пла̀т 料子的幅宽 ❷〈诗〉宽广,辽阔: необя̀тна ~а̀ на полѐто 宽广无垠的田野 мо̀рска ~а̀ 辽阔的海洋 ❸〈地理〉纬;纬度;纬线: сѐверна ~а̀ 北纬 ю̀жна ~а̀ 南纬 геогра̀фска ~а̀ 地理纬度

ширинѐ -*то* [中]〈民〉辽阔广大的空间,广阔: Пти̇̀цата изчѐзна в ~то. 鸟儿消失在辽阔的空中。

ширѝт [阳](衣服上的)花边,镶边,镶带

шѝрна се 见 шѝрвам се

широ̀к -*а* [形] ❶宽的,宽广的,宽阔的(与 тѐсен (窄的)相对): ~а у̀лица 宽阔的大街 ~а врата̀ 宽大的门 ~ пла̀т 宽幅的料子 ~о лицѐ 宽阔的脸盘 У̀лицата е 8 мѐтра ~а. 街道有8米宽。❷宽敞的: ~о помещѐние 宽敞的房间 ~ дво̀р 宽敞的院子 ❸(指衣服)肥的,肥大的: ~о палто̀ 肥大衣 ~и обу̀вки 肥大的鞋 Облѐчен бѐше в ~а бя̀ла дрѐха. 他穿着肥大的白衣服。❹〈转〉包罗万象的,大规模的,无限的: ~а програ̀ма 庞大的规划 ~ паза̀р 大市场 ~ маща̀б 大规模 ~и пълномо̀щия 广泛的权能 ~и възмо̀жности 无限的可能性 ❺〈转〉群众性的,大众的,广大的,广泛的 ~и позна̀нства 交际广 ~а а̀кция 群众性行动 предмѐт за ~о потреблѐние 日用必需品 ~и наро̀дни ма̀си 广大人民群众 ~о разпространѐние 广泛流行 ~о приложѐние 广泛应用,推广 ❻〈转,书〉尽量的,尽力的,尽可能的: ~о споко̀йствие 无限的沉静 ~ зама̀х 尽力一挥 ❼〈转,书〉心胸开阔的,开朗的,慷慨的,大方的: ~а̀ душа̀ 宽广的胸怀 ~а нату̀ра 开朗的性格 ❽〈语言〉敞口的,宽的: ~о „е" 宽元音"e" ❾〈口〉[用作名] ~**и(те)** [复]〈政,史〉广泛派(保加利亚)社会民主党人 ◇ **в ~ смѝсъл на ду̀мата**〈书〉从词的广义上说 **дъ̀лга и ~а**〈口〉1.(指某事需很长时间才能说完或做完)一言难尽: Как ста̀на всѝчко това̀? — Тя̀ е дъ̀лга и ~а. "这一切是怎么回事呢?""说起来话长啊。" 2.冗长而麻烦的: дъ̀лга и ~а исто̀рия 冗长而麻烦的事情 **дъ̀лъг и ~**〈口〉广泛的,内容丰富的: Ско̀ро ѝмах дъ̀лго и ~о писмо̀. 不久前我收到一封内容丰富的长信。**живѐя на ~а нога̀** 过富裕生活,过阔绰日子 **ѝмам (съм с) ~о сърцѐ** 有开阔的心胸: Ко̀лкото и да бѐ с ~о сърцѐ, Ра̀йко се упла̀ши вѐче нѐ на шега̀. 不管拉伊科有多么宽广的胸怀,他真的害怕了。**с ~а ръка̀**〈口〉慷慨,大方;大手大脚,挥霍无度: То̀й е човѐк с ~а ръка̀. 他是一个慷慨的人。~ **екра̀н**〈专〉宽银幕 ~ **социалѝст**〈史〉广泛派(保加利亚)社会民主党人 ~**а пу̀блика** 广大观众(听众) ~**о** [副]: Врата̀те бя̀ха ~о отво̀рени. 门大开着。~о отво̀рени очѝ 睁大的眼睛 ◇ **на дъ̀лго и (на) ~о**〈口〉(指谈话时)冗长,喋喋不休,啰嗦 **отва̀рям ~о врата̀те**〈书〉敞开大门 **широ̀ко ми е о̀коло врата̀ (шѝята)**〈口〉无忧无虑地生活

широка̀нец -*ци* [阳], **широка̀нка** [阴]〈史〉广泛派(社会民主党人)

широка̀нски -*а* широка̀нец 的形容词

широка̀нство [无复,中]〈史〉广泛派(社会民主党人)的言行

широ̀ко 见 широ̀к

широкогла̀в -*а* [形]〈罕〉大头的,大脑袋的

широкогръ̀д -*а* [形] 宽胸脯的: ~ младѐж 宽胸脯的青年

широкогъ̀рдест -*а* [形] 同 широкогръ̀д

широкоекра̀нен -*на* [形] 宽银幕的: ~но кѝно 宽银幕电影院 ~ен фѝлм 宽银幕影片

ширококло̀нест -*а* [形](指树)枝叶茂密的;树冠大的: ~и кру̀ши 枝叶茂密的梨树

широколѝк -*а* [形] 宽脸盘的: ~о момчѐ 宽脸盘的男孩

широколѝст -*а* [形]〈罕〉同 широколѝстен

широколѝстен -*на* [形] 阔叶的;阔叶树的(与 иглолѝстен (针叶的)相对): ~но дърво̀ 阔叶树 ~на гора̀ 阔叶树林

широкоплѐщ -*а* [形]〈罕〉同 широкоплѐщест

широкоплѐщест -*а* [形] 宽肩膀的: ~ мо̀мък 宽肩膀的小伙子

широкопо̀л -*а* [形] ❶(指衣服)宽边的,宽摆的: ~о палто̀ 宽摆大衣 ❷(指帽子)宽檐的: ~а ша̀пка 宽檐帽,大檐帽

широкопръ̀ст -*а* [形]〈口〉大手大脚的,挥霍浪费的: ~ човѐк 大手大脚的人

шѝром [副]〈民〉同 широ̀ко

широта̀ [阴]〈书〉❶ [只单] 广泛,广大: ~а̀ на мисълта̀ 思想的广大 ~а̀ на проблѐмите 问题的广泛 ~а̀ на възглѐдите 观点的广泛 ❷ [常复]〈诗〉宽广: Каквѝ ~ѝ! 多么宽广! ❸〈地理〉纬度,纬线

широчина̀ [阴] ❶ [常单] 宽,宽度: дъска̀ с 20 см ~ 20 厘米宽的板子 ~ на у̀лицата 街道宽度 ~ на пла̀т 料子幅宽 ❷〈地理〉纬度,纬线

широ̀чък -*ка* [形] широ̀к 的指小: Ку̀хнята бѐше ~ка стая, ця̀лата почерня̀ла от дѝм и са̀жди. 厨房是一间比较大的房子,到处被烟熏得漆黑。Обу̀щата са мѝ ~ки. 这双皮鞋我穿着稍肥一点。

ширт -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈方〉❶钌铞儿,屈戌儿 ❷抽屉

ширфандъ̀ [阴]〈旧〉同 шафрантѝя

шѝря *шѝриш*, *шѝрѝх* [未] ❶广泛流传,传开,延伸: ~ идѐите на социалѝзма 传播社会主义思想 ❷敞开;睁大,张大: ~ очѝ в упла̀ха 吓得睁大眼睛

шѝря се *шѝриш се*, *шѝрѝх се* [未,中态] ❶ [只三] 传播;蔓延: Люлѐе се, шѝри се бу̀йно пожа̀рът. 大火在猛烈地晃动着,蔓延着。Епидѐмията се шѝри мно̀го бъ̀рзо. 流行病蔓延得很快。❷ [只三] 延伸: Мно̀го пъ̀ти Сиву̀шка бѐ глѐдала гора̀та, който се шѝреше, додѐто око̀ стѝга. 很多次西乌什卡望

着一眼望不到边的森林。Напрѐде им се шѝреше го̀лата, бя̀ла равнина̀. 在他们面前展现着光秃秃、白茫茫的平原。❸(过多地)占着：Два̀ма ду̀ши се шѝрят в трѝ ста̀и. 两个人占着三间房子。То̀й са̀м се шѝреше в ця̀л апартамѐнт. 他一个人占着整套住宅。❹〈口〉任意,随意,随心所欲,尽情：Тѐ се шѝрят по булева̀рдите. 他们在林阴道上随意地逛着。Бя̀л соко̀л в небѐ се шѝри. 白隼在天空中尽情翱翔。

шѝст|а [阴]〈矿〉页岩,片岩;板岩：глѝнести ～и 黏土板岩

шит -*а* ❶ шѝя 的过被形动 ❷ [用作形] 1.缝的,缝制的：～и чѐхли 缝制的拖鞋 2.〈民〉绣花的,刺绣的：～и възгла̀вници 绣花枕头 ◇ **～о с бѐли концѝ**〈口〉露破绽,掩饰得不高明,破绽百出

шифро̀ва|м [未,完] 用密码写：～м донесѐние 用密码写情报 — **се** [被动] **～не** [中]

шифро̀ван -*а* ❶ шифро̀вам 的过被形动 ❷ [用作形] 用密码写的,写成密码的：～о писмо̀ 密码信件 ～а телегра̀ма 密码电报

шѝф|ър -*ри* [阳] 密码：бу̀квен ～ър 字母密码 цѝфров ～ър 数字密码 клю̀ч на ～ър 密码解密法;密码翻译手册 разчѝтам ～ъра 破码

шиш -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶(一头尖的)条,扦,尖棍：о̀стър ～ 尖棍 дъ̀рвен ～ 尖木棍 желѐзен ～ 尖铁条 ❷(烤肉的)铁扦子 ❸织针,编针 ◇ **пека̀** (**вързя̀**) **ня̀кого на ～** (**ръжен**)〈口〉残酷对待某人：Трѝ годѝни раздо̀рниците пѐкоха председа̀теля на ～ и го наклеветѝха пред по̀-го̀рните места̀. 三年来闹事分子粗暴地对待主席,并在上级面前诬陷他。**пека̀ се на ～** (**ръжен**)〈口〉遇到麻烦事;碰上头痛的事

шишанѐ -*та* [中]〈旧〉粗管火枪

шиша̀рк|а [阴](某些针叶树的)球果：бо̀рови ～и 松果 От кло̀ните на ела̀та па̀даха ～и. 从云杉树枝上掉下果实来。

шишѐ -*та* [中] ❶瓶,玻璃瓶：～ за вода̀ 水瓶 ～ за вѝно 葡萄酒瓶 бѝрено ～ 啤酒瓶 ❷(表示数量)一瓶：Изпѝ ця̀ло ～ вѝно. 他喝了整整一瓶葡萄酒。❸(罩在煤油灯上的)灯罩,玻璃罩

шѝшкав -*а* [形]〈民〉胖的,肥的：～ човѐк 胖人 ～о детѐ 胖孩子 ～о лицѐ 胖脸

шишкав|ѐя -*ѐеш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未]〈民〉发胖,胖起来

шишкавина̀ [无复,阴]〈民〉肥胖

шѝш-кеба̀п [阳]〈民〉烤肉串

шѝшко -*вци* [阳]〈口,谑〉胖人,胖子

шѝшче -*та* [中] ❶(烤肉串用的)铁扦,木扦 ❷烤肉串：Поръ̀чах си трѝ ～та. 我要了三个烤肉串。

шѝя[1] [阴] ❶颈,脖子：бя̀ла ～ 白皙的脖子 дъ̀лга ～ 长脖子 Прегъ̀рна го о̀коло ～та. 她搂住他的脖子。Вода̀та е стѝгнала вѐче до ～та ми. 水已经没到我的脖子。❷(瓶、罐等器皿的)脖,颈：шишѐ с тъ̀нка ～ 细颈瓶子 ◇ **до ～**〈口〉到极点,到头,到底;非常：Затъ̀нал съм в дъ̀лгове до ～. 我负债累累。О̀коло мѐне са хо̀ра, въоръжѐни до ～та. 在我周围是武装到牙齿的人们。сиромашѝя до ～〈俗〉赤贫;一贫如洗 **Нѐ по врàт, амѝ по ～.**〈口〉一回事;一个样。**превѝвам ～**〈口〉顺从,屈从;俯首听命 **превѝвам ～та ня̀кому**〈口〉降服某人,使某人屈服 **стъ̀пвам** (**ся̀дам**) **ня̀кому на** (**връху̀**) **～та**〈口〉骑在某人脖子上,把意志强加于某人;使某人服从自己 **увѝсвам на ～та на ня̀кого**〈口〉死乞白赖地硬要,强求某人：Нѐ сѐ бо̀й! Ня̀ма да увѝсна на ～та ти. 不要害怕,我不会死乞白赖地强求你的。**хвъ̀рлям се на ～та на ня̀кого**〈口〉拥抱某人 **Широ̀ко ми е о̀коло ～та.** 我无忧无虑。

шѝя[2] [阴]〈民〉茧子：Ръцѐте ми хва̀наха ～ от копа̀не. 我的手因挖坑磨出了茧子。

шѝ|я[3] -*еш*, -*х*, 过被形动 -*т* [未] ❶缝,缝补：～я ко̀пче 缝扣子 ～я на ръка̀ 手缝,人工缝 ～я на машѝна 机器缝 ❷缝纫,缝制,做：～я рѝза 做衬衫 ～я обу̀ща 缝制鞋子 ～я кожу̀х 缝皮袄 ❸〈口〉刺绣,绣花 — **се** [被动] **～ене** [中]

шѝяв -*а* [形]〈民〉磨出茧子的,长茧子的：～и ръцѐ 长茧子的手

шкартѝра|м [未,完] 淘汰;剔除;报废：Бата̀шки мѝналата ѐсен бѐше ～л четѝридесет на сто̀ от тютю̀на им. 去年秋天巴塔什基把他们烟草的 40% 报废。～н сътру̀дник 被开除的工作人员 — **се** [被动] **～не** [中]

шка̀рто [无复,中] 废品：не допу̀скам ～ 不允许有废品 борба̀ за намаля̀ване ～то в произво̀дството 为在生产中减少废品而进行的斗争

шкаф -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 橱柜,柜子：ку̀хненски ～ 碗柜 ～ за кнѝги 书柜 библиотѐчен ～ 藏书柜

шка̀фче -*та* [中] шкаф 的指小 ◇ **но̀щно ～** 床头柜

шкембѐ -*та* [中]〈口〉❶(反刍动物的)胃：тѐлешко ～ 牛胃 а̀гнешко ～ 羊胃 ❷〈谑〉肚子,肚皮：адвока̀т с голя̀мо ～ 大腹便便的律师 пу̀скам си ～ 肚子大了,长出大肚皮,腆出肚子 Уда̀рил го по ～то. 打他的肚子 ◇ **～-чорба̀** 羊(牛、猪)肚汤

шкембеджѝйница [阴] 肚子汤馆,杂碎汤馆

шкембеджѝйск|и -*а* шкембеджѝя 的形容词

шкембеджѝ|я -*ята*, -*и* [阳], **шкембеджѝйка** [阴] ❶做肚子汤的厨师,烧杂碎汤的厨师 ❷杂碎汤馆老板 ❸卖肠肚的人,卖杂碎的人

шкембелѝ|я [单数不变,复-*и*,形]〈口,藐〉同 шкѐмбест

шкѐмбест -*а* [形]〈藐〉大肚子的,腆肚子的,大腹便便的：～ чорбаджѝя 大腹便便的财主

шкѝпер [阳] ❶商船船长 ❷驳船船长

шко̀да [阴] 什科达牌轿车(捷克产)

шко̀ла [阴] ❶专业学校：музика̀лна ～ 音乐学校 балѐтна ～ 芭蕾舞学校 театра̀лна ～ 戏剧学校 партѝйна ～ 党校 ～ за запа̀сни офицѐри 预备役军官学校 ❷ [只单]〈转〉学问,造诣,学识,经验,阅历;教育：у̀чен с добра̀ ～ 有造诣的学者 политѝческа ～ 政治修养 боева̀ ～ 战斗阅历 ～та на живо̀та 生活阅历,生活锻炼 добѝвам серио̀зна ～ 得到严格的培养 ❸〈转〉学派,流派：～ за утопѝчен социалѝзъм 乌托邦(空想)社会主义流派 романтѝчна ～ 浪漫派 пѐвческа ～ 声乐学派 ❹〈乐〉音乐教材,练习曲集：～ за цигу̀лка 小提琴练习曲集 ～ за пиа̀но 钢琴练习曲集 ◇ **от ста̀рата ～**〈口〉过时的;旧派的：актьо̀р от ста̀рата ～ 旧派演员

шко̀лни|к -*ци* [阳]〈书〉❶学生,某专业学员 ❷预备军官,士官生

шко̀лничка [阴]〈书〉女学生

шко̀лнишк|и -*а* шко̀лник 的形容词：～а унифо̀рма 士官生服

школ|о̀ -*а̀* [中]〈民,旧〉学校：сѐлско ～о̀ 乡村学校

школо̀вка [阴] 提高,改善,进修,训练：добра̀ ～ 良好的训练 бо̀йна ～ 战斗素养,战斗锻炼

шко̀лск|и -*а* [形] ❶学校的：～и заня̀тия 学校的课业 ～а

младѐж 在学青年 ~а пѐсен 学校歌曲 ❷〈口,不赞〉学生的：~о изпълнѐние 学生的表演

школу̀ва|м［未］❶学,学习(某种技能、本事)：~м при добър ма̀йстор 向优秀的师傅学技术 ❷教授,传授(某种技能、本事)：~м го 教他 — **се**［被动］**~не**［中］

школу̀ва|м се［未,中态］学,学习(某种技能)：~м се в администрати̇̀вна ра̀бота 学习做行政工作 **~не**［中］

школ|ьо̀ *-а́*［中］〈旧〉同 школо̀

шконти̇̀ра|м［未,完］〈银行〉❶贴现：~м по̀лица 贴现票据 ❷〈转,口〉打折扣;扣除,扣去：От ка̀заното ~й полови̇̀ната. 对说的话打一半折扣!

шко̀нто［无复,中］❶〈银行〉贴现;贴现率 ❷〈转,口〉折扣,扣除,除去：приѐмам при̇̀казките му с голя̀мо ~ 听他讲话要打很大的折扣

шко̀нтов *-а* шко̀нто 的形容词：~ проце̇̀нт 贴现率

шку̀рка［阴］〈专〉砂纸,砂布

шла̀гер［阳］❶流行歌曲,流行舞曲：пѐя ~ 唱流行歌曲 оби̇̀чам но̀вите ~и 喜欢新流行歌曲 пло̀ча с ~и 流行歌曲唱片 ❷成功而风行一时的事物：То̀я фи̇̀лм е ~ът на сезо̀на. 这部影片在本季节十分风行。То̀я десѐн е ~ът на сезо̀на. 这是本季节的时髦花色。❸一种赌博牌戏

шла̀гер|ен *-на*［形］流行歌曲的：~на му̀зика 流行音乐 ~ни пѐсни 流行歌曲 ~ен певѐц 流行歌手

шла̀йфа|м［未,完］同 шлифо̀вам：~м о̀с 磨轴 — **се**［被动］：Дюшемѐто се ~ с гла̀спапир. 地板用砂布打光了。**~не**［中］

шла̀йфмашина［阴］〈技〉磨床

шла̀ка［阴］〈专〉炉渣,熔渣,矿渣

шлакно̀［中］〈方〉矿渣,炉渣

шланг［阳］同 марку̀ч(软管)

шлѐвер［阳］〈旧〉同 травѐрса(横木,枕木)

шлейф *-ът,-а,-ове*［阳］(女服的)拖地长后襟,拖地的后下摆：ро̀кля с ~ 带拖地后下摆的长连衣裙

шлем *-ът,-а,-ове*［阳］❶(古代士兵的)头盔,钢盔 ❷安全帽,盔形帽：водола̀зен ~ 潜水员帽 пожарника̀рски ~ 消防安全帽

шлеп *-ът,-а,-ове*［阳］驳船

шлепчи̇̀|я *-ята,-и*［阳］〈口〉驳船船员

шли̇̀фер［阳］风衣,雨衣,风雨衣

шли̇̀фер|ен *-на*［形］做风雨衣用的：~ен пла̀т 做风雨衣的布

шлифо̀ва|м［未,完］❶磨光,磨平：~м диама̀нт 磨光钻石 ~м стъкло̀ 把玻璃磨光 ❷〈转,书〉润色,推敲：Над вся̀ко стихотворѐние поѐтът е рабо̀тил дъ̀лго, упори̇̀то е ~л, мѝслил е с мѐсеци. 在每首诗上,诗人都要花费很长时间,努力推敲,思索数月。❸〈转,口〉精炼,磨炼：~м мла̀д човѐк 磨炼青年人 — **се**［被动,中态］：Скъпоцѐнните ка̀мъни се ~т. 宝石都经过打磨。След като̀ поживѐя в обществ о̀, тя̀ се ~. 她在社会上生活了一段后,得到了磨炼。**~не**［中］：~не на мета̀ли и стъкла̀ 磨光金属和玻璃

шлифо̀вка［阴］❶磨光,磨平：~ на стъкло̀ 磨光玻璃 ❷光滑,平滑 ❸〈转〉精炼,磨炼：То̀й е до̀бър младѐж, но му ли̇̀псва ~. 他是个好青年,只是缺乏磨炼。

шлифо̀вчи|к *-ци*［阳］磨工

шлиц［阳］(衣服的)开缝,开叉

шло̀сер［阳］,**шло̀серка**［阴］钳工

шло̀сер|ен *-на*［形］同 шло̀серски：~но отделѐние 钳工车间,钳工工段

шло̀серск|и *-а*［形］钳工的：~и инструмѐнт 钳工工具

шло̀серство［无复,中］钳工(行业)

шльо̀кавица［阴］〈口〉劣质白酒,低度白酒

шльо̀кам［未］〈方〉无度嗜酒,狂饮

шлюз *-ът,-а,-ове* 和 *-и*［阳］〈技〉❶闸,水闸 ❷闸门：Отво̀риха ~ите. 他们把水闸门打开了。

шлю̀пк|а［阴］(一些果实的)皮,壳：гро̀зде с дебѐли ~и 厚皮葡萄 ~и на гра̀х 豌豆壳 чи̇̀стя бо̀б от ~ите 把芸豆壳剥去

шля̀ене 见 шля̀я се

шля̀ка［阴］(炼铁时出的)铁渣,矿渣

шляп［感］(用掌拍打或走泥泞路发出的声音)啪：Шля̀п! — уда̀ри му еди̇̀н шама̀р. 啪！打了他一记耳光。

шля̀па|м［未］❶拍,拍打：~м във вода̀та с ръцѐ 用手拍打水 ❷(赤脚或穿拖鞋)啪哒啪哒地走：~м из калта̀ 在泥泞里啪哒啪哒地走 ~м с обу̀вките 穿着鞋啪哒啪哒地走 Деца̀та ~т по двора̀. 孩子们在院子里啪哒啪哒地走着。— **се**［反身,被动］**~не**［中］

шля̀п|вам［未］,**шля̀пна** *-неш*, *шля̀пнах*, 过被形动 *-нат*［完］шля̀пам 的一次或连续几次的动作：Полко̀вникът го ~на по бу̀зата. 上校打了他的嘴巴。— **се**［反身,被动］：То̀й развълну̀вано се ~на с ръка̀ по чѐлото. 他激动地用手拍了一下额头。**~ване**［中］

шля̀хта［无复,阴］〈史〉波兰贵族;波兰贵族阶层

шля̀хтич［阳］〈史〉波兰贵族

шля̀хтичка［阴］波兰贵族夫人;波兰贵族小姐

шля̀|я се *-еш се, шля̀ях се* 和 *-х се*［未,中态］〈不赞〉闲逛,闲游,东游西荡：~я се по у̀лиците 在街上逛 Ця̀л дѐн се ~е из къ̀щи. 他整天在家里闲荡。**~ене**［中］

шма̀йзер［阳］自动手枪;自动步枪

шмѐкер［阳］,**шмѐкерка**［阴］〈口〉骗子手

шмекери̇̀я［阴］〈口〉欺骗行为,狡猾行为

шмекерлъ̀|к *-ци*［阳］〈口〉同 шмекери̇̀я：Това̀ са са̀мо ~ци. 这只是欺骗而已。

шмѐкерск|и *-а* шмѐкер 的形容词：~а постъ̀пка 欺骗行为

шмекеру̀ва|м［未］〈口〉使狡计,耍滑头：То̀й оста̀нал в брига̀дата, но запо̀чнал да ~ и да бя̀га от ра̀бота. 他留在了队里,但开始耍滑头,逃避工作。**~не**［中］

шми̇̀ргел［阳］❶钢石粉,金钢砂 ❷金钢砂砂轮

шми̇̀ргел|ен *-на*［形］钢石粉制的,金钢砂制的：~но точи̇̀ло 金钢砂砂轮

шми̇̀ргелов *-а* шми̇̀ргел 的形容词：~о колело̀ 金钢砂轮 ~ пра̀х 钢石粉

шму̀га|м［未］〈口〉(连忙)放入(藏入,塞进)：Шму̀гат набра̀ните о̀рехи в джо̀бове и торби̇̀. 他们连忙把摘下的核桃装进衣兜和袋子里。— **се**［被动］**~не**［中］

шму̀га|м се［未,中态］〈口〉(连忙)进入(钻进;藏进)：~м се наса̀м-ната̀м 东躲西藏,东溜西窜 **~не**［中］

шму̀г|вам［未］,**шму̀гна** *-неш*, *шму̀гнах*, 过被形动 *-нат*［完］〈口〉шму̀гам 的一次或连续几次的动作：Шму̀гна намѐреното но̀жче в джо̀ба си. 他把找到的刀子连忙装进口袋里。**~ване**［中］

шму̀г|вам се［未］,**шму̀гна се** *-неш се*, *шму̀гнах се*［完］

[中态] шмўгам се 的一次或连续几次的动作：～вам се в хра̀стите 连忙藏进树丛中 ～вам се под юрга̀на 匆匆钻到被子里 Шмўгна се из нава̀лицата и изчѐзна. 他钻进人群就不见了。～ване [中]

шмўл|я -*иш*, *шмўлѝх* [未]〈民〉(带着叶子匆忙)采摘(果子),揪,薅：Защо̀ ～ите черѐшите? Бер̀ете ги внима̀телно. 干吗把樱桃连枝带叶一起揪？小心点儿摘。— **се** [被动] ～**ене** [中]

шнѝцел [阳] 煎肉排：тѐлешки ～ панѝран 裹鸡蛋煎牛肉排

шно̀ла 和 **шно̀лка** [阴] 小发卡

шнур -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶线绳,细绳 ❷电线 ❸粗麻线

шовинѝз|ъм -*мът*, -*ма* [无复,阳] 沙文主义：Шовинѝзмът е прѐчка за междунаро̀дното сътрўдничество. 沙文主义是国际合作的障碍。

шовинѝст [阳], **шовинѝстка** [阴] 沙文主义者

шовинистѝч|ен -*на* шовинѝзъм 的形容词：～на пропага̀нда 沙文主义宣传 ～на полѝтика 沙文主义政策 ～**но** [副]

шовинистѝческ|и -*а* [形] 同 шовинистѝчен

шок -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 休克,震荡：психѝчен ～ 精神(心理)休克 получѝл ～ (患)休克

шокѝра|м [未,完]〈书〉留下坏印象;(有伤体面的行为等)令人非常厌恶,令人不赞成,使不满：Нѐговото поведѐние ме ～. 他的行为使我厌烦。Тѐзи неща̀ ～т пўбликата. 这些东西引起观众的不满。— **се** [被动] ～**не** [中]

шо̀ков -*а* шок 的形容词 ◇ **～а тера̀пия** 休克疗法

шокола̀д [阳] ❶巧克力,巧克力糖：млѐчен ～ 奶油巧克力 ～ за го̀твене 烹调用巧克力 ❷热的巧克力饮料,巧克力茶：пѝя ～ 喝巧克力茶

шокола̀ден -*а* [形] ❶巧克力的：～а фа̀брика 巧克力厂 ❷用巧克力做的;含巧克力的：～а то̀рта 巧克力大蛋糕 ～и бонбо̀ни 巧克力糖 ❸巧克力色的,深咖啡色的,深褐色的：～ цвя̀т 巧克力色 ～а ко̀жа 深褐色皮肤

шокола̀дов -*а* [形] 巧克力做的;含巧克力的：～и бонбо̀ни 巧克力糖 ～и издѐлия 巧克力制品

шо̀мпол [阳] (擦枪炮用的)通条,探条

шоп -*ът*, -*а*, -*и* [阳], **шопкѝня** [阴]〈民〉绍普人(对居住在索非亚地区及其邻近地区的农民的称呼)

шопа̀р [阳] 同 шипа̀р

шо̀пк|а [阴]〈方〉❶(井或水龙头的)出水口;饮水口：чешма̀ с пѐт ～и 有五个饮水口的水龙头 ❷(水罐的)饮水口,嘴儿

шопкѝня 见 шоп

шоплўк [阳] 绍普人居住区

шо̀пот [阳] 同 шѐпот

шопро̀н [阳]〈方〉棚子;檐

шо̀пск|и -*а* шоп 的形容词：～о селцѐ 绍普人小村庄 ～о потекло̀ 绍普人出身 ～и го̀вор 绍普话 ～а носѝя 绍普人的服装 ～**и** [副]：То̀й си гово̀ри ～и. 他说绍普话。

шо̀рец [阳]〈方〉同 престѝлка (围裙;长衫)

шо̀рти [复]〈运〉女运动短裤

шосѐ -*та* [中] 公路：павѝрано ～ 石砌公路 асфалтѝрано ～ 柏油公路

шосѐ|ен -*йна* шосѐ 的形容词：～йна мрѐжа 公路网 ～ен на̀сип 公路堤 ～ен транспо̀рт 公路运输 ～йно колоезда̀чно надбя̀гване 公路自行车赛

шосѝра|м [未,完] 给…铺上沙石：～м ўлица 在街上铺沙石 ～м дво̀р 在院子里铺上沙石 — **се** [被动] ～**не** [中]

шосиро̀вка [阴] (用沙石)修筑马路;铺沙石

шотла̀нд|ец -*ци* [阳], **шотла̀ндка** [阴] 苏格兰人

Шотла̀ндия 苏格兰(英国)

шо̀у [中] 演出,表演,秀

шофѝра|м [未,完] 驾驶汽车：умѐло ～м 熟练地驾驶汽车 ўча се да ～м 学习开汽车 ～**не** [中]

шофьо̀р [阳] (汽车)司机

шофьо̀рск|и -*а* шофьо̀р 的形容词：～а бўдка (汽车)驾驶室 ～а кнѝжка (汽车)驾驶执照

шофьо̀рство [无复,中] 汽车司机(职业)

шпа̀г|а [阴] 长剑：дуѐл с ～и 用长剑决斗 ◇ **кръсто̀сваме си ～ите** 〈书〉争吵;争斗

шпага̀т [阳]〈运〉劈腿

шпайк -*ове* [常复,阳] 跑鞋

шпа̀кла [阴] 抹子,铲刀,刮铲

шпалѝр [阳] 夹道列队：～ от войнѝци 士兵夹道列队 образўвам ～ 组成夹道欢迎队列 Шпалѝрът се разкъса. 夹道欢迎的队列断开了。

шпа̀лта [阴]〈印〉长条校样

шпаньо̀лск|и -*а* [形] **～и езѝк** 犹太人西班牙语(保加利亚和巴尔干地区犹太人讲的一种西班牙方言)

шпа̀ргел [阳]〈方,植〉天门冬 (*Asparagus*)

шпацѝра|м [未,完] 留间隔排版 — **се** [被动] ～**не** [中]

шпа̀ция [阴]〈印〉空铅间隔

шпек -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 肥香肠：сух ～ 干肥香肠

шпѐков -*а* шпек 的形容词：～ сала̀м 肥香肠

шпѐрплат [阳] 胶合板

шпѐрплатен -*а* шпѐрплат 的形容词：～а фа̀брика 胶合板工厂

шпѐрплатов -*а* [形] 同 шпѐрплатен：～а врата̀ 胶合板门 ～а кутѝя 胶合板盒子

шперц -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] (能开各种锁的)万能钥匙：отключвам с ～ 用万能钥匙打开

шпио̀н [阳]〈罕〉同 шпио̀нин

шпиона̀ж [阳] 间谍活动,谍报工作：занима̀вам се с ～ 从事间谍活动 подозѝрам в ～ 怀疑搞间谍活动 обвиня̀вам в ～ 控告犯间谍罪 осъждам зарадѝ ～ 因间谍活动而判刑 разстрѐлвам за ～ 因间谍活动而枪决(某人)

шпио̀н|ин -*и* [阳]〈不赞〉❶间谍,奸细;特务：демаскѝрам го като̀ ～ин 把他当作特务揭露出来 зала̀вям ～ин 抓特务 Шпио̀ните дѐбнат. 特务们在跟踪。❷密探,告密者

шпионѝра|м [未,完] ❶从事间谍活动;当特务 ❷〈口〉跟踪,监视,探听：То̀й ～ женà си. 他监视着自己的妻子。— **се** [被动,互及]：Двѐте странѝ се ～ха еднѝ дрўги. 双方互相搞间谍活动。～**не** [中]

шпио̀нка [阴] ❶ шпио̀нин 的女性 ❷(门上的)监视孔,猫眼：глѐдам през ～та 透过监视孔看

шпио̀нск|и -*а* шпио̀нин 的形容词：～а афѐра 特务勾当 ～а организа̀ция 特务组织;间谍组织 ～а мрѐжа 间谍网 ～о гнездо̀ 间谍窝

шпио̀нство [无复,中] 间谍活动;间谍行为;间谍工作

шпиц[1] [不变,形]〈旧〉尖的,尖状的：～ обўща 尖头皮鞋

шпиц² [阳] 长毛狮子狗

шпйцкоманда [阴]〈史〉(协助军警镇压 1923 年九月起义的)法西斯民团

шпор *-ът, -а, -ове* [阳] 和 **шпòра**¹ [阴]〈方〉❶烧饭炉 ❷炉子上的烤箱

шпòр|а² [阴] 马刺: смушквам кòня с ~ите 用马刺刺马 звън от ~и 马刺发出的声响

шпòр|я *-иш, шпòрих* [未] 用马刺刺(马)

шприц *-ът, -а, -ове* [阳] ❶(一杯)加苏打水的葡萄酒 ❷喷枪: боядисвам с ~ 喷漆 ❸(食品工业中用以做奶油花饰或灌馅的)挤注器

шприцòва|м [未,完] 喷雾,喷漆;(做食品时)挤注(奶油花饰等) — **се** [被动] ~**не** [中]

шприцьòр [阳] 喷漆匠;油漆工

шрапнèл [阳] 榴霰弹,子母弹: стрелба с ~ 榴霰弹射击 Едѝн ~ се забѝ в бедрòто му. 一枚霰弹打进他的大腿里。

шрапнèл|ен *-на* шрапнèл 的形容词: ~ен куршум 霰弹 ~ен òгън 榴霰弹炮火 ~на стрелба 榴霰弹射击

Шри Лàнка 斯里兰卡(亚洲,Сри Лàнка)

шриланкѝ|ец *-йци* [阳], **шриланкѝйка** [阴] 斯里兰卡人

шриланкѝйск|и *-а* Шри Лàнка 和 шриланкѝец 的形容词

шрилàнкск|и *-а* 同 шриланкѝйски

шрифт *-ът, -а, -ове* [阳] 字体: наклòнен ~ 斜体 латѝнски ~ 拉丁文字体 славя̀нски ~ 斯拉夫文字体 èдър ~ 大号字体 печатàрски ~ 印刷体

шрот *-ът, -а, -ове* [阳] 渣皮饲料

шу̀ба [阴] 皮毛大衣

шубè [中]〈口〉疑虑,犹豫;恐惧,害怕

шубра̀|к *-ци* [阳] 同 храсталàк (灌木丛)

шубра̀ка [阴] 同 храст (灌木): Пазѝ се да не тè удàри нѝкоя ~. 小心别让灌木碰着你。

шубра̀чка [阴] шубра̀ка 的指小

шу̀га [阴]〈民〉疥疮,疥螨病 (*Scabies*)

шу̀гав *-а* [形] 患疥疮病的;疥疮病患者的

шугавѐя *-èеш, -я̀х* [未] 长疥疮,患疥疮病

шу̀гльо [阳], **шу̀гла** [阴] 长疥疮的人,疥疮病患者

шу̀драв *-а* [形]〈方〉不干净的,肮脏的: ~и дрèхи 脏衣服

шу̀к|вам [未], **шу̀кна** *-неш, шу̀кнàх* [完] 说话,作声,吭声,吭气: бèз да ~на 不作声 Не смèя да ~на. 我不敢吭声。~**ване** [中]

шу̀кер [副]〈口〉到底,终于

шу̀ле *-та* [中] 和 **шулèц** *шу̀лци* [阳]〈方〉小酒坛子

шум *-ът, -à, -ове* [阳] ❶响声;喧哗,吵嚷,叫喊,嘈杂声,噪音,杂声;骚扰: ~ на вълнѝте 波浪声 Децàта вдѝгат мнòго ~. 孩子们在叫嚷。❷〈理〉干扰声,杂音,噪声 ❸〈转〉议论纷纷,热烈谈论: Нè мàлко ~ ставàше и òколо ѝмето на двàмата юнàци. 围绕两个勇士的名字也引起不少热烈的议论。Тѝя двè приключèния бя̀ха произвèли голя̀м ~ на врèмето си. 这两件不寻常的事情在当时曾引起热烈议论。❹〈转,不赞〉喧嚣,叫嚣,空喊: политѝчески ~ 政治上的喧嚣 ◇ **вдѝгам ~ òколо нèщо**〈口〉就某事吵吵嚷嚷,声张某事: Бя̀хме предупредèни да не вдѝгаме нѝкакъв ~ òколо пристѝгането му. 人们提醒我们不要把他的到来声张出去。**вдѝгам ~ òколо сèбе си** 自我吹嘘,自吹自擂

шу̀ма [阴] ❶阔叶树树叶 ❷〈民〉树林,森林,树丛 ❸绿叶冬饲料 ◇ **хвàщам ~та**〈口〉逃进树林

шу̀ма|к *-ци* [阳] 树丛;小密林

шумàр *-ят, -я* [阳], **шумàрка** [阴] ❶采集绿叶冬饲料者 ❷〈旧〉同 хайду̀тин (海杜特;土匪) ❸〈口〉游击队员

шумàрник [阳]〈民〉绿叶冬饲料堆(垛)

шумàт *-а* [形] 同 шумнàт: ~и клòни 长满叶子的树枝

шу̀м|вам [未], **шу̀мна** *-неш, шу̀мнàх* [完] шумя̀ ①解的一次或连续几次的动作;忽然响起来: Шу̀мка ~на. 树叶哗哗响起来。~**ване** [中]

шу̀м|ен *-на* [形] ❶嘈杂的,喧哗的: ~ни рàзговори 嘈杂的说话声 ~на навàлица 喧嚷的人群 ❷热闹的;热烈的: ~на у̀лица 热闹的街道 ~ни одобрèния 热烈的赞同声 ❸〈转〉轰动一时的: ~на реклàма 轰动一时的宣传 ~**но** [副]

Шу̀мен 舒门(保加利亚城市)

шумèне 见 шумя̀

шумèри [复]〈史〉苏美尔人(美索不达米亚南部的古代民族)

шу̀мест *-а* [形] 长满树叶的;阔叶林覆盖的: ~ връх 阔叶林覆盖的山峰

шу̀мка [阴] 阔叶树的树叶

шу̀мка|м [未] (断断续续地)发出噪音,发出声响 ~**не** [中]

шумкàр *-ят, -я* [阳], **шумкàрка** [阴]〈史,口〉(保加利亚反法西斯)游击队员

шумкàрск|и *-а* шумкàр 的形容词

шумлѝв *-а* [形] 嘈杂的,喧哗的;爱吵闹的;发响声的: ~и децà 喧闹的孩子们 ~а рекà 潺潺流动的河水 ~**о** [副]

шу̀мна 见 шу̀мвам

шумнàт *-а* [形] 长满叶子的;树叶覆盖的: ~ òрех 叶茂的核桃树

шу̀мно 见 шу̀мен

шу̀мов *-а* [形]〈语言〉有杂音的,噪音的: ~и съглàсни 噪辅音

шу̀мол [阳]〈罕〉沙沙的响声,轻轻的声响

шумолà|к *-ци* [阳]〈方〉阔叶树的叶子;小密林

шумоля̀ *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -èли* [未] 发沙沙声,沙沙作响,发簌簌响: Вя̀търът ~ѝ. 风在轻轻吹拂。Хартѝята ~ѝ. 纸在沙沙作响。Дъждъ̀т ~ѝ. 雨在簌簌地下。Потòчето ~ѝ. 小溪在潺潺地流。~**èне** [中]

шумоля̀|к *-ци* [阳]〈方〉同 шумолàк

шумооглушѝтел [阳]〈技〉消声器;遏声器

шумотèвица [阴]〈民〉❶喧嚣,喧哗: Къ̀щата не бèше далèч от цèнтъра на градà и всè пàк ~та от трамвàи, колѝ и хòрска глъ̀чка не достѝгаше до нèя. 那房子距市中心不远,但车辆、人群的喧闹声却传不到那里。❷〈转,貌〉叫嚷,叫嚣: Тè нашѝрòко тръ̀бя̀т за свòите воèнни приготовлèния. Какъ̀в е смѝсълът на тàя ~? 他们大肆吹嘘自己的战备。这种叫嚣意味着什么呢?

шумотèвич|ен *-на* [形] 喧嚣的,鼓噪一时的: ~на реклàма 甚嚣尘上的宣传

шумтèж [阳] 同 шум

шумтя̀ *-ѝш, -я̀х*, 过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -èли* [未] 持续地沙沙响,轻轻作响: Ветрèц по горàта / тѝхичко ~ѝ. (П. Р. Славèйков) 微风吹得树林沙沙作响。~**èне** [中]

шу̀мци [复,无单]〈口〉同 шумка̀ри

шумя̀ -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] ❶响,发响声: Вя̀търът ~ѝ. 风在呼呼响。Листа̀та ~я̀т. 树叶哗哗响动。❷喧哗,吵嚷: До къ̀сна но̀щ ~я̀ха го̀сти. 客人们一直喧闹到深夜。❸〈转,不赞〉大发议论,吹嘘: обѝчам да ~я̀ о̀коло сѐбе си 爱侈谈自己;爱炫耀自己 **~ѐне** [中]

шу̀нка [阴] 火腿

шу̀пвам [未], **шу̀пна** -*неш*, *шу̀пна̀х* [完]〈口〉❶(面团等)发酵: Тесто̀то е ~нало. 面发(酵)了。❷变酸,变馊: Мля̀кото е ~нало. 牛奶馊了。От топлина̀та я̀денето е ~нало. 因天热菜馊了。~**ване** [中]

шупѐ [中]〈民〉疑惑;犹豫;恐惧

шупелия̀ [不变,形]〈民〉❶疑惑的,可疑的 ❷受窘的,难为情的

шу̀пла [阴] ❶(面包等的)气孔,气泡 ❷〈方〉玉米面发面烤饼

шу̀плест -*а* [形] 同 шу̀плив: Грънча̀рски съ̀дове от нечѝста глѝна са ~и. 用不纯粘土制成的陶器是充满气孔的。

шуплѝв -*а* [形] ❶多孔的;有很多气泡的;疏松的: ~о сѝрене 有很多气泡的奶酪 ~ варо̀вик 疏松的石灰石 ❷里边被虫蛀的,中空的: ~о дърво̀ 被虫蛀空的树 **~ост** -остта̀ [阴]

шу̀пна 见 шу̀пвам

шу̀пя се -*иш се*, *шу̀пѝх се* [未,中态] 皱眉头;生气;要哭

шу̀ра [阳] 同 шу̀рей

шу̀рак [阳] 同 шу̀ра

шу̀рвам [未], **шу̀рна** -*неш* *шу̀рна̀х* [完] 滋,喷,灌,涌流: С чѐтири електрѝчески по̀мпи изка̀раха вода̀ наго̀ре и тя̀ ~на в лозя̀та. 他们用四台电泵把水抽上去,灌进葡萄园。~**ване** [中]

шу̀ре шу̀рей 的呼格

шу̀рей -*ят*, -*я*, -*и* [阳] 内兄(弟),大(小)舅子

шурена̀йка [阴]〈方〉内兄(弟)妻

шурена̀йкин -*а* [形] 内兄(弟)妻的: ~о детѐ 内兄(弟)的孩子;内侄(女)

шу̀ркам [未]〈罕〉❶轻轻地流,滋,喷 ❷(小孩)撒尿 **~не** [中]

шу̀рна[1] 见 шу̀рвам

шу̀рна[2] [阴]〈方〉❶妻姊(妹),大(小)姨子 ❷同 шурена̀йка

шурная̀ [阴] 同 шу̀рна

шуробаджана̀щина [阴]〈口〉家庭观念;徇私情;任人唯亲,裙带关系

шуролѝнци [复,阳] ❶〈方〉菊芋 (*Helianthus tuberosus*) ❷〈口〉不值钱的小东西,小玩艺

шуру̀п [阳]〈民〉同 сиро̀п (浓缩果汁;糖浆)

шуртя̀ -*ѝш*, -*я̀х*, 过主形动 -*я̀л*, -*я̀ла*, -*ѐли* [未] 流,潺潺流;涌流,哗哗流: Кръв ~ѝ от ра̀ната. 血从伤口中流出来。От ця̀лото му тя̀ло ~ѝ по̀т. 他的全身在流汗。Пото̀четата ~я̀т из планина̀та. 溪水从山上哗哗流下来。~**ѐне** [中]

шут[1] -*а* [形] ❶(指有角动物)无角的,秃角的,缺角的: Хѐм ~о, хѐм тѝча да бодѐ. 〈俗〉没有犄角,还去顶人。❷〈口〉缺把儿的,缺脖的,缺耳的: ~о гърнѐ 没耳朵的瓦罐 ◇ **Шуто ми е.**〈口〉我感到缺点什么;我感到难为情。

шут[2] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶(旧时宫廷中或封建领主家中的)侍从丑角 ❷〈不赞〉用不妥当的玩笑使人不快者,逗笑者

шут[3] -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈运〉(指足球或篮球的)射球,射门;投篮: Със сѝлен ~ пра̀ти то̀пката в мрѐжата. 他一脚猛射,把球踢进网里。

шутѝрам [未,完]〈运〉射门;投篮 **~не** [中]

шу̀тник -*ци* [阳]〈旧〉爱开玩笑者,爱说笑话的人

шу̀товски -*а* шут[2] 的形容词: ~и костю̀м 丑角服装

шу̀товщина [阴] 丑角的表演,逗人发笑

шу̀шка [阴]〈口〉一丁点儿,极小,一星半点,芝麻大的东西,针鼻大的东西,琐碎的东西: не получа̀вам нѝто ~ 一点儿也没得到 ◇ **до ~** 几乎,完全,都: прилѝчам му до ~ 极像他 унищожа̀вам до ~ 完全消灭 изяжда̀м до ~ всѝчко 把一切都吃光 Обра̀хме гро̀здето до ~. 我们把葡萄摘得一干二净。

шу̀шляк [阳] ❶〈方〉玉米棒包皮 ❷防雨外衣

шу̀шна -*еш*, *шу̀шна̀х* [未] ❶〈口〉低声说,轻声说,小声低语,窃窃私语: Какво̀ ~ете в тъ̀мното? 你们在黑暗中小声嘀咕些什么? ❷沙沙作响,簌簌响: Шу̀шне дъ̀жд по сла̀мения по̀крив. 雨打在茅屋顶上簌簌作响。— **се** [反身,被动] 低语;慢腾腾地干活;干零七八碎的活: По ця̀л дѐн се ~е из къ̀щи. 他整天在家干些零七八碎的活。~**ене** [中]

шушо̀н [阳] (冬季穿的)高靿胶套鞋,胶靴

шу̀шу [感]〈口,不赞〉喁喁私语,窃窃私语;嘀嘀咕咕: Шу̀шу ту̀к, ~ та̀м — нау̀чи ця̀лата махала̀. 这儿说说,那儿道道,全村都知道了。◇ **~-му̀шу**〈口,不赞〉喁喁私语,窃窃私语,嘀嘀咕咕: Шу̀шу-му̀шу къ̀ща развалѝ. 〈俗〉嘀咕来,嘀咕去,把家都嘀咕垮了。

шушу̀кам [未] 喁喁私语,窃窃私语,说悄悄话,交头接耳: ~м с нѐго 同他说悄悄话 — **се** [被动]: Нѐщо се ~ от уста̀ на уста̀. 人们在交头接耳传着什么话。~**не** [中]

шушу̀лка [阴] ❶(豆角、豌豆等的)皮,荚,壳 ❷(屋檐上的)冰箸,冰溜,冰锥

шушумѝга [阳,阴]〈口,不赞〉微不足道的人,不值一提的人;不声不响的人,有点蠢的人

шу̀ще [中]〈方〉垃圾,废物;废品

шу̀щер [阳]〈口〉沉默寡言的人;呆头呆脑的人

шшш, шшт, шшщ 和 **щът** [感] 嘘(促人肃静的呼声): Тишина̀, друга̀ри. — Шшт! В сало̀на стѝхна. "安静,同志们,嘘!"大厅里静下来了。

щъ̀кам [未] 发嘘声(叫别人肃静): Не ~йте, че вдѝгате по̀вече шу̀м. 别嘘了,越嘘噪音越大。~**не** [中]

щъ̀квам [未], **щъ̀кна** -*неш*, *щъ̀кна̀х* [完] щъ̀кам 的一次或连续几次的动作 **~ване** [中]

Шънян (旧译 Му̀кден) 沈阳(中国城市)

щъ̀па [阴] 同 щѐпа

щъ̀пна -*еш*, *щъ̀пна̀х*, 过被形动 -*ат* [未] 同 щѐпна — **се** [被动] ~**ене** [中]

щъ̀пот [阳] 同 щѐпот

щъ̀там [未] 同 щѐтам ◇ **~м ня̀кому** 侍候某人,照料某人 **~не** [中]

щъта̀чка [阴]〈民〉同 щета̀чка

щъ̀твам [未], **щъ̀тна** -*неш*, -*нах* [完] щъ̀ткам 的一次或连续几次的动作

щъ̀ткам [未]〈口〉同 щъ̀кам

щъ̀тница [阴]〈方〉同 щета̀чка

шътня̀ [无复,阴] 同 шетня̀: Всѝчката ~ из къщи бѐ лѐгнала | върху̀ нѐя. 所有的家务活都压在她身上。

Щ

щ ❶ щ 音 ❷保加利亚语字母表第 26 个字母：печа̀тно щ 印刷体 щ ръкопѝсно щ 手写体 щ

ща *щеш*, *щях*, 过主形动 *щял*, *щя̀ла*, *щѐли* [未] ❶ [用作独立动词]（常与否定语气词 не 连用）想，希望，要：То̀й не щѐ. 他不乐意。Ако̀ не щѐ, да пра̀ви какво̀то си щѐ. 如果他不乐意，那他想干什么就干什么吧。❷ [用作助动词] 1.（组成过去将来时）：То̀й щѐше да ѝска от дя̀до си да го во̀ди при до̀ктора. 他想让爷爷带他去找大夫。Щя̀х да до̀йда, но не мѐ пу̀снаха. 我本想来，可他们不让我来。2.〈罕，旧〉（组成将来时）：Какво̀ щѐм да пра̀вим? 我们要干点什么呢？我们有什么办法呢？Видя̀ щѐм по̀сле. 我们以后会见面的。◇ **Не щѐ (и) съмнѐние.** 毫无疑问，无疑：Не щѐ (и) съмнѐние! Това̀ са револвѐрни гърмѐжи. 无疑，这是左轮手枪的枪声。**не щѐш ли**〈口〉忽然，突然：И ка̀кто вървѐше, не щѐш ли, изведнъ̀ж видя̀ една̀ ма̀лка червѐна къщу̀рка. 他走着走着，突然看见了一间小红房子。**ща̀ не ща̀** 不论主观愿望如何，不管愿意不愿意，不管怎样，必须：Като̀ ѝ се стова̀ри ця̀ла къща, щѐ не щѐ, на всѝчко ще се нау̀чи. 既然整个家务事全推给她，她不得不学会做所有的事。**Що̀ щѐш ту̀к.**〈民〉哪阵风把你吹来的？Какво̀ ѝма, що̀ щѐш ту̀ка? 怎么，你到这里干什么来啦？**щя̀ло и не щя̀ло** 不论是否需要，不论该不该：Какво̀ ли си мѝслят за нѐго тѐзи хо̀ра? Ня̀ма си ра̀бота и току̀ се мъ̀кне за щя̀ло и нещя̀ло. 这些人怎样看他呢？他没有事，只是无目的地闲逛。

щаб *-ът*, *-а*, *-ове* [阳] ❶（军队中师、团等的）司令部，参谋部 ❷〈扩，口〉最高领导机关，总部 ◇ **генера̀лен ~**〈军〉总参谋部

ща̀б|ен *-на* щаб 的形容词：~но помещѐние 参谋部 ~на канцела̀рия 参谋部办公室

ща̀ва [阴]（鞣皮子用的）鞣料

щава̀ч [阳] 鞣皮工人，皮革工人

ща̀вел [阳]〈植〉高山酸模（*Rumex alpinus*）

ща̀вен *-а* [形] ❶（指皮子）鞣过的，熟的：~а ко̀жа 熟皮子 ❷〈转〉（指人的脸皮）干燥的；丑陋的

щавѝло [中] 同 ща̀ва

ща̀в|я *-иш*, *щавѝх* [未] 鞣（皮子）：~я о̀вчи ко̀жи 鞣羊皮 — **се** [被动] **~ене** [中]

щад|я̀ *-ѝш*, *-ѝх* [未] ❶饶恕，宽恕，宽容：~я̀ ня̀кого 宽恕某人 ❷〈转〉爱惜，吝惜：~я̀ сѝлите си 吝惜自己的气力 ~я̀ здра̀вето си 珍惜自己的身体 Не ~ѝ живо̀та си за отѐчеството. 为了祖国不惜自己的生命。— **се** [反身，被动] **~ѐне** [中]

ща̀йга [阴] 盛水果的浅木箱（浅塑料箱）

ща̀мпа [阴] ❶〈旧〉古神像印刷品 ❷（印在布上的）花纹，花彩；印花 ❸〈转〉模子；压模，冲模

щампо̀ва|м [未，完] 印刷；印花，印染 — **се** [被动]：В отдѐлно помещѐние тъ̀каните се ~т и изсуша̀ват. 布匹在单独的厂房里印染和烘干。**~не** [中]：~не на басмѝ 花布印染

щампо̀въч|ен *-на* [形] 印花的，印染的：~на машѝна 印花机；印染机

щампо̀с|вам [未]，**щампо̀сам** [完] 同 щампо̀вам — **се** [被动] **~ване** [中]：платовѐ за ~ване 准备印花的料子

ща̀нга [阴] 铁棍，铁棒，铁杆；〈运〉杠铃

щангѝст [阳]〈运〉举重者，举重运动员

щанд *-ът*, *-а*, *-ове* [阳] ❶陈列架，陈列台，展览台 ❷（商店里的）专柜，货柜：~ за млѐчни проду̀кти 奶制品专柜

щанда̀рт [阳]〈旧〉（骑兵的）军旗；（舰队的）舰旗

щандѝст [阳]，**щандѝстка** [阴]（柜台、橱窗前的）售货员，柜台营业员

ща̀па|м [未] ❶（常指赤着脚）吧唧吧唧地走：Деца̀та ~т из ло̀квите. 孩子们在水洼里吧唧吧唧地走着。❷同 щапу̀кам **~не** [中]

щапу̀ка|м [未]（小孩）学走路，学步：Детѐто по̀чна да ~. 小孩开始学步了。

ща̀стие [中] ❶幸福，福气：Пожела̀вам му ~ в живо̀та. 我祝愿他生活幸福。То̀й се просълзѝ от ~. 他幸福得热泪盈眶。Не жела̀я да прѐча на ~то ти. 我不愿妨碍你的幸福。❷幸运，走运，运气：Ща̀стието му прорабо̀ти. 他很走运；他一切如意。◇ **за ~** 真走运，幸运；侥幸，幸而，好在，幸亏

щастлѝв *-а* [形] ❶幸福的；有福气的；（感到）庆幸的，愉快的：~и хо̀ра 幸福的人们 ~ вѝд 幸福的样子 ~о лицѐ 幸福的面容 ~а усмѝвка 幸福的微笑 Пожела̀вам ти ~о пъту̀ване. 祝你旅行愉快。❷幸运的，走运的；侥幸的：~ слу̀чай 幸运的机会 ~о изключѐние 侥幸的例外 **~о** [副]：живѐя ~о 幸福地生活

щастлѝв|ец *-ци* [阳]，**щастлѝвка** [阴] 幸福的人；走运的人，幸运儿

щастлѝвиче [中] 同 разко̀вниче（四叶的三叶草）

щат[1] *-ът*, *-а*, *-ове* [阳] 定员，员额，人员：Ща̀тът на министѐрството е утвърдѐн. 部里的编制确定下来了。

щат[2] *-ът*, *-а*, *-и* [阳]（美国等一些国家的行政区划分单位）州，邦

ща̀тел|ен *-на* [形]〈书〉精细的，仔细的，细心的：Напра̀вихa ~на провѐрка на сто̀ката в магазѝна. 他们对店里的商品进行了仔细的检查。**~но** [副] **~ност** *-ността̀* [阴]

ща̀т|ен *-на* [形] 定员的；定员内的，编制内的：~на та̀блица 人员编制表 ~на длъ̀жност 编制内的职务 От цѐлия съста̀в са̀мо командѝрът и шофьо̀рът бя̀ха ~ни. 全体人员中只有指挥员和司机属于编制之内。

ща̀тск|и *-а* щат[2] 的形容词：~о управлѐние 州（邦）政府

щафѐта [阴]〈运〉❶接力棒：преда̀вам ~ 传接力棒 ❷接力赛

щафѐт|ен *-на* [形]〈运〉接力的；接力赛的：~но състеза̀ние 接力赛

ще [语气]（用于组成动词的将来时）将，将要：Ще пѝша. 我

要写。Ще дойда. 我要来。Ще строим нов завод. 我们将建设新工厂。

щѐдро 见 щѐдър

щѐдрост -*тà*, -*и* [阴] ❶ [只单] щѐдър 的抽象名词: Нѐговата ~ е извѐстна. 他的慷慨是人人皆知的。❷慷慨的美德;慷慨的行为: Трòгнат съм от тàзи ~. 我被这慷慨的行为感动了。

щѐд|ър -*ра* [形] ❶慷慨的,大方的,大度的;不吝惜的: ~ър дарѝтел 慷慨的赠与者 Той е ~ър. 他很慷慨大方。❷大量捐赠的: дàвам ~ра пòмощ 给予大量的援助 ~ър дàр 厚礼 ~**ро** [副]

щѐка [阴]〈运〉台球杆;滑雪杖

щѐкер [阳]〈电〉插头,插销,插塞

щекотлѝв -*а* [形]〈书〉~ **въпрòс** 难题,棘手的问题 ~**ост** -осттà [阴]

щѐмпел [阳] 戳记,印记: Вѐрху̀ нѐго (плѝка) стой ~ът на софѝйската стàнция. 在信封上盖着索非亚邮局的邮戳。

щемпелу̀ва|м [未,完] 盖戳,盖印 — **се** [被动]: В голѐмите стàнции писмàта се ~т автоматѝчно. 在大邮局里信件自动盖戳。~**не** [中]

щенѐ -*та* [中]〈方〉狗崽;狼崽

щѐни|е -*я* [中]〈旧〉希望,愿望,要求: плъ̀тски ~я 性欲,肉欲

щѐпсел [阳]〈电〉插头,插销,插塞

щѐрка [阴]〈民〉同 дъщерà (女儿)

щѐркин -*а* [形] 女儿的: ~а ръкà 女儿的手

щѐрна [阴]〈旧〉蓄水池;积水处

щеслàв|ен -*на* [形] 同 тщеслàвен (徒务虚名的,虚荣心重的)

щеслàвие [无复,中] 同 тщеслàвие (徒务虚名,虚荣心)

щет|à [阴] (多指物质上的)损毁,损害,损失: нанàсям ~à 造成损失 понàсям ~à 遭受损失 Граду̀шката причинѝ голѐми ~й на пòсевите. 冰雹给农作物造成了很大损失。Щетѝте възлѝзат на 1000 лѐва. 损失达 1000 列弗。

щѐт|ен -*на* [形]〈罕〉徒劳的,;无益的;无成果的: Но усѝлията ми да я съзрà остàнаха ~ни. 但我想看她一眼的努力落空了。~**но** [副]

щетѝна [阴]〈方〉烧炭窑

щет|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 损毁,损害

щѝглец [阳] 红额金翅雀 (*Carduelis eledans*)

щик -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 枪刺,刺刀

щим [阳]〈方〉(梳毛机梳下的)细毛,茸毛

щѝмка [阴]〈方〉一撮毛,一把毛

щипàлка [阴] 同 щипогъ̀зица

щипàл|о -*à* [中]〈民〉钳子,夹钳;镊子

щѝпан -*а* [形] (指已宰杀的鸡、鸭、鹅等)煺净了毛的: ~а пàтица 煺净毛的鸭子

щѝпане 见 щѝпя

щѝп|вам [未] **щѝпна** -*неш*, *щѝпнах*, 过被形动 -*нат* [完] щѝпя 的一次或连续几次的动作 — **се** [反身,被动] ~**ване** [中]

щѝпк|а[1] [阴] ❶小夹子: ~и за пранѐ 晾衣服用的小夹子,衣服夹 ❷烫发夹 ❸ [只复]〈罕〉钳子,夹钳: Нагорещѐната иглà се хвàща с ~и. 烧热了的针用钳子夹。❹(虾、蟹等的)前脚,螯

щѝпка[2] [阴]〈口〉一小撮儿,一小捏儿: Сложѝ еднà ~ сол в я̀денето. 你在菜里放一小撮盐。

щипкòс|вам [未], **щипкòсам** [完] (用夹子)夹住(晾晒的衣服等)

щиплѝв -*а* [形] 刺骨的,刺痛的;刺鼻的,呛人的: ~ студ 刺骨的冷 Водàта бѐше студѐна и ѝмаше мàлко възкѝселичък ~ вкус. 水很凉,而且有点呛人的酸味。~**ост** -осттà [阴]

щѝпна 见 щѝпвам

щипогъ̀зица [阴]〈动〉欧洲球螋 (*Forficula auricularia*)

щипò|к -*ци* [阳] 鳅 (*Cobitis tanois* 或 *Cobitis fossilis*)

щипот|я̀ -*ѝш*, -*ѝх* [未] 同 щѝпя

щѝпци [复,无单] ❶钳子;夹子;镊子: Ковàчът изтеглѝ с ~те еднò зачервѐно желя̀зо. 铁匠用钳子夹出一块烧红的铁。медицѝнски ~ 医用镊子 ❷〈罕〉(烫发用的)发钳

щѝп|я -*еш* *щѝпàх* [未,完] ❶夹,拧,掀: ~я го по бу̀зите 拧他的脸蛋儿 ❷〈民〉(指宰杀的鸡、鸭等)使煺毛 ❸〈民〉(指牲畜等吃长着的草)捋: ~я тревѝца 捋草 ❹〈昆虫〉咬痛,蜇痛: Еднà мрàвчица го ~еше. 一只蚂蚁在咬他。❺〈转〉(寒冷、风等)灼痛,刺痛: Вя̀търът ~еше тя̀лото. 风吹痛着身体。Студъ̀т ~е лицѐто. 寒冷刺得脸颊痛。Дѝмът ~е очѝте. 烟熏得眼睛疼。❻(饮料)呛人,辣人: Вѝното ~е на гъ̀рлото. 这葡萄酒辣嗓子。— **се** [反身,被动] ~**ане** [中]

щир[1] -*ът*, -*а* [无复,阳] 苋,苋菜 (*Amaranthus*): берà ~ за прасѐто 采苋菜喂小猪

щир[2] -*а* [形]〈民〉不生育的;无子女的: ~а овцà 不产羔的绵羊 Тѐ, ~ите женѝ, дебелѐят. 她们这些不生育的女人会发胖。

щирѝца [阴]〈民〉❶不产犊(仔)的牲畜: крàва ~ 不产崽的母牛 ❷〈藐〉不生育的女人;无子女的女人

щит -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] ❶(古时的)盾牌,挡箭牌 ❷〈转〉防护,护卫,防守 ❸〈方〉车箱后挡板

щитовѝд|ен -*на* [形] 盾状的 ◇ ~**на жлезà** 〈解〉甲状腺

щитонòс|ен -*на* [形] ~**на въ̀шка** 蚧 (*Coccoidea*)

щифàл [常复,阳]〈方〉高筒靴,高鞠靴

щифт -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] 柱销,结合销;无头钉,销钉

що[1] [不变,疑问代词] ❶(直接提出问题)什么: Щò е товà? 这是什么? Щò дѝриш? 你在找什么? Щò си мѝслиш? 你在想什么? ❷(表示惊奇、惊讶、不满等)多么: Да вѝдиш, ~ мòмък / юнàчен! (Ем. п. Димитров) 你看,多么勇敢的小伙子啊! ❸ [用作连] (引出宾语从句)什么,怎么样: Плàкаха дорѝ хòра, който не знàеха ~ е сълзи през живòта си. 甚至连那些一生不知道什么是眼泪的人也哭了。Не знàеше нѝ каквò да прàви, нѝ ~ да продума. 他不知干什么好,也不知说什么好。❹ [用作语气] (未听清时回答用语)什么: Ѐй, слу̀шай, хѐй! — Щò? "喂,你听着!" "你说什么?" ❺ [用作感] 1. (表示惊讶、突然)什么: Щò, нимà не знàеш товà? 什么,这难道你不知道吗? 2. (表示气愤、不满等)怎么: — Щò? И тѝ ли забъ̀бра ту̀ка катò тòя пия̀ница? 怎么? 你也像这个醉鬼似的在这里唠唠叨叨? ◇ **Ня̀ма** ~. 〈口〉没办法;无奈。

щò за (用于疑问句,表示稍许的惊讶)什么: Нòсеше на гъ̀рдите си медàл, но ~ за човѐк бѐше в същност, нѝкой не знàеше. 他的胸前戴着奖章,可到底他是个什么样的人,谁也不知道。~ **по** ~ 〈方〉无论如何,一定: Тòпал Хасàн отчя̀яно се съпротивля̀ваше на двàмата си протѝвници, който тря̀бваше ~ по ~ да победя̀т. 托帕尔·哈桑极力反抗着两个

一定要战胜他的对手。

що²［不变，关系代词，用作连］❶（引出定语从句，说明主句中的人或物）：Деца̀, жена̀ ѝмаш ли? — Ня̀мам, ня̀мам. Това̀ съм, ~ меглѐдаш. "你有老婆孩子吗？""没有，没有，你看到的，只有我一个人。" ❷（引出宾语从句）：Това̀, ~ мо̀жеш, нѐго напра̀ви. 你能做什么就做什么。◇ **Било̀ ~ било̀.**〈口〉过去的就算过去了，不要再提了：Било̀ ~ било̀, то̀ се забра̀ви вѐче. 过去的事情就让它过去了，人们已经忘掉了。**дѐ ~**〈民〉任何地方的；一切的；所有的：Ѝскам дѐ ~ ѝма, всѐ мо̀е да бъ̀де. 我要所有的一切都统统归我。**за то̀я, ~ ду̀ха**〈口〉空地；徒劳地：Прика̀зваш за то̀я, ~ ду̀ха. 你在空谈。**пра̀вя ~ пра̀вя**〈民〉无论如何；一定

що³［副］〈口〉❶（用于问句）为什么：Що̀ не го̀ попѝта? 你为什么不问一问他呢？❷（表示惊讶等）多么多：Що̀ хо̀ра ѝмаше та̀м! 那里的人真多啊！❸［用作连］1.（引出宾语从句）为什么：Кажѝ, кажѝ ~ не пѝше та̀тко. 你说，你说为什么爸爸不写信。2.（引出原因状语从句）因为：Не жалѝ, недѐй се ва̀йка, / ~ чѐдо ти не живѐй. (П. Р. Славейков) 不要因你的孩子没活着而悲痛，唉声叹气。❹〈民〉（连结重复动词，表示动作延续的时间不长，程度不大）…着…着：Вървѐли ~ вървѐли, дошлѝ до една̀ голя̀ма гора̀. 走着走着，他们来到一片大森林旁。◇ **едва̀ -~** 刚才，马上 **~ се отна̀ся до** 关于，至于：~ се отна̀ся до мѐне 至于我

що̀-го̀де［不定代词］〈民〉❶不管什么，任何：Да̀й ми ~. 随便给我点什么吧。❷［用作副］稍许，一点儿：Ста̀нка седѐше в къ̀щи като̀ ся̀нка. Тя̀ се помъ̀чи да по̀еме ~ от ра̀ботата, но ня̀маше сѝли. 斯坦卡像影子一样坐在家里，她极力想做点事情，但没有力气。

щом［连］Ⅰ（引出状语从句）：❶（指时间）马上就，一…就：Що̀м лѐгна, заспа̀. 他躺下就睡着了。Що̀м дойдѐ, по̀чна да мъ̀рмори. 他来了以后，就开始叨唠起来。Що̀м свъ̀рша уро̀ците, ще излѐзем на разхо̀дка. 等我做完功课以后，我们就去散步。Дѐнем мѐчката и мѐчето спя̀ха. Но̀щем, ~ мѐсецът изгрѐеше, излѝзаха за храна̀. 白天，狗熊和熊崽睡觉，晚上，月亮一出来，它们就去觅食。❷（指条件）既然，如果：Ра̀ната не ѐ опа̀сна, ~ не чу̀вствувам бо̀лки. 既然我不感到疼，伤口就没有危险。Що̀м ѝскаш да се бѝеш, ела̀, а̀з съм гото̀в! 既然你想打架，来吧，我准备好了。Що̀м ка̀жеш ѝстината, ще ти простя̀. 你如果说出实情，我会原谅你的。Ⅱ（用于连结，以补充或强调前句）：На това̀ закрѝто мя̀сто се крѝеха партиза̀ните през ця̀лата зѝма — ~ по̀чнеш от мѐсец ноѐмври, до мѐсец ма̀рт. 整个冬季，从 11 月份开始到 3 月份，游击队员们就躲在这个隐蔽的地方。◇ **~ като̀**［复合连词］既然：Що̀м като̀ е недово̀лен, по̀-добрѐ да не ѝдва. 他既然不满意，最好不要来。Що̀м като̀ е така̀, съгла̀сен съм. 既然是这样的话，我同意。

що̀р|а［阴］（金属或木制的）百叶窗帘：А̀з спу̀снах ~ите. 我把百叶窗帘放了下来。

що̀то［不变］Ⅰ［关系代词，用作连］❶（引出定语从句）：1. 同 какво̀то：Що̀то е мо̀е, то̀ е на всѝчки. 我的就是大家的。Що̀то му на сърцѐто, то̀ му и на уста̀та.〈俗〉他心口如一。2.〈方〉同 ко̀йто, коя̀то, коѐто, коѝто：То̀й ѝскаше да зна̀е всѝчко, ~ е ста̀нало в Бълга̀рия от 20 апрѝл наса̀м. 他想知道 4 月 20 日以来保加利亚所发生的一切。3.〈方〉同 какъ̀вто, каква̀то, какво̀то, каквѝто：Какво̀ не чу̀ваме за та̀я фа̀брика! Що̀то позна̀ти ѝмаме — всѝчки постъ̀пват на ра̀бота. 这个工厂的情况我们什么不知道呢！我们有多少熟人都在那儿上班。❷（引出宾语从句）同 какво̀то：Напра̀вете, ~ трѝбва. 去做应该做的事情！Ⅱ［连］引出状语从语：❶（表示原因）因为：Два̀ днѝ ту̀к гладу̀вах, ~ съм сира̀к. 我是孤儿，在这里饿了两天了。❷（表示结果）所以：Но та̀йната се ка̀за тъ̀й висо̀ко, ~ я чу̀ха всѝчки. 可是这么大声讲秘密，大家都听见了。

щра̀йхгар|ен *-на*［形］❶呢绒的：~ен пла̀т 呢绒料 ❷织呢绒的：~на преда̀чница. 呢绒织机

щрак［感］（形容开锁、照像时发出的声音）咔嚓

щра̀ка|м［未］❶（钥匙、武器等）咔嚓作响：Резѐто ~. 锁咔嚓一响。Запа̀лка ~. 打火机咔嚓响。❷发出响声：~м затво̀ра на пу̀шката 把枪栓拉得哗啦响 ❸撞击出响声：~м с кастанѐти 打响板 ~м с пръ̀сти 打响指 ❹〈转，口〉使发痛，使剧痛：Щра̀ка ме зъ̀б. 我牙痛得厉害。— **се**［被动，中态］**~не**［中］

щра̀к|вам［未］，**щра̀кна** *-неш, щра̀кна̀х*，过被形动 *-нат*［完］щра̀кам 的一次或连续几次的动作 — **се**［被动，中态］**~ване**［中］

щранг［阳］水管

щра̀нга［常复，阴］（马具、挽具中的）长套

щра̀па|м［未］〈民〉（赤脚或穿拖鞋）趿拉着走；叭哒叭哒地走：~м бо̀с към града̀ 光着脚叭哒叭哒地朝城里走 **~не**［中］

щра̀ус［阳］鸵鸟（*Siruthio camelus*）

щра̀усов *-а*［形］鸵鸟的：~о перо̀ 鸵鸟的羽毛

щрега̀р［阳］〈方〉瘦弱的猪，劣猪

щрек［阳］**на ~** 警惕地；谨慎地；坚守地；准备好地；严阵以待地：сто̀й на ~ 警惕地站着 Вѝнаги сме на ~. 我们时刻准备着。

щрих *-ът, -а, -и*［阳］〈书〉划线，线条：скѝца с ѐдри ~и 粗线条草图

щрихѝра|м［未，完］〈书〉描画 **~не**［中］

щрихо̀вам［未］同 щрихѝрам

щро̀кав *-а*［形］〈方〉高个子的；腿长的：~о момчѐ 高个子男孩 ~и кра̀ви 长腿奶牛

щру̀дел［阳］水果馅的甜饼

щръ̀бк|а［阴］❶（器皿等的）破口，缺口，豁口，（斧头等的）锛刃处：Бръсна̀чът му е са̀мо ~и. 他的刮脸刀净是锛口。❷（多指门牙）豁牙，缺牙的地方：Та̀я ~а мно̀го ме загрозя̀ва. 这个豁牙使我变得真难看。

щръ̀бльо *-вци*［阳］，**щръ̀бла**［阴］〈口，不赞〉缺牙齿的人（动物）；没有门牙的人（动物）

щрък *-ът, -а, -ове*［阳］〈方〉同 щърк

щръ̀к|вам［未］，**щръ̀кна** *-неш, щръ̀кна̀х*［完］突然竖起来（立起来，伸出来，探出来）：Коса̀та ти е ~нала. 你的头发竖起来了。Ушѝте на конѐте ~наха. 马的耳朵竖起来了。От едѝн прозо̀рец ~на ро̀шавата глава̀ на Харала̀н. 从一个窗子里伸出了哈拉兰蓬乱的头。**~ване**［中］

щръ̀клест *-а*［形］〈口〉有白鹳般长腿的，细长腿的

щръклѐя *-ѐеш, -я̀х*，过主形动 *-я̀л, -я̀ла, -ѐли*［未］❶飞跑，疯跑，拼命跑：Кра̀вите ~ѐят от муха̀та. 奶牛被牛蝇叮得狂奔起来。❷〈转〉疯疯癫癫：Сто̀йте мѝрно, деца̀, не ~ѐйте. 老实站着，孩子们，不要疯疯癫癫的。**~ѐене**［中］

щръклѝв *-а*［形］〈方〉爱疯跑的；不老实的：~о телѐ 调皮的

小牛

щръклица [阴]〈动〉牛皮蝇（*Hypoderma bovis*）◇ **хваща ме ～та**〈民〉狂奔，狂跑；发起疯来

щръкна 见 щръквам

щръкнал -*а* ❶ щръкна 的过主形动 ❷［用作形］竖起来的，立起来的：～и вежди 立起的眉毛，竖眉

щука［阴］狗鱼（*Esox lucius*）

щук|вам［未］，**щукна** -*неш*，*щукнах*［完］〈口〉突然消失，突然不知去向：Щукна нейде из тълпата. 他突然消失在人群中不见了。～**ване**［中］

щумпа［阴］女帽布料

щуп［阳］〈方〉木炭灰

щур -*а*［形］〈口〉❶蠢的，愚笨的，呆头呆脑的；做傻事的：～човек 傻子，蠢人 ～а работа 蠢事 Тоя път излязох ～，че ви казах всичко. 这一次我傻了，把什么都告诉了你们。❷［用作名］～**ият**［阳］，～**ата**［阴］，～**ото**［中］傻子，蠢人

щурав -*а*［形］〈口〉同 щур：～а жена 蠢笨的女人 ～**о**［副］

щура|к[1] -*ци*［阳］，**щурачка**［阴］傻瓜，笨蛋

щура|к[2] -*ци*［阳］〈方〉（酒桶、水管等的）木塞

щура|м се［未，中态］徘徊，游游逛逛：Някога по цял ден се ～ из къщи самичък. 过去他总是一个人整天在家里走来走去。Какво се ～ш из нашата градина? 你在我们园子里转悠什么呢？～**не**［中］

щурачка 见 щурак[1]

щурвал［阳］（船、飞机等的）舵，操纵杆

щуреене 见 щурея

щур|ец -*ци*［阳］〈动〉野蟋蟀（*Gryllus campestris*），家蟋蟀（*Gryllus dometicus*）

щур|ея -*ееш*，-*ях*，过主形动 -*ял*，-*яла*，-*ели*［未］〈口〉❶变蠢，做傻事；胡闹：Недей да ～ееш，ами слушай какво те съветват. 你别傻乎乎的，听听人们怎么劝告你。❷疯闹，淘气；胡闹：Децата обичат да ～еят пред хора. 孩子们爱在人面前疯闹。～**еене**［中］

щурка［阳，阴］〈方〉同 щурак[1]

щурка|м［未］（蟋蟀）叫：Привечер щурците из ливадите ～т. 傍晚蟋蟀在草丛里叫着。～**не**［中］

щурм -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］❶〈军〉攻击，强攻：Превзеха крепостта с ～. 他们以强攻拿下了堡垒。❷〈转〉突击：Те се впуснаха в ～ за предсрочно завършване на жътвата. 他们为提前完成收割而搞突击。

щурман［阳］❶〈海〉大副 ❷〈海，空〉领航员

щурманск|и -*а* щурман 的形容词：～а карта 领航图

щурмов -*а* щурм 的形容词：～а група 突击组 ～а авиация 空军突击队 ～о нападение 强攻，抢攻，冲击

щурмова|к -*ци*［阳］突击队员；敢死队员

щурмовашк|и -*а* щурмовак 的形容词：～а униформа 突击队制服

щурмови|к -*ци*［阳］〈口〉强击机；歼击机

щурмовщина［阴］〈不赞〉赶任务，突击作风：Трябва да се премахне стихийността и ～та. 必须消除自发性和突击作风。

щурмува|м［未，完］强攻，猛攻；冲击，突击：～м крепостта 强攻堡垒 — **се**［被动］～**не**［中］

щурота［阴］〈罕〉蠢，傻，笨

щурот|ия［阴］〈口〉愚蠢行为，蠢事：върша ～и 干蠢事 говоря ～и 说傻话

щурче -*та*［中］щурец 的指小

щурчо -*вци*［阳］〈口〉❶同 щурак：Остави тия ～вци! 别提这些笨蛋了！❷（儿语或童话中）对 щурец（蟋蟀）的称呼，蛐蛐儿

щъка|м［未］〈民〉走来走去；游逛：～м из нивата 在田地里走来走去 ～м между хората 在人群中转来转去。～**не**［中］

щърб -*а*［形］❶掉了牙齿的：～о дете 掉了牙齿的孩子 ～а баба 掉了牙齿的老太太 ～ гребен 豁齿的梳子 ❷有缺口的；锛了的：～а секира 有缺口的斧头 ～ трион 锛齿的锯 ～а стомна 有缺口的罐子

щърбав -*а*［形］同 щърб：～ дядо 掉了牙齿的老爷爷 ～ нож 锛刃的刀子

щърбат -*а*［形］同 щърб

щърбел［阳］〈口〉❶同 щърбока：Крие си с длан ～ите в устата. 他用手掌掩住口里缺牙齿的地方。❷锛刃斧头；破口器皿 ◇ **Присмял се хърбел на ～.**〈俗〉破罐子笑锛刀子；五十步笑百步。

щърк -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］〈民〉同 щъркел ①解

щъркел［阳］，**щъркелица**［阴］❶鹳（*Ciconia alba*）❷〈方〉同 щръклица

щъркелов -*а*［形］鹳的：～о гнездо 鹳的窝，鹳巢

щърков -*а*［形］同 щъркелов ◇ ～ **сняг** 鹅毛大雪

щъркокрак -*а*［形］有细长腿的，有鹳一般长腿的

щъркор|я -*иш*，-*их*［未］〈方〉像鹳一样走来走去，徘徊，游逛 ～**ене**［中］

щърче -*та*［中］щърк 的指小；雏鹳

щърч|и -*а*，-*е*［形］同 щъркелов：～и гнезда 鹳的窝，鹳巢

щяло-нещяло［无复，中］〈口〉空话，废话；胡说八道：говоря за ～ 说废话 Книгата разправя за ～. 书里讲些无聊的东西。

Ъ

ъ ❶ ъ 音 ❷保加利亚语字母表第 27 个字母：печа̀тно ъ 印刷体 ъ ръкопѝсно ъ 手写体 ъ

ъглест -*а*［形］有角的，有棱角的；（骨头）凸出的：～а ку̀ла 有棱角的塔 ～а площа̀дка 形状不规则的场地 ～и вѐжди 三角眉 ～о лицѐ 高颧骨的面孔 **～о**［副］

ъглов -*а*［形］❶在角上的，拐角上的；角落里的：～а къща 拐角处的房子 ～о мя̀сто 拐角处 Телефо̀нът от ～ата ма̀сичка прозвъня̀. 角落里茶几上的电话忽然响了。❷角上的：～у̀дар（足球的）角球

ъглова̀т -*а*［形］同 ъглест：～а глава̀ 有棱角的头 ～о лицѐ 高颧骨面孔 **～о**［副］**～ост** -остта̀［阴］

ъгловѝд|ен -*на*［形］角形的，角状的：～ни галѐрии 角状走廊 ～на извѝвка 角形曲线

ъгломѐр［阳］量角器

ъгломѐр|ен -*на* ъгломѐр 的形容词：～ен у̀ред 量角器

ъг|ъл -*ли*［阳］❶〈数〉角：странѝ на ～ъл 角边 връ̀х на ～ъл 角顶 една̀кви ～ли 等角 ❷角落；拐角：Девòйката сѐдна па̀к в ～ъла си мълчалѝва. 姑娘又默默地坐在了角落里。Заста̀нах пред ～ъла на къщата. 我站在屋角的前面。❸（街道的）拐角处：На ～ъла ѝма магазѝн. 在拐弯的地方有商店。❹（某些东西的）顶端，角：В ～лите на широ̀ките му у̀стни едва̀-едва̀ заигра̀ усмѝвка. 在他那厚嘴唇的两角浮起一丝微笑。❺（指地方）一小块，一个角：Ще засѐя едѝн ～ъл от градѝната с карто̀фи. 我要在菜园里种一小片土豆。◇ **о̀стър ～ъл** 锐角 **под ～ъл** 斜坡下 **пра̀в ～ъл** 直角：Квадра̀тът ѝма пра̀ви ～ли. 正方形有直角。**тъп ～ъл** 钝角

ъгъл|ен -*на*［形］角上的；角落的：～но помещѐние 拐角处的房子

ъгълни|к -*ци*［阳］角规，角尺，三角尺

Ъмѐй 峨嵋山（中国）

ъперкът［阳］〈运〉（拳击中的）勾拳

ъс［感］〈方〉（使牛马后退时的吆喝声）撤！

ъх［感］（砍伐等用力时不自觉发出的喊声）嗨嘿！

ъх|ам［未］，**ъхна** -*неш*，-*нах*［完］哈气：Ъхнѝ на огледа̀лото и го избършѝ. 你在镜子上哈气，然后擦亮。**～ане**［中］

ъъ［感］（表示隐痛或不好意思）啊哟，哎哟

Ь

ь ❶ ь 音 ❷保加利亚语字母表第 28 个字母，软音符号，本身 | 不发音：печа̀тно ь 印刷体 ь ръкопѝсно ь 手写体 ь

Ю

ю ❶ ю 音 ❷保加利亚语字母表第 29 个字母，й 和 у 的复合音：печа̀тно ю 印刷体 ю ръкопѝсно ю 手写体 ю

ю. [缩] юг 南

юа̀н [阳] 元(中国本位币名)

ЮАР [юа̀р] [缩] Южноафрика̀нска репу̀блика 南非共和国

юбилѐ|ен *-йна* юбилѐй 的形容词：～йно празненство̀ 庆祝会 ～йна да̀та 纪念日 ～ен сбо̀рник 纪念文集

юбилѐ|й *-ят, -я, -и* [阳] (若干周年的)纪念日；庆祝会，纪念会：～й на Ва̀зов 伐佐夫纪念日 На ～я присъ̀стваха мно̀го хо̀ра. 很多人出席了纪念会。

юбиля̀р *-ят, -я* [阳]，**юбиля̀рка** [阴] (庆祝会上)受庆贺的人(机关)；(纪念会上)被纪念的人(机关)

юва̀ [阴] 〈民〉❶丢失的小牲畜 ❷〈转〉无业游民：Какво̀ хо̀диш наса̀м-ната̀м като̀ ～. 你像个无业游民似的在转悠什么呢?

ювелѝр [阳] 〈书〉珠宝匠；珠宝商

ювелѝр|ен *-на* ювелѝр 的形容词：～ни издѐлия 珠宝制品 ～на ра̀бота 精工，细活

юг *-ът, -а* [无复，阳] ❶南，南方，南边，南部(与 сѐвер (北，北方，北边，北部)相对)：глѐдам на ～ 朝南看 Прозо̀рецът ми е обѐрнат към ～. 我的窗子是朝南开的。Ва̀тър̀ът дойдѐ от ～. 风是从南边吹来的。❷〈转〉南方；暖和的国家和地区(泛指保加利亚以南的国家和地区) ❸〈民〉南风：Заду̀ха ～ът и стопѝ снеговѐте. 南风吹来把雪融化了。

ю̀говина [阴] 〈民〉向阳(朝阳)的地方

юговѝт *-а* [形] **～о врѐме** 早春暖天气

югоза̀пад [无复，阳] 西南，西南方，西南部：Вървя̀хме всѐ на ～. 我们一直朝西南方向走下去。

югоза̀пад|ен *-на* [形] ❶朝西南的；朝西南方的：～ен прозо̀рец 朝西南面的窗户 Апартамѐнтът ѝма ～но изложѐние. 住宅是西南向的。❷(指风)西南来的：～ен вя̀тър 西南风 ❸西南部的：～на Евро̀па 西南部欧洲 **～но** [副]：Гра̀д Пѐрник се намѝра ～но от Со̀фия. 佩尔尼克市位于索非亚的西南部。

югоизто̀к [阳] 东南，东南方，东南部：на ～ от Вѝтоша 在维托沙山的东南方

югоизто̀ч|ен *-на* [形] ❶东南的，东南方的：Прозо̀рецът бѐше ～ен и глѐдаше пра̀во в двора̀. 窗子是东南面的，直朝着院子。❷(指风)东南来的：～ен вя̀тър 东南风 ❸东南部的：～на Евро̀па 东南部欧洲 **～но** [副]：Лозя̀та се намѝрат ～но от града̀. 葡萄园在市东南方向。

югосла̀в|ец *-ци* [阳]，**югосла̀вка** [阴] 南斯拉夫人

Югосла̀вия 〈史〉南斯拉夫(欧洲)

югосла̀вск|и *-а* Югосла̀вия 和 югосла̀вец 的形容词：Югосла̀вска народоосвободѝтелна а̀рмия 南斯拉夫人民解放军

югославя̀н|ин *-и* [阳]，**югославя̀нка** [阴] 同 югосла̀вец

югославя̀нск|и *-а* [形] 同 югосла̀вски：～а младѐж 南斯拉夫青年

ю̀да[1] [阴] 〈民〉山中妖魔

ю̀да[2] [阳，阴] 犹大，内奸，叛徒

юдѐ|й *-ят, -я, -и* [阳]，**юдѐйка** [阴] 古犹太人

юдѐйск|и *-а* [形] 古犹太的；古犹太人的

юдѐйство [无复，中，集] 古犹太人

ю̀дене 见 ю̀дя 和 ю̀дя се

ю̀дин *-а* ю̀да[1] 的形容词

ю̀динск|и[1] *-а* [形] 同 ю̀дин

ю̀динск|и[2] *-а* [形] 背叛的；奸诈的：～а усмѝвка 奸笑 **～и** [副]：смѐя се ～и 奸诈地笑

юдо̀л *-та̀* [无复，阴] 〈古，诗〉❶谷，山谷 ❷〈转〉世界；尘世，人世：～ пла̀чевна 痛苦的人生；悲惨世界

ю̀д|я *-иш, ю̀дѝх* [未] 〈民〉哄骗，诱骗，欺骗 **～ене** [中]

ю̀д|я се *-иш се, ю̀дѝх се* [未，中态] 〈民〉做鬼脸；扮鬼脸 **～ене** [中]

ю̀ж|ен *-на* [形] ❶南方的；朝南的：～ен прозо̀рец 朝南的窗户 ❷(指某地的一部分)南部的：～на Бълга̀рия 南保加利亚 Ю̀жна Амѐрика 南美洲 ～на гра̀ница 南部边界 ❸南来的；温暖的：～ен вя̀тър 南风 ❹南边的，靠南的：～ни съсѐди на Бълга̀рия 保加利亚的南邻 ～ни славя̀ни 南部斯拉夫人 ～ни растѐния 南方植物 ～ни странѝ 南方各国 **～но** [副]

Ю̀жна Амѐрика 南美洲

Ю̀жна А̀фрика 南非(非洲)

ю̀жно- [复合词第一部] 表示"南方的"、"南部的"之意，例如 южноафрика̀нски (南部非洲的)

южноафрика̀н|ец *-ци* [阳]，**южноафрика̀нка** [阴] 南非(共和国)人

южноафрика̀нск|и *-а* Ю̀жна А̀фрика 和 южноафрика̀нец 的形容词：Южноафрика̀нска репу̀блика 南非共和国(非洲)

Южнокита̀йско морѐ 南海

южнославя̀нск|и *-а* [形] 南部斯拉夫的；南部斯拉夫人的：～и наро̀ди 南部斯拉夫人民 ～и езѝци 南部斯拉夫语言

южня̀|к[1] *-ци* [阳]，**южня̀чка** [阴] 南方人(与 северня̀к (北方人)相对)

южня̀|к[2] *-ци* [阳] 南风

южня̀шк|и *-а* южня̀к[1] 和 южня̀к[2] 的形容词

юз *-ът, -а, -ове* [阳] 〈旧〉尤兹(重量单位，相当于 320.5 克)：едѝн ～ ракѝя 一尤兹白酒

юзда̀ [阴] ❶笼头，头络，马勒 ❷嚼子 ◇ **отпу̀скам ～йте на ня̀кого** 〈口〉对某人撒手不管 **стя̀гам (посвѝвам) ～йте на ня̀кого** 〈口〉严加管教某人

юздѐчка [阴] 马嚼子

юзѝна [阴] 〈旧〉发电站，发电厂

ю̀ка [阴] 〈植〉丝兰(*Yucca*)；丝兰纤维

юклу̀|к *-ци* [阳] 〈方〉壁橱，壁柜

юклю̀|к *-ци* [阳] 〈方〉同 юклу̀к

юла̀р [阳] ❶同 огла̀вник (笼头): Сложѝ на телѐто ~а. 你给牛戴上笼头。❷缰绳

ю̀ли [阳] 7月

ю̀лск|и -*a* ю̀ли 的形容词: ~а жѐга 7月的酷热 ~о слъ̀нце 7月骄阳

юмру̀|к -*ци* [阳] 拳头: уда̀ря го с ~к по глава̀та 用拳头打他的头

юмру̀ч|ен -*на* [形] 拳头的: ~ен бо̀й 拳斗 ◇ **~но пра̀во** 〈口〉武力解决事端;诉诸武力

юна̀|к -*ци* [阳] ❶英雄,勇士 ❷青年男子,小伙子 ❸〈方〉新郎: Невѐсто, къдѐ ти е ~кът? 新娘子,你的新郎在哪儿? ❹〈民〉男孩,儿子: Какво̀ ти пра̀вят ~ците? 你的儿子们怎么样? ❺〈旧〉保加利亚体操协会会员 ◇ **всѐ отбо̀р ~ци** 〈讽〉一路货色;一丘之貉

юнакѝня [阴] юна̀к ①②⑤解的女性

юна̀ков -*a* юна̀к 的形容词: ~о сърцѐ 勇士的心 ~а ма̀йка 英雄的母亲

юнача̀га [阳] 同 юначѝна

юна̀ч|ен -*на* [形] 英勇的,勇敢的,英雄的: ~ни синовѐ 勇敢的儿子 ~на ма̀йка 英勇的母亲 ~ен по̀двиг 英雄的功勋 ~ен ѝзглед 威武的仪表,英勇的仪表 **~но** [副] **~ност** -*ността̀* [阴]

юна̀чество [无复,中] 勇敢行为,英勇行为,英雄气概

юначѝна [阳] 〈民,诗〉了不起的英雄,勇士,好汉

юна̀шк|и -*a* [形] ❶英勇的,勇敢的,英雄的: ~о сърцѐ 勇敢的心 ~а ма̀йка 英雄的母亲 ❷英雄的,勇士的: ~о облекло̀ 英雄的服装 ~и гро̀б 英雄的坟墓 ~а пѐсен 英雄之歌 ❸英雄组成的,勇士组成的: ~а чѐта 英雄的队伍 **~и** [副] 1. 勇敢地,英勇地: бо̀ря се ~и 英勇地战斗 2.〈口〉用力地;紧紧地,坚强地: Прегъ̀рна прия̀теля си и ~и го ту̀пна по ра̀мото. 他拥抱着自己的朋友,用力捶着他的肩膀。Но то̀й всѐ не па̀да ду̀хом, а се зала̀вя ~и па̀к за ра̀бота. 但他仍然斗志不衰,又开始坚强地工作。

юна̀щина [无复,阴] 〈民〉同 юна̀чество

ю̀нга [阳] 〈书〉见习水手,见习海员

юнѐ -*ma* [中] 〈方〉小母牛,小奶牛

ЮНЕСКО [юнѐско] [阴,(口)中,缩] (英) UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) — Организа̀ция на обединѐните на̀ции за образова̀ние, на̀ука и култу̀ра 联合国教科文组织

юн|ѐц -*цѝ* [阳] 小公牛,小牛犊

ю̀ни [阳] 6月

ЮНИДО [юнѝдо] [阴,中,缩] (英) UNIDO (United Nations Industrial Development Organization) — Организа̀ция на обединѐните на̀ции за промѝшлено развѝтие 联合国工业发展组织

юнѝца [阴] 小母牛;未生过犊的母牛

ю̀нкер [阳] ❶〈旧〉士官生,军官学校学生 ❷〈书〉德国(普鲁士)的贵族地主

ю̀нкерск|и -*a* ю̀нкер 的形容词

ЮНКТАД [ю̀нкта̀д] [阳,缩] (英) UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development) — Конферѐнция по търговѝята и развѝтието при Организа̀цията на обединѐните на̀ции 联合国贸易和发展会议

Юнна̀н 云南(中国省名)

ю̀ност -*тà* [无复,阴] ❶同 мла̀дост (青春) ❷少年,少年时代

ю̀нош|а -*ama*, -*u* [阳] (15—20岁的)少年,青年

ю̀ношеск|и -*a* ю̀ноша 的形容词: ~а литерату̀ра 少年文学 ~и годѝни 少年时代

ю̀ношество [无复,中] ❶少年时代,青春时代 ❷[集]少年,青年: наста̀вник на ~то 青少年的导师

ю̀ношк|и -*a* [形] 同 ю̀ношески: ~и днѝ 少年时代,青春时代

ю̀нск|и -*a* ю̀ни 的形容词: ~о слъ̀нце 6月的太阳 ~и днѝ 6月的日子

ЮПИ [ю̀пи] [缩] (英) UPI (United Press International) — Юна̀йтид прес интърна̀шънал 合众国际社(美国)

Ю̀питер [阳,只单] ❶〈罗神〉朱庇特,主神(相当希腊神话中的宙斯) ❷〈天〉木星

ЮПЮ [ю̀пю] [缩] (英) UPU (Universal Postal Union) — Светѐвен по̀щенски съ̀юз (联合国)万国邮政联盟

ю̀р|вам [未], **ю̀рна** -*неш*, *ю̀рна̀х*, 过被形动 -*нат* [完] 〈口〉❶追赶,进攻 ❷〈罕〉同 ю̀рвам се — **се** [被动] **~ване** [中]

ю̀р|вам се [未], **ю̀рна се** -*неш се*, *ю̀рна̀х се* [完] [中态] 〈口〉快跑,急忙跑过,猛跑上去: От дворо̀вете шу̀мно се ~ват / любопѝтни деца̀ на ята̀. (Н. Марангозов) 一群群好奇的孩子吵嚷着从院子里跑出来。Спа̀дна цена̀та на земя̀та, ~наха се чифликчѝите да купу̀ват бедня̀шките нѝвици. 土地降价了,庄园主们忙着购买穷人的田地。**~ване** [中]

юрга̀н [阳] (棉)被 ◇ **Зара̀ди бълха̀та изга̀ря и ~а.** 〈俗〉为除跳蚤而把被子烧掉;因小失大。

юрганджѝ|я -*ята*, -*u* [阳], **юрганджѝйка** [阴] 制做或卖棉被的人

юрга̀нск|и -*a* [形] 被子的: ~и чарша̀ф 被套

юрдѐ|к -*ци* [阳], **юрдѐчка** [阴] 〈方〉鸭子

юрдѐч|и -*a*, -*e* 和 -*o* [形] 〈方〉鸭子的: ~и яйца̀ 鸭蛋

юридѝческ|и -*a* [形] 法律的;司法的;法学的: ~и на̀уки 法律科学 ~и тѐрмини 法律术语 ~и факултѐт (大学的)法律系 ◇ **~о лицѐ** 〈法〉法人 **~и** [副]

юрисдѝкция [无复,阴] 〈法〉❶司法权,审判权;司法管辖权 ❷司法权限,司法管辖范围 ❸司法部门,司法机构

юрѝсконсулт [阳] 法律顾问

юриспрудѐнция [无复,阴] 〈书〉❶法,法律 ❷法学,法律知识

юрѝст [阳], **юрѝстка** [阴] 法律学家,法律顾问;法学系学生

ю̀рка|м [未] 〈口〉匆忙 **~не** [中]

ю̀рна 见 ю̀рвам

ю̀рна се 见 ю̀рвам се

юрнѐ|к -*ци* [阳] 〈口〉同 обра̀зѐц 和 модѐл (样子,样品;例子)

ю̀род [阳] 〈古〉傻瓜,笨蛋

юрода̀в -*a* [形] 〈罕〉智力差的;傻头傻脑的

ю̀рта [阴] (蒙古等游牧民族居住的)毡帐,毡包;帐篷

ю̀ртище [中] 〈方〉❶荒场,旷地 ❷(牲畜)歇凉的地方 ❸祈祷的地方

юру̀|к -*ци* [阳] 〈旧〉山中牧人

юру̀ш [阳] 〈民〉❶进攻,攻击 ❷[用作感] **Юру̀ш!** 前进! 冲啊!

юру̀шк|и -*a* 〈旧〉юру̀к 的形容词: ~и ста̀да 山中游牧畜群

юрю̀ш [阳]〈民〉同 юру̀ш

юс -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈语言〉尤斯(古保加利亚语字母 ѫ(大尤斯)和 ѧ(小尤斯)的教会斯拉夫语的名称)

ЮСИА [ю̀сиа] [缩] USIA(United States Information Agency) — Информацио̀нна агѐнция на Съединѐните америка̀нски ща̀ти) 美国新闻署

юстѝция [阴]〈书〉司法(制度);司法部门

ю̀та [阴] 黄麻 (*Corchorus capsularis*)

ю̀тен -*а* [形] 黄麻的: ~и торбѝ 麻袋

ютѝя [阴] 熨斗;烙铁: па̀рна ~ 蒸汽熨斗 електрѝческа ~ 电熨斗

Ю̀тланд 日德兰半岛(欧洲)

юфка̀ [阴] 面片儿: ~ с яйца̀ 鸡蛋面片 ~ със сѝрене 奶酪面片 Пригѝтвих си ~ за зѝмата. 我准备好了冬天吃的面片儿。

юфт -*ът*, -*а*, -*ове* [阳] (做皮靴等用的)粗质牛皮;粗质软革

ю̀фтен -*а* [形] 粗质牛皮的;粗质软革的: ~и ботѝши 牛皮靴

ю̀чбунар|ец -*ци* [阳], **ю̀чбунарка** [阴]〈口〉尤奇布纳尔(索非亚居民密集区之一)人

ю̀чбунарск|и -*а* [形] 尤奇布纳尔的;尤奇布纳尔人的

ющу̀р [阳]〈史〉实物地租;实物税: Ющу̀рът за та̀я годѝна бѐше платѐн. 今年的实物税已缴了。

Я

я[1] ❶ я 音 ❷保加利亚语字母表第 30 个字母,й 和 а 的复合音: печа̀тно я 印刷体 я ръкопѝсно я 手写体 я

я[2]［语气］❶(表示催促、请求、鼓励)喂,…吧,…呀: Я да отѝдем у тя̀х! 我们到他们那里去吧! Я по̀-ско̀ро, че закъсня̀хме! 快点啊! 我们都迟到了! Я вземѝ това̀! 把这个拿去吧! Я̀ ме оставѐте на мѝра! 让我安静一下吧! Я̀ идѝ да отво̀риш врата̀та. 你去把门打开。❷(一般用于句尾,加强语气)…呀,…吧,…罗: Набѝх го,я̀! 对,我把他打了一顿! Не съм ти слуга̀,я̀! 我不是你的奴仆! ❸(表示指示)这不,你看: Я̀ го пред очѝте ти. 看,他就在你眼前。Не ста̀ва така̀! Я̀ коѐ врѐме е вѐче,а вѝй сѝгурно не стѐ и ха̀пвали о̀ще. 这不行! 你看这都到什么时候了,可你们大概还什么都没吃呢!

я[3]［感］(表示突然、意外、惊奇)喝,嘿,哟,真是: Я̀,какво̀ ста̀на! 哟,这是怎么啦! Я̀,къдѐ си бѝл! 咳,你跑到哪儿去啦!

я[4]［人称代词］тя 的宾格短形: Тя̀ влѐзе. Всѝчки я поздравѝха. 她进来了,大家都向她问好。

я[5]［人称代词］〈方〉同 аз (我)

я … я［连］〈口〉(连结句子或句子的两部分,强调二者必择其一)要么…要么,或者…或者: У̀тре я̀ ще валѝ,я̀ не щѐ. 明天可能下雨,也可能不下雨。В то̀я до̀л я̀ ѝма вода̀,я̀ ня̀ма. 在这个山谷里可能有水,也可能没水。

я̀ба［阴］〈方〉木杈

ябана̀［阴］〈旧〉同 чужбѝна (外国;异乡)

ябанджѝйск|и -*а* ябанджѝя 的形容词: ～о ку̀че 外国狗;洋狗

ябанджѝ|я -*ята*,-*и*［阳］,**ябанджѝйка**［阴］〈民〉外国人;异乡人,外地人

я̀блан［阳］〈植〉悬铃木,筱悬木(*Platanus orientalis*)

я̀бланов -*а* я̀блан 的形容词: ～о дърво̀ 悬铃木树 ～и листа̀ 悬铃木叶

я̀бълк|а［阴］❶苹果(树)(*Pirus malus*): дѝва ～а 野生苹果 сушѐни ～и 苹果干 конфитю̀р от ～и 苹果酱 ❷［常复］〈转,民〉颧骨 ❸〈转,民〉大腿股骨 ◇ **ада̀мова ～а** 喉结,结喉 **въ̀лча ～а**〈植〉草马兜铃(*Aristolochia clematitis*) **зѐмна ～а** 菊芋(*Helianthus tuberosus*) **о̀чна ～а**〈口〉眼球 **～а на раздо̀ра**〈书〉不和之因,导致纷争的原因

ябълка̀р -*ят*,-*я*［阳］,**ябълка̀рка**［阴］种苹果的人;苹果商

ябълка̀рск|и -*а* ябълка̀р 的形容词: ～и ко̀ш 苹果筐子

я̀бълков -*а*［形］苹果的,苹果树的: ～а градѝна 苹果园 ～ со̀к 苹果汁 ～ цвя̀т 苹果树花 ～и сѐмки 苹果籽

я̀бълч|ен -*ена* 和 -*на*［形］同 я̀бълков: ～ено вѝно 苹果酒 ～ено дърво̀ 苹果树 ◇ **～на ко̀ст** 颧骨

Я̀ва 爪哇(岛屿,印度尼西亚)

ява̀ш［不变,形］〈口〉❶(指烟草)淡味的,温和的;劲小的(与 серт (烈性的,劲大的)相对): Тво̀ите цига̀ри са мно̀го ～. 你的香烟劲头很小。❷［用作副］慢地,缓慢地: Мно̀го ～ рабо̀тиш. 你做得很慢。◇ **～ тютю̀н** 淡烟叶,劲头小的烟叶 **～-～**〈口〉慢慢地: То̀й си я ка̀ра всѐ така̀ ～-～. 他总是这样慢悠悠地开(赶)着车。

я̀ве［副］〈方,旧〉同 ная̀ве (公开地)

я̀в|ен -*на*［形］❶公开的,公然的(与 та̀ен (隐蔽的,秘密的)相对): ～на кра̀жба 公开的盗窃 ～ен вра̀г 公开的敌人 ❷明显的,显然的,显而易见的: ～на грѐшка 明显的错误 ～на опа̀сност 明显的危险 Намерѐнията му бя̀ха съвсѐм ～ни. 他的企图一目了然。**～но**［副］

я̀вка［阴］❶秘密接头: отѝвам на ～ 去秘密接头 ❷秘密接头地点: Зна̀я ～та. 我知道秘密接头地点。

явлѐни|е -*я*［中］❶现象;现实;事件: приро̀дно ～е 自然现象 чѐсто ～е 常见现象 стра̀нно ～е 怪现象 Социалѝзмът като̀ идѐйно течѐние представля̀ва сериѝзно ～е в на̀ше врѐме. 社会主义作为思想流派是当代的重大现实。❷〈文学〉(戏剧中的)一场: Дѐйствие пъ̀рво, ～е трѐто 第一幕第三场

я̀вно 见 я̀вен

я̀вор［阳］〈植〉白槭(*Acer pseudoplatanus*)

я̀воров -*а* я̀вор 的形容词: ～а тамбу̀ра 白槭木制的冬不拉

я̀встven -*а*［形］〈旧〉明显的,分明的;清楚的 **～о**［副］

яв|я̀вам［未］,**явя̀** -*ѝш*,-*ѝх*［完］〈旧〉❶表现出,显示出;出现: Ста̀рите туркѝни са̀мо пред женѝ ～я̀ват лицѐто си. 旧日的土耳其女人只在女人面前才露出自己的面孔。❷通知,告诉: Явѝ ми та̀йната си. 把你的秘密告诉我。**— се**［被动］**～я̀ване**［中］

яв|я̀вам се［未］,**явя̀ се** -*ѝш се*,-*ѝх се*［完］［中态］❶表现,显露,露面: Явѝ се на про̀зореца и па̀к се скрѝ. 他在窗口露了一下面,又藏起来了。То̀й мо̀же споко̀йно да се ～ѝ пред очѝте на хо̀рата. 他可以从容地出现在人们面前。❷来,到: И пред на̀с вся̀ка мину̀та мо̀жеше да се ～ѝ неприя̀тел. 在我们面前也随时可能出现敌人。❸报到,到场,出席: У̀тре ще ми се ～ѝш на докла̀д. 明天你要来向我报告。❹〈书〉是;成为: Тѐ се ～я̀ваха вѐрни съю̀зници на онѐзи хо̀ра. 他们是那些人的忠实盟友。◇ **～я̀вам се (излѝзам, появя̀вам се) на бя̀л свя̀т** 出现(暴露)在光天化日之下 **～я̀вам се на ѝзпит** 应考,参加考试 **～я̀вам се на конку̀рс (състеза̀ние)** 参加竞赛(比赛) **～я̀ване**［中］

яглия̀［不变,形］❶抹了油的,油浸过的: ～ сѝрене 抹了油的奶酪 ❷嫩的,新鲜的: зелѐн бо̀б ～ 新鲜的芸豆

я̀гне -*та*［中］〈民〉同 а̀гне (羊羔)

я̀гнешк|и -*а*［形］同 а̀гнешки (羊羔的)

ягод|а［阴］草莓(*Fragaria vesca*) ◇ **прехва̀лени ～и** 说了不做的慷慨诺言,说了不算的慷慨允诺

ягода̀|к -*ци*［阳］生长草莓的地方

ягода̀р -*ят*,-*я*［阳］,**ягода̀рка**［阴］种植和出售草莓的人

ягода̀рни|к -*ци*［阳］草莓园

ягода̀рство［无复,中］草莓种植业

я̀годов -*a* я̀года 形容词：～о желѐ 草莓果子冻 ～а култу̀ра 草莓作物 ～ мармала̀д 草莓酱 ～ ра̀зсад 草莓秧苗

ягорѝда［阴］生葡萄，酸葡萄

ягуа̀р[1]［阳］美洲豹（*Felis onca*）

ягуа̀р[2]［阳］豹牌汽车（美国产的一种高级轿车）

ягу̀ла［阴］〈方〉同 змио̀рка（鳗）

яд[1] -*ът*，-*а̀*，-*ове*［阳］❶愤怒，怒气；气愤，气恼：побесня̀вам от ～ 气得发疯 умѝрам от ～ 气得要死 трепѐря от ～ 气得发抖 Не мо̀га да скрѝя ～а̀ си. 我不能掩饰自己的愤怒。❷［常复］不愉快的事，伤脑筋的事；不痛快，烦恼：Ѝмам голѐми ～ове в къщи. 我家里有使人非常不痛快的事。Причиня̀вам му голѐми ～ове. 我引起他很大的烦恼。◇ **бера ～ове**〈口〉愤怒，生气 **Яд ме е.** 我生气；我气愤：Яд ме е на тѐбе. 我生你的气了。

яд[2] -*ът*，-*а̀*［无复，阳］〈旧〉同 отро̀ва（毒物，毒药）

яда̀ч［阳］，**яда̀чка**［阴］〈口〉饥饿的人：Яда̀чи мно̀го，я̀дене ма̀лко.〈俗〉僧多粥少。

я̀д|вам［未］，**я̀дна** -*неш*，*я̀днах*［完］❶吃一点儿 ❷ ям 的条件式；（如果有就）吃：Ядѐ ли ти се симѝд? — Я̀двам，ама̀ ня̀мам парѝ. 你想吃小白面包吗？"想吃，但我没钱。" ◇ **～ва се**〈转，口〉没关系，还过得去：Дру̀гото бѐше ло̀шо，но това̀ се ～ва. 另一个不好，这个还过得去。

я̀д|ен -*на*［形］❶愤怒的，气愤的，生气的：Ко̀йто ～ен ста̀ва，гла̀ден ля̀га.〈俗〉生着气起床的人必然饿着肚子躺下。❷忧伤的，悲哀的；可怜的：А ма̀йка ～на，жа̀лостна，детѐ си мѝло прегъ̀рна. 忧伤可怜的母亲，亲切地拥抱着自己的孩子。**～но**［副］

я̀дене[1] 见 ям

я̀дене[2] -*то*［中］❶食物，食品，饮食：Мно̀го парѝ отѝват за ～. 很多钱用在吃食上了。Взѐх си ～ за из пъ̀тя. 我带了路上吃的东西。Какво̀ ѝма днѐс за ～? 今天有什么吃的？❷菜，菜食，饭菜：поръ̀чвам си ～ по лѝста 按菜单定菜 сго̀твям ～ 做菜 Я̀денето ми е вку̀сно. 我觉得这个菜很好吃。За обя̀д ѝмаме двѐ ～та. 午饭我们有两道菜。

я̀дец［无复，阳］❶鸡胸内弧形骨（可制赌具）：～ на коко̀шка 鸡胸内的弧形骨 хва̀щам се на ～ 打赌；赌博 ❷［用作感］（两人使用鸡胸内弧形骨打赌时赢方对输方的用语）雅德茨（你输了！）

ядѝв|ен -*на*［形］食用的；可以吃的：～ни гъ̀би 可以吃的蘑菇；无毒蘑菇

ядѝв|о -*а̀*［中］〈罕〉同 храна̀（食物，食品）

я̀дк|а［阴］❶仁：о̀рехови ～и 胡桃仁 бадѐмови ～и 巴旦杏仁 ～и от кайсѝи 杏仁 ❷肉里的粒状腺 ❸细胞核 ❹〈转〉中心，核心；精华：Това̀ е ～ата на ця̀лата ра̀бота. 这是整个工作的中心。В тѝя ня̀колко изречѐния се съдъ̀ржа ～ата на нѐговата рѐч. 这几句话是他演说的中心。❺〈史〉（常指地下斗争时期共产党的）支部；小组：партѝйна ～а 党支部 бо̀йни ～и 战斗小组 партиза̀нска ～а 游击小组

я̀дна 见 я̀двам

я̀дно 见 я̀ден

ядо̀в|ен -*на*［形］〈罕〉同 ядовѝт[1]

ядовѝт[1] -*а*［形］愤怒的，气愤的，生气的：～ по̀глед 愤怒的目光 ～ гла̀с 气愤的声调 **～о**［副］**～ост** -остта̀［阴］

ядовѝт[2] -*а*［形］〈旧〉有毒的：～ дѝм 有毒的烟 ～а змия̀ 毒蛇

ядо̀сан -*а* ❶ ядо̀сам 的过被形动 ❷［用作形］愤怒的，气愤的，生气的：～ по̀глед 愤怒的目光 **～о**［副］

ядо̀с|вам［未］，**ядо̀сам**［完］激愤，触怒：Не бѝва да ～ваш ма̀йка си. 你不该惹你母亲生气。Дома̀шните разправѝи го ～ваха и то̀й не мо̀жеше да ги търпѝ. 家庭争吵使他愤怒，他无法忍受。— **се**［被动］**～ване**［中］

ядо̀с|вам се［未］，**ядо̀сам се**［完］［中态］发怒，生气：Тя̀ се ～ва с детѐто си. Мно̀го е непослу̀шно. 她生孩子的气，他太不听话了。**～ване**［中］

я̀дрен -*а*［形］❶细胞核的 ❷原子核的：～ взрѝв 核爆炸 ～и реа̀кции 核反应 ～а фѝзика 核物理 ◇ **～о оръ̀жие**〈军〉原子武器，核武器：прекратя̀ване на о̀питите с ～о оръ̀жие 停止核武器试验

ядр|о̀ -*а̀*［中］❶〈生物〉核：клѐтъчно ～о̀ 细胞核 ❷〈理〉核：а̀томно ～о̀ 原子核 ❸〈转〉中心，核心，中坚：ръково̀дно ～о̀ 领导核心 ❹〈史〉（党等的）支部；小组：Това̀ показ̀ваше сѝлата на партѝйните ～а̀，ко̀йто дѐйствуваха в каза̀рмата. 这显示出了军营中党支部的力量。

яду̀ва|м［未］〈方〉愤怒，生气；恨：Налѝ е мързелѝв — ～ на работлѝвите. 他自己是个懒汉，所以他恨勤快的人。

яз -*ът*，-*а*，-*ове*［阳］❶坝；堤：Вода̀та отнѐсла ～а. 水冲垮了坝。❷（水坝前形成的）蓄水池：дълбо̀к ～ 深蓄水池 ◇ **задъ̀ржам се като̀ светѐна вода̀ в ～** 怎么也拦不住（呆不住）

я̀зва［阴］❶疮口 ❷〈口〉溃疡：стома̀шна ～ 胃溃疡 ～ на дванадесетопръ̀стника 十二指肠溃疡 ❸〈转〉祸害；公害；症结：общѐствена ～ 公害

я̀звен -*а* я̀зва 的形容词：～и заболя̀вания 溃疡病 ◇ **～а бо̀лест**〈医〉溃疡（*Ulcus*）

язвѝтел|ен -*на*［形］刻薄的，尖酸的，挖苦的：～на са̀тира 辛辣的讽刺 ～на насмѐшка 刻薄的讥笑 ～ен по̀глед 挖苦的目光 ～на крѝтика 尖刻的批评 **～но**［副］：То̀й се засмя̀ ～но на ду̀мите ѝ. 他尖刻地讥笑她的话。**～ност** -остта̀［阴］

язв|я̀ -*ѝш*，-*ѝх*［未］〈罕〉讽刺，嘲讽，挖苦：～я̀ ня̀кого 挖苦某人

язда̀［阴］同 езда̀（骑马；骑车）

язда̀ч［阳］，**язда̀чка**［阴］同 езда̀ч（骑马的人，骑手）

яздешко̀м 和 **яздешка̀та**［副］骑着（马）地：През планина̀та пъту̀вахме ту̀ ～，ту̀ пешко̀м. 在翻山时我们一会儿骑马，一会儿步行。

яздико̀лни|к -*ци*［阳］〈方〉顽皮的孩子，淘气的孩子；好动的孩子

яздѝт|ен -*на*［形］（指马、驴等）供人骑的：～ен ко̀н 坐骑，供人骑的马

я̀зд|я -*иш*，*я̀здих*［完］❶骑；驾驭：～я ко̀н 骑马 ～я велосипѐд 骑自行车 Ця̀л дѐн ～их на ко̀н. 我一整天都骑在马上。❷〈口〉骑着，叉着腿：Седнѝ прилѝчно，недѐй да ～иш сто̀ла. 坐规矩点，别骑在椅子上。❸〈转〉压迫，压榨，剥削：Ще оста̀вите ли да ви ～и и занапрѐд то̀я на̀й-голя̀м душма̀нин на сѐлото? 还容许这个村里最大的敌人继续压榨你们吗？

я̀зе［人称代词］〈方〉同 аз（我）

язѝ|к -*ци*［阳］〈方〉同 езѝк（舌）

язлъ̀|к -*ци*［阳］〈方〉（房子的）前廊，穿堂

я̀зов|ец -*ци*［阳］獾（*Meles meles*）

я̀зовина［阴］獾窝，獾洞

язовѝр［阳］水库：строѐж на ～ 水库建设 Язовѝрите ще спа-

сѝт странàта от сýшите. 水库将使国家免于干旱。

язовѝр|ен -*на* язовѝр 的形容词：~на стенà 水坝 ~ни строèжи 水库建筑工程 ~ни съоръжèния 水库设施

язь［阴］〈罕〉（硬币上）注有价值的一面

язък［副］〈口〉同 жàлко（可怜；可惜）：Погребèнието завърши — Язък за човèчеца — изòхка еднà бàбичка. 葬礼结束了。"可怜的人哪！"一个老太太叹息说。

яй *яят*, *яя*, *яйове*［阳］〈方〉（车上的）弹簧（板）：~ на файтòн 马车上的弹簧

яйц|è -*а*［中］❶蛋，卵：кокòши ~à 鸡蛋 гълъбово ~è 鸽蛋 гъше ~è 鹅蛋 пàче ~è 鸭蛋 варèно ~è 煮熟的蛋 прясно ~è 鲜蛋 Кокòшката снàся ~à. 母鸡下蛋。❷（女性的）卵细胞，卵子 ❸（某些昆虫或动物的）卵：жàбешко ~è 蛙卵 ~à от гъсèница 虫卵 ◇ **глèдам го катò пѝсано ~è**〈口〉视如珍宝；爱护倍至 **насàждам нѝкого на пàчи ~à**〈口〉给某人添麻烦；使某人受窘 **от ~è пò-здрàво** 比蛋结实；很不结实 **Яйцè да хвърлиш, нѝма къдè да пàдне.**〈口〉你扔个鸡蛋都没地方掉；无站脚之地；水泄不通。

яйцевѝд|ен -*на*［形］卵形的，卵状的，椭圆的：~на бòмба 卵形炸弹 ~ни листà 卵状树叶

яйцеклèтка［阴］〈生物〉卵子，卵细胞

яйценòс|ен -*на*［形］**~ни живòтни** 卵生动物

яйцеобрàз|ен -*на*［形］同 яйцевѝден

яйчàр -*ят*, -*я*［阳］，**яйчàрка**［阴］蛋商

яйчàрск|и -*а*［形］蛋商的；蛋业的；蛋类的：~и склàд 蛋品仓库 ~а търговѝя 蛋类贸易

яйчàрство［无复，中］蛋业；蛋类贸易

ѝйчев -*а*［形］同 ѝйчен：~а боя 蛋白色颜料

ѝйч|ен -*на*［形］蛋的，鸡蛋的：~ен белтък 蛋白 ~ен жълтък 蛋黄 ~на черýпка 蛋壳

ѝйчен -*а*［形］蛋制的，含蛋的：~и геврèци 鸡蛋面包圈 ~ крèм 鸡蛋甜羹

яйченѝк -*ци*［阳］〈民〉一种把面和鸡蛋掺合在一起做成的食品

ѝйчни|к -*ци*［阳］❶〈解〉卵巢：възпалèние на ~ците 卵巢炎 ❷〈方〉鸡蛋馅饼

як[1] -*а*［形］〈民〉强大的；健壮的；结实的：~ човèк 强壮的人 ~и конè 健壮的马匹 ~и стенѝ 坚实的墙壁 ~и обýща 结实的鞋子 **~ост** -osттà［阴］

як[2] -*ът*, -*а*, -*ове*［阳］〈动〉牦牛（*Poephagus grunniens*）：тибèтски ~ 西藏牦牛

якà［阴］（衣服）领子，衣领：кòжена ~ 皮衣领 колòсана ~ 上浆的领子 ◇ **хвàщам (нѝкого) за ~та** 揪住某人的衣领；对某人诉诸武力

ѝкав -*а*［形］~ **ѝзговор**〈语言〉把可变的 я 都读作 я，而不读作 е 的发音

ѝкав|ец -*ци*［阳］把可变的 я 都读作 я 的人（与 èкавец（把可变的 я 都读作 е 的人）相对）

ѝка|м［未］〈语言〉把可变的 я 读作 я，而不读作 е（如：бял, млякo, пяна 等；与 èкам（把可变的 я 都读作 е）相对）**~не**［中］

ѝката［副］使劲地；紧紧地；结实地；很，特别：стѝскам ~ 紧紧抓住 Ѝката яде бòй. 他饱饱地挨了顿打。

ѝке -*та*［中］夹克

якѝчка［阴］❶ якà 的指小：рòкля с бяла ~ 小白领连衣裙 ❷白衬领

якѝя［阴］〈方〉膏药

ѝкн|а -*еш*, -*ах*［未］〈罕〉变强壮

ѝко[1]［副］❶〈民〉紧紧地；结实地：Брè, че ~ си стèгнал въжèтата. 啊！你把绳子系得好紧呀！Стàрецът се приближѝ до нèго, стѝсна му ~ ръкàта и го потýпа по рàмото. 老人走近他，紧紧握住他的手，拍了一下他的肩膀。❷〈方〉很，非常：Нѝ е далèк, нѝ е ~ блѝзу. 既不远，也不很近。Тàя рàбота ~ не мѝ харèсва. 这件工作我非常不喜欢。

ѝко[2]［连］〈旧〉❶（表示比较）像…，如…：Разлютѝл се ~ звяр. 他像野兽一样暴怒。Ýтре, щòм чýеш, че ѝдат студèнтите, ставàй и се изпарявàй ~ дѝм. 明天你一听到学生们来了，就起来，一溜烟跑掉。❷因为

якобѝн|ец -*ци*［阳］〈史〉（法国大革命时期的）雅各宾俱乐部成员

якобѝнск|и -*а* якобѝнец 的形容词：~и мèтод на дèйствие 雅各宾派的行动方法

якоглàв -*а*［形］〈民〉❶硬脑壳的 ❷顽强的，倔强的，固执的

ѝкост 见 як

якотà［阴］同 ѝкост

Якýтск 雅库茨克（俄罗斯）

ѝла 和 **ѝлате**〈方〉同 елà 和 елàте（（请）来）

ялдъзка［阴］〈民〉（作装饰品用的）金币

ялѝя［阴］〈方〉斜坡地

ѝлов -*а*［形］❶［常用阴］**~а** 不产犊的，不产卵的，不生育的：~а крàва 不产犊的母牛 ~а чернѝца 不结果的桑树 ~а женà 不能生育的女人 ❷〈转，口〉无成效的，无结果的：~а рàбота 无成效的工作 ~ трýд 无益的劳动 **~ост** -osттà［阴］

ядовàр -*ят*, -*я*［阳］，**яловàрка**［阴］〈民〉（不生犊畜群的）牧人

ѝловец［阴］无生育能力的男人，无子女的男人

яловинà［阴］〈民〉不生犊畜群

ѝловѝца［阴］〈民〉❶不生犊牲畜 ❷〈口，粗〉无子女的女人；不生育的女人

ѝловост 见 ѝлов

Ѝлта 雅尔塔（乌克兰城市）

Ялудзѝн 鸭绿江（亚洲，朝鲜名 Ямнокàн）

Ялундзѝн 雅砻江（中国）

ям *ядèш*, *ядòх*, *ядè*，过主形动 *ял*，命令式 *яж*, *яжте*［未］❶吃，食；吃饭：~ гъби 吃蘑菇 ~ рàци 吃螃蟹 не ~ прàзно хляба 不白吃饭 ~ на обяд 吃午饭 ~ за трѝма 顶三个人吃 Щъркòвете ядàт жàби и змѝи. 鹳以青蛙和蛇为食。Голямата рѝба ядè пò-мàлката. 大鱼吃小鱼。Врèме е да ядèм. 吃饭的时候到了；该吃饭了。Ядè катò мèчка, рабòти катò бубулèчка. 吃饭像狗熊，干活像条虫。Ядèм, за да живèем, а не живèем, за да ядèм. 吃饭是为了活着，而活着不是为了吃饭。❷〈转，口〉花（钱）❸〈转〉腐蚀，侵蚀；损坏：Чѝстото злàто ръждà го не ядè. 纯金不生锈。❹〈转，口〉（与人称代词宾格连用）折磨，痛苦：Жестòка мѝсъл ни ядèше, че Бългàрия ни е забрàвила. 一个可怕的想法 —— 保加利亚把我们忘了 —— 折磨着我们。— **се**［被动］：Товà не сè ядè. 这不能吃。◇ **Нѝ лук ял, нѝ на лук мирѝсал.**〈口〉他佯作不知，他假装一无所知。~ **бой (дървò)**〈口〉挨打，挨揍 **~м калàй**〈口〉遭

到非议 **Товà не сè ядè.** 不能忍受。～ **хлѝба** (**на нѝкого**)〈口〉靠（某人）养活（供养）：Тòй ѝска да ги накàра да рабòтят, за да не ядàт напрàзно хлѝба. 他想让他们干活，以免白吃饭。Хèй, вѝй, богатàши и чорбаджѝи, вѝй ядèте хлѝба на сиромàсите! 喂！你们这些富翁和财主们是靠穷人养活的！

ядене [中]：Врèме е за ядене. 该吃饭了。Лекàрството се взèма по еднà сỳпена лъжѝца предѝ ядене. 饭前服药，一次一汤匙。

ям се *ядèш се, ядох се, яде се*, 过主形动 *ял се* [未,中态]〈口〉❶生气；苦恼；痛苦；担心：Когàто напрàвя нèщо нерèдно, сàм се ～ от мъка. 当我做了不该做的事情时，自己就感到内疚。❷仇视，仇恨：обѝчам да се ～ с хòрата 喜欢仇视人们 Ядèм се помеждỳ си. 我们互相嫉恨。

яма[1] [阴] 坑；穴；窖：силàжна ～ 青饲料贮窖 ◇ **въздỳшна** ～〈空〉气潭 **вълча** ～〈军〉陷阱 **копàя нѝкому** ～〈口〉给某人掘陷阱；陷害某人

яма[2] [阴]〈口〉油水，（几乎不费力气而得到的）利益，占的便宜：Нѝма вèче ～！已经没什么油水了！намѝрам ～ 占到便宜

ямà [阴]〈口〉（多指鞋子上的）补钉

ямà|ец *-йци* [阳]，**ямàйка** [阴] 牙买加人

Ямàйка 牙买加（北美洲）

ямàйск|и *-а* Ямàйка 和 ямàец 的形容词

ямб *-ът, -а, -ове* 和 *-и* [阳]〈文学〉（诗中的）抑扬格（一般重音都在第二个音节上）

ямбѝч|ен *-на* [形] 抑扬格的：～ен стѝх 抑扬格诗句

ямбѝческ|и *-а* [形] 同 ямбѝчен

Ямбол 扬博尔（保加利亚城市）

ямка [阴] яма[1] 的指小

ямурлỳ|к *-ци* [阳]〈民〉粗布斗篷

янѝчар *-ят, -я* [阳] 同 енѝчар（埃尼恰尔）

янѝчар|ин *-и* [阳] 同 енѝчарин

янѝчарск|и *-а* [形] 同 енѝчарски

янѝчарство [无复，中] 同 енѝчарство（埃尼恰尔军；埃尼恰尔制度）

янкеседжѝ|я *-ята, -и* [阳]〈民〉强盗；抢劫者

янкеседжѝйск|и *-а* янкеседжѝя 的形容词

янки [不变,阳]（美国人的外号）扬基，美国佬，美国人

янлъш [不变,形]〈口〉错误的；假的；伪造的：～ писàтел 冒牌作家 ～ смèтка 假账

янтар [无复,阳]〈书〉同 кехлибàр（琥珀）

янтар|ен *-на* янтар 的形容词

Янтра 扬特拉河（保加利亚）

януàри [无复,阳] 1月

януàрск|и *-а* януàри 的形容词：～и студовè 1 月寒 ～а ѝзпитна сèсия 1 月的考（试）期

япанджà|к *-ци* [阳]〈方〉同 ямурлỳк

япòн|ец *-ци* [阳]，**япòнка** [阴] 日本人

Япòния 日本（亚洲）

япòнск|и *-а* ❶ Япòния 和 япòнец 的形容词：～и нарòд 日本人民 ～а копрѝна 日本丝绸 ～и стòки 日本货 ❷ [用作名] ～**и** [阳] 日语 ◇ ～**а ròза** 日本玫瑰（*Rosa palyantha*）

Япòнско морè 日本海（亚洲）

яр *-ът, -а, -ове* [阳]〈方〉陡岸

ярà [阴]〈方〉❶同 въздух（空气）❷反光，余辉 ❸气流；热流，热浪

яралѝя [不变,形]〈旧〉受伤的；伤口未愈的

ярд *-ът, -а, -ове* [阳] 码（英美长度单位，等于 3 英尺，合 0.9144 米）：макарà с 400 ～а конèц 线长 400 码的线轴

яре *-та* [中] ❶小山羊，山羊羔 ❷小羚羊 ◇ **от стàра козà** ～〈口〉聪明的人；狡猾的人；有经验的人

яребица [阴] 灰山鹑（*Perdix cinerea*）

яребич|ен *-на* яребица 的形容词：～но яйцè 山鹑蛋

яребич|и *-а, -е* 和 *-о* [形] 同 яребичен：～е гнездò 山鹑窝

Ярен 亚伦（瑙鲁首都）

ярèм [阳] ❶牛轭 ❷〈转〉压迫，压制，奴役：Под ～а на тỳрските спахѝи българският нарòд е пъшкал цèли пèт вèка. 在土耳其封建领主的奴役下，保加利亚人民呻吟了整整五个世纪。

ярешк|и *-а* [形] 小山羊的：～а кòжа 小山羊皮 ～о месò 小山羊肉

ярина [阴] ❶羔羊毛 ❷（羊的）二茬毛；秋茬毛 ◇ **дрън, дрън** ～〈口,粗〉空话，废话，胡说八道

ярица [阴] 同 ярка

ярка [阴]（尚未下过蛋的）母鸡

ярко 见 ярък

ярко- [复合词第一部] 表示"鲜明"、"明亮"之意，例如 яркочервèн（鲜红色的）

яркост 见 ярък

ярмà [阴]（牲畜的）混合精饲料；拌料

ярмомèлка [阴] 混合精饲料粉碎机

яровизàция [无复,阴]〈农〉春化（作用），春化处理

яровизѝра|м [未,完]〈农〉加以春化处理，浸种催芽：— **се** [被动] ～**не** [中]：～не на семенàта 种子的春化处理

ярост *-тà* [无复,阴] 狂怒，暴怒，大怒：изпàдам в ～ 狂怒起来 Ярост го обзè. 他勃然大怒。

ярост|ен *-на* [形] ❶狂怒的，暴怒的：～но ръмжèне 暴怒的吼叫 ～ен пòглед 怒气冲冲的目光 ❷猛烈的，疯狂的：～ен вѝтър 狂风 ～**но** [副]：Кỳчето ～но лàеше. 狗狂叫着。

ярч|а *-иш, -их* [未] 同 яря

ярък *-ка* [形] ❶（指光亮）强烈的，耀眼的：Върхỳ лицàта пàдат ～ките лъчѝ на слънцето. 强烈的阳光照在脸上。Върхỳ чѝстото небè трèпкаха ～ки èсенни звездѝ. 洁净的天空闪耀着秋天明亮的星星。❷（指颜色、颜料）鲜艳的：～ки цветовè 鲜艳的颜色 ❸〈转〉明显的，清晰的；卓越的：～ко разлѝчие 明显的区别 ～ко доказàтелство 明显的证据 ～ък прѝмер 明显的例子 ～ък представѝтел 优秀的代表 ～**ко** [副]：Слънцето свèтеше ослепѝтелно ～ко. 太阳强烈地照耀着。～**кост** *-косттà* [阴]

яр|я *-иш, -их* [未]〈民〉❶戏马，逗马 ❷（公鸡）交尾，踩蛋，趴背

яр|я се *-иш се, -их се* [未,中态]〈民〉生气，发怒

ясà|к *-ци* [阳]〈方〉❶禁猎区；禁渔区；禁伐区 ❷保卫，警备，守卫

ясакчѝ|я *-ята, -и* [阳]〈方〉武装警卫人员，警卫员；保镖

яс|ен[1] *-на* [形] ❶（指天气、天空）晴朗的，无云的（与 мрàчен（阴暗的）相对）：～ен дèн 晴天 ～но небè 晴朗的天空 ～но врèме 晴朗的天气 ❷（指太阳、月亮、星星）明亮的：～на

звезда 明亮的星星 ～на луна 明月 ❸(指形象、声音)清晰的;宏亮的:～ен глас 宏亮的声音 ❹(指眼睛、目光等)明亮的,纯洁的:～ни очи 明亮的眼睛 ～ен поглед 纯洁的目光 ❺〈转〉明确的,明白的,清楚的:～на мисъл 明确的思想 нямам ～но понятие за нещо 对某事没有清楚的概念 Такъв ～ен въпрос непобедимо изисква ше и ～ен отговор. 这样明确的问题肯定需要明确的答案。◇ **като гръм от ～но небе**〈口〉像晴天一声霹雳;意想不到 **～ност** -ността [阴]:～ност на мисълта 思想的明确性

ясен² [阳] 欧洲白蜡树,梣 (*Fraxinus excelsior*)

ясенов -*а* ясен 的形容词:～а гора 白蜡树林

ясика [阴]〈方〉❶同 трепетлика (山杨树) ❷同 бреза (白桦树) ❸同 топола (白杨树)

ясл|а [常复,阴] (牲口棚里的)草料池,料槽 ◇ **Стой (дреме) като кон на празни ～и.**〈口〉(像马站在空草料池子旁一样)他干巴巴地站在那里无事可做。

ясли [复,无单] ❶孤儿院 ❷托儿所:дневни детски ～ 日托托儿所 седмични детски ～ 整(全)托托儿所 сезонни ～ 季节性(农忙)托儿所

ясмин [阳]〈植〉同 жасмин (茉莉) (*Jasminum officinale*)

ясминов -*а* ясмин 的形容词

яснец [无复,阳]〈方〉❶干冷,严寒 ❷寒风,冷风

ясн|ея -*ееш*, -*ях*, 过主形动 -*ял*, -*яла*, -*ели* [未] 晴朗;发亮;清楚:Небето ～ее. 天空晴朗。

яснина [阴] 晴天

ясно ❶ ясен 的副词:Песента звучи ～. 歌声清晰。Всичко се вижда ～. 一切都看得清楚。Народът каза ～ и категорично своята дума по тоя въпрос. 人民清楚而坚决地说出了自己对这一问题的看法。❷ [用作语气] (用于回答别人的讲解)清楚了,明白了 ◇ **на ～ съм (с някого или за нещо)** 了解(某人或某事) **Ясно ми е (става ми ～).** 我清楚;我明白;我了解。～ **като бял ден** 完全清楚 ～ **като на длан** 了如指掌

ясно- [复合词第一部] 表示"鲜艳"、"鲜明"之意,例如 ясносин (鲜蓝的), ясночервен (鲜红的), яснозелен (油绿的)

ясновид|ец -*ци* [阳], **ясновидка** [阴]〈书〉有远见的人,有预见的人,有先见之明的人;(迷信中的)未卜先知者

ясновидство [无复,中] 有远见,有预见,有先见;(迷信中的)未卜先知

ясност 见 ясен

яснота [无复,阴] 同 ясност:～ на погледа 目光明朗

яспис [阳] 碧石,碧玉

ястелив -*а* [形]〈方〉同 ящен:～и деца 贪吃的孩子

ястелит -*а* [形] 同 ястелив

ясти|е -*я* [中] 食物,吃食;饭菜;菜肴

ястреб [阳] 苍鹰 (*Astur palumbarius*)

ястребов -*а* [形] ❶ ястреб 的形容词:～и нокти 鹰爪 ❷〈转〉(指眼睛、目光)如鹰的,鹰般的;凶恶的:～и очи 鹰般的眼睛 ～ поглед 凶恶的目光

ястъгач [阳]〈方〉(吃饭用的)圆桌

ят -*ът*, -*а*, -*ове* [阳]〈语言〉雅季,双重 е (古保加利亚语字母 ѣ 的名称)

ятаган [阳]〈旧〉土耳其大弯刀;土耳其式弯尖刀

ята|к -*ци* [阳], **ятачка** [阴] ❶(地下工作者或游击队的)掩护者,支持者:～к на партизанин 游击队掩护者 ❷〈旧〉隐匿者,窝藏者

ят|о -*а* [中,集] ❶(指鸟等)一群:～а от птици 鸟群 ～а от деца 一群群孩子 ❷〈转〉航空大队,飞机编队:～о самолети 一组飞机 самолетно ～о 飞机群

ятов -*а* ят 的形容词:～ въпрос 双重 е 的问题 ～ изговор 双重 е 的读法

Яунде 雅温得(喀麦隆首都)

Яфо 雅法 (见 Тел Авив)

яха|м [未] 同 яздя:～м кон 骑马 ～м магаре 骑驴

ях|вам [未], **яхна** -*неш*, *яхнах*, 过被形动 -*нат* [完] 骑,乘(马、驴、自行车等):～вам кон 骑马 ～вам велосипед 骑自行车 Златан ～на белия си жребец и мина гордо през улиците. 兹拉坦骑上他那白色的骏马,自豪地穿过大街。— **се** [被动] **～ване** [中]

яхния [阴]〈民〉炒肉,烧肉:лучена ～ 葱头烧肉 картофи ～ 土豆烧肉

яхта [阴] ❶小游艇 ❷(体育用的)大帆船

яхтсмен [阳]〈运〉帆船运动员,快艇运动员

яхър [阳] 同 обор (马厩,牲口棚)

яхърджи|я -*ята*, -*и* [阳]〈民〉牲口饲养员

Яш 雅西(罗马尼亚城市)

ящ|ен -*на* [形]〈民〉贪吃的,嘴馋的:～ни деца 贪吃的孩子 ～но прасе 贪吃的小猪 **～ност** -ността [阴]:Ящността на децата улеснява майките. 孩子爱吃东西,使母亲省力了。

яшма|к -*ци* [阳] (土耳其女人的)面纱,面幕,面罩

附　录

保加利亚语汉语译音表

元音 \ 辅音	拉丁字母转写	汉字	Б	В	Г	Д	ДЖ	Ж	З ДЗ	К	Л	М	Н	П	Р	С	Т	Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Щ
拉丁字母转写			b	v	g	d	dž dzh	ž zh	z dz	k	l	m	n	p	r	s	t	f	h	c ts	č ch	š sh	št sht
汉字			布	夫(弗)	格	德	季	日	兹	克	尔(勒)	姆	恩	普	尔(勒)	斯	特	夫(弗)	赫	茨	奇	什	什特
А	a	阿	巴(芭)	瓦(娃)	加	达	贾	扎	扎	卡	拉	马(玛)	纳(娜)	帕	拉	萨	塔	法	哈	察	恰	沙	什塔
Е	e	埃	贝	韦(维)	格	德	杰	热	泽	克	列	梅	内	佩	雷(蕾)	塞	特	费	赫	采	切	舍	什特
ЙО ЬО	jo	约	比奥	维奥	吉奥	迪奥			焦	基奥	廖	苗	尼奥	皮奥	廖	肖	蒂奥	菲奥		乔	乔		什蒂奥
И Й	i j	伊	比	维	吉	迪	吉	日	济	基	利(莉)	米	尼(妮)	皮	里(丽)	西(锡)	蒂	菲	希	齐	奇	希	什蒂
О	o	奥	博	沃	戈	多	卓	若	佐	科	洛	莫	诺	波	罗(萝)	索	托	福	霍	措	乔	绍	什托
У	u	乌	布	武	古	杜	朱	茹	祖	库	卢	穆	努	普	鲁	苏	图	富	胡	楚	丘	舒	什图
Ъ	ă	厄	伯	沃	格	德	哲	热	泽	克	勒	默	讷	珀	勒	瑟	特	弗	赫	策	彻	舍	什特
Ю	ju	尤	比尤	维尤	久	久			久	丘	柳	缪	纽	皮尤	留	休(秀)	丘	菲尤	休(秀)	丘			什丘
Я	ja	亚	比亚	维亚	吉亚	迪亚			贾	基亚	利亚	米亚	尼亚	皮亚	里亚	夏	蒂亚	菲亚	希亚	恰			什蒂亚
АЙ	ai	艾	拜	瓦伊	盖	代(黛)	贾伊	扎伊	宰	凯	莱	迈	奈	派	赖	赛	泰	法伊	海(亥)	采	柴	沙尹	什泰
АН	an	安	班	万	甘	丹	詹	然	赞	坎	兰	曼	南(楠)	潘	兰	桑	坦	凡	汉	灿	昌	尚	什坦
АО АУ	ao au	奥	包	沃	高	道	召	饶	藻	考	劳	毛	瑙	保	劳	绍	陶	福	豪	曹	乔	绍	什陶
ЕН	en	恩	本	文	根	登	真	任	曾	肯	伦	门	嫩	彭	伦	森	腾	芬	亨	岑	琴	申	什腾
ИН	in	因	宾	温	金	丁	金	任	津	金	林(琳)	明	宁	平	林(琳)	辛	廷	芬	欣	钦	钦	欣	什廷
ОН	on	翁	邦	翁	贡	东(栋)	忠	容	宗	孔	隆	蒙	农	蓬	龙	松	通	丰	洪	聪	琼	雄	什通
УЙ	ui	维	布伊	维	圭	杜伊	朱伊	瑞	祖伊	奎	卢伊	穆伊	努伊	普伊	鲁伊	绥	图伊	富伊	惠	崔	崔	舒伊	什图伊
УН	un	温	本	文	贡	敦	准	容	尊	昆	伦	蒙	嫩	蓬	伦	孙	通	丰	洪	聪	春	顺	什通
ЪН	ăn	恩	本	文	根	登	真(珍)	任	曾	肯	伦	门	嫩	彭	伦	森	腾	芬	亨	岑	琴	申	什滕
ЯН	jan	扬	比扬	维扬	格扬	迪扬			济扬	基扬	良	缅	尼扬	皮扬	良	相	蒂扬	菲扬	希扬	齐扬			什蒂扬

说明：① м 在 б 和 п 前按 н 译。

② ей 和 ой 分别按“e”行汉字和“o”行汉字加“伊”译写。

③(栋)(楠)(锡)用于地名开头，(亥)用于地名结尾。

④(娅)(芭)(玛)(娜)(莉)(丽)(莎)(娃)(蕾)(秀)(妮)(琳)(珍)(萝)(黛)等用于女性名字。

⑤词首的 р 和 л 后面跟着辅音时，р 和 л 译为“勒”。

⑥(埃)(弗)用于人名或地名的开头。

⑦城市名“…град”译为“…格勒”。

⑧此表所列译法仅供参考。

保加利亚语常见人名表

ПОПУЛЯРНИ БЪЛГАРСКИ МЪЖКИ ЛИЧНИ ИМЕНА
保加利亚男子常见人名

Атана̀с
А̀нгел
Алекса̀ндър（亚历山大）
Асѐн
Анто̀н（安东）
Андрѐй（安德烈）
Андо̀н
Анаста̀с
Апо̀стол
Алѐкси
Авра̀м
Аспару̀х
Андрѐя
Анато̀ли
Анато̀лий
Алексѐй
Анто̀ний
Анто̀ни
Борѝс（鲍里斯）
Борисла̀в
Божида̀р
Боя̀н
Бо̀йко
Благо̀й
Бо̀гдан
Богомѝл
Бѝсер
Бо̀нчо
Бо̀йчо
Бранимѝр

Благовѐст
Божѝл
Бо̀тьо
Божѝн
Бла̀го
Васѝл
Валентѝн
Владимѝр
Веселѝн
Валѐри
Вечесла̀в
Вѝктор
Велѝчко
Венелѝн
Ва̀ско
Валѐрий
Венцесла̀в
Велѝко
Въ̀лчо
Вѐлко
Ва̀ньо
Велѝн
Въ̀лко
Владисла̀в
Вѐско
Вѐнко
Ва̀нгѐл
Вѐлчо
Върба̀н
Велиза̀р
Вла̀до

Воло̀дя
Велисла̀в
Ва̀нко
Ва̀нчо
Гео̀рги（格奥尔基，乔治）
Григо̀р
Господѝн
Гѐнчо
Го̀шо
Гѐно
Гора̀н
Галѝн
Гена̀ди
Гаврѝл
Грозда̀н
Гавраѝл
Гѐнко
Гера̀сим
Го̀чо
Димѝтър（迪米特尔）
Дѝмо
Дѝмчо
До̀бри
Драгомѝр
Даниѐл
До̀нчо
Да̀нчо
Дѝнко
Данаѝл
Дѐлчо

Добромѝр
Дамя̀н（达米扬）
Дея̀н
Добрѝн
Дия̀н
Драга̀н
Дѐнчо
Дѝньо
Диа̀н
Давѝд
До̀чо
Детелѝн
Дѐчо
Дѐчко
Емѝл
Евгѐни
Евгѐний
Ѐнчо
Емануѝл
Ефтѝм
Евтѝм
Емилия̀н
Ѐньо
Жѝвко
Желя̀зко
Жѐко
Жо̀ро
Жѐчко
Жѐчо
Здра̀вко
Заха̀ри

Зла̀тко
Запря̀н
Злата̀н
Зла̀ти
Ива̀н（伊万）
Илѝя
Ива̀нчо
Ива̀йло
Илия̀н
Ивелѝн
Игна̀т
Ѝлко
Илиа̀н
Ѝлчо
Илѝйчо
Йорда̀н（约尔旦）
Йо̀сиф（约瑟夫）
Йо̀вчо
Йо̀нко
Красимѝр
Кѝрил
Костадѝн
Константѝн（康斯坦丁）
Ко̀льо
Кръ̀стьо
Ко̀ста
Крум
Ка̀мен
Калѝн
Кѝро
Къ̀нчо
Кѝрчо
Калоя̀н
Ко̀йчо
Кръ̀сто
Ка̀лчо
Кра̀сен
Ко̀сьо
Клѝмент
Любомѝр
Лю̀бен
Людмѝл
Ла̀зар（拉扎尔）
Лъчеза̀р
Лю̀бчо
Лоза̀н
Лука̀
Михаѝл
Марѝн
Мѝтко
Мето̀ди
Миросла̀в
Мѝлко
Младѐн
Мѝлчо
Мѝнчо
Мѝлѐн
Миха̀л
Мано̀л
Ма̀рко
Мѝнко
Ма̀рио
Мария̀н
Мила̀н
Мѝрчо
Мѝтьо
Мариа̀н
Мартѝн
Марѝнчо
Ма̀ксѝм
Момчѝл
Матѐй
Маргарѝт
Ма̀рчо
Мето̀дий
Мѝльо
Малѝн
Никола̀й
Нико̀ла
Недя̀лчо
На̀йден
Нѐдко
На̀ско
Нѐно
Нѐнчо
Нѐнко
Нѐдьо
Недѐлко
Никифо̀р
Никола̀йчо
На̀чо
Нѐйко
Огня̀н
Орлѝн
О̀лег
Пѐтър（彼得）
Пла̀мен
Пѐтко
Па̀вел
Панайо̀т
Пѐнчо
Пѐтьо
Павлѝн
Пѐнко
Пѐньо
Па̀нчо
Пѐйо
Паска̀л
Пѐйчо
Първа̀н
Про̀дан
Ру̀мен
Ро̀сен
Радосла̀в
Ру̀си
Ра̀нгел
Ра̀йчо
Ра̀ди
Радостѝн
Ра̀йко
Ра̀шко
Румя̀н
Ра̀чо
Ру̀ско
Ру̀син
Стѐфан
Стоя̀н
Симео̀н
Сла̀вчо
Спас
Светосла̀в
Стоѝл
Сто̀йчо
Са̀шо
Станисла̀в
Станимѝр
Ста̀нчо
Сла̀ви
Сто̀йко
Са̀ва
Светоза̀р
Сергѐй（谢尔盖）
Стѐфчо
Сотѝр
Стоя̀нчо
Свѝлен
Ста̀нко
Са̀шко
Стѐфко
Светоза̀р
Сто̀йо
Страхѝл
Светлѝн
Слав
Стилия̀н
Ста̀ньо
Ста̀мен
Славѐйко
Спѝро

Стоймен
Ста̀ври
Ста̀йко
Севдалѝн
Стама̀т
Стòйно
Серафѝм
Спиридòн
Съби
Тòдор
Тòшко
Тихомѝр
Трѝфон
Тома̀
Тра̀йко
Тòни
Тòнчо
Теодòр
Та̀ньо
Тренда̀фил
Тѐнчо
Тѐньо
Тра̀йчо
Тòшо
Трая̀н
Тòтьо
Фѝлип
Хрѝсто
Христофòр
Харала̀мпи
Цвета̀н
Цвѐтко
Цвя̀тко
Цòньо
Цѐнко
Цѐно
Цветомѝр
Цòнко
Цветелѝн
Чавда̀р
Щѐрьо
Ю̀лия
Юрда̀н
Ю̀рий
Ю̀ри
Юлия̀н
Юлиа̀н
Ю̀лий
Я̀нко
Я̀нчо
Я̀ни
Я̀вор
Яна̀ки
Я̀сѐн
Я̀ко

ПОПУЛЯРНИ БЪЛГАРСКИ ЖЕНСКИ ЛИЧНИ ИМЕНА
保加利亚女子常见人名

А̀нка
Антоанѐта
Ангелѝна
А̀нна（安娜）
Анастасѝя
Атана̀ска
А̀на（安娜）
Албѐна
Анѐта
Анѐлия
Алекса̀ндра
Антòния
А̀ни
А̀ся
Адриа̀на
Аделѝна
Ангелѝнка
Анжѐла
Антонѝна
Александрѝна
Бòнка
Боря̀на
Бòйка
Бѝстра
Божа̀нка
Бла̀га
Боя̀нка
Богда̀нка
Божа̀на
Богда̀на
Благовѐста
Боя̀на
Бòна
Биля̀на
Борисла̀ва
Боря̀нка
Бѝнка
Благорòдна
Бѝна
Васѝлка
Виолѐта
Валентѝна
Велѝчка
Вѐрка
Ва̀ня
Веселѝна
Виолѐтка
Велѝка
Венѐта
Вѐра
Вѐска
Виктòрия（维多利亚）
Веселѝнка
Вѐселка
Вѐсела
Ва̀ля
Вя̀ра
Вя̀рка
Венѐтка
Валѐрия
Васѝла
Ва̀ска
Вергѝния
Венѐра
Вѐса
Вѐнка
Вѝда
Вѐла
Вангелѝя
Виолѝна
Вѐлка
Велѝна
Въ̀лка
Ва̀нка
Верòника
Галѝна
Гѝнка
Га̀нка
Герга̀на
Га̀ля

Гѝна
Гергѝна
Геновѐва
Гàна
Гèна
Гèнка
Гàгда
Гроздàнка
Габриѐла
Господѝнка
Грèта
Галѝнка
Гѝца
Гроздàна
Дòнка
Диàна
Даниѐла
Димитрѝнка
Добрѝнка
Димитрѝна
Дòра
Дèнка
Дѝмка
Диÿна
Дарѝнка
Дафѝнка
Дарѝна
Дòна
Десислàва
Дàнка
Димитрѝчка
Дѝнка
Дòбра
Детелѝна
Димѝтра
Димитрѝйка
Дòчка
Димитрѝя
Дèлка
Добрѝна

Дилÿна
Дѝна
Деспѝна
Дафѝна
Дèшка
Дрàга
Дèна
Дòрка
Доротèя
Деÿна
Елèна
Елèнка
Емѝлия
Екатерѝна
Евгèния
Ѐлка
Елисавèта（伊丽莎白）
Евдòкия
Евелѝна
Елеонòра
Ѐли
Ѐлза
Ѐва
Елизабèт(а)
Ефросѝна
Жѝвка
Жàна
Жèчка
Жулиèта
Жанèта
Желÿзка
Жèлка
Жèня
Жасмѝна
Жèни
Злàтка
Здрàвка
Зòя（卓娅）
Зòрка
Злàта

Захарѝнка
Зорнѝца
Златѝнка
Златѝна
Запрÿна
Зòйка
Зафѝрка
Зòра
Захарѝна
Ивàнка
Ирѝна
Ѝскра
Ивàна
Илиÿна
Ирèна
Ирѝнка
Ивелѝна
Ѝлка
Илиàна
Ѝва
Илѝнка
Ѝна
Иглѝка
Илòнка
Йордàнка
Йòвка
Йордàна
Йòнка
Йòна
Йоàна
Йòва
Кàтя
Катерѝна
Калѝнка
Костадѝнка
Камèлия
Калѝна
Кѝна
Кèра
Кръстѝна

Кѝрилка
Кръстѝнка
Катѝна
Кѝчка
Кỳна
Кàпка
Керàнка
Кремèна
Кристѝна
Кỳнка
Кръстàна
Корнèлия
Кѝца
Керàна
Карамфѝла
Кѝнка
Кèти
Катерѝнка
Кàля
Кàта
Катѝнка
Кèрка
Клàра
Кèта
Лилÿна
Лѝлия
Лѝдия
Лю̀ба
Людмѝла
Лю̀бка
Лилÿнка
Лѝли
Лàлка
Лѝна
Лèна
Латѝнка
Любомѝра
Любѝца
Любòв
Лазарѝна

Лазарѝнка
Лòра
Луѝза
Лѝла
Лàла
Марѝя（玛丽亚）
Марѝйка
Маргарѝта
Мѝлка
Марѝяна
Мариàна
Мàя
Мѝнка
Милèна
Мàра
Магдалèна
Мѝтра
Марѝна
Марѝнка
Маргарѝтка
Марѝка
Миглèна
Мариèта
Магдалѝна
Мариèла
Малѝна
Мѝтка
Мѝта
Малѝнка
Мѝми
Марỳся
Мѝна
Мѝма
Младèнка
Мирослàва
Мѝла
Милàнка
Мадлèна
Маринèла
Марѝянка

Мàрта
Мòника
Матѝлда
Мèри
Милèнка
Надèжда
Николѝна
Недѝлка
Нèли
Николѝнка
Нѝна
Нèдка
Невèна
Натàлия
Нàдя
Нàдка
Натàша
Нèда
Недèля
Недèлка
Нèнка
Невѝнка
Нòнка
Незабрàвка
Невѝна
Нèла
Нàнка
Нàска
Нàда
Нàйда
Нèйка
Нòна
Òлга
Офèлия
Пèнка
Пèтя
Павлѝна
Петрàнка
Пèна
Пèтра

Петрàна
Параскèва
Павлѝнка
Парашкèва
Пèпа
Пèня
Пòля
Петкàна
Петрỳна
Полѝна
Пèтка
Паулѝна
Плàменка
Парашкèвица
Паỳнка
Рàдка
Росѝца
Рàйна
Румѝна
Рỳска
Рòза（罗莎）
Рàда
Румѝнка
Рèни
Радостѝна
Ренèта
Рàйка
Рỳся
Русàнка
Рàлица
Рỳжа
Розалѝна
Рàйничка
Радослàва
Рỳмена
Рѝлка
Рòзка
Стоѝнка
Стàнка
Стèфка

Стефàнка
Свèтла
Слàвка
Снежàнка
Снежàна
Сòня
Светлàна
Сѝлвия
Сѝйка
Софѝя（索菲亚）
Стефàна
Стòйка
Стоѝна
Стèла
Спàска
Сòфка
Сàшка
Стàна
Софѝйка
Стòйна
Севдалѝна
Сѝбка
Сèвда
Сѝлва
Симеòнка
Снежѝна
Слàва
Сàвка
Сàша
Свобòда
Снèжа
Стойлка
Спàса
Славèйка
Стàйка
Сѝба
Славѝнка
Тодòрка
Татѝна
Тàня

Темену̀жка
Тодо̀ра
Тѝнка
То̀нка
Теодо̀ра
То̀тка
Трая̀нка
Та̀нка
Темену̀га
То̀та
То̀шка
Тама̀ра
Тодорѝца
Та̀на
Тѝна
Та̀шка
Тя̀нка
То̀на
Теофа̀на
Фа̀нка
Фа̀ни
Христѝна
Христѝнка
Хрѝска
Цвета̀нка
Цвета̀на
Цо̀нка
Цвѐта
Ца̀нка
Цѐнка
Цѐца
Цо̀на
Ца̀на
Цветелѝна
Цѐцка
Цѐна
Цвѐтка
Щилия̀на
Ю̀лия
Юрда̀нка
Юлия̀на
Юрда̀на
Юлиа̀на
Ю̀лка
Я̀нка
Я̀на

说明:1.表中首字母相同的人名以使用频率为序。
2.人名中约定俗成的译法已加括号注明。
3.一般人名可按《保加利亚语汉语译音表》翻译。

常 用 数 学 符 号

ЗНАК 符 号	ЗНАЧѐНИЕ 意 义	ЗНАК 符 号	ЗНАЧѐНИЕ 意 义
+	събѝране (плюс) 加;正	≮	нè пò-мàлко от 不小于
−	извàждане (мѝнус) 减;负	>	пò-голя̀мо от 大于
×或·	умножèние 乘	≯	нè пò-голя̀мо от 不大于
:	делèние 除以	≡	тъждèствено рàвно на (напълно рàвно на, идентѝчно на) 恒等于
−或/	дрòбна чертà 分线	≢	нè тъждèствено рàвно на (нè напълно рàвно на, нè идентѝчно на) 不恒等于
±	плюс-мѝнус 加或减;正或负	⊥	перпендикуля̀рно на 垂直于
a^n	степенỳване 自乘	≅	еднàкво с (схòдно с) 近似等于
%	процèнт 百分之…,百分比,百分率	π	Лудòлфово числò (пи) 连乘积
Σ	сỳма 和	i	имагинèрна единѝца 虚数
√	коренỳване 开方;根号	x,y,z	неизвèстни величинѝ (променлѝви величинѝ) 未知数
log	логарѝтъм 对数	△	трѝъгълник 三角形
sin	сѝнус 正弦	∢	ъгъл 角
cos	кòсинус 余弦	()	мàлки скòби 小括号(圆括号)
tg	тàнгенс 正切;切线	[]	срèдни скòби 中括号(方括号)
d	диференциàл 微分	{}	голèми скòби 大括号(花括号)
∫	интегрàл 积分	f	фỳнкция 函数
=	рàвенство 等于;等号		
≠	не è рàвно на 不等于		
<	пò-мàлко от 小于		

度 量 衡 单 位

1 м = 100 см = 1000 мм

1/10 м = 1 дециметър (дм) (分米)

1/10 дм = 1 сантиметър (см) (厘米)

1/10 см = 1 милиметър (мм) (毫米)

10 м = 1 декаметър (дкм) (十米)

100 м = 1 хектометър (хм) (百米)

1 000 м = 1 километър (км) (千米,公里)

1 морска миля (海里) = 1852 м

1 квадратен километър (平方千米) = 100 хектара (公顷)

= 10 000 ара (公亩)

= 1 000 000 квадратни метра (平方米)

1 хектар (ха) (公顷) = 100 ара (公亩)

= 0,01 квадратни километра (平方千米)

= 10 000 квадратни метра (平方米)

1 ар (公亩) = 0,0001 квадратни километра (平方千米)

= 0,01 хектара (公顷)

= 100 квадратни метра (平方米)

1 английски акър (英亩) = 4046,76 квадратни метра (平方米)

1 кубически метър (立方米) = 1 000 000 кубически сантиметра (立方厘米)

1 килолитър (кл) (千升) = 10 хектолитра (百升) = 1 000 литра(升)

1 литър (л) (升) = 1 000 милилитра (毫升)

1 тон (т) (吨) = 1 000 килограма (кг) (千克,公斤)

1 килограм (кг) (千克,公斤) = 1 000 грама (г) (克)

1 фунт (磅) = 373,2 грама (г) (克)

1 грам (г) (克) = 1 000 милиграм (мг) (毫克)

1 карат (克拉) = 200 милиграма (мг) (毫克)

1 унция (盎司) = 31,1 грама (г) (克)

罗 马 数 字

I = 1

II = 2

III = 3

IV = 4

V = 5

VI = 6

VII = 7

VIII = 8

IV = 9

X = 10

XI = 11

XII = 12

…

XX = 20

XXII = 22

XXX = 30

XL = 40

L = 50

LX = 60

LXX = 70

LXXX = 80

XC = 90

IC = 99

C = 100

CC = 200

CCC = 300

CD = 400

D = 500

DC = 600

DCC = 700

DCCC = 800

CM = 900

XM = 990

M = 1000

…

MCDXCXII = 1496

MCMLXX= 1970

MCMXCXIII = 1998

摄氏与华氏温度对照表

Целзий 摄 氏	Фаренхайт 华 氏	Целзий 摄 氏	Фаренхайт 华 氏
+100	+212	8	46.4
95	203	7	44.6
90	194	6	42.8
85	185	5	41.0
80	176	4	39.2
75	167	3	37.4
70	158	2	35.6
65	149	1	33.8
60	140	0	22
55	131	−1	30.2
50	122	−2	28.4
45	113	−3	26.6
40	104	−4	24.8
35	95	−5	23.0
30	86	−6	21.2
25	77	−7	19.4
20	68	−8	17.6
15	59	−9	15.8
14	57.2	−10	14.0
13	55.4	−15	5
12	53.6	−17.8	0
11	51.8	−20	−4
10	50.0	−25	−13
9	48.2	−30	−22

保加利亚部分城市邮政编码和直拨电话区号表

Селище　城镇名称	Пощ. код. 邮　　编	Авт. код. 电话代码
Асèновград　阿森诺夫格勒	4230	0331
Балчѝк　巴尔奇克	9600	0579
Бàнкя　班基亚	1720	0291
Бàнско　班斯科	2770	07443
Белоградчѝк　贝洛格勒奇克	3900	0936
Благòевград　布拉戈耶夫格勒	2700	073
Бòровец　博罗维茨	2010	07281
Бургàс　布尔加斯	8000	056
Вàрна　瓦尔纳	9000	052
Велѝко Тъ̀рново　大特尔诺沃	5000	062
Вèлинград　维林格勒	4600	0359
Вѝдин　维丁	3700	094
Врàца　弗拉察	3000	092
Гàброво　加布罗沃	5300	066
Гòрна Оря̀ховица　上奥里亚霍维察	5100	0618
Димѝтровград　季米特洛夫格勒	6400	0391
Ихтимàн　伊赫提曼	2050	0724
Казанлъ̀к　卡赞勒克	6100	0431
Кàрлово　卡尔洛沃	4300	0335
Кюстендѝл　丘斯腾迪尔	2500	078
Лòвеч　洛维奇	5500	068
Лом　洛姆	3600	0971
Монтàна　蒙塔纳	3400	096
Несèбър　内塞伯尔	8230	0554

Селище　城镇名称	Пощ. код. 邮　编	Авт. код. 电话代码
Па̀зарджик　帕札尔吉克	4400	034
Пампо̀рово　帕姆波罗沃	4870	03021
Панагю̀рище　帕纳久里什特	4500	0357
Панчарѐво　潘恰雷沃	1737	0292
Пѐрник　佩尔尼克	2300	076
Плѐвен　普列文	5800	064
Пло̀вдив　普罗夫迪夫	4000	032
Пра̀вец　普拉维茨	2161	07133
Пресла̀в　普雷斯拉夫	9850	0538
Ра̀зград　拉兹格勒	7200	084
Ру̀се　鲁塞	7000	082
Са̀моков　萨莫科夫	2000	0721
Санда̀нски　桑丹斯基	2800	0746
Свѝленград　斯维伦格勒	6500	0379
Свищо̀в　斯维什托夫	5250	0631
Севлѝево　塞弗利埃沃	5400	0675
Силѝстра　锡利斯特拉	7500	086
Слѝвен　斯利文	8800	044
Смо̀лян　斯莫梁	4700	0301
Со̀пот　索波特	4330	03134
Со̀фия　索非亚	1000	02
Ста̀ра Заго̀ра　旧扎戈拉	6000	042
Троя̀н　特罗扬	5600	0670
Търго̀вище　特尔戈维什特	7700	0601
Ха̀сково　哈斯科沃	6300	038
Шу̀мен　舒门	9700	054
Я̀мбол　扬伯尔	8600	046

索 非 亚 常 用 电 话

Пожар	火警	160
Бърза мед. помощ	急救中心	150
МВР-СГУ, КАТ	匪警、机动车管理	166
Пътна помощ	道路救险	146
Планинска контролно-спасителна служба	山地救援热线	521605
Поръчки за международни телефонни разговори	国际长途挂号台	0123
Справки за международни телефонни разговори	国际长途查询	0124 0125
Поръчки за междуселищни телефонни разговори и покани	国内长途挂号台	121
Справки за междуселищни телефонни разговори	国内长途查询	122
Прогноза за времето	天气预报	175
Резервация за самолетни билети	飞机订票	
за външни линии	（国际）	884989
за вътрешни линии	（国内）	881394
Резервация за ЖП билети	火车订票	
（информация）	（查询）	870777
（резервация）	（预订）	875935
Екскурзия в страната	国内旅游咨询	885541
Екскурзия в чужбина	国际旅游咨询	885543
Резервация за хотели	订旅馆	833573

保加利亚共和国的重要节日

1 **Януари**	Нова година	1月1日	新年,元旦
3 **Март**	Ден на освобождението на България от османско иго	3月3日	保加利亚解放日(国庆节)
1 **Май**	Ден на труда и на международната работническа солидарност	5月1日	国际劳动节
6 **Май**	Ден на Българската армия	5月6日	保加利亚建军节
24 **Май**	Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост	5月24日	保加利教育文化和斯拉夫文字节
6 **Септември**	Ден на Съединението	9月6日	统一纪念日
22 **Септември**	Ден на Независимостта	9月22日	独立日
1 **Ноември**	Ден на народните будители (неприсъствен за всички учебни заведения)	11月1日	人民启蒙者纪念日(所有学校放假)
24 **Декември**	Бъдни вечер (след 14.00 часа)	12月24日	平安夜(下午2时后)
25 и 26 **Декември**	Рождество Христово	12月25—26日	圣诞节
Великден	Първата неделя след пролетното пълнолуние. Няма определена дата и варира от 4 април до 8 май. Празникът трае три дни.	春季月圆后第一个星期天(介于4月4日至5月8日之间,无固定日期)。连续庆祝三天。	复活节

世界部分国家和地区国际长途电话代码

国家和地区	代码
АВСТРАЛИЯ 澳大利亚	0061
АВСТРИЯ 奥地利	0043
АЗЪРБАЙДЖАН 阿塞拜疆	00994
АЛБАНИЯ 阿尔巴尼亚	00355
АЛЖИР 阿尔及利亚	00213
АНГОЛА 安哥拉	00244
АНТИЛСКИ О-ВИ 安的列斯群岛	00599
АОМЪН （МАКАО，КИТАЙ） 澳门（中国）	00853
АРЖЕНТИНА 阿根廷	0054
АРМЕНИЯ 亚美尼亚	00374
АФГАНИСТАН 阿富汗	0093
БАНГЛАДЕШ 孟加拉	00880
БАРБЕЙДОС 巴巴多斯	001246
БАХАМИ 巴哈马	001242
БАХРЕЙН 巴林	00973
БЕЛАРУС 白俄罗斯	00375
БЕЛГИЯ 比利时	0032
БЕНИН 贝宁	00229
БИРМА 缅甸	0095
БОЛИВИЯ 玻利维亚	00591
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА 波黑	00387
БОТСУАНА 博茨瓦纳	00267
БРАЗИЛИЯ 巴西	0055
БРУНЕЙ 文莱	00673
БУРУНДИ 布隆迪	00257
БЪЛГАРИЯ 保加利亚	00359
ВАТИКАН 梵蒂冈	00379
ВЕЛИКОБРИТАНИЯ 英国	0044
ВЕНЕСУЕЛА 委内瑞拉	0058
ВИЕТНАМ 越南	0084
ГАБОН 加蓬	00241
ГАМБИЯ 冈比亚	00220
ГАНА 加纳	00233
ГАЯНА 圭亚那	00592
ГВАДЕЛУПА 瓜得罗普	00590
ГВАТЕМАЛА 危地马拉	00502
ГВИНЕЯ 几内亚	00224
ГВИНЕЯ-БИСАУ 几内亚比绍	00245
ГЕРМАНИЯ 德国	0049
ГИБРАЛТАР 直布罗陀	00350
ГРЕНАДА 格林纳达	001473
ГРЕНЛАНДИЯ 格陵兰	00299
ГРУЗИЯ 格鲁吉亚	00995
ГЪРЦИЯ 希腊	0030
ДАНИЯ 丹麦	0045
ЕГИПЕТ 埃及	0020
ЕКВАДОР 厄瓜多尔	00593
ЕРИТРЕЯ 厄立特里亚	00291
ЕСТОНИЯ 爱沙尼亚	00372
ЕТИОПИЯ 埃塞俄比亚	00251
ЗАМБИЯ 赞比亚	00260
ЗИМБАБВЕ 津巴布韦	00263
ИЗРАЕЛ 以色列	00972
ИНДИЯ 印度	0091
ИНДОНЕЗИЯ 印度尼西亚	0062
ИРАК 伊拉克	00964
ИРАН 伊朗	0098
ИРЛАНДИЯ 爱尔兰	00353
ИСЛАНДИЯ 冰岛	00354
ИСПАНИЯ 西班牙	0034
ИТАЛИЯ 意大利	0039

ЙЕМЕН 也门 00967
ЙОРДАНИЯ 约旦 00962
КАЗАХСТАН 哈萨克斯坦 00571
КАМБОДЖА 柬埔寨 00855
КАМЕРУН 喀麦隆 00237
КАНАДА 加拿大 001
КАТАР 卡塔尔 00974
КЕНИЯ 肯尼亚 00254
КИПЪР 塞浦路斯 00357
КИРГИЗСТАН 吉尔吉斯斯坦 00996
КИТАЙ 中国 0086
КОЛУМБИЯ 哥伦比亚 0057
КОНГО 刚果(布) 00242
КОНГО 刚果(金) 00243
КОРЕЯ 朝鲜 00850
КОСТА РИКА 哥斯达黎加 00506
КУБА 古巴 0053
КУВЕЙТ 科威特 00965
ЛАОС 老挝 00856
ЛАТВИЯ 拉脱维亚 00371
ЛЕСОТО 莱索托 00266
ЛИБЕРИЯ 利比里亚 00231
ЛИБИЯ 利比亚 00218
ЛИВАН 黎巴嫩 00961
ЛИТВА 立陶宛 00370
ЛИХТЕНЩАЙН 列支敦士登 00423
ЛЮКСЕМБУРГ 卢森堡 00352
МАВРИТАНИЯ 毛里塔尼亚 00222
МАВРИЦИЙ 毛里求斯 00230
МАДАГАСКАР 马达加斯加 00261
МАКЕДОНИЯ 马其顿 00389
МАЛАВИ 马拉维 00265
МАЛАЙЗИЯ 马来西亚 0060
МАЛИ 马里 00223
МАЛТА 马耳他 00356
МАРОКО 摩洛哥 00212
МАРТИНИКА 马提尼克 00596
МЕКСИКО 墨西哥 0052
МОЗАМБИК 莫桑比克 00258
МОЛДОВА 摩尔多瓦 00373
МОНАКО 摩纳哥 00377
МОНГОЛИЯ 蒙古 00976
НАМИБИЯ 纳米比亚 00264
НАУРУ 瑙鲁 00674
НЕПАЛ 尼泊尔 00977
НИГЕР 尼日尔 00227
НИГЕРИЯ 尼日利亚 00234
НИКАРАГУА 尼加拉瓜 00505
НОВА ЗЕЛАНДИЯ 新西兰 0064
НОРВЕГИЯ 挪威 0047
ОБЕДИНЕНИ АРАБСКИ ЕМИРСТВА 阿拉伯联合酋长国 00971
ОМАН 阿曼 00968
ПАКИСТАН 巴基斯坦 0092
ПАНАМА 巴拿马 00507
ПАРАГВАЙ 巴拉圭 00595
ПЕРУ 秘鲁 0051
ПОЛИНЕЗИЯ 玻里尼西亚 00689
ПОЛША 波兰 0048
ПОРТУГАЛИЯ 葡萄牙 00351
ПУЕРТО РИКО 波多黎各 001787
РЕПУБЛИКА КОРЕЯ 韩国 0082
РУАНДА 卢旺达 00250
РУМЪНИЯ 罗马尼亚 0040
РУСИЯ 俄罗斯 007
САЛВАДОР 萨尔瓦多 00503
САМОА 萨摩亚 00684
САН МАРИНО 圣马力诺 00378

САУДИТСКА АРАБИЯ 沙特阿拉伯 00966
САЩ 美国 001
СЕНЕГАЛ 塞内加尔 00221
СИЕРА ЛЕОНЕ 塞拉利昂 00232
СИНГАПУР 新加坡 0065
СИРИЯ 叙利亚 00963
СЛОВАКИЯ 斯洛伐克 00421
СЛОВЕНИЯ 斯洛文尼亚 00386
СОМАЛИЯ 索马里 00252
СУДАН 苏丹 00249
СУРИНАМ 苏里南 00597
СЪРБИЯ 塞尔维亚 00381
СЯНГАН (ХОНКОНГ, КИТАЙ) 香港(中国) 00852
ТАДЖИКИСТАН 塔吉克斯坦 00992
ТАЙВАН (КИТАЙ) 台湾(中国) 00886
ТАЙЛАНД 泰国 0066
ТАНЗАНИЯ 坦桑尼亚 00255
ТОГО 多哥 00228
ТОНГА 汤加 00676
ТУНИС 突尼斯 00216
ТУРКМЕНИСТАН 土库曼斯坦 00993
ТУРЦИЯ 土耳其 0090
УГАНДА 乌干达 00256
УЗБЕКИСТАН 乌兹别克斯坦 00998
УКРАЙНА 乌克兰 00380
УНГАРИЯ 匈牙利 0036
УРУГВАЙ 乌拉圭 00598
ФИЛИПИНИ 菲律宾 0063
ФИНЛАНДИЯ 芬兰 00358
ФРАНЦИЯ 法国 0033
ХАВАЙ 夏威夷(美国) 001808
ХАИТИ 海地 00509
ХОЛАНДИЯ 荷兰 0031
ХОНДУРАС 洪都拉斯 00504
ХЪРВАТИЯ 克罗地亚 00385
ЧАД 乍得 00235
ЧЕРНА ГОРА 黑山 00381
ЧЕХИЯ 捷克 00420
ЧИЛИ 智利 0056
ШВЕЙЦАРИЯ 瑞士 0041
ШВЕЦИЯ 瑞典 0046
ШРИ ЛАНКА 斯里兰卡 0094
ЮАР 南非 0027
ЯМАЙКА 牙买加 001876
ЯПОНИЯ 日本 0081

保加利亚著名旅游景点

Ба̀нско. Къ̀ща музѐй „Никола Вапца̀ров"
尼古拉·瓦普察洛夫故居(班斯科市)

Ба̀нско. Национа̀лен па̀рк Пѝрин(световно природно наследство)
皮林国家公园(班斯科市附近)——**世界自然遗产**

Бата̀к. Историческ̀и музѐй
历史博物馆(巴塔克市)

Белоградчѝк. Белоградчѝшки скалѝ
贝洛格勒奇克岩群(贝洛格勒奇克市附近)

Благо̀евград. Резерва̀т Паранга̀лица
帕兰加利察自然保护区(布拉戈耶夫格勒以东)

Бо̀ровец. Куро̀ртен комплѐкс
博罗韦茨(松林坡)旅游度假地(萨莫科夫市附近)

Ва̀рна. Куро̀ртен комплѐкс „Зла̀тни пя̀съци"
金沙滩海滨旅游度假地(瓦尔纳市以北)

Ва̀рна. Мо̀рски куро̀рт „Св. Св. Константѝн и Елѐна"
圣康斯坦丁和圣埃列娜海滨旅游度假地(瓦尔纳市以北)

Велѝко Тъ̀рново. Археологѝчески резерва̀т „Ца̀ревец"
察雷韦茨古迹保护区(皇城遗址)(大特尔诺沃市)

Вѝтоша. Приро̀ден па̀рк Вѝтоша
维托莎天然公园(维托莎山,索非亚市以南)

Вра̀ца. Пещера̀ Лѐденика
列德尼卡岩洞(弗拉察市西南)

Га̀брово. Архитекту̀рно-етногра̀фски комплѐкс „Ѐтъра"
埃特拉建筑民俗村(加布罗沃市以南)

Га̀брово. До̀м на ху̀мора и са̀тирата
幽默和讽刺之家(加布罗沃市)

Дѐвин. Тригра̀дско ждрело̀
特里格勒峡谷(德温市以南)

До̀брич. Мо̀рски комплѐкс „Албѐна"
阿尔贝娜海滨度假地(多布里奇市东南)

Дря̀ново. Дря̀новски манастѝр
德里亚诺沃修道院(德里亚诺沃市西南,老山北坡)

Казанлъ̀к. Казанлъ̀шка тракѝйска гро̀бница(световно културно наследство)
卡赞勒克色雷斯陵墓(卡赞勒克市东北)——**世界文化遗产**

Казанлъ̀к. Музѐй на ро̀зата

玫瑰博物馆(卡赞勒克市)
Калòфер. Къща музèй „Хрѝсто Бòтев"
赫里斯托·波特夫故居(卡洛费尔市)
Кàрлово. Къща музèй „Васѝл Лèвски"
瓦西尔·列夫斯基故居(卡尔洛沃市)
Копрѝвщица. Къща музèй „Геòрги Бенкòвски"
格奥尔基·本科夫斯基故居(科普里夫什蒂察市)
Кърджали. Язовѝр „Кърджали"
克尔贾利水库(克尔贾利市以西)
Лòвеч. Музèй „Васѝл Лèвски"
瓦西尔·列夫斯基博物馆(洛维奇市)
Мàдара. Мадàрски кòнник(световно културно наследство)
马达拉骑士岩壁浮雕(马达拉村以西)——**世界文化遗产**
Мèлник. Култỳрно-исторѝчески резервàт
文化历史保护区(梅尔尼克市)
Несèбър. Стàр Несèбър(световно културно наследство)
古内塞伯尔城(内塞伯尔市)——**世界文化遗产**
Пампòрово. Телевизиòнна кỳла „Снежàнка"
斯内然卡电视塔(帕姆波罗沃旅游地)
Панагюрище. Местносттà Обòрище
奥博里什特纪念地(帕纳久里什特市西北)
Плèвен. Исторѝчески музèй
历史博物馆(普列文市)
Плèвен. Панорàма Плèвенска епопèя — 1877 г.
1877 年普列文史诗全景画馆(普列文市)
Плѝска. Археологѝчески резервàт
故都普利斯卡遗址(舒门市东北)
Плòвдив. Архитектỳрен комплèкс „Старѝнен Плòвдив"
普罗夫迪夫旧城(普罗夫迪夫市)
Плòвдив. Антѝчен теàтър
古剧场(普罗夫迪夫市)
Преслàв. Археологѝчески музèй
考古博物馆(故都遗址)(普雷斯拉夫市东南)
Рàзград. Музèен резервàт „Абрѝтус"
古罗马城市阿布里图斯遗址(拉兹格勒市以东)
Рѝла. Връх Мусалà
穆萨拉峰(里拉山脉)
Рѝла. Рѝлски манастѝр(световно културно наследство)
里拉修道院(里拉山脉)——**世界文化遗产**
Рѝла. Седемтè рѝлски езерà

里拉七湖(里拉山脉)

Рýсе. Пантеóн на възрождéнците

复兴活动家公墓(鲁塞市)

Сéло Ивáново. Ивáновски скáлни манастúри(световно културно наследство)

伊万诺沃岩壁修道院(伊万诺沃村)——**世界文化遗产**

Сéло Жéравна. Архитектýрно-етногрáфски резервáт

建筑民俗村(热拉夫纳村,科特尔市东南)

Сéло Свещáри. Тракúйска грóбница(световно културно наследство)

色雷斯古墓(斯韦什塔里村)——**世界文化遗产**

Сéло Срéбърна. Èзеро „Срéбърна"(световно природно наследство)

斯雷伯尔纳湖(银湖)(斯雷伯尔纳村)——**世界自然遗产**

Сóпот. Къща музéй „Ивáн Вáзов"

伊凡·伐佐夫故居(索波特市)

Сóфия. Боя́нска цъ́рква(световно културно наследство)

博扬教堂(索非亚市)——**世界文化遗产**

Сóфия. Камбáните

钟塔(索非亚市)

Сóфия. Национáлен дворéц на култýрата

国家文化宫(索非亚市)

Сóфия. Национáлен истори́чески музéй

国家历史博物馆(索非亚市)

Сóфия. Национáлен природонаýчен музéй

国家自然科学博物馆(索非亚市)

Сóфия. Национáлна худóжествена галéрия

国家画廊(索非亚市)

Сóфия. Хрáм-пáметник „Алексáндър Нéвски"

亚历山大·涅夫斯基教堂(索非亚市)

Сóфия. Цъ́рква „Св. Сóфия"

圣索非亚教堂(索非亚市)

Ши́пка. Хрáм-пáметник Ши́пка

希普卡纪念碑(希普卡市)

Шýмен. Шýменска крéпост

舒门城堡(舒门市)